Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄
(05.10.1989 - 12.07.1990)

Βιβλιοθήκη

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 5ης Οκτωβρίου 1989

(Ώρα έναρξης: 4.24 μ.μ.)

(Αρ. 1)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων, που είναι η πρώτη συνεδρία της Δ΄ Συνόδου της Ε΄ Βουλευτικής Περιόδου.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι,

Πριν μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα ήταν παράλειψη αν δεν αναφερόμουν στην επέτειο της Κυπριακής Ανεξαρτησίας, την οποία με συγκίνηση, περηφάνια και μεγαλοπρέπεια εορτάσαμε την περασμένη Κυριακή. Και η συγκίνηση και η περηφάνια μας ήταν μεγάλη και δικαιολογημένη, γιατί αυτή η μέρα συμβολίζει την κρατική μας οντότητα, η οποία αποτελεί ακαταμάχητο όπλο στα χέρια μας, στον αγώνα μας για την επιδίωξη δίκαιης κι έντιμης λύσης του κυπριακού προβλήματος.

Η 1η Οκτωβρίου κηρύχθηκε Ημέρα της Κυπριακής Ανεξαρτησίας 1963 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στο οποίο συμμετείχε ο τότε Τούρκος Αντιπρόεδρος και οι τότε Τούρκοι Υπουργοί - μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου.

Αποκορύφωμα των εορτασμών της περασμένης Κυριακής ήταν η στρατιωτική παρέλαση στην οποία επιδείχθηκαν τα όπλα τα οποία η Εθνική Φρουρά απέκτησε για την υπεράσπιση των εδαφών μας.

Πρέπει να δηλώσω -και σ΄ αυτό το θέμα είμαι βέβαιος ότι αντανακλώ τις απόψεις ολόκληρου του Σώματος- ότι δεν είμαστε φιλοπόλεμος λαός κι ότι δεν επιθυμούμε λύση του κυπριακού προβλήματος με βίαια μέσα. Εφόσον όμως επί του κυπριακού εδάφους βρίσκονται ξένες ένοπλες δυνάμεις με 300 τανκς και αναρίθμητα τηλεβόλα κι άλλα μικρότερα όπλα, είμαστε υποχρεωμένοι, για λόγους

στοιχειώδους αυτοάμυνας, να φροντίσουμε για την υπεράσπιση των εδαφών μας. Κι όπως δήλωσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών, είμαστε έτοιμοι, μόλις αποχωρήσουν τα ξένα στρατεύματα από την Κύπρο, να διαλύσουμε τις δικές μας ένοπλες δυνάμεις και τα χρήματα τα οποία θα προκύψουν από τη διάθεση του οπλισμού να τα διαθέσουμε για την ευημερία ολόκληρης της Κύπρου, συμπεριλαμβανόμενης και της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι,

Η κρατική μας οντότητα μας δίδει το δικαίωμα να συμμετέχουμε ως ομότιμο κράτος στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και σ' όλους τους διεθνείς οργανισμούς, όπως για παράδειγμα στην Οργάνωση της Κοινοπολιτείας, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στο Κίνημα των Αδεσμεύτων κτλ. Και μέσα στις οργανώσεις αυτές ακούεται στεντόρεια η φωνή μας, η οποία απαιτεί σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην Κύπρο, σεβασμό του διεθνούς δικαίου, σεβασμό των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, σεβασμό προς αυτά τα οποία οι αρχηγοί των δυο κοινοτήτων υπέγραψαν, δηλαδή τις Συμφωνίες Κορυφής του 1977 και 1979.

Ελπίζω ότι με την υπομονή και την επιμονή θα δοθεί μια δίκαιη κι έντιμη λύση του κυπριακού προβλήματος, η οποία θα επιτρέψει σ' αυτό το λαό - 'Ελληνες, Τούρκους, Μαρωνίτες, Αρμένιους και Καθολικούς- να ζήσει με ελευθερία, δικαιοσύνη κι αξιοπρέπεια στη γη των πατέρων του, με ίσα δικαιώματα και ίσες ευθύνες έναντι του Συντάγματος και των νόμων της Κύπρου.

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι,

'Υστερα από τη σύντομη αυτή αναφορά μου στην Ημέρα της Κυπριακής Ανεξαρτησίας σας καλωσορίζω σ' αυτή την αίθουσα κι εύχομαι οι προσπάθειές σας και οι εργασίες αυτού του Σώματος να εξελιχθούν ομαλά, εποικοδομητικά κι ωφέλιμα, όπως πάντοτε.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Α, το οποίο αναφέρεται στη Νομοθετική Εργασία.

Το πρώτο νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Κυπριακής Τραπέζης Αναπτύξεως Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1988».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΛΤΔ. (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριών της με τελευταία συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Σεπτεμβρίου 1989. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο αξιότιμος Υπουργός Οικονομικών και ανώτεροι υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου του καθώς επίσης εκπρόσωποι της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση από τη Βουλή της κυβερνητικής εγγύησης που θα παραχωρηθεί στην Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως για την έκδοση ομολογιακού δανείου ύψους £5 εκ., το προϊόν του οποίου θα χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της τράπεζας αυτής.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος, το ομολογιακό αυτό δάνειο αποτελεί προσωρινό μέτρο για την αντιμετώπιση των άμεσων και επειγουσών αναγκών της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως μέχρι που να εξεταστούν και αξιολογηθούν τα μελετούμενα μέτρα αναδόμησης της τράπεζας αυτής. Το δάνειο αυτό θα φέρει επιτόκιο 8% με τη δυνατότητα αυξομείωσής του και θα λήξει σε περίοδο δώδεκα χρόνων με δικαίωμα της τράπεζας για εξαγορά σε δέκα χρόνια.

Η επικύρωση από τη Βουλή της πιο πάνω κυβερνητικής εγγύησης είναι αναγκαία σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας για την άσκηση των δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη τους λόγους χορήγησης της ζητούμενης κυβερνητικής εγγύησης συμφωνεί με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Κυπριακής Τραπέζης Αναπτύξεως Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989» και υπό τον όρο ότι θα κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για σκοπούς ενημέρωσής της τριμηνιαίες εκθέσεις αναφορικά με την όλη λειτουργία και την αναπτυξιακή πολιτική της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δυο λόγια από τη θέση μου.

Βεβαίως η χορήγηση αυτού του δανείου γίνεται υπό τους όρους που ανέφερε ο Πρόεδρος της Επιτροπής. Από την άλλη πλευρά αναμένουμε όλοι μας εδώ ότι η Τράπεζα Αναπτύξεως θα προχωρήσει στη σχετική αναδόμηση κι ανασυγκρότηση, την οποία έχει υποσχεθεί το Διοικητικό της Συμβούλιο, για να μπορέσει να διαδραματίσει το ρόλο στον οποίο τάχθηκε όταν είχε εγκριθεί.

Το θέμα είναι αρκετά επείγον και μαζί μ' αυτές τις τριμηνιαίες εκθέσεις θ' αναμένουμε με πολύ ενδιαφέρον να μάθουμε αν πραγματικά η Τράπεζα Αναπτύξεως θα προχωρήσει στο ν' αναλάβει το ρόλο που υποσχέθηκε ο Πρόεδρός της, όταν μας επισκέφθηκε στην Επιτροπή Οικονομικών, ότι θα διαδραματίσει χάριν της οικονομίας του τόπου.

Γι' αυτό το λόγο χορηγείται μεν το δάνειο αλλά, από την άλλη πλευρά, αναμένουμε να ικανοποιηθούμε ότι ανασυγκροτείται η Τράπεζα Αναπτύξεως.

Εύχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτή είναι η ευχή και η ελπίδα όλων μας, κύριε Γαλανέ.

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το σχόλιο το δικό μας είναι κάπως διαφορετικό. Το μέλλον της Τράπεζας Αναπτύξεως εξαρτάται απόλυτα από το ποια είναι η αναπτυξιακή κυβερνητική πολιτική.

Η τράπεζα είναι δημόσια εταιρεία και οι μετοχές όλες ανήκουν στην Κυπριακή Δημοκρατία, στην κυπριακή κυβέρνηση. Έτσι το μέλλον της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως, που την έχει απόλυτα ανάγκη ο τόπος, για ν' αναλάβει ευθύνες και βάρος στην προσπάθεια την αναπτυξιακή του τόπου, θα εξαρτηθεί απόλυτα από το ποιες αποφάσεις και προς ποια κατεύθυνση θα στραφεί η διακυβέρνηση.

Εκείνο που θα 'θελα να προσθέσω είναι ότι στην προσπάθεια αυτή φαίνεται ο ιδιωτικός τομέας να μη θέλει να συμμετάσχει καθόλου, γιατί υπάρχει και η αναφορά στη σχετική Έκθεση ότι οι εμπορικές τράπεζες -που αποκομίζουν τεράστια κέρδη από άλλου είδους επενδύσεις ή άλλου είδους προσπάθειες με χρηματοδοτήσεις ή στο εμπόριο- αρνούνται να συμμετάσχουν στην ενίσχυση των προσπαθειών της Τράπεζας Αναπτύξεως. Έτσι το μήνυμα είναι και προς την κυβέρνηση και προς τις εμπορικές τράπεζες που πρέπει να στραφεί, πέρα από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Ανάπτυξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελπίζω οι ενδιαφερόμενοι να πάρουν το μήνυμα αυτού του Σώματος, κύριε Χατζηδημητρίου.

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα 'θελα να επαναλάβω αυτά που έχουν αναφέρει ο κ. Γαλανός κι ο κ. Χατζηδημητρίου. Απλώς θα 'θελα να υπογραμμίσω ότι το νόημα των τριμηνιαίων εκθέσεων είναι να μπορεί η Βουλή να παρακολουθεί τη λειτουργία και γενικά πόσο αποτελεσματικός είναι ο ρόλος της τράπεζας αυτής, όπως και ποια είναι η κυβερνητική βοήθεια που παρέχεται, για να εκπληρώσει το σκοπό για τον οποίο έχει ιδρυθεί. Λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη ότι σήμερα η Τράπεζα Ανάπτυξης ανήκει καθ' ολοκληρία στο κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής παρακαλώ;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το προοίμιο και το πρώτο άρθρο εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωσις της συμφωνίας. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται επίσης ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρηται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Κυπριακής Τραπέζης Αναπτύξεως Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός)(Αρ. 2) Νόμος του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Σεπτεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η υιοθέτηση του συντελεστή του Κοινού Εξωτερικού Δασμολογίου στην περίπτωση εισαγωγής καλυμμένων βιβλίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989.» ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το δεύτερο άρθρο όπως και ο τροποποιημένος Πίνακας εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντα Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Το τρίτο άρθρο εγκρίνεται επίσης ομόφωνα, επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα της ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμου του 1988 Νόμος του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΙΤΗΡΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1988 ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Σεπτεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Ν. Μουσιούττας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για το 1988 με την έγκριση πρόσθετων πιστώσεων ύψους £3,488,925 για να καλυφθούν οι αγορές των σιτηρών από το εξωτερικό καθώς και οι αγορές ντόπιων σιτηρών για τον ίδιο χρόνο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση ορισμένων Άρθρων του Κεφαλαίου 3 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το δεύτερο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμου του 1988 Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 40) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 40) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Σεπτεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Ν. Μουσιούττας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συμβολικής πρόνοιας ύψους £10 για εξασφάλιση έγκρισης από τη Βουλή για την καταβολή επιδόματος υπαίθρου στους καθηγητές που θα επιλέξουν να υπηρετήσουν σε σχολεία της υπαίθρου με βάση σχετικό σχέδιο που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική απόφασή του που λήφθηκε τον περασμένο Ιούνιο αποφάσισε να εγκρίνει την παραχώρηση επιδόματος ύψους 20% των συντάξιμων απολαβών και σε δωδεκάμηνη βάση, σε καθηγητές που θα ήθελαν να υπηρετήσουν σε σχολεία της υπαίθρου.

Η χορήγηση του επιδόματος αυτού θα γίνεται νοουμένου ότι ο ενδιαφερόμενος καθηγητής θα ικανοποιεί τους πιο κάτω όρους και προϋποθέσεις:-

(α) Θα υπηρετεί για μια συνεχή τουλάχιστο τριετία σε σχολεία της υπαίθρου.

(β) Θα παραμένει στην κοινότητα που εργάζεται για πέντε 24ωρα την εβδομάδα και

(γ) θα συμμετέχει ενεργά στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή της κοινότητας.

Το όλο σχέδιο θα ξεκινήσει να εφαρμόζεται πειραματικά και θα καλύψει σε πρώτο στάδιο τα γυμνάσια Αγρού, Πεδουλά, Ομόδους και Κάτω Πύργου. Η ολική δαπάνη που αναμένεται να απαιτηθεί θα είναι του ύψους των £120,000, ποσό που θα καλυφθεί από την εγκεκριμένη πρόνοια για αποδοχές προσωπικού του φετινού προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε Νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως »Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 31) του 1989». Ταυτόχρονα με την πιο πάνω εισήγησή της η Επιτροπή καλεί τους αρμοδίους να πάρουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την πιστή τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων κάτω από τις οποίες θα λειτουργεί το εισαγόμενο νέο σχέδιο από την επιτυχία του οποίου θα εξαρτηθεί και η παραπέρα επέκτασή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, μόνο δυο λόγια, για να πω πως ο αντικειμενικός στόχος του νομοθέτη είναι διπλός. Και μιλώ για αντικειμενικό στόχο για να μη μιλήσω για τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου, γιατί γίνεται κατάχρηση του όρου «η φιλοσοφία του νομοσχεδίου» από όλους μας, με αποτέλεσμα τον ευτελισμό της έννοιας της λέξης. Γι' αυτό θα παρακαλούσα να γίνει μια σχετική αναφορά και περιορισμός της χρήσης αυτής της λέξης. Στόχος λοιπόν του νομοθέτη είναι να οδηγήσει στην αναβάθμιση -κοινωνική, πολιτιστική και επιστημονική- της υπαίθρου, αλλά και να βοηθήσει τους σκαπανείς του πνεύματος, τους καθηγητές, οι οποίοι θα ήθελαν να επιλέξουν την παραμονή και την υπηρεσία στην ύπαιθρο.

Όμως, έντιμε κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν μερικά προβλήματα τα οποία πρέπει το αρμόδιο Υπουργείο να λύσει ή τουλάχιστον να προβληματιστεί πάνω σ' αυτά, γιατί ούτε στην εισηγητική Έκθεση που κατατέθηκε ενώπιον της Βουλής από μέρους του Υπουργείου Παιδείας δε διαλαμβάνεται καμιά σχετική πρόνοια. Συγκεκριμένα, εκείνο που εκ πρώτης όψεως μπορεί να διερωτηθεί κάποιος είναι ποιος θα αξιολογεί τον καθηγητή που θα διαμένει στην ύπαιθρο. Και υπάρχουν, κατά την άποψή μας, τρεις παράγοντες, ο διευθυντής του σχολείου, ο επιθεωρητής και ο κοινοτάρχης, για να αποτιμήσουν και να εκτιμήσουν τον πολιτιστικό και κοινωνικό ρόλο του καθηγητή. Όμως ο γυμνασιάρχης, ο διευθυντής της σχολής, εκ των πραγμάτων θα απουσιάζει. Το ίδιο και πολύ περισσότερο θα απουσιάζει ο επιθεωρητής. Απομένει λοιπόν μόνο ο κοινοτάρχης. Και το πρόβλημα που παρουσιάζεται -όπως σωστά τονίζει και στην Έκθεσή της η Επιτροπή- είναι πώς θα γίνεται η αξιολόγηση και αποτίμηση, όταν λάβουμε υπόψη πως υπάρχουν και υποκειμενικές εκτιμήσεις και κριτικές αξιολογήσεις. Γι' αυτό πρέπει αυτό να το δούμε κάποτε και να το προσέξουμε. Θα πρέπει επίσης να τονίσουμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως δεν υπάρχουν τα μετρήσιμα κριτήρια. Δεν τονίζεται, δεν προσδιορίζεται, με ποιο ακριβώς τρόπο θα γίνεται η αξιολόγηση αυτής της προσφοράς.

Στη σχετική παράγραφό της επίσης η αιτιολογική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών λέει πως το πιο πάνω σχέδιο θα εφαρμοστεί δοκιμαστικά στα σχολεία Αγρού, Πεδουλά, Ομόδους και Κάτω Πύργου. Έχω την εντύπωση, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως και η Λεμύθου πρέπει να συμπεριληφθεί, καθώς και το σχολείο των Λευκάρων, γιατί είναι και αυτές δύσκολες, μη προσπελάσιμες εύκολα για πολλούς καθηγητές περιοχές, μη αποζητούμενες και μη αποδεχόμενες.

Επίσης θα 'θελα να τονίσω πως το σχέδιο -όπως πολύ σωστά τονίζει η Επιτροπή- πρέπει κάποτε να διευρυνθεί. Και το ερώτημα που τίθεται είναι πώς αποτιμούμε και πώς συμπεριφερόμαστε απέναντι μερικών καθηγητών, ανθρώπων του πνεύματος, οι οποίοι από μόνοι τους, αυτοπροαίρετα, ξεκίνησαν από την πόλη και τόνωσαν την ύπαιθρο. Και αναφέρομαι συγκεκριμένα στην περίπτωση του Κώστα Γιαγκουλλή ο οποίος έχει εκδόσει σωρεία έργων, πάνω από εκατό. Πενήντα στη βιβλιοθήκη Κυπρίων Λαϊκών Ποιητών, δέκα στη βιβλιοθήκη των Κοκκινοχωριτών Ποιητών, δέκα για τους Κύπριους Συγγραφείς και άλλα τόσα στον ιδιωτικό τομέα με τις εκδόσεις Ανδρέου για το Βασίλη Μιχαηλίδη και το Λιπέρτη. Και όμως σε καμιά απολύτως περίπτωση δε μέτρησε η προσφορά αυτή, όπως έπρεπε να μετρήσει, πλην των σχετικών και τυπικών διατάξεων.

Γι' όλους αυτούς τους λόγους, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω πως αυτός ο άνθρωπος αναβάθμισε το ρόλο και το λόγο της κυπριακής λαϊκής ποίησης μέσα στην κυπριακή γραμματεία. Γι' αυτό πρέπει να πούμε πως επιδοκιμάζουμε και επιψηφίζουμε το νομοσχέδιο -όπως και η Επιτροπή τονίζει- αλλά ζητούμε και τα ερωτηματικά στα δύο σκέλη που αναφέραμε να απαντηθούν ή να διαβιβαστούν οι θέσεις μας, για να προβληματιστούν οι αρμόδιοι και να δούμε και τη δυνατότητα συμπερίληψης στο σχέδιο και κάποιων άλλων ανθρώπων οι οποίοι ομολογουμένως πρόσφεραν στον τόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω από τη θέση μου και δεν πρόκειται να κάμω κατάχρηση αυτού του δικαιώματος. Όμως θα καλύψω κάποιες άλλες πτυχές του θέματος αυτού, εκτός απ' αυτές που ανέφερε ο συνάδελφος κ. Στυλιανού.

Πρώτα-πρώτα πιστεύω ότι ίσως αυτό το νομοσχέδιο θα έπρεπε να το είχε μελετήσει και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, γιατί, παρόλο που προϋποθέτει κονδύλια αυτό το πειραματικό σχέδιο, ορισμένα θέματα άπτονται της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και θα 'πρεπε, για λόγους αρχής, να απασχολήσουν την Επιτροπή Παιδείας.

Το δεύτερο -και θα ήθελα να τονίσω εδώ αυτό το σημείο- είναι ότι η κυβέρνηση πολύ γενναιόδωρα έδωσε το 20% των συντάξιμων απολαβών. Το ίδιο το Υπουργείο είχε εισηγηθεί 15% και η κυβέρνηση αισθάνθηκε την ανάγκη να αυξήσει το ποσοστό, για να ενθαρρύνει πράγματι αυτή την προσπάθεια. Ίσως πράγματι να αξίζει τον κόπο να τύχει ενθαρρύνσεως. Από την άλλη μεριά όμως πρόκειται για ένα πειραματικό σχέδιο και εκείνο που έχει πολύ μεγάλη σημασία είναι να τηρούνται και να εφαρμόζονται πολύ αυστηρά οι όροι και οι προϋποθέσεις για να δίνεται αυτό το ποσοστό. Και είναι εδώ που θα πρέπει το Υπουργείο Παιδείας να παρακολουθεί πολύ στενά την όλη διαδικασία.

Τελειώνοντας θα 'θελα να εισηγηθώ -δεν επιμένουμε, αλλά έχω την εντύπωση πως θα ήταν καλό- πριν προχωρήσουμε στην ψήφιση, να μελετήσει αυτό το νομοσχέδιο και η Επιτροπή Παιδείας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να αναφερθώ στο ότι θα πρέπει το Υπουργείο να προχωρήσει και να μελετήσει αυτό το θέμα και ταυτόχρονα προπαντός να το παρακολουθήσει και να το ελέγξει. Από τις ομιλίες των δύο προηγούμενων συναδέλφων έχει βγει το συμπέρασμα -τουλάχιστον εγώ αυτό το συμπέρασμα έβγαλα, ιδιαίτερα από την ομιλία του κ. Στυλιανού- ότι είναι λίγα τα χωριά που περιλήφθηκαν και θα 'πρεπε να προστεθούν και άλλα. Αυτό μου έδωσε την εντύπωση ότι οι καθηγητές οι οποίοι είναι έτοιμοι να προσχωρήσουν σ' αυτό το σχέδιο είναι πολλοί. και εύχομαι να είναι πολλοί. Αλλά έχω τη γνώμη ότι το Υπουργείο πολύ καλά έχει κάμει που ξεκινά πειραματικά με μερικά αγροτικά κέντρα, για να δούμε αν πετύχει το σχέδιο αυτό. Γιατί υπάρχουν πολλά ερωτηματικά από αυτής της άποψης, ασχέτως του παραδείγματος του ενός προσώπου που έχει αναφέρει ο κ. Στυλιανού. Και εύχομαι, αφού πετύχει το σχέδιο, να καλύψει όχι μόνο τα χωριά που έχει αναφέρει ο κ. Πέτρος Στυλιανού, αλλά και πολλά άλλα.

Και αντιλαμβάνομαι ότι έχοντας υπόψη αυτές τις έγνοιες το Υπουργικό Συμβούλιο το 15% το έκαμε 20%, ακριβώς για να το κάμει ακόμα πιο ελκυστικό. Γι' αυτό η Βουλή εκείνο που πρώτα θα πρέπει να εύχεται -και το εύχομαι και εγώ προσωπικά- είναι το σχέδιο αυτό να επιτύχει. Στη συνέχεια μπορούν να μελετηθούν και να λυθούν όλα τα προβλήματα για τον έλεγχο και όλα τα άλλα για την επιτυχία. Αυτό θα είναι προς όφελος της παιδείας του τόπου μας. Γι' αυτό δεν έχω καμιά διαφωνία η Επιτροπή Παιδείας να μελετήσει λεπτομερώς το σχέδιο αυτό μαζί με το αρμόδιο Υπουργείο. 'Ομως νομίζω ότι εκείνο που έχει σημασία σήμερα είναι η Βουλή να το εγκρίνει, για να δούμε πώς θα λειτουργήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πραγματικά πρέπει να σκύψουμε πάνω στο νομοσχέδιο και να δούμε γιατί ήρθε στη Βουλή και γιατί συμφωνήσαμε με την ψήφισή του. Εδώ υπήρχε ένα πρόβλημα εξ αντικειμένου. Διορίζονταν οι εκπαιδευτικοί, οι καθηγητές στην προκείμενη περίπτωση, και δεν έμενε κανένας στο χώρο της δουλειάς. Και αυτό ήταν ένα βασικό μειονέκτημα για το ρόλο του δασκάλου μέσα στις μικρές κοινωνίες-κέντρα της υπαίθρου, ιδιαίτερα εκεί που υπάρχουν γυμνάσια. 'Ετσι η παροχή κινήτρων για να μένουν οι καθηγητές στο χώρο της δουλειάς τους είναι ένα πολύ σωστό μέτρο προς τη σωστή κατεύθυνση, γιατί κατά κάποιο τρόπο αμείβεται η προσπάθεια των εκπαιδευτικών που καταβάλλουν πολύ μεγαλύτερο κόπο από άλλους συναδέλφους τους που εργάζονται στις πόλεις.

Το τι θα κάνουν οι καθηγητές που θα διαμένουν στα κέντρα που θα απασχολούνται φυσικά μπορεί να προνοηθεί με Κανονισμούς. Αλλά η πιο σημαντική τους συμβολή θα είναι ότι θα μένουν στο χώρο της δουλειάς τους, ότι

θα έρχονται σε συνάφεια με την κοινωνία την αγροτική μέσα στην οποία θα βρίσκονται. Και εκεί θα εξευρεθούν τρόποι απασχόλησης πολύ πέραν των Κανονισμών. Φτάνει λοιπόν -όπως ανέφερε ο κ. Κωνσταντίνου προηγουμένως- να επιτύχει το μέτρο και αν επιτύχει και διαμένουν οι καθηγητές στο χώρο της δουλειάς τους, θα διαδραματίσουν το ρόλο τον κοινωνικό και τον πνευματικό που αναμένει απ΄ αυτούς η κοινωνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι το θέμα δεν είναι τόσο απλό. Πρώτα υπάρχουν οι Κανονισμοί, βάσει των οποίων οι καθηγητές διακινούνται στην ύπαιθρο. Αυτό σημαίνει ότι υποχρεώνονται να πάνε στην ύπαιθρο για ένα χρονικό διάστημα. Το δεύτερο είναι ότι στα σχολεία αυτά τα οποία αναφέρονται, τα παιδιά δεν είναι από την ίδια κοινότητα. Αν πάρουμε τον Αγρό -όπως μας λέχθηκε σε προηγούμενη συνεδρία πριν λίγες μέρες- είναι πολύ λίγος ο αριθμός των παιδιών που μένουν εκεί, ενώ τα άλλα παιδιά έρχονται από τα γειτονικά χωριά. Αυτό σημαίνει ότι ο καθηγητής ο οποίος θα είναι στον Αγρό δε θα επιτύχει στο έργο του με το να μένει στον Αγρό, γιατί είναι πολύ μειωμένος ο αριθμός των παιδιών που μένουν εκεί και δε θα μπορέσει να προσφέρει τίποτα. Και ερωτώ: Αν τα παιδιά του Αγρού, τα οποία είναι δέκα ή δεκαπέντε, έχουν μια επιπρόσθετη απασχόληση απ΄ αυτό τον καθηγητή, τα άλλα παιδιά της υπαίθρου τα οποία δε μένουν στον Αγρό τι έχουν να ωφεληθούν;

Επομένως αυτό το σχέδιο θα πρέπει να μελετηθεί σε βάθος. Δεν είναι απλώς για να εξυπηρετήσουμε τον καθηγητή που πληρώνουμε περισσότερο, αλλά για να εξυπηρετήσουμε τα παιδιά. Και επομένως και την κοινότητα ακόμα δεν την εξυπηρετούμε κατ΄ αυτό τον τρόπο. Γιατί τι θα προσφέρει προς την κοινότητα ο καθηγητής; Εξάλλου οι άλλες κοινότητες δε θα πρέπει να έχουν έναν καθηγητή εκεί για να τους εξυπηρετεί; Πρέπει να υπάρχει γυμνάσιο, για να μπορέσει να εξυπηρετηθεί η κοινότητα; Επομένως ένα χωριό, όπως είναι η Κυπερούντα, που έχει τους πιο πολλούς μαθητές της περιοχής, αλλά όχι γυμνάσιο, πώς εξυπηρετείται μ΄ αυτό το μέτρο;

Έγινε τελευταίως μεγάλος σάλος για την Κυπερούντα και το σχολείο Σολέας. Πώς εξυπηρετείται η κοινότητα της Κυπερούντας που έχει τους πιο πολλούς μαθητές; Είναι μια κοινότητα στην οποία δεν παρατηρείται αστυφιλία. Και πώς εξυπηρετείται το Πελένδρι, το οποίο είναι ένα από τα πολυπληθή χωριά της επαρχίας μας; Πώς εξυπηρετούνται αυτές οι κοινότητες; Εξυπηρετείται ο Αγρός. Και αναφέρω τον Αγρό απλώς γιατί είναι μέσα στο σχέδιο. Εξυπηρετείται ο Αγρός. Ο Αγρός όμως δεν έχει πολλούς μαθητές. Έχει απλώς το σχολικό κτίριο. Επομένως θα πρέπει το θέμα να μελετηθεί -και συμφωνώ με τον κ. Γαλανό- από την Επιτροπή Παιδείας και το Υπουργείο, για να δούμε τα κίνητρα πίσω απ΄ αυτή την αύξηση του 20%. Γιατί η κοινότητα μπορεί να εξυπηρετηθεί με άλλο τρόπο και όχι επειδή θα μένει ο καθηγητής εκεί. Πρέπει να δούμε λοιπόν πώς θα εξυπηρετηθούν αυτά τα παιδιά τα οποία θα φοιτούν σ΄ αυτά τα σχολεία. Και είναι τα παιδιά τα οποία εξυπηρετούμε, διαφορετικά θα στέλλαμε κάποιο άλλο, κοινωνικό λειτουργό.

Επομένως πρέπει νομίζω αυτό το θέμα να συζητηθεί στην Επιτροπή Παιδείας, για να ληφθούν εκεί οι κατάλληλες αποφάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ έχω εντελώς διαφορετική αντίληψη για τους στόχους που πρέπει να εξυπηρετήσει αυτό το σχέδιο απ' αυτή που εξέθεσε ο κ. Ψυλλίδης μόλις πριν λίγο.

Σίγουρα συμφωνώ ότι θα πρέπει αυτό το σχέδιο, ως ένα καινούργιο, ριζοσπαστικό μέτρο, να παρακολουθείται και να συνεχίσουμε να το μελετούμε και να το αναπτύσσουμε. δεν υπάρχει καμιά διαφωνία γι' αυτό. 'Ομως κατά τη δική μου αντίληψη η κύρια έμφαση δεν πρέπει να δοθεί στο ότι θα υπάρχει καθηγητής σ' ένα μικρό χώρο που κινούνται δέκα, δεκαπέντε, πενήντα, εκατό παιδιά. Το σχέδιο αυτό δεν είναι για να υπάρχει ένας καθηγητής κοντά να τους κάνει ιδιαίτερα μαθήματα. Είναι για να ενισχύσει την ίδια την κοινότητα. Είναι για να αναβαθμίσει την κοινωνική ζωή και την πολιτιστική σ' αυτό το χώρο τον αγροτικό.

Και θα 'θελα να πω μια άποψη αναφορικά με τα περιφερειακά σχολεία. Πέραν του ότι οι περιπτώσεις των περιφερειακών σχολείων είναι μεμονωμένες - και αναφέρθηκε η περίπτωση του Αγρού- θα ήθελα να πω και τούτο: Τι εισηγείται ο κ. Ψυλλίδης; Επειδή στον Αγρό υπάρχει ένας μικρός αριθμός μαθητών και στο Πελένδρι δίπλα ένας άλλος αριθμός, να μην πάρουμε έναν καθηγητή να μένει στον Αγρό για να μην αδικηθεί το Πελένδρι; Δηλαδή είναι καλύτερα να μην έχουμε τίποτα, για να μην κακοφανιστεί ένα χωριό δίπλα ότι θα έχουν καθηγητή δύο μίλια μακριά, ένα μίλι μακριά.

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι το μέτρο της κυβέρνησης είναι πρωτοποριακό. Πιστεύω ότι είναι ίσως το πρώτο πρακτικό μέτρο που κτυπά την αστυφιλία, που αναβαθμίζει την αγροτική κοινωνία. 'Ομως μπορούν ακόμα πολλά να γίνουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Ας το ψηφίσουμε αυτό και ας συνεχίσουμε να μελετούμε, για να βρούμε και τα άλλα θέματα τα οποία πρέπει να εισηγηθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει λόγος περαιτέρω συζήτησης αυτού του θέματος. Πιστεύουμε ότι τα μέτρα που προτείνονται είναι μια πειραματική προσπάθεια προς τη σωστή κατεύθυνση. 'Ισως θα έπρεπε να είχαν ληφθεί προ καιρού, για να βοηθηθούν οι αγροτικές κοινότητες. Εκείνο το οποίο προσδοκούμε είναι να ευδοκιμήσει αυτό το μέτρο και η Βουλή θα είναι έτοιμη να υιοθετήσει περαιτέρω μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση, εφόσον αποδειχθεί ότι ευδοκιμούν αυτές οι προσπάθειες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Μόνο δύο λέξεις, κύριε Πρόεδρε. Εκείνο που σκέπτομαι είναι γιατί να μην επεκταθεί το μέτρο, για να καλύψει και τους δημοδιδάσκαλους των χωριών, που πραγματικά η παρουσία τους εκεί -όπως θυμούμαστε από το όχι πολύ απώτερο

παρελθόν, όταν συνήθιζαν οι διδάσκαλοι να παραμένουν στις κοινότητες που δίδασκαν- ήταν παρουσία σημαντική και ωφέλιμη για την εξέλιξη των κοινοτήτων αυτών.

Χωρίς να διαφωνώ καθόλου με την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, σκέφτομαι ότι θα πρέπει, ίσως ευθύς μετά την ψήφισή του, να επιληφθεί του θέματος η Επιτροπή Παιδείας, με σκοπό την επέκταση του μέτρου για να καλυφθούν και οι δημοδιδάσκαλοι των κοινοτήτων της Κύπρου. Μάλιστα με το φαινόμενο που παρουσιάζεται σήμερα, της ομαδοποίησης των δημοτικών σχολείων σε χωριά που αποτελούν το επίκεντρο του μεγαλύτερου ενδιαφέροντος, ίσως δε θα επέφερε και σημαντική επιβάρυνση στα οικονομικά του κράτους η επέκταση αυτού του μέτρου. Είναι θεσμός σίγουρα ωφέλιμος και πρέπει να τον βλέπουμε κατά τρόπο όχι επιλεκτικό, όπως το νομοθέτημα τούτο το οποίο όμως είναι πειραματικό, αλλά σφαιρικό. Δηλαδή να μην καταντήσει αύριο το νομοθέτημα να στοχεύει στην εξυπηρέτηση των εκπαιδευτικών ορισμένων μόνο χωριών, χωρίς να εξυπηρετείται το σύνολο των εκπαιδευτικών. Αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής παρακαλώ;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ορισμένα πράγματα για να ξεκαθαρίσουμε και να μην υπάρξει καμιά παρεξήγηση. Εμείς είπαμε ότι ίσως θα έπρεπε να είχε δει το νομοσχέδιο και η Επιτροπή Παιδείας, όχι για να μην ψηφιστεί σήμερα, αλλά για μελλοντικούς σκοπούς. Δεν έχουμε καμιά ένσταση να προχωρήσουμε να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο και ίσως η Επιτροπή Παιδείας, όπως εισηγείται ο κ. Ευσταθίου, να μελετήσει επέκταση στους δημοδιδάσκαλους μελλοντικά. Όμως θα πρέπει να δούμε αυτό το νομοθέτημα στις πραγματικές του διαστάσεις. Ότι δηλαδή είναι ένα πειραματικό νομοθέτημα, πιστεύω προοδευτικό, και ότι πράγματι μπορεί να κτυπήσει την αστυφιλία. Είναι κάτι που αξίζει τον κόπο να το δοκιμάσουμε, αφού βεβαίως υπάρχει ο απαραίτητος έλεγχος και η στενή παρακολούθηση, για να μη γίνει εκμετάλλευση των ευνοϊκών όρων που δίδονται οπωσδήποτε για να ενισχυθεί αυτή η προσπάθεια.

Γι' αυτό το λόγο νομίζω σήμερα να υποστηρίξουμε και να ψηφίσουμε, εξάλλου ομόφωνη είναι η Έκθεση, αυτό το νομοσχέδιο και η Επιτροπή Παιδείας να παρακολουθήσει μελλοντικά το θέμα της επέκτασής του. Διότι αν εξυπηρετούνται μόνο μερικές κοινότητες, είναι διότι ήταν αδύνατο σε ένα πειραματικό νομοθέτημα να εξυπηρετήσουμε όλες τις κοινότητες. Σίγουρα, αν επιτύχει αυτή η προσπάθεια, θα πρέπει να επεκταθεί και σε όλα τα άλλα τα χωριά και σε όλους τους άλλους τους τόπους που πραγματικά χρειάζεται αυτή η ενίσχυση.

Επομένως, αν το δούμε στις πραγματικές του διαστάσεις, θα πρέπει να το προωθήσουμε σήμερα ως μια πρωτοπόρα προσπάθεια, με την ελπίδα ότι θα δοθεί η ευκαιρία αργότερα για επέκτασή του. Δεν μπορεί να ξεκινήσουμε με μια πολύ ευρύτερη προοπτική σ' αυτό το στάδιο, εφόσον μιλούμε για πειραματικό νομοθέτημα, το οποίο δεν μπορεί οπωσδήποτε να πάρει άλλη διάσταση από τις £120,000 που δίδουμε γι' αυτή τη δοκιμή σ' αυτό το στάδιο.

Επομένως να προχωρήσουμε και η Επιτροπή Παιδείας θα μπορεί να μελετήσει την επέκτασή του συν τω χρόνω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Με κάλυψε ο συνάδελφος Γαλανός απόλυτα, έντιμε κύριε Πρόεδρε. Θα ήθελα να απαντήσω με δυο λόγια στον κ. Κωνσταντίνου ότι υπερθεμάτισα όσον αφορά την επιψήφιση του νομοσχεδίου και υπέβαλα μερικές εισηγήσεις όσον αφορά τα κριτήρια με τα οποία θα προχωρήσουμε, όπως και εισηγήσεις για συμπερίληψη και κάποιων άλλων σχολών, όπως είναι η Σχολή Μιτσή και το γυμνάσιο Λευκάρων. Τίποτ' άλλο, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, πρόκειται περί ενός πρωτοποριακού πράγματι νομοσχεδίου και είναι ευχάριστο το ότι προβλημάτισε όλες τις πλευρές της Βουλής και το ότι ακούστηκαν πάρα πολύ ενδιαφέρουσες απόψεις και εισηγήσεις. Για παράδειγμα η εισήγηση του κ. Ευσταθίου να επεκταθεί η πρόνοια και στους δημοδιδάσκαλους πρέπει να υποβληθεί στην κυβέρνηση, διότι συνεπάγεται δαπάνες και πρέπει να έρθει το νομοσχέδιο από την κυβέρνηση. Οι εισηγήσεις του κ. Στυλιανού για τα κριτήρια και λοιπά μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο Κανονισμών, τους οποίους βεβαίως θα πρέπει να μελετήσει η Επιτροπή Παιδείας και όχι η Επιτροπή Οικονομικών, όπως το θέμα αυτό.

Εν γένει ακούστηκαν πάρα πολύ ενδιαφέρουσες απόψεις και εισηγήσεις. Όλα αυτά θα πρέπει να υποβληθούν στην κυβέρνηση και είμαι βέβαιος ότι αυτό το πρωτοποριακό μέτρο θα ευδοκιμήσει, θα πάει μπροστά, γιατί είναι ωφέλιμο και θα το αγκαλιάσει και ο λαός μας και οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, δηλαδή οι καθηγητές.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £10 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 31) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 41) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 41) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Σεπτεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών και του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Ν. Μουσιούττας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £289,000 και η διάθεσή του για τη συμπλήρωση του σχεδίου τηλεοπτικής κάλυψης κοινοτήτων με την αγορά και εγκατάσταση τηλεοπτικών σταθμών αναμετάδοσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως »Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, μόνο δυο λόγια. Ήθελα να αναφέρω απλώς ότι, με την ευκαιρία της ψήφισης αυτού του νομοσχεδίου σήμερα σε νόμο, θα πρέπει να σταλεί ένα μήνυμα προς την κυβέρνηση για να επισπευσθεί, αν είναι δυνατό, το θέμα της δημιουργίας νέων υποσταθμών στην περιοχή Μαρωνίου και στην περιοχή Ψεματισμένου, όπου οι άνθρωποι, εδώ και δέκα ολόκληρα χρόνια, δυσκολεύονται να δουν τηλεόραση. Είναι απαράδεκτη αυτή η κωλυσιεργία, γιατί, ενώ έγιναν σταθμοί αναμετάδοσης στις Αγγλισίδες και στην Ορόκλινη, εντούτοις έχει παραλειφθεί να δημιουργηθεί σταθμός εκεί.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι ορισμένα θέματα μπορεί να μη φαίνονται σοβαρά, αλλά έχουν σημασία. Το ότι ορισμένες κοινότητες και ιδίως οι μικρές κοινότητες των 50-100 κατοίκων ή οικογενειών στερούνται τηλεοπτικής κάλυψης και έτσι δεν μπορούν αυτοί οι άνθρωποι ούτε τηλεόραση να δουν, χωρίς το Ρ.Ι.Κ. μέχρι σήμερα να έχει μεριμνήσει -μιλούμε για το 1989-να καλύψει αυτές τις κοινότητες, είναι κάτι το οποίο δε θα έπρεπε να διαλάθει της προσοχής μας.

Θέλω να αναφέρω επί τη ευκαιρία ότι δεν επιδεικνύεται από το κράτος η δέουσα προσοχή στην ευημερία εκείνων των πολιτών της Δημοκρατίας, οι οποίοι λόγω του τόπου διαμονής τους ζουν υπό εντελώς άνισες και δυσμενείς συνθήκες έναντι άλλων. Γι' αυτό το λόγο χαιρετίζουμε την προσπάθεια της εξασφάλισης των μέσων για την κάλυψη αυτών των κοινοτήτων και εισηγούμαστε όπως το όλο θέμα πλέον επιλυθεί τελειωτικά και όπως εξευρεθούν όλα τα κονδύλια, για να μην υπάρχει καμιά κοινότητα η οποία να στερείται ότι δεν στερούνται όλοι οι άλλοι Κύπριοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός και ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως κανένας δε διαφωνεί ότι πρέπει να καλυφθεί τηλεοπτικά ολόκληρη η Κύπρος. Όμως, αν μπορώ, θα εκφράσω και κάποια άλλη σκέψη, λίγο ριζοσπαστική. Ίσως αυτές οι κοινότητες που στερούνται κάλυψης να γλιτώνουν και από μερικά προγράμματα τα οποία δε νομίζω να είναι και τόσο δραματικό που τα στερούνται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το 1988 είχε επίσης εγκριθεί κάποιο ποσό για τον ίδιο σκοπό και το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου είχε υποσχεθεί ότι θα δημιουργούσε μερικούς υποσταθμούς και ότι θα καλύπτονταν αρκετές κοινότητες οι οποίες στερούνται τηλεοπτικής κάλυψης. Δυστυχώς το πρόγραμμα το οποίο μας είχαν εξαγγείλει δεν το έχουν εφαρμόσει. Εκείνο που θέλω να τονίσω τώρα ιδιαίτερα είναι πως θα εγκρίνουμε βέβαια το ποσό, γιατί επιβάλλεται να γίνουν αυτοί οι υποσταθμοί, ζητούμε όμως το πρόγραμμα να υλοποιηθεί μέσα σε σύντομα χρονικά πλαίσια,

ούτως ώστε αυτοί οι άνθρωποι που στερούνται για τόσα χρόνια τηλεοπτικής κάλυψης να παύσουν να στερούνται αυτού του μέσου αναψυχής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £289,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς Νόμος του 1989».

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, έχει συμφωνηθεί η Επιτροπή Νομικών να επανεξετάσει το θέμα αυτό και να το δει σε μια επόμενη συνεδρία της. Γι' αυτό και δε θα συζητηθεί σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Αν αυτή είναι η θέληση του Σώματος κι αν η Επιτροπή Νομικών επιθυμεί να ξαναμελετήσει το θέμα, τότε να το αναβάλουμε για την προσεχή Πέμπτη.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) Νόμος του 1989». (Πρόταση νόμου).

Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Ο κ. Ανδρέου.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Η Έκθεση αυτή, κύριε Πρόεδρε, είχαμε πει ότι θα παραμείνει για την ερχόμενη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με έχει κατατοπίσει ο Γραμματέας, κύριε Ανδρέου, και δεν πρόκειται μόνο για το έκτο θέμα. πρόκειται για όλα τα θέματα, το έκτο, το έβδομο, το όγδοο και το ένατο, τα οποία θα αναβληθούν, διότι οι Εκθέσεις ακόμα δεν είναι έτοιμες. Τα άλλα θέματα, από το δέκα μέχρι το είκοσι, αποσύρθηκαν και παραμένει μόνο το εικοστό πρώτο θέμα, το οποίο όμως δεν είναι έτοιμο και δεν υπάρχει Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής επί του παρόντος.

Φαίνεται ότι έχουμε τελειώσει τη νομοθετική εργασία. Γι' αυτό το λόγο προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β, που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Αρδευτικών Συνδέσμων (Ιδιωτικόν Ύδωρ) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

2) Ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Ταχυπλόων Σκαφών Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας για Σκοπούς 'Αμυνας (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο 'Αμυνας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Φορολογικαί Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου Νόμος του 1989.

10) Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου Νόμος του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Ο περί Υδατοπρομηθείας Δημοτικών και 'Αλλων Περιοχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Ο περί Προστασίας των Οπωροφόρων Δένδρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1989.

15) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 43) του 1989.

16) Ο περί Διαχειρίσεως των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμος του 1989.

17) Ο περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ('Ασκησις Λειτουργιών) Νόμος του 1989.

18) Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1990.

19) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος του 1990.

20) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1990.

21) Ο περί Ελέγχου Σιτηρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

22) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 44) του 1989.

23) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 45) του 1989.

24) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 46) του 1989.

25) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1989.

26) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1989.

27) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1989.

28) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 5) του 1989.

29) Ο Τροποποιητικός (Αρ. 3) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30) Οι περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

31) Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1989.

32) Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο 'Αμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

33) Οι περί Αεροπορικών Μεταφορών ('Αδειες Αεροπορικών Υπηρεσιών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

34) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγλαντζιάς του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

35) Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Καθορισμός και 'Ελεγχος Οίνων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

36) Οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

37) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

38) Οι περί Αφαιρέσεων και Μεταμοσχεύσεων Βιολογικών Ουσιών Ανθρώπινης Προελεύσεως Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας. ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

39) Οι περί Υδατικού 'Εργου Βασιλικού-Πεντάσχοινου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

40) Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας Λάρνακας (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

41) Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα-Δέκατη Έβδομη Σειρά) Κανονισμός του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

42) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Χρυσοχούς (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1989.

43) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αργάκας-Μακούντας (Έλεγχος και Διαχείρισις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

44) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

45) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πωμού (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

46) Οι περί Υδατικών Έργων Κιτίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

47) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πάφου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1989.

48) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Ακρωτηρίου Κανονισμοί του 1989.

49) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Νοτίου Αγωγού (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1989.

50) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρύλλη) και Γερμασόγειας (Έλεγχος και Διαχείρισις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

51) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού-Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1989.

52) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Ξυλιάτου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1989.

53) Οι περί Υδατικών Έργων Καλοπαναγιώτη (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

54) Οι περί Δημοτικής Υπηρεσίας Κανονισμοί του Δήμου Πάφου του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

55) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

56) Οι περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Καθορισμός Κατηγοριών Νέων Μεταποιητικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

57) Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

58) Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

59) Οι περί Υδατικών Έργων Κιτίου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

60) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεών που δόθηκαν από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς την Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Νόμου του 1989 (Αρ. 45 του 1989).

61) Ετήσια Έκθεση της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου για το έτος 1988.

62) Έκθεση πάνω στις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο 1/7/88 -31/12/88.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

63) Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Καρότων και Τεύτλων για τα έτη 1987/1988.

64) Λογαριασμός Εσόδων και Εξόδων και Ισολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για το έτος 1988.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

65) Εξαμηνιαία Έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας για την περίοδο που λήγει την 30ή Ιουνίου 1989 σύμφωνα με το άρθρο 119(5) του Συντάγματος.

Κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

66) Ετήσια Έκθεση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το έτος 1988.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

67) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου του 1989 (Αρ. 62 του 1989).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

68) Εκθέσεις όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 1989 (Αρ. 89 του 1989).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

69) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 11/9/89 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1989 (Αρ. 1 του 1989), το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1989 (Αρ. 2 του 1989) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1989 (Αρ. 3 του 1989).

70) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών προς την Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμου του 1988 (Αρ. 86 του 1988).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

71) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας προς τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμου του 1989 (Αρ. 42 του 1989).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

72) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών προς το Ταμείο Δημοσίων Δανείων σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων Νόμου του 1989 (Αρ. 78 του 1989).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

73) Έγγραφο που αφορά: Την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

74) Έγγραφο που αφορά: Την πρόσληψη έκτακτου υπαλλήλου από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

75) Έγγραφα που αφορούν: Την παράταση και την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας, Παραλιμνίου, Πάφου και Σολέας δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

76) Έγγραφο που αφορά: Την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

77) Έγγραφο που αφορά: Την παράταση των υπηρεσιών έκτακτου υπαλλήλου από την Αρχή Λιμένων Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

78) Έγγραφα που αφορούν: (α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία. και (β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

79) Έγγραφο που αφορά: Την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

80) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον κ. Δημήτρη Ηλιάδη, Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

81) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη, Βουλευτή ΔΗ.ΣΥ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

82) Ο περί Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον κ. Δημήτρη Ηλιάδη, Βουλευτή Αμμοχώστου, για την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

83) Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον κ. Ανδρέα Ψυλλίδη, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

84) Ο περί Ύδατοπρομηθείας (Δημοτικαί και Άλλαι Περιοχαί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον κ. Άριστο Χρυσοστόμου, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

85) Ο περί Κτήσεως Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Αλλοδαποί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον κ. Αλέξη Γαλανό, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

86) Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων Νόμος του 1989.

Εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Και έχουμε τελειώσει με την Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

Προχωρούμε τώρα στο επόμενο Κεφάλαιο, που είναι Ερωτήσεις και Απαντήσεις.

(Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1987 υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λευκωσίας και Λεμεσού κ. Πέτρο Στυλιανού και 'Αριστο Χρυσοστόμου αντίστοιχα και ληφθείσα στις 6 Νοεμβρίου 1987.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν μέσα στα πλαίσια του αναπτυξιακού προγράμματος για τη Βάσα που έχει καταρτίσει, και που συνίσταται από έξι σημεία, από τα οποία τα τρία αναφέρονται σε πολιτιστικά αναπτυξιακά έργα, στοχοθετεί και την περίληψη και εισήγησής μας που έγινε στη Βουλή για έκδοση των Απάντων του Νεόφυτου Ροδινού,' του 'Μηνιάτη της Κύπρου, του πρόδρομου του Κοσμά του Αιτωλού, του λησμονημένου λογογράφου του 17ου αιώνα, του μεγάλης αξίας αηδονιού του δημοτικισμού', όπως τον χαρακτήρισε ο Γιώργος Βαλέτας, κορυφαίος μελετητής της ελληνικής γραμματείας, διανοητής και στοχαστής, που κατά τον ίδιο 'Ελληνα ερευνητή 'τα σκορπισμένα και καταχωνιασμένα έργα του θα χαρίσουν στην Κύπρο, και στη νεοελληνική γενικότερα λογοτεχνία, μια νέα δόξα', δεδομένου πως ο Ροδινός γεννήθηκε στην Ποταμιού κι ανδρώθηκε στη Βάσα, γεγονός που θα εκτιμηθεί τα μέγιστα από την κοινότητα της Βάσας.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1987 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λευκωσίας και Λεμεσού κ. Πέτρου Στυλιανού και 'Αριστου Χρυσοστόμου αντίστοιχα.

«Το Υπουργείο Παιδείας βρίσκει την εισήγηση για έκδοση των Απάντων του Νεόφυτου Ροδινού ενδιαφέρουσα. Το θέμα παραπέμφθηκε στην αρμόδια υπηρεσία για μελέτη και υποβολή εισήγησης, νοουμένου ότι η όλη υπόθεση χρήζει προσεκτικής έρευνας και θα απαιτηθούν για την προώθησή του ειδικοί ερευνητές και σημαντικές οικονομικές πιστώσεις.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1988 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 9 Σεπτεμβρίου 1988.

«Η κοινότητα Πλατανιστάσας, που αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα επιβίωσης - λόγω των γνωστών πλημμάτων που έχει υποστεί από τη συλίκωση -ζητά επίσπευση της ασφαλτόστρωσης του δρόμου από Κάτω Μονή μέχρι την τοποθεσία Χατζηγαβρίλη.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 1988 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η βελτίωση του δρόμου Κάτω Μονής-Πλατανιστάσας περιλαμβάνεται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως σαν συνεχιζόμενο έργο και γίνεται σταδιακά, σύμφωνα με τις ετήσιες εγκρινόμενες πιστώσεις.

2. Μετά την απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων όπως μη κατασκευαστεί υδατοφράκτης στην τοποθεσία 'Γεφύρι της Παναγιάς', το Τμήμα Δημοσίων 'Εργων θα συνεχίσει τη βελτίωση του υπό αναφορά δρόμου περιλαμβανομένου και του τμήματος από Κάτω Μονή μέχρι την τοποθεσία 'Χατζηγαβρίλη'.

3. Η συμπλήρωση της βελτίωσης ολόκληρου του δρόμου θα εξαρτηθεί από τις πιστώσεις που εγκρίνονται ετησίως στους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως. Θα

καταβληθούν προσπάθειες για διάθεση αυξημένων πιστώσεων για την αποπεράτωση του όλου έργου το συντομότερο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 1988, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 27 Σεπτεμβρίου 1988.

«Ιατρικοί κύκλοι εκφράζουν έντονη ανησυχία για την αύξηση των πασχόντων από λευχαιμία και καρκίνο. Οι ίδιοι κύκλοι ενοχοποιούν σε κάποιο βαθμό τη μόλυνση της ατμόσφαιρας και γενικά του περιβάλλοντος.

Πρόσφατα δημοσιεύματα βεβαιώνουν ότι σε ορισμένα σημεία της Λευκωσίας τα επίπεδα μολύβδου ξεπερνούν τα διεθνώς αποδεκτά όρια. Περαιτέρω άλλοι κύκλοι αναφέρουν ότι τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα που προέρχονται από πυλώνες μεταφοράς ρεύματος υψηλής τάσεως αποτελούν κίνδυνο για όσους έχουν τις κατοικίες τους σε μικρή απόσταση.

Το θέμα έχει άμεση σχέση με την υγεία του λαού και τα ερωτήματα που προβάλλουν είναι πολλά. Γι' αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

1) Ποιος είναι ο αριθμός των προσβληθέντων με λευχαιμία ή καρκίνο, χρόνο με χρόνο, τα τελευταία πέντε-δέκα χρόνια;

2) Ποια είναι τα επίσημα πορίσματα της έρευνας που διεξήχθηκε στη Λευκωσία σχετικά με τη μόλυνση από μόλυβδο;

3) Διεξήχθηκαν παρόμοιες έρευνες και στις άλλες πόλεις ή και σε βιομηχανικές περιοχές και ποια τα πορίσματα;

4) Αν δε διεξήχθηκαν παρόμοιες έρευνες στις άλλες πόλεις και σε βιομηχανικές περιοχές, πότε θα διεξαχθούν;

5) Αν είναι επιστημονικά αποδειγμένο ότι τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα που προέρχονται από πυλώνες μεταφοράς ρεύματος υψηλής τάσεως επηρεάζουν επικίνδυνα την υγεία όσων έχουν τις κατοικίες τους πλησίον, τι μέτρα λαμβάνονται για την προστασία τους και γιατί έστω και προληπτικά δεν έχει απαγορευτεί ή ανασταλεί η ανέγερση και άλλων οικιών πλησίον των πυλώνων;

6) Από δημοσιεύματα που δεν διαψεύσθηκαν προκύπτει ότι κανονισμοί σχετικά με τη μείωση του μολύβδου που περιέχει η βενζίνη, που θα συμβάλει στον περιορισμό της μόλυνσης της ατμόσφαιρας, βρίσκονται ακινητοποιημένοι για 18 μήνες σε κάποιο κυβερνητικό γραφείο. Πότε θα προωθηθούν αυτοί οι κανονισμοί στη Βουλή;»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 1988 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Αναφορικά με τα περιστατικά καρκίνου δεν μπορεί να δοθούν με ακρίβεια στοιχεία όσον αφορά τον τύπο, μορφή και ανατομική θέση του καρκίνου λόγω έλλειψης στατιστικών δεδομένων. Το πρόβλημα ελπίζεται να λυθεί σύντομα με την έναρξη λειτουργίας κεντρικού αρχείου καρκίνου (CANCER REGISTER). Υπολογίζεται ότι στην Κύπρο τα τελευταία 5 χρόνια παρουσιάζονται ετήσια κατά μέσον όρο 670 νέα περιστατικά καρκίνου όλων των τύπων και μορφών.

Πιο συγκεκριμένα:

Το 1982 στο Γ.Ν.Λ. παρουσιάστηκαν 533 νέα περιστατικά

Το 1983 στο Γ.Ν.Λ. παρουσιάστηκαν 603 νέα περιστατικά

Το 1984 στο Γ.Ν.Λ. παρουσιάστηκαν 590 νέα περιστατικά

Το 1985 στο Γ.Ν.Λ. παρουσιάστηκαν 560 νέα περιστατικά

Το 1986 στο Γ.Ν.Λ. παρουσιάστηκαν 688 νέα περιστατικά

Το 1987 στο Γ.Ν.Λ. παρουσιάστηκαν 848 νέα περιστατικά

Το 1988 στο Γ.Ν.Λ. παρουσιάστηκαν 830 νέα περιστατικά

2. Λευχαιμίες

Οι λευχαιμίες είναι και αυτές μια μορφή κακοήθους νεοπλασίας του αιμοποιητικού ιστού. Και σ'αυτή την περίπτωση δεν υπάρχουν ακριβή στατιστικά δεδομένα για το λόγο που προαναφέρθηκε πιο πάνω.

Υπολογίζονται σε 24 τα νέα περιστατικά λευχαιμίας ενηλίκων και παιδιών που παρουσιάζονται ετήσια στην Κύπρο. Μελέτες που έγιναν στο παρελθόν έδειξαν ότι ο αριθμός των περιστατικών είναι σχετικά σταθερός με μικρές ετήσιες διακυμάνσεις. Η κάποια αύξηση των πασχόντων από λευχαιμία, που παρατηρείται, είναι φαινομενική και οφείλεται στην αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης των περιστατικών αυτών από τα νέα πρωτόκολλα θεραπείας που εφαρμόζονται. Αναφορικά με τη λευχαιμία του παιδικού πληθυσμού (ηλικία μέχρι 15 ετών) φαίνεται ότι έχουμε κατά μέσον όρο 6 νέα περιστατικά το χρόνο, δηλαδή 3.8/100.000 πληθυσμού 0-15 ετών. Οι διεθνείς στατιστικές δείχνουν αναλογία 3.5/100.000 πληθυσμού 0-15 ετών, πράγμα που σημαίνει ότι η διακύμανση της παιδικής λευχαιμίας στην Κύπρο βρίσκεται μέσα στα διεθνή πλαίσια. Όπως προαναφέρθηκε υπάρχουν ετήσιες διακυμάνσεις της νόσου αυτής που είναι μεταξύ των 3 νέων περιστατικών (1979) και 11 το 1986. Το 1988 υπήρξε παγκύπρια πτώση με 7 νέα περιστατικά. Γι'αυτό πιστεύεται ότι ο μέσος όρος παγκύπρια διατηρείται στα ίδια επίπεδα.

3. Επίδραση ισχυρών ηλεκτρομαγνητικών πεδίων επί της υγείας και καρκινογένεση.

Στην Κύπρο δεν έχουν γίνει σχετικές μελέτες. Στο εξωτερικό που έγιναν τέτοιες μελέτες υπήρξαν αντιφατικές όσον αφορά τα αποτελέσματα. Π.χ. μελέτη που έγινε το 1979 στο Κολοράτο των ΗΠΑ έδειξε διπλάσια-τριπλάσια αύξηση νέων περιστατικών λευχαιμιών σε παιδιά που εκτέθηκαν σε ισχυρά μαγνητικά πεδία λόγω του ότι οι κατοικίες τους βρίσκονταν κοντά σε πυλώνες. Άλλες όμως μελέτες που αναλήφθηκαν σε ευρωπαϊκές χώρες δεν μπόρεσαν να καταλήξουν στο ίδιο συμπέρασμα.

4. Αναφορικά με τον επαγγελματικό καρκίνο, παρόλον ότι και πάλι δεν υπάρχουν ακριβή στατιστικά δεδομένα, θα πρέπει ένα ποσοστό 4-5% όλων των περιπτώσεων καρκίνου που παρουσιάζονται κάθε χρόνο να οφείλονται κατά κύριο λόγο σε ουσίες ή παράγοντες του περιβάλλοντος εργασίας. Δηλαδή 40-50 περιπτώσεις καρκίνου το χρόνο οφείλονται σε ουσίες ή παράγοντες του περιβάλλοντος εργασίας. Παράδειγμα οι 14 περιπτώσεις μεσοθηλιώματος που παρουσιάστηκαν από την έκθεση σε αμίαντο. Εξάλλου οι ουσίες που ενοχοποιούνται σαν καρκινογόνες χρησιμοποιούνται και στην κυπριακή βιομηχανία. Λόγω έλλειψης Κεντρικού Αρχείου Καρκίνων είναι αδύνατο να τεκμηριωθούν όλες οι περιπτώσεις του επαγγελματικού καρκίνου. Η βασική διαφορά μεταξύ του επαγγελματικού καρκίνου από τα άλλα είδη καρκίνου είναι η δυνατότητα προλήψεώς του,γιατί το γενεσιουργό αίτιό του μπορεί να εντοπισθεί στο περιβάλλον εργασίας. Για την πρόληψη του επαγγελματικού καρκίνου είναι καλό να μελετηθεί η σκοπιμότητα επικύρωσης της Σύμβασης 161 του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας. Επίσης γι'αυτό το σκοπό θα πρέπει να εισαχθεί σχετική νομοθεσία.

5. Οι Ιατρικές Υπηρεσίες μελέτησαν με προσοχή την έκθεση για τη ρύπανση από μόλυβδο που ετοιμάστηκε για λογαριασμό του Δήμου Λευκωσίας. Βάσει των στοιχείων που περιέχονται στην έκθεση διαπιστώθηκε ότι παρόλο που η συγκέντρωση μολύβδου στην επιφανειακή σκόνη των κεντρικών δρόμων ήταν αρκετά ψηλή, εντούτοις, στις αυλές των σχολείων που εξετάστηκαν, μεταξύ των οποίων και το Ελένειο, τα επίπεδα μολύβδου βρέθηκαν να είναι μέσα σε αποδεκτά πλαίσια και συνεπώς επί του παρόντος δεν υπάρχει σοβαρός κίνδυνος για την υγεία των παιδιών.

Παρά τα πιο πάνω, οι Ιατρικές Υπηρεσίες εισηγήθηκαν προς το Υπουργείο Παιδείας τη λήψη των ακόλουθων προστατευτικών μέτρων για ελάττωση των πιθανών κινδύνων:

(α) να τονισθεί στα παιδιά ότι επιβάλλεται να πλένουν τα χέρια τους πριν τη λήψη τροφίμων,ιδίως ανοικτών, ιδιαίτερα μετά το το παιγνίδι στην αυλή του σχολείου.

(β) τη φύτευση θαμνοστοιχείων ή καλλωπιστικών γύρω από τις αυλές των σχολείων για να παρεμποδίζεται η διασπορά του μολύβδου στις αυλές τους ως και τη δημιουργία κήπων, ώστε με το ανοικτό πότισμα ο μόλυβδος να ξεπλένεται από την επιφάνεια του εδάφους και να εισχωρεί μέσά σ'αυτό.

Ουσιαστική αντιμετώπιση του προβλήματος αναμένεται να επιτευχθεί με τη μείωση της περιεκτικότητας του μολύβδου στη βενζίνη πράγμα που ήδη μελετάται από τις αρμόδιες υπηρεσίες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 1988 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 15 Οκτωβρίου 1988.

«Η λεωφόρος Κοροίβου στην ενορία Νέας Εκάλης Λεμεσού εξυπηρετεί την Ξενοδοχειακή Σχολή, τα ιδρύματα 'Θεοτόκος' και ''Αγιος Λουκάς', τον Ερυθρό Σταυρό, το νεόκτιστο κτίριο των Χερσαίων Μεταφορών, στρατόπεδα και τους κατοίκους της ενορίας. Από το δρόμο Λεμεσού - Πλατρών μέχρι την είσοδο του στρατοπέδου ανήκει στο Δήμο Λεμεσού και από το στρατόπεδο μέχρι την Ξενοδοχειακή Σχολή ανήκει στην Επαρχιακή Διοίκηση.

Η τόσο σημαντική οδική αρτηρία βρίσκεται σε άθλια κατάσταση και επιβάλλεται η ευθυγράμμιση, διαπλάτυνση και επίστρωσή της με άσφαλτο. Το σημείο της εισόδου προς το στρατόπεδο στενεύει απότομα και από τις δύο πλευρές και είναι πολύ επικίνδυνο. Πρόσφατα σημειώθηκε θανατηφόρο ατύχημα. Η έξοδος από τη λεωφόρο Κοροίβου προς τον κύριο δρόμο Λεμεσού - Πλατρών παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα, γιατί αποτελεί το μοναδικό σημείο που συνδέει την περιοχή με τη Λεμεσό. Λόγω της υπερβολικής κίνησης στο δρόμο Λεμεσού -Πλατρών η έξοδος από τη λεωφόρο γίνεται με μεγάλη καθυστέρηση και στις πλείστες περιπτώσεις, λόγω εξάντλησης της υπομονής, με επικίνδυνο τρόπο. Ο δρόμος Λεμεσού - Πλατρών στο σημείο σύνδεσης με τη λεωφόρο Κοροίβου στερείται οποιασδήποτε σηματοδότησης, με αποτέλεσμα την πρόκληση πολλών ατυχημάτων.

Με βάση τα ανωτέρω παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

(1) Πότε προγραμματίζει τη βελτίωση της λεωφόρου Κοροίβου;

(2) Πότε θα σηματοδοτηθεί ο δρόμος Λεμεσού - Πλατρών στο σημείο σύνδεσης με τη λεωφόρο Κοροίβου.

(3) Μελετήθηκε η πιθανότητα εγκατάστασης φώτων τροχαίας;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 1988 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Ύστερα από διεξαγωγή κυκλοφοριακής μελέτης από το Τμήμα Δημοσίων Έργων η Αρμόδια Τεχνική Επιτροπή για επίλυση κυκλοφοριακών προβλημάτων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι με βάση τις μετρήσεις και τα σχετικά κριτήρια δεν δικαιολογείται επί του παρόντος η εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη συμβολή του δρόμου Λεμεσού-Πλατρών με τη λεωφόρο Κοροίβου στη Λεμεσό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1988 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 3 Νοεμβρίου 1988.

«Έχει παρατηρηθεί στον αερολιμένα Λάρνακας η συχνή εντόπιση ατόμων που μεταφέρουν ναρκωτικά άλλοτε ανδρών και άλλοτε γυναικών.

Ακούεται κατά καιρούς η λήψη αυξημένων μέτρων προς αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα -

(α) κατά πόσον αληθεύει το γεγονός ότι ειδική αστυνομικός χωρίς καμιά ιδιαίτερη εκπαίδευση, που εργάζεται για 12 ολόκληρες συνεχείς ώρες, είναι ποτέ δυνατό να ερευνήσει γύρω στους 10-12.000 διερχόμενους επιβάτες, και

(β) γιατί να μην ενισχύεται το σημαντικό τούτο πόστο με έμψυχο και εκπαιδευμένο προσωπικό;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1988 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σας πληροφορώ ότι στην Υπηρεσία Ελέγχου Αναχωρούντων Επιβατών του Αερολιμένα Λάρνακας η οποία λειτουργεί με σύστημα βάρδιας (0700-1900 και 1900-0700) απασχολούνται επί του παρόντος στην κάθε βάρδια δύο λοχίες και 8 αστυφύλακες. Κατά τη διάρκεια της ημερήσιας βάρδιας απασχολούνται επιπλέον δύο γυναίκες 'ειδικοί αστυφύλακες', ενώ κατά τη νυκτερινή βάρδια μόνο μία, η οποία όμως δεν κάμνει σωματική έρευνα σε 10-12.000 χιλιάδες επιβάτιδες όπως αναφέρεται στην Ερώτηση, αλλά σε 500 περίπου. Συναφώς αναφέρεται ότι οι γυναίκες 'ειδικοί αστυφύλακες' που υπηρετούν στον Αερολιμένα Λάρνακας τυγχάνουν εκπαίδευσης από έμπειρους αξιωματικούς της αστυνομίας για να μπορούν να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις υπηρεσιακές τους υποχρεώσεις.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1988 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 3 Νοεμβρίου 1988.

«Επειδή κατά τα έτη 1972-73-74 ορισμένοι κάτοικοι της Αθηαίνου εξασφάλισαν δάνεια με σκοπό τη δημιουργία κτηνοτροφικών μονάδων και επειδή όλα αυτά τα υποστατικά που ανήγειραν καταλήφθηκαν από τους Τούρκους εισβολείς, προτού καταφέρουν να πάρουν οποιοδήποτε εισόδημα, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, νοουμένου ότι αυτά τα δάνεια υπάρχουν μέχρι σήμερα και οι τόκοι συνεχίζουν να αυξάνονται.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1988 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σχετικά με την αποπληρωμή των δανείων που πήραν οι κτηνοτρόφοι Αθηαίνου πριν το 1974 για ανέγερση υποστατικών στην τουρκοκατεχόμενη κτηνοτροφική περιοχή Αθηαίνου σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το θέμα αυτό έχει απασχολήσει το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καθώς και το Υπουργείο Οικονομικών. Επειδή βρίσκονται στη Νεκρή Ζώνη, συμφωνήθηκε, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, όπως το όλο θέμα αποτελέσει αντικείμενο μελέτης Επιτροπής, υπό την προεδρία του Γραφείου Προγραμματισμού που ορίστηκε με τις Αποφάσεις αρ. 31.482 και 31.608 και ημερ. 16.3.1989 και 10.4.1989, αντίστοιχα, του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η πιο πάνω Επιτροπή θα ετοιμάσει ολοκληρωμένο σχέδιο που θα αποβλέπει στη σφαιρική αντιμετώπιση των προβλημάτων και στην ενιαία κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη των περιοχών που βρίσκονται στη Νεκρή Ζώνη.»

Ερώτηση ημερόμηνίας 3 Νοεμβρίου 1988 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 3 Νοεμβρίου 1988.

«Ο δρόμος από τη διασταύρωση Λεμεσού-Πάφου-Ξερού μέχρι την Αρμίνου εξυπηρετεί έξι κοινότητες και δίνει διέξοδο προς ορεινά θέρετρα μέσω Πεύκου Πέρα Βάσας. Είναι δρόμος σε αρχέγονη κατάσταση και πολύ επικίνδυνος και δύσκολος. Έγινε πρόσφατα ασφαλτική επίστρωση μέχρι πριν από τα Κελοκέδαρα, οι εργασίες όμως σταμάτησαν και τα μηχανήματα αποσύρθηκαν.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο-

(α) Πότε και πώς σκέφτεται ν'αντιμετωπίσει το σοβαρό συγκοινωνιακό πρόβλημα των επηρεαζόμενων κοινοτήτων,

(β) αν, ως προσωρινό μέτρο,θα δοθούν οδηγίες να συνεχιστεί η ασφαλτική επίστρωση μέχρι την Αρμίνου,για να μετριαστούν οι ταλαιπωρίες των κατοίκων των μακρινών τούτων κοινοτήτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1988 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Το Τμήμα Δημόσιων Έργων διεξάγει μελέτη για την ιεράρχιση των προτεραιοτήτων για τη βελτίωση του οδικού δικτύου. Με βάση τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής θα προωθηθεί και η βελτίωση του δρόμου Νικόκλειας-Αρμίνου-Φιλούσας μήκους 36 χλμ. περίπου.

Μέσα στο 1987 δαπανήθηκε ποσό υ29,000 για επάλειψη με πρέμιξ τμήματος του δρόμου από το Ξερό μέχρι τα Κελοκέδαρα μήκους 10 χλμ. Μέσα στο 1989 έχει συντηρηθεί (τοπικές επισκευές) μήκος 8 χλμ. έναντι δαπάνης £5,000 και είναι προγραμματισμένες επίσης για φέτος και άλλες εργασίες συντηρήσεως από τα Κελοκέδαρα μέχρι τη Φιλούσα. Μέσα στο 1990 προγραμματίζεται να γίνει συντήρηση με εργασίες επάλειψης και άλλων 7 χλμ.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 1988 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 20 Νοεμβρίου 1988.

«Οι τιμές εκκαθάρισης των επιτραπέζιων σταφυλιών εσοδείας 1988 από τη ΣΕΔΙΓΕΠ είναι κατά 26.46% χαμηλότερες από τις τιμές του 1987.

Παρά τις προσπάθειες τόσο των Αγροτικών Οργανώσεων όσο και της Βουλής που παρακολουθεί τη λειτουργία της ΣΕΔΙΓΕΠ δεν έγινε κατορθωτό να δοθούν αναλυτικά τα κόστα εμπορίας των επιτραπέζιων σταφυλιών, γι'αυτό και οι παραγωγοί δυσανασχετούν γι'αυτή την κατάσταση και τα μειωμένα εισοδήματά τους.

Από το πιο πάνω γεγονός προκύπτουν τα εξής ερωτήματα:

(α) Πού βρίσκεται το θέμα μελέτης της βιωσιμότητας της ΣΕΔΙΓΕΠ που η Βουλή αναμένει από καιρό;

(β) Πώς σκέφτεται η κυβέρνηση να συμπληρώσει τα χαμένα εισοδήματα των παραγωγών που παρέδωσαν σταφύλια στη ΣΕΔΙΓΕΠ;

(γ) Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το θέμα Ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1988 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο όρισε το 1987 Επιτροπή για να μελετήσει τη βιωσιμότητα καθώς και την όλη οικονομική και διαχειριστική κατάσταση της ΣΕΔΙΓΕΠ. Η Επιτροπή συμπλήρωσε το έργο της και υπέβαλε σχετική έκθεση η οποία τώρα βρίσκεται ενώπιον της Επιτροπής της ΣΕΔΙΓΕΠ που μαζί με τους Συμβούλους της και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ, τη μελετούν/αξιολογούν,

(β) πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση δεν φέρει ευθύνη για τις τιμές που η ΣΕΔΙΓΕΠ πλήρωσε στους παραγωγούς, εφόσον ήταν σύμφωνες με τις τιμές εξαγωγής και συνεπώς δεν εξετάζει θέμα καταβολής αποζημιώσεων,

(γ) το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας μελετά, σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το θέμα της νομοθετικής ρύθμισης της εμπορίας επιτραπέζιων σταφυλιών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1988 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Νοεμβρίου 1988.

«Ενώ στην περιοχή Καϊμακλιού δημιουργήθηκαν από τη διακυβέρνηση Κυπριανού εξωτερικά ιατρεία με σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού από τη μια και την αποσυμφόρηση του Γενικού Νοσοκομείου από την άλλη, παρατηρήθηκε τελευταία μείωση των παρεχόμενων υπηρεσιών (προσέλευση παιδίατρου μόνο μια φορά τη βδομάδα, παύση αιμοληψίας για σκοπούς ανάλυσης κτλ.). Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι μέτρα προτίθεται να πάρει, ώστε να λειτουργήσουν τα ιατρεία αυτά όχι μόνο υποβαθμισμένα, αλλά και αναβαθμισμένα για την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής Παλουριώτισσας-Καϊμακλιού.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1988 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Οι επισκέψεις παιδίατρου στα εξωτερικά ιατρεία Καϊμακλίου έχουν μειωθεί από δύο σε μια φορά την εβδομάδα, γιατί σύμφωνα με τα τηρούμενα στοιχεία η προσέλευση ασθενών στα εν λόγω ιατρεία ήταν χαμηλή.

(β) Ο τερματισμός της αιμοληψίας οφείλεται στην άρνηση των νοσοκόμων να προβαίνουν σε αιμοληψία. Ο μικρός αριθμός των περιπτώσεων δεν δικαιολογεί την τοποθέτηση αιμολήπτη στα εξωτερικά ιατρεία Καϊμακλίου και κατ' ανάγκη η λήψη αίματος γίνεται στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1988 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 14 Δεκεμβρίου 1988.

«Αίτημα παλιό και σοβαρό των κατοίκων Πολύστυπου η διαπλάτυνση κι ευθυγράμμιση του κεντρικού δρόμου της κοινότητας από το Διπόταμο μέχρι τον Πολύστυπο.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1988 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα των κατοίκων Πολύστυπου για διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση του κεντρικού δρόμου της κοινότητας από το Διπόταμο (τοποθεσία Μύλος) μέχρι τον Πολύστυπο, επιθυμώ να παρατηρήσω τα πιο κάτω:

Για την ορθολογιστική ανάπτυξη του οδικού δικτύου ετοιμάζεται από ειδικούς εμπειρογνώμονες γενικό σχέδιο (που θα συμπληρωθεί αρχές του 1990) που θα βασίζεται σε τεχνικά, οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια.

Με βάση την πιο πάνω μελέτη θα προωθηθεί και η βελτίωση του εν λόγω δρόμου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1988 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 14 Δεκεμβρίου 1988.

«Οι κάτοικοι Πολύστυπου μας ανέφεραν πως κατά τη διάρκεια του θέρους δεν επισκέπτεται την κοινότητα γιατρός, ενώ το χειμώνα πραγματοποιείται επίσκεψη γιατρού μια φορά τη βδομάδα, που κι αυτή -όταν χιονίζει βασικά- πολλές φορές δεν τηρείται. Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα για συστηματική επίσκεψη γιατρού και νοσοκόμας στην κοινότητα;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1988 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τις επισκέψεις ιατρού στην κοινότητα Πολύστυπου επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι την κοινότητα Πολύστυπου επισκέπτεται ιατρική μονάδα από το Νοσοκομείο Κυπερούντας. Οι επισκέψεις αναμένεται να γίνονται ανελλιπώς καθόλη τη διάρκεια του έτους, εκτός από τις περιπτώσεις που τούτο δεν είναι δυνατό λόγω των κλιματολογικών συνθηκών. Τούτο θα καταστεί δυνατό με την αναβάθμιση του Νοσοκομείου Κυπερούντας και τη στελέχωσή του με επιπρόσθετο προσωπικό, ως προτείνεται με νομοσχέδιο που βρίσκεται ενώπιον της Βουλής.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1988 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 27 Δεκεμβρίου 1988.

«Επειδή το συγκοινωνιακό πρόβλημα της πόλης κι επαρχίας Λευκωσίας -κι ιδιαίτερα της πόλης- γίνεται κάθε μήνα, αν όχι και κάθε μέρα,και πιο δύσκολο,

παρακαλούνται τα αρμόδια Υπουργεία να ενημερώσουν το Σώμα με ποιο τρόπο στοχοθετούν την απάμβλυνσή του. Ειδικότερα καλούνται ν'απαντήσουν στα αιτήματα για:

1. Τη συναινετική διεύρυνση, τήρηση και πιστή εφαρμογή του κλιμακωτού ωράριου λαμβάνοντας ειδική πρόνοια, ώστε το ωράριο μεγάλων ομοιοεπαγγελματικών τάξεων (όπως π.χ. των δημόσιων υπαλλήλων) κατατμηθεί, έτσι που να καθίσταται προσπελάσιμη κι ομαλή η κυκλοφοριακή ροή.

2.1. Τη σταδιακή μα σταθερή εκπαιδευτική αποκέντρωση, έτσι που αντίς να διακινούνται χίλιοι μαθητές σ'ένα αστικό γυμνάσιο, να διακινούνται δέκα, είκοσι ή τριάντα το πολύ καθηγητές σε περιφερειακό αγροτικό κέντρο. Ήδη η εμπειρία από τα γυμνάσια υπαίθρου της πρωτεύουσας (Ακακίου, Δαλιού κ.ά.) είναι εξαιρετικά θετική.

2.2. Τη λήψη πρόνοιας ώστε τα γυμνάσια να μην ανεγείρονται ουσιαστικά πάνω σε κεντρικούς δρόμους, μα σε περιοχές εκτός κυκλοφοριακής συμφόρησης κι αιχμής.

3. Τη δημιουργία υπόγειων (κι όχι πρακτικά αδύνατων υπέργειων) διαβάσεων (για πεζούς κι οχήματα), όπως και για την αξιοποίηση της κοίτης του Πεδιαίου, (θέμα που και πριν επανυποβάλαμε).

4. Την κατάργηση του χρονοβόρου συστήματος κλήσης στη σκηνή του επεισοδίου των ελάχιστων αστυνομικών του ειδικού κλάδου τροχαίας γι'ατυχήματα, σε περίπτωση αναίμακτων ατυχημάτων και την -κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα- ανάθεση του όλου έργου στις αρμόδιες ασφαλιστικές εταιρείες ή σ'άλλους φορείς.

5. Τον εκσυγχρονισμό και αναδιάρθρωση του συγχρονισμού των φωτεινών σημάτων τροχαίας, που -πρόσθετα- θα παρέχουν προτεραιότητα ή σε λεωφορεία ή/και πυροσβεστικά, ασθενοφόρα κι αστυνομικά οχήματα.

6. Την παραχώρηση λωρίδας προτεραιότητας (bus lanes) στα μέσα μαζικής κυκλοφορίας (λεωφορεία), την καθιέρωση της αριστερόστροφης στροφής που, όπου εφαρμόστηκε, είχε θετικά κι ουσιαστικά αποτελέσματα.

7. Την επαύξηση της κυκλοφοριακής χωρητικότητας (κυκλοφοριακής ροής) προβληματικών δρόμων και τη μετατροπή τους σε μονόδρομους, όπως συνέβη και στην περίπτωση των λεωφόρων/οδών: Ευαγόρου, Λεωνίδου, Ομήρου, Διαγόρου, Γρηγόρη Αυξεντίου.

8. Τη δημιουργία πεζόδρομων και πεζοδρομίων.

9. Την απομάκρυνση των παράνομα σταθμευμένων οχημάτων για αποδοτικότερη χρήση των κεντρικών δρόμων.

10.Τη δρομολόγηση σχολικών λεωφορείων, που θα περιορίσει τη χρήση του οικογενειακού αυτοκινήτου, μ' αποτέλεσμα τη μείωση του όγκου των διακινούμενων οχημάτων.

11.Την οργανωμένη εκστρατεία διαφώτισης του μαθητικού κόσμου και του κοινού για σωστή χρήση των δρόμων.

12.Τη βελτίωση της προσφερόμενης υπηρεσίας κι αναβάθμιση της ποιότητας οχημάτων μαζικής κυκλοφορίας (αστικών, υπεραστικών κι αγροτικών λεωφορείων) με παράλληλη ενημέρωση του κοινού γι'αξιοποίηση των προσφερόμενων υπηρεσιών.

13.Την αποτελεσματικότερη κι αυστηρότερη αστυνόμευση της τροχαίας κίνησης.

14.Τη διαπλάτυνση και δημιουργία παρακαμπτήριων σε κέντρα μεγάλης συμφόρησης (όπως στην Ανθούπολη, στη Λακατάμια κ.ά.), με τη δημιουργία πεζόδρομων, ποδηλατόδρομων και πεζοδρομίων.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1988 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η βελτίωση των συνθηκών διακίνησης μέσα στην πόλη και γενικότερα η αναβάθμιση του οδικού δικτύου της ευρύτερης περιοχής Λευκωσίας, αποτελούν βασικό και μόνιμο στόχο της κυβερνητικής συγκοινωνιακής πολιτικής, η οποία προωθείται σε συνεργασία με τις ενδιαφερόμενες τοπικές αρχές, στο βαθμό που αυτές εμπλέκονται στο θέμα, σύμφωνα με τις εξουσίες και αρμοδιότητες που έχουν. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκονται με σειρά μέτρων που λήφθηκαν και άλλων που προγραμματίζονται για το μέλλον. Προεξέχουσα σημασία δίδεται στις πρόνοιες του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας και των κυκλοφοριακών μελετών, πάντοτε μέσα στα εφικτά οικονομικά πλαίσια και τις εκάστοτε προτεραιότητες.

Σε σχέση με τα θέματα που ειδικότερα θίγονται στην Ερώτηση αναφέρονται τα ακόλουθα:

(α) Βασική πρόνοια του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας είναι όπως χρήσεις που ελκύουν ή προκαλούν μεγάλους κυκλοφοριακούς όγκους, όπως τα Γυμνάσια και τα Λύκεια, χωροθετούνται μακριά από δρόμους πρωταρχικής σημασίας και εξυπηρετούνται από δευτερεύοντες και τοπικούς δρόμους για καλύτερη κυκλοφοριακή λειτουργικότητα και ασφάλεια. Η πολιτική αυτή εφαρμόζεται.

(β) Σύμφωνα πάλι με την πολιτική του Τοπικού Σχεδίου, σε περιοχές με έντονα κυκλοφοριακά προβλήματα, όπως είναι το αστικό εμπορικό κέντρο και η εντός των τειχών πόλη, προωθείται, κατά προτίμηση, η βελτίωση των λειτουργικών συνθηκών του υφιστάμενου οδικού δικτύου με τη μέθοδο της κυκλοφοριακής διαχείρισης (δηλ. με μονόδρομους, πεζόδρομους, κλπ), παρά με πολυδάπανες διαπλατύνσεις δρόμων. Η υλοποίηση ενός τέτοιου σχεδίου προωθείται τώρα για την περιοχή της Λευκωσίας που βρίσκεται μεταξύ των λεωφόρων Γρίβα Διγενή και Σανταρόζα και του τείχους, καθώς και για τμήμα της εντός των τειχών πόλης που περικλείεται μεταξύ των οδών Λήδρας και Ονασαγόρου.

(γ) Σε περιοχές με μεγάλα κυκλοφοριακά προβλήματα, όπως είναι τα εκτός πόλης τοπικά εμπορικά κέντρα (Λακατάμιας, Λατσιών, κλπ), αποφεύγεται η διαμπερής κίνηση οχημάτων και προωθείται επίσης η μέθοδος της κυκλοφοριακής διαχείρισης. Στα πλαίσια της πολιτικής αυτής, έχουν σχεδιαστεί παρακαμπτήριοι δρόμοι, ορισμένοι από τους οποίους βρίσκονται στα πρόθυρα υλοποίησης (όπως είναι ο παρακαμπτήριος Λακατάμιας), ενώ άλλοι προωθούνται σταδιακά και ανάλογα με τις κυκλοφοριακές προτεραιότητες.

(δ) Η δημιουργία ανισόπεδων διαβάσεων πεζών και οχημάτων σε αστικές περιοχές δεν αποκλείεται εκεί που συνηγορούν υπέρ τους ορισμένα βασικά κριτήρια, όπως η εδαφική μορφολογία και η καλαισθησία, σε

συσχετισμό πάντοτε με τον όγκο της διακίνησης και τη συνεπαγόμενη δαπάνη.

(ε) Η αξιοποίηση της κοίτης του Πεδιαίου άρχισε ήδη και το έργο συνεχίζεται.

(στ) Τα θέματα και οι εισηγήσεις που αναφέρονται στις παρ. 5-9, 11, 13 και 14 της Ερώτησης αποτελούν και πρόνοιες της κυκλοφοριακής μελέτης της Λευκωσίας, ορισμένες δε από αυτές έχουν ήδη υλοποιηθεί, ενώ άλλες τυγχάνουν περαιτέρω επεξεργασίας και μελέτης με στόχο τη σταδιακή, αλλά την όσο το δυνατό πιο σύντομη υλοποίησή τους. Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι ορισμένες εισηγήσεις, όπως εκείνη της αποτελεσματικότερης και αυστηρότερης αστυνόμευσης της τροχαίας κίνησης, προϋποθέτουν αύξηση προσωπικού και τεχνικών μέσων.

(ζ) Ο τομέας της διαφώτισης του μαθητόκοσμου και του κοινού γενικότερα αποτελεί μόνιμο θεσμό, ο οποίος συνεχώς βελτιώνεται. Αστυνομικά κλιμάκια οδικής ασφάλειας λειτουργούν σ' όλες τις επαρχίες και κατά διαστήματα δίδονται διαλέξεις σε σχολεία και σ' άλλες οργανωμένες ομάδες του πληθυσμού και παράλληλα γίνεται χρήση, στο μέτρο του δυνατού, του ραδιοφώνου, της τηλεόρασης και του τύπου.

(η) Η διερεύνηση από την αστυνομία των οδικών δυστυχημάτων στις περιπτώσεις που υπάρχουν μόνο υλικές ζημιές αποτελεί πράγματι χρονοβόρα διαδικασία που απασχολεί μεγάλο ποσοστό της Αστυνομικής Δύναμης, που θα μπορούσε σ' αντίθετη περίπτωση να χρησιμοποιηθεί για καλύτερη αστυνόμευση της τροχαίας κίνησης και πρόληψη δυστυχημάτων. Όμως, κατάργηση του συστήματος αυτού προϋποθέτει την εισαγωγή νέων υπαλλακτικών θεσμών και διαδικασιών, όπως είναι η υποχρεωτική ασφάλιση μηχανοκινήτων οχημάτων έναντι ξένης ζημιάς.

(θ) Το μέτρο της απομάκρυνσης των παράνομα σταθμευμένων οχημάτων δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην Κύπρο επί του παρόντος, γιατί δεν καλύπτεται από την υφιστάμενη νομοθεσία.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Ιανουαρίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα στα πιο κάτω αιτήματα των κατοίκων του οικισμού αυτοστέγασης Κοτσιάτη, όπως μας εκτέθηκαν (στις 27.12.88) σ' επιτόπια επίσκεψή μας στην κοινότητα από τον κοινοτάρχη κ. Βραχίμη Χατζηχάννα κι άλλους κατοίκους της κοινότητας:

1. Να δοθούν οδηγίες για έγκαιρη παραλαβή των σιτηρών των γεωργών της κοινότητας, λόγω απουσίας κατάλληλου αποθηκευτικού χώρου.
2. Να γίνουν επιτόπιες αποθήκες παραλαβής των σιτηρών, λόγω των συχνών ζημιών που συχνά ο γεωργικός κόσμος υφίσταται από βροχές κι ανεμοστρόβιλους.
3. Σε περίπτωση καθυστέρησης του πιο πάνω αιτήματος (2), να περιφραχθεί προσφερόμενος κοινοτικός χώρος, αφού επιστρωθεί, και ν' αναλάβει το κράτος τη μέτρηση και παραλαβή του προϊόντος.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αρμόδιο όργανο για την παραλαβή και αποθήκευση σιτηρών είναι η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου (Ε.Σ.Κ.). Η Ε.Σ.Κ. καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να παραλαμβάνονται και αποθηκεύονται έγκαιρα σε κατάλληλους χώρους όλες οι παραγόμενες ποσότητες σιτηρών. Παράλληλα, καταβάλλονται προσπάθειες ώστε ο χρόνος παραμονής των σιτηρών στο ύπαιθρο να είναι ο ελάχιστος δυνατός.

Οι εργασίες της Επιτροπής για παραλαβή και συγκέντρωση των σιτηρών που παράγονται διεξάγονται από τη Συνεργατική Ένωση Διακίνησης Σιτηρών (ΣΕΔΙΣ) Λτδ., της οποίας μέλη είναι Συνεργατικά Ιδρύματα των χωριών στα οποία παράγονται και συγκεντρώνονται σιτηρά. Η Επιτροπή πληροφορεί τη ΣΕΔΙΣ για τις ποσότητες σιτηρών που είναι σε θέση να παραλάβει κάθε εβδομάδα, ενόψει των αποθηκευτικών της δυνατοτήτων. Η ΣΕΔΙΣ στη συνέχεια καθορίζει τα χωριά από τα οποία θα παραληφθούν τα σιτηρά, όπως και την ποσότητα που θα παραληφθεί από το καθένα. Προτεραιότητα δίνεται συνήθως σε χωριά που δεν διαθέτουν αποθηκευτικούς χώρους και σε χωριά με πρόσφυγες παραγωγούς, όπως ο συνοικισμός αυτοστέγασης Κοτσιάτη.

Μόνιμη λύση του προβλήματος των αποθηκευτικών χώρων θα δοθεί με προγραμματισμό που θα ετοιμάσει η Επιτροπή ενόψει των πορισμάτων τεχνοοικονομικής μελέτης που εκπονήθηκε από την Τράπεζα Αναπτύξεως και υποβλήθηκε πρόσφατα στην Ε.Σ.Κ. Εξάλλου, η Επιτροπή σχεδιάζει να κατασκευάσει νέους αποθηκευτικούς χώρους για παραλαβή εντόπιων σιτηρών και για το σκοπό αυτό υπάρχει σχετική πρόνοια στον προϋπολογισμό της για το 1989-90.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 11 Ιανουαρίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα των κατοίκων του προσφυγικού οικισμού Κοτσιάτη για δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης, για να μετακινηθούν όλες οι μάντρες της κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι καταβάλλεται προσπάθεια για εξεύρεση κατάλληλης συμπαγούς έκτασης κρατικής γης με σκοπό τη δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης για τη μετακίνηση των κτηνοτροφικών υποστατικών του χωριού Κοτσιάτη.

Θέλω να επισημάνω όμως ότι τούτο δε θάναι και τόσο εύκολο ενόψει πιθανών ενστάσεων των γειτονικών κοινοτήτων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 19 Ιανουαρίου 1989.

«Ένα από τα χωριά της Πιτσιλιάς που μαστίζεται από την αστυφιλία είναι και τα Αγρίδια. Οι κάτοικοι λιγοστεύουν συνεχώς και δυσκολεύονται ν'ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις, όπως είναι οι δόσεις κοινοτικών δανείων, τοκοχρεωλύσια, οδικός φωτισμός και άλλα.

Με βάση τα πιο πάνω ερωτάται η κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή αν σκέπτεται να εντάξει τα Αγρίδια στα δυσπραγούντα χωριά για την ανακούφιση των ως επί το πλείστον ηλικιωμένων κατοίκων που απέμειναν».

Απάντηση ημερομηνίας 7 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Ιανουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Υπουργικό Συμβούλιο, αναγνωρίζοντας την ανάγκη ενίσχυσης των μικρών και φτωχών κοινοτήτων, όπως τα Αγρίδια, μείωσε από του 1987 τη συνεισφορά τους από το 1/2 στο 1/4, μέτρο που αποτελεί σημαντική κρατική αρωγή.

Πέρα από το πιο πάνω μέτρο, έχουν εκτελεσθεί στην κοινότητα Αγριδιών, μέσα στα πλαίσια του Ενιαίου Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς, αναπτυξιακά έργα της τάξης των £160,000, τα οποία σκοπό είχαν τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων και ιδιαίτερα την αύξηση των εισοδημάτων τους, τα οποία ασφαλώς αποτελούν σοβαρά κίνητρα για μείωση του ρυθμού της αστυφιλίας που παρουσιάζεται στις ορεινές και απομακρυσμένες κυρίως κοινότητες της υπαίθρου.

Επίσης η πρόσφατη συμπλήρωση της κατασκευής του νέου δρόμου Λεμεσού - Αγρού, η υπό εκτέλεση βελτίωση του δρόμου Λευκωσίας -Αγρού και του δρόμου Καρβουνά - Κυπερούντας - Αγρού προσφέρουν σημαντικές συγκοινωνιακές διευκολύνσεις στα χωριά της περιοχής Πιτσιλιάς, τα οποία θα τύχουν επιπρόσθετης βοήθειας με τη συγχώνευση των τόκων των δανείων για τα αρδευτικά έργα του Σχεδίου Πιτσιλιάς και την παράταση της περιόδου αποπληρωμής τους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 19 Ιανουαρίου 1989.

«Σε επαφή μου με κατοίκους του συνοικισμού Άγιος Σπυρίδωνας στη Λεμεσό τονίστηκε ότι ο συνοικισμός στερείται λεωφορειακής εξυπηρέτησης και τηλεφώνων.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζει την επίλυση των δύο τούτων σοβαρών προβλημάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Ιανουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«(α) Λεωφορειακή εξυπηρέτηση

Οι κάτοικοι του οικισμού ''Αγιος Σπυρίδωνας' Λεμεσού εξυπηρετούνται από τα αστικά λεωφορεία Λεμεσού που εκτελούν διαδρομές με συχνότητα 15-20 λεπτών. Εξάλλου επειδή ο οικισμός γειτνιάζει με την οδό Πάφου παρέχεται εξυπηρέτηση και από λεωφορεία εκτός του οικισμού με συχνότητα διαδρομών 10-15 λεπτών.

(β) Εγκατάσταση τηλεφώνων στα σπίτια

Ήδη το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει συμπληρώσει τις εργασίες για υπόγεια τηλεφωνική σύνδεση του οικισμού, ενώ παράλληλα το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών εγκατέστησε τους αναγκαίους ρευματοδότες σ' όλες τις κατοικίες του οικισμού, στις οποίες μπορούν τώρα να τοποθετηθούν τηλέφωνα από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παρισινό και ληφθείσα στις 18 Ιανουαρίου 1989.

«Σε πρόσφατη επίσκεψή μας στο χωριό Μένοικο διαπιστώσαμε την υποχώρηση όλων των προστατευτικών έργων, τόσο στις δυο πλευρές του ποταμού όσο και γύρω από τη γέφυρα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι παραμένουν όρθια μόνο τα πρώτα έργα της αποικιοκρατίας.

Δεδομένου ότι η κοινότητα Μενοίκου συνδέεται με τις γειτονικές κοινότητες και την κύρια οδική αρτηρία μόνο με το παμπάλαιο γεφύρι που επιτρέπει τη διέλευση ενός μόνο τροχοφόρου, ρωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

1) Αν θα μελετηθούν και κατασκευαστούν σοβαρά έργα αντιστήριξης, ιδιαίτερα στη νότια πλευρά του ποταμού, ώστε να προστατευτούν οι κάτοικοι από μελλοντικό ξεχείλισμα των νερών.

2) Με την ευκαιρία επιδιόρθωσης της γέφυρας, αν θα ήταν φρόνιμο και δυνατό να γίνει ταυτόχρονη επέκτασή της, ώστε να καταστεί διπλής κυκλοφορίας σύμφωνα με τις στοιχειώδεις ανάγκες της σημερινής εποχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παρισινού.

«Σχετικά με τις ζημιές που προκλήθηκαν από πλήμμυρες στα προστατευτικά έργα του ποταμού που διασχίζει την κοινότητα Μενοίκου, σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχει ετοιμάσει σχέδιο προστασίας των παραποτάμιων ιδιοκτησιών από ενδεχόμενες νέες πλήμμυρες, καθώς και σχέδιο για την αποκατάσταση των ζημιών που συνολικά ανέρχονται σε υ38,000. Το γενικότερο θέμα της αποκατάστασης των διαφόρων ζημιών που προξενήθηκαν από τις θεομηνίες βρίσκεται ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου για μελέτη και λήψη απόφασης.

Καθόσον αφορά στην εισήγηση για διαπλάτυνση της γέφυρας που συνδέει τα δυο τμήματα του χωριού σας πληροφορώ ότι η κυκλοφορία μέσω της γέφυρας αυτής είναι περιορισμένη και η προώθηση του έργου επί του παρόντος δεν φαίνεται να έχει προτεραιότητα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Ιανουαρίου 1989.

«Οι κάτοικοι του Κάτω Αμιάντου διαμαρτύρονται γιατί τα τελευταία τρία χρόνια, παρά τα διαβήματα της Χωριτικής Αρχής, έπαψαν να επισκέπτονται το χωριό Γεωργικοί Λειτουργοί για ενημέρωση και διαφώτιση των αγροτών για τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στις γεωργικές τους ασχολίες. Το ίδιο παράπονο εξέφρασαν και οι κάτοικοι της Ποταμίτισσας, ότι δηλαδή εδώ και μερικούς μήνες έπαψε να επισκέπτεται το χωριό τους ο γεωπόνος της περιοχής.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν το πρόβλημα οφείλεται σε προσωρινή έλλειψη προσωπικού ή αν υπάρχει απόφαση για κατάργηση του θεσμού της τακτικής επίσκεψης γεωργικών λειτουργών στην ύπαιθρο για την ορθή ενημέρωση των γεωργών στα θέματα που τους ενδιαφέρουν.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το πρόβλημα στο οποίο αναφέρεται ο αξιότιμος Βουλευτής, οφείλεται στην έλλειψη προσωπικού και δεν παρουσιάζεται μόνο στο Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο Πιτσιλιάς, αλλά και σε άλλες επαρχίες. Φαίνεται, όμως, ότι τούτο είναι πιο έντονο στην επαρχία Πιτσιλιάς, γιατί υπάρχουν μόνο δύο Περιφερειακοί Γεωργικοί Λειτουργοί, οι οποίοι καλύπτουν, εκτός από τις γεωργικές τους περιφέρειες, έστω και κατά αραιά χρονικά διαστήματα, και τις άλλες δύο γεωργικές περιφέρειες της επαρχίας που έμειναν χωρίς Περιφερειακό Γεωργικό Λειτουργό, η μια από το 1985 και η άλλη από το 1988.

Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, έχοντας υπόψη τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η περιφέρεια Πιτσιλιάς, έχει ήδη προβεί σε ανακατανομή της εργασίας και ανάθεση μέρους της στα Επαρχιακά Γεωργικά Γραφεία Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας. Με τη νέα διευθέτηση αναμένεται να απαμβλυνθεί το πρόβλημα που αντιμετωπίζει η περιοχή.

Περαιτέρω απάμβλυνση θα επέλθει, βεβαίως, με τις επικείμενες προσλήψεις Γεωργικών Λειτουργών, οπότε θα καταβληθεί προσπάθεια να ενισχυθεί και το Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο Πιτσιλιάς για να εξυπηρετούνται καλύτερα και οι κοινότητες που αναφέρονται στην πιο πάνω Ερώτηση του αξιότιμου Βουλευτή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 26 Ιανουαρίου 1989.

«Με το κλείσιμο της Εταιρείας Αμιάντου αρκετοί εργάτες από τα γύρω χωριά έμειναν χωρίς δουλειά. Οι άνθρωποι αυτοί, που μέχρι σήμερα έμεναν στα χωριά τους, θα αναγκαστούν τώρα που παρέμειναν άνεργοι να εξεύρουν εργασία στην πόλη με ενδεχόμενο πολλοί από αυτούς να εγκαταλείψουν οριστικά τα χωριά τους. Για να κρατηθεί όμως αυτή η περιοχή χρειάζεται να δημιουργηθούν από την κυβέρνηση έργα υποδομής για εργοδότηση των ανέργων.

Ερωτάται η κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή αν υπάρχουν τυχόν μελέτες και σχέδια για τη δημιουργία διάφορων νέων έργων στην περιοχή για εργοδότηση των αγροτών και εργατών για να παραμείνουν στις ρίζες τους και για να σταματήσει η αιμορραγία της αστυφιλίας που μαστίζει τα ορεινά μας χωριά.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το πρόβλημα ανεργίας που δυνατό να δημιουργηθεί στα χωριά της περιοχής Αμιάντου από το κλείσιμο του Μεταλλείου Αμιάντου σας πληροφορώ ότι το όλο θέμα μελετάται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της κυβέρνησης. Σχετικά όμως αναφέρεται ότι η έλλειψη εργατικών χειρών στην ευρύτερη περιοχή σε συνδυασμό με τη βελτίωση του οδικού δικτύου που ήδη έγινε ή/και συνεχίζεται, μπορεί να απαμβλύνει μερικώς το πρόβλημα. Εξάλλου πρέπει να σημειωθεί ότι στα πλαίσια του Ενιαίου Σχεδίου Ανάπτυξης Πιτσιλιάς έγιναν σημαντικά παραγωγικά έργα, τα οποία άρχισαν τώρα να αποδίδουν και μπορούν να προσφέρουν απασχόληση και εισοδήματα στους κατοίκους.

Τέλος αναφέρεται ότι οι προσπάθειες για την επαναλειτουργία του μεταλλείου συνεχίζονται.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Φεβρουαρίου 1989.

«Να επισπευσθεί η δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης στην περιοχή Ποταμιάς (σε χαλίτικη γη που υποδείχθηκε) για την άμεση μετακόμιση των 15 περίπου κτηνοτροφικών μονάδων της κοινότητας για την ομαλή ανέλιξη της κοινότητας, ζητούν οι κάτοικοί της.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα και, αν είναι θετική η επίσημη προσέγγιση, σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι στο χωριό Ποταμιά έχει ήδη δημιουργηθεί κτηνοτροφική ζώνη (Κ.Δ.Π. 178/84) για τη μετακίνηση των 12 παράνομων κτηνοτροφικών μονάδων που βρίσκονται μέσα και κοντά στο χωριό. Ήδη αρκετοί κτηνοτρόφοι έχουν αποταθεί στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για την παραχώρηση σ' αυτούς μέρους κρατικού τεμαχίου που βρίσκεται μέσα στην κτηνοτροφική ζώνη για μετακίνηση των υποστατικών τους οι αιτήσεις τους δε εξετάζονται από το πιο πάνω Τμήμα το οποίο και θα υποβάλει σύντομα το θέμα στην αρμόδια Υπουργική Επιτροπή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 13 Φεβρουαρίου 1989.

«Στο χωριό Μοναγρούλλι υπάρχει αριθμός κατοικιών οι οποίες παραμένουν ασυντήρητες λόγω απουσίας των ιδιοκτητών για πολλά χρόνια στο εξωτερικό. Μερικές απ' αυτές έχουν καταρρεύσει, άλλες είναι ετοιμόρροπες και επικίνδυνες. Γενικά κατάντησαν χώροι μόλυνσης, ακαθαρσίας και ακαλαισθησίας.

Παρόλα τα επανειλημμένα διαβήματα της Χωριτικής Αρχής στις αρμόδιες υπηρεσίες, το πρόβλημα παραμένει άλυτο.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, αν προτίθεται να λάβει και πότε οποιαδήποτε μέτρα για την κατεδάφιση των ετοιμόρροπων κατοικιών και τη μετακίνηση των άχρηστων οικοδομικών υλικών για ριζική λύση του προβλήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Σας πληροφορώ ότι από επιτόπια έρευνα που έγινε από την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού, διαπιστώθηκε ότι μερικά υποστατικά είναι ετοιμόρροπα και οι ιδιοκτήτες τους, παρόλο που ειδοποιήθηκαν να τα επιδιορθώσουν ή να τα κατεδαφίσουν, παρέλειψαν να προβούν σε οποιαδήποτε ενέργεια. Έχει ήδη ζητηθεί από τον Αστυνομικό Διευθυντή Λεμεσού να προβεί στη λήψη δικαστικών μέτρων ενατίον των ιδιοκτητών και συμφωνήθηκε μεταξύ της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού και της Χωριτικής Αρχής όπως, στα πλαίσια των οδικών έργων που θα γίνουν φέτος στο χωριό, γίνουν συντονισμένες προσπάθειες για την οριστική επίλυση του προβλήματος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 14 Φεβρουαρίου 1989.

«Η πρόσφατη πειθαρχική δίωξη του εργάτη μέλους της ΔΕΟΚ στο αεροδρόμιο Λάρνακας Φραγκέσκου Παντελή από την Τμηματική Επιτροπή Πολιτικής Αεροπορίας θέτει ξανά το θέμα του σεβασμού των συνδικαλιστικών ελευθεριών και της ισότιμης μεταχείρισης όλων των εργαζομένων και των συντεχνιών τους.

Η αμφισβητούμενη νομιμότητα της Τμηματικής Επιτροπής, οι ανορθόδοξες διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για τη δίωξη και η μη προβλεπόμενη από τους κανονισμούς πειθαρχική ποινή που επιβλήθηκε στον εργάτη Φραγκέσκο Παντελή δημιουργούν όχι μόνο ευθύνες για όσους ενήργησαν με τέτοιο τρόπο, αλλά και πολιτικές ευθύνες για την κυβέρνηση.

Η συνεχιζόμενη δυσμενής μεταχείριση της ΔΕΟΚ και η εκδικητική δίωξη των μελών της, που παραβιάζει το σύνταγμα και τους νόμους του κράτους, έχει οδηγήσει σε απεργία πείνας τους εργάτες μέλη της ΔΕΟΚ στο αεροδρόμιο Λάρνακας, γι'αυτό ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή:-

1. Πώς είναι δυνατό να 'δικάζεται' ένας εργάτης από επιτροπή της οποίας η θητεία έχει λήξει και στην οποία μετέχουν μέλη των άλλων συντεχνιών χωρίς να καλείται η συντεχνία του, η ΔΕΟΚ, για να τον υπερασπίσει;
2. Πώς είναι δυνατό να κοινοποιείται η 'απόφαση' στις άλλες συντεχνίες αλλά όχι στη ΔΕΟΚ, αφού πρόκειται για μέλος της;
3. Πώς συμβαίνει να διώκονται εργάτες μόλις γίνουν μέλη ή εκφράσουν την πρόθεση να γίνουν μέλη της ΔΕΟΚ;
4. Γιατί δεν λαμβάνονται μέτρα εναντίον προϊσταμένων στο αεροδρόμιο Λάρνακας που εκβιάζουν εργάτες να αποχωρήσουν από τη ΔΕΟΚ;
5. Γιατί αποφεύγει η κυβέρνηση να διαπραγματευθεί με τους απεργούς πείνας εργάτες, παρόλο που η απεργία τους συνεχίζεται για τρίτη μέρα;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Μετά την εξέταση του όλου θέματος από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στη συνεδρία της στις 22 περασμένου Φεβρουαρίου, κατά την οποία κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου αυτού, το πειθαρχικό παράπτωμα του κου Παντελή επανεξετάστηκε εξυπαρχής, στην παρουσία και εκπροσώπου της Συντεχνίας του. Βρέθηκε ένοχος για ανάρμοστη συμπεριφορά προς τον Προϊστάμενό του και του επιβλήθηκε η ποινή της προφορικής επίπληξης.

Στο μεταξύ προωθούνται όλες οι αναγκαίες διαδικασίες για τη νομοθετική ρύθμιση της εκδίκασης των πειθαρχικών παραπτωμάτων των εργατών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Φεβρουαρίου 1989.

«Πρόβλημα ασφάλειας των μαθητών του δημοτικού παρουσιάζεται στο Καλό Χωριό Κλήρου, όπου σχεδόν καθημερινά συμβαίνουν ατυχήματα κατά την έξοδο των μαθητών από το δημοτικό.

Για το θέμα αυτό ο Σύνδεσμος Γονέων της κοινότητας απευθύνθηκε επανειλημμένα στα αρμόδια Υπουργεία (Παιδείας και Συγκοινωνιών) επισημαίνοντας το πρόβλημα και υποβάλλοντας διαζευκτικές λύσεις.

Παρακαλούνται τα αρμόδια Υπουργεία να κατατοπίσουν το Σώμα πού βρίσκεται η εξέλιξη του όλου θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με την πάρα πάνω ερώτηση, σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας, αφού διερεύνησε το θέμα της ασφάλειας των παιδιών του Δημοτικού Σχολείου Καλού Χωριού Κλήρου, διαπίστωσε ότι κανένα ατύχημα δεν έχει συμβεί μέχρι σήμερα. Ωστόσο, για εξουδετέρωση κάθε πιθανού κινδύνου, οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας αποφάσισαν την μετακίνηση της θύρας εξόδου του σχολείου σε ασφαλέστερο σημείο του δρόμου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 20 Φεβρουαρίου 1989.

«Τη δημιουργία γηπέδου για τις ανάγκες της νεολαίας του οικισμού ζητούν από καιρό οι κάτοικοι του οικισμού Στρόβολος Ι.

Πώς αντικρύζει το κράτος το σοβαρό αυτό αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η δημιουργία κατάλληλων κοινοτικών αθλητικών χώρων αποτελεί σταθερό στόχο της πολιτικής της κυβέρνησης και εντάσσεται στον ευρύτερο στόχο της περιφερειακής αθλητικής ανάπτυξης.

Μέσα στα πλαίσια αυτά ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού είναι έτοιμος να μελετήσει αίτημα για δημιουργία γηπέδου στον οικισμό 'Στρόβολος Ι', εφόσον εξευρεθεί από τους ενδιαφερόμενους κατάλληλος χώρος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 22 Φεβρουαρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζει τις ενστάσεις της κοινότητας Τρεμιθούσας στη σκοπούμενη χρησιμοποίηση εύφορης γης της κοινότητας για σκοπούς επέκτασης της Βιομηχανικής Ζώνης Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σας πληροφορώ ότι κατά την εξέταση του ενδεχομένου επέκτασης της βιομηχανικής περιοχής Πάφου ή ίδρυσης νέας θα ληφθούν υπόψη όλα τα δεδομένα της περίστασης περιλαμβανομένων των ενστάσεων των κατοίκων της κοινότητας Τρεμιθούσας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 23 Φεβρουαρίου 1989.

«Κατά την επίσκεψή μου στο Συνοικισμό 'Ζήνων' Λάρνακας οι πρόσφυγες κάτοικοι που διαμένουν εκεί μου ανάφεραν ότι αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα τα κυριότερα από τα οποία είναι:-

α) Η έλλειψη κοινοτικής αρχής παρά το γεγονός ότι διαμένουν πάνω από 1000 κάτοικοι στον οικισμό.

β) Η έλλειψη δημοτικού σχολείου που αναγκάζει τους μαθητές του συνοικισμού να πηγαίνουν σε γειτονικά σχολεία.

γ) Η έλλειψη νηπιοκομικού σταθμού.

δ) Η έλλειψη εκκλησίας που αναγκάζει όσους επιθυμούν να εκκλησιαστούν να περπατούν μεγάλη απόσταση για να μεταβούν σ'εκκλησία γειτονικών συνοικισμών.

Γι'αυτό ερωτάται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να επιλύσει τα σοβαρά αυτά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες κάτοικοι του οικισμού 'Ζήνων'.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με διάφορα αιτήματα των κατοίκων του Οικισμού 'Ζήνων' στη Λάρνακα, σας πληροφορώ τα ακόλουθα σ' ό,τι αφορά τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου μου:

(α) Ολόκληρος ο κυβερνητικός οικισμός 'Ζήνων' Λάρνακας υπαγόταν μέχρι το 1985 στην Ενορία Αγίου Νικολάου Λάρνακας. Κατόπιν απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου μέρος του οικισμού έχει ενταχθεί στο όρια του Δήμου Αραδίππου και ως εκ τούτου η δημιουργία χωριστής ενορίας στον οικισμό 'Ζήνων' δεν είναι εκ των πραγμάτων δυνατή εκτός αν προηγηθεί η αναπροσαρμογή των ορίων των δύο Δήμων (Αραδίππου και Λάρνακας) σε τρόπο ώστε ολόκληρος ο οικισμός να υπάγεται σε ένα Δήμο. Το όλο θέμα μελετάται από το Γραφείο Επάρχου Λάρνακας σε συνεργασία με τους επηρεαζόμενους Δήμους. Ανεξάρτητα όμως από αυτό, αναφέρεται ότι οι πρόσφυγες κάτοικοι του οικισμού 'Ζήνων' που ανέρχονται σε 1000 περίπου, εξυπηρετούνται πολύ ικανοποιητικά από τη Χωριτική Επιτροπή της ενορίας Αγίου Νικολάου.

(β) Οι κάτοικοι του οικισμού 'Ζήνων' εκκλησιάζονται στην πλησίον λυόμενη εκκλησία Αποστόλου Ανδρέα του οικισμού 'Καμάρες ΙΙ' της οποίας η χωρητικότητα είναι ικανοποιητική. Για το σκοπό αυτό έχει κατασκευαστεί δρόμος που συνδέει τους δύο οικισμούς και δεν υπάρχει πρόβλημα προσπέλασης προς την εκκλησία. Συναφώς αναφέρεται ότι η Ιερά Μητρόπολη Κιτίου δεν επικροτεί στο παρόν στάδιο την ανέγερση νέας εκκλησίας στον πιο πάνω οικισμό και για το λόγο ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα έλλειψης ιερέων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Μαρτίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 2 Μαρτίου 1989.

«Από στοιχεία που κατέθεσαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Σιτηρών προέκυψε ότι οι αποθηκευτικοί χώροι δεν ικανοποιούν τις ανάγκες της Κύπρου. Το πρόβλημα έγινε έντονα αισθητό, όταν η παραγωγή του 1988 δεν παραλήφθηκε έγκαιρα, παρέμεινε για μεγάλο χρονικό διάστημα εκτεθειμένη στις καιρικές συνθήκες σε ακατάλληλους χώρους στα χωριά και κινδύνεψε να καταστραφεί. Η έλλειψη ικανοποιητικού αποθηκευτικού χώρου δεν επιτρέπει την έγκαιρη παραλαβή της παραγωγής και εμποδίζει τον ορθολογιστικό προγραμματισμό των παραγγελιών κάτι που θα βοηθούσε και στην εξασφάλιση καλύτερων τιμών.

Αναφέρθηκε ότι η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου ανέθεσε στην Τράπεζα Αναπτύξεως την εκπόνηση τεχνικοοικονομικής μελέτης με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Νοουμένου ότι βρισκόμαστε στα πρόθυρα της νέας σοδειάς και αφού ήδη αντιμετωπίσαμε σοβαρό πρόβλημα, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν εκπονήθηκε η μελέτη και πώς προγραμματίζει την επίλυση του προβλήματος».

Απάντηση ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 2 Μαρτίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Αρμόδιο όργανο για την παραλαβή και αποθήκευση σιτηρών είναι η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου (Ε.Σ.Κ.). Η Ε.Σ.Κ. καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να παραλαμβάνονται και αποθηκεύονται έγκαιρα σε κατάλληλους χώρους όλες οι παραγόμενες ποσότητες σιτηρών. Παράλληλα, καταβάλλονται προσπάθειες ώστε ο χρόνος παραμονής των σιτηρών στην ύπαιθρο να είναι ο ελάχιστος δυνατός.

Στα πλαίσια των σχετικών προσπαθειών, η Ε.Σ.Κ. ανάθεσε την εκπόνηση ειδικής τεχνοοικονομικής μελέτης στην Τράπεζα Αναπτύξεως για να εξεταστούν οι δυνατότητες ορθολογιστικής αντιμετώπισης του προβλήματος των αποθηκευτικών χώρων. Η μελέτη αυτή έχει υποβληθεί στην Επιτροπή, η οποία τη μελετά.

Για να διευκολυνθεί η έγκαιρη παραλαβή των σιτηρών εσοδείας 1989, η Επιτροπή αποφάσισε πρόσφατα την αναβολή εισαγωγής ενός φορτίου 22,000 τόνων κριθαριού και την αύξηση του ποσοστού ανάμιξης του εντόπιου κριθαριού με εισαγόμενο κριθάρι. Με τον τρόπο αυτό μειώνονται οι αποθηκευτικές ανάγκες της Επιτροπής και επιταχύνεται η παραλαβή και αποθήκευση του εντόπιου κριθαριού.

Ωστόσο, πέρα από τα εν λόγω ρυθμιστικά μέτρα βραχυπρόθεσμης αντιμετώπισης του προβλήματος, μόνιμη λύση θα δοθεί με τον προγραμματισμό που θα ετοιμάσει η Επιτροπή ενόψει των πορισμάτων της τεχνοοικονομικής μελέτης η οποία, όπως αναφέρεται πιο πάνω, έχει εκπονηθεί από την Τράπεζα Αναπτύξεως για λογαριασμό της Ε.Σ.Κ.

Εξάλλου, λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών που επικράτησαν κατά την περίοδο ανάπτυξης της φετινής εσοδείας κριθαριού, η παραγωγή του προϊόντος αυτού για το 1989 αναμένεται να είναι χαμηλότερη της περσινής. Επομένως, με τη συγκυρία αυτή σε συνδυασμό με τα πιο πάνω ρυθμιστικά μέτρα, προβλέπεται να μην υπάρξουν σιτηρά εκτεθειμένα στο ύπαιθρο μετά το Σεπτέμβριο 1989.»

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 4 Μαρτίου 1989.

«Σοβαρές αντιδράσεις προβάλλουν οι κάτοικοι Λακατάμιας -όπως μας τις ανέπτυξε η αρμόδια επιτροπή κατά την τελευταία (στις 28.2.89) επίσκεψή μας στην κοινότητα- για τον υπό μελέτη παρακαμπτήριο δρόμο Κ. Λακατάμιας-Δευτεράς και υποστηρίζουν πως με τα υφιστάμενα σχέδια θα καταστραφεί καλλιεργήσιμη γη 800 στρεμμάτων, θα κατεδαφιστούν σπίτια και θα χωριστεί η Λακατάμια σε δυτική και ανατολική, για να περισωθεί η 'καυκάλλα' και τα χαλίτικα.

Η επιτροπή, που προωθεί τις θέσεις των κατοίκων Λακατάμιας, ζητά ανασχεδιασμό του δρόμου έτσι που από την κορυφογραμμή των συνόρων Π. Λακατάμιας - Τσερίου να ευθυγραμμιστεί και να καταλήξει στο δρόμο Π. Λακατάμιας - Τσερίου ή με μικρή καμπύλη να περάσει σε μικρή απόσταση από τη 'Λαπάτσα'.

Με τις εισηγήσεις ανασχεδιασμού από την επιτροπή:

1. Θ'αξιοποιηθεί πλήρως μεγάλη περιοχή στην Π. Λακατάμια και συγκεκριμένα κάπου 800 στρέμματα.

2. Δε θα καταστραφεί η γόνιμη και ήδη καλλιεργήσιμη γη στην Πάνω Λακατάμια. Αντίθετα, με την προτεινόμενη λύση από μέρους της επιτροπής θ' αξιοποιηθεί άγονη γη ('καυκάλλα') και μεγάλη περιοχή από χαλίτικα.

3. Δε θα χωριστεί η Π. Λακατάμια σ'ανατολικό και δυτικό τμήμα.

4. Με το σχεδιαζόμενο δρόμο, μερικές κατοικίες κι άλλες υπό ανέγερση θα εγκλωβιστούν και δε θάχουν πρόσβαση στον κύριο δρόμο.

5. Οι αποζημιώσεις -με το σχεδιαζόμενο δρόμο- θάναι τεράστιες γιατί η γη που θα αξιοποιηθεί είναι οικοπεδοποιήσιμη κι η εκτιμημένη αξία της είναι δέκα χιλιάδες λίρες το στρέμμα, ενώ οι αποζημιώσεις με την προτεινόμενη από μέρους των κατοίκων λύση δεν θα υπερβαίνουν τις δυο με δυόμισυ χιλιάδες λίρες το στρέμμα.

Πώς αντικρίζει το όλο θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τον υπό μελέτη παρακαμπτήριο δρόμο Κ. Λακατάμιας-Δευτεράς σας πληροφορώ ότι έχουν δοθεί οδηγίες στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να προβεί στην αναθεώρηση της χάραξης του δρόμου σε τρόπο ώστε να αποφευχθεί ο σοβαρός επηρεασμός κατοίκων της κοινότητας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 8 Μαρτίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα κατά πόσο εφαρμόζει τις υποσχέσεις του, νοουμένου ότι από τη μια υπόσχεται να λαμβάνει υπόψη του κατά τις εκάστοτε προσλήψεις 'Εκτακτων Τεχνολόγων Νοσοκομειακού Εργαστηρίου την προηγούμενη υπηρεσία ή πείρα και στην πραγματικότητα προβαίνει σε προσλήψεις υποψηφίων για τις ανωτέρω θέσεις χωρίς καμιά προϋπηρεσία.

Συγκεκριμένα γίνονται προσλήψεις στα Νοσοκομεία Λάρνακας και Παραλιμνίου ατόμων χωρίς καμιά προϋπηρεσία,παρά τη γραπτή διαβεβαίωση του Υπουργείου Υγείας προς τους ενδιαφερόμενους με επιστολή ημερομηνίας 14/2/89 και Αρ. Φακ. Υ.Υ. 20.5.1.02.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«(α) Όλες οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν για την πλήρωση των έκτακτων θέσεων Τεχνολόγων Νοσοκομειακού Εργαστηρίου μελετήθηκαν και αξιολογήθηκαν από ειδική Επιτροπή που συστάθηκε για το σκοπό αυτό.

(β) Σύμφωνα με τα καθιερωμένα κριτήρια, δηλ. τα προσόντα, την αξία, την πείρα και την απόδοση των υποψηφίων στις προφορικές συνεντεύξεις επελέγησαν τα πρόσωπα εκείνα που συγκέντρωσαν την ψηλότερη βαθμολογία.

Όπως ανάφερα και στην επιστολή μου προς τους υποψηφίους με τον ίδιο αριθμό και ημερομηνία 14 Φεβρουαρίου 1989 η προηγούμενη υπηρεσία ή πείρα είναι ένα από τα προσόντα που λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή των υποψηφίων. Σε καμμιά όμως περίπτωση η προϋπηρεσία ή πείρα θα πρέπει να αποτελεί το μοναδικό κριτήριο για επιλογή. Συναφώς αναφέρεται πως και κατά την τελευταία πλήρωση θέσεων Τεχνολόγων Νοσοκομειακού Εργαστηρίου πάνω σε έκτακτη βάση όλοι οι προσληφθέντες διέθεταν, εκτός από τα απαραίτητα προσόντα, και πείρα ή προϋπηρεσία στην πιο πάνω θέση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Μαρτίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 22 Μαρτίου 1989.

«Υπάρχει η σκέψη να δημιουργηθεί νέος παρακαμπτήριος δρόμος προς το χωριό Άγιοι Βαβατσινιάς παρακάμπτοντας το χωριό Ορά. Νοουμένου ότι οι αρχές και οι κάτοικοι του χωριού Ορά διαμαρτύρονται γι'αυτή τη σκέψη, γιατί θα είναι καταστρεπτική για το χωριό τους τυχόν υλοποίηση τέτοιας απόφασης, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο πώς αντιμετωπίζει αυτό το θέμα και πώς προτίθεται να επιλύσει το σοβαρό πρόβλημα επιβίωσης των κατοίκων στο χωριό τους, που θα δεχτεί σοβαρό πλήγμα από μια τέτοια ενέργεια.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Η πολιτική του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων είναι να κατασκευάζονται, όπου είναι δυνατό, παρακαμπτήριοι δρόμοι για να εξασφαλίζονται καλύτερα τεχνικά χαρακτηριστικά για ευκολότερη και γρηγορότερη διακίνηση της τροχαίας, καθώς και για αύξηση της οδικής ασφάλειας.

Το αίτημα για την κατασκευή παρακαμπτήριου Οράς υποστηρίζει η κοινότητα Αγίων Βαβατσινιάς, ενώ η κοινότητα Οράς ενίσταται. Το Τμήμα Δημόσιων Έργων μελέτησε το ενδεχόμενο της διατήρησης του υφιστάμενου δρόμου στην Ορά, αφού διαπλατυνθεί για να εξυπηρετήσει και το χωριό Άγιοι Βαβατσινιάς. Στην περίπτωση αυτή, για να ικανοποιεί ο δρόμος αυτός τα αναγκαία τεχνικά χαρακτηριστικά, θα πρέπει να κατεδαφιστούν αρκετά σπίτια και υποστατικά, οι ιδιοκτήτες των οποίων ενίστανται. Επίσης θα επηρεαστεί και ο περίβολος της εκκλησίας όπου πάλιν η Εκκλησιαστική Επιτροπή ενίσταται.

Ενόψει των πιο πάνω το Υπουργείο κατέληξε στην απόφαση να προωθήσει την κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου, αλλά θα καταβληθεί προσπάθεια όπως η όδευση αυτή ικανοποιεί κατά το δυνατό και τους κατοίκους της Οράς.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου και ληφθείσα στις 27 Μαρτίου 1989.

«Στις μέρες μας όπου το Ραδιόφωνο και η Τηλεόραση αποτελούν μια σοβαρή κοινωνική ανάγκη, παρατηρείται το φαινόμενο μερικές κοινότητες της Επαρχίας Πάφου να μην καλύπτονται ικανοποιητικά με αποτέλεσμα να στερούνται την αναγκαία διαφώτιση, ενημέρωση και ψυχαγωγία.

Ανάμεσα σ'αυτές τις κοινότητες είναι κι αυτή της Ακουρσού με 50 περίπου κατοίκους και η οποία από το 1980 με διάβημα του Κοινοτάρχη ζήτησε από το ΡΙΚ την κάλυψή της.

Έχοντας υπόψη τη σημασία και τη σοβαρότητα του προβλήματος παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή για τα ακόλουθα.

1. Ποιες κοινότητες της Επαρχίας Πάφου παραμένουν σήμερα χωρίς επαρκή κάλυψη από το ΡΙΚ;
2. Πότε προγραμματίζεται η επίλυση αυτού του προβλήματος και η επαρκής κάλυψη της κοινότητας Ακουρσού, όπως και όλων των άλλων κοινοτήτων της Πάφου από το ΡΙΚ;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Σας πληροφορώ ότι οι κοινότητες της επαρχίας Πάφου που δεν έχουν σήμερα ικανοποιητική τηλεοπτική κάλυψη είναι, εκτός από την Ακουρσό, ο Παχύαμμος, η Πάνω Γιαλιά, το Σκούλλι και Γουδί, η Αρχιμανδρίτα, η Άρμου, η Μαραθούντα, η Κάτω Πάφος, η Αγία Μαρινούδα, ο Άγιος Ιωάννης Σαλαμιού, τα Κελοκέδαρα, η Χούλου και Λεμόνα. Προς αντιμετώπιση του προβλήματος προγραμματίζεται η εγκατάσταση μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους επτά Σταθμών Αναμετάδοσης Τηλεόρασης στις περιοχές Παχύαμμου, Πάνω Γιαλιάς, Σκούλλι, Αρχιμανδρίτας, Ακουρσού, Άρμου και Πενταλιάς. Με την εγκατάσταση των εν λόγω σταθμών αναμένεται ότι όλες οι επηρεαζόμενες κοινότητες θα έχουν ικανοποιητική λήψη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 30 Μαρτίου 1989.

«Επείγοντα -όπως χαρακτηρίζονται από κυβερνητικούς γιατρούς-περιστατικά προωθούνται για εξέταση στον αξονικό τομογράφο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας με απαράδεκτο ετεροχρονισμό και συγκεκριμένα ύστερα από δυο και τρεις μήνες, μ'όλους τους αναπόδραστους κινδύνους για την υγεία του λαού. Συγκεκριμένα σ'αναμένοντα ασθενή δόθηκε η 'παρήγορη' διαβεβαίωση πως αν κάποιος των προαναμενόντων πεθάνει, τότε θα επισπεύσουν την εξέτασή του!

Πότε και πώς σκέφτεται το αρμόδιο Υπουργείο ν'αντιμετωπίσει το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Πράγματι υπάρχει μεγάλος κατάλογος αναμονής για τα μη επείγοντα όμως περιστατικά, που φθάνει από 3-6 εβδομάδες. Η ζήτηση για αξονικές τομογραφίες είναι τόσο μεγάλη που υπερβαίνει κατά πολύ τη δυνατότητα να γίνουν όλες μέσα σε λίγες μέρες μέσα στο σημερινό ωράριο εργασίας, με το υπάρχον ιατρικό προσωπικό. Μόνο κατόπιν διορισμού ακόμη δύο τουλάχιστο ακτινολόγων και επέκταση του ωραρίου, ή διπλή βάρδια θα μπορούσε να μειωθεί ο κατάλογος. Μέχρι τότε θα πρέπει οι αξονικές τομογραφίες άλλων επαρχιών να γίνονται στον ιδιωτικό τομέα. Παρόλα αυτά, τα πραγματικά επείγοντα περιστατικά γίνονται εκτάκτως τις απογευματινές και βραδινές ώρες ή προγραμματίζονται εντός ολίγων ημερών και καταβάλλονται στα μέτρα του δυνατού, υπεράνθρωπες προσπάθειες να ικανοποιηθούν όλα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 4 Απριλίου 1989.

«Επειδή ήδη από το 1970 με την έναρξη λειτουργίας στην κοίτη του ποταμού Σερράχη (Περιστερώνας) λατομείων καταστράφηκε η κοίτη του ποταμού (που απορροφούσε νερό, εμπλουτίζοντας τα υδροφόρα στρώματα της περιοχής), παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί και πότε την ισοπέδωση της κοίτης του ποταμού για ομαλή ροή του νερού και επανεμπλουτισμό των υδροφόρων στρωμάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Για την αύξηση του εμπλουτισμού του υδροφόρου στρώματος της περιοχής Περιστερώνας έχουν ήδη εκτελεστεί διάφορα έργα στον ομώνυμο ποταμό. Καταβάλλονται προσπάθειες, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, για εξεύρεση πιστώσεων που θα επιτρέψουν να εκτελέσουμε φέτος επιπρόσθετα εμπλουτιστικά έργα, μέσα στην κοίτη του ποταμού Περιστερώνας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 5 Απριλίου 1989.

«Είναι συχνό φαινόμενο να διοργανώνονται διάφορες αθλητικές εκδηλώσεις πάνω σε παγκύπρια βάση, καθώς και ορισμένοι ποδοσφαιρικοί αγώνες, σε ουδέτερο γήπεδο σε διάφορες επαρχίες.

Στην επαρχία Λάρνακας ουδέποτε διοργανώνονται τέτοιοι αγώνες ούτε και οποιεσδήποτε άλλες αθλητικές εκδηλώσεις, διότι οι κερκίδες του γηπέδου δεν έχουν συμπληρωθεί.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής γιατί καθυστερεί η συμπλήρωση αυτού του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Το Νέο Στάδιο Λάρνακας είναι χωρητικότητας 8,500 θεατών και μέχρι σήμερα δεν αντιμετώπισε πρόβλημα ανεπάρκειας χώρου.

Το στάδιο έχει χρησιμοποιηθεί τόσο για τη διεξαγωγή διεθνών συναντήσεων όσο και για συναντήσεις μεταξύ ομάδων που δεν έχουν έδρα τη Λάρνακα.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού θα μελετήσει θέμα επέκτασης των κερκίδων του σταδίου, εφόσον διαπιστώσει ότι τούτο είναι απαραίτητο και οι οικονομικές του δυνατότητες το επιτρέπουν.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 6 Απριλίου 1989.

«Η Καλλιτεχνική Χορωδία - Ορχήστρα Λευκωσίας έχει επιλεγεί-σύμφωνα με σχετικό, με ημερομ. 14.3.89, έγγραφό της προς την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή - από την επιτροπή Διεθνούς Διαγωνισμού χορωδιών της Τουρ Γαλλίας να συμμετάσχει στο φετινό διαγωνισμό, που θα διεξαχθεί στις 11-16 προσεχούς Μαϊου στη Γαλλία.

Επειδή πιστεύουμε κι εμείς πως η καλλιτεχνική παρουσία της Κύπρου στη Γαλλία θα προβάλει στη φίλη χώρα την κυπριακή μουσική παράδοση, ενώ παράλληλα θα τονίσει την κυπριακή οντότητα σε μια κρίσιμη περίοδο της ιστορίας μας - συνιστώντας τον πειστικότερο ίσως πρέσβη του δίκαιου αγώνα μας - και επειδή παράλληλα η Καλλιτεχνική Χορωδία - Ορχήστρα Λευκωσίας (που συνιστά συγκρότημα με κάποιες ιδιαιτερότητες για την Κύπρο, αποτελούμενο από τετράφωνη μικτή χορωδία και λαϊκοσυμφωνική ορχήστρα, προβάλλοντας το έντεχνο κυπριακό και ελληνικό δημοτικό -ελαφρό τραγούδι τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, επιτελεί, επανατονίζεται, πολύτιμο εθνικό έργο, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πώς στοχεύει στη μικρή έστω ενίσχυση της πιο πάνω πρωτοβουλίας, που - αν κρίνουμε από επισυναπτόμενη φωτοτυπία εγγράφου της (ημερομ. 4.4.89) που μας κοινοποιήθηκε -το επιζητούμενο ύψος της δεν είναι μεγάλο.

Με την ίδια ευκαιρία παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει αναλυτικά το Σώμα πάνω στα κριτήρια που καθιέρωσε ή που σκοπεί να καθιερώσει για ενίσχυση ανάλογων εκδηλώσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας επιχορηγεί καλλιτεχνικά συγκροτήματα για να συμμετάσχουν σε εκδηλώσεις στο εξωτερικό, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν καλύπτει όλα τα έξοδά τους λόγω της γνωστής ισχνότητας των προϋπολογισμών της.

Τα κριτήρια για αυτού του είδους νις επιχορηγήσεις είναι:

1. Το καλλιτεχνικό επίπεδο του συγκροτήματος.

2. Η συχνότητα των εμφανίσεών του στο εξωτερικό.

3. Η σημασία της συμμετοχής (π.χ. πόσο σημαντικό είναι ένα φεστιβάλ κτλ.).»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 11 Απριλίου 1989.

«Έργα αντιστήριξης στις όχθες του ποταμού Σερράχη ζήτησαν να προωθηθούν οι κάτοικοι Μενοίκου κατά τη σημερινή (10.4.89) επίσκεψή μας στην

κοινότητα, μιας και τα σχετικά έργα που γίνηκαν στα 1974-75 κατέρρευσαν και, όπως έχουμε κι αυτοπροσώπως διαπιστώσει, τμήματά τους βρίσκονται διάσπαρτα στην κοίτη του ποταμού.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σαν αποτέλεσμα της βαριάς βροχόπτωσης του περασμένου Γενάρη και της ορμητικής ροής του ποταμού Ακακίου προξενήθηκαν μερικές ζημιές στις όχθες του, παρά το χωριό Μένοικο.

Για την αποκατάσταση τόσο των ζημιών αυτών, όσο και παρόμοιων ζημιών που προξενήθηκαν σε άλλους ποταμούς, από την ίδια αιτία, καταβάλλονται προσπάθειες, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, για την εξεύρεση των αναγκαίων πιστώσεων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 12 Απριλίου 1989.

«Οι κάτοικοι τόσο του Μενοίκου όσο και της Περιστερώνας μας υπέδειξαν τις τεράστιες παράνομες αλλοιώσεις των αντίστοιχων ποτάμιων κοιτών τους. Και στις δυο περιπτώσεις οι παράνομες υφαρπαγές της ποτάμιας άμμου επέφεραν - πλην της αντιαισθητικής αλλοίωσης των παραδοσιακών μορφωμάτων - και την αδυναμία συγκράτησης των ποτάμιων νερών και το συνεπακόλουθο σύνδρομο του μη εμπλουτισμού των υδροφόρων στρωμάτων.

Εξάλλου οι φετινές πλήμμυρες κατέστρεψαν πρόσβαση μέσω του ποταμού του Μενοίκου προς αγροτικό δρόμο της κοινότητας, γεγονός που θα δυσχεράνει την επί θύραις προσπάθεια θερισμού και συγκομιδής των δημητριακών.

Πώς αντιμετωπίζονται τα θιγέντα θέματα;»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Είναι γεγονός ότι ύστερα από την τουρκική εισβολή και την απώλεια των κυριότερων λατομείων σκύρων και άμμου δόθηκαν άδειες για εκμετάλλευση αμμοχαλίκων από τις κοίτες των ποταμών για να διευκολυνθεί η οικοδομική βιομηχανία στην προσπάθεια που καταβάλλετο για στέγαση των προσφύγων,

(β) το 1981 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τον τερματισμό της λατόμευσης από τις κοίτες των ποταμών και έκτοτε κανένα προνόμιο δεν παραχωρήθηκε,

(γ) μέχρι σήμερα καμιά καταγγελία δεν έχει γίνει στην Υπηρεσία Μεταλλείων για παράνομες λατομεύσεις από ποταμούς που βρίσκονται στην περιοχή των χωριών Μενοίκου και Περιστερώνας, εάν όμως υπάρχουν στοιχεία περί του αντιθέτου η Υπηρεσία Μεταλλείων είναι πρόθυμη να εξετάσει αμέσως το θέμα και να οδηγήσει τους τυχόν παρανομούντες ενώπιον της Δικαιοσύνης.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι η λήψη αμμοχαλίκων από ποταμούς έχει πλήρως απαγορευθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου από το 1981. Με βάση την απόφαση αυτή παρέχεται επαρκής προστασία στην κοίτη του ποταμού Περιστερώνας, όπως ακριβώς συμβαίνει και στην περίπτωση άλλων ποταμών της νήσου.

Σχετικά με τις ζημιές που έχουν ήδη προκληθεί από τις πλήμμυρες του Ιανουαρίου σε πρόσβαση του πιο πάνω ποταμού κοντά στο χωριό Μένοικο, αναφέρεται ότι το όλο θέμα των ζημιών από τη θεομηνία βρίσκεται ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου για απόφαση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 12 Απριλίου 1989.

«Πληροφορούμαι ότι πρόσφατα διαπιστώθηκε από έλεγχο των αρχών ασφάλειας πως αριθμός Τούρκων που εργάζεται στις ελεύθερες περιοχές (κυρίως της Αμμοχώστου) και διακινείται από και προς τις κατεχόμενες περιοχές κατείχε πλαστά δελτία ταυτότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Αν τούτο αληθεύει, η προβληματική κατάσταση που υπάρχει σε θέματα ασφάλειας και έννομης τάξης γίνεται ακόμα πιο σοβαρή και πολύ ανησυχητική.

Γι'αυτό καλείται η κυβέρνηση και τα αρμόδια Υπουργεία να πληροφορήσουν τη Βουλή:

(α) Είναι γεγονός πως Τούρκοι που εργάζονται στις ελεύθερες περιοχές και διακινούνται από και προς τις κατεχόμενες κατείχαν πλαστά δελτία ταυτότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας;

(β) Αν ναι, πότε και ποιος είναι ο ακριβής αριθμός;

(γ) Ποια συγκεκριμένα μέτρα ασφάλειας λαμβάνονται για τον αποτελεσματικό έλεγχο των Τούρκων που διακινούνται από και προς τις κατεχόμενες περιοχές;

(δ) Πώς διασφαλίζεται ο κίνδυνος κατασκοπείας, δημιουργίας οποιωνδήποτε επεισοδίων κτλ. στις ελεύθερες περιοχές από Τούρκους της πιο πάνω κατηγορίας;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«(α) 136 περίπου Τ/Κ από τα κατεχόμενα και την Πύλα εργοδοτούνται στις ελεύθερες περιοχές, από τους οποίους οι 107 κατέχουν Δελτίο Ταυτότητας, ενώ οι υπόλοιποι 29 έχουν αποταθεί για εξασφάλιση τέτοιων δελτίων από την αρμόδια υπηρεσία, νοουμένου ότι πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις. Από τον έλεγχο που ασκείται δεν έχει μέχρι τώρα εντοπισθεί οποιαδήποτε περίπτωση κατοχής πλαστού Δελτίου Ταυτότητας. Οι πιο πάνω Τ/Κ για τους οποίους οι Αρχές της Δημοκρατίας κατέχουν πλήρη στοιχεία, μεταβαίνουν στη Βάση Δεκέλειας και στη συνέχεια παραλαμβάνονται, κατά κανόνα, από τους Ε/Κ εργοδότες τους και μεταφέρονται με λεωφορεία στους τόπους εργασίας

τους. Οι κινήσεις και δραστηριότητες των πιο πάνω Τ/Κ παρακολουθούνται στενά από τις Αρχές Ασφάλειας της Δημοκρατίας.

(β) Η εργοδότηση των Τ/Κ στις ελεύθερες περιοχές, που είναι επιθυμητή και για πολιτικούς λόγους, εμπεριέχει κάποιο στοιχείο κινδύνου για διεξαγωγή κατασκοπείας, με τη στενή όμως παρακολούθησή τους από τις Αρχές της Δημοκρατίας το ενδεχόμενο αυτό ελαχιστοποιείται.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 13 Απριλίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πάνω στα ερωτηματικά που αυτόματα αναδύονται κι από την απλή ανάγνωση της επισυναπτόμενης επιστολής -κραυγής διαμαρτυρίας- που μου αποστάληκε από κάτοικο Ευρύχου και αφορά τη λειτουργία του νοσοκομείου της πιο πάνω κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με παράπονο του κ. Νίκου Μιχαήλ από την Ευρύχου σας πληροφορώ ότι από εξέταση των γεγονότων προκύπτει ότι ο Ιατρικός Λειτουργός του Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου δεν περιέπεσε σε παράπτωμα.

2. Πρέπει να σημειωθεί ότι η παραπομπή ασθενούς με προφορική οδηγία η γραπτό παραπεμπτικό προς το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας ή άλλο νοσοκομείο δεν υποδηλοί πάντοτε σοβαρότητα της κατάστασης ή επείγον της περίπτωσης. Πολλές φορές γίνεται για εκτέλεση εργαστηριακών, ακτινολογικών ή άλλων εξετάσεων ή ακόμα για λήψη δεύτερης γνώμης από ιατρό άλλης ειδικότητας για καθαρά διαγνωστικούς λόγους. Στην προκειμένη περίπτωση, ο ακτινολογικός έλεγχος και εξέταση του παιδιού από ειδικό ορθοπεδικό δεν έδειξαν οποιαδήποτε οστική βλάβη, κάταγμα ή εξάρθρωση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 13 Απριλίου 1989.

«Τα επανειλημμένα τροχαία ατυχήματα που επισυμβαίνουν στη διασταύρωση των οδών Μνασιάδου και Στασικράτους στη Λευκωσία, οδήγησαν τους κατοίκους των οδών αυτών να ζητούν επίμονα την τοποθέτηση φώτων τροχαίας.

Πώς αντιμετωπίζει το αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 1 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Τμήμα Δημοσίων Έργων, σε συνεργασία με τον Οίκο Ξένων Εμπειρογνωμόνων PAK-POY AND KNEEBONE PTY LTD., προχωρεί με την ετοιμασία ολοκληρωμένης μελέτης για την Οδική Ασφάλεια. Ήδη έχουν εντοπιστεί παγκυπρίως τα προβληματικά σημεία του οδικού δικτύου (BLACK SPOTS) που χρήζουν βελτίωσης από πλευράς οδικής ασφάλειας.

Στα σημεία αυτά περιλαμβάνεται και η υπό αναφορά συμβολή.

Οι εμπειρογνώμονες θα μελετήσουν σύντομα τα προβλήματα που έχουν εντοπιστεί στη συμβολή αυτή και θα εισηγηθούν τη λήψη μέτρων για βελτίωση

των κυκλοφοριακών συνθηκών. Μεταξύ των μέτρων που αξιολογούνται είναι και η εγκατάσταση φώτων τροχαίας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 13 Απριλίου 1989.

«Στην Κύπρο υπάρχει και λειτουργεί οφθαλμολογική κλινική πλήρως οργανωμένη με το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό στην οποία πραγματοποιούνται μεταμοσχεύσεις κερατοειδούς και εγχειρήσεις όπως η υαλοειδεκτομή και εκείνη της αποκόλλησης αμφιβληστροειδούς. Πρόσφατα Κύπριοι οφθαλμίατροι έχουν σταλεί από την κυβέρνηση στο εξωτερικό για ειδική εκπαίδευση στις μεταμοσχεύσεις και στην υαλοειδεκτομή. Παρά τα ανωτέρω η κυβέρνηση δεν έχει αξοποιήσει ακόμη τους εκπαιδευθέντες στο εξωτερικό κυβερνητικούς γιατρούς, αν και υπάρχει στα νοσοκομεία και ο κατάλληλος εξοπλισμός.

Περαιτέρω και για λόγους που δεν εξηγούνται αλλ'ούτε και δικαιολογούνται, η κυβέρνηση συνεχίζει να στέλλει στο εξωτερικό ασθενείς για μεταμόσχευση κερατοειδούς και για εγχειρήσεις όπως η υαλοειδεκτομή και εκείνη της αποκόλλησης αμφιβληστροειδούς, ενώ αυτές οι επεμβάσεις γίνονται με απόλυτη επιτυχία σε οφθαλμιατρική κλινική στην Κύπρο.

Έτσι η κυβέρνηση δαπανά στο εξωτερικό πολλές χιλιάδες λίρες του Κύπριου φορολογούμενου (περίπου £500.000.-), ενώ μπορούσε να περισώσει μεγάλο μέρος τούτων. Επιπλέον ανταγωνίζεται με αυτό τον τρόπο τους Κύπριους επαγγελματίες γιατρούς. Μέσα στα πλαίσια του ανταγωνισμού εντάσσεται και το γεγονός ότι ενώ βρίσκονται νεφροί για μεταμοσχεύσεις εντούτοις δεν βρίσκονται κερατοειδείς, αν και επιβιώνουν περισσότερο μετά θάνατο. Μήπως χάνονται σκόπιμα;

Γι'αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:-

1) Πόσα χρήματα δαπανούνται από την κυβέρνηση για να σταλούν στο εξωτερικό ασθενείς για μεταμοσχεύσεις κερατοειδούς, για επεμβάσεις υαλοειδεκτομής και για αποκόλληση αμφιβληστροειδούς;

2) Γίνονται επιτυχώς αυτές οι επεμβάσεις σε ιδιωτική οφθαλμολογική κλινική στην Κύπρο;

3) Γιατί δε γίνονται οι αναφερθείσες επεμβάσεις στα κρατικά μας νοσοκομεία, αφού έχει ειδικά εκπαιδευτεί ιατρικό προσωπικό και αφού υπάρχει ο κατάλληλος εξοπλισμός;

4) Για ποιους λόγους ο αριθμός των οφθαλμολογικών εγχειρήσεων από 1877 το έτος 1982 έχει μειωθεί σε 1474 το 1987, ενώ σήμερα εργοδοτούνται περισσότεροι οφθαλμίατροι; Γιατί να παρατηρείται αυτή η οπισθοδρόμηση;

5) Πώς προτίθεται η κυβέρνηση να επιλύσει τα προβλήματα που δημιουργούνται σ'αυτό τον τομέα της υγείας;»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Είναι σήμερα παγκόσμια αποδεκτό ότι η οφθαλμολογία έχει κάμει τεράστιες προόδους στη μικροχειρουργική και πολλά μάτια μπορούν να σωθούν σε εξειδικευμένα κέντρα μεγάλων οφθαλμολογικών μονάδων. Απαραίτητες προϋποθέσεις είναι η ύπαρξη εξειδικευμένου ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού και όλου του αναγκαίου εξοπλισμού για αντιμετώπιση των περιστατικών και των επιπλοκών που τυχόν παρουσιάζονται.

2. Μεταμοσχεύσεις κερατοειδούς, αποκολλήσεις αμφιβληστροειδούς και υαλοειδεκτομές, μπορούν να γίνουν και στην Κύπρο τόσο σε ιδιωτική κλινική, όσο και στα κυβερνητικά νοσοκομεία.

Στο νοσοκομείο Λάρνακας υπάρχει συσκευή υαλοειδεκτομής και ο κυβερνητικός οφθαλμίατρος που έχει μετεκπαιδευθεί με 3μηνη υποτροφία στην Αγγλία, το 1985, έχει εκτελέσει απλές υαλοειδεκτομές προσθίου ημιμορίου με επιτυχία και ορισμένες απλές οπισθίου τμήματος.

Αναφορικά με τις μεταμοσχεύσεις κερατοειδούς, παρόλη την εκστρατεία και διαφώτιση για εξεύρεση μοσχευμάτων στην Κύπρο, τούτο δεν κατέστη δυνατό. Μοσχεύματα που χρησιμοποιούνται στην Κύπρο, εισάγονται από το εξωτερικό συντηρημένα ή φρέσκα και κάποτε με όχι ευχάριστα αποτελέσματα. Υποχρεωτικά περιορισμένος αριθμός νεαρών ατόμων με σοβαρά προβλήματα κερατοειδούς που χρειάζονται μεταμόσχευση, έχουν σταλεί στο εξωτερικό σε εξειδικευμένα κέντρα όπου αποδίδουν άριστα αποτελέσματα.

Αποκολλήσεις αμφιβληστροειδούς γίνονται από 20ετίας και πλέον στα Νοσοκομεία, με αποτελέσματα που συνάδουν με τα Ευρωπαϊκά επίπεδα. Συγκεκριμένα, στο Οφθαλμολογικό Τμήμα Λευκωσίας έγιναν 46 εγχειρήσεις αποκόλλησης το 1988.

3. Αριθμός περιστατικών στάλθηκε στο εξωτερικό λόγω επιπλοκών και αναγκαιότητας χρήσεως εξειδικευμένων και νεότερων μεθόδων. Η αποστολή αριθμού περιστατικών με ειδικά προβλήματα σε εξειδικευμένα κέντρα του εξωτερικού, δεν αποτελεί ανταγωνισμό στους Κυπρίους επαγγελματίες γιατρούς και ούτε διασπάθιση του δημόσιου χρήματος. Πάντοτε έχει σαν γνώμονα την εξυπηρέτηση της υγείας του πάσχοντος.

4. Για την αποστολή ασθενών στο εξωτερικό για μεταμοσχεύσεις κερατοειδούς, αποκολλήσεις αμφιβληστροειδούς και υαλοειδεκτομές, έχει καταβληθεί για μεν το 1987 ποσό £33,436=, για δε το 1988 ποσό £38,230=.

5. Οι οφθαλμολογικές εγχειρήσεις που έγιναν στο οφθαλμολογικό τμήμα του νοσοκομείου Λευκωσίας από το 1982 μέχρι το 1988 είναι οι ακόλουθες:

1982: 1,077
1983: 872
1984: 1,740
1985: 1,478
1986: 1,586
1987: 1,474

Ο αριθμός των εγχειρήσεων που αναφέρεται στην Ερώτηση για το 1982 δεν είναι ορθός και έχει γραφτεί εκ παραδρομής στη σχετική στατιστική έκθεση του 1987. Ο σωστός αριθμός είναι 1,077 και όχι 1,877. Επομένως δεν υπήρξε οπισθοδρόμηση.

6. Το Υπουργείο Υγείας πιστεύει ότι η οφθαλμολογία στην Κύπρο βρίσκεται σε πολύ ψηλά επίπεδα και τόσο ο δημόσιος όσο και ο ιδιωτικός τομέας διαθέτουν εξαίρετους οφθαλμίατρους.

Διαρκής στόχος του Υπουργείου Υγείας είναι η συνεχής βελτίωση των υπηρεσιών για καλύτερη προσφορά υπό το φως των συνεχών εξελίξεων της ιατρικής επιστήμης και της τεχνολογίας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Απριλίου 1989.

«Χωρίς αμφιβολία:

1. Το Κ.Ε.Ε. αποτελεί το σημαντικότερο επιστημονικό ίδρυμα της Κύπρου στον τομέα προώθησης της κυπριολογικής έρευνας στην ιστορία, τη γλωσσολογία και τη λαογραφία. Για να μπορέσει να αυξήσει ακόμη περισσότερο την προσφορά του στους πιο πάνω τομείς, ιδιαίτερα μετά την απόφαση για ίδρυση πανεπιστημίου στην Κύπρο, πρέπει να αναβαθμιστεί και να στελεχωθεί με άρτια καταρτισμένους επιστήμονες σε ορισμένες ειδικότητες όπως είναι η Βυζαντινολογία, η Τουρκολογία κ.ά. Πάγια πολιτική του Κ.Ε.Ε. θα πρέπει να είναι κάθε νεοπροσλαμβανόμενος ερευνητής να διαθέτει οπωσδήποτε μεταπτυχιακό και διδακτορικό τίτλο σε ειδικότητες στις οποίες θα προκηρύσσονται κενές θέσεις και να μπορεί να εξεύρει ικανοποιητικό ανέκδοτο υλικό για επεξεργασία και έκδοσή του βάσει μακροχρόνιου ερευνητικού προγράμματος.

2. Εκτός από την κατάλληλη στελέχωση του Κ.Ε.Ε. επιβάλλεται όπως στους ερευνητές δοθεί η δυνατότητα επαγγελματικής ανέλιξης με τη δημιουργία αριθμού θέσεων προαγωγής, γιατί η κλίμακα πρόσληψης Α8-Α10 συγκριτικά με άλλες θέσεις δεν ανταποκρίνεται στα επίπεδα μισθοδοσίας παρόμοιων επιστημονικών ιδρυμάτων του εξωτερικού και του εσωτερικού.

3. Όταν πριν πέντε σχεδόν χρόνια, το Κ.Ε.Ε. διέθετε τέσσερις μόνον ερευνητές σε οργανικές θέσεις και οι τέσσερις αυτοί ερευνητές βρίσκονταν σε θέση προαγωγής (1 στην Α15, 2 στην Α13 και 1 στην Α11), σήμερα που το Κ.Ε.Ε. διαθέτει 9 συνολικά ερευνητές και υπάρχουν και 2 θέσεις ερευνητή κενές, διαθέτει και πάλι μόνο 4 θέσεις προαγωγής με 5 ερευνητές να βρίσκονται στην πολύ χαμηλή θέση ερευνητή Α8-Α10 χωρίς να διαφαίνεται οποιαδήποτε προοπτική προαγωγής τους στο άμεσο μέλλον, λόγω μη ύπαρξης θέσεως προαγωγής.

4. Με τον ισχύοντα σήμερα αριθμό οργανικών θέσεων σε κλίμακες πιο ψηλές της Α8-Α10, ένας αριθμός ερευνητών θα συνταξιοδοτηθεί χωρίς να βλέπει οποιαδήποτε προοπτική προαγωγής.

5. Ασφαλώς μια τέτοια κατάσταση δεν ανταποκρίνεται στις άοκνες προσπάθειες και τις πολλές θυσίες που υφίσταται ο ίδιος ο ερευνητής και η οικογένειά του, αφού δουλεύει πολλές ώρες στο σπίτι μετά το κανονικό του ωράριο ή σε αρχεία του εξωτερικού, προκειμένου να φέρει σε πέρας τη δύσκολη ερευνητική αποστολή του. Για τον πιο πάνω λόγο κρίνεται αναγκαίο όπως οι θέσεις προαγωγής στην Α11 αυξηθούν τουλάχιστο κατά 2 και κείνες της Α13 κατά μία (το Υπουργείο Παιδείας έχει ήδη κατ'αρχήν υποσχεθεί την προσφορά των θέσεων αυτών και θέλουμε να πιστεύουμε ότι η υπόσχεση αυτή θα υλοποιηθεί σύντομα).

6. Με την αύξηση των θέσεων προαγωγής όχι μόνο θα δημιουργηθούν κίνητρα για τους ερευνητές, αλλά και θα επικρατήσει πνεύμα συνεργασίας και ομοψυχίας μεταξύ τους, χωρίς να παρίσταται ανάγκη να επιδιώκεται με κάθε μέσο η επικράτηση του ενός σε βάρος του άλλου ή η επιβολή της προαγωγής κάποιου απ'αυτούς, γεγονός που ουδόλως προάγει τη σύμπνοια και την από κοινού προώθηση των στόχων του Κ.Ε.Ε.

7. Για να εκπληρώσει την υψηλή αποστολή του το Κ.Ε.Ε. πρέπει επίσης να εμπλουτιστεί με ένα Reader Printer και δυο Reader και να στελεχωθεί με ειδικό βιβλιοθηκάριο ειδικευμένο στη βιβλιοθηκονομία.

Πώς αντικρίζει το αρμόδιο Υπουργείο τα πιο πάνω θέματα;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας υπέβαλε εισηγήσεις μέσω των προτάσεών του για τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1990, τόσο για την αναβάθμιση της θέσης Ερευνητή όσο και για τη δημιουργία νέων θέσεων προαγωγής στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών.

Επίσης, το Υπουργείο Παιδείας προωθεί τον εμπλουτισμό του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών με τον αναγκαίο τεχνικό εξοπλισμό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 18 Απριλίου 1989.

«Η κοινή γνώμη και η κυβέρνηση έχουν ευαισθητοποιηθεί πάνω σε θέματα περιβάλλοντος. Πολύ σωστά καταβάλλεται προσπάθεια από διάφορες οργανώσεις για επισήμανση εστιών μόλυνσης ή κινδύνων για το περιβάλλον από απρογραμμάτιστη ανάπτυξη.

Μια από τις χειρότερες όμως καταστροφές του φυσικού περιβάλλοντος, εκείνη που παρατηρείται στο Τρόοδος με το μεταλλείο του Αμιάντου, φαίνεται να περνά απαρατήρητη. Στην περιοχή Αμιάντου το τοπίο έχει μετατραπεί σε σεληνιακό. Και τούτο γιατί οι εταιρείες που ανέλαβαν την εκμετάλλευση του μεταλλείου δεν έχουν εκπληρώσει μια από τις πιο σοβαρές υποχρεώσεις που ανέλαβαν, την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος στα σημεία εκσκαφής του βουνού. Τώρα δημοσιεύονται πληροφορίες για νέα μεταπώληση του μεταλλείου.

Ρωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει πώς αντιμετωπίζει το όλο θέμα που έχει κιόλας γίνει αιτία τεράστιων καταστροφών στην περιοχή. Πρόσθετα ρωτούμε πώς αντιμετωπίζονται οι κίνδυνοι για την υγεία τόσο των εργατών όσο και του κοινού που ασχολείται με ή χρησιμοποιεί τον αμίαντο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 25 Απριλίου 1989.

«Πρόσφατο δημοσίευμα στην εφημερίδα 'Ο ΑΓΩΝ' αναφέρεται σε έκθεση Ειδικής Τεχνικής Επιτροπής σχετικά με τη σοβαρή κατάσταση που επικρατεί στον Αμίαντο.

Απ'ό,τι είδε το φως της δημοσιότητας, χωρίς να διαψευσθεί, προκύπτει ότι:-

1) Επιβάλλεται η μετακίνηση των σωλήνων ύδρευσης Κάτω Αμίαντου, Πελενδρίου και Αγρού.

2) Επιβάλλεται η λήψη διορθωτικών μέτρων για τη διαμόρφωση και αναδάσωση των περιοχών όπου εναποτέθηκαν μπάζα, στις κοιλάδες 'Πασιά Λιβάδι' και 'Λούματα τους Αετούς'.

3) Επιβάλλεται η λήψη διορθωτικών μέτρων, ούτως ώστε να εμποδίζεται η μεταφορά ιλύος στο φράγμα Τριμίκλινης και στη συνέχεια στο φράγμα του Κούρρη.

Το πρόβλημα, όπως παρουσιάζεται, είναι πολύ σοβαρό και ο κίνδυνος προδιαγράφεται πολύ μεγάλος. Οι κάτοικοι της περιοχής ανησυχούν τόσο για την επισφαλή παραμονή τους στο χωριό, όσο και για τον κίνδυνο που διατρέχει το υδρευτικό σύστημα των τριών χωριών.

Γι' αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή για τα μέτρα που θα πάρει και παράλληλα να στείλει αντίγραφο της έκθεσης για πλήρη ενημέρωση.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερωτήσεις ημερομηνιών 18 και 25 Απριλίου 1989 των αξιότιμων Βουλευτών περιφερειών Λευκωσίας και Λεμεσού κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Άριστου Χρυσοστόμου, αντίστοιχα.

«(α) Ύστερα από συνεννοήσεις μεταξύ του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και της Κυπριακής Εταιρείας Αμιάντου Λτδ., η εταιρεία ανέθεσε σε εμπειρογνώμονες την ετοιμασία μελέτης όσον αφορά τα διορθωτικά μέτρα που έπρεπε να είχαν ληφθεί για τη βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος. Η σχετική Έκθεση που υποβλήθηκε το 1978 αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης από Ειδική Επιτροπή η οποία και ενέκρινε τα διάφορα έργα που έπρεπε να γίνουν για τη βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος. Ωστόσο λόγω οικονομικών δυσκολιών που αντιμετώπιζε τότε η εταιρεία, μόνο μερικές από τις εισηγήσεις που είχαν εγκριθεί τελικά υλοποιήθηκαν,

(β) όπως είναι γνωστό η εταιρεία έχει, εν τω μεταξύ, αναστείλει τις εργασίες της και πρόσφατα τέθηκε υπό εκκαθάριση. Σε περίπτωση που θα δοθεί άδεια για την επαναλειτουργία του Αμιαντορυχείου, τότε θα τεθεί όρος για επαναφορά του τοπίου μέσα σε τακτή προθεσμία, και

(γ) για τυχόν κινδύνους που ενέχει η χρησιμοποίηση αμιάντου, σας έχει ήδη απαντήσει το Υπουργείο Υγείας με την επιστολή του υπ. αρ. Υ.Υ. 25.ΙΙ.ΙΙ.(2) και ημερομηνία 17 Ιουλίου 1989.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Η υγεία των εργατών που ασχολούνται ή χρησιμοποιούν αμίαντο στα εργοστάσια προστατεύεται από τους περί Αποδεκτών Επιπέδων Υγείας σε Εργοστάσια Κανονισμούς του περί Εργοστασίων Νόμου. Με βάση τους Κανονισμούς αυτούς όλοι οι εργάτες που χειρίζονται αμίαντο εξετάζονται από τον Ειδικό Γιατρό Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, ο οποίος και εκδίδει τα σχετικά Ιατρικά Πιστοποιητικά Καταλληλότητας. Η συχνότητα των ιατρικών εξετάσεων κυμαίνεται από 6 μήνες μέχρι 2 χρόνια για κάθε εργαζόμενο. Στην αρμοδιότητα του Ειδικού Γιατρού Εργασίας για ιατρική εξέταση, υπάγονται και οι Ηλεκτροπαραγωγοί Σταθμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού όπου εντοπίστηκαν πρόσφατα περιπτώσεις πνευμονοκονίασης από αμίαντο. Επίσης με βάση τους Κανονισμούς αυτούς τα επίπεδα ινών αμιάντου δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις 2 ίνες ανά κυβικό εκατοστόμετρο αέρος στο περιβάλλον εργασίας.

Όσον αφορά την προστασία της υγείας των εργατών που ασχολούνται ή χρησιμοποιούν αμίαντο στα μεταλλεία, αρμοδιότητα έχει το Ιατρικό Συμβούλιο Πνευμονοκονιάσεως, το οποίο λειτουργεί με βάση τους περί Μεταλλείων και Λατομείων (Πρόληψις Πνευμονοκονιάσεων) Κανονισμούς του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας. Με βάση τους Κανονισμούς αυτούς όλοι όσοι εργάζονται σε μεταλλείο αμιάντου εξετάζονται τουλάχιστον κάθε 2 χρόνια από το Ιατρικό Συμβούλιο Πνευμονοκονιάσεως το οποίο και εκδίδει σχετικά Ιατρικά Πιστοποιητικά Καταλληλότητας.

Για την προστασία της υγείας του κοινού από ίνες αμιάντου, είχε διεξαχθεί από ομάδα γιατρών του Υπουργείου Υγείας το 1980 μεγάλη ιατρική έρευνα, η οποία περιέλαβε 1400 περίπου άτομα που διέμεναν σε χωριά ή κοινότητες της περιοχής του μεταλλείου Αμιάντου, καθώς και των εργαζομένων στο μεταλλείο Αμιάντου. Από τα αποτελέσματα της ιατρικής έρευνας δεν διαπιστώθηκαν τότε προβλήματα υγείας από τον αμίαντο.

Όσον αφορά το άλλο σκέλος της ερώτησης για το θέμα της καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος από τις εκσκαφές που έχουν γίνει στο Μεταλλείο Αμιάντου, αρμόδια Υπηρεσία για να δώσει λεπτομέρειες είναι το Τμήμα Μεταλλείων του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας προς το οποίο έχει επίσης σταλεί η ερώτηση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 20 Απριλίου 1989.

«Οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας αναλαμβάνουν τη μελέτη, το σχεδιασμό και την επίβλεψη μεγάλου αριθμού έργων έναντι δαπάνης πολλών εκατομμυρίων λιρών.

Κατά τις επαφές μας με οργανωμένα σύνολα (Συνδέσμους Γονέων, Εφορείες, Κοινοτικές Αρχές) και τη συζήτηση μαζί τους για τα προβλήματα των σχολικών κτιρίων, γηπέδων κ.ά εξάγεται το συμπέρασμα ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, παρά το ζήλο που επιδεικνύουν, είναι ανεπαρκείς και αδυνατούν να αντεπεξέλθουν αποτελεσματικά στον όγκο και τη σοβαρότητα της εργασίας που έχουν να επιτελέσουν.

Για να μη δημιουργούνται λανθασμένες εντυπώσεις, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή για τον:

1) Αριθμό των τεχνικών που απασχολούν οι Τεχνικές Υπηρεσίες κατά επαρχία.

2) Αριθμό των έργων υπό εκτέλεση κατά επαρχία την 1/1/1988 (έργα που άρχισαν το 1987 και οι εργασίες συνεχίζονταν το 1988) καθώς και σύνολο δαπάνης για τα έργα αυτά.

3) Αριθμό των νέων έργων κατά επαρχία που άρχισαν μέσα στο 1988 και σύνολο δαπάνης για τα έργα αυτά.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 20 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«1. Ο αριθμός τεχνικών των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας έχει ως πιο κάτω κατά επαρχία:

Λευκωσία	3	μέλη
Λεμεσός	1	μέλος και 1 με απόσπαση
Λάρνακα-Αμμόχωστος	1	μέλος και 1 με απόσπαση
Πάφος	1	μέλος

2. Ο αριθμός σχολικών κτιρίων που θεμελιώθηκαν μέσα στο 1987 και συμπληρώθηκαν μέσα στον ίδιο χρόνο ή συνεχίστηκαν και κατά το 1988 ανήλθε συνολικά σε 74. Τα πιο πάνω έργα έχουν κατά επαρχία ως ακολούθως:

Λευκωσία	27
Λεμεσός	20
Λάρνακα	16
Αμμόχωστος	5
Πάφος	6

3. Τα έργα που έγιναν στο 1988 κατά Επαρχία και η δαπάνη για το κάθε ένα έχει ως πιο κάτω:

Επαρχία		Ποσό Συμβολαίων	Ποσό που δαπανήθηκε
Λευκωσία	110	1,698,530	897,868
Λεμεσός	72	711,399	200,250
Λάρνακα	44	338,382	226,108
Πάφος	12	92,026	38,190
Αμμόχωστος	20	115,396	89,880»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 24 Απριλίου 1989.

«Κάπου τριάντα τρεις σκάλες καλλιεργήσιμης γης (με περιβόλι, νερό, τουρπίνες) -που ανήκουν στον κάτοικο Μαθιάτη Χρύσανθο Χαραλάμπους- επιτάχτηκαν από το 1979-80 για τη δημιουργία στρατοπέδου της εθνοφρουράς στην πιο πάνω κοινότητα και ως αντιπαροχή (ως ενοίκιο) του προσφέρθηκε το ποσό των £5 κατά σκάλα το χρόνο, προσφορά που ο ιδιοκτήτης της γης απέρριψε.

Ερωτάται γι αυτό το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Θεωρεί το προσφερθέν ύψος ενοικίου ικανοποιητικό για ένα βιοπαλαιστή οικογενειάρχη;

2. Επαναπροσεγγίζει και πώς το όλο θέμα μετά την από ετών απόρριψη της σχετικής προσφοράς;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Άμυνας σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το καταβλητέο ποσό ενοικίου για τη χρήση από την Εθνική Φρουρά ιδιωτικής ακίνητης ιδιοκτησίας εκτιμάται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και δεν εξαρτάται καθόλου από το Υπουργείο Άμυνας.

Το βιοτικό επίπεδο του ιδιοκτήτη δεν αποτελεί παράγοντα που λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση του σχετικού ενοικίου. Ως γνωστό στο άρθρο 8(1) του περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας Νόμου του 1962 ρυθμίζεται το θέμα περί Αποζημιώσεων δι' επίταξη ακινήτου ιδιοκτησίας.

Αναφορικά με το δεύτερο σκέλος της πιο πάνω ερώτησης, μετά την απόρριψη της σχετικής προσφοράς σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας Νόμου 1962 (άρθρο 11) ο ιδιοκτήτης μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο να προβεί στον καθορισμό της σχετικής αποζημίωσης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 24 Απριλίου 1989.

«Οξύτατα προβλήματα δημιουργεί στην κοινότητα Σιας -όπως μας εκτέθηκαν (σε σημερινή επιτόπια επίσκεψή μας) από τον κοινοτάρχη κ. Χριστόδουλο Πισσία κι άλλους κοινοτικούς παράγοντες παρουσία εκπροσώπων του τόπου, της Επαρχιακής Διοίκησης, Υγειονομικών Επιθεωρητών και άλλων συναδέλφων στη Βουλή- η συνέχιση της λειτουργίας χοιροτροφείου. Ειδικότερα στις 22/4/89 εκχειλίσματα από τη μονάδα επεκτάθηκαν σε μια απόσταση 400-500 μέτρων απ'αυτή με τη θραύση του σχετικού προστατευτικού αναχώματος.

Ερωτάται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι προσπάθειες για ριζική και μόνιμη αντιμετώπιση του προβλήματος -που δημιουργεί κινδύνους στα υδροφόρα στρώματα και στην υγεία των κατοίκων- ιδιαίτερα μετά την υπουργική διαβεβαίωση, πριν από λίγους μήνες, πως το θέμα δε θα χρονοτριβούσε άλλο.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Οι αρμόδιες Υγειονομικές Υπηρεσίες, οι οποίες πραγματοποιούν τακτικές επιθεωρήσεις, βρίσκουν την κατάσταση ικανοποιητική. Σύμφωνα με τις αρμόδιες υπηρεσίες το αποχετευτικό σύστημα του χοιροστασίου λειτουργεί ικανοποιητικά, η ροή δε λυμάτων στο διπλανό αργάκι που παρουσιάστηκε τον περασμένο Απρίλη οφειλόταν σε βλάβη του αγωγού των λυμάτων, που στο μεταξύ διορθώθηκε.»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 11 Μαΐου 1989.

«Ερωτάται το Υπουργείο Υγείας να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής πότε προτίθεται να υλοποιήσει απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για δημιουργία ψυχιατρικής πτέρυγας στη Λάρνακα, νοουμένου ότι πολλοί ασθενείς από την ελεύθερη Αμμόχωστο καθώς και από τη Λάρνακα ταλαιπωρούνται αφάνταστα με επισκέψεις τους στη Λευκωσία. Πέντε από τους τελευταίους θανάτους στη Λάρνακα και ελεύθερη Αμμόχωστο προέρχονταν από ασθενείς που παρακολουθούνταν από ψυχίατρους και γεννιέται το ερώτημα αν η καθυστέρηση της δημιουργίας αυτής της πτέρυγας θα έχει και άλλες επιπτώσεις στους ασθενείς.»

Απάντηση ημερομηνίας 1 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Πολιτική του Υπουργείου Υγείας είναι η αποκέντρωση και αναβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών έτσι που να δημιουργηθούν περιεκτικές υπηρεσίες σε κάθε επαρχία. Μέσα στα πλαίσια αυτά οι προσφερόμενες υπηρεσίες στη Λάρνακα έχουν σταδιακά αναβαθμιστεί έτσι που σήμερα εκτός από το εξωτερικό ιατρείο που λειτουργεί στο Νοσοκομείο Λάρνακας και Παραλιμνίου, προσφέρονται ψυχιατρικές διευκολύνσεις όπως:

α) Ψυχιατρική συμβουλευτική φροντίδα σε ασθενείς που νοσηλεύονται στα Γενικά Νοσοκομεία Λάρνακας και Παραλιμνίου.

β) Συμμετοχή του Ψυχίατρου σε Ιατροσυμβούλια.

γ) Συμμετοχή του Ψυχίατρου στη Ψυχοπαιδαγωγική Επιτροπή.

δ) Επισκέψεις και παρακολούθηση ασθενών με ψυχικά προβλήματα σε κρατικά ιδρύματα όπως η Στέγη 'Αγιος Χαράλαμπος, Κρατική Στέγη Γερόντων κ.λ.π.

ε) Ψυχιατρική κοινοτική νοσηλευτική δηλαδή κατ' οίκον παρακολούθηση ψυχιατρικών περιστατικών που παραπέμπονται από το Ψυχίατρο τόσο της Λάρνακας όσο και από τους Κυβερνητικούς Ψυχίατρους Λευκωσίας, για περιστατικά που απολύονται από την Ψυχιατρική Κλινική Λευκωσίας ή τα Ψυχιατρικά Ιδρύματα Αθαλάσσας.

'Οσον αφορά τη λειτουργία Ψυχιατρικής Κλινικής στο Νοσοκομείο Λάρνακας έχει ήδη ετοιμαστεί το κτίριο που προορίζεται να στεγάσει την Κλινική και έχει αρχίσει η διαδικασία του εξοπλισμού. Ως Νοσοκομείο Ημέρας, η Κλινική αναμένεται να λειτουργήσει κατά το 1990.

Πιστεύεται ότι, με τη λειτουργία του εξωτερικού ιατρείου, του Νοσοκομείου ημέρας και των άλλων ψυχιατρικών διευκολύνσεων που προσφέρονται στη Λάρνακα, το επίπεδο προσφοράς ψυχιατρικών υπηρεσιών είναι ικανοποιητικό. Περιστατικά για τα οποία κρίνεται απαραίτητη η φροντίδα και θεραπεία επί 24ώρου βάσης, παραπέμπονται και εισάγονται είτε στην Ψυχιατρική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας ή στα Ψυχιατρικά Ιδρύματα Αθαλάσσας, ανάλογα με την κατάσταση του κάθε ασθενή.

Βεβαίως για να παρέχονται περιεκτικές ψυχιατρικές υπηρεσίες επί επαρχιακού επιπέδου κρίνεται απαραίτητη η λειτουργία της Ψυχιατρικής Κλινικής επί 24ώρου βάσης. Τούτο θα γίνει κατορθωτό μόλις εξασφαλιστεί το απαιτούμενο προσωπικό που δεν υπάρχει στο παρόν στάδιο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 9 Μαΐου 1989.

«Το σωστό αίτημα να μη δικαιούνται αξιοποίησης Τ/Κ κλήρου πρόσφυγες που δεν κατοικούν ή μετοικούν από την Ποταμιά έθεσαν επιτακτικά οι κάτοικοι της κοινότητας κατά την προχτεσινή επίσκεψή μας σ'αυτή. Μας τονίστηκε συγκεκριμένα πως χιλιάδες στρέμματα Τ/Κ κλήρου παραχωρούνται σε πρόσφυγες που βρίσκονται στην Ανθούπολη, Ανάγυια, Δάλι, Γέρι, Λατσιά κ.ά. με αποτέλεσμα πρόσφυγες κάτοικοι Ποταμιάς να καρπούνται απλό ποσοστιμόριο από την κολοσσιαία Τ/Κ περιουσία που εγκαταλείφθηκε.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η κατ' έτος διανομή των γεωργικών κλήρων στο χωριό Ποταμιά όπως και σε άλλες κοινότητες γίνεται από τις Επαρχιακές Επιτροπές Προστασίας και Διαχειρίσεως Τ/Κ Περιουσιών στις οποίες εκπροσωπούνται τόσο οι Αγροτικές Οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική όσο και η ΠΕΠ, με βάση αντικειμενικά κριτήρια που έχουν εγκριθεί από την Κεντρική Επιτροπή Προστασίας και Διαχειρίσεως Τ/Κ Περιουσιών και αφού ληφθούν υπόψη οι εισηγήσεις των Τοπικών Επιτροπών Προσφύγων που υπάρχουν σε κάθε κοινότητα.

Στο χωριό Ποταμιά έχουν παραχωρηθεί γεωργικοί κλήροι σε 40 προσφυγικές οικογένειες, από τις οποίες οι 27 διαμένουν στο χωριό, οι 12 στο χωριό Δάλι και οι άλλες 11 σε συνοικισμούς αυτοστέγασης ή κυβερνητικούς οικισμούς της

Λευκωσίας. Στους πρόσφυγες αυτούς παραχωρήθηκαν 580 σκ. περίπου ξηρικής γης (και όχι χιλιάδες όπως αναφέρεται στην Ερώτηση), γιατί θεωρήθηκε σκόπιμο, σύμφωνα με τα εν ισχύι κριτήρια, να βοηθηθούν και άλλοι δικαιούχοι πρόσφυγες που διαμένουν σε κοινότητες όπου δεν υπάρχει γεωργική γη. Εξάλλου, οι κλήροι που έχουν παραχωρηθεί στους κατοίκους της Ποταμιάς είναι πολύ ικανοποιητικοί.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 11 Μαΐου 1989.

«Ν'αναβαθμιστεί (από £200) το ποσό για τις πολιτιστικές εκδηλώσεις 'Ιδάλεια' (Δαλιού), που άρχισαν πέρσι το Σεπτέμβρη και προγραμματίζονται και για φέτος (τον ίδιο μήνα), με στόχο την καθεχρονική τους θεσμοθέτηση.

Πώς αντικρίζει το αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Οι επιχορηγήσεις πολιτιστικών εκδηλώσεων από τη Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας εξαρτώνται από το ύψος των προϋπολογισμών της. Με βάση τα δεδομένα αυτά, μόνο μικρή αύξηση στο ποσό που παραχωρήθηκε τον περασμένο χρόνο μπορεί να δοθεί φέτος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 11 Μαΐου 1989.

«Πολύχρονο -τέθηκε από μέρους μας αρμόδια μ'επανειλημμένες παραστάσεις- το αίτημα του Συνδέσμου Κυπρίων Αρχαιολόγων κι άλλων αρχαιολόγων για συμμετοχή και παρουσία κι ενός τουλάχιστο Κύπριου αρχαιολόγου σε κάθε ξένη αρχαιολογική αποστολή που διεξάγει ανασκαφές στην Κύπρο (υποχρεούμενης, μάλιστα, της ξένης αποστολής να καταβάλλει τη σχετική δαπάνη των μισθών κ.ά. δαπανών των Κύπριων αρχαιολόγων), όπως ακριβώς συμβαίνει και στην Ελλάδα και πλείστες άλλες χώρες, για λόγους εξόφθαλμων επιστημονικών, εθνικών κ.ά. σκοπιμοτήτων.

Ερωτάται για τούτο το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Πόσες και ποιες οι ξένες αρχαιολογικές αποστολές σήμερα στην Κύπρο και πού διεξάγουν ανασκαφικές εργασίες;

2. Σε πόσες από τις αποστολές αυτές υπάρχουν Κύπριοι αρχαιολόγοι να τις πλαισιώνουν; Και

3. Αν δεν υπάρχουν στις ξένες αποστολές Κύπριοι αρχαιολόγοι πώς και σε πόσο βαθμό διενεργείται η σχετική επίβλεψη και παρακολούθηση του έργου τους, έτσι που να επιτυγχάνεται κατά τρόπο ανεπίληπτο η διασφάλιση για την Κύπρο των ανασκαπτόμενων ευρημάτων;»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στην Κύπρο διεξάγουν αρχαιολογικές εργασίες οι πιο κάτω ξένες αρχαιολογικές αποστολές:-

(α) Η Πολωνική Αποστολή του Πανεπιστημίου της Βαρσοβίας κάτω από τη διεύθυνση του Δρα A.W. DASZEWSKI στην Κάτω Πάφο στην 'Οικία Θησέα' και στην 'Οικία Αιώνα'.

(β) Η Αποστολή της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής Αθηνών κάτω από τη διεύθυνση των ANTOINE HERMARY και PIERRE AUPERT στο χώρο της αρχαίας πόλης της Αμαθούντας.

(γ) Η Ελβετο-Γερμανική Αποστολή του Πανεπιστημίου της Ζυρίχης και του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου κάτω από τη διεύθυνση του Καθηγητή F.G. MAIER, στα Κούκλια (Παλαίπαφος).

(δ) Η Βρετανική Αποστολή του Πανεπιστημίου του Εδιμβούργου κάτω από τη διεύθυνση του Δρα E.J. PELTENBURG στην Κισσόνεργα-Μοσφίλια.

(ε) Η Γαλλική Αποστολή της MAISON DE L' ORIENT MEDITERRANEEN (UNIVERSITE DE LYON 2) και της COMMISSION DES FOUILLES κάτω από τη διεύθυνση της Δρος MARGUERITE YON, στον αρχαιολογικό χώρο του Κιτίου - Παμπούλα (Λάρνακα).

(στ) Η Γαλλική αποστολή του Εθνικού Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών (CNRS) κάτω από τη διεύθυνση του Δρα ALAIN LE BRUN στη Χοιροκοιτία.

(ζ) Η Σουηδική Αποστολή του Πανεπιστημίου του GOTEBORG κάτω από τη διεύθυνση του Καθηγητή PAUL ASTROM στην Αλυκή της Λάρνακας κοντά στο Τέμενος Σουλτάν Τεκκέ.

(η) Η Αμερικανική Αποστολή του Πανεπιστημίου της PENSYLVANIA και του Πανεπιστημίου του MISSOURI-COLUMBIA κάτω από τη διεύθυνση των Καθηγητών MURRAY C. MCCLELLAN και MARCUS L. RAUTMAN στην Καλαβασό-Κόπετρα.

(θ) Η Αμερικανική Αποστολή του Πανεπιστημίου του CINCINNATI και της Βρετανικής Αρχαιολογικής Σχολής Αθηνών κάτω από τη διεύθυνση του Δρα G. CADOGAN στο Μαρώνι - Βούρνες.

(ι) Η Αμερικανική Αποστολή του Πανεπιστημίου Πρινψετον κάτω από τη διεύθυνση του Καθηγητή W.A.P. CHILDS στην Πόλη Χρυσοχούς.

(κ) Η Αμερικανική Αποστολή του DESERT RESEARCH INSTITUTE του Πανεπιστημίου της Νεβάδας κάτω από τη διεύθυνση του Δρα ALAN SIMMONS στον αρχαιολογικό χώρο Ακρωτήρι - Αετόκρεμμος (Χώρος Ε).

(λ) Η Ιταλική Αποστολή του Πανεπιστημίου της CATANIA κάτω από τη διεύθυνση του Καθηγητή F. GIUDICE, στην Κάτω Πάφο-Τούμπαλλος (Στρατόπεδο της Φρουράς).

(μ) Η Ελβετική Αποστολή του Πανεπιστημίου της Ζυρίχης κάτω από τον Καθηγητή WALTER FASNACHT στην Αλάμπρα-Αλμυράς.

(ν) Η Αμερικανική Αποστολή του Πολιτειακού Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης στο ALBANY κάτω από τη διεύθυνση του Καθηγητή Π. WALLACE ασχολήθηκε το 1988 με μελέτη.

(ξ) Η Καναδική Αποστολή του Πανεπιστημίου BROCK κάτω από τη διεύθυνση του Καθηγητή D. RUPP ασχολήθηκε το 1988 με μελέτη.

Παρά το ότι σύμφωνα με τους περί Αρχαιοτήτων Κανονισμούς, στους όρους για την έκδοση άδειας ανασκαφών σε αρχαιολογική αποστολή, περιλαμβάνεται και πρόνοια για την απασχόληση Κύπριου Αρχαιολόγου έναντι τριών αλλοδαπών αρχαιολόγων, μελών της αποστολής, εντούτοις όπως πληροφορούμαι από το

Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων σπάνια Κύπριοι Αρχαιολόγοι μετέχουν στις πιο πάνω αποστολές, λόγω απροθυμίας τους να εργαστούν σε απομακρυσμένες περιοχές και για σύντομο χρονικό διάστημα.

Όλες οι ξένες αρχαιολογικές αποστολές παρακολουθούνται κι επιβλέπονται από το Διευθυντή Τμήματος Αρχαιοτήτων, ο οποίος για το σκοπό αυτό πραγματοποιεί συχνές επιτόπιες επισκέψεις.

Σε πολλές από αυτές αποσπώνται μέλη του Τεχνικού Προσωπικού του Τμήματος Αρχαιοτήτων και τη μισθοδοσία τους αναλαμβάνουν οι ξένες αρχαιολογικές αποστολές.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 11 Μαΐου 1989.

«Σ'επανειλημμένες επισκέψεις μας στο Δάλι -με τη γνωστή πλούσια αρχαιολογική παρακαταθήκη- η Πολιτιστική Επιτροπή της Κοινότητας κι η Χωριτική Αρχή ζήτησαν τη δημιουργία τοπικού αρχαιολογικού μουσείου που να διαφυλάξει και να εκθέσει μέρος έστω του αρχαιολογικού πλούτου της κοινότητας, σε προσφερόμενο χώρο που γειτνιάζει με τον αρχαιολογικό χώρο Ιδαλίου.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προγραμματίζει τη δημιουργία Τοπικού Μουσείου στο Δάλι το οποίο προκαταρκτικά υπολογίζεται να κοστίσει £200,000 περίπου. ο Αν. Διευθυντής του Τμήματος Αρχαιοτήτων συναντήθηκε στις 17.6.89 με εκπροσώπους της πιο πάνω Επιτροπής και της Χωριτικής Αρχής του Δαλιού και συζήτησε διάφορους τρόπους επίσπευσης του έργου. Συγκεκριμένα ζήτησε τη συνδρομή της Κοινότητάς τους στην εξεύρεση κατάλληλου χώρου για ανέγερση Μουσείου. Οι εκπρόσωποι της κοινότητας ανάλαβαν να εξεύρουν για το σκοπό αυτό κατάλληλο χώρο που ν'ανήκει στην κοινότητα και να μελετήσουν το ενδεχόμενο καταβολής από μέρους τους χρηματικής συνεισφοράς έναντι της συνολικής δαπάνης για υλοποίηση του πιο πάνω έργου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 11 Μαΐου 1989.

«Πρόσφατα δημοσιεύματα του ελλαδικού τύπου παρουσιάζουν το Κέντρο Βυζαντινών, Οθωμανικών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Μπίρμιγχαμ να προσανατολίζεται να συστήσει και έδρα Κυπριακών Σπουδών με το σκεπτικό ότι:

ι. η Κύπρος δε διαθέτει ακόμα πανεπιστήμιο,

ιι. κανένα άλλο πανεπιστημιακό ίδρυμα στον κόσμο δεν έχει έδρα ή θέση λέκτορα για κυπρολογικές σπουδές,

ιιι. η Κύπρος βρίσκεται στην καρδιά των πολιτισμών της ανατολικής Μεσογείου, αλλά η ταυτότητά της πολύ συχνά παραβλέπεται.

Παρακαλείται λοιπόν το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν μια τέτοια πρωτοβουλία -ή τουλάχιστον παράλληλη- για λόγους ευνόητους, εξισορρόπησης τυχόν σκόπιμων ιστορικών διαστρο-

φών (κατά το πρότυπο του πολύ αξιόλογου, αλλά σαφώς προκατειλημμένου έργου για την Κύπρο του Sir George Hill κ.ά.) δε θα 'πρεπε να ενθαρρύνει και αναπτύξει προς την κατεύθυνση των πανεπιστημίων Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων ή Κρήτης με τα οποία (κι ιδιαίτερα των Αθηνών) το Υπουργείο Παιδείας κι η Κύπρος γενικά όχι μόνο διατηρεί άριστες σχέσεις, αλλά και σταδιακά τις αναβαθμίζει, ενόψει των πολλαπλών (πέραν των όσων εκτέθηκαν) θετικών που μια τέτοια πρωτοβουλία θα 'χει όχι μονάχα για την κυπριακή επιστήμη, αλλά και για τον αγώνα επιβίωσης που η Κύπρος διεξάγει.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η πρωτοβουλία για την προικοδότηση θέσης λέκτορα στις Κυπριακές Σπουδές ανήκει στο Πανεπιστήμιο του Μπίρμιγχαμ το οποίο εξασφάλισε την αναγκαία χρηματοδότηση από Ελληνοκυπριακούς Παροικιακούς κύκλους της Μεγάλης Βρεττανίας.

2. Το Υπουργείο Παιδείας συστηματικά προωθεί τους επιστημονικούς δεσμούς μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας. 'Οπως είναι γνωστό ορισμένα Ελληνικά Πανεπιστήμια (μεταξύ των οποίων και το Πανεπιστήμιο Αθηνών) έχουν ήδη εντάξει, ή προγραμματίζουν να εντάξουν, στα προγράμματά τους θέματα που σχετίζονται με την Κύπρο (όπως Κυπριακή Αρχαιολογία και Κυπριακή Γραμματεία).

Ασφαλώς μια πιο συστηματική καλλιέργεια των Κυπριακών Σπουδών στα Πανεπιστήμια της Ελλάδας θα ήταν εξαιρετικά επωφελής και το Υπουργείο Παιδείας είναι πάντα έτοιμο να ενθαρρύνει κάθε σοβαρή πρωτοβουλία προς αυτή την κατεύθυνση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 11 Μαΐου 1989.

«Στο συνοικισμό Κάψαλος Λεμεσού παρά τη διασταύρωση κοντά στην εκκλησία Τριχερούσα έχει συμβεί μεγάλος αριθμός δυστυχημάτων και έτσι υπάρχει ανάγκη ρυθμίσεως της τροχαίας κίνησης με φώτα.

Ερωτάται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται να αντικρίσει θετικά το ως άνω πρόβλημα και πότε.»

Απάντηση ημερομηνίας 1 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Το Τμήμα Δημοσίων 'Εργων, σε συνεργασία με τον Οίκο Εμπειρογνωμόνων PAK-POY AND KNEEBONE PTY LTD., προχωρεί με την ετοιμασία ολοκληρωμένης μελέτης για την Οδική Ασφάλεια. 'Ηδη έχουν εντοπιστεί παγκυπρίως τα προβληματικά σημεία του οδικού δικτύου (BLACK SPOTS) που χρήζουν βελτίωσης από πλευράς οδικής ασφάλειας.

Στα σημεία αυτά συμπεριλαμβάνεται και η υπό αναφορά συμβολή.

Οι εμπειρογνώμονες, λαμβάνοντας υπόψη προβλήματα που έχουν εντοπιστεί στη συμβολή αυτή, θα εισηγηθούν τη λήψη μέτρων για βελτίωση των κυκλοφοριακών συνθηκών. Η μελέτη βρίσκεται στο τελικό στάδιο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Η εργασία για την επάλειψη με άσφαλτο του διαύλου του αεροδρομίου Λάρνακας εκτελέστηκε σε τρεις νύκτες. Η αξία και τοποθέτηση του υλικού τιμολογήθηκε προς £19.50 τον τόνο. Έργο με ακριβώς τις ίδιες προδιαγραφές (βελτίωση δρόμου Λεμεσού-Αγίου Τύχωνα) τιμολογήθηκε προς £9 - £11.50 τον τόνο. Και αν ακόμα ληφθεί υπόψη ότι η εργασία εκτελέστηκε νύκτα που δικαιολογεί σχετική αύξηση της δαπάνης κρίνεται ότι η διαφορά είναι πολύ μεγάλη, γι'αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πώς δικαιολογεί την τόσο μεγάλη διαφορά.

Επίσης διαδόθηκε ότι για το τόσο σοβαρό έργο δεν διεξήχθη κανένας εργαστηριακός έλεγχος των υλικών από το Κεντρικό Εργαστήριο των Δημόσιων Έργων, γι'αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν αυτό αληθεύει και, αν όχι, να δοθούν λεπτομερή στοιχεία για τον έλεγχο που πραγματοποιήθηκε.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Α. (ι) Οι τιμές των ασφαλτικών επαλείψεων που συμπεριλαμβάνονται σε έργα οδοποιιας δεν αποτελούν μέτρο σύγκρισης με την ασφαλτική επίστρωση του διαύλου του αεροδρομίου Λάρνακας, γιατί στα έργα οδοποιιας οι ασφαλτικές επαλείψεις είναι μέρος πολλών άλλων εργασιών και πρέπει να αντικρίζονται σε συσχετισμό με ολόκληρο το κόστος του έργου.

(ιι) Το Τμήμα Δημόσιων Έργων 'τιμολόγησε' την προσφορά για την ασφαλτική επίστρωση του διαδρόμου προσγειώσεως-απογειώσεως αεροσκαφών του αερολιμένα της Λάρνακας βασιζόμενο πάνω στις τελευταίες τιμές που πήρε λίγους μήνες προηγουμένως για εργασία πάλι στον αερολιμένα, με ακριβώς τις ίδιες προδιαγραφές και συνθήκες, προσθέτοντας μόνο το επιπρόσθετο κόστος λόγω του νυχτερινού ωραρίου. [Η πιο πάνω προηγούμενη προσφορά ήταν εκείνη της ασφαλτικής επίστρωσης (WEARING COURSE) του 04 παράλληλου τροχοδρόμου που συμπληρώθηκε το Σεπτέμβριο του 1988 από την εταιρεία ΣΑΥΠΑΡΚΟ προς £17.25 τον τόνο.]

Β. Εργαστηριακός έλεγχος έγινε τόσο πριν την έναρξη των εργασιών όσο και κατά τη διάρκεια εκτέλεσής τους. Οργανώθηκαν πρόσθετες ομάδες, εκτός εκείνης της επίβλεψης, με σκοπό τον αποτελεσματικότερο έλεγχο των εκτελούμενων εργασιών.

(ι) Η πρώτη ομάδα στελεχώθηκε από λειτουργούς του κλάδου Ελέγχου του Υπουργείου και παρακολουθούσε συνεχώς την παραγωγή του παρασκευαζόμενου ασφαλτικού μίγματος επανδρώνοντας με λειτουργούς και τις τέσσερις καμπίνες των μηχανημάτων παραγωγής. Επιπρόσθετα λειτουργοί του Κλάδου Ελέγχου περιόδευαν τόσο τις εγκαταστάσεις ζυγίσματος όσο και το ίδιο το εργοτάξιο του αερολιμένα και προέβαιναν σε επί τόπου ελέγχους των φορτίων και του επιστρωμένου υλικού αντίστοιχα.

(ιι) Η δεύτερη ομάδα στελεχώθηκε από τεχνικούς του εργαστηρίου του Τμήματος Δημόσιων Έργων και προέβαινε σε συνεχή εργαστηριακό έλεγχο τόσο του παραγόμενου υλικού όσο και του επιστρωμένου υλικού. Δημιουργήθηκαν δύο

κέντρα' εργαστηριακού ελέγχου (ένα για κάθε εργολάβο) και όλες οι εργαστηριακές δοκιμές επιτηρούντο συνεχώς από τους τεχνικούς του εργαστηρίου, όλα δε τα αποτελέσματα φέρουν την υπογραφή τους σαν επιβεβαίωση του ελέγχου που διεξάγετο.

Γ. (ι) Μετά τη λήψη της επιστολής κατακύρωσης οι εργοληπτικές εταιρείες υπέβαλαν στο Τμήμα όλους τους σχετικούς εργαστηριακούς ελέγχους τόσο των αδρανών υλικών όσο και του μίγματος τα οποία αφού ελέχθηκαν από το Τμήμα έγινε η προνοούμενη από το Συμβόλαιο δοκιμαστική διάστρωση στις 10.3.1989. Η πλήρης έναρξη των εργασιών έγινε το βράδυ της Τρίτης 14.3.1989 και το έργο συμπληρώθηκε το πρωί του Σαββάτου 18.3.1989.

(ιι) 'Ολα τα εργαστηριακά αποτελέσματα που διεξήχθηκαν τόσο πριν την έναρξη των εργασιών όσο και κατά τη διάρκεια εκτέλεσής τους, επισυνάπτονται. Επιπρόσθετα επισυνάπτονται και εργαστηριακά αποτελέσματα του Κεντρικού Εργαστηρίου που έγιναν την ίδια εποχή για άλλα οδικά έργα του Τμήματος από τους ίδιους όμως σωρούς των υλικών που χρησιμοποίησαν οι εργολάβοι για την εκτέλεση της επίστρωσης του διαδρόμου του αερολιμένα.

Δ. Για πληρέστερη ενημέρωση του τρόπου εκτέλεσης του σημαντικού αυτού έργου αξίζει να αναφερθούν και τα πιο κάτω:

(ι) Η αρχική δημοσίευση της προσφοράς προνοούσε άνοιγμά της στις 24.2.1989 και εκτέλεση των εργασιών επίστρωσης μεταξύ 13.4.1989 και 26.4.1989. Μετά από έντονες διαμαρτυρίες των αεροπορικών εταιρειών και ιδιαίτερα του Εθνικού Μεταφορέα το Τμήμα με εγκύκλιό του αρ. 2 και ημερ. 18.2.1989 μετέφερε τις ημερομηνίες εκτέλεσης για τις 15.3.1989 μέχρι τις 25.3.1989.

(ιι) Οι προσφορές ανοίχτηκαν στις 24.2.1989 και μετά από σχετική αξιολόγηση τόσο από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών όσο και από την Υπουργική Επιτροπή για προσφορές κατακυρώθηκαν στις 3.3.1989 εξίσου στους δύο χαμηλότερους προσφοροδότες. Ας σημειωθεί πως η αρχική τιμή της προσφοράς ήταν £19.50 σεντ/τόνο και τελικά η Υπουργική Επιτροπή κατακύρωσε την προσφορά στην τιμή των £19.00/τόνο.

Ειδοποιήθηκαν με ιδιόχειρη επιστολή οι δύο εργοληπτικές εταιρείες με αρ. φακ. 129/74/Β/52 και ημερ. 3.3.1989.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Η επιδιόρθωση της ζημιάς του δυτικού κρηπιδότοιχου του λιμανιού Λεμεσού που προκλήθηκε από το πλοίο 'Αθήνα' ανατέθηκε σε εργολάβο έναντι δαπάνης £122,000 και παρακάμφθηκε έτσι η διαδικασία των προσφορών. Διατυπώθηκαν απόψεις ότι το έργο θα στοίχιζε πολύ φθηνότερα, αν ακολουθείτο η διαδικασία των προσφορών.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

1) Γιατί παρακάμφθηκε η διαδικασία των προσφορών;

2) Βάσει ποιων κριτηρίων επιλέγηκε ο εργολάβος στον οποίο ανατέθηκε η εκτέλεση του έργου;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Για την επιδιόρθωση της ζημιάς του δυτικού κρηπιδώματος του λιμανιού της Λεμεσού που προκλήθηκε από το πλοίο 'Αθήνα' η Αρχή Λιμένων ακολούθησε την πιο κάτω διαδικασία που ακολουθήθηκε και στο παρελθόν (1985) σε παρόμοια περίπτωση, λόγω της επείγουσας φύσης του θέματος:-

(α) Όπως είναι η πρακτική για άκρως εξειδικευμένα έργα, έγινε επιλογή από κατάλογο εργολάβων που ασχολούνται με θαλάσσια έργα και στη συνέχεια ζητήθηκαν προσφορές μόνο από εκείνους τους εργολάβους που κρίθηκαν σαν κατάλληλοι. Στην προκειμένη περίπτωση, από 4 εργολάβους που από πρώτη άποψη θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη για την εκτέλεση του έργου, κρίθηκαν κατάλληλοι και ζητήθηκαν προσφορές μόνο από δύο εργολάβους.

(β) Κατακυρώθηκε η προσφορά ύστερα από σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής για το ποσό των £122,000 στον ένα από τους δύο εργολάβους, που ήταν ανάμεσα σ' άλλα και ο πιο φθηνός. Θα πρέπει να αναφερθεί πως το πιο πάνω ποσό θα πληρωθεί από την ασφαλιστική εταιρεία του πλοίου και ότι η Αρχή Λιμένων δε θα επιβαρυνθεί με την καταβολή οποιουδήποτε ποσού. Η Αρχή Λιμένων έχει ευθύνη να διασφαλίσει την όσο το δυνατό ταχύτερη διεκπεραίωση της εργασίας για να μην παραμένουν σε αδράνεια οι εγκαταστάσεις της και για την ποιότητα των εργασιών.

'Οσον αφορά το σκέλος της Ερώτησης σχετικά με τα κριτήρια που ακολουθήθηκαν για την επιλογή του εργολάβου στον οποίο ανατέθηκε η εκτέλεση του έργου, η Αρχή Λιμένων αναφέρει πως λήφθηκαν υπόψη:

(α) η εμπειρία στην εκτέλεση τέτοιων εξειδικευμένων έργων,

(β) οι ειδικές γνώσεις,

(γ) ο κατάλληλος εξοπλισμός που διαθέτει,

(δ) το επιστημονικό προσωπικό που εργοδοτεί,

(ε) η άμεση κινητοποίηση για έναρξη της εργασίας, και

(στ) η χαμηλή τιμή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Η κατασκευή του δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας (Τμήμα Αραδίππου) μήκους 13.5 χιλιομέτρων ανατέθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομ. 23/6/1988 σε εταιρεία έναντι δαπάνης επτά εκατομμυρίων εννιακόσιων χιλιάδων λιρών. Παρακάμφθηκε έτσι η διαδικασία των προσφορών με το δικαιολογητικό του επείγοντος της κατασκευής του και ότι το έργο θα συμπληρωθεί μέχρι τις 30/6/1989 για να προληφθεί η θερινή περίοδος.

Η κατασκευή του έργου άρχισε αλλ'όπως χαρακτηριστικά σχολιάζεται στην περιοχή η χελώνα θα ζήλευε τη βραδύτητα του ρυθμού και όπως αναφέρεται είναι αδύνατο να συμπληρωθεί μέχρι τις 30/6/89. Περαιτέρω σχολιάζεται:

—ότι δεν εξασκείται επί τόπου ο απαιτούμενος έλεγχος από το Τμήμα Δημόσιων Έργων,

—ότι δε γίνεται έλεγχος των υλικών από το κεντρικό εργαστήριο των Δημόσιων Έργων, και

—ότι τα υλικά που χρησιμοποιούνται είναι εκτός προδιαγραφών.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

— για την πρόοδο του έργου και πότε αναμένεται η παράδοσή του,

— αν και πότε εγκαταστάθηκε από τα Δημόσια Έργα, όπως προβλέπει το συμβόλαιο, εργαστήριο στην περιοχή για επιτόπιο έλεγχο, — αν έχει διεξαχθεί μέχρι τώρα οποιοσδήποτε έλεγχος από το κεντρικό εργαστήριο των Δημόσιων Έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Η κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου Λάρνακας (Τμήμα Αραδίππου-Δεκέλειας) μήκους 13 χλμ. περίπου, ανατέθηκε στην εταιρεία Ιωάννου και Παρασκευαΐδη το Νοέμβριο του 1988, έναντι συνολικής δαπάνης £7.9 εκ. περίπου. Σύμφωνα με το Συμβόλαιο, το έργο θα έπρεπε να συμπληρωθεί μέχρι τις 30.6.1989.

2. Με βάση το αναθεωρημένο πρόγραμμα εργασίας που υπέβαλε ο εργολάβος, το έργο προβλέπεται να συμπληρωθεί περί το τέλος του 1989. Για τη σημειωθείσα καθυστέρηση ο εργολάβος έχει υποβάλει απαιτήσεις για παράταση χρόνου, οι οποίες και θα αξιολογηθούν, αφού συμπληρωθεί η μελέτη όλων των σχετικών στοιχείων.

3. Τον ποιοτικό έλεγχο των εργασιών ανέλαβε το προσωπικό του εργαστηρίου του νέου δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας, το οποίο όταν άρχισε ο παρακαμπτήριος δρόμος, ενισχύθηκε σταδιακά, ώστε να διεξάγεται ο απαιτούμενος από το Συμβόλαιο έλεγχος και για τα δυο έργα.

4. Ο εργαστηριακός έλεγχος των εργασιών διεξάγεται ικανοποιητικά από το εργαστήριο του εργοταξίου υπό την επίβλεψη προσωπικού της επίβλεψης, όπως προνοεί το Συμβόλαιο. Για επιβεβαίωση της ποιότητας των αδρανών υλικών που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του οδοστρώματος και στο σκυρόδεμα, έχουν γίνει ανεξάρτητοι εργαστηριακοί έλεγχοι, τόσο από το Κεντρικό Εργαστήριο του Τμήματος Δημοσίων Έργων όσο και από το εργαστήριο του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 15 Μαΐου 1989.

«Αίτημα των κατοίκων των χωριών της Μαραθάσας είναι η παροχή χαμηλότοκων δανείων για βελτίωση παλιών κατοικιών ή την ανέγερση νέων, ώστε να μπορούν να ενοικιαστούν σε παραθεριστές με σκοπό την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής και την επιβίωση των κοινοτήτων.

Την ίδια ερώτηση υποβάλαμε και στις 9/6/83 μετά από επίσκεψή μας και πάλι στα χωριά Μαραθάσας (Ερ. ΔΒ' 191).

Έκτοτε οι απαντήσεις που δίδονται είτε μέσω της Επαρχιακής Διοίκησης είτε από Υπουργούς σε περιφερειακές συγκεντρώσεις είναι ότι 'το θέμα είναι γενικής φύσεως και μελετάται' ή ότι 'γίνεται μελέτη από το Γραφείο Προγραμματισμού'.

Επειδή το θέμα είναι πολύ σοβαρό για ολόκληρη την περιοχή Μαραθάσας που ήδη κατέστη σωστό γηροκομείο, ερωτάται η κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά πραγματικά την υλοποίηση του πιο πάνω αιτήματος που σίγουρα θα είναι ένας ανασταλτικός παράγοντας για την εγατάλειψη και την ερήμωση αρκετών κοινοτήτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«(α) Αρκετά από τα χωριά της Μαραθάσας περιλαμβάνονται στα Ορεινά Θέρετρα για τα οποία όπως είναι γνωστό υπάρχει Σχέδιο Δανειοδότησης από τους Δανειστικούς Επιτρόπους, για βελτιώσεις υφιστάμενων ξενοδοχειακών καταλυμάτων και τη δημιουργία περιορισμένου αριθμού νέων μονάδων, και

(β) βρίσκεται σε εξέλιξη μελέτη για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού η οποία θα προβλέπει τη δανειοδότηση ιδιοκτητών κατοικιών παραδοσιακού χαρακτήρα σε τρόπο ώστε αυτές να μετατρέπονται κατάλληλα για τουριστική χρήση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Στα αρδευτικά έργα 'Καλόγηρος' και 'Κρυό Νερό' της κοινότητας Αγ. Δημητρίου Μαραθάσας χρειάζεται να γίνουν διασωληνώσεις για αντικατάσταση των πετραύλακων τα οποία είναι πολύ παλιά και ημικατεστραμμένα.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προγραμματίζεται και πότε η εκτέλεση των πιο πάνω έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«(α) Αρδευτικό Τμήμα 'Καλόγηρος'

'Εχει ετοιμαστεί σχέδιο διασωληνώσεων το οποίο στάληκε στον 'Επαρχο Λεμεσού για να το παρουσιάσει στην Αρδευτική Επιτροπή για έγκριση.

(β) Αρδευτικό Τμήμα 'Κρύο Νερό'

Το πρόβλημα που υπάρχει είναι η μείωση της απόδοσης της γεώτρησης με αρ. 58/77. Στην εν λόγω γεώτρηση έχουν τώρα τοποθετηθεί νέα μηχανήματα και η γεώτρηση παρακολουθείται για να εξακριβωθεί ο βαθμός επηρεασμού της. 'Οσον αφορά το θέμα της αντικατάστασης των πετραύλακων με διασωληνώσεις, θα εξεταστεί σε συνεργασία με την Αρδευτική Επιτροπή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Τα αγρινά εξακολουθούν να προξενούν μεγάλες ζημιές στις καλλιέργειες και ιδιαίτερα στα αμπέλια στις κοινότητες Καμινάρια και Τρεις Ελιές. Για να απαλλαγούν από την πληγή αυτή οι κάτοικοι επιθυμούν να ενταχθούν στο σχέδιο εκρίζωσης αμπελιών.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν σκέφτεται να ικανοποιήσει το αίτημα των δυο αυτών ορεινών χωριών.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Το Σχέδιο Παροχής Κινήτρων για Εκρίζωση Αμπελιών καλύπτει, επί του παρόντος, μόνο τις μη παραδοσιακές αμπελουργικές περιοχές και τις περιοχές της Ζώνης Γ' των χωριών της επαρχίας Πάφου. Σχετικά διευκρινίζεται ότι το Σχέδιο στοχεύει στην εκρίζωση αμπελιών από τις χαμηλές περιοχές με μεγάλη στρεμματική απόδοση αλλά χαμηλή ποιότητα,

(β) τα χωριά Καμινάρια και Τρεις Ελιές δεν περιλαμβάνονται στις πιο πάνω περιοχές που έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ωστόσο, αν μελλοντικά αποφασιστεί να γίνει αναπροσαρμογή των περιοχών, τότε θα εξεταστεί και το αίτημα των κοινοτήτων αυτών, και

(γ) το γεγονός ότι τα αμπέλια των πιο πάνω χωριών κινδυνεύουν να καταστραφούν από τα αγρινά, δεν είναι πιστεύω επαρκής δικαιολογία για να ενταχθούν στο Σχέδιο Εκρίζωσης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Σε ερώτησή μας (ΔΕ' 92) με ημερομηνία 3/10/85 σχετικά με την εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στα Καμινάρια, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων έδωσε την ακόλουθη απάντηση με ημερομηνία 23/1/86.

'Οι αναγκαίες εργασίες για τη διασυρμάτωση του χωριού που ήταν προγραμματισμένες για το 1986 θα συμπληρωθούν αρχές του 1987 εξαιτίας κατασκευαστικών έργων στο δρόμο Πεδουλά-Προδρόμου'

Βρισκόμαστε ήδη στα μέσα του 1989 και δεν υπάρχουν ακόμα ενδείξεις για την εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό. Ήδη υπάρχουν 100 αιτήσεις. Ερωτάται το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων να πληροφορήσει το Σώμα πότε τέλος πάντων προγραμματίζεται η εγκατάσταση των ιδιωτικών τηλεφώνων στα Καμινάρια.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου έχει αναθεωρήσει τα αρχικά της σχέδια και έχει εκπονήσει νέα μελέτη για να ικανοποιήσει την αυξημένη ζήτηση από τους κατοίκους Καμιναριών και των γύρω χωριών.

Σύμφωνα με τα νέα σχέδια το χωριό Καμινάρια θα συνδεθεί με το υπό ανέγερση τηλεφωνικό κέντρο Λεμύθου, το οποίο αναμένεται να λειτουργήσει περί το τέλος του 1990.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Πολλά παράπονα ακούονται καθημερινά από το κοινό για την έλλειψη κλινών που παρατηρείται στο Νοσοκομείο Λεμεσού. Υπάρχουν καταγγελίες ότι λόγω έλλειψης κλινών οι γιατροί του Νοσοκομείου είναι υποχρεωμένοι να σηκώνουν και να στέλλουν στα σπίτια τους ασθενείς πριν την πλήρη αποθεραπεία τους, για να εισαχθούν στη θέση τους νέοι ασθενείς, πράγμα που δικαιολογημένα προξενεί απογοήτευση.

Ερωτάται το Υπουργείο Υγείας να πληροφορήσει τη Βουλή αν ευσταθούν αυτές οι καταγγελίες και αν ναι τι μέτρα θα λάβει για την επίλυση του προβλήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Νοσοκομείο Λεμεσού λειτουργεί από αρκετά χρόνια με 140 κλίνες μετά από συμφωνία που βασίστηκε σε μελέτη για την αναλογία κλινών προς τον αριθμό νοσηλευτικού προσωπικού κατά θάλαμο, συνέπεια της οποίας ήταν η αφαίρεση αριθμού κλινών κατά θάλαμο.

2. Το μέγεθος του προβλήματος ανεπάρκειας κλινών στο Νοσοκομείο Λεμεσού γίνεται αντιληπτό αν ληφθεί υπόψη ότι τούτο έχει ανεγερθεί πριν τριάντα περίπου χρόνια για την κάλυψη των τότε αναγκών του πληθυσμού της επαρχίας Λεμεσού ο οποίος έκτοτε έχει αυξηθεί σημαντικά.

3. Εκτός από τα πιο πάνω και άλλοι λόγοι επιτείνουν την ανεπάρκεια κλινών, κυριότεροι από τους οποίους είναι:

(α) ο εσωτερικός και εξωτερικός τουρισμός ο οποίος αυξάνει τον πληθυσμό της επαρχίας ιδιαίτερα κατά τη θερινή περίοδο,

(β) η μεγάλη αύξηση των τροχαίων και άλλων δυστυχημάτων με σοβαρούς τραυματισμούς, πλείστα από τα οποία εισάγονται στο Νοσοκομείο και χρήζουν μακροχρόνιας νοσηλείας.

4.Είναι γεγονός ότι υπήρξαν περιπτώσεις στο παρελθόν που το πρόβλημα κλινών ήταν οξύτατο, αντιμετωπίσθηκε όμως χάρη στην συνεργασία του νοσηλευτικού προσωπικού που ενώπιον της αδήριτης ανάγκης παρέβλεψε συμφωνίες και δέχθηκε προσθήκη κλινών ή/και όταν κλήθηκε για προσφορά υπηρεσίας χωρίς να είναι σε καθήκον, προσήλθε για να επιτελέσει το καθήκον προς πάσχοντες συνανθρώπους.

5.Η ανεπάρκεια κλινών είναι χρονίζον πρόβλημα που αναμένεται όμως να αντιμετωπισθεί επαρκώς με τη συμπλήρωση και λειτουργία του Νέου Νοσοκομείου Λεμεσού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 18 Μαΐου 1989.

«Στην Αγία Μαρίνα Χρυσοχούς γίνεται τοποθέτηση σωλήνων για το φράγμα της Ευρέτου. Με την ευκαιρία αυτή οι κάτοικοι ζητούν να γίνουν αγροτικοί δρόμοι για να διευκολυνθεί μελλοντικά η διάνοιξη και άλλων δρόμων καθώς και η επέκταση της αρδευόμενης περιοχής, εφόσον υπάρχει επάρκεια νερού.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο αν είναι διατεθειμένο να δει ευνοϊκά τα ως άνω αιτήματα.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Τη στιγμή αυτή καμιά εργασία δε διεξάγεται στην Αγία Μαρίνα Χρυσοχούς για την τοποθέτηση σωλήνων στα πλαίσια της εκτέλεσης του Αρδευτικού Έργου Χρυσοχούς και η αναφορά στην Ερώτηση για τη διεξαγωγή τέτοιων εργασιών οφείλεται προφανώς σε παρεξήγηση.

Η επέκταση των αγροτικών δρόμων καθώς επίσης και της αρδευόμενης περιοχής της κοινότητας Αγίας Μαρίνας αποτελεί μέρος της Β Φάσης του Αρδευτικού Έργου Χρυσοχούς, η εκτέλεση της οποίας βρίσκεται υπό μελέτη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 18 Μαΐου 1989.

«Στις κοινότητες Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς και Αργάκας λειτουργούν κυβερνητικά νηπιαγωγεία. Το ενοίκιο όμως των οικημάτων και τα έξοδα της βοηθού νηπιαγωγού καταβάλλονται από τις κοινότητες.

Εφόσον αποκαλούνται δημόσια νηπιαγωγεία, δεν είναι ορθό και δίκαιο τα ως άνω έξοδα να καταβάλλονται από το δημόσιο;»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Στην κοινότητα Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς λειτουργεί δημόσιο νηπιαγωγείο και στην κοινότητα Αργάκας κοινοτικό.

Στα δημόσια νηπιαγωγεία το κράτος διορίζει τη νηπιαγωγό και καταβάλλει το μισθό της. Προσφέρει επίσης ετήσια επιχορήγηση £60 κατά μήνα. Τα υπόλοιπα έξοδα αποτελούν ευθύνη των γονέων (εξασφάλιση στέγης, αγορά εξοπλισμού, αμοιβή σχολικής βοηθού).

Σύμφωνα με τη νέα πολιτική για την προδημοτική εκπαίδευση, το κράτος επιχορηγεί κάθε κοινοτικό νηπιαγωγείο, ανάλογα με τις οικονομικές ανάγκες της κοινότητας με £2,800 ή £1,800 ή £900 το χρόνο και οι γονείς αναλαμβάνουν τα υπόλοιπα έξοδα.

Το κοινοτικό νηπιαγωγείο Αργάκας θα επιχορηγηθεί με ποσό £2,800 κατά τη σχολική χρόνια 1989-90.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 18 Μαΐου 1989.

«Επειδή οι πλείστες αγροτικές και ακριτικές κοινότητες αντιμετωπίζουν τεράστια οικονομικά προβλήματα λόγω χαμηλής παραγωγής, αύξησης των εξόδων καλλιέργειας, μεταφοράς στα κέντρα κατανάλωσης κτλ., ερωτάται η κυβέρνηση κατά πόσο θα έπρεπε να μελετηθούν τα σχετικά προβλήματα και ν'αντιμετωπιστούν ριζικά, ώστε να ενθαρρυνθεί η παραμονή στις κοινότητες και ν' αποτραπεί η ερήμωση της υπαίθρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σχετικά με τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές και ακριτικές κοινότητες σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η κυβέρνηση και ειδικά το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, μελετά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι περιοχές αυτές και ετοιμάζει σχέδια και προγράμματα, τα οποία εφαρμόζει μέσω των ετήσιων προϋπολογισμών. Τα σχέδια και προγράμματα αυτά έχουν σαν κύριο αντικειμενικό σκοπό, τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων των περιοχών αυτών.

Ειδικά για τις ακριτικές περιοχές, συστάθηκε Υπουργική Επιτροπή, έργο της οποίας είναι η ετοιμασία ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξή τους και γενικά τη βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Όσον αφορά την παραγωγικότητα και το κόστος παραγωγής και μεταφοράς των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, αναφέρεται ότι ανάμεσα σ' άλλα, οι δραστηριότητες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, στοχεύουν στην ενημέρωση και εκπαίδευση των γεωργοκτηνοτρόφων πάνω στις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις που οπωσδήποτε συμβάλλουν τόσο στην αύξηση της παραγωγικότητας και τη μείωση του κόστους παραγωγής, όσο και στη βελτίωση της ποιότητας των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων.

Ενημερωτικά τέλος αναφέρεται ότι στα πλαίσια του νέου Πενταετούς Σχεδίου Ανάπτυξης, η κυβέρνηση δίδει μεγαλύτερη και ιδιαίτερη σημασία στην αγροτική ανάπτυξη, ώστε να ενθαρρυνθεί η δραστηριοποίηση και παραμονή των νέων στην ύπαιθρο. Μελετάται επίσης η δυνατότητα εφαρμογής νέων σχεδίων ενιαίας αγροτικής ανάπτυξης με βάση τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν από την εφαρμογή του πρωτοποριακού Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 18 Μαΐου 1989.

«Τα χωριά Πωμός-Αγ. Μαρίνα-Αργάκα, καθώς και άλλες παράλιες κοινότητες δεν έχουν κατάλληλες αμμώδεις παραλίες για αξιοποίηση. Προτίθεται η κυβέρνηση να προβεί στη λήψη των κατάλληλων μέτρων, δημιουργία παράλληλων κυματοθραυστών κ.ά., για δημιουργία αμμώδους παραλίας;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

Σχετικά με τη δημιουργία κυματοθραυστών στις περιοχές Πωμού,

Αγίας Μαρίνας και Αργάκας, πληροφορείστε πως το θέμα μελετάται από τις αρμόδιες Τεχνικές Υπηρεσίες του Τμήματος Δημοσίων Έργων και θα σας πληροφορήσω σχετικά μόλις έχω το πόρισμα ολοκληρωμένης μελέτης για τα προβλήματα που παρουσιάζουν οι ακτές των πιο πάνω περιοχών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 18 Μαΐου 1989.

«Στον Πωμό και Αγ. Μαρίνα στην κοίτη των ποταμών των σύστοιχων υδατοφρακτών έγιναν έργα (τοποθέτηση σωλήνων κτλ.) με αποτέλεσμα το χειμώνα να εκτραπούν τα νερά και να προκαλέσουν ζημιές σε παραπλήσιες

καλλιέργειες. Δόθηκαν τότε υποσχέσεις για ευθυγράμμιση και καθάρισμα της κοίτης των ως άνω ποταμών.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο αν προτίθεται να υλοποιήσει έγκαιρα την υπόσχεσή του, ώστε να αποφευχθούν παρόμοιες ζημιές και πότε θα καταβάλει τις αποζημιώσεις που υπολογίστηκαν ότι προκλήθηκαν από αμέλεια ή παράλειψη των αρμοδίων.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Μόνο στην περίπτωση του ποταμού του Πωμού εκτελέστηκαν έργα και συγκεκριμένα εγκαταστάθηκαν σωλήνες κατά μήκος της κοίτης του, κάτω από το ομώνυμο φράγμα, μέσα στα πλαίσια αντικατάστασης του καναλιού του φράγματος με σωληναγωγό. Κατά τη διάρκεια των εργασιών, ο εργολάβος έκαμε τις αναγκαίες διευθετήσεις ώστε να μην επηρεασθεί δυσμενώς η ομαλή ροή του ποταμού και να προκληθεί υπερχείλιση. Για το σκοπό αυτό, προέβη στην ενίσχυση πολλών τμημάτων της όχθης του ποταμού για μεγαλύτερη προστασία των παρακείμενων ιδιωτικών περιουσιών. Οι μικρές ζημιές που προξενήθηκαν σε παραποτάμιες ιδιοκτησίες επτά συνολικά ατόμων, από τον Πωμό, οφείλονται αποκλειστικά στην εξαιρετικά ορμητική ροή των ποταμών από τη βαριά βροχόπτωση του περασμένου Γενάρη. Οι ζημιές αυτές έτυχαν έγκαιρης εκτίμησης, πλην, όμως, με βάση τα κριτήρια που εφαρμόζονται για τη δανειοδότηση γεωργών που πλήττονται από θεομηνίες, οι οποίες δεν καλύπτονται από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, οι πληγέντες δεν μπορούν να δανειοδοτηθούν, γιατί τόσο το ύψος όσο και το ποσοστό των ζημιών που υπέστησαν, είναι σχετικά χαμηλό.

Για την ευθυγράμμιση της κοίτης των δυο ποταμών, καταβάλλονται προσπάθειες για την εξεύρεση των αναγκαίων πιστώσεων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Μαΐου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα σχετικά με το τι προτίθεται να πράξει αναφορικά με την απόφαση της Εταιρείας Λεωφορείων Λευκωσίας να διακόψει την εξυπηρέτηση του κοινού κατά τα Σαββατοκυρίακα από της 6ης Μαΐου 1989, γεγονός που ενέχει -πέραν της αναπόδραστης ταλαιπωρίας του λαού- κι οικονομικές επιπτώσεις, μιας και αρκετοί πολίτες (από τα ασθενέστερα, βασικά, λαϊκά στρώματα) είναι κάτοχοι μηνιαίων δελτίων διακίνησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Μετά από προσπάθειες του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων η εταιρεία 'Λεωφορεία Λευκωσίας Λτδ' επανήρχισε και διεξάγει κανονικά τα δρομολόγιά της που είχε διακόψει κατά τα Σαββατοκυρίακα λόγω εργατικής διαφοράς που σχετίζεται με τις ώρες εργασίας των οδηγών της. Σημειώνεται συναφώς πως η διακοπή των δρομολογίων περιορίστηκε σε δύο μόνο Σαββατοκυρίακα.

Παράλληλα η εταιρεία 'Λεωφορεία Λευκωσίας Λτδ' αποζημίωσε τους επιβάτες κατόχους μηνιαίων δελτίων, οι οποίοι αξίωσαν να αποζημιωθούν για τα δύο Σαββατοκυρίακα που η εταιρεία διέκοψε τα δρομολόγιά της'.»

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 18 Μαΐου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα για τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στη Λάρνακα, στο Τμήμα της Αρχής Αδειών, για εξέταση και απόκτηση διπλώματος οδηγού. Τον τελευταίο καιρό παρατηρείται το φαινόμενο η εξέταση για απόκτηση άδειας οδηγού να ορίζεται μετά από 7 μήνες. Η ταλαιπωρία των ενδιαφερομένων καθώς και ο αντίκτυπος στις σχολές οδηγών έχει κορυφωθεί και η κατάσταση χειροτερεύει αντί να βελτιώνεται. Γιατί να μην αποστέλλονται στη Λάρνακα οι ανάλογοι εξεταστές, για να καλύψουν αυτές τις μεγάλες ανάγκες;»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 23 Μαΐου 1989.

«Ο αριθμός των τριών εξεταστών οδηγών που υπηρετούν στη Λάρνακα ήταν πάντα ανεπαρκής για να καλύψει τις ανάγκες των επαρχιών Λάρνακας και Αμμοχώστου. Αποτέλεσμα είναι να υπάρχει μακρύς κατάλογος αναμονής μέχρι και επτά μήνες για εξέταση οδηγού και δυο μήνες για την επανεξέταση!

Πρόσφατα ο ένας από τους τρεις εξεταστές απουσιάζει με άδεια ασθένειας και η κατάσταση έχει γίνει αφόρητη με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούνται τόσο οι εξεταζόμενοι πολίτες όσο και οι εξεταστές.

Ενόψει αυτής της κατάστασης και δεδομένου ότι χρειάζονται τέσσερις εξεταστές οδηγών για να εξυπηρετείται κανονικά το κοινό, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή αν και πώς θα αντιμετωπιστεί το πιο πάνω πρόβλημα.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερωτήσεις ημερομηνίας 18 και 23 Μαΐου 1989 των αξιότιμων Βουλευτών περιφερειών Λάρνακας και Αμμοχώστου κ. Οδυσσέα Δημητρίου και Δημήτρη Ηλιάδη αντίστοιχα.

«Παρατηρείται πράγματι καθυστέρηση στις εξετάσεις των υποψηφίων για την απόκτηση άδειας οδήγησης μηχανοκίνητου οχήματος, όχι μόνο στη Λάρνακα αλλά και στις άλλες επαρχίες, γεγονός που οφείλεται στην έλλειψη του αναγκαίου προσωπικού στον Κλάδο Εξέτασης Οδηγών του Τμήματος Οδικών Μεταφορών. Το πρόβλημα επομένως μπορεί να αντιμετωπιστεί ριζικά μόνο με την επαρκή επάνδρωση του Κλάδου και για το σκοπό αυτό προωθείται η πρόσληψη προσωπικού για την ενίσχυση του Κλάδου αυτού.

Στο μεταξύ, για την απάμβλυνση του προβλήματος, προωθείται η εφαρμογή του θεσμού της υπερωριακής απασχόλησης στον Κλάδο Εξέτασης Οδηγών, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα διεξαγωγής εξετάσεων για την απόκτηση άδειας οδήγησης και τα απογεύματα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Μαΐου 1989.

«Επειδή ο Θεατρικός Οργανισμός Κυπρίων Ελλάδας (γνωστός ως ΘΟΡΚΑ) πρόσφερε ανεκτίμητες υπηρεσίες στην υπόθεση της Κύπρου στον ευρύτερο ελλαδικό χώρο -παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί την ενίσχυση του οργανισμού (πέραν του λυμφατικού ποσού των £500

που του παρασχέθηκε) μιας και βρίσκεται σε τραγική οικονομική κατάσταση και διάφοροι πιστωτές ενάγουν το Διοικητικό Συμβούλιο του οργανισμού (κι ανάμεσά τους και Κύπριους καθηγητές πανεπιστημίου) για ανάληψη των οφειλών τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η αρμοδιότητα για τη θεατρική ανάπτυξη ανήκει στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Η επιχορήγηση της Μορφωτικής Υπηρεσίας προς το Θ.ΟΡ.Κ.Α. ύψους £500, είχε περισσότερο χαρακτήρα ηθικής συμπαράστασης. Εκτός από το ποσό αυτό, όμως, θα υπάρξει και πρόσθετη επιχορήγηση ύψους £300.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 20 Μαΐου 1989.

«Με την κατασκευή του υπεραστικού δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού επηρεάστηκαν κτήματα του Αντρέα Αριστείδου από το Πεντάκωμο χωρίς να αποζημιωθεί. Στα πρώτα στάδια οι υπηρεσίες αρνούνταν ότι επηρεάστηκαν κτήματά του. Μετά από επιμονή και αρκετή αλληλογραφία μου με τις υπηρεσίες επανεξετάστηκε το αίτημα του Αριστείδου και το Δεκέμβρη του 1987 αποδείκτηκε ότι είχε δίκαιο, γι'αυτό δόθηκαν οδηγίες στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για τελική διευθέτηση.

Στις 30 Ιουλίου 1988 με επιστολή μου στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων τον πληροφόρησα ότι το θέμα του Αριστείδου δε διευθετήθηκε ακόμα.

Στις 29 Σεπτεμβρίου 1988 πήρα επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων σε απάντηση επιστολής μου ημερ. 30 Ιουλίου 1988 με την οποία με πληροφορούσε ότι το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων θα κάμει παραστάσεις προς το Κτηματολόγιο για επίσπευση της διαδικασίας της απαλλοτρίωσης. (Αριθμός φακέλου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων Υ.Σ.Ε. 294/1975/Α/Ι/13).

Είναι τώρα Μάιος του 1989 και ο Αριστείδου ακόμα περιμένει. Γι'αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους το κράτος θα αποζημιώσει τον Αριστείδου.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 20 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με την καταβολή αποζημίωσης στον ιδιοκτήτη ιδιωτικού τεμαχίου που απαλλοτριώθηκε για την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας - Λεμεσού σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας θα αποστείλει σύντομα προσφορά στον ενδιαφερόμενο ιδιοκτήτη σχετικά με το ύψος της αποζημίωσης που δικαιούται. Η επιστολή του Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας με αρ. ΚΧΤ.265/76/1/3 και ημερομηνία 24.7.89 η οποία σας κοινοποιήθηκε είναι σχετική.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 20 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«α) Το τεμάχιο 361 του Φ/Σχ. ΛΩ.34 του χωριού Πεντάκωμο είναι εγγεγραμμένο στο όνομα του Χρίστου Ανδρέα Αριστείδη εκ Μοναγρουλλίου και όχι στο όνομα του Ανδρέα Αριστείδη (παραπονουμένου).

β) Μέρος του πιο πάνω τεμαχίου έχει απαλλοτριωθεί με τη Διοικητική Πράξη 82/27.1.89 για την κατασκευή βοηθητικού δρόμου κατά μήκος του υπεραστικού δρόμου Λευκωσίας - Λεμεσού. Ο υπολογισμός της καταβλητέας αποζημίωσης έχει συμπληρωθεί και εγκριθεί και με την επιστολή μου με αριθμό Κ.Χ.Τ. 265/76/1/3 και ημερομηνία 24.7.1989 ζήτησα από το Διευθυντή Τμήματος Δημόσιων Έργων να θέσει στη διάθεσή μου το απαιτούμενο ποσό και να με εξουσιοδοτήσει να διαπραγματευτώ με τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα ούτως ώστε μέσα στα χρονικά περιθώρια των δέκα μηνών που προβλέπει ο περί Απαλλοτριώσεως Νόμος 84/88 να αποστείλω έντυπες προσφορές στους ενδιαφερομένους και αν αποδεχθούν να τους καταβάλω την αποζημίωση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαϊου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 22 Μαϊου 1989.

«Στις 4 Μαρτίου 1988 υπέβαλα την πιο κάτω ερώτηση (με τις ενδείξεις ΕΒ' 238), που στάληκε στο Υπουργείο Εξωτερικών. Επειδή δε δόθηκε απάντηση, παρακαλείται το πιο πάνω Υπουργείο καθώς και το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων που τώρα αποστέλλεται και σ'αυτό η σχετική ερώτηση ν'απαντήσουν συναφώς:

Σύμφωνα με πληροφορίες (τόσο δημοσιογραφικές, 'Χαραυγή', 2.3.88) αλλά και πληροφορίες από εμπειρογνώμονες του U.N.D.P. (Ντανίλο Ντέμι) κ.ά., ο καθεδρικός ναός των αρχών του 13ου αιώνα της Αγίας Σοφίας -που συνιστά ένα από τα πιο λαμπρά δείγματα εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής σ'όλο τον κόσμο- έχει εγκαταλειφθεί πλήρως από το ψευδοκράτος Ντενκτάς μ'αποτέλεσμα να κινδυνεύει να καταπέσει.

Συγκεκριμένα έχουν επισημανθεί:

(α) Πολύ επικίνδυνες ρωγματώσεις σ'όλο το μήκος της στέγης της εκκλησίας.

(β) 'Εχουν μετακινηθεί επικίνδυνα ορισμένοι πεσσοί που αντιστηρίζουν τη στέγη.

(γ) 'Εχει επισημανθεί αστάθεια στα θεμέλια, μ'αποτέλεσμα να απαιτείται ενίσχυσή τους. Ο Ιταλός αρχιτέκτονας Κάρλο Μούσο -που υπέβαλε αναλυτική έκθεση στα 1970- διαπλάτυνε τα θεμέλια αλλά δεν πρόλαβε να τα ενισχύσει, μ'επακόλουθο να επιβάλλεται η άμεση ενίσχυσή τους με ενέσεις -και το δέσιμό τους χιαστί-για ν'αποφευχθεί η άμεση κατάρρευση της εκκλησίας.

Ενόψει, μάλιστα, του γεγονότος πως -όπως πληροφορούμαστε- το ψευδοκράτος ούτε σιδερένιες σκαλωσιές γι'άμεση αντίκριση του προβλήματος δεν μπορεί να διαθέσει, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς στοχεύει ν'αντιμετωπίσει το θέμα σε συνεργασία με το κλιμάκιο των Ηνωμένων Εθνών, που ασχολείται με το πρόγραμμα ανάπτυξης (U.N.D.P.) ή και άλλους αρμόδιους φορείς.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαϊου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Αρχαιοτήτων) δεν έχει οποιεσδήποτε πληροφορίες για την κατάσταση του Καθεδρικού Ναού της Αγίας

Σοφίας, εκτός από αυτές που δημοσιεύθηκαν κατά καιρούς στις εφημερίδες και ούτε γνωρίζει οτιδήποτε σχετικά με τον εμπειρογνώμονα Ντανίλο Ντέμι.

Η απόκλιση των κιόνων και οι ρωγματώσεις επισημάνθηκαν από το Τμήμα Αρχαιοτήτων το 1968 και στη συνέχεια εξασφαλίσθηκε από την UNESCO Ειδικός Αρχιτέκτονας ο οποίος, σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιοτήτων αποτύπωσε το ναό και ετοίμασε σχετική μελέτη.

Οι εργασίες για την επισκευή του ναού άρχισαν το 1969 και συνεχίστηκαν μέχρι τη 15η Ιουλίου του 1974. Οι εργασίες αυτές περιλάμβαναν υποθεμελίωση του βόρειου τοίχου του ναού, εμποτισμό των τοίχων του με τσιμεντοκονία υπό πίεση και τοποθέτηση ενισχυμένου διαζώματος στο βόρειο παρεκκλήσι του Καθεδρικού.

Όταν διακόπηκαν οι εργασίες περέμειναν επί τόπου μεγάλες ποσότητες σιδερένιων σκαλωσιών, μια μεγάλη μπετονιέρα και πολλά μικρότερα μηχανήματα που χρησιμοποιούντο για τις επισκευές.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων είναι πρόθυμο να συνεχίσει τις εργασίες για την επισκευή του ναού και θα καταβληθεί προσπάθεια να επιτραπεί σε λειτουργούς του Τμήματος Αρχαιοτήτων να επισκεφθούν το ναό, να εκτιμήσουν την κατάστασή του και να υποβάλουν μελέτη/εισηγήσεις για επιδιόρθωσή του.»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 24 Μαΐου 1989.

«Μέσα και έξω από τη Λάρνακα λειτουργούν διάφορες βιομηχανίες που δημιουργούν μεγάλη οχληρία. Το ίδιο συμβαίνει και στην Αραδίππου από μονάδες της βιομηχανικής περιοχής. Νοουμένου ότι η κατάσταση έγινε αφόρητη τώρα τους καλοκαιρινούς μήνες και τείνει να χειροτερεύει, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς στοχοθετεί να ρυθμίσει το σοβαρό τούτο πρόβλημα και πώς προστατεύεται η υγεία των πολιτών από την ανησυχητική αυτή εξέλιξη.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε συνεργασία με άλλα αρμόδια Υπουργεία, προωθεί ειδική νομοθεσία για έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης, η ψήφιση της οποίας πιστεύεται ότι θα δώσει τη δυνατότητα αντιμετώπισης και αποτελεσματικής επίλυσης των προβλημάτων βιομηχανικής ρύπανσης, με στόχο την προστασία της υγείας τόσο των εργαζομένων όσο και των πολιτών γενικότερα.

Η ειδική αυτή νομοθεσία θα αφορά την ατμόσφαιρα, τα υγρά απόβλητα, τα στερεά απόβλητα και την ηχορύπανση.

Στόχος της κυβέρνησης είναι να προωθήσει και να θέσει σε εφαρμογή την πιο πάνω νομοθεσία το συντομότερο δυνατό δεδομένου ότι αυτή έχει ήδη ετοιμαστεί από ξένο εμπειρογνώμονα στα αγγλικά και άρχισε η μετάφρασή της στα ελληνικά.

Το θέμα της οχληρίας αφορά επίσης και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες οι οποίες θα πρέπει να απαντήσουν σχετικά.»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παρισινό και ληφθείσα στις 24 Μαΐου 1989.

«Σε πρόσφατη επίσκεψή μας στο χωριό Μαζωτός της Λάρνακας είχαμε την ευκαιρία να διαπιστώσουμε την επείγουσα ανάγκη κατασκευής αλιευτικού καταφυγίου για τους ταλαιπωρημένους ψαράδες της περιοχής.

Έχοντας υπόψη τη διάθεση των αρμοδίων που εκφράστηκε επανειλημμένα για τέτοια μικρά έργα που εξυπηρετούν και είναι μεγάλης ωφελιμότητας θέλουμε να πληροφορηθούμε αν και πότε προγραμματίζεται και για την περιοχή Μαζωτού ανάλογο έργο.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παρισινού.

«Πρόθεση του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είναι η κατασκευή όσο το δυνατό περισσότερων αλιευτικών καταφυγίων σ' ολόκληρο το νησί, για ικανοποίηση των αναγκών ελλιμενισμού μεγαλύτερου αριθμού αλιευτικών σκαφών. Επειδή όμως η κατασκευή αλιευτικών καταφυγίων είναι πολυδάπανη, το Υπουργείο αυτό είναι υποχρεωμένο να προγραμματίζει την προώθησή τους, έχοντας υπόψη όλο το φάσμα των προτεραιοτήτων και σύμφωνα με τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους.

Με βάση τα ανωτέρω, δεσπόζουσα θέση κατέχει, προς το παρόν, η κατασκευή του αλιευτικού καταφυγίου Ζυγίου, η οποία αναμένεται να απαμβλύνει, σε κάποιο βαθμό, και τα προβλήματα ελλιμενισμού που αντιμετωπίζουν σήμερα οι ψαράδες στην περιοχή Μαζωτού. Στο μεταξύ το θέμα της κατασκευής αλιευτικού καταφυγίου στο Μαζωτό, ειδικά, μελετάται από το αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 25 Μαΐου 1989.

«Η προμήθεια ψωμιού στην Εθνική Φρουρά γίνεται από την Παγκύπρια Εταιρεία Αρτοποιών χωρίς προσφορές εδώ και αρκετά χρόνια, πράγμα που προκαλεί τις δικαιολογημένες διαμαρτυρίες ενδιαφερόμενων αρτοποιών, αφού έτσι προστατεύονται κι ενθαρρύνονται μονοπώλια χωρίς συναγωνισμό.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο με βάση ποια κριτήρια γίνεται αυτό και αν σε περίπτωση που στα κριτήρια αυτά εμπίπτουν ελεύθεροι επαγγελματίες αρτοποιοί, μεμονωμένοι ή ως ομάδα, είναι διατεθειμένο το Υπουργείο να αναθεωρήσει την πολιτική του.»

Απάντηση ημερομηνίας 1 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Άμυνας σε Ερώτηση ημερομηνίας 25 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του με Αρ. 17.045 ημερομ. 29.6.78 ενέκρινε την προμήθεια ψωμιού στην Εθνική Φρουρά από την Παγκύπρια Εταιρεία Αρτοποιών, από την 1.7.78. Έκτοτε, και με τις κατά καιρούς Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, η προμήθεια ψωμιού στην Εθνική Φρουρά γίνεται πάντοτε από την Π.Ε.Α. Σύμφωνα δε με την τελευταία Απόφαση, Αρ. 29.956 ημερομ. 24.3.88, αποφασίστηκε η συνέχιση προμήθειας ψωμιού στην Εθνική Φρουρά από την Π.Ε.Α. μέχρι τις 31.3.90. Η τιμή που καθορίστηκε στην

τελευταία απόφαση είναι κατά 1/2 σεντ το κιλό μειωμένη από την ανώτατη χονδρική τιμή που καθορίζεται με σχετικά διατάγματα.

2. Το Υπουργικό Συμβούλιο έλαβε υπόψη του τους πιο κάτω λόγους για να αναθέσει στην Π.Ε.Α. την προμήθεια ψωμιού:

(α) Εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη προμήθεια καλής ποιότητας ψωμιού στην Εθνική Φρουρά και είναι δυνατή η διενέργεια ελέγχου από την κυβέρνηση αναφορικά με την υποχρέωση που επιβλήθηκε στην Π.Ε.Α. για τήρηση αποθεμάτων αλεύρου για σκοπούς έκτακτης ανάγκης.

(β) Είναι προς το συμφέρον της Εθνικής Φρουράς να προμηθεύεται ψωμί μόνο από έναν προμηθευτή και μάλιστα από μια μεγάλη εταιρεία που ελέγχεται από την κυβέρνηση, γιατί εγγυάται πάνω σε παγκύπρια βάση τη σταθερή και ομοιόμορφη ποιότητα και απρόσκοπτη παράδοση φρέσκου ψωμιού σε όλες τις Μονάδες ανεξάρτητα αποστάσεων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 25 Μαΐου 1989.

«Από έρευνα που έχω κάμει διαπίστωσα πως οι ξένοι που επισκέπτονται το νησί μας από το 1984 και μετέπειτα έχουν παράπονα για υπερχρεώσεις κατά τη μεταφορά τους από τα αυτοκίνητα ταξί που σταθμεύουν στον αερολιμένα.

Τα ταξίμετρα μάρκας SHERIFF που είναι τοποθετημένα στα αυτοκίνητα σύμφωνα με την προτίμηση των οδηγών είναι εκ των προτέρων ρυθμισμένη απάτη εναντίον των επιβατών, διότι αυτοί δίδουν πίστη στο τι το ταξίμετρο θα καταγράψει, ενώ στην πραγματικότητα ο οδηγός έχει τη δυνατότητα να καταγράψει στο ταξίμετρό του οποιοδήποτε ποσό.

Η απάτη αυτή έχει επανειλημμένα τεθεί από έντιμους επαγγελματίες οδηγούς ταξί ενώπιον αρμόδιων οργάνων του κράτους που, αν και έχουν διαπιστώσει ιδίοις όμμασι ότι τα ταξίμετρα SHERIFF μπορούν να υπερχρεώσουν τους επιβάτες, εντούτοις μέχρι σήμερα κανένα μέτρο δεν έχουν λάβει εναντίον της απαράδεκτης αυτής κατάστασης, με αποτέλεσμα να εκτίθεται η Κύπρος στα μάτια των ξένων επισκεπτών της.

Πληροφορούμαι πρόσθετα ότι τουρίστες συγκεκριμένης χώρας άρχισαν τελευταίως να προτιμούν για διακοπές τις τουρκοκρατούμενες περιοχές, λόγω του ότι συμπατριώτες τους έπεσαν θύματα μεγάλων υπερχρεώσεων από οδηγούς ταξί του αερολιμένα.

Επειδή τα ανωτέρω, μαζί με άλλα απαράδεκτα που συμβαίνουν από τις υπηρεσίες ταξί του αερολιμένα, θα πλήξουν μακροπρόθεσμα την τουριστική κίνηση στο νησί μας, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:-

1) Αν τα ταξίμετρα SHERIFF επιτρέπουν την υπερχρέωση πελατών και, αν ναι, γιατί επιτράπηκε η εισαγωγή και χρήση τέτοιου τύπου ταξίμετρου.

2) Αν προτίθεται και πότε να αντικρίσει θετικά την επίλυση του ανωτέρω σοβαρού προβλήματος.

3) Γιατί μέχρι σήμερα δε λήφθηκαν αποτρεπτικά μέτρα, αφού είναι γνωστό το πρόβλημα τούτο τα τελευταία 4 χρόνια;»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 25 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Όλα τα ταξίμετρα που είναι εγκατεστημένα στα αστικά ταξί, μεταξύ των οποίων τα ταξίμετρα κατασκευής 'SHERIFF', είναι σφραγισμένα από την Υπηρεσία Επιθεώρησης Μηχανοκίνητων Οχημάτων του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και ρυθμισμένα κατά τρόπο που να καταγράφουν το εγκεκριμένο κόμιστρο.

Τα τελευταία 2-3 χρόνια υποβλήθηκαν κατά καιρούς καταγγελίες ότι ιδιοκτήτες/οδηγοί ταξί, οι οποίοι έχουν εγκατεστημένα στα οχήματά τους ταξίμετρα 'SHERIFF', έχουν επέμβει στο μηχανισμό των ταξίμετρων κατά τρόπο που να καταγράφουν αυξημένο κόμιστρο.

Η Υπηρεσία Επιθεώρησης Μηχανοκίνητων Οχημάτων του Τμήματος Οδικών Μεταφορών προέβη σε διερεύνηση των καταγγελιών αλλά δεν μπόρεσε με τα τεχνικά μέσα που διαθέτει να εξακριβώσει αν πράγματι τα ταξίμετρα 'SHERIFF' καταγράφουν, μετά από επέμβαση στο μηχανισμό τους αυξημένο κόμιστρο. Ζητήθηκαν από τον εισαγωγέα των εν λόγω ταξιμέτρων σχετικές πληροφορίες και εξηγήσεις.

Μετά από ανάλογες ενέργειες του εισαγωγέα προς τους κατασκευαστές, οι τελευταίοι απάντησαν ότι τα μόνα ταξίμετρα 'SHERIFF', που πιθανό να επιδέχονται τέτοια επέμβαση, είναι εκείνα με αύξοντα αριθμό από 1-7999. Ταυτόχρονα υπέδειξαν τους πιθανούς τρόπους υπερχρέωσης και απέστειλαν στον εισαγωγέα σχετική συσκευή, η οποία, αφού τοποθετηθεί μέσα στο ταξίμετρο, εμποδίζει οποιαδήποτε επέμβαση σ' αυτό κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες.

Με βάση τα πιο πάνω, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών με γνωστοποίησή του, ημερ. 30.5.1989, κάλεσε και επιθεώρησε κατά το διάστημα από τις 5.6.1989 - 24.6.1989, όλα τα αστικά ταξί που φέρουν ταξίμετρα 'SHERIFF' με αύξοντα αριθμό από 1-7999 και που ανέρχονται σε 165. Όσων από τα ταξί που επιθεωρήθηκαν διαπιστώθηκε ότι τα ταξίμετρα που διαθέτουν επιδέχονται επέμβαση για αλλοίωση του κομίστρου, ανεστάλη η κυκλοφορία τους, μέχρι που οι ιδιοκτήτες τους τοποθετήσουν μέσα στο ταξίμετρο την πιο πάνω συσκευή και πιστοποιηθεί από την Υπηρεσία Επιθεωρήσεως Μηχανοκινήτων Οχημάτων ότι το ταξίμετρο καταγράφει το εγκεκριμένο κόμιστρο και δεν επιδέχεται οποιαδήποτε επέμβαση για αλλοίωσή του.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 29 Μαΐου 1989.

«Επειδή ο πολύ καλός θεσμός της ενίσχυσης των ανθρώπων του πνεύματος και της τέχνης εκχωρείται όχι ως τιμητική -ως έπρεπε-προσφορά κι αποτίμηση του έργου τους, αλλά ως εισφορά προς 'αναξιοπαθούντες' (όπως επί λέξει εγγράφεται στις ετήσιες υπουργικές αποφάσεις), γεγονός που αναπόδραστα πληγώνει τον ευαίσθητο ψυχικό κόσμο των πνευματικών δημιουργών μας, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί:

ι. Την απάλειψη του όρου 'αναξιοπαθούντες' και

ιι. Την προσθήκη του όρου 'τιμητικές' συντάξεις σ'ένα κατά τα άλλα - επανατονίζεται- πολύ αξιόλογο κρατικό θεσμό».

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας προχώρησε στην καθιέρωση αυτού του θεσμού για να βοηθήσει τους αναξιοπαθούντες ανθρώπους του πνεύματος και της τέχνης και όχι για να τους τιμήσει. Σε μια τέτοια περίπτωση, ο κατάλογος θα ήταν πολύ μεγαλύτερος, με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να καλύψουμε τη συνεπαγόμενη οικονομική δαπάνη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 30 Μαΐου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής τι μέτρα προτίθεται να λάβει αναφορικά με προσπάθεια αλλοδαπών που επισκέπτονται την Κύπρο και με σκοπό την εξασφάλιση παραμονής δημιουργούν εικονικούς γάμους.

Το αρμόδιο Υπουργείο κατέχει αρκετά τέτοια στοιχεία που μας πείθουν ότι υπάρχει πραγματικό πρόβλημα στην Κύπρο και πολλοί είναι οι γονείς και τα παιδιά που πέφτουν θύματα αυτών των πράξεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σας πληροφορώ ότι σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται πρόθεση αλλοδαπών να συνάψουν εικονικούς γάμους, οι άδειες παραμονής τους ακυρώνονται και τους ζητείται να εγκαταλείψουν την Κύπρο. Κατά τη γνώμη μας δεν υπάρχει σοβαρό πρόβλημα σύναψης τέτοιων γάμων από αλλοδαπούς στην Κύπρο, οι αρμόδιες κρατικές αρχές όμως παρακολουθούν την κατάσταση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 30 Μαΐου 1989. «Πάνω στη λεωφόρο Στρατηγού Τιμάγια στη Λάρνακα έχει αγορασθεί από το κράτος σύμπλεγμα κτιρίων με σκοπό να χρησιμοποιηθούν για κυβερνητικούς σκοπούς.

Παρά το γεγονός ότι έχουν παρέλθει ήδη δυο χρόνια, τα κτίρια αυτά παραμένουν εγκαταλειμμένα και αναξιοποίητα . Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής πώς προτίθεται να αξιοποιηθεί ο χώρος τούτος, νοουμένου ότι πολλά κυβερνητικά τμήματα στη Λάρνάκα υστερούν σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ταλαιπωρούνται τόσο οι δημόσιοι υπάλληλοι όσο και το κοινό.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Επιθυμώ να σας πληροφορήσω πως το σύμπλεγμα κτιρίων που βρίσκονται πάνω στη λεωφόρο Στρατηγού Τιμάγια και αγοράστηκαν από το κράτος, αγοράστηκαν με σκοπό τη μεταστέγαση σ' αυτά της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρνακας.

Για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών της πιο πάνω Υπηρεσίας, επιβάλλεται όπως γίνουν άμεσα μετατροπές/επισκευές των υφιστάμενων κτιρίων

έναντι ολικής δαπάνης £53,000.- Επίσης καταρτίζονται σχέδια για ανέγερση και νέας πτέρυγας.

Για την υλοποίηση των μετατροπών:

(α) εγκρίθηκαν στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1989 πιστώσεις ύψους £25,000.-, από τις οποίες αναμένεται να δαπανηθεί ποσό £18,000.-, και

(β) προτάθηκε στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1990 έγκριση πιστώσεων ύψους £35,,000.- για τη συμπλήρωση των μετατροπών/επισκευών των υφιστάμενων κτιρίων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Αλέξη Γαλανό και ληφθείσα στις 30 Μαΐου 1989.

«Επειδή συμφωνούμε απόλυτα με τη δήλωσή σας ότι μερικοί φίλοι Άραβες όπως και άλλοι φίλοι φιλοξενούμενοί μας δεν πρέπει να καταχρώνται της φιλοξενίας μας, ιδιαίτερα εξαιτίας των πολλών δικών μας προβλημάτων, ερωτούμε τον Υπουργό Εσωτερικών ποια μέτρα προτίθεται να πάρει η κυβέρνηση ώστε να περιοριστούν οι κίνδυνοι από παράνομη δράση αλλοδαπών στο έδαφος της Κύπρου, ιδίως όσον αφορά τον έλεγχο εισόδου τους.

Ο κυπριακός λαός έχει τα δικά του προβλήματα και σίγουρα δεν έχουμε την πολυτέλεια να χρησιμοποιείται το έδαφος της Κύπρου για επίλυση διαφορών ή μεταφορά διενέξεων μεταξύ των φιλοξενούμενων μας.

Ο λαός μας υποστηρίζει σταθερά τον αγώνα του αραβικού κόσμου για αποκατάσταση των δικαίων του, όμως και οι φίλοι μας πρέπει να αντιληφθούν την ανάγκη να σέβονται τα κυριαρχικά μας δικαιώματα και τη φιλοξενία την οποία πάντοτε τους παρείχε και τους παρέχει η Κύπρος».

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Αλέξη Γαλανού.

«Σας πληροφορώ ότι, μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους, οι αρμόδιες κρατικές αρχές παίρνουν τα αναγκαία μέτρα για τον έλεγχο των αλλοδαπών που εισέρχονται στην Κύπρο, ο οποίος ουσιαστικά αρχίζει από τη στιγμή της άφιξής τους και συνεχίζεται μέχρι και την αναχώρησή τους από την Κύπρο. Τα εν λόγω μέτρα εντείνονται κατά περιόδους ανάλογα με τις πληροφορίες που συγκεντρώνει η αστυνομία τόσο από επιτόπιες όσο και από πηγές του εξωτερικού. Συναφώς αναφέρεται ότι η αστυνομία για να επιτύχει αποτελεσματικό έλεγχο των αλλοδαπών που εισέρχονται στην Κύπρο εφαρμόζει διάφορες μεθόδους και συστήματα, συλλέγει πληροφορίες για τις διασυνδέσεις/επαφές τους και προβαίνει σε συστηματικό έλεγχο σχετικά με τη συμμόρφωσή τους στους όρους της άδειας παραμονής τους καθώς επίσης και την αναχώρησή τους εντός των χρονικών ορίων της άδειάς τους.

Με βάση τα αρχεία και τις στατιστικές που τηρούνται και τη βοήθεια του ηλεκτρονικού υπολογιστή που τέθηκε σε χρήση πρόσφατα, η αστυνομία είναι τώρα σε θέση να γνωρίζει με ακρίβεια τον αριθμό των αλλοδαπών που βρίσκονται στην Κύπρο κατά υπηκοότητα, τον τόπο διαμονής και/ή απασχόλησής τους και γενικά όλες τις δραστηριότητές τους. Αλλοδαποί που παραβαίνουν τους όρους της άδειας παραμονής τους κηρύσσονται απαγορευμένοι μετανάστες και εκδιώκονται από την Κύπρο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 1ης Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα την 1η Ιουνίου 1989.

«Από το Πολιτικό μέχρι το Φιλάνι, στο δρόμο προς το Μαχαιρά, τα 60% των πεύκων καταστρέφονται από τη γνωστή ασθένεια της κάμπης (Thaumetopoea Wilkinsoni), με αποτέλεσμα ολόκληρες περιοχές -μάλιστα οι πιο αξιόλογες κι ελκυστικές τουριστικά, όπως οι περιοχές 'Καμάρα', 'Δούκας' και 'Πάμπουλος' έχουν πληγεί σε ποσοστώσεις ψηλές, γύρω στο 80%- να παρουσιάζουν θλιβερό θέαμα (ιδιαίτερα στους επισκέπτες που διανύουν πεζοπορούντες τις περιοχές) αλλά και να ξηραίνονται σε μεγάλη ακτίνα καταπράσινες πριν εκτάσεις. Παρακαλείται για τούτο το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα ποια μέτρα λαμβάνονται για καταπολέμηση της αρρώστιας.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 1 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Τα τελευταία χρόνια υπάρχει κάποια σχετική έξαρση του πληθυσμού της πιτυοκάμπης (Thaumetopoea Wilkinsoni, Tams) σε ορισμένες πευκόφυτες περιοχές του τόπου μας, η οποία κατατρώγει τις βελόνες των πεύκων που φαίνονται σαν ξηραμένα. Φυσικά την άνοιξη τα πεύκα βγάζουν νέες βελόνες οπότε επανέρχεται το πράσινο χρώμα μέχρι το τέλος του φθινοπώρου που ξαναρχίζει η προσβολή.

Το Τμήμα Δασών, κάθε τέλος του φθινόπωρου, καταπολεμά την πιτυοκάμπη με αεροψεκασμούς, κυρίως σε νεαρές συστάδες, καθώς και στις περιοχές που βρίσκονται κοντά σε δασικούς εκδρομικούς χώρους ή τουριστικούς δρόμους μέσα στα όρια που επιτρέπουν οι πιστώσεις που παραχωρούνται μέσω του Προϋπολογισμού. Τα τελευταία μάλιστα χρόνια και δη το 1988 έχουν διατεθεί σχετικά ψηλές πιστώσεις γι' αυτό το σκοπό. Θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια να περιληφθούν οι προαναφερόμενες περιοχές στους αεροψεκασμούς που θα γίνουν μέσα στο φετινό χρόνο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 1ης Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα την 1η Ιουνίου 1989.

«Επειδή η σηματοδότηση προς το Πολιτικό δεν είναι τοποθετημένη στον πιο κατάλληλο τόπο -βρίσκεται σε τμήμα του δρόμου Λευκωσίας - Μαχαιρά και οδηγεί τον επισκέπτη στο Πολιτικό μέσω Επισκοπειού- ενώ καταλληλότερη θέση κατά τους κατοίκους (στην τελευταία, στις 19.5.89 επίσκεψή μας στην κοινότητα) είναι λίγο πριν από το σχολείο Περάτων (στο νέο παρακαμπτήριο δρόμο), παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα, πώς αντικρίζει το όλο θέμα που προξενεί ταλαιπωρίες στους επισκέπτες της κοινότητας και της παρακείμενης Μονής του Αγ. Ηρακλειδίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 1 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη σηματοδότηση προς το Πολιτικό, σας πληροφορώ ότι η πινακίδα που ήταν τοποθετημένη στο τμήμα του δρόμου Λευκωσίας-Μαχαιρά και οδηγούσε τον επισκέπτη στο Πολιτικό μέσω Επισκοπειού, έχει μετακινηθεί και τοποθετηθεί στο νέο παρακαμπτήριο δρόμο πριν από το σχολείο Περάτων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 2 Ιουνίου 1989.

«Η δημογραφική ανάπτυξη (ουσιαστικά δημογραφική έκρηξη) στον προσφυγικό οικισμό Τραχωνίου Λεμεσού επιτάσσει την αξιοποίηση υπαρχόντων οικοπέδων για αποκατάσταση των νέων ζευγαριών του οικισμού, όπως ακριβώς γίνηκε και στην περίπτωση Μουτταγιάκας, Αρμενοχωρίου Λεμεσού, Τσερίου, Γερίου Λευκωσίας κι άλλων μεγάλων οικισμών.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 2 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στο χωριό Τραχώνι διαχωρίσθηκαν και παραχωρήθηκαν μέχρι τώρα 530 οικόπεδα σε δικαιούχες προσφυγικές οικογένειες, ενώ άλλα 20 που βρίσκονται υπό διαχωρισμό αναμένεται να δοθούν σε ισάριθμες οικογένειες πριν το τέλος του τρέχοντος έτους. Πρόθεσή μας είναι να χωρίσουμε και άλλα οικόπεδα μόλις εξασφαλισθεί η κατάλληλη γη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 7 Ιουνίου 1989.

«Ανάστατοι είναι οι πρόσφυγες των συνοικισμών Κόκκινες, Τσιακκιλερό, 'Αγιοι Ανάργυροι και Καμάρες Λάρνακας ύστερα από πληροφορίες ότι προγραμματίζεται η κατάργηση των εργαστηρίων του ΚΕ.ΠΑ. που έγιναν με δαπάνες της Υπάτης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών, με στόχο να βοηθήσουν την προσωρινή επιβίωση των προσφύγων στους πολυάνθρωπους αυτούς συνοικισμούς.

Στα εργαστήρια αυτά, που είναι πλήρως εξοπλισμένα με τα απαιτούμενα μηχανήματα, πρόσφυγες γυναίκες - μητέρες μαθαίνουν να πλέκουν ή να ράβουν τα ρούχα των παιδιών τους, ενώ οι άντρες έχουν τη δυνατότητα να φτιάχνουν έπιπλα για το σπίτι τους.

Τυχόν κατάργηση των εργαστηρίων θα είναι απαράδεκτη ενέργεια που θα υποβαθμίσει ακόμη περισσότερο την ήδη υποβαθμισμένη ζωή των προσφύγων στους συνοικισμούς.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή αν αληθεύουν οι πιο πάνω πληροφορίες και σε τέτοια περίπτωση με ποια κριτήρια έχει ληφθεί τέτοια απόφαση.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Μετά την τουρκική εισβολή το 1974, το Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου, στα πλαίσια του έκτακτου ρόλου που του είχε ανατεθεί τότε για ανακούφιση και αποκατάσταση των εκτοπισθέντων, ανέλαβε, με τη βοήθεια της Υπάτης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, την ανέγερση και λειτουργία 10 Εργαστηρίων Γενικής Κατάρτισης σε πέντε προσφυγικούς συνοικισμούς, δύο στο συνοικισμό 'Ανθούπολη' Λευκωσίας, δύο στο συνοικισμό ''Αγιος Αθανάσιος' Λεμεσού, δύο στο συνοικισμό 'Βρυσούλλες' Αμμοχώστου και δύο στο συνοικισμό 'Κόκκινες' Λάρνακας. Σε όλες τις περιπτώσεις, το ένα από τα δύο εργαστήρια ήταν για άνδρες και το άλλο για γυναίκες.

Με την επαναδραστηριοποίηση των προσφύγων στους διάφορους τομείς της οικονομίας, παρουσιάστηκε αυξημένη ζήτηση για πιο εξειδικευμένη τεχνική κατάρτιση και, επομένως, το ενδιαφέρον για τις υπηρεσίες που πρόσφεραν τα Εργαστήρια Γενικής Κατάρτισης παρουσίασε σημαντική κάμψη. Για να μπορέσει το ΚΕ.ΠΑ. να ανταποκριθεί όσο το δυνατό πιο αποτελεσματικά στις νέες αυτές ανάγκες, ανήγειρε και λειτούργησε, μέσα στο 1980, δύο νέα εργαστηριακά συγκροτήματα ειδικής κατάρτισης, το ένα στη Λινόπετρα Λεμεσού και το άλλο στη λεωφόρο Στρατηγού Τιμάγια στη Λάρνακα, σε απόσταση μόνο ενός χιλιομέτρου από το συνοικισμό 'Κόκκινες'. Τα εργαστήρια αυτά επανδρώθηκαν με τους Εκπαιδευτές που υπηρετούσαν στα Εργαστήρια Γενικής Κατάρτισης, οι οποίοι έτυχαν, στο μεταξύ, μόνιμου διορισμού από την Ε.Δ.Υ.

Παράλληλα, άρχισε σταδιακά να τερματίζεται από το ΚΕ.ΠΑ. η λειτουργία των Εργαστηρίων Γενικής Κατάρτισης στους διάφορους συνοικισμούς, επειδή αυτά υπολειτουργούσαν. 'Ολα τα εργαστήρια, των οποίων η λειτουργία τερματίστηκε, δόθηκαν από το Γραφείο Προγραμματισμού σε άλλες υπηρεσίες οι οποίες τα αξιοποίησαν προς το συμφέρον των προσφύγων. Συγκεκριμένα, τα δύο Εργαστήρια στο συνοικισμό 'Ανθούπολη' δόθηκαν στην Υπηρεσία Κυπριακής Οικοτεχνίας-Χειροτεχνίας του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, τα δύο στο συνοικισμό ''Αγιος Αθανάσιος' στο Δημαρχείο Αγίου Αθανασίου για τη δημιουργία βιβλιοθήκης και στο Υπουργείο Παιδείας για διεξαγωγή επιμορφωτικών προγραμμάτων και τα δύο στο συνοικισμό 'Τσιακκιλερό' στην Υπηρεσία Κυπριακής Οικοτεχνίας-Χειροτεχνίας και στο Υπουργείο Παιδείας για τη δημιουργία παιδοκομικού σταθμού. Για τα δύο εργαστήρια στο συνοικισμό 'Βρυσούλλες', τα οποία έκλεισαν τον περασμένο Μάιο, γίνονται τώρα διευθετήσεις από το Γραφείο Προγραμματισμού για την παραχώρηση τους σε άλλη υπηρεσία.

'Οσον αφορά τα Εργαστήρια Γενικής Κατάρτισης στο συνοικισμό 'Κόκκινες' Λάρνακας, αυτά έκλεισαν τον περασμένο Ιούνιο, επειδή

το ενδιαφέρον που επιδεικνύετο από τους κατοίκους του συνοικισμού ήταν πάρα πολύ μειωμένο. Στατιστικά στοιχεία έχουν δείξει ότι, κατά το εξάμηνο Ιανουαρίου-Ιουνίου 1989, πραγματοποιήθηκαν 486 επισκέψεις στο εργαστήριο γυναικών και 655 επισκέψεις στο εργαστήριο ανδρών, περιλαμβανομένου και αριθμού συμμετοχών σε 9 εκπαιδευτικά προγράμματα χειροτεχνίας με μέση διάρκεια 30 ωρών και με συμμετοχή 4-5 ατόμων στο κάθε πρόγραμμα. Στην πραγματικότητα όμως μόνο 26 διαφορετικές γυναίκες και 47 διαφορετικοί άνδρες επισκέφθηκαν κατά μήνα τα εργαστήρια αυτά.

Για τους πιο πάνω λόγους, η Διεύθυνση του ΚΕ.ΠΑ. θεώρησε καθήκον της να εισηγηθεί στο Γραφείο Προγραμματισμού να προσφέρει και τα εργαστήρια Γενικής Κατάρτισης στις 'Κόκκινες' σε άλλη υπηρεσία, που θα μπορούσε να τα αξιοποιήσει καλύτερα προς το συμφέρον των κατοίκων του συνοικισμού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Τον Ιούλιο του 1987 με υπόμνημά μου στην κυβέρνηση, μέσω του Επάρχου Λεμεσού, ζητούσα όπως η καταπολέμηση της γυφτοκάμπης στην περιοχή Πιτσιλλιάς γίνει με αεροψεκασμούς, διότι η καταπολέμησή της στα δάση με τα συνηθισμένα μέσα που διατίθενται δεν είναι επαρκής. Οι ψεκασμοί, όπως γίνονται σήμερα, δεν έφεραν αποτελέσματα. Το θέμα απασχόλησε και τη Βουλή μόλις πρόσφατα.

Από καταγγελίες που έχουμε από την κοινότητα Αγίου Κωνσταντίνου η γυφτοκάμπη κατέφαγε δάσος από χαμηλή βλάστηση έκτασης 15 περίπου τετραγωνικών μιλίων. Ήδη κοντεύει να μπει στις καλλιεργήσιμες εκτάσεις των χωριών Αγίου Κωνσταντίνου, Αγίου Θεοδώρου και Συκόπετρας.

Όπως μαρτυρούν κάτοικοι που επισκέφθηκαν την πληγείσα περιοχή, το τοπίο είναι κατάξερο σαν να κάηκε από πυρκαγιά. Πράσινο φύλλο δεν υπάρχει και το φυσικό περιβάλλον καταστράφηκε ολοσχερώς. Σε παραστάσεις των κατοίκων, το Γεωργικό Τμήμα τους απέστειλε φυτοφάρμακα για να ψεκάσουν και να περισώσουν τις φυτείες τους. Τι γίνεται όμως με τα δάση; Πώς θα προστατευθούν; Οι κάτοικοι της περιοχής κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου και ζητούν να γίνουν αεροψεκασμοί ή άλλη οργανωμένη εκστρατεία για τη ριζική καταπολέμηση του εντόμου.

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Τα τελευταία χρόνια υπάρχει κάποια σχετική έξαρση του πληθυσμού της γυφτοκάμπης σε ορισμένες περιοχές καλυμμένες με θαμνώδη κυρίως βλάστηση από λατζιά, ανδρουκλιά κλπ. Το έντομο κατατρώγει τα φύλλα των θάμνων ως και το φύλλωμα πολλών φυλλοβόλων καρποφόρων δένδρων. Μετά τα μέσα Ιουλίου, τα προσβεβλημένα δένδρα και θάμνοι αρχίζουν να ξαναπρασινίζουν μέχρις ότου αρχίσει και πάλι η προσβολή, περί τον Απρίλιο-Μάιο του επόμενου χρόνου.

Τις προσβεβλημένες περιοχές Αγίου Θεοδώρου, Αγίου Κωνσταντίνου και Συκόπετρας, που βρίσκονται σε χαλίτικη και ιδιωτική γη, επισκέφθηκαν αρμόδιοι Λειτουργοί του Τμήματος Δασών και ενημέρωσαν τις Χωριτικές Αρχές σχετικά με το βιολογικό κύκλο της γυφτοκάμπης καθώς και τους τρόπους καταπολέμησής της.

Το Τμήμα Δασών, περί τον Απρίλιο-Μάιο κάθε χρόνο, καταπολεμά τη γυφτοκάμπη με σκονίσματα/ψεκάσματα στις θαμνώδεις περιοχές που παρατηρείται σχετική προσβολή και το Τμήμα Γεωργίας παραχωρεί ποσότητα φαρμάκου στους γεωργούς για σκονίσματα στους επηρεαζόμενους κήπους με οπωροφόρα δένδρα.

Θα καταβληθεί προσπάθεια ώστε οι απόκρημνες περιοχές Αγίου Κωνσταντίνου, Αγίου Θεοδώρου και Συκόπετρας να συμπεριληφθούν στους αεροψεκασμούς που προγραμματίζει το Τμήμα Δασών για τον Απρίλιο-Μάιο του 1990.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Ο Άγιος Κωνσταντίνος είναι ένα από τα πέντε παραδοσιακά χωριά που κατασκευάζει κουμανδαρία Α΄ ποιότητας. Το 1987 έληξε το συμβόλαιό του με το ΣΟΔΑΠ και έκτοτε δεν του επιτρέπουν να συνεχίσει την παραγωγή αυτού του προϊόντος, επειδή είναι προβληματικό. Στο μεταξύ όμως τα υπόλοιπα 4 χωριά συνεχίζουν να παράγουν κουμανδαρία, την οποία παραδίδουν στις οινοβιομηχανίες χωρίς κανένα περιορισμό.

Πρέπει να σημειωθεί ότι το χωριό συνήψε δάνειο το 1975 για την επέκταση του εργοστασίου κουμανδαρίας και το υπόλοιπο του δανείου ανέρχεται αυτή τη στιγμή στις £20,000.

Στις στέρνες του χωριού υπάρχουν σήμερα γύρω στα 150 γομάρια κουμανδαρίας, την οποία αγωνίζονται να παραδώσουν στα εργοστάσια από τις αρχές του χρόνου χωρίς αποτέλεσμα. Υπάρχει φόβος, αν δεν παραδοθεί το συντομότερο, να ξυνίσει και να καταστραφεί.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

(α) Γίνονται τα ενδεδειγμένα διαβήματα και πιέσεις στα εργοστάσια για να παραληφθεί η κουμανδαρία, αφού η ποσότητα είναι τόσο λίγη;

(β) Ο Άγιος Κωνσταντίνος δε βρίσκεται μέσα στο σύμπλεγμα των πέντε παραδοσιακών χωριών που παράγουν Α' ποιότητας κουμανδαρία; Γιατί δυο μέτρα και δυο σταθμά;

(γ) Αν το σύμπλεγμα αυτών των χωριών θα εξακολουθήσει και στο μέλλον την κατασκευή αυτού του προϊόντος, θα συμπεριληφθεί και ο Άγιος Κωνσταντίνος ή θα υποχρεωθεί αντί της κουμανδαρίας να παραδίδει σταφύλια με απώλεια εισοδήματος του χωριού γύρω στο 44% των ακάθαρτων εισπράξεων, σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Εμπορίου;»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«(α) Είχε υποδειχθεί από πέρσι στην κοινότητα Αγίου Κωνσταντίνου να μην παρασκευάσει κουμανδαρία, εφόσον το συμβόλαιό της με το ΣΟΔΑΠ Λτδ είχε λήξει από το 1987 και ο οργανισμός είχε προειδοποιήσει ότι αδυνατούσε να παραλάβει οποιαδήποτε ποσότητα κουμανδαρίας από την εσοδεία του 1988. Παρά ταύτα η Συνεργατική Οινοποιητική Εταιρεία της κοινότητας παρασκεύασε ποσότητα 150 γομαριών κουμανδαρίας, την οποία τόσο ο ΣΟΔΑΠ όσο και οι άλλες οινοβιομηχανίες αρνούνται να παραλάβουν ένεκα των γνωστών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν στην εμπορία και διάθεση του προϊόντος αυτού και των μεγάλων αποθεμάτων που διαθέτουν.

(β) Για την παραλαβή της ποσότητας αυτής, το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων προβαίνει σε επανειλημμένα διαβήματα και παραστάσεις προς τις οινοβιομηχανίες, χωρίς ωστόσο οποιοδήποτε αποτέλεσμα μέχρι σήμερα. Βέβαια οι προσπάθειες θα συνεχιστούν και ελπίζεται ότι τελικά θα καρποφορήσουν.

(γ) Ο Άγιος Κωνσταντίνος βρίσκεται μέσα στο σύμπλεγμα των πέντε παραδοσιακών χωριών που παράγουν κουμανδαρία Α' ποιότητας και όμως ούτε ο ΣΟΔΑΠ ούτε οποιαδήποτε άλλη οινοβιομηχανία ενδιαφέρονται για παραλαβή της κουμανδαρίας του, σ' αυτό το στάδιο, πράγμα που καταδεικνύει το οξύ πρόβλημα που αντιμετωπίζεται στην εμπορία και διάθεση του προϊόντος.

(δ) Αναμένεται ότι με την εγγραφή της κουμανδαρίας σαν προϊόντος ποιότητας με ονομασία προελεύσεως, θα αυξηθεί η ζήτησή της και θα επιδειχθεί ενδιαφέρον για αγορά και της κουμανδαρίας του Αγίου Κωνσταντίνου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Η κοινότητα Τρεμιθούσας ζητεί τη διάθεση κρατικής γης στην τοποθεσία 'Μελάνι' για δημιουργία κοινοτικού γηπέδου.

Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου στο δίκαιο αυτό αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σας πληροφορώ ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση από τη Χωριτική Αρχή Τρεμιθούσας για την παραχώρηση κρατικής γης για την κατασκευή γηπέδου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Επειδή φαίνεται ότι σε πολλούς αμπελουργούς δεν έχει επεξηγηθεί επακριβώς με ποιο τρόπο θα πρέπει να εκριζώσουν τους αμπελώνες τους, στα πλαίσια του προγράμματος εκρίζωσης, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα στην καταβολή του σχετικού χρηματικού ποσού, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τι προτίθεται να πράξει για την πλήρη κατατόπιση των αμπελουργών κι ακόμα αν προτίθεται να παράσχει μηχανικά μέσα για την εξυπηρέτησή τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«(α) 'Οπως είναι γνωστό, το Σχέδιο Παροχής Κινήτρων για Εκρίζωση Αμπελιών, πέραν της αποζημίωσης, προνοεί και επιδότηση των εξόδων εκρίζωσης ύψους £20 κατά σκάλα. Τα ποσά αυτά καταβάλλονται στους ενδιαφερόμενους αμπελουργούς, υπό την προϋπόθεση ότι η εκρίζωση των αμπελόφυτων γίνεται κατά τρόπο που να ικανοποιεί ότι δεν θα βλαστήσουν ξανά. Η διαδικασία της εκρίζωσης έχει επεξηγηθεί στους αμπελουργούς με εγκυκλίους, ανακοινώσεις και επισκέψεις μελών του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων σε πλείστες κοινότητες. Πρόσθετα το ΣΑΠ εξέδωσε ανακοίνωση προς τους αμπελουργούς με την οποία διευκρινίζεται ο όρος 'εκρίζωση' και παράλληλα δίδονται οδηγίες για χρήση ειδικού ζιζανιοκτόνου για ολοκληρωτική καταστροφή του αμπελιού.

(β) Για τη διοχέτευση μηχανικών μέσων (τράκτορ) προς χρήση για σκοπούς εκρίζωσης των αμπελιών, το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του που λήφθηκε στις 10.4.89, ενέκρινε την προσωρινή αναστολή του Σχεδίου Αναμπέλωσης καθώς και άλλων έργων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα γιατί υπήρξε φέτος τόσο μεγάλη καθυστέρηση πληρωμής στους αμπελουργούς της στρεμματικής επιχορήγησης και πότε αυτή θα καταβληθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«(α) Είναι γνωστό ότι φέτος παρατηρήθηκε κάποια καθυστέρηση στην καταβολή της στρεμματικής επιχορήγησης για το 1988, η οποία ωστόσο ήταν αναπόφευκτη ένεκα του μεγαλύτερου όγκου εργασίας που έπρεπε να διεκπεραιωθεί, μια και για πρώτη φορά το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την καταβολή στρεμματικής επιχορήγησης και για τα αμπέλια που φυτεύτηκαν μετά το 1968, και

(β) ήδη καταβλήθηκε η στρεμματική επιχορήγηση για όλες τις περιπτώσεις εκτός ενός μικρού αριθμού για τις οποίες υπάρχει αμφισβήτηση, που εξετάζονται από ειδικό κλιμάκιο του ΣΑΠ.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τι μέτρα προτίθεται να πάρει για την οριστική επίλυση του προβλήματος του πόσιμου νερού στην κοινότητα Γαλαταριάς.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σας πληροφορώ ότι η κοινότητα Γαλαταριάς δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα έλλειψης νερού γιατί η παραχωρούμενη ποσότητα υπερκαλύπτει τις ανάγκες των κατοίκων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Η κοινότητα Αγίου Γεωργίου ζητά την αντικατάσταση των φθαρμένων σωλήνων ύδρευσης. Πώς αντιμετωπίζει το δίκαιο αυτό αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το θέμα της αντικατάστασης των σωλήνων υδατοπρομήθειας της κοινότητας Αγίου Γεωργίου, σας πληροφορώ ότι το αίτημα αυτό υποβάλλεται για πρώτη φορά. Για επίλυση του προβλήματος το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων άρχισε ήδη την ετοιμασία σχεδίου για αντικατάσταση του μέρους του δικτύου που είναι φθαρμένο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τι χρονοδιάγραμμα υπάρχει για την ευθυγράμμιση-διαπλάτυνση του δρόμου Αμαργέτης-Παναγιάς.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Ο δρόμος Αμαργέτης-Παναγιάς αποτελεί μέρος του δρόμου Αγίας Βαρβάρας-Αξύλου-Παναγιάς, του οποίου το βασικότερο μέρος μεταξύ Αγίας Βαρβάρας και Αξύλου, μήκους 14.6 χλμ., βελτιώθηκε μόλις πρόσφατα στα πλαίσια του Τέταρτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης, έναντι δαπάνης £1.7 εκ. περίπου. Επιπρόσθετα έχουν βελτιωθεί στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως τα τμήματα Ελεδιώ-Αμαργέτη και Χρυσορρογιάτισσα-Παναγιά μήκους 2 χλμ. έναντι δαπάνης £200,000.-. Για την πλήρη συμπλήρωση του έργου υπολείπεται η βελτίωση των τμημάτων Αμαργέτης-Χρυσορρογιάτισσας μήκους 12.5 χλμ. και Αξύλου-Ελεδιώ μήκους 1 χλμ. Η προκαταρκτική εκτίμηση της δαπάνης για τη συμπλήρωση του έργου ανέρχεται στο £1.4 εκ.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έχει αναθέσει σε ξένο οίκο εμπειρογνωμόνων την ετοιμασία μελέτης για την αξιολόγηση ολόκληρου του οδικού δικτύου της υπαίθρου. Στη μελέτη, αφού ληφθούν υπόψη τα τεχνικά, οικονομικά, κοινωνικά και άλλα κριτήρια, θα γίνει ιεράρχηση των προτεραιοτήτων για τη βελτίωση όλων των δρόμων γενικά, περιλαμβανομένου και του πιο πάνω. Η μελέτη αναμένεται να συμπληρωθεί αρχές του 1990. Για το λόγο αυτό στο στάδιο τούτο δεν μπορεί να καθοριστεί χρονοδιάγραμμα για τη βελτίωση του υπό αναφορά δρόμου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα ικανοποιηθεί το αίτημα των κατοίκων της κοινότητας Κοιλίνειας για ευθυγράμμιση των στροφών του δρόμου που οδηγεί στο χωριό τους και βρίσκονται στις τοποθεσίες 'Βαθύ Αργάκι' και 'Κλιμάτι'.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Ο δρόμος Γαλαταριάς-Κοιλίνειας μήκους 0.70 χλμ. (είσοδος χωριού) είναι ασφαλτοστρωμένος δρόμος με πλάτος ασφαλτικού οδοστρώματος 3.00 μέτρα και πλάτος ερεισμάτων 1.00μ. εκατέρωθεν. Η συντήρηση του δρόμου γίνεται από το Γραφείο του Επαρχιακού Μηχανικού Δημόσιων Έργων Πάφου.

2.Μέσα στα πλαίσια του προγράμματος συντήρησης δρόμων της επαρχίας και κάτω από το άρθρο 'Βελτίωση και Συντήρηση Υφιστάμενων Οδών' το Γραφείο του επαρχιακού Μηχανικού Πάφου προέβη στο παρελθόν στη διεύρυνση μιας επικίνδυνης στροφής και φέτος άρχισε τις εργασίες διαπλάτυνσης τριών στροφών στο δρόμο που οδηγεί στο χωριό Γαλαταριά, που αποτελεί μέρος του ίδιου δρόμου έναντι δαπάνης ύψους £9,000 (από τον κύριο δρόμο Πενταλιάς-Παναγιάς προς Γαλαταριά).»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής για τα μέτρα που λαμβάνει για τη διαφύλαξη του εξοπλισμού του παλιού Νοσο-

κομείου Λάρνακας. 'Οπως είναι γνωστό πολλά ορθοπεδικά κρεβάτια και άλλος νοσοκομειακός εξοπλισμός αρκετών χιλιάδων λιρών είναι εκτεθειμένα στην αυλή του νοσοκομείου και έχουν ήδη υποστεί αρκετές ζημιές, γιατί δε λαμβάνεται καμιά φροντίδα. Σε ποιους έχει ανατεθεί αυτή η φροντίδα και γιατί δεν έχουν λάβει τα κατάλληλα μέτρα;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Η ευθύνη της φροντίδας για τον αναφερόμενο εξοπλισμό, όπως είναι φυσικό, βαρύνει τη Διεύθυνση του Νοσοκομείου Λάρνακας.

Εκείνο που στην πραγματικότητα συμβαίνει είναι ότι ειδική επιτροπή επιθεώρησε στο παρελθόν όλο τον εξοπλισμό του παλιού Νοσοκομείου της Λάρνακας και αφού επιλέγηκαν τα είδη τα οποία μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν είτε διαφυλάχτηκαν είτε στάληκαν αλλού. Για τον υπόλοιπο εξοπλισμό που θεωρήθηκε άχρηστος ακολουθείται ήδη η διαδικασία καταδίκης του για μεταφορά στις κρατικές αποθήκες για εκποίηση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 12 Ιουνίου 1989.

«Τα τουρκοκυπριακά σπίτια στα οποία διαμένουν πρόσφυγες στο χωριό 'Αγιος Θεόδωρος Λάρνακας είναι ακατάλληλα για κατοίκηση και κρίνεται ότι η πιο σωστή λύση είναι η αντικατάστασή τους.

Ερωτάται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να διαχωρίσει οικόπεδα στον 'Αγιο Θεόδωρο με σκοπό να στεγαστούν αυτοί που διαμένουν σε ακατάλληλα Τ/Κ σπίτια.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με το διαχωρισμό οικοπέδων αυτοστέγασης για επίλυση του στεγαστικού προβλήματος των προσφυγικών οικογενειών που διαμένουν σε ακατάλληλες Τ/Κ κατοικίες στον 'Αγιο Θεόδωρο Λάρνακας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

(α) Στον 'Αγιο Θεόδωρο Λάρνακας διαμένουν 27 συνολικά προσφυγικές οικογένειες σε Τ/Κ κατοικίες ως ακολούθως:-

(ι) Κατοικίες κατηγορίας 'Α' (πολύ καλής κατάστασης) —5

(ιι) Κατοικίες κατηγορίας 'Β' (μέτριας κατάστασης που μπορούν να βελτιωθούν) — 10

(ιιι) Κατοικίες κατηγορίας 'Γ' (ακατάλληλες που πρέπει να αντικατασταθούν) — 12

(β) Επτά (7) από τις πιο πάνω οικογένειες ήδη ανεγείρουν την κατοικία τους σε ιδιόκτητο οικόπεδο με το σύστημα αυτοστέγασης στην περιοχή Λευκωσίας εκκενώνοντας τις Τ/Κ κατοικίες που κατέχουν στον 'Αγιο Θεόδωρο (1 κατηγ. Α, 4 κατηγ. Β και 2 κατηγ. Γ).

(γ) Δύο (2) άλλες οικογένειες που διαμένουν σε κατοικίες κατηγορίας Γ, έχουν αποταθεί για μεταστέγαση σε άλλη περιοχή μέσω των άλλων κυβερνητικών στεγαστικών προγραμμάτων (κυβερνητική κατοικία/αυτοστέγαση) και βρίσκονται στο στάδιο εξέτασης.

(δ) Στο χωριό υπάρχει αριθμός κατάλληλων Τ/Κ κατοικιών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη μεταστέγαση των υπόλοιπων 8 οικογενειών που παραμένουν στα ακατάλληλα υποστατικά Γ κατηγορίας, πλην όμως οι ένοικοί τους που είναι κυρίως γέροντες δεν ενδιαφέρονται για μεταστέγαση.

Με βάση τα πιο πάνω καθώς επίσης και το γεγονός ότι δεν έχει μέχρι σήμερα εκδηλωθεί ενδιαφέρον από προσφυγικές οικογένειες που διαμένουν στο χωριό για αυτοστέγαση σε Τ/Κ οικόπεδα στο χωριό, δεν κρίνεται σκόπιμο να προβούμε στην ανέγερση νέων κατοικιών ή στο διαχωρισμό οικοπέδων για αυτοστέγαση. Σε περίπτωση που θα υπάρξει ενδιαφέρον για ανέγερση κατοικίας αυτοστέγασης στο χωριό, μπορούν να παραχωρηθούν υφιστάμενοι κενοί χώροι στο χωριό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 12 Ιουνίου 1989.

«Οι πρόσφυγες κάτοικοι του Αγίου Θεοδώρου Λάρνακας ενδιαφέρονται να επεκταθεί το δίκτυο παροχής νερού του αρδευτικού έργου έτσι που οι τουρκοκυπριακοί κλήροι να γίνουν αρδεύσιμοι, γεγονός που θα τους βοηθήσει να συνεχίσουν να καλλιεργούν τη γη και να διαμένουν στην κοινότητα. Διαφορετικά θα υποχρεωθούν να μετοικήσουν, πράγμα που δεν μπορεί να είναι επιδίωξη των αρμόδιων αρχών.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα των προσφύγων Αγ. Θεοδώρου Λάρνακας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Οι υδάτινοι πόροι του Έργου Βασιλικού-Πεντάσχοινου είναι δεσμευμένοι και κατανεμημένοι με βάση τη μελέτη του Έργου, τόσο για την υδατοπρομήθεια πόλεων και χωριών όσο και για άρδευση περιοχών που είναι ενταγμένες στο Σχέδιο.

Από τα μέχρι τώρα δεδομένα, με βάση τη λειτουργία του Έργου δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι θα υπάρξει πλεόνασμα νερού που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την άρδευση πρόσθετων εκτάσεων.

Επειδή όμως, ορισμένη έκταση, η οποία είχε αρχικά περιληφθεί στο Σχέδιο, εξαιρέθηκε πρόσφατα λόγω ένταξής της στην τουριστική ζώνη, δημιουργούνται προϋποθέσεις για την ένταξη στο Έργο ανάλογης νέας έκτασης, σε αντικατάσταση εκείνης που εξαιρέθηκε από την αρδευόμενη περιοχή.

Μέσα στα πλαίσια της πιο πάνω δραστηριότητας, η οποία θα μελετηθεί με τη συνεργασία της Χωριτικής Αρχής και με βάση καθιερωμένα κριτήρια, θα εξεταστεί θετικά και η ένταξη στο Έργο Βασιλικού-Πεντάσχοινου και ορισμένης τουρκοκυπριακής γης που αξιοποιείται από πρόσφυγες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη και ληφθείσα στις 14 Ιουνίου 1989.

«Στην ακριτική Δερύνεια εξακολουθούν να υφίστανται παλιές κατοικίες λαϊκής αρχιτεκτονικής που προκαλούν το ενδιαφέρον των ξένων και Κυπρίων που επισκέπτονται την περιοχή. Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

(α) Έχουν επιθεωρηθεί οι πιο πάνω κατοικίες από τις αρμόδιες υπηρεσίες;

(β) Αν ναι,πόσες από αυτές έχουν επιλεγεί για να κηρυχθούν διατηρητέες;»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Τσιέττη.

«(α) Αρμόδιοι του Τμήματος Αρχαιοτήτων έχουν επιθεωρήσει τις εννέα παλαιότερες οικοδομές λαϊκής αρχιτεκτονικής που σώζονται στη Δερύνεια.

(β) Από τις οικοδομές αυτές έχει επιλεγεί εκείνη που βρίσκεται στο τεμάχιο 772, Φ/Σχ. XXXIII.45 WI για να κηρυχθεί ως Αρχαίο Μνημείο Β' Πίνακα, εφόσον αγοραστεί από την κοινότητα Δερύνειας, με σκοπό να επιδιορθωθεί και αξιοποιηθεί. Όπως πληροφορούμαι επίσης, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προωθεί την κήρυξη των εν λόγω οικιών ως διατηρητέων, με βάση το Νόμο 90/72.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 15 Ιουνίου 1989.

«Στα πλαίσια του Νότιου Αγωγού προγραμματίζεται η κατασκευή διυλιστηρίων νερού στη Λεμεσό. Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων στις εξαμηνιαίες εκθέσεις του προς τη Βουλή αναφέρει:

1) Έκθεση για την περίοδο 1/7 - 31/12/87.

Οι προσφορές ανοίχθηκαν στις 5/1/88, το ύψος των οποίων κυμαίνεται από £4,100,000 μέχρι £7,194,102, γίνεται η αξιολόγηση και θα ακολουθήσει διαδικασία κατακύρωσης'.

2) Έκθεση για την περίοδο 1/1 - 30/6/88

Οι προσφορές αξιολογούνται από τους Συμβούλους Μηχανικούς και το Τ.Α.Υ. Ελπίζεται η αξιολόγηση να συμπληρωθεί μέχρι το Σεπτέμβρη 1988 και η κατακύρωση της προσφοράς να γίνει αρχές Οκτωβρίου'.

3) Έκθεση για την περίοδο 1/7 - 31/12/88 αναφέρει:

Η αξιολόγηση των προσφορών συμπληρώνεται και υποβλήθηκαν αρχές του Νιόμβρη στο Συμβούλιο Προσφορών για τελική απόφαση. Η διάρκεια κατασκευής του έργου θα είναι 30 μήνες'.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, που συζητούσε το θέμα του Νότιου Αγωγού, στις 18/4/89 δηλώθηκε ότι ακυρώθηκαν οι προσφορές, γιατί θεωρήθηκαν πολύ ψηλές και ότι θα ζητούνταν νέες προσφορές από τρεις προσφοροδότες.

Δεδομένου ότι η μεγάλη καθυστέρηση που προέκυψε θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στην υδατοπρομήθεια Λεμεσού, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Ζητήθηκαν νέες προσφορές και ποιο το ύψος τους;

(β) Έγινε η αξιολόγηση;

(γ) Πότε θα αρχίσουν οι εργασίες;

(δ) Πώς προγραμματίζουν οι υπηρεσίες να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που θα προκύψουν από τη μεγάλη καθυστέρηση στην εκτέλεση του έργου;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«(α) Για την κατασκευή του Διυλιστηρίου νερού για την υδατοπρομήθεια Λεμεσού, μέσα στα πλαίσια του Έργου του Νότιου Αγωγού ζητήθηκαν και λήφθηκαν στις 17/7/89 νέες προσφορές, το ύψος των οποίων κυμαίνεται μεταξύ £4 εκ. και £5.3 εκ.

(β) Η αξιολόγηση των πιο πάνω προσφορών αναμένεται να συμπληρωθεί περί τα μέσα του προσεχούς Αυγούστου.

(γ) Οι εργασίες για την κατασκευή του Διυλιστηρίου αναμένεται να αρχίσουν στις αρχές του 1990 και να συμπληρωθούν, υπό ομαλές συνθήκες, μέσα στο 1992.

(δ) Δεδομένου ότι δεν θα υπάρξει καθυστέρηση στην κατακύρωση του Έργου, το Διυλιστήριο αναμένεται να λειτουργήσει περί το τέλος του 1992. Οι αυξανόμενες στο μεταξύ ανάγκες της υδατοπρομήθειας Λεμεσού αναμένεται ότι θα αντιμετωπιστούν με την αξιοποίηση, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, των υφιστάμενων πηγών σε συνδυασμό με τον αναγκαίο και αποτελεσματικό εμπλουτισμό των γεωτρήσεων στις περιοχές Κούρρη και Γερμασόγειας, που ενισχύουν το σύστημα υδατοπρομήθειας της πόλης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 15 Ιουνίου 1989.

«Στον περίγυρο του συνοικισμού 'Προφήτης Ηλίας' Συκόπετρας υπάρχει άγονη χαλίτικη γη. Οι κάτοικοι, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους είναι νεαροί, αντιμετωπίζουν πρόβλημα οικοπεδοποιήσιμης γης.

Επειδή ο συνοικισμός αναπτύσσεται σταθερά και οι κάτοικοι παντρεύονται και μένουν στο χωριό τους και επειδή αντιμετωπίζουν έλλειψη οικοπέδων, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν σκέπτεται και πότε το διαχωρισμό οικοπέδων της πιο πάνω χαλίτικης γης, τα οποία να δοθούν στα νεαρά ζευγάρια που επιθυμούν να κτίσουν και να παραμείνουν στον τόπο τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σας πληροφορώ ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση για την παραχώρηση κρατικής γης στη Συκόπετρα για το διαχωρισμό οικοπέδων για στέγαση των άπορων και άστεγων οικογενειών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 15 Ιουνίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προβλέπεται και πότε η ανόρυξη γεώτρησης στην περιοχή 'Φτερόκαμπος' στο χωριό Συκόπετρα, για την οποία έγιναν ήδη αρκετές μελέτες μέχρι σήμερα.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Προσπάθεια του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης για την ανόρυξη γεώτρησης στην περιοχή 'Φτερόκαμπος' τον περασμένο Ιούνιο απέτυχε λόγω κατάρρευσης της γεώτρησης και αποφασίστηκε η ανόρυξη νέας γεώτρησης με μεγαλύτερο γεωτρύπανο, κατά τον προσεχή μήνα Σεπτέμβριο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 15 Ιουνίου 1989.

«Δίπλα στη διάτρηση του συνοικισμού Προφήτης Ηλίας Συκόπετρας υπάρχει χαλίτικη γη. Επειδή η πλειοψηφία των κατοίκων είναι νεαρά πρόσωπα, πράγμα που δε συμβαίνει με άλλες ορεινές περιοχές, ζητείται η κατασκευή γηπέδου για τις ανάγκες των νέων.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή κατά πόσο μελετά το ενδεχόμενο της αξιοποίησης της πιο πάνω χαλίτικης γης για την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σας πληροφορώ ότι δεν έχει υποβληθεί καμιά αίτηση από τη Χωριτική Αρχή Συκόπετρας για την παραχώρηση κρατικής γης για κατασκευή γηπέδου ποδοσφαίρου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 22 Ιουνίου 1989.

«Το αρδευτικό 'Αμμάτι' στην περιοχή Λεμόνας έχει δυνατότητες να καλύψει μεγαλύτερες περιοχές. Επειδή τώρα γίνεται εκρίζωση αμπελιών στην περιοχή, προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να διαρρυθμίσει την κατανομή του, ώστε να καλύψει κι άλλες ξηρικές εκτάσεις;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Η απόδοση της πηγής 'Αμμάτι', που αποτελεί την πηγή άρδευσης του ομώνυμου Αρδευτικού Τμήματος Λεμόνας, είναι τέτοια που στο παρόν στάδιο δεν μπορεί να λεχθεί με βεβαιότητα κατά πόσο μπορεί να καλύψει πρόσθετες εκτάσεις, δηλαδή πέραν των όσων περιλαμβάνονται σήμερα στο Αρδευτικό Τμήμα. Συγκεκριμένα, με βάση την απόδοση της πηγής, που είναι γύρω στα 150 κ.μ. την ώρα, υπολογίζεται ότι θα μπορούν να αρδεύονται 40 περίπου δεκάρια μόνιμων φυτειών και δεκαεπτά περίπου δεκάρια εποχιακών καλλιεργειών.

Αν, μετά από την ολοκλήρωση και λειτουργία του έργου και την αξιοποίηση της έκτασης που ήδη περιλήφθηκε στο Αρδευτικό Τμήμα, προκύψουν πλεονάσματα νερού, τότε θα μελετηθεί η επέκταση του αρδευτικού δικτύου για κάλυψη πρόσθετων εκτάσεων, με σκοπό την πλήρη αξιοποίηση των υφιστάμενων υδάτινων πόρων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 22 Ιουνίου 1989.

«Στην περιοχή Αγίου Γεωργίου Πέγειας υπάρχουν μωσαϊκά τα οποία χρειάζονται συντήρηση και φύλαξη. Πώς σκέφτεται το αρμόδιο Υπουργείο ν'αντιμετωπίσει την κατάσταση;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σχετικά με τη συντήρηση των μωσαϊκών στην περιοχή Αγίου Γεωργίου Πέγειας, επιθυμώ να παραθέσω τα πιο κάτω:

Τα δάπεδα του μέσου κλίτους του αιθρίου και του Βαπτιστηρίου της Βασιλικής Α' στον Άγιο Γεώργιο της Πέγειας καλύπτονται με ψηφιδωτά δάπεδα του 6ου αιώνα με παραστάσεις ζώων θαλασσινών ειδών και με γεωμετρικό διάκοσμο. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων κάθε χρόνο εκτελεί εργασίες συντήρησης των ψηφιδωτών με ειδικευμένο προσωπικό. Κατά το τρέχον έτος θα δαπανηθεί για σκοπούς συντήρησης των ψηφιδωτών ποσό £3,000.Για καλύτερη προστασία των ψηφιδωτών και των ανασκαφέντων ερειπίων έχει ήδη διοριστεί φύλακας. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων προτίθεται επίσης να κατασκευάσει στέγαστρα για προστασία των ψηφιδωτών και για το σκοπό αυτό το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προωθεί τη διαδικασία για εξασφάλιση των απαιτούμενων πιστώσεων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 22 Ιουνίου 1989.

«Η Κινούσα είναι μια κοινότητα μ'εξαιρετικό κλίμα και φυσικό περιβάλλον. Επειδή η περιοχή της είναι ξηρική κι ασύμφορη, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο αν είναι διατεθειμένο να εξετάσει ευνοϊκά την επέκταση της αρδευόμενης περιοχής από το φράγμα Ευρέτου και να κάμει γεωτρήσεις γι'αρδευτικούς σκοπούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«(α) Παροχή νερού από το Φράγμα Ευρέτου (Αρδευτικό Έργο Χρυσοχούς).

Η περιοχή της κοινότητας Κινούσας, που είναι κατάλληλη για άρδευση, βρίσκεται σε υπερδιπλάσιο υψόμετρο από εκείνο στο οποίο θα μπορούσε να διοχετευθεί νερό με βαρύτητα από το φράγμα Ευρέτου και βρίσκεται, επίσης, σε απόσταση πέρα των δύο χιλιομέτρων από τη συμπαγή περιοχή που αρδεύεται από το εν λόγω φράγμα. Η περιοχή Κινούσας δεν πληροί τα βασικά κριτήρια που καθορίστηκαν για την επιλογή της γης που θα αρδεύεται από το Έργο Χρυσοχούς, δηλ. την άρδευση με βαρύτητα και τη γειτνίαση με τη συμπαγή περιοχή που θα αρδευθεί και, συνεπώς, δεν μπορεί να περιληφθεί στο Έργο Χρυσοχούς.

(β) Ανόρυξη γεωτρήσεων.

Το γεωτρητικό πρόγραμμα του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης για το υπόλοιπο του 1989 αποβλέπει, κυρίως, στην ανόρυξη γεωτρήσεων για υδρευτικούς σκοπούς. Θα εξεταστεί από την Επιτροπή Ερευνητικών Γεωτρήσεων η σκοπιμότητα ανόρυξης ερευνητικών γεωτρήσεων, μέσα στο 1990, στην περιοχή Κινούσας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιο Ευσταθίου και ληφθείσα στις 22 Ιουνίου 1989.

«Λόγω του ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Ασκά με την έλλειψη αποχετευτικού συστήματος είναι τεράστια, θα θέλαμε να πληροφορηθούμε πότε προγραμματίζει η αρμόδια υπηρεσία να αρχίσει την κατασκευή του αποχετευτικού έργου στην κοινότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιου Ευσταθίου.

«Σας πληροφορώ ότι για το χωριό Ασκάς έχει ετοιμαστεί αποχετευτικό σχέδιο λυμάτων που καλύπτει όλες τις προβληματικές περιοχές. Το σχέδιο θα εξεταστεί από ξένο εμπειρογνώμονα ο οποίος έχει μετακληθεί για τον έλεγχο σχεδίων αποχετευτικών συστημάτων διαφόρων χωριών και ο οποίος φτάνει στην Κύπρο περί το τέλος τρέχοντος μηνός. Αν δεν υπάρξει αντίθετη άποψη από τον εμπειρογνώμονα σ' ό,τι αφορά τα ετοιμασθέντα σχέδια, το έργο αναμένεται ν' αρχίσει πριν το τέλος του χρόνου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Πέτα και ληφθείσα στις 26 Ιουνίου 1989.

«Με μεγάλη ικανοποίηση πληροφορήθηκε ο αγροτικός κόσμος τα νέα μέτρα της κυβέρνησης Βασιλείου με τα οποία ελαττώνεται, όπως ανακοινώθηκε, στο μισό το κόστος της ηλεκτροδότησης στην ύπαιθρο.

Οι κάτοικοι όμως της Τεμπριάς με δικαιολογημένη πικρία ερωτούν:

Για πόσο ακόμη καιρό θα πληρώνουν για τις εσωτερικές τηλεφωνικές συνδιαλέξεις της κοινότητας το ίδιο ύψος με τις υπεραστικές συνδιαλέξεις;

Ζητούμε όπως η Βουλή ενημερωθεί σχετικά από την αρμόδια αρχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Πέτα.

«Σχετικά με τα τηλεφωνικά τέλη για τοπικές κλήσεις που καταβάλλουν οι κάτοικοι του χωριού Τεμπριά σας πληροφορώ ότι, όπως μας πληροφόρησε η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, όλα τα τηλέφωνα του χωριού έχουν συνδεθεί στο ίδιο τηλεφωνικό κέντρο κι έτσι το πρόβλημα έχει επιλυθεί.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Ιουνίου 1989.

«Γιατί αποφεύγουμε να μετακαλέσουμε τους Έλληνες επιστήμονες σε θέματα ενέργειας κι ιδιαίτερα περιβάλλοντος, πράγμα που θα 'χει και τις πιο κάτω θετικές επιπτώσεις.

1. Οι 'Ελληνες επιστήμονες μπορούν να προσφέρουν δωρεάν ή/και μ' ελάχιστες δαπάνες τις υπηρεσίες τους.

2. Υπάρχει η δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας με τους επηρεαζόμενους κάτοικους, πράγμα που συνάδει και με τις προδιαγραφές της UNEP (United Nations Environmental Programme) και της ΕΟΚ.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Ιουλίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι σύμφωνα με τη μέχρι τώρα πρακτική οι υπηρεσίες ειδικών εξασφαλίζονται είτε με βάση διάφορα Προγράμματα Τεχνικής Βοήθειας προς την Κύπρο είτε με απευθείας εργοδότηση κατόπιν μειοδοτικού διαγωνισμού. Στην πρώτη περίπτωση η επιλογή γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια του Οργανισμού/Κράτους που χρηματοδοτεί την αποστολή και στη δεύτερη σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες του Συμβουλίου Προσφορών.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι την εφαρμογή του Προγράμματος 'Εξοικονόμηση Ενέργειας στις Αγροτικές Βιομηχανίες', διάρκειας 5 μηνών, ανέλαβαν 'Ελληνες με Κύπριους Επιστήμονες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Ιουνίου 1989.

«Γιατί η Α.Η.Κ. τόσο για προαγωγές όσο και για προσλήψεις έχει ως κριτήριο την εισδοχή στο Ι.Ε.Ε. (Institution of Electrical Engineers) του Λονδίνου, πράγμα που διαιωνίζει τη μεταποικιακή εξάρτηση, ενώ δεν δέχεται απευθείας τα πτυχία των Πολυτεχνικών Σχολών της Ελλάδας (Μετσοβείου, Πολυτεχνείων Πάτρας και Θεσσαλονίκης) και ενώ η ΕΟΚ τ' αναγνωρίζει σ' επίπεδο masters;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Λόγω του γεγονότος ότι στην Κύπρο δεν υπάρχει ούτε Τεχνικό Επιμελητήριο ούτε οποιοσδήποτε άλλος κρατικός οργανισμός αναγνώρισης ή σύγκρισης της ισοτιμίας των πτυχίων των διαφόρων πανεπιστημίων, η Αρχή Ηλεκτρισμού, προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι μηχανικοί οι οποίοι εκάστοτε προσλαμβάνονται είναι επαρκώς καταρτισμένοι και υψηλού ακαδημαϊκού επιπέδου, συμπεριέλαβε στα Σχέδια Υπηρεσίας των θέσεων Βοηθού Ηλεκτρολόγου Μηχανικού και Βοηθού Μηχανολόγου Μηχανικού, πρόνοια που διαλαμβάνει όπως οι υποψήφιοι για τις θέσεις αυτές προσκομίσουν βεβαίωση ότι δύνανται να γίνουν μέλη των αντίστοιχων Βρετανικών Ινστιτούτων, (Ινστιτούτο Ηλεκτρολόγων Μηχανικών (IEE) και Ινστιτούτο Μηχανολόγων Μηχανικών (IMech. E) χωρίς ωστόσο να τους υποχρεώνει να γίνουν μέλη, και

(β) πάγια θέση της Αρχής Ηλεκτρισμού είναι όπου υπάρχει Κυπριακός Οργανισμός αναγνώρισης, να χρησιμοποιείται αυτός και όχι ξένος, π.χ. στην περίπτωση του Σχεδίου Υπηρεσίας για τη θέση Βοηθού Πολιτικού Μηχανικού, η Αρχή έθεσε ως προϋπόθεση για διορισμό την εγγραφή του ενδιαφερόμενου στο Κυπριακό Συμβούλιο Εγγραφής Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 29 Ιουνίου.

«Για την πλήρωση του κριτηρίου της νομιμότητας των υποστατικών των εκτοπισθέντων Κοτσιάτη αναφέρθηκε (στις 12.6.1989) ο έντιμος Υπουργός Γεωργίας στην υπό ημερομ. 31.1.1989 (ΕΓ' 376) ερώτησή μας και στην κατά συνέπεια αδυναμία παραχώρησης στους πληγέντες βοήθειας.

Επειδή όμως πιστεύουμε πως πέρα από τη νομική πτυχή υπάρχει κι η ηθική πλευρά του όλου θέματος -ιδιαίτερα όταν πρόκειται για εκτοπισθέντες- κι επειδή πέρα από τις ζημιές του χειμώνα η ίδια κοινότητα πλήγηκε κι από χαλάζι -που σ'ορισμένες περιπτώσεις, όπως π.χ. στην ελαιοδενδροκαλλιέργεια κ.ά καλλιέργειες (που καταστράφηκαν σε ύψος 75%), δεν καλύπτεται η ζημιά από τον ΟΓΑ- του περασμένου Μάη, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα αν στοχοθετεί:

ι. Την επαναστάθμιση του όλου θέματος.

ιι. Την επανασταθμική προσέγγισή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η προϋπόθεση της νομιμότητας, όσον αφορά την ανέγερση των υποστατικών, δεν είναι δυνατό να παραβλεφθεί για τη δανειοδότηση των πληγέντων, για λόγους αρχής.

Για τις άλλες ζημιές στην περιοχή Κοτσιάτη, συμπληρωματικά σας πληροφορώ τα εξής: 'Οσον αφορά τους γεωργούς των οποίων τα σιτηρά πλήγηκαν από χαλάζι, αυτοί θα αποζημιωθούν από τον Ο.Γ.Α., με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία. Εξάλλου, η μειωμένη καρποφορία των ελαιόδενδρων οφείλεται βασικά στις δυσμενείς καιρικές συνθήκες, που επικράτησαν κατά το στάδιο της ανθοφορίας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 30 Ιουνίου 1989.

«Πρόσβαση άμεση προς την κοινότητα Μαθιάτη για τους προερχόμενους από τη Λεμεσό ζητούν οι κάτοικοι καθώς και κατάλληλες σηματοδοτήσεις στην υφιστάμενη πρόσβαση.

Πώς αντικρίζεται αρμόδια το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 1 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«'Οταν περί τον ερχόμενο Οκτώβριο συμπληρωθεί και παραδοθεί στην κυκλοφορία ο κόμβος Αγίας Βαρβάρας, θα υπάρχει άμεση πρόσβαση για τους προερχόμενους από την κατεύθυνση της Λεμεσού προς Αγία Βαρβάρα-Μαθιάτη-Λυθροδόντα με την απαραίτητη σήμανση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 30 Ιουνίου 1989.

«Κατάλληλες σηματοδοτήσεις, τουλάχιστο, στην κύρια στροφή του δρόμου - που βρίσκεται στο μέσο της κοινότητας- προς το Λυθροδόντα ζητούν οι κάτοικοι Μαθιάτη, γιατί σημειώθηκαν (λόγω της απότομης στροφής) ατυχήματα κι εγκυμονούνται κίνδυνοι και για άλλα.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το θέμα της οδικής ασφάλειας στην κύρια στροφή του δρόμου προς Λυθροδόντα, μέσω της κοινότητας Μαθιάτη, μελετήθηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το οποίο τοποθέτησε κατάλληλες προειδοποιητικές πινακίδες στη στροφή.

Με την πιο πάνω διευθέτηση αναμένεται να βελτιωθεί η οδική ασφάλεια στο τμήμα του δρόμου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 30 Ιουνίου 1989.

«Ο κοινοτάρχης Μαθιάτη Ιωάννης Τσιάτσιος κ.ά. κάτοικοι -με τους οποίους συζητήσαμε ψες σ' επιτόπια επίσκεψή μας στην κοινότητα το περιεχόμενο επιστολής του Υπουργού Συγκοινωνιών σ' απάντηση σχετικής ερώτησης συναδέλφου (ΕΓ' 544) εκθέτοντας τα επιχειρήματα για την επιτακτική ανάγκη ασφαλτόστρωσης του δρόμου Μαθιάτη - Σιας μικρότερου από 5 χιλιόμετρα, προβάλλουν σειρά από σοβαρά επιχειρήματα, όπως:

ι. Κατά τη διάρκεια του χειμώνα ο υφιστάμενος χωματόδρομος καθίσταται εντελώς απροσπέλαστος για τους κατοίκους -μ'αποτέλεσμα να μην μπορούν να καλλιεργήσουν τα κτήματά τους, αφού αποκόπτονται από την κτηνοτροφική τους ζώνη, ενώ σ'ανεπιτυχείς απόπειρες (όπως π.χ. κατά τον περσινό χειμώνα) προσπέλασης, τ' αυτοκίνητα παγιδεύτηκαν και ρυμουλκήθηκαν με τη βοήθεια χωριανών- ενώ το καλοκαίρι καθίσταται δύσβατος.

ιι. Ο δρόμος είναι ζωτικότατης σημασίας, γιατί χρησιμοποιείται σε ψηλό βαθμό από τους κατοίκους των δυο κοινοτήτων. Συνδέει επίσης τους κατοίκους των επαρχιών Λεμεσού και Λάρνακας με τα διαμερίσματα Ορεινής και Πιτσιλιάς καθώς και τη Μονή Μαχαιρά.

ιιι. Δόθηκαν εδώ και αρκετά τώρα χρόνια επίσημες διαβεβαιώσεις για ασφαλτόστρωσή του.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο την υποβολή του έντονου αιτήματος για τη σταδιακή μεν, μα άμεση έναρξη των διαδικασιών ασφαλτόστρωσής του;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ασφαλτόστρωση του δρόμου Σιας-Μαθιάτη σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ο χωματόδρομος που ενώνει το Μαθιάτη με τη Σια μήκους 5 χλμ. υπάγεται στη δικαιοδοσία του Υπουργείου Εσωτερικών. Θα προωθηθεί η ένταξη του δρόμου

αυτού σ' ένα από τα Σχέδια Οδικής Ανάπτυξης που δανειοδοτούνται από ξένους οργανισμούς και εφόσον πληρούνται τα ελάχιστα τεχνοοικονομικά κριτήρια, θα βελτιωθεί σύντομα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 30 Ιουνίου 1989.

«Την ανάληψη της λειτουργίας από μέρους του κράτους του ιδιωτικού νηπιαγωγείου της κοινότητας ζητούν οι κάτοικοι Μαθιάτη λόγω των πολλών και γνωστών οικονομικών κι άλλων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, όπως είναι η έλλειψη καλλιεργήσιμου κλήρου. το

65-70% της καλλιεργήσιμης γης ανήκει σε Τ/Κ και μέγιστο μέρος αυτής δόθηκε σε μη κατοίκους της κοινότητας, ενώ 20% του υπόλοιπου κλήρου είναι χαλίτικα.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Μέσα στα πλαίσια της νέας πολιτικής για την προδημοτική εκπαίδευση που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 10 Αυγούστου 1989, το Κοινοτικό Νηπιαγωγείο Μαθιάτη θα επιχορηγηθεί με ποσό £2,800 κατά τη σχολική χρονιά 1989-90.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 10 Ιουλίου 1989.

«Στην ερώτησή μου ΕΓ' 542 ημερομ. 22/4/89 σχετικά με την κατάσταση του Δημοτικού Σχολείου Αγίας Φύλας, το αρμόδιο Υπουργείο απάντησε στις 7/6/89 ως ακολούθως:

'Εχουν κατακυρωθεί προσφορές για επισκευές και γενική συντήρηση του Δημοτικού Σχολείου Αγίας Φύλας.'

Σήμερα 7/7/89 ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Γονέων του ίδιου σχολείου κος Αντώνης Βαλανίδης, στον οποίο κοινοποίησα την απάντηση του Υπουργείου, μου ανέφερε ότι σήμερα ο κος Κουπεπίδης των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας απαντώντας σε τηλεφωνική έκκλησή του για επίσπευση των εργασιών την καλοκαιρινή περίοδο τον πληροφόρησε πως ακόμα δεν κατακυρώθηκαν οι προσφορές.

'Οπως τόνισα στην ερώτησή μου ημερ. 22/4/89, η κατάσταση του σχολικού κτιρίου κρίνεται από τους γονείς σαν επικίνδυνη για την ασφάλεια των παιδιών τους αλλά και για τους δασκάλους. (Οι ρωγμές στις δοκούς προχωρούν σε βάθος, έπεσαν σουβάδες, το σίδερο σε ορισμένες δοκούς είναι εκτεθιμένο στις καιρικές συνθήκες, ενώ σε άλλη περίπτωση οριζόντια δοκός αποσυνδέθηκε και στερεώθηκε με πασαμάνο.)

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:-

1) Αν κατακυρώθηκαν ή όχι οι προσφορές.

2) Αν κατακυρώθηκαν, την ημερομηνία κατακύρωσης και το ποσό.

3) Πότε θα αρχίσουν και πότε θα συμπληρωθούν οι εργασίες; Στην ερώτησή μου στις 22/4/89 ζητούσα από το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

1) Πότε θα επιδιορθωθούν οι ζημιές;

2) Ποιο είναι το μέγεθος των ζημιών;

3) Θεωρούνται δικαιολογημένες οι ζημιές και αν όχι πού αποδίδονται (πιθανές παραλείψεις του εργολάβου - ανεπαρκής επίβλεψη);

Το Υπουργείο περιορίστηκε να απαντήσει στην πρώτη ερώτηση το περιεχόμενο της οποίας αμφισβητείται τώρα από τις Τεχνικές Υπηρεσίες. Επειδή πρόκειται για καινούργιο κτίριο το οποίο παρουσιάζει αδικαιολόγητες ζημιές, παρακαλείται το Υπουργείο να απαντήσει και στις άλλες ερωτήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Για τη συντήρηση του κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου Αγίας Φύλαξης (19ου Δημοτικού Σχολείου Λεμεσού) προκηρύχθηκαν δύο φορές προσφορές η πρώτη με λήξη τη 19.5.1989 και η δεύτερη με λήξη την 7.7.1989.

Την πρώτη φορά υποβλήθηκαν δύο προσφορές οι οποίες όμως κρίθηκαν πολύ ψηλές, γι' αυτό και ακολούθησε η προκήρυξη προσφορών για δεύτερη φορά.

Η χαμηλότερη προσφορά από £4.550 κατακυρώθηκε στις 22.7.1989 και οι σχετικές εργασίες άρχισαν στις 24.8.1989 με υποχρέωση του εργολάβου να τις συμπληρώσει σε δύο μήνες, δηλ. μέχρι τις 24.10.1989. Οι εργασίες προχωρούν με γρήγορο ρυθμό και όπως ελπίζεται θα συμπληρωθούν νωρίτερα από την υποχρέωση του εργολάβου.

Όσον αφορά τις ατέλειες που έχουν παρατηρηθεί στο κτίριο, συστάθηκε ειδική επιτροπή από πολιτικούς μηχανικούς, δημόσιους υπαλλήλους, η οποία στην έκθεσή της αναφέρει μεταξύ άλλων ότι 'οι ρωγμές αυτές δεν είναι στατικής φύσεως, όμως επιβάλλεται η άμεση προστασία του οπλισμού, από περαιτέρω οξείδωση, για να αποφευχθούν μελλοντικά στατικά προβλήματα'.

Ευθύνη σύμφωνα με την έκθεση φέρει ο εργολάβος ο οποίος λόγω ελλιπούς επίβλεψης από μέρους των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας , οφειλόμενης στην ανεπάρκεια προσωπικού, δεν τήρησε αυστηρά το σχέδιο όσον αφορά την κατασκευή των κολόνων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 5 Ιουλίου 1989.

«Σε μερικούς ειδικούς αστυνομικούς που μεταπήδησαν σε ημικρατικούς οργανισμούς ή τη Δημόσια Υπηρεσία δεν αναγνωρίζονται τα έτη υπηρεσίας τους (ως ειδικών αστυνομικών) για σκοπούς σύνταξης.

Πώς αντικρίζει το αρμόδιο Υπουργείο το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στην περίπτωση των ειδικών αστυνομικών που διορίζονται στη Δημόσια Υπηρεσία ή στην Αστυνομία πάνω σε μόνιμη βάση η προϋπηρεσία τους ως ειδικών αστυνομικών αναγνωρίζεται για σκοπούς συντάξεως δυνάμει του Κανονισμού 21(α) των περί Συντάξεων Κανονισμών.

Στην περίπτωση των ειδικών αστυνομικών που διορίζονται σε ημικρατικούς οργανισμούς το θέμα της αναγνώρισης ή μη της προϋπηρεσίας τους ως ειδικών αστυνομικών ρυθμίζεται από τους σχετικούς Κανονισμούς του οικείου ημικρατικού οργανισμού. Εξ όσων έχουμε υπόψη μας οι Κανονισμοί των ημικρατικών οργανισμών δεν αναγνωρίζουν τέτοια προϋπηρεσία.»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 5 Ιουλίου 1989.

«Ο επισυνημμένος χάρτης της Κύπρου είναι χάρτης που παρουσιάστηκε από απόφοιτο κυπριακού Λυκείου που παρακάθησε σε πρόσφατες κρατικές εξετάσεις και 'συμπληρώθηκε' προσηκόντως με:

(ι) Την ένδειξη 'τουρκοκρατούμενες περιοχές' σε τμήμα που σημειώνεται στο χάρτη.

(ιι) Την αναφορά πως: (α) ο πληθυσμός της Κύπρου είναι 70.000 και (β) οι πρόσφυγες 30.000.

(ιιι) Τη σήμανση της Αμμοχώστου στην Πάφο, της Κερύνειας στην Επισκοπή, του Ακάμα στ' ακρωτήρι του Απ. Ανδρέα, της Λάρνακας στο ακρωτήρι Κορμακίτη, της Πάφου στην περιοχή της Ακανθούς, με το Τρόοδος ελλιμενισμένο στον κόλπο Αμμοχώστου,κτλ.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα (αν περιήλθε σε γνώση του αυτό το γραπτό κι αν προβληματίστηκε στο περιεχόμενο ή/και στις τυχόν προθέσεις του υποψηφίου):

(ι) Πώς δικαιολογείται απόφοιτος Λυκείου με αυτή την 'κατάρτιση';

(ιι) Τι είδους απελευθερωτικό αγώνα μπορούμε να διεξάγουμε με τέτοιο 'γνωστολογικό' επίπεδο; και

(ιιι) Υπάρχουν κι άλλες τέτοιες ενδείξεις -που περνούν απαρατήρητες από το λαό- επιπέδου ανάλογου από μέρους αποφοίτων του λυκειακού μας κύκλου;»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αντίδραση από το Υπουργείο Παιδείας στην Ερώτηση του κ. Πέτρου Στυλιανού σχετικά με το θέμα αποφοίτου Λυκείου που αγνοούσε στοιχειώδεις γεωγραφικές γνώσεις υπήρξε ύστερα από τη δημοσίευσή της σε διάφορες εφημερίδες και τα σχόλια που ακολούθησαν.

Το παράδειγμα της άγνοιας ενός υποψηφίου δεν αντανακλά την πραγματικότητα που επικρατεί στα σχολεία μας αναφορικά με τα γνωσιολογικά επίπεδα της εκπαίδευσής μας και δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για γενικεύσεις και εξαγωγή συμπερασμάτων.

Το Υπουργείο Παιδείας ωστόσο προβληματίστηκε για το περιεχόμενο και τις τυχόν προθέσεις του υποψηφίου και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο υποψήφιος ενδεχομένως να ενήργησε από αντίδραση ή να εξέφραζε κάποια διαμαρτυρία.

Επιθυμώ να σας διαβεβαιώσω πως μόνιμος στόχος του Υπουργείου Παιδείας είναι η διατήρηση και βελτίωση της εκπαίδευσης που παρέχεται στα σχολεία μας, γιατί πιστεύουμε κι εμείς πως με αυτό τον τρόπο συμβάλλουμε στον απελευθερωτικό αγώνα που διεξάγει ο λαός μας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 4 Ιουλίου 1989.

«Επειδή, όπως είναι γνωστό, ο αρχαιοκάπηλος Luigi Palma di Cesnola σύλησε και πούλησε στο Μητροπολιτικό Μουσείο της Νέας Υόρκης χιλιάδες έργα κυπριακής τέχνης από τη νεολιθική μέχρι και τη μεσαιωνική περίοδο της ιστορίας της Κύπρου (τα αριστουργήματα της κυπριακής αρχαϊκής τέχνης, θησαυρούς της Λάμπουσας, σαρκοφάγους από τις περιοχές Γόλγων, Δαλιού καθώς και άλλα ανεκτίμητα έργα), παρακαλούνται τα αρμόδια Υπουργεία (Εξωτερικών, Συγκοινωνιών και Έργων και Παιδείας) να ενημερώσουν το Σώμα:

(ι) Σε ποια επίσημα διαβήματα και παραστάσεις έχουν προβεί προς την επίσημη αμερικανική πλευρά ή/και τη διεύθυνση του Μουσείου για απόδοση των κλεμμένων, αναντικατάστατων μουσειακών αρχαιολογικών θησαυρών μας, και

(ιι) αν, πότε και πώς προγραμματίζουν να μεθοδεύσουν μια τέτοια προσπάθεια και κίνηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Αρχαιοτήτων) από το 1985 καταβάλλει έντονες προσπάθειες για επαναπατρισμό της συλλογής Cesnola και άλλων Κυπριακών Αρχαιοτήτων από το Μητροπολιτικό Μουσείο της Νέας Υόρκης, οι οποίες όμως μέχρι στιγμής δεν καρποφόρησαν γιατί προσέκρουσαν στην αρνητική στάση των ιθυνόντων του Μουσείου.

(β) Οι ενέργειές μας θα συνεχιστούν μέχρι την επίτευξη του πιο πάνω σκοπού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 13 Ιουλίου 1989.

«Βρισκόμαστε στο δεύτερο εξάμηνο του 1989 και ακόμη οι αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους δεν έχουν χρησιμοποιήσει το ποσό των πενήντα χιλιάδων λιρών (Αρ. £50.000) για την ανέγερση νέων οικημάτων των Κέντρων Νεότητας.

Απ' ό,τι γνωρίζω ποσό 30 χιλ. λιρών βρίσκεται στη δικαιοδοσία του Υφυπουργού παρά τω Προέδρω κυρίου Πάτροκλου Σταύρου, ενώ οι άλλες 20 χιλ. λίρες στο Υπουργείο Εργασίας (Τμήμα Ευημερίας). Το ποσό των 30 χιλ. λιρών εξασφαλίστηκε μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού και οι 20 χιλ. λίρες από το ΤΑΕΠ.

Επειδή το θέμα της σύστασης του Φορέα Νέας Γενιάς βρίσκεται ακόμη στη Βουλή, και επειδή 4 Κέντρα Νεότητας μη εκτοπισμένα και 1 Κέντρο Νεότητας εκτοπισμένων έχουν υποβάλει αίτηση για ανέγερση οικημάτων στην επαρχία Λεμεσού, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο γιατί δεν προχωρά στη χρηματοδότηση των πιο πάνω Κέντρων Νεότητας, εφόσον είναι γνωστή η χρονοβόρα διαδικασία της εξασφάλισης άδειας οικοδομής από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, πριν εκπνεύσει το 1989;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«1. Στον Προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ για το 1989 στο Κεφ. 21.25 - 'Αρθρο 12.819 του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας εγκρίθηκε το ποσό £25,000.

Από το ποσό αυτό παραχωρήθηκαν:

—Για την έναρξη της ανέγερσης των οικημάτων των Κέντρων Νεότητας του Οικισμού Δασάκι 'Αχνας, του Συνοικισμού Παραλιμνίου και του Συνοικισμού Δερύνειας £21,000

—Για τη συμπλήρωση της ανέγερσης του οικήματος του Κέντρου Νεότητας του Οικισμού Καμάρες Π Λάρνακας £ 2,725 και

—Για την επιδιόρθωση του οικήματος του Κέντρου Νεότητας Αυδήμου Λεμεσού£ 1,700

2. Σε προηγούμενα χρόνια παραχωρείτο στο Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας κονδύλι για σκοπούς ανέγερσης μη προσφυγικών Κέντρων Νεότητας -Προϋπολογισμός Αναπτύξεως Κεφ. 26Δ. Κατά το 1989 ποσό £50,000 έχει περιληφθεί με διαφορετική μορφή στο άρθρο 349 «Υπηρεσίες Νεολαίας» του Κεφ. 28Δ - Νεολαία. Το ποσό αυτό αναμένεται να αρχίσει να κατανέμεται κατά τον προσεχή Σεπτέμβριο.

3. Βάσει της πιο πάνω αλλαγής, όλες οι ανάγκες των Κέντρων Νεότητας για σκοπούς ανέγερσης, επιδιορθώσεων, βελτιώσεων και εξοπλισμού διαβιβάστηκαν από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στη Γραμματεία Νέας Γενιάς για μελέτη και προώθηση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 14 Ιουλίου 1989.

«Οι κάτοικοι τριών πολυκατοικιών (36 διαμερισμάτων) της Οδού Ναυσικάς στον οικισμό 'Αγιος Γεώργιος Παλουριώτισσας εκφράζουν (στην τελευταία επίσκεψή μας στον οικισμό, στις 11 Ιουλίου 1989) έντονα παράπονα για την ακαταλληλότητα των ντεπόζιτων νερού που γεμίζουν με λάσπη με άμεσο κίνδυνο για την υγεία των κατοίκων από μολυσματικές αρρώστιες. Ζητούν για τούτο ως υπαλλακτική διαδικασία την άμεση αντικατάσταση των ντεπόζιτων και την απευθείας διασωλήνωση νερού σε κάθε διαμέρισμα, όπως γίνεται και σε άλλες πολυκατοικίες.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 14 Ιουλίου 1989.

«Κάτοικοι του οικισμού Ανθούπολης μας εξέφρασαν στην τελευταία επίσκεψή μας στον οικισμό (12.7.89) παράπονα για τη χαμηλή ποιότητα των ειδών υγιεινής του οικισμού, που είχε σαν αποτέλεσμα την ουσιαστική αχρήστευσή τους.

Εξάλλου άλλος αριθμός κατοίκων ανέφερε πως τοποθέτησαν οι ίδιοι από μόνοι τους (αγοράζοντας την ξυλεία και πληρώνοντας εργατοτεχνίτες) τα παραθυρόφυλλα (περσιάνες) των οικιστικών τους μονάδων. Ζητούν για τούτο την

εκτίμηση και καταβολή της σχετικής δαπάνης, μιας και το κράτος (ανταποκρινόμενο στις εκκλήσεις του προσφυγικού δυναμικού) ολοκλήρωσε αργότερα το στεγαστικό πρόγραμμα με την προσθήκη παραθυρόφυλλων τόσο στον πιο πάνω οικισμό όσο κι αλλού.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 14 Ιουλίου 1989.

«Το οξύτατο υδρευτικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Ανθούπολη μας ανέπτυξαν στις 12.7.89 οι κάτοικοι της κοινότητας. Συγκεκριμένα μας αναφέρθηκε πως για τρεις μέρες η ύδρευσή τους (από τις ιδιωτικές πηγές Σωτηριάδη) γίνεται κατά πολύ περιορισμένα (3-4 ώρες) χρονικά διαστήματα το 24ωρο.

Οι κάτοικοι γι'αυτό ζητούν όπως ενταχθούν στο σχέδιο ύδρευσης του Δήμου Λακατάμιας με την ταυτόχρονη ένταξη στο σχέδιο των ιδιωτικών πηγών ύδρευσής τους.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 14 Ιουλίου 1989.

«Διαπιστούται μόνιμη και μεγάλης έκτασης ρύπανση της θάλασσας στην περιοχή του ποταμού Λιοπετρίου λόγω της λειτουργίας ιχθυοτροφείου στην περιοχή και της διοχέτευσης των λυμάτων τούτου (κυρίως των τροφών) στη θάλασσα.

Η ως άνω ρύπανση επιτρέπει την ανάπτυξη φυτικών οργανισμών μέσα στα θαλάσσια νερά, γεγονός το οποίο, αν αφεθεί να συνεχιστεί, θα καταστρέψει πλήρως τη θαυμάσια θάλασσα της περιοχής. Περαιτέρω από τη ρύπανση προκαλείται έντονη δυσοσμία σ'ολόκληρη την περιοχή.

Επειδή τελευταία το πρόβλημα της ρύπανσης των θαλάσσιων νερών μας και το πρόβλημα της μόλυνσης της ατμόσφαιρας έγινε μόνιμο φαινόμενο, η παραπέρα επέκτασή του θα πρέπει να αντιμετωπίζεται άμεσα και αποτελεσματικά. Και επειδή μέχρι σήμερα δεν έγινε τίποτε προς αυτή την κατεύθυνση, παρά τις επανειλημμένες διαμαρτυρίες και καταγγελίες των κατοίκων, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:-

1) Προτίθεται και πότε να λάβει μέτρα προστασίας της θαλάσσιας περιοχής του ποταμού Λιοπετρίου;
2) Γιατί μέχρι σήμερα δεν πάρθηκαν μέτρα παρεμπόδισης της ρύπανσης και της οχληρίας;»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή, Νίκο Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 14 Ιουλίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς προτίθεται ν'αντιμετωπίσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι συνοικισμοί και οι αυτοστεγάσεις της περιοχής Λατσιών.

Συνοπτικά τα κυριότερα προβλήματα των περιοχών αυτών έχουν ως ακολούθως:

Συνοικισμός Αγίου Ελευθερίου

1. Επιδιόρθωση των κατοικιών, συντήρηση των υδραυλικών εγκαταστάσεών τους και εγκατάσταση ηλιακών θερμοσιφώνων καθώς και παροχή αποζημίωσης σε όσους έχουν τοποθετήσει δικούς τους θερμοσίφωνες.
2. Βελτίωση του οδικού δικτύου και φωτισμού.

Συνοικισμός Αποστόλου Ανδρέα

1. Βελτίωση του αποχετευτικού συστήματος.
2. Επιδιόρθωση ή συμπλήρωση πεζόδρομων της οδού 25ης Μαρτίου.

Αυτοστέγαση Λατσιών

Παραχώρηση βοήθειας για αλλαγή οροφής και επέκταση των κατοικιών.

Επίσης γενικό αίτημα των συνοικισμών και αυτοστεγάσεων της περιοχής Λατσιών είναι η παραχώρηση χαλίτικης γης για επέκταση του κοιμητηρίου Λατσιών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 14 Ιουλίου 1989.

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στην Επισκοπή οι πρόσφυγες κάτοικοι μου ανέφεραν ότι υπάρχει ανάγκη να επιλυθούν διάφορα προβλήματά τους μεταξύ των οποίων και τα πιο κάτω:

1. Διάνοιξη οικοπέδων σε χαλίτικη γη και διάθεσή τους σε ενδιαφερόμενους πρόσφυγες.
2. Ανέγερση κατοικιών από την κυβέρνηση για στέγαση άπορων οικογενειών.
3. Καθαρισμός των κενών χώρων στις περιοχές που διαμένουν πρόσφυγες και αξιοποίηση τούτων.
4. Καθυστέρηση στην επιδιόρθωση των τουρκοκυπριακών σπιτιών, παρόλο που δόθηκε υπόσχεση πως η όλη εργασία θα τέλειωνε το 1987.
5. Γιατί δεν έχει δοθεί το ποσό των £1,250.- που εγκρίθηκε για τη δημιουργία χώρων πρασίνου και πάρκων;
6. Υπάρχει ανάγκη επιδιόρθωσης και ασφαλτόστρωσης του χώρου μπροστά στο Γυμνάσιο.
7. Επιδότηση αγωγίου για τους μαθητές του δημοτικού σχολείου.
8. Δημιουργία πεζοδρομίων στους συνοικισμούς.

Για τα πιο πάνω ερωτάται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να τα επιλύσει.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 14 Ιουλίου 1989.

«Σ'επίσκεψή μου στους πρόσφυγες Τραχωνίου διαπίστωσα την ανάγκη επίλυσης των πιο κάτω προβλημάτων:-

1) Ενώ το 12ο Γυμνάσιο κτίστηκε για τις ανάγκες των κοινοτήτων Τραχώνι, Ασώματος, Ακρωτήρι και Ζακάκι, εντούτοις οι αρμόδιες υπηρεσίες προτίθενται να στέλλουν τους μαθητές των κοινοτήτων

αυτών στον Αγιο Αντώνιο στο 9ο Γυμνάσιο που βρίσκεται πολύ μακριά σε σχέση με τις ανωτέρω κοινότητες, με αποτέλεσμα οι πρόσφυγες να ταλαιπωρούνται και να υφίστανται πρόσθετα αδικαιολόγητα έξοδα.

2) Υπάρχει ανάγκη επίστρωσης με άσφαλτο του δρόμου από Τραχώνι προς Λεμεσό, γιατί αυτός έχει γίνει αδιάβατος.

3) Υπάρχει ανάγκη διάνοιξης νέων οικοπέδων για τις ανάγκες νέων ζευγαριών.

Ερωτάται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να επιλύσει ικανοποιητικά για τους ενδιαφερόμενους πρόσφυγες τα ανωτέρω προβλήματα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 14 Ιουλίου 1989.

«Από μερικά χρόνια οι υπεύθυνοι παραλιακού ξενοδοχείου στο δρόμο Λάρνακας - Δεκέλειας έκτισαν παράνομα υποστατικά (5Χ10 περίπου μέτρα) πάνω στην άμμο της παραλίας, μπροστά από το ξενοδοχείο, που λειτουργεί σαν περίπτερο πώλησης διάφορων ειδών χωρίς άδεια.

Στις 11.7.89 συνεργείο της επαρχιακής διοίκησης Λάρνακας συνοδευόμενο από αστυνομικούς άρχισε να κατεδαφίζει το παράνομο υποστατικό. Η κατεδάφιση όμως σταμάτησε ξαφνικά και το συνεργείο αποχώρησε ύστερα από επείγουσα προσωπική εντολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών κ. Χατζηπαναγιώτου. Στη συνέχεια το περίπτερο επισκευάστηκε και συνεχίζει τη λειτουργία του.

Δεδομένου ότι για πολύ μικρότερα αδικήματα στον ίδιο χώρο, όπως η τοποθέτηση αντικειμένων για θαλάσσια σπορ χωρίς άδεια, έχουν ασκηθεί δεκάδες ποινικές διώξεις εναντίον προσφύγων βιοπαλαιστών και έχουν γίνει από την αστυνομία κατασχέσεις αντικειμένων αξίας πέραν των 20,000 λιρών, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή:-

1. Γιατί ο νόμος εφαρμόζεται εκλεκτικά;
2. Γιατί ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών παρενέβη, για να καλύψει την παρανομία και να σταματήσει την εφαρμογή του νόμου;
3. Μήπως ορισμένοι δικαιούνται να παρανομούν για να πολλαπλασιάζουν τα κέρδη τους, ενώ ο νόμος υπάρχει και λειτουργεί μόνο εναντίον των προσφύγων βιοπαλαιστών που δεν διαθέτουν υψηλές διασυνδέσεις;
4. Πού είναι η συνταγματικά κατοχυρωμένη ίση μεταχείριση των πολιτών από το νόμο και το κράτος;»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 15 Ιουλίου 1989.

«Σύμφωνα με στοιχεία της Παγκύπριας Γυναικείας Κίνησης 'Επιστροφή', το ΡΙΚ ζήτησε, για να μεταδώσει τις ανακοινώσεις και τα διάφορα μηνύματα της Κίνησης αναφορικά με την ολονύκτια ειρηνική εκδήλωση - πορεία προς τα κατεχόμενα εδάφη μας (που θα πραγματοποιηθεί τη νύκτα της Τετάρτης, 19.7.89), το ποσό των £2,100!, ενώ παράλληλα -σύμφωνα με τις ίδιες πηγές- λογοκρίθηκε και παραγράφηκε/συντμήθηκε η έκκληση της Γυναικείας Κίνησης:

'Γυναίκες για άλλη μια φορά να πορευτούμε στα κατεχόμενα εδάφη μας'.

Ερωτάται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Αληθεύει αυτή η εντελώς αδιανόητη και απαράδεκτη τακτική ενός ουσιαστικά επίσημου μέσου μαζικής επικοινωνίας; Και

2. Από πότε εμπορευματοποιήθηκε ο αγώνας επιστροφής;»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 15 Ιουλίου 1989.

«Αίτημα της κοινότητας Ευρύχου -όπως μας εκτέθηκε από το Συμβούλιο Ευρύχου σ'επιτόπια, στις 3.7.89 επίσκεψή μας- είναι όπως το νοσοκομείο τους επανδρωθεί με όλο το αναγκαίο προσωπικό, για να λειτουργεί σε εικοσιτετράωρη βάση, όπως συνέβαινε από την ίδρυσή του μέχρι πρόσφατα.

Το επιχείρημα πως η περιοχή Σολέας εξυπηρετείται από το νοσοκομείο Κυπερούντας δεν μπορεί να σταθεί, γιατί τούτο -ειδικότερα στους χειμερινούς μήνες- είναι τελείως απρόσιτο λόγω καιρικών συνθηκών (χιονοπτώσεις, παγετός) και γιατί δεν υπάρχει συγκοινωνιακή σύνδεση, με αποτέλεσμα η μετάβαση να γίνεται με ταξί πράγμα που στοιχίζει £5.- £7.- ενώ η μετάβαση στη Λευκωσία £1.-

Από έρευνα που γίνηκε τα 95% των ασθενών της περιοχής Σολέας ζητούν ιατρική περίθαλψη στο νοσοκομείο Ευρύχου, ενώ όλα τα χωριά της περιοχής Σολέας, μέσω των κοινοταρχών τους, ζήτησαν την επάνδρωση του νοσοκομείου Ευρύχου σε ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό και τη λειτουργία του σε εικοσιτετράωρη βάση, γεγονός που την αναγκαιότητά του διαπιστώσαμε σ' επίσκεψή μας στο νοσοκομείο τη νύκτα της 3.7.89.

Η επάνδρωση του νοσοκομείου Ευρύχου εξυπηρετεί ευρύτερους στόχους του προγράμματος αποκέντρωσης και αναζωογόνησης της υπαίθρου.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 15 Ιουλίου 1989.

«Οι κάτοικοι Ευρύχου ζητούν την ενίσχυση του Γραφείου Επάρχου Ευρύχου, το οποίο εξυπηρετεί Σολέα-Μαραθάσα-Τηλλυρία, με διοικητικό και γραφειακό προσωπικό. Σημειώνεται πρόσθετα πως η θέση του Βοηθού Επαρχιακού Επόπτη της περιοχής παραμένει κενή από ένα και περισσότερο χρόνο.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 15 Ιουλίου 1989.

«Αίτημα της κοινότητας Ευρύχου είναι η ανέγερση ξεχωριστών υποστατικών στην Ευρύχου για τις ανάγκες της αστυνομικής διεύθυνσης, η οποία τώρα στεγάζεται στο ιδιόκτητο κτίριο του αστυνομικού σταθμού Ευρύχου.

Περιήλθε σε γνώση του Συβουλίου Βελτιώσεως της κοινότητας πως η αστυνομική διεύθυνση αναζητεί χώρο εκτός της Ευρύχου για την ανέγερση υποστατικών για τις ανάγκες της.

Το Συμβούλιο μας ανέφερε σ'επίσκεψή μας στις 3.7.89 πως έχει την καλή πρόθεση και διάθεση να παράσχει κάθε δυνατή βοήθεια με στόχο την επίτευξη και

υλοποίηση του πιο πάνω σκοπού. Επιπρόσθετα μας ανέφερε πως υπάρχει κατάλληλος χώρος για τον πιο πάνω σκοπό στην Ευρύχου, ο οποίος έχει επιθεωρηθεί από αρμοδίους του αρχηγείου της αστυνομίας, του τμήματος δημοσίων έργων καθώς και από αξιωματικούς της αστυνομικής διεύθυνσης Μόρφου και κρίθηκε κατάλληλος.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 15 Ιουλίου 1989.

«Αιτήματα των κατοίκων Ευρύχου:

ι) Η ενίσχυση του Περιφερειακού Γεωργικού Γραφείου Ευρύχου, το οποίο εξυπηρετεί Σολέα - Μαραθάσα, σε επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό. Και

ιι) Η κατασκευή φράγματος πάνω στον ποταμό 'Ατσά', παλιό αίτημα για το οποίο υπάρχει υπόσχεση από Υπουργούς και άλλους υπηρεσιακούς παράγοντες για κατασκευή του.

Πώς αντιμετωπίζει τα αιτήματα το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων;»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 15 Ιουλίου 1989.

«Αίτημα της κοινότητας Ευρύχου είναι όπως κατά την ημέρα της λειτουργίας του Δικαστηρίου στην Ευρύχου -που ας σημειωθεί συνέρχεται μια φορά το μήνα- λαμβάνεται πρόνοια ώστε να διεκπεραιώνονται επιτόπου ένορκοι δηλώσεις προσώπων που ενδιαφέρονται κυρίως για την έκδοση πιστοποιητικών γεννήσεων.

Κατ'αυτό τον τρόπο οι κάτοικοι της περιοχής θα εξυπηρετούνται καλύτερα και θα αποφεύγονται έξοδα και σπατάλη χρόνου για τη μετάβασή τους στη Λευκωσία.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 15 Ιουλίου 1989.

«Αίτημα της κοινότητας Ευρύχου είναι η λειτουργία Γραφείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για είσπραξη των εισφορών Κοινωνικών Ασφαλίσεων από τους εργαζόμενους στην περιοχή Σολέας. Παλαιότερα, και συγκεκριμένα προ των γνωστών γεγονότων του 74 υπήρχε τέτοιο Γραφείο στην Ευρύχου για τον πιο πάνω σκοπό.

Υπόψη πως σήμερα υπάρχει κατάλληλο και ειδικά διαρρυθμισμένο Γραφείο, περιουσία του Συμβουλίου, το οποίο προσφέρεται.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα που μας υποβλήθηκε σ'επιτόπια πρόσφατη επίσκεψή μας στην κοινότητα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 15 Ιουλίου 1989.

«Κατάργηση της απαγορευτικής (απομονωτικής) λωρίδας στο τμήμα του υπεραστικού δρόμου Αστρομερίτη-Καρβουνά που αρχίζει από την Ευρύχου και καταλήγει στον Καρβουνά, ζητούν οι κάτοικοι Ευρύχου.

Ο δρόμος αυτός υπάγεται στη δικαιοδοσία του Τμήματος Δημόσιων Έργων. Η απομονωτική λωρίδα που κρίθηκε αρμοδίως αναγκαία για λόγους οδικής ασφάλειας επηρεάζει μόνο μέρος του υπεραστικού δρόμου και συγκεκριμένα από τη συμβολή του δρόμου που οδηγεί στο χωριό Άγιος Θεόδωρος μέχρι τον Καρβουνά.

Η κοινότητα Ευρύχου όπως και οι υπόλοιπες κοινότητες που επηρεάζονται, πιστεύουν πως η απομονωτική αυτή λωρίδα αποτελεί άδικο μέτρο και ανασταλτικό παράγοντα προόδου και ανάπτυξης, γιατί καμιά οικοδομή δεν μπορεί να ανεγερθεί κατά μήκος του δρόμου που επηρεάζεται από τη λωρίδα αυτή και γιατί γόνιμη και αρδευόμενη γη των επηρεαζόμενων κοινοτήτων αναγκαστικά χρησιμοποιείται για οικιστικούς σκοπούς.

Το επιχείρημα πως η απομονωτική λωρίδα γίνηκε για λόγους οδικής ασφάλειας δεν πείθει τους κατοίκους, γιατί σε άλλες περιοχές με μεγαλύτερη τροχαία κίνηση δε λειτούργησε απομονωτική λωρίδα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 15 Ιουλίου 1989.

« Αίτημα της κοινότητας Ευρύχου είναι η λειτουργία ταχυδρομικού γραφείου με μόνιμο ταχυδρομικό υπάλληλο για καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων και των διάφορων υπηρεσιών που λειτουργούν στο χωριό.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 15 Ιουλίου 1989.

«Αίτημα της κοινότητας Ευρύχου η ενίσχυση της υδατοπρομήθειας. Ζητείται ενίσχυση της υδατοπρομήθειας, γιατί στο χωριό εδρεύει στρατόπεδο της Εθνικής Φρουράς, το οποίο τώρα γίνηκε Κέντρο Εκπαίδευσης Νεοσυλλέκτων, που καταναλώνει αρκετή ποσότητα νερού αφενός, και αφετέρου λόγω των διάφορων ιδρυμάτων στο χωριό (Μητρόπολη, Αστυνομική Διεύθυνση Μόρφου, Γυμνάσιο, Νοσοκομείο, Πυροσβεστική) και της σημαντικής αύξησης του πληθυσμού κατά την καλοκαιρινή περίοδο δημιουργείται μεγάλο πρόβλημα έλλειψης νερού.

Ένας άλλος επιπρόσθετος λόγος που θέλουν ενίσχυση της υδατοπρομήθειας είναι ότι η μια πηγή που προμηθεύεται νερό το χωριό βρίσκεται στην περιοχή Σιναόρους κοντά σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις και εκφράζονται φόβοι πως το νερό πιθανό να μολυνθεί από τις χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται για τη λίπανση της γύρω περιοχής.

Εισήγησή τους είναι να υδροδοτηθεί το χωριό από άλλη πηγή από την περιοχή Τροόδους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Ιουλίου 1989.

«Ανέγερση κοινοτικού μεγάρου ζητά το Δάλι, που να περιλαμβάνει τα γραφεία του Συμβουλίου Βελτιώσεως, τα γραφεία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων, αίθουσα για πολιτιστικές εκδηλώσεις, βιβλιοθήκη, αίθουσα εκθέσεων, διαλέξεων και άλλων πολιτιστικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων. Δεδομένου ότι η δαπάνη προβλέπεται να είναι μεγάλη, ζητούν όπως η κυβέρνηση συμβάλει σε ποσοστό 75%.

Πώς αντιμετωπίζει το όλο θέμα -που θα συμβάλει αποφασιστικά στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής της ραγδαία εξελισσόμενης αυτής κοινότητας- το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Ιουλίου 1989.

«Διαμόρφωση συγκοινωνιακού κόμβου στη συμβολή των οδών Χαλκάνορος και Γρίβα Διγενή ζητά το Δάλι.

Και οι δυο πιο πάνω δρόμοι υπάγονται στη δικαιοδοσία των Δημόσιων Έργων κι αποτελούν -μέχρι τουλάχιστο τη 12η Ιουλίου 1989 αποτελούσαν το μόνο, κι από τότες τον ένα από τους δυο- τον υπεραστικό δρόμο Λευκωσίας-Λάρνακας και την κυριότερη οδό του Δαλιού. Η συμβολή τους είναι πολύ επικίνδυνη και πολύ συχνά συμβαίνουν δυστυχήματα. Ήδη το Τμήμα Δημόσιων Έργων έχει προβεί στην ετοιμασία των κατάλληλων σχεδίων σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας, ενώ το Συμβούλιο Βελτιώσεως Δαλιού έχει προχωρήσει στην απαλλοτρίωση της επηρεαζόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας. Ζητούν όπως η διαμόρφωση του συγκοινωνιακού κόμβου γίνει μέσα στο 1990.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Ιουλίου 1989.

«Δημιουργία Βιοτεχνικής Περιοχής ζητά το Συμβούλιο Βελτιώσεως Δαλιού.

Το πρόβλημα των βιοτεχνιών που λειτουργούν μέσα σε κατοικημένες περιοχές είναι παγκύπριο. Το Συμβούλιο Βελτιώσεως Δαλιού, εντοπίζοντας το πρόβλημα και για να πετύχει τη ριζική επίλυσή του αποφάσισε τη δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής, στην οποία να μεταφερθούν όλες οι βιοτεχνίες. Όμως το θέμα σκόνταψε στο πρόβλημα του όγκου των επιτρεπόμενων οικοδομών. Το Συμβούλιο Βελτιώσεως θεωρεί πως ο όγκος των 250-350μ που προτείνεται από το Τμήμα Πολεοδομίας δεν ανταποκρίνεται σε καμιά περίπτωση στις ανάγκες των βιοτεχνιών κι εισηγείται όπως ο όγκος των επιτρεπόμενων οικοδομών στη βιοτεχνική περιοχή ανέρχεται τουλάχιστο στα 1000μ. Το Τμήμα Πολεοδομίας ζήτησε παράταση ώστε να ολοκληρώσει σχετική μελέτη που ετοιμάζει. Οι κάτοικοι ζητούν όπως η μελέτη ετοιμαστεί σύντομα, ώστε να προγραμματιστεί κάποτε η δημιουργία της βιοτεχνικής περιοχής.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Ιουλίου 1989.

«Την κατασκευή πεζόδρομου στην οδό Χαλκάνορος και Αδώνιδος ζητούν οι κάτοικοι Δαλιού. Πριν από ένα περίπου χρόνο σε συνάντηση αιρετών μελών του Συμβουλίου Βελτιώσεως με τον αρμόδιο Υπουργό, εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιων Έργων είχαν αναλάβει δέσμευση να κατασκευάσουν το χωμάτινο πεζόδρομο κατά μήκος της οδού Χαλκάνορος μέσα στο 1988 και 1989.

Παρόλο που έχει ήδη παρέλθει το 1988 και το μισό 1989, εντούτοις τίποτε δεν έχει γίνει. Οι κάτοικοι όμως ζητούν όπως φέτος εκτελεστεί το έργο και τεθεί τέλος στη μακροχρόνια ταλαιπωρία τους. Παράλληλα ζητούν όπως, για να συμπληρωθεί το έργο κατά μήκος του υπεραστικού δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας,

που διέρχεται μέσω του Δαλιού, προωθηθεί η κατασκευή πεζοδρομίων κατά μήκος της οδού Αδώνιδος και σε μήκος 200 μέτρων περίπου. Ο δρόμος αυτός, τονίζεται, είναι εξαιρετικά επικίνδυνος για τους πεζούς και παρόλο που το αίτημα του Συμβουλίου για διαμόρφωσή του -όπως έγινε και σε άλλους δήμους, όπως του Στροβόλου και της Λακατάμιας- είναι μακρό και δικαιολογημένο, εντούτοις δεν έχει προωθηθεί.

Πώς αντιμετωπίζει το θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Ιουλίου 1989.

«Αναθεώρηση της οικιστικής ζώνης στην περιοχή Ηλιούπολης ζητά το Συμβούλιο Βελτιώσεως Δαλιού. Και τούτο γιατί -όπως μας λέχθηκε- στην πιο πάνω περιοχή επικρατεί χαώδης κατάσταση. Υπάρχουν, συγκεκριμένα, εκατοντάδες οικόπεδα, που αγοράστηκαν από οικογένειες χαμηλής εισοδηματικής τάξης, διάσπαρτα σε μικρούς διαχωρισμούς. Ζητούν, γι'αυτό, όπως η οικιστική ζώνη επεκταθεί και συμπεριλάβει όλους τους υφιστάμενους διαχωρισμούς, ώστε να τεθούν όλοι οι ιδιοκτήτες κάτω από το ίδιο νομικό καθεστώς και ταυτόχρονα να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενιαίου οικισμού, που να εξυπηρετεί τις χιλιάδες των μελλοντικών κατοίκων του.

Πώς αντιμετωπίζει το αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Ιουλίου 1989.

«Η υδροδότηση της βιομηχανικής ζώνης ελαφράς βιομηχανίας κι η κατασκευή οδικού δικτύου στην ίδια ζώνη, μας τέθηκε σ'επιτόπια επίσκεψή μας στο Δάλι (στις 10.7.89) από το Συμβούλιο Βελτιώσεως της κοινότητας.

Η βιομηχανική ζώνη, περιορισμένου βαθμού οχληρίας στο Δάλι, παρουσιάζει, τονίζεται, εξαιρετικές προοπτικές ανάπτυξης. Όμως χρειάζεται να κατασκευαστεί οδικό δίκτυο και να υδροδοτηθεί. Ήδη μέρος των κονδυλίων που χρειάζονται για την υδροδότησή της έχουν εγκριθεί, γι'αυτό ζητούν όπως οι εργασίες αρχίσουν το συντομότερο δυνατό. Παράλληλα θα πρέπει να κατασκευαστεί το εσωτερικό οδικό δίκτυο, έστω και χωμάτινο, σύμφωνα με το σχέδιο του Τμήματος Πολεοδομίας και σύμφωνα με την απαλλοτρίωση της ακίνητης ιδιοκτησίας, που επηρεάζεται και που έχει ήδη γίνει.

Στοχοθετεί και πότε το αρμόδιο Υπουργείο να προωθήσει το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Ιουλίου 1989.

«Την ασφαλτόστρωση του δρόμου Δαλιού -8ου μιλιοδείκτη του παλιού δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού ζητούν οι κάτοικοι Δαλιού. Ήδη ο μισός από τον πιο πάνω αναφερόμενο δρόμο έχει ασφαλτοστρωθεί κατά το 1988. Τα κονδύλια για τη συμπλήρωσή του έχουν εγκριθεί κι αποδεσμευθεί. Οι κάτοικοι ζητούν όπως οι εργασίες αρχίσουν το ταχύτερο δυνατό.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Ιουλίου 1989.

«Η κατασκευή οδικού δικτύου και η υδροδότηση της κτηνοτροφικής ζώνης Δαλιού θεωρείται εκ των ων ουκ άνευ για την ανάπτυξη του Δαλιού. Και τούτο γιατί:

Το Δάλι είναι από τα πιο μεγάλα και εξελιγμένα κέντρα κτηνοτροφικής παραγωγής της Κύπρου, ειδικότερα στον τομέα της αγελαδοτροφίας. Η έλλειψη όμως έργων υποδομής αποτελεί τροχοπέδη στην περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση της κτηνοτροφίας. Εξάλλου τώρα, με την τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ, επιβάλλεται ο εκσυγχρονισμός και η μηχανοποίηση της κτηνοτροφικής παραγωγής, για να μπορεί να συναγωνιστεί τα μεγαθήρια της Ευρώπης. Γι'αυτό πρώτιστα πρέπει να κατασκευαστούν δρόμοι και να υδροδοτηθούν και ηλεκτροδοτηθούν τα υποστατικά. Η κυβέρνηση, υποστηρίζουν οι κάτοικοι, δεν έχει εκτελέσει έργα υποδομής στην κτηνοτροφική ζώνη Δαλιού και δεδομένης της διακηρυγμένης κυβερνητικής πολιτικής για υποβοήθηση της ανάπτυξης της υπαίθρου οι κάτοικοι αναμένουν τα αναγκαία μέτρα.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Ιουλίου 1989.

«Το Συμβούλιο Βελτιώσεως Δαλιού κατά την τελευταία (στις 10.7.89) επίσκεψή μας στην κοινότητα υπέβαλε το αίτημα για κατασκευή αποχετευτικού συστήματος σε συνδυασμό με την κατασκευή αντιπλημμυρικού έργου στην οδό Δ. Χαμάτσου. Η πολιτική απόφαση για κατασκευή του έργου, όπως μας λέχθηκε, έχει ληφθεί, κονδύλια υπάρχουν στον προϋπολογισμό, η έναρξη όμως των εργασιών καθυστερεί. Ζητούν όπως οι εργασίες δρομολογηθούν το συντομότερο δυνατό.

Πώς αντιμετωπίζεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Ιουλίου 1989.

«Η ανέγερση αθλητικού κέντρου είναι πάγιο και πολύχρονο αίτημα του Δαλιού.

Η περιοχή γύρω από το Δάλι έχει πληθυσμό γύρω στις 12-15 χιλιάδες, αυξανόμενο με γοργό ρυθμό. Πιστεύουμε πως ο ΚΟΑ -στα πλαίσια των συστηματικών και αξιόλογων πρωτοβουλιών του γι'αναβάθμιση του αθλητισμού στον τόπο- επιβάλλεται να προγραμματίσει την ανέγερση σύγχρονου αθλητικού κέντρου στην κοινότητα, που να περιλαμβάνει γήπεδο ποδοσφαίρου, κλειστή αίθουσα για πετόσφαιρα, καλαθόσφαιρα, χειρόσφαιρα (χάντμπολ) κι άλλα αθλήματα, ώστε όχι μόνο να ενισχυθούν τα υφιστάμενα σωματεία, αλλά και να αναβαθμιστεί ο αθλητισμός στην περιοχή. Γι'αυτό ζητούν όπως ο ΚΟΑ προβεί στην αναγκαία τεχνικοοικονομική μελέτη το συντομότερο δυνατό και προγραμματίσει το όλο έργο εντάσσοντάς το στους βραχυπρόθεσμους στόχους του.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Ιουλίου 1989.

«Παρά τις σχετικές διαβεβαιώσεις που δόθηκαν στους 188 αδιόριστους πτυχιούχους που παρακολούθησαν το επιμορφωτικό πρόγραμμα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, για διορισμό τους στη δημοτική εκπαίδευση και παρά την ισχύουσα μέχρι σήμερα (τουλάχιστο στα τελευταία χρόνια) διαδικασία και παρά το γεγονός πως αρκετοί για να παρακολουθήσουν το σχετικό πρόγραμμα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου υπέβαλαν παραίτηση από την εργασία τους, με αποτέλεσμα να παραμείνουν -μολονότι πολλοί οικογενειάρχες μ'εξαρτώμενους- άνεργοι, το αρμόδιο Υπουργείο μετάλλαξε απόφαση και σύμφωνα με μια πληροφορία αποφάσισε να προσλάβει 40 (και κατά μια άλλη 30 μόνο, με πιθανότητα απορρόφησης άλλων 60 το Σεπτέμβρη), με την πρωτάκουστη δικαιολογία πως έγινε λάθος στον προγραμματισμό!

Ερωτάται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

1. Αληθεύει ή όχι η αναθεώρηση της απόφασής του;

2. Αν αληθεύει, οφείλεται πράγματι σε λάθος προγραμματισμό; Αν ναι, θα διατάξει έρευνα σε βάθος για κατανομή ευθυνών για τον ουσιαστικό αυτό εμπαιγμό σε βάρος των αδιόριστων πτυχιούχων μας;

3. Προγραμματίζει την ηθική και νομική αποκατάσταση της (ως μη ώφειλε) πολλαπλά χειμασθείσας και κατ'εξακολούθηση χειμαζόμενης αυτής τάξης των αδιόριστων πτυχιούχων μας;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 21 Ιουλίου 1989.

«Ο πληθυσμός της ποντίκας αυξήθηκε σημαντικά και προκαλεί τεράστιες ζημιές στις χαρουπιές και άλλα δένδρα καθώς και στα λάστιχα άρδευσης.

Οι γεωργοί βρίσκονται σε απόγνωση και εκφράζουν έντονα παράπονα ότι η ποσότητα ποντικοφάρμακου που τους παραχωρείται, συγκριτικά με τα προηγούμενα χρόνια, είναι πολύ λίγη και δεν ικανοποιεί τις ανάγκες τους.

Η έλλειψη ποντικοφάρμακου προκαλεί έντονες διενέξεις μεταξύ των γεωργών και των Γεωργικών Λειτουργών και δηλητηριάζει τις καλές σχέσεις που πρέπει να υπάρχουν μεταξύ τους για το καλό της αγροτικής οικονομίας.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:-

1. Τι ποσά ξοδεύτηκαν και τι ποσότητες ποντικοφαρμάκου διατέθηκαν για την καταπολέμηση της ποντίκας κατά επαρχία το 1986, 1987, 1988 και τι προβλέπεται για το 1989;

2. Τι μέτρα θα πάρει το αρμόδιο Υπουργείο φέτος για να απαμβλύνει το πρόβλημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 22 Ιουλίου 1989.

«Από επίσκεψή μου στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών, Κλάδος Εξεταστών Οδηγών Λεμεσού, διαπίστωσα τόσο την έλλειψη γραφέα όσο και το μειωμένο αριθμό εξεταστών, που σαν συνέπεια έχει όχι μόνο το φόρτο εργασίας των εξεταστών που απέμειναν, αλλά και τη μεγάλη ταλαιπωρία του κοινού.

Το γεγονός ότι από το Δεκέμβρη του 1988 χηρεύει η θέση γραφέα, ενώ στο μεταξύ έχουν πεθάνει ή έχουν αφυπηρετήσει πέντε (5) εξεταστές χωρίς να πληρωθούν οι θέσεις τους, δίδει και το μέγεθος του προβλήματος,αφού για να πάρει ένας μαθητευόμενος σειρά και να εξεταστεί, χρειάζονται το λιγότερο έξι (6) μήνες!

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο γιατί καθυστερεί η πλήρωση των κενών θέσεων και πότε σκοπεύει νά λύσει το σοβαρό αυτό πρόβλημα που ταλαιπωρεί εξεταστές και κοινό».

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 20 Ιουλίου 1989.

«Με εφτάμηνη μετεκπαίδευση στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στοχοθετεί να εξειδικεύσει διορισθησόμενο καθηγητικό προσωπικό το Υπουργείο Παιδείας.

Επειδή όμως μια τέτοια κίνηση θάχει ως συνεπακόλουθο την εγκατάλειψη της όποιας εργασίας μέχρι τώρα (και για χρόνια) οι πτυχιούχοι αυτοί εξασκούσαν -οι πλείστοι από τους οποίους, αν όχι όλοι, είναι οικογενειάρχες- παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν προβληματίζεται ν'αναθεωρήσει την πολιτική του αυτή αποφασίζοντας τον άμεσο διορισμό τους ως καθηγητών με παράλληλη εξειδίκευση (για 2-3 απογεύματα τη βδομάδα) στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, μιας κι η πρώτη επιλογή θάχει ως αποτέλεσμα:

(ι) Την απώλεια (για οικογενειάρχες) ενός εισοδήματος αδιαμφισβήτητα πιο ψηλού από τις προσφερόμενες £180 λίρες μηνιαία (και των πρόσθετων £20 λιρών ως μηνιαίο επίδομα διακίνησης) στους μετεκπαιδευόμενους πτυχιούχους, και

(ιι) Την παντελή στέρηση για τους υπόλοιπους 5 μήνες του χρόνου και αυτού ακόμα του γλίσχρου εκπαιδευτικού επιδόματος.

Πώς αντιμετωπίζει το θέμα τούτο το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 20 Ιουλίου 1989.

«Πληροφορούμαστε πως -ύστερα από διαβήματα κι υπομνήματά μας και επεξεργασία σχετικού προσχεδίου σε συνεργασία (πρωτίστως) με τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες και (δευτερευόντως) με εκπροσώπους της οικείας επαρχιακής διοίκησης, με την ιδιότητά μας του Συμβούλου για πολιτιστικά θέματα -έχει, κατά τρόπο εξαιρετικό, αναπαλαιωθεί με μελέτη και τεχνική επίβλεψη των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας (και κατά τρόπο που συνάδει απόλυτα με το περιβάλλον) η οικία (γνωστή ως 'Το Αρχοντικό τ'Αντρόνικου'), στην Ορά, όπου έδωσε τη μάχη διαφυγής του -για να πέσει λίγα λεπτά αργότερα μερικές δεκάδες μέτρα νοτιοδυτικότερα- ο ήρωας του απελευθερωτικού αγώνα Πετράκης Κυπριανού.

Κι επειδή, πρόσθετα, το όλο έργο στοίχισε γύρω στις £35,000 λίρες, επιβάλλεται κατά τη γνώμη μας ν'αξιοποιηθεί ως μουσείο Πετράκη Κυπριανού στο οποίο να συγκεντρωθεί το φωτογραφικό, το αρχειακό και προσωπογραφικό υλικό από την πλουσιότατη αγωνιστική του δράση -κι όσο υπάρχουν ακόμα στη ζωή συναγωνιστές ή/και κάτοικοι της Οράς που παρακολούθησαν την τόσο δραματική κι άνιση αναμέτρηση του ελαττωματικά οπλισμένου αγωνιστή έφηβου με τις εκατοντάδες πάνοπλους Βρετανούς στρατιώτες θα πρέπει να σπεύσουν οι

αρμόδιοι λειτουργοί να το πράξουν- καθώς και τα προσωπικά του αντικείμενα, που μπορούν να στεγαστούν στον άνω όροφο, ενώ ο κάτω όροφος κι η πλακόστρωτη αυλή μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως πολιτιστικό κέντρο της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το πρόβλημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 26 Ιουλίου 1989.

«Σε μεγάλο αριθμό σπιτιών στον οικισμό Ανθούπολης έχουν -όπως μας αναφέρουν οι κάτοικοι στις επισκέψεις μας στον οικισμό-σημειωθεί ρωγμές, που με το χρόνο διευρύνονται.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πότε στοχοθετεί την αντιμετώπιση του προβλήματος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 26 Ιουλίου 1989.

«Προβλήματα -όπως η εκροή από τους υπερεκχειλίζοντες σηπτικούς βόθρους κι η συνεπακόλουθη δυσοσμία κι οι κίνδυνοι στην υγεία των κατοίκων όχι μόνο του οικισμού Ανθούπολης-δημιουργούνται (όπως μας αναφέρτηκε στην τελευταία, στις 23.7.89, επίσκεψή μας στον οικισμό) από τη μη έγκαιρη κένωση (άδειασμά τους) από τα βυτιοφόρα.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν, πώς και πότε στοχεύει στην αντίκριση του προβλήματος, μέχρι την ημερομηνία που θα λειτουργήσει το υπό εκτέλεση αποχετευτικό σύστημα του οικισμού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 2 Αυγούστου 1989.

«Με αποφάσεις της Υπουργικής Επιτροπής για το νέο χωριό 'Αλασσας στις 23/7/87 και 8/1/88 εγκρίθηκε όπως δοθούν ιδιόκτητες κατοικίες σε 16 άτομα. Επειδή πέρασε αρκετός χρόνος χωρίς η απόφαση να υλοποιηθεί, ερωτάται η κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή γιατί παρατηρείται αυτή η καθυστέρηση και πότε προβλέπεται να παραχωρηθούν οι κατοικίες αυτές στα 16 άτομα που εγκρίθηκαν.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 2 Αυγούστου 1989.

«Η κοινότητα της 'Αλασσας θεωρεί αδικαιολόγητη την απόφαση της κυβέρνησης για καθορισμό πολεοδομικών ζωνών με συντελεστή 1%. Οι άνθρωποι αυτοί έχασαν ολόκληρη την περιουσία τους σε περβόλια και τους απέμειναν ελάχιστα χωράφια γύρω από το φράγμα του Κούρρη. Πιστεύουν ότι είναι μεγάλη αδικία γι' αυτούς και ζητούν κάποια χαλάρωση των πολεοδομικών ζωνών.

Επειδή όπως φαίνεται το αίτημα των κατοίκων της 'Αλασσας είναι δικαιολογημένο, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν σκέφτεται, ειδικά για τους κατοίκους του χωριού που έχασαν τις περιουσίες τους, να ξαναμελετήσει το θέμα των πολεοδομικών ζωνών και να αναθεωρήσει την απόφαση, ώστε να υπάρξει κάποια χαλάρωση στο συντελεστή δόμησης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 2 Αυγούστου 1989.

«Η κοινότητα της Συλίκου κάνει πολλές προσπάθειες τα τελευταία χρόνια για να μετατρέψει την περιοχή της σε τουριστική, επειδή, όπως ισχυρίζονται οι κάτοικοι, υπάρχει μεγάλη ζήτηση οικοπέδων από αρκετό κόσμο που επιθυμεί να κτίσει εκεί. Για να αξιοποιηθεί όμως τουριστικά η περιοχή χρειάζεται νερό για τις ανάγκες των κατοίκων και για τα οικόπεδα που θα διαχωριστούν καθώς και βελτίωση του οδικού δικτύου από το Μονάγρι μέχρι την Κουκά.

Όπως ισχυρίζονται οι κάτοικοι, με τα αμπέλια είναι αδύνατο να μπορέσουν να κρατηθούν στο χωριό τους, διότι εκτός του ότι είναι ασύμφορα είναι και προβληματική η διάθεση των προϊόντων τους. Η Χωριτική Αρχή πιστεύει πως, αν η περιοχή μετατραπεί σε τουριστική, σταδιακά θα εκριζωθούν και τα αμπέλια γεγονός που θα συμβάλει μερικώς και στη λύση του αμπελουργικού προβλήματος.

Ερωτάται η κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή πώς αντιμετωπίζει τις ενέργειες αυτές των κατοίκων, αν υπάρχουν τυχόν σχέδια ή μελέτες για τουριστική αξιοποίηση της περιοχής και αν ναι πότε προβλέπεται να αρχίσει η υλοποίησή τους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 2 Αυγούστου 1989.

«Το γεφύρι που ενώνει το Μονάγρι με τον Αγ. Γεώργιο της Συλίκου και τα άλλα χωριά είναι πολύ στενό και βρίσκεται σε πάρα πολύ χαμηλό επίπεδο. Με τον απότομο ανήφορο που δημιουργείται, προξενούνται τεράστιες δυσκολίες και αρκετά δυστυχήματα στους οδηγούς ολόκληρης της περιοχής που το χρησιμοποιούν.

Σε απάντηση ημερομηνίας 18/12/87, μετά από ερώτησή μου με αρ. ΕΑ 675 στις 16/7/87, ο Υπουργός Εσωτερικών με πληροφορούσε ότι για την ανύψωση και διαπλάτυνση του γεφυριού γίνεται μελέτη από το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Επειδή οι κάτοικοι πραγματικά αντιμετωπίζουν προβλήματα στη διακίνησή τους, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν έγιναν καθόλου οι σχετικές μελέτες μέχρι σήμερα και, αν ναι, πού βρίσκεται το όλο θέμα και πότε προβλέπεται να αρχίσουν οι εργασίες για την επιδιόρθωση του γεφυριού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 2 Αυγούστου 1989.

«Σε απάντηση ημερομηνίας 25/5/88, έπειτα από ερώτησή μας, ο Υπουργός Εσωτερικών μας πληροφορούσε ότι 'για τη ριζική αντιμετώπιση του αποχετευτικού προβλήματος των νέων κατοικιών της Άλασσας προωθείται η ετοιμασία κεντρικού αποχετευτικού συστήματος που αναμένεται να εκτελεστεί μέσα στο 1989'.

Επειδή μέχρι της στιγμής δεν υπάρχουν ενδείξεις για την εκτέλεση του αποχετευτικού και επειδή τα λύματα των κατοικιών εξακολουθούν να διαρρέουν στους δρόμους του χωριού με αποτέλεσμα να κατακλυστεί η Άλασσα από σμήνη κουνουπιών, ερωτάται και πάλι το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους προβλέπεται η εκτέλεση του πιο πάνω έργου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Το Leaf Hopper αποτελεί τη νέα μάστιγα για τη γεωργία στην Κύπρο. Παρουσιάστηκε πριν 3-4 χρόνια και χρόνο με χρόνο ο αριθμός του αυξάνεται σε μεγάλο βαθμό.

Το παμφάγο τούτο έντομο αρχικά εντοπίστηκε στις σουλτανίνες στα χωριά Πισσούρι, Αυδήμου, Παραμάλι, Αλέκτορα, ενώ τώρα επεκτείνει την καταστροφική του δράση σε εποχιακές καλλιέργειες, ροδακινιές, εσπεριδοειδή κ.ά.

Η παραγωγή επιτραπέζιων σταφυλιών φέτος επηρεάστηκε τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά. Χαρακτηριστικό της φετινής εσοδείας ήταν τα μικρά σε μέγεθος τσαμπιά καθώς και η μικροραγία και ανισοραγία που αποδίδονται στο Leaf Hopper το οποίο απομυζά το χυμό των φύλλων και εξασθενεί τα φυτά.

Δεδομένου ότι το πρόβλημα είναι πολύ σοβαρό, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή για τα μέτρα που πήρε ή που προτίθεται να πάρει για την αντιμετώπισή του.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε το Τμήμα Δημόσιων Έργων θα κατασκευάσει τους τοίχους αντιστήριξης και τα γεφύρια εντός και κοντά στην κοινότητα Λετύμπου, αφού ανέλαβε τη σχετική υποχρέωση μετά την κατασκευή του δρόμου Τσάδας-Λετύμπου-Χούλου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζει το δίκαιο αίτημα της κοινότητας Λετύμπου για επιδιόρθωση του δρόμου Λετύμπου - Πιθαρκού - Καλλέπειας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πού βρίσκεται το θέμα της μετατροπής του παλιού αστυνομικού σταθμού Τσάδας σε νηπιαγωγείο, όπως είναι το αίτημα της κοινότητας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο πότε προτίθεται να αναστηλώσει την παλιά βρύση στο χωριό Λετύμπου, η οποία αποτελεί δείγμα της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι διαδικασίες για απαλλοτρίωση χώρου για επέκταση του κοιμητηρίου της κοινότητας Τσάδας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τι μέτρα λαμβάνονται για τη συντήρηση τόσο του κτιρίου όσο και του εικονοστασίου του ιστορικού μοναστηριού «Σταυρός της Μίθθας» που διατρέχουν κίνδυνο άμεσης καταστροφής.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Η κοινότητα Τσάδας ζητά όπως ο δρόμος προς το ιστορικό μοναστήρι «Σταυρός της Μίθθας» ασφαλτοστρωθεί.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το δίκαιο αυτό αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Η κοινότητα Κοίλης επαναλαμβάνει έντονα παλιό της αίτημα για άρδευση 2,000 σκαλών προσφερόμενης γεωργικής γης από το φράγμα 'Μαυροκόλυμπος'. Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα της κοινότητας Τσάδας για αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πού βρίσκεται το θέμα της κατεδάφισης ετοιμόρροπων σπιτιών στην κοινότητα Τσάδας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα γιατί καθυστερεί η ολοκλήρωση της κατασκευής του δρόμου Κοίλης - Αγίου Νεοφύτου που ξεκινά από το κοιμητήριο της κοινότητας και που αποτελεί έργο ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη του χωριού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Η κοινότητα Λεμόνας ζητεί την εκτέλεση υδρευτικού και αρδευτικού έργου στην υφιστάμενη επιτυχή διάτρηση παρά τον ποταμό 'Εζουσας.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο για τις απόψεις του.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Οι αμπελουργοί Χούλου και Λεμόνας που παρασκεύασαν σταφίδα το 1988 και που υπέστησαν ζημιές από βροχή παραπονούνται ότι δεν έχουν πάρει τη σχετική αποζημίωση. Ποια είναι η απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Η κοινότητα Χούλου ζητά να πληροφορηθεί πώς αντιμετωπίζεται το δίκαιο αίτημά της για συμπερίληψη των γεωργικών εκτάσεων του χωριού στη γη που θα αρδευτεί από το προγραμματιζόμενο μεγάλο αρδευτικό έργο 'Αγυιάς'.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Η κοινότητα Χούλου εγείρει αίτημα κατασκευής ενισχυτικών διατρήσεων στο αρδευτικό έργο 'Καρταβίνας', επειδή το καλοκαίρι εξαντλούνται τα αποθέματα νερού. Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προγραμματίζει την ευθυγράμμιση του δρόμου Λυσού - Πόλεως Χρυσοχούς που βρίσκεται σε απαράδεκτη κατάσταση από δεκαετίες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πού βρίσκεται η ικανοποίηση του δίκαιου και από μακρού εκκρεμούντος αιτήματος της κοινότητας Λυσού για βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Σταυρού Ψώκας - Λυσού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο πώς αντιμετωπίζει τις απεγνωσμένες διαμαρτυρίες των γεωργών της κοινότητας Λυσού, των οποίων οι φυτείες αποδεκατίζονται από τις επιδρομές αγρινών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Κοντά στο δάσος παρά την κοινότητα Λυσού έχει ανορυχθεί επιτυχώς διάτρηση, η οποία στη συνέχεια εγκαταλείφθηκε. Η κοινότητα υποβάλλει αίτημα για την ολοκλήρωσή της για σκοπούς άρδευσης. Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Οι γεωργοί στην κοινότητα Περιστερώνας ζητούν τη συμπερίληψη 500 σκαλών σιτηρών που έχουν καταστραφεί από ανομβρία στις ανομβριόπληκτες περιοχές και παροχή ανάλογων αποζημιώσεων. Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Η κοινότητα Περιστερώνας αντιμετωπίζει οξύ πρόβλημα πόσιμου νερού λόγω μείωσης των δυνατοτήτων υφιστάμενης διάτρησης. Η κοινότητα εισηγείται την τοποθέτηση τουρπίνας στη διάτρηση που βρίσκεται στην τοποθεσία 'Μελάδκια' έτσι που να λυθεί ικανοποιητικά το υφιστάμενο πρόβλημα. Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο πώς αντιμετωπίζει το δικαιολογημένο αυτό αίτημα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Η κοινότητα Περιστερώνας ζητεί την ανόρυξη γεωτρήσεων στην περιοχή 'Ρύμια'. Πότε το αρμόδιο Υπουργείο σκοπεύει να ικανοποιήσει το δίκαιο αυτό αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Η κοινότητα Περιστερώνας ζητά όπως την επισκέπτεται περιοδικά γιατρός. Νοουμένου ότι έχει ανεγερθεί με έξοδα της κοινότητας και το απαραίτητο κοινοτικό ιατρείο έναντι δαπάνης είκοσι χιλιάδων λιρών, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να ικανοποιήσει το δίκαιο αυτό αίτημα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τι μέτρα λαμβάνει για την προστασία των φυτειών των γεωργών της κοινότητας Παναγιάς από τα αγρινά και αν προτίθεται να εισακούσει την εισήγησή τους για παραχώρηση δωρεάν υλικού περιφράξεως των κτημάτων τους για οριστική αντιμετώπιση του προβλήματος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν θα ανταποκριθεί και πότε στο απόλυτα δικαιολογημένο αίτημα των αμπελουργών πολλών κοινοτήτων της επαρχίας Πάφου, για παροχή αποζημιώσεων για τις εκτεταμένες ζημιές που υπέστη η φετινή παραγωγή τους από τον καύσωνα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 3 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να επιλύσει οριστικά το χρονίζον οξύτατο υδρευτικό πρόβλημα της κοινότητας Παναγιάς.»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 11 Αυγούστου 1989.

«Ο νέος δρόμος Λεμεσού - Αγρού κοντά στη Γεράσα υπέστη σοβαρές ζημιές από τις βροχές του περασμένου χειμώνα και σ' ορισμένα σημεία υποχώρησαν οι τοίχοι αντιστήριξης.

Η κίνηση στο δρόμο αυτό αυξάνεται σημαντικά τους καλοκαιρινούς μήνες και παρά την πρόνοια για τοποθέτηση βαρελιών, υπάρχει κίνδυνος να προκληθούν σοβαρά ατυχήματα.

Νοουμένου ότι πρόκειται για δρόμο που πρόσφατα δόθηκε στην κυκλοφορία παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

1) Θεωρείται φυσιολογική η ζημιά που προκλήθηκε;

2) Θα καταλογιστούν ευθύνες γι' αυτή;

3) Πότε θα αποκατασταθούν οι ζημιές;»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 8 Αυγούστου 1989.

«Μετά το πανεπιστήμιο, σπουδαιότερο έργο πολιτιστικής υποδομής είναι αδιαμφισβήτητα η Εθνική Βιβλιοθήκη. Σήμερα, δυο χρόνια και πέντε μήνες (Μάρτης 1987) από την ψήφιση από τη Βουλή του Νόμου 51/87 περί Κυπριακής Βιβλιοθήκης που με σαφήνεια (στο 12ο άρθρο του) προσδιόριζε πως θα ετίθετο σε εφαρμογή έξι μονάχα μήνες μετά την ψήφισή του (και τούτο, μάλιστα, ύστερα από την εμμονή του αρμόδιου Υπουργείου, μ' όλες τις σχετικές επιφυλάξεις μελών της Βουλής, που για τούτο εισηγούνταν τους 12 μήνες), η Κρατική ή Εθνική Βιβλιοθήκη όχι μονάχα δε συστάθηκε μα ούτε κι η απλούστερη ένδειξη διαφαίνεται για το χρονοδιάγραμμα λειτουργίας της.

Πάρα πολύ αργά (δυο ακριβώς χρόνια μετά την ψήφιση της σχετικής νομοθεσίας), πριν από λίγους μήνες, το Μάρτη του 1989 συγκεκριμένα, διορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο Συμβουλευτική Επιτροπή.

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο:

Πότε ακριβώς στοχοθετείται η λειτουργία της Κυπριακής Βιβλιοθήκης, που θα στελεχωθεί με το αναγκαίο εξειδικευμένο στη σύγχρονη βιβλιοθηκονομία προσωπικό, για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις πολλαπλές και ψηλές υποχρεώσεις της, που προσδιορίζονται από τη σχετική νομοθεσία, έτσι που ο κυπριακός λαός να απεμπλακεί κάποτε από το στάδιο και το καθεστώς της χρόνιας αδυναμίας του να προσπελάσει και να αξιοποιήσει το αθησαύριστο υλικό των βιβλιοθηκών μας;»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 11 Αυγούστου 1989.

«Το Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Ίαματικής' που θα εξυπηρετεί τις κοινότητες Διερώνας, Αρακαπά, Επταγώνιας, Πραστειού Κελλακίου και Κελλακίου αποπερατώθηκε στο τέλος του 1988. Προγραμματίζεται λοιπόν η λειτουργία του σχολείου κατά τη νέα σχολική περίοδο, γι' αυτό τοποθετήθηκαν διευθυντής και δάσκαλοι. Εντούτοις μέχρι σήμερα δεν κατασκευάστηκε ο δρόμος προσπέλασης προς το σχολείο και καθυστερεί η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, η εγκατάσταση τηλεφώνου και ο εξοπλισμός του σχολείου.

Δεδομένου ότι μέχρι την έναρξη της νέας σχολικής περιόδου 10/9/89 παραμένουν μόνο 25 εργάσιμες μέρες, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή για τα μέτρα που θα πάρει ούτως ώστε να επισπευσθεί η εκτέλεση των εργασιών και να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία του σχολείου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Αυγούστου 1989.

«Ουσιαστικό πρόβλημα επιβίωσης αντιμετωπίζουν σχεδόν όλα τα προσφυγικά ποδοσφαιρικά σωματεία που καθίσταται δραματικότερο από την έλλειψη χώρων προπόνησης.

Μας αναφέρθηκε πως από σχολική εφορεία ζητήθηκε από το προσφυγικό σωματείο ΠΑΕΕΚ, την Ποδοσφαιρική Αθλητική Ένωση Επαρχίας Κερύνειας, ποσό τριών χιλιάδων λιρών για δικαίωμα χρήσης γηπέδου για ένα μόνο χρόνο!

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί την υποβοήθηση των προσφυγικών αθλητικών αυτών σωματείων και στο νευραλγικό αυτό θέμα -κι είναι τούτο επιτακτική εθνική ανάγκη- μιας και τα σωματεία αυτά συνιστούν ζωντανά σύμβολα μνήμης αγώνα και συντήρησης της ιερής ιδέας για επιστροφή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 16 Αυγούστου 1989.

«Την εφέλκυση σημαντικού τουριστικού ρεύματος θα μπορούσε να πετύχει η σύσταση Μουσείου Ανατολικής Τέχνης -όπως π.χ. στο Μοναστηράκι (Ελλάδα), Γαλλία, Γερμανία κ.ά. χώρες- (αραβικής, περσικής κτλ.), σε ανατολικού αρχιτεκτονικού τύπου υποστατικό, στην παλιά Λευκωσία, γεγονός που θα συνέβαλλε δραστικά στην ανάκαμψη της γενικότερης δραστηριότητας της διχοτομημένης πόλης.

Πώς αντικρίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 16 Αυγούστου 1989.

«Τη δραστική μείωση των δημοτικών φόρων (επαγγελματικού, αποκομιδής σκυβάλων κ.ά) ζητούν -και δικαιολογημένα- οι καταστηματάρχες που γειτνιάζουν με τη λεγόμενη 'πράσινη γραμμή', μιας κι ο κύκλος των εργασιών τους (δεκαπέντε χρόνια τώρα μετά την επιβολή των διαχωριστικών γραμμών) εξακολουθεί να διακινείται σε χαμηλά επίπεδα.

Πώς αντιμετωπίζει το αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο σε συνάρτηση με εισήγησή μας για αντισταθμιστική (από μέρους του) κάλυψη των επιζητούμενων αυτών (δραστικών) μειώσεων;»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 16 Αυγούστου 1989.

«Να δημιουργηθούν ένα-δύο πρόσθετα κρατικά γραφεία (π.χ. φόρου εισοδήματος, κοινωνικών ασφαλίσεων) ζητούν οι καταστηματάρχες της παλιάς Λευκωσίας, μιας και το πείραμα με το γραφείο της Αρχής Αδειών πέτυχε.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 16 Αυγούστου 1989.

«Ν' ανοίξει για τουριστικούς σκοπούς το τζαμί (πρώην φράγκικη εκκλησία, γνωστή ως εκκλησία του Μισερίκου), παρά την εκκλησία Φανερωμένης, στη Λευκωσία, ζητούν οι κάτοικοι κι ιδιαίτερα οι καταστηματάρχες της περιοχής.

Πώς τοποθετείται η αρμόδια αρχή στο αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 16 Αυγούστου 1989.

«Να αξιοποιηθεί το παλιό κτίριο της Ηλεκτρικής (στην παλιά Λευκωσία) και ν' αξιοποιηθεί ως πολιτιστικό κέντρο, και ν' αναπαλαιωθούν τα χρονολογούμενα από τη φραγκοκρατία παρακείμενα υποστατικά, καθώς κι ο χώρος που (κατά μερικούς) βρισκόταν το μεσαιωνικό νομισματοκοπείο ζητούν οι κάτοικοι της παλιάς Λευκωσίας.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 16 Αυγούστου 1989.

«Να επεκταθεί η Λαϊκή Γειτονιά Λευκωσίας, ώστε να περιλαμβάνει και τις οδούς Τρικούπη, Αισχύλου, Σόλωνος, Φανερωμένης, Λεύκωνος και τις παρόδους τους ζητούν οι καταστηματάρχες της παλιάς Λευκωσίας.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 16 Αυγούστου 1989.

«Τη δημιουργία χώρων στάθμευσης, πρόσθετα απ' όσους δημιουργήθηκαν στα δυτικά της εκκλησίας της Φανερωμένης, ζητούν -όπως μας εξέθεσαν σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 11.8.89- οι καταστηματάρχες της παλιάς (της εντός των τειχών) Λευκωσίας. Συγκεκριμένα ζητήθηκε η κατασκευή τέτοιων χώρων στις οδούς Φανερωμένης, Λεύκωνος κ.ά. καθώς και στις παραμέτρους των οδών Τρικούπη, Αισχύλου, Σόλωνος κ.ά. με διάνοιξη χώρων από ετοιμόρροπα υποστατικά.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Α. Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 16 Αυγούστου 1989.

«Με την κατασκευή του υπεραστικού δρόμου Γερμασόγειας -Ερήμης κρίθηκε αναγκαίο να εκτελεστούν ορισμένα έργα στη Μέσα Γειτονιά μεταξύ των οποίων ήταν η κατασκευή προστατευτικού τοίχου στη δυτική όχθη του ποταμού και η αντικατάσταση του παλιού γεφυριού που οδηγούσε προς τον Άγιο Αθανάσιο.

Η καθυστέρηση στην εκτέλεση των έργων αυτών προκαλεί σοβαρή οχληρία στο κεντρικό τούτο σημείο της Μέσα Γειτονιάς. Η δυσωδία από τα λιμνάζοντα νερά είναι ανυπόφορη. Τα λιμνάζοντα νερά δημιούργησαν έλος που έγινε εστία κουνουπιών, ποντικών και ερπετών και αποτελεί κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και προσβολή για τον τόπο μας, όπως δήλωσε και ο Δήμαρχος Μέσα Γειτονιάς. Παράλληλα με τα προαναφερθέντα έργα αποφασίστηκε η δημιουργία δεύτερου γεφυριού νοτιότερα για την κατασκευή του οποίου ο Δήμος Μέσα Γειτονιάς δήλωσε πως, αν το γεφύρι κατασκευαστεί το 1989, θα εισφέρει από τα υστερήματά του έναντι της δαπάνης το ποσό των £10,000.=

Δεδομένου ότι τα αναγκαία ποσά για την εκτέλεση των έργων εγκρίθηκαν από τη Βουλή, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα εκτελεστούν τα έργα αυτά.» Ερώτηση ημερομηνίας 17 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Αυγούστου 1989.

«Τρία και περισσότερα χρόνια τώρα, μετά την εξαγγελία από μέρους της διεύθυνσης της Κάρλσμπεργκ και του αρμόδιου Υπουργείου χρονοδιαγράμματος για δημιουργία βιολογικού σταθμού αποκαθαρμού των λυμάτων της εταιρείας, καμιά απολύτως πρόοδος δεν σημειώθηκε μ' αποτέλεσμα τα υπερεκχειλίζοντα λύματα να πνίγουν στη δυσωδία το Γέρι και να θέτουν σ' άμεσο κίνδυνο την υγεία των κατοίκων του.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πάνω στα ληφθησόμενα -που επιβάλλεται νάναι δραστικά- μέτρα γι' αντιμετώπιση της απαράδεκτης κατάστασης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Αυγούστου 1989.

«Το Υπουργείο Παιδείας απαντώντας στην υπ' αρ. ΕΓ 418 ερώτησή μας αναφορικά με το αίτημα των (εκτοπισμένων) κατοίκων του οικισμού Στρόβολος Η πληροφορεί μεταξύ άλλων το Σώμα πως 'ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού είναι έτοιμος να μελετήσει το αίτημα για δημιουργία γηπέδου στον οικισμό, εφόσον εξευρεθεί από τους ενδιαφερομένους κατάλληλος χώρος'.

Παρακαλείται γι' αυτό το Υπουργείο Εσωτερικών να πληροφορήσει τη Βουλή αν στοχοθετεί να υιοθετήσει το πιο πάνω σοβαρό και δικαιολογημένο αίτημα των κατοίκων του οικισμού εκχωρώντας για το σκοπό αυτό κατάλληλη χαλίτικη γη ή υποβοηθώντας τους στην εξεύρεση άλλου χώρου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 19 Αυγούστου 1989.

«Στο σοβαρότατο θέμα της στελέχωσης των ξένων αρχαιολογικών αποστολών με Κύπριους αρχαιολόγους είναι εξόφθαλμη η αδυναμία μας, μοναδική ίσως

σ' όλες τις χώρες, όπου διεξάγονται από ξένες αποστολές αρχαιολογικές ανασκαφές.

Επιβάλλεται για τούτο ο άμεσος προβληματισμός για αντιμετώπιση του σοβαρότατου αυτού θέματος -μιας κι η παρουσία Κύπριων αρχαιολόγων επιβάλλεται για πολλούς λόγους, όπως είναι η πρόσκτηση πολύτιμης ανασκαφικής κι επιστημονικής γενικότερα εμπειρίας, αλλά και η παρουσία τους σ' όλο το φάσμα του ανασκαφικού κι επιστημονικού έργου- με:

(ι) Είτε την πρόσληψη πάνω σε μόνιμη βάση 4-5 νέων αρχαιολόγων ή

(ιι) Με την προσωρινή εργοδότηση (ως αρχαιολόγων κι όχι ως εργατών) αριθμού Κυπρίων αρχαιολόγων κατά την ανασκαφική περίοδο από τις ξένες αρχαιολογικές αποστολές.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;

Πληροφορούμαστε εξάλλου πως υπάρχει έλλειψη σχεδιαστών και συντηρητών στο τμήμα. Αν οι πληροφορίες είναι σωστές, πώς αντιμετωπίζεται το θέμα καθώς κι η συναφής ανάγκη για διορισμό ενός τουλάχιστο διοικητικού λειτουργού στο πιο πάνω τμήμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 19 Αυγούστου 1989.

«Ήδη από τις 7.8.89 η εφημερίδα 'Αγών' δημοσίευσε την πληροφορία ότι ξένες μυστικές υπηρεσίες είχαν παγιδεύσει τηλεφωνικές εγκαταστάσεις της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και παρακολουθούσαν τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις κρατικών υπηρεσιών, πολιτικών προσώπων και άλλων παραγόντων του τόπου.

Επειδή μέχρι σήμερα δεν υπήρξε διάψευση από κυβερνητικής πλευράς και επειδή το θέμα είναι ιδιαίτερα σοβαρό, καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή αν αληθεύουν οι πληροφορίες και σε τέτοια περίπτωση,

1. Αν γνωρίζει η κυβέρνηση ποιες είναι οι ξένες υπηρεσίες που εγκληματούν με αυτό τον τρόπο σε βάρος του κυπριακού κράτους και των πολιτών του και σε ποιες ενέργειες έχει προβεί σχετικά.
2. Ποια μέτρα λαμβάνονται για τη διασφάλιση του απορρήτου των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, ώστε να προληφθούν μελλοντικά παρόμοια φαινόμενα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 24 Αυγούστου 1989.

«Στον κύριο δρόμο Προδρόμου - Πλατρών, πλησίον της Τρικουκκιάς, υποχώρησε τοίχος αντιστήριξης. Στο σημείο αυτό ο δρόμος είναι στενός και, παρά την τοποθέτηση δύο βαρελιών για σκοπούς προειδοποίησης, υπάρχει κίνδυνος να προκληθούν ατυχήματα.

Η τοποθέτηση των δύο βαρελιών προϋποθέτει γνώση του προβλήματος από τις Αρχές, γι' αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πότε θα αποκατασταθεί το σημείο αυτό του δρόμου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 24 Αυγούστου 1989.

«Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 25/11/88 με τον Υπουργό Συγκοινωνιών και 'Εργων και εκπροσώπους της κοινότητας Προδρόμου και τον

υποφαινόμενο συζητήθηκαν οδικά προβλήματα της κοινότητας Προδρόμου ως ακολούθως:

1) Δρόμος Τροόδους - Προδρόμου

Ο Υπουργός ανέφερε ότι το έργο θα ενταχθεί στο Τέταρτο Σχέδιο Οδικής Ανάπτυξης για σύντομη αποπεράτωση και ότι αναμένεται να ζητηθούν προσφορές το πρώτο εξάμηνο του 1989.

2) Δρόμος Πλατρών - Προδρόμου

Ο Υπουργός είπε ότι το έργο αυτό θα ενταχθεί σε ένα από τα μεγάλα σχέδια οδικής ανάπτυξης με σκοπό τη σύντομη αποπεράτωση και ότι αναμένεται μέσα στο 1989 να ζητηθούν προσφορές για το μισό τμήμα του.

3) Δρόμος Πάινγουτ - Κακοπετριάς

Ο Υπουργός είπε ότι μετά την έναρξη των πιο πάνω έργων θα ακολουθήσει η κατασκευή του δρόμου Πάϊνγουτ - Κακοπετριάς μέσα στο Τέταρτο Σχέδιο Οδικής Ανάπτυξης ή στο Σχέδιο Ανάπτυξης Μεταφορών.

4) Γεφύρι στο Δρόμο Προδρόμου - Πλατρών

Δόθηκε υπόσχεση ότι η επέκταση του γεφυριού σε 25' θα εκτελεστεί μέσα στο 1989.

5) Κεντρική Πλατεία - Κυκλική Νησίδα

Ο Υπουργός ανέφερε ότι το Τμήμα Δημόσιων Έργων έκαμε κυκλοφοριακή μελέτη, ότι ετοιμάζονται τα κατασκευαστικά σχέδια και θα καταβληθεί προσπάθεια για εκτέλεση της εργασίας μέσα στο 1989. Το έργο αποτελεί μέρος του σχεδίου του δρόμου Προδρόμου - Τροόδους.

Δεδομένου ότι βρισκόμαστε προς το τέλος του 1989 παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο υλοποίησης βρίσκονται τα έργα αυτά.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 22 Αυγούστου 1989.

«Πριν την κατασκευή του φράγματος του Κούρρη στην Άλασσα υπήρχαν εκτάσεις χαλίτικης γης τις οποίες οι κάτοικοι είχαν δενδροφυτεύσει και τις καλλιεργούσαν από παππού σε εγγόνι.

Όταν άρχισε η κατασκευή του φράγματος, η κυβέρνηση έκαμε εκτιμήσεις για την αξία των δέντρων που βρίσκονταν μέσα στη χαλίτικη γη, με σκοπό να δοθεί η σχετική αποζημίωση στους γεωργούς που θα έχαναν τα δέντρα τους.

Παρόλον ότι έγιναν οι εκτιμήσεις και λέχθηκε στους κατοίκους ότι θα αποζημιώνονταν για την καταστροφή των δέντρων τους και παρόλον ότι πέρασε αρκετός χρόνος από τότε που λειτούργησε το φράγμα, μέχρι της στιγμής καμιά απολύτως αποζημίωση δε δόθηκε.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού οφείλεται η τόση καθυστέρηση και πότε προτίθεται να αποζημιώσει τους ιδιοκτήτες που έχασαν τα δέντρα τους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 21 Αυγούστου 1989.

«Το Υπουργείο Εσωτερικών απαντώντας στις 22 Απριλίου 1989 σε ερώτησή μας της 26ης Απριλίου 1988 σχετικά με τους κινδύνους που εγκυμονούνται για την υγεία των κατοίκων, αλλά και την αγροτική οικονομία, από πιθανή μόλυνση των υδροφόρων στρωμάτων από τα απόβλητα του εργοστασίου βαφής στο Ακάκι, πληροφορούσε το Σώμα της Βουλής πως είχε ετοιμαστεί από τη γερμανική εταιρεία Bayer σχέδιο επεξεργασίας, που θα ήταν έτοιμο μέχρι το τέλος Απριλίου 1989.

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πού βρίσκεται το θέμα -αν, συγκεκριμένα, υποβλήθηκαν τα σχέδια της γερμανικής εταιρείας και ποιο το οργανόγραμμα εφαρμογής τους-μιας και πέρασαν ήδη 4 μήνες τώρα από τη σχετική διαβεβαίωση του αρμόδιου Υπουργείου.

Στην ίδια απάντησή του το Υπουργείο μας ανέφερε πως το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα μελετούσε το θέμα της απαγόρευσης της παροχέτευσης των αποβλήτων λόγω ακριβώς των κινδύνων μόλυνσης των υδροφόρων στρωμάτων. Υπάρχει μήπως, και ποια, κατάληξη της σχετικής έρευνας;»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 22 Αυγούστου 1989.

«Το ερωτηματολόγιο της αίτησης για εργοδότηση Κυπρίων από τις αρχές των βρετανικών 'κυρίαρχων βάσεων' (έντυπο BFC FORM 113) ι που αποκάλυψε η εφημερίδα 'Εμπρός' στις 13.8.1989 αποτελεί κλασικό δείγμα αποικιοκρατικής νοοτροπίας, φασιστικής μεθοδολογίας και ανελευθερίας.

Συγκεκριμένα κάτω από το σημείο 20 του εντύπου υπάρχουν οι εξής ερωτήσεις:

(α) 'Εχετε καταδικαστεί από δικαστήριο για ποινικό αδίκημα; Αν ναι, δώστε λεπτομέρειες και ημερομηνίες.

(β) Υπήρξατε ποτέ εσείς ή στενός συγγενής σας μέλος του κομμουνιστικού κόμματος Κύπρου (ΑΚΕΛ) ή οποιουδήποτε κομμουνιστικού κόμματος αλλού; Αν ναι, δώστε λεπτομέρειες.

(γ) 'Εχετε ποτέ εσείς ή οποιοδήποτε μέλος της οικογένειάς σας δεχθεί μόρφωση, τεχνική εκπαίδευση, ιατρική περίθαλψη ή οποιαδήποτε άλλη εκπαίδευση ή βοήθεια σε κομμουνιστική χώρα; Αν ναι, δώστε λεπτομέρειες'.

'Οπως προκύπτει από το ερωτηματολόγιο εξετάζονται (στην ίδια, βέβαια, κατηγορία με τα ποινικά εγκλήματα!) τα φρονήματα των αιτητών και όχι μόνο αυτό. Το νυστέρι του ιδεολογικού ρατσισμού προχωρεί μέχρι τη χώρα μόρφωσης, τεχνικής εκπαίδευσης και φτάνει ως την ιατρική περίθαλψη. Και ακόμη οι αιτητές καλούνται να γίνουν χαφιέδες δίνοντας πληροφορίες για όλα τα πιο πάνω σε σχέση με τους συγγενείς τους!

Επειδή αυτή η συμπεριφορά των Βρετανών περιφρονεί και παραβιάζει τα πιο στοιχειώδη δικαιώματα και ελευθερίες των πολιτών αυτού του τόπου και επειδή δεν παρατηρήσαμε καμιά διαμαρτυρία από τις συντεχνίες των εργαζομένων ερωτάται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή:

1. Γιατί ανέχεται την αποικιακή μεταχείριση των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας από τις αρχές των 'κυρίαρχων βάσεων';

2. Αν ύστερα από την καταγγελία προτίθεται να προβεί σε διαβήματα ή και να λάβει μέτρα, ώστε οι Βρετανοί να σέβονται την αξιοπρέπεια του λαού μας, πολύ περισσότερο που οι διευκολύνσεις που τους παρέχονται είναι σκανδαλώδεις, ενώ σε πολλές περιπτώσεις η συμπεριφορά τους είναι απαράδεκτη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 22 Αυγούστου 1989.

«Όπως είναι γνωστό το μάθημα της Ιστορίας της Κύπρου διδασκόταν (ατυχώς για δεκαετίες) -μια φορά μόνο, μάλιστα, τη βδομάδα- στην τρίτη μόνο τάξη του Λυκείου (στην έκτη γυμνασιακή με την παλιά ορολογία) και μόλις πολύ πρόσφατα εφαρμόστηκε (και πολύ σωστά) κάποια επέκταση, λιγόωρη όμως, του μαθήματος στην Α και Β λυκειακή τάξη.

Κι επειδή η γνωστή σοφή ρήση του ιστορικού και φιλόσοφου Σανταγιάνα - Those who don't learn from history are condemned to repeat it, που σε προέκτασή της μεταφράζεται πως: όσοι δεν διδάσκονται και δεν παραδειγματίζονται από τα ιστορικά παθήματα, είναι από τα πράγματα υποχρεωμένοι να τα υποστούν ξανά- ισχύει πολύ περισσότερο στην τραγική περίπτωση της Ιστορίας της Κύπρου, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχεύει την εισαγωγή του μαθήματος από την πρώτη γυμνασιακή τάξη συνεχιζόμενου σ' όλο το γυμνασιακό και λυκειακό κύκλο, και -το σπουδαιότερο- αναβαθμιζόμενου από χρόνο σε χρόνο, έτσι που:

I. Όσοι τυχόν αποφοιτούν από το γυμνασιακό κύκλο να έχουν σωστές και σαφείς προσλαμβάνουσες παραστάσεις, και

II. Όσοι αποφοιτούν από τον λυκειακό κύκλο να γνωρίζουν σε βάθος την ιστορία του τόπου τους, προκειμένου να λειτουργούν ως ολοκληρωμένοι κι υπεύθυνοι πολίτες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 24 Αυγούστου 1989.

«Πρόβλημα ύδρευσης αντιμετωπίζει από τις 18 τρέχοντος η κοινότητα Καλού Χωριού Κλήρου μετά τη μείωση της στάθμης της πηγής ύδρευσής της. Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 23 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής αν οι πληροφορίες που κυκλοφορούν σχετικά με διακίνηση ναρκωτικών από την Πύλα αληθεύουν και ποια μέτρα προτίθεται να λάβει προς πάταξη της ανησυχητικής αυτής κατάστασης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 24 Αυγούστου 1989.

«Επισκέφθηκα ξανά σήμερα -ύστερα από πρόσκληση των περιοίκων-την περιοχή όπου εκβάλλουν τα απόβλητα του ποταμού Κλήμου, στον Άγιο Δομέτιο, τα οποία παροχετεύονται στον ποταμό από εργοστάσια της περιοχής Έγκωμης.

Οι κάτοικοι μας ανέφεραν πως χάρη στα διαβήματα που καταβλήθηκαν από τις τοπικές αρχές και Μέλη της Βουλής, τα λύματα του εργοστασίου της εταιρείας ΚΟΚΑ-ΚΟΛΑ εντάχθηκαν στο κεντρικό αποχετευτικό σύστημα. Όμως, πρόσθεσαν, το πρόβλημα εξακολουθεί -παρά τη μερική αυτή αντίκρισή του- και γίνεται οξύ και επικίνδυνο για την υγεία των κατοίκων, λόγω της παροχέτευσης τώρα στον ίδιο ποταμό λυμάτων από εργοστάσια της Έγκωμης. Έτσι ζητούν είτε να παροχετευτούν και τα λύματα αυτά στο αποχετευτικό σχέδιο Λευκωσίας είτε να απαγορευτεί η παροχέτευσή τους στον Κλήμο.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν στοχοθετεί να απαγορεύσει από τώρα και στο εξής πλήρως και οριστικά την παροχέτευση λυμάτων στον ποταμό. Και τούτο γιατί, αν επιτευχθεί η σύνδεση των λυμάτων των εργοστασίων αυτών με το αποχετευτικό Λευκωσίας, κάποια άλλα εργοστάσια στο μέλλον (που ήδη λειτουργούν ή θα συσταθούν μελλοντικά) θα παροχετεύουν τα απόβλητά τους στην ίδια κατεύθυνση, μ' αποτέλεσμα το διαιωνισμό του προβλήματος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Αλέξη Γαλανό και ληφθείσα στις 24 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο και κατ' επέκταση ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, πώς και με ποιες συγκεκριμένες ενέργειες προτίθεται να υλοποιήσει και να εφαρμόσει την απόφαση/ψήφισμα της πλειοψηφίας της Βουλής του παρελθόντος Ιουνίου, που τον καλούσε να προχωρήσει χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση στην υποβολή εντός του 1989 αίτησης για πλήρη ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ.

Μας διακατέχει σοβαρή ανησυχία για την εξέλιξη του όλου θέματος και πολύ φοβούμαστε ότι θα χαθεί μια ιστορική ευκαιρία, η οποία θα βοηθήσει εκτός των άλλων και στη λύση του κυπριακού προβλήματος, ένεκα της σχετικής παραγράφου του Εγγράφου Κουεγιάρ που ουσιαστικά αναβάλλει την αίτηση για πλήρη ένταξη στην ΕΟΚ μετά από την τυχόν λύση του Κυπριακού. Η κυβέρνηση δεν αντέδρασε σ' αυτή την πρόνοια καίτοι κανένα δικαίωμα δεν είχε ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών να αποφασίσει για τυχόν οικονομικές ή πολιτικές συμβάσεις και επιλογές της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ταυτόχρονα η κυβέρνηση μας είχε αφήσει με την εντύπωση, στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, ότι θα προχωρούσε στη σχετική αίτηση αμέσως μετά από την ανάλογη υποβολή αίτησης της Αυστρίας, η οποία στο μεταξύ υποβλήθηκε.

Θεωρούμε το θέμα τεράστιων διαστάσεων που εφάπτεται όχι μόνο των κρατικών μας δικαιωμάτων και υπόστασης, αλλά και όσον αφορά την κυβέρνηση τίθεται θέμα υλοποίησης υποσχέσεων του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας για σεβασμό της πλειοψηφίας του πολιτικού κόσμου.

Αναμένουμε σχετική απάντησή σας κατά πόσο η κυβέρνηση προτίθεται υπό το φως των εξελίξεων να προβεί στην υποβολή αίτησης χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση ή να θέσει το θέμα σε δημοψήφισμα ή ακόμα να αγνοήσει την απόφαση της Κυπριακής Βουλής.»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 24 Αυγούστου 1989.

«Όπως είναι γνωστό, ύστερα από πολλές και έντονες παραστάσεις από διάφορες πλευρές, οι στρατιώτες του τουρκικού κατοχικού στρατού που παραβίασαν το status quo στην ουδέτερη ζώνη (καθώς και τη συμφωνία για απαγκίστρωση) στην περιοχή του Αγίου Κασσιανού, αποχώρησαν από σήμερα (24.8.89) στις θέσεις που προνοεί η συμφωνία για απαγκίστρωση.

Παρά τον εξαναγκασμό τους όμως σ' αποχώρηση από την ουδέτερη ζώνη, έχουν αφήσει άθικτες αλλεπάλληλες σειρές από συρματοπλέγματα και σιδερένιους πάσσαλους που ανήγειραν τις τελευταίες μέρες και μετά τα πρόσφατα -και υπαιτιότητι του τουρκικού κατοχικού στρατού που εισέβαλε παράνομα στην ουδέτερη ζώνη, κακοποιώντας εκκλησιαστικούς αξιωματούχους και άοπλες γυναίκες- γεγονότα στην περιοχή, όπως διαπιστώσαμε σ' επιτόπιες επισκέψεις μας. Συγκεκριμένα, όπως διαπιστώσαμε και σήμερα, ο τούρκικος κατοχικός στρατός έχει τοποθετήσει συρματοπλέγματα στη νότια πλευρά του δημοτικού σχολείου του Αγίου Κασσιανού και στη νότια αυλή της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου, που καλύπτουν την ομώνυμη οδό.

Εξάλλου η ΟΥΝΦΙΚΥΠ τοποθέτησε πρόσφατα στη συμβολή της οδού Αγίου Γεωργίου και της λεωφόρου Αθηνάς συρματοπλέγματα πίσω από τα προϋπάρχοντα ξύλινα κάγκελα. Τα συρματοπλέγματα και οι πάσσαλοι τοποθετήθηκαν από τα Η.Ε. μετά την αφαίρεση -ύστερα από έντονες διαμαρτυρίες των περιοίκων- των ψηλών σιδερένιων στύλων που οι ίδιοι και πάλι τοποθέτησαν.

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν έχει προβεί ή πρόκειται να προβεί στις αναγκαίες παραστάσεις προς την κατεύθυνση των Η.Ε. -πληροφορούμαστε πως για εξάλειψη των τετελεσμένων είχε δώσει κατηγορηματικές διαβεβαιώσεις και δεσμευτεί σχετικά ο διοικητής της δύναμης στρατηγός Μίλνερ- που φέρουν και την πλήρη ευθύνη, ιδιαίτερα για τα νέα τετελεσμένα που οι ίδιοι δημιούργησαν.»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Αλέξη Γαλανό εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και ληφθείσα στις 25 Αυγούστου 1989.

«Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός τα ακόλουθα:

1. Ποια ποσά, για ποιους σκοπούς και προς ποιους πληρώθηκαν από την Α.Η.Κ. από 1/1/89 μέχρι σήμερα χωρίς εξουσιοδότηση της Βουλής και παρά την έγγραφη περί του αντιθέτου προειδοποίησή της; Προτίθεται η κυβέρνηση να διατάξει τη λήψη πειθαρχικών μέτρων εναντίον αυτών που παρανόμησαν;

2. Αν πράγματι έγιναν πληρωμές παράνομα, από ποια κονδύλια προτίθεστε να καλύψετε τις πιο πάνω πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν παράνομα; Θα καλέσετε μήπως αυτούς που συνέργησαν παράνομα να καταβάλουν εξ ιδίων πόρων τα ποσά αυτά;

3. Προτίθεται η κυβέρνηση και σεις ως αρμόδιος Υπουργός να σεβαστείτε την ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής της 13/7/89 που είναι ενάντια στην εγκατάσταση Ανθρακικού Σταθμού στην Κύπρο και να αποφύγετε οποιαδήποτε ενέργεια που είναι ασυμβίβαστη με αυτή; Ναι ή όχι;

4. Αληθεύουν οι πληροφορίες ότι ακολουθήθηκε η τακτική να παρακάμπτεται ο Πρόεδρος και το Συμβούλιο της Α.Η.Κ. και να δίδονται απευθείας εντολές στον Αρχιμηχανικό και Γενικό Διευθυντή της πάνω σε θέματα αρμοδιότητας του Συμβουλίου; Και μήπως αυτό υποδηλώνει ότι η κυβέρνηση έπαψε πλέον να υιοθετεί το θεσμό της ανεξαρτησίας των Ημικρατικών Οργανισμών;

5. Ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα τα δημοσιεύματα του τύπου αναφορικά με τις συνθήκες κάτω από τις οποίες υποβλήθηκαν οι παραιτήσεις του Προέδρου και των Μελών του Συμβουλίου της Α.Η.Κ. και ο επαναδιορισμός όλων των Μελών πλην του Προέδρου της κ. Ανδρέα Μουσιούττα; Μήπως η σκηνοθεσία απομάκρυνσής του αποκαλύπτει πρόθεση της κυβέρνησης να προχωρήσει σε νέα τετελεσμένα για τον Ανθρακικό, παρά την αντίθετη ομόφωνη θέση της Ολομέλειας της Βουλής;

Θα εκτιμήσουμε ιδιαίτερα να έχουμε σχετική απάντησή σας το ταχύτερο δυνατό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Αυγούστου 1989.

«Όπως είναι γνωστό στο θέμα της υπαγωγής και συντήρησης του οδικού δικτύου υφίσταται κατά την άποψή μας και αχρείαστη και μη χρήσιμη 'πολυφωνία'. Συγκεκριμένα άλλοι δρόμοι υπάγονται στη δικαιοδοσία του Υπουργείου Συγκοινωνιών, άλλοι του Υπουργείου Εσωτερικών, ορισμένοι (δασικοί κ.ά.) στο Υπουργείο Γεωργίας κτλ., μ'αποτέλεσμα να δημιουργείται στο λαό, αλλά και σε αξιωματούχους -κρατικούς, πολιτικούς κτλ. - σύγχυση αναφορικά με το ποιοι δρόμοι υπάγονται σε ορισμένη δικαιοδοσία.

Παρακαλείται γι'αυτό το Υπουργείο Συγκοινωνιών να ενημερώσει το Σώμα:

1. Με βάση ποια πρακτική και σκεπτικό γίνηκε ή/και εξακολουθεί να γίνεται η αναγωγή κι ανάληψη ευθύνης ενός δρόμου σ' ένα Υπουργείο;

2. Δεν νομίζει πως επέστη ο χρόνος να υποβάλει πρόταση στο Υπουργικό για τη δημιουργία μιας ενιαίας αρχής υπαγόμενης σ'ένα Υπουργείο (όπως ασφαλώς συμβαίνει σ'όλες τις χώρες του κόσμου), π.χ. στο Υπουργείο Συγκοινωνιών, για αποφυγή συγχύσεως κι ορθολογιστικότερο σχεδιασμό και συντήρηση του οδικού μας δικτύου;»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Αυγούστου 1989.

«Την αξιοποίηση για οικιστικούς σκοπούς έκτασης γης τριάντα περίπου στρεμμάτων, παρά την Παναγία της Ποδύθου -γεγονός που θα συμβάλει στην οικιστική και δημογραφική ανάπτυξη της κοινότητας - ζητούν οι κάτοικοι Γαλάτας.

Μπορεί να υποβοηθήσει το αρμόδιο Υπουργείο στην επίλυση του προβλήματος;»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Αυγούστου 1989.

«Την αξιοποίηση του κενού χώρου -πρώην γηπέδου- σε καίριο σημείο της κοινότητας και την αξιοποίησή του ως χώρου κοινοτικής ωφέλειας (όπως π.χ. πάρκου), ζητούν μέσω του κοινοτάρχη τους οι κάτοικοι Γαλάτας.

Πώς αντιμετωπίζεται από το αρμόδιο Υπουργείο το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Αυγούστου 1989.

«Την αντικατάσταση του υφιστάμενου συστήματος υδατοπρομήθειας της κοινότητας -που τοποθετήθηκε πριν από 30 και περισσότερα χρόνια κι έχει σκουριάσει- και την επέκτασή του, σε τρόπο που να εξυπηρετεί την κοινότητα (με τη σύγχρονη ανάπτυξή της) ζητούν οι κάτοικοι Γαλάτας.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Αυγούστου 1989.

«Να γίνει αποκαθαρισμός της κοίτης του ποταμού Κλάριου (Καρκώτη) από άχρηστα αντικείμενα και την αυστηρή απαγόρευση μελλοντικά της παροχέτευσης κι απόρριψης βόθρων κι άλλων λυμάτων από κέντρα και υποστατικά στην κοίτη του ποταμού, ζητούν οι κάτοικοι Γαλάτας.

Πώς αντιμετωπίζεται το σοβαρό και δικαιολογημένο τούτο αίτημα των κατοίκων;»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Αυγούστου 1989.

«Την ασφαλτόστρωση του δρόμου Έσω Γαλάτας, μήκους πεντέμισι περίπου χιλιομέτρων και που εξυπηρετεί τη μεγάλη πλειοψηφία των κατοίκων (κι αποτελεί, πρόσθετα, παλιό αίτημά τους) έθιξε ο κοινοτάρχης Ιάκωβος Κυνηγόπουλος κι άλλοι κάτοικοι, ως ένα από τα ζωτικότερα αιτήματα της κοινότητας κατά τη διάρκεια πρόσφατης σ' αυτή επίσκεψής μας.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 30 Αυγούστου 1989.

«Απλήρωτη εδώ και μήνες τώρα παραμένει η συντριπτική πλειοψηφία των ελαιοπαραγωγών Λυθροδόντα. Συγκεκριμένα πληροφορούμαστε πως, ενώ εδώ και πάνω από τρεις μήνες οι παραγωγοί παρέδωσαν το λάδι τους στον αρμόδιο οργανισμό κι ενώ η Βουλή ψήφισε ένα εκατομμύριο λίρες για το σκοπό αυτό, μόνο 15-16 επιταγές στάληκαν όλες κι όλες στη ΣΠΕ Λυθροδόντα για διάθεσή τους στους ελαιοπαραγωγούς (κι αυτές με το 50% του οφειλόμενου ποσού. πληρώθηκε δηλαδή ένα ποσό κάπου £10,000 λίρες μόνο κι ίσως και λιγότερο!) με αποτέλεσμα οι παραγωγοί -που τόσο ταλαιπωρήθηκαν από την κυβερνητική τακτική που ακολουθήθηκε για συγκέντρωση του λαδιού τους- δικαιολογημένα να διαμαρτύρονται.

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν και πότε θα προχωρήσει (και μάλιστα άμεσα) στην αποπληρωμή των ελαιοπαραγωγών για το προϊόν που παρέδωσαν.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Αυγούστου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη και ληφθείσα στις 31 Αυγούστου 1989.

«Στο Κτηματολόγιο Αμμοχώστου μετά την εισβολή και την κατοχή έχουν συσσωρευθεί πολλά και δύσκολα προβλήματα και μεγάλος όγκος εργασίας. Ακόμη

δεν μπορεί να γίνει αναδασμός λόγω της κατοχής των αρχείων του κτηματολογίου Αμμοχώστου. Ιδιώτες δεν μπορούν να αξιοποιήσουν την περιουσία τους. Οι υπάλληλοι δεν είναι βέβαιοι ότι ακολουθούν ορθές διαδικασίες για τη μεταβίβαση κτημάτων. Οι πρόσφυγες δεν εξασφάλισαν ακόμα τίτλους για τα κτήματα και τις περιουσίες τους.

Παρακαλείται λοιπόν το αρμόδιο Υπουργείο όπως πληροφορήσει τη Βουλή:

1. Πότε θα αρχίσει η εργασία και η διάθεση των αναγκαίων χρημάτων για να λειτουργήσει με βάση τη νέα νομοθεσία το νέο Κτηματολόγιο Αμμοχώστου;

2. Πότε θα διατεθεί η δαπάνη που έχει εγκριθεί, για να αρχίσει η εργασία της έκδοσης τίτλων για τις κατεχόμενες περιουσίες;

3. Προγραμματίζει η κυβέρνηση τη χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών υπολογιστών για την επίσπευση της αναγκαίας εργασίας, την καλύτερη οργάνωση του νέου κτηματολογίου και την ταχύτερη έκδοση τίτλων για τη γη και τις περιουσίες της Αμμοχώστου;»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 5 Σεπτεμβρίου 1989.

«Πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν πρόσφατα στον τύπο, καθώς και στοιχεία που από αλλού πήραμε, μιλούν για αγορά από την Panland Estate, την Interchanqe κ.ά εταιρείες τεράστιας έκτασης γης (από 7.000 στρέμματα ή τρία τετραγωνικά μίλια), αξίας 5,5 εκατομμυρίων λιρών στο Χα Ποτάμι, με σκοπό την αξιοποίησή της στον τομέα της τουριστικής βιομηχανίας -γεγονός που θ'αναδείξει τυχόν ανέγερση ξενοδοχειακής μονάδας τη μεγαλύτερη στην Ευρώπη, αν όχι στην υφήλιο- πράγμα που εξυπακούει επενδυτικά προγράμματα εκατομμυρίων λιρών. Κι επειδή, γι'αυτό, οι κίνδυνοι να περιέλθουν τα τεράστια επενδυτικά αυτά προγράμματα σε ξένους είναι εξόφθαλμοι, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πώς στοχοθετεί να τοποθετηθεί σε μια τέτοια περίπτωση. Παράλληλα παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα σε ποιες ποσοστώσεις ανέρχεται η πρόσκτηση από ξένους κεφαλαιούχους του ξενοδοχείου 'Βερεγγάρια'».

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 4 Σεπτεμβρίου 1989.

«Σε επίσκεψή μου στην περιοχή της Ανθούπολης όπου έχει παραχωρηθεί άδεια για διάνοιξη 1,800 οικοπέδων και που μέχρι της στιγμής έχουν καλυφθεί πάνω από 1,200, διαπίστωσα ύπαρξη μιας απαράδεκτης κατάστασης σχετικά με το νερό με το οποίο υδροδοτείται η περιοχή. Διαπιστώθηκαν υδροδοτήσεις με βαρύτατη μόλυνση καθώς και διοχέτευση νερού από μη αδειούχες διατρήσεις.

Ζητούμε όπως το αρμόδιο τμήμα μας πληροφορήσει ποια μέτρα λαμβάνονται για την προστασία της υγείας των κατοίκων της περιοχής και ποιος έλεγχος γίνεται για την εφαρμογή του νόμου περί Διάνοιξης Οικοπέδων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 4 Σεπτεμβρίου 1989.

«Πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν στον τύπο αναφέρουν ότι ξένοι επιχειρηματίες έχουν προχωρήσει σε αγορά τεράστιων εκτάσεων γης ή έχουν θέσει υπό τον έλεγχό τους την πλειοψηφία των μετοχών τουριστικών επιχειρήσεων.

Ζητούμε από το αρμόδιο τμήμα να μας πληροφορήσει πώς αντιμετωπίζει το θέμα συνολικά, σε ποια έκταση το ξένο κεφάλαιο έχει διεισδύσει στην τουριστική βιομηχανία και ειδικότερα πώς πραγματικά έχει η κατάσταση στην περιοχή 'Χα Ποτάμι' και στο ξενοδοχείο Βερεγγάρια.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 6 Σεπτεμβρίου 1989.

«Οι συνοικισμοί αυτοστέγασης Λατσιών αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα τα κυριότερα από τα οποία είναι:-

Α. Οικισμός 'Αγιος Ελευθέριος Λατσιών

1. Η επιδιόρθωση των προσφυγικών κατοικιών.

2. Η συντήρηση των υδραυλικών εγκαταστάσεων των σπιτιών.

3. Το οξύ πρόβλημα αποχετευτικού που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι του συνοικισμού.

4. Η τοποθέτηση ηλιακών θερμοσιφώνων και η αποζημίωση εκείνων των προσφύγων που τους εγκατέστησαν με δικά τους έξοδα.

5. Η συμπλήρωση των πεζόδρομων.

Β. Οικισμός Απόστολος Ανδρέας

1. Το αποχετευτικό.

2. Η συμπλήρωση πεζόδρομων της οδού 25ης Μαρτίου.

Γ. Οικισμός Απόστολος Λουκάς

1. Η βελτίωση βιολογικού σταθμού.

2. Το αποχετευτικό.

Δ. Αυτοστέγαση Α+Β φάσεων Λατσιών

Παραχώρηση βοήθειας για αλλαγή των προβληματικών οροφών των κατοικιών.

Πέραν των ανωτέρω υπάρχει το κοινό πρόβλημα όλων των συνοικισμών που συνίσταται στην παραχώρηση χαλίτικης γης για επέκταση του κοιμητηρίου Λατσιών.

Γι'αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να αντιμετωπίσει θετικά την επίλυση των ανωτέρω προσφυγικών προβλημάτων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 6 Σεπτεμβρίου 1989.

«Ο κοινοτάρχης και οι κάτοικοι Μουτουλλά ζητούν όπως ο υφιστάμενος δρόμος Μουτουλλά - Πεδουλά και παρά την τοποθεσία 'Αργάκι του Νίκου' ανασχεδιαστεί σε τρόπο που ν'αξιοποιηθεί χώρος για τη δημιουργία κοινοτικού γηπέδου, σύμφωνα με τα αποφασισθέντα κατά την τελευταία (υπό την προεδρία του αρμόδιου Υπουργού σύσκεψη) στο Υπουργείο Συγκοινωνιών, τώρα που βρίσκεται υπό ανάπτυξη το σχετικό οδικό δίκτυο (και επιτόπια η κατασκευάστρια εργοληπτική εταιρεία) και οι δαπάνες που θα απαιτηθούν θάναι αισθητά πιο χαμηλές σε περίπτωση μη ετεροχρονισμού του έργου.»

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 6 Σεπτεμβρίου 1989.

«Οι ιδιοκτήτες κέντρων από τον Ορκόντα μέχρι τον Καλοπαναγιώτη ζητούν την κρατική συμπαράσταση για ηλεκτροφωτισμό τους. Κάποτε δόθηκε η απάντηση πως το θέμα θα εξεταζόταν.

Πού βρίσκεται τώρα το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Σεπτεμβρίου 1989.

«Ο εσωτερικός δρόμος Μουτουλλά προς την Κρύα Βρύση και την εκκλησιά της κοινότητας εξακολουθεί να παραμένει ολισθηρός και πολύ επικίνδυνος -όπως διαπιστώνουμε από τις επανειλημμένες επισκέψεις μας, με την τελευταία στις 5.9.89- μ'όλα τα διαβήματα Βουλευτών και των κατοίκων. Ιδιαίτερα το χειμώνα η ολισθηρότητα, λόγω παγετού, είναι πολύ μεγάλη κι υπάρχει κίνδυνος να προξενηθούν θύματα από πτώσεις τροχοφόρων σε παρακείμενους βαθύτατους γκρεμούς (βάθους σ'ορισμένες περιπτώσεις εκατό μέτρων), από στιγμιαία απροσεξία ή μηχανικό ατύχημα.

Σκοπεύει το αρμόδιο Υπουργείο να εγκύψει και στο θέμα τούτο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Σεπτεμβρίου 1989.

«Παράπονα συνεχή εκπέμπονται από τη Μαραθάσα για το γεγονός πως, ενώ το τουριστικό ρεύμα σημειώνει εκρηκτικές διαστάσεις, τα ορεινά θέρετρα (Καλοπαναγιώτη, Μουτουλλά, Πεδουλά κ.ά), στερούνται παντελώς εξωτερικού τουρισμού και λυμφατικός (για χρόνια τώρα) εμφανίζεται ο εσωτερικός τουρισμός.

Ζητούν, για τούτο, να δοθούν χαμηλότοκα δάνεια σε ιδιοκτήτες υποστατικών για μετατροπή τους σε ξενώνες κατά τη θερινή περίοδο και, πρόσθετα, να ενισχυθούν οι υφιστάμενες ξενοδοχειακές μονάδες που αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης.

Τέλος, ζητούν να περιληφθεί κι η εκκλησιά τ' Αϊ-Γιάννη του Λαμπαδιστή στο πρόγραμμα ξενάγησης του ΚΟΤ για εφέλκυση τουριστών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Σεπτεμβρίου 1989.

«Οι κάτοικοι Μαραθάσας μας εξέφρασαν παράπονα για το γεγονός πως καμιά αποζημίωση ή καμιά έστω επεξήγηση δε δόθηκε στους φρουτοπαραγωγούς για τις ζημιές από το χαλάζι του περασμένου Μάη που τις τοποθετούν γύρω στο 80%, κατά Μ.Ο. της ολικής παραγωγής, μόλο που οι ζημιές (ειδικότερα στα μήλα) γίνονται τώρα (με την ωρίμανση των καρπών) εμφανέστερες.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Σεπτεμβρίου 1989.

«Την πικρία κι απογοήτευσή τους μας εξέφρασαν ψες στο Μουτουλλά οι φρουτοκαλλιεργητές της κοινότητας καθώς και γειτονικών κοινοτήτων για το

γεγονός πως οι μηλοκαλλιέργειες όσο κι ροδακινοκαλλιέργειες καθώς κι αχλαδοκαλλιέργειες δεν καλύπτουν ούτε τα έξοδα καλλιέργειας και ζητούν να καταβληθούν προσπάθειες συσκευασίας των προϊόντων τους (με μορφή κομπόστου ή μαρμελάδας) ή/και χυμοποίησής τους. Συναφώς παρατηρούν πως, ενώ από πλείστες ευρωπαϊκές χώρες εισάγονται κομπόστα και μαρμελάδες, τα αντίστοιχά τους κυπριακά προϊόντα καταστρέφονται.

Πώς αντικρίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Σεπτεμβρίου 1989.

«Οι κάτοικοι της Μαραθάσας υποστηρίζουν πως τα 50΄ που χρειάζονται για μετάβασή τους στο νοσοκομείο Κυπερούντας (όπου εντάσσονται) είναι ισοδύναμα με το χρόνο που απαιτείται για να μεταβούν στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Οι ίδιοι παρατηρούν πως σε σοβαρές περιπτώσεις περιστατικών κατά τη διάρκεια του χειμώνα δεν τολμούν να μεταβούν στο Νοσοκομείο Κυπερούντας λόγω του απροσπέλαστου (από τις χιονοπτώσεις) πολλών δρόμων.

Ζητούν για τούτο αναβάθμιση είτε του υγειονομικού κέντρου Πεδουλά είτε της Ευρύχου, για ουσιαστική εξυπηρέτησή τους.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Σεπτεμβρίου 1989.

«Εκκρεμότητες υπάρχουν -ισχυρίζονται οι κάτοικοι Μουτουλλά-στο αίτημά τους για ολοκλήρωση των προσπαθειών αντιστήριξης των βράχων που επικρέμανται -δίκην δαμοκλείου σπάθης- της κοινότητάς τους. Το φετινό χειμώνα, μας αναφέρθηκε χαρακτηριστικά, κατέπεσε ογκόλιθος ενός τόνου -ευτυχώς, κι άλλη μια φορά χωρίς ανθρώπινα θύματα- καταστρέφοντας πάσσαλο του δασονομείου και προξενώντας στις καλλιέργειες ζημιές. Κι όμως, υποστηρίζουν οι κάτοικοι, παραμένουν στις υπώρειες των βράχων εγκαταλειμμένα τα υλικά (και μερικά ήδη καταστράφηκαν, όπως π.χ. τσιμέντα) που μεταφέρθηκαν εκεί για συνέχιση/ολοκλήρωση των προσπαθειών αντιστήριξης.

Πώς αντικρίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Σεπτεμβρίου 1989.

«Οι κάτοικοι Μαραθάσας εφιστούν την προσοχή των αρμοδίων στο γεγονός πως, μετά την κατάληψη από τους Τούρκους της Τεχνικής Σχολής Ξερού -που καθεχρονικά εκπαίδευε δεκάδες μαθητών της περιοχής και ως εκ τούτου παρέμεναν κι απασχολούνταν σ΄αυτή- οι μαθητές της περιοχής φοιτούν (όσοι μπορούν) στις Τεχνικές Σχολές Λευκωσίας, μ΄αποτέλεσμα να αστικοποιούνται και να εγκαταλείπουν τις αγροτικές τους κοινότητες -κάποτε, εξαναγκαστικά, τους ακολουθούν κι οικογένειές τους- μ΄αποτέλεσμα να ερημώνεται η ύπαιθρος.

Εισηγούνται και πάλι, για τούτο, τη σύσταση Τεχνικής Σχολής σε κοινότητα που να εξυπηρετεί τόσο τη Σολιά όσο και τη Μαραθάσα.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Σεπτεμβρίου 1989.

«Αύξηση των κονδυλίων που παρέχονται για κατασκευή αμπελουργικών κι αγροτικών δρόμων ζητούν οι κάτοικοι Μαραθάσας.

Υπάρχουν, και ποιες, δυνατότητες για ικανοποίηση του αιτήματος;»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Σεπτεμβρίου 1989.

«Από τις 28/3/1989 σταμάτησε κι η μοναδική γραμμή που εξυπηρετούσε τους κατοίκους των χωριών Καλοπαναγιώτη, Μουτουλλά και Οίκου με τη Λευκωσία, μ'αποτέλεσμα, κατά χαρακτηριστική παρατήρηση των κατοίκων, να υποχρεώνονται για τη μετάβασή τους στη Λευκωσία είτε να νοικιάζουν ταξί είτε να χρησιμοποιούν ξανά τα ποδήλατα, όπως κάναν και παλιότερα.

Ζητούν για τούτο από το αρμόδιο Υπουργείο (σε συνεργασία και με άλλους αρμόδιους φορείς, με την αρχή αδειών π.χ.) να εξεύρει τρόπους επαναλειτουργίας των γραμμών.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Σεπτεμβρίου 1989.

«Ενώ οι κάτοικοι Μαραθάσας εκρίζωσαν εδώ και κάπου τέσσερα τώρα χρόνια τις καταστραφείσες από το βακτηριολογικό κάψιμο αχλαδιές και τις επηρεασθείσες από την ίδια πάθηση μηλιές, δεν τους δόθηκαν τα 'υπεσχημένα' δενδρύλλια για αντικατάσταση των καταστραφεισών φυτειών τους.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Σεπτεμβρίου 1989.

«Περιήλθε σε γνώση μας πως μεσάζοντες και μεσιτέμποροι (φρουτέμποροι και, ιδιαίτερα, ζωέμποροι) αγοράζουν από τους κτηνοτρόφους και τους παραγωγούς με το παλιό μετρικό σύστημα (οκάδες) και πουλούν με το κιλό, εκμεταλλευόμενοι τόσο το καταναλωτικό κοινό όσο και τους παραγωγούς.

Πώς αντέδρασε ή στοχεύει να αντιδράσει το αρμόδιο Υπουργείο στην προκείμενη περίπτωση;»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 8 Σεπτεμβρίου 1989.

«Σε σημερινή αλλά και σε προηγούμενες επισκέψεις μας σε χωριά της Μαραθάσας (Μουτουλλά, Καλοπαναγιώτη, Οίκο, Γερακιές κ.ά) μας τονίστηκε το οξύ πρόβλημα της διάθεσης των προϊόντων της επιτόπιας μικροβιοτεχνίας της μουσταλευριάς (σιουτζιούκκου) από τον αθέμιτο συναγωνισμό με παράγωγα από απλή (σκέτη) ζάχαρη αντίς από σταφύλια.

Κι ενώ η κυβερνητική πλευρά μας διαβεβαίωνε - απαντώντας σε σχετική ερώτησή μας- πως θα λαμβάνονταν όλα τα σχετικά προστατευτικά μέτρα, σήμερα η ίδια καταφέρνει καίρια πλήγματα κατά των εκατοντάδων μικροβιοτεχνών που

ασχολούνται με το προϊόν, με την προσαγωγή τους στα δικαστήρια -ήδη ορίστηκε για αύριο, 6.9.89, η δίκη έξι κατοίκων Οίκου, στις 23.9.89 η δίκη έξι κατοίκων Καλοπαναγιώτη, ενώ η ορισθείσα δίκη έξι κατοίκων Μουτουλλά αναβλήθηκε για τον Οκτώβρη- με το επιχείρημα πως δεν τηρούνται οι προδιαγραφές του επιστημονικού Συμβουλίου Τροφίμων, που ζητά τρία (!) δωμάτια κατασκευής του προϊόντος: 'Ενα προπαρασκευαστικής διαδικασίας, ένα για 'στέγνωμα' κι ένα για συσκευασία.

Ερωτάται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Με βάση ποια έρευνα καθορίστηκε η προδιαγραφή αυτή, όταν είναι γνωστό πως:

(ι) Σε πλείστες περιπτώσεις κάτοικοι δεν έχουν για διαμονή 3 ολόκληρα δωμάτια.

(ιι) Το προϊόν για να 'στεγνώσει' χρειάζεται ήλιο κι αέρα, διαφορετικά 'μουχλιάζει' από την υγρασία.

2. Γιατί επιλέγηκαν -δειγματοληπτικά μήπως;- 6 μόνο κάτοικοι από κάθε κοινότητα, όταν είναι γνωστό πως εκατοντάδες κάτοικοι ασχολούνται με το προϊόν;

3. Γιατί ενώ διευθετήθηκε (σε μια τουλάχιστο περίπτωση: του Σωκράτη Λοϊζίδη, από τον Μουτουλλά) η διαδικασία της περίφραξης (δίκην δωματίου) της οροφής (ταράτσας) του υποστατικού, από την αρμόδια κυβερνητική αποστολή που επισκέφτηκε την κοινότητα (με συμπεφωνημένο στόχο τη μελλοντική τήρησή της απ' όλους τους κατοίκους), σημειώθηκε υπαναχώρηση και προσαγωγή και του πιο πάνω κατοίκου σε δίκη;

4. Προβληματίζεται η κυβερνητική πλευρά:

(ι) Πώς θα επιβιώσουν οι -σκληρά, (πανθομολογούμενα) χειμαζόμενοι- μικροβιοτέχες των πιο πιο πάνω κοινοτήτων; Και

(ιι) Για το γεγονός πως οποιοδήποτε πλήγμα κατά των μικροβιοτεχνών αυτών αποτελεί και παράλληλα πλήγμα στον αγώνα διάθεσης των τόσο δυσδιάθετων κυπριακών σταφυλιών;»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 8 Σεπτεμβρίου 1989.

«'Οπως είναι γνωστό η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή (Εσωτερικών) συνέρχεται στις 15 του Σεπτέμβρη για να συνεχίσει τη συζήτηση τόσο πάνω στις δυο προτάσεις νόμου που κατατέθηκαν -η μια από τον υπογράφοντα, από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗΚΟ, κι η δεύτερη από το συνάδελφο κ. Αλέκο Μαρκίδη, από μέρους του ΔΗ.ΣΥ- περί ελεύθερης ραδιοφωνίας, όσο και στο συναφές κρατικό νομοσχέδιο (μαζί με τους σχετικούς κανονισμούς που θα διέπουν την τυχόν νομοθεσία που θα ψηφιστεί που κατηγορηματικά ο αρμόδιος Υπουργός υποσχέθηκε πως θα υπέβαλλε έγκαιρα στο Σώμα.

Κι επειδή:

(ι) Η Βουλή θεωρεί το θέμα της ελεύθερης ραδιοφωνίας ως εμπίπτον στις άμεσες προτεραιότητές της.

(ιι) Η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή συνέρχεται σε μια περίπου βδομάδα για εξέταση του όλου θέματος και

(iii) Κανένα κρατικό νομοσχέδιο/κανονισμός μέχρι σήμερα δεν υποβλήθηκε, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν προχώρησε στον καταρτισμό κι επεξεργασία του υπεσχημένου κρατικού νομοσχεδίου (και των συναφών κανονισμών) και πότε θα το αποστείλει στη Βουλή για έγκαιρη μελέτη του από τα Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και όλους τους λοιπούς συναδέλφους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 9 Σεπτεμβρίου 1989.

«Τα κρούσματα της παρανομίας και της αδικοπραγίας συνεχώς πυκνώνουν στις τουριστικές μας περιοχές με επίκεντρο τη Λεμεσό. Οι 'τσαντάκηδες', οι διαρρήκτες, οι 'καμικάζι', οι 'μποξέρ', οι 'επιδειξίες' και οι πάσης φύσεως ενοχλητικοί και επικίνδυνοι 'τύποι' κατάντησαν καθημερινή και προπαντός νυκτερινή μάστιγα.

Κυκλοφορώντας τα βράδυα στην τουριστική περιοχή Λεμεσού θ'ακούσεις πολλές ξένες γλώσσες και διαλέκτους (κυρίως αραβικές) ν'αναμειγνύονται με τις μηχανές των αυτοκινήτων (αριστερής και δεξιάς οδήγησης) που αγκομαχούν από την ταχύτητα και με τα 'εξώστ' των μοτοσυκλετών (μικρών και μεγάλων, με πινακίδες και χωρίς πινακίδες) που κυκλοφορούν στην άσφαλτο, στους πεζόδρομους, στα πεζοδρόμια, στα 'παγκέττα' και στις εισόδους των καταστημάτων!

Ο πρόσφατος θάνατος του αλησμόνητου Προέδρου του Στρατιωτικού Δικαστηρίου Π. Ελευθερίου που κτυπήθηκε από αυτοκίνητο, ενώ περπατούσε σε χωμάτινο 'παγκέττο' αποδεικνύει την ανασφάλεια αθώων πολιτών (πεζών και οδηγών).

Ένα αδιόρατο αίσθημα ανασφάλειας και κινδύνου μπορεί να νιώσει ένας περαστικός, που γίνεται πιο συγκεκριμένο και ορατό, αν αναλογιστεί κανένας πόσο πρόσφορο έδαφος βρίσκει στη νεολαία μας η εξάπλωση των ναρκωτικών, των διάφορων ασθενειών και της εγκληματικότητας σε τέτοιες περιοχές.

Ο έλεγχος, η ασφάλεια και η προστασία αυτών των περιοχών επιβάλλεται να ενισχυθεί άμεσα και κατεπειγόντως σ'όλους τους τομείς .

Γι'αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Λαμβάνονται οποιαδήποτε ειδικά και έκτακτα μέτρα για την προστασία των τουριστικών περιοχών από την εισαγόμενη και ντόπια εγκληματικότητα;

(β) Εφαρμόζονται ειδικά μέτρα ασφάλειας από εξειδικευμένα αστυνομικά όργανα (ναρκωτικών, ηθών, τροχαίας κ.ά);

(γ) Έχει ενισχυθεί αριθμητικά η αστυνομική δύναμη για τη φρούρηση και ασφάλεια των περιοχών αυτών και αν ναι ποιοι είναι οι αριθμοί των τελευταίων 3 χρόνων;»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 9 Σεπτεμβρίου 1989.

«Πρόσθετα από την αναπάντητη ως τα σήμερα ερώτησή μας της 14.7.89 για την ύδρευση Ανθούπολης, επιθυμούμε ν'αναφέρουμε τα πιο κάτω:

Για την ύπαρξη εφτά τουλάχιστο μη αδειούχων γεωτρήσεων -που χρησιμοποιούνται από την εταιρεία 'Ανθούπολις' και που σύμφωνα με τους ίδιους

ισχυρισμούς δε γίνεται αυστηρός έλεγχος στην κάθε μια ξεχωριστά- μιλά έγγραφο, (στάληκε στον Πρόεδρο στις 14.8.1989 και κοινοποιήθηκε σε Υπουργούς, στον Πρόεδρο της Βουλής και τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους), υπογραφόμενο από τη Χωριτική Αρχή και τα Σωματεία 'Ζήδρος', 'Πράξανδρος', ''Ενωσης Νέων Μαρωνιτών' και 'ΣΙΚΑ Ανθούπολης'.

Στο ίδιο έγγραφο υπογραμμίζονται κι οι απαιτήσεις των κατοίκων για:

(ι) Παροχή κατάλληλου νερού στην κοινότητα είτε από το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας είτε από το Δήμο Λακατάμιας.

(ιι) Το κλείσιμο των ακατάλληλων γεωτρήσεων που υπάρχουν κι επιφέρουν τον αργό θάνατο στην κοινότητα, ύστερα από αυστηρό υγειονομικό έλεγχο της ποιότητας της κάθε μιας γεώτρησης.

(ιιι) Διενέργεια ελέγχου της ποσότητας του νερού μιας και υπάρχουν σήμερα 1689 οικόπεδα αδειούχα, από τα οποία γύρω στα 1200 είναι κατοικημένα κι ο ρυθμός ανάπτυξης της περιοχής είναι αλματώδης. Από πληροφορίες τις οποίες έχουμε, η ποσότητα νερού που αντλεί η εταιρεία 'Ανθούπολις' είναι γύρω στους 600 τόνους ημερήσια, ενώ η σημερινή ανάγκη θα'πρεπε να'ταν 1200. Εδώ τονίζεται πως στους 600 τόνους περιλαμβάνεται το νερό της γεώτρησης αρ. 10, η ποσότητα της οποίας ανέρχεται γύρω στους 160-200 τόνους ημερήσια και η οποία είναι τελείως ακατάλληλη καθώς και το νερό άλλης γεώτρησης.

(ιν) Διεξαγωγή ελέγχου κατά πόσο υπάρχουν μη αδειούχες γεωτρήσεις, οι οποίες χρησιμοποιούνται από την εταιρεία 'Ανθούπολις' που από πληροφορίες που έχουμε υπάρχουν και κατονομάζονται στο έγγραφο που το αρμόδιο Υπουργείο έχει υπόψη.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα, ενόψει μάλιστα και των κατηγορηματικών εκθέσεων (με ημερομ. 2.6.89, που επισυνάπτονται) που μιλούν για ακαταλληλότητα και των τριών γεωτρήσεων της κοινότητας;»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 9 Σεπτεμβρίου 1989.

«Σε χθεσινή επίσκεψή μας στο Ακάκι ο κοινοτάρχης κ. Γιάννης Χατζηγιάννης κι άλλοι κάτοικοι μας ανέφεραν πως το δεύτερο σε σοβαρότητα -μετά τα τοξικά απόβλητα του εργοστασίου βαφής-πρόβλημα που αντιμετωπίζει η κοινότητα είναι το πρόβλημα των πολλών (θανατηφόρων σε δέκα περιπτώσεις, από το 1974 κ.ε.) τροχαίων ατυχημάτων, που επισυμβαίνουν στη συμβολή του τουριστικού δρόμου Ακακίου και του προσφυγικού οικισμού της κοινότητας αφενός και των οδών Δημοκρατίας και Δικαιοσύνης Ακακίου, αφετέρου.

Ζητούν, για τούτο, την κατασκευή υπόγειας ή υπέργειας διάβασης που να ενώνει τον οικισμό με το Ακάκι. Ειδικότερα σαν τέτοιο υποδεικνύεται το σημείο σύζευξης των οδών Δικαιοσύνης (Ακακίου) και του δρόμου του οικισμού με τον τουριστικό δρόμο.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 13 Σεπτεμβρίου 1989.

«Τη λήψη πρακτικών και συγκεκριμένων μέτρων προστατευτικών για τα φρούτα και τα λαχανικά τους, για να παύσουν να γίνονται αντικείμενα εκμετάλ-

λευσης από τους φρουτέμπορους και φθαρτέμπορους, τόνισαν μέσω του κοινοτάρχη τους και άλλων παραγόντων οι κάτοικοι της κατ'εξοχήν αγροτικής κοινότητας του Φαρμακά κατά την πρόσφατη (στις 9.9.89) επίσκεψή μας σ'αυτή.

Μπορεί, και πώς, το αρμόδιο Υπουργείο να συνδράμει προς αυτή την κατεύθυνση;»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 13 Σεπτεμβρίου 1989.

«Την ολοκλήρωση της κατασκευής γηπέδου στο Φαρμακά ζητούν οι κάτοικοι της κοινότητας κατά τρόπο έντονο, σε σημείο που να το θέτουν ως πρώτιστο των αιτημάτων τους. Ο κοινοτάρχης, Κ. Ευσταθίου, κι άλλοι κάτοικοι της κοινότητας μας ανέφεραν (κατά την επίσκεψή μας σ' αυτή, στις 9.9.89) πως πέρα από τους γνωστούς λόγους που επιβάλλουν τη δημιουργία του γηπέδου (της άθλησης και γενικά της υγιούς ενασχόλησης της νεολαίας), η κοινότητα δικαιούται την κρατική ενίσχυση στην προσπάθειά της αυτή για το πρόσθετο γεγονός πως το προηγούμενο κοινοτικό γηπέδο αξιοποιήθηκε από το κράτος για την κατασκευή δεξαμενής που αρδεύει μεγάλη έκταση πέρα από τα 140 στρέμματα καλλιεργήσιμης γης της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζεται το, δικαιολογημένο κατά την άποψή μας, κοινοτικό αυτό αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 13 Σεπτεμβρίου 1989.

«Την εξόρυξη νέας γεώτρησης, στην περιοχή του Αγίου Παντελεήμονος, ζητούν ο κοινοτάρχης κι οι άλλοι κάτοικοι του Φαρμακά, μετά την πρόσφατη μείωση της απόδοσης της υφιστάμενης κοινοτικής γεώτρησης, γεγονός που δημιουργεί σταδιακά μα σταθερά προβλήματα ύδρευσης.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 13 Σεπτεμβρίου 1989.

«Το αίτημα για παροχή ουσιαστικών διευκολύνσεων στην ηλεκτροδότηση των νέων υποστατικών (μας αναφέρθηκαν περιπτώσεις που για παροχή ρεύματος σ'ένα υποστατικό ζητήθηκαν πάνω από 1500 λίρες) μας εξέθεσε ο κοινοτάρχης καθώς και άλλοι κάτοικοι της κοινότητας Φαρμακά κατά την τελευταία (στις 9.9.89) επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 13 Σεπτεμβρίου 1989.

«Την επέκταση κατά μια τουλάχιστον αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου τους ζήτησαν οι κάτοικοι Φαρμακά -που στην τελευταία δεκαετία σημειώνει σταθερή δημογραφική ανάπτυξη- κατά την τελευταία (στις 9.9.89) επίσκεψή μας στην κοινότητα, μέσω του κοινοτάρχη τους.

Πώς αντιμετωπίζει το αίτημα το αρμόδιο Υποοργείο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 13 Σεπτεμβρίου 1989.

«Οι κάτοικοι της σταθερά αναπτυσσόμενης -δημογραφικά πρώτιστα- κοινότητας του Φαρμακά ζητούν την ασφαλτόστρωση/διεύρυνση του δρόμου Φαρμακά -Οδούς, θέμα για το οποίο και στο παρελθόν δόθηκαν από κατ'εξοχήν αρμόδιους φορείς κατηγορηματικές διαβεβαιώσεις για θετική αντιμετώπισή του.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα σήμερα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 13 Σεπτεμβρίου 1989.

«Την ασφαλτόστρωση κι ευθυγράμμιση του δρόμου Φαρμακά-Μαχαιρά, μήκους 16 περίπου χιλιομέτρων, ζήτησαν οι κάτοικοι Φαρμακά, την επίσπευση της ασφαλτόστρωσης του υπόλοιπου (από τρία περίπου μόνο χιλιόμετρα) του δρόμου Απλικιού-Φαρμακά, καθώς και την ασφαλτόστρωση του δρόμου Φαρμακά-Συκόπετρας, μήκους δέκα περίπου χιλιομέτρων, που, πέρα από την εξυπηρέτηση συμπλέγματος χωριών της περιοχής (Κλήρου, Καλό Χωριό, 'Αγιος Ιωάννης, Αρεδιού, Καμπί, κ.ά.), θα βοηθήσει -ενωνόμενος αυτόματα με Αρακαπά-Γερμασόγεια- στη διακίνηση με τη Λεμεσό, με θετικότατες επιπτώσεις σ' ευρύτατο πλέγμα κοινοτήτων αλλά και των πόλεων Λευκωσίας και Λεμεσού.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 13 Σεπτεμβρίου 1989.

«Η πρώτη φάση του αρδευτικού έργου Παραμαλιού-Αυδήμου συμπληρώθηκε το Γενάρη του 1987, ενώ η δεύτερη φάση συμπληρώθηκε το Μάιο του 1988. Σύνολο δαπάνης £580,000. Εκκρεμεί το μέρος του έργου που συνίσταται στην εγκατάσταση του αγωγού Παραμάλι-Αυδήμου και το αρδευτικό δίκτυο. Για το σκοπό αυτό γίνεται πρόνοια στους προϋπολογισμούς του 1989 για ποσό £195,000.

Το αρμόδιο Υπουργείο σε απάντησή του στην ερώτησή μου ΕΓ 483 ημερ. 30/3/89 πληροφόρησε τη Βουλή ότι:

(α) Το έργο θα εκτελεστεί μόλις ανασυσταθούν τα αρδευτικά τμήματα των δυο περιοχών, για να αναλάβουν την ευθύνη για την άρδευση.

(β) Σε περίπτωση που οι ενδιαφερόμενοι δεν αποδεχθούν ανασύσταση των αρδευτικών τμημάτων, θα μελετηθεί θέμα κήρυξης ολόκληρου του έργου, περιλαμβανομένου του αρδευτικού δικτύου, σαν κυβερνητικού.

(γ) Υπό τις πιο πάνω περιστάσεις, οι εργασίες δεν μπορούν να αρχίσουν, προτού ληφθούν τελικές αποφάσεις πάνω στο πιο πάνω ζήτημα που άπτεται άμεσα της κατανομής των δαπανών μεταξύ κυβέρνησης και αρδευτικών τμημάτων.

(δ) Αναμένεται ότι απόφαση πάνω στο ζήτημα αυτό θα ληφθεί μέχρι τέλος του Ιουλίου 1989. Βρισκόμαστε στα μέσα του Σεπτέμβρη και δυστυχώς ακόμα αναμένεται να ληφθεί απόφαση, για να εκτελεστεί το έργο.

'Οπως είναι γνωστό το νερό χρησιμοποιείται για χειμερινή άρδευση των σουλτανίνων. Δυστυχώς λόγω της μη συμπλήρωσης του έργου, το 1988 και το 1989 μόνο μέρος του νερού αξιοποιήθηκε, ενώ αρκετή ποσότητα έρρεε στη

θάλασσα. Αν υπάρξει ολιγωρία στη λήψη απόφασης για άμεση εκτέλεση του έργου, σημαίνει ότι και το 1990, ενώ τα αμπέλια θα στερούνται το νερό, αυτό θα ρέει αναξιοποίητο στη θάλασσα.

Νοουμένου ότι δαπανήθηκε ήδη ποσό £580.000 είναι άδικο και αντιοικονομικό να καθυστερεί η συμπλήρωση του έργου και να αφήνεται πολύτιμο νερό να χύνεται στη θάλασσα. Γι'αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή για τις προθέσεις του.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Αλέξη Γαλανό και ληφθείσα στις 14 Σεπτεμβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο κάτω από ποιες σκοπιμότητες επιτράπηκε πώληση 7000 σκαλών γης σε ξένα συμφέροντα στην περιοχή Χα Ποτάμι.

Επιθυμούμε να γνωρίζουμε τα κριτήρια που λήφθηκαν υπόψη και αν η πράξη αυτή θεωρείται τελειωτική ή αν υπάρχει διέξοδος, ώστε να ακυρωθεί η συναλλαγή σε περίπτωση που η Βουλή, όπως αναμένεται, θα εναντιωθεί έντονα σε μια τέτοια κυβερνητική απόφαση.

Από πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος προτιθέμεθα να καταθέσουμε πρόταση νόμου με την επανέναρξη των εργασιών της Βουλής, έτσι που να χρειάζεται προηγούμενη έγκριση της Βουλής, πριν την παραχώρηση άδειας σε αλλοδαπούς για αγορά μεγάλων εκτάσεων γης στην Κύπρο.

Αναμένουμε απάντηση το ταχύτερο δυνατό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 14 Σεπτεμβρίου 1989.

«Σύμφωνα με την υπό αριθμό 20.575 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αναλήφθηκε από το κράτος η σταδιακή ασφαλτόστρωση
των δρόμων της ακριτικής κοινότητας των Λυμπιών.

Νέα πρόνοια για διάθεση από μέρους του κράτους £60.000 για ασφαλτοστρώσεις των δρόμων του χωριού λήφθηκε στα 1987, μετά την απαλλοτρίωση των εκατοντάδων στρεμμάτων γης της κοινότητας για την κατασκευή του νέου δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας, μέσα στα συμφωνηθέντα (ύστερα από μακρές και καρποφόρες διαβουλεύσεις) γενικότερα σχέδια υποβοήθησης της κοινότητας.

Επειδή είναι αμφιλεγόμενα τα σημεία της ολοκλήρωσης τόσο της απόφασης 20.575 όσο και της συμφωνίας του 1987 -μέσα, επανατονίζεται, στη δέσμη μέτρων που εξαγγέλθηκαν- (όπως προκύπτει και από την προφορική ενημερωτική των Βουλευτών όλων των κομμάτων σύσκεψη που συγκάλεσε η χωριτική αρχή στα Λύμπια), παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

(α) Πόσα χρήματα (για το οδικό δίκτυο της κοινότητας) ξοδεύτηκαν (ι) μετά την απόφαση 20.575 και (ιι) πόσα μετά την εξαγγελία της δέσμης μέτρων του 1987;

(β) Πόση πρόσθετη δαπάνη απαιτείται για την ολοκλήρωση της ασφαλτόστρωσης των δρόμων του χωριού;

(γ) Είναι διατεθειμένο το αρμόδιο Υπουργείο (και μετά την αναγκαία κοστολόγηση) ν'αναλάβει την κάλυψη της σχετικής δαπάνης, αναλαμβάνοντας την αποπληρωμή τυχόν συναφθησόμενου (για το σκοπό αυτό) δανείου της χωριτικής αρχής της κοινότητας;»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 16 Σεπτεμβρίου 1989.

«Πρόσφατα δημοσιεύματα του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων για αρχηγό γειτονικής χώρας προκάλεσαν την έντονη αντίδραση της εδώ διπλωματικής αντιπροσωπείας και δημιουργήθηκε σοβαρός κίνδυνος δυσμενών εξελίξεων στις σχέσεις μας με την κυβέρνηση της εν λόγω χώρας.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πώς αντιμετώπισε την όλη κατάσταση και ποια μέτρα έχουν ληφθεί, ώστε να προστατευθούμε από παρόμοιες άστοχες ενέργειες του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων.

Θα θέλαμε επίσης να πληροφορηθούμε με βάση ποιους κανονισμούς, ποια θέσμια και ποια χρηματοδότηση λειτουργεί το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 16 Σεπτεμβρίου 1989.

«Παρατηρείται τον τελευταίο καιρό καλλιέργεια ενός αντιαραβικού κλίματος. Ενέργειες που είναι δυνατό να θεωρηθούν ότι εκφράζουν κυβερνητική πολιτική εκθέτουν 'Αραβες διπλωμάτες. Μονόπλευρες ενέργειες και καθοδηγημένες πληροφορίες έχουν δημιουργήσει σοβαρό πρόβλημα και θεωρούνται ως μεροληπτικές εναντίον των Αράβων διπλωματών, ενώ αποσιωπούνται τελείως προκλήσεις άλλων Πρεσβειών, ιδιαίτερα Δυτικών Χωρών, που θίγουν την αξιοπρέπεια του λαού και του κράτους μας. 'Εχει επίγνωση η κυβέρνηση ότι συνέχιση μιας τέτοιας τακτικής θέτει σε άμεσο κίνδυνο ύψιστα οικονομικά και εθνικά συμφέροντα της Κύπρου; Και αν όλα αυτά γίνονται από ανεύθυνους, ποια μέτρα λογαριάζει να πάρει, για να διασώσει τις σχέσεις μας με τους 'Αραβες γείτονές μας πάνω στους οποίους η Κύπρος στηρίζεται για να επιβιώσει;

Ελπίζουμε ότι θα έχουμε το ταχύτερο δυνατό απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου και δε θα επαναληφθεί το προηγούμενο της αποφυγής από μέρους του Υπουργείου να απαντήσει σε ερώτηση Βουλευτή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 16 Σεπτεμβρίου 1989.

«Δεδομένου πως σχεδόν όλοι οι εργαζόμενοι γονείς -που συνιστούν τη συντριπτική πλειοψηφία των γονέων- αντιμετωπίζουν σοβαρότατο πρόβλημα από την πρόσφατη υπουργική απόφαση για καθιέρωση του κλιμακωτού ωράριου, σύμφωνα με το οποίο το πρόγραμμα της στοιχειώδους εκπαίδευσης αρχίζει στις 8.15 π.μ., ενώ οι γονείς είναι υπόχρεοι να παρευρίσκονται στους τόπους δουλειάς από της 7ης πρωινής (ιδιωτικός τομέας, π.χ.), της 7.15 π.μ. (ημικρατικοί οργανισμοί, ως π.χ. ΣΥΤΑ κ.ά.), της 7.30 π.μ. (δημόσια υπηρεσία, τραπεζικός τομέας κ.ά.), μ' αποτέλεσμα οι χιλιάδες των μαθητών -των μικρών ηλικιών, ιδιαίτερα- ν'αφήνονται ουσιαστικά απροστάτευτοι κι εκτεθειμένοι σε παντοίους κινδύνους μ'αποτέλεσμα -και πρόσθετα από τους κινδύνους- ν'αναπτύσσουν και αντικοινωνικές τάσεις, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πώς στοχοθετεί την αντίκριση του σοβαρού αυτού προβλήματος, που, στην ομολογουμένως αξιέπαινη προσπάθεια αντίκρισης του κυκλοφοριακού προβλήματος, αναπόδραστα δημιουργήθηκε.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 16 Σεπτεμβρίου 1989.

«Σύμφωνα με πρόχειρους υπολογισμούς, κάπου 3000 μη αδειούχα (πειρατικά) αυτοκίνητα ενοικίασης (Ζ) εργάζονται παράνομα, με αποτέλεσμα να συναγωνίζονται αθέμιτα τους νομοταγείς ιδιοκτήτες αντίστοιχων μηχανοκίνητων οχημάτων.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα τι μέτρα στοχεύει να πάρει για αντιμετώπιση του προβλήματος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 16 Σεπτεμβρίου 1989.

«Μας γίνονται συνεχώς παράπονα από επιστάτες του Τμήματος Δημόσιων Έργων, οι οποίοι είναι γνωστοί για την πλήρη τεχνική τους κατάρτιση, την προκοπή και ανιδιοτέλειά τους και έχουν πολυετή και ευδόκιμη υπηρεσία, μερικοί από τους οποίους πέραν των τριάντα ετών, ότι δεν πέτυχαν διορισμό σε συντάξιμη θέση επιστάτη. Μας γίνονται παράπονα ότι μεταξύ αυτών που πέτυχαν διορισμό είναι άτομα που δεν έχουν καμιά σχέση με την τεχνική κατάρτιση και γενικά τα προσόντα που χρειάζεται να έχει ο επιστάτης. Υπάρχει ισχυρισμός ότι διορίστηκαν ανειδίκευτοι εργάτες, χρονογράφοι, πογιατζήδες, εξωτερικοί εργάτες, μια γυναίκα κτλ.

Όπως μας διαβεβαιώνουν, αγνοήθηκαν οι συστάσεις των ανωτέρων τους, δηλ. των επαρχιακών εκτελεστικών μηχανικών, οι οποίοι είναι οι πλέον αρμόδιοι να γνωρίζουν το χαρακτήρα, την ικανότητα ως και τ'άλλα προσόντα που απαιτούνται για τη θέση του επιστάτη. Για τους πιο πάνω λόγους καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής:

(α) Βάσει ποιων κριτηρίων έγιναν οι τελευταίοι 32 διορισμοί επιστατών σε συντάξιμες θέσεις;

(β) Ευσταθεί ο ισχυρισμός ότι αγνοήθηκαν οι συστάσεις των επαρχιακών εκτελεστικών μηχανικών;

(γ) Εάν κατόπιν έρευνας αποδειχθούν αληθινοί οι πιο πάνω προβαλλόμενοι ισχυρισμοί και παράπονα, τι προτίθεται να κάμει το αρμόδιο Υπουργείο προς ικανοποίηση αυτών που αδικήθηκαν και σε λίγα χρόνια αφυπηρετούν;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Σεπτεμβρίου 1989.

«Όπως είναι γνωστό η ακριτική κοινότητα Λυμπιών έχει καίρια πληγεί από την τουρκική εισβολή. Πέρα από τη γη της που καταλήφθηκε από τους εισβολείς, όλη η εύφορη γη της βρίσκεται μέσα στη λεγόμενη 'νεκρή ζώνη'.

Πρόσθετα και για την κατασκευή του νέου δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας, χρειάστηκαν κάπου 1000-1500 στρέμματα (με πρόχειρους υπολογισμούς), με αποτέλεσμα η κοινότητα να αντιμετωπίζει οργανικό πρόβλημα επιβίωσης. Εξάλλου οι παρενοχλήσεις, οι κλοπές (από τους εισβολείς) και τα επεισόδια που προκαλούν οι ίδιοι στη γραμμή αντιπαράθεσης είναι σχεδόν φαινόμενο σύνηθες.

Γι'αυτούς ακριβώς τους λόγους ο Υπουργός Εσωτερικών σε συνάντηση που είχε στις 22.10.1988 με αντιπροσωπεία των κατοίκων, συνοδευόμενη από

Βουλευτές Λευκωσίας, τους διαβεβαίωσε (όπως προκύπτει και από τα πρακτικά της συνεδρίας) πως θα έκαμνε εισήγηση στο Υπουργικό Συμβούλιο για συμπερίληψη και της ακριτικής (επανατονίζεται) αυτής κοινότητας στον κατάλογο των πληγεισών κοινοτήτων.

Παρά τις πιο πάνω όμως προϋποθέσεις, οι κάτοικοι με πολλή πικρία -όπως μας εξέθεσαν κατά τη συνάντηση, στις 12.9.89, που διευθέτησαν στα γραφεία της χωριτικής αρχής με Βουλευτές από όλα τα κόμματα- είδαν την κοινότητά τους να μην περιλαμβάνεται στο μνημονευθέντα κατάλογο.

Εύλογα, νομίζουμε, για τούτο τόσο οι κάτοικοι όσο κι εμείς υποβάλλουμε σχετικό ερώτημα προς το αρμόδιο Υπουργείο, παρακαλώντας το να ενημερώσει για την απόφασή του αυτή το Σώμα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 20 Σεπτεμβρίου 1989.

«Είναι γνωστό πως τα τελευταία χρόνια η Κύπρος αντιμετωπίζει πρόβλημα στη διάθεση λεμονιών. Για δυο συνεχείς χρονιές εκατομμύρια λεμόνια παραμένουν αδιάθετα και σαπίζουν πάνω στα δέντρα με αποτέλεσμα να πέφτουν κάτω και να τα καλλιεργούν οι παραγωγοί μέσα στα χωράφια τους, πράγμα που επιφέρει τεράστιες ζημιές. Το θέμα τούτο απασχόλησε πριν μερικούς μήνες και την ολομέλεια της Βουλής.

Οι λεμονοπαραγωγοί της περιοχής Γερμασόγειας πιστεύουν ότι θα επαναληφθεί και φέτος η ίδια κατάσταση και από φόβο πλήρους χρεοκοπίας αρχετοί άρχισαν να προβληματίζονται για την εκρίζωση των δέντρων τους, γεγονός που δειλά-δειλά άρχισε ήδη να γίνεται.

Με βάση τις πιο πάνω πληροφορίες και φόβους των παραγωγών ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή τα ακόλουθα:

(α) Έγιναν καθόλου εκτιμήσεις για τη φετινή παραγωγή των λεμονιών;

(β) Υπάρχει πράγματι κίνδυνος να υπάρξουν και φέτος πλεονάσματα, τα οποία θα καταστραφούν;

(γ) Τι ενέργειες έκαμε ή κάμνει η κυβέρνηση για εξασφάλιση νέων αγορών, τόσο σε δυτικές όσο και σε ανατολικές χώρες (έστω με ανταλλαγή προϊόντων), ώστε να προληφθεί ο κίνδυνος της μη διάθεσης της παραγωγής;

(δ) Αν υπάρξουν και φέτος ζημιές, θα τύχουν καθόλου βοήθειας αυτοί οι άνθρωποι;

(ε) Υπάρχουν πιθανότητες να δοθούν τιμές ασφάλειας για τα λεμόνια;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 20 Σεπτεμβρίου 1989.

«Οι παραγωγοί επιτραπέζιων σταφυλιών ποικιλίας Καρδινάλιου και Γκολτ καταγγέλλουν ότι οι προκαταβολές που έδωσε η ΣΕΔΙΓΕΠ φέτος είναι μηδαμινές και τελείως ασύμφορες, διότι σύμφωνα με τους πιο κάτω παράγοντες οι τιμές των σταφυλιών αυτών θα πρεπε να ήταν οι καλύτερες των τελευταίων χρόνων.

1) Η πρωιμότητα που είχαν φέτος τα σταφύλια μας.

2) Οι καλές καιρικές συνθήκες που είχε η Ευρώπη και ιδιαίτερα η Αγγλία, πράγμα που βοήθησε τις εξαγωγές μας.

3) Το μονοπώλιο των κυπριακών σταφυλιών στην αγγλική αγορά. Η αγορά των σκανδιναβικών χωρών απορρόφησε επίσης το μισό της παραγωγής.

4) Το μισό των εξαγωγών μεταφέρθηκε αεροπορικώς στην ευρωπαϊκή αγορά.

Πέραν των πιο πάνω, όπως καταγγέλλουν οι παραγωγοί, κατά τη διάρκεια της παραλαβής η διεύθυνση της ΣΕΔΙΓΕΠ διαβεβαίωνε τους αμπελουργούς μέχρι τις 12 Αυγούστου 1989 (οι εξαγωγές τέλειωσαν από τις 24/7/89) ότι φέτος θα έπαιρναν τις ψηλότερες τιμές. Αφού οι προκαταβολές που δόθηκαν, όπως ισχυρίζονται οι αμπελουργοί, είναι τόσο χαμηλές, τι περισσότερο θα πάρουν μετά την εκκαθάριση των τελικών λογαριασμών;

Με βάση τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Τι μεσολάβησε ώστε, παρόλους τους άριστους οιωνούς, οι προκαταβολές που δόθηκαν να είναι τόσο χαμηλές, όπως:

Καρδινάλιος	16.6 — 18.6	0.60	το κιλό	(μετρικοί τόνοι)
	19.6 — 25.6	0.40	»	
	29.6 — 1.7	0.30»		
	2.7 — 9.7	0.15»		
	10.7 — μέχρι τέλος	0.08	»	
Γκολτ	24.6 — 1.7	0.50	το κιλό	
	1.7 — μέχρι τέλος	0.0	το κιλό	

(β) Τί μέτρα θα ληφθούν, αν παρατηρηθούν τυχόν παρατυπίες ή αμέλεια κατά την εμπορία των σταφυλιών, ώστε να δικαιωθούν οι παραγωγοί που δικαιολογημένα φέτος ανέμεναν να πάρουν καλύτερες τιμές από προηγούμενα χρόνια;»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 20 Σεπτεμβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να προχωρήσει σε ικανοποίηση του αιτήματος της κοινότητας Άρμου για ευθυγράμμιση του δρόμου Μαραθούντας-Άρμου. Επίσης πότε θα γίνει αν θα γίνει, η προσωρινή συντήρηση -επάλειψη του δρόμου αυτού;»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 20 Σεπτεμβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε η Αρχή Τηλεπικοινωνιών θα ολοκληρώσει την επέκταση του τηλεφωνικού δικτύου της κοινότητας Άρμου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 20 Σεπτεμβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα προχωρήσει στην επίλυση του υδρευτικού προβλήματος της κοινότητας Άρμου, έτσι που να προχωρήσει απρόσκοπτα και η οικιστική ανάπτυξη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 20 Σεπτεμβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται η Αρχή Τηλεπικοινωνιών να εγκαταστήσει τηλέφωνα στην κοινότητα Νικόκλειας. Αναφέρεται πως αίτημα της κοινότητας είναι η εγκατάσταση τηλεφώνων, χωρίς σύνδεση του θέματος με την κατασκευή ή όχι του δρόμου Ξερού-Τροόδους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 20 Σεπτεμβρίου 1989.

«Στη μικρή και φθίνουσα κοινότητα Νικόκλειας υπάρχει ένα μικρό σιλό παρασκευής ζωοτροφών, το οποίο προσφέρει τη βασική απασχόληση στους λίγους νέους κατοίκους του χωριού. Το σιλό αυτό όμως απειλείται με κατεδάφιση με το δικαιολογητικό ότι βρίσκεται σε οικιστική ζώνη. Αν τούτο συμβεί, το χωριό θα εγκαταλειφθεί από τους εναπομείναντες νέους κατοίκους του και θα απομείνει ως οικισμός Άγγλων που έχουν αγοράσει σπίτια στην κοινότητα.

Επειδή κάτι τέτοιο θα αποτελούσε σκανδαλώδη ενέργεια που θα στρεφόταν εναντίον των συμφερόντων της μικρής κοινότητας Νικόκλειας, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα σε τι μέτρα θα προβεί για την αναστολή κάθε δίωξης και για νομιμοποίηση και απρόσκοπτη λειτουργία του σιλό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 20 Σεπτεμβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τι προγραμματισμός υπάρχει για την κατασκευή του δρόμου Ξερού-Τροόδους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 20 Σεπτεμβρίου 1989.

«Απαράδεκτες εξακολουθούν να παραμένουν οι συνθήκες μέσα στις οποίες ζουν και κινούνται οι 300 περίπου κάτοικοι -από τους οποίους η συντριπτική πλειοψηφία είναι πρόσφυγες- των ακινήτων Γεωργιάδη στις Κόκκινες, στο Στρόβολο.

Συγκεκριμένα, όπως μας ανέφεραν, όταν επισκεφθήκαμε προχτές Κυριακή τον οικισμό, υδρεύονται (δύο φορές τη βδομάδα) από τα βυτιοφόρα -όπως ακριβώς γίνεται και με τους πρόσφυγες των πολυκατοικιών του οικισμού Άγιος Γεώργιος Παλουριώτισσας- ενώ για δεύτερης χρήσης νερό χρησιμοποιούν ατομικές διατρήσεις. Ταυτόχρονα οι δρόμοι του οικισμού δεν είναι μόνο όλοι ανασφάλτωτοι, αλλά και γεμάτοι με λακκούβες, που το χειμώνα -μιας κι είναι ολοσκότεινοι, αφού δεν υπάρχει οδικός φωτισμός-καταντούν ουσιαστικές παγίδες για τους διερχόμενους.

Εξάλλου -μιας κι ελλείπουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις- δεν έχουν ως τώρα δοθεί άδειες οικοδομής, πράγμα που ανακόπτει τις ενέργειες για επέκταση των στεγαστικών τους προγραμμάτων για αποκατάσταση των παιδιών τους.

Πώς επισπεύδονται τα πιο πάνω έργα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 20 Σεπτεμβρίου 1989.

«Η ανάγκη λήψης πρακτικών και συγκεκριμένων μέτρων γι' αναβάθμιση της υπηρεσίας πρώτων βοηθειών, είναι θέμα που όχι μόνο ανταποκρίνεται άμεσα προς τις πολύχρονες κι αγωνιώδεις λαϊκές επιταγές, αλλά και προς τις στοιχειώδεις προϋποθέσεις παροχής άρτιας ιατρικής προσφοράς, απαλλαγμένης από τους αναπόδραστους σοβαρούς για ζωές (αλλά και αρτιμέλεια κι υγεία) κίνδυνους, που συνεπάγεται η παροχή ιατρικής βοήθειας από νέους και (ασφαλώς) άπειρους - μόλο τον ενθουσιασμό και το ζήλο- ιατρικούς λειτουργούς. Και τις προϋποθέσεις αυτές δεν εξασφαλίζει πλήρως η μέχρι τώρα δυσλειτουργία των υπηρεσιών μας, με την έλλειψη ολοκληρωμένης διαρθρωτικής υποδομής και την ανυπαρξία εξειδικευμένου τμήματος.

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

1. Έγιναν κι εγκρίθηκαν (από τα πρώτα, τουλάχιστο, σώματα) τ' απαραίτητα σχέδια υπηρεσίας για το νευραλγικό τούτο τομέα της λαϊκής υγείας, προκειμένου να στελεχωθεί το (πριν από αρκετούς τώρα μήνες) εξαγγελθέν ως σχεδιαζόμενο χωριστό τμήμα πρώτων βοηθειών;
2. Αν, παρ' ελπίδα, ετοιμάστηκαν τα συναφή σχέδια, γιατί δεν προωθούνται στη Βουλή για τελική τους επιψήφιση;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 21 Σεπτεμβρίου 1989.

«Με Ερώτησή μου (ΕΒ'309),ημερομηνίας 12 Απριλίου 1988,ήγειρα το θέμα της ακαταλληλότητας των φώτων τροχαίας στην είσοδο της Λεμεσού (περιοχή Μονοβόλικος).

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων σε Απάντησή του, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 1988,πληροφορούσε τη Βουλή ότι πριν από ένα χρόνο αγοράστηκαν νέου τύπου φώτα τροχαίας, τα οποία δεν εγκαταστάθηκαν λόγω διαφοράς με το Δήμο Κ. Πολεμιδιών σχετικά με τη δαπάνη.

Στις 14 Οκτωβρίου 1988 με νέα Ερώτησή μου (ΕΓ' 202) επανέφερα το θέμα και η Απάντηση του Υπουργείου ήταν πως πράγματι υπάρχει καθυστέρηση, αλλά το θέμα συζητείται με το Δήμο Κ. Πολεμιδιών και αναμένονται σύντομα θετικές εξελίξεις.

Τα νέου τύπου φώτα τροχαίας αγοράστηκαν το καλοκαίρι του 1987, βρισκόμαστε αισίως στο τέλος του 1989 και, ενώ το θέμα συζητείται για 2 1/2 χρόνια, τα ατυχήματα στο σημείο αυτό αυξάνονται. Γι' αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν Θα εγκατασταθούν και πότε τα νέου τύπου φώτα τροχαίας στην περιοχή του Μονοβόλικου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 21 Σεπτεμβρίου 1989.

«Μετά από παράκληση γονέων επισκέφθηκα το 15ο Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού με σκοπό τη διερεύνηση παραπόνων. Σ' αυτό φοιτούν 540 μαθητές (300

στον Α' κύκλο και 240 στο Β' κύκλο) και προέρχονται από τους τρεις συνοικισμούς, Μακαρίου Γ', Αγίου Σπυρίδωνα και Αγίου Ιωάννη. Τα προβλήματα που παρουσιάζονται είναι τα εξής:

Τροχαία

Η ασφαλής μετάβαση των μαθητών στο σχολείο καθίσταται προβληματική από την έλλειψη φώτων τροχαίας στη διασταύρωση της λεωφόρου Συγγρού με την οδό Μαρίνου Γερουλάνου (στο σημείο αυτό προκαλείται μεγάλος αριθμός δυστυχημάτων) καθώς και από τη μη ύπαρξη διάβασης πεζών στη λεωφόρο Συγγρού και στην οδό Μαρίνου Γερουλάνου.

Στη δυτική πλευρά του σχολείου υπάρχει υπόγεια διάβαση. Δυστυχώς τα μικρά παιδιά φοβούνται να τη χρησιμοποιήσουν και υποβλήθηκε εισήγηση όπως αστυνομικός ή τροχονόμος βοηθά τα παιδιά κατά την προσέλευση και την αποχώρησή τους από το σχολείο.

Στεγαστικό

Για την κάλυψη των αναγκών του σχολείου χρησιμοποιούνται ως αίθουσες διδασκαλίας οι ειδικοί χώροι (αίθουσες τέχνης, οικοκυρικών και δασκάλων) κάτι που δυσκολεύει την εύρυθμη λειτουργία του σχολείου και αποβαίνει σε βάρος των μαθημάτων.

Αυλή του σχολείου

Έκταση 200 περίπου τετραγωνικών μέτρων βρίσκεται εκτός του περιφράγμένου χώρου περιορίζοντας έτσι το χώρο της αυλής. Η μετατόπιση του περιφράγματος είναι εύκολη, η δαπάνη μηδαμινή και η ωφέλεια μεγάλη.

Προστασία των παιδιών

Οι μαθητές σχολάνουν γύρω στις 12.00, ενώ οι εργαζόμενοι γονείς στη 1.00 και μέχρι να φτάσουν στο σχολείο να παραλάβουν τα παιδιά τους γίνεται 1.30 μ.μ. Τα παιδιά, ιδιαίτερα τα μικρά, μένουν χωρίς έλεγχο για περισσότερη από μια ώρα. Το θέμα αυτό απασχολεί σοβαρά τους εργαζόμενους γονείς.

Νοουμένου ότι τα προβλήματα είναι σοβαρά και επείγοντα, παρακαλούνται τα αρμόδια Υπουργεία να πληροφορήσουν τη Βουλή πότε θα τα επιλύσουν.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 21 Σεπτεμβρίου 1989.

«Όπως είναι γνωστό, με βάση αμοιβαία αποδεκτή συμφωνία (που δημοσιεύτηκε τόσο στον ημερήσιο τύπο όσο και στα αντίστοιχα εκφραστικά όργανα) το Υπουργικό Συμβούλιο του Προέδρου Κυπριανού παγοποίησε, ήδη από το 1978 - μέχρι την επίλυση του κυπριακού προβλήματος- τις δόσεις του κεφαλαίου του χαμηλότοκου (ύψους 3%) στεγαστικού δανείου (από £10.000 σε κάθε περίπτωση), που το κράτος παραχώρησε για σκοπούς στέγασης στους εκτοπισθέντες δημόσιους υπαλλήλους κι εκπαιδευτικούς.

Παρά τη συμφωνία -που επισυνάπτεται- το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε πρόσφατα να προχωρήσει μονομερώς στην αποδέσμευση της κυβερνητικής πλευράς κι έτσι (μ'εγκύκλιο του αρμόδιου Υπουργείου και στα πλαίσια της μονομερώς αναθεωρηθείσας απόφασής του) ζητά την έναρξη καταβολής των δόσεων του παγοποιηθέντος κεφαλαίου με πρώτη αποκοπή από το μισθό του Αυγούστου 1989!

Ερωτάται γι΄αυτό το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Με βάση ποια συλλογιστική καταστρατηγούνται συμφωνημένες αποφάσεις που επιτεύχθηκαν ύστερα από πολύχρονες και σκληρές διαπραγματεύσεις; Και

2. Γιατί επιλέγηκε να πληγεί η τάξη των εκτοπισθέντων δημόσιων υπαλλήλων κι εκπαιδευτικών, που (μόνη, μάλιστα, αυτή) κατέβαλλε τους τόκους του χαμηλότοκου δανείου;»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 21 Σεπτεμβρίου 1989.

«Η θαλασσοταραχή στις 17-18 Σεπτεμβρίου στην περιοχή του Πρωταρά προκάλεσε σημαντικές ζημιές σε σκάφη και απέδειξε την προχειρότητα της κατασκευής και την ακαταλληλότητα των αλιευτικών καταφυγίων - μαρίνων της περιοχής, για τα οποία δαπανήθηκαν δεκάδες (αν όχι εκατοντάδες) χιλιάδες λίρες.

Υπάρχει ο ισχυρισμός ότι τα στόμιά τους είναι προς τις τρικυμίες κι έτσι ανθρώπινες ζωές άμεσα μπορεί να κινδυνεύσουν, αλλά και τα σκάφη (ψαράδικα και αναψυχής) είναι συνεχώς εκτεθειμένα.

Καλείται γι΄αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Πόσα αλιευτικά καταφύγια και μαρίνες έχουν κατασκευαστεί τα τελευταία 10 χρόνια στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου, πού είναι και τι ποσό δαπανήθηκε για το καθένα ή την καθεμιά;

(β) Από ποια κονδύλια-ταμεία δαπανήθηκαν τα πιο πάνω ποσά, καθώς και αν χρησιμοποιήθηκαν χρήματα προοριζόμενα για οικονομική βοήθεια των προσφύγων.

(γ) Έχουν διαπιστωθεί ευθύνες ή γίνεται οποιαδήποτε έρευνα για το λανθασμένο σχεδιασμό των αλιευτικών καταφυγίων-μαρίνων;

(δ) Γιατί τα μέσα μαζικής επικοινωνίας (με την υπόδειξη των αρμοδίων) δεν μετέδωσαν οποιαδήποτε προειδοποίηση-ανακοίνωση για τη θαλασσοταραχή της 17ης-18ης Σεπτεμβρίου, πράγμα που έπρεπε να γίνει; Μήπως στο μέλλον θα ακολουθείται αυτή η σωστή τακτική;»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 23 Σεπτεμβρίου 1989.

«Το οδικό δίκτυο της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου και των Κοκκινοχωριών γενικότερα είναι σε απαράδεκτη και χωρίς υπερβολή οικτρή κατάσταση.

Επανειλημμένα διαβήματα, διαμαρτυρίες, υπομνήματα και παραστάσεις Βουλευτών, Δημάρχων, Συμβουλίων, Χωριτικών Αρχών, Επιμελητηρίων κτλ. κατέληγαν σε υποσχέσεις, διαβεβαιώσεις και αναβολές, με μικρή μόνο βελτίωση της όλης κατάστασης. Οι αρμόδιοι αγνόησαν την πραγματική κατάσταση, αλλά και την ευρύτερη πολιτική σκοπιμότητα της κυβερνητικής μέριμνας και φροντίδας της ακριτικής μας περιοχής, αφού ένα καλό οδικό δίκτυο είναι βασική προϋπόθεση επιβίωσης και ανέλιξης της περιοχής σε όλους τους τομείς.

Δείγμα οδικής παγίδας θανάτου είναι ο κύριος δρόμος Ξυλοφάγου-Αγίας Νάπας, που διασταυρώνεται με άλλους δρόμους των χωριών Σωτήρας, Λιοπετρίου κτλ. Είναι ο βασικότερος δρόμος που εξυπηρετεί την τουριστική διακίνηση από και προς Αγία Νάπα, Πρωταρά κ.ά., αλλά και τη γεωργική και εμπορική τροχαία κίνηση της περιοχής. Παρόλ΄αυτά, είναι δρόμος μιας κατεύθυνσης, στενός, με

επικίνδυνες στροφές, χωρίς κανονικά κράσπεδα, χωρίς ασφαλείς διαβάσεις και χωρίς φώτα τροχαίας.

Απόλυτα δικαιολογημένη είναι η αγανάκτηση καθώς και η πρόσφατη διαμαρτυρία των κατοίκων της Σωτήρας, αφού μόνο τον τελευταίο μήνα συνέβησαν 2 θανατηφόρα και πολλά άλλα ατυχήματα.

Γι'αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Πώς αντιμετωπίζεται άμεσα η αναγκαιότητα βελτίωσης-επιδιόρθωσης του κύριου δρόμου Ξυλοφάγου-Αγίας Νάπας;

(β) Προγραμματίζεται και για πότε η εκτέλεση βελτιωτικών έργων του πιο πάνω δρόμου (διαπλάτυνση, ανισόπεδες διαβάσεις, φώτα τροχαίας κτλ.);

(γ) Προγραμματίζονται και, αν ναι, ποια συγκεκριμένα έργα βελτίωσης, επέκτασης κτλ. του οδικού δικτύου των Κοκκινοχωριών;»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 21 Σεπτεμβρίου 1989.

«Απαράδεκτη η για τρίτη συνεχή χρονιά μαζική δηλητηρίαση ή προσβολή των εθνοφρουρών μας από άγνωστη ασθένεια που πιθανό να οφείλεται σε ιό, σε στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς (κυρίως στην περιοχή Λεμεσού).

Ψηλοί και ανυποχώρητοι πυρετοί, διάρροια, εμετοί, γενική σωματική κόπωση και αφυδάτωση είναι μερικά συμπτώματα που θερίζουν τους στρατιώτες τις τελευταίες 10 μέρες και σε μερικές περιπτώσεις οι επιπλοκές περικλείουν πολλούς κινδύνους.

Παρά τις επανειλημμένες καθησυχαστικές διαβεβαιώσεις των αρμοδίων, η κατάσταση παραμένει ανησυχητική και απογοητευτική τα τελευταία 3-4 χρόνια.

Γι'αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Ποια συγκεκριμένα προληπτικά μέτρα λαμβάνονται για την παρεμπόδιση της εμφάνισης τέτοιων επιδημιών σε στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς, αφού τούτο συμβαίνει τα τελευταία 3 χρόνια;

(β) Μήπως είναι οι εγκαταστάσεις των στρατοπέδων (υδροδότησης, διαμονής, διατροφής) που 'κτυπήθηκαν' από την επιδημία η αιτία;

(γ) Πόσα ακριβώς κρούσματα παρουσιάστηκαν στα στρατόπεδά μας τους τελευταίους 3 μήνες;»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 22 Σεπτεμβρίου 1989.

«Η καθιέρωση ομοιόμορφης μαθητικής στολής σ'όλο το γυμνασιακό-λυκειακό κύκλο, αλλά και στη στοιχειώδη εκπαίδευση είναι αρχή όχι μονάχα αποδεκτή, αλλά κι επιζητούμενη από τη συντριπτική πλειοψηφία των γονιών, που επισημαίνει τις άμεσες θετικές επιπτώσεις στη μαθητική ψυχολογία, όπως π.χ.:

1. Τον εθισμό στην πειθαρχία και τους κανονισμούς της.
2. Την άμεση εξάλειψη (για τον ευαίσθητο ψυχικό κόσμο του μαθητή) των πολύ οδυνηρών τραυματικών εμπειριών που προέρχονται από την επίδειξη του πλούτου (στον τομέα της ένδυσης και υπόδησης) από τους μαθητές των πλούσιων οικογενειών.

3. Στην εμπέδωση κι εφαρμογή διαδικασιών που οδηγούν στην εξάλειψη των ανισοτήτων.

Ερωτάται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Εφαρμόζονται αυστηρά οι σχετικοί κανονισμοί;
2. Αν εφαρμόζονται, πώς δικαιολογούνται οι καταγγελλόμενες καταστρατηγήσεις με τη χρήση (με την εισαγωγή τους από το εξωτερικό) πανάκριβων ειδών ένδυσης-υπόδησης (Adidas, Puma, Nike, Benetton κ.ά.) από μέρους πολλών μαθητών του γυμνασίου-λυκείου;
3. Πώς στοχοθετεί την αυστηρή εφαρμογή των κανονισμών με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς;»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 20 Σεπτεμβρίου 1989.

«Στο ανεγερθέν πρόσφατα νέο (Γ') Δημοτικό Σχολείο Παλουριώτισσας υπάρχει (σύμφωνα και με στοιχεία που γονείς μας έδωσαν και βάσει προσωπικής έρευνας που κάναμε) πρόβλημα ασφαλούς προσπέλασης των μαθητών, λόγω των παράπλευρων οδικών διασταυρώσεων και της ταυτόχρονης έλλειψης πεζόδρομων, φώτων τροχαίας, οδικών σημάνσεων,καθώς και ειδικού αστυνομικού (τροχονόμου), όπως και λόγω της κακής κατάστασης των δρόμων.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 23 Σεπτεμβρίου 1989.

«Από την περίοδο της επανασύστασής της (στα τέλη της δεκαετίας του '60) η Συνομοσπονδία Γονέων Στοιχειώδους Εκπαίδευσης εναγώνια ζητά, με υπομνήματα, με επαφές με αρμόδιους φορείς, αρθρογραφικά, με ενημέρωση Βουλευτών κτλ (στο προσωπικό αρχείο του υπογράφοντος υπάρχουν σειρές από φακέλους με αντίγραφα των υπομνημάτων,καθώς και δημοσιεύσεις των παραστάσεων αυτών, που με την ιδιότητα του προέδρου της Συνομοσπονδίας, για σειρά ετών, σχημάτισε) τη λήψη αυστηρών κι ορθολογικών μέτρων για την ασφαλή διακίνηση και προσπέλαση των μαθητών στοιχειώδους (κι ιδιαίτερα των τριών πρώτων τάξεων) στα σχολεία τους: Με την τοποθέτηση ειδικών αστυνομικών (τροχονόμων), φωτεινών σημάνσεων, ειδικών διαβάσεων,'ζέπρα λάιτς',κ.ά.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα ποια μέτρα λαμβάνονται και πού για την ασφαλή προσπέλαση των μαθητών στα σχολεία τους, ενόψει των πυκνών καταγγελιών που βλέπουν το φως της δημοσιότητας, όπως στο Β' και Γ' Δημοτικό Σχολείο Παλουριώτισσας και σε δεκάδες άλλα.

Τονίζουμε -πρόσθετα από την Ερώτησή μας στις 20.9.89, για το Γ' Δημοτικό Παλουριώτισσας- πως οι λεωφόροι Κέννετυ και Λάρνακας, που διασταυρώνουν οι μαθητές του Β' Δημοτικού Παλουριώτισσας, χαρακτηρίζονται (όπως μας ανέφερε κι η πρόεδρος του οικείου Συνδέσμου Γονέων) από τους ίδιους τους αξιωματικούς της τροχαίας Λευκωσίας ως λαιμητόμοι.»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1989.

«Ιδιωτικοί υπάλληλοι (καταστημάτων, γραφείων κτλ.) ζητούν όπως ταυτόχρονα με την αλλαγή της ώρας (από 23.9) καταργείται κι η μεσημβρινή αργία, έτσι που να μην απασχολούνται μέχρι τις 7 μ.μ. για μια βδομάδα (ίσαμε τις 30.9 που η θερινή αργία καταργείται), γιατί η 7η μ.μ. -με την αλλαγή της ώρας- είναι (για τα κυπριακά ιδιαίτερα δεδομένα) αρκετά παρωχημένη.

Πώς αντιμετωπίζει το θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1989.

«Έντονη δυσφορία και απογοήτευση επικρατεί ανάμεσα στις τάξεις των πολύτεκνων για τις απαράδεκτες καταστρατηγήσεις των κεκτημένων δικαιωμάτων -της δωρεάν παιδείας και του στεγαστικού- που πέτυχαν, ύστερα από πολύχρονες προσπάθειες, κατά τη διακυβέρνηση Κυπριανού.

Έτσι, ενώ οι πολύτεκνοι απολάμβαναν (με βάση την απόφαση 20796, στις 10.9.1981) πλήρους δωρεάν παιδείας σ'όλες τις βαθμίδες και τις μορφές της εκπαίδευσης (γυμνάσιο, λύκειο, ινστιτούτα, τεχνικές σχολές κτλ.) κι είχαν τη διαβεβαίωση πως η ίδια τακτική θ'ακολουθείτο και στην περίπτωση του πανεπιστημίου, η σημερινή κυβέρνηση καταστρατήγησε τα κεκτημένα αυτά δικαιώματα κι υποχρεώνει τους πολύτεκνους στην καταβολή τελών εγγραφής στα σχολεία, πληρωμή βιβλίων κι άλλων υποχρεώσεων, ενώ για το θέμα της δωρεάν φοίτησης στο πανεπιστήμιο η απάντηση που τους δίδεται είναι πως θα αποφασίσει συναφώς το Υπουργικό Συμβούλιο!

Εξάλλου, ενώ η κυβέρνηση Κυπριανού αποφάσισε κι εξάγγειλε μεγαλόπνοο στεγαστικό πρόγραμμα για τους πολύτεκνους -της τάξης αρκετών εκατομμυρίων λιρών- τα σχετικά σχέδια παγοποιήθηκαν επί της σημερινής κυβέρνησης και η απόφαση ούτε αναγνωρίζεται κι ούτε, φυσικά, εφαρμόζεται.

Τέλος καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς τοποθετείται η κυβέρνηση στο λογικό αίτημα της υποβοήθησης των πολύτεκνων οικογενειών στη διακίνησή τους. Πιο συγκεκριμένα, στην παροχή των ίδιων διευκολύνσεων (από πλευράς εισαγωγικού δασμού, μεταβιβαστικών κτλ.) που παραχωρούνται στους ιδιοκτήτες ταξί σε περίπτωση αγοράς μηχανοκινήτου κάτω των 8 θέσεων, καθώς και των ίδιων εκπτώσεων -όπως στους κατόχους λεωφορείων- σε περίπτωση αγοράς μικρών (8-12 θέσεων) λεωφορείων (mini bus).»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Από τις μέχρι τώρα αναλύσεις και έρευνες της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου (Τμήμα Αλιείας) δεν διαπιστώθηκε 'μόνιμη και μεγάλης έκτασης ρύπανση της θάλασσας στην περιοχή του ποταμού Λιοπετρίου', αλλά μια έντονη αύξηση της θαλάσσιας ζωής, κυρίως ανάπτυξη φυκιών, που οφείλεται στη διοχέτευση στη θάλασσα των χρησιμοποιημένων νερών του ιχθυοτροφείου που περιέχουν θρεπτικές ουσίες. Η μεγάλη αυτή ανάπτυξη των φυκιών δημιουργεί αντιαισθητική εικόνα και προκαλεί οχληρία όταν αυτά περιστασιακά εκριζώνονται από τους βράχους και εκβράζονται στην παραλία ή εκτίθενται στην ατμόσφαιρα όταν 'τα νερά είναι χαμηλά' (άμπωτις).

2. Από τότε που παρουσιάσθηκε το πρόβλημα (περασμένη άνοιξη), το Τμήμα Αλιείας παρακολουθεί στενά την κατάσταση και προχωρεί στη συλλογή των απαραίτητων δεδομένων προκειμένου να εξευρεθεί μια μόνιμη λύση στο πρόβλημα, εξετάζοντας ταυτόχρονα το ενδεχόμενο απόρριψης των νερών του ιχθυοτροφείου σε κάποιο βάθος στη θάλασσα, για να μην έχουν τοπική επίδραση στην παραλία. Παράλληλα το Τμήμα βρίσκεται σε επαφή με τη διεύθυνση του ιχθυοτροφείου για εφαρμογή τόσο βραχυπρόθεσμων μέτρων, όπως η προσωρινή απομάκρυνση των φυκιών που εκβράζονται στην παραλία, όσο και των διορθωτικών μέτρων που τελικά θα αποφασισθούν μετά την ολοκλήρωση των μελετών και αξιολόγηση όλων των δεδομένων. Νοείται ότι το τμήμα Αλιείας δεν θα διστάσει να προχωρήσει στην εφαρμογή των προνοιών των υφιστάμενων Κανονισμών (περί Αλιείας) για προστασία της θάλασσας όταν χρειασθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Το Γυμνάσιο Ομόνοιας Λεμεσού (παλαιό ΙΒ΄) ιδρύθηκε με σκοπό να εξυπηρετούνται οι μαθητές του Η΄ Δημοτικού Λεμεσού (Ομόνοιας), του ΙΓ΄ Δημοτικού Λεμεσού (Αγ. Σπυρίδωνα), του ΙΣΤ΄ Δημοτικού Λεμεσού (Ζακακίου), του Δημοτικού Κολοσσίου Α΄ και του Δημοτικού Κολοσσίου Β΄.

Οι μαθητές του Τραχωνίου, του Ασώματου και του Ακρωτηρίου φοιτούσαν στο Γυμνάσιο Αγίου Αντωνίου (παλαιό Θ΄). Επειδή μερικές χρονιές παρουσιάστηκε ευχέρεια μεταφέρθηκαν οι μαθητές αυτοί, προσωρινά, στο Γυμνάσιο Ομόνοιας. Οι μαθητές του Ζακακίου φοιτούσαν πάντοτε στο Γυμνάσιο Ομόνοιας.

Το Υπουργείο Παιδείας, για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών της περιοχής Τραχωνίου-Ασωμάτου-Ακρωτηρίου-Ζακακίου, σχεδιάζει, μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων και προτεραιοτήτων του, την ίδρυση νέου γυμνασίου στην περιοχή αυτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Οι ισχυρισμοί περί εκλεκτικής ή μεροληπτικής εφαρμογής της νομοθεσίας δεν ευσταθούν, οι δε σχετικές νύξεις είναι τουλάχιστον άδικες. Αναμφίβολα τα πιο πάνω θα μπορούσαν καλλιστα να διαπιστωθούν αν εζητούντο σχετικές πληροφορίες ή διευκρινίσεις από μέρους του Υπουργείου. Συναφώς αναφέρεται ότι η παρέμβαση του Γενικού Διευθυντού στην προκειμένη περίπτωση οφειλόταν στο γεγονός ότι οι ιδιοκτήτες, κατόπιν επικοινωνίας τους με το Υπουργείο, εξεδήλωσαν την προθυμία τους να κατεδαφίσουν οι ίδιοι το παράνομο υποστατικό τους, πράγμα το οποίο και έπραξαν μέσα στα πλαίσια της τεθείσας προθεσμίας. Κατά την άποψή μας στις περιπτώσεις που εκδηλώνεται εθελοντική διάθεση για κατεδάφιση ενός παράνομου υποστατικού, η επίδειξη δυνάμεως ή βίας είναι περιττή.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η διευθέτηση για λειτουργία του ΑΥΚ Ευρύχου από τις 7.00 π.μ. έως τις 6.00 μ.μ. έγινε ύστερα από σχετική συμφωνία με τον Κλάδο Νοσηλευτικού Προσωπικού.

Η λειτουργία του ΑΥΚ Ευρύχου πάνω σε 24ωρη βάση προϋποθέτει αύξηση του νοσηλευτικού προσωπικού που υπηρετεί σ' αυτό, τούτο όμως δεν είναι δυνατό να γίνει επί του παρόντος λόγω της παρατηρούμενης γενικής έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, πιστεύεται ότι οι υπηρεσίες που προσφέρονται τώρα από το ΑΥΚ Ευρύχου στους κατοίκους της κοινότητας και της γύρω περιοχής είναι πολύ ικανοποιητικές.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Με βάση πρόσφατη απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, το περιφερειακό Γεωργικό Γραφείο Ευρύχου αναμένεται να ενισχυθεί σύντομα σε τεχνικό προσωπικό. Η περαιτέρω ενίσχυσή του θα εξαρτηθεί από τα αποτελέσματα διεξαγόμενης έρευνας αναφορικά με τις ανάγκες των επαρχιακών και περιφερειακών Γεωργικών Γραφείων πάνω σε παγκύπρια κλίμακα σε συνάρτηση με τις επικείμενες προσλήψεις πρόσθετου προσωπικού και με βάση τις προτεραιότητες κάθε επαρχίας/περιφέρειας.

(β) Η κατασκευή φράγματος πάνω στον ποταμό Ατσά, που θα καλύψει και την κοινότητα Ευρύχου, εντάσσεται μέσα στα πλαίσια του προγραμματιζόμενου 'Εργου Καρκώτη, του οποίου η Τεχνοοικονομική Μελέτη που αναλήφθηκε από Σοβιετικό Οίκο Συμβούλων Μηχανικών έχει ήδη συμπληρωθεί. Προωθείται τώρα η λήψη αποφάσεως σχετικά με την εκπόνηση της Οριστικής Μελέτης και των κατασκευαστικών σχεδίων για το 'Εργο.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Δικαιοσύνης σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το αίτημα της κοινότητας Ευρύχου για διεκπεραίωση ενόρκων δηλώσεων στην Ευρύχου κατά την ημέρα που συνέρχεται εκεί το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας έχει εξεταστεί από το Ανώτατο Δικαστήριο που προέβηκε ήδη σε διευθετήσεις ώστε κατά την ημέρα λειτουργίας του Δικαστηρίου στην Ευρύχου να μεταβαίνει και Βοηθός Πρωτοκολλητής για να διεκπεραιώνει επί τόπου ένορκες δηλώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«1. Κατά καιρούς διάφορες κοινότητες έχουν υποβάλει αίτημα για τη δημιουργία περιφερειακών Γραφείων Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από μελέτη του θέματος, κατέληξε στο συμπέρασμα, έχοντας υπόψη τις αποστάσεις στην Κύπρο, το δίκτυο συγκοινωνιών και τις διαδικασίες που εφαρμόζει το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ότι δεν ενδείκνυται η ίδρυση επιπρόσθετων γραφείων, λόγω της συνεπαγόμενης σημαντικής αύξησης του προσωπικού και των σχετικών διοικητικών δαπανών. Εξάλλου, η δημιουργία γραφείου σε μια κοινότητα θα οδηγούσε αναπόφευκτα στην άσκηση πιέσεων για δημιουργία γραφείων και σε άλλες περιοχές.

2. Η κοινότητα Ευρύχου υπέβαλε και στο παρελθόν παρόμοιο αίτημα το οποίο απορρίφθηκε για τους λόγους που αναφέρονται πιο πάνω. Πρόσθετα, τόσο η Ευρύχου όσο και τα άλλα χωριά της περιοχής, από απόψεως συγκοινωνιακής σύνδεσής τους με τη Λευκωσία, βρίσκονται σε πλεονεκτική θέση σε σύγκριση με άλλα χωριά και λαμβάνοντας υπόψη τις διαδικασίες που ακολουθούνται από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μπορεί να λεχθεί ότι τα χωριά αυτά εξυπηρετούνται ικανοποιητικά από το Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Λευκωσίας χωρίς να αντιμετωπίζουν οποιοδήποτε σοβαρό πρόβλημα. Πιο συγκεκριμένα, οι εισφορές των αυτοτελώς εργαζομένων πληρώνονται μια φορά κάθε τρεις μήνες και των εργοδοτών μια φορά κάθε μήνα, χωρίς να απαιτείται η προσωπική παρουσία του υπόχρεου, ο οποίος μπορεί να πληρώσει τις εισφορές του και μέσω τρίτου. Οι αιτήσεις για παροχές, εκτός από το επίδομα ανεργίας, μπορούν να στέλλονται και μέσω ταχυδρομείου.

Για τους πιο πάνω λόγους, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξακολουθεί να πιστεύει ότι δεν είναι αναγκαία η λειτουργία Γραφείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στην Ευρύχου ή σε οποιαδήποτε άλλη κοινότητα στην περιοχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η ίδρυση Ταχυδρομικών Γραφείων στηρίζεται σε συγκεκριμένα κριτήρια, όπως:

(α) Η έκταση και ο πληθυσμός κάθε ενδιαφερόμενης κοινότητας, με κατώτατο όριο 4,000 κατοίκους,

(β) ο ημερήσιος όγκος της εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας, με κατώτατο όριο 500 ταχυδρομικά αντικείμενα, για κάθε κοινότητα, και

(γ) η απόσταση κάθε κοινότητας από το πλησιέστερο ταχυδρομικό γραφείο.

Σ' ό,τι αφορά την κοινότητα Ευρύχου τα πιο πάνω κριτήρια δεν πληρούνται και συνεπώς δεν δικαιολογείται η ίδρυση Ταχυδρομικού Γραφείου. Συγκεκριμένα ο πληθυσμός της εν λόγω κοινότητας ανέρχεται γύρω στους 1,100 κατοίκους, ενώ η ημερήσια διακίνηση ταχυδρομείων κυμαίνεται μεταξύ 200-250 αντικειμένων.

Εξάλλου σε μικρή απόσταση από την Ευρύχου λειτουργεί το Ταχυδρομικό Γραφείο Κακοπετριάς, το οποίο ιδρύθηκε για να εξυπηρετεί και τις γύρω κοινότητες.

Σημειώνεται ότι στην Ευρύχου λειτουργεί Ταχυδρομικό Πρακτορείο, το οποίο κρίνεται από τη Διεύθυνση του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών ότι εξυπηρετεί ικανοποιητικά τους κατοίκους της κοινότητας.

Σύντομα αναμένεται εξάλλου να εφαρμοστεί ο θεσμός της κατ' οίκον διανομής της αλληλογραφίας με ταχυδρομικό πράκτορα και για το σκοπό αυτό βρίσκονται σε εξέλιξη επαφές με την οικεία Επαρχιακή Διοίκηση και το Συμβούλιο Βελτιώσεως Ευρύχου, για την εξεύρεση του κατάλληλου προσώπου, στο οποίο θα ανατεθεί η εργασία αυτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Έχει ετοιμαστεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων το ρυθμιστικό σχέδιο της διαμόρφωσης συγκοινωνιακού κόμβου στη συμβολή των οδών Χαλκάνορος και Γρίβα Διγενή στο Δάλι.

2. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοιμάζει επίσης κατασκευαστικό σχέδιο και εκτίμηση της δαπάνης της πιο πάνω συμβολής.

3. Θα καταβληθεί προσπάθεια να εκτελεστεί το έργο από πιστώσεις του Προϋπολογισμού του 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η δημιουργία κατάλληλων κοινοτικών αθλητικών χώρων αποτελεί σταθερό στόχο της πολιτικής της κυβέρνησης και εντάσσεται στον ευρύτερο στόχο της περιφερειακής αθλητικής ανάπτυξης.

Μέσα στα πλαίσια αυτά ο ΚΘΑ έχει παραχωρήσει τεχνική και οικονομική βοήθεια για κατασκευή γηπέδων τόσο στο Δάλι όσο και στα γύρω χωριά.

Πέραν των πιο πάνω, ο Οργανισμός βρίσκεται σε επαφή με το Συμβούλιο Βελτιώσεως Δαλιού και μελετά αίτημα της κοινότητας για δημιουργία αθλητικού κέντρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με την απασχόληση πτυχιούχων στη Δημοτική Εκπαίδευση το Υπουργείο Παιδείας δηλώνει τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο με ανακοίνωσή του ημερομηνίας 28.1.89, πληροφορούσε τους άνεργους πτυχιούχους της Ελληνικής Φιλολογίας και των ειδικοτήτων Τέχνης, Μουσικής, Σωματικής Αγωγής και Αγγλικών ότι, ύστερα από απόφασή του, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο θα αναλάμβανε την οργάνωση ειδικού προγράμματος ταχύρρυθμης εκπαίδευσης για όσους επιθυμούσαν να εργαστούν ως αναπληρωτές δάσκαλοι. Στην ίδια ανακοίνωση αναφέρονταν επί λέξει και τα εξής: 'Εφιστάται η προσοχή όσων θα επιλεγούν ότι με την παρακολούθηση του πιο πάνω προγράμματος αναλαμβάνουν υποχρέωση να δεχτούν να υπηρετήσουν ως αναπληρωτές δάσκαλοι κατά το σχολικό έτος 1989-90 σ' οποιοδήποτε μέρος της Κύπρου, αν χρειαστούν οι υπηρεσίες τους'. Σε καμιά περίπτωση το Υπουργείο Παιδείας δεν έδωσε οποιαδήποτε διαβεβαίωση για διορισμό.

Η διαφοροποίηση του αρχικού αριθμού αυτών που θα διορίζονταν στη Δημοτική Εκπαίδευση δεν οφείλεται σε λάθος στον προγραμματισμό, αλλά κυρίως στο γεγονός ότι τροποποιήθηκε πρόσφατα το σχέδιο προϋπηρεσιακής κατάρτισης για διορισμό στη Μέση Παιδεία. Λόγω αυτής της τροποποίησης, αριθμός πτυχιούχων που υπηρετούν ως αναπληρωτές δάσκαλοι δε θα παρακολουθήσουν την προϋπηρεσιακή κατάρτιση, με αποτέλεσμα να μην κενωθεί η θέση τους.

Παρά τις πιο πάνω δυσκολίες, ένας μεγάλος αριθμός από άτομα που παρακολούθησαν τα επιμορφωτικά μαθήματα θα απασχοληθεί με διάφορους τρόπους, κατά τη διάρκεια της νέας σχολικής χρονιάς.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Όλες οι κενές θέσεις Εξεταστών Οδηγών έχουν πληρωθεί.

Για μια κενή θέση Γραφέα, ο κάτοχος της οποίας πέθανε πρόσφατα, προωθείται η τοποθέτηση αντικαταστάτη.

Για την απάμβλυνση του προβλήματος της καθυστέρησης στις εξετάσεις υποψηφίων οδηγών έχει εφαρμοστεί ο θεσμός της υπερωριακής απασχόλησης στον Κλάδο Εξέτασης Οδηγών για να παρέχεται έτσι η δυνατότητα διεξαγωγής εξετάσεων για απόκτηση άδειας οδήγησης και τα απογεύματα.

Το πρόβλημα αυτό θα λυθεί ριζικά με την πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού η οποία προωθείται.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 20 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας, ύστερα και από εισήγηση της Επιτροπής Παιδείας της Βουλής των Αντιπροσώπων, μελέτησε το θέμα που αναφέρεται στην Ερώτηση και κατέληξε στα ακόλουθα:

(α) Για τη φετινή σχολική χρονιά 1989-90, όσοι θα διοριστούν θα κληθούν να παρακολουθήσουν την ταχύρρυθμη σειρά παιδαγωγικών μαθημάτων μεταξύ 25/8 και 15/9/1989 και θα συμπληρώσουν την επιμόρφωσή τους κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους.

(β) Από τη σχολική χρονιά 1990-91, οι νεοδιοριζόμενοι καθηγητές θα παρακολουθούν ταχύρρυθμη σειρά μαθημάτων στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο διάρκειας τεσσάρων, περίπου, εβδομάδων μεταξύ 20 Αυγούστου και 15 Σεπτεμβρίου. Όσοι συμπληρώνουν με επιτυχία αυτή τη σειρά μαθημάτων θα παίρνουν σχετικό πιστοποιητικό από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, με βάση το οποίο η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας θα τους προσφέρει διορισμό από 15/9 - 31/7 και με πλήρεις απολαβές, όπως η ισχύουσα πρακτική για τους συμβασιούχους. Οι καθηγητές αυτοί θα συμπληρώνουν την παιδαγωγική τους κατάρτιση παρακολουθώντας μαθήματα για τρεις μέρες την εβδομάδα και διδάσκοντας στα σχολεία για άλλες τρεις ημέρες της εβδομάδας.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, το Υπουργείο Παιδείας διατηρεί το δικαίωμα να καλεί καθηγητές να παρακολουθούν σειρά ή σειρές μαθημάτων μέσα στα πλαίσια της ενδοϋπηρεσιακής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι οι κατοικίες του οικισμού Ανθούπολης, που παρουσίασαν ρωγμές, έχουν ήδη επιδιορθωθεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων ύστερα από σχετικές οδηγίες του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Απομένει επί του παρόντος μία μόνο κατοικία με ρωγμές που αναφέρθηκε στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως κατά τις αρχές περασμένου Αυγούστου, η οποία θα επιδιορθωθεί πολύ σύντομα.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Τσάδας για ασφαλτόστρωση του δρόμου που οδηγεί στη Μονή του Σταυρού της Μίθθας επιθυμώ να παραθέσω τα ακόλουθα:

Η ασφαλτόστρωση του πιο πάνω δρόμου δε συμπεριλαμβάνεται μέσα στις άμεσες προτεραιότητες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Αρχαιοτήτων) και ως εκ τούτου επί του παρόντος δεν μπορεί να ενταχθεί κάτω από το κονδύλι «Δρόμοι προς Αρχαία Μνημεία» του Κεφαλαίου 17Δ.

Παρεμπιπτόντως αναφέρεται πως η ευθύνη για τη συντήρηση του υπό αναφορά δρόμου ανήκει στη δικαιοδοσία της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το αίτημα της κοινότητας Κοίλης για ένταξη στο Υδατικό Έργο Μαυροκόλυμπου έκτασης 2,000 σκαλών γης, που τέθηκε κατ'επανάληψη, εξετάστηκε σε βάθος αλλά δεν κατέστη δυνατό να ικανοποιηθεί. Ο λόγος είναι ότι για την ικανοποίηση του αιτήματος, θα απαιτηθεί ποσότητα νερού πέραν του ενός εκατομμυρίου κυβικών μέτρων ετησίως, την οποία το Έργο δεν διαθέτει, καθ'ότι οι υδάτινοι πόροι είναι περιορισμένοι και προορίζονται για την άρδευση της περιοχής που είναι ήδη ενταγμένη στο Έργο.

Πρόσθετος περιοριστικός παράγοντας είναι το γεγονός ότι η υποδεικνυόμενη περιοχή βρίσκεται σε μεγάλο υψόμετρο και για την άρδευσή της απαιτείται άντληση, πράγμα που καθιστά το έργο αντιοικονομικό.

Με σκοπό την αναζήτηση υπαλλακτικής λύσης του αρδευτικού προβλήματος της κοινότητας, έχουν δοθεί οδηγίες στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως να εξετάσει το ενδεχόμενο ανορύξεως πρόσθετων γεωτρήσεων με σκοπό την ανεύρεση νερού. Σημειώνεται ότι τα τελευταία χρόνια ανορύχθησαν 4 γεωτρήσεις από τις οποίες η μια αποδείχθηκε αρκετά επιτυχής και λαμβάνονται μέτρα για την αξιοποίησή της.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου ετοιμάζει, σε συνεννόηση με την κοινότητα Λεμόνας και το Τμήμα Γεωργίας, συνδυασμένο σχέδιο ύδρευσης/άρδευσης που θα έχει σαν βάση την επιτυχή γεώτρηση στον ποταμό Έζουσας. Μετά τη συμπλήρωση του συνδυασμένου σχεδίου, που αναμένεται σύντομα, το σχέδιο θα παρουσιαστεί για έγκριση από την ενδιαφερόμενη κοινότητα και, αν εγκριθεί, θα προταθεί για περίληψη στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η γεώτρηση, που φέρει αριθμό 56/89 ανορύχθηκε στις αρχές του 1989 ύστερα από αίτημα που μου υπέβαλε αντιπροσωπεία της κοινότητας Λυσού, στην περιφερειακή σύσκεψη που έγινε κάτω από την προεδρία μου στην Περιστερώνα

της Πάφου στις 19.12.1988. Η γεώτρηση αυτή, που έχει βάθος 460 πόδια, δεν ήταν επιτυχής. Η εκβάθυνση της γεώτρησης δεν είναι δυνατή, γιατί τα πετρώματα είναι εξαιρετικά χαλαρά και υποχωρούν μέσα στη γεώτρηση δημιουργώντας τεχνικά προβλήματα που δεν μπορούν να επιλυθούν.

Αναφέρω συναφώς ότι από το 1977 έχουν ανορυχθεί επτά συνολικά γεωτρήσεις που, δυστυχώς, απέβησαν ανεπιτυχείς.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το θέμα ανόρυξης γεώτρησης στην περιοχή 'Ρυμιά' της κοινότητας Περιστερώνας Πάφου εγείρεται για πρώτη φορά και θα εξεταστεί από την αρμόδια Υπηρεσιακή Επιτροπή για τις γεωτρήσεις, στην οποία έχει ήδη παραπεμφθεί για μελέτη και ιεράρχηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει εγκρίνει το Νόμο 51/87 που προνοεί για την ίδρυση και λειτουργία Κυπριακής Βιβλιοθήκης και για συναφή θέματα.

Το Υπουργείο Παιδείας προώθησε το όλο θέμα και στον Προϋπολογισμό του 1989 γίνεται πρόνοια για τρεις θέσεις προσωπικού, συγκεκριμένα ενός Διευθυντή και δύο Βιβλιοθηκονόμων οι οποίοι θα επανδρώσουν την Κυπριακή Βιβλιοθήκη.

Τον Απρίλη του 1989 το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε Συμβουλευτική Επιτροπή Βιβλιοθήκης η οποία άρχισε το έργο της.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή συνήλθε σε επανειλημμένες συνεδρίες και αφού αξιολόγησε τις σύγχρονες τάσεις στην ανάπτυξη των βιβλιοθηκών και αφού στάθμισε το ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι υπάρχουσες βιβλιοθήκες της Κύπρου -Κυβερνητικές, Δημοτικές και άλλες, ετοίμασε σχέδιο εισήγησης προς τον Υπουργό Παιδείας για τον τρόπο λειτουργίας της Κυπριακής Βιβλιοθήκης.

Για την υλοποίηση του σχεδίου αυτού προωθείται η πλήρωση των θέσεων που προνοούνται στον Προϋπολογισμό του 1989 και μελετώνται διαδικασίες για περαιτέρω στελέχωση της Κρατικής Βιβλιοθήκης με το απαραίτητο τεχνικό και βοηθητικό προσωπικό. Παράλληλα γίνονται προσπάθειες εξεύρευσης κατάλληλης στέγης.

Αναμένεται ότι η Κυπριακή Βιβλιοθήκη θα μπορέσει να αρχίσει τη λειτουργία της ως αυτόνομο ίδρυμα μέσα στους προσεχείς 6 μήνες.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η κυβέρνηση και ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού ενισχύουν τα προσφυγικά αθλητικά σωματεία τόσο οικονομικά όσο και με άλλους τρόπους.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια τα προσφυγικά σωματεία ΠΑΕΚ και ΔΙΓΕΝΗΣ έχουν τύχει προτεραιότητας στη χρησιμοποίηση του γηπέδου στα σχολεία Κύκκου.

Πρόσθετα σημειώνεται ότι σε πρόσφατη σύσκεψη (Υπουργείο Παιδείας, ΚΟΑ, Σχολική Εφορεία) καθορίστηκε όπως τα έξοδα λειτουργίας του γηπέδου αναλάβουν από κοινού η Σχολική Εφορεία Λευκωσίας και τα αθλητικά σωματεία που θα το χρησιμοποιούν. Η συνεισφορά των εκτοπισμένων σωματείων, η οποία

δεν είναι του ύψους που αναφέρεται στην Ερώτηση, καλύπτεται σε μεγάλο βαθμό από την επιχορήγηση του ΚΟΑ προς τα σωματεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη λειτουργία γραφείου κοινωνικών ασφαλίσεων στην παλιά Λευκωσία, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποβάλλει την πιο κάτω απάντηση:

1. Δεν αμφιβάλλουμε ότι η λειτουργία γραφείου κοινωνικών ασφαλίσεων στην περιοχή της παλιάς Λευκωσίας θα συμβάλει κατά κάποιο τρόπο στην αναζωογόνηση της περιοχής. Για το λόγο αυτό, το Υπουργείο μου έχει μεταστεγάσει το Επαρχιακό Γραφείο Εργασίας και τον Κλάδο Ανεργιακού Επιδόματος του Επαρχιακού Γραφείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο μέγαρο Σιακόλα, έναντι της Πύλης Πάφου.

2. Η δημιουργία πρόσθετου γραφείου κοινωνικών ασφαλίσεων στην περιοχή της παλιάς Λευκωσίας, με τα σημερινά τουλάχιστο δεδομένα, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί λόγω πρακτικών προβλημάτων. Συγκεκριμένα οι διαδικασίες που εφαρμόζονται και οι υπηρεσίες που προσφέρονται από τα Επαρχιακά Γραφεία είναι τέτοιες που δεν μπορεί να γίνει κατατεμαχισμός και να ανατεθεί η προσφορά μέρους των υπηρεσιών σε άλλο Γραφείο. Εξάλλου, η δημιουργία παραρτήματος για εξυπηρέτηση των εργοδοτών και των αυτοτελώς εργαζομένων της περιοχής εξυπακούει πρόσθετο προσωπικό, το οποίο το Τμήμα σήμερα δε διαθέτει.

3. Ενόψει των πιο πάνω και της πολιτικής για μείωση των δαπανών, δεν ενδείκνυται η δημιουργία γραφείου κοινωνικών ασφαλίσεων στην περιοχή της παλιάς Λευκωσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Αναφορικά με το δημοσίευμα της εφημερίδας 'ΑΓΩΝ' ότι ξένες μυστικές υπηρεσίες είχαν παγιδεύσει τηλεφωνικές εγκαταστάσεις της Αρχής Τηλεπικοινωνιών και παρακολουθούσαν τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις Κρατικών Υπηρεσιών και άλλων παραγόντων του τόπου, η Αρχή με πληροφόρησε ότι δεν έχουν περιπέσει στην αντίληψή της οποιεσδήποτε συγκεκριμένες πληροφορίες, ώστε να τις διερευνήσει.

2. Παρά το γεγονός αυτό, η Αρχή λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση του απορρήτου των Τηλεπικοινωνιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Α. Γυμνάσιο

Στα διάφορα μαθήματα που διδάσκονται στο Γυμνάσιο καταβάλλεται προσπάθεια ώστε οι μαθητές ν' αποκτήσουν 'σωστές και σαφείς προσλαμβάνουσες παραστάσεις'. Αναλυτικά γίνονται τα πιο κάτω:

1. Διδάσκονται στοιχεία από την Ιστορία της Κύπρου παράλληλα ή ενσωματωμένα στην Ελληνική ή Γενική Ιστορία.

2. Οργανώνονται επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους, σε μουσεία, σε ναούς και τόπους θυσίας ώστε να συνειδητοποιείται και να βιώνεται η ιστορία μας.

3. Από το σχολικό έτος 1988-89 εισήχθη η διδασκαλία του μαθήματος 'Μνήμη Κατεχομένων', για το οποίο αφιερώνονται 10-12 περίοδοι σε κάθε γυμνασιακή τάξη.

4. Για την Ιστορία της Εκκλησίας της Κύπρου αφιερώνονται 6-8 περίοδοι στην Γ' τάξη, στο μάθημα των Θρησκευτικών.

5. Στα πλαίσια του μαθήματος της Πολιτικής Αγωγής οι μαθητές της Γ' Γυμνασίου διδάσκονται το πολίτευμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

6. Στο μάθημα των Νέων Ελληνικών της Α' τάξης δίνεται κατάλογος λογοτεχνικών βιβλίων, ανάμεσα στα οποία τα έργα της Καλλιόπης Σφαέλλου 'Ο Βοσκός και ο Ρήγας' και 'Στον 'Ισκιο του Δικέφαλου' που είναι εμπνευσμένα από την Κυπριακή Ιστορία και τα οποία οι διδάσκοντες μπορούν να επιλέξουν για διδασκαλία.

Β. Λύκειο

1. Στο Λύκειο διδάσκεται συστηματικά η Ιστορία της Κύπρου με τον ακόλουθο τρόπο:

Α' Λυκείου: Η Αρχαία Κυπριακή Ιστορία (από τη Νεολιθική εποχή έως το τέλος της Ρωμαϊκής περιόδου).

Β' Λυκείου: Παράλληλα προς τη Βυζαντινή Ιστορία διδάσκεται η Βυζαντινή περίοδος της Κυπριακής Ιστορίας.

Γ' Λυκείου: Η Φραγκοκρατία, Ενετοκρατία, Τουρκοκρατία και η Νεότερη Ιστορία ως το 1974.

Κρίνεται σκόπιμο να σημειωθεί ότι η Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων ετοιμάζει διδακτικό εγχειρίδιο για την Ιστορία της Κύπρου, η συγγραφή του οποίου προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί το 1990.

2. Στο μάθημα των Θρησκευτικών της Γ' Λυκείου αφιερώνονται 15—20 περίοδοι για τη διδασκαλία κειμένων από τις πηγές σχετικών με την Ιστορία της Εκκλησίας της Κύπρου καθώς και αποσπασμάτων από αντιπροσωπευτικά έργα Κυπρίων Εκκλησιαστικών συγγραφέων.

3. Στο μάθημα των Νέων Ελληνικών διδάσκεται και η Κυπριακή Γραμματεία (από τα Ακριτικά τραγούδια έως και τη Γενιά του 30). Η Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων έχει εκδώσει σχετικό βιβλίο σε 4 τεύχη.

4. Στο μάθημα της Πολιτικής Αγωγής στη Β' Λυκείου διδάσκονται πολλά θέματα σχετικά με την Κυπριακή Πολιτεία.

Το Υπουργείο Παιδείας πιστεύει πως με όλα τα πιο πάνω και με πολλές και ποικίλες άλλες εκδηλώσεις (εκθέσεις, διαγωνισμούς, συλλογές ιστορικού ή άλλου υλικού, εορτασμούς θρησκευτικών ή εθνικών επετείων κλπ.) δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές μας να γνωρίσουν 'σε βάθος' την ιστορία του τόπου μας.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και φθάνουμε στο Κεφάλαιο Δ το οποίο περιλαμβάνει δεκαπέντε θέματα.

Το πρώτο είναι η 'Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η

επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Έκθεση συμπληρώθηκε τον Ιούνιο. Εν τω μεταξύ υπήρξαν σημαντικές εξελίξεις πάνω στο θέμα, με επαφές του Προέδρου της Δημοκρατίας και με επίσκεψη αντιπροσώπων της εταιρείας στην Κύπρο.

Παρακαλώ να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη, γιατί η Επιτροπή θα ξανασυνέλθει τη μεθερχόμενη Παρασκευή, ούτως ώστε αν υπάρχει λόγος συμπληρωματικής μικρής Έκθεσης - για να είναι πολύ επίκαιρη η αντιμετώπιση του θέματος - να το πράξει η Επιτροπή και να κατατοπίσει το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον πράγματι υπάρχουν τόσο σημαντικές εξελίξεις, να δοθεί αυτή η αναβολή, για να δούμε πράγματι αν υπήρξε διαφοροποίηση μετά από αυτές τις εξελίξεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ώστε το θέμα αυτό αναβάλλεται για τις 26 Οκτωβρίου, ούτως ώστε να υπάρξει και συμπληρωματική Έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής.

Το δεύτερο είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται »Οι απολύσεις δεσμοφυλάκων και τα απεργιακά μέτρα που λήφθηκαν». Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή Εργασίας.

Υπάρχει ένσταση η Έκθεση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΟΙ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΕΡΓΙΑΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΛΗΦΘΗΚΑΝ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε αυτεπάγγελτα το πιο πάνω θέμα σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Μαΐου και 16 Ιουνίου 1989. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ο Διευθυντής των Φυλακών και εκπρόσωποι του Κλάδου Προσωπικού Φυλακών της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ.

Εκφράζοντας τις απόψεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης ο Γενικός Διευθυντής του δήλωσε στην Επιτροπή ότι το όλο πρόβλημα παρουσιάστηκε από το Μάρτιο του 1987 με την πρόσληψη 22 έκτακτων δεσμοφυλάκων λόγω της σημαντικής αύξησης των καταδίκων και κυρίως των αλλοδαπών. Οι ανάγκες αυτές κρίθηκαν τότε σαν μόνιμες κι από την 1η Ιανουαρίου 1988 δημιουργήθηκαν 22 μόνιμες θέσεις δεσμοφυλάκων. Το Γενάρη του 1988 προσλήφθηκαν άλλοι 32 έκτακτοι δεσμοφύλακες για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών στα πλαίσια λήψης αυξημένων μέτρων ασφάλειας για την επαρκή επιτήρηση των καταδίκων κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης κατασκευαστικών έργων μέσα στις φυλακές και για την παροχή άδειας απουσίας στο προσωπικό των φυλακών που δεν είχε πάρει την άδειά του λόγω των αυξημένων μέτρων ασφάλειας που είχαν προηγηθεί. Όταν οι ανάγκες αυτές είχαν εκλείψει, αποφασίστηκε ο τερματισμός των υπηρεσιών των 32 έκτακτων δεσμοφυλάκων από την 1η Απριλίου 1989.

Το θέμα της απόλυσης των προσώπων αυτών συζητήθηκε στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού και συμφωνήθηκε ομόφωνα:

(α) Να μην ανακληθεί ο τερματισμός της υπηρεσίας των έκτακτων δεσμοφυλάκων και

(β) να επαναπροσληφθούν μέχρι τις 30 Ιουνίου 1989 10 από τους απολυθέντες έναντι ισάριθμων κενών οργανικών θέσεων αρχιδεσμοφύλακα και δεσμοφύλακα.

Παράλληλα δηλώθηκε ότι καταβάλλεται προσπάθεια, ώστε όσοι από τους πιο πάνω 54 έκτακτους δεσμοφύλακες δεν μονιμοποιηθούν με διορισμό σε μόνιμες θέσεις δεσμοφύλακα, να απασχοληθούν σε άλλες υπηρεσίες, όπως για παράδειγμα στις θέσεις ειδικού αστυφύλακα για τη φρούρηση μουσείων και αρχαίων μνημείων. Με τη διευθέτηση αυτή υπολογίζεται ότι το πρόβλημα θα περιοριστεί σε 6 - 8 απολυθέντες που δε θα μπορέσουν επί του παρόντος να απασχοληθούν στη δημόσια υπηρεσία.

Ο Γενικός Διευθυντής δήλωσε επίσης πως η κυβέρνηση δεν αποδέχεται το αίτημα του κλάδου προσωπικού φυλακών για τη δημιουργία 24 πρόσθετων οργανικών θέσεων και επαναπρόσληψη των απολυθέντων, ένεκα της νέας πολιτικής της για ουσιαστικές θεσμικές αλλαγές στις φυλακές που επιτρέπουν τη διατήρηση του σημερινού επιπέδου ασφάλειας με το υφιστάμενο προσωπικό, αφού η αναλογία δεσμοφυλάκων προς φυλακισμένους είναι κοντά στο 1 προς 1, που είναι από τις ψηλότερες αναλογίες στην Ευρώπη. Κατόπιν αυτού, το αίτημα του κλάδου παραπέμφθηκε στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού ως διαφωνία.

Οι εκπρόσωποι του κλάδου προσωπικού των φυλακών της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. που παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση συμφώνησαν με τα γεγονότα όπως τα εξέθεσε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, δήλωσαν όμως ότι δεν είναι ικανοποιημένοι με τις ανακατατάξεις και τα μέτρα που λήφθηκαν, γι' αυτό και έκαμαν δική τους έρευνα σύμφωνα με την οποία οι οργανικές θέσεις των δεσμοφυλάκων και αρχιδεσμοφυλάκων πρέπει να αυξηθούν από 183 σε 207. Ζήτησαν δηλαδή τη δημιουργία 24 νέων οργανικών θέσεων και παράλληλα την επαναπρόσληψη όλων των έκτακτων δεσμοφυλάκων που απολύθηκαν και την περαιτέρω παράταση των υπηρεσιών αυτών που υπηρετούν. Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι λόγω της απόλυσης των έκτακτων δεσμοφυλάκων μειώθηκε κάτω από τα επιτρεπτά όρια ο απαιτούμενος αριθμός προσωπικού, με

αποτέλεσμα να επηρεάζεται η ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία των φυλακών, να κινδυνεύει η σωματική ακεραιότητα των δεσμοφυλάκων, να έχει μειωθεί κατά πολύ το επίπεδο ασφάλειας και το προσωπικό να μην μπορεί να πάρει κανονικά την άδειά του. Οι λόγοι αυτοί, κατά τους ίδιους εκπροσώπους, οδήγησαν το προσωπικό σε απεργιακά μέτρα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, είναι της γνώμης ότι από τη στιγμή που το όλο θέμα μελετάται στα πλαίσια της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού, δεν κρίνει σκόπιμο να συνεχίσει τη συζήτησή του, καλεί όμως την Εκτελεστική Εξουσία να εξετάσει την πιθανότητα επαναπρόσληψης των απολυθέντων και την παράταση των υπηρεσιών των υπό απόλυση δεσμοφυλάκων μέχρι της λήψης της απόφασης της Μ.Ε.Π.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος αυτού;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μισό λεπτό από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Θα 'θελα να ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν πραγματικά θα είστε σύντομος, κύριε Στυλιανού, γιατί σ' ένα από τα προηγούμενα θέματα κάνατε ολόκληρη ομιλία, η οποία κράτησε σχεδόν δέκα λεπτά, από τη θέση σας.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

'Ηταν τρία λεπτά, κύριε Πρόεδρε, μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν πρόκειται περί αυτών των ομιλιών, να έρχεστε στο βήμα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι έτοιμος να ανέλθω στο βήμα, αν θέλετε, αλλά η διαδρομή που θα κάμω πιστεύω ότι θα είναι σε βάρος του χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι είναι σαφής η 'Εκθεση της Επιτροπής. Στην κατακλείδα της 'Εκθεσης, στην 4η σελίδα, καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να εξετάσει την πιθανότητα επαναπρόσληψης των απολυθέντων και την παράταση των υπηρεσιών των υπό απόλυση δεσμοφυλάκων μέχρι τη λήψη απόφασης από τη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού. Δυστυχώς, παρά τις εκκλήσεις και παρά τη δραματική προσπάθεια την οποία κατέβαλε η Επιτροπή και η ΠΑΣΥΔΥ, όλοι αυτοί οι υπάλληλοι, τόσο οι υπό απόλυση όσο και οι απολυθέντες, δεν έχουν επαναπροσληφθεί. Το θέμα παραμένει σε εκκρεμότητα και οι εισηγήσεις τις οποίες η Μικτή Επιτροπή Προσωπικού υπέβαλε δε βρίσκουν σύμφωνη την ΠΑΣΥΔΥ, τουλάχιστον τους εκπροσώπους του Κλάδου Προσωπικού Φυλακών της ΠΑΣΥΔΥ.

Συγκεκριμένα η Μικτή Επιτροπή Προσωπικού εισηγείται τη διαδικασία την οποία ανέφερε στην έκθεσή της και πρόσθετα εισηγείται να επαναπροσληφθούν 5-6 ως Αρχειοφύλακες με τη θέση του ειδικού αστυφύλακα. Θα 'θελα όμως να τονίσω ότι έχει πολύ αρνητικά στοιχεία το δεύτερο αυτό σκέλος.

Πρώτο, ο περιορισμένος αριθμός που υπάρχει δυνατότητα να προσληφθεί. Συγκεκριμένα, από 54 απολυθέντες και υπό απόλυση, θα προσληφθούν 5 ή 6. Η κλίμακα, αν προσληφθούν αυτοί οι 5-6, θα μειωθεί από Α3 σε Α1. Έτσι αυτοί οι άνθρωποι, αντί να προσδοκούν την ανέλιξή τους, βλέπουν καθίζηση και υποβάθμισή τους. Και τρίτο, υπάρχει μηδαμινή προοπτική ανέλιξής τους στο μέλλον.

Για όλους αυτούς τους λόγους, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πιστεύω πως η έκκληση της Επιτροπής, η οποία είναι σαφής και κατηγορηματική, όπως η Εκτελεστική Εξουσία εξετάσει την πιθανότητα επαναπρόσληψης των απολυθέντων και την παράταση των υπηρεσιών των υπό απόλυση, πρέπει να διαβιβαστεί από μέρους του Σώματος, αν δεν υπάρχει ένσταση, στην Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς θα διαβιβαστεί, κύριε Στυλιανού.

Άλλος ομιλητής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, η Έκθεση εγκρίνεται με τις παρατηρήσεις οι οποίες έγιναν και θα διαβιβαστεί προς την αρμόδια υπηρεσία της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι καταστροφές των αμπελιών από την ευδεμίδα, η εκμετάλλευση και ο μη αποτελεσματικός έλεγχος των φαρμάκων, η ανάγκη αεροψεκασμών στα αμπέλια και όπου αλλού είναι δυνατό». Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Χρίστο Κουρτελλάρη.

Επιμένετε να αναγνωστεί η Έκθεση, κύριε Κουρτελλάρη;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έγινε συνεννόηση ότι όλες οι Εκθέσεις θα θεωρηθούν αναγνωσθείσες, εκτός από τον αριθμό 6 για τα τράκτορ -η οποία θα αναγνωσθεί, χωρίς όμως να υπάρξουν ομιλίες - και η τελευταία Έκθεση για τα πρότυπα, για την οποία θέλει ο κ. Χρυσοστόμου να πει δυο λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το 15 δηλαδή.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Μάλιστα.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΤΩΝ ΑΜΠΕΛΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΔΕΜΙΔΑ, Η ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΚΑΙ Ο ΜΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ, Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΕΡΟΨΕΚΑΣΜΩΝ ΣΤΑ ΑΜΠΕΛΙΑ ΚΑΙ ΟΠΟΥ ΑΛΛΟΥ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Γιώργος Χαραλαμπίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το υπό αναφορά θέμα σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Απριλίου και στις 13 Ιουνίου 1989. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής.

Το υπό συζήτηση θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη στις 2 Ιουλίου 1987 και παραπέμφθηκε για εξέταση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Εισάγοντας το υπό αναφορά θέμα ο εισηγητής του αναφέρθηκε στις ζημιές που υφίστανται συχνά οι αμπελουργοί μας από την ευδεμίδα, η οποία αποτελεί έναν από τους σοβαρότερους εχθρούς του αμπελιού και ταυτόχρονα τόνισε την ανάγκη να γίνονται ομαδικοί αεροψεκασμοί στα αμπέλια και σε άλλες καλλιέργειες για συλλογική αντιμετώπιση εχθρών και ασθενειών της φυτικής παραγωγής.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις που επικαλέστηκε ο εισηγητής του θέματος, οι ζημιές που προκλήθηκαν από την ευδεμίδα το 1987 ήταν πέραν των 2,5 εκατομμυρίων λιρών. Τις ζημιές αυτές επωμίστηκαν οι γεωργοί, αλλά τους δόθηκε κάποια βοήθεια, κυρίως σε εξοπλισμό, τον επόμενο χρόνο.

Εκτός από την ευδεμίδα, είναι πολλοί οι εχθροί της φυτικής παραγωγής για την καταπολέμηση των οποίων δηλώθηκε ότι οι γεωργοκτηνοτρόφοι πληρώνουν εκατομμύρια λίρες στους εμπόρους για αγορά φυτοφαρμάκων. Σύμφωνα με τον εισηγητή του θέματος, αυτό έχει ευρύτερες προεκτάσεις που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με το θέμα της ποιότητας και των προσμίξεων των φυτοφαρμάκων και του ελέγχου της σωστής χρήσης τους, με το πάντα επίκαιρο θέμα της φυτοτοξικότητας και της υπολειμματικότητας των φαρμάκων στα γεωργικά προϊόντα που καταναλίσκονται και έχουν αρνητικές συνέπειες στην υγεία του κοινού και του περιβάλλοντος, με το θέμα της ανεπάρκειας των δειγματοληψιών και του ελέγχου γενικότερα, με το θέμα της μη ικανοποιητικής ενημέρωσης των γεωργών για τη σωστή χρήση των φυτοφαρμάκων, κτλ.

Ο εισηγητής του θέματος πρόσθεσε τέλος ότι το θέμα στις ευρύτερές του προεκτάσεις είναι σοβαρό, πολύπλευρο και πάντα επίκαιρο, ιδιαίτερα στην περίπτωση της ευδεμίδας που κάνει την πρώτη εμφάνισή της το Μάιο.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής τόνισαν την ανάγκη να γίνεται καλύτερος έλεγχος της ποιότητας και υπολειμματικότητας των φυτοφαρμάκων και να δίδεται περισσότερη τεχνική και οικονομική βοήθεια από την κυβέρνηση προς τους γεωργούς. Ειδικότερα για την καταπολέμηση της ευδεμίδας εισηγήθηκαν να γίνονται από την κυβέρνηση ομαδικοί, προληπτικοί ψεκασμοί με ελικόπτερο και να δίνονται καλύτερες αποζημιώσεις στους γεωργούς σε περιπτώσεις ζημιών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κατέθεσαν τις ακόλουθες θέσεις σε σχέση με το συζητούμενο θέμα:-

(α) Η ευδεμίδα αποτελεί το σοβαρότερο εχθρό του αμπελιού και εμφανίζεται πολλές φορές στα διάφορα στάδια ανάπτυξής του προκαλώντας σοβαρές ζημιές στην παραγωγή. Τα τελευταία τρία χρόνια η ευδεμίδα παρουσιάζει έξαρση, φαινόμενο συνηθισμένο για εντομολογικές ασθένειες.

Στα πλαίσια του Σχεδίου Καταπολέμησης της Ευδεμίδας του Αμπελιού, η κυβέρνηση ξόδεψε το 1988 γύρω στις 90 χιλιάδες λίρες. Μέρος

του ποσού αυτού διατέθηκε για την αγορά 898 ψεκαστήρων από ισάριθμους αμπελουργούς, για την παραχώρηση σε δικαιούχους αμπελουργούς 2,000 προστατευτικών προσωπίδων προς £1 τη μια και, τέλος, ποσό ύψους £14,412 δόθηκε σε πέντε Συνδέσμους Προστασίας του Αμπελιού σαν επιχορήγηση του 25% των εξόδων τους για τη διεξαγωγή ομαδικών αεροψεκασμών, που κάλυψαν περίπου 15,500 δεκάρια γης. Δίδονται επίσης συμβουλές και οδηγίες στους γεωργούς για τη σωστή χρήση των φυτοφαρμάκων για καταπολέμηση της ευδεμίδας.

(β) Το γενικότερο θέμα της διάθεσης των γεωργικών φαρμάκων ρυθμίζεται από τον περί Γεωργικών Φαρμάκων Νόμο που ψηφίστηκε το 1967 αλλά τέθηκε σε εφαρμογή το 1973. Ο Νόμος αυτός επανεξετάζεται με στόχο να τροποποιηθεί με βάση και τις πιο πρόσφατες εμπειρίες γυρω απο τα θέματα που αυτός ρυθμίζει, ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα προς τη σύγχρονη πραγματικότητα. Ο περί Γεωργικών Φαρμάκων Νόμος προβλέπει ειδικότερα για την ίδρυση και τη σύνθεση του Συμβουλίου Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων το οποίο έχει την ευθύνη της εγγραφής των γεωργικών φαρμάκων, προτού αυτά κυκλοφορήσουν στην αγορά, και αφού συμπληρωθεί εργαστηριακά ο ποιοτικός τους έλεγχος υπό ορισμένες προϋποθέσεις οι οποίες καθορίζονται στο Νόμο και στους σχετικούς Κανονισμούς. Θα έχει επίσης την ευθύνη για τη συσκευασία των φαρμάκων που διατίθενται στην αγορά και τέλος θα ασκεί έλεγχο της εφαρμογής στην πράξη της ισχύουσας νομοθεσίας από αρμόδιους επιθεωρητές. Οι επιθεωρητές αυτοί έχουν εξουσία να εισέρχονται σε όλους τους τόπους όπου παρασκευάζονται, συσκευάζονται ή διατίθενται γεωργικά φάρμακα, πλην των κατοικιών, και να λαμβάνουν δείγματα απ' αυτά για ανάλυση από το κυβερνητικό χημείο. Ο έλεγχος της ποιότητας των φυτοφαρμάκων υπάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας, ενώ τα θέματα που αφορούν τον καθορισμό των τιμών των γεωργικών φαρμάκων ανάγονται στη σφαίρα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας. Από τις δειγματοληψίες που έγιναν μέχρι σήμερα -που ανέρχονται γύρω στις 300 κάθε χρόνο- φαίνεται ότι είναι πολύ λίγα τα φάρμακα εκτός προδιαγραφών.

(γ) Με τις μελετούμενες τροποποιήσεις στην υφιστάμενη νομοθεσία για τα γεωργικά φάρμακα, θα ρυθμιστούν καλύτερα θέματα ερευνητικά, αναλύσεων και θέματα χρόνου ασφαλισμένης χρήσης των φυτοφαρμάκων. Γενική κατεύθυνση της πολιτικής που ακολουθεί το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είναι η χρήση των λιγότερο τοξικών φαρμάκων, τα οποία έχουν και λιγότερη υπολειμματικότητα, ώστε η χρήση τους να μην προκαλεί βλάβες στην υγεία των καταναλωτών και να μην εμπερικλείει κινδύνους καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος. Παράλληλα με το εργαστήριο ελέγχου της ποιότητας των γεωργικών φαρμάκων, αναμένεται να τεθεί σύντομα σε λειτουργία στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εργαστήριο ελέγχου της υπολειμματικότητας των φαρμάκων στα γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα. Επίσης τον Ιούνιο το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διοργανώνει εβδομάδα διάφορων εκδηλώσεων γύρω από τη

σωστή χρήση των φαρμάκων στη γεωργοκτηνοτροφία με στόχο την ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση τόσο του γεωργού όσο και του καταναλωτή στα θέματα που αφορούν τη σωστή χρήση των φυτοφαρμάκων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σημειώνει με ικανοποίηση τα μέτρα που έχει λάβει η κυβέρνηση για την καταπολέμηση των ζημιών από την ευδεμίδα και ταυτόχρονα τονίζει την ανάγκη να συνεχιστούν τα προληπτικά μέτρα στον τομέα αυτό. Καλεί επίσης την κυβέρνηση να εντείνει τις προσπάθειές της για καλύτερο έλεγχο τόσο της διάθεσης όσο και της σωστής χρήσης των φαρμάκων και για καλύτερη ενημέρωση τόσο των γεωργοκτηνοτρόφων μας όσο και των καταναλωτών. Ταυτόχρονα τονίζει ότι θα παρακολουθεί το θέμα της μελετούμενης αναθεώρησης της περί γεωργικών φαρμάκων νομοθεσίας σε όλο του το φάσμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί της Εκθέσεως αυτής;

Η Έκθεση λοιπόν εγκρίνεται ως έχει και θα διαβιβαστεί στην αρμόδια υπηρεσία της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Το τέταρτο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη δημιουργίας αίθουσας εκθεμάτων στην ακριτική περιοχή Δερύνειας, με τη μακέτα της πόλης της Αμμοχώστου, τα αξιοθέατά της, τους αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής, ζωγραφικούς πίνακες και άλλα, με σκοπό την προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού τουριστών και ξένων αντιπροσωπειών, έτσι που να ενισχυθεί η διεθνής διαφώτιση προς όφελος του αγώνα του λαού μας». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΕΚΘΕΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΚΡΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΔΕΡΥΝΕΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΜΑΚΕΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ, ΤΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ ΤΗΣ, ΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ, ΖΩΓΡΑΦΙΚΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ, ΕΤΣΙ ΠΟΥ ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΘΕΙ Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ».

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Γιαννάκης Μάτσης
Μιχάλης Πουμπουρής
Γεώργιος Σαββίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το υπό συζήτηση θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουνίου 1989. Στη συνεδρίαση της

Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εξωτερικών, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, ο Δήμαρχος Αμμοχώστου και εκπρόσωποι του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δερύνειας.

Όπως είναι γνωστό, το υπό αναφορά θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς, στις 13 Απριλίου 1989 και παραπέμφθηκε για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

Εισάγοντας το συζητούμενο θέμα ο εισηγητής του αναφέρθηκε στην άμεση ανάγκη δημιουργίας ενός εκθεσιακού χώρου ή κέντρου για την κατεχόμενη πόλη και επαρχία Αμμοχώστου και εισηγήθηκε την ανέγερση του χώρου αυτού στη Δερύνεια, η οποία συνορεύει με την Αμμόχωστο και στην οποία δεν έχουν γίνει οποιαδήποτε έργα από το 1974. Στον προτεινόμενο εκθεσιακό χώρο θα μπορούν να εκτίθενται, μεταξύ άλλων, η μακέτα της πόλης της Αμμοχώστου, εκθέματα για τα αξιοθέατα και τους αρχαιολογικούς χώρους, ζωγραφικοί πίνακες, κ.ά., για το παρελθόν και το παρόν της πόλης.

Σύμφωνα με τον εισηγητή του θέματος, η δημιουργία του εκθεσιακού αυτού χώρου θα εξυπηρετήσει πολλούς στόχους, γιατί θα βοηθήσει στην προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού τουριστών και ξένων αντιπροσώπων στην περιοχή και ταυτόχρονα θα συμβάλει στο να ενισχυθεί η διεθνής διαφώτιση και προβολή του κυπριακού προβλήματος και του αγώνα του λαού μας. Για την άμεση υλοποίηση της πρότασής του αυτής, ο εισηγητής του θέματος πρότεινε τη σύσταση ειδικής επιτροπής η οποία θα επεξεργαστεί τις λεπτομέρειες του όλου εγχειρήματος.

Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβέρνησης ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος και οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Εσωτερικών υποστήριξαν την ιδέα για τη δημιουργία του χώρου αυτού και μάλιστα στη Δερύνεια που στερείται ενός τέτοιου χώρου και βρίσκεται στα σύνορα της πόλης της Αμμοχώστου. Ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος ανέφερε επίσης ότι ο διακυβερνητικός φορέας διαφώτισης είναι έτοιμος να βοηθήσει στην υλοποίηση της ιδέας αυτής, ενώ ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών ανέφερε ότι το Υπουργείο τους είναι πρόθυμο να βοηθήσει οικονομικά το έργο, μέσω των κονδυλίων που διαθέτει για σκοπούς διαφώτισης, και να συμμετάσχει στη διαχειριστική επιτροπή για το χώρο αυτό. Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών υποστήριξε την άμεση υλοποίηση του έργου και εισηγήθηκε την εξεύρεση ενός κατάλληλου χώρου από τα υφιστάμενα παραδοσιακά κτίρια της Δερύνειας, αφού η ανέγερση ενός μεγάλου και περίλαμπρου κτιρίου θα απαιτήσει χρόνο και χρήμα και κατά συνέπεια θα καθυστερήσει την υλοποίηση του έργου ή την υιοθέτηση άλλων υπαλλακτικών λύσεων.

Από πλευράς του εκπροσώπου του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού υποστηρίχθηκε επίσης η ιδέα για τη δημιουργία εκθεσιακού χώρου για την πόλη της Αμμοχώστου στη Δερύνεια -είναι κοινή διαπίστωση ότι χρειάζεται στην περιοχή, αφού το ζητούν οι τουρίστες- γι' αυτό και ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού είναι πρόθυμος να συμβάλει στην προβολή και αξιοποίηση του χώρου.

Ο Δήμαρχος Αμμοχώστου υπεραμύνθηκε της ιδέας για τη δημιουργία εκθεσιακού χώρου και ανέφερε ότι γίνονταν σκέψεις για τη δημιουργία ενός τέτοιου χώρου ή κέντρου στην Αμμόχωστο πριν την τούρκικη εισβολή. Πρόσθεσε

μάλιστα ότι ο καλύτερος χώρος για την ανέγερση του κέντρου αυτού είναι στη συνοριακή γραμμή Πάνω και Κάτω Δερύνειας.

Συμπληρώνοντας τα όσα λέχθηκαν οι εκπρόσωποι του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δερύνειας επικρότησαν την ιδέα για την ίδρυση, χωρίς άλλη καθυστέρηση, ενός εκθεσιακού χώρου στην κοινότητά τους, η οποία αποτελεί φυσική συνέχεια της πόλης της Αμμοχώστου. Επιπρόσθετα η Δερύνεια στερήθηκε έργων υποδομής σε σύγκριση με άλλες περιοχές και έχει άμεση ανάγκη από τέτοια έργα για να ξαναζωντανέψει. Για να πραγματοποιηθεί όμως ο στόχος της ίδρυσης του χώρου αυτού, είναι ανάγκη να γίνει μελέτη από ειδικούς. Για την ανέγερση του κέντρου υπάρχει διαθέσιμη χαλίτικη γη κοντά στη συνοριακή γραμμή με την πόλη της Αμμοχώστου. Παράλληλα μελετάται η ίδρυση αγροτικού μουσείου στην περιοχή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, έχοντας υπόψη της τα όσα εξετέθηκαν ενώπιόν της, καλεί την κυβέρνηση και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να προχωρήσουν στην υλοποίηση του στόχου αυτού, παρακάμπτοντας τυχόν γραφειοκρατικές διαδικασίες, αφού είναι κοινή διαπίστωση όλων ότι η Δερύνεια και η Κύπρος ολόκληρη χρειάζεται ένα τέτοιο χώρο προς όφελος και του τουρισμού, αλλά και του πολιτικού προβλήματος της Κύπρου γενικότερα, αφού ο χώρος αυτός θα συμβάλλει στη διατήρηση της μνήμης των κατεχόμενων εδαφών μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος τούτου;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, η Έκθεση εγκρίνεται ως έχει και θα διαβιβαστεί στις αρμόδιες υπηρεσίες της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η καλλιεργήσιμη χαλίτικη γη, η διαχείρισή της και η ανάγκη παραχώρησής της στους αγρότες».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΣΙΜΗ ΧΑΛΙΤΙΚΗ ΓΗ, Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 9 Οκτωβρίου 1986, 8 Νοεμβρίου 1988, 23 Μαΐου και 13 Ιουνίου 1989. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής.

Όπως είναι γνωστό, το υπό αναφορά θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ στις 23 Ιανουαρίου 1986 και στη συνέχεια

παραπέμφθηκε για εξέταση και ετοιμασία σχετικής 'Εκθεσης από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του αναφέρθηκε στα συχνά παράπονα που εκφράζονται από πολύ κόσμο για τον ανορθόδοξο και αντιδεοντολογικό τρόπο με τον οποίο παραχωρείται η χαλίτικη γη και τόνισε την ανάγκη να γίνεται καλύτερη διαχείριση της χαλίτικης γης και η γεωργική χαλίτικη γη να δίδεται στους πραγματικούς αγρότες για καλλιέργεια.

Ο εισηγητής του υπό αναφορά θέματος πρότεινε τα ακόλουθα μέτρα για την πιο ορθολογιστική και δίκαιη διάθεση της χαλίτικης γης:

(α) Να ρυθμιστεί νομοθετικά η διάθεση, με βάση κριτήρια, και διαχείριση όλης της χαλίτικης γης.

(β) Να διαχωριστεί η καθαρά γεωργική χαλίτικη γη από την υπόλοιπη και να δοθεί κατά προτεραιότητα σε όσους ασκούν σαν βιοποριστικό επάγγελμα τη γεωργία.

(γ) Να δοθεί η χαλίτικη γη στις οικογένειες που την καλλιεργούν εδώ και χρόνια.

(δ) Να διαχωριστεί σε οικόπεδα χαλίτικη γη που γειτνιάζει με εγκαταλειμμένα χωριά και στη συνέχεια να δοθεί σε τιμές κόστους σε νεαρά άτομα που επιθυμούν να παραμείνουν στα χωριά τους σε μια προσπάθεια αναζωογόνησης της υπαίθρου που φθίνει συνεχώς.

Εκ μέρους των εκπροσώπων του Υπουργείου Εσωτερικών δηλώθηκε ότι έχουν ετοιμαστεί Κανονισμοί που θα ρυθμίζουν τη διάθεση όλης της χαλιτικής γης, περιλαμβανόμενης και της γεωργικής, τους σκοπούς για τους οποίους θα διατίθεται η γη αυτή, καθώς και τα μισθώματα και τέλη χρήσης που θα καταβάλλουν όσοι επωφελούνται από την αξιοποίησή της. Οι Κανονισμοί αυτοί προβλέπουν ειδικότερα ότι η γεωργική χαλίτικη γη θα εκμισθώνεται μακροχρόνια ή βραχυχρόνια, ανάλογα με τη μορφή της καλλιέργειας που υπάρχει πρόθεση να αναπτυχθεί σ' αυτή, και θα δίνεται κατά προτεραιότητα σε φτωχά, νεαρά άτομα που είναι είτε εκτοπισμένοι γεωργοκτηνοτρόφοι ή άνεργοι γεωπόνοι ή κατέχουν γεωργική γη που συνορεύει με τη χαλίτικη γη που θα διατεθεί. Με τους Κανονισμούς αυτούς ρυθμίζονται επίσης οι προϋποθέσεις μεταβίβασης ή ανταλλαγής της γης αυτής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, έχοντας υπόψη της την οξύτητα και τις πολλαπλές προεκτάσεις του προβλήματος, καλεί την κυβέρνηση:-

(α) Να μελετήσει όλα τα προβλήματα που αφορούν τη διάθεση και διαχείριση της χαλίτικης γης.

(β) Να συνεργαστεί με τη Βουλή για την επίσπευση της έγκρισης και της εφαρμογής στην πράξη των Κανονισμών για τα χαλίτικα.

(γ) Να παραχωρεί κατά προτεραιότητα τη χαλίτικη γεωργική γη στους αγρότες.

(δ) Να προχωρήσει στη μελέτη του διαχωρισμού της χαλίτικης γης σε οικόπεδα για τις στεγαστικές ανάγκες πραγματικά φτωχών και εγκαταλειμμένων κοινοτήτων, με βάση σχετικά κριτήρια.

(ε) Να υιοθετήσει μέτρα κατάλληλης αξιοποίησης της χαλίτικης γης για ενθάρρυνση του γεωργοκτηνοτροφικού κόσμου να παραμείνει στην ύπαιθρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος αυτού;

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Ήδη ψηφίστηκε η σχετική νομοθεσία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ώστε οι εισηγήσεις της Έκθεσης αυτής, η οποία θα διαβιβαστεί οπωσδήποτε στην Εκτελεστική Εξουσία, έχουν πραγματοποιηθεί με σχετική νομοθεσία.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οικονομική συντήρηση και χρήση των κυβερνητικών εκσκαφέων και η ανάγκη αύξησης του αριθμού τους». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΕΚΣΚΑΦΕΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΟΥΣ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το υπό συζήτηση θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2 Φεβρουαρίου, 28 Μαρτίου, 18 Απριλίου και 20 Ιουνίου 1989. Στις πρώτες συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Συγκοινωνιών και Έργων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής. Στην πρώτη συνεδρία ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Ν. Ηλία.

Όπως είναι γνωστό, το υπό συζήτηση θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου στις 27 Οκτωβρίου 1988 και παραπέμφθηκε για εξέταση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Εισάγοντας το όλο θέμα ο εισηγητής του κ. Χρυσοστόμου επισήμανε ότι αποτελεί πάγιο και καθολικό αίτημα πολλών κοινοτήτων η εξασφάλιση κυβερνητικών εκσκαφέων για την αξιοποίηση της γης τους, ενώ ταυτόχρονα εκφράζεται το παράπονο ότι οι εκσκαφείς αυτοί χρειάζονται συχνά επιδιόρθωση και έτσι δεν καλύπτονται όλες οι ανάγκες των κοινοτήτων. Ο κύριος λόγος για την εγγραφή του θέματος αυτού δηλώθηκε από τον ίδιο, είναι να διερευνηθεί σε βάθος, αν η

χρήση και συντήρηση των κυβερνητικών εκσκαφέων είναι η πιο κατάλληλη και η πιο οικονομική και επιπρόσθετα αν είναι ανάγκη να ληφθούν περαιτέρω βελτιωτικά μέτρα και να αυξηθεί ο αριθμός τους, αφού είναι απ' όλους αποδεκτός ο σημαντικός ρόλος που αυτοί διαδραματίζουν.

Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβέρνησης για το υπό αναφορά θέμα, τόσο προφορικά όσο και με γραπτά υπομνήματα, οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσαν τα ακόλουθα:-

(α) Το Τμήμα Γεωργίας απασχολεί σήμερα 33 περίπου εκσκαφείς, των οποίων την ευθύνη συντήρησης αναλαμβάνει το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων. Οι κυβερνητικοί εκσκαφείς χρησιμοποιούνται κυρίως στις ορεινές και δύσκολες περιοχές και για παροχή βοήθειας για εφαρμογή ειδικών σχεδίων, όπως είναι π.χ. η αναμπέλωση. Το 1987 ισοπεδώθηκαν με τους εκσκαφείς αυτούς περίπου τετρακόσια εκτάρια γης (τρεις χιλιάδες σκάλες). Οι εκσκαφείς αυτοί αγοράστηκαν το 1976 οι παλιότεροι και το 1982 οι νεότεροι. Από το σύνολο των 33 εκσκαφέων οι 27 είναι ηλικίας πέραν των δώδεκα χρόνων, ενώ είναι γνωστό ότι η χρήσιμη ζωή των μηχανημάτων αυτών είναι κατά μέσο όρο δέκα χρόνια από την αγορά τους.

(β) Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Γεωργίας η πραγματική απόδοση των τράκτορς το 1987 και 1988 ήταν 53.82% και 46.47% της συνολικής απόδοσής τους, αντίστοιχα, και την τετραετία από το 1985 μέχρι το 1988 ήταν κατά μέσο όρο 50.43%. Σύμφωνα όμως με τους εκπροσώπους της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας ο βαθμός αξιοποίησής τους ήταν 60.16% και 53.17% το 1987 και 1988, αντίστοιχα, ενώ η λογική μέση χρήση τους, για να καλύπτουν τα κόστα τους, πρέπει να κυμαίνεται σε ποσοστά 60-70%. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων επισήμαναν επίσης ότι ο βαθμός αδράνειας των τράκτορς το 1987 και 1988, λόγω επισκευών, ήταν 25.75% και 26.33%, αντίστοιχα, ενώ το μέσο αποδεχτό όριο διακυμαίνεται μεταξύ 10-15%. Γι' αυτό γίνεται εισήγηση για ανανέωση των τράκτορς, για να είναι πιο καλή η χρήση τους και πιο οικονομική η συντήρησή τους. Η χαμηλή απόδοση των τράκτορς οφείλεται βασικά στις βλάβες που παθαίνουν συχνά, λόγω κυρίως της μεγάλης ηλικίας τους, και στις απώλειες λόγω καιρικών συνθηκών και λόγω αδειών των μηχανοδηγών τους.

(γ) Για να ανανεωθούν τα 27 πιο παλιά τράκτορς θα απαιτηθούν £1,600,000 λίρες περίπου, ενώ οι πιστώσεις του κρατικού Προϋπολογισμού που έχει στη διάθεσή της η Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία είναι £250,000 λίρες το χρόνο και αυτές διατίθενται για αγορά, κατά προτεραιότητα, άλλων μηχανημάτων και εξοπλισμού.

(δ) Το 1987 διατέθηκαν £376,000 λίρες για τη συντήρηση και λειτουργία των εκσκαφέων αυτών, από τις οποίες οι £109,000 ήταν ενοίκια προς την Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία. Τον ίδιο χρόνο οι εισπράξεις από τους γεωργούς για την εργασία που προσφέρθηκε από τους εκσκαφείς ήταν £134,245, ποσό που καλύπτει μόνο το 35% των εξόδων συντήρησης και λειτουργίας τους.

(ε) Για μια σκάλα αναβαθμίδων με κυβερνητικό τράκτορ ο γεωργός πλήρωνε το 1987 και 1988 £49.50 ανά σκάλα και από 1.1.89 £58.50 ανά σκάλα, ενώ το κόστος για την κυβέρνηση ήταν το 1987 και 1988 £115.75 και £133.75 ανά σκάλα, αντίστοιχα. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο γεωργός πληρώνει στον ιδιώτη ιδιοκτήτη τράκτορ κατά μέσο όρο £95-£100 ανά σκάλα αναβαθμίδων. Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι το κόστος ανά σκάλα για έναν κυβερνητικό και έναν ιδιωτικό εκσκαφέα είναι κατά 20% ψηλότερο για τον πρώτο και ο λόγος ίσως να είναι το γεγονός ότι τα κυβερνητικά μηχανήματα χρησιμοποιούνται κάτω από πιο σκληρές συνθήκες δουλειάς.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής τάχθηκαν αφενός υπέρ της διατήρησης της υπηρεσίας, ώστε να συγκρατούνται οι τιμές του ιδιωτικού τομέα, και αφετέρου υπέρ της αύξησης του αριθμού των κυβερνητικών εκσκαφέων σε μια προσπάθεια κάλυψης περισσότερων αναγκών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, έχοντας υπόψη της τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει ότι δε δικαιολογείται η χαμηλή απόδοση, ο μεγάλος βαθμός αδράνειας, τα ψηλά κόστα συντήρησης των κυβερνητικών εκσκαφέων και η από 1.1.1989 αύξηση των χρεώσεων για τους κυβερνητικούς εκσκαφείς, με κίνδυνο να αυξηθούν ακόμα περισσότερο οι χρεώσεις και των ιδιωτών ιδιοκτητών τράκτορς, γι' αυτό και καλεί τις αρμόδιες κυβερνητικές αρχές:-

(α) Να μελετήσουν τους λόγους για τη μειωμένη απόδοση και τα ψηλά έξοδα λειτουργίας και συντήρησης των κυβερνητικών εκσκαφέων.

(β) Να μελετήσουν τη δυνατότητα και τρόπους καλύτερης απόδοσης των κυβερνητικών εκσκαφέων.

(γ) Να μελετήσουν σμίκρυνση των κόστων για τη χρήση και συντήρηση των κυβερνητικών μηχανημάτων.

(δ) Να λάβουν μέτρα για τη διατήρηση, ανανέωση και αριθμητική ενίσχυση του στόλου των κυβερνητικών τράκτορς, για να καλύπτονται περισσότερες ανάγκες και να υπάρχει ανταγωνισμός με τον ιδιωτικό τομέα, ώστε να συγκρατούνται οι τιμές που πληρώνει ο γεωργός σε λογικά επίπεδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, η 'Εκθεση της Επιτροπής εγκρίνεται και θα διαβιβαστεί στις αρμόδιες υπηρεσίες της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Και προχωρούμε στο 7ο θέμα. Η 'Εκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος	Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Μιχάλης Πουμπουρής	Πέτρος Στυλιανού
Δήμος Γεωργιάδης	Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων μελέτησε τα θέματα που αναφέρονται στο επισυνημμένο Παράρτημα σε αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 21 Οκτωβρίου 1987 μέχρι 29 Ιουνίου 1989. Στο διάστημα της μελέτης των υπό συζήτηση θεμάτων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων. Σ' όλες τις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι εισηγητές των υπό συζήτηση θεμάτων.

'Οπως είναι γνωστό το πρώτο από τα υπό αναφορά θέματα έχει εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Χριστοφίδη στις 21 Μαΐου 1987, το δεύτερο θέμα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη στις 28 Μαΐου 1987, το τρίτο θέμα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη στις 25 Ιουνίου 1987 και το τέταρτο θέμα με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων στις 8 Οκτωβρίου 1987 για το οποίο και αναγνώστηκε στις 10 Μαρτίου 1988 σχετική 'Εκθεση της Επιτροπής Προσφύγων προς το Σώμα. 'Ολα τα θέματα παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων για μελέτη και ετοιμασία σχετικών Εκθέσεων προς το Σώμα.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών πάνω στο πρώτο από τα υπό αναφορά θέματα, δήλωσε ότι ανατέθηκε σε υπηρεσιακή επιτροπή να μελετήσει το θέμα της επέκτασης και κάλυψης, των πριν από την τουρκική εισβολή προσφύγων και παθόντων, με τα προσφυγικά προγράμματα βοήθειας και ανακούφισης που απολαμβάνουν οι μετά την τουρκική εισβολή του 1974 πρόσφυγες. Η Επιτροπή αυτή συμπλήρωσε τις θέσεις της και έκαμε την εισήγηση για λόγους ισότητας να τυγχάνουν τις ίδιας μεταχείρισης, με κάποιες επιφυλάξεις, οι πριν την τουρκική εισβολή πρόσφυγες με τους μετά το 1974 πρόσφυγες. Για τούτο, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι επρόκειτο να συλλεχθούν κατά τη διάρκεια του 1988 τα αναγκαία στοιχεία σχετικά με τον πραγματικό αριθμό των πριν από την τουρκική εισβολή προσφύγων, καθώς και στοιχεία σχετικά με τις πραγματικές τους ανάγκες, με σκοπό τη λήψη της σχετικής απόφασης από την κυβέρνηση για προώθηση των αιτημάτων τους το ταχύτερο δυνατό.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής πάνω στο δεύτερο υπό συζήτηση θέμα, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε ότι έγινε μελέτη που αφορούσε τη διαπίστωση του μεγέθους του προβλήματος της μεταστέγασης όλων των προσφύγων που διαμένουν σε κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρά το 1976 και διαπιστώθηκε ότι πράγματι το πρόβλημα είναι πολύ σοβαρό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, διαπιστώθηκε η ύπαρξη 1310 συνολικά προβληματικών σπιτιών σε κυβερνητικούς οικισμούς της πρώτης φάσης του 1976 τα οποία κτίστηκαν με χαμηλές προδιαγραφές ως ακολούθως:

Οικισμός Τσιακκιλερής	603 σπίτια
Οικισμός Κόκκινες	576 σπίτια
Οικισμός Ορμήδειας	71 σπίτια
Οικισμός Φρενάρους	20 σπίτια
Οικισμός Λιοπετρίου	20 σπίτια
Οικισμός Σωτήρας	20 σπίτια

Η αξία των 1310 αυτών οικιστικών μονάδων με βάση τα σημερινά δεδομένα, ανέρχεται σε £13,000,000.

Υπάρχει επίσης πρόβλημα αντικατάστασης ή βελτίωσης σπιτιών σε οικισμούς αυτοστέγασης, και συγκεκριμένα υπάρχουν 2,363 συνολικά οικιστικές μονάδες που κτίστηκαν με κυβερνητική βοήθεια, των οποίων η αξία με βάση τα σημερινά δεδομένα ανέρχεται σε £12,000,000. Απ'αυτές, 551 μονάδες βρίσκονται στην επαρχία Λευκωσίας, 810 μονάδες στην επαρχία Αμμοχώστου και 1002 μονάδες στην επαρχία Λάρνακας. Ύστερα από επιτόπια έρευνα διαπιστώθηκε η άμεση ανάγκη για αντικατάσταση 22 σπιτιών κατηγορίας Γ' και με βάση το χορηγούμενο ποσό για αυτοστέγαση ύψους £5,000 για κάθε σπίτι, αναμένεται να υπάρξει δαπάνη £110,000 για την αντικατάσταση των σπιτιών αυτών.

Σχετικά με τη συνολική δαπάνη για την αντικατάσταση τόσο των 1310 οικιστικών μονάδων της πρώτης φάσης του 1976, όσο και των 2,363 οικιστικών μονάδων που κτίστηκαν με κυβερνητική βοήθεια, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι αυτή προβλέπεται να ανέλθει συνολικά στα £25,000,000, γι'αυτό και η κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει σε σταδιακή αντικατάσταση των σπιτιών αυτών. Όπως δηλώθηκε, το όλο θέμα εξετάστηκε από κοινού με την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων και υπήρξε συναντίληψη πάνω στο ποια διαδικασία πρέπει να ακολουθηθεί.

Σύμφωνα με τα γραπτά στοιχεία που αποστάληκαν προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων από το Υπουργείο Εσωτερικών, πραγματοποιήθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 1989 ευρεία σύσκεψη στο Υπουργείο Εσωτερικών υπό την προεδρία του Υπουργού Εσωτερικών στην οποία έλαβε μέρος και η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων και κατά την οποία αποφασίσθηκε όπως για το τρέχον έτος δοθεί προτεραιότητα στην αντικατάσταση ή βελτίωση κατοικιών σε συνοικισμούς αυτοστέγασης και όπως η αντικατάσταση των κατοικιών σε κυβερνητικούς οικισμούς αφεθεί να προωθηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο. Ο Υπουργός Εσωτερικών έδωσε προς το σκοπό αυτό οδηγίες στους Επάρχους όπως σε συνεργασία με τις Επαρχιακές Επιτροπές της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων ετοιμάσουν καταλόγους των κατοικιών αυτοστέγασης που θα τύχουν προτεραιότητας, ώστε το σχέδιο να τεθεί σε εφαρμογή το συντομότερο δυνατό. Ορισμένες πτυχές που αφορούν την πρακτική εφαρμογή του σχεδίου επρόκειτο να ξανασυζητηθούν σε νέα σύσκεψη με την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, όταν οι οικείοι Έπαρχοι θα υπέβαλλαν τις καταστάσεις τους και η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων θα είχε ολοκληρωμένες εισηγήσεις πάνω στο όλο θέμα.

Ο Υπουργός Εσωτερικών έκαμε μια προκαταρκτική κατανομή του ποσού των £1,900,000 που περιλαμβάνεται στον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων του 1989, ως ακολούθως:

(α)	Συνοικισμοί Επαρχίας Λευκωσίας:	£ 200,000
(β)	Συνοικισμοί Επαρχίας Λάρνακας:	£ 500,000
(γ)	Συνοικισμοί Επαρχίας Αμμοχώστου:	£ 500,000
(δ)	Συνοικισμοί Επαρχίας Λεμεσού:	£ 200,000
	Σύνολο:	£1,400,000

Ποσό £500,000 θα είναι διαθέσιμο ανάλογα με τις ανάγκες που θα διαπιστωθούν κατά τη διάρκεια του έτους.

Σχετικά με την αντικατάσταση σπιτιών σε κυβερνητικούς οικισμούς της πρώτης φάσης του 1976, κατατέθηκαν στην Επιτροπή τα πιο κάτω επιπρόσθετα στοιχεία:

(α) Υπάρχει συμφωνία με την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων προς αντικατάσταση των σπιτιών στους πιο πάνω συνοικισμούς, έτσι που να κτιστούν πολυκατοικίες με ισόγειο και δύο ορόφους στους κυβερνητικούς οικισμούς, στις οποίες να μεταστεγάζονται οι πρόσφυγες και, αφού τα δικά τους σπίτια κενώνονται, να κατεδαφίζονται και να θεωρούνται πια ως νέοι χώροι για την ανέγερση των υπόλοιπων σπιτιών.

(β) Παρά το γεγονός ότι μερικά από τα σπίτια που χρειάζονται αντικατάσταση έχουν εκκενωθεί, θα προκύψουν δυσκολίες από το γεγονός ότι σε μερικούς συνοικισμούς, όπως για παράδειγμα στις Κόκκινες και στην Τσιακκιλερή, υπάρχουν πρόσφυγες που αρνούνται να μετακινηθούν και να στεγαστούν σε πολυκατοικίες.

(γ) Επειδή για την αντικατάσταση των σπιτιών αυτών θα απαιτηθεί ένα πάρα πολύ μεγάλο κονδύλι εκατομμυρίων λιρών, η δαπάνη αυτή θα πρέπει να κατανεμηθεί στους προϋπολογισμούς τουλάχιστον 6 ετών και παρά το γεγονός ότι δεν έχει ληφθεί ακόμη η τελική απόφαση για άμεση αντικατάσταση των σπιτιών αυτών, αποτελεί θέση της κυβέρνησης ότι στον κατάλληλο χρόνο θα προχωρήσει στην αντικατάστασή τους.

Δηλώνοντας τις θέσεις του Υπουργείου Εσωτερικών ενώπιον της Επιτροπής πάνω στο τρίτο κατά σειρά θέμα, σχετικά με την ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο, ο εκπρόσωπός του ανέφερε ότι υπηρεσιακή επιτροπή ανέλαβε να συγκεντρώσει στοιχεία αναφορικά με την πρόσθετη δαπάνη που θα απαιτηθεί για τρίτο υπνοδωμάτιο, καθώς και τον πραγματικό αριθμό των οικογενειών που έχουν τέτοια ανάγκη και ότι μετά τη συμπλήρωση της εκτίμησης σχετικά με τη δαπάνη αυτή, η υπηρεσιακή επιτροπή θα προχωρήσει με σχετική πρότασή της προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι φαίνεται ότι πάρα πολλές οικογένειες τόσο σε κυβερνητικούς οικισμούς της πρώτης και δεύτερης φάσης, όσο και σε οικισμούς αυτοστέγασης έχουν ανάγκη τρίτου υπνοδωματίου, όμως το πρόβλημα εκ πρώτης όψεως είναι σοβαρότερο σε κυβερνητικούς οικισμούς της πρώτης και δεύτερης φάσης.

Σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1988, εκπρόσωπος του ίδιου Υπουργείου δήλωσε ότι δεν έγινε κατορθωτό να περισυλλεγούν τα στοιχεία σχετικά με το πόσες οικογένειες έχουν ανάγκη τρίτου

υπνοδωματίου, αλλά ότι επρόκειτο να ληφθεί απόφαση σχετικά με μελλοντικές ενέργειες πάνω στο όλο θέμα μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1988.

Σχετικά με το τέταρτο κατά σειρά θέμα που αναφέρεται ως τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων και το οποίο, όπως είναι γνωστό, η Επιτροπή Προσφύγων είχε την ευκαιρία να μελετήσει ξανά και να υποβάλει Έκθεση προς το Σώμα στις 10

Μαρτίου 1988, δηλώθηκαν από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών τα ακόλουθα:

(α) Στις κατηγορίες ακατάλληλων τουρκοκυπριακών σπιτιών,και συγκεκριμένα στην κατηγορία Γ', περιλαμβάνονται 300 τουρκοκυπριακά σπίτια τα οποία κατεδαφίστηκαν και 200 σπίτια τα οποία κηρύχτηκαν ως ακατάλληλα, ενώ υπάρχουν 95 σπίτια τα οποία είναι μπαράγκες. Οι διαπιστώσεις αυτές έγιναν κατά τη διάρκεια του 1988. Περίπου 1200 οικογένειες προσφύγων, κυρίως γερόντων, εξακολουθούν να μένουν σε σπίτια της κατηγορίας Γ' τα οποία είναι πλινθόκτιστα, σε κακή κατάσταση, χωρίς τους κατάλληλους χώρους για μπάνια και κουζίνες. Τα σπίτια αυτά βρίσκονται στις τουρκοκυπριακές ενορίες των πόλεων και σε τουρκοκυπριακά χωριά των επαρχιών Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου. Το πιο οξύ πρόβλημα αντιμετωπίζεται στην επαρχία Λεμεσού. Τυχόν προσπάθεια για ριζική επιδιόρθωση των σπιτιών αυτών θα κοστίσει περισσότερο από την εκ νέου ανοικοδόμησή τους.

(β) Σε διάστημα πέντε περίπου ετών θα έχουν καθοριστεί μακροπρόθεσμα προγράμματα για την αντικατάσταση όλων των κατοικιών που υπάγονται στην κατηγορία Γ' και το ύψος των απαιτούμενων για το σκοπό αυτό κονδυλίων θα ανέλθει περίπου στα £20,000,000.

Για την επίλυση του προβλήματος της μεταστέγασης των οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα σπίτια κατηγορίας Γ', στις περιοχές όπου το πρόβλημα είναι οξύ, προωθείται η ανέγερση κυβερνητικών κατοικιών για αντικατάσταση των κατοικιών κατηγορίας Γ' με προτεραιότητα στις αστικές περιοχές Λεμεσού, Πάφου, Λάρνακας και των αγροτικών περιοχών της επαρχίας Πάφου. Συγκεκριμένα προωθούνται τα ακόλουθα σχέδια:

(α) Ανέγερση 200 περίπου κατοικιών μέσα στην τουρκοκυπριακή συνοικία της Λεμεσού. Ήδη αναμένεται κατακύρωση των προσφορών για 72 κατοικίες.

(β) Ανέγερση 10 κατοικιών στο χωριό Χρυσοχού και 12 κατοικιών στο χωριό Μανδριά της επαρχίας Πάφου για τις οποίες θα ζητηθούν σύντομα προσφορές.

(γ) νέγερση 6 κατοικιών στο χωριό Άγιος Γεώργιος (Μαμωνιών) της επαρχίας Πάφου. Έχουν εξευρεθεί οι κατάλληλοι χώροι και ετοιμάζονται τα αρχιτεκτονικά σχέδια.

(δ) Ανέγερση 28 κατοικιών στο χωριό Κούκλια, από τις οποίες οι 10 προορίζονται για αντικατάσταση τουρκοκυπριακών σπιτιών κατηγορίας Γ'. Οι κατοικίες αυτές είναι υπό ανέγερση.

(ε) Έχει συμπληρωθεί η μελέτη για την αντικατάσταση 28 κατοικιών στο Μούτταλο και 82 κατοικιών στην αστική περιοχή Λάρνακας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε το Υπουργείο Εσωτερικών στην Επιτροπή, για την επίλυση του προβλήματος της στέγασης των παραγκόβιων (λυόμενες κατοικίες τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας) έχει ήδη αρχίσει η ανέγερση 80 κυβερνητικών κατοικιών στην επαρχία Πάφου, δηλαδή 8 στα Μανδριά, 18 στο Προδρόμι και 54 στο Μούτταλο. Στα χωριά Κοφίνου και Μαρί, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται, συνεχίζουν να διαμένουν σε λυόμενα υποστατικά 14 οικογένειες από τις οποίες οι τρεις αναμένεται να μεταστεγαστούν σύντομα με

τη συμπλήρωση κατοικίας αυτοστέγασης και παρά το γεγονός ότι τους είχε δοθεί προτεραιότητα για μεταστέγαση μέσω των άλλων κυβερνητικών προγραμμάτων τόσο στην Κοφίνου όσο και αλλού.

Για τις υπόλοιπες μονάδες στις πόλεις, δόθηκαν οδηγίες από τον Υπουργό Εσωτερικών προς την αρμόδια υπηρεσία να μεθοδεύσει την ανέγερση διαμερισμάτων με βάση πολεοδομικό σχέδιο για κάθε πόλη. Επίσης δόθηκαν οδηγίες για την επιθεώρηση των σπιτιών κατηγορίας Β' και στην ταξινόμησή τους σε εκείνα τα σπίτια που θα πρέπει να αντικατασταθούν και σε εκείνα που θα διορθωθούν ριζικά.

Σχετικά με τα 225 σπίτια που είναι παράνομα κτισμένα από πρόσφυγες σε τουρκοκυπριακή γη, εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι υπάρχει απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την παροχή βοήθειας ύψους £5,000 στις οικογένειες αυτές, αφού γίνει σχετική μελέτη και νοουμένου ότι δεν πήραν άλλη βοήθεια, ώστε να τους δοθεί η ευκαιρία να ανεγείρουν άλλα ή να επιδιορθώσουν τα ήδη υπάρχοντα ακατάλληλα σπίτια. Προς το σκοπό αυτό συστάθηκε τεχνική υπηρεσία η οποία πήγε επί τόπου, μελέτησε το θέμα και ετοιμάζει ειδικά για κάθε περίπτωση Έκθεση την οποία θα υποβάλει στο Υπουργικό Συμβούλιο για την έγκριση των σχετικών κονδυλίων. Επειδή 5% περίπου από τα υποστατικά αυτά κρίθηκαν ως τελείως ακατάλληλα και τα περισσότερα είναι χειρότερα και από τις μπαράγκες της κατηγορίας Γ' των ακατάλληλων τουρκοκυπριακών σπιτιών, κατά πάσαν πιθανότητα η πρόταση θα είναι τα σπίτια αυτά να αντικατασταθούν πλήρως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων με βάση την ενημέρωση που της έγινε και τα στοιχεία που κατατέθηκαν πάνω στα υπό συζήτηση θέματα παρατηρεί τα ακόλουθα:

(α) Σχετικά με το αίτημα για ίση μεταχείριση των προσφύγων πριν από την τουρκική εισβολή με τους πρόσφυγες μετά την τουρκική εισβολή επιβάλλεται, χάριν της αρχής της ισότητας των πολιτών μεταξύ τους, να ικανοποιηθεί το απόλυτα δικαιολογημένο αίτημα των ενδιαφερομένων. Σημειώνεται συναφώς ότι, ενώ και αυτή η τάξη πολιτών πλήγηκε στο παρελθόν ανεπανόρθωτα, παραγνωρίστηκε και αφέθηκε αβοήθητη χωρίς να συμπεριληφθεί σε οποιοδήποτε πρόγραμμα ή σχέδιο βοήθειας ή στα προγράμματα για λύση των πιθανών στεγαστικών τους προβλημάτων. Γι'αυτό και καλείται η κυβέρνηση να επισπεύσει τη συλλογή όλων των στοιχείων που κρίνει ότι είναι απαραίτητα, με σκοπό την ταχεία λήψη απόφασης για βοήθεια και κάλυψη με τα προσφυγικά προγράμματα βοήθειας και ανακούφισης και αυτής της κατηγορίας προσφύγων.

(β) Σχετικά με την ανάγκη για τη μεταστέγαση των προσφύγων που διαμένουν σε κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου, σημειώνεται ότι, παρόλα τα μεγάλα ποσά που υπολογίζεται ότι θα χρειαστούν για τη μεταστέγαση των προσφύγων που διαμένουν σε σπίτια που κατασκευάστηκαν με πολύ χαμηλές προδιαγραφές, και παρά τις πρακτικές δυσκολίες που είναι δυνατό να προκύψουν από την άρνηση ορισμένων προσφύγων να μετακινηθούν, πρέπει να μεθοδευτούν οι διαδικασίες για

προώθηση και επίλυση του όλου θέματος. Γι'αυτό και καλείται η κυβέρνηση με βάση τη δεδηλωμένη της απόφαση για αντικατάσταση των προβληματικών αυτών σπιτιών, να επισπεύσει τις διαδικασίες της για λήψη της σχετικής τελικής απόφασης, ενόψει και του γεγονότος ότι το σχέδιο για αντικατάσταση των σπιτιών αυτών θα είναι μακρόχρονο. Ταυτόχρονα η Επιτροπή θέλει με την ευκαιρία αυτή να επικροτήσει την κυβερνητική απόφαση για έναρξη των διαδικασιών προς αντικατάσταση ή βελτίωση των κατοικιών που βρίσκονται σε συνοικισμούς αυτοστέγασης.

(γ) Σχετικά με το αίτημα για τη θετική αντίκριση των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο, παρατηρείται ότι υπάρχουν πολλές οικογένειες τόσο σε κυβερνητικούς οικισμούς της πρώτης και δεύτερης φάσης όσο και σε οικισμούς αυτοστέγασης που έχουν πραγματική ανάγκη κάλυψης της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο. Οι οικογένειες αυτές αντιμετωπίζουν πρόβλημα από τη συνύπαρξη παιδιών μεγάλης ηλικίας και διαφορετικού φύλου μέσα στο ίδιο υπνοδωμάτιο. Νοουμένου ότι κατατέθηκε ενώπιον της Επιτροπής από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών ότι απόφαση πάνω στο θέμα θα λαμβανόταν από τα τέλη του 1988, καλείται η κυβέρνηση να δηλώσει το συντομότερο τι ακριβώς έχει κάμει πάνω στο θέμα αυτό και ποιες διαδικασίες σκοπεύει να ακολουθήσει για την επίλυσή του.

(δ) Σχετικά με την ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες, η Επιτροπή επικροτεί τα ήδη εξαγγελθέντα κυβερνητικά σχέδια για την αντικατάσταση των σπιτιών αυτών κατά σειρά προτεραιότητας και καλεί την κυβέρνηση να συνεχίσει και να εντατικοποιήσει τις ενέργειές της για την αντικατάσταση όλων των κατοικιών που υπάγονται στην κατηγορία Γ' μέσα στα χρονοδιαγράμματα που έχουν τεθεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι πριν από την τουρκική εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης και εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τουρκική εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων.

2. Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων.

3. Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο.

4. Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα μόνο το εξής να τονίσω, ότι όχι μόνο οι προεδρικές υποσχέσεις ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για ποιο θέμα; Για το α' ή για το β';

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θα μιλήσω επί όλου του φάσματος για ένα λεπτό μόνο, κύριε Πρόεδρε, για να πω το εξής: Ατυχώς οι προεδρικές εξαγγελίες σε πλείστα θέματα που αφορούν τον προσφυγικό κόσμο δεν τηρούνται. Συγκεκριμένα, ενώ λέχθηκε και εξαγγέλθηκε πως οι αιτήσεις για στέγαση και αυτοστέγαση θα εξετάζονταν αμέσως, καθυστερεί σήμερα η εξέταση κάπου 2,500 αιτήσεων για στέγαση και αυτοστέγαση.

Επίσης οι προεδρικές εξαγγελίες ότι και οι άρρενες πρόσφυγες, που οι σύζυγοί τους δεν είναι πρόσφυγες, θα στεγάζονταν, δεν έχουν τηρηθεί μέχρι στιγμής, με αποτέλεσμα και αυτή η προεδρική εξαγγελία να μην τηρηθεί.

Υπάρχει και τρίτο θέμα που θα ήθελα οπωσδήποτε να το τονίσω, για να επιστήσω την προσοχή της Βουλής. Πως, ενώ είχαμε συνομολογήσει κάποτε με τους εκτοπισθέντες δημόσιους υπαλλήλους και τους εκπαιδευτικούς πως τα στεγαστικά τους δάνεια θα τα αποπληρώσουν, όταν θα επιλυθεί το κυπριακό πρόβλημα και θα επιστρέψουν στα χωριά τους, σήμερα η κυβέρνηση εξαναγκάζει τους πρόσφυγες να αρχίσουν την καταβολή των δόσεων αυτών από τον Αύγουστο που πέρασε.

Γι' αυτό η παράκλησή μου, έντιμε κύριε Πρόεδρε, είναι αυτά τα σημαντικά στοιχεία να διαβιβαστούν προς την Εκτελεστική Εξουσία, για να μην υπάρχει καταστρατήγηση των συμφωνιών.

Βέβαια δε θα μπω στην ουσία του θέματος. Η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων τόνισε αρκετά άλλα εκκρεμούντα, όμως εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, θα ζητήσουμε την εγγραφή αυτών των τριών θεμάτων που έθιξα και μάλιστα ως επειγόντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η 'Εκθεση μαζί με τις εισηγήσεις σας, κύριε Στυλιανού, θα αποσταλεί στις αρμόδιες υπηρεσίες της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και τα τέσσερα θέματα καταπιάνονται με προσφυγικά προβλήματα. 'Ομως, όσον αφορά τα κριτήρια για τις αυτοστεγάσεις και την αγορά διαμερισμάτων, η πρόνοια για ακαθάριστο εισόδημα μέχρι £3,500, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται μάλιστα και το 50% της συζύγου ή του συζύγου, νομίζω ότι πρέπει να τροποποιηθεί. Γι' αυτό εισήγησή μας είναι να αυξηθεί αυτό το ποσό στις £5,000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και η εισήγηση του κ. Κατσουνωτού να αυξηθεί το ποσό στις £5,000 θα διαβιβαστεί επίσης στις αρμόδιες υπηρεσίες της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχαμε πει ότι δε θα μιλήσουμε για τα θέματα αυτά, για τους λόγους που εξηγήσαμε και προηγούμενα. Αλλά, αναφορικά με τα θέματα που έθιξε ο κ. Στυλιανού, νομίζω ότι το να εγγράψουν θέμα είναι δικαίωμά τους και κανένας δε διαφωνεί. Όμως, το να βάζουμε από το παράθυρο μερικά πράγματα τα οποία σηκώνουν συζήτηση, έχω την εντύπωση ότι δεν είναι η ορθή διαδικασία.

Διότι θέλω να θυμίσω ότι πολλά από αυτά τα δάνεια, για τα οποία έκαμε λόγο ο κ. Στυλιανού, ίσως να φέρουν και την υπογραφή του ιδίου και δεν ξέρω αν, όταν βάζουμε την υπογραφή μας, εννοούμε ότι βάζουμε την υπογραφή για τα μάτια του κόσμου.

Εν πάση περιπτώσει, όταν θα εγγραφεί το θέμα, θα έχουμε την ευκαιρία να το συζητήσουμε και έτσι θεωρώ περιττό τώρα να το εισάξουμε μέσα στο θέμα που συζητούμε. Οι εισηγήσεις της Επιτροπής είναι κατηγορηματικές για όλα τα σημεία και πρέπει, νομίζω να διαβιβαστούν στην κυβέρνηση για να πάρει τα αναγκαία μέτρα, με βάση και το πνεύμα και τις εξηγήσεις που έδωσαν οι εισηγητές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι υποχρεωμένος να δώσω μια απάντηση στο συνάδελφο κ. Κουρτελλάρη. Ήταν δικαίωμα του συνάδελφου κ. Στυλιανού να κάμει κάποιες εισηγήσεις συμπληρωματικές, ακόμα και αν λέχθηκε ότι δεν θα συζητείτο κάποιο θέμα. Ο κ. Στυλιανού έκαμε απλώς κάποια αναφορά και κάποιες εισηγήσεις.

Τώρα, αν ενοχλήθηκε ο συνάδελφος κ. Κουρτελλάρης, επειδή υπήρξε κάποια κριτική προς την κυβέρνηση, δε νομίζω ότι πρέπει να αισθανόμαστε αναγκασμένοι κάθε φορά που γίνεται μια κριτική προς την κυβέρνηση, αυτόματα να απαντούμε προς συναδέλφους.

Κριτική θα γίνεται πάντοτε σ΄αυτό το Σώμα. Και νομίζω ότι ήταν εποικοδομητική η κριτική του κ. Στυλιανού σ΄αυτό το θέμα. Και δεν είναι θέμα κατά πόσο κλείουμε κάπου τη συζήτηση ή περιοριζόμαστε κάπου. Έκαμε μια αναφορά ο συνάδελφος κ. Στυλιανού για μελλοντική συζήτηση. Είναι δικαίωμά του να κάμει αυτή την αναφορά. Δε νομίζω ότι είναι κάτι το οποίο πρέπει να αποκλειστεί ή να θεωρηθεί ότι είναι μεγάλο αμάρτημα να προσθέσει κάτι στις εισηγήσεις του. Και κριτική γίνεται. Κάποια κριτική πρέπει να γίνεται. Επομένως, σ΄ αυτή την περίπτωση, είμαι υποχρεωμένος να υπερασπιστώ το συνάδελφο. Ήταν απόλυτα δικαίωμά του να κάμει κάποια εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, ο κ. Κουρτελλάρης με πληροφόρησε ότι υπήρχε συμφωνία να μη γίνουν ομιλίες. Όμως έγιναν ομιλίες παρά τη συμφωνία. Παρόλο που είχα αυτή την πληροφορία, όταν μου ζητήθηκε ο λόγος τον έδωσα, διότι κάθε Βουλευτής έχει το δικαίωμα να προσθέσει ή να πει ορισμένα πράγματα, παρά τη συμφωνία που έχει γίνει.

Γι'αυτό έδωσα το λόγο και στον κ. Στυλιανού και στον κ. Κατσουνωτό. Δεν ενοχλούμαστε απ'αυτά τα πράγματα, κύριε Γαλανέ, αλλά καμιά φορά .....

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εκτός αυτού ο κ. Στυλιανού, κύριε Πρόεδρε, είναι εκτός συμφωνίας. το γνωρίζουμε αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία!

(Γέλια)

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν ήταν από την Πάφο, θα έλεγα μια παροιμία: »Δκιώ το λόο μου, παίρνω τον πίσω. Λόος δικός μου έν ενι;». Πιθανό να είναι αυτό που εφαρμόζεται, αλλά είναι θέμα δικό του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκείνο που είχα πει προ πολλού, ότι οι παροιμίες του κ. Κουρτελλάρη πρέπει να εκδοθούν σε τεύχος, ούτως ώστε να τις έχουμε όλοι υπόψη μας στη Βουλή, ισχύει ακόμα.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα, ούτε έχω πρόθεση να μιλήσω, αφού αυτή ήταν η συμφωνία. Αλλά, επειδή στην 'Εκθεση αναφέρεται ότι πρέπει να επισπευσθεί η διαδικασία της αναδόμησης των συνοικισμών, δράττομαι της ευκαιρίας να αναφέρω ότι έγινε κάποιο έργο το 1989, κυρίως στις Βρυσούλλες και σε μερικούς άλλους συνοικισμούς. Αλλά εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλο πρόβλημα για τους συνοικισμούς Κόκκινες, Τσιακκιλερή, Λιοπέτρι και άλλους συνοικισμούς. Γι' αυτό πρέπει αυτό το Σώμα να καλέσει την κυβέρνηση να επισπεύσει τις διαδικασίες αναδόμησης των συνοικισμών και να προγραμματίσει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο αυτό το έργο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να παραμείνει το θέμα, διότι ο εγγράψας απουσιάζει. Αν εγκρινόταν η 'Εκθεση χωρίς συζήτηση, δε θα χρειαζόταν να γίνει αυτή η εισήγηση. Αλλά από τη στιγμή που έγινε σχετική συζήτηση, δικαιούται να εκφράσει άποψη και ο εγγράψας το θέμα, ο οποίος απουσιάζει σε κοινοβουλευτική αποστολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απουσιάζει και ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης και ο κ. Δημήτρης Ηλιάδης και ο κ. Σοφοκλής Χατζηγιάννης. Απουσιάζουν και οι τρεις που ενέγραψαν τα θέματα.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει κατ'ανάγκη, διαφορετικά θα είναι παραφωνία, να παραβούμε κι εμείς τη συμφωνία του Δημοκρατικού Συναγερμού. Διότι πραγματικά έγινε συμφωνία να μη γίνουν ομιλίες και θα ήταν παραβίαση της παραβίασης της συμφωνίας να μην εκφράσουμε κι εμείς απόψεις.

Διαφωνώ με όσα έχουν αναφερθεί από τους συναδέλφους ότι τα προσφυγικά προβλήματα που εκκρεμούν είναι μόνο αυτά που ανέφερε ο κ. Στυλιανού. Είναι αυτά και πολλές δεκάδες άλλα.

Ο κ. Κουρτελλάρης έχει σωστά παρατηρήσει ότι είχαν εκφραστεί ομόφωνα κάποιες απόψεις και όπως ήταν η Έκθεση τελειωμένη έπρεπε να διαβιβαζόταν στις αρμόδιες αρχές. Από τη στιγμή όμως, κύριε Πρόεδρε, που θα μείνει στην ημερήσια διάταξη, αν θα εκφράσουν κάποιοι απόψεις - οι εισηγητές, οι τρεις συνάδελφοι - τότε θα πρέπει να μείνει στην ημερήσια διάταξη της Επιτροπής Προσφύγων, να ακουστούν οι νέες απόψεις, τα νέα γεγονότα του Αυγούστου, που ανέφερε ο κ. Στυλιανού, και οποιεσδήποτε άλλες απόψεις, για να δούμε στη συνέχεια τι θα γίνει. Διότι πολλά προσφυγικά προβλήματα εκκρεμούν, δεν έχουν ικανοποιηθεί, συνεχώς προκύπτουν νέα κ.ο.κ.

Ή θα συμφωνήσουμε η Έκθεση, που έχει καταλήξει σε μερικές εισηγήσεις ομόφωνα, να διαβιβαστεί και οποιοσδήποτε συνάδελφος θέλει να επανέλθει, είτε με αυτά είτε με παρόμοια προβλήματα, ή να μείνει ανοικτό το θέμα εφ'όλης της ύλης των προσφυγικών προβλημάτων για συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον υπάρχει μόνιμη Επιτροπή Προσφύγων και εφόσον συνεχίζει να θεωρεί το προσφυγικό μας πρόβλημα .....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προβλήματα θα υπάρχουν πάντοτε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επομένως ας πούμε ότι χρονικά η Έκθεση καλύπτει τα προβλήματα μέχρι μια ημερομηνία και είναι θέμα της Επιτροπής που συνεδριάζει τακτικά να παρακολουθεί το όλο θέμα και στο εγγύς μέλλον να ετοιμάσει μια νέα Έκθεση με τα προβλήματα τα οποία εν τω μεταξύ προκύπτουν. Διότι πάντοτε θα προκύπτουν προβλήματα και πάντοτε θα γίνεται Έκθεση της Επιτροπής και θα ασκείται πίεση εκ μέρους μας για την επίλυσή τους. Διότι το προσφυγικό πρόβλημα θα λυθεί, όταν λυθεί το Κυπριακό.

Γι'αυτό το λόγο δεν μπορούμε να βάλουμε κάποιο χρονικό όριο. Τώρα έχει γίνει η Έκθεση και πρέπει να θεωρηθεί ότι έκλεισε το θέμα προς το παρόν, όσον αφορά αυτή την Έκθεση. Για οτιδήποτε άλλο υπάρχει να συνεδριάσουμε το ταχύτερο δυνατό, ως Επιτροπή Προσφύγων, και να έχουμε νέες επαφές με την κυβέρνηση για να ετοιμαστεί νέα Έκθεση.

Νομίζω αυτό πρέπει να γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα υπάρχει η εισήγηση του κ. Χατζηδημητρίου να παραμείνουν τα θέματα αυτά στην ημερήσια διάταξη, διότι λείπουν οι εισηγητές τους. Ποια είναι η θέση σας πάνω σ'αυτή την εισήγηση;

Ο κ. Στυλιανού.

Πάνω σ' αυτή την εισήγηση, κύριε Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι σωστή η εισήγηση, διότι δυο από τους τρεις εισηγητές απουσιάζουν και αφού ήδη λέχθηκαν μερικά πράγματα, πιστεύω πως

πρέπει να παραμείνουν. Σίγουρα, όπως είπε και ο κ. Σολωμής, αυτά τα τρία θέματα που έθιξα δεν καλύπτουν όλο το φάσμα. Άλλωστε τόνισα ότι η ίδια η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων διέγραψε τις καθυστερήσεις. Είπα για τρεις υπαναχωρήσεις, τίποτε άλλο.

Και τέλος, καμιά υπογραφή μου δεν υπάρχει σε κανένα έγγραφο. Μακάρι να υπήρχε, κύριε Κουρτελλάρη. Υπάρχει μια τιμητική υπογραφή του Προέδρου Κυπριανού που έδωσε το δικαίωμα στους πρόσφυγες να στεγαστούν και το οποίο ανακαλείται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Λοιπόν, κύριοι ..... ορίστε, κύριε Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, εδώ είναι θέμα τάξης και διαδικασίας και πορείας. Αν αρχίσουμε από τώρα, λόγω της παρατήρησης κάποιου συναδέλφου ότι προέκυψε κάποιο νέο στοιχείο, να αναβάλλουμε την έγκριση των Εκθέσεων, θα έχουμε τα ίδια και με τη νέα Σύνοδο σε όλα τα θέματα του Κεφαλαίου Δ.

Εγώ προσωπικά ως δικηγόρος επαναδραστηριοποιηθείς το 1970 τόσο, έχω γραμμάτιο οφειλής £300 προς την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, που υπογράφτηκε στην παρουσία του κ. Στυλιανού, όταν ήταν Υφυπουργός Εσωτερικών. Οφείλω αυτό το ποσό στην Κυπριακή Δημοκρατία από τότε. Δεν είναι νέο στοιχείο.

Κάποτε πρέπει να τελειώσουν οι Έκθέσεις. Προβλήματα θα υπάρχουν. Διαφορετικά δε θα προχωρούμε. Είναι θέμα τάξης. Θα προχωρήσουμε στην επόμενη Έκθεση κι αν παρουσιάσω εγώ από τώρα στο Προεδρείο κάποιο στοιχείο που προέκυψε μετά την ετοιμασία της, θα εκκρεμεί πάλι το θέμα επ' άπειρον. Κατά κανόνα τα προβλήματα που υπάρχουν είναι συνεχή προβλήματα. Να διαβιβαστούν οι ομόφωνες θέσεις της Επιτροπής που εξυπηρετούν τον προσφυγικό κόσμο και αν έχει νέα θέματα ο κ. Στυλιανού ή οποιοσδήποτε συνάδελφος, σε δέκα λεπτά να τα εγγράψει στο Κεφάλαιο Δ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να είμαστε δίκαιοι, υπερασπίστηκα το δικαίωμα του συναδέλφου κ. Στυλιανού προηγουμένως και πράγματι ανέφερα ορισμένα σημεία, παρόλο που υπήρχε συμφωνία να μη γίνει συζήτηση.

Πιστεύω ότι από τη θέση του ανέφερε ορισμένα πράγματα. Πέραν οποιασδήποτε συμφωνίας, ένας Βουλευτής μπορεί να πει ένα-δυο πράγματα, έστω κι αν ο κ. Κουρτελλάρης πιστεύει, πιθανώς δικαιολογημένα, ότι θα έπρεπε να είχε κλείσει. Όμως όσον αφορά το θέμα αρχής που τίθεται, σίγουρα το ότι απουσιάζουν οι εγγράψαντες το θέμα δε σημαίνει ότι το θέμα θα πρέπει να παραμένει επ' άπειρον, ενόψει του τεράστιου όγκου εργασίας που υπάρχει σήμερα στο Κεφάλαιο Δ.

Το θέμα πρέπει να θεωρηθεί ότι έκλεισε και, αν θέλετε, σήμερα μπορούμε να εγγράψουμε άλλα δέκα θέματα τα οποία να παραπεμφθούν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων. Αυτά τα οποία αναφέρθηκαν να τα συζητήσουμε και να επανέλθουμε. Όμως πρόκειται για θέμα αρχής. Εφόσον το θέμα έχει συμπλη-

ρωθεί κατόπιν μιας συμφωνίας, δεν έχει σημασία το ότι λείπουν οι συνάδελφοι, διότι η Έκθεση έγινε στην παρουσία των συναδέλφων και είναι ομόφωνη. Όταν επιστρέψουν, μπορούμε κάλλιστα να εγγράψουμε όλοι και πάλι μαζί αυτά τα προβλήματα, να τα δούμε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και να επανέλθουμε σε τρεις βδομάδες. Αλλά να μην παραβούμε κάποια διαδικασία εδώ, αν θέλουμε να καλύψουμε τον τεράστιο όγκο εργασίας που υπάρχει στο Κεφάλαιο Δ.

Γι΄αυτό, με όλο το σεβασμό προς ορισμένους συναδέλφους, πιστεύω ότι αυτή είναι η σωστή διαδικασία, αν θέλουμε να προχωρούμε. Και αυτό ανεξάρτητα από την κριτική που πιστεύουμε ότι πρέπει να κάνουμε προς την κυβέρνηση Βασιλείου για το ότι αναίρεσε κάποια γραμμή και κάποια πολιτική. Εδώ μιλούμε για τη διαδικασία που ακολουθούμε σ΄αυτό το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η εισήγησή μου είναι συγκεκριμένη και σαφής. Να παραμείνουν οι Έκθέσεις στην ημερήσια διάταξη και να περιοριστεί η συζήτηση μόνο στους εισηγητές, αν θα ήθελαν να λάβουν το λόγο, διότι είναι άδικο το ότι είχαν την ευχέρεια όλοι οι άλλοι συνάδελφοι να εκφέρουν γνώμη, εκτός από τους εισηγητές. Έτσι να παραμείνει μόνο για τους εισηγητές.

Σε ό,τι αφορά τα άλλα θέματα που προκύπτουν, αυτό είναι άλλο ζήτημα και συμφωνώ με τις προηγούμενες απόψεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, είναι για πρώτη φορά που εγείρεται αυτό το θέμα, δηλαδή όταν απουσιάζει ο εισηγητής ενός θέματος - κι αν ακόμα υπάρχει ομόφωνη Έκθεση και έγιναν ομιλίες κτλ. - να μην κλείνει το θέμα λόγω της απουσίας του. Γι΄αυτό το λόγο θα το θέσω ενώπιον του Σώματος για ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του να κλείσει το θέμα;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δε νομίζω ότι πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία. Εγώ είπα την άποψή μου, αλλά δε θα ήθελα να αδικηθεί συνάδελφος. Αν υπάρχει έντονη άποψη από οποιαδήποτε πλευρά, δε θα επιμένω. Εγώ πιστεύω ότι η θέση αρχής είναι αυτή την οποία εξέθεσα.

Όμως πρέπει να πούμε και κάτι άλλο. Ότι αν το θέμα μείνει στην ημερήσια διάταξη για να εκφέρουν απόψεις οι εισηγητές, τότε το θέμα παραμένει ανοικτό προς συζήτηση, διότι μπορεί να λεχθούν πράγματα τα οποία θα χρειαστεί να απαντηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επομένως πάμε στην αρχή του θέματος και μένει ανοικτό για ευρύτερη συζήτηση και λέω στο συνάδελφο ότι «ενός κακού γενομένου, μύρια έπονται». Εφόσον έγινε παρέμβαση, το θέμα μένει ανοικτό στην προσεχή συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να δηλώσω στο Σώμα ότι οι εισηγητές ήρθαν μερικές φορές, όχι μια φορά, μπροστά στην Επιτροπή και έθεσαν τις απόψεις τους. Επίσης συζητήθηκαν όλες οι πτυχές των θεμάτων αυτών και η Έκθεση είναι ομόφωνη. Εξάλλου υπάρχουν και μερικά θέματα - όπως, ας πούμε, αυτό που έθεσε ο κ. Χριστοφίδης και που αφορά τους τουρκόπληκτους - για τα οποία έχει σημασία η Βουλή να πει ότι εγκρίνει αυτές τις θέσεις, για να πιέσουμε και τις αρμόδιες αρχές να προχωρήσουν.

Η αναστολή απλώς θα επιφέρει μια αναβολή στη διαβίβαση της Έκθεσης προς τους αρμοδίους και δε θα προσθέσει τίποτε. Διότι οι εισηγητές είχαν την ευκαιρία να παρακαθήσουν στην Επιτροπή και να πουν τη γνώμη τους και είναι συμφωνημένες οι Εκθέσεις με τους εισηγητές και με τα Μέλη της Επιτροπής.

Αυτό δεν είναι θέμα για να ψηφίσουμε. Αν θέλετε να ψηφίσουμε κι εγώ θα έλεγα να μείνει, αλλά νομίζω ότι δε βοηθά τη δουλειά μας. Αυτό είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, θέλετε να το αποφασίσω εγώ;

Δεν το αποφασίζω, διότι είναι η πρώτη φορά που εγείρεται αυτό το θέμα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον τέθηκε ότι θα ήταν άδικο έναντι συναδέλφων που ενέγραψαν το θέμα να το κλείσουμε, είμαστε υποχρεωμένοι να το αφήσουμε ανοικτό, παρόλο που η αρχή την οποία έχω θέσει πιστεύω ότι είναι σωστή. Όμως το θέμα παραμένει ανοικτό για γενική συζήτηση πλέον, διότι είναι αδύνατο να μιλήσουν μόνο τρεις και να μην απαντήσουν κάποιοι άλλοι, αν χρειαστεί.

Γι΄αυτό το λόγο πιστεύω ότι μένει πλέον ανοικτό το θέμα. Είναι θέμα μιας βδομάδας, πρέπει όμως στην επόμενη συνεδρία να κλείσει αυτό το θέμα, για τους λόγους που ανέφερε ο κ. Κουρτελλάρης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, επειδή εγώ είμαι ο τελευταίος άνθρωπος που θα ήθελε να αφαιρέσει το λόγο από οποιοδήποτε Βουλευτή, είτε είναι παρών είτε είναι απών, γι΄αυτό το λόγο συμφωνώ με την άποψη αυτή και εφόσον υπάρχει μια πλευρά η οποία θέλει να παραμείνει το θέμα, για να ακουστούν και προφορικά οι απόψεις των εισηγητών, γι΄αυτό το λόγο θα μείνει το θέμα για συζήτηση.

Το θέμα λοιπόν παραμένει και θα συνεχιστεί στην προσεχή συνεδρία του Σώματος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα λείπουν οι εισηγητές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όταν γυρίσουν. Όταν θα απουσιάζουν, δε θα γίνει τίποτε.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το οποίο είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη άμεσης ανάκλησης της απόφασης των αρμοδίων για δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στην τουριστική και αναπτυσσόμενη περιοχή της Ορόκλινης».

Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη, Αντώνη Ανδρέου και Οδυσσέα Δημητρίου.

Ο κύριος Ανδρέου.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Είναι εισήγησή μας, κύριε Πρόεδρε, να σταλεί η Έκθεση πίσω στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών -και αυτό το έχουμε ήδη συζητήσει με τον Πρόεδρο της Επιτροπής- διότι κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών έχουν παρουσιαστεί ορισμένα προβλήματα οχληρίας στην περιοχή και θα ήταν φρόνιμο, ενόψει των όσων ήδη είναι γνωστών σήμερα, να ξαναεξετάσει η Επιτροπή το θέμα και να έρθει με μια συμπληρωματική Έκθεση, διότι στην ουσία στην Έκθεση που ετοίμασε αναφέρεται αυτή η προϋπόθεση. Έτι σε περίπτωση που θα φανεί ότι θα υπάρξει οχληρία, τότε κάτι νέο θα γίνει. Και εισηγούμαστε να πάει πίσω στην Επιτροπή η Έκθεση για να εξετάσει τη νέα εξέλιξη των πραγμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, το θέμα του Κεφαλαίου Δ' με αρ. 8 παραπέμπεται εκ νέου προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, ούτως ώστε να μελετήσει εκ νέου το θέμα και να υποβάλει συμπληρωματική Έκθεση.

Το επόμενο θέμα που έχουμε μπροστά μας είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι τεράστιες ζημιές και ταλαιπωρίες που υφίστανται οι κάτοικοι της περιοχής ΝΑΑΦΙ Τσιρείου της πόλης της Λεμεσού από τις συχνές πλήμμυρες που προκαλούνται από τις βροχές λόγω έλλειψης αποχετευτικού συστήματος και άλλων αιτίων και τρόποι αντιμετώπισης της κατάστασης».

Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Αυγερινού Παπαρέ.

Υπάρχει ένσταση όπως η Έκθεση θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΤΕΡΑΣΤΙΕΣ ΖΗΜΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑΛΑΙΠΩΡΙΕΣ ΠΟΥ ΥΦΙΣΤΑΝΤΑΙ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΝΑΑΦΙ ΤΣΙΡΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΧΝΕΣ ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΒΡΟΧΕΣ ΛΟΓΩ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Μαΐου και 1η Ιουλίου 1989. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών,του Γραφείου Προγραμματισμού, ο Δήμαρχος Λεμεσού και εκπρόσωποι των κατοίκων της επηρεαζόμενης περιοχής, ενώ και στις δυο συνεδρίες της Επιτροπής ήταν παρών και ο εισηγητής του θέματος.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ στις 12 Ιανουαρίου 1989 και στη

συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Ενεργώντας η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα κάλεσε σε συνεδρία της όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές από τις οποίες ζήτησε και πήρε τα αναγκαία στοιχεία και πληροφορίες για καλύτερη μελέτη του υπό συζήτηση θέματος.

Εισάγοντας το όλο θέμα ο εισηγητής του αξ. Βουλευτής κ. Α. Παπαρές, αναφέρθηκε στο χρόνιο πρόβλημα και τις συχνές ζημιές που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι της περιοχής ΝΑΑΦΙ Τσιρείου της πόλης της Λεμεσού από το 1985,εξαιτίας των νερών των υπόνομων και της βροχής που πλημμυρίζουν τα σπίτια τους και θέτουν σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές.

Το πρόβλημα,κατά τον ίδιο εισηγητή, αφορά κυρίως τις οδούς Λυσίππου και Ιαπετού και έχει επιδεινωθεί μετά την κατασκευή από το Δήμο Λεμεσού υπόνομου που καταλήγει στην περιοχή και που έχει ως αποτέλεσμα νερά από άλλες περιοχές να διοχετεύονται στην περιοχή και ακολούθως να εισέρχονται μέσα στα σπίτια των κατοίκων, ενώ και η διάνοιξη του παρακείμενου στην περιοχή φράκτη που συλλέγει τα νερά του παρακαμπτήριου δρόμου καθώς και τα νερά βόρεια της περιοχής έχει χειροτερέψει κατά πολύ την όλη κατάσταση, αφού και αυτά τα νερά διοχετεύονται μέσα στα σπίτια των κατοίκων των οδών αυτών.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής οι εκπρόσωποι των κατοίκων της επηρεαζόμενης περιοχής δήλωσαν ότι επανειλημμένα έκαμαν προσπάθειες, διαμαρτυρίες και διαβήματα προς αντιμετώπιση της απαράδεκτης αυτής κατάστασης χωρίς καμιά ανταπόκριση από τους αρμοδίους και ανέφεραν ότι ο Δήμος Λεμεσού προβάλλει τον ισχυρισμό ότι χωρίς παραχώρηση κυβερνητικού δανείου ύψους £600,000 δεν είναι σε θέση να εκτελέσει οποιοδήποτε αντιπλημμυρικό έργο. Έτσι, αντί κατασκευής αντιπλημμυρικών έργων, ο Δήμος Λεμεσού διανοίγει υπόνομους οι οποίοι καταλήγουν στην περιοχή και επιδεινώνουν το όλο πρόβλημα, ενώ κατά τη διάρκεια του περασμένου χειμώνα τοποθέτησε στις εισόδους των σπιτιών άμμο για να παρεμποδίζει τα νερά από του να μπαίνουν μέσα σ'αυτά, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να δυσκολεύονται να μπουν στα σπίτια τους.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ζήτησαν την άμεση λήψη μέτρων προς αντιμετώπιση του όλου προβλήματος μέχρις ότου εξευρεθεί ριζική λύση και δήλωσαν πως αδυνατούν να περάσουν άλλο ένα χειμώνα κάτω από τις ίδιες συνθήκες. Γι'αυτό πρότειναν ως προσωρινό μέτρο τη διάνοιξη ενός υπόγειου αυλακιού μήκους 200 μέτρων από το σημείο όπου οι υπόνομοι εφάπτονται με τη λεωφόρο Συγγρού και από το οποίο να διοχετεύονται τα νερά για να φτάνουν στην περιοχή νοτιότερα της λεωφόρου, μέχρι τελικής διευθέτησης του όλου προβλήματος.

Στην κατάθεσή του ενώπιον της Επιτροπής, ο Δήμαρχος Λεμεσού δήλωσε πως πράγματι η περιοχή αυτή η οποία αναφέρεται και ως »Λιμνάζουσα» αντιμετωπίζει χρόνιο πρόβλημα. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι η περιοχή αυτή βρισκόταν εκτός δημοτικών ορίων Λεμεσού, όταν έγινε η διάνοιξη των οικοπέδων και δεν υπήρχε η κατάλληλη υποδομή, ενώ στην περιοχή χύνονται τρεις χείμαρροι που μαζί με την κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου έχουν επιδεινώσει κατά πολύ την όλη κατάσταση.

Προς επίλυση του προβλήματος, ο Δήμος Λεμεσού έχει προβεί στην ετοιμασία σχεδίων κατασκευής οχετών αποχέτευσης ομβρίων νερών και από το Μάρτιο του 1988 έκαμε διαβήματα προς τα Υπουργεία Οικονομικών, Εσωτε-

'ρικών και Συγκοινωνιών και 'Εργων, για να πετύχει τις εγκρίσεις των αναγκαίων πιστώσεων και των κατασκευαστικών σχεδίων. Το σχετικό δάνειο ύψους £850,000 έχει εξασφαλιστεί από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα με κυβερνητική εγγύηση και έχουν ήδη προκηρυχθεί οι σχετικές προσφορές. Στις προσφορές αυτές ανταποκρίθηκαν επτά μεγάλες εταιρείες και στο στάδιο αυτό αξιολογούνται οι προσφορές τους. Υπολογίζεται ότι η συμπλήρωση του όλου αντιπλημμυρικού έργου θα γίνει σε διάστημα ενός χρόνου από την έναρξη της κατασκευής του και τούτο γιατί η κατασκευή του όλου έργου πρέπει να είναι τμηματική.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, με βάση την ενημέρωση που της έγινε και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, φρονεί ότι το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι της περιοχής ΝΑΑΦΙ Τσιρείου Λεμεσού από τις συχνές πλήμμυρες που προκαλούνται από τις βροχές λόγω έλλειψης αποχετευτικού συστήματος στην περιοχή αυτή είναι πράγματι ιδιαίτερα σοβαρό. Γι'αυτό και καλείται ο Δήμος Λεμεσού σε διαβουλεύσεις με τους επηρεαζόμενους κατοίκους με σκοπό τη λήψη από κοινού αποφάσεων για ενδιάμεσα και προσωρινά μέτρα, με σκοπό την καλύτερη αντιμετώπιση πιθανών νέων πλημμυρών και ζημιών με την έναρξη της χειμερινής περιόδου του 1990 και τούτο μέχρις ότου αρχίσει η κατασκευή των αντιπλημμυρικών έργων και του αποχετευτικού συστήματος που αναμένεται ότι θα επιλύσουν οριστικά το όλο πρόβλημα.

Στο μεταξύ καλείται η κυβέρνηση και ο Δήμος Λεμεσού σε επίσπευση των διαδικασιών για την έναρξη της κατασκευής του αποχετευτικού συστήματος της περιοχής καθώς και σε κατάθεση μηνιαίων εκθέσεων προόδου σχετικά με αυτές.

Η Επιτροπή δηλώνει ότι από της πλευράς της θα συνεχίσει να παρακολουθεί με προσοχή το θέμα της λήψης εκ μέρους των αρμοδίων των επιβαλλόμενων προσωρινών μέτρων προς προστασία των επηρεαζόμενων κατοικιών και αποφυγή νέων ζημιών και ταλαιπωριών τους, αναμένοντας από τους αρμόδιους πλήρη ενημέρωση για τα προσωρινά μέτρα που θα ληφθούν.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήδη άρχισαν τα έργα. Μόνο να παρακαλούμε να μη βρέξει αυτές τις μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Ωστε, όπως αντιλαμβάνομαι από τη δήλωση του εγγράψαντος το θέμα, έχει ήδη αρχίσει η εκτέλεση του έργου αυτού. Γι' αυτό νομίζω ότι πρέπει να διαβιβάσουμε την 'Εκθεση στις αρμόδιες υπηρεσίες της κυβέρνησης για να επισπεύσουν τουλάχιστον το έργο αυτό.

Το επόμενο θέμα είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η οξεία έλλειψη προσωπικού στην τουριστική βιομηχανία της ελεύθερης Αμμοχώστου, οι άμεσοι και σοβαροί κίνδυνοι που προκύπτουν και η ανάγκη για έγκαιρη αντιμετώπιση του προβλήματος από τους αρμοδίους».

Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

Αν πρόκειται να ακολουθήσουμε την ίδια αρχή, πρέπει να αναβληθεί το θέμα αυτό, διότι απουσιάζει ο εισηγητής, ο κύριος Ηλιάδης. Επομένως και αυτό το θέμα αναβάλλεται.

Ο κύριος Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σ' αυτή την περίπτωση να αναγνωστεί και η 'Εκθεση. Αφού γίνονται συμφωνίες και δεν τηρούνται, να αναγνώσουμε και την 'Εκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να την αναγνώσουμε.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Εγώ είμαι έτοιμος να την αναγνώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, αν επιμένεις, κύριε Ζιαρτίδη, να την αναγνώσεις, γιατί όχι;

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Επιμένω, κύριε Πρόεδρε, διότι, ενώ γίνονται συμφωνίες, παραβιάζονται. Και φαίνεται ότι ο κανόνας εδώ, ο κανόνας μέσα σ' αυτή τη Βουλή, είναι να γίνονται συμφωνίες και να παραβιάζονται.

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εφόσον μιλά για θέμα συμφωνίας ο κύριος Ζιαρτίδης, στην προκείμενη περίπτωση, αν δεν υπάρξει παραβίαση από οποιοδήποτε άλλο, δε θα επιμείνουμε στην ίδια πρόταση.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Εντάξει, δεν επιμένω ούτε εγώ τότε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κάναμε επέμβαση προηγουμένως, διότι υπήρξε παραβίαση πρώτα από άλλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Αν είναι έτσι, δε θα διαβάσω ούτε εγώ την 'Εκθεση, κύριε Πρόεδρε.

(Γέλια)

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα να τελειώνουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, επιμένουμε να διαβαστεί για να τιμωρηθούν οι παραβάτες.

(Γέλια)

(Η 'Εκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΟΞΕΙΑ ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ, ΟΙ ΑΜΕΣΟΙ ΚΑΙ ΣΟΒΑΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΓΚΑΙΡΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΡΜΟΔΙΟΥΣ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω θέμα που ενέγραψε ο αξ. Βουλευτής κ. Δ. Ηλιάδης, σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Φεβρουαρίου, 12 και 19 Μαΐου και 16 Ιουνίου 1989. Σ' όλες τις συνεδρίες της Επιτροπής παρών ήταν και ο εισηγητής του θέματος αξιότιμος Βουλευτής κ. Δ. Ηλιάδης. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εμπορίου και Βιομηχανίας, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, του Κ.Ο.Τ., του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, του Επαρχιακού Συνδέσμου Ξενοδόχων Αμμοχώστου και του Συνδέσμου Εστιατόρων Αγίας Νάπας.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του Βουλευτής κ. Ηλιάδης ανέφερε ότι η περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου είναι η πλέον ραγδαία αναπτυσσόμενη τουριστικά περιοχή και φιλοξενεί το 35% του συνολικού τουρισμού που υπάρχει στην Κύπρο. Πέραν τούτου, από τις 4486 κλίνες που κτίζονται τώρα οι μισές ανήκουν στην περιοχή αυτή. Παρόλα αυτά, στην περιοχή υπάρχει οξύτατο πρόβλημα έλλειψης προσωπικού για την τουριστική βιομηχανία, με αποτέλεσμα η ποιότητα της εξυπηρέτησης να πέφτει σε επικίνδυνα επίπεδα, με εμφανή τον κίνδυνο σοβαρών επιπτώσεων. Τέλος, ο κ. Ηλιάδης κάλεσε όλους τους αρμοδίους, συμπεριλαμβανόμενης και της Βουλής, να πάρουν μέτρα για τη βελτίωση της κατάστασης βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Οι εκπρόσωποι της τουριστικής βιομηχανίας, ξενοδόχοι, ιδιοκτήτες κέντρων αναψυχής, εστιάτορες και γενικά όλοι οι τουριστικοί επιχειρηματίες που προσήλθαν ενώπιον της Επιτροπής συμφώνησαν με τον εισηγητή του θέματος για το μέγεθος του προβλήματος και ζήτησαν την άμεση λήψη μέτρων για τη θεραπεία του προβλήματος προτού είναι αργά. Συγκεκριμένα εισηγήθηκαν τη λήψη των πιο κάτω μέτρων:-

α) Να επιτραπεί η εργοδότηση σπουδαστών από ξενοδοχειακές σχολές της Ευρώπης για σκοπούς πρακτικής εξάσκησης για καθορισμένη χρονική περίοδο.

β) Να επιτραπεί η εργοδότηση αλλοδαπών σε θέσεις όπου αποδεδειγμένα υπάρχει έλλειψη εργατικού δυναμικού.

γ) Να καταβληθεί προσπάθεια προσέλκυσης για μόνιμη εγκατάσταση Κυπρίων που εργάζονται στο εξωτερικό, με σκοπό να εργαστούν στην τουριστική βιομηχανία.

δ) Να καταβληθούν προσπάθειες προσέλκυσης ατόμων από άλλες περιοχές όπου υπάρχει πλεονάζον προσωπικό για εγκατάσταση στην περιοχή.

ε) Η Ξενοδοχειακή Σχολή Παραλιμνίου να αναβαθμιστεί και να επεκταθεί, για να καλύψει όλους τους κλάδους της ξενοδοχειακής βιομηχανίας.

στ) Να ιδρυθεί τεχνική σχολή στην επαρχία Αμμοχώστου η οποία να βοηθήσει στην επίλυση του προβλήματος της εξεύρεσης καταρτισμένου προσωπικού στους συναφείς με την τουριστική βιομηχανία τομείς.

ζ) Να παρέχονται διευκολύνσεις στη διακίνηση προσωπικού της τουριστικής βιομηχανίας, με την παραχώρηση αδειών οδικής χρήσεως σε τουριστικές μονάδες, για τη μεταφορά του εκεί όπου δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν από τα δημόσια μέσα συγκοινωνίας.

η) Να αναλάβει η κυβέρνηση την ανέγερση χαμηλού κόστους οικιστικών μονάδων στην περιοχή για την εγκατάσταση προσωπικού.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων συμφώνησαν για την ύπαρξη και τη σοβαρότητα του προβλήματος στην περιοχή της Αμμοχώστου. Ως κύριο λόγο του προβλήματος ανέφεραν την ανισόρροπη ανάπτυξη της περιοχής αυτής σε βάρος άλλων περιοχών που δεν υστερούν σε φυσικές ομορφιές, καθώς και την ανισομερή κατανομή του προσωπικού. Παρόλα αυτά, ανέφεραν οι ίδιοι εκπρόσωποι, η φετινή έλλειψη προσωπικού ανέρχεται μόνο στα 600 άτομα σε καθαρά τουριστικά επαγγέλματα, ενώ οι ειδικές σχολές θα δώσουν πάνω από 500. Οι ίδιοι εκπρόσωποι απέδωσαν την ευθύνη για την ύπαρξη του προβλήματος στο κράτος και στους επενδυτές, γιατί το κράτος ευθύνεται κατά τη γνώμη τους για τη συνεχιζόμενη παραχώρηση αδειών τουριστικών επεκτάσεων στην περιοχή και οι επενδυτές ευθύνονται για τις τουριστικές επενδύσεις στην περιοχή, παρά το γεγονός ότι γνωρίζουν πως προσωπικό δεν υπάρχει, αφού ο πληθυσμός της περιοχής αποτελείται μόνο από μερικά χωριά.

Τέλος οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων, αφού τάχθηκαν κατηγορηματικά εναντίον της μαζικής εισαγωγής αλλοδαπού προσωπικού, έκαμαν τις ακόλουθες εισηγήσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος:

α) Το κράτος και ο Κ.Ο.Τ. να περιορίσουν δραστικά την περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.

β) Να παρθούν μέτρα για εξασφάλιση απασχόλησης για όλο το χρόνο και όχι μόνο εποχιακά.

γ) Οι ίδιοι οι επιχειρηματίες να φροντίσουν για τη στέγαση του προσωπικού στην περιοχή.

δ) Να γίνει καλύτερη οργάνωση και επέκταση της Ξενοδοχειακής Σχολής Παραλιμνίου.

ε) Το κράτος να δώσει κίνητρα στο κοινό για να εργαστεί στα τουριστικά επαγγέλματα.

στ) Να επιδιωχθεί ο ερχομός ξένων φοιτητών στην Κύπρο για την πρακτική τους εξάσκηση στις τουριστικές μονάδες της Κύπρου.

ζ) Να ενθαρρυνθούν οι Τουρκοκύπριοι να εργαστούν στον τουρισμό.

η) Να καταβληθεί προσπάθεια επαναπατρισμού Κυπρίων αποδήμων που εργάζονται στα τουριστικά επαγγέλματα.

θ) Να επιτραπεί εισαγωγή προσωπικού σε εξαιρετικές περιπτώσεις απόλυτης ανάγκης για ειδικότητες που είναι αδύνατο να εξευρεθούν στην Κύπρο.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εμπορίου και Βιομηχανίας που παρευρέθηκαν στις συνεδριάσεις επιβεβαίωσαν την ύπαρξη και τη σοβαρότητα του προβλήματος για το φετινό χρόνο, δήλωσαν όμως πως η κατάσταση αυτή δεν πρέπει να θεωρείται μόνιμη.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως για την αντιμετώπιση του προβλήματος λαμβάνονται τα πιο κάτω μέτρα με πολλές πιθανότητες επιτυχίας:

α) Λειτουργία προγραμμάτων ταχύρρυθμης εκπαίδευσης μέσω της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης.

β) Κινητοποίηση αδρανούντος προσωπικού, όπως είναι οι γυναίκες.

γ) Επαναπατρισμός Κυπρίων του εξωτερικού καταρτισμένων στην τουριστική βιομηχανία.

δ) Προσέλευση ξένων φοιτητών τουριστικών σχολών στην Κύπρο για την πρακτική τους εξάσκηση.

ε) Εργοδότηση Άγγλων, μελών των οικογενειών των στρατιωτικών που μένουν στις Βρετανικές Βάσεις, και

στ) Διαφώτιση αποφοίτων Μέσης Εκπαίδευσης, καθώς και στρατιωτών που υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά για τις προοπτικές εργοδότησής τους στον τομέα του τουρισμού.

Τέλος οι ίδιοι εκπρόσωποι τάχθηκαν εναντίον της εργοδότησης αλλοδαπών, γιατί, όπως υποστήριξαν, θα δημιουργήσει κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, πέραν του γεγονότος ότι αυτοί δε θα είναι σε θέση να προσφέρουν την πατροπαράδοτη κυπριακή φιλοξενία και εξυπηρέτηση.

Εκφράζοντας τις απόψεις του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, οι εκπρόσωποί του που προσήλθαν στις συνεδρίες ανέφεραν ότι με βάση τις πρόνοιες του Συντάγματος υπάρχει το δικαίωμα του πολίτη να ανεγείρει ξενοδοχείο ή κέντρο αναψυχής, νοουμένου ότι πληρούνται οι καθοριζόμενοι όροι και προϋποθέσεις. Για τα ξενοδοχεία λήφθηκαν ορισμένα περιοριστικά νομοθετικά μέτρα που άρχισαν ήδη να εφαρμόζονται, ενώ για τα κέντρα αναψυχής, για τα οποία μόλις τελευταία λήφθηκαν νομοθετικά περιοριστικά μέτρα, αναμένεται πολύ σύντομα να εκδοθεί περιοριστικό διάταγμα που θα καθορίζει το είδος των επιχειρήσεων που δεν επιδέχονται περαιτέρω επέκταση.

Ειδικά για το πρόβλημα της έλλειψης προσωπικού στην τουριστική περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου, οι ίδιοι εκπρόσωποι παρατήρησαν ότι πράγματι υπάρχει το πρόβλημα και είναι σοβαρό. Τούτο οφείλεται στο ότι το ενδιαφέρον για τουριστικές επενδύσεις στην περιοχή είναι άνευ προηγουμένου, ειδικότερα για τα κέντρα αναψυχής.

Σαν μέτρα επίλυσης του προβλήματος οι εκπρόσωποι του Κ.Ο.Τ. εισηγήθηκαν στην κυβέρνηση την επέκταση των τουριστικών και συναφών σχολών, την απασχόληση φοιτητών ευρωπαϊκών σχολών, τη διευκόλυνση της εγκατάστασης και διακίνησης εργατικού δυναμικού στην περιοχή αυτή και την όσο το δυνατό μεγαλύτερη επιτάχυνση της ταχύρρυθμης εκπαίδευσης για τη φετινή χρονιά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω διαπιστώνει ότι η έλλειψη προσωπικού στην τουριστική περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου είναι πράγματι σοβαρή. Κατά τη γνώμη των Μελών της οι λόγοι που οδήγησαν στη δημιουργία του προβλήματος αυτού είναι η ανεξέλεγκτη τουριστική ανάπτυξη της περιοχής αυτής και η απουσία έγκαιρων νομοθετικών και άλλων ρυθμιστικών μέτρων προς λύση των προβλημάτων της «άνευ προηγουμένου», όπως αρμόδια αναφέρτηκε, επέκτασης της τουριστικής βιομηχανίας στην περιοχή αυτή. Εξάλλου, η μεγάλη έλλειψη προσωπικού που παρατηρείται δημιουργεί κινδύνους υποβάθμισης των προσφερόμενων υπηρεσιών και δυσφήμιση της τουριστικής μας βιομηχανίας.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι δεν υπήρξε προγραμματισμός για προβλήματα που είναι γνωστό ότι μεγεθύνονται και οδηγούνται με ακρίβεια σε οξύτητα και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη ρύθμιση της ανεξέλεγκτης αυτής επέκτασης της τουριστικής βιομηχανίας γενικά και ειδικά στην υπό αναφορά περιοχή, καθώς και την ισομερή τουριστική ανάπτυξη όλης της Κύπρου. Παράλληλα η Επιτροπή καλεί την κυβέρνηση όπως, σε συνεργασία με τις αρμόδιες εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις, εξεύρει λύσεις στο πρόβλημα της έλλειψης προσωπικού στην περιοχή Αμμοχώστου με την παραχώρηση κινήτρων προσέλκυσης προσωπικού με κατάλληλη στέγαση, μόνιμη και όχι εποχιακή απασχόληση, προσέλκυση φοιτητών τουριστικών επαγγελμάτων της Ευρώπης γιά την πρακτική τους εξάσκηση στην Κύπρο, ενθάρρυνση αποφοίτων Γυμνασίου να φοιτούν στις Ξενοδοχειακές Σχολές, καθώς και αναβάθμιση των σχολών αυτών και μεθόδευση επαναπατρισμού Κυπρίων αποδήμων που ασχολούνται με τα τουριστικά, για εργοδότηση στην τουριστική βιομηχανία της Κύπρου.

Τέλος η Επιτροπή θεωρεί υποχρέωσή της να ξεκαθαρίσει τη θέση της ότι είναι εναντίον της «λύσης» του προβλήματος με μαζική εισαγωγή αλλοδαπού προσωπικού για την τουριστική βιομηχανία, γιατί μια τέτοια ενέργεια θα προκαλέσει σοβαρά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα. Εισαγωγή τέτοιου προσωπικού να γίνεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις απολύτου ανάγκης για ειδικότητες που είναι αδύνατο να εξευρεθούν στην Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για το θέμα αυτό θα διαβιβαστεί στις αρμόδιες υπηρεσίες της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Και έχουμε τώρα την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εγκλωβισμένοι από την καταπίεση των τουρκικών δυνάμεων κατοχής και τον ψευδοκράτους Ντενκτάς».

Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Αλέξη Γαλανού, Χρίστου Σολωμή και Δημήτρη Ηλιάδη.

Τι γίνεται με την .....

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αφήσατε πίσω, κύριε Πρόεδρε. Το 11 δεν το διαβάσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το 11;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Για τα πρατήρια πετρελαιοειδών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, είναι και τα πρατήρια πετρελαιοειδών. Μάλιστα. Τώρα, ας δούμε τι γίνεται για το 12 και βλέπουμε κατόπιν για το 11. Δεν είναι απαραβίαστη η σειρά που είναι τοποθετημένα τα θέματα.

Τι γίνεται, κύριοι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι εγγράψαντες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι γίνεται, κύριε Γαλανέ; Τι γίνεται με το θέμα;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Υπάρχει πρόταση, κύριε Πρόεδρε, να θεωρηθούν αναγνωσθείσες και οι δύο Εκθέσεις, διότι, όπως είπα και προηγούμενα, συζητήθηκε αν επρόκειτο να αναγνωστούν και ήταν παρόντες όλοι οι ενδιαφερόμενοι. Εξάλλου οι Εκθέσεις είναι ομόφωνες.

Γι' αυτό να διαβιβαστούν στην κυβέρνηση, για να δούμε τι βοήθεια μπορούμε να δώσουμε στην κάθε περίπτωση που καλύπτει η κάθε 'Εκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Υπάρχει ένσταση, κύριε Γαλανέ;

Είστε από τους εγγράψαντες το θέμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Μόνο ο Γαλανός είναι από τους εγγράψαντες το θέμα;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Καμιά ένσταση.

(Η 'Εκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΚΑΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΨΕΥΔΟΚΡΑΤΟΥΣ ΝΤΕΝΚΤΑΣ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Νίκος Μακρίδης
Πέτρος Στυλιανού
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 1η Φεβρουαρίου μέχρι 20 Ιουνίου 1989. Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο Υπουργός Εξωτερικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Ανθρωπιστικών Θεμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, εκπρόσωποι του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος

Κύπρου και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, της Συντονιστικής Επιτροπής Καρπασίας και του Σωματείου «Ελεύθερη Ενιαία Καρπασία». Σ'όλες τις συνεδρίες ήταν επίσης παρόντες οι εισηγητές του υπό συζήτηση θέματος.

'Οπως είναι γνωστό το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Γαλανού, Χρ. Σολωμή και Δ. Ηλιάδη στις 26 Ιανουαρίου 1989 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής 'Εκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα, οι εισηγητές του έκαμαν αναφορά στη συστηματική προσπάθεια που επιχειρείται τον τελευταίο καιρό από το καθεστώς Ντενκτάς στα πλαίσια μιας γενικότερης πολιτικής και στρατηγικής που έχει σαν στόχο τον αφελληνισμό, τη συρρίκνωση και τελική εξάλειψη του ελληνοκυπριακού στοιχείου που παρέμεινε εγκλωβισμένο στην κατεχόμενη Καρπασία και αναφέρθηκαν συγκεκριμένα σε τεκμηριωμένες καταγγελίες που έγιναν από τη Συντονιστική Επιτροπή Καρπασίας σχετικά με δολοφονίες εγκλωβισμένων.

Ειδικά ο αξ. Βουλευτής κ. Δ. Ηλιάδης έκαμε αναφορά στον τρόπο αντιμετώπισης από μέρους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου των καταγγελιών για δολοφονίες εγκλωβισμένων και τον χαρακτήρισε απαράδεκτο και προκλητικό, αφού όπως είπε, ενώ έγιναν σχετικές ανακοινώσεις - καταγγελίες της Συντονιστικής Επιτροπής Καρπασίας καθώς και δημοσιεύσεις στον τύπο, το Ραδιοφωνικό 'Ιδρυμα Κύπρου που είχε υποχρέωση να ενημερώσει επίσημα τον κυπριακό λαό, δεν το έπραξε παρά μόνο αρκετές μέρες αργότερα.

Από την πλευρά του ο αξ. Βουλευτής κ. Α. Γαλανός τόνισε την ανάγκη για αναβάθμιση των αρμόδιων Υπηρεσιών Ανθρωπιστικών Θεμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και μίλησε για συνεχή επαγρύπνηση και εγρήγορση της κυβέρνησης προς ικανοποιητικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων επιβίωσης των εγκλωβισμένων καθώς και για την εξεύρεση αποτελεσματικών τρόπων προστασίας τους από τη βία του καθεστώτος Ντενκτάς και τις προσπάθειες εκτουρκισμού και του τελευταίου ελληνικού στοιχείου που απέμεινε σήμερα στην Καρπασία.

Στη συνέχεια οι ίδιοι Βουλευτές ζήτησαν να μάθουν απ'όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές τι ακριβώς διαδραματίζεται σήμερα στην Καρπασία, ποια ακριβώς προβλήματα αντιμετωπίζουν οι εγκλωβισμένοι και ποιοι τρόποι μελετούνται από την κυβέρνηση προς αντιμετώπιση πιθανών μελλοντικών περιστατικών σε βάρος εγκλωβισμένων, καθώς και τις πιθανότητες προσφυγής της Δημοκρατίας σε διεθνή σώματα προς διεκδίκηση των δικαίων της στον τομέα αυτό.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων δήλωσε ότι αμέσως μετά την τουρκική εισβολή οι εγκλωβισμένοι ανέρχονταν σε 20,000 περίπου. Μετά την επίτευξη της Συμφωνίας της Γ' Βιέννης αυτοί μειώθηκαν σε 14,000 και σήμερα έχουν απομείνει στην Καρπασία περίπου 848. Τούτο, κατά τον ίδιο εκπρόσωπο, είναι αποτέλεσμα της συστηματικής προσπάθειας από μέρους των Τούρκων, είτε με άμεσους είτε με έμμεσους τρόπους, να εξαναγκαστούν οι εγκλωβισμένοι να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους. Οι λίγοι εναπομείναντες εγκλωβισμένοι είναι προχωρημένης ηλικίας και η ομάδα μαθητών που φοιτά αυτή τη στιγμή στα κατεχόμενα ίσως να είναι η τελευταία. Για τούτο και επιβάλλεται εντατικοποίηση των προσπαθειών για συγκράτηση του ελληνικού αυτού στοιχείου στην Καρπασία, ενώ πρέπει να γίνουν

παραστάσεις προς τα αρμόδια διεθνή σώματα για τις απαράδεκτες πιέσεις που υφίστανται από τους Τούρκους εισβολείς οι εγκλωβισμένοι. Πρέπει επίσης να εξασφαλιστεί ασφαλής διαβίωσή τους, όπως και συνθήκες σωστής μόρφωσης και διαπαιδαγώγησης των εγκλωβισμένων παιδιών.

Οι εκπρόσωποι της Συντονιστικής Επιτροπής Καρπασίας και του Σωματείου «Ελεύθερη Ενιαία Καρπασία» δήλωσαν στην Επιτροπή ότι ο κίνδυνος να εκλείψει ο ελληνισμός στην Καρπασία είναι άμεσος. Υπάρχουν συνεχείς απειλές και γίνονται συνεχείς κλοπές και δολοφονίες σε βάρος των εγκλωβισμένων. Η κατάσταση αυτή σε συνδυασμό με τη διάσπαση των οικογενειών και τη μη ύπαρξη συνθηκών ομαλής διαβίωσης οδηγούν τους εγκλωβισμένους σε απόγνωση με αποτέλεσμα την εξάντληση και των τελευταίων ορίων αντοχής τους.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους η αποκάλυψη των εγκλημάτων σε βάρος των εγκλωβισμένων είναι επιβεβλημένη και η δημοσιότητα των συνθηκών διαβίωσής τους όχι μόνο τους ανακουφίζει και τους δίνει ελπίδα, αλλά είναι και το μόνο μέσο που απομένει προς αντιμετώπιση της τουρκικής αδιαλλαξίας. Ιδιαίτερη αναφορά έκαμαν οι ίδιοι πιο πάνω εκπρόσωποι στην ανάγκη ικανοποιητικής επάνδρωσης της Υπηρεσίας Ανθρωπιστικών Θεμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής, ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Ανθρωπιστικών Θεμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης δήλωσε ότι η Υπηρεσία του χρήζει άμεσης ενίσχυσης σε ανθρώπινο δυναμικό και έκαμε την εισήγηση να υπάρξει κάποιο υπεύθυνο πρόσωπο από την Υπηρεσία, στο οποίο οι εγκλωβισμένοι να μπορούν να απευθύνονται μια φορά την εβδομάδα και να εμπιστεύονται διάφορα προβλήματα διαβίωσης που δυνατό να τους απασχολούν.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε στην Επιτροπή ότι το Αστυνομικό Σώμα της Δημοκρατίας εκ των πραγμάτων αδυνατεί να εισέλθει στις κατεχόμενες περιοχές προς διερεύνηση των γενόμενων καταγγελιών, αλλά εκείνο που θα μπορούσε να γίνει είναι η κατάλληλη διερεύνηση, με βάση ιδιαίτερη μεθοδολογία,καταγγελιών που θα προέρχονται από υπεύθυνα αρμόδια όργανα, αξιοποίηση πληροφοριών στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό και ανάλογη δημοσιότητα των τούρκικων ενεργειών που γίνονται σε βάρος των εγκλωβισμένων, όπου τούτο κρίνεται υπό τις περιστάσεις ότι είναι αναγκαίο.

Στην κατάθεσή του ενώπιον της Επιτροπής, ο Υπουργός Εξωτερικών δήλωσε ότι είναι ανακριβείς οποιοιδήποτε ισχυρισμοί για κυβερνητική πολιτική υποβάθμισης των θεμάτων που αφορούν τους εγκλωβισμένους. Αντίθετα η κυβέρνηση ακολουθεί τακτική σύμφωνα με την οποία, αφού επιβεβαιώσει οποιεσδήποτε καταγγελίες ή πληροφορίες με συγκεκριμένες μαρτυρίες, τότε μόνο κάμνει περαιτέρω ενέργειες.

Σχετικά με το ενδεχόμενο προσφυγής της Κυπριακής Δημοκρατίας ενώπιον διεθνών σωμάτων, ο Υπουργός Εξωτερικών δήλωσε ότι μελετάται η πιθανότητα προσφυγής, σχετικά με παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων των εγκλωβισμένων, ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κατατέθηκε εκ μέρους του Προέδρου της Συντονιστικής Επιτροπής Καρπασίας γραπτό υπόμνημα σύμφωνα με το οποίο η Συντονιστική Επιτροπή Καρπασίας προβάλλει τον ισχυρισμό ότι υπήρξε πολιτική συγκάλυψης και κυβερνητικές παρεμβάσεις και εντολές προς τη διεύθυνση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για αποσιώπηση εγκλημάτων των

Τούρκων σε βάρος Ελληνοκύπριων εγκλωβισμένων της Καρπασίας. Ο ισχυρισμός αυτός, σύμφωνα με το ίδιο γραπτό υπόμνημα, είναι το συμπέρασμα συγκεκριμένων πληροφοριών, αλλά και της εντύπωσης που σχημάτισε ο Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής Καρπασίας ύστερα από επαφές που είχε με το Γενικό Διευθυντή του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και συντονιστές του Τμήματος Ειδήσεων τόσο της τηλεόρασης όσο και του ραδιοφώνου.

Προς καλύτερη διερεύνηση του πιο πάνω ισχυρισμού, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων κάλεσε σε συνεδρία της εκπρόσωπο του Τμήματος Ειδήσεων του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου από τον οποίο και ζήτησε επιπρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες.

Στην κατάθεσή του ενώπιον της Επιτροπής ο εκπρόσωπος του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου διέψευσε κατηγορηματικά τον πιο πάνω ισχυρισμό και δήλωσε ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου δεν δέχεται σε καμιά απολύτως περίπτωση οποιεσδήποτε παρεμβάσεις στην εκτέλεση του έργου του. Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα, ανέφερε ο ίδιος εκπρόσωπος, οφείλει ως υπεύθυνο όργανο να διασταυρώνει οποιεσδήποτε πληροφορίες διοχετεύονται σ'αυτό, ενώ οι συντάκτες ειδήσεων εργάζονται με βάση ορισμένα κριτήρια κατά τη σύνταξη των ειδήσεων και δεν αποφασίζουν αυθαίρετα, αλλά μόνο αφού τεκμηριώσουν αυτά που περιέρχονται σε γνώση τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, με βάση όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της και την ενημέρωση που της έγινε πάνω στο όλο θέμα, φρονεί ότι δεν έχει τεκμηριωθεί ο ισχυρισμός της Συντονιστικής Επιτροπής Καρπασίας σχετικά με κυβερνητικές παρεμβάσεις προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου για απόκρυψη από το κοινό γεγονότων σε βάρος των εγκλωβισμένων, ούτε και έχει διαπιστωθεί οποιαδήποτε ολιγωρία της κυβέρνησης σε θέματα πληροφόρησης σχετικά με τους εγκλωβισμένους.

Ταυτόχρονα όμως η Επιτροπή επισημαίνει ότι το θέμα της ασφαλούς διαβίωσης εγκλωβισμένων που έχουν απομείνει στην Καρπασία και της αντιμετώπισης των γενικότερων προβλημάτων που τους απασχολούν είναι πολύ σοβαρό και αποτελεί μια ευαίσθητη πτυχή του εθνικού μας προβλήματος και έναν από τους άξονες γύρω από τους οποίους περιστρέφεται η επιβίωση του τελευταίου ελληνικού στοιχείου που απέμεινε στις κατεχόμενες από τους Τούρκους περιοχές.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι αποτελεί πρώτιστη υποχρέωση της κυβέρνησης, ως ελάχιστο δείγμα εκτίμησης προς την τόσο σκληρά δοκιμαζόμενη αυτή μερίδα του κυπριακού λαού, να πάρει όλα εκείνα τα μέτρα που θα εξασφαλίσουν στους εγκλωβισμένους μας ασφαλείς συνθήκες διαβίωσης, μόρφωσης και διακίνησης και προς το σκοπό αυτό καλείται η κυβέρνηση σε συνεχή επαγρύπνηση, λήψη μέτρων σε ανώτερα και ανώτατα επίπεδα, καθώς και εντατικοποίηση με κάθε τρόπο των μέσων παρακολούθησης της όλης κατάστασης, σε συνεργασία πάντα με την Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε διαβιβάζεται στην Εκτελεστική Εξουσία.

Και τώρα ερχόμαστε στο άλλο θέμα, το 11 δηλαδή, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Χορήγηση άδειας λειτουργίας πρατηρίου πετρελαιοειδών σε εκτοπισμένους που ασκούσαν το επάγγελμα αυτό πριν από την τούρκικη εισβολή».

Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή.

Υπάρχει ένσταση όπως η Έκθεση θεωρηθεί αναγνωσθείσα;
(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΑΤΗΡΙΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ ΣΕ ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΥΣ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΣΑΝ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΑΥΤΟ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Νίκος Μακρίδης
Πέτρος Στυλιανού
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή προσφύγων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 14 Δεκεμβρίου 1988 μέχρι 20 Ιουνίου 1989. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας, των Εταιρειών Πετρελαιοειδών BP Κύπρου Λτδ., ESSO Κύπρου Inc, MOBIL OIL Κύπρου Λτδ, LINA Κύπρου Λτδ. και PETROLINA Λτδ., του Συνδέσμου Πρατηριούχων και της Επιτροπής επηρεαζομένων που ασκούσαν το επάγγελμα του πρατηριούχου πριν από την τούρκικη εισβολή.

Το πιο πάνω θέμα εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων αυτεπάγγελτα με σκοπό τη διερεύνησή του και την ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο Πρόεδρος της Επιτροπής αξ. Βουλευτής κ. Χρ. Κουρτελλάρης αναφέρθηκε στην ανάγκη διερεύνησης από την Επιτροπή όλων των δεδομένων και υφιστάμενων συνθηκών με σκοπό την πιθανή επαναδραστηριοποίηση των ατόμων εκείνων που ασκούσαν το επάγγελμα του πρατηριούχου πετρελαιοειδών πριν από την τουρκική εισβολή και που σε μεγάλο ποσοστό παραμένουν ακόμη σήμερα άνεργα ή υποαπασχολούμενα.

Καταθέτοντας τις απόψεις τους πάνω στο όλο θέμα οι εκπρόσωποι των Εταιρειών Πετρελαιοειδών Κύπρου που κλήθηκαν στην Επιτροπή ανέφεραν ότι το ζήτημα απασχόλησε όλες τις εταιρείες πετρελαιοειδών αμέσως μετά την τουρκική εισβολή και σε πολλούς από τους εκτοπισθέντες πρατηριούχους παραχωρήθηκε η διαχείριση και εκμετάλλευση πρατηρίων πετρελαιοειδών στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας, ενώ πολλοί απ΄αυτούς είναι γνωστό ότι απασχολήθηκαν σε άλλους τομείς δραστηριοτήτων.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν επίσης στην Επιτροπή ότι θεωρούν τον αριθμό των πρατηρίων που λειτουργούν σήμερα στις ελεύθερες περιοχές ως κορεσμένο και επισήμαναν την αναγκαιότητα μη αύξησης του αριθμού των πρατηρίων. Συναφώς ανέφεραν ότι πιθανή αύξηση στον αριθμό των πρατηρίων πετρελαιοειδών θα

επιβαρύνει κατά 5% την τιμή πώλησης των πετρελαιοειδών και θα μειώσει κατά συνέπεια τα ποσοστά κέρδους των πρατηριούχων.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Πρατηριούχων τάχθηκαν ενάντια στην αύξηση του αριθμού των πρατηρίων πετρελαιοειδών και δήλωσαν στην Επιτροπή ότι αμέσως μετά την τουρκική εισβολή γύρω στους 22 με 23 εκτοπισθέντες που είχαν ως κύριο επάγγελμά τους τη διαχείριση πρατηρίου πετρελαιοειδών επαναδραστηριοποιήθηκαν στον τομέα αυτό. Ανέφεραν επίσης ότι είναι διατεθειμένοι να εξετάσουν νέες αιτήσεις για χορήγηση άδειας λειτουργίας πρατηρίου πετρελαιοειδών σε περίπτωση που κριθεί ότι αυτές είναι απόλυτα δικαιολογημένες και εφόσον υπάρχει η σχετική δυνατότητα.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσαν στην Επιτροπή ότι το θέμα της παραχώρησης άδειας λειτουργίας πρατηρίου πετρελαιοειδών δεν αφορά την κυβέρνηση, αφού για το θέμα αυτό υπάρχουν σχετικές συμφωνίες μεταξύ των Εταιρειών Πετρελαιοειδών και του Συνδέσμου Πρατηριούχων, η γνώμη όμως του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, η οποία αμφισβητήθηκε από τους εκπροσώπους των Εταιρειών Πετρελαιοειδών, είναι ότι ίσως υπάρχει κάποιο πολύ μικρό περιθώριο για τη δημιουργία νέων πρατηρίων πετρελαιοειδών σε αναπτυσσόμενες περιοχές. Σχετικά με τη μείωση των εσόδων των πρατηριούχων οι ίδιοι κυβερνητικοί εκπρόσωποι δήλωσαν ότι αντιστάθμισμα αυτής θ' αποτελέσει η αύξηση της κατανάλωσης.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών από της πλευράς τους δήλωσαν στην Επιτροπή ότι το όλο θέμα αφορά το Υπουργείο τους μόνο σ'ό,τι αφορά την παραχώρηση άδειας οικοδομής για την ανέγερση πρατηρίου πετρελαιοειδών.

Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής των επηρεαζόμενων πρώην πρατηριούχων υποστήριξαν ότι η κατανάλωση πετρελαιοειδών έχει τριπλασιαστεί και ότι ως πρώην επαγγελματίες πρατηριούχοι, που είτε παραμένουν άνεργοι είτε υποαπασχολούνται, ζητούν την υποστήριξη της κυβέρνησης και των Εταιρειών Πετρελαιοειδών, για να επαναδραστηριοποιηθούν το συντομότερο.

Στην προσπάθειά της η Επιτροπή να διαπιστώσει αν πραγματικά υπάρχει δυνατότητα δημιουργίας νέων πρατηρίων πετρελαιοειδών με σκοπό την αποκατάσταση εκτοπισθέντων πρώην πρατηριούχων, ζήτησε και πήρε από τις εμπλεκόμενες πλευρές πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με τον πραγματικό αριθμό των πρατηρίων που λειτουργούσαν πριν το 1974 στις κατεχόμενες περιοχές και αυτών που λειτουργούν σήμερα στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου από τα οποία και προκύπτουν τα ακόλουθα:

(α) Το σύνολο των εκτοπισθέντων πρατηριούχων πετρελαιοειδών είναι 101 άτομα. Ορισμένοι απ'αυτούς αποκαταστάθηκαν σε πρατήρια που έχουν εγκαταλείψει Τουρκοκύπριοι.

(β) Ο συνολικός αριθμός των πρατηρίων πετρελαιοειδών που το 1974 στις ελεύθερες λειτουργούσαν περιοχές ήταν 180.

(γ) Σήμερα λειτουργούν 193 πρατήρια πετρελαιοειδών στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας, μετά την τουρκική εισβολή κτίστηκαν δώδεκα περίπου καινούργια πρατήρια πετρελαιοειδών τα οποία εκμεταλλεύονται άτομα τα οποία δεν ασκούσαν το επάγγελμα του πρατηριούχου πριν από την τουρκική εισβολή.

Σχολιάζοντας τη δυνατότητα δημιουργίας νέων πρατηρίων πετρελαιοειδών και εκμετάλλευσής τους από εκτοπισθέντες πρώην πρατηριούχους, οι εκπρόσωποι

των Εταιρειών Πετρελαιοειδών Κύπρου δήλωσαν συγκεκριμένα στην Επιτροπή τα ακόλουθα:

(α) Ο εκπρόσωπος των Εταιρειών LINA Κύπρου Λτδ. και PETROLINA Λτδ. δήλωσε ότι μεταξύ κυβέρνησης και εταιρειών πετρελαιοειδών υπάρχει ένα καθεστώς σύμφωνα με το οποίο ο αριθμός των πρατηρίων δεν πρέπει να αυξηθεί και τούτο γιατί κάθε νέο πρατήριο μειώνει τα έσοδα των νυν πρατηριούχων και επηρεάζει την τιμή των πετρελαιοειδών.

Σε περίπτωση που θα παρουσιαστεί θέμα αύξησης των πρατηρίων, οπωσδήποτε προτεραιότητα εκμετάλλευσής τους θα έχουν οι εκτοπισθέντες πρώην πρατηριούχοι που έχουν ανάγκη επαναδραστηριοποίησης, όπως και κατά το παρελθόν. Ήδη αποκαταστάθηκαν από τις εταιρείες αυτές τρεις εκτοπισθέντες, έτσι και στο μέλλον, με κάθε ευκαιρία δημιουργίας νέου πρατηρίου, θα επαναπροσεγγίζονται πρώην πρατηριούχοι.

(β) Ο εκπρόσωπος της Εταιρείας MOBIL OIL Κύπρου Λτδ δήλωσε στην Επιτροπή ότι η εταιρεία του εξέτασε τις περιπτώσεις εκτοπισθέντων πρώην πρατηριούχων κατά προτεραιότητα και αποκατέστησε στο επάγγελμα εκτοπισθέντες. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις είχε κάμει πρόταση για εγκατάσταση σε κάθε πρατήριο δύο αντί ενός πρώην πρατηριούχων.

Η Εταιρεία του, δήλωσε ο ίδιος εκπρόσωπος,θεωρεί ότι σήμερα υπάρχει πληθώρα πρατηρίων και στενότητα γης, αλλά οποτεδήποτε παρουσιαστεί ευκαιρία δημιουργίας νέων πρατηρίων, αυτά θα δοθούν σε πρώην πρατηριούχους.

(γ) Ο εκπρόσωπος της εταιρείας BP Κύπρου Λτδ. δήλωσε στην Επιτροπή ότι υπήρχαν 21 πρατήρια της Εταιρείας στα κατεχόμενα και 6 απ' αυτά τα διαχειρίζονταν Τουρκοκύπριοι. Από τους εκτοπισθέντες πρατηριούχους 7 συνολικά άτομα έχουν αποκατασταθεί σε πρατήρια της εταιρείας στις ελεύθερες περιοχές και ένα άτομο που είναι εκτοπισθείς πρατηριούχος άλλης εταιρείας έχει αναλάβει πρατήριο της BP Κύπρου Λτδ.

Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε στην Επιτροπή ότι ο αριθμός των πρατηρίων που λειτουργούν στις ελεύθερες περιοχές σήμερα είναι κορεσμένος, αλλά σε περίπτωση που θα υπάρξει οποιαδήποτε ανάγκη δημιουργίας νέων πρατηρίων, η εταιρεία του θα μελετήσει το θέμα με βάση την αρχή της δίκαιης μεταχείρισης.

(δ) Ο εκπρόσωπος της Εταιρείας ESSO Κύπρου Inc δήλωσε στην Επιτροπή ότι από τα 22 πρατήρια της Εταιρείας που λειτουργούσαν στα κατεχόμενα, τα 4 εκμεταλλεύονταν Τουρκοκύπριοι. από τους Ελληνοκύπριους πρόσφυγες, 5 πρώην πρατηριούχοι έχουν αποκατασταθεί στο επάγγελμα. Εφόσον,δήλωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, διαφανεί η ανάγκη δημιουργίας νέων πρατηρίων, η Εταιρεία του θα μελετήσει το όλο θέμα με προσοχή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, με βάση την ενημέρωση και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της σχετικά με το όλο θέμα, φρονεί ότι υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας νέων πρατηρίων πετρελαιοειδών τα οποία

πρέπει να δοθούν προς εκμετάλλευση σε εκτοπισθέντες πρώην πρατηριούχους που έχουν ανάγκη επαναδραστηριοποίησης και αυτή η θέση πρέπει να εξεταστεί επισταμένως. Για τούτο και καλεί την κυβέρνηση και όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές, δηλαδή τις Εταιρείες Πετρελαιοειδών Κύπρου και το Σύνδεσμο Πρατηριούχων, σε κοινή σύσκεψη με τους ενδιαφερόμενους προς μελέτη των υφιστάμενων δεδομένων και γενικά του όλου θέματος και σχετικά δηλώνει ότι, ως θέμα αρχής,τάσσεται κατηγορηματικά υπέρ της εξεύρεσης τρόπου βοήθειας και αποκατάστασης όλων των επηρεαζόμενων πρώην πρατηριούχων πετρελαιοειδών που θα διαπιστωθεί ότι αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης και χρήζουν για το σκοπό αυτό άμεσης επαναδραστηριοποίησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ισχύουν τα ίδια, κύριε Κουρτελλάρη;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Τα ίδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε διαβιβάζεται και αυτό.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Στην Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στην Εκτελεστική Εξουσία βεβαίως. Όχι οπουδήποτε αλλού.

Το 13 είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Το οξύτατο πρόβλημα της διάθεσης της φετινής παραγωγής πορτοκαλιών τύπου Βαλέντσια».

Το ενέγραψε ο Βουλευτής κύριος Πέτρος Στυλιανού.

Τι γίνεται; Είναι συμφωνημένο να μην αναγνωστεί, κύριε Στυλιανού, η Έκθεση;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα και να διαβιβαστεί στην αρμόδια αρχή, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει καμιά υπαναχώρηση σ' αυτή την περίπτωση.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, πρέπει να πω πως είμαστε οι τελευταίοι που υπαναχωρούμε εμείς.

Ευχαριστώ.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΤΟ ΟΞΥΤΑΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΦΕΤΕΙΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΩΝ ΤΥΠΟΥ ΒΑΛΕΝΤΣΙΑ».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος	Ανδρέας Γεωργίου
Πολύβιος Κόλοκος	Νίκος Φλουρέντζος
Λέανδρος Ζαχαριάδης	Νεόφυτος Ηλία
Κώστας Ερωτοκρίτου	Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20/4 και 16/5/1989, στις οποίες πήρε μέρος και ο Βουλευτής κ. Π. Στυλιανού που ενέγραψε το θέμα. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής, του Συνδέσμου Εσπεριδοκαλλιεργητών Περιοχής Ελεύθερου Διαμερίσματος Μόρφου, της ΣΕΔΙΓΕΠ, της ΣΕΒΕΓΕΠ, του Συνδέσμου Συσκευαστών και Εξαγωγέων Εσπεριδοειδών και Σταφυλιών, του Συνδέσμου Βιομηχάνων Κονσερβοποιίας και Χυμοποιίας Κύπρου και του ΚΕΒΕ.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του κ. Π. Στυλιανού ανέφερε πως υπάρχει σοβαρό πρόβλημα στη διάθεση των πορτοκαλιών τύπου βαλέντσια, αφού υπάρχουν 10-11 χιλιάδες τόνοι αδιάθετα, ενώ οι τιμές που εξασφαλίζονται δεν καλύπτουν ούτε τα κόστα της παραγωγής, γι' αυτό και οι παραγωγοί βρίσκονται σε πραγματική απόγνωση.

Οι αγροτικές οργανώσεις και άλλοι εκπρόσωποι των παραγωγών που πήραν μέρος στη συνεδρία επισήμαναν επίσης τη σοβαρότητα του προβλήματος διάθεσης των πορτοκαλιών τύπου βαλέντσια και ανέφεραν ότι τα έσοδά τους απ' αυτά δεν καλύπτουν ούτε και τα κόστα παραγωγής, με αποτέλεσμα να ζημιώνουν και να αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα.

Σύμφωνα με τις ίδιες οργανώσεις και τους εκπροσώπους των παραγωγών, το φετινό πρόβλημα δεν είναι τόσο η διάθεση αλλά οι τιμές, επειδή τους προσφέρονται από £60 μέχρι £80 τον τόνο, σε σύγκριση με τις τιμές του περασμένου χρόνου που έφθασαν μέχρι και £140 τον τόνο, ενώ το κόστος παραγωγής τους ανέρχεται στις £100 τον τόνο.

Για την αντιμετώπιση του όλου προβλήματος οι ίδιοι εκπρόσωποι έκαμαν τις πιο κάτω εισηγήσεις:

(1) Να ληφθούν μέτρα για τη μείωση του κόστους παραγωγής με την παροχή φθηνών λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων και τη μείωση των άλλων συντελεστών παραγωγής.

(2) Να επιδοτηθούν οι εξαγωγές.

(3) Να συναφθούν διακρατικές συμφωνίες για την προώθηση των εξαγωγών.

(4) Να δημιουργηθούν Συμβούλια Εμπορίας για τη διάθεση των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων.

(5) Να πεισθούν οι χυμοποιοί να πάρουν τα πορτοκάλια σε ικανοποιητικές τιμές και να αποτραπεί η φημολογούμενη εισαγωγή χυμού από το εξωτερικό.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εξαγωγέων Εσπεριδοειδών ανέφεραν ότι δεν υπάρχει πρόβλημα διάθεσης του προϊόντος, συμφώνησαν όμως ότι υπάρχει πρόβλημα τιμής το οποίο απέδωσαν σε διεθνείς παράγοντες, αφού οι φετινές τιμές στη διεθνή αγορά έπεσαν κατά 40% σε σύγκριση με τις περσινές. Συγκεκριμένα δήλωσαν ότι τα αδιάθετα πορτοκάλια ανέρχονται μόνο στους 2-3 χιλιάδες τόνους και φυλάγονται για διάθεση στην τουριστική βιομηχανία. Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι ζήτησαν απαλλαγή από τους δασμούς που καταβάλλουν για τα υλικά συσκευασίας, όπως είναι τα χαρτοκιβώτια κ.ά.

Οι εκπρόσωποι της ΣΕΔΙΓΕΠ, καταθέτοντας στην Επιτροπή, ανέφεραν ότι η έλλειψη και το κόστος των εργατικών χεριών ανεβάζει πολύ τα κόστα παραγωγής με αποτέλεσμα να χάνονται παραγγελίες στο εξωτερικό. Παρόλες

όμως τις δυσκολίες, όπως δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, η εταιρεία πρόσφερε στους παραγωγούς £80.= τον τόνο με προπληρωμή, και αν οι παραγωγοί δήλωναν την παραγωγή τους έγκαιρα μέχρι 31/12/1988, όπως τους ζητήθηκε, κανένα πρόβλημα διάθεσης δε θα υπήρχε.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων συμφώνησαν ότι υπάρχει πρόβλημα στις τιμές των πορτοκαλιών τύπου βαλέντσια, διαφώνησαν όμως ότι υπάρχει πρόβλημα στη διάθεσή τους. Επίσης δηλώθηκε ότι οι τιμές, που πληρώνονται για το προϊόν μεγάλου μεγέθους θεωρούνται ακόμα καλές. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν στην Επιτροπή ότι υπάρχει συνεργασία των δυο Υπουργείων για την παραγωγή καλύτερης ποιότητας και ποικιλίας πορτοκαλιών τύπου βαλέντσια, ενώ με τις διακρατικές σχέσεις που αναπτύσσονται καταβάλλεται κάθε προσπάθεια για την προώθηση των εξαγωγών τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας λαμβάνοντας υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της διαπιστώνει πως, έστω κι αν δεν υπάρχει σοβαρό πρόβλημα διάθεσης πορτοκαλιών τύπου βαλέντσια, εντούτοις οι εξευτελιστικές τιμές που προσφέρονται, σε σύγκριση με τις περσινές, και το κόστος παραγωγής προκαλούν σοβαρότατο πρόβλημα στους παραγωγούς. Υπογραμμίζοντας τη σοβαρότητα του προβλήματος, η Επιτροπή καλεί όλα τα εμπλεκόμενα στο πρόβλημα μέρη να λάβουν υπόψη τις εισηγήσεις των παραγωγών και να πάρουν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για τη διάθεση της φετινής παραγωγής σε ικανοποιητικές τιμές, καθώς και μέτρα για τη μόνιμη επίλυση του προβλήματος. Ιδιαίτερα καλούνται τα δυο ενδιαφερόμενα Υπουργεία, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, να συντονίσουν τις ενέργειες και προσπάθειές τους δίδοντας τις κατάλληλες οδηγίες και συμβουλές προς τους παραγωγούς για τη βελτίωση της ποιότητας του προϊόντος, έτσι που να ικανοποιεί τις προτιμήσεις των καταναλωτών, είτε αυτοί είναι εντός είτε εκτός της Κύπρου.

Τέλος η Επιτροπή δε θεωρεί το θέμα κλειστό με την κατάθεση της Έκθεσης αυτής, αλλά θα το επανεξετάσει σε συσχετισμό με τα κόστα παραγωγής και εμπορίας, καθώς και με το συντονισμό όλων των συμβαλλόμενων μερών, δηλαδή των παραγωγών, των χυμοποιών και των εξαγωγέων εσπεριδοειδών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Η Έκθεση θα διαβιβαστεί στις αρμόδιες υπηρεσίες της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Κατόπιν είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Το πρόβλημα της διάθεσης των καρπουζιών».

Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή.

Και αυτή η Έκθεση αντιλαμβάνομαι, κύριε Κουρτελλάρη, θα θεωρηθεί .....

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Ο κύριος Παναγίδης να μας πει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Παναγίδης το ενέγραψε;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Όχι, όχι. Είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Αλλά τα καρπούζια «ελείψαν» πλέον.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, εν πάση περιπτώσει, μπορούν τα συμπεράσματα της Έκθεσης να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Μάλιστα, αυτή είναι η αξία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να τα διαβιβάσουμε και ας τα χρησιμοποιήσουν στο μέλλον.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΡΠΟΥΖΙΩΝ».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Ανδρέας Γεωργίου
Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε αυτεπάγγελτα το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Μαΐου και 27 Ιουνίου 1989. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ, της ΣΕΔΙΓΕΠ και του Συνδέσμου Εξαγωγέων Φρέσκων Φρούτων και Λαχανικών.

Εισάγοντας το θέμα ο Βουλευτής κ. Τσιέττης ανέφερε πως η φετινή παραγωγή καρπουζιών προβλέπεται να είναι μεγάλη και αναμένεται να φθάσει τις 32 χιλιάδες τόνους ένεκα της άρδευσης της παραγωγικής περιοχής από το Νότιο Αγωγό, των ευνοϊκών καιρικών συνθηκών που επικράτησαν και της καλλιέργειας καρπουζιών σε μεγαλύτερη έκταση. Ανέφερε επίσης πως δεν υπάρχει σοβαρό ενδιαφέρον από εμπόρους για εξαγωγές λόγω και των πολεμικών συνθηκών που επικρατούν στο Λίβανο, στον οποίο διενεργούνται οι περισσότερες εξαγωγές του προϊόντος αυτού. Τέλος εισηγήθηκε να εισαχθεί και για τα καρπούζια σχέδιο εμπορίας, όπως συμβαίνει με τα καρότα και τα τεύτλα.

Οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ και ΑΓΡΟΤΙΚΗ που πήραν μέρος στη συνεδρία επισήμαναν επίσης τη σοβαρότητα του προβλήματος της διάθεσης των καρπουζιών, για την αντιμετώπιση του οποίου ζήτησαν τη λήψη των αναγκαίων μέτρων από την κυβέρνηση. Ιδιαίτερα για τη φετινή παραγωγή οι οργανώσεις εξέφρασαν την αγωνία των παραγωγών ένεκα του κλεισίματος της αγοράς του Λιβάνου λόγω των πολεμικών συνθηκών που επικρατούν εκεί, επειδή η χώρα αυτή είναι ο μεγαλύτερος αγοραστής του προϊόντος.

Για τη μόνιμη αντιμετώπιση του προβλήματος οι οργανώσεις ζήτησαν τη λήψη μέτρων για τη μείωση των κόστων παραγωγής, καθώς και το συντονισμό

των αρμόδιων Υπουργείων με τους παραγωγούς για τη συστηματοποίηση της παραγωγής και κυρίως την παραγωγή του προϊόντος σε χρόνο που έχει ζήτηση στο εξωτερικό.

Οι εκπρόσωποι των εξαγωγέων επιβεβαίωσαν την ύπαρξη του προβλήματος ως προς τις εξαγωγές του προϊόντος και το απέδωσαν στη μεγαλύτερη, σε σύγκριση με άλλα χρόνια, παραγωγή, καθώς και στις δυσκολίες που υπάρχουν στην αγορά του Λιβάνου λόγω των πολεμικών συνθηκών που επικρατούν εκεί και ιδιαίτερα ένεκα του κλεισίματος των λιμανιών της χώρας αυτής. Εξετάζοντας το πρόβλημα στα πλαίσια της μόνιμης επίλυσής του, οι ίδιοι εκπρόσωποι ζήτησαν τη λήψη μέτρων για τη μείωση των κόστων παραγωγής και την εισαγωγή νέων μεθόδων παραγωγής σε θερμοκήπια, για να καθίσταται δυνατή η παραγωγή τρεις φορές το χρόνο και σε εποχές που θα προσφέρονται αμειπτικές τιμές. Τέλος πληροφόρησαν την Επιτροπή ότι διεξάγονται διαπραγματεύσεις με Λιβανέζους εμπόρους και υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να γίνουν συμφωνίες εξαγωγής έστω και υπό τις αντίξοες συνθήκες που υπάρχουν εκεί.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού παρέθεσε στοιχεία παραγωγής και εξαγωγής καρπουζιών για τα τέσσερα τελευταία χρόνια, συμφώνησε με την ύπαρξη του προβλήματος για τους ίδιους λόγους που ανέφεραν οι υπόλοιποι εκπρόσωποι, επισημαίνοντας ιδιαίτερα το κλείσιμο της αγοράς του Λιβάνου που απορροφά το 95% των εξαγωγών για τα καρπούζια. Ως ανασταλτικό επίσης λόγο των εξαγωγών ανέφερε και το μεγάλο μέγεθος των καρπουζιών που συνεπάγεται αύξηση των κόστων εξαγωγής τους. Τέλος ανέφερε ότι καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για την έγκαιρη παραγωγή του προϊόντος, ενώ οι πληροφορίες που λαμβάνονται από το εξωτερικό σχετικά με την κατάσταση της διεθνούς αγοράς για τα καρπούζια διαβιβάζονται αμέσως στους εμπόρους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει με τη σειρά της την ύπαρξη του προβλήματος ιδιαίτερα μετά το κλείσιμο της μεγάλης αγοράς του Λιβάνου. Η Επιτροπή αναμένει ότι οι διαπραγματεύσεις που άρχισαν μεταξύ των εξαγωγέων και Λιβανέζων εμπόρων θα αποδώσουν και προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να συμβάλει και η κυβέρνηση. Ιδιαίτερα όμως καλούνται τα Υπουργεία Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων να εργαστούν προς την κατεύθυνση της εξεύρεσης τρόπων μόνιμης επίλυσης του προβλήματος που να περιλαμβάνει την καλλιέργεια του προϊόντος με τέτοιο τρόπο, ώστε να προσφέρονται καρπούζια και σε περιόδους που οι δυνατότητες εξασφάλισης αμειπτικών τιμών είναι αυξημένες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο τελευταίο θέμα, κύριοι, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η αδυναμία του Οργανισμού Προτύπων να εφαρμόζει τα πρότυπα λόγω νομικών κωλυμάτων ή να καλύψει κι άλλα προϊόντα με τα πρότυπα, με σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία του λαού και στην οικονομία του τόπου».

Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΛΟΓΩ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΩΛΥΜΑΤΩΝ 'Η ΝΑ ΚΑΛΥΨΕΙ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ, ΜΕ ΣΟΒΑΡΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Ανδρέας Γεωργίου
Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Μαΐου και στις 27 Ιουνίου 1989. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Παγκύπριου Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του Βουλευτής κ. 'Α. Χρυσοστόμου, ανέφερε ότι ο καθορισμός των προτύπων κρίνεται επιβεβλημένο και χρήσιμο μέτρο γιατί συμβάλλει στην προστασία του καταναλωτή, βελτιώνει την ποιότητα, ενισχύει την ορθή εμπορία των προϊόντων και ενδυναμώνει τον ανταγωνισμό των κυπριακών προϊόντων έναντι των εισαγομένων. Παρόλη όμως την αναγκαιότητα των προτύπων και παρόλο ότι αρκετά απ' αυτά έχουν εγκριθεί, εντούτοις περιέπεσαν σε αχρηστία, επειδή κρίθηκαν αντισυνταγματικά έπειτα από γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, γιατί εκδόθηκαν και δημοσιεύτηκαν στην εφημερίδα της Δημοκρατίας στην αγγλική γλώσσα, η οποία δεν είναι μια από τις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας. Τέλος ο ίδιος Βουλευτής κάλεσε την Εκτελεστική Εξουσία να επισπεύσει τη νόμιμη κατάρτιση και εφαρμογή των προτύπων για την κατοχύρωση της ασφάλειας και υγείας του λαού καθώς και της οικονομίας του τόπου.

Εκφράζοντας τις απόψεις του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, οι εκπρόσωποί του που προσήλθαν στη συνεδρία επιβεβαίωσαν το γεγονός ότι τα πρότυπα αυτά κρίθηκαν ως αντισυνταγματικά από το Γενικό Εισαγγελέα και το αρμόδιο Δικαστήριο και ότι ο αρμόδιος Οργανισμός Προτύπων έπαυσε να εκδίδει νέα πρότυπα και σήμερα ασχολείται με τη μετάφραση των εγκριθέντων που θα αποσταλούν και πάλι στη Βουλή για έγκριση. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ιδιαίτερα πως στον Οργανισμό Προτύπων για τα τρόφιμα υπηρετεί μόνο ένας λειτουργός κι αν δεν ενισχυθεί με επιπρόσθετο προσωπικό, συμπεριλαμβανόμενων και ειδικών μεταφραστών, δεν είναι δυνατό να γίνει καμιά επιπρόσθετη εργασία. Δήλωσαν επίσης πως στη δημιουργία προτύπων δίνεται προτεραιότητα στα είδη που αφορούν άμεσα την ασφάλεια και την υγεία του λαού.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών Κύπρου, αφού συμφώνησε με την αναγκαιότητα της ύπαρξης των Προτύπων για την προστασία της ασφάλειας, της υγείας και της οικονομίας του λαού, δήλωσε πως ο καταρτισμός τους είναι δύσκολη υπόθεση, αφού αποτελεί στην ουσία ένα συμβιβασμό των συμφερόντων των καταναλωτών, των εμπόρων και των παραγωγών.

Για τους λόγους αυτούς ζήτησε την επίσπευση της όλης εργασίας με την ενίσχυση του Οργανισμού Προτύπων με επιπρόσθετο και εξειδικευμένο προσωπικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού μελέτησε το υπό συζήτηση θέμα, διαπιστώνει πως μεγάλος αριθμός προτύπων είναι στα αγγλικά και δεν μπορούν να εφαρμοστούν, γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να μελετήσει με την αρμόζουσα σοβαρότητα το υπό αναφορά θέμα και να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κατά τη συζήτηση του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας οι εκπρόσωποι του Υπουργείου επιβεβαίωσαν την καταγγελία μου ότι τα πρότυπα περιέπεσαν σε αχρηστία και δήλωσαν πως στον Οργανισμό Προτύπων για τα τρόφιμα υπηρετεί μόνο ένας λειτουργός (Τεχνολόγος Τροφίμων) κι ότι, αν δεν ενισχυθεί με επιπρόσθετο προσωπικό, δεν είναι δυνατό να γίνει καμιά επιπρόσθετη εργασία.

Πέρασαν δυο χρόνια από τότε που τα πρότυπα κρίθηκαν αντισυνταγματικά και στον Οργανισμό Προτύπων για τα τρόφιμα εκκρεμεί ακόμα η μετάφραση 32 προτύπων. Όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή, με μόνο ένα λειτουργό, ειδικό τεχνολόγο τροφίμων, ο οποίος είναι επιφορτισμένος και με τρέχοντα καθήκοντα, θα χρειαστούν πέντε χρόνια για να συμπληρωθεί η μετάφραση και νομιμοποίηση των εκδοθέντων προτύπων. Τα πρότυπα που δεν έχουν μεταφραστεί ακόμα αφορούν εγκυτιωμένα φρούτα και λαχανικά, γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, δημητριακά, λίπη και έλαια.

Περαιτέρω μας δηλώθηκε ότι το πρόγραμμα του Οργανισμού Προτύπων για τα τρόφιμα για τα επόμενα πέντε χρόνια περιλαμβάνει την έκδοση δύο μόνο προτύπων που αφορούν το μέλι και το γιαούρτι, ενώ επιβάλλεται η έκδοση προτύπων για εμφιαλωμένο νερό, παγωτά, πρόβιο και αιγινό γάλα, γαριδάκια, αλλαντικά και άλλα. Επίσης εκκρεμεί η έκδοση προτύπου για κυλίνδρους υγραερίου και για πολλά άλλα είδη που έχουν άμεση σχέση με τη δημόσια υγεία και την ασφάλεια του καταναλωτή.

Στην πραγματικότητα επικρατεί χάος. Κυκλοφορούν προϊόντα στην αγορά που δεν πληρούν τα πρότυπα και οι υπηρεσίες αδυνατούν να προβούν σε διώξεις, γιατί τα πρότυπα κρίθηκαν αντισυνταγματικά. Όπως μας ανέφεραν, επί του παρόντος μόνο συμβουλές μπορούν να δίνουν κι αυτό θα συνεχιστεί για πέντε ακόμα χρόνια, αν δεν ληφθούν επειγόντως μέτρα.

Επίσης τόσο οι καταναλωτές όσο και οι υπηρεσίες γνωρίζουν ότι κυκλοφορούν προϊόντα που πρέπει να ελέγχονται. κατέχουν στοιχεία που αποδεικνύουν την ακαταλληλότητά τους. Επειδή όμως δεν εκδόθηκαν πρότυπα, καταναλίσκονται τόσο από τα παιδιά όσο και από τους μεγάλους, χωρίς να λαμβάνονται μέτρα. Και πάλι με βάση τις τωρινές συνθήκες στον Οργανισμό Προτύπων με μια μόνο ειδική τεχνολόγο τροφίμων τα επόμενα πέντε χρόνια θα εκδοθούν μόνο δύο νέα πρότυπα.

Ο Οργανισμός Προτύπων έχει να διαδραματίσει σοβαρό και ουσιαστικό ρόλο. Όπως ανακοινώθηκε σε δημοσιογραφική διάσκεψη τον Ιούνιο, με την ευκαιρία της

Διεθνούς Έκθεσης, έχει και πρέπει να έχει φιλόδοξα σχέδια. Σημασία όμως έχει η εφαρμογή και όχι η εξαγγελία σχεδίων.

Πιστώνω τους λειτουργούς του Οργανισμού Προτύπων με καλή πρόθεση και γνωρίζω ότι καταβάλλουν φιλότιμες προσπάθειες να αντεπεξέλθουν στον όγκο εργασίας που έχουν να διεκπεραιώσουν. Δυστυχώς όμως αυτό είναι ακατόρθωτο, κυρίως λόγω του μειωμένου αριθμού του προσωπικού.

Κύριε Πρόεδρε,

Στις επαφές μου με Συνδέσμους Γονέων, με το Σύνδεσμο Καταναλωτών και με όλα τα στρώματα του λαού, διαπίστωσα έντονη την ανησυχία για τις χρωστικές ουσίες, τα διάφορα συντηρητικά που χρησιμοποιούνται και γενικά για το τι προσφέρεται στην αγορά.

Στην καταναλωτική κοινωνία που ζούμε, που επίκεντρο του ενδιαφέροντος είναι η μεγιστοποίηση του κέρδους, κρίνεται επιβεβλημένο να λαμβάνονται από το κράτος προστατευτικά μέτρα για την υγεία και την ασφάλεια του λαού. Και η εφαρμογή των προτύπων αποτελεί τέτοιο μέτρο.

Τελειώνοντας θέλω να πιστεύω ότι θα ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για τη σύντομη μετάφραση και κατάθεση στη Βουλή όλων των προτύπων για τη νομιμοποίησή τους και ότι θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια για επιτάχυνση των εργασιών για έκδοση νέων προτύπων.

Θα ήθελα επίσης να σχολιάσω ότι στην Επιτροπή Προτύπων εκπροσωπείται και η Γενική Εισαγγελία. Και είναι με λύπη μου που διαπιστώνω ότι οι νόμοι ή τα πρότυπα που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή και πέρασαν και από τη Βουλή έχουν κηρυχθεί αντισυνταγματικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής, κύριοι, επί του θέματος αυτού;

Ο κύριος Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, απλώς μια παρατήρηση. Όλοι μιλούμε για τα πρότυπα, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις πρέπει να δούμε ότι αυτά τα πρότυπα δεν ελέγχονται στον τόπο που πρέπει να ελέγχονται. Συγκεκριμένα έχω υπόψη μου πρότυπα για τα «τσιακκίλια» και την άμμο που ελέγχονται στο λατομείο. Αυτό σημαίνει ότι κατά τη μεταφορά τους στο εργοτάξιο μπορεί να αλλάξουν. Εχουμε πάρα πολλές τέτοιες περιπτώσεις και αποτελέσματα τα οποία δείχνουν ότι η ποιότητα του μπετόν αργότερα δεν είναι η κατάλληλη. Επειδή είναι ένα πολύ ουσιαστικό θέμα αυτό και πιθανό να έχουμε ολέθρια αποτελέσματα σε μια σεισμική δόνηση ή οτιδήποτε άλλο, θα πρέπει να γίνουν τέτοιες αλλαγές στα πρότυπα, ούτως ώστε να υποχρεώνονται όλοι να ελέγχουν τα πρότυπα στο εργοτάξιο, για να μην υπάρχει αυτή η...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η αλλαγή κατά τη διαδρομή.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Βεβαίως. Διότι, κατά τη διαδρομή ή εκεί που τα αποθηκεύουν, ένας ο οποίος φέρνει «τσιακκίλια» μπορεί να τα αποθηκεύσει σε μια αυλή και τότε μπορεί να συμβούν πολλά πράγματα. Επομένως θα πρέπει να ελέγχονται στο εργοτάξιο,

εκεί που κατασκευάζεται το μπετόν. Αν είναι προκατασκευασμένο μπετόν, πρέπει ο έλεγχος να γίνεται εκεί που κατασκευάζεται.

Απλώς κάνω αυτή την παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Άλλος ομιλητής, κύριοι, επί του θέματος τούτου;

Ο κύριος Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Ένα σχόλιο, κύριε Πρόεδρε. Και αυτά τα πρότυπα στα οποία αναφέρθηκε ο συνάδελφος είχαν αρχικά δημοσιευτεί στην αγγλική γλώσσα. Όταν προσήχθηκαν στο δικαστήριο παρανομούντες, το δικαστήριο τους απάλλαξε, διότι οι κανονιστικές διατάξεις είχαν δημοσιευτεί σε γλώσσα που δεν προβλέπεται από το Σύνταγμα και έτσι δεν μπορούσε να τιμωρήσει κανένα.

Ευτυχώς αυτά τα πρότυπα έχουν τώρα μεταφραστεί στην ελληνική γλώσσα. Αλλά υποστηρίζω τις εισηγήσεις του συνάδελφου κυρίου Ψυλλίδη, γιατί πραγματικά το να ελέγχονται τα υλικά στον τόπο κατασκευής και όχι στον τόπο που χρησιμοποιούνται σίγουρα δεν έχει κανένα αποτέλεσμα, διότι στην πράξη έχει αποδειχθεί ότι μεταφέρονται σε άλλους χώρους και εκεί αναμειγνύονται με ακατάλληλα φτηνά υλικά. Έτσι διατίθενται στην αγορά και χρησιμοποιούνται στις οικοδομικές εργασίες ακατάλληλα υλικά, με τους κινδύνους που έχει αναφέρει ο συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είναι πολύ σοβαρό. Πρέπει να επιστηθεί η προσοχή της Εκτελεστικής Εξουσίας και αν δεν υπάρχουν ανυπέρβλητα εμπόδια σ' αυτό τον έλεγχο, τότε να εφαρμοστεί για να είναι αποτελεσματικός. Διότι σημασία δεν έχει αν υπάρχει το πρότυπο ή ο έλεγχος. Σημασία έχει να εφαρμόζεται το πρότυπο και ο έλεγχος να είναι αποτελεσματικός.

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι, εφόσον όλοι συμφωνούμε ότι σ' αυτή την περίπτωση μπορεί να γίνουν μεγάλες ατασθαλίες και καταστρατηγήσεις, είναι στο χέρι μας ως Βουλής να παραπέμψουμε το θέμα στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, με σαφείς όρους εντολής να τροποποιήσει τα πρότυπα αυτά, να τροποποιήσει το Νόμο περί Προτύπων, ούτως ώστε να μιλούμε πλέον για τον τόπο χρήσεως και όχι για τον τόπο κατασκευής.

Επομένως γίνεται τώρα εισήγηση να παραπεμφθεί το θέμα στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, Εμπορίου πιστεύω, με όρους εντολής, αφού βέβαια το εξετάσει και καλέσει και την κυβερνητική πλευρά, να προβεί στην αναγκαία τροποποίηση.

Δε χρειάζεται δηλαδή να ζητήσουμε την τροποποίηση από την Εκτελεστική Εξουσία. μπορούμε να το πράξουμε εμείς οι ίδιοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο πράγματι είναι τα ερωτήματα που μας απασχολούν, ιδιαίτερα στο παράδειγμα που αναφέρθηκε, το φθαρτό σκύρο. Το πρώτο είναι

κατά πόσο με τις προδιαγραφές οι οποίες υπάρχουν για μια σειρά προϊόντων, είτε είναι σπίρτα είτε είναι σκύρα είτε είναι τυριά κτλ., μπορούν να φτιαχτούν στην Κύπρο τα προϊόντα αυτά. Αν δηλαδή ποιοτικά και ποσοτικά αυτά τα πράγματα μπορούν να παραχθούν.

Από τη στιγμή που η απάντηση είναι ναι, ότι μπορούν να παραχθούν στην ποιότητα που προβλέπει το προδιαγραμμένο ακριβώς έντυπο του Υπουργείου, τότε πρέπει να υπάρχει σοβαρή απαίτηση να κατασκευάζονται ακριβώς στην ποιότητα που προδιαγράφεται.

Το δεύτερο πράγμα είναι ότι σε πολλές περιπτώσεις υπάρχει μια ολόκληρη διαδρομή μέχρι ένα προϊόν να καταλήξει στην τελική μορφή χρήσης, όπως συμβαίνει, ας πούμε, με το σκυρόδεμα. Θα πρέπει να ελέγχονται τόσο στον τόπο της παρασκευής τα σκύρα ή η άμμος, όσο και στον τόπο που γίνεται η πρόσμιξη, για να ξέρουμε ότι θα πρέπει το μπετόν αρμέ αργότερα να πάρει συγκεκριμένη πίεση και λοιπά άλλα πράγματα που είναι τεχνικά και που δεν μας ενδιαφέρουν.

Άρα και στους τόπους παραγωγής και στους τόπους πρόσμιξης και στους τόπους όπου τελικά γίνεται η αξιοποίηση αυτού του προϊόντος, πρέπει να υπάρχει μια συνεχής έρευνα και εξέταση της ποιότητάς του, αν δεχόμαστε ότι μπορεί να γίνει στο επίπεδο που ζητούμε εμείς οι ίδιοι από τους Κύπριους, είτε βιομηχάνους είτε ιδιοκτήτες μεταλλείων, σκυροθραυστών, κτλ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι πρέπει να υιοθετήσουμε την άποψη του κυρίου Γαλανού και να παραπέμψουμε το θέμα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, για να μελετήσει όλες αυτές τις πτυχές του θέματος.

Μπορεί να υπάρχουν δυσκολίες ή μπορεί να υπάρχουν πράγματα τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν ευκολότατα και δεν εφαρμόζονται. Έτσι θα έρθει η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας σε μια προσεχή συνεδρία του Σώματος με μια εμπεριστατωμένη Έκθεση. Διότι αυτό το θέμα το θεωρώ πολύ σοβαρό. Το θέμα των προτύπων είναι πάρα πολύ σοβαρό και οι πτυχές οι οποίες αναφέρθηκαν εδώ το κάνουν ακόμα σοβαρότερο.

Ο κύριος Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δεν κάνω λάθος, νομίζω ότι υπάρχει διάταξη που διαλαμβάνει να ελέγχεται αυτό το είδος επιτόπου ή όπως κρίνει η αρμόδια αρχή. Εκείνο που παρουσιάζεται, και είναι γνωστό αυτό, είναι ότι υπάρχει έλλειψη προσωπικού που να ασκεί τον έλεγχο που πρέπει. Δεν είναι θέμα αν θέλουν ή όχι. Δεν είναι επανδρωμένο το τμήμα με εξειδικευμένο προσωπικό, για να κάμει τον έλεγχο. Επομένως πρέπει αλλού να στρέψουμε την προσοχή μας. στην επάνδρωση των υπηρεσιών του τμήματος, για να μπορεί να ασκεί τον απαιτούμενο έλεγχο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παναγίδη, όταν θα μελετάτε αυτό το θέμα, να διερευνήσετε και αυτό το οποίο εγείρετε τώρα. Είναι μια πτυχή του θέματος.

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι συμβαίνει αυτό το πράγμα. δεν είναι το τμήμα καλά επανδρωμένο. Αλλά πρέπει να δούμε το θέμα πλέον σε βάθος. Αν το όλο

πρόβλημα είναι η επάνδρωση, τότε δε χάνουμε το χρόνο μας αν περνούμε πρότυπα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, είναι μια πτυχή, κύριε Γαλανέ, την οποία πρέπει να δούμε, βεβαίως.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Είναι μια πτυχή, αλλά προκύπτει πλέον και το εξής: Αν δηλαδή περνούμε πρότυπα, για να μην τα εφαρμόζουμε, τότε.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει λόγος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν υπάρχει κανένας λόγος να περνούμε αυτά τα πρότυπα, διότι κάποιοι αδικούνται περισσότερο με το να χρησιμοποιούν ψευδή πρότυπα που είναι χειρότερο. Γι' αυτό νομίζω ότι πρέπει να γίνει - επιμένω στην άποψη αυτή- μια σε βάθος μελέτη. Ποια δηλαδή είναι τα προβλήματα, όχι μόνο της νομοθεσίας που υπάρχει σήμερα, αλλά και της εφαρμογής αυτής της νομοθεσίας. Γι' αυτό το λόγο νομίζω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήδη έχω παραπέμψει το θέμα ενώπιον της Επιτροπής, κύριε Γαλανέ.

Ο κύριος Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Μια και συζητούμε αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν πρότυπα, αλλά θα πρέπει να μελετηθεί και η περίπτωση ελέγχου του μπετόν αρμέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τίποτε δεν εμποδίζει την Επιτροπή να το μελετήσει, κύριε Ψυλλίδη, αυτό και πολλά άλλα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Ναι, αλλά επισημαίνω ότι αυτό πρέπει να γίνεται σε κύβους. Το πρότυπο αυτό είναι κύβοι. Διά νόμου πλέον να υποχρεώνεται οποιοσδήποτε κάμει οποιαδήποτε κατασκευή να παίρνει κύβους και να θραύονται στο εργαστήριο. Διότι διαφορετικά μπαίνουμε σε μια πολύ επικίνδυνη κατάσταση και οι κίνδυνοι είναι τρομεροί. Δηλαδή σας λέω ότι οι κίνδυνοι μπορεί να είναι τρομεροί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να το δει η Επιτροπή, να το μελετήσει, κύριε Ψυλλίδη, και να δούμε την Έκθεσή της. Διότι, μιλώντας για κύβους και για όλα αυτά τα τεχνικά θέματα, αμφιβάλλω αν πολλοί από μας καταλαβαίνουν περί τίνος πρόκειται. Είναι καλύτερα να πάει στην Επιτροπή. Το έχω ήδη παραπέμψει στην Επιτροπή.

Νομίζω ότι ο κύριος Παναγίδης, ο οποίος είναι πολύ δραστήριος σ' αυτά τα θέματα, θα το θέσει ενώπιον της Επιτροπής και θα ζητήσει τις απόψεις και όλων εκείνων οι οποίοι μπορούν να έχουν γνώμη πάνω σε αυτά τα θέματα.

Ο κύριος Άριστος.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στο μεταξύ η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου, μαζί με τα σχόλια που έχουν γίνει, να διαβιβαστούν στην Εκτελεστική Εξουσία, διότι υπάρχουν θέματα που επείγουν πάρα πολύ -έκαμα ήδη αναφορά-

στα τρόφιμα και σε αρκετά άλλα- ούτως ώστε να μην υπάρξει περαιτέρω κωλυσιεργία, γιατί αποβαίνει σε βάρος και της υγείας και της ασφάλειας και της οικονομίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οπωσδήποτε θα παραπεμφθεί. Το ένα δεν εμποδίζει το άλλο, κύριε Χρυσοστόμου.

Λοιπόν, έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 12 Οκτωβρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Παγκυπρίου Συμβουλίου Ευημερίας Νόμος του 1989.
2) Ο περί Ίσης Αμοιβής Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμος του 1989.
3) Ο περί της Ισομισθίας Ανδρών και Γυναικών Νόμος του 1985. (Πρόταση νόμου).
4) Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμος του 1989.
5) Ο περί της υπό των Εργοδοτών Υποχρεωτικής Ασφαλίσεως Ατυχημάτων Νόμος του 1986. (Πρόταση νόμου).
6) Ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
7) Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Καθορισμός και Έλεγχος Οίνων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.
8) Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Δέκατη Έβδομη Σειρά) Κανονισμός του 1989.
9) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 5 Οκτωβρίου 1989, που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων, στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, στις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας, Παραλιμνίου, Πάφου και Σολέας, στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού και στην Αρχή Λιμένων Κύπρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ :

1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως

   «Η άμεση ανάγκη μελέτης και κατασκευής ουσιαστικών έργων για αξιοποίηση των υδατικών πόρων της επαρχίας Λευκωσίας».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ανδρέα Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (19.1.89).
2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη παροχής

αποζημιώσεων στους αμπελουργούς των περιοχών Μαζωτού, Κάθηκα και άλλων περιοχών για τις ζημιές που υπέστησαν λόγω της πρόσφατης προσβολής των σταφυλιών τους από περονόσπορο και στάκτη».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. βουλευτών κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου και Ανδρέα Γεωργίου). (30.6.88).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πρόχειρο φράγμα 'Λούματα των Αετών'» στον Αμίαντο και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπιστη των κινδύνων που απειλούν τους κατοίκους της περιοχής καθώς και η αξιοποίησή του για αρδευτικούς σκοπούς».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ). (13.4.89).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα πολύχρονα αιτήματα των κατοίκων Παλαιχωρίου για την ανέγερση υδατοφράκτη στην τοποθεσία 'Μυλούρι', η ανάγκη ικανοποίησης του αιτήματος και η επίσπευση της ανέγερσής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (11.5.89).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων.

2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου). (23.6.88).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη). (13.4.89).

Ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ζητά την εγγραφή και παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας του πιο κάτω θέματος:

«Ανάληψη συστηματικής πρωτοβουλίας για επιστροφή στην Κύπρο χιλιάδων ανεκτίμητης αξίας έργων τέχνης (από τα αριστουργήματα της αρχαϊκής εποχής μέχρι τους θησαυρούς της Λάμπουσας), που σύλησε και πούλησε στο Μητροπολιτικό Μουσείο Νέας Υόρκης ο γνωστός αρχαιοκάπηλος Luigi Palma di Cesnola».

Αν δεν υπάρχει ένσταση, εγγράφω το θέμα και το παραπέμπω ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

Οι Βουλευτές κ. Μανώλης Χριστοφίδης, Πέτρος Στυλιανού, Χρίστος Πέτας και Τάκης Χατζηδημητρίου ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί για συζήτηση στην ολομέλεια της Βουλής.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, εγγράφω το θέμα και το παραπέμπω στην ολομέλεια της Βουλής. αλλά ποια ολομέλεια;

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Στην Επιτροπή Εσωτερικών, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διότι αυτή είναι η εισήγηση.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε καμιά ένσταση,αλλά θα θέλαμε να αντιληφθούμε τη διαφορά μεταξύ της ανάγκης και της οργανικής ανάγκης επί του θέματος των Λυμπιών ειδικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει καμιά διαφορά, κύριε Γαλανέ.

(Γέλια)

Είναι τρόπος του εκφράζεσθαι.

Λοιπόν, κύριοι, αν θα διεκπεραιωθεί ταχύτερα παραπέμποντάς το στην Επιτροπή Εσωτερικών, τότε να το παραπέμψουμε στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Να το παραπέμψουμε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Παραπέμπεται λοιπόν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά όπως το θέμα του Φακέλου της Κύπρου, το οποίο είναι γραμμένο από τις 28.2.1986, τεθεί στο Κεφάλαιο Δ για συζήτηση, γιατί όπως αναφέρει «θα ήταν πραγματικά όχι σε πίστη όλων μας, αν αφήναμε χωρίς συζήτηση το πόρισμα της Βουλής των Ελλήνων».

Είναι θέμα το οποίο γίνεται εισήγηση να παραπεμφθεί στην ολομέλεια της Βουλής προς συζήτηση. Αλλά σε ποια ολομέλεια της Βουλής; Διότι βλέπω εδώ ότι έχουμε τόσα πολλά και επείγοντα θέματα, ώστε δε θα ξέρουμε τι θα κάμουμε.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το ιστορικό του θέματος έχει ως εξής: Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Βουλής προσκλήθηκε από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Βουλής και του παραδόθηκε το πόρισμα της Εξεταστικής Επιτροπής, που καλό θα ήταν, αν δεν έχει διανεμηθεί, να διανεμηθεί σ' όλους τους συναδέλφους. Όμως επειδή πράγματι υφίσταται το πρόβλημα που επισημαίνετε, βασίζομαι στη συνεννόηση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων για την εξεύρεση κάποιου χρονικού πλαισίου που να διευκολύνει και τη Βουλή και τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, επ΄ αυτού του θέματος θα συμφωνήσουμε με το συνάδελφο κ. Χατζηδημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ ότι πρέπει να παραπεμφθεί και συμφωνώ επίσης με την εισήγηση ότι πρέπει να επέλθει κάποια συνεννόηση μεταξύ των Κοινοβουλευτικών Αρχηγών, ώστε να εξερευθεί κάποια ημερομηνία που να μπορεί να συζητηθεί αυτό το θέμα.

Ο κ. Ανδρέου.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Θα εισηγούμουν, κύριε Πρόεδρε, το θέμα να εξεταστεί από τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους στη συνάντηση την οποία έχουν τακτικά την Πέμπτη, για να αποφασιστεί ποια πορεία θα ακολουθήσει το θέμα, ενόψει του ότι ασχολήθηκαν με το θέμα αυτό παλαιότερα και ήδη έχουν γίνει ορισμένες σκέψεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, είναι γεγονός ότι έχει μακρά ιστορία αυτή η υπόθεση, κύριοι.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ακριβώς η πρόταση να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη σήμερα είναι προϊόν απελπισίας, κύριε Πρόεδρε. Διότι έγινε η εισήγηση να γίνει Εξεταστική Επιτροπή της Κυπριακής Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και αφού λήφθηκαν αποφάσεις και αναβλήθηκε η σύστασή της για διάφορους λόγους, στο τέλος σκόνταψε πάνω σε νομοτεχνικά σημεία. Αν στο μεταξύ λυθούν τα νομοτεχνικά προβλήματα και αρχίσει τη λειτουργία της η Επιτροπή και εξετάσει και από πλευράς δικής της το θέμα ή φανεί ότι άρχισε να το εξετάζει, είμαι πρόθυμος να το αποσύρω. Αλλά, αν η συζήτηση προλάβει την οποιαδήποτε έναρξη διαδικασίας, θα επιμένω στη συζήτηση από την ολομέλεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε να κάμω μια μέση εισήγηση, κύριοι.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα στη σημερινή συνεδρία να μη ληφθεί απόφαση. Το θέμα αυτό να απασχολήσει τη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων, διότι πολύ σωστά έχει πει ο κ. Χατζηδημητρίου ότι εδώ εκκρεμεί πολύ σοβαρότερο θέμα, ο Φάκελος της Κύπρου, που συνδέεται με αυτό το θέμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, η Εξεταστική Επιτροπή.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ναι, κατά συνέπεια συνδέεται με τη μελέτη, την εξέταση του θέματος. Κατά συνέπεια θα έλεγα την προσεχή Πέμπτη να είναι ένα από τα θέματα τα οποία θα

εξετάσουμε και να δούμε τη δυνατότητα να καταλήξουμε στην καλύτερη δυνατή διαδικασία του θέματος.

Αυτή είναι η δική μου εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτή ήταν η μέση λύση την οποία είχα σκοπό να προτείνω, κύριοι, και νομίζω ότι είναι σωστή.

Να το δούμε λοιπόν την προσεχή Πέμπτη, διότι είπαμε ότι έχει μακρά ιστορία αυτό το θέμα.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πάντως, κύριε Πρόεδρε, δε θα ήταν σε πίστη αυτής της Βουλής να λήξει η θητεία της, χωρίς να έχει συζητήσει το θέμα και προπαντός όταν απασχόλησε την Ελληνική Βουλή και έβγαλε και σχετικό πόρισμα, στο οποίο μάλιστα αναφέρεται η παράλειψη της Κυπριακής Βουλής να εξετάσει το θέμα και να βοηθήσει την Ελληνική Βουλή στην εξέταση του προβλήματος. Αλλά δέχομαι την πρόταση να μείνει για εγγραφή στην επόμενη συνεδρίαση.

Πάντως να έχει υπόψη το Σώμα ότι εγώ πιστεύω ότι εκκρεμεί στο Σώμα η πρόταση για συζήτηση του Φακέλου της Κύπρου και όχι το θέμα της Εξεταστικής Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, που είναι σοβαρότερο, κύριε Χατζηδημητρίου.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, εμείς βλέπουμε πως τίθεται το θέμα ως εξής: Αν δεν καταλήξουμε στη συνεδρία των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, τότε θα μπορεί να εγγραφεί προς συζήτηση το θέμα που έχει γράψει σήμερα ο κ. Χατζηδημητρίου. Απλώς δίδουμε μια πίστωση χρόνου στους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους, για να εξαντλήσουμε τις προσπάθειες όσον αφορά το άλλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Για να ξεκαθαρίσουμε το όλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορούμε να απαγορεύσουμε σε ένα Βουλευτή να εγγράψει ή να εγείρει ένα θέμα το οποίο θέλει;

Ο Βουλευτής κ. Δημήτρης Ηλιάδης ζητά την εγγραφή και παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών του ακόλουθου θέματος:

«Η μεταφορά και εγκατάσταση στην κατεχόμενη Κύπρο Βουλγαρομουσουλμάνων, η μεθόδευσή της από την Τουρκία και το καθεστώς Ντενκτάς και η κυβερνητική αντιμετώπιση της νέας τροπής του εποικισμού».

Είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα .....

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς να σας κατατοπίσω.

Έχει κάπως ξεπεραστεί το θέμα υπό την εξής έννοια: Ήδη έχει συγκληθεί η Επιτροπή Εξωτερικών. Μόλις λήφθηκε η επιστολή του κ. Ηλιάδη για εγγραφή

του θέματος και το πληροφορηθήκαμε, για να μη χαθεί χρόνος, κλήθηκε αμέσως η Επιτροπή Εξωτερικών, κάλεσε τους αρμόδιους Υπουργούς Εξωτερικών και Εσωτερικών με υπηρεσιακούς παράγοντες, μας δόθηκαν κάποιες εξηγήσεις και πληροφορίες και αποφασίστηκε το θέμα να παραμείνει μόνιμα στην Επιτροπή Εξωτερικών, για να το παρακολουθεί σε τακτά διαστήματα και να τυγχάνει ενημέρωσης από τα αρμόδια Υπουργεία. Γι' αυτό το λόγο - δεν ξέρω, απουσιάζει ο συνάδελφος - εκείνο απλώς που θέλω να πω είναι ότι το θέμα πλέον παραμένει μόνιμα στην Επιτροπή Εξωτερικών για παρακολούθηση. Ήδη έχει γίνει κατατόπιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήδη αυτεπάγγελτα η Επιτροπή Εξωτερικών το έχει εξετάσει και το έχει στην ημερήσια διάταξή της πάντοτε. Επομένως δε νομίζω ότι υπάρχει θέμα να το εγγράψουμε και πάλι το θέμα.

Αν θέλετε το εγγράφουμε και το παραπέμπουμε, για να συζητηθεί μαζί.... αφού είναι το ίδιο θέμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να παραπεμφθεί και να θεωρηθεί ότι η εξέταση από την Επιτροπή έγινε κατόπιν της παραπομπής αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, πολύ ωραία!

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και άλλωστε θα εξακολουθεί να το παρακολουθεί.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Είναι σχήμα πρωθύστερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αφού η εγγραφή του θέματος έδωσε την αφορμή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών να εξετάσει το θέμα αυτεπάγγελτα, είναι η εγγραφή του θέματος που τους έδωσε το κίνητρο.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά.

Προηγούμενα ο κ. Λυσσαρίδης ως Πρόεδρος της Βουλής είχε καλέσει τους Βουλευτές, όταν θέλουν να εγγράψουν θέματα, να τα εγγράφουν είτε στην Επιτροπή που ανήκουν είτε σ' αυτή που θέλουν να συζητηθούν. Κατά συνέπεια θα έλεγα ότι αυτή την υπόμνηση είναι καλά να την κάμετε προς όλους τους συναδέλφους, έτσι που όταν υπάρχει θέμα, να το εγγράφει ο κάθε Βουλευτής στην Επιτροπή που νομίζει ότι πρέπει να συζητηθεί, για να μην έρχεται εδώ και να έχουμε αυτή όλη την ιστορία πού να παραπεμφθεί, κτλ. Αφού δικαιούμαι εγώ ως Βουλευτής να πάω σε μια Επιτροπή και να γράψω το θέμα, γιατί να μην το κάμω εκεί;

Θα παρακαλούσα λοιπόν να υπομνησθεί αυτή η προηγούμενη έκκληση του Προέδρου κ. Λυσσαρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας πω, κύριε Πουμπουρή. Το ένα δεν αποκλείει το άλλο, διότι η εγγραφή των θεμάτων ενώπιον του Σώματος είναι συνταγματική διάταξη.

Επομένως αυτό το πράγμα δεν μπορούμε να το παρακάμψουμε. Και αν ένας Βουλευτής θέλει να ακουστεί το θέμα που θα εγγράψει ενώπιον της ολομέλειας, δεν μπορώ τώρα να του αφαιρέσω αυτό το δικαίωμα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Συμφωνούμε απόλυτα, κύριε Πρόεδρε. Εξάλλου υπάρχουν και ορισμένα θέματα πολύ σοβαρά, όπως είναι το θέμα αυτό των Βουλγαρομουσουλμάνων που είναι καλύτερα να έχουν τη σφραγίδα της παραπομπής από την ολομέλεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε παρακάτω, κύριοι.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Αλέξης Γαλανός ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της κυβέρνησης, όσον αφορά το ψήφισμα της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. μέσα στο 1989».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί επειγόντως για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

Αφού δεν υπάρχει ένσταση, το εγγράφω και το παραπέμπω στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. κ. Αλέξης Γαλανός ζητά όπως το θέμα «Η πορεία του εθνικού θέματος και οι προοπτικές του», το οποίο γράφτηκε για συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ από τις 14 περασμένου Απριλίου από την Κοινοβουλευτική του Ομάδα, κηρυχθεί επείγον και τύχει της σχετικής προτεραιότητας, ούτως ώστε να αρχίσει η συζήτησή του εντός του Οκτωβρίου.

Είναι ένα θέμα το οποίο είναι εγγεγραμμένο ήδη στο Κεφάλαιο Δ΄, αλλά ο κ. Γαλανός τώρα ζητά να κηρυχθεί επείγον.

Το θέμα είναι, να κηρυχθεί επείγον, αγαπητέ μου κύριε Γαλανέ, αλλά πότε θα συζητηθεί; Είναι προτιμότερο την προσεχή Πέμπτη, στη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών, να θέσετε το θέμα, ούτως ώστε να καθοριστεί μια ημερομηνία. Διότι πραγματικά πρέπει να συζητηθεί επειγόντως αυτό το θέμα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όπως έχετε υπόψη σας, κύριε Πρόεδρε, συζητήθηκε σήμερα και αποφασίστηκε - δεν έχουμε καμιά ένσταση - να κατατοπίσει προηγουμένως το Σώμα ο Υπουργός Εξωτερικών, μόλις επιστρέψει, και μετά να αρχίσει η συζήτηση. Βεβαίως τίθενται κάποια χρονικά πλαίσια. Εμείς θα θέλαμε, αν ήταν δυνατό, η κατατόπιση αυτή να γίνει μέχρι τέλος Οκτωβρίου, για να αρχίσει η συζήτηση το Νοέμβριο, νοουμένου ότι τέλη Νοεμβρίου-αρχές Δεκεμβρίου μπαίνουμε πλέον στη συζήτηση των Προϋπολογισμών. Και δε θα θέλαμε να χαθεί αυτή η προτεραιότητα που ζητούμε την οποία βλέπουμε να τοποθετείται Οκτώβριο-αρχές Νοεμβρίου.

Επομένως συμφωνούμε μαζί σας να το συζητήσουμε και πάλι στη σύσκεψη των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων ενόψει της ημερομηνίας που θα τεθεί ή που θα εισηγηθεί ο Υπουργός Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ή ίσως μπορέσουμε και το συζητήσουμε λίγο νωρίτερα.

Λοιπόν, ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ζητά την εγγραφή των πιο κάτω θεμάτων:

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Θεμάτων!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, πληθυντικός.

1. «Οι κίνδυνοι στην υγεία των κατοίκων και τα υδροφόρα στρώματα και το χρόνιο πρόβλημα της ρύπανσης (εδάφους και περιβάλλοντος) από τα απόβλητα του εργοστασίου βαφής, που λειτουργεί στην κοινότητα Ακακίου».

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το θέμα έχει εγγραφεί και συζητείται από την Επιτροπή Περιβάλλοντος. Αύριο μάλιστα έχει συνεδρία .....

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, όταν το ενέγραψα ήταν η θερινή περίοδος και παρακαλώ όπως παραπεμφθεί, αν θέλετε, στην Επιτροπή Περιβάλλοντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον ούτως ή άλλως εξετάζεται, παραπέμπεται και αυτό για να εξεταστεί.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αλλά όταν το ενέγραφα, κύριε Πρόεδρε, ήταν η περίοδος των θερινών διακοπών της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

2. «Οι άμεσοι κίνδυνοι στην υγεία των κατοίκων Ανθούπολης από τη χρήση (πιστοποιημένου και επίσημα) επικίνδυνου νερού από τις τρεις ιδιωτικές πηγές ύδρευσης της κοινότητας».

Πρέπει να παραπεμφθεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Υγείας, κύριε Πρόεδρε, διότι είναι μολυσμένο το νερό επίσημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υγείας, καλά.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Για το δεύτερο θέμα δεν υπάρχει καμιά ένσταση. Αλλά ήδη το πρώτο θέμα έχει παραπεμφθεί στην Επιτροπή Περιβάλλοντος η οποία θα το συζητήσει αύριο. Και θα ήθελα να κατατοπίσω τον κ. συνάδελφο ότι σήμερα, όπως ξέρετε, μας επισκέφθηκε στη συνεδρία των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων ο Υπουργός Εσωτερικών και μας κατατόπισε για τη σοβαρότητα πράγματι του θέματος. Διότι το θέμα αυτό του εργοστασίου βαφής είναι πάρα πολύ σοβαρό για την περιοχή. Γι' αυτό η εισήγηση είναι να παραμείνει στην Επιτροπή Περιβάλλοντος που το συζητά και έχει καθορίσει συνεδρία.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αυτό παραπέμφθηκε, κύριε Πρόεδρε, στην Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, αλλά εδώ ομιλείτε για Υγείας.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ναι, αλλά μετά το διαφοροποιήσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι το δεύτερο θέμα που παραπέμπεται στην Επιτροπή Υγείας.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εδώ λέει τα θέματα να παραπεμφθούν στην Επιτροπή Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, το υπ' αρ. 1 θα παραπεμφθεί στην Επιτροπή Περιβάλλοντος και το υπ' αρ. 2 θα παραπεμφθεί στην Επιτροπή Υγείας. Είναι καθαρό;

Μάλιστα.

Τα θέματα απορρέουν από Ερωτήσεις τις οποίες υπέβαλε και στις οποίες δε δόθηκαν ικανοποιητικές απαντήσεις.

Ο Βουλευτής κ. Γιαννάκης Ομήρου ζητά την εγγραφή και παραπομπή για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων του πιο κάτω θέματος:

«Η παρατηρούμενη καθυστέρηση προώθησης του χρονοδιαγράμματος για την κατασκευή νέου δρόμου Λεμεσού-Πάφου».

Εγγράφεται και παραπέμπεται.

Επίσης ο ίδιος Βουλευτής ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί για συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

Πιστεύω ότι είναι πολύ σοβαρό το θέμα. Εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

Ο κ. Γαλανός να επιληφθεί του θέματος, δηλαδή να συγκαλέσει σύντομα την Επιτροπή και να το θέσει.

Ο ίδιος Βουλευτής ζητά την εγγραφή και παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη μόνιμης σύνδεσης του Ρ.Ι.Κ. με την ελληνική τηλεόραση, η παρατηρούμενη καθυστέρηση και οι φήμες για παρεμβολή εμποδίων από κυπριακής πλευράς με στόχο τη ματαίωσή της».

Παραπέμπεται λοιπόν στην Επιτροπή Εσωτερικών, όπως το ζητά και ο εγγράφων το θέμα.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ - Αριστεράς κ. Ντίνος Κωνσταντίνου ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η ανάγκη εξάλειψης κάθε διάκρισης βάσει ιδεολογικών, πολιτικών ή άλλων κριτηρίων από την πρακτική των αρχών των βρετανικών βάσεων κατά την απασχόληση πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Αφού δεν υπάρχει ένσταση, το εγγράφω και το παραπέμπω στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η κα Ρήνα Κατσελλή ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η διαδικασία που έχει ακολουθηθεί στο διορισμό αδιόριστων πτυχιούχων στη Δημοτική Εκπαίδευση, που έχουν παρακολουθήσει το πρόγραμμα ταχύρρυθμης εκπαίδευσης και οι λόγοι του μικρού αριθμού προσλήψεων από αυτούς».

Εισηγείστε να το παραπέμψουμε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας; Πού είναι η κυρία Κατσελλή;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απουσιάζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι είναι στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Παιδείας.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μάλλον είναι Παιδείας. Όμως αναφορικά με το προηγούμενο θέμα που έχει εγγράψει ο κ. Κωνσταντίνου, αν και δε θα ήθελα να προσθέσουμε θέματα στην Επιτροπή Εξωτερικών -δηλαδή δεν είναι θέμα διεκδίκησης θεμάτων- όμως, αν πρόκειται να γίνουν κάποιες παραστάσεις προς τις βρετανικές βάσεις για τις δυσμενείς διακρίσεις κτλ., πιστεύω ότι θα έπρεπε να αναμιχθεί το Υπουργείο Εξωτερικών.

Επομένως μάλλον είναι θέμα της Επιτροπής Εξωτερικών και του Υπουργείου Εξωτερικών, παρά του Υπουργείου Εργασίας και της Επιτροπής Εργασίας, αν θέλουμε να πετύχουμε κάτι και να γίνουν κάποιες παρεμβάσεις.

Βεβαίως, αν επιμένουν οι συνάδελφοι να πάει στην Επιτροπή Εργασίας, δεν έχω καμιά ένσταση. Απλώς είναι εισήγηση που γίνεται, για να είναι αποτελεσματικές οι ενέργειες, διότι συμφωνώ με το θέμα που γράφτηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκείνο που έχει σημασία, κύριοι, είναι να φέρουμε αποτέλεσμα. Τώρα, αν θα το εξετάσει η μια Επιτροπή ή η άλλη, δεν έχει σημασία.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εξαρτάται ποιο κυβερνητικό τμήμα θα ασχοληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης που είναι και ίσως ο πλέον αρμόδιος.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό που εγείρεται με το εγγραφέν θέμα είναι ότι υπάρχουν διακρίσεις κατά την πρόσληψη και απασχόληση εργαζομένων στην περιοχή των βρετανικών βάσεων. Συνεπώς είναι θέμα το οποίο σχετίζεται με την απασχόληση και γι' αυτό υποβάλλεται η εισήγηση να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία είναι η αρμόδια Επιτροπή για θέματα απασχόλησης. Τι θα κάμει η κυβέρνηση ή ποιο Υπουργείο θα χειριστεί στη συνέχεια τα πορίσματα της Επιτροπής, είναι θέμα της κυβέρνησης. Αλλά η διερεύνηση πιστεύουμε ότι αποτελεί αρμοδιότητα της Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Δίγκλη. Νομίζω ότι ο κ. Γαλανός δεν είχε ισχυρές απόψεις πάνω σ' αυτό το θέμα. Όπως είπα, το θέμα είναι να φέρουμε αποτέλεσμα. Γι'

αυτό το λόγο παραμένει στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Το θέμα της κας Ρήνας Κατσελλή, αν και δε λέει πού θέλει να παραπεμφθεί, νομίζω ότι υπάγεται στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Παιδείας και γι' αυτό το λόγο το έχω ήδη παραπέμψει στην Επιτροπή Παιδείας.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Σαφώς Παιδείας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Βουλευτής κ. Χρίστος Σολωμής ζητά την εγγραφή και παραπομπή στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή του πιο κάτω θέματος:

«Η απαράδεκτη και χωρίς υπερβολή οικτρή κατάσταση του οδικού δικτύου της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου και των Κοκκινοχωριών γενικότερα και η άμεση και επιτακτική ανάγκη ουσιαστικής βελτίωσης και επέκτασης τούτου».

Το παραπέμπω ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων, αν και ο εγγράφων το θέμα δε λέει πού θέλει να παραπεμφθεί. Όμως, είναι καθαρό ότι πρόκειται για την Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξης: 6.55 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Αναφορά του Προεδρεύοντος της Βουλής κ. Γ. Λαδά στην επέτειο της Κυπριακής Ανεξαρτησίας.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Κυπριακής Τραπέζης Αναπτύξεως Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1988», οι σύντομες παρατηρήσεις των Βουλευτών κ. Α. Γαλανού, Τ. Χατζηδημητρίου και Ντ. Κωνσταντίνου πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως Τροποποιητικός με αρ. 3 του 1989).

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμου του 1988 Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 40) του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε πάνω στο θέμα (Π. Στυλιανού, Α. Γαλανός, Ντ. Κωνσταντίνου, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Ψυλλίδης, Μ. Παπαπέτρου, Ι. Μάτσης, Ε. Ευσταθίου, Προεδρεύων) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 31 του 1989).

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 41) του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε πάνω στο θέμα (Ο. Δημητρίου, Ε. Ευσταθίου, Α. Γαλανός, Α. Χρυσοστόμου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 32 του 1989).

7) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

8) Ερωτήσεις Βουλευτών (Εισήγηση για έκδοση των Απάντων του Νεόφυτου Ροδινού από το Υπουργείο Παιδείας - Αίτημα για βελτίωση του δρόμου Κάτω Μονής-Πλατανιστάσας - Η ανησυχητική αύξηση των πασχόντων από λευχαιμία και καρκίνο - Αίτημα για βελτίωση της λεωφόρου Κοροίβου και εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη συμβολή της με το δρόμο Λεμεσού-Πλατρών - Η ανάγκη ενίσχυσης της Υπηρεσίας Ελέγχου Αναχωρούντων Επιβατών του Αερολιμένα Λάρνακας με εκπαιδευμένο προσωπικό - Το θέμα της αποπληρωμής δανείων από κτηνοτρόφους της Αθηαίνου για υποστατικά που καταλήφθηκαν από τον Αττίλα - Αίτημα για βελτίωση του δρόμου Νικόκλειας-Αρμίνου-Φιλούσας - Η βιωσιμότητα της ΣΕΔΙΓΕΠ και το θέμα της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών - Η υποβάθμιση των εξωτερικών ιατρείων Καϊμακλίου - Αίτημα των κατοίκων Πολύστυπου για βελτίωση του δρόμου από το Διπόταμο μέχρι την κοινότητα - Η ανάγκη συστηματικής επίσκεψης γιατρού και νοσοκόμας στον Πολύστυπο - Εισηγήσεις για απάμβλυνση του συγκοινωνιακού προβλήματος της πόλης κι επαρχίας Λευκωσίας -Αιτήματα των κατοίκων του οικισμού αυτοστέγασης Κοτσιάτη -Αίτημα για δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης στον Κοτσιάτη - Η ανάγκη ένταξης των Αγριδιών στα δυσπραγούντα χωριά - Η ανάγκη λεωφορειακής εξυπηρέτησης κι εγκατάστασης τηλεφώνων στα σπίτια του οικισμού Άγιος Σπυρίδωνας - Αίτημα για επιδιόρθωση κι επέκταση της γέφυρας στο

χωριό Μένοικο - Η ανάγκη επισκέψεων Γεωργικών Λειτουργών στον Κάτω Αμίαντο και στην Ποταμίτισσα - Το πρόβλημα ανεργίας που δημιουργήθηκε στα γύρω χωριά από το κλείσιμο του Μεταλλείου Αμιάντου - Η ανάγκη επίσπευσης της δημιουργίας κτηνοτροφικής ζώνης στην Ποταμιά - Η ανάγκη κατεδάφισης ετοιμόρροπων κατοικιών στο Μοναγρούλλι - Η δυσμενής μεταχείριση της ΔΕΟΚ και η δίωξη μελών της στο Αεροδρόμιο Λάρνακας - Το θέμα της ασφάλειας των παιδιών του Δημοτικού Σχολείου Καλού Χωριού Κλήρου -Αίτημα για δημιουργία γηπέδου στον οικισμό Στρόβολος ΙΙ -Ενστάσεις της κοινότητας Τρεμιθούσας στη χρησιμοποίηση εύφορης γης του χωριού για επέκταση της Βιομηχανικής Ζώνης Πάφου- Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες κάτοικοι του οικισμού Ζήνων - Η έλλειψη ικανοποιητικού αποθηκευτικού χώρου για τα σιτηρά - Αντιδράσεις των κατοίκων Λακατάμιας για τον υπό μελέτη παρακαμπτήριο δρόμο Κ. Λακατάμιας-Δευτεράς - Οι πρόσφατες προσλήψεις έκτακτων Τεχνολόγων Νοσοκομειακού Εργαστηρίου στα Νοσοκομεία Λάρνακας και Παραλιμνίου - Η σκοπούμενη κατασκευή παρακαμπτήριου Οράς -Αίτημα κοινοτήτων της Πάφου για ικανοποιητική τηλεοπτική κάλυψη - Η σημειούμενη καθυστέρηση για εξέταση στον αξονικό τομογράφο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας - Η ανάγκη ισοπέδωσης της κοίτης του ποταμού Σερράχη - Το θέμα της επέκτασης των κερκίδων του Νέου Σταδίου Λάρνακας - Αίτημα για επιχορήγηση της Καλλιτεχνικής Χορωδίας-Ορχήστρας Λευκωσίας για συμμετοχή της σε Διεθνή Διαγωνισμό - Αίτημα της κοινότητας Μενοίκου για κατασκευή έργων αντιστήριξης στις όχθες του ποταμού Σερράχη - Παράνομες λατομεύσεις από ποταμούς που βρίσκονται στην περιοχή Μενοίκου και Περιστερώνας - Η κατοχή πλαστών δελτίων ταυτότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας από Τούρκους που εργάζονται στις ελεύθερες περιοχές - Παράπονο κατοίκου Ευρύχου για μη ικανοποιητική ιατρική περίθαλψη από το νοσοκομείο της κοινότητας - Η ανάγκη εγκατάστασης φώτων τροχαίας στη διασταύρωση των οδών Μνασιάδου και Στασικράτους στη Λευκωσία - Η αποστολή στο εξωτερικό ασθενών για οφθαλμολογικές εγχειρήσεις - Η ανάγκη αναβάθμισης της θέσης του Ερευνητή και δημιουργίας νέων θέσεων προαγωγής στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών - Η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος στο Τρόοδος από το μεταλλείο Αμιάντου - Η επάνδρωση και το έργο των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας - Η επίταξη από την Εθνική Φρουρά γης που ανήκει σε κάτοικο του Μαθιάτη και η προσφερθείσα αποζημίωση -Προβλήματα της κοινότητας Σιας από την ύπαρξη σ' αυτή χοιροτροφείου - Η ανάγκη λειτουργίας Ψυχιατρικής Κλινικής στο Νοσοκομείο Λάρνακας - Το θέμα της παραχώρησης Τ/Κ κλήρου στην Ποταμιά σε πρόσφυγες που δεν κατοικούν στην κοινότητα - Αίτημα για αύξηση της επιχορήγησης από τη Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας των πολιτιστικών εκδηλώσεων «Ιδάλεια» - Αίτημα για συμμετοχή Κυπρίων αρχαιολόγων στις ανασκαφές που διεξάγουν στην Κύπρο ξένες αρχαιολογικές αποστολές - Η ανάγκη δημιουργίας τοπικού αρχαιολογικού μουσείου στο Δάλι - Η ανάγκη συστηματικής καλλιέργειας των Κυπριακών Σπουδών στα πανεπιστήμια της Ελλάδας - Η ανάγκη τοποθέτησης φώτων τροχαίας στη συμβολή κοντά στην εκκλησία Τριχερούσα στο συνοικισμό Κάψαλος Λεμεσού - Η δαπάνη για την ασφαλτική επίστρωση του διαύλου του αεροδρομίου Λάρνακας - Η διαδικασία που ακολουθήθηκε για την επιδιόρθωση ζημιάς στο δυτικό κρηπίδωμα του λιμανιού της Λεμεσού - Η κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου Λάρνακας (Τμήμα Αραδίππου-Δεκέλειας) -Η ανάγκη τουριστικής ανάπτυξης των χωριών της Μαρα-

θάσας -Αίτημα της κοινότητας Αγ. Δημητρίου Μαραθάσας για αντικατάσταση των πετραύλακων με διασωληνώσεις - Αίτημα για ένταξη στο Σχέδιο Εκρίζωσης Αμπελιών των χωριών Καμινάρια και Τρεις Ελιές - Το θέμα της εγκατάστασης ιδιωτικών τηλεφώνων στα Καμινάρια - Η παρατηρούμενη ανεπάρκεια κλινών στο Νοσοκομείο Λεμεσού - Αίτημα για επέκταση των αγροτικών δρόμων και της αρδευόμενης περιοχής της Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς - Αίτημα για παροχή κυβερνητικής επιχορήγησης στα νηπιαγωγεία της Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς και της Αργάκας -Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές και ακριτικές κοινότητες - Η ανάγκη δημιουργίας κυματοθραυστών στις περιοχές Πωμού, Αγίας Μαρίνας και Αργάκας - Η ανάγκη ευθυγράμμισης της κοίτης των ποταμών του Πωμού και της Αγίας Μαρίνας - Η διακοπή των δρομολογίων της εταιρείας «Λεωφορεία Λευκωσίας Λτδ» κατά τα Σαββατοκυρίακα - Η καθυστέρηση στις εξετάσεις για απόκτηση άδειας οδηγού στη Λάρνακα και Αμμόχωστο - Η ανάγκη κρατικής ενίσχυσης του Θεατρικού Οργανισμού Κυπρίων Αθήνας (Θ.ΟΡ.Κ.Α.) - Η μη καταβολή αποζημίωσης σε ιδιοκτήτη γης που απαλλοτριώθηκε για την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού - Ο κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας στα κατεχόμενα - Η ηχορύπανση που προκαλούν βιομηχανίες στη Λάρνακα - Η ανάγκη κατασκευής αλιευτικού καταφυγίου στο Μαζωτό - Η συνεχής προμήθεια ψωμιού στην Εθνική Φρουρά από την Παγκύπρια Εταιρεία Αρτοποιών χωρίς προκήρυξη προσφορών -Η επέμβαση από οδηγούς ταξί στο μηχανισμό των ταξίμετρών τους για αλλοίωση του κομίστρου - Ο θεσμός της ενίσχυσης των αναξιοπαθούντων ανθρώπων του πνεύματος και της τέχνης - Η σύναψη από αλλοδαπούς εικονικών γάμων με Κυπρίους/ες για εξασφάλιση άδειας παραμονής - Η ανάγκη αξιοποίησης κυβερνητικών κτιρίων στη λεωφόρο Στρατηγού Τιμάγια στη Λάρνακα - Οι κίνδυνοι από την παράνομη δράση αλλοδαπών στην Κύπρο - Η ανάγκη καταπολέμησης της πιτυοκάμπης - Η τοποθέτηση σηματοδότησης προς το Πολιτικό σε ακατάλληλο τόπο - Η ανάγκη διαχωρισμού νέων οικοπέδων στον προσφυγικό οικισμό Τραχωνίου Λεμεσού - Ο τερματισμός της λειτουργίας των Εργαστηρίων Γενικής Κατάρτισης του ΚΕ.ΠΑ. σε διάφορους συνοικισμούς της Λάρνακας - Η ανάγκη καταπολέμησης της γυφτοκάμπης με αεροψεκασμούς στην περιοχή Πιτσιλλιάς -Αίτημα για ένταξη της κοινότητας Αγίου Κωνσταντίνου στο σύμπλεγμα των χωριών που παράγουν Α' ποιότητας κουμανδαρία -Αίτημα της κοινότητας Τρεμιθούσας για παραχώρηση κρατικής γης για κατασκευή γηπέδου - Η ανάγκη επεξήγησης στους αμπελουργούς της διαδικασίας της εκρίζωσης - Η καθυστέρηση καταβολής της στρεμματικής επιχορήγησης στους αμπελουργούς -Θέμα έλλειψης πόσιμου νερού στην κοινότητα Γαλαταριάς -Αίτημα για αντικατάσταση των φθαρμένων σωλήνων υδατοπρομήθειας στον Άγιο Γεώργιο - Το θέμα της ευθυγράμμισης-διαπλάτυνσης του δρόμου Αμαργέτης-Παναγιάς -Αίτημα για βελτίωση του δρόμου Γαλαταριάς-Κοιλίνειας - Η διαφύλαξη του εξοπλισμού του παλιού Νοσοκομείου Λάρνακας -Αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων αυτοστέγασης στον Άγιο Θεόδωρο Λάρνακας - Αίτημα προσφύγων κατοίκων του Αγίου Θεοδώρου για ένταξη Τ/Κ γης στο Έργο Βασιλικού-Πεντάσχοινου - Η ανάγκη να κηρυχθούν διατηρητέες ορισμένες κατοικίες της κοινότητας Δερύνειας - Η καθυστέρηση στην κατασκευή διυλιστηρίου νερού στη Λεμεσό - Αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων αυτοστέγασης στη Συκόπετρα - Αίτημα για ανόρυξη γεώτρησης στην περιοχή «Φτερόκαμπος» στη Συκόπετρα - Αίτημα για κατασκευή κοινοτικού γηπέδου στη Συκόπετρα - Αίτημα για κάλυψη πρόσθετων εκτάσεων από την πηγή «Αμμάτι» της κοινότητας Λεμόνας - Η συντήρηση των μωσαϊκών στην περιοχή Αγίου

Γεωργίου Πέγειας - Προβλήματα άρδευσης της περιοχής της κοινότητας Κινούσας - Η ανάγκη κατασκευής αποχετευτικού έργου στον Ασκά - Τα τηλεφωνικά τέλη που καταβάλλουν οι κάτοικοι Τεμπριάς για τοπικές κλήσεις - Η προτίμηση που πρέπει να επιδεικνύεται στη μετάκληση Ελλήνων επιστημόνων σε θέματα ενέργειας και περιβάλλοντος - Τα κριτήρια πρόσληψης και προαγωγής στην Α.Η.Κ. - Η ανάγκη καταβολής αποζημιώσεων από τον Ο.Γ.Α. σε πληγέντες από δυσμενείς καιρικές συνθήκες γεωργούς του Κοτσιάτη - Αίτημα για κατασκευή πρόσβασης προς το Μαθιάτη για τους προερχόμενους από τη Λεμεσό - Αίτημα της κοινότητας Μαθιάτη για βελτίωση της κύριας στροφής του δρόμου προς Λυθροδόντα - Η ανάγκη ασφαλτόστρωσης του δρόμου Σιας-Μαθιάτη - Αίτημα για ανάληψη από το κράτος της λειτουργίας του νηπιαγωγείου του Μαθιάτη - Η συντήρηση του κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου Αγίας Φύλαξης - Το θέμα της αναγνώρισης της προϋπηρεσίας ειδικών αστυνομικών που διορίζονται στη δημόσια υπηρεσία ή στους ημικρατικούς οργανισμούς - Το θέμα αποφοίτων Λυκείου που αγνοούσε στοιχειώδεις γεωγραφικές γνώσεις - Το θέμα του επαναπατρισμού της συλλογής Cesnóla και άλλων κυπριακών αρχαιοτήτων από το Μητροπολιτικό Μουσείο της Νέας Υόρκης -Το θέμα της ανέγερσης νέων οικημάτων των Κέντρων Νεότητας -Αίτημα για αντικατάσταση ντεπόζιτων νερού σε πολυκατοικίες του οικισμού Άγιος Γεώργιος Παλουριώτισσας - Παράπονα κατοίκων του οικισμού Ανθούπολης - Το οξύτατο υδρευτικό πρόβλημα της Ανθούπολης - Η προκαλούμενη από παρακείμενο ιχθυοτροφείο θαλάσσια ρύπανση στην περιοχή του ποταμού Λιοπετρίου - Προβλήματα των συνοικισμών και των αυτοστεγάσεων της περιοχής Λατσιών - Προβλήματα των προσφύγων κατοίκων της Επισκοπής - Προβλήματα των προσφύγων κατοίκων Τραχωνίου - Παράνομα υποστατικά παραλιακού ξενοδοχείου στο δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας - Οι ανακοινώσεις της Παγκύπριας Γυναικείας Κίνησης «Επιστροφή» από το ΡΙΚ - Η ανάγκη λειτουργίας σε εικοσιτετράωρη βάση του Νοσοκομείου Ευρύχου - Η ανάγκη ενίσχυσης με διοικητικό και γραφειακό προσωπικό του Γραφείου Επάρχου Ευρύχου - Αίτημα για ανέγερση υποστατικών στην κοινότητα Ευρύχου για τις ανάγκες της αστυνομικής διεύθυνσης - Αιτήματα των κατοίκων Ευρύχου -Αίτημα για επιτόπου διεκπεραίωση ένορκων δηλώσεων κατά την ημέρα της λειτουργίας του Δικαστηρίου στην Ευρύχου - Αίτημα για λειτουργία Γραφείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στην Ευρύχου -Αίτημα για κατάργηση της απαγορευτικής λωρίδας στο δρόμο Ευρύχου-Καρβουνά - Η ανάγκη λειτουργίας ταχυδρομικού γραφείου στην Ευρύχου - Η ανάγκη ενίσχυσης της υδατοπρομήθειας της Ευρύχου - Αίτημα της κοινότητας Δαλιού για ανέγερση κοινοτικού μεγάρου - Το θέμα της διαμόρφωσης συγκοινωνιακού κόμβου στη συμβολή των οδών Χαλκάνορος και Γρίβα Διγενή στο Δάλι - Αίτημα για δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής στο Δάλι - Η κατασκευή πεζοδρομίων στις οδούς Χαλκάνορος και Αδώνιδος στο Δάλι - Αίτημα της κοινότητας Δαλιού για αναθεώρηση της οικιστικής ζώνης στην περιοχή Ηλιούπολης - Η ανάγκη υδροδότησης και κατασκευής οδικού δικτύου στη βιομηχανική ζώνη Δαλιού - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Δαλιού-8ου μιλιοδείκτη του παλιού δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού - Η ανάγκη υδροδότησης και κατασκευής οδικού δικτύου στην κτηνοτροφική ζώνη Δαλιού - Αίτημα για κατασκευή αποχετευτικού συστήματος και αντιπλημμυρικού έργου στην οδό Χαμάτσου στο Δάλι - Το θέμα της ανέγερσης αθλητικού κέντρου στο Δάλι - Ο διορισμός πτυχιούχων στη δημοτική εκπαίδευση - Οι μικρές ποσότητες ποντικοφάρμακου που παραχωρούνται στους γεωργούς - Η έλλειψη γραφέα και ο μικρός αριθμός εξεταστών στο Τμήμα Εξεταστών Οδηγών Λεμεσού -Προβλήματα από τη μετεκπαίδευση

του διορισθησόμενου καθηγητικού προσωπικού στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο - Αίτημα για δημιουργία μουσείου Πετράκη Κυπριανού στην Ορά - Η ύπαρξη ρωγμών σε αριθμό σπιτιών του οικισμού Ανθούπολης - Οι υπερεκχειλίζοντες βόθροι στον οικισμό Ανθούπολης - Το θέμα της παραχώρησης ιδιόκτητων κατοικιών σε 16 άτομα στο χωριό 'Αλασσα - Το θέμα του καθορισμού πολεοδομικών ζωνών στην κοινότητα της 'Αλασσας - Η ανάγκη τουριστικής αξιοποίησης της κοινότητας Συλίκου - Το θέμα της ανύψωσης και διαπλάτυνσης του γεφυριού που ενώνει το Μονάγρι με τον 'Αγιο Γεώργιο Συλίκου - Η εκτέλεση κεντρικού αποχετευτικού συστήματος στην 'Αλασσα - Η επικίνδυνη αύξηση του αριθμού του εντόμου Leaf Hopper - Το θέμα της κατασκευής γεφυριών μέσα και κοντά στην κοινότητα Λετύμπου - Η επιδιόρθωση του δρόμου Λετύμπου-Πιθαρκού-Καλλέπειας - Αίτημα της κοινότητας Τσάδας για μετατροπή του παλιού αστυνομικού σταθμού σε νηπιαγωγείο - Το θέμα της αναστήλωσης της παλιάς βρύσης στη Λετύμπου - Το θέμα της επέκτασης του κοιμητηρίου της κοινότητας Τσάδας - Η συντήρηση του ιστορικού μοναστηριού «Σταυρός της Μίθθας» - Αίτημα για ασφαλτόστρωση του δρόμου που οδηγεί στο μοναστήρι «Σταυρός της Μίθθας» - Αίτημα για άρδευση γης της κοινότητας Κοίλης από το φράγμα «Μαυροκόλυμπος» - Αίτημα της κοινότητας Τσάδας για αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών - Το θέμα της κατεδάφισης ετοιμόρροπων σπιτιών στην Τσάδα - Η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της κατασκευής του δρόμου Κοίλης-Αγίου Νεοφύτου -Αίτημα για εκτέλεση υδρευτικού και αρδευτικού έργου στη Λεμόνα - Το θέμα της αποζημίωσης πληγέντων αμπελουργών της Χούλου και Λεμόνας - Αίτημα της κοινότητας Χούλου για συμπερίληψή της στο αρδευτικού έργο «Αγυιάς» - Αίτημα για κατασκευή ενισχυτικών διατρήσεων στο αρδευτικό έργο «Καρταβίνας» - Η ευθυγράμμιση του δρόμου Λυσού-Πόλεως Χρυσοχούς - Η βελτίωση του δρόμου Σταυρού Ψώκας-Λυσού - Ο αποδεκατισμός φυτειών στην κοινότητα Λυσού από επιδρομές αγρινών - Αίτημα για ολοκλήρωση ανορυχθείσας διάτρησης παρά την κοινότητα Λυσού - Αίτημα για παροχή αποζημιώσεων σε ανομβριόπληχτους γεωργούς Περιστερώνας Πάφου - Οξύ πρόβλημα πόσιμου νερού στην Περιστερώνα - Αίτημα για ανόρυξη γεωτρήσεων στην περιοχή «Ρύμια» Περιστερώνας - Αίτημα Περιστερώνας για περιοδική επίσκεψη σ' αυτή γιατρού - Το θέμα της προστασίας των φυτειών των γεωργών Παναγιάς από τα αγρινά - Αίτημα για παροχή αποζημιώσεων σε πληγέντες από τον καύσωνα αμπελουργούς της Πάφου - Το οξύτατο υδρευτικό πρόβλημα της Παναγιάς - Οι ζημιές που προκλήθηκαν στο δρόμο Λεμεσού-Αγρού από τις βροχές του περασμένου χειμώνα - Η καθυστέρηση στη λειτουργία της Κυπριακής Βιβλιοθήκης -Προβλήματα στη λειτουργία του Περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου «Ιαματικής» - Προβλήματα επιβίωσης των προσφυγικών ποδοσφαιρικών σωματείων - Αίτημα για σύσταση Μουσείου Ανατολικής Τέχνης - Αίτημα των καταστηματαρχών που γειτνιάζουν με την «πράσινη γραμμή» για μείωση των δημοτικών φόρων - Αίτημα για λειτουργία κρατικών γραφείων στην παλιά Λευκωσία - Η ανάγκη τουριστικής αξιοποίησης του τζαμιού παρά την εκκλησία Φανερωμένης στη Λευκωσία - Αίτημα για αξιοποίηση του παλιού κτιρίου της Ηλεκτρικής στην παλιά Λευκωσία - Αίτημα για επέκταση της Λαϊκής Γειτονιάς Λευκωσίας - Η ανάγκη δημιουργίας πρόσθετων χώρων στάθμευσης στην παλιά Λευκωσία - Η ανάγκη εκτέλεσης ορισμένων οδικών έργων στη Μέσα Γειτονιά - Τα υπερεκχειλίζοντα λύματα του εργοστασίου Κάρλσμπεργκ - Αίτημα για παραχώρηση χαλίτικης γης στον οικισμό Στρόβολος ΙΙ για δημιουργία γηπέδου - Το θέμα της στελέχωσης των ξένων αρχαιολογικών αποστολών με Κύπριους αρχαιολόγους - Πληροφορία για παρακο-

λούθηση τηλεφωνικών συνδιαλέξεων κρατικών υπηρεσιών από ξένες μυστικές υπηρεσίες - Η υποχώρηση τοίχου αντιστήριξης στο δρόμο Προδρόμου-Πλατρών - Οδικά προβλήματα της κοινότητας Προδρόμου - Η καθυστέρηση στην καταβολή αποζημίωσης σε γεωργούς που έχασαν τα δέντρα τους κατά την κατασκευή του φράγματος του Κούρρη - Ο κίνδυνος μόλυνσης των υδροφόρων στρωμάτων από τα απόβλητα του εργοστασίου Βαφής στο Ακάκι -Απαράδεκτες ρατσιστικές ερωτήσεις στο ερωτηματολόγιο της αίτησης για εργοδότηση Κυπρίων από τις βρετανικές βάσεις - Η ανάγκη αναβάθμισης του μαθήματος της ιστορίας της Κύπρου στα Γυμνάσια και Λύκεια - Πρόβλημα ύδρευσης του Καλού Χωριού Κλήρου - Πληροφορίες για διακίνηση ναρκωτικών από την Πύλα -Η παροχέτευση εργοστασιακών λυμάτων στον ποταμό Κλήμο - Η μη εφαρμογή από την κυβέρνηση του ψηφίσματος της πλειοψηφίας της Βουλής για υποβολή αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ - Η παραβίαση από τουρκικά στρατεύματα της ουδέτερης ζώνης στην περιοχή του Αγίου Κασσιανού - Πληροφορίες για παράκαμψη του Προέδρου και του Δ.Σ. της Α.Η.Κ. και για καταβολή από την Αρχή ποσών χωρίς την εξουσιοδότηση της Βουλής - Πρόταση για τη δημιουργία μιας ενιαίας αρχής, υπεύθυνης για το σχεδιασμό και τη συντήρηση του οδικού δικτύου - Αίτημα της κοινότητας Γαλάτας για διαχωρισμό οικοπέδων παρά την Παναγία της Πόδύθου - Αίτημα για αξιοποίηση του πρώην γηπέδου της Γαλάτας - Η ανάγκη αντικατάστασης και επέκτασης του συστήματος υδατοπρομήθειας της Γαλάτας - Αίτημα για αποκαθαρισμό της κοίτης του ποταμού Κλάριου - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Έσω Γαλάτας - Η μη αποπληρωμή ελαιοπαραγωγών του Λυθροδόντα για το προϊόν που παρέδωσαν - Η ανάγκη λειτουργίας νέου Κτηματολογίου Αμμοχώστου - Η αγορά από ξένους κεφαλαιούχους τεράστιας έκτασης γης στο Χα Ποτάμι - Η διοχέτευση ακατάλληλου νερού σε οικόπεδα που διαχωρίστηκαν στην Ανθούπολη - Η αγορά τεράστιων εκτάσεων γης από ξένους επιχειρηματίες -Προβλήματα των συνοικισμών αυτοστέγασης Λατσιών - Αίτημα για δημιουργία κοινοτικού γηπέδου στο Μουτουλλά - Αίτημα για ηλεκτροφωτισμό των κέντρων από τον Ορκόντα μέχρι τον Καλοπαναγιώτη - Η επικίνδυνη ολισθηρότητα του εσωτερικού δρόμου Μουτουλλά προς την Κρύα Βρύση - Η μη ύπαρξη εξωτερικού τουρισμού στη Μαραθάσα - Αίτημα για παραχώρηση αποζημιώσεων στους χαλαζόπληκτους φρουτοπαραγωγούς Μαραθάσας - Αίτημα των φρουτοπαραγωγών Μουτουλλά για συσκευασία ή/και χυμοποίηση των προϊόντων τους - Αίτημα τών κατοίκων Μαραθάσας για αναβάθμιση του υγειονομικού κέντρου Πεδουλά ή αυτού της Ευρύχου - Οι προσπάθειες αντιστήριξης των βράχων που επικρέμονται της κοινότητας Μουτουλλά - Αίτημα για σύσταση Τεχνικής Σχολής στη Σολιά ή στη Μαραθάσα - Αίτημα για αύξηση των κονδυλιών για κατασκευή αγροτικών δρόμων - Η ανάγκη αποκατάστασης της συγκοινωνίας μεταξύ Καλοπαναγιώτη, Μουτουλλά, Οίκου και Λευκωσίας - Το θέμα της αντικατάστασης των φυτειών της Μαραθάσας που πλήγηκαν από το βακτηριολογικό κάψιμο - Η εκμετάλλευση των κτηνοτρόφων και παραγωγών από τους μεσάζοντες - Οι προδιαγραφές του Συμβουλίου Τροφίμων για τη μουσταλευριά - Το θέμα της ελεύθερης ραδιοφωνίας - Η ανησυχητική αύξηση της εγκληματικότητας στις τουριστικές περιοχές και ιδιαίτερα στη Λεμεσό - Προβλήματα ύδρευσης της Ανθούπολης - Αίτημα για κατασκευή υπέργειας ή υπόγειας διάβασης στο Ακάκι - Η εκμετάλλευση των παραγωγών Φαρμακά από τους φρουτέμπορους και φθαρτέμπορους - Αίτημα για κατασκευή γηπέδου στο Φαρμακά - Η ανάγκη εξόρυξης νέας γεώτρησης στο Φαρμακά - Αίτημα της κοινότητας Φαρμακά για παροχή διευκολύνσεων στην ηλεκτροδότηση των νέων υποστατικών - Αίτημα για επέ-

κταση του Δημοτικού Σχολείου Φαρμακά - Η ασφαλτόστρωση/διεύρυνση του δρόμου Φαρμακά-Οδούς - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Φαρμακά-Μαχαιρά και Φαρμακά-Συκόπετρας - Το θέμα της συμπλήρωσης του αρδευτικού έργου Παραμαλιού-Αυδήμου - Η πώληση σε ξένους κεφαλαιούχους μεγάλης έκτασης γης στο Χα Ποτάμι - Η ασφαλτόστρωση των δρόμων της κοινότητας Λυμπιών - 'Αστοχα δημοσιεύματα του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων - Η παρατηρούμενη πρόσφατα καλλιέργεια αντιαραβικού κλίματος - Προβλήματα από την πρόσφατη υπουργική απόφαση για καθιέρωση κλιμακωτού ωράριου - Η ύπαρξη πειρατικών αυτοκινήτων ενοικίασης - Οι πρόσφατοι 32 διορισμοί επιστατών σε συντάξιμες θέσεις - Αίτημα των Λυμπιών για συμπερίληψή τους στις πληγείσες από την τουρκική εισβολή κοινότητες - Το πρόβλημα της διάθεσης λεμονιών - Οι μειωμένες φέτος τιμές των επιτραπέζιων σταφυλιών ποικιλίας Καρδινάλιου και Γκολτ - Η συντήρηση και ευθυγράμμιση του δρόμου Μαραθούντας - 'Αρμου - Το θέμα της επέκτασης του τηλεφωνικού δικτύου της κοινότητας 'Αρμου - Το υδρευτικό πρόβλημα της κοινότητας 'Αρμου - Η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στη Νικόκλεια - Το θέμα της νομιμοποίησης και απρόσκοπτης λειτουργίας του σιλό στη Νικόκλεια - Η κατασκευή του δρόμου Ξερού - Τροόδους - Προβλήματα των κατοίκων των ακινήτων Γεωργιάδη στις Κόκκινες Στροβόλου - Η ανάγκη αναβάθμισης της υπηρεσίας Πρώτων Βοηθειών - Η εγκατάσταση νέου τύπου φώτων τροχαίας στην περιοχή Μονοβόλικος Λεμεσού -Προβλήματα του 15ου Δημοτικού Σχολείου Λεμεσού - Το θέμα των χαμηλότοκων στεγαστικών δανείων που παραχώρησε το κράτος στους εκτοπισθέντες δημόσιους υπάλληλους και εκπαιδευτικούς - Η ακαταλληλότητα των αλιευτικών καταφυγίων - μαρίνων της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου - Η ανάγκη βελτίωσης και επέκτασης του οδικού δικτύου των Κοκκινοχωριών - Η εμφάνιση επιδημιών σε στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς - Η εφαρμογή των Κανονισμών περί ομοιόμορφης μαθητικής στολής στο γυμνάσιο και λύκειο - Πρόβλημα ασφαλούς προσπέλασης των μαθητών στο Γ' Δημοτικό Σχολείο Παλουριώτισσας - Το θέμα της ασφαλούς προσπέλασης των μαθητών στοιχειώδους εκπαίδευσης στα σχολεία τους - Αίτημα των ιδιωτικών υπαλλήλων για κατάργηση της μεσημβρινής αργίας από τις 23 Σεπτεμβρίου - Η καταστρατήγηση κεκτημένων δικαιωμάτων των πολυτέκνων).

9) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Αίτημα για αντικατάσταση ντεπόζιτων νερού σε πολυκατοικίες του οικισμού 'Αγιος Γεώργιος Παλουριώτισσας - Η προκαλούμενη από παρακείμενο ιχθυοτροφείο θαλάσσια ρύπανση στην περιοχή του ποταμού Λιοπετρίου - Προβλήματα των προσφύγων κατοίκων Τραχωνίου - Παράνομα υποστατικά παραλιακού ξενοδοχείου στο δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας - Η ανάγκη λειτουργίας σε εικοσιτετράωρη βάση του Νοσοκομείου Ευρύχου - Αιτήματα των κατοίκων Ευρύχου - Αίτημα για επιτόπου διεκπεραίωση ένορκων δηλώσεων κατά την ημέρα της λειτουργίας του Δικαστηρίου στην Ευρύχου - Αίτημα για λειτουργία Γραφείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στην Ευρύχου - Η ανάγκη λειτουργίας ταχυδρομικού γραφείου στην Ευρύχου - Το θέμα της διαμόρφωσης συγκοινωνιακού κόμβου στη συμβολή των οδών Χαλκάνορος και Γρίβα Διγενή στο Δάλι - Το θέμα της ανέγερσης αθλητικού κέντρου στο Δάλι - Ο διορισμός πτυχιούχων στη δημοτική εκπαίδευση - Η έλλειψη γραφέα και ο μικρός αριθμός εξεταστών στο Τμήμα Εξεταστών Οδηγών Λεμεσού - Προβλήματα από τη μετεκπαίδευση του διορισθησόμενου καθηγητικού προσωπικού στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο - Η ύπαρξη ρωγμών σε αριθμό σπιτιών του οικισμού Ανθούπολης - Αίτημα για ασφαλτόστρωση του δρόμου που οδηγεί

στο μοναστήρι «Σταυρός της Μίθθας» -Αίτημα για άρδευση γης της κοινότητας Κοίλης από το φράγμα «Μαυροκόλυμπος» - Αίτημα για εκτέλεση υδρευτικού και αρδευτικού έργου στη Λεμόνα - Αίτημα για ολοκλήρωση ανορυχθείσας διάτρησης παρά την κοινότητα Λυσού - Αίτημα για ανόρυξη γεωτρήσεων στην περιοχή «Ρύμια» Περιστερώνας - Η καθυστέρηση στη λειτουργία της Κυπριακής Βιβλιοθήκης -Προβλήματα επιβίωσης των προσφυγικών ποδοσφαιρικών σωματείων - Αίτημα για λειτουργία κρατικών γραφείων στην παλιά Λευκωσία - Πληροφορία για παρακολούθηση τηλεφωνικών συνδιαλέξεων κρατικών υπηρεσιών από ξένες μυστικές υπηρεσίες - Η ανάγκη αναβάθμισης του μαθήματος της ιστορίας της Κύπρου στα Γυμνάσια και Λύκεια).

10) Έκθεση για το θέμα «Οι απολύσεις δεσμοφυλάκων και τα απεργιακά μέτρα που λήφθηκαν», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Π. Στυλιανού πάνω στο θέμα και ομόφωνη έγκριση αυτής.

11) Έκθεση για το θέμα «Οι καταστροφές των αμπελιών από την ευδεμίδα, η εκμετάλλευση και ο μη αποτελεσματικός έλεγχος των φαρμάκων, η ανάγκη αεροψεκασμών στα αμπέλια και όπου αλλού είναι δυνατό» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

12) Έκθεση για το θέμα «Η ανάγκη δημιουργίας αίθουσας εκθεμάτων στην ακριτική περιοχή Δερύνειας, με τη μακέτα της πόλης της Αμμοχώστου, τα αξιοθέατά της, τους αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής, ζωγραφικούς πίνακες και άλλα, με σκοπό την προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού τουριστών και ξένων αντιπροσωπειών, έτσι που να ενισχυθεί η διεθνής διαφώτιση προς όφελος του αγώνα του λαού μας» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

13) Έκθεση για το θέμα «Η καλλιεργήσιμη χαλίτικη γη, η διαχείρισή της και η ανάγκη παραχώρησής της στους αγρότες» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

14) Έκθεση για το θέμα «Η οικονομική συντήρηση και χρήση των κυβερνητικών εκσκαφέων και η ανάγκη αύξησης του αριθμού τους» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

15) Έκθεση για τα ακόλουθα θέματα:

(α) «Οι πριν από την τουρκική εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τουρκική εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων.»

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο».

(δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών» και η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Στυλιανού, Ι. Κατσουνωτός, Μ. Πουμπουρής, Χρ. Σολωμής).

15α) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Γαλανός, Προεδρεύων) πάνω σε διαδικαστικό θέμα μετά από παρατήρηση του κ. Κουρτελλάρη ότι παραβιάστηκε η συμφωνία των κομμάτων να μη διεξαχθεί συζήτηση στα θέματα αυτά.

15β) Απόφαση του Σώματος μετά από συζήτηση (Τ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Σολωμής, Α. Γαλανός, Π. Στυλιανού, Προεδρεύων, Χρ. Κουρτελλάρης) για παραμονή των θεμάτων στην ημερήσια διάταξη λόγω της απουσίας σε κοινοβουλευτική αποστολή των εισηγητών τους.

16) Έκθεση για το θέμα «Οι τεράστιες ζημιές και ταλαιπωρίες που υφίστανται οι κάτοικοι της περιοχής ΝΑΑΦΙ Τσιρείου της πόλης της Λεμεσού από τις συχνές πλήμμυρες που προκαλούνται από τις βροχές λόγω έλλειψης αποχετευτικού συστήματος και άλλων αιτίων και τρόποι αντιμετώπισης της κατάστασης» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

17) Έκθεση για το θέμα «Η οξεία έλλειψη προσωπικού στην τουριστική βιομηχανία της ελεύθερης Αμμοχώστου, οι άμεσοι και σοβαροί κίνδυνοι που προκύπτουν και η ανάγκη για έγκαιρη αντιμετώπιση του προβλήματος από τους αρμοδίους» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

18) Έκθεση για το θέμα «Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εγκλωβισμένοι από την καταπίεση των τουρκικών δυνάμεων κατοχής και του ψευδοκράτους Ντενκτάς» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

19) Έκθεση για το θέμα «Χορήγηση άδειας λειτουργίας πρατηρίου πετρελαιοειδών σε εκτοπισμένους που ασκούσαν το επάγγελμα αυτό πριν από την τούρκικη εισβολή» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

20) Έκθεση για το θέμα «Το οξύτατο πρόβλημα της διάθεσης της φετινής παραγωγής πορτοκαλιών τύπου Βαλέντσια» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

21) Έκθεση για το θέμα «Το πρόβλημα της διάθεσης των καρπουζιών» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

22) Έκθεση για το θέμα «Η αδυναμία του Οργανισμού Προτύπων να εφαρμόζει τα πρότυπα λόγω νομικών κωλυμάτων ή να καλύψει κι άλλα προϊόντα με τα πρότυπα, με σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία του λαού και στην οικονομία του τόπου», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Χρυσοστόμου, Α. Ψυλλίδης, Προεδρεύων, Α. Γαλανός, Π. Κόλοκος, Κ. Παναγίδης) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

23) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Ανάληψη συστηματικής πρωτοβουλίας για επιστροφή στην Κύπρο χιλιάδων ανεκτίμητης αξίας έργων τέχνης (από τα αριστουργήματα της αρχαϊκής εποχής μέχρι τους θησαυρούς της Λάμπουσας), που σύλησε και πούλησε στο Μητροπολιτικό Μουσείο Νέας Υόρκης ο γνωστός αρχαιοκάπηλος Luigi Palma di Cesnola».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού).

(β) «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες».

(Θέμα εγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Μ. Χριστοφίδη, Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτα και Τ. Χατζηδημητρίου).

(γ) «Η μεταφορά και εγκατάσταση στην κατεχόμενη Κύπρο Βουλγαρομουσουλμάνων, η μεθόδευσή της από την Τουρκία και το καθεστώς

Ντενκτάς και η κυβερνητική αντιμετώπιση της νέας τροπής του εποικισμού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη).

(δ) «Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της κυβέρνησης όσον αφορά το ψήφισμα της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. μέσα στο 1989».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

(ε) «Οι κίνδυνοι στην υγεία των κατοίκων **και** στα υδροφόρα στρώματα και το χρόνιο πρόβλημα της ρύπανσης (εδάφους και περιβάλλοντος) από τα απόβλητα του εργοστασίου βαφής που λειτουργεί στην κοινότητας Ακακίου».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού).

(στ) «Οι άμεσοι κίνδυνοι στην υγεία των κατοίκων Ανθούπολης από τη χρήση (πιστοποιημένου και επίσημα) επικίνδυνου νερού από τις τρεις ιδιωτικές πηγές ύδρευσης της κοινότητας».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού).

(ζ) «Η παρατηρούμενη καθυστέρηση προώθησης του χρονοδιαγράμματος για την κατασκευή νέου δρόμου Λεμεσού-Πάφου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου).

(η) «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου).

(θ) «Η ανάγκη μόνιμης σύνδεσης του Ρ.Ι.Κ. με την ελληνική τηλεόραση, η παρατηρούμενη καθυστέρηση και οι φήμες για παρεμβολή εμποδίων από κυπριακής πλευράς με στόχο τη ματαίωσή της».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου).

(ι) «Η ανάγκη εξάλειψης κάθε διάκρισης βάσει ιδεολογικών, πολιτικών ή άλλων κριτηρίων από την πρακτική των αρχών των βρετανικών βάσεων κατά την απασχόληση πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ντίνου Κωνσταντίνου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς).

(ια) «Η διαδικασία που έχει ακολουθηθεί στο διορισμό αδιόριστων πτυχιούχων στη Δημοτική Εκπαίδευση, που έχουν παρακολουθήσει το πρόγραμμα ταχύρρυθμης εκπαίδευσης και οι λόγοι του μικρού αριθμού προσλήψεων από αυτούς».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή).

(ιβ) «Η απαράδεκτη και χωρίς υπερβολή οικτρή κατάσταση του οδικού δικτύου της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου και των Κοκκινοχωριών γενικότερα και η άμεση και επιτακτική ανάγκη ουσιαστικής βελτίωσης και επέκτασης τούτου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Σολωμή).

24) Διεξαγωγή συζήτησης (Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Γαλανός, Προεδρεύων, Α. Ανδρέου, Ντ. Κωνσταντίνου) μετά από εισήγηση του κ. Χατζηδημητρίου να συζητηθεί στην ολομέλεια το θέμα του Φακέλου της Κύπρου.

25) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Μ. Πουμπουρής, Προεδρεύων, Α. Γαλανός) αναφορικά με τη διαδικασία εγγραφής θεμάτων προς συζήτηση.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 12ης Οκτωβρίου 1989

('Ωρα ενάρξεως: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 2)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν προχωρήσουμε στην ημερήσια διάταξη θά 'θελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Επιλογής στη σημερινή της συνεδρία αποφάσισε τη σύσταση Ειδικής Επιτροπής για την αποκατάσταση θεσμών και αξιών. Τα μέλη αυτής της Επιτροπής θα είναι οι κ. Ιωάννης Μάτσης, Αλέξης Γαλανός, Μιχάλης Παπαπέτρου και Τάκης Χατζηδημητρίου.

Επίσης, ύστερα από παράκληση του Δημοκρατικού Κόμματος, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Επιλογής έκανε ορισμένες ανασυνθέσεις στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών με την αντικατάσταση του κυρίου Δημητριάδη από τον κύριο Παναγιώτου.

Στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ορίζεται τώρα ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου στη θέση του κ. Γεώργιου Χαραλαμπίδη και στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων ο κ. Γεώργιος Χαραλαμπίδης στη θέση του κ. Ανδρέα Παναγιώτου.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Παγκυπρίου Συμβουλίου Ευημερίας Νόμος του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ Ο ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Σεπτεμβρίου 1989. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, η Πρόεδρος και άλλοι αξιωματούχοι του Παγκύπριου Συμβουλίου Ευημερίας και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ. Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εκχώρηση νομικής οντότητας στο Παγκύπριο Συμβούλιο Ευημερίας για να μπορέσει να ανταποκριθεί δεόντως στην αποστολή του.

Σύμφωνα με τις επιμέρους πρόνοιες της ειδικής νομοθεσίας που προτείνεται, το Παγκύπριο Συμβούλιο Ευημερίας αναγνωρίζεται από την Κυπριακή Δημοκρατία ως Σώμα Εθελοντικής Βοήθειας και θεωρείται επικουρικό της αρμόδιας κρατικής υπηρεσίας και άλλων σχετικών Υπηρεσιών στον τομέα της κοινωνικής ευημερίας. Το Συμβούλιο αυτό θα καλύπτει όλες τις οργανώσεις εθελοντικής προσφοράς και θα συντονίζει τις δραστηριότητές τους.

Πιο συγκεκριμένα οι αντικειμενικοί σκοποί του Συμβουλίου συνοψίζονται στα πιο κάτω:

(α) Την επισήμανση και προβολή κοινωνικών προβλημάτων και αναγκών και την ενεργό συμβολή στον κοινωνικό προγραμματισμό και τη διαμόρφωση της κοινωνικής πολιτικής.

(β) Τη μελέτη, αξιολόγηση, αξιοποίηση και προβολή της προσφοράς των οργανώσεων ιδιωτικής πρωτοβουλίας στον τομέα της κοινωνικής ευημερίας.

(γ) Το συντονισμό των δραστηριοτήτων των μελών του, την ενθάρρυνσή τους και την παροχή σ' αυτά τεχνικής καθοδήγησης και οικονομικής ενίσχυσης για την προώθηση κοινωφελών έργων.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών το Παγκύπριο Συμβούλιο Ευημερίας θα έχει αρμοδιότητα:

(α) να συμβουλεύει σωματεία, ιδρύματα ή άλλες οργανώσεις που είναι μέλη του αναφορικά με τα προγράμματά τους που ανάγονται στην κοινωνική ευημερία και να διασφαλίζει την εύρυθμη και ακριβή εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών·

(β) να υποβάλλει εισηγήσεις και απόψεις στο Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας για την παροχή της οικονομικής βοήθειας που παρέχει τούτο προς διάφορα σωματεία, ιδρύματα ή άλλες οργανώσεις που είναι μέλη του Συμβουλίου·

(γ) να ενθαρρύνει, προωθεί, οργανώνει και επιχορηγεί ή χρηματοδοτεί την ενεργό συμμετοχή της Κύπρου σε διεθνή συνέδρια, σεμινάρια ή συναντήσεις για θέματα κοινωνικής ευημερίας· και

(δ) να οργανώνει τοπικά συνέδρια για την επίτευξη και διάδοση των σκοπών του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη την ομόθυμη επιθυμία όλων των πλευρών που κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής για την προώθηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κύριος Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου για ένα λεπτό μόνο, κύριε Πρόεδρε.

Το υπό επιψήφιση αυτό νομοσχέδιο βγάζει στην επιφάνεια ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα που κατά τη γνώμη μου είναι ίσως από τα σοβαρότερα εσωτερικά θέματα του τόπου μας. Την ανεπάρκεια των υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας προς το λαό αυτό. Βεβαίως είναι καλά να κάνουμε Οργανισμούς Δημόσιου Δικαίου, Ιδιωτικά Σωματεία να συμβουλεύουν για προβλήματα ή να επισημαίνουν προβλήματα κοινωνικής ευημερίας, αλλά το ορθό και το πρέπον θα είναι το κράτος να αρθεί στο ύψος της αποστολής του και με μια σειρά μέτρων, που επέστη πλέον ο χρόνος να γίνει αυτό, να δρομολογήσει διαδικασίες και μέτρα ούτως ώστε να απολαμβάνουν τα αγαθά της ζωής και πολλοί άλλοι, οι οποίοι σήμερα τα στερούνται εντελώς.

Το 10% του πληθυσμού, όπως είχαμε την ευκαιρία να επισημάνουμε και σε άλλες περιπτώσεις, ζουν με εισοδήματα κάτω των £100 το μήνα, ενώ πέντε χιλιάδες άνθρωποι ή οικογένειες ζουν με βοηθήματα £56 το μήνα. Αυτά τα προβλήματα δε λύονται με το να μετατρέπουμε ιδιωτικά σωματεία σε διάφορους οργανισμούς και να ωραιοποιούμε καταστάσεις, διότι η ελεημοσύνη δεν πρέπει να γίνεται θεσμός κρατικός. Το κράτος οφείλει να δίνει στους πολίτες εκείνο που δικαιούνται. και οι πολίτες έχουν το δικαιώμα να απαιτούν επιτακτικά εκείνα που δικαιούνται.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με το συνάδελφο κύριο Ευσταθίου. Θα θέλαμε όμως να κάνουμε και το εξής σχόλιο. Είναι ωραίο να ιδρύονται φορείς, συμβούλια και παρασυμβούλια, για να ενθαρρύνουν κάποιους σκοπούς και να ενισχύουν κάποιες προσπάθειες.

'Ομως αυτές οι προσπάθειες πρέπει να είναι αποτελεσματικές, να έχουν κάποια ουσία. Να μη γίνονται μόνο για να δημιουργούνται κάποιες εντυπώσεις τύπου Marketing 'Ομως στην πραγματικότητα, όταν περάσει κάποιος χρόνος, να αποδεικνύεται ότι όλα αυτά τα πράγματα που δημιουργήθηκαν δεν έχουν κανένα άλλο σκοπό παρά τη δημιουργία εντυπώσεων.

Επομένως θα υποστηρίξουμε αυτή την προσπάθεια με την ελπίδα ότι αυτή τη φορά το Συμβούλιο το οποίο δημιουργείται θα έχει ουσιαστικό ρόλο και δε θα προστεθεί στα πολλά άλλα σώματα και φορείς που έγιναν, μόνο και μόνο για να δημιουργούνται κάποιες εντυπώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κύριος Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από την 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής προκύπτει αβίαστα το συμπέρασμα ότι όλες οι πλευρές της Βουλής έκριναν ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο πληρούσε και εκπληρώνει μια ανάγκη της κυπριακής κοινωνίας. Δεν υπήρξε στα πλαίσια της συζήτησης στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή διαφορετική ή αντίθετη άποψη. Γι' αυτό και ομόφωνα η Κοινοβουλευτική Επιτροπή εισηγείται στην ολομέλεια του Σώματος όπως το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο.

Με αυτή την αφετηρία νομίζω ότι η παρατήρηση του κ. Γαλανού σαν να μην έχει θέση, γιατί αν όλες οι πλευρές της Βουλής διαπιστώνουν ότι με αυτό το νομοσχέδιο πληρούται ένα κενό δε νομίζω ότι υπάρχει χώρος για να μιλούμε για Marketing

Εγώ θα ήθελα με αυτή την ευκαιρία να υπογραμμίσω και από της δικής μας πλευράς ότι υπάρχουν διάφορα στρώματα του κυπριακού λαού που πράγματι αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα. Προβλήματα επιβίωσης, προβλήματα πρώτιστης και άμεσης ανάγκης. Με την ευκαιρία αυτή εκφράζουμε την ευχή και την ελπίδα όπως η σύσταση αυτού του Συμβουλίου συμβάλει θετικά ούτως ώστε πράγματι οι ανάγκες αυτών των τμημάτων του πληθυσμού να αντιμετωπιστούν κατά τον καλύτερο και το ταχύτερο δυνατό τρόπο.

Γι' αυτό η εισήγησή μας είναι όπως αυτό το Συμβούλιο συσταθεί το ταχύτερο δυνατό και προσδώσει την απαραίτητη σημασία και προσοχή στην αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων εκείνων των τμημάτων του πληθυσμού που αναξιοπαθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι η παρατήρηση του κυρίου Δίγκλη που δεν έχει θέση. Σίγουρα το νομοσχέδιο αυτό είναι ομόφωνο και ξεκινώντας από τα τελευταία λόγια του κυρίου Δίγκλη που εκφράζει την ελπίδα του ότι πράγματι αυτό το Συμβούλιο θα εκπληρώσει τους σκοπούς για τους οποίους ιδρύθηκε, γιατί υπάρχει ένα κενό, αυτό το είπαμε και εμείς. 'Οτι ελπίζουμε και εμείς να επιτύχει στο σκοπό του και να μην είναι ακόμα κάτι το οποίο προστίθεται σε μια προσπάθεια γενικότερου marketing.

Γι' αυτό ψηφίζουμε υπέρ της ίδρυσης του Συμβουλίου αυτού με την ελπίδα ότι αυτό δε θα γίνει απλώς για εντυπώσεις, αλλά για να εκπληρώσει το σκοπό για τον οποίο ιδρύεται.

Περίπου τα ίδια πράγματα είπαμε, αλλά φαίνεται ο συνάδελφος κύριος Δίγκλης έχει κάποια αλλεργία στη λέξη marketing, που δεν πρέπει να έχει, διότι στο κάτω κάτω της γραφής έγινε μέρος της ζωής μας σ' αυτό τον τόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να μην αρχίζουμε απλώς να. . . .

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Να κάνουμε marketing.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να κάνουμε και εμείς marketing.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Είχα την ευτυχία ή την ατυχία, κύριε Πρόεδρε, να ζήσω σε βάθος την εξέλιξη αυτού του Συμβουλίου. Πρέπει να πω πως υπερτονίστηκε από τον κύριο Δίγκλη ο ρόλος της αποστολής του. Σίγουρα αποτελεί μια προσπάθεια, όπως πολύ εύστοχα είπε και ο συνάδελφος Ευσταθίου, κάποιας συντονιστικής πρωτοβουλίας για τις φιλανθρωπικές οργανώσεις. Τομές, όμως, σε βάθος πάνω στα κοινωνικά προβλήματα και πάνω στα προβλήματα ευημερίας των αναξιοπαθούντων δε δίνει. Επομένως δεν προσδοκούμε πως θα υπάρξουν οι λύσεις για τις οποίες γίνηκε αναφορά και δε συνιστά το νομοσχέδιο αυτό πανάκεια για τα κοινωνικά προβλήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε θα συμμετάσχουμε σ' αυτού του είδους τη συζήτηση. Υποστηρίζουμε ένθερμα τους στόχους αυτού του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σύσταση Παγκύπριου Συμβουλίου Ευημερίας ως Νομικού Προσώπου. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικειμενικοί σκοποί. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αναγνώριση του Παγκύπριου Συμβουλίου Ευημερίας ως Σώματος Εθελοντικής Βοήθειας. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αρμοδιότητες του Συμβουλίου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διοίκηση. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανονισμοί. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 8 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Φορολογικές απαλλαγές. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 9 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρήση του Εμβλήματος χωρίς Εξουσιοδότηση. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 10 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αδικήματα και Ποινές. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 11 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συναίνεση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για άσκηση ποινικής δίωξης. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 12 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταβίβαση ενεργητικού και παθητικού του υφιστάμενου Συμβουλίου. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 13 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επιφύλαξη. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 14 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ημερομηνία Έναρξης της Ισχύος του Παρόντα Νόμου. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 15 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παγκύπριου Συμβουλίου Ευημερίας Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 2 και 3 που είναι «Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμος του 1989» και η πρόταση νόμου που τιτλοφορείται ως «Ο περί της Ισομισθίας Ανδρών και Γυναικών Νόμος του 1985».

Υπάρχει κοινή Έκθεση και παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΙΣΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΙΣΗΣ ΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΣΟΜΙΣΘΙΑΣ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985».

Παρόντες:

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τα πιο πάνω σχέδια νόμου σε δεκαπέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν από τις 11 Μαρτίου 1986 μέχρι και τις 22 Σεπτεμβρίου 1989.

Στα πρώτα στάδια της εξέτασης των πιο πάνω σχεδίων νόμου και ειδικότερα μέχρι τις 7 Δεκεμβρίου 1988, η Επιτροπή ασχολήθηκε με την εξέταση της πρότασης νόμου που κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, και σε κατοπινό στάδιο εξέταζε παράλληλα και τα δυο σχέδια νόμου, αφού στο μεταξύ κατατέθηκε και το νομοσχέδιο από την Εκτελεστική Εξουσία. Κατά τις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), του ΚΕΒΕ, της ΠΟΒΕΚ, των Συνδικαλιστικών οργανώσεων και όλων των Γυναικείων Οργανώσεων.

Σκοπός και των δύο σχεδίων νόμου που προτείνονται είναι η εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος της εργαζόμενης γυναίκας έναντι του άνδρα και η προώθηση στην πράξη της αρχής της ίσης αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για εργασία ίσης αξίας.

Η νομοθετική αυτή ρύθμιση κατέστη επιτακτικά αναγκαία έπειτα και από την ψήφιση από τη Βουλή του Νόμου 213 του 1987 με τον οποίο κυρώθηκε η Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας περί ίσης αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για εργασία ίσης αξίας.

Όλες οι πλευρές που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της Επιτροπής ομόθυμα υποστήριξαν τη νομοθετική κατοχύρωση της αρχής για ίση αμοιβή μεταξύ ανδρών και γυναικών για εργασία ίσης αξίας, χαρακτηρίζοντας το μέτρο που προτείνεται ως σημαντικό σταθμό για τις εργαζόμενες γυναίκες. Περαιτέρω οι ίδιες οργανώσεις κατέθεσαν αριθμό εισηγήσεων για τη βελτίωση του κειμένου των σχεδίων νόμου, ώστε να διασφαλίζεται η καλύτερη εφαρμογή του στην πράξη και να αποφεύγονται άσκοπες ταλαιπωρίες των ενδιαφερόμενων μερών σε θέματα ερμηνείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη όλα τα πιο πάνω, ως θέμα αρχής ομόφωνα επικροτεί τη θεσμοθέτηση της πιο πάνω αρχής. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση και λαμβάνοντας σαν βάση της μελέτης της το κυβερνητικό νομοσχέδιο, προχώρησε στην κατ' άρθρο εξέτασή του. Από την εξέταση αυτή έχει προκύψει η ανάγκη για τις πιο κάτω τροποποιήσεις:

(α) Το εδάφιο (2) του άρθρου 3 τροποποιείται, έτσι που η φυλάκιση των δώδεκα μηνών που προνοείται σε περίπτωση άρνησης του εργοδότη να παρέχει ισομισθία σε άνδρες και γυναίκες που απασχολεί να καταργηθεί και αντί αυτής να διπλασιαστεί η προνοούμενη χρηματική ποινή από χίλιες σε δύο χιλιάδες λίρες.

(β) Το εδάφιο (2) του άρθρου 5 που προνοεί επίσης για ποινές σε περίπτωση που ένας εργοδότης μεταχειρίζεται δυσμενώς τον εργοδοτούμενό του, γιατί παραπονέθηκε ή έδωσε μαρτυρία ή συνέβαλε στη δίωξη παραβάτη ή τη λήψη άλλων μέτρων με βάση το νόμο που προτείνεται, τροποποιείται ώστε η ποινή φυλάκισης των έξι μηνών να καταργηθεί και αντί αυτής να υπερδιπλασιαστεί το προνοούμενο χρηματικό πρόστιμο δηλ. από £450 σε £1000.

(γ) Το εδάφιο (3) του άρθρου 8 τροποποιείται, έτσι που η επιδικαζόμενη από το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών αποζημίωση προς αιτήτρια να παρέχεται από την ημέρα που έγιναν σε βάρος της οι παράνομες ενέργειες και οι οποίες της προκάλεσαν τη ζημιά, και όχι από την ημέρα που η αιτήτρια υποβάλλει στο Δικαστήριο γραπτό παράπονο ή γραπτή καταγγελία.

(δ) Το άρθρο 9 που προνοεί για την έναρξη της ισχύος του νόμου που προτείνεται τροποποιείται έτσι που η ισχύς του να αρχίζει μετά από τρία και όχι μετά από τέσσερα χρόνια από την ψήφισή του, όπως προτάθηκε.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ενσωματώνοντας όλες τις πιο πάνω τροποποιήσεις στο επισυναπτόμενο νομοσχέδιο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, προς αντικατάσταση των δύο υπό συζήτηση σχεδίων νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα το θέμα να μείνει στην ημερήσια διάταξη, διότι δεν έχω πάρει τις εκθέσεις. Δεν ξέρω αν είμαι μόνο εγώ που δεν τις έχω πάρει.

Έχετε μπροστά σας αυτές τις εκθέσεις;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Λαδάς.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι λυπηρό, διότι μέχρι της στιγμής αυτής, όπως είπα και πριν το μεσημέρι στη συνάντησή μας, δεν έχω πάρει καμιά Έκθεση καμιάς Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τα θέματα που είναι στην ημερήσια διάταξη σήμερα. Αποφάσισα να

μη φέρω ένσταση, για να μην παρεμποδίσω τις εργασίες αυτού το Σώματος.

Αλλά είναι απαράδεκτο, θεσμικά θέματα όπως αυτό το οποίο συζητούμε σήμερα, να τα ψηφίζει κανείς «αβρόχοις ποσί», και χωρίς να δει το νομοσχέδιο, όπως έχει γίνει μετά την επεξεργασία του από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή, καθώς και την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Παρόλα αυτά δε θα ζητήσω να παραμείνει το νομοσχέδιο αυτό μέχρι την προσεχή συνεδρία της Βουλής. Ήμουν πάντοτε θιασώτης αυτού του δικαιώματος. Έχω μιλήσει πολλές φορές ενώπιον αυτού του Σώματος για την ανάγκη ισομισθίας των δύο φύλων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά να μην μπούμε στην ουσία.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Και γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να παρεμποδίσω με οποιοδήποτε τρόπο την επιψήφιση αυτού του νομοσχεδίου. Πρέπει όμως να μην επαναληφθεί αυτή η κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον υπάρχει κάποια, ας την πω, παρατυπία, νομίζω πως δεν υπάρχει θέμα παραμονής του στην ημερήσια διάταξη.

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Βέβαια ο κύριος Λαδάς έχει δίκαιο διότι, όπως γνωρίζουμε, από κάποιο λάθος το οποίο μας αναφέρθηκε δεν κυκλοφόρησαν έγκαιρα πολλές εκθέσεις. Εκεί που θα διαφωνήσω με τον κύριο Λαδά είναι στο εξής: Ότι όλοι μας υποστηρίζουμε το θέμα ισομισθίας, αλλά έστω και αν μερικοί συνάδελφοι δεν έχουν πάρει την Έκθεση, δεν είναι σωστό και δε νομίζω ότι προάγει τη σοβαρότητα σ' αυτό το Σώμα να ψηφίζουμε εκθέσεις τις οποίες δεν έχουμε δει ακόμα και δεν έχουν κυκλοφορήσει. Έστω και αν μερικοί συνάδελφοι τις πήραν και μερικοί δεν τις πήραν.

Γι' αυτό το λόγο θα συμφωνήσω μαζί σας ότι αν υπάρχουν κάποιες εκθέσεις που έστω και μερικοί συνάδελφοι δεν είχαν την ευκαιρία να τις δουν, είναι θέμα τάξης και αρχής για την Κυπριακή Βουλή να τις αναβάλει έστω για μια βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Απλά, κύριε Πρόεδρε, εφόσον ο συνάδελφος ήγειρε το θέμα της μη παραλαβής της Έκθεσης, αυτόματα αναβάλλεται το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω για τις επόμενες εκθέσεις, αν υπάρχει το ίδιο πρόβλημα, προτού αναγνωσθούν, να εγερθεί οποιαδήποτε ένσταση. Αυτό όμως που συζητούμε αναβάλλεται.

«Ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 89.»

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Είναι για όλες τις Εκθέσεις μαζί που είναι το πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν υπάρξει οποιαδήποτε ένσταση, εγώ είμαι υποχρεωμένος να το αναβάλω. Αν δεν μου εγερθεί θέμα, τότε είμαι υποχρεωμένος να προχωρήσω.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ας αναβληθούν όλες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον υπάρχει εισήγηση να αναβληθούν, διότι δεν έχουν ληφθεί έγκαιρα οι Εκθέσεις, είμαι υποχρεωμένος να το κάνω δυνάμει του Συντάγματος.

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Από μέρους μου δεν εγείρω ένσταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει τίποτε το επείγον στα επόμενα θέματα, έχω την εντύπωση πως μπορούν να αναβληθούν.

Η κυρία Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω και για το προηγούμενο θέμα πρέπει να ρωτήσετε αν υπάρχει ένσταση να συζητηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπήρξε, υπήρξε και μάλιστα από κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους. Επομένως πιστεύω ότι, εφόσον δεν έχουν κυκλοφορήσει οι εκθέσεις, τα θέματα αυτά αναβάλλονται.

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή τέθηκε το θέμα του επείγοντος, θα έλεγα ότι και πάλι, και επείγον να είναι κάτι, δεν μπορούν Βουλευτές να ψηφίσουν κάτι το οποίο δεν έχουν διαβάσει. Πρέπει να είναι υπερεπείγον κάτι. Αλλά όταν κάτι δεν το έχει διαβάσει ένας Βουλευτής, δεν μπορεί να τοποθετηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, και το επτά αναβάλλεται. Αντιλαμβάνομαι ότι το ίδιο ισχύει και για το οκτώ.

Επομένως προχωρούμε στην Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1989.

Στάληκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Στάληκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αφορά θέμα κοινό, πιστεύω ότι θα ήταν χρήσιμο αν παραπεμπόταν στην Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννοείτε για τους τηλεοπτικούς σταθμούς;

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Όχι για τον περί Αλιείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχω υπόψη μου το νόμο, για να μπορώ να ξέρω. . . . .

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Αφορά την τροποποίηση των ποινών που επιβάλλονται για διάφορα αδικήματα, και πιστεύω ότι θα ήταν καλύτερα αν παραπεμπόταν στην Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, δεν έχω κανένα πρόβλημα να το παραπέμψω στην Επιτροπή Νομικών.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω ένσταση, αλλά το θέμα είναι ότι όλα τα νομοσχέδια που είναι Νόμοι έχουν και πρόνοιες για τις ποινές. Το θέμα είναι πως αν θα παραπέμπονται σε πολλές επιτροπές υπάρχει φόβος να μη βγάζουμε αποτέλεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, σ' αυτή την περίπτωση, εφόσον υπάρχουν και άλλα στοιχεία στο νόμο, θα το παραπέμψω στην Επιτροπή Γεωργίας και η Επιτροπή Γεωργίας αν θέλει να ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής Νομικών επί του ειδικού αυτού θέματος, μπορεί να το κάνει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γεωργίας τελικά, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γεωργίας και ας το αποστείλει η Γεωργίας στην Επιτροπή Νομικών αν είναι κάτι αποκλειστικό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Νόμος του 1989.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1989.

Στάληκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα πιο κάτω στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

5. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.
6. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 47) του 1989.
7. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1987 Νόμος του 1989.
8. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 4) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989.
9. Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989.
10. Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 6) του 1989.
11. Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 7) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται όλα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12. Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Στάληκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα πιο κάτω στάληκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών:

13. Οι περί Δημοτικής Υπηρεσίας του Δήμου Λατσιών Κανονισμοί του 1989.
14. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γερμασόγειας του 1989.
15. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μονιάτη του 1989.
16. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μαλιάς του 1989.
17. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάτω Πύργου του 1989.
18. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Προδρόμου του 1989.
19. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Τροόδους του 1989.
20. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Νήσου-Πέρα Χωρίου του 1989.
21. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Κοινοτικό Στάδιο) Νήσου-Πέρα Χωρίου του 1989.
22. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πέρα Πεδίου του 1989.

23. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κελοκεδάρων του 1989.
24. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάμπου του 1989.
25. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Δαλιού του 1989.
26. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ομόδους του 1989.
27. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γεροσκήπους του 1989.
28. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Σωτήρας του 1989.
29. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Περβολιών του 1989.
30. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Συνοικισμού Ανθουπόλεως του 1989.
31. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πολεμίου του 1989.
32. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ορόκλινης του 1989.
33. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λιοπετρίου του 1989.
34. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ζυγίου του 1989.
35. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Άχνας του 1989.
36. Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λειβαδιών του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται όλοι ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

37. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Παραχώρηση Εκπαιδευτικών Δανείων) Κανονισμοί του 1989.

Στάληκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα πιο κάτω στάληκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων:

38. Οι περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.
39. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί (Αρ. 3) του 1988.

40. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Αύξηση Συμπληρωματικών Παροχών) Κανονισμοί (Αρ. 2) του 1989.

41. Έκθεση πάνω στις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο 1.1.89 - 30.6.89.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται όλοι ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

42. Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για τα έτη 1987 - 1988.

Στάληκε από του Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

43. Έγγραφο που αφορά:

Την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Στάληκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

44. Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία. και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις — Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 18 Απριλίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο, όπως ενημερώσει τη Βουλή κατά ποιο τρόπο μετέχει το Ρ.Ι.Κ. στην προσπάθεια διαφώτισης του κοινού για τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Απριλίου 1989 του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Η συνεισφορά του ΡΙΚ στην εκστρατεία για διαφώτιση του κοινού για τις βλαβερές για την υγεία συνέπειες του καπνίσματος είναι συνεχής, ποικιλόμορφη και αξιόλογη, πραγματοποιείται δε τόσο από το ραδιόφωνο όσο και από την τηλεόραση.

Με εκπομπές τόσο από το ραδιόφωνο όσο και από την τηλεόραση που περιλαμβάνουν συνεντεύξεις, επιστημονικές αναλύσεις και συζητήσεις, προγράμματα που απευθύνονται στους νέους, τις γυναίκες κλπ. το ΡΙΚ συμμετέχει ενεργά και ικανοποιητικά στη διαφώτιση για τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι το ΡΙΚ έχει καταργήσει τις διαφημίσεις τσιγάρων τόσο από το ραδιόφωνο όσο και από την τηλεόραση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 27 Ιουνίου 1989.

«Επειδή στην τελευταία απάντησή του σε σχετική Ερώτησή μας (και ταυτόχρονη εισήγησή μας) το αρμόδιο Υπουργείο εξέφραζεν επιφυλάξεις για τη δυνατότητα επιτυχούς δρομολόγησης απευθείας πτήσης των Κυπριακών Αερογραμμών από τη Λάρνακα στη Θεσσαλονίκη που οφείλονταν ίσως στην έντονη αντίδραση της τοτινής διεύθυνσης των Κυπριακών Αερογραμμών (που, παράλληλα και πρόσθετα από την αρνητική προσέγγιση προς την ερώτησή μας, με επανειλημμένα, πληρωμένα, πολύστηλα δημοσιεύματα στον τύπο -σ΄απάντηση μικρού σχετικού μας σημειώματος- μιλούσε με δραματικούς τόνους για τις αρνητικές επιπτώσεις ενός τέτοιου εγχειρήματος στον όλο εργασιακό κύκλο της εταιρείας) στην εισήγησή μας, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

1. Ποιοί λόγοι συνέβαλαν στην - ύστερα από λίγες μόλις βδομάδες, αν όχι μέρες, μετά την επερώτηση και την αρνητική απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου, πέραν, επανατονίζεται, από τη σαφή και απερίφραστη άρνηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας - αναθεώρηση της απόφασης;
2. Πώς εξελίσσεται -από οικονομικής, εθνικής, πολιτικής, κοινωνικής, πολιτιστικής κ.ά συντελεστών και πτυχών- η πορεία της μέχρι σήμερα απευθείας πτήσης των Κυπριακών Αερογραμμών με τη Θεσσαλονίκη;»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

Όπως έχω αναφέρει σε παλαιότερη Απάντησή μου σε σχετική Ερώτηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων είχε επανειλημμένα καλέσει τους εθνικούς αερομεταφορείς των δυο χωρών να μεριμνήσουν για την εγκαθίδρυση τακτικών δρομολογίων μεταξύ Κύπρου και Θεσσαλονίκης και είχε την πρόθεση να συνεχίσει τις προσπάθειές του προς όλες τις κατευθύνσεις για το σκοπό αυτό. Το Υπουργείο ουδέποτε εξέφρασε επιφυλάξεις για τη δυνατότητα επιτυχούς δρομολόγησης τέτοιων πτήσεων. Αυτό που είχε αναφέρει στην ως άνω προηγούμενη Απάντησή του ήταν ότι οι εμπλεκόμενοι αερομεταφορείς δεν είχαν μέχρι τότε εγκαθιδρύσει τέτοια δρομολόγια με τη δικαιολογία ότι 'αυτά θα ήσαν ζημιογόνα'.

2. Οι Κυπριακές Αερογραμμές, βάσει οικονομικής μελέτης αποφάσισαν να εξυπηρετήσουν το δρομολόγιο Λάρνακας/Θεσσαλονίκης με μια εβδομαδιαία πτήση από την 1η Απριλίου 1989. Η εγκαθίδρυση του ως άνω δρομολογίου συμπίπτει χρονικά με την επαύξηση του στόλου των Κυπριακών Αερογραμμών, καθώς και με την έναρξη της θερινής περιόδου.

3. Η επιβατική κίνηση στα δρομολόγια Λάρνακας/Θεσσαλονίκης θεωρείται ικανοποιητική. Συγκεκριμένα, κατά την περίοδο από την 1η Απριλίου μέχρι την 31η Ιουλίου 1989, πραγματοποιήθηκαν συνολικά 33 πτήσεις με επιστροφή, διατέθηκαν στην αγορά 10,056 θέσεις και ταξίδευσαν 8,407 επιβάτες. Το ποσοστό πληρότητας των εν λόγω πτήσεων ήταν 83.6% που θεωρείται πολύ ικανοποιητικό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 5 Ιουλίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής για το τι μέτρα προτίθεται να πάρει αναφορικά με πληροφορίες ότι:

(α) Μέσα στη μαρίνα της Λάρνακας αλλοδαποί, χωρίς σχετική άδεια εργασίας, ασκούν ανταγωνιστικά προς τους Κυπρίους επαγγέλματα.

(β) Βάσει ποιων κανονισμών απαγορεύεται η είσοδος σε ελεύθερους επαγγελματίες για εργασία εντός της μαρίνας, και

(γ) Πώς δικαιολογείται το ποσό των £100 που ζητείται, για να δικαιούται κάποιος να εκτελεί εργασία μέσα στη μαρίνα;»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«(α) Ο μόνος αλλοδαπός που εργάζεται στη Μαρίνα, με άδεια του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, είναι ο κ. M HILLYAR στον οποίο εκμισθώθηκε χώρος 200 τ.μ. περίπου για την εγκατάσταση και λειτουργία συνεργείου ανέλκυσης/καθέλκυσης και επισκευής σκαφών. Η εκμίσθωση έγινε κατόπιν προσφορών για τις οποίες κανένας Κύπριος δεν επέδειξε ενδιαφέρον για τη λειτουργία του συνεργείου, υπηρεσία η οποία θεωρείται απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία της Μαρίνας. Η σχετική Συμφωνία υπεγράφη την 1η Δεκεμβρίου 1978 και λήγει στις 30 Νοεμβρίου 1993, είναι δηλαδή διάρκειας 15 χρόνων. Στο κεφάλαιο της επιχείρησης συμμετέχει και Κύπριος επιχειρηματίας με ποσοστό 30%.

(β) Η Μαρίνα Λάρνακας είναι λιμάνι και γι΄αυτό, όπως και σε όλα τα υπόλοιπα λιμάνια και αεροδρόμια της Κύπρου, πρέπει να διενεργείται αυστηρός έλεγχος όλων των εισερχομένων και εξερχομένων για λόγους ασφάλειας και παρεμπόδισης εισόδου ή εξόδου μη δικαιουμένων προσώπων. Πέραν τούτου η υφιστάμενη περί Μαρίνων Νομοθεσία υποχρεώνει όλους όσους χρησιμοποιούν τη Μαρίνα να συμμορφώνονται με τις υποδείξεις του Διευθυντή αυτής.

(γ) Η επιβολή του τέλους των £100 ετησίως ή £50 για έξι μήνες κρίθηκε αναγκαία:

(ι) για να αποτρέψει μη επαγγελματίες τεχνικούς να εισέρχονται στη Μαρίνα και να εκτελούν εργασίες το επίπεδο των οποίων πολλές

φορές είναι χαμηλό με αποτέλεσμα να δυσφημίζεται η Μαρίνα.

(ii) για να εξισωθούν οι επαγγελματίες αυτοί με άλλους επαγγελματίες οι οποίοι ενοικιάζουν χώρους μέσα στη Μαρίνα και καταβάλλουν δικαίωμα 'Αδειας Χρήσης, και

(iii) για να αντισταθμίζεται η δαπάνη την οποία καταβάλλει ο Οργανισμός για τις υπηρεσίες που τους παρέχονται, όπως νερό, ηλεκτρισμός, καθαρισμός, χρήση κοινόχρηστων χώρων, χώροι στάθμευσης οχημάτων και άλλων τροχοφόρων, τηλεπικοινωνίες, κλπ.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 28 Σεπτεμβρίου 1989.

«Σύμφωνα με ανακοίκωση του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών (Αρ. 14) ο Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είχε συνάντηση με αντιπροσωπεία της κοινότητας Φοινίου στις 9/7/1988. Κατά τη συνάντηση συζητήθηκε βασικά το υδατικό πρόβλημα, για το οποίο ο κ. Υπουργός ανέφερε ότι, παρά τα τοπογραφικά και γεωλογικά προβλήματα, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου θα μελετούσαν μέχρι το τέλος του 1988 όλες τις υπαλλακτικές λύσεις,με σκοπό την κατασκευή μικρού φράγματος ή χωμάτινης δεξαμενής που θα κάλυπτε τις αρδευτικές ανάγκες της κοινότητας. Τόνισε μάλιστα ότι το αίτημα της κοινότητας θα αντικριζόταν θετικά, διότι στόχος της νέας κυβέρνησης είναι να βοηθήσει την ύπαιθρο, ούτως ώστε ο αγροτικός πληθυσμός να κρατηθεί στα χωριά του.

Βρισκόμαστε στο τέλος του 1989, όχι του 1988, και οι αρμόδιες υπηρεσίες συνεχίζουν ακόμα τις μελέτες. Γι'αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε θα συμπληρωθούν οι μελέτες και πότε προγραμματίζεται η εκτέλεση του έργου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Σεπτεμβρίου 1989.

«Το διορισμό και νυχτερινού νοσοκόμου ζητούν οι ασθενείς -σχεδόν όλοι υπέργηροι- του οίκου ''Αγιος Χαράλαμπος' Λάρνακας, μιας και, όπως μας τονίστηκε στην τελευταία στο ίδρυμα επίσκεψή μας,η έλλειψή του οδηγεί σ'αναπόδραστα δραματικά προβλήματα με τραγικές (πολλές φορές) καταλήξεις, αφού τρόφιμοι πέθαναν αβοήθητοι και μόνοι στα δάπεδα των δωματίων τους.»

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Σεπτεμβρίου 1989.

«Οι τρόφιμοι του οίκου ''Αγιος Χαράλαμπος' (Λάρνακας) ζητούν όπως η κρατική επιχορήγηση (από £45 μηνιαία) προς το Συνεργατικό τους Παντοπωλείο αυξηθεί στα 2/3 του εκάστοτε μηνιαίου μισθού του γραμματέα-πωλητή, γιατί (λόγω του φυσιολογικά περιορισμένου εργασιακού κύκλου) το Διοικητικό Συμβούλιο του παντοπωλείου δεν μπορεί να καλύψει τις οικονομικές (του Συνεργατικού Παντοπωλείου) υποχρεώσεις.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Σεπτεμβρίου 1989.

«Το αίτημα για αύξηση του βασικού ημερήσιου επιδόματός τους από £1.414 μιλς (ή £1.41,4 σεντ) σε £2, μας ανέφεραν κατά την τελευταία (στις 26/9/89) επίσκεψή μας στον οίκο Αγίου Χαραλάμπους Λάρνακας οι σταδιακά συρρικνούμενοι τρόφιμοί του (απέμειναν μόνο 28 -16 άνδρες και 12 γυναίκες- από τις πολλές δεκάδες των αμέσως μετά την απελευθέρωση χρόνων), μέσω του προέδρου του Συνδέσμου τους κ. Αντρέα Φιλίππου.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 28 Σεπτεμβρίου 1989.

«Η Δευτερά, ένα κατ'εξοχήν αγροτικό χωριό, αντιμετωπίζει σοβαρότατο πρόβλημα ύδρευσης και άρδευσης. Ιδιαίτερα τα θέματα της άρδευσης οι κάτοικοι πιστεύουν ότι μπορούν να αντιμετωπισθούν με κατασκευή έργων στον Πεδιαίο ποταμό.

Ρωτούμε το αρμόδιο τμήμα να μας πει αν έχει προγραμματίσει οποιοδήποτε έργο που θα μπορεί να βοηθήσει την κοινότητα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 28 Σεπτεμβρίου 1989.

«Παρουσιάστηκαν προβλήματα στη λειτουργία του βιολογικού σταθμού Χρυσοσπηλιώτισσας στη Δευτερά. Για την αντιμετώπισή τους υπάρχει εισήγηση για εγκατάσταση αυτόματου χλωριοτήρα. Παρακαλώ όπως μας πληροφορήσετε αν η εισήγηση αυτή μπορεί και πότε να υλοποιηθεί.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 30 Σεπτεμβρίου 1989.

«Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε πρόσφατα τη δραστική μείωση των κονδυλίων που δαπανούνται για την επιδότηση των κομίστρων των μαθητών. Σε εκτέλεση της πιο πάνω απόφασης πληροφορούμαστε ότι η αρμόδια υπουργική επιτροπή προσανατολίζεται στην κατάργηση της επιδότησης των κομίστρων των προσφύγων μαθητών που διαμένουν στις αστικές περιοχές. Γι'αυτό ερωτάται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή.

1. Αν θέλει να κάνει οικονομίες,γιατί δεν περικόπτει δραστικά τις τόσες αχρείαστες, παράλογες και παράνομες δαπάνες του κρατικού μηχανισμού, πολλές από τις οποίες επισημαίνονται κάθε χρόνο φορτικά από το Γενικό Ελεγκτή;

2. Γιατί προσανατολίζεται στην κατάργηση κεκτημένων δικαιωμάτων των προσφύγων,που αποτελούν στοιχειώδη μέτρα κοινωνικής πολιτικής και δικαιοσύνης, ιδιαίτερα μάλιστα στον τομέα της παιδείας;»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 30 Σεπτεμβρίου 1989.

«Οι κάτοικοι του οικισμού Ανθούπολης εκφράζουν έντονα παράπονα για το γεγονός πως - στα πλαίσια του συντελούμενου αποχετευτικού συστήματος στον

οικισμό - αφήνονται (μ'όλους τους κινδύνους για άτομα γεροντικής και νηπιακής ηλικίας) ανοικτοί κι ακάλυπτοι λάκκοι και παραλάκκια (βάθους, στην περίπτωση των πρώτων, σ'ορισμένες περιπτώσεις μέχρι και 50 ποδιών), μ'αποτέλεσμα να κινδυνεύσρυν, σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, πρόσφατα, άτομα των πιο πάνω ηλικιών.

Ποια μέτρα σκοπεύει να πάρει το αρμόδιο Υπουργείο γι'αντιμετώπιση ενδεχόμενης ύπαρξης θυμάτων;»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ.

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Δ είναι:

1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η άμεση ανάγκη μελέτης και κατασκευής ουσιαστικών έργων για αξιοποίηση των υδατικών πόρων της επαρχίας Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ανδρέα Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (19.1.1989).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΜΕΣΗ ΑΝΑΓΚΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ».

Παρόντες:

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Μαΐου, 20 Ιουνίου και 3 Οκτωβρίου 1989. Στην πρώτη από τις συνεδριάσεις της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Γραφείου Προγραμματισμού και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής.

Το υπό αναφορά θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Α. Παρισινό στις 19 Ιανουαρίου 1989 και παραπέμφθηκε από το Σώμα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης.

Σύμφωνα με τον εισηγητή του υπό συζήτηση θέματος, η εγγραφή του κρίθηκε αναγκαία για να πληροφορηθεί η Βουλή για την πρόοδο των υδατικών έργων που

ήδη εκτελούνται και των έργων που προγραμματίζονται να γίνουν στην επαρχία Λευκωσίας. Με βάση δεδομένα και αριθμούς που επικαλέστηκε ο κ. Παρισινός κατατέθηκε ότι έχουν γίνει μέχρι σήμερα αρκετά υδατικά έργα για όλες τις επαρχίες της Κύπρου, με εξαίρεση την επαρχία Λευκωσίας, και για το λόγο αυτό προκύπτει επιτακτική η ανάγκη να μελετηθούν, προγραμματιστούν και κατασκευαστούν έργα για καλύτερη αξιοποίηση των υδάτινων πόρων της επαρχίας Λευκωσίας τόσο για ύδρευση όσο και για άρδευση των εύφορων πεδιάδων της. Ο εισηγητής του θέματος τόνισε επίσης την ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη και άλλα κριτήρια για την κατασκευή υδατικών έργων, εκτός από την απόδοσή τους, όπως π.χ. οι ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής. Σύμφωνα και πάλι με τον εισηγητή του θέματος, το άρτιο οδικό δίκτυο -θέμα που απασχόλησε εκτεταμένα τη Βουλή πέρσι- και τα υδατικά έργα αποτελούν δυο από τους πιο σημαντικούς παράγοντες για συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο και για την εξασφάλιση σ΄αυτόν καλύτερης ποιότητας ζωής.

Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβέρνησης οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και του Γραφείου Προγραμματισμού κατέθεσαν τα ακόλουθα:-

(α) Η Λευκωσία μετά την εισβολή αντιμετώπισε προβλήματα ύδρευσης και άρδευσης λόγω της απότομης αύξησης του πληθυσμού της, της κατάληψης από τους Τούρκους των ποταμών και άλλων υδάτινων πόρων της και του γεγονότος ότι πολλοί ποταμοί της Λευκωσίας καταλήγουν στα κατεχόμενα εδάφη, όπου έγιναν έργα πριν την τουρκική εισβολή. Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών, η κυβέρνηση προώθησε συνδυασμένα έργα ύδρευσης και άρδευσης, όπως π.χ. το Σχέδιο Βασιλικού -Πεντάσχοινου και το Σχέδιο του Νότιου Αγωγού, τα οποία είναι πρόθεση να συνεχίσουν ν΄αποτελούν τις κύριες πηγές άρδευσης και ύδρευσης της επαρχίας, ενώ γίνονται και προκαταρκτικά σχέδια, πολλά από τα οποία βρίσκονται στο στάδιο της ετοιμασίας μελετών σκοπιμότητας και προγραμματισμού, για νέες πηγές ύδρευσης της Πρωτεύουσας, με βάση και τα δημόσια οικονομικά. Γίνονται και προγραμματίζονται να γίνουν έργα εμπλουτισμού των ποταμών και μελέτες για την κατασκευή χωμάτινων δεξαμενών και μικρών αρδευτικών έργων. Ανασταλτικό παράγοντα στην προώθηση των έργων αυτών αποτελούν τα υδατικά δικαιώματα των κατοίκων που αρδεύουν από τα νερά των ποταμών, πρόβλημα που αναμένεται να ξεπεραστεί σύντομα. Η κυβέρνηση διαθέτει πιστώσεις ύψους £600 - 700 χιλιάδων περίπου το χρόνο για την κατασκευή υδατικών έργων στην επαρχία Λευκωσίας. Το 1989 προϋπολογίστηκαν 267 χιλιάδες λίρες για έργα υδατοπρομήθειας στη Λευκωσία, άλλες £81 χιλιάδες στα πλαίσια του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης Μαραθάσας και £55,400 στα πλαίσια του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης Τηλλυρίας.

Για το 1990 προγραμματίζεται η εκτέλεση έργων της τάξης του £1 εκατομμυρίου για έργα υδατοπρομήθειας και £0,5 εκ. λιρών για έργα άρδευσης για την επαρχία Λευκωσίας.

(β) Για την αντιμετώπιση των σημερινών και των μελλοντικών υδατικών αναγκών της επαρχίας Λευκωσίας θα γίνουν φέτος ή μελετούνται τα ακόλουθα έργα:-

(i) Στα πλαίσια του Σχεδίου του Νότιου Αγωγού προωθείται η κατασκευή διϋλιστηρίου κοντά στην Τερσεφάνου που θα δέχεται

νερό από το φράγμα του Κούρρη, για να καλύψει τις υδρευτικές ανάγκες της επαρχίας Λευκωσίας και της Λάρνακας.

(ii) Κατά το φετινό χρόνο αναμένεται να γίνουν έργα έναντι προϋπολογιζόμενης δαπάνης ύψους £267 χιλιάδων λιρών, για τη βελτίωση κατά προτεραιότητα της υδατοπρομήθειας δήμων και χωριών της επαρχίας Λευκωσίας. Ταυτόχρονα θα γίνουν βελτιώσεις αρδευτικών έργων σε ορισμένες κοινότητες έναντι δαπάνης ύψους £151 χιλιάδων λιρών περίπου. Προβλέπεται επίσης η εκτέλεση άλλων αρδευτικών έργων στα πλαίσια των σχεδίων Αγροτικής Ανάπτυξης των Περιοχών Πιτσιλιάς, Τηλλυρίας και Μαραθάσας καθώς επίσης και εκτέλεση έργων βελτίωσης της κοίτης του Πεδιαίου.

(iii) Στα πλαίσια του νέου πενταετούς Σχεδίου Ανάπτυξης (1989-1993) αναμένεται να γίνουν σύντομα μείζονα υδατικά έργα στη Βυζακιά. Για τα έργα αυτά έχουν κατακυρωθεί οι προσφορές από το Φεβράρη του 1988 και αναμένεται να συζητηθούν σύντομα τα κατασκευαστικά σχέδια. Με τα έργα αυτά θα κατασκευαστεί εξωποτάμιο φράγμα χωριτικότητας 1.1 εκατομ. κ.μ. και θα εγκατασταθεί αρδευτικό δίκτυο για 2,100 δεκάρια γης έναντι προϋπολογιζόμενης δαπάνης £1.6 εκατομ. περίπου.

(iv) Αξιολογούνται επίσης μελέτες, που υποβλήθηκαν τον Απρίλη του 1988, για την εκτέλεση έργων στον ποταμό Καρκώτη με στόχο την αξιοποίηση του ποταμού για ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της Λευκωσίας και των περιχώρων της και της άρδευσης 735 εκταρίων γης περίπου στην κοιλάδα Σολέας. Και τα έργα αυτά αναμένεται επίσης να εκτελεστούν στα πλαίσια του νέου πενταετούς Σχεδίου Ανάπτυξης.

(γ) Ταυτόχρονα με τα πιο πάνω έργα μελετάται επίσης η κατασκευή των ακόλουθων φραγμάτων και χωμάτινων δεξαμενών για την άρδευση της επαρχίας Λευκωσίας:-

(i) Έχει συμπληρωθεί η μελέτη σκοπιμότητας και διεξάγεται περιβαλλοντική μελέτη για να ζητηθούν σε δυο περίπου μήνες προσφορές για την κατασκευή του φράγματος «Καπουρά» στον ποταμό της Ελιάς, χωρητικότητας 420 χιλ. κ.μ. περίπου, για άρδευση 67 εκταρίων γης έναντι προϋπολογιζόμενης ολικής δαπάνης £1,3 εκ. λιρών περίπου.

(ii) Καταγράφονται τα αρδευτικά δικαιώματα στον ποταμό του Ακακίου για την εκπόνηση μελέτης για κατασκευή φράγματος στην περιοχή. Η χωρητικότητα του φράγματος Ακακίου - Μαλούντας αναμένεται να είναι της τάξης των 2 εκ. κ. μέτρων νερού, για την άρδευση 313 εκταρίων γης για την κατασκευή του οποίου η δαπάνη υπολογίστηκε το 1984 στα £3 εκ. περίπου.

(iii) Μελετάται επίσης η κατασκευή του φράγματος του «Σίφυλου» στον ποταμό της Περιστερώνας με χωρητικότητα 1 εκ. κ.μ. νερού για την άρδευση 234 εκταρίων γης έναντι δαπάνης 1,3 εκ λιρών, όπως αυτή προϋπολογίστηκε το 1987.

(iv) Έχουν γίνει προκαταρκτικά σχέδια, αλλά εκκρεμεί η μελέτη σκοπιμότητας, για την κατασκευή του φράγματος Γουρρίου με χωρητικότητα 200 χιλ. κ.μ. νερού, για άρδευση 31 εκταρίων γης και προϋπολογιζόμενη δαπάνη £679 χιλιάδων λιρών.

(v) Έχουν γίνει προκαταρκτικά σχέδια για τη δημιουργία του φράγματος των «Χελιδονιών» στον ποταμό Γιαλιά, με χωρητικότητα 400 χιλ. κ.μ. νερού, για άρδευση 67 εκταρίων γης στην περιοχή, με προϋπολογιζόμενη το 1987 δαπάνη 1,17 εκ. λιρών.

(vi) Μελετάται επίσης η κατασκευή εμπλουτιστικών φραγμάτων στην Περιστερώνα και Δένεια-Κοκκινοτριμιθιά και μεθοδεύεται η προώθηση της εκτέλεσής τους μέσα στο φετινό χρόνο.

(vii) Ταυτόχρονα μελετάται η κατασκευή χωμάτινων εξωποτάμιων δεξαμενών στον Άγιο Επιφάνιο, στο Καλό Χωριό, στην Ορούντα και στο Σαράντι, των οποίων όμως η μελέτη βρίσκεται σε προκαταρκτικά στάδια.

(viii) Παράλληλα μελετάται η κατασκευή φράγματος στον ποταμό Καρκώτη για τη μεταφορά νερού, μέσω σήραγγας, στον ποταμό Ατσά για την ύδρευση της Λευκωσίας και την άρδευση της κοιλάδας του Καρκώτη. Διερευνάται επίσης η δυνατότητα κατασκευής φράγματος στον Πεδιαίο στην περιοχή Πολιτικού.

(δ) Βασικό κριτήριο για την προώθηση αρδευτικών έργων είναι η απόδοσή τους. Μέχρι τώρα γίνονταν για την επαρχία Λευκωσίας μικρά έργα, κυρίως για ύδρευση και εμπλουτισμό των υπόγειων νερών,ενώ σήμερα μελετούνται μεγαλύτερα έργα. Γίνονται σκέψεις για τη δημιουργία ενός Βόρειο Αγωγού για την άρδευση και ύδρευση της επαρχίας Λευκωσίας και ιδιαίτερα της πρωτεύουσας με την αξιοποίηση των νερών του ποταμού Καρκώτη. Πρόθεση της κυβέρνησης είναι να ενωθούν όλα τα μικρά υδατικά έργα σ' ένα μεγάλο. Μαζί με τις μελέτες σκοπιμότητας γίνονται και περιβαλλοντικές μελέτες πριν από την εκτέλεση οποιουδήποτε αρδευτικού έργου. Συνήθως τα μεγάλα υδατικά έργα χρηματοδοτούνται με δάνεια από το εξωτερικό και τα μικρότερα με εγχώρια δάνεια. Για το θέμα της ίδρυσης Αρχής ή Φορέα Υδάτων έχει συμπληρωθεί η προκαταρκτική μελέτη των ξένων συμβούλων, ενώ αναμένεται ότι μέχρι το τέλος του φετινού χρόνου θα οριστικοποιηθεί η μελέτη και θα προωθηθεί και η νομοθετική ρύθμιση του θέματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, με βάση την ενημέρωση που της έγινε, καλεί την κυβέρνηση να μελετήσει τις υδατικές ανάγκες της επαρχίας Λευκωσίας στο σύνολό τους, να προγραμματίσει με χρονοδιάγραμμα και προωθήσει, χωρίς χρονοτριβή, έργα για καλύτερη αξιοποίηση και εκμετάλλευση των υδάτινών της πόρων, για να ικανοποιήσει τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της επαρχίας. Η Επιτροπή επιθυμεί επίσης να καλέσει την κυβέρνηση να επιταχύνει τις διεργασίες για την ίδρυση Αρχής Υδάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Παρισινός έχει το λόγο.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Γράψαμε το θέμα «Άμεση ανάγκη μελέτης και κατασκευής ουσιαστικών έργων γι' αξιοποίηση των υδάτινων πόρων στην επαρχία Λευκωσίας», γιατί πιστεύουμε πολύ έντονα ότι η πατρίδα μας, ένα μικρό νησί, πρέπει σίγουρα με κάθε θυσία να διατηρήσει τη φυσιογνωμία κατανομής του πληθυσμού της. να συγκρατήσει τον αγροτικό πληθυσμό στα χωριά της. να είμαστε περήφανοι για την ύπαιθρό μας. Να φτιάξουμε και να συντηρήσουμε συνθήκες ανθρώπινης κι αξιοπρεπούς διαβίωσης στην περιφέρεια. Να ενθαρρύνουμε και διευκολύνουμε την παραγωγικότητα και τέλος να εξασφαλίσουμε για τον πληθυσμό της υπαίθρου άνεση, συνθήκες για δημιουργία, ικανοποίηση κι ευτυχία.

Βασικά στοιχεία για τους απλούς, ανθρώπινους αυτούς στόχους είναι δυο. Άρτιο οδικό δίκτυο και υδατικά έργα.

Το θέμα του οδικού δικτύου μας απασχόλησε εδώ στη Βουλή πέρσι. Σήμερα θα καταπιαστούμε αποκλειστικά με το υδατικό πρόβλημα.

Είναι αποδειγμένο γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια όλοι οι φορείς της πολιτείας βοήθησαν, ώστε να γίνουν ικανοποιητικά έργα στον τομέα φράγματα, με αποκορύφωμα το έργο μαμμούθ, το Νότιο Αγωγό, με τη μεγαλύτερη δαπάνη-επένδυση γι' αναπτυξιακό έργο που έγινε ποτέ στην πατρίδα μας κι έφθασε το ύψος των £175 εκ.

Ποια είναι η σημερινή εικόνα; Έχουν ικανοποιηθεί σχεδόν απόλυτα όλες οι επαρχίες της Κύπρου, πλην της Λευκωσίας. Χαρά μας γιατί ξεδίψασαν κι αρδεύουν τη γη τους όλες οι άλλες επαρχίες. Τώρα όμως είναι απόλυτη η ανάγκη να δούμε με στοργή και τη λησμονημένη επαρχία της Λευκωσίας. Πολύ εύστοχα ο εκπρόσωπος του Γραφείου Προγραμματισμού στη συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή μας ανέφερε επιγραμματικά πως μέχρι το 1974 η Λευκωσία ήταν η πρώτη σε έργα, ενώ σήμερα ακολουθεί τελευταία.

Κύριε Πρόεδρε,

Ας μου επιτραπεί να παραθέσω μερικά αριθμητικά στοιχεία, για να διαφανεί πολύ καθαρά το μέγεθος της εγκατάλειψης στον τομέα τούτο της επαρχίας Λευκωσίας. Αν πάρουμε αλφαβητικά τις επαρχίες, βλέπουμε ότι η Αμμόχωστος από το φράγμα του Κούρρη και της Άχνας υπολογίστηκε να αρδεύει πάνω από 67.000 σκάλες. Η Λάρνακα από τα φράγματα Καλαβασού, Διπόταμου, Λευκάρων, Κιτίου και Κούρρη υπολογίστηκε να αρδεύει κοντά 100.000 σκάλες. Η Λεμεσός από τα φράγματα Γερμασόγειας, Πολεμιδιών, Κούρρη και Καλαβασού υπολογίστηκε ν' αρδεύει πάνω από 32.000 σκάλες. Η Πάφος από τα φράγματα Ασπρόκρεμμου, Μαυροκόλυμπου, Ευρέτου, Αργάκας, Πωμού και Αγίας Μαρίνας υπολογίστηκε ν' αρδεύει κοντά 62.000 σκάλες. Όσο για τη Λευκωσία, ντρέπεται κανείς και να αναφερθεί σε αριθμούς για το φτωχό αυτό συγγενή. Η μεγαλύτερη λοιπόν επαρχία της Κύπρου διαθέτει όλα κι όλα τρία μικρά φράγματα, του Ξυλιάτου, του Καλοπαναγιώτη και του Παλαιχωριού και υπολογίστηκε ν' αρδεύει, αυτή η πιο μεγάλη σε έκταση επαρχία, μόνο 3.660 σκάλες! Οι αριθμοί σίγουρα μιλούν από μόνοι τους και δε χρειάζονται άλλη ανάλυση.

Όμως τούτη η επαρχία, που ατύχησε ή καταδικάστηκε από τα έργα της πολιτείας να αρδεύει μόνο 3.660 σκάλες, δεν αποτελείται από κατσάβραχα ή αργιλώδη εδάφη, ούτε είναι δυστυχώς σκεπασμένη με καταπράσινα δάση, ώστε να

μην έχει καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Αντίθετα διαθέτει θαυμάσιες πεδιάδες, πολύ εύφορες και παραγωγικές με πολύ καλές κλιματολογικές συνθήκες, σε μια ευρύτατη έκταση από το Δάλι μέχρι το Παλιομέτοχο, την Περιστερώνα, τον Αστρομερίτη και τη Λινού.

Τώρα αν μας αντιτάξει κάποιος ότι τούτος ο χώρος δε διαθέτει δικό του υδάτινο πλούτο, θα του απαριθμήσουμε πολλούς ποταμούς όπως το Γιαλιά, τον Πεδιαίο, το Μερίδα, της Κλήρου - Ακακίου, της Περιστερώνας, τον Ελιά, τον Καρκώτη και πολλά άλλα παρακλάδια.

Κύριε Πρόεδρε,

Διαβάζοντας προσεκτικά την 'Εκθεση της Επιτροπής Γεωργίας για το θέμα που συζητούμε, διαπιστώνουμε ότι, απ' όσα ανέφεραν οι αρμόδιοι, υπάρχει απόλυτη παραδοχή για την ανυπαρξία ουσιαστικών υδατικών έργων, εκδηλώνεται καταφανέστατα η διάθεση για μελέτη, αλλά μένουμε δυστυχώς μέχρις εκεί.

Βέβαιο είναι μόνο ότι θα φτιαχτεί μελλοντικά το εξωποτάμιο φράγμα της Βυζακιάς με απώτερη πιθανότητα το έργο στον ποταμό Καρκώτη. Μια ελάχιστη προσθήκη στο θλιβερό αριθμό των 3.660 αρδεύσιμων σκαλών.

Σαν ανασταλτικοί παράγοντες προβλήθηκαν δυο λόγοι: Οι Τούρκοι και τα υδατικά δικαιώματα.

Πιστεύουμε ειλικρινά ότι τούτος ο λαός με ξεχωριστή περηφάνεια από το 1974, μετά την τραγωδία της τούρκικης εισβολής και της συνεχιζόμενης βίαιης κατοχής, δε σταμάτησε ποτέ να δημιουργεί και ν' αγωνίζεται, έτσι δε μπορεί να ευσταθεί σαν λόγος για το σταμάτημα της ύδρευσης κι άρδευσης από τους δικούς της πόρους, το γεγονός ότι τα νερά των ποταμών ολόκληρης της επαρχίας καταλήγουν σε κατεχόμενη γή μας.

Ούτε θέλουμε να δεχτούμε ότι δεν είναι μπορετό, με καλή διάθεση και ψηλό αίσθημα δικαιοσύνης, Εκτελεστική και Νομοθετική Εξουσία να λύσουμε αμέσως το πρόβλημα των υδατικών δικαιωμάτων. Είναι βέβαιο ότι ο μάχιμος αγρότης θ' αγκαλιάσει με ενθουσιασμό μια λογική λύση με ταυτόχρονη κατασκευή ουσιαστικών έργων, παρά να έχει καδρωμένα στον τοίχο προνόμια γι' ανύπαρκτο νερό. Το πόσο θεαματικό είναι το αποτέλεσμα της άρδευσης για πραγματική αναζωογόνηση ενδεικτική είναι η περιοχή της Αγίας Κορώνης, όπου ένα μικρούτσικο φράγμα έφερε πραγματική κοσμογονία.

Εμείς λοιπόν του Δημοκρατικού Συναγερμού καλούμε την κυβέρνηση να πάρει αμέσως, χωρίς δισταγμούς και δικαιολογίες, την πολιτική απόφαση, ώστε, ανεξάρτητα από τη χρηματική ανταπόδοση, να προχωρήσει στην κατασκευή φραγμάτων στην επαρχία Λευκωσίας, για να δώσει το δικαίωμα στον αγρότη της επαρχίας να προκόψει και να ευτυχήσει στο χωριό του. Τούτο απαιτεί το γενικό συμφέρον του τόπου. Τούτο είναι άμεση κοινωνική ανάγκη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κατά την εξέταση του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, έγινε παραδεκτό από τους εκπροσώπους του Υπουργείου

Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και του Γραφείου Προγραμματισμού ότι η Λευκωσία μετά την εισβολή αντιμετώπισε οξύτατα προβλήματα ύδρευσης και άρδευσης, καθώς και την ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση του οδικού δικτύου, τόσο σε βασικές αρτηρίες, όσο και ως προς τη σύνδεση των χωριών με τους κύριους δρόμους και ιδιαίτερα των ορεινών περιοχών.

Στην Έκθεση της Επιτροπής που συζητούμε γίνεται αναφορά στις δηλώσεις των αρμοδίων για τον προγραμματισμό και την εκτέλεση διάφορων υδρευτικών και αρδευτικών έργων στα πλαίσια του νέου πενταετούς Σχεδίου Ανάπτυξης 1989-1993. Σημειώνουμε και υπογραμμίζουμε ιδιαίτερα τη δήλωση των αρμοδίων για τη δημιουργία ενός Βόρειου Αγωγού για την άρδευση της επαρχίας Λευκωσίας και ιδιαίτερα την ύδρευση της πρωτεύουσας με την αξιοποίηση των νερών του ποταμού Καρκώτη.

Κύριε Πρόεδρε,

Πολλές φορές και πολύ ορθά έχει καταταχθεί το πρόβλημα των νερών σαν το δεύτερο μετά το πολιτικό πρόβλημα στην Κύπρο. Πολύ σωστά στα θέματα οικονομικού προγραμματισμού δίδεται προτεραιότητα στην κατασκευή μεγάλων και μικρών αρδευτικών έργων, με στόχο ούτε σταγόνα νερό να μην πηγαίνει στη θάλασσα.

Τασσόμαστε ανεπιφύλαχτα υπέρ της κατασκευής αυτών των υδροεμπλουτιστικών έργων που έχουν προγραμματιστεί για κάλυψη των υδρευτικών και αρδευτικών αναγκών της επαρχίας Λευκωσίας, όπως και όλων των άλλων επαρχιών και γενικά της Κύπρου.

Υποστηρίζουμε την ισόρροπη υδατική ανάπτυξη όλων των περιοχών της Κύπρου. Σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα υπόγεια νερά ανήκουν στη Δημοκρατία και συνεπώς σε ολόκληρο τον κυπριακό λαό, με πρώτη προτεραιότητα την κάλυψη των υδρευτικών αναγκών του πληθυσμού στις πόλεις και τα χωριά.

Τονίζουμε εμφαντικά την υποστήριξή μας για μελέτη και ικανοποίηση, όσο γίνεται, των αιτημάτων των κατοίκων της επαρχίας Λευκωσίας, όπως και των άλλων επαρχιών, την εκτέλεση συντονισμένων έργων ανάπτυξης και υποδομής, με κύριο στόχο να κρατηθούν οι αγρότες γενικά και ιδιαίτερα των ορεινών περιοχών, στα χωριά και στις δουλειές τους και να μην εγκαταλείπεται η ύπαιθρος από τη νεολαία.

Αποτελεί σοβαρό και μόνιμο αίτημα του αγροτικού κόσμου ο εκσυγχρονισμός της υδατικής νομοθεσίας και η ίδρυση Αρχής Υδάτων για προγραμματισμένη, ορθή και κατάλληλη αξιοποίηση των υδατικών πόρων κάθε περιοχής, για κατασκευή ανάλογων έργων υποδομής, για περισυλλογή, εξοικονόμηση και δίκαιη κατανομή των νερών για κάλυψη όσο γίνεται περισσότερο των υδρευτικών και αρδευτικών αναγκών του τόπου.

Η ΕΚΑ, στα 43 χρόνια της οργανωμένης ζωής και δράσης της, σε όλα τα συνέδρια και τις κινητοποιήσεις του αγροτικού κόσμου, τονίζει και θέτει το αίτημα για εκσυγχρονισμό της υδατικής μας νομοθεσίας για περισυλλογή των υδάτινων πόρων, για ορθολογιστική χρήση και αξιοποίηση των νερών και για δίκαιη κατανομή τους. Αυτά μπορούν να επιτευχθούν με την ίδρυση και σωστή λειτουργία Αρχής Υδάτων.

Εκτιμούμε και χαιρετίζουμε την πρόσφατη δήλωση του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ότι βρισκόμαστε στο τελικό στάδιο αξιολόγησης των εισηγή-

σεων των εμπειρογνωμόνων και ότι στις αρχές του ερχόμενου χρόνου θα σταλεί νομοσχέδιο για την Αρχή Υδάτων στη Βουλή και αναμένουμε την υλοποίησή της χωρίς άλλες αναβολές.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να εκφράσω την υποστήριξή μας προς τις εισηγήσεις της αρμόδιας Επιτροπής, όπως αναφέρονται στην Έκθεση. Επίσης θέλω να τονίσω το καθήκον της κυβέρνησης να επιληφθεί και να πάρει, χωρίς άλλες αναβολές, τις αναγκαίες αποφάσεις για την υλοποίησή τους, προς το συμφέρον των επηρεαζομένων, αλλά και γενικότερα της αγροτικής και της εθνικής μας οικονομίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Υπάρχει ένα σημείο στην Έκθεση που είναι σωστό. Και αυτό το σημείο είναι πως ό,τι έργα έγιναν ή το μεγαλύτερο μέρος των έργων που έχουν γίνει στην επαρχία Λευκωσίας είναι στα κατεχόμενα. Όλα τα άλλα τα οποία αναφέρονται ανάγονται μέσα στα πλαίσια ενός ευχολογίου που ακούμε από πολλά χρόνια και δεν ξέρω για πόσα χρόνια ακόμα θα γίνεται λόγος για τα πιθανά έργα στην επαρχία Λευκωσίας.

Με εξαίρεση τους υδατοφράκτες του Παλαιχωρίου παλαιότερα και του Ξυλιάτου, που έγιναν μέσα στα πλαίσια του σχεδίου ανάπτυξης Πιτσιλιάς, κανένα άλλο ουσιαστικό έργο δεν υπάρχει στην ελεύθερη περιοχή της Λευκωσίας αυτή τη στιγμή.

Μπορούμε να πούμε, για να είμαστε ακριβείς στη γεωγραφία, ότι το άλλο έργο το οποίο υπάρχει στην επαρχία Λευκωσίας είναι ο μικρός υδατοφράκτης του Πύργου Τηλλυρίας, που ανάγει την ιστορία του στον καιρό της αποικιοκρατίας.

Μετά έχουμε έναν αριθμό άλλων έργων που καταστρέφουν αντί να προσθέτουν οτιδήποτε στην επαρχία Λευκωσίας. Και αρχίζω από την υδατοδεξαμενή του Παχύαμμου, που κάποτε θα πρέπει να επιληφθεί και η Επιτροπή Ελέγχου αυτού του θέματος. Έγινε η υδατοδεξαμενή, πήραν χωράφια από τον κόσμο, καταγκρεμίστηκαν και κάποια κοινοτικά κτίρια που υπήρχαν εκεί. και όμως δεν έχει εργαστεί ποτέ εκείνη η υδατοδεξαμενή, και χάνει συνεχώς νερό, και παρόλες τις επίμονες προσπάθειες του αρμόδιου Τμήματος δεν έχει επιτευχθεί η διόρθωση των σφαλμάτων που υπάρχουν σ΄αυτό το έργο.

Και διερωτάται κανένας, όταν γίνονται τέτοια έργα χωρίς να είναι και πολύ σημαντικά, χωρίς να είναι και πολύ μεγάλα, και δεν είμαστε σε θέση να κατασκευάσουμε ένα σωστό έργο, δεν πρέπει να αναζητούνται και κάποιες ευθύνες; Στο κάτω-κάτω οι άνθρωποι επενδύουν, κάμνουν κάποιο προγραμματισμό ή και δαπάνες για να αναπτύξουν τη γεωργική παραγωγή της περιοχής τους και στο τέλος ανακαλύπτουν ότι και έξοδα έγιναν και η γεωργία δεν ωφελήθηκε.

Και υπάρχει και η καινούργια υδατοδεξαμενή του Φαρμακά που και αυτή δεν πρόλαβε να μπορέσει να αποδώσει και να ωφελήσει την περιοχή και χαρακτηρίζεται και αυτή από το ίδιο μειονέκτημα. Είναι υδατοδεξαμενή που δε συγκρατεί νερό!

Και διερωτάται κανένας πώς θα αντιμετωπισθεί αυτή η κατάσταση; Πού θα πρέπει να απευθυνθούμε για την κατασκευή και κάποιων έργων ή τέλος πάντων τι πρέπει να γίνει ώστε, όταν κατασκευάζεται κάποιο έργο, να είναι αποδοτικό;

Και υπάρχει και η σωρεία άλλων έργων που αντί να προσφέρουν θετικά στοιχεία, αντί να βοηθήσουν τον αγρότη, κατέστρεψαν τον αγρότη και χρησιμοποιώ τη λέξη «κατέστρεψαν» με επίγνωση της σημασίας της λέξης, και αναφέρομαι στα έργα στην περιοχή του Κάμπου της Τσακκίστρας, των Γερακιών, όπου τα έργα αποδείχθηκαν ελαττωματικά, στοιχίζουν τεράστια ποσά ή δεν αποδίδουν ή δεν εργάζονται οι μηχανές. Ακόμα οι φυτείες που κάνουν οι αγρότες έχουν ξεραθεί χωρίς φυσικά και πάλιν να αναζητείται ο υπεύθυνος ή να δίδεται οποιαδήποτε αποζημίωση σ'αυτούς τους ανθρώπους που κακόπαθαν από ελαττωματική κατασκευή έργων ή από ελαττωματικά έργα. Αυτό είναι το ένα κεφάλαιο των αρδευτικών έργων στην επαρχία Λευκωσίας.

Υπάρχει και το άλλο των μελετών, που ανθούν μέσα στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Μελέτες! Όλοι έχουμε απολαύσει στην τηλεόραση εκείνη την περίφημη εκπομπή «Μάλιστα, κύριε Υπουργέ», όπου για να αντιμετωπίσει ο Υπουργός τα προβλήματα, έφτιαχνε μια επιτροπή για να εξετάσει κάποιο πρόβλημα, για να χαθεί όμως μέσα στα πλαίσια και τα πλοκάμια της. Στην περίπτωση τη δική μας έχουμε την άλλα μέθοδο. Όταν πάμε να ζητήσουμε ή να μεταφέρουμε κάποιο αίτημα κάποιας περιοχής για κάποιο έργο, έχουμε έτοιμη την απάντηση: «Θα μελετηθεί το θέμα». Και υπάρχουν θέματα που μελετούνται, και να μου επιτρέψει ο κ. Πρόεδρος της Βουλής, να αναφέρω ένα έργο που άρχισε να μελετάται από τότε που εκλέγηκε εκείνος Βουλευτής, τα έργα στον Πηδιά.

Κύριε Πρόεδρε,

Στην Έκθεση που έχουμε σήμερα μπροστά μας μελετάται ακόμα κατασκευή έργων στον Πηδιά. Και διερωτάται κανένας, πόσα χρόνια μπορεί κάποιος να περιμένει για να ολοκληρωθούν κάποτε αυτές οι μελέτες; Και εκείνο που σκεφτόμαστε είναι ότι μιλούμε για τη Δημόσια Υπηρεσία και για το τι στοιχίζει στον κόσμο. Αν κάποια χρήματα από τις μελέτες διοχετεύονταν για την κατασκευή ενός έργου, θα κατασκευάζετο και κάποιο έργο και θα είχαμε και εξοικονόμηση χρημάτων. Με τη μέθοδο των μελετών, λοιπόν, εξαπατάται και ο κόσμος και κατασπαταλείται και δημόσιο χρήμα, και το λέω με επίγνωση αυτών που αναφέρω, κύριε Πρόεδρε.

Ύστερα έχουμε τα σχέδια τα τελειωμένα. Ο Καρκώτης, άλλο έργο που ανάγεται κι'αυτό από την αρχή της Δημοκρατίας, έργο το οποίο συζητήσαμε σ'αυτή τη Βουλή κατ'επανάληψη, έργο για το οποίο κάναμε συσκέψεις με τους κοινοτάρχες και με τα υπουργεία, έργο για το οποίο έχουν ήδη γίνει σχέδια επί σχεδίων και αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε μπροστά σε καινούργιο σχέδιο, το οποίο αν δούμε τους Προϋπολογισμούς του 1991, είναι σε σημείο μηδέν. Τα έργα στον Καρκώτη, τα τελειωμένα σχέδια του έργου του Καρκώτη.

Και έρχομαι στον υδατοφράκτη της Βυζακιάς, άλλο έργο που εξαγγέλθηκε κατ'επανάληψη και δόθηκε υπόσχεση στους αγρότες μας ότι το 1989, το 1990, το 1991 θα πότιζαν απ'αυτό το έργο. Και αν κοιτάξει και πάλιν κάποιος τους Προϋπολογισμούς υπάρχει πρόνοια μηδέν για το έργο της Βυζακιάς, και όχι μάλιστα μηδέν, αλλά σ'εκείνο τον περίφημο κατάλογο, που δε θα ήθελα να είναι θέμα αναφοράς σήμερα, αλλά είναι τόσο προκλητική η ύπαρξή του, είναι στην κατηγο-

ρία Γ, είναι τρίτο σε σειρά προτεραιότητας κατασκευής, ενώ αυτό το έργο το υποσχέθηκαν στους αγρότες κατ'επανάληψη σαν έργο επείγουσας σημασίας.

Έτσι λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, αν είχα να πω οτιδήποτε και αν ήταν υπόθεση να τοποθετηθούμε πάνω στο θέμα της Έκθεσης, η Έκθεση είναι μεν καλή, τα έργα όμως είναι ανύπαρκτα και θα πρέπει να υπάρξει κάποιο μήνυμα προς την κυβέρνηση ότι: «Ναι, η Βουλή μέμφεται την κυβέρνηση» και κάνω πρόταση κατάκρισης ή και μομφής πάνω στο θέμα των υδατικών έργων στην επαρχία Λευκωσίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχήν ήθελα να πω ότι την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων την έχω πάρει η ώρα 12 το μεσημέρι. Δεν είχα την ευκαιρία να τη μελετήσω σε βάθος, αλλά υπάρχουν ορισμένα πράγματα τα οποία εκ πρώτης όψεως φαίνονται πολύ παράδοξα. Παρόλο που φαίνονται εδώ αρκετά έργα τα οποία όλοι θέλαμε να δούμε να γίνονται -όπως αναφέρθηκαν από τους προηγούμενους αγορητές- έρχομαι να δω ένα άλλο θέμα το οποίο πολύ σωστά ανέφερε και ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου.

Δίνεται η εντύπωση ότι θα γίνουν έργα, ενώ στην πραγματικότητα αυτά τα έργα δε θα εξυπηρετήσουν σε τίποτα. Εδώ είναι τόσο φανερά και κραυγαλέα που διερωτάται κανένας γιατί μπαίνουν και γιατί η κυβέρνηση έρχεται να τα κάμει. Λέγει εδώ η Έκθεση «Έχει συμπληρωθεί η μελέτη σκοπιμότητας και διεξάγεται περιβαλλοντική μελέτη για να ζητηθούν σε δύο περίπου μήνες προσφορές για την κατασκευή του φράγματος 'Καπουρά' . . . .». Αυτό το φράγμα το οποίο θα έχει μια δαπάνη £1,300,000 θα αρδεύει 67 εκτάρια. Δηλαδή πόσα θα στοιχίσει κατά σκάλα αυτό το έργο; Αν αυτό το έργο είναι σωστό να γίνει με την αξία η οποία λέγει ότι θα στοιχίσει £1,300,000. Προχωρούμε παρακάτω. Το έργο στο φράγμα Γουρρίου το οποίο θα στοιχίσει για 31 εκτάρια £679,000 και πιο κάτω για το φράγμα στα «Χελιδόνια» 67 εκτάρια £1,17 εκ..

Διερωτώμαι αν μπορούν να ξοδεύονται αυτά όλα τα εκατομμύρια για τόση μικρή έκταση γης, όταν οι τόκοι αυτών των λεφτών θα υπερκαλύπτουν την αξία της γης και δε θα μπορούν να αποφέρουν τίποτα στο γεωργό. Εκείνο το οποίο χρειάζεται είναι να γίνει μια πολύ πιο σοβαρή μελέτη από πλευράς κυβέρνησης να βρεθούν οι εκτάσεις εκείνες οι οποίες μπορεί να αρδευθούν και να αποθηκευθεί το νερό και όχι να γίνεται ένας κατάλογος έργων με τόσες μικρές περιοχές και με τόσο ψηλή δαπάνη. Και αυτή η ψηλή δαπάνη σε περίπτωση ανομβρίας δε θα μπορεί να ικανοποιήσει τίποτα.

Όπως έχω πει και στην αρχή, δεν έχω μελετήσει σε βάθος αυτή την Έκθεση, γιατί την πήρα μόλις η ώρα 12 το μεσημέρι. Αλλά, κύριε Πρόεδρε, παρόλο που κανένας δεν είναι εναντίον να γίνονται έργα και πολύ περισσότερο υδατικά έργα νομίζω -και συμφωνώ με το συνάδελφο κ. Χατζηδημητρίου- ότι θα πρέπει να γίνεται πρώτα πιο εμπεριστατωμένη μελέτη, να αξιολογούνται και να μπαίνουν στη σειρά, όπως ακριβώς έπρεπε να μπουν, και να μην παρουσιαζόμαστε απλώς ότι κάνουμε έργα, ενώ στην πραγματικότητα δεν κάνουμε τίποτα.

Αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε. Αν έχω σωστά καταλάβει, ο προηγούμενος συνάδελφος, όταν μιλούσε για τις προνοούμενες δαπάνες για κατασκευαστικά έργα για την αξιοποίηση του Κούρρη, είναι τον ίδιο ποταμό που εννοούσε και όχι το Κούριο, γιατί έχει γίνει μια σύγχυση. Πάντως σωστά πιστεύω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή κάλεσε την Εκτελεστική Εξουσία να μελετήσει τις υδατικές ανάγκες της επαρχίας στο σύνολό τους, να πραγματοποιήσει τα χρονοδιαγράμματα και να προωθήσει χωρίς χρονοτριβή έργα για καλύτερη αξιοποίηση κι εκμετάλλευση των υδάτινών της πόρων, για ικανοποίηση των συνεχώς αυξανόμενων αναγκών της επαρχίας. Και να προσθέσω πως πέραν τούτου σωστά κάλεσε την κυβέρνηση να επιταχύνει τις διεργασίες για την ίδρυση αρχής υδάτων. Γιατί με βάση τα εκτεθέντα στατιστικά στοιχεία φαίνεται η δυσμενής διάκριση από τα κατά επαρχίες δαπανηθέντα έργα σε βάρος της επαρχίας Λευκωσίας, στοιχεία τα οποία και ο συνάδελφος Παρισινός ανέφερε και στην Έκθεση ακροθιγώς μνημονεύθηκαν.

Και σ' αυτό ακόμα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, το σχέδιο που θεωρείται από τα πιο πετυχημένα, το σχέδιο περιφερειακής ανάπτυξης, το σχέδιο Πιτσιλιάς, στο οποίο ασφαλώς περιλαμβάνονταν και σχέδια υδατικής ανάπτυξης, η Πιτσιλιά που εμπίπτει στην επαρχία Λευκωσίας (και σ' αντίθεση με την Πιτσιλιά που ανήκει σ' άλλες επαρχιακές διοικήσεις και που ευνοήθηκε και καρπώθηκε στην προκείμενη περίπτωση, στο τμήμα της εκείνο, τη «μερίδα του λέοντος»), η Πιτσιλιά - επαναλαμβάνω- της Λευκωσίας, ελάχιστα ωφελήθηκε. Ολόκληρη μ' άλλα λόγια η βόρεια πλαγιά του Τροόδους και η κοιλάδα του Δαλιού, που απολήγει στην πρώτη περίπτωση σχεδόν ίσαμε το Ακάκι, ουσιαστικά δε βοηθήθηκε. Σκέψεις σίγουρα έχουν ανταλλαγεί, μελέτες εκπονήθηκαν μα το αποτέλεσμα ήταν η σχεδόν μηδενική βοήθεια προς την επαρχία Λευκωσίας, που έτυχε να έχει και τη για χρόνια καταφρυγμένη πρωτεύουσα ανάμεσά της.

Εξάλλου τώρα που ο κόσμος της χειμαζόμενης επαρχίας άρχισε να συνειδητοποιεί τη σε βάρος του ανισοσκέλεια του κρατικού αναπτυξιακού προγράμματος, τώρα που η Εκτελεστική Εξουσία υποχρεώθηκε να τείνει «ευήκοον ους» στις εναγώνιες παραστάσεις, τις κινητοποιήσεις και τις εκκλήσεις του, ξεκινά τώρα ακριβώς η καινούργια δοκιμασία του. Και τούτο για τον απλούστατο λόγο πως η συντριπτική πλειοψηφία των υπό εκτέλεση υδατικών έργων στην επαρχία Λευκωσίας έχει ενταχθεί -όπως ακροθιγώς ανέφερε και ο συνάδελφος Χατζηδημητρίου- στην κατηγορία των λεγόμενων πρόσθετων αναπτυξιακών έργων. Και πρέπει εδώ να «εξάρουμε» την καινούργια κρατική εφευρετικότητα, που για πρώτη κι αυτή φορά εισάγεται στην ορολογία της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής του τόπου, πράγμα που μεθερμηνεύεται πως τα υδατικά αυτά μεν έργα θα εκτελεστούν, αλλά μόνον, αν, και εφόσον, υπάρχουν οι διαθέσιμες κρατικές πιστώσεις. Και δεδομένου πως -όπως ανθομολόγησε χτες στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών, απαντώντας σε σχετική ερώτησή μας, ένα τεράστιο ποσό της τάξης των £30 περίπου εκατομμυρίων λιρών (£27 εκ. για την ακρίβεια), από ένα αισθητά συρρικνωμένο φέτος σε σχέση με πέρσι, και με τους προηγούμενους, ασφαλώς, αναπτυξιακούς προϋπολογισμούς, προϋπολογισμό ανάπτυξης, ένα προϋπολογισμό των ούτε £80,000,000, όπως είναι ο φετινός- ένα

μεγάλο μέρος θα 'ναι παγωμένος στα πρόσθετα, ένας συντελεστής δηλαδή σχεδόν 35% θα έχει παγώσει και το αποτέλεσμα θα 'ναι η δυνατότητα να αντικρίσουν κι οι δυστυχείς κάτοικοι της επαρχίας Λευκωσίας τα έργα αυτά να ολοκληρώνονται, θα είναι σχεδόν ανύπαρκτη, αν όχι εντελώς μηδενική. Γιατί, πρόσθετα με τις δραματικές περικοπές -όπως είχαμε άλλωστε και πέρσι και που φέτος αναμένεται να επαυξηθούν λόγω της γνωστής κρατικής έλλειψης ρευστότητας, (έτσι επιχρυσούται στον τόπο μας, έντιμε κύριε Πρόεδρε, η προπτωχευτική περίοδος)- θα έχουμε και τα περιθωριακά, όπως ονομάστηκαν, αναπτυξιακά έργα, που θα μπούν στον κατάλογο αναμονής, το γνωστό με τη ξενική ορολογία, καθεστώς του waiting list!

Λέχθηκε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, από εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πως αξιολογούνται επίσης μελέτες που υποβλήθηκαν τον Απρίλη του 1988 για την εκτέλεση έργων στον ποταμό Καρκώτη, για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της Λευκωσίας και των περιχώρων της και την άρδευση 375 περίπου εκταρίων γης στην κοιλάδα Σολέας. 'Ενα έργο, που όπως λέχθηκε, αναμένεται να εκτελεστεί στα πλαίσια του πρώτου πενταετούς σχεδίου ανάπτυξης και που έχει ετεροχρονιστεί, όπως προ ολίγου δραματικά έχετε ακούσει.

Πρόσθετα όμως να μας επιτραπεί -πέραν του ετεροχρονισμού και μ' όλο το σέβας προς τις εκπεφρασμένες αυτές θέσεις του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων- να τονίσουμε πως το έργο του Καρκώτη πρέπει να αξιοποιηθεί για τις ανάγκες, αρδευτικές και υδρευτικές των κατοίκων της περιοχής και η Λευκωσία να υδροδοτηθεί από το σχέδιο Τερσεφάνου (το διϋλιστήριο που θα δέχεται νερό από το φράγμα του Κούρρη) από τις γνωστές πηγές ύδρευσής της, εκτός φυσικά από τις γνωστές πηγές, όπως π.χ. της Κοκκινοτριμιθιάς, που θα πρέπει όμως κι αυτές να επιστραφούν στους δικαιούχους κατοίκους των χωριών αυτών απ' όπου ως τα τώρα παροχετεύεται η υδροδότηση στη Λευκωσία.

'Ετσι θα πρέπει να συλληφθεί και να ολοκληρωθεί η ιδέα της κατασκευής και του βόρειου αγωγού -όπως διαλαμβάνεται στην 'Εκθεση- κατά συστοιχία προς το νότιο αγωγό, που θα εκκινά από την Τηλλυριά, θα περιλαμβάνει τον Καρκώτη κ.ά. ποταμούς και θα αξιοποιηθεί για την άρδευση μέρους της Τηλλυριάς, της Σολιάς και μέρους της Μαραθάσας, με τελική απόληξη την πολύ εύφορη κοιλάδα που βρίσκεται στα δυτικά της Λευκωσίας μέχρι την περιοχή της Κοκκινοτριμιθιάς -πρόσθετα από την περιοχή του Δαλιού- όπου υπάρχει εξαιρετικά εύφορη γη κι εξίσου εξαιρετικά πρόσφορες συνθήκες αξιοποίησης του ανθρώπινου αγροτικού δυναμικού. Και θα πρέπει να τονιστεί πως πουθενά ίσως αλλού της πατρίδας -μεσόγεια και όχι παραθαλάσσια γη- δεν παρουσιάζεται με τόση εξάρκεια και τόση ευφορία όσο στην κοιλάδα που βρίσκεται στα δυτικά της Λευκωσίας. Και πουθενά ίσως αλλού δεν υπάρχει τόση έφεση για αγροτική ενασχόληση όσο στον αγροτικό πληθυσμό της περιοχής αυτής, με όλο το προσφυγικό δυναμικό που δέχθηκε να σπαργεί για την αγροτική απασχόληση.

Τα εξαγγελθέντα εξάλλου από το 1986-87 μείζονα υδατικά έργα στη Βυζακιά, τραγικά κι απαράδεκτα, ετεροχρονίζονται και μεταφέρονται στα πλαίσια νέου πενταετούς σχεδίου ανάπτυξης στα 1989-1993! 'Εντιμε κύριε Πρόεδρε, ο ίδιος ο Υπουργός (ο τοτινός), Γεωργίας και Φυσικών Πόρων με παρακάλεσε να μεταβώ στη Βυζακιά για να μεταφέρω το μήνυμα πως μέσα στο 1988 θα άρχιζαν επιτέλους τα έργα στη Βυζακιά. Και τώρα ετεροχρονίζονται και μεταφέρονται πέντε χρόνια μεταγενέστερα!

Έτσι έργα που προαγγέλθηκε η εκτέλεσή τους από το 1986, το 1987 για το 1988, μαζί με τις άλλες ετεροχρονίσεις τους, αναβάλλονται για πέντε επαναλαμβάνω τώρα χρόνια, ενώ οι κάτοικοι της κοινότητας και της γύρω περιοχής μάταια προσδοκούν την έναρξη των κατασκευαστικών έργων για άρδευση των 2.000 και περισσότερων εκταρίων γης που το αρχικό σχέδιο διαλάμβανε. Μόνη παρηγοριά γι' αυτούς είναι η συμπερίληψη στο φετινό ανορθόδοξο προϋπολογισμό ποσού £50.000 -ανάλογο ποσό και φυσικά που δε δαπανήθηκε περιλάμβανε κι ο περσινός μη ευφάνταστος και μη εφευρηματικός (όπως είναι ο φετινός προϋπολογισμός), που ούτε μια λίρα του δεν έχει εκδαπανηθεί με τους γνωστούς όμως κινδύνους μη αξιοποίησής του.

Θα πρέπει ακόμα να δούμε και μια άλλη ίσως πτυχή του νομίσματος. Τις αρχικά επίμονες αρνήσεις των αρμόδιων λειτουργών να συναινέσουν ν' ανταποκριθούν στις εκκλήσεις των κατοίκων πολλών αγροτικών κοινοτήτων της επαρχίας Λευκωσίας για κατασκευή φραγμάτων. Κλασική, έντιμε κύριε Πρόεδρε, η περίπτωση του αιτήματος για κατασκευή φράγματος στην Κάτω Μονή με την ευκαιρία της κατασκευής του γεφυριού για το δρόμο στον Ξυλιάτο. Κι η άρνηση των αρμόδιων τεχνικών (ύστερα από «μελέτες» τους) ήταν κατηγορηματική, όπως κατηγορηματική ήταν κι η αρνητική στάση κι οι προσεγγίσεις τους για κατασκευή φραγμάτων στην Κλήρου, στο Πολιτικό και σε δεκάδες άλλες κοινότητες της επαρχίας Λευκωσίας, όπου εναγώνια τέθηκε παρόμοιο θέμα.

Τώρα όμως τι παρατηρούμε; Παραδόξως με τη σειρά των εξαγγελιών και περιοδειών του Προέδρου της Δημοκρατίας, και στα πλαίσια της εφευρηματικότητας του προϋπολογισμού για σειρά «αναμονής» των έργων αυτών που αναφέρθηκε πριν λίγο και που μιλήσαμε κι εμείς- μια πρακτική που χαρακτηρίζει τις βυζαντινές οικουμενικές συνάξεις και συνόδους που μετέβαλλαν την εικονοκλαστική σε εικονολατρική τη στάση τους κι αντίστροφα, ανάλογα με τις αυτοκρατορικές επινεύσεις και προσταγές αντίθετα με τις αρχικές θέσεις και εξαγγελίες τους- και αντίθετα με τις αρχικές αρνητικές προσεγγίσεις, οι υποσχέσεις κι οι εξαγγελίες για εκτέλεση έργων (σε περιοχές θεωρούμενες μέχρι πριν απρόσφορες) δίνονται τώρα δαψιλώς!

Πέραν όμως κι ανεξάρτητα από τις αντιμετωχωρίσεις -που οφείλονται καίρια σε συμμορφώσεις προς τις προεδρικές επινεύσεις, τα κελεύσματα και τις εξαγγελίες για αναπτυξιακά έργα, από προϋπολογισμούς, ξαναλέμε, ουσιαστικά ανύπαρκτους και ανερείδωτους- η ουσία είναι πως επιβάλλεται η εν προκειμένω αναθεώρηση της αρνητικής πολιτικής. Και να προσπαθήσουμε ν' αξιοποιήσουμε κι αυτά τα λίγα δεδομένα, τα προσφερόμενα για υδατική ανάπτυξη της Λευκωσίας, έργα, με διαφορετικά κριτήρια και πιο ευφάνταστους σχεδιασμούς. Γιατί μόνο με μια τέτοια στάση και πολιτική -στα πλαίσια της οποίας εντάσσεται ασφαλώς κι ο βόρειος αγωγός για τον οποίο λίγο πιο πριν μιλήσαμε και τον οποίο εξαίρουμε- μπορεί να σημειώσει και η επαρχία μας τους αναγκαίους ανελικτικούς προς τα πρόσω διασκελισμούς. Με τις λίγες αντίθετα στεγανοποιήσεις αυλακιών που της προσφέραμε και -το σημαντικότερο- με τα έργα στο waiting list που φέτος της προσφέρουμε, η στατικότητα, ατυχώς, είναι αναπόδραστη και -επίσης ατυχώς- ανελαστική!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να επανορθώσω κάτι που έχει λεχθεί από τον έντιμο συνάδελφο κ. Ψυλλίδη όσον αφορά τις εκτάσεις που προγραμματίζονται για κάποια έργα. Τα 67 εκτάρια που έχει μεταφράσει σε 50 σκάλες ο συνάδελφος κ. Ψυλλίδης είναι 502 σκάλες και όχι 50. Αλλά έστω και με αυτό, πάλι τα έξοδα είναι πολλά για τέτοια έργα. Αλλά ήθελα να τονίσω εδώ ότι για έργα στην ύπαιθρο και δη αρδευτικά έργα, δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο ο οικονομικός παράγοντας. Αλλά πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κοινωνικά κριτήρια. Γιατί, αν περιοριστούμε στεγνά μόνο στα οικονομικα κριτήρια για να γίνονται έργα, πολύ φοβούμαι ότι δε θα κατασκευαστούν πάρα πολλά έργα ή και πολλά από αυτά που κατασκευάστηκαν θα πρέπει να θεωρούνται ότι δεν έπρεπε να γίνουν με αυτή τη λογική και τότε ο αγροτικός μας πληθυσμός, αν έμεινε ακόμα λίγος, θα φύγει εντελώς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κι' εγώ από τη θέση μου, έντιμε κ. Πρόεδρε.

Συμφωνώ με την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας ότι έχουν δίκαιο οι εκπρόσωποι της Λευκωσίας να ζητούν την αξιοποίηση του υδάτινου πλούτου στην περιοχή.

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το Σώμα, καθώς και η προηγούμενη και η σημερινή κυβέρνηση, έδωσαν υπερπροτεραιότητα στην κατασκευή του Νότιου Αγωγού, για να αξιοποιηθούν οι υδάτινοι πόροι, να δοθούν πολλά εκατομμύρια, (περίπου £200 εκ.) όχι μόνο για να σώσουμε περιοχές που κινδύνευαν αλλά για να καλύψουμε τις υδρευτικές ανάγκες του 80% του λαού. Και στο σχέδιο υπάρχει πρόγραμμα για να γίνει το διυλιστήριο Τερσεφάνου που θα υδρεύει και τη Λευκωσία. Και πρέπει να γίνει φέτος αυτό το σχέδιο -σε συνέχεια με τις προηγούμενες μας απαιτήσεις για υπερπροτεραιότητα- για να καλύπτει τις ανάγκες της Λάρνακας αλλά και τις ανάγκες της Αμμοχώστου, διότι οι προσφυγικοί συνοικισμοί και πολλά χωριά της επαρχίας Λάρνακας παίρνουν νερό από τον παλιό αγωγό Αμμοχώστου. Η τουριστική περιοχή Αμμοχώστου στερείται το νερό για να έχουν νερό οι προσφυγικοί συνοικισμοί, αλλά είμαστε μάρτυρες ότι και η Λευκωσία και η Λάρνακα και η ακριτική Αμμόχωστος στερούνται το πόσιμο νερό. Γι' αυτό η απαίτησή μας, σε συνδυασμό με την ανάγκη να γίνουν και άλλα αρδευτικά έργα, είναι να προωθηθεί άμεσα σαν έργο επείγουσας ανάγκης το διυλιστήριο Τερσεφάνου για τις υδρευτικές ανάγκες των 3-4 επαρχιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μη μείνει οποιαδήποτε εσφαλμένη εντύπωση από μια σωστή παρατήρηση η οποία έγινε όσον αφορά το κόστος του όλου θέματος, και ήταν σωστή η παρατήρηση του συναδέλφου, θα ήθελα να τονίσω ότι σίγουρα αυτή η παρατήρηση δεν πρέπει να σχετίζεται με την προτεραιότητα, που όπως ανέφερε ο συνάδελφος κ. Ηλία πρέπει να δίδεται σε θέματα της αγροτικής μας οικονομίας, και σίγουρα κανένας σ' αυτό το Σώμα δεν ισχυρίζεται και δεν επιθυμεί να

λαμβάνονται αυστηρά οικονομικά κριτήρια αλλά κοινωνικά κριτήρια, διότι δε χρειάζεται να το επαναλάβουμε κι' εμείς ακόμα μια φορά ότι η γεωργία μας, η αγροτική μας παραγωγή, αποτελεί και θα αποτελεί τη ραχοκοκκαλιά της όλης οικονομίας και σε τέτοιες περιπτώσεις τα αυστηρώς οικονομικά κριτήρια δεν είναι εκείνα που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Εξάλλου αυτή ήταν πάντοτε και η πολιτική του κόμματός μας, είναι γνωστό, δεν είναι ανάγκη να την επαναλαμβάνουμε, όπως και η προώθηση του μεγάλου έργου του Νότιου Αγωγού, η οποία ξεκίνησε από την κυβέρνηση του κ. Κυπριανού.

Επομένως η παρατήρηση η οποία έγινε ήταν εύστοχη αλλά δεν είχε την έννοια να τονίσει ότι πρέπει τα αυστηρά οικονομικά κριτήρια να υποκαταστήσουν τα κοινωνικά κριτήρια, τα οποία όλοι θέλουμε να υπάρχουν όσον αφορά την αγροτιά μας.

Σε όσα ανέφερε ο κ. Τσιέττης για τα έργα που πρέπει να γίνουν, της υδατοπρομήθειας, είμαστε απόλυτα σύμφωνοι και θα συνεργαστούμε για να προωθήσουμε όλοι μαζί, πέραν οποιωνδήποτε άλλων σκοπιμοτήτων, αυτά τα απαραίτητα υδατικά έργα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Εκείνο το οποίο ήθελα να τονίσω, όπως έκαμα και στην ομιλία μου, είναι ότι αυτά τα έργα θα αποδειχτούν ασύμφορα και στο τέλος δε θα γίνουν. Και είναι αυτό το οποίο προσπάθησα να τονίσω και γι' αυτό το λόγο είπα ότι πρέπει να αξιολογούνται και να μπαίνουν οι προτεραιότητες, όχι γιατί είμαι εναντίον των έργων ανάπτυξης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει ακόμα κάποιο που θέλει να πρωτολογήσει.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Δε θα μακρηγορήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φοβούμαι πάντοτε τις εισαγωγές.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Θα θέσω και εγώ μερικές σκέψεις μου, ιδιαίτερα που προκύπτουν απ' όσα λέχθηκαν. Εμείς είπαμε πολλές φορές ότι κατανοούμε απόλυτα τη μετατόπιση των προτεραιοτήτων που ανέκυψαν μετά από την τουρκική εισβολή και κατοχή της μισής μας σχεδόν πατρίδας. Και μέσα σ' αυτή ασφαλέστατα ήταν και το θέμα το υδατικό για το οποίο κανένας μας δε νομίζω να αμφισβητεί τα μεγάλα θαύματα που έγιναν μέχρι της στιγμής για την αντιμετώπισή του.

Είναι γεγονός ότι η Λευκωσία υστέρησε, γιατί αντιμετώπιζε θέμα μετατόπισης προτεραιοτήτων και όπως πολύ χαρακτηριστικά λέχθηκε και λέγεται, και είναι σωστό, από πρώτη πριν από την εισβολή βρέθηκε σήμερα τελευταία. Και πολύ φοβούμαι ότι με τις συνθήκες και τα νέα δεδομένα που δημιουργήθηκαν, όσες

ενέσεις κι αν προσπαθήσουμε να της βάλουμε, δυστυχώς θα δυσκολευτεί να παρακολουθήσει τις άλλες επαρχίες ειδικά τόσο γι' αυτό το θέμα, το υδατικό, όπως και γι' άλλα θέματα αναπτυξιακών έργων.

Λέχθηκε πολλές φορές -και είναι πράγματι αλήθεια- ότι έφτασε η στιγμή που παίρνει σειρά η Λευκωσία και είναι απαραίτητη ανάγκη να της δώσουμε επείγουσα προτεραιότητα, ιδιαίτερα στο θέμα το υδατικό, αρδευτικό και υδρευτικό. Αν δε γίνει, οι συνέπειες για την επαρχία Λευκωσίας θα είναι τεράστιες. Και πολύ φοβούμαι ότι αυτό το πράγμα δεν έγινε κατανοητό και η πολιτική τουλάχιστον απόφαση και βούληση γι' αυτό το ζήτημα δε βγαίνει ούτε από τη σημερινή κυβέρνηση, αλλά ούτε δυστυχώς και από το πνεύμα της Έκθεσης όπως έχει καταρτιστεί από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Και είναι ανάγκη να μας απασχολήσει και να απαιτήσουμε να γίνει πράξη αυτό το πράγμα. Η πολιτική απόφαση για επείγουσα προτεραιότητα της επαρχίας Λευκωσίας πρέπει να ληφθεί.

Ειδικά για τα συγκεκριμένα έργα εκείνο το οποίο έχουμε προσέξει είναι ότι δεν αντιμετωπίζεται το πρόβλημα. Απλούστατα -όπως πολύ ορθά το έθεσε ο κ. Χατζηδημητρίου- υπάρχει μια σειρά απαρίθμησης ορισμένων έργων με ευχολόγια. Και είναι έργα τα οποία παρουσιάζονται ότι θα μπορούσαν κάποτε να γίνουν και όχι μια υπεύθυνη και προγραμματισμένη αντιμετώπιση αυτού του τεράστιου προβλήματος που σημαίνει ιεράρχηση έργων με τα χρονοδιαγράμματά της και μέσα στα πλαίσια των στόχων τους οποίους θα πρέπει να εξυπηρετήσει.

Πολύ φοβούμαι ότι αν η Βουλή δεν επιμείνει αυστηρά προς την κατεύθυνση της κυβερνητικής πλευράς έτσι που να έρθει κάποτε με συγκεκριμένα αποφασισμένα έργα και με την ιεράρχησή τους, αυτός ο κατάλογος που έχουμε βάλει, πολλές θητείες της Βουλής και πάλι θα απασχολεί και θα συζητιέται. Γιατί είναι απαράδεκτο πραγματικά το φράγμα της Βυζακιάς να τίθεται σήμερα ως έργο τρίτης προτεραιότητας στα αναπτυξιακά προγράμματα. Είναι απαράδεκτο το διϋλιστήριο Τερσεφάνου να μην αντιμετωπίζεται ως θέμα απόλυτα επείγουσας προτεραιότητας.

Κι αυτό ήθελα να θίξω και είναι αυτό το μήνυμα που ήθελα να μεταφέρω στους συναδέλφους και η Βουλή να το μεταφέρει στην κυβερνητική πλευρά, ότι πρέπει η κυβέρνηση και η Βουλή να επιμείνουν να επανέλθουν επί του θέματος, για να καθορίσουν σειρά προτεραιοτήτων και ιεράρχησης αυτών των έργων που απαριθμούνται με τα χρονοδιαγράμματά τους. Διαφορετικά πολύ φοβούμαι ότι θα μείνει ακαδημαϊκή η συζήτηση την οποία σήμερα κάνουμε.

Δε θα ήθελα να επεκταθώ περισσότερο, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό θα τερματίσω εδώ την αγόρευσή μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, δε θα ήταν χρήσιμο να ανεβώ στο βήμα να μιλήσω, γιατί η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής αλλά και ορισμένοι από τους ομιλητές έχουν δώσει μια καθαρή και σαφή εικόνα αυτού του προβλήματος, του προβλήματος της εξασφάλισης ικανοποιητικής ύδρευσης και άρδευσης στη μεγαλύτερη επαρχία της Κύπρου, την επαρχία που εξακολουθεί να αποτελεί το 40% περίπου του συνολικού πληθυσμού.

Εδώ ορισμένες απόψεις που έχουν εκφραστεί, κατά τη δική μου γνώμη, έχουν μειώσει τη σημασία του προβλήματος, γι' αυτό και σαν ένας από τους εκπροσώπους αυτής της επαρχίας και από εκείνους που αν δεν είμαι ο παλαιότερος που καταπιάνεται με αυτά τα προβλήματα είμαι από τους πιο αρχαίους, και ξέρετε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, αυτό το πράγμα. . . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή είμαι εξίσου αρχαίος.

(Γέλια)

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

. . . . .θα πρέπει να πούμε ότι ο κ. Χατζηδημητρίου είχε απόλυτο δίκαιο, όταν έλεγε ότι εδώ επαναλαμβάνονται ορισμένες ευχές, ευχές οι οποίες δόθηκαν από πολύ παλιά χρόνια.

Θυμούμαι ότι, όταν έκαμνα τα πρώτα βήματα της κοινωνικής μου δραστηριότητας σαν γραμματέας των Μορφωτικών Συλλόγων της Λευκωσίας το 1940, ένα από τα προβλήματα που συζητούσαμε ήταν ότι στη βόρεια πλαγιά της οροσειράς του Τροόδους -και ξεκινούσαμε από την περιοχή της Σολιάς μέχρι το ανατολικό άκρο της- θα έπρεπε να γίνουν υδατοφράκτες για εξοικονόμηση των υδάτινων πόρων και κατάλληλη αξιοποίησή τους. Υποδεικνύαμε μάλιστα πάντοτε και συγκεκριμένους τόπους και μέτρα που έπρεπε να ληφθούν για άμεση αξιοποίηση αυτών των υδάτινων πόρων. Πλην όμως και μετά την ανεξαρτησία ακόμα, όταν επαναλαμβάναμε πάντοτε αυτά τα αιτήματα, εκφράζονταν ευχές, καθορίζονταν και ανακοινώνονταν προγράμματα, αλλά τα έργα δεν ήλθαν. Και ελπίζουμε μ' αυτή τη κυβέρνηση, και όχι μόνο ελπίζουμε αλλά και θα αγωνιστούμε, αυτά που έχουν εξαγγελθεί να γίνουν πραγματικότητα τον ερχόμενο χρόνο. Διότι, επαναλαμβάνω, δόθηκαν πολλές φορές τέτοιες υποσχέσεις.

Είναι καλά γνωστό και έχει εξηγηθεί με πολλή σαφήνεια από το βήμα τούτο κατά τη διάρκεια της συζήτησης ότι η λύση του υδατικού προβλήματος είναι μια από τις βασικότερες προϋποθέσεις ανάπτυξης. Και όταν μιλούμε για τη Λευκωσία, εννοούμε ολόκληρη την επαρχία. Διότι δεν υπάρχει πόλη στον κόσμο στην οποία μπορεί να υπάρξει ανάπτυξη και να μην έχει σχέση με τούτο η ενδοχώρα της. Γι' αυτό και η ίδια η Λευκωσία, στην οποία μαζί με την περιοχή κατοικεί το 1/3 περίπου του πληθυσμού της Κύπρου, πρέπει να πούμε ότι για να ζήσει η Λευκωσία χρειάζεται ταυτόχρονα να αναπτύσσεται η ενδοχώρα της, να αναπτυχθεί δηλαδή ολόκληρη η αγροτική περιοχή της Λευκωσίας μέχρι τον Πύργο της Τηλλυριάς.

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα πρέπει να διαφωνήσω σαφώς και κατηγορηματικά με τις απόψεις που αγγίζουν την πτυχή των σχεδίων σκοπιμότητας, κατά πόσο δηλαδή έγιναν μελέτες σκοπιμότητας για τέτοια έργα των οποίων η έκταση που προορίζεται να αρδεύσουν είναι σχετικά μικρή. Αυτό πρέπει να πω ότι δεν το παραδέχομαι, διότι δεν έγινε μελέτη. Ο συνάδελφος ο οποίος έχει εκθέσει αυτή την άποψη ξεκαθάρισε ότι πήρε την 'Εκθεση μόνο το μεσημέρι και δεν μπόρεσε να τη μελετήσει, απλώς είδε σε μια πρώτη ματιά αυτή την 'Εκθεση.

Θα πρέπει να πω ότι για ορισμένες περιοχές της Λευκωσίας υπάρχει και πολύ οξύ πρόβλημα. 'Οταν μιλούσαμε για παράδειγμα για την κατάλληλη οδική σύνδεση της Τηλλυριάς μέχρι τον Ακάμα με τον υπόλοιπο κορμό της Κύπρου για

να κατορθώσει αυτή η περιοχή να επιβιώσει, μας είπαν και αρμόδιοι της προηγούμενης κυβέρνησης μάλιστα ότι θα ήταν σκόπιμο αυτά που θα χρειαστούν για να κάμουμε κατάλληλη οδική σύνδεση αυτής της περιοχής να τα μοιράζαμε στις οικογένειες για να ζήσουν αλλού.

Αλλά όπως δε συμβαίνει και στο φυσικό οργανισμό του ανθρώπου, όταν δηλαδή πονέσει ένα δάκτυλό, να πει δε θα δώσω £10,000 να το θεραπεύσω, αλλά θα το κόψω να το πετάξω, έτσι και στην περιοχή της Τηλλυρριάς δεν πρέπει να γίνει αυτό το πράγμα. Να την αφήσουμε δηλαδή να μαράνει και να πεθάνει διότι θα είναι τότε ένα νεκρό ξεκίνημα πάνω στο σώμα της Κύπρου. Κι' εδώ πρέπει να πούμε ότι αυτές οι περιοχές που προορίζονται να αρδεύσουν τα έργα που προγραμματίζονται είναι περιοχές ζωτικές για ολόκληρο τον κορμό της Κύπρου, για όλη την οικονομία της Κύπρου. Δεν μπορεί να υπάρξει πόλη ή ύπαιθρος, αν σβήσουν αυτές οι περιοχές. Και είδαμε πολλές περιοχές από αυτές που προορίζεται να αρδευθούν και θα πρέπει να επισπευσθούν αυτά τα έργα που συνεχίζουν την κατιούσα, συνεχίζουν να φθίνουν, γιατί διαλύονται οι κοινότητες των περιοχών αυτών.

Έτσι η δική μας θέση είναι ότι χαιρετίζουμε αυτά τα έργα που έχουν εξαγγελθεί, αυτά τα έργα που προγραμματίζονται, και τονίζουμε την απόφασή μας να επαγρυπνούμε και να αγωνιστούμε για να υλοποιηθούν, διότι αυτό απαιτεί το συμφέρον όχι αυτών των περιοχών μόνο αλλά της Κύπρου ολόκληρης. Είναι το καθήκον για τη στήριξη του εσωτερικού μας μετώπου, τη στήριξη της οικονομίας μας, είναι καθήκον ύψιστης σημασίας για την υπεράσπιση της ανεξαρτησίας και της ελευθερίας της Κύπρου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, αυτό που αντιλαμβάνομαι είναι ότι υπάρχουν μερικές διαφοροποιημένες τοποθετήσεις έναντι της Έκθεσης, δεδομένου ότι δεν πρόκειται περί ουσιαστικής απόφασης της Βουλής -ξέχασα ότι υπάρχει ο εισηγητής, με συγχωρείτε, θα σας δώσω το λόγο- αυτό που μπορεί να λεχθεί είναι ότι οι απόψεις, εκτός αν επιμένει ο κ. Χατζηδημητρίου στη θέση του που τον βλέπω τώρα να μπαίνει, αυτό που μπορώ να διαβιβάσω είναι ότι ναι, η Έκθεση είναι η Έκθεση της Επιτροπής αλλά ότι κατά τη συζήτηση στην ολομέλεια εκφράστηκαν σοβαρές ανησυχίες για το αν είναι πράγματι πρόθεση της κυβέρνησης να προχωρήσει στην εκτέλεση ορισμένων έργων και δεύτερο, και αν ακόμα τα εκτελέσει ακόμα και έτσι, θεωρούνται ότι τα έργα δεν είναι ικανοποιητικά. Μάλιστα κάποια προηγούμενα έργα έγιναν κατά τρόπο ο οποίος κάθε άλλο παρά εξυπηρετούσε τις περιοχές στις οποίες έγιναν.

Αν αυτό ικανοποιεί, καλώς, ειδάλλως είμαι πρόθυμος να προχωρήσω αφού όμως δώσω πρώτα το λόγο στον εισηγητή. Αλλά μπορείτε να πείτε την άποψή σας, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι πρόθυμος να δεχτώ μια πρόταση δική σας που να εκφράζει το πνεύμα της συζήτησης. Δε θέλω να επιμένω πάνω σε μια συγκεκριμένη φραστική διατύπωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, τότε θα δώσω το λόγο στον κ. Παρισινό.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την ολοκλήρωση των ομιλιών των συναδέλφων πάνω στο θέμα που συζητήσαμε θα 'θελα σαν εισηγητής να εκφράσω την ικανοποίησή μου για την ομόφωνη από όλες τις πλευρές. . . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν θα την έλεγα ομόφωνη για να μη δημιουργήσω παραπάνω προβλήματα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

. . . . .διαπίστωση του βάθους και της σοβαρότητας του προβλήματος, και σίγουρα τουλάχιστο από τη δική μας πλευρά θα δεχτούμε την εισήγησή σας προσθέτοντας, όμως, κύριε Πρόεδρε, ταυτόχρονα ότι με συνέπεια και αυστηρότητα θα παρακολουθήσουμε αν πράγματι η Εκτελεστική Εξουσία θα υλοποιήσει αυτές τις εισηγήσεις απ' όλες τις πλευρές που ακούστηκαν σήμερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η εισήγησή μου για τα παρακάτω είναι η εξής: Αν είναι θέματα για τα οποία δεν προκύπτει συζήτηση, θα προχωρήσω. Αν είναι θέματα για τα οποία προκύπτει συζήτηση, δεδομένου ότι φαίνεται ότι για όλα τα θέματα οι Εκθέσεις έχουν κυκλοφορήσει κάπως αργά, δε θα προχωρήσω. Γι' αυτό θα ρωτήσω. Για την 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη παροχής αποζημιώσεων Μαζωτού, Κάθηκα και άλλων περιοχών για της ζημιές που υπέστησαν λόγω της πρόσφατης προσβολής των σταφυλιών τους από περονόσπορο και στάκτη». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου και Ανδρέα Γεωργίου). (30.6.89), θα υπάρξει συζήτηση ή θα γίνει απλώς αποδεκτή η 'Εκθεση;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι και ομόφωνη η 'Εκθεση, αλλά είναι και το θέμα ξεπερασμένο. Εν πάση περιπτώσει όμως η διαβεβαίωση είναι ότι δε θα γίνουν ομιλίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να διαβαστεί η 'Εκθεση ή θέλετε να θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Να διαβαστεί, κύριε Πρόεδρε, είναι η εισήγηση του εισηγητή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί η 'Εκθεση χωρίς συζήτηση περαιτέρω.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς εγώ ήθελα να συνδέσω αυτό το θέμα με τις τελευταίες καταστροφές που συνέβησαν στις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου. Επ' ευκαιρία αυτής της 'Εκθεσης, να επισπευσθεί η αποζημίωση των αμπελουργών, γιατί αυτό το θέμα είναι συνυφασμένο με τις τελευταίες καταστροφές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΟΥΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΜΑΖΩΤΟΥ, ΚΑΘΗΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΖΗΜΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΕΣΤΗΣΑΝ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΑΤΗΣ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΣΤΑΦΥΛΙΩΝ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟ ΚΑΙ ΣΤΑΚΤΗ».

Παρόντες:

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4 Απριλίου, 13 Ιουνίου και 3 Οκτωβρίου 1989. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής και εκπρόσωποι της κοινότητας Μαζωτού. Οι εκπρόσωποι του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης, παρόλον ότι προσκλήθηκαν δεν κατέστη δυνατό να παραστούν. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν επίσης παρών ο ένας από τους εισηγητές του θέματος Βουλευτής κ. Α. Γεωργίου.

Όπως είναι γνωστό, το υπό συζήτηση θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή από τους αξιότιμους Βουλευτές κ. Γ. Παπαδόπουλο και Α. Γεωργίου στις 30 Ιουνίου 1988 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης.

Εισάγοντας το υπό εξέταση θέμα ο Βουλευτής κ. Γεωργίου αναφέρθηκε στην ολοκληρωτική καταστροφή των αμπελιών των περιοχών Μαζωτού και Κάθηκα από περονόσπορο και στάκτη. Οι καταστροφές αυτές επισυνέβησαν την περίοδο Μαΐου - Ιουνίου 1988 και είχαν σαν αποτέλεσμα τον αποδεκατισμό της παραγωγής και την οικονομική αποδυνάμωση των γεωργών που επηρεάστηκαν από τις ζημιές. Για το σκοπό αυτό εισηγήθηκε να μελετηθεί ευνοϊκά το αίτημα για αποζημιώσεις.

Σύμφωνα με τον εισηγητή του θέματος, ο Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων επισκέφθηκε την περιοχή του Μαζωτού μετά την καταστροφή και έδωσε οδηγίες στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης να προβεί σε εκτιμήσεις των ζημιών, ενώ ταυτόχρονα έδωσε υποσχέσεις ότι θα παρεχόταν βοήθεια στους πληγέντες αμπελουργούς, υπόσχεση η οποία παραμένει απραγματοποίητη μέχρι τη στιγμή αυτή.

Σε επιβεβαίωση των όσων λέχθηκαν από τον εισηγητή του θέματος, οι εκπρόσωποι της περιοχής Μαζωτού ανέφεραν ότι οι ζημιές ήταν τόσο μεγάλες, που σύμφωνα με τους υπολογισμούς τους κυμάνθηκαν σε ποσοστά 70% - 80%,

ώστε δεν κατέστη δυνατή η συγκομιδή του καρπού και τα ίδια τα φυτά των αμπελιών κάηκαν.

Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβερνητικής πλευράς για το υπό συζήτηση θέμα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κατέθεσαν στην Επιτροπή τα πιο κάτω:

(α) Δόθηκαν οδηγίες και έγιναν ατομικές εκτιμήσεις ζημιών. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αυτές, από τον περονόσπορο και τη στάκτη την περίοδο Μαΐου - Ιουνίου 1988 προκλήθηκαν συνολικά ζημιές σε 3,667 κυβερνητικές σκάλες και 363 καλλιεργητές αμπελιών παγκύπρια. Από τις ζημιές αυτές τη μεγαλύτερη μερίδα είχε η περιοχή Κάθηκα, Ίνιας και Αρόδων της Επαρχίας Πάφου, όπου πλήγηκαν 3,490 κυβερνητικές σκάλες, με απώλεια παραγωγής 999 τόνους και 363 πληγέντες αμπελουργούς με μέσο όρο ζημιών £248 ανά γεωργό. Το ύψος των ζημιών στην περιοχή Κάθηκα υπολογίζεται γύρω στις £90,000 από τις £100,000 σύνολο που υπολογίζονται οι ζημιές σ' όλη την επαρχία Πάφου. Το μέσο ποσοστό ζημιάς των πιο πάνω περιοχών της Πάφου ήταν κατά μέσο όρο 19%, και μόνο 129 κυβερνητικές σκάλες είχαν ποσοστά ζημιάς πέραν του 50%, ποσοστό που ισοδυναμεί με 12% της συνολικής ζημιάς και 10.5% της συνολικής ετήσιας παραγωγής τους με σύνολο ζημιών σε πραγματικά ποσά £10,800.

(β) Όσον αφορά την περιοχή του Μαζωτού αναφέρθηκε ότι δε δόθηκαν οδηγίες από τον Υπουργό Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εκτιμήσεις των ζημιών από τον περονόσπορο και τη στάκτη στα αμπέλια, αλλά για τον καύσωνα. Για το σκοπό αυτό δόθηκε σε 6 δικαιούχους αμπελουργούς της περιοχής συνολική βοήθεια ύψους £1,054.

(γ) Σύμφωνα με την πολιτική που εφαρμόζει το Υπουργείο σήμερα σε συνεργασία και με τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, ο περονόσπορος και η στάκτη δε θεωρούνται ασφαλίσιμοι κίνδυνοι, γιατί μπορούν να αντιμετωπιστούν οι συνέπειές τους με έγκαιρους, προληπτικούς ψεκασμούς από τους αμπελουργούς και γι' αυτό δεν δικαιολογείται η παροχή αποζημίωσης στους πληγέντες γεωργούς τόσο για λόγους αρχής όσο και για να μη δημιουργείται προηγούμενο για άλλες περιπτώσεις παρόμοιων ζημιών.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής τόνισαν την ανάγκη ευνοϊκής αντίκρισης του αιτήματος των πληγέντων για αποζημιώσεις, γιατί οι ζημιές ήταν μεγάλες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καλεί την κυβέρνηση να μελετήσει με κατανόηση τα αιτήματα για παροχή σχετικής βοήθειας στους αμπελουργούς που πλήγηκαν. Με την ευκαιρία αυτή θέλει επίσης να τονίσει την ανάγκη αναθεώρησης και καλύτερης εφαρμογής της νομοθεσίας για τα γεωργικά φάρμακα καθώς και καλύτερης ενημέρωσης των γεωργοκτηνοτρόφων για τη σωστή χρήση των γεωργικών φαρμάκων για αποφυγή ζημιών που μπορούν να αντιμετωπιστούν.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα ενημερωτικά να πω στο Σώμα ότι αναφορικά με τις τελευταίες καταστροφές η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών

Πόρων ζήτησε από το Υπουργείο στην τελευταία της συνεδρία να ενημερωθεί για το πού βρίσκεται το θέμα και οι πληροφορίες που δόθηκαν είναι ότι έγιναν επισκέψεις επί τόπου, άρχισαν οι εκτιμήσεις από τον Ο.Γ.Α. και σύντομα θα μας φέρουν σχετική 'Εκθεση για την έκταση και το ύψος των ζημιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χωρίς να θέλω να ανοίξω συζήτηση, θα παρακαλούσα την Επιτροπή επίσης να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο γίνεται αυτός ο καθορισμός των ζημιών, γιατί από ορισμένες περιοχές παραπονούνται ότι καμιά φορά τα έξοδα τα οποία κάμνουν οι υπάλληλοι για να εκτιμήσουν τις ζημιές είναι κάπως μεγαλύτερα από τις ζημιές που πληρώνονται οι γεωργοί και ότι π.χ. για να παν σε μια περιοχή που είναι από τη Λευκωσία δύο ώρες, δύο ώρες να παν και δύο ώρες να γυρίσουν τέσσερις, πόσες είναι οι εργάσιμες ώρες, εργάζονται μερικές ώρες, αφού βέβαια κάμουν και κάποιες μικρές κουβεντούλες, και επομένως θα παρακαλούσα την Επιτροπή να δει κατά πόσο αυτά είναι πράγματι παράπονα τα οποία ευσταθούν.

Το επόμενο θέμα είναι 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πρόχειρο φράγμα 'Λούματα των Αετών'» στον Αμίαντο και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν τους κατοίκους της περιοχής καθώς και η αξιοποίησή του για αρδευτικούς σκοπούς».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ). (13.4.89).

Θα υπάρξει συζήτηση;

Θα υπάρξει. Να το αφήσουμε για την επόμενη συνεδρία.

Το επόμενο θέμα είναι 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα πολύχρονα αιτήματα των κατοίκων Παλαιχωρίου για την ανέγερση υδατοφράκτη στην τοποθεσία 'Μυλούρι', η ανάγκη ικανοποίησης του αιτήματος και η επίσπευση της ανέγερσής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ). (11.5.89).

Θα υπάρξει συζήτηση;

Δε θα υπάρξει.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η 'Εκθεση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, εντάξει πολύ καλά.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μια σελίδα είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

'Οπως θέλετε. Εφόσον ήταν και μέσα στα προβλήματα που είδαμε σήμερα, όπως θέλετε, βεβαίως εγώ είμαι στη διάθεσή σας.

Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Εντάξει.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΑ ΠΟΛΥΧΡΟΝΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΠΑΛΑΙΧΩΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗ ΣΤΗΝ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ 'ΜΥΛΟΥΡΙ', Η ΑΝΑΓΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΣΠΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΓΕΡΣΗΣ ΤΟΥ».

Παρόντες:

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
'Αριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το υπό αναφορά θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιουνίου, 19 Σεπτεμβρίου και 3 Οκτωβρίου 1989. Στις δύο πρώτες συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ο κοινοτάρχης ως εκπρόσωπος της κοινότητας Παλαιχωρίου και εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής. Στις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Ν. Ηλία.

'Οπως είναι γνωστό, το υπό εξέταση θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς στις 11 Μαΐου 1989 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και ετοιμασία σχετικής 'Εκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό εξέταση θέμα, ο εισηγητής του ανέφερε ότι αίτημα των κατοίκων της περιοχής Παλαιχωρίου εδώ και αρκετά χρόνια είναι η ανέγερση υδατοφράκτη στην περιοχή τους, ταυτόχρονα με τις μελέτες για την κατασκευή δρόμου. Για την κατασκευή του υδατοφράκτη υποδείχτηκε από τους κατοίκους σαν πιο κατάλληλη περιοχή η τοποθεσία 'Μυλούρι' και έγινε εισήγηση για την κατασκευή συνδυασμένου φράγματος - δρόμου, του οποίου όμως η κατασκευή να μην επηρεάζει, κατά το δυνατό, το φυσικό περιβάλλον της περιοχής. Κλείνοντας την εισαγωγή του ο εισηγητής του θέματος ζήτησε την επίσπευση του όλου έργου σε μια προσπάθεια να βοηθηθούν οι κάτοικοι της περιοχής και να ανακοπεί η αστυφιλία.

Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβέρνησης για το υπό εξέταση θέμα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ανέφεραν ότι το αίτημα της κοινότητας Παλαιχωρίου για την ανέγερση υδατοφράκτη εξετάστηκε στα πλαίσια του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλλιάς και πιο πρόσφατα σε συνδυασμό με τις μελέτες για την κατασκευή δρόμου προς τον Αγρό, σε συνεργασία με τις αρμόδιες κρατικές και τοπικές αρχές. Από τις μελέτες αυτές φαίνεται ότι η τοποθεσία 'Μυλούρι' που υποδείχτηκε δεν είναι κατάλληλη, η δαπάνη για την κατασκευή του έργου θα είναι μεγάλη και η χωρητικότητα του φράγματος μικρή. Οι μελέτες αυτές απέδειξαν επίσης ότι ο συνδυασμός

φράγματος-δρόμου θα αυξήσει τη δαπάνη κατασκευής του, γιατί θα πρέπει να αλλάξει η χάραξη του δρόμου και να κατασκευαστεί επιπρόσθετη γεφύρωση. Για τους πιο πάνω λόγους οι εμπειρογνώμονες που μελετούν την κατασκευή του δρόμου εισηγούνται ο δρόμος να ακολουθήσει τη μορφολογία του εδάφους για καθαρά οικονομικούς λόγους. Έχοντας υπόψη τις δυσκολίες που προαναφέρθηκαν, η κυβέρνηση δεν έχει οριστικά αποφασίσει για την κατασκευή φράγματος στην περιοχή Παλαιχωρίου, θέμα που όπως δηλώθηκε θα την απασχολήσει πιο εκτεταμένα προτού καταλήξει σε οριστικές αποφάσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, παρά το γεγονός ότι κατανοεί τον προβληματισμό της κυβέρνησης για το υπό συζήτηση θέμα, εξακολουθεί να πιστεύει ότι για την κατασκευή τέτοιων αναπτυξιακών έργων δεν πρέπει να παραγνωρίζονται τα υπεισερχόμενα κοινωνικοοικονομικά κριτήρια που κατά κύριο λόγο εξυπηρετούν και αποβλέπουν στην αύξηση του αγροτικού εισοδήματος και την παρεμπόδιση της αστυφιλίας.

Το επόμενο θέμα είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων. 2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Άριστο Χρυσοστόμου). (23.6.88).

Θα υπάρξει συζήτηση;

Θα υπάρξει. Στην επόμενη συνεδρία.

Το επόμενο θέμα είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη). (13.4.89).

Θα υπάρξει συζήτηση;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν προτίθεμαι να μιλήσω αν δε μιλήσουν άλλοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι που θα ήθελαν να μιλήσουν πάνω σ' αυτό το θέμα;

Υπάρχουν. Επομένως και αυτό αναβάλλεται. Η πρόθεσή μου είναι ότι κανένα θέμα δε θα μπαίνει στην ημερήσια διάταξη αν δεν έχουν κυκλοφορήσει οι Εκθέσεις έγκαιρα, εκτός αν είναι πράγματι τρομακτικά επείγουσας φύσης και τότε θα ρωτηθεί η Βουλή.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 19 Οκτωβρίου 1989, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

(1) Ο περί Ίσης Αμοιβής Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμος του 1989.

(2) Ο περί της Ισομισθίας Ανδρών και Γυναικών Νόμος του 1985. (Πρόταση νόμου).

(3) Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμος του 1989.

(4) Ο περί της υπό των Εργοδοτών Υποχρεωτικής Ασφαλίσεως Ατυχημάτων Νόμος του 1986. (Πρόταση νόμου)

(5) Ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(6) Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Καθορισμός και Έλεγχος Οίνων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

(7) Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Δέκατη Έβδομη Σειρά) Κανονισμός του 1989.

(8) Ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(9) Ο περί Αρδευτικών Συνδέσμων (Ιδιωτικόν Ύδωρ) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Θα παρακαλούσα να υπάρξει μια ομοιομορφία. Το είπα πολλές φορές.

(10) Ο περί της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς Νόμος του 1989.

(11) Ο περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

Θα παρακαλούσα την Επιτροπή που θα ασχοληθεί, να ασχοληθεί και με τον ορισμό του τί είναι κόμμα, διότι έχουμε προβλήματα νομικά τα οποία προκύπτουν απ' αυτό το θέμα.

(12) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείρισις και Άλλα Θέματα) (Προσωριναί Διατάξεις) Νόμος του 1983.

(13) Ο περί Ταχυπλόων Σκαφών Νόμος του 1984.

(14) Ο περί Ταχυπλόων Σκαφών (Ασφάλισις Υπέρ Τρίτου) Νόμος του 1984.

(15) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 5 και 12 Οκτωβρίου 1989, που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση των υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων, στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, στις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας, Παραλιμνίου, Πάφου και Σολέας, στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, στην Αρχή Λιμένων Κύπρου και στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

(1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών
κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και
Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989)

(2) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πρόχειρο φράγμα 'Λούματα των Αετών'» στον Αμίαντο και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν τους κατοίκους της περιοχής καθώς και η αξιοποίησή του για αρδευτικούς σκοπούς».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ). (13.4.1989).

(3) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως:

«1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων.

2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου). (23.6.88).

(4) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη). (13.4.1989).

(5) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοφίδη). (21.5.1987).

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρεναρόυ, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (28.5.1987).

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη). (25.6.1987).

(δ) «Τα προβλήμα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων).
(8.10.1987).

(6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που τιτλοφορείται ως «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ανδρέα Γεωργίου). (24.3.1988)

(7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται ως «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων.

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ). (16.3.1989).

(8) Κοινή Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως:

1. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία). (3.11.1988). και

2. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (3.11.1988).

Ο Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανεπάρκεια των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας να ανταπεξέλθουν αποτελεσματικά στον όγκο της εργασίας που επιτελούν και οι επιπτώσεις στην ποιότητα της εργασίας και στην οικονομία του τόπου».

Ο κ. Χρυσοστόμου εισηγείται όπως το θέμα παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Επίσης ο ίδιος Βουλευτής ζητά την εγγραφή των ακόλουθων θεμάτων:

1. «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000 τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, τούβλα, ξύλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή».

2. «Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου να εισηγηθεί αύξηση της τιμής των κτηνοτροφικών σιτηρών μέχρι £10 τον τόνο και οι επιπτώσεις στην κτηνοτροφία».

Η εισήγηση είναι όπως τα δύο αυτά θέματα παραπεμφθούν για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση όπως τα θέματα εγγραφούν και παραπεμφθούν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα θέματα εγγράφονται και παραπέμπονται.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι για να σας πετροβολήσω αλλά έφερα δείγματα των πετρών που υπάρχουν μέσα στο κριθάρι που παραλαμβάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι πολύ μεγάλες.

(Γέλια)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 6.05 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευστάθιου Ευστάθιος
Ηλία Νεόφυτος
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Επιλογής για τη σύσταση Ειδικής Επιτροπής για την αποκατάσταση θεσμών και αξιών.

2. Ανασυνθέσεις διάφορων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών.

3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παγκυπρίου Συμβουλίου Ευημερίας Νόμος του 1989», οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Ε. Ευσταθίου, Α. Γαλανός, Π. Δίγκλης και Π. Στυλιανού) και έγκριση αυτού σε Νόμο.

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για εργασία Ίσης Αξίας Νόμος του 1989» και για την πρόταση νόμου «Ο περί της Ισομισθίας Ανδρών και Γυναικών Νόμος του 1985» και αναβολή της συζήτησης για την επόμενη συνεδρία, ύστερα από παρατηρήσεις των αξ. Βουλευτών (Ι. Κατσουνωτός, Γ. Λαδάς, Α. Γαλανός και Γ. Μάτσης) για τη μη έγκαιρη παραλαβή των Εκθέσεων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών.

5. Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.

6. Ερωτήσεις Βουλευτών (Η συνεισφορά του Ρ.Ι.Κ. στην εκστρατεία για διαφώτιση του κοινού για τις βλαβερές για την υγεία συνέπειες του καπνίσματος — Η εγκαθίδρυση τακτικών δρομολογίων μεταξύ Κύπρου και Θεσσαλονίκης — Η απασχόληση αλλοδαπών στη μαρίνα Λάρνακας χωρίς τη σχετική άδεια —Το υδατικό πρόβλημα στο χωριό Φοινί — Ο διορισμός νυκτερινού νοσοκόμου στο ίδρυμα Άγιος Χαράλαμπος Λάρνακας — Αίτημα των τροφίμων του ιδρύματος Άγιος Χαράλαμπος Λάρνακας όπως αυξηθεί η κρατική επιχορήγηση προς το συνεργατικό τους παντοπωλείο — Αύξηση του επιδόματός τους ζητούν οι τρόφιμοι του ιδρύματος Άγιος Χαράλαμπος Λάρνακας — Το αρδευτικό και υδρευτικό πρόβλημα στην κοινότητα Δευτεράς — Τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη λειτουργία του βιολογικού σταθμού Χρυσοσπηλιώτισσας στη Δευτερά — Η δραστική μείωση των κονδυλίων που δαπανούνται για την επιδότηση των κομίστρων των προσφύγων μαθητών — Οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν άτομα γεροντικής και νηπιακής ηλικίας ένεκα του συντελούμενου αποχετευτικού συστήματος στον οικισμό Ανθούπολης).

7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα «Η άμεση ανάγκη μελέτης και κατασκευής ουσιαστικών έργων για αξιοποίηση των υδατικών πόρων της επαρχίας Λευκωσίας», οι αγορεύσεις και συζητήσεις που ακολούθησαν (Α. Παρισινός, Χρ. Κουρτελλάρης, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Ψυλλίδης, Π. Στυλιανού, Ν. Ηλία, Κ. Τσιέττης, Α. Γαλανός, Α. Παναγιώτου, Χρ. Πέτας) και έγκριση αυτής.

8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα «Η ανάγκη παροχής αποζημιώσεων στους αμπελουργούς των περιοχών Μαζωτού, Κάθηκα και άλλων περιοχών για τις ζημιές που υπέστησαν λόγω της πρόσφατης προσβολής των σταφυλιών τους από περονόσπορο και στάκτη» και έγκριση αυτής.

9. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα «Τα πολύχρονα αιτήματα των κατοίκων Παλαιχωρίου για την ανέγερση υδατοφράκτη στην τοποθεσία 'Μυλλούρι', η ανάγκη ικανοποίησης του αιτήματος και η επίσπευση της ανέγερσής του» και έγκριση αυτής.

10. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η ανεπάρκεια των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας να αντεπεξέλθουν αποτελεσματικά στον όγκο της εργασίας που επιτελούν

και οι επιπτώσεις στην ποιότητα της εργασίας και στην οικονομία του τόπου».

(β) «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000 τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, τούβλα, ξύλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή» και

(γ) «Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου να εισηγηθεί αύξηση της τιμής των κτηνοτροφικών σιτηρών μέχρι £10 τον τόνο και οι επιπτώσεις στην κτηνοτροφία».

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ά. Χρυσοστόμου).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 19ης Οκτωβρίου 1989

(Ώρα ενάρξεως: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 3)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, σήμερα θ΄ αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Β, που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, γιατί υπάρχει κάποιο νομοσχέδιο που είναι επείγον και πρέπει να κατατεθεί για να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, η οποία θα ετοιμάσει την Έκθεσή της.

Αρχίζουμε λοιπόν με το Κεφάλαιο Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(1) Ο περί Εμπορικών Περιγραφών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα δυο νομοσχέδια στάληκαν από το Υπουργείο Εξωτερικών:

(2) Ο περί της Αποφάσεως 1/88 του Συμβουλίου Συνδέσεως ΕΟΚ - Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1989. Και

(3) Ο περί της Αποφάσεως 1/89 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου - ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα νομοσχέδια στάληκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών:

(4) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Πύργου του 1989.

(5) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγρού του 1989.

(6) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Παλαιομέτοχου του 1989.

(7) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάνω Πλατρών του 1989.

(8) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κοιλανίου του 1989.

(9) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Αυγόρου του 1989.

(10) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Τροχαίας Κινήσεως) Φρενάρους του 1989.

(11) Οι περί Ελέγχου Επιδείξεως Διαφημίσεων Κανονισμοί Φρενάρους του 1989.

(12) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Φρενάρους του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(13) Ετήσια Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το έτος 1988.

Στάληκε από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(14) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας προς το ΘΟΚ σύμφωνα με το εδάφιο (3) του

'Αρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου του 1989 (Αρ. 62 του του 1989).

Στάληκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, διότι πρόκειται περί οικονομικού θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Από το Υπουργείο Οικονομικών στάληκαν τα ακόλουθα 'Εγγραφα:

(15) 'Εγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 4/10/89 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του 'Αρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 (Αρ. 20 του 1988), το εδάφιο (2) του 'Αρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1988 (Αρ.21 του 1988) και το εδάφιο (2) του 'Αρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1988 (Αρ. 22 του 1988).

(16) 'Εγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 16/10/89 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του 'Αρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1989 (Αρ. 1 του 1989), το εδάφιο (2) του 'Αρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1989 (Αρ. 2 του 1989) και το εδάφιο (2) του 'Αρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1989 (Αρ. 3 του 1989).

(17) 'Εγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία.

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του 'Αρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, δεδομένου ότι πρόκειται περί πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(18) 'Εγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του 'Αρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις νόμου:

(19) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον κ. Σ. Χατζηγιάννη, Βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(20) Ο περί Προστασίας των Υπόγειων Υδάτων από τη Ρύπανση Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(21) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να κηρυχθεί επείγον το θέμα αυτό. Παρακαλώ επίσης τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να συνέλθει με τα Μέλη της Επιτροπής και να μελετήσει το θέμα αυτό, ούτως ώστε να ετοιμαστεί η Έκθεση σε κάποιο στάδιο, για να τεθεί σε ψηφοφορία.

Και μπαίνουμε τώρα κανονικά στο Κεφάλαιο Α: Νομοθετική Εργασία.

(1) Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμος του 1989. Και

(2) Ο περί της Ισομισθίας Ανδρών και Γυναικών Νόμος του 1985. (Πρόταση νόμου).

Υπάρχει κοινή Έκθεση για τα δυο αυτά σχέδια νόμου.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Η Έκθεση διαβάστηκε στην προηγούμενη συνεδρίαση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α! Διαβάστηκε. Αφού διαβάστηκε, τότε ρωτώ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Η κυρία Κατσελλή έχει το λόγο.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο σημερινός νόμος που καλούμαστε να ψηφίσουμε, ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμος, είναι ένας σημαντικός σταθμός για τις εργαζόμενες γυναίκες που σήμερα αποτελούν ίσως το 40% του εργατικού δυναμικού του τόπου μας. Εκτός απ' αυτό είναι ένα μεγάλο βήμα για την κατάργηση των διακρίσεων. Όπως λέει και η Έκθεση, ο νόμος αυτός είναι απόρροια της Σύμβασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας την οποία αυτή η Βουλή έχει επικυρώσει με το νόμο 213/1987.

Πολύ σωστά η Επιτροπή Εργασίας έχει καταργήσει τις διάφορες ποινές φυλάκισης και έχει ορίσει μεγαλύτερη χρηματική ποινή για τους τυχόν παραβάτες από τους εργοδότες. Αυτό έγινε, γιατί πιστεύουμε όλοι ότι ωρίμασαν οι καιροί και η κοινωνία μας εδώ στην Κύπρο έχει συνειδητοποιήσει το δίκαιο αίτημα των γυναικών να αμείβονται εξίσου με τους άνδρες, αν κάμνουν ίσης αξίας εργασία. Εκφράζουμε την πεποίθηση ότι δε θα υπάρξουν παραβάτες, γιατί όλοι οι εργοδότες σέβονται την εργαζόμενη γυναίκα εξίσου με τον άνδρα, γιατί σήμερα η συμβολή της εργαζόμενης γυναίκας είναι σημαντική στην οικονομία του τόπου μας. Αν υπάρξουν περιπτώσεις παράβασης, ελπίζουμε ότι οι εργαζόμενες γυναίκες μας, που έχουν αναπτυγμένο το αίσθημα του δικαίου, θα καταγγέλλουν όλες τις περιπτώσεις καταστρατήγησης του νόμου. Και απ' αυτή την άποψη είναι πολύ καλή η τροποποίηση που προνοεί καταβολή αποζημίωσης από την ημέρα που γίνονται οι τυχόν παραβάσεις σε βάρος μιας εργαζόμενης γυναίκας και όχι από την ημέρα που τις καταγγέλλουν.

Νομίζουμε ότι το χρονικό διάστημα των τριών χρόνων μέχρι να τεθεί σε ισχύ ο νόμος είναι αρκετά ικανοποιητικό, ούτως ώστε όλοι να προετοιμαστούν, για να μην έχει καμιά επίπτωση στην οικονομία του τόπου ούτε να γίνει αυτός ο νόμος αρνητικό για την εργαζόμενη γυναίκα, δηλαδή να παρουσιαστεί απροθυμία να προσλαμβάνονται γυναίκες σε διάφορες εργασίες. Πρέπει να πούμε ότι η ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας ισχύει σε πολλούς τομείς της σημερινής κυπριακής κοινωνίας, όπως είναι η δημόσια υπηρεσία, η εκπαιδευτική υπηρεσία και η τουριστική βιομηχανία. Ισομισθία ακόμα υπάρχει και στα επαγγέλματα που ασκούνται από αποφοίτους ανώτατων σχολών, όπως το δικηγορικό επάγγελμα και τα λοιπά.

Όμως θα ήθελα να αναφέρω και μια εργασία που προσφέρει η γυναίκα και δεν καλύπτεται απ' αυτό το νόμο. Είναι η προσφορά αγάπης ή και αφοσίωσης που προσφέρει η Κυπρία νοικοκυρά στο σπίτι. Η δουλειά της Κυπρίας νοικοκυράς είναι ένα σημαντικότατο έργο το οποίο δεν μπορεί να καλυφθεί απ' αυτό το νόμο που προνοεί μόνο για τις εργαζομένες.

Θα ήθελα να αναφέρω ότι δεν πρέπει να γίνεται ούτε αυτή η εργασία της γυναίκας στο σπίτι αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους άνδρες . Ειδικά αν είναι και οι δύο εργαζόμενοι. Παρόλο που πολλοί το παραδέχονται αυτό, στην πράξη η

κοινωνία μας δεν το εφαρμόζει. Και είναι γνωστό ότι όλες οι εργαζόμενες αναγκάζονται να κάνουν και μια δεύτερη δουλειά στο σπίτι, τα οικιακά, μόνες τους και ότι έχουν όλο το βάρος, χωρίς να αποκλείουμε ότι υπάρχουν και οι εξαιρέσεις. Αλλά σε περίπτωση που η νοικοκυρά δεν κάμνει άλλη εργασία, νομίζω ότι είναι καιρός πλέον να κατοχυρωθεί αυτή η εργασία της και να μη γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης. Πρέπει να δώσουμε στην Κυπρία νοικοκυρά την αξιοπρέπεια και τα ωφελήματα που πρέπει να της αποδοθούν, γιατί όσο ωφέλιμη και αποδοτική είναι η δουλειά ενός μάγειρα ή ενός σερβιτόρου σε ένα ξενοδοχείο ή σε ένα εστιατόριο, τόσο και περισσότερο ακόμα είναι η δουλειά που κάμνει η νοικοκυρά στο σπίτι. Διότι φροντίζει το σύζυγο, που έτσι μπορεί να αποδίδει περισσότερα στη δουλειά του, αλλά ανατρέφει και τα παιδιά, που θα είναι οι νέοι της αυριανής κοινωνίας.

Δε νομίζουμε ότι το να κατοχυρωθεί και να αποκτήσει αξιοπρέπεια αυτή η δουλειά είναι ένα εύκολο πράγμα ή κάτι το οποίο γίνεται με έναν ορισμένο νόμο. Καλούμε όλα τα Υπουργεία να καταθέσουν τέτοιες επιμέρους νομοθεσίες, ούτως ώστε να κατοχυρωθεί. Νομίζουμε ότι πρέπει να εισαχθούν μερικές διατάξεις στο οικογενειακό δίκαιο, διατάξεις που ισχύουν σε πολλά άλλα κράτη της Ευρώπης. Αλλά, παρόλο που υπάρχουν πολλοί τέτοιοι νόμοι στα άλλα κράτη της Ευρώπης, πρέπει να τονίσουμε εδώ πως πάντα είναι απρόθυμοι οι άνδρες να αναλάβουν την ανατροφή των παιδιών και τις υποχρεώσεις του σπιτιού, γεγονός το οποίο αποδεικνύει ότι είναι πολύ βαριά αυτή η εργασία, που είναι μια πολύ σημαντική κοινωνική προσφορά. Μέχρι τώρα την έκανε η γυναίκα αποκλειστικά. Αλλά νομίζουμε ότι άλλαξαν τα κοινωνικά δεδομένα, άλλαξαν οι κοινωνικές συνθήκες και είναι καιρός να σκεφθεί και η Κυπριακή Δημοκρατία να κατοχυρώσει με πολλούς τρόπους και σε πολλά επίπεδα την προσφορά της Κυπρίας νοικοκυράς.

Τελειώνοντας, ξανατονίζω ότι είναι ένα μεγάλο βήμα για την ισότητα των δύο φύλων αυτός ο νόμος που ψηφίζουμε σήμερα και ένα αίτημα όλων των εργαζόμενων γυναικών το οποίο σήμερα πραγματοποιείται. Τον χαιρετίζουμε και ελπίζουμε ότι θα είναι για το καλό όλου του τόπου. Διότι, όταν αδικείς το μισό πληθυσμό ενός τόπου, αδικείς το μισό σου τόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι Βουλευτές,

Θέλω να αρχίσω απ' εκεί που τέλειωσε η αγαπητή συνάδελφος κ. Κατσελλή. Να χαιρετίσω δηλαδή το γεγονός ότι σήμερα βρίσκεται μπροστά στο Νομοθετικό Σώμα της χώρας μας ο νόμος που θα εξασφαλίσει ίση πληρωμή στις γυναίκες, ίση πληρωμή με τους άνδρες για δουλειά ίσης αξίας.

Είναι γνωστό, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι η ιστορία του γυναικείου φύλου είναι ιστορία διακρίσεων σε βάρος της γυναίκας διακρίσεων σε όλους τους τομείς της ζωής, διακρίσεων που αρχίζουν από εκείνες που σχετίζονται με το οικογενειακό δίκαιο και τα ατομικά δικαιώματα, συνεχίζουν σε θέματα πολιτικών και δημοκρατικών δικαιωμάτων και επεκτείνονται στην κοινωνική ζωή, μέσα στην οποία τοποθετείται και το θέμα το οποίο συζητούμε σήμερα. Η ιστορία λοιπόν της γυναίκας είναι ιστορία διακρίσεων και το θέμα της ίσης αμοιβής μεταξύ ανδρών

και γυναικών για εργασία ίσης αξίας σχετίζεται με μια από τις πολύ σοβαρές διακρίσεις σε βάρος των γυναικών. Με το νόμο που συζητούμε, ο οποίος ακολουθεί το νόμο 213/1987, μπαίνουν οι βάσεις για την εξασφάλιση αυτής της ισοτιμίας ανδρών και γυναικών. Λέω μπαίνουν οι βάσεις, γιατί νομίζω ότι ούτε οι εργαζόμενες γυναίκες ούτε το Νομοθετικό Σώμα ούτε οι συνδικαλιστικές οργανώσεις πρέπει να έχουν οποιεσδήποτε αυταπάτες. Ο νόμος θα εφαρμοστεί, σύμφωνα με την τελευταία πρόνοιά του, τρία χρόνια μετά την ψήφισή του από το Σώμα. Θα κάνουμε όμως πολύ μεγάλο λάθος αν νομίσουμε, είτε εμείς είτε οι γυναίκες, ότι μετά από τρία ακριβώς χρόνια ο νόμος αυτός θα έχει μπει σε εφαρμογή, ότι μετά από τρία ακριβώς χρόνια από τη μια άκρη της Κύπρου στην άλλη οι εργαζόμενες γυναίκες θα πληρώνονται ίσο μεροκάματο για εργασία ίσης αξίας με τους άνδρες.

Η διεθνής πείρα λέει ότι η ψήφιση αυτού του νόμου, αν θα έχει οποιαδήποτε αξία, αυτή είναι ότι πρέπει να στείλει το μήνυμα του αγώνα για την εφαρμογή του. Και θέλω ιδιαίτερα να τονίσω από το βήμα της Βουλής το καθήκον του συνδικαλιστικού κινήματος. Το συνδικαλιστικό κίνημα πρέπει να αξιοποιήσει αυτά τα τρία χρόνια που δίδονται ως ελεύθερος χρόνος για την εφαρμογή του νόμου. Πώς θα τα αξιοποιήσει το συνδικαλιστικό κίνημα; Αν αμέσως και στο τέλος κάθε συλλογικής σύμβασης ασκούνται οι απαραίτητες πιέσεις στους εργοδότες για μεγαλύτερη αύξηση στα μεροκάματα των γυναικών και στους μισθούς των γυναικών απ' αυτές που θα δίδονται στους άνδρες. Πρέπει δηλαδή αυτή η τριετία να χρησιμοποιηθεί, για τη σμίκρυνση του χάσματος που χωρίζει τα μεροκάματα των δύο φύλων. Πρέπει να χρησιμοποιηθεί για να καταστεί η εφαρμογή του νόμου ευκολότερη, όταν θα έχει λήξει η τριετία. Για να καταστεί η εφαρμογή του νόμου μικρότερο βάρος για την οικονομία, όταν θα έχει λήξει η τριετία.

Θέλω επίσης να απευθυνθώ απ' αυτό το βήμα στην τάξη των εργοδοτών. Οι ίδιοι ξέρουν καλύτερα από κάθε άλλο πόσο αποδοτική είναι η γυναίκα, όταν τοποθετείται φυσικά σε θέση στην οποία είναι δυνατό να αποδώσει εργασία ίσης αξίας. Είναι περιπτώσεις που η γυναίκα είναι και περισσότερο αποδοτική από τον άνδρα σε ορισμένες εργασίες. Οι εργοδότες κατά τη διάρκεια αυτής της τριετίας πρέπει να προετοιμάσουν τον εαυτό τους και την επιχείρησή τους, ώστε στη λήξη αυτού του χρονικού διαστήματος να είναι έτοιμοι για την εφαρμογή του νόμου. Αλλά, επαναλαμβάνω ότι ούτε εμείς ως Βουλευτές ούτε οι γυναίκες ως εργαζόμενες ούτε το συνδικαλιστικό κίνημα πρέπει να έχουν αυταπάτες. Στο τέλος της τριετίας θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε σοβαρές δυσκολίες, σοβαρές αντιδράσεις από μέρους των εργοδοτών και θα πρέπει και το συνδικαλιστικό κίνημα και η Βουλή να είναι έτοιμοι να πάρουν επιπρόσθετα μέτρα για την εφάρμογή του νόμου.

Θέλω τώρα να αναφερθώ σε δύο άλλα ζητήματα που σχετίζονται μ' αυτό το θέμα. Είναι πολλές οι φορές, πολλές οι περιπτώσεις που ο μισθός της γυναίκας είναι χαμηλότερος, όχι γιατί δεν είναι σε θέση να παράξει εργασία ίσης αξίας, αλλά διότι η επαγγελματική της κατάρτιση υστερεί. Και υστερεί, διότι η κοινωνία δεν της προσφέρει ίσες ευκαιρίες επαγγελματικής κατάρτισης. Πρέπει λοιπόν να δοθεί προσοχή σ' αυτό το πολύ σοβαρό θέμα και η προσοχή πρέπει να δοθεί κυρίως από το Υπουργείο Παιδείας. Οι τεχνικές σχολές σήμερα είναι κυρίως τεχνικές σχολές για τα αγόρια και πολύ λιγότερο τεχνικές σχολές για τα κορίτσια. Έτσι το γυναικείο εργατικό δυναμικό είναι αναγκαστικά λιγότερο καταρτισμένο επαγγελματικά. Και αυτό αποτελεί την πρόφαση για χαμηλότερους μισθούς και ημερομίσθια. Πρέπει λοιπόν να στρέψουμε την προσοχή μας και στην ανάγκη

όπως παρέχονται ίσες ευκαιρίες και όπως ληφθούν μέτρα για την παροχή τέτοιων ευκαιριών στις γυναίκες. Ίσων ευκαιριών προς τους άνδρες.

Το δεύτερο σημείο που πρέπει να προσέξουμε είναι κάτι που έχει παρατηρηθεί σε αρκετές χώρες στις οποίες εισήχθηκε η νομοθεσία για ίση πληρωμή για εργασία ίσης αξίας. Ποιο είναι αυτό το σημείο; Χωρίζονται τα επαγγέλματα σε επαγγέλματα που από τη φύση τους είναι χαμηλά αμειβόμενα και σε επαγγέλματα που από τη φύση τους είναι επαγγέλματα ψηλά αμειβόμενα. Και σε πλείστες χώρες οι οποίες διακηρύσσουν ότι εφάρμοσαν την ισομισθία, παρατηρείται το φαινόμενο να τοποθετούνται οι γυναίκες εργαζόμενες στα επαγγέλματα που είναι από τη φύση τους χαμηλά αμειβόμενα και να τοποθετούνται στα ψηλά αμειβόμενα επαγγέλματα οι άνδρες. Αυτή είναι μια μέθοδος παράκαμψης της νομοθεσίας και διατήρησης του βιοτικού επιπέδου και του επιπέδου αμοιβής των γυναικών σε χαμηλά επίπεδα.

Θα τελειώσω, αγαπητοί συνάδελφοι, επαναλαμβάνοντας το χαιρετισμό της κ. Κατσελλή, το χαιρετισμό του γεγονότος ότι συζητούμε σήμερα αυτή τη σημαντική νομοθεσία. Εκφράζω μαζί της την αισιοδοξία μου ότι η κυπριακή εργοδοτική τάξη θα ανταποκριθεί σ' αυτό το νόμο και θα δώσει στη γυναίκα της Κύπρου ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι με ιδιαίτερη χαρά σήμερα που και εμείς, εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού, χαιρετίζουμε την ψήφιση σε Νόμο της πρότασης νόμου που προνοεί και επιβάλλει την ίση αμοιβή μεταξύ ανδρών και γυναικών, όταν προσφέρεται εργασία ίσης αξίας. Αυτή η πρόταση νόμου πράγματι αποτελεί ιστορικό γεγονός για την Κύπρο στον αγώνα των γυναικών, αλλά και όλου του λαού, για να επιβληθεί η ισότητα και η δικαιοσύνη. Γιατί πράγματι, όταν μιλούμε για ανάγκη ίσης αμοιβής για ίσης αξίας εργασία, δε μιλούμε για τίποτε άλλο, παρά για την ανάγκη αποκατάστασης των στοιχειωδών, των βασικών αρχών της δικαιοσύνης, δηλαδή της ισότητας στη μεταχείριση μεταξύ των πολιτών. Αυτή την ισότητα ερχόμαστε σήμερα ως κράτος να προσπαθήσουμε να την ενισχύσουμε και να την εφαρμόσουμε. Μια ισότητα η οποία έχει διακηρυχθεί εδώ και πάρα πολλά χρόνια από διεθνείς οργανισμούς, αλλά και έχει εφαρμοστεί σε πολιτισμένα κράτη εδώ και πάρα πολλά επίσης χρόνια.

Αρκεί να επαναλάβω, κύριοι συνάδελφοι, ότι η ισότητα αυτή επιβάλλεται από το άρθρο 55 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών το οποίο επιβάλλει στα μέλη του να προωθούν το σεβασμό και την τήρηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων και ελευθεριών, ανεξάρτητα από θρησκεία, από γλώσσα και από φύλο. Και οπωσδήποτε το δικό μας Σύνταγμα, στο άρθρο 26, μεταξύ των άλλων προνοεί ότι απαγορεύεται η εκμετάλλευση της εργασίας προσώπου από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο το οποίο βρίσκεται σε οικονομικά ισχυρότερη θέση. Αυτή ακριβώς η πρόνοια δε λέγει τίποτε άλλο, παρά ότι επιβάλλεται οι γυναίκες να αμείβονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που αμείβονται και οι άνδρες, όταν προσφέρουν ίσης αξίας εργασία.

Ένα άλλο στοιχείο το οποίο θα πρέπει να αναφερθεί και το οποίο φανερώνει τη σοβαρότητα του θέματος είναι αυτό που έχει τονίσει η συνάδελφος κ.

Κατσελλή, ότι, όταν μιλούμε για δικαίωμα των γυναικών να απαιτήσουν ίση αμοιβή για ίσης αξίας εργασία, πρέπει να γνωρίζουμε ότι μιλούμε για το 40% περίπου των εργαζομένων σ' αυτό τον τόπο. Αυτή είναι η αναλογία των γυναικών στον εργαζόμενο λαό. Ένα άλλο σημείο το οποίο πρέπει να τονιστεί είναι ότι στην Κύπρο, όπως και στο εξωτερικό, η προσφορά της γυναίκας στην οικονομία του τόπου είναι και τεράστια, αλλά και ουσιαστική. Και ιδιαίτερα στην Κύπρο μετά την τουρκική εισβολή, πρέπει να τονίσουμε ότι στην ανάκαμψη της οικονομίας έναν πολύ σπουδαίο ρόλο έχει διαδραματίσει και η Κυπρία εργαζόμενη γυναίκα.

Παρέλειψα να αναφέρω προηγουμένως ότι την υποχρέωση της ισομισθίας τη ζητά και την επιβάλλει η Διεθνής Σύμβαση Εργασίας της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (Αρ. 100) από το 1951 και επίσης μια άλλη Διεθνής Σύμβαση της ίδιας οργάνωσης του 1965 που αναφέρεται στην εργασία γυναικών με οικογενειακές υποχρεώσεις. Επίσης το ίδιο προνοούν και άλλες μεταγενέστερες διεθνείς συμβάσεις, οι οποίες εδώ και πολλά χρόνια -όπως έχω αναφέρει-δημιούργησαν την υποχρέωση και κάλεσαν όλα τα κράτη-μέλη των Ηνωμένων Εθνών να επιβάλουν με κάθε τρόπο την ισότητα στη μεταχείριση ανδρών και γυναικών και ιδιαίτερα στον οικονομικό τομέα, όσον αφορά τη μισθοδοσία.

Η ψήφιση σε Νόμο αυτής της πρότασης νόμου προφανώς, κύριοι συνάδελφοι, δεν αποτελεί και το τέρμα του αγώνα ή της προσπάθειας για αποκατάσταση της ισότητας, όσον αφορά τις σχέσεις ανδρών και γυναικών. Γνωρίζουμε όλοι πόσες δυσμενείς διακρίσεις οι γυναίκες υφίσταντο στο παρελθόν, αλλά και πόσες δυσμενείς διακρίσεις υφίστανται οι γυναίκες ακόμα και σήμερα. Ένα παράδειγμα δυσμενούς διάκρισης σε βάρος των γυναικών είναι το ότι -και νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να το αναφέρουμε με την ευκαιρία αυτή-οι γυναίκες δεν προωθούντο και δεν προωθούνται σε θέσεις κλειδιά, σε θέσεις λήψεως αποφάσεων στην κρατική μηχανή. Και όλοι μας γνωρίζουμε ότι από το 1960 μέχρι σήμερα μόνο μια γυναίκα κατόρθωσε να διοριστεί υπουργός. Ένα άλλο παράδειγμα είναι ότι μόλις προ ενός ή λίγων ετών έγινε κατορθωτός ο διορισμός γυναίκας στη θέση δικαστή. Επίσης, αν δε με απατά η μνήμη μου -και νομίζω ότι δε με απατά- μέχρι σήμερα καμιά απολύτως γυναίκα δεν έχει διοριστεί στην ανώτατη βαθμίδα των ημικρατικών οργανισμών. Αυτό και από μόνο του φανερώνει πράγματι ότι υπάρχει μια προκατάληψη ή μια δυσμενής διάκριση σε βάρος των γυναικών η οποία πρέπει εμάς, ως Βουλή, αλλά και την κυβέρνηση προφανώς να την προβληματίσει, ιδιαίτερα για να φροντίσει να βρει τρόπους να αποκατασταθεί η κυβέρνηση και η Βουλή και το κράτος απέναντι στις γυναίκες οι οποίες πολλή ικανότητα διαθέτουν και πολύ δυναμισμό διαθέτουν και ιδιαίτερα στην Κύπρο το έχουν αποδείξει και έμπρακτα.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, χαιρετίζοντας και πάλι την ψήφιση σε Νόμο αυτού του τεράστιας σημασίας σχεδίου νόμου και εύχομαι να αποτελέσει ένα νέο ξεκίνημα, αν όχι την αρχή, για να εξαλειφθεί στην Κύπρο κάθε μορφής διάκριση σε βάρος των γυναικών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι: Και εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος -που έμπρακτα αποδείξαμε τη συνέπεια και τη σύμπλευσή μας

προς τις αρχές και τις διατάξεις της ισότητας του γυναικείου φύλου με το ανδρικό σε πολλούς τομείς, αλλά ιδιαίτερα σ' αυτό τον ιερό ναό, που λέγεται Βουλή των Αντιπροσώπων- υπερθεματίζουμε υπέρ της ανάγκης της επιψήφισης, το ταχύτερο δυνατό, του νομοσχεδίου αυτού, γιατί πιστεύουμε πως ανταποκρίνεται και συνάπτεται προς τις στοιχειώδεις αρχές και έννοιες περί κοινωνικής δικαιοσύνης. Αν υπάρχει κάτι που πρέπει να παρατηρήσουμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, είναι το γεγονός πως σίγουρα σημειώθηκε κάποια βραδυπορία στην επιψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου. Και είναι προς τιμή και εκείνων που κατέθεσαν την πρόταση νόμου και εκείνων οι οποίοι εργάστηκαν, των γυναικείων οργανώσεων βασικά, και συνήργησαν στην προώθηση και στην κατάθεση του σχεδίου νόμου που βρίσκει σήμερα ομόφωνο, πιστεύω, το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Για μερικούς από εμάς, οι οποίοι από το 1964 -και μνημονεύω και τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Βουλής, το συνάδελφο Ζιαρτίδη-μετέσχαμε σε κάποιες επιτροπές του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, προσπαθώντας να προωθήσουμε αυτή τη θέση, είναι πράγματι συγκινητική στιγμή, γιατί ύστερα από 25 χρόνια, ένα τέταρτο του αιώνα, αυτοί οι οραματισμοί, αυτές οι θέσεις πραγματοποιούνται. Και είναι προς τιμή της Κυπριακής Δημοκρατίας, γιατί από τον τρίτο χρόνο της συμμετοχής της στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας, μαζί με τις πιο προοδευμένες χώρες στον τομέα τούτο, διαδραμάτισε έναν αποφασιστικό ρόλο στη σύμβαση αυτή. Ένα αποτέλεσμα ίσως αυτής της ενεργούς κυπριακής συμμετοχής και της αποτελεσματικότητάς της είναι και η ευμενής τοποθέτηση του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας σε πολλά προγράμματα και τομείς της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επομένως πιστεύουμε πως είμαστε σε θέση τώρα να κάνουμε το αποφασιστικό βήμα, για να προωθήσουμε αυτή τη στοιχειώδη διαδικασία που άπτεται -όπως προανέφερα- των αρχών της στοιχειώδους κοινωνικής δικαιοσύνης.

Όμως σίγουρα υπάρχουν μερικά κενά στη νομοθεσία, όπως στην περίπτωση που δεν κατοχυρώνεται η ίση αμοιβή σε περίπτωση όμοιων ή περίπου όμοιων επαγγελμάτων. Είναι μια διαφορά, μια διάκριση η οποία ενδεχόμενα να υπάρξει -όπως τόνισε ο συνάδελφος Ζιαρτίδης- σε κάποιο μεταγενέστερο στάδιο, αν δεν προσέξουμε, που πρέπει όμως να αντιμετωπιστεί έγκαιρα από τώρα με τη σύσταση κάποιας επιτροπής περί «job evaluation» όπως λέγεται, έτσι που οπωσδήποτε, αν είναι ανόμοια η εργασία που διεξάγεται, να αποδίδεται η ίση αμοιβή σε περίπτωση ίσης απόδοσης.

Όμως πιστεύουμε πως ταυτόχρονα με τις αποφάσεις του εργατικού δικαστηρίου, με την εμπειρία η οποία παράλληλα και ταυτόχρονα θα προσκτηθεί από την εφαρμογή του νόμου, θα υπάρξει το δεδικασμένο σε πλείστες περιπτώσεις, έτσι που να μην είμαστε υποχρεωμένοι να καταφεύγουμε στο διαιτητικό δικαστήριο για να αποφανθεί και ειδικότερα στην τεχνική επιτροπή που θα συσταθεί με βάση το άρθρο 7 για την εξομάλυνση τυχόν διαφορών που θα ανακύψουν.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να τονιστεί πως και μόνο το γεγονός ότι ύστερα από μεσολαβητική πρόταση του Προέδρου της Επιτροπής Εργασίας καταλήξαμε στην έναρξη εφαρμογής του νόμου μετά από τρία χρόνια δείχνει πως ακόμα υπάρχουν δυσχέρειες, υπάρχουν δυσκολίες στην αποδοχή του νομοσχεδίου από μέρους της εργοδοτικής πλευράς. Γι' αυτό πρέπει να γίνει η κατάλληλη προεργασία, να γίνει η σχετική ανάλυση, η επεξήγηση, η προσέγγιση, για να πειστεί η εργοδοτική πλευρά πόσο άδικο θα είναι αν συνεχιστεί η ίδια κατάσταση στο διηνεκές με τη γυναίκα εξιλαστήριο θύμα των επιταγών της διάκρισης που χαρακτη-

ρίζει τη θέση του γυναικείου φύλου εδώ και πολλούς αιώνες, όπως τονίστηκε από τους συναδέλφους.

Ο θεσμός των επιθεωρητών που διαλαμβάνεται στο νομοσχέδιο, έντιμε κύριε Πρόεδρε, είναι ένας θεσμός που πρέπει να τονιστεί πως επανειλημμένα έχει αποδώσει. Είναι ένας θεσμός που οπωσδήποτε απέδωσε αγλαούς και καλούς καρπούς και πρέπει οπωσδήποτε να ενισχυθεί, γιατί, με τα διάφορα νομοσχέδια που επιψηφίζουμε συνέχεια και τη διάταξη για παρουσία επιθεωρητών, σίγουρα αυτοί οι άνθρωποι δε θα μπορέσουν να ανταποκριθούν προς τις πολλαπλές και ψηλές υποχρεώσεις τους. Άλλωστε και οι εκθέσεις των διεθνών εμπειρογνωμόνων, πριν από την επιψήφιση διάφορων νομοσχεδίων, μιλούσαν για το μικρό αριθμό των υπαλλήλων που υπηρετούσαν ως επιθεωρητές. πολύ περισσότερο με το σχέδιο νόμου που θα ψηφίσουμε σήμερα. Η πρόταση για σύσταση τεχνικής επιτροπής στο άρθρο 7 πιστεύουμε πως είναι αποτελεσματικότερη από την αρχική ιδέα που εκφράστηκε για μετάκληση εμπειρογνωμόνων, γιατί θα λειτουργήσει αποτελεσματικότερα και οικονομικότερα, μιας και το βάρος στην περίπτωση της μετάκλησης εμπειρογνωμόνων μπορούσε να το είχε η εργατική πλευρά. Εξάλλου, με την εμπειρία την οποία θα προσκτήσει στο μεταξύ η τεχνική αυτή επιτροπή, πιστεύω πως θα είναι πολύ προσφορότερη η υπηρεσία και ο ρόλος της παρά η οποιαδήποτε μετάκληση των οποιωνδήποτε εμπειρογνωμόνων.

Το βάρος της αποδείξεως στο δικαστήριο, έντιμε κύριε Πρόεδρε, των διάφορων ευθυνών πρέπει οπωσδήποτε να αναληφθεί από την εργοδοτική πλευρά, όπως σχετικά διαλαμβάνεται στο άρθρο 5 του Νόμου περί Εργατικών Διαφορών, και όχι να επαφίεται στον εργαζόμενο.

Για άλλη μια φορά, έντιμε κύριε Πρόεδρε, θα πούμε και εμείς πως χαιρετίζουμε την προαγωγή και την κατάθεση στη Βουλή της σχετικής Έκθεσης και του σχετικού νομοσχεδίου και πως θα το επιψηφίσουμε. Θα υπογραμμίσουμε πως το Διεθνές Γραφείο Εργασίας και οι Κύπριοι που συμμετείχαν σ' αυτό διαδραμάτισαν σπουδαίο ρόλο. Επανειλημμένα το Διεθνές Γραφείο Εργασίας, μετά το 1951 που ψηφίστηκε ο σχετικός Νόμος, με πάρα πολλές συστάσεις και συμβάσεις -όπως είναι το Workers With Family Responsibilities, η Σύμβαση 132, το Convention 111, Employment And Occupation Without Discriminations- καθώς και μια σειρά από άλλα μέτρα, είχε οδηγήσει στην ωρίμανση της ιδέας για την προώθηση της σχετικής διαδικασίας. Έτσι, χαιρετίζοντας για άλλη μια φορά το νομοσχέδιο, θα το επιψηφίσουμε, όπως έχει κατατεθεί, ελπίζοντας ότι με την πάροδο του χρόνου και την εμπειρία που στο μεταξύ θα προσκτήσουμε θα κάνουμε τις κατάλληλες νομοτεχνικές διορθώσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το υπό επιψήφιση νομοθέτημα αποτελεί εκπλήρωση οφειλόμενου χρέους προς τις γυναίκες της Κύπρου.

Εγώ δε θα θριαμβολογήσω, διότι σήμερα τίθεται ενώπιόν μας για ψήφιση αυτό το σχέδιο νόμου, γιατί στην πραγματικότητα το αίτημα το οποίο ικανοποιείται είναι και αυτονόητο και δίκαιο αίτημα. Όταν οι γυναίκες προσφέρουν ίσης ποσότητας και ποιότητας εργασία με τους άνδρες, πρέπει να αμείβονται κατά τον

ίδιο τρόπο. Πρόκειται δηλαδή για θέμα ισότιμης μεταχείρισης, η οποία αποτελεί ένα από τα θεμέλια της σύγχρονης δημοκρατικής κοινωνίας. Γι' αυτό το λόγο πρόκειται για εκπλήρωση οφειλόμενου χρέους, γιατί η Βουλή των Αντιπροσώπων οφείλει να εδραιώνει με νόμους την ίση μεταχείριση των πολιτών.

Το Άρθρο 28 του Συντάγματος, επιπρόσθετα από τις άλλες διατάξεις που έχουν αναφέρει οι συνάδελφοι που μίλησαν προηγουμένως, καθιερώνει την απαγόρευση της δυσμενούς διάκρισης σε βάρος οποιουδήποτε πολίτη, εφόσον ο πολίτης εκείνος βρίσκεται και δρα υπό παρόμοιες συνθήκες με τους άλλους.

Οι προλήψεις δυστυχώς διαιώνισαν αυτή την κατάσταση μέχρι τις μέρες μας. Αν πρέπει να λεχθεί κάτι σήμερα, θα πρέπει να λεχθεί ότι απολογούμαστε προς τις γυναίκες, γιατί καθυστερήσαμε πολύ να κάνουμε κάτι το οποίο μπορούσαμε να το κάνουμε νωρίτερα.

Ταυτόχρονα όμως θα πρέπει αυτό το νομοθέτημα να δώσει την ευκαιρία προβληματισμού, ούτως ώστε να εισαχθεί στη νομοθεσία μας ένα νέο πνεύμα το οποίο να εξαλείψει όλες τις υφιστάμενες διακρίσεις σε βάρος της γυναίκας. Θα πρέπει να υπάρξει, ως πρώτο βήμα, μια ισότιμη μεταχείριση της γυναίκας στη διαχείριση των οικογενειακών θεμάτων, με την εισαγωγή του θεσμού της γονικής μέριμνας αντί της πατρικής εξουσίας. Θα πρέπει να ληφθούν νομοθετικά μέτρα για την κατοχύρωση των γυναικών, όσον αφορά την οικογενειακή περιουσία που δημιουργήθηκε διαρκούντος του γάμου μετά από τη λύση του γάμου. Θα πρέπει να αναγνωριστεί -και συμφωνώ απόλυτα με τους προλαλήσαντες συναδέλφους- και να ασφαλιστεί επίσης το έργο της νοικοκυράς, η ανατροφή δηλαδή των παιδιών της και οι υπηρεσίες που προσφέρει στην οικογένεια. Και πρέπει να γίνει οπωσδήποτε εκσυγχρονισμός του οικογενειακού δικαίου.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα της Κύπρου, έχοντας ως κέντρο της φιλοσοφίας του κι ως επίκεντρο των στόχων του τη δίκαιη και ίση μεταχείριση όλων των ανθρώπων, θα είναι και συμπαραστάτης, αλλά και πρωτεργάτης σε οτιδήποτε παρουσιαστεί, είτε από κυβερνητικής πλευράς είτε από αλλού, προς την κατεύθυνση της εξάλειψης κάθε δυσμενούς κοινωνικής διάκρισης σε βάρος της γυναίκας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ιάκωβος Κατσουνωτός. Δε σας πρόσεξα, κύριε Κατσουνωτέ.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα 'θελα κι εγώ να πω δυο λόγια στη συζήτηση του σημερινού νομοσχεδίου.

Είναι γεγονός ότι τα δυο σχέδια νόμου που συζητούμε σήμερα απασχόλησαν για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, γιατί το θέμα της ίσης αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για ίσης αξίας εργασία είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα που χρειάστηκε και συνεχή μελέτη, αλλά και προβληματισμό.

Ειδικά μετά την κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης κι από τη Βουλή μας, η ευθυγράμμιση της Κύπρου έπρεπε να επισπευσθεί με την ψήφιση σχετικής νομοθεσίας, όπως προνοεί η σημερινή πρόταση νόμου. Το γεγονός ότι η Επιτροπή έκαμε αρκετές τροποποιήσεις πάνω σε άρθρα του νομοσχεδίου κι ενσωμάτωσε και την πρόταση νόμου στο υπό ψήφιση νομοσχέδιο, δείχνει πως πράγματι έγινε μια πολύ σοβαρή δουλειά.

Υπάρχουν φυσικά απόψεις συνδικαλιστικών οργανώσεων που λένε ότι κι αυτό το νομοσχέδιο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, έχει τις ελλείψεις του και τις αδυναμίες του. Εμείς θα συμφωνήσουμε μ' αυτές τις απόψεις, διότι ασφαλώς και μ' αυτό το νομοσχέδιο δεν είναι δυνατό να εκλείψουν εντελώς οι διακρίσεις σε βάρος της γυναίκας. Αυτό έχει τονιστεί και από το συνάδελφο κ. Ζιαρτίδη κι από άλλους ομιλητές. Επειδή όμως η έναρξη της ισχύος του υπό συζήτηση νομοσχεδίου τοποθετείται ύστερα από τρία χρόνια, όπως έχουμε τελικά καταλήξει -παρόλο που η πρόταση ήταν για τέσσερα, εμείς έχουμε μειώσει στα τρία χρόνια την έναρξη της εφαρμογής του- θα πρέπει να παρακολουθήσουμε την εφαρμογή αυτού του νόμου σε άλλες χώρες που έχουν κυρώσει τη σύμβαση και που ήδη ο νόμος ισχύει κι όταν αρχίσει κι ο δικός μας ο νόμος να ισχύει, να δούμε τις ελλείψεις του και να τις συμπληρώσουμε.

Σήμερα νομοθετούμε πάνω σε θέμα αρχής, ανταποκρινόμενοι σε ένα παμπάλαιο αίτημα, τόσο των συνδικαλιστικών οργανώσεων όσο και των γυναικείων οργανώσεων. Γι' αυτό και θα ψηφίσουμε τα δυο σχέδια νόμου, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Θα ήταν όμως παράλειψη αν με την ευκαιρία αυτή δεν κάναμε μια μνεία, μια αναφορά πάνω στο δίκαιο αίτημα ενός μεγάλου μέρους του γυναικείου πληθυσμού, που είναι οι νοικοκυρές -και το έχει αναφέρει η συναδέλφος κ. Ρήνα Κατσελλή- που γιορτάζουν στις 24 αυτού του μήνα την Παγκόσμια Μέρα της Νοικοκυράς.

Θα πρέπει νομίζω η Βουλή ν' ασχοληθεί μ' αυτό το θέμα, διότι και το αίτημα είναι δίκαιο, αλλά και γιατί οι γυναίκες έχουν εξασφαλίσει την υποστήριξη όλων των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων ως προς το δίκαιο αυτό αίτημα. Γι' αυτό το επαναφέρουμε και πρέπει να αποτελέσει θέμα συζήτησης πολύ σύντομα σ' αυτό το Σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Νομίζω όλοι συμφωνούμε ότι πρόκειται για ένα πολύ μεγάλο βήμα. Αλλά θα ήθελα να πω κάτι άλλο, όσον αφορά το θέμα των διακρίσεων στον τόπο μας εναντίον των γυναικών. Ίσως η πραγματική επιβεβαίωση του ότι έχουν εξαλειφθεί οι διακρίσεις να είναι η ύπαρξη στην επόμενη Βουλή περισσότερων γυναικών. Απ' αυτό αναμένουμε να δούμε αν κάτω στο λαό πράγματι είναι έτοιμο το κλίμα, για να δεχθεί τον τερματισμό των διακρίσεων. Όχι από τους διορισμούς, όπως αναφέρθηκε, υπαλλήλων, αλλά από τον ίδιο το λαό μας. Και πιστεύω ότι το βαρόμετρο της όλης υπόθεσης θα είναι η νέα Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε. Οπωσδήποτε η υπερψήφιση του νομοσχεδίου αναμένεται, διότι η Έκθεση είναι ομόφωνη. Εκείνο το οποίο πρέπει να προσεχθεί είναι αυτά τα τρία χρόνια να προχωρήσουμε με την ανάλογη προσοχή, γιατί τελικά μπορεί να αποβεί σε βάρος των εργαζόμενων γυναικών. Αν είναι απότομη

η αλλαγή, πιθανόν οι εργοδότες να προτιμούν άνδρες παρά γυναίκες στην εργοδοσία. Άρα χρειάζεται κάποια προσοχή στον τομέα αυτό.

Το δεύτερο το οποίο ήθελα να θίξω είναι ότι πρέπει πλέον να μιλούμε και για ίσες ευκαιρίες ανέλιξης της γυναίκας στους τομείς της εργασίας, γιατί είναι καθαρό ότι, με το να προσληφθεί μια γυναίκα και να αμείβεται με ένα συγκεκριμένο μισθό, δεν τελειώνει το θέμα. Πού προάγονται οι γυναίκες; Φαίνεται ότι σ' αυτό τον τομέα έχουν το λιγότερο ποσοστό.

Ένα άλλο σημείο το οποίο ήθελα να θίξω είναι αυτό το οποίο ο συνάδελφος Ευσταθίου σχολίασε πολύ σύντομα. Και παίρνω την ευκαιρία από μια απόφαση του δικαστηρίου στη Λάρνακα. Ενώ στη συγκεκριμένη περίπτωση η περιουσία του ανδρός ήταν εκατομμύρια, μετά το διαζύγιο, επειδή η γυναίκα εργαζόταν στο σπίτι, το δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, σύμφωνα με την κρατούσα νομοθεσία, τίποτα δεν εδικαιούτο η γυναίκα. Είναι μια αδικία την οποία αυτό το Σώμα έχει υποχρέωση κάποτε να εξαλείψει.

Επιπλέον -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- μια άλλη αδικία που πολύ σύντομα θέλω να εκθέσω είναι η εξής: Αν μια γυναίκα εργάζεται στο σπίτι και στα 65 της πάρει διαζύγιο, καμιά σύνταξη δε δικαιούται αυτή η γυναίκα. Μπορεί μόνο να παίρνει ένα ποσό από το Γραφείο Ευημερίας υπό μορφή κάποιας επιχορήγησης. Είναι αδικίες που νομίζω ότι έχει καθήκον αυτό το Σώμα να δει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής σε θέμα αρχής;

Κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος της συζήτησης πάνω σ' αυτό το θεσμικό, όπως θα έλεγα, νομοσχέδιο το οποίο αίρει μια εξόφθαλμη αδικία που γινόταν σε βάρος της γυναίκας. Όμως δεν πρέπει να αυταπατώμαστε ότι έχουν λυθεί όλα τα προβλήματα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Υπάρχουν πολλά τέτοια προβλήματα τα οποία δεν μπορούν να λυθούν με νομοθεσία, γιατί στηρίζονται πάνω σε προλήψεις, δεισιδαιμονίες και ταμπού που έχουν εδραιωθεί μέσα στις ψυχές του λαού μας για αιώνες ολόκληρους. Γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι τότε μόνο θα φτάσουμε στη ζηλευτή θέση της πλήρους εξίσωσης των δύο φύλων, όταν αναδιαπαιδαγωγήσουμε το λαό μας από την αρχή, έτσι που η μεν γυναίκα να αντιληφθεί ότι έχει δικαιώματα και να τα διεκδικήσει έμπρακτα, ο δε άνδρας να αντιληφθεί ότι η γυναίκα είναι ίση μ' αυτόν και δεν είναι ο κύριος και δυνάστης που μπορεί να τη διατάσσει και να τη χειρίζεται όπως θέλει. Τότε ίσως να μη χρειάζεται να ψηφίσουμε νόμους. Και αυτή η διαπαιδαγώγηση, που δεν είναι καθόλου εύκολο πράγμα, πρέπει να αρχίσει τώρα από τα σχολεία μας.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παροχή ίσης αμοιβής σε άνδρες και γυναίκες για εργασία ίσης αξίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αναπροσαρμογή όρων σύμβασης εργασίας αντίθετων με τον παρόντα Νόμο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 4 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προστασία εργοδοτουμένων. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 5 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επιθεωρητές. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 6 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τεχνική Επιτροπή. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 7 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μέτρα για άρση δυσμενών καταστάσεων σε βάρος εργοδοτούμενης. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 8 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 8 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 9 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 9 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση προς το Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου που κατατέθηκε από την ίδια και κηρύχθηκε ως θέμα επείγουσας φύσης, σε σημερινή συνεδρία της.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του Δασμολογίου, έτσι ώστε η δασμολογική επιβάρυνση διάφορων τύπων οχημάτων που εισάγονται ως οχήματα πέραν των δέκα θέσεων και καταβάλλουν χαμηλό εισαγωγικό δασμό, ενώ στη συνέχεια εγγράφονται και κυκλοφορούν ως οχήματα κάτω των δέκα θέσεων, να εξισωθεί με εκείνη των οχημάτων που εισάγονται από την αρχή ως οχήματα κάτω των δέκα θέσεων και επιβαρύνονται με σημαντικά ψηλότερους εισαγωγικούς δασμούς.

Η Επιτροπή αφού έλαβε υπόψη της και τη θετική θέση του Υπουργείου Οικονομικών πάνω στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου, που διαμηνύθηκε στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος, υιοθετεί τους σκοπούς και επιδιώξεις της γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα που βρίσκεται ενώπιόν μας είναι «Ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Πολύβιος Κόλοκος, Αν. Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ανδρέας Γεωργίου

Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου, έτσι που η σύνθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων να διευρυνθεί και να περιλάβει ακόμα έναν εκπρόσωπο των συμφερόντων των οινοβιομηχάνων και έναν αντιπρόσωπο του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 6, που είναι «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Καθορισμός και Έλεγχος Οίνων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ (ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΙΝΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Πολύβιος Κόλοκος, Αν. Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ανδρέας Γεωργίου

Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Σκοπός των Κανονισμών που προτείνονται είναι να παρασχεθεί η δυνατότητα προσθήκης ζάχαρης στα πλαίσια της κατεργασίας για την παρασκευή αρωματισμένων οίνων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί και αφού δοθεί σ' αυτούς αναδρομική ισχύς από τις 13 Ιουλίου 1989 για την κάλυψη της παρασκευής αρωματισμένων οίνων που προορίζονταν για εξαγωγή τον περασμένο Σεπτέμβριο σύμφωνα με σχετικό πιστοποιητικό της αρμόδιας αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 7, που είναι «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Δέκατη Έβδομη Σειρά) Κανονισμός του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΑ ΠΡΟΤΥΠΑ-ΔΕΚΑΤΗ ΕΒΔΟΜΗ ΣΕΙΡΑ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1989.»

Παρόντες:

Πολύβιος Κόλοκος, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ανδρέας Γεωργίου

Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τον πιο πάνω Κανονισμό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Με τον υπό συζήτηση Κανονισμό, που εκδίδεται με βάση τους περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμους, καθορίζεται το κυπριακό πρότυπο για τα σπίρτα.

Το πρότυπο για τα σπίρτα, όπως έχει καθοριστεί, ετοιμάστηκε από αρμόδια Τεχνική Επιτροπή, στην οποία εκπροσωπούνταν όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές και τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετώντας το πρότυπο για τα σπίρτα, όπως έχει καθοριστεί από την Τεχνική Επιτροπή, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση του υπό συζήτηση Κανονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τον Κανονισμό ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση του Κανονισμού;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, ο Κανονισμός εγκρίνεται.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 8 και 9, που είναι «Ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και «Ο περί Αρδευτικών Συνδέσμων (Ιδιωτικόν Ύδωρ) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

Υπάρχει κοινή Έκθεση και παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την αναγνώσει.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ (ΧΩΡΙΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 2. «Ο ΠΕΡΙ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ (ΙΔΙΩΤΙΚΟΝ ΥΔΩΡ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Οκτωβρίου 1989.

Με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια επιφέρεται αριθμός επιμέρους τροπολογιών στις νομοθεσίες που διέπουν τη λειτουργία των Αρδευτικών Τμημάτων και των Αρδευτικών Συνδέσμων, έτσι που οι διατάξεις τους να εναρμονιστούν προς τα σημερινά δεδομένα και η εφαρμογή τους να καταστεί πιο αποτελεσματική.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τις πρόνοιες των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, όπως αυτά έχουν τελικά διαμορφωθεί από καθαρά νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 41 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρδευτικών Συνδέσμων (Ιδιωτικόν Ύδωρ) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 10, που είναι «Ο περί της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς Νόμος του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Δημητριάδης
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 9 Φεβρουαρίου, στις 18 Μαΐου, στις 5, 8, 22 και 29 Ιουνίου και στις 6 Ιουλίου 1989. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ο Γραμματέας της Νέας Γενιάς και Οργανώσεις Νεολαίας.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως αρχικά κατατέθηκε από την κυβέρνηση, είναι η δημιουργία μόνιμης υπηρεσίας στο Υπουργείο Δικαιοσύνης η οποία θα παρέχει τις απαραίτητες υπηρεσίες για την εύρυθμη λειτουργία του Μόνιμου Κεντρικού Φορέα Νεολαίας που συστάθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου από την Επιτροπή, κρίθηκε σκόπιμο όπως περιληφθεί σ' αυτό αριθμός διατάξεων αναφορικά με τη σύσταση, τη δομή και τις αρμοδιότητες του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας, ο οποίος, όπως αναφέρθηκε, είχε συσταθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Εξάλλου από τις οργανώσεις νεολαίας που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της Επιτροπής

υποβλήθηκε το αίτημα για την κατοχύρωση της συμμετοχής τους στα σώματα όπου λαμβάνονται αποφάσεις που αφορούν τους νέους και για την παροχή προς αυτές μόνιμης οικονομικής, οργανωτικής και άλλης βοήθειας.

Ενόψει των πιο πάνω προέκυψε η επανασύνταξη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Οι διατάξεις του νέου νομοσχεδίου που ετοιμάστηκε στηρίχτηκαν πάνω στις εισηγήσεις των Μελών της Επιτροπής και στο πνεύμα της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για τη σύσταση του μόνιμου Κεντρικού Φορέα Νεολαίας, απόφαση που σύμφωνα με όσα κατατέθηκαν στην Επιτροπή εξέφρασε τη συνισταμένη των θέσεων της πλειοψηφίας των οργανώσεων νεολαίας.

Με το νέο νομοσχέδιο, όπως τελικά επανασυντάχτηκε, ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν τη σύσταση, τη δομή, τους σκοπούς και τις αρμοδιότητες του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας και προβλέπονται ειδικότερα τα πιο κάτω:

(α) Καθορίζεται ότι ο Κεντρικός Φορέας Νεολαίας θα έχει τη μορφή νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου.

(β) Καθορίζονται τα όργανα του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας που είναι η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, οι Υπηρεσίες Νέας Γενιάς και τα τρία Συμβουλευτικά του Σώματα, δηλαδή η Πολιτική Επιτροπή Νεολαίας, το Συμβουλευτικό Συνδικαλιστικό Σώμα και το Γενικό Συμβουλευτικό Σώμα.

(γ) Καθορίζονται οι πρωταρχικοί σκοποί και αρμοδιότητες του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας που είναι η πρόοδος και ευημερία όλων των νέων της Κύπρου, η παροχή ευκαιριών σε όλους τους νέους και τις οργανώσεις τους για συμμετοχή και ανάληψη ευθυνών στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη και πρόοδο της κοινότητάς τους και του τόπου, η δημιουργική απασχόληση και ψυχαγωγία των νέων και η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τη νεολαία.

(δ) Περιλαμβάνονται λεπτομερείς διατάξεις που αφορούν τη σύσταση, τη σύνθεση, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία των οργάνων του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας.

(ε) Τροποποιείται κατά συνεπακόλουθο τρόπο ο τίτλος του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1989».

Στο στάδιο της επανεξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου στη νέα του μορφή επανακλήθηκαν και εξέφρασαν πάνω σ' αυτό τις απόψεις τους οι οργανώσεις νεολαίας, που στην πλειοψηφία τους επικρότησαν τις διατάξεις του.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εισηγείται κατά πλειοψηφία την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί. Τα Μέλη της Επιτροπής και Μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Δημητριάδης και Ζ. Τουλούρας επιφυλάχτηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του πιο πάνω νομοσχεδίου στην Ολομέλεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από τη θέση μου, πάρα πολύ σύντομα, θα τοποθετηθώ όσον αφορά την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος. Επί του νομοσχεδίου αυτού θα τηρήσουμε αποχή, όχι διότι είμαστε εναντίον της ίδρυσης Φορέα Νεολαίας. Ως θέμα αρχής, το υποστηρίζουμε.

Όμως πιστεύουμε ότι αυτό το νομοσχέδιο έπρεπε να τύχει ακόμα περισσότερης επεξεργασίας. Υπάρχουν σοβαρές ασάφειες και αδυναμίες τις οποίες οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Κόμματος θα αναπτύξουν στη συζήτηση και είμαστε έτοιμοι οπωσδήποτε μελλοντικά να συνεργαστούμε με άλλες πλευρές για να γίνουν εκείνες οι βελτιώσεις, ώστε να έχουμε έναν πραγματικά δημοκρατικό Φορέα Νεολαίας που να εκπληρώνει τους σκοπούς για τους οποίους τον θέλουμε να ιδρυθεί.

Επομένως η θέση μας για τους λόγους που ανέφερα θα είναι μια θέση αποχής. Για το περιεχόμενο αυτού του Φορέα έχουμε κάποιες διαφωνίες και όχι για το θέμα της ίδρυσης Φορέα Νεολαίας, το οποίο ως θέμα αρχής δε μας βρίσκει αντίθετους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή το κόμμα κατ' αρχήν συμφωνεί με την ίδρυση Φορέα Νεολαίας, αλλά δε συμφωνεί με το περιεχόμενο του νομοσχεδίου αυτού, το οποίο παρουσιάζει ορισμένες αδυναμίες.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιος θέλει να μιλήσει επί θέματος αρχής;

Ο κύριος Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η θέσπιση σε νόμο του νομοσχεδίου για τη δημιουργία Φορέα Νέας Γενιάς ικανοποιεί ένα πάγιο αίτημα όλων ανεξαιρέτως των οργανώσεων νεολαίας και των πολιτικών δυνάμεων του τόπου.

Οι οργανώσεις νεολαίας από πάρα πολλά χρόνια υιοθέτησαν αυτή τη θέση και πίεζαν προς κάθε κατεύθυνση, έτσι που να υλοποιηθεί. Από την εποχή του Διεθνούς Έτους Νεολαίας, όταν ιδρύθηκε η Εθνική Επιτροπή για το Διεθνές Έτος Νεολαίας, στην οποία συμμετείχαν όλες οι πολιτικές οργανώσεις νεολαίας και πολλοί άλλοι φορείς που έχουν σχέση με τη νεολαία, υπογραμμίστηκε για μια ακόμα φορά η ανάγκη και η χρησιμότητα της νομοθετικής θέσπισης της ίδρυσης Φορέα Νεολαίας.

Εμείς θα θέλαμε να εκφράσουμε την ικανοποίησή μας, γιατί η κυβέρνηση, ανταποκρινόμενη σ' αυτό το γενικό αίτημα, παρουσίασε στη Βουλή το νομοσχέδιο αυτό το οποίο προτείνει η πλειοψηφία της Επιτροπής να ψηφιστεί σε νόμο.

Είναι πεποίθησή μας, κύριε Πρόεδρε, ότι με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο δημιουργούνται για πρώτη φορά οι ουσιαστικές προϋποθέσεις για σωστή και συστηματική δουλειά για τη νεολαία μέσα στη νεολαία. Δημιουργούνται για πρώτη φορά οι ουσιαστικές προϋποθέσεις για συντονισμό των διάφορων υπηρεσιών και συστη-

ματοποίηση της δουλειάς μας αναφορικά με θέματα που αφορούν τη νεολαία. Και παράλληλα θεωρούμε πολύ σοβαρό το γεγονός ότι δίνεται για πρώτη φορά λόγος στις οργανώσεις της νεολαίας για να υποβάλουν εισηγήσεις για συμβολή στη διαμόρφωση της πολιτικής της εκάστοτε κυβέρνησης αναφορικά με τους νέους.

Ακόμα πιστεύουμε πως με την επεξεργασία μιας τέτοιας πολιτικής από το Φορέα Νεολαίας και με τον τρόπο που διαρθρώνονται τα σώματά του με τη συμμετοχή των οργανώσεων νεολαίας θα υπάρχει αυτόματα ο πολιτικός έλεγχος από όλο το φάσμα των πολιτικών οργανώσεων νεολαίας προς την κυβέρνηση για την πολιτική της και παράλληλα δημιουργείται η άμεση πολιτική ευθύνη της κυβέρνησης για τη γενικότερη πολιτική της που θα ονομάζεται «Πολιτική για τη Νέα Γενιά».

Πιστεύουμε ότι το νομοσχέδιο που βρίσκεται μπροστά μας δημιουργεί τις ουσιαστικές προϋποθέσεις και θέτει τις βάσεις για να δούμε τη νεολαία επιτέλους σ΄ αυτό τον τόπο σοβαρά και όχι ευκαιριακά. Δεν χάνουμε ευκαιρία, κύριοι συνάδελφοι, να αποκαλούμε τη νεολαία, σε κάποιες επετείους ή σε κάποιες άλλες συγκεντρώσεις, το χρυσό απόθεμα του λαού μας. Όμως αυτό μόνο στα λόγια. Χρυσό απόθεμα όση ώρα διαρκεί η τοποθέτησή μας στα πλαίσια εκείνης της ομιλίας. Και στην πράξη αυτό το ευαίσθητο, το πιο ευαίσθητο, το πιο εύπλαστο και το πιο τρωτό κομμάτι του κυπριακού λαού το αφήνουμε χωρίς θωράκιση, χωρίς πραγματικές ευκαιρίες, χωρίς πραγματικές δυνατότητες.

Και αποκαλούμε τη νεολαία βασικά - δε θέλω να είμαι απόλυτος σ΄ αυτό - χρυσό απόθεμα, μόνο για να ζητούμε από τη νεολαία. Όμως υπάρχουν και πάρα πολλά που οφείλουμε, που πρέπει να δώσουμε στη νεολαία.

Κύριοι συνάδελφοι, στη σημερινή κοινωνία, στη σημερινή κοινωνική πραγματικότητα, η νεολαία μας, ως το πιο ευαίσθητο και το πιο τρωτό κομμάτι του λαού μας, αντιμετωπίζει τεράστιους κινδύνους. Και πρώτα - πρώτα αντιμετωπίζει τους κινδύνους που δημιουργεί για τη νεολαία μας ο ξενόφερτος τρόπος ζωής, ο οποίος αλωνίζει μέσα στην κυπριακή κοινωνία, με αποτέλεσμα να βομβαρδίζουμε τη νεολαία μας με ταινίες, με βιβλία, με ινδάλματα, με είδωλα που δεν έχουν καμιά σχέση ούτε με τις καταβολές ούτε με τους αγώνες ούτε με τον πολιτισμό ούτε με τις παραδόσεις του κυπριακού λαού. Και βλέπουμε τη νεολαία μας μέρα με τη μέρα να γίνεται πιο τρωτή στη μάστιγα των ναρκωτικών. Βλέπουμε την εγκληματικότητα μέσα στη νεολαία να ανεβαίνει με άλματα, δυστυχώς. Επαναλαμβάνω ότι η κατασκευή κούφιων και σκάρτων ινδαλμάτων και ιδανικών είναι βασικά υπεύθυνη προς τούτη την κατεύθυνση.

Έχουμε υποχρεώσεις σημαντικές προς τη νεολαία μας, κύριοι συνάδελφοι. Οφείλουμε, πρακτικά και συγκεκριμένα, να δημιουργήσουμε συνθήκες υγιούς απασχόλησης της νεολαίας μας. Έχουμε υποχρέωση να δημιουργήσουμε χώρους άθλησης, επαρκείς χώρους άθλησης, πολλούς χώρους άθλησης και να προσφέρουμε στη νεολαία μας δυνατότητες για άθληση. Και όταν μιλούμε για νεολαία, δεν περιοριζόμαστε στη μαθητική νεολαία. Αναφερόμαστε και στη μαθητική και στη σπουδάζουσα και στην εργαζόμενη νεολαία.

Έχουμε υποχρέωση να συμβάλουμε στην πολιτιστική ανάπτυξη της νεολαίας μας. Και η πολιτιστική ανάπτυξη δεν έρχεται μόνο με διακηρύξεις, αλλά έρχεται παράλληλα με έργα υποδομής και συγκεκριμένη πολιτική.

Έχουμε υποχρέωση να βελτιώσουμε το περιεχόμενο της παιδείας μας. Να δώσουμε σωστή δημοκρατική εκπαίδευση στη νεολαία μας, έτσι που τα σχολεία

μας να γίνουν φυτώρια παραγωγής σωστών πολιτών, δημοκρατικών πολιτών, στηριγμάτων του μέλλοντος αυτού του τόπου.

Παράλληλα, είναι πεποίθησή μου ότι θα πρέπει να αναβαθμιστεί ο ρόλος των οργανώσεων νεολαίας. Σήμερα, ούτε λίγο ούτε πολύ, οι οργανώσεις νεολαίας αντιμετωπίζονται από κάποια κυβερνητικά σχήματα ή εκπαιδευτικά σχήματα σαν κέντρα αποπροσανατολισμού της νεολαίας. Διαφωνούμε πλήρως με μια τέτοια εκτίμηση. Πιστεύουμε ότι οι οργανώσεις νεολαίας συμβάλλουν στη σωστή πολιτικοποίηση της νεολαίας. Και αν αναβαθμίσουμε τον πολιτικό ρόλο των οργανώσεων νεολαίας, τότε είμαι βέβαιος ότι θα δημιουργηθεί αυτόματα και ένας μηχανισμός αυτοελέγχου από πλευράς αυτών των οργανώσεων νεολαίας, έτσι που να αποφεύγονται ίσως μερικά άτοπα, μερικές φορές.

Οφείλουμε, κύριε Πρόεδρε, πολλά στη νέα γενιά του τόπου μας και πρέπει να τα δώσουμε. Επιτέλους χρειαζόμαστε ολοκληρωμένη κρατική πολιτική για τη νεολαία. Οι αποσπασματικές και ευκαιριακές κινήσεις στα διάφορα τμήματα ή στις διάφορες υπηρεσίες είναι πια απαράδεκτες, διότι πασίδηλα δεν μπορούν να εκπληρώσουν το σκοπό τον οποίο είναι ταγμένα να υπηρετήσουν.

Το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας, κύριοι συνάδελφοι, για επιψήφιση δεν είναι κατά τη γνώμη μας η πανάκεια η οποία θα λύσει όλα αυτά τα ζητήματα. Για μας είναι ένα ξεκίνημα, ένα σωστό ξεκίνημα. Εδώ πιστεύουμε, σ' αυτό το ξεκίνημα, θα δοκιμαστεί η καλή πίστη όλων. Και εμείς καλούμε όλες τις πλευρές να συνεργαστούμε, για να κάνουμε τα πρώτα σημαντικά βήματα, για να δώσουμε στο Φορέα Νεολαίας, στα πλαίσια του Νόμου που θα ψηφιστεί σήμερα, τη σωστή κατεύθυνση και το σωστό περιεχόμενο. Και σίγουρα αν διαπιστώσουμε αδυναμίες, και θα διαπιστώσουμε φυσικά αδυναμίες, τότε θα κληθούμε για να τις διορθώσουμε.

Όμως διαφωνώ με την άποψη του κυρίου Γαλανού ότι βιαστικά προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου. Το θέμα εκκρεμεί μπροστά μας για 14 μήνες. Το θέμα έχει συζητηθεί επανειλημμένα από όλες τις οργανώσεις νεολαίας με τους αρμόδιους κυβερνητικούς παράγοντες. Το θέμα βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των διεκδικήσεων ολόκληρης της νεολαίας, όλων των οργανωμένων φορέων της νεολαίας, από πάρα πάρα πολλά χρόνια. Η Βουλή με την επιψήφιση σήμερα απλά εκπληρώνει ένα υπερώριμο αίτημα.

Γι' αυτούς τους λόγους, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ Αριστεράς θα υπερψηφίσει το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Ομήρου, παρακαλώ.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πέρα από τις επιμέρους διαφωνίες, αδυναμίες κι ελλείψεις που είναι φυσικό άλλωστε να υπάρχουν σε πολλά νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου που αυτή η Βουλή επιψηφίζει, θα θέλαμε να πούμε ότι το νομοσχέδιο για τη δημιουργία της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς αποτελεί αναμφίβολα ένα βήμα ενίσχυσης του ρόλου της νεολαίας μέσα στην κυπριακή κοινωνία.

Για πολλά τώρα χρόνια η νεολαία της Κύπρου, τουλάχιστον από άποψη θεσμικής συμμετοχής, παραμένει στο περιθώριο και μακριά από κάθε δυνατότητα

κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής παρέμβασης. Κι εκεί όπου συμμετείχε, η συμμετοχή της ήταν δευτερεύουσα κι όχι ισότιμη, τη στιγμή που, όπως λέχθηκε και προηγούμενα, η νεολαία αποτελεί κι αποτέλεσε πάντοτε τον μπροστάρη σ' όλους τους εθνικούς και τους κοινωνικούς αγώνες του λαού και του τόπου. Οι θυσίες της νεολαίας μας, της υπέροχης κυπριακής νεολαίας, στην περίοδο του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα του 1955-1959 αποτέλεσαν το θεμέλιο λίθο της κυπριακής ανεξαρτησίας.

Ακόμα η νεολαία μας ήταν εκείνη που έδωσε τη μεγάλη συνεισφορά θυσίας και αίματος για την αντιμετώπιση της τούρκικης εισβολής το 1974 και που σήμερα εξακολουθεί να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή του αγώνα για την εκδίωξη των τούρκικων στρατευμάτων κατοχής από την Κύπρο και για την αποκατάσταση των δικαιωμάτων του λαού και της πατρίδας μας.

Ενώ όμως αυτή είναι η κατά κοινή ομολογία μεγάλη συνεισφορά της νεολαίας προς την πατρίδα, οι νέοι της Κύπρου βρίσκονται μόνιμα κάτω από συνθήκες οικονομικής εκμετάλλευσης και κοινωνικής καταπίεσης μπροστά στο φάσμα της ανεργίας, αδυνατούν να έχουν πλήρεις και σωστές σπουδές και ζουν κάτω από συνθήκες πολιτιστικής μιζέριας.

Η κυπριακή πολιτεία συστηματικά απέφυγε να εκπληρώσει το μεγάλο της χρέος προς τη νεολαία του τόπου μας. Απέτυχε να της εξασφαλίσει συνθήκες σωστής μόρφωσης, να της δώσει ευκαιρίες σωστής και ισότιμης απασχόλησης. απέτυχε να της δώσει ευκαιρίες για σωστή πολιτιστική ανέλιξη. Στην πραγματικότητα η κοινωνία και η πολιτεία έθεσαν την κυπριακή νεολαία στο περιθώριο και της αρνήθηκαν τον αυτονόητο ρόλο της μέσα στα πλαίσια της κοινωνίας μας.

Είναι καιρός, αγαπητοί συνάδελφοι, για μια ουσιαστική αλλαγή. Μια αλλαγή που θα αναβαθμίζει πραγματικά τη νεολαία και το ρόλο της και θα την αναγορεύει σε ισότιμο παράγοντα κι εταίρο στην κοινωνική, στην πολιτική, στην οικονομική και στην πολιτιστική ζωή του τόπου. Η νεολαία δεν είναι μόνο για τους αγώνες και τις θυσίες. Έχει δικαιώματα κι απαιτήσεις που η πολιτεία θα πρέπει, έχει υποχρέωση, να της αποδώσει. Η πολιτεία πρέπει να ικανοποιήσει τη νεολαία ότι πράγματι βρίσκεται συμμέτοχος και συνεταίρος μέσα στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο.

Η δημιουργία της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς ή του Φορέα Νεολαίας δεν αποτελεί σίγουρα μια ολοκληρωμένη προσπάθεια ούτε ένα πλήρες πλαίσιο προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης του ρόλου της νέας γενιάς και της εξύψωσης της νεολαίας και του ρόλου της.

Ωστόσο αυτή η προσπάθεια, αυτό το θεσμικό πλαίσιο αποτελεί ένα βήμα, όπως είπα, προς τα μπρος. ένα βήμα το οποίο η Βουλή θα πρέπει να ενισχύσει και να βοηθήσει με όποιους τρόπους μπορεί, με την παράλληλη απαίτηση- που θα πρέπει ταυτόχρονα να εκφράσουμε-ότι πρέπει να διευρυνθούν τα δικαιώματα που θα αποδοθούν στη νέα γενιά με παροχή κινήτρων, με έγκριση οικονομικών προγραμμάτων, με προσφορά πολιτιστικών ευκαιριών και προπάντων με τη δημιουργία θεσμών συμμετοχής της νέας γενιάς σε κάθε τομέα της πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής δράσης.

Εμείς, του Σοσιαλιστικού Κόμματος Ε.Δ.Ε.Κ., ψηφίζοντας σήμερα αυτό το νομοθέτημα, θα πρέπει να πούμε πως θα παρακολουθήσουμε με προσοχή, με μεγάλη προσοχή, τη λειτουργία αυτής της υπηρεσίας με την εκφρασμένη μας βούληση να συνεισφέρουμε βελτιωτικά και με την πρόθεση να συμμετάσχουμε ενεργη-

τικά στη ζωή και τη δράση αυτής της υπηρεσίας και του πλαισίου το οποίο καθορίζει. Προσδοκούμε ότι ο φορέας για τη νέα γενιά θα λειτουργήσει μακριά και πέρα από σκοπιμότητες, με αποκλειστικό γνώμονα να υπηρετήσει σωστά τη νεολαία και τους στόχους της, τις προσδοκίες και τους οραματισμούς της.

Καλούμε όλες τις πολιτικές νεολαίες που θα συμμετάσχουν στο φορέα αυτό να δώσουν την ενεργητική τους συμμετοχή και καλούμε την κυβέρνηση να εξασφαλίσει όλες τις δυνατότητες και τις προϋποθέσεις για να εκπληρώσει ο φορέας το ρόλο και την φιλόδοξη αποστολή του. Για να βρεθεί πραγματικά η νεολαία στο επίκεντρο του πολιτειακού και του κοινωνικού ενδιαφέροντος και για να μπορέσει η νεολαία ν' ανταποκριθεί στις ανάγκες του σήμερα και τις προκλήσεις του αύριο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως ήδη έχει δηλώσει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος, η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα τηρήσει αποχή για το νομοσχέδιο που βρίσκεται ενώπιόν μας. Και η αποχή μας έχει το νόημα και το μήνυμα ότι δεν είμαστε εναντίον ίδρυσης οποιασδήποτε υπηρεσίας ή άλλου φορέα ή οργανισμού που να ασχοληθεί με τα θέματα της νεολαίας, κάτι το οποίο και εμείς πάντοτε υιοθετούσαμε και υποστηρίζαμε. Ούτε θα θέλαμε να ταχθούμε εναντίον και να ερμηνευθεί αυτή η θέση μας ότι δεν υποστηρίζουμε την επίδειξη ενδιαφέροντος προς τη νεολαία.

Όμως, από την άλλη, δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε και να δώσουμε ψήφο στο νομοσχέδιο που είναι ενώπιόν μας, όπως έχει καταρτισθεί. Και αυτό γιατί έχουμε σοβαρότατες επιφυλάξεις και ανησυχίες σχετικά με την όλη φιλοσοφία του για λόγους αρχής και γιατί επισημαίνουμε βασικές αδυναμίες του, όσον αφορά ορισμένες επιμέρους, μα ουσιαστικές διατάξεις του.

Εμείς, όπως δηλώσαμε από την αρχή, δε διαφωνούσαμε να ανταλλάξουμε απόψεις και να υποστηρίξουμε την ίδρυση μιας υπηρεσίας νεολαίας, η οποία να ενδιαφερθεί πραγματικά για τα θέματα της νεολαίας και η οποία να έχει καθήκον να έρθει σε επαφή με τις νεολαίες και να συνεργασθεί μαζί τους, είτε υπό μορφή εθνικού συμβουλίου νεολαίας είτε, αν αυτό δεν μπορούσε να γίνει κατορθωτό, υπό μορφή συνεργασίας μαζί τους για την προώθηση των κοινών σκοπών τους, όπου συμφωνούν, είτε σε συνεργασία με τις επιμέρους νεολαίες, εκεί που δε θα συμφωνούσαν.

Είπαμε ακόμα, εφόσον η τάση ήταν να δημιουργηθεί και να καταρτισθεί πάνω σ' αυτή τη βάση η υπηρεσία για τη νεολαία, να βλέπαμε πώς θα μπορούσε να ήταν όσο το δυνατό ισομερής, για να περιορίζονται οι υπερεξουσίες της κρατικής επέμβασης σε πίστη των νεολαιών μας, μέσα στις οποίες η κυρίαρχη μορφή είναι οι πολιτικές νεολαίες. Και αυτό έχει σημασία. Διότι, ας μην αυταπατώμαστε, η σπονδυλική στήλη των νεολαιών της Κύπρου είναι οι πολιτικές νεολαίες.

Ακούσαμε με πολλή προσοχή τις αγορεύσεις των συναδέλφων μέχρι της στιγμής και τους διθυράμβους υπέρ της νεολαίας. Κι εμείς υπερθεματίζουμε και δε διαφωνούμε καθόλου. Δεν είναι όμως αυτό το θέμα. Το θέμα είναι: Τι είναι αυτό που σήμερα ψηφίζουμε σε νόμο και τι σημαίνει για τη νεολαία; Και είναι εδώ οι δικές μας επιφυλάξεις και ανησυχίες.

Στην ουσία, αγαπητοί συνάδελφοι, με αυτό που κάνουμε σήμερα, πολύ φοβούμαστε ότι υπάγουμε τις νεολαίες σε κρατική και ακόμα χειρότερα σε κυβερνητική κηδεμονία. Γιατί μ'αυτό το οποίο ψηφίζουμε συστήνουμε στην ουσία κρατικό οργανισμό στον οποίο υπάγουμε τις νεολαίες. Και μιλούμε για πολιτικές νεολαίες.

Όπως διαμορφώθηκε τελικά το νομοσχέδιο, ιδρύεται οργανισμός δημόσιου δικαίου γι'αυτό το σκοπό. Όμως στην ουσία δεν είναι οργανισμός δημόσιου δικαίου, αλλά κρατικός οργανισμός στον οποίο υπάγουμε τις νεολαίες.

Και τούτο, γιατί αυτός ο οργανισμός δημόσιου δικαίου δεν είναι αυτοδιοικούμενος. Και είναι η πρώτη φορά ειλικρινά, για να χρησιμοποιήσω μια προσφιλή φράση του σημερινή Προέδρου της Δημοκρατίας, που ακούω οργανισμό δημόσιου δικαίου που δεν είναι αυτοδιοικούμενος. Οργανισμό δημόσιου δικαίου που δεν έχει διοικητικό συμβούλιο. Το διοικητικό συμβούλιο αυτού του οργανισμού στην ουσία είναι ένα και μόνο πρόσωπο. Ένα και μόνο πρόσωπο, που λέγεται Γραμματέας. Και ο Γραμματέας αυτός συγκεντρώνει όλες ανεξαίρετα τις αποφασιστικές εξουσίες. Γιατί αυτός προϊσταται, αυτός προεδρεύει όλων των σωμάτων και οργάνων και διευθύνει, αυτός καθορίζει τις ημερήσιες διατάξεις, από αυτόν εξαρτάται η υιοθέτηση των αποφάσεων. Όλα τα άλλα όργανα και σώματα που συστήνονται είναι απλώς συμβουλευτικά και τίποτε άλλο.

Θα μπορούσε ένας να πει ότι σ'αυτό το ένα πρόσωπο ανατίθενται υπερεξουσίες μέχρι σημείου που να είναι και υπεράνω των Υπουργείων. Και υπεράνω του ίδιου του Υπουργού Δικαιοσύνης, στο Υπουργείο του οποίου μας είπαν ότι τελικά θα υπαχθεί ο φορέας.

Και έτσι πολύ μας ανησυχεί, και ευχόμαστε να διαψευσθούμε, το ότι τελικά οι νεολαίες αποκτούν και τον πολιτικό τους προϊστάμενο. Και επίσης πολύ μας ανησυχεί το ότι τελικά αυτό το πράγμα είναι κομμένο-ραμμένο για να ικανοποιήσει απλώς θεσηθηρική κατάσταση, για ένα συγκεκριμένο άτομο το οποίο προορίζεται γι'αυτό το σκοπό. Είναι εδώ και μας ακούει και ελπίζω να σημειώσει αυτά που λέμε, για να μην εκπληρωθούν αυτές οι ανησυχίες μας. Αλλά πολύ μας ανησυχεί.

Μερικά άλλα, επιμέρους θέματα.

Μας ενδιέφερε -και υποβλήθηκαν, αντιλαμβάνομαι, σχετικές εισηγήσεις και ανταλλάγησαν απόψεις και από τη νεολαία του Δημοκρατικού Κόμματος- με τι συγκεκριμένα θα ασχολείται ο φορέας αυτός;

Παρόλο που καθορίζονται οι σκοποί κατά γενικό τρόπο, εκφράζουμε πολύ την ανησυχία μας, ότι τελικά αυτός θα είναι όργανο άσκησης πολιτικής μόνο και προώθησης και οργάνωσης ορισμένων εκδηλώσεων. Και με αυτό τον τρόπο εκείνο το οποίο βλέπουμε ότι είναι δυνατό να συμβεί είναι ότι αυτά που οι νεολαίες προωθούν και οργανώνουν με τη δική τους υπόσταση και οντότητα τελικά θα τα προωθεί και θα τα οργανώνει ο φορέας.

Ήδη τις τελευταίες μέρες, προτού ιδρυθεί ο φορέας, προτού ιδρυθεί και συσταθεί νομοθετικά, βρεθήκαμε προ του φαινομένου η τηλεόραση να διαφημίζει ότι οργανώνει εκδηλώσεις ο Φορέας Νεολαίας, όχι οι νεολαίες, και στάλθηκε και ειδικό πρόγραμμα για τις εκδηλώσεις.

Προσωπικά θα παραστώ. δεν είναι αυτό που θίγω, αλλά θέματα αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρόλο που δεν είσαστε νεολαίος πλέον, κύριε Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Είναι μια άλλη σοβαρή ανησυχία μας η οποία ευχόμαστε να διασκεδασθεί.

Πέραν τούτου μας είπαν πως το νομοσχέδιο προβλέπει ότι το πρόσωπο αυτό, ο Γραμματέας - διότι ζητήσαμε εξηγήσεις, για το πώς θα διορίζεται - θα διορίζεται από τον ίδιο τον Πρόεδρο. Και μας είπαν ότι είναι πολιτική θέση και θα είναι πολιτικό πρόσωπο αυτός. Αυτή την εξήγηση μας έδωσαν και αυτό αυξάνει την ανησυχία μας.

Έχουμε επίσης σοβαρή επιφύλαξη κατά πόσο ο διορισμός αυτού του προσώπου από τον ίδιο τον Πρόεδρο είναι συνταγματικός. Γιατί το Σύνταγμα προβλέπει ποιους ο Πρόεδρος διορίζει και προβλέπονται οι εξουσίες του και παρόλο που δεν προνοεί γι΄αυτό το πράγμα, εντούτοις υπάρχει ρητή πρόνοια του Συντάγματος που λέει ότι «το κατάλοιπο της εξουσίας δεν ανήκει στον Πρόεδρο, αλλά στο Υπουργικό Συμβούλιο».

Υπάρχουν ακόμα και εγείρονται προβλήματα όσον αφορά την παύση αυτού του ανθρώπου. Διορίζεται και παύεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και οι όροι της υπηρεσίας του είναι στη σύμβαση εργασίας του. Δεν καθορίζει ένα πλαίσιο ο νόμος για να διασφαλίζεται αυτό το πράγμα.

Στο προηγούμενο νομοσχέδιο, προτού διαμορφωθεί τελικά - όταν το επεξεργαζόμαστε - τουλάχιστο υπήρχε και κάποια προθεσμία. Διότι, εφόσον θα είναι πολιτικό πρόσωπο και θα μεταφέρει ενδεχομένως και θα ασκεί την κυβερνητική πολιτική, θα έπρεπε, σε περίπτωση εναλλαγής εξουσίας, να υπάρχει η ευχέρεια της παύσης. Όμως αν τελικά, εφόσον δεν καθορίζονται τα πλαίσια, αυτό το συμβόλαιο γίνει σήμερα, για παράδειγμα, για πενταετία ή και για δεκαετία, κανένας περιορισμός δεν υπάρχει· δεν ξέρουμε τι μπορεί να συμβεί. Αυτό είναι ένα πράγμα το οποίο θα έπρεπε να δούμε.

Η ίδια κατάσταση ισχύει και για το Διευθυντή. Ο Διευθυντής είναι το άλλο πρόσωπο της υπερεξουσίας που διεθύνει όλες τις υπηρεσίες. Και παρόλο που καθορίζεται ότι είναι δημόσιος υπάλληλος, προΐσταται όλων των υπηρεσιών δημόσιου οργανισμού. Δεν ξέρω ειλικρινά, τουλάχιστο νομικά, πώς αυτό μπορεί να το συνδυάσουμε και κατά πόσο εγείρονται σοβαρότατα προβλήματα ή όχι.

Το ίδιο συμβαίνει και με τους λειτουργούς και με τους άλλους υπαλλήλους αυτού του φορέα, του δημόσιου αυτού οργανισμού. Καθορίζεται ότι θα είναι δημόσιοι υπάλληλοι και άλλοι θα διορίζονται και άλλοι θα αποσπώνται.

Δεν ξέρω ειλικρινά, όταν θα εγερθούν προβλήματα, πώς θα αντιμετωπισθεί η νομική κατάσταση και πώς μπορεί δημόσιοι υπάλληλοι να αφομοιωθούν σε οργανισμό δημόσιου δικαίου.

Υπάρχει η σύνθεση της Γραμματείας, που είναι ένα σημαντικό όργανο. Και πάλι εκεί δεν καθορίζεται η τελική της σύνθεση. Η διευκρίνιση της σύνθεσής της παραμένει ανοικτό θέμα. Και είναι ενδεχόμενο, από όλους τους λειτουργούς και τμηματάρχες, οι νεολαίες να είναι ο φτωχός συγγενής σ΄αυτό το σώμα και το τμήμα.

Υπάρχει ακόμα το θέμα των χρηματοδοτήσεων. Είπαμε να υπάρχουν ορισμένα πλαίσια για να μην εξαρτάται απόλυτα από την κρίση του εκάστοτε ηγέτη και της εκάστοτε κυβέρνησης. Ανεξάρτητα από τις συγκεκριμένες εκδηλώσεις που θα χρηματοδοτούνται, να υπάρχει ένα γενικό κριτήριο χρηματοδότησης των νεολαιών, ανάλογα ενδεχομένως με τη δύναμή τους, για να μπορούν να κινηθούν. Δε διευκρινίζεται όμως αυτό και πιστεύουμε ότι θα εγείρει πολλά προβλήματα.

Είναι μερικά χαρακτηριστικά δείγματα που δίνουμε για να αιτιολογήσουμε ακριβώς τη θέση την οποία παίρνουμε, εκφράζοντας ταυτόχρονα τις ανησυχίες και τις επιφυλάξεις μας.

Θέλουμε να εκφράσουμε την ευχή, διότι η πλειοψηφία θα το ψηφίσει όπως είναι, ότι δε θα επαληθεύσουν. Διότι, αν επαληθεύσουν, δε θα είναι εύκολα τα πράγματα. διότι μιλούμε για νομοθεσία.

Δεν είναι το ίδιο πράγμα με το φορέα των γυναικών, που έγινε πάνω σε μη νομοθετημένη, θεσμοθετημένη βάση. Εδωπέρα μιλούμε για νομοθεσία και δεν είναι εύκολο όποιος θέλει να μπαίνει και όποιος θέλει να βγαίνει. Ή τον διαλύουμε ή τον ανακατασκευάζουμε για το μέλλον με σοβαρή αναδιάρθρωση.

Είναι γι΄αυτούς τους λόγους, αγαπητοί συνάδελφοι, που εμείς δεν μπορούμε να δώσουμε ψήφο υπέρ. Απλώς τηρούμε αποχή, για να μη δώσουμε και πάλι αρνητική ψήφο και να θεωρηθεί ότι τασσόμαστε εναντίον της προώθησης οποιωνδήποτε στόχων για τη νεολαία, με μια δήλωση, ότι ασφαλέστατα η νεολαία του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάσσει το δικαίωμα να συμμετάσχει ή όχι σ΄αυτό το φορέα, εφόσον θα συσταθεί.

Εκείνο όμως που θέλουμε να τονίσουμε είναι ότι αν η απόφασή της, για διάφορους λόγους που αφορούν την ίδια, είναι να μη συμμετάσχει, σε καμιά περίπτωση, εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος, δε θα δεχθούμε τη μη απονομή ωφελημάτων σ΄αυτή τη νεολαία, απλώς και μόνο λόγω της μη συμμετοχής της στο φορέα.

Αυτά είχαμε να πούμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, και ελπίζουμε ότι οι ανησυχίες μας αυτές δε θα επαληθεύσουν, θα εξελιχθούν όλα τα θέματα κατ΄ευχήν και τότε θα είμαστε διατεθειμένοι να συνεργαστούμε με όλους, για να αντιμετωπίσουμε οποιαδήποτε προβλήματα τα οποία θα παρουσιαστούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, κατ΄ αρχήν θέλω με τη σειρά μου να εκφράσω την ιδιαίτερη χαρά, γιατί καμιά πλευρά της Βουλής δε διαφωνεί με την ανάγκη ύπαρξης μιας υπηρεσίας που να συντονίζει τα θέματα, τα προβλήματα, τους προβληματισμούς, τις ανησυχίες της σημερινής νεολαίας. Η δημιουργία μιας τέτοιας υπηρεσίας ήταν το πάγιο αίτημα όλων των κομματικών νεολαιών, των πολιτικών νεολαιών, για να είμαι ορθότερος, στην Κύπρο. Και για χρόνια, όχι επί της παρούσας κυβέρνησης, αλλά και επί της προηγούμενης ή και των προηγουμένων, προβαλλόταν η ανάγκη ύπαρξης μιας ξεχωριστής υπηρεσίας. Μιας υπηρεσίας όπως ακριβώς λειτουργεί σε όλα ανεξαίρετα τα πολιτισμένα κράτη. Μιας υπηρεσίας που σε άλλα κράτη λέγεται Υπουργείο Νέας Γενιάς, που σε άλλα κράτη λέγεται Υπουργείο Νεολαίας, που σε άλλα κράτη μπορεί να λέγεται Υπηρεσία Νέας Γενιάς, που σε άλλα κράτη μπορεί να λέγεται Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς.

Επιτέλους, ύστερα από τη συμμετοχή όλων ανεξαίρετα των πολιτικών νεολαιών, της νεολαίας του Δημοκρατικού Κόμματος μη εξαιρουμένης, ξεκίνησε ο διάλογος. Και ήταν, ειλικρινά, η πρώτη φορά που παρουσιαζόταν μια ειλικρινής συναντίληψη μεταξύ των νεολαιών ότι επιτέλους αυτό που για χρόνια προβαλλόταν μπορούσε, αφού η προηγούμενη κυβέρνηση απέτυχε να το πραγματοποιήσει, να το πραγματοποιήσει έστω η παρούσα. Εμάς δε μας ενδιέφερε ποια κυβέρνηση

θα προχωρούσε στην υλοποίηση του αιτήματος. Μας ενδιέφερε η υλοποίηση αυτού τούτου του αιτήματος. Και βρέθηκε να είναι η παρούσα κυβέρνηση, αφού η προηγούμενη κώφευσε στις δικές μας, και της δικής της νεολαίας, εκκλήσεις, προτροπές και αιτήματα. Φθάσαμε στο στάδιο της εξαγγελίας. Συμφωνούσαμε σε όλα. Την προτεραία της εξαγγελίας θυμήθηκε η νεολαία του ΔΗ.ΚΟ. ότι κάτι έχουμε ακόμα και χρειάζεται παραπέρα συζήτηση. Για τ' όνομα του Θεού, κύριοι! Έχουμε καταλήξει και δεν απομένει παρά η ιδρυτική πράξη ας πούμε, η εξαγγελία. «Δώστε μας κι άλλο χρόνο». Δόθηκε χρόνος. Και πάλι όταν ήλθε η ώρα της εξαγγελίας, και πάλι τα καλά παιδιά - όχι από άρνηση, από θέση - είπαν «δε συμμετέχουμε». Και είπαμε «δικαίωμά σας». Και αν αποφασίσετε κάποτε να έλθετε και ευπρόσδεκτοι θα είστε και οπωσδήποτε θα είστε ένα μέρος από μας, γιατί δε διαφέρουμε στα προβλήματα είτε δεξιοί είτε κεντρώοι είτε αριστεροί είτε σοσιαλιστές. Αν κάποιοι είναι ναρκομανείς, είναι απ' όλες τις πλευρές και είναι ανεξαρτήτως πολιτικής τοποθέτησης. Αν κάποιοι αντιμετωπίζουν πρόβλημα ανεργίας, είναι από όλες τις πλευρές και δεν ξεχωρίζουν χρώματα. Αν η αγροτική νεολαία αντιμετωπίζει προβλήματα, τα αντιμετωπίζει ανεξάρτητα σε ποια αγροτική οργάνωση ανήκει ή σε ποια πολιτική παράταξη είναι τοποθετημένη. Αν η εργαζόμενη νεολαία έχει προβλήματα, το ίδιο. Αν στην Κύπρο δεν υπάρχει η πολιτική που θα 'πρεπε για τη σπουδάζουσα νεολαία, τη φοιτητική νεολαία, δεν ξεχωρίζει αν αυτή λέγεται «Αναγέννηση», αν αυτή λέγεται «Πρωτοπορία», αν αυτή λέγεται δεν ξέρω τι, που πιθανόν να εκφράζει και το ΔΗ.ΚΟ., τη νεολαία του ΔΗ.ΚΟ.

Εκείνο που είχαμε πάντα κατά νου ή που ονειρευόμαστε όσοι ασχοληθήκαμε με τη νεολαία ήταν να γίνει επιτέλους μια κρατική υπηρεσία που να μην είναι όσο νομίζετε κρατική. Να υπάρχει ο συμβουλευτικός χαρακτήρας των νεολαιών που εκφράζονται σίγουρα με τις πολιτικές μερίδες μέσα στη Βουλή, με τα πολιτικά κόμματα μέσα στη Βουλή. Και θα 'πρεπε να γνωρίζουν κάποιοι συνάδελφοι σίγουρα πως, αν παρ' ελπίδα είτε ο λεγόμενος Γραμματέας Νέας Γενιάς είτε ο Διευθυντής της Υπηρεσίας είτε η σύνθεσή της είτε η όλη λειτουργία της θα έχουν ως στόχο την ποδηγέτηση των πολιτικών νεολαιών, από μας, κύριοι συνάδελφοι, εξαρτάται να μην περάσουμε, όχι μόνο τον προϋπολογισμό της, αλλά παράλληλα - και λυπούμαι γιατί χρειάζεται να το πω στον κ. Παναγιώτου. δε χρειαζόταν, γιατί και νομομαθής και καλός νομικός είναι - ουδείς νόμος παραμένει αναλλοίωτος. Και ιδιαίτερα όταν πρόκειται περί θεμελιακών νομοθετημάτων, πιθανόν να υπάρχουν αδυναμίες. Και δε διαφωνούμε καθόλου πως μπορεί να υπάρχουν και κενά. Εκείνο που δε δεχόμαστε είναι πως οι μόνοι δήθεν που δε θα 'θελαν να είναι κάτω από την κυβερνητική εποπτεία είναι η ΝΕΔΗΚ, ενώ η ΝΕΔΗΣΥ, η ΕΔΕΝ ή η ΕΔΟΝ θα ήταν δυνατό να γίνουν κυβερνητικές νεολαίες. Λυπούμαι, κύριοι συνάδελφοι. Περισσότερος σεβασμός προς τις νεολαίες θα ήταν απαραίτητος. Εξάλλου, αν μελετούσατε προσεκτικά το νομοσχέδιο ή αν ποτέ το μελετούσατε -γιατί, λυπούμαι, θα είμαι λίγο πιο αυστηρός τώρα - θα αντιλαμβανόσαστε ότι διαφυλάσσεται με αυστηρότητα η αυτονομία των νεολαιών. Απαιτείται ομοφωνία. Η κάθε νεολαία δικαιούται να διαφωνήσει σε οποιαδήποτε απόφαση, να διαχωρίσει τη θέση της και όχι μόνο να μη συμμετάσχει σε εκδηλώσεις, αλλά και σίγουρα, με τον τρόπο που λειτουργούν τα κόμματα, να επηρεάσει και την καθόλα πορεία ή τα προγράμματα.

Το νομοσχέδιο για το Φορέα κατατέθηκε πέρυσι τον Οκτώβρη ή Σεπτέμβρη. Έκτοτε έγιναν συνολικά εννέα συνεδριάσεις της Επιτροπής Νομικών με στόχο τη διάγνωση των προθέσεων και των νεολαιών και των πολιτικών κομμάτων.

Έκτοτε το ΔΗ.ΚΟ. δεν ασχολήθηκε με τη σοβαρότητα που θέλει να εμφανίζεται ή με τις ανησυχίες που θέλει να το απασχολούν σήμερα στη Βουλή. Προκαλώ να μας καταθέσει οποιοσδήποτε από πλευράς του Δημοκρατικού Κόμματος ένα έγγραφο με τις θέσεις ή τις απόψεις ή τις ανησυχίες που εξέφρασε ο κ. Παναγιώτου. Τουναντίον, από πλευράς όλων των κομμάτων της Βουλής, ο νόμος αυτός και η Έκθεση θα δείτε πως είναι έτοιμα από τον Ιούλιο του 1989. Ύστερα από παράκληση των συναδέλφων του ΔΗ.ΚΟ. και μιας επιστολής που δόθηκε από τον κ. Χαραλαμπίδη την τελευταία ημέρα που θα θεσπιζόταν η νομοθεσία, κρίναμε ότι θα ήταν ορθό να προχωρήσουμε να μελετήσουμε κάποιες απορίες που εκφράζονταν. Επανάρχισαν οι εργασίες της Βουλής, αφού πέρασε ολόκληρο το καλοκαίρι. Το ΔΗ.ΚΟ. έκαμνε διακοπές συνέχεια. δεν ασχολήθηκε ποτέ η νεολαία του στα σοβαρά με αυτό το νομοθέτημα ούτε και οι κύριοι που εκφράζουν σήμερα τις ανησυχίες τους. Και τους είπαμε ότι συμμεριζόμαστε ίσως φόβους και ανησυχίες - όχι μόνο εμείς, αλλά όλες οι πολιτικές νεολαίες - και είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε, εάν ειλικρινά και έντιμα το θέλετε, για να επιφέρουμε τροποποιήσεις. Αλλά κάμετε εισηγήσεις, γιατί μπορεί να σφάλλουμε. Γιατί, στην επιθυμία μας να δημιουργήσουμε ένα φορέα, μπορεί να δημιουργήσουμε κάτι άλλο το οποίο να είναι σε βάρος της νεολαίας. Είπαμε και μεις ότι ανησυχούμε και παρακαλέσαμε, εγώ προσωπικά τουλάχιστο, και τους συναδέλφους Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. -όσους συμμετείχαν στην Επιτροπή Νομικών- και τον Πρόεδρο και τα άλλα όργανα της νεολαίας του ΔΗ.ΚΟ. Μας αγνόησαν. Και μόνο η ύπαρξη μιας επιστολής που κατατέθηκε από τον κ. Χαραλαμπίδη ήταν αρκετή για να αναβάλουμε την ψήφιση και από την προπερασμένη συνεδρία, που ήταν και στην ημερήσια διάταξη, να μεταφέρουμε την ψήφιση στη σημερινή μέρα. Και ορίσαμε ακρόαση και πάλι της Επιτροπής Νομικών, για να εξετάσουμε τις ανησυχίες που εξέφραζε ο κ. Χαραλαμπίδης. Και φέραμε το Γενικό Εισαγγελέα να μας μιλήσει για τη συνταγματικότητα ή όχι του δικαιώματος του Προέδρου να διορίζει σε πολιτική θέση κάποιο πρόσωπο το οποίο θα ασκεί τα καθήκοντα του Γραμματέα Νέας Γενιάς. Και ο Γενικός Εισαγγελέας αποφάνθηκε επί ενός εκάστου των ερωτημάτων που υπέβαλε ο κ. Χαραλαμπίδης. Και δεν υπήρξε εκεί έκφραση άλλης ανησυχίας ή εισήγησης. Προκαλούμε να μας πείτε ποια εισήγηση κάνατε και πότε και από ποιον απορρίφθηκε. Να σας πω όμως μια. Λεν, θα ήταν καλύτερα, αν ήταν εθνικό συμβούλιο νεολαίας. Κύριοι συνάδελφοι, καλό είναι να ανατρέξετε λίγα χρόνια πίσω για να πάτε στις αρχές του 1987, όταν η ΝΕΔΗΣΥ πρότεινε την ίδρυση εθνικού συμβουλίου. Τότε στην εξουσία ήταν η δική σας κυβέρνηση. Η ΝΕΔΗΚ ήταν παρούσα, γνώριζε, της προτάθηκε και το απέρριψε.

Μιλάτε για τη χρηματοδότηση. Λυπούμαι, γιατί είμαι υποχρεωμένος και πάλι να κάμω κάποια αποκαλυπτήρια της αρνητικής τοποθέτησης. Το 1987 και πάλι, αφού κάναμε μια σύσκεψη οι Πρόεδροι των νεολαιών -ας μείνω εδώ, γιατί δεν έχει καμιά σημασία η αναφορά σε άλλα γεγονότα-συναποφασίσαμε να εισηγηθούμε προς την κυβέρνηση τη χρηματοδότηση των κομματικών νεολαιών, ανεξαρτήτως εκδηλώσεων, για να μπορούν να έχουν μια υπόσταση και να μην εξαρτώνται από την καλή θέληση του α΄ ή του β΄ ή και των κομμάτων μας τα οποία -τουλάχιστον ορισμένα, παρά το φαινόμενο ή την κατηγορία ότι είμαστε καπιταλιστικά- αντιμετωπίζουν, ναι κύριοι, προβλήματα οικονομικά.

Οι τρεις κομματικές πολιτικές νεολαίες, η ΝΕΔΗΣΥ, η ΕΔΟΝ και η ΕΔΕΝ, υπέγραψαν. Η ΝΕΔΗΚ υπαναχώρησε. Και υπαναχώρησε πότε; Όταν συμφώνησαν όλοι οι κοινοβουλευτικοί αρχηγοί, του κ. Γαλανού μη εξαιρουμένου, του Προέ-

δρου της Βουλής κ. Λυσσαρίδη μη εξαιρουμένου, του τότε και αείμνηστου Παπαϊωάννου ζώντος αποδεχομένου, του δικού μας αρχηγού του Δημοκρατικού Συναγερμού αποδεχομένου - όλα τα κόμματα εξέφρασαν την πρόθεση και τη βούληση - του ίδιου του Υπουργού Οικονομικών αποδεχομένου. Και καθοριζόταν μάλιστα, ύστερα από συνεννόηση, και το ποσό των£150,000 ετησίως. Εκείνοι που υπαναχώρησαν δεν ήταν οι άλλες τρεις νεολαίες. Ήταν και πάλι η ανησυχούσα σήμερα νεολαία του ΔΗ.ΚΟ. η οποία πάντοτε έχει απόψεις, όταν πρόκειται να τις προβάλει για να ναυαγήσει κάτι. Και αυτό λυπούμαι που το λέω, αλλά είναι άρνηση, κύριοι, δεν είναι θέση. Θα μπορούσε να έχετε θέσεις και θα μπορούσε σήμερα να κατηγορούμαστε ότι εμείς είμαστε οι αρνητικοί, γιατί εισηγηθήκατε κάτι το θετικό, κάτι το αποτρεπτικό των κινδύνων που αναφέρετε και το απορρίψαμε. Δεν το πράξατε και δε δικαιολογείστε σήμερα να εμφανίζεστε ενώπιον της Βουλής, για να επισείσετε κινδύνους και να μας πείτε: «Ξέρετε, εμείς ανησυχούμε. Εμείς θέλουμε, αλλά ανησυχούμε. Θέλουμε, αλλά απέχουμε». Όχι. Αν έτσι έχουν τα πράγματα, όπως τα λέτε, θα 'πρεπε να το καταψηφίσετε, για να είστε και συνεπείς με τις θέσεις σας. Έτσι θα 'πρεπε. Γιατί, αν όλα όσα λέτε είναι αληθή, θα 'πρεπε η ψήφος σας να είναι αρνητική και όχι αποχή. Αλλά είναι θέμα πολιτικής απόφασης δικής σας και είναι απόλυτο δικαίωμά σας για το οποίο κανένα λόγο δεν έχουμε εμείς. Εκείνο που έχει σημασία ...

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εκτός από κριτική.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναι, αυτό άσκησα, κριτική.

Λοιπόν, εκείνο που έχει σημασία, κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι επιτέλους δημιουργείται μια υπηρεσία η οποία θα επιλαμβάνεται προβλημάτων νεολαίας. Θα συντονίσει τον επαγγελματικό προσανατολισμό π.χ. Να δώσω ένα απλό παράδειγμα. Γίνεται επαγγελματικός προσανατολισμός από το Υπουργείο Παιδείας. Ανάλογος ή παράλληλος ή άσχετος γίνεται και από το Υπουργείο Εργασίας και κάποτε γίνεται και μέσω της Εθνικής Φρουράς ή μέσω των Τεχνικών Σχολών ή μέσω άλλων Υπουργείων και Υπηρεσιών. Είναι κακό το να πούμε ότι κάποτε πρέπει να υπάρξει ενιαία πολιτική για καθοδήγηση; Είναι κακό το να πούμε ότι οι πολιτικές νεολαίες επιτέλους κατόρθωσαν αυτό που ίσως οι πολιτικές ηγεσίες να μην το κατόρθωσαν; Να συνεργαστούν για να εξεύρουν κοινούς τρόπους ή κοινή πολιτική, για να εισηγηθούν προς την κυβέρνηση κοινή πολιτική, για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα που κάθε μέρα πολλαπλασιάζονται, είτε αναφέρονται σε ναρκωτικά είτε αναφέρονται σε εγκληματικότητα είτε αναφέρονται στην ανεργία είτε είναι φοιτητικά προβλήματα που χρειάζονται επίλυση είτε αναφέρονται στις χρηματοδοτήσεις των αυτόνομων πολιτικών νεολαιών.

Δε θα δεχόμουν με κανένα τρόπο η δική μας νεολαία, του δικού μας κόμματος - και ως Πρόεδρος την εκφράζω - να υπαχθεί κάτω από οποιοδήποτε, πέραν της ηγεσίας του κόμματός μου. Ούτε και είναι δυνατό να αλλοιωθεί η ιδεολογική, η πολιτική μας ταυτότητα, γιατί θα συνεργαζόμαστε με την ΕΔΕΝ, τη ΝΕΔΗΚ ή την ΕΔΟΝ. Η καθεμιά από τις οργανώσεις θα έχει πάντα και την ιδεολογική της ταυτότητα και τις πολιτικές της θέσεις. Και είναι στην κυβέρνηση που εναπόκειται, αν πολιτικά συμπεριφέρεται σωστά, να εισακούσει τις ομόφωνες αποφάσεις των πολιτικών νεολαιών ή όχι. Και αν διαπιστώσουμε - και είναι τούτο το μήνυμα που πάει προς όλες τις πλευρές και προς την κυβέρνηση - ότι άλλη θα είναι η πρόθεση, η τάση ή η πορεία του φορέα, εδώ είμαστε. Και λέω σ' όσους σήμερα

ανησυχούν ότι έχουμε, πιστεύω, την πλειοψηφία και, αν το θέλουμε, μπορούμε και να αλλοιώσουμε και να τροποποιήσουμε το νόμο και να ανατρέψουμε τις τυχόν παρασπονδίες του όποιου Γενικού Γραμματέα ή του όποιου Προέδρου. Είναι μια απλή νομοθεσία που μπορεί να τροποποιηθεί οποτεδήποτε, αν διαπιστωθεί ότι παρεκκλίνει της πορείας της. Συνεπώς σε μας εναπόκειται να παρακολουθούμε και να διαπιστώνουμε και ανάλογα να ενεργούμε.

Ποιος μπορεί να αρνηθεί ότι θα είχε το δικαίωμα η κυβέρνηση να ονομάσει κάποιο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, υπεύθυνο για θέματα νεολαίας; Και των πολιτικών νεολαιών, σας ερωτώ, ποιος θα ήταν ο ρόλος τους; Πάλι οι υπεύθυνοι του φορέα θα ασκούσαν κυβερνητική πολιτική για τη νεολαία και μάλιστα πολιτική κατά το δοκούν και το συμφέρον τους, αν ήθελαν να δημιουργήσουν προβλήματα στις πολιτικές νεολαίες. Να δώσουν έμφαση εκεί όπου θέλουν. φιλολαϊκά μέτρα στη νεολαία και εμείς θα τα χαιρετίζαμε, για να είμαστε και τίμιοι. Όσοι είναι θετικοί δεν μπορούν να στέκονται αρνητικά σε όποια μέτρα είναι δυνατό να αποσκοπούν στην ευημερία του συνόλου. Εκεί που λέω ότι θα είχαν την ευχέρεια της εκμετάλλευσης είναι ακριβώς στην ευχέρεια που είχαν να δημιουργήσουν μια τέτοια υπηρεσία για δικούς τους πολιτικούς σκοπούς. Εδώ πιστεύω ότι ούτε το νομοσχέδιο παρέχει τέτοια δυνατότητα, αλλά και αν την παρέχει σε μας εναπόκειται να αλλοιώσουμε και το ρόλο, επαναλαμβάνω, και την πολιτική αφροσύνη, αν θα διακρίνει εκείνους στους οποίους θα εμπιστευθεί αυτό το νομοσχέδιο το συντονισμό των νεολαιών, αλλά και την προώθηση προγραμμάτων για τη νεολαία.

Είπε ο κ. Παναγιώτου πως είναι συμβουλευτικός ο ρόλος των πολιτικών νεολαιών. Έτσι τον θέλησαν οι πολιτικές νεολαίες ως σύνολο, της ΝΕΔΗΚ μη εξαιρουμένης, γιατί θέλαμε να διατηρήσουμε την αυτονομία μας, αλλά και να διαχωρίζουμε τη θέση μας από κάθε πράξη με την οποία διαφωνούμε. Με τι θα ασχολείται, διερωτήθηκε ο κ. Παναγιώτου. Λυπούμαι. Αν διαβάζατε το νόμο, θα βλέπατε με τι θα ασχολείται και είναι θέμα επίσης της πολιτικής επιτροπής. Δε νομίζω να ήταν προϊόν μελέτης οι όσες απόψεις έχουν εκφραστεί. Εξάλλου, αν ήταν προϊόν μελέτης, θα 'πρεπε ήδη να είχαν μπει γραπτές εισηγήσεις. Και, επαναλαμβάνω, τότε θα ήμαστε κατακριτέοι, αν εσείς είχατε εισηγηθεί κάτι το θετικό και εμείς αρνητικά τοποθετούμενοι, γιατί το εισηγηθήκατε εσείς, το απορρίπταμε.

Όσον αφορά την κατάσταση των υπαλλήλων του φορέα, όσον αφορά τον τρόπο μάλιστα του διορισμού και το χρόνο παύσης του Γενικού Γραμματέα Νέας Γενιάς, θα πρέπει να θυμάστε ότι, ναι, στο προηγούμενο νομοσχέδιο υπήρχε και χρόνος παύσης και ύστερα από δική σας εισήγηση τροποποιήθηκε. Και έγινε πολιτική η θέση, γιατί σας ανησυχούσε μήπως κάνει τα δεκαετή συμβόλαια. Και είπαμε να την κάνουμε πολιτική. Ο ορισμός ότι διορίζεται και παύεται σημαίνει ότι οποιοσδήποτε Πρόεδρος δεν μπορεί να διορίσει και για τον επόμενο το Γραμματέα Νέας Γενιάς. Αλλά, αν του δώσει συμβόλαιο μέχρι τη λήξη της θητείας του, τότε ο νέος Πρόεδρος μπορεί να τον παύσει. Και όταν καθορίζεται ότι είναι πολιτική η θέση, το μήνυμα είναι τούτο: Όπως ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος ή οποιοσδήποτε άλλος παύεται. Διορίζεται και παύεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Είναι απλό το θέμα και ξεκάθαρο στο νόμο. Αν όμως υπάρχουν κάποια άλλα τα οποία πρέπει να δούμε και να διορθώσουμε, προκαλώ να μου πείτε αν έχετε έτοιμη τροποποίηση. Αν έχετε θέσεις ή απόψεις και είστε πραγματικά μελετημένοι, προτείνετε τροποποίηση και είμαστε έτοιμοι να τη δεχθούμε. Για όσες ανησυχίες έχετε εκφράσει.

Κύριοι συνάδελφοι, λυπούμαι, γιατί σ' ένα θέμα που ομοφωνούμε ως θέμα αρχής γίνεται τόσος διάλογος ή διαφωνία. Λυπούμαι, γιατί στόχος όλων είναι - και είμαι βέβαιος για τούτο, και του ΔΗ.ΚΟ μη εξαιρουμένου, έστω αν στην παρούσα περίπτωση εκφράζεται κατά τρόπο αρνητικό - η προκοπή της νεολαίας μας. Δεν μπορώ να διανοηθώ ούτε πολιτικό σχήμα ούτε πολιτική νεολαία που να μην είναι αυτός ο στόχος και ο σκοπός της. Εκείνο που λέμε, που εμείς δίνουμε ως μήνυμα - γιατί για πρώτη φορά οι πολιτικές νεολαίες του τόπου ξεπερνούν το παρελθόν, που σίγουρα δεν έχει να τις χωρίσει τις σημερινές νεολαίες - είναι ότι το μέλλον μας ενώνει. Του τόπου τούτου μας ενώνει το μέλλον και τα προβλήματα που είναι κοινά μας ενώνουν. Και πιστεύω πως εκείνο που απαιτείται είναι να συνεργαστούμε και ξεπερνώντας κάποιους φραγμούς, κάποια προβλήματα, κάποια συμπλέγματα να δούμε πώς μπορούμε να βοηθήσουμε τη νεολαία τούτου του τόπου. Κι όπως λέχθηκε και στο παρελθόν τουλάχιστον, αν είναι κάποιοι που έδωσαν το δικαίωμα σε μας να στεκόμαστε εδώ και να μιλούμε, ήταν κάποια άλλη νεολαία. Ήταν η νεολαία του 55-59, ήταν η νεολαία του 63-64, ήταν η νεολαία που οποτεδήποτε κλήθηκε να υπερασπίσει αυτό τον τόπο το έπραξε. Και σήμερα πιστεύω, αν χρειαστεί, αυτά τα παιδιά που συμμετέχουν στη «Νικηφόρο», όλοι αυτοί οι έφεδροι στρατιώτες, ανά πάσα στιγμή αν τους καλέσουμε, θα είναι έτοιμοι να ξαναϋπερασπιστούν την πατρίδα. Κι έχουν και προβλήματα και πέραν του στρατού, κύριοι συνάδελφοι, και στο στρατό. Και απαιτείται κάποτε να δούμε και τα δικαιώματα και τα προβλήματα και όλοι μαζί από κοινού να εργαστούμε, για να δώσουμε καλύτερες μέρες στη νεολαία που όλοι, άμα λάχει, εκθειάζουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός, αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής που θέλει να πρωτολογήσει.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χρησιμοποιώ το δικαίωμα, ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, από τη θέση μου μιας παρεμβάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δε θα μπω στις λεπτομέρειες του νομοσχεδίου. Όμως είμαι υποχρεωμένος να κάμω το εξής σχόλιο πάνω στην ομιλία του κ. Αναστασιάδη. Ο κ. Αναστασιάδης τέλειωσε με ωραία λόγια για την ανάγκη να ενωθεί η νεολαία, να ομοφωνεί η νεολαία, να συνεργαστεί η νεολαία, να αναμνηστεί τις ηρωικές εκείνες μέρες του 55-59, του ΕΜΕΙΣ και όχι του ΕΓΩ, και όλοι να δώσουμε τα χέρια και να προχωρήσουμε μαζί. Ωραία λόγια. Όμως προηγουμένως προέβη σε μια βιτριολική επίθεση εναντίον της νεολαίας του Δημοκρατικού Κόμματος. Και δεν έπεισε ότι το κίνητρό του ήταν η ενότητα και η ομοφωνία της νεολαίας. Γιατί, αν πραγματικά το εννοούσε, δε θα τον στενοχωρούσε το γεγονός ότι εμείς τηρούμε αποχή και δεν καταψηφίζουμε. Γιατί ο κ. Αναστασιάδης, ο οποίος κόπτεται περί της ομοφωνίας, επιθυμεί να καταψηφίσουμε; Για να μην υπάρχουν γέφυρες; Για να μη δοθεί η ευκαιρία μιας ομοφωνίας στο μέλλον; Για να μην υπάρξει εκείνη η συνεργασία την οποία ο ίδιος θέλει και ο ίδιος αναφέρει; Γιατί τον στενοχωρεί η αποχή η οποία γίνεται σήμερα -παρόλο που προηγουμένως η απόφαση ήταν για κάποιους λόγους να μην ψηφίσουμε και να καταψηφίσουμε- η συμβιβαστική προσπάθεια της αποχής, για να μπορέσουμε μελλοντικά να δούμε μαζί αυτό το θέμα του φορέα;

Και αν υπάρχουν κάποιες τροποποιήσεις που ίσως χρειαστεί να γίνουν, γιατί σωστά ανέφερε ότι η νομοθεσία είναι ζωντανή και μπορεί να υπάρξουν αλλαγές, αφήσαμε αυτές τις γέφυρες, για να μη δοθεί το μήνυμα ότι μια πλευρά καταψήφισε το φορέα της νεολαίας. Αλλά, τουλάχιστον θα τηρήσουμε αποχή για να μην υπάρξει αρνητική φωνή. Θα τηρήσουμε αποχή σαν μια προσπάθεια συμβιβασμού. Επομένως, αν πραγματικά ο κ. Αναστασιάδης εκόπτετο για την ομοφωνία, για την ενότητα για όλα αυτά τα ωραία λόγια που είπε για τη νεολαία σήμερα, δε θα τον στενοχωρούσε ότι εμείς τηρούμε αποχή. Τον στενοχωρεί όμως! Ήθελε να καταψηφίσουμε, γιατί η πραγματική του πρόθεση -και να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας- ήταν να κτυπήσει τη νεολαία του Δημοκρατικού Κόμματος. Είναι μικροπολιτική, κύριε Πρόεδρε, που γίνεται. δεν είναι πραγματικά ηρωικοί οι σκοποί μας. Δε μιλούμε σήμερα εδώ σ' αυτό το Σώμα για τη νεολαία μας γενικά. Μιλούμε για τη μικροπολιτική μας και για τις κομματικές μας σκοπιμότητες, τις οποίες κρύβουμε πίσω από ωραία λόγια. Αυτό είναι, πιστεύω, το συμπέρασμα οποιουδήποτε που πραγματικά αντιλήφθηκε πού το πήγαινε ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα σας δώσω το λόγο κατόπιν, κύριε Αναστασιάδη, αλλά θα 'θελα να κάμω μια διόρθωση στον κ. Γαλανό.

Είπε ότι στενοχωρείται ο κ. Αναστασιάδης, γιατί θα απόσχουμε. Ο κ. Αναστασιάδης είπε ότι θα ήταν συνεπέστερο το ΔΗ.ΚΟ., αν καταψήφιζε το νομοσχέδιο, ύστερα απ' ό,τι είπε. Δε στενοχωρήθηκε, γιατί το Δημοκρατικό Κόμμα θα απόσχει. Είπε απλώς αυτή τη φράση την οποία έχω συγκρατήσει.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σωστά ερμηνεύσατε τον κ. Αναστασιάδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο ύμνος για τη νεολαία που ακούσαμε από προηγούμενους ομιλητές, όπως και οι υποχρεώσεις που τονίστηκε ότι έχουμε εμείς ως κοινωνία, ως σύνολο, αλλά ιδιαίτερα η πολιτεία, για επίλυση των προβλημάτων της νεολαίας μάς βρίσκει ασφαλώς απόλυτα σύμφωνους και υπερθεματίζουμε. Πρέπει πράγματι να συμβάλει η πολιτεία και η κοινωνία ως σύνολο στην επίλυση όλων των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η νεολαία, για μια καλύτερη ζωή της νεολαίας μας. Πρέπει πράγματι να συμβάλει η πολιτεία για τη δημιουργία μιας πραγματικά δημοκρατικής νεολαίας, που να ζει μέσα σε συνθήκες ειρήνης και ευημερίας.

Αλλά το θέμα σήμερα δεν ήταν γενικά οι υποχρεώσεις μας απέναντι στη νεολαία. Ανήλθαμε σ' αυτό το βήμα, για να συζητήσουμε για το Φορέα Νεολαίας. Ένα συγκεκριμένο νομοθέτημα. Θέλω να τονίσω ξανά ξεκάθαρα. Η νεολαία του Δημοκρατικού Κόμματος, αλλά και το ίδιο το Δημοκρατικό Κόμμα, δεν είναι και δεν ήταν ποτέ αντίθετοι στη δημιουργία φορέα, σωστού φορέα για επίλυση των προβλημάτων της νεολαίας. Πρώτοι εμείς υποστηρίξαμε την υιοθέτηση ενιαίας πολιτικής σε θέματα νεολαίας. Υπάρχει απόφαση της προηγούμενης κυβέρνησης, του Υπουργικού Συμβουλίου, με αρ. 28804, ημερομηνίας 2.7.87, για την υιοθέ-

τηση ενιαίας πολιτικής σε θέματα νεολαίας. Δεν κώφευσε λοιπόν η προηγούμενη κυβέρνηση στο αίτημα της νεολαίας για δημιουργία φορέα. Αντίθετα με πρωτοβουλίες της δικής μας νεολαίας ξεκίνησε όλη αυτή η προσπάθεια για τη δημιουργία του φορέα. Το θέμα για μας όμως σήμερα είναι: Ο φορέας αυτός που δημιουργείται είναι ο σωστός φορέας; Και είναι εδώ που διαφωνούμε. 'Οχι με την ίδρυση του φορέα, αλλά με τη μορφή του φορέα. Δεν είναι, αγαπητοί συνάδελφοι, ο φορέας που δημιουργείται ο σωστός, εκείνος που θα επιλύσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η νεολαία μας.

Αναφέρθηκε, από το συνάδελφο Αναστασιάδη προηγουμένως, ότι ποτέ η νεολαία του Δημοκρατικού Κόμματος δεν κατέθεσε καμιά θέση κατά τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου ή κατά την προεργασία για τη δημιουργία του φορέα. Και έκαμε αναφορά μόνο στην επιστολή που απέστειλα στην Επιτροπή Νομικών στις 11.7.89. Η νεολαία του Δημοκρατικού Κόμματος κατέθεσε αρκετά έγγραφα προηγούμενα στα οποία καθόριζε επακριβώς τις θέσεις της κατά την προετοιμασία και τη συζήτηση για δημιουργία αυτού του φορέα. Κατατέθηκαν έγγραφα στις 25.7.88, κατατέθηκε έγγραφο στις 20.7.88, κατατέθηκε έγγραφο στις 13.8.89. Και σ' αυτά τα έγγραφα καθοριζόταν ξεκάθαρα η θέση μας. Υποστηρίζαμε το φορέα. Αλλά υποστηρίζαμε ότι ή έπρεπε να γίνει Φορέας Νεολαίας ως αποκλειστική και εξ ολοκλήρου κυβερνητική υπηρεσία, χωρίς λειτουργική ανάμειξη των οργανώσεων νεολαίας, αλλά με κάποια μορφή επικοινωνίας, ή, αν δεν μπορούσε να γίνει αυτό, να γίνει τέτοιος Φορέας Νεολαίας στον οποίο να έχουν πράγματι ενεργό ανάμειξη οι νεολαίες, να έχουν πραγματικό λόγο στη λήψη αποφάσεων και στην εφαρμογή αυτών των αποφάσεων.

Το νομοσχέδιο κατατέθηκε για πρώτη φορά ενώπιόν μας, πριν από αρκετό καιρό. 1.9.88 λήφθηκε η απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο για τη δημιουργία μόνιμου Κεντρικού Φορέα Νεολαίας. Αυτή ζητούσε από το Γενικό Εισαγγελέα, σε συνεργασία με τον τότε Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να προβεί στις αναγκαίες διευθετήσεις για τη νομική ρύθμιση του θέματος. Για πρώτη φορά κατατέθηκε νομοσχέδιο το οποίο ζητούσε όχι τη ρύθμιση του φορέα, αλλά τη δημιουργία υπηρεσιών που θα εξυπηρετούσαν τους σκοπούς του φορέα που αποφασίστηκε η σύστασή του με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Αυτό το θέμα δεν έγινε αποδεκτό από το σύνολο των κομματικών νεολαιών και ζητήθηκε να πάρει νομική μορφή ο ίδιος ο φορέας και στη συνέχεια οι υπηρεσίες του. Και επανήλθε η Εισαγγελία σε μεταγενέστερο στάδιο με νέα πρόταση. Σ' αυτή την πρόταση υποστηρίξαμε πολλές διαφοροποιήσεις. Υποστηρίξαμε διάφορες θέσεις και δώσαμε, αν θυμάστε, συνάδελφε, πρόταση γραπτή στο Γενικό Εισαγγελέα, όταν μας ζητήθηκε. Μάλιστα όταν συζητείτο το θέμα αυτό πριν να γίνει η 'Εκθεση, δώσαμε πρόταση στο Γενικό Εισαγγελέα με τις θέσεις μας πάνω στο θέμα, πώς βλέπουμε το φορέα. Αυτό το νομοσχέδιο που κατατέθηκε τώρα δεν υιοθετεί καμιά από τις δικές μας θέσεις, όσον αφορά τη φιλοσοφία του φορέα. Ούτε κυβερνητική υπηρεσία είναι ούτε φορέας στον οποίο να έχουν ενεργό και αποφασιστική ανάμειξη οι κομματικές νεολαίες.

Δημιουργείται ένας φορέας με τρία όργανα, τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, την Υπηρεσία Νέας Γενιάς και τα Συμβουλευτικά Σώματα. Πρόεδρος της Γραμματείας διορίζεται Γραμματέας της Νέας Γενιάς και υπάρχει και Διευθυντής. 'Εχει λειτουργούς στη συνέχεια από κάθε Υπουργείο ή Ημικρατικό Οργανισμό και εκπρόσωπο από κάθε οργάνωση - μέλος της πολιτικής Επιτροπής. Η Υπηρεσία Νέας Γενιάς έχει Διευθυντή που προΐσταται της υπηρεσίας, λειτουργούς

της Νέας Γενιάς και γραμματειακό και διοικητικό προσωπικό. Στη συνέχεια υπάρχουν συμβουλευτικά σώματα, τα οποία είναι η Πολιτική Επιτροπή, το Συνδικαλιστικό Σώμα, που διαχωρίζεται σε Συνδικαλιστική Επιτροπή και Σπουδαστική Επιτροπή, και το Συμβουλευτικό Σώμα. Όλα αυτά τα όργανα, μηδενός εξαιρουμένου, προεδρεύονται από το Γραμματέα. Δηλαδή έχουμε ένα νομικό πρόσωπο, όπως μας είπαν, δημόσιου δικαίου, όπως αναφέρεται στο νομοσχέδιο, το οποίο διοικείται αποκλειστικά από ένα και μόνο πρόσωπο, το Γραμματέα. Ο Γραμματέας προεδρεύει της Γενικής Γραμματείας, ο Γραμματέας προεδρεύει των Συμβουλευτικών Σωμάτων, ο Γραμματέας προεδρεύει κάθε υποδιαίρεσης όλων αυτών των Σωμάτων. Και η συμμετοχή της νεολαίας -και θα κρίνετε εσείς αν είναι ουσιαστική ή όχι-έχει συμβουλευτικό και μόνο χαρακτήρα. Θα μπορέσει η νεολαία να περάσει θέσεις, όταν πρέπει ομόφωνα να λαμβάνονται αυτές οι θέσεις και όταν θα προεδρεύεται κάθε όργανο από ένα συγκεκριμένο πρόσωπο; Το Συμβουλευτικό Σώμα θα έχει Πρόεδρο το Γραμματέα, το πιο πάνω όργανο θα έχει Πρόεδρο το Γραμματέα. Αυτό μας λεν ότι γίνεται, για να μπορεί να περνά η γραμμή των νεολαιών. Δε θα περνά η γραμμή των νεολαιών, συνάδελφοι. Θα ελέγχεται η θέση και η απόφαση των νεολαιών. Και είναι αυτό που μας φοβίζει, ότι στο τέλος δε θα είναι ελεύθερες οι νεολαίες, αλλά με τη δυνατότητα που θα έχει όχι ο Γραμματέας ως πρόσωπο, αλλά ο ίδιος ο οργανισμός με το κυβερνητικό μηχανισμό που θα μπορέσει να εφαρμόσει και να λειτουργήσει θα ελέγχει και θα ποδηγετεί απόλυτα τις νεολαίες. Και είναι αυτό που μας φοβίζει και τίποτε άλλο. Η ποδηγέτηση των νεολαιών.

Αναφέρθηκε ότι θα είναι αυτόνομες οι νεολαίες, ότι θα διατηρήσουν τη φωνή τους. Θα διατηρήσουν τη φωνή τους. Αλλά πώς λαμβάνεται υπόψη αυτή η φωνή, πώς μπορούμε να υποχρεώσουμε, αφού και όταν ακόμα είναι ομόφωνες οι αποφάσεις όλων των κομματικών νεολαιών, όλων των νεολαιών που συμμετέχουν σ' αυτά τα όργανα, δεν είναι δεσμευτικές, σε καμιά περίπτωση, οι αποφάσεις αυτές; Πώς μπορούμε λοιπόν να είμαστε σίγουροι ότι αυτές οι θέσεις της νεολαίας στο τέλος θα εφαρμοστούν; Δεν είναι λοιπόν αυτονομία που θα έχουν οι νεολαίες, αλλά στο τέλος ποδηγέτηση. Και είναι αυτό, τόνισα, που μας φοβίζει.

Αναφέρεται ως νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου, όπως είπαμε στην αρχή. Πρώτη φορά συναντούμε νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου το οποίο να μην έχει διοικητικό συμβούλιο. Είναι νέο δημιούργημα τούτο το πράγμα. Όπως επίσης θα επαναλάβω τις επιφυλάξεις μας, που αναφέρθηκαν κι από προηγούμενο συνάδελφο, για το θέμα της συνταγματικότητας του τρόπου διορισμού και παύσης του Γενικού Γραμματέα Νέας Γενιάς. Διορίζεται και παύεται από τον Πρόεδρο. Υποστηρίξαμε εμείς ότι τέτοια αρμοδιότητα δεν μπορεί να έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, γιατί οι αρμοδιότητες του Προέδρου καθορίζονται ρητά από το Σύνταγμα, όσον αφορά το διορισμό προσώπων τα οποία θα έχουν Εκτελεστική Εξουσία. Και ο Γραμματέας μιας Γενιάς και τα άλλα πρόσωπα- τα άλλα θα διορίζονται ασφαλώς από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας- έχουν Εκτελεστική Εξουσία. Και δεν μπορεί κατά την άποψη τη δική μας να έχει τέτοια αρμοδιότητα ο Πρόεδρος, να διορίζει πρόσωπα που να έχουν Εκτελεστική Εξουσία. Έγινε αναφορά ασφαλώς στον τρόπο διορισμού και παύσης, χωρίς όμως να καθορίζεται ο τρόπος παύσης, χωρίς να καθορίζεται ο τρόπος διορισμού, ο χρόνος διορισμού. Δόθηκαν ασφαλώς οι ερμηνείες οι οποίες δε μας βρίσκουν σύμφωνους.

Ένα άλλο ουσιαστικό σημείο στο οποίο υποβάλαμε τις θέσεις μας οι οποίες δε λήφθηκαν και πάλι υπόψη, όπως έπρεπε, ήταν το θέμα της χρηματοδότησης

των νεολαιών. Το νομοσχέδιο προνοεί ότι θα παρέχεται πάνω σε μόνιμη και συνεχή ετήσια ή και έκτακτη βάση κάθε δυνατή πρακτική, οικονομική, οργανωτική ή άλλη βοήθεια την οποία δυνατό να ζητήσουν τα όργανα του Κεντρικού Φορέα, Οργανώσεις-Μέλη του και νέοι για την πραγματοποίηση δικών τους εκδηλώσεων ή δραστηριοτήτων. Αυτό για μας είναι πολύ γενικό και ανεξαρτήτως της ερμηνείας που μπορεί να δίδουμε σήμερα, αύριο μπορεί να τύχει οποιασδήποτε εφαρμογής. Εμείς θέλαμε ξεκάθαρα να χρηματοδοτούνται οι νεολαίες με προκαθορισμένο και σωστό τρόπο, για να μην μπορεί ο καθένας εκ των υστέρων να δώσει τη δική του ερμηνεία. Επίσης θα χρηματοδοτούνται, όπως βγαίνει από εδώ, νέοι. Αυτό είναι κάτι καινούργιο. Με ποιο κριτήριο θα χρηματοδοτείται ένα πρόσωπο από το κράτος;

Αυτές ήταν οι ανησυχίες οι δικές μας για το Φορέα Νεολαίας και γι' αυτό, τονίζοντας ότι δεν είμαστε ενάντια στο Φορέα Νεολαίας -όπως υποδηλώνεται και με την απόφασή μας να μην καταψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο- θα απόσχουμε. Είμαστε όμως, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, έτοιμοι να συνεργαστούμε με όλες τις νεολαίες, για να βρούμε εκείνο τον πραγματικό φορέα που θα βοηθήσει στην επίλυση των προβλημάτων όλης της νεολαίας.που θα βοηθήσει και θα μπορέσει να δώσει τη δυνατότητα να φτιάξουμε μια δημοκρατική νεολαία, ώστε να μπορέσουν οι ίδιες οι νεολαίες να διατηρήσουν την κομματική τους αυτονομία που, όπως πιστεύουν πολλοί, δε θα διατρέξει κανένα κίνδυνο με το παρόν νομοσχέδιο. Εμείς είμαστε πεπεισμένοι για το αντίθετο.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χαραλαμπίδη ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Λαδάς εξήλθε από την αίθουσα και αντικαταστάθηκε από τον κ. Φάντη).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΦΑΝΤΗΣ)

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή νέα γενιά της Κύπρου είναι ευτυχέστερη από τις προηγούμενες νέες γενιές. Και είναι ευτυχέστερη, γιατί έχει εδώ και 13 χρόνια τώρα το αναφαίρετο δικαίωμα να διαλέγει ελεύθερα τη κομματική νεολαία που θέλει και να εντάσσεται σ' αυτή. Εμείς της προηγούμενης γενιάς πρέπει να θυμούμαστε καλά ότι αυτό το δικαίωμα δεν το είχαμε και ταξινομούμαστε στον πολιτικό χώρο είτε με βάση ονόματα είτε με βάση οποιαδήποτε άλλα κριτήρια, αλλά όχι με τα κριτήρια του κόμματος αρχών. Υπήρχε βέβαια το ΑΚΕΛ, το οποίο υπήρχε από χρόνια και ήταν το μόνο κόμμα το οποίο λειτουργούσε παλαιότερα. Είναι γι' αυτό το λόγο που λέω ότι η σημερινή νέα γενιά είναι προνομιακή, γιατί έχει το δικαίωμα να διαλέγει ελεύθερα την κομματική νεολαία που θέλει, βάσει αρχών, και να τοποθετείται σ' αυτή τη νεολαία.

Και είναι σήμερα ο κυπριακός λαός πιστεύω περήφανος για τη νεολαία που διαθέτει. Οργανωμένη πολιτικά, ταξινομημένη πολιτικά. Και έχουμε το ωραίο φαινόμενο σήμερα να γνωρίζουν οι νέοι της κάθε κομματικής νεολαίας τους νέους που ανήκουν στην άλλη κομματική νεολαία. Και έχει αρχίσει πολύ ενθαρρυντικά το νέο πολιτικό κλίμα, το νέο πολιτικό φαινόμενο να δέχονται ο ένας τον άλλο και να είναι περήφανοι, αν θέλετε, ο ένας για τον άλλο, για το τι είναι και το πού ανήκει. Είναι γι' αυτό το ήπιο πολιτικό κλίμα για το οποίο έχουμε εργαστεί όλοι μας όλα αυτά τα χρόνια, ώστε να έχουμε μια πραγματικά δημοκρατική νεολαία.

Και τίθεται το ερώτημα: Τώρα που η κομματική μας νεολαία είναι ορθά ταξινομημένη και τοποθετημένη, τι πρέπει να της προσφέρουμε ως πολιτεία; Και ήλθε η Εκτελεστική Εξουσία και έφτιαξε Φορέα Νεολαίας αρχικά άτυπο. Και ήταν δική μας η πρωτοβουλία στη Βουλή που είπαμε όχι άτυπο Φορέα Νεολαίας. Χρωστούμε στη νεολαία μας ένα θεσμοθετημένο φορέα, ένα νομοθετημένο Φορέα Νεολαίας. Και ήταν αυτό που μας έφερε όλους γύρω στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων για να επεξεργαστούμε κείμενο νομοθετικό το οποίο είναι σήμερα ενώπιόν μας για ψήφιση. Και είναι σημαντική, είναι ιστορική αυτή η στιγμή που έχουμε να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο για το Φορέα της Νέας Γενιάς. Η νεολαία μας έχει αποδειχθεί σε όλα τα στάδια της νεότερης ιστορίας μας και υπεύθυνη και σοβαρή και δημιουργική. Αυτό το αναγνωρίζουμε. Αν μελετήσουμε στατιστικές συμμετοχής της νεολαίας μας σε κάθε ιστορική στιγμή της πορείας μας, θα δούμε ότι η συμμετοχή της νεολαίας στους αγώνες μας είναι στα ψηλά ποσοστά του 85 με 95% συμμετοχής. Είναι ποσοστά ψηλά, μπροστά στα οποία ο αντικειμενικός παρατηρητής και κριτής θα σταθεί και εκστατικά και με θαυμασμό.

Λέχθηκε ότι, αν φτιάξουμε Φορέα Νεολαίας, θα χάσουν οι νεολαίες την αυτονομία τους και θα ποδηγετηθούν. Δεν πιστεύω να ήταν αυτή η πρόθεση του Κοινοβουλίου. Το Κοινοβούλιο δίνει Φορέα Νεολαίας, μέσα στον οποίο οι νεολαίες μας αυτόνομες θα κινούνται και θα συντονίζονται από το Φορέα Νεολαίας. Δεν είναι αποστολή του Φορέα Νεολαίας η δημιουργία νεολαίας δικής του. Οι νεολαίες υπάρχουν, είναι ταξινομημένες και η αποστολή του Φορέα Νεολαίας είναι να συντονίσει, να προωθήσει, να βοηθήσει. Αυτή είναι η αποστολή του.

Και ανάμεσα στις υποχρεώσεις του είναι να συνδράμει και οικονομικά τις διάφορες νεολαίες. Όταν στα άλλα κράτη σήμερα έχουμε το θεσμό η πολιτεία να χρηματοδοτεί και να επιδοτεί τα πολιτικά κόμματα, γιατί έτσι στηρίζει τα κόμματα, με τον ίδιο τρόπο πρέπει να αναμένουμε ότι η πολιτεία θα βοηθήσει τις νεολαίες να σταθούν και να δημιουργηθούν και να δρουν. Πιστεύω ότι τέτοιες επενδύσεις στη νεολαία ή για τη νεολαία είναι οι παραγωγικότερες επενδύσεις που μπορεί να κάμει ένα κράτος στο χώρο του. Επομένως αναμένουμε από την πολιτεία ότι θα σταθεί και οικονομικά κοντά στις νεολαίες, γιατί πιστεύουμε ότι ισχυρές και καλά οργανωμένες νεολαίες κρατούν στερεά και καλά οργανωμένα πολιτικά κόμματα και όλοι αυτοί οι θεσμοί μαζί κρατούν σωστά τη Δημοκρατία. Η Δημοκρατία στηρίζεται σε καλά οργανωμένα κόμματα. Και οι νεολαίες τους είναι τμήμα κομματικό, το οποίο πρέπει και εκείνο να είναι καλά οργανωμένο. Δεν πιστεύω ότι θα χαθεί η αυτοτέλεια. Δεν πιστεύουμε ότι θα ποδηγετηθούν οι νεολαίες. Εξάλλου ποδηγετείται όποιος θέτει τον εαυτό του κάτω από ποδηγέτηση. Και οι νεολαίες μας πιστεύω, οποιουδήποτε κόμματος βλέπω εδώ μπροστά μου, δεν είναι διατεθειμένες ούτε μια στιγμή να ποδηγετηθούν. Άρα ο κίνδυνος που επισείεται από πλευράς του ΔΗ.ΚΟ. ότι θα ποδηγετηθούν οι νεολαίες εκλείπει, γιατί πιστεύουμε ότι έχουμε περήφανες νεολαίες που δεν υπόκεινται σε ποδηγέτηση. Αγωνίστηκαν για να οργανωθούν και οργανώθηκαν αυτόνομα και είναι σωστή η πορεία τους.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, χρωστούμε πολλά στη νεολαία μας. Χρωστούμε πολλά στην κυπριακή νεολαία. Ένα χρέος το οποίο υποσχέθηκαν κάποτε να επιτελέσουν οι ηγέτες του απελευθερωτικού μας αγώνα ήταν το άγαλμα της κυπριακής νεολαίας για τη μεγάλη προσφορά της στον απελευθερωτικό αγώνα. Αυτό το άγαλμα δεν το είδαμε ακόμα. Μπορούμε με τους νόμους που έχουμε ψηφίσει και τώρα με το Φορέα Νεολαίας να πούμε ότι μπορεί να είναι μέσα στις

προτεραιότητές του το άγαλμα αυτό ως ύμνος της κυπριακής νεολαίας για όσα ωραία και μεγάλα έχει προσφέρει σ' αυτό τον τόπο. Ψηφίζοντας σήμερα το Φορέα της Νέας Γενιάς, θεσμοθετώντας το Φορέα της Νέας Γενιάς, πιστεύω ότι επιτελούμε ιστορική πράξη. Και απευθυνόμενος στους φίλους του ΔΗ.ΚΟ. λέω το εξής: Σ' αυτή την ιστορική στιγμή ας έλθουν κι εκείνοι μαζί για μια ομόφωνη ψήφιση του νόμου. είναι θεσμικός ο νόμος, είναι νόμος πλαίσιο.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, σήμερα έχουμε λύσει το πρόβλημα των κρασιών μας, βάζοντας ζάχαρη στα κρασιά μας. Οι φίλοι του ΔΗ.ΚΟ. ας βάλουν νερό στο κρασί τους και ας έλθουν μαζί μας για να ψηφίσουμε το θεσμικό αυτό νόμο.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χριστοφίδη ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Λαδάς επανήλθε στην έδρα).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στην έκκληση του συναδέλφου να έλθουμε μαζί τους, απαντούμε ότι, αν δοθεί ο χρόνος που χρειάζεται για να διαμορφώσουμε ορισμένα πράγματα, δεν έχουμε κανένα πρόβλημα. Είναι σ' αυτούς που εναπόκειται, αν πράγματι μας θέλουν μαζί τους, να δώσουν τον κατάλληλο χρόνο να διαμορφώσουμε το σωστό εκείνο φορέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, θα ήθελα να υποβάλω σε μερικούς συναδέλφους μια ερώτηση που πράγματι πιστεύω πως είναι και απλή και ειλικρινής.

Είναι γνωστό πως το Γενικό Γραμματέα της Νέας Γενιάς τον διορίζει ο Πρόεδρος. Και γι' αυτό — παρά το γεγονός πως σε ελάχιστες ευρωπαϊκές χώρες γίνεται τούτο, μ' εξαίρεση ίσως την Ελλάδα — ουσιαστικά ο διορισμός συλλήβδην, από τον Πρόεδρο, του δημοσιοϋπαλληλικού προσωπικού, του γραμματειακού και διοικητικού αυτής της Υπηρεσίας, με απροσδιόριστο ήθος και απροσδιόριστου πλέγματος, μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα. Η απόσπαση, όμως, είναι ουσιαστικά διορισμός, έντιμε κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός πως δεν κατονομάζεται. Και ρωτώ τώρα — γιατί έτσι είναι κύριοι συνάδελφοι —πρόσθετα με τον ανορθόδοξο τρόπο της επιδότησης για τον οποίο μίλησε και ο συνάδελφος Παναγιώτου και ο συνάδελφος Χαραλαμπίδης. . . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, βεβαίως το ερωτώ είναι τρόπος του λέγειν. Διότι διαλογική συζήτηση δεν επιτρέπεται. Αλλά ως σχήμα λόγου...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αυτό, κύριε Πρόεδρε, απευθύνεται προς το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι σχήμα λόγου δηλαδή.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα.

Επομένως επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, και είναι καίριο το ερώτημα, διότι δεν πρόκειται περί διορισμού από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Πρόκειται περί απόσπασης και όλοι ξέρουμε με ποιο τρόπο είναι που γίνονται μέσω των αρμόδιων Υπουργών και των οικείων τμηματαρχών οι αποσπάσεις. Όλο αυτό το θέμα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί να μας οδηγήσει σε κομματικό και ιδιαίτερα μονοκομματικό κράτος και εγκλωβισμό της νεολαίας; Αυτό είναι το ερώτημα το πρώτο. Και προκαλούμε να μας πουν με αυτά τα δεδομένα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, σε ποιες άλλες ευρωπαϊκές Δημοκρατίες, εκτός από τις Δημοκρατίες Κύπρου, Ίντι Αμίν, Σαλαζάρ, Φράνκο και άλλων, γίνεται αυτού του είδους η μεταχείριση προς τη νεολαία.

Και το τελευταίο ερώτημα που θέλουμε να θέσουμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, είναι το εξής: Αν η ίδια τακτική ακολουθηθεί και σε άλλους φορείς και αν με έναν πολιτιστικό φορέα αύριο εγκλωβίσουμε ή αποστείλουμε συλλήβδην, ανεξαρτήτως αριθμού, επαναλαμβάνω, και πλέγματος δεκάδες άλλους υπαλλήλους στο Προεδρικό ή οπουδήποτε αλλού, αν το ίδιο κάνουμε και με το Φορέα Γυναικών ή με ένα φορέα κοινωνικής πολιτικής, πού θα οδηγηθεί αυτός ο τόπος σταδιακά, έντιμε κύριε Πρόεδρε; Ρωτώ και το θέτω, γιατί πιστεύω πως ενός κακού δοθέντος, όπως είναι η περίπτωση αυτή, μύρια έπονται. Γι' αυτό πιστεύω ότι μπορεί επί της αρχής να συμφωνούμε. το τονίζουμε για πολλοστή φορά. Εκείνο που φοβούμαστε είναι το αποτέλεσμα και η πρακτική. Να μη γίνει ο φορέας αυτός αντί αντικείμενο ποδηγέτησης, αντικείμενο αν όχι εκφασισμού, ελαστικοποίησης και μη δημοκρατικής ευαισθητοποίησης σε κάποιο στάδιο, αν όχι τώρα, τουλάχιστο στο προσεχές ή το αμεσότερο μέλλον. Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, έντιμε κύριε Πρόεδρε, οπωσδήποτε σήμερα αποδείξαμε πως σε καμιά περίπτωση δεν κωλυσιεργούμε σκόπιμα. Σε καμιά απολύτως, επαναλαμβάνω, περίπτωση. Σίγουρα μπορεί να υπήρξε κάποια καθυστέρηση. Όμως κάποτε μπορούσαμε να τα βρούμε και μπορούσαμε να βρούμε τις κοινές συντεταγμένες, για να μπορέσουμε να συμπλεύσουμε, όπως πολύ άλλωστε σωστά είπε ο συνάδελφος Αναστασιάδης. Θέλαμε κάποια πίστωση χρόνου. Και στα ερωτηματικά αυτά, για τα οποία πιστεύω πως και εκείνοι έχουν προβληματισμούς, πιστεύω πως ειλικρινά θα βρίσκαμε λύσεις. Κάποια καθυστέρηση μπορεί να σημειώθηκε. Το παραδεχόμαστε και το ανθομολογούμε. Όμως οι κίνδυνοι που απορρέουν απ' αυτές τις αποσπάσεις, απ' αυτές τις καταστάσεις που δημιουργούνται, πιστεύουμε πως είναι πολύ μεγαλύτεροι από κάποιες χρονικές εμβέλειες και καθυστερήσεις που έχουν σημειωθεί. Και έπρεπε αυτές να μας προβληματίσουν περισσότερο, γιατί αυτή είναι η ουσία του προβλήματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή θα είμαι πολύ σύντομος, αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου να πω δυο - τρεις λέξεις, ίσως κλείσω και τις πρωτολογίες.

Τώρα το υπό ψήφιση νομοθέτημα αποτελεί το αναγκαίο νομοθετικό υπόβαθρο, για να γίνει κάτι που αποφάσισε το Υπουργικό Συμβούλιο, η Υπηρεσία Νέας Γενιάς. Μια υπηρεσία που υπάρχει παντού και που ήταν αναγκαίο να γίνει και

εδώ ενόψει των συνεχών εξελίξεων και της συμμετοχής της Κύπρου τόσο ωραία και με τέτοια επιτυχία στους αναπτυγμένους θεσμούς της Ευρώπης. Τώρα ως προς το γεγονός ότι εγείρονται ορισμένες αντιρρήσεις ή ορισμένες επιφυλάξεις από το ΔΗ.ΚΟ., δεν είμαι από εκείνους που θα έλεγα ότι δεν μπορούν οι άνθρωποι οι οποίοι προβληματίζονται να εκφράζουν επιφυλάξεις. Από το σημείο όμως εκείνο μέχρι του σημείου που να λέμε ότι θα ποδηγετηθούν οι κομματικές νεολαίες, θα γίνει το α΄ ή το β΄, υπάρχει μεγάλη απόσταση και νομίζω ότι αυτό δε δικαιολογείται για τους εξής λόγους:

Δόθηκε ευκαιρία στην Κοινοβουλευτική Ομάδα των Νομικών να τροποποιήσει, να διαμορφώσει, να κάμει το νομοσχέδιο, όπως ήθελε η Κοινοβουλευτική Ομάδα των Νομικών. Δεν υπήρχε κανένας περιορισμός. Και πράγματι κατά τις μακρές εκείνες συναντήσεις που είχαμε (είχαμε εννέα συναντήσεις) ζητήσαμε ο ένας από τον άλλο να εισηγηθεί οτιδήποτε το εποικοδομητικό, για να κάνουμε το νομοθέτημα αυτό όσο το δυνατόν περισσότερο βελτιωμένο. Αυτό το νομοθέτημα ήταν το αποτέλεσμα μιας προσπάθειας και όλων των εισηγήσεων που δίδονταν από τους συναδέλφους και αυτό κατορθώσαμε να παρουσιάσουμε στο Σώμα. Δεν υπάρχει δηλαδή κάτι το οποίο έχει δοθεί εδώ εκ του πονηρού. Αυτό μπορέσαμε, κύριε Πρόεδρε, διότι αυτές ήταν οι δυνατότητές μας.

Είναι σχέδιο πρωτοποριακό και εκείνο το οποίο δημιουργεί αμφιβολίες στην άλλη πλευρά, ότι είναι δυνατό ίσως να είναι μειονέκτημα, δηλαδή η συμμετοχή όλων των νεολαιών μέσα στα Συμβούλια, καθιστά αυτή την υπηρεσία πιο αποδοτική, διότι θα βρίσκεται συνεχώς κοντά στα προβλήματα και θα έχει άμεση επαφή και άμεσο αίσθημα του τι σε κάθε περίπτωση μπορεί να αποτελέσει πρόβλημα που θέλει να επιλυθεί.

Γι΄ αυτό το λόγο, με τις επιφυλάξεις που έχουμε, ας αφήσουμε το θέμα και ας το ψηφίσουμε και δίπλα είμαστε, για να κάνουμε οποιεσδήποτε βελτιώσεις επιθυμεί το Δημοκρατικό Κόμμα να μας εισηγηθεί, όπως και κάθε άλλος συνάδελφος στο μέλλον. Ας χαιρετίσουμε αυτό το μέτρο ως το πρώτο βήμα σε μια πορεία που θα επιλύσει πολλά προβλήματα της νεολαίας, που θα αξιοποιήσει αυτό το υπέροχο δυναμικό που λέγεται νεολαία, αλλά και θα βγάλει από τα αδιέξοδα και τα σημερινά προβλήματά της τη νεολαία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

΄Αλλοι ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Τουλούρας.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Και εγώ από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή λίγο ή πολύ κατηγορούμαστε ότι δε δείξαμε προθυμία συνεργασίας, θα ήθελα να υπενθυμίσω στους συνάδελφους και να πληροφορήσω και το Σώμα ότι από την πρώτη ημέρα που κατατέθηκε αυτό το νομοσχέδιο απαιτήθηκε να μπει στην ημερήσια διάταξη για να το ψηφίσουμε και όχι μόνο είχαμε εισηγήσεις, αλλά οι εισηγήσεις μας απευθύνονταν σε «ώτα μη ακουόντων». Δηλαδή υπήρχε πρόθεση και μπορώ να πω ότι οι συνάδελφοι μάς συμπεριφέρθηκαν με υπεροψία, επειδή είχαν την πλειοψηφία. Στην πραγματικότητα όχι εμείς δε συνεργαστήκαμε για να βοηθήσουμε, αλλά οι άλλες πλευρές δε συνεργάστηκαν, ώστε να ακούσουν τις ανησυχίες μας και να δεχτούν ορισμένες επιφυλάξεις μας. Είναι γι΄ αυτό που φτάσαμε σ΄ αυτό το αποτέλεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι εκείνο που έχει σημασία είναι να κοιτάξουμε εποικοδομητικά προς το μέλλον. Δημιουργείται τώρα ένας Φορέας Νεολαίας. Έχουμε όλοι καθήκον, ανεξάρτητα από τη θέση που θα πάρουμε σήμερα, να συνεργαστούμε, διότι, όπως σωστά λέχθηκε απ' όλες τις πλευρές και είναι αυτό το οποίο μας ενώνει, ο Φορέας Νεολαίας είναι για όλα τα κόμματα, για όλους μας σ' αυτό τον τόπο. Είναι για το μέλλον μας, διότι στο μέλλον βρίσκουμε όλα τα στοιχεία εκείνα που μας ενώνουν, ενώ στο παρελθόν μπορεί να υπάρχουν τα στοιχεία που μας χωρίζουν.

Επομένως, ας τελειώσουμε αυτή τη συζήτηση με μια νότα ενότητας. Μπορεί να υπήρξαν κάποιες διαφορές και κάποιες δυνατές επιθέσεις απ' όλες τις πλευρές, αλλά για μας σημασία έχει ότι δημιουργείται ένας Φορέας Νεολαίας και αν έχει ατέλειες και αδυναμίες, στο χέρι μας είναι να διορθώσουμε και να βελτιώσουμε αυτές τις αδυναμίες. Πιστεύω ότι είναι μ' αυτό το φακό που πρέπει να αντιμετωπίσουμε θετικά αυτό το θέμα. Αν σήμερα κάνουμε αποχή, δε σημαίνει ότι είμαστε εναντίον του φορέα και μελλοντικά θέλουμε να πιστεύουμε πως θα υπάρξει η συναντίληψη για να συνεργαστούμε όλοι μέσα σ' αυτό το φορέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου και μετά τον κ. Παπαπέτρου δε νομίζω ότι θα έχουμε και άλλη συζήτηση.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον ασκείται δικαίωμα δευτερολογίας εκ μέρους οποιουδήποτε συναδέλφου, δεν μπορεί να αποκλειστεί αυτό το δικαίωμα σ' οποιοδήποτε άλλο συνάδελφο. Και θα το ασκήσω και εγώ, κάμνοντας δύο - τρεις διευκρινίσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν πρόκειται να αποκλείσω κανένα δικαίωμα, κύριε Παναγιώτου. Εφόσον άρχισαν δευτερολογίες, θα γίνουν δευτερολογίες. Αν το Σώμα αποφασίσει βάσει των Κανονισμών ότι το θέμα είναι εξαντλημένο με πλειοψηφία 2/3, τότε και μόνο θα θεωρηθεί εξαντλημένο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Εξάλλου έχουν μιλήσει πέντε από μέρους του ΔΗ.ΚΟ. και ένας από μέρους του ΑΚΕΛ.

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι τόσο οι ομιλητές από την πλευρά του ΔΗ.ΣΥ., όσο και οι ομιλητές από την πλευρά της ΕΔΕΚ και εγώ που μίλησα από μέρους του ΑΚΕΛ, κάναμε ένα σοβαρότατο λάθος. Δεν εκφράσαμε την ευγνωμοσύνη μας προς τους συναδέλφους ή κάποιους από τους ομιλητές του ΔΗ.ΚΟ., οι οποίοι προσπάθησαν και προσπαθούν ακόμα να μας σώσουν από τον κομματικό θάνατο. Δεν τους ευχαριστήσαμε, διότι αγωνίζονται να σώσουν την κομματική μας αυτονομία που κινδυνεύει και την οποία τα τρία κόμματα είναι έτοιμα να τη θυσιάσουν, διότι ο κ. Βασιλείου αποφάσισε να μιμηθεί τον Ίντι Αμίν ή το Σαλαζάρ ή διότι το έριξε στη θεσηθηρία κατά το πρότυπο του προκατόχου του.

Νομίζω ότι ειδικά η πλευρά του ΔΗ.ΚΟ. δε δικαιούται να μιλά ούτε για θεσηθηρία ούτε για πρακτικές αποσπάσεων, διότι έχει διδάξει στον κυπριακό λαό

σε πολύ ψηλά επίπεδα αυτές τις επιστήμες. Και θα ήταν μάταιο να προσπαθήσει οποιοσδήποτε να τους μιμηθεί. Ζητά το ΔΗ.ΚΟ. πίστωση χρόνου, κύριοι συνάδελφοι. Μα η πίστωση χρόνου δόθηκε για δέκα χρόνια, όταν ήταν κυβέρνηση. Και δε θα επαναλάβω αυτά που είπαν άλλοι ομιλητές για τον τρόπο που η προηγούμενη κυβέρνηση κωλυσιέργησε και δεν παρουσίασε στη Βουλή το οποιοδήποτε νομοσχέδιο'σχετικά μ' αυτό το θέμα, έστω κι αν ομόφωνα η Εθνική Επιτροπή για το 'Ετος Νεολαίας, το πιο πλατύ φάσμα φορέων νεολαίας που δημιουργήθηκε ποτέ σ' αυτό τον τόπο, απαιτούσε από πάρα πολλά χρόνια κάτι τέτοιο. Και δώσαμε και αρκετή πίστωση χρόνου, δεκατέσσερις μήνες μετά την εκλογή της νέας κυβέρνησης.

Προηγούμενα, πριν απ' αυτή τη συζήτηση, κύριοι συνάδελφοι, είχα κάποιες αμφιβολίες για τις προθέσεις αυτών που ζητούσαν πίστωση χρόνου. Και πραγματικά είχα κάποιες αμφιβολίες μήπως έπρεπε να δώσουμε αυτή την πίστωση χρόνου, για να μπορέσουμε να πάμε ομόφωνα. Γιατί εγώ εκφράζω τη θλίψη μου, κύριε Πρόεδρε, και τη στενοχώρια μου, όχι διότι απέχει το ΔΗ.ΚΟ., αλλά διότι το ΔΗ.ΚΟ. δεν ψηφίζει υπέρ αυτού του νομοθετήματος το οποίο για χρόνια πολλά εκόπτετο ότι το υποστήριζε.

Αναφέρθηκε ότι αυτό το θέμα εγέρθηκε με πρωτοβουλία της ΝΕΔΗΚ. Αναφέρθηκε ακόμα από τον κ. Χριστοφίδη ότι εδώ και δεκατρία χρόνια η νεολαία μπορεί να διαλέξει την οργάνωσή της. Θέτω αυτά τα δύο σημεία μαζί, διότι και τα δύο γρονθοκοπούνται με την αλήθεια και με την ιστορική πραγματικότητα. Διότι, όταν η νεολαία της Αριστεράς με συνεδριακές της αποφάσεις και με σωρεία υπομνημάτων βομβάρδιζε τις εκάστοτε κυβερνήσεις γι' αυτό το θέμα, δεν υπήρχε ούτε καν στο μυαλό κάποιων η σκέψη ότι κάποτε θα δημιουργηθεί η νεολαία του Δημοκρατικού Κόμματος. Απλούστατα δεν υπήρχε τότε.

Ακόμα θα ήθελα να πω ότι είναι προσβολή προς την κυπριακή νεολαία να μιλούμε ότι το δικαίωμά της να διαλέγει τις οργανώσεις της το απέκτησε τα τελευταία δεκατρία χρόνια. Για τ' όνομα του Θεού! Η νεολαία και το δικαίωμα αυτό το είχε και το άσκησε πολύ πριν τα δεκατρία χρόνια και σε κρίσιμες στιγμές. Οι οργανώσεις νεολαίας καθοδήγησαν τη νεολαία πριν δεκαπέντε χρόνια, όταν είχε μια κρίση η πατρίδα μας και έπρεπε να αγωνιστούν εναντίον κάποιου και πολύ πιο πριν. Και θα ήθελα να πω ότι και πάλι αποτελεί ανακρίβεια ιστορική το ότι παλιά υπήρχε μόνο το ΑΚΕΛ από πλευράς κομμάτων και έπειτα έγιναν τα άλλα κόμματα. Δεν είναι έτσι. Υπήρχαν κόμματα που εξέφραζαν τις διάφορες τάξεις της κοινωνίας μας από την εποχή του Κ.Ε.Κ. και πολλά άλλα. Αν υπήρχε αδυναμία οργάνωσης της νεολαίας, δεν είναι κάτι που μας αφορά εμάς.

Τώρα, αναφορικά με την ουσία του θέματος, εισηγούμαι ότι υπάρχει μια αντίφαση στην επιχειρηματολογία από πλευράς ΔΗ.ΚΟ.. Και υπάρχει αντίφαση, διότι παραπονούνται αφενός ότι η συμμετοχή των νεολαιών σ' αυτό το φορέα έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα - θα ήθελαν τις νεολαίες να έχουν πιο αποφασιστικό ρόλο μέσα σ' αυτό το φορέα - και την ίδια στιγμή εκπέμπουν την κατηγορία ότι αποκτήσαμε πολιτικό προϊστάμενο, ότι χάσαμε την κομματική μας αυτονομία, ότι υπάρχει κυβερνητική κηδεμονία επί των νεολαιών, κτλ., κτλ.. Μα ακριβώς, κύριοι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ., ο λόγος για τον οποίο εμείς φέραμε έντονη ένσταση στη συμμετοχή των οργανώσεων νεολαίας με πιο αποφασιστικό ρόλο μέσα στο φορέα, όπως εισηγείτο αρχικά το νομοσχέδιο και όπως το ήθελε η κυβέρνηση, είναι διότι θέλαμε να διατηρήσουμε την αυτονομία μας και διότι δε θέλαμε να συμμετέχουμε

στη λήψη αποφάσεων, την εκτέλεση και την υλοποίηση των οποίων δε θα μπορούσαμε να ελέγξουμε.

Τι είναι ο φορέας; Ο φορέας είναι ένα συντονιστικό σώμα, υπεύθυνο να προωθήσει την κυβερνητική πολιτική σε θέματα νεολαίας. Η κυβέρνηση σήμερα είναι κυβέρνηση Βασιλείου. Θα μπει το ΔΗ.ΚΟ. ή τα άλλα κόμματα να διαμορφώνουν αυτή την πολιτική ή θα έχουν απλώς συμβουλευτικό ρόλο; Εμείς λέμε ότι θα πρέπει να έχουν συμβουλευτικό ρόλο, διότι δεν εφαρμόζουν αυτά τα κόμματα ή αυτές οι κομματικές οργανώσεις της νεολαίας την κυβερνητική πολιτική αναφορικά με τη νεολαία. Αυτή την πολιτική τη χαράζει και την εφαρμόζει η κυβέρνηση.

Και αναφέρθηκε ότι είναι πρωτάκουστο να είναι συμβουλευτικός ο χαρακτήρας, διότι πού ξανακούστηκε να μιλούμε για σοβαρές δουλειές και να είναι συμβουλευτικός ο χαρακτήρας; Υπάρχουν πολλά σώματα, κύριοι συνάδελφοι, που λειτουργούν άψογα σ' αυτό τον τόπο με συμβουλευτικό χαρακτήρα και τα οποία έχουν προσφέρει και προσφέρουν πολλά στην Κύπρο. Το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, κύριοι συνάδελφοι, είναι συμβουλευτικό ή δεν είναι; Αμφισβητείται ο ρόλος του; Η Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή, το Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Συμβούλιο Κοινωνικής Ευημερίας και τόσα και τόσα άλλα. Συνεπώς εκείνο το οποίο ενοχλεί δεν είναι ο συμβουλευτικός χαρακτήρας. Εκείνο το οποίο ενοχλεί είναι ότι αυτό το ώριμο αίτημα της νεολαίας, το οποίο παρέλειψε να υλοποιήσει η προηγούμενη κυβέρνηση, έρχεται η σημερινή κυβέρνηση, πιστή στις προεκλογικές της διακηρύξεις, να το εφαρμόσει.

Κύριε Πρόεδρε, δε θα υπεισέλθω σε άλλες λεπτομέρειες επί του θέματος. Θα ήθελα να κλείσω επαναλαμβάνοντας τα όσα είπε ο κ. Γαλανός στην τελευταία του παρέμβαση. Ειλικρινά είναι πεποίθησή μου ότι, αν αυτά τα οποία ανέφερε ο συνάδελφος Γαλανός -δυστυχώς λίγο αργά- ήταν η τοποθέτηση του ΔΗ.ΚΟ. από την αρχή, έστω και αν το ΔΗ.ΚΟ. θα προχωρούσε με αποχή, θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε εποικοδομητικά αναφορικά με το Φορέα Νεολαίας. Δυστυχώς μεσολάβησαν κάποιες άλλες αγορεύσεις από πλευράς ΔΗ.ΚΟ.. Εμείς θέλουμε να ελπίζουμε ότι η τελευταία φωνή που ακούστηκε από το ΔΗ.ΚΟ. εκφράζει τις πραγματικές προθέσεις του ΔΗ.ΚΟ. Και εμείς, ακόμα και αυτή τη στιγμή, τείνουμε χέρι συνεργασίας για το καλό της νεολαίας. Και περιμένουμε την ανταπόκριση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρόθεση κατ' αρχήν της δευτερολογίας μου ήταν να κάνω μερικές διευκρινίσεις μόνο, γιατί θεωρούσα ότι εξαντλήθηκε το θέμα. Δυστυχώς μεσολάβησε και πάλι η καθαρά πολιτική ομιλία του συναδέλφου κ. Παπαπέτρου και θα τη σχολιάσω για λίγο και μετά να προχωρήσουμε.

Αρέσκεται πάντα ο συνάδελφος, όπως και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του κόμματός του να αναφέρονται συχνά και για το κάθε θέμα και να επικρίνουν τα πάντα και για τα πάντα την προηγούμενη κυβέρνηση και να εκθειάζουν την παρούσα κυβέρνηση. Αυτό είναι γνωστό, είναι κανόνας πλέον, δε χρειάζεται να μας το εξηγούν. Αλλά το πρόβλημά τους είναι άλλο και είχαμε την ευκαιρία πολλές φορές να το πούμε και είναι εξαντλημένο και αυτό το θέμα. 'Οτι πότε πλέκουν διθυράμβους γι' αυτές και πότε τις κατηγορούν. Και ευχόμαστε να μη διαψευστούν και μ' αυτή την κυβέρνηση.

Αντιφάσεις. Ουδεμία αντίφαση υπάρχει στις θέσεις μας και αντίθετα αυτό που επικαλέστηκε ο κ. Παπαπέτρου ενισχύει ακριβώς την άποψή μας. Επομένως δεν εγείρεται κανένα απολύτως πρόβλημα. Και αν πράγματι η τελευταία του έκκληση είναι ειλικρινής, τότε -επαναλαμβάνω αυτά που είπαν άλλοι συνάδελφοι- δε χάθηκε οπωσδήποτε ο κόσμος, έστω και με τη μομφή που μας προσάπτουν ότι καθυστερήσαμε και δε βοηθήσαμε τόσο πολύ στη διαμόρφωση του νομοσχεδίου. Ακόμα για μια βδομάδα, για δεκαπέντε μέρες να καθήσουμε να συνεργαστούμε. Τι είναι αυτό το οποίο ενοχλεί; Αλλά άλλο υπήρχε και ήταν σαφές από την αρχή ότι ό,τι παρουσιαζόταν υπήρχε διάθεση να το περάσουμε εν τάχει. Δικαίωμα όλων των πλευρών και της κάθε πλευράς να παίρνει αυτή τη θέση.

Και δεν είναι σωστό ότι και η νεολαία μας ή και εμείς δεν εκφράσαμε απόψεις. Και στα προπαρασκευαστικά στάδια των συζητήσεων των νεολαιών εξέφρασε πάρα πολλές απόψεις και θέσεις η νεολαία της ΝΕΔΗΚ. Για διάφορους λόγους δεν έβρισκε την απαιτούμενη ανταπόκριση. Βεβαίως δικαίωμα της κάθε πλευράς να δέχεται ή να μη δέχεται τις απόψεις της. Όπως και στις συζητήσεις ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών εκφράσαμε και τις βασικές θέσεις, αλλά και επιμέρους απόψεις. Εκείνο όμως το οποίο υπήρχε είναι ότι περίπου η βάση και η φιλοσοφία αυτή θα πρέπει να περάσει, με μόνο επιμέρους ή λεπτομερειακές διορθώσεις. Περί αυτού επρόκειτο, για να αποκαταστήσουμε την αλήθεια γι' αυτό το πράγμα. Όμως δεν είναι αυτό το πρόβλημα.

Και ο βασικός λόγος που θέλησα να δευτερολογήσω είναι για να διευκρινίσω κάτι το οποίο πρέπει να γίνει κατανοητό από ολόκληρο το Σώμα, από τον κάθε Βουλευτή και από τον κόσμο που μας ακούει, ότι δεν πρόκειται περί συντονιστικού σώματος αυτό το πράγμα το οποίο ψηφίζουμε με το νομοσχέδιο αυτό. Αυτό πρέπει να ξεκαθαρίσει μέσα στο μυαλό μας. Πρόκειται περί νέου νομικού κατασκευάσματος, μιας νέας νομικής οντότητας, η οποία αυτή θα εμφανίζεται, αυτή θα ενεργεί. Αυτό πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε στο μυαλό μας. Να μην έχει παρανόηση κανένας. Και ευχόμαστε να αποδειχθεί ότι έχετε δίκαιο και να μην επαληθεύσουν οι ανησυχίες μας. Γιατί επισημάναμε ότι μέσα σ' αυτό το πλαίσιο είναι σχεδόν αποκλειστικός ο ρόλος των διορισμένων κρατικών οργάνων. Και με τον όλο μηχανισμό είναι δυνατό, ναι, ο κρατικός παρεμβατισμός να δημιουργεί προβλήματα. Γι' αυτό εκφράσαμε τις ανησυχίες μας.

Και είναι η μόνη διευκρίνιση την οποία θα ήθελα να κάμω, για να έχει ο καθένας πλήρη συνείδηση του τι ψηφίζει και του τι πρόκειται να καθιερώσει αυτός ο νόμος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής παρακαλώ;

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Και συνείδηση έχουμε και συνέπεια έχουμε. Επομένως η συνέπεια πού εναπόκειται; Συνείδηση έχουμε και ψηφίζουμε και πιστεύω και οι ίδιοι που απέχουν το γνωρίζουν. Η συνέπειά μας είναι στη δήλωση ότι παραμένουμε ανοικτοί για συζήτηση μ' όλες τις κομματικές νεολαίες, μ' όλα τα κόμματα. Και αν διαπιστωθεί πράγματι ότι υπάρχουν τρωτά σ' αυτό το νομοθέτημα, θα δεχθούμε ευχαρίστως τις όποιες εισηγήσεις, είτε της ΝΕΔΗΚ είτε του

ΔΗ.ΚΟ., για να κάνουμε το νομικό κατασκεύασμα που θα 'πρεπε ίσως να είχαμε, αν συνεργαζόμαστε από την αρχή, όπως όλοι το θέλαμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Και η απάντηση στον κ. Αναστασιάδη, κύριε Πρόεδρε, είναι, μάλιστα, είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε τα τρωτά αυτού του νομοσχεδίου. Και οι νεολαίες σίγουρα πρέπει να συναντηθούν και να δουν μαζί πώς μπορεί να βελτιωθεί, για να προχωρήσουμε, όπως είπαμε προηγουμένως, μαζί στο θέμα της νεολαίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, νομίζω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Και πρέπει να προχωρήσουμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου αυτού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Σύσταση Κεντρικού Φορέα. 'Αρθρο 3.

'Οργανα του Κεντρικού Φορέα. 'Αρθρο 4.

Σκοποί και αρμοδιότητες του Κεντρικού Φορέα. 'Αρθρο 5.

Αρμοδιότητες Υπουργού. 'Αρθρο 6.

Σύσταση και Σύνθεση Γραμματείας. 'Αρθρο 7.

Αρμοδιότητες Γραμματείας. 'Αρθρο 8.

Γραμματέας. 'Αρθρο 9.

Αρμοδιότητες Γραμματέα. 'Αρθρο 10.

'Ιδρυση και σύνθεση Γραμματείας. 'Αρθρο 11.

Αρμοδιότητες Υπηρεσίας. 'Αρθρο 12.

Διευθυντής. 'Αρθρο 13.

Λειτουργοί Νέας Γενιάς. 'Αρθρο 14.

Γραμματειακό Προσωπικό. 'Αρθρο 15.

Σύσταση Συμβουλευτικών Σωμάτων. 'Αρθρο 16.

Σύνθεση Πολιτικής Επιτροπής. 'Αρθρο 17.

Αρμοδιότητες Πολιτικής Επιτροπής. 'Αρθρο 18.

Συνεδρίες της Πολιτικής Επιτροπής. 'Αρθρο 19.

Συνδικαλιστικό Σώμα. 'Αρθρο 20.

Συνδικαλιστική Επιτροπή Συνδικαλιστικού Σώματος. 'Αρθρο 21.

Σπουδαστική Επιτροπή Συνδικαλιστικού Σώματος. 'Αρθρο 22.

Συνεδρία Συνδικαλιστικού Σώματος. 'Αρθρο 23.

Σύνθεση Συμβουλευτικού Σώματος. 'Αρθρο 24.

Αρμοδιότητες Συμβουλευτικού Σώματος. 'Αρθρο 25.

Συνεδρίες Συμβουλευτικού Σώματος. 'Αρθρο 26.

'Εξοδα. Ταμείο Κεντρικού Φορέα. 'Αρθρο 27.

'Εκδοση Κανονισμών. 'Αρθρο 28.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 - 28;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

29, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον των άρθρων 1 - 28;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 29 ψήφους υπέρ, ουδεμία εναντίον και 12 αποχές, το πιο πάνω νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Κύριοι συνάδελφοι, ψηφίστηκε σήμερα το δεύτερο θεσμικό νομοσχέδιο από αυτό το Σώμα. Το πρώτο ήταν το νομοσχέδιο «Ο περί Ίσης Αμοιβής Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμος του 1989» και η πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Ισομισθίας Ανδρών και Γυναικών Νόμος του 1985». Το δεύτερο ήταν το νομοσχέδιο «Ο περί της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς Νόμος του 1989». Γίνεται η καλή αρχή για την οργάνωση ενός φορέα για τη νεολαία μας. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν φόβοι, ότι υπάρχουν κενά, δυσκολίες, κτλ.. Εδώ είμαστε πάντοτε. Μπορούμε να τα δούμε όλα αυτά, να τα εξετάσουμε και να τα διορθώσουμε. Τώρα γίνεται η καλή αρχή.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα κατατεθέντα στη Βουλή στις 5 και 12 Οκτωβρίου 1989 Έγγραφα των Υπουργών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Παιδείας και Συγκοινωνιών και Έργων δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση να θεωρηθεί η Έκθεση αναγνωσθείσα;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΣΤΙΣ 5 ΚΑΙ 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1989 ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3 (1)(α) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 169 ΤΟΥ 1985).

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Οκτωβρίου 1989.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 5 και 12 Οκτωβρίου 1989 από τους Υπουργούς Εμπορίου και Βιομηχανίας, Παιδείας, Συγκοινωνιών και Έργων και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ.169 του 1985), σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων, στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, στις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας, Παραλιμνίου, Πάφου και Σολέας, στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, στην Αρχή Λιμένων Κύπρου, στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου και στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης για την κάλυψη έκτακτων αναγκών τους.

Η Επιτροπή, αφού σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται αναγκαίες οι εν λόγω προσλήψεις, φρονεί ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσής τους κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και θέτω τα έγγραφα αυτά ενώπιόν σας.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα έγγραφα αυτά εγκρίνονται.

Με την έγκριση των εγγράφων αυτών, έχουμε φτάσει στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων έχει ήδη γίνει.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μια παράκληση όσον αφορά την τελευταία έγκριση. Πριν από λίγες μέρες, μέρες, δέκα μέρες, μια πολυμελής αντιπροσωπεία των υπαλλήλων των σχολικών εφορειών από όλη την Κύπρο είδε τον Πρόεδρο της Βουλής και του εξέφρασε την έντονη επιθυμία της να υποβάλει έκκληση προς την Εκτελεστική Εξουσία για κατάθεση νομοθεσίας, έτσι που κάποτε και αυτοί οι υπάλληλοι που εργάζονται

πάνω σε προσωρινή βάση -που ερχόμαστε εδώ και είκοσι χρόνια και ανανεώνουμε καθεχρονικά τα συμβόλαιά τους με κρατικές επιχορηγήσεις- να γίνουν κάποτε μόνιμοι υπάλληλοι.

Αν δεν υπάρχει ένσταση -και πολλές φορές η Βουλή εξέφρασε την επιθυμία της αυτή- θα σας παρακαλούσα, μιας και λείπει ο κ. Λυσσαρίδης, να διαβιβάσετε εσείς αυτή την παράκληση, γιατί κι' ο ίδιος ζήτησε με κάποια ευκαιρία να επαναφέρει το θέμα στην Εκτελεστική Εξουσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ευχαρίστως, κύριε Στυλιανού. Είναι ένα θέμα το οποίο χρονίζει. Ως γεγονός είναι γνωστό το θέμα από παλιά. Και θα ήταν ορθό, αν μπορούσε, να διευθετηθεί οριστικά και γι' αυτούς τους ανθρώπους οι οποίοι πράγματι εργάζονται για πολλά χρόνια τώρα, χωρίς καμιά διασφάλιση. Βεβαίως θα διαβιβαστεί η παράκληση αυτή προς την Εκτελεστική Εξουσία.

Το Κεφάλαιο Β, Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, έχει ήδη γίνει.

Κεφάλαιο Γ, Ερωτήσεις — Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 1988 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 29 Νοεμβρίου 1988.

«Όπως τόνισε ο κοινοτάρχης Κυπερούντας κ. Λουκάς Παπαχριστοδούλου, το νοσοκομείο της κοινότητας φθίνει και περιπίπτει σε σταδιακή αχρησία. Ανέφερε επίσης ότι, αν και ο Υπουργός Υγείας είχε υποσχεθεί ότι θα επισκεφθεί το νοσοκομείο, για να προωθήσει λύσεις των προβλημάτων που υπάρχουν, έμπρακτο ενδιαφέρον δεν έχει ακόμα επιδειχθεί από την κυβέρνηση. Ο κοινοτάρχης Κυπερούντας μας ανέφερε ακόμα πως οι κάτοικοι της περιοχής νιώθουν πικρία και απογοήτευση από την αδράνεια της κυβέρνησης να επανδρώσει το νοσοκομείο της Κυπερούντας και να το καταστήσει ένα πλήρες περιφερειακό νοσοκομείο.

Συγκεκριμένα επισημαίνονται τα πιο κάτω προβλήματα, όπως μας εκτέθηκαν προφορικά και με υπόμνημα των κοινοταρχών της περιοχής:

1. Αντί να τοποθετηθεί στο νοσοκομείο και δεύτερος ακτινογράφος, για να καλύπτει τις σχετικές ανάγκες κατά τις απογευματινές ώρες, εδώ και δυο μήνες έχει απομακρυνθεί και ο ένας που υπήρχε.
2. Δεν υπάρχει μόνιμος αναισθησιολόγος, με αποτέλεσμα να υπολειτουργεί το χειρουργείο.
3. Ο οδοντίατρος μόνο δυο μέρες τη βδομάδα βρίσκεται στο νοσοκομείο, γιατί περιοδεύει και στις γύρω κοινότητες.
4. Εδώ και λίγο καιρό σταμάτησε να επισκέπτεται το νοσοκομείο γυναικολόγος. Προηγουμένως επισκεπτόταν το νοσοκομείο γυναικολόγος από τη Λεμεσό μια φορά τη βδομάδα.
5. Καμιά ανταπόκριση δεν υπήρξε σε παλαιότερο αίτημα να επισκέπτεται το νοσοκομείο οφθαλμίατρος μια φορά τη βδομάδα.
6. Το χημείο λειτουργεί μόνο πρωινές ώρες, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών.
7. Και το Παθολογικό Τμήμα του νοσοκομείου υπολειτουργεί, διότι ο ένας από τους δύο γιατρούς γενικής ιατρικής που είναι τοποθετημένοι

εκεί περιοδεύει στην περιοχή, με αποτέλεσμα ο ένας γιατρός να μην μπορεί να καλύψει όλες τις ανάγκες του νοσοκομείου (εξωτερικά ιατρεία, εσωτερικοί ασθενείς κλπ.).

8. Το Τμήμα Πρώτων Βοηθειών δε λειτουργεί, παρά το γεγονός ότι είναι πλήρως εξοπλισμένο.
9. Το ένα από τα δύο ασθενοφόρα του νοσοκομείου που δεν έχει αχρηστευθεί είναι σε κακά χάλια και πολλές φορές μένει στο δρόμο.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει σχετικά το Σώμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 1988 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«1. Τοποθέτηση ακτινογράφου

Από τις 12 Ιουνίου 1989 έχει τοποθετηθεί και εργάζεται στο Νοσοκομείο Κυπερούντας ακτινογράφος.

2. Τοποθέτηση Αναισθησιολόγου πάνω σε μόνιμη βάση

Ως γνωστό,πολιτική του Υπουργείου Υγείας είναι η αναβάθμιση των αγροτικών νοσοκομείων Παραλιμνίου, Κυπερούντας και Πόλης Χρυσοχούς,ώστε να λειτουργεί σ'αυτά Παθολογικό Τμήμα και Τμήμα Πρώτων Βοηθειών πάνω σε πλήρη βάση και εξωτερικά ιατρεία. Χαρακτηριστικά,από 5 γιατροί έγιναν 10 με την αναβάθμιση. Δεν προνοείται επί του παρόντος η λειτουργία χειρουργικού τμήματος, γι'αυτό και δε χρειάζεται αναισθησιολόγος. Ο χειρούργος όμως θα επισκέπτεται 2 φορές την εβδομάδα το Νοσοκομείο Κυπερούντας από τη Λεμεσό και θα επιλαμβάνεται μικροεπεμβάσεων και των ασθενών των εξωτερικών ιατρείων.

3. Οδοντίατρος

Υπάρχει μόνιμα τοποθετημένος οδοντίατρος που απουσιάζει μόνο κάθε Τετάρτη και Παρασκευή,όταν επισκέπτεται το ΑΥΚ Αγρού.

4. Επίσκεψη Γυναικολόγου

Υπάρχει τακτική εβδομαδιαία επίσκεψη γιατρού από το Νοσοκομείο Λεμεσού. Αυτή διακόπτεται μόνο κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο, λόγω της θερινής άδειας των γιατρών.

5. Επίσκεψη Οφθαλμίατρου

Έχουν γίνει διευθετήσεις για την έναρξη επισκέψεων οφθαλμίατρου από τον τρέχοντα μήνα, πάνω σε δεκαπενθήμερη βάση. Αν οι ανάγκες το απαιτήσουν, οι επισκέψεις θα γίνουν εβδομαδιαίες.

6. Το εργαστήριο λειτουργεί μόνο τις πρωινές ώρες.

7. Παθολογικό Τμήμα

Με την τοποθέτηση δυο ειδικών παθολόγων το Παθολογικό Τμήμα άρχισε να λειτουργεί πάνω σε πλήρη και σωστή βάση.

8. Τμήμα Πρώτων Βοηθειών

Με την αναφερόμενη πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού, το Τμήμα Πρώτων Βοηθειών άρχισε να λειτουργεί πάνω σε 24ωρη βάση.

9. Ασθενοφόρο

Σε ένα μήνα θα τοποθετηθεί δεύτερο ασθενοφόρο στο Νοσοκομείο Κυπερούντας,για να καλύπτονται πλήρως οι ανάγκες της περιοχής.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 1988 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 8 Δεκεμβρίου 1988.

«Το Φλεβάρη του 1988 υπήρξε έντονη διαμάχη μεταξύ του προσωπικού και του Διοικητικού Συμβουλίου της ΣΕΔΙΓΕΠ. Για την εξέταση των διαφορών ο 'Εφορος Συνεργατικών Εταιρειών διόρισε ερευνώντες λειτουργούς οι οποίοι, αφού διερεύνησαν τις διαφορές, υπέβαλαν σχετική έκθεση.

Επειδή το θέμα συζητείται μεταξύ των μελών της ΣΕΔΙΓΕΠ με πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις, παρακαλείται το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας να ενημερώσει τη Βουλή για το περιεχόμενο της έκθεσης και για τα τυχόν μέτρα που λήφθηκαν.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαρτίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 16 Μαρτίου 1989.

«Επαναλαμβάνω την ερώτηση που υπέβαλα στις 3/12/88 (ΕΓ 274) και η οποία παραμένει αναπάντητη.

'Το Φλεβάρη του 1988 υπήρξε έντονη διαμάχη μεταξύ του προσωπικού και του Διοικητικού Συμβουλίου της ΣΕΔΙΓΕΠ. Για την εξέταση των διαφορών ο 'Εφορος Συνεργατικών Εταιρειών διόρισε ερευνώντες λειτουργούς οι οποίοι, αφού διερεύνησαν τις διαφορές, υπέβαλαν σχετική έκθεση.

Επειδή το θέμα συζητείται μεταξύ των μελών της ΣΕΔΙΓΕΠ με πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις, παρακαλείται το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας να ενημερώσει τη Βουλή για το περιεχόμενο της έκθεσης και για τα τυχόν μέτρα που λήφθηκαν.'»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερωτήσεις ημερομηνιών 8 Δεκεμβρίου 1988 και 16 Μαρτίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστου Χρυσοστόμου.

«(α) 'Υστερα από καταγγελίες σ'ό,τι αφορά τις δραστηριότητες μελών της Επιτροπής της ΣΕΔΙΓΕΠ Λτδ ο 'Εφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης όρισε, σύμφωνα με το άρθρο 42(1) του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου Αρ. 22 του 1985 και 68 του 1987, τους κ. Δ. Πίπη, Πρώτο Συνεργατικό Λειτουργό, και Μ. Σεραφίδη, Ανώτερο Συνεργατικό Λειτουργό, όπως διενεργήσουν έρευνα για τη λειτουργία της ΣΕΔΙΓΕΠ και ειδικά να ερευνήσουν τις καταγγελίες εναντίον των μελών της Επιτροπής και συγκεκριμένα των κ. Δ. Καππετζή και Γ. Αντωνιάδη,

(β) η έρευνα συμπληρώθηκε και υποβλήθηκε σχετική 'Εκθεση στον 'Εφορο Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης. Αμέσως μετά τη συμπλήρωση της 'Εκθεσης από την Ερευνητική Επιτροπή, ο κ. Καππετζής υπέβαλε οικειοθελώς την παραίτησή του. Εξάλλου ο κ. Αντωνιάδης δεν διεκδίκησε θέση στο νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας το οποίο εκλέγηκε στις 14 Μαΐου 1989, και

(γ) σήμερα η Εταιρεία εργάζεται ομαλά και οι σχέσεις της Επιτροπής και του Προσωπικού είναι αρμονικές.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 3 Μαΐου 1989.

«Είναι γνωστό πως οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου πρέπει να είναι δεσμευτικές και να εφαρμόζονται με σχολαστικότητα, διότι σε ενάντια περίπτωση δημιουργείται χάος και καταργείται το κράτος δικαίου σε μια χώρα.

Ασφαλώς καμιά Αρχή δεν μπορεί να παρανομεί και να παρακούει τις αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου. Στην Κύπρο όμως παρατηρείται το φαινόμενο η ίδια η κυβέρνηση να περιφρονεί και να αρνείται να εφαρμόσει αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου σε πλείστες περιπτώσεις ατομικών προσφυγών από πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Είναι σε όλους γνωστό πως υπάλληλοι της Δημόσιας Υπηρεσίας, της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και άλλων κλάδων προσφεύγουν στα Δικαστήρια για δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος τους από μέρους των αρμόδιων Αρχών σε περιπτώσεις προαγωγών κτλ.

Είναι επίσης γνωστό πως η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών αυτών που έκαμαν προσφυγή και εκδικάστηκε η υπόθεσή τους, δικαιώθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο. Παρόλον όμως ότι οι αιτητές δικαιώθηκαν, η κυβέρνηση αρνείται να εφαρμόσει τις αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου.

Ζητούμε από την κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Πόσες και ποιες αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου δεν εφαρμόστηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία και τι προτίθεται να πράξει μελλοντικά, ώστε οι αποφάσεις αυτές να εκτελεστούν προς αποκατάσταση των ανθρώπινων δικαιωμάτων των επηρεαζομένων;

(β) Ποιοι ευθύνονται για την κατάσταση αυτή και τι μέτρα θα ληφθούν για εξάλειψη της παρανομίας;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Δικαιοσύνης σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Η απάντηση δίνεται με καθυστέρηση γιατί η ερώτηση λόγω της φύσης της έπρεπε να τεθεί ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας λόγω αρμοδιότητάς τους για τα εγειρόμενα θέματα:

1. Αναφορικά με τη δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 146 του Συντάγματος υπάρχει ολόκληρο κείμενο σημειώματος του Νομικού Τμήματος που ετοιμάστηκε σε σχέση με την πιο πάνω ερώτηση του κ. Παπαρέ.

2. Για την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας παραθέτουμε τα ακόλουθα με βάση τις απόψεις της Επιτροπής αυτής, όπως διατυπώθηκαν σε έγγραφό της προς το Υπουργείο μας:

> 'Οι αποφάσεις της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, η οποία είναι αυτοτελές και ανεξάρτητο όργανο της Πολιτείας, υπόκεινται στον έλεγχο του Ανώτατου Δικαστηρίου και μόνο αυτού, μέσα στα πλαίσια της αναθεωρητικής δικαιοδοσίας του δυνάμει του άρθρου 146 του Συντάγματος.
>
> Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας πάντοτε σέβεται τις αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου και ενεργεί με καλή πίστη για την εφαρμογή τους.

Συγκεκριμένα, όταν μια απόφαση, πράξη ή παράλειψη της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας προσβάλλεται επιτυχώς ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου, η Επιτροπή, μόλις λάβει επίσημα γνώση της δικαστικής απόφασης, πληροφορεί γραπτώς κάθε επηρεαζόμενο πρόσωπο για την ακύρωση του διορισμού, προαγωγής, απόσπασης, μετάθεσης, κτλ. και επιπρόσθετα προβαίνει στην ανάκληση οποιασδήποτε μεταγενέστερης πράξης, η οποία είχε ως απαραίτητη νομική προϋπόθεση την ακυρωθείσα.

Εξάλλου, ύστερα από τελεσίδικη ακυρωτική απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου, η Επιτροπή κατά την επανεξέταση του θέματος καθοδηγείται συνήθως από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας όσον αφορά τον τρόπο προσέγγισης του θέματος και ενεργεί υπό το φως της νομικής συμβουλής.

Η δήλωση που περιέχεται στην ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων ερώτηση ότι 'η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών αυτών που έκαμαν προσφυγή και εκδικάστηκαν οι υποθέσεις τους δικαιώθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο' είναι τελείως ανακριβής και αβάσιμη σ' ό,τι αφορά τις προσφυγές που στρέφονται εναντίον αποφάσεων της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας. Στην πραγματικότητα η μεγάλη πλειοψηφία των προσφυγών εναντίον αποφάσεων της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας απορρίπτονται από το Ανώτατο Δικαστήριο.'

3. Καθόσον αφορά την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας αναφέρουμε τα εξής με βάση τις παρατηρήσεις της Επιτροπής αυτής, όπως διατυπώθηκαν σε έγγραφό της προς το Υπουργείο μας:

'Η Επιτροπή κατά την επανεξέταση αποφάσεων που έχουν ακυρωθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο λαμβάνει πάντοτε υπόψη τα ευρήματα του Ανωτάτου Δικαστηρίου και συμμορφώνεται πλήρως με τη δικαστική απόφαση.

Δεν είναι ακριβής ο ισχυρισμός ότι 'η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών αυτών που έκαμαν προσφυγή και εκδικάστηκε η υπόθεσή τους δικαιώθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο'. Οι περισσότερες προσφυγές που στρέφονται εναντίον αποφάσεων της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και έχουν εκδικαστεί από το Ανώτατο Δικαστήριο έχουν απορριφθεί. 'Οσον αφορά τις προσφυγές που έχουν γίνει δεκτές από το Ανώτατο Δικαστήριο παρατηρείται ότι η ακύρωση στις περισσότερες περιπτώσεις οφείλετο σε τυπικούς λόγους. Στις ελάχιστες περιπτώσεις στις οποίες το Ανώτατο Δικαστήριο διαπίστωνε ότι π.χ. ο αιτητής υπερέχει έκδηλα του προαχθέντος η Επιτροπή σεβάστηκε και εφάρμοσε κατά την επανεξέταση τις διαπιστώσεις αυτές.

Είναι χαρακτηριστικοί οι πιο κάτω αριθμοί: Κατά το 1987 καταχωρήθηκαν 140 προσφυγές εναντίον αποφάσεων της Επιτροπής. Κατά το 1988 ο αριθμός των προσφυγών μειώθηκε στις 83, ενώ μέχρι στιγμής (για το 1989) έχουν καταχωρηθεί 39 προσφυγές. Από τις πρασφυγές που εκδικάστηκαν κατά το 1988 56 απορρίφθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο και 28 έγιναν δεκτές (ολικώς ή μερικώς). Πρέπει όμως να αναφερθεί ότι από τις 28 προσφυγές που έγιναν δεκτές από το Ανώτατο Δικαστήριο οι 18 αφορούσαν 6 αποφάσεις της Επιτροπής για προαγωγή σε διάφορες θέσεις, 5 προσέβαλαν τους κανονισμούς μεταθέσεων που ίσχυαν κατά το 1986 και η ακύρωση αφο-

ρούσε αυτούς ακριβώς τους κανονισμούς και 5 αφορούσαν διορισμούς που είχαν αποφασιστεί από την Επιτροπή κατά το 85 και 86 με βάση το τότε ισχύον καθεστώς'.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 11 Μαΐου 1989.

«Από έρευνα που έχω κάμει αναφορικά με την καταλληλότητα των συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού που η Κυπριακή Δημοκρατία έχει εγκαταστήσει στο Νοσοκομείο Λάρνακας, διαπίστωσα ότι οι ηλιακοί θερμοσίφωνες του Νοσοκομείου δε λειτουργούν κανονικά και οι περισσότεροι απ'αυτούς έχουν λιώσει, ενώ υπάρχει πρόθεση να αφαιρεθούν και να εγκατασταθούν άλλοι.

Επειδή η εγκατάσταση των ηλιακών θερμοσιφώνων έγινε πριν 4 χρόνια και δαπανήθηκαν για το σκοπό αυτό χιλιάδες λίρες, και επειδή ανάλογα προβλήματα σχετικά με τους ηλιακούς φαίνεται ότι υπάρχουν στο ΚΕΝ Λάρνακας και σε διάφορους κυβερνητικούς οικισμούς, ερωτάται η αρμόδια Αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

(1) Ποιο ποσό δαπανήθηκε για τους ηλιακούς θερμοσίφωνες του Νοσοκομείου Λάρνακας και τι ποσό απαιτείται να δαπανηθεί για την αντικατάστασή τους;

(2) Ποια είναι σήμερα η κατάσταση των ηλιακών του Νοσοκομείου και πώς αυτή δικαιολογείται;

(3) Ποια κριτήρια λήθφηκαν υπόψη για την τοποθέτηση αυτού του τύπου των ηλιακών;

(4) Γιατί δεν προτιμούνται δοκιμασμένα συστήματα νέας τεχνολογίας, ιδιαίτερα όταν τοποθετούνται για εξυπηρέτηση ουσιωδών υπηρεσιών και σε περιοχές με πολύ χαμηλές θερμοκρασίες;

(5) Ποια μέτρα θα ληθφούν έτσι που να μη δημιουργούνται στο μέλλον παρόμοιες καταστάσεις που έχουν σαν αποτέλεσμα τη σπατάλη χρημάτων του δημοσίου;»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«(α) Για την προμήθεια και εγκατάσταση των ηλιακών θερμοσιφώνων δαπανήθηκε συνολικά ποσό από £41,739. Για την αντικατάσταση του συστήματος θα απαιτηθεί ποσό £40,000 περίπου.

(β) Η σημερινή κατάσταση των ηλιακών δεν είναι ικανοποιητική λόγω φθοράς των πλαισίων. Το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών αποδίδει τη φθορά στη χρησιμοποίηση ανομοιογενών μετάλλων που είχε σαν αποτέλεσμα την ηλεκτρόλυση.

(γ) Τα κριτήρια επιλογής του συστήματος όπως και η σχεδίαση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων του νέου νοσοκομείου ήταν θέμα ευθύνης των Συμβούλων Ηλεκτρομηχανολόγων για το έργο και συγκεκριμένα της εταιρείας E. WINGFIELD - BAWLES AND PARTNERS.

(δ) Όπως μας διευκρίνισε το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, τα πλαίσια που χρησιμοποιήθηκαν ήταν νέας τεχνολογίας και κατά τη

γνώμη του θα μπορούσε να λειτουργήσει ικανοποιητικά το σύστημα, αν δεν γινόταν λανθασμένος συνδυασμός υλικών.

(ε) Πρέπει να διευκρινιστεί ότι η σχεδίαση των νέων νοσοκομείων που περιλαμβάνει και τις ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες, όπως επίσης και η επίβλεψη της εκτέλεσης των έργων, γίνεται από ιδιωτικούς αρχιτεκτονικούς οίκους που επιλέγονται κατόπιν διαγωνισμού. Πέραν τούτου οι τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ασκούν έλεγχο με σκοπό τη μείωση των προβλημάτων στο ελάχιστο».

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Από στοιχεία που μου δόθηκαν, οι προδιαγραφές για τις επιχωματώσεις και τα λιθένδυτα πρανή για την κατασκευή κρηπιδότοιχου στο λιμάνι της Πάφου είναι ελλιπείς.

Οι ελλιπείς προδιαγραφές διευκολύνουν τη χρήση ακατάλληλου υλικού και υπάρχουν πληροφορίες ότι για τις επιχωματώσεις χρησιμοποιήθηκε 'μέλανος' που δε θεωρείται κατάλληλο υλικό γι'αυτό το έργο.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πώς δικαιολογεί τις ελλιπείς προδιαγραφές και να δώσει λεπτομερή στοιχεία για τον έλεγχο που διεξάγεται κατά την εκτέλεση του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Η Αρχή Λιμένων ανέθεσε στο Σύμβουλο Μηχανικό κ. Ανδρέα Παπαδόπουλο, πρώην Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων, τη μελέτη, την ετοιμασία των όρων προσφοράς, την αξιολόγηση προσφορών και την επίβλεψη των εργασιών για την κατασκευή κρηπιδότοιχου στο λιμάνι της Πάφου. Είναι βέβαια αυτονόητο όμως ότι η Αρχή έχει την τελική ευθύνη.

2. Όσον αφορά το θέμα των προδιαγραφών αναφέρεται πως για το υλικό επιχωμάτωσης καθορίστηκαν σαφείς προδιαγραφές αναφορικά με την κοκκομετρική σύνθεση του υλικού, ενώ οι πετρογραφικές ιδιότητες του υλικού αφέθηκαν στον έλεγχο και την κρίση του Συμβούλου Μηχανικού και τούτο γιατί οι ποσότητες επιχωμάτωσης ήταν μικρές σε σχέση με το όλο έργο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι επιχωματώσεις αφορούσαν εργασία ΛΚ 15,000 περίπου σε συνολική εργασία ΛΚ 143,000.

Ως υλικό επιχωμάτωσης χρησιμοποιήθηκε ο 'μέλανος' που θεωρήθηκε από το Σύμβουλο Μηχανικό ικανοποιητικό ύστερα από τη διεξαγωγή εργαστηριακών μελετών.

3. Αναφορικά με τα λιθένδυτα πρανή που αφορούν απλή επένδυση μικρού μέρους της επιχωμάτωσης, που είναι πλήρως προστατευμένη ειδικά από τους κυματισμούς, καθορίστηκαν σαφείς προδιαγραφές για το βάρος και τις διαστάσεις των ογκόλιθων που θα χρησιμοποιηθούν. Το λατομείο από το οποίο θα προέρχονται οι ογκόλιθοι εγκρίνεται από το Μηχανικό. Το κόστος της κατασκευής των λιθένδυτων πρανών είναι περίπου ΛΚ 2,800.

4. Την ευθύνη για την επίβλεψη του έργου φέρει ο Σύμβουλος Μηχανικός χωρίς όμως να σημαίνει πως η Αρχή, σε περίπτωση που δεν ικανοποιείται με το

επίπεδο της επίβλεψης, δεν μπορεί να επέμβει και να κάμει τις απαιτούμενες υποδείξεις.

Συγκεκριμένα:

(i) Ο Σύμβουλος Μηχανικός με τις επιτόπου επισκέψεις παρακολουθεί την εκτέλεση του έργου,

(ii) η Αρχή Λιμένων έχει προσλάβει και τοποθετήσει στην Πάφο, ειδικά για το έργο αυτό, πτυχιούχο Πολιτικό Μηχανικό (Resident Engineer),

(iii) η Αρχή Λιμένων στις περιπτώσεις που απαιτείται, αποστέλλει και άλλο προσωπικό για να ελέγξει και επιβλέψει την εκτέλεση του έργου,

(iv) γίνεται τακτική δειγματοληψία, εργαστηριακός έλεγχος και υποβάλλονται σχετικές εκθέσεις από το ειδικό εργαστήριο 'Earthmetrix' τα έξοδα του οποίου καλύπτει η Αρχή, αλλά είναι και στη διάθεση του Συμβούλου Μηχανικού όποτε το χρειαστεί.

Επομένως το επίπεδο ελέγχου και επίβλεψης μπορεί να θεωρηθεί από κάθε άποψη ικανοποιητικό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 22 Ιουνίου 1989.

«Οι κοινότητες Πάνω Αρόδων και Δρούσιας συνδέονται με το δρόμο Κάθηκα - Πόλης Χρυσοχούς με μικρούς δρόμους, ακατάλληλους και καταστρεμμένους. Δεδομένου ότι είναι δρόμοι μικρού μήκους, μικρής δαπάνης, αλλά μεγάλης ωφέλειας, προτίθεται μήπως το αρμόδιο Υπουργείο να προβεί στις δέουσες επιδιορθώσεις, για να εξυπηρετηθούν οι ενδιαφερόμενες κοινότητες;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Η βελτίωση της οδού προσπέλασης Πάνω Αρόδων που ενώνεται με το δρόμο Κάθηκα-Προδρομίου θα μελετηθεί στα πλαίσια του Σχεδίου Ανάπτυξης των χωριών της 'Λαόνας' μέσα στους προσεχείς μήνες.

Η βελτίωση της οδού προσπέλασης Δρούσιας, λόγω της μεγάλης δαπάνης που απαιτείται, θα προταθεί για περίληψη στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως 1991.

Μέχρι τη βελτίωση των πιο πάνω δρόμων θα γίνονται οι αναγκαίες εργασίες συντήρησης, για να διατηρούνται σε καλή κατάσταση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λαρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 29 Ιουνίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής πότε επιτέλους θα επιλύσει το σοβαρότατο πρόβλημα κυκλοφορίας του δρόμου Λάρνακας - Δεκέλειας, νοουμένου ότι ο παρακαμπτήριος δεν πρόκειται να τελειώσει σύντομα και νοουμένου ότι, έστω και αν ακόμα πραγματοποιηθεί αυτό το έργο, στην ουσία το κυκλοφοριακό δε θα λυθεί μ'αυτό το μέτρο.

Είναι παραδεκτό ότι χιλιάδες άνθρωποι που διακινούνται προς τη Λάρνακα ή από τη Λάρνακα προς την ελεύθερη Αμμόχωστο ή την τουριστική περιοχή ταλαιπωρούνται αφάνταστα και έχει αυξηθεί ανησυχητικά ο μεγάλος κίνδυνος των τροχαίων ατυχημάτων.

Τα αρνητικά στοιχεία που προκύπτουν από την ταλαιπωρία είναι:

1. Η αποφυγή επισκέψεων στη Λάρνακα και την τουριστική της περιοχή.
2. Το επικίνδυνο προσπέρασμα που επιχειρούν αυτοί που για κάποιους λόγους βιάζονται.
3. Η αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων.
4. Ενώ φυσιολογικά η απόσταση Λάρνακας - Δεκέλειας δεν πρέπει να ξεπερνά τα 10 μέχρι 15 λεπτά, πολλές φορές ξεπερνά τη μια ώρα.
5. Τυχόν τραυματίες που χρειάζονται μεταφορά στο Νοσοκομείο Λάρνακας αντιμετωπίζουν θανάσιμο κίνδυνο λόγω της μεγάλης καθυστέρησης.
6. Η διαδρομή Λάρνακας - Δεκέλειας δεν προσφέρει άλλες υπαλλακτικές λύσεις, για να μεταβεί κάποιος έγκαιρα έστω και αν υπάρχει σοβαρότατος λόγος.
7. Με ελάχιστα έξοδα μπορεί να διαπλατυνθεί ο υφιστάμενος δρόμος λόγω της ρυμοτομίας που υπάρχει επί σειράν ετών και είναι άξιον απορίας γιατί να μην προωθείται αυτή η εύκολη λύση.
8. Λόγω της τουριστικής κίνησης στην περιοχή και των γάμων που δέχονται χαιρετισμούς στα μοναδικά ξενοδοχεία της περιοχής δημιουργείται ακόμα μεγαλύτερο πρόβλημα.
9. Τα χωριά Λειβάδια - Ορόκλινη - Πύλα και Ξυλοτύμπου είναι σχεδόν αποκομμένα από τη Λάρνακα λόγω αυτής της αυξημένης κυκλοφορίας.
10. Τα μέτρα που λαμβάνει η αστυνομία υποβοηθούν μερικώς το πρόβλημα, αλλά δεν είναι καθόλου ικανοποιητική η κατάσταση και τα μέτρα κρίνονται ανεπαρκή.
11. Οι διαβάσεις πεζών μπροστά σε κάθε ξενοδοχείο καθυστερούν τη διακίνηση των αυτοκινήτων από τη μια και θέτουν σε άμεσο κίνδυνο τους πεζούς, διότι δεν έχουν γίνει οι απαραίτητες διευθετήσεις.

Για όλους αυτούς τους λόγους και για άλλους που δεν μπορούν ν'αναφερθούν καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει άμεσα τη Βουλή ποια μέτρα προτίθεται να εφαρμόσει και πότε, νοουμένου ότι η κατάσταση είναι πλέον αφόρητη και απαράδεκτη.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Είναι γεγονός ότι στο δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας παρατηρείται αυξημένη κυκλοφορία κυρίως τα Σαββατοκυρίακα και κατά τους θερινούς μήνες. Το πρόβλημα αυτό θα απαμβλυνθεί αισθητά με την κατασκευή τεσσάρων λωρίδων κυκλοφορίας στο δρόμο Αραδίππου-Δεκέλειας, ο οποίος αναμένεται να αποπερατωθεί σύντομα.

Μέχρι της αποπεράτωσης του πιο πάνω έργου έχουν υλοποιηθεί ή προωθούνται για υλοποίηση τα πιο κάτω:

(α) Συχνή αστυνόμευση του δρόμου κατά τις ώρες αιχμής.

(β) Εκκαθάριση της άγριας βλάστησης από τα ερείσματα του δρόμου για τη βελτίωση της ορατότητας.

(γ) Βελτίωση της σήμανσης και σημάτοδότησης.

(δ) Τοποθέτηση προβολέων για φωτισμό των υφιστάμενων διαβάσεων πεζών.

(ε) Η διαπλάτυνση του υφιστάμενου δρόμου προωθείται ως πολεοδομικό έργο με βάση μελέτες που έχουν γίνει από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως σε συνεργασία με διάφορους εμπειρογνώμονες, οι οποίες έχουν τεθεί υπόψη του Πολεοδομικού Συμβουλίου.

(στ) Για την απάμβλυνση της συμφόρησης που παρουσιάζεται όταν υπάρχουν δεξιώσεις για γάμους μπροστά στα ξενοδοχεία της περιοχής, θα απαγορευθεί η στάθμευση κατά μήκος και των δύο πλευρών του δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας μεταξύ του 4ου και 5ου μιλιοδείκτη περίπου.

(ζ) Με στόχο να καταστούν οι διαβάσεις πεζών απόλυτα ασφαλείς θα εγκατασταθούν φώτα τροχαίας τύπου «PELICAN»' και στις τρεις διαβάσεις πεζών που εξυπηρετούν την περιοχή. Το μέτρο αυτό θα βοηθήσει και την κυκλοφορία οχημάτων, διότι θα αποτρέψει την ανεξέλεγκτη διασταύρωση των πεζών στα σημεία αυτά.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου και ληφθείσα στις 29 Ιουνίου 1989.

«Η επαρχία Πάφου στην οποία περιλαμβάνεται η περιοχή Τηλλυρίας εξακολουθεί να υπάγεται στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών Λεμεσού. Εξαιτίας αυτού οι κάτοικοι επιβαρύνονται με περισσότερη ταλαιπωρία και πρόσθετα έξοδα σε σύγκριση με τον υπόλοιπο πληθυσμό της Κύπρου, για να διευθετήσουν τις υποχρεώσεις τους, όπως είναι η έκδοση αδειών, οι διάφορες μεταβιβάσεις οχημάτων, κ.ά.

Υπάρχουν πληροφορίες ότι από το 1981 έχει αγοραστεί γι'αυτό το Τμήμα εξοπλισμός ο οποίος βρίσκεται στις κρατικές αποθήκες αναξιοποίητος, διότι δεν έχουν ανεγερθεί γραφεία του Τμήματος στην Πάφο. Κάτω απ'αυτά τα δεδομένα παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή για τα ακόλουθα:

(1) Αληθεύουν οι πληροφορίες ότι αγοράστηκε εξοπλισμός για το Επαρχιακό Τμήμα Οδικών Μεταφορών από το 1981 στα πλαίσια απόφασης για ανέγερση και επαρχιακών γραφείων;

(2) Αν είναι σωστές οι πληροφορίες μας, γιατί δεν προωθήθηκε η ανέγερση γραφείων και η αξιοποίηση του εξοπλισμού;

(3) Πώς αντικρίζει σήμερα το Υπουργείο το θέμα της λειτουργίας Επαρχιακού Τμήματος Οδικών Μεταφορών στην Πάφο;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Δεν αληθεύουν οι πληροφορίες ότι έχει αγοραστεί εξοπλισμός για το Επαρχιακό Τμήμα Οδικών Μεταφορών μέσα στα πλαίσια απόφασης για ανέγερση Επαρχιακών Γραφείων. Ο μηχανικός εξοπλισμός, αξίας £91,000 περίπου, που αγοράστηκε με δάνειο που παραχωρήθηκε από τη Διεθνή Τράπεζα, αφορά τα Κέντρα Επιθεώρησης Μηχανοκίνητων Οχημάτων. Το 80% περίπου του εξοπλισμού αυτού έχει ήδη εγκατασταθεί στα Κέντρα Επιθεώρησης που έχουν ανεγερθεί στη Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα.

Ο υπόλοιπος εξοπλισμός, που βρίσκεται υπό ασφαλή φύλαξη σε αποθηκευτικό χώρο του Τμήματος Οδικών Μεταφορών στη Λευκωσία και στις Κρατικές Αποθήκες Πάφου, προορίζεται για το Κέντρο Επιθεώρησης Πάφου, η ανέγερση του οποίου θα αρχίσει σύντομα. Έχει εξευρεθεί ήδη ο κατάλληλος χώρος και έχει

προωθηθεί η διαδικασία απόκτησής του με γνωστοποίηση Απαλλοτρίωσης και Διάταγμα Επίταξης.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, η λειτουργία πλήρους Επαρχιακού Γραφείου του Τμήματος Οδικών Μεταφορών στην Πάφο προϋποθέτει και πρόσθετο προσωπικό το οποίο δεν είναι αυτή τη στιγμή διαθέσιμο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 30 Ιουνίου 1989.

«Οι κάτοικοι Μαθιάτη ζητούν όπως τεράστιες εκτάσεις καλλιεργήσιμης χαλίτικης γης της κοινότητας προσφερθούν για μακροχρόνια εκμίσθωση στους κατοίκους που ελάχιστη γη κατέχουν, μιας και το μείζον του κλήρου είναι τουρκοκυπριακός που αξιοποιείται από πρόσφυγες, μη κατοίκους, και χαλίτικα.

(Συγκεκριμένα 65-70% του συνόλου του κλήρου είναι Τ/Κ κι από το υπόλοιπο 25-30%, το 20% περίπου είναι χαλίτικα). Λόγω του εξειδικευμένου προβλήματος, προτίθεται μήπως (κι αν ναι, πότε και πώς) το αρμόδιο Υπουργείο ν'αντιμετωπίσει το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της εκμίσθωσης κρατικής γης για γεωργικούς σκοπούς στους κατοίκους του χωριού Μαθιάτη σας πληροφορώ ότι, όταν οι ενδιαφερόμενοι υποβάλουν σχετικές αιτήσεις, θα εξεταστούν σύμφωνα με τους εν ισχύι Κανονισμούς και με πάσα συμπάθεια.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 5 Οκτωβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν έγιναν τυχόν μελέτες για την ετοιμασία πολεοδομικού σχεδίου για την αξιοποίηση της περιοχής νότια του δρόμου Ερήμης - Πλατρών στο χωριό Π. Κυβίδες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 5 Οκτωβρίου 1989.

«Η κοινότητα Σουνίου-Ζανατζιάς εδώ και αρκετά χρόνια αντιμετωπίζει πρόβλημα πόσιμου νερού.

Όπως μας δήλωσε η Χωριτική Αρχή, για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας του χωριού από την πηγή 'Κεφαλόβρυσος' ετοιμάστηκε σχέδιο το οποίο προβλέπει δαπάνη £116,000 και το οποίο αποδέχθηκε ήδη η κοινότητα.

Επειδή υπάρχει κάποια καθυστέρηση στην υλοποίηση του σχεδίου, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν πράγματι έχει ετοιμάσει σχέδιο και πότε προβλέπεται η υλοποίησή του.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 5 Οκτωβρίου 1989.

«Η κοινότητα Π. Κυβίδων αντιμετωπίζει πρόβλημα χώρου στο Δημοτικό Σχολείο και ζητά την επέκταση του σχολικού της κτιρίου με δυο περιπλέον αίθουσες.

Όπως μας καταγγέλλει η Χωριτική Αρχή, η κυβέρνηση ετοίμασε ήδη σχέδια για μια μόνο αίθουσα, η οποία όμως δεν θα καλύψει ικανοποιητικά τις ανάγκες των μαθητών.

Όπως μας δήλωσαν οι κάτοικοι, η κοινότητα αναπτύσσεται σταθερά και αργά ή γρήγορα η κυβέρνηση θα αναγκαστεί να προσθέσει και δεύτερη αίθουσα.

Αφού αργά ή γρήγορα, σύμφωνα με τις προβλέψεις των κατοίκων, θα χρειαστεί η δεύτερη αίθουσα και αφού θα αρχίσει η επέκταση του σχολικού κτιρίου σύμφωνα με τα υφιστάμενα σχέδια, γιατί να μην κτιστεί από τώρα, ώστε να αποφευχθούν στο εγγύς μέλλον διπλάσια έξοδα και ταλαιπωρίες των κατοίκων;

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 5 Οκτωβρίου 1989.

«Η κοινότητα Π. Κυβίδων για πολλά χρόνια ζητά, χωρίς αποτέλεσμα, τη δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης. Η Χωριτική Αρχή υπέδειξε επανειλημμένως συγκεκριμένο χώρο προς το σκοπό τούτο, χωρίς όμως να ληφθούν υπόψη οι εισηγήσεις της.

Επειδή το χωριό αναπτύσσεται σταθερά και επειδή τα 1,000 περίπου αιγοπρόβατα μέσα στο χωριό προκαλούν οχληρία, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν ετοίμασε τυχόν σχέδια ή μελέτες για τη δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης για τη μετακίνηση των ζώων έξω από την κατοικημένη περιοχή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 5 Οκτωβρίου 1989.

«Με την ανέγερση του νέου κτιρίου, στο οποίο στεγάστηκε το Κεντρικό Ταχυδρομείο Λεμεσού, μεταφέρθηκε στο ίδιο κτίριο και η Υπηρεσία Ταχυδρομικών Δεμάτων. Τούτη η διευθέτηση εξυπηρέτησε σε μεγάλο βαθμό το κοινό της Λεμεσού, επειδή στο νέο χώρο υπάρχει ικανοποιητικός χώρος στάθμευσης.

Βάσιμες πληροφορίες ότι η Υπηρεσία Ταχυδρομικών Δεμάτων θα μεταφερθεί στο παλιό κτίριο προκάλεσαν αναστάτωση στο κοινό της Λεμεσού. Τα παλιό κτίριο βρίσκεται έναντι του Δημοτικού Μεγάρου και γύρω από το χώρο του παλιού ταχυδρομείου βρίσκονται το Συνεργατικό Ταμιευτήριο, τράπεζες, κυβερνητικά γραφεία και εμπορικά καταστήματα. Στο χώρο αυτό υπάρχει μεγάλη συμφόρηση και παντελής έλλειψη χώρου στάθμευσης. Αν επαναφερθεί η Υπηρεσία Ταχυδρομικών Δεμάτων στο χώρο αυτό, το πρόβλημα θα οξυνθεί πολύ και οι ταλαιπωρίες του κοινού θα είναι αξεπέραστες.

Παρακαλώ το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν υπάρχει πρόθεση μετακίνησης της υπηρεσίας και τους λόγους που επέβαλαν τέτοια απόφαση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 5 Οκτωβρίου 1989.

«Λόγω των οδικών έργων στο δρόμο Λεμεσού-Πλατρών και της διαπλάτυνσης της γέφυρας Ζυγού, κρίθηκε αναγκαίο να κατασκευαστεί προσωρινή γέφυρα για να εξυπηρετεί τη συγκοινωνία.

Οδηγοί λεωφορείων και κοινοτικοί παράγοντες της περιοχής εκφράζουν φόβους ότι η πρόχειρη κατασκευή της προσωρινής γέφυρας θα θέσει σε κίνδυνο ζωές. Όπως τονίζουν, σε περίπτωση βροχών ο ποταμός, που συνήθως κατέρχεται ορμητικός με τεράστιες ποσότητες νερού μαζί με κορμούς δένδρων και πέτρες, υπάρχει κίνδυνος να παρασύρει την προσωρινή γέφυρα.

Νοουμένου ότι είναι χειμερινή περίοδος και ο κίνδυνος θεωρείται άμεσος, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να εξετάσει τους φόβους και τις ανησυχίες των κατοίκων της περιοχής και να ενημερώσει τη Βουλή για τα μέτρα που θα πάρει για να εξασφαλισθεί η ασφαλής χρήση της προσωρινής γέφυρας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1989.

«Πληροφορούμαι ότι η κυβέρνηση, παρά τις εξαγγελίες της, παραλείπει μέχρι σήμερα να καλύπτει τα κόμιστρα μεταφοράς των μαθητών από τους Κυβερνητικούς Συνοικισμούς Κόκκινες Λάρνακας, Τσιακκιλερό, Άγιοι Ανάργυροι προς το Γυμνάσιο Αραδίππου. Γι'αυτό ερωτάται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή:

(1) Προτίθεται και πότε να καλύψει την ως άνω δαπάνη για τη μεταφορά των εκτοπισθέντων μαθητών; Και

(2) Γιατί μέχρι σήμερα δεν πληρώθηκαν τα κόμιστρα της μεταφοράς των μαθητών των ως άνω συνοικισμών;»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1989.

«Κατά την τελευταία επίσκεψή μου στο Συνοικισμό Κιτίου, Γ' φάση, πληροφορήθηκα ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός νέων ζευγαριών που θέλουν να στεγαστούν κοντά στους γονείς τους που διαμένουν για χρόνια τώρα στον ως άνω συνοικισμό. Υπάρχουν, περαιτέρω, πρόσωπα τα οποία έχουν έγκριση από πολλά χρόνια, αλλά δυστυχώς δεν υπάρχουν διαθέσιμα οικόπεδα για να στεγαστούν.

Επειδή δεν θα πρέπει να είναι πολιτική της κυβερνήσεως ο εξαναγκασμός των ατόμων αυτών να μετοικήσουν μακριά από τους συγγενείς και το περιβάλλον τους γενόμενοι έτσι για δεύτερη φορά πρόσφυγες, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

(1) Προτίθεται να διανοίξει νέα οικόπεδα στο Συνοικισμό Κιτίου, Γ' φάση, για τις ανάγκες των νέων ζευγαριών και πότε;

(2) Γιατί μέχρι σήμερα δε λήφθηκε πρόνοια, αφού υπάρχουν ενδιαφερόμενοι αιτητές;»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 3 Οκτωβρίου 1989.

«Μας αναφέρθηκαν μεμονωμένες περιπτώσεις ατόμων -π.χ. Γιάννη Ηρακλέους, αρ. ταυτ. 196606, εκτοπισθέντος από τη Νεάπολη και τώρα σε αγροτεμάχια Γεωργιάδη, στις Κόκκινες Στροβόλου, ενώ άλλοι με παρόμοιες περιπτώσεις προσέφυγαν ήδη στα δικαστήρια- που εν αγνοία τους (όπως έντονα διατείνονται) η διεύθυνση της ΣΥΤΑ 'ενίσχυσε' (με πολύ μικρά ποσά, π.χ. £118 στην ονομαστικά μνημονευθείσα περίπτωση) το στεγαστικό τους πρόγραμμα, με την πιο πάνω 'δανειοδότηση'.

Με τον τρόπο όμως αυτό απώλεσαν το δικαίωμα της κρατικής βοήθειας, που εκχωρείται (σύμφωνα με πρόσφατη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου) σ' όσους αυτοστεγάστηκαν χωρίς κρατική έγκριση.

Έτσι, επανατονίζεται, με τη χωρίς την προηγούμενη ενημέρωσή τους ενέργεια αυτή από μέρους της διεύθυνσης της εργοδότριας εταιρείας (καλοπροαίρετης, κατά τα άλλα) ζημιώνονται αποφασιστικά και καίρια. Στην προκείμενη περίπτωση ο δειγματοληπτικά αναφερθείς Γιάννης Ηρακλέους ζημιώνεται σχεδόν £1,000, μιας και για την εποχή που έκτισε 'δικαιούται' £2,150 και με τη σημερινή επιδότηση από 50%, £1,075.

Πώς στοχοθετεί το αρμόδιο Υπουργείο να αντιμετωπίσει το όλο θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 4 Οκτωβρίου 1989.

«Μια μεγάλη μερίδα του κυπριακού ελληνισμού βρίσκεται σήμερα εγκατεστημένη στην Ελλάδα μετά τα γεγονότα της εισβολής. Μια άλλη μεγάλη μερίδα φοιτητών φοιτά σε διάφορα πανεπιστήμια της Ελλάδας. Πέρα από κάποια προγράμματα που μεταδίδονται από την Ε.Ρ.Τ. και έχουν σχέση με την Κύπρο δεν υπάρχει ικανοποιητική ενημέρωση των συμπατριωτών μας τόσο από τηλεοράσεως όσο και από ραδιοφώνου.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής τι σκέψεις κάμνει για τυχόν ραδιοφωνική σύνδεση της Κύπρου με την Ελλάδα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Κώστα Ερωτοκρίτου και ληφθείσα στις 5 Οκτωβρίου 1989.

«Ο δρόμος Λεμεσού-Πλατρών είναι ζωτικής σημασίας, τόσο για τα θέρετρά μας όσο και για την ύπαιθρο γενικότερα.

Επειδή παρατηρείται καθυστέρηση στην εκτέλεση των έργων για τη διαπλάτυνση του πιο πάνω δρόμου που δημιουργεί τεράστιες ταλαιπωρίες και προκαλεί ζημιές, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Υπάρχει πράγματι καθυστέρηση από τον εργολάβο στην εκτέλεση του έργου;

(β) Πότε προγραμματίζεται η αποπεράτωσή του;»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παναγιώτου και ληφθείσα στις 5 Οκτωβρίου 1989.

«Πρόσφατα έχουν διοριστεί Πρέσβεις και Αρχηγοί Αποστολών σε διάφορες χώρες.

Επειδή περιήλθαν σε γνώση μας ισχυρισμοί και παράπονα ότι οι εν λόγω διορισμοί έχουν γίνει κατά παράβαση της ιεραρχίας και αρχαιότητας και των κριτηρίων της ορθής αξιολόγησης, με συνέπεια τον κλονισμό της εμπιστοσύνης και αποδοτικότητας των εξωτερικών υπηρεσιών, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Ποιοι έχουν διοριστεί, από πότε και σε ποιες χώρες;
2. Πότε λήφθηκαν οι εν λόγω αποφάσεις, με κοινοποίηση όλων των σχετικών εγγράφων της ακολουθείσας διαδικασίας και των σχετικών πρακτικών των αποφάσεων με το αιτιολογικό τους.

3. Ποιοι υπάλληλοι, ενώ έχουν αρχαιότητα ή/και προηγούνται στην ιεραρχία δεν προτιμήθηκαν και για ποιους λόγους;
4. Ποιος ο ειδικός λόγος προτίμησης των διορισθέντων έναντι εκείνων που τυχόν προηγούνται στην ιεραρχία ή/και έχουν αρχαιότητα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 6 Οκτωβρίου 1989.

«Για χρόνια τώρα η αναπηρική τάξη ζητά την κρατική ανταπόκριση στο αίτημά της για σύσταση αυτοδύναμου μηχανισμού ή υπηρεσίας -σύμφωνα, άλλωστε, και με τις κατηγορηματικές προεκλογικές διακηρύξεις του Προέδρου της Δημοκρατίας- για: Συντονισμό και υλοποίηση αναπηρικών προβλημάτων και προγραμμάτων, παρακολούθηση για εφαρμογή και στην πράξη της εκάστοτε ψηφιζόμενης περί Αναπήρων νομοθεσίας, υλοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης κι απασχόλησης αναπήρων, υποβολή εισηγήσεων για ανάληψη συγκεκριμένων μέτρων για την απρόσκοπτη διακίνησή τους (με την κατάργηση των αρχιτεκτονικών εμποδίων και άλλων δυσχερειών), καταγραφή του αναπηρικού δυναμικού κ.τ.λ.

Εξάλλου η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας (σε συνεδρία της στις 21.11.88) και στη συνέχεια η ολομέλεια του Σώματος ομόφωνα υιοθέτησαν το αίτημα για την ανάγκη θεσμοθέτησης αυτόνομου κρατικού φορέα για θέματα αναπήρων.

Πού, επιτέλους, βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 6 Οκτωβρίου 1989.

«Χιλιάδες τόνοι της φετινής ψηλής σοδειάς κρεμμυδιών στα χωριά της επαρχίας Λευκωσίας Μένοικο, Αστρομερίτης, Περιστερώνα, Ακάκι, Παλιομέτοχο κ.ά. παραμένουν -λόγω και της ανεξέλεγκτης εισαγωγής- αδιάθετοι κι οι παραγωγοί βρίσκονται σε πραγματική απόγνωση.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς στοχοθετεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 7 Οκτωβρίου 1989.

«Στις 30 Δεκεμβρίου 1988 (και με τις ενδείξεις ΕΓ' 301) υπέβαλα την πιο κάτω Ερώτηση:

Η λαμπρή πρωτοβουλία του Ελληνικού Πνευματικού και Πολιτιστικού Κέντρου με τη μόνιμη έκθεση κυπριολογικού βιβλίου -που εγκαινιάστηκε ενώπιον πλήθους βιβλιόφιλων στις 29/12/88 από τον Πρέσβη της Ελλάδας κ. Φωτόπουλο στο εντυπωσιακό παραδοσιακό κτίριο, όπου άλλοτε στεγαζόταν η βιβλιοθήκη Φανερωμένης, στην καρδιά της εντός των τειχών Λευκωσίας, που εφάπτεται μ'ακριτικό φυλάκιο και σύγκειται από εκατοντάδες παλιών, σπάνιων, αλλά και σύγχρονων εκδόσεων- την ευρύχωρη αίθουσα τ'αναγνωστηρίου, με το δανειστικό τμήμα του Κέντρου και το προγραμματιζόμενο σύγχρονο σύστημα φωτοαντιγράφησης (σε τιμές κόστους) των σπάνιων εκδόσεων συνιστά πρωτοβουλία που έπρεπε από πολύ ήδη καιρό νάχε αναληφθεί από το κράτος.

Ενόψει της πολύ αξιόλογης αυτής προσπάθειας που και πάλι η ιδιωτική πρωτοβουλία -αντίς το κράτος, επανατονίζεται -επωμίζεται, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

1. Αν και σε ποιο βαθμό είναι ενήμερο για τη σχετική πρωτοβουλία, και
2. Αν και με ποιο τρόπο (και ποιο χρηματικό ύψος) θα συνδράμει την όλη πρωτοβουλία.'

Επειδή καμιά απάντηση δε δόθηκε (εδώ και δέκα τώρα μήνες), παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει συναφώς το Σώμα».

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Την αναδιαμόρφωση (μ'ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση) της εξόδου του χωριού προς τον Αγρό, μιας απόστασης κάπου 1,5 χιλιομέτρου, ζητούν οι κάτοικοι Παλαιχωρίου.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

« Οι κάτοικοι Παλαιχωρίου ζητούν:

i. Την κατασκευή γεφυριού στην τοποθεσία 'Γλιάστρες', που θα συμβάλει στην ένωση του Παλαιχωρίου Ορεινής με το Παλαιχώρι Μόρφου - έργο για το οποίο, πρόσθετα, υπάρχει κρατική υπόσχεση από τον Οκτώβρη του 1988 για εκτέλεσή του.

ii. Οι ίδιοι ζητούν την αναδιαμόρφωση της πλατείας στην είσοδο του χωριού και την αναδόμησή της με τα ίδια υλικά (πέτρα) που διαμορφώθηκε η πλατεία στο Απλίκι.

iii. Να ανυψωθεί (με πέτρα) το περιτοίχισμα στην ίδια περιοχή (παρά το 27ο μίλι), για ν'αποφεύγονται τ'αλλεπάλληλα αυτοκινητικά ατυχήματα, με κατάληξη -από την έλλειψη στοιχειώδους, έστω, προστατευτικού αντερείσματος- τον παρακείμενο γκρεμό. Μας αναφέρθηκαν, μάλιστα, δυο τέτοια αυτοκινητικά ατυχήματα (προχτές, 7.10.89, το ένα και πριν από ένα μήνα το άλλο) και μας επισημάνθηκε η χειροτέρευση της κατάστασης, λόγω ακριβώς της αναπόδραστης ολισθηρότητας το χειμώνα.

iv. Να πραγματοποιηθεί σύνδεση από το 27ο μίλι μέχρι την απέναντι (και υπό ραγδαία οικιστική ανάπτυξη χαρακτηριζόμενη) νέα περιοχή (γνωστή ως περιοχή 'Παπαλουκά'), γεγονός που θα οδηγήσει σε νέα οικιστική, δημογραφική ανάπτυξη την κοινότητα.

v. Να κατασκευαστεί τοίχος αντιστήριξης από το ζαχαροπλαστείο Λ. Ποταμού μέχρι και την οικία Χατζηστάθη, σύμφωνα, άλλωστε, και με τις περσινές επίσημες διαβεβαιώσεις.

vi. Να κατασκευαστεί κλειστός αγωγός (αυλάκι) απορροής των νερών της βροχής από το 27ο μίλι, που τώρα πλημμυρίζουν παρακείμενους δρόμους, ενώ το χειμώνα καθιστούν τους δρόμους -που πλημμυρίζουν- και αδιάβατους και, το σπουδαιότερο, σε ψηλό βαθμό ολισθηρούς.

vii. Να μελετηθεί η δυνατότητα χάραξης κίτρινης γραμμής μέσα στην κοινότητα, μιας κι ορισμένοι δρόμοι της αποκόπτονται από τις ανεξέλεγκτες σταθμεύσεις.

viii. Να διαπλατυνθεί το τμήμα του δρόμου Παλαιχωρίου - Αγρού, παρά τον ΑΠΟΠ, μήκους 100 περίπου μέτρων.

Πώς αντιμετωπίζονται τα εξειδικευμένα, μα ζωτικά για την ανέλιξη της κοινότητας αυτά θέματα από το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Να επισπευσθούν τα διορθωτικά (διαπλατύνσεις, ασφαλτοστρώσεις και άλλα) έργα στο δρόμο Λευκωσίας-Παλαιχωρίου μας ζήτησαν (με το με ημερομηνία 25.9.1989) υπόμνημά τους και την επακολουθήσασα χτες (8.10.89) στο γραφείο τους, στο Παλαιχώρι, σύσκεψη (στην οποία και παραβρεθήκαμε) οι Χωριτικές Αρχές (Ορεινής και Μόρφου) Παλαιχωρίου, δεδομένου πως τα έργα αυτά-ιδιαίτερα με το σημερινό παρακαμπτήριο μέσω Αρεδιού και Μαλούντας, που κι εμείς προσωπικά δοκιμάσαμε- επιφέρουν ταλαιπωρίες κι απώλεια χρόνου, ιδιαίτερα γι΄αυτούς που ταξιδεύουν με λεωφορείο.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Τη διαπλάτυνση ή/και επαναχάραξη -μεταξύ των δυο, η δεύτερη επιλογή προκριτέα, για σκοπούς αποφυγής αντεγκλήσεων με τους κατοίκους - του δρόμου Παλαιχωρίου-Ασκά (επιλεγόμενης, επανατονίζεται, της λύσης του ανασχεδιασμού, μ΄εκκίνηση από σημείο ψηλότερο του υφιστάμενου δρόμου) ζήτησαν (μέσω των οικείων χωριτικών αρχών) οι κάτοικοι Παλαιχωρίου.

Πώς προτίθεται να χειριστεί το όλο θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Στον παρακαμπτήριο δρόμο Λεμεσού-Πάφου (Ερήμης) και στη βόρεια περιφέρεια της Λεμεσού έχουν κατασκευαστεί και λειτουργούν τα τελευταία 2-3 χρόνια έξι μεγάλοι κυκλοφοριακοί κόμβοι (ROUND ABOUTS). Τούτοι είναι γνωστοί ως οι κυκλοφοριακοί κόμβοι της Γερμασόγειας, της Λινόπετρας, του Αγίου Αθανάση, της Αγίας Φύλας, των Πολεμιδιών και του Αγίου Ιωάννη.

Ανεξάρτητα από το γεγονός ότι βοηθήθηκε η αποσυμφόρηση της κυκλοφορίας, διαπιστώνεται ότι, είτε από κακό σχεδιασμό είτε από προχειρότητα στην κατασκευή είτε από έλλειψη ενημέρωσης και διαφώτισης προς τους οδηγούς, οι κυκλοφοριακοί τούτοι κόμβοι είναι καθημερινά πεδία συγκρούσεων οχημάτων και ύβρεων και διαξιφισμών οδηγών.

Είναι πλέον σεσημασμένες περιοχές τροχαίων ατυχημάτων και συνεχών κινδύνων στην οδήγηση. Δεν είναι υπερβολή να λεχθεί ότι οι περισσότεροι οδηγοί (σε ώρες τουλάχιστον αιχμής) 'τυχαία'και 'ευκαιριακά' περνούν από τους πιο πάνω κόμβους σώοι και αβλαβείς και τ΄αυτοκίνητά τους παραμένουν άθικτα.

Πέρα από τον κακό σχεδιασμό και την πλημμελή εκτέλεση, η σχετική σηματοδότηση και σήμανση δεν υποβοηθεί τους οδηγούς και επικρατεί πλήρης σύγχυση για το ποιος οδηγός έχει προτεραιότητα, πώς μπορεί να διακινείται παράλληλα σε λωρίδα κυκλοφορίας, αν μπορεί να 'μπαίνει' από αριστερά στον κόμβο κτλ.

Η σχολαστική και σωστή ενημέρωση και διαφώτιση των οδηγών και η σήμανση και συνεχής αστυνόμευση των κυκλοφοριακών κόμβων είναι ένα από τα άμεσα και επείγοντα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν.

Γι' αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) 'Εχουν διαπιστωθεί ευθύνες ή γίνεται οποιαδήποτε έρευνα για το λανθασμένο σχεδιασμό των 6 κυκλοφοριακών τούτων κόμβων που στοίχισαν στο δημόσιο εκατοντάδες χιλιάδες λίρες;

(β) Προγραμματίζεται και για πότε η εκτέλεση βελτιωτικών έργων στους πιο πάνω κυκλοφοριακούς κόμβους;

(γ) Πώς αντιμετωπίζονται τα προβλήματα ασφάλειας και λειτουργικότητας και γιατί δεν γίνεται η απαιτούμενη σήμανση και σηματοδότηση, αλλά και η διαφώτιση και ενημέρωση του κοινού;»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής:

1. Γιατί παραγνωρίστηκε το σοβαρό πρόβλημα του υδρευτικού δικτύου Τρούλλων, παρά την προτεραιότητα που του δόθηκε από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας και παρά το ότι συστήνεται για δεύτερο χρόνο με Α' προτεραιότητα;
2. Τι μέτρα λαμβάνονται για την προστασία της υγείας των κατοίκων από τις σκουριασμένες σωλήνες που έχουν κηρυχθεί ακατάλληλες από διετίας;»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Στο χωριό Φαρμακάς το γήπεδο είναι ημιτελές εδώ και έξι χρόνια.

'Οπως είναι γνωστό, το γήπεδο είναι απαραίτητο, ιδιαίτερα σε περιοχές όπως αυτές του Φαρμακά, για να μπορούν οι νέοι να περνούν χρήσιμα τον ελεύθερό τους χρόνο.

Ρωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει πότε έχει κατά νου να βοηθήσει οικονομικά την κοινότητα στην αποπεράτωση του έργου αυτού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Παρακαλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει πότε σκέφτεται και πώς να επιδιορθώσει την υδατοδεξαμενή που βρίσκεται στην περιοχή 'Λιμόχωρου' στο χωριό Φαρμακάς, η οποία από πολύ καιρό έχει διαρροή. Τώρα η υδατοδεξαμενή έχει σχεδόν καταστραφεί.

'Οπως ανέφεραν οι κάτοικοι, σε επίσκεψή μου στο χωριό, έχουν εγκριθεί λεφτά για την επιδιόρθωσή της εδώ και πολύ καιρό.

Γιατί υπάρχει αυτή η καθυστέρηση;»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Να επισπευσθεί η διαδικασία ανακατασκευής του δρόμου Παλαιχωρίου-Αγρού-Καρβουνά ζητούν οι κάτοικοι των επηρεαζόμενων κοινοτήτων και συγκεκριμένα (επικαλούμενοι και συναφείς κρατικές διαβεβαιώσεις) να ολοκληρωθούν τα σχέδια και να ζητηθούν (μέχρι το τέλος του Νιόμβρη, ως η επίσημη εξαγγελία και διαβεβαίωση) οι σχετικές προσφορές.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Οι κάτοικοι Παλαιχωρίου ζητούν:

i. Κατασκευή (με κρατική επιχορήγηση) γεφυριού στην τοποθεσία 'Αγκούλοι', που θα υποβοηθήσει αποφασιστικά τις δυο κοινότητες (Ορεινής και Μόρφου) του Παλαιχωρίου.

ii. Εγγραφή των νέων (πολλών χιλιομέτρων και ανέγγραφων) δρόμων, γιατί η συνέχιση της υφιστάμενης κατάστασης δημιουργεί προβλήματα, όπως σε περιπτώσεις ανέγερσης νέων οικιστικών μονάδων τον αυθαίρετο αποκλεισμό των ανέγγραφων αυτών δρόμων κ.τ.λ.

iii. Χωρομέτρηση των δημόσιων χώρων (της κοινότητας πάντα) για τους ίδιους (όπως πιο πάνω) λόγους, ορθολογιστική οικιστική ανάπτυξη και τερματισμό παράνομων επεμβασιών, με στόχο την οικειοποίησή τους.

Πώς αντιμετωπίζονται αρμόδια τα αιτήματα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Στο αποχετευτικό -που, λόγω και της πυκνής οικιστικής δόμησης, δημιουργεί πολλά προβλήματα και συνιστά το σοβαρότερο για την ώρα πρόβλημα που αντιμετωπίζει το Παλαιχώρι-σημειούται, κατά τους κατοίκους, καθυστέρηση, μιας και σύμφωνα με τις επίσημες διαβεβαιώσεις τα υφιστάμενα (τα εκπονηθέντα και έτοιμα) σχέδια διαλάμβαναν (και επέτρεπαν) έναρξη εκτέλεσης του έργου μέσα στο 1989, αν τηρούνταν τα εξαγγελθέντα χρονοδιαγράμματα.

Πότε -ρωτούν οι κάτοικοι- θα δημοσιοποιηθούν (για να κατακυρωθούν) τελικά οι προσφορές για το σοβαρό αυτό έργο, που καθημερινά επιμολύνει το φυσικό περιβάλλον της κοινότητας;»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Είναι γεγονός ότι στο δρόμο Αστρομερίτη-Καρβουνά υπάρχουν προστατευτικές λωρίδες, στο τμήμα πλησίον της συμβολής του δρόμου που οδηγεί στο χωριό 'Αγιος Θεόδωρος μέχρι τον Καρβουνά. Δεν είναι όμως το μοναδικό τμήμα του εν λόγω δρόμου που επηρεάζεται από προστατευτικές λωρίδες, ως διατείνονται οι κάτοικοι της περιοχής. Προστατευτικές λωρίδες υπάρχουν και στην αφετηρία του δρόμου Αστρομερίτη - Καρβουνά, στον παρακαμπτήριο Αστρομερίτη, σε τμήμα μήκους 1 1/2 μιλίου περίπου.

Η μη καθιέρωση προστατευτικών λωρίδων στο υπόλοιπο τμήμα του δρόμου (σε τμήμα μήκους 11 μιλίων από το συνολικό μήκος δρόμου 25 μιλίων) οφείλεται στο γεγονός ότι πρόκειται για περιοχή που δεν υπάρχει αξιόλογη οικιστική ανάπτυξη και αξιοποιείται μόνο γεωργικώς.

2. Σκοπός του θεσμού των απομονωτικών λωρίδων είναι η προστασία κύριων δρόμων για την ασφαλή κυκλοφορία και την παρεμπόδιση της αντικανονικής, από πολεοδομικής απόψεως, αναπτύξεως κοινοτήτων κατά μήκος αρτηριών (Ribbon Development).

Η απόφαση για προστασία του δρόμου Αστρομερίτη-Καρβουνά, με λεπτομερή καθορισμό της ακριβούς εκτάσεως των απομονωτικών λωρίδων, λήφθηκε από κλιμάκιο ανώτερων λειτουργών σε συνεδριάσεις στις 15, 16 και 19 Νοεμβρίου του 1974, όπου αντιπροσωπεύθηκαν το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, το Τμήμα Δημόσιων Έργων και το Γραφείο Επάρχου Λευκωσίας (αντίγραφο των σχετικών πρακτικών επισυνάπτεται).

3. Στις κοινότητες Ευρύχου, Τεμβριάς, Σινά Όρους, Γαλάτας, Κακοπετριάς και Σπηλιών υπάρχουν μεγάλα περιθώρια οικιστικής ανάπτυξης σε περιοχές που δεν επηρεάζονται από τις προστατευτικές λωρίδες κατά μήκος του δρόμου Αστρομερίτη-Καρβουνά, όσο και γεωργικής ανάπτυξης,διότι υπάρχει κατάλληλη γη που δεν αξιοποιείται εντατικά.

4. Σαν κατακλείδα το Υπουργείο τούτο πιστεύει ότι δεν υπάρχει κανένα νέο στοιχείο που να συνηγορεί στην κατάργηση του μέτρου των απομονωτικών λωρίδων κατά μήκος του εν λόγω δρόμου, αν ληφθεί υπόψη μάλιστα το γεγονός ότι η Πολιτεία έκρινε επιβεβλημένη την καθιέρωσή του και σε περίοδο έκρυθμης κατάστασης (Νοέμβριος 1974), όταν ήσαν ακόμα νωπά τα τραύματα από την τουρκική εισβολή. Απεναντίας ο θεσμός των απομονωτικών λωρίδων κατά μήκος αρτηριών επεκτείνεται.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η κατασκευή χωμάτινου πεζόδρομου κατά μήκος της οδού Χαλκάνορος στο Δάλι προγραμματίστηκε να γίνει σε δυο φάσεις. Κατά το 1988 κατασκευάστηκε η Α' φάση, από το Γυμνάσιο Δαλιού μέχρι τη Νήσου, έναντι δαπάνης £8,000.

2. Για τη συμπλήρωση του έργου (Β' φάση), από το Γυμνάσιο Δαλιού προς το Δάλι, εγκρίθηκαν μέσα στο 1989 και εκδόθηκαν ήδη στον Επαρχιακό Μηχανικό Λευκωσίας πιστώσεις ύψους £14,800 για εκτέλεση του έργου. Οι εργασίες άρχισαν πρόσφατα και αναμένεται να τελειώσουν τέλος του έτους.

3. Το θέμα της κατασκευής πεζοδρομίων κατά μήκος της οδού Αδώνιδος, μήκους 200 μέτρων περίπου, θα μελετηθεί σε σχέση με τη διαμόρφωση της συμβολής των οδών Γρ. Διγενή, Χαλκάνορος και Αδώνιδος και θα υποβληθεί ανάλογη πρόταση για τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Το έντομο Leaf Hopper ή, όπως συνήθως αποκαλείται, 'τζιτζικάκι' υπάρχει στην Κύπρο εδώ και αρκετά χρόνια και, συνεπώς, δεν μπορεί να θεωρηθεί νέος εχθρός για τα αμπέλια. Το γεγονός ότι παρατηρείται σε ψηλούς πληθυσμούς κατά τα τελευταία 3 - 4 χρόνια, ίσως να οφείλεται σε κάποιους παράγοντες, όπως είναι

για παράδειγμα τα εντατικά ψεκαστικά προγράμματα που έχουν επηρεάσει αρνητικά την υφιστάμενη βιολογική ισορροπία ή οι ευνοϊκές για την ανάπτυξη του εντόμου καιρικές συνθήκες. Σημειώνεται ότι η ένταση και έκταση του προβλήματος δε φαίνεται να είναι ομοιόμορφη σ'όλες τις αμπελουργικές περιοχές και ότι οι πληθυσμοί του εντόμου είναι ψηλότεροι στα επιτραπέζια αμπέλια παρά στα οινοποιήσιμα και γίνονται ακόμα πιο ψηλοί μετά τη συγκομιδή, όταν δηλαδή σταματούν οι ψεκασμοί. Τα αρμόδια για το θέμα αυτό Τμήματα του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, δηλαδή το Τμήμα Γεωργίας και το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, έχουν ενημερωθεί με επισκέψεις στα χωριά που παρατηρείται προσβολή και μελετούν επισταμένα το πρόβλημα, με στόχο να υποβάλουν εισηγήσεις για μια πιο αποτελεσματική αντιμετώπισή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σύμφωνα με τον Κανονισμό 6(1) των περί Γεωργικής Ασφαλίσεως Κανονισμών, η κήρυξη μιας περιοχής ως ανομβριόπληκτης γίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Γ.Α., ύστερα από την υποβολή σχετικής έκθεσης από πενταμελή Επιτροπή, η οποία προβλέπεται από τον πιο πάνω Κανονισμό. Συναφώς διευκρινίζεται ότι, για να κηρυχθεί μια περιοχή ως ανομβριόπληκτη, πρέπει το ποσοστό της ζημιάς να υπερβαίνει το 45%.

Στην περιοχή Περιστερώνας κηρύχθηκαν ανομβριόπληκτες δυο περιοχές. Η μια περιλαμβάνει 1,000 σκάλες σιτηρά και 100 σκάλες ξηρικά κτηνοτροφικά φυτά και βρίσκεται ανατολικά του κύριου δρόμου Στενής-Περιστερώνας-Λυσού. Η άλλη περιλαμβάνει 250 σκάλες σιτηρά και 50 σκάλες ξηρικά κτηνοτροφικά φυτά και βρίσκεται προς τα ανατολικά του αγροτικού δρόμου που αρχίζει από τη διασταύρωση με τον κύριο δρόμο Περιστερώνας.

Η μόνη περιοχή του χωριού που δεν κηρύχθηκε ανομβριόπληκτη έχει έκταση 250-300 σκάλες και περικλείεται από τον κύριο δρόμο Στενής-Περιστερώνας και το χωματόδρομο που βρίσκεται κάτω από το νεκροταφείο του χωριού. Η περιοχή αυτή, που εξετάστηκε επίσης από την αρμόδια Επιτροπή, δεν ήταν δυνατό να κηρυχθεί ανομβριόπληκτη, γιατί το ποσοστό της ζημιάς από την ανομβρία δεν υπερέβαινε το 45%.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η κοινότητα Περιστερώνας Πάφου υδροδοτείται μαζί με άλλα επτά χωριά από το σύμπλεγμα υδατοπρομήθειας 'Ξεροπηγή' και συμπληρώνει τις υδρευτικές της ανάγκες από υφιστάμενη γεώτρηση (διάτρηση αρ. 48/76).

Η παραπέρα ενίσχυση της υδατοπρομήθειας Περιστερώνας θα επιτευχθεί με την αξιοποίηση της γεώτρησης αρ. 93/78 με βάση το σχέδιο που ετοίμασε το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, το οποίο αποβλέπει στην ενίσχυση της υδατοπρομήθειας των οκτώ χωριών του συμπλέγματος 'Ξεροπηγή' και των χωριών Σύμου, Δρύμου και Δρινιά.

Το σχέδιο αυτό αναμένεται να στοιχίσει γύρω στις £171,400 και η εκτέλεσή του θα προωθηθεί μέσω των ετήσιων Προϋπολογισμών του κράτους αρχίζοντας από το 1990».

Απάντηση ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Από τη γενική εκτίμηση, που έγινε από τις αρμόδιες υπηρεσίες στις αμπελουργικές περιοχές που επηρεάστηκαν από τον καύσωνα, προέκυψε ότι το ποσοστό των ζημιών βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα.

Συναφώς διευκρινίζεται ότι, με βάση την ισχύουσα πολιτική, για την αντιμετώπιση των ζημιών από θεομηνίες που δεν καλύπτονται από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, παρέχεται οικονομική βοήθεια στους επηρεαζόμενους παραγωγούς με τη μορφή χαμηλότοκης δανειοδότησης, μόνο στις περιπτώσεις που το ποσοστό της ζημιάς υπερβαίνει το 50%.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω δεδομένα, δεν είναι δυνατό να παραχωρηθεί οικονομική βοήθεια για τις περιπτώσεις που αναφέρει στην Ερώτησή του το αξιότιμο Μέλος της Βουλής.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Το Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Αρακαπά-Εφταγώνιας λειτουργεί κανονικά από την πρώτη μέρα της φετινής σχολικής χρονιάς στο σύγχρονο και πλήρως εξοπλισμένο κτίριό του.

Ο δρόμος προσπέλασης προς το σχολείο έχει διανοιχθεί και απομένει μόνο η ασφαλτόστρωσή του η οποία,όπως αναμένεται,θα προωθηθεί σύντομα. Τα δρομολογημένα σχολικά λεωφορεία μεταφέρουν τους μαθητές στο σχολείο χωρίς κανένα πρόβλημα και έχει από τις πρώτες μέρες συνδεθεί το σχολείο με το τηλεφωνικό δίκτυο και το δίκτυο ηλεκτρισμού.

Με τα πιο πάνω δεδομένα το Υπουργείο Παιδείας πιστεύει πως το σχολείο θα εξυπηρετήσει απόλυτα την περιοχή στον εκπαιδευτικό τομέα προσφέροντας στους τροφίμους του ψηλό επίπεδο μόρφωσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο ότι έχει ήδη εγκαταστήσει το τηλέφωνο στο εν λόγω Δημοτικό Σχολείο.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Σεπτεμβρίου 1989 του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το θέμα της λειτουργίας διάφορων κυβερνητικών υπηρεσιών στην περιοχή της παλιάς Λευκωσίας μελετήθηκε κι προηγούμενα, μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για αναζωογόνηση της εντός των τειχών Λευκωσίας και ειδικότερα των περιοχών που συνορεύουν με τη νεκρή ζώνη.

Για να μεταστεγασθεί ένας κλάδος ενός τμήματος, θα πρέπει ο κλάδος αυτός να μπορεί να ενεργεί ως ανεξάρτητη μονάδα και να μην επηρεάζεται η όλη λειτουργία του λόγω της απομάκρυνσής του από τη Διοίκηση της αρμόδιας προϊστάμενης αρχής. Πρόσθετα θα πρέπει να εξυπηρετείται το κοινό, να υπάρχει εύκολη επικοινωνία με τη Διοίκηση του τμήματος και να υπάρχουν οι κατάλληλες στεγαστικές συνθήκες με λογικό ενοίκιο.

Προς τον παρόν το Υπουργείο Οικονομικών δε μελετά τη μεταστέγαση οποιουδήποτε τμήματός του.

Η πρόταση λαμβάνεται υπό σημείωση και μόλις υπάρξουν οι κατάλληλες συνθήκες θα μελετηθεί σοβαρά μεταστέγαση υπηρεσιών τμημάτων μας στην παλιά Λευκωσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Επιθυμώ να σας πληροφορήσω πως το υπό αναφορά κτίριο κατασκευάστηκε στις αρχές του 20ού αιώνα και δεν παρουσιάζει ενδιαφέρον από αρχαιολογικής άποψης. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων διατηρεί επίσης τις αμφιβολίες του κατά πόσο τα παρακείμενα στο πιο πάνω κτίριο υποστατικά ανάγονται στην εποχή της Φραγκοκρατίας ή ότι εκεί βρισκόταν το Μεσαιωνικό Νομισματοκοπείο.

Σας αναφέρω συμπληρωματικά πως, εξ όσων πληροφορούμαι, η αξιοποίηση του υπό αναφορά κτιρίου έχει αναληφθεί από το Δήμο Λευκωσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ιατρική περίθαλψη των κατοίκων της Μαραθάσας σας πληροφορώ ότι δεν δικαιολογείται αναβάθμιση των αγροτικών υγειονομικών κέντρων Πεδουλά και Ευρύχου για τους πιο κάτω λόγους:

(α) Οι περιπτώσεις που πραγματικά αποκόπτονται οι κάτοικοι της Μαραθάσας από χιόνια είναι ελάχιστες,αν όχι ανύπαρκτες.

(β) Μετά από επανειλημμένες επισκοπήσεις διαπιστώθηκε ότι ο φόρτος εργασίας αυτών των δυο κέντρων είναι πολύ μειωμένος.

2. Πρόσθετα, ο γιατρός του Πεδουλά, ο οποίος επισκέπτεται τον Κάμπο και τη γύρω περιοχή, θα ασχολείται μόνο με τον Πεδουλά μετά από το διορισμό γιατρού στον Κάμπο.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε τώρα το Κεφάλαιο Δ στο οποίο έχει διαβαστεί ήδη η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989).

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει Συμπληρωματική Έκθεση την οποία παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι δε διαβάστηκε ούτε η Έκθεση και η εισήγησή μου είναι το Κεφάλαιο Δ -αν συμφωνούν και οι άλλες πλευρές - ένεκα των σοβαρών θεμάτων που οπωσδήποτε πρέπει να συζητηθούν για αρκετή ώρα, να αναβληθεί για την επόμενη συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Συμφωνεί και η δική μας πλευρά με την εισήγηση του κ. Γαλανού για αναβολή για την προσεχή βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, κύριοι, τότε το Κεφάλαιο Δ αναβάλλεται για την ερχόμενη βδομάδα και τα θέματα, όπως βρίσκονται στο Κεφάλαιο Δ σήμερα, θα συμπεριληφθούν στην ημερήσια διάταξη της προσεχούς Πέμπτης.

Έχουμε φτάσει λοιπόν στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 26 Οκτωβρίου 1989, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

(1) Ο περί Ελευθέρων Λιμενικών Περιοχών Νόμος του 1989.

(2) Ο περί του Πρωτοκόλλου της Πόλης της Γουατεμάλας και των Τεσσάρων Πρωτοκόλλων του Μοντρεάλ (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(3) Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμος του 1989.

(4) Ο περί της υπό των Εργοδοτών Υποχρεωτικής Ασφαλίσεως Ατυχημάτων Νόμος του 1986. (Πρόταση νόμου).

(5) Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(6) Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(7) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

(8) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1989.

(10) Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου Νόμος του 1989.

(11) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1989.

(12) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 46) του 1989.

(13) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 47) του 1989.

(14) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1989.

(15) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 5) του 1989.

(16) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 6) του 1989.

(17) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 7) του 1989.

(18) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(19) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1989.

(20) Οι περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

(21) Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

(22) Οι περί Αεροπορικών Μεταφορών ('Αδειες Αεροπορικών Υπηρεσιών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

(23) Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1989.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β:Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ:Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

(1) Εκθέσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989)

(2) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πρόχειρο φράγμα 'Λούματα των Αετών' στον Αμίαντο και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν τους κατοίκους της περιοχής καθώς και η αξιοποίησή του για αρδευτικούς σκοπούς».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ). (13.4.1989).

(3) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων. 2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου). (23.6.88).

(4) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη). (13.4.1989).

(5) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για τα θέματα που αναφέρονται ως:

(α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοή-

θειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοφίδη). (21.5.1987).

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρου, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (28.5.1987).

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη). (25.6.1987).

(δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης

αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων).

(8.10.1987).

(6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ανδρέα Γεωργίου). (24.3.1988)

(7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων.

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ). (16.3.1989).

(8) Κοινή Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως:

1. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία). (3.11.1988). Και

2. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (3.11.1988).

(9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της κυβέρνησης όσον αφορά το ψήφισμα της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. μέσα στο 1989».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (5.10.89).

(10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Μ. Χριστοφίδη, Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτα και Τ. Χατζηδημητρίου). (5.10.89).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 7.30 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

(1) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

(2) Αγορεύσεις και παρατηρήσεις Βουλευτών [Ρ. Κατσελλή, Α. Ζιαρτίδης, Α. Μαθηκολώνης, Π. Στυλιανού, Ε. Ευσταθίου, Ι. Κατσουνωτός, Α. Γαλανός, Σ. Χατζηγιάννης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς)] πάνω στα σχέδια νόμου 1. «Ο περί Ίσης Αμοιβής Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμος του 1989» και 2. «Ο περί της Ισομισθίας Ανδρών και Γυναικών Νόμος του 1985» και ψήφιση αυτών σε Νόμο.

(3) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

(4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

(5) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Καθορισμός και Έλεγχος Οίνων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989» και έγκριση αυτών.

(6) Έκθεση για τον Κανονισμό «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Δέκατη Έβδομη Σειρά) Κανονισμός του 1989» και έγκριση αυτού.

(7) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί Αρδευτικών Τμημάτων (Χωρία) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και 2. «Ο περί Αρδευτικών Συνδέσμων (Ιδιωτικόν Ύδωρ) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτών σε Νόμους.

(8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Γαλανός, Μ. Παπαπέτρου, Γ. Ομήρου, Α. Παναγιώτου, Ν. Αναστασιάδης, Γ. Χαραλαμπίδης, Μ. Χριστοφίδης, Π. Στυλιανού, Ε. Ευσταθίου, Ζ. Τουλούρας) και ψήφιση αυτού σε Νόμο ως «Ο περί Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1989».

(9) Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή στις 5 και 12 Οκτωβρίου 1989 έγγραφα των Υπουργών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Παιδείας και Συγκοινωνιών και Έργων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985) και έγκριση αυτών.

(10) Ερωτήσεις Βουλευτών (Προβλήματα του Νοσοκομείου Κυπερούντας — Η έντονη διαμάχη μεταξύ του προσωπικού και του Διοικητικού Συμβουλίου της ΣΕΔΙΓΕΠ — Η μη εφαρμογή από την Εκτελεστική Εξουσία αποφάσεων του Ανώτατου Δικαστηρίου — Το σύστημα παραγωγής ζεστού νερού του Νοσοκομείου Λάρνακας — Ελλιπείς προδιαγραφές των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή κρηπιδότοιχου στο λιμάνι της Πάφου — Η ανάγκη βελτίωσης των δρόμων που συνδέουν τις Πάνω Αρόδες και τη Δρούσια με το δρόμο Κάθηκα-Πόλης Χρυσοχούς — Προβλήματα λόγω της αυξημένης κυκλοφορίας στο δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας — Το θέμα της λειτουργίας Επαρχιακού Τμήματος Οδικών Μεταφορών στην Πάφο — Το θέμα της εκμίσθωσης κρατικής γης για γεωργικούς σκοπούς στους κατοίκους του Μαθιάτη — Η ανάγκη αξιοποίησης της περιοχής νότια του δρόμου Ερήμης-Πλατρών στις Πάνω Κυβίδες — Το θέμα της ενίσχυσης της υδατοπρομήθειας του χωριού Σουνίου Ζανατζιάς από την πηγή «Κεφαλόβρυσος» — Αίτημα για επέκταση του Δημοτικού Σχολείου στις Π. Κυβίδες —

Αίτημα των Π. Κυβίδων για δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης — Η πρόθεση μετακίνησης της Υπηρεσίας Ταχυδρομικών Δεμάτων Λεμεσού — Θέμα μη ασφάλειας της προσωρινής γέφυρας στο δρόμο Λεμεσού-Πλατρών — Η καταβολή από την κυβέρνηση των κομίστρων μεταφοράς των μαθητών των συνοικισμών Κόκκινες, Τσακκιλερό και 'Αγιοι Ανάργυροι —Αίτημα για διαχωρισμό νέων οικοπέδων στο Συνοικισμό Κιτίου —Η ενίσχυση του στεγαστικού προγράμματος υπαλλήλων της ΣΥΤΑ από την Αρχή και η συνεπακόλουθη απώλεια του δικαιώματός τους για κρατική βοήθεια — Η ανάγκη ραδιοφωνικής σύνδεσης της Κύπρου με την Ελλάδα — Η διαπλάτυνση του δρόμου Λεμεσού-Πλατρών — Οι πρόσφατοι διορισμοί Πρέσβεων και Αρχηγών Αποστολών σε διάφορες χώρες — Η ανάγκη θεσμοθέτησης αυτόνομου κρατικού φορέα για θέματα αναπήρων — Το πρόβλημα διάθεσης των κρεμμυδιών — Η μόνιμη έκθεση κυπριολογικού βιβλίου στην εντός των τειχών Λευκωσία — Αιτήματα της κοινότητας Παλαιχωρίου — Αίτημα για επίσπευση των διορθωτικών έργων στο δρόμο Λευκωσίας-Παλαιχωρίου — Η ανάγκη ανασχεδιασμού ή διαπλάτυνσης του δρόμου Παλαιχωρίου-Ασκά —Προβλήματα από τον κακό σχεδιασμό και την έλλειψη σηματοδότησης στους έξι κυκλοφοριακούς κόμβους του παρακαμπτήριου δρόμου Λεμεσού-Πάφου — Το σοβαρό πρόβλημα του υδρευτικού δικτύου Τρούλλων — Αίτημα για κυβερνητική επιχορήγηση της κοινότητας Φαρμακά για αποπεράτωση του γηπέδου της — Η ανάγκη επιδιόρθωσης της υδατοδεξαμενής στην περιοχή «Λιμόχωρου» στο Φαρμακά — Αίτημα για επίσπευση της διαδικασίας ανακατασκευής του δρόμου Παλαιχωρίου-Αγρού-Καρβουνά — Αιτήματα της κοινότητας Παλαιχωρίου — Το αποχετευτικό πρόβλημα της κοινότητας Παλαιχωρίου).

(11) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Αίτημα για κατάργηση της απαγορευτικής λωρίδας στο δρόμο Ευρύχου—Καρβουνά — Η κατασκευή πεζοδρομίων στις οδούς Χαλκάνορος και Αδώνιδος στο Δάλι — Η επικίνδυνη αύξηση του αριθμού του εντόμου Leaf Hopper — Αίτημα για παροχή αποζημιώσεων σε ανομβριόπληχτους γεωργούς Περιστερώνας Πάφου — Οξύ πρόβλημα πόσιμου νερού στην Περιστερώνα Πάφου — Αίτημα για παροχή αποζημιώσεων σε πληγέντες από τον καύσωνα αμπελουργούς της Πάφου — Προβλήματα στη λειτουργία του Περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου «Ιαματικής» — Αίτημα για λειτουργία κρατικών γραφείων στην παλιά Λευκωσία — Αίτημα για λειτουργία του παλιού κτιρίου της Ηλεκτρικής στην παλιά Λευκωσία — Αίτημα των κατοίκων Μαραθάσας για αναβάθμιση του υγειονομικού κέντρου Πεδουλά ή αυτού της Ευρύχου).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 26ης Οκτωβρίου 1989

(Ώρα έναρξης: 4.13 μ.μ.)

(Αρ. 4)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΒΑΣΟΣ ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον αξιότιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Α, Νομοθετική Εργασία.

Το πρώτο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί του Πρωτοκόλλου της Πόλης της Γουατεμάλας και των Τεσσάρων Πρωτοκόλλων του Μοντρεάλ (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ ΤΟΥ ΜΟΝΤΡΕΑΛ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Νεόφυτος Ηλία

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των Κυπριακών Αερογραμμών Λτδ, οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση του Πρωτοκόλλου της Πόλης της Γουατεμάλας της 8ης Μαρτίου 1971 και των τεσσάρων Πρωτοκόλλων του Μοντρεάλ της 25ης Σεπτεμβρίου 1975, στα οποία η Κυπριακή Δημοκρατία έχει προσχωρήσει σύμφωνα με την υπ' αριθμό 29.700 και ημερομηνία 4 Φεβρουαρίου 1988 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό αναφορά νομοσχεδίου απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση όλων των πιο πάνω Πρωτοκόλλων.

Με το Πρωτόκολλο της Πόλης της Γουατεμάλας του 1971, καθώς και με τα Τέσσερα Πρωτόκολλα του Μοντρεάλ του 1975, τροποποιείται η Σύμβαση της Βαρσοβίας της 12ης Οκτωβρίου 1929 που αφορά την ενοποίηση ορισμένων Κανόνων σχετικά με τη Διεθνή Αεροπορική Μεταφορά και ειδικότερα την ευθύνη και τα όρια ευθύνης των μεταφορέων για την καταβολή αποζημιώσεων σε περίπτωση θανάτου ή σημαντικής βλάβης ή καθυστέρησης επιβάτη ή καταστροφής ή απώλειας ή βλάβης ή καθυστέρησης αποσκευών και φορτίου, καθώς και των εγγράφων που απαιτούνται για την αεροπορική μεταφορά επιβατών, αποσκευών, φορτίων κτλ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, υιοθετώντας πλήρως τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω Πρωτοκόλλου της Πόλης της Γουατεμάλας και των τεσσάρων Πρωτοκόλλων του Μοντρεάλ και λαμβάνοντας υπόψη τη σύμφωνη πάνω σ' αυτά γνώμη των Κυπριακών Αερογραμμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωση των υπό αναφορά Πρωτοκόλλων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση Πρωτοκόλλων. Πίνακας. Μέρος Ι. Μέρος ΙΙ. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3, καθώς και ο Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ, εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 και ο Πίνακας, Μέρος Ι και Μέρος ΙΙ, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Πρωτοκόλλου της Πόλης της Γουατεμάλας και των Τεσσάρων Πρωτοκόλλων του Μοντρεάλ (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα της σημερινής ημερήσιας διάταξης που είναι «Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης
Αντώνιος Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1989.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του νόμου για την πολιτική δικονομία με την αύξηση της αρχικής περιόδου ισχύος της εγγραφής δικαστικής απόφασης στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο από δύο σε έξι χρόνια και της περιόδου ανανέωσης από ένα σε δύο χρόνια.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τον περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμο, η εγγραφή δικαστικής απόφασης στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο επιφέρει επιβάρυνση της ακίνητης ιδιοκτησίας του οφειλέτη με την πληρωμή του χρέους που οφείλεται δυνάμει της δικαστικής απόφασης. Η εγγραφή της απόφασης ισχύει για αρχική περίοδο δύο ετών και μπορεί να παρατείνεται από καιρό σε καιρό για περίοδο μέχρι ένα έτος.

Επειδή τόσο η αρχική περίοδος ισχύος όσο και η περίοδος ανανέωσής της, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί ενώπιον της Επιτροπής, έχουν αποδειχθεί στην πράξη μικρές με συνέπεια την υποβολή μεγάλου αριθμού αιτήσεων για ανανέωση των εγγραφών, η προτεινόμενη τροποποίηση θεωρείται επιβεβλημένη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 55 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 56 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το τρίτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

Επειδή ο Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών απουσιάζει, παρακαλώ οποιοδήποτε μέλος της Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης

Αντώνιος Ανδρέου

Ανδρέας Παναγιώτου

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Πέτας

Μιχάλης Παπαπέτρου

Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και ο Διευθυντής των Φυλακών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η νομοθετική ρύθμιση της μεταφοράς από την αστυνομία καταδίκων και υποδίκων από τις Κεντρικές Φυλακές στα δικαστήρια.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους πιο πάνω εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η προτεινόμενη τροποποίηση θεωρείται αναγκαία, ώστε να ρυθμιστεί και νομοθετικά η πρακτική που ακολουθείται μέχρι σήμερα για τη μεταφορά καταδίκων και υποδίκων στα δικαστήρια κάτω από τη φρούρηση της αστυνομίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί, ως θέμα αρχής, με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως επαναδιατυπωθεί για σκοπούς καλύτερης απόδοσης των προθέσεων του συντάκτη του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 53 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων για το 1989, έτσι που να καταστεί δυνατή η

επιστροφή του δανείου ύψους £350,000, το οποίο το Ταμείο των Δανειστικών Επιτρόπων έχει συνάψει από το ταμείο προνοίας των τακτικών κυβερνητικών εργατών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμου του 1989, Νόμος του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Τροποποίηση του Κεφαλαίου/'Αρθρου 14.01 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

Τροποποίηση του Κεφαλαίου 11.05 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμου του 1989, Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού χρημάτων ύψους £20,000 και η διάθεσή του για την παροχή συμπληρωματικών αποζημιώσεων σε ηθοποιούς των οποίων οι συμβάσεις δεν ανανεώθηκαν μετά τη λήξη τους στις 30.9.88 καθώς και για την παροχή αποζημιώσεων σε ηθοποιούς των οποίων οι συμβάσεις ενδεχόμενα να μην ανανεωθούν μετά τη λήξη τους στις 30.9.89.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρον 1.

'Εγκρισις πληρωμής εκ του Ταμείου του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού £20,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1989. 'Αρθρον 2.

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. 'Αρθρον 3.

Λειτουργοί ενασκούντες έλεγχον επί των κονδυλίων. Συμπλήρωμα. 'Αρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 με τον Πρώτο Πίνακα και 4 με το Συμπλήρωμα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 και ο Πρώτος Πίνακας και το άρθρο 4 με το Συμπλήρωμα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου Νόμος του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού χρημάτων ύψους £7,048,725 και η διάθεσή του ως ακολούθως:-

(α)	Βελτίωση του σταθμού Δεκέλειας	70,000
(β)	Επέκταση «νέου» σταθμού Δεκέλειας Φάση 2 - Μονάδα 3 και 4	2,088,000
(γ)	Επέκταση «νέου» σταθμού Δεκέλειας Φάση 3 - Μονάδα 5	2,781,725
(δ)	Βελτίωση του σταθμού Μονής	34,000
(ε)	Εγκατάσταση Αεριοστροβίλων 1 και 2 στο σταθμό Μονής	2,075,000
	Σύνολο:	£7,048,725

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού £7,048,725 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3, συμπεριλαμβανομένου και του Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 με τον Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 42) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £39,000 και η διάθεσή του για την πληρωμή υπερωριών σε υπαλλήλους που εργάστηκαν για την οργάνωση στην Κύπρο της Διάσκεψης των Υπουργών Εξωτερικών των Αδέσμευτων Χωρών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 33) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £39,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3, συμπεριλαμβανομένου και του Πρώτου Πίνακα, καθώς και το άρθρο 4, συμπεριλαμβανομένου και του Δεύτερου Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα από 1 μέχρι 4, συμπεριλαμβανομένων και των δύο Πινάκων, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 33) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 46) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 46) ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £3,014,817 και η διάθεσή του για την κάλυψη αριθμού κονδυλίων κάτω από διάφορα κεφάλαια και άρθρα του Τακτικού Προϋπολογισμού που κρίθηκαν ανεπαρκή στη διάρκεια του τρέχοντος χρόνου. Το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης θα διατεθεί για επιστροφές φόρου εισοδήματος σε δικαιούχα πρόσωπα (£2.5 εκ.), και για τις ανάγκες του Τυπογραφείου σε χάρτη και άλλη γραφική ύλη (£90,000), και για τη λογιστική τακτοποίηση του δανείου για το αποχετευτικό σχέδιο Λευκωσίας (£362,169).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε τα επιμέρους κονδύλια του υπό συζήτηση συμπληρωματικού προϋπολογισμού, αποφάσισε να αποδεχθεί την έγκρισή τους, εκτός από τα κονδύλια για το Τυπογραφείο συνολικού ύψους £90,000 τα οποία και θα επανεξετάσει, όταν κατατεθούν τα συμπληρωματικά στοιχεία που ζητήθηκαν από τους αρμοδίους. Με βάση τη θέση της αυτή η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με τη μείωση της αρχικά ζητούμενης σ' αυτό συμπληρωματικής πίστωσης από £3,014,817 σε £2,924,817 και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού επίσης τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 34) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £2,924,817 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3, συμπεριλαμβανομένου και του Πίνακα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3, συμπεριλαμβανομένου και του Πίνακα, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 34) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 47) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 47) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £160,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των αυξημένων υποχρεώσεων του Υπουργείου Παιδείας για μεταφορικά μαθητών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 35) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε.

Τη Δευτέρα το βράδυ έτυχε να βρεθούμε στην Κυπερούντα και, μεταξύ άλλων, πρόσφυγες γονείς που έχουν παιδιά που φοιτούν στο Γυμνάσιο της Σολέας έκαμαν παράπονο ότι η κυβέρνηση απέκοψε τα κόμιστρα των προσφύγων μαθητών. Βεβαίως υπάρχει πρόβλημα μεταξύ Αγρού - Κυπερούντας, όπως γνωρίζουμε, αλλά ανεξαρτήτως τούτου φρόνιμο θα ήταν αν η κυβέρνηση κατέβαλλε τα κόμιστρα των προσφύγων μαθητών, μέχρις ότου αποφανθεί το δικαστήριο τι θα γίνει με τους μαθητές του Αγρού -Κυπερούντας. Και θα ήθελα το μήνυμα αυτό να πάει στην κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει δίκαιο ο κ. συνάδελφος και δεν πρέπει η κυβέρνηση, αν υπάρχει κάπου μια διαφορά, πολύ πρόχειρα και αυθαίρετα να αποκόπτει κόμιστρα, ιδιαίτερα προσφύγων μαθητών. Δυστυχώς δεν είναι η πρώτη φορά που παρατηρούνται τέτοια φαινόμενα και μας λυπεί ιδιαίτερα, γιατί παρατηρείται ότι ο Υπουργός Παιδείας ενεργεί με τρόπο που δε συνάδει με το δημοκρατικό τρόπο με τον οποίο κάποιος θα ανέμενε να συμπεριφέρεται ο Υπουργός Παιδείας αυτού του τόπου.

Γι' αυτό το λόγο εμείς επιφυλασσόμαστε στους προϋπολογισμούς να δώσουμε κάποια μηνύματα ιδιαίτερα που θα απευθύνονται κυρίως προς το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είστε ο μόνος που δεν μπορείτε από τη θέση σας, όπως και εγώ.

(Γέλια)

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Με την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε, ήθελα να προσθέσω και εγώ σ' αυτά που έχει αναφέρει ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, ότι πράγματι πρέπει η κυβέρνηση να δει το θέμα με πιο μεγάλη υπευθυνότητα, διότι υπάρχουν χωριά τα οποία είναι πάρα πολύ αδικημένα και υπάρχουν μαθητές που αντιμετωπίζουν τεράστιο πρόβλημα. Και θέλω να αναφέρω μια πολύ τρανταχτή περίπτωση, την περίπτωση της Αλαμινού στη Λάρνακα, όπου υπάρχουν γονείς που έχουν δύο και τρία παιδιά στο σχολείο και υποχρεώνονται να πληρώνουν £1 και £1.50 σεντ την ημέρα, για να στέλνουν τα παιδιά τους στο σχολείο.

Έχει ήδη γίνει μια διαμαρτυρία, αλλά με τη σημερινή ευκαιρία που ψηφίζονται αυτοί οι προϋπολογισμοί πρέπει να δοθεί ένα μήνυμα στην κυβέρνηση, ότι δηλ. πρέπει να δει το θέμα με πιο πολλή υπευθυνότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα διαβιβάσω, εκ μέρους της Βουλής, το αίτημα ότι πρέπει να καταβληθούν αυτά τα κόμιστρα, μέχρις ότου λυθεί το θέμα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ίσως θα έπρεπε η Επιτροπή Παιδείας, ένεκα της σοβαρότητας του προβλήματος, να καλέσει αμέσως το Υπουργείο Παιδείας, για να ζητήσει την κατάργηση αυτών των κομίστρων και να συζητήσει το θέμα με το Υπουργείο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε νομίζω. εφόσον θα γίνει διάβημα εκ μέρους του συνόλου της Βουλής από τον Πρόεδρο, νομίζω ότι το θέμα λύεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £160,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 35) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 13) ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £829,620 και η διάθεσή του για κατανομή σε διάφορα κεφάλαια και άρθρα του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως που κρίθηκαν ανεπαρκή στη διάρκεια του τρέχοντος χρόνου. Το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης θα διατεθεί για τη συνέχιση των εργασιών στο δρόμο Λευκωσίας -Λεμεσού (£307,000), για την αγορά εξοπλισμού για τους αερολιμένες (£248,000), για το σχέδιο αναδασμού (£87,130) και για συνεισφορά στις δαπάνες ξένης τεχνικής βοήθειας στον τομέα της υγείας (£61,660).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως πρόκειται για ομόφωνη Έκθεση την οποία θα ψηφίσουμε. Όμως θα ήθελα να κάμω μια παρατήρηση. Είναι περίεργο που η κυβέρνηση δε συνδύασε και αυτά τα κονδύλια με το γνωστό εκβιασμό ότι, αν δεν περάσουμε τα φορολογικά μέτρα τα οποία εισηγείται το Υπουργείο Οικονομικών, δε θα γίνουν αναπτυξιακά έργα, διότι μιλούμε για διάφορα κονδύλια στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως.

Φαντάζομαι δεν τα συνδύασε, διότι πολλά απ' αυτά ήδη θα τα έχει δαπανήσει. Όμως με την ευκαιρία του θέματος αυτού, αφού μιλούμε για αναπτυξιακά έργα, πιστεύω ότι ως Βουλή δεν πρέπει να μείνουμε αδιάφοροι σ' αυτό το πράγμα, που για μας πιστεύω ότι είναι πρωτοφανές. Αυτή η πρωτοφανής προσπάθεια επινοήθηκε από την κυβέρνηση, για να συνδέσει τα αναπτυξιακά έργα με ένα είδος εκβιασμού προς τη Βουλή, ότι δηλ. πρέπει να ψηφίσουμε το φορολογικό της πρόγραμμα.

Ελπίζω ότι όλη η Βουλή, πέραν οποιωνδήποτε κομματικών σκοπιμοτήτων και θέσεων, θα δώσει τη δέουσα απάντηση σ' αυτή την, επαναλαμβάνω, απαράδεκτη από κάθε πλευρά προσπάθεια της κυβέρνησης, σ' αυτή την απαράδεκτη τακτική, εγώ θα έλεγα σ' αυτά τα νέα ήθη που εισάγονται, όσον αφορά την οικονομική πολιτική και τους προϋπολογισμούς της κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Αν μπορούμε να συζητούμε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Αυτό θα έθιγα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Διότι είναι πράγματι μέγα θέμα ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άφησα τον κ. συνάδελφο να συμπληρώσει, αλλά αυτό θα συζητηθεί κατά τη διάρκεια των προϋπολογισμών, διότι εκεί θα έχει κάθε πλευρά την ευκαιρία να μιλήσει. Όμως, επειδή έδωσα, έστω και χωρίς ακόμα να προλάβω να διακόψω, σ' ένα συνάδελφο το δικαίωμα να μιλήσει, δεν μπορώ να στερήσω και από άλλους τη δυνατότητα να πουν οποιαδήποτε άποψη.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκτός του θέματος διαδικασίας.

Έχουν συζητηθεί δύο νομοσχέδια ως τώρα και ο κ. Γαλανός προσπαθεί να τα αξιολογήσει. Είναι δικαίωμά του. Την ίδια όμως σπουδή δεν επιδείκνυε πριν από δύο χρόνια. Διότι φαίνεται κάτι άλλαξε. Κατά συνέπεια αντιπολίτευση ένας μπορεί να κάμνει. Αλλά να βγαίνει στη Βουλή για να βρίζει κατά τη συζήτηση ενός προϋπολογισμού ο οποίος μιλά για δαπάνες για το 1989 πρώτο τον Υπουργό Παιδείας και δεύτερο εδώ να λέει για θέμα το οποίο δε συζητήθηκε ακόμα ότι η κυβέρνηση εκβιάζει αναφορικά με τα έργα αναπτύξεως τα οποία έχει στείλει, έχω τη γνώμη ότι δεν είναι μέσα στα ορθά πλαίσια συζήτησης σ' αυτό το Σώμα. Αν θα εγκαινιαστεί η νέα αυτή τακτική, τότε είναι άλλο θέμα και ο καθένας να αντιληφθεί πώς πρέπει να τα χειρίζεται τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόνο που δε θα το επιτρέψω, διότι ήδη, για να είμαι ειλικρινής, και η πρώτη ομιλία ήταν εκτός τάξεως, αλλά λέχθηκε, γι' αυτό είχα καθήκον να δώσω και σε κάποιον άλλο το δικαίωμα να απαντήσει.

Ναι, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να εισέλθω στην ουσία του θέματος, αλλά δεν πιστεύω ότι υπήρξε οποιαδήποτε δόση βρισιάς ή ύβρεως, όπως αναφέρει ο κ. Κωνσταντίνου, όταν ανέφερα περί αυθαιρεσίας του Υπουργείου Παιδείας. Δε νομίζω ότι έτσι εύκολα πρέπει να χαρακτηρίζουμε τους συναδέλφους μας, όταν κάμνουν κάποια κριτική, γιατί και από πλευράς ΑΚΕΛ πολλές φορές χρησιμοποιήθηκε πολύ πιο δυνατή φρασεολογία. Και είναι φαίνεται επειδή άλλαξε κάτι. Γι' αυτό το λόγο το ΑΚΕΛ τώρα έγινε πολύ ευαίσθητο σε ορισμένους χαρακτηρισμούς. Είναι αυτά τα δύο χρόνια που άλλαξαν και γι' αυτή την αλλαγή μιλήσαμε. Και θέλω όμως να πω κάτι, κύριε Πρόεδρε, ότι πολλές φορές με την ευκαιρία της συζήτησης κάποιου θέματος, και εδώ μιλούσαμε για αναπτυξιακά έργα, γίνεται μια παρατήρηση και δε νομίζω ότι διέπραξα το προπατορικό αμάρτημα, επειδή έκαμα μια παρατήρηση όσον αφορά τα αναπτυξιακά έργα και το ότι αυτά τα οποία πληρώνουμε σήμερα δεν καλύφθηκαν απ' αυτή την τακτική. Πιθανώς να μην ήταν η κατάλληλη περίπτωση να συζητηθεί, αλλά δε νομίζω ότι δικαιολογείται και η αντίδραση των συναδέλφων. Οπωσδήποτε όμως ελπίζω να γίνει η συζήτηση με τρόπο σωστό, όταν έλθει η κατάλληλη ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επιμένω. του θέματος του ειδικού, για τα θέματα των οποιωνδήποτε Υπουργείων που συζητούνται, είναι δικαίωμα κάθε πλευράς να εκφράσει απόψεις. Για το θέμα όμως της ευρύτερης πολιτικής, νομίζω ότι δεν είναι η ώρα να ακουστούν απόψεις. Οι απόψεις αυτές θα ακουστούν από τα διάφορα κόμματα, όταν θα συζητούμε τους προϋπολογισμούς και εκεί η κάθε πλευρά νομίζω πως θα τοποθετηθεί.

Αν είναι επί αυτού του θέματος, δε θα δώσω το λόγο περαιτέρω.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είναι για την ουσία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για την ουσία, ορίστε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Το ΔΗ.ΚΟ. είπε ότι κάτι άλλαξε. Το ΑΚΕΛ είπε ότι κάτι άλλαξε. Γιατί δε μας μίλησαν επιτέλους τι άλλαξε, να καταλάβουμε και εμείς πού οδηγούνται τα πράγματα.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόδρε, ψηφίζουμε σήμερα ποσό £307,000 για το δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού. Πριν από δύο μήνες περίπου είχε συμπληρωθεί η επίστρωση με άσφαλτο του δρόμου από τη Λευκωσία προς τη Λεμεσό σε κάποιο σημείο. Τώρα εκεί που επιστρώθηκε ο δρόμος με άσφαλτο πριν από δύο μήνες σκάβεται πάλι, για να δημιουργηθεί κάποιο πέρασμα. Και διερωτώμαι: Δεν μπορούσε αυτή η εργασία να γίνει προτού επιστρωθεί ο δρόμος με άσφαλτο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η εμπειρία μου στα τόσα χρόνια της Δημοκρατίας, που είχα την ατυχία να είμαι Βουλευτής κατά συνέχεια εδώ, διδάσκει ότι αυτό είναι ένα μόνιμο δυστυχώς ελάττωμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, εκτός αυτού, όταν παρουσιάζονται αυτά τα φαινόμενα, δεν πρέπει να ξεχνά κανένας ότι το δρόμο αυτό τον κατασκεύασε η ΞΕΚΤΕ με τα γνωστά προβλήματα. Κατά συνέπεια συνεχίζεται η κατάσταση μέχρι σήμερα. Πληρώνουμε για εκείνο το πράγμα.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Να διευκρινίσω, κύριε Πρόεδρε. Πριν από δύο μήνες συμπληρώθηκε η επίστρωση με άσφαλτο και τώρα το ίδιο σημείο του δρόμου σκάβεται. Αυτό είναι το πρόβλημα που εγείρω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, είναι άλλο θέμα.

Λοιπόν, ο κ. Μακρίδης.

Ν. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Είναι γεγονός ότι έγιναν πολλά λάθη και μάλιστα ευθύς εξαρχής στην κατασκευή του νέου δρόμου. Δουλειές οι οποίες έπρεπε να γίνουν πρώτα (τώρα δε θέλω να καταλογίσω ευθύνες και να κατακρίνω την προηγούμενη κυβέρνηση, αλλά ίσως να ήταν έλλειψη εμπειρίας), όπως τα χωματουργικά, τα γεφύρια, οι διαβάσεις, ισόπεδες και ανισόπεδες, και τα τοιαύτα δεν έγιναν. Αυτά δεν έγιναν ευθύς εξαρχής και έγιναν στο τέλος, όταν είχαμε περίπου 34 θανατηφόρα δυστυχήματα. Και τώρα αυτό που λέει ο συνάδελφος ως γεγονός είναι ένα από τα λάθη του παρελθόντος το οποίο πρέπει να επανορθωθεί πάση θυσία. Αυτό είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £829,620 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 15, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 5) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 5) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού χρημάτων ύψους £110,000 για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών του Ταμείου Επιδότησης Εκτοπισθέντων και Παθόντων, λόγω της αύξησης των επιδομάτων ενοικίου κατά 30% και του αριθμού των δικαιούχων επιδοτήσεως ενοικίου από 1.1.89 σύμφωνα με τις διατάξεις σχετικών Κανονισμών που έχουν ήδη εγκριθεί από το Σώμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £110.000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 5) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 16, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 6) του 1989».

διατυπωθεί στην αρχική της Έκθεση, και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να επισπεύσει τη λήψη όλων εκείνων των μέτρων που κρίνονται αναγκαία για την ορθολογιστική ανάπτυξη τόσο του λιμανιού της Λάρνακας όσο και την ανάπτυξη της λιμενικής βιομηχανίας πάνω σε μακροχρόνια βάση. Παράλληλα η Επιτροπή δηλώνει ότι θα παρακολουθεί την εξέλιξη της όλης κατάστασης και, αν παραστεί ανάγκη, θα επανέλθει για επανεξέταση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα υπάρξουν ομιλητές;

Ορίστε, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, έχουμε πει ότι η Έκθεση αυτή είναι ομόφωνη και ότι δε θα γίνουν ομιλίες από κανέναν. Και οποιεσδήποτε παρατηρήσεις μπορούν να γίνουν, όταν θα συζητείται το άλλο θέμα για το λιμάνι της Λάρνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Με συγχωρείτε, αυτό έγινε στην προηγούμενη συνεδρία, όταν είπαμε να αναβληθεί. Δεν είπαμε ότι δε θα κάμουμε παρατηρήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάντως εγώ δεν μπορώ να εμποδίσω οποιοδήποτε Βουλευτή που θέλει να αγορεύσει. Αν θα μείνει στην ημερήσια διάταξη, τότε μπορούμε να αναβάλουμε την όλη συζήτηση για την επόμενη βδομάδα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν υπάρχει παρεξήγηση και μερικοί συνάδελφοι δεν ετοιμάστηκαν, δεν έχουμε καμιά ένσταση να μείνει στην ημερήσια διάταξη. Τώρα έγκειται στο συνάδελφο κ. Ψυλλίδη αν θέλει να μιλήσει τώρα. Αν προτιμά να μιλήσει στην επόμενη συνεδρία, και πάλι νομίζω είναι θέμα δικής του απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα κάμω 2 - 3 παρατηρήσεις και αυτός είναι ο σκοπός μου. Βάσει των όσων λέχθηκαν στην Επιτροπή Ελέγχου υπάρχουν δύο Εκθέσεις από τις οποίες η μία λέγει ότι η κυβέρνηση θα προχωρούσε σε επέκταση του λιμανιού της τάξης των £8 έως £9 εκατομ.. Η απαίτηση της Επιτροπής ήταν ότι αυτά τα έργα, τα οποία θα γίνονταν με δαπάνη £8 έως £9 εκατομ., είναι ανεπαρκέστατα, δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τα αιτήματα της εταιρείας D.S.R. και των νέων πλοίων τα οποία θα έχουν μεγάλο μήκος και βάθος πέραν των δώδεκα μέτρων. Δηλαδή το λιμάνι της Λάρνακας παίρνει πλοία βάθους μέχρι δώδεκα μέτρα.

Σε παραστάσεις των Μελών της Επιτροπής ότι πρέπει να γίνει εκβάθυνση του λιμανιού της Λάρνακας στα δεκατέσσερα μέτρα, η απάντηση ήταν ότι δεν μπορεί να γίνει εκβάθυνση του λιμανιού της Λάρνακας στα δεκατέσσερα μέτρα, διότι στο λιμάνι της Λάρνακας, αν προχωρήσει και γίνει η εκβάθυνση αυτή, θα φύγουν τα θεμέλια των τοιχωμάτων του και έτσι θα καταρρεύσει. Ύστερα από παραστάσεις οι οποίες έγιναν, ήρθαν πριν από λίγες μέρες και μας είπαν ότι, ναι,

μελέτησαν το όλο θέμα και ότι θα προχωρήσουν στην ουσιαστική επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας, ότι έχουν γίνει και ορισμένες προκαταρκτικές έρευνες, ότι έχουν δοθεί οι αναγκαίες οδηγίες για διατρήσεις κτλ. και φαίνεται ότι οι εργασίες είναι σε προχωρημένο στάδιο.

Ζήτησα επίσημα μέσω της Γραμματείας της Βουλής να με πληροφορήσουν για 2 - 3 πράγματα τα οποία είναι καλό να σας αναφέρω. Πρώτο, ρώτησα αν έγινε έρευνα από τεχνικής πλευράς για το θέμα αυτό. Η απάντηση ήταν ότι έγινε κάποια έρευνα. Δεύτερο, τα σχέδια ακόμα δεν έχουν γίνει. Είναι προεκτίμηση που θα καλύπτει όχι μόνο τα έργα πολιτικής μηχανικής αλλά και εξοπλισμού. Δηλαδή δεν υπάρχει τίποτα. Είναι μια προεκτίμηση, χωρίς να υπάρχει τίποτε συγκεκριμένο. Και τρίτο, εκβάθυνση δεκατεσσάρων μέτρων μπορεί να γίνει και χωρίς περιορισμούς.

Και διερωτώμαι: Πότε άλλαξαν γνώμη οι υπεύθυνοι, οι ειδικοί, ότι το λιμάνι της Λάρνακας μπορεί να εκβαθυνθεί στα δεκατέσσερα μέτρα, ενώ πριν από έξι μήνες μας έλεγαν ότι δεν μπορεί να εκβαθυνθεί στα δώδεκα μέτρα; Και είναι αυτός ο λόγος για τον οποίο κάνω αυτές τις παρατηρήσεις. Μήπως αυτή η νέα τροπή των πραγμάτων επιδιώκεται για να κερδηθεί χρόνος, έτσι που να υπάρξει κάποια παρασιώπηση του όλου θέματος και να μη γίνει καμιά εργασία στο λιμάνι της Λάρνακας, εφόσον θα γίνονται οι μελέτες και εφόσον θα γίνεται η όλη επεξεργασία των μελετών; Πολύ φοβούμαι ότι, αν έτσι έχουν τα πράγματα, η επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας θα παραπεμφθεί στις »ελληνικές καλένδες».

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι θα πρέπει να δοθούν περισσότερες διασαφηνίσεις και το όλο θέμα να παραμείνει στην Επιτροπή Ελέγχου μόνιμα, γιατί, αν πραγματικά δεν υπάρξει επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας, η D.S.R., ένας σοβαρός οργανισμός, παρά το ό,τι λέγεται εδώ στην Έκθεση, θα εγκαταλείψει την Κύπρο και μαζί μ' αυτό θα έχουμε χάσει και ένα μεγάλο όφελος το οποίο έχουμε τώρα από την εταιρεία D.S.R..

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Συμφωνούμε με την Έκθεση τόσο την αρχική όσο και τη συμπληρωματική. Το θέμα αυτό έχει δύο βασικές και αλληλένδετες πτυχές. Είναι από τη μια ο άμεσος κίνδυνος να εγκαταλείψει η ναυτιλιακή εταιρεία D.S.R. της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας το λιμάνι της Λάρνακας και από την άλλη είναι το γενικότερο πρόβλημα της επέκτασης και των ουσιαστικών βελτιώσεων αυτού του λιμανιού, έτσι που να εξυπηρετεί κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις ανάγκες του διαμετακομιστικού μας εμπορίου. Μήπως χρειάζεται ν' αναπτύξει ένας τη σοβαρότητα αυτών των δύο προβλημάτων; Νομίζω δε χρειάζεται. Απλώς και μόνο το ότι απειλείται ουσιαστική μείωση των εργασιών του λιμανιού στο οποίο απασχολούνται κάπου 1,300 πρόσωπα, απλώς και μόνο το ότι η κυπριακή οικονομία θα έχει απώλειες μερικών εκατομμυρίων λιρών είναι αρκετό για να μας πείσει πόσο σοβαρό και επείγον είναι αυτό το πρόβλημα.

Αυτό το σοβαρό πρόβλημα δεν εμφανίστηκε τώρα. Εμφανίστηκε πριν από αρκετά χρόνια και οι ανεπάρκειες του λιμανιού επισημάνθηκαν, θα μπορούσαμε να πούμε, από το 1980-1982 και από τότε οι οργανώσεις της Λάρνακας ζητούσαν

χρημάτων ύψους £425,000 και η διάθεσή του για την παροχή οικονομικής βοήθειας μέχρι £5,000 για κάθε κατοικία σε πρόσφυγες που έκτισαν με δικά τους έξοδα κατοικία πάνω σε γη τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας στη Λευκωσία, Λάρνακα και Λακατάμια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε. Θα πρέπει να τονίσω πως υποστηρίζουμε τις πρόνοιες της νομοθεσίας που πάμε να ψηφίσουμε.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ακούεστε, κύριε συνάδελφε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αλλά θα πρέπει να τονίσω πως το θέμα πρέπει να καλύψει το γενικότερο πλέγμα των συναφών απαιτήσεων των προσφυγικών αιτημάτων. Γιατί σίγουρα πέρα από τη Λευκωσία, τη Λακατάμια και τη Λάρνακα συναφείς απαιτήσεις υπάρχουν και επί παγκύπριας κλίμακας. Αυτό είναι το ένα που θα θέλαμε να διαβιβαστεί, να μεταφερθεί προς την Εκτελεστική Εξουσία. Δε θα μιλήσω πάνω στα γενικότερα θέματα, γιατί είναι τμήμα της δέσμης των εξαγγελιών του Προέδρου πριν από ένα χρόνο ούτε όσον αφορά τη στέγαση των προσφύγων που έχουν παντρευτεί μη προσφυγοπούλες και που καθυστερεί εδώ και ένα χρόνο, ενώ προέβη σε εξαγγελία -με χιλιάδες αιτήσεις να καθυστερούν στην προκείμενη περίπτωση-ούτε θα μιλήσω για την αναπαλαίωση των προσφυγικών κατοικιών που κτίστηκαν με βοήθεια από 700 - 800 λίρες μέχρι τις 1,700 και τις 2,000 λίρες που κι αυτή εξαγγέλθηκε, γιατί είναι γενικότερο το θέμα και θα το συζητήσουμε αργότερα. Γι' αυτό περιορίζομαι να υποβάλω την έκκληση όπως το θέμα της παροχής των πέντε χιλιάδων λιρών σε πρόσφυγες που έκτισαν σε τουρκοκυπριακή γη καλύψει όλο το πλέγμα, όλο το φάσμα των προσφύγων που έχουν συναφή προβλήματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής και μετά ο κ. Ζιαρτίδης.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Με αφορμή την έγκριση του συμπληρωματικού αυτού προϋπολογισμού θα ήθελα να αναφερθώ και στα εξής άμεσα προβλήματα που ενδιαφέρουν το Τ.Α.Ε.Π., το Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων. Είναι κάποτε αναγκαίο να ακούγονται και κάποια επαινετικά λόγια γι' αυτό το Σώμα και εγώ τουλάχιστο νιώθω την ανάγκη, απευθυνόμενος ειδικότερα προς την Επιτροπή

Οικονομικών της Βουλής αλλά και γενικότερα προς το Σώμα, να εκφράσω πράγματι την ευαρέσκειά μου, πιστεύω και του Δημοκρατικού Συναγερμού ολόκληρου, γιατί μέσα σε διάστημα τεσσάρων ημερών η Επιτροπή Οικονομικών μελέτησε και ενέκρινε ομόφωνα, όλες οι πλευρές, τρεις συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς του Τ.Α.Ε.Π. για τη διάθεση ενός εκατομμυρίου διακοσίων πενήντα περίπου χιλιάδων λιρών.

Με αυτό ως εισαγωγή, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα ακριβώς εδώ να επικρίνω την τακτική που ακολουθείται από τη σημερινή κυβέρνηση στην αντιμετώπιση των προσφυγικών προβλημάτων, χωρίς βέβαια να κινδυνεύω να κατηγορηθώ ότι το κάνω επειδή κάτι άλλαξε, γιατί το ίδιο έκανα και με την προηγούμενη διακυβέρνηση. Εδώ, κύριε Πρόεδρε, εγκρίνουμε σήμερα, με το συμπληρωματικό τούτο νομοσχέδιο, ένα ποσό το 1989 με το οποίο θα δώσουμε σε κάποιους ανθρώπους, που έλυσαν πριν από 5, 6, 7, 8, 10, 14 χρόνια σε κάποιο βαθμό το στεγαστικό τους πρόβλημα, τις δύο, τρεις, τέσσερις ή το πολύ πέντε χιλιάδες λίρες. Ακόμα δεν έχουμε αγγίξει ουσιαστικά άλλα προβλήματα.

Μόνιμο είναι το αίτημα αυτού του Σώματος. Η Επιτροπή Προσφύγων της Βουλής είναι επιφορτισμένη με σωρεία προβλημάτων. Παίρνω αυτή την ευκαιρία, γιατί μελετώνται τα προβλήματα από την Επιτροπή Προσφύγων, ετοιμάζονται ομόφωνες, αξιόλογες Εκθέσεις, πορίσματα αξιόλογα αποστέλλονται από το σεβαστό Προεδρείο της Βουλής προς την Εκτελεστική Εξουσία και τίποτε δε βλέπουμε να υλοποιείται.

Πρώτο, υπάρχει καθυστέρηση και στη διάθεση των κονδυλίων που εγκρίνονται από αυτό το Σώμα. Παρατηρείται το φαινόμενο να μην αποστέλλονται στις επαρχιακές διοικήσεις τα σχετικά κονδύλια που απαιτούνται για την καταβολή υποχρεώσεων σε εγκρίσεις, είτε αυτοστεγάσεως είτε άλλης μορφής στεγάσεως που κάνουν οι πρόσφυγες, με αποτέλεσμα να μένουν εκτεθειμένοι στους διάφορους τρίτους είτε εργολάβοι είναι είτε άλλοι, διότι δεν μπορούν σε τακτές προθεσμίες να καταβάλουν τις υποχρεώσεις τους, γιατί η κυβέρνηση, γιατί το αρμόδιο Υπουργείο δεν τους καταβάλλει εγκαίρως τα ποσά που εγκρίνονται είτε υπό μορφή χορηγημάτων είτε υπό μορφή δανείων. Μόνιμο είναι το φαινόμενο της καθυστέρησης.

Και εδώ, οικογένεια προσφυγική που εδέησε το 1987, και είναι γεγονός το παράδειγμα που θα αναφέρω, να εγκριθεί για αυτοστέγαση σε δικό της διαμέρισμα, ακόμα και το 89 έχει πάρει μόνο το 1/2, το 50% του ποσού και για ενάμιση χρόνο εξακολουθεί να καθυστερεί η καταβολή του υπολοίπου. Επομένως το πρώτο μόνιμο πρόβλημα το οποίο δυστυχώς εντοπίζεται τα τελευταία χρόνια να υπάρχει είναι η καθυστέρηση στην καταβολή των χορηγημάτων και των δανείων σε όλες εκείνες τις οικογένειες τις προσφυγικές που δικαιούνται.

Δεύτερο βασικό και μόνιμο πρόβλημα που παραμένει άλυτο για πολλά χρόνια είναι αυτό στο οποίο πρέπει επιτέλους να εγκύψει με σοβαρότητα, σύμφωνα και με τις εξαγγελίες των εκατό ημερών αλλά και τα άλλα σχέδια, η κυβέρνηση του κυρίου Βασιλείου. Έχουμε υποσχεθεί διεύρυνση των κατηγοριών, αύξηση, αν θέλετε, της οροφής όπως λέμε. Και σήμερα εξακολουθούν κάποιες μεθόδοι ανακριτικής πράγματι διαδικασίας και τακτικής προς τον πρόσφυγα, προς την προσφυγική εκείνη οικογένεια που απευθύνεται για να εγκριθεί, υπό την έννοια του πόσα κερδίζεις, πού είναι οι αποδείξεις, πόσα ξοδεύεις, εργάζεται η γυναίκα σου, τι πληρώνεις και τι δεν πληρώνεις στις Κοινωνικές Ασφαλίσεις.

Έχουμε καταργήσει την οροφή για τις οργανικές οικογένειες, δηλαδή τις συγκροτημένες πριν από το 74 προσφυγικές οικογένειες. Μήπως η οικογένεια η προσφυγική που συγκροτήθηκε, κύριε Πρόεδρε, το 74, το 75, το 76 μέχρι και σήμερα ακόμα, αλλά ας περιοριστούμε στα πρώτα χρόνια, πρέπει να περνά από όλες αυτές τις διαδικασίες;

Έκαμα την εισαγωγή, για να πω ότι αυτό το Σώμα δικαιολογημένα μέσα σε τρεις μόνο μέρες αντιλήφθηκε τη σκοπιμότητα της έγκρισης των τριών κονδυλίων από το Τ.Α.Ε.Π. για ενάμισι σχεδόν εκατομμύριο λίρες. Δεν έγινε μέχρι τώρα από την Εκτελεστική Εξουσία οποιοδήποτε παράπονο, οποιαδήποτε παρέμβαση υπό την έννοια του ότι χωλαίνουν τα οικονομικά του προσφυγικού ταμείου, για να μελετήσουμε τουλάχιστον και την αύξηση των πόρων ή των εισοδημάτων του προσφυγικού ταμείου.

Επομένως γιατί δε σπεύδουμε επιτέλους να λύσουμε αποτελεσματικά, όσο είναι δυνατό, το προσφυγικό πρόβλημα, μέσα στα πλαίσια της περιβόητης εκείνης περιόδου της αναμονής, κάτι που θα φέρει κάποια ανακούφιση μέχρι το στάδιο και την ημέρα της επιστροφής;

Δεύτερο οριστικό πρόβλημα που αντιμετωπίζεται και άμεσα και οριστικά πρέπει να είναι τα μηνύματα αυτού του Σώματος, ότι πρέπει επιτέλους να γίνει διεύρυνση των κριτηρίων και αύξηση της οροφής, για να καλυφθούν περισσότερες προσφυγικές οικογένειες, περισσότεροι πρόσφυγες. Και θα πρέπει οπωσδήποτε εδώ να εντοπίσω και έναν τρίτο παράγοντα, για να κλείσω τουλάχιστον την αναφορά μου με αφορμή αυτά τα συμπληρωματικά νομοσχέδια. ότι επιτέλους τα διάφορα σχέδια που εξαγγέλονται, τα πορίσματα τα οποία η Επιτροπή Προσφύγων ομόφωνα, ύστερα από ενδελεχή μελέτη, αποστέλλει προς την Εκτελεστική Εξουσία δεν πρέπει να παραμένουν ευχολόγια, κύριοι συνάδελφοι, αλλά να αρχίσουν να υλοποιούνται. Και δυστυχώς λυπούμαστε να παρατηρήσουμε, από πλευράς τουλάχιστο Δημοκρατικού Συναγερμού, ότι δεν έχει υλοποιηθεί κανένα ουσιαστικό συγκεκριμένο ανακουφιστικό σχέδιο που να αφορά μάζες προσφυγικές του λαού. σχέδια, πέραν των γνωστών στεγαστικών σχεδίων, τα οποία υπήρχαν ουσιαστικά από το 1974 μέχρι σήμερα και τα οποία οριστικά, επαναλαμβάνω τη λέξη, δεν είναι ικανοποιητικά για τον προσφυγικό κόσμο μέχρι σήμερα.

Αυτά, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχα δώσει το λόγο στον κ. Ζιαρτίδη και μετά ο κ. Κωνσταντίνου.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε. Θα μιλήσω χωρίς εισαγωγή. Με το νομοσχέδιο το οποίο εγκρίνουμε, αποφασίζουμε όπως δίνεται οικονομική βοήθεια μέχρι πέντε χιλιάδες λίρες σε πρόσφυγες για κάθε κατοικία που έκτισαν με δικά τους έξοδα σε γη τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας στη Λευκωσία, τη Λάρνακα και τη Λακατάμια. Αυτή η απόφαση είναι σωστή και δίκαιη.

Υπάρχει όμως μια κατηγορία προσφύγων που έκτισαν με δικά τους έξοδα κατοικία σε ιδιόκτητη γη, προτού εγκριθεί η αίτησή τους για επιχορήγηση, για βοήθεια και στους οποίους οι αρμόδιοι αρνούνται οποιαδήποτε βοήθεια.

Έχω τη γνώμη, έντιμε κύριε Πρόεδρε, ότι πρέπει να σταλεί αυτό το μήνυμα στους αρμοδίους, στην κυβέρνηση, ότι θα πρέπει και αυτή η κατηγορία των προσφύγων να τύχει της ίδιας μεταχείρισης, όπως και οι πρόσφυγες που έκτισαν με δικά τους έξοδα σε τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας γη.

Θέλω να τελειώσω συμφωνώντας με τον κύριο Σολωμή στο ότι τα κριτήρια τα οποία τέθηκαν για βοήθεια προς αυτοστέγαση πρέπει να μεταβληθούν. Πρέπει να βελτιωθούν. Πρέπει να σας πω, κύριε Πρόεδρε, ότι ξέρω περιπτώσεις ζευγαριών που, επειδή ήξεραν ότι το εισόδημά τους υπερβαίνει το καθορισμένο κριτήριο, αποφάσισαν να σταματήσει η σύζυγος από την εργασία και μετά να κάνουν την αίτησή τους, για να έχουν δικαίωμα παροχής βοήθειας. Νομίζω ότι αυτό το θέμα πρέπει να μελετηθεί, διότι τελικά καταλήγει και εις βάρος της οικονομίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ δεν πρόκειται να αναφερθώ στα προβλήματα που έχουν ήδη αναφέρει οι συνάδελφοι, γιατί τόσο ως κόμμα αλλά και ως Επιτροπή Προσφύγων έχουν θέσει επανειλημμένα αυτά τα θέματα. Εκείνο που μένει είναι η Εκτελεστική Εξουσία να τα υλοποιήσει. Και όσον αφορά το Ταμείο στο οποίο αναφέρθηκε ο κ. Σολωμής, έχω τη γνώμη ότι υπάρχουν οι πόροι για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων.

Εκείνο που θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, είναι να προτείνω μια τροποποίηση στον Πίνακα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στον Πίνακα, στο (β), γίνεται λόγος για την ανέγερση 191 κατοικιών που κτίστηκαν σε γη τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας στη Λευκωσία, Λάρνακα και Λακατάμια, που είναι και το αντικείμενο του νομοσχεδίου, αλλά προστίθεται «από τις οποίες 135 θα κατεδαφιστούν».

Έχω τη γνώμη ότι αυτό δε θα πρέπει να περιληφθεί στον Πίνακα, διότι το αν θα κατεδαφιστούν και κατά πόσο θα είναι 135 και όχι 35 ή ποιες είναι ανάγκη να κατεδαφιστούν ή ποιοι είναι οι κάτοχοί τους που συμφωνούν για την κατεδάφισή τους είναι θέματα για τα οποία δεν μπορούμε και δεν είναι σωστό να αποφασίσουμε ψηφίζοντας σήμερα.

Γι' αυτό εισηγούμαι να απαλειφθούν από τον Πίνακα οι λέξεις «από τις οποίες 135 θα κατεδαφιστούν».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν θα έρθουμε στη δεύτερη ανάγνωση, θα το θέσω.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρώτα-πρώτα θα 'θελα να συμφωνήσω με την τροποποίηση που εισηγείται ο κ. Κωνσταντίνου, η οποία είναι λογική κι οπωσδήποτε δε βλέπω να υπάρχει καμιά ένσταση από καμιά πλευρά για να υιοθετηθεί αυτή η εισήγηση.

Επίσης ελπίζω να μην κινδυνεύω να θεωρηθώ ότι είμαι εκτός θέματος ή ότι το διευρύνω, συμφωνώντας με κάποιες παρατηρήσεις τις οποίες έχει κάμει ο κ. Σολωμής όσον αφορά κάποια τακτική από πλευράς κυβέρνησης, που πιστεύουμε ότι πρέπει ν' αλλάξει και να υπάρξει ο κατάλληλος προβληματισμός. Υπάρχει πράγματι καθυστέρηση από πλευράς κυβέρνησης Βασιλείου στο να υλοποιεί διάφορες αποφάσεις της Βουλής και διάφορες εισηγήσεις οι οποίες προέρχονται από το Σώμα. Θα 'λεγα ότι υπάρχει και μια γενικότερη τακτική περιφρόνησης

των απόψεων οι οποίες ακούονται σ' αυτό το Σώμα. Πολλές φορές ομόφωνες απόψεις που διαβιβάζονται στην Εκτελεστική Εξουσία -και μιλώ βέβαια ιδιαίτερα για τα θέματα των προσφύγων που μας απασχολούν- δε λαμβάνονται καθόλου υπόψη.

Δε θα 'θελα να αποδώσω αυτή την αλαζονική και περιφρονητική στάση έναντι της κυπριακής Βουλής στο γεγονός ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν έχει πείρα της πολιτικής ζωής, δεν προέρχεται από κόμμα -είναι υπερκομματικός- και ίσως να μην έχει τις σωστές προσλαμβάνουσες παραστάσεις όσον αφορά το ρόλο αυτού του Σώματος.

Πιστεύω ότι είναι καιρός, έχει περάσει αρκετός χρόνος, τα περιθώρια έχουν πλέον στενέψει, η πίστωση χρόνου έχει τελειώσει και θα είναι σε βάρος του και σε βάρος της κυβέρνησης, αν συνεχιστεί αυτή η τακτική περιφρόνησης των διάφορων απόψεων και εισηγήσεων της Βουλής.

'Ερχομαι τώρα στο θέμα κάποιων προεκλογικών διακηρύξεων και δεσμεύσεων και με την ευκαιρία αυτών των νομοσχεδίων τα οποία συζητούμε, θα 'θελα να ρωτήσω και να μεταφέρω το μεγάλο ερώτημα το οποίο υπάρχει σε πολλούς πρόσφυγες, τι γίνεται με το θέμα των πιστοποιητικών ιδιοκατοίκησης, τι γίνεται με το θέμα της αποκατάστασης της φερεγγυότητας των προσφύγων, τί γίνεται γενικά μ' όλα αυτά τα πράγματα, όλες αυτές τις υποσχέσεις που δόθηκαν προεκλογικά. Και βλέπουμε σήμερα -έχουν περάσει σχεδόν δυο χρόνια- τίποτε να μην έχει γίνει. Απλώς, όπως αναφέρθηκε από κάποιο συνάδελφο, από τον κ. Σολωμή, συνεχίζονται περίπου τα ίδια έργα τα οποία γινόντουσαν και προηγουμένως.

Κλείνοντας, θα'θελα να τονίσω ότι κι από δικής μας πλευράς συμφωνούμε απόλυτα πως έφθασε ο καιρός να διευρυνθούν τα κριτήρια, ν' αυξηθεί η οροφή κι επίσης να συμφωνήσουμε με το συνάδελφο κ. Ζιαρτίδη ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος να μην υιοθετήσουμε την άποψή του, ότι η κατηγορία εκείνη την οποία αναφέρει θα πρέπει να τύχει κι αυτή της ίδιας μεταχείρισης, όπως κι άλλες κατηγορίες προσφύγων.

Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαστε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, την Επιτροπή Προσφύγων, να πιέσει προς την κατεύθυνση του να συμπεριληφθεί κι αυτή η κατηγορία. Αν υπάρχουν πραγματικά σοβαρές δυσκολίες που θέλει να επικαλεστεί η κυβέρνηση, να τις ακούσουμε. Αλλά δεν πιστεύω ότι είναι τόσο δύσκολο να υιοθετηθεί κάτι το δίκαιο, σαν αυτό το οποίο εισηγήθηκε ο συνάδελφος κ. Ζιαρτίδης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θεωρούμε θετικό το ότι ένα παλιό αίτημα 195 οικογενειών υλοποιείται και ικανοποιείται με την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου.

Πρέπει ν' αναφέρω εδώ ότι αυτό το αίτημα των οικογενειών αυτών, που κάτω από ορισμένες συνθήκες υποχρεώθηκαν να αυτοστεγαστούν με τον τρόπο που αυτοστεγάστηκαν, υποβάλλεται εδώ και δέκα χρόνια. Και θεωρούμε θετικό ότι επιτέλους ικανοποιείται αυτό το αίτημα και δικαιώνεται μια κατηγορία

προσφύγων οι οποίοι είχαν μια διαφορετική προσέγγιση και μια διαφορετική μεταχείριση από ό,τι είχαν οι άλλοι πρόσφυγες.

Τι είναι αυτό που πρέπει να προσέξουμε; Αυτό που πρέπει να προσέξουμε είναι ότι ικανοποιώντας αυτό το αίτημα θα πρέπει να δούμε διάφορες άλλες πτυχές του προσφυγικού προβλήματος που σχετίζονται μ' αυτό, όπως είναι αυτό που έχει αναφερθεί για διεύρυνση των κριτηρίων. Και η διεύρυνση δεν πρέπει να είναι περιορισμένη. Πρέπει να είναι αποφασιστικής σημασίας, γιατί υπάρχουν εκατοντάδες προσφυγικές οικογένειες -και μιλούμε για νεαρές προσφυγικές οικογένειες- οι οποίες μένουν έξω από τα κριτήρια και δε δικαιούνται στέγαση. Γι' αυτό πρέπει να διευρυνθούν τα κριτήρια σε βαθμό που να καλύπτουν όλο και μεγαλύτερο αριθμό οικογενειών. Πρέπει επίσης να ξεπεραστούν πολλά άλλα ζητήματα. Για παράδειγμα σήμερα ένας μεγάλος αριθμός νεαρών προσφυγικών οικογενειών δε στεγάζεται, δεν τους εγκρίνουν, γιατί οι γονείς τους δε μετακινούνται από ένα μεγαλύτερο σπίτι να πάνε σε μικρότερο. Και διερωτώμαστε: Γιατί πρέπει να ταλαιπωρούνται τα παιδιά για μια συγκεκριμένη στάση που τηρούν οι γονείς τους, γιατί πρέπει να ταλαιπωρούμε νεαρές οικογένειες που πρόκειται να κάνουν παιδιά και να συμβάλουν στην αύξηση του πληθυσμού, γιατί να μην εγκρίνονται και να ταλαιπωρούνται;

Υπάρχουν και πολλές άλλες περιπτώσεις προσφύγων. Είναι αυτοί που έχουν παντρευτεί μη προσφυγοπούλες. Πρέπει να ξεπεραστεί κι αυτό το εμπόδιο και πρέπει να δοθεί η δυνατότητα και σ' αυτούς τους πρόσφυγες που παντρεύτηκαν μη προσφυγοπούλες να βοηθηθούν από την κυβέρνηση για να κάνουν τη στέγη τους. Διότι, όπως είναι τα πράγματα, για μια οικογένεια που έχασε τα πάντα στα κατεχόμενα δεν υπάρχουν σήμερα οι δυνατότητες να αποκτήσει στέγη.

Προηγουμένως, κύριε Πρόεδρε, μίλησα για τα κριτήρια. Θα 'θελα με την ευκαιρία αυτή ν' αναφέρω ότι τα κριτήρια πρέπει να διευρυνθούν και σ' ό,τι αφορά το επίδομα ενοικίου. 'Οχι απλώς γι' αύξηση του ποσού, όπως εγκρίναμε προηγουμένως, αλλά για διεύρυνση των κριτηρίων, έτσι που να βοηθούνται από άποψη επιδόματος ενοικίου περισσότερες οικογένειες, κι αυτό πιστεύω πως είναι προς το συμφέρον του κράτους και των οικονομικών του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Από τη θέση μου δύο λόγια, κύριε Πρόεδρε.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ασφαλώς θα ψηφίσει μαζί με όλους τους συναδέλφους το συμπληρωματικό προϋπολογισμό για την παροχή αυτή, η οποία είναι δίκαιη για τους πρόσφυγες που έκτισαν με δικά τους έξοδα κατοικία πάνω σε τουρκοκυπριακή γη. Δεν ήρθε ποτέ κανένα κονδύλι από την Εκτελεστική Εξουσία που να αφορά τους πρόσφυγες και αυτή η Βουλή να μην το ψηφίσει και μάλιστα πάντοτε ομόφωνα.

Ωστόσο, όπως έχουν παρατηρήσει και οι υπόλοιποι συνάδελφοι, υπάρχουν πολλά εκκρεμή προσφυγικά προβλήματα δεκαπέντε χρόνια μετά την τραγωδία του 74 και την προσφυγιά του λαού μας. Και εμείς συμφωνούμε ότι χρειάζεται σημαντική διεύρυνση των κριτηρίων στέγασης και αυτοστέγασης, μεγαλύτερη βοήθεια και κατανόηση στην αποκατάσταση των νέων ζευγαριών και κυρίως, κύριε Πρόεδρε, απαιτείται ως μέτρο επείγουσας ανάγκης η μεταστέγαση προσφύγων οι

οποίοι ζουν μέσα σε εντελώς ακατάλληλα υποστατικά και βρίσκονται στο 14ο χειμώνα της ταλαιπωρίας και του μαρτυρίου τους, που επαναλαμβάνεται με μαθηματική ακρίβεια κάθε χειμώνα.

Αυτά τα θέματα ελπίζω ότι θα έχουμε την ευκαιρία να τα συζητήσουμε στο Κεφάλαιο Δ' σήμερα, όπου υπάρχει ένα παρόμοιο θέμα που ασχολείται με τέσσερις πτυχές των προσφυγικών προβλημάτων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το ίδιο θέμα είχε εγερθεί στην προπερασμένη συνεδρία της Βουλής και εγώ είχα προχωρήσει σε συγκεκριμένη πρόταση. Είναι γνωστό ότι εισόδημα πάνω από 3 1/2 χιλιάδες λίρες, συμπεριλαμβανομένου του 50% του εισοδήματος της γυναίκας, αποτρέπει το Τ.Α.Ε.Π. να δώσει βοήθεια για αυτοστέγαση. Έκαμα λοιπόν τη συγκεκριμένη εισήγηση, την οποία επαναλαμβάνω και τώρα, να αυξηθεί αυτό το ποσό στις πέντε χιλιάδες λίρες.

Όσον αφορά το θέμα της δανειοδότησης, δηλαδή των επιταγών τις οποίες ο συγκεκριμένος μηχανικός εγκρίνει στο άτομο εκείνο που κάνει αυτοστέγαση, μας πληροφορούν ότι εδώ και 15 μέρες τα ταμεία δεν μπορούν να προσφέρουν χρήματα, δηλαδή δεν έχουν αντίκρισμα οι επιταγές και υπάρχουν άνθρωποι, όπως τόνισε ο συναδελφος Σολωμής, οι οποίοι έχουν αγοράσει τα υλικά οικοδομής για τη στέγασή τους, τα χρωστούν και δεν υπάρχουν λεφτά για να δοθούν από το Ταμείο, έτσι που να πληρωθούν αυτοί οι οποίοι τους έχουν προμηθεύσει τα υλικά.

Γι' αυτό διερωτώμαι αν για τα ποσά που εγκρίνουμε τώρα θα υπάρχουν τα αντίστοιχα λεφτά στο ταμείο, για να δοθούν για τις συγκεκριμένες ανάγκες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, αυτό που αντιλαμβάνομαι ότι η Βουλή θέλει να διαβιβάσει είναι πρώτο ότι πρόσφυγες που έκτισαν σε ιδιόκτητη γη θα πρέπει να βοηθηθούν, όπως βοηθούνται σήμερα αυτοί που κτίζουν σε τουρκοκυπριακή γη και δεύτερο ότι θα πρέπει να υπάρξει διεύρυνση των κριτηρίων και αύξηση της οροφής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπήρξαν και άλλες εισηγήσεις.

Επέκταση της παροχής των βοηθημάτων επί παγκύπριας κλίμακας αναφορικά με ανάλογα θέματα στέγασης σε τουρκοκυπριακή γη, καθώς και αυτό που έθιξε ο συνάδελφος Πουμπουρής για τους πρόσφυγες που παντρεύονται μη προσφυγοπούλες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα αυτό πάει στο ευρύτερο θέμα διεύρυνσης των κριτηρίων. Δε θα μπούμε τώρα στην .....

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Καλά. Ας πάρουμε τότε το θέμα στο οποίο αναφέρεται το σημερινό νομοσχέδιο με την παράκληση να προστεθεί ως τρίτο θέμα στις δύο εισηγήσεις που κάνατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και αυτό είναι διεύρυνση των κριτηρίων, κύριε συνάδελφε.

Λοιπόν, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £425,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ υπάρχει η εισήγηση του κ. Κωνσταντίνου να παραλειφθούν οι τελευταίες λέξεις του Πίνακα «από τις οποίες 135 θα κατεδαφιστούν».

Υπάρχει ένσταση να γίνει δεκτή η εισήγηση και να απαλειφθεί αυτή η φράση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, απαλείφεται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του τρίτου άρθρου;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται όπως έχει διαμορφωθεί.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 18, που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΓΗΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επικύρωση της συμφωνίας για την παραχώρηση κυβερνητικής εγγύησης για την κάλυψη δανείου συνολικού ύψους £1,330,000 το οποίο θα συνάψει ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα για τη χρηματοδότηση των έργων κατασκευής 64 κατοικιών στο Στρόβολο Λευκωσίας (£900,000) και 26 κατοικιών στον Άγιο Αθανάσιο Λεμεσού (£430,000).

Η προτεινόμενη επικύρωση από τη Βουλή της συμφωνίας για την κυβερνητική εγγύηση προς τον πιο πάνω Οργανισμό απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Ασκήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής Νόμων του 1985 και 1986 (Αριθμοί 98 του 1985 και 63 του 1986).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να δοθεί η ζητούμενη κυβερνητική εγγύηση, επικροτεί τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι΄αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της προνοούμενης σ΄αυτό συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση των Συμφωνιών. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, και το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού χρημάτων ύψους £14,000 και η διάθεσή του για έξοδα λειτουργίας του Κολυμβητηρίου Λευκωσίας (£12,000) και του Ιστιοπλοϊκού Κέντρου (£2,000).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του Ταμείου του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού £14,000 δια την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1989. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί ενασκούντες έλεγχον επί των κονδυλίων. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, και το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρηται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

»Οι περί Ρυθμίσεως Ίρατηρίων Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΠΡΑΤΗΡΙΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Μαΐου, 1η Ιουλίου και 16 Οκτωβρίου 1989. Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά Κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, καθώς επίσης εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Δήμου Λευκωσίας, των εταιρειών Πετρελαιοειδών, της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Πρατηριούχων και της Παγκύπριας Οργάνωσης Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών οι οποίοι και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους υπό αναφορά Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 13 της περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών νομοθεσίας, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών που αφορούν την αίτηση για άδεια λειτουργίας πρατηρίου πετρελαιοειδών, τις προϋποθέσεις για την ανέγερση και τροποποίηση πρατηρίου πετρελαιοειδών και το ύψος των καταβλητέων στην Αρχή Αδειών (Οικοδομής) δικαιωμάτων. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσαν ενώπιον της Επιτροπής οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι υπό συζήτηση Κανονισμοί έτυχαν μελέτης από Επιτροπή που συστάθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών ειδικά για την αναθεώρηση των βασικών κανονισμών που αφορούν τα πρατήρια πετρελαιοειδών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, προχώρησε σε διεξοδική μελέτη των επιμέρους διατάξεών τους έχοντας υπόψη της και τις διάφορες εισηγήσεις που τέθηκαν ενώπιόν της από όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές. Οι πλείστες από τις εισηγήσεις που υποβλήθηκαν, αφού έτυχαν της κατάλληλης νομοτεχνικής επεξεργασίας, ενσωματώθηκαν, με τη σύμφωνη γνώμη και τη συνεργασία του αρμόδιου Υπουργείου, στα κατάλληλα μέρη των Κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα, «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989», αποσύρθηκε.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, «Οι περί Αεροπορικών Μεταφορών ('Αδειες Αεροπορικών Υπηρεσιών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ (ΑΔΕΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Νεόφυτος Ηλία
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των Κυπριακών Αερογραμμών Λτδ.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 13 της περί Πολιτικής Αεροπορίας νομοθεσίας του 1949, όπως αυτή εφαρμοζόταν στην Κύπρο με τα περί Πολιτικής Αεροπορίας (Εφαρμογή του Νόμου) Διατάγματα του 1952 και 1953 που εξακολουθούν να ισχύουν στη Δημοκρατία, σκοπείται η απλοποίηση των διαδικασιών που αφορούν τη ρύθμιση της έκδοσης αδειών για την εκτέλεση τακτικών δρομολογημένων πτήσεων, η αναθεώρηση των υφιστάμενων τελών και εισαγωγή νέων τελών για την εξέταση και έκδοση άδειας εκτέλεσης τακτικών δρομολογημένων πτήσεων, έτσι που τα τέλη αυτά να συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα και να αντιπροσωπεύουν την προσφερόμενη υπηρεσία.

Ειδικότερα με τους υπό αναφορά Κανονισμούς, απαλείφονται μεταξύ άλλων οι προβλεπόμενες πρόνοιες για το θεσμό της «δημόσιας έρευνας» που αφορά την εξέταση αιτήσεων για χορήγηση άδειας τακτικών δρομολογημένων πτήσεων ή την ανάκληση ή αναστολή των αδειών αυτών, ο οποίος θεωρήθηκε αναχρονιστικός.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη τη σύμφωνη πάνω σ' αυτούς γνώμη των Κυπριακών Αερογραμμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τελευταίο θέμα είναι «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 2) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1989.

Σύμφωνα με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση, προτείνεται η αναπροσαρμογή της ανώτατης λιανικής τιμής πώλησης πετρελαιοειδών για τους επόμενους έξι μήνες, με έναρξη ισχύος την 5η Οκτωβρίου 1989.

Οι Κανονισμοί αυτοί, όπως είναι γνωστό, αποτελούν ουσιαστικά το αποτέλεσμα της ψήφισης από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμου του 1986 (Αρ. 23 του 1986) σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου ανατέθηκε στον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας η υποχρέωση να προβαίνει σε περιοδική αναπροσαρμογή της ανώτατης λιανικής τιμής πώλησης των πετρελαιοειδών λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς τιμές του αργού πετρελαίου σε συνδυασμό με τη συναλλαγματική ισοτιμία του δολαρίου προς την κυπριακή λίρα. Ο τελευταίος καθορισμός της λιανικής τιμής πώλησης των πετρελαιοειδών τέθηκε σε ισχύ στις 6 Απριλίου 1989 και συνεπώς η ημερομηνία της επόμενης αναθεώρησης είναι η 5η Οκτωβρίου 1989.

Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, λαμβάνοντας υπόψη τα τελευταία δεδομένα σε σχέση με τη μέση τιμή του αργού πετρελαίου και το μέσο όρο της ισοτιμίας της κυπριακής λίρας προς το αμερικανικό δολάριο, βασικά προτείνει, με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, τη διατήρηση των ίδιων ανώτατων λιανικών τιμών πώλησης πετρελαιοειδών που ίσχυσαν και στην προηγούμενη εξάμηνη περίοδο.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω σε συνδυασμό με τα επιμέρους στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Κεφάλαιο Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

Στάληκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 48) του 1989.

3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 49) του 1989.

4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 50) του 1989.

5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 51) του 1989.

6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 52) του 1989.

7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1989.

8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1989.

9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1989.

10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1989.

11) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 8) του 1989.

12) Ο περί Γραμματίων του Κυπριακού Δημοσίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

13) Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Όλα στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία. και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985. (Αρ. 99 του 1985).

Στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση Νόμου:

16) Ο περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τους Βουλευτές κ. Α. Ζιαρτίδη, Π. Δίγκλη και Στ. Μανδριώτη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Κεφάλαιο Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 29 Ιουνίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής πότε επιτέλους θα επιλύσει το σοβαρότατο πρόβλημα κυκλοφορίας του δρόμου Λάρνακας - Δεκέλειας νοουμένου ότι ο παρακαμπτήριος δεν πρόκειται να τελειώσει σύντομα και νοουμένου ότι, έστω και αν ακόμα πραγματοποιηθεί αυτό το έργο, στην ουσία το κυκλοφοριακό δε θα λυθεί μ΄αυτό τον τρόπο.

Είναι παραδεκτό ότι χιλιάδες άνθρωποι που διακινούνται προς τη Λάρνακα ή από τη Λάρνακα προς την ελεύθερη Αμμόχωστο ή την τουριστική περιοχή ταλαιπωρούνται αφάνταστα και έχει αυξηθεί ανησυχητικά ο μεγάλος κίνδυνος των τροχαίων ατυχημάτων.

Τα αρνητικά στοιχεία που προκύπτουν από την ταλαιπωρία είναι:

1. Η αποφυγή επισκέψεων στη Λάρνακα και την τουριστική της περιοχή.

2. Το επικίνδυνο προσπέρασμα που επιχειρούν αυτοί που για κάποιους λόγους βιάζονται.

3. Η αύξηση των τροχαίων ατυχημάτων.

4. Ενώ φυσιολογικά η απόσταση Λάρνακας - Δεκέλειας δεν πρέπει να ξεπερνά τα 10 μέχρι 15 λεπτά, πολλές φορές ξεπερνά τη μια ώρα.

5. Τυχόν τραυματίες που χρειάζονται μεταφορά στο Νοσοκομείο Λάρνακας αντιμετωπίζουν θανάσιμο κίνδυνο λόγω της μεγάλης καθυστέρησης.

6. Η διαδρομή Λάρνακας - Δεκέλειας δεν προσφέρει άλλες υπαλλακτικές λύσεις, για να μεταβεί κάποιος έγκαιρα, έστω και αν υπάρχει σοβαρότερος λόγος.

7. Με ελάχιστα έξοδα μπορεί να διαπλατυνθεί ο υφιστάμενος δρόμος λόγω της ρυμοτομίας που υπάρχει επί σειρά ετών και είναι άξιο απορίας γιατί να μην προωθείται αυτή η εύκολη λύση.

8. Λόγω της τουριστικής κίνησης στην περιοχή και των γάμων που δέχονται χαιρετισμούς στα μοναδικά ξενοδοχεία της περιοχής, δημιουργείται ακόμα μεγαλύτερο πρόβλημα.

9. Τα χωριά Λειβάδια - Ορόκλινη - Πύλα και Ξυλοτύμπου είναι σχεδόν αποκομμένα από τη Λάρνακα λόγω αυτής της αυξημένης κυκλοφορίας.

10. Τα μέτρα που λαμβάνει η αστυνομία υποβοηθούν μερικώς το πρόβλημα, αλλά δεν είναι καθόλου ικανοποιητική η κατάσταση και τα μέτρα κρίνονται ανεπαρκή.

11. Οι διαβάσεις πεζών μπροστά σε κάθε ξενοδοχείο καθυστερούν τη διακίνηση των αυτοκινήτων από τη μια και θέτουν σε άμεσο κίνδυνο τους πεζούς, διότι δεν έχουν γίνει οι απαραίτητες διευθετήσεις.

Για όλους αυτούς τους λόγους και για άλλους που δεν μπορούν ν'αναφερθούν, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει άμεσα τη Βουλή ποια μέτρα προτίθεται να εφαρμόσει και πότε, νοουμένου ότι η κατάσταση είναι πλέον αφόρητη και απαράδεκτη.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνικών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Είναι γεγονός ότι στο δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας παρατηρείται αυξημένη κυκλοφορία κυρίως τα Σαββατοκύριακα και κατά τους θερινούς μήνες. Το πρόβλημα αυτό θα απαμβλυνθεί αισθητά με την κατασκευή τεσσάρων λωρίδων κυκλοφορίας στο δρόμο Αραδίππου-Δεκέλειας, ο οποίος αναμένεται να αποπερατωθεί σύντομα.

Μέχρι την αποπεράτωση του πιο πάνω έργου έχουν υλοποιηθεί ή προωθούνται για υλοποίηση τα πιο κάτω:

(α) Συχνή αστυνόμευση του δρόμου κατά τις ώρες αιχμής.

(β) Εκκαθάριση της άγριας βλάστησης από τα ερείσματα του δρόμου για τη βελτίωση της ορατότητας.

(γ) Βελτίωση της σήμανσης και σηματοδότησης.

(δ) Τοποθέτηση προβολέων για φωτισμό των υφιστάμενων διαβάσεων πεζών.

(ε) Η διαπλάτυνση του υφιστάμενου δρόμου προωθείται ως πολεοδομικό έργο με βάση μελέτες που έχουν γίνει από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως σε συνεργασία με διάφορους εμπειρογνώμονες, οι οποίες έχουν τεθεί υπόψη του Πολεοδομικού Συμβουλίου.

(στ) Για την απάμβλυνση της συμφόρησης που παρουσιάζεται, όταν υπάρχουν δεξιώσεις για γάμους, μπροστά στα ξενοδοχεία της περιοχής θα απαγορευθεί η στάθμευση κατά μήκος και των δυο πλευρών του δρόμου Λάρνακας -Δεκέλειας μεταξύ του 4ου και 5ου μιλιοδείκτη περίπου.

(ζ) Με στόχο να καταστούν οι διαβάσεις πεζών απόλυτα ασφαλείς θα εγκατασταθούν φώτα τροχαίας τύπου «PELICAN» και στις τρεις διαβάσεις πεζών που εξυπηρετούν την περιοχή. Το μέτρο αυτό θα βοηθήσει και την κυκλοφορία οχημάτων, διότι θα αποτρέψει την ανεξέλεγκτη διασταύρωση των πεζών στα σημεία αυτά.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Να ανεγερθεί κοινός σταθμός για συστέγαση (σε πρόσφορη για το σκοπό αυτό χαλίτικη γη στην είσοδο του χωριού, στο 27ο μίλι) τόσο του αστυνομικού σταθμού όσο και της πυροσβεστικής υπηρεσίας -που τώρα στεγάζονται σε

νοικιαζόμενο γκαράζ-ζητούν οι κάτοικοι Παλαιχωρίου, τονίζοντας μάλιστα πως υπάρχει (για το σταθμό της πυροσβεστικής) ψηφισμένο ήδη σχετικό (από £8,000) κονδύλι, που κινδυνεύει να απωλεσθεί, αν δεν επαναψηφιστεί.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Οι κάτοικοι Παλαιχωρίου (και δικαιολογημένα) διαπορούν γιατί δεν υλοποιούνται οι εξαγγελθείσες από καιρό κυβερνητικές αποφάσεις για διάνοιξη δρόμου από το Παλαιχώρι προς τα αντάρτικα -μεταξύ των οποίων και του 'σταυραετού' του Μαχαιρά, Γρηγόρη Αυξεντίου- κρησφύγετα Παπούτσας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Τη δημιουργία τοπικού ιστορικού μουσείου ζήτησαν στην τελευταία (στις 8.10.1989) επίσκεψή μας στην κοινότητα οι Χωριτικές Αρχές Παλαιχωρίου, προκειμένου να καταξιωθεί η λαμπρή αγωνιστική παράδοσή της, καθώς και μιας πλειάδας ηρωικών παιδιών της (Μάτση, Καραολή, Γεωργίου κ.ά.) στον απελευθερωτικό αγώνα του 1955-59, αλλά και για σκοπούς ενημέρωσης των ξένων επισκεπτών για τις διαστάσεις της απελευθερωτικής (αντιαποικιοκρατικής) πάλης και το ρόλο του κυπριακού ελληνισμού στην απελευθέρωση της πατρίδας του -γι' αυτό κι επιβάλλεται να συμπεριληφθούν και τα τοπικά ιστορικά μουσεία (Λιοπέτρι κι άλλα συσταθησόμενα) στα προγράμματα επισκέψεων των ξένων επισκεπτών-αίτημα πάνω στο οποίο παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο:

(ι) Να εκφέρει τις δικές του απόψεις. Και

(ιι) Αν συναινεί, να διαγράψει και τους τρόπους υλοποίησης της πρότασης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Στις 16.2.1989 υπέβαλα στη Βουλή (με ένδειξη ΕΓ'410) την ακόλουθη Ερώτηση:

'Στον ημερήσιο τύπο είδαν πρόσφατα το φως της δημοσιότητας στοιχεία που αναφέρονται στην κατηγορηματική άρνηση από μέρους Κυπρίων πρεσβευτών κι άλλων βαθμούχων της διπλωματικής υπηρεσίας μας να επιστρέψουν για κάποιο (μικρό έστω) διάστημα στην Κύπρο, μετά από θητείες πολυετείς (και μάλιστα στην ίδια χώρα, μ' αποτέλεσμα ν'αναλαμβάνουμε τα πρυτανεία των διπλωματικών σωμάτων σχεδόν σε κάθε χώρα, όπου έχουν διαπιστευμένους πρεσβευτές), επισείοντες -όπως δημοσιεύτηκε και δε διαψεύστηκε-και την απειλή της υποβολής παραίτησης σε περίπτωση εμμονής του Υπουργείου στο αίτημα για (περιορισμένη, επανατονίζεται, κι εξόφθαλμα πολλαπλά επωφελή) περιοδική θητεία τους στην Κύπρο.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

1. Αν έχουν αποδοθεί σωστά οι περί αρνήσεως (για κάθοδο στην Κύπρο) σχετικές πληροφορίες.

2. Σε ποιες ακριβώς περιπτώσεις καταλάβαμε τις πρυτανικές διπλωματικές καθέδρες.

3. Αν και πότε θα υπάρξει επανάταξή μας στο όλο θέμα.'

Λειτουργός του Υπουργείου Εξωτερικών, που με πήρε -λίγες μέρες μετά την κατάθεση της Ερώτησης- στο τηλέφωνο, με πληροφόρησε πως το αρμόδιο Υπουργείο ζητούσε κάποια (μικρή) πίστωση χρόνου, προκειμένου να ολοκληρώσει το υπό μελέτη συναφές σχέδιο. Μήπως (οκτώ τώρα μήνες από την επιζητούμενη λιγοήμερη πίστωση) έχουν ληφθεί -και ποιες- σχετικές αποφάσεις;»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Οκτωβρίου 1989.

«Τρεις από τις έξι εργάσιμες μέρες του ο μοναδικός γιατρός (παθολόγος) του Υγειονομικού Κέντρου Παλαιχωρίου λείπει σε προδιαγραμμένες (επί καθήκοντι) περιοδείες.

'Ετσι, σε περίπτωση ατυχήματος οι ασθενείς πρέπει να μεταφερθούν -αν και όσοι επιζήσουν- από τους οικείους τους (αν διαθέτουν μέσο ή τα χρηματικά μέσα) στο Νοσοκομείο Λευκωσίας.

'Ετσι πολλοί (και πρόσφατα, μάλιστα) πέθαναν από καρδιακά επεισόδια μέχρι τη μεταφορά τους στη Λευκωσία.

Οι κάτοικοι τονίζουν πως:

(ι) Μέχρι και πριν από 1-2 χρόνια διανυκτέρευε στην κοινότητα νοσοκόμα, που επικοινωνούσε με το γιατρό από τον οποίο έπαιρνε τις σχετικές εντολές για τις πρώτες βοήθειες. (ιι) Στα προ του 1980 χρόνια διανυκτέρευε επίσης και γιατρός κι έτσι αντιμετωπίζονταν τα επείγοντα περιστατικά.

Γι' αυτό ζητούν:

(ι) Δεύτερο (παθολόγο) γιατρό. Και

(ιι) Παιδίατρο για 1-2 τουλάχιστο φορές τη βδομάδα.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 9 Οκτωβρίου 1989.

«Στις 20.10.1988 (και με τα στοιχεία ΕΓ' 197) υπέβαλα στη Βουλή την πιο κάτω Ερώτηση, που παραμένει αναπάντητη:

'Επειδή επανειλημμένες είναι οι επίσημες -από τους κατ'εξοχήν αρμόδιους φορείς της- ελληνικές παροτρύνσεις προς την Κύπρο για υποβολή αίτησης για πλήρη ένταξή της στην ΕΟΚ κατά τη διάρκεια της ελληνικής προεδρίας της κοινότητας, παροτρύνσεις που υποστηρίζονται κι από τη συντριπτική πλειοψηφία του κυπριακού λαού μ'επιτεινόμενο, μάλιστα, ρύθμό, γιατί βλέπει την πλήρη ένταξή του στην κοινότητα ως ένα αποφασιστικό βήμα για διασφάλιση της κρατικής οντότητας στη δραματική ιστορική καμπή που η ημικατεχόμενη πατρίδα διέρχεται, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα αν και πώς στοχοθετεί να προωθήσει το σοβαρό τούτο για το λαό μας θέμα.'

Επειδή το θέμα είναι συναπτόμενο άμεσα με τον αγώνα φυσικής κι εθνικής μας επιβίωσης κι ενόψει του κατηγορηματικού κι ιστορικού ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων που ζητούσε την αμελλητί κι άμεση υποβολή από μέρους της Κύπρου αίτησης για πλήρη ένταξή μας στην ΕΟΚ, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα ποιες δυνάμεις αναστέλλουν την πανθομολογουμένως σωστική αυτή πρωτοβουλία.»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 9 Οκτωβρίου 1989.

«Δεδομένου πως ο αείμνηστος πρώτος πρόεδρος της 'Ενωσης Συντακτών Κύπρου και τέως πρόεδρος του Συνδέσμου Εκδοτών Κύπρου Γεώργιος Φιλής κατέλιπε -όπως πληροφορούμαι-πέρα από το άλλο (ιστορικό, φιλολογικό, φωτογραφικό, αρχειακό, λαογραφικό και πολιτιστικό) αξιόλογο υλικό του, και έξι ταινίες των τριάντα πέντε Μ.Μ. -τις πιο κάτω: 'Αγάπες τζιαι καμοί', 'Το τελευταίο φιλί' με το Μάνο Κατράκη, το ντοκυμανταίρ 'Το '21 κι η Κύπρος', τη βραβευμένη με τρία πρώτα κρατικά βραβεία στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης ταινία μεγάλου μήκους 'Γρηγόρης Αυξεντίου, ένας ήρωας με το μνημοσκόπιο', τη συγκλονιστική ταινία ''Ετσι προδόθηκε η Κύπρος' με αυθεντικές σκηνές τόσο από την εισβολή όσο κι από το πραξικόπημα και 'Το μεγάλο ντοκουμέντο' με αυθεντικές σκηνές από τον ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897 μέχρι το θάνατο του αείμνηστου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου- παρακαλείται (εκ νέου) το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα αν και με ποιο τρόπο στοχοθετεί την αξιοποίηση του πιο πάνω υλικού.

Συμπληρωματικά και δειγματοληπτικά αναφέρουμε πως η πρώτη ταινία 'Αγάπες τζιαι καμοί' συνιστά την πρώτη κινηματογραφική παραγωγή και διασώζει και καταξιώνει αθησαύριστο λαογραφικό -εθνογραφικό υλικό, καθημερινά ατυχώς συρρικνούμενο κι αποψιλούμενο.

Εξάλλου, η ταινία ''Ετσι προδόθηκε η Κύπρος' θα μπορούσε κατάλληλα ντουμπλαρισμένη (στην αγγλική, γαλλική κι άλλες διεθνείς γλώσσες) να αποτελέσει συγκλονιστικό διαφωτιστικό υλικό στον τομέα της διεθνούς διαφώτισης για το κυπριακό πρόβλημα, ενώ τέλος η ταινία του 'Το μεγάλο ντοκουμέντο' περιέχει αυθεντικές σκηνές από την ιστορική διαδρομή του ελληνισμού, καθώς και του κυπριακού ελληνισμού στην τελευταία εκατονταετία, που ενδεχομένως να μη διασώζονται σε κανένα απολύτως κινηματογραφικό αρχείο του ελλαδικού χώρου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 9 Οκτωβρίου 1989.

«Στις 15.3.1988 (και με τις ενδείξεις ΕΒ' 257) υπέβαλα στη Βουλή την πιο κάτω Ερώτηση, που παραμένει από τότες αναπάντητη:

'Δεδομένου πως η σύσταση ενός κυπριακού θεατρικού μουσείου με τη δυνατότητα/πιθανότητα εκχώρησης πολλών ιδιωτικών θεατρικών συλλογών - δειγματοληπτικά μνημονεύουμε το σχετικό μουσείο Νικολαΐδη (στη Λεμεσό), τη συλλογή Νίκου Παντελίδη (στη Λευκωσία) κ.ά. - θα οδηγήσει σε σημαντική πολιτιστική αναβάθμιση του τόπου, αλλά και στη διάσωση αθησαύριστου θεατρικού υλικού, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πώς στοχοθετεί την προώθηση του θέματος.'

Επειδή θεωρούμε το θέμα σοβαρό -ιδιαίτερα μετά τον πρόσφατα επισυμβάντα θάνατο του μεγαλύτερου κι ενθουσιωδέστερου συλλέκτη -συντηρητή συλλεκτικών στοιχείων για το κυπριακό κι ελλαδικό, βασικά, θέατρο- παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πώς στοχοθετεί να επιληφθεί του θέματος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 9 Οκτωβρίου 1989.

«Στις 7.2.1989 (και με τα στοιχεία ΕΓ' 386) υπέβαλα στη Βουλή την πιο κάτω Ερώτηση, που παραμένει αναπάντητη.

'Το γνωστό ως παλάτι της Αικατερίνης Κορνάρο, παραδοσιακό αρχοντικό στην Ποταμιά, βρίσκεται σήμερα σχεδόν ημιερειπωμένο με τη φθορά καθεχρονικά να γίνεται εμφανέστερη κι απειλητικότερη για το θερινό τούτο μεσαιωνικό βασιλικό ανάκτορο.

Στοχοθετεί σήμερα -κι αν ναι, πότε και πώς- το κράτος να προβεί σ'αποκατάσταση του αξιολογότατου τούτου παλαιικού κτιρίου, όπως παλιότερα είχε δοθεί σχετική διαβεβαίωση, ενόψει μάλιστα τόσο της συγκινητικής και τιμητέας από την πολιτεία στάσης ιδιοκτητών του -όπως της οικογένειας Νίκου και Ντίμη Δημητρίου μέσω της Ναδίνας Δημητρίου, Γενικού Προξένου της Δανίας στην Κύπρο, που εκχώρησε στο κράτος όλα τα δικαιώματά της και τους τίτλους ιδιοκτησίας της- όσο και της απαίτησης των κατοίκων (όπως μας εκφράστηκε από τον κοινοτάρχη Χριστόδουλο Δημητρίου, κατά την τελευταία, στις 5.2.89, επίσκεψή μας στην κοινότητα) για συντήρηση και μετατροπή του σε πολιτιστικό κέντρο;'

Επειδή η κατάσταση στο πιο πάνω αρχοντικό όχι μονάχα δε βελτιώθηκε, μα χειροτέρευσε, όπως άλλωστε καθεχρονικά συμβαίνει, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πώς προτίθεται ν'ασχοληθεί με το θέμα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 9 Οκτωβρίου 1989.

«Στις 7.6.1988 υπέβαλα στη Βουλή (και με τα στοιχεία ΕΒ' 453) την πιο κάτω Ερώτηση, που δεν απαντήθηκε.

'Επειδή πολλοί εκτοπισμένοι συμπατριώτες μας εγκατέλειψαν τις ομολογίες αποταμίευσής τους στα κατεχόμενα, ενώ παράλληλα και ευθύς μετά την προσφυγοποίησή τους έδωσαν στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές στοιχεία όχι απλώς για το σύνολο, αλλά και τους εξειδικευμένους αριθμούς των ομολογιών τους που απώλεσαν, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πώς στοχοθετεί την αντίκριση του θέματος.'

Επειδή πολλοί εκτοπισθέντες συμπατριώτες μας μας επαναφέρουν το θέμα κι επειδή η μεγάλη χρονική απόσταση δίνει ακόμα ένα ισχυρό δεδομένο για την αξιοπιστία των ισχυρισμών, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να εγκύψει στο επανεγειρόμενο τούτο θέμα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 9 Οκτωβρίου 1989.

«Αναπάντητη, ατυχώς, από τις 6.11.1987 (και με τις ενδείξεις ΕΒ' 163) παραμένει Ερώτησή μας στη Βουλή για αναθεώρηση ή/και αυστηρή εφαρμογή του νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας ενόψει των επαυξανόμενων καταγγελιών - αλλά και από προσωπική εμπειρία προστίθεται η προσγραφή- ύπαρξης κρουσμάτων οικειοποίησης/κλοπής της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Οι δεκάδες αυτές των κρουσμάτων σύλησης και κλοπής λογοτεχνικών κειμένων, μελετημάτων, μουσικών έργων και άλλων πνευματικών δημιουργημάτων Κυπρίων και ξένων συγγραφέων και συνθετών επιτάσσουν την άμεση αντίκριση του σοβαρού αυτού προβλήματος.

Πώς σκέπτεται να χειριστεί το όλο θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 9 Οκτωβρίου 1989.

«Στις 18.3.1986 (ΕΒ' 256) υπέβαλα στη Βουλή την πιο κάτω Ερώτηση που δεν έτυχε απάντησης.

'Δεδομένου πως η διακαώς επιζητούμενη πολιτιστική αποκέντρωση -έτσι που η πολιτιστική δραστηριότητα του τόπου να παύσει να συνιστά προνόμιο μιας κλειστής πνευματικής αστικής ελίτ-συνιστά τον πρώτιστο λόγο για μια καινούργια πολιτιστική και πνευματική άνοιξη στον τόπο, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα με ποιο τρόπο στοχοθετεί την προώθηση της πρακτικής της δημιουργίας τοπικών ή περιφερειακών πολιτιστικών κέντρων, καθώς και της ενίσχυσης των όσων μεμονωμένα λειτουργούν ή υπολειτουργούν.'

Επειδή θεωρούμε το θέμα ως sine qua non για την πολιτιστική ανάπτυξη της υπαίθρου κι επειδή επανειλημμένα στο θέμα αυτό θεωρητικά τοποθετήθηκε η επίσημη πλευρά, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει τη Βουλή:

ι) πάνω σε ποια συγκεκριμένα και πρακτικά μέτρα στοχοθετεί να δρομολογήσει την πορεία του, και

ιι) ποιο κονδύλι σκοπεύει να εισηγηθεί για διάθεσή του προς αυτή την κατεύθυνση;»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παρισινό και ληφθείσα στις 11 Οκτωβρίου 1989.

«Αναφορικά με την ύδρευση της περιοχής Ανθουπόλεως, όπου αποδείχθηκε ότι το νερό που προσφέρεται για κατανάλωση παρουσιάζεται κατά καιρούς μολυσμένο και ακατάλληλο για ανθρώπινη χρήση, ζητούμε να μας πληροφορήσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες:

α) Αν έχουν εντοπίσει όλες τις γεωτρήσεις που χρησιμοποιούνται για παροχή νερού στην περιοχή.

β) Αν γίνεται κανονικά ο υγειονομικός έλεγχος σ'όλες ανεξαιρέτως τις πηγές και ποια τα αποτελέσματα των χημικών εξετάσεων.

γ) Αν όχι, τι μέτρα λαμβάνει το κράτος για προστασία της υγείας των πολιτών, όπως έχει καθήκον;»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 11 Οκτωβρίου 1989.

«Αναπάντητη κατ'εξακολούθηση παραμένει η με ημερομηνία 13.1.1989 (ΕΓ' 331) Ερώτησή μου -και συναφής προγενέστερη (ΕΑ' 538, 20.5.1987)- που αναφέρει: 'Τη μετακομιδή των οστών από την Αίγυπτο (το Κάιρο) στην Κύπρο ενός τιμήσαντος την ιδιαίτερη πατρίδα του και πανάξιου παιδιού της, του πεζογράφου Νίκου Νικολαΐδη, ζητούσαμε με την αναπάντητη από 20.5.87 (ΕΑ' 538) Ερώτησή μας, που απευθύνθηκε στο Υπουργείο Εξωτερικών. Πώς και γιατί

αναστάληκαν και καθηλώθηκαν οι σχετικές πρωταρχικές ερευνητικές προσπάθειες που γνωρίζουμε πως -μετά την ανακίνηση του θέματος- άρχισαν;'

Κι επειδή για το σταδιακά καταξιούμενο στη νεοελληνική γραμματεία (βλέπε μονογραφίες: Βοϊσκου, Πετρώνδα, Καρακάση κ.ά) λαμπρό Κύπριο -πεζογράφο βασικά- είναι πολύ ευαίσθητο μεγάλο πλέγμα ανθρώπων των τεχνών και των γραμμάτων στην Κύπρο, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει στο θέμα τούτο το Σώμα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 11 Οκτωβρίου 1989.

«Στις 5.10.1988 (με ενδείξεις ΕΓ' 155) υπέβαλα στη Βουλή την πιο κάτω αναπάντητη ως τα τώρα Ερώτηση:

'Γεωργοί που τα κτήματά τους βρίσκονται στη νεκρή ζώνη της κατεχόμενης Πέτρας αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσχέρειες στην άρδευσή τους από τον παρακείμενο υδατοφράκτη Πέτρας, εξαιτίας της δυσκολίας επικοινωνίας τους με την Αρδευτική Επιτροπή (που δεν είναι αιρετή, αλλά διορίζεται από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας) και -πρόσθετα- γιατί όλα ανεξαίρετα τα μέλη της διαμένουν στη Λευκωσία.

'Οταν, επομένως, γεωργός θέλει να ποτίσει τα κτήματά του στην περιοχή Πέτρας, θα πρέπει να επικοινωνεί με τη Λευκωσία μ'όλες τις συνεπαγόμενες δυσκολίες.

Ερωτάται, λοιπόν, το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

(α) Τι μέτρα προτίθεται να πάρει για να αρδεύουν απρόσκοπτα τα κτήματά τους οι γεωργοί της περιοχής κι ιδιαίτερα αυτοί της νεκρής ζώνης;

(β) Γιατί τα μέλη της Αρδευτικής Επιτροπής διορίζονται από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας και δεν εκλέγονται από τους ενδιαφερομένους, όπως είναι κι η ορθή διαδικασία;'

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πώς αντιμετώπισε το όλο θέμα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 11 Οκτωβρίου 1989.

«Μεγάλη καθυστέρηση παρατηρείται από πλευράς της κυβέρνησης στην καταβολή των διάφορων χρηματικών δόσεων που παραχωρούνται στους πρόσφυγες δικαιούχους των διάφορων στεγαστικών προγραμμάτων, με αποτέλεσμα οι ίδιοι να βρίσκονται εκτεθειμένοι για υποχρεώσεις προς τρίτους και κάποτε να καθυστερούν ή και να διακόπτουν οι εργολάβοι την περαιτέρω εκτέλεση των εργασιών τους.

Επιπρόσθετα προκαλείται ταλαιπωρία στον προσφυγικό κόσμο και από το γεγονός ότι το εκάστοτε ημερήσιο ποσό το οποίο αποστέλλεται στις Επαρχιακές Διοικήσεις για πληρωμές σε δικαιούχους πρόσφυγες είναι ανεπαρκές για να καλύψει τις ανάγκες των πληρωμών (Ταμείο Πάγιας Προκαταβολής 'IMPREST').

Γι'αυτό ερωτάται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή:

Προτίθεται και πότε να λάβει μέτρα για να εκλείψουν τα πιο πάνω προβλήματα τα οποία ταλαιπωρούν σε μεγάλο βαθμό τον προσφυγικό μας κόσμο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 11 Οκτωβρίου 1989.

«Επειδή οι πατατοπαραγωγοί μας διαμαρτύρονται έντονα για τις χαμηλές τιμές που πληρώθηκαν για τις πατάτες της εαρινής εσοδείας, τη στιγμή μάλιστα που, όπως οι ίδιοι πληροφορούνταν,οι προοπτικές της αγοράς ήταν αρκετά αισιόδοξες,και επειδή εναντίον του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών εκφράζεται έντονη δυσφορία και αφήνονται υπονοούμενα ως προς την εμπορία του προϊόντος τούτου, ερωτάται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή:-

1) Είναι ικανοποιημένη η κυβέρνηση από τα αποτελέσματα του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, όπως αυτά παρουσιάζονται τα τελευταία χρόνια, και, εάν όχι, προτίθεται να εισηγηθεί μέτρα που να υποβοηθήσουν το Συμβούλιο στο έργο του;

2) Είναι ικανοποιημένη η κυβέρνηση από τον έλεγχο που ασκείται μέχρι σήμερα στην εν γένει εμπορία των πατατών από το Συμβούλιο; Αν όχι, τι μέτρα προτίθεται να λάβει για αποτελεσματικό έλεγχο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 12 Οκτωβρίου 1989.

«Κατά ή περί το έτος 1985 έγιναν απαλλοτριώσεις κτημάτων από την κυβέρνηση για τις ανάγκες δημιουργίας του φράγματος της Άχνας μέσα στα πλαίσια για υλοποίηση του έργου του Νότιου Αγωγού.

Όσον αφορά τις απαλλοτριώσεις έγινε διακανονισμός από την κυβέρνηση όπως οι ιδιοκτήτες των κτημάτων αποζημιωθούν χρηματικά ή τους δοθεί χαλίτικη γη σε αντάλλαγμα της απαλλοτριωθείσας. Ενώ έχουν περάσει αρκετά χρόνια από την παραχώρηση χαλίτικης γης σε ιδιοκτήτες απαλλοτριωθείσας γης και ενώ έχουν κάνει έξοδα χιλιάδων λιρών για επιχωμάτωση των εκτάσεων τις οποίες καλλιεργούν, εντούτοις η κυβέρνηση καθυστερεί αδικαιολόγητα την τιτλοποίηση της χαλίτικης γης που παραχωρήθηκε.

Με βάση τα πιο πάνω, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

1) Πού οφείλεται η τόσο μεγάλη καθυστέρηση στην τιτλοποίηση της χαλίτικης γης στους νόμιμους δικαιούχους;

2) Έγινε ενημέρωση στους δικαιούχους για την καθυστέρηση αυτή και τους λόγους στους οποίους οφείλεται;

3) Πότε θα γίνει η τιτλοποίηση στους νόμιμους δικαιούχους;»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 12 Οκτωβρίου 1989.

«Σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα και αναστατώσεις δημιουργούνται με την πρακτική της δυσμενούς μεταχείρισης των μαθητών από την Κυπερούντα που φοιτούν στο Γυμνάσιο Ευρύχου. Οι μαθητές, συγκεκριμένα, παρακάθονται στις τάξεις, χωρίς όμως να θεωρείται κανονική η φοίτησή τους: Δε συμμετέχουν στη διδασκαλία, δεν εξετάζονται κτλ.

Εξάλλου ο κοινοτάρχης Ευρύχου κ. Δημητριάδης μας ανέφερε σήμερα πως πρόσφατα σημειώθηκαν δυο λιποθυμίες σε μαθήτριες του σχολείου και τις μετέφερε ο ίδιος στο Νοσοκομείο.

Ερωτάται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν προσανατολίζεται να επιτρέψει την πλήρη κι απρόσκοπτη φοίτηση των μαθητών στο Γυμνάσιο, τουλάχιστον ως τις λίγες προσεχείς μέρες, που θ'αποφανθεί συναφώς το δικαστήριο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 12 Οκτωβρίου 1989.

«Εδώ και αρκετό καιρό ζητήθηκαν αιτήσεις από φτωχές οικογένειες στην Ανάγυια για παραχώρηση κυβερνητικών οικοπέδων, που θα διαχωρίζονταν σε κρατική γη.

Μέχρι σήμερα δεν έγινε κατορθωτό να διαχωριστούν και να παραχωρηθούν τέτοια οικόπεδα. Νοουμένου ότι υπάρχουν οικογένειες που επείγονται να στεγαστούν, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:-

(α) Μήπως έχει προχωρήσει στο διαχωρισμό χαλίτικης γης σε οικόπεδα;

(β) Αν ναι, πότε προβλέπεται ότι θα χωριστούν και διανεμηθούν;»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 16 Οκτωβρίου 1989.

«Γήπεδο ζητά η κοινότητα Καμπιών. 'Οπως συναφώς μας ανέφερε ο κοινοτάρχης, έχει ήδη, μάλιστα, επισημανθεί η σχετική περιοχή (χαλίτικη) στην περιοχή 'Δκιακομούττιν'.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 16 Οκτωβρίου 1989.

«Οι κάτοικοι Καμπιών παραπονούνται -όπως στην τελευταία, στις 28.9.89, επίσκεψή μας στην κοινότητα μας ανέφεραν- πως κάθε χρόνο με τις βροχές του χειμώνα πλημμυρίζει το γεφύρι στον Πηδιά (κάθε φορά που κατεβαίνει ο ποταμός), μ'αποτέλεσμα να πλημμυρίζουν τόσο ο δρόμος όσο και πολλές εκτάσεις της κοινότητας.

Ζητούν για τούτο να γίνουν τ'αναγκαία διορθωτικά έργα έγκαιρα, πριν αρχίσουν κι οι φετινές χειμερινές βροχές.

Πώς αντιμετωπίζει το αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 16 Οκτωβρίου 1989.

«Ο κοινοτάρχης (Χαράλαμπος Πολυκάρπου) κι άλλοι κάτοικοι Καμπιών υποβάλλουν το αίτημα της επίσπευσης της καταβολής των αποζημιώσεων στους ιδιοκτήτες γης για τις σχετικές απαλλοτριώσεις για τη διαπλάτυνση του δρόμου Καμπιών-Καπέδων, δεδομένου πως το θέμα εκκρεμεί εδώ και δυο χρόνια τώρα.

Σε ποιο σημείο βρίσκεται το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Από 20 περίπου μήνες δεν παρουσιάζεται πρόβλημα ξεχειλίσματος των βόθρων στον Οικισμό Ανθούπολης, γιατί γίνεται τακτικά και συστηματικά κένωσή

τους με βυτιοφόρα ιδιωτών εργολάβων. Σε μερικές περιπτώσεις που λόγω έμφραξης αγωγών υπερχείλισαν φρεάτια το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως μερίμνησε για τον άμεσο καθαρισμό τους. Συναφώς αναφέρεται ότι ριζική επίλυση του προβλήματος αναμένεται να επιτευχθεί με την έναρξη λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος που εκτελείται στον Οικισμό, το οποίο αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το πρώτο τρίμηνο του 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας και η κυβέρνηση αποδίδουν μεγάλη σημασία στην τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση και μελετούν τρόπους για την περαιτέρω ανάπτυξή της, για να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των μαθητών και στις ανάγκες της βιομηχανίας και της οικονομίας γενικότερα σε κατάλληλα εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό σε τεχνικούς κλάδους.

Μέσα στα πλαίσια αυτά, το Υπουργείο Παιδείας θα εξετάσει την αναγκαιότητα και τη δυνατότητα εισαγωγής σε Λύκεια της υπαίθρου ειδικεύσεων τεχνικής και επαγγελματικής εκπαιδεύσεως που συνάδουν με τις ανάγκες και τα δεδομένα της κάθε περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερωτήσεις ημερομηνίας 5, 4 και 14 Σεπτεμβρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Αλέξη Γαλανού, αντίστοιχα.

«Κατά το χρονικό διάστημα 1974-1988 εγκρίθηκαν 5,256 αιτήσεις αλλοδαπών (2,669 Βρετανών, 1,884 Αράβων και 703 άλλων εθνικοτήτων) για την απόκτηση 3,203 διαμερισμάτων, 1,111 κατοικιών/επαύλεων και 942 οικοπέδων/τεμαχίων γης περιορισμένης έκτασης για την ανέγερση κατοικίας, κυρίως στις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου. Ο ολικός αριθμός των αλλοδαπών που εξασφάλισαν άδεια και ενέγραψαν στο όνομά τους ακίνητη ιδιοκτησία στην Κύπρο ανέρχεται στους 3,832, από τους οποίους οι 2,165 ενέγραψαν διαμερίσματα ή κατοικίες, οι 498 οικόπεδα και οι 962 τεμάχια γης ή αγροτεμάχια περιορισμένης έκτασης για την ανέγερση κατοικίας.

Σ'ό,τι αφορά την πρόθεση αλλοδαπών να αγοράσουν μεγάλες εκτάσεις γης στην περιοχή 'Χα-Ποτάμι' για τη δημιουργία μεγάλου τουριστικού συγκροτήματος, επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι δεν εξετάστηκε στο παρόν στάδιο θέμα παραχώρησης ή μη της αναγκαίας προς τούτο άδειας, γιατί δεν υποβλήθηκε οποιαδήποτε αίτηση. Διευκρινίζεται όμως ότι, αν και όταν υποβληθεί τέτοια αίτηση, τότε αυτή θα εξετασθεί ασφαλώς με την πρέπουσα σοβαρότητα και υπευθυνότητα και η κυβέρνηση θα αποφασίσει όπως κατά την κρίση της απαιτεί το δημόσιο συμφέρον.

Αναφορικά με την υπόθεση της αγοράς του ξενοδοχείου 'Βερεγγάρια' στον Πρόδρομο, επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στη συνεδρία του ημερομ. 24.8.89 την αίτηση της υπό ίδρυση εταιρείας 'BERENGARIA HOTELS LTD', στην οποία θα μετέχει η αλλοδαπή εταιρεία 'HANSEATIC INVESTMENT LTD' με ποσοστό συμμετοχής 57%, και παρα-

χώρησε σ΄αυτή την απαιτούμενη από το Νόμο άδεια για την απόκτηση του πιο πάνω ξενοδοχείου.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Δ.

Θεωρώ ότι είναι αναγκαίο στο Κεφάλαιο Δ να προταχθούν τα δυο θέματα τα οποία βρίσκονται στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη και, αν υπάρχουν ομιλητές ή αν υπάρχουν απόψεις που να διαφέρουν από την Έκθεση, το θέμα να παραμείνει και για την ερχόμενη βδομάδα.

Το πρώτο είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Θέματα Νηπιαγωγών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΘΕΜΑΤΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Ρήνα Κατσελλή
Αλέκος Μαρκίδης
Νίκος Αναστασιάδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Σεπτεμβρίου, στις 3 και στις 10 Οκτωβρίου 1989. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος από την Επιτροπή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ΄ αυτό ο Υπουργός Παιδείας, συνοδευόμενος από λειτουργό του Υπουργείου του, εκπρόσωποι της ΠΟΕΔ, της ΠΟΕΝ, της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, της Φοιτητικής Κοινότητας της ΠΑΚ και του Συνδέσμου Διευθυντριών-Ιδιοκτητριών Ιδιωτικών Νηπιαγωγείων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ασχολήθηκε με το θέμα αυτό με αφορμή αριθμό παραστάσεων που της έγιναν από τις ενδιαφερόμενες πλευρές, ύστερα από την εξαγγελία της κυβέρνησης για αναπροσαρμογή της πολιτικής της για την επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση στην προδημοτική εκπαίδευση, τη μέχρι σήμερα ακολουθούμενη πολιτική, καθώς και τη νέα κυβερνητική πολιτική για την προδημοτική εκπαίδευση προκύπτει ότι:

(α) Λειτουργούν σήμερα 269 τμήματα δημόσιων νηπιαγωγείων, στα οποία προσφέρεται προδημοτική εκπαίδευση σε 7,190 παιδιά. Από αυτά μόνο 5,946 είναι ηλικίας 4 1/2 - 5 1/2 χρόνων, αριθμός που

αντιπροσωπεύει το 58.35% των παιδιών αυτής της ηλικίας. Για τη λειτουργία των τμημάτων αυτών το κράτος διορίζει τις νηπιαγωγούς και καταβάλλει το μισθό τους. Προσφέρει επίσης ετήσια επιχορήγηση £60.-κατά τμήμα, ενώ τα λοιπά έξοδα καταβάλλονται από τους γονείς. Τα πιο πάνω τμήματα των δημόσιων νηπιαγωγείων δεν καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες και αρκετές κοινότητες δεν έχουν δημόσιο νηπιαγωγείο ή διαθέτουν ανεπαρκή αριθμό. Ο αριθμός των παιδιών ηλικίας 4 1/2 - 5 1/2 χρόνων που δε φοιτούν σε δημόσιο νηπιαγωγείο ανέρχεται στις 4,245. Αρκετές κοινότητες ίδρυσαν, με την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας, κοινοτικά νηπιαγωγεία και σήμερα λειτουργούν 104 τέτοια τμήματα με 2,777 παιδιά. Τη δαπάνη για τη λειτουργία των κοινοτικών νηπιαγωγείων επωμίζονται εξ ολοκλήρου οι γονείς, συμπεριλαμβανομένου του μισθού της νηπιαγωγού την οποία εργοδοτούν. Το κράτος προσφέρει ετήσια επιχορήγηση για εμπλουτισμό του εξοπλισμού, το ύψος της οποίας ήταν £200.- και πρόσφατα αυξήθηκε στις £300 κατά τμήμα. Λειτουργούν επίσης 180 τμήματα ιδιωτικών νηπιαγωγείων. Στα κοινοτικά και ιδιωτικά νηπιαγωγεία φοιτούν συνολικά 3,183 παιδιά 4 1/2 - 5 1/2 χρόνων.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική Απόφασή του (ημερ. 11.8.88) αποφάσισε να εγκρίνει την ίδρυση 31 νέων τμημάτων δημόσιων νηπιαγωγείων, για να συμπληρωθεί ο αρχικός στόχος της δημιουργίας των 300 τμημάτων σύμφωνα με προηγούμενη Απόφασή του του 1979. Η δαπάνη για τη λειτουργία των τμημάτων αυτών ανέρχεται στις £148,188 και αντιπροσωπεύει μισθούς 31 νηπιαγωγών από το του 1989 ως τον Αύγουστο του 1990.

(β) Το Υπουργείο Παιδείας δεν προχώρησε στην υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης, γιατί η Βουλή βρισκόταν σε διακοπές και δεν ήταν συνεπώς δυνατό να εξασφαλιστεί η έγκριση των απαιτούμενων νέων θέσεων νηπιαγωγών πριν από την έναρξη του σχολικού έτους. Για τον πιο πάνω λόγο το Υπουργείο Παιδείας θεώρησε σκόπιμο να εφαρμοστεί η Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου από το Σεπτέμβριο του 1989, γι' αυτό υπέβαλε σχετικό σημείωμα στις 25.5.89. Το Υπουργικό Συμβούλιο ανέβαλε τη λήψη απόφασης. Πρέπει να σημειωθεί ότι με την έγκριση των 31 νέων τμημάτων θα εξυπηρετείτο επιπρόσθετος αριθμός 900 περίπου παιδιών, αλλά θα εξακολουθούσαν να μη φοιτούν σε δημόσιο νηπιαγωγείο άλλες 3,500 περίπου παιδιά. Εξάλλου από τα 171 τμήματα για την ίδρυση των οποίων υποβλήθηκαν αιτήσεις, 31 θα είχαν 100% επιχορήγηση του μισθού της νηπιαγωγού και τα υπόλοιπα 140 καθόλου, λύση φανερά άδικη.

(γ) Το μέγεθος της ανάγκης που θα εξακολουθούσε να υπάρχει κρίθηκε ότι επέβαλλε αναπροσαρμογή της πολιτικής, ώστε η επέκταση να γίνει κατορθωτή, χωρίς να επωμιστεί το κράτος όλο το βάρος της δαπάνης. Αντί της ίδρυσης δημόσιων νηπιαγωγείων που συνεπάγεται καταβολή μισθών ισάριθμων νηπιαγωγών, η βοήθεια του κράτους μπορεί να κατανεμηθεί σε μεγαλύτερο αριθμό κοινοτήτων με τη μορφή αυξημένης επιχορήγησης κοινοτικών νηπιαγωγείων, ώστε να καταστεί η λειτουργία τους βιώσιμη. Με σκοπό να προσφέρεται η κρατική βοήθεια μέσα

σε πλαίσια σχετικής δικαιοσύνης, όλες οι κοινότητες στις οποίες δεν υπάρχει επαρκής αριθμός δημόσιων νηπιαγωγείων (για την ηλικία των 4 1/2 - 5 1/2 χρόνων) μπορούν να χωριστούν σε τρεις κατηγορίες, σύμφωνα με την οικονομική αδυναμία που παρουσιάζουν και άλλα αντικειμενικά κριτήρια που καθορίστηκαν (μεγάλος αριθμός παιδιών, θέση και σύνθεση των κοινοτήτων, αριθμός προσφύγων μαθητών).

Στις κοινότητες που περιλαμβάνονται στην κατηγορία Α μπορεί να προσφέρεται επιχορήγηση £2,800 κατά τμήμα, στην κατηγορία Β £1,800 και στην κατηγορία Γ £900 κατά τμήμα. Τα ποσά αυτά ισοδυναμούν περίπου με το 60%, το 40% και το 20% της ετήσιας κρατικής δαπάνης για μια νηπιαγωγό που πρωτοδιορίζεται σε δημόσιο νηπιαγωγείο.

(δ) Η πιο πάνω αναπροσαρμογή της πολιτικής θα στοχεύει κυρίως στα ακόλουθα:

I. Η βοήθεια του κράτους θα κατανεμηθεί με βάση την αρχή ίσης μεταχείρισης σε όσο το δυνατό περισσότερες κοινότητες.

II. Η προσφερόμενη βοήθεια θα συμβάλλει στη βιωσιμότητα των νηπιαγωγικών τμημάτων και στην ποιοτική βελτίωση της λειτουργίας τους.

III. Θα ενθαρρυνθούν οι γονείς να επεκτείνουν την ώρα λειτουργίας του νηπιαγωγείου.

IV. Οι οργανωμένοι γονείς θα ενθαρρυνθούν να συμμετέχουν σε μεγαλύτερο βαθμό στα οικονομικά βάρη για προσφερόμενες υπηρεσίες.

(ε) Μέσα στα πλαίσια της προτεινόμενης νέας πολιτικής, από τις 171 κοινότητες που υπέβαλαν αίτηση για νηπιαγωγό έχουν επιλεγεί 116 οι οποίες διαθέτουν στέγη και έχουν τη δυνατότητα να λειτουργήσουν κοινοτικό νηπιαγωγείο από το Σεπτέμβριο του 1989.

Άλλες 55 περίπου κοινότητες, που έχουν ανάγκη δημιουργίας νηπιαγωγείου και δε διαθέτουν επί του παρόντος κατάλληλη αίθουσα, θα ενθαρρυνθούν να ιδρύσουν κατά τη μεταπροσεχή σχολική χρονιά (1990-91) κοινοτικά νηπιαγωγεία τα οποία θα επιχορηγηθούν επίσης σύμφωνα με την κατηγοριοποίησή τους.

Η πιο πάνω επιχορήγηση, το ύψος της οποίας υπολογίζεται στις £206,600 για τον πρώτο χρόνο, θα δίδεται στους συνδέσμους γονέων των κοινοτικών νηπιαγωγείων για αντιμετώπιση μέρους των ετήσιων δαπανών και του εξοπλισμού των νηπιαγωγείων, νοουμένου ότι οι γονείς θα αναλαμβάνουν ορισμένες υποχρεώσεις που καθορίζονται.

Οι όροι εργασίας της νηπιαγωγού θα είναι αποτέλεσμα συμφωνίας του συνδέσμου γονέων και της εργοδοτούμενης νηπιαγωγού, ενώ για το μισθό της νηπιαγωγού έχει καθοριστεί ως κατώτατο όριο από το Υπουργείο Παιδείας το ποσό των £220 το μήνα.

Η πρόσληψη της νηπιαγωγού θα γίνεται από τριμελή ομάδα στην οποία θα συμμετέχουν ο κοινοτάρχης, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Γονέων, ο Διευθυντής του Δημοτικού Σχολείου της περιοχής και η δημόσια νηπιαγωγός, αν υπάρχει.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελληνίδων Νηπιαγωγών, εκθέτοντας τις απόψεις της οργάνωσής τους για τη νέα πολιτική του Υπουργείου Παιδείας για την προσχολική εκπαίδευση, δήλωσαν ότι η οργάνωσή τους θεωρεί απαράδεκτη τη νέα πολιτική και φιλοσοφία που προτείνεται και ότι αυτή θα έχει σοβαρότατες επιπτώσεις προς τα παιδιά, τους γονείς, τις κοινότητες και τον κλάδο των νηπιαγωγών.

Ειδικότερα οι πιο πάνω εκπρόσωποι δήλωσαν ότι:

(α) Παρά το γεγονός ότι το Υπουργείο Παιδείας μιλά για αναβάθμιση της προσχολικής εκπαίδευσης, στην ουσία αυτή υποβαθμίζεται, γιατί ανατίθενται οι ευθύνες γι' αυτή σε μη ειδικά πρόσωπα (κοινοτάρχη, σύνδεσμο γονέων). Από την άλλη δεν υπάρχει μόνιμος φορέας υπεύθυνος για τη λειτουργία του νηπιαγωγείου και δίνεται το δικαίωμα σε σώματα άσχετα με την εκπαίδευση να ρυθμίζουν τη λειτουργία του νηπιαγωγείου.

(β) Το νέο σύστημα δημιουργεί ανισότητα εκπαιδευτικών ευκαιριών για τα παιδιά, γιατί σε άλλες κοινότητες υπάρχει δημόσιο νηπιαγωγείο και σε άλλες όχι. Στις κοινότητες όπου λειτουργεί κοινοτικό νηπιαγωγείο οι γονείς των παιδιών είναι αναγκασμένοι να πληρώνουν πολύ περισσότερα, παρά αν ήταν δημόσιο. Τέλος τα παιδιά των απομακρυσμένων περιοχών είναι καταδικασμένα να στερηθούν την προδημοτική εκπαίδευση, γιατί δεν υπάρχουν κίνητρα για να εργοδοτήσουν νηπιαγωγό.

(γ) Η εφαρμογή της νέας πολιτικής, πέρα από τις πιο πάνω επιπτώσεις της, αποτρέπει και τα επαγγελματικά σχέδια των νηπιαγωγών. Ειδικότερα αναφέρεται ότι οι νηπιαγωγοί απόφοιτοι της ΠΑΚ σε αντίθεση με τους συμφοιτητές τους αποφοίτους του κλάδου δασκάλων καταδικάζονται να παραμένουν αδιόριστοι για πάντα χωρίς εκπαιδευτικά κίνητρα για εργασία. Ο κατάλογος διοριστέων δε χρησιμοποιείται στις προσλήψεις οι οποίες γίνονται τώρα αναξιοκρατικά. Καθορίζεται από το Υπουργείο κατώτατο όριο μισθού και όχι ισομισθία με το δημόσιο για ίσης αξίας εργασία. Επίσης δίδεται το δικαίωμα για παράταση των ωρών λειτουργίας του νηπιαγωγείου, ενώ αποτελεί κεκτημένο δικαίωμα των εκπαιδευτικών η μισή μέρα εργασίας. Δεν παρέχονται κίνητρα για εργασία στις απομακρυσμένες περιοχές για τη νηπιαγωγό, ενώ για τους καθηγητές δίνεται αύξηση 20% για να υπηρετήσουν στην ύπαιθρο. Ακόμα οι νηπιαγωγοί με το νέο σχέδιο στερούνται σεμιναρίων επιμόρφωσης και δυνατοτήτων επαγγελματικής ανέλιξης.

Αναφερόμενοι στη θέση της οργάνωσής τους πάνω στο όλο θέμα, οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελλήνων Δασκάλων δήλωσαν ότι η προσχολική ηλικία αποτελεί την πιο σημαντική περίοδο της ζωής του ατόμου για τη διάπλαση του χαρακτήρα και τη διαμόρφωση της προσωπικότητάς του. Είναι γι' αυτό που σ' όλες τις χώρες του κόσμου υπάρχει οργανωμένη προδημοτική εκπαίδευση, η οποία μάλιστα, στις περισσότερες περιπτώσεις, είναι ευθύνη του κράτους. Πέρα όμως από την καθαρά εκπαιδευτική πλευρά, η προδημοτική εκπαίδευση είναι αναφαίρετο δικαίωμα του κάθε παιδιού και αποτελεί μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης, πο απαμβλύνει τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στα

παιδιά λόγω του διαφορετικού κοινωνικού, οικονομικού και μορφωτικού περιβάλλοντος από το οποίο προέρχονται.

Εκθέτοντας περαιτέρω τις απόψεις τους πάνω στη νέα πολιτική του Υπουργείου, αναφέρθηκαν σε αριθμό προβλημάτων που πιστεύουν ότι θα δημιουργηθούν:

(α) Από τη στιγμή που το Υπουργείο Παιδείας δε θα είναι ο εργοδότης της νηπιαγωγού γεννάται το ερώτημα ποια εκπαιδευτική πολιτική θα εφαρμόζει το κάθε νηπιαγωγείο. εκείνη του κοινοτάρχη, του συνδέσμου γονέων ή του Υπουργείου; Ένα άλλο ακόμα ερώτημα είναι το πώς επιτυγχάνεται η ποιοτική βελτίωση της προδημοτικής εκπαίδευσης, αφού τα κίνητρα για ανέλιξη θα εκλείψουν και ο ρόλος των επιθεωρητριών θα μηδενιστεί. Επίσης η νέα αυτή πολιτική πλήττει τη σύγχρονη τάση για ενιαιοποίηση της εκπαίδευσης από το νηπιαγωγείο μέχρι και το γυμνάσιο που ως σήμερα ενστερνιζόταν το Υπουργείο Παιδείας.

(β) Με βάση τα νέα δεδομένα υπάρχει ο κίνδυνος μείωσης του ενδιαφέροντος για επιλογή του επαγγέλματος της νηπιαγωγού και μη εξεύρεσης προσωπικού για τις μακρινές κοινότητες.

(γ) Η προδημοτική εκπαίδευση, που είναι δικαίωμα κάθε κοινότητας και κάθε παιδιού, δε θα παρέχεται κατά τρόπο κοινωνικά δίκαιο για τους ίδιους λόγους που αναφέρθηκαν από τους εκπροσώπους της ΠΟΕΝ.

(δ) Πλήττεται η κατοχύρωση του επαγγέλματος της νηπιαγωγού, ρισμός της αφού ο διοθα γίνεται πάνω σε ετήσια βάση, χωρίς αντικειμενικά κριτήρια, από πρόσωπα μη καταρτισμένα σε εκπαιδευτικά θέματα. Οι νηπιαγωγοί με κάποια χρόνια υπηρεσίας δε θα προτιμούνται, οι νηπιαγωγοί δε θα έχουν ελπίδες επαγγελματικής ανέλιξης και τέλος θα χωριστούν σε κατηγορίες με εντελώς διαφορετική σύνθεση και όρους δουλειάς.

Ενόψει όλων των πιο πάνω και έχοντας την άποψη ότι η προδημοτική εκπαίδευση είναι ευθύνη του κράτους, η ΠΟΕΔ έχει τη γνώμη ότι θα πρέπει να καταρτιστεί από το Υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία με την ΠΟΕΔ και άλλους συντελεστές ολοκληρωμένο σχέδιο, με τελικό στόχο την παροχή ψηλού επιπέδου δωρεάν κρατικής προδημοτικής εκπαίδευσης. Το εξαγγελθέν σχέδιο του Υπουργείου Παιδείας θα μπορούσε να αποτελέσει εξελικτικό στάδιο ενός πλήρους σχεδίου, νοουμένου ότι:

(α) θα καθορίζονται οι κανονισμοί λειτουργίας των νηπιαγωγείων και θα διασφαλίζονται οι όροι δουλειάς και το στάτους των νηπιαγωγών, και

(β) κάθε χρόνο ικανοποιητικός αριθμός νηπιαγωγών θα εντάσσεται στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία μέχρι την πλήρη εφαρμογή του σχεδίου.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, αναφερόμενοι στη νέα πολιτική, δήλωσαν ότι η οργάνωσή τους έχει την πάγια θέση ότι η δημιουργία και η επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης σε όλα τα δημοτικά σχολεία θα πρέπει να γίνεται με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Παροχή ψηλού επιπέδου προδημοτικής εκπαίδευσης.

(β) Παροχή της κάτω από την αποκλειστική ευθύνη του κράτους. Και

(γ) Η παροχή της να είναι δωρεάν από την κυβέρνηση.

Η πιο πάνω θέση της Συνομοσπονδίας βασίζεται στο γεγονός ότι η προδημοτική εκπαίδευση αποτελεί τη βάση για την ομαλή ένταξη των παιδιών στα δημοτικά σχολεία, γι' αυτό και η συστέγαση δημοτικών και προδημοτικών είναι αναγκαία και απαραίτητη.

Από την πλευρά των εκπροσώπων της Φοιτητικής Κοινότητας της ΠΑΚ εκφράστηκε η αντίθεση της οργάνωσής τους στη νέα φιλοσοφία του Υπουργείου Παιδείας για την προδημοτική εκπαίδευση και αναλύθηκαν οι απόψεις τους αναφορικά με τα προβλήματα που πιστεύουν ότι θα δημιουργηθούν ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της νέας αυτής φιλοσοφίας και τα οποία ταυτίζονται με τα όσα εκτέθηκαν πιο πάνω από τους εκπροσώπους της ΠΟΕΝ και της ΠΟΕΔ. Παράλληλα οι πιο πάνω εκπρόσωποι επισήμαναν στην Επιτροπή ότι το νέο Σχέδιο του Υπουργείου Παιδείας δε στηρίζεται σε καμιά σοβαρή ή σε βάθος μελέτη για την προδημοτική εκπαίδευση, όπως θα έπρεπε να είχε γίνει, πριν ληφθεί απόφαση για ένα τόσο βασικό τομέα της εκπαίδευσης.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Διευθυντριών-Ιδιοκτητριών Ιδιωτικών Νηπιαγωγείων υποστήριξαν τη φιλοσοφία του νέου Σχεδίου ως μέτρου κοινωνικής δικαιοσύνης, κοινωνικής συμμετοχής και αποκέντρωσης και δήλωσαν ότι αυτό θα πρέπει να εφαρμοστεί, αφού τηρηθούν ορισμένες προϋποθέσεις που να διασφαλίζουν τη μη διασπάθιση του δημόσιου χρήματος, τον κτιριακό και τον ουσιαστικό έλεγχο και την αξιολόγηση των νηπιαγωγείων, καθώς και το διορισμό σ' αυτά απαραίτητα πτυχιούχων νηπιαγωγών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, οι οποίες στη συντριπτική τους πλειοψηφία τάσσονται ενάντια στο νέο Σχέδιο του Υπουργείου Παιδείας, και αφού μελέτησε όλες τις προεκτάσεις του θέματος, εκπαιδευτικές, κοινωνικές, επαγγελματικές, έχει τη γνώμη ότι η προδημοτική εκπαίδευση, μια βαθμίδα της εκπαίδευσης τόσο βασική και ουσιώδης για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας του παιδιού και τόσο καθοριστική για την προσαρμογή του στις επόμενες βαθμίδες της εκπαίδευσης, θα πρέπει αναμφισβήτητα να αποτελεί ευθύνη του ίδιου του κράτους.

Η Επιτροπή, έχοντας ως βάση της τη γενική αυτή αρχή, θεωρεί απαραίτητο να μην εγκαταλειφθεί η πολιτική που μέχρι σήμερα ακολουθούσε το Υπουργείο Παιδείας για την επέκταση της κρατικής νηπιαγωγικής εκπαίδευσης, γι' αυτό και θα πρέπει να συμπληρωθεί ο αρχικός στόχος της δημιουργίας των 300 δημόσιων τμημάτων, όπως είχε αποφασιστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο το 1979, με την ίδρυση και των 31 νέων τμημάτων που εναπομένουν. Ο τελικός στόχος της κυβέρνησης θα πρέπει να είναι η προσφορά της προδημοτικής εκπαίδευσης από το κράτος στο σύνολο των παιδιών που βρίσκονται στην ηλικία των 4 1/2 - 5 1/2 χρόνων. Οποιαδήποτε άλλη ενέργεια που γίνεται για επέκταση ή ενίσχυση του θεσμού των κοινοτικών νηπιαγωγείων θα πρέπει, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, να γίνεται παράλληλα με την εφαρμογή της πολιτικής για την επέκταση των δημόσιων νηπιαγωγείων, γιατί σίγουρα, παρόλο που η ίδρυση και επιχορήγηση των κοινοτικών νηπιαγωγείων είναι ένα μέτρο που απαντά στις άμεσες και επιτακτικές ανάγκες των κοινοτήτων στις οποίες δεν έχουν ακόμα ιδρυθεί δημόσια νηπιαγωγεία, και ως τέτοιο γίνεται αποδεκτό, δε θεωρείται ότι υποκαθιστά τα δημόσια νηπιαγωγεία, όπου η εκπαίδευση τίθεται κάτω από την πλήρη ευθύνη και τον έλεγχο του κράτους. Παράλληλα η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίο όπως το Υπουργείο Παιδείας πάρει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την επαγγελματική

κατοχύρωση και ανέλιξη των νηπιαγωγών που εργοδοτούνται από τα κοινοτικά αυτά νηπιαγωγεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν υπάρχει οποιοδήποτε αίτημα για έκφραση γνώμης, το θέμα θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη. Αν όχι, θα θεωρήσω την Έκθεση εγκριθείσα όπως έχει.

Δε βλέπω αίτημα, επομένως η Έκθεση θα αποσταλεί στο Υπουργείο Παιδείας.

Το επόμενο θέμα είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Συμβασιούχοι εκπαιδευτικοί Μέσης Εκπαίδευσης». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Ρήνα Κατσελλή
Αλέκος Μαρκίδης
Νίκος Αναστασιάδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 29 Σεπτεμβρίου και στις 10 Οκτωβρίου 1989. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, της ΟΕΛΜΕΚ και της Συντονιστικής Επιτροπής Καθηγητών με σύμβαση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε αυτεπάγγελτα το πιο πάνω θέμα με αφορμή το πρόβλημα που δημιουργήθηκε από τη μη ανανέωση των συμβάσεων για τη νέα σχολική χρονιά 23 εκπαιδευτικών μέσης εκπαίδευσης που υπηρέτησαν με σύμβαση τα δύο προηγούμενα χρόνια.

Οι εκπρόσωποι των πιο πάνω συμβασιούχων καθηγητών, εκθέτοντας στην Επιτροπή τις απόψεις τους γύρω από το όλο θέμα, αναφέρθηκαν στο αίτημα για επαγγελματική αποκατάστασή τους ενόψει του γεγονότος ότι δεν επαναδιορίστηκαν με σύμβαση για τη νέα σχολική χρονιά, παρά το γεγονός ότι οι ίδιοι είχαν κληθεί από το Υπουργείο για δύο συνεχείς χρονιές από τους καταλόγους διοριστέων και έχουν υπηρετήσει την παιδεία, στις πιο απομακρυσμένες μάλιστα περιοχές, εγκαταλείποντας την προηγούμενη απασχόλησή τους. Οι πιο πάνω εκπρόσωποι εισηγήθηκαν στην Επιτροπή αριθμό μέτρων που θα μπορούσε να πάρει το Υπουργείο Παιδείας, ώστε να μπορέσουν να επαναδιοριστούν με σύμβαση για τη νέα χρονιά και δήλωσαν ότι κατά την άποψή τους το Υπουργείο

Παιδείας δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημά τους όπως θα έπρεπε, αλλά αντίθετα το υποβαθμίζει και αποποιείται κάθε ευθύνη απέναντι στους ίδιους και τις οικογένειές τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού αντάλλαξε απόψεις πάνω στο θέμα με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας τόσο για τη νομική όσο και για την πραγματική πτυχή του θέματος, είναι της γνώμης ότι το όλο θέμα από τη φύση του δεν εμπίπτει μέσα στις αρμοδιότητες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, γιατί αφορά αρμοδιότητα της Εκτελεστικής Εξουσίας ή, σε περίπτωση προσφυγής των ενδιαφερομένων στο Δικαστήριο, αφορά τη Δικαστική Εξουσία, γι' αυτό και η Βουλή δεν μπορεί να επέμβει. Εντούτοις, η Επιτροπή, κατανοώντας απόλυτα το πρόβλημα των ενδιαφερομένων με όλες τις κοινωνικές του προεκτάσεις, καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να το αντιμετωπίσει θετικά και να προσπαθήσει μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της να εξεύρει τα κατάλληλα μέτρα για τη διευθέτησή του. Η Επιτροπή θα αναμένει από την πλευρά της να ενημερωθεί πάνω στις εισηγήσεις που θα έχει να υποβάλει το Υπουργείο Παιδείας γύρω από το θέμα και να αποφασίσει εκεί όπου τα προτεινόμενα μέτρα εμπίπτουν στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ίδιο ισχύει και γι' αυτό το θέμα.

Αν υπάρχουν οποιοιδήποτε που θέλουν να καταθέσουν απόψεις, το θέμα θα παραμείνει, διαφορετικά η 'Εκθεση θα θεωρηθεί εγκριθείσα.

Θεωρείται λοιπόν εγκριθείσα.

Το επόμενο θέμα είναι 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ D.S.R. ΝΑ ΠΑΥΣΕΙ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΤΗΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟ, ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ Η ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝ ΛΟΓΩ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.»

Παρόντες:-

Γιαννάκης Μάτσης, Πρόεδρος
Ανδρέας Ψυλλίδης
'Αριστος Χρυσοστόμου
Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 Μαρτίου και 16 Ιουνίου 1989 με την παρουσία των εισηγητών του θέματος Βουλευτών κ. Α. Μαθηκολώνη, Α. Ανδρέου και Α. Γεωργίου.

Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, ο Δήμαρχος Λάρνακας, εκπρόσωποι του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λάρνακας, του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ και της ενδιαφερόμενης εταιρείας με την επωνυμία D.S.R.

Όπως είναι γνωστό, το θέμα αυτό ενεγράφη στις 23.3.1989 από τους αξ. Βουλευτές κ. Α. Μαθηκολώνη, Α. Ανδρέου και Α. Γεωργίου για απευθείας συζήτηση στην Ολομέλεια του Σώματος και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για μελέτη και υποβολή Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα στην Επιτροπή, οι εισηγητές του δήλωσαν ότι υπάρχουν βάσιμες πληροφορίες πως η ναυτιλιακή εταιρεία D.S.R., που τώρα χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για τη διαμετακόμιση εμπορευματοκιβωτίων, αποφάσισε να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι αυτό, πράγμα που θα οδηγήσει στο κλείσιμο του λιμανιού Λάρνακας, αφού η εταιρεία αυτή είναι η μόνη που το χρησιμοποιεί. Οι επιπτώσεις από το κλείσιμο αυτό, υποστηρίχθηκε από τους ίδιους, θα είναι άμεσες και δυσμενείς με κύριο και άμεσο αποτέλεσμα το χάσιμο για τον τόπο ενός εισοδήματος της τάξης των 6 έως 10 εκ. λιρών, ενώ ταυτόχρονα θα παραμείνουν άνεργοι ένας σημαντικός αριθμός εργαζομένων.

Από τους εισηγητές του θέματος επισημάνθηκε επίσης το γεγονός ότι η D.S.R. μετέφερε ήδη μέρος των εργασιών της στο λιμάνι του Ηρακλείου Κρήτης, γι' αυτό και ζητήθηκε από την κυβέρνηση να ανταποκριθεί στα αιτήματα της εταιρείας και να προβεί σε τέτοιες κατασκευές ή ανασχεδιασμό του λιμανιού για μετατροπή του σε σύγχρονο λιμάνι, έτσι που να είναι σε θέση να εξυπηρετεί όχι μόνο την ενδιαφερόμενη εταιρεία, κι αυτό μόνο μέχρι το 1991, αλλά οποιαδήποτε πλοία του μέλλοντος.

Από της πλευράς της ενδιαφερόμενης εταιρείας D.S.R. δηλώθηκε ότι η εταιρεία τους δεν αποφάσισε να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, κατατέθηκε όμως ότι η εταιρεία τους αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες στη διεκπεραίωση των εργασιών της, ζητήματα που τέθηκαν υπόψη της Αρχής Λιμένων Κύπρου από το 1984.

Για την αντιμετώπιση των δυσκολιών αυτών υποστήριξε τη λήψη των πιο κάτω μέτρων:-

(α) Να γίνει διεύρυνση του λιμανιού, για να δέχεται μεγαλύτερα πλοία,

(β) να γίνουν διευθετήσεις για τη μείωση των κόστων της εταιρείας,

(γ) να απλουστευθούν οι διαδικασίες και η γραφειοκρατία από όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες,

(δ) να καλυτερεύσει ο μηχανισμός φορτοεκφόρτωσης,

(ε) να προσφέρονται υπηρεσίες και κατά τις Κυριακές και αργίες και

(στ) να καθιερωθεί το λιμάνι αυτό ως ελεύθερη λιμενική περιοχή.

Ο εκπρόσωπος της πιο πάνω εταιρείας δήλωσε επίσης ότι η εταιρεία D.S.R. μετέφερε μέρος των εργασιών της στο λιμάνι του Ηρακλείου Κρήτης, γιατί βρήκε καλύτερους όρους διεκπεραίωσης των εργασιών της και ότι προτίθεται να μεταφέρει όλες τις εργασίες της εκεί ή και οπουδήποτε αλλού, εφόσον διαπιστωθεί η ανικανότητα των κυπριακών λιμανιών να εξυπηρετούν την εταιρεία τους.

Ο Δήμαρχος Λάρνακας, εκφράζοντας την ευχή όπως η D.S.R. μη εγκαταλείψει το λιμάνι της Λάρνακας, αφού από τις εργασίες της εταιρείας αυτής εξαρτώνται οικονομικά μερικές εκατοντάδες άτομα, εισηγήθηκε να κληθούν η κυβέρνηση και όλοι οι αρμόδιοι να πάρουν τα ενδεικνυόμενα μέτρα, όχι μόνο για να παραμείνει η D.S.R. αλλά για να προσελκυστούν κι άλλες εταιρείες στο λιμάνι της Λάρνακας.

Εκ μέρους του εκπροσώπου του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου υποστηρίχθηκε επίσης η ανάγκη όπως η κυβέρνηση και οι άλλοι αρμόδιοι φορείς προβούν στη λήψη των κατάλληλων μέτρων για να παραμείνει η D.S.R. στην Κύπρο και δηλώθηκε ότι τα ίδια προβλήματα αντιμετωπίζει όχι μόνο η εταιρεία αυτή αλλά και άλλες εταιρείες και ότι αυτά δεν παρουσιάζονται μόνο στο λιμάνι της Λάρνακας αλλά και στο λιμάνι της Λεμεσού. Ο ίδιος εκπρόσωπος τόνισε το γεγονός ότι μεγάλες γραμμές πλοίων σταμάτησαν τη συνεργασία τους με την Κύπρο, εξαιτίας του ότι τα λιμάνια δεν εργάζονται τις Κυριακές και αργίες. Για την αντιμετώπιση της όλης κατάστασης έγιναν από της πλευράς του Συνδέσμου αυτού οι πιο κάτω εισηγήσεις:-

(α) Μείωση κόστων μέχρι 20% - 25%, (β) Διεξαγωγή εργασίας και κατά τις Κυριακές και τις αργίες,

(γ) Απλούστευση των διαδικασιών με την κήρυξη των λιμανιών Λάρνακας και Λεμεσού σε ελεύθερες λιμενικές περιοχές,

(δ) Κατάργηση του περιορισμού του χρόνου παραμονής των εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι,

(ε) Αναβάθμιση του μηχανικού εξοπλισμού, και

(στ) Εισαγωγή μακροπρόθεσμου σχεδίου ανακατασκευής των λιμανιών Λάρνακας και Λεμεσού, για να εξυπηρετούν τα νέα υπό κατασκευή πλοία και να μπορούν έτσι να ανταγωνιστούν επιτυχώς τα γειτονικά λιμάνια.

Ο εκπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λάρνακας δήλωσε πως η D.S.R. είναι σχεδόν η μόνη εταιρεία που χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας στο οποίο εργάζονται σήμερα 1292 άτομα, ενώ τα οικονομικά οφέλη από το γεγονός αυτό ανέρχονται στα 12 εκ. λίρες το χρόνο. Για τους λόγους αυτούς, υποστηρίχθηκε από τον ίδιο, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρουσιάζονται σήμερα, όπως είναι η εργασία κατά τις Κυριακές και αργίες και η κήρυξη του λιμανιού Λάρνακας σε ελεύθερη λιμενική περιοχή.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ δήλωσαν στην Επιτροπή πως ως συντεχνίες έκαμαν ήδη πολλές παραχωρήσεις προς την D.S.R., όπως για παράδειγμα στην περίπτωση εργασίας σε βάρδιες, Κυριακές και αργίες, καθώς και για τη μείωση των εργατικών κόστων μέχρι £420.000, παρατηρώντας ότι είναι έτοιμοι να συμβάλουν στην παραπέρα μείωση των κόστων αυτών κατά £260.000. Οι ίδιοι υποστήριξαν ότι ο λόγος που δεν προσφέρονται υπηρεσίες κατά τις Κυριακές και αργίες είναι γιατί οι υπάλληλοι

της Αρχής Λιμένων Κύπρου αρνούνται να ανταποκριθούν, ενώ, κατά τη γνώμη τους, παρατηρήθηκε γενικά ολιγωρία από μέρους της κυβέρνησης.

Από μέρους της Αρχής Λιμένων Κύπρου δηλώθηκε πως, για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της D.S.R., η οποία είναι ο μεγαλύτερος πελάτης της Αρχής και συνεπώς δεν υπάρχει καμιά πρόθεση να μην εξυπηρετείται, χρειάζεται να ληφθούν τα πιο κάτω μέτρα:-

(α) Αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας,

(β) μείωση των κόστων της εταιρείας,

(γ) προσφορά εργασίας κατά τις Κυριακές και τις αργίες,

(δ) κήρυξη του λιμανιού Λάρνακας ως ελεύθερης λιμενικής περιοχής.

Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος και για σκοπούς καλύτερης ενημέρωσης της Επιτροπής για το όλο θέμα, ο Πρόεδρός της, με εισήγηση της Επιτροπής, πραγματοποίησε στις 20 Μαρτίου 1989 επίσκεψη στο γραφείο του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων όπου και ανταλλάγηκαν απόψεις γύρω από το θέμα αυτό.

Σύμφωνα με τα όσα δηλώθηκαν από τον αρμόδιο Υπουργό, προκύπτει ότι ο θόρυβος που δημιουργήθηκε γύρω από το θέμα είναι αχρείαστος, γιατί η εταιρεία δεν αποφάσισε να φύγει, αλλ' απλώς υπέβαλε ορισμένες απαιτήσεις οι οποίες και βρίσκονται στο στάδιο της μελέτης και αξιολόγησής τους. Για την εξέταση του όλου θέματος δηλώθηκε επίσης ότι έχει συσταθεί τεχνική επιτροπή που αναμένεται να παραδώσει το πόρισμά της στις προσεχείς λίγες μέρες και ότι η κυβέρνηση θα προβεί, υπό το φως των πορισμάτων της Επιτροπής αυτής, σ' όλες τις ενδεικνυόμενες πράξεις και ενέργειες, έτσι που οποιαδήποτε απόφαση ληφθεί να μην είναι μόνο προς εξυπηρέτηση της D.S.R. ειδικά, αλλά για τη βελτίωση γενικά του λιμανιού της Λάρνακας κατά τρόπο που να εξυπηρετεί τις ανάγκες όχι μόνο του παρόντος αλλά και του μέλλοντος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών λαμβάνοντας υπόψη την ενημέρωση που της έγινε είναι της γνώμης ότι, παρόλο που η D.S.R. δεν αποφάσισε οριστικά να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας, εντούτοις η ενέργειά της να μεταφέρει μέρος των εργασιών της σε άλλο λιμάνι εκτός της Κύπρου εμπνέει ανησυχία, γι' αυτό και θα πρέπει η κυβέρνηση να πάρει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα προς αποτροπή ενός τέτοιου ενδεχόμενου το οποίο αναμφίβολα θα οδηγήσει στο μαρασμό του λιμανιού της Λάρνακας και σε ανεργία εκατοντάδες άτομα. Η Επιτροπή εκφράζει επίσης τις επιφυλάξεις της κατά πόσο τα έργα που προγραμματίζονται για την αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας, συνολικού κόστους £8,9 εκ., θα υποβοηθήσουν ουσιαστικά την κατάσταση, αφού σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν προκύπτει ότι, έστω κι αν γίνουν αυτά τα έργα, δε θα εξυπηρετούν τις ανάγκες του διαμετακομιστικού εμπορίου μετά το 1991.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να εξετάσει με προσοχή τη δημιουργούμενη κατάσταση και να πάρει όλα εκείνα τα μέτρα που κρίνονται αναγκαία για την ορθολογιστική ανάπτυξη τόσο του λιμανιού Λάρνακας όσο και του λιμανιού Λεμεσού με απώτερο στόχο και επιδίωξη την ανάπτυξη της λιμενικής βιομηχανίας πάνω σε μακροχρόνια βάση.

Για το ίδιο θέμα, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει συμπληρωματική Έκθεση της ίδιας Επιτροπής με ημερομηνία 17 Οκτωβρίου 1989 την οποία και στη συνέχεια διαβάζω.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ D.S.R. ΝΑ ΠΑΥΣΕΙ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΤΗΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟ, ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ Η ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝ ΛΟΓΩ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ».

Παρόντες:-

Γιαννάκης Μάτσης, Πρόεδρος

Δήμος Γεωργιάδης, εκπροσωπώντας τον κ. Ν. Αναστασιάδη

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Χρυσοστόμου

Όπως είναι γνωστό, για το πιο πάνω θέμα έχει ήδη κυκλοφορήσει σχετική Έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα, η συζήτησή του όμως ενώπιον της Ολομέλειας αναβλήθηκε ύστερα από σχετική εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής, και αυτό για να διερευνηθεί αριθμός νέων στοιχείων που στο μεταξύ προέκυψαν.

Η Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών επανεξέτασε το όλο θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Οκτωβρίου 1989, στην οποία κλήθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Από την ενημέρωση που έγινε στην Επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους προκύπτει ότι ύστερα από επίσκεψη στην Κύπρο επίσημης αντιπροσωπείας της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, στην οποία μετείχε και εκπρόσωπος της υπό αναφορά εταιρείας D.S.R., και επαφές της τελευταίας με αρμόδιους κυβερνητικούς παράγοντες συμφωνήθηκε η σύσταση ειδικής επιτροπής για μελέτη και απόφαση τρόπων συνεργασίας και για ετοιμασία προσχεδίου συμφωνίας το οποίο να διαλαμβάνει, ανάμεσα σ' άλλα, και την ανάληψη δέσμευσης από μέρους της D.S.R. για τη χρησιμοποίηση του λιμανιού της Λάρνακας και την πιθανότητα συμμετοχής της Λαοκρατικής Δημοκρατίας της Γερμανίας στην υλοποίηση των σχεδίων επέκτασής του.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, τελική απόφαση της κυβέρνησης δεν είναι η δημιουργία νέου λιμανιού ή η πρόχειρη συμπλήρωση του υφιστάμενου λιμανιού της Λάρνακας, αλλά η σημαντική επέκτασή του προς την πλευρά της μαρίνας. Το όλο έργο, που υπολογίζεται να στοιχίσει £30 εκ. περίπου, αναμένεται να συμπληρωθεί σε 3 - 4 χρόνια.έχουν μάλιστα προχωρήσει οι προκαταρκτικές εργασίες, όπως οι αναγκαίες μελέτες, η κατακύρωση προσφορών για ανόρυξη των αναγκαίων διατρήσεων κτλ.

Σύμφωνα επίσης με τις εκτιμήσεις των αρμοδίων, η εταιρεία D.S.R. δεν πρόκειται να εγκαταλείψει την Κύπρο, υπάρχει όμως πιθανότητα να χρησιμοποιεί, εκτός από το λιμάνι της Λάρνακας, και εκείνο της Λεμεσού. Το συμπέρασμα αυτό, κατά τους ίδιους εκπροσώπους, συνάγεται και από το γεγονός ότι η εταιρεία αυτή αναμένεται να λάβει μέρος σε διαπραγματεύσεις που υπολογίζεται να συμληρωθούν πολύ σύντομα.

Ενημερώνοντας η Επιτροπή το Σώμα για τις νέες εξελίξεις που αφορούν το υπό συζήτηση θέμα, επαναλαμβάνει την προηγούμενη θέση της, όπως αυτή έχει

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 6) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού χρημάτων ύψους £750,000 και η διάθεσή του για παραχώρηση στον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης για τη δανειοδότηση δικαιούχων του Σχεδίου Παροχής Κινήτρων για εγκατάσταση σε κοινότητες που βρίσκονται στην αποστρατικοποιημένη ζώνη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £750,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια και Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 6) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 17, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 7) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 7) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού

επέκταση και εκβάθυνση του λιμανιού, καθώς και εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού του. Παρόμοια αιτήματα υποβάλλονταν από την Επιτροπή Ανάπτυξης της πόλης και από άλλους φορείς. Το βασικό όμως είναι τι πρέπει να γίνει. Κατά τη γνώμη μας πρέπει να αντιμετωπιστούν πρώτα τα άμεσα προβλήματα, όπως είναι η μείωση των κόστων φορτοεκφόρτωσης, η δυνατότητα να εργάζεται το λιμάνι τις Κυριακές και τις γιορτές, η απλοποίηση του συστήματος πληρωμής τελών για τις φορτοεκφορτώσεις και άλλα προβλήματα που προκύπτουν από τη διαφορά της D.S.R. με τις λιμενικές αρχές. Μια διαπραγμάτευση με καλή θέληση, όπως αυτή που αναφέρεται στη δεύτερη 'Εκθεση, απ' όλες τις πλευρές μπορεί να οδηγήσει σε διευθέτηση με κύρια επιδίωξη να μην εγκαταλείψει η D.S.R. το λιμάνι της Λάρνακας.

Το δεύτερο βασικό και ουσιαστικό πρόβλημα είναι η επέκταση, η εκβάθυνση και ο εκσυγχρονισμός του τεχνικού εξοπλισμού του λιμανιού. 'Ηδη η νέα λιμενική αρχή και η κυβέρνηση πήραν έγκαιρα την απόφαση να γίνει αυτό το έργο και προς το σκοπό αυτό ζητήθηκαν προσφορές για τεχνικοοικονομική μελέτη πάνω σε μερικές υπαλλακτικές λύσεις.

Παρόλο όμως που πάρθηκε μια τέτοια απόφαση και παρά το ότι η D.S.R. έκαμε καθαρό ότι εξαρτά την παραμονή της στο λιμάνι της Λάρνακας από το κατά πόσο αυτό θα επεκταθεί και θα εκσυγχρονιστεί, παρατηρείται και τώρα μια καθυστέρηση, θα λέγαμε. Και δημιουργείται εύλογα η υπόνοια ότι κάποια κυκλώματα του λιμενικού συστήματος ίσως να μη βλέπουν με καλό μάτι τη ριζική βελτίωση του λιμανιού της Λάρνακας.

Γι' αυτό, το μήνυμα που πρέπει να αποστείλει αυτό το Σώμα προς κάθε κατεύθυνση είναι ότι πρέπει να επισπευσθούν οι διαδικασίες, για να γίνει το έργο στο πιο σύντομο χρονικό διάστημα. Δεν εννοούμε να γίνουν προχειρότητες και βεβιασμένες ενέργειες. Εννοούμε να παρακαμφθούν άχρηστες γραφειοκρατικές διαδικασίες και να προσεγγιστεί το όλο πρόβλημα με πρακτικό και συγκεκριμένο τρόπο. Να γίνει έργο που να εξυπηρετεί όχι απλώς τις σημερινές και αυριανές ανάγκες, αλλά ένα έργο μακρόπνοης προοπτικής.

Αφού όμως επικρίνουμε όλους τους άλλους, πρέπει να δούμε και τις δικές μας ευθύνες, ως Βουλής. 'Ολες οι πλευρές ζητούν όπως το λιμάνι της Λάρνακας κηρυχθεί σε ελεύθερη λιμενική περιοχή. Και ανταποκρινόμενη η κυβέρνηση σ' αυτή την ομόθυμη απαίτηση έστειλε από τις 20 Ιανουαρίου 1989 σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή, το οποίο μέχρι τη στιγμή αυτή δεν έχει εγκριθεί από το Σώμα. Δεν είναι η πρόθεσή μας να επιρρίψουμε ευθύνες σε οποιονδήποτε. Απλώς λέμε ότι το θέμα αυτό πρέπει να ρυθμιστεί το ταχύτερο δυνατό, έτσι που να διευκολυνθεί το διαμετακομιστικό μας εμπόριο.

Καταλήγοντας, κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ/Αριστεράς θα συμβάλει με όλες της τις δυνάμεις, ώστε το πρόβλημα του λιμανιού της Λάρνακας να επιλυθεί όσο το δυνατό πιο σύντομα, γιατί απ' αυτό εξαρτάται η διαβίωση εκατοντάδων οικογενειαρχών, εξαρτάται η ανάπτυξη και η πρόοδος της Λάρνακας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη, εφόσον έχει ζητηθεί.

Το επόμενο θέμα είναι 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πρόχειρο φράγμα

'Λούματα των Αετών' στον Αμίαντο και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν τους κατοίκους της περιοχής καθώς και η αξιοποίησή του για αρδευτικούς σκοπούς». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ). (13.4.1989).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΟ ΠΡΟΧΕΙΡΟ ΦΡΑΓΜΑ 'ΛΟΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΕΤΩΝ' ΣΤΟΝ ΑΜΙΑΝΤΟ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΥ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΓΙΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
'Αριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το υπό αναφορά θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιουνίου, 19 Σεπτεμβρίου και 3 Οκτωβρίου 1989. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής. Στις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο εισηγητής του θέματος, Βουλευτής κ. Ν. Ηλία.

'Οπως είναι γνωστό, το υπό εξέταση θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς στις 13 Απριλίου 1989 και παραπέμφθηκε για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και ετοιμασία σχετικής 'Εκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό εξέταση θέμα, ο εισηγητής του ανέφερε ότι πριν 25 χρόνια περίπου η Εταιρεία Αμιάντου εξασφάλισε δικαίωμα από την κυβέρνηση να τοποθετεί τα άχρηστα υπολείμματα του μεταλλείου της σε έκταση κρατικής γης στην τοποθεσία «Λούματα των Αετών» στον Αμίαντο. Στη συνέχεια και ύστερα από πιέσεις η Εταιρεία σχημάτισε τούνελ στην κοίτη παρακείμενου ποταμού για να τοποθετεί τα υπολείμματα αυτά, το οποίο εφοδίασε με προστατευτική πόρτα και με σωλήνες για να διοχετεύεται το νερό που συσσωρεύεται σε μεγάλες ποσότητες, ώστε να μειώνεται η πίεση και να μην υποχωρούν τα άχρηστα υπολείμματα. Το πρόχειρο αυτό κατασκεύασμα χρησιμοποιείται σαν ένας αυτοσχέδιος υδατοφράκτης για να καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής. 'Ομως με την τοποθέτηση τεράστιων όγκων υπολειμμάτων στο τούνελ παρουσιάστηκαν προβλήματα, με αποτέλεσμα να μη συγκρατούνται μεγάλες ποσότητες

νερού που είναι χρήσιμο και να επαπειλείται κίνδυνος κατολίσθησης των χωμάτων προς την κατεύθυνση του χωριού Κάτω Αμίαντος. Για τους πιο πάνω λόγους ο εισηγητής του υπό εξέταση θέματος προτείνει όπως η Εταιρεία αναλάβει την εκτέλεση έργων για στεγανοποίηση και βελτίωση του φράγματος και για κατασκευή έργων κανονικής υπερχείλισης, για να παρεμποδιστούν οι κίνδυνοι που απειλούν τους κατοίκους της περιοχής και να αξιοποιείται το νερό του υδατοφράκτη για αρδευτικούς σκοπούς, ενώ ταυτόχρονα θα απομακρυνθεί ο κίνδυνος μόλυνσης των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων.

Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβέρνησης για το θέμα που εξετάζεται, οι αρμόδιοι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν ότι το όλο θέμα μελετάται στα πλαίσια ευρύτερου προβληματισμού για την τύχη της Εταιρείας Αμιάντου. Οι κίνδυνοι που ανέφερε ο εισηγητής του θέματος είναι μεν υπαρκτοί, αλλά στο παρόν στάδιο δε θεωρούνται άμεσοι. Η Εταιρεία Αμιάντου δεν είναι σήμερα σε θέση να αναλάβει οποιαδήποτε βελτιωτικά έργα στο φράγμα, αφού έπαψε να λειτουργεί το μεταλλείο. Η κυβέρνηση προβληματίζεται για την τύχη της Εταιρείας και γίνεται προσπάθεια να αναλάβει τις υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις της Εταιρείας στο σύνολό τους νέος αγοραστής ή η ίδια η κυβέρνηση, αφού κηρυχθεί η Εταιρεία σε πτώχευση. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της κυβέρνησης, από τις μελέτες που έγιναν φαίνεται ότι οι πραγματικοί κίνδυνοι που απειλούν την περιοχή είναι απομακρυσμένοι σήμερα, ενώ το όλο θέμα μελετάται τόσο πάνω σε βραχυπρόθεσμη όσο και πάνω σε μακροπρόθεσμη βάση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη της τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, καλεί την κυβέρνηση να λάβει αμέσως τα προσωρινά εκείνα μέτρα που κρίνονται σήμερα αναγκαία, για να αποφευχθούν οι κίνδυνοι εναντίον της ασφάλειας και υγείας των κατοίκων της περιοχής και ταυτόχρονα να ληφθούν τέτοια μέτρα, ώστε να αξιοποιούνται καλύτερα οι πολύτιμοι υδάτινοι πόροι μέχρι την οριστική ρύθμιση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η στεγανοποίηση του πρόχειρου φράγματος «Λούματα των Αετών» στον Αμίαντο είναι απόλυτα αναγκαία και έχει διπλή σημασία για την περιοχή.

Πρώτα το φράγμα αυτό, όπως είναι σήμερα, αποτελεί καθημερινό κίνδυνο για τους κατοίκους του Κάτω Αμιάντου και δεύτερο με τη στεγανοποίησή του θα καλυφθούν ταυτόχρονα σοβαρές αρδευτικές ανάγκες της περιοχής. Το φράγμα κατασκευάστηκε συμπτωματικά με την τοποθέτηση μπάζων από το μεταλλείο Αμιάντου πριν από 25 περίπου χρόνια. Συσσωρεύονται σ' αυτό αρκετές ποσότητες νερού και με τη στεγανοποίησή του θα μπορούσαν να συγκεντρωθούν πολύ περισσότερες, για να καλύψουν ικανοποιητικά τις αρδευτικές ανάγκες του Κάτω Αμιάντου, του Πελενδρίου και άλλων ακόμη χωριών της περιοχής. Όπως είναι όμως πρόχειρα κατασκευασμένο το φράγμα, τα νερά διαρρέουν και προς τα μέσα του καλοκαιριού εξαντλούνται, ενώ οι δενδροφυτείες των γύρω χωριών αντιμετωπίζουν οξύ πρόβλημα άρδευσης.

Ταυτόχρονα με τη διαρροή των νερών δημιουργούνται σοβαροί κίνδυνοι κατολίσθησης των τεράστιων όγκων των μπάζων του μεταλλείου, που αποτελούν πραγματική δαμόκλεια σπάθη πάνω από τις κεφαλές των κατοίκων του Κάτω

Αμιάντου. Αν λόγω απρόβλεπτων καιρικών συνθηκών υπάρξει κατολίσθηση των μπάζων, οι συνέπειες θα είναι τραγικές, γιατί ολόκληρο το χωριό θα καταπλακωθεί και θα εξαφανιστεί. Για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των Κατωαμιαντιτών έγιναν στο παρελθόν πολλά διαβήματα, αλλά δυστυχώς χωρίς αποτέλεσμα.

Η ξένης ιδιοκτησίας Εταιρεία Αμιάντου, που έχει απομυζήσει αρκετό από τον εθνικό μας πλούτο, είχε νομική και ηθική υποχρέωση να πάρει, πριν εγκαταλείψει την Κύπρο, τα αναγκαία μέτρα για αποτελεσματική προστασία της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων. Δυστυχώς όμως τίποτε δεν έπραξε. Η προηγούμενη κυβέρνηση παρέλειψε να αναγκάσει την ξένη εταιρεία να ανταποκριθεί στις τόσο ζωτικές αυτές, όπως και σε άλλες, υποχρεώσεις της απέναντι στους κατοίκους της περιοχής και γενικά απέναντι στον τόπο μας..

Με τη φυγή της ξένης εταιρείας η ευθύνη για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων τόσο για την αποφυγή των κινδύνων όσο και για την αξιοποίηση του φράγματος για αρδευτικούς σκοπούς πέφτει στους ώμους της κυβέρνησης που είναι και ο εκκαθαριστής της νέας εταιρείας.

Τώρα με το κλείσιμο του μεταλλείου οι κάτοικοι της γύρω περιοχής έχουν στερηθεί ένα βασικό πόρο ζωής. Για να κρατηθούν στα χωριά τους χρειάζεται να αυξήσουν το γεωργικό τους εισόδημα κι αυτό δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς τη λύση του αρδευτικού προβλήματος που αντιμετωπίζουν.

Η στεγανοποίηση του πρόχειρου φράγματος «Λούματα των Αετών», όπως έχουν διαμορφωθεί σήμερα οι συνθήκες στην περιοχή, επιβάλλεται να τεθεί σε πρώτη σειρά προτεραιότητας. Άλλος τρόπος εξασφάλισης νερού για τις αρδευτικές ανάγκες των γύρω χωριών δεν υπάρχει και οποιαδήποτε αναβολή στην εκτέλεση του σημαντικού αυτού έργου θα έχει σοβαρές και δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία των ορεινών αυτών χωριών. Με τη στεγανοποίηση του πρόχειρου φράγματος θα αρδεύονται μεγάλες εκτάσεις γης και θα εμπλουτιστούν ταυτόχρονα τα υπόγεια νερά που τροφοδοτούν διπλανές πηγές.

Η έκκληση που διατυπώνεται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τη λήψη των άμεσων αναγκαίων μέτρων μέχρι την οριστική ρύθμιση του θέματος θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη από τους αρμοδίους και να τύχει θετικής ανταπόκρισης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουνωτός, μετά ο κ. Παπαρές και μετά ο κ. Χρυσοστόμου.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν διάφορες εθνικές εκδηλώσεις απόψε λόγω της εθνικής επετείου της 28ης Οκτωβρίου και υπάρχει κίνδυνος να μην προλάβουμε. Δεν ξέρω αν θα πρέπει να αφήσουμε τους υπόλοιπους ομιλητές στην προσεχή συνεδρία.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Θα είμαστε σύντομοι.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρόκειται για ένα λεπτό ο καθένας. Δε θα αργήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που συζητούμε, το «Πρόχειρο Φράγμα 'Λούματα των Αετών' στην περιοχή Αμιάντου», δεν είναι νέο, γιατί έχει απασχολήσει πολύ σοβαρά την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας η οποία παρακολουθεί το όλο πρόβλημα.

Είναι γεγονός πως και στο παρελθόν η παλιά Εταιρεία Αμιάντου δημιούργησε αρκετά προβλήματα στην κοινότητα του Κάτω Αμιάντου αλλά και στο φυσικό περιβάλλον γενικότερα. Πέρα από το γεγονός ότι για δεκαετίες η Εταιρεία Αμιάντου υπήρξε κράτος εν κράτει, εξορίζοντας ανεπιθύμητους συνδικαλιστές και περιορίζοντας την κυκλοφορία εντός του μεταλλείου μόνο στον κεντρικό δρομο, αφού εξάντλησε σχεδόν όλα τα αποθέματα στην περιοχή που περιελάμβανε το προνόμιό της πραγματοποιώντας τεράστια κέρδη, όταν η κυβέρνηση της αρνήθηκε την παραχώρηση νέων περιοχών και η ζήτηση αμιάντου έπεσε παγκόσμια, έντεχνα τύλιξε ή ξεγέλασε, μπορώ να πω, το Μητροπολίτη Λεμεσού και του «χάρισε» το Μεταλλείο Αμιάντου.

Είναι γνωστό ότι έδωσε η εταιρεία και μισό εκατομμύριο λίρες από πάνω, αλλά απέκρυψε το πραγματικό ύψος των υποχρεώσεών της έναντι του προσωπικού της, καθώς και τις άλλες υποχρεώσεις της, όπως είναι η στεγανοποίηση του συζητούμενου φράγματος και η αποτροπή των τεράστιων κινδύνων που απειλούν τον Κάτω Αμίαντο.

Εμείς πιστεύουμε πως οι κίνδυνοι είναι και υπαρκτοί και άμεσοι, γιατί κανένας δεν μπορεί ν'αποκλείσει τις καταιγίδες και την πολυομβρία, έτσι που να 'ναι σίγουρος ότι το σημερινό κατασκεύασμα θα αντέξει. Συμφωνούμε όμως με την άποψη του Υπουργείου Γεωργίας για μελέτη του όλου προβλήματος σε βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση. Εκείνο που θα υποδεικνύαμε είναι πως το πάθημα της σημερινής εταιρείας πρέπει να γίνει μάθημα για όλους μας και να δεσμευτεί ο νέος αγοραστής ή η ίδια η κυβέρνηση, αν τελικά αγοραστής είναι η κυβέρνηση, ότι θα εκπληρώσει όλες τις υπάρχουσες υποχρεώσεις έναντι του προσωπικού που τόσο ταλαιπωρήθηκε, αλλά και ταλαιπωρείται ακόμη, και πως θα αντιμετωπίσει τόσο το πρόβλημα της στεγανοποίησης του πρόχειρου φράγματος όσο και τη δενδροφύτευση των σεληνιακών εκείνων βουνών για την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος.

Τόσο η Επιτροπή Εργασίας όσο και η Επιτροπή Γεωργίας να παρακολουθούν τις εξελίξεις και να είναι έτοιμη η Βουλή να επέμβει δραστικά, αν χρειαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μιλώντας από το βήμα της Βουλής στις 22 Ιουνίου 1989 για το θέμα «Τα προβλήματα που δημιουργούνται από το κλείσιμο της Εταιρείας Αμιάντου» ανέφερα μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

»Θα 'θελα όμως να υπερτονίσω τον κίνδυνο που απειλεί τους κατοίκους Κάτω Αμιάντου από τις τεράστιες ποσότητες μπάζων που έχουν συσσωρευθεί πάνω από το χωριό με τη μακροχρόνια λειτουργία του μεταλλείου και που υπολογίζονται σε 80 εκατομμύρια τόνους περίπου. Αν, ο μη γένοιτο, υποχωρήσουν καμιά φορά για οποιαδήποτε αιτία, θα σκεπαστεί ολόκληρο σχεδόν το χωριό με ανυπολόγιστες συνέπειες.

Οι αρμόδιοι απέφυγαν να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους με την εκτέλεση των αναγκαίων έργων για σταθεροποίηση του εδάφους και αποφυγή τυχόν δυσάρεστων συνεπειών. Συστάθηκε κάποτε κάποια τεχνική επιτροπή η οποία ετοίμασε και σχετική έκθεση που μεταξύ άλλων αναφέρει ότι «ο βαθμός επικινδυνότητας των μπάζων του μεταλλείου Αμιάντου, παλιών και νέων, είναι αρκετά ψηλός με πιθανότητα καταστροφών από πλήμμυρες ή κατολισθήσεις και ρευστοποίηση μέρους των μπάζων σε περίπτωση ισχυρού σεισμού».

Επισήμανα, κύριε Πρόεδρε, αυτό το ενδεχόμενο και γι' αυτό το επαναλαμβάνω και σήμερα για να προβληματιστούν οι αρμόδιοι και να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα, για να αποφευχθούν οι κίνδυνοι που απειλούν την ασφάλεια και την υγεία των κατοίκων της περιοχής. Οι κάτοικοι αγωνιούν και είναι παρα πολλά τα διαβήματα που έκαμαν προς κάθε κατεύθυνση χωρίς όμως αποτέλεσμα.

Σε επίσκεψή μας στον Κάτω Αμίαντο στις 30 Ιουλίου 1983 η τότε Χωριτική Αρχή μας υπέβαλε ως ένα από τα καυτά προβλήματα του χωριού τον κίνδυνο που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι από τα σκάρτα της Εταιρείας Αμιάντου. Μάλιστα ζητούσαν από την κυβέρνηση την επίσπευση απαλλοτρίωσης γης για να κτιστούν νέα σπίτια και να μεταφερθούν σε ασφαλισμένο μέρος όσοι κάτοικοι ζουν στην πιο επικίνδυνη περιοχή. Το ίδιο αίτημα υποβλήθηκε προς τον Υπουργό Εσωτερικών και προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Σε σχετική ερώτησή μας ο Υπουργός Εσωτερικών απαντούσε στις 16 Νοεμβρίου 1983 τα ακόλουθα:

»Σχετικά με το θέμα της παραχώρησης χαλίτικης ή άλλης γης, που θα απαλλοτριωθεί, σε κατοίκους του χωριού Κ. Αμιάντου, τα σπίτια των οποίων κινδυνεύουν να καλυφθούν από πιθανές κατολισθήσεις όγκων χωμάτων και πετρωμάτων που απορρίπτει η Εταιρεία Αμιάντου, σας πληροφορώ ότι το όλο πρόβλημα συζητήθηκε σε έκταση κατά τη διάρκεια ευρείας σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε στο γραφείο μου πρόσφατα στην οποία παρέστησαν, εκτός από τους εκπροσώπους των διάφορων κυβερνητικών τμημάτων και ο πρόεδρος και ένα μέλος της Χωριτικής Αρχής Κ. Αμιάντου και συμφωνήθηκε όπως επιτροπή, αποτελούμενη από τον Έπαρχο Λεμεσού, τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Μεταλλείων και εκπροσώπους των Τμημάτων Αναπτύξεως Υδάτων, Δημόσιων Έργων και Γεωλογικής Επισκοπήσεως, μελετήσει τούτο επί τόπου σε συνεννόηση με τη Χωριτική Αρχή Κ. Αμιάντου και υποβάλει λεπτομερή έκθεση μαζί με εκτίμηση δαπάνης, καθώς και υπόδειξη άλλου κατάλληλου χώρου για τη μετακίνηση οποιωνδήποτε οικιών κριθεί αναγκαίο. Θα επανέλθω, ευθύς ως η πιο πάνω επιτροπή συμπληρώσει το έργο της και ληφθούν σχετικές αποφάσεις». Δυστυχώς μέχρι της στιγμής δεν επανήλθε.

Στις 23 Ιουνίου 1985 σε επίσκεψή μας στο χωριό πάλι μας υποβλήθηκε το αίτημα, καθώς και το αίτημα για στεγανοποίηση του φράγματος που δημιουργήθηκε με την απόρριψη των μπάζων του μεταλλείου Αμιάντου, για να συγκρατείται το νερό του χειμώνα και να το χρησιμοποιούν οι κάτοικοι για αρδευτικούς σκοπούς. Ακολούθησαν νέα υπομνήματα, νέες ερωτήσεις και απαντήσεις με νέες υποσχέσεις. Στις 11 Απριλίου 1987 για πολλοστή φορά η Χωριτική Αρχή μας επανέλαβε και πάλι το αίτημα για σύντομη επίλυση των πιο πάνω προβλημάτων. Επακολούθησαν επαφές με τους αρμόδιους Υπουργούς τόσο στα Υπουργεία όσο και σε περιφερειακές συγκεντρώσεις για τα ίδια θέματα. Το ίδιο επαναλήφθηκε στις 22 Ιανουαρίου 1989 και στις 21 Αυγούστου 1989 σε συνάντηση αντιπροσωπείας μας με αντιπροσωπεία του χωριού στο γραφείο του Υπουργού Γεωργίας. Τα ίδια προβλήματα θέτει η κοινότητα προς όλους τους αρμοδίους,

καθώς και τους βουλευτές που επισκέπτονται την κοινότητα, και ασφαλώς οι ίδιες πιέσεις με τις δικές μας θα ασκούνται και από τα άλλα κόμματα προς την κυβέρνηση.

Τα δυο αυτά προβλήματα είναι αλληλένδετα. Δεν μπορεί να προχωρήσει το ένα, χωρίς να ληφθεί υπόψη το άλλο. Δεν μπορεί να κατασκευαστεί το φράγμα (με τη στεγανοποίηση των μπάζων), χωρίς προηγουμένως να εκτελεστεί το σχέδιο για τη σταθεροποίηση των μπάζων. Το πρόβλημα γίνεται πιο δύσκολο με το κλείσιμο του μεταλλείου από την Εταιρεία Αμιάντου η οποία φέρει και την ευθύνη για την ασφαλή τοποθέτηση των μπάζων. Παρά τις δυσκολίες όμως που αντιμετωπίζονται, θα πρέπει κάποτε η κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της.

Έφτασε ο καιρός που πρέπει να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα, για να αποφευχθούν τυχόν κίνδυνοι εναντίον της ασφάλειας των κατοίκων. Παράλληλα πρέπει να γίνουν ενέργειες και να εξευρεθούν οι τρόποι για αξιοποίηση των υδάτινων πόρων προς όφελος της περιοχής, μέχρι να λυθεί το όλο θέμα οριστικά.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφέρω δυο λόγια για τη διάλυση της Εταιρείας Αμιάντου. Έγιναν δυο προσφορές προς το Υπουργείο Οικονομικών στις 16 Ιουνίου 1989 και 20 Ιουλίου 1989 για συνέχιση των εργασιών του μεταλλείου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω την εντύπωση όμως, κύριε συνάδελφε, ότι είμαστε εκτός θέματος.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Ναί, κύριε Πρόεδρε, είμαι εκτός θέματος, παραδέχομαι. Είναι μόνο τρεις γραμμές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Δε δόθηκε καμιά απάντηση προς τους προσφοροδότες μέχρι της στιγμής και η κυβέρνηση προχωρά στη διάλυση της εταιρείας. Με την εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας μήπως θα ικανοποιηθούν οι διάφοροι πιστωτές, το ταμείο προνοίας, οι κοινωνικές ασφαλίσεις και οι εργάτες; Πολύ αμφιβάλλω, γιατί τα χρέη είναι τεράστια. Όσο ασύμφορες κι αν είναι οι προσφορές, φρονιμότερο θα ήταν να εξετάζονταν, για να μπορέσουν να ξοφληθούν σταδιακά τα χρέη της εταιρείας και να συνεχίσει να εργάζεται το μεταλλείο και οι εργάτες προς όφελος της οικονομίας του τόπου, εκτός αν η κυβέρνηση έχει καλύτερα σχέδια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρυσοστόμου ο οποίος υποσχέθηκε ότι θα είναι του ενός λεπτού η ομιλία του.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που συζητούμε έχει τρεις πτυχές:

1. Την ασφάλεια των κατοίκων σε περίπτωση κατάρρευσης του πρόχειρου φράγματος που κατασκευάστηκε με τα μπάζα του μεταλλείου.

2. Τη στεγανοποίηση του φράγματος, για να καταστήσει δυνατή την πλήρη αξιοποίηση του νερού που συγκεντρώνεται για σκοπούς άρδευσης, και

3. Τη μετατόπιση των σωλήνων ύδρευσης Κάτω Αμιάντου, Πελεντριού και Αγρού.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν πως οι κίνδυνοι είναι υπαρκτοί, αλλά δε θεωρούνται άμεσοι και συνδέουν την επίλυση του προβλήματος με την τύχη του μεταλλείου του Αμιάντου.

Ανησυχούμε για τους έστω απομακρυσμένους αλλά υπαρκτούς κινδύνους και αναμένουμε ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες θα παρακολουθούν με προσοχή το θέμα αυτό και ότι θα είναι σε θέση να πάρουν τέτοια μέτρα, έτσι που να μη θρηνήσουμε θύματα και καταστροφές, αλλά και για να προστατευθεί η απρόσκοπτη παροχή πόσιμου νερού στους κατοίκους του Κάτω Αμιάντου, Πελεντριού και Αγρού.

Περαιτέρω, εφόσον η επίλυση του προβλήματος συνδέεται άμεσα με την τύχη του μεταλλείου, να αποφασιστεί το συντομότερο δυνατό η τύχη του μεταλλείου, έτσι που να εκλείψει ο επαπειλούμενος κίνδυνος για τους κατοίκους της περιοχής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έτσι φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα είναι στις 2 Νοεμβρίου 1989, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Ελευθέρων Λιμενικών Περιοχών Νόμος του 1989.

2) Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμος του 1989.

3) Ο περί της υπό των Εργοδοτών Υποχρεωτικής Ασφαλίσεως Ατυχημάτων Νόμος του 1986.

(Πρόταση νόμου).

4) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 51) του 1989.

6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1989.

7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1989.

8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1989.

9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 8) του 1989.

10) Ο περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(Πρόταση νόμου)

11) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γερμασόγειας του 1989.

12) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μονιάτη του 1989.

13) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγλαντζιάς του 1989.

14) Οι περί Δημοτικής Υπηρεσίας Κανονισμοί του Δήμου Πάφου του 1989.

15) Οι περί Δημοτικής Υπηρεσίας του Δήμου Λατσιών Κανονισμοί του 1989.

16) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάτω Πύργου του 1989.

17) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Προδρόμου του 1989.

18) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Νήσου-Πέρα Χωρίου του 1989.

19) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πέρα Πεδίου του 1989.

20) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Δαλιού του 1989.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: 1) Εκθέσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989)

(Συνέχιση συζήτησης).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων. 2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Άριστο Χρυσοστόμου). (23.6.88).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη). (13.4.1989).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοφίδη). (21.5.1987).

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (28.5.1987).

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη). (25.6.1987).

(δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων). (8.10.1987).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ανδρέα Γεωργίου). (24.3.1988)

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων.

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ). (16.3.1989)

7) Κοινή Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως:

1. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία). (3.11.1988). Και

2. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (3.11.1988).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της κυβέρνησης όσον αφορά το ψήφισμα της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. μέσα στο 1989».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (5.10.89).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Μ. Χριστοφίδη, Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτα και Τ. Χατζηδημητρίου). (5.10.89).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Ο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας και τα επιβαλλόμενα άμεσα διορθωτικά μέτρα.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (10.3.1988).

11) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται »Η οξεία έλλειψη προσωπικού στην τουριστική βιομηχανία της ελεύθερης Αμμοχώστου, οι άμεσοι και σοβαροί κίνδυνοι που προκύπτουν και η ανάγκη για έγκαιρη αντιμετώπιση του προβλήματος από τους αρμοδίους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (8.12.1988).

Ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Τα κριτήρια για την παραχώρηση αδειών «Ζ».

Ο κ. Μαθηκολώνης εισηγείται όπως το θέμα παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Οι Βουλευτές κ. Οδυσσέας Δημητρίου, Ανδρέας Γεωργίου και Σοφοκλής Χατζηγιάννης ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι ανακοινωθείσες μαζικές απολύσεις υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών και το μέγα κοινωνικό πρόβλημα που δημιουργείται.».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Υπάρχει ένσταση;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς βέβαια δε βλέπουμε γιατί αυτό το θέμα θα 'πρεπε να απασχολήσει τη Βουλή, αλλά είναι πρακτική αυτού του Σώματος να μη φέρει ένσταση στην εγγραφή θεμάτων. Όμως θα εισηγούμαστε το θέμα να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, δεδομένου ότι η Επιτροπή Οικονομικών έχει υπό μελέτη γενικά την κατάσταση στις Κυπριακές Αερογραμμές. Και πιστεύω ότι είναι λογικό η συζήτηση αυτού του θέματος να συνδυαστεί και να ληφθεί υπόψη η γενικότερη κατάσταση των Κυπριακών Αερογραμμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βέβαια πιστεύω ότι είναι θέμα αποκλειστικά της Επιτροπής Εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η απόφαση είναι απλή. Επειδή ασχολείται η Επιτροπή Οικονομικών, να παραπεμφθεί σ' αυτή ...

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Δε φέρουμε ένσταση οπωσδήποτε, αλλά ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

... αλλά η Επιτροπή Εργασίας να κληθεί επί αυτού του ειδικού θέματος να εκφράσει τις απόψεις που αφορούν αυτή την πτυχή του προβλήματος των Κυπριακών Αερογραμμών.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αυτό ήθελα να πω κι εγώ, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι εγγεγραμμένο το θέμα των Κυπριακών Αερογραμμών και μέσα στα πλαίσια της συνολικής εξέτασης μπορεί να ενταχθεί και η εξέταση αυτού του ειδικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και να κληθεί η Επιτροπή Εργασίας να εκφράσει απόψεις.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα της απόλυσης των 300 υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών είναι θέμα που σχετίζεται με την όλη οικονομική κατάσταση της εταιρείας και κατά συνέπεια, εφόσον το θέμα είναι εγγεγραμμένο από τον κ. Χατζηδημητρίου στην Επιτροπή Οικονομικών, το θέμα πρέπει να εξεταστεί σφαιρικά και όχι ειδικά. Δηλαδή να εξεταστεί στα πλαίσια της γενικότερης κατάστασης που επικρατεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα αυτό είναι και η δική μου απόφαση, το θέμα να παραμείνει στην Επιτροπή Οικονομικών. Αυτή η ειδική πτυχή του προβλήματος θα εξεταστεί, αφού κληθούν φυσικά πρώτα οι εισηγητές του θέματος να πουν τις απόψεις τους. Και αν χρειαστεί, δικαιούνται τα Μέλη της Επιτροπής Εργασίας ούτως ή άλλως να παρακαθήσουν.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα είναι πως η Επιτροπή Οικονομικών είναι βεβαρημένη, πέρα από τη μελέτη σωρείας άλλων νομοθετημάτων, και με τους προϋπολογισμούς. Αυτό είναι ένα άμεσο πρόβλημα που δημιουργείται, κοινωνικό, με επιπτώσεις σοβαρότατες πάνω σε 300 τόσες οικογένειες. Και αν αφεθεί να εξεταστεί από την Επιτροπή Οικονομικών, με το φόρτο που έχει, πιστεύω ότι θα είναι πολύ αργά και για τις Κυπριακές Αερογραμμές, αλλά ιδιαίτερα για τους ανθρώπους που σήμερα βρίσκονται εκτεθειμένοι και χωρίς εργασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν άλλος ήταν Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας πώς θα προσέγγιζε αυτό το θέμα της απόλυσης των 300 υπαλλήλων. Επειδή συμβαίνει να είμαι εγώ ο Πρόεδρος, λέω ότι θα μου ήταν αδύνατο να καθοδηγήσω την Επιτροπή, χωρίς να έχω υπόψη μου την οικονομική κατάσταση και τα οικονομικά προβλήματα της εταιρείας. Γι' αυτό πολύ σωστά έγινε η εισήγηση το θέμα να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Οικονομικών και όσα από τα Μέλη της Επιτροπής Εργασίας θέλουν μπορούν να παρακολουθήσουν τη συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν θέλουμε πράγματι την επιτάχυνση της συζήτησης, μόνο διά μέσου της Επιτροπής Οικονομικών μπορεί να γίνει, γιατί το θέμα ήδη ξεκίνησε να εξετάζεται και ορίστηκαν οι συνεδριάσεις. Αυτή μάλιστα τη στιγμή αν υπάρχει κάποια σχετική καθυστέρηση, δεν είναι λόγω Επιτροπής, αλλά λόγω απουσίας του κ. Γαλαταριώτη στο εξωτερικό, που αναμένεται η επάνοδός του για να συνεχιστεί η εξέταση. Αν θεωρηθεί και χρήσιμο, έχω την εντύπωση ότι ο Πρόεδρος δε θα είχε αντίρρηση να ακουστεί το ειδικό θέμα στο ταχύτερο χρονικό διάστημα σε μια ειδική συνεδρίαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να επαναλάβω ότι δεν έχουμε ένσταση να πάει στην Επιτροπή Οικονομικών, όπως το θέτει και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας, αλλά είναι ειδικό και επείγον θέμα και θα πρέπει να εξεταστεί κατά προτεραιότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με αυτό συμφωνώ. Αλλά έχει δίκαιο ο κ. Ζιαρτίδης, όταν λέει ότι, αν θέλει να κάμει σοβαρές εισηγήσεις - γιατί όλοι μας θέλουμε να παραμείνουν και οι 300, αν είναι δυνατό, στην υπηρεσία, δεν έχω αμφιβολία περί αυτού - αλλά, για να μπορέσει η Επιτροπή Εργασίας να κάμει μια εισήγηση η οποία να είναι τεκμηριωμένη, θα πρέπει να έχει τη συνολική εικόνα της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας. Επομένως ο ίδιος ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας το βλέπει με αυτό το φακό. Αυτό που νομίζω ότι έχει γίνει σαφές στους άλλους συναδέλφους είναι ότι το θέμα είναι επείγον. Αν μπορούμε λοιπόν να πούμε ότι η Επιτροπή Οικονομικών σε μια πολύ-πολύ επείγουσα συνεδρία θα εξετάσει αυτό το θέμα σε συνάρτηση με τα προηγούμενα θέματα και εκεί θα μπορούν να εκφραστούν απόψεις, νομίζω ότι ίσως λύνεται το θέμα.

Ο κ. Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μου επιτρέπετε απ' εδώ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή είναι θέμα διαδικασίας, μπορείτε να μείνετε εκεί.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ήδη ορισμένοι έχουν πάρει επιστολές απόλυσης και αναμένεται και η απόλυση άλλων αύριο ή το πολύ μέχρι τις 30 του μήνα, η παράκληση είναι, εφόσον όλες οι πλευρές συμφωνούν ότι το θέμα είναι πολύ σοβαρό, να μη γίνουν απολύσεις, μέχρι να εξετάσει η Βουλή το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Υπάρχει και ένας επιπρόσθετος λόγος, κύριε Πρόεδρε. Το ίδιο Διοικητικό Συμβούλιο που απέλυσε 300 υπαλλήλους σήμερα είχε συνεντεύξεις για πρόσληψη άλλων. Είναι πραγματικά σκανδαλώδες. Και το Διοικητικό Συμβούλιο που ενημέρωσε την Επιτροπή Οικονομικών θα μπορούσε να πει ότι έχει αυτή την

πρόθεση, για να μελετηθεί, ούτως ώστε να υπάρξει μια συνεργασία, να δούμε πώς μπορεί και με ποιο τρόπο να υπάρξουν

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα μπαίνουμε στην ουσία του θέματος. Δίνετε πληροφορία η οποία ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναί, κύριε Πρόεδρε, αλλά όταν ξέρετε ότι καλούνται σήμερα σε συνεντεύξεις, για να προσληφθούν επί προσωρινής βάσης ή να εκπαιδευθούν επί προσωρινής βάσης άλλοι υπάλληλοι και την ίδια ώρα αναγγέλλεται η απόλυση 300 υπαλλήλων, είναι και χωρίς νόημα νομίζω και δεν αποτελεί σωστή πολιτική ή σωστή τακτική. Εκτός αν απλώς θέλουμε για άλλους λόγους να αντικαταστήσουμε κάποιους. Εδώ είναι το απαράδεκτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρόλο που δεν είναι δουλειά του Προέδρου να επεμβαίνει, υπήρχε πάντοτε η πολιτική του να απολύονται υπάλληλοι σε ορισμένο διάστημα και να επαναπροσλαμβάνονται, με την οποία εγώ διαφωνώ. Αλλά διερωτώμαι αν είναι αυτό στο οποίο αναφέρεστε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν με ρωτάτε, κύριε Πρόεδρε, όχι. Βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία μονιμοποίησης ορισμένων εκ των εποχιακών υπαλλήλων. Αυτή την περίοδο και πιο συγκεκριμένα σήμερα καλείται σε συνεντεύξεις, προκειμένου να τύχει ειδικής εκπαίδευσης, σειρά υποψηφίων. Προ διμήνου έγινε το ίδιο. Διαγωνισμός, εξετάσεις και προφορική συνέντευξη για να προσληφθούν και πάλι για εκπαίδευση. Και πληροφορούμαστε όλως αιφνιδίως ότι σήμερα απολύονται, αντί να μονιμοποιηθούν, κάποιοι από τους 300, ενώ την ίδια ώρα πρόκειται να γίνουν προσλήψεις πάλι εποχιακών υπαλλήλων. Είναι αδιανόητο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κατσελλή. Να μην μπούμε στην ουσία του θέματος, γιατί το όλο θέμα που συζητούμε είναι ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είναι για το επείγον, κύριε Πρόεδρε.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να μπω στην ουσία του θέματος. Απλώς αν το θέμα επείγει, όπως όλοι συμφωνούμε ότι επείγει, αυτό δεν είναι λόγος να μην πάει στην Επιτροπή Εργασίας. Φυσικά δε διαφωνώ βασικά με τον κ. Ζιαρτίδη, ότι πρέπει να δούμε το θέμα σε βάθος και σφαιρικά. Αλλά όλα τα θέματα που συζητούμε σε όλες τις Επιτροπές κατά βάση έχουν μια οικονομική πτυχή. Νομίζω ότι πολύ άνετα, ως Μέλος της Επιτροπής Εργασίας θα έλεγα ότι η Επιτροπή Εργασίας μπορεί να εξετάσει σε βάθος την οικονομική πτυχή και να έχει σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα σφαιρική εικόνα του όλου θέματος και να πει τι θα γίνουν αυτοί οι εργάτες. Γιατί κατά βάση, παρά την οικονομική του πτυχή, είναι θέμα της Επιτροπής Εργασίας. Όπως είναι και το άλλο θέμα το οποίο εξετάσαμε σχετικά με την έλλειψη εργατικού δυναμικού στην Αγία Νάπα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα από το σε ποια Επιτροπή θα πάει τελικά, εμείς πιστεύουμε πως και η Επιτροπή Οικονομικών ίσως καλύτερα μπορεί να δει το θέμα σφαιρικά, αλλά και η Επιτροπή Εργασίας έστω. Όμως το θέμα που έθεσαν ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου και ο κ. Αναστασιάδης είναι ίσως το σοβαρότερο και το δραματικότερο. Η παράκληση είναι, αν μπορείτε, να μεταφέρετε ομόθυμη έκκληση της Βουλής, όπως μέχρι τη διερεύνηση του θέματος ανασταλούν όλες ανεξαίρετα οι απολύσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα 'θελα, κύριε Πρόεδρε, να πληροφορήσω το Σώμα ότι και στο παρελθόν σε περιπτώσεις απολύσεων υπαλλήλων, δεσμοφυλάκων και άλλων κατηγοριών που θυμάμαι είχε επιληφθεί αυτών των απολύσεων η Επιτροπή Εργασίας. Και είχε νομίζω αρκετά καλά αποτελέσματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οπωσδήποτε, ας πάει στην Επιτροπή Εργασίας η οποία ας συνεργαστεί με την Επιτροπή Οικονομικών, γιατί νομίζω πως θα πάμε σε ατέλειωτη συζήτηση. Ο κ. Ζιαρτίδης μας έδωσε μια ένδειξη σχετικά με ποιο τρόπο θέλει να εξεταστεί το θέμα, επομένως ας παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εργασίας και αυτή ας συνεργαστεί με την Επιτροπή Οικονομικών.

Λοιπόν, ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή και παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας του πιο κάτω θέματος:

»Η ανησυχητική εξάπλωση της επάρατης ασθένειας του καρκίνου στην Κύπρο και η άμεση ανάγκη προληπτικής διάγνωσης και δυνατής θεραπείας.»

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απολογούμαι, ίσως έχουμε περάσει το θέμα. Να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εργασίας -μιλώ για το προηγούμενο θέμα - αλλά να κηρυχθεί και επείγον, γιατί αν παραμείνει έτσι.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα-τώρα, υπάρχει μια παρεξήγηση για το τι σημαίνει επείγον. Να κληθεί η Επιτροπή να το εξετάσει. Γιατί επείγοντα είναι μόνο εκείνα τα θέματα για τα οποία δε χρειάζεται να κυκλοφορήσει η έκθεση 48 ώρες πριν. Εδώ πέρα πρέπει απλώς να κληθεί η Επιτροπή και να το εξετάσει κατά προτεραιότητα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναί, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χρίστος Σολωμής, Σοφοκλής Χατζηγιάννης, Νίκος Μακρίδης και Ανδρέας Γεωργίου ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η έλλειψη αμειπτικών τιμών των πατατών, τα συνεχώς αυξανόμενα κόστα παραγωγής και τα γενικότερα προβλήματα των πατατοπαραγωγών.»

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 6.48 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας.

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Πρωτοκόλλου της Πόλης της Γουατεμάλας και των Τεσσάρων Πρωτοκόλλων του Μοντρεάλ (Κυρωτικός) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων Νόμου του 1989 Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 33 του 1989).

8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 46) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 34 του 1989).

9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 47) του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Παπαρές, Α. Γαλανός, Ο. Δημητρίου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 35 του 1989).

10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Ντ. Κωνσταντίνου, Ν. Αναστασιάδης, Α. Χρυσοστόμου, Ν. Μακρίδης) και ψήφισης αυτού σε Νόμο (με αρ. 12 του 1989).

11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 5) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 6) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

13 Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 7) του 1989», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Π. Στυλιανού, Χρ. Σολωμής, Α. Ζιαρτίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Δ. Ηλιάδης, Ι. Κατσουνωτός) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 4 του 1989).

14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

16. Έκθεση για του Κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989» και έγκριση αυτών.

17. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αεροπορικών Μεταφορών (Άδειες Αεροπορικών Υπηρεσιών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989» και έγκριση αυτών.

18. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1989» και έγκριση αυτών.

19. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

20. Ερωτήσεις Βουλευτών (Το κυκλοφοριακό και άλλα προβλήματα που παρουσιάζει ο δρόμος Λάρνακας-Δεκέλειας - Αίτημα των κατοίκων Παλαιχωρίου για ανέγερση κοινού σταθμού της Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας - Η μη υλοποίηση της απόφασης της κυβέρνησης για διάνοιξη δρόμου από το Παλαιχώρι προς τα κρησφύγετα Παπούτσας - Αίτημα για δημιουργία ιστορικού μουσείου στην κοινότητα Παλαιχωρίου -Προβλήματα της διπλωματικής υπηρεσίας της Δημοκρατίας και η σημειούμενη καθυστέρηση στην αντιμετώπισή τους - Αίτημα για επάνδρωση του Υγειονομικού Κέντρου Παλαιχωρίου με δύο επιπλέον γιατρούς -Η μη προώθηση του θέματος της υποβολής αίτησης της Κύπρου για ένταξή της στην ΕΟΚ - Η σημασία του έργου του Γεωργίου Φιλή και η ανάγκη αξιοποίησής του - Η ανάγκη σύστασης θεατρικού μουσείου στην Κύπρο - Η ανάγκη αποκατάστασης και αξιοποίησης του αρχοντικού της Αικατερίνης Κορνάρο στην Ποταμιά - Το πρόβλημα των ομολογιών αποταμίευσης που εγκαταλείφθηκαν στα κατεχόμενα από τους εκτοπισθέντες - Το πρόβλημα της κλοπής πνευματικής ιδιοκτησίας και η ανάγκη εφαρμογής του σχετικού νόμου - Η ανάγκη δημιουργίας περιφερειακών πολιτιστικών κέντρων για την επίτευξη πολιτιστικής αποκέντρωσης -Το πρόβλημα της παροχής νερού ακατάλληλου για ανθρώπινη χρήση στην περιοχή Ανθούπολης -Αίτημα για μετακομιδή στην Κύπρο των οστών του Κύπριου πεζογράφου Νίκου Νικολαΐδη - Οι δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν οι γεωργοί της περιοχής Πέτρας στην άρδευση των κτημάτων τους -Δυσχέρειες στην καταβολή των ποσών που εγκρίνονται για την εκτέλεση σχεδίων στέγασης των προσφύγων -Τα προβλήματα που παρουσιάζονται στην εμπορία των πατατών - Η καθυστέρηση στην τιτλοποίηση χαλίτικης γης που παραχωρήθηκε σε ιδιοκτήτες κτημάτων που απαλλοτριώθηκαν για τη δημιουργία του φράγματος της Άχνας - Η δυσμενής μεταχείριση των μαθητών από την Κυπερούντα που φοιτούν στο Γυμνάσιο της Ευρύχου - Η σημειούμενη καθυστέρηση στο διαχωρισμό κρατικής γης σε οικόπεδα στην Ανάγυια - Αίτημα της κοινότητας Καμπιών για τη δημιουργία γηπέδου -Αίτημα της κοινότητας Καμπιών για εκτέλεση διορθωτικών έργων στο γεφύρι του Πηδιά - Αίτημα της κοινότητας Καμπιών για καταβολή αποζημιώσεων σε ιδιοκτήτες γης που απαλλοτριώθηκε για τη διαπλάτυνση του δρόμου Καμπιών -Καπέδων).

21. Απαντήσεις Υπουργών σε Ερωτήσεις Βουλευτών (Το πρόβλημα της υπερχείλισης των βόθρων στον Οικισμό Ανθούπολης - Η προώθηση της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης στην Κύπρο - Το ζήτημα της μεταβίβασης ακίνητης ιδιοκτησίας σε αλλοδαπούς).

22. Έκθεση για το θέμα «Θέματα νηπιαγωγών» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

23. Έκθεση για το θέμα «Συμβασιούχοι Εκπαιδευτικοί Μέσης Εκπαίδευσης» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

24. Έκθεση και Συμπληρωματική Έκθεση για το θέμα «Η απόφαση της Δ.Σ.Ρ. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Ψυλλίδης, Μ. Πουμπουρής) και απόφαση του Σώματος για συνέχιση της συζήτησης στην επόμενη συνεδρίαση.

25. Έκθεση για το θέμα «Το πρόχειρο φράγμα 'Λούματα των Αετών' στον Αμίαντο και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν τους κατοίκους της περιοχής, καθώς και η αξιοποίησή του για αρδευτικούς σκοπούς», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Ν. Ηλία, Ι. Κατσουνωτός, Α. Παπαρές, 'Α. Χρυσοστόμου) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

26. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Τα κριτήρια για την παραχώρηση αδειών Ζ.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη).

(β) «Οι ανακοινωθείσες μαζικές απολύσεις υπαλλήλων των Κυπριακών Αερογραμμών και το μέγα κοινωνικό πρόβλημα που δημιουργείται.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ο. Δημητρίου, Α. Γεωργίου και Σ. Χατζηγιάννη).

(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που θα το εξετάσει σε συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από συζήτηση στην οποία έλαβαν μέρος οι αξ. Βουλευτές κ. Π. Δίγκλης, Κ. Παναγίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Ντ. Κωνσταντίνου, Ν. Αναστασιάδης, Α. Ζιαρτίδης, Ο. Δημητρίου, Ρ. Κατσελλή, Π. Στυλιανού, Σ. Χατζηγιάννης).

(γ) «Η ανησυχητική εξάπλωση της επάρατης ασθένειας του καρκίνου στην Κύπρο και η άμεση ανάγκη προληπτικής διάγνωσης και δυνατής θεραπείας.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).

(δ) «Η έλλειψη αμειπτικών τιμών των πατατών, τα συνεχώς αυξανόμενα κόστα παραγωγής και τα γενικότερα προβλήματα των πατατοπαραγωγών.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Χρ. Σολωμή, Σ. Χατζηγιάννη, Ν. Μακρίδη και Α. Γεωργίου).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2ας Νοεμβρίου 1989

(Ώρα ενάρξεως: 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 5)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον κ. Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα αρχίσουμε με τη Νομοθετική Εργασία, της οποίας το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Ελεύθερων Λιμενικών Περιοχών Νόμος του 1989».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Νεόφυτος Ηλία

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Ιανουαρίου, 29 Ιουνίου και 19 Οκτωβρίου 1989. Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των Υπουργείων Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι της Αρχής Λιμένων Κύπρου οι οποίοι και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό. Στην τελευταία συνεδρία της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι αξ. Βουλευτές κ. Α. Ανδρέου και Α. Παναγιώτου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η παροχή εξουσίας στο Υπουργικό Συμβούλιο να κηρύσσει, με Διάταγμά του που θα δημοσιεύεται στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, περιοχές λιμανιών ως ελεύθερες λιμενικές περιοχές και να ρυθμίζει τη λειτουργία των περιοχών αυτών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους κυβερνητικούς αρμοδίους και τους εκπροσώπους της Αρχής Λιμένων Κύπρου, ο θεσμός της δημιουργίας ελεύθερων λιμενικών περιοχών στη Δημοκρατία θα συμβάλει στη ραγδαία ανάπτυξη της Κύπρου ως διεθνούς κέντρου διαμετακομιστικού εμπορίου, με όλες τις ευνοϊκές συνέπειες στην ανάπτυξη της εμπορικής ναυτιλίας και της οικονομίας γενικότερα. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν επίσης ότι με τη θέσπιση της νέας νομοθεσίας που προτείνεται θα ικανοποιηθεί πάγιο σχετικό αίτημα μεγάλης ναυτιλιακής εταιρείας που διακινείται σήμερα σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα στο λιμάνι της Λάρνακας και η οποία προτίθεται να εγκαταλείψει την Κύπρο για άλλα λιμάνια της Μεσογείου που έχουν ήδη κηρυχθεί ως ελεύθερες λιμενικές περιοχές, με όλες τις συνεπαγόμενες διευκολύνσεις.

Σύμφωνα με τους ίδιους κυβερνητικούς αρμοδίους, η άσκηση ελέγχου μέσα στα όρια των λιμενικών περιοχών δεν θα εκλείψει, αλλά θα αναληφθεί από την Αρχή Λιμένων Κύπρου. Η τελωνειακή παρουσία και ο έλεγχος στις περιοχές αυτές θα συνεχίσουν να υπάρχουν, με τη διαφορά ότι θα ασκούνται προαιρετικά και ιδιαίτερα εφόσον υπάρχουν συγκεκριμένες υπόνοιες για τη διάπραξη παρανομιών. Κατά τους ίδιους κυβερνητικούς παράγοντες, ο θεσμός της δημιουργίας ελεύθερων λιμενικών περιοχών στη Δημοκρατία τότε μόνο θα συμβάλει στη ραγδαία ανάπτυξη της Κύπρου ως διεθνούς κέντρου διαμετακομιστικού εμπορίου, όταν πράγματι διασφαλίζεται μ' αυτόν η απλοποίηση όλων των πολύπλοκων και χρονοβόρων τελωνειακών και άλλων διαδικασιών που απαιτούνται σήμερα για τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων μέσα στους λιμενικούς χώρους.

Η έκταση της εφαρμογής της τελωνειακής νομοθεσίας κατά τρόπο που να διασφαλίζει, μεταξύ άλλων, την αποφυγή έξαρσης λαθρεμπορίου, θα καθορίζεται λεπτομερέστερα σε Κανονισμούς που αναμένεται να εκδοθούν στα πλαίσια της πρακτικής εφαρμογής του νόμου που προτείνεται και οι οποίοι θα κατατεθούν στη Βουλή για μελέτη και έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, συμφωνεί, ως θέμα αρχής, με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις

του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γιατί θεωρεί ότι η δημιουργία ελεύθερων λιμενικών περιοχών στην Κύπρο συνάδει με την ήδη εκφρασμένη πολιτική της κυβέρνησης για την ενίσχυση του διαμετακομιστικού εμπορίου γενικά και ειδικά για την επιτάχυνση της αναβάθμισης του οικονομικού ρόλου του λιμανιού της Λάρνακας.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από μέρους όλων των πλευρών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων θα θέλαμε να κάνουμε έκκληση στην κυβέρνηση και στην Αρχή Λιμένων Κύπρου να ετοιμάσουν το ταχύτερο δυνατό τους Κανονισμούς που αναφέρονται στο νόμο που περάσαμε σήμερα, για να γίνει κατορθωτή η έναρξη της ισχύος αυτού του Νόμου, ώστε να μπορέσουν να ευεργετηθούν από τα πλεονεκτήματα που θα παρέχουν οι ελεύθερες λιμενικές περιοχές εκείνοι που ασχολούνται με το διαμετακομιστικό εμπόριο και οι άλλοι εμπορευόμενοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από το νόμο δηλαδή που θα ψηφίσουμε τώρα. Και βλέπω εδώ ότι το τελευταίο άρθρο του νόμου προνοεί ότι η ισχύς του θα καθοριστεί με γνωμοδότηση του Υπουργικού Συμβουλίου η οποία θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της κυβέρνησης. Αντιλαμβάνομαι ότι αυτό το άρθρο τέθηκε για να δοθεί καιρός να γίνουν οι κανονισμοί οι οποίοι χρειάζονται.

Η παράκληση αυτού του Σώματος είναι να μην παραπεμφθούν στις «ελληνικές καλένδες», αλλά να γίνουν όσο γίνεται πιο γρήγορα, ούτως ώστε να γίνει δυνατή η εφαρμογή του νόμου.

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κήρυξη ελεύθερης λιμενικής περιοχής. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έκταση εφαρμογής της περί εισαγωγών και εξαγωγών νομοθεσίας στις ελεύθερες λιμενικές περιοχές. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 4 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είσοδος ορισμένων δημόσιων λειτουργών μέσα σε ελεύθερες λιμενικές περιοχές. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 5 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανονισμοί. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 6 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 7 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ελεύθερων Λιμενικών Περιοχών Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι η πρόταση νόμου που τιτλοφορείται ως «Ο περί της υπό των Εργοδοτών Υποχρεωτικής Ασφαλίσεως Ατυχημάτων Νόμος του 1986» και το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται ως «Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμος του 1989». Υπάρχει κοινή Έκθεση για τα δύο αυτά θέματα.

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΥΠΟ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τα πιο πάνω σχέδια νόμου σε επτά συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν από τις 7 Νοεμβρίου 1986 μέχρι και τις 29 Σεπτεμβρίου 1989.

Η Επιτροπή μέχρι την 21η Νοεμβρίου 1988 ασχολήθηκε με την εξέταση της πρότασης νόμου που κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και σε κατοπινό στάδιο εξέταζε παράλληλα και τα δύο σχέδια νόμου, αφού στο μεταξύ κατατέθηκε και το νομοσχέδιο από την Εκτελεστική Εξουσία. Στα πλαίσια της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στα δυο σχέδια νόμου εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου.

Σκοπός των δύο σχεδίων νόμου που προτείνονται είναι η εισαγωγή στην Κύπρο του θεσμού της υποχρεωτικής ασφάλισης των εργοδοτών έναντι της ευθύνης τους σε περίπτωση ατυχημάτων σε εργοδοτουμένους τους.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του κυβερνητικού νομοσχεδίου, το οποίο ουσιαστικά συμπληρώνει τις διατάξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, προβλέπονται ειδικότερα τα πιο κάτω:

(α) Κάθε εργοδότης υποχρεούται να είναι ασφαλισμένος με οποιοδήποτε ασφαλιστή έναντι της ευθύνης του για ατυχήματα σε κάθε εργοδοτούμενό του στην Κύπρο ή στο εξωτερικό.

(β) Η προβλεπόμενη υποχρέωση του εργοδότη επεκτείνεται και στους οργανισμούς δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, καθώς και στις υπεράκτιες ή αλλοδαπές εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες ή αντιπροσωπεύονται στην Κύπρο.

(γ) Διευκρινίζονται τα ατυχήματα και οι επαγγελματικές ασθένειες για τα οποία ή τις οποίες ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να ασφαλίζει την ευθύνη του έναντι του εργοδοτουμένου του.

(δ) Καθορίζονται τα δικαιώματα του εργοδοτουμένου έναντι του ασφαλιστή, καθώς και οι υποχρεώσεις του εργοδότη αναφορικά με το πιστοποιητικό ασφάλισης.

(ε) Προβλέπεται ο διορισμός επιθεωρητών που θα είναι εξουσιοδοτημένοι να προβαίνουν στις αναγκαίες εξετάσεις και έρευνες για τη διαπίστωση της τήρησης των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου.

(στ) Προβλέπεται η ίδρυση Ταμείου Ασφαλιστών Εργατικών Αποζημιώσεων για σκοπούς ικανοποίησης απαιτήσεων που απορρέουν από κινδύνους οι οποίοι απαιτείται να καλύπτονται από την υποχρεωτική ασφάλιση που προβλέπεται από τον προτεινόμενο νόμο, σε περιπτώσεις που οι κίνδυνοι αυτοί δεν καλύπτονται πλήρως για τους λόγους που καθορίζονται στις διατάξεις του νόμου αυτού.

(ζ) Διευκρινίζεται ότι κατά τον υπολογισμό των αποζημιώσεων, είτε από το Δικαστήριο είτε εξωδίκως, θα λαμβάνεται υπόψη και το ποσό των αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν ή θα καταβληθούν από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(η) Η παράβαση των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου συνιστά αδίκημα που επισύρει ποινή φυλάκισης, χρηματική ποινή ή και τις δυο.

(θ) Τέλος, προβλέπεται η έκδοση Κανονισμών, για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου.

Όλες οι οργανώσεις που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της Επιτροπής χαιρέτισαν την εισαγωγή στην Κύπρο του θεσμού της υποχρεωτικής ασφάλισης των εργαζομένων από τους εργοδότες τους, χαρακτηρίζοντας το μέτρο που προτείνεται ως σημαντικό σταθμό για τους εργαζομένους και γενικά για τις εργασιακές σχέσεις. Παράλληλα με την πιο πάνω γενική θέση τους, οι πλείστες των οργανώσεων κατέθεσαν στην Επιτροπή επιμέρους εισηγήσεις για τη βελτίωση των διατάξεων των προτεινόμενων νόμων, ώστε να διασφαλίζεται στην πράξη η από κάθε άποψη σωστή εφαρμογή του θεσμού και να αποφεύγονται άσκοπες ταλαιπωρίες των ενδιαφερομένων σε θέματα ερμηνείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επικροτώντας ομόφωνα, ως θέμα αρχής, τη θεσμοθέτηση της υποχρεωτικής ασφάλισης των εργαζομένων, που, όπως πιστεύεται, συμβάλλει στην πλήρωση του τεράστιου κενού που υπάρχει σήμερα στον τομέα αυτό των σχέσεων εργοδοτών και εργοδοτουμένων, προχώρησε στην επιμέρους μελέτη των διατάξεων του κυβερνητικού νομοσχεδίου, έχοντας υπόψη της και τις διάφορες εισηγήσεις που τέθηκαν ενώπιόν της. Σαν αποτέλεσμα της μελέτης αυτής η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να επιφέρει στο νομοσχέδιο αριθμό τροπολογιών που θεωρούνται δικαιολογημένες για σκοπούς καλύτερης απόδοσης των διατάξεών του.

Με γνώμονα τα πιο πάνω η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί και το οποίο ουσιαστικά υποκαθιστά και τα δυο υπό συζήτηση σχέδια νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού και κατόπιν ο κ. Ευσταθίου.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου θα ήθελα να σας απασχολήσω μόνο για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι πολύ σύντομη η ομιλία, από τη θέση σας.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε, συνωδά προς τα συμπαρομαρτούντα και τα ειωθότα. Και δε θα σας απασχολήσω πέραν του ενός λεπτού, για να πω πως, επειδή στο νομοσχέδιο διαλαμβάνεται η παρουσία των λειτουργών ασφαλείας που αποτελούν κεφαλαιώδες όργανο και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ομαλή διεκπεραίωση και την απρόσκοπτη λειτουργία του όλου νομοσχεδίου, που είναι - όπως τονίζει και η Επιτροπή- ένα από τα νευραλγικά νομοσχέδια που αφορούν την κοινωνική ασφάλιση, θα 'θελα να επαναφέρω το θέμα της ελλιπούς σύνθεσης στον τομέα των ασφαλιστικών λειτουργών. Για να επαναλάβω αυτό που η 'Εκθεση Piact, των Ηνωμένων Εθνών τόνιζε προς το Υπουργείο Εργασίας πως, ενώ έπρεπε ήδη μέχρι το 1985 να έχουμε 40 ασφαλιστικούς λειτουργούς, έχουμε μόνο 26.

Κι' αυτό, έντιμε κύριε Πρόεδρε, παρά και πρόσθετα από το γεγονός πως από το 1985 μέχρι σήμερα ψηφίσαμε μια αλυσίδα νομοσχεδίων σε νόμους, που προνοούν την ύπαρξη ασφαλιστικών λειτουργών: 'Οπως προτιθέμεθα να πράξουμε και με το σημερινό νομοσχέδιο, καθώς και με το νομοσχέδιο που ψηφίσαμε πριν από λίγες μέρες για την ισομισθία αντρών και γυναικών και άλλα προγενέστερα. Και δεδομένου πως τουλάχιστον αυτό το νομοσχέδιο θα τεθεί, σύντομα, όπως αναμένεται, σε εφαρμογή, πιστεύουμε συγκεκριμένα πως η κυβέρνηση με την ενάσκηση των προνοιών του άρθρου 4, μιας κι είναι στο Υπουργικό Συμβούλιο που εναποτίθεται η λειτουργία του- υπογραμμίζουμε πως επείγει το θέμα να εξεταστεί από κάποια από τις δυο ακόλουθες επιτροπές: Είτε την Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είτε την Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Και τούτο για να διασφαλιστεί κάποτε η ασφάλεια των εργατών, δεδομένου πως είναι «sine qua non» η ουσιαστική παρουσία των ασφαλιστικών λειτουργών στην εμπέδωση και στη λειτουργία του νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Απλώς ήθελα να πω ότι ο συνάδελφος κ. Στυλιανού που γνωρίζει τόσο καλά τα Ελληνικά, δε χρειάζεται να χρησιμοποιεί Λατινικά. Υπάρχει το «άνευ ουκ άνευ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σαφώς είναι διεθνής η ορολογία, αλλά στα Ελληνικά η σωστή φράση είναι «εκ των ων ουκ άνευ».

Ευχαριστώ.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Εχει δίκαιο ο κ. Στυλιανού, διότι είναι πλέον κλισέ το sine qua non σ' όλες τις γλώσσες του κόσμου.

Λοιπόν, ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Το παρόν νομοθέτημα είναι και σημαντικό και πολύ σπουδαίο, διότι καλύπτει ένα κενό με πολύ σοβαρές, αν μη και μοιραίες πολλές φορές επιπτώσεις και συνέπειες σε βάρος των εργαζομένων. Δεκάδες ή εκατοντάδες εργαζόμενοι στο παρελθόν παρέμεναν ανάπηροι ή έχαναν τη ζωή τους χωρίς να αποζημιώνονται για την αναπηρία τους και ζούσαν είτε με δημόσια βοηθήματα είτε με τα πολύ περιορισμένα μέσα που χορηγούν οι κοινωνικές ασφαλίσεις, ακριβώς διότι δεν ήσαν ασφαλισμένοι στον τόπο της εργασίας τους και εκεί, όπου πράγματι ο άνθρωπος εκτίθεται στον κίνδυνο και σε βάρος της σωματικής του ακεραιότητας και σε βάρος της ζωής του.

Διότι η αποζημίωση τότε εξαρτάτο εντελώς από την οικονομική ευρωστία του εργοδότη του, ενώ οι εργοδότες πολλές φορές δεν ήταν σε θέση να πληρώσουν και την παραμικρή αποζημίωση. Εξυπηρετεί συνεπώς το νομοθέτημα τούτο και την εργοδοτική τάξη, διότι και οι εργοδότες εκτίθεντο σε κίνδυνο πτωχεύσεως ή καταστροφής από σοβαρά εργατικά δυστυχήματα. Το νομοθέτημα εντάσσεται στις υποχρεώσεις του σεβασμού προς τον άνθρωπο και την ανθρώπινη προσωπικότητα, διότι αποτελεί την ύψιστη και πρώτιστη υποχρέωση του κράτους να συμπεριφέρεται προς τους πολίτες του με δικαιοσύνη και να εξασφαλίζει με νομοθετήματα ή με άλλους τρόπους τη δικαιοσύνη σ' όλους τους ανθρώπους.

Είναι πραγματικά πολύ τιμητικό για το Σώμα, διότι η πρωτοβουλία αυτής της νομοθεσίας προήλθε από το Σώμα, από το νομοθέτημα και την πρόταση νόμου που έβαλε το ΑΚΕΛ-Αριστεράς. Και το κράτος, όταν επρόκειτο να ψηφιστεί εκείνος ο νόμος, ήρθε να φέρει το δικό του νομοσχέδιο.

Αποτελεί το μέτρο τούτο και μέτρο κοινωνικό και μέτρο δίκαιο. Διότι ακριβώς εκπληρώνει και εξοφλά οφειλόμενο χρέος προς τον εργαζόμενο άνθρωπο ο οποίος το ελάχιστο που έχει να διεκδικήσει είναι να ζητήσει όπως τυγχάνει σεβασμού η προσωπικότητά του, η ασφάλεια στον τόπο της εργασίας του, η σωματική του ακεραιότητα και η ίδια η ζωή του. Ίσως θά 'πρεπε στο Νόμο αυτό να παραλειπόταν το άρθρο εκείνο το οποίο αφαιρεί από τα δικαιώματα των εργαζομένων ό,τι λαμβάνουν από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εξαιτίας της γενικότερης ρύθμισης που το ταμείο αυτό παρέχει στα πρόσωπα που είναι ανίκανα προς εργασία. Αλλά έστω, αποτελεί ένα πρώτο βήμα πολύ αξιόλογο και πολύ σημαντικό προς την κατεύθυνση της κοινωνικοποίησης των θεσμών και της επίδειξης σεβασμού προς τον άνθρωπο και την ανθρώπινη προσωπικότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης, παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν επιτρέπεται, από τη θέση μου. Και από μόνο του το νομοσχέδιο μιλά για την πρόοδο που επιτελείται σ' ένα τομέα που πράγματι υπήρχε κενό νομοθεσίας. Με βάση αυτά κατά νου, ο Δημοκρατικός Συναγερμός και χαιρετίζει τη θέσπιση και θα ψηφίσει ομόφωνα τον προτεινόμενο νόμο, γιατί πιστεύουμε πως έτσι καλύπτεται, όπως προανέφερα, το υπάρχον μέχρι σήμερα κενό που δεν εκάλυπτε πολλές φορές εργαζομένους που είχαν σοβαρότατα ατυχήματα σε εργοτάξια κτλ..

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι ομόφωνη και αυτό για μας σημαίνει ότι όλοι μας χαιρετίζουμε το κενό το οποίο συμπληρώνεται απ' αυτή τη νομοθεσία και οπωσδήποτε θα ψηφίσουμε αυτό το νομοθέτημα. Δε νομίζουμε ότι χρειάζεται να επιχειρηματολογήσουμε περισσότερο, διότι είναι ξεκάθαρα τα οφέλη από αυτή τη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναφέρει ότι τα υπό συζήτηση σχέδια νόμου και η ψήφισή τους στοχεύουν να πληρώσουν ένα τεράστιο κενό το οποίο υφίσταται στην εργατική και κοινωνική νομοθεσία. Και πράγματι έτσι έχουν τα πράγματα.

Προηγούμενοι συνάδελφοι έχουν σκιαγραφήσει τα τεράστια κοινωνικά προβλήματα τα οποία αντιμετώπιζαν οι εργαζόμενοι εξαιτίας της έλλειψης αυτής της νομοθεσίας. Και είμαι βέβαιος ότι όλοι έχουμε γνώση σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων και κοινωνικών τραγωδιών που ξετυλίσσονταν, επαναλαμβάνω, εξαιτίας της έλλειψης σχετικής νομοθεσίας. Είναι εξαιτίας αυτής της κατάστασης που η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κατέθεσε την πρόταση νόμου η οποία συζητείται σήμερα από κοινού με το κυβερνητικό νομοσχέδιο. Και είμαστε σίγουροι ότι η ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου, όπως έχει διαμορφωθεί, θα συμπληρώσει πράγματι ένα τεράστιο κενό, θα αντιμετωπίσει σοβαρά κοινωνικά προβλήματα και κοινωνικές τραγωδίες οι οποίες εξετυλίσσοντο μέχρι τώρα.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που και η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα, που είχε την πρωτοβουλία να καταθέσει τη σχετική πρόταση νόμου, ασφαλώς θα υποστηρίξει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ως έχει διαμορφωθεί. Θά 'θελα να προσθέσω, τελειώνοντας, ότι η εφαρμογή αυτού του νόμου, όπως και άλλων νόμων που σχετίζονται με την κοινωνική ασφάλιση, συνεπάγεται επαρκή επάνδρωση του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Γι' αυτό δράττομαι αυτής της ευκαιρίας, για να τονίσω ότι, λαμβάνοντας υπόψη πως σύντομα θα συζητήσει η Βουλή και θα ψηφίσει τους νέους προϋπολογισμούς του κράτους, εισηγούμαι όπως η ψήφιση του υπό συζήτηση νόμου ληφθεί υπόψη, όταν θα συζητείται η πλήρωση των θέσεων που ζητούνται για το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Δε θα ήθελα να επαναλάβω όσα οι άλλοι συνάδελφοι είπαν για το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Καί συμφωνώ μ' όσα έχουν λεχθεί για το ότι αποτελεί ένα πολύ σημαντικό βήμα. Εκείνο που ήθελα να επισημάνω είναι ότι το θέμα της κοινωνικής ασφάλισης των εργαζομένων από μέρους των εργοδοτών τους είχε επισημανθεί από τα πρώτα βήματα του συνδικαλιστικού κινήματος. Και θα ήθελα να πληροφορήσω τους νεώτερούς μου ότι στην πρώτη συλλογική σύμβαση που υπογράφτηκε στις 13 Μαΐου 1939 μεταξύ της συντεχνίας κτιστών και εργατών κτιστών και των εργολάβων εκείνης

της εποχής προεξάρχοντος του θείου του κ. Λέανδρου Ζαχαριάδη, του Γιώργου Μουστακά περιλαμβάνετο η υποχρέωση των εργοδοτών για κοινωνική ασφάλιση των εργοδοτουμένων τους μέσω ασφαλιστικών εταιρειών, αλλά δυστυχώς αυτή η σύμβαση ή αυτό το μέρος της σύμβασης δεν εφαρμόστηκε, διότι τρεις μήνες μετά την υπογραφή της κηρύχθηκε ο πόλεμος και όλα είχαν αλλάξει.

Απλώς ήθελα να επισημάνω ότι αυτό το αίτημα -και χαίρω ιδιαίτερα τώρα που ψηφίζουμε αυτό το νόμο- επισημάνθηκε και ήταν ένα από τα πρώτα αιτήματα που υπέβαλε από τα πρώτα βήματά του το συνδικαλιστικό κίνημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μου φέρνει στη μνήμη πολύ θλιβερές καταστάσεις η αναδρομή σου στο παρελθόν, αγαπητέ μου κύριε Φάντη, διότι εκείνος ο οποίος έχει την περισσότερη πείρα σ' αυτά τα θέματα είμαι εγώ. Εκατοντάδες άνθρωποι πέθαναν στην ψάθα, διότι δεν υπήρχε καμιά πρόνοια για την αποζημίωση εκείνων οι οποίοι πάθαιναν εργατικά ατυχήματα. 'Οταν δειλά-δειλά έγινε ο πρώτος νόμος το 1942, η ανθρώπινη ζωή διετιμάτο σε £600;Αρκεί να τα αναφέρω όλα αυτά, για να φανεί η πρόοδος την οποία έχουμε κάμει μέσα σ' αυτά τα σαράντα ή σαρανταπέντε χρόνια.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Εξαιρούμενες απασχολήσεις. 'Αρθρο 3.

Υποχρέωση ασφάλισης. 'Αρθρο 4.

Διατάξεις για το ασφαλιστήριο. 'Αρθρο 5.

Δαπάνες σε νοσοκομείο. 'Αρθρο 6.

Ανίσχυρος όρος σε ασφαλιστήριο. 'Αρθρο 7.

Επιστροφή πιστοποιητικού ασφάλισης. 'Αρθρο 8.

Υποχρεώσεις ασφαλιστή αναφορικά με δικαστική απόφαση εναντίον του ασφαλισμένου. 'Αρθρο 9.

Δικαιώματα εργοδοτουμένου έναντι του ασφαλιστή. 'Αρθρο 10.

Υποχρέωση παροχής πληροφοριών. 'Αρθρο 11.

Ανίσχυρες συμφωνίες μεταξύ ασφαλιστή και ασφαλισμένου. 'Αρθρο 12.

Πιστοποιητικό ασφάλισης. 'Αρθρο 13.

Διακανονισμός αξίωσης. 'Αρθρο 14.

Υποχρεώσεις εργοδότη αναφορικά με πιστοποιητικό ασφάλισης. 'Αρθρο 15.

Επιθεωρητές. 'Αρθρο 16.

Ταμείο Ασφαλιστών Εργατικών Αποζημιώσεων. 'Αρθρο 17.

Συνυπολογισμός αποζημιώσεων. 'Αρθρο 18.

Παραγραφή αξιώσεων. 'Αρθρο 19.

Εξουσίες Συμβουλευτικού Σώματος. 'Αρθρο 20.

Αδικήματα. 'Αρθρο 21.

Κανονισμοί. 'Αρθρο 22.

Έναρξη ισχύος του Νόμου αυτού. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 23 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 23 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 51) του 1989».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 51) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £8,700,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των αναγκών σε επιχορηγήσεις μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 36) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £8,700,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 36) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1989».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 14) ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £400,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των υποχρεώσεων που εκκρεμούν σχετικά με την εκτέλεση διάφορων εργασιών στο Διεθνές Κέντρο Συνεδρίων στη Λευκωσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £400,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1989».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 15) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £297,485 και η διάθεσή του για την αποκατάσταση των σοβαρότερων και πιο επειγουσών ζημιών που προκλήθηκαν από τις κακοκαιρίες του Δεκεμβρίου 1988 Ιανουαρίου 1989.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, η Υπουργική Επιτροπή που ορίστηκε για να μελετήσει το θέμα των ζημιών που προκλήθηκαν από τις κακοκαιρίες της πιο πάνω περιόδου αποφάσισε να εισηγηθεί την αποκατάσταση εκείνων μόνο των ζημιών που κρίνονται σοβαρότερες και οι υπόλοιπες ζημιές να αποκατασταθούν από σχετικό κονδύλι που θα συμπεριληφθεί στους Προϋπολογισμούς για το 1990. Οι ζημιές που προτείνεται να αποκατασταθούν με την προτεινόμενη συμπληρωματική πίστωση αφορούν κυρίως αρδευτικά έργα, υδατοπρομήθεια χωριών, βελτίωση αγροτικών δρόμων, αποκατάσταση δρόμων και γεφυριών, κτλ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου δυο λόγια. Θα ήθελα να εκφράσω την ικανοποίησή μας για την έγκριση αυτού του ποσού, αλλά παράλληλα να υποσημειώσω ότι διατίθεται για πολύ σοβαρά έργα όπως είναι η υδατοπρομήθεια χωριών, η αποκατάσταση δρόμων και γεφυριών, κάτι που δε δικαιολογεί τη μεγάλη καθυστέρηση στο να ελεγχθεί η ζημιά που έχει γίνει και να εγκριθεί το ποσό για την αποκατάστασή της. Διότι η ζημιά είχε γίνει πριν από 10 με 11 μήνες, (από το Δεκέμβριο του 1988 και Ιανουάριο του 1989). Και ευτυχώς που υπήρχε η διακριτική ευχέρεια στους κοινοτάρχες να προχωρήσουν στά έργα αυτά, αλλά σίγουρα κάποιοι άνθρωποι περιμένουν τα χρήματα. Γι' αυτό άποψή μας είναι ότι για τέτοια έργα σίγουρα θα πρέπει να προωθούνται και να εγκρίνονται πιο γρήγορα τα κονδύλια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £297,485 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τέταρτο άρθρο και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τέταρτο άρθρο και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1989.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 17) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £400,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την έναρξη των εργασιών της Β' Φάσης του σχεδίου επέκτασης/ανασχεδιοποίησης του Διεθνούς αερολιμένα Λάρνακας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £400,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 8) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού χρημάτων ύψους £370,000 για την κάλυψη της ολικής δαπάνης για την αντιμισθία του μόνιμου προσωπικού που προσφέρει υπηρεσίες στο ΤΑΕΠ πέραν του 25% του εργάσιμου χρόνου του για το 1989.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι'αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 7) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £370,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 7) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γερμασόγειας του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) νομοθεσίας, σκοπείται η αναθεώρηση

του ύψους των τελών κατανάλωσης νερού για ξενοδοχεία στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Γερμασόγειας της επαρχίας Λεμεσού, η παροχή στο ίδιο Συμβούλιο της εξουσίας για επιβολή δικαιώματος στάθμευσης οχημάτων και η θέσπιση νέας κανονιστικής διάταξης σύμφωνα με την οποία το Συμβούλιο Βελτιώσεως Γερμασόγειας θα έχει το δικαίωμα σε περίπτωση ανομβρίας ή άλλης επείγουσας ανάγκης να περιορίζει την ποσότητα παροχής νερού ή να απαγορεύει την κατανάλωσή του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μονιάτη του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΜΟΝΙΑΤΗ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) νομοθεσίας, σκοπείται η αύξηση των τελών αποκομιδής σκυβάλων για κατοικίες και ξενοδοχεία στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Μονιάτη της επαρχίας Λεμεσού, καθώς επίσης η αύξηση των τελών οικιακής κατανάλωσης νερού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγλαντζιάς του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών. Παρευρέθηκε επίσης εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας η οποία εξέφρασε τις απόψεις της πάνω σ' αυτούς. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρών και ο αξ. Βουλευτής κ. Δ. Γεωργιάδης.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 87 της περί Δήμων νομοθεσίας, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών δημοτικών κανονισμών Αγλαντζιάς, έτσι ώστε το ανώτατο τέλος για την αποκομιδή σκυβάλων από σπίτια, διαμερίσματα, καφενεία, καταστήματα, αποθήκες και γραφεία να αυξηθεί από £30 σε £40 ετήσια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Για τα επόμενα θέματα που είναι «Οι περί Δημοτικής Υπηρεσίας Κανονισμοί του Δήμου Πάφου του 1989» και «Οι περί Δημοτικής Υπηρεσίας του Δήμου Λατσιών Κανονισμοί του 1989», αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει κοινή Έκθεση της

Επιτροπής Εσωτερικών. Εν πάση περιπτώσει οι Κανονισμοί θα ψηφιστούν ξεχωριστά.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ 1. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΦΟΥ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΤΣΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989.»

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών. Παρευρέθηκε επίσης εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας η οποία εξέφρασε τις απόψεις της πάνω σ' αυτούς.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 53 και 87 της περί Δήμων νομοθεσίας, σκοπείται η κανονιστική ρύθμιση των γενικών όρων πρόσληψης και υπηρεσίας των υπαλλήλων του Δήμου Πάφου και Λατσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτοί έχουν συνταχθεί κατά το πρότυπο των αντίστοιχων Κανονισμών που ισχύουν στο Δήμο Λευκωσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω υπό την έγκριση του Σώματος πρώτα τους Κανονισμούς του Δήμου Πάφου.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Δεύτερο, θέτω υπό την έγκριση του Σώματος τους Κανονισμούς του Δήμου Λατσιών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάτω Πύργου του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΚΑΤΩ ΠΥΡΓΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Φάντης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η κανονιστική ρύθμιση της καταβολής, από κάθε κάτοχο ή αδειούχο ξενοδοχείου οποιασδήποτε τάξης ή ξενώνα ύπνου, δικαιώματος το οποίο θα καθορίζεται από το Συμβούλιο Βελτιώσεως Κάτω Πύργου και το οποίο δεν θα υπερβαίνει τα 15 σεντ τη νύχτα για κάθε πρόσωπο ηλικίας μεγαλύτερης των 10 χρόνων που θα διαμένει σ' αυτά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη ότι παρόμοια δικαιώματα επιβάλλονται και εισπράττονται από τα συμβούλια βελτιώσεως, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Προδρόμου του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η επιβολή τέλους σε ξενοδοχεία, κέντρα διασκέδασης, καφενεία, εστιατόρια, εργαστήρια, αποθήκες, κατασκηνωτικούς χώρους και στο Δασικό Κολλέγιο για την αποκομιδή σκυβάλων στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Προδρόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Νήσου-Πέρα Χωρίου του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλεύτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΝΗΣΟΥ-ΠΕΡΑ ΧΩΡΙΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται μεταξύ άλλων η κανονιστική ρύθμιση της καταβολής δικαιώματος για την προμήθεια πόσιμου νερού για σκοπούς αξιοποίησης γης ή για μεταφορά του σε ανεγειρόμενη οικοδομή, η αναθεώρηση των καταβλητέων τελών από ιδιοκτήτη ή κάτοχο οποιουδήποτε οικήματος ή τόπου που εφοδιάζεται με οικιακό νερό και η

καταβολή τέλους θεάματος και δικαιωμάτων πλανοδιοπώλησης στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Νήσου-Πέρα Χωρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, ύστερα από αριθμό τροποποιήσεων που επέφερε σ' αυτούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πέρα Πεδίου του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΕΡΑ ΠΕΔΙΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η αύξηση των ζυγιστικών δικαιωμάτων που καταβάλλονται στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Πέρα Πεδίου της επαρχίας Λεμεσού για τα σταφύλια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη ότι τα πιο πάνω δικαιώματα ισχύουν από το 1974, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τελευταίο θέμα του Κεφαλαίου Α είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Δαλιού του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΔΑΛΙΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται, μεταξύ άλλων, η κανονιστική ρύθμιση της καταβολής τελών για παροχή οικιακού νερού και η καταβολή ετήσιου δικαιώματος για εκτέλεση/εξάσκηση οποιουδήποτε επιστημονικού επαγγέλματος, εμπορικής εργασίας, τέχνης ή άλλου επαγγέλματος στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Δαλιού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και έτσι φτάσαμε στο τέλος του Κεφαλαίου Α. Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(1) Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989.

(2) Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 3) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989.

Στάλθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα νομοσχέδια στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

(3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 53) του 1989.

(4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 54) του 1989.

(5) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(6) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(7) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(8) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(9) Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(10) Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(11) Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(12) Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(13) Ένταλμα Προκαταβολής με Αρ. 1/89 για ποσό £20,000 για αντιμετώπιση των εξόδων λειτουργίας του Ταμείου του Υδατικού Έργου του Χώρου Απόρριψης και Επεξεργασίας Λυμάτων στον Άγιο Σωζόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(14) Έγγραφο που αφορά: Την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας, Λεμεσού, Ανθούπολης και Παραλιμνίου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Στάληκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(15) Έγγραφα που αφορούν: Τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

(16) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον κ. Αντώνη Ανδρέου, Βουλευτή ΔΗ.ΣΥ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(17) Ο περί της Υποχρεωτικής Αναγραφής σε μια από τις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας των επωνυμιών, διαφημίσεων και άλλων ενδείξεων που τοποθετούνται σε δημόσιους χώρους.

Κατατέθηκε από την κ. Ρήνα Κατσελλή, Βουλευτή ΔΗ.ΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Παιδείας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, Εσωτερικών είναι, διότι θα υποχρεώσετε τον κόσμο, τους καταστηματάρχες, δημόσια ιδρύματα και λοιπά να θέσουν τις πινακίδες τους στην ελληνική γλώσσα. Η Επιτροπή Εσωτερικών θα αποφασίσει το θέμα.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να πάει στην Επιτροπή Παιδείας, διότι παρόμοιο θέμα στο Κεφάλαιο Δ υπάρχει και συζητείται τώρα στην Επιτροπή Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κακώς. Να πάει ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών. Τι σχέση έχει η Επιτροπή Παιδείας με τις επιγραφές των καταστημάτων;

Λοιπόν έχουμε τελειώσει με το Κεφάλαιο Β. Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Οκτωβρίου 1989.

«Επειδή η αξιοκρατική ανέλιξη στο αστυνομικό σώμα -στοιχείο εκ των ων ουκ άνευ για την εμπέδωση της τάξης, αλλά και κράτους ευνομούμενου- προϋποθέτει και την ύπαρξη Ειδικής Αστυνομικής Σχολής ή Ακαδημίας, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός να κατατοπίσει το Σώμα:

Ι. Η Αστυνομική Ακαδημία (της οποίας τη σκοπούμενη σύσταση πρόσφατα εξήγγειλε) αποβλέπει στην αποδοχή (κατόπιν εξετάσεων) σπουδαστών για εκπαίδευση κι ανάδειξη αρχιφυλάκων κι υπαστυνόμων (όπως με την ύπαρξη και λειτουργία αντίστοιχων σχολών στην Ελλάδα επιτυγχάνεται) ή απλά θ'αποβλέπει στην παροχή κάποιου είδους

επιμόρφωσης σε στερούμενα συναφών προσόντων -αλλά βαθμούχα- μέλη της Δύναμης;

II. Αν στην ικανοποίηση του πρώτου σκέλους της Ερώτησης στοχοθετεί η συσταθησόμενη Ακαδημία, πότε υπολογίζεται η λειτουργία της;

III. Πώς αξιολογούνται οι μερικές δεκάδες απόφοιτοι ανώτατων σχολών της Ελλάδας (βασικά των Νομικών και άλλων Σχολών των Πανεπιστημίων Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων κ.ά.) που υπηρετούν στο αστυνομικό σώμα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Οκτωβρίου 1989.

«Για απόλυσή τους και πάλι προειδοποιήθηκαν από το αρμόδιο Υπουργείο οι τεχνικοί του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, μόλο που το κατ'εξοχήν αρμόδιο τμήμα (Αναπτύξεως Υδάτων) δημόσια και με εκθέσεις του παραδέχεται ή/και ανθομολογεί την αναγκαιότητα του ρόλου τους -θεωρώντας τους ως sine qua non- για την εκτέλεση του ευρύτατου οργανογράμματος υδατικής ανάπτυξης που κατάρτισε και (μαζί τους) στοχοθετεί την έμπρακτη εφαρμογή του.

Πώς συμβιβάζονται τα διεστώτα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 18 Οκτωβρίου 1989.

«Οι πορτοκαλοπαραγωγοί όλης της Κύπρου που με δέος αντικρίζουν το μέλλον -ενόψει της καταστροφικής πτωτικής τάσης των τιμών του προϊόντος τους (η περσινή εσοδεία προσφέρθηκε στις £120, ενώ η φετινή σε £70 μόλις τον τόνο, μόλες τις αυξήσεις: καλλιεργητικές, συγκομιδής κ.ά.) και της ακόμα χειρότερης μοίρας των λεμονοπαραγωγών, που εκριζώνουν κατά δεκάδες στρέμματα, στα τελευταία χρόνια, τα δέντρα τους- ζητούν (όπως, άλλωστε, ζήτησε ομόφωνα κι η Βουλή στις 5.10.89, κατά τη συζήτηση συναφούς θέματος που εγγράψαμε), ανάμεσα στ' άλλα, και τα πιο κάτω:

I. Επιχορήγηση του ηλεκτρικού ρεύματος που αναγκάζονται να καταναλώσουν για τη λειτουργία των μηχανών άντλησης του νερού, που εξάγουν από μεγάλο βάθος (300-400 πολλές φορές πόδια) και της συνεπακόλουθης δαπάνης.

II. Ομαδικούς αεροψεκασμούς.

III. Απαγόρευση της εισαγωγής χυμών εσπεριδοειδών -τις πιο πολλές φορές χαμηλής κι ευτελούς ποιότητας- από το εξωτερικό.

IV. Προσπάθεια τυποποίησης των κυπριακών χυμών και προώθηση (με τη διαφώτιση κτλ.) της επιτόπιας κατανάλωσης, με παράλληλη προσπάθεια αναβάθμισης του εξαγωγικού εμπορίου τους.

V. Περίληψη του κυπριακού χυμού εσπεριδοειδών στο διαιτολόγιο του στρατεύματος.

Πώς αντικρίζει τα αιτήματα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 18 Οκτωβρίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή:

(α) Πάνω στο ποσό που θα επιβαρυνθεί ο Κύπριος φορολογούμενος με την προβλεπόμενη καθυστέρηση 6 τουλάχιστον μηνών, αν δεν διαρκέσει και

περισσότερο η αναβολή, της παράδοσης του υπεραστικού δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας.

(β) Ποιοι ευθύνονται γι' αυτή την καθυστέρηση;»

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 18 Οκτωβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή για ποιους λόγους κρίθηκε σκόπιμη η μεταφορά της Υπηρεσίας Διαλογής Επιστολών του Ταχυδρομείου Λάρνακας στο Ταχυδρομείο Λευκωσίας.

Παράλληλα ζητείται από το Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα κατά πόσο με τη μεταφορά αυτή προέκυψε καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού και, αν όχι, γιατί αυτή η μεταφορά σε βάρος της Λάρνακας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 18 Οκτωβρίου 1989.

«Οι πρόσφυγες που διαμένουν στις πολυκατοικίες της συνοικίας Καθολικής Λεμεσού ζητούν όπως διατεθεί ένα από τα καταστήματα των πολυκατοικιών αυτών, με σκοπό να λειτουργήσει ως καφενείο για τις ανάγκες των προσφύγων της περιοχής.

Γι' αυτό ερωτάται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να ικανοποιήσει το δίκαιο αυτό αίτημα των προσφύγων της συνοικίας Καθολικής Λεμεσού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 18 Οκτωβρίου 1989.

«Κατά την τελευταία επίσκεψή μου στο χωριό Μουτταγιάκα οι πρόσφυγες κάτοικοι μου ανέφεραν ότι αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα, τα κυριότερα από τα οποία είναι:

1) Υπάρχει ανάγκη δημιουργίας κοινοτικού γηπέδου για τις ανάγκες των 2,000 περίπου προσφύγων που κατοικούν στη Μουτταγιάκα.
2) Η διασταύρωση επί του υπεραστικού δρόμου Λευκωσίας - Λεμεσού από και προς τη Μουτταγιάκα να γίνει υπέργεια ή υπόγεια. Σε αντίθετη περίπτωση υπάρχει αίτημα για τοποθέτηση φώτων τροχαίας.
3) Μετά την επέκταση του συνοικισμού έχει δημιουργηθεί πρόβλημα παροχής νερού και για να επιλυθεί τούτο απαιτείται η κατασκευή ψηλότερου και μεγαλύτερου ντεπόζιτου.
4) Να παρασχεθεί βοήθεια στους κτηνοτρόφους για να μεταφερθούν στην κτηνοτροφική περιοχή.

Γι' αυτό ερωτάται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται να αντιμετωπίσει θετικά τα ανωτέρω προβλήματα και πότε.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Η κοινότητα Χολετριών θέτει αίτημα αλλαγής των σωλήνων του υδρευτικού δικτύου της κοινότητας λόγω φθοράς. Πότε το αρμόδιο Υπουργείο θα ικανοποιήσει το δίκαιο αυτό αίτημα;»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το αίτημα της κοινότητας Χολετριών για αναπροσαρμογή των ορίων της περιοχής της κοινότητας;»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Η κοινότητα Χολετριών εγείρει αίτημα διενέργειας αναδασμού. Πότε το αρμόδιο Υπουργείο θα ικανοποιήσει το αίτημα αυτό;»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Η κοινότητα Κονιών αντιμετωπίζει πρόβλημα διακοπών στην ύδρευση. Πώς αντιμετωπίζει το πρόβλημα αυτό το αρμόδιο Υπουργείο και πότε προτίθεται να το επιλύσει;»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Η κοινότητα Κονιών ζητεί όπως τα οικόπεδα που διαχωρίζονται με σκοπό να παραχωρηθούν σε κατοίκους του χωριού δοθούν σε λογικές τιμές. Ποια είναι η επί τούτου πρόθεση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να μονιμοποιήσει τους πέντε Επιθεωρητές Ύδατος που εργάζονται από πενταετίας στο Υδατικό Έργο Πόλεως Χρυσοχούς.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Έχει καταγγελθεί πρόσφατα από την Ένωση Κυπρίων Ξεναγών ότι οι αρχές των βρετανικών βάσεων εμπόδισαν ξένους περιηγητές και Κύπριες ξεναγούς να εισέλθουν σε περιοχές αρχαίων μνημείων στο Κούριο, ότι οι Άγγλοι στρατιώτες αποπειράθηκαν να τους υποβάλουν σε σωματική έρευνα και ότι άσκησαν σωματική βία σε μια Κυπρία ξεναγό.

Επειδή η πιο πάνω συμπεριφορά αποτελεί πρωτοφανή πρόκληση και δείγμα αποικιοκρατικής νοοτροπίας, ερωτάται η κυβέρνηση να πληροφορήσει το Σώμα:

1) Σε ποιες ενέργειες και παραστάσεις προέβη προς τη βρετανική κυβέρνηση για την προκλητική, σκανδαλώδη και αποικιοκρατικής νοοτροπίας συμπεριφορά των θλιβερών της οργάνων εναντίον των ξένων περιηγητών και των Κυπρίων ξεναγών;

2) Κατά την ημέρα του επεισοδίου είχαν εξασφαλίσει άδεια χρησιμοποίησης του αρχαίου θεάτρου του Κουρίου οι αρχές των βρετανικών βάσεων;

3) Τι αποζημιώσεις, ηθικές και υλικές, σκοπεύει να ζητήσει η κυβέρνηση για τον προπηλακισμό και την άσκηση παράνομης βίας σε βάρος πολιτών της από τα όργανα των βρετανικών βάσεων;

4) Τι μέτρα προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση για τον τερματισμό των απαράδεκτων προκλήσεων των οργάνων των βρετανικών βάσεων σε βάρος πολιτών της Δημοκρατίας και για την εξασφάλιση απρόσκοπτης προσπέλασης προς τους αρχαιολογικούς μας θησαυρούς που βρίσκονται στην περιοχή των βάσεων;»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν προτίθεται να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα της κοινότητας Χολετριών για κατασκευή οχετών για τα όμβρια ύδατα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα εγκατασταθούν τηλέφωνα στα σπίτια της κοινότητας Χολετριών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν εξετάζει και αν προτίθεται να υιοθετήσει το αίτημα της κοινότητας Χολετριών για παραχώρηση των κυβερνητικών κατοικιών στην κοινότητα με το σύστημα της ενοικιαγοράς.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Πότε το αρμόδιο Υπουργείο προτίθεται να επιδιορθώσει το κτίριο του Δημοτικού Σχολείου στα Χολέτρια, που βρίσκεται σε πραγματικά άθλια κατάσταση;»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο πότε προτίθεται να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα της κοινότητας Χολετριών για ανέγερση κοινοτικού κέντρου για στέγαση διάφορων υπηρεσιών της κοινότητας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Η χαλαζοθύελλα που έπληξε πρόσφατα την επαρχία Πάφου προκάλεσε βαρύτατες ζημιές σε φυτείες γεωργών στην κοινότητα Κονιών. Πώς αντιμετωπίζει η κυβέρνηση το δίκαιο αίτημα για παραχώρηση έκτακτης οικονομικής βοήθειας στις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α;»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τέλος φθάνουμε στο Κεφάλαιο Δ΄, που είναι η περίφημη υπόθεση της D.S.R.. Όλοι οι Βουλευτές οι οποίοι και ενέγραψαν το θέμα και θα ήταν έτοιμοι να μιλήσουν σήμερα, είναι αυτή τη στιγμή στο Προεδρικό, όπου κατατοπίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας επί διαφόρων θεμάτων και η παράκλησή τους είναι να αναβληθεί η συζήτηση αυτού του θέματος.

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ζητούμε να δοθεί προτεραιότητα στο θέμα της μη ανταπόκρισης της κυβέρνησης στο ψήφισμα της Βουλής για την ΕΟΚ. Επειδή θεωρούμε το θέμα ως πολύ σοβαρό, ζητούμε να αρχίσει η συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ΄ με αυτό το θέμα.

Γι΄ αυτό θέτουμε το θέμα προς στο Σώμα για απόφαση, για να αρχίσει αμέσως συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πού είναι το θέμα, κύριε Γαλανέ;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Είναι το όγδοο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι το όγδοο θέμα. Λοιπόν, κύριοι, ο κύριος Γαλανός αιτείται να δοθεί προτεραιότητα στη συζήτηση του θέματος με αριθμό 8, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της Κυβέρνησης όσον αφορά το ψήφισμα της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. μέσα στο 1989».

Θέτω λοιπόν σε ψηφοφορία το θέμα.

Ο κύριος Κωνσταντίνου, παρακαλώ.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρόλο που εμείς δε βλέπουμε κανένα λόγο για να θεωρηθεί το θέμα ως επείγον, αλλά επειδή είναι παράκληση του κυρίου Γαλανού και για να μην του χαλάσουμε το χατίρι, δε θα αντιταχθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν υπάρχει, κύριοι, οποιαδήποτε ένσταση ώστε να δοθεί προτεραιότητα στο θέμα το οποίο εισηγήθηκε ο κύριος Γαλανός; Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τότε το θέμα αυτό συζητείται κατά προτεραιότητα.

Υπάρχουν ομιλητές. . . .

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Νοουμένου ότι θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη, κύριε Πρόεδρε, μέχρι την επόμενη Πέμπτη.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Να διαβαστεί η Έκθεση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, δίνεται ομόφωνα προτεραιότητα στη συζήτηση αυτού του θέματος. Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα ήθελα να ευχαριστήσω το συνάδελφο κύριο Κωνσταντίνου που αν και Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών, όταν κάτι δεν αφορά οικονομικά θέματα είναι μεγαλόψυχος.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΠΛΗΡΗΣ ΕΛΛΕΙΨΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΓΙΑ ΑΙΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΝΑ ΕΝΤΑΧΘΕΙ ΣΤΗΝ Ε.Ο.Κ. ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Ιωάννης Μάτσης
Μιχάλης Πουμπουρής
Γεώργιος Σαββίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών συνήλθε σε έκτακτη συνεδρία της στις 9 Οκτωβρίου 1989 και ανασκόπησε τις εξελίξεις γύρω από το θέμα της υποβολής της αίτησης της Κύπρου για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. υπό το φως του Ψηφίσματος της Βουλής της 29ης παρελθόντος Ιουνίου, σύμφωνα με το οποίο εκαλείτο η κυβέρνηση να υποβάλει την αίτηση της Κύπρου για την ένταξή της στην Ε.Ο.Κ. μέσα στον τρέχοντα χρόνο. Στη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Εξωτερικών συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου του.

Το υπό εξέταση θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής, ο Υπουργός Εξωτερικών ανέφερε ότι η κυβέρνηση δεν έχει ακόμα ολοκληρώσει τον κύκλο των επαφών της με διάφορες χώρες τον οποίο έχει ήδη ξεκινήσει και συνεχίζει και ότι κατά τις εκτιμήσεις του η υποβολή της αίτησης της Κύπρου τώρα ή μεταγενέστερα δεν αναμένεται να επηρεάσει ή να προκαθορίσει την τελική θέση της Ε.Ο.Κ.. Ο Υπουργός Εξωτερικών, απαντώντας σε σχετικά ερωτήματα των Μελών της Επιτροπής, δήλωσε επίσης ότι η κυβέρνηση δεν έχει ακόμα αποφασίσει ως προς το πότε είναι ο κατάλληλος χρόνος υποβολής της αίτησης της Κύπρου και ούτε έχει ως τώρα καθοριστεί οποιοδήποτε χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση των αναγκαίων προπαρασκευαστικών διεργασιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού έλαβε υπόψη την ενημέρωση του Υπουργού Εξωτερικών σε συνδυασμό με τη θέση της πλειοψηφίας της Ολομέλειας του Σώματος ότι επιβάλλεται -για τους λόγους που αναλύθηκαν εκτεταμένα ενώπιον του Σώματος- να υποβληθεί η αίτηση της Κύπρου το ταχύτερο δυνατό και εν πάση περιπτώσει μέσα στο 1989, ενημερώνοντας το Σώμα για τις εξελίξεις που σημειώθηκαν γύρω από το όλο θέμα, διατυπώνει συνάμα τη γνώμη ότι η κυβέρνηση αδικαιολόγητα επιστρατεύει σειρά επιχειρημάτων για την αναβολή της κατάθεσης της αίτησης της Κύπρου για ένταξη στην Ε.Ο.Κ., πράγμα που δεν κρίνεται ότι εξυπηρετεί, σε τελευταία ανάλυση, τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της Κύπρου. Η Επιτροπή, τέλος, εκφράζοντας την απαρέσκειά της για τον ως τώρα χειρισμό του όλου θέματος από της πλευράς της κυβέρνησης, εισηγείται στο Σώμα τη λήψη των αναγκαίων μέτρων, ούτως ώστε να

γίνει σεβαστό από την κυβέρνηση το Ψήφισμα της πλειοψηφίας της Βουλής που λήφθηκε στις 29 Ιουνίου 1989.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, κ. Πουμπουρής και Σαββίδης, επανέλαβαν ότι η πλευρά τους θεωρεί την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. σαν επιζήμια για τα οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα του τόπου, γι' αυτό και δε συμφωνά με την υποβολή αίτησης για πλήρη ένταξη.

Εκτός από την πιο πάνω θέση αρχής, οι Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς πιστεύουν ότι εγείρεται θέμα συνταγματικότητας για την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος που θίγει η 'Εκθεση;

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Υποχρεωθήκαμε σαν Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος να εγγράψουμε αυτό το θέμα, γιατί εξακριβώσαμε πλεόν πέραν πάσης αμφιβολίας ότι η κυβέρνηση του κυρίου Βασιλείου δεν είχε και δεν έχει καμιά πρόθεση να προχωρήσει στο να υλοποιήσει ουσιαστικά την απόφαση της πλειοψηφίας της Βουλής, για να υποβάλει το ταχύτερο δυνατό, εντός του 1989 αίτηση για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ..

Τουναντίον, κατά καιρούς, με διάφορες δικαιολογίες κωλυσιεργεί και παρελκύει το όλο θέμα και είναι πλέον σε μας καθαρό - ξεκάθαρο ότι η κυβερνητική πλευρά δεν έχει πάρει την πολιτική απόφαση να προχωρήσει. Απλώς φραστικά μιλά για ένταξη, αλλά στην πραγματικότητα ακολουθεί μια τέτοια γραμμή, είναι τόσο ασαφής στις θέσεις της, που οδηγεί την Κύπρο μακρυά από αυτή την αίτηση που, οπωσδήποτε, πιστεύουμε ότι πρέπει να υποβληθεί χωρίς καθυστέρηση. Διότι αν καθυστερήσουμε πέραν κάποιων ορισμένων χρονικών ορίων, τα οποία πιστεύουμε ότι εξαντλούνται, κινδυνεύει η Κύπρος να μη γίνει αποδεκτή την ώρα που θα πρέπει να γίνει. Δηλαδή υπάρχει και θέμα κάποιου χρονοδιαγράμματος, όπως επίσης υπάρχει και θέμα να διαλέξουμε την κατάλληλη ώρα για την υποβολή της αίτησης.

Θα ήθελα να επαναλάβω σε συντομία τους λόγους για τους οποίους πιστεύουμε ότι η Κύπρος πρέπει να υποβάλει αίτηση για ένταξη το ταχύτερο δυνατό.

Πρώτα - πρώτα είναι σε όλους γνωστό, και το επαναλαμβάνουμε όμως για ιστορικούς λόγους, ότι η Κύπρος ιστορικά, γεωγραφικά και παραδοσιακά ανήκει στο χώρο της Ευρώπης, είναι ο Ευρωπαίος ακρίτας, κατά την άποψή μας, της νοτιοανατολικής γωνιάς της Μεσογείου. Πιστεύουμε ότι προχωρώντας στην αίτηση για ένταξη και γινόμενοι μέλος της Ευρώπης, ιδιαίτερα μέσα στις κοσμογονικές εξελίξεις που παρουσιάζονται σήμερα, το νέο κλίμα ύφεσης το οποίο υπάρχει, τη συνάντηση των δύο κόσμων, την τάση εξασθενήσεως των στρατιωτικών συνασπισμών και γενικά αυτό που σήμερα ο ίδιος ο κύριος Γκορμπατσώφ ονομάζει το Κοινό Ευρωπαϊκό Σπίτι του Μέλλοντος, πιστεύουμε ότι η Κύπρος λαμβάνει τη σωστή απόφαση και προχωρεί σε εκείνο το χώρο που θα βοηθήσει και την κρατική μας οντότητα αλλά ταυτόχρονα και την επίλυση του Κυπριακού προβλήματος.

Δίδονται διάφοροι λόγοι και λέγονται διάφορα επιχειρήματα τα οποία πιστεύουμε ότι, μέσα σ' αυτό το κλίμα που επικρατεί σήμερα, είναι αναχρονιστικά και

αυτά τα επιχειρήματα ανήκουν σε άλλες παρωχημένες εποχές, ψυχροπολεμικού κλίματος που οπωσδήποτε δεν μπορούν να ισχύουν στα σημερινά δεδομένα της Ευρώπης, της Ευρώπης της περεστρόϊκα, της Ευρώπης της διεθνούς ύφεσης, επαναλαμβάνουμε, της Ευρώπης η οποία κινείται προς επανένωση και κατάργηση συνόρων, της Ευρώπης που οδηγείται συγχρόνως στο να δημιουργηθούν Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης.

Τα επιχειρήματα τα οποία χρήσιμοποιούνται για παράδειγμα είναι ότι η Ε.Ο.Κ. των 12 είναι κάτι ταυτόσημο με το ΝΑΤΟ. Αυτό είναι πολύ λανθασμένο επιχείρημα, γιατί αν και οι 11 από αυτές τις χώρες ανήκουν στο ΝΑΤΟ, σήμερα οι συνασπισμοί ΝΑΤΟ και Σύμφωνο της Βαρσοβίας έχουν χάσει τη σημασία τους σε μεγάλο βαθμό. Δε λέμε ότι έχουν εκλείψει αλλά η τάση είναι προς εξασθένησή των συνασπισμών. Υπάρχει όμως και η Ιρλανδία η οποία είναι ουδέτερη χώρα, η Αυστρία η οποία είναι επίσης ουδέτερη χώρα με πολύ σαφή ουδέτερη πολιτική και η Γιουγκοσλαβία, η οποία είναι αδέσμευτη χώρα, προβληματίζεται στο να υποβάλει αίτηση.

Είναι και γι' αυτό το λόγο που πιστεύουμε ότι δε θα επηρεαστεί η αδέσμευτη πολιτική της Κύπρου με την αίτηση για ένταξη ή ακόμα και με την ένταξή της στην Ε.Ο.Κ.. Εμείς πιστεύουμε ότι αντί του να επηρεαστεί αυτή η αδέσμευτη πολιτική, που στο κάτω κάτω της γραφής είναι μια επιλογή της Κύπρου, θα ενισχυθεί ο ρόλος της Κύπρου, ο γεφυρωτικός και ο συνδετικός ρόλος, μεταξύ Ευρώπης και αδέσμευτων χωρών. Η γεωγραφική θέση της Κύπρου είναι τέτοια που σίγουρα η Κύπρος θα εξυπηρετήσει και το στρατόπεδο των αδεσμεύτων μέσα στην Ευρώπη αλλά και τα συμφέροντα της Ευρώπης θα τα παντρέψει με τον πιο κατάλληλο τρόπο στο στρατόπεδο των αδεσμεύτων. Γι' αυτό το λόγο τα διάφορα επιχειρήματα περί ΝΑΤΟ ή περί αδεσμεύτων, πιστεύουμε ότι είναι ανεδαφικά.

Εκείνο που πρέπει να εξετάσουμε όμως και έχει μεγάλη σημασία είναι τον παράγοντα ασφάλειας που σίγουρα συνηγορεί υπέρ της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.. Αν ο Καραμανλής για κάποιους λόγους, ιδιαίτερα λόγους ασφάλειας, προχώρησε να εντάξει την Ελλάδα στην Ε.Ο.Κ., πόσοι περισσότεροι λόγοι υπάρχουν άραγε στην περίπτωση της μαρτυρικής Κύπρου που σήμερα βρίσκεται υπό Τουρκική ημικατοχή; Σίγουρα στην περίπτωση της Κύπρου ισχύουν πολύ περισσότεροι λόγοι ασφάλειας για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. και θα έλεγα ότι η κρατική φυσιογνωμία της Κύπρου δε θα χαθεί στο Ευρωπαϊκό στρατόπεδο. Τουναντίον θα ενισχυθεί η κρατική μας οντότητα, διότι η Κύπρος μετέχοντας μεν στην Ευρώπη αλλά μετέχοντας σε πάρα πολλές περιπτώσεις ισότιμα, θα ενισχύσει τη φυσιογνωμία της και θα μπορεί να προωθεί με πολύ πιο δυναμικό τρόπο τα συμφέροντά της, τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του λαού της.

Υπάρχει όμως και ένας άλλος παράγοντας που δεν υποτιμούμε καθόλου, όταν επιμένουμε στην ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. και στην άμεση αίτηση. Και αυτός ο λόγος είναι εκείνο που μας απασχολεί όλους μας, το Κυπριακό πρόβλημα.

Πιστεύουμε ότι σήμερα ο διάλογος, όπως γίνεται, δεν έχει δυνατότητες επιτυχίας. Είναι ένας άκαρπος, μη ουσιαστικός διάλογος, ένας διάλογος χάριν του διαλόγου, διότι απλούστατα η ισχυροί της γης δεν ενδιαφέρονται να πιέσουν πραγματικά την Τουρκία, την τουρκική πλευρά. Ενδιαφέρονται μόνο να υπάρχει αυτή η διαδικασία, γιατί τους βολεύει. Με την αίτηση, όχι καν με την ένταξη αλλά με την αίτηση της Κύπρου για ένταξη στην Ε.Ο.Κ., δίνεται η Ευρωπαϊκή διάσταση

στο πρόβλημά μας και πιστεύουμε ότι δημιουργούνται πολύ ισχυροί μοχλοί πίεσης πάνω στην Τουρκία για μια δίκαιη λύση του Κυπριακού.

Δεν ισχυριζόμαστε ότι η αίτηση για ένταξη ή ακόμα και η ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. θα λύσει το Κυπριακό πρόβλημα αυτόματα. Αλλά εκείνο που πιστεύουμε είναι ότι ενισχύουμε σίγουρα εκείνες τις πιέσεις που σήμερα δεν υπάρχουν, πάνω στην τουρκική πλευρά. Κάποιος μπορεί να ισχυριστεί πάνω σ' αυτό το σημείο: «Μα καλά, άραγε μέχρι τώρα, γιατί οι χώρες της Ε.Ο.Κ. δεν πίεσαν την τουρκική πλευρά, αλλά πέραν από ορισμένα ευχολόγια παραμένουν αδιάφορες στο δράμα της Κύπρου;» Η απάντηση σ' αυτό το σημείο είναι ότι ακριβώς με την αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. το Κυπριακό, από μια αφηρημένη έννοια και μια διακήρυξη όσον αφορά τα ανθρώπινα και κυριαρχικά προβλήματα ή δικαίωματα του Κυπριακού λαού, μετατρέπεται σε ένα εσωτερικό πρόβλημα της Ε.Ο.Κ.. Και πλέον οι αρχές της Ευρώπης, ο κώδικας συμπεριφοράς συγκεκριμενοποιείται στην περίπτωση της Κύπρου, διότι το Κυπριακό πλέον αποτελεί ένα πρόβλημα της Ευρώπης, η Κύπρος πλέον θα είναι μια υποψήφια χώρα που έχει κτυπήσει την πόρτα της Ευρώπης, και επομένως η Ευρώπη, οι χώρες της Ε.Ο.Κ., θα είναι υποχρεωμένες να ασχοληθούν πολύ πιο σοβαρά πλέον με το Κυπριακό και με τη δημιουργία εκείνων των συνθηκών που θα οδηγήσουν σε μια δίκαιη λύση του προβλήματος.

Δεν αναφέρομαι με λεπτομέρεια όσον αφορά τις οικονομικές πτυχές. Όμως και εδώ πιστεύουμε ότι τα πλεονεκτήματα θα είναι σίγουρα περισσότερα από τα μειονεκτήματα. Αν ξεκινήσουμε από τη θέση της Τελωνειακής Ένωσης, η πλήρης ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. θα ενισχύσει τα πλεονεκτήματα τα οποία υπάρχουν στην Τελωνειακή Ένωση και θα εξασθενήσει τα τυχόν μειονεκτήματα. Η Κύπρος σήμερα, όπως πολλοί ξένοι παρατηρητές αναφέρουν, βρίσκεται σε μια πραγματικά πολύ καλή οικονομική κατάσταση. Έχουν ωριμάσει οι συνθήκες για να προχωρήσει και να εισέλθει στην Ε.Ο.Κ., χωρίς να αντιμετωπίζει τα προβλήματα που τυχόν χώρες σαν την Τουρκία ή και άλλες χώρες αντιμετωπίζουν.

Σήμερα η Κύπρος αντιμετωπίζει πολύ λιγότερα οικονομικά προβλήματα με τα διάφορα οικονομικά μεγέθη και τους διάφορους οικονομικούς δείκτες από εκείνους που αντιμετώπιζε η Ελλάδα, όταν έκανε την αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.. Το μικρό μέγεθος της Κύπρου σίγουρα αποτελεί ένα πλεονέκτημα σ' αυτή την περίπτωση, διότι της δίνει τις δυνατότητες να αποφύγει τα μεγάλα προβλήματα ανεργίας που υπάρχουν ίσως σε κάποιες Ευρωπαϊκές χώρες, τυχόν προβλήματα πληθωρισμού και λοιπά.

Η Κύπρος, επαναλαμβάνουμε, πιστεύουμε ότι έχει όλες τις δυνατότητες. και βέβαια δεν πιστεύουμε ότι είναι όλα ρόδινα. Άλλα, έχει, θα έλεγα σε μια γενική θεώρηση του θέματος, τις δυνατότητες για να αφομοιωθεί με μεγάλη επιτυχία στην ΕΟΚ

Επαναλαμβάνω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι δεν έχουμε την ψευδαίσθηση ότι θα κάνουμε την αίτησή μας σήμερα και αμέσως η Ευρώπη με ανοικτές αγκάλες θα μας δεχθεί αύριο. Θα χρειαστεί μια μακρά και επίπονη διαδικασία. Πιθανώς να χρειαστούν και πέντε και δέκα χρόνια και ίσως περισσότερα. Όμως έχει σημασία η αίτηση να υποβληθεί αμέσως, η αίτηση να υποβληθεί ταυτόχρονα με την αίτηση της Τουρκίας που έχει ήδη υποβληθεί, για να υπάρξει σύνδεση των δύο αιτήσεων. Υπάρχει επίσης σημασία η αίτηση να γίνει ταυτόχρονα με την αίτηση της Αυστρίας που έχει υποβληθεί και υπάρχει σημασία η αίτηση να είναι περίπου την ίδια εποχή με την αίτηση της Μάλτας, για να μπορεί η Ελλάδα, που είναι σήμερα ο μεγαλύτερος υποστηρικτής μας στις χώρες της Ε.Ο.Κ., να χρησιμοποιήσει εκεί-

νους τους μοχλούς πίεσης σε συνάρτηση με την αίτηση των διάφορων άλλων χωρών, για να προωθήσει την αίτηση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Εκτός από όλα αυτά τα επιχειρήματα, ο ίδιος ο κύριος Βασιλείου προεκλογικά και αμέσως μετεκλογικά είχε δηλώσει ότι ευνοεί την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. και μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις ο Υπουργός Εξωτερικών συνέδεσε τα χρονικά πλαίσια της αίτησης με αυτά της αιτήσεως της Μάλτας. Άραγε, και είναι ένα βασανιστικό ερώτημα που τίθεται ενώπιόν μας, γιατί υπό αυτές τις συνθήκες και ενώ η Τουρκία προχωρεί πλέον προς την κατεύθυνση της προώθησης μελέτης της αίτησής της, η Αυστρία έχει υποβάλει αίτηση και αναμένεται η αίτηση της Μάλτας, κωλυσιεργεί η κυβέρνηση;

Ποιοι είναι εκείνοι οι λόγοι που κάνουν την κυβέρνηση σήμερα να είναι διστακτική, κάνουν τον Υπουργό Εξωτερικών να μιλά για κάποιες βελτιωμένες συνθήκες σε κάποιο σημείο του μέλλοντος και σε κάποιες διαδικασίες που πρέπει να ολοκληρωθούν, κάποιες διαβουλεύσεις που ακόμα δεν έχουν γίνει, αλλά δε μας εξηγεί ποιες είναι εκείνες οι συνθήκες; Τι βελτίωση αναμένουμε από αυτές τις συνθήκες που δε μας είπαν ποιες είναι; Και ποιες είναι εκείνες οι διαβουλεύσεις οι οποίες έμειναν πίσω και δεν έχουν ολοκληρωθεί και πότε αναμένουμε να ολοκληρωθούν αυτές οι διαβουλεύσεις;

Αυτή όλη η ασάφεια, αυτή όλη η προσπάθεια που γίνεται για καθυστέρηση του όλου θέματος, πού άραγε να οφείλεται; Εμείς θα προσπαθήσουμε να κάνουμε μια ανάλυση για τους λόγους που ωθούν την κυβέρνηση να περιφρονεί την απόφαση της πλειοψηφίας της Βουλής, γιατί πιστεύουμε στην απόφαση και θέληση της συντριπτικής πλειοψηφίας του Κυπριακού Ελληνισμού, επομένως η κυβέρνηση ακολουθεί πολύ επικίνδυνη τακτική απέναντι αυτού του Σώματος.

Σίγουρα υπάρχουν κάποιοι λόγοι μικροπολιτικής και πιστεύουμε, με όλο το σέβας, ότι πράγματι υπάρχουν κάποιες δεσμεύσεις της κυβέρνησης προς εκείνες τις πλευρές και ιδιαίτερα προς την πλευρά του ΑΚΕΛ, που καλόπιστα -και εδώ η συζήτηση αυτή πρέπει να γίνει πάνω σε ένα επίπεδο καλόπιστο- πιστεύουν ότι δεν πρέπει να γίνει αίτηση, καλόπιστα δεν επιθυμούν να προχωρήσουν στην αίτηση, στην ένταξη στην ΕΟΚ. Η θέση του ΑΚΕΛ είναι μια θέση αρχής την οποία πήρε από παλιά και στο θέμα της Τελωνειακής Ένωσης και είναι επομένως συνεπές προς τον εαυτό του, όταν αγωνίζεται να αποτρέψει αυτή την εξέλιξη.

Εμείς όμως από την άλλη πλευρά θεωρούμε ότι δε θα έπρεπε ο κύριος Βασιλείου και η κυβέρνησή του, εφόσον επανειλημμένα έχουν διακηρύξει ότι θα σέβονται την απόφαση της πλειοψηφίας, σ΄ αυτή την περίπτωση, ένεκα των ειδικών σχέσεων του κυρίου Βασιλείου, να παραγνωρίζουν και να περιφρονούν την πλειοψηφία χάριν ενός κόμματος που οπωσδήποτε απέχει πολύ το ποσοστό του από το 70 και, θα έλεγα 70 - 75%, που τα κόμματα που υποστηρίζουν την υποβολή αίτησης αντιπροσωπεύουν. Και θα έλεγα ότι το ποσοστό εκείνο του λαού που θα ψηφίσει υπέρ της ένταξης -και ας μας επιτραπεί να κάνουμε αυτή την πρόβλεψη- θα είναι πολύ περισσότερο από το σημερινό εκτόπισμα των κομμάτων.

Αυτός είναι ο πρώτος λόγος, αλλά για να μην είμαστε και άδικοι και να αποδώσουμε όλη την ευθύνη προς την πλευρά του ΑΚΕΛ, θα έλεγα ότι υπάρχουν ακόμα δύο λόγοι για τους οποίους η κυβέρνηση δεν προχωρεί στο θέμα της ένταξης, και οι δύο αυτοί λόγοι είναι εξίσου λυπηροί.

Ο δεύτερος λόγος, πιστεύω, είναι η βρετανική επιρροή. Είναι γεγονός ότι από όλες τις χώρες της Ε.Ο.Κ. εκείνη η χώρα που με κάθε τρόπο δε θέλει να προχωρήσουμε στην ένταξη είναι η Βρετανία και νομίζω δε χρειάζεται πολλή περίσκεψη,

για να αντιληφθούμε τους λόγους που η Βρετανία δεν επιθυμεί την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.. Η Βρετανία επιθυμεί να συνεχιστεί η Pax Britannica, η Βρετανική επικυριαρχία πάνω σε ολόκληρη την Κύπρο. Δε θέλει με κανένα τρόπο να αναλάβει η Ευρώπη τον ευρύτερο ρόλο στην Κύπρο και η Κύπρος να γίνει ισότιμο μέλος της Ευρώπης. Θέλει η Βρετανία να εξασκεί την επιρροή της, να εξασκεί την επικυριαρχία της, να έχει τις διευκολύνσεις τις οποίες έχει σήμερα. Γνωρίζει ότι, αν κάποτε η Κύπρος προχωρήσει και ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ., δε θα μπορεί η Βρετανία να διατηρήσει το σημερινό καθεστώς το οποίο υπάρχει. Και σίγουρα είναι έντονη η αντίδραση της Βρετανίας και δε νομίζω ότι πρέπει να αναμένουμε διαφοροποίηση αυτής της θέσης.

Και εδώ θα πρέπει να αναφερθεί και κάτι άλλο που έχει σχέση με το θέμα της ασφάλειας της Κύπρου. Είναι το θέμα των Εγγυητριών Δυνάμεων. Χωρίς να χρειάζεται και πάλι ιδιαίτερη περίσκεψη, με την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. εξασθενούν οι Συνθήκες Εγγυήσεως, εξασθενεί ο ρόλος των Εγγυητριών Δυνάμεων Τουρκίας, Βρετανίας και Ελλάδας και αυξάνεται βεβαίως, έστω και έμμεσα, ο ρόλος της Ευρώπης σαν εγγυήτριας, της ακεραιότητας μιας ισότιμης χώρας, μιας εταίρου χώρας όπως η Κύπρος. Και επαναλαμβάνω, οι αντίστροφοι λόγοι αυτού του επιχειρήματος είναι γιατί η Αγγλία επιμένει να παρεμποδίζει και να επηρεάζει -και φαίνεται ότι επηρεάζεται ο κύριος Βασιλείου- την πολιτική της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο τρίτος λόγος και ίσως ο σημαντικότερος και ο πλεόν θλιβερός είναι η νοοτροπία και η φιλοσοφία η οποία υπάρχει σήμερα σε ορισμένους κυβερνητικούς κύκλους και την οποία ασπάζεται και ο ίδιος ο Πρόεδρος Βασιλείου. Ότι δηλαδή περίπου «ξέρετε, να μην προχωρήσουμε στην αίτηση, διότι μας απείλησε ο κύριος Ντενκτάς. Και να μην προχωρήσουμε στην αίτηση, για να μην του δώσουμε την ευκαιρία να απεγκλωβιστεί από την πολύ δύσκολη θέση στην οποία βρίσκεται», έτσι λέγουν ότι βρίσκεται και μακάρι να βρίσκεται. Και αυτό προβάλλεται ως λόγος, ότι δηλαδή έχει απομονωθεί ο κύριος Ντενκτάς διεθνώς και αν κάνουμε τάχατες αίτηση αύριο ή σήμερα θα του δώσουμε την ευκαιρία να βρει άλλοθι ότι προχώρησε η Κυπριακή Δημοκρατία σε κάτι που δε συμφωνεί και έτσι δε θα αναγκαστεί να επανέλθει στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων. Επομένως θα χαθεί όλο το marketing το οποίο έχει γίνει μέχρι τώρα, για να φέρουμε τον κύριο Ντενκτάς στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων.

Το πόσο αδύνατη είναι αυτή η επιχειρηματολογία φαίνεται εξώφθαλμα από το επόμενο το οποίο πρέπει να λεχθεί. Εντάξει, ας πούμε ότι με αυτή τη λογική, με αυτή τη συλλογιστική αναμένουμε να επανέλθει ο Ντενκτάς στην Τράπεζα των διαπραγματεύσεων και επανέρχεται. Θα μπορούμε τότε να κάνουμε την αίτηση ή τότε θα ισχύουν ακόμα περισσότεροι λόγοι να μη γίνει η αίτηση, διότι τότε ο κύριος Ντενκτάς θα είναι πολύ πιο πειστικός, αν αποχωρήσει από την τράπεζα των διαπραγματεύσεων, γιατί κάνουμε αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. και τότε θα είναι πολύ πιο δύσκολο για μας να προχωρήσουμε.

Επομένως, με αυτή τη συλλογιστική της κυβέρνησης αποκλείουμε την αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. και είναι γι' αυτό το λόγο βασικά που ακολουθεί αυτή τη γραμμή η κυβέρνηση και κωλυσιεργεί την όλη υπόθεση. Αποφεύγουμε την ένταξη, την παραπέμπουμε στις ελληνικές καλένδες, μέχρις ότου λυθεί το Κυπριακό. Και αν συνεχιστεί το Κυπριακό ακόμα πέντε, δέκα χρόνια -που μακάρι να μη συνεχιστεί, όμως δεν έχουμε κανένα δεδομένο σήμερα ότι υπάρχει πραγματική πρόοδος για λύση του Κυπριακού, διότι είναι δεδομένη η τουρκική αδιαλλαξία και δεδομένη η στάση του Ντενκτάς- τότε το θέμα πλέον της αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.,

ή ένταξη στην Ε.Ο.Κ. την εποχή που γίνονται κοσμογόνικές εξελίξεις στην Ευρώπη, μένει στο ράφι. Και βέβαια υπάρχει και κάτι άλλο.

Βάζουμε την άμαξα πριν από το άλογο. Διότι εμείς, και εμείς υποστηρίζουμε εντονότατα το θέμα της επιτυχίας των συνομιλιών, πιστεύουμε ότι με την αίτηση για ένταξη, και αναφέρθηκε αυτό προηγουμένως, είναι τότε που δημιουργούμε πραγματικούς μοχλούς πιέσεως πάνω στην Τουρκία, από εκείνους τους χώρους που πρέπει να γίνουν, για να προχωρήσουν οι συνομιλίες και να επιτύχουν.

Αν πραγματικά όμως ενδιαφερόμαστε για ουσιαστικές συνομιλίες, για συνομιλίες που θα καταλήξουν κάπου και όχι να κερδίζουμε τις εντυπώσεις κάποιων ξένων που να μας λένε πως είμαστε καλά παιδιά και πάνε όλα καλά και είμαστε πολύ αρεστοί σ' αυτούς. Εντάξει, ωραία τα λόγια των ξένων, ωραία και τα συγχαρητήρια, αλλά το αποτέλεσμα που είναι; Διότι ίσως πολλές φορές τα συγχαρητήρια δίνονται, όταν βολεύονται τα συμφέροντα των άλλων. Και σίγουρα, και το λέει αυτό η κυβέρνηση, εκτός από τη Βρετανία, μπορεί να υπάρχουν και ένας δυο άλλοι που μας λένε, «ξέρετε, περιμένετε, μην προχωρήσετε, είναι δύσκολα τα πράγματα, μπορεί η Κύπρος, ενώ υπάρχει το Κυπριακό, να μην μπει μέσα στην Ε.Ο.Κ.». Βέβαια τους βολεύει να το λένε αυτό. Διότι ξέρουν ότι από τη στιγμή που θα κάνουμε αίτηση θα έχουν τον πονοκέφαλο. Θα έχουν να αντιμετωπίσουν το Κυπριακό σαν εσωτερικό πρόβλημα από τώρα. Θα υπάρχει ευρωπαϊκή διάσταση. Θέλουν να αποφύγουν το δίλημμα το οποίο θα τους τεθεί. Μα εμάς το πρόβλημά μας όμως είναι να τεθεί αυτό το δίλημμα και να αντιμετωπίσει η Ευρώπη τις ευθύνες της.

Επομένως κατά τη γνώμη μας και οι τρεις λόγοι για τους οποίους σήμερα η κυβέρνηση κωλυσιεργεί και περιφρονεί την απόφαση και τη θέληση της πλειοψηφίας δεν ευσταθούν. Δεν μπορεί η κυβέρνηση να δεσμεύεται απέναντι της μειοψηφίας, όποια και αν είναι. Δεν μπορεί η κυβέρνηση να δεσμεύεται ή να επηρεάζεται από την επιρροή της Βρετανίας, διότι δεν εξυπηρετεί τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του τόπου μας. Και δεν μπορεί, το τρίτο και σημαντικότερο, η κυβέρνηση να υφίσταται καθημερινά τον εκβιασμό του Ντενκτάς. Δε γίνεται και στο θέμα της Ε.Ο.Κ., όπως και στο θέμα της Κυπριακής σημαίας, όπως και στο θέμα της επίσκεψης στη Βουλγαρία, όπως και στο θέμα της Προεδρίας των αδεσμεύτων, όπως και σε πολλά άλλα θέματα, να ακολουθούμε μια πολιτική εξευμενισμού και να δίνουμε δικαίωμα στον κύριο Ντενκτάς να εκβιάζει και να έχει βέτο. Διότι είναι γνωστός ο κανόνας πως αν υποστείς μια φορά στη ζωή σου εκβιασμό θα υφίστασαι σε ολόκληρη τη ζωή σου εκβιασμό. Και αν δώσουμε αυτό το δικαίωμα στον κύριο Ντενκτάς να εκβιάζει, πού αρχίζει το όλο θέμα και πού τελειώνει;

Δίνουμε την εντύπωση στο εξωτερικό ότι ακολουθούμε μια πολιτική εξευμενισμού, μια πολιτική του να είμαστε καλά παιδιά, μια πολιτική του να δίνουμε γην και ύδωρ. Στο εσωτερικό πάλι, με την περιφρόνηση προς την απόφαση της Βουλής, την περιφρόνηση προς την απόφαση της πλειοψηφίας και την αλαζονική συμπεριφορά, δε νομίζουμε πως βαδίζουμε σωστά. Δεν θα πρέπει η κυβέρνηση του κυρίου Βασιλείου να εξακολουθήσει αυτή τη γραμμή.

Πρώτοι εμείς θα χαιρετήσουμε, αν ο κύριος Βασιλείου αποδεχθεί την απόφαση της πλειοψηφίας αυτού του Σώματος και προχωρήσει χωρίς καθυστέρηση στην αίτηση ένταξης και πρώτοι εμείς θα τον συγχαρούμε. Δεν είναι θέση αρνητικής κριτικής που γίνεται εδώ. Είναι διότι πιστεύουμε πολύ βαθιά στο θέμα της Ε.Ο.Κ. και πιστεύουμε ότι ο κύριος Βασιλείου δεσμεύτηκε απέναντι στο λαό μας προεκλογικά, να προχωρήσει στην αίτηση για ένταξη. Και όλα αυτά τα οποία γίνονται είναι προφάσεις εν αμαρτίαις.

Και εγείρεται το θέμα του δημοψηφίσματος. Και η απάντησή μας είναι «μάλιστα κύριοι, να γίνει δημοψήφισμα εδώ και τώρα για την αίτηση». Όμως και πάλι σας λέω ότι η όλη υπόθεση του δημοψηφίσματος είναι ένας ελιγμός. Δημοψήφισμα πρέπει να γίνει μετά που θα γίνει η αίτηση, μετά που θα γίνει η διαπραγμάτευση και, όταν θα βρισκόμαστε στο σημείο εκείνο να αποφασίσουμε αν εκείνα τα οποία διαπραγματευτήκαμε είναι τα καλύτερα, τότε να αποφασίσει ο λαός μας αν θα μπούμε ή αν δε θα μπούμε, όπως έγινε και με τη Νορβηγία.

Αλλά σήμερα το να κάνουμε δημοψήφισμα απλώς για την αίτηση και να χρειαστεί να ετοιμαστεί νομοθεσία και να γίνουν διεργασίες, και να γίνουν διαδικασίες, κατά τη γνώμη μας είναι αχρείαστο, αφού είναι γνωστό το αποτέλεσμα. Εξυπηρετεί όμως ένα σκοπό. την προσπάθεια κωλυσιεργίας. Να αργοπορήσει το όλο θέμα, να περάσουν κάποια χρονικά πλαίσια και κάπου να έρθουν τέτοιες συνθήκες που να μην υπάρχει πλέον θέμα αίτησης της Κύπρου προς την κατεύθυνση της Ε.Ο.Κ., διότι ήδη ο χρόνος θα μας έχει ξεπεράσει και το όλο θέμα θα έχει χαθεί.

Το ίδιο ισχύει και για το γνωστό συνταγματικό πρόβλημα το οποίο εγέρθηκε τελευταία. Η ίδια η κυβέρνηση δεν εξέτασε αν υπάρχει συνταγματικό πρόβλημα. Στο θέμα της σύνδεσης της Τελωνειακής Ένωσης με την Ε.Ο.Κ. δεν εξετάστηκε, ούτε οποιοσδήποτε ήγειρε αυτό το θέμα, ούτε καμιά άλλη πλευρά ήγειρε τέτοιο θέμα, ούτε οι ενάντιοι εκτός της Κύπρου ήγειραν θέμα συνταγματικότητας. Εγείρεται όμως από κάποιες πλευρές το συνταγματικό θέμα λέγοντας ότι «για όνομα του Θεού, μιλούμε για ένα βασικό ουσιαστικό θεμελιώδες άρθρο του Συντάγματος». Και δεν αντιλαμβανόμαστε ότι πρώτα-πρώτα ανήκουμε στο χώρο των αδεσμεύτων; Χρειαζόταν να κοιτάξουμε συνταγματικά γιατί ανήκουμε; Η Κύπρος δε θα χάσει την κρατική της οντότητα με το να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ.. Η Κύπρος θα παραμείνει Κύπρος. αλλά και να ήταν διαφορετικά, εκείνο που πρέπει να τονίσουμε, και είναι αυτή η απάντηση σε εκείνους που εγείρουν το θέμα το συνταγματικό και πάλι για σκοπούς κωλυσιεργίας ή για να θολώσουν τα νέρα, είναι ότι το θέμα της ένταξης στην Ε.Ο.Κ. είναι θέμα πολιτικό. Και όταν εδώ μιλούμε για πολιτικά θέματα που έχουν να κάνουν με το μέλλον ενός τόπου και με τους προσανατολισμούς του δεν μπορούμε να επικαλούμαστε το Σύνταγμα, το οποίο σε πολλές άλλες περιπτώσεις συζητήσαμε για πολύ μικρότερα πράγματα. Το Σύνταγμα πρέπει να είναι ζωντανό και να εξυπηρετεί τα βασικά συμφέροντα ενός λαού. Το Σύνταγμα δεν πρέπει να χρησιμοποιείται σαν ένα επιχείρημα για να παρεμποδίζει την πρόοδο και την κατεύθυνση ενός λαού, που ανήκει στην Ευρώπη.

Δεν θα ήθελα να μακρηγορήσω περισσότερο, θα μας δοθεί ίσως η ευκαιρία να δευτερολογήσουμε. Όμως εκείνο το οποίο θέλουμε να αναφέρουμε εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος είναι ότι έχει ετοιμαστεί ένα ψήφισμα και πιστεύουμε ότι και οι άλλες πλευρές της Βουλής, οι οποίες υποστηρίζουν την άμεση ένταξη στην Ε.Ο.Κ., θα υποστηρίξουν αυτό το ψήφισμα και ελπίζουμε αυτή τη φορά πως η κυβέρνηση θα λάβει πολύ σοβαρά υπόψη τα μηνύματα που δίνει η μεγάλη πλειοψηφία του Κυπριακού Ελληνισμού όπως αντιπροσωπεύεται σήμερα στην Κυπριακή Βουλή. Αν παρ' ελπίδα η κυβέρνηση αγνοήσει και αυτή τη φορά το ψήφισμα της Βουλής και συνεχιστεί η πολιτική της κωλυσιεργίας, της παρεμπόδισης της αίτησης και των διάφορων σκοπιμοτήτων και προσκομμάτων τα οποία προβάλλονται, πιστεύουμε ότι έχει τρόπους η Βουλή να περάσει τα μηνύματά της στην κυβέρνηση για να αντιληφθεί ότι δεν μπορεί μια κυβέρνηση να αγνοεί και να περιφρονεί την απόφαση της πλειοψηφίας του Κυπριακού Ελληνισμού. Ιδιαίτερα μια κυβέρνηση η οποία αναμένει από τα κόμματα στη Βουλή και από τις κατά καιρούς πλειοψηφίες της Βουλής να προχωρήσει στο εκτελεστικό της έργο και να

προωθήσει τα διάφορα νομοθετικά μέτρα τα οποία θέτει ενώπιόν μας. Δεν μπορεί δηλαδή για πολύ καιρό η κυβέρνηση να παραγνωρίζει και να περιφρονεί αυτό το Σώμα. Και ελπίζουμε αυτό το μήνυμα να το πάρει καθαρά και χωρίς καμιά περιστροφή να αποφασίσει ανάλογα.

Εμείς θα επιμένουμε προς την κατεύθυνση της κυβέρνησης να προβεί στην άμεση αίτηση για ένταξη, διότι αυτό πιστεύουμε υπαγορεύει το καλώς νοούμενο συμφέρον του λαού μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής επί του πολύ σοβαρού αυτού θέματος;

Ο κύριος Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η εξέλιξη της συζήτησης γύρω από το θέμα της ένταξης της Κύπρου στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες μου θυμίζει έντονα ένα άλλο θέμα. τις συζητήσεις για το πανεπιστήμιο, που επειδή έλειπε η πολιτική απόφαση είχαμε εμπλακεί σε σειρά και σε αλληλοδιάδοχες συζητήσεις, σε ανακίνηση και εγγραφή του θέματος για χρόνια και χρόνια μέχρι που μπορεί κανένας να πει ότι υπέστη πολλή ταλαιπωρία το θέμα του πανεπιστημίου λόγω ακριβώς αυτών των ατέρμονων συζητήσεων. Και δυστυχώς αυτές οι ατέρμονες συζητήσεις γίνονται μέσα στη Βουλή μεταξύ των κομμάτων, ενώ θα έπρεπε να γίνονταν αυτές οι συζητήσεις σε αντιπαράθεση με την κυβέρνηση. Θα πρέπει να ξέρουμε ποια είναι η πολιτική της κυβέρνησης, πώς τοποθετείται η κυβέρνηση. είναι υπέρ, είναι εναντίον, έχει δισταγμούς; Να μας εξηγήσει τέλος πάντων την πολιτική της, για να μπορέσουμε κι' εμείς να καταλάβουμε πού στέκεται. Γιατί για μας, για το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ, θα είχε ιδιαίτερη σημασία αν η κυβέρνηση ερχόνταν και μας ανέλυε έστω τους δισταγμούς της που την υποχρεώνουν να αναβάλλει την αίτησή της και αν τα επιχειρήματά της ήταν πειστικά θα μπορούσε να επηρεάσει την άποψή μας. Θα μπορούσαμε να παρακολουθήσουμε το θέμα και θα μπορούσαμε να έχουμε μια προοπτική.

Όμως σήμερα η θέση της κυβέρνησης μας αφήνει σε μεγάλη απορία και σύγχυση. Και διερωτούμαστε, πού το πάει η κυβέρνηση; Και αυτό είναι κάτι που μας υποχρεώνει να τοποθετηθούμε με κριτήριο τη δική μας θέση και με κριτήριο την αμφιβολία μας για τις πραγματικές προθέσεις και την πραγματική πολιτική της κυβέρνησης. Και αυτό σίγουρα δεν ευνοεί τον ήρεμο δημοκρατικό διάλογο. Οδηγεί πιθανώς, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε ακραίες θέσεις και σε διαμάχες πάνω σε ένα θέμα τεράστιας σημασίας, στρατηγικής σημασίας για τις κυπριακές προοπτικές, όπου θά 'πρεπε υπεύθυνα πολιτική ηγεσία και κυβέρνηση να αντάλλασσαν απόψεις και, αν ήταν δυνατό, να καθόριζαν μια κοινή πολιτική. Και όταν λέω κοινή πολιτική, εννοώ όλων των πλευρών της πολιτικής ζωής, εφόσον θα ήταν μια στρατηγική απόφαση πολιτικής και οικονομικής σημασίας.

Θα μπορούσαμε όλοι να δούμε τα σημεία που μας ανησυχούν. Να μελετήσουμε σοβαρά το θέμα. Να μην είναι θέμα ομιλιών η υπόθεση της ένταξης ή όχι, να είναι θέμα βαθιάς μελέτης και επίκλησης πραγματικά εμπειρογνωμόνων που χρειάζονται σ' αυτό το θέμα, γιατί σίγουρα η υπόθεση τοποθέτησης πάνω στα θέματα της ΕΟΚ δεν είναι υπόθεση έμπνευσης, είναι υπόθεση σοβαρού προβληματισμού και πολύ βαθιάς μελέτης και πολύ βαθιού προβληματισμού, ώστε να αναζητήσουμε τα σημεία όπου θα ήταν δυνατό να έχουμε ανησυχίες και να ικανοποιή-

σουμε τις ανησυχίες ο ένας του άλλου. Γιατί αν δούμε ότι υπάρχουν δυο απόψεις και υπάρχουν οι μεν οι οποίοι ξέρουν τη σωστή γραμμή και δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα και υπάρχουν οι άλλοι που και κατ' αυτούς είναι σωστή γραμμή και είναι απόλυτη η τοποθέτησή τους ότι υπάρχουν προβλήματα, δεν οδηγούμαστε πουθενά.

Η ουσία είναι ότι υπάρχουν προβλήματα, είναι πολλά τα προβλήματα και πολιτικά και οικονομικά, και θα είναι προβλήματα όχι μόνο μέσα στα πλαίσια μιας τέτοιας συζήτησης, αλλά θα είναι προβλήματα ζωής, θα είναι προβλήματα γενεών. και είναι αυτό που θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε, και είναι αυτό που μας κάμνει να σταθμίσουμε ως Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ και τη θέση μας πάνω στο επείγον ή όχι του θέματος.

Διότι μας λέγουν, τι βιάζεστε; Εδώ έχει δηλώσει κι' ο Μιττεράν προχθές ότι πρέπει να φθάσει το 1993, για να συζητηθεί πιθανό οποιαδήποτε νέα αίτηση. Και από την άποψη της αναφοράς του χρόνου είναι εύλογο να διατηρεί ο καθένας την απορία του. Γιατί τόση βία, εφόσον το αποτέλεσμα θα είναι μετά 15 - 20 χρόνια και η πρώτη άμεση περίπτωση συζήτησης θα είναι μέσα στο 1993;

Ναι, χρειάζεται η άμεση υποβολή αίτησης, γιατί είναι μακροχρόνια διαδικασία, γιατί από τώρα θα πρέπει να καθορίσουμε στρατηγική για το πως θα αντιμετωπίσουμε όλες τις επιμέρους δυσκολίες για να αντιμετωπίσουμε το 1993, για να αντιμετωπίσουμε το 2000. Δε θα πρέπει να περιμένουμε το 1993 για να αντιμετωπίσουμε το 1993, δε θα πρέπει να περιμένουμε το 2000 για να αντιμετωπίσουμε το 2000, και για μας αυτό είναι ένα πολύ κεντρικό σημείο. Και αν έχει σημασία η πολιτική ζωή και τά κόμματα, αυτό είναι η πρόβλεψη. Αν ήταν μόνο υπόθεση ιστορίας θα ήταν υπόθεση ιστορικών, αν ήταν μόνο υπόθεση παρόντος θα ήταν υπόθεση εφημερίδας, όπου γράφει κάθε μέρα ένα άρθρο ή τοποθετείται και την άλλη μέρα αρχίζει από την αρχή. Όμως ένα κόμμα έχει σημασία στο πώς τοποθετείται, στο πώς βλέπει τον κόσμο αύριο, μεθαύριο, μέσα σε μια γενιά, πώς διαμορφώνεται, και εκεί θα είναι η δικαίωση ή όχι της οποιασδήποτε τοποθέτησης.

Και είναι αυτό που μας υποχρεώνει να πούμε ναι, είναι επείγουσα η σημασία να τοποθετηθούμε σήμερα πάνω στο θέμα της αίτησης για ένταξη ή όχι. Και λυπούμαστε αν η κυβέρνηση δεν μπορεί να συλλάβει αυτή την έννοια και αυτή τη σημασία, εκτός φυσικά και αν η τοποθέτησή της είναι αρνητική και μας την αποκρύπτει.

Και έχει και μια άλλη ιδιαίτερη σημασία. Ναι, είναι μια μοναδική ώρα της ανθρωπότητας, είναι μια μοναδική ώρα της Ευρώπης. Τώρα μπήκε ο κόσμος στον μεταπολεμικό κόσμο στα 1989, όταν άρχιζε η αλλαγή του παγκόσμιου κλίματος. Και είναι προς τιμή και της Σοβιετικής Ένωσης και είναι και προς τιμή του Γκορπατσιώφ, διότι υπήρξε ο κινητήριος μοχλός στην αλλαγή αυτής της διαδρομής. Δεν είναι ούτε από το Ρήγκαν, ούτε από το Μπους, ούτε από τη Δύση που προήλθε η αλλαγή. Είναι από το σοσιαλιστικό στρατόπεδο, είναι από τον Γκορπατσιώφ. Είναι αυτή την ευκαιρία τη μεγάλη που δίνει στο να είναι συζητήσιμα όλα, οι κοινωνίες μας, οι μέθοδοί μας, οι αποφάσεις μας, οι σκέψεις μας, οι προσανατολισμοί μας. Είναι αυτή η συμβολή μας στο τέλος του 20ού αιώνα, όπου δεν υπάρχουν δόγματα, όπου υπάρχουν άνθρωποι προβληματιζόμενοι, όπου υπάρχουν καθεστώτα, δόγματα, θεωρίες υπό συζήτηση.

Και έρχεται και λέει ο Γκορπατσιώφ στο Συμβούλιο της Ευρώπης, σε μια μοναδικής σημασίας γενναιότητα από πολιτικής άποψης για όποιο μπορεί να κρί-

νει για την τοποθέτηση που ακολούθησε εκεί. Και μίλησε ότι θα αλλάξουμε την κοινωνία μας, θα αλλάξουμε την οικονομία μας, για να συνεργαστούμε με την Ευρώπη.

Για μένα αυτό είναι ένα τρομακτικής σημασίας σημείο αναφοράς ενός μεγάλου ηγέτη που κατά κάποιο τρόπο θα πρέπει να λειτουργεί μέσα στον τρόπο σκέψης κάθε σκεπτόμενου ανθρώπου. Και έχει μπολιάσει την παγκόσμια πορεία αυτό το πράγμα, και έχει μπολιάσει τις εξελίξεις μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο.

Είναι λοιπόν 45 χρόνια μετά τον παγκόσμιο πόλεμο, είναι 16 χρόνια μετά το Ελσίνκι, είναι τρία χρόνια ύστερα από τους νέους προσανατολισμούς της Σοβιετικής Ένωσης. Είναι ακόμα, μπορεί να πει κανένας, η αλλαγή του κλίματος μεταξύ των υπερδυνάμεων, η αλλαγή της πορείας του αδέσμευτου κινήματος που και το αδέσμευτο κίνημα υποχρεώθηκε να αναζητήσει μια άλλη διαδρομή και η τελευταία τους σύνοδος ήταν, πού πάει το αδέσμευτο κίνημα. Θέλουμε νέους προσανατολισμούς και τους αναζητεί και το αδέσμευτο κίνημα.

Είναι λοιπόν μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που θα υποχρεώσουν πολλούς, πάρα πολλούς, να αλλάξουν προσανατολισμούς, όπως τη Δυτική Συμμαχία και το ΝΑΤΟ. Διότι όποιος δεν αλλάξει σήμερα κόβει πίσω μέσα στα πλαίσια της ιστορικής διαδρομής. Η μεταπολεμική περίοδος και ο ψυχρός πόλεμος ανήκει πια στο παρελθόν.

Αλλά έχουμε κι' ένα πρόσθετο λόγο ως Κύπρος, που πραγματικά θα πρέπει να μας προβληματίσει. Από τη στιγμή που είπαμε ότι θέλουμε να κάμουμε αίτηση υπήρξε η τούρκικη αντίδραση και η αντίδραση άλλων άσπονδων φίλων και συμμάχων. Αυτό και μόνο είναι ένα στοιχείο που πρέπει να μας προβληματίσει πάρα πολύ, κύριοι συνάδελφοι. Διότι κινδυνεύουμε να δώσουμε την εντύπωση ότι υποκύπτουμε σε τούρκικους εκβιασμούς. Και στο βαθμό που δίνουμε αυτή την εντύπωση υποβαθμίζουμε το κράτος μας και εξουδετερώνουμε την έννοια της Κυπριακής Δημοκρατίας, γινόμαστε κι' εμείς μια κοινότητα και αφήνουμε τον Ντενκτάς και την Άγκυρα ρυθμιστή στα κατεχόμενα κι' επικυρίαρχο στις ελεύθερες περιοχές. Και κατ' εμέ, εφόσον αυτό το σημείο δεν είναι απλώς ένα πολιτικό ερώτημα αλλά είναι θέμα στρατηγικής επιλογής, αποφασίζουμε αναλαμβάνοντας πλήρη την ευθύνη για την απόφασή μας για το πού το πάμε. Θέλουμε δική μας πολιτική; Έχουμε τρόπους που νομίζουμε ότι μπορεί να τους χρησιμοποιήσουμε για να συμπορευθεί η Κύπρος στο βαθμό που μπορεί με τις παγκόσμιες εξελίξεις; Ενισχύεται το θέμα της; Θέλουμε να ενισχύσουμε το θέμα μας και να το εντάξουμε στις παγκόσμιες εξελίξεις ή το θέλουμε οπισθοδρομημένο, μια υπόθεση συνοικιών που συγκρούονται, της κατεχόμενης Λευκωσίας και της ελεύθερης Λευκωσίας, του Προεδρικού Μεγάρου και του Μεγάρου του κ. Ντενκτάς;

Αυτό είναι το ερώτημα που έχουμε μπροστά μας. Αν θα είναι οι μικροπονηρίες της πολιτικής που θα κυριαρχήσουν ή οι λήψεις των μεγάλων πολιτικών αποφάσεων, αυτό είναι το ερώτημα και χρειάζεται άνδρες για να παίρνουν πολιτικές αποφάσεις, για να προωθούνται οι λαοί, για να στηρίζονται οι αγώνες. Και είναι αυτό το βασικό ερώτημα που μπαίνει μπροστά μας αυτή τη στιγμή.

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει κι ένα άλλο θέμα το οποίο τέθηκε κατ' επανάληψη. Ότι είναι κατάλληλη η στιγμή, γιατί υπάρχουν και άλλες αιτήσεις όπως της Αυστρίας και ότι είναι κατάλληλη η στιγμή, γιατί ήταν η προεδρία της Ελλάδας και δεν είναι η προεδρία της Γαλλίας. Και όταν ήταν η προεδρία της Ελλάδας είπαμε να μην κάμουμε αίτηση, για να μην παρεξηγηθούμε ότι χρησιμοποιούμε την Ελλάδα για να πάμε στην Ε.Ο.Κ. κτλ. Και να σας πω κάτι. Ως ένα ορισμένο

σημείο ήμουν έτοιμος να δεχτώ το επιχείρημα, εφόσον θα υποβαλλόταν η αίτηση επί Γαλλίας. Αλλά όταν πάει να τελειώσει και η γαλλική προεδρία και δεν υποβάλλεται η αίτηση, διαπιστώνεται ότι ήταν πρόσχημα για αναβολή, για ματαίωση της υποβολής αίτησης όταν ήταν η περίπτωση της ελληνικής προεδρίας. Και ήταν ο Έλληνας Υπουργός Εξωτερικών στη Λευκωσία που μας δήλωσε ότι ανέμεναν όλες οι κυβερνήσεις ότι θα υποβαλλόταν η κυπριακή αίτηση επί ελληνικής προεδρίας. Και ρωτούσαν πότε θα υποβληθεί. Και δεν υποβλήθηκε, για να μην υποβληθεί ούτε τώρα. Και είναι κάτι που θα πρέπει πραγματικά να μας ανησυχήσει και σαν μέθοδος της κυβέρνησης. Να μας πει «δεν υποβάλλω αίτηση», όχι να μας κοροϊδεύει!

Και για το θέμα της Αυστρίας. Είναι τεράστιας σημασίας η αυστριακή αίτηση, κύριοι συνάδελφοι, διότι είναι ουδέτερη χώρα, και αποδοχή της Αυστρίας στην Ε.Ο.Κ. σημαίνει αλλαγή της πορείας της Ε.Ο.Κ. Είναι μόνο η Ιρλανδία αυτή τη στιγμή και έχει αλλάξει το χαρακτήρα της Ε.Ο.Κ. Πόσο μάλλον όταν θα είναι αύριο και η Αυστρία.

Δε μου αρέσει να διαβάζω αποσπάσματα, διότι ο καθένας τα αποσπάσματα μπορεί να τα φέρει προς την πλευρά τη δική του αλλά υπάρχουν ένα, δυο πράγματα που οι πειρασμοί είναι πολύ μεγάλοι. Ο Καγκελλάριος της Αυστρίας τώρα με την αίτηση, λέει «κάμνω την αίτηση, για να μπούμε στην Ευρώπη να διαδραματίσουμε το ρόλο μας», και προσθέτει «γιατί θα έχουμε μπροστά μας και την Ευρώπη του μέλλοντος, μια Ευρώπη που δε θα είναι απλά Ευρώπη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ούτε μια Ευρώπη των οικονομικών σχέσεων. Θα είναι και μια Ευρώπη με άνοιγμα στις ανατολικές χώρες με αξιοποίηση και με στήριξη της ποικιλίας των πολιτιστικών χαρακτηριστικών της Ευρώπης. Και πάνω απ' όλα θα είναι μια Ευρώπη η οποία θα έχει υπερφαλαγγίσει και θα έχει ξεπεράσει την αναμέτρηση την ψυχροπολεμική». Ναι, μας ενδιαφέρει αυτό το πράγμα. Ανοίγει τους ορίζοντες η Αυστρία προς τις ανατολικές χώρες με τις οποίες έχει στενές σχέσεις και έχει στενές εμπορικές σχέσεις, όπως είχε και η Δυτική Γερμανία και ήταν πάντα διαφοροποιημένη από τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ο.Κ., όταν συζητούσαν για θέματα ανατολικών χωρών και σε σχέση με την Ανατολική Γερμανία και με την Πολωνία και με την Ουγγαρία και με τη Σοβιετική Ένωση, για να συνάψει από το 1970 σχέσεις ανάπτυξης οικονομικών σχέσεων με τη Σοβιετική Ένωση Και φυσικά, προς τιμή της Ελλάδας, με την παρουσία και τις θέσεις της πάνω σε θέματα επιβιώσεων του ψυχρού πολέμου ή επιθέσεων εναντίον των αραβικών χωρών κράτησε μια τέτοια θέση που άλλασσε την ίδια την πορεία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Έτσι λοιπόν είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που με την Αυστρία αλλάζει και μορφή η Ε.Ο.Κ. με την Αυστρία. Και να μου επιτρέψετε να πω και μια κουβέντα την οποία αισθάνομαι βαθιά μέσα μου. Όταν μιλούμε για Κύπρο να έχουμε σεβασμό για την Κύπρο. Να έχουμε σεβασμό για την ιστορία της, για το παρελθόν της και για το μέλλον της και για το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει. Η Ε.Ο.Κ. θα έχει μέλλον και με την Κύπρο. Δεν είμαστε παθητικά όργανα που αναζητούμε σαν ικέτες να μπούμε μέσα σε κάποιο στρατόπεδο για οποιοδήποτε όφελος. Βλέπουμε τον ρουν της ιστορίας και λέμε ότι και η Κύπρος έχει να διαδραματίσει ένα ρόλο ισότιμο με τους άλλους, γιατι ανοίγει τις γέφυρες προς τις αραβικές χώρες, προς τον αδέσμευτο, προς τον τρίτο κόσμο για λόγους γεωγραφικούς, για λόγους στρατηγικούς. Κι αν οι στρατηγικοί ρόλοι έχουν σημασία για οποιαδήποτε υπερδύναμη έχουν σημασία και για μας. Και για λόγους πολιτικούς, γιατί θα είμαστε μαζί με τη Μάλτα, όταν θα γίνει και της Μάλτας η ένταξη, οι

μόνες χώρες της Ευρώπης που γνωρίσαμε αποικιακό δεσμό και αποικιακή εξάρτηση. Έτσι μπορούμε ως χώρες με αποικιακή ιστορία που έχουμε στενές σχέσεις με όλο τον υπόλοιπο τρίτο κόσμο να δημιουργήσουμε και καινούργιες μορφές σχέσεων και για την Ε.Ο.Κ.

Ναι, χρειάζεται όραμα. Μπορεί κάποιος να διαφωνεί αλλά αν δεν έχεις όραμα για ποιο πράγμα θα αγωνίζεσαι, για τα μικρά ή για οποιαδήποτε επιμέρους θέματα λογαριάζοντας τις κερδοζημίες ή την προοπτική; Και ως μικρή χώρα θα πρέπει να λογαριάζουμε το μακροπρόθεσμο συμφέρον της Κύπρου. Το βραχυπρόθεσμο είναι δύσκολο. Μόνο οι δυνάμεις και οι υπερδυνάμεις και οι Τουρκίες μπορούν να το επιδιώκουν. Το μακροπρόθεσμο το επιδιώκουν οι λαοί που αγωνίζονται για αρχές και για τα δικαιώματά τους.

Και επειδή μιλούμε,και για τη Γιουγκοσλαβία δεν υπάρχει θέμα που να κυριαρχεί περισσότερο στην πολιτική και την οικονομική ζωή από το θέμα της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Δε θα σας κουράσω με αποσπάσματα, παρόλο που τα έχω μπροστά μου, διότι είναι τόσα πολλά που πραγματικά θα ήταν το θέμα κάπως βαρύ.

Όμως υπάρχει και το θέμα το συνταγματικό που τέθηκε. Στο σύνταγμα αναφέρεται «η Δημοκρατία της Κύπρου αναλαμβάνει την υποχρέωση όπως μη συμμετέχη καθολικώς ή μερικώς εις πολιτικήν, οικονομικήν τινά ένωσιν μεθ' οιουδήποτε κράτους». Και επειδή ακριβώς θέλω να δω το επιχείρημα που αναφέρεται από πλευράς ΑΚΕΛ και επειδή δε θέλουμε να πιάσουμε την εύκολη αντεπιχειρηματολογία που μπορεί να προκύψει από μια τυχόν συζήτηση αυτής της αισχρής συνθήκης εγγύησης πάνω στην οποία στηρίζεται η κατοχή της Κύπρου, επειδή δε θέλω να το πάρω αυτό, θα αναφέρω άλλο ιστορικό και πολιτικό δεδομένο.

Ναι, και η Αυστρία αντιμετωπίζει το ίδιο πρόβλημα. Απαγορεύεται η ένωση της Αυστρίας με τη Γερμανία. Και λέει η σχετική αναφορά ότι εκείνο το οποίο απαγορεύεται είναι οι διμερείς σχέσεις, η Αυστρογερμανική συνένωση και όχι η συμμετοχή της Αυστρίας σε πολυεθνική συνένωση στην οποία η Γερμανία θα είναι ένα συμβαλλόμενο μέρος. Για όποια αξία μπορεί να έχει για οποιοδήποτε που παρευρίσκεται, για οποιοδήποτε συνάδελφο επικαλούμαι κι' αυτό το επιχείρημα.

Και θέλω να καταλήξω, κύριοι συνάδελφοι. Μήπως πάμε για αίτηση για να πετύχουμε τη λύση; Όχι, η αίτηση δε σημαίνει λύση. Όμως σημαίνει ότι δεν αυτοπεριοριζόμαστε, σημαίνει ότι αρπάζουμε όλες τις ευκαιρίες. Σημαίνει ότι δίνουμε ένα μήνυμα και προς την Τουρκία και προς την εγκάθετη ηγεσία, προς τον κ. Ντενκτάς εδώ μέσα, ότι διαπραγματευόμαστε το μέλλον της Κύπρου για λογαριασμό όλων των Κυπρίων. Και θα γίνει το προηγούμενο που έγινε με την αδέσμευτη πολιτική. Ο Κουτσιούκ τότε αντιτάχθηκε στην αδέσμευτη πολιτική ως ένα ορισμένο σημείο. Κάποτε η αντίθεση του Ντενκτάς στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό θα είναι το μελανό σημείο στην τούρκικη πολιτική πάνω σ' αυτό το θέμα, πάνω σ' αυτό τον προσανατολισμό και είναι κάτι που θα πρέπει να το λογαριάσουμε.

Με την αίτησή μας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα σίγουρα ενισχύουμε τη θέση μας, βάζουμε το κυπριακό μέσα σ' ένα ευρύτερο χώρο, υποχρεώνουμε άλλους να ασχοληθούν επαγγελματικά με το θέμα και τους υποχρεώνουμε να σταθμίσουν τις ευθύνες τους έναντι της Κύπρου. Μπορεί, αν διαιωνιστεί το πρόβλημα, όπως ανέφερε χθές, και είναι προς τιμή της, η αρχηγός της αποστολής της Σοσιαλιστικής Διεθνούς στην Κύπρο, να μην υπάρχουν χιλιάδες θύματα, αλλά είναι αίσχος για την ανθρωπότητα να συνεχίζεται το κυπριακό πρόβλημα που είναι κάποτε πιθανό

να εξελιχθεί σ' ένα εκρηκτικό θέμα που να τινάξει πολλά πράγματα στον αέρα, ιδιαίτερα στην Ευρώπη.

Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής επί του θέματος;

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, τότε . . . .

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η θέση αρχής του ΑΚΕΛ και της αριστεράς είναι καλά γνωστή.

Πιστεύουμε, είμαστε βέβαιοι, ότι η τελωνειακή ένωση και πολύ περισσότερο η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα θα έχει σοβαρές οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές συνέπειες, αλλά ιδιαίτερα θα έχει σοβαρές πολιτικές συνέπειες για την Κύπρο και το λαό της.

Δεν πρόκειται στη σημερινή συνεδρία να αναπτύξω τις θέσεις μας που επανειλημμένα έχω αναπτύξει. Διότι αν έχω σωστά αντιληφθεί, εκείνο που αυτή τη στιγμή συζητείται, τόσο λαμβάνοντας υπόψη την Έκθεση της Επιτροπής, αλλά και το ψήφισμα που έχει ετοιμαστεί, είναι η άμεση υποβολή αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Αυτό αντιλαμβάνομαι είναι το περιεχόμενο της σημερινής συζήτησης.

Όμως θα ήθελα να προσθέσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι η θέση αυτή αρχής του κόμματός μας, πηγάζει, πιστεύω, όχι από ιδεολογικά κριτήρια αλλά λαμβάνει υπόψη το εθνικό συμφέρον. Το συμφέρον της Κύπρου και του λαού μας. Τις συνέπειες αυτής της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα δε θα τις πληρώσει κανένας άλλος εκτός από την ίδια την Κύπρο και το λαό μας.

Και είναι πράγματι πολύ περίεργο, όταν τα θέματα αυτά είναι τόσο σοβαρά, και παραδεχόμαστε όλοι ότι είναι πολύ σοβαρά - έχει λεχθεί ότι το θέμα των σχέσεων της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα είναι το δεύτερο μετά το Κυπριακό πρόβλημα σε σημασία θέμα - να ασχολούμαστε για χρόνια τώρα, η κυβέρνηση, η Βουλή, τα πολιτικά κόμματα και μάλιστα, ενώ έχει υπογραφεί η τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, να τίθεται θέμα τώρα να αποφασιστεί η υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και ο κυπριακός λαός, ο οποίος θα πληρώσει αυτές τις ενέργειες, να μην καλείται, να μην έχει κληθεί μέχρι σήμερα, ούτε κατά την υπογραφή της συμφωνίας για τελωνειακή ένωση, ούτε και τώρα με την υποβολή της αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα για να αποφανθεί.

Εμείς έχουμε τη γνώμη ότι ασχέτως των προβλέψεων των διάφορων κομμάτων, τα δημοψηφίσματα δε γίνονται μόνο τότε, όταν οι δημοσκοπήσεις των διάφορων κομμάτων δείχνουν ότι τελικά το αποτέλεσμα θα είναι έτσι ή αλλοιώς. Τα δημοψηφίσματα γίνονται για να πιστοποιήσουν ποια είναι η θέληση και η γνώμη του λαού. Και βλέπω ότι όσον αφορά το θέμα αυτό αποφεύγεται, και μάλιστα γίνεται εισήγηση, εδώ και τώρα χωρίς να ερωτηθεί κανένας, να υποβάλουμε αίτηση για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Θα περιοριστώ από εδώ και πέρα, κύριοι συνάδελφοι, στο περιεχόμενο της σημερινής συζήτησης. Ποιοι είναι οι λόγοι που υποβάλλουν ώστε να πρέπει η κυπριακή κυβέρνηση, εδώ και τώρα, να υποβάλει αίτηση για ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα;

Το πρώτο ερώτημα που τίθεται είναι: Υπάρχει αντικειμενικά η δυνατότητα; Διότι αντιλαμβάνομαι ότι στόχος της αίτησης είναι η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και όχι η αίτηση. Και επειδή έγινε αναφορά ότι χάσαμε την ευκαιρία, όταν βρισκόταν στην προεδρία η Ελλάδα, να μη χάσουμε και τώρα την ευκαιρία, που βρίσκεται στην προεδρία η Γαλλία. Ποια όμως είναι η στάση της χώρας αυτής αναφορικά με το θέμα αυτό; Είχαμε προχθές ακόμα τη δήλωση Μιττεραν ότι καμιά αίτηση δεν πρόκειται να εξεταστεί πριν το 1993. Και την προεδρία την έχει η Γαλλία, που θέλουμε η αίτηση αυτή να υποβληθεί πριν τη λήξη της θητείας της Γαλλικής πλευράς, μήπως χάσουμε την ευκαιρία.

Το άλλο επιχείρημα, που λέχθηκε και παλαιότερα, είναι για να πάρουμε σειρά. Και μάλιστα, είχε λεχθεί προηγουμένως, πριν την Τουρκία. Η Τουρκία έχει αίτηση μέσα και η αίτηση αυτή της Τουρκίας είναι από πολύ παλιά, αλλά δε συζητείται. Και γνωρίζουμε κι εμείς ότι ανεξάρτητα από το πότε θα υποβάλουμε αίτηση, η σειρά δεν πρόκειται ν'αλλάξει. Δεν πρόκειται να μελετηθεί καν η κυπριακή αίτηση πριν το 1993.

Το τρίτο ερώτημα είναι: Ποιες είναι οι προοπτικές για ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα; Και στο θέμα αυτό είχαμε απαντήσεις από επίσημα στόματα της Ευρωπαϊκή Οικονομικής Κοινότητας. Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, δε μπορεί να γίνει πριν από τη λύση του Κυπριακού προβλήματος. Ή για να μιλήσω και για απόψεις που εκφράστηκαν και σ'αυτό το Σώμα, στο επιχείρημα το δικό μου ότι η ένταξη της Κύπρου θα μπορούσε να γίνει μετά το 2,000, ο κ. Γαλανός είπε «Ναι, μετά το 2,005». Και δεν είναι τυχαίος ο αριθμός που είπε ο κ. Γαλανός. Υπάρχουν τα 15 χρόνια της τελωνειακής ένωσης τα οποία η Κύπρος αναπόφευκτα θα πρέπει να περάσει προτού συζητηθεί το θέμα της ένταξής της ως πλήρους μέλους της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας.

Κατά συνέπεια το ερώτημα που τίθεται είναι: Γιατί αυτή η σπουδή; Γιατί να υποβληθεί τώρα, αυτή τη στιγμή, αίτηση και τι έχει να προσφέρει προς αυτή την κατεύθυνση; Λέγεται ότι αυτή τη στιγμή, αν υποβληθεί η αίτηση της Κύπρου για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, θα προωθηθεί λύση του Κυπριακού προβλήματος. Και ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι. Με την υποβολή της αίτησης; Το πιστεύετε πράγματι αυτό το πράγμα, ότι με το να υποβληθεί αίτηση, θα προωθηθεί λύση του Κυπριακού προβλήματος; Ποια είναι τα δεδομένα που υπάρχουν; Και πρέπει να πω ότι από τους ομιλητές μέχρι τώρα δεν έχουν αναφερθεί οποιαδήποτε δεδομένα που να τεκμηριώνουν ότι η υποβολή αίτησης θα προωθήσει λύση του Κυπριακού προβλήματος. Ούτε η επιχειρηματολογία που ανέπτυξε ο κ. Γαλανός, ότι δηλαδή η Κύπρος στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας θα έχει την εγγύηση των χωρών της ΕΟΚ και ότι θα ατονίσουν οι εγγυήσεις που έχει η Κύπρος, πείθουν.

Παράδειγμα για τούτο αποτελεί η Ελλάδα η οποία είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και η Τουρκία η οποία είναι εταιρικό μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και όμως η Ευρώπη δεν αποτέλεσε καμιά εγγύηση για τα προβλήματα μεταξύ των δυο χωρών και πριν μερικά χρόνια θυμούμαστε ότι έφθασαν οι δυο αυτές χώρες στο χείλος του πολέμου. Κατά συνέπεια δεν είναι εμείς που βλέπουμε δογματικά τα πράγματα.

Όμως θα ήθελα υπεύθυνα να δηλώσω ότι αν η υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα θα είχε ως αποτέλεσμα τη λύση του Κυπριακού, εμείς θα είμαστε έτοιμοι να εξετάσουμε σοβαρά αυτό το ενδεχόμενο. Πρέπει όμως ταυτόχρονα να πω ότι δε μας έχετε πείσει με την επιχειρηματολο-

γία σας. Δεν υπάρχουν δεδομένα που να πείθουν ότι η αίτηση αυτή θα έχει οποιοδήποτε θετικό αποτέλεσμα όσον αφορά το Κυπριακό. Διότι η αίτηση αυτή και άκαιρη είναι και χωρίς αντικείμενο αυτή τη στιγμή.

Κύριοι συνάδελφοι,

Έχει γίνει λόγος ότι κάποιες πλευρές θέτουν και το θέμα του Συντάγματος. Και ότι, ούτε λίγο ούτε πολύ, δε θα έπρεπε ούτε καν να τολμήσουμε να αναφέρουμε κάτι τέτοιο, διότι και αντισυνταγματικό να είναι, εδώ είναι το συμφέρον της Κύπρου και θα πρέπει και το Σύνταγμα να μη λάβει κανένας υπόψη και να προχωρήσει αποφασιστικά.

Δε συμφωνώ με μια τέτοια θέση. Διότι η οντότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, η αναγνώρισή της διεθνώς, η αναγνώριση της κυπριακής κυβέρνησης, είναι βασισμένη σ' αυτό το Σύνταγμα που έχουμε, είτε μας αρέσει είτε δε μας αρέσει. Και πρέπει να πω ότι ιδιαίτερα η Συνθήκη Εγγυήσεως και Συμμαχίας εμάς δε μας αρέσει. Αλλά δεν είναι έτσι που εξετάζονται τα θέματα. Και πρέπει να πω ότι δεν είναι σοβαρή αντίκριση των θεμάτων, όταν και ο Γενικός Εισαγγελέας δεν ήταν έτοιμος στην Επιτροπή να δώσει γνωμάτευση πάνω στο θέμα αυτό, και ο λόγος είναι ότι υπάρχει πρόβλημα ή τουλάχιστο υπάρχουν ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν. Διερωτούμαι λοιπόν, γιατί δε θα πρέπει να ξεκαθαριστεί το πολύ σοβαρό αυτό θέμα, αν υπάρχει συνταγματικό πρόβλημα ή όχι.

Η επιχειρηματολογία ότι κανένας μέχρι σήμερα δεν έχει θέσει αυτό το θέμα - και αν είναι και για επίκριση γιατί δεν έχει τεθεί - την ευθύνη δε φέρουμε μόνο εμείς, γιατί δεν το εγείραμε, αν θέλετε, προηγούμενα. Την ευθύνη τη φέρουμε όλοι. Και οι κυβερνήσεις, διότι δεν εξέτασαν τέτοιο θέμα. Αλλά αυτό δεν είναι δικαιολογία για να μην εξεταστεί, για να μην παραπεμφθεί το θέμα στο Ανώτατο, και το Ανώτατο Δικαστήριο, σε σύντομο χρονικό διάστημα να εκδώσει απόφαση αναφορικά με το θέμα αυτό.

Είναι πολύ σοβαρό, κύριοι συνάδελφοι. Δεν πρόκειται εδώ για την ψήφιση οποιουδήποτε νόμου που αν είναι αντισυνταγματικός θα λυθεί το θέμα. Εδώ πρόκειται για την υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Και θα πρέπει να είμαστε βέβαιοι ότι αυτό είναι στα πλαίσια του Κυπριακού Συντάγματος. Δε βλέπω ποια είναι η βία, αν η αίτηση, αντί να υποβληθεί αύριο, υποβληθεί ύστερα από ένα μήνα, από δυο μήνες ή ύστερα από τρεις μήνες.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Σύμφωνοι.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Περίμενε, κύριε Γαλανέ. Είναι εύκολο να προσπαθεί ένας να διαστρεβλώσει αυτά που λέει ο άλλος. Μιλώ για σας που βιάζεστε. Η θέση μας εμάς είναι γνωστή. Τι είναι εκείνο που σας εμποδίζει; Μήπως το ότι δε θα μπορούσατε να κάμετε την επιθετική κριτική κατά της κυβέρνησης Βασιλείου; Ίσως να είναι αυτό. Αλλά εδώ τα πράγματα τα εξετάζουμε σοβαρά, ως Νομοθετικό Σώμα αυτού του τόπου και θα πρέπει το θέμα αυτό να εξεταστεί κατά τον πιο σοβαρό τρόπο.

Ποια είναι τα δεδομένα, κύριοι συνάδελφοι, που έχουν προβληθεί για την υποβολή εδώ και τώρα της αίτησης για ένταξη; Ιστορικά, λέει ο κ. Γαλανός, ότι η Κύπρος ανήκει στην Ευρώπη. Η διεθνής ύφεση και το κοινό ευρωπαϊκό σπίτι και η περεστρόϊκα, την οποία ασπάζεται ο κ. Γαλανός. Και φαίνεται ότι το κοινό ευρωπαϊκό σπίτι θα γίνει στα πλαίσια της περεστρόϊκα, θα γίνει σοσιαλιστική η Ευρώπη.

Είναι λόγω της κρατικής μας οντότητας και θα ήθελα να το συνδέσω αυτό με το Συνταγματικό θέμα που υπάρχει. Συμφωνώ μαζί του, αλλά δε βλέπω πώς θα ενισχυθεί η κρατική μας οντότητα είτε λόγω της γεωγραφικής μας θέσης είτε διότι θα παντρέψουμε την Ευρώπη με τους αδέσμευτους ή γιατί θα γίνει εγγυήτρια η Ευρώπη και έτσι θα ατονίσουν οι Συνθήκες Εγγυήσεως και Συμμαχίας που καθορίζουν εγγυήτριες δυνάμεις.

Πρέπει να σας πω με όλη την ειλικρίνεια, κύριοι συνάδελφοι, ότι δεν έχω αντιληφθεί πραγματικά ποιοι είναι οι λόγοι ανάγκης που πιέζουν να υποβληθεί τώρα αίτηση. Είμαι βέβαιος ότι ούτε ο κυπριακός λαός, που θα μας ακούσει απόψε, θα αντιληφθεί αυτό το πράγμα. Και δεν το αντιλαμβάνονται όχι μόνο εκείνοι οι οποίοι αντιτίθενται στην ένταξη, αλλά και εκείνοι που είναι υπέρ. Διότι είναι γεγονός ότι ένας μπορεί να είναι υπέρ της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και να βλέπει ότι η τελωνειακή ένωση θα οδηγήσει εκεί, αλλά δεν μπορεί να αντιληφθεί γιατί τώρα θα πρέπει να υποβληθεί αίτηση, γνωρίζοντας μάλιστα ότι η αίτησή μας δε θα εξεταστεί και ότι η ένταξη της Κύπρου δεν μπορεί να γίνει πριν το 2,000 χρόνια.

Πολύ περισσότερο, κύριοι συνάδελφοι, ο κυπριακός λαός δε θα αντιληφθεί γιατί να μην ερωτηθεί και ο ίδιος πριν από την οποιαδήποτε ενέργεια είτε της Βουλής είτε της κυβέρνησης.

Θα ήθελα να πω δυο λόγια, κύριοι συνάδελφοι, για το θέμα ΑΚΕΛ-κυβέρνησης. Για το θέμα αυτό έχουμε επανειλημμένα κάμει καθαρή τη θέση μας και εδώ και δημόσια. Το ΑΚΕΛ έχει υποστηρίξει και έχει αναδείξει στο προεδρικό αξίωμα τον κ. Βασιλείου. Η βάση του προγράμματός του και η πολιτική που ακολουθεί έναντι της κυβέρνησης αυτής, όπως και οποιωνδήποτε προηγούμενων κυβερνήσεων, είναι η επικρότηση όλων εκείνων των ενεργειών, με τις οποίες πιστεύουμε ότι εξυπηρετείται ο τόπος και ο λαός μας και την κριτική όλων εκείνων των ενεργειών που κατά την άποψή μας δεν εξυπηρετούν τον τόπο ή το λαό μας. Και είναι γνωστό ότι αναφορικά με το θέμα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας υπάρχει ριζική διαφορά μεταξύ του ΑΚΕΛ και της κυβέρνησης. Και αυτή η θέση μας δεν έχει αλλάξει.

Αν αυτό ο κ. Γαλανός το θεωρεί πίεση προς την κυβέρνηση, αυτό είναι πίεση όχι μόνο γι'αυτό το θέμα, αλλά για όλα τα θέματα για τα οποία διαφωνούμε. Όπως φυσικά και το Δημοκρατικό Κόμμα και οποιοδήποτε άλλο κόμμα για τις δικές του θέσεις και τοποθετήσεις ασκεί πίεση πάνω στην κυβέρνηση.

Άλλωστε αυτός είναι ο ρόλος των κομμάτων. Να προωθήσουν την πολιτική τους. Όμως το να καταλήγει ο κ. Γαλανός ότι η απόφαση της κυβέρνησης οφείλεται στην πίεση του ΑΚΕΛ ή αύριο αν υποβληθεί αίτηση από μέρους της κυβέρνησης αυτό να οφείλεται στην πίεση των τριών άλλων κομμάτων, νομίζω ότι δεν είναι έτσι που πρέπει να εκτιμούνται τα θέματα. Αντικειμενικά το κάθε κόμμα προωθεί την πολιτική του.

Το ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους δεν υπέβαλε αίτηση η κυβέρνηση, είναι θέμα για το οποίο θα πρέπει η ίδια η κυβέρνηση να απαντήσει. Αλλά το να φροντίζει κάποιος να επιρρίψει ευθύνες και κριτική στο ΑΚΕΛ, δε νομίζω ότι είναι σωστό, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι θέσεις μας, αναφορικά ειδικά με το θέμα τούτο, είναι γνωστές.

Κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα επεκταθώ περισσότερο. Πάνω σε άλλες πτυχές του θέματος θα καταπιαστούν ομιλητές από το κόμμα μας. Εκείνο που ήθελα να καταλήξω είναι ότι

για τους λόγους αρχής που έχουμε αναπτύξει επανειλημμένα, αλλά και για τους λόγους που έχω αναπτύξει σήμερα, δε βλέπουμε οποιοδήποτε λόγο ο οποίος να επιβάλλει την υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Εμείς αντιτιθέμεθα σ'αυτή την ενέργεια, διότι πιστεύουμε ότι θα φέρει ζημιά αντί ωφέλεια στην Κύπρο και το λαό της και κατά συνέπεια θα καταψηφίσουμε το ψήφισμα το οποίο υποβάλλεται προς έγκριση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Να δώσω το λόγο, κ. Στυλιανού, στον κ. Μαρκίδη, διότι . . . . .

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κι εγώ πιο πριν σας υπέδειξα τον κ. Μαρκίδη, έντιμε κ. Πρόεδρε, με σχετική επίνευση!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ελπίζω να μην έχετε σκοπό να διαβάσετε όλα εκείνα τα έγγραφα που κουβαλάτε μαζί σας, κ. Μαρκίδη.

(Γέλια)

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και πότε διάβασα αυτά τα οποία συνήθως φέρνω μαζί μου πάνω στο βήμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προς εκφοβισμό.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ναι . . . . . και βεβαίως να ευχαριστήσω το συνάδελφο κ. Πέτρο Στυλιανού, που είχε την καλοσύνη να υποδείξει προς τον Προεδρεύοντα της Συνεδριάσεως ότι ζητούσα το λόγο και τον διαβεβαιώ ότι κάποια μέρα θα του ανταποδώσω τα ίσα, υποδεικνύοντας κι εγώ στο Προεδρείο ότι θέλει το λόγο, παρά τις αντιρρήσεις που θα έχει πιθανότατα ο κ. Γαλανός σε μια τέτοια ενέργεια δική μου.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ακούσαμε με πολλή προσοχή τις ομιλίες των συναδέλφων που έχουν μιλήσει για το Δημοκρατικό Κόμμα, για την ΕΔΕΚ, για το ΑΚΕΛ. Ήλθε η ώρα να ακούσετε και σεις τώρα την άποψη του Δημοκρατικού Συναγερμού πάνω στο σοβαρότατο ζήτημα με το οποίο ασχολούμαστε για μια ακόμα φορά σήμερα.

Μίλησε ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου για το ΑΚΕΛ και παρακολούθησα την ομιλία του με πολλή προσοχή από την πρώτη λέξη μέχρι την τελευταία λέξη. Συμφωνώ απόλυτα μαζί του ότι πραγματικά το θέμα της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα είναι το υπ' αριθμό δύο κύριο θέμα που απασχολεί σήμερα την Κύπρο αμέσως μετά το Κυπριακό πρόβλημα. Πολύ σωστή αυτή η ιεράρχηση. Πρώτα έρχεται το Κυπριακό πρόβλημα, αμέσως μετά έρχεται η Ε.Ο.Κ. Εξετάζουμε βέβαια και πώς το δεύτερο μπορεί να επηρεάσει το πρώτο. Αλλά ακριβώς αυτή η σπουδαιότητα αυτού του θέματος γεννά και πάλι μια μεγάλη πολιτική απορία. Πώς μπορεί ένα κόμμα, όταν διαφωνεί με έναν άνθρωπο πάνω σε ένα κεφαλαιώδες ζήτημα για το μέλλον του τόπου, να τον ψηφίζει και να τον εκλέγει Πρόεδρο της Δημοκρατίας; Είναι επί αυτού του σημείου που οφείλε-

ται πλέον μια σαφής εξήγηση προς ολόκληρο τον Κυπριακό λαό. Πώς μπορεί ένα κόμμα να λέει «διαφωνώ» πάνω σ' ένα θέμα που το ίδιο το κόμμα πιστεύει ότι επηρεάζει το μέλλον του Κυπριακού λαού και ταυτόχρονα να ψηφίζει στην κορυφαία θέση του κράτους τον άνθρωπο με τον οποίο λέει ότι διαφωνεί; Και είναι ακριβώς αυτή η θέση που για μια ακόμα φορά αποδεικνύει και την ασθένεια της εσωτερικής πολιτικής μας ζωής. Γιατί το να συζητείται στη Βουλή των Αντιπροσώπων το υπ'αριθμό δυο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η Κύπρος και να μην ακούεται έστω και μια φωνή συνηγορίας υπέρ της συγκεκριμένης πολιτικής που ασκεί η συγκεκριμένη κυβέρνηση, αυτό δεν είναι φαινόμενο υγιές για το οποίο δικαιούμαστε να είμαστε υπερήφανοι. Γιατί φαίνεται εξ όσων έχουμε αντιληφθεί -όχι από τις ομιλίες των συναδέλφων, αλλά από τα όσα ο Υπουργός Εξωτερικών είπε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών- η κυβέρνηση τείνει υπέρ της άποψης της υποβολής αίτησης για ένταξη, αλλά το θέμα χρειάζεται μελέτη, πολλή μελέτη, μεγάλη μελέτη και πάλι μελέτη. Αλλά αυτή η θέση διαφέρει και από τη θέση των βασικών υποστηρικτών της κυβέρνησης, αυτών που την εξέλεξαν. διαφέρει και από τις θέσεις όλου του υπόλοιπου πολιτικού κόσμου.

Επομένως στη συγκεκριμένη περίπτωση που έχουμε ένα κεφαλαιώδες θέμα που αφορά ολόκληρο τον Κυπριακό λαό, η κυβέρνηση ακολουθεί μια πολιτική την οποία ουδείς άλλος υποστηρίζει μέσα σ' αυτό τον τόπο, ουδεμία άλλη πολιτική δύναμη την υποστηρίζει. Αν αυτό δε λέγεται, τουλάχιστον, αδυναμία στην εσωτερική πολιτική μας ζωή, τότε χάνουν και οι λέξεις τη σημασία τους. Αυτή την αδυναμία βέβαια, κ. συνάδελφοι, δεν μπορούμε να τη διορθώσουμε εδώ σ' αυτή τη Βουλή με ψηφίσματα ή με αποφάσεις ή με νόμους. Είναι θέμα του Εκλογικού Σώματος, όταν καλείται την ώρα της κυριαρχίας του να αποφασίζει ποίον επιτέλους ψηφίζει και πώς ψηφίζει για Πρόεδρο Δημοκρατίας ή πώς ψηφίζει τα κόμματα που τον αντιπροσωπεύουν στη Βουλή.

Ζούμε πραγματικά σε μια συναρπαστική εποχή, όχι για την Κύπρο, για την Οικουμένη. Η Κύπρος ζει το γολγοθά της με το πρόβλημά της. Αλλά βλέπουμε τις κοσμογονικές εξελίξεις στον Ανατολικό συνασπισμό και είμαι από εκείνους που εύχονται σε λίγο καιρό, σε λίγους μήνες, σε λίγα χρόνια, αυτή η ορολογία Ανατολικός συνασπισμός να είναι πραγματικά ξεπερασμένη με τις νέες ιδέες και τη νέα πολιτική και τακτική που εκπορεύεται από την ίδια την πρωτεύουσα της Σοβιετικής Ένωσης. Ποιος θα μπορούσε να φανταστεί μέσα σ' αυτό το Σώμα, όταν την τελευταία φορά ακούόταν και φωνή υπεράσπισης του Στρατηγού Γιαρουζέλσκι, ότι στην Πολωνία σήμερα θα μετείχε η Αλληλεγγύη στην κυβέρνηση; Ποιος θα μπορούσε να φανταστεί, μόλις πριν λίγους μήνες, ότι σήμερα η Ουγγαρία θα είχε την πολιτική δυνατότητα να κηρυχθεί σε δημοκρατία; Αυτές είναι οι πραγματικά κοσμογονικές εξελίξεις, τόσο ραγδαίες που είναι δύσκολο να τις παρακολουθήσει κάποιος, καθόσον αφορά την Ανατολική Ευρώπη. Καθόσον αφορά την άλλη Ευρώπη, οι εξελίξεις δεν είναι τόσο ραγδαίες, αλλά είναι ριζοσπαστικές. Είναι εξελίξεις που άρχισαν εδώ και τριάντα χρόνια. Σιγά αλλά σταθερά τα Ευρωπαϊκά κράτη, με τον αριθμό τους διαρκώς να επεκτείνεται, βαδίζουν προς όνειρο και προς όραμα όλων των ευρωπαϊστών του τέλους του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ου αιώνα και της σημερινής εποχής που ζούμε. Και σ' αυτή την εξέλιξη δεν έχουμε την πολυτέλεια να παραμένουμε απλοί θεατές. Δεν έχει σημασία πόσες δυσκολίες θα αντιμετωπίσει η οποιαδήποτε αίτησή μας για ένταξη. Σημασία έχει πρώτα η δική μας πολιτική τοποθέτηση. Θέλουμε ή δε θέλουμε ένταξη; Πώς μπορούμε να απαιτούμε από τους άλλους να μας δεχθούν, χωρίς εμείς να τους ζητούμε να μας δεχθούν;

Το πρώτο βήμα το οποίο πρέπει να κάνουμε είναι η υποβολή αίτησης και κανένας δεν παραγνωρίζει τις δυσκολίες. Κανένας δεν παραγνωρίζει τα συμφέροντα. Κανένας δεν παραγνωρίζει ότι χρειάζονται αγώνες προκειμένου να πεισθούν όλοι αυτοί ότι πρέπει να μας δεχθούν. Αλλά τις ίδιες δυσκολίες, τις ίδιες δυσχέρειες, αντιμετώπιζε η Ελλάδα το 1974, όταν αποφάσισε σοβαρά να υποβάλει την αίτηση και να ενταχθεί στον πολιτικό χώρο που λέγεται Ευρώπη. Δεν έγινε δεκτή η Ελλάδα σε 24 ώρες. Χρειάστηκε πολιτική ετών Καραμανλή για να γίνει δεκτή η Ελλάδα σ' αυτή την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, με αποτέλεσμα αυτή τη στιγμή προκειμένου να ληφθεί η απόφαση να χρειάζεται και η ψήφος της Ελλάδας. Με αποτέλεσμα επί της διακυβέρνησης που διαδέχθηκε τις διακυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας, η Ελλάδα μέσα σ'αυτή την Κοινότητα να αισθάνεται αρκετά ισχυρή να διαφωνεί έστω και μόνη της με όλα τα υπόλοιπα μέλη. Αν αυτό δεν είναι δύναμη, αν αυτό δεν είναι επιρροή, αν αυτό δεν είναι πολιτική ισχύς, ε! τότε τι είναι πολιτική ισχύς; Έχετε σκεφθεί ποια δύναμη θα έχει η Κύπρος, αν τα καταφέρει να μπει στην Ε.Ο.Κ. πριν την Τουρκία; Έστω και αν δεν έχει εν τω μεταξύ λυθεί το Κυπριακό. Ίσως είναι γι' αυτό που θα λυθεί το Κυπριακό. Αν τα καταφέρουμε να μπούμε στην Ε.Ο.Κ., ποιος θα έχει ανάγκη τότε ποιον; Θα έχει η Τουρκία ανάγκη την ψήφο μας. Και αυτό να μου πείτε όνειρο. Να μου πείτε ποιος εγγυάται ότι θα καταφέρουμε να γίνουμε μέλος πριν να λυθεί το Κυπριακό; Και ποιος μπορεί να είναι τόσο προφήτης να προβλέψει; Ας δοκιμάσουμε. Κι αν τα καταφέρουμε πετύχαμε. Αν δεν τα καταφέρουμε, τι είχαμε τι χάσαμε;

Γιατί άκουσα από την πρώτη μέχρι την τελευταία λέξη την ομιλία του κ. Κωνσταντίνου και δε βρήκα ούτε τον παραμικρό λόγο για ποιο λόγο δεν πρέπει να γίνει αίτηση. Ουδέν ελέχθη. Τίποτε απολύτως. Το μόνο το οποίο έχω αντιληφθεί είναι ότι υπάρχει συνταγματικό θέμα. Η μοίρα μου φαίνεται, κ. Πρόεδρε, είναι να έρχομαι στο βήμα μετά από την έγερση συνταγματικού θέματος. Ε!, κάτι ξέρουμε και από συντάγματα και από νόμους και ειλικρινά διερωτώμαι, τι σοβαρότητα υπάρχει εδώ σ'αυτό το θέμα του συνταγματικού θέματος. Συμφωνώ με τον κ. Κωνσταντίνου ότι δεν είναι θέμα του χρόνου που εγέρθηκε. Δηλαδή, το ότι δεν εγέρθηκε πέρυσι, το ότι δεν εγέρθηκε πριν είκοσι χρόνια και εγείρεται τώρα δε σημαίνει βέβαια ότι αυτός που το εγείρει δεν έχει πιθανώς δίκαιο. αλλά στη συγκεκριμένη περίπτωση μου κάμνει εντύπωση πως υπάρχει και σκέψη καν, για το λόγο ότι πρέπει επιτέλους κάποιος να διαβάσει τα Άρθρα πάνω στα οποία βασίζεται η επιχειρηματολογία του ΑΚΕΛ, καθόσον αφορά το θέμα της συνταγματικότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε πολύ ορθά πρόβλεψα ότι θα αναγνώσετε, κ. Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακόμα δεν έχετε επιβεβαιωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα επιβεβαιωθώ εντός ενός λεπτού.

(γέλια)

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Άρθρο 1 της Συνθήκης Εγγυήσεως: «Η Δημοκρατία της Κύπρου αναλαμβάνει την υποχρέωσιν όπως μη συμμετέχη, καθολικώς ή μερικώς, εις πολιτικήν ή οικονομικήν τινα ένωσιν μεθ' οιουδήποτε κράτους». Και πολύ έντεχνα το ΑΚΕΛ

στην όλη του επιχειρηματολογία λησμονεί τη φράση «μεθ' οιουδήποτε κράτους», γιατί ακόμα η Ε.Ο.Κ. δεν έφθασε στο σημείο να θεωρείται κράτος. Δεν είναι κράτος. Είναι τόσο κράτος όσο είναι τα Ηνωμένα Έθνη, τόσο κράτος όσο είναι ένας στρατιωτικός συνασπισμός, όσο και το ΝΑΤΟ δηλαδή ή όσο είναι το Σύμφωνο της Βαρσοβίας. Και είναι γνωστός και ο λόγος για τον οποίο θεσπίστηκε στη Συνθήκη Εγγυήσεως αυτό το Άρθρο 1 και δεν έχει καμιά σχέση με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Έχει σχέση με την Ελλάδα, την Τουρκία και τη διχοτόμηση της ίδιας της Κύπρου. Γιατί αυτό το άρθρο συνεχίζει και λέει: « Κατά συνέπειαν ..» -κατά συνέπειαν δηλαδή αυτών που έχω διαβάσει πιο πάνω- «κηρύσσει απηγορευμένην πάσαν δράσιν δυναμένην, αμέσως ή εμμέσως, να προωθήση είτε την ένωσιν μεθ' οιουδήποτε άλλου κράτους είτε τον διαμελισμόν της νήσου.». Και είναι φανερός ο λόγος για τον οποίο εισήλθε αυτό το άρθρο. Είμαι ευγνώμων όμως προς το συνάδελφο Βουλευτή Νίκο Αναστασιάδη που μου υπέδειξε ότι εν τοιαύτη περιπτώσει, αν η ερμηνεία είναι αυτή που λέει το ΑΚΕΛ, τότε στην τέτοια περίπτωση και η Τελωνειακή Ένωση, που ήδη έχει γίνει και έχει ψηφιστεί από τη Βουλή, αντίκειται προς τη Συνθήκη Εγγυήσεως. Και με άλλα λόγια μπορεί να έλθει αύριο το πρωί η Μεγάλη Βρετανία και να μας στείλει και ένα είδος τελεσίγραφου ότι καταγγέλλουμε αυτή την Τελωνειακή Ένωση που παραβιάζει τη Συνθήκη Εγγυήσεως ή θα ασκήσει τα δικαιώματά της βάσει της Συνθήκης Εγγυήσεως. Και προτού επικαλεστούμε τη Συνθήκη Εγγυήσεως, είναι καλό να σκεφτόμαστε διπλά και τριπλά τι κάνουμε. Γιατί, απλώς και μόνο το γεγονός ότι εκφράζουμε αμφιβολίες κατά πόσο η ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. είναι αντίθετη με τη Συνθήκη Εγγυήσεως, λυπούμαι να πω ότι μόνοι μας προσκαλούμε το Βρετανικό παράγοντα να αναλάβει ρόλο τον οποίο ούτε ο ίδιος δεν τόλμησε ποτέ να διεκδικήσει. Προσκαλούμε μόνοι μας τη Μεγάλη Βρετανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, να έλθει να μας καθορίσει την εξωτερική μας πολιτική. Προσκαλούμε μόνοι μας το Ηνωμένο Βασίλειο να μας πει ότι βάσει της Συνθήκης Εγγυήσεως δεν μπορείτε να κάμετε την τάδε συνθήκη, βάσει της Συνθήκης Εγγυήσεως δεν μπορείτε να κάμετε αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ., βάσει της Συνθήκης Εγγυήσεως δεν μπορείτε το ένα, δεν μπορείτε το άλλο. Μα για όνομα του Θεού! Ούτε η Συνθήκη Εγγυήσεως δίνει αυτά τα δικαιώματα και ούτε επιτρέπεται από πολιτικό κυπριακό κόμμα να λέγει αυτά τα πράγματα στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Και το άλλο Άρθρο του Συντάγματος είναι σαφέστερο. «Η καθολική ή μερική ένωσις της Κύπρου μεθ' οιουδήποτε άλλου Κράτους ή η χωριστική ανεξαρτησία αποκλείονται.». Και αυτό είναι το Άρθρο 185, παράγραφος 2. Και πάλιν αναφέρεται στην Ελλάδα, στην Τουρκία, στη διχοτόμηση της Κύπρου ή στη δημιουργία στην Κύπρο δυο χωριστών κρατών, γιατί μιλά για χωριστική ανεξαρτησία. Είναι αυτά που απαγορεύονται. Δεν απαγορεύονται, κ. συνάδελφοι, οι εντάξεις σε ευρύτερους χώρους όπως είναι η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Και απόδειξη δίδει το ίδιο το Άρθρο 50 του Συντάγματος το οποίο λέει: «Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας ιδία εκάτερος ή από κοινού έχουσι το δικαίωμα της οριστικής αρνησικυρίας οιουδήποτε νόμου ή αποφάσεως της Βουλής των Αντιπροσώπων εν όλω ή εν μέρει, εφ' όσον ο νόμος ή η απόφασις εν όλω ή εν μέρει αφορώσιν:

Α. Εις εξωτερικάς υποθέσεις ...» -προσέχετε τώρα την εξαίρεση- «εξαιρουμένης της συμμετοχής της Δημοκρατίας εις διεθνείς οργανισμούς και συνθήκας συμμαχίας, ων μετέχουσι τόσον το Βασίλειον της Ελλάδος όσον και η Τουρκική Δημοκρατία.». Με άλλα λόγια αυτό το Σύνταγμα επιτρέπει την ένταξη της Κύπρου ακόμα και σε στρατιωτικούς συνασπισμούς. Το μόνο που λέει είναι ότι σε

τέτοια περίπτωση ο Πρόεδρος έχει βέτο, δικαίωμα αρνησικυρίας, αλλά αν στο συγκεκριμένο συνασπισμό μετέχει και η Ελλάδα και η Τουρκία τότε ούτε βέτο δεν έχει ο Πρόεδρος. Και ενόψει αυτού του Άρθρου είναι φανερό ότι η όλη υπόθεση της συνταγματικότητας που έχει εγερθεί πρόσφατα δεν είναι σοβαρή υπόθεση. Δεν μπορεί να λεχθεί, με βάση αυτό το Σύνταγμα και με βάση τη Συνθήκη Εγγυήσεως, ότι υπάρχει και η παραμικρή πιθανότητα αυτά ν' απαγορεύουν την υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. και την ίδια την ένταξη στην Ε.Ο.Κ.

Δεν αναφέρθηκα στην Τουρκία, γιατί πολύ αμφιβάλλω αν η Τουρκία τώρα αναγνωρίζει τη Συνθήκη Εγγυήσεως. Η Συνθήκη Εγγυήσεως αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία. Και η Τουρκία είναι το μόνο κράτος που δεν αναγνωρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία, γιατί αναγνωρίζει το ψευδοκράτος. Επομένως τι εγγυάται πλέον σε μας η Τουρκία, αφού η ίδια λέει ότι δε μας αναγνωρίζει; Άρα, είναι φανερό ότι η Τουρκία δεν πρόκειται να επικαλεστεί τη Συνθήκη Εγγυήσεως σ'αυτή την περίπτωση. Αν την επικαλείτο, αυτόματα σημαίνει ότι μας αναγνωρίζει.

Πρέπει να θυμηθούμε και λίγη ιστορία, γιατί δεν πρέπει να διαπράξουμε και μεις τώρα το λάθος το οποίο διέπραξε το Ηνωμένο Βασίλειο το 1957, όταν οι κυβερνήσεις του Λονδίνου νόμιζαν ακόμα ότι ήταν το Λονδίνο η έδρα κραταιάς αυτοκρατορίας και περιφρόνησαν την πρόσκληση του Ντεγκώλ και του Αντενάουερ να μετάσχουν ως ιδρυτικά μέλη στην ίδρυση της Ε.Ο.Κ. Γιατί είχαν τη Βρετανική Κοινοπολιτεία από τη μια και τις ειδικές σχέσεις «special relationship» με τις Ηνωμένες Πολιτείες από την άλλη. Και ήλθε ο καιρός που υπέβαλλαν παρακλήσεις για την ένταξή τους, για να έλθει ένας Ντεγκώλ επί έτη να τους ταλαιπωρεί, προβάλλοντας το δικαίωμα αρνησικυρίας. Που αν τα καταφέρουμε εμείς να μπούμε πολύ πιθανόν να το έχουμε, όταν θα έλθει η ώρα της Τουρκίας να εισέλθει και αυτή στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να παραμείνουμε απλοί θεατές.

Αποφασίσαμε ενσυνείδητα -μιλώ ως Δημοκρατικός Συναγερμός-ότι είναι σοφό υπό τις περιστάσεις να γίνει διάλογος ουσίας με τους Τουρκοκύπριους με σκοπό την εξεύρεση έντιμου και αξιοπρεπούς συμβιβασμού του Κυπριακού προβλήματος. Αποφασίσαμε να δοκιμάσουμε αυτό το δρόμο που είναι ο δρόμος της ειρήνης και ο δρόμος της σοφίας. Αυτό δε σημαίνει ότι δίνουμε δικαίωμα στον Ντενκτάς να εκβιάζει. Δε σημαίνει ότι είμαστε διατεθειμένοι να δεχθούμε απειλές του Ντενκτάς ότι «αν δεν το κάμετε το 'α' διακόπτω το διάλογο και αν δεν το κάμετε το β διακόπτω το διάλογο.» Δε σημαίνει ότι μπορούμε να δεχθούμε αυτή την πολιτική μοίρα, ενόσω υπάρχει διάλογος ή ενόσω υπάρχει ελπίδα επανάληψης του διαλόγου, να υποκύπτουμε στις βουλήσεις ή στις απαιτήσεις του κ. Ντενκτάς. Αν ο κ. Ντενκτάς θέλει πραγματικά διάλογο θα τον έχει από πλευράς μας. Αλλά δεν υποκύπτουμε σε εκβιασμούς. Αυτή είναι η θέση μας. Άρα, οποιοσδήποτε δοκιμάζει να προβάλει το επιχείρημα ότι η υποβολή αίτησης μπορεί να περιπλέξει το διάλογο, γιατί απειλεί ο κ. Ντενκτάς, η απάντηση είναι απλή: Λογικά δεν μπορεί να τον περιπλέξει. Αν ο κ. Ντενκτάς γυρεύει αφορμές, κάποιες αφορμές θα τις εύρει στο τέλος. Επομένως εμείς θα πρέπει στο σημείο αυτό να προχωρήσουμε στη συγκεκριμένη πορεία σύμφωνα με όσα υπαγορεύουν τα δικά μας εθνικά συμφέροντα. Αυτή είναι η σωστή πολιτική και δεν μπορούμε να υποκύπτουμε στο τι θέλει εκάστοτε ο κ. Ντενκτάς.

Επικαλέστηκε το ΑΚΕΛ και την ανάγκη δημοψηφίσματος. Έγινε μήπως δημοψήφισμα πριν από τη Συμφωνία Μακαρίου-Ντενκτάς που υπήρξε καθοριστική και θα είναι καθοριστική για το μέλλον αυτού του τόπου για δεκαετίες; Ζήτησε

κανένας ή έγινε δημοψήφισμα πριν από τη Συμφωνία Κυπριανού-Ντενκτάς του 1979 που και αυτή είναι καθοριστικής σημασίας για το μέλλον του τόπου; Διατί με τις δυο αυτές συμφωνίες στην πραγματικότητα δεχθήκαμε να διαπραγματευτούμε την κατασκευή ενός εντελώς καινούργιου συντάγματος με την άλλη πλευρά, εξ υπαρχής, με βάση την ομοσπονδία που κανένας δεν τολμούσε να προφέρει τη λέξη πριν από την εισβολή και ίσως λίγους μήνες ακόμα και μετά την εισβολή. Και όμως γι' αυτές τις πολιτικές αποφάσεις ουδείς ζήτησε δημοψήφισμα. Ούτε χρειάστηκαν δημοψηφίσματα. Όπως επίσης και για την τελευταία απόφαση του Προέδρου Βασιλείου να δεχθεί την πρωτοβουλία Κουεγιάρ και να εισέλθει στις διαπραγματεύσεις, ουδείς ζήτησε δημοψήφισμα, ουδείς αξίωσε δημοψήφισμα, και πολύ σωστά ουδείς αξίωσε δημοψήφισμα. Γιατί ή εκλέγουμε κυβέρνηση για να μας κυβερνά ή δεν εκλέγουμε κυβέρνηση για να μας κυβερνά. Ή έχουμε λαϊκή αντιπροσωπεία με δικαίωμα από το Σύνταγμα να αποφασίζει ή δεν έχουμε. Ώστε, αν για όλα αυτά τα καθοριστικά θέματα δε ζητήθηκε από πλευράς ΑΚΕΛ δημοψήφισμα, γιατί ζητείται τώρα; Αν χρειαστεί θα έχει το ΑΚΕΛ το δημοψήφισμα, αλλά το δημοψήφισμα δε θα το έχει, γιατί πρέπει να βρούμε τρόπο αναβολής υποβολής της αίτησής μας για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Το δημοψήφισμα θα γίνει, αν συνεχίσει η κυβέρνηση να τηρεί τη στάση που τηρεί, ως μέτρο πίεσης της λαϊκής θέλησης πάνω στην κυβέρνηση να προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια. Αλλά δε χρειάζεται δημοψήφισμα προκειμένου να υποβληθεί η αίτηση για ένταξη. Και απόδειξη ότι σε καμιά χώρα δεν έγινε δημοψήφισμα για την υποβολή αίτησης για ένταξη είτε στην Ε.Ο.Κ. είτε σε οποιοδήποτε άλλο οργανισμό. Δημοψηφίσματα έγιναν σε ορισμένες χώρες για ειδικούς λόγους μετά την ένταξη, μετά τη συνθήκη, μετά τη συμφωνία. Γίνονται διαπραγματεύσεις και όταν τελειώσει η όλη υπόθεση παρουσιάζεται το θέμα μπροστά στο λαό για να πει ένα ναι ή ένα όχι προς αυτά τα οποία ήδη του παρουσιάζονται.

Και τώρα απαντήσεις προς τα ερωτήματα του κ. Κωνσταντίνου. Υπάρχει, λέει και διερωτάται, η αντικειμενική δυνατότητα; Δεν υπάρχει, απαντά, γιατί ο κ. Μιττεράν είπε ότι καμιά αίτηση δεν πρόκειται να εξεταστεί πριν το 1992. Τι σχέση έχει αυτό με την πολιτική πράξη και την αντικειμενική δυνατότητα της υποβολής αίτησης για ένταξη και της απαίτησης εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας με τη βοήθεια και της Ελλάδας να αρχίσουν αμέσως διαπραγματεύσεις; Αν αρχίσουν, άρχισαν. Αν δεν αρχίσουν και πάλιν ερωτώ: Τι χάσαμε;

Η θέση τησ κυβέρνησης, κ. συνάδελφοι, όπως εκφράστηκε τον Ιούνιο του 1989, από τον Υπουργό Εξωτερικών στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών της Βουλής είναι, και διαβάζω από τα πρακτικά: «Θετική απόκλειση, αλλά και ότι η κυβέρνηση συνεχίζει να μελετά αυτά τα οποία περιέγραψα». Αυτή ήταν η θέση του Υπουργού Εξωτερικών στην Επιτροπή Εξωτερικών. Παρά τις επανειλημμένες πιέσεις του κ. Ιεροδιακόνου στην Επιτροπή, ο Υπουργός δεν έφυγε από αυτή τη γριφώδη απάντηση. Θετική απόκλειση, αλλά μελετούμε, θα μελετούμε και θα μελετούμε εκ νέου μέχρις ότου καταλήξουμε σε συμπέρασμα. Το θέμα είναι πότε είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμπέρασμα.

Αλλά θα έλθω σ' ένα πρόβλημα προβληματισμού, κ. Γαλανέ, το οποίο σας αφορά ιδιαίτερα. Γιατί μιλώντας στη Βουλή στις 22 Ιουνίου 1989 είπατε και τα ακόλουθα: «Σήμερα θα περάσετε ένα ψήφισμα το οποίο θα υποστηρίζει η πλειοψηφία της Βουλής και θέλουν δε θέλουν μερικοί συνάδελφοι, η Κύπρος θα προχωρήσει να κάμει αίτηση για ένταξη». Ψηφίσαμε λοιπόν, κ. Γαλανέ, τρία κόμματα ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δύο κόμματα τότε. Τρία θα είναι τώρα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ψήφισε η πλειοψηφία της Βουλής, κ. Γαλανέ, αυτό το Ψήφισμα τον Ιούνιο του 1989 και παρά τη φράση σας «θέλουν δε θέλουν μερικοί συνάδελφοι, η Κύπρος θα προχωρήσει να κάμει αίτηση για ένταξη» ακόμα δεν είδαμε να γίνεται αίτηση για ένταξη. Γι' αυτό στο σημείο αυτό θα 'θελα να κάνουμε όλοι μαζί ένα απλό προβληματισμό. Καλούμαστε σήμερα ή την επόμενη Πέμπτη να προσθέσουμε ένα ψήφισμα στο προηγούμενο ψήφισμα. Πρόκειται για μια επαύξηση της πολιτικής πίεσης; Πιθανώς. Αλλά τι είναι εκείνο που μας κάμνει να πιστεύουμε ότι το δεύτερο αυτό ψήφισμα δε θα έχει την τύχη του πρώτου ψηφίσματος; Λέγει το δεύτερο ψήφισμα, αυτό που καλούμαστε να ψηφίσουμε σήμερα και το οποίο έχει ισχυρότερη διατύπωση απ' ότι έχει το προηγούμενο ψήφισμα -εδώ θυμίζουμε και λίγο τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και τις προόδους που πάντα κάμνει το Κυπριακό πρόβλημα κάθε φορά που βγαίνει ένα νέο ψήφισμα, γιατί έχουμε μια λέξη που είναι πιο ισχυρή από τη λέξη του προηγούμενου ψηφίσματος - λέει το νέο ψήφισμα που καλούμαστε να ψηφίσουμε. «(α) Καλεί την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να προχωρήσει χωρίς άλλη καθυστέρηση στην υποβολή αίτησης για πλήρη ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. και (β) Διαδηλώνει την απόφασή της να επανέλθει και να μελετήσει τη λήψη νομοθετικών και άλλων μέτρων, αν δεν υπάρξει σχετική ανταπόκριση από μέρους της κυβέρνησης». Και είναι εδώ, κ. συνάδελφοι, που πρέπει να τονιστεί και να υπάρξει από τώρα προβληματισμός, αλλά να πάει και σαφέστατο μήνυμα προς την κυβέρνηση και προς τον ίδιο τον Πρόεδρο, ότι η Βουλή αυτή έχει δικαίωμα να ψηφίσει νόμο περί υποβολής αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Και αυτό το δικαίωμα απορρέει από το 'Αρθρο 50 του Συντάγματος και επί αυτού δεν υπάρχει αμφιβολία. Μπορεί να φαίνεται παράξενο, αλλά το 'Αρθρο 50 του Συντάγματος δίδει δικαίωμα στη Βουλή πάνω στις εξωτερικές υποθέσεις και νόμους να ψηφίζει και αποφάσεις να παίρνει, όχι απλώς ψηφίσματα. Και τα μεν ψηφίσματα δεν έχουν δεσμευτική ισχύ, αλλά οι αποφάσεις και οι νόμοι, αν δημοσιευτούν στην εφημερίδα της κυβέρνησης έχουν δεσμευτική ισχύ. Η μόνη διαφορά είναι ότι επειδή πρόκειται για θέμα εξωτερικής πολιτικής και εξωτερικής υπόθεσης, ο Πρόεδρος έχει δικαίωμα οριστικής αρνησικυρίας, δηλαδή βέτο -και δεν πειράζει κ. Στυλιανού που χρησιμοποιώ τη λατινική λέξη εδώ. το βέτο ηχεί καλά στα ώτα του κυπριακού λαού- βέτο να εμποδίσει το νόμο, να εμποδίσει την απόφαση. Αλλά το βέτο το οριστικό για οποιοδήποτε πρόεδρο δημιουργεί ευθύνες και είναι οπωσδήποτε πολύ πιο δύσκολο ν' ασκήσει βέτο εναντίον ενός νόμου ή μιας απόφασης που εκφράζει τη συντριπτική πλειοψηφία της Βουλής των Αντιπροσώπων. Μπορεί να το κάμει, αλλά έχει πολιτικό κόστος, αν το κάμει. Ενώ η έντεχνη παραγνώριση ενός ψηφίσματος που βάσει του Συντάγματός μας δεν έχει τίποτε άλλο παρά ηθική ισχύ και δεν είναι δεσμευτικό δεν έχει τόσο μεγάλο πολιτικό κόστος. Συνεπώς, αν όντως αυτό που παρεμποδίζει την κυβέρνηση είναι κάποιος φόβος λόγω των πολλών πιέσεων που ασκεί το ΑΚΕΛ -και πάνω στο θέμα αυτό απευθυνόμενος προς τον κ. Κωνσταντίνου του λέω ότι δεν υπάρχει λόγος να υποτιμάτε το ρόλο σας, ούτε να υποβαθμίζετε την πολιτική σας δύναμη- αυτό είναι εκεί δεδομένο. Πιέζετε και όταν πιέζει το ΑΚΕΛ αυτόν που εξέλεξε, ει κάποια επιρροή ασκεί. Αν δεν ασκείτε καμιά επιρροή, ει τότε, δεν ξέρω: λογοδοτείστε και στους οπαδούς σας. Αλλά ασκείτε επιρροή και το ξέρετε. 'Αρα αν ο Πρόεδρος πραγματικά οδεύει προς την ΕΟΚ και έχει αντίβαρο την πολιτική πίεση από πλευράς ΑΚΕΛ να μην υποβάλει αίτηση, τότε τα υπόλοιπα τρία κόμματα που συμφωνούν, ας δείξουν στον Πρόεδρο ότι το πολιτικό αντίβαρο και το κόστος που θα υποστεί,

αν δεν υποβάλει αίτηση, θα είναι πολύ μεγαλύτερο. Και είναι, κ. συνάδελφοι, πιστεύω με αυτό το πνεύμα, αν πραγματικά θέλουμε όλοι να υποβληθεί αίτηση προς την ΕΟΚ, που πρέπει να δούμε πλέον αυτό το σοβαρότατο θέμα για το μέλλον του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον το θέμα και με την εξέλιξη της συζήτησης γίνεται ακόμα περισσότερο ενδιαφέρον τόσο από πραγματικής άποψης όσο και από πολιτικής και συνταγματικής. Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι το θέμα να παραμείνει για συνέχιση της συζήτησης στην προσεχή συνεδρία του Σώματος, ούτως ώστε να ακουστούν περισσότερες απόψεις πάνω σ' αυτό το πολύ σοβαρό θέμα.

Και με την εισήγηση αυτή, η οποία αντιλαμβάνομαι γίνεται δεκτή από το Σώμα, φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η προσεχής συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 9 Νοεμβρίου 1989, στις 3.30 το απόγευμα -κύριοι 3.30 το απόγευμα γιατί ο Πρόεδρος της Βουλής σε κλειστή συνεδρία θα ενημερώσει το Σώμα επί του εθνικού θέματος- με τα ακόλουθα θέματα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

(1) Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(2) Ο περί Προστασίας των Οπωροφόρων Δένδρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(3) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και 'Αλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

(4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.43) του 1989.

(5) Ο περί Ελέγχου Σιτηρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(6) Ο Τροποποιητικός (Αρ. 3) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989.

(7) Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1989.

(9) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(10) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(11) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(12) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(13) Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(14) Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(15) Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(16) Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(17) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μαλιάς του 1989.

(18) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάμπου του 1989.

(19) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989.

(20) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Τροόδους του 1989.

(21) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Κοινοτικό Στάδιο) Νήσου-Πέρα Χωρίου του 1989.

(22) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κελοκεδάρων του 1989.

(23) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ομόδους του 1989.

(24) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γεροσκήπους του 1989.

(25) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Σωτήρας του 1989.

(26) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Περβολιών του 1989.

(27) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Συνοικισμού Ανθουπόλεως του 1989.

(28) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πολεμίου του 1989.

(29) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ορόκλινης του 1989.

(30) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λιοπετρίου του 1989.

(31) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ζυγίου του 1989.

(32) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Άχνας του 1989.

(33) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λειβαδιών του 1989.

(34) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί (Αρ. 3) του 1989.

(35) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Αύξηση Συμπληρωματικών Παροχών) Κανονισμοί (Αρ. 2) του 1989.

(36) Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας Λάρνακας (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β:Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ:Ερωτήσεις — Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

(1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της

κυβέρνησης όσον αφορά το ψήφισμα της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. μέσα στο 1989».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (5.10.89).

(Συνέχιση της συζήτησης).

(2) Εκθέσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989)

(Συνέχιση της συζήτησης).

(3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων. 2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Άριστο Χρυσοστόμου). (23.6.88).

(4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη). (13.4.1989).

(5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για τα θέματα που αναφέρονται ως:

(α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοφίδη). (21.5.1987).

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουνστους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρου, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (28.5.1987).

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο

υπνοδωμάτιο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη). (25.6.1987).

(δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων). (8.10.1987).

(6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που τιτλοφορείται ως «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ανδρέα Γεωργίου). (24.3.1988)

(7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται ως «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ). (16.3.1989).

(8) Κοινή Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως:

1. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία). (3.11.1988). Και

2. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (3.11.1988).

(9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμο που αναφέρεται ως «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Μ. Χριστοφίδη, Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτα και Τ. Χατζηδημητρίου). (5.10.89).

(10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται ως «Ο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας και τα επιβαλλόμενα άμεσα διορθωτικά μέτρα.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (10.3.1988).

(11) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται ως «Η οξεία έλλειψη προσωπικού στην τουριστική βιομηχανία της ελεύθερης Αμμοχώστου, οι άμεσοι και σοβαροί κίνδυνοι που προκύπτουν και η ανάγκη για έγκαιρη αντιμετώπιση του προβλήματος από τους αρμοδίους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (8.12.1988).

(12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου να εισηγηθεί αύξηση της τιμής των κτηνοτροφικών σιτηρών μέχρι υ10 τον τόνο και οι επιπτώσεις στην κτηνοτροφία».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (12.10.1989).

(13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργείται λόγω του μεγάλου πλεονάσματος σταφυλιών και οι τρόποι αντιμετώπισής του».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή κατόπιν εισήγησης των Βουλευτών Λεμεσού και Πάφου).

(14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη παροχής βοήθειας στα προσφυγικά αθλητικά και άλλα σωματεία και ιδιαίτερα αυτών που λειτουργούσαν πριν από την εισβολή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

(15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υποχρέωση προσφύγων εκπαιδευτικών, δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών να αρχίσουν την καταβολή δόσεων για κρατικά στεγαστικά δάνεια που έχουν παγοποιηθεί μέχρις επίλυσης του Κυπριακού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

Οι ακόλουθοι βουλευτές επιθυμούν την εγγραφή των ακόλουθων θεμάτων:

Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η περίπτωση της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας στη Βουλγαρία και ο τρόπος αντιμετώπισης των τούρκικων απειλών και εκβιασμών».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Με μια παράκληση να εξεταστεί άμεσα, κ. Πρόεδρε. Θα παρακαλέσω να διαβιβάσετε αυτή την παράκληση στον Πρόεδρο της Επιτροπής Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Συμφωνούμε απόλυτα, κ. Πρόεδρε, γιατί -παρά τις σχετικές διαψεύσεις- είχε προσδιοριστεί η 13η του μηνός για έναρξη της επίσημης επίσκεψης και η Βουλγα-

ρική Πρεσβεία αναβάθμισε τις υπηρεσίες της εδώ μετακαλώντας υπαλλήλους για την επιτυχία της επίσκεψης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ευχαρίστως, κύριοι, εγγράφω το θέμα και το παραπέμπω στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών με την παράκληση να το επιληφθεί όσο γίνεται πιο γρήγορα.

Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Ντίνος Κωνσταντίνου ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη ενίσχυσης των οικονομικών των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης από το κράτος, ώστε να μπορέσουν αυτές αφ' ενός μεν να ξεφύγουν από την άσχημη οικονομική κατάσταση στην οποία έχουν περιπέσει και αφ' ετέρου να καταστούν ικανές να αντεπεξέλθουν στην ικανοποίηση των αναγκών των πολιτών που ο ρόλος τον οποίο διαδραματίζουν τους επιτάσσει».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί για μελέτη στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Ποια είναι η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή κατά τη γνώμη του εισηγητή, τον οποίο δε βλέπω εδώ;

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Η Επιτροπή Εσωτερικών πρέπει να είναι, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρέπει να είναι η Επιτροπή Εσωτερικών, αλλά θά 'θελα ν' ακούσω και τη γνώμη του κ. Κωνσταντίνου. Εν πάση περιπτώσει το εγγράφω και το παραπέμπω στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Γεωργίου ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Τα κριτήρια της κυβέρνησης για τη χορήγηση βοήθειας στα νεαρά ζευγάρια των ακριτικών περιοχών μας».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων.

Ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η αδικαιολόγητη και ανεπίτρεπτη καθυστέρηση του Κτηματολογίου σε υποθέσεις χωρομετρίας οι οποίες παρά την καταβολή δικαιωμάτων επίσπευσης (acceleration) καθυστερούν απελπιστικά».

Το θέμα προκύπτει από Ερώτηση στην οποία δε δόθηκε ικανοποιητική απάντηση και η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

('Ωρα λήξης: 7.22 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας.

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελεύθερων Λιμενικών Περιοχών Νόμος του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα [Α. Δημητριάδης και Προεδρεύων (Γ. Λαδάς)] και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

2. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της υπό των Εργοδοτών Υποχρεωτικής Ασφαλίσεως Ατυχημάτων Νόμος του 1986» και για το νομοσχέδιο «Ο περί υποχρεωτικής ασφάλισης της ευθύνης των εργοδοτών Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις και οι σύντομες παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα [Π. Στυλιανού, Ε. Ευσταθίου, Ν. Αναστασιάδης, Α. Γαλανός, Π. Δίγκλης, Α. Φάντης και Προεδρεύων (Γ. Λαδάς)] και ψήφιση αυτών σε Νόμο.

3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 51) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 36 του 1989).

4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1989», η σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινό και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1989», και ψήφιση αυτό σε Νόμο (με αρ. 13 του 1989).

7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 8) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 7 του 1989).

8. Έκθεση για το Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γερμασόγειας του 1989» και έγκριση αυτών.

9. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μονιάτη του 1989» και έγκριση αυτών.

10. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγλαντζιάς του 1989» και έγκριση αυτών.

11. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Δημοτικής Υπηρεσίας Κανονισμοί του Δήμου Πάφου του 1989» και «Οι περί Δημοτικής Υπηρεσίας του Δήμου Λατσιών Κανονισμοί του 1989» και έγκριση αυτών.

12. Έκθεση για του Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάτω Πύργου του 1989» και έγκριση αυτών.

13. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Προδρόμου του 1989» και έγκριση αυτών.

14. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Νήσου-Πέρα Χωρίου του 1989» και έγκριση αυτών.

15. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πέρα Πεδίου του 1989» και έγκριση αυτών.

16. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Δαλιού του 1989» και έγκριση αυτών.

17. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

18. Ερωτήσεις (Η σύσταση Αστυνομικής Ακαδημίας — Η απόλυση των τεχνικών του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων — Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πορτοκαλοπαραγωγοί — Η αναβολή της παράδοσης του υπεραστικού δρόμου Λάρνακας—Δεκέλειας — Η μεταφορά της Υπηρεσίας Διαλογής Επιστολών του Ταχυδρομείου Λάρνακας στο Ταχυδρομείο Λευκωσίας — Το αίτημα των προσφύγων που διαμένουν στις πολυκατοικίες της συνοικίας Καθολικής Λεμεσού για παραχώρηση ενός καταστήματος για να λειτουργήσει ως καφενείο — Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες στο χωριό Μουτταγιάκα — Το αίτημα αλλαγής των σωλήνων του υδρευτικού δικτύου της κοινότητας Χολετριών — Το αίτημα της κοινότητας Χολετριών για αναπροσαρμογή των ορίων της περιοχής της — Η διενέργεια αναδασμού στην κοινότητα Χολετριών — Το υδρευτικό πρό-

βλημα της κοινότητας Κονιών — Η παραχώρηση οικοπέδων σε χαμηλές τιμές στους κατοίκους της κοινότητας Κονιών — Η μονιμοποίηση των πέντε Επιθεωρητών Ύδατος που εργάζονται στο Υδατικό Έργο Πόλεως Χρυσοχούς — Καταγγελίες από την Ένωση Κυπρίων Ξεναγών ότι οι αρχές των βρετανικών βάσεων εμπόδισαν ξένους περιηγητές και Κύπριους ξεναγούς να εισέλθουν σε περιοχές αρχαίων μνημείων στο Κούριο — Το αίτημα της κοινότητας Χολετριών για κατασκευή οχετών για τα όμβρια ύδατα — Η εγκατάσταση τηλεφώνων στα σπίτια της κοινότητας Χολετριών — Το αίτημα της κοινότητας Χολετριών για παραχώρηση των κυβερνητικών κατοικιών στην κοινότητα με το σύστημα της ενοικιαγοράς — Η επιδιόρθωση του κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου στα Χολέτρια — Το αίτημα της κοινότητας Χολετριών για ανέγερση κοινοτικού κέντρου —Η παραχώρηση έκτακτης οικονομικής βοήθειας στους γεωργούς της κοινότητας Κονιών που υπέστησαν ζημιές κατά την τελευταία χαλαζοθύελλα.)

19. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα «Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της Κυβέρνησης όσον αφορά το ψήφισμα της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. μέσα στο 1989».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.) και οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω σ' αυτό (Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Ντ. Κωνσταντίνου, Αλ. Μαρκίδης).

20. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η περίπτωση της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας στη Βουλγαρία και ο τρόπος αντιμετώπισης των τούρκικων απειλών και εκβιασμών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.)

(β) «Η ανάγκη ενίσχυσης των οικονομικών των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης από το κράτος, ώστε να μπορέσουν αυτές αφ' ενός μεν να ξεφύγουν από την άσχημη οικονομική κατάσταση στην οποία έχουν περιπέσει και αφ' ετέρου να καταστούν ικανές να αντεπεξέλθουν στην ικανοποίηση των αναγκών των πολιτών που ο ρόλος τον οποίο διαδραματίζουν τους επιτάσσει».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ντ. Κωνσταντίνου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ - Αριστερά.)

(γ) «Τα κριτήρια της κυβέρνησης για τη χορήγηση βοήθειας στα νεαρά ζευγάρια των ακριτικών περιοχών μας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου.)

(δ) «Η αδικαιολόγητη και ανεπίτρεπτη καθυστέρηση του Κτηματολογίου σε υποθέσεις χωρομετρίας οι οποίες παρά την καταβολή δικαιωμάτων επίσπευσης (αψψελερατιον) καθυστερούν απελπιστικά».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου.)

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 9ης Νοεμβρίου 1989

(Ώρα έναρξης: 4.47 μ.μ.)

(Αρ. 6)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α, Νομοθετική Εργασία, της σημερινής ημερήσιας διάταξης είναι «Ο περί Προστασίας των Οπωροφόρων Δένδρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΟΠΩΡΟΦΟΡΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 31 Οκτωβρίου 1989. Στην πιο πάνω συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αγροτικών οργανώσεων ΕΚΑ και Αγροτικής. Στη συνεδρίαση αυτή δεν παρέ-

στησαν, παρόλο που είχαν προσκληθεί, εκπρόσωποι της ΠΕΚ και του Παναγροτικού Συνδέσμου .....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ όχι φλας μέσα στη Βουλή χωρίς άδεια.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

...Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την Προστασία των Οπωροφόρων Δένδρων, έτσι ώστε ν' απαιτείται η εξασφάλιση και άδειας μεταφοράς της ξυλείας από τον τόπο εκκοπής της στον τόπο του προορισμού της.

Με την προτεινόμενη συμπληρωματική τροποποίηση θα καταστεί δυνατός ο καλύτερος έλεγχος της παράνομης και αλόγιστης ξύλευσης χρήσιμων και προστατευόμενων δένδρων, όπως η ελιά, η χαρουπιά, η φοινικιά και άλλα οπωροφόρα δένδρα, και γενικά θα διαφυλαχθεί η ιδιαιτερότητα του κυπριακού περιβάλλοντος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί, ώστε η διάρκεια ισχύος της άδειας μεταφοράς ξυλείας να μειωθεί από δύο μήνες σε δέκα μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 3Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας των Οπωροφόρων Δένδρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 43) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 43) ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £4,100 και η διάθεσή του για πληρωμή εξόδων παραστάσεως στον Πρόεδρο και τα Μέλη της Αρχής Αδειών για αεροπορικές μεταφορές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 37) του 1989».

Η Επιτροπή με την ευκαιρία αυτή επισημαίνει την ανάγκη αναθεώρησης και εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας που διέπει τα θέματα που σχετίζονται με τις αεροπορικές μεταφορές, τις παραχωρούμενες άδειες και τα καταβαλλόμενα τέλη, έτσι ώστε με τον καθορισμό σαφών και αντικειμενικών κριτηρίων να επιτυγχάνεται ο ορθολογικότερος έλεγχος του ευαίσθητου τομέα των αερομεταφορών και η καλύτερη εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £4,100 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τέταρτο άρθρο και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τέταρτο άρθρο και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 37) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ελέγχου Σιτηρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΙΤΗΡΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της περί Ελέγχου Σιτηρών νομοθεσίας για να αυξηθούν από τέσσερα σε πέντε τα πρόσωπα που

εκπροσωπούν τα συμφέροντα των σιτοπαραγωγών στη Συμβουλευτική Επιτροπή της Επιτροπής Σιτηρών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί περαιτέρω ώστε οι εκπρόσωποι των σιτοπαραγωγών στην εν λόγω Συμβουλευτική Επιτροπή να αυξηθούν στους έξι, για να καταστεί δυνατή η συμμετοχή σ' αυτή όλων των ενδιαφερομένων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4Α του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου Σιτηρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 3) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1988 ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του Προϋπολογισμού του 1988 με τη συμπλήρωση αριθμού κονδυλίων συνολικού ύψους £3,474,020 που αποδείχθηκαν ανεπαρκή. Τα κονδύλια αυτά αφορούν ειδικότερα τις συντάξεις και τα φιλοδωρήματα, την κυβερνητική εισφορά στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα έξοδα θεραπείας Κυπρίων στο εξωτερικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τούς σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση 'Αρθρων ορισμένων Κεφαλαίων του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Πίνακας. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ανδρέας Γεωργίου

Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 31 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για το συνεργατισμό, έτσι που να καθορίζεται ο τρόπος διάλυσης του Ταμείου Εξελέγξεως και Επιθεωρήσεως που λειτουργούσε πριν από τη σύσταση της νέας Ελεγκτικής Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 16) ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £63,000 και η διάθεσή του για την απασχόληση Δασοπυροσβεστών για μεγαλύτερη χρονική περίοδο από ό,τι αρχικά είχε προϋπολογισθεί (£36,000) καθώς και για τη συνέχιση των εργασιών βελτίωσης του δρόμου Πάφου - Πόλεως προς Σίμου - Δρύμου - Αγ. Δημητριανό (£27,000).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μόνο δυο λόγια από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω θα πρέπει να δοθεί το μήνυμα ότι ως Βουλή είμαστε έτοιμοι να εγκρίνουμε και να δαπανήσουμε οποιαδήποτε κονδύλια χρειαστούν για την προστασία των δασών μας. Είναι κάτι στο οποίο οπωσδήποτε πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερη σημασία, διότι άρχισαν δυστυχώς και στην Κύπρο να εξαπλώνονται οι πυρκαϊές στα δάση και, όπως είναι γνωστό, τα δάση είναι από τους πιο πολύτιμους πόρους που έχει η Κύπρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £63,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Για τα επόμενα θέματα από το 9 μέχρι το 16 υπάρχει κοινή Έκθεση.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΟΥ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΕΤΑΙ

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε από κοινού τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός των πρώτων τεσσάρων υπό συζήτηση νομοσχεδίων είναι η έγκριση από τη Βουλή των κυβερνητικών εγγυήσεων που η Δημοκρατία θα παράσχει στις

οινοβιομηχανίες ΣΟΔΑΠ, ΚΕΟ, ΛΟΕΛ και ΕΤΚΟ για τραπεζικές διευκολύνσεις που οι εταιρείες αυτές έχουν εξασφαλίσει από τραπεζικά ιδρύματα του εσωτερικού συνολικού ύψους £7,894,000. Με τα υπόλοιπα τέσσερα νομοσχέδια σκοπείται η παράταση των κυβερνητικών εγγυήσεων που η Δημοκρατία έχει παραχωρήσει στις πιο πάνω οινοβιομηχανίες για τραπεζικές διευκολύνσεις που οι εταιρείες αυτές έχουν εξασφαλίσει, συνολικού ύψους £5,5 εκ. περίπου και οι οποίες έχουν ήδη εγκριθεί από τη Βουλή.

Η επικύρωση από τη Βουλή των πιο πάνω κυβερνητικών εγγυήσεων και παρατάσεων των εγγυήσεων είναι αναγκαία με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για την άσκηση των δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής σύμφωνα με την οποία απαιτείται η συγκατάθεση της Βουλής για την παραχώρηση τέτοιας μορφής εγγυήσεων από την κυβέρνηση.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη ότι με τις τραπεζικές αυτές διευκολύνσεις θα καταστεί δυνατή η πληρωμή από τις οινοβιομηχανίες των αμπελουργών για τα σταφύλια της φετινής εσοδείας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμους των υπό συζήτηση νομοσχεδίων για την κατά νόμο κύρωση των συμφωνιών που αναφέρονται σ' αυτά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.
2. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.
3. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.
4. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.
5. Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.
6. Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.
7. Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.
8. Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπετε.

Το θέμα της κυβερνητικής εγγύησης προς τις οινοβιομηχανίες έρχεται πολύ αργά στη Βουλή. Και αυτό δεν είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει, αλλά τέτοια καθυστέρηση σημειώνεται κάθε χρόνο. Οι βιομηχανίες είναι ενδεχόμενο να καθυστερούν να υποβάλουν τα έγγραφα για την εγγύηση αυτή, γιατί καρπούνται ή εξοικονομούν μερικούς τόκους που θα πλήρωναν. Όμως τα λεφτά αυτά προορίζονται για να πληρωθούν τα σταφύλια τα οποία παραλαμβάνουν από τους αμπελουργούς.

Άρχισε η παραλαβή των σταφυλιών πριν 4 σχεδόν μήνες και ακόμα να πληρωθούν οι αμπελουργοί. Οι αμπελουργοί δεν μπορούν να πιστώνουν οποιοδήποτε. Δεν έχουν αυτή τη δύναμη. Οι αμπελουργοί έχουν ανάγκες να καλύψουν, τόσο για τα έξοδα της συγκομιδής όσο και για τη συντήρηση των οικογενειών τους.

Συνήθως και μετά την έγκριση αυτή της Βουλής σημειώνεται ακόμα και άλλη καθυστέρηση στις πληρωμές. Η πρότασή μας είναι να αρχίσει αμέσως η πληρωμή των σταφυλιών και να μην επαναληφθεί και άλλη χρονιά αυτή η καθυστέρηση. Πρέπει να είναι η τελευταία φορά που τόσο αργά έρχονται οι εγγυήσεις αυτές για να εγκριθούν.

Βέβαια μέσα από την Έκθεση την εισηγητική προβάλλει και το γενικότερο πρόβλημα, το αμπελουργικό, το οποίο πρέπει να μελετηθεί το συντομότερο για ριζική αντιμετώπισή του. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ σοβαρό το θέμα και αφορά την άμεση πληρωμή των αμπελουργών για τα προϊόντα τους τα οποία έχουν ήδη παραδώσει στις οινοβιομηχανίες.

Δε θα μπω σε λεπτομέρειες γύρω από το θέμα. Θα εισηγούμουν να γίνει έκκληση, ούτως ώστε μετά την έγκριση των ποσών αυτών με τα οποία θα δανειοδοτηθούν οι οινοβιομηχανίες να προχωρήσουν αμέσως στην πληρωμή των αμπελουργών, για να μην υπάρξει περαιτέρω χρονοτριβή στη διαδικασία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε νομίζω ότι είναι ανάγκη να σηκωθούν όλες οι πλευρές να επαναλάβουν τα ίδια, τα οποία πιστεύουν. Όλη η Βουλή υποστηρίζει αυτό το αίτημα. Γι' αυτό το λόγο η έκκληση αυτή πιστεύω ότι μπορεί να γίνει εκ μέρους όλων των πλευρών.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Νομίζω ότι δε με έχει καλύψει πλήρως ο κ. Γαλανός. Έχω δικαίωμα να πω δυο λόγια, γιατί πραγματικά δεν είναι η πρώτη φορά που αυτό το Σώμα διαπιστώνει ομόφωνα ότι οι αμπελουργοί θα πρέπει να πληρώνονται νωρίς για την παράδοση των προϊόντων τους.

Δυστυχώς κάθε χρόνο η Βουλή είναι αναγκασμένη να επαναλαμβάνει την ίδια διαπίστωση. Είναι καιρός να προειδοποιήσει αυτό το Σώμα ότι, αν δε στέλλονται νωρίς αυτές οι εγγυήσεις προς τις οινοβιομηχανίες, οι οποίες στη συνέχεια θα προχωρήσουν να πληρώσουν τους αμπελουργούς, θα ληφθούν τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα, ούτως ώστε η κυβέρνηση επιτέλους να συμμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα προσθέσω τίποτε σ' αυτά που είπαν οι προηγούμενοι συνάδελφοι σχετικά με τα σταφύλια. Αλλά, εκτός απ' αυτό το πρόβλημα, υπάρχει ακόμα ένα πρόβλημα παρεμφερές.

Έχουν παραδώσει οι ελαιοπαραγωγοί εδώ και μήνες τώρα το λάδι της περσινής παραγωγής. Έρχεται η φετινή παραγωγή, τελειώνει και αυτή και ακόμα δεν έχουν πληρώσει τους ελαιοπαραγωγούς. Έτσι κάμνω έκκληση απ' εδώ, μαζί μ' αυτή τη διαδικασία της πληρωμής των αμπελουργικών, να γίνει ταυτόχρονα και 24 πιο έγκαιρα ίσως η πληρωμή του ελαιόλαδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η εισήγηση από την έδρα είναι ότι με τις εκκλήσεις δε θα κάνουμε τίποτε. Θα πρέπει να υπάρξει καταγραφή των αποφάσεων ή των εκκλήσεων και να υπάρχει παρακολούθηση και αν δεν υπάρξει συμμόρφωση, να ληφθούν μέτρα. Διαφορετικά φοβούμαι ότι απλώς θα ακούονται στη Βουλή ευχολόγια.

Προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989». Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου «Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου «Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου «Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου «Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 17, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μαλιάς του 1989».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΜΑΛΙΑΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτε-

ρικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) νομοθεσίας, σκοπείται η αύξηση του δικαιώματος σύνδεσης με το σύστημα υδατοπρομήθειας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Μαλιάς της Επαρχίας Λεμεσού από £2 σε £20.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών θεωρώντας την προτεινόμενη αύξηση δικαιολογημένη, αφού το μέχρι τώρα εισπραττόμενο τέλος ισχύει εδώ και περισσότερο από τριάντα χρόνια, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 18, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάμπου του 1989».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΚΑΜΠΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται, μεταξύ άλλων, η κανονιστική ρύθμιση της καταβολής, πριν από την έκδοση άδειας οικοδομής, επιπρόσθετων δικαιωμάτων για την παροχή οικιακού νερού από την υδατοπρομήθεια του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάμπου, με σκοπό τη χρήση του για σκοπούς αξιοποίησης γης ή διαχωρισμού της σε οικόπεδα ή για τη μεταφορά του νερού σε ανεγειρόμενη οικοδομή, τόσο εντός όσο και εκτός της υδατοπρομήθειας του Συμβουλίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί ύστερα από επιμέρους τροποποιήσεις που έχουν κριθεί αναγκαίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Για τα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 34 και 35, που είναι «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί (Αρ.3) του 1989» και «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Αύξηση Συμπληρωματικών Παροχών) Κανονισμοί (Αρ.2) του 1989», αντίστοιχα, υπάρχει κοινή Έκθεση.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΕΙΣΦΟΡΕΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 2) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΑΥΞΗΣΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθώς και εκπρόσωποι οργανώσεων των εργοδοτών, εργοδοτουμένων και αυτοτελώς εργαζομένων.

Με τους πρώτους Κανονισμούς, οι οποίοι αναφέρονται στις εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αυξάνονται οι βασικές ασφαλιστέες αποδοχές από £31.80 την εβδομάδα σε £33.50 και το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών από £191 σε £201 την εβδομάδα ή από £827 σε £871 το μήνα και τα κατώτατα ποσά ασφαλιστέων αποδοχών των διάφορων επαγγελματικών κατηγοριών των αυτοτελώς εργαζομένων κατά το ποσοστό της αύξησης των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από το 1988 μέχρι το 1989, δηλ. κατά 5.35%.

Με τους δεύτερους Κανονισμούς που προτείνονται, και ως συνεπακόλουθο των αυξημένων εισφορών για τις οποίες γίνεται λόγος πιο πάνω, αυξάνονται από 1.1.1990 οι βασικές συντάξεις και τα εφάπαξ βοηθήματα κατά ποσοστό 5.35% και οι συμπληρωματικές συντάξεις κατά 3.75%.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας για τις κοινωνικές ασφαλίσεις, το ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών και του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών αναπροσαρμόζονται ανάλογα ετησίως, αν από τη διεξαγόμενη έρευνα πάνω στο ύψος των μισθών και ημερομισθίων και, όπου είναι δυνατό, και των άλλων εισοδημάτων, αποδειχθεί αύξηση των ασφαλιστέων αποδοχών κατά ποσοστό τουλάχιστο 5% σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο. Στην ίδια νομοθεσία προβλέπεται επίσης η αυτόματη αναπροσαρμογή των βασικών παροχών και των εφάπαξ βοηθημάτων κατά το ποσοστό και από την ημερομηνία αναπροσαρμογής του ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, καθώς και η αναπροσαρμογή των συμπληρωματικών παροχών με βάση το δείκτη τιμών λιανικής πώλησης, τις οικονομικές δυνατότητες του Ταμείου και τη γενική οικονομική κατάσταση και την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου, στα πλαίσια των πιο πάνω νομοθετικών προνοιών, ο Αναλογιστής-Σύμβουλος του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων έκαμε έρευνα για να διαπιστώσει το επίπεδο μισθών και ημερομισθίων κατά το 1989 σε σύγκριση με το 1988 και να υπολογίσει την αύξηση που σημειώθηκε στις ασφαλιστέες αποδοχές. Από την έρευνα αυτή, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, έχει διαπιστωθεί ότι ο μέσος όρος των ασφαλιστέων αποδοχών των μισθωτών και αυτοτελώς εργαζομένων μαζί, το 1989, σε σύγκριση με το 1988, αυξήθηκε κατά 5.48%. Κατά την ίδια περίοδο ο δείκτης λιανικών τιμών αυξήθηκε κατά 3.74%.

Χωρίς τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, τα έσοδα του Ταμείου από εισφορές για το 1990 υπολογίζονται σε £133,500,000 και οι δαπάνες για παροχές σε £84,000,000 περίπου. Με τις προτεινόμενες αναθεωρήσεις τα ποσά αυτά θα αυξηθούν σε £134,700,000 και £89,000,000, αντίστοιχα. Η πρόσθετη επιβάρυνση του πάγιου ταμείου για την κάλυψη της κυβερνητικής εισφοράς (3.5%) στο Σχέδιο υπολογίζεται σε £275,000 και η πρόσθετη επιβάρυνση της κυβέρνησης ως εργοδότη σε £130,000 περίπου. Σημειώνεται ότι τα έσοδα του Ταμείου από τους μισθωτούς, των οποίων οι αποδοχές είναι κάτω από το υφιστάμενο ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών, αυξάνονται αυτόματα με την αύξηση των αποδοχών τους και κατά συνέπεια καλύπτουν εκ των προτέρων τις αυξήσεις στις παροχές τους. Η διαφορά στα έσοδα του Ταμείου από τις προτεινόμενες αναθεωρήσεις θα προέλθει από τους μισθωτούς των οποίων οι αποδοχές υπερβαίνουν το υφιστάμενο σήμερα ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών, από την αύξηση των κατώτατων ποσών των τεκμαρτών εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων και από την αύξηση της κυβερνητικής εισφοράς για τους εθνοφρουρούς.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελεύθερων Επαγγελματιών Μελετητών Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου δεν πήραν θέση πάνω στους Κανονισμούς διαμαρτυρόμενοι για το ότι δεν κλήθηκαν ενώπιον του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος κατά τη μελέτη των υπό αναφορά Κανονισμών.

Όλες οι άλλες πλευρές που κλήθηκαν ενώπιον της Επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και ζήτησαν την προώθηση της έγκρισής τους από τη Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από τη μελέτη όλων των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της και αφού έλαβε υπόψη τις εκφρασμένες θέσεις όλων των ενδιαφερόμενων οργανώσεων, έχει καταλήξει στις πιο κάτω ομόφωνες αποφάσεις:-

(α) Προτείνει την υιοθέτηση των προνοιών των προτεινόμενων Κανονισμών για την αύξηση των συμπληρωματικών παροχών στο ποσοστό που προτείνεται από την Εκτελεστική Εξουσία, δηλ. κατά 3,75%.

(β) Προτείνει την υιοθέτηση των προνοιών που αφορούν την αύξηση των εισφορών, γιατί δεν νοείται αύξηση των παροχών χωρίς να λαμβάνεται φροντίδα για την απαιτούμενη αύξηση των εσόδων του Ταμείου. Με την αύξηση των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών θα καταστεί δυνατή η αύξηση των βασικών συντάξεων και άλλων βασικών παροχών (ανεργιακού επιδόματος, επιδόματος ασθένειας, κτλ.).

Αντίθετα, αρνητική τοποθέτηση στην αύξηση των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών και άρνηση σε ανάλογη αύξηση των τεκμαρτών εισοδημάτων θα καταστήσει αδύνατη την αύξηση των βασικών συντάξεων και των άλλων βασικών παροχών, εκτός αν αποφασιστεί να διατεθεί το αποθεματικό κεφάλαιο, το οποίο όμως προορίζεται να αντιμετωπίσει τις μελλοντικές υποχρεώσεις του Σχεδίου. Στο σημείο αυτό η Επιτροπή θέλει να τονίσει για μια ακόμα φορά το γεγονός ότι ήδη οι συντάξεις και οι άλλες βασικές παροχές είναι κατά 7% - 10% χαμηλότερες από ό,τι θα έπρεπε να είναι, εξαιτίας του ότι κατά την περίοδο των τελευταίων χρόνων οι εισφορές των αυτοτελώς εργαζομένων υστέρησαν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους λόγους που αναφέρονται πιο πάνω εισηγείται ομόφωνα στο Σώμα την έγκριση των υπό αναφορά Κανονισμών και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να μεθοδεύσει τρόπους με τους οποίους όλες οι αντιπροσωπευτικές ομάδες εργαζομένων να εκφράζουν τις απόψεις τους στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Ανέρχομαι στο βήμα για να υπογραμμίσω απλά πως καθυστερεί αδικαιολόγητα, κατά την άποψή μας, η κατάθεση στο Σώμα του νομοσχεδίου, των διατάξεων, με βάση τις οποίες μειώνεται από το 65ο στο 63ο το όριο αφυπηρετήσεως των εργαζόμενων γυναικών. Είναι μια διάταξη, είναι μια υπόσχεση, μια εξαγγελία από μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου που έγινε ήδη από το Μάιο του 1989 και καθυστερεί, κατά τη γνώμη μας, αδικαιολόγητα, σαν να παραπέμφθηκε στις ελληνικές καλένδες. Ένα αίτημα το οποίο επανειλημμένα υπέβαλαν οι γυναικείες οργανώσεις, ο κυπριακός λαός γενικότερα και ο κυπριακός τύπος.

Η δεύτερη παρατήρησή μας είναι ότι πρέπει να συνενώσουμε και εμείς τη φωνή μας με τις εργατικές ομοσπονδίες για μείωση του ορίου αφυπηρέτησης των εργατών οικοδομικών επαγγελμάτων και των οικοδόμων από το 65ο έτος στο 60ό, γιατί πράγματι οι συνθήκες εργοδότησής τους είναι σκληρές, πολύ σκληρότερες ίσως από οποιαδήποτε άλλα επαγγέλματα. Είναι ένα αίτημα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, που πρέπει οπωσδήποτε να απασχολήσει επισταμένα την Εκτελεστική Εξουσία. Τέθηκε ήδη στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, αλλά η Εκτελεστική Εξουσία βρίσκει το δικαιολογητικό πως θα υπάρξουν αντιδράσεις από άλλα κοινωνικά στρώματα.

Όμως έχουμε την εντύπωση πως οι οικοδόμοι, οι οποίοι υποχρεώνονται να δουλεύουν σε σκαλωσιές, σε οκταόροφα και δεκαόροφα καμιά φορά σπίτια, αντιμετωπίζουν κίνδυνο μη εργοδότησής τους μετά το 55ο έτος της ηλικίας τους και ιδιαίτερα όταν υπάρχει κάμψη της εργοδοτικής αναζήτησης εργατικού δυναμικού, με το δικαιολογητικό πως δεν είναι σε θέση να εξασκήσουν αυτό το επάγγελμα.

Έτσι υποαπασχολούνται, με αποτέλεσμα όμως να μειώνεται το συνταξιοδοτικό τους επίδομα. Η Σ.Ε.Κ., το 1984, σε έρευνα που έκανε και στατιστικές ανάμεσα σε 160 εργοδότες με 4,400 εργαζόμενους, διαπίστωσε πως οι εργάτες μέχρι 40 χρόνων αποτελούσαν το 54% του εργατικού δυναμικού, από 40 ως 50 χρόνων το 21%, από 50 ως 55 χρόνων το 10%, από 55 ως 60 χρόνων το 8 μόλις τοις εκατόν και από 60 ως 65 χρόνων στη βιομηχανία των μωσαϊκών το 4% και στους άλλους εργοδότες, που είχαν μικρό αριθμό εργαζομένων μέχρι δέκα εργάτες, το 3 - 4%. Και μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις μεγαλοεργοδοτικών οργανισμών είχαμε το 7% και κάτι, μιας και απασχολούνταν όχι σε οικοδομικά επαγγέλματα, αλλά σε ελαφρότερα επαγγέλματα, όπως π.χ. νυχτοφύλακες.

Να τονίσουμε ακόμα πως παρά το γεγονός πως οι εργάτες των οικοδομικών επαγγελμάτων και οι οικοδόμοι αποτελούν το 10% του συνολικού εργατικού δυναμικού, εντούτοις τα ποσοστά ατυχημάτων ανέρχονται στους οικοδόμους στο 35% και στα θανατηφόρα ατυχήματα το 54% αφορά ατυχήματα που επισυμβαίνουν στις οικοδομές.

Γι' αυτό τονίζουμε την ανάγκη, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να συσταθεί τεχνική επιτροπή στην οποία να μετέχουν και εκπρόσωποι των Ομοσπονδιών Οικοδόμων της ΠΕΟ, της ΣΕΚ και της ΔΕΟΚ - που έχουν υποβάλει από πέντε τώρα χρόνια το αίτημα αυτό το οποίο και η κυβέρνηση από την αναρρίχηση της στην εξουσία, εδώ και 20 περίπου μήνες, εξήγγειλε πως θα προωθούσε- για να εξετάσει το θέμα πάνω σε επιστημονική βάση.

Είναι γεγονός εξάλλου πως σύμφωνα με τα διεθνή στατιστικά ιατρικά δεδομένα οι σκληρότερα εργαζόμενοι σήμερα έχουν και μικρότερο όριο ζωής, μιας και με τα ίδια δεδομένα τα μικροαστικά και μεσοαστικά στρώματα που εργάζονται ελαφρότερα έχουν επιμήκυνση του ορίου ζωής τους. Γι' αυτό τονίζουμε την ανάγκη σύστασης αυτής της τεχνικής επιτροπής, για να εξεταστεί με επιστημονικά δεδομένα και σε βάθος το όλο θέμα.

Τέλος θα πρέπει να τονίσουμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως κάθε χρόνο στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή υπάρχει πρόβλημα σε σχέση με την εκπροσώπηση, την ενημέρωση, την πληροφοριοδότηση και τη στάση των διάφορων οργανώσεων, όπως ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων, ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος, ο Δικηγορικός Σύλλογος, ο Οδοντια-

τρικός, που δεν ενημερώνονται και δεν είναι τοποθετημένοι, δεν είναι σε θέση να τοποθετηθούν, σε σχέση με τις εισφορές και τις απολαβές τους ως αυτοτελώς εργαζομένων, παρά το γεγονός ότι συνεισφέρουν και στην έκτακτη εισφορά ίσως πολύ περισσότερα από οποιαδήποτε άλλα μεγαλοεργοδοτικά στρώματα.

Γι' αυτό πιστεύουμε πως οργανώσεις που έχουν 1,000 μέλη και άνω του επιστημονικού αυτού δυναμικού, θα πρέπει να εκπροσωπούνται στο Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τη διαμόρφωση της πορείας και της πολιτικής των εισφορών και των απολαβών τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κύριος Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως προκύπτει σαφώς από την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής που μόλις κατατέθηκε, όλες οι πλευρές της Βουλής ομόφωνα θα υποστηρίξουν την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών. Βέβαια είναι γνωστό ότι το θέμα των Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι πολύ ευρύ, ότι έχει πάρα πολλές πτυχές. Νομίζω ότι δεν είναι της παρούσας συνεδρίας να αναφερθούμε σε όλες τις πτυχές που σχετίζονται με τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις και σε όλα τα αιτήματα των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των ίδιων των εργαζομένων σχετικά με τις βελτιώσεις που θα πρέπει να επενεργηθούν στο νόμο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Επωφελούμαι όμως και εγώ αυτής της ευκαιρίας για να τονίσω την ανάγκη όπως ικανοποιηθούν ορισμένα βασικά αιτήματα των εργαζομένων, όπως είναι η μείωση της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών, καθώς επίσης και η μείωση της συντάξιμης ηλικίας των εργαζομένων σε βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Αυτά τα αιτήματα αποτελούν καυτά και βασικά αιτήματα των εργαζομένων και πρέπει να επισπευσθεί η προώθηση και η ικανοποίησή τους από την Εκτελεστική Εξουσία.

Είναι περιττό να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ειδικά όσον αφορά τα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα, ότι σε επαγγέλματα τέτοια, όπως είναι για παράδειγμα τα οικοδομικά, μετά την παρέλευση ορισμένης ηλικίας, μετά το 55ο έτος της ηλικίας τους συγκεκριμένα, είναι πάρα πολλοί οι οικοδόμοι οι οποίοι δυσκολεύονται να εξεύρουν απασχόληση. Φυσικά το επάγγελμα των οικοδόμων δεν είναι το μοναδικό. Εν πάση περιπτώσει όμως τονίζουμε την ανάγκη όπως η κυβέρνηση επισπεύσει την εξέταση και την προώθηση της ικανοποίησης αυτού του αιτήματος.

Αναφορικά με τη μείωση της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών στο 60ό έτος, έχει ήδη η κυβέρνηση εξαγγείλει την πρόθεσή της. Από της δικής μας πλευράς τονίζουμε την ανάγκη προώθησης σχετικού νομοσχεδίου το οποίο να μειώνει τη συντάξιμη ηλικία των γυναικών στο 60ό έτος.

Σχετικά με την πρόταση του συναδέλφου Στυλιανού για τη σύσταση τεχνικής επιτροπής για την εξέταση αυτών των θεμάτων, έχω τη γνώμη ότι ήδη λειτουργούν από αρκετό χρόνο τριμερείς τεχνικές επιτροπές στο αρμόδιο Υπουργείο. Και θα πληροφορήσω το Σώμα ότι οσάκις τίθενται προς συζήτηση παρόμοια

θέματα, πάντα συγκροτούνται τεχνικές επιτροπές για την εξέτασή τους. Γι' αυτό νομίζω ότι θα είναι πλεονασμός η υποβολή αυτής της εισήγησης.

Με αυτή την ευκαιρία, κύριε Πρόεδρε, θα τονίσω μια άλλη πτυχή του θέματος των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και συγκεκριμένα την αναθεώρηση των συμπληρωματικών συντάξεων. Στην Έκθεση που έχουμε μπροστά μας αναφέρεται ότι βάσει των προτεινόμενων Κανονισμών, οι βασικές συντάξεις προτείνεται όπως αυξηθούν κατά 5.35%, ενώ οι συμπληρωματικές ή αναλογικές, όπως ονομάζονται, συντάξεις προτείνεται όπως αυξηθούν κατά 3.75%.

Έχω τη γνώμη ότι αυτό το πρόβλημα θα πρέπει να προσεχτεί από το Σώμα και θα πρέπει να προσεχτεί επίσης και από την Εκτελεστική Εξουσία. Η άποψή μας είναι ότι και οι αναλογικές, οι συμπληρωματικές συντάξεις θα πρέπει να αναθεωρούνται κάθε χρόνο με τα ίδια κριτήρια που αναθεωρούνται και οι βασικές συντάξεις. Είναι αδικία δηλαδή, οι μεν βασικές συντάξεις να αναθεωρούνται λαμβανομένων υπόψη των αυξήσεων του συνόλου των εισοδημάτων, ενώ οι συμπληρωματικές συντάξεις να αναθεωρούνται μόνο κατά την αύξηση του πληθωρισμού.

Γι' αυτό η δική μας η πλευρά υποστηρίζει ότι το ταχύτερο δυνατό θα πρέπει η Εκτελεστική Εξουσία, ασφαλώς και με τη γνώμη των αναλογιστών της, να εξετάσει τα κριτήρια βάσει των οποίων αναθεωρούνται οι συμπληρωματικές συντάξεις, ούτως ώστε να αναθεωρούνται και βάσει της αύξησης του συνόλου των εισοδημάτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως έχει λεχθεί, οι Κανονισμοί θα εγκριθούν ομόφωνα από το Σώμα. Ο λόγος που έχω ανέλθει στο βήμα είναι για να τονίσω ότι, παρά την αρχικά μεγάλη αντίδραση από μια μεγάλη μερίδα των αυτοτελώς εργαζομένων, σήμερα ευτυχώς περιορίζεται αυτή η αντίδραση. Και τούτο, κατά την άποψή μας, οφείλεται στο γεγονός ότι σήμερα οι εισφορές επιβάλλονται επί των πραγματικών εισοδημάτων και όχι επί των τεκμαρτών εισοδημάτων.

Εισηγούμαστε ότι κατά την εξέταση των ενστάσεων πρέπει να επιδεικνύεται η ανάλογη ελαστικότητα, έτσι που στο μέλλον να πεισθούν και οι λίγοι εκείνοι που σήμερα εξακολουθούν ακόμα να αντιδρούν. Περαιτέρω πρέπει το Ταμείο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων να βρει τον προσφορότερο τρόπο επένδυσης των χρημάτων του ταμείου, έτσι που να ενδυναμωθούν οι πόροι του.

Τέλος θα εγκρίνουμε ομόφωνα αυτούς τους Κανονισμούς, γιατί λαμβάνουμε υπόψη ότι με την αύξηση των εισφορών αυξάνονται παράλληλα και οι συντάξεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να πω κι εγώ δυο λόγια πάνω στο θέμα. Είναι γεγονός ότι από το 1982 ίσως είναι η πρώτη χρονιά που δεν ερχόμαστε σε σύγκρουση μέσα στην Επιτροπή Εργασίας, όσον αφορά τη μεταχείριση των αυτοτελώς εργαζομένων. Όμως παραμένει μια εκκρεμότητα, την οποία και η

Επιτροπή έχει επισημάνει, ότι υπάρχει μια διαφορά 7-10% του ύψους των εισφορών σε αντιπαράθεση με το ύψος των παροχών. Αυτή η διαφορά πρέπει οπωσδήποτε να καλυφθεί από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, γιατί το επιχείρημα ότι καθυστέρησαν να πληρώσουν οι αυτοτελώς εργαζόμενοι αυτά τα χρόνια και γι' αυτό υπάρχει αυτή η διαφορά - νομίζω ότι τώρα έχουν συμμορφωθεί και εξάλλου όλοι όσοι δε συμμορφώθηκαν με την πληρωμή των εισφορών τους παρουσιάζονται στο Δικαστήριο και πληρώνουν τις εισφορές τους - δεν ισχύει πλέον. Άρα δεν υπάρχει δικαιολογία γι' αυτή τη μεγάλη διαφορά του 7-10%.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κύριος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς ήθελα να τονίσω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως η εισήγησή μου για σύσταση τεχνικής επιτροπής, η οποία να μελετήσει το θέμα της μείωσης του ορίου αφυπηρέτησης, ήταν απόρροια του υπομνήματος που υποβλήθηκε από την Ομοσπονδία Οικοδόμων της ΣΕΚ στον αρμόδιο Υπουργό, που συντάχθηκε πριν 15 περίπου μέρες. Με βάση αυτό το σκεπτικό υπέβαλα αυτή την εισήγηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον το θέμα αποδείχθηκε ότι έχει λυθεί, ας το θεωρήσουμε και μεις λυμένο.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 36, που είναι «Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας Λάρνακας (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΜΑΡΙΝΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ (ΚΑΤΑΒΛΗΤΕΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Οκτωβρίου

1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Εμπορίου και Βιομηχανίας καθώς και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.).

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 των περί Ρυθμίσεως Μαρίνων Νόμων του 1977 και 1979, σκοπείται η αναθεώρηση των καταβλητέων δικαιωμάτων ελλιμενισμού σκαφών στη Μαρίνα Λάρνακας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Κ.Ο.Τ., οι λόγοι που επέβαλαν την αύξηση των πιο πάνω τελών συνοψίζονται στα πιο κάτω:-

(α) Τα τέλη που ισχύουν σήμερα καθορίστηκαν πριν από δύο χρόνια κι από τότε τα έξοδα λειτουργίας της Μαρίνας αυξήθηκαν σημαντικά.

(β) Διαπιστώθηκε ότι οι τιμές της Μαρίνας Λάρνακας, σε σύγκριση με τις τιμές άλλων Μαρίνων στη Μεσόγειο, είναι σχετικά χαμηλές και δεν αναμένεται να επηρεαστεί με τις αναθεωρήσεις που προτείνονται η ανταγωνιστικότητα της Μαρίνας Λάρνακας.

(γ) Για να παύσει η σημερινή ανάγκη επιχορήγησής της, εφόσον υπάρχει μεγάλη ζήτηση για τη χρήση της και προσφέρονται τα περιθώρια επικερδούς λειτουργίας της.

Με τα νέα τέλη που προτείνονται, τα έσοδα της Μαρίνας αναμένεται να φθάσουν τις £150,000 περίπου σε σύγκριση με £109,711 που ήταν το 1987.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β, που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την Υδατοπρομήθειαν της Περιοχής Κόλπου Πισσουρίου του χωρίου Πισσούρι (Χορήγησις Δικαιώματος διά Σύνδεσιν μετά της Υδατοπρομηθείας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Οι περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάθηκα του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία. και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Έγγραφο που αφορά: Την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Έγγραφο που αφορά: Την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τη Σχολική Εφορεία Αραδίππου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

9) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον κ. Ν. Αναστασιάδη, Βουλευτή ΔΗ.ΣΥ. Λεμεσού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Ο περί Δικηγόρων Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον κ. Α. Γεωργίου, Βουλευτή ΔΗ.ΣΥ. Λάρνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ, που είναι Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 4 Μαρτίου 1989.

«Την επιδιόρθωση μικρού τμήματος δρόμου (μικρότερου, όπως μας αναφέρθηκε, των 200 μέτρων) ζητούν επηρεαζόμενοι κάτοικοι Μουτουλλά από τον κύριο δρόμο μέχρι το παρεκκλήσι της Παναγίας.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Μαρτίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το δρόμο που οδηγεί στο παρεκκλήσι της Παναγίας του Μουτουλλά, σας πληροφορώ ότι η πρόσβαση προς το παρεκκλήσι για τα τροχοφόρα γίνεται διαμέσου ασφαλτοστρωμένου δρόμου πλάτους 15 περίπου ποδιών, ενώ η πρόσβαση για τους πεζούς γίνεται διαμέσου μονοπατιού πλάτους 5 1/2 ποδιών και μήκους 100 μέτρων, τμήμα του οποίου είναι πλακοστρωμένο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 27 Μαρτίου 1989.

«Η κοινότητα Καμιναριών είναι η πιο απομακρυσμένη από την πόλη της Λεμεσού και σχεδόν αποκλεισμένη συγκοινωνιακά από όλη την Κύπρο.

Πέρα από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι στο θέμα συγκοινωνίας, στερούνται και του μοναδικού μέσου αναψυχής που είναι η τηλεόραση.

Επειδή το θέμα της τηλεοπτικής κάλυψης εκκρεμεί εδώ και αρκετά χρόνια, ενώ από επιστολή του Ρ.Ι.Κ. φαίνεται ότι έχει επιλεγεί η κατάλληλη τοποθεσία για εγκατάσταση του Σταθμού Αναμετάδοσης, αλλά δεν έχει εξασφαλιστεί το αναγκαίο κοντύλι, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο για το πότε θα αποστείλει συμπληρωματικό προϋπολογισμό στη Βουλή για έγκριση της αναγκαίας δαπάνης.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Σας πληροφορώ ότι έχει αποφασιστεί η κοινότητα Καμιναριών να περιληφθεί στο υπό εφαρμογή πρόγραμμα ανέγερσης υποσταθμών για την αναμετάδοση τηλεοπτικών προγραμμάτων σε περιοχές της υπαίθρου που δεν έχουν ικανοποιητική λήψη, για το οποίο έχουν ήδη εξασφαλιστεί οι αναγκαίες πιστώσεις.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 21 Απριλίου 1989.

«Ο Αστυνομικός Σταθμός Λάρνακας υπολειτουργεί λόγω των παλιών κτιριακών εγκαταστάσεων και της παντελούς έλλειψης στοιχειώδους συντήρησης.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει το πρόβλημα τούτο.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σας πληροφορώ ότι το κτίριο του Αστυνομικού Σταθμού Λάρνακας έχει κηρυχθεί διατηρητέο κι έτσι δεν πρόκειται να γίνουν σ'αυτό οποιεσδήποτε σημαντικές βελτιώσεις/επεκτάσεις, παρά μόνο μικρές επιδιορθώσεις, για να μην καταστραφεί η αρχιτεκτονική του όψη. Συναφώς αναφέρεται ότι η Αστυνομία εξασφάλισε κτιριακό συγκρότημα στη λεωφόρο Στρατηγού Τιμάγια, όπου θα στεγάσει τις υπηρεσίες της Αστυνομικής Διεύθυνσης Επαρχίας Λάρνακας, ενώ ο Αστυνομικός Σταθμός Λάρνακας θα λειτουργεί μόνο ως σταθμός πόλης με δυναμικότητα 40 περίπου ανδρών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Πέτα και ληφθείσα στις 25 Απριλίου 1989.

«Οι κάτοικοι του χωριού Σια αισθάνονται πικρία, γιατί ούτε και φέτος δεν έγινε πρόνοια στον προϋπολογισμό για ανακατασκευή και ασφαλτόστρωση του δρόμου Σιας-Μαθιάτη. Ορθά παρατηρούν ότι ο δρόμος αυτός έγινε αδιάβατος, με αποτέλεσμα, όταν πέσει μια βροχή, να χρησιμοποιούνται τρακτέρ για να ελευθερώσουν τ'αυτοκίνητα που παγιδεύονται στις λακκούβες.

Σημειώνουν ακόμα ότι ο δρόμος αυτός είναι η συνέχεια του βασικού δρόμου που οδηγεί από την ελεύθερη Αμμόχωστο και τη Λάρνακα προς το Μαχαιρά και τα Κιόνια μέσω Αγ. Άννας-Μοσφιλωτής και Σιας.

Ο Πρόεδρος της κοινότητας, η Κοινοτική Αρχή και οι κάτοικοι παραπονούνται ότι η παράλειψη της κυβέρνησης να προβεί στην ανακατασκευή και ασφαλτόστρωση του δρόμου ισοδυναμεί με δυσμενή διάκριση σε βάρος της κοινότητας της Σιας, αλλά και των κατοίκων της Λευκωσίας, γιατί ο δρόμος αυτός οδηγεί σε μια από τις ελάχιστες περιοχές που τους προσφέρονται για μια εκδρομή, λίγο πράσινο και οξυγόνο, την πιο κοντινή και πιο όμορφη περιοχή.

Παρακαλούμε τις αρμόδιες αρχές να πληροφορήσουν τη Βουλή αν η κυβέρνηση προτίθεται να υποβάλει συμπληρωματικό προϋπολογισμό για τον πιο πάνω σκοπό, ώστε να διαλυθεί η πικρία που διακατέχει τους κατοίκους της Σιας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 25 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Πέτα.

«Σχετικά με το δρόμο Μαθιάτη-Σιας, σας πληροφορώ ότι ο δρόμος που είναι χωμάτινος, μήκους 5.5 χλμ. συντηρείται τακτικά από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας και η κατάστασή του θεωρείται ικανοποιητική. Κατά τα τελευταία χρόνια δαπανήθηκαν για συντήρησή του £12,500.

2. Για τη ριζική βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου γίνονται προσπάθειες για να ενταχθεί σ'ένα από τα Σχέδια Οδικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Συγκοινωνιών και 'Εργων. Στο μεταξύ, έχει γίνει εκτίμηση για την ασφαλτόστρωση του πρώτου χιλιομέτρου από το Μαθιάτη προς τη Σια (£32,500) και καταβάλλονται προσπάθειες για την εξασφάλιση των αναγκαίων πιστώσεων για την εκτέλεση του έργου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Μαϊου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 13 Μαϊου 1989.

«Επειδή τόσο οι κυβερνητικοί εργάτες όσο κι οι ωρομίσθιοι υπάλληλοι και σε πολλές περιπτώσεις κι οι έκτακτοι δημόσιοι υπάλληλοι δεν τυγχάνουν του 10% της έκπτωσης που παραχωρείται από τη διεύθυνση των Κυπριακών Αερογραμμών στα αεροπορικά εισιτήρια των διάφορων πτήσεων της εταιρείας, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα αν στοχοθετεί τη συμπερίληψη και των τάξεων αυτών στο πιο πάνω ωφέλημα των άλλων συναδέλφων τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Μαϊου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την παραχώρηση μειωμένων αεροπορικών ναύλων στους κυβερνητικούς εργάτες και έκτακτους δημόσιους υπαλλήλους που ταξιδεύουν με τις Κυπριακές Αερογραμμές επιθυμώ να σας πληροφορήσω πως επί του παρόντος δε μελετάται οποιαδήποτε διαφοροποίηση των υφιστάμενων διευθετήσεων σ'ό,τι αφορά το θέμα αυτό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαϊου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 16 Μαϊου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν έγιναν μελέτες για διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση, όπου είναι δυνατό, του δρόμου Λεμύθου - Παλιόμυλος - Φοινί και, αν ναι, πότε προγραμματίζεται η εκτέλεση του έργου για την ανακούφιση και την καλύτερη διακίνηση των κατοίκων ολόκληρης της περιοχής Μαραθάσας της επαρχίας Λεμεσού.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Μαϊου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο δρόμος Κάτω Πλάτρες-Φοινί-Παλιόμυλος-Λεμύθου βελτιώνεται σταδιακά και μέσα στο 1989 θα ολοκληρωθεί η διαπλάτυνση και βελτίωση του δρόμου Κάτω Πλάτρες-Φοινί με τη διάθεση ποσού £120,000.- για τη βελτίωση του δρόμου μέσα στο χωριό Φοινί.

2. Για το υπόλοιπο τμήμα του δρόμου από Φοινί-Παλιόμυλο δεν έχει προγραμματιστεί στο παρόν στάδιο μελέτη για τη βελτίωσή του, γιατί δεν εμπίπτει στο πρόγραμμα προτεραιοτήτων.

3. Από ξένο οίκο εμπειρογνωμόνων διεξάγεται μελέτη για την αξιολόγηση του οδικού δικτύου της Κύπρου, η οποία αναμένεται να συμπληρωθεί μέσα στο 1990. Με βάση τα πορίσματα της μελέτης και όλα τα άλλα κριτήρια, οικονομικά, κοινωνικά, θα γίνει ιεράρχηση των αναγκών και προγραμματισμός για τη βελτίωση του οδικού δικτύου, περιλαμβανομένου και του πιο πάνω δρόμου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 18 Μαΐου 1989.

«Το περίφραγμα του νεκροταφείου στα Νέα Δήμματα καταστράφηκε πριν από 15 χρόνια από συνεργείο επιδιόρθωσης δρόμων. Έκτοτε δεν έγινε καμιά αποκατάσταση.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο κατά πόσο θα αποκαταστήσει με δικά του έξοδα το περίφραγμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σας πληροφορώ ότι θα κατασκευαστεί νέα περίφραξη στο κοιμητήριο του χωριού Νέα Δήμματα, έναντι δαπάνης £5,000, νωρίς το 1990».

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 18 Μαΐου 1989.

«Η κοινότητα Νέα Δήμματα είναι χωριό που μετακινήθηκε. Το 1950 εγκαταστάθηκαν 14 οικογένειες σε 250 στρέμματα γης. Τώρα είναι 27 οικογένειες. Τίθεται θέμα ζωτικού χώρου τόσο οικιστικού όσο και γεωργικού για επιβίωση.

Πώς προτίθεται η κυβέρνηση ν'αντιμετωπίσει το επείγον τούτο θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σχετικά με την έκταση του μετακινηθέντος χωριού Νέα Δήμματα, σας πληροφορώ ότι έχει ήδη ετοιμαστεί σχέδιο για αναπροσαρμογή των συνόρων του χωριού, που προβλέπει αύξηση της έκτασής του κατά 239 σκάλες, οι οποίες θα αφαιρεθούν από τις χωριτικές περιοχές της Αγ. Μαρίνας και του Πωμού. Το πιο πάνω σχέδιο συζητείται με τις επηρεαζόμενες Χωριτικές Αρχές.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 30 Μαΐου 1989.

«Το Νοσοκομείο Λεμεσού (Α και Β) αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα τις μη εργάσιμες ώρες λόγω της ανεπαρκούς στελέχωσης του Τμήματος Αναισθησιολογίας με επιπτώσεις σε βάρος των ασθενών ή τραυματιών.

Στις μη εργάσιμες ώρες βρίσκεται σε άμεση κλήση ένας αναισθησιολόγος για την κάλυψη των Πρώτων Βοηθειών, της Μονάδας Εντατικής Παρακολούθησης και όλων των έκτακτων περιστατικών Χειρουργικής, Παθολογίας, Γυναικολογίας, Παιδιατρικής κτλ.

Ευθύνη του αναισθησιολόγου είναι και η συνοδεία ασθενών ή τραυματιών κατά τη μεταφορά τους στη Λευκωσία, όταν πρόκειται για νευροχειρουργικό

περιστατικό. Σε τέτοια περίπτωση ο αναισθησιολόγος που βρίσκεται σε άμεση κλήση οφείλει να έλθει σε επαφή με συνάδελφό του που είναι εκτός καθήκοντος για να τον αντικαθιστά στη διάρκεια που ο ίδιος θα απουσιάζει συνοδεύοντας τον ασθενή ή τραυματία με το ασθενοφόρο.

Οι αναισθησιολόγοι, όπως και ο κάθε πολίτης, δικαιούνται να αξιοποιούν τον ελεύθερο χρόνο τους,όπως οι ίδιοι επιθυμούν, και μπορεί να βρίσκονται στη θάλασσα, στο βουνό ή σε άλλη επαρχία και η ανεύρεσή τους να είναι δύσκολη ή αδύνατη.

Το μεγάλο χρονικό διάστημα που παρέρχεται για την αναζήτηση αντικαταστάτη αναισθησιολόγου μπορεί να αποβεί μοιραίο ή να επηρεάσει την κατάσταση του τραυματία. Το πρόβλημα γίνεται οξύτερο, όταν δε βρεθεί αντικαταστάτης. Τότε είτε θα καθυστερήσει περισσότερο η μεταφορά του τραυματία με πολύ επικίνδυνες συνέπειες ή θα μείνουν τα νοσοκομεία ακάλυπτα, οπόταν σε περίπτωση δεύτερου περιστατικού που θα χρειάζονται οι υπηρεσίες αναισθησιολόγου ο τραυματίας ή ο ασθενής θα κινδυνεύει άμεσα.

Όπως είναι γνωστό, για τις ειδικότητες της χειρουργικής, παθολογίας, γυναικολογίας και παιδιατρικής βρίσκεται, και πολύ ορθά, και δεύτερος γιατρός της ειδικότητας σε άμεση κλήση, στον οποίο καταβάλλεται επίδομα αναμονής.

Στη Λευκωσία σε ό,τι αφορά την αναισθησιολογία βρίσκονται σε άμεση κλήση δύο αναισθησιολόγοι, ένας για το Γενικό Νοσοκομείο και ένας για το Μακάριο και επιπλέον, και πολύ ορθά, ένας εφεδρικός σε αναμονή, για να καλύπτει έκτακτα περιστατικά, παρά το γεγονός ότι δεν παρίσταται ανάγκη για συνοδεία τραυματία σε άλλη επαρχία.

Το ερώτημα που προβάλλει δικαιολογημένα είναι γιατί να μην ισχύουν τα ίδια μέτρα στη Λεμεσό, καθώς και σε όλες τις επαρχίες. Νοουμένου ότι το πρόβλημα συνδέεται άμεσα με τη δημόσια υγεία, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή για τα μέτρα που θα πάρει για την επίλυση του σοβαρού τούτου προβλήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Μαΐου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«(α) Ο αριθμός των αναισθησιολόγων που υπηρετούν στο νοσοκομείο Λεμεσού έχει αυξηθεί από 3 σε 4 από το Μάρτιο του 1989.

(β) Η τοποθέτηση δεύτερου επί καθήκοντι αναισθησιολόγου που θα επιλαμβάνεται έκτακτων περιστατικών μελετάται. Σε περίπτωση που θα διαπιστωθεί ότι δικαιολογείται τέτοια τοποθέτηση, θα γίνουν οι αναγκαίες ενέργειες για τη ρύθμιση του θέματος.

(γ) Επί του παρόντος,η ισχύουσα ρύθμιση προβλέπει,όταν χρειάζεται η παρουσία δεύτερου αναισθησιολόγου και δεν ανευρίσκεται κυβερνητικός αναισθησιολόγος, να αναζητείται αναισθησιολόγος από τον ιδιωτικό τομέα και να αποζημιώνεται για τις υπηρεσίες που προσφέρει.»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 6 Ιουνίου 1989.

«Στην Αγία Νάπα οι αλλοδαποί ξεναγοί παραβιάζουν συστηματικά τους όρους παραμονής και εργασίας τους και παραβαίνουν απροκάλυπτα τον κυπριακό νόμο.

Συγκεκριμένα, μέσα από ένα στημένο κύκλωμα διοχετεύουν τουρίστες πελάτες σε ορισμένα κέντρα και εστιατόρια έναντι προμήθειας ή και ποσοστών χρησιμοποιώντας ακόμα και μεθόδους εκβιασμού. Παράλληλα, δε διστάζουν να δυσφημούν άλλα εστιατόρια, να δημιουργούν προστριβές και να θέτουν αυθαίρετα και παράνομα σε μειονεκτική θέση άλλους επαγγελματίες.

Παρόλο που μέχρι σήμερα έγιναν αρκετές καταγγελίες τόσο στην αστυνομία, όσο και στο τμήμα αλλοδαπών και τον Κ.Ο.Τ., κανένα μέτρο δεν έχει ληφθεί, με αποτέλεσμα η ατιμωρησία να ενθαρρύνει την αισχροκέρδεια και να αποθρασύνει την παρανομία.

Ερωτάται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή γιατί δεν εφαρμόζεται ο νόμος στις παρανομίες αυτές που έχουν επανειλημμένα καταγγελθεί και είναι πολύ γνωστές στις αρχές. Εκτός κι αν πρέπει να υποθέσουμε ότι η Κύπρος είναι ξέφραγο αμπέλι στον κάθε αλλοδαπό εν ονόματι μιας παρεξηγημένης τουριστικής ανάπτυξης.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Είναι γεγονός ότι κατά καιρούς υποβάλλονται καταγγελίες για ανάμιξη τουριστικών αντιπροσώπων σε ενέργειες που δε συνάδουν με τους όρους των αδειών παραμονής και απασχόλησής τους στην Κύπρο, όπως ξεναγήσεις και εκδήλωση προτίμησης προς ορισμένα εστιατόρια, καταστήματα κ.λ.π. Συνήθως οι καταγγελίες αυτές είναι αόριστες, όταν όμως γίνονται ονομαστικά εναντίον συγκεκριμένων ατόμων, αυτές διερευνούνται και εφόσον διαπιστώνεται οποιαδήποτε παράβαση οι άδειες τερματίζονται και οι επηρεαζόμενοι αλλοδαποί εκδιώκονται από την Κύπρο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τι χρονοδιάγραμμα υπάρχει για την ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Ξερού-Αγίου Νικολάου-Πλατρών.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Ο δρόμος Ξερού-Αγίου Νικολάου-Πλατρών έχει μήκος 52 χιλιόμετρα και για τη βελτίωσή του θα απαιτηθεί ποσό £5.- εκατ. περίπου και στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει χρονοδιάγραμμα για τη βελτίωσή του.

2. Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έχει αναθέσει σε ξένο οίκο εμπειρογνωμόνων τη μελέτη για τη βελτίωση ολόκληρου του οδικού δικτύου, η οποία αναμένεται να συμπληρωθεί μέσα στο 1990. Με βάση τα πορίσματα της μελέτης αυτής και όλα τα άλλα κριτήρια, οικονομικά, κοινωνικά, θα γίνει ιεράρχηση των προτεραιοτήτων και ο καθορισμός χρονοδιαγράμματος για τη βελτίωση όλων των δρόμων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 15 Ιουνίου 1989.

«Από χρόνια η κυβέρνηση υποσχέθηκε να εφοδιάσει την αστυνομία Αγίας Νάπας με ένα τζιπ που να έχει σχετικά μεγάλη κάσα, ώστε να διευκολύνεται και η μεταφορά των νεκρών στο νοσοκομείο Λάρνακας για νεκροψία.

Η υπόσχεση όμως δεν υλοποιήθηκε. Έτσι και φέτος οι νεκροί τουρίστες, 18-20 κάθε καλοκαίρι, μεταφέρονται με το υπάρχον λαντ-ρόβερ προσφέροντας ένα αντιαισθητικό και μακάβριο θέαμα με τα πόδια των νεκρών να κρέμονται από την κάσα του αυτοκινήτου, ενώ διασχίζει τους δρόμους της πολυάνθρωπης Αγίας Νάπας.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή αν είναι τόσο δύσκολο να δοθεί ένα κατάλληλο αυτοκίνητο στην αστυνομία Αγίας Νάπας, για να σταματήσει αυτή τη θλιβερή εικόνα που εκθέτει τον πολιτισμό μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Από τις αρχές του περασμένου Ιουλίου, ως προσωρινή λύση, παραχωρήθηκε από το Υπουργείο Υγείας στην Αστυνομική Διεύθυνση Αμμοχώστου ασθενοφόρο όχημα που χρησιμοποιείται και για τη μεταφορά νεκρών στο Νοσοκομείο Λάρνακας για νεκροψία. Συναφώς αναφέρεται ότι μέχρι το τέλος του έτους αναμένεται να παραληφθούν από την Αστυνομία οχήματα τύπου ΒΑΝ τα οποία θα εκδοθούν ανά ένα σε κάθε Αστυνομική Διεύθυνση, συμπεριλαμβανομένης της Αμμοχώστου, για τον αναφερόμενο σκοπό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 22 Ιουνίου 1989.

«Πληροφορούμαστε ότι αριθμός εξειδικευμένων Διεθνών Οργανισμών έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον και υπέβαλαν αίτηση για εξασφάλιση άδειας από την κυβέρνηση για εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων συντήρησης ελαφρών αεροσκαφών και ελικοπτέρων στον αερολιμένα Πάφου.

Δεδομένου ότι ο αερολιμένας Πάφου είναι ιδεώδης γι'αυτού του είδους εργασία και δεδομένης της υπολειτουργίας του και των ευεργετικών επιπτώσεων που αυτές οι επιχειρήσεις θα επιφέρουν στην εργοδότηση νέων επιστημόνων και γενικότερα στο δημόσιο συμφέρον, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει τους λόγους που καθυστερεί τόσο πολύ η λήψη της σχετικής απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Πράγματι έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον από κυπριακούς και ξένους οργανισμούς για τη δημιουργία στο Αεροδρόμιο Πάφου μονάδων διάφορων ειδικοτήτων, μεταξύ των οποίων και συντήρησης μικρών αεροσκαφών και ελικοπτέρων. Επειδή ο διαθέσιμος χώρος είναι πολύ περιορισμένος, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων μελετά το ενδεχόμενο επέκτασης του περιφραγμένου χώρου, με τη συμπερίληψη μέρους της κυβερνητικής και Τ/Κ γης, όπως και μικρής έκτασης ιδιωτικής γης (με απαλλοτρίωση), που βρίσκεται στα νότια του Αεροδρομίου.

'Οταν ολοκληρωθεί η μελέτη, το όλο θέμα θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη απόφασης στην οποία αναμένεται να περιλαμβάνονται και τα κριτήρια και οι μηχανισμοί για την επιλογή των μονάδων/δραστηριοτήτων που θα είναι οι πλέον κατάλληλες για εγκατάσταση και λειτουργία, έχοντας σαν γνώμονα τα οφέλη που θα προκύψουν στο Αεροδρόμιο και στην εν γένει οικονομία του τόπου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιο Ευσταθίου και ληφθείσα στις 22 Ιουνίου 1989.

«Λόγω του ότι την κοινότητα Λαγουδερών, όπως μας πληροφόρησαν οι κάτοικοί της, την επισκέφθηκε κυβερνητικός γιατρός πριν από πέντε χρόνια, θέλουμε να πληροφορηθούμε τι σχέδια έχει το αρμόδιο Υπουργείο για την καλύτερη ιατρική περίθαλψη της απομακρυσμένης αυτής κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Ευστάθιου Ευσταθίου.

«Την κοινότητα Λαγουδερών επισκέπτετο ιατρική μονάδα από το Νοσοκομείο Κυπερούντας και εξέταζε ασθενείς σε ακατάλληλο χώρο. Η επίσκεψη αυτή διεκόπη από τετραετίας,γιατί η κοινότητα αυτή δεν μπόρεσε να εξεύρει ως τώρα κατάλληλο οίκημα, για να χρησιμοποιηθεί ως κοινοτικό ιατρείο.

Ως γνωστό,η εξεύρεση κατάλληλου οικήματος ή η ανέγερση κοινοτικού ιατρείου είναι ευθύνη της ενδιαφερόμενης κοινότητας, καθώς και της επαρχιακής διοίκησης, στην οποία έχουμε δώσει αριθμό πρότυπων σχεδίων ανέγερσης κοινοτικού ιατρείου.

2. Οποτεδήποτε εξευρεθεί κατάλληλο οίκημα ή ανεγερθεί κοινοτικό ιατρείο, οι επισκέψεις γιατρού θα επαναληφθούν επί εβδομαδιαίας βάσεως.»

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 22 Ιουνίου 1989.

«Ο δρόμος Σαϊττά-Πλατρών είναι από τους πιο πολυσύχναστους, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες, με τη διακίνηση χιλιάδων επισκεπτών στα θέρετρα. Δυστυχώς όμως ο ανηφορικός και όλο απότομες στροφές αυτός δρόμος είναι πολύ επικίνδυνος για τους οδηγούς. 'Εγιναν εκατοντάδες δυστυχήματα μέχρι σήμερα με αρκετούς νεκρούς και τραυματίες. Υπάρχουν άνθρωποι που τους πιάνει δέος, όταν είναι υποχρεωμένοι να τον χρησιμοποιήσουν σε στιγμές συμφόρησης της τροχαίας, όπως εμφαντικά τόνισαν κάτοικοι των Πλατρών.

Γι'αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά το ενδεχόμενο της εκπόνησης σχεδίων για την κατασκευή νέου δρόμου ή τη βελτίωση του υφισταμένου, ώστε οι πολίτες αυτού του τόπου να τον χρησιμοποιούν με άνεση και ν' αποφεύγονται περισσότερα δυστυχήματα στο μέλλον, τα οποία εκ των πραγμάτων είναι αναπόφευκτα.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο δρόμος Λεμεσού-Σαϊττά έχει ενταχθεί στο Τέταρτο Σχέδιο Οδικής Ανάπτυξης και έχει προγραμματιστεί η μελέτη για βελτίωσή του σταδιακά. 'Ηδη

στο τμήμα του δρόμου παρά τη γέφυρα του Ζυγού άρχισαν οι κατασκευαστικές εργασίες. Για το τμήμα του δρόμου Σαϊττά-Μονιάτη-Πλατρών δεν έχει προγραμματιστεί στον παρόν στάδιο μελέτη για τη βελτίωσή του.

2. Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έχει αναθέσει σε ξένο οίκο εμπειρογνωμόνων την ετοιμασία μελέτης για τη βελτίωση ολόκληρου του Οδικού Δικτύου της υπαίθρου, η οποία αναμένεται να συμπληρωθεί μέσα στο 1990. Μετά τη συμπλήρωση της μελέτης, αφού ληφθούν υπόψη όλα τα τεχνικά, οικονομικά, κοινωνικά και άλλα κριτήρια, θα γίνει ιεράρχηση των προτεραιοτήτων για τη βελτίωση των δρόμων περιλαμβανομένου και του πιο πάνω. Γι'αυτό το λόγο στο στάδιο αυτό δεν μπορεί να καθοριστεί χρονοδιάγραμμα για τη βελτίωση του υπό αναφορά δρόμου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 5 Ιουλίου 1989.

«Η αδικαιολόγητη παράλειψη έγκαιρης παράδοσης φαρμάκων από το Υπουργείο Γεωργίας για καταπολέμηση της ποντίκας στους χαρουποπαραγωγούς όλων των επαρχιών της Κύπρου οδήγησε σε τεράστιες καταστροφές των χαρουπόδενδρων με αποτέλεσμα να υποστούν αρκετές ζημιές οι παραγωγοί.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Πού οφείλεται η παράλειψη έγκαιρης παράδοσης των πιο πάνω φαρμάκων;

(β) Πότε υπάρχει πρόθεση να παραδοθούν τα πιο πάνω φάρμακα;

(γ) Τι μέτρα προτίθεται να λάβει για αποκατάσταση των ζημιών που έχουν γίνει;»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Η καθυστέρηση στη διανομή ικανοποιητικών προσοτήτων ποντικοφάρμακου κατά το πρώτο εξάμηνο του 1989 οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι το ποντικοφάρμακο που εισάγεται από τη Μεγάλη Βρετανία δεν παραλήφθηκε έγκαιρα.

2. Για να περιοριστούν όσο ήταν δυνατό οι ζημιές από την ποντίκα, παραχωρήθηκαν επιπρόσθετες πιστώσεις και αγοράστηκαν πρώτη φορά φέτος 10,000 κιλά νέου τύπου ποντικοφάρμακου, αξίας £32,250.

3. Ζημιές από την ποντίκα πάντοτε υπήρχαν και θα συνεχίσουν να παρατηρούνται. Το πρόγραμμα του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, που εφαρμόζεται από το 1977, συνίσταται στην καθοδήγηση και την παροχή βοήθειας στους παραγωγούς για την ικανοποιητική αντιμετώπιση του προβλήματος, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι ζημιές που υφίσταται η γεωργική μας παραγωγή από την ποντίκα. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός,το Υπουργείο επιδιώκει πάντα τη στενή συνεργασία και των ίδιων των ενδιαφερόμενων παραγωγών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Επειδή καθηλωμένα διά βίου στη θέση του απλού αστυνομικού παραμένουν τα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου που δεν προάγονται -σ'αντίθεση με

ό,τι συμβαίνει στην Ελλάδα, όπου, μετά από ορισμένα χρόνια κι ανεξάρτητα από το αν υπάρχει οργανική θέση, προάγονται σ'ανώτερη κλίμακα με αντίστοιχη μισθοδοσία-ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Δε θα'πρεπε και τα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης μετά από κάποια πολύχρονη -π.χ. εικοσαετή- ευδόκιμη υπηρεσία να προάγονται αυτόματα και χωρίς εξετάσεις, για να μην παρατηρείται το αποκαρδιωτικό φαινόμενο να εισέρχεται ένα μέλος στη Δύναμη ως απλός αστυνομικός και ως απλός ν' αφυπηρετεί;

2. Δεν είναι απαράδεκτο αστυνομικοί κάποιας ηλικίας (π.χ. 50 χρόνων) και με 30ετή π.χ. υπηρεσία να εργάζονται ως φρουρά, έξω από πρεσβείες κι άλλους συναφείς χώρους αστυνόμευσης;

3. Γιατί δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των σχετικών Κανονισμών, που διαλαμβάνουν μόνο 4 ώρες υπηρεσία σε στατικό σημείο, παρά μόνο εργάζονται πάνω σε 6ωρη βάση;

4. Δε θα έπρεπε να εκχωρείται και κάποιο επίδομα 'βάρδιας', σ'όσους αστυνομικούς εργάζονται εκτός γραφείου (ως τροχονόμοι, φρουροί -σε στατικά σημεία- κτλ.);

5. Ποια τα προσφερόμενα κίνητρα σ'αυτούς που επιτυγχάνουν στις εξετάσεις της αστυνομίας και δεν προάγονται;»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα σε ποιο ακριβώς σημείο βρίσκεται το αίτημα των Κυπρίων τυφλών -που το έχει επανειλημμένα υιοθετήσει κι η επίσημη πλευρά. βλέπε σχετικές εξαγγελίες και του Προέδρου της Δημοκρατίας- για μετεξέλιξη της Σχολής Τυφλών σε ΚΕΑΤ (Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών)». Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Το Δασάκι της 'Αχνας,που βρίσκεται στην περιοχή των Κοκκινοχωριών, είναι ένα από τα μεγαλύτερα κτηνοτροφικά κέντρα της Κύπρου και το μεγαλύτερο στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου.

Οι κτηνοτρόφοι της περιοχής ζητούν την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου σχεδίου κτηνιατρικών και φαρμακευτικών υπηρεσιών. Ιδιαίτερα για το Δασάκι της 'Αχνας ζητούν να τους παρέχονται κτηνιατρικές υπηρεσίες επί 24ωρης βάσης. Ισχυρίζονται ότι συχνά αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα που δεν μπορούν να τα επιλύσουν χωρίς την παρουσία γιατρού, όπως δυστοκίες αγελάδων, σοβαρές αρρώστιες ή απρόβλεπτα ατυχήματα που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια της νύκτας. Για σωστή εξυπηρέτηση, όπως εισηγούνται, χρειάζεται να αυξηθεί ο αριθμός των κτηνιάτρων και ένας κτηνίατρος να διανυκτερεύει στο Δασάκι.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να μελετήσει με τη δέουσα προσοχή τα δίκαια αιτήματα των κτηνοτρόφων και να πληροφορήσει τη Βουλή πώς σκοπεύει να τα αντιμετωπίσει.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου και ληφθείσα στις 19 Οκτωβρίου 1989.

«Πληροφορούμαστε ότι οι αρχές των βρετανικών βάσεων Δεκέλειας προτίθενται να κλείσουν το δρόμο της Δεκέλειας από τις 20 Οκτωβρίου 1989. Για το

σκοπό αυτό θα προβούν σε ειδικές διευθετήσεις για την τροχαία κίνηση, γεγονός που θα προκαλέσει ταλαιπωρία στο κοινό. Ιδιαίτερη ταλαιπωρία θα προκληθεί στους ψαράδες μας οι οποίοι χρησιμοποιούν το λιμανάκι της Δεκέλειας και τούτο διότι ήδη οι βρετανικές αρχές τους ζητούν να υποβάλουν αιτήσεις για έκδοση ειδικού πάσου. Για την έκδοση τέτοιου πάσου ζητούν όπως η αίτηση συνοδεύεται από τις ταυτότητες σχεδόν όλης της οικογένειας κάθε ψαρά, γεγονός που δημιουργεί τη δικαιολογημένη εντύπωση ότι οι βρετανικές αρχές έχουν πρόθεση να διώξουν τους ψαράδες μας, αφού θα μπορούσαν να ζητήσουν μόνο τις άδειες αλιείας που εκδίδονται από το Τμήμα Αλιείας και τις προσωπικές ταυτότητες των ψαράδων.

Και αυτά συμβαίνουν, ενώ υπάρχει καθολικό αίτημα για επέκταση του λιμανιού της Δεκέλειας, ώστε να διευκολύνονται οι ταλαιπωρημένοι ψαράδες μας.

Γι'αυτό καλείται η κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

(α) Αν αληθεύουν οι πληροφορίες για τις προθέσεις των βρετανικών αρχών.

(β) Αν προτίθεται να προβεί σε διαβήματα, ώστε να μην προκληθεί οποιαδήποτε ταλαιπωρία του κοινού από το κλείσιμο του δρόμου της Δεκέλειας.

(γ) Αν προτίθεται να προβεί σε διαβήματα, ώστε να είναι αρκετή για την έκδοση του ειδικού πάσου προς τους ψαράδες μας η επίδειξη της άδειας αλιείας και της ταυτότητας του ψαρά μόνο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 20 Οκτωβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πότε προτίθεται να επιδιορθώσει (διαπλατύνει και ασφαλτοστρώσει) το δρόμο Μαζωτού-Αλαμινού, που έχει καταστεί και επικίνδυνος και σχεδόν αδιάβατος, νοουμένου ότι πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη η αύξηση διακίνησης οχημάτων από την Κοφίνου προς το αεροδρόμιο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 20 Οκτωβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πότε προτίθεται να επιδιορθώσει το δρόμο Κιτίου-Μαζωτού στο επικίνδυνο για τα διερχόμενα οχήματα σημείο της γέφυρας πλησίον του Μαζωτού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 25 Οκτωβρίου 1989.

«Η συνεχώς αυξανόμενη τουριστική και αγροτική ανάπτυξη της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου δημιουργεί διάφορα προβλήματα και ιδίως συγκοινωνιακά.

Οι υπάρχοντες δρόμοι που οδηγούν στις τουριστικές περιοχές Αγίας Νάπας και Πρωταρά είναι τελείως ακατάλληλοι για τη συνεχώς αυξανόμενη διακίνηση, με αποτέλεσμα να έχουμε τον περασμένο μόνο μήνα 2 θανατηφόρα και πολλά άλλα ατυχήματα. Οποιαδήποτε όμως βελτίωση των υφιστάμενων δρόμων θα είναι προσωρινό και μη αποτελεσματικό μέτρο.

Η ριζική επίλυση του προβλήματος φαίνεται να είναι η κατασκευή νέου υπεραστικού δρόμου τετραπλής κατευθύνσεως, με πρόβλεψη να ικανοποιεί τις ανάγκες της περιοχής για 30 τουλάχιστον χρόνια.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή:

(α) Πότε θα συμπληρωθεί ολόκληρος ο νέος υπεραστικός δρόμος Αλάμπρας-Αραδίππου-Δεκέλειας;

(β) Πού οφείλεται η τόση καθυστέρηση;

(γ) Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη και η ετοιμασία των σχεδίων του νέου υπεραστικού δρόμου Δεκέλειας-Κοκκινοχωριών Αμμοχώστου;»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 25 Οκτωβρίου 1989.

«Σε πρόσφατη επίσκεψη στο προσφυγικό χωριό Κιβισίλι στην επαρχία Λάρνακας, διαπίστωσα τη μεγάλη καθυστέρηση στην κατασκευή του αγωγού μεταφοράς νερού στην παραθαλάσσια περιοχή μεταξύ Περβολιών και Μαζωτού. Για περίοδο πέραν των τριών μηνών το συνεργείο κατασκευών αδρανούσε ή απασχολείτο στην εκτέλεση άλλων εργασιών.

Η εκσκαφή στα κράσπεδα του δρόμου Αλεθρικού-Κιβισίλι για την τοποθέτηση των υδροσωλήνων εξακολουθεί σε πολλά σημεία του δρόμου να είναι παγίδα θανάτου για τους οδηγούς και το χειρότερο δεν τοποθετήθηκαν ακόμη και τώρα τα απαραίτητα σήματα κινδύνου τροχαίας σε περίοπτα σημεία του δρόμου, που να προειδοποιούν για τον κίνδυνο και να εφιστούν την προσοχή των οδηγών προς αποφυγή ατυχημάτων. Γι'αυτό η τοποθέτηση των απαραίτητων σημάτων κινδύνου τροχαίας επιβάλλεται να γίνει χωρίς οποιαδήποτε καθυστέρηση.

Παρακαλείται λοιπόν το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή:-

(α) Πού οφείλεται η τόσο μεγάλη καθυστέρηση της κατασκευής του αγωγού;

(β) Πότε θ'αρχίσει η προμήθεια νερού στην εν λόγω περιοχή;

(γ) Πότε προβλέπεται να αρχίσει η βελτίωση και συντήρηση του δρόμου, ώστε να καταστεί ασφαλής για την τροχαία κίνηση;»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 25 Οκτωβρίου 1989.

«Στην ελληνική γλώσσα και ιδιαίτερα στην κυπριακή ιστορία η λέξη αντάρτης είναι συνυφασμένη με τις λέξεις αγωνιστής και πατριώτης. Έτσι λέγονταν τα ηρωικά παιδιά της Κύπρου που αποφάσισαν να αγωνιστούν για την ελευθερία εγκαταλείποντας σπίτι, οικογένεια και επάγγελμα. Αυτό ακριβώς εξυμνεί και το κυπριακό τραγούδι που τραγουδά ο Βιολάρης για τον αντάρτη ('Πάνω στου Τζίκκου τα βουνά'). Το τραγούδι αυτό έχει γίνει πατριωτικός ύμνος που θα θυμίζει σε μας και τους απογόνους μας τους απελευθερωτικούς μας αγώνες και τα κατορθώματα των παλληκαριών μας.

Ερωτάται η αρμόδια αρχή να ενημερώσει τη Βουλή:

(α) Είναι ή δεν είναι παραφθορά της ιστορίας μας και υποβάθμιση της προσφοράς των ανταρτών μας του 55-59 η συσχέτιση και μετατροπή αυτού του πατριωτικού τραγουδιού με τη μεταδιδόμενη από το ΡΙΚ διαφήμιση για το γιαούρτι 'Αντάρτης';

(β) Υπάρχει ή δεν υπάρχει αρμόδιο τμήμα λογοκρισίας στο ΡΙΚ που να ελέγχει, πριν την έγκρισή τους, διαφημίσεις με τέτοιο περιεχόμενο;

(γ) Πώς αποκαθίσταται αυτή η σοβαρή εκτροπή;»

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή:

(α) Πότε θα συμπληρωθεί ολόκληρος ο νέος υπεραστικός δρόμος Αλάμπρας-Αραδίππου-Δεκέλειας;

(β) Πού οφείλεται η τόση καθυστέρηση;

(γ) Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη και η ετοιμασία των σχεδίων του νέου υπεραστικού δρόμου Δεκέλειας-Κοκκινοχωριών Αμμοχώστου;»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη και ληφθείσα στις 25 Οκτωβρίου 1989.

«Σε πρόσφατη επίσκεψη στο προσφυγικό χωριό Κιβισίλι στην επαρχία Λάρνακας, διαπίστωσα τη μεγάλη καθυστέρηση στην κατασκευή του αγωγού μεταφοράς νερού στην παραθαλάσσια περιοχή μεταξύ Περβολιών και Μαζωτού. Για περίοδο πέραν των τριών μηνών το συνεργείο κατασκευών αδρανούσε ή απασχολείτο στην εκτέλεση άλλων εργασιών.

Η εκσκαφή στα κράσπεδα του δρόμου Αλεθρικού-Κιβισίλι για την τοποθέτηση των υδροσωλήνων εξακολουθεί σε πολλά σημεία του δρόμου να είναι παγίδα θανάτου για τους οδηγούς και το χειρότερο δεν τοποθετήθηκαν ακόμη και τώρα τα απαραίτητα σήματα κινδύνου τροχαίας σε περίοπτα σημεία του δρόμου, που να προειδοποιούν για τον κίνδυνο και να εφιστούν την προσοχή των οδηγών προς αποφυγή ατυχημάτων. Γι'αυτό η τοποθέτηση των απαραίτητων σημάτων κινδύνου τροχαίας επιβάλλεται να γίνει χωρίς οποιαδήποτε καθυστέρηση.

Παρακαλείται λοιπόν το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή:-

(α) Πού οφείλεται η τόσο μεγάλη καθυστέρηση της κατασκευής του αγωγού;

(β) Πότε θ'αρχίσει η προμήθεια νερού στην εν λόγω περιοχή;

(γ) Πότε προβλέπεται να αρχίσει η βελτίωση και συντήρηση του δρόμου, ώστε να καταστεί ασφαλής για την τροχαία κίνηση;»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 25 Οκτωβρίου 1989.

«Στην ελληνική γλώσσα και ιδιαίτερα στην κυπριακή ιστορία η λέξη αντάρτης είναι συνυφασμένη με τις λέξεις αγωνιστής και πατριώτης. Έτσι λέγονταν τα ηρωικά παιδιά της Κύπρου που αποφάσισαν να αγωνιστούν για την ελευθερία εγκαταλείποντας σπίτι, οικογένεια και επάγγελμα. Αυτό ακριβώς εξυμνεί και το κυπριακό τραγούδι που τραγουδά ο Βιολάρης για τον αντάρτη ('Πάνω στου Τζίκκου τα βουνά'). Το τραγούδι αυτό έχει γίνει πατριωτικός ύμνος που θα θυμίζει σε μας και τους απογόνους μας τους απελευθερωτικούς μας αγώνες και τα κατορθώματα των παλληκαριών μας.

Ερωτάται η αρμόδια αρχή να ενημερώσει τη Βουλή:

(α) Είναι ή δεν είναι παραφθορά της ιστορίας μας και υποβάθμιση της προσφοράς των ανταρτών μας του 55-59 η συσχέτιση και μετατροπή αυτού του πατριωτικού τραγουδιού με τη μεταδιδόμενη από το ΡΙΚ διαφήμιση για το γιαούρτι 'Αντάρτης';

(β) Υπάρχει ή δεν υπάρχει αρμόδιο τμήμα λογοκρισίας στο ΡΙΚ που να ελέγχει, πριν την έγκρισή τους, διαφημίσεις με τέτοιο περιεχόμενο;

(γ) Πώς αποκαθίσταται αυτή η σοβαρή εκτροπή;»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Από μερικές τώρα μέρες βρετανικά στρατεύματα με άρματα μάχης και άλλα μηχανοκίνητα μέσα και οπλικά συστήματα διεξάγουν εκτεταμένες στρατιωτικές ασκήσεις σε διάφορες περιοχές της Πάφου. Στις περιοχές αυτές περιλαμβάνονται χωριά της επαρχίας στα οποία οι Βρετανοί στρατιώτες εισέρχονται χρησιμοποιώντας άρματα μάχης, δημιουργώντας κλίμα ανησυχίας και τρόμου στους κατοίκους, ενώ ταυτόχρονα προκαλούν τεράστιες ζημιές σε φυτείες και κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις.

Μεταξύ των κοινοτήτων που έχουν καταγγείλει με οργή τη συμπεριφορά των βρετανικών στρατευμάτων είναι η Αναρύτα, Νατά, Αξύλου, Αμαργέτη, Χολέτρια, Σταυροκόννου κ.ά.

Κατόπιν τούτου καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

1. Έχει παραχωρηθεί άδεια από τις αρμόδιες αρχές για τη διεξαγωγή των πιο πάνω ασκήσεων;

2. Εάν έχει δοθεί τέτοια άδεια, περιλαμβάνεται σ'αυτή και το δικαίωμα διεξαγωγής ασκήσεων μέσα σε κατοικημένες περιοχές;

3. Πότε επιτέλους η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας θα αποφασίσει να πάρει αποτελεσματικά μέτρα για τον τερματισμό της αυθαίρετης, ασύδοτης και προκλητικής συμπεριφοράς των βρετανικών στρατευμάτων στην Κύπρο, των οποίων η παρουσία αποτελεί κατάλοιπο αποικιοκρατίας;»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Επειδή οι συληθείσες από τον CESNOLA κυπριακές αθησαύριστες τες είναι άγνωστες αρχαιότηστους ερευνητές και επειδή καταγράφηκαν από το συλητή τους στα γνωστά συγγράμματά του (και ιδιαίτερα στο συγκλονιστικό του Salaminia, London 1882) και καταλόγους, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχεύει στην επανεκτύπωση, τόσο των εκδόσεων CESNOLA όσο και του σχετικού βιβλίου 'A CATALOGUE OF THE CYPRUS CESNOLA COLLECTION' που γράφτηκε από το Myres.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το θέμα της εξεύρεσης κατάλληλου χώρου για ανέγερση κτιρίου προς στέγαση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου στην περιοχή Ευρύχου βρίσκεται ακόμη υπό μελέτη. Συναφώς αναφέρεται ότι η πληροφορία ότι αναζητείται χώρος εκτός Ευρύχου δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, χωρίς βέβαια να αποκλείεται κι αυτό το ενδεχόμενο, αν οι γενικότερες ανάγκες της Αστυνομίας το επιβάλουν.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλεύτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η βελτίωση του εν λόγω δρόμου θα αξιολογηθεί και ιεραρχηθεί στα πλαίσια ειδικής μελέτης για την ορθολογιστική ανάπτυξη του οδικού δικτύου, που το

Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έχει αναθέσει σε ξένο οίκο εμπειρογνωμόνων.

Η μελέτη, που θα βασίζεται σε τεχνικά, οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, θα είναι έτοιμη το πρώτο τρίμηνο του 1990».

Απάντηση ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Όπως με πληροφορεί το Τμήμα Αρχαιοτήτων, τα αντικείμενα ανατολικής προέλευσης που αποτελούν κρατική περιουσία είναι λιγοστά και εκτίθενται στα κρατικά μουσεία. Ο αριθμός τους δε δικαιολογεί την ίδρυση ξεχωριστού μουσείου ανατολικής τέχνης.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1989 του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Αλέξη Γαλανού.

«(α) Όπως αναλύεται στο συνημμένο Πίνακα, κατά την περίοδο 1.1.89 μέχρι 24.8.89 διενεργήθηκαν από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου δαπάνες ύψους £524,299 σε σχέση με την ίδρυση νέου ηλεκτροπαραγωγού σταθμού στο Βασιλικό. Όλες οι πληρωμές έγιναν μέχρι τις 2.6.89, ημέρα δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας του Νόμου 79/89 που προνοεί για τον Προϋπολογισμό της Αρχής για το 1989, και η Α.Η.Κ. πιστεύει ότι οι δαπάνες αυτές έγιναν νομότυπα. ωστόσο αναγνωρίζει ότι ήταν παράλειψή της να μην κοινοποιήσει τις σχετικές αποφάσεις της προς το Σώμα για την οποία έχει ήδη εκφράσει τις απολογίες της.

(β) Δε συμμερίζομαι την άποψη ότι η κυβέρνηση με οποιοδήποτε τρόπο έπαψε να υιοθετεί το θεσμό της ανεξαρτησίας των Ημικρατικών Οργανισμών. Αντίθετα και υποστηρίζει και προωθεί το θεσμό αυτό. Εξάλλου, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα ο ισχυρισμός ότι υπήρξε οτιδήποτε επιλήψιμο στο διορισμό Προέδρου της Αρχής. Στις 4.8.89 ο Πρόεδρος και τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής υπέβαλαν τις παραιτήσεις τους και το Υπουργικό Συμβούλιο, ακολουθώντας τη νενομισμένη διαδικασία, διόρισε νέο Πρόεδρο του Συμβουλίου της Αρχής και επαναδιόρισε τα υπόλοιπα μέλη της. Και

(γ) Αναφορικά με το όλο θέμα της ίδρυσης νέου ηλεκτροπαραγωγού σταθμού επιθυμώ να σας διαβεβαιώσω ότι η κυβέρνηση δεν προτίθεται να προχωρήσει σε οποιεσδήποτε ενέργειες που να είναι αντίθετες προς τις αποφάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων. Τουναντίον, προσβλέπει σε στενή συνεργασία και διεξοδική συζήτηση όλων των πτυχών του θέματος μεταξύ της, της Αρχής Ηλεκτρισμού και της Βουλής, ώστε να υπάρξει κοινή τοποθέτηση πάνω στο ζωτικής σημασίας αναπτυξιακό πρόγραμμα παραγωγής ηλεκτρισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενη επιστολή μας με τον ίδιο αριθμό και ημερομηνία 11 Σεπτεμβρίου 1989 με την οποία δόθηκε

απάντηση σε άλλη παρόμοια Ερώτηση (Ερ. ΕΓ' 578, ημερομ. 15.5.89), αρκετά από τα χωριά της Μαραθάσας περιλαμβάνονται στα ορεινά θέρετρα για τα οποία, όπως είναι γνωστό, υπάρχει σχέδιο δανειοδότησης από τους Δανειστικούς Επιτρόπους για βελτιώσεις υφιστάμενων ξενοδοχειακών καταλυμάτων και τη δημιουργία περιορισμένου αριθμού νέων μονάδων,

(β) βρίσκεται σε εξέλιξη σχέδιο για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού το οποίο θα προβλέπει τη δανειοδότηση ιδιοκτητών κατοικιών παραδοσιακού χαρακτήρα, έτσι που αυτές να μετατρέπονται κατάλληλα για τουριστική χρήση, και

(γ) η εκκλησία του Αϊ-Γιάννη του Λαμπαδιστή στον Καλοπαναγιώτη περιλαμβάνεται στα διαφημιστικά έντυπα που εκδίδει ο ΚΟΤ και την επισκέπτεται μεγάλος αριθμός τουριστών. Η περίληψή της στα προγράμματα οργανωμένων εκδρομών αφορά τους τουριστικούς πράκτορες.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με την ετοιμασία νομοθεσίας για ίδρυση ραδιοφωνικών σταθμών, σας πληροφορώ ότι έχει ήδη κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικό νομοσχέδιο που τιτλοφορείται 'Νόμος που προνοεί για την ίδρυση, εγκατάσταση και λειτουργία ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών'. Αν και έχει γίνει προεργασία για την ετοιμασία σχετικών Κανονισμών, η τελική επεξεργασία τους θα ολοκληρωθεί μετά την ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου σε Νόμο.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και φθάνουμε στο Κεφάλαιο Δ. Η συζήτηση για την Ε.Ο.Κ. θα αναβληθεί για την ερχόμενη βδομάδα.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι η εισήγηση είναι να διεξαχθεί η συζήτηση για την Ε.Ο.Κ. σήμερα και αν υπάρχουν ομιλητές, να παραμείνει το θέμα και για την άλλη βδομάδα. Αυτή ήταν η εισήγηση. Δεν ήταν να αναβληθεί ολόκληρη η συζήτηση για την άλλη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν αυτή είναι η εισήγηση, δεν έχω καμιά ένσταση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω ότι έχουμε Εκθέσεις που εκκρεμούν από τον Ιούνιο στο Κεφάλαιο Δ και σε περίπτωση που δεν θα κλείσει το θέμα, σίγουρα πρέπει να δίνουμε την ανάλογη προτεραιότητα σε όλα τα θέματα, όχι σε μερικά θέματα ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, όπως ξέρετε, δε διακόπτουμε επειδή συζητείται ένα θέμα. Επομένως είναι άσχετο το ένα με το άλλο.

Θα προχωρήσουμε λοιπόν στο θέμα της Ε.Ο.Κ.

Ποιοι θέλουν να μιλήσουν;

Ο κ. Χαραλαμπίδης, ο κ. Ιεροδιακόνου, ο κ. Δίγκλης και ο κ. Φάντης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Στις 29 του περασμένου Ιουνίου, η Βουλή των Αντιπροσώπων, με σχετικό ψήφισμά της, καλούσε την κυβέρνηση να υποβάλει την αίτηση της Κύπρου για ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, μέσα στον τρέχοντα χρόνο.

Τη θέση για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. είναι δεδομένο ότι υποστήριξε και υποστηρίζει η συντριπτική πλειοψηφία του κυπριακού λαού, όπως εκφράζεται μέσα από τα πολιτικά κόμματα, τις συνδικαλιστικές, εργοδοτικές και άλλες οργανώσεις.

Τη θέση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. υποστήριξε προεκλογικά και ο σημερινός Πρόεδρος κύριος Βασιλείου, θέση την οποία δε φαίνεται ρητά να έχει διαφοροποιήσει, παρά την εξόφθαλμη κωλυσιεργία που παρατηρούμε στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για προώθησή της. Την αντίθετη άποψη υποστήριξε και υποστηρίζει το ΑΚΕΛ.

Τα επιχειρήματα υπέρ ή εναντίον της ένταξης στην Ε.Ο.Κ. έχουν αναφερθεί περισσότερες από μια και δυο φορές, από αυτό το βήμα. Δε θα τα επαναλάβω. Θα αναφέρω μόνο ότι ορισμένα από τα επιχειρήματα των υποστηρικτών της μη ένταξης έχουν σήμερα, σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, υπερφαλαγγιστεί από τα ίδια τα γεγονότα, σε αντίθεση με τα επιχειρήματα, τις προοπτικές και τα οράματα των υποστηρικτών της ένταξης, που μέρα με τη μέρα δικαιώνονται.

Θα επιδιώξω λοιπόν, περιληπτικά, να υποστηρίξω γιατί πρέπει να υποβάλουμε άμεσα αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ., να απαντήσω σε ορισμένους ισχυρισμούς που ακούστηκαν από αυτό το βήμα στην προηγούμενη συνεδρία της Βουλής και επίσης να δώσω τη δική μας ερμηνεία στην έλλειψη ανταπόκρισης από μέρους της κυβέρνησης στο σχετικό ψήφισμα της Βουλής, του περασμένου Ιουνίου.

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενη ομιλία μου, η βάση από την οποία πρέπει να ξεκινούμε για να εξετάσουμε τις μελλοντικές μας σχέσεις με την Ε.Ο.Κ., χωρίς να παραβλέπονται άλλες παράμετροι και δεδομένα, είναι το καθεστώς των σημερινών σχέσεων Κύπρου -Ε.Ο.Κ.. Με την υπογραφή της συμφωνίας για την τελωνειακή ένωση Κύπρου - Ε.Ο.Κ., έχουμε εγκαθιδρύσει μια μοναδική, ειδική σχέση με την Κοινότητα που είναι πιο προχωρημένη από τη σχέση οποιασδήποτε άλλης τρίτης χώρας. Νομίζω δεν υπάρχει κανένας που να πιστεύει ότι αυτή η ειδική σχέση εύκολα ή δύσκολα μπορεί να διακοπεί ή ν' ανατραπεί. Γι' αυτό υποστηρίζω ότι έναρξη οποιασδήποτε διαδικασίας ή ενέργειας πρέπει να παίρνει ως δεδομένο και να ξεκινά από την πιο πάνω σχέση.

Κύριε Πρόεδρε,

Γιατί να υποβληθεί άμεσα αίτηση ένταξης στην Ε.Ο.Κ.; Γιατί να υποβληθεί αίτηση τώρα;

Πρώτα όμως ας τονίσουμε άλλη μια φορά κάτι που, ίσως ηθελημένα, κάποιοι συγχύζουν. Ότι άλλο είναι η αίτηση για ένταξη και άλλο αυτή καθεαυτή η ένταξη στην Ε.Ο.Κ..

Αίτηση λοιπόν τώρα. Γιατί;

Γιατί δίνει το μήνυμα ότι η Κύπρος αποφάσισε -επισημοποιώντας τη θέληση της πλειοψηφίας και λαμβάνοντας συγκεκριμένα μέτρα, όπως ακριβώς η υποβολή της αίτησης για ένταξη- την πορεία της ενοποίησής της με την Ευρώπη, στην οποία και ιστορικά και πολιτιστικά ανήκει. Το μήνυμα αυτό θα απευθύνεται σ' όλους και ιδιαίτερα στην Ευρώπη, αλλά και στο εσωτερικό μας μέτωπο, με όλα τα συνεπακόλουθα. Η Ευρώπη κατ' ανάγκη θα μας θεωρεί και θα μας αντιμετωπίζει ως μελλοντικό, για μένα βέβαιο, συνέταιρό της, πράγμα που θα βοηθήσει στη συνεχή ανέλιξη των σχέσεων Κύπρου -Ε.Ο.Κ., μέχρι την ημέρα της τελικής ένταξης.

Ανέφερα βέβαιο συνέταιρό της, γιατί πιστεύω πως δεν είναι τόσο απλό θέμα και πιθανό ενδεχόμενο, όπως το παρουσιάζουν ορισμένοι, μια αρνητική τοποθέτηση της Ε.Ο.Κ. σε αίτησή μας για ένταξη, την οποία αρνητική τοποθέτηση βλέπω όχι απομακρυσμένη, αλλά αδύνατη, με μια Ελλάδα αποφασισμένη να ασκήσει προς όφελός μας τις εξουσίες και δυνατότητες που της παρέχει η ιδιότητά της ως πλήρους μέλους της Ε.Ο.Κ..

Ποια δυνατότητα υπάρχει για διεύρυνση της Ε.Ο.Κ. με τη συμμετοχή της Αυστρίας, όπως επιδιώκει η Δυτική Γερμανία, ποια δυνατότητα ένταξης της Μάλτας υπάρχει, όπως επιδιώκει η Ιταλία, ποια δυνατότητα ένταξης οποιασδήποτε άλλης τρίτης χώρας, χωρίς την ένταξη της Κύπρου, που έχει τις πιο στενές σχέσεις από οποιαδήποτε άλλη χώρα με την Ε.Ο.Κ. και την Ελλάδα αποφασισμένη να ασκήσει το βέτο της;

Στο εσωτερικό η υποβολή της αίτησης για ένταξη με το μήνυμα της απόφασης για τη μελλοντική πορεία θα βοηθήσει στην εντατικοποίηση των προετοιμασιών και όλων των άλλων αναγκαίων διεργασιών, όχι μόνο για την καλύτερη αντιμετώπιση των συνεπειών της τελωνειακής ένωσης, αλλά και για την ομαλή ένταξή μας.

Όμως η ένταξη δεν είναι θέμα που επιτυγχάνεται από τη μια μέρα στην άλλη. Χρειάζεται προγραμματισμός, μεθόδευση, μακροχρόνια προσπάθεια. Να μην αφήνουμε τα γεγονότα να μας προλαμβάνουν, να μην ακολουθούμε. να προπορευθούμε. Αν μπορούμε να κάνουμε κάτι σήμερα, δε βλέπω γιατί να το αναβάλουμε για αύριο.

Τώρα κυρίως η αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ., τώρα που έχει περιέλθει το κυπριακό πρόβλημα σε αδιέξοδο, τώρα που η τουρκική αδιαλλαξία έχει φτάσει στο αποκορύφωμά της. Τώρα είναι που χρειαζόμαστε νέους δρόμους, νέες ευκαιρίες, νέες προοπτικές, την ευρωπαϊκή προοπτική, οποιαδήποτε προοπτική. Ο ευρωπαϊκός παράγοντας μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο για λύση του κυπριακού προβλήματος. Και δεν αμφιβάλλουμε ότι η αντίκριση του προβλήματός μας θα γίνει κάτω από διαφορετικό φακό, αν και εφόσον υποβάλουμε αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ..

Τώρα η υποβολή της αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.. Τώρα που άρχισε να διαφαίνεται στον ορίζοντα η πραγματοποίηση του οράματος, του ιδεώδους μιας ενωμένης, δημοκρατικής, ειρηνικής, ευημερούσας Ευρώπης. Τώρα, για να λάβουμε μέρος, το συντομότερο δυνατό, και να διαδραματίσουμε τον οποιοδήποτε ρόλο μας στις διαδικασίες για ολοκλήρωση του οράματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Στην προηγούμενη συνεδρία του Σώματος υποστηρίχθηκε μεταξύ άλλων ότι δεν υπάρχουν προοπτικές ένταξης και ότι επιπρόσθετα υπάρχουν τα 15 χρόνια της τελωνειακής ένωσης τα οποία η Κύπρος αναπόφευκτα πρέπει να περάσει, προτού συζητηθεί το θέμα της ένταξής της ως πλήρους μέλους της Ε.Ο.Κ.. Πιστεύω ότι η θέση αυτή είναι λανθασμένη, ανεξάρτητα του ότι μιλούμε για υποβολή αίτησης ένταξης και όχι για ένταξη σήμερα. Ζητούμε να αρχίσουν οι διαδικασίες για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.. Ο χρόνος ένταξης, οι όροι και το περιεχόμενο της ένταξης θα συζητηθούν μεταξύ των ενδιαφερομένων σε μεταγενέστερο στάδιο, αν και εφόσον πληρούμε τις προϋποθέσεις για ένταξη.

Αναφέρθηκε επίσης ότι δε θα μας δεχθούν στην Ε.Ο.Κ., πριν λυθεί το κυπριακό πρόβλημα. Πέραν του ότι δε δέχομαι τη θέση αυτή ως απόλυτα ορθή, ίσως σκόπιμα οι υποστηρικτές της μη ένταξης συγχύζουν και πάλι την άμεση υποβολή αίτησης ένταξης με την ένταξη. Εμείς, υποστηρίζοντας την άμεση υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ., φιλοδοξούμε να ενταχθούμε στην Ε.Ο.Κ. σε μια περίπου δεκαετία. Οι υποστηρικτές της μη ένταξης, που συμβαίνει να είναι και υποστηρικτές της ευφάνταστης πολιτικής Βασιλείου, της πολιτικής που υποστήριζε ότι η μη λύση του κυπριακού προβλήματος οφειλόταν στους κακούς μας χειρισμούς, της πολιτικής που άφηνε να νοηθεί ότι απλά και εύκολα θα έλυε το Κυπριακό, δεν πιστεύουν ότι θα λυθεί το Κυπριακό στα επόμενα δέκα χρόνια;

Αν πιστεύουν ότι το Κυπριακό θα λυθεί μέσα σ' αυτή την περίοδο, τότε το επιχείρημά τους δεν έχει καμιά βάση. Αν, αντίθετα, σήμερα πράγματι πιστεύουν ότι το Κυπριακό δε λύεται μέσα στα επόμενα δέκα χρόνια, τότε γιατί αποκρύπτουν αυτή την εκτίμησή τους πάνω σ' ένα τόσο κυρίαρχο θέμα, όπως το κυπριακό πρόβλημα;

Στο όψιμο επιχείρημα της συνταγματικότητας ή μη της ένταξής μας στην Ε.Ο.Κ., δε θα κάμω καμιά αναφορά. Ούτε οι ίδιοι οι υποστηρικτές του επιχειρήματος ότι πιθανή ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ. είναι αντισυνταγματική το πολυπιστεύουν. Είκοσι επτά περίπου χρόνια ακούμε τις ίδιες θέσεις, τις θέσεις του χθες, θέσεις που ξεπεράστηκαν από τα ίδια τα γεγονότα. Ανάγκη να προστεθεί κάτι καινούριο.

Κύριε Πρόεδρε,

Αναφέρθηκε ότι ο Πρόεδρος Βασιλείου διστάζει να υποβάλει άμεση αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ., επειδή αντιτίθεται το ΑΚΕΛ. Μακάρι να ήταν αυτός ο λόγος. Εύκολα ο Πρόεδρος θα τον ξεπερνούσε. Ήταν διακηρυγμένη η θέση του, όταν το ΑΚΕΛ τον επέλεγε για υποψήφιό του. Άλλο ασφαλώς θέμα το γιατί το ΑΚΕΛ υποστήριξε κάποιο που πάνω στο δεύτερο κατά σειρά σπουδαιότητας θέμα που απασχολεί τον κυπριακό λαό έχει εκ διαμέτρου αντίθετη θέση. Δυστυχώς όμως τα πράγματα είναι χειρότερα.

Η σημερινή θέση της κυβέρνησης, η κωλυσιεργία και η άρνηση άμεσης υποβολής αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. πηγάζει από την ακολουθούμενη πολιτική της στο εθνικό θέμα, την πολιτική της αυτοκατάργησής μας ως κυρίαρχο κράτος. Υποστολή του κρατικού μας συμβόλου, εγκατάλειψη της δυνατότητας ανάληψης της Προεδρίας των Αδεσμεύτων, ματαίωση της μετάβασης του Πρόεδρου στη Βουλγαρία και σήμερα εγκατάλειψη της θέσης μας για υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.. Υποκύπτοντας στους εκβιασμούς του Ντενκτάς

και αποδεχόμενοι τις συμβουλές των δήθεν φίλων μας. Κι όλα αυτά κάποτε χάριν της διεξαγωγής και τώρα της προοπτικής διεξαγωγής ενός αμφιλεγόμενου διαλόγου, ενός λανθασμένου στη βάση του διαλόγου, που μας οδήγησε και θα μας οδηγήσει ακόμα μακρύτερα από τις προοπτικές εξεύρεσης μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του προβλήματός μας.

Πού μας οδήγησε τελικά, όχι η διαλλακτικότητά μας, αλλά η δουλικότητά μας, στα κελεύσματα του Ντενκτάς και της Άγκυρας; Πού μας οδήγησε η τυφλή υπακοή στις συμβουλές των δήθεν φίλων μας; Πού μας οδήγησαν όλα αυτά; Στην αποκορύφωση της αδιαλλαξίας της τούρκικης πλευράς. Στη ρητή αξίωσή τους να αποδεχθούμε τα τετελεσμένα της εισβολής και της κατοχής, να τα νομιμοποιήσουμε με την υπογραφή μας. Αβίαστα καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι χρειάζεται επανεξέταση, ενόψει των σημερινών εμπειριών μας, της όλης πολιτικής μας. Χρειάζεται εμείς να λαμβάνουμε τις αποφάσεις και να καθορίζουμε το μέλλον μας, όχι ραγιάδες να ακολουθούμε το δρόμο που άλλοι μας χαράζουν.

Κύριε Πρόεδρε,

Η σημερινή τοποθέτηση της πλειοψηφίας του Σώματος δεν πρέπει να ερμηνευθεί από την κυβέρνηση ως εκβιασμός, όπως από μερικούς αφέθηκε να εννοηθεί. Η τοποθέτησή μας πηγάζει από την πίστη μας ότι εξυπηρετούμε τόσο τα οικονομικά, πολιτιστικά, κοινωνικά, αλλά κυρίως τα πολιτικά συμφέροντα του λαού μας.

Μήπως τα τρία κόμματα που σήμερα υποστηρίζουν άμεση αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. δε γνωρίζουν τους εκβιασμούς του Ντενκτάς και της Άγκυρας, δε γνωρίζουν τις συμβουλές της Θάτσερ και όποιων άλλων συμβουλεύουν να μην υποβάλουμε άμεση αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.;

Γνωρίζουμε τις θέσεις των τρίτων, αλλά εκτιμώντας ποιο είναι το μακροχρόνιο συμφέρον του κυπριακού λαού, χωρίς να ενδιαφερόμαστε να είμαστε απλώς αρεστοί στους τρίτους, υποστηρίζουμε την άμεση υποβολή αίτησης για ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ. και προς αυτή την κατεύθυνση θα δραστηριοποιηθούμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα προτιμούσα να δίνω το λόγο εναλλάξ σε κάποιο που υπεραμύνεται και σε κάποιο που δεν υπεραμύνεται της αίτησης. Γι' αυτό καλώ τον κ. Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πολύ ορθά τονίστηκε επανειλημμένα πως το θέμα των σχέσεων Κύπρου-ΕΟΚ είναι το σοβαρότερο μετά το πολιτικό μας πρόβλημα. Θα πρόσθετα πως, με ορισμένη έννοια, αυτό το θέμα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του ευρύτερου προβλήματος της υπόστασης, της αυτοτέλειας και των προοπτικών εξέλιξης της κυπριακής κοινωνίας.

Οι απόψεις των πολιτικών δυνάμεων σαφώς διίστανται σ' αυτό το θέμα. Σημαντικό μέρος των πολιτικών δυνάμεων φροντίζει να ζωγραφίσει την ΕΟΚ σαν ένα χορό λευκοντυμένων αγγέλων, που δεν έχουν τίποτε το κοινό με τα πεζά και τα γήινα, με τις τάξεις και τα μονοπώλια, με τα στρατιωτικά μπλοκς και τη σκληρή πραγματικότητα. Δυστυχώς αυτές οι δυνάμεις προσδίδουν στην ΕΟΚ θεάρεστες και ουρανόπεμπτες διαθέσεις και προθέσεις, άσχετες με τους πολιτικούς

σχηματισμούς και τα στρατιωτικο-πολιτικά συμφέροντα, αποτέλεσμα των οποίων θα είναι, κατά την προσδοκία αυτών των δυνάμεων, να μπει στη γωνιά η Τουρκία και να βρεθεί η ποθητή λύση του Κυπριακού.

Το ΑΚΕΛ και η Αριστερά είναι απαλλαγμένα από τον πολιτικό ρομαντισμό και την πολιτική αφέλεια. Το ΑΚΕΛ και η Αριστερά στέκουν στερεά στον πολιτικό ρεαλισμό. Γνωρίζουν και κρίνουν την ΕΟΚ, όχι ευσεβοποθικά, αλλά με κριτήρια γήινα και πεζά. Έτσι εξηγούνται σ'ένα βαθμό οι διαφορετικές προσεγγίσεις και τοποθετήσεις στα θέματα της ΕΟΚ.

Λέω σ'ένα βαθμό, γιατί πιστεύω πως στην πραγματικότητα τα επιχειρήματα που επικαλούνται ορισμένες πολιτικές δυνάμεις δεν αποκαλύπτουν τα πραγματικά τους ελατήρια, όσον αφορά την τοποθέτησή τους στο θέμα της ΕΟΚ.

Αποτελεί πεποίθησή μου πως, πίσω από ορισμένα εύηχα επιχειρήματα, πραγματικός στόχος ενός σημαντικού μέρους εκείνων των πολιτικών δυνάμεων που υποστήριξαν την τελωνειακή ένωση και τώρα υποστηρίζουν την ένταξη στην ΕΟΚ δεν είναι άλλος από το χειροπόδαρο πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό δέσιμο της Κύπρου στο άρμα των μονοπωλίων της ΕΟΚ. Με την τελωνειακή ένωση και την πλήρη ένταξη, αυτές οι δυνάμεις στοχεύουν να τροχιοδρομήσουν και να δεσμεύσουν το πολιτικό και κοινωνικό μέλλον της Κύπρου.

Ορισμένοι συνάδελφοι, μιλώντας απ'αυτό το βήμα, επικαλέστηκαν τις κοσμογονικές αλλαγές που συντελούνται στις σοσιαλιστικές χώρες, για να τις αντιπαραθέσουν στη θέση του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς στο θέμα της τελωνειακής ένωσης και της πλήρους ένταξης στην ΕΟΚ. Επικαλέστηκαν ακόμα την τολμηρή και ευφάνταστη ιδέα για το Κοινό Ευρωπαϊκό Σπίτι, για να ισχυριστούν πως η Αριστερά της Κύπρου διαβιεί σε παρωχημένες εποχές και πως η θέση της έναντι στην ΕΟΚ δεν εκφράζει τίποτε άλλο παρά δογματισμό.

Ναι, κύριε Πρόεδρε, στις σοσιαλιστικές χώρες συντελούνται πράγματι κοσμογονικές αλλαγές που στοχεύουν να ξεπλύνουν το πρόσωπο του σοσιαλισμού από τα εγκλήματα και τις παραμορφώσεις και ν'αποκαταστήσουν τη φήμη και το πραγματικό πρόσωπο του σοσιαλισμού, ως του δικαιότερου κοινωνικού συστήματος, του συστήματος που αντιπροσωπεύει το μέλλον της ανθρωπότητας. Υποστηρίζουμε ολόψυχα αυτές τις αλλαγές και θ'αντλήσουμε απ' αυτές όλα τα θετικά, για να διαμορφώσουμε τη δική μας κυπριακή αντίληψη για τον ανθρώπινο και δημοκρατικό σοσιαλισμό, που θα είναι απαλλαγμένος από τα σταλινικά εκτρώματα και τις παραμορφώσεις. Διερωτούμαστε όμως ποια σχέση έχουν αυτές οι κοσμογονικές αλλαγές με την τοποθέτηση του ΑΚΕΛ έναντι της ΕΟΚ.

Οι κοσμογονικές αλλαγές στις σοσιαλιστικές χώρες εγκαινιάζουν πράγματι μια νέα εποχή, όχι μόνο όσον αφορά την αντίληψη για το σοσιαλισμό, αλλά και όσον αφορά τις διακρατικές σχέσεις. Αυτές οι αλλαγές δημιουργούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις για σύσφιγξη των οικονομικών, πολιτικών και πολιτιστικών σχέσεων των σοσιαλιστικών και καπιταλιστικών χωρών της Ευρώπης. Δημιουργούν τις προϋποθέσεις για στενότερες φιλικές, γειτονικές σχέσεις. Συμβάλλουν εξαιρετικά στην εξάλειψη του ψυχροπολεμικού κλίματος, στην ισχυροποίηση της ειρήνης, στην προώθηση της ύφεσης και του αφοπλισμού. Τον ίδιο στόχο επιδιώκει και η ιδέα του Κοινού Ευρωπαϊκού Σπιτιού.

Είναι αναμφίβολη η θετική επίδραση των κοσμογονικών αλλαγών στις σοσιαλιστικές χώρες και της ιδέας του Κοινού Ευρωπαϊκού Σπιτιού στην οικονομική και πολιτική προσέγγιση στην Ευρώπη μεταξύ κρατών με διαφορετικό κοινωνικό σύστημα και στην προώθηση της ειρήνης.

Σημαίνουν μήπως αυτές οι κοσμογονικές αλλαγές και το Κοινό Ευρωπαϊκό Σπίτι εξάλειψη των τάξεων και των ιδεολογιών, εξάλειψη των διαφορών μεταξύ κοινωνικών συστημάτων; Σημαίνουν μήπως αυτές οι κοσμογονικές αλλαγές και το Κοινό Ευρωπαϊκό Σπίτι τελωνειακή ένωση ή πλήρη ένταξη των σοσιαλιστικών χωρών στην ΕΟΚ;

Το ΑΚΕΛ και η Αριστερά είναι σε θέση να διακρίνουν καθαρά τη διαφορά μεταξύ των κοσμογονικών αλλαγών και του Κοινού Ευρωπαϊκού Σπιτιού αφενός και της τελωνειακής ένωσης και της πλήρους ένταξης στην ΕΟΚ αφετέρου. Σαφώς οι σοσιαλιστικές χώρες προσπαθούν να συσφίγξουν και ν'αναπτύξουν εμπορικές, οικονομικές και πολιτικές σχέσεις με την ΕΟΚ. Καμιά όμως σοσιαλιστική χώρα δεν προχώρησε ούτε σε τελωνειακή ένωση ούτε σε πλήρη ένταξη στην ΕΟΚ.

Κατά την ταπεινή προσωπική μου γνώμη είναι ασυμβίβαστος και αδιαχώρητος ο πραγματικός σοσιαλισμός με την ΕΟΚ, όσο αυτή διατηρεί το σημερινό κοινωνικό και μονοπωλιακό της χαρακτήρα.

Ο πραγματικός σοσιαλισμός μπορεί να χωρέσει στην ΕΟΚ των εργαζομένων, όχι στην ΕΟΚ των πολυεθνικών μονοπωλίων. Όταν όμως θα έχει αλλάξει ο χαρακτήρας της σημερινής ΕΟΚ, όταν θα γίνει ΕΟΚ των εργαζομένων, θα πάψει ταυτόχρονα να παραμένει ως ΕΟΚ. Γιατί η ΕΟΚ των εργαζομένων θα μετατραπεί σε Ευρώπη των εργαζομένων, χωρίς τους σημερινούς διαχωρισμούς, χωρίς τους υφιστάμενους σχηματισμούς και τα στρατιωτικο-πολιτικά μπλοκς. Σε μια τέτοια ενωμένη Ευρώπη των εργαζομένων θα έχει θέση και η Κύπρος και όλοι οι ευρωπαϊκοί λαοί.

Καμιά λοιπόν αντίφαση δεν υπάρχει στη θέση του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς έναντι της ΕΟΚ αφενός και των κοσμογονικών αλλαγών και του Κοινού Ευρωπαϊκού Σπιτιού αφετέρου. Το ΑΚΕΛ και η Αριστερά υποστηρίζουν ανεπιφύλακτα την ανάπτυξη των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων της Κύπρου με την ΕΟΚ, βάση εμπορικής συμφωνίας, όπως έπραξαν άλλες δώδεκα μεσογειακές χώρες και άλλες 66 ασιατικές, αφρικανικές και λατινοαμερικανικές χώρες.

Ένα δεύτερο επιχείρημα που επικαλούνται οι πολιτικές δυνάμεις που τάχθηκαν υπέρ της τελωνειακής ένωσης και τώρα υποστηρίζουν την πλήρη ένταξη, είναι οι δυνατότητες και προοπτικές που θα διαμορφωθούν ως αποτέλεσμα της αίτησης για πλήρη ένταξη, αναφορικά με τη λύση του Κυπριακού.

Θα υπενθυμίσω, κύριε Πρόεδρε, πως το ίδιο επιχείρημα επικαλούνταν σχεδόν οι ίδιες πολιτικές δυνάμεις και πριν δυο-τρία χρόνια, όταν βρισκόταν επί τάπητος το θέμα της τελωνειακής ένωσης. Θα έπρεπε αυτές οι πολιτικές δυνάμεις να διδαχτούν και ν'αντλήσουν κάποια συμπεράσματα από το χρόνο που πέρασε. Άσκησε η τελωνειακή ένωση οποιαδήποτε θετική επίδραση στις εξελίξεις του Κυπριακού;

Το Δημοκρατικό Κόμμα επίσημα ισχυρίζεται, χάριν των κομματικών σκοπιμοτήτων, πως το 1989 είμαστε χειρότερα από το 1987. Εμείς διαπιστώνουμε πως κανένα θετικό ρόλο και καμιά θετική επίδραση δεν άσκησε η τελωνειακή ένωση αφ'εαυτής στις εξελίξεις του Κυπριακού. Το διεθνές κλίμα, ναι, βελτιώθηκε όσον αφορά τις θέσεις μας. Αυτή όμως η βελτίωση κάθε άλλο παρά σχετίζεται με την τελωνειακή ένωση. Αυτή η βελτίωση είναι καρπός των ορθών χειρισμών του Προέδρου Βασιλείου. Άλλωστε οι θέσεις μας βελτιώθηκαν όχι μόνο στο χώρο της Ευρώπης, αλλά και των πέντε ηπείρων.

Ειδικά όσον αφορά την τελωνειακή ένωση, θα υποδείξω απλώς πως το παράνομο τουρκοκυπριακό κράτος συνέχιζε στα δυο τελευταία χρόνια, συνεχίζει μέχρι και σήμερα, να εξάγει τον κύριο όγκο των εμπορευμάτων του στην ΕΟΚ από παράνομα λιμάνια και με παράνομα έγγραφα, ακριβώς όπως συνέβαινε πριν την τελωνειακή ένωση.

Η ίδια η ζωή διαψεύδει εκείνους που φροντίζουν να παραπλανήσουν τον κυπριακό λαό. Η ίδια η ζωή αποδεικνύει πως η τελωνειακή ένωση δε διαδραμάτισε κανένα θετικό ρόλο στον αγώνα για δίκαιη λύση. Οι εμπειρίες μας αποδεικνύουν πως ούτε η αίτηση για πλήρη ένταξη θα διαδραματίσει οποιοδήποτε θετικό ρόλο στο Κυπριακό.

Είναι πολύ χαρακτηριστικό, όπως αποκάλυψε ο Πρόεδρος Βασιλείου, το γεγονός ότι οι ισχυροί της ΕΟΚ, ακόμα και η Ελλάδα, μας συμβούλευσαν να μην υποβάλουμε αίτηση για πλήρη ένταξη.

Είπα στην αρχή, κύριε Πρόεδρε, πως η Αριστερά δε διακατέχεται από πολιτικό ρομαντισμό και δεν αιθεροβατεί. Εμείς δεν έχουμε αυταπάτες. Είμαστε πεπεισμένοι πως οι ισχυροί της ΕΟΚ είναι εκείνοι που ρυθμίζουν τις τύχες και την πορεία της, εκείνοι που καθορίζουν τη θέση της ΕΟΚ στο Κυπριακό και σ'άλλα προβλήματα, με αποκλειστικό γνώμονα όχι τα συναισθήματα και τις ευχές, αλλά τα στυγνά στρατιωτικο-πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα της ΕΟΚ και του ΝΑΤΟ. Δεν εξηγείται διαφορετικά το πραξικόπημα και η εισβολή, η τραγωδία της Κύπρου, η συνεχιζόμενη κατοχή και η προκλητική τουρκική αδιαλλαξία.

Ισχυρίζονται ορισμένοι συνάδελφοι ότι απλώς και μόνο η υποβολή αίτησης για πλήρη ένταξη θα αυξήσει το ενδιαφέρον της ΕΟΚ για λύση του Κυπριακού, θα την εμπλέξει και θα την ενεργοποιήσει στις διαδικασίες λύσης του Κυπριακού. Αιθεροβατούν και αυταπατούνται αυτοί οι συνάδελφοι. Ξεχνούν και παραλείπουν να πουν στο λαό πως η Τουρκία υπέβαλε ήδη προ πολλού αίτηση για πλήρη ένταξη. Με βάση ποια λογική λοιπόν θεωρούν πως η υποβολή της δικής μας αίτησης θα υπερφαλαγγίσει την αίτηση της Τουρκίας; Μήπως γιατί η αγορά της Κύπρου είναι ένα πολλοστημόριο της αγοράς της Τουρκίας, στην οποία τα μονοπώλια της ΕΟΚ έχουν τεράστιες επενδύσεις και επείγονται να τις μεγιστοποιήσουν; Μήπως γιατί η αγορά της Τουρκίας έχει ασύγκριτα μεγαλύτερη σημασία για τα μονοπώλια της ΕΟΚ από τη μικροσκοπική αγορά της Κύπρου; Ή μήπως γιατί η Τουρκία έχει ασύγκριτα μεγαλύτερη στρατηγική σημασία για το ΝΑΤΟ από την Κύπρο;

Συμβουλεύουμε τους συνάδελφους που προβάλλουν αυτό το επιχείρημα να προσεγγίσουν το θέμα περισσότερο προσγειωμένα. Εμείς πιστεύουμε πως η υποβολή της αίτησής μας για ένταξη δεν πρόκειται να θίξει τις εύπλαστες χορδές, τα φιλάνθρωπα και ευγενικά αισθήματα των πολυεθνικών μονοπωλίων της ΕΟΚ που την κυβερνούν, υπέρ της δίκαιης υπόθεσής μας. Τα στυγνά συμφέροντα θα συνεχίσουν να ρυθμίζουν και να καθορίζουν τις θέσεις τους στο Κυπριακό και μετά την υποβολή αίτησης για πλήρη ένταξη.

Κύριε Πρόεδρε,

Ένα θέμα που καταλαμβάνει ιδιαίτερη θέση στις συζητήσεις για την ΕΟΚ, είναι οι επιπτώσεις ιδιαίτερα της πλήρους ένταξης στην αδέσμευτη πολιτική. Και σ'αυτό το θέμα οι θέσεις των υποστηριχτών της ΕΟΚ διακατέχονται είτε από αθεράπευτο ρομαντισμό είτε από ενσυνείδητη προσπάθεια παραπλάνησης τού λαού.

Εμείς δεν τρέφουμε καμιά αυταπάτη και σ'αυτό το θέμα. Είμαστε σίγουροι πως η πλήρης ένταξη θα εκπορθήσει την αδέσμευτη πολιτική και η Κύπρος, θέλοντας και μη, θα εφαρμόζει την πολιτική που θα καθορίζουν οι ισχυροί της ΕΟΚ που είναι ταυτόχρονα και ηγέτιδες χώρες του ΝΑΤΟ.

Μοιραία και αναπόφευκτα εδώ θα οδηγήσει η πλήρης ένταξη. Ας μην αυταπατώμαστε. Πριν την Τελική Ευρωπαϊκή Πράξη μπορεί να υπήρχε κάποιος χώρος για κάποιες αυταπάτες. 'Οχι όμως μετά από αυτή την Πράξη.

Θα παραθέσω, κύριε Πρόεδρε, σχετικά αποσπάσματα αυτής της Πράξης, για τεκμηρίωση των θέσεών μας:

Στο άρθρο (30) της Τελικής Πράξης αναφέρεται:

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη-Μέλη της Κοινότητας «Θα καταβάλλουν κοινές προσπάθειες για διαμόρφωση και εφαρμογή μιας ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής».

Τα Συμβαλλόμενη Μέρη, συνεχίζει, «αναλαμβάνουν να πληροφορούν και να συμβουλεύονται άλληλα για οποιοδήποτε θέμα εξωτερικής πολιτικής ...».

«Διαβουλεύσεις θα λαμβάνουν χώρα πριν τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αποφασίσουν την τελική τους θέση».

«Υιοθετώντας τις θέσεις του και στα εθνικά του μέτρα κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος θα λαμβάνει πλήρως υπόψη τις θέσεις των άλλων συνεταίρων και θα υπολογίζει σοβαρά την επιθυμία όπως υιοθετεί κι εφαρμόζει κοινές ευρωπαϊκές θέσεις».

«Με σκοπό την ταχεία υιοθέτηση κοινών θέσεων», συνεχίζει το άρθρο (30), «και την εφαρμογή κοινής δράσης, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θα προσπαθούν, όσο το δυνατό, να μην παρεμποδίζουν τη διαμόρφωση συναίνεσης και κοινής δράσης ...»

«Στα διεθνή ιδρύματα και στις διεθνείς συνδιασκέψεις που παρακολουθούν, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θα προσπαθούν να υιοθετούν κοινές θέσεις» στα θέματα της εξωτερικής πολιτικής.

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτές είναι ορισμένες βασικές θέσεις της Τελικής Ευρωπαϊκής Πράξης στα θέματα της εξωτερικής πολιτικής. 'Εχοντας υπόψη αυτές τις θέσεις και αυτές τις αρχές, ποιος είναι δυνατό να αμφιβάλλει πραγματικά πως ΕΟΚ μετά το 1993 θα σημαίνει κοινή εξωτερική πολιτική; Ποιος είναι δυνατό να αμφιβάλλει πως η αδέσμευτη εξωτερική πολιτική της Κύπρου είναι αδιαχώρητη και ασυμβίβαστη με την πολιτική της ΕΟΚ που κυριαρχείται από ατλαντικές χώρες;

Προβάλλουν μερικοί το επιχείρημα πως η Ιρλανδία είναι μέλος της ΕΟΚ, παρόλο που δεν ανήκει στο ΝΑΤΟ. Παραλείπουν όμως αυτοί οι συνάδελφοι να πουν πως η Ιρλανδία ανησύχησε μετά την Τελική Ευρωπαϊκή Πράξη και διεξήγαγε δημοψήφισμα για το αν θα παρέμενε στην ΕΟΚ, γιατί οι πρόνοιες της Τελικής Ευρωπαϊκής Πράξης που παρέθεσα συγκρούονται με την αδέσμευτή της πολιτική.

Επικαλούνται ακόμα οι υποστηριχτές της πλήρους ένταξης το επιχείρημα πως η Αυστρία, χώρα αδέσμευτη, υπέβαλε αίτηση για πλήρη ένταξη. Παρασιωπούν όμως το γεγονός πως η Σοβιετική 'Ενωση διαμαρτυρήθηκε γι'αυτή την αίτηση, γιατί παραβιάζει την ουδετερότητα της Αυστρίας. Παρασιωπούν ακόμα το γεγονός ότι το Βέλγιο μπλόκαρε την αίτηση της Αυστρίας, ακριβώς λόγω της ουδετερότητας αυτής της χώρας.

Κύριε Πρόεδρε,

Το σημαντικότερο πρόβλημα που αποτελεί το επίκεντρο της παρούσας συζήτησης είναι ο χρόνος υποβολής της αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ.

Για το ΑΚΕΛ και την Αριστερά αυτό το θέμα στερείται σημασίας, δεδομένης της αντίθεσής μας και στην τελωνειακή ένωση και στην πλήρη ένταξη.

Τα άλλα κοινοβουλευτικά κόμματα επείγονται για υποβολή αίτησης. «Εδώ και τώρα» είναι η αξίωσή τους. Δυστυχώς όμως, γι'αυτά τα κόμματα, απέτυχαν να πείσουν για την ορθότητα της αξίωσής τους. Αυτά τα κόμματα επιμένουν να μη λαμβάνουν υπόψη τέτοιες δηλώσεις επισήμων, όπως του κ. Πλαμπ, Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, πως για την Κύπρο δεν υπάρχει θέμα ένταξης στην ΕΟΚ πριν τη λύση του Κυπριακού. Αυτά τα κόμματα πετούν στον κάλαθο των αχρήστων τις δηλώσεις Μιτεράν και άλλων επισήμων της ΕΟΚ πως πριν το 1993 δεν τίθεται θέμα ένταξης άλλων χωρών στην ΕΟΚ.

Τα τρία κοινοβουλευτικά κόμματα επιμένουν να μη λαμβάνουν υπόψη και τη δική σας διαπίστωση, κύριε Πρόεδρε, πως είναι αδύνατη η ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ χωρίς λύση του κυπριακού προβλήματος.

Παραγνωρίζονται ακόμα δηλώσεις και εκτιμήσεις, όσον αφορά τις διαθέσεις και προθέσεις που υπάρχουν στο χώρο της ΕΟΚ και ευρύτερα της Ευρώπης, όσον αφορά το Κυπριακό. Για παράδειγμα, κύριε Πρόεδρε, μετά από πρόσφατη συνεδρία του Συμβουλίου της Ευρώπης εσείς δηλώσατε:

«Νομίζω ότι πρέπει να διερωτηθούμε γιατί φθάσαμε στην παράδοξη θέση αντί τα διαπιστευτήρια της κατοχικής δύναμης να βρίσκονται συνεχώς υπό αμφισβήτηση στο Ευρωκοινοβούλιο και στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, παντού να είναι τα δικά μας διαπιστευτήρια που κατά καιρούς αμφισβητούνται ή τουλάχιστον γίνονται σχόλια για μη επαρκή αντιπροσώπευση...»

Και καταλήξατε, κύριε Πρόεδρε:

«Ειλικρινά αισθάνομαι αναξιοπρεπής κάθε φορά που υπερασπίζομαι την παρουσία μας εκεί».

Και ο Βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ψυλλίδης δήλωσε μετά την ίδια συνεδρία του Συμβουλίου της Ευρώπης:

«Στο Συμβούλιο της Ευρώπης υπάρχει μια περίεργη κατάσταση. Ενώ υπάρχουν τα ψηφίσματα του Συμβουλίου για το Κυπριακό, ενώ βλέπουν ότι παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, εντούτοις από αρκετά χρόνια υπάρχει αυτή η διάθεση να μας φέρνουν πάντα στο εδώλιο του κατηγορουμένου. Βρίσκουν την ευκαιρία, στην περίπτωση των διαπιστευτηρίων, να μας ζητούν να έρθουν οι Τουρκοκύπριοι, με κάποιο τρόπο που να σημαίνει κάποια αναγνώριση της κατάστασης που επικρατεί στη Βόρεια Κύπρο».

Αυτά δήλωσε ο συνάδελφος κ. Ψυλλίδης.

Διερωτούμαι, κύριε Πρόεδρε, ενόψει αυτών των εκτιμήσεων και διαπιστώσεων, γιατί τα τρία κοινοβουλευτικά κόμματα συνεχίζουν να καλλιεργούν αυταπάτες για το ρόλο που θα διαδραματίσει η ΕΟΚ μετά την υποβολή αίτησης για ένταξη της Κύπρου σ'αυτή.

Ακόμα διερωτούμαι πού στηρίζονται και πόση λογική έχουν τα επιχειρήματα των τριών κομμάτων, ενόψει των διευκρινίσεων του Προέδρου της Δημοκρατίας

πως όλοι οι ιθύνοντες της ΕΟΚ, ακόμα και η Ελλάδα, μας συνέστησαν να αποφύγουμε την υποβολή αίτησης.

Κάποιος συνάδελφος είπε από το βήμα: «Αναμέναμε πως θα υποβαλλόταν η αίτηση για ένταξη επί προεδρίας της Ελλάδας. Αυτό δεν έγινε. Αναμέναμε πως η αίτηση θα υποβαλλόταν επί προεδρίας της Γαλλίας. Ούτε αυτό έγινε μέχρι τώρα, ενώ η τελευταία πάει να εξαντληθεί. Επιβάλλεται, είπε ο συνάδελφος, να υποβληθεί η αίτηση πριν λήξει η προεδρία της Γαλλίας.

Ταυτόχρονα όμως ο συνάδελφος κ. Γαλανός είπε από το βήμα αυτό ότι θα χρειαστεί μακρά διαδικασία για την ένταξη. Ίσως, είπε ο κ. Γαλανός, θα χρειαστούν δέκα χρόνια ή και περισσότερα.

Υπό το φως αυτής της πρόβλεψης του κ. Γαλανού, διερωτούμαστε γιατί τόση βιασύνη. Και γιατί η αίτηση πρέπει να υποβληθεί οπωσδήποτε επί προεδρίας της Γαλλίας; Έχει μήπως, κύριοι συνάδελφοι, οποιαδήποτε σημασία ποια χώρα θα παραλάβει το φάκελο με την αίτηση της Κύπρου, για να τον τοποθετήσει στα συρτάρια της ΕΟΚ;

Η θέση του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς είναι σαφής στο θέμα των σχέσεων Κύπρου-ΕΟΚ. Αντιταχθήκαμε στην τελωνειακή ένωση. Αντιτασσόμαστε και στην ένταξη. Πέραν τούτου το λόγο έχει ο κυρίαρχος λαός. Υποστηρίξαμε και υποστηρίζουμε τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, για να εκφράσει ο λαός την ετυμηγορία του. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος. Αυτό επιβάλλει η σύγχρονη αντίληψη για τη δημοκρατία.

Εγείρεται το ερώτημα: Πότε θα διεξαχθεί το δημοψήφισμα;

Ο κ. Μαρκίδης υποστήριξε διεξαγωγή του δημοψηφίσματος μετά την υποβολή της αίτησης. Θέτει δηλαδή το αμάξι μπροστά από το άλογο. Σύμφωνα με τον κ. Μαρκίδη, πρέπει να θέσουμε τον κυπριακό λαό προ τετελεσμένων. Ομολογώ πως αυτή είναι μια ιδιόμορφη αντίληψη για τη δημοκρατία.

Το ΑΚΕΛ και η Αριστερά υποστηρίζουν τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος πριν την υποβολή αίτησης για ένταξη. Και ασφαλώς θα σεβαστούμε την ετυμηγορία του λαού.

Στη διάρκεια της συζήτησης ο κ. Μαρκίδης, αφού τόνισε τη σημασία του υπό συζήτηση θέματος, διερωτήθηκε: «Πώς είναι δυνατό το ΑΚΕΛ να διαφωνεί με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σ'ένα τόσο σοβαρό θέμα; Και πώς είναι δυνατό το ΑΚΕΛ να έχει υποστηρίξει την υποψηφιότητα Βασιλείου, αφού διαφωνεί στο δεύτερο σε σημασία θέμα της Κύπρου;»

Περιττά και άνευ περιεχομένου τα ερωτήματα.

Η απάντηση δόθηκε προ των προεδρικών εκλογών. Ναι, διαφωνήσαμε και διαφωνούμε με τον κ. Βασιλείου στα θέματα της ΕΟΚ. Δεν αποκρύψαμε από το λαό τις διαφωνίες μας προεκλογικά. Υποστηρίξαμε τον κ. Βασιλείου, γιατί συμφωνήσαμε μαζί του στο κύριο, στο κυπριακό πρόβλημα. Υποτάξαμε και υποτάσσουμε όλα τ'άλλα σ'αυτό το κύριο, στον αγώνα του λαού μας για δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Πιστεύουμε πως δε χωρούσε και δε χωρεί άλλη προσέγγιση για οποιοδήποτε κόμμα ή παράγοντα που θέτει υπεράνω όλων τα συμφέροντα του κυπριακού προβλήματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα τελειώσω την αγόρευσή μου αναφερόμενος στον ισχυρισμό προηγούμενων ομιλητών ότι η πλήρης ένταξη θα ενισχύσει τα οικονομικά πλεονεκτήματα της τελωνειακής ένωσης.

Η Αριστερά εξέθεσε εν εκτάσει την άποψή της για τις οικονομικές επιπτώσεις της τελωνειακής ένωσης. Με την τελωνειακή ένωση, και πολύ περισσότερο με την πλήρη ένταξη, θα ανοίξουν φαρδιά-πλατιά οι πόρτες της κυπριακής οικονομίας για τα πολυεθνικά μονοπώλια της ΕΟΚ. Οι κυπριακές βιομηχανίες θα εκτεθούν σ'έναν αθέμιτο συναγωνισμό, παρόλο που και πριν από την τελωνειακή ένωση οι βιομηχανίες μας μπορούσαν να εξάγουν σχεδόν απεριόριστα στην ΕΟΚ. Ο αθέμιτος συναγωνισμός θα οδηγήσει στη χρεοκοπία και το κλείσιμο πολλών βιομηχανιών. Ας μην ξεχνούμε τη μαρτυρία των εμπειρογνωμόνων που κάλεσε η κυβέρνηση όχι Βασιλείου αλλά Κυπριανού, των εμπειρογνωμόνων του Sussex, για τις οδυνηρές επιπτώσεις στη βιομηχανία επίπλων της Αγγλίας από την ένταξή της στην ΕΟΚ. Εμείς ως Κύπρος θα έχουμε πολύ χειρότερα. Η χρεοκοπία και το κλείσιμο βιομηχανιών και άλλων επιχειρήσεων θα οδηγήσει στη μαζική ανεργία.

Αυτές θα είναι επιγραμματικά οι επιπτώσεις της τελωνειακής ένωσης και πολύ περισσότερο της πλήρους ένταξης. Ας μην ξεχνούμε τη μαζική ανεργία στην ΕΟΚ.

Για ποια λοιπόν οικονομικά πλεονεκτήματα της τελωνειακής ένωσης μιλούν οι συνάδελφοι; Ή μήπως υπονοούν τις χωματερές που θα είναι η μοίρα πολλών αγροτικών μας προϊόντων; Δεν τους προβληματίζουν μήπως οι χωματερές των σταφυλιών, που φαίνεται πως από φέτος άνοιξαν το δρόμο των χωματερών, για να ακολουθήσουν άλλα αγροτικά προϊόντα, παρά την τελωνειακή ένωση; Και γιατί η αγορά της ΕΟΚ, η αγορά των 330 εκατομμυρίων, όπως προβάλλουν οι υποστηρικτές της τελωνειακής ένωσης και της πλήρους ένταξης, δε μας έλυσε το πρόβλημα των σταφυλιών, παρόλο το ξερίζωμα των αμπελιών μας;

Κύριε πρόεδρε,

Εισηγούμαστε ψυχραιμότερη αντίκριση του θέματος της υποβολής αίτησης για ένταξη στην ΕΟΚ. Εισηγούμαστε να αναμένουμε τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος και την ετυμηγορία του λαού.

Υπό το φως όλων των ανωτέρω, αν τ'άλλα κόμματα επιμένουν στη θέση τους για υποβολή αίτησης για ένταξη «εδώ και τώρα», φοβούμαι πως δε μένει άλλη εξήγηση για τα ελατήριά τους, παρά μόνο η ύπαρξη ορισμένης αντικυβερνητικής προδιάθεσης, παρόλο που αυτό προκαλεί τεράστια ζημιά στον αγώνα του λαού μας για κάμψη της τουρκικής αδιαλλαξίας, για δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου και μετά ο κ. Φάντης και μετά ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αν γίνεται.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν έχει ένσταση ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Όχι, βγαίνουμε κατά το μέγεθος του κόμματος.

(Γέλια)

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι. Για μένα δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι ο λόγος της μη υποβολής της αίτησης για ένταξη στην

Ε.Ο.Κ. είναι ότι εγείρει ένσταση ο κ. Ντενκτάς και κατ' επέκταση η Τουρκία, εναντίον της οποίας υποτίθεται ότι διεξάγουμε τον αγώνα απελευθέρωσης της κατεχόμενης πατρίδας μας. Το γεγονός εξάλλου ότι συνήγορος της μη υποβολής αίτησης για ένταξη είναι η αγγλική κυβέρνηση, με επικεφαλής την κ. Θάτσερ, αποδεικνύει για μια ακόμα φορά την υποστήριξη των τουρκικών θέσεων σε βάρος μας από την αναξιόπιστη εγγυήτρια δύναμη της ανεξαρτησίας μας. Έτσι οι δυο αυτές χώρες που έπαιξαν τον πιο ολέθριο ρόλο σε βάρος του κυπριακού λαού και της Κύπρου τάσσονται εναντίον της υποβολής της αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ..

Η κυβέρνηση, αποδεχόμενη την πίεση του κ. Ντενκτάς και της κ. Θάτσερ, δεν υπέβαλε την αίτηση. Υπέκυψε και πάλι ο Πρόεδρος Βασιλείου στην αφελή προφανώς αντίληψη και σκέψη ότι με τον τρόπο αυτό θα εξευμενίσει τον κατακτητή, για να δεχθεί αυτή τη φορά να συνομιλήσει μαζί του για επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Λυπούμαι ειλικρινά να πω ότι αυτή είναι η αλήθεια. Είναι η τραγική αλήθεια ότι η πορεία που έχει επιλεγεί για την αντιμετώπιση και επίλυση των σοβαρών εθνικών μας θεμάτων είναι πορεία που όχι μόνο δεν πρόκειται να τα προωθήσει ή να προωθήσει τα συμφέροντα και να επιλύσει τα προβλήματα του κυπριακού λαού, αλλά θα οδηγήσει την Κύπρο, αν δεν ανακοπεί αμέσως, σε χειρότερα δεινά και σε χειρότερη κατάσταση. Αυτή η πορεία -χωρίς να θέλω να είμαι προάγγελος κακών- είναι πορεία οριστικής διχοτόμησης, αλλά και στη συνέχεια ολοκληρωτικής κατάλυσης της κυπριακής ανεξαρτησίας και της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η αντίδραση της Τουρκίας, αγαπητοί συνάδελφοι, σημαίνει ότι η Τουρκία και η υπόθεσή της εναντίον της Κύπρου, εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας, δεν πρόκειται να ωφεληθεί από την υποβολή της αίτησης για ένταξη. Ότι θα ζημιωθεί η Τουρκία στην πολιτική της καίρια ή ότι αντίθετα η Κυπριακή Δημοκρατία και ο κυπριακός λαός θα ωφεληθούν από την πολιτική αυτή ενέργεια. Και πιστεύω ακράδαντα ότι κανείς εδώ ή κανείς έξω απ' αυτό το χώρο δεν πιστεύει ότι η αντίδραση του κ. Ντενκτάς και της Τουρκίας οφείλεται στο ότι στάθμισαν και η Τουρκία και ο Ντενκτάς τα συμφέροντα των Ελλήνων της Κύπρου ή των Τουρκοκυπρίων και είδαν ότι οι καημένοι θα ζημιωθούν οικονομικά ή πολιτιστικά και έτσι εμείς φέρουμε ένσταση να κάμετε την αίτηση, ούτως ώστε να σας προστατεύσουμε. Αυτές είναι αφελείς σκέψεις και προσεγγίσεις και το γεγονός και μόνο ότι αντιδρά η Τουρκία, θα έπρεπε να προβληματίσει την κυβέρνηση πολύ σοβαρά, για να πει: «Μα γιατί αντιδρά η Τουρκία και γιατί εμείς να υποχωρήσουμε σ' αυτή την τουρκική αντίδραση;»

Έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, η αντίδραση της Τουρκίας είναι αντίδραση που αποσκοπεί μόνο στην ανενόχλητη εξακολούθηση της κατοχής εδώ, για να ολοκληρωθούν οι τουρκικοί στόχοι, τη συντέλεση των οποίων επιδίωξε το μεγαλύτερο και ειδεχθέστερο σύγχρονο διεθνές έγκλημα εναντίον μιας μικρής χώρας. Σκοπός είναι να μείνει ανενόχλητη η Τουρκία, για να ολοκληρώσει τη στρατηγική και τους στόχους της στην Κύπρο. Το ότι η Τουρκία αντιδρά με τον εκβιασμό που ανέφερα θα έπρεπε ακριβώς να αποτελούσε τον κύριο προβληματισμό της κυβέρνησης και όλων μας. Και θα έπρεπε να οδηγήσει την κυβέρνηση και τον Πρόεδρο Βασιλείου στην επίσπευση της υποβολής της αίτησης, όταν μάλιστα είχε και τη συμβουλή της ελληνικής προεδρίας και σήμερα έχει την προτροπή να επωφεληθεί από τη γαλλική προεδρία. Θα έπρεπε να αποτελούσε αυτό ένα από τα επίκεντρα της κυβερνητικής πολιτικής και όχι η σπουδή

αποδοχής της αναβολής της υποβολής της. Γιατί η υποβολή της αίτησης, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, αυτή καθ' εαυτή, θα ενισχύσει σημαντικά και αποφασιστικά και τη διεθνή θέση της Κύπρου, αλλά και κατ' επέκταση τη διαπραγματευτική μας θέση και βαρύτητα στην προσπάθεια επίλυσης του κυπριακού προβλήματος.

Με βάση την εφαρμογή των ανθρώπινων δικαιωμάτων, που αποτελούν το υπόβαθρο της ευρωπαϊκής τάξης των πραγμάτων, η Τουρκία και ο κ. Ντενκτάς αντιδρούν, γιατί θέλουν να καταλήξουν σε λύση φυλετικών διακρίσεων, υπό καθεστώς στέρησης των ανθρώπινων δικαιωμάτων, όπου οι πολίτες δε θα μπορούν να ασκούν στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα της επιλογής του τόπου της εγκατάστασής τους, το δικαίωμα της περιουσίας και της απόκτησης περιουσίας, της ελεύθερης διακίνησης, της ισοτιμίας, της ψήφου και τόσων άλλων, στόχο που θα πετύχουν καλύτερα, αν ενεργούν ερήμην και έξω από την Ευρώπη.

Δεν είμαι βέβαια αφελής, ώστε να δεχτώ ότι η υποβολή της αίτησης για ένταξη θα επιλύσει αυτόματα το κυπριακό πρόβλημα. Εκείνο όμως που αντιλαμβάνονται οι εισβολείς και ο τοποτηρητής τους κ. Ντενκτάς και πολλοί άλλοι -και που πολλοί εδώ δεν μπορούν να το αντιληφθούν- είναι ότι με την υποβολή της αίτησης αρχίζουν οι πολλαπλές και πολύμορφες διαδικασίες και εξετάσεις με επίκεντρο την Κύπρο, το πρόβλημά της και το λαό της. Η κοινωνική και οικονομική μας κατάσταση και θέση θα τεθεί υπό εξέταση και υπό κρίση, η κοινωνική και οικονομική μας πρόοδος, η ποιότητα των θεσμών μας, η ποιότητα και η έκταση της προστασίας των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Αλλά κυρίως και προεχόντως θα τεθεί υπό εξέταση πώς και από ποιους αυτά τα ανθρώπινα δικαιώματα του κυπριακού λαού καταπατούνται. Και αυτό θα θέσει υπόδικη την Τουρκία έναντι της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης και των ευρωπαϊκών οργάνων. Αυτές οι διαδικασίες και οι ευρωπαϊκοί μηχανισμοί που θα εμπλακούν θα έχουν ως επίκεντρο της ευρωπαϊκής προσοχής την Κύπρο και το κυπριακό πρόβλημα και θα ενισχύουν την Κυπριακή Δημοκρατία, όσον αφορά τη διεθνή της προσωπικότητα και θέση.

Ταυτόχρονα όμως θα έχουν στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής επίκρισης την Τουρκία, υπόδικη για τη μαζική καταπίεση και αποστέρηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων ενός μικρού ευρωπαϊκού λαού. Μια Τουρκία απομυθοποιημένη, μια Τουρκία αντιδραστική και αντιευρωπαϊκή, που κάμνει εντούτοις το παν για να πατήσει το κατώφλι της Ευρώπης. Ιδού ο λόγος που ο κ. Ντενκτάς απειλεί και λέγει: «Αν κάμετε αίτηση, εγώ δε θα έρθω να συνομιλήσω.» Δεν είναι διότι θα ζημιωθεί η κυπριακή υπόθεση. θα ωφεληθεί η κυπριακή υπόθεση. Το γνωρίζει ο κ. Ντενκτάς. Ας το αντιληφθούμε επιτέλους μια φορά και εμείς με την εις άτοπον απαγωγή.

Αποτελεί σφάλμα κατά συνέπεια πρώτου μεγέθους η κυβερνητική στάση, γιατί επιμαρτυρεί και αποδεικνύει δυστυχώς σ' αυτό το στάδιο και κάτι άλλο εξίσου, ίσως και πολύ πιο σοβαρό. Έναν απαράδεκτο ενδοτισμό και μια υποχωρητικότητα που σήμερα τείνουν να γίνουν το κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα της εξωτερικής πολιτικής του Προέδρου Βασιλείου. Έναν ενδοτισμό ο οποίος πραγματικά πρόκειται να καταστρέψει και να βυθίσει σε χειρότερη θέση το κυπριακό πρόβλημα. Από την επιθετική διπλωματία την οποία προανήγγειλε προεκλογικά, όταν ζητούσε την εκλογή του ως Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, ποια είναι σήμερα η θέση του; Τον βλέπουμε να υποχωρεί σε τέτοιο σημείο, που να μπορεί να δεχθεί ότι καταντήσαμε εμείς, οι πολίτες της ελεύθερης

Κύπρου, του ελεύθερου τμήματος, προτεκτοράτο του Ντενκτάς. Διότι παντού υποχωρούμε, παντού έχουμε τη σκιά του Ντενκτάς να καθορίζει τη δική μας συμπεριφορά. Για να συναντηθεί μαζί του αξίωσε να υποσταλεί η σημαία της Κυπριακής Δημοκρατίας από τον ιστό του κτιρίου των Ηνωμένων Εθνών στη Γενεύη. Το θυμούμαστε όλοι μας. Αυτό έγινε προχθές. Χθες έγινε η αναβολή του ταξιδιού στη Βουλγαρία, γιατί το απαγορεύει ο κ. Ντενκτάς. Σήμερα δεν υποβάλλουμε την αίτησή μας, διότι το απαγορεύει ο κ. Ντενκτάς. Τι θα γίνει αύριο, κύριοι συνάδελφοι, αν δεν ανακοπεί αυτός ο κατήφορος, αυτή η καταστροφή, η οποία πραγματικά είναι ενδεικτική της διαγωγής της κυβέρνησης στο προκείμενο θέμα; Η απάντησή μας θα πρέπει οπωσδήποτε να είναι ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων του λαού θα ψηφίσει νόμο που θα επιβάλει στον Πρόεδρο Βασιλείου να υποβάλει αυτή την αίτηση και ας ασκήσει το βέτο του, όπως έχει το δικαίωμα να το κάνει, ερχόμενος ταυτόχρονα όμως σε πλήρη αντίθεση με τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού, όπως εκπροσωπείται στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Αυτά ήθελα να πω και αυτό είναι το κύριο μέρος της σκέψης μου, όσον αφορά το θέμα της ένταξης στην Ε.Ο.Κ. Όσον αφορά τα επιμέρους που λέχθηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης, θα ήθελα να αναφέρω ότι αποτελεί βασικό λάθος να ταυτίζεται η τελωνειακή ένωση με την ένταξη μιας χώρας στην Ε.Ο.Κ. ως πλήρους μέλους. Διότι και εμείς τότε, όταν συζητείτο το θέμα της τελωνειακής ένωσης, είχαμε εκδηλώσει τις έντονές μας επιφυλάξεις και την αντίθεσή μας μάλιστα, διότι ακριβώς είχαμε δει αυτό που παρατήρησε ως ενδεχόμενο ο κ. Δίγκλης, ότι η βιομηχανία μας, η τεχνολογία μας, όντας ασθενέστερη από την ευρωπαϊκή τεχνολογία, τη βιομηχανία, την οικονομική πρόοδο, θα δημιουργούσε προβλήματα. Και αυτά τα προβλήματα θα τα πλήρωνε ως κόστος ο κυπριακός λαός. Αλλά η τελωνειακή ένωση είναι ήδη γεγονός. Η τελωνειακή ένωση έχει γίνει διά νόμου και εφαρμόζεται αυτός ο νόμος χρόνο με χρόνο.

Η ένταξη ακριβώς τείνει να θεραπεύσει εκείνα τα μειονεκτήματα τα οποία διαγνώσαμε, ως σοσιαλιστικό κόμμα, τότε, τα επισημάναμε και τα φέραμε ενώπιον του λαού. Διότι με την ένταξη η Κύπρος θα δικαιούται να μπει στα μεσογειακά προγράμματα αναπτύξεως της τεχνολογίας και κυριολεκτικά θα ρεύσουν εδώ εκατομμύρια λίρες που θα τείνουν στον εκσυγχρονισμό της τεχνολογίας, στην αναβάθμιση της βιομηχανίας και στη βελτίωση του επιπέδου της ζωής των γεωργών. Χωματερές υπάρχουν στην Ευρώπη -όπως διαπίστωσε ο κ. Δίγκλης- όπως υπάρχουν και εδώ χωματερές. Η διαφορά είναι η εξής: Για τις χωματερές εκείνες αποζημιώνονται οι αγρότες από τα κεφάλαια των μελών της Ε.Ο.Κ. που έχουν οικονομική ευρωστία, ενώ εμάς εδώ οι αμπελουργοί μας δεν αποζημιώνονται ή αποζημιώνονται από το πενιχρό κεφάλαιο που δημιουργεί το κράτος για τα σταφύλια τους τα οποία πετιούνται ή τα λεμόνια τους ή τα άλλα φρούτα τους, τα οποία μπορεί να μην πηγαίνουν σε χωματερές, αλλά σε εξευτελιστικές τιμές οδηγούνται στις βιομηχανίες για χυμοποίηση. Κατά συνέπεια και το ζήτημα αυτό των χωματερών ας μη μας ανησυχεί, διότι χωματερές θα υπάρχουν και εδώ, όπως υπάρχουν και στην Ευρώπη, με τη διαφορά ότι από τώρα και στο εξής οι γεωργοί θα πληρώνονται τους καρπούς των κόπων τους, όταν οι ίδιοι θα αναγκάζονται να διαθέτουν σε εξευτελιστικές τιμές τα προϊόντα τους.

Επί των άλλων θεμάτων τα οποία έχουν παρουσιαστεί, θα ήθελα να παραθέσω τα ακόλουθα: Ο κ. Δίγκλης είπε ότι εμείς θα θέλαμε -εννοώντας το ΑΚΕΛ- την ένταξη στην Ευρώπη των εργαζομένων και του σοσιαλισμού πρώτα.

Αφού δηλαδή σοσιαλιστικοποιηθεί και γίνει η Ευρώπη των εργαζομένων, τότε να ζητήσουμε την ένταξή μας εκεί. Ως αντίλογο θα παρατηρούσα ότι την ένταξη την οποία επιδιώκουμε εμείς θέλουμε να την επιτύχουμε με την Ευρώπη των ιδεών, των ανθρώπινων δικαιωμάτων, την Ευρώπη των θεσμών εκείνων που συνιστούν το μεγαλείο που λέγεται σήμερα ευρωπαϊκός πολιτισμός της σύγχρονης ανθρωπότητας. Αν υπάρχει ένα μεγαλείο στο σύγχρονο πολιτισμό, είναι ο πολιτισμός που εκφράζει αυτή η Ευρώπη.

Σπεύδουμε να ενταχθούμε στην Ευρώπη όχι του χθες, όχι στην Ευρώπη του σήμερα, αλλά στην Ευρώπη του αύριο, στην Ευρώπη που θα περικλείει όλους τους λαούς της, από τα Ουράλια μέχρι τον Ατλαντικό, από την Αμμόχωστο, από τον Απόστολο Ανδρέα μέχρι τη Λυσσαβώνα. Αυτή την Ευρώπη οραματιζόμαστε. Και αυτή η Ευρώπη δε διέλαθε της προσοχής του Μιχαήλ Γκορμπατσώφ ο οποίος σε ομιλία του, την οποία έχω εδώ, είπε επί λέξει ότι «... θα δημιουργηθεί ένας αχανής οικονομικός χώρος από τον Ατλαντικό μέχρι τα Ουράλια, όπου τα ανατολικά και τα δυτικά μέρη θα είναι τόσο ισχυρά και αναπόσπαστα συνδεδεμένα». Εμείς θέλουμε να ενταχθούμε σ΄ αυτό τον ευρωπαϊκό χώρο του Μιχαήλ Γκορμπατσώφ. Και να μην καταβάλλονται τόσο μεγάλες προσπάθειες να αλλάξει η έννοια των λόγων του, όταν μας έλεγε πως θέλει το Κοινό Ευρωπαϊκό Σπίτι, από τους πλέον έγκυρους, θα ανέμενε κάποιος, ερμηνευτές του. Παρερμηνεύοντας τα λόγια του φαίνεται ότι ο Μιχαήλ Γκορμπατσώφ περίπου δήλωσε έναν πόλεμο όλων εναντίον όλων μέσα στην Ευρώπη. Μιλά για Κοινό Ευρωπαϊκό Σπίτι. Ό,τι μπορεί να εκφράζει η ιδέα του να ζήσουμε όλοι μας σ΄ ένα σπίτι, αυτή είναι και η έννοια των λόγων του. Δηλαδή, ζήτω η ενωμένη Ευρώπη ή κάτω η μη ενωμένη Ευρώπη. Γιατί δηλαδή να ερμηνεύουμε με τέτοιο τρόπο το Μιχαήλ Γκορμπατσώφ;

Τώρα, όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι θα χάσουμε τον αδέσμευτο χαρακτήρα της ανεξαρτησίας μας, να μου επιτραπεί να πω ότι δεν έχασε την ουδετερότητά της η Ιρλανδία, δε θα τη χάσει η Μάλτα, που ετοιμάζει την αίτησή της και θα την υποβάλει πιο γρήγορα από εμάς, ούτε και η Γιουγκοσλαβία, η ηγέτιδα δύναμη των Αδεσμεύτων με τον Τίτο, που το κύριο μέλημα της εξωτερικής της πολιτικής είναι η ένταξή της στην Ευρώπη, πρόκειται να χάσει το αδέσμευτο του χαρακτήρα της. Όλοι τείνουμε ακριβώς στην ευρωπαϊκή ένωση και στο ευρωπαϊκό σπίτι, γιατί αυτό επιβάλλει η σύγχρονη απαίτηση και οι σύγχρονες συνθήκες της ζωής των εθνών, ούτως ώστε να δημιουργήσουμε πραγματικά την Ευρώπη την οποία ονειρεύτηκαν τόσοι και τόσοι, το ευρωπαϊκό όραμα, που ξεκινά από το Βίκτωρ Ουγκώ, έφθασε επί των ημερών μας στο μέγα Γάλλο πολιτικό, τον Ντε Γκωλ, και που συνεχίζεται σήμερα με τόσους ζηλωτές.

Όσον αφορά τώρα το παράπονο το οποίο έχει παρουσιαστεί, ότι οι εργαζόμενοι στην Κύπρο θα δυσπραγήσουν -μάλλον λέχθηκε δύο φορές αυτό και παρουσιάστηκαν τα κακά της τελωνειακής ένωσης που θα επιταθούν με την ένταξή μας- αυτό, όπως είπα, δεν ισχύει, διότι ακριβώς η ένταξη θα άρει οποιαδήποτε μειονεκτήματα είχε η τελωνειακή ένωση, η οποία έγινε χωρίς να ληφθούν υπόψη και οι δυσκολίες που θα προέκυπταν στην οικονομία του τόπου.

Τελειώνοντας, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, θέλω να πω ότι εμείς τασσόμαστε υπέρ της Ε.Ο.Κ., πρώτιστα γιατί με τον τρόπο τούτο ενισχύουμε την ύπαρξη και τη θέση μας. Και δεύτερο διότι εδώ βρίσκονται οι ανατολικές πόρτες της Ευρώπης. Δεν μπορεί από το ευρωπαϊκό οικοδόμημα να λείψει η μεγαλοπρεπής

είσοδος, που είναι οι κίονες, που είναι τα μνημεία της Σαλαμίνας, απ' όπου άρχισε και ο ευρωπαϊκός πολιτισμός και η διδαχή του χριστιανισμού, που είναι το κύριο χαρακτηριστικό της σύγχρονης Ευρώπης. Εκεί που ξεκίνησε ο Απόστολος Παύλος την πορεία του στην Ευρώπη, εκεί πρέπει να βρίσκεται -είναι καθήκον μας αυτό- και η πύλη της Ευρώπης. Θα είναι η Ευρώπη της Σαλαμίνας και της Λυσσαβώνας, όπως είπα, των Ουραλίων και της Ισλανδίας. Μέσα σ' αυτό τον ωραίο χώρο και η Κύπρος μπορεί να ευδαιμονήσει. Και ίσως ματαιωθούν τα τουρκικά σχέδια, παρόλο που τόσοι πολλοί σήμερα ενεργούν για να ματαιώσουν και αυτό το ενδεχόμενο της βελτίωσης επ' ελαχίστω της θέσης μας. Και αν σήμερα εξασκείται μια μορφή πίεσης την οποία υπολογίζει η Τουρκία η οποία εκλιπαρεί να μπει στην Ευρώπη, είναι ακριβώς η πίεση από την Ευρώπη, την Ευρώπη των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φάντης. Και θα κάμω την εναλλαγή. Πρέπει να ξέρεις ότι, όταν παραχωρείς, μάλιστα στο κόμμα αυτό, τα δικαιώματά σου, τα χάνεις. Να το έχεις υπόψη σου.

(Γέλια)

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Η θέση του ΑΚΕΛ και της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς στο θέμα των σχέσεων Κύπρου-Ε.Ο.Κ. είναι καλά γνωστή. Από το 1962, όταν για πρώτη φορά ανακινήθηκε θέμα σχέσεων Κύπρου-Ε.Ο.Κ., όπως και αργότερα, όταν τέθηκε το θέμα της τελωνειακής ένωσης Κύπρου-Ε.Ο.Κ., το ΑΚΕΛ αντιτάχθηκε και υποστήριξε τη σύνδεση της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. με τη σύναψη εμπορικών συμφωνιών, παρόμοιων μ' αυτών που η Ε.Ο.Κ. έχει με μια σειρά άλλες χώρες. Αυτή τη θέση την προβάλαμε και την υπερασπιστήκαμε κι απ' αυτό το βήμα και έξω από τη Βουλή, σε δημόσιες ομιλίες μας και σε συζητήσεις σε ειδικά σεμινάρια. Υποστηρίξαμε αυτή τη θέση, γιατί πιστεύαμε κι εξακολουθούμε να πιστεύουμε πως η τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. θα έχει καταστροφικά αποτελέσματα στην κυπριακή οικονομία, τόσο στη βιομηχανία όσο και στον ευρύτερο γεωργικό τομέα. Με συνέπεια προς αυτή τη θέση καταψηφίσαμε τη συμφωνία τελωνειακής ένωσης Κύπρου-Ε.Ο.Κ., όταν αυτή τέθηκε σ' αυτό το Σώμα για επικύρωση. Ενάντια στη συμφωνία για τελωνειακή ένωση Κύπρου-Ε.Ο.Κ. τάχθηκαν επίσης, όπως είναι γνωστό, και οι Βουλευτές της ΕΔΕΚ και η συμφωνία επικυρώθηκε με τις ψήφους ΔΗ.ΣΥ.-ΔΗ.ΚΟ.

Σήμερα, χωρίς να υπάρχουν αντικειμενικά ισχυροί λόγοι, τέθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΔΗ.ΚΟ. θέμα για υποβολή τώρα αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.. Και το θέμα αυτό τίθεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να προσάπτεται μομφή στον Πρόεδρο για ολιγωρία, όσον αφορά την υποβολή της αίτησης για ένταξη άμεσα, εδώ και τώρα.

Η θέση μας πάνω στο θέμα που έθεσε ο κ. Γαλανός είναι επίσης καλά γνωστή. Την αναπτύξαμε και την υποστηρίξαμε απ' αυτό το βήμα κατά τη συζήτηση του ίδιου θέματος τον περασμένο Ιούνη. Αυτή τη θέση, ότι δηλαδή είμαστε ενάντια στην ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. για οικονομικούς, πολιτικούς, κοινωνικούς και πολιτιστικούς λόγους και συνεπακόλουθα και ενάντια στην υποβολή αίτησης τώρα ή στο μέλλον, την επανέλαβε και την υποστήριξε με

ισχυρά επιχειρήματα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ομάδας μας κ. Κωνσταντίνου, όπως και ο προηγούμενος ομιλητής, ο συνάδελφος κ. Δίγκλης, κατά τη συζήτηση του θέματος την περασμένη Πέμπτη.

Από τις αγορεύσεις των συναδέλφων που υποστηρίζουν την άμεση υποβολή αίτησης για ένταξη, είναι φανερό ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια συντονισμένη εκστρατεία που στοχεύει στο να υποχρεωθεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με ψήφισμα ή απόφαση της Βουλής να υποβάλει εδώ και τώρα αίτηση για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.. Ο κ. Γαλανός κατηγόρησε τον Πρόεδρο κ. Βασιλείου ότι ακολουθεί παρελκυστική πολιτική σ' αυτό το θέμα, γιατί, όπως είπε ο κ. Γαλανός, ο Πρόεδρος έχει μικροπολιτικές δεσμεύσεις με το ΑΚΕΛ, ότι υποκύπτει στην επιρροή και τις αξιώσεις της βρετανικής κυβέρνησης και ότι δέχεται τις αξιώσεις της τουρκικής πλευράς.

Τα ίδια περίπου υποστήριξε με διαφορετικά λόγια και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ κ. Χατζηδημητρίου, ενώ ο κ. Μαρκίδης, μιλώντας εκ μέρους του ΔΗ.ΣΥ., ενδιέτριψε πιο πολύ στη συνταγματική πτυχή του θέματος που την παρουσίασε ως αμφιλεγόμενη.

Είναι η πεποίθησή μας, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτή η εκστρατεία και άκαιρη και άσκοπη είναι και το αίτημα ουσιαστικά χωρίς αντικείμενο και περιεχόμενο. Γιατί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Βασιλείου έχει διασαφηνίσει πλήρως τη θέση του πάνω σ' αυτό το θέμα. Μόλις την περασμένη Κυριακή, μιλώντας σ' ανοικτή συγκέντρωση στη Δερύνεια, είπε σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα τα εξής:

«Πρώτα απ' όλα για να γίνει μια χώρα μέλος της Ε.Ο.Κ., όποια χώρα και να 'ναι, πρέπει η Ε.Ο.Κ. να θέλει να την κάνει μέλος της. Η Ε.Ο.Κ., όπως δήλωσε πριν δυο περίπου βδομάδες ο Πρόεδρος της Γαλλίας κ. Μιτεράν στην Εθνοσυνέλευση της Ευρωβουλής, πριν το 1993 δεν πρόκειται να μελετήσει ή να σκεφθεί το θέμα της επέκτασής της ...

... Για λόγους καθαρά δικούς της, που δεν έχουν οποιαδήποτε σχέση με την Κύπρο ή με άλλη χώρα που ενδιαφέρεται να γίνει μέλος, η Ε.Ο.Κ. δεν μπορεί να ασχοληθεί αυτή τη στιγμή με την επέκτασή της, γιατί απλούστατα ο βασικός της στόχος είναι να λύσει το θέμα της ενιαίας αγοράς και να ενοποιήσει τα διάφορα νομίσματα των χωρών-μελών της. Μετά το 1993 θ' αρχίσει να μελετά το ζήτημα και τότε θα αποφασίσει κατά πόσο θα δεχτεί άλλα μέλη.....».

Και ο Πρόεδρος κατέληξε με τα εξής: «Η Ε.Ο.Κ. θα μελετήσει όλα τα θέματα της επέκτασής της κατά κάποιο ομαδικό τρόπο. Αυτή είναι η γραμμή και τα μηνύματα που παίρνουμε σήμερα από την Ε.Ο.Κ. ...».

Αυτή είναι, κύριε Πρόεδρε, η πραγματικότητα και αυτοί είναι οι πραγματικοί λόγοι για τους οποίους ο Πρόεδρος κ. Βασιλείου δε θεωρεί ορθό να υποβάλει τώρα αίτηση για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.. Και κανένας από τους ισχυρισμούς που επικαλέστηκε ο κ. Γαλανός δεν έχει σχέση με αυτή την πραγματικότητα. Ούτε εκβιάζεται από το ΑΚΕΛ ο Πρόεδρος ούτε η μη υποβολή αίτησης τώρα σημαίνει ότι ο Πρόεδρος υποκύπτει σε πιέσεις ή αξιώσεις της βρετανικής κυβέρνησης ή του Ντενκτάς.

Εξάλλου διακηρυγμένη θέση του Προέδρου κ. Βασιλείου είναι ότι θα διαβουλευτεί με την πολιτική ηγεσία και έχει δεσμευθεί, σύμφωνα με το προεκλογικό του πρόγραμμα, να προσφύγει και στον ίδιο το λαό για το θέμα της τελωνειακής ένωσης που αποτελεί μια πτυχή στις σχέσεις Κύπρου-Ε.Ο.Κ..

Την άποψη ότι η Ε.Ο.Κ. δεν είναι διατεθειμένη να εξετάσει σήμερα ή πριν το 1993 οποιαδήποτε αίτηση για ένταξη στις γραμμές της άλλης χώρας την

επιβεβαίωσαν και άλλοι παράγοντες και θ' αναφερθώ αργότερα σε σχετικές δηλώσεις τους. Με την πτυχή της συνταγματικότητας ή μη που έθιξε ο κ. Μαρκίδης δε θα καταπιαστώ. Γι' αυτό το θέμα υπάρχει το αρμόδιο Σώμα, η αρμόδια Αρχή, το Ανώτατο, υπό την ιδιότητά του ως Συνταγματικό Δικαστήριο. Σ' αυτό εναπόκειται να αποφασίσει και να αποφανθεί στο θέμα της συνταγματικότητας ή μη της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ..

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Το θέμα της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. δεν εγείρεται για πρώτη φορά. Τέθηκε και προηγούμενα και τα κόμματα με δηλώσεις των αρχηγών ή εκπροσώπων τους είχαν τοποθετηθεί. Αξίζει νομίζω να καταφύγουμε σε κάποιες τέτοιες δηλώσεις, για να δούμε πώς τοποθετούνταν τότε κάποια κόμματα και πώς τοποθετούνται τώρα. να συγκρίνουμε τις προηγούμενες δηλώσεις τους με τις σημερινές θέσεις τους.

Ας πάρουμε πρώτα το ΔΗ.ΚΟ.. Η σαφής τοποθέτηση του ΔΗ.ΚΟ., που δεν επιδέχεται την παραμικρή παρερμηνεία, διακηρύχθηκε από τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Πρόεδρο του ΔΗ.ΚΟ. κ. Κυπριανού, μέσω του Υπουργού του των Εξωτερικών κ. Ιακώβου, με δήλωση που έγινε στις 25.5.87. Ο κ. Ιακώβου, καθορίζοντας τη θέση της τότε κυβέρνησης και του Προέδρου κ. Κυπριανού, δήλωσε τα εξής:

«Παρά την αίτηση της Τουρκίας για πλήρη ένταξη, η κυβέρνηση δεν έχει διαφοροποιήσει τη θέση την οποία υιοθέτησε από το 1971-1972, όταν διαπραγματευόταν τη συμφωνία σύνδεσης, και που αναφέρεται αποκλειστικά στην τελωνειακή ένωση».

Και πρόσθεσε πιο κάτω αυτά που έχουν άμεση σχέση με το υπό συζήτηση θέμα:

«Δεν αντιμετωπίζεται περίπτωση υποβολής αίτησης για πλήρη ένταξη, τουλάχιστον προς το παρόν».

Αυτή τη θέση, ότι δηλαδή η κυβέρνηση Κυπριανού δεν αντιμετώπιζε περίπτωση υποβολής αίτησης για πλήρη ένταξη, την υπερασπίστηκε με σχετική δήλωσή του ο τότε κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Βοσκαρίδης, ένα μήνα αργότερα, συγκεκριμένα τον Ιούνη του 1987. Απαντώντας σε σχετική ερώτηση ο κ. Βοσκαρίδης διέψευσε ότι ο κ. Κυπριανού συζήτησε με την τότε κυβέρνηση της Ελλάδας, κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ, θέμα ένταξης κι επανέλαβε τη θέση, όπως την ανέφερε ο Υπουργός Εξωτερικών της κυβέρνησης του κ. Κυπριανού.

Όσον αφορά την ΕΔΕΚ, επιτρέψετέ μου να παραθέσω την απάντηση που ο Πρόεδρός της κ. Λυσσαρίδης έδωσε σε δημοσιογραφική διάσκεψη, που είχε στα πλαίσια της προεκλογικής του εκστρατείας στις 25.11.87, πριν από δύο χρόνια.

Απαντώντας σ' ερώτηση δημοσιογράφου γιατί η ΕΔΕΚ αντιτίθεται στην ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ., ο κ. Λυσσαρίδης είπε:

«Πρέπει να υπάρχει μια τρομακτική παρεξήγηση. Η Ε.Ο.Κ. ουδέποτε έδειξε πρόθεση να δεχτεί την Κύπρο ως μέλος. Αυτό θα πρέπει να το γνωρίζουν εκείνοι που πιστεύουν ότι αυτό θα ήταν θετικό, γιατί υποτίθεται ότι, αν η Ε.Ο.Κ. δεχόταν την Κύπρο ως πλήρες μέλος, θα έπρεπε να αναλάβει και την υποχρέωση της αποχώρησης των τουρκικών στρατευμάτων και της κατοχύρωσης των δικαιωμάτων όλων των πολιτών. Αλλά έγινε πέραν τούτου σαφέστατο ότι η Ε.Ο.Κ. ουδέποτε αποδέχθηκε, ουδέποτε σκέφτηκε να αποδεχτεί την Κύπρο ως πλήρες

μέλος». Και για να ενισχύσει αυτή την άποψή του ο κ. Λυσσαρίδης πρόσθεσε: «Σε συνομιλία που είχα με το Σεϋσόν, με τον οποίο συνδέομαι και προσωπικά, έθεσα ακριβώς αυτό το ερώτημα. Του είπα θέλω μια ειλικρινή, έντιμη κι αν θέλεις μια συντροφική απάντηση, γιατί είμαστε και οι δυο σοσιαλιστές: Υπάρχει πιθανότητα να γίνει η Κύπρος πλήρες μέλος της Ε.Ο.Κ., πριν λύσει το πρόβλημά της; Η απάντηση ήταν ΟΧΙ. Δηλαδή βάζουμε το άλογο πριν από το κάρο. Επομένως όλα αυτά τα οποία λένε για πολιτικές επιπτώσεις δεν υφίστανται.»

Αυτή ήταν η απάντηση που είχατε δώσει κατά τη δημοσιογραφική σας διάσκεψη στις 25.11.1987. Η πιο πάνω θέση του κ. Λυσσαρίδη είναι πέρα ως πέρα σαφής. Η Ε.Ο.Κ. δεν πρόκειται να δεχτεί την Κύπρο ως πλήρες μέλος, είτε κάνουμε τώρα αίτηση είτε μετά το 1993, πριν η Κύπρος λύσει το πολιτικό της πρόβλημα.

Σε πολύ πρόσφατη συνέντευξή του, και συγκεκριμένα στη συνέντευξή του στη ΧΑΡΑΥΓΗ μόλις την περασμένη Κυριακή, 5 τρέχοντος, ο κ. Λυσσαρίδης φαίνεται διαφοροποίησε την πιο πάνω θέση του ως εξής: «Η ΕΔΕΚ, είπε ο κ. Λυσσαρίδης, τάσσεται υπέρ της υποβολής αίτησης για ένταξη στην κοινότητα για πολιτικούς λόγους, δηλαδή για να τεθεί η Ε.Ο.Κ. προ των ευθύνων της να βοηθήσει στη λύση του Κυπριακού προβλήματος.» Η θέση αυτή συμπίπτει με κάτι που είπε στην ομιλία του στη Βουλή την περασμένη Πέμπτη ο κ. Χατζηδημητρίου. «Με την υποβολή αίτησης θα ενισχυθεί η θέση της Κύπρου, γιατί το Κυπριακό θα είναι θέμα ευρωπαϊκό και τότε η Ευρώπη θα αναγκαστεί να ασχοληθεί με το Κυπριακό». Αυτή είναι τώρα η τοποθέτηση της ΕΔΕΚ.

Όμως ο κ. Λυσσαρίδης στην ίδια συνέντευξή του στη ΧΑΡΑΥΓΗ της περασμένης Κυριακής είπε και τα πιο κάτω:

«... δε συζητούμε με κανένα τρόπο ένταξη της μισής Κύπρου, γιατί αυτό θα σήμαινε νομιμοποίηση του διαχωρισμού. Είναι σαν να δέχομαι ότι το άλλο τμήμα δεν ανήκει στον κυπριακό χώρο». Και προσθέτει: «Για τους συμφωνούντες ή τους διαφωνούντες έχω την εντύπωση ότι το θέμα εξακολουθεί να είναι θεωρητικό, διότι δε νομίζω ότι η Ε.Ο.Κ. είναι έτοιμη να δεχτεί την Κύπρο ως μέλος της».

Και ενώ όλοι παραδέχονται ότι η Ε.Ο.Κ. δεν είναι έτοιμη να δεχτεί την Κύπρο στους κόλπους της, όπως μας το είπαν καθαρά και ο Πρόεδρος της Γαλλίας κ. Μιτεράν και ο προσωπικός φίλος του κ. Λυσσαρίδη κ. Σεϋσόν και πριν μερικές μέρες ο Υπουργός Εξωτερικού Εμπορίου του Βελγίου κ. Ουρπέιν, που βρισκόταν στην Κύπρο για συνομιλίες, το ΔΗ.ΚΟ. μαζί με τα άλλα δυο κόμματα επιμένουν να θέσουν τον Πρόεδρο κ. Βασιλείου στο «σκαμνί», στο εδώλιο του κατηγορουμένου, κατηγορώντας τον για ολιγωρία, για κωλυσιεργία, για μη σεβασμό προς τις απόψεις της πλειοψηφίας της Βουλής.

Κύριε Πρόεδρε,

Όταν επικαλέσθηκα τις προηγούμενες δηλώσεις του κ. Κυπριανού και του κ. Λυσσαρίδη που είναι αντίθετες προς τη σημερινή τους θέση πάνω στο υπό συζήτηση θέμα, δεν ήθελα να υποβάλω ή να υποστηρίξω ότι δεν είναι δικαίωμα οποιουδήποτε κόμματος να αλλάξει τη θέση του, αν νομίζει ότι η προηγούμενη θέση του δεν ήταν ορθή. Ασφαλώς είναι αναφαίρετο δικαίωμα του καθενός να τροποποιήσει μια προηγούμενη θέση του, αν έχει την άποψη ότι αυτό δικαιολογείται από νέα δεδομένα. Έτσι, το ερώτημα που τίθεται είναι: Έχουν αλλάξει τα δεδομένα που αφορούν το υπό συζήτηση θέμα από το 1987, όταν και η τότε κυβέρνηση Κυπριανού και η ΕΔΕΚ είχαν την άποψη ότι δε δικαιολογείται

υποβολή αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.; Ποια ήταν τα δεδομένα τότε και ποια σήμερα;

Είναι η δική μας άποψη ότι καθόλου δεν έχουν αλλάξει τα δεδομένα, ώστε να δικαιολογείται σήμερα η άποψη ότι πρέπει εδώ και τώρα η Κύπρος να υποβάλει αίτηση για ένταξή της στην Ε.Ο.Κ.. Και πρώτα, η ίδια η Ε.Ο.Κ. δεν έχει διαφοροποιήσει καθόλου τη θέση της. Και το 1987 και σήμερα, η Ε.Ο.Κ., μέσω των πιο αρμόδιων λειτουργών της, μας το έκαμε καθαρό και τότε και σήμερα ότι δεν υπάρχει καμιά πιθανότητα να εξεταστεί αίτηση της Κύπρου για ένταξη πριν από το 1993 και ότι δεν υπάρχει καμιά προοπτική ή πιθανότητα η Κύπρος να γίνει πλήρες μέλος, δηλαδή να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ., τα προσεχή 15 - 20 χρόνια, όσο διαρκεί το χρονοδιάγραμμα της τελωνειακής ένωσης Κύπρου-Ε.Ο.Κ. και οπωσδήποτε πριν λυθεί το Κυπριακό. Συμπέρασμα: Από την πλευρά της Ε.Ο.Κ., από άποψη Ε.Ο.Κ., τίποτε απολύτως δεν έχει αλλάξει.

Υπάρχει όμως το επιχείρημα ότι «με την υποβολή αίτησης θα ενισχυθεί η θέση της Κύπρου, γιατί το Κυπριακό θα 'ναι θέμα ευρωπαϊκό» και ότι έτσι «θα τεθεί η Ε.Ο.Κ. προ των ευθυνών της». 'Οτι το Κυπριακό είναι θέμα τούρκικης εισβολής και κατοχής, ότι το 37% του κυπριακού εδάφους βρίσκεται υπό την κατοχή της Τουρκίας, ότι υπάρχουν στην κατεχόμενη περιοχή πάνω από 30,000 τούρκικα κατοχικά στρατεύματα και πάνω από 60 χιλιάδες έποικοι, ότι ο Ντενκτάς ανακήρυξε το Νιόμβρη του 1983 το παράνομο Τ/Κ κράτος, όλα αυτά τα γνωρίζει πολύ καλά η Ε.Ο.Κ., όπως και κάθε κράτος-μέλος της. Γνωρίζει επίσης η Ε.Ο.Κ. πολύ καλά ότι, αν το Κυπριακό βρίσκεται σε αδιέξοδο και αποτελμάτωση, αυτό οφείλεται στην αδιαλλαξία της τούρκικης πλευράς, που πηγάζει κι εξυπηρετεί τις επεκτατικές βλέψεις και επιδιώξεις των στρατοκρατών της 'Αγκυρας. Συνεπώς, αν η Ε.Ο.Κ. δεν κινείται στο βαθμό και με τη δραστηριότητα που θα θέλαμε να κινηθεί και να συμβάλει προς την κατεύθυνση μιας δίκαιης λύσης του Κυπριακού, δεν είναι γιατί αγνοεί την ουσία του προβλήματός μας. Εμείς θα χαιρετούσαμε κάθε θετική προσπάθεια, κάθε θετικό και συγκεκριμένο διάβημα και κάθε ενέργεια από την πλευρά της Ε.Ο.Κ. που θα συνέβαλλε στην προώθηση μιας δίκαιης λύσης του Κυπριακού, φτάνει κάθε τέτοια κίνηση ή ενέργεια της Ε.Ο.Κ. να είναι στα πλαίσια του Ο.Η.Ε. και να συνάδει με τις αποφάσεις του για το Κυπριακό και με τις Συμφωνίες Κορυφής. Εμείς πιστεύουμε ότι η Ε.Ο.Κ. μπορεί και έχει τις δυνατότητες να ενεργήσει προς αυτή την κατεύθυνση. Αν δεν το κάμνει ή αν δεν είναι ικανοποιητικό αυτό που κάμνει, δεν είναι γιατί έχει άγνοια του Κυπριακού ή γιατί δε συναισθάνεται τις ευθύνες της, αλλά γιατί νομίζει ότι με τον τρόπο και στο βαθμό που ενεργεί σήμερα δεν παραβλάπτονται τα γενικότερα πολιτικοστρατιωτικά της συμφέροντα. Αυτό που καθορίζει την πολιτική των χωρών-μελών της Ε.Ο.Κ. έναντι της Κύπρου και του προβλήματός μας είναι ακριβώς αυτά τα γενικότερα πολιτικοστρατιωτικά της συμφέροντα. Κι αποτελεί αυταπάτη να πιστεύεται ότι, με το να υποβάλει η Κύπρος αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ., αυτό το γεγονός θα επηρεάσει την πολιτική των χωρών-μελών της, ώστε να γίνουν προασπιστές και μαχητές για μια δίκαιη λύση του Κυπριακού.

Εξάλλου, αυτό το συμπέρασμα ενισχύεται, αν ρίξουμε μια ματιά στις ελλαδοτουρκικές σχέσεις. Για χρόνια τώρα οι σχέσεις αυτές είναι σχέσεις έντασης και αντιπαράθεσης. Για χρόνια υποβόσκει η εχθρότητα μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Κι όμως και οι δυο αυτές χώρες είναι μέλη του ΝΑΤΟ. Και παρά την ανησυχία και την ενόχληση που αισθάνεται απ' αυτή την ανωμαλία στις σχέσεις

δυο μελών του και παρά τον κίνδυνο να ατονήσει η νοτιοανατολική πτέρυγά του, το ΝΑΤΟ δε φρόντισε να λύσει αυτές τις διαφορές δικαιώνοντας την πλευρά που έχει δίκαιο και καταδικάζοντας την πλευρά που έχει άδικο. Κατά τη γνώμη μας τίποτε δεν έχει αλλάξει από τα δεδομένα, όπως αυτά ήταν πριν 2 χρόνια, όταν ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κυπριανού και ο Πρόεδρος της ΕΔΕΚ κ. Λυσσαρίδης έκαμναν τις δηλώσεις ότι δεν έμπαινε θέμα αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.. Γι' αυτό νομίζουμε ότι ούτε σήμερα πρέπει να τίθεται τέτοιο θέμα.

Εξάλλου, όλοι παραδέχονται ότι, και να υποβληθεί τώρα αίτηση, αυτή δε θα εξεταστεί πριν από το 1993 και η τυχόν ένταξη της Κύπρου δεν μπορεί να γίνει στην καλύτερη περίπτωση πριν περάσουν 15 τουλάχιστον χρόνια και οπωσδήποτε πριν λυθεί το Κυπριακό.

Για μας είναι καθαρό ότι το υπό συζήτηση θέμα τέθηκε για αντιπολιτευτικούς σκοπούς και επιδιώξεις. Παρόλ' αυτά, θέλουμε να πιστεύουμε ότι οι συνάδελφοι που έχουν ταχθεί υπέρ της υποβολής αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. εδώ και τώρα, εκτιμώντας σωστά τα δεδομένα, συναισθανόμενοι την ευθύνη που όλοι μας έχουμε έναντι της Κύπρου και συνειδητοποιώντας τους κινδύνους που ελλοχεύουν από μια λανθασμένη κίνηση της πλευράς μας -και αναφέρομαι εδώ στον κίνδυνο που υπέδειξε ο κ. Λυσσαρίδης, ότι «με κανένα τρόπο δε συζητούμε ένταξη της μισής Κύπρου, γιατί αυτό θα σήμαινε νομιμοποίηση του διαχωρισμού. είναι σαν να δέχομαι ότι το άλλο τμήμα δεν ανήκει στον κυπριακό χώρο»- θα κάμουν δεύτερες, πιο ψύχραιμες σκέψεις. Γιατί δεν πιστεύουμε ότι υπάρχουν Βουλευτές που θα 'θελαν να βλάψουν την Κύπρο και τον αγώνα του λαού μας για επιβίωση και δικαίωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο στον κ. Ιεροδιακόνου και επειδή δε θέλω να ασκήσω το δικαίωμά μου να μιλήσω από το βήμα, θα πω απλώς ότι θα έκαμνα σαφές σ' οποιοδήποτε Βουλευτή από τον οποίο γινόταν αναφορά ότι οι θέσεις μου ήταν και είναι οι ίδιες και θα παρακαλέσω αυτό απλώς να εξαχθεί απ' αυτά που αναγνώστηκαν, γιατί δε θα ήθελα να ασκήσω αυτό το δικαίωμα.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μιλώντας από αυτό το βήμα πριν τέσσερα περίπου χρόνια πάνω στο ίδιο θέμα, είχα αναφέρει μεταξύ άλλων ότι ένας από τους σοβαρούς λόγους για τους οποίους το ΑΚΕΛ αντιτίθεται στη σύνδεση ή και ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. είναι ένεκα ιδεολογίας.

Πράγματι το ΑΚΕΛ είχε στενές ιδεολογικές σχέσεις με τις ανατολικές χώρες. Και τότε οι ανατολικές χώρες βρίσκονταν σε μεγάλη απόσταση από τις χώρες της Ε.Ο.Κ. Σήμερα ήλπιζα ότι οι ιδεολογικοί λόγοι δε θα υπήρχαν ή τουλάχιστο ότι θα ήταν πολύ πιο αδύνατοι. Γιατί σήμερα οι ανατολικές χώρες δε βρίσκονται και σε τόσο μεγάλη απόσταση από τις ιδέες της Ε.Ο.Κ. ή από το ευρωπαϊκό πνεύμα.

Δυστυχώς, τώρα που άκουσα τις ομιλίες των συναδέλφων και ιδιαίτερα του κ. Δίγκλη και τις ερμηνείες που δίνει στις δηλώσεις και στην πολιτική του Γκορμπατσώφ και των άλλων ηγετών των ανατολικών χωρών, πείστηκα ότι οι

συνάδελφοι του ΑΚΕΛ δεν έχουν καταλάβει ή δε θέλουν να καταλάβουν τι γίνεται στην Ευρώπη. Και αν συνεχιστεί αυτή η αδυναμία προσαρμογής, να είναι βέβαιοι ότι οι ιδέες τους μόνο μέσα στην Ε.Ο.Κ. θα γίνονται αποδεκτές. Γιατί μόνο μέσα στην Ε.Ο.Κ. μπορεί να φιλοξενηθεί οποιαδήποτε ιδέα. Σίγουρα στις ανατολικές χώρες δε θα γίνονται αποδεκτές. Και αν υπάρχουν σήμερα ακόμα μια - δυο εστίες στις οποίες μπορεί να γίνονται αποδεκτές, σύντομα ούτε αυτές οι εστίες δε θα υπάρχουν.

Ήθελα να αναφερθώ πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, στις οικονομικές επιπτώσεις στις οποίες αναφέρτηκε ο κ. Δίγκλης. Θα ήθελα να πω απλά ότι οι χώρες της Ε.Ο.Κ. ήταν πάντοτε η παραδοσιακή μας αγορά τόσο στις εξαγωγές όσο και στις εισαγωγές. Με τη σύνδεσή μας και ένταξη με την Ε.Ο.Κ. κρατούμε αυτή την αγορά ανοικτή και την ενισχύουμε. Και θα αναφερθώ σε δυο - τρία στοιχεία και αριθμούς.

Το πρώτο εξάμηνο του 1989, δηλαδή από 1.1.89 μέχρι 30 Ιουνίου, είχαμε εξαγωγές 79% των γεωργικών μας προϊόντων στην Ε.Ο.Κ. και κάτι περισσότερο από 50% των βιομηχανικών μας προϊόντων και αυτά εξαγωγές στην Ε.Ο.Κ. Πρόσθετα 47% των γεωργικών προϊόντων που εκβιομηχανίζονταν.

Και ερωτώ: Αν μείνουμε έξω από την Ε.Ο.Κ., πού θα εξάγουμε τη γεωργική μας παραγωγή; Πού θα εξάγουμε το 50% της βιομηχανικής μας παραγωγής;

Ποια είναι η ουσία του θέματος που συζητούμε, κύριοι συνάδελφοι;

Ένεκα της γεωγραφικής της θέσης η Κύπρος βρισκόταν σχεδόν πάντοτε κάτω από την κατοχή ή την αποτελεσματική επιρροή της δύναμης εκείνης που έλεγχε την ανατολική Μεσόγειο. Αυτό γινόταν σχεδόν πάντοτε σ' όλη μας την ιστορία. Τους τελευταίους τέσσερις αιώνες βρισκόταν κάτω από την οθωμανική αυτοκρατορία, δηλαδή τη δύναμη που έλεγχε την ανατολική Μεσόγειο. Το 1878 η διοίκηση μεταβιβάστηκε στη Βρετανία, μια δύναμη που είχε ζωτικά συμφέροντα και άρχισε να ελέγχει την ανατολική Μεσόγειο.

Από το 1974 ένα μεγάλο μέρος της Κύπρου κατέχεται από την Τουρκία, μια μεγάλη χώρα με επεκτατικές βλέψεις στο γεωγραφικό χώρο που την περιβάλλει. Ταυτόχρονα δυτικά της Κύπρου ενοποιείται αυτός ο πολιτικο-οικονομικός οργανισμός που λέγεται Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Πέραν της γεωγραφικής γειτονίας, η Κύπρος συνδέεται με τις χώρες της Ε.Ο.Κ. πολιτειακά, δηλαδή έχει το ίδιο πολιτικό σύστημα, ιστορικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά, οικονομικά και άλλα. Η Ε.Ο.Κ. με τη σειρά της έχει ζωτικά συμφέροντα στην ανατολική Μεσόγειο.

Μέχρι τώρα οι σχέσεις της Κύπρου με την εκάστοτε δύναμη που έλεγχε την ανατολική Μεσόγειο ήταν σχέσεις άνισες, δηλαδή ελέγχοντος και ελεγχομένου, κατακτητή και δούλου. Με τις νέες σχέσεις που η Κύπρος άρχισε να διαμορφώνει με την Ε.Ο.Κ., δηλαδή με την τελωνειακή ένωση και μελλοντικά με την πλήρη ένταξη, για πρώτη φορά προσφέρεται η δυνατότητα να αποκτήσουμε σχέσεις βασισμένες στην πολιτική ισότητα με μια πανίσχυρη δύναμη που έχει ζωτικά συμφέροντα και ασκεί καθοριστική επιρροή στο γεωγραφικό μας χώρο. Για πρώτη φορά προσφέρεται ευκαιρία η Κύπρος, ως πλήρες μέλος, να καταστεί σύνορο της Ε.Ο.Κ.

Ένας δεν πρέπει να σταματά στο τι είναι η Ε.Ο.Κ. σήμερα, αλλά στο τι θα εξελιχτεί στο μέλλον. Στα 30 χρόνια που πέρασαν από την ίδρυση της Ε.Ο.Κ. έχει διανυθεί τέτοια ενοποιητική πορεία που πείθει ότι σύντομα θα μιλούμε για τις Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης.

Και το ερώτημα είναι: Θέλουμε να συμμετάσχουμε στην ενοποιημένη Ευρώπη του μέλλοντος που θα καταστεί και αποτελεσματικός προστάτης του τόπου μας ή να παραμείνουμε έξω, απομονωμένοι, αδύνατοι κι εκτεθειμένοι στις ορέξεις της Τουρκίας; Ο Δημοκρατικός Συναγερμός σ' αυτό το ερώτημα αβίαστα απαντά ότι το μέλλον της Κύπρου είναι μέσα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Το μέλλον της Κύπρου είναι να καταστεί το ανατολικό σύνορο των Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης.

Ένα από τα κυριότερα επιχειρήματα που πρόβαλε ο κ. Δίγκλης, αλλά και το ΑΚΕΛ γενικά, είναι ότι δεν υπάρχει αντικειμενικά η δυνατότητα ένταξης στην Ε.Ο.Κ. Για ενίσχυση αυτού του επιχειρήματος επικαλέστηκαν και δήλωση του κ. Μιτεράν, ο οποίος είπε ότι δε θα υπάρξει επέκταση της Ε.Ο.Κ. πριν το 1993.

Κανένας από εμάς που υποστηρίζουμε την ένταξη δε νομίζω να πιστεύει ότι, αν υποβάλουμε τώρα αίτηση, θα υλοποιηθεί η ένταξη μέσα σε ένα, δυο, τρία ή και τέσσερα χρόνια. Η Ε.Ο.Κ. χρειάζεται μια περίοδο γύρω στα τέσσερα χρόνια, μόνο για να μελετήσει το πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό σύστημα μιας αιτήτριας χώρας. Μετά τα τρία, τέσσερα χρόνια ή και πέντε, αν η τοποθέτηση της Ε.Ο.Κ. είναι θετική, τότε αρχίζουν οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της Κοινότητας και της υποψήφιας χώρας. Αυτές οι διαπραγματεύσεις μπορεί να πάρουν άλλο τόσο χρονικό διάστημα. Άρα γνωρίζουμε εμείς που υποστηρίζουμε να υποβάλουμε αίτηση τώρα ότι η διαδικασία ένταξης στην Κοινότητα χρειάζεται χρόνο. Χρειάζεται περίπου 7 - 10 χρόνια. Το ΑΚΕΛ, το οποίο δεν είναι απλώς υπέρ της αναβολής, αλλά εναντίον της ένταξης, μας λέει. «Αφού δεν πρόκειται σύντομα να γίνει αποδεκτή η αίτησή μας, τότε γιατί αυτή η βιασύνη;» Τα ίδια περίπου βεβαίως λέει και η κυβέρνηση του Προέδρου Βασιλείου.

Εμείς που είμαστε υπέρ της ένταξης δε βλέπουμε οποιοδήποτε σοβαρό λόγο αναβολής. Το ΑΚΕΛ εκείνο που επιδιώκει είναι μέσω της αναβολής να υπάρξει ματαίωση. Αυτό είναι που επιδιώκει το ΑΚΕΛ. Δεν είμαι βέβαιος αν δεν είναι αυτό που επιδιώκει και η κυβέρνηση.

Ένα άλλο επιχείρημα που προβάλλουν ο κ. Δίγκλης και το ΑΚΕΛ είναι ότι η ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ. σημαίνει και τερματισμό της αδέσμευτης πολιτικής μας. Αυτό το επιχείρημα προβλήθηκε και στην περίπτωση εισόδου της Κύπρου στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Επίσης προβλήθηκε φορτικά και κατά την υπογραφή της συμφωνίας της τελωνειακής ένωσης της Κύπρου με την Κοινότητα. Κι όμως ούτε στη μια ούτε στην άλλη περίπτωση επηρεάστηκε η αδέσμευτή μας πολιτική. Προβάλλεται και τώρα πολύ έντονα που συζητούμε για πλήρη ένταξη στην Ε.Ο.Κ.

Η Κοινότητα δεν αποτελείται μόνο από χώρες-μέλη του ΝΑΤΟ ούτε και όλες οι ευρωπαϊκές χώρες-μέλη του ΝΑΤΟ είναι μέλη της Ε.Ο.Κ. Όταν υπογράψαμε τη συμφωνία της τελωνειακής ένωσης, καμιά χώρα αδέσμευτη δεν εξέφρασε επιφυλάξεις για τον αδέσμευτο χαρακτήρα της Κύπρου. Από βολιδοσκοπήσεις που έχουν γίνει σε διπλωματικό επίπεδο για πιθανή αίτηση ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. και πάλι κανένα αδέσμευτο κράτος δε μας αποθάρρυνε. Μόνο οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ βλέπουν μπροστά τους κινδύνους.

Αλλά εδώ υπάρχει και κάτι άλλο. Μιλούμε για αδέσμευτη πολιτική, σαν να υπάρχει μια δύσκαμπτη, ξεκάθαρη, διαυγέστατη γραμμή που πρέπει να ακολουθούμε. Δεν υπάρχει τέτοια γραμμή. Μέσα στο κίνημα των αδεσμεύτων η πολιτική συμπεριφορά αρχίζει από εντελώς φιλοδυτική, μέχρι και εντελώς φιλοανατολική γραμμή.

Η Κύπρος τα τελευταία 30 χρόνια είχε μια α' συμπεριφορά μέσα στο κίνημα. Θα μπορούσε να ακολουθούσε πιο φιλοδυτική ή πιο φιλοανατολική πολιτική και πάλι να ήταν αδέσμευτη πολιτική. Ανήκουμε σ' ένα κίνημα, μέσα στο οποίο σίγουρα έχουμε τις υποχρεώσεις μας. Και πρέπει να είμαστε ειλικρινείς κι ευθείς έναντι των άλλων μελών. Ταυτόχρονα είμαστε ένας λαός που ζει σ' ένα συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο, που είναι Ευρώπη. Έχουμε στενούς δεσμούς με την Ευρώπη, είμαστε Ευρώπη. Ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ., όπως ήδη έχω αναφέρει, δε θα επηρεάσει την αδέσμευτή μας πολιτική.

Αλλά πηγαίνω ένα βήμα πιο πέρα. Και αν ακόμα για λόγους συζήτησης δεχτούμε ότι με την ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ. θα χρειαζόταν να συμβιβάσουμε σ' ένα βαθμό τη μέχρι τώρα γραμμή που ακολουθούμε, παραμένοντας βέβαια μέσα στα πλαίσια της αδέσμευτης πολιτικής, τότε θα έλεγα ότι έχουμε καθήκον και έναντι της πατρίδας μας να το πράξουμε. Δεν μπορεί ποτέ να είμαστε δογματικοί στην εξωτερική πολιτική. Η εξωτερική πολιτική πρέπει πάντα να έχει σχέση και με αρχές, αλλά και με τα συμφέροντα του τόπου. Δογματισμός στην εξωτερική πολιτική είναι ρομαντισμός. Και ο ρομαντισμός στην εξωτερική πολιτική έχει πάντοτε τίμημα, μερικές φορές πολύ ακριβό.

Ένα άλλο επιχείρημα που προβάλλουν οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ είναι ότι δεν πρόκειται η αίτησή μας να γίνει αποδεκτή πριν τη λύση του κυπριακού προβλήματος. Σε πρόσφατες δηλώσεις του στα Κοκκινοχώρια, δυστυχώς πρόβαλε τον ίδιο ισχυρισμό και ο Πρόεδρος Βασιλείου.

Εδώ θα μπορούσε να λεχθεί ότι, αν δεν υπήρχε το κυπριακό πρόβλημα, η είσοδος της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. θα ήταν πιο εύκολη. Όμως είναι λάθος να φτάνουμε στο άλλο άκρο και να λέμε ότι η εκκρεμότητα του εθνικού μας προβλήματος αποτελεί οριστικό εμπόδιο στην ένταξή μας στην Κοινότητα. Είναι γεγονός ότι δεν είναι πολλές χώρες από τις δώδεκα που μας ενθαρρύνουν να υποβάλουμε αίτηση. Αυτό όμως συνέβηκε με όλες τις έξι χώρες που εντάχθηκαν στην Ε.Ο.Κ. τα τελευταία 20 χρόνια. Καμιά απ' αυτές τις έξι χώρες δεν είχε προσκληθεί από τα μέλη της Ε.Ο.Κ. για να υποβάλει αίτηση. Μπορεί ακόμα να λεχθεί ότι σε όλες τις περιπτώσεις οι πρώτες αντιδράσεις χωρών-μελών της Ε.Ο.Κ. ήταν μάλλον αρνητικές. Και όμως, με τον καιρό και τη διαπραγμάτευση, έγινε η είσοδός τους αποδεκτή.

Επιπρόσθετα εμείς ως Κύπρος έχουμε ακόμα τουλάχιστο τέσσερις ευνοϊκούς παράγοντες.

Ο πρώτος παράγοντας είναι ότι είμαστε μικρή χώρα, μικρή αγορά, έχουμε μικρή παραγωγή και δε θα δημιουργήσουμε οποιαδήποτε αισθητή αναστάτωση στις οικονομίες των χωρών-μελών.

Ο δεύτερος παράγοντας είναι ότι ήδη με την Ε.Ο.Κ. έχουμε συμφωνία τελωνειακής ένωσης.

Ο τρίτος παράγοντας είναι το ότι τόσο από πλευράς πολιτικοκοινωνικού συστήματος όσο και από πλευράς οικονομίας η Κύπρος πληροί τα κριτήρια και τα επίπεδα της Ε.Ο.Κ. Τα πληροί απόλυτα.

Ο τέταρτος, αλλά και σίγουρα πιο σημαντικός παράγοντας, είναι ο παράγοντας Ελλάδα. Η Ελλάδα είναι ήδη μέσα στους δώδεκα. Για την είσοδο οποιασδήποτε άλλης χώρας στην Ε.Ο.Κ. χρειάζεται η συγκατάθεση της Ελλάδας.

Ας δούμε λοιπόν πώς λειτουργούν τα πράγματα στην πράξη.

Πριν λίγους μήνες υπέβαλε αίτηση για ένταξη η Αυστρία. Την Αυστρία είναι βέβαιο ότι θα την υποστηρίξει η Γερμανία και ίσως και άλλες χώρες-μέλη. Σύντομα αναμένεται να υποβάλει αίτηση η Μάλτα. Τη Μάλτα φαίνεται να την υποστηρίζει η Ιταλία, όπως και άλλες χώρες-μέλη.

Άλλη χώρα που αναμένεται να ξαναενδιαφερτεί είναι η Νορβηγία, την οποία θα υποστηρίξει μάλλον η Μεγάλη Βρετανία και άλλη ομάδα χωρών-μελών.

Υπέβαλε αίτηση η Αυστρία και δεν υπήρξε οποιαδήποτε αισθητή αντίδραση από τη Σοβιετική Ένωση. Και είναι λάθος αυτό που λέχθηκε προηγουμένως ότι η Σοβιετική Ένωση αντέδρασε. Η Σοβιετική Ένωση απλώς συστήνει ότι θα πρέπει με την ένταξη στην Ε.Ο.Κ. να διατηρηθεί το διεθνές καθεστώς της Αυστρίας. Αφού, επαναλαμβάνω, δεν αντέδρασε η Σοβιετική Ένωση, αναμένεται ενδιαφέρον ένταξης και από τη Φινλανδία, η οποία θα υποστηρίζεται από τη Δανία και άλλη ομάδα χωρών. Όλες αυτές τις αιτήσεις μπορεί να τις σταματήσει η Ελλάδα, αν δε γίνει αποδεκτή και η αίτηση της Κύπρου. Ο παράγοντας Ελλάδα, κύριοι συνάδελφοι, είναι καθοριστικός σ' αυτή την περίπτωση. Και η Κύπρος μπορεί να γίνει αποδεκτή ως πλήρες μέλος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα με ή και χωρίς τη λύση του Κυπριακού. Το να συνδέει τη δυνατότητα ένταξης με τη λύση του Κυπριακού το ΑΚΕΛ είναι φυσικό. Αυτό το κόμμα είναι ανοικτά και ξεκάθαρα εναντίον της ένταξης και έτσι είναι φυσικό να επιστρατεύει κάθε ισχυρισμό προς αυτή την κατεύθυνση. Στόχος του ΑΚΕΛ, όπως είπα, δεν είναι η αναβολή, αλλά η ματαίωση της ένταξης. Το πιο ανησυχητικό είναι που αυτό τον ισχυρισμό τον προβάλλει και ο κ. Βασιλείου. Αυτό είναι πολύ ανησυχητικό, γιατί ο κ. Πρόεδρος παρουσιάζεται ως υποστηρικτής της ένταξης.

Κάτι άλλο ίσως πιο ανησυχητικό που έκαμε ο κ. Βασιλείου στις ίδιες δηλώσεις του είναι που συνέδεσε και την έκβαση του διαλόγου με την αίτηση ένταξης στην Κοινότητα. Ισχυρίστηκε ότι αίτηση για ένταξη, και διαβάζω από τη δήλωσή του, «δε θα βοηθούσε στην προσπάθεια που είχαμε αρχίσει για συζήτηση προς λύση του κυπριακού προβλήματος».

Τι σημαίνει αυτός ο συσχετισμός; Το πρώτο που μπορεί να σημαίνει είναι ότι, ενόσω υπάρχει διάλογος ή προοπτικές διαλόγου, δεν πρέπει να υποβάλουμε αίτηση. Μα τα τελευταία 15 χρόνια είτε υπήρχε διάλογος είτε υπήρχαν προοπτικές διαλόγου. Άρα, με αυτή τη συλλογιστική, θα διαρρέει επ' αόριστον ο χρόνος και δε θα υπάρχει κατάλληλη στιγμή υποβολής αίτησης. Γι' αυτό πρέπει να ανησυχούμε για το ποιες είναι οι πραγματικές προθέσεις του Προέδρου πάνω σ' αυτό το θέμα που σωστά χαρακτηρίστηκε ως το δεύτερο σε σοβαρότητα θέμα που αντιμετωπίζει ο τόπος.

Το δεύτερο που μπορεί να σημαίνει αυτός ο ισχυρισμός είναι ότι οποτεδήποτε υποβάλουμε αίτηση για ένταξη, κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες, χρονικές ή άλλες, είναι σαν να στέλλουμε το μήνυμα στις τρίτες χώρες που δείχνουν ενδιαφέρον για λύση του Κυπριακού ότι δεν υπολογίζουμε πια στο διάλογο. Θα δώσουμε την εντύπωση ότι εγκαταλείπουμε οριστικά το διάλογο, αφού συνδέουμε την έκβαση του διαλόγου με την αίτηση ένταξης. Με άλλα λόγια θα τορπιλλίσουμε οποιαδήποτε δυνατότητα εκδήλωσης διεθνούς ενδιαφέροντος για λύση του Κυπριακού.

Αυτό το υπογραμμίζω, γιατί το συσχετισμό του ότι η αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. θα έχει αρνητικές επιπτώσεις πάνω στο διάλογο δεν τον κάνει ένα

κόμμα ή ένα οποιοδήποτε πολιτικό πρόσωπο. Τον κάνει η επίσημη Λευκωσία, ο Πρόεδρος αυτού του κράτους, ο Πρόεδρος που μας εκπροσωπεί και στο διάλογο. Εδώ, κύριοι συνάδελφοι, θα 'θελα να επαναλάβω ότι η ένταξη της Κύπρου στην Κοινότητα είναι δυνατή και χωρίς λύση του Κυπριακού, όπως εξήγησα πιο πάνω. Σίγουρα η είσοδός μας στην Ε.Ο.Κ. θα ήταν πιο εύκολη, αν δεν υπήρχε το πρόβλημα ή αν εξευρεθεί λύση του. 'Ομως και να βρίσκεται σε εκκρεμότητα το Κυπριακό, πάλι η ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ. είναι δυνατή.

'Οσον αφορά το χρόνο υποβολής αίτησης, πιστεύω ότι τώρα είναι ο καταλληλότερος χρόνος. Και εξηγούμαι. Σήμερα ουσιαστικά δεν υπάρχει διάλογος. Εμείς είμαστε υπέρ του διαλόγου και της ειρηνικής λύσης του εθνικού μας προβλήματος. Αλλά σήμερα δε διεξάγεται διάλογος και αυτό γιατί ο κ. Ντενκτάς εγκατέλειψε την τράπεζα των διαπραγματεύσεων για λόγους άλλους, άσχετους με την υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ., για δικούς του λόγους. Αν θα μπορούσε να συσχετισθεί η πορεία του διαλόγου με την αίτηση για ένταξη, αυτό θα μπορούσε να γίνει όταν διεξάγεται διάλογος. Και πολύ πιθανό ο διάλογος στο μέλλον να ξαναρχίσει, οπότε η υποβολή αίτησης λογικά θα μπει σε πιο ευαίσθητη περίοδο.

Είναι γι' αυτό που πιστεύω ότι τώρα είναι η πιο κατάλληλη περίοδος για υποβολή της αίτησης. Διαφορετικά υπάρχει ο κίνδυνος να αρχίσει σε κάποιο στάδιο η διαπραγμάτευση για διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και, αν η επίσημη αίτησή μας δεν έχει υποβληθεί στον κατάλληλο χρόνο, να μην μπορέσει η Ελλάδα να διαδραματίσει εκείνο τον αποφασιστικό ρόλο που είναι σε θέση να διαδραματίσει. Πρέπει να υπάρχει αίτηση στην κατάλληλη στιγμή κατατεθειμένη. Δεν μπορεί διαφορετικά από δικής της πλευράς η Ελλάδα να διαδραματίσει το ρόλο της.

Το τελευταίο σημείο στο οποίο θα 'θελα να αναφερθώ είναι το αν η αίτηση για ένταξη θα βοηθήσει στο εθνικό μας πρόβλημα. Συνάδελφοι του ΑΚΕΛ ισχυρίζονται ότι δε θα βοηθήσει. Η απάντηση σ' αυτό το ερώτημα έχει τρεις πτυχές. Η πρώτη αφορά την περίοδο μέχρι την πιθανή εξεύρεση λύσης του Κυπριακού. 'Οπως ήδη ανέφερα, η Κύπρος έχει πολύ στενούς δεσμούς με τις χώρες της Κοινότητας. Η Ε.Ο.Κ. ως σύνολο έχει ζωτικά συμφέροντα στην ανατολική Μεσόγειο.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής αντικαταστάθηκε στην έδρα του από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Ντίνο Κωνσταντίνου).

'Ολοι θα συμφωνούμε ότι τα τελευταία χρόνια η Κοινότητα έχει αναβαθμισμένο ενδιαφέρον για λύση του Κυπριακού. Δέχομαι ότι, ένεκα των συμφερόντων της και με την Τουρκία, το ενδιαφέρον της αυτό δεν είναι μόνο θετικό ή τόσο θετικό όσο θα θέλαμε εμείς να είναι.

'Ομως όλοι θέλουμε να ενθαρρυνθεί περαιτέρω το ενδιαφέρον και ο ρόλος της Ε.Ο.Κ. για μια λύση του Κυπριακού. Αυτό το θέλουμε όλες οι πλευρές. Υποβολή αίτησης για ένταξη από μόνη της είναι σημαντική πολιτική πράξη. Δείχνει τη θέληση αυτού του λαού να πάει πιο κοντά στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Και είναι φυσικό ότι όσο πιο κοντά στην Ε.Ο.Κ. βρισκόμαστε, τόσο περισσότερο θα αναβαθμίζεται το ενδιαφέρον της Κοινότητας. Είναι λογικό και φυσικό αυτό. 'Αρα από μόνη της η υποβολή αίτησης βοηθά στη λύση του Κυπριακού. Εδώ θα πρόσθετα ότι, αν και το ΑΚΕΛ συμφωνούσε στην υποβολή αίτησης, η σημασία αυτής της πολιτικής πράξης θα ήταν σίγουρα πιο βαρύνουσα.

Η δεύτερη πτυχή αφορά την εφαρμογή μιας πιθανής λύσης με την Κύπρο μέσα στην Ε.Ο.Κ.

Όλοι γνωρίζουμε ότι μια διαπραγματευτική λύση του Κυπριακού θα διαλαμβάνει διαιρετικά στοιχεία, εδαφικά, κοινοτικά, οικονομικά, διοικητικά, κυβερνητικά, νομοθετικά και άλλα. Η ύπαρξή μας μέσα στην Ε.Ο.Κ. θα επενεργεί καταλυτικά πάνω στα διαιρετικά αυτά στοιχεία, θα τα αλλοιώνει συνεχώς. Και όσοι θα ενεργούν υπέρ της διατήρησης των διαιρετικών στοιχείων θα έρχονται σε σύγκρουση με την Ε.Ο.Κ. ως σύνολο και όχι με τους Ελληνοκυπρίους και μέρος των Τουρκοκυπρίων.

Πρόσθετα η ύπαρξή μας μέσα στην Ε.Ο.Κ. θα βοηθήσει στην πλήρη αποκατάσταση των ατομικών ελευθεριών και ατομικών δικαιωμάτων. Γιατί αυτοί οι στόχοι αποτελούν τις κύριες επιδιώξεις του ευρωπαϊκού πνεύματος.

Η τρίτη πτυχή ή δυνατότητα που τίθεται αφορά την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ., χωρίς να έχει εξευρεθεί λύση του κυπριακού προβλήματος. Σε μια τέτοια περίπτωση θα αυξηθεί η προστασία μας από περαιτέρω βλέψεις της Τουρκίας. Πιο σημαντικό όμως είναι ότι όλο και περισσότεροι Τουρκοκύπριοι θα πιέζουν για λύση, για να ωφεληθούν και αυτοί άμεσα από την ύπαρξή μας στην Ευρώπη.

Ακόμα πιο σημαντική θα είναι η επιρροή που θα μπορεί να ασκήσει η Κύπρος, όταν αυτή θα είναι μέσα στην Ευρώπη και η Τουρκία απ' έξω. Και όλοι γνωρίζουμε ότι η Τουρκία δεν πρόκειται να γίνει αποδεκτή ως μέλος της Κοινότητας τουλάχιστο στο προβλεπτό μέλλον - εγώ λέω και στο απώτερο.

Ο κ. Δίγκλης είπε με βεβαιότητα ότι η Τουρκία θα έχει προτεραιότητα έναντι της Κύπρου.

Η Τουρκία, κύριοι συνάδελφοι, δεν πληροί σε κανένα τομέα τα κριτήρια της Ευρώπης. Ούτε στο οικονομικό σύστημα ούτε στο πολιτικό σύστημα - έχει παραβίαση ανθρώπινων δικαιωμάτων - ούτε σε δημογραφικά θέματα - έχει αύξηση πληθυσμού πέραν του 2%, όταν ο μέσος όρος στις χώρες της Ε.Ο.Κ. είναι κάτω από 1/2%. Και αύξηση πληθυσμού πέραν του 2% σημαίνει διπλασιασμό του πληθυσμού κάθε 25 χρόνια. Αυτό σημαίνει ότι σε 50 χρόνια θα μιλούμε για Τουρκία, αν δεν αλλάξουν οι συνθήκες, οι εσωτερικές δομές, θα μιλούμε για Τουρκία των 200 εκ. Είναι γι' αυτό που εγώ προσωπικά δεν πιστεύω ότι και στο απώτερο μέλλον θα γίνει αποδεκτή η Τουρκία, εκτός αν αλλάξει πλήρως πλέον αυτή η χώρα, οπότε και οι σχέσεις μας μαζί της θα είναι εντελώς διαφορετικές.

Επαναλαμβάνω, ούτε σε δημογραφικά θέματα δεν πληροί η Τουρκία τα κριτήρια της Ε.Ο.Κ. ούτε σε κοινωνικά. Και αυτοί οι τομείς δεν αλλάζουν από τη μια μέρα στην άλλη. Αυτοί οι τομείς θέλουν πολλές δεκαετίες και πολύ μακροχρόνια σταδιακή ανάπτυξη, για να φτάσουν ή να πλησιάσουν τα κριτήρια τα οποία θέτει η Ε.Ο.Κ.

Γι' αυτό είναι πιστεύω πολύ επιφανειακό να προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι η Τουρκία λίγο-πολύ επίκειται να μπει στην Ε.Ο.Κ. κι εμείς πιθανό να κόψουμε απ' έξω.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, θα 'θελα να υπογραμμίσω ότι η θέληση της συντριπτικής πλειοψηφίας της πολιτικής ηγεσίας και του λαού είναι εκφρασμένη. Και η συντριπτική πλειοψηφία είναι τοποθετημένη υπέρ της ένταξης στην Κοινότητα. Είναι ίσως μέσα στα συνταγματικά δικαιώματα του Προέδρου να αρνείται να ακούσει τη θέληση της πλειοψηφίας. Σίγουρα όμως δεν είναι μέσα στα δημοκρατικά θέσμια. Και αποτυχία τήρησης των

δημοκρατικών αρχών πρέπει να γνωρίζει ο Πρόεδρος ότι πληρώνεται με πολιτικό κόστος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ)

Κύριοι συνάδελφοι, αναφορικά με το θέμα αυτό η συζήτηση, όπως μου έχει αναφέρει ο Πρόεδρος της Βουλής, έχει συμφωνηθεί να συνεχιστεί και στην προσεχή συνεδρία του Σώματος. Όμως υπάρχει η παράκληση όπως η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου να εισηγηθεί αύξηση της τιμής των κτηνοτροφικών σιτηρών μέχρι £10 τον τόνο και οι επιπτώσεις στην κτηνοτροφία», που γράφτηκε με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου, αναγνωστεί. Αλλά δε θα γίνουν οποιεσδήποτε ομιλίες και στόχος ακριβώς είναι να μπορέσει η Έκθεση να σταλεί προς την Εκτελεστική Εξουσία.

Αν συμφωνούμε, θα παρακαλούσα τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΙΤΗΡΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΝΑ ΕΙΣΗΓΗΘΕΙ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΩΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΙΤΗΡΩΝ ΜΕΧΡΙ £10 ΤΟΝ ΤΟΝΟ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Άριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 31 Οκτωβρίου 1989. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ο Διευθυντής και το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, καθώς και εκπρόσωποι της Κεντρικής Επιτροπής Κτηνοτρόφων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγελαδοτρόφων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Ν. Μουσιούττας.

Το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου στις 12 Οκτωβρίου 1989 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό εξέταση θέμα, ο εισηγητής του ανέφερε ότι τον περασμένο Σεπτέμβριο το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου αποφάσισε να εισηγηθεί στην κυβέρνηση την αύξηση της τιμής των κτηνοτροφικών σιτηρών κατά £10 τον τόνο. Στόχος της εισήγησης ήταν η κάλυψη των

ελλειμμάτων της Επιτροπής και η αναθεώρηση των τιμών, για να συνάδουν με τις σημερινές ισοτιμίες, αφού οι τιμές που ισχύουν σήμερα καθορίστηκαν το 1974, ενώ πρόσφατα έγινε ανατίμηση της τιμής του σιταριού που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ειδών αρτοποιίας. Σύμφωνα και πάλι με τον εισηγητή του πιο πάνω θέματος, αν υιοθετηθεί η εισήγηση της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, το γεγονός αυτό, όχι μόνο θα οδηγήσει την τάξη των κτηνοτρόφων σε οικονομική καταστροφή, αλλά ταυτόχρονα θα έχει αλυσιδωτές επιπτώσεις στις τιμές πολλών βασικών αγαθών και κατ' επέκταση στον τιμάριθμο. Κλείνοντας την εισαγωγή του, ο κ. Χρυσοστόμου τόνισε την ανάγκη να λαμβάνονται συλλογικά οι αποφάσεις που επηρεάζουν την εθνική οικονομία, αφού προηγουμένως συνεκτιμούνται όλα τα ενδεχόμενα κι οι γενικότερες επιπτώσεις.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου καταθέτοντας στην Επιτροπή δήλωσε ότι το Συμβούλιο εισηγήθηκε στην κυβέρνηση την αύξηση της τιμής των κτηνοτροφικών σιτηρών κατά £10 τον τόνο λόγω των μεγάλων ελλειμμάτων που παρουσιάζουν οι λογαριασμοί της Επιτροπής, τα οποία ελλείμματα αναμένεται να φτάσουν τα 30 εκ. λίρες το έτος 1989-1990, ως αποτέλεσμα της μεγάλης κατανάλωσης σιτηρών, που οφείλεται μερικώς στον τουρισμό και στο γεγονός ότι οι τιμές τους καθορίστηκαν για τελευταία φορά εδώ και αρκετά χρόνια. Δηλώθηκε επίσης ότι η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου έλαβε υπόψη της τις συνέπειες της αύξησης που προτείνεται στις τιμές των κτηνοτροφικών σιτηρών και για το σκοπό αυτό μελέτησε και την ταυτόχρονη αναθεώρηση των τιμών διάθεσης των κτηνοτροφικών προϊόντων. 'Οσον αφορά τους καταναλωτές που θα επιβαρυνθούν από τις αυξήσεις βασικών ειδών διατροφής που καταναλώνουν, κατατέθηκε ότι αυτοί θα αποζημιωθούν με την αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος που προστίθεται στις βασικές αποδοχές τους και ότι εν πάση περιπτώσει η αύξηση του δείκτη τιμών λιανικής πώλησης δεν αναμένεται να είναι μεγάλη και υπολογίζεται γύρω στο 0.28%. τη χρονιά 1988-1989 η κατανάλωση σιτηρών ήταν της τάξης των 480 χιλ. τόνων περίπου, δηλαδή παρουσιάστηκε μια αύξηση του ύψους του 10% σε σύγκριση με το έτος 1985-1986.

Συμπληρώνοντας τα όσα κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν στην Επιτροπή ότι το όλο θέμα μελετάται ακόμα για να μπορέσει να πάρει ανάλογη απόφαση το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού λάβει επίσης υπόψη και το γενικότερο θέμα των επιδοτήσεων πολλών γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, για τη μελέτη του οποίου συστάθηκε πρόσφατα ειδική επιτροπή μελέτης.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική, της Κεντρικής Επιτροπής Κτηνοτρόφων και της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγελαδοτρόφων τάχθηκαν ενάντια σε οποιαδήποτε αύξηση στις τιμές των σιτηρών που χρησιμοποιούνται στην κτηνοτροφία και σε οποιεσδήποτε ενέργειες που τείνουν να εξαλείψουν τις επιδοτήσεις των προϊόντων αυτών. Τάχθηκαν επίσης υπέρ της λήψης μέτρων για χαμηλότερα κόστα παραγωγής των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων και για την προστασία του γεωργοκτηνοτροφικού επαγγέλματος, υπέρ της εξασφάλισης σταθερών τιμών διάθεσης των προϊόντων αυτών και της καλύτερης εμπορίας τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και σταθμίζοντας ιδιαίτερα τις συνέπειες που

θα έχει στους γεωργοκτηνοτρόφους και τους καταναλωτές η τυχόν υιοθέτηση της αύξησης της τιμής των κτηνοτροφικών σιτηρών που προτείνεται, καλεί την κυβέρνηση να μην προχωρήσει στην αναθεώρηση των τιμών αυτών, αλλά να μελετήσει το θέμα σφαιρικά με στόχο την εξεύρεση άλλων υπαλλακτικών λύσεων για τη ρύθμιση του όλου ζητήματος, ώστε να μην πληγεί η ντόπια κτηνοτροφία και να μην αναθεωρηθούν οι τιμές βασικών καταναλωτικών αγαθών, γεγονότα που θα επηρεάσουν την ντόπια οικονομία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με την ανάγνωση της Έκθεσης, κύριοι συνάδελφοι, έχουμε οδηγηθεί στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 16 του μηνός, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

«Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τους Προϋπολογισμούς του 1990».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Δημοψηφισμάτων Νόμος του 1989.

2) Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

3) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.45) του 1989.

5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 48) του 1989.

6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 50) του 1989.

7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 52) του 1989.

8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 53) του 1989.

9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 54) του 1989.

10) Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 1Β) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1989.

11) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1989.

12) Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

13) Ο περί Κτηματομεσιτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

14) Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

15) Ο περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

16) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Τροόδους του 1989.

17) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κελοκεδάρων του 1989.

18) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ομόδους του 1989.

19) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Σωτήρας του 1989.

20) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Περβολιών του 1989.

21) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Συνοικισμού Ανθουπόλεως του 1989.

22) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πολεμίου του 1989.

23) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λιοπετρίου του 1989.

24) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ορόκλινης του 1989.

25) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ζυγίου του 1989.

26) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λειβαδιών του 1989.

27) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί 'Αχνας του 1989.

28) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: 1) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της κυβέρνησης όσον αφορά το ψήφισμα της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. μέσα στο 1989».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (5.10.89).

(Συνέχιση της συζήτησης).

2) Εκθέσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989)

(Συνέχιση της συζήτησης).

3) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων. 2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου). (23.6.88).

4) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη). (13.4.1989).

5) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να

καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοφίδη). (21.5.1987).

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (28.5.1987).

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη). (25.6.1987).

(δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων). (8.10.1987).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ανδρέα Γεωργίου). (24.3.1988)

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ). (16.3.1989).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

1. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία). (3.11.1988). Και

2. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (3.11.1988).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Μ. Χριστοφίδη, Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτα και Τ. Χατζηδημητρίου). (5.10.89).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Ο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας και τα επιβαλλόμενα άμεσα διορθωτικά μέτρα.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (10.3.1988).

11) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η οξεία έλλειψη προσωπικού στην τουριστική βιομηχανία της ελεύθερης Αμμοχώστου, οι άμεσοι και σοβαροί κίνδυνοι που προκύπτουν και η ανάγκη για έγκαιρη αντιμετώπιση του προβλήματος από τους αρμοδίους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (8.12.1988).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργείται λόγω του μεγάλου πλεονάσματος σταφυλιών και οι τρόποι αντιμετώπισής του».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή κατόπιν εισήγησης των Βουλευτών Λεμεσού και Πάφου).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη παροχής βοήθειας στα προσφυγικά αθλητικά και άλλα σωματεία και ιδιαίτερα σ' αυτά που λειτουργούσαν πριν από την εισβολή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υποχρέωση προσφύγων εκπαιδευτικών, δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών να αρχίσουν την καταβολή δόσεων για κρατικά στεγαστικά δάνεια που έχουν παγοποιηθεί μέχρις επίλυσης του Κυπριακού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Το πρόβλημα της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού-νοσοκόμων και τρόποι αντιμετώπισής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ι. Ιωαννίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (24.3.89).

(β) «Οι ανησυχητικές επιπτώσεις από την έλλειψη νοσηλευτικού και λοιπού παραϊατρικού προσωπικού στον κρατικό και ιδιωτικό τομέα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (18.5.89).

16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πρόβλημα της διάθεσης των πλεονασμάτων κρεμμυδιών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

Ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Παπαδόπουλος ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η μείωση βαθμολογίας διάφορων εκπαιδευτικών για κομματικούς λόγους και οι εκ της αδικίας αυτής ζημιογόνες επιπτώσεις στην προαγωγή και σταδιοδρομία τους».

Το θέμα προκύπτει από ερώτηση που υποβλήθηκε στις 13.7.89 και στην οποία δε δόθηκε απάντηση μέχρι σήμερα.

Ο κ. Παπαδόπουλος εισηγείται να παραπεμφθεί το θέμα στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή;

Εφόσον συμφωνούμε, το θέμα παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Χαραλαμπίδης ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Οι ανησυχητικές διαστάσεις που παίρνουν τελευταία τα κρούσματα βίας στα γήπεδα και τρόποι αντιμετώπισής τους».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Οι σχέσεις με τα κατεχόμενα του διεθνούς απατεώνα Ασίλ Ναδίρ και οι δυσμενείς για την Κύπρο επιπτώσεις από τις δραστηριότητές του στο διεθνή χώρο και στο εσωτερικό μας μέτωπο και τα μέτρα που προτίθεται να πάρει η κυβέρνηση».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται.

Ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή και παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας του πιο κάτω θέματος:

«Οι αδικαιολόγητα συχνές διακοπές ρεύματος στη Λάρνακα, οι ζημιές και ταλαιπωρίες που υφίσταται το κοινό και η ανάγκη για άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος».

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Οι Βουλευτές περιφέρειας Πάφου όλων των Κομμάτων ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η αναγκαιότητα πλήρους λειτουργίας του Εσπερινού Γυμνασίου Πάφου και τα προβλήματα που προκύπτουν από την απόφαση της κυβέρνησης για αναστολή λειτουργίας της Γ΄ και Δ΄ τάξης τούτου».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Υπάρχει ένσταση;

Δεν υπάρχει ένσταση, γι΄ αυτό εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Οι εργασίες της συνεδρίας αυτής τερματίζονται.

(Ώρα λήξης: 7.55 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας των Οπωροφόρων Δένδρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 43) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 37 του 1989).

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελέγχου Σιτηρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 3) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως Τροποποιητικός με αρ. 2 του 1989).

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Α. Γαλανού πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

7) Έκθεση για τα ακόλουθα νομοσχέδια:

(α) «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

(β) «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

(γ) «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

(δ) «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

(ε) «Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

(στ) «Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΚΕΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

(ζ) «Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΛΟΕΛ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

(η) «Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1989» η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Ηλία, Α. Χρυσοστόμου, Α. Γαλανός, Γ. Ομήρου, Γ. Παπαδόπουλος, Πρόεδρος) και ψήφιση αυτών σε Νόμους.

8) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Μαλίας του 1989» και έγκριση αυτών.

9) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάμπου του 1989» και έγκριση αυτών.

10) Έκθεση για τους Κανονισμούς 1. «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί (Αρ. 3) του 1989» και 2. «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Αύξηση Συμπληρωματικών Παροχών) Κανονισμοί (Αρ. 2) του 1989», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Π. Στυλιανού, Π. Δίγκλης, Σ. Χατζηγιάννης, Ι. Κατσουνωτός) και έγκριση αυτών.

11) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως της Μαρίνας Λάρνακας (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989» και έγκριση αυτών.

12) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

13) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η ανάγκη επιδιόρθωσης του δρόμου που οδηγεί στο παρεκκλήσι της Παναγίας του Μουτουλλά - Η τηλεοπτική κάλυψη της

κοινότητας Καμιναριών - Η ανάγκη συντήρησης των κτιριακών εγκαταστάσεων του Αστυνομικού Σταθμού Λάρνακας - Η ανάγκη βελτίωσης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου Σιας-Μαθιάτη - Το θέμα της παραχώρησης από τις Κυπριακές Αερογραμμές μειωμένων αεροπορικών ναύλων στους κυβερνητικούς εργάτες και στους έκτακτους δημόσιους υπαλλήλους - Η ανάγκη διαπλάτυνσης και ευθυγράμμισης του δρόμου Λεμύθου-Παλιόμυλος-Φοινί - Αίτημα για κατασκευή νέας περίφραξης στο κοιμητήριο του χωριού Νέα Δήμματα - Η ανάγκη αναπροσαρμογής των συνόρων του χωριού Νέα Δήμματα - Η ανεπαρκής στελέχωση του Τμήματος Αναισθησιολογίας του Νοσοκομείου Λεμεσού - Καταγγελίες εναντίον αλλοδαπών ξεναγών για διοχέτευση τουριστών σε ορισμένα εστιατόρια έναντι προμήθειας - Η ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Ξερού-Αγίου Νικολάου-Πλατρών - Πρόβλημα μεταφοράς των νεκρών από την Αγία Νάπα στο Νοσοκομείο Λάρνακας για νεκροψία - Το ενδιαφέρον κυπριακών και ξένων οργανισμών για δημιουργία μονάδων συντήρησης μικρών αεροσκαφών στο Αεροδρόμιο Πάφου -Αίτημα για τακτικές επισκέψεις γιατρού στην κοινότητα Λαγουδερών - Η ανάγκη βελτίωσης ή ανακατασκευής του δρόμου Σαϊττά-Πλατρών - Η καθυστέρηση στη διανομή ικανοποιητικών ποσοτήτων ποντικοφάρμακου στους χαρουποπαραγωγούς - Αίτημα για αυτόματες προαγωγές στην αστυνομία - Αίτημα για μετεξέλιξη της Σχολής Τυφλών σε Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών - Αίτημα των κτηνοτρόφων της περιοχής 'Δασάκι της 'Αχνας' για εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου κτηνιατρικών και φαρμακευτικών υπηρεσιών - Το σχεδιαζόμενο από τις βρετανικές βάσεις κλείσιμο του δρόμου Δεκέλειας και συνεπαγόμενα προβλήματα - Η ανάγκη επιδιόρθωσης του δρόμου Μαζωτού-Αλαμινού - Αίτημα για επιδιόρθωση του δρόμου Κιτίου-Μαζωτού - Η καθυστέρηση στην κατασκευή του υπεραστικού δρόμου Αραδίππου-Δεκέλειας-Κοκκινοχωριών - Η καθυστέρηση στην κατασκευή αγωγού μεταφοράς νερού στην περιοχή μεταξύ Μαζωτού και Περβολιών - Η χρησιμοποίηση πατριωτικού τραγουδιού για διαφήμιση γιαουρτιού και η μετάδοσή της από το ΡΙΚ - Αίτημα για ενίσχυση από το κράτος της Καλλιτεχνικής Χορωδίας-Ορχήστρας Λευκωσίας - Η ανάγκη ενίσχυσης της υδατοπρομήθειας των κοινοτήτων Σίμου, Δρύμου, Δρυνιά, Λάσα και Μηλιά -Η καθυστέρηση στην προώθηση του αναδασμού στην κοινότητα Σίμου -Η πρόκληση ανησυχίας σε χωριά της Πάφου από εκτεταμένες στρατιωτικές ασκήσεις βρετανικών στρατευμάτων - Αίτημα για επανεκτύπωση των εκδόσεων CESNOLA).

14) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Το θέμα της στέγασης της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου στην περιοχή Ευρύχου - Η ευθυγράμμιση του δρόμου Λυσού-Πόλεως Χρυσοχούς - Το θέμα της σύστασης Μουσείου Ανατολικής Τέχνης - Οι παραιτήσεις του Προέδρου και του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Η.Κ. και η καταβολή από την Αρχή ποσών χωρίς την εξουσιοδότηση της Βουλής - Το θέμα της ανυπαρξίας εξωτερικού τουρισμού στη Μαραθάσα - Το θέμα της ελεύθερης ραδιοφωνίας).

15) Αγορεύσεις Βουλευτών (Γ. Χαραλαμπίδης, Π. Δίγκλης, Ε. Ευσταθίου, Α. Φάντης, Λ. Ιεροδιακόνου) πάνω στο θέμα «Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της κυβέρνησης όσον αφορά το ψήφισμα της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. μέσα στο 1989». (Συνέχιση της συζήτησης).

16) 'Εκθεση για το θέμα «Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου να εισηγηθεί αύξηση της τιμής των κτηνοτροφικών σιτηρών μέχρι £10 τον τόνο και οι επιπτώσεις στην κτηνοτροφία» και έγκριση αυτής.

17) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η μείωση βαθμολογίας διάφορων εκπαιδευτικών για κομματικούς λόγους και οι εκ της αδικίας αυτής ζημιογόνες επιπτώσεις στην προαγωγή και σταδιοδρομία τους».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γ. Παπαδόπουλο).

(β) «Οι ανησυχητικές διαστάσεις που παίρνουν τελευταία τα κρούσματα βίας στα γήπεδα και τρόποι αντιμετώπισής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη).

(γ) «Οι σχέσεις με τα κατεχόμενα του διεθνούς απατεώνα Ασίλ Ναδίρ και οι δυσμενείς για την Κύπρο επιπτώσεις από τις δραστηριότητές του στο διεθνή χώρο και στο εσωτερικό μας μέτωπο και τα μέτρα που προτίθεται να πάρει η κυβέρνηση».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της ΕΔΕΚ κ. Τ. Χατζηδημητρίου).

(δ) «Οι αδικαιολόγητα συχνές διακοπές ρεύματος στη Λάρνακα, οι ζημιές και ταλαιπωρίες που υφίσταται το κοινό και η ανάγκη για άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).

(ε) «Η αναγκαιότητα πλήρους λειτουργίας του Εσπερινού Γυμνασίου Πάφου και τα προβλήματα που προκύπτουν από την απόφαση της κυβέρνησης για αναστολή της λειτουργίας της Γ' και Δ' τάξης τούτου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Πάφου κυρίους Γ. Παπαδόπουλο, Α. Δημητριάδη, Μ. Θεοδούλου και Γ. Ομήρου).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 16ης Νοεμβρίου 1989

(Ώρα ενάρξεως: 4.10 μ.μ.)

(Αρ. 7)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι,

Προτού μπούμε στα θέματα της σημερινής ημερήσιας διάταξης, θα ήθελα να επαναφέρω στη μνήμη σας τρία γεγονότα τα οποία σημαδεύουν τη βδομάδα αυτή του Νοεμβρίου και έχουν περάσει στη νεοελληνική πολιτική ιστορία.

Καθώς θα γνωρίζετε όλοι, στις 15 Νοεμβρίου του 1983 η τουρκοκυπριακή ηγεσία, κατ΄εντολή των αυθεντών της στην Άγκυρα, ανακήρυξε παράνομα τα κατεχόμενα από τις τουρκικές δυνάμεις κατοχής εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας ως «ανεξάρτητη δημοκρατία», την καλούμενη «Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου».

Δεν υπήρχε ούτε πολιτική ούτε ηθική ούτε νομική βάση για την ανακήρυξη αυτή, γιατί εδάφη τα οποία καταλαμβάνονται με τη βία των όπλων δεν είναι δυνατό να ανακηρύσσονται ελεύθερα κράτη. Για το λόγο αυτό και κανένα μέλος της διεθνούς οικογένειας των εθνών, καμιά ξένη χώρα δεν αναγνώρισε το ψευδοκράτος της βόρειας Κύπρου. Το αναγνώρισε μόνο η Τουρκία, κατ΄εντολή της οποίας και δημιουργήθηκε.

Η αντίδραση του ελληνοκυπριακού λαού ήταν τότε αυθόρμητη και ομόθυμη και μονολιθική. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μετέβη αμέσως στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών, ενώ στην Κύπρο όλα τα κόμματα και οι οργανώσεις γενικά, για

πρώτη φορά μετά το θάνατο του Αριχεπισκόπου Μακαρίου, συμφώνησαν, ομοφώνησαν, ομοψύχησαν και διά του τότε Προεδρεύοντος της Δημοκρατίας συγκάλεσαν παγκύπριο συλλαλητήριο, το οποίο αποτέλεσε ρεκόρ από άποψη συμμετοχής και ζωντάνιας, για διαμαρτυρία εναντίον της πρωτάκουστης αυτής ενέργειας.

Πιστεύω ότι αυτή η μονολιθικότητα, αυτή η ζωντάνια και αυτή η μαχητικότητα η οποία επιδείχθηκε τότε μπορεί να επιδειχθεί και σήμερα, γιατί ακόμα το θέμα μας δεν έχει βρει τη λύση του. Ακόμα το θέμα μας δεν έχει αρχίσει καν να πορεύεται προς τη λύση του. Πιστεύω ακράδαντα ότι η ομοψυχία εκείνη και η μονολιθικότητα μπορούν και σήμερα να επιτευχθούν πάνω στην ουσία του κυπριακού προβλήματος, γιατί ουσιαστικά δεν υπάρχει καμιά διαφορά. Εκεί που υπάρχουν μερικές διαφορές αφορούν ζητήματα διαδικαστικά, ζητήματα τακτικής και στρατηγικής μόνο. Στην ουσία όλοι είμαστε σύμφωνοι και δε βλέπω το λόγο γιατί όλοι να μη συμβάλουμε στην προσπάθεια η οποία καταβάλλεται για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος μέσα στα πλαίσια των σημερινών κοσμοϊστορικών γεγονότων, που αποτελούν το καλύτερο πλαίσιο για τις συνομιλίες οι οποίες θα οδηγήσουν σε μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Το ελπίζω και το εύχομαι.

Ένα δεύτερο γεγονός το οποίο έχει βρει πια τη θέση του στη νεοελληνική πολιτική ιστορία είναι η εξέγερση των νέων ανθρώπων του Πολυτεχνείου ενάντια στη χούντα, η οποία για επτά ολόκληρα χρόνια ταλαιπώρησε τον ελληνικό και τον κυπριακό λαό.

Ως γεγονός το Πολυτεχνείο είναι το αποκορύφωμα της εξέγερσης των νέων ανθρώπων. Γιατί η εξέγερση άρχισε πολύ πιο νωρίς, από τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών στην οδό Σόλωνος. Η εξέγερση του Πολυτεχνείου ήταν το αποκορύφωμα. Και η εξέγερση αυτή αποτελεί ορόσημο στην πορεία του ελληνικού λαού προς την ελευθερία και τη δημοκρατία.

Βέβαια τα τανκς και τα τηλεβόλα και τα πολυβόλα κατέπνιξαν μέσα στο αίμα της ελληνικής νεολαίας την εξέγερση εκείνη. Όμως ο σπόρος τον οποίο έσπειραν οι νέοι που έχυσαν το άλικο αίμα τους πάνω στα πεζοδρόμια της οδού Πατησίων και της οδού Στουρνάρα είχε ανθήσει και είχε δημιουργήσει πνεύμα αντίστασης σε μεγάλες μάζες του ελληνικού λαού.

Όμως η εξέγερση αυτή δεν έφερε το προσδοκώμενο αποτέλεσμα. Η εξέγερση του Πολυτεχνείου δεν έφερε τη δημοκρατία στην Ελλάδα. Μπορεί να προπαρασκεύασε το δρόμο για τη δημοκρατία, όμως τη δημοκρατία στην Ελλάδα την έφερε η συμφορά της Κύπρου. Είναι εμείς που έχουμε πληρώσει για την επιστροφή της δημοκρατίας στη χώρα που τη γέννησε.

Η χούντα κατέρρευσε κάτω από το βάρος των ανομημάτων της τον Ιούλιο του 1974, όταν με το προδοτικό πραξικόπημα εναντίον της νόμιμα εκλελεγμένης κυβέρνησης της Κύπρου, το πραξικόπημα το οποίο αυτή προπαρασκεύασε και εκτέλεσε, έφερε στην Κύπρο τον Αττίλα ο οποίος κατέλαβε το 37% των εδαφών μας και μοίρασε την Κύπρο στα δυο.

Δεν μπορούσε πλέον να σταθεί καμιά κυβέρνηση στην Ελλάδα κάτω από τα αμαρτήματα αυτά, κάτω από την προδοσία αυτή, και γι'αυτό η χούντα διαλύθηκε και έδωσε τη θέση της σε μια κυβέρνηση στην αρχή οικουμενική, μια κυβέρνηση στην οποία πήραν μέρος όλες οι πολιτικές δυνάμεις της Ελλάδας.

Από τότε μέχρι σήμερα η πορεία προς τη δημοκρατία, προς την τελείωση της δημοκρατίας, φωτίζεται από το φως της φλόγας που άναψαν οι νεαροί μαχητές

του Πολυτεχνείου. Ελπίζουμε ότι η φλόγα αυτή δε θα σβήσει ποτέ, αλλά αντίθετα θα ενισχύεται και θα δυναμώνει, ωσότου φωτίσει όχι μόνο τον ελληνισμό ολόκληρο αλλά και ολόκληρη την Ευρώπη και ολόκληρο τον κόσμο.

Το ελπίζω και το εύχομαι.

Το τρίτο γεγονός που σημαδεύει με την ύπαρξή του αυτή τη βδομάδα του Νοεμβρίου είναι η θυσία ενός σεμνού και ηρωικού παιδιού της Κύπρου, του Κυριάκου Μάτση.

Δεν είναι ανάγκη να πει κανένας πολλά πράγματα για τη θυσία αυτού του ανθρώπου. Όσοι τον γνώρισαν είναι σε θέση να μιλήσουν για το χαρακτήρα και τα προσόντα του, γιατί ο Κυριάκος Μάτσης δεν ήταν μόνο ο μαχητής, ήταν ο διανοούμενος, ήταν ο άνθρωπος πάνω απ'όλα. Και είναι λυπηρό γιατί δεν επέζησε, γιατί με το φωτεινό μυαλό του, με τις ιδέες του, με τις αντιλήψεις του, με τις πολιτικές του τοποθετήσεις, θα μπορούσε να βοηθήσει τη δημοκρατία στα πρώτα δύσκολα βήματα της ύπαρξής της.

Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός αυτό μας φέρνει στη μνήμη πολλά γεγονότα, πολλούς επώνυμους και ανώνυμους ήρωες που έδωσαν τη ζωή τους, για να βλαστήσει σ'αυτό τον τόπο το δέντρο της ελευθερίας.

Σε ένδειξη τιμής, ευγνωμοσύνης και αγάπης προς όλους εκείνους του Πολυτεχνείου που σκοτώθηκαν για τη δημοκρατία και προς όλους εκείνους που πέθαναν στην Κύπρο για την ελευθερία μας, συμπεριλαμβανομένου βέβαια και του Κυριάκου Μάτση, σας καλώ να εγερθούμε για να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή.

(Μονόλεπτη σιγή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αιώνια ας είναι η μνήμη τους.

Και τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι, καλώ στο βήμα της Βουλής τον έντιμο Υπουργό Οικονομικών κ. Γεώργιο Συρίμη ο οποίος θα καταθέσει την ομιλία του πάνω στην οικονομική κατάσταση της Κύπρου.

Γ. ΣΥΡΙΜΗΣ:

Έντιμε Κύριε Πρόεδρε,
Έντιμοι Κύριοι Βουλευτές,

Αισθάνομαι τιμή και εκτίμηση που παρουσιάζομαι σήμερα ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων για δεύτερη χρονιά για την καθιερωμένη ομιλία του Υπουργού Οικονομικών πάνω στους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, την πορεία και τα προβλήματα της οικονομίας, τις διαγραφόμενες προοπτικές, καθώς και την οικονομική και κοινωνική πολιτική, που προτίθεται να ακολουθήσει η Κυβέρνηση στη διάρκεια του επόμενου χρόνου.

Η ετήσια συζήτηση των Κρατικών Προϋπολογισμών αποτελεί σημαντικό γεγονός. Φέτος το γεγονός αυτό προσλαμβάνει μια ιδιαίτερη διάσταση, δεδομένου ότι σήμερα έχουν υποβληθεί στο Σώμα σημαντικά νομοσχέδια της φορολογικής μεταρρύθμισης που αποσκοπεί να καταστήσει το φορολογικό μας σύστημα πιο δίκαιο και απλό και να υποβοηθήσει την περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομίας μας μέσα σε συνθήκες σταθερότητας. Χωρίς αμφιβολία, οι επιλογές που έχουμε κληθεί να κάνουμε ως εκτελεστική και νομοθετική εξουσία θα είναι καθοριστικές για το οικονομικό μέλλον του τόπου.

ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1989

Γενικά

Η κατάσταση της κυπριακής οικονομίας κατά το 1989, που είναι και ο πρώτος χρόνος εφαρμογής του Σχεδίου Ανάπτυξης 1989-1993, μπορεί να χαρακτηριστεί ως αρκετά ικανοποιητική, παρά τις τάσεις υπερθέρμανσης που παρουσιάστηκαν. Οι πιο σημαντικές θετικές εξελίξεις είναι η συνέχιση της ανοδικής πορείας της οικονομίας με γρήγορο ρυθμό, γεγονός που αντανακλάται στην παραπέρα βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού. Στον τομέα της αγοράς εργασίας επικράτησαν συνθήκες πλήρους απασχόλησης, που συνοδεύθηκαν από την ύπαρξη ελλείψεων εργατικού δυναμικού σε σημαντικούς παραγωγικούς κλάδους. Πρόσθετα, οι παραγωγικές επενδύσεις σημείωσαν ψηλό ρυθμό αύξησης μέσα σε ένα ευνοϊκό επενδυτικό κλίμα, ενώ η ζήτηση για τουριστικές υπηρεσίες παρουσίασε πολύ ικανοποιητική επίδοση. Από τις εξελίξεις αυτές προκύπτει ότι κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του νέου Σχεδίου Ανάπτυξης έχουν προωθηθεί με επιτυχία οι κυριότεροι στόχοι της αναπτυξιακής και κοινωνικής πολιτικής.

Παρόλο ότι τα θετικά στοιχεία των μακροοικονομικών εξελίξεων υπερτερούν, εντούτοις αναφορά θα πρέπει να γίνει και σε ορισμένες αρνητικές τάσεις που έχουν παρουσιαστεί. Η πλήρης απασχόληση των συντελεστών παραγωγής, σε συνδυασμό με τον ψηλό ρυθμό αύξησης της εγχώριας καταναλωτικής ζήτησης και την επεκτατική δημοσιονομική και νομισματική πολιτική, οδήγησαν στην άσκηση πιέσεων στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της χώρας. Παρά τις πιέσεις αυτές και την ελαφρή αύξηση στο ρυθμό πληθωρισμού, που σε μεγάλο βαθμό είναι αποτέλεσμα της γρήγορης ανάπτυξης, το επίπεδο σταθερότητας της οικονομίας συγκρίνεται ευνοϊκά τόσο διαχρονικά όσο και διεθνώς.

Ρυθμός Ανάπτυξης - Εγχώρια Ζήτηση

Πιο αναλυτικά, ο ρυθμός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας κατά το 1989 υπολογίζεται προκαταρκτικά γύρω στο 6%, που υπερβαίνει τόσο το στόχο που τέθηκε στα πλαίσια του Σχεδίου Ανάπτυξης 1989-1993, όσο και το ρυθμό ανάπτυξης της διεθνούς οικονομίας. Το γεγονός αυτό υπογραμμίζει ότι η Κύπρος συνεχίζει να μειώνει τη διαφορά που τη χωρίζει από τα επίπεδα των αναπτυγμένων χωρών.

Κύριος μοχλός στην επίτευξη ψηλού ρυθμού ανάπτυξης ήταν η διεύρυνση των τουριστικών υπηρεσιών και ο ψηλός ρυθμός αύξησης της εγχώριας ζήτησης, που επηρέασε για δεύτερη συνεχή χρονιά το ρυθμό επέκτασης της εγχώριας προσφοράς και που οδήγησε όμως στην άσκηση πιέσεων πάνω στις εξωτερικές συναλλαγές της οικονομίας.

Τη μεγαλύτερη συμβολή στην αύξηση της εγχώριας ζήτησης είχε η ιδιωτική κατανάλωση, που υπολογίζεται να αυξηθεί με πολύ ψηλό ρυθμό, γύρω στο 12% σε πραγματικούς όρους. Ανάμεσα στους παράγοντες που οδήγησαν στην εξέλιξη αυτή είναι η γρήγορη αύξηση του ιδιωτικού διαθέσιμου εισοδήματος, οι συνθήκες πλήρους απασχόλησης που επικρατούν στην οικονομία και η για δεύτερη συνεχή χρονιά μείωση του ποσοστού ιδιωτικής αποταμίευσης. Επίσης, οι συνθήκες άνετης χρηματοδότησης αποτέλεσαν παράγοντα ενισχυτικό στην ταχύρρυθμη αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Σε αντίθεση, ο ρυθμός διεύρυνσης της δημόσιας κατανάλωσης υπολογίζεται να υποχωρήσει σε επίπεδα γύρω στο 3%, ως αποτέλεσμα των προσπαθειών που καταβλήθηκαν για συγκράτηση του ρυθμού αύξησης των δημόσιων καταναλωτικών δαπανών.

Οι πάγιες επενδύσεις συνέχισαν και κατά το 1989 την ανοδική τους τάση και αναμένεται να διευρυνθούν κατά 5% περίπου. Η άνοδος αυτή αντικατοπτρίζει τις ευνοϊκές προοπτικές που υπάρχουν για εξαγωγές, την αυξημένη επενδυτική δραστηριότητα σε τουριστικές κλίνες και σε έργα υποδομής. Πρόσθετα, η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στο καλό επενδυτικό κλίμα που υπάρχει και στην πορεία των επιχειρηματικών κερδών κατά τα τελευταία χρόνια.

Εγχώρια Παραγωγή - Ανάπτυξη κατά Τομέα

Η επέκταση της εγχώριας και εξαγωγικής ζήτησης άσκησε ευνοϊκή επίδραση στην παραγωγική δραστηριότητα με αποτέλεσμα όλοι οι τομείς παραγωγής, με εξαίρεση τον τομέα των μεταλλείων και λατομείων, να πετύχουν θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Ιδιαίτερα ψηλή επίδοση είχαν οι τριτογενείς τομείς της οικονομίας.

Ο όγκος παραγωγής του γεωργικού τομέα αναμένεται να παρουσιάσει μικρή διεύρυνση μετά τη θεαματική αύξηση των προηγούμενων δύο χρόνων, ως αποτέλεσμα της ψηλής εξωτερικής ζήτησης για ορισμένα γεωργικά προϊόντα, κυρίως για τις πατάτες.

Ο ρυθμός μεγέθυνσης του τομέα της μεταποίησης προκαταρκτικά υπολογίζεται ότι θα υποχωρήσει κυρίως ως επακόλουθο της μειωμένης εξωτερικής ζήτησης από ορισμένες αγορές. Γενικά, η επίδοση του μεταποιητικού τομέα θα πρέπει να θεωρηθεί ως ικανοποιητική, ιδιαίτερα αν ληφθούν υπόψη και οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού που υπάρχουν. Ο τομέας των κατασκευών παρουσιάζεται με αυξημένη δραστηριότητα, η οποία σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στις επενδύσεις σε τουριστικές κλίνες και στην εκτέλεση σημαντικών δημόσιων επενδύσεων σε έργα υποδομής.

Όσον αφορά τους τριτογενείς τομείς της οικονομίας, αυτοί αναμένεται να επεκταθούν με ρυθμό ψηλότερο από το ρυθμό ανάπτυξης ολόκληρης της οικονομίας, με αποτέλεσμα να αυξήσουν τη συνεισφορά τους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Η ραγδαία αύξηση του τουριστικού ρεύματος άσκησε, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, πολλαπλασιαστική επίδραση πάνω στην οικονομική δραστηριότητα.

Απασχόληση - Ανεργία - Παραγωγικότητα

Η ικανοποιητική τάση όσον αφορά τις επενδύσεις και η παραπέρα οικονομική ανάπτυξη, ιδιαίτερα σε τομείς έντασης εργασίας, υπολογίζεται να οδηγήσουν σε αύξηση της απασχόλησης κατά 5.5 χιλ. άτομα περίπου.

Το πιο σημαντικό στοιχείο των οικονομικών εξελίξεων κατά το 1989 είναι χωρίς αμφιβολία οι συνθήκες πλήρους απασχόλησης που επικρατούν στην αγορά εργασίας. Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε σε επίπεδο που είναι το χαμηλότερο που σημειώθηκε στην περίοδο μετά το 1980.

Η ανεργία, όπως αυτή καταγράφεται στατιστικά, φέτος περιορίζεται στο 2.5% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Σημαντικοί τομείς της οικονομίας, όπως είναι τα ξενοδοχεία, η μεταποίηση και οι κατασκευές, παρουσιάζουν ελλείψεις εργατικού δυναμικού, ενώ ο αριθμός των κενών θέσεων τον Ιούλιο αντιστοιχούσε με ποσοστό 1.6% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Τα στοιχεία αυτά υπογραμμίζουν πολύ καθαρά τις συνθήκες πλήρους απασχόλησης που επικρατούν.

Η οικονομία έχει εισέλθει σε μια φαση πλήρους απασχόλησης του εργατικού δυναμικού με το συντελεστή εργασίας να αποτελεί περιοριστικό παράγοντα στην περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας. Η όσο το δυνατό καλύτερη αξιοποίηση του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού, η εισαγωγή νέας τεχνολογίας και γενικά η αύξηση της παραγωγικότητας σε όλους τους τομείς, αλλά ιδίως στο δημόσιο τομέα, καθίστανται όσο ποτέ άλλοτε πιο επιτακτικά.

Είναι ιδιαίτερης σημασίας, ότι οι συνθήκες πλήρους απασχόλησης που επικρατούν σήμερα μας δίδουν μια εξαιρετική ευκαιρία χωρίς κοινωνικό ή οικονομικό κόστος να προχωρήσουμε στη σταδιακή εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών και, εξίσου σημαντικό, στην αναδιάρθρωση και τεχνολογική αναβάθμιση της οικονομίας μας.

Μισθοί - Τιμές

Οι συνθήκες πλήρους απασχόλησης του εργατικού δυναμικού και η ελαφρή αύξηση του ρυθμού πληθωρισμού οδήγησαν σε μια ελαφρή επιτάχυνση στο ρυθμό αύξησης των μισθών και ημερομισθίων. Έτσι, οι ονομαστικοί μισθοί και τα ημερομίσθια αναμένεται να σημειώσουν αύξηση της τάξης του 8.5%. Σε πραγματικούς όρους, δηλ. όταν αφαιρεθεί η επίπτωση από την αύξηση των τιμών, οι απολαβές των εργαζομένων θα αυξηθούν με ρυθμό 4.3%, που είναι ψηλότερος από το ρυθμό βελτίωσης της παραγωγικότητας της εργασίας. Η εξέλιξη αυτή επηρέασε σε κάποιο βαθμό το κόστος παραγωγής και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Η διεύρυνση της εγχώριας ζήτησης με ρυθμό ψηλότερο από την εγχώρια προσφορά και η αύξηση των απολαβών με ρυθμό ψηλότερο από την αύξηση της παραγωγικότητας άσκησαν ανοδικές πιέσεις πάνω στο επίπεδο των τιμών. Πέρα όμως από τους εσωτερικούς αυτούς παράγοντες, αυξητική τάση παρουσίασαν και οι τιμές των εισαγόμενων προϊόντων. Ο ρυθμός πληθωρισμού κατά το 1989 αναμένεται να πλησιάσει το 4%, σε σχέση με 3.4% τον προηγούμενο χρόνο. Τα στοιχεία όμως αυτά συγκρίνονται ευνοϊκά με το επίπεδο του διεθνούς πληθωρισμού.

Εξωτερικές Συναλλαγές

Τα κύρια χαρακτηριστικά των εξελίξεων στις εξωτερικές συναλλαγές της χώρας κατά το 1989 ήταν η συνέχιση της καλής επίδοσης των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, ιδιαίτερα όσον αφορά τον τουρισμό. Παράλληλα όμως, οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν με ταχύτερο ρυθμό με αποτέλεσμα να ασκηθούν πιέσεις στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Οι εξαγωγές αγαθών f.o.b. υπολογίζεται να διευρυνθούν κατά 18% και θα φθάσουν τα £355 εκ. Μεγάλο μέρος της αύξησης αυτής οφείλεται στην κατακόρυφη άνοδο των επανεξαγωγών και την καλή εξαγωγική επίδοση των γεωργικών προϊόντων. Αντίθετα, ο ρυθμός επέκτασης των βιομηχανικών εξαγωγών παρουσίασε κάμψη σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο, κυρίως λόγω της μειωμένης ζήτησης σε ορισμένες αγορές. Είναι θετικό το γεγονός ότι συνεχίζεται η διείσδυση των προϊόντων μας στις ευρωπαϊκές αγορές.

Οι εισαγωγές αγαθών f.o.b. υπολογίζεται να αυξηθούν κατά 24% περίπου και θα φθάσουν τα £960 εκ., χωρίς να περιλαμβάνεται η αγορά τεσσάρων αεροσκαφών από τις Κυπριακές Αερογραμμές. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται βέβαια σε κάποιο βαθμό στην αύξηση των επανεξαγωγών εξαιτίας της Λιβανικής κρίσης. Όμως, τη σημαντικότερη συμβολή στην αύξηση των εισαγωγών είχε η εισαγωγή καταναλωτικών αγαθών.

Το παραδοσιακό πλεόνασμα στο ισοζύγιο άδηλων πόρων σημείωσε νέα επίδοση. Αποφασιστικό ρόλο στην εξέλιξη αυτή διαδραμάτισε ο τομέας του τουρισμού που σημείωσε σημαντική επέκταση. Πιο συγκεκριμένα, το τουριστικό ρεύμα αναμένεται να αυξηθεί με ρυθμό γύρω στο 20% ξεπερνώντας τα 1.3 εκ. άτομα, το δε τουριστικό συνάλλαγμα να ανέλθει στα £465 εκ. Η Κυβέρνηση αποφάσισε την προσωρινή αναστολή της έκδοσης νέων αδειών για τουριστικά καταλύματα, έτσι που να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος για τη διαμόρφωση μιας νέας τουριστικής πολιτικής που θα διασφαλίζει την περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού πάνω σε μια πιο ορθολογιστική, προγραμματισμένη βάση και σε εναρμόνιση με τη διατήρηση του περιβάλλοντος.

Η πολύ γρήγορη αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης οδήγησε σε αναστροφή των τάσεων στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, παρά την ικανοποιητική επίδοση των εξαγωγών. Έτσι, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να παρουσιάσει έλλειμμα της τάξης των £45 εκ. (χωρίς να συμπεριλαμβάνεται η αγορά αεροσκαφών), σε σύγκριση με ελαφρό πλεόνασμα ύψους £4 εκ. που σημειώθηκε τον προηγούμενο χρόνο. Το έλλειμμα αυτό αντιστοιχεί με ποσοστό 2% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Αποτελεί θετικό στοιχείο το γεγονός ότι μεγάλο μέρος του ελλείμματος καλύφθηκε από την αυτόνομη εισροή ξένου συναλλάγματος με τη μορφή των επενδύσεων από μη κατοίκους, κυπριακής κυρίως καταγωγής.

Το γενικό ισοζύγιο πληρωμών της χώρας αναμένεται να παρουσιάσει πλεόνασμα της τάξης των £60 εκ., σε σύγκριση με μικρό έλλειμμα £4 εκ. που σημειώθηκε το 1988. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο δανεισμό για την αγορά των αεροσκαφών και την προσφυγή του δημόσιου τομέα σε εξωτερικό δανεισμό.

Τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας υπολογίζεται να αυξηθούν κατά £143 εκ. και να φθάσουν τα £725 εκ. στο τέλος του 1989 παρέχοντας κάλυψη στις εισαγωγές 9 μηνών. Ο βαθμός αυτός κάλυψης θεωρείται πολύ ικανοποιητικός.

Τέλος, το εξωτερικό χρέος της Κύπρου, χωρίς τα δάνεια για την άμυνα, στο τέλος του 1989 αναμένεται να φθάσει τα £744 εκ., ως ποσοστό δε του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος να αυξηθεί ελαφρά στο 34%. Μέρος της αύξησης αυτής οφείλεται στη διαφοροποίηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Όσον αφορά το ποσοστό εξυπηρέτησης του εξωτερικού χρέους, αυτό υπολογίζεται να μειωθεί στο 10.4% από το 11.7% το 1988.

Δημοσιονομικές και Νομισματικές Εξελίξεις

Τόσο η δημοσιονομική όσο και η νομισματική/πιστωτική πολιτική συνέχισαν και κατά το 1989 να είναι επεκτατικής φύσεως, από τη μια επιδρώντας αυξητικά στο ιδιωτικό διαθέσιμο εισόδημα και από την άλλη διευκολύνοντας τη χρηματοδότηση της εγχώριας ζήτησης.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα, με βάση το σημείωμα για τις οικονομικές εξελίξεις που υποβλήθηκε στο Σώμα, υπολογιζόταν να αυξηθεί από τα £63.8 εκ. το 1988 στα £76.1 εκ. Οι πιο πρόσφατες όμως τάσεις υποδηλώνουν ότι το έλλειμμα θα διαμορφωθεί σε χαμηλότερο επίπεδο απ' ό,τι οι αρχικές προβλέψεις, λόγω της συνεχιζόμενης ψηλής αύξησης των εισαγωγών καταναλωτικών αγαθών. Αυτό σημαίνει ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα θα είναι γύρω στα £68 εκ. και θα αντιπροσωπεύει ποσοστό 3.1% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, σε σύγκριση με 3.2% το 1988.

Στο σημείο αυτό επιθυμώ να τονίσω ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα κατά τα δύο τελευταία χρόνια διαμορφώθηκε σε επίπεδα κάτω από το 4% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Αυτό οφείλεται εν μέρει στην προσπάθεια για έλεγχο και συγκράτηση των δημόσιων δαπανών και εν μέρει στη σημαντική αύξηση των εσόδων από εισαγωγικούς δασμούς και φόρους κατανάλωσης. Όμως δε θα πρέπει να επαναπαυόμαστε, γιατί το δημοσιονομικό έλλειμμα και η συνακόλουθη αύξηση του εξωτερικού χρέους παραμένει ένα από τα κύρια προβλήματα της οικονομίας μας, που ενέχει κινδύνους για τη μεσοπρόθεσμη σταθερότητά της. Γι' αυτό είναι αναγκαίο να συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας για τη σταδιακή εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών με ακόμα πιο έντονο ρυθμό.

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις, τα συνολικά δημόσια έσοδα αναμένεται να σημειώσουν άνοδο με ρυθμό 12.6%, ο οποίος είναι ψηλότερος από το ρυθμό ανόδου των δημόσιων δαπανών. Παρόλο ότι το κρατικό μισθολόγιο προβλέπεται να διευρυνθεί κατά 8.2%, η αύξηση στις συνολικές δημόσιες δαπάνες αναμένεται να είναι της τάξης του 12%. Τούτο οφείλεται στο ότι οι πληρωμές τόκων για το δημόσιο χρέος υπολογίζεται να αυξηθούν κατά 11.7%, που αντανακλά και την αύξηση στα διεθνή επιτόκια, και στο ότι οι επιδοτήσεις θα διευρυνθούν με ρυθμό 23%, ως επακόλουθο των ψηλών διεθνών τιμών των σιτηρών.

Όπως είναι γνωστό, η Κυβέρνηση αποφάσισε την επίσπευση της εκτέλεσης έργων για τη βελτίωση του οδικού δικτύου. Η απόφαση αυτή μαζί με τη συνέχιση της εκτέλεσης άλλων αναπτυξιακών έργων και τη διενέργεια δαπανών για την αντικατάσταση ακατάλληλων προσφυγικών κατοικιών οδήγησε σε σημαντική αύξηση των δημόσιων κεφαλαιουχικών δαπανών.

Είναι σημαντικό το γεγονός ότι οι δημόσιες αποταμιεύσεις αναμένεται να φθάσουν τα £17 εκ. παρέχοντας για μια ακόμα χρονιά τη δυνατότητα χρηματοδότησης μέρους των δημόσιων επενδύσεων. Στόχος μας είναι σταδιακά να αυξάνονται οι δημόσιες αποταμιεύσεις για να είμαστε έτσι σε θέση να συνεχίσουμε το αναπτυξιακό μας πρόγραμμα χωρίς υπέρμετρη εξάρτηση από τον εξωτερικό δανεισμό.

Το μεγαλύτερο ποσοστό της χρηματοδότησης του δημοσιονομικού ελλείμματος το 1989 κατέστη αναγκαίο να το εξασφαλίσουμε από εξωτερικές πηγές. Πιο συγκεκριμένα, οι πηγές αυτές κάλυψαν γύρω στο 60% του ελλείμματος. Σε αντίθεση, η χρηματοδότηση του δημοσιονομικού ελλείμματος το 1988 προήλθε εξ ολοκλήρου από εσωτερικές πηγές. Ως θέμα γενικότερης πολιτικής επιβάλλεται να δώσουμε περισσότερη έμφαση στον εσωτερικό δανεισμό. Η προσφυγή σε εξωτερικό δανεισμό, εκτός του ότι δημιουργεί ανεπιθύμητη εξάρτηση, συνεπάγεται συγκριτικά ψηλό κόστος χρηματοδότησης λόγω των διακυμάνσεων των συναλλαγματικών ισοτιμιών και των διεθνών επιτοκίων. Ελπίζω ότι το Σώμα χωρίς άλλη καθυστέρηση θα ψηφίσει το νομοσχέδιο που προνοεί αύξηση των περιθωρίων δανεισμού από την Κεντρική Τράπεζα, έτσι που να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για μια πιο ευέλικτη και ορθολογιστική προσέγγιση.

Η συνολική ρευστότητα, δηλαδή η προσφορά χρήματος με την ευρεία έννοια, αναμένεται να αυξηθεί κατά £210 εκ. περίπου ή 14.5%. Ο ρυθμός αυτός ξεπερνά το ρυθμό αύξησης του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε τρέχουσες τιμές, γεγονός που υποδηλώνει τις άνετες συνθήκες χρηματοδότησης που επικράτησαν και που ήταν υποστηρικτικές στη διεύρυνση της εγχώριας ζήτησης. Οι κύριες πηγές αύξησης της προσφοράς χρήματος κατά το 1989 ήταν η παροχή δανείων προς τον ιδιωτικό τομέα και η χρηματοδότηση του δημοσιονομικού ελλείμματος.

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 1989-93

Την περασμένη εβδομάδα εγκρίθηκε το Σχέδιο Ανάπτυξης 1989-93, αφού λήφθηκαν υπόψη και οι απόψεις που έχουν εκφράσει οι εκπρόσωποι των παραγωγικών τάξεων στα πλαίσια της Συμβουλευτικής Οικονομικής Επιτροπής. Τώρα το νέο αυτό Σχέδιο βρίσκεται στο στάδιο της εκτύπωσής του και θα κατατεθεί ενώπιον του Σώματος για ενημέρωση.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Σχεδίου είναι η ευέλικτη προσέγγιση που έχει υιοθετηθεί, έτσι που αυτό να αποτελεί πρόγραμμα δράσης για το δημόσιο τομέα και καθοδηγητικό πλαίσιο για τον ιδιωτικό τομέα μέσα στις ραγδαία μεταβαλλόμενες συνθήκες του οικονομικού περιβάλλοντος.

Όπως έχουμε κατ' επανάληψη τονίσει, η αναπτυξιακή προσπάθεια δεν αποτελεί αυτοσκοπό. Απώτερη επιδίωξη είναι η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του λαού, της κοινωνικής του ευημερίας και της ποιότητας ζωής. Πρόσθετα, η ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης μέσα σε συνθήκες σταθερότητας αποτελεί σημαντικό υποβοηθητικό παράγοντα στις προσπάθειες που καταβάλλουμε για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του πολιτικού μας προβλήματος. Ανάμεσα στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Σχεδίου είναι η αυξημένη προτεραιότητα που δίδεται για αναζωογόνηση της υπαίθρου και η συνειδητή προσπάθεια για διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος.

Οι στρατηγικές επιλογές του Σχεδίου και τα μέτρα πολιτικής που προβλέπονται εκφράζουν την αναγκαιότητα για τεχνολογική και ποιοτική αναβάθμιση της οικονομίας μας, αύξηση της παραγωγικότητας και δυναμική αξιοποίηση των ευκαιριών που προσφέρει η Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την ΕΟΚ. Η προσαρμογή της οικονομίας μας στο νέο αυτό καθεστώς θα προετοιμάσει το έδαφος για τη μελλοντική ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ, που αποτελεί και στόχο της πολιτικής μας.

Στα πλαίσια της νέας αναπτυξιακής στρατηγικής, η οποία στοχεύει ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης 5% το χρόνο, θα επιδιωχθεί μια πιο ισόρροπη ανέλιξη των διάφορων παραγωγικών τομέων. Στον τομέα της μεταποίησης δίδεται αυξημένη έμφαση, ενώ ο γεωργικός τομέας αναμένεται να στηρίξει την ανάπτυξή του στην προώθηση των εξαγωγών αξιοποιώντας τα υδατικά έργα υποδομής που έχουν εκτελεστεί. Παράλληλα, η αναπτυξιακή προσπάθεια θα επεκταθεί για να καλύψει και άλλους εξαγωγικούς τομείς υπηρεσιών, όπως είναι η ναυτιλία, έτσι που να περιοριστεί η εξάρτηση από τον τουρισμό και να δημιουργηθούν ευκαιρίες απασχόλησης σε άνεργους επιστήμονες. Κύριος στόχος είναι η μετατροπή της Κύπρου σε κέντρο προσφοράς υπηρεσιών. Ο τομέας του τουρισμού στοχεύεται να συνεχίσει τη γρήγορη ανάπτυξή του πάνω όμως σε μια προγραμματισμένη βάση, με έμφαση την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι Βουλευτές,

Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Όπως έχω ήδη τονίσει, η εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την επιτυχία της όλης στρατηγικής για αναδιάρθρωση της οικονομίας και σταθερή βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού μέσα σε συνθήκες οικονομικής σταθερότητας. Μέσα στα πλαίσια αυτά εντάσσεται και η

φορολογική μεταρρύθμιση, που στοχεύει στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών, στην απλοποίηση του φορολογικού συστήματος και στην εναρμόνισή του με τις νέες αναπτυξιακές προτεραιότητες. Πρόσθετα, η φορολογική μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει θετική συμβολή στη μείωση της δημοσιονομικής ανισοσκέλειας. Τα σχετικά νομοσχέδια έχουν υποβληθεί σήμερα στο Σώμα και ελπίζω ότι σύντομα θα έχουμε την ευκαιρία να επεξηγήσουμε με λεπτομέρεια τη φιλοσοφία και το σκεπτικό των λύσεων που προτείνονται. Σήμερα θα περιοριστώ να δώσω μια γενική εικόνα στο θέμα αυτό.

Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων και ο εταιρικός φόρος, που επιβαρύνουν το ετήσιο εισόδημα, μαζί με το φόρο προστιθέμενης αξίας, που επιβαρύνει την κατανάλωση, αποτελούν τους κύριους άξονες ενός σύγχρονου και δίκαιου φορολογικού συστήματος.

Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων

Η φορολογική μεταρρύθμιση προβλέπει σημαντικές αλλαγές και ελαφρύνσεις στο φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, κυρίως ως αποτέλεσμα της κατακόρυφης μείωσης των φορολογικών συντελεστών. Για τα πρόσωπα αυτά θα υπάρξει μείωση του ανώτατου φορολογικού συντελεστή από το 60% στο 40%, περιορισμός του αριθμού των φορολογικών κλιμακίων σε τρεις και αύξηση του αφορολόγητου ορίου από τις £1,500 στις £2,000. Επίσης διαφοροποιείται το σύστημα των εκπτώσεων από το φορολογητέο εισόδημα και σε μεγάλο βαθμό αντικαθίσταται από αυξημένες πιστώσεις δηλ. αφαιρέσεις από το φόρο. Το αποτέλεσμα είναι ότι θα επωφεληθούν σε μεγαλύτερο βαθμό οι χαμηλά αμειβόμενοι.

Από τις διαφοροποιήσεις αυτές θα προκύψει σημαντική φορολογική ελάφρυνση για τους μισθωτούς, βελτίωση της κατανομής του φόρου εισοδήματος και απλοποίηση του συστήματος. Ενδεικτικά, αναφέρω ότι ο φόρος εισοδήματος που καταβάλλει ένας εργαζόμενος με ένα παιδί στο δημοτικό και ένα στο γυμνάσιο θα μειωθεί κατά 31% σε σύγκριση με το σημερινό σύστημα. Οι ελαφρύνσεις από το φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων το 1990 υπολογίζονται να είναι της τάξης των £13 εκ.

Εταιρικός Φόρος

Σημαντικές αλλαγές προτείνονται και στον τρόπο φορολογίας των νομικών προσώπων. Όπως είναι γνωστό, σήμερα τα νομικά πρόσωπα καταβάλλουν φόρο εισοδήματος με συντελεστή 42.5% πάνω στα μη διανεμόμενα μερίσματα και εκτός αυτού έκτακτη εισφορά για τους πρόσφυγες. Η φορολογική μεταρρύθμιση προβλέπει την κατάργηση των δύο αυτών φόρων και την εισαγωγή του εταιρικού φόρου με συντελεστή 20%, ο οποίος δεν επιστρέφεται όταν γίνεται διανομή μερίσματος, σε αντίθεση με το σημερινό σύστημα. Ο εταιρικός φόρος έχει και το πλεονέκτημα ότι θα υποβοηθήσει και την επανεπένδυση των κερδών. Τούτο στηρίζεται στο ότι τα μη διανεμόμενα κέρδη θα φορολογούνται με χαμηλότερο συντελεστή παρά τα κέρδη που διανέμονται. Επίσης, προβλέπεται η εισαγωγή του θεσμού της καταβολής ελάχιστου φόρου ύψους 10% στις περιπτώσεις εταιρειών, που ενώ παρουσιάζουν εμπορικά κέρδη, δε θα καταβάλλουν εταιρικό φόρο λόγω των διάφορων κινήτρων. Με τις αλλαγές αυτές αναμένεται να περιοριστεί σημαντικά το φαινόμενο της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής, να αυξηθεί η συμβολή των νομικών προσώπων στα φορολογικά έσοδα, ενώ δημιουργούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για καλύτερη κάλυψη της φορολογικής βάσης.

Φορολογικά Κίνητρα για Επιχειρήσεις

Το όλο πλέγμα των φορολογικών κινήτρων τίθεται πάνω σε μια πιο ορθολογιστική και εκλεκτική βάση σε εναρμόνιση με τις νέες αναπτυξιακές προτεραιότη-

τες για αναδιάρθρωση της οικονομίας. Κίνητρα που έχουν εξυπηρετήσει το σκοπό για τον οποίο είχαν εισαχθεί καταργούνται. Μεταξύ αυτών αναφέρω την άμεση απόσβεση και την έκπτωση για επενδύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα και άλλα κτίρια. Σε αντικατάστασή τους εισάγονται νέα κίνητρα που απευθύνονται κυρίως στον τομέα της μεταποίησης και σε δραστηριότητες που υποβοηθούν την εισαγωγή νέας τεχνολογίας, την προώθηση των εξαγωγών, την καλύτερη αξιοποίηση του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού και την ανάπτυξη της υπαίθρου. Ενδεικτικά, αναφέρω την έκπτωση για επενδύσεις σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, το νέο κίνητρο της αυξημένης έκπτωσης για την εργοδότηση άνεργων πτυχιούχων και τη μείωση του εταιρικού φόρου στο ήμισυ για τα κέρδη από τις εξαγωγές αγαθών.

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Η εισαγωγή του φόρου προστιθέμενης αξίας αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της φορολογικής μεταρρύθμισης και απαραίτητη προϋπόθεση για την παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων προς τους μισθωτούς. Ειλικρινά πιστεύω ότι δεν έχουμε άλλη καλύτερη επιλογή από το φόρο αυτό, ο οποίος είναι ένας σύγχρονος, δίκαιος και με αναπτυξιακό προσανατολισμό φόρος, που εφαρμόζεται ήδη σε πολλές χώρες, ανεξάρτητα από το επίπεδο ανάπτυξής τους ή τον τρόπο οργάνωσης του κοινωνικο-οικονομικού τους συστήματος.

Το 1984 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την προώθηση της εισαγωγής του φόρου προστιθέμενης αξίας. Αν η εισαγωγή του φόρου προστιθέμενης αξίας τα προηγούμενα χρόνια ήταν αναγκαία, αυτή σήμερα προβάλλει επιτακτική για την αναπλήρωση των φορολογικών απωλειών λόγω της διαδικασίας για Τελωνειακή Ένωση και για επίτευξη του στόχου για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας είναι εξ αντικειμένου αδύνατο να προχωρήσουμε στην υλοποίηση σχεδίων κοινωνικής πρόνοιας ή αναπτυξιακού χαρακτήρα. Όλοι γνωρίζουμε τις ανάγκες που υπάρχουν και όλοι γνωρίζουμε ότι η ικανοποίησή τους απαιτεί την ύπαρξη πόρων.

Μετά από τη συζήτηση του θέματος της φορολογικής μεταρρύθμισης στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή και τις διαβουλεύσεις που ακολούθησαν, έχουμε δώσει ιδιαίτερη βαρύτητα στη διαμόρφωση ενός προοδευτικού και δίκαιου φόρου προστιθέμενης αξίας. Ως αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων αυτών και της επανεπεξεργασίας των αρχικών σκέψεων, έχουν επενεχθεί σημαντικές διαφοροποιήσεις. Μεταξύ αυτών αναφέρω την πλήρη φορολογική απαλλαγή όλων των τροφίμων και των άλλων ειδών πρώτης ανάγκης, την απαλλαγή βασικών ειδών που χρησιμοποιούνται στη γεωργική παραγωγή, όπως είναι τα λιπάσματα, φυτοφάρμακα και τα γεωργικά μηχανήματα, και την υιοθέτηση ενός συστήματος επιστροφής του φόρου σε άτομα που κτίζουν το σπίτι τους, το οποίο δεν υπερβαίνει μια ορισμένη αξία. Μπορώ να πω ότι έχουμε σχεδιάσει ένα σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας στο οποίο η κοινωνική προσέγγιση είναι ίσως μοναδική. Και αυτό συνάδει με τη γενικότερη προσπάθεια για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και ταυτόχρονη αύξηση των κοινωνικής φύσεως παροχών σε χαμηλά εισοδηματικά στρώματα.

Σε γενικές γραμμές, το σύστημα στο οποίο έχουμε καταλήξει στηρίζεται στις ακόλουθες αρχές:

(α) Βασικές υπηρεσίες όπως είναι οι υπηρεσίες υγείας, παιδείας, χρηματοδότησης και τα ενοίκια θα εξαιρούνται του φόρου.

(β) Τα είδη πρώτης ανάγκης και πλατειάς κατανάλωσης όπως είναι τα τρόφιμα, βρεφικά και παιδικά είδη ένδυσης και υπόδησης, νερό, φάρμακα,

βιβλία, εφημερίδες και υπηρεσίες δημόσιων μεταφορών θα απαλλάσσονται του φόρου, δηλ. θα ισχύει ο μηδενικός συντελεστής. Επίσης σημαντικές εισροές που χρησιμοποιούνται στη γεωργική παραγωγή, όπως είναι τα λιπάσματα, φυτοφάρμακα και τα γεωργικά μηχανήματα θα απαλλάσονται του φόρου.

(γ) Τα είδη πολυτελείας θα επιβαρύνονται με συντελεστή 25%· και

(δ) Για τα υπόλοιπα αγαθά και υπηρεσίες θα επιβάλλεται συντελεστής 10%.

Ως αποτέλεσμα της εισαγωγής του φόρου προστιθέμενης αξίας αναμένεται να προκύψει αύξηση στο επίπεδο των τιμών γύρω στο 4%. Με την αντισταθμιστική αύξηση του αυτόματου τιμαριθμικού επιδόματος δε θα επηρεαστεί το εισόδημα των μισθωτών. Η Κυβέρνηση έχει δεσμευτεί να διατηρήσει το σύστημα της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι σε άλλες χώρες η εισαγωγή του φόρου προστιθέμενης αξίας επηρέασε στα πρώτα στάδια αρνητικά το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων. Στην Κύπρο δεν πρόκειται να συμβεί κάτι τέτοιο ακριβώς λόγω του συστήματος της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής.

Με βάση αντικειμενικές εκτιμήσεις, προκύπτει ότι ως αποτέλεσμα της δέσμης των μέτρων της φορολογικής μεταρρύθμισης, συμπεριλαμβανομένης και της εισαγωγής του φόρου προστιθέμενης αξίας, θα προκύψει όχι μόνο μια βελτίωση της κατανομής του φορολογικού βάρους προς όφελος των μισθωτών, αλλά και μια ελαφρή αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματός τους, έχοντας υπόψη και το σύστημα της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Ενδεικτικά, αναφέρω μια οικογένεια που έχει ένα παιδί στο δημοτικό και ένα στο γυμνάσιο, με ετήσιο εισόδημα £4,000, υπολογίζεται να έχει καθαρή βελτίωση του εισοδήματός της γύρω στο 2.6%.

Για όσες μικρές ομάδες του πληθυσμού, που τα εισοδήματά τους δεν είναι συνδεδεμένα με την αύξηση των τιμών και τους πολύ χαμηλά αμειβομένους που δεν επωφελούνται από τη μείωση του φόρου εισοδήματος, η Κυβέρνηση έχει προγραμματίσει να εισάξει δέσμη κοινωνικών σχεδίων δαπανών με στόχο όχι μόνο την αντιμετώπιση των οποιωνδήποτε αρνητικών επιπτώσεων αλλά και τη βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου. Μερικά από αυτά αφορούν:

(α) Αύξηση κατά 50% της μειωμένης σύνταξης και σημαντική αύξηση της ελάχιστης σύνταξης με τη διάθεση των αναγκαίων ποσών από τον ετήσιο κρατικό προϋπολογισμό.

(β) Επιχορήγηση επιτοκίου σε νέα ζευγάρια που έχουν χαμηλό εισόδημα για την απόκτηση κατοικίας. Για άτομα που κατοικούν στην ύπαιθρο θα ισχύουν διευρυμένα κριτήρια.

(γ) Ουσιαστική αύξηση του επιδόματος πολυτέκνων από £7 σε £20.

(δ) Σημαντική αύξηση των ποσών που διατίθενται για την παροχή κοινωνικής βοήθειας σε περιπτώσεις δυσπραγούντων ατόμων και σε άτομα με ειδικές ανάγκες, όπως είναι οι παραπληγικοί.

(ε) Κάλυψη από μέρους του κράτους της δαπάνης οδικού φωτισμού στους Δήμους και τα χωριά, η οποία ανέρχεται γύρω στις £900 χιλ. Σημαντική αύξηση της χορηγίας που παρέχεται στους Δήμους σε συνδυασμό με την παροχή μιας εφ' άπαξ προικοδότησης, έτσι που τα οικονομικά των Δήμων να τεθούν πάνω σε μιά υγιή βάση. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί και με την ενίσχυση των πόρων των Δήμων από ίδιες φορολογικές πηγές.

(στ) Κατάργηση των σχολικών όπου υπάρχουν και παροχή ανάλογης βοήθειας στις σχολικές εφορείες και επιτροπές από το κράτος.

(ζ) Διάθεση σημαντικά αυξημένων πόρων για την παροχή περισσότερων υποτροφιών.

(η) Παροχή ειδικής συνεισφοράς στις εργατικές οργανώσεις για την ανέγερση εργατικών αναπαυτηρίων.

Προτού συμπληρώσω την αναφορά στη φορολογική μεταρρύθμιση, θα ήθελα να τονίσω ότι αυτή αποτελεί ένα ισοζυγισμένο και αλληλοσυμπληρούμενο σύνολο και ως τέτοιο θα πρέπει να αντικρυστεί. Με εξαίρεση το Ταμείο για την Άμυνα και ενδεχόμενες μικρές αλλαγές σε υφιστάμενους φόρους, η Κυβέρνηση δεν προτίθεται στο προβλεπτό μέλλον να καταθέσει άλλα φορολογικά νομοσχέδια με στόχο την αύξηση των εσόδων των κρατικών προϋπολογισμών, χωρίς βέβαια να αποκλείεται η υποβολή νομοσχεδίων για νομοτεχνικές αλλαγές ή για αντικατάσταση υφιστάμενων φόρων.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 1990

Η οικονομική πολιτική που θα ακολουθήσουμε κατά τον ερχόμενο χρόνο αποσκοπεί στην προώθηση των επιδιώξεων που έχουν προδιαγραφεί στο Σχέδιο Ανάπτυξης, με ειδικότερη έμφαση την υποστήριξη της διαδικασίας αναδιάρθρωσης της οικονομίας και την αποδυνάμωση των τάσεων υπερθέρμανσης.

Στο δημοσιονομικό τομέα η προσοχή μας επικεντρώνεται στην προσπάθεια για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Με βάση τους τρεις Προϋπολογισμούς για το 1990, που βρίσκονται ενώπιόν σας, καθώς και με βάση τα δεδομένα των υπόλοιπων λογαριασμών του δημόσιου τομέα, το δημοσιονομικό έλλειμμα προβλέπεται να περιοριστεί σε επίπεδα γύρω στο 2.8% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Καταβλήθηκε συστηματική προσπάθεια συγκράτησης του ρυθμού ανόδου των δαπανών, χωρίς βέβαια να επηρεαστούν τα κοινωνικά προγράμματα ή το επίπεδο υπηρεσιών προς τους πολίτες. Ενόψει του σημαντικού ποσοστού που αντιπροσωπεύουν οι δαπάνες για μισθούς και ημερομίσθια, αλλά και των ελλείψεων που υπάρχουν στην αγορά εργασίας, περιορίστηκε σημαντικά η δημιουργία νέων θέσεων προσωπικού στις απόλυτα αναγκαίες που αφορούν κυρίως τους τομείς της υγείας, παιδείας και κοινωνικής πρόνοιας ή αποσκοπούν στην καλύτερη λειτουργία της κρατικής μηχανής.

Ο περιορισμός της διαρθρωτικής ανισοσκέλειας των Προϋπολογισμών και η αντιμετώπιση της ανελαστικότητας μεγάλου μέρους των δαπανών απαιτούν συστηματική και επίμονη προσπάθεια. Μέσα στα πλαίσια αυτά, τεχνικές επιτροπές θα μελετήσουν σε βάθος τον τρόπο λειτουργίας των διάφορων Τμημάτων της κρατικής μηχανής και τα προβλήματα που υπάρχουν, έτσι που στη βάση μιας καλύτερης διάγνωσης να συνεχίσουμε τη διαδικασία εξοικονόμησης δαπανών και καλύτερης αξιοποίησης των πόρων που διατίθενται.

Βασικός μεσοπρόθεσμος στόχος της πολιτικής μας είναι η αύξηση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας της κρατικής μηχανής. Μεταξύ των μέτρων που θα έχουν θετική επενέργεια στην προώθηση της πολιτικής αυτής είναι η επέκταση του θεσμού της εναλλαξιμότητας, η περαιτέρω εισαγωγή νέας τεχνολογίας και μεθόδων οργάνωσης γραφείου, η αναθεώρηση των διαδικασιών, η συνεχής και συστηματική εκπαίδευση των δημόσιων λειτουργών και η καλύτερη στελέχωση των επιτελικών υπηρεσιών.

Μέσα στο 1990 θα προχωρήσουμε σε μια προσεκτική μελέτη του θέματος των διάφορων επιδοτήσεων που παρέχονται και εντοπισμό των περιθωρίων που υπάρχουν για την πραγματοποίηση εξοικονομήσεων. Είναι πρόδηλο, ότι χωρίς την ενίσχυση των δημόσιων εσόδων μέσω της φορολογικής μεταρρύθμισης, θα είμαστε αναγκασμένοι να προχωρήσουμε στη λήψη διορθωτικών μέτρων και στον τομέα αυτό.

Μια πειθαρχημένη αλλά και κοινωνικά προσανατολισμένη δημοσιονομική πολιτική δεν μπορεί να προγραμματίζει τη διενέργεια δαπανών ανεξάρτητα από τους διαθέσιμους πόρους. Επομένως, για να καταστεί δυνατή η απρόσκοπτη συνέχιση του αναπτυξιακού προγράμματος κατά τα επόμενα χρόνια είναι απαραίτητο να υιοθετηθούν στο σύνολό τους τα μέτρα της φορολογικής μεταρρύθμισης τα οποία ανέλυσα προηγουμένως. Μόνο έτσι είναι δυνατή η κινητοποίηση των απαραίτητων πόρων, η αύξηση των δημόσιων αποταμιεύσεων και κατά συνέπεια η μείωση της εξάρτησής μας από τον εξωτερικό δανεισμό.

Ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως για το 1990, ο οποίος δεν είναι χαμηλότερος από το επίπεδο των πραγματοποιηθέντων αναπτυξιακών δαπανών κατά τον τρέχοντα χρόνο, θα ενισχύσει την προσπάθεια ανακοπής των τάσεων υπερθέρμανσης της οικονομίας και περιορισμού του προβλήματος της έλλειψης εργατικού δυναμικού. Σ' αυτόν έχουν περιληφθεί τα απόλυτα αναγκαία έργα και τα έργα για τα οποία υπάρχουν συμβατικές υποχρεώσεις ή η συμπλήρωσή τους κρίνεται απαραίτητη. Νέα έργα ανάπτυξης, τα οποία θα μπορούσαν να προωθηθούν μέσα στο 1990 έχουν περιληφθεί σε ειδικό κατάλογο με σειρά προτεραιότητας. Χωρίς τον προγραμματισμό των εσόδων του κράτους δεν μπορούμε να προχωρήσουμε στην υλοποίηση των έργων αυτών, δεδομένου ότι όλοι συμφωνούμε ότι θα πρέπει να περιοριστεί η προσφυγή σε εξωτερικό δανεισμό. Αυτό είναι το μήνυμα που θέλουμε να δώσουμε.

Με βάση τα περιορισμένα περιθώρια που προσφέρουν τα δημόσια οικονομικά, ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως για το 1990 προβλέπει μεταξύ άλλων τη συνέχιση της εκτέλεσης υδατικών έργων, την προώθηση έργων υποδομής για την ανάπτυξη του οδικού δικτύου, την εκτέλεση βελτιωτικών έργων στα αεροδρόμια και την εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων.

Μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών για αναδιάρθρωση του τομέα της μεταποίησης και εισαγωγή προηγμένης τεχνολογίας, η Κυβέρνηση αποφάσισε την ίδρυση Συμβουλίου Βιομηχανικής και Τεχνολογικής Αναπτύξεως το οποίο σύντομα αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία. Πρόσθετα από την εισαγωγή ειδικού φορολογικού κινήτρου για την ενθάρρυνση της δημιουργίας κοινοπραξιών, μέσα στο 1990 θα εφαρμοστεί σχέδιο μερικής χρηματοδότησης των μελετών που θα γίνουν για σκοπούς ίδρυσης κέντρων παροχής κοινών υπηρεσιών. Μέσα στις επόμενες εβδομάδες θα ληφθεί τελική απόφαση όσον αφορά το θέμα του θεσμικού πλαισίου για την προώθηση των εξαγωγών.

Ανάμεσα στις κύριες προτεραιότητες της Κυβερνητικής πολιτικής είναι η ανάπτυξη της υπαίθρου και η μείωση του χάσματος στις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων της υπαίθρου σε σχέση με εκείνες των κατοίκων των πόλεων. Προς το σκοπό αυτό έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή μια σειρά μέτρων και προγραμμάτων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται η επιδότηση του επιτοκίου για στεγαστικά δάνεια σε νέα ζευγάρια και η ειδική φορολογική έκπτωση για τα έξοδα μεταφοράς των εργαζομένων που κατοικούν στην ύπαιθρο. Πρόσθετα, προωθείται η εκτέλεση

υδατικών έργων, η βελτίωση του οδικού δικτύου και η εφαρμογή του σχεδίου για την εγκατάσταση βιομηχανιών στην ύπαιθρο. Στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης γίνεται πρόνοια για την εισαγωγή πενταετούς φορολογικής απαλλαγής για βιομηχανίες που θα εγκατασταθούν σε ζώνες της υπαίθρου. Επίσης, το προνομιακό καθεστώς που απολαμβάνουν τα γεωργικά εισοδήματα προβλέπεται να ενισχυθεί, ενώ λήφθηκε απόφαση για τη μείωση των τελών για τηλεφωνικές κλήσεις μεταξύ των χωριών και των πόλεων.

Πάγια πολιτική της Κυβέρνησης είναι η ενδυνάμωση του θεσμού της τοπικής διοίκησης και η βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών. Με βάση τα πορίσματα μελέτης, που έχει ετοιμαστεί από τεχνική επιτροπή, θα διαμορφωθεί η πολιτική στον τομέα αυτό με στόχο την ενίσχυση της οικονομικής αυτοδυναμίας των φορέων της τοπικής διοίκησης και τη βελτίωση της αποδοτικότητας των προσφερόμενων προς το κοινό υπηρεσιών.

Οι παρουσιαζόμενες ελλείψεις εργατικού δυναμικού σε ορισμένους τομείς της οικονομίας προβάλλουν πιο επιτακτική την ανάγκη για ενδυνάμωση των προσπαθειών για βελτίωση της παραγωγικότητας και αξιοποίηση στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού. Σ' αυτόν τον τομέα πιστεύουμε ότι υπάρχουν αρκετά περιθώρια που μπορούν να αξιοποιηθούν με τη λήψη σύντονων μέτρων στα διάφορα επίπεδα της οργάνωσης, της διεύθυνσης, του εξοπλισμού και των εργατικών σχέσεων. Πέρα από τις προσπάθειες για αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, και την ενθάρρυνση της επανεγκατάστασης αποδήμων, η Κυβέρνηση μελετά και το ενδεχόμενο της παραχώρησης προσωρινής άδειας εργοδότησης ξένων εργατών κάτω από αυστηρά καθορισμένους όρους. Το θέμα είναι πολύ σοβαρό, όχι μόνο από οικονομική αλλά και από κοινωνική άποψη, οποιαδήποτε δε απόφαση θα ληφθεί μετά από διαβουλεύσεις με τους εκπροσώπους των εργαζομένων.

Παρά τις συνθήκες πλήρους απασχόλησης και τη μεγαλύτερη απορροφητικότητα της οικονομίας σε επιστημονικό προσωπικό, η αγορά εργασίας παρουσιάζει πρόβλημα διαρθρωτικών αδυναμιών που εκδηλώνεται κυρίως με την ανεργία των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η Κυβέρνηση έχει ολοκληρώσει τη μελέτη του θέματος αυτού και σύντομα θα εξαγγείλει ολοκληρωμένο πρόγραμμα που θα προβλέπει τη λήψη διάφορων μέτρων για την καλύτερη αξιοποίηση του πολύτιμου αυτού πόρου της οικονομίας μας.

Στον τομέα της υγείας θα συνεχιστεί και τον επόμενο χρόνο η προσπάθεια βελτίωσης των ιατρικών υπηρεσιών που προσφέρει το κράτος με την ενίσχυση του ιατρικού προσωπικού, τη βελτίωση του εξοπλισμού, την αύξηση των διαθέσιμων κλινών στα νοσοκομεία και την καλύτερη κάλυψη των αναγκών της υπαίθρου. Επίσης, προωθείται η μελέτη για την εισαγωγή του εθνικού σχεδίου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Σε σχέση με την εκπαιδευτική πολιτική, ιδιαίτερα σημαντική ήταν η απόφαση που λήφθηκε το περασμένο καλοκαίρι για την επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης πάνω σε παγκύπρια βάση και άρση της αδικίας που υπήρχε όσον αφορά την κατανομή της κρατικής βοήθειας. Ταυτόχρονα, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την ενεργότερη συμμετοχή των τοπικών αρχών και των γονέων στα πλαίσια της επιδίωξης για εκπαιδευτική αποκέντρωση. Μετά την ψήφιση του νόμου για το πανεπιστήμιο, η προπαρασκευαστική εργασία για την ίδρυση και λειτουργία του έχει εισέλθει σε μια νέα αποφασιστική φάση.

Με βάση τα σημερινά δεδομένα και τις διαγραφόμενες τάσεις, επιβάλλεται η υιοθέτηση μιας πιο περιοριστικής πολιτικής για την αποδυνάμωση των πιέσεων πάνω στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, χωρίς βέβαια να επηρεάζονται τα περιθώρια χρηματοδότησης των παραγωγικών δραστηριοτήτων. Στο στάδιο αυτό τυγχάνουν επεξεργασίας οι λεπτομέρειες της νομισματικής/πιστωτικής πολιτικής που θα ακολουθηθεί μέσα στο 1990.

Όπως έχω αναφέρει και στην περσινή μου ομιλία, αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στη δημιουργία των προϋποθέσεων για μια πιο ορθολογιστική και ευέλικτη διαχείριση της χρηματοδότησης του δημοσιονομικού ελλείμματος. Προς την κατεύθυνση αυτή θα συνεχιστεί η προσπάθεια τοποθέτησης περισσότερων κυβερνητικών χρεωγράφων στο κοινό, δεδομένου ότι η μορφή αυτή χρηματοδότησης έχει αντιπληθωριστικό χαρακτήρα, μειώνει την επεκτατική ώθηση του δημόσιου τομέα και περιορίζει την εξάρτηση από εξωτερικό δανεισμό.

Μέσα στις νέες ανταγωνιστικές συνθήκες που δημιουργεί η Τελωνειακή Ένωση με την Ε.Ο.Κ., η ανάγκη για αλλαγές δεν περιορίζεται μόνο στους τομείς της υλικής παραγωγής αλλά θα πρέπει να καλύψει και το χρηματοοικονομικό τομέα. Με το νομοσχέδιο για τη δημιουογία χρηματιστηρίου, που έχει κατατεθεί ενώπιον του Σώματος, αποσκοπείται η δημιουργία του απαραίτητου θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς, τη διοχέτευση των αποταμιεύσεων σε παραγωγικές δραστηριότητες και την κεφαλαιουχική ενίσχυση των επιχειρήσεων. Πέρα από τη θεσμική αυτή αλλαγή, μέσα στον ερχόμενο χρόνο με τη βοήθεια ξένου εμπειρογνώμονα θα μελετηθεί η διάρθρωση και ο τρόπος λειτουργίας του χρηματοδοτικού συστήματος με ιδιαίτερη έμφαση στα μέσα εποπτείας και ελέγχου της συνολικής ρευστότητας και τους μηχανισμούς διοχέτευσης πόρων προς τις παραγωγικές δραστηριότητες.

Η πολιτική διατήρησης σταθερής της ισοτιμίας της κυπριακής λίρας με βάση το σταθμικό μέσο όρο μιας δέσμης ξένων νομισμάτων θα συνεχιστεί, γιατί αποτελεί την πιο ορθολογιστική και ασφαλή προσέγγιση για τη διατήρηση της νομισματικής σταθερότητας της οικονομίας μας.

Η Κυβέρνηση μέσα στα πλαίσια που επιτρέπουν οι δημοσιονομικές δυνατότητες προτίθεται να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα, κυρίως μέσω του σκέλους των δαπανών, για να συνεχιστεί η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων και των εκτοπισμένων. Για να πετύχουν οι προσπάθειές μας για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και για έγκαιρο εκσυγχρονισμό της οικονομίας μας είναι απαραίτητη η αυστηρότερη τήρηση του κανόνα ότι η αύξηση των εισοδημάτων κάθε μορφής θα πρέπει να συνάδει με την αύξηση της παραγωγικότητας.

Η Κυβέρνηση αποδίδει ιδιαίτερη σημασία και στο θέμα της προστασίας του καταναλωτή και της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια εντάσσεται και το νομοσχέδιο που έχει ετοιμαστεί για την προστασία του ανταγωνισμού καθώς και η βελτίωση των μηχανισμών πληροφόρησης του καταναλωτή.

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι Βουλευτές,

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟ 1990

Οι τρεις Προϋπολογισμοί για το 1990, που για πρώτη φορά ύστερα από 22 χρόνια έχουν κατατεθεί μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζει το Σύνταγμα,

καταρτίστηκαν με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και εντάσσονται μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για σταδιακό περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος και περιορισμό της υπερθέρμανσης της οικονομίας. Δε λήφθηκαν υπόψη οι επιπτώσεις από τη δέσμη των μέτρων της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Οι τρεις Προϋπολογισμοί για το 1990 προβλέπουν συνολικές δαπάνες ύψους £655.3 εκ. και έσοδα £500.7 εκ. Στο ποσό των δαπανών δε συμπεριλαμβάνονται οι αποπληρωμές δανείων και οι συνεισφορές σε προεξοφλητικά αποθέματα, ενώ από το σκέλος των εσόδων έχουν αφαιρεθεί οι εισπράξεις από δάνεια.

Ειδικότερα, ο Τακτικός Προϋπολογισμός για το 1990 προβλέπει δαπάνες ύψους £539.0 εκ., ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως δαπάνες της τάξης των £78.8 εκ. και ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Εκτοπισθέντων και Παθόντων δαπάνες £37.5 εκ.

Δε θα επεκταθώ στην ανάλυση των επιμέρους προνοιών των Προϋπολογισμών, γιατί αυτές αναλύθηκαν σε λεπτομερή επεξηγηματικά σημειώματα που κατατέθηκαν στη Βουλή και συζητήθηκαν εκτεταμένα στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες προς την Κυβέρνηση και το λαό της Ελλάδας για την αδελφική βοήθεια και συμπαράστασή τους, όχι μόνο στον πολιτικό αλλά και στον οικονομικό τομέα. Θέλω επίσης να εκφράσω τις ειλικρινείς ευχαριστίες και τη βαθειά εκτίμησή μου προς τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής για την πολύτιμη βοήθεια που συνεχίζουν να μας παρέχουν μέσω της Ύπάτης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.

ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 1990

Με βάση τα σημερινά δεδομένα και ενδείξεις που υπάρχουν, η κυπριακή οικονομία αναμένεται να συνεχίσει και κατά το 1990 την ανοδική της πορεία με ρυθμό ανάπτυξης που προβλέπεται να είναι γύρω στο 5.5%. Η εξωτερική ζήτηση παρουσιάζει καλές προοπτικές δεδομένου ότι η οικονομική δραστηριότητα στις ευρωπαϊκές χώρες προβλέπεται να συνεχίσει να διευρύνεται, ενώ οι αραβικές αγορές θα εξακολουθήσουν να απορροφούν σημαντικό μέρος των εξαγωγών μας σε αγαθά και υπηρεσίες. Ο τουρισμός προβλέπεται να συνεχίσει την ανοδική του πορεία με ψηλό ρυθμό, ενώ οι πάγιες επενδύσεις αναμένεται να σημειώσουν περαιτέρω διεύρυνση.

Οι συνθήκες πλήρους απασχόλησης θα συνεχίσουν να επικρατούν και κατά το 1990, ενώ ο ρυθμός πληθωρισμού προβλέπεται να διαμορφωθεί σε επίπεδα γύρω στο 4.5%. Η στενότητα στην αγορά εργασίας πιθανόν να οδηγήσει σε πιέσεις για υπέρμετρες αυξήσεις στις απολαβές.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Βουλευτές,

Το 1990 σημαδεύει την αρχή της τελευταίας δεκαετίας του εικοστού αιώνα. Οι γρήγορα μεταβαλλόμενες συνθήκες του διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος, οι τεχνολογικές καινοτομίες, οι εντεινόμενες συνθήκες ανταγωνισμού, οι αλλαγές στις προτιμήσεις των καταναλωτών στέλλουν πολύ καθαρά το μήνυμα ότι θα πρέπει να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας και προσαρμογή της στις νέες συνθήκες. Οι νέες αυτές συνθήκες δημιουργούν εντυπωσιακές ευκαιρίες που επιβάλλεται να αξιοποιήσουμε, ελαχιστοποιώντας παράλληλα και τους κινδύνους που τις συνοδεύουν.

Στο Σχέδιο Ανάπτυξης προδιαγράφονται η στρατηγική και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να πετύχουμε μεσοπρόθεσμα τους στόχους μας. Αυτό όμως που ενέχει μεγαλύτερη σημασία είναι η συστηματική εργασία, η εξοικείωση με τη νέα τεχνολογία, η μετριοπάθεια στις διεκδικήσεις και η έμπρακτη υποστήριξη των πολιτικών κομμάτων αλλά και όλων των παραγωγικών τάξεων. Ένα σημείο που επιθυμώ να υπογραμμίσω ιδιαίτερα είναι το γεγονός ότι οι συνθήκες που χαρακτηρίζουν σήμερα την οικονομία μας και ειδικότερα η πλήρης απασχόληση του εργατικού δυναμικού, μας επιτρέπουν χωρίς ανεπιθύμητες παρενέργειες να προχωρήσουμε στη λήψη διορθωτικών και αναδιαρθρωτικών μέτρων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Βουλευτές,

Η φετεινή σύνοδος της Βουλής των Αντιπροσώπων θα αποτελέσει σταθμό στη διαμόρφωση και μελλοντική εξέλιξη των δημόσιων οικονομικών, γιατί πέρα από την καθιερωμένη συζήτηση και ψήφιση των Προϋπολογισμών, το Σώμα θα συζητήσει και τα διάφορα νομοσχέδια που έχουν κατατεθεί και που εντάσσονται μέσα στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης. Οι αποφάσεις που θα ληφθούν θα είναι καθοριστικής σημασίας όχι μόνο για την προώθηση των στόχων για σταδιακό περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος και περισσότερη κοινωνική δικαιοσύνη αλλά και για τις προοπτικές της οικονομίας γενικά.

Στους μήνες που έρχονται η ανάγκη για διαβουλεύσεις και συνεργασία μεταξύ της εκτελεστικής και της νομοθετικής εξουσίας θα είναι ιδιαίτερα έντονη. Από τη δική μας πλευρά, με γνώμονα το συμφέρον του τόπου και με πνεύμα πρακτικό, θα πράξουμε ό,τι είναι δυνατό για να επικρατήσει ένα σωστό κλίμα συνεργασίας και εποικοδομητικού διαλόγου. Τόσο από συνταγματική όσο και από πρακτική άποψη, η ευθύνη για τα δημόσια οικονομικά είναι κοινή. Γι' αυτό κοινή πρέπει να είναι και η προσπάθεια.

Είμαι βέβαιος ότι με πνεύμα συναίνεσης θα κατορθώσουμε να βρούμε για το κοινό καλό τις αντικειμενικά σωστές λύσεις που θα διασφαλίζουν μελλοντικά μια σταθερή και χωρίς κλυδωνισμούς πορεία ανάπτυξης, μια σταθερή βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού μας και της ποιότητας ζωής. Μέσα δε από μια ανανεωμένη και δυναμική αναδιαρθρωτική προσπάθεια μπορούμε να προετοιμάσουμε την οικονομία μας για να αντιμετωπίσει με επιτυχία τις προκλήσεις της νέας δεκαετίας που αρχίζει.

Κάτω από τις δύσκολες συνθήκες που περνά σήμερα ο τόπος μας και τις προσπάθειες που καταβάλλουμε για την επίτευξη μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του πολιτικού μας προβλήματος, η διατήρηση μιας υγιούς και γρήγορα αναπτυσσόμενης οικονομίας μέσα σε συνθήκες σταθερότητας αποτελεί εθνική επιταγή, που πρέπει να είναι καθοριστική στις αποφάσεις και ενέργειές μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον έντιμο Υπουργό Οικονομικών για την εμπεριστατωμένη ομιλία του πάνω στο θέμα της οικονομικής κατάστασης της Κύπρου, η οποία δεν αμφιβάλλω ότι θα δώσει τροφή για πολλές σκέψεις, παρατηρήσεις και εισηγήσεις, όταν θα γίνεται η συζήτηση των προϋπολογισμών της χώρας στις 7 και 8 Δεκεμβρίου 1989.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α' που είναι η Νομοθετική Εργασία.

Αρχίζουμε από το τέταρτο θέμα στην ημερήσια διάταξη που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 45) του 1989». Παρακαλώ τον

Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 45) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού χρημάτων ύψους £1,162,974 και η κατανομή του σε διάφορα κεφάλαια και άρθρα του Τακτικού Προϋπολογισμού που κρίθηκαν ανεπαρκή στη διάρκεια του τρέχοντος χρόνου. Το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης θα διατεθεί ειδικότερα για την επιστροφή τόκων από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων σε δικαιούμενα πρόσωπα (£750,000), για την κάλυψη των εξόδων μεταθέσεων κρατικών λειτουργών από και στο εξωτερικό (£90,000), για την ανατύπωση από το Κυβερνητικό Τυπογραφείο των νομικών εκδόσεων που έχουν εξαντληθεί (£31,000), για την κάλυψη των αυξημένων συμβατικών υποχρεώσεων της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας σε ενοίκια λόγω της μετακίνησης των κεντρικών γραφείων του Επάρχου σε νέα κτίρια (£22,698) και για την κάλυψη της δαπάνης που έχει προκύψει από την αναθεώρηση της μισθοδοσίας του ντόπιου γραφειακού προσωπικού στην πρεσβεία της Δημοκρατίας στην Αθήνα και το Γενικό Προξενείο στη Θεσσαλονίκη (£19,272).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 38) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £1,162,974 για τη χρήση του έτους που λήγει στι 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 38) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 5, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 48) του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 48) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £682,446 και η κατανομή του σε ορισμένα κεφάλαια και άρθρα του Τακτικού Προϋπολογισμού που κρίθηκαν ανεπαρκή στη διάρκεια του χρόνου αυτού. Το μεγαλύτερο μέρος της συμπληρωματικής πίστωσης που ζητείται αφορά την κυβερνητική συνεισφορά στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης (£641,336).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £682,446 για τη χρήση του έτους που λήγει στι 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 6, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 50) του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 50) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £313,462 και η κατανομή του σε διάφορα άρθρα και κεφάλαια του Τακτικού Προϋπολογισμού που κρίθηκαν ανεπαρκή στη διάρκεια του χρόνου αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 40) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £313,462 για τη χρήση του έτους που λήγει στι 31 Δεκεμβρίου 1989. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 40) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 7, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 52) του 1989».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 52) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £375,500 και η διάθεσή του για επιδιορθώσεις και για τη συντήρηση μηχανημάτων και εξοπλισμού της κυβερνητικής υπηρεσίας μέχρι το τέλος του χρόνου αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 41) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μια παρέμβαση από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε. Η εισήγησή μας είναι να αγοράζονται μηχανήματα από τα διάφορα τμήματα ενιαίας τεχνολογικής κατασκευής (αναφέρω μια φράση, μια διαδικασία γνωστή ως standardization που είναι γνωστή διεθνής ορολογία), για να αποφεύγονται οι εκδαπανήσεις μεγάλων ποσών για επισκευαστικές δραστηριότητες και η αποθήκευση άχρηστου υλικού. Εξάλλου πιστεύουμε πως πρέπει να τεθεί άμεσα σε εφαρμογή η έκθεση της Διυπουργικής Επιτροπής που με βάση τις εισηγήσεις των τέως Υπουργών κ. Μαυρέλλη και Νικολαΐδη ετοιμάστηκε, ορισμένες από τις οποίες έχουν εξαγγελθεί από τον Υπουργό κ. Συρίμη, για να αντικειμενικοποιηθεί η διαδικασία των προσφορών, όπως είναι η αύξηση των μελών του Συμβουλίου Προσφορών από ένα σε τρία ή τέσσερα για κάθε υπηρεσία και επιπρόσθετα η διαδικασία της κλήρωσης των μελών της Επιτροπής και μάλιστα πριν από κάθε διαδικασία προσφοράς, έτσι που να επιτευχθεί η επιζητούμενη αυτή αντικειμενικότητα.

Όμως, έντιμε κύριε Πρόεδρε, είναι μια δέσμη εισηγήσεων της Διυπουργικής Επιτροπής που θα πρέπει και στο σύνολό της να εφαρμοστεί και το συντομότερο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής παρακαλώ;

Επειδή δεν υπάρχει άλλος ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £375,500 για τη χρήση του έτους που λήγει στι 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 41) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 8, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 53) του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 53) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £19,970 και η διάθεσή του για την κάλυψη των αναγκών του Υπουργείου Εσωτερικών σε ναύλα και άλλα έξοδα για συνέδρια, αποστολές και άδειες για υπηρεσιακούς λόγους στο εξωτερικό (£9,100), καθώς και για συνδρομές και συνεισφορές σε ιδρύματα και οργανισμούς εκτός Κύπρου (£10,870).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Πάλι δυο λόγια από τη θέση μου. Περισσότερο είναι ερώτηση, έντιμε κύριε Πρόεδρε, που απευθύνεται στον Πρόεδρο ή σε κάποιο από τα μέλη της Επιτροπής Οικονομικών· να μας εξηγήσει ποια είναι αυτά τα σωματεία που επιχορηγούνται και με βάση ποια διαδικασία. Ίσως την εθνική, την πολιτιστική, την κοινωνική προσφορά τους, για να ξέρουμε ακριβώς πώς τοποθετούμαστε.

Δεύτερο, από ποιο ταμείο καλύπτονται τα διάφορα ποσά, και αρκετές χιλιάδες είναι καμιά φορά που δίνονται, με τα οποία ο αρμόδιος Υπουργός επιχορηγεί τα διάφορα σωματεία αντιστασιακών που είναι προϊόντα και απότοκα δικών του δραστηριοτήτων; Γιατί, αν προέρχονται από το δικό του, τον προσωπικό λογαριασμό, ασφαλώς κανένας ψόγος δεν υπάρχει και κανένας δε θα τον μεμφθεί. Αν είναι όμως από τον κρατικό προϋπολογισμό, στο θέμα αξίζει να δοθούν κάποιες απαραίτητες διευκρινίσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η Έκθεση λέει ότι βαρύνουν το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, δηλαδή προέρχονται από το Ταμείο της Δημοκρατίας.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μιλώ για . . . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ποσό των £19,970.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Γι' αυτά, ναι. Μιλώ για τα σωματεία τα οποία υπάρχουν στην Κύπρο, όχι στο εξωτερικό, και τα οποία ίδρυσε πρόσφατα ο ίδιος ο Υπουργός Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα δεν τίθεται ζήτημα περί σωματείων στην Κύπρο, τοπικών σωματείων. Πρόκειται περί διεθνών οργανώσεων των οποίων η Κύπρος είναι μέλος και οφείλει

να πληρώνει το νενομισμένο δικαίωμα. Τώρα, για το ποιες είναι αυτές οι οργανώσεις, ασφαλώς υπάρχει ο επισυνημμένος κατάλογος. Είναι κάμποσες. Μεταξύ αυτών είναι και το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Λοιπόν, αν ο κ. Κωνσταντίνου είναι έτοιμος, να μας απαντήσει την ερώτηση αυτή.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ναι, θα την απαντήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, κύριε Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Υπάρχει κατατεθειμένος κατάλογος στην Επιτροπή, επειδή ζητήθηκε ανάλυση από το αρμόδιο Υπουργείο, και ο κ. Στυλιανού θα μπορούσε να τον δει. Επειδή όμως ενδιαφέρεται πολύ για τα θέματα τούτα, έχω τη γνώμη ότι θα μπορούσε να κληθεί το Υπουργείο Εσωτερικών στην Επιτροπή Ελέγχου, όπου και μπορούν να γίνουν περισσότερες ανακρίσεις.

Σκοπός αυτών των νομοσχεδίων δεν είναι αυτό στο οποίο έχει αναφερθεί ο κ. Στυλιανού. Όσον αφορά τις διάφορες οργανώσεις του εξωτερικού και όχι του εσωτερικού, υπάρχει κατάλογος τον οποίο μπορεί να συμβουλευτεί ο συνάδελφος.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ναι εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

Μένει το δεύτερο σκέλος που θα παρακαλέσω οπωσδήποτε την Επιτροπή Ελέγχου να το δει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το δεύτερο σκέλος βεβαίως η Επιτροπή Ελέγχου θα το εξετάσει, διότι δεν είναι αντικείμενο του νομοσχεδίου αυτού το δεύτερο σκέλος.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Παρεμπιπτόντως το ανέφερα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Μάλιστα. Εντάξει.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £19,970 για τη χρήση του έτους που λήγει στι 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 42) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 9, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 54) του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 54) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £3,013,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των αναγκών των ιατρικών και φαρμακευτικών υπηρεσιών μέχρι το τέλος του χρόνου αυτού. Το μεγαλύτερο μέρος της συμπληρωματικής πίστωσης που ζητείται θα διατεθεί για το Σχέδιο Θεραπείας Κυπρίων στο εξωτερικό (£1,500,000), για την αγορά φαρμάκων και άλλων ιατρικών προμηθειών (£970,000), καθώς και για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που παρασχέθηκε στην Κύπρο από ιδιωτικές κλινικές κατά τη διάρκεια της απεργίας του νοσηλευτικού προσωπικού (£420,000).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 43) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρατηρείται μια αύξηση της τάξης του ενός εκατομμυρίου λιρών. £2,160,000 ήταν το περσινό ποσό που εκδαπανήθηκε για το σχέδιο θεραπείας Κυπρίων στο εξωτερικό. Και επειδή παρουσιάζεται αυτή η κατακόρυφη επαύξηση του ποσού, παρόλη την άψογη λειτουργία του Κέντρου Νεφρικών Μεταμοσχεύσεων στην Κύπρο και το μηδενισμό των συναφών δαπανών της αποστολής στο εξωτερικό, τεκμαίρεται πως οι σχετικές εκδαπανήσεις έγιναν για τα έξοδα Κυπρίων στη Μεγάλη Βρετανία, βασικά για καρδιακές παθήσεις. Και τα ερωτήματα που προκύπτουν είναι: Τί γίνεται με το Καρδιολογικό μας Κέντρο που στελεχώνεται με άριστους Κύπριους καρδιοχειρούργους, πώς δηλαδή λειτουργεί και γιατί δε λειτουργεί σε μόνιμη βάση;

Δεύτερο, γιατί δεν τέθηκε σε εφαρμογή το αρχικό σχέδιο για τακτή κάθοδο κλιμακίου πάνω σε τρίμηνη βάση από το Λονδίνο με επικεφαλής γνωστό Κύπριο διακεκριμένο καρδιοχειρούργο -δε θα αναφέρω το όνομά του, γιατί είναι πολύ σεμνός ο άνθρωπος- που, μαζί με τις προγραμματισθείσες αντίστοιχες επισκέψεις του κλιμακίου της Θεσσαλονίκης, θα αναβάθμιζε το status των πολύ λαμπρών, επανατονίζεται, Κύπριων καρδιοχειρούργων που υπάρχουν στην Κύπρο;

Και το τελευταίο ερώτημα είναι, μιας και μετακαλούμε από τη Θεσσαλονίκη τον κ. Σπανό με κλιμάκιο Ελλαδιτών γιατρών πού έρχονται στην Κύπρο με την ατελή τεχνολογική στελέχωση και εμπιστεύομαστε τη χειρουργική επέμβαση, γιατί δε γίνεται και μια άλλη φορά, αντίστροφη, προς τη Θεσσαλονίκη, όπου είναι δωρεάν; Αν όχι στην Αθήνα, τουλάχιστο στη Θεσσαλονίκη όπου χειρουργεί ο κ. Σπανός, έτσι που να σμικρυνθεί και συρρικνωθεί η δαπάνη;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι τα θέματα που ήγειρε ο κ. Στυλιανού θα πρέπει να απασχολήσουν την Επιτροπή Υγείας, που σε προσεχή συνεδρία της ίσως θα μπορούσε να ερωτήσει για περαιτέρω λεπτομέρειες και πληροφορίες το αρμόδιο Υπουργείο.

Εδώ μιλούμε για τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς των εξόδων, των δαπανών που έγιναν, βγήκαν κάποια συμπεράσματα, όμως πιστεύω ότι η σωστή διαδικασία είναι να τα δούμε στην Επιτροπή Υγείας, εκτός αν γίνει επερώτηση προς το Υπουργείο Υγείας και ζητήσουμε να μας απαντήσει το ταχύτερο δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συνήθως κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών εγείρονται διάφορα θέματα τα οποία άπτονται υπό γενικότερη μορφή του θέματος. Και θέλω να είμαι συγκεκριμένος. Εδώ πρόκειται για χρήματα τα οποία έχουν δαπανηθεί για την αποστολή Κυπρίων στο εξωτερικό. Ρόλος αυτής της Βουλής, όπως και της Επιτροπής, είναι να απαντήσει στο ερώτημα: τα εγκρίνει ή τα απορρίπτει;

Το πώς έχει η υγεία και τα λοιπά, ο κ. Στυλιανού, ο οποίος στα θέματα των ερωτήσεων δεν υστερεί, θα μπορούσε να στείλει μια επερώτηση στο αρμόδιο Υπουργείο ή θα μπορούσε να αποταθεί στην Επιτροπή Υγείας, στην οποία προεδρεύει μάλιστα και στέλεχος του ΔΗ.ΚΟ., και από την οποία να ζητήσει . . .

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν είναι στέλεχος του ΔΗ.ΚΟ., είναι ο Μαρκίδης.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Στην οποία παρευρίσκεται το ΔΗ.ΚΟ. και από την οποία θα μπορούσε να ζητήσει, οποιοσδήποτε και αν είναι ο Πρόεδρος, κύριε Πρόεδρε, να κληθεί και να μελετήσει αυτά τα θέματα.

Κατά συνέπεια αντιλαμβάνομαι ότι αυτά τα ζητήματα εγείρονται καθαρά για δημοσιότητα, για τον Τύπο. Και έχω τη γνώμη ότι το προεδρείο δεν πρέπει να επιτρέπει αυτή την κατάσταση στο Σώμα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού, σας παρακαλώ. Νομίζω, κύριοι Βουλευτές, ότι κάθε μέλος αυτού του Σώματος έχει το δικαίωμα να κάνει τις παρατηρήσεις που νομίζει ότι πρέπει να κάνει επί οποιουδήποτε νομοσχεδίου το οποίο συζητείται ενώπιον αυτού του Σώματος. Βεβαίως εγείρονται τα ερωτήματα τα οποία έχει εγείρει ο κ. Στυλιανού. Αλλά θα εγείρονταν σε αυτό το Σώμα, αν υπήρχε question time, ώρα ερωτήσεων δηλαδή, και αν ήταν παρών ο Υπουργός Υγείας, για να μπορέσει να τα απαντήσει.

Επειδή το σύστημά μας δεν είναι κοινοβουλευτικό, και επειδή αυτές οι διαδικασίες δεν είναι δυνατό να ακολουθηθούν δυνάμει του Συντάγματος, υπάρχει η δυνατότητα της υποβολής γραπτών ερωτήσεων και της απαντήσεως του αρμόδιου Υπουργού μέσα σε ορισμένο χρονικό διάστημα.

Γι' αυτό το λόγο πολύ σωστά ο κ. Κωνσταντίνου παρατήρησε ότι μπορεί να υποβληθούν ερωτήσεις προς τον Υπουργό Υγείας, για να μας δώσει ορισμένες απαντήσεις οι οποίες πραγματικά θα διαφωτίσουν όλους μας πάνω σ' αυτό το θέμα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σωστά λέχθηκε και από τον κ. Κωνσταντίνου και από τη δική μας πλευρά, ότι ίσως ο αρμόδιος να απαντήσει είναι ο Υπουργός Υγείας και ότι το θέμα μπορεί να τεθεί στην Επιτροπή Υγείας, όπου προεδρεύει ο κ. Μαρκίδης του Συναγερμού.

Όμως θα διαφωνήσω με τον κ. Κωνσταντίνου και πιστεύω ότι δεν ήταν... Γνωρίζοντας ότι ο κ. Κωνσταντίνου είναι πάντοτε, σε όλα τα θέματα, δίκαιος, πιστεύω ότι υπήρξε δόση υπερβολής όταν απέδωσε μια ερώτηση του συναδέλφου, που πράγματι θα μπορούσε να απορρέει από τον προϋπολογισμό, σε κάποια άλλα κίνητρα τα οποία δεν υπάρχουν.

Επομένως είμαι σίγουρος ότι ο κ. Κωνσταντίνου δεν είχε πρόθεση να θίξει το συνάδελφο. Ίσως πράγματι ο αρμόδιος να είναι ο Υπουργός Υγείας και η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Από την άλλη πλευρά η ερώτηση αυτή δε νομίζω ότι έπρεπε να χαρακτηριστεί όπως χαρακτηρίστηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ πέρα, κύριοι, εκφέρουμε όλοι απόψεις και δεν υπάρχει πρόθεση να θίξει ο ένας τον άλλον. Αλίμονο αν υπήρχε αυτή η πρόθεση.

Ο κ. Στυλιανού κάτι θέλει να πει.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μια παρέμβαση πάλι, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει να πω ότι από της σύστασής της η Βουλή αυτή πάνω σε οικονομικής φύσεως νομοσχέδια εκφέρει απόψεις. Δεν είναι η πρώτη φορά, είναι η πολλοστή φορά, είναι πρακτική που άρχισε από το 1960.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £3,013,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στι 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 43) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 11, που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΟΔΑΠ ΛΤΔ. (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επικύρωση της συμφωνίας για την παραχώρηση κυβερνητικής εγγύησης για την κάλυψη του δανείου συνολικού ύψους μέχρι £445,000 το οποίο θα συνάψει η Εταιρεία ΣΟΔΑΠ Λτδ. από την Τράπεζα Barclays Bank Ltd. για την αποπληρωμή της αξίας των σταφυλιών φετινής εσοδείας προς τους αμπελουργούς που παρέδωσαν τα σταφύλια τους.

Η προτεινόμενη επικύρωση από τη Βουλή της πιο πάνω κυβερνητικής εγγύησης είναι αναγκαία με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για την άσκηση δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής, σύμφωνα με την οποία απαιτείται η συγκατάθεση της Βουλής για την παραχώρηση τέτοιας μορφής εγγύησης από την κυβέρνηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να δοθεί η ζητούμενη κυβερνητική εγγύηση, επικροτεί τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της προνοούμενης σ' αυτό συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 12, που είναι «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΒΕΒΑΙΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΦΟΡΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Απριλίου και 6 Νοεμβρίου 1989.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη βεβαίωση και είσπραξη φόρων, ώστε ο καθορισμός των λογιστικών βιβλίων που θα τηρούνται από τις διάφορες κατηγορίες φορολογουμένων να γίνεται με Κανονισμούς αντί με γνωστοποίηση του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

Σύμφωνα με την αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, η προτεινόμενη διαδικασία καθορισμού των λογιστικών βιβλίων με Κανονισμούς θα επιτρέψει σ' όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές να διατυπώσουν τις απόψεις τους πριν από τον τελικό καθορισμό των βιβλίων αυτών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών πραγματοποίησε τρεις συνεδρίες της, στις 19 Ιανουαρίου, 23 Φεβρουαρίου και 16 Μαρτίου

1989, στις οποίες και εξέτασε αυτεπάγγελτα, πριν ακόμα κατατεθεί η υπό συζήτηση πρόταση νόμου, τα προβλήματα που δημιουργούνται με αφορμή τη γνωστοποίηση του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, στην οποία, σύμφωνα με τις πρόνοιες του νόμου για τη βεβαίωση και είσπραξη φόρων, καθορίζονται τα λογιστικά βιβλία που θα πρέπει να τηρούνται από τις διάφορες κατηγορίες των φορολογουμένων. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί πάνω στις απόψεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, του εκπροσώπου του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων καθώς και εκπροσώπων ορισμένων κατηγοριών επαγγελματικών σωμάτων που ζήτησαν να εκφράσουν τις απόψεις τους στην Επιτροπή (Π.Δ.Σ., Π.Ι.Σ., Π.Ο.Σ.).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού μελέτησε την υπό συζήτηση πρόταση νόμου και αφού έλαβε ιδιαίτερα υπόψη της τις απόψεις που εκτέθηκαν ενώπιόν της κατά τις πιο πάνω συνεδρίες της, είναι της γνώμης ότι η προτεινόμενη τροποποίηση είναι επιθυμητή και αποτελεί στο στάδιο αυτό πρόσφορο μέτρο που θα εντάξει τον καθορισμό των λογιστικών βιβλίων των φορολογουμένων μέσα στη διαδικασία της κανονιστικής ρύθμισης, όπου παρέχεται η ευκαιρία σ' όλες τις πλευρές να ακουστούν και να εκφράσουν τις απόψεις τους, πριν από την τελική έγκριση των Κανονισμών από τη Βουλή.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Κτηματομεσιτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». Πρόκειται για πρόταση νόμου. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ, είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τους κτηματομεσίτες, έτσι που να παραταθεί για έναν ακόμα μήνα η προθεσμία μέσα στην οποία θα πρέπει να υποβληθούν οι αιτήσεις για εγγραφή κτηματομεσιτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, ύστερα από τη διαπίστωση ότι ορισμένοι κτηματομεσίτες δεν κατέστη δυνατό να εγγραφούν σύμφωνα με τις διατάξεις της υπό τροποποίηση νομοθεσίας για το μοναδικό λόγο ότι οι σχετικές τους αιτήσεις δεν υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ασκήσουν σήμερα το επάγγελμα που ασκούσαν μέχρι τώρα, θεωρεί δικαιολογημένη την παράταση της προθεσμίας για την υποβολή της σχετικής αίτησης μέχρι το τέλος του χρόνου αυτού.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή έχει επαναδιατυπώσει τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αναφορικά με την πρόταση νόμου που βρίσκεται ενώπιόν μας σήμερα, πιστεύουμε ότι είναι απόλυτα δικαιολογημένη και συμφωνούμε με την προτεινόμενη

τροποποίηση, διότι πράγματι υπήρξαν άνθρωποι οι οποίοι για σειρά ετών ασκούσαν το επάγγελμα του κτηματομεσίτη κι επειδή δεν υπέβαλαν έγκαιρα την αίτησή τους για εγγραφή στο Σύνδεσμο των Κτηματομεσιτών παρέμειναν εκτός επαγγέλματος.

Το δεύτερο σημείο το οποίο θα ήθελα να εγείρω και για το οποίο έχω υποβάλει πρόταση νόμου, κύριε Πρόεδρε, είναι μια νέα τροποποίηση η οποία θα έλθει ύστερα από καιρό στη Βουλή. Εδώ υπάρχει ακόμα μια μεγάλη αδικία, αφού, σύμφωνα με το νόμο, κάποιοι ασκούντες κατά κύριο λόγο το επάγγελμα έχουν αποκλειστεί, δυστυχώς, διότι ασκούσαν και δεύτερη δουλειά. Αυτό το θέμα θα το επανεξετάσει η Βουλή, όταν θα έλθει ενώπιόν της η πρόταση νόμου που έχω υποβάλει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση του πρώτου άρθρου;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση του δεύτερου άρθρου;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται επίσης ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Κτηματομεσιτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως νομοθεσίας, ώστε οι διατάξεις της που αναφέρονται στα έξοδα απέλασης μεταναστών εργατών να εναρμονιστούν προς τις διατάξεις της σύμβασης για τους μετανάστες εργάτες που έχει επικυρωθεί με σχετική νομοθεσία του 1977, και με βάση τις οποίες τα έξοδα της απέλασης δεν επιβαρύνουν τους απελαθέντες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, και το αρθρο 2 εγκρίνεται επίσης ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα που έχουμε μπροστά μας είναι «Ο περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου). Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ (ΚΤΗΣΗ, ΚΑΤΟΧΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Δημητριάδης
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 29 και 31 Μαΐου και στις 22 Ιουνίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παροχή στα πολιτικά κόμματα της ικανότητας να αποκτούν ακίνητη και κινητή ιδιοκτησία σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που προβλέπεται στον προτεινόμενο νόμο, για να καλυφθεί το νομικό κενό που υπάρχει σήμερα στο θέμα αυτό.

Ειδικότερα με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου:

(α) Καθορίζεται η ερμηνεία του όρου «πολιτικό κόμμα».

(β) Προβλέπεται η τήρηση Μητρώου στο οποίο θα εγγράφονται από τον Έφορο εγγραφής πολιτικών κομμάτων, ύστερα από αίτησή τους, τα κόμματα.

(γ) Καθορίζεται η διαδικασία για την απόκτηση από τα κόμματα ακίνητης και κινητής ιδιοκτησίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, ως θέμα αρχής, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου με την οποία αναμένεται ότι θα αντιμετωπιστούν οι πρακτικές δυσκολίες που μέχρι σήμερα παρουσιάζονται λόγω της έλλειψης οποιασδήποτε νομοθετικής ρύθμισης γύρω από το θέμα της απόκτησης περιουσίας από τα κόμματα, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού προηγουμένως:

(α) περιληφθεί σ' αυτή πρόνοια αναφορικά με την τύχη της περιουσίας κόμματος που διαλύεται.

(β) τροποποιηθεί η ερμηνεία του όρου «πολιτικό κόμμα», έτσι που στις προϋποθέσεις για την αναγνώριση ενός πολιτικού κόμματος για τους σκοπούς του νόμου αυτού να ικανοποιείται και η προϋπόθεση της συγκέντρωσης ενός ποσοστού της τάξης του δύο τοις εκατόν του συνόλου των έγκυρων ψήφων στις τελευταίες Βουλευτικές Εκλογές. και

(γ) περιληφθεί πρόνοια για την ατελή εγγραφή ακίνητης ιδιοκτησίας που μεταβιβάζεται σε πολιτικό κόμμα.

Τα Μέλη της Επιτροπής και Μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Χρ. Πέτας και Μ. Παπαπέτρου, παρόλον ότι ως θέμα αρχής

συμφωνούν με την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, δήλωσαν ότι διαφωνούν με τις προτεινόμενες από την πλειοψηφία της Επιτροπής τροποποιήσεις που αφορούν την ερμηνεία του όρου «πολιτικό κόμμα» και την πρόνοια για ατελή εγγραφή ακίνητης ιδιοκτησίας που μεταβιβάζεται σε πολιτικό κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα διαφωνεί με ορισμένες επιμέρους πρόνοιες της υπό ψήφιση πρότασης νόμου. Η πρώτη διαφωνία αναφέρεται στη διαδικασία η οποία καθορίζεται στα άρθρα 8 και 9 της πρότασης νόμου. Αναφέρεται ότι για την εγγραφή κόμματος στο μητρώο υποβάλλεται αίτηση από το κόμμα, υποβάλλεται το καταστατικό στον Έφορο, το όνομα του κόμματος, το έμβλημα του κόμματος, το όνομα και η διεύθυνση του αρχηγού και τα ονόματα και οι διευθύνσεις της ηγεσίας του κόμματος. Επίσης στο άρθρο 9 καθορίζεται η υποχρέωση του κάθε κόμματος που έχει εγγραφεί να γνωστοποιεί κάθε μεταβολή του καταστατικού του.

Είναι πεποίθησή μας ότι αυτές οι πρόνοιες δημιουργούν μια νέα αρχή αναφορικά με τη λειτουργία και τη δράση των πολιτικών κομμάτων. Είναι πεποίθησή μας ότι γίνεται το πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση επιβολής κάποιων όρων ή περιορισμών στη δράση ή τις ρυθμίσεις που γίνονται σε σχέση με τα πολιτικά κόμματα. Είμαστε εναντίον κάθε περιορισμού προς αυτή την κατεύθυνση και κατά συνέπεια και εναντίον αυτού του πρώτου βήματος που γίνεται μ' αυτή την πρόταση νόμου. Διαφωνούμε ριζικά με την υποχρέωση ενός κόμματος να υποβάλλει αίτηση για να εγγραφεί στο μητρώο. Διαφωνούμε με την υποχρέωση ενός κόμματος να υποβάλλει το έμβλημά του και πολύ περισσότερο το καταστατικό του και τις τροποποιήσεις του καταστατικού και τα ονόματα της ηγεσίας του.

Το άλλο σημείο στο οποίο διαφωνούμε αναφέρεται στο άρθρο 10 της πρότασης νόμου, το οποίο προνοεί για μεταβιβάσεις ακινήτων στο όνομα κομμάτων ατελώς. Είναι πεποίθησή μας ότι οι ατέλειες και οι απαλλαγές από φόρους έχουν προχωρήσει πέραν του δέοντος σ' αυτό τον τόπο. Είναι πεποίθησή μας ότι κάπου θα πρέπει να σταματήσουμε και να αρχίσουμε την αντίστροφη πορεία. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια αυτής της γενικής αντίκρισης διαφωνούμε να παραχωρηθεί αυτό το αδικαιολόγητο προνόμιο στα κόμματα για ατελή μεταβίβαση ακινήτων και θα καταψηφίσουμε και το άρθρο 10.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι μια απλή δήλωση πάνω σ' όσα έχει πει ο συνάδελφος Παπαπέτρου. Με αυτό το νόμο κανένας περιορισμός δεν επιδιώκεται στην πολιτική δράση των κομμάτων ή στη σύσταση των κομμάτων. Η πολιτική ζωή ελεύθερα και δημοκρατικά θα συνεχιστεί σ' αυτό τον τόπο και αυτός ο νόμος δεν έχει καμιά σχέση με τη σύσταση των κομμάτων. Ο νόμος αυτός είναι ειδικός και αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο θα μπορούν τα κόμματα να αποκτούν κινητή και ακίνητη

περιουσία. Είναι γνωστό ότι ως σήμερα, με την υφιστάμενη νομοθεσία, τα κόμματα δεν μπορούν να έχουν γραμμένα στο όνομά τους ούτε κινητή ούτε ακίνητη περιουσία. Και είναι αυτό το κενό που καλύπτει σήμερα αυτός ο νόμος.

Όσον αφορά την ατελή εγγραφή περιουσίας στο όνομα των κομμάτων, έχουμε να παρατηρήσουμε ότι εμείς πιστεύουμε στην πολυκομματική δημοκρατία μέσα στην οποία τα καλά οργανωμένα κόμματα έχουν θέση και ότι πρέπει στόχος μας να είναι να ενδυναμώνουμε τη ζωή και την ύπαρξη των πολιτικών κομμάτων. Στην ατελή εγγραφή ακίνητης περιουσίας που μεταβιβάζεται σε κόμματα βλέπουμε ότι ο στόχος αυτός μερικώς πραγματοποιείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς δυο λόγια για τοποθέτηση πάνω στο θέμα. Εμείς πιστεύουμε ότι πράγματι αυτή η νομοθεσία έπρεπε να είχε από πολύ καιρό προωθηθεί, γιατί υπήρχε ένα κενό και σίγουρα τα κόμματα θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να κατέχουν περιουσία κινητή και ακίνητη. Ταυτόχρονα διαφωνούμε με τον τρόπο με τον οποίο γίνεται προσπάθεια να παρουσιαστεί το θέμα της ατέλειας των κομμάτων και με την άποψη ότι υπάρχουν πάρα πολλές μέχρι τώρα ατέλειες και επομένως είναι καιρός να μπει ένας φραγμός. Μπορεί αυτό να είναι σωστό ως γενική δήλωση, αλλά δεν είναι σωστό ο φραγμός αυτός να αρχίσει από τα κόμματα. Γιατί ορθά λέχθηκε πως σε μια πολυκομματική δημοκρατία, σ' ένα πλουραλιστικό σύστημα τα κόμματα είναι οι τροχοί της δημοκρατίας και πρέπει με κάθε τρόπο να ενθαρρύνουμε τα κόμματα, αλλά ταυτόχρονα να μπαίνουν και επί ίσης βάσεως τα κόμματα. Όχι να υπάρχουν ορισμένα κόμματα προνομιούχα και ορισμένα μη, έτσι που σε ορισμένες περιπτώσεις να μιλούμε από καθέδρας.

Γι' αυτό το λόγο δε νομίζω, με όλο το σέβας, ότι το θέμα της ατέλειας ή αν γίνεται κατάχρησή της θα πρέπει αυτή η κατάχρηση να σταματήσει αρχίζοντας από τα κόμματα. Στο κάτω-κάτω της γραφής, αν συνεχίσουμε τη συλλογιστική πάνω σ' αυτή τη βάση, τότε θα πρέπει να πληρώνουν και φόρο εισοδήματος τα κόμματα για τις εισφορές τις οποίες παίρνουν. Δε νομίζω. Τουναντίον, σ' αυτό τον τόπο τα κόμματα είναι σε πολύ δυσμενέστερη μοίρα από τα κόμματα σ' άλλα μέρη του κόσμου που επιχορηγούνται από την ίδια την κυβέρνηση, όπου υπάρχει σίγουρα η επιθυμία τα κόμματα να αποτελούν μια πραγματική πηγή δημοκρατικών διαδικασιών.

Γι' αυτό το λόγο εμείς βλέπουμε αυτό το νομοσχέδιο ως ένα πρώτο βήμα. Και υπάρχουν πολλά άλλα πράγματα τα οποία πρέπει να γίνουν προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της ύπαρξης κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου και μετά ο κ. Ομήρου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μια περαιτέρω διευκρίνιση θα ήθελα να κάμω, για να αρθεί κάθε παρεξήγηση, έντιμε κύριε Πρόεδρε. Αυτός ο νόμος δεν έχει καμιά απολύτως σχέση με τη σύσταση ή λειτουργία των πολιτικών κομμάτων. Απλώς αποβλέπει στο να διευκολύνει εκείνα τα κόμματα που θέλουν μ' αυτό τον τρόπο να αποκτούν στο όνομά τους ακίνητη περιουσία. Περί αυτού πρόκειται. Και οποιοδήποτε κόμμα, αν θέλει διαφορετικά να

ρυθμίζει τα περιουσιακά του, είναι δικαίωμά του. Και να μη μεγαλοποιούμε το πρόβλημα. Επομένως δεν είναι εδώ που θα συζητήσουμε αρχές πολιτικές για πολιτικά κόμματα και να μην παραποιούμε το θέμα.

Δεύτερο, στο θέμα της ατέλειας εμείς υποστηρίζουμε απόλυτα ότι είναι ορθό τα πολιτικά κόμματα που λειτουργούν να έχουν αυτή την ατέλεια. Εδώ πέρα σ' άλλες χώρες -και μάλιστα πολλές φορές συζητήθηκε και για μας- η χρηματοδότηση από το ίδιο το κράτος της πολιτικής δραστηριότητας των κομμάτων είναι βασικό στοιχείο της δημοκρατικής λειτουργίας. Γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, κύριε Παναγιώτου, κατόπιν της διευκρίνισής σας, θέλω να υποβάλω την εξής ερώτηση: Ένα κόμμα μπορεί, αν θέλει, να μην υποβάλει αίτηση και να μην εγγραφεί;

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Αν δε θέλει να έχει περιουσία στο όνομά του ή αν θέλει να βάλει την περιουσία του στα μέλη του, κύριε Πρόεδρε, ποιος θα το εξαναγκάσει; Για τ' όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γιατί ήθελα να ξεκαθαρίσει αυτό το θέμα.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλή διευκρίνιση. Το κόμμα υπάρχει στην πολιτική ζωή του τόπου. Αν όμως ζητήσει να εγγράψει πάνω του περιουσία, θα κάμει εγγραφή στο μητρώο του Κτηματολογίου, για να μπορέσει να κάμει την εγγραφή της περιουσίας στο όνομά του. Δεν έχει καμιά σχέση η εγγραφή στο μητρώο του Κτηματολογίου για τη νόμιμη λειτουργία και δραστηριότητά του στον πολιτικό στίβο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, σε μια τέτοια περίπτωση, γιατί θέλετε το Κτηματολόγιο να ξέρει ποιοι είναι οι αξιωματούχοι του κόμματος;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Το Κτηματολόγιο θα ξέρει ποιοι είναι οι αξιωματούχοι του κόμματος, γιατί θα κρίνει ποιος θα υπογράψει για να γίνει η μεταβίβαση . . . .

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τι είναι το καταστατικό του κόμματος;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Το καταστατικό δεν το λέγει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λέγει εδώ ότι πρέπει να υποβληθεί το καταστατικό του κόμματος, το έμβλημα του κόμματος.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το Κτηματολόγιο δεν πρόκειται να ερευνήσει το καταστατικό και να πει «το εγκρίνω ή δεν το εγκρίνω».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε γιατί το καταθέτω;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είναι στοιχειώδη έγγραφα που κατατίθενται στο Κτηματολόγιο, για να μπορούν να γίνουν οι κτηματολογικές πράξεις στο Κτηματολόγιο.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Απόδειξη της νομικής τους προσωπικότητας, κύριε Πρόεδρε, για να αποκτήσουν περιουσία, όπως όταν πρόκειται περί εταιρειών. Είναι στοιχεία της νομικής τους υπόστασης. Δηλαδή, αν δεν έχουν νομική υπόσταση, πώς θα τους τη μεταβιβάσει; Περί αυτού ακριβώς πρόκειται· είναι πολύ απλό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα από το θέμα της νομικής υπόστασης ή όχι, εμείς πιστεύουμε ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος σ' ένα δημοκρατικό πολίτευμα, σε μια πολυκομματική δημοκρατία, να μην υπάρχει διαφάνεια όσον αφορά τους αξιωματούχους των κομμάτων. Επιπλέον τέθηκε ένα ερώτημα: Μα, άραγε τι πρόβλημα υπάρχει, εφόσον μπορούν ορισμένα κόμματα τα κτίρια και τα ακίνητα να είναι στο όνομα κάποιων στελεχών τους;

Σίγουρα βέβαια μ' αυτή τη νομοθεσία πιθανώς σε κάποιες περιπτώσεις να υπάρξει πίεση να μην εγγράφονται πλέον τα ακίνητα και άλλα περιουσιακά στοιχεία, εφόσον υπάρχει αυτή η νομοθεσία, στο όνομα κάποιων στελεχών. Ίσως να υπάρξει πίεση να εγγράφονται στο όνομα του κόμματος. Βέβαια, αν αυτό θα δημιουργήσει πρόβλημα, τουλάχιστο σ' εμάς δε θα δημιουργήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου και μετά ο κ. Παπαπέτρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πέρα από τις τεχνικές και νομικές λεπτομέρειες τις οποίες είμαι σίγουρος ότι η Επιτροπή Νομικών έχει μελετήσει σε βάθος και έχει γίνει η σωστή δουλειά, θα ήθελα να πω από μέρους του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ ότι αποτελεί αυτό το νομοθέτημα κατάκτηση για τη δημοκρατία, γιατί τα πολιτικά κόμματα αποτελούν τα απαραίτητα κύτταρα σε μια πολυκομματική δημοκρατία. Έτσι οποιαδήποτε προνόμια δίνονται προς τα πολιτικά κόμματα, τα οποία αποτελούν τη βάση του πολιτεύματος της δημοκρατίας, πρέπει να ενισχύονται και πρέπει να υπάρχει βάθεμα της δημοκρατίας. Ακριβώς με τέτοια προνόμια θα πρέπει να προχωρήσουμε και παραπέρα, ώστε να δίνονται κονδύλια από τον προϋπολογισμό για τη σωστή λειτουργία των πολιτικών κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλή ανάγνωση της Έκθεσης της Επιτροπής έπρεπε να είχε πείσει όλους τους συναδέλφους των άλλων πλευρών ότι εμείς δε διαφωνούμε με το σκοπό της απόκτησης ακίνητης περιουσίας από τα κόμματα. Η διαφωνία μας βρίσκεται αλλού. Και η μετατόπιση του θέματος στο ότι εμείς διαφωνούμε μ' αυτά τα προνόμια προς τα κόμματα είναι λανθασμένη.

Συμφωνούμε με το βασικό σκοπό της πρότασης νόμου. Εκεί που διαφωνούμε είναι περίπου αυτό το οποίο θίξατε εσείς, κύριε Πρόεδρε. Αφού καθορίζεται τι είναι κόμμα -τα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή πρώτα, τα κόμματα τα οποία στη συνείδηση του λαού αποτελούν πολιτικές ενώσεις και έχουν εξασφαλίσει τουλάχιστο 2 τοις εκατό των έγκυρων ψήφων στις εκλογές- προς τι η ανάγκη και η υποχρέωση να υποβάλλουν αίτηση, να υποβάλλουν το έμβλημα, να υποβάλλουν

το όνομα και τη διεύθυνση της ηγεσίας, να υποβάλλουν το καταστατικό; Εμείς δε λέμε ότι αυτό από μόνο του είναι περιορισμός. Εμείς λέμε ότι ανοίγουμε σ' αυτό το θέμα αχρείαστα την πόρτα προς την κατεύθυνση ίσως της επιβολής κάποιων μελλοντικών περιορισμών.

Αναφέρθηκε ότι σ' άλλες χώρες επιχορηγούνται τα κόμματα και πρέπει να γίνει αυτό και εδώ. Καμιά αντίρρηση γι' αυτό. Όμως άλλο το ένα και άλλο το άλλο. Το να επιχορηγεί η πολιτεία τα κόμματα για να αναπτύξουν πολιτική δράση είναι μια συνειδητή πολιτική πράξη προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης της πολιτικής μας ζωής. Το να δίνει προνομιακή μεταχείριση όμως έναντι όλων των άλλων πολιτών στα πολιτικά κόμματα σε θέματα που έμμεσα σχετίζονται ίσως με την πολιτική δραστηριότητα, την απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας, η άποψή μου είναι ότι δεν αναβαθμίζει την πολιτική μας ζωή και δεν έχει σχέση με το θέμα της επιχορήγησης. Γιατί, σε τελευταία ανάλυση, από τη στιγμή που αυτή η πρόταση νόμου δεν έχει και περιορισμούς ως προς το πόση ακίνητη ιδιοκτησία μπορεί να αποκτήσει ένα κόμμα, μπορούμε να μετατρέψουμε κάποια κόμματα σε οργανισμούς ιδιοκτησίας τεράστιας ακίνητης περιουσίας, την οποία θα αποκτούν ατελώς, θα την ενοικιάζουν και θα την εκμεταλλεύονται κατ' αυτό τον τρόπο. Αν αυτό συμβάλλει στην υγιή πολιτική ζωή και στη διαφάνεια, τότε εμείς δεν καταλαβαίνουμε ούτε τέτοια υγεία ούτε τέτοια διαφάνεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά απορώ με την επιχειρηματολογία του κ. Παπαπέτρου. Τουλάχιστον υπό κανονικές συνθήκες θα ανέμενα πως θα ήταν ο πρώτος που θα υποστήριζε αυτή τη νομοθεσία. Διότι πραγματικά το μόνο κίνητρο αυτής της νομοθεσίας είναι να υπάρξει περισσότερη διαφάνεια στα των κομμάτων και ούτε περί προνομίων μιλούμε ούτε περί μεγάλης ακίνητης περιουσίας. Τουλάχιστο τα κόμματα εδώ που υποστηρίζουν αυτή τη νομοθεσία δεν έχουν ούτε τεράστιες περιουσίες ούτε οτιδήποτε άλλο. Δεν ξέρω τι έχει υπόψη του ο κ. συνάδελφος. Να μην περιπλέκουμε τα πράγματα. Το θέμα είναι πολύ απλό.

Είναι μια προοδευτική νομοθεσία, τα κόμματα προχωρούν προς την κατεύθυνση του να έχουν νομική προσωπικότητα και δε μας βλάπτει σε τίποτε η διαφάνεια ούτε μπορούμε να απορρίψουμε κάτι, επειδή μελλοντικά υποψιαζόμαστε πως θα υπάρξουν περιορισμοί. Εδώ είμαστε ως Βουλή. Αν υπάρξει οποιοσδήποτε περιορισμός, νομίζω ότι είμαστε σε θέση -και ο κ. συνάδελφος έχει πολύ ισχυρά επιχειρήματα, όταν θέλει να έχει- να αντικρούσουμε οποιαδήποτε προσπάθεια κηδεμόνευσης των κομμάτων ή επιβολής περιορισμών. Επομένως, ας μείνουμε στα πλαίσια αυτού του νομοθετήματος. έτσι βοηθούμε αυτή τη στιγμή, αντί η περιουσία των κομμάτων να είναι στο όνομα κάποιων ατόμων, να περιέρχεται στο όνομα των ίδιων των κομμάτων.

Αυτή είναι η πραγματικότητα και είναι αυτό που θέλουμε να ψηφίσουμε. Και χρειάζεται να υπάρξει διαφάνεια και είναι θέμα εκδημοκρατικοποίησης και φιλελευθεροποίησης και όχι οτιδήποτε άλλο. Επομένως, αν πραγματικά έμπρακτα θέλουμε να εφαρμόζουμε τα περί διαφάνειας, εδώ είναι μια ευκαιρία, έστω κι αν δε θεωρείται πολύ μεγάλο το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τουλούρας.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να προσθέσω ότι οι διατυπώσεις που φάνηκαν υπερβολικές κρίθηκαν αναγκαίες για προστασία των τρίτων που είναι πιθανόν να συναλλάσσονται με το κόμμα. Δηλαδή για να δημιουργήσουν κάποιες συμβατικές υποχρεώσεις. Από κάπου μπορεί να αγοράσει ένα κόμμα περιουσία και να οφείλει. Ο τρίτος θα πρέπει να έχει μια ασφάλεια, να ξέρει πού να αποταθεί για να εξασφαλίσει το λαβείν του. Δηλαδή, χρειάζεται πράγματι νομική προσωπικότητα, για να έχουν ασφάλεια και οι τρίτοι που είναι πιθανόν να έχουν κάποια συναλλαγή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας πω, κύριοι. Επειδή παρόμοιες διατάξεις με τα άρθρα 5, 6, 7, 8 και 9 υπήρχαν στον παλιό, τον αποικιακό νόμο περί Σωματείων και επειδή αυτές οι διατάξεις χρησιμοποιήθηκαν στο παρελθόν από την αποικιοκρατία για την καταπίεση και τον περιορισμό των σωματειακών δραστηριοτήτων σ' αυτό τον τόπο, γι' αυτό το λόγο εκ πρώτης όψεως -και είναι η πρώτη φορά που τα βλέπω- μου έκαμαν πολύ άσχημη εντύπωση και δεν αρνούμαι να το πω.

Αλλά, αν-ο σκοπός για τον οποίο γίνονται όλα αυτά τα πράγματα είναι η νομοθετική κατοχύρωση αυτών των ανθρώπων, οι οποίοι θα αποταθούν στο Κτηματολόγιο για να εγγράψουν ένα ακίνητο στο όνομα του κόμματος, όπως συμβαίνει και με μια εταιρεία, τότε δε βλέπω να υπάρχει τίποτα το κακό.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμένα πραγματικά μου έκαναν εντύπωση αυτά που έχετε πει. Και εκεί που έχετε καταλήξει οφείλατε να τα είχατε παραλείψει, διότι δεν έχει καμιά απολύτως σχέση το ένα με το άλλο. Και είναι θέμα απλής και στοιχειώδους λογικής. Και θα λύσω την απορία των πάντων για να μην υπάρχει παρεξήγηση. Δεν παρουσιάζεσαι στο Κτηματολόγιο, για να πεις του αρμόδιου κτηματολογικού υπαλλήλου εκεί πέρα: «Κύριε, είμαι κόμμα και μεταβίβασέ μου αυτή την περιουσία». Είναι μια πράξη αγοραπωλησίας ακίνητης περιουσίας ή ενδεχομένως μια πράξη επιβάρυνσής της.

Το Κτηματολόγιο για τέτοια πράγματα θέλει τυπικές βεβαιώσεις, όπως συμβαίνει μ' όλα αυτά. Ποια είναι η τυπική βεβαίωση ενός κόμματος; Τα χαρτιά του; Ασφαλέστατα το καταστατικό του, ασφαλέστατα οι αξιωματούχοι του οι οποίοι επέχουν την ευθύνη. Περί αυτών πρόκειται και λυπούμαι διότι συζητούμε άδικα και ιδιαίτερα αφήνουμε υπονοούμενα για να πηγαίνουμε πολύ πιο βαθιά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ας δούμε απλώς την πραγματικότητα που είχαμε υπόψη μας. Τα πολιτικά κόμματα δεν είχαν νομική προσωπικότητα με άμεση συνέπεια να μην μπορούν να εγγράψουν στο όνομά τους ούτε το οίκημά τους ούτε ένα κινητό ούτε ένα αυτοκίνητο ούτε ένα ποδήλατο. Αυτή ήταν η ωμή πραγματικότητα που αντιμετωπίζαμε. Και ο στόχος ήταν να καλυφθεί αυτό το κενό, για να μπορούν τα

κόμματα να εγγράψουν το οίκημά τους στο όνομα του κόμματος ή κάποια περιουσιακά στοιχεία άλλα στο όνομα του κόμματος.

Τι κάναμε ως ΔΗ.ΣΥ. δεν είναι μυστικό. Για να μπορέσουμε να πάρουμε ακίνητο στο όνομα του κόμματος, φτιάχναμε εταιρεία ιδιωτική, έμπαιναν μέτοχοι κάποια στελέχη, αλλά ποιος εξασφάλιζε το κόμμα για το μέλλον ως προς τα περιουσιακά του αυτά στοιχεία; Επομένως με αυτή τη ρύθμιση ορθόδοξα, απλά, σωστά, λύνουμε το θέμα. Το ΑΚΕΛ/Αριστερά δεν είχε πρόβλημα. Από χρόνια έχει λύσει τα των περιουσιακών του στοιχείων με τρόπο αξιοθαύμαστο. Και επομένως, όπως είμαστε, κύριε Πρόεδρε, προχωρούμε ορθόδοξα, νομοθετικά σ' αυτό το θέμα.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είμαι νομικός, αλλά καμιά φορά -όπως είπαν οι συνάδελφοι- όταν ένα οίκημα είναι εγγεγραμμένο πάνω σ' ένα πρόσωπο, αξιωματούχο του κόμματος, και υποθέσουμε ότι πεθάνει, τότε το κόμμα θα έχει απαίτηση από τους κληρονόμους του;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι υπήρχε μια αταξία η οποία έπρεπε να διορθωθεί, γιατί τα κόμματα έχουν περιουσίες, έχουν συλλόγους, έχουν οχήματα τα οποία χρησιμοποιούν για την προαγωγή των σκοπών τους. Εγώ θεωρώ τα κόμματα ως ουσιώδη συστατικά στοιχεία της δημοκρατίας και του δημοκρατικού πολιτεύματος. Έχουν υπαλλήλους. Ένας υπάλληλος απολύεται παράνομα και δεν έχει προστασία, γιατί δεν μπορεί να πάει να ζητήσει από κάποιον την ευθύνη. Κατά συνέπεια ήταν κάτι το επιβεβλημένο. Ήταν μια επιτακτική ανάγκη που έπρεπε να διευθετηθεί και διευθετήθηκε.

Τώρα το ότι θα γίνεται ατελώς η μεταβίβαση ορισμένων ακινήτων, μα αυτό γίνεται σε πλείστα όσα σωματεία. Λειτουργούν μερικές εκατοντάδες σωματεία που εγγράφουν στο όνομά τους, διότι έχουν αιτιολογικούς σκοπούς, περιουσίες και δεν πληρώνουν εκείνο το 3%-4% που πληρώνουν οι άλλοι.

Νομίζω ότι γίνεται μεγάλη συζήτηση για ένα θέμα το οποίο έπρεπε να διευθετηθεί από πολύ καιρό, εκτός και αν δε θέλουμε να δείξουμε τι περιουσία έχουμε ως κόμματα. Νομίζω το να δείξουμε είναι το καλύτερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι το νομοσχέδιο αυτό δε μιλά για νομική προσωπικότητα των κομμάτων. Δε λέγει ότι τα κόμματα έχουν νομική προσωπικότητα. λέγει απλώς και μόνο ότι έχουν το δικαίωμα να αποκτούν ακίνητη και κινητή περιουσία. Επομένως αυτό το οποίο ανέφερε ο κ. Ευσταθίου για τους υπαλλήλους κτλ. δεν μπορεί να εφαρμοστεί.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από ό,τι φαίνεται λέγει από ποιους εκπροσωπείται το κόμμα. Το κόμμα όμως ως νομική έννοια είναι υπαρκτή. Σε πλείστα νομοθετήματα

μιλούμε για κόμματα. Και είναι πρωτοφανές πραγματικά να δίνεται μια νομική έννοια, χωρίς να επεξηγείται. Βεβαίως, αν ζητούσαμε την ερμηνεία του κόμματος, στην ερμηνεία του Νόμου περί Εννοιών, το Κεφάλαιο 1 έλεγε ότι είναι «ένωσις προσώπων -corporated or incorporated, κατά το αγγλικό κείμενο- εγγεγραμμένων υπό νομικήν ή μη νομικήν προσωπικότητα». Τώρα εκπροσωπείται το κόμμα από συγκεκριμένα όργανα προς τα οποία απευθύνεται οποιοσδήποτε. Έχει λαμβάνειν, όπως είπε ο κ. Τουλούρας, εδώ και οτιδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, εν πάση περιπτώσει, ήταν καλή η συζήτηση η οποία έγινε και διευκρινίστηκαν ορισμένες ασάφειες και ορισμένα κενά που πιθανόν να υπάρχουν και σήμερα ακόμα στην πρόταση νόμου.

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκ μέρους της ΕΔΕΚ, του ΔΗ.ΚΟ. και του ΔΗ.ΣΥ. προτείνεται η εξής τροπολογία: Οι λέξεις «δύο τοις εκατό» στο άρθρο 2, και συγκεκριμένα στην ερμηνεία της έννοιας «πολιτικό κόμμα», να διαγραφούν και να αντικατασταθούν με τις λέξεις «τρία τοις εκατό».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, θέτω ενώπιον του Σώματος, κατά τον Κανονισμό της Βουλής, πρώτα την τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα η τροπολογία εγκρίνεται. Το 2% γίνεται 3% ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση του άρθρου 2, όπως έχει τροποποιηθεί.

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2, όπως έχει τροποποιηθεί, εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δικαίωμα για απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δικαίωμα για απόκτηση κινητής ιδιοκτησίας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 4 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έφορος Εγγραφής Πολιτικών Κομμάτων. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 5 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μητρώο. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 6 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πιστοποιητικό Εγγραφής. Πίνακας. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 7 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 και ο Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αίτηση εγγραφής. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 8;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του άρθρου 8;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 8 εγκρίνεται με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και καμιά αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υποχρέωση για γνωστοποίηση μεταβολών ή τροποποιήσεων. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 9;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του άρθρου 9;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 9 εγκρίνεται με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και καμιά αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ατελής εγγραφή τίτλου. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 10;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του άρθρου 10;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 10 εγκρίνεται με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και καμιά αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαγραφή λόγω διαλύσεως κόμματος. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 11 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 11 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Περιουσία κόμματος που διαλύθηκε. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 12 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 12 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανονισμοί. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 13 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 13 εγκρίνεται.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Αυτή η πρόταση νόμου, πλην των άρθρων 8, 9 και 10, εγκρίνεται ομόφωνα. Όσον αφορά τα άρθρα 8, 9, 10, εγκρίνονται με πλειοψηφία 30 υπέρ, 12 εναντίον και καμιά αποχή.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Είναι ομόφωνη η πρόταση νόμου. Δεν υπάρχει πλην. Η τρίτη ανάγνωση είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, υπήρξε διαφωνία ως προς αυτά τα άρθρα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Δε γίνεται, κύριε Πρόεδρε· στην τρίτη ανάγνωση δε γίνεται να αφαιρούμε άρθρα.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν αφαιρούμε κανένα άρθρο· λέμε πώς ψηφίστηκε η πρόταση νόμου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Ψηφοφορία στο σύνολό της τότε, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Στο σύνολό της είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα αφού διαφωνούν πάνω στα άρθρα 8, 9 και 10.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, στο σύνολό της, η τρίτη ανάγνωση είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία, αν αυτή είναι η άποψη. Είχα την αντίθετη άποψη.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είναι ένα απλό στοιχείο στη δικαιολόγηση ψήφου, κύριε Πρόεδρε. Στη δημοκρατία της Κύπρου, σε αντίθεση με το κόμμα του προλεταριάτου, το πρόβλημα των αστικών κομμάτων δεν είναι η πληρωμή των μεταβιβαστικών αλλά η αγορά του ίδιου του ακινήτου.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε δε μας έλυσες το διαδικαστικό πρόβλημα, αν ψηφίζεται ολόκληρο το νομοσχέδιο.

(Γέλια)

Εν πάση περιπτώσει, είτε έτσι είτε αλλιώς το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με έχει συγκινήσει πολύ ο εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού. Φαίνεται ότι πρόκειται για πολύ φτωχό κόμμα και γι' αυτό θα κάμουμε έρανο, για να μπορέσει και το κόμμα αυτό να αντεπεξέλθει στα προβλήματά του.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κωνσταντίνου, γι' αυτό ψήφισα πρώτα το νομοσχέδιο και κατόπιν σας έδωσα το λόγο, γιατί θα σας συγκίνησε πάρα πολύ η άποψη του κ. Χριστοφίδη.

(Γέλια)

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Τροόδους του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ (ΤΡΟΟΔΟΥΣ) ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Οκτωβρίου και στις 4 Νοεμβρίου 1989. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και κατέθεσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με το όλο θέμα.

Σκοπός των πιο πάνω Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, είναι η δημιουργία υποχρέωσης στον Όμιλο Χιονοδρόμων Κύπρου να πληρώνει στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Τροόδους δικαίωμα μέχρι δέκα σεντ για κάθε εισιτήριο που θα εκδίδεται για τη χρησιμοποίηση των ανελκυστήρων του Ομίλου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, ύστερα από τη διαπίστωση ότι τα εισιτήρια που εκδίδονται από τον Όμιλο Χιονοδρόμων Κύπρου δεν είναι ομοιόμορφα, αλλά διακρίνονται σε ημερήσια ή διάρκειας μισής μέρας με διαφορετική τιμή, αποφάσισε για λόγους πρακτικότερης επιβολής και είσπραξης του δικαιώματος που προτείνεται να τροποποιήσει τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, ώστε ο Όμιλος αυτός να καταβάλλει στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Τροόδους δικαίωμα

10% πάνω στην τιμή κάθε εισιτηρίου που θα εκδίδεται για τη χρησιμοποίηση των ανελκυστήρων του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κελοκεδάρων του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΕΛΟΚΕΔΑΡΩΝ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η αναθεώρηση του ανώτατου ποσού των δικαιωμάτων που καταβάλλονται ετήσια για την άσκηση διάφορων επαγγελμάτων στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κελοκεδάρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε ιδιαίτερα υπόψη τη δήλωση των αρμοδίων ότι τα δικαιώματα που προτείνονται στους Κανονισμούς συνάδουν προς τα αντίστοιχα δικαίωματα που καταβάλλονται σε άλλες κοινότητες της Πάφου, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι για τους Κανονισμούς των Κελοκεδάρων. Απλώς, επειδή πρόκειται για 12 πανομοιότυπες Εκθέσεις, αν δεν υπάρχει ένσταση, να

θεωρηθούν και οι 12 Εκθέσεις αναγνωσθείσες, διότι πρόκειται ακριβώς για το ίδιο περιεχόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε νομίζω ότι είναι πανομοιότυπες, διότι λύνουν διάφορα θέματα.

Υπάρχουν ομιλητές για τους Κανονισμούς των Κελοκεδάρων;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα από το αν είναι πανομοιότυποι οι Κανονισμοί για τα 12 αυτά θέματα, εξαιρουμένων των τελευταίων Κανονισμών της Λακατάμιας για τους οποίους υπάρχει εισήγηση να μην τεθούν στη σημερινή συνεδρίαση, έχω τη γνώμη ότι η άποψη να θεωρηθούν αναγνωσθείσες οι Εκθέσεις θα μπορούσε να γίνει δεκτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, να θεωρηθούν αναγνωσθείσες, εντάξει.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι τώρα που προέρχεται η εισήγηση από τον κ. Φάντη θα τη δείτε με καλύτερο φακό.

(Γέλια)

Διότι γνωρίζω πως θέλετε με το κόμμα σας, για να μην παρεξηγείστε, να είστε πάντα αυστηρός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγαπητέ μου, το θέμα δεν είναι να θεωρηθούν αναγνωσθείσες οι Εκθέσεις. Αλλά το να αναγνωστεί μια Έκθεση και να καλύψει όλες δεν μπορεί να γίνει, διότι το περιεχόμενο των Κανονισμών είναι διαφορετικό. Αλλά το να θεωρηθούν αναγνωσθείσες όλες οι Εκθέσεις διαφέρει το πράγμα.

Επομένως, αν δεν υπάρχει ένσταση, εγώ δεν έχω καμιά ένσταση να θεωρηθούν αναγνωσθείσες.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, όλες οι Εκθέσεις από το θέμα 17 μέχρι το 27 θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Θα θέσω όμως ξεχωριστά τους Κανονισμούς προς έγκριση.

Λοιπόν προχωρούμε με το θέμα «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ομόδους του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΟΜΟΔΟΥΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η αναθεώρηση των δικαιωμάτων που καταβάλλονται για τη σφαγή ζώων, για την πώληση φρέσκου ή κατεψυγμένου κρέατος, για την αποκομιδή σκυβάλων, για την άδεια λειτουργίας κέντρων αναψυχής και άλλων υποστατικών, για πλανοδιοπώληση εμπορευμάτων, καθώς και για την άσκηση διάφορων επαγγελμάτων στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ομόδους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι΄ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Σωτήρας του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΣΩΤΗΡΑΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, αναθεωρούνται τα διάφορα τέλη και δικαιώματα που επιβάλλονται στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σωτήρας και ειδικότερα:

(α) τα δικαιώματα σφαγής ζώων·

(β) τα δικαιώματα πώλησης νωπού κρέατος και ψαριών·

(γ) τα τέλη σύνδεσης με την υδατοπρομήθεια και κατανάλωσης νερού·

(δ) τα δικαιώματα αίτησης για άσκηση επαγγέλματος·

(ε) τα δικαιώματα ενοικίασης κατά την καλοκαιρινή περίοδο διαμερίσματος, κατοικίας ή καταστήματος· και

(στ) τα δικαιώματα που καταβάλλονται από τον κάτοχο ξενοδοχείου ή καταλύματος για διαμονή πελατών σ' αυτά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, ύστερα από τις διαβεβαιώσεις των αρμοδίων ότι τα προτεινόμενα τέλη συνάδουν με τα ισχύοντα σε γειτονικές κοινότητες αντίστοιχα τέλη, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Περβολιών του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΕΡΒΟΛΙΩΝ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών του Συμβουλίου Βελτιώσεως Περβολιών για την αναθεώρηση των δικαιωμάτων που καταβάλλονται για την ενοικίαση υποστατικού, ξενοδοχείου, ξενώνα ή πανδοχείου μέσα στην περιοχή του Συμβουλίου αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Συνοικισμού Ανθουπόλεως του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΝΘΟΥΠΟΛΕΩΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η αναθεώρηση των τελών υδατοπρομήθειας στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως του Συνοικισμού Ανθούπολης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι΄ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πολεμίου του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΟΛΕΜΙΟΥ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η αναθεώρηση των δικαιωμάτων για πώληση ζώων στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Πολεμίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λιοπετρίου του 1989».

ΗΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΙΟΠΕΤΡΙΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η αναθεώρηση των τελών υδατοπρομήθειας που καταβάλλονται στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Λιοπετρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθούν έτσι που τα προτεινόμενα τέλη να εναρμονιστούν προς τα αντίστοιχα τέλη του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σωτήρας, θέμα για το οποίο έχει ήδη κυκλοφορήσει άλλη σχετική Έκθεση της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Για τα επόμενα θέματα, που είναι: 1. «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ορόκλινης του 1989», 2. «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ζυγίου του 1989» και 3. «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λειβαδιών του 1989», υπάρχει κοινή Έκθεση.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ 1. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΟΡΟΚΛΙΝΗΣ ΤΟΥ 1989», 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΖΥΓΙΟΥ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 3. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΕΙΒΑΔΙΩΝ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η αναθεώρηση των ετήσιων δικαιωμάτων που καταβάλλονται από τους ιδιοκτήτες υποστατικών στις περιοχές των Συμβουλίων Βελτιώσεως Ορόκλινης, Ζυγίου και Λειβαδιών πάνω στο ενοίκιο που εισπράττεται σε περίπτωση ενοικίασης των υποστατικών τους. Το δικαίωμα αυτό σε καμιά περίπτωση δε θα υπερβαίνει το 5% του ενοικίου που εισπράττεται.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για το πρώτο θέμα υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Για το δεύτερο θέμα υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Για το τρίτο θέμα υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Άχνας του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΧΝΑΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) νομοθεσίας, σκοπείται η αναθεώρηση του ύψους των τελών κατανάλωσης νερού για βιομηχανικά και κτηνοτροφικά υποστατικά στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Άχνας, καθώς και η αναθεώρηση των τελών αποκομιδής σκυβάλων από σπίτια, καταστήματα, ξενοδοχεία και άλλα υποστατικά που βρίσκονται στο ίδιο πιο πάνω Συμβούλιο Βελτιώσεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα, που είναι «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989», θα μείνει για την ερχόμενη συνεδρία του Σώματος κατόπιν παράκλησης όλων των πλευρών της Βουλής.

Έτσι φτάσαμε στο τέλος του Κεφαλαίου Α που είναι η Νομοθετική Εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(1) Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους σκοπούς των περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας Νόμων του 1962 και 1965 Νόμος του 1989.

(2) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

(3) Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος του 1989.

(4) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1989.

(5) Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

(6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 55) του 1989.

(7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 56) του 1989.

(8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 57) του 1989.

(9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 58) του 1989.

(10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1989.

(11) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

(12) Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι ακόλουθοι Κανονισμοί κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών:

(13) Οι περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) Κανονισμοί του χωριού Μαζωτός του 1989.

(14) Οι περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) Κανονισμοί Αγ. Τύχωνα του 1989.

(15) Οι περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) Κανονισμοί Πεντακώμου του 1989.

(16) Οι περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) Κανονισμοί Παρεκκλησιάς του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(17) Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(18) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λεμεσού του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(19) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής και Εξαρτημένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

(20) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου [Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτημένους τους (όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης)] (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

(21) Οι περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Καθορισμός Κατηγοριών Νέων Μεταποιητικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί (Αρ. 3) του 1989.

(22) Οι περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Δασμολογικές Απαλλαγές υπό Όρους) Κανονισμοί του 1989.

(23) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 8/11/89 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1989 (Αρ. 1 του 1989), το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1989 (Αρ. 2 του 1989) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1989 (Αρ. 3 του 1989).

(24) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 7/10/89 σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμου του 1989 (Αρ. 78 του 1989).

(25) Έγγραφα που αφορούν: Τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση Νόμου:

(26) Ο περί της Απαγορεύσεως της Απόρριψης Λυμάτων στον Άγιο Σωζόμενο Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τους κ. Α. Μαρκίδη, Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Δίγκλη και Π. Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γιατί Υγείας;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Διότι, κύριε Πρόεδρε, η πρόταση γίνεται καθόσον επηρεάζεται η υγεία των κατοίκων της κοινότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά των θεμάτων αυτών επιλαμβάνεται το Υπουργείο Εσωτερικών.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όχι κατ' ανάγκη. Το θέμα ανήκει στην Επιτροπή Υγείας, διότι έτσι συμφωνήθηκε άλλωστε και με τα κόμματα και εν πάση περιπτώσει διότι είναι θέμα επηρεασμού της υγείας των κατοίκων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ δεν έχω καμιά ένσταση. αν θέλετε να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Υγείας, να παραπεμφθεί.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Ούτε η Επιτροπή Εσωτερικών έχει ένσταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως και δεν έχει ένσταση.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλούστατα, κύριε Πρόεδρε, είναι η απόφαση όλων των κομμάτων με την παράκληση να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Υγείας· γιατί στην κοινή σύσκεψη των κατοίκων στην Ποταμιά όλοι οι κάτοικοι μας παρακάλεσαν να το δούμε στην Επιτροπή Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμφθηκε ήδη, κύριε Στυλιανού.

Έτσι φτάσαμε στο Κεφάλαιο Γ που είναι οι Ερωτήσεις και Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 11 Απριλίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα σε ποιο στάδιο βρίσκονται τα αιτήματα των κατοίκων Μενοίκου - που μας επανατέθηκαν από

τον κοινοτάρχη κ. Ανδρέα Χατζηχριστοδούλου κι άλλους κατοίκους κατά τη σημερινή επίσκεψή μας στην κοινότητα - για:

(i. Διαπλάτυνση και επισκευή του δρόμου Μενοίκου - Ακακίου (διαβεβαίωση, στις 21.5.88, στους κατοίκους από τον Υπουργό Εσωτερικών για περίληψη σχετικών πιστώσεων, ύψους £15.000, στον Προϋπολογισμό 1989), και

ii. Διαπλάτυνση μέρους του δρόμου Παλιομετόχου - Μενοίκου -Κ. Μονής (σύμφωνα και πάλι με τις ίδιες διαβεβαιώσεις).»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο δρόμος Μενοίκου-Ακακίου ειναι ασφαλτοστρωμένος και συντηρείται κάθε χρόνο από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας. Η βελτίωση και η διαπλάτυνσή του μελετάται μέσα στα πλαίσια των προτεραιοτήτων για την οδική ανάπτυξη της επαρχίας.

Σχετικά με το δρόμο Παλιομετόχου-Μενοίκου, αναφέρεται ότι η ασφαλτόστρωσή του, που άρχισε κατά το 1988, συνεχίζεται και θα συμπληρωθεί φέτος, έναντι συνολικής δαπάνης £40,000.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Ιουλίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«(α) Οι ποσότητες του ποντικοφάρμακου που διατέθηκαν για καταπολέμηση της ποντίκας κατά επαρχία, κατά την περίοδο 1986-1989, καθώς και η συνολική του αξία, φαίνονται αναλυτικά στον πιο κάτω Πίνακα:

Έτος	Αξία σε £	Λευκωσία	Λάρνακα	Λεμεσός	Πιτσιλλιά	Αμμόχωστος	Πάφος	Σύνολο
		Ποσότητες σε χλγρ.						
1986	23,000	20,881	19,473	47,424	17,718	15,302	35,525	156,323
1987	27,000	17,153	37,890	50,060	21,180	21,180	39,630	187,393
1988	27,000	31,095	34,830	46,710	16,260	26,430	46,205	201,530
1/1/89-30/9/89	25,000**	18,800	20,780	28,400	15,870	13,460	25,530	122.840*

(β) Το πρόγραμμα για καταπολέμηση της ποντίκας, που εφαρμόζεται από το Τμήμα Γεωργίας από το 1977, περιλαμβάνει τη δωρεάν παραχώρηση ποντικοφάρμακου στους γεωργοκτηνοτρόφους, καθώς και τη διοργάνωση εκστρατειών για καταπολέμηση της ποντίκας με ειδικά συνεργεία που εργοδοτούνται από το Τμήμα Γεωργίας σε σοβαρά προσβεβλημένες ή ακόμη και εγκαταλειμμένες περιοχές που αποτελούν εστία πολλαπλασιασμού της ποντίκας.»

* Ως το τέλος του χρόνου το σύνολο της ποσότητας του δολώματος που θα παραχωρηθεί στους γεωργούς υπολογίζεται σε 200 τόνους περίπου.

** Επιπρόσθετα από το δόλωμα που παρασκευάζει και διαθέτει το Τμήμα Γεωργίας, φέτος, για πρώτη φορά, αγοράστηκαν και διατέθηκαν σ'όλες τις Επαρχίες 10,000 κιλά δολώματος με παραφίνη, αξίας £32,250.

Απάντηση ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Για την ενίσχυση του εν λόγω Αρδευτικού Τμήματος ανορύχθηκε επιτυχής γεώτρηση, για την αξιοποίηση της οποίας ετοιμάστηκε ανάλογο αρδευτικό σχέδιο. Για την εκτέλεση του σχεδίου, το οποίο ενέκριναν τότε τα μέλη του Αρδευτικού Τμήματος, περιλήφθηκε στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1986 πρόνοια £45,800. Όταν όμως θα άρχιζε η εκτέλεσή του, το Αρδευτικό Τμήμα αξίωσε μείωση της συνεισφοράς του σε ποσοστό κάτω από το καθορισμένο ποσοστό του 1/3. Η αξίωση αυτή δεν έγινε δεκτή, γιατί η συνεισφορά του 1/3 εφαρμόζεται γενικά. Ως αποτέλεσμα της στάσης του Αρδευτικού Τμήματος η γεώτρηση παραμένει αναξιοποίητη.

Αν το Αρδευτικό Τμήμα επιθυμεί προώθηση της αξιοποίησης της γεώτρησης, θα πρέπει να αποδεχθεί τους όρους χρηματοδότησης του έργου (κυβερνητική συνεισφορά 2/3, συνεισφορά Αρδευτικού Τμήματος 1/3 της δαπάνης). Φυσικά, η δαπάνη για την εκτέλεση του έργου θα πρέπει να ανανεωθεί, δεδομένου ότι έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα από την εκτίμηση της δαπάνης που έχει αναφερθεί πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Λυσού για βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Σταυρού Ψώκας-Λυσού, σας πληροφορώ ότι ο εν λόγω δρόμος υπάγεται στη δικαιοδοσία του Τμήματος Δασών και ότι το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων δεν προγραμματίζει οποιαδήποτε βελτίωσή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη δημοτική φορολογία των καταστηματαρχών που γειτνιάζουν με τη λεγόμενη 'πράσινη γραμμή' στη Λευκωσία, σας πληροφορώ ότι ο Δήμος Λευκωσίας επιβάλλει μειωμένα τέλη και φόρους, τόσο στους καταστηματάρχες όσο και στους κατοίκους της περιοχής και ότι σε περιπτώσεις ενστάσεων αυτές εξετάζονται πάντοτε ευνοϊκά. Ενόψει τούτου δε νομίζω ότι απαιτείται οποιαδήποτε κυβερνητική παρέμβαση.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το παλιό υδρευτικό δίκτυο Γαλάτας αντικαταστάθηκε το 1977 και βρίσκεται σε καλή κατάσταση. Επίσης, μέσα στο 1988 εγκαταστάθηκε νέος παροχετευτικός αγωγός, ο οποίος κατέστησε δυνατή την απευθείας σύνδεση της υδατοπρομήθειας Γαλάτας με την πηγή υδροδότησης 'Λειβάδι του Παπαφίλιππου' (προηγουμένως η κοινότητα υδροδοτούνταν από την ίδια πηγή μέσω κοινού παροχετευτικού αγωγού που υδροδοτούσε και την Κακοπετριά).

Το Συμβούλιο Βελτιώσεως Γαλάτας, που είναι η αρμόδια αρχή, δεν έχει ζητήσει επέκταση του υδρευτικού της δικτύου. Σε περίπτωση που θα υποβάλει τέτοιο αίτημα, θα εξεταστεί με βάση τα πραγματικά δεδομένα.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η κατάσταση της υδατοπρομήθειας της κοινότητας Φαρμακά, που εξασφαλίζει νερό από την πηγή 'Τζιήσσι' και από υφιστάμενη γεώτρηση, κρίνεται για την ώρα πολύ ικανοποιητική. Η ημερήσια ποσότητα νερού που εξασφαλίζει η κοινότητα κατά τη θερινή περίοδο από τις πιο πάνω πηγές ανέρχεται στα 146 κ.μ. περίπου, ενώ οι ημερήσιες ανάγκες της για την αντίστοιχη περίοδο κυμαίνονται γύρω στα 90 κ.μ.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω εξετάζεται θέμα ανόρυξης νέας γεώτρησης στο Φαρμακά, που θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί,τόσο για υδρευτικούς σκοπούς σε περίπτωση που θα προκύψει ανάγκη, όσο και για αρδευτικούς.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Ετσι φτάσαμε στο Κεφάλαιο Δ το οποίο κατά παράκληση θα αναβληθεί για την προσεχή συνεδρία του Σώματος, διότι υπάρχουν Βουλευτές που θέλουν να μιλήσουν και δεν είναι έτοιμοι σήμερα.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 23 Νοεμβρίου 1989, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

(1) Ο περί Δημοψηφισμάτων Νόμος του 1989.

(2) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και 'Αλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

(3) Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

(4) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου ('Ιδρυση των Πρώτων Τμημάτων) Κανονισμοί του 1989.

(5) Οι περί Αφαιρέσεων και Μεταμοσχεύσεων Βιολογικών Ουσιών Ανθρώπινης Προέλευσης Κανονισμοί του 1989.

(6) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγρού του 1989.

(7) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Παλαιομετόχου του 1989.

(8) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάνω Πλατρών του 1989.

(9) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κοιλανίου του 1989.

(10) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Αυγόρου του 1989.

(11) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Τροχαίας Κινήσεως) Φρενάρους του 1989.

(12) Οι περί Ελέγχου Επιδείξεως Διαφημίσεων Κανονισμοί Φρενάρους του 1989.

(13) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Φρενάρους του 1989.

(14) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γεροσκήπου του 1989.

(15) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989.

(16) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 26 Οκτωβρίου και 2, 9 και 16 Νοεμβρίου 1989, που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση υπηρεσιών στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία, στις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας, Λεμεσού, Ανθούπολης, Παραλιμνίου και Αραδίππου και στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

(1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της κυβέρνησης όσον αφορά το ψήφισμα της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. μέσα στο 1989».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (5.10.1989).

(Συνέχιση της συζήτησης).

(2) Εκθέσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989)

(Συνέχιση της συζήτησης).

(3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων. 2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Άριστο Χρυσοστόμου). (23.6.1988).

(4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη). (13.4.1989).

(5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοή-

θειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοφίδη). (21.5.1987).

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (28.5.1987).

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη). (25.6.1987).

(δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων). (8.10.1987).

(6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ανδρέα Γεωργίου). (24.3.1988)

(7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ). (16.3.1989).

(8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως:

1. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία). (3.11.1988). Και

2. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (3.11.1988).

(9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Μ. Χριστοφίδη, Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτα και Τ. Χατζηδημητρίου). (5.10.89).

(10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Ο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας και τα επιβαλλόμενα άμεσα διορθωτικά μέτρα.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (10.3.1988).

(11) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η οξεία έλλειψη προσωπικού στην τουριστική βιομηχανία της ελεύθερης Αμμοχώστου, οι άμεσοι και σοβαροί κίνδυνοι που προκύπτουν και η ανάγκη για έγκαιρη αντιμετώπιση του προβλήματος από τους αρμοδίους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (8.12.1988).

(12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργείται λόγω του μεγάλου πλεονάσματος σταφυλιών και οι τρόποι αντιμετώπισής του».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή κατόπιν εισήγησης των Βουλευτών Λεμεσού και Πάφου).

(13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη παροχής βοήθειας στα προσφυγικά αθλητικά και άλλα σωματεία και ιδιαίτερα σ' αυτά που λειτουργούσαν πριν από την εισβολή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

(14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υποχρέωση προσφύγων εκπαιδευτικών, δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών να αρχίσουν την καταβολή δόσεων για κρατικά στεγαστικά δάνεια που έχουν παγοποιηθεί μέχρις επίλυσης του Κυπριακού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

(15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως:

(α) «Το πρόβλημα της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού-νοσοκόμων και τρόποι αντιμετώπισής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ι. Ιωαννίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (24.3.1989).

(β) «Οι ανησυχητικές επιπτώσεις από την έλλειψη νοσηλευτικού και λοιπού παραϊατρικού προσωπικού στον κρατικό και ιδιωτικό τομέα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (18.5.1989).

(16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πρόβλημα της διάθεσης των πλεονασμάτων κρεμμυδιών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

Ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Παπαδόπουλος ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι τεράστιες ζημιές που προκλήθηκαν σε θερμοκήπια από ανεμοστρόβιλο στις 9.11.1989 στην Πάφο (Χλώρακα - Κισσόνεργα και αλλού)».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα ήδη εξετάστηκε και την άλλη βδομάδα θα έχει Έκθεση προς το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τόσο το καλύτερο. Ήταν πολύ αποτελεσματικός λοιπόν ο κ. Παπαδόπουλος.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Καθόλου, κύριε Πρόεδρε, διότι μέχρι να θυμηθεί ο κ. Παπαδόπουλος, ήδη είχε εγγραφεί από την Επιτροπή και το εξέτασε και ετοίμασε και Έκθεση. Άρα δεν είναι ο κ. Παπαδόπουλος, χωρίς να θέλω να πω ότι ο κ. Παπαδόπουλος δεν κάμνει το καθήκον του. Απλώς θέλω να πω ότι η Επιτροπή το είδε αυτεπάγγελτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία, κύριε Κουρτελλάρη.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. κ. Αλέξης Γαλανός και ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ζητούν την εγγραφή και παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου του πιο κάτω θέματος:

«Η παντελής έλλειψη ενδοϋπουργικού και διυπουργικού συντονισμού».

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Πρακτικά και συγκεκριμένα μέτρα για την ίση κατανομή βαρών μεταξύ προσφύγων και μη».

Το θέμα προκύπτει από ερώτηση στην οποία δε δόθηκε ικανοποιητική απάντηση και η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο Βουλευτής κ. Αυγερινός Παπαρές ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η οξεία έλλειψη λιμενικών χώρων, αλιευτικών καταφυγίων κτλ. στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού, αιτία πολλαπλών προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και λοιποί ιδιοκτήτες σκαφών και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του προβλήματος».

Να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων;

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Γεωργίας, κύριε Πρόεδρε. Τα αλιευτικά είναι στην Επιτροπή Γεωργίας που υπάγονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα το λιμάνι της Λεμεσού δεν υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Το λιμάνι της Λεμεσού μάλιστα δεν αφορά την Επιτροπή Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα είναι για το λιμάνι της Λεμεσού που μιλά ο κ. Παπαρές.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι για τα αλιευτικά καταφύγια που μιλά, κύριε Πρόεδρε, επομένως υπάγονται στην Επιτροπή Γεωργίας. Το λιμάνι είναι τοποθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία, παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού νομίζετε ότι αφορά την Επιτροπή Γεωργίας.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλουμε προμήθεια. Απλώς είναι η αρμόδια Επιτροπή. Αυτό είναι το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία.

Ο Βουλευτής κ. Λεόντιος Ιεροδιακόνου ζητά την εγγραφή και συζήτηση στην ολομέλεια του Σώματος του πιο κάτω θέματος:

«Οι εξελίξεις στις χώρες της Ευρώπης και η αξιολόγησή τους σε συνάρτηση με τις προσπάθειες για λύση του κυπριακού προβλήματος».

Δε μιλά ο κ. Ιεροδιακόνου για παραπομπή ενώπιον οποιασδήποτε Επιτροπής. Επομένως εννοεί ότι πρέπει να συζητηθεί από την ολομέλεια του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην ολομέλεια του Σώματος;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται και θα πάρει τη σειρά του για να συζητηθεί από την ολομέλεια του Σώματος.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Είναι επείγον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκείνος ο οποίος το ενέγραψε δε μου λέει ότι είναι επείγον και δε μου ζητά να το κηρύξω επείγον.

Ο Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Οι Βουλευτές κ. Άριστος Χρυσοστόμου και Γεώργιος Χαραλαμπίδης ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Τα σοβαρά προβλήματα του λιμανιού Λεμεσού, τα αίτια που τα προκαλούν και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται με την παράκληση να εξεταστεί όσο γίνεται πιο γρήγορα, διότι είναι πολύ σοβαρό το θέμα.

Ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Ψυλλίδης ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η απόφαση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για ανάκληση της αποκέντρωσης του γραφείου χαρτογραφίας και οι επιπτώσεις».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο Βουλευτής κ. Κώστας Ερωτοκρίτου ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Οι ανεπάρκειες και ελλείψεις του λιμανιού Λεμεσού και οι επιπτώσεις τους στην οικονομία του τόπου».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγγράφεται και παραπέμπεται και μπορεί να εξεταστεί ταυτόχρονα μαζί με το θέμα που ενέγραψαν οι κ. Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδης. Είναι παρόμοια τα θέματα και μπορούν να εξεταστούν ταυτόχρονα.

Έτσι φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 6.35 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Αναφορά του Προεδρεύοντος κ. Γεωργίου Λαδά στην παράνομη ανακήρυξη του τουρκοκυπριακού ψευδοκράτους, στην εξέγερση των φοιτητών του Πολυτεχνείου το 1973 και στη θυσία του ήρωα Κυριάκου Μάτση.

2) Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεωργίου Συρίμη με την ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών για το 1990.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 45) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 38 του 1989).

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 48) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 39 του 1989).

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 50) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 40 του 1989).

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 52) του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις του Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 41 του 1989).

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 53) του 1989», οι παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Π. Στυλιανου, Προεδρεύων, Ντ. Κωνσταντίνου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 42 του 1989).

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 54) του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Στυλιανού, Α. Γαλανός, Ντ. Κωνσταντίνου, Προεδρεύων) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 43 του 1989).

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Εταιρείας ΣΟΔΑΠ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

10) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

11) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Κτηματομεσιτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», οι παρατηρήσεις του Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

12) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

13) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Μ. Παπαπέτρου, Μ. Χριστοφίδης, Α. Γαλανός, Α. Παναγιώτου, Προεδρεύων, Γ. Ομήρου, Ζ. Τουλούρας, Ν. Μουσιούττας, Ε. Ευσταθίου) και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

14) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Τροόδους του 1989» και έγκριση αυτών.

15) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κελοκεδάρων του 1989» και έγκριση αυτών.

16) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ομόδους του 1989» και έγκριση αυτών.

17) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Σωτήρας του 1989» και έγκριση αυτών.

18) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Περβολιών του 1989» και έγκριση αυτών.

19) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Συνοικισμού Ανθουπόλεως του 1989» και έγκριση αυτών.

20) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πολεμίου του 1989» και έγκριση αυτών.

21) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λιοπετρίου του 1989» και έγκριση αυτών.

22) Έκθεση για τους Κανονισμούς: 1. «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ορόκλινης του 1989», 2. «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Ζυγίου του 1989» και 3. «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λειβαδιών του 1989» και έγκριση αυτών.

23) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Άχνας του 1989» και έγκριση αυτών.

24) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

25) Ερωτήσεις Βουλευτών (Αίτημα των κατοίκων Μενοίκου για διαπλάτυνση και επισκευή των δρόμων Μενοίκου - Ακακίου και Παλιομετόχου - Μενοίκου - Κ. Μονής).

26) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Το πρόγραμμα για την καταπολέμηση της ποντίκας που εφαρμόζεται από το Τμήμα Γεωργίας — Η μη αξιοποίηση της γεώτρησης που ανορύχθηκε για την ενίσχυση του Αρδευτικού Τμήματος της κοινότητας Χούλου —Το θέμα της βελτίωσης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου Σταυρού Ψώκας-Λυσού — Η δημοτική ορολογία των κατοίκων και καταστηματαρχών που γειτνιάζουν με την πράσινη γραμμή στη Λευκωσία — Βελτίωση του υδρευτικού δικτύου Γαλάτας — Η υδατοπρομήθεια της κοινότητας Φαρμακά).

27) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η παντελής έλλειψη ενδοϋπουργικού και διυπουργικού συντονισμού». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Γαλανού και Π. Στυλιανού).

(β) «Πρακτικά και συγκεκριμένα μέτρα για την ίση κατανομή βαρών μεταξύ προσφύγων και μη».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού).

(γ) «Η οξεία έλλειψη λιμενικών χώρων, αλιευτικών καταφυγίων κτλ. στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού, αιτία πολλαπλών προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και λοιποί ιδιοκτήτες σκαφών και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ).

(δ) «Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου).

(ε) «Τα σοβαρά προβλήματα του λιμανιού Λεμεσού, τα αίτια που τα προκαλούν και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη).

(στ) «Η απόφαση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για ανάκληση της αποκέντρωσης του γραφείου χαρτογραφίας και οι επιπτώσεις».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Ψυλλίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

(ζ) «Οι ανεπάρκειες και ελλείψεις του λιμανιού Λεμεσού και οι επιπτώσεις τους στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου).

28) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στην ολομέλεια του Σώματος του θέματος «Οι εξελίξεις στις χώρες της Ευρώπης και η αξιολόγησή τους σε συνάρτηση με τις προσπάθειες για λύση του κυπριακού προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Λ. Ιεροδιακόνου).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 23ης Νοεμβρίου 1989

('Ωρα έναρξης: 4.13 μ.μ.)

(Αρ. 8)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε στη σημερινή ημερήσια διάταξη. Κι αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Α: Νομοθετική Εργασία.

Το πρώτο μας θέμα είναι «Ο περί Δημοψηφισμάτων Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ή οποιοδήποτε Μέλος, εφόσον απουσιάζει ο Πρόεδρος, να διαβάσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Δημητριάδης
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 1 και 15 Ιουνίου και στις 6 και 13 Νοεμβρίου 1989. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Δικαιοσύνης και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θεσμοθέτηση της προκήρυξης δημοψηφισμάτων, προκειμένου να ζητείται η γνώμη του λαού πάνω σε ιδιαίτερα σπουδαία, δημόσιου ενδιαφέροντος, ζητήματα.

Ειδικότερα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως τροποποιήθηκε από την Επιτροπή:

(α) Καθορίζεται ότι το δημοψήφισμα προκηρύσσεται με Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που λαμβάνεται ύστερα από σχετική πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου.

(β) Καθορίζεται ότι η πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου για προκήρυξη δημοψηφίσματος υποβάλλεται στη Βουλή ύστερα από Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που ενεργεί αυτεπάγγελτα, προκειμένου για ζητήματα που σύμφωνα με το Σύνταγμα ανήκουν στην Εκτελεστική Εξουσία, με εισήγηση όμως της Βουλής, προκειμένου για ζητήματα που ανήκουν στη Νομοθετική Εξουσία.

(γ) Γίνεται πρόβλεψη ώστε η αρμόδια αρχή για τη διεξαγωγή των δημοψηφισμάτων να είναι ο Υπουργός Εσωτερικών.

(ε) Προβλέπεται ότι δικαίωμα συμμετοχής σε δημοψηφίσματα θα έχουν όλοι οι πολίτες της Δημοκρατίας, εφόσον συντρέχουν και οι άλλες νόμιμες προϋποθέσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού μελέτησε διεξοδικά τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ως θέμα αρχής συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Φύση και σκοπός δημοψηφισμάτων. Άρθρο 2.

Διαδικασία προκήρυξης δημοψηφίσματος. Άρθρο 3.

Απόφαση για προκήρυξη δημοψηφίσματος. Άρθρο 4.

Δικαίωμα συμμετοχής σε δημοψήφισμα. Άρθρο 5.

Κατάλογοι. Άρθρο 6.

Αρμόδια αρχή για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος. Άρθρο 7.

Κανονισμοί. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα από 1 μέχρι 8 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα από 1 μέχρι 8 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Δημοψηφισμάτων Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα που έχουμε μπροστά μας είναι «Οι περί Αφαιρέσεως και Μεταμοσχεύσεως Βιολογικών Ουσιών Ανθρώπινης Προέλευσης Κανονισμοί του 1989». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, που είναι η Επιτροπή Υγείας, να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΦΑΙΡΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΩΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, του Παρασκευαίδειου Χειρουργικού και Μεταμοσχευτικού Κέντρου και του Συνδέσμου Νεφροπαθών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 18 της περί Αφαιρέσεως και Μεταμοσχεύσεως Βιολογικών Ουσιών Ανθρώπινης Προέλευσης νομοθεσίας, σκοπείται η κανονιστική και λεπτομερειακή ρύθμιση της διαδικασίας που θα ακολουθείται για την αφαίρεση και μεταμόσχευση βιολογικών ουσιών.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους Κανονισμούς καθορίζονται:-

(α) Τα νοσηλευτικά ιδρύματα όπου θα επιτρέπεται να γίνονται μεταμοσχεύσεις και τα οποία θα καθορίζονται με Διάταγμα του Υπουργού Υγείας που θα δημοσιεύεται στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(β) Ο τύπος συγκατάθεσης του δότη για την αφαίρεση βιολογικής ουσίας και η κατατόπισή του από το γιατρό για τις ιατρικές συνέπειες της αφαίρεσης αυτής.

(γ) Οι προκαταρκτικές εξετάσεις/αναλύσεις που πρέπει να γίνονται στο δότη και στο λήπτη, προτού αφαιρεθεί κάποια βιολογική ουσία από ζωντανό άνθρωπο ή από ανθρώπινο πτώμα.

(δ) Ο τρόπος διαπίστωσης και πιστοποίησης από δύο ειδικούς γιατρούς του εγκεφαλικού θανάτου κάποιου ετοιμοθανάτου.

(ε) Ο τύπος της δήλωσης κάποιου ατόμου που επιθυμεί να δωρήσει το σώμα ή όργανο ή ιστό του σώματός του μετά το θάνατό του. Και

(στ) Ο τύπος της συγκατάθεσης των συγγενών νεκρού για τη δυνατότητα χρησιμοποίησης των οργάνων του για σκοπούς μεταμοσχεύσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθούν έτσι που η ενυπόγραφη δήλωση κάποιου που επιθυμεί να δωρήσει μετά θάνατο το σώμα ή όργανο του σώματός του να πιστοποιείται από κοινοτάρχη ή εξουσιοδοτημένο πιστοποιούντα υπάλληλο και ακολούθως να παραδίδεται στο Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής ρωτώ: Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στον επόμενο θέμα που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγρού του 1989».

Κύριοι, αν νομίζετε ότι οι Εκθέσεις γι' αυτούς τους Κανονισμούς, που είναι αρκετοί, μπορούν να θεωρηθούν αναγνωσθείσες, όπως έγινε την προηγούμενη φορά, δε θα είχα καμιά ένσταση.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κανένας δεν έχει ένσταση, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Για τέτοια πράγματα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, να την ακούσω.

Τότε λοιπόν, αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τότε.....

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το υπ' αρ. 15 θέμα στην ημερήσια διάταξη, κύριε Πρόεδρε, είναι «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Οι υπόλοιποι είναι όλοι «περί χωρίων», κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλετε να διαβάσουμε την Έκθεση για τους Δημοτικούς Κανονισμούς Λακατάμιας;

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Ένα πρόβλημα το οποίο δεν έχει αναφερθεί είναι ότι η Επιτροπή Εσωτερικών δεν μπόρεσε να καταπιαστεί με το θέμα αυτό και παρακαλούμε να αναβληθεί για την ερχόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιλάτε για το 15ο θέμα στην ημερήσια διάταξη, δηλαδή για τους Κανονισμούς Λακατάμιας;

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Ναί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα ειχε αναβληθεί και την προηγούμενη Πέμπτη, κύριε Πέτα.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Η Επιτροπή δε βρήκε καιρό, διότι καταπιάστηκε μόνο με την ιδιωτική ραδιοφωνία στην περασμένη της συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία. Αν δεν υπάρχει καμιά ένσταση κι αν δεν εκπνέουν εν τω μεταξύ οι Κανονισμοί, ας το αφήσουμε για την ερχόμενη Πέμπτη.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Υπάρχει ισχυρή ένσταση από τη Λακατάμια και πρέπει να συζητηθεί ξανά στην Επιτροπή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναί, αλλά αν εκπνέουν οι Κανονισμοί, κύριε Πέτα, θα εφαρμοστούν όπως έχουν αποσταλεί από την Εκτελεστική Εξουσία. Πρέπει να επιστήσω την προσοχή σας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Δεν ξέρω αν εκπνέουν. Αν εκπνέουν, τότε ν' αποσυρθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό δεν είναι δυνατό!

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν κατάλαβα. ο κ. Πέτας μιλά εκ μέρους ολόκληρης της Λακατάμιας;

Να το δούμε το θέμα. Βεβαίως να του δώσουμε μια αναβολή, αλλά είναι ο κ. Πέτας ο δήμαρχος της Λακατάμιας;

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Όχι, δεν είμαι ο δήμαρχος. Έχω επαφή με τη Λακατάμια.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Καλά, όλοι μας έχουμε επαφή με τη Λακατάμια, να το δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι, αν κάποιος ενδιαφέρεται για το θέμα, δεν είναι ανάγκη να είναι εκπρόσωπος της Λακατάμιας. Αυτό είναι το ένα.

Όσον αφορά το θέμα της αναβολής, δεν είναι δική μας ευθύνη αν η Επιτροπή Εσωτερικών δεν έχει επιληφθεί του θέματος.

Γι' αυτό η παράκληση είναι η Επιτροπή Εσωτερικών να επιληφθεί του θέματος, έτσι που την άλλη Πέμπτη να μπορεί να κλείσει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως είπα αρχικά, δεν έχουμε καμιά ένσταση να αναβληθεί το θέμα, για να το δούμε όλοι μας και να δούμε αν πράγματι υπάρχουν προβλήματα.

Το σημείο εκείνο το οποίο ανέφερα ήταν ότι δεν πρέπει να προσπαθούμε να προκαταλάβουμε το τελικό αποτέλεσμα, λέγοντας ότι η τάδε περιοχή έχει ισχυρή ένσταση και ότι μιλούμε εκ μέρους της.

Σέβομαι την άποψη των συναδέλφων. Να το δούμε, να δώσουμε μια βδομάδα αναβολή για να το δούμε. Απλώς το έβαλα μέσα στα σωστά πλαίσια, κύριε Κωνσταντίνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, και πάλι σας παρακαλώ να εξετάσετε αν εκπνέουν αυτοί οι Κανονισμοί μέχρι την προσεχή Πέμπτη.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε θέμα διαδικασίας πρώτα θα αναφερθώ.

Πριν προχωρήσετε στη συζήτηση του θέματος υπ' αρ. 15 στην ημερήσια διάταξη, θα ήθελα να σας υπενθυμίσω ότι θα πρέπει να γίνει η σχετική ψηφοφορία για τα προηγούμενα θέματα, από το θέμα υπ' αρ. 6 μέχρι και το υπ' αρ. 14.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να το κάνουμε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Και το επόμενο που θα ήθελα να αναφέρω στο προεδρείο είναι ότι έχω πληροφορηθεί μόλις τώρα από τη Γραμματεία της Βουλής ότι δικαιούμαστε μέχρι και την επόμενη Πέμπτη να ασχοληθούμε με τους Κανονισμούς Λακατάμιας, χωρίς να υπάρχει ο κίνδυνος της .....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Αν δεν εκπνέουν, τότε νομίζω ότι δεν υπάρχει πρόβλημα.

Για τους Κανονισμούς από τον αριθμό 6 μέχρι τον αριθμό 14 υπάρχει εισήγηση να μη διαβαστούν οι Εκθέσεις και να θεωρηθούν αναγνωσθείσες.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την εισήγηση αυτή;

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, η εισήγηση γίνεται αποδεκτή και οι Εκθέσεις που αφορούν όλους αυτούς τους Κανονισμούς θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Και προχωρούμε στους πρώτους Κανονισμούς που είναι οι υπ' αρ. 6 στην ημερήσια διάταξη. «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγρού του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΓΡΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, αναθεωρούνται τα τέλη υδατοπρομήθειας, τα τέλη αποκομιδής σκυβάλων, τα τέλη για διανυκτέρευση σε ξενοδοχεία, οργανωμένα διαμερίσματα και οικοτροφεία, καθώς και τα τέλη άδειας για λειτουργία ξενοδοχείων, εστιατορίων και άλλων υποστατικών στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγρού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε ιδιαίτερα υπόψη τη δήλωση των αρμοδίων ότι τα δικαιώματα που προτείνονται στους υπό συζήτηση Κανονισμούς συνάδουν προς τα αντίστοιχα δικαιώματα που καταβάλλονται σε άλλες κοινότητες, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, ρωτώ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται ομόφωνα από το Σώμα.

Οι επόμενοι Κανονισμοί είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Παλαιομετόχου του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΠΑΛΑΙΟΜΕΤΟΧΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η αναθεώρηση των τελών υδατοπρομήθειας και των τελών πλανοδιοπώλησης στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Παλαιομετόχου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, θεωρώντας τα προτεινόμενα τέλη υδατοπρομήθειας για την πιο πάνω περιοχή υπερβολικά, αποφάσισε να τα εναρμονίσει με τα αντίστοιχα τέλη υδατοπρομήθειας που καταβάλλονται στην περιοχή της Λευκωσίας και τα οποία έχουν ήδη εγκριθεί από το Σώμα με σχετικούς Κανονισμούς.

Υπό το φως της πιο πάνω θέσης της, η Επιτροπή έχει τροποποιήσει ανάλογα τους υπό συζήτηση Κανονισμούς και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, με τη μορφή που αυτοί έχουν διαφοροποιηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει καμιά ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι Κανονισμοί Παλαιομετόχου εγκρίνονται ομόφωνα από το Σώμα.

Οι επόμενοι Κανονισμοί είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάνω Πλατρών του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΑΝΩ ΠΛΑΤΡΩΝ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η αναθεώρηση του ανώτατου ποσού των δικαιωμάτων που καταβάλλονται ετήσια για την άσκηση διάφορων επαγγελμάτων, καθώς και του ανώτατου ποσού των τελών αποκομιδής σκυβάλων στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Πάνω Πλατρών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι Κανονισμοί Πάνω Πλατρών εγκρίνονται ομόφωνα από το Σώμα.

Οι επόμενοι Κανονισμοί είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κοιλανίου του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΟΙΛΑΝΙΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η αναθεώρηση των τελών για σφαγή ζώων και των τελών για υδατοπρομήθεια στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κοιλανίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει καμιά ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί Κοιλανίου εγκρίνονται ομόφωνα από το Σώμα.

Για τους επόμενους δύο Κανονισμούς υπάρχει κοινή Έκθεση, αλλά οι Κανονισμοί θα τεθούν σε ψηφοφορία ξεχωριστά ο καθένας.

1. «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Αυγόρου του 1989» και 2. «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Φρενάρους του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ 1. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΥΓΟΡΟΥ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΦΡΕΝΑΡΟΥΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, υιοθετούνται νέοι πανομοιότυποι Κανονισμοί για τα Συμβούλια Βελτίωσης Αυγόρου και Φρενάρους κατά το πρότυπο των Κανονισμών του Πεδουλά. Οι Κανονισμοί αυτοί καθορίζουν τα δικαιώματα υδατοπρομήθειας, άσκησης επαγγέλματος, σφαγής ζώων, ενοικίασης υποστατικών και ρυθμίζουν θέματα που σχετίζονται με την ίδρυση και λειτουργία Ταμείου Προνοίας για το προσωπικό των Συμβουλίων Βελτιώσεως Αυγόρου και Φρενάρους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, τίθενται πρώτα για έγκριση οι Κανονισμοί Αυγόρου.

Υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται ομόφωνα από το Σώμα.

Προχωρούμε στην έγκριση των Κανονισμών Φρενάρους.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί Φρενάρους εγκρίνονται ομόφωνα από το Σώμα.

Για τους επόμενους δύο Κανονισμούς υπάρχει πάλι κοινή Έκθεση. 1. «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Τροχαίας Κινήσεως) Φρενάρους του 1989» και 2. «Οι περί Ελέγχου Επιδείξεως Διαφημίσεων Κανονισμοί Φρενάρους του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ 1. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ (ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ) ΦΡΕΝΑΡΟΥΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙΔΕΙΞΕΩΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΦΡΕΝΑΡΟΥΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας και το άρθρο 8 του περί Εκθέσεως Διαφημίσεων (Έλεγχος) Νόμου αντίστοιχα, υιοθετούνται Κανονισμοί για την τροχαία κίνηση και για τον έλεγχο επίδειξης των διαφημίσεων στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Φρενάρους, κατά το πρότυπο των αντίστοιχων Κανονισμών του Γερίου που έχουν ήδη εγκριθεί από το Σώμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θα θέσουμε τους κανονισμούς για έγκριση ξεχωριστά τον καθένα.

Αρχίζουμε με τους Κανονισμούς υπ' αρ. 1 στην Έκθεση.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται ομόφωνα από το Σώμα.

Προχωρούμε στην έγκριση των Κανονισμών υπ' αρ. 2 στην Έκθεση.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται ομόφωνα από το Σώμα.

Οι επόμενοι Κανονισμοί είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γεροσκήπου του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χριστός Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 13 Νοεμβρίου 1989. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η αναθεώρηση των τελών αποκομιδής σκυβάλων και του ανώτατου ποσού των δικαιωμάτων που καταβάλλονται ετήσια για την άσκηση διάφορων επαγγελμάτων στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Γεροσκήπου, ενώ παράλληλα εισάγονται τέλη για τη διανυκτέρευση σε ξενοδοχεία, τουριστικά καταλύματα και οικοτροφεία στην ίδια περιοχή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε ιδιαίτερα υπόψη τη δήλωση των αρμοδίων ότι τα δικαιώματα που προτείνονται στους Κανονισμούς συνάδουν προς τα αντίστοιχα δικαιώματα που καταβάλλονται σε άλλες κοινότητες της Πάφου, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, ρωτώ: Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί Γεροσκήπου εγκρίνονται ομόφωνα από το Σώμα.

Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989 αναβάλλονται για την προσεχή Πέμπτη.

Το τελευταίο θέμα του Κεφαλαίου Α στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι: «Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 26 Οκτωβρίου και 2, 9 και 16 Νοεμβρίου 1989, που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση υπηρεσιών στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία, στις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας, Λεμεσού, Ανθούπολης, Παραλιμνίου και Αραδίππου και στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων».

Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μπορεί να θεωρηθεί κι αυτή αναγνωσθείσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι μακροσκελής, κύριε Κωνσταντίνου;

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Όχι, δεν είναι μακροσκελής, κύριε Πρόεδρε. Αλλά δεν υπάρχει καμιά ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει καμιά ένσταση, ας θεωρηθεί κι αυτή αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΣΤΙΣ 26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΚΑΙ 2, 9 ΚΑΙ 16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1989 ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 3(1)(α) ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 99 ΚΑΙ 122 ΤΟΥ 1985) ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 169 ΤΟΥ 1985)

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 1989.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 26 Οκτωβρίου και 2, 9 και 16 Νοεμβρίου 1989 από τους Υπουργούς Οικονομικών, Παιδείας και Εμπορίου και Βιομηχανίας σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμων του 1985 (Αρ. 99 και 122 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών αριθμού έκτακτων υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία, στις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας, Λεμεσού, Ανθούπολης, Παραλιμνίου και Αραδίππου και στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων για την κάλυψη έκτακτων αναγκών τους.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε ξεχωριστά κάθε πρόταση που γίνεται για τους πιο πάνω σκοπούς και σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται αναγκαίες οι εν λόγω προσλήψεις ή παρατάσεις, φρονεί ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσής τους κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Εγγράφων αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα έγγραφα εγκρίνονται ομόφωνα από το Σώμα.

Και προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β, που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 59) του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 60) του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 9) του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ('Εκδοση Χρεογράφων) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) 'Εγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία. και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του 'Αρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985. (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου

11) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 8) του 1989.

Κατατέθηκε από τον αξ. Βουλευτή κ. Γλαύκο Κληρίδη, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Ο περί Κοινοκτημοσύνης της Περιουσίας των Συζύγων Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον αξ. Βουλευτή Λάρνακας κ. Αντώνη Ανδρέου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον αξ. Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανό, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Κύριοι συνάδελφοι, αυτή τη στιγμή έχει μπει μέσα στην αίθουσα της Βουλής μια αντιπροσωπεία από την Ελλάδα που ήρθε εδώ στην Κύπρο, για να παραστεί στο μνημόσυνο του αείμνηστου Κυριάκου Μάτση. Είναι παλιοί συμφοιτητές, φίλοι, καθηγητές και συνάδελφοι του Κυριάκου. Παρέστησαν στο μνημόσυνό του και επισκέφτηκαν και τον Προεδρεύοντα της Βουλής με τον οποίο είχαν μακρά και εγκάρδια συνομιλία.

Χαιρετίζω την άφιξη τους σ' αυτό το Σώμα. Πιστεύω ότι η παρουσία τους εδώ είναι και χρήσιμη και πολύ ευχάριστη για μας, γιατί θα παρακολουθήσουν για λίγο τις εργασίες αυτού του Σώματος. Εύχομαι γενικά η παραμονή τους στην Κύπρο να είναι και ευχάριστη και χρήσιμη.

Και τώρα προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', που είναι οι Ερωτήσεις και Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1988, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 25 Ιουλίου 1988.

«Το Ταμείο Ασφαλιστών Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Motor Insurance Fund) ιδρύθηκε με σκοπό να αποζημιώνει τις περιπτώσεις εκείνες που δεν καλύπτονται από ασφαλιστικό συμβόλαιο και σταδιακά επεκτάθηκε και καλύπτει επίσης τις περιπτώσεις εκείνες που ο προκαλέσας το ατύχημα παραμένει άγνωστος.

Τα έσοδα του ταμείου προέρχονται από τις εισφορές των ασφαλιζομένων, που αρχικά ήταν 1% επί των ασφαλίστρων, μετά έγινε 3% και αργότερα μειώθηκε στο 2%.

Όπως είναι γνωστό, στην Κύπρο κυκλοφορεί μεγάλος αριθμός οχημάτων που δεν καλύπτονται από ασφαλιστικό συμβόλαιο, όπως τα οχήματα των Αγγλικών Βάσεων, των Ηνωμένων Εθνών, της Εθνικής Φρουράς, κυβερνητικά οχήματα κ.ά., και τα οποία δεν εισφέρουν στο Ταμείο Ασφαλιστών Μηχανοκινήτων Οχημάτων. Με βάση τη λογική αριθμός ατυχημάτων με άγνωστο το δράστη θα πρέπει να ανήκει και στις κατηγορίες οχημάτων που κυκλοφορούν χωρίς ασφαλιστική κάλυψη.

Από της ίδρυσης του Ταμείου μέχρι σήμερα το Ταμείο Ασφαλιστών Μηχανοκινήτων Οχημάτων (M.I.F.) βαρύνεται με όλες τις ζημιές, τους θανάτους και τραυματισμούς, ζημιές που πιθανόν να προκλήθηκαν από οχήματα των Αγγλικών Βάσεων, των Ηνωμένων Εθνών ή από κυβερνητικά οχήματα και παρέμειναν ανεξιχνίαστα.

Η συνεισφορά των ασφαλισμένων κυμαίνεται ανάλογα με τις ανάγκες του Ταμείου, που είναι άμεσα συνδεδεμένες με τον αριθμό των ανεξιχνίαστων ατυχημάτων και που πιθανόν να μειώνονταν, αν τα κυκλοφορούντα οχήματα συμμετείχαν αναλογικά στο Ταμείο.

Δεδομένου ότι το Ταμείο επιτελεί κοινωνικό ρόλο και η ύπαρξη και σωστή λειτουργία του είναι αναγκαία και χρήσιμη, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν μελετά την πιθανότητα να κληθούν οι κατηγορίες ανασφάλιστων οχημάτων να συνεισφέρουν αναλογικά στο Ταμείο Ασφαλιστών Μηχανοκινήτων Οχημάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΓ'2, ημερομηνίας 25 Ιουλίου 1988, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Το Ταμείο Ασφαλιστών Μηχανοκίνητων Οχημάτων ιδρύθηκε το 1969, ως αποτέλεσμα του άρθρου 55(1) των περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμων, από όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες που ασκούσαν εργασίες στον Κλάδο Μηχανοκίνητων Οχημάτων. Στη συνέχεια, το Ταμείο υπέγραψε συμφωνία με τον Υπουργό Οικονομικών βάσει της οποίας, όπως ορθά αναφέρεται στην ερώτηση του αξιότιμου Βουλευτή, αναλάμβανε την αποζημίωση των θυμάτων των ανασφάλιστων οδηγών και σταδιακά επεκτάθηκε και στην πληρωμή, πάνω σε χαριστική βάση, των θυμάτων άγνωστων οδηγών. Τα έσοδα του Ταμείου προέρχονται από ένα μικρό επασφάλιστρο που καθορίζεται,ανάλογα με τις ανάγκες του Ταμείου, από τον Υπουργό Οικονομικών και το οποίο σήμερα είναι 2% πάνω στα ασφάλιστρα.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 των περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Ασφάλεια Υπέρ Τρίτου) Νόμων, Κεφ. 333, ορισμένα οχήματα εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφάλιση. Τα εξαιρούμενα οχήματα είναι εκείνα που ανήκουν στην Κυπριακή Δημοκρατία, στη βρετανική κυβέρνηση (βρετανικές βάσεις), στα Ηνωμένα Έθνη και στην ΕΛΔΥΚ.

Ο ισχυρισμός ότι μεταξύ των άγνωστων οδηγών πιθανόν να περιλαμβάνονται και πρόσωπα που οδηγούν οχήματα τα οποία εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφάλιση ευσταθεί και επομένως η εισήγηση όπως αυτά συνεισφέρουν για κάλυψη μέρους των απαιτήσεων είναι δικαιολογημένη.

Λαμβανομένου όμως υπόψη ότι:

(α) Ο αριθμός των εξαιρούμενων οχημάτων σε σύγκριση με το συνολικό αριθμό των κυκλοφορούντων οχημάτων είναι μικρός,

(β) οι ώρες και οι περιοχές κυκλοφορίας της πλειονότητας των κυβερνητικών οχημάτων είναι τέτοιες, που η πιθανότητα εμπλοκής τους σε δυστυχήματα όπου ο οδηγός παραμένει άγνωστος είναι μειωμένη,

(γ) ο αριθμός των απαιτήσεων που προέκυψαν από δυστυχήματα που προκάλεσαν άγνωστοι οδηγοί κατά τα τελευταία τρία χρόνια (10 κατά μέσο όρο) και οι αποζημιώσεις που κατέβαλε το Ταμείο (£33,000 ετησίως κατά μέσο όρο) είναι σχετικά μικρός, και

(δ) η οικονομική κατάσταση του Ταμείου είναι πολύ καλή, το Υπουργείο Οικονομικών,παρόλο που συμφωνεί με το θέμα αρχής που θίγει ο αξιότιμος Βουλευτής, πιστεύει ότι στο παρόν τουλάχιστο στάδιο δε θα εξυπηρετηθεί οποιοσδήποτε πρακτικός σκοπός, αν κληθούν να συνεισφέρουν στο Ταμείο και τα εξαιρούμενα οχήματα. Εν πάση περιπτώσει το θέμα έχει παραπεμφθεί στο Συμβουλευτικό Σώμα Ασφαλειών για μελέτη και υποβολή εισηγήσεων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 1989, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 24 Απριλίου 1989.

«Το σύστημα απορροής των όμβριων νερών στο Μαθιάτη παρέμεινε από πέντε τουλάχιστο τώρα μήνες ημιτελές, με αποτέλεσμα να πλημμυρίζει η γειτονική περιοχή -ενώ θα μπορούσε το όλο πρόβλημα να αντιμετωπιστεί με την ανύψωση του γειτνιάζοντος προς το σημείο υποστατικού- ενώ ανολοκλήρωτο παραμένει το τμήμα του δρόμου της ίδιας κοινότητας στη στροφή που οδηγεί στο Λυθροδόντα, με αποτέλεσμα να σημειώνονται αλλεπάλληλα ατυχήματα.

Πότε στοχοθετεί το αρμόδιο Υπουργείο την επίλυση των δυο αυτών προβλημάτων της κοινότητας;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΓ'540, ημερομηνίας 24 Απριλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το πρόβλημα της απορροής των όμβριων νερών μέσα στο χωριό Μαθιάτης είναι συνδεδεμένο με τη συμπλήρωση της βελτίωσης της στροφής μέσα στο χωριό. Η στροφή δεν έχει βελτιωθεί σύμφωνα με τα σχέδια, διότι ο επηρεαζόμενος ιδιοκτήτης κ. Χρύσανθος Χαραλάμπους αρνείται να επιτρέψει επέμβαση σε υποστατικό του το οποίο πρέπει να κατεδαφιστεί για βελτίωση της στροφής. Η υπόθεση βρίσκεται ενώπιον του Δικαστηρίου και αναμένεται απόφαση.

Εν τω μεταξύ, παρόλες τις προσπάθειες του Τμήματος Δημόσιων Έργων, κανένα διορθωτικό μέτρο δεν μπορεί να ληφθεί έστω και προσωρινά, λόγω της επίμονης άρνησης του κ. Χρ. Χαραλάμπους.

Εφόσον εκδοθεί απόφαση του Δικαστηρίου που να διατάζει την κατεδάφιση του υποστατικού που αναφέρεται πιο πάνω, το έργο θα συμπληρωθεί και το πρόβλημα θα επιλυθεί.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 18 Μαΐου 1989.

«Εφέτος λόγω ολιγοομβρίας όλες οι καλλιέργειες υπέστησαν μεγάλες ζημιές. Έτσι και τα ψυχανθή σε πολλές κοινότητες, όπως στην Περιστερώνα, Στενή, Λυσό, Φιλούσα, Κινούσα κ.α., καταστράφηκαν, αλλά δεν καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο κατά πόσο βλέπει δίκαιο το αίτημα να υπολογιστούν οι ζημιές και να δοθούν οι ανάλογες αποζημιώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΓ'598, ημερομηνίας 18 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Από τις εκτιμήσεις που έχουν διενεργήσει οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καταδεικνύεται ότι η ανομβρία επηρέασε φυτείες ψυχανθών (κουκκιών) συνολικής έκτασης γύρω στις 3,000 δεκ., που ανήκει σε 175 γεωργούς 14 κοινοτήτων.

Σύμφωνα με την υφιστάμενη πολιτική, οι πληγέντες δικαιούνται να πάρουν χαμηλότοκα δάνεια, εφόσον πληρούν τα σχετικά κριτήρια. Στη συγκεκριμένη περίπτωση δικαιούνται να πάρουν δάνειο 79 γεωργοί για συνολικό ποσό γύρω στις £70,000.

Οι δικαιούχοι θα ειδοποιηθούν για την παραχώρηση των δανείων από τις Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες στις οποίες είναι μέλη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Ιουνίου 1989.

«Γιατί οι σύμβουλοι της ΑΗΚ είναι οι λεγόμενοι Β.Ε.Ι (British Electricity International), που 'ναι θυγατρική εταιρεία της C.E.G.B. (Central Electricity of Great Britain), μιας και στο καταστατικό της Β.Ε.Ι. υπάρχει ως αρχή η προώθηση της βρετανικής τεχνολογίας στις χώρες που 'ναι σύμβουλοι και προωθούν εργοστάσια με πηγή ενέργειας τον άνθρακα για προώθηση αγγλικού κεφαλαιουχικού εξοπλισμού;»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΓ'699, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Ο Οίκος Συμβούλων Μηχανικών της British Electricity International (BEI) έχει επιλεγεί για να συμβουλεύσει την ΑΗΚ σε σχέση με την επέκταση του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Δεκέλειας και τη διεξαγωγή μελέτης σκοπιμότητας για το νέο Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού. Η τελική επιλογή του οίκου αυτού έγινε μετά που ζητήθηκαν προσφορές από 3 προεπιλεγέντες οίκους Συμβούλων Μηχανικών.

(β) Κύριος ρόλος των Συμβούλων Μηχανικών είναι ο σχεδιασμός εξοπλισμού και η ετοιμασία προδιαγραφών, που να βασίζονται πάνω σε διεθνή πρότυπα, ο οποίος αποκτάται μετά από διεθνείς προσφορές. Σχετικά αναφέρεται ότι για την επέκταση του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού Δεκέλειας με τις μονάδες 3 και 4, τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που κατακυρώθηκαν σε βρετανικούς οίκους δεν ξεπερνούν το 2% της όλης δαπάνης του έργου, και

(γ) Η ΑΗΚ δεν έχει στοιχεία που να επιβεβαιώνουν την άποψη ότι οι πιο πάνω Σύμβουλοι Μηχανικοί 'προωθούν εργοστάσια με πηγή ενέργειας τον άνθρακα'.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 254 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Εδώ και μερικά χρόνια το 'Ιδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ανέλαβε την έκδοση της Ιστορίας της Κύπρου, ενώ παράλληλα σε απάντησή του προς συναφή ερώτησή μου κατά την πρώτη Κοινοβουλευτική Περίοδο το αρμόδιο Υπουργείο πληροφόρησε τη Βουλή πως προωθούσε το θέμα.

Κι επειδή το (συνθετικότερο και θεωρούμενο επιστημονικότερο) τετράτομο έργο για την Ιστορία της Κύπρου του SIR GEORGE HILL και -ιδιαίτερα σ' αυτή την πιο κρίσιμη και καίρια περίοδο, τη σύγχρονη- προκατειλημμένο σε βάρος του κυπριακού ελληνισμού και της ελληνικής ταυτότητας του τόπου, με αποτέλεσμα να δίνει λανθασμένες πληροφορίες για τον εθνολογικό και τον ιστορικό γενικά χαρακτήρα της Κύπρου, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα σε ποιο τελικά στάδιο βρίσκεται το όλο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 255 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Δεδομένου πως σε πολλά μουσεία του κόσμου (NEW YORK METROPOLITAN MUSEUM OF ARTS, BRITISH MUSEUM, ASHMOLEAN στην Οξφόρδη, FITZWILLIAM στο Καίμπριτζ και αλλού, όπως Κοπεγχάγη, Παρίσι, Λυών, Φιλαδέλφεια κτλ.) υπάρχουν χιλιάδες κυπριακά αρχαιολογικά ευρήματα, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα αν στοχοθετεί για την ώρα να ζητήσει τουλάχιστο τα αντίγραφα (εκμαγεία), μαζί με φωτογραφίες, των αντικειμένων αυτών για χρήση τόσο των Κυπρίων, όσο και των απανταχού της γης ενδιαφερομένων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 256 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Επειδή η σύγκληση ενός διεθνούς φιλοσοφικού συνεδρίου στην Κύπρο με θέμα τη στωική φιλοσοφία θα προβάλει όχι μόνο επιστημονικά μα και εθνικά - πολιτικά την Κύπρο (σ΄ αυτές τις κρίσιμες ιστορικές καμπές που η Κύπρος διέρχεται), παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν (και σε συνεργασία με αρμόδιους ιδιωτικούς φορείς - ιδρύματα, π.χ. φιλοσοφική εταιρεία 'Ζήνων', 'Μαθηματική Εταιρεία Κύπρου' κ.ά.) στοχοθετεί την προώθηση του θέματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 257 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Επειδή στον ευρωπαϊκό και τον υπόλοιπο διεθνή χώρο η καθιέρωση της Τράπεζας Δεδομένων (DATA BASE) θεωρείται εκ των ων ουκ άνευ για τη βιβλιογραφική τεκμηρίωση κάθε φύσης ερευνητικών και άλλων συναφών θεμάτων, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχεύει στην εφαρμογή του θεσμού, ιδιαίτερα στο νευραλγικό για την Κύπρο τομέα της κυπρολογικής έρευνας, που τελικά θα οδηγήσει στη δημιουργία εγχώριας αντίστοιχης τεχνογνωσίας τόσο για Κύπριους ερευνητές, όσο και για διεθνή χρήση, με την πώληση (π.χ. μέσω των COMPACT DISCS) επιστημονικών πληροφοριών τόσο προς όφελος των κρατικών προσόδων, όσο και της κυπριακής ερευνητικής προσπάθειας -που με τον τρόπο αυτό θα επιδοτείται- αλλά και με τις αυτονόητες θετικές επιπτώσεις στο εθνικό ζήτημα, π.χ. δισκέτες με αρχαιολογικούς -πριν και μετά τη σύληση- θησαυρούς στην κατεχόμενη Κύπρο, με μουσική κατεχόμενων περιοχών με ιδιάζουσες φωνές (π.χ. καρπασίτικη κ.ά.), με τους κυπριακούς αρχαιολογικούς θησαυρούς στα ξένα μουσεία, με βιβλιογραφία για την αρχαία, αλλά και τη νεότερη Κύπρο, με τις δεκάδες διατριβές των ξένων για την Κύπρο, καθώς και με την άνετη αναδίφηση κυπριακών αρχειακών πηγών (αρχαίας κυπριακής ιστορίας, γραμματείας, φιλοσοφίας, επιστημών), παλιότερης και τρέχουσας κυπριακής βιβλιογραφίας κτλ.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 258 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Στα Κούκλια έχουν κτιστεί σε συνοικισμό προσφυγικές κατοικίες, χωρίς να προνοήσουν οι αρμόδιοι ότι οι πρόσφυγες που έχουν εγκατασταθεί εκεί είναι γεωργοί και γι΄αυτό το λόγο χρειάζονται ταυτόχρονα και αποθηκευτικό χώρο για τα προϊόντα τους. Λόγω της έλλειψης του χώρου αυτού υφίστανται ζημιές.

Πώς σκέφτεται το αρμόδιο Υπουργείο ν΄αντιμετωπίσει την κατάσταση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 259 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Πώς σκέφτεται το αρμόδιο τμήμα να βοηθήσει τους φθαρτοπαραγωγούς να αντιμετωπίσουν τις τεράστιες ζημιές που υπέστησαν τα φθαρτά τους στα διάφορα χωριά (Κούκλια, Κονιά, Αναβαργός, Έμπα, Μεσόγη κ.ά.) από τη χαλαζόπτωση που συνέβη στις 5 Οκτωβρίου 1989;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 260 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Είναι γνωστό ότι τα 2/3 περίπου των κατοικιών στα Κούκλια έχουν απαλλοτριωθεί από το Τμήμα Αρχαιοτήτων και οι ένοικοι έχουν υποστεί και υφίστανται ακόμη τεράστιες δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις και ταλαιπωρίες. Αποφασίστηκε επιτέλους, μετά από πολλές καθυστερήσεις, ο διαχωρισμός οικοπέδων για παραχώρηση στους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες, αλλά δυστυχώς σκοντάφτει η πρόοδος των εργασιών σε γραφειοκρατικές διαδικασίες και αδικαιολόγητη ολιγωρία εκ μέρους των αρμοδίων. Μερικές οικογένειες δυσπραγούν και κινδυνεύουν κατοικώντας σε ακατάλληλα υποστατικά. Το λιγότερο μπορεί να χαρακτηριστεί ως αστοργία της κυβέρνησης η αδικαιολόγητη παράταση της κατάστασης.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο πότε επιτέλους θα προχωρήσει στην υλοποίηση τόσων υποσχέσεων για στέγαση των άστεγων.... αρχαιόπληκτων κατοίκων των Κουκλιών.

Πόση αστοργία ακόμη θα επιδεικνύεται;»

Ερώτηση με αρ ΕΔ΄ 261 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Τα Κούκλια από αμνημονεύτων χρόνων είχαν περιοχές αρδεύσιμες από τον ποταμό Διαρίζο. Από τον καιρό της κατασκευής του μεγάλου αρδευτικού έργου Πάφου μεγάλες εκτάσεις κατέστησαν ξηρικές. Γι΄ αυτό δικαιολογημένα οι κάτοχοι τέτοιων κτημάτων ζητούν την επέκταση της αρδευτικής περιοχής.

Πώς σκέφτεται η κυβέρνηση να ικανοποιήσει το δίκαιο τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 262 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Τα Χολέτρια είναι νέο χωριό που μετακινήθηκε, στο οποίο σημειώνεται αύξηση πληθυσμού. Οι κάτοικοι της κοινότητας αυτής ζητούν:

(α) Παραχώρηση και δεύτερης αδρανούς γεώτρησης για ύδρευση με σκοπό η υπάρχουσα να χρησιμοποιείται μόνο για άρδευση. Αν αυτό υλοποιηθεί, οι κοινοτικές αρχές αναλαμβάνουν να κάμουν τη σύνδεση οι ίδιες, αφού η κυβέρνηση τους διαθέσει ποσό μόνο £5,000.

Προτίθεται η κυβέρνηση να εξετάσει ευνοϊκά το θέμα τούτο;

(β) Διαχωρισμό νέων οικοπέδων για ικανοποίηση αυξημένης ζήτησης από νεαρά ζευγάρια ή από μετανάστες που επιθυμούν επανεγκατάσταση. Επίσης ζητούν την παραχώρηση με ενοικιαγορά κυβερνητικών κατοικιών.

Πώς η κυβέρνηση αντιμετωπίζει το θέμα τούτο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 263 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Τα Νέα Χολέτρια είναι γνωστό ότι κτίστηκαν σε έδαφος ακατάλληλο που παρουσιάζει μετακινήσεις και κατά καιρούς το θέμα απασχόλησε και την κυβέρνηση και τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Παρά τις επιδιορθώσεις που έχουν γίνει, υπάρχουν ακόμη μερικές κατοικίες (3 - 4), καθώς και το σχολικό κτίριο με τους βοηθητικούς του χώρους, που είναι επικίνδυνα και ακατάλληλα για χρήση.

Πότε σκέφτεται η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει το όλο πρόβλημα κι ιδιαίτερα εκείνο του σχολείου που είναι πιο επείγον;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 264 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Η κοινότητα Σαλαμιούς υποβάλλει αίτημα για την τοποθέτηση μιας ακόμη νοσοκόμας στο νοσοκομείο της κοινότητας, έτσι που να μην παραμένει κενό, όταν ο γιατρός μαζί με τη μοναδική νοσοκόμα που υπάρχει τώρα πραγματοποιούν περιοδεία στα γύρω χωριά.

Ποια η επί τούτου θέση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 265 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα τεθεί σε λειτουργία η διάτρηση που υπάρχει στην τοποθεσία 'Καμινούδια' κοντά στον ποταμό Διαρίζο, για άρδευση φυτειών που ανήκουν σε γεωργούς της κοινότητας Μεσάνων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 266 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Οι αμπελουργοί ζητούν επέκταση της παραχώρησης επιχορηγημένων κιβωτίων σε όλους τους αμπελουργούς.

Ποια η σχετική θέση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 267 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Πότε ο Κ.Ο.Α. θα δώσει οικονομική βοήθεια στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Σαλαμιούς, για να προχωρήσει στην εκτέλεση βελτιωτικών έργων στο γήπεδο της κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 268 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πού βρίσκεται το θέμα εγκατάστασης τηλεφώνων στα σπίτια στις κοινότητες Αρμίνου, Μεσάνων και Σαλαμιούς.

Συναφώς αναφέρεται ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, σε πρόσφατη επίσκεψή του στην περιοχή, έδωσε οδηγίες όπως η Αρχή Τηλεπικοινωνιών προχωρήσει στην εγκατάσταση τηλεφωνικού δικτύου, χωρίς να αναμένει την κατασκευή του δρόμου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 269 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Παρά την υπόσχεση που δόθηκε από τον Ιανουάριο του 1989 από τους αρμοδίους για ευθυγράμμιση της κοίτης του ποταμού Διαρίζου κοντά στην

κοινότητα Αρμίνου, εντούτοις μέχρι σήμερα τούτο δεν έγινε, με αποτέλεσμα ο επερχόμενος χειμώνας να απειλεί τους γεωργούς-ιδιοκτήτες των παραποτάμιων περιουσιών με νέες καταστροφές.

Κατόπιν τούτου καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα για τα εξής:

1) Γιατί αθετήθηκε η υπόσχεση εκτέλεσης του πιο πάνω έργου;

2) Πότε θα εκτελεστεί τούτο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 270 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα ποιο χρονοδιάγραμμα υπάρχει για την κατασκευή του δρόμου Πάφου-Αρμίνου. Συναφώς αναφέρεται ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έδωσε ρητή υπόσχεση κατασκευής του πιο πάνω έργου, σε πρόσφατη επίσκεψή του στην περιοχή.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 271 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 26 Οκτωβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τι χρονοδιάγραμμα υπάρχει για την κατασκευή φράγματος για την κάλυψη των αρδευτικών αναγκών των κοινοτήτων Αρμίνου, Μεσάνων κ.ά. και πού ακριβώς θα κατασκευαστεί το φράγμα μετά την ακύρωση προηγούμενης απόφασης για κατασκευή του στην τοποθεσία 'Πλατύ'.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 272 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 27 Οκτωβρίου 1989.

«Πολλές διαμαρτυρίες άρχισαν να ακούονται από τις 270 οικογένειες, οι προστάτες των οποίων απολύθηκαν τον περασμένο Ιούλιο από τις Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες έπειτα από Διάταγμα για εκκαθάριση της πιο πάνω εταιρείας.

Οι άνθρωποι αυτοί, που έχασαν τη δουλειά τους από τη μια μέρα στην άλλη, δικαιούνται ορισμένες αποζημιώσεις. Έχουν να παίρνουν χρήματα για τις προειδοποιήσεις τους, τη διαφορά 13ου μισθού, το φιλοδώρημά τους και άλλα.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις κατέθεσαν αγωγή εναντίον της εταιρείας, αλλά η δίκη δεν έχει ακόμη οριστεί, με αποτέλεσμα οι εργατοϋπάλληλοι που απολύθηκαν να διαμαρτύρονται και να διερωτώνται γιατί σημειώνεται αυτή η καθυστέρηση.

Επειδή υπάρχουν φόβοι πως θα συμβεί ό,τι και με την εταιρεία Αμιάντου και επειδή η αγωνία των απολυθέντων είναι δικαιολογημένη, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού βρίσκεται το όλο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 273 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Οκτωβρίου 1989.

«Όπως ψες μεταδόθηκε κι από ειδικό πρόγραμμα της κυπριακής τηλεόρασης κι όπως γράφτηκε και στον ελλαδικό τύπο, σε πρόσφατο πλειστηριασμό των Σόθμπυς στο Λονδίνο τούρκικη αντιπροσωπεία -με επικεφαλής τον ίδιο τον Υπουργό Πολιτισμού της Τουρκίας, τον οποίο πλαισίωνε κλιμάκιο καθηγητών Πανεπιστημίου- αγόρασε, ανεβάζοντας τις τιμές (ανάμεσα στις εκπλειστηριασθείσες 1,500 παλιές εκδόσεις, από το 16ο αιώνα ως τις αρχές του 20ού) και 150 βιβλία περί Κύπρου, που είτε γινόταν σε μεγάλο μέρος τους αναφορά για την Κύπρο είτε αναφέρονταν αποκλειστικά σ' αυτή.

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

1. Περιήλθε σε γνώση του ο πλειστηριασμός; Αν ναι, πότε; Πριν ή μετά τη λήξη του;

2. Ενδιαφέρθηκε να πληροφορηθεί για τα υπό πλειστηριασμό βιβλία, πολλά από τα οποία ενδεχομένως ελλείπουν από τις βιβλιοθήκες μας;

3. Δε θα 'πρεπε τέτοιες εκδόσεις ν' αγοράζονται για εμπλουτισμό των κυπριακών βιβλιοθηκών κι ιδιαίτερα της υπό σύσταση κρατικής βιβλιοθήκης; Και

4. Ενόψει του γεγονότος που μνημονεύσαμε, σκοπεύει -τουλάχιστο στο μέλλον- να παρευρίσκεται ή να εκπροσωπείται σ' ανάλογους πλειστηριασμούς, έτσι που οι σπάνιες περί Κύπρου εκδόσεις να μη χάνονται (και μάλιστα οριστικά κι ανέκκλητα) για την Κύπρο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 274 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Οκτωβρίου 1989.

«Την ανάγκη για διεύρυνση, εκβάθυνση και στεγανοποίηση -με κατασκευή τοίχων αντιστήριξης- (προς την πλευρά τουλάχιστο της κατοικημένης περιοχής) της κοίτης του ποταμού Κλήμου, γιατί λόγω των πρόσφατων καταρρακτωδών βροχών τέθηκε σε δοκιμασία η ομώνυμη ακριτική περιοχή (κινδύνεψαν ζωές και σπίτια), μας ανέφεραν χτες (29.10.89) οι κάτοικοί της, όταν, συνοδευόμενοι από μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου και άλλους κατοίκους, επισκεφθήκαμε την περιοχή.

Οι κάτοικοι πρόσθεσαν πως η περσινή θετική ενέργεια του καθαρισμού της κοίτης του ποταμού συνοδεύτηκε και από παράλληλη αρνητική: Κλείστηκε, εντελώς αδιανόητα, ένα από τα δυο παράλληλα κανάλια απορροής του νερού και μάλιστα ανορθόδοξα κείνο που βρίσκεται προς την πλευρά της νεκρής ζώνης.

Έτσι οι κάτοικοι, που συμπτωματικά δεν πλήγηκαν καίρια από τις πλήμμυρες -μολονότι κινδύνεψαν, επανατονίζεται, άμεσα- γιατί προνόησαν και κατασκεύασαν με δική τους πρωτοβουλία επιχωματώσεις, ζητούν την άμεση προώθηση των πιο πάνω έργων με την παρέμβαση των Ηνωμένων Εθνών (μιας και βρίσκονται στη νεκρή ζώνη τα υπό κατασκευή έργα) και παράλληλα την άμεση λήψη μέτρων, πάλι με την παρέμβαση των Ηνωμένων Εθνών, για ομαλή εκροή των νερών του Κλήμου σε παρακείμενο της ΤΟΥΡΔΥΚ ποταμό, που διακλαδώνεται στις περιοχές Μιντζέλι, Κιόνελι και αλλού.

Τέλος οι κάτοικοι ζητούν την ανάληψη σειράς από μέτρα για ανάκαμψη και αναζωογόνηση της ακριτικής περιοχής.

Πώς αντικρίζει τα αιτήματα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 275 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Οκτωβρίου 1989.

«Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει από τον περασμένο Μάη αποφασίσει να καταθέσει νομοσχέδιο για μείωση του ορίου συνταξιοδότησης των γυναικών από το 66ο έτος στο 63ο.

Επειδή για το θέμα δεν έχει γίνει έκτοτε καμιά ενημέρωση, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

Ι. Πού βρίσκεται -σε ποιο, συγκεκριμένα, διαδικαστικό στάδιο- το όλο θέμα;

ΙΙ. Αν και πότε υπολογίζεται να κατατεθεί το σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή.

Το ίδιο εξάλλου Υπουργείο παρακαλείται να ενημερώσει τη Βουλή αν και πότε θα ανταποκριθεί στο αίτημα των εργατικών ομοσπονδιών για μείωση του ορίου αφυπηρέτησης και της τάξης των οικοδόμων, μιας και το επάγγελμά τους είναι αυταπόδεικτα και σκληρό και ανθυγιεινό και -σύμφωνα με πρόσφατες διεθνείς ιατρικές στατιστικές- ο μέσος όρος ζωής των σκληρά εργαζόμενων επαγγελματιών είναι αισθητά μικρότερος από αυτόν των μεσοαστικών στρωμάτων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 276 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Οκτωβρίου 1989.

«Η Κυπριακή Βιβλιοθήκη χρειάζεται:

1. Στελέχωση -παρά τις φιλότιμες προσπάθειες του υπάρχοντος προσωπικού, ενός διευθυντή κι ενός υπαλλήλου- με τρεις ακόμα υπαλλήλους για το δανειστικό της τμήμα, το αναγνωστήριο και για την καταγραφή των εισερχόμενων βιβλίων.

2. Ηλεκτρονικό υπολογιστή για καταγραφή κι ευρετηρίαση των βιβλίων της βιβλιοθήκης (τόσο των υπαρχόντων όσο και των νεοεισερχομένων), καθώς και των χειρογράφων και ταινιών τόσο εκείνων που προσωπικά τους παραδώσαμε, όσο και των άλλων που μελλοντικά θα τους παραδοθούν.

3. Φωτοτυπική μηχανή για χρήση των ερευνητών, και

4. Σταθερό σύστημα θέρμανσης, βασικά για τη διατήρηση των βιβλίων.

Πώς αντικρίζει τα αιτήματα το αρμόδιο Υπουργείο;

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 277 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Οκτωβρίου 1989.

«Εκτός από τις ακριτικές κοινότητες για τις οποίες ορθά το κράτος αποφάσισε να πάρει μέτρα για ενίσχυσή τους, πολλές άλλες περιοχές (οδοί βασικά) του Δήμου Λευκωσίας (στον Άγιο Κασσιανό, στο Καϊμακλί, στο Βόρειο Πόλο κ.α.), καθώς και άλλων δήμων της Μείζονος Λευκωσίας (π.χ. στον Άγιο Δομέτιο και Άγιο Παύλο), είναι φύσει ακριτικές. Κι αυτό γιατί εφάπτονται με φυλάκια κι υφίστανται ζημιές (από ανταλλαγές πυροβολισμών ή ασκήσεις κι εκρήξεις).

Δειγματοληπτικά και μόνο παραθέτουμε τέτοιες οδούς: Δάμωνος, Χαρίλαου Μιχαήλ, Λάμπρου Πορφύρα, Χιλής, τμήμα της Ιλαρίωνος κ.ά. (στο Καϊμακλί και Βόρειο Πόλο), Μιχαλάκη Καραολή, Αντρέα Κάρουου, Πριάμου, Συρακουσών, Βαλέστα, Ιουστινιανού, Κλήμου, Θησέως, Εγγλέζου, Γεωργίου Τουμάζου, Ανδρέα Πατσαλίδη, Έκτορος, Μιχ. Κουτσόφτα, Υμηττού, Ηρακλείου, Πλούτωνος, κ.ά. (στον Άγιο Δομέτιο και Άγιο Παύλο) και Αγαμέμνονος, Αγίου Γεωργίου, Αυτοκράτειρας Θεοδώρας, Αξιοθέας, Αγίου Κασσιανού κ.ά. (στη Χρυσαλινιώτισσα - Άγιο Κασσιανό).

Δε θα 'πρεπε το αρμόδιο Υπουργείο να συστήσει εξεταστική επιτροπή, που να καθορίσει και στην προκείμενη περίπτωση αυστηρά και αντικειμενικά κριτήρια για υποβοήθηση των κατοίκων των ακριτικών αυτών περιοχών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 278 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 2 Νοεμβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πώς αντιμετωπίζει το καυτό πρόβλημα του Συνεργατικού Ταμιευτηρίου Άχνας, το οποίο εξαιτίας παγοποιημένων προπολεμικών χρεών επιβαρύνεται με τόκους ύψους £80,000 ετησίως, πράγμα που του στερεί την ευχέρεια δανεισμού προς τους αγρότες κατά μισό σχεδόν εκατομμύριο λίρες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 279 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 2 Νοεμβρίου 1989.

«Πολλοί παραγωγοί ελαιόλαδου, ενώ πλησιάζει το τέλος του 1989, δεν έχουν ακόμα πληρωθεί για το λάδι που έχουν παραδώσει στο ΣΕΚΕΠ. Επειδή αρκετοί από τους πιο πάνω ελαιοπαραγωγούς δεν έχουν οποιοδήποτε άλλο εισόδημα, είναι φυσικό να αντιμετωπίζουν σοβαρό οικονομικό πρόβλημα.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού οφείλεται η πιο πάνω καθυστέρηση και πότε θα πληρωθούν οι ελαιοπαραγωγοί.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 280 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 2 Νοεμβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς αντικρίζει το δίκαιο αίτημα της κοινότητας Λάσας για παροχή οικονομικής αρωγής στην επέκταση της ηλεκτροδότησης στην οικιστική περιοχή ''Αγιος Κορνούτας'».

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 281 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 2 Νοεμβρίου 1989.

«Η μικρή και φτωχή κοινότητα Δρύμου εγείρει αίτημα μείωσης της συνεισφοράς της στην εκτέλεση κοινοτικών έργων στο 1/6. Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το λογικό και δίκαιο αυτό αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 282 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 2 Νοεμβρίου 1989.

«Η κοινότητα Δρύμου εγείρει αίτημα βελτίωσης του υφιστάμενου δρόμου που συνδέει την κοινότητα με τη Γιόλου. Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το λογικό αυτό αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 283 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 2 Νοεμβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα εκτελεστεί το οδικό έργο Λάσας - Σαραμά που είναι ζωτικής σημασίας για την κοινότητα, δεδομένου ότι αποτελεί τη μοναδική προσπέλαση προς τις περιουσίες που τυγχάνουν γεωργικής εκμετάλλευσης από τους αγρότες της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 284 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 2 Νοεμβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα εκτελεστούν τα βελτιωτικά έργα στο Δημοτικό Σχολείο Λάσας και πού οφείλεται η μέχρι σήμερα καθυστέρηση, αφού η απόφαση επιδιόρθωσης είναι από πολλού ειλημμένη.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 285 που υποβληθήκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 2 Νοεμβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα γιατί μέχρι τώρα δεν κατασκευάστηκε ο δρόμος Σίμου-Σκάρφους παρά την ύπαρξη της σχετικής πίστωσης και πότε θα κατασκευαστεί.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 286 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 2 Νοεμβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα εκτελεσθούν τα βελτιωτικά έργα στο δρόμο Δρυνιάς - Δρύμου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 287 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 2 Νοεμβρίου 1989.

«Η κοινότητα Δρυνιάς εγείρει αίτημα μείωσης της συνεισφοράς της στην εκτέλεση κοινοτικών έργων. Δεδομένου ότι πρόκειται για πτωχή και μικρή κοινότητα, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο πώς αντιμετωπίζει το δίκαιο αυτό αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 288 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 2 Νοεμβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα εκτελεστεί το έργο παροχής πόσιμου νερού προς την κοινότητα Σίμου. Υπογραμμίζεται ότι επί τούτου υπάρχει προσωπική υπόσχεση του Προέδρου της Δημοκρατίας σε επίσκεψή του στην κοινότητα το φετινό Πάσχα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 289 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 2 Νοεμβρίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα ολοκληρωθεί η κατασκευή του δρόμου Σίμου-Κουγιούκας.»

Ερώτηση με το αρ. ΕΔ΄ 290 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 2 Νοεμβρίου 1989.

«Όπως είναι γνωστό, στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού υπάρχει οξύ πρόβλημα χώρου για τον ελλιμενισμό μικρών σκαφών.

Πριν από ένα περίπου χρόνο ιδιωτική εταιρεία ζήτησε να της παραχωρηθεί χώρος στην παραλία για την κατασκευή μικρής σύγχρονης μονάδας ναυπηγείου (καρνάγιο), όπου θα επιδιορθώνονται ή και θα κατασκευάζονται αλιευτικά και άλλα σκάφη βάρους μέχρι 400 τόνους.

Η κατασκευή του μικρού αυτού ναυπηγείου, αφενός θα βοηθήσει μερικώς στην εξασφάλιση χώρου για ελλιμενισμό περισσότερων σκαφών, αφού θα μετακινηθούν τα υπό επιδιόρθωση σκάφη που παραμένουν ακίνητα μέσα στο λιμάνι για αρκετό χρόνο, και αφετέρου θα πάψουν οι ταλαιπωρίες εκείνων που είναι υποχρεωμένοι να μεταφέρουν τα σκάφη τους στην Ελλάδα για επιδιόρθωση και θα εξοικονομηθεί συνάλλαγμα.

Παρόλο που οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών έχουν προχωρήσει αρκετά και συμφωνήθηκε και ο χώρος που θα παραχωρηθεί, κάπου μεταξύ παλιού και νέου λιμανιού, εντούτοις παρατηρείται ακόμη μεγάλη καθυστέρηση και στασιμότητα.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού βρίσκεται το όλο θέμα και γιατί παρατηρείται τόση καθυστέρηση.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 291 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Νοεμβρίου 1989.

«Όπως είναι γνωστό, η έκθεση U.N.D.P. (που περιλήφθηκε σε σχετική έντυπη έκδοση με ημερομηνία Νιόβρης του 1987 της πιο πάνω υπηρεσίας) διαλαμβάνει εισηγήσεις για αναπαλαιώσεις της εντός των τειχών Λευκωσίας και συγκεκριμένα:

1. Της Χρυσαλινιώτισσας με δαπάνη 4 εκατομμυρίων δολαρίων (σχέδιο που ήδη προωθείται με τη βοήθεια του U.N.H.C.R.- United Nations High Commission for Refugees).

2. Του Αράπ Αχμάτ στον κατεχόμενο τομέα της Λευκωσίας με δαπάνη 2,5 εκατομμυρίων δολαρίων (σχέδιο που προωθείται με τη βοήθεια του U.N.H.C.R).

3. Της Αγια-Σοφιάς και της γύρω περιοχής με δαπάνη 6 εκατομμυρίων δολαρίων.

4. Των ενετικών τειχών της Λευκωσίας και των προμαχώνων με δαπάνη 2,5 εκατομμυρίων δολαρίων.

Η έκθεση εισηγείται επίσης:

1. Την πεζοδρόμηση των οδών Λήδρας και Ονασαγόρου (με δαπάνη που θα καλυφθεί από την ΕΟΚ ύψους 2,5 εκατομμυρίων δολαρίων).

2. Την αναδιαμόρφωση της Λεωφόρου Κερύνειας με δαπάνη 860 χιλ. δολαρίων.

3. Την επέκταση της Πλατείας Ελευθερίας με δαπάνη 2,5 εκατομμυρίων δολαρίων.

4. Τη δημιουργία εμπορικού κέντρου στην ελεύθερη Λευκωσία με δαπάνη 25 εκατομμυρίων δολαρίων.

5. Τη δημιουργία κεντρικού εμπορικού κέντρου στον τουρκοκρατούμενο τομέα της Λευκωσίας με δαπάνη 4 εκατομμυρίων δολαρίων.

Προβλέπει επίσης τη δημιουργία χώρων στάθμευσης, αλλαγή δρόμων, την αναδιαμόρφωση του τοπίου στην κοίτη του Πεδιαίου κτλ.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα πώς προσεγγίζει το θέμα, όσον αφορά τουλάχιστον τις ελεύθερες περιοχές.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 292 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 6 Νοεμβρίου 1989.

«Ο δρόμος που συνδέει το συνοικισμό Βρυσούλλων με το Φρέναρος, μήκους πέντε περίπου χιλιομέτρων, έχει καταντήσει πραγματική λαιμητόμος με τα συχνά σοβαρά και θανατηφόρα δυστυχήματα.

Ο δρόμος είναι πολύ στενός και η κατάστασή του πολύ κακή. Εδώ και χρόνια κάθε φθινόπωρο η επαρχιακή διοίκηση Αμμοχώστου τοποθετεί χώμα στα παγκέττα του δρόμου που με τις πρώτες βροχές γίνεται λάσπη και φθείρεται.

Ο δρόμος αυτός χρησιμοποιείται καθημερινά από χιλιάδες εργαζομένους στην τουριστική βιομηχανία Αμμοχώστου και από πολλά τουριστικά λεωφορεία.

Για τους πιο πάνω λόγους η ευθυγράμμιση, διαπλάτυνση και σηματοδότηση του πιο πάνω δρόμου θεωρείται επείγουσα ανάγκη και ερωτάται σχετικά ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων να ενημερώσει τη Βουλή εάν και πότε προγραμματίζεται η εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 293 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 6 Νοεμβρίου 1989.

«Στην κοινότητα και το συνοικισμό Λειβαδιών Λάρνακας έχουν εξαπλωθεί επικίνδυνα οι ποντικοί και οι νυφίτσες, τόσο στους κατοικημένους χώρους όσο και στα χωράφια και τις μάντρες των κτηνοτρόφων.

Παράλληλα, τους τελευταίους τρεις μήνες έχουν σημειωθεί στα Λειβάδια πάνω από είκοσι κρούσματα τύφου, γεγονός που προκάλεσε μεγάλη ανησυχία στους κατοίκους, γιατί μπορεί να σχετίζεται με τον πολλαπλασιασμό των τρωκτικών.

Στο αίτημα των τοπικών αρχών να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης απάντησε το Υπουργείο Γεωργίας και το Υπουργείο Υγείας, το πρώτο ότι δεν είναι αρμόδιο και ότι παραχωρεί φάρμακα μόνο για γεωργικούς

σκοπούς και το δεύτερο επίσης ότι δεν είναι αρμόδιο και ότι η ευθύνη ανήκει στην κοινότητα.

Στο μεταξύ, οι ποντικοί πολλαπλασιάζονται ραγδαία, οι κάτοικοι ανησυχούν και το πρόβλημα επιδεινώνεται ελλείψει αρμόδιου παράγοντα.

Γι'αυτό, και ύστερα από τις απαντήσεις των 'αναρμόδιων' Υπουργείων, καλείται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή ποιο Υπουργείο είναι αρμόδιο να αντιμετωπίσει τον επικίνδυνο πολλαπλασιασμό των ποντικών στα Λειβάδια και τους κινδύνους επιδημιών που αυτός συνεπάγεται.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 294 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Νοεμβρίου 1989.

«Ενώ παλιότερη (επί διακυβέρνησης Κυπριανού) υπουργική απόφαση καθόρισε ανώτατο όριο φοίτησης (στο γυμνασιακό και λυκειακό κύκλο) τον αριθμό των 35 μαθητών κατά τμήμα, τώρα πρόσθετα από το γεγονός πως ο αριθμός αυτός ξεπεράστηκε σε 8 τουλάχιστο περιπτώσεις (6 στο Πλατύ, στη Β Γυμνασίου, και 2 σε Γυμνάσιο της Πάφου), το ανησυχητικό είναι πως το φαινόμενο τείνει να καταντήσει Μέσος 'Ορος (κι όχι οροφή), μ'αποτέλεσμα τις γνωστές και προφανείς αρνητικές επιπτώσεις στα εκπαιδευτικά μας πράγματα. Παράλληλα και με βάση στοιχεία που μας δόθηκαν, ενώ ο συνολικός φετινός αριθμός των μαθητών αυξήθηκε (κατά τρεις τουλάχιστο χιλιάδες), δεν αυξήθηκε ανάλογα κι ο αριθμός μαθητών και τμημάτων, όπως κι η ΟΕΛΜΕΚ με επανειλημμένα υπομνήματα επισήμανε.

Πώς αντιμετωπίζει τα δύο αυτά συναφή προβλήματα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 295 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Νοεμβρίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής κατά πόσο το πρόγραμμα για την κατασκευή του τόσο ζωτικού δρόμου Λευκωσίας-Κοκκινοτριμιθιάς (που προφορικά μας έδωσε το αρμόδιο Υπουργείο και που δημοσιοποιήθηκε) εξελίσσεται ομαλά ή αν προσκρούει, σύμφωνα και με σχετικές πληροφορίες, σε κάποια εμπόδια που δεν έχουν σταθμιστεί (και αν ναι, σε ποια).»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 296 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Νοεμβρίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν -σταθμίζοντας κι επιμετρώντας: το αιωνόβιό του, την προσφυγική του ιδιότητα, το λευκό μητρώο του, τη νομολογία, το κοινό περί Δικαίου αίσθημα, τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έχει διαπραχθεί το αδίκημα κτλ. -στοχοθετεί να εισηγηθεί στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας την εφαρμογή του δικαιώματος αναστολής της ποινής- (της δίμηνης φυλάκισης) που επιβλήθηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού στην περίπτωση του 96χρονου πρόσφυγα από τη Λάπηθο και τώρα στη Λεμεσό, Κυπριανού Παρτάση, για άρνηση εκτέλεσης διατάγματος κατεδάφισης της μάντρας του στη Μουτταγιάκα.

Ενόψει των πιο πάνω δε θα πρέπει να ληφθούν κάποια θεσμικά μέτρα ή/και να δοθούν κάποιες συναφείς συστάσεις, σε τρόπο ώστε μελλοντικά τέτοιου είδους προσαγωγές σε δίκες και (αναπόδραστες ίσως) καταδίκες, που εξεγείρουν το λαϊκό αίσθημα, οριστικά ν' αποφεύγονται;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 297 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 5 Νοεμβρίου 1989.

«Με την κατασκευή του υπεραστικού δρόμου παράλληλα προς το νέο λιμάνι της Λεμεσού δημιουργήθηκε χρόνιο πρόβλημα από τα λιμνάζοντα σε παρακείμενο αυλάκι της περιοχής νερά.

Το αυλάκι σταδιακά μετατρέπεται σε έλος γεμάτο καλάμια και σε μόνιμη εστία μόλυνσης ολόκληρης της περιοχής. Εκατομμύρια κουνούπια εκκολάπτονται μέσα στους καλαμιώνες,τα οποία κατάντησαν μάστιγα για ολόκληρη την κοινότητα Ζακακίου και ιδιαίτερα γι΄ αυτούς που κατοικούν κοντά στο αυλάκι.

Έγιναν πάρα πολλά διαβήματα μέχρι τώρα, τόσο για την καταπολέμηση των κουνουπιών όσο και για την εξεύρεση τρόπων διοχέτευσης των νερών που λιμνάζουν προς τη θάλασσα, χωρίς όμως αποτέλεσμα.

Γι΄αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Υπάρχουν τυχόν σχέδια για τη διοχέτευση των νερών που λιμνάζουν στην περιοχή προς τη θάλασσα;

(β) Αν υπάρχουν, πότε θα αρχίσουν τα έργα προς το σκοπό αυτό; Και

(γ) Μέχρι την κατασκευή των έργων τι μέτρα λαμβάνονται για την καταπολέμηση των κουνουπιών, των οποίων μέχρι σήμερα δεν έγινε κατορθωτή η καταπολέμηση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 298 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη, Αντώνη Ανδρέου και Ανδρέα Γεωργίου στις 11 Νοεμβρίου 1989.

«Η κοινότητα του Αγίου Θεοδώρου Λάρνακας έχει για πολλά χρόνια παραμεληθεί με αποτέλεσμα να μην αξιοποιείται σωστά και προς το γενικότερο συμφέρον της οικονομίας η φιλοπρόοδος προσπάθεια των κατοίκων της για ανάπτυξη της περιοχής. Άξονας της προσπάθειας για επίλυση των προβλημάτων της κοινότητας είναι η βελτίωση του οδικού δικτύου και κυρίως των δύο δρόμων που οδηγούν ο μεν ένας από τον κύριο δρόμο Λάρνακας-Κοφίνου-Λεμεσού προς Άγιο Θεόδωρο και ο άλλος από Άγιο Θεόδωρο προς παραλία Ζυγίου.

Και ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός, ο οποίος όχι μόνο κοινωνός είναι των προβλημάτων, αλλά έχει δώσει και κατά καιρούς σχετικές υποσχέσεις, να πληροφορήσει τη Βουλή:

α) Εάν και πότε θα τελειώσει ο δρόμος που οδηγεί προς τον Άγιο Θεόδωρο.

β) Εάν και πότε θα κατασκευασθεί ο δρόμος που οδηγεί από τον Άγιο Θεόδωρο προς παραλία Ζυγίου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 299 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Νοεμβρίου 1989.

«Την έλλειψη κι απλής, έστω, σηματοδότησης της στροφής από τον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού προς την κοινότητα Ποταμιάς (μετά την πρόσφατη διάνοιξη του δρόμου, παρά τον ανεγερθέντα βιολογικό σταθμό Αγ. Σωζομένου, που ενώνει την κοινότητα με τον παλιό κύριο δρόμο που συνδέει τις δυο πόλες) υπογράμμισαν στην παγκοινοτική συγκέντρωση στις 3.11.89 οι παραιτηθείσες (για τους γνωστούς λόγους) χωριτικές αρχές (ελληνοκυπριακή και τουρκοκυπριακή) της Ποταμιάς, έλλειψη που οδήγησε και μερικούς από τους βουλευτές που επισκεφτόμασταν την ίδια νύκτα την Ποταμιά να διανύσουμε τη σχετική απόσταση μέσω Δαλιού.

(ι) Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;

(ιι) Το θέμα της ελλιπούς ή/και λανθασμένης σηματοδότησης στους δρόμους μας εξακολουθεί να μαστίζει Κυπρίους και ξένους οδηγούς. Μέχρι πότε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 300 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Νοεμβρίου 1989.

«Δημοσιογραφικές πληροφορίες ('Επίκαιρη', 28.10.89) καταγγέλλουν πως μέλη της Διεθνούς Ειρηνευτικής Δύναμης χρησιμοποιούν γραμματόσημα των βρετανικών βάσεων στην αλληλογραφία τους με Κυπρίους και μέσω των κυπριακών ταχυδρομείων.

Ερωτάται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Περιήλθε σε γνώση του η σχετική καταγγελία της πιο πάνω εφημερίδας; και

2. Αν ναι, ποια μέτρα στοχοθετεί να πάρει για αναστολή της απαράδεκτης πρακτικής της Διεθνούς Ειρηνευτικής Δύναμης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 301 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Νοεμβρίου 1989.

«Με την ευκαιρία των εορταστικών εκδηλώσεων για τα 50 χρόνια από τη συμμετοχή της Κύπρου στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και την ίδρυση του Κυπριακού Συντάγματος (Οκτώβρης 1939) κι επειδή για τις 40 σχεδόν χιλιάδες Κυπρίους στρατιώτες (εθελοντές βασικά) που πολέμησαν ενάντια στο Χιτλεροφασιστικό 'Αξονα ελλείπουν πληροφορίες (20 χιλιάδες εθελοντές που πολέμησαν στις τάξεις του Κυπριακού Συντάγματος, 5 χιλιάδες που κατατάγησαν στην Κυπριακή Εθελοντική Δύναμη που καταργήθηκε στα 1943 κι ενσωματώθηκε στο Κυπριακό Σύνταγμα, 5 χιλιάδες Κυπρίους της Αιγύπτου και τις 7 χιλιάδες Κυπρίους της Βρετανίας, που με νόμο κατατάγησαν στον αντιφασιστικό στρατό), παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί ως κράτος (Κρατικό Αρχείο ή Υπουργείο) να ζητήσει να ενημερωθεί για τα υπάρχοντα στοιχεία (ονοματεπώνυμο, αριθμό, τόπο προέλευσης, χρόνια υπηρεσίας, τόπους που πολέμησε - αγωνίστηκε) από το Υπουργείο 'Αμυνας της Μ. Βρετανίας, μιας και σε ιδιωτικούς φορείς (όπως π.χ. στο Σύνδεσμο Πολεμιστών του Β' Παγκόσμιου Πολέμου) το βρετανικό Υπουργείο απάντησε πως μόνο σε κρατικούς φορείς παρέχονται τέτοια στοιχεία.

Τέλος, το ίδιο Υπουργείο παρακαλείται να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί την αναζήτηση πρόσθετων στοιχείων (όπως π.χ. φωτογραφικού, κινηματογραφικού κι άλλου υλικού) από το πιο πάνω βρετανικό Υπουργείο, μιας και -όπως είναι γνωστό - πλείστα από τα στοιχεία αυτά από καιρού εις καιρόν καταστρέφονται.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 302 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Νοεμβρίου 1989.

«Σ'επιτόπια επίσκεψή μας στις 8.11.89 στην κοινότητα Μουτουλλά ενδιαφερόμενοι κάτοικοι μας ανέφεραν πως το Τμήμα Αρχαιοτήτων άρχισε έργα συντήρησης κι επισκευής των τριών βυζαντινών παρεκκλησιών της κοινότητάς τους (Παναγιάς, Αγίου Μάμα και Σωτήρος) με προϋπολογιζόμενη δαπάνη 12.000 χιλ. λιρών, από τις οποίες το 50% θα πρέπει -ως είθισται- να καταβληθεί από την κοινότητα.

Λόγω της γνωστής οικονομικής καχεξίας που μαστίζει τις πλείστες ορεινές κοινότητές μας (κι ιδιαίτερα της επαρχίας Λευκωσίας), καθώς και του γεγονότος πως κι οι τρεις εκκλησιές συνιστούν εξαίρετα δείγματα βυζαντινής τέχνης -η πρώτη, μάλιστα, του 13ου αιώνα (και ο αρχαιότερος ξυλόστεγος ναός στην Κύπρο) έχει περιληφθεί από την Ουνέσκο στον κατάλογο της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης, μ'αποτέλεσμα να παρουσιάζει (με τις τοιχογραφίες της) τεράστιο επιστημονικό και τουριστικό ενδιαφέρον- παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν προτίθεται (ανταποκρινόμενο και σε σχετική έκκληση των κατοίκων) να μειώσει στο 1/4 την κοινοτική συνεισφορά, αν όχι και στην από μέρους του εξ ολοκλήρου ανάληψη των σχετικών (προμνησθεισών) δαπανών.

Ανάλογο πρόβλημα -καταβολής των επιζητούμενων πέντε χιλιάδων λιρών- αντιμετωπίζει κι η πτωχή κοινότητα της Αγίας Ειρήνης Κανναβιών στην αναληφθείσα προσπάθεια συντήρησης/επισκευής της βυζαντινής επίσης (του 17ου αιώνα) ομώνυμης εκκλησιάς της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 303 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Ασώματου Λεμεσού καταγγέλουν ότι το σχολικό κτίριο του Δημοτικού Σχολείου της είναι πεπαλαιωμένο, τελείως ακατάλληλο και επικίνδυνο για τα παιδιά.

Αίτημα των κατοίκων είναι η ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου για τη στέγαση των μαθητών της κοινότητας.

Σε επιστολή του το Υπουργείο Παιδείας ύστερα από ερώτησή μας ημερ. 1.6.87 μας απαντούσε ότι εμελετάτο το ενδεχόμενο συμπλεγματοποίησης του Δημοτικού Σχολείου του Ασώματου με το Δημοτικό Σχολείο Ζακακίου.

Επειδή πέρασαν 2 1/2 χρόνια από την απάντηση του Υπουργείου και το θέμα εξακολουθεί να υπάρχει, ερωτάται και πάλι το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποια λύση βλέπει για την τακτοποίηση του θέματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 304 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Πώς η κυβέρνηση αντέδρασε στην πειρατική ενέργεια του Ισραήλ εναντίον κυπριακού σκάφους και σε ποιες παραστάσεις προέβηκε στους Διεθνείς Οργανισμούς για την προστασία της ελεύθερης ναυσιπλοίας και τι μέτρα προτίθεται να πάρει;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 305 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Ο διεθνούς φήμης καθηγητής G. WESTBURY δήλωσε ότι το πιο κοινό αίτιο για να προσβληθεί κάποιος από καρκίνο είναι το κάπνισμα.

Ζητούμε από την κυβέρνηση να μας πληροφορήσει για τα μέτρα και την αποτελεσματικότητά τους για τον περιορισμό του καπνίσματος, όπως και τα πρόσθετα μέτρα που προγραμματίζεται να παρθούν για την αντιμετώπιση της τόσο τραγικής διάδοσης του καπνίσματος που μας φέρνει στην πρώτη θέση σε παγκόσμια κλίμακα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 306 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Η κοινότητα της Πύλας εκπέμπει σήμα κινδύνου για την κατάσταση που επικρατεί εκεί. 'Ολοι οι κάτοικοί της παραπονούνται ότι έχουν απομονωθεί και αποκοπεί από την υπόλοιπη Κύπρο και αισθάνονται ότι στερούνται τα βασικά δικαιώματα και τις ελευθερίες του πολίτη. Συγκεκριμένα, οι κάτοικοι της Πύλας παραπονούνται για τα εξής:

(α) Καθημερινά από τις 10.00 π.μ. μέχρι τις 10.30 μ.μ. η αστυνομία κλείνει το δρόμο προς την Πύλα και εμποδίζει όλους τους μη κατοίκους να την επισκεφθούν, εκτός αν έχουν 'ειδική εργασία'. Μάλιστα, απωθεί τους ντόπιους και τους ξένους λέγοντάς τους ότι υπάρχουν αψιμαχίες, φασαρίες, συγκρούσεις, πυροβολισμοί, ότι διεξάγεται λαθρεμπόριο και άλλα παρόμοια.

(β) Είναι αδύνατο να επισκεφθεί κανείς την Πύλα τις ώρες αυτές, έστω κι αν πηγαίνει σε γάμο ή αρραβώνες.

(γ) Κανένας έλεγχος δε γίνεται στους εξερχόμενους Τουρκοκυπρίους ούτε τους ζητά κανείς ταυτότητα ή άλλα στοιχεία.

(δ) Ειδικά το χειμώνα το ηλεκτρικό ρεύμα αποκόπτεται συχνά κάθε μήνα.

(ε) Τα Ηνωμένα 'Εθνη μετακίνησαν τις πινακίδες της νεκρής ζώνης σε βάρος των Ελληνοκυπρίων, χωρίς να ληφθεί κανένα μέτρο ή να γίνει οποιοδήποτε διάβημα.

Με έκπληξη οι κάτοικοι της Πύλας βλέπουν να λαμβάνονται τα μέτρα αυτά 15 χρόνια μετά την τουρκική εισβολή.

'Ολα αυτά οδηγούν σταδιακά αλλά σταθερά στο μαρασμό της Πύλας και με την κατάσταση αυτή δεν υπάρχουν κίνητρα, ώστε οι νέοι να παραμείνουν στην κοινότητά τους.

Ως προς το ζήτημα του λαθρεμπορίου, ενώ είναι γνωστό ότι δε διεξάγεται λαθρεμπόριο από τους Πυλιώτες, οι οποίοι μάλιστα τάσσονται εναντίον του και το καταπολεμούν, και ενώ διεξάγεται λαθρεμπόριο σε ολόκληρη τη γραμμή αντιπαράταξης, έχει δημιουργηθεί εσκεμμένα κακή φήμη για την Πύλα και για τους κατοίκους της. Οι Πυλιώτες δεν τάσσονται κατά του ελέγχου και της πάταξης του λαθρεμπορίου. Οι κάτοικοι της Πύλας θέλουν τον πλήρη έλεγχο και την οριστική πάταξη του λαθρεμπορίου, όχι όμως με τα ημίμετρα που εφαρμόζονται σήμερα και που δημιουργούν την εντύπωση ότι κάποιοι θέλουν να διευκολύνουν ορισμένους στο λαθρεμπόριο.

Καλείται λοιπόν το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

(α) Γιατί απαγορεύεται η είσοδος των άλλων πολιτών στην Πύλα;

(β) Γιατί η απαγόρευση της εισόδου στην Πύλα γίνεται με την τοποθέτηση αστυνομικών στον κύριο δρόμο προς την Πύλα και μάλιστα ορισμένες μόνο ώρες;

(γ) Γιατί ελέγχεται ένας μόνο δρόμος, ενώ υπάρχουν άλλοι 3-4 δρόμοι από τους οποίους μπορεί κανείς να εισέλθει στην Πύλα ανενόχλητος (μέσω Δεκέλειας, Τρούλλων, Ξυλοτύμπου και Ορόκλινης);

(δ) Πώς σχολιάζει το γεγονός ότι τα μέτρα που λήφθηκαν οδήγησαν απλώς στον αποκλεισμό της Πύλας και στην αποτροπή των μη

λαθρεμπόρων να την επισκέπτονται, ενώ, σύμφωνα με καταγγελίες, το λαθρεμπόριο ανθεί;

(ε) Ποια επιπρόσθετα κίνητρα, εκτός από τη χρηματοδότηση των νεαρών ζευγαριών, προτίθεται να δώσει ειδικά στους νέους της Πύλας η κυβέρνηση;

(στ) Πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει την πραγματικά απαράδεκτη αυτή κατάσταση;»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄113, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Η επιτόπια παραγωγή μήλων, ροδάκινων και αχλαδιών προστατεύεται με την απαγόρευση της εισαγωγής φρέσκων φρούτων, ενώ για πλήρη προστασία τους δεν περιλήφθηκαν στη συμφωνία για τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ, πράγμα που μας επιτρέπει να ακολουθούμε ελεύθερα οποιαδήποτε πολιτική κρίνεται σκόπιμη. Εξάλλου το Υπουργείο, στην προσπάθειά του να βοηθήσει τη διάθεση της παραγωγής αυτής και ταυτόχρονα να προστατεύσει την εγχώρια βιομηχανία, δεν παραχωρεί άδειες για την εισαγωγή εγκυτιωμένων αχλαδιών και μαρμελάδων; παρά μόνο για περιορισμένη ποσότητα ειδικών μαρμελάδων που προορίζονται για διαβητικούς. Η εισαγωγή εγκυτιωμένων ροδάκινων για χρήση από την κονσερβοποιία αλλά και για λιανική πώληση επιτράπηκε, γιατί τα ντόπια δεν προσφέρονται για κονσερβοποίηση.

(β) Όσον αφορά το θέμα της χυμοποίησης των πιο πάνω φρούτων, πληροφορείστε ότι το Υπουργείο θα ζητήσει ξανά από τις βιομηχανίες να επανεξετάσουν τη δυνατότητα χυμοποίησης των φρούτων αυτών, για να βοηθηθεί περαιτέρω η διάθεση της παραγωγής.

(γ) Τέλος, αναφέρεται ότι οι χονδρικές τιμές των φρούτων είναι ελεύθερες και διαμορφώνονται ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄126, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο, στην προσπάθειά του να περιορίσει τυχόν εκμετάλλευση των παραγωγών φρούτων και λαχανικών από τους χονδρέμπορους φθαρτών, κήρυξε τις υπηρεσίες που προσφέρουν στον παραγωγό ελεγχόμενες και προτίθεται να ετοιμάσει Διάταγμα για την επαναδραστηριοποίηση της Συντονιστικής Επιτροπής Ελέγχου Ποιότητας και Τιμών, με βάση το Νόμο περί Εμπορευμάτων και Υπηρεσιών. Μεταξύ άλλων, το Διάταγμα θα υποχρεώνει τους χονδρέμπορους να εκδίδουν εκκαθάριση προς τους παραγωγούς, το αργότερο σε τρεις μέρες. Παράλληλα, το Υπουργείο μελετά το ενδεχόμενο οργάνωσης των παραγωγών σε περιφερειακούς συνδέσμους πάνω σε παγκύπρια κλίμακα, οι οποίοι να αναλάβουν την εμπορία των φθαρτών. Πιστεύεται ότι η δημιουργία τέτοιου είδους συνδέσμων θα συμβάλει στην καλύτερη εμπορία των φθαρτών, καθώς επίσης και στην πιο αποτελεσματική εφαρμογή της τυποποίησής τους που αναμφίβολα θα οδηγήσει στην ποιοτική βελτίωσή τους και στην εξασφάλιση πιο αμειπτικών τιμών για τους παραγωγούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄129, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Μέσα στα πλαίσια της νέας κυβερνητικής πολιτικής για ανάπτυξη της υπαίθρου και αποθάρρυνση της αστυφιλίας, η Αρχή Ηλεκτρισμού αναθεώρησε τον τρόπο χρέωσης για ηλεκτροδότηση κατοικιών σε αγροτικές περιοχές, σύμφωνα με τον οποίο:

(α) Το κόστος ηλεκτροδότησης κατοικιών σε αγροτικές περιοχές θα είναι στις πλείστες περιπτώσεις μειωμένο κατά το ήμισυ και ακόμη χαμηλότερο, αν υπάρχουν άλλες υπό ανέγερση κατοικίες στην ίδια περιοχή οι οποίες θα ηλεκτροδοτηθούν από την ίδια επέκταση του δικτύου. Και

(β) Θα παρέχονται ευκολίες πληρωμής, εφόσον το επιθυμεί ο αιτητής. Σε τέτοια περίπτωση, αφού ο αιτητής πληρώσει μια προκαταβολή, θα μπορεί να εξοφλήσει το υπόλοιπο με δόσεις σε 4 χρόνια.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ΄151, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Τα Τμήματα Πρώτων Βοηθειών όλων των νοσοκομείων έχουν επανδρωθεί με ικανοποιητικό αριθμό ιατρικών λειτουργών. Η επάνδρωση των Τμήματων Πρώτων Βοηθειών των Νοσοκομείων Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας θα ενισχυθεί περαιτέρω με την τοποθέτηση επιμελητών, οι θέσεις των οποίων δημιουργήθηκαν για το σκοπό αυτό. Οι θέσεις αυτές προκηρύχθηκαν το Νοέμβριο του 1988 (επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας Αρ. 2367, ημερομηνίας 25.11.1988) και βρίσκονται ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας για πλήρωση.

(β) Δεν απαιτείται η δημιουργία χωριστών σχεδίων υπηρεσίας για την επάνδρωση των Τμημάτων Πρώτων Βοηθειών, διότι τα σχέδια υπηρεσίας κάθε θέσης είναι ενιαία. Η ειδικότητα καθορίζεται κάθε φορά από την αρμόδια αρχή κατά την πλήρωση των θέσεων ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας. Η έγκριση των σχεδίων υπηρεσίας αποτελεί κατά νόμο αρμοδιότητα του Υπουργικού Συμβουλίου και ως εκ τούτου δε χρειάζεται να κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄163, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Το αίτημα για κατασκευή φράγματος ή χωμάτινης δεξαμενής για την ενίσχυση των υδάτινων πόρων της κοινότητας του Φοινιού υποβλήθηκε επανειλημμένα και εξετάστηκε λεπτομερώς κατά την περίοδο 1985-1987. Από τις μελέτες που έγιναν προέκυψε ότι οι θέσεις που είχαν επισημανθεί για την κατασκευή τους ήταν ακατάλληλες. Τα αποτελέσματα των μελετών γνωστοποιήθηκαν τότε στους ενδιαφερομένους.

Σε περιφερειακή σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στον Πρόδρομο στις 2.10.87 υπό την προεδρία των τότε Υπουργών Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και

Εσωτερικών κ. Παπασολομώντος και Ντ. Μιχαηλίδη συζητήθηκαν διάφορα κοινοτικά ζητήματα των χωριών της περιοχής, περιλαμβανομένου και του Φοινιού, αλλά το αίτημα για την κατασκευή φράγματος ή δεξαμενής δεν υποβλήθηκε ξανά, δεδομένου ότι η κατασκευή τέτοιων έργων είχε αποδειχθεί τεχνικά ανέφικτη.

Το αίτημα υποβλήθηκε εκ νέου σε συνάντηση που είχα με αντιπροσωπεία της κοινότητας στις 9.7.88. Παρόλο που το θέμα είχε μελετηθεί προηγουμένως, λόγω της επιμονής της κοινότητας, έδωσα οδηγίες να επαναληφθούν οι μελέτες, για να εξακριβωθεί αν πράγματι τα πορίσματα των προηγούμενων μελετών ήταν απόλυτα σωστά. Αν οι νέες μελέτες κατέληγαν σε νέα ευνοϊκά πορίσματα, θα προχωρούσε η σχεδίαση και εκτέλεση του έργου που θα αποφασιζόταν (φράγματος ή δεξαμενής).

Οι νέες μελέτες άρχισαν αμέσως και στην περιφερειακή σύσκεψη που έγινε στις 3.10.88 στο Φοινί ενημέρωσα τους ενδιαφερομένους για την πορεία των νέων μελετών, οι οποίες με βάση τις ενδείξεις που υπήρχαν θα ολοκληρώνονταν μέχρι το Μάρτη του 1989. Οι μελέτες συμπληρώθηκαν μέσα στα χρονικά αυτά πλαίσια και επαναβεβαίωσαν πως η κατασκευή φράγματος ή χωμάτινης δεξαμενής δεν μπορούσε να προωθηθεί λόγω δυσμενών γεωλογικών δεδομένων και τεχνικών προβλημάτων, που η αντιμετώπισή τους θα καθιστούσε τα έργα αντιοικονομικά, τόσο από γενικότερης απόψεως όσο και για τους ίδιους τους γεωργούς. Για όλ' αυτά οι ενδιαφέρομενοι τηρούνταν ενήμεροι από τους αρμόδιους λειτουργούς του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Με επιστολή που στάληκε στον κοινοτάρχη Φοινιού από τη γενική διεύθυνση του Υπουργείου μου στις 26.7.89 επεξηγήθηκαν και γραπτώς τα πορίσματα των μελετών και υποδείχθηκε ότι ο μόνος τρόπος που απέμενε για την απάμβλυνση του αρδευτικού προβλήματος της κοινότητας ήταν η ανόρυξη γεωτρήσεων σε σημεία που είχαν ήδη επισημανθεί. Η ανόρυξη των γεωτρήσεων θα προγραμματιζόταν, μόλις οι ενδιαφερόμενοι πληροφορούσαν το Υπουργείο ότι αποδέχονται την υπαλλακτική αυτή λύση.

Στις 22.9.89 προήδρευσα σε περιφερειακή σύσκεψη στο Όμοδος, κατά την οποία, όπως θα θυμάται ο έντιμος Βουλευτής που παρευρισκόταν στη σύσκεψη, εξηγήθηκαν εκ νέου οι λόγοι για τους οποίους δεν ήταν εφικτή η κατασκευή φράγματος ή χωμάτινης δεξαμενής. Ταυτόχρονα, προτάθηκε ξανά η μοναδική λύση της ανόρυξης γεωτρήσεων για την οποία αναμένουμε ακόμα τις απόψεις των ενδιαφερομένων.

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, οι νέες μελέτες συμπληρώθηκαν το Μάρτη του 1989 και συνεπώς, οι αρμόδιες υπηρεσίες δε συνεχίζουν τις μελέτες, όπως σημειώνεται στην προαναφερόμενη ερώτηση, και δεν τίθεται θέμα καθορισμού χρονικών πλαισίων για την κατασκευή φράγματος ή δεξαμενής.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ', όπου είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών, για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της κυβέρνησης όσον αφορά το ψήφισμα της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα μέσα στο 1989».

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Παναγιώτου.

Κύριοι συνάδελφοι, σήμερα νομίζω ότι πρέπει να τελειώσουμε με αυτό το θέμα, γιατί συνεχίζεται για τρεις συνεχείς συνεδρίες αυτού του Σώματος.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι η πρώτη φορά που η Βουλή ασχολείται με το θέμα της Ε.Ο.Κ., με το πελώριο αυτό θέμα για την πορεία της Κύπρου στις ευρωπαϊκές κοινότητες, που χρονολογείται από τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας με την πρώτη συμφωνία σύνδεσης. Ιδιαίτερα η παρούσα Βουλή ασχολήθηκε επανειλημμένα με αυτό και σε βάθος και σε έκταση.

Το συζητήσαμε πριν από την τελωνειακή ένωση, όταν με τις σχετικές διαπραγματεύσεις προωθούσαμε πρακτικά και αποφασιστικά την πραγμάτωση και υλοποίηση της σχετικής συμφωνίας. Ευτυχώς σε εκείνη την περίπτωση η προσπάθειά μας οδηγήθηκε με επιτυχία σε αποτέλεσμα και μάλιστα σε χρόνο ρεκόρ, ενώ εκκρεμούσε και πάλι το εθνικό και πολιτικό μας πρόβλημα, ξεπερνώντας όλα τα εμπόδια και τις εναντιώσεις, τις ξένες προτροπές και υποδείξεις. Και τούτο γιατί αξιοποιήσαμε και χρονικά σωστά την κατάλληλη ευκαιρία για την οποία μεγάλη και καθοριστική ήταν η συμβολή της Ελλάδας ως πλήρους μέλους της Ε.Ο.Κ., που ήταν ίσως και ο δημιουργός της, και ακόμα γιατί είχαμε Πρόεδρο και κυβέρνηση που ήξεραν τι ήθελαν και τι επιδίωκαν προς όφελος και για λογαριασμό αυτού του τόπου και αυτού του λαού και όχι Πρόεδρο και κυβέρνηση που πελαγοδρομούν, έρμαιο στους εκβιασμούς των εχθρών μας και στις ξένες προτιμήσεις.

Να πάψουν λοιπόν να διατείνονται εκείνοι που ακόμη εναντιώνονται και εκείνοι που φοβούνται και αποφεύγουν τις ευθύνες τους ότι δήθεν δεν κατανοούν τη σημασία της σωστής και κατάλληλης ευκαιρίας για τόσο τεράστιας σημασίας πολιτικές αποφάσεις και ενέργειες. Γιατί, αν πράγματι δεν αντιλαμβάνονται τη σημασία και τις συνέπειες της έγκαιρης αξιοποίησης των πολιτικών ευκαιριών και εξελίξεων, οπωσδήποτε δεν μπορούν σωστά να πολιτεύονται. Θα ήθελα μόνο σ' αυτό το στάδιο να υποδείξω τα εξής:-

Να είστε βέβαιοι ότι, αν ολιγωρούσαμε και τότε να προωθήσουμε και να πετύχουμε την τελωνειακή ένωση, θα έμενε και αυτή μια ακόμη ανεκπλήρωτη επιθυμία, ιδιαίτερα με το σημερινό αναποφάσιστο Πρόεδρο και την κυβέρνησή του.

Το συζητήσαμε επίσης, όταν εγκρίναμε τη Συμφωνία Τελωνειακής »Ένωσης με την οποία, να μην έχουμε αυταπάτες, το ένα μας πόδι βρίσκεται ήδη στην Ευρώπη, δημιουργώντας έτσι το πρώτο βασικό βήμα στη μεγάλη προϋπόθεση και προοπτική της ολοκλήρωσης της πορείας μας προς αυτή.

Το συζητήσαμε ακόμη εξαντλητικά μετά την τελωνειακή ένωση, όταν, κάτω από την πίεση των συνταρακτικών ευρωπαϊκών και διεθνών εξελίξεων και την πιεστική προσέγγιση της Τουρκίας με την ευχέρεια που της πρόσφεραν τα νταβοϊκά πνεύματα - φαντάσματα, υιοθετούσαμε την πλήρη ένταξη. Μάλιστα, ενόψει της αδράνειας και της απαθούς καθυστέρησης της κυβέρνησης να κινηθεί έγκαιρα προς αυτή την κατεύθυνση, ώστε να προλάβουμε τα γεγονότα και τις εξελίξεις που με ταχύτητα μας προσπερνούσαν, απαιτούσαμε από αυτή με το σχετικό ψήφισμα της Βουλής την άμεση υποβολή αίτησης για άμεση έναρξη της σχετικής διαδικασίας και διεργασίας για ολοκλήρωση της ένταξης.

Σ' εκείνες όλες τις συζητήσεις εκτέθηκαν και αναλύθηκαν σε βάθος και σε έκταση όλες ανεξαιρέτως οι πτυχές του θέματος, εθνικές, πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές, κατά τρόπο που πρέπει να θεωρείται ότι για το θέμα ουσίας, Ε.Ο.Κ. - πλήρης ένταξη ή όχι, έχει εξαντληθεί όλη η επιχειρηματολογία, ώστε η επανάληψή της να καταντά πλέον ανιαρή φλυαρία.

Τα κόμματα ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ., ΕΔΕΚ, οι τρεις αυτές πολιτικές δυνάμεις που εκπροσωπούν και εκφράζουν τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού, έχουν από πολλού τοποθετηθεί και έχουν πάρει τις αποφάσεις τους. Και η απόφασή τους αυτή είναι τελεσίδικη και αμετάκλητη, ώστε να μην εγείρεται πλέον γι' αυτές θέμα πλήρους ένταξης ή όχι. Αντίθετα αυτό που τις απασχολεί είναι μόνο η πρακτική προώθηση υλοποίησής της με την άμεση υποβολή της αίτησης και η καθυστέρηση και ολιγωρία της κυβέρνησης να προχωρήσει, με όλες τις συνέπειές της.

Και δεν είναι μόνο τα κόμματα που υποστηρίζουν την ένταξη αλλά και η ίδια η κυβέρνηση, όπως προκύπτει από τις προεκλογικές διακηρύξεις και υποσχέσεις του Προέδρου και από επανειλημμένες μετεκλογικές δηλώσεις, τόσο του ιδίου όσο και του Υπουργού Εξωτερικών.

Μόνη διαφωνία το ΑΚΕΛ, που εξακολουθεί ακόμη να επιμένει στην αρνητική θέση και την τετριμμένη επιχειρηματολογία του. Αν βέβαια αυτό συνέβαινε ακόμη και προ τινος, θα μπορούσε ίσως να θεωρηθεί έστω και κάπως συζητήσιμη. Ύστερα όμως από όλες αυτές τις συνταρακτικές, και σε μερικές περιπτώσεις, δραματικές πραγματικά κοσμογονικές εξελίξεις που συμβαίνουν τριγύρω μας, θα πρέπει να κρίνεται απόλυτα αστήρικτη και ξεπερασμένη, αφού τα ίδια τα γεγονότα την έχουν υπερκαλύψει και ολοκληρωτικά διαψεύσει.

Δε θα επικαλεστούμε σήμερα το ιστορικό γεγονός της ίδρυσης της Ε.Ο.Κ. και το μεγάλο της μήνυμα με την κωδικοποίηση της νέας ευρωπαϊκής σκέψης. Ούτε τους μεγάλους Δυτικοευρωπαίους οραματιστές της ενοποιημένης Ευρώπης. Ούτε τα πρωτοπόρα, έστω και δειλά, ανοίγματά της προς τις ανατολικές χώρες. Ούτε τις προοδευτικές και σοσιαλιστικές της δυνάμεις και τις αναζητήσεις τους. Ούτε το σημαντικό ιστορικό στόχο και σταθμό της Ευρώπης του 1992, που δεν έχει ακόμα εκτιμηθεί πόσο επιτάχυνε τις εξελίξεις. Ούτε τη διεύρυνση και προοπτική της για να καλύψει αδέσμευτες, ακόμη και ουδέτερες χώρες, που ανταγωνίζονται με ταχύτητα και αγωνία να προλάβουν, υπερφαλαγγίζοντας και ανατρέποντας έτσι για πάντα ίσως τα στενά στρατιωτικά και ιδεολογικά πλαίσια και σύνορα. Τούτο, γιατί δυστυχώς ακόμη και η απλή αναφορά τους προκαλούσε άλλοτε αλλεργία στους ακελικούς ηγέτες.

Θα τους παραπέμψουμε μόνο σε αυτά που έκθαμβοι παρακολουθούμε στον ανατολικοευρωπαϊκό χώρο. Στο θαραλλέο και πρωτοπόρο ηγέτη της ίδιας της Σοβιετικής Ένωσης και της περεστρόικα, που σηματοδότησαν την έκρηξη του πυρακτωμένου ηφαιστείου των αλλαγών με την αποδοχή και υιοθέτηση της νέας ευρωπαϊκής σκέψης και αντίληψης, του πανευρωπαϊκού πνεύματος. Στις απίστευτες αλλαγές στην Πολωνία και την Ουγγαρία, στις αστραπιαίες και δραματικές εξελίξεις στην Ανατολική Γερμανία. Στις αλλαγές στη Βουλγαρία και σ' αυτές που αναμένονται, όπου να 'ναι, στην Τσεχοσλοβακία και τη Ρουμανία, που αλλάζουν και μεταμορφώνουν κυριολεκτικά το πρόσωπο ολόκληρου του ευρωπαϊκού χώρου. Εξελίξεις που συμβαδίζουν οπωσδήποτε με το νέο πνεύμα της διεθνούς προσέγγισης και συνεργασίας των δύο υπερδυνάμεων.

Εμείς και τις επισημάναμε και προειδοποιούσαμε χωρίς όμως την ανάλογη ανταπόκριση. Μέχρι σημείου να εισπράττουμε χλευασμούς όσοι προβλέπαμε και συστήναμε για το πρόβλημά μας αναμονή καλύτερων και πιο ενθαρρυντικών εξελίξεων, τις οποίες όλοι σήμερα λένε ότι θα πρέπει να εκμεταλλευτούμε και να αξιοποιήσουμε. Αρκεί να υπενθυμίσω μια από τις πιο σημαντικές προεκλογικές

διακηρύξεις και προειδοποιήσεις του κ. Κυπριανού, Προέδρου του ΔΗ.ΚΟ. και τότε Προέδρου της Δημοκρατίας, στις τελευταίες προεδρικές εκλογές, η οποία δυστυχώς περνούσε απαρατήρητη μέσα στο μόνιμο άγχος που καλλιεργήθηκε τόσα χρόνια με τη θεωρία «ό,τι προλάβουμε να περισώσουμε». «Η προσεχής πενταετία θα είναι αποφασιστική. Γιατί μπαίνουμε σε περίοδο κατά την οποία θα πρέπει να αναμένονται σημαντικές διεθνείς, ευρωπαϊκές και περιφερειακές εξελίξεις και ανακατατάξεις. Γι' αυτό είναι απαραίτητο να μπούμε σ' αυτή την περίοδο με μια κυβέρνηση αντάξια των περιστάσεων, για να μπορέσουμε να την αξιοποιήσουμε.»

Χωρίς βέβαια να φανταζόμαστε ότι κι εμείς θα βρισκόμαστε τόσο σύντομα μπροστά σε αυτό το εντυπωσιακό φαινόμενο όλων αυτών των τόσο σαρωτικών κοσμογονικών αλλαγών και ανακατατάξεων.

Μπροστά σε αυτή την κατάσταση πολύ σωστά και σοφά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, κ. Ντ. Κωνσταντίνου, απέφυγε να επαναλάβει στην ομιλία του τα γνωστά και χρεοκοπημένα επιχειρήματα του κόμματός του για την Ε.Ο.Κ. Ίσως γιατί κάπου πρέπει να βλέπει ότι αυτά δε συμβαδίζουν πλέον με την πραγματικότητα, τα ίδια τα γεγονότα και τα νέα δεδομένα, όπως διαμορφώνονται, τις νέες εξελίξεις και προοπτικές τους.

Μάλιστα προέβαλε τον ισχυρισμό ότι δήθεν η αρνητική τους θέση δε βασίζεται σε ιδεολογικούς λόγους, επικαλούμενος μόνο εθνικούς, πολιτικούς και οικονομικούς, χωρίς όμως να τους αιτιολογήσει. Και είχα υπόψη μου πραγματικά να μην τον διαψεύσω, θεωρώντας το κάποιο βήμα προόδου από την πλευρά τους. Και θα απαντούσα μόνο «να μας επιτρέψει να αμφιβάλλουμε», αφού είναι οι μόνοι λόγοι που τους απέμειναν και που θα μπορούσαν ίσως να προβάλουν.

Πού να 'ξερα όμως ότι θα ερχόταν στη συνέχεια ο κ. Δίγκλης για να τον διαψεύσει τόσο κατηγορηματικά και καταπελτικά. Να ανασύρει τα στρατιωτικοπολιτικά συμφέροντα του ΝΑΤΟ, τα οικονομικά συμφέροντα των πολυεθνικών μονοπωλίων της Ε.Ο.Κ., ακόμη και τις γλαφυρές χωματερές. Να επισείει τις διαφορές και τη σύγκρουση των ιδεολογιών, των κοινωνικών συστημάτων και τάξεων και να αποφαίνεται ότι ο σοσιαλισμός, όπως βέβαια ο ίδιος τον αντιλαμβάνεται, είναι ασυμβίβαστος με την Ε.Ο.Κ. και το κοινωνικό της σύστημα. Να καταλήγει στο συμπέρασμα ότι -και είναι απόσπασμα από την ομιλία του- «είναι αμφίβολη η θετική επίδραση των κοσμογονικών αλλαγών στις σοσιαλιστικές χώρες και της ιδέας του 'Κοινού Ευρωπαϊκού Σπιτιού' στην οικονομική και πολιτική προσέγγιση στην Ευρώπη μεταξύ κρατών με διαφορετικό κοινωνικό σύστημα και στην προώθηση της ειρήνης».

Να απαιτεί Ε.Ο.Κ. και «Ευρώπη των εργαζομένων», όπως ο ίδιος την προτιμά και ονομάζει, ισοπεδώνοντας έτσι τα πάντα στα δικά του μέτρα, για να την καταδεχτεί, ενώ από την άλλη ο κ. Φάντης τον διαψεύδει λέγοντας ότι ούτε τώρα ούτε στο μέλλον το κόμμα του δε θα δεχτεί ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Θέλω να πιστεύω ότι δεν πρέπει να αισθάνεται ευτυχής ο κ. Κωνσταντίνου με τέτοιες θέσεις του συναδέλφου του, που αποκαλύπτουν όχι μόνο ιδεολογικούς λόγους αλλά και απόλυτα δογματικούς, φτάνοντας τα όρια του δογματικού ετσιθελισμού.

Μερικοί συνάδελφοι του ΑΚΕΛ φαίνεται να μην αντιλαμβάνονται ακόμη ή δε θέλουν να κατανοήσουν το μεγάλο μήνυμα των καιρών για μια Ε.Ο.Κ. και μια Ευρώπη των ελεύθερων ιδεών και της ελεύθερης πάλης, των κοινών στόχων και οραματισμών για όλους τους λαούς της, για όλους τους κατοίκους της. Την Ευρώπη όχι του χθες και του σήμερα ούτε του αύριο, αλλά του μέλλοντος, την

Ευρώπη της νέας σκέψης και αντίληψης, του πανευρωπαϊκού πνεύματος και της πανευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Έτσι εμείς την αντιλαμβανόμαστε και έτσι πιστεύουμε ότι τη νιώθει και την εκφράζει σήμερα ο κάθε προοδευτικός Ευρωπαίος και της Δύσης αλλά προπάντων της Ανατολής με όσα συγκλονιστικά και συγκινητικά μας μεταδίδει με τη συμπεριφορά του, μέσα από την ψυχή και την καρδιά του.

Έχουμε υποχρέωση όλοι να ανταποκριθούμε και να συνδράμουμε, να αναλάβουμε τις ευθύνες και να διαδραματίσουμε το ρόλο μας, που δεν πρέπει να αποποιούμαστε και να υποτιμούμε, και όχι να στεκόμαστε απαθείς και αδιάφοροι, ξένοι προς την πρόκληση και το κάλεσμα της ιστορίας και αρνητές της εξελικτικής της πορείας. Και δεν έχουμε το δικαίωμα να αποτύχουμε και να οπισθοδρομήσουμε, γιατί δε δημιουργούνται εύκολα τέτοιες ευκαιρίες, η δυναμική εξέλιξη των οποίων δεν μπορεί να αναμένει τη δική μας ραθυμία και την απροθυμία να την ακολουθήσουμε.

Μέσα από αυτό το πνεύμα εμείς βλέπουμε τα πράγματα στα πλαίσια των οποίων μπορεί ο καθένας να προωθεί ελεύθερα τις ιδέες του και ιδού πεδίο λαμπρό και για τον κ. Δίγκλη. Όχι όμως, προς Θεού, για να μας επιβάλει προκαταβολικά την «Ευρώπη του εργαζόμενου λαού», όπως ο ίδιος θέλει και επιμένει. Γιατί είμαστε βέβαιοι ότι ιδιαίτερα ο Ευρωπαίος της Ανατολής είναι από αυτό ακριβώς που παλεύει να ξεφύγει, αναζητώντας, όπως κι εμείς, τον ελεύθερο και αυτεξούσιο δημιουργικό άνθρωπο, την ευρωπαϊκή κοινωνία της δυναμικής εξέλιξης, της προόδου και της ευτυχίας και όχι την «Ευρώπη του εργαζόμενου λαού» και του φτωχού συγγενή.

Διερωτώμαι ειλικρινά πώς θα ένιωθε αν βρισκόταν μέσα στο πλήθος που κατακρήμνιζε το τείχος του αίσχους του Βερολίνου εκείνο το ιστορικό βράδυ και τι σκεφτόταν, όταν παρακολουθούσε τα γεγονότα έστω και από τις οθόνες της τηλεόρασης.

Τουλάχιστον ας μην επικαλείται το δημοκρατικό σοσιαλισμό που μέχρι σήμερα αναθεμάτιζαν και απαρνούνταν, αν δεν μπορεί ακόμα να συλλάβει το πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό του περιεχόμενο, επηρεασμένος οπωσδήποτε από τις μέχρι τώρα δογματικές καταβολές του. Τις δογματικές εκείνες καταβολές που για πρώτη φορά καταριέται, ενώ άλλοτε τις λάτρευαν και τις θεοποιούσαν. Αυτές που σήμερα χαρακτηρίζει «σταλινικά εκτρώματα και παραμορφώσεις» - είναι φράσεις από την ομιλία του- «από τις οποίες πρέπει να απαλλαγούν, για να ξεπλύνουν το πρόσωπο του σοσιαλισμού από τα εγκλήματα και τις παραμορφώσεις και να αποκαταστήσουν τη φήμη και το πραγματικό του πρόσωπο», όπως ο ίδιος αναφέρει στην ομιλία του. Έστω όμως, είναι και αυτό κάτι, κάποια πρόοδος, την οποία εμείς εκτιμούμε ιδιαίτερα.

Και δεν είναι σχήμα λόγου αυτό που λέγω, αλλά το εννοώ πραγματικά και το επισημαίνω για όλους μας, γιατί είναι η πρώτη φορά που ένα ακελικό στέλεχος αναθεματίζει με τόσο δραματικό τόνο το σταλινικό παρελθόν. Είναι η πρώτη φορά που ένα ακελικό στέλεχος καθορίζει το στίγμα του πολιτικού προσανατολισμού προς το δημοκρατικό σοσιαλισμό, αφήνοντας τον κουμμουνισμό που ξέραμε στο ιστορικό παρελθόν της εποχής του. Και είναι η πρώτη φορά που ακούεται δημόσια μια θαραλλέα φωνή για την ανάγκη περεστρόικας και στην Κύπρο.

Γνωρίζουμε βέβαια τους προβληματισμούς και τις αντιδράσεις, που εκφράστηκαν εξάλλου δημόσια στις χθεσινές κομματικές ανακοινώσεις. Αλλά αξίζει

πράγματι τον κόπο να παρακολουθήσουμε τις εξελίξεις. Και εμείς τουλάχιστο θα τις παρακολουθήσουμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, με κάθε ειλικρίνεια και κατανόηση, χωρίς καμιά παρέμβαση και εκμετάλλευση, με την ελπίδα ότι αυτές μπορεί οπωσδήποτε να μας οδηγήσουν πολύ πιο κοντά.

Δεν μπορεί όμως από την άλλη στο θέμα της Ε.Ο.Κ. και της Ευρώπης να επικαλείται με κομπασμό το δήθεν πολιτικό ρεαλισμό του κόμματός του και να καταγγέλλει άλλους για δήθεν πολιτικό ρομαντισμό και πολιτική αφέλεια. Γιατί εκείνοι που κλείνουν τα μάτια στα κοσμοϊστορικά γεγονότα που διαδραματίζονται μπροστά τους δεν έχουν κανένα δικαίωμα να επικαλούνται τον πολιτικό ρεαλισμό, κατηγορώντας άλλους για δήθεν πολιτικό ρομαντισμό και αφέλεια.

Μια όμως και μιλούμε γι' αυτά τα πράγματα, θα ήθελα προσωπικά, έστω και ως παρένθεση, να επισημάνω κάτι στο οποίο πιστεύω απόλυτα. Όση σημασία κι αν έχει ο πολιτικός ρεαλισμός, άλλη τόση έχει και ο πολιτικός ρομαντισμός και είναι λάθος να το παραγνωρίζουμε, γιατί αυτά ακριβώς που παρακολουθούμε σήμερα αποτελούν ακόμη μια απόδειξη, ανάμεσα στα τόσα πολλά παραδείγματα, ότι η οι ιδέες και οι αρχές είναι πολλές φορές ακαταμάχητες. Αρκεί να πιστεύεις σ' αυτές, να τις διεκδικείς, να παλεύεις και να μάχεσαι γι' αυτές. Δε θα ήταν ίσως υπερβολή να πω ότι αυτή ακριβώς η δικαίωση των ιδεών που βλέπουμε σήμερα στον ευρωπαϊκό χώρο, γιατί περί αυτού ακριβώς πρόκειται, θέτει υπό αμφισβήτηση όλη τη μεταπολεμική συμπεριφορά μας, εξανεμίζοντας τις ιδέες και αρχές που θα έπρεπε να κρατήσουμε άφθορες στο εθνικό μας πρόβλημα, για να τις προβάλουμε σήμερα.

Ο κ. Δίγκλης ελλείψει επιχειρημάτων προχωρεί και σε κάτι άλλο, εντελώς απαράδεκτο. Κατηγορεί όλους όσοι θέλουμε την ένταξη ότι δήθεν τα πραγματικά μας ελατήρια δεν είναι αυτά που πιστεύουμε και τα επιχειρήματα με τα οποία τα υποστηρίζουμε, αλλά ότι κάτω από αυτά κρύβουμε τον πραγματικό μας σκοπό, που δεν είναι άλλος από την υποδούλωση της Κύπρου στα μονοπώλια της Ε.Ο.Κ. και την υποθήκευση του πολιτικού και κοινωνικού μέλλοντος της Κύπρου.

Μια μομφή απαράδεκτη, προσβλητική για όλους μας και επιλήψιμη. Πολύ υποτιμά και τα τρία κόμματα και τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού που συμφωνεί με τις θέσεις μας. Αποφεύγει όμως με επιμέλεια να προσάψει την ίδια μομφή και κατηγορία εναντίον του Προέδρου και της κυβέρνησης, εφόσον συμφωνούν και αυτοί με την ένταξη, ενώ παράλληλα βρίσκει τις ευκαιρίες να τους εκθειάζει και εγκωμιάζει, γεγονός και αντιφατικό και παράδοξο.

Εμείς πιστεύουμε ότι το μέλλον της Κύπρου είναι απόλυτα συνυφασμένο και ταυτισμένο με το μέλλον της Ε.Ο.Κ. και της Ευρώπης. Έχουμε πλήρως συνειδητοποιήσει ότι η Κύπρος χωρίς την Ε.Ο.Κ. και την Ευρώπη, όπως διαμορφώνονται σήμερα και όπως θα εξελίσσονται στο μέλλον, δε θα είναι εύκολο να έχει σίγουρο εθνικό, πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό μέλλον. Γι' αυτό και πρέπει να κινηθούμε αμέσως, για να προλάβουμε τις ραγδαίες εξελίξεις.

Είναι επείγουσα και απαραίτητη ανάγκη να εμπλακούμε στις τόσο σημαντικές και αποφασιστικές διεργασίες των πολιτικών εξελίξεων, αν πράγματι θέλουμε να διαδραματίσουμε το ρόλο μας. Κάθε στιγμή καθυστέρησης θα έχει τις συνέπειές της και κάθε ολιγωρία τον κίνδυνο να βρεθούμε έξω από το χορό και ακόμη χειρότερο να κλειστούμε έξω από το νυμφώνα, για να παρακαλούμε και να εκλιπαρούμε σαν ξεχασμένοι ουραγοί. Και εκείνοι που δε συλλαμβάνουν το μήνυμα των καιρών και τη σημασία του για την Κύπρο και τα προβλήματά της πολύ

φοβούμαι ότι βρίσκονται εκτός τόπου και χρόνου και θ' αναπολούν εκ των υστέρων και ως παρηγοριά μόνο το παρελθόν. Να μη διερωτώνται λοιπόν γιατί επειγόμαστε.

Βέβαια το ΑΚΕΛ μπορεί να αρκείται σε μια εκ των υστέρων αυτοκριτική, όπως έχει συνηθίσει, και να νομίζει ότι ξοφλά. Αυτό όμως δεν έχει αντίκρισμα, αφού εκείνο που μετρά και μας ενδιαφέρει είναι η ανάληψη της ευθύνης την ώρα που πρέπει και εμείς έχουμε το θάρρος να την αναλαμβάνουμε.

Από την άλλη ο κ. Φάντης αντικρίζει τις θέσεις μας σ' ένα τόσο ζωτικό θέμα, που οι ίδιοι χαρακτηρίζουν το δεύτερο πρόβλημα της Κύπρου μετά το εθνικό, ως μια ευκαιρία συντονισμένης εκστρατείας με στόχο τον Πρόεδρο για αντιπολιτευτικούς σκοπούς και επιδιώξεις. Περίεργος και παράδοξος πράγματι ισχυρισμός. Γιατί, όπως είναι γνωστό, εμείς συμφωνούμε με τον Πρόεδρο για την πλήρη ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Και με τη θέση αυτή των τριών κομμάτων, που εκπροσωπούν τη συντριπτική πλειοψηφία της Βουλής και του λαού, του προσφέρουμε πλήρη πολιτική υποστήριξη και κάλυψη, για να προχωρήσει στην υλοποίησή της με την υποβολή της αίτησης. Ιδού λοιπόν πεδίο λαμπρό για τον κ. Πρόεδρο. να έχει την πιο μεγάλη συμπολίτευση που θα μπορούσε να φανταστεί επί του θέματος, για να μην παραπονείται ο κ. Φάντης.

Ποιοι λοιπόν τον αντιπολιτεύονται; Εμείς που συμφωνούμε μαζί του και του παρέχουμε την πολιτική μας υποστήριξη και κάλυψη σε κάτι στο οποίο και ο ίδιος συμφωνεί ή οι συνάδελφοι που διαφωνούν στο θέμα τον αντιπολιτεύονται και αντιστρατεύονται; Να μη λέμε λοιπόν ό,τι θέλουμε, αντιστρέφοντας ακόμα και τους στοιχειώδεις κανόνες της κοινής λογικής.

Σεβόμαστε τη διαφωνία του ΑΚΕΛ, έστω κι αν εμφανίζεται ως παραφωνία μέσα στο σκηνικό που ξετυλίγεται σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό χώρο. Δεν είναι όμως αυτό το θέμα, γιατί, όπως ήδη ανέφερα, τα τρία κόμματα έχουν πάρει τις αποφάσεις τους και αυτό πλέον που τα απασχολεί και ενδιαφέρει είναι η προώθηση της υλοποίησης της ένταξης με την άμεση υποβολή της αίτησης. Και ενόψει τούτου εφευρέθηκαν δυο νέα επιχειρήματα για τη ματαίωσή της: συνταγματικά δήθεν κωλύματα και το δημοψήφισμα.

Δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι δεν υπάρχει ούτε εγείρεται θέμα νομικού κωλύματος είτε βάσει της Συνθήκης Εγγύησης είτε βάσει του Συντάγματος. Το θέμα είναι ανύπαρκτο και δεν έπρεπε να εγείρεται ή να προβάλλεται ούτε και για συζήτηση. Ούτε εγείρεται θέμα πολιτικής εκμετάλλευσης. Εμείς προκαλούμε τον Ντενκτάς να το πράξει. Να είστε βέβαιοι ότι δε θα τολμήσει, γιατί είναι σε θέση να ξεχωρίζει τι μπορεί να χρησιμοποιήσει υπέρ του και τι είναι εκείνο που θα στραφεί εναντίον του.

Παρόλ' αυτά εμείς εκτιμούμε τη συνταγματική ευαισθησία των συναδέλφων του ΑΚΕΛ, μόνο που θα θέλαμε να τη βλέπαμε και προηγουμένως, στις περιπτώσεις των επεμβάσεων τροποποίησης του Συντάγματος.

«Δημοψήφισμα» μας λένε τώρα. Μα για ποιο πράγμα και για ποιο λόγο; Σχετικά με την υποβολή της αίτησης και πότε ή για την ένταξη; Και ποια σχέση έχει το ένα με το άλλο; Μακάρι η υποβολή της αίτησης να σήμαινε και ένταξη, γιατί εμείς που την υποστηρίζουμε θα ήμαστε πραγματικά πανευτυχείς, αλλά δυστυχώς δεν είναι έτσι τα πράγματα και έχουμε μακρύ και σκληρό δρόμο μέχρι τότε, ιδιαίτερα μετά τον πολύτιμο χρόνο που ήδη έχουμε χάσει.

Δημοψήφισμα λοιπόν για την ένταξη ασφαλώς και όχι για την αίτηση, γιατί θα ήταν αστείο. Και εμείς απαντούμε: Μάλιστα, αλλά πότε; Δημοψήφισμα τώρα για μια αίτηση, χωρίς καν να ξέρουμε αν και πότε θα μας πουν το ναι, γεγονός που το ίδιο το ΑΚΕΛ βλέπει αδύνατο και ακατόρθωτο, όπως ισχυρίζεται, αφού αυτό ήταν και ένα από τα βασικά του επιχειρήματα; Δημοψήφισμα για το ναι, που κατά ίδιους δε θα μας το πουν ποτέ ή εν πάση περιπτώσει θα το πουν ύστερα από 15 - 20 χρόνια και βάλε, όπως οι ίδιοι και πάλι ισχυρίζονται; Τουλάχιστον ας περιμένουμε το ναι, έστω αργά ή γρήγορα, για να μην ταλαιπωρούμε το λαό και να μην το ξεχάσουμε στο χρόνο, γιατί πολύ φοβούμαι ότι το ΑΚΕΛ μέχρι τότε θα το αμφισβητεί και πάλι ζητώντας νέο δημοψήφισμα.

Υπάρχει όμως και κάτι άλλο, πολύ πιο σημαντικό. Το δημοψήφισμα δεν είναι μηχανισμός για πολιτικές δοκιμές. Είναι το υπέρτατο πολιτικό μέσο έκφρασης της λαϊκής κυριαρχίας. Και ως τέτοιο εφαρμόζεται μόνο σ' εκείνες τις εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχει σαφής ένδειξη αμφισβήτησης της λαϊκής θέλησης και βούλησης σε σχέση με τους πολιτικούς φορείς, τα κόμματα που την εκφράζουν, για σημαντικής σπουδαιότητας βέβαια θέματα. Και στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν εγείρεται τέτοιο θέμα, γιατί τα τρία κόμματα, ο ΔΗ.ΣΥ., το ΔΗ.ΚΟ. και η ΕΔΕΚ, όπως και η ίδια η κυβέρνηση, που εκπροσωπούν τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού, έχουν δεδηλωμένη θέση, απόλυτα σύμφωνη με τη θέληση των πολιτικών δυνάμεων που εκφράζουν. Δε νομίζω να υπάρχει κανείς που να αμφισβητεί αυτό το γεγονός ή να ισχυρίζεται ότι υπάρχει δυσαρμονία μεταξύ τους επί του θέματος και ούτε υπάρχουν τέτοια φαινόμενα και ενδείξεις.

Υπήρξε παλαιότερα μια τέτοια περίπτωση στην οποία δε θα αναφερθώ ούτε θα αναλύσω, για να μην ανοίξουμε άλλο κεφάλαιο συζήτησης. Μάλιστα πρόσεξα ότι κάποιοι αρθρογράφοι εφημερίδων την επικαλούνται, χωρίς να επισημαίνουν και τις διαφορές. Και ακόμη επικαλούνται και τα τότε ψηφίσματα της Βουλής επί καθαρά πολιτικών ζητημάτων που, όπως είναι γνωστό, κηρύχτηκαν αντισυνταγματικά και τα σύσχετίζουν με τη σημερινή περίπτωση της Ε.Ο.Κ. Παραγνωρίζουν όμως ότι υπάρχει ρητή πρόνοια στο Σύνταγμα βάσει της οποίας η Βουλή μπορεί να νομοθετεί.

Δημοψήφισμα λοιπόν απλώς και μόνο γιατί διαφωνεί και έτσι θέλει ένα κόμμα; Πολύ εσφαλμένη, κατά τη γνώμη μου, πρακτική θα καθιερώσουμε με ένα τέτοιο προηγούμενο, γιατί σε ποιο κόμμα θα το αρνηθούμε στο μέλλον;

Θα ήθελα να επισημάνω και κάτι άλλο για κοινό προβληματισμό όλων μας. Δεν το έχω εντάξει στη γραπτή μου ομιλία σκόπιμα με την ελπίδα και την ευχή ότι θα μείνει μεταξύ μας για κοινό προβληματισμό. Είναι το δημοψήφισμα μια ενδεδειγμένη πολιτική ενέργεια με τις κρατούσες συνθήκες στη Κύπρο; Μήπως είναι αυτό που θα δώσει εύκολα προσχήματα για πολιτική εκμετάλλευση; Δε θα προχωρήσω άλλο, αλλά κυβέρνηση, Βουλή και κόμματα θα πρέπει να προβληματιστούμε και να αναλάβουμε τις ευθύνες μας.

Παρόλα αυτά, αν επιμένουν και εφόσον βέβαια η κυβέρνηση το αποφασίσει, εμείς απαντούμε ναι στο δημοψήφισμα. Εδώ και τώρα, στο συντομότερο χρόνο που μπορούμε, να το προετοιμάσουμε και να το πραγματοποιήσουμε σε ένα, δύο ή το αργότερο σε τρεις μήνες.

Ήδη σήμερα ψηφίσαμε το σχετικό νόμο. Και ας αναλάβει τις ευθύνες του το ΑΚΕΛ, εφόσον επιμένει να γίνει εδώ και τώρα, για να μη βρεθεί προ εκπλήξεων λόγω της όλης ατμόσφαιρας και του κλίματος που επικρατεί με όσα συγκλονι-

στικά συμβαίνουν και παρακολουθεί ο κόσμος καθημερινά. Με μια όμως προϋπόθεση: η αίτηση να γίνει αμέσως, και σ' αυτό θα επιμείνουμε, γιατί δεν ξέρουμε κάθε μέρα που περνά τι μας επιφυλάσσει. Και δε νομίζω να συντρέχει προς τούτο οποιοσδήποτε λόγος να εναντιώνεται, αφού είναι βέβαιο ότι στο μικρό αυτό διάστημα δεν πρέπει να το βασανίζουν οι τυχόν ανησυχίες των τετελεσμένων.

Προβάλλονται και ορισμένες άλλες θέσεις και επιχειρήματα με τα οποία δυστυχώς συμφωνεί και ο Πρόεδρος Βασιλείου, όπως φαίνεται, αφού αρέσκεται, με την αθυροστομία που τον διακρίνει, να τα επικαλείται και να τα επαναλαμβάνει συνέχεια. Και έτσι, ενώ Πρόεδρος και ΑΚΕΛ διαφωνούν ριζικά επί της ουσίας, σε αυτά, κατά τρόπο περίεργο και παράδοξο, συμφωνούν και ταυτίζονται.

Μας λένε ότι δεν είχε καμιά σημασία και συνέπειες που δεν υποβάλαμε έγκαιρα την αίτηση της ένταξης, και ιδιαίτερα επί ελληνικής προεδρίας, ούτε τώρα έχει σημασία και συνέπειες που καθυστερούμε, αφού έτσι κι αλλιώς δε θα εξεταστούν αιτήσεις πριν από το 1993. Σφάλλουν στις εκτιμήσεις τους, όπως και στην επί τούτου αβάσιμη επιχειρηματολογία τους, με μόνη πρόθεση να συγκαλύπτουν την αλήθεια, να αποκρύβουν την απροθυμία και την άρνησή τους να προχωρήσουν, όπως και τις ευθύνες τους. Εμείς επιμένουμε ότι, όπως εξελίχθηκαν τα πράγματα, η μη έγκαιρη υποβολή της αίτησης, ιδιαίτερα επί ελληνικής προεδρίας είχε τις συνέπειές της και έκτοτε και όσο καθυστερούμε θα προστίθενται χειρότερες. Και τούτο γιατί:

1. Η Ελλάδα επί προεδρίας της είχε κάμει τις βολιδοσκοπήσεις και την προεργασία της, όπως και τότε που μας άνοιξε το δρόμο για την τελωνειακή ένωση, κατά τρόπο που όλοι ανέμεναν την κυπριακή αίτηση παρά τις επιμέρους επιφυλάξεις και αντιδράσεις τους και μάλιστα εκπλήττονταν που δεν το πράξαμε.

Να πάψει λοιπόν ο κ. Πρόεδρος να διατείνεται ότι δήθεν και η Ελλάδα συμφώνησε στη μη υποβολή της αίτησης, όπως και το ΑΚΕΛ, που προχωρεί ένα βήμα περισσότερο λέγοντας ότι δήθεν μας το υπέδειξε, γιατί οι πάντες γνωρίζουν ακριβώς το αντίθετο, ότι η Ελλάδα και μας το υπέδειξε και το απαίτησε και μάλιστα μας απέστειλε εδώ και τον αρμόδιο Υπουργό της που το ζήτησε επίμονα και έχει κάνει δημόσιες δηλώσεις ο άνθρωπος επί τούτου πάρα πολλές. Όταν όμως συναντάς την επίμονη άρνηση του Κυπρίου Προέδρου με τα γνωστά δικαιολογητικά και προσχήματα, τι άλλο μπορείς να κάμεις; Ασφαλώς η ελληνική κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να τη σεβαστεί ή τουλάχιστο να την ανεχτεί και ευτυχώς που σιωπά, υπεύθυνα συμπεριφερόμενη.

Αυτή δυστυχώς είναι η πραγματικότητα και δεν έχει κανένα δικαίωμα ο κ. Πρόεδρος να εκμεταλλεύεται αυτή την κατάσταση και να μιλά δημόσια εκ μέρους της ελληνικής κυβέρνησης. Γιατί, πέραν των άλλων, θα πρέπει να αντιλαμβάνεται ότι δεν μπορεί να στέλνει σε όλους το μήνυμα ότι δήθεν και η Ελλάδα φέρεται απρόθυμη και μάλιστα η ίδια αποθαρρύνει την Κύπρο να υποβάλει αίτηση για να προχωρήσει στην ένταξη.

2. Η Ελλάδα επί προεδρίας της είχε την ευχέρεια να ανακινήσει τις διαδικασίες για προώθηση της αίτησης, οπότε η Κύπρος θα βρισκόταν ίσως μέχρι τώρα σε πλεονεκτική θέση, προτού μας προλάβουν οι σημαντικές εξελίξεις και οι τόσο πολλοί ενδιαφερόμενοι. Εμείς πιστεύουμε ότι υπήρχε αυτή η δυνατότητα και ας αναλογιστούν τι σημαίνει αυτό και μόνο εκείνοι που μιλούν σήμερα για έλλειψη αντικειμενικής δυνατότητας με τα σημερινά δεδομένα.

3. Θα αποφεύγαμε όλους αυτούς τους απαράδεκτους εκβιασμούς του Ντενκτάς και των Τούρκων που δεν υπήρχαν τότε, όσες αντιδράσεις και διαμαρτυρίες και αν ξεσήκωναν εκ των υστέρων, χωρίς μάλιστα να διακινδυνεύσει ο διάλογος που επακολούθησε και υπέρ του οποίου ο κ. Πρόεδρος φαίνεται να θυσιάζει τα πάντα χωρίς κανένα αντίκρισμα. Γιατί να είστε βέβαιοι ότι ο Ντενκτάς θα προσερχόταν στο διάλογο, χωρίς να έχει άλλη επιλογή.

4. Δε θα τολμούσε ο κ. Κουεγιάρ να θέσει το θέμα της Ε.Ο.Κ. στις τελευταίες προτάσεις του, για τις οποίες δεν ξέρουμε τις ενδεχόμενες δεσμεύσεις που έχει αναλάβει ο κ. Πρόεδρος, αφού τις κατέστησε λάβαρό του.

5. Θα αποφεύγαμε τις πιέσεις των ξένων, τις οποίες ο κ. Πρόεδρος χαρακτηρίζει υποδείξεις, που είναι βέβαιο ότι σχετίζονται με το πολιτικό μας πρόβλημα, και ιδιαίτερα τους εκβιασμούς του Ντενκτάς που τους ασκεί με το εύκολο επιχείρημα της μη διασάλευσης του διαλόγου που γίνεται μαζί του. Αντίθετα μάλιστα θα αποκτούσαμε ένα μεγάλο πολιτικό πλεονέκτημα.

6. Θα προλαβαίναμε όλες αυτές τις ραγδαίες εξελίξεις και τους τόσους ενδιαφερομένους που συνωστίζονται κτυπώντας την πόρτα της Ε.Ο.Κ., καθώς και όλους εκείνους που αναμένεται να ακολουθήσουν, γεγονός που δυσχεραίνει τη θέση μας, εξ ου και η μεγαλύτερη περίσκεψη της Ε.Ο.Κ. ενόψει τούτου.

Αυτό μάλιστα θα μπορούσε να λειτουργήσει υπέρ μας, γιατί ίσως να πίεζε τα πράγματα για να τελειώνουν μαζί μας ή τουλάχιστο θα βρισκόμαστε ήδη μέσα στο παιγνίδι των τόσο έντονων διεργασιών και ζυμώσεων. Ενώ τώρα όλοι διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν περισσότερες δυσχέρειες, πράγμα που επισημαίνουν και εκείνοι ακόμη που διαφωνούν με την ένταξη και την υποβολή της αίτησης και μάλιστα το χρησιμοποιούν και ως επιχείρημα, χωρίς όμως και να αναγνωρίζουν τη σημασία του χρόνου που άσκοπα χάθηκε.

Προσωπικά δε θα επικαλεστώ αυτό που ανέφεραν άλλοι συνάδελφοι, ότι η προεδρία της Γαλλίας είναι άλλη μια ευκαιρία. Θα πω κάτι άλλο για μένα πολύ σημαντικότερο. Μια και δεν εκμεταλλευτήκαμε την ευκαιρία της ελληνικής προεδρίας, η πιο κατάλληλη και ίσως ανεπανάληπτη ευκαιρία ήταν ακριβώς η στιγμή που ο Ντενκτάς εγκατέλειψε το διάλογο. Και θα έπρεπε η αίτησή μας να ερχόταν ως άμεση πολιτική απάντηση, με όλη τη βαρύτητα και τη σημασία της.

Χρειάζονται όμως πολιτικό θάρρος και έμπνευση τέτοιες πολιτικές αποφάσεις και ενέργειες, τις οποίες δυστυχώς απέδειξαν ότι δε διαθέτουν οι κυβερνώντες οι οποίοι, αντί να κτίζουν πολιτικά ερείσματα, παρασύρονται από τον Ντενκτάς και τον τρέχουν ξοπίσω. Αντί δηλαδή επιθετικής διπλωματίας που υποσχέθηκαν, προτιμούν να ακολουθούν την πορεία της πολιτικής υποχώρησής.

Προβάλλεται ακόμη ο ισχυρισμός ότι δήθεν η ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ. θα ζημιώσει πολιτικά την Κύπρο αντί να τη βοηθήσει, ενώ θα ζημιώσει το πολιτικό μας πρόβλημα. Δικαίωμα του ΑΚΕΛ να διαφωνεί με την ένταξη για τους δικούς του λόγους. Ένας τέτοιος όμως ισχυρισμός δεν είναι μόνο ανεδαφικός αλλά και βαρύς και θίγει οπωσδήποτε τα κόμματα, τις ηγεσίες, τις πολιτικές δυνάμεις, ακόμη και την κυβέρνηση που την υποστηρίζουν. Δε νομίζω ότι θα πρέπει να θεωρούμαστε όλοι τόσο αφελείς, ώστε να θέλουμε να ζημιώσουμε την Κύπρο. Εξάλλου όλοι παραδέχονται το ρόλο που μπορεί να έχει ο ευρωπαϊκός παράγοντας στο πρόβλημά μας, και αυτοί που συμφωνούν και εκείνοι που διαφωνούν.

Εμείς πιστεύουμε ότι η ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ. και κατ' επέκταση στην Ευρώπη, όπως διαμορφώνεται, είναι τεράστιας πολιτικής σημασίας και σπουδαιό-

τητας για την Κύπρο και το πρόβλημά μας. Και αν μπορούσε να πραγματοποιηθεί αύριο, θα ήταν το πιο αποφασιστικό βήμα της ελπίδας για τη σωτηρία μας μέσα από αυτές όλες τις απογοητεύσεις που δοκιμάζουμε και τους τεράστιους κινδύνους που αντιμετωπίζουμε. Παράγοντας πολύ πιο σημαντικός και αποφασιστικός από οτιδήποτε άλλο, ακόμη και από τις θεωρητικές αποφάσεις και τα ψηφίσματα που παίρνουμε από διεθνείς οργανισμούς και κινήματα, όπως ακόμη και από τους ψευδοδιαλόγους. Γιατί δενόμαστε πλέον οργανικά με την Ευρώπη και τις αρχές του κώδικά της και αποκτούμε αμέσως μια πελώρια διάσταση διεθνούς κύρους και δυνατότητας. Θα έλεγα ότι αν αυτό μπορούσε να γίνει αύριο, θα αποτελούσε τη μεγαλύτερη πολιτική νίκη της Κύπρου και τη μεγαλύτερη πολιτική ήττα της Τουρκίας, του Ντενκτάς και του διαχωριστικού ψευδοκράτους του. Και είναι αυτό ακριβώς που φοβούνται και γι' αυτό εκβιάζουν, προσπαθώντας με μανία να το ματαιώσουν, γιατί ξέρουν πολύ καλά τι θα σήμαινε γι' αυτούς ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Να υποθέσουμε άραγε ότι το ενδιαφέρον του Ντενκτάς είναι για να μας σώσει από την Ε.Ο.Κ. και να μας γλιτώσει από τα άγρια θηρία που θα μας κατασπαράξουν; Θα καλούσα εκείνους που κινδυνολογούν να φανταστούν την Κύπρο, έστω και για λίγο, στην Ε.Ο.Κ. ως ισότιμο μέλος της, όπου αντί να την εκβιάζουν, θα μπορούσε, όχι μόνο μαζί με την Ελλάδα αλλά και μόνη της ίσως, να εκβιάζει.

Και είναι γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους που θεωρούμε την άμεση υποβολή της αίτησης θέμα μέγιστης προτεραιότητας για την Κύπρο. Γιατί όσο καθυστερούμε τα περιθώρια στενεύουν και η θέση μας γίνεται πιο δυσχερής, τόσο στην πορεία μας προς την Ε.Ο.Κ. και την Ευρώπη όσο και σε σχέση με το πολιτικό μας μέλλον.

Δεν έχουμε αυταπάτες, όπως μας καταλογίζουν, ότι με την υποβολή της αίτησης θα λυθεί το πολιτικό μας πρόβλημα. Γνωρίζουμε τις δυσκολίες και τα εμπόδια, αφού ξέρουμε τις θέσεις των διάφορων δυτικοευρωπαϊκών κυβερνήσεων που για λόγους σκοπιμότητας δεν ακολουθούν τις αρχές του ευρωπαϊκού κώδικα, όπως συμβαίνει και με άλλους εξάλλου διεθνείς οργανισμούς. Δεν αποτελεί όμως τούτο δικαιολογητικό για ολιγωρίες και καθυστερήσεις. Πρέπει να το παλέψουμε για να τις ξεπεράσουμε και αυτό μπορούμε να το πετύχουμε όσο πιο κοντά βρισκόμαστε. Γι' αυτό πρέπει να κινηθούμε αμέσως. να βρεθούμε κοντά, να μπούμε μέσα στις ευρωπαϊκές διεργασίες και ζυμώσεις, για να διαδραματίσουμε το ρόλο μας. Να μεταφέρουμε την ευθύνη στο σπίτι τους, αναλαμβάνοντας και τις δικές μας ευθύνες.

Αλίμονο, αν μείνουμε αμέτοχοι και κρατηθούμε μακριά από την Ευρώπη, όπως διαμορφώνεται και η οποία εκ των πραγμάτων θα καταστεί δυναμικός και αποφασιστικός παράγοντας στο διεθνές πεδίο. Μη μας βασανίζουν οι αποστάσεις του χρόνου και οι μηδενιστικές απόψεις των δυνατοτήτων ένταξης. Ένας λόγος περισσότερο να υποβάλουμε αμέσως την αίτηση για να τη συντομεύσουμε. Υπάρχουν ακόμη τα περιθώρια και οι δυνατότητες, αρκεί να μη φοβηθούμε. Γιατί η Κύπρος έχει όλες τις προϋποθέσεις και δεν είναι τόσο μεγάλο πρόβλημα γι' αυτή, όπως για άλλες χώρες. Ο μόνος λόγος που μπορούν να επικαλούνται είναι ο πολιτικός, για να αποφεύγουν τις ευθύνες τους και τον κεφαλόπονο που θα τους φορτώσει το ζήστημα, γι' αυτό εξάλλου μας αποθαρρύνουν, ακριβώς για να το απομακρύνουν. Για μας όμως αυτό είναι ένας λόγος περισσότερος για να επιμένουμε.

Εξάλλου να μην υποτιμούμε το ρόλο της Ελλάδας που είναι ήδη μέσα, με τη δυνατότητα να μην περάσει κανένας άλλος, προτού εμείς περάσουμε, ίσως και πρώτοι ή τουλάχιστο μαζί με άλλους. Υπάρχει ακόμη και ένας πρόσθετος σοβαρός λόγος για τον οποίο πρέπει τώρα, αμέσως και χωρίς καθυστέρηση να προχωρήσουμε στην αίτηση μετά την κατάσταση στην οποία οδηγηθήκαμε. Για να σπάσουμε και να ξεπεράσουμε μια για πάντα όλους τους τουρκικούς εκβιασμούς του Ντενκτάς και τις πιέσεις των ξένων. Και είναι τούτο απαραίτητη ανάγκη, διαφορετικά θα μας καθηλώνουν για πάντα.

Και το μεγάλο ερώτημα που προκύπτει είναι: Γιατί ο Πρόεδρος, ενώ συμφωνεί με την ένταξη, εντούτοις αρνείται να προχωρήσει στην υποβολή της αίτησης, παρόλο που ο Υπουργός Εξωτερικών διαβεβαίωσε επανειλημμένα ότι θα το πράξουν, θέτοντας μάλιστα και χρονοδιαγράμματα;

Τρεις είναι ασφαλώς οι λόγοι, όπως επισημάνθηκαν και από προηγούμενους ομιλητές: οι εκβιασμοί του Ντενκτάς, οι ξένες πιέσεις και το ΑΚΕΛ. Και προτού ολοκληρωθεί η συζήτηση στη Βουλή, έσπευσε ο κ. Πρόεδρος να το επιβεβαιώσει με την ομιλία του στη Δερύνεια.

Γιατί τι άλλο μπορεί να υπονοείται, όταν μας αραδιάζει ότι η αίτηση για ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ. σχετίζεται με τη λύση του Κυπριακού; Με λίγα λόγια, αν δε λύσουμε το Κυπριακό, δεν έχει Ε.Ο.Κ. Πρώτα λοιπόν να λύσουμε το Κυπριακό με τον Ντενκτάς με διάλογο και μετά Ε.Ο.Κ., όπως ακριβώς μας το υπέδειξε και ο κ. Κουεγιάρ στα τελευταία του έγγραφα και όπως μας πλασάρουν οι ξένοι συμβουλάτορες. Και προς Θεού, μην κάνουμε τίποτε προς την κατεύθυνση της Ε.Ο.Κ. και διαταράξουμε το διάλογο, γιατί ο Ντενκτάς θα μας φύγει, όπως απειλεί και μας εκβιάζει! Υπέρ του Ντενκτάς λοιπόν και του διαλόγου μαζί του θυσιάζεται η Ε.Ο.Κ.

Και αυτό είναι όχι μόνο ανησυχητικό αλλά και επικίνδυνο. Είναι καιρός ο κ. Πρόεδρος να εγκαταλείψει αυτή τη νοοτροπία της ενδοτικότητας στους εκβιασμούς και τις απειλές. Πρώτα ήταν η σημαία, μετά η προεδρία των Αδεσμεύτων, πρόσφατα η Βουλγαρία, ακόμα και οι δήθεν προσφυγές στα Ηνωμένα Έθνη και το Συμβούλιο Ασφαλείας, τώρα είναι η Ε.Ο.Κ.. Και οφείλουμε να προειδοποιήσουμε τον κ. Πρόεδρο ότι, αν υποκύψει και αυτή τη φορά, θα μείνει για πάντα καθηλωμένος και ο Ντενκτάς θα τον πουλά συνέχεια για πράσινο χαβιάρι. Αυτή είναι για τον κ. Πρόεδρο η πιο αποφασιστική στιγμή και η πιο κατάλληλη ευκαιρία, αφού έχει την υποστήριξη και την κάλυψη της συντριπτικής πλειοψηφίας των πολιτικών δυνάμεων επί του θέματος, να προχωρήσει στην υποβολή της αίτησης, σπάζοντας έτσι και το φράγμα των εκβιασμών.

Ερχόμαστε τώρα στις ξένες πιέσεις τις οποίες ο κ. Πρόεδρος χαρακτηρίζει υποδείξεις, που ίσως να θεωρεί και φιλικές. Μα ποιες είναι και από ποιους επιτέλους προέρχονται; Ασφαλώς από τη Θάτσερ και κάποιους άλλους Ευρωπαίους, τους Αμερικανούς διπλωμάτες και κάποιους κυρίους της Γραμματείας των Ηνωμένων Εθνών. Και για ποιους λόγους; Ασφαλέστατα για να μη διαταραχθεί το ισοζύγιο της μειονεκτικής μας θέσης στο διάλογο με τον Ντενκτάς, ώστε να νιώθουμε πιο εύκολα την ανάγκη και τις πιέσεις για υποχωρήσεις. Για να μη βάλουμε άλλους και να μη βρεθούν οι ίδιοι μπροστά στις ευθύνες τους. Για να μη δημιουργήσουμε πολιτικά ερείσματα και πλεονεκτήματα, να μείνουμε απομονωμένοι, για να είμαστε πιο ευάλωτοι.

Μα είναι δυνατό αυτοί όλοι να ενδιαφέρονται και να πονούν περισσότερο αυτό τον τόπο και το λαό από εμάς τους ίδιους; Να έχουν περισσότερη αξία και

σημασία οι υποδείξεις τους για τα συμφέροντά μας από τις δικές μας που είμαστε οι άμεσα ενδιαφερόμενοι και από εκείνες των πολιτικών φορέων που μας εκφράζουν; Κάπου νομίζουμε ότι πρέπει να σταματήσει επιτέλους αυτό το βιολί, γιατί άρχισε να πηγαίνει πολύ μακριά, με κίνδυνο να καταντήσουμε οι ξένοι να υπαγορεύουν την πορεία μας, χωρίς εμείς να την εξουσιάζουμε.

Μας απέκρυψε βέβαια ο κ. Πρόεδρος το λόγο του ΑΚΕΛ. Όμως είναι διάχυτη η πεποίθηση ότι, παρόλο που συμφωνεί με την ένταξη, εντούτοις δεν προχωρεί στην αίτηση, επειδή διαφωνεί το ΑΚΕΛ, εκτός των άλλων λόγων που αναφέραμε. Και όταν ένας Πρόεδρος αισθάνεται δέσμιος ενός κόμματος που διαφωνεί, παρά τη δική του αντίθετη γνώμη σε τόσο σοβαρά θέματα, χάριν πολιτικής σκοπιμότητας, τότε ο καθένας δικαιολογημένα θα πρέπει να ανησυχεί.

Μας είπε ακόμη ο κ. Πρόεδρος ότι θα προωθήσει νέες διαβουλεύσεις με τις πολιτικές ηγεσίες στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Μα πού ήταν το μυαλό του τόσο καιρό και προς τι; Μήπως για να προσπαθήσει να τις μεταπείσει; Στο εξωτερικό με ποιους και γιατί; Μήπως για να πάρει έγκριση; Και τι αναμένει να του απαντήσουν; Να είναι βέβαιος ότι κανένας, μα κανένας, δεν πρόκειται να τον προσκαλέσει για να υποβάλει αίτηση.

Είναι πλέον καιρός για τον κ. Πρόεδρο να εγκαταλείψει τα ξένα φλερταρίσματα και τα ξένα θελήματα. Έφτασε η ώρα που πρέπει να στρέψει και λίγο την προσοχή του προς την Κύπρο, αφήνοντας τα πείσματα και τα προσχήματα, γιατί στην Κύπρο λήφθηκε η απόφαση, που έχει ήδη παρθεί αμετάκλητα, και από αυτή θα πρέπει να ξεκινήσει. Από τον ίδιο πλέον εξαρτάται η προώθηση τη υλοποίησής της με την άμεση υποβολή της αίτησης. Διαφορετικά το ψήφισμα της Βουλής που θα εγκριθεί αυτή τη φορά δίνει ξεκάθαρα το μήνυμα για τα περαιτέρω και ο καθένας ας αναλάβει τις ευθύνες του.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Παναγιώτου, η ομάδα των Ελλαδιτών καθηγητών και συμφοιτητών του αείμνηστου Κυριάκου Μάτση αποχώρησε από την αίθουσα της Βουλής).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Παναγιώτου για την ομιλία του.

Καλώ τον κ. Ομήρου στο βήμα.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που συζητούμε, δηλαδή η απροθυμία της κυβέρνησης να προχωρήσει σε υποβολή αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, είναι αναμφίβολα σοβαρό, αφού συνδέεται με θεμελιακές επιλογές του κυπριακού κράτους σ' έναν κορυφαίο τομέα της εξωτερικής πολιτικής. Το θέμα της ένταξης αφορά την ίδια την εθνική μας στρατηγική, τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους και προσανατολισμούς του κράτους και του λαού. Και είναι γι' αυτό που η κυβέρνηση δεν μπορεί να παραγνωρίζει, όπως μέχρι τώρα κάνει με τους χειρισμούς της, τις απόψεις και την εκφρασμένη θέληση της πλειοψηφίας των πολιτικών δυνάμεων του τόπου. Είναι στοιχειώδης κανόνας ομαλής και εύρυθμης λειτουργίας του πολιτειακού μας συστήματος.

Στην πραγματικότητα η έλλειψη ανταπόκρισης της κυβέρνησης να υποβάλει αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. δε συνίσταται σε μια εκφρασμένη αρνητική θέση

στηριγμένη σε επιχειρήματα, που θα έδινε τη δυνατότητα μιας ουσιαστικής συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων για τη διαμόρφωση μιας άλλης ενδεχομένως θέσης.

Η κυβέρνηση απλώς κωλυσιεργεί, αρνείται να συζητήσει και με υπεκφυγές και μισόλογα παραπέμπει το θέμα στις «ελληνικές καλένδες». Η άρνηση όμως της κυβέρνησης να αρθρώσει έναν υπεύθυνο και ουσιαστικό λόγο και να διαμορφώσει μια καθαρή εθνική στρατηγική σ' ένα τέτοιο σημαντικό θέμα την εκθέτει ως στερημένη αισθήματος ευθύνης και πολιτικής βούλησης για αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων του τόπου και του λαού.

Και μια τέτοια στάση, σ' όποιους υπολογισμούς και σκοπιμότητες κι αν στηρίζεται, δεν μπορεί παρά να τύχει της αποδοκιμασίας μας, αφού μαρτυρά ανυπαρξία πολιτικής, προχειρότητα στον τρόπο διακυβέρνησης, ευθυνοφοβία και έλλειψη πολιτικού θάρρους.

Είπε πρόσφατα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ότι το θέμα μελετάται και ότι η κυβέρνηση πραγματοποιεί διάφορες επαφές. Όμως πολύ φοβούμαστε ότι πίσω απ' αυτές τις διατυπώσεις κρύβεται η υπεκφυγή και συντηρείται ένα ατέλειωτο τράβηγμα στο χρόνο. Άλλωστε η κυβέρνηση αποφεύγει με επιμέλεια να ξεκαθαρίσει κατά τρόπο οριστικά θετικό την πρόθεσή της να υποβάλει την αίτηση, ενώ με την πρόταξη της διενέργειας δημοψηφίσματος παραπέμπει σε μια τέτοια χρονοβόρα διαδικασία, που ουσιαστικά ματαιώνει τη δυνατότητα υποβολής της αίτησης, τουλάχιστο στη διάρκεια της γαλλικής προεδρίας. Δεν υπάρχει κανένας που να διαφωνεί με τη διενέργεια δημοψηφίσματος. Όμως το δημοψήφισμα δεν έχει νόημα πριν από την αίτηση. Το δημοψήφισμα μπορεί και πρέπει να γίνει, όταν υπάρξει συγκεκριμένη συμφωνία για ένταξη στην Κοινότητα, για να δοθεί στο λαό η δυνατότητα να κρίνει αυτή τη συμφωνία. Αυτή ήταν η διαδικασία που ακολουθήθηκε στις χώρες-μέλη της Κοινότητας, στις οποίες διενεργήθηκε δημοψήφισμα πριν από την υπογραφή της τελικής συμφωνίας και όχι πριν από την υποβολή αίτησης. Αν όμως υπάρχει επιμονή, εμείς είμαστε οι τελευταίοι που θα πούμε όχι στο δημοψήφισμα. Σ' αυτή όμως την περίπτωση ας αναλάβει η κυβέρνηση τις ευθύνες της και το πολιτικό κόστος για τις τυχόν περιπλοκές που είναι αυτονόητες και τις οποίες, για λόγους εθνικής ευαισθησίας, δε θα ήθελα να συγκεκριμενοποιήσω. Αλλά ακόμα θα πρέπει να είναι έτοιμη να αναλάβει το πολιτικό κόστος και για την ατολμία από την οποία θα αποδείξει ότι διακατέχεται μη αναλαμβάνοντας στοιχειώδεις πολιτικές ευθύνες.

Όμως η έλλειψη πολιτικής βούλησης και η ανυπαρξία πολιτικής θέσης από την πλευρά της κυβέρνησης φαίνεται και από το γεγονός ότι δεν υπάρχει οποιοδήποτε χρονοδιάγραμμα για τις κινήσεις της. Στην πραγματικότητα όχι μόνο δεν υπάρχει μια μακρόπνοη πολιτική με αποκρυσταλλωμένες απόψεις και καθορισμένες κινήσεις και ενέργειες, αλλά το θέμα τυγχάνει λίγο-πολύ ενός ερασιτεχνικού χειρισμού, αφού η κυβέρνηση αρνείται να δεσμευτεί πάνω στη βάση ενός χρονοδιαγράμματος.

Αυτή η νοοτροπία αποκαλύπτει τις πραγματικές προθέσεις της κυβέρνησης και είναι φυσικό η Βουλή, που έχει κατά πλειοψηφία τοποθετηθεί με σαφήνεια πάνω στην αναγκαιότητα υποβολής της αίτησης, να προχωρήσει σ' όλα τα προσφερόμενα μέτρα και στη δρομολόγηση και υιοθέτηση όλων των νόμιμων διαδικασιών, ώστε να υποχρεώσει την κυβέρνηση ν' ανταποκριθεί θετικά στην εκφρασμένη θέληση της Βουλής για την προώθηση της υποβολής της αίτησης.

Στόχος αυτής της συζήτησης δεν είναι βέβαια η εκ νέου επιχειρηματολογία πάνω στην αναγκαιότητα ή μη της ένταξης. Αυτό έχει ήδη γίνει και μάλιστα κατά τρόπο εξαντλητικό. Επειδή όμως στη διάρκεια αυτής της συζήτησης προβλήθηκαν ξανά ως επιχειρήματα ο κίνδυνος για την αδέσμευτη πολιτική της Κύπρου και αμφισβητήθηκε η δυνατότητα θετικής συμβολής της Ε.Ο.Κ. στο κυπριακό πρόβλημα, θα ήθελα με πολλή συντομία να σταθώ σ' αυτά τα δυο θέματα.

Μπορεί πράγματι η ένταξη στην Κοινότητα να επηρεάσει τον αδέσμευτο χαρακτήρα της Κύπρου; Αποφεύγοντας τις υπεραπλουστεύσεις και τις ισοπεδωτικές αντιλήψεις και παρακάμπτοντας δογματικές προσεγγίσεις και αφορισμούς, θα πρέπει να επισημάνουμε από την αρχή το πολυσύνθετο και πολύμορφο των ευρωπαϊκών σχέσεων, την ιδιαιτερότητα των χωρών-μελών της Ε.Ο.Κ., τους αυτόνομους, ξεχωριστούς προσανατολισμούς τους αλλά και την ορατή αντιπαλότητα μεταξύ των Η.Π.Α. και της Ε.Ο.Κ. Πέραν τούτου η δυνατότητα μιας χώρας-μέλους να διατηρεί κατά αυτόνομο τρόπο την ιδιαίτερη θέση της πάνω σε συγκεκριμένα θέματα αποτελεί μια πλήρη ασφαλιστική δικλίδα που εμποδίζει οποιαδήποτε πιθανότητα να επηρεαστεί αποφασιστικά η ιδιαιτερότητα της εξωτερικής της πολιτικής. Απτό παράδειγμα η Ελλάδα που αυτονομήθηκε και διαφοροποιήθηκε σε μια σειρά θεμάτων τα τελευταία χρόνια. Εξάλλου η συμμετοχή και λειτουργία της ουδέτερης Ιρλανδίας μέσα στους κόλπους της Κοινότητας τι άλλο αποδεικνύει παρά τη δυνατότητα διατήρησης ενός πολύμορφου προσανατολισμού των χωρών-μελών σ' ό,τι αφορά τους εξωτερικούς τους προσανατολισμούς; Ακόμα περιπτώσεις χωρών με ουδέτερο ή αδέσμευτο χαρακτήρα είναι εκείνες της Αυστρίας και της Μάλτας, οι οποίες έχουν δρομολογήσει τις διαδικασίες για την ένταξή τους στην Κοινότητα. Και τέλος η περίπτωση της Γιουγκοσλαβίας, μιας χώρας ηγέτιδας στο Κίνημα των Αδεσμεύτων, στην οποία τελευταία συζητείται με μεγάλη σοβαρότητα η προοπτική της ένταξης. Ακόμα και πρόσφατα ο Υπουργός Εξωτερικών του Βελγίου, στη συνάντηση που είχε με τον Υπουργό Εξωτερικών της Κύπρου, δήλωσε κατηγορηματικά ότι ο αδέσμευτος χαρακτήρας της Κύπρου δεν αποτελεί εμπόδιο στη συμμετοχή της Κύπρου στην Κοινότητα. Θα αποτελούσε πλεονασμό και περιττολογία να αναφέρουμε ακόμα τη στενότητα των σχέσεων που αναπτύσσουν μια σειρά χώρες με την Κοινότητα, όπως είναι οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και η ίδια η Σοβιετική Ένωση, ακόμα και η Κίνα, χωρίς καμιά απολύτως δογματική προκατάληψη.

Το τελικό συμπέρασμα είναι ότι η συμμετοχή στην ευρωπαϊκή ενοποίηση ούτε κατ' ελάχιστο δεν μπορεί να επηρεάσει τους εξωτερικούς προσανατολισμούς της Κύπρου, πρώτο γιατί είναι δεδομένη η πολυμορφία των εξωτερικών προσανατολισμών των χωρών-μελών της Κοινότητας, δεύτερο γιατί είναι κατοχυρωμένη η δυνατότητα αυτονόμησης κάθε χώρας στα μεγάλα θέματα εξωτερικής πολιτικής και τρίτο γιατί μέσα στις νέες συνθήκες που έφεραν οι αλλαγές στην παγκόσμια πολιτική σκηνή η διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ούτε μέσα από το φακό του διπολισμού ούτε με πολιτικές αντιλήψεις παρωχημένου ιδεολογικού δογματισμού και προκαταλήψεων.

Είναι όμως και η ύπαρξη του κυπριακού προβλήματος και η δυνατότητα θετικής ή μη συνεισφοράς της διαδικασίας για την υποβολή αίτησης και της ένταξης στη λύση του. Και μόνο το γεγονός της αντίδρασης του Ντενκτάς στο ενδεχόμενο υποβολής αίτησης και οι απειλές του για οριστική άρνησή του να προσέλθει σε οποιοδήποτε διάλογο σε μια τέτοια περίπτωση, θα ήταν αρκετό για

να μας βοηθήσει να αντιληφθούμε τις θετικές επιδράσεις που θα είχε η αίτηση για ένταξη πάνω στις προοπτικές μιας σωστής λύσης του κυπριακού προβλήματος.

Είναι φανερό ότι με την υποβολή και μόνο της αίτησης θα έχουμε μια πολύ πιο ουσιαστική απ' ό,τι μέχρι τώρα ανάμειξη και εμπλοκή του ευρωπαϊκού παράγοντα στην κυπριακή υπόθεση. Η αυτόματη, με την υποβολή της αίτησης, ενασχόληση των διάφορων κοινοτικών οργάνων με την Κύπρο θα τους αναμείξει αναγκαστικά στο πρόβλημα. Και η αναγόρευση του Κυπριακού σε πρόβλημα ευρωπαϊκό θα αναγκάσει τόσο την Ε.Ο.Κ. όσο και τις χώρες-μέλη της να ενεργοποιηθούν πιο άμεσα και πιο αποτελεσματικά στις προσπάθειες για μια σωστή λύση.

Έτσι από μόνη της η αίτηση θα δημιουργήσει μια νέα δυναμική πραγματικότητα για την Κύπρο και το πρόβλημά της και θα ενεργοποιήσει μια σειρά ευεργετικούς παράγοντες, ενώ ταυτόχρονα θα δυσχεράνει τη θέση της Τουρκίας. Αυτή η προσέγγιση δε στηρίζεται σε αυθαίρετους συλλογισμούς και σε ευσεβοποθικού χαρακτήρα προσεγγίσεις αλλά στην ίδια τη φύση της Κοινότητας και στους θεσμούς που τη διέπουν. Θα ήταν αδιανόητο η Κοινότητα να παραγνωρίσει την παραβίαση στην Κύπρο βασικών ανθρώπινων δικαιωμάτων, όπως της ελεύθερης διακίνησης, εγκατάστασης και περιουσίας, δικαιώματα που κατοχυρώνονται και από τη Συνθήκη της Ρώμης.

Βέβαια η πιο ενεργός και άμεση εμπλοκή και ανάμειξη της Ε.Ο.Κ. στο κυπριακό πρόβλημα δε θα σημαίνει στο ελάχιστο τον παραγκωνισμό του πρωταγωνιστικού ρόλου που ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών διαδραματίζει στις διαδικασίες λύσης του Κυπριακού. Όμως το ζητούμενο είναι η ενίσχυση και η αποτελεσματικότητα των κινήσεων των Ηνωμένων Εθνών και του Γενικού Γραμματέα στις προσπάθειες λύσης του προβλήματος. Η πιο έντονη ευρωπαϊκή διάσταση του Κυπριακού και η αναγόρευσή του σε κατ' εξοχήν ευρωπαϊκό πρόβλημα με την εξ αντικειμένου εμπλοκή της Ε.Ο.Κ. θα δώσει μια νέα ώθηση στη διεθνοποίησή του, που αποτελεί για μας ένα μόνιμο στρατηγικό στόχο στις προσπάθειες για άσκηση πιέσεων προς την Τουρκία. Κι ας μην προβληθεί το επιχείρημα ότι αυτή η ανάμιξη θα εκτροχιάσει το Κυπριακό από τη σωστή διεθνή του βάση, γιατί ήταν ο ίδιος ο Σοβιετικός ηγέτης Μιχαήλ Γκορμπατσώφ που πριν από λίγο καιρό, όλοι θυμούμαστε, έκαμε επίσημο διάβημα κι έκκληση στην Ε.Ο.Κ. για μια πιο ενεργό ανάμειξη στις προσπάθειες λύσης του κυπριακού προβλήματος.

Περιττό να τονίσουμε ότι με την πλήρη συμμετοχή της Ελλάδας στα κοινοτικά όργανα και με δεδομένη τη δρομολόγηση μιας σειράς διαδικασιών, ύστερα από την υποβολή της κυπριακής αίτησης, η ήδη δύσκολη θέση της Τουρκίας θα εξασθενήσει σημαντικά. Και η αίτηση της Τουρκίας θα συναντήσει ακόμα μεγαλύτερα προβλήματα απ' αυτά που μέχρι τώρα έχει συναντήσει. Η απόφαση των ηγετών των 12 στο Λουξεμβούργο, όπου με πρωτοβουλία της Ελλάδας υπήρξε μια άμεση σύνδεση της τύχης της τουρκικής αίτησης με την αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων από την Κύπρο, αποτελεί μια σαφή ένδειξη των τεράστιων ευεργετικών δυνατοτήτων και προοπτικών από μια πιο άμεση εμπλοκή της Κοινότητας στην κυπριακή υπόθεση.

Και επειδή έγινε από τον κ. Δίγκλη αναφορά στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η παρουσία μας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, θα ήθελα να αναφέρω τα εξής: Δυσκολίες υπάρχουν αναμφίβολα. Ποια είναι όμως η προτεινόμενη διέξοδος; Η φυγή; Η αυτοαπομόνωση; Να κλειστούμε

στο καβούκι μας περιμένοντας από μηχανής θεούς; Η παράδοση ελεύθερου του πεδίου στους Τούρκους; Ειλικρινά δυσκολευόμαστε να παρακολουθήσουμε αυτή την προσέγγιση. Αν υπάρχουν δυσκολίες, αυτό είναι μια επιπρόσθετη πρόκληση, στην οποία όμως εμείς απαντούμε θετικά. Να παλέψουμε με τη συμμετοχή μας, για να διαφοροποιήσουμε τις συνθήκες και να τις καταστήσουμε ευνοϊκές για μας. Και ήδη οι συνθήκες διαφοροποιούνται. Ήδη η Ουγγαρία και η Πολωνία εκδήλωσαν την περασμένη βδομάδα την πρόθεσή τους να υποβάλουν αίτηση για να συμμετάσχουν στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

Άλλωστε στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα -δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής του κ. Δίγκλη- δε συμμετέχει η Τουρκία. Αντίθετα συμμετέχει η Ελλάδα σ' όλα τα κοινοτικά όργανα και το κλίμα είναι πολύ πιο ευνοϊκό σε σχέση με την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης. Επανειλημμένα τα κοινοτικά όργανα τόσο στο Ευρωκοινοβούλιο -και χτες είχαμε μια πολύ σημαντική απόφαση της Ομάδας Επαφής του Ευρωκοινοβουλίου που με επιστολή της προς τον Ντενκτάς εκφράζει την πλήρη αποδοκιμασία του Ευρωκοινοβουλίου για τη στάση του Ντενκτάς απέναντι στις ενδοκυπριακές συνομιλίες- όσο και οι ηγέτες και οι Υπουργοί Εξωτερικών χωρών της Ε.Ο.Κ. σε πάρα πολύ σημαντικές αποφάσεις τους έχουν καταδικάσει με πολλή κατηγορηματικότητα την τουρκική κατοχή και συνέδεσαν την πρόοδο της τουρκικής αίτησης με τον τερματισμό ακριβώς αυτής της κατοχής. Συνεπώς, με την αίτηση και με την προοπτική της ένταξης δημιουργούνται, όπως έχω ήδη αναφέρει, τεράστιες δυνατότητες για μια ουσιαστική ώθηση στην κυπριακή υπόθεση.

Κύριε Πρόεδρε, βρισκόμαστε μπροστά στην προοπτική ενός καινούργιου κόσμου. Απέναντι στη διεθνικότητα και πολυεθνικότητα του μεγάλου κεφαλαίου και των μονοπωλίων μέσα στην Ευρώπη, μέσα στην Ε.Ο.Κ.. Οι εργαζόμενοι πρώτη φορά μπορούν να συνεργάζονται και να συνασπίζονται στη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους. Κι αυτή η δυνατότητα είναι πράγματι πρωτόγνωρη για τους εργαζομένους του κόσμου. Αυτή η σύγκρουση εξελίσσεται και θα γίνει ακόμα πιο έντονη με την ενότητα και το διεθνή συντονισμό, τον ευρωπαϊκό συντονισμό των δυνάμεων των εργαζομένων, που μ' αυτή την ενότητα στη δράση -πρώτη φορά επαναλαμβάνω- ανοίγουν καινούργιους δρόμους και διανοίγουν καινούργιες προοπτικές για το ευρωπαϊκό εργατικό κίνημα. Μια δυνατότητα που δεν υπήρχε προηγουμένως, αφού διεθνοποιημένο ήταν μόνο το κεφάλαιο και τα μονοπώλια.

Οι κοινωνικές τάξεις που βρίσκονται κάτω από την εκμετάλλευση και οι κοινωνίες που αδυνατούν να αναπτυχθούν μπορούν και πρέπει να βρουν μέσα σ' αυτό το πλαίσιο της συνεργασίας και του συνασπισμού των δυνάμεων των εργαζομένων νέους τρόπους πάλης για τη βελτίωση των δυνατοτήτων τους. Μαζί μ' όλες αυτές τις δυνάμεις, τις δυνάμεις των εργαζομένων και της προόδου, θα πρέπει να συνταχθούμε, για να αρθρώσουμε μαζί ένα νέο λόγο, να καταθέσουμε τη δική μας πρόταση και να επιβάλουμε τη δική μας στρατηγική. Η δική μας πατρίδα, ο δικός μας λαός, οι δικοί μας εργαζόμενοι έχουν κι αυτοί δικαιώματα στα πλαίσια ενός ευρύτερου κόσμου και μιας καινούργιας προοπτικής.

Θα ήταν κοινοτοπία να επαναλαμβάνουμε απλώς ότι τα χρόνια που μας έρχονται είναι δύσκολα, ότι υπάρχει η πρόκληση του 1992, ότι υπάρχει η πρόκληση του 2000, του 21ου αιώνα. Εκείνο που έχει σημασία είναι ότι θα πρέπει μέσα από νέες αντιλήψεις και μέσα από ένα νέο σύγχρονο πνεύμα να ανιχνεύσουμε τις προοπτικές του νέου αιώνα.

Η περιχαράκωση των συνασπισμών, η απομόνωση, η ιδεολογική και πολιτική αυτάρκεια δεν είναι η κατάλληλη συνταγή για τις προκλήσεις του σήμερα και τις ανάγκες του αύριο. Αυτή η περιχαράκωση των συνασπισμών και η παγκόσμια πόλωση ήταν η επαχθής κληρονομιά μιας παλιότερης εποχής την οποία αυτή τη στιγμή, αυτή την ώρα, εγκαταλείπουμε με ταχύτητα.

Νέες αντιλήψεις και πολιτικές πρακτικές προβάλλουν για τον «κόσμο της ύφεσης και της συνεργασίας», για τη «Μεσόγειο χωρίς τους ξένους στόλους», για την «Ευρώπη χωρίς πυρηνικά». Δεν πρόκειται πια για απλούς στόχους και κενολόγα συνθήματα αλλά για συγκεκριμένες επιλογές και πολιτικές τις οποίες καλούμαστε να υιοθετήσουμε, ενώ τα γεγονότα και αυτές οι επιλογές τρέχουν μπροστά μας.

Ο τερματισμός των ξένων επεμβάσεων και της στρατιωτικής κατοχής ξένων εδαφών, το άνοιγμα των συνόρων, η καταχρήμνιση των τειχών της διαίρεσης και του διαχωρισμού και η παγκόσμια συνεννόηση είναι το δυναμικό αίτημα των δυνάμεων της προόδου. Όλες αυτές τις αντιλήψεις, τις προοπτικές και τις προσδοκίες ενός καινούργιου κόσμου μπορούμε και πρέπει να τις κατοχυρώσουμε μέσα στα πλαίσια της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης που εξ αντικειμένου αποτυπώνει και τη δική μας, γιατί όχι, εθνική προοπτική.

Σε μια Ευρώπη που αποτελεί και το δικό μας φυσικό, γεωπολιτικό και πολιτιστικό χώρο και με την οποία μας συνδέει η σύγχρονη πολιτική συγκυρία αλλά και η μακρά μας ιστορία. Μια Ευρώπη στην οποία μπορούμε να αναζητήσουμε πειστικά πολιτικά στηρίγματα και να διαμορφώσουμε συμμαχίες για την υπεράσπιση των εθνικών μας δικαίων. Μια Ευρώπη στην οποία θα μπορέσουμε να τοποθετήσουμε φιλόδοξα τις δυνατότητες ανάπτυξης της εθνικής μας οικονομίας, μέσα στα πλαίσια που προδιέγραψα, με τη συμμετοχή και τη συνεργασία του συνόλου των εργαζομένων στην Ευρώπη και η οποία θα μας προσφέρει το βάθρο για την ανάδειξη της εθνικής και πολιτιστικής μας ταυτότητας.

Θα ήταν ιστορικό λάθος να ταυτίσουμε την Ευρώπη μονόπλευρα με τη Δύση απλώς και μόνο στο όνομα μιας ιδεολογικής προκατάληψης. Τα ιστορικά δεδομένα επαληθεύουν ότι η Ευρώπη υπήρξε χώρος άνθησης πολιτισμών, ρευμάτων, φιλοσοφικών συστημάτων και ότι αποτέλεσε το σταυροδρόμι Ανατολής και Δύσης. Πολιτικά γέννησε τη δημοκρατία και το αντιπροσωπευτικό σύστημα, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ατομικές ελευθερίες. Κοινωνικά έφερε στο φως και τα δύο μεγάλα κυρίαρχα πολιτικοοικονομικά συστήματα, καθώς και τη σύγκρουση και παρουσία όλων των πολιτικών φιλοσοφιών.

Σ' έναν κόσμο, όπου οι αλλαγές που συντελούνται καθημερινά δεν ήταν δυνατό να προβλεφθούν ούτε από την πιο προχωρημένη φαντασία, σ' έναν κόσμο που συνεχώς απορρίπτει τη διπολικότητα του συστήματος κι αναζητεί νέες μορφές οικονομικής και πολιτιστικής συνεργασίας στη βάση της ισοτιμίας των σχέσεων και του σεβασμού των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε εθνότητας και κάθε λαού, σ' έναν κόσμο που αποφασιστικά παραμερίζει τις δογματικές προσεγγίσεις και τον εγκλωβισμό σε μονολιθικές και αφοριστικές ιδεολογικές προκαταλήψεις, η πρόκληση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και το όραμα της ενωμένης Ευρώπης δεν είναι δυνατό να μας αφήνει αδιάφορους και απαθείς.

Εμείς, ως σοσιαλιστές, λέμε ναι στην Ευρώπη των λαών, ναι στην Ευρώπη των εργαζομένων κι απαντούμε θετικά σ' αυτή τη μεγάλη πρόκληση, αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα πως αυτή η επιλογή δε θα είναι μια πορεία χωρίς

εμπόδια και χωρίς προβλήματα. Εκφράζοντας όμως με κάθε ευθύνη αυτή τη θετική μας προσέγγιση, αναγνωρίζουμε την ανάγκη να εργαστούμε μεθοδικά, σκληρά και υπεύθυνα, για να ξεπεράσουμε κάθε εμπόδιο και να οικοδομήσουμε, ως μικρή Κύπρος, το όραμα ενός καινούργιου κόσμου. Η αυτοαπομόνωση και η άρνηση παρακολούθησης των μεγάλων εξελίξεων δεν είναι δυνατό να αποτελούν τη σωστή και τη συνειδητή μας επιλογή.

Τα δεδομένα διαφοροποιούνται με τέτοια ταχύτητα, που η άρνηση της παρακολούθησής τους θα μας τοποθετήσει στο περιθώριο της ιστορίας. Και είναι τέτοιας ταχύτητας οι εξελίξεις, που τα δεδομένα σήμερα είναι διαφορετικά απ' ό,τι ήταν μια βδομάδα πριν. Η πτώση του τείχους του Βερολίνου τις τελευταίες μέρες φέρνει ακόμα πιο κοντά στην υλοποίησή του το όραμα της ενωμένης Ευρώπης και απελευθερώνει κι επιταχύνει με κινηματογραφική ταχύτητα τις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Δε θα μπορούσα να αποφύγω την πρόκληση της ιστορικής επισήμανσης του Μιχαήλ Γκορμπατσώφ στην ομιλία του στο Στρασβούργο το φετινό Ιούλη στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης. Είπε ο Σοβιετικός ηγέτης: «Ο Βίκτωρ Ουγκώ είπε πως θα έλθει η ημέρα κατά την οποία, εσύ Γαλλία, εσύ Ρωσσία, εσύ Ιταλία, εσύ Αγγλία, εσύ Γερμανία, όλοι εσείς, όλα τα έθνη της ευρωπαϊκής ηπείρου, χωρίς να χάσετε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά σας, θα ενωθείτε σε μια κοινωνία και θα δημιουργήσετε μια ευρωπαϊκή αδελφότητα.... Η μέρα θα έλθει κατά την οποία το μοναδικό πεδίο μάχης θα είναι οι ανοικτές αγορές εμπορίου και τα ανοικτά μυαλά στις ιδέες.»

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η ιστορική ώρα, που επισημαίνει ο Βίκτωρ Ουγκώ και αναφέρει ο Μιχαήλ Γκορμπατσώφ, είναι αυτή η ώρα, είναι η ώρα που ζούμε. Κι έχουμε ως Κύπρος κάθε δικαίωμα αλλά και καθήκον να τη ζήσουμε σ' όλη της τη συναρπαστικότητα. Όσοι αρνούνται να παρακολουθήσουν και να ζήσουν αυτές τις συγκλονιστικές εξελίξεις θα καταστούν αναμφίβολα ιστορικά και πολιτικά απολιθώματα.

Εμείς πιστεύουμε πως τώρα και όχι αργότερα, σήμερα και όχι αύριο, η κυβέρνηση οφείλει να ανταποκριθεί σ' αυτή την κρίσιμης σημασίας επιλογή που αποτελεί πλέον εθνική και λαϊκή επιταγή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Ομήρου για την ομιλία του.

Υπάρχει άλλος ομιλητής έτοιμος;

Ο κ. Θεοδούλου.

Λ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, επειδή η ομιλία μου είναι σύντομη, θα ήθελα να αξιοποιήσω το λίγο χρόνο, για να σχολιάσω και μερικές απόψεις που άκουσα σήμερα από διάφορους ομιλητές. Πράγματι δεν υπάρχει άρνηση απ' όλες τις πλευρές για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος. Όμως οι υποστηρικτές της αίτησης τώρα για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. προτιμούν το δημοψήφισμα μετά την αίτηση. Πρέπει όμως να πουν στο λαό την αλήθεια. Τι θα συμβεί, όταν σε κάποιο στάδιο θα ολοκληρωθεί και η τελωνειακή ένωση; Κάτω από ποιες συνθήκες, οικονομικές και πολιτικές, θα συζητούμε αυτό το πρόβλημα; Δεν πρέπει να θεωρούμε αυτό το ζήτημα άσχετο, ξεκάρφωτο από το γεγονός ότι εμείς έχουμε μια τελωνειακή ένωση την οποία σπεύσαμε και υπογράψαμε, χωρίς να λάβουμε υπόψη ή να ζητήσουμε τη γνώμη του κυρίαρχου κυπριακού λαού. Εμείς

αισθανόμαστε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι αυτά τα ζητήματα έχουν τεράστια σημασία, θα δεσμεύσουν το μέλλον του κυπριακού λαού και πιστεύουμε ότι, αν θέλουμε όλοι να υποστηρίξουμε τα δημοκρατικά δικαιώματα του κυπριακού λαού, δεν πρέπει να φέρνουμε ένσταση σ' αυτό το ζήτημα, ούτε να φέρνουμε τον κυπριακό λαό μπροστά σε τετελεσμένα γεγονότα. Αυτή είναι η θέση μας όσον αφορά το ζήτημα του δημοψηφίσματος.

Λέχθηκε επίσης από τον κ. Παναγιώτου, κατά έναν τρόπο χλευαστικό, ότι συνηθίσαμε την αυτοκριτική του ΑΚΕΛ ή μας συνήθισε, λέγει, το ΑΚΕΛ με την αυτοκριτική του. Δεν ξέρω, αλλά έπρεπε να το σκεφτεί πολλές φορές ο κ. Παναγιώτου, πριν εκφράσει αυτά τα πράγματα από το βήμα της Βουλής. Πιστεύω ότι για το κόμμα μας αλλά και για οποιοδήποτε άλλο κόμμα ή πολιτικό πρόσωπο περιποιεί τιμήν η δημόσια αυτοκριτική για τυχόν λάθη ή παραλείψεις του στην πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή του τόπου. Πράγματι αυτό που δεν έχουμε συνηθίσει ίσως είναι η αυτοκριτική από πολλούς άλλους και ειδικότερα από το κόμμα του. Στο Δημοκρατικό Κόμμα ειλικρινά εγώ δεν έχω υπόψη μου καμιά αυτοκριτική για την πολιτική τους ζωή, έστω κι αν είναι λίγη σ' αυτό τον τόπο.

Απ' όλους τους ομιλητές και στις προηγούμενες συνεδρίες, όταν συζητήθηκε αυτό το θέμα, και σήμερα, έγινε ένα μάθημα ιδεολογικό προς το ΑΚΕΛ. Άλλοι με άμεσο, άλλοι με έμμεσο τρόπο έχουν αποκαλέσει το ΑΚΕΛ δογματικό, ότι δεν έχει προσαρμοστεί στις εξελίξεις, στην πολιτική της περεστρόικα και της νέας σκέψης. Όμως διερωτώμαι, και ας διερωτηθούν και οι ίδιοι ανάλογα με τον ταξικό χώρο στον οποίο ανήκουν και την ιδεολογία την οποία πρεσβεύουν, αν είναι δυνατό οι εκπρόσωποι της αστικής τάξης, οι εκπρόσωποι του κεφαλαίου, της άκρως αντίθετης ιδεολογίας από την ιδεολογία του σοσιαλισμού, να κρίνουν την ιδεολογία και την πολιτική ενός κομμουνιστικού κόμματος ή του σοσιαλιστικού συστήματος. Και εδώ πρέπει να προσθέσω και την ΕΔΕΚ, γιατί εκφράζει τη σοσιαλδημοκρατία, γιατί εκφράζει μια κατάσταση η οποία ουσιαστικά θέλει κάποιες μεταρρυθμίσεις του καπιταλιστικού συστήματος και όχι αλλαγή του. Διότι ως τώρα δε μας υπέδειξε κανένα πρότυπο του λεγόμενου σοσιαλισμού που υποστηρίζει. Δε μας υπέδειξε κανένα πρότυπο ούτε και εφάρμοσε κανένα στην πράξη. Κατά συνέπεια αυτά που υποστηρίζει ως τώρα είναι μεταρρυθμίσεις και βελτιώσεις του υφιστάμενου καπιταλιστικού συστήματος. Και απ' αυτή τη σκοπιά πιστεύω ότι ούτε και η ΕΔΕΚ είναι δυνατό να μπορεί να κρίνει ιδεολογικά το ΑΚΕΛ, αν δηλ. είναι προσαρμοσμένο στα πλαίσια της νέας σκέψης και της περεστρόικα.

Μ' αυτή την προέκταση θέλω επίσης να πω ότι ούτε και μπορούν ούτε και αναμένουμε εμείς από τα κόμματα της αστικής τάξης να κρίνουν αντικειμενικά την πολιτική της περεστρόικα και της νέας σκέψης. Ακούστηκαν εδώ πράγματα που δεν έχουν καμιά σχέση με την πολιτική της περεστρόικα και της νέας σκέψης. Ακούστηκαν εδώ πράγματα που παρερμηνεύουν και τον Γκορμπατσώφ και τη νέα σκέψη και την περεστρόικα. Ακούστηκε πριν από λίγο εδώ από το Βουλευτή του Σοσιαλιστικού Κόμματος ούτε λίγο ούτε πολύ ότι η πολιτική αυτή σημαίνει κατάργηση των κοινωνικών συστημάτων, κατάργηση των τάξεων. Έριξε ο Γκορμπατσώφ αυτή την ιδέα διαβάζοντας μάλιστα αποσπάσματα από τον Ουγκώ. Ναι, αλλά είναι μεμονωμένα αποσπάσματα και παρερμηνεύουν την ουσία των δηλώσεων Γκορμπατσώφ. Ο Γκορμπατσώφ μπροστά στα οικουμενικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε ως ανθρωπότητα, μπροστά στον κίνδυνο της

πυρηνικής καταστροφής και τα άλλα οικουμενικά προβλήματα που απειλούν την ανθρωπότητα, πολύ σωστά έχει χαράξει και ακολουθεί την πολιτική της περεστρόικα και της νέας σκέψης.

Πράγματι οι λαοί σήμερα θέλουν μια προσέγγιση. Επιβάλλεται η προσέγγιση των λαών για να αντιμετωπιστούν τα γενικά και οικουμενικά προβλήματα. Η βελτίωση των σχέσεων και η ύφεση στις διεθνείς σχέσεις δε σημαίνει καθόλου εγκατάλειψη της ταξικής και ιδεολογικής βάσης του σοσιαλισμού ούτε και των κομμουνιστικών κομμάτων. Δε σημαίνει συγχώνευση του σοσιαλισμού με τον καπιταλισμό. Και καλά κάνουμε αυτά τα πράγματα να τα συνειδητοποιήσουμε καλύτερα.

Μέσα από την πολιτική της περεστρόικα ο σοσιαλισμός κάνει και αυτοκριτική. Και αυτό για μας είναι το μεγαλείο του σοσιαλισμού το οποίο ακόμα μια φορά αναδεικνύεται μέσα από την περεστρόικα και τη νέα σκέψη. Αναβαπτίζεται ο σοσιαλισμός αυτή τη στιγμή στα νοήματα της μεγάλης Οκτωβριανής σοσιαλιστικής Επανάστασης και στις υποθήκες του μεγάλου Λένιν. Αυτό είναι για μας η περεστρόικα και η νέα σκέψη στην πολιτική και όχι οποιαδήποτε παλινοδρόμηση την οποία προσπαθούμε να παρουσιάσουμε στον κόσμο. Κατά συνέπεια, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν έχετε συλλάβει το πραγματικό νόημα και το μεγαλείο του σοσιαλισμού, όπως εκφράζεται σήμερα ακόμα μια φορά μέσα από την περεστρόικα και τη νέα σκέψη. Ένα μεγαλείο που συνίσταται στο ότι θέλει να οδηγήσει τον άνθρωπο ακόμα πιο ψηλά, προς ένα πιο ευτυχισμένο μέλλον, και όχι μόνο τον άνθρωπο του σοσιαλισμού αλλά όλη την ανθρωπότητα. Αυτά ήθελα να πω όσον αφορά αυτά τα ζητήματα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, δεν πρόκειται να επαναλάβω τις γνωστές και γενικές θέσεις του ΑΚΕΛ πάνω στο επίμαχο θέμα. Πρόκειται, στα πλαίσια ενός φιλικού διαλόγου και προβληματισμού, να κρίνω και να σχολιάσω κάποιες απόψεις των υποστηρικτών της υποβολής αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Η Κύπρος, όπως είναι γνωστό, μετά την ακρωτηριασμένη ανεξαρτησία της που πήρε το 1960, επέλεξε και ακολούθησε μέχρι τώρα την πολιτική της μη ένταξης σε πολιτικοστρατιωτικούς συνασπισμούς. Ακολούθησε αδέσμευτη πολιτική. Μέχρι τώρα δε διαπιστώθηκε επίσημα ότι η αδέσμευτη πολιτική που ακολουθήσαμε ήταν πρόξενος οποιασδήποτε ζημιάς σ' αυτό τον τόπο. Αντίθετα είναι ίσως γενικά παραδεκτό ότι η Κύπρος ωφελήθηκε από την αδέσμευτη πολιτική της, η οποία αποτέλεσε κι έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες της διατήρησης της κυπριακής ανεξαρτησίας, και κατά συνέπεια ωφελήθηκε πολιτικά και οικονομικά ο τόπος. Ακολουθήσαμε λοιπόν την ωφέλιμη για τον τόπο αδέσμευτη πολιτική, ενώ είχαμε ένα καπιταλιστικό κοινωνικό σύστημα. Θεωρήσαμε ότι το κοινωνικό μας σύστημα δεν επέβαλλε την ανάγκη να προσχωρήσουμε είτε στο Ν.Α.Τ.Ο. είτε στην Ε.Ο.Κ. που αποτελούν πολιτικοοικονομικούς και στρατιωτικούς συνασπισμούς του καπιταλιστικού κόσμου. Δε μιλώ για τους συνασπισμούς του σοσιαλισμού, γιατί γι' αυτούς δεν μπορούσε να γίνει σκέψη, εφόσον δεν είχαμε σοσιαλιστικό σύστημα.

Είναι φανερό ότι επιλέξαμε την αδέσμευτη πολιτική, γιατί πήραμε μια ακρωτηριασμένη ανεξαρτησία από τις καπιταλιστικές ή πιο απλά από το λεγόμενο δυτικό κόσμο. Οι ηγέτιδες καπιταλιστικές χώρες, αυτές δηλαδή της Ε.Ο.Κ. και του Ν.Α.Τ.Ο. -και εννοούνται ασφαλώς οι κυβερνήσεις τους και όχι οι λαοί αυτών των χωρών- ήταν, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, οι αντίπαλοί μας στον αγώνα για ολοκλήρωση της κυπριακής ανεξαρτησίας. Σήμερα η κυπριακή

ανεξαρτησία είναι πιο ακρωτηριασμένη από ό,τι ήταν το 1960. Και αυτό κυρίως λόγω της προώθησης των ιμπεριαλιστικών στόχων και των ειδικών στόχων της Άγκυρας αλλά και των αδυναμιών του εσωτερικού πολιτικού μας μετώπου.

Σήμερα διεθνώς υπάρχει ένα καινούργιο θετικό κλίμα με τάση την προσέγγιση των χωρών πάνω στη βάση του αμοιβαίου συμφέροντος και των κοινών οικουμενικών προβλημάτων. Μέσα σ' αυτό το κλίμα το Κίνημα των Αδεσμεύτων προβάλλει ακόμα πιο έντονο και πιο ισχυρό. Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες εμείς πιστεύουμε ότι το καθήκον της Κύπρου είναι να ενισχύσει την αδέσμευτη πολιτική της και όχι να ενταχθεί σε οποιουσδήποτε συνασπισμούς. Μέσα απ' αυτό το δρόμο είναι δυνατό η Κύπρος να σωθεί και να δικαιωθεί ο αγώνας του λαού μας. Στο λαό πρέπει να λεχθεί η αλήθεια για την Ε.Ο.Κ., ότι δηλ. ιδρύθηκε και αποτελεί τη συνένωση των ευρωπαϊκών ιμπεριαλιστικών μονοπωλίων έναντι των σοσιαλιστικών χωρών και κατά δεύτερο λόγο για να διασφαλίσει τα οικονομικά τους συμφέροντα έναντι των άλλων ιμπεριαλιστικών κέντρων της Αμερικής και της Ιαπωνίας.

Η φυσιογνωμία της Ε.Ο.Κ. και ο χαρακτήρας της παραμένει ο ίδιος, παρά τις πολιτικές αλλαγές που συντελούνται με την ύφεση στις διεθνείς σχέσεις. Με αυτό το χαρακτήρα που διατηρεί η Ε.Ο.Κ. δεν μπορεί να καταστεί ο προστάτης της Κύπρου. Η Ε.Ο.Κ. με το πολιτικό, το οικονομικό και νομικό της καθεστώς ενεργεί και αποφασίζει με βάση τα συμφέροντα των μονοπωλίων της, με βάση τη θέληση των τεσσάρων μεγάλων της Ε.Ο.Κ., που είναι η Δυτική Γερμανία, η Βρετανία, η Γαλλία και η Ιταλία. Η Ε.Ο.Κ. μέσα από το νομικό και πολιτικό της καθεστώς επιβάλλει στα μέλη της κοινή εξωτερική πολιτική. Το παράδειγμα της Ελλάδας που υποχρεώθηκε να ακολουθήσει την Ε.Ο.Κ. πριν από λίγα χρόνια έναντι της Λιβύης είναι αρκετό. Αλλά και χωρίς το νομικό και πολιτικό καθεστώς, όταν η οικονομία κάποιας χώρας εξαρτάται από την Ε.Ο.Κ., σε μεγάλο μάλιστα βαθμό, πώς είναι δυνατό η εν λόγω χώρα να ακολουθήσει άλλη πολιτική;

Κατά συνέπεια πρέπει να παραδεχτούν οι υποστηρικτές της ένταξης την ωμή αντικειμενική αλήθεια, ότι είτε το θέλουμε είτε όχι θα ξεφύγουμε με την ένταξη στην Ε.Ο.Κ. από την αδέσμευτη πολιτική μας. Μέσα στην Ε.Ο.Κ. ούτε προστασία των δικών μας κυπριακών συμφερόντων υπάρχει ούτε και διατήρηση της αδέσμευτης πολιτικής είναι δυνατή. Αν η Ε.Ο.Κ. ήταν, όπως την παρουσιάζουν οι υποστηρικτές της, ο προστάτης του δικαίου και των αδικημένων, ο προστάτης των ατομικών και ανθρώπινων δικαιωμάτων, γιατί δεν προστάτεψε την Ελλάδα από τις επεκτατικές διαθέσεις της Τουρκίας;

Γιατί δε συμβάλλει στη δίκαιη λύση του προβλήματος μεταξύ Ιρλανδίας και Βρετανίας, μεταξύ Βρετανίας και Ισπανίας για το Γιβραλτάρ; Γιατί δεν επιλύει το ανθρώπινο δικαίωμα εργασίας και στέγης 16 και 30 αντίστοιχα εκατομμυρίων πολιτών της; Γιατί, ενώ είχαμε στενές πάντα σχέσεις μαζί της και τώρα έχουμε με την τελωνειακή ένωση τις στενότερες σχέσεις, δε βοηθά την Κύπρο να δικαιωθεί; Γιατί μας λέγει να σκεφθούμε και το ενδεχόμενο παραμονής τουρκικών στρατευμάτων και ότι δεν πρέπει να περιμένουμε να πιέσει την Τουρκία πάνω στην ουσία του Κυπριακού;

Στο λαό πρέπει επίσης να πούμε την πλήρη αλήθεια και για τη λεγόμενη πελώρια αγορά των £330 εκ. Να πούμε στο λαό ότι θα εγκαταλείψουμε ουσιαστικά την παγκόσμια αγορά των δισεκατομμυρίων, για να εγκλωβιστούμε στην αγορά της Ε.Ο.Κ. η οποία είναι κορεσμένη για την κυπριακή παραγωγή. Να πούμε στο λαό ότι θα ανοίξουμε βασικά ένα μονόδρομο εισαγωγών με ελάχιστες

δυνατότητες εξαγωγών, πράγμα που θα ανατρέψει τα κυπριακά οικονομικά δεδομένα και θα καταστρέψει την κυπριακή οικονομία μ' όλες τις άλλες πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, το πρόβλημα της υποβολής αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. έχω τη βαθιά πεποίθηση ότι έχει υπερθερμανθεί πολύ παράκαιρα. Αρκετοί ομιλητές εντός και εκτός της Βουλής έχουν χαρακτηρίσει αυτό το πρόβλημα το δεύτερο μετά το εθνικό θέμα που αντιμετωπίζει ο λαός μας. Εφόσον όμως η ένταξη στην Ε.Ο.Κ. προβλέπεται να γίνει δυνατή μετά την ολοκλήρωση της τελωνειακής ένωσης και μετά τη λύση του Κυπριακού, εφόσον θα εξεταστεί ταυτόχρονα με την αίτηση της Τουρκίας, όπως λένε οι αρμόδιοι της Ε.Ο.Κ., και θα αποφασιστεί από την ίδια την Ε.Ο.Κ. και όχι από εμάς γύρω στο έτος 2000, πάντως όχι νωρίτερα από το 1995, και ανεξάρτητα από τη χρονολογική σειρά της αίτησης, εγείρεται δικαιολογημένα το ερώτημα. Ποιο είναι το δεύτερο μετά το εθνικό θέμα πρόβλημα; Αυτό της αίτησης ή αυτό της ένταξης; Το ψήφισμα που υπάρχει μπροστά μας των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ μιλά για την εδώ και τώρα ανάγκη υποβολής της αίτησης, πράγμα που αν δε γίνει, θα υποχρεώσει τα τρία αυτά κόμματα να προβούν στη λήψη νομοθετικών και άλλων μέτρων που θα εξαναγκάσουν την κυβέρνηση να κάμει την αίτηση. Έχω τη γνώμη ότι τα κόμματα ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ και σ' αυτό το θέμα αδικαιολόγητα παρατραβούν τα πράγματα, διότι γνωρίζουν πολύ καλά πρώτο τη θετική στάση της κυβέρνησης και δεύτερο ότι η αίτηση δεν μπορεί να προκαθορίσει το χρόνο της ένταξης. Τα κόμματα που υποβάλλουν το ψήφισμα που έχουμε μπροστά μας ουσιαστικά είναι το θέμα της αίτησης που ανύψωσαν σε δεύτερο μετά το εθνικό θέμα πρόβλημα και όχι την ένταξη, για τον απλούστατο λόγο ότι η ένταξη δεν είναι δυνατή τώρα παρά μόνο η αίτηση.

Και δε νομίζω ότι δικαιολογείται αυτός ο υπερβολικός ζήλος για την αίτηση η οποία μπορεί να γίνει, αν θέλουν, και αργότερα, εφόσον δεν πρόκειται να χάσουν το λεωφορείο της ένταξης στην Ε.Ο.Κ.. Δικαιολογημένα τόσο εμείς που είμαστε ενάντια στην ένταξη στην Ε.Ο.Κ. όσο και αρκετοί υποστηρικτές της ένταξης διακρίνουμε και κάποιες άλλες σκοπιμότητες γύρω από την ενέργεια των τριών κομμάτων. Φοβούμαστε ότι πίσω απ' αυτή την πράξη των τριών κομμάτων υπάρχουν οι πολιτικές και κομματικές σκοπιμότητες οι οποίες, όσο και αν υπάρχουν, πρέπει να προβληματίσουν τους πάντες. Ο λαός πιστεύω ότι διερωτάται γι' αυτές τις σκοπιμότητες ανεξάρτητα από τη θεώρησή του στο θέμα της Ε.Ο.Κ. και δικαιούται μιας πειστικής απάντησης απ' αυτούς που απαιτούν την υποβολή αίτησης εδώ και τώρα.

Είναι γνωστό σ' όλους μας ότι περνούμε μια κρίσιμη περίοδο στο εθνικό θέμα. Γίνονται και μας απειλούν νέα τετελεσμένα. Επαναρχίζουν οι προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε. για να βγούμε από το αδιέξοδο, για να ανακοπούν τα νέα τετελεσμένα, για να γίνει ένας ουσιαστικός και αποδοτικός διάλογος. Είναι η ώρα που αναμέναμε, λόγω των θετικών διεθνών εξελίξεων και των συλλογικών θετικών χειρισμών που κάναμε τον τελευταίο χρόνο στο εθνικό μας θέμα, για κάποια θετικά βήματα στο Κυπριακό και αν όχι, την ενδυνάμωση της διεθνούς υποστήριξης.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες είναι άραγε χρήσιμο να γίνεται η σημερινή τριβή και διάσπαση του εσωτερικού μας μετώπου; Δεν πρέπει μήπως να διερωτηθούμε αν το λεγόμενο δεύτερο σε σημασία πρόβλημα του τόπου πιθανόν αυτή τη στιγμή

με την υπερθέρμανσή του να μας προκαλέσει ζημιές στο πρωταρχικό, στο εθνικό μας πρόβλημα;

Εμείς πιστεύουμε ειλικρινά και ανεξάρτητα από τη θεώρησή μας στο θέμα της Ε.Ο.Κ. ότι αυτή την ώρα προκαλείται ζημιά και κατά συνέπεια επιβάλλεται το θέμα αυτό να απασχολήσει όλες τις πλευρές. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι χάριν του εθνικού μας θέματος όλα τα κόμματα θα προβληματιστούν καλύτερα, έτσι που να διατηρηθεί η αναγκαία και πρωταρχικής σημασίας ενότητα του εσωτερικού μας μετώπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Θεοδούλου και δίνω το λόγο στον κ. Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα τη γνώμη ότι το θέμα που συζητούμε εξαντλήθηκε από τις 9.11.1989 που το είχαμε διακόψει και ότι πέρα από τις επαναλήψεις δε θα μπορούσε κανείς να προσθέσει στα επιχειρήματα που είχαν λεχθεί υπέρ και κατά. Τη δική μας τοποθέτηση είχε ήδη εκφράσει επαρκώς ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος και άλλοι συνάδελφοι του Σοσιαλιστικού Κόμματος.

Αλλά την επόμενη κιόλας ημέρα, στις 10 Νοεμβρίου 1989, ο τροχός της ιστορίας άρχισε να γυρίζει τόσο γρήγορα και η Ευρώπη ν' αλλάζει τόσο απότομα και ριζικά! Το τείχος του Βερολίνου κατέρρευσε μπροστά στα μάτια μιας συγκλονισμένης και συγκινημένης ανθρωπότητας. Η Λαοκρατική Γερμανία βαδίζει με γοργά βήματα σε δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις. Ακολουθεί η Βουλγαρία και αναμένεται από ώρα σε ώρα η σειρά της Τσεχοσλοβακίας. Είχε προηγηθεί η Πολωνία και η Ουγγαρία. Έτσι οι νέες συνθήκες δίνουν νόημα στη συζήτησή μας όχι πια για επανάληψη των λεχθέντων αλλά για την ανάπτυξη ενός διαλόγου, τη διασαφήνιση ορισμένων καίριων σημείων και την ανταλλαγή απόψεων υπό το φως των νέων δεδομένων, με στόχο να βρούμε μια κοινή γλώσσα και να κάνουμε μια κοινή προσπάθεια, συμβάλλοντας όλοι μαζί στη χάραξη μιας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής.

Ο λόγος ο δικός μας απευθύνεται σε δύο κυρίως κατευθύνσεις: σ' αυτή του ΑΚΕΛ και σ' εκείνη του Προέδρου Βασιλείου. Αλλά ταυτόχρονα οριοθετεί και τις απόψεις μας έναντι των απόψεων της Δεξιάς με την οποία επίσης έχουμε ουσιαστικές διαφωνίες. Συζητούμε όχι για λόγους αντιπαράθεσης αλλά με πνεύμα προβληματισμού στην προσπάθεια μιας διαλεκτικής προσέγγισης αυτού του θέματος, χωρίς να εκφράζουμε ή να διεκδικούμε απόλυτες αλήθειες.

Οι αναφορές στις θέσεις του ΑΚΕΛ γίνονται σε σχέση με την ομιλία του κ. Δίγκλη. Φαίνεται ότι ο κ. Δίγκλης έχει την τιμητική του αυτές τις μέρες. Εγώ το κάνω, γιατί η ομιλία του κ. Δίγκλη είναι η πιο συγκροτημένη από τη δική του πλευρά. Τοποθετείται στις τρέχουσες εξελίξεις, αλλά ξεπερνά την επικαιρότητα. Περιέχει ιδεολογικές θέσεις και προτάσεις και αγγίζει ευρύτερα πολιτικά θέματα με σαφήνεια και εγκυρότητα από την πλευρά των απόψεων που εκφράζει και εκπροσωπεί. Προσφέρει γι' αυτό μια αρκετά ολοκληρωμένη βάση για διάλογο σ' ένα άλλο επίπεδο. Θα ακολουθήσουμε την ίδια περίπου σειρά με τον κ. Δίγκλη για λόγους συνέχειας και ευκολότερης παρακολούθησης του θέματος. Δε θα κάνουμε αναφορά στο συνάδελφο του ΑΚΕΛ που μίλησε προηγουμένως, γιατί περίπου, όχι ακριβώς, λέει τα ίδια πράγματα. Όχι ακριβώς.

Συμφωνούμε με τον κ. Δίγκλη που ξεκινά απορρίπτοντας την άποψη ότι η Ε.Ο.Κ. είναι «χορός λευκοντυμένων αγγέλων». Και εμείς λέμε ότι δεν είναι ούτε

ένας χορός μαυροντυμένων διαβόλων. Δεν είναι ούτε παράδεισος ούτε κόλαση. Είναι μια πιο σύνθετη πραγματικότητα, πέρα από τις ενδεχόμενες υπερβολές των υπερμάχων -και ακούσαμε και τέτοιες- και τις ισοπεδωτικές κρίσεις των αντιθέτων, και τέτοιες επίσης ακούσαμε σ' αυτή τη συζήτηση. Έχουμε τη γνώμη ότι οι υπεραπλουστεύσεις δε μας βοηθούν να προσεγγίσουμε την πραγματικότητα, όπως θα διαπιστώσουμε πιο κάτω.

Δεν έχουμε διαφωνία με την εκτίμηση ούτε καν με τη φρασεολογία του κ. Δίγκλη για το σταλινισμό, τις αλλαγές στις σοσιαλιστικές χώρες και την ανάγκη διαμόρφωσης μιας δικής μας, έξω από μοντέλα, κυπριακής αντίληψης για έναν ανθρώπινο και δημοκρατικό σοσιαλισμό. Αυτή ήταν πάντα η θέση μας. Καταλήγει ο κ. Δίγκλης σ' αυτό το σημείο υποβάλλοντας το ερώτημα: «Σημαίνουν μήπως αυτές οι κοσμογονικές αλλαγές και το κοινό ευρωπαϊκό σπίτι εξάλειψη των τάξεων και των ιδεολογιών, εξάλειψη των διαφορών μεταξύ των κοινωνικών συστημάτων; Σημαίνουν μήπως τελωνειακή ένωση ή πλήρη ένταξη των σοσιαλιστικών χωρών στην Ε.Ο.Κ.;» Και ποια σχέση μπορούν να έχουν αυτές οι αλλαγές όχι μόνο με τη θέση του ΑΚΕΛ, όπως ρωτά ο κ. Δίγκλης, αλλά και με τη θέση όλων μας έναντι της Ε.Ο.Κ;

Τοποθετούμαστε, χωρίς να σημαίνει ότι αναγκαστικά διαφωνούμε με τις τοποθετήσεις του κ. Δίγκλη. Θίγεται ένα θέμα και θεωρούμε υποχρέωσή μας -και ιδεολογική και πολιτική- να πάρουμε τη θέση μας. Χωρίς, επαναλαμβάνω, τα όσα αναφέρουμε με αφορμή τις παρατηρήσεις του κ. Δίγκλη να σημαίνουν ότι συγκρουόμαστε αναγκαστικά. Δίνουμε τη δική μας απάντηση: Οι αλλαγές στις σοσιαλιστικές χώρες δεν εξαλείφουν ούτε τις τάξεις και τις αντιθέσεις τους, που είναι και θα παραμείνουν μια κοινωνική πραγματικότητα, ούτε τις ιδεολογίες - τουλάχιστον όσες διαλεκτικά αναζητούν την αλήθεια μέσα από τον ελεύθερο διάλογο και την εφαρμογή τους, μέσα από τις δημοκρατικές διαδικασίες- όσες ιδεολογίες δηλαδή δεν πάσχουν από αγκυλώσεις και δογματισμούς.

Ούτε οι διαφορές των κοινωνικών συστημάτων εξαλείφονται. Όμως μεταβάλλονται ραγδαία, έτσι που ο υπαρκτός σοσιαλισμός να πάψει επιτέλους να είναι ταυτόσημος με το μονοκομματισμό, τη γραφειοκρατία και τις παραμορφώσεις του σταλινισμού και του σταλινικού φαινομένου που επεκτάθηκε και επικράτησε μεταπολεμικά στις σοσιαλιστικές χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Ανατρέπονται λοιπόν οι διαφορές. Παύει να είναι διαφορά ή διαφορά σε βάρος του σοσιαλισμού η έλλειψη δημοκρατίας, ελευθερίας έκφρασης και δημιουργίας. Παύει ο υπαρκτός σοσιαλισμός να τροφοδοτεί με δικαιολογημένα επιχειρήματα τις πιο αντιδραστικές και εκμεταλλευτικές δυνάμεις. Τώρα αυτό το ιδεολογικό λαθρεμπόριο των πολύ συντηρητικών δυνάμεων δεν μπορεί να συνεχιστεί. Σίγουρα με αυτές τις εξελίξεις οι πιο δυστυχισμένοι είναι οι υπερσυντηρητικές δυνάμεις της Δύσης, γιατί διερωτώμαστε πού θα στηρίξουν τώρα την υπόστασή τους και πώς θα επιβιώσουν, χωρίς να επισείουν τον «κομμουνιστικό κίνδυνο».

Στο δεύτερο ερώτημα, μέχρι πού θα φτάσουν οι σχέσεις των σοσιαλιστικών χωρών με την Ε.Ο.Κ., που ο κ. Δίγκλης τις τοποθετεί απλώς στις στενότερες πολιτικές και οικονομικές σχέσεις, δεν απαντούμε εμείς, απαντά η ίδια η πραγματικότητα. Η Κοινότητα γίνεται πόλος έλξης όλων των ευρωπαϊκών χωρών του περίγυρού της. Ήδη, μετά την τελευταία μας συζήτηση στις 9 του Νοέμβρη και την ομιλία του κ. Δίγκλη, η Ουγγαρία υπέβαλε αίτηση ένταξης στο Συμβούλιο της Ευρώπης και έγκυροι αναλυτές προβλέπουν ότι μέσα στα επόμενα δυο χρόνια θα υποβάλει αίτηση ένταξης στην Ε.Ο.Κ. και θα είναι η πρώτη χώρα

της Ανατολικής Ευρώπης που θα γίνει μέλος της Κοινότητας. Αυτές είναι οι προβλέψεις. Παραπέρα οι εσωτερικές εξελίξεις στην Πολωνία, τη Λαοκρατική Γερμανία και τη Βουλγαρία δρομολογούν σίγουρα και εξελίξεις στις σχέσεις τους με την Ε.Ο.Κ. Αν λοιπόν αυτές είναι οι σημερινές και οι προβλεπόμενες σχέσεις των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης με την Ε.Ο.Κ., τότε γιατί η Κύπρος θα πρέπει να μείνει σε παρωχημένα πρότυπα που τα εγκαταλείπουν πια και εκείνοι που τα βίωσαν;

Η όλη συλλογιστική του ΑΚΕΛ διαπνέεται από το φόβο της κυριαρχίας των μονοπωλίων και των χωρών-μελών του ΝΑΤΟ που είναι ηγέτιδες και στην Ε.Ο.Κ. και από το φόβο για τον επικρεμάμενο κίνδυνο που απειλεί την οικονομία, το εθνικό μας πρόβλημα και την αδέσμευτή μας πολιτική. Σ' αυτό το θέμα ο κ. Θεοδούλου ήταν ιδιαίτερα απόλυτος και κατηγορηματικός.

Εμείς δεν υποστηρίζουμε ότι στην Ε.Ο.Κ. δεν υπάρχουν μονοπώλια, ότι τα μονοπώλια αυτά δεν έχουν δύναμη, ότι πολλές φορές δεν καθορίζουν τις πολιτικές και οικονομικές επιλογές, ότι ο αγώνας εναντίον τους δεν είναι σκληρός, ότι δεν απαιτούν συνεχή επαγρύπνηση και μαχητικότητα. Αυτό είναι ένα θέμα. Αλλά, όσο λάθος είναι κανείς να φαντάζεται ότι η Ε.Ο.Κ. είναι ένα προοδευτικό φαινόμενο χωρίς ταξικές αντιθέσεις, χωρίς συγκρούσεις, ένα αγγελικό κατασκεύασμα, άλλο τόσο λάθος είναι και η αντίθετη άποψη που παραγνωρίζει τη δυναμική των ταξικών αντιθέσεων, των συγκρούσεων και τη δυνατότητα συνεργασίας των εργαζομένων πάνω από εθνικά συμφέροντα.

Λέει ο κ. Δίγκλης ότι με την τελωνειακή ένωση -που είναι ήδη ένα γεγονός σε εξέλιξη, προσθέτουμε εμείς- και πολύ περισσότερο με την πλήρη ένταξη θα ανοίξουν φαρδιά πλατιά οι πόρτες της κυπριακής οικονομίας στα μονοπώλια της Ε.Ο.Κ. Βέβαια υπάρχουν πολλά προβλήματα και κίνδυνοι και συμφωνούμε και δεν τα υποτιμούμε καθόλου, ιδιαίτερα αν τα αρνητικά οικονομικά δεδομένα της τελωνειακής ένωσης δεν τα αντισταθμίσουμε ως ένα βαθμό με την ένταξη. Στο σύγχρονο κόσμο, έτσι κι αλλιώς, δεν μπορούμε να κρυβόμαστε, για να μη μας ανακαλύψουν τα μονοπώλια. Και σίγουρα όχι πίσω από το τείχος του προστατευτισμού και του απομονωτισμού. Η λύση είναι να οργανώσουμε την οικονομία και την κοινωνία μας, να αναπτύξουμε τη συνεργασία μας με άλλα κράτη, για να μπορέσουμε να αντέξουμε και να επιβιώσουμε στον ευρωπαϊκό χώρο. Και ήδη η κυπριακή οικονομία παίρνει αυτή την κατεύθυνση. Το επιχείρημα της «μικρής Κύπρου» δε μας καλύπτει άλλο. Δεν είμαστε δα η μοναδική μικρή χώρα στον κόσμο!

Σε σχέση με το Κυπριακό ο κ. Δίγκλης τονίζει ότι «η υποβολή της αίτησής μας για ένταξη δεν πρόκειται να θίξει τις 'ευαίσθητες χορδές', 'τα φιλάνθρωπα κι ευγενικά αισθήματα' των πολυεθνικών μονοπωλίων της Ε.Ο.Κ. που την κυβερνούν υπέρ της δίκαιης υπόθεσής μας. Τα στυγνά συμφέροντα θα συνεχίσουν να καθορίζουν τις θέσεις τους στο Κυπριακό». Εμείς θα προσθέταμε ότι τα μονοπώλια δε διαθέτουν καν χορδές και αισθήματα, για να τα θίξει το δίκαιό μας, και ασφαλώς τα μονοπώλια θα εξακολουθήσουν να ρυθμίζουν τη θέση τους σε όλα τα θέματα με βάση τα συμφέροντά τους. Όμως είναι η ίδια μονοδιάστατη αντίληψη, ότι υπάρχουν μόνο τα μονοπώλια και η κ. Θάτσερ. Κι αυτό είναι η μισή αλήθεια, γιατί υπάρχουν και οι προοδευτικές και δημοκρατικές δυνάμεις που εκφράζουν και αγωνίζονται για τους εργαζομένους σε μια διαρκή συγκρουσιακή σχέση με τα μονοπώλια.

Συμπληρώνει ο κ. Δίγκλης: «Ισχυρίζονται ...» -δηλαδή κι εμείς- «ότι απλώς και μόνο η υποβολή αίτησης για ένταξη θα αυξήσει το ενδιαφέρον της Ε.Ο.Κ. για λύση του Κυπριακού ... Αιθεροβατούν και αυταπατώνται. Ξεχνούν και παραλείπουν να πουν στο λαό πως η Τουρκία υπέβαλε ήδη προ πολλού αίτηση για πλήρη ένταξη». Ωστόσο παραμένει γεγονός ότι η υποβολή αίτησης, παρά τους αφορισμούς, συνεπάγεται και έναρξη των κοινοτικών διαδικασιών, δημιουργεί μια άλλη κατάσταση και αντικειμενικά ένα εντονότερο ενδιαφέρον για την υπόθεσή μας. Χωρίς να έχουμε αυταπάτες του τύπου «η Ε.Ο.Κ. θα μας σώσει» ή «η Ε.Ο.Κ. θα μας λύσει το πρόβλημα». Το παράδειγμα της Τουρκίας όχι μόνο δεν το ξεχνάμε, αλλά το θεωρούμε αρκετά πειστικό προς ενίσχυση της άποψής μας. Η Τουρκία, προλαβαίνοντας τα γεγονότα όπως πάντα, με την κατάθεση της αίτησής της προ διετίας μετέβαλε την περίπτωσή της σε πρόβλημα της Ευρώπης. Όπως ορθά προέβλεψε η Άγκυρα, οι κοινοτικοί θεσμικο-πολιτικοί μηχανισμοί αναγκάστηκαν να ασχοληθούν με τις τουρκικές υποθέσεις και τελικά να δηλώσουν ετοιμότητα να ικανοποιήσουν ορισμένες τουρκικές απαιτήσεις, κάτι που η Τουρκία ποτέ δε θα ονειρευόταν, αν δεν υπέβαλλε την αίτηση ένταξης.

Έτσι, αντικειμενικά και ανεξάρτητα από την τελική απάντηση της Ε.Ο.Κ., που θα είναι οπωσδήποτε αρνητική για τους γνωστούς οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτικούς και πολιτισμικούς λόγους, ένα είναι σίγουρο: Η Τουρκία πέτυχε μια πορεία πραγμάτων στα πλαίσια της οποίας λειτουργεί συστηματικά, επιδιώκοντας και προωθώντας βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους. Εμείς λοιπόν γιατί όχι; Πολύ περισσότερο που η αίτηση δε δημιουργεί δεσμεύσεις και υποχρεώσεις, ενώ με συστηματική προσπάθεια μπορεί να αποφέρει μια σειρά πλεονεκτήματα.

Έγινε πολύς λόγος και για την αδέσμευτη πολιτική και σ' αυτό το σημείο ο κ. Θεοδούλου ήταν ιδιαίτερα αφοριστικός, ενώ ο κ. Δίγκλης ήταν πιο διαλεκτικός. Η άποψη βέβαια του κ. Δίγκλη είναι ότι η ένταξη στην Ε.Ο.Κ. θα εκπορθήσει την αδέσμευτή μας πολιτική και ότι οι αντίθετα φρονούντες -όλοι συλλήβδην, και εμείς-διακατεχόμαστε είτε από αθεράπευτο ρομαντισμό είτε από ενσυνείδητη προσπάθεια παραπλάνησης του λαού.

Ας δούμε πώς έχουν τα πράγματα. Το ίδιο το αδέσμευτο κίνημα προβληματίζεται και αναζητά επαναπροσδιορισμό του ρόλου του στον κόσμο διατηρώντας τις βασικές του αρχές. Από τη διάσκεψη της Μπαντούγκ πέρασαν περισσότερο από τριάντα χρόνια και η μορφή του κόσμου έχει αλλάξει. Αυτός ο φυσιολογικός προβληματισμός απασχολεί κι εμάς εδώ στην Κύπρο και θα ήταν λάθος και παράξενο να μη μας προβληματίζε. Και μας προβληματίζει με δεδομένη την προσήλωσή μας στο αδέσμευτο κίνημα και τις αρχές του.

Όμως το ερώτημα του κ. Δίγκλη παραμένει: Είναι δυνατό να επηρεαστεί η αδέσμευτη πολιτική μας από μια ενδεχόμενη ένταξη; Εμείς λέμε «ναι, υπάρχει κίνδυνος». Δεν τον μηδενίζουμε και δεν είμαστε ρομαντικοί. Όμως καμιά απόφαση δε στερείται κινδύνων. Αυτό δε σημαίνει ότι πρέπει να μένουμε καθηλωμένοι και αναποφάσιστοι για πάντα. Σε μεγάλο βαθμό εξαρτάται από μας να μην εγκαταλείψουμε -και δεν πρέπει- την αδέσμευτή μας πολιτική. Αντίθετα πιστεύουμε ότι η αδέσμευτη Κύπρος, με την εκτίμηση και τους δεσμούς που διατηρεί με τον αραβικό και τον Τρίτο Κόσμο, μπορεί να γίνει γέφυρα σχέσεων και σταυροδρόμι πολιτισμών, όπως υπήρξε πάντα στην ιστορική της διαδρομή.

Αλλά, όταν ουδέτερες και αδέσμευτες χώρες υπέβαλαν ή υποβάλλουν πολύ σύντομα αίτηση ένταξης στην Κοινότητα ή στο Συμβούλιο της Ευρώπης - Μάλτα,

Γιουγκοσλαβία, Ουγγαρία, Αυστρία -και όταν στο Συμβούλιο της Ευρώπης υπέβαλε ήδη αίτηση και η πρώτη χώρα του Συμφώνου της Βαρσοβίας, όταν έχει καταργηθεί το τείχος του Βερολίνου - η σκληρότερη γραμμή διαχωρισμού του κόσμου - και υποβαθμίζεται η σημασία των ψυχροπολεμικών στρατιωτικών συνασπισμών, τότε ειλικρινά διερωτώμαστε ποιο νόημα έχει και τι εξυπηρετεί να μην υποβάλει η Κύπρος αίτηση για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Εμείς τουλάχιστο δε χρειάζεται να παραπλανήσουμε. Και να το δοκιμάζαμε, δε θα μας πίστευε κανένας. Είναι τόσο γνωστή στην Κύπρο και διεθνώς η προσήλωση του Σοσιαλιστικού Κόμματος στις αρχές του αδέσμευτου κινήματος και οι δεσμοί του με τον Τρίτο Κόσμο, που δεν επιτρέπουν την αμφισβήτηση του γνήσιου ενδιαφέροντός μας για τη διατήρηση του αδέσμευτου χαρακτήρα της Κύπρου.

Ο κ. Δίγκλης θέτει προς συζήτηση και μια άλλη πρόταση, το ότι, κατά τη γνώμη του, είναι ασυμβίβαστος και αδιαχώρητος ο πραγματικός σοσιαλισμός με την Ε.Ο.Κ. Κι εμείς ρωτούμε: Ποιος είναι ο πραγματικός σοσιαλισμός και ποιος τον εκφράζει; Ο Μπρέζνιεφ ή ο Ντούμπτσεκ, ο Χόνεκερ ή ο Κρέντς, ο Μιτεράν ή ο Ζίβκωφ, ο Βίλλυ Μπράντ ή ο Γκονζάλες; Το χτεσινό κομμουνιστικό ή το σημερινό σοσιαλιστικό κόμμα της Ουγγαρίας; Η χτεσινή ή η σημερινή Πολωνία; Τα κομμουνιστικά ή τα σοσιαλιστικά κόμματα; Ο μονοκομματισμός ή ο πλουραλισμός; Κι ακόμη ποιος θα αποφασίζει κάθε φορά ποιος είναι ο πραγματικός σοσιαλισμός και ποιος είναι ο αυθεντικός εκφραστής του;

Αλλά, αν ο Γκορμπατσώφ προσέφερε μια μεγάλη υπηρεσία, μεγαλύτερη κι από τις ίδιες τις μεταρρυθμίσεις του, στο προοδευτικό κίνημα, αυτή είναι ότι διέλυσε το ταμπού της ορθοδοξίας, αναγνωρίζοντας το ισότιμο δικαίωμα κάθε λαού, κάθε κόμματος, να διαμορφώνει αυτοδύναμα την πορεία και το μέλλον του. Κάθε σοσιαλιστής να έχει το δικό του λόγο και το δικό του ρόλο. Και δεν πιστεύω ότι ο κ. Δίγκλης διαφωνεί με αυτές τις θέσεις.

Ξανάγινε ο σοσιαλισμός ελευθερία της σκέψης, δημοκρατία της διαδικασίας και κριτική αναζήτηση ενός καλύτερου κόσμου. Η απελευθέρωση από τα ιδεολογικά μονοπώλια και τις τεχνητές μονολιθικότητες δικαίωσε όλους εκείνους που αγνωνίστηκαν για το δημοκρατικό σοσιαλισμό, όλους εκείνους που, αντί να αντιγράψουν, αμφισβήτησαν τα πρότυπα και υπέστησαν γι' αυτό διωγμούς και κατασυκοφάντηση. Η μονοπώληση και το αλάθητο των καθοδηγητικών κέντρων καταργήθηκε και ανήκει πια στο παρελθόν. Και μόνο αυτό θα ήταν αρκετό για να κατατάξει τον Γκορμπατσώφ στην κατηγορία των φωτισμένων ηγετών που συμπορεύονται με την ιστορία.

Ποιος είναι λοιπόν ο πραγματικός σοσιαλισμός; Εμείς αβίαστα απαντούμε στον κ. Θεοδούλου παρά τους αφορισμούς του: Είναι εκείνος που ανταποκρίνεται καλύτερα στις συνθήκες και τις ανάγκες μιας χώρας, εκείνος που επιλέγει ελεύθερα ο κάθε λαός για την πατρίδα του. Αλίμονο αν μεταβάλουμε ξανά το σοσιαλισμό μετά το στανιλισμό σ' ένα είδος νέου θρησκευτικού δόγματος. Όσοι τον μετέβαλαν σήμερα αποκαθηλώνονται εντυπωσιακά. Δε μας επιτρέπεται να επαναλάβουμε τα ίδια λάθη.

Στη συνέχεια ο κ. Δίγκλης τονίζει πως, όταν θα αλλάξει ο χαρακτήρας της σημερινής Ε.Ο.Κ., «σε μια ενωμένη Ευρώπη των εργαζομένων που δε θα είναι η ίδια με τη σημερινή θα έχει θέση και η Κύπρος και όλοι οι ευρωπαϊκοί λαοί». Αυτό είναι σωστό. Είναι όμως πολύ ιδανική, αν όχι ουτοπική, αυτή η προσέγγιση. Εμείς να μείνουμε έξω και μακριά από την Ε.Ο.Κ. και, όταν κάποιοι άλλοι θα

έχουν αγωνιστεί και θα έχουν επιτύχει, τότε κι εμείς θα κάνουμε την ευρωπαϊκή μας κίνηση.

Τι θα γινόταν όμως αν όλοι σκέφτονταν με τον ίδιο τρόπο; Και τι γίνεται τώρα που οι άλλοι διεξάγουν αυτή την προσπάθεια; Έχουμε τη γνώμη ότι τα πράγματα δεν είναι έτσι και ότι οι εξελίξεις δε λειτουργούν κατά παραγγελία. Μόνο με τη συμμετοχή διεκδικείς το δικό σου μερτικό στο αποτέλεσμα. Απο εμάς εξαρτάται πώς τοποθετούμαστε στην αντιπαράθεση ανάμεσα στους συντηρητικούς και τα μονοπώλια από τη μια και τις δυνάμεις που εκφράζουν τους εργαζομένους από την άλλη. Και δεν έχω καμιά αμφιβολία βέβαια πού τοποθετείται και ο κ. Δίγκλης και το ΑΚΕΛ σ' αυτό το θέμα.

Η πρόσφατη διάσκεψη, για να αναφερθούμε και σε παράδειγμα, των σοσιαλιστικών κομμάτων των χωρών της Ε.Ο.Κ. στη Λισσαβώνα επανέλαβε ότι η ολοκλήρωση της ενοποίησης της εσωτερικής αγοράς της Κοινότητας είναι άρρηκτα δεμένη με την προστασία των κοινωνικών δικαιωμάτων των Ευρωπαίων εργαζομένων, ερήμην και σε βάρος των οποίων δεν είναι δυνατό να επωφεληθούν οικονομικά ούτε οι επιχειρηματίες από την ολοκλήρωση αυτή.

Η Κοινωνική Χάρτα, ο χάρτης των βασικών δικαιωμάτων των Ευρωπαίων εργαζομένων, που αναμένεται να εγκριθεί από το συμβούλιο των ηγετών των κρατών-μελών στη σύνοδο του Στρασβούργο στο τέλος του 1989, διασφαλίζει τα δικαιώματα των εργαζομένων στην υγεία, την κοινωνική πρόνοια, την εργατική ασφάλεια, το ελάχιστο επίπεδο απολαβών και τη συμμετοχή των εργαζομένων στη διοίκηση των επιχειρήσεων.

Η κ. Θάτσερ αντιδρά λυσσωδώς και βρίσκεται σε πλήρη ρήξη με τους σοσιαλιστές Μιτεράν, Γκονζάλες και τους άλλους ηγέτες, που υπερισχύουν κατά μεγάλη πλειοψηφία. Μόλις πρόσφατα η κ. Θάτσερ δήλωσε για την Κοινωνική Χάρτα: «Είναι σαν να βάζουμε το σοσιαλισμό από την πίσω πόρτα.» Για να απαντήσει ο Μιτεράν: «Στην ανάγκη θα προχωρήσουμε και χωρίς τη Βρετανία.» Αποτέλεσμα είναι η απομόνωση της κ. Θάτσερ όχι μόνο στην Ε.Ο.Κ. αλλά και στη χώρα της και στο ίδιό της το κόμμα. Είναι λοιπόν μια δυναμική πραγματικότητα, ο χώρος της κοινότητας, δεν είναι στατική πραγματικότητα, είναι μια δυναμική όπου ο καθένας επιλέγει τη θέση του και διαδραματίζει το ρόλο του.

Ακόμη πρέπει να προσθέσουμε και τα εξής: Στο διεθνές πεδίο το σύστημα των συνασπισμών και το σύστημα ισορροπιών και συμφερόντων διέρχεται μια ιστορική διαμορφωτική καμπή και οι καταιγιστικές εξελίξεις που ακόμη συνεχίζονται στην Ανατολική Ευρώπη προκαλούν ανακατατάξεις και αναδιανομές που θα καθορίσουν το παγκόσμιο σύστημα για τις επόμενες δεκαετίες με επίκεντρο την Ευρώπη.

Ενόψει αυτών των κοσμογονικών εξελίξεων, για να μπορέσουμε να κάνουμε επιλογές στο εγγύς, στο μεσοπρόθεσμο και το μακροπρόθεσμο μέλλον για τη θέση της Κύπρου στον ευρωπαϊκό και τον παγκόσμιο χώρο, πρέπει ν' αρχίσουν τώρα οι διεργασίες μελέτης και διαπραγμάτευσης με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, που θα τεθούν σε κίνηση μόνο με την υποβολή αίτησης για ένταξη. Αυτό είναι μια πραγματικότητα, δεν είναι επιθυμία. Γι' αυτό, πέρα από τους λόγους συνεξέτασης με την αίτηση της Αυστρίας που κατατέθηκε και της Μάλτας που κατατίθεται και που επιτρέπει την αξιοποίηση της ελληνικής παρουσίας, η αίτηση πρέπει να υποβληθεί τώρα, πριν η Κοινότητα καταλήξει στην οριστική διαμόρφωση του μελλοντικού πλαισίου των σχέσεών της με τον περίγυρό της, δεδομένου μάλιστα ότι άρχισαν ήδη διαπραγματεύσεις σε όλο το φάσμα του

ευρωπαϊκού συστήματος για τη διαμόρφωση του κοινοτικού και του ευρωπαϊκού μέλλοντος.

Αν εμείς λοιπόν δεν προχωρήσουμε αμέσως στην προώθηση των συμφερόντων της Κύπρου μέσα από τη διαδικασία της υποβολής αίτησης για ένταξη, κινδυνεύουμε να βρεθούμε ξεκομμένοι από τις νέες πραγματικότητες αλλά και με την τελωνειακή ένωση στα χέρια μας, που από μόνη της είναι μια πολύ επαχθής και αρνητική σχέση σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Κύπρου, όπως εξαρχής υποστήριξε και υποστηρίζει το Σοσιαλιστικό Κόμμα.

Εξάλλου, αν υπάρχει δυνατότητα η κοινότητα να ενδιαφερθεί περισσότερο και να επηρεάσει μια μελλοντική λύση του προβλήματός μας, τότε έχει νόημα η υποβολή της αίτησης μόνο, αν γίνει πριν από τη λύση και όχι μετά την επίτευξη μιας επαχθούς λύσης. Κι αυτά, επαναλαμβάνω, χωρίς να έχουμε αυταπάτες ότι η Ε.Ο.Κ. θα μας λύσει το πρόβλημα.

Αυτές είναι οι ανησυχίες, οι προβληματισμοί και οι σκέψεις μας στην προσπάθειά μας να ξεπεράσουμε διαλεκτικά το φράγμα των συνθημάτων, τις προκαταλήψεις κάποιων καλόπιστων ίσως - αλλά πάντως ξεπερασμένων, κατά τη γνώμη μας - αντιλήψεων της κομμουνιστικής Αριστεράς και να αποσαφηνίσουμε πλήρως την ουσιαστική διαφορά των απόψεών μας από εκείνες της Δεξιάς. Αρθρώνουμε το δικό μας αυτόνομο λόγο ως σοσιαλιστές, με βάση αυτό που πιστεύουμε συμφέρον για την Κύπρο και που το θεωρούμε συνδεδεμένο με τις προοδευτικές εξελίξεις στην Ευρώπη και τον κόσμο. Όπως και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, είναι φανερό ότι και στον ευρύτερο χώρο της κυπριακής Αριστεράς υπάρχουν περισσότερες απόψεις πάνω στο θέμα. Δεν είναι ούτε μια ούτε ενιαία και ομοιόμορφη η αριστερή προσέγγιση και η αριστερή έκφραση στην Κύπρο.

Ύστερα απ' όλα αυτά δε νομίζω να ισχύει το συμπέρασμα του κ. Δίγκλη -και μιλώ για μας, δεν έχω δικαίωμα να μιλώ για άλλους -ότι «αν τα άλλα κόμματα επιμένουν στη θέση τους για υποβολή αίτησης για ένταξη, δε μένει άλλη εξήγηση για τα ελατήριά τους παρά μόνο η ύπαρξη ορισμένης αντικυβερνητικής προδιάθεσης, παρόλο που αυτό προκαλεί τεράστια ζημιά στον αγώνα του λαού μας ..» Βέβαια ο κ. Θεοδούλου και πάλι ήταν πιο ισοπεδωτικός και μίλησε για μικρές κομματικές σκοπιμότητες.

Αυτά βέβαια είναι τουλάχιστον άδικα για το Σοσιαλιστικό Κόμμα, γιατί δεν επαληθεύονται από την προβληματική που αναπτύξαμε από την αρχή αυτής της συζήτησης. Εξάλλου θα ήταν επιπόλαιο και ανεύθυνο από μέρους μας να καθορίζαμε τη θέση μας σ'ένα τόσο σοβαρό θέμα απλώς και μόνο από αντικυβερνητική διάθεση. Είναι όμως μια καλή ευκαιρία να ξεκαθαρίσουμε αυτό το σημείο της στάσης μας απέναντι στην κυβέρνηση Βασιλείου. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα κινείται με ελατήρια τη σοσιαλιστική του ιδεολογία και την πολιτική του γραμμή. Εμείς δε λειτουργούμε ούτε από φιλοκυβερνητική ούτε από αντικυβερνητική προδιάθεση. Πολιτική μας σίγουρα δεν είναι η πολιτική Βασιλείου. Έχουμε το δικό μας πρόγραμμα. Από εκεί και πέρα κρίνουμε ανάλογα την κυβερνητική πολιτική. Και έχουμε το θάρρος της γνώμης μας, να συμφωνούμε ή να διαφωνούμε ανάλογα, χωρίς να διακατεχόμαστε από σύνδρομα και συμπλέγματα.

Και τέλος, η θέση μας απέναντι στον Πρόεδρο Βασιλείου σχετικά με το συγκεκριμένο υπό συζήτηση θέμα. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ακολουθεί μια συγχυσμένη και καθόλου πειστική πολιτική κωλυσιεργίας. Ποιοι οι λόγοι και ποιοι

οι παράγοντες; Οι σαφείς θέσεις του ΑΚΕΛ και η ενδεχόμενη άσκηση πολιτικής πίεσης από μέρους του κόμματος είναι και θεμιτή και δημοκρατική στην προώθηση των απόψεών του. Αυτός είναι ο ρόλος του κάθε κόμματος. Είναι όμως και οι απειλές Ντενκτάς, ότι δε θα προσέλθει στις συνομιλίες, είναι και οι συμβουλές των ισχυρών της Ε.Ο.Κ. και της Ελλάδας, όπως ισχυρίζεται ο Πρόεδρος, να μην υποβάλουμε αίτηση για ένταξη. Ωστόσο είναι γνωστό ότι η πίεση για αναβολή είναι κυρίως βρετανική πολιτική για τη διατήρηση των γνωστών αγγλικών κεκτημένων και συμφερόντων. Και το ερώτημα είναι αν ο Ντενκτάς με απαγορευτικά παραγγέλματα θα καθορίζει την πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας ή αν η κ. Θάτσερ θα ασκεί επικυριαρχία στον τόπο μας.

Προβάλλεται και το εξής επιχείρημα, κυρίως από κυβερνητικής πλευράς (το ανέφερε προηγουμένως και ο κ. Θεοδούλου): Μην κάνουμε αυτό, γιατί δυσκολεύουμε την επανέναρξη των συνομιλιών. Αύριο το επιχείρημα θα μεταβληθεί. Μην το κάνουμε αυτό, γιατί διακινδυνεύουμε διακοπή των συνομιλιών. Και μεθαύριο θα υπάρχει κάτι άλλο και δεν τελειώνουμε ποτέ με αυτή τη συλλογιστική. Έτσι, αντί αυτός ο τόπος να κυβερνάται υπεύθυνα με πολιτικές αποφάσεις, κινδυνεύουμε σε ζωτικά θέματα να εξαρτώμαστε τελικά από την πολιτική βούληση των αποδεδειγμένων αντιπάλων μας.

Όμως ο Πρόεδρος Βασιλείου επανειλημμένα, και πρόσφατα ακόμη, ανέφερε ότι και η Ελλάδα συμβούλευσε την αναβολή, δηλαδή η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Αυτό είναι αναληθές. Είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε από την πιο έγκυρη και αρμόδια πηγή, και αυτό το τονίζουμε και το δηλώνουμε υπεύθυνα, ότι τέτοια συμβουλή ποτέ δε δόθηκε στον κ. Βασιλείου. Η ελληνική κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ εξέφρασε επανειλημμένα και σαφώς τις απόψεις της υπέρ της άμεσης υποβολής αίτησης για ένταξη. Συμβουλές όμως δεν έδινε στην κυπριακή κυβέρνηση για το τι έπρεπε να πράξει και τι όχι. Από εκεί και πέρα ο καθένας παίρνει τις αποφάσεις του και αναλαμβάνει τις ευθύνες του. Αλλά κανένας δε δικαιούται για θέματα της αρμοδιότητας και της ευθύνης του να επικαλείται συμβουλές που ποτέ άλλωστε δε δόθηκαν. Εξάλλου είναι πολύ-πολύ εύγλωττες οι δηλώσεις του Θεόδωρου Πάγκαλου τον περασμένο μήνα σε ανοικτό σεμινάριο στη Λευκωσία αλλά και σε κυπριακές εφημερίδες για το θέμα των σχέσεων Κύπρου-Ε.Ο.Κ. Ακόμη στο κλειστό κυβερνητικό σεμινάριο που έγινε στη Λευκωσία, τόσο ο Θεόδωρος Πάγκαλος του ΠΑΣΟΚ όσο και ο Τάκης Λαμπρίας της Νέας Δημοκρατίας υποστήριξαν έντονα, ο καθένας με τα δικά του επιχειρήματα και τη δική του συλλογιστική, την άμεση υποβολή αίτησης.

Ο Πρόεδρος στην προσπάθεια κωλυσιεργίας προβάλλει και το θέμα της διεξαγωγής δημοψηφίσματος. Δεν έχουμε ένσταση. Αλλά το δημοψήφισμα θα έχει νόημα όταν θα καταλήξουμε στη συμφωνία ένταξης, οπότε θα κληθεί ο λαός να κρίνει τους όρους. Τότε θα υπάρχει αντικείμενο. Έτσι θα είναι δυνατό και εμείς οι ίδιοι να καταψηφίσουμε την ένταξη, αν κρίνουμε ότι οι όροι θα είναι ασύμφοροι για την Κύπρο, κάτι που άλλωστε συνέβηκε και στη Νορβηγία. Αλλιώς θα πρέπει να κάνουμε δυο δημοψηφίσματα. Ένα για την αίτηση ένταξης και ένα δεύτερο για τους όρους της ένταξης! Εμείς δεν έχουμε ένσταση. Αλλά ν' αποφασίσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και να μας πει τι θέλει. Κι αν θέλει δημοψήφισμα, το νόμο τον ψηφίσαμε σήμερα και να προχωρήσουμε για να μη χάνουμε καιρό. Είμαστε λοιπόν μπροστά στην αντίφαση ο Πρόεδρος να επαγγέλλεται την ευρωπαϊκή πορεία, αλλά να κωλυσιεργεί στην υλοποίησή της, προβάλλοντας συγχυσμένες και καθόλου πειστικές δικαιολογίες, ενώ άλλος, ηγετικός, είναι ο ρόλος του.

Τι εισηγούμαστε; Έχουμε τη γνώμη ότι το θέμα δεν προσφέρεται για άλλη αντιπαράθεση και οξύτητες. Εξετάζοντας προσεκτικά όλα αυτά τα δεδομένα έντιμα και ειλικρινά, έχοντας υπόψη και τα θετικά και τα αρνητικά, πιστεύουμε ότι περαιτέρω καθυστέρηση στην υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα αποτελεί μέγα λάθος. Είναι εύκολο να οχυρωθούμε πίσω από ξεπερασμένα πρότυπα ή πίσω από κάποιες ασαφείς δικαιολογίες, για να τηρήσουμε μια αρνητική στάση ή να κωλυσιεργήσουμε ανάλογα. Όμως η ζωή προχωράει, ο κόσμος αλλάζει ραγδαία κι εμείς εδώ στη μικρή Κύπρο θα ξεμείνουμε από όλη αυτή την υπέροχη κοσμογονία και τον καινούργιο κόσμο που αναδύεται μπροστά στα έκπληκτα μάτια της ανθρωπότητας και στα δικά μας.

Ό,τι λοιπόν χρειάζεται είναι ένας υπεύθυνος διάλογος μεταξύ μας, ώστε με τη συμβολή όλων ανεξαιρέτως -και πιστεύουμε ότι η συμβολή των αριστερών δυνάμεων είναι ιδιαίτερα χρήσιμη-να προχωρήσουμε στον προγραμματισμό μιας υπεύθυνης και καλά σχεδιασμένης διακομματικής εθνικής ευρωπαϊκής πολιτικής.

Εμείς πιστεύουμε ότι όλες οι δυνάμεις είναι εξίσου πολύτιμες. Έχουν τις χρήσιμες απόψεις τους, τα ικανά τους στελέχη και τις αντιστοιχίες τους στον ευρωπαϊκό χώρο. Και ο Πρόεδρος της Κύπρου πρέπει να ακούσει τη φωνή του κυπριακού λαού και μόνο αυτή. Είμαστε ήδη στην πορεία προς την Ευρώπη. Η τελωνειακή ένωση βρίσκεται σε εξέλιξη. Μέσα σε κλίμα ενότητας και ομοψυχίας έχουμε χρέος να συμβάλουμε όλοι, με όλες μας τις δυνάμεις, στον περιορισμό των αρνητικών και στην αξιοποίηση των θετικών στοιχείων σ΄αυτή την πορεία που σίγουρα δεν είναι εύκολη, αλλά που έτσι κι αλλιώς θα είναι πολύ σημαντική στη διαμόρφωση του μέλλοντος αυτού του τόπου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ηλιάδη, για την ομιλία σας.

Ποιος άλλος θέλει να πρωτολογήσει και είναι έτοιμος; Αν δεν υπάρχουν άλλοι που θα πρωτολογήσουν, τότε θα δώσω το λόγο σε πρόσωπα ...

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

παρακολούθησα με μεγάλη προσοχή τις ομιλίες γύρω από το θέμα της αίτησης για την ένταξή μας στην ΕΟΚ. Βέβαια η θέση του ΑΚΕΛ στο θέμα αυτό είναι καλά γνωστή. Έχει διαμορφωθεί και διακηρυχθεί πριν τρεις δεκαετίες και από τότε δεν υπάρχει τίποτε που να έχει κάμει το ΑΚΕΛ να τροποποιήσει αυτή τη θέση ή που να δημιουργεί τέτοιο θέμα.

Αν αυτή τη στιγμή ανεβαίνω στο βήμα, είναι για να εκφράσω τη διαφωνία μου με ορισμένους ισχυρισμούς οι οποίοι έγιναν κατά τη διάρκεια της συζήτησης αυτή τη φορά στη Βουλή.

Βέβαια περίμενα , αναζητούσα, πρόσμενα να ακούσουμε περισσότερα επιχειρήματα που να δικαιολογούν την επιμονή των άλλων τριών πλευρών της Βουλής να γίνει αμέσως η αίτηση από μέρους της κυβέρνησης για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Στη συζήτηση δεν ακούσαμε τίποτε που να αναφέρεται στην ουσία του θέματος. Απεναντίας, κατά έναν αποτυχημένο τρόπο, επιδιώχθηκε από πολλούς ή σχεδόν από όλους, από τις τρεις άλλες πλευρές της Βουλής, να παρουσιαστούν οι

εξελίξεις στην Ευρώπη ως οφειλόμενες στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και να συγχύζονται ζητήματα εντελώς άσχετα μεταξύ τους.

Εδώ έγινε μεγάλη αναφορά, πολύ εκτεταμένη αναφορά και πολλή προσπάθεια να συνδεθεί η άποψη ή η θέση του κ. Γκορμπατσώφ για το «Ευρωπαϊκό Σπίτι της Ειρήνης και της Φιλίας» με κάτι το οποίο σχετίζεται με την ύπαρξη και τη δράση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας ή τους σκοπούς αυτού του οικονομικοπολιτικού οργανισμού.

Η Σοβιετική Ένωση είναι αλήθεια ότι πάντοτε αγωνιζόταν για την ειρηνική συνύπαρξη και πολλές φορές έκαμε συγκεκριμένες προτάσεις για αποπυρηνικοποιημένες ζώνες και άλλα μέτρα που οδηγούσαν στην ειρηνική συνύπαρξη και στην ανάπτυξη της φιλίας μεταξύ των λαών.

Εδώ ο Πρόεδρος της Σοβιετικής Ένωσης έκαμε μια πρόταση η οποία φαίνεται ότι ανταποκρίνεται, και πράγματι ανταποκρίνεται, στα αισθήματα των λαών και στην επιδίωξή τους για ειρήνη και φιλία. Το «Ευρωπαϊκό Σπίτι» υπάρχει αντικειμενικά. Εκείνο που ζήτησε ο Γκορμπατσώφ είναι να αναπτυχθούν φιλικές σχέσεις και να προστατευθεί η ειρήνη και οι καλές σχέσεις μεταξύ των λαών της Ευρώπης.

Για το σκοπό αυτό το ΑΚΕΛ πάντοτε αγωνιζόταν και νομίζω ότι, όση προσπάθεια και να καταβλήθηκε από ορισμένους για να παρουσιάσουν το ΑΚΕΛ ως συντηρητικό και ως αντίθετο προς το πνεύμα και τους σκοπούς που προωθεί ο Γκορμπατσώφ, νομίζω ότι είναι φανερό σε όλους ότι απέτυχαν να το παρουσιάσουν αυτό και να το υποστηρίξουν.

Εδώ υπάρχει κάτι που είναι ουσιαστικό για το θέμα που συζητείται, δηλαδή της αίτησης και μάλιστα με το πολύ-πολύ αντιπαθητικό σχήμα του «εδώ και τώρα», σαν να ξεχνούμε δηλαδή κάτω από ποιες συνθήκες εκφράστηκε αυτό το αυταρχικό, το απολυταρχικό σχήμα, για να εξαναγκάσουν τον κυπριακό λαό σε μια συμφωνία για την οποία πληρώνει και δεν ξέρουμε για πόσα χρόνια ακόμα θα πληρώνει.

Ανέφεραν ότι εδώ και τώρα θα πρέπει να προχωρήσουμε να κάνουμε αυτή την αίτηση. Υπάρχει κάτι το πολύ ουσιαστικό.οι οικονομικές συνέπειες που θα έχουμε ως Κύπρος από την ένταξη αλλά και οι πολιτικές συνέπειες που θα έχουμε. Από τους ομιλητές μόνο ο κ. Ηλιάδης παραδέχθηκε ότι επηρεάζεται πράγματι η ανεξάρτητη, η ουδέτερη θέση της Κύπρου από μια τέτοια ένταξη και είναι δυνατό να επηρεαστεί.

Αλλά, αγαπητοί φίλοι, παρά το ότι προσπάθησα πολύ να δω ικανούς ομιλητές των άλλων πλευρών, ειδικούς πάνω στα θέματα που συζητούμε, να προσπαθούν να επιτύχουν να ξεπεράσουμε την επιφάνεια των γεγονότων και να εισχωρήσουμε στην ουσία τους, δεν είδα πράγματι να το έχουν επιτύχει, ούτε ο κ. Γαλανός ούτε ο κ. Ζαχαριάδης. Ιδιαίτερα απέτυχαν να δουν τι θα σήμαινε η ένταξη για την οικονομία της Κύπρου, για την αναπτυξιακή προσπάθεια της Κύπρου.

Εδώ με τις συνθήκες που έχουμε τώρα υπάρχουν πολύ-πολύ σημαντικές δυνατότητες για την Κύπρο. Είναι αυτές τις δυνατότητες που έφερε στην επιφάνεια η πολιτική της θετικής ουδετερότητας που ακολουθήθηκε από τα πρώτα βήματα της ανεξάρτητης δημοκρατίας της Κύπρου στο θέμα της ανάπτυξης οικονομικών σχέσεων μέσα στον Τρίτο Κόσμο και υπάρχουν πάρα πολλές δυνατότητες τις οποίες δεν έχουμε ακόμη αξιοποιήσει, διότι η άλλη πορεία που

προτείνεται, η πορεία της ένταξης, είναι ολοκάθαρο και σαφές, προτού ακόμα κάμουμε τα πρώτα βήματα προς την κατεύθυνση αυτή, ότι έπρεπε να γίνει με προετοιμασία.

Και αυτή η προετοιμασία τι ήταν; Να αρχίσουμε να καταστρέφουμε ό,τι έχουμε δημιουργήσει και στη μεταποιητική βιομηχανία μας και στην άλλη βιομηχανία μας και στην αγροτική μας οικονομία, για να έρθει στα μέτρα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας.

Αλλά, γιατί να βλέπουμε μονόδρομα την προσπάθεια για την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων της χώρας μας με άλλες χώρες; Μας ζήτησαν οι χώρες της ΕΟΚ να ενταχθούμε στον οικονομικό και πολιτικό αυτό οργανισμό, προκειμένου να δημιουργήσουν φιλικές σχέσεις μαζί μας; Κάθε άλλο.

Είναι λοιπόν ανοικτός ο δρόμος σε μας να προχωρήσουμε σύμφωνα με την πολιτική της θετικής ουδετερότητας που έχουμε ακολουθήσει από της ανακήρυξης μας ως ανεξάρτητης χώρας. Να προχωρήσουμε και προς την Ανατολή και προς τη Δύση και προς το χώρο των Αδεσμεύτων, για να δημιουργήσουμε φιλικές πολιτικές, πολιτιστικές και οικονομικές σχέσεις. Υπάρχουν απεριόριστα περιθώρια να πετύχουμε αυτά τα πράγματα και να πετύχουμε κάτι που θα είναι σταθερά θετικό υπέρ της Κύπρου, υπέρ της ανεξαρτησίας της.

Κατά τη δική μου γνώμη, η θέση που έχει διακηρύξει το ΑΚΕΛ-και είναι σαφής και καθαρή και απαλλαγμένη από δογματισμούς και, ως γεγονός άδικα, αστήριχτα έχουν εξακοντίσει ορισμένοι τις ρετσινιές τους ενάντια στο ΑΚΕΛ, ότι ακολουθεί δογματική θέση έναντι αυτού του ζητήματος- η θέση που ακολουθεί το ΑΚΕΛ έναντι του θέματος της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα είναι θέση που ανταποκρίνεται στα μεγάλα συμφέροντα του κυπριακού λαού, τα σημερινά και τα μελλοντικά οικονομικά, πολιτιστικά, πολιτικά συμφέροντα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Για πρωτολογίες ακόμα, κύριε Μαρκίδη.

Θέλει να πρωτολογήσει άλλος κανένας;

Κύριε Κληρίδη, θέλετε να πρωτολογήσετε;

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα σκοπό να μιλήσω επί του θέματος, αλλά επαναλήφθηκαν τα ίδια επιχειρήματα τόσες φορές, που πιστεύω ότι δε θα ήταν χρήσιμο, θα ήταν άσκοπη δαπάνη χρόνου, γι΄αυτό, ενώ είχα πει ότι θα αγορεύσω, δε θα αγορεύσω, αλλά θα ψηφίσω φυσικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μακάρι να είχαν όλοι τις δικές σας απόψεις, κύριε Κληρίδη.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε θα χρειαζόταν η Βουλή, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Προτιμούμε να έχουμε την ψήφο του, κύριε Πρόεδρε, παρά την ομιλία του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε λοιπόν τις δευτερολογίες και δίνω το λόγο στον κ. Μαρκίδη.

Μετά τον κ. Μαρκίδη θα είστε εσείς, κύριε Δίγκλη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Φαίνεται, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ότι ο κ. Δίγκλης είναι το πρόσωπο της ημέρας, όχι μόνο για τις δημόσιες δηλώσεις που έκαμε προχθές, αλλά γενικά και για την ομιλία που έκαμε στις 10 Νοεμβρίου, στην προτελευταία συνεδρίαση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα είναι και το πρόσωπο της νύκτας.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Θα ήθελα, όπως και ο συνάδελφος κ. Παναγιώτου, να σχολιάσω ένα απόσπασμα που λέει ότι «κατά την ταπεινή προσωπική μου γνώμη, είναι ασυμβίβαστος και αδιαχώρητος ο πραγματικός σοσιαλισμός με την ΕΟΚ, όσο αυτή διατηρεί το σημερινό κοινωνικό και μονοπωλιακό της χαρακτήρα».

Και βέβαια είναι απόσπασμα παρμένο από την ομιλία του κ. Δίγκλη, κατά τον οποίο πραγματικός σοσιαλισμός και ΕΟΚ είναι πράγματα και έννοιες ασυμβίβαστες. Και γι΄αυτό το λόγο οι πραγματικοί σοσιαλιστές δεν πρέπει να θέλουν να γίνουν μέλη της ΕΟΚ, διότι τότε ζητούν να συμβιβαστούν τα ασυμβίβαστα. Αυτή είναι, φαντάζομαι, η έννοια του αποσπάσματος αυτού.

΄Ομως το ερώτημα το οποίο τίθεται και το οποίο τίθεται και για την ομιλία του κ. Θεοδούλου είναι: Για ποιο σοσιαλισμό μιλούμε;

Διότι βέβαια είναι φανερό ότι αυτό που λένε οι Βουλευτές του ΑΚΕΛ σοσιαλισμό δε σημαίνει το σοσιαλισμό της ΕΔΕΚ, δε σημαίνει το σοσιαλισμό του ΠΑΣΟΚ, δε σημαίνει το σοσιαλισμό του Μιτεράν, δε σημαίνει τώρα τελευταία το σοσιαλισμό του Στάλιν, δε σημαίνει τώρα τελευταία το σοσιαλισμό του Μπρέζνιεφ. Δε γνωρίζω για τον Χρουστσώφ, πάντως σημαίνει, από ό,τι φαίνεται τον τελευταίο σοσιαλισμό του Γκορμπατσώφ του οποίου όλοι εμφανίζονται, τουλάχιστο στα λόγια, ως ακραιφνείς υποστηρικτές.

Αλλά θα πρέπει επιτέλους να τεθεί και ένα πιο ωμό ερώτημα. Αυτός ο σοσιαλισμός για τον οποίο μιλούν μπορεί να συμβιβαστεί με το Σύνταγμα της Κύπρου; Διότι με την ίδια λογική εγώ λέω ένα και μόνο πράγμα: ΄Οσο ασυμβίβαστος είναι αυτός ο σοσιαλισμός με την ΕΟΚ, άλλο τόσο ασυμβίβαστος είναι με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Δε θέλω να αναφερθώ σε συγκεκριμένα παραδείγματα. Αρκεί να πούμε ότι στην Κύπρο κατοχυρώνεται το πολυκομματικό σύστημα, κατοχυρώνεται το δικαίωμα του πολίτη να κάνει κόμμα, κατοχυρώνεται η πολυφωνία, κατοχυρώνεται η ιδιοκτησία, κατοχυρώνεται η ελεύθερη άσκηση επαγγέλματος, κατοχυρώνεται η πλουραλιστική δημοκρατία και επομένως βασικά παραμένει το ερώτημα: Τι πράγμα εννοούν, όταν λένε για δημοκρατικό σοσιαλισμό;

Εκείνο το οποίο έχω προσωπικά αντιληφθεί είναι ότι καταβάλλεται μια εσκεμμένη προσπάθεια να υποτονισθεί η σημασία των όσων συμβαίνουν σήμερα στην Ανατολική Ευρώπη. Η άποψη που λέει ότι αυτό που συμβαίνει σήμερα στην Ανατολική Ευρώπη είναι ο σοσιαλισμός, ο οποίος δείχνει το πραγματικό του πρόσωπο τώρα για πρώτη φορά, είναι πολύ συντηρητική και στενόκαρδη, διότι στην πραγματικότητα εκείνο που άρχισε να συμβαίνει στην Ανατολική Ευρώπη είναι κάτι άλλο. Είναι η πραγματική δημοκρατία που αρχίζει τώρα να εμφανίζεται σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, η πραγματική δημοκρατία όπως τη γνωρίζουμε εμείς με τα πολλά κόμματα και τις πολλές φωνές. ΄Οχι με το ένα

κόμμα και την ελευθερία έκφρασης μέσα στα πλαίσια του ίδιου κόμματος. Είναι αυτό το μήνυμα των καιρών και όσοι δεν το έχουν αντιληφθεί πολύ σύντομα θα το αντιληφθούν.

Έχει λεχθεί ότι η υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα δε συνάδει με τον αδέσμευτο χαρακτήρα της Κυπριακής Δημοκρατίας και όταν υποδείχθηκε προς το ΑΚΕΛ ότι και η Αυστρία, που είναι αυστηρά ουδέτερη χώρα, της οποίας μάλιστα η ουδετερότητα κατοχυρώνεται και από διεθνή συνθήκη, ενώ η δική μας ουδετερότητα ή το δικό μας αδέσμευτο δεν κατοχυρώνεται προς το παρόν με οποιαδήποτε διεθνή συνθήκη, όταν υποδείχθηκε ότι η Αυστρία αισθάνθηκε ελεύθερη να υποβάλει αίτηση, μας απάντησαν οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ ότι για το θέμα της υποβολής της αίτησης από την Αυστρία η Σοβιετική Ένωση υπέβαλε διπλωματική διαμαρτυρία ή διαμαρτυρήθηκε γιατί η Αυστρία να υποβάλει αίτηση.

Είναι ολίγον τι καθυστερημένοι οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, διότι φαίνεται ότι δεν έχουν παρακολουθήσει τις δηλώσεις τις οποίες έκαμε ο Πρόεδρος της Σοβιετικής Ένωσης, ο κ. Γκορμπατσώφ, κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του στη Φιλλανδία , που είναι μια κλασική περίπτωση ουδέτερης χώρας ή αδέσμευτης χώρας, αν θέλετε.

Και εκεί, όταν ρωτήθηκε σχετικά με το θέμα αυτό, απάντησε σαφέστατα «Δικαίωμα της κάθε χώρας να θελήσει να συνδεθεί ή να ενταχθεί σε οποιοδήποτε οργανισμό η ίδια θέλει.» Ερωτηθείς εκ νέου απάντησε: «Δικαίωμά τους, δικαίωμά τους.» Και λέω δυο φορές τις λέξεις «δικαίωμά τους», διότι αυτή ήταν η απάντηση. Δυο φορές ο άνθρωπος τόνισε ότι είναι δικαίωμα της κάθε χώρας, είτε ουδέτερης είτε μη, να θελήσει να συνταχθεί με το διεθνή οργανισμό τον οποίο η ίδια ελεύθερα και κυριαρχικά επιλέγει.

Και η απάντηση αυτή αφορούσε και τη Φιλλανδία και την Αυστρία, γι'αυτό το λόγο οι αυστριακές εφημερίδες, και έχω εδώ αποσπάσματα, χαιρέτισαν τη δήλωση αυτή. Μάλιστα οι τίτλοι τους είναι: «Η Βιέννη με αγαλλίαση σημείωσε το σήμα της Μόσχας που ήλθε από τη Φιλλανδία.» Αυτοί είναι οι τίτλοι των εφημερίδων της Αυστρίας των πρόσφατων ημερών.

Επομένως είναι φανερό ότι όσα λέγονται, ότι δήθεν η υποβολή αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ δε συνάδει με τον αδέσμευτο χαρακτήρα της Κυπριακής Δημοκρατίας, νομίζω ότι δεν ευσταθούν.

Το βασικό επιχείρημα το οποίο λέχθηκε και λέγεται από πλευράς ΑΚΕΛ είναι ότι, αφού ούτως ή άλλως είναι διακηρυγμένη αρχή της ΕΟΚ ότι δε θα δεχθεί άλλα μέλη πριν το 1993, προς τι το σύνθημα «εδώ και τώρα; Γιατί να υποβληθεί η αίτηση τώρα και να μην περιμένουμε το 1993;

Βέβαια την πραγματική πολιτική του ΑΚΕΛ σε όλη της τη μεγαλοπρέπεια την εξέφρασε μόλις πριν δέκα λεπτά ο κ. Πέτας. Το ΑΚΕΛ καθόρισε τη θέση του πριν 30 χρόνια και κατά τη διάρκεια αυτών των 30 χρόνων τίποτε δε συνέβηκε στον κόσμο που να δικαιολογεί την αλλαγή αυτής της θέσης. Αυτή είναι η πραγματική θέση του ΑΚΕΛ. Όχι «εδώ και τώρα να μη γίνει, αλλά να γίνει κάποτε». Η θέση του ΑΚΕΛ όπως, καθορίστηκε πριν 30 χρόνια, είναι «ποτέ στην ΕΟΚ». Αυτή είναι η θέση του. «Ποτέ στην ΕΟΚ». Αυτή είναι η πραγματική θέση του ΑΚΕΛ και επομένως τα επιχειρήματα «γιατί τώρα» και «να περιμένουμε και να δούμε ύστερα» μπορεί να τα πουν άλλοι, μπορεί ίσως να δικαιούται να τα πει η σημερινή κυβέρνηση η οποία εμφανίζεται ότι έχει πολιτική ένταξης, αλλά

διαφωνεί στο θέμα του χρόνου, αλλά δεν μπορεί να τα λέει το ΑΚΕΛ ως επιχειρήματα, εφόσον δεν ανταποκρίνονται καν στις θέσεις του, νοουμένου ότι η θέση του ΑΚΕΛ είναι μία και μόνη: «Όχι στην ΕΟΚ πάντοτε.»

Και αναμειγνύεται και θέμα δημοψηφίσματος έντεχνα εκ μέρους του ΑΚΕΛ και λέγεται: «Γιατί να δεσμευθεί ο λαός με μια υποβολή αίτησης, χωρίς να γίνει προηγουμένως δημοψήφισμα;»

Ο λαός αυτός δεσμεύθηκε για πολύ σοβαρότερα πράγματα, όπως είπα στην πρώτη μου ομιλία, χωρίς δημοψήφισμα, με τη σύμφωνη γνώμη του ΑΚΕΛ.

Και η συμφωνία Μακαρίου-Ντενκτάς δεσμεύει για πολύ πράγματα την Κύπρο και η συμφωνία Κυπριανού-Ντενκτάς δεσμεύει για πολύ σοβαρότερα πράγματα την Κύπρο και η επανάληψη των ενδοκυπριακών συνομιλιών πέρσι ήταν πολύ σοβαρό θέμα για την Κύπρο και όμως το ΑΚΕΛ δε σκέφθηκε να ζητήσει δημοψήφισμα, αλλά αναγνώρισε τη φυσική εξουσία που έχει κάθε εκλελεγμένη κυβέρνηση να ασκεί πολιτική που εξουσιάζει το μέλλον αυτού του τόπου.

Επομένως, το να λέγεται τώρα ότι ειδικά για την υποβολή αίτησης χρειάζεται δημοψήφισμα είναι πραγματικά κάπως παράξενο. Όπως ιδιαίτερα παράξενη ήταν και η χθεσινή δήλωση του Γενικού Γραμματέα του ΑΚΕΛ κ. Χριστόφια, αν κατάλαβα καλά, ότι «το ΑΚΕΛ δέχθηκε να ψηφίσει τον κ. Βασιλείου, παρά το ότι ο κ. Βασιλείου είχε πολιτική για ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ, διότι ο κ. Βασιλείου υποσχέθηκε δημοψήφισμα για την τελωνειακή ένωση».

Μα η συνθήκη για την τελωνειακή ένωση υπογράφτηκε και κατακυρώθηκε από αυτή τη Βουλή, πριν από την εκλογή του κ. Βασιλείου. Και επομένως το δημοψήφισμα θα ερχόταν πολύ καθυστερημένα, δεδομένης και της συνταγματικής διατάξης που λέει ότι μια διεθνής συνθήκη άπαξ και κυρωθεί έχει αυξημένη τυπική ισχύ, έχει σχεδόν συνταγματική ισχύ, που δεν μπορεί να καταργηθεί και οπωσδήποτε, όπως είναι το Σύνταγμα της Κύπρου, δεν μπορεί να καταργηθεί με δημοψήφισμα.

Αν λοιπόν ο κ. Βασιλείου για λόγους προεκλογικούς έλεγε στο λαό περί δημοψηφίσματος σχετικά με την τελωνειακή ένωση, αυτό μπορούσε να αποτελεί πρόφαση ή δικαιολογία για την ηγεσία του ΑΚΕΛ, ώστε να δικαιολογήσει το συγκεκριμένο υποψήφιο. Αλλά εδώ είναι Βουλή και ακριβώς πρέπει πλέον να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους. Διότι ήταν φανερό ότι όσα λέγονταν περί δημοψηφίσματος δεν ήταν τίποτε άλλο παρά μια προσπάθεια να δικαιολογηθεί η συγκεκριμένη πολιτική συμμαχία που είχε γίνει τότε προεκλογικά σχετικά με τις προεδρικές εκλογές του 1988.

Υπάρχει και κάτι το οποίο πρέπει να τονισθεί. Υπάρχει μια νέα τάση μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΟΚ που αναπτύσσεται κατά τρόπο φυσιολογικό γι' αυτούς που είναι ήδη μέλη της ΕΟΚ αλλά κατά τρόπο επικίνδυνο γι'αυτούς που δεν είναι μέλη της ΕΟΚ και για τους οποίους δεν εκκρεμεί οποιαδήποτε αίτηση να ενταχθούν στην ΕΟΚ. Και αυτή η τάση που άρχισε να αναπτύσσεται μέσα στα πλαίσια της ΕΟΚ είναι: «Να συζητήσουν τη δημιουργία ειδικών σχέσεων με χώρες της περιφέρειας της ΕΟΚ.»

Η Τουρκία δε δέχθηκε καν αυτή την ιδέα λέγοντας: «Εγώ θα υποβάλω ή υποβάλλω αίτηση για να γίνω πλήρες μέλος και δε δέχομαι να συζητώ ειδικές σχέσεις με την ΕΟΚ, διότι φιλοδοξώ να είμαι πλήρες μέλος.»

Αυτό πρέπει να πει και η Κύπρος, διότι αν αυτή η τάση εμπεδωθεί, τότε αυτόματα θα υπάρξει διαχωρισμός μεταξύ των χωρών για τις οποίες εκκρεμεί

αίτηση και των χωρών για τις οποίες δεν εκκρεμεί αίτηση. Και αυτές οι χώρες για τις οποίες δεν εκκρεμεί αίτηση, αυτές οι χώρες, θα βρεθούν σε δυσμενή θέση σε σχέση με τις χώρες για τις οποίες εκκρεμεί αίτηση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

..... και να αποχωρήσουμε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Αναστασιάδη. Να αποχωρήσετε ομαδικά για να υποχρεωθεί ο Αλέκος να σταματήσει. Λυπούμαι πάρα πολύ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Μαρκίδη, κακώς παρενέβητε, διότι μιλούσαμε για το πότε θα γίνει ψηφοφορία για το ψήφισμα και είπαμε, επειδή δε δεχόταν ο Αλέξης .....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρόκειται περί παρεξηγήσεως, αλλά αυτό τι δείχνει;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Τίποτε δε δείχνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δείχνει ότι μιλάτε πολύ δυνατά, γι'αυτό το λόγο πρέπει να μιλάτε μεταξύ σας πιο χαμηλά. Να βάλετε ένα μικρό τηλέφωνο κ. Αναστασιάδη, για να μην ακούν οι ομιλητές και να ενοχλούνται.

(Γέλια)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Πάντως εγώ τον άκουσα, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Απολογούμαι, κύριε Αναστασιάδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Είναι φανερός ο δισταγμός της κυβέρνησης να υποβάλει αίτηση φοβούμενη ότι η υποβολή της αίτησης μπορεί να περιπλέξει τις προσπάθειες επανάληψης του διαλόγου. Πολύ εύκολα δέχεται, φαίνεται, η κυβέρνηση αυτού του είδους την υπόδειξη, νοουμένου ότι εγώ πιστεύω πως καμιά απολύτως σχέση δεν μπορεί να υπάρχει ή να υπήρχε μεταξύ αυτού που λέει ο κ. Ντενκτάς, ότι «αν υποβάλετε αίτηση για ένταξη, εγώ δε θα παρακαθήσω σε διαπραγματεύσεις», και του θέματος της υποβολής της αίτησης.

Μεταξύ των δυο καμιά απολύτως σχέση δεν υπάρχει και πιστεύω ακράδαντα ότι οποιοιδήποτε διπλωμάτες με καλή θέληση, με πολιτική να υποστηρίξουν την ανάγκη της όσο το δυνατό πιο σύντομης επανάληψης του διαλόγου, υποδεικνύουν να μην υποβάλουμε αίτηση, στην πραγματικότητα οι ίδιοι διπλωμάτες, την ίδια ώρα, μπορεί κάλλιστα, ανάλογα με το πώς τους μιλάς κι εσύ, να παραδεχθούν ότι καμιά σχέση δεν υπάρχει μεταξύ των δύο.

Και αν υπάρχει δύναμη, τώρα που μιλούμε, να επαναφέρει τον κ. Ντενκτάς στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, η ίδια δύναμη θα έχει την ίδια ικανότητα και τις ίδιες ελπίδες επιτυχίας να επαναφέρει τον κ. Ντενκτάς στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, έστω και αν υποβάλουμε αίτηση. Το πολύ-πολύ η υποβολή

της αίτησης να έχει ως αποτέλεσμα καθυστέρηση της επανάληψης του διαλόγου για ένα μήνα, δεκαπέντε μέρες, έξι βδομάδες.

Αυτή πιστεύω ότι θα είναι η μόνη «περιπλοκή» της υποβολής της αίτησης. Αλλά είναι παραδεκτό ότι, αν και εφόσον επαναρχίσει ο διάλογος και όταν ο διάλογος θα βρίσκεται εν ζωή, είναι τότε που οι υποδείξεις να μην υποβάλουμε αίτηση θα είναι πολύ πιο ισχυρές και πολύ πιο πιεστικές, ακριβώς για να μην κινδυνεύσει πλέον η ζωή του ίδιου του διαλόγου ο οποίος θα έχει επαναληφθεί μετά από τόσες προσπάθειες αυτών που κάνουν τις υποδείξεις.

Είναι γι΄αυτό ακριβώς το λόγο που λογικά, από απόψεως πολιτικής, ενδείκνυται να υποβληθεί η αίτηση τώρα. Τώρα, προτού υπάρξει επανάληψη του ενδοκυπριακού διαλόγου.

Και είναι γι΄αυτό το λόγο που πιστεύω ότι η Βουλή πολύ καλά κάνει να ψηφίσει το ψήφισμα το οποίο προτείνεται σήμερα. Αυτό το ψήφισμα δίδει σαφές πολιτικό μήνυμα, είναι όμως διατυπωμένο σε ήπια γλώσσα και λέει:

«1. Επιβεβαιώνει την εξαιρετική σημασία που η Βουλή των Αντιπροσώπων αποδίδει στην ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.

2. Διαπιστώνει ότι η κυβέρνηση δεν έχει ακόμα αποφασίσει ως προς τον κατάλληλο χρόνο υποβολής της αίτησης της Κύπρου για πλήρη ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.

3. Διαδηλώνει την απαίτησή της για άμεση υποβολή αίτησης για πλήρη ένταξη και καλεί την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να προχωρήσει χωρίς άλλη καθυστέρηση στην υποβολή της απαραίτητης αίτησης για πλήρη ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.»

Πρόκειται για ένα ψήφισμα διατυπωμένο σε ήπια γλώσσα, διότι σκοπός της Νομοθετικής Εξουσίας και σκοπός των κομμάτων που θα το ψηφίσουν δεν είναι να φέρουν σε σύγκρουση τη Νομοθετική και την Εκτελεστική Εξουσία στο στάδιο αυτό, αλλά να δώσουν σαφές πολιτικό μήνυμα ότι η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων αυτού του τόπου θέλει και απαιτεί από την κυβέρνηση να υποβάλει αίτηση.

Αν η κυβέρνηση δεν ακολουθήσει και δε συμμορφωθεί με αυτό το ψήφισμα, τότε ας μην παρεξηγήσει την ηπιότητα της γλώσσας, διότι μέσα περαιτέρω πιέσεως και εξαναγκασμού και υπάρχουν και συνταγματικά είναι και θα ασκηθούν, αν χρειαστεί.

Δε θα εγκαταλείψω το βήμα, παρά μόνο αφού διαβάσω και ένα απόσπασμα από μια παλιά προεκλογική ομιλία του κ. Γιαννάκη Μάτση εναντίον σας, κύριε Πρόεδρε, στις 3 Σεπτεμβρίου του 1977.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το περίμενα ότι θα ήταν εναντίον μας.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Του κ. Γιαννάκη Μάτση, όταν ήσασταν ανθυποψήφιός του, υποστηριζόμενος από την τότε συμμαχία των λαϊκών, προοδευτικών, δημοκρατικών ή τι άλλο δυνάμεων, ας μη θυμηθούμε, κύριε Γαλανέ, δεν πειράζει, εκείνα τα 1, 2, 4, 6 και τα λοιπά.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μπορεί να έγινες εσύ προοδευτικός.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει, αυτό το απόσπασμα και μόνο αποτελεί απάντηση προς τον κ. Θεοδούλου, ο οποίος είπε ότι ορισμένα κόμματα, και εννοούσε φαντάζομαι και το Δημοκρατικό Συναγερμό, περιστασιακά αποφάσισαν τώρα για να ενοχλήσουν την κυβέρνηση, να αρχίσουν να απαιτούν εδώ και τώρα να πάνε στην ΕΟΚ.

Μιλούμε για ομιλία που έγινε στις 3 Σεπτεμβρίου του 1977 η οποία αναφέρει και τα εξής: «Οι δημοκρατικοί λαοί της Ευρώπης έχουν συνασπισθεί σήμερα σε πολιτικοοικονομική ενότητα και προγραμματίζουν κατάργηση των συνόρων των ευρωπαϊκών κρατών και εγκαθίδρυση πανευρωπαϊκού κοινοβουλίου.

Η Κύπρος, που ανήκει ιστορικά και πολιτιστικά στον ευρωπαϊκό χώρο, δεν μπορεί παρά να ευεργετηθεί από αυτούς τους ευρωπαϊκούς προσανατολισμούς.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι δεν είναι δυνατό η Ευρώπη, που καταργεί τα σύνορά της, να ανεχθεί για πολύ σύνορα και διαχωριστικές γραμμές στη μικρή Κύπρο.»

Και είναι ακριβώς οι ίδιοι προσανατολισμοί και οι ίδιοι οραματισμοί που συνεχίζονται και σήμερα από πλευράς του Δημοκρατικού Συναγερμού. Με τη μόνη διαφορά ότι σήμερα οι απόψεις αυτές υποστηρίζονται από τη συντριπτική πλειοψηφία. Ίσως διότι, παρά τα όσα είπε ο κ. Πέτας, κάτι συνέβηκε όχι τα τελευταία 30 χρόνια αλλά ίσως τους τελευταίους 30 μήνες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Μαρκίδη για την ομιλία του και καλώ στο βήμα τον κ. Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στη δευτερολογία μου δεν προτίθεμαι να επαναλάβω τις απόψεις και τα επιχειρήματα τα οποία κι εγώ και άλλοι συνάδελφοι της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας αναπτύξαμε κατά τις πρωτολογίες μας.

Είναι φανερό ότι οι θέσεις και οι απόψεις, οι εκτιμήσεις, διίστανται και είναι απίθανο να μεταπειστεί οποιαδήποτε πλευρά και να μεταβάλει την τοποθέτησή της σ' αυτό το πρόβλημα.

Πήρα το λόγο, κύριε Πρόεδρε, γιατί διάφοροι συνάδελφοι στη διάρκεια των ομιλιών τους έχουν κάμει εκτεταμένη αναφορά σε αποσπάσματα της δικής μου ομιλίας. Οφείλω να ομολογήσω ότι κάποιοι συνάδελφοι αναφέρθηκαν σ' αυτά κατά τρόπο εποικοδομητικό, λυπούμαι όμως ταυτόχρονα να παρατηρήσω ότι ένας τουλάχιστο συνάδελφος, στον οποίο θα αναφερθώ αργότερα κατά συγκεκριμένο τρόπο, έχει παραποιήσει ορισμένα αποσπάσματα της δικής μου ομιλίας.

Θα ξεκινήσω τη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε, για τον πραγματικό σοσιαλισμό τον οποίο επικαλέστηκε και ο συνάδελφος κ. Ηλιάδης και ο κ. Μαρκίδης, αν δεν κάμνω λάθος.

Είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε,ότι στην πρωτολογία μου είπα τα εξής: «Καμιά όμως σοσιαλιστική χώρα δεν προχώρησε ούτε σε τελωνειακή ένωση ούτε σε πλήρη ένταξη στην Ε.Ο.Κ.» Και συνέχισα: «Κατά την ταπεινή προσωπική μου γνώμη, είναι ασυμβίβαστος και αδιαχώρητος ο πραγματικός σοσιαλισμός με την Ε.Ο.Κ. όσο αυτή διατηρεί το σημερινό κοινωνικό και μονοπωλιακό της χαρακτήρα.» Και στη συνέχεια είπα ότι «ο πραγματικός σοσιαλισμός μπορεί να χωρέσει στην Ε.Ο.Κ. των εργαζομένων», θέση στην οποία έχει κάμει αναφορά και ο κ. Παναγιώτου.

Επαναλαμβάνω ότι αυτή αποτελεί την πραγματική προσωπική μου άποψη, ότι δεν είναι δυνατό ο πραγματικός σοσιαλισμός, και θα εξηγήσω τι εννοώ με τον όρο «πραγματικός σοσιαλισμός», δεν είναι δυνατό, λοιπόν, ο πραγματικός σοσιαλισμός να χωρέσει στην Ε.Ο.Κ. των μονοπωλίων, όπως είναι σήμερα.

Και γιατί δεν είναι δυνατό; Ιδιαίτερα οι συνάδελφοι που είναι νομικοί, αλλά και όσοι έχουν μελετήσει, όσοι έχουν ασχοληθεί με τη Συνθήκη της Ρώμης γνωρίζουν ότι αυτή η Συνθήκη ρητώς διαλαμβάνει ότι οι χώρες-μέλη της Ε.Ο.Κ. είναι υποχρεωμένες να εναρμονίζουν τη νομοθεσία τους και την πρακτική τους με το περιεχόμενο αυτής της Συνθήκης. Και όταν μιλούμε για νομοθεσία και πρακτική, αυτή η πρακτική επεκτείνεται σε διάφορους τομείς και σε διάφορα ζητήματα και επεκτείνεται ασφαλώς και στο δικαίωμα των διάφορων χωρών-μελών να επενδύουν ελεύθερα στην οικονομία μιας οποιασδήποτε χώρας-μέλους της Ε.Ο.Κ. και να δημιουργούν δικές τους επιχειρήσεις χωρίς οποιοδήποτε κώλυμα. Αλλά διαλαμβάνεται επίσης η πρόνοια όπως σε διάφορες άλλες νομικές πτυχές και του Συντάγματος και της νομοθεσίας των χωρών-μελών επέλθουν οι αναγκαίες διαφοροποιήσεις, έτσι που να συνάδουν με τη Συνθήκη της Ρώμης.

Διερωτώμαι, λοιπόν, πώς είναι δυνατό μια σοσιαλιστική χώρα, και επαναλαμβάνω, πραγματικά σοσιαλιστική, η οποία στηρίζεται στην κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής, πώς είναι δυνατό να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. των μονοπωλίων η οποία διαλαμβάνει ότι η κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής είναι αδιανόητο και απαράδεκτο να αποτελεί τη μόνη ή τη βασική μορφή ιδιοκτησίας σε μια συγκεκριμένη χώρα.

Επαναλαμβάνω λοιπόν την πεποίθηση ότι γι' αυτόν και για άλλους λόγους που προκύπτουν από τη Συνθήκη της Ρώμης είναι αδύνατο να χωρέσει ο πραγματικός σοσιαλισμός στα πλαίσια της Ε.Ο.Κ. των μονοπωλίων, όπως είναι σήμερα. Και αν οποιαδήποτε χώρα με πραγματικό σοσιαλισμό εισέλθει στην Ε.Ο.Κ. των μονοπωλίων, δεν έχω την παραμικρή αμφιβολία ότι αυτό θα εκπορθήσει τον πραγματικό σοσιαλισμό.

Έχει γίνει αναφορά, νομίζω από δύο συναδέλφους, στο γεγονός ότι η Ουγγαρία -αναφέρθηκε μετά τη συζήτηση της 9ης του Νιόβρη σ' αυτό το Σώμα- υπέβαλε αίτηση για ένταξη στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Και λέχθηκε επίσης ότι αναμένεται ή διαβλέπουν διάφοροι εκτιμητές ότι η υποβολή αίτησης για ένταξη στο Συμβούλιο της Ευρώπης θα συνοδευτεί και με αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.

Δεν ξέρω ποιοι είναι αυτοί οι μάγοι που κάμνουν αυτές τις προβλέψεις. Εγώ θα πω το εξής: Πριν δέκα περίπου μέρες έτυχε να βρίσκομαι στη Βουδαπέστη και να συζητώ, μεταξύ άλλων και στα πλαίσια των αλλαγών που γίνονται στην Ουγγαρία, ακριβώς αυτό το ζήτημα, ακριβώς κατά πόσο η Ουγγαρία προτίθεται να υποβάλει πράγματι αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ., κατά πόσο συζητά καν αυτή την πιθανότητα. Και όσον αφορά εμένα, είμαι στην ευχάριστη θέση να πληροφορήσω του συναδέλφους και το Σώμα ότι οι τοποθετήσεις των συνδικαλιστικών στελεχών με τους οποίους συζητούσα ταυτίζονται με αυτό που είπα στην ομιλία μου στις 9 του Νιόβρη, ότι δηλ. ο πραγματικός σοσιαλισμός είναι αδιαχώρητος και ασυμβίβαστος με την Ε.Ο.Κ. των μονοπωλίων. Δεν προτίθενται, από ό,τι τουλάχιστο με έχουν πληροφορήσει οι εκπρόσωποι των ουγγρικών συνδικάτων, δεν προτίθεται η Ουγγαρία να υποβάλει αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.

Συνεπώς, επαναλαμβάνω, οι μαντείες και οι προφητείες πιστεύω ότι δεν αποτελούν ισχυρό επιχείρημα για να τις επικαλείται κανείς, για να το αντιτάξει στη θέση την οποία ανέπτυξα στην ομιλία μου στις 9 του Νιόβρη.

Όμως, μιλώντας για το θέμα του πραγματικού σοσιαλισμού, ο συνάδελφος κ. Ηλιάδης έχει υποβάλει μερικά ερωτήματα. Για παράδειγμα: «Ποιος αποφασίζει κάθε φορά ποιος είναι ο πραγματικός σοσιαλισμός και ο αυθεντικός εκφραστής του;» ρωτά ο συνάδελφος κ. Ηλιάδης. Και στη συνέχεια ρωτά επίσης, αφού επαναλαμβάνει το ερώτημα ποιος είναι ο πραγματικός σοσιαλισμός, λέγει: «Εμείς αβίαστα απαντούμε: Είναι εκείνος που ανταποκρίνεται καλύτερα στις συνθήκες και τις ανάγκες μιας χώρας και εκείνος τον οποίο επιλέγει ελεύθερα ο κάθε λαός για την πατρίδα του.»

Σε σχέση με τα ερωτηματικά και τις τοποθετήσεις του συνάδελφου κ. Ηλιάδη θα πω ότι ναι, ο πραγματικός σοσιαλισμός είναι εκείνος τον οποίο επιλέγει αβίαστα ο λαός της κάθε χώρας, νοουμένου όμως ότι αυτός ο σοσιαλισμός εκπληρώνει μια προϋπόθεση όσον αφορά τον κοινωνικό τομέα, την προϋπόθεση ότι στηρίζεται στην κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής.

Δεν εξειδικεύω πότε θα συντελεστεί και θα ολοκληρωθεί η κοινωνικοποίηση. Αλλά πιστεύω ότι δεν υπάρχει πραγματικός σοσιαλισμός χωρίς κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής.

Συνεπώς ναι, αβίαστα ο λαός της κάθε χώρας θα επιλέξει πώς και πότε θα πάει στο σοσιαλισμό, με την προϋπόθεση, επαναλαμβάνω, ότι τα μέσα παραγωγής θα πάψουν να είναι ατομική ιδιοκτησία και θα κοινωνικοποιηθούν. Δεν υπάρχει, επαναλαμβάνω, σοσιαλισμός, όχι κατ' όνομα αλλά στην πράξη, που να μη στηρίζεται και να μην προϋποθέτει την κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής.

Έχουν βέβαια εκφραστεί απόψεις και όσον αφορά το πολιτικό περιεχόμενο του πραγματικού σοσιαλισμού. Συμφωνούμε με τις τοποθετήσεις του συναδέλφου κ. Ηλιάδη και υπογραμμίζουμε ότι ο σοσιαλισμός, όπως τον αντιλαμβανόμαστε, ασφαλώς πρέπει να στηρίζεται στην πλήρη και την αναπτυγμένη δημοκρατία. Ασφαλώς πρέπει να προϋποθέτει και την πολυφωνία και τον πολυκομματισμό. Η αντίληψη για το σοσιαλισμό, υπογραμμίζω, είναι ξένη προς τη σταλινική αντίληψη του σοσιαλισμού.

Με αυτή λοιπόν την έννοια του σοσιαλισμού, όσον αφορά τη δημοκρατία, και με αυτό το περιεχόμενο, όσον αφορά την κοινωνική δομή του σοσιαλισμού, εμείς αντιλαμβανόμαστε τον πραγματικό σοσιαλισμό προς τον οποίο ατενίζουμε και για τον οποίο θα αγωνιστούμε.

Θα αναφερθώ τώρα, κύριε Πρόεδρε, σε μερικά σημεία της ομιλίας του συναδέλφου κ. Παναγιώτου.

Στην τρίτη σελίδα της ομιλίας του ο συνάδελφος κ. Παναγιώτου λέει μεταξύ άλλων αναφερόμενος στη δική μου ομιλία ότι ανασύρω τα στρατιωτικοπολιτικά συμφέροντα του ΝΑΤΟ, τα οικονομικά συμφέροντα των πολυεθνικών μονοπωλίων της Ε.Ο.Κ., ακόμα και τις γλαφυρές χωματερές.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Γραφικές ήθελε να πει.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Έτσι διαβάζω εδώ, συνάδελφε Πέτρο, «γλαφυρές χωματερές».

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Λάθος.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Καλά, ή γλαφυρές ή γραφικές, εν πάση περιπτώσει, φαίνεται ότι αυτός ο όρος των χωματερών προκαλεί αλλεργία σε ορισμένους συναδέλφους, διότι εκφράζει μια οδυνηρή πραγματικότητα.

Εν πάση περιπτώσει, το σημείο μου δεν είναι οι χωματερές. Το σημείο μου είναι το πιο κάτω: «Να επισείει τις διαφορές και τη σύγκρουση ιδεολογιών, των κοινωνικών συστημάτων και τάξεων και να αποφαίνεται ότι ο σοσιαλισμός, όπως βέβαια ο ίδιος τον αντιλαμβάνεται, είναι ασυμβίβαστος με την Ε.Ο.Κ. και το κοινωνικό της σύστημα».

Και συνεχίζει το σημείο στο οποίο θέλω να αναφερθώ: «Να καταλήγει στο συμπέρασμα ότι είναι 'αμφίβολη'» -υπογραμμισμένη η λέξη αμφίβολη- «η θετική επίδραση των κοσμογονικών αλλαγών στις σοσιαλιστικές χώρες και της ιδέας του 'Κοινού Ευρωπαϊκού Σπιτιού' στην οικονομική και πολιτική προσέγγιση στην Ευρώπη μεταξύ κρατών με διαφορετικό κοινωνικό σύστημα και στην προώθηση της ειρήνης.»

Λέει ο συνάδελφος κ. Παναγιώτου ότι αυτή είναι η ομιλία μου. Λυπούμαι, συνάδελφε κύριε Παναγιώτου, να παρατηρήσω ότι δεν προσέξατε καλά τι λέω στην ομιλία μου, γιατί στην ομιλία μου, στη σελίδα 3, παράγραφος 2, δε λέω ότι είναι αμφίβολη η θετική επίδραση των κοσμογονικών αλλαγών στις σοσιαλιστικές χώρες. Στην ομιλία μου, και παρακαλώ διαβάστε το προσεκτικά, λέω: «Είναι αναμφίβολη η θετική επίδραση των κοσμογονικών αλλαγών» κτλ.

Συνεπώς, συνάδελφε κύριε Παναγιώτου, δε σας αποδίδω κακή πρόθεση. Απλώς διαπιστώνω σοβαρή απροσεξία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ, αφήστε τα σχόλια, για να τελειώσει ο ομιλητής. Κάμνει ορισμένο επιχείρημα και μην τον διακόπτετε με γέλια. Αυτά δεν είναι σοβαρά πράγματα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν τον διακόπτουμε εμείς, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ακούμε με προσοχή όλους τους ομιλητές, κύριε Πρόεδρε.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Μπορώ να συνεχίσω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Ο συνάδελφος κ. Παναγιώτου στην τέταρτη σελίδα της ομιλίας του αναφέρεται στη δική μου τοποθέτηση για την Ευρώπη των εργαζομένων και προβαίνει στις δικές του προσεγγίσεις. Βέβαια ειλικρινά δεν ανέμενα από το συνάδελφο κ. Παναγιώτου να ταχθεί υπέρ της Ευρώπης των εργαζομένων. Εγώ δε φοβούμαι να ταχθώ. Εγώ υπογραμμίζω και διακηρύττω ότι ναι, είμαι υπέρ της Ευρώπης των εργαζομένων και υπέρ της Ευρώπης των εργαζομένων τάσσονται και διάφορες άλλες προοδευτικές δυνάμεις με την ευρεία έννοια. Βέβαια η εξήγηση για τη διαφορά μας με τον κ. Παναγιώτου δεν είναι δύσκολο να δοθεί. Η εξήγηση βρίσκεται στις διαφορετικές ιδεολογικές και ταξικές τοποθετήσεις.

Συνεχίζει ο συνάδελφος κ. Παναγιώτου στην ίδια σελίδα για να πει: «Διερωτώμαι ειλικρινά πώς θα' νιωθε ο κ. Δίγκλης, αν βρισκόταν μέσα στο πλήθος που κατακρήμνιζε το τείχος του αίσχους του Βερολίνου το βράδυ της Παρασκευής και τι σκεφτόταν, όταν παρακολουθούσε τα γεγονότα έστω και από τις οθόνες της τηλεόρασης.»

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αυτό αποτελεί μια πρόκληση από το συνάδελφο κ. Παναγιώτου προς εμένα προσωπικά, αλλά πιστεύω και προς ολόκληρη την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, θέλω να δώσω μια σαφή απάντηση σ' αυτή την πρόκληση του κ. Παναγιώτου και να δηλώσω ότι διαβεβαιώνω τον κ. Παναγιώτου και ολόκληρο το Σώμα ότι χαιρέτισα και χαιρετίζω το γκρέμισμα του τείχους του Βερολίνου. Το γκρέμισμα αυτού του τείχους συμβολίζει το άνοιγμα μιας νέας εποχής. Αποτελεί συστατικό μέρος των κοσμογονικών αλλαγών που συντελούνται στις σοσιαλιστικές χώρες και σε ολόκληρη την ανθρωπότητα. Το γκρέμισμα του τείχους του Βερολίνου αποτελεί καρπό της περεστρόικα και της νέας σκέψης. Εύχομαι και πιστεύω πως το γκρέμισμα αυτού του τείχους θα συμβάλει στην περαιτέρω προώθηση της ειρήνης και του αφοπλισμού στην Ευρώπη και σ' ολόκληρο τον κόσμο. Εύχομαι και πιστεύω πως θα αποτελέσει σημαντική συμβολή στο δρόμο προς την περεστρόικα, τη νέα σκέψη, την εκδημοκρατικοποίηση και τις μεταρρυθμίσεις τόσο στη Λαοκρατική Δημοκρατία της Γερμανίας όσο και γενικά στις σοσιαλιστικές χώρες. Εύχομαι και πιστεύω πως το γκρέμισμα του τείχους του Βερολίνου θα συμβάλει σε νέες σημαντικές επιτυχίες του σοσιαλισμού, για να αποδείξει ο σοσιαλισμός την ανωτερότητά του έναντι του καπιταλισμού.

Βέβαια υπάρχουν και άλλα ζητήματα στις απόψεις του συναδέλφου κ. Παναγιώτου. Για παράδειγμα, η αναφορά στον πολιτικό ρεαλισμό και τον πολιτικό ρομαντισμό. Τάσσεται ο συνάδελφος κ. Παναγιώτου υπέρ και του πολιτικού ρομαντισμού. Για μένα είναι ξένη αυτή η τοποθέτηση και αυτή η προσέγγιση. Εν πάση περιπτώσει, είναι φανερό ότι και οι προσεγγίσεις του συναδέλφου Παναγιώτου όσον αφορά τα θέματα της Ε.Ο.Κ. διακατέχονται από έντονο πολιτικό ρομαντισμό, αλλά δεν είναι νέο για μένα. Πιστεύω ότι και ευρύτερα οι τοποθετήσεις του συνάδελφου κ. Παναγιώτου και όσον αφορά το Κυπριακό διέπονται και χαρακτηρίζονται από πολιτικό ρομαντισμό, γι' αυτό για μένα δεν αποτελεί αποκάλυψη αυτό που είπε ο συνάδελφος κ. Παναγιώτου.

Θα τελειώσω την ομιλία μου, κύριε Πρόεδρε, αναφερόμενος σ' ένα άλλο σημείο της ομιλίας του κ. Παναγιώτου.

Στην πέμπτη σελίδα λέει τα εξής: «Ο κ. Δίγκλης ελλείψει επιχειρημάτων προχωρεί και σε κάτι εντελώς απαράδεκτο. Κατηγορεί όλους», υπογραμμίζω τη λέξη όλους, «όσοι θέλουμε την ένταξη ότι δήθεν τα πραγματικά μας ελατήρια δεν είναι αυτά που πιστεύουμε και τα επιχειρήματα με τα οποία τα υποστηρίζουμε, αλλά κάτω από αυτά κρύβουμε τον πραγματικό μας σκοπό, που δεν είναι άλλος από την υποδούλωση της Κύπρου στα μονοπώλια της Ε.Ο.Κ. και την υποθήκευση του πολιτικού και κοινωνικού μέλλοντος της Κύπρου.»

Και συνεχίζει ο κ. Παναγιώτου λέγοντας: «Μια μομφή απαράδεκτη, προσβλητική για όλους μας και επιλήψιμη.»

Συνάδελφε κύριε Παναγιώτου, και εδώ θα παρακαλούσα να είσαι περισσότερο προσεκτικός, όταν διαβάζεις κείμενα. Και συναφώς θα σε παρέπεμπα στην πρώτη

παράγραφο της δεύτερης σελίδας της ομιλίας μου η οποία επί λέξει αναφέρει τα εξής:

«Αποτελεί πεποίθησή μου πως πίσω από ορισμένα εύηχα επιχειρήματα, πραγματικός στόχος ενός σημαντικού μέρους εκείνων των πολιτικών δυνάμεων που υποστήριξαν την τελωνειακή ένωση και τώρα υποστηρίζουν την ένταξη στην Ε.Ο.Κ. δεν είναι άλλος από το χειροπόδαρο πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό δέσιμο της Κύπρου στο άρμα των μονοπωλίων της Ε.Ο.Κ.»

Συνεπώς, συνάδελφε κ. Παναγιώτου, κάθε άλλο παρά υποστήριξα ότι όλοι όσοι τάσσονται υπέρ της ένταξης οδηγούνται από αυτά τα ελατήρια τα οποία προσδιόρισα στην ομιλία μου. Είπα «ένα σημαντικό μέρος» και δε φοβούμαι να υποστηρίξω την άποψή μου, γιατί πιστεύω ότι είναι σωστή. Δεν ταυτίζω τα ελατήρια όλων, όσον αφορά την τοποθέτησή τους στο θέμα της ένταξης στην Ε.Ο.Κ. Πιστεύω όμως ότι ένα σημαντικό μέρος εκείνων των πολιτικών δυνάμεων που υποστηρίζουν την ένταξη, όπως υποστήριξαν και την τελωνειακή ένωση, δεν οδηγούνται από άλλα ελατήρια παρά από την προσπάθεια να δέσουν ακριβώς την Κύπρο και πολιτικά και κοινωνικά στο άρμα της Ε.Ο.Κ. και να προκαθορίσουν κατ' αυτό τον τρόπο και τις μελλοντικές κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις στην Κύπρο. Επαναλαμβάνω όμως ότι σε καμιά περίπτωση δεν κατέταξα όλους και όλες τις πολιτικές δυνάμεις σ' αυτή την κατηγορία.

Όσον αφορά τα επιχειρήματα του κ. Παναγιώτου για το θέμα του δημοψηφίσματος, δε θα αναφερθώ σ' αυτά -τα έχουν σχολιάσει προηγούμενοι συνάδελφοι- αλλά θα επαναλάβω εκείνο που είπα στην ομιλία μου, ότι δεν πρέπει να θέσουμε το αμάξι μπροστά από το άλογο. Ο θεσμός του δημοψηφίσματος με τη σύγχρονη αντίληψη της δημοκρατίας είναι βασικός και σημαντικός. Θα υποδείξω απλώς ότι υπάρχουν χώρες, και ο συνάδελφος κ. Παναγιώτου πρέπει να το γνωρίζει ως νομικός, στις οποίες και για πολύ ασήμαντα ζητήματα, όπως για παράδειγμα η ανέγερση κάποιου γεφυριού, σε ορισμένες περιπτώσεις, διενεργούνται δημοψηφίσματα. Δε νοείται να υποβληθεί αίτηση για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ., χωρίς να προηγηθεί η ετυμηγορία του κυπριακού λαού που πρέπει να εκφραστεί μέσω δημοψηφίσματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Δίγκλη. Ο κ. Χατζηδημητρίου έχει το λόγο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά το θέμα είναι μεγάλο και φάνηκε ότι είναι μεγάλο από τις συζητήσεις. Στηρίχτηκε η συζήτηση πάνω στο ιστορικό γίγνεσθαι. Και μπορώ να πω ότι αυτή η συνεδρίαση της Βουλής θα καταγραφεί ως μια από τις πιο σημαντικές συνεδριάσεις, γιατί γίνεται και μέσα σ' αυτή τη Βουλή, αυτή τη στιγμή, ιστορικό γίγνεσθαι. Και εκτιμούμε ιδιαίτερα τις τοποθετήσεις συναδέλφων, πάνω στις οποίες διαπιστώνουμε την ύπαρξη του αληθινού προβληματισμού. Εδώ δε διαιρούμαστε σε δύο στρατόπεδα, τους συμφωνούντες και τους διαφωνούντες. Διαιρούμαστε στα δύο στρατόπεδα των προβληματιζομένων ειλικρινά και των δογματικά τοποθετουμένων μέσα στα πλαίσια μιας οποιασδήποτε συνθηματολόγησης.

Μπορώ να πω ότι με εντυπωσίασε η ομιλία του κ. Δίγκλη. Ήταν η ομιλία ενός προβληματισμένου ανθρώπου. Έχω διαφωνίες μαζί του. Πάρα πολλές. Όμως έβαλε μια σωστή βάση, ένα σωστό πλαίσιο με το οποίο μπορούμε να προσεγγίσουμε με μια δυναμική το θέμα.

Εκείνο που θα ήθελα να προσθέσω πάνω στα θέματα του ρεαλισμού, πάνω στις τοποθετήσεις, είναι το εξής: Δε συζητούμε απλώς και μόνο σήμερα το θέμα Ε.Ο.Κ. ή όχι Ε.Ο.Κ. Συζητούμε το πρόβλημα αν αντιλαμβανόμαστε τί γίνεται γύρω μας, αν βλέπουμε την κοσμογονία ή όχι: Αν θέλουμε να συμπορευτούμε με την κοσμογονία ή αν δεν πήραμε χαμπάρι τί γίνεται γύρω μας. Έτσι, αυτό είναι το ουσιαστικό πρόβλημα, το ουσιαστικό ερώτημα πάνω στο οποίο καλούμαστε σήμερα να τοποθετηθούμε.

Και πραγματικά θα πρέπει να αισθανόμαστε ότι είμαστε τυχεροί, γιατί φτάσαμε να ζούμε στα 1989 μια ώρα τρομακτικών εξελίξεων για την ανθρωπότητα, που θα έπρεπε να είχε ανατείλει την επομένη του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου κατά τον οποίο σαράντα εκατομμύρια άνθρωποι σκοτώθηκαν με το όραμα μιας άλλης κοινωνίας. Αυτό το όραμα για το οποίο θυσιάστηκαν λαοί, άνθρωποι, με εκατόμβες θυμάτων, σήμερα αρχίζει να ανατέλλει στην ανθρωπότητα για μια πιο ανθρώπινη κοινωνία. Ναι, για το σοσιαλισμό, για μια άλλη αντίληψη της ζωής. Σήμερα είναι που παρουσιάζεται ορμητική και η έννοια της σοσιαλιστικής ιδεολογίας με μια έκφραση, πραγματικά, δύναμης ανανέωσης.

Και είναι και το άλλο. Ό,τι έγινε μέχρι τώρα, όποια οπισθοδρόμηση έγινε, αυτή στηριζόταν στη διαίρεση της ανθρωπότητας. Στις υπερδυνάμεις που και οι δύο φέρουν ευθύνες. Μπορώ να πω ότι φέρει μεγαλύτερη ευθύνη η Δύση, αλλά φέρουν και οι δύο ευθύνες για την κατάσταση όπως διαμορφώθηκε στον κόσμο.

Αυτή τη στιγμή έφτασε και αυτό στο τέλος του. Οι υπερδυνάμεις δεν είναι πια τόσο μεγάλες δυνάμεις. Έχουν τα προβλήματά τους και προσεγγίζουν η μια την άλλη. Αντιμετωπίζουν τα κοινά προβλήματα της ανθρωπότητας, οικονομικά, κοινωνικά, ακόμα και προβλήματα περιβάλλοντος και ναρκωτικών, και τοποθετούν τη μάχη πάνω σε μια άλλη βάση. Τερματίζεται η ύπαρξη πόλων, γίνεται προσπάθεια για νέα εποχή πολυκεντρικής αντίληψης της ζωής και της οργάνωσης μέσα σε μια βαθύτερη και ευρύτερη έννοια διεθνιστικής τοποθέτησης πάνω σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το πρόβλημα που πρέπει να μας απασχολήσει είναι πώς το προσεγγίζουμε εμείς. Και εδώ είναι που χρειαζόμαστε εθνική πολιτική. Και είναι για μια ακόμα φορά που απευθύνομαι προς τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ. Ναι, αντιλαμβανόμαστε τις έγνοιες και τις αγωνίες τους. Υπάρχει βάση σε πολλά από τα επιχειρήματα τα οποία λένε. Όμως υπάρχει και περιθώριο να καταστρώσουμε μια εθνική στρατηγική αυτή τη μεγάλη ώρα των πολύ μεγάλων εξελίξεων.

Με την υποβολή αίτησης κανένας δε δεσμεύεται. Εκείνο που έχει σημασία είναι ποια τελικά συμφωνία θα γίνει μετά από 15 ή 20 χρόνια. Και το ερώτημα είναι πώς θα συμπορευτούμε με αυτή την κατάσταση. Να δούμε τις ανησυχίες μας. Είναι το θέμα της εξάρτησης, είναι το θέμα του κεφαλαίου, είναι το θέμα της αδέσμευτης πολιτικής;

Μπορεί να υπάρχει κοινό έδαφος και πιστεύω ότι υπάρχει κοινό έδαφος, γιατί όλα τα κόμματα είναι τοποθετημένα υπέρ της αδέσμευτης πολιτικής. Γιατί είναι βαθιά η θέληση του κόσμου υπέρ της αδέσμευτης πολιτικής. Γιατί είναι βαθιά η αίσθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, έστω και αν έχουμε πολιτικές διαφορές μεταξύ μας και μέσα σε όλα τα κόμματα. Έτσι μπορούμε να βρούμε τον κοινό εθνικό στρατηγικό προσανατολισμό για έναν άλλο κόσμο που διαμορφώνεται και θα εμφανιστεί μέσα σε κάποια διαδρομή των προσεχών ετών.

Εκείνο που μας θλίβει πραγματικά είναι άλλο. Και αν συζητούμε και αν καμιά φορά έφτασε η συζήτηση σε ένταση -που δε χρειαζόταν εδώ που τα λέμε- είναι γιατί το θέμα αυτό θα έπρεπε να ήταν και πρόβλημα της κυβέρνησης. Και θα έπρεπε να είχε τοποθετηθεί η κυβέρνηση. Και δεν τοποθετείται η κυβέρνηση. Και υπάρχει κενό, γιατί στην πραγματικότητα έχουμε μια ασθενή, πελαγοδρομούσα κυβέρνηση, χωρίς προσανατολισμούς, χωρίς πιστεύω, χωρίς πεποιθήσεις, αντιλήψεις, οράματα ή και ρεαλισμό ακόμα. Εγώ πιστεύω ότι είναι ρεαλιστικό το θέμα του πώς τοποθετείσαι μπροστά στις εξελίξεις. Γιατί αυτός είναι ο ρεαλισμός των κυβερνήσεων και των κομμάτων. Πώς βλέπουν τον κόσμο να διαμορφώνεται και πώς οι ίδιοι τοποθετούνται. Με το να μην τοποθετείσαι απλώς αφήνεις κενό και είναι αυτό το κενό που αφήνει η κυβέρνηση.

Προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε το θέμα της αίτησης για ένταξη σε συνδυασμό με το θέμα της τελωνειακής ένωσης. Μα το θέμα της τελωνειακής ένωσης, που έχει πολλά μειονεκτήματα και είναι γι' αυτό το λόγο που και εμείς το καταψηφίσαμε τότε, υπερφαλαγγίζεται με την αίτηση για ένταξη. Μόνο με την αίτηση για ένταξη υπερφαλαγγίζονται οι αδυναμίες που έχει η τελωνειακή ένωση. Διότι μπορούμε να υπερασπιστούμε και τα οικονομικά μας και τις πολιτικές μας απόψεις.

Σε ό,τι αφορά το τι έγινε μέχρι τώρα, ναι, συμφωνώ με τα δημοψηφίσματα. Συμφωνώ ακόμα και είμαι έτοιμος να συμφωνήσω και με δημοψήφισμα και για την αίτηση για ένταξη, για να φανεί η λαϊκή θέληση. Αλλά δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν ήταν δημοκρατικές οι διαδικασίες, έστω και αν μειοψηφήσαμε σε αυτή τη Βουλή στην προηγούμενη διαδικασία.

Έτσι πάνω στα θέματα των αποφάσεων που έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα ή και των μελλοντικών αποφάσεων, σίγουρα δεν έχει λειτουργήσει μέχρι της στιγμής οποιαδήποτε ετσιθελική διάθεση ούτε υπήρξε κάποιο τετελεσμένο γεγονός. Δεν είναι τετελεσμένο γεγονός που ζητούμε με την αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. αυτή τη στιγμή. Αλλά, μέσα στα πλαίσια των δημοκρατικών διαδικασιών και εξ αντικειμένου τουλάχιστο φαίνεται ότι η αίτηση για ένταξη αντιπροσωπεύει την αντίληψη και το δημοκρατικό φρόνημα του λαού. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη, ιδιαίτερα από την κυβέρνηση.

Όμως θα επεκταθώ σε κάτι που με υποχρέωσε να πάρω το λόγο, γιατί δεν είχα διάθεση να δευτερολογήσω. Για τη σοσιαλδημοκρατία και για το ποια είναι η ιδεολογία μας και πώς τοποθετούμαστε πάνω στην πορεία και την έννοια του σοσιαλισμού. Πραγματικά νόμιζα ότι το θέμα ήταν ξεπερασμένο. Ρωτηθήκαμε κιόλας σε ποιο σοσιαλισμό πιστεύουμε. Και στο μυαλό μου ήρθε όλη εκείνη η μακρά διένεξη, η οποία στοίχισε πολλά και στην ανθρωπότητα, μεταξύ σοσιαλδημοκρατών και κομμουνιστών, με τους χαρακτηρισμούς του ψευτοσοσιαλισμού ή του σοσιαλφασισμού και πιστεύουμε ότι αυτά τα πράγματα ανήκουν σε κάποιο παρελθόν πολύ απομακρυσμένο, χρήσιμο για την ιστορία των ιδεολογικών εξελίξεων αλλά σίγουρα ξεπερασμένο. Γιατί, αν αυτή τη στιγμή υπάρχει κάτι το καινούριο στην ανθρωπότητα, είναι ακριβώς η αναφορά ότι δεν υπάρχει πρότυπο, δεν υπάρχει κέντρο του σοσιαλισμού. Δεν υπάρχει διαίρεση του κόσμου μεταξύ Ανατολής και Δύσης και η Ανατολή είναι η σοσιαλιστική και η Δύση είναι η αντιδραστική. Και είναι ένα ρίξιμο συνόρων που έχει συντελεστεί πριν γίνει η Ε.Ο.Κ., πριν ενταχθούν οπουδήποτε οι χώρες.

Αποκαταστάθηκε μια ενότητα πάνω σε παγκόσμια κλίμακα της έννοιας της πάλης για το σοσιαλισμό μέσα από την έννοια του πλουραλισμού. Και είναι το

πολύ καινούριο, το πολύ σημαντικό, το επαναστατικό που διασφαλίζει προοπτικές προς στο σοσιαλισμό. Και λυπούμαι που μέσα σ' αυτή τη Βουλή σήμερα λέχθηκε ότι υπάρχουν οι καλοί σοσιαλιστές και οι κακοί σοσιαλιστές. Λυπούμαι πραγματικά γι' αυτή την αναφορά, γιατί είναι και εκτός πραγματικότητας και εκτός των παγκόσμιων εξελίξεων.

Έτσι νομίζω ότι θα ήταν πραγματικά χρήσιμο να βλέπαμε πώς εξελίσσεται ο κόσμος. Γιατί κάποτε, ναι, ήταν η αντίληψη ότι σοσιαλισμός σήμαινε ό,τι συμβαίνει στη Σοβιετική Ένωση και όλοι οι άλλοι, οι προοδευτικοί, είχαν σκοπό να στηρίζουν τη Σοβιετική Ένωση και το σοσιαλισμό της Σοβιετικής Ένωσης.

Αυτή ήταν η έννοια και ο ακρογωνιαίος λίθος του σοσιαλισμού. Εμείς που είμαστε σοσιαλιστές, χωρίς να είμαστε προσκολλημένοι σ' αυτό το δόγμα, ή που κρίναμε πολλές φορές το σοσιαλισμό της Σοβιετικής Ένωσης δε θεωρούμαστε σοσιαλιστές. Δε μας έλεγαν σοσιαλιστές. Ήταν η ΕΔΕΚ ποτέ σοσιαλιστική ή ψευδοσοσιαλιστική ή σοσιαλιστική σε εισαγωγικά; Αυτή η εποχή καιρός είναι να περάσει. Ήρθε η ώρα να περάσει. Γιατί αυτή τη στιγμή είναι πάνω σε πολύ ευρύτερη βάση που μπαίνει αυτή η πάλη της ανθρωπότητας.

Και έρχομαι στο θέμα της Ε.Ο.Κ. και του σοσιαλισμού. Πώς ταιριάζουν η Ε.Ο.Κ. και ο σοσιαλισμός; Ναι, και εμείς είμαστε υπέρ της Ε.Ο.Κ. των εργαζομένων. Όμως αυτή η Ε.Ο.Κ. των εργαζομένων θα υπάρξει μόνο με την πάλη και τη συμμετοχή και με τη διαμόρφωση των καινούριων εξελίξεων, όπως θα διαμορφωθούν. Γιατί, ναι μεν υπάρχει η Συμφωνία της Ρώμης, υπάρχουν οι συμβατικές υποχρεώσεις, αλλά υπάρχουν και οι λαοί και οι δημοκρατικές διαδικασίες. Και είναι εκεί που γίνεται η σύγκρουση και συνεχίζεται η σύγκρουση, στο πού θα τραβήξει η Ευρώπη.

Και υπάρχουν οι σοσιαλιστικές κατακτήσεις. Και θα αυξάνονται οι σοσιαλιστικές κατακτήσεις. Και πιστεύω ότι είναι ορατές από όλους, γιατί είναι ορατές από τη Σοβιετική Ένωση. Γιατί ο Γκορμπατσώφ, ναι, επαίνεσε και τη σοσιαλδημοκρατία και τις σοσιαλιστικές της κατακτήσεις στη Δυτική Ευρώπη. Ο αντιπρόσωπος της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος της Σοβιετικής Ένωσης, που ήρθε για τα εικοσάχρονα του κόμματός μας, επαίνεσε τις εργατικές και δημοκρατικές κατακτήσεις των εργαζομένων στη σοσιαλδημοκρατία.

Πέρασε η εποχή που εθεωρείτο ύβρις αυτή η έννοια. Θα πρέπει να τα δούμε ως πραγματικές κατακτήσεις των εργαζομένων στις άλλες χώρες. Και ο Γκορμπατσώφ κάλεσε τον Μπραντ για να τον επαινέσει σχετικά, και μέσα στο βιβλίο του υπάρχει σχετική αναφορά για το πώς τοποθετείται ο Γκορμπατσώφ στο θέμα του οικονομικού προγράμματος της Σοσιαλιστικής Διεθνούς.

Και αυτό δεν το λέω για να πω ότι υπάρχει ο ωραιοποιημένος κόσμος της Σοσιαλιστικής Διεθνούς. Όποιος είναι μέσα στον κάθε κόσμο ξέρει και τις αδυναμίες του. Και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ γνωρίζει τις αδυναμίες της Σοσιαλιστικής Διεθνούς και βρίσκεται σε διαλεκτική σχέση μαζί τους. Αλλά έχει καταλάβει ότι είναι μέσα σε ευρύτερα πλαίσια που διαμορφώνεται ο κόσμος της Ε.Ο.Κ., των σοσιαλιστικών ενώσεων και των διεθνών ενώσεων. Με ένα παγκόσμιο ιδεώδες στο τέλος. Και είναι μέσα σ' αυτή την πορεία που τοποθετούμε κι εμείς την έννοια του σοσιαλισμού μας και της πορείας μας σε σχέση με την Ε.Ο.Κ., διά της συμμετοχής μαζί με τους άλλους εργαζομένους και τους άλλους σοσιαλιστές.

Και έπειτα είναι και κάτι άλλο. Η Ε.Ο.Κ. έχει προβλήματα. Τεράστια προβλήματα. Αλλά μόνο η Ε.Ο.Κ. έχει προβλήματα; Να αναφερθούμε και στα

προβλήματα των σοσιαλιστικών χωρών. Είναι ένα θέμα πολύ γνωστό σε όλους μας και σίγουρα δεν είναι για να αναφερθεί ο οποιοσδήποτε επικριτικά, αλλά για να σταθεί με δέος μπροστά στα οικονομικά και τα κοινωνικά προβλήματα σε παγκόσμιο επίπεδο, γιατί στο τέλος είναι παγκόσμιο το οικονομικό πρόβλημα και αφορά ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Σε ό,τι αφορά το σοσιαλισμό, ναι, υπάρχουν και κατακτήσεις σοσιαλιστικές της Σοβιετικής Ένωσης. Και υπάρχουν και είναι μια κληρονομιά για ολόκληρη την ανθρωπότητα. Και υπάρχει και η συμβολή της μέσα στο παγκόσμιο κίνημα, το αντιιμπεριαλιστικό, που είναι καταγραμμένο εκεί ως ο σημαντικότερος συντελεστής στη διαμόρφωση των εξελίξεων.

(Στο σημείο αυτό ο Προεδρεύων υπενθυμίζει στον ομιλητή ότι πρέπει να συντομεύσει την ομιλία του).

Κύριε Πρόεδρε, θα τελειώσω πολύ σύντομα. Ευχαριστώ.

Πάντως αυτή τη στιγμή μέσα στις ευρωπαϊκές εξελίξεις υπάρχει κάτι που περιορίζεται και θα το δούμε πολύ σύντομα. Είναι η έννοια του φιλελευθερισμού και η πρόοδος των προοδευτικών δυνάμεων. Αλλά υπήρξε και αναφορά για το κεφάλαιο το ξένο, το μονοπωλιακό κεφάλαιο και τα λοιπά. Μα εδώ στην Κύπρο τώρα δίνουμε κίνητρα για να έρθει ξένο κεφάλαιο. Εδώ στην Κύπρο με την ψήφο όλων των πλευρών, εκτός της ΕΔΕΚ, έχουν έρθει 3,500 υπεράκτιες εταιρείες. Έτσι μπορεί να μας φάει το κεφάλαιο, χωρίς να μπούμε στην Ε.Ο.Κ., ή μπορεί να καταστραφεί η βιομηχανία μας, χωρίς να μπούμε στην Ε.Ο.Κ.

Θέλω να τελειώσω με δύο αναφορές. Η μια σε ό,τι αφορά τις σκοπιμότητες που καταγγελθήκαμε ότι έχουμε, πολιτικές και κομματικές σκοπιμότητες, για να καταστρέψουμε περίπου τον τόπο, με αυτό το νόημα λέχθηκε, με την τοποθέτησή μας για την Ε.Ο.Κ. Αλίμονο αν ο Βασιλείου έχει τέτοια υποστήριξη. Ομολογώ ότι λυπούμαι τον άνθρωπο, αν αντιμετωπίζει μέσα από αυτές τις τοποθετήσεις και κρίνει με τέτοια κριτήρια τους ανθρώπους ή εκείνους που θα ήθελαν να τοποθετηθούν έναντι της πολιτικής του.

Και ένα τελευταίο σημείο, που είναι ενδεικτικό και των συζητήσεων, από ομιλία συναδέλφου του ΑΚΕΛ που αναφέρεται στις τοποθετήσεις των κομμάτων και λέει: «Έχουν αλλάξει τά δεδομένα που αφορούν το υπό συζήτηση θέμα από το 1987, όταν η τότε κυβέρνηση κτλ. και η ΕΔΕΚ είχαν την άποψη ότι δε δικαιολογείται η υποβολή αίτησης της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.» Και ποια ήταν τα δεδομένα τότε και ποια είναι σήμερα, αυτό δε θα το σχολιάσω. Το αφήνω στην κρίση του καθενός, αν έχουν αλλάξει τα δεδομένα όλα τα τελευταία χρόνια μέχρι σήμερα.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χατζηδημητρίου, ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γ. Λαδάς αποχωρεί από την αίθουσα της Βουλής και αντικαθίσταται στην έδρα από τον κ. Κληρίδη).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ)

Ο κ. Γαλανός έχει το λόγο, εκτός και αν ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου θέλει να μιλήσει.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εγώ ζήτησα το λόγο, αλλά αν ο κ. Γαλανός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου τότε, διότι ο κ. Γαλανός ήταν ο εισηγητής.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα αρχίσω με μια απορία την οποία εξέφρασε ο κ. Μαρκίδης και θα ήθελα να του τη λύσω την απορία του.

Στην πρωτολογία του ο κ. Μαρκίδης είπε: «Συμφωνώ με τον κ. Ντίνο Κωνσταντίνου ότι το θέμα της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα είναι το δεύτερο μετά το Κυπριακό σε σοβαρότητα πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο τόπος. Όμως -είπε ο κ. Μαρκίδης- έχω μια μεγάλη απορία. Στο θέμα αυτό το ΑΚΕΛ διαφωνεί ριζικά με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Και δεν μπορώ να καταλάβω γιατί το ΑΚΕΛ υποστήριξε την υποψηφιότητα του κ. Βασιλείου, όταν διαφωνούσε σε αυτό το δεύτερο σε σημασία θέμα για την Κύπρο.»

Επειδή αυτή η απορία του κ. Μαρκίδη δεν πρέπει να μείνει αναπάντητη, θεώρησα σκόπιμο να την απαντήσω.

Ο λόγος για τον οποίο το ΑΚΕΛ, κύριε Μαρκίδη, υποστήριξε τον κ. Βασιλείου είναι γιατί συμφωνεί μαζί του στο πρώτο σε σημασία θέμα, το Κυπριακό. Και αυτό είναι σοβαρότερο από ό,τι το θέμα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας. Αλλά και για έναν ακόμα εξίσου σοβαρό λόγο, κύριε Μαρκίδη. για να αποτραπεί η άνοδος του κόμματός σου στην εξουσία. Τώρα νομίζω ότι η απορία σου έχει πλήρως διευκρινιστεί. Αυτό είναι το πρώτο σημείο.

Το δεύτερο, κύριε Πρόεδρε, αναφέρεται στο θέμα της συνταγματικότητας ή όχι της υποβολής αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Ο κ. Μαρκίδης στην ομιλία του έδωσε γνωμάτευση...

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγείρω θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, τέθηκε θέμα διαδικασίας.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Διερωτώμαι κατά πόσο αυτά τα πράγματα μπορεί να λέγονται τώρα και για ποιο λόγο δε λέχθηκαν σε πρωτολογία, σε απάντηση πρωτολογίας.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επαφίεται σ' εσάς να αποφασίσετε, αλλά αν είναι για πρώτη φορά που συνέβη ένας να απαντήσει στη δευτερολογία, όταν μάλιστα είναι απάντηση στη δική του πρωτολογία, δεν ξέρω τότε σ' αυτό το Σώμα πώς θα διεξάγονται οι συζητήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός πάνω στο θέμα της διαδικασίας.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στο θέμα διαδικασίας πιστεύω ότι ο κ. Μαρκίδης, με όλο το θάρρος, έχει άδικο. Πρέπει κάποτε ο κ. Μαρκίδης να δέχεται και κάποιος να απαντά στον κ. Μαρκίδη, διότι ο κ. Μαρκίδης απαντά σε όλους. Ας απαντήσει και κάποιος στον κ. Μαρκίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όταν γίνονται δευτερολογίες, υπάρχει το ίδιο δικαίωμα, κατά τη δευτερολογία, να απαντηθούν σημεία τα οποία εγέρθηκαν στη δευτερολογία ή και στην πρωτολογία.

Επομένως ο ομιλητής μπορεί να συνεχίσει.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο κ. Μαρκίδης έδωσε τη δική του γνωμάτευση αναφορικά με το θέμα και η άποψή του είναι ότι δεν υπάρχει θέμα συνταγματικότητας. Εγώ δεν είμαι νομικός και δεν πρόκειται να δώσω τη δική μου γνωμάτευση. Αλλά έχω την εντύπωση ότι τα θέματα αυτά αν είναι συνταγματικά ή όχι δε λύονται με γνωματεύσεις νομικών στο Σώμα αυτό. Λύονται από όργανο το οποίο έχει συσταθεί και λειτουργεί με βάση το Σύνταγμα αυτής της Δημοκρατίας. Αυτό είναι το μόνο αρμόδιο όργανο για να αποφασίσει τη συνταγματικότητα και όχι η γνωμάτευση του κ. Μαρκίδη, την οποία εγώ σέβομαι. Σέβομαι επίσης τη σοβαρότητα των απόψεων του κ. Μαρκίδη. Αλλα αυτό δεν είναι αρκετό για να επιλύσει το θέμα αυτό. Αυτό μπορεί να το επιλύσει μόνο το Ανώτατο Δικαστήριο.

Το τρίτο σημείο που θα ήθελα να θίξω, κύριε Πρόεδρε, είναι το θέμα της Συνθήκης Εγγυήσεως. Σε συνδυασμό με το θέμα της συνταγματικότητας ή όχι έχει γίνει αναφορά και στο θέμα της Συνθήκης Εγγυήσεως. Και μάλιστα λέχθηκε ότι είναι ντροπή και η αναφορά σ' αυτή. Πώς το ΑΚΕΛ αυτή τη στιγμή επικαλείται και αναφέρεται σε αντισυνταγματικότητα με βάση το σχετικό άρθρο που βρίσκεται κάτω από τη Συνθήκη Εγγυήσεως;

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι το ΑΚΕΛ που αποδέχτηκε και υπέγραψε τη συμφωνία της Ζυρίχης. Το ΑΚΕΛ αντιτάχθηκε στη Ζυρίχη και μάλιστα, πρώτα απ' όλα και πάνω απ' όλα, αντιτάχθηκε ιδιαίτερα στα θέματα της Συνθήκης Εγγυήσεως και Συμμαχίας. Αλλά αυτό μέχρι του σημείου τώρα, όταν μας συμφέρει, να επικαλούμαστε το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και να θεωρούμε ότι αυτό αποτελεί σήμερα σοβαρότατο παράγοντα για την ίδια την οντότητα του κυπριακού κράτους και, όταν δε μας συμφέρει ή δε θέλουμε να το επικαλεστούμε, να αποτελεί ντροπή και η αναφορά σ' αυτό είναι δύο πράγματα διαφορετικά.

Αυτό είναι το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας με βάση το οποίο η Κύπρος αναγνωρίζεται στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και διεθνώς. Κατά συνέπεια δεν είναι θέμα επιλογής το αν θα αναφερόμαστε σ' αυτό ή όχι.

Το τέταρτο σημείο στο οποίο θα ήθελα να αναφερθώ, κύριε Πρόεδρε, είναι το ήπιο ψήφισμα στο οποίο έχει αναφερθεί ο κ. Μαρκίδης και το οποίο και έχει εκθειάσει. Φαίνεται ότι ο κ. Μαρκίδης θα έχει στα χέρια του κάποιο νέο ψήφισμα. Εγώ έχω στα χέρια μου εκείνο το ψήφισμα που έχουν όλοι οι συνάδελφοι. Και στο ψήφισμα αυτό λέγονται τα ακόλουθα, κύριε Μαρκίδη:

«Επαναβεβαιώνοντας την εξαιρετική σημασία που η Βουλή των Αντιπροσώπων αποδίδει στην ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.:

(α) Καλεί την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να προχωρήσει χωρίς άλλη καθυστέρηση στην υποβολή αίτησης για πλήρη ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.»

Είναι εκείνο που διάβασε ο κ. Μαρκίδης αυτό. Αλλά έχει και ουρά:

«(β) Διαδηλώνει την απόφασή της να επανέλθει και να μελετήσει τη λήψη νομοθετικών και άλλων μέτρων, αν δεν υπάρξει σχετική ανταπόκριση από μέρους της κυβέρνησης.»

Αυτά τα είπε προφορικά ο κ. Μαρκίδης για το τι θα κάμει ο ίδιος, αν η στάση της κυβέρνησης είναι διαφορετική. Αλλά, όταν αυτά περιλαμβάνονται στο

ψήφισμα το οποίο έχουμε μπροστά μας, διερωτώμαι πού βρίσκεται η ηπιότητά του και η λεπτότητα του ψηφίσματος έναντι της κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θα ήθελα να διακόψω τον ομιλητή, αλλά έχει κατατεθεί νεότερο ψήφισμα και σ' αυτό το νεότερο ψήφισμα πιθανόν να αναφερόταν ο κ. Μαρκίδης. Έχει κυκλοφορήσει πληροφορούμαι...

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ήδη έχω αναφέρει, κύριε Πρόεδρε, ότι ο κ. Μαρκίδης θα έχει δεύτερο ψήφισμα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όχι πιθανόν. Στο δεύτερο αναφέρθηκα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μάλιστα. Το οποίο, με όλο το σεβασμό, οι Βουλευτές δεν έχουν, κύριε Μαρκίδη. Και μάλιστα επειδή εγώ είμαι ειλικρινής, ξέρω ότι έχει αφαιρεθεί αυτό το μέρος από το ψήφισμα, διότι συζητήθηκε πάνω και στους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους, αλλά επειδή ακριβιλογείτε, θα ήθελα και εγώ αυτή τη φορά να ακριβολογήσω.

Το τελευταίο σημείο που θα ήθελα να θίξω είναι το θέμα του δημοψηφίσματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή είμαι ολίγον βραδύς στη σκέψη. Πώς ακριβολογείτε, όταν ξέρετε ότι αποσύρθηκε το ψήφισμα και κυκλοφόρησε νέο και αναφέρεστε σε κάτι το οποίο ήδη αποσύρθηκε;

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχει κυκλοφορήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη! Εγώ νόμιζα ότι κυκλοφόρησε.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αν είχε κυκλοφορήσει, κύριε Πρόεδρε, δε θα έκανα την αναφορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δόθηκε πάντως στη Γραμματεία.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Λοιπόν, αν έχει κανένα συνάδελφο που το έχει, ας αναφερθεί.

Το τελευταίο σημείο που θα ήθελα να θίξω, κύριε Πρόεδρε, είναι το θέμα του δημοψηφίσματος. Έγινε πάρα πολύς λόγος εδώ, ότι δε χρειάζεται να γίνει δημοψήφισμα. Άλλοι ομιλητές είπαν: «Μα, εφόσον τα πράγματα είναι δοσμένα, και δημοψήφισμα να γίνει, έχει εκφραστεί η πλειοψηφία του λαού υπέρ.»

Πράγματι διερωτώμαι, αφού έτσι έχουν τα πράγματα και είναι βέβαιοι οι υποστηρικτές της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα ότι το αποτέλεσμα ενός δημοψηφίσματος θα είναι υπέρ τους, γιατί τότε η τόση εμμονή ότι δε χρειάζεται, δεν ενδείκνυται να γίνει δημοψήφισμα για να εκφραστεί ο λαός αυτός κατά πόσο συμφωνεί με την αίτηση ένταξης στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα ή όχι.

Πραγματικά, κύριε Πρόεδρε, για μένα, και το λέω με όλη την ειλικρίνεια, είναι ακατανόητο γιατί τόση αντίθεση στο να κληθεί ο λαός, όταν μάλιστα έχουμε

ψηφίσει και σχετική νομοθεσία, να κάμει δημοψήφισμα και να εκφράσει τη θέλησή του γύρω από το σοβαρό, το δεύτερο, όπως παραδεχόμαστε, σε σημασία θέμα αναφορικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κύπρος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός έχει το λόγο.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Κωνσταντίνου, ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γεώργιος Λαδάς επανέρχεται στην αίθουσα και καταλαμβάνει την έδρα).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ο κ. Γαλανός έχει το λόγο.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα απεμπολήσω το δικαίωμα του να κλείσω το θέμα και θα δευτερολογήσω. Επομένως, αν οποιοσδήποτε αισθανθεί ότι χρειάζεται να μου απαντήσει, να μου απαντήσει, διότι υπάρχουν ορισμένα πράγματα που θέλω και εγώ να απαντήσω. Και πρώτα-πρώτα θα ήθελα να απαντήσω στον κ. Κωνσταντίνου για το θέμα του δημοψηφίσματος. Τί είναι εκείνο που ενοχλεί; Κύριε Κωνσταντίνου, αν βάλουμε το χέρι στην καρδιά ..... Η αναφορά σε πρόσωπα, κύριε Κουρτελλάρη, γίνεται και από άλλους και σας παρακαλώ πάρα πολύ. Δε χρειάζεται ο κ. Κωνσταντίνου δικηγόρους ούτε οτιδήποτε άλλο.

Είναι πολύ γνωστό -επαναλαμβάνω- για ποιο λόγο το δημοψήφισμα, το οποίο όχι μόνο θα πάρει 75% αλλά 80%, θα δημιουργήσει πρόβλημα. Κι αν θέλετε να γίνει κλειστή συνεδρία, για να πούμε ορισμένα πράγματα και τι ζημιά γίνεται και τι μπορεί να λεχθεί, όταν από τη μια μεριά γίνεται κατευθείαν αίτηση από την κυβέρνηση που αναγνωρίζουν όλες οι χώρες και από την άλλη γίνεται δημοψήφισμα μεταξύ μας. Τότε να προχωρήσουμε να πούμε και ορισμένα άλλα πράγματα. Αλλά δε λέγονται ορισμένα πράγματα, διότι μπορεί να γίνει μεγάλη ζημιά εδώ. Το δημοψήφισμα δεν ενοχλεί κανέναν, γιατί θα αποδείξει περίτρανα πως πολύ μεγαλύτερο ποσοστό από το εκτόπισμα των τριών κομμάτων θα υποστηρίξει την αίτηση για ένταξη. Υπάρχει όμως κάτι το οποίο πρέπει να πούμε σε κλειστή συνεδρία, για να μη δοθούν επιχειρήματα σε αντιπάλους μας. Διότι, επαναλαμβάνω, προσέξτε: Άλλο είναι να γίνεται η αίτηση κατευθείαν από την κυβέρνηση και άλλο να προέρχεται από την ελληνοκυπριακή πλευρά. Ας το θέσουμε έτσι: Πού θα κάνει το δημοψήφισμα; Και γνωρίζουμε τι επιχειρήματα θα προβληθούν από τους αντιπάλους μας για το περιορισμένο εκτόπισμα του δημοψηφίσματος.

Οπωσδήποτε ακούσαμε πάρα πολλές ομιλίες και δε θα ήταν σωστό να επαναλάβουμε πολλά πράγματα τα οποία λέχθηκαν ούτε θα ήταν σωστό να υπεισέλθουμε σε μια, θα έλεγα ίσως έντονη αν όχι και άγονη, συζήτηση θεωρητικολογίας περί σοσιαλισμού, περί των διάφορων τύπων σοσιαλισμού, περί.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριοι, αφήστε τον κ. Γαλανό να τελειώσει.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, δεν αναφέρθηκα ούτε στις σοσιαλιστικές χώρες ούτε στο σοσιαλισμό της Κύπρου ούτε στον ευρωσοσιαλισμό ούτε στον αραβικό σοσιαλισμό ούτε σε οτιδήποτε άλλο. Είπα απλώς ότι δε θα ήθελα να θεωρητικολογήσω πάνω σε θέματα διεθνούς σοσιαλισμού. Δε θα μπω σ' αυτά τα θέματα είπα. θα μπω περισσότερο στα πρακτικά θέματα της ανάγκης για ένταξη χωρίς καθυστέρηση στην Ε.Ο.Κ.

Γιατί σήμερα, παρόλο που τρία κόμματα, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, το Δημοκρατικό Κόμμα και η ΕΔΕΚ με πολύ έντονο τρόπο πιέζουν, εκπροσωπούν, θα έλεγα, γύρω στο 75%, δεν προχωρεί ο κ. Βασιλείου στην ένταξη που οπωσδήποτε ας πούμε ότι εξ αντικειμένου την επιθυμεί η μεγάλη πλειοψηφία του λαού μας; Είναι απλώς θέμα να ετοιμαστεί «Ο περί Δημοψηφίσματος Νόμος», ώστε να γίνει δημοψήφισμα; Αυτός είναι ο λόγος; Ή άραγε διά του δημοψηφίσματος προσπαθούμε να κερδίσουμε χρόνο που ίσως, αυτός ο χρόνος που θα κερδίσει ο κ. Βασιλείου και οι αντίπαλοι του ψηφίσματος, να είναι χρόνος καταστροφικός για την πορεία μας προς την Ε.Ο.Κ. και να χαθεί η ευκαιρία να υπάρξουν εκείνες οι πιέσεις που θέλουμε εμείς μέσα στην Ε.Ο.Κ., για να συνδυαστεί η δική μας αίτηση με την αίτηση της Αυστρίας και με την αίτηση της Μάλτας και για να μπορέσει η Κύπρος να μην αντιμετωπίσει εκείνες τις αντιδράσεις που οι αντίπαλοί μας σήμερα ή οι ενάντιοι της Ε.Ο.Κ. προβλέπουν μετά βεβαιότητας ότι θα αντιμετωπίσουμε;

Από την άλλη πλευρά έχουμε το ΑΚΕΛ το οποίο περίπου μας λέγει: «Ξέρετε, εμείς δεν είμαστε καν κυβερνών κόμμα, εμείς δε θεωρούμε ότι είμαστε η πλειοψηφία, εμείς δε θεωρούμε ότι έχουμε μεγάλη επιρροή στα πράγματα.» Από την άλλη όμως έχουν αναλάβει μια λυσσώδη εκστρατεία, θα έλεγα, με κάθε δυνατό τρόπο, κοινοβουλευτικό νόμιμο τρόπο, να εμποδίσουν την αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Άραγε προέρχεται από μια βαθιά προκατάληψη του ΑΚΕΛ ριζωμένη σε κάποιες ψυχροπολεμικές αντιλήψεις του παρελθόντος; Ή μήπως αυτή η προκατάληψη προέρχεται από το γεγονός ότι μπορεί μερικοί συνάδελφοι να μιλούν για ανανέωση, αλλά αυτή η ανανέωση να σταματά στην καταδίκη της εισβολής στην Τσεχοσλοβακία και να μην προχωρεί κάποια βήματα πιο πέρα, τα βήματα εκείνα που ρίχνουν πραγματικά σήμερα τα ιδεολογικά τείχη της Ευρώπης; Τα βήματα εκείνα τα οποία φέρνουν τις δυο ιδεολογίες πιο κοντά, τα βήματα εκείνα που παίζουν σήμερα το μεγάλο κοινωνικό ρόλο στη Δυτική Ευρώπη, αλλά ταυτόχρονα φέρνουν τον πλουραλισμό, τον πολυκομματισμό, το φιλελεύθερο πνεύμα στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Τα τείχη εκείνα που πραγματικά τα σαρώνει ο άνεμος και οι λαοί της Ανατολής, οι λαοί του επιτυχημένου σοσιαλιστικού συστήματος, όπως θέλουν να μας παρουσιάσουν οι συνάδελφοι, κατά χιλιάδες, κατά εκατοντάδες χιλιάδες, προχωρούν και εισέρχονται στη Δυτική Ευρώπη και μάλιστα στη Δυτική Γερμανία, στη Γερμανία από την οποία κάποιοι μπορούσε να πουν ότι ξεκίνησε ο ναζισμός και ο φασισμός.

Άραγε ο φόβος ο μεγάλος των συναδέλφων του ΑΚΕΛ είναι ότι σήμερα με τις εξελίξεις στην Ευρώπη αρχίζει σιγά-σιγά να εξασθενεί ο διεθνής κομμουνισμός και φοβούνται μήπως σιγά-σιγά μεταβληθεί το κομμουνιστικό κόμμα της Κύπρου σε ευρωκομμουνιστικό; Αλλά γιατί αυτός ο φόβος; Γιατί αυτός ο φόβος του ευρωκομμουνισμού; Στο κάτω-κάτω της γραφής, τα ευρωκομμουνιστικά κόμματα έχουν τη θέση τους στα πολυκομματικά συστήματα της Δυτικής Ευρώπης. Και

είναι αυτό το στοιχείο πιστεύω το οποίο αντιτάσσεται στο θεώρημα πως δεν μπορούν σοσιαλιστικές χώρες ή σοσιαλιστικά κόμματα ή κομμουνιστικά κόμματα να συνυπάρχουν στην Ε.Ο.Κ., στην Ε.Ο.Κ., όπως την ονομάζουν, των μονοπωλίων. Δεν είναι η Ε.Ο.Κ. των μονοπωλίων. Είναι η Ε.Ο.Κ., κύριοι συνάδελφοι, της συνύπαρξης των ιδεολογικών συστημάτων. Και αυτό το πράγμα να το προσέξουμε. Διότι αυτό είναι το σημερινό διαφοροποιό στοιχείο στις χώρες της Ε.Ο.Κ. Το γεγονός ότι από την ημέρα της ίδρυσης της Ε.Ο.Κ. μέχρι σήμερα υπάρχει το στοιχείο του μεγάλου κοινωνικού ρόλου του κράτους της Ε.Ο.Κ. αλλά ταυτόχρονα της συνύπαρξης των ιδεολογικών συστημάτων.

Και είναι αυτή η εξέλιξη που πραγματικά κάνει το μήνυμα του Γκορμπατσώφ για το μεγάλο ευρωπαϊκό σπίτι μια πολύ πιθανή πραγματικότητα, όσο ακόμα κι αν απ' αυτά τα χαρακώματα της Κύπρου φαίνεται κάτι το πολύ απομακρυσμένο.

Όμως επανέρχομαι στο αρχικό θέμα, ότι το ΑΚΕΛ και μεγάλη επιρροή έχει, και το κυβερνών κόμμα είναι, και επηρεάζει τις αποφάσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας. Επαναλαμβάνω τι λέχθηκε στην πρώτη συνεδρία απ' αυτό το βήμα. Τρεις είναι οι βασικοί παράγοντες που εμποδίζουν σήμερα τον Πρόεδρο Βασιλείου να προχωρήσει στην αίτηση της Κύπρου για πλήρη ένταξη στην Ε.Ο.Κ. χωρίς καθυστέρηση. Ο πρώτος είναι η έντονη αντίδραση του ΑΚΕΛ, ο δεύτερος πιστεύω είναι η επιρροή κάποιων ξένων και ιδιαίτερα των Βρετανών και ο τρίτος είναι ο εκβιασμός του Ντενκτάς και περίπου η συλλογιστική «ξέρετε, εδώ γίνεται μια τεράστια προσπάθεια να επαναρχίσουν συνομιλίες το Φεβράρη, θα βρεθούμε στο Συμβούλιο Ασφαλείας το Φεβράρη, ο Γενικός Γραμματέας θα καλέσει τον κ. Βασιλείου και τον κ. Ντενκτάς, πάμε για μια ταχύρρυθμη εξέλιξη των συνομιλιών, ας μη δώσουμε πρόφαση στον Ντενκτάς να μην έρθει σ' αυτή την ταχύρρυθμη διαδικασία των συνομιλιών. Ας περιμένουμε ως το Φεβράρη, οπότε, αν αρχίσουν οι συνομιλίες, θα έχουμε τη μεγάλη ελπίδα επιτέλους πως πάμε για λύση του Κυπριακού».

Πιστεύω ότι εδώ βρίσκεται ο μεγάλος ρομαντισμός, διότι ούτε λύση του Κυπριακού θα υπάρξει το Φεβράρη ούτε οι κατάλληλες συνθήκες υπάρχουν σήμερα για πιέσεις πάνω στην Τουρκία. Η μόνη πρόβλεψη που μπορεί να γίνει είναι ότι πιθανώς ο κ. Ντενκτάς θα επανέλθει για κάποιο διάστημα, θα έχουμε ακόμα ένα άγονο γύρο συνομιλιών, θα καθυστερήσει και πάλι η αίτηση για ένταξη, διότι τότε θα μας δεχτεί. Ξέρετε, αν γίνει η αίτηση τώρα, θα είναι πολύ πιο δύσκολο, γιατί ο κ. Ντενκτάς θα έχει πρόφαση για να φύγει από τις συνομιλίες και επομένως μ' αυτή την τακτική, φίλοι μου, πολύ φοβούμαι ότι το όλο θέμα της αίτησης στην Ε.Ο.Κ. παραπέμπεται στις «ελληνικές καλένδες». Πολύ φοβούμαι ότι αυτή η καθυστέρηση θα είναι καταστρεπτική για την Κύπρο και ελπίζω να μην είναι προφητικά αυτά τα λόγια που λέμε σήμερα από αυτό το βήμα. Δεν πρόκειται για καθυστέρηση ενός, δύο, τριών μηνών. Δεν είναι θέμα αναμονής για το δημοψήφισμα, το οποίο μπορεί να γίνει σε δύο, τρεις, τέσσερις μήνες. Είναι θέμα συνδυασμού του Κυπριακού με τις επόμενες εξελίξεις οι οποίες θα είναι άγονες και ταυτόχρονα θα είναι πράγματι μια πλήρης επιτυχία των εκβιασμών του Ντενκτάς, μια υποβάθμιση του ρόλου μας . Θα επαναληφθεί και στην περίπτωση της Κύπρου το φαινόμενο ο εκβιαστής να επανέρχεται διαρκώς με τον ίδιο εκβιασμό και να επιτυγχάνει το σκοπό του.

Λέχθηκε από μας για πρώτη φορά απ' αυτό το βήμα στην προηγούμενη συζήτηση ότι το θέμα της Ε.Ο.Κ. είναι το δεύτερο σε σημασία πρόβλημα και

θέμα που αντιμετωπίζει η Κύπρος. Είναι το δεύτερο σε σημασία και όλοι το παραδεχόμαστε. Όμως δεν είναι ασύνδετο το θέμα της αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. από το Κυπριακό. Είναι μέρος του κυπριακού προβλήματος και πρέπει να επαναλάβουμε ότι ένας από τους βασικούς λόγους που εμείς πιέζουμε και επιθυμούμε να προχωρήσουμε στην αίτηση για ένταξη είναι ότι μόνο ακόμα και με την αίτηση δημιουργούμε για πρώτη φορά εκείνες τις συνθήκες για πραγματικές πιέσεις πάνω στην Τουρκία. Όχι πιέσεις για να γίνεται διάλογος χάριν του διαλόγου αλλά πραγματικές πιέσεις πάνω στην Τουρκία, για να πετύχει αυτός ο διάλογος.

Υποτιμούμε αυτή την πλευρά. Υποτιμούμε αυτή την πιθανότατη εξέλιξη. Απλώς μας ενδιαφέρει ένα marketing, ένα marketing για το διάλογο χάριν του διαλόγου ή για να παρουσιαζόμαστε ότι κερδίσαμε ένα γύρο ακόμα στα μάτια της διεθνούς κοινής γνώμης, ότι ο Ντενκτάς είναι ο πολύ αδιάλλακτος και εμείς είμαστε οι διαλλακτικοί. Εγώ προσωπικά πιστεύω ότι τέτοιες νίκες να έχουμε και το Κυπριακό δεν πρόκειται να λυθεί ποτέ. Εκείνο το οποίο χρειάζεται η Κύπρος είναι να υπάρξουν πραγματικές πιέσεις, πραγματικοί μοχλοί πίεσης πάνω στην τουρκική πλευρά, για να προβεί στις αναγκαίες υποχωρήσεις για μια έντιμη και δίκαιη λύση του Κυπριακού.

Πολύ φοβούμαι όμως ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, επιλέγοντας να μη λάβει σοβαρά υπόψη τη θέση της πλειοψηφίας αυτού του λαού, έχει μπει σε επικίνδυνα μονοπάτια. Η δημοκρατία δεν είναι ένα φραστικό σχήμα. Δεν είναι μια ταμπέλα σε μαγαζί. Δεν είναι ένα φλάμπουρο για να το υψώνουμε ούτε ένα παραμύθι για να το λέμε στα παιδιά μας. Η δημοκρατία είναι ένα βίωμα το οποίο ένας Πρόεδρος της Δημοκρατίας ο οποίος εκλέχτηκε σε μια πολυκομματική δημοκρατία έχει υποχρέωση να ακολουθεί πιστά. Και δεν είναι με υπεκφυγές μέσω του Τύπου ή μέσω φιλικών εφημερίδων που αντιμετωπίζεται το μήνυμα το οποίο παίρνει για πρώτη φορά από τρία κόμματα τα οποία επιθυμούν χωρίς καθυστέρηση να προχωρήσει σε αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. ούτε με διάφορες θεωρίες, ότι πρέπει να περιμένουμε ή ότι ο Πρόεδρος είναι εκείνος που αποφασίζει. Μάλιστα. Ο Πρόεδρος είναι εκείνος ο οποίος αποφασίζει, αλλά από την άλλη πλευρά είναι μεγάλο το πολιτικό κόστος για έναν Πρόεδρο ο οποίος θέλει να ονομάζεται ανεξάρτητος και ο οποίος υποσχόταν προεκλογικά ότι θα αποδεχόταν τις αποφάσεις της εκάστοτε πλειοψηφίας για τα διάφορα θέματα και, επαναλαμβάνω, είναι πολύ επικίνδυνο εγχείρημα να την υποτιμά και να αδιαφορεί, όταν για δεύτερη φορά η πλειοψηφία τον καλεί από τη Βουλή να προχωρήσει σε μια συγκεκριμένη απόφαση.

Μιλά για δημοψήφισμα ο Πρόεδρος, αλλά εμείς είμαστε σίγουροι ότι το θέμα του δημοψηφίσματος για τον κ. Βασιλείου είναι ακόμα μια αναβολή για να κερδίσει χρόνο. Και αν ακόμα γίνει δημοψήφισμα, πολύ φοβούμαστε ότι θα συνεχιστούν αυτές οι αναβολές, γιατί δεν έχουμε πειστεί ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πιστεύει πραγματικά και θέλει να προχωρήσει προς την Ε.Ο.Κ. Ούτε πειθόμαστε με εκείνη την προεκλογική παρουσίαση ότι «ξέρετε, το ΑΚΕΛ μας υποστηρίζει, διότι οι θέσεις μας στο εθνικό θέμα αυτές είναι, αλλά διαφωνούμε και συμφωνήσαμε να διαφωνούμε πάνω στο θέμα της Ε.Ο.Κ.» Δεν πειθόμαστε με αυτά τα πράγματα. Αν το ΑΚΕΛ αισθάνεται τόσο έντονα όσο αισθάνεται για το θέμα της Ε.Ο.Κ. που το συνδέει άμεσα με την ύπαρξή του - διότι μόνο άμεσα με την ύπαρξή του μπορεί να το συνδέει, για να ακολουθεί τη στάση την οποία ακολουθεί σ' αυτή τη Βουλή-σίγουρα αν το ΑΚΕΛ γνώριζε ότι

ο Πρόεδρος πραγματικά πίστευε στο θέμα της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ., διαφορετική θα ήταν η επιλογή και η στάση του.

Επαναλαμβάνουμε ότι το ψήφισμά μας μάλιστα έχει γίνει περισσότερο μετριοπαθές και δεν απειλούμε ούτε επιθυμούμε να απειλήσουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για λήψη οποιωνδήποτε νομοθετικών και άλλων μέτρων τα οποία, όπως λέχθηκε από συνάδελφο, θα έχουν το πολιτικό τους κόστος. Όμως θα θέλαμε να προειδοποιήσουμε ότι είναι το δεύτερο ψήφισμα το οποίο θα ψηφίσει η κυπριακή Βουλή. Δε θα υπάρξει περίπτωση τρίτου ψηφίσματος, διότι την τρίτη φορά θα υπάρξει θέμα μομφής από κάποιους που θα το προωθήσουν σ' αυτό το Σώμα. Θα υπάρξει και θέμα νομοθετήματος. Δε χρειάζεται να το πούμε στο ψήφισμα. Το μήνυμα έχει πάει, ότι αν συνεχιστεί η αδικαιολόγητη στάση του Προέδρου της Δημοκρατίας, υπάρχει θέμα νομοθεσίας. Όπως έχει το δικαίωμα ο Πρόεδρος να αδιαφορήσει και να ασκήσει βέτο πάνω στη νομοθεσία που μπορεί η Βουλή αυτή να θεσπίσει για το θέμα της αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.. Όμως το πολιτικό κόστος -επαναλαμβάνω- για έναν Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος θέλει να ονομάζεται ανεξάρτητος και ο οποίος θέλει να πιστεύει ότι υποστηρίζεται από την πλειοψηφία του λαού και ο οποίος εκλέχτηκε στο όνομα μιας διακυβέρνησης χάριν της πλειοψηφίας, θα είναι πολύ μεγάλο.

Εμείς είμαστε σίγουροι ότι ο κ. Βασιλείου -και σε πολλά θέματα έχουμε κρατήσει εποικοδομητική στάση, όπως και στα θέματα τώρα των προϋπολογισμών- θα πρέπει να αναλογιστεί πόσο επικίνδυνο εγχείρημα είναι να συνεχίσει τη σύμπλευσή του με το ΑΚΕΛ στην προσπάθεια να ματαιώσει την αίτηση της Κύπρου για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Εμείς -και κλείνω το θέμα- πιστεύουμε ότι ένας λαός, ίσως ο λαός μας, για πρώτη φορά πρέπει να έχει κάποιους οραματισμούς. Δεν είναι θέμα ρομαντικών θέσεων. Είναι θέμα των οραματισμών κάποιου λαού. Είναι το θέμα -για πρώτη φορά- κάποιου σχεδιασμού για το μέλλον. Είναι το θέμα κάποιου προσανατολισμού προς κάποιο λιμάνι στο οποίο η Κύπρος πιστεύει ότι ανήκει. Και πιστεύω ότι η μεγάλη πλειοψηφία του λαού μας αισθάνεται ότι ανήκει στην Ευρώπη, στην Ευρώπη του 1989, στην Ευρώπη της τελευταίας δεκαετίας του 20ού αιώνα. Στην Ευρώπη του φιλελεύθερου πνεύματος και στην Ευρώπη του πολυκομματισμού και του πλουραλισμού. Θέλουμε να προχωρήσουμε προς αυτή την Ευρώπη. Θέλουμε να προχωρήσουμε έγκαιρα και θέλουμε να συμμετέχουμε στις κοσμογονικές αλλαγές οι οποίες γίνονται. Δε θέλουμε να ζούμε σε παρωχημένες εποχές 30 ετών ψυχροπολεμικής κατάστασης. Ούτε επιθυμούμε οποιοδήποτε κόμμα είτε ΑΚΕΛ λέγεται είτε ΔΗ.ΚΟ. είτε ΔΗ.ΣΥ. είτε οποιοδήποτε άλλο να προσπαθεί να ρυθμίζει τα πράγματα του τόπου και να ματαιώνει με την επιρροή του πάνω σε κάποιο Πρόεδρο της Δημοκρατίας τις ελπίδες, τις προσδοκίες και τους οραματισμούς του λαού μας.

Είναι μ' αυτές τις σκέψεις που εμείς θα συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας, για να πειστεί ο Πρόεδρος Βασιλείου να υποβάλει την απαραίτητη αίτηση για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ., διότι πιστεύουμε ότι η Κύπρος εκεί ανήκει. Αντιλαμβανόμαστε ότι θα συνεχιστεί η προσπάθεια κάποιων για ματαίωση των προσπαθειών μας. Όμως πιστεύουμε ότι αυτή η Βουλή έχει να διαδραματίσει το ρόλο της και πολύ σύντομα θα επανέλθουμε, αν δε γίνει η αίτηση, όπως επανήλθαμε και προηγουμένως, στις αρχές του έτους, για να υπενθυμίσουμε και πάλι στον Πρόεδρο ότι η πλειοψηφία αυτού του λαού δε θα επιτρέψει να ματαιωθούν οι οραματισμοί του 75% του λαού μας.

Μέσα στα πλαίσια του ψηφίσματος το οποίο έχει ήδη κυκλοφορήσει πιστεύω υπάρχει και άλλο ψήφισμα το οποίο είναι ψήφισμα ειδικό της Βουλής των

Αντιπροσώπων και δε στρέφεται προς την Εκτελεστική Εξουσία, αλλά απευθύνεται προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και έχει περίπου ως εξής: «Η Βουλή των Αντιπροσώπων, εκφράζοντας την επιθυμία της να εργαστεί συστηματικά για την προώθηση της αίτησης της Κύπρου για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, αποφασίζει να εγκαταστήσει στενότερη επαφή και συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια των χωρών-μελών της Ε.Ο.Κ.»

Και από την Επιτροπή Εξωτερικών της Βουλής θα γίνει εισήγηση να προχωρήσουμε εντός του 1990, τον Ιανουάριο ή το Φεβρουάριο, σε μια πολυκομματική αποστολή με τη συμμετοχή όλων των κομμάτων ή εκείνων των κομμάτων που θέλουν να συμμετάσχουν, για να συνδεθούμε πιο στενά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και για να δώσουμε το μήνυμα ότι η κυπριακή Βουλή επιθυμεί να προχωρήσει, έστω κι αν η κυπριακή κυβέρνηση καθυστερεί, η πλήρης ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι φθάσαμε στο τέλος αυτής της συζήτησης η οποία ήταν πράγματι πολύ εποικοδομητική και πρέπει σαν ...

Παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης δε δικαιούται να μιλήσει, γιατί τέλειωσαν οι δευτερολογίες.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα απλώς να υποδείξω στον κ. Γαλανό να ακονίσει λίγο τη μνήμη του, όσον αφορά το 1985, για τις πλειοψηφίες και για τα ψηφίσματα γενικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, κύριε Κουρτελλάρη, αυτό είναι εκτός θέματος. δεν έχει σημασία.

Κύριοι, σας παρακαλώ, μη θέλετε να υποβιβασθεί η συζήτηση πάνω σ' ένα τόσο σοβαρό θέμα την τελευταία στιγμή.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κουρτελλάρης έχει πάντα χιούμορ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν εδίδατε το λόγο στον κ. Γαλανό ανήλθε στο βήμα για να κάμει δευτερολογία και να κλείσει το θέμα κι έτσι έγινε. Και είπε: «Αν έχει οποιοδήποτε ο οποίος θα 'θελε να μου απαντήσει, δεν έχω ένσταση να γίνει αυτό.» Με βάση μάλιστα τη διαδικασία που υπάρχει, όταν ο ομιλητής θέλει να δευτερολογήσει και όχι να κλείσει τη συζήτηση, τότε και κατά τη δευτερολογία του είναι δυνατό κάποιος να ζητήσει το λόγο για να πει δυο λόγια. Κατά συνέπεια, αυτό που έκαμε ο κ. Κουρτελλάρης δεν είναι παράτυπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, εγώ επιφύλασσα στον κ. Γαλανό την τελευταία θέση για να κλείσει το θέμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ναί, αλλά δευτερολόγησε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Κύριοι, σας παρακαλώ! Ο κ. Γαλανός δεν είπε τίποτε που να χρειάζεται απάντηση.

(Γέλια)

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Η απάντηση ελήφθη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ ο οποίος είπα ότι δε θα μιλούσα παρ' ολίγο να ζητήσω το λόγο για να απαντούσα στον κ. Γαλανό.

(Γέλια)

Γιατί, διερωτήθηκε ο κ. Γαλανός, γιατί το ΑΚΕΛ είναι εναντίον της ένταξης στην Κοινή Αγορά; Μα, το είπε ο κ. Δίγκλης το γιατί. Γιατί, λέει, μέσα στην Κοινή Αγορά είναι τα μονοπώλια, δεν έχουν γίνει τα μαζικά μέσα παραγωγής κρατικά και ούτω καθ' εξής. 'Αρα υπήρχε η θέση του ΑΚΕΛ, ότι το ΑΚΕΛ δε δέχεται, λόγω του συστήματος στο οποίο πιστεύει, να ενταχθεί η Κύπρος στην Κοινή Αγορά. Απλώς θα 'θελα να παρατηρήσω ότι η πλειοψηφία του λαού δε συμφωνεί με το ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα γι' αυτό το λόγο, κύριε Κληρίδη, ακριβώς είπα ότι δε χρειαζόταν καμιά απάντηση, γιατί όλα είναι κάτω. 'Ολα έχουν λεχθεί και έχουν επαναληφθεί. Λέγουμε τα ίδια και τα ίδια πράγματα.

Θέλετε να πείτε τίποτε, κύριε Γαλανέ;

(Γέλια)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα 'θελα ν'ακούσω και τον κ. Κληρίδη πάνω σ' αυτό το σοβαρό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία.

Λοιπόν, κύριοι, εδώ πέρα, κατόπιν της ωραίας αυτής συζήτησης πάνω σ' αυτό το πολύ σοβαρό θέμα, υπάρχει ένα σχέδιο ψηφίσματος το οποίο θα αναγνώσει ο Γραμματέας της Βουλής και θα καλέσω τη Βουλή να τοποθετηθεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Ψήφισμα Βουλής Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, συμπληρώνοντας τη συζήτηση του θέματος «Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της κυβέρνησης όσον αφορά το ψήφισμα

της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. μέσα στο 1989», ψηφίζει ως ακολούθως:

1) Επιβεβαιώνει την εξαιρετική σημασία που η Βουλή των Αντιπροσώπων αποδίδει στην ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.

2) Διαπιστώνει ότι η κυβέρνηση δεν έχει ακόμα αποφασίσει ως προς τον κατάλληλο χρόνο υποβολής της αίτησης της Κύπρου για πλήρη ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.

3) Διαδηλώνει την απαίτησή της για άμεση υποβολή αίτησης για πλήρη ένταξη και καλεί την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να προχωρήσει χωρίς άλλη καθυστέρηση στην υποβολή της απαραίτητης αίτησης για πλήρη ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του ψηφίσματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 23 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και καμιά αποχή το ψήφισμα εγκρίνεται.

Υπάρχει και ένα άλλο σχέδιο ...

Κύριοι, σας παρακαλώ!

Υπάρχει και ένα άλλο σχέδιο ψηφίσματος ενώπιον της Βουλής, αλλά θα 'θελα να θέσω ενώπιον του Σώματος τις εξής σκέψεις: Τα ψηφίσματα αυτού του Σώματος περιλαμβάνουν τις αιτήσεις και τις απαιτήσεις του Σώματος προς την Εκτελεστική Εξουσία. Είναι ανάγκη η Βουλή να κάμει ψήφισμα, για να απαιτήσει από τον εαυτό της να αναπτύξει στενότερη επαφή και συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια των χωρών-μελών της Ε.Ο.Κ.; Το θέτω υπόψη σας. Είναι σκέψεις τις οποίες κάμνω.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν θέλετε ν' αρχίσουμε να συζητούμε το θέμα, μπορούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Οχι ν' αρχίσουμε συζήτηση. Δεν είναι θέμα συζήτησης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Από τη στιγμή που έχει υποβληθεί και περατώθηκε η συζήτηση είναι προς ψηφοφορία. Δεν είναι προς συζήτηση και προς αμφισβήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι θέμα αμφισβήτησης. Είναι απλώς ...

Ο κ. Κληρίδης παρακαλώ.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγείρεται ένα θέμα διαδικασίας. Όσον αφορά το γενικότερο θέμα, η Βουλή δεν είναι ορθό να εγκρίνει ψηφίσματα προς τον εαυτό της. Αν όμως επί οποιουδήποτε θέματος δεν υπάρχει ομοφωνία στη Βουλή και υπάρχουν εκείνες οι δυνάμεις που διαφωνούν, τότε μπορεί να θεωρηθεί ο όρος «ψήφισμα» ως μη κατάλληλος όρος. Μπορεί να θεωρηθεί ως απόφαση της Βουλής σχετικά με το ποια τακτική και ποια πολιτική της πλειοψηφίας της Βουλής θα ακολουθήσει επί οποιουδήποτε θέματος. Και εδώ, αν το ΑΚΕΛ διαφωνεί με αυτό το σχέδιο, τότε πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία, γιατί δεν μπορεί η Βουλή να πάρει αυτή την απόφαση, αν υπάρχει έστω και ένα κόμμα που διαφωνεί. Πρέπει να διεξαχθεί ψηφοφορία, χωρίς να είναι ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα ασφαλώς αυτό ήθελα να πω, κύριε Κληρίδη. Τώρα ψήφισμα πρέπει να είναι, γιατί δεν μπορεί να είναι απόφαση. Γιατί η απόφαση, σύμφωνα με το Άρθρο 51 του Συντάγματος, πρέπει να δημοσιευθεί στην επίσημη Εφημερίδα και αποτελεί νόμο.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απόφαση, κύριε Πρόεδρε, η οποία αναφέρεται πέραν του χώρου της Βουλής, ναι. Απόφαση σχετικά με τον τρόπο χειρισμού του θέματος δεν είναι ανάγκη να σταλεί στην κυβέρνηση και να υπογραφεί από τον Πρόεδρο. Είναι ενδοτμηματική η απόφαση του Σώματος. Αλλά, αν όλοι συμφωνούν, τότε απλώς γίνεται δήλωση από τον Πρόεδρο ότι αυτή θα είναι η πολιτική. Αν διαφωνούν, πρέπει ο Πρόεδρος να θέσει το θέμα σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία. Υπάρχει ένα σχέδιο ψηφίσματος εδώ και είμαι υποχρεωμένος να το θέσω σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου ψηφίσματος το οποίο είναι ενώπιον σας και το οποίο ανέγνωσε ο κ. Γαλανός;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και πάλι 23, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 23 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον εγκρίνεται και το δεύτερο ψήφισμα της Βουλής, όσον αφορά την εσωτερική της θέση επί του θέματος.

Κύριοι, νομίζω ότι με το τέλος αυτής της συζήτησης και με την ψήφιση των δυο ψηφισμάτων έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η επόμενη συνεδρία του Σώματος ορίζεται για τις 30 Νοεμβρίου 1989, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

2) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

3) Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 1Β) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989.

4) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

5) Ο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού, της Ιδρύσεως Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού και Ετέρων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986 (Πρόταση νόμου).

6) Ο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 1989.

7) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) Κανονισμοί του 1989.

8) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989.

9) Οι περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

10) Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1989.

11) Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1989.

12) Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1989.

13) Οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

14) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αγίας Μαρίνας (Χρυσοχούς) (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

15) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πωμού (Τέλη Πωλήσεως Νερού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

16) Οι περί Υδατικών Έργων Κιτίου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

17) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πάφου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1989.

18) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Ακρωτηρίου Κανονισμοί του 1989.

19) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Νότιου Αγωγού (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1989.

20) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρύλλη) και Γερμασόγειας (Έλεγχος και Διαχείριση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

21) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βασιλικού- Πεντάσχοινου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1989.

22) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Ξυλιάτου (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1989.

23) Οι περί Υδατικών Έργων Καλοπαναγιώτη (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

24) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Χρυσοχούς (Τέλη Πωλήσεως Νερού) Κανονισμοί του 1989.

25) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αργάκας-Μακούντας (Έλεγχος και Διαχείριση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

26) Οι περί Υδατικού Έργου Βασιλικού-Πεντάσχοινου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

1) Εκθέσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989)

(Συνέχιση της συζήτησης).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων. 2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων». (Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Άριστο Χρυσοστόμου). (23.6.88).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη). (13.4.1989).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοφίδη). (21.5.1987).

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (28.5.1987).

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη). (25.6.1987).

(δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων). (8.10.1987).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ.Ανδρέα Γεωργίου). (24.3.1988)

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (16.3.1989).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

1. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία). (3.11.1988). Και

2. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (3.11.1988).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Μ. Χριστοφίδη, Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτα και Τ. Χατζηδημητρίου). (5.10.89).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Ο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας και τα επιβαλλόμενα άμεσα διορθωτικά μέτρα.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (10.3.1988).

10) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η οξεία έλλειψη προσωπικού στην τουριστική βιομηχανία της ελεύθερης Αμμοχώστου, οι άμεσοι και σοβαροί κίνδυνοι που προκύπτουν και η ανάγκη για έγκαιρη αντιμετώπιση του προβλήματος από τους αρμοδίους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (8.12.1988).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργείται λόγω του μεγάλου πλεονάσματος σταφυλιών και οι τρόποι αντιμετώπισής του».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή κατόπιν εισήγησης των Βουλευτών Λεμεσού και Πάφου).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη παροχής βοήθειας στα προσφυγικά αθλητικά και άλλα σωματεία και ιδιαίτερα σ' αυτά που λειτουργούσαν πριν από την εισβολή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υποχρέωση προσφύγων εκπαιδευτικών, δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών να αρχίσουν την καταβολή δόσεων για κρατικά στεγαστικά δάνεια που έχουν παγοποιηθεί μέχρις επίλυσης του Κυπριακού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). 14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Το πρόβλημα της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού-νοσοκόμων και τρόποι αντιμετώπισής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ι. Ιωαννίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (24.3.89).

(β) «Οι ανησυχητικές επιπτώσεις από την έλλειψη νοσηλευτικού και λοιπού παραϊατρικού προσωπικού στον κρατικό και ιδιωτικό τομέα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (18.5.89).

15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πρόβλημα της διάθεσης των πλεονασμάτων κρεμμυδιών». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η περίπτωση της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας στη Βουλγαρία και ο τρόπος αντιμετώπισης των τουρκικών απειλών και εκβιασμών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ). (2/11/1989).

17) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα του ιδιωτικού ιατρικού τομέα και ο ρόλος της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού). (27/10/1988).

18) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη αξιολόγησης και αναβάθμισης της ομάδας των Πρωτοκολλητών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

19) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη δημιουργίας ανεξάρτητου Παιδοχειρουργικού Τμήματος στη Λευκωσία».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Γεωργιάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (2/2/1989).

20) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα της παιδιατρικής καρδιολογίας στην Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

21) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η κατάσταση που επικρατεί στο Νοσοκομείο Αγρού συνεπεία έλλειψης μόνιμου γιατρού και παραϊατρικού προσωπικού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (30.3.1989).

Ο Βουλευτής κ. Αντώνης Ανδρέου ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ταλαιπωρία και η οικονομική ζημιά που προκαλείται σε μερίδα του λαού από άρνηση του Υπουργείου Εσωτερικών να εφαρμόσει το Νόμο που αφορά το διαχωρισμό αγροτικής γης σε μονόσκαλα».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Υπάρχει ένσταση;

Αν δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Ο Βουλευτής κ. Σοφοκλής Χατζηγιάννης ζητά την εγγραφή των πιο κάτω θεμάτων:

«1. Η μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στην εκτέλεση των έργων υποδομής για την τουριστική ανάπτυξη των τουριστικών περιοχών των κοινοτήτων Λιοπετρίου και Σωτήρας Αμμοχώστου, η ανάγκη ταχείας προώθησης της εκτέλεσης των έργων και γενικά η εν γένει τουριστική αξιοποίηση των περιοχών αυτών.

2. Η ανάγκη επανακατασκευής, επανασχεδιασμού και γενικά η εκτέλεση βελτιωτικών έργων του δρόμου Βρυσούλλες-Φρέναρος.

3. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η προσφυγική κοινότητα Καντού και τρόποι επίλυσής τους.»

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθούν στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιροπές.

Τώρα να δούμε ποιες είναι οι αρμόδιες Επιτροπές. Το πρώτο και το τρίτο θέμα νομίζω πρέπει να πάνε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και το δεύτερο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Το τρίτο θέμα, επειδή είναι προσφυγικό θέμα, ας πάει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, ας πάει στην Επιτροπή Προσφύγων. Ώστε το πρώτο παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, το δεύτερο στην Κοινοβουλευτική

Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων και το τρίτο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων.

Επίσης ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Δημητριάδης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος με εισήγηση να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας:

«Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για αναστολή της αναμπέλωσης και τα προβλήματα που δημιουργούνται στους αμπελουργούς που εκρίζωσαν τα αμπέλια τους μετά από άδεια του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων για φύτευση νέων ποικιλιών».

Το θέμα είναι για συζήτηση ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Είναι θέμα της Επιτροπής Γεωργίας, όχι της Επιτροπής Εμπορίου η εκρίζωση των αμπελιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Αφορά την Επιτροπή Γεωργίας και όχι την Επιτροπή Εμπορίου η εκρίζωση των αμπελιών, το σχέδιο αναμπέλωσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο εγγράφων Βουλευτής θέλει να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Δεν έχω ένσταση να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εμπορίου. Είναι θέμα δικό του.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Προτιμώ να πάει στην Επιτροπή Εμπορίου, γιατί ενώπιον της Επιτροπής Εμπορίου υπάρχουν και άλλα θέματα συναφή με την αμπελοκαλλιέργεια και θα εξεταστεί παράλληλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν αποφασίστε, κύριοι, ποια Επιτροπή προτιμάτε. Επιτροπή Γεωργίας ή Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας;

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Επιτροπή Εμπορίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Ο Βουλευτής κ. Κώστας Ερωτοκρίτου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος με εισήγηση να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή:

«Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση που παρατηρείται για το διορισμό Επάρχου Πάφου, η περιοδική κάλυψη της θέσης από τον Έπαρχο Λεμεσού και οι συνέπειες σε βάρος των δυο Επαρχιακών Διοικήσεων».

Η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή είναι η Επιτροπή Εσωτερικών. Παραπέμπεται λοιπόν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος με εισήγηση να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας:

«Η ανάγκη καθιέρωσης του μαθήματος της Φυσικής Υγιεινής και Διατροφής στα σχολεία μας».

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

Φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 8.55 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Ψυλλίδης Ανδρέας.

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημοψηφισμάτων Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

2) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αφαιρέσεως και Μεταμοσχεύσεως Βιολογικών Ουσιών Ανθρώπινης Προέλευσης Κανονισμοί του 1989» και έγκριση αυτών.

3) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης [Ο. Δημητρίου, Χρ. Πέτας, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς), Α. Γαλανός, Ντ. Κωνσταντίνου, Χρ. Σολωμής] και απόφαση για αναβολή του θέματος «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989» για την επόμενη συνεδρίαση.

4) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγρού του 1989» και έγκριση αυτών.

5) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Παλαιομετόχου του 1989» και έγκριση αυτών.

6) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάνω Πλατρών του 1989» και έγκριση αυτών.

7) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κοιλανίου του 1989» και έγκριση αυτών.

8) Έκθεση για τους Κανονισμούς 1. «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Αυγόρου του 1989» και 2. «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Φρενάρους του 1989» και έγκριση αυτών.

9) Έκθεση για τους Κανονισμούς 1. «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Τροχαίας Κινήσεως) Φρενάρους του 1989» και 2. «Οι περί Ελέγχου Επιδείξεως Διαφημίσεων Κανονισμοί Φρενάρους του 1989» και έγκριση αυτών.

10) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γεροσκήπου του 1989» και έγκριση αυτών.

11) Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή στις 26 Οκτωβρίου και 2, 9 και 16 Νοεμβρίου 1989 έγγραφα των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Εμπορίου και Βιομηχανίας δυνάμει των άρθρων 3(1)(α) των περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμων του 1985 (Αρ. 99 και 122 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985) και έγκριση αυτών.

12) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

13) Ερωτήσεις Βουλευτών (Το θέμα της συνεισφοράς στο Ταμείο Ασφαλιστών Μηχανοκίνητων Οχημάτων και των οχημάτων που εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφάλιση — Το πρόβλημα απορροής των όμβριων υδάτων στο χωριό Μαθιάτης και βελτίωσης της στροφής του δρόμου που οδηγεί στο Λυθροδόντα — Αίτημα για παροχή αποζημιώσεων στους καλλιεργητές ψυχανθών που καταστράφηκαν λόγω της ανομβρίας — Η επιλογή του οίκου British Electricity International ως Συμβούλου της ΑΗΚ — Η έκδοση της Ιστορίας της Κύπρου από το Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και η προώθηση του θέματος από το αρμόδιο Υπουργείο — Τα κυπριακά αρχαιολογικά ευρήματα που βρίσκονται σε διάφορα μουσεία του κόσμου — Η ανάγκη σύγκλησης διεθνούς φιλοσοφικού συνεδρίου στην Κύπρο — Η ανάγκη δημιουργίας Τράπεζας Δεδομένων (Data Base) ιδιαίτερα στον τομέα της κυπρολογικής έρευνας — Η έλλειψη αποθηκευτικών χώρων στις προσφυγικές κατοικίες που κτίστηκαν στα Κούκλια — Οι

ζημιές των φθαρτοπαραγωγών από τη χαλαζόπτωση της 5ης Οκτωβρίου 1989 — Η σημειούμενη καθυστέρηση στο διαχωρισμό οικοπέδων που θα παραχωρηθούν σε ιδιοκτήτες κατοικιών που απαλλοτριώθηκαν στα Κούκλια από το Τμήμα Αρχαιοτήτων — Αίτημα των κατόχων εκτάσεων στα Κούκλια που έχουν ξεραθεί για επέκταση της αρδευτικής περιοχής —Αίτημα της κοινότητας Χολετριών για παραχώρηση δεύτερης γεώτρησης και για διαχωρισμό οικοπέδων - Η ανάγκη επιδιόρθωσης του σχολικού κτιρίου και ορισμένων κατοικιών στο χωριό Νέα Χολέτρια — Αίτημα της κοινότητας Σαλαμιούς για την τοποθέτηση δεύτερης νοσοκόμας στο νοσοκομείο της — Η άρδευση φυτειών της κοινότητας Μεσάνων από τη διάτρηση που βρίσκεται στην τοποθεσία «Καμινούδια» — Αίτημα για παραχώρηση επιχορηγημένων κιβωτίων σε όλους τους αμπελουργούς — Η ανάγκη παροχής οικονομικής βοήθειας από τον Κ.Ο.Α. στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Σαλαμιούς — Το θέμα της εγκατάστασης τηλεφωνικού δικτύου στις κοινότητες Αρμίνου, Μεσάνων και Σαλαμιούς — Η αθέτηση της υπόσχεσης για ευθυγράμμιση της κοίτης του ποταμού Διαρίζου κοντά στην κοινότητα Αρμίνου — Η κατασκευή του δρόμου Πάφου-Αρμίνου — Η κατασκευή φράγματος για την κάλυψη των αναγκών των κοινοτήτων Αρμίνου, Μεσάνων κ.ά. — Το θέμα της καταβολής αποζημιώσεων στους υπαλλήλους που απολύθηκαν από τις Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες — Η αγορά βιβλίων που αναφέρονται στην Κύπρο από τουρκική αντιπροσωπεία σε πλειστηριασμό του οίκου Σόθμπυς και η ανάγκη παρουσίας και της Κύπρου σε ανάλογους πλειστηριασμούς — Αίτημα για διεύρυνση, εκβάθυνση και στεγανοποίηση της κοίτης του ποταμού Κλήμου, καθώς και για αναζωογόνηση της ομώνυμης ακριτικής περιοχής — Το θέμα της μείωσης της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών και των οικοδόμων — Η ανάγκη για περαιτέρω στελέχωση και εξοπλισμό της κυπριακής βιβλιοθήκης — Η ανάγκη ενίσχυσης των ακριτικών περιοχών του Δήμου Λευκωσίας — Η αδυναμία του Συνεργατικού Ταμιευτηρίου Άχνας για δανεισμό των αγροτών — Η καθυστέρηση που παρατηρείται στην πληρωμή των ελαιοπαραγωγών — Αίτημα της κοινότητας Λάσας για παροχή οικονομικής βοήθειας για την ηλεκτροδότηση της περιοχής «Άγιος Κορνούτας» — Αίτημα της κοινότητας Δρύμου για μείωση της συνεισφοράς της στην εκτέλεση κοινοτικών έργων — Αίτημα της κοινότητας Δρύμου για βελτίωση του δρόμου που τη συνδέει με τη Γιόλου — Η ανάγκη εκτέλεσης του οδικού έργου Λάσας-Σαραμά — Η καθυστέρηση που παρατηρείται στην έναρξη επιδιόρθωσης του Δημοτικού Σχολείου Λάσας - Η κατασκευή του δρόμου Σίμου-Σκάρφους — Η εκτέλεση βελτιωτικών έργων στο δρόμο Δρυνιάς-Δρύμου - Αίτημα της κοινότητας Δρυνιάς για μείωση της συνεισφοράς της στην εκτέλεση κοινοτικών έργων — Η εκτέλεση του έργου παροχής πόσιμου νερού προς την κοινότητα Σίμου — Η κατασκευή του δρόμου Σίμου-Κουγιούκας — Η καθυστέρηση που παρατηρείται στην κατασκευή μικρής μονάδας ναυπηγείου στο λιμάνι της Λεμεσού από ιδιωτική εταιρεία — Οι εισηγήσεις που περιλαμβάνονται στην έκθεση U.N.D.P. για την εκτέλεση διάφορων βελτιωτικών έργων στη Λευκωσία — Η επείγουσα ανάγκη για βελτίωση του δρόμου που συνδέει το συνοικισμό Βρυσούλλων με το Φρέναρος —Η άμεση ανάγκη για αντιμετώπιση της εξάπλωσης των ποντικών στα Λειβάδια από το αρμόδιο Υπουργείο — Το πρόβλημα της αύξησης του αριθμού των μαθητών σε κάθε τμήμα, καθώς και της μη αύξησης του αριθμού των τμημάτων — Η κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Κοκκινοτριμιθιάς — Εισήγηση για αναστολή της ποινής που επιβλήθηκε στον Κυπριανό Παρτάση και η ανάγκη να αποφεύγονται παρόμοιες καταδίκες — Το έλος που δημιουργήθηκε με την κατασκευή

του υπεραστικού δρόμου παράλληλα προς το νέο λιμάνι της Λεμεσού — Η ανάγκη βελτίωσης των δρόμων που οδηγούν από τον κύριο δρόμο Λάρνακας-Κοφίνου-Λεμεσού προς Άγιο Θεόδωρο και από τον Άγιο Θεόδωρο προς παραλία Ζυγίου — Το θέμα της ελλιπούς σηματοδότησης των δρόμων και ειδικότερα της στροφής από τον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού προς την Ποταμιά — Η χρησιμοποίηση γραμματοσήμων των βρετανικών βάσεων από μέλη της Διεθνούς Ειρηνευτικής Δύναμης — Η αναζήτηση στοιχείων για τους Κυπρίους που πολέμησαν κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο — Η ανάγκη μείωσης της συνεισφοράς της κοινότητας Μουτουλλά στη δαπάνη για την επισκευή των τριών παρεκκλησιών της — Η ανάγκη ανέγερσης νέου σχολικού κτιρίου στην κοινότητα Ασώματου της επαρχίας Λεμεσού — Η πειρατική ενέργεια του Ισραήλ εναντίον κυπριακού σκάφους — Η λήψη μέτρων για τον περιορισμό της διάδοσης του καπνίσματος στην Κύπρο — Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα της Πύλας και τα οποία οδηγούν στο μαρασμό της).

14) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η προστασία της παραγωγής και διάθεσης των μήλων, ροδάκινων και αχλαδιών -Μέτρα για αποτροπή της εκμετάλλευσης των παραγωγών φρούτων και λαχανικών από τους χονδρέμπορους φθαρτών — Αναθεώρηση του τρόπου χρέωσης για την παροχή ηλεκτρισμού ρεύματος σε κατοικίες αγροτικών περιοχών — Η επάνδρωση των Τμημάτων Πρώτων Βοηθειών των νοσοκομείων — Η αδυναμία ικανοποίησης του αιτήματος της κοινότητας Φοινιού για την κατασκευή φράγματος ή χωμάτινης δεξαμενής).

15) Αγορεύσεις (Α. Παναγιώτου, Γ. Ομήρου, Λ. Θεοδούλου, Δ. Ηλιάδης, Χρ. Πέτας, Α. Μαρκίδης, Π. Δίγκλης, Τ. Χατζηδημητρίου, Ντ. Κωνσταντίνου, Α. Γαλανός) πάνω στο θέμα «Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της κυβέρνησης όσον αφορά το ψήφισμα της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα μέσα στο 1989» (συνέχιση συζήτησης) και έγκριση σχετικού ψηφίσματος προς την κυβέρνηση.

15α) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Προεδρεύων, Τ. Χατζηδημητρίου, Γλ. Κληρίδης) πάνω σε διαδικαστικό θέμα αναφορικά με τις έννοιες «ψήφισμα» και «Απόφαση της Βουλής» και την ανάγκη της θέσεώς τους σε ψηφοφορία όταν αυτά απευθύνονται προς τη Βουλή και έγκριση ψηφίσματος σχετικά με την πολιτική που θα ακολουθήσει η Βουλή στο θέμα της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.

16) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η ταλαιπωρία και η οικονομική ζημιά που προκαλείται σε μερίδα του λαού από άρνηση του Υπουργείου Εσωτερικών να εφαρμόσει το νόμο που αφορά το διαχωρισμό αγροτικής γης σε μονόσκαλα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Ανδρέου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).

(β) 1. «Η μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στην εκτέλεση των έργων υποδομής για την τουριστική ανάπτυξη των τουριστικών περιοχών των κοινοτήτων Λιοπετρίου και Σωτήρας Αμμοχώστου, η ανάγκη ταχείας προώθησης της εκτέλεσης των έργων και γενικά η εν γένει τουριστική αξιοποίηση των περιοχών αυτών.»

2. «Η ανάγκη επανακατασκευής, επανασχεδιασμού και γενικά η εκτέλεση βελτιωτικών έργων του δρόμου Βρυσούλλων - Φρεναρους.»

3. «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η προσφυγική κοινότητα Καντού και τρόποι επίλυσής τους.»

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη).

(γ) «Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για αναστολή της αναμπέλωσης και τα προβλήματα που δημιουργούνται στους αμπελουργούς που εκρίζωσαν τα αμπέλια τους μετά από άδεια του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων για φύτευση νέων ποικιλιών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Δημητριάδη).

(δ) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση που παρατηρείται για το διορισμό Επάρχου Πάφου, η περιοδική κάλυψη της θέσης από τον Έπαρχο Λεμεσού και οι συνέπειες σε βάρος των δύο Επαρχιακών Διοικήσεων.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου).

(ε) «Η ανάγκη καθιέρωσης του μαθήματος της Φυσικής Υγιεινής και Διατροφής στα σχολεία μας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 30ής Νοεμβρίου 1989

('Ωρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 9)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε αμέσως στο Κεφάλαιο Α που είναι η Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και 'Αλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ, ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ) (ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Πέτρος Στυλιανού
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Μαΐου και στις 20 και 28 Ιουνίου 1989. Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου κλήθηκε και παρευρέθηκε στην Επιτροπή ο αξ. Υπουργός Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας καθώς και εκπρόσωπος της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, οι οποίοι και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι ο διορισμός Κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών, ο οποίος θα λάβει άμεση κατοχή των περιουσιών αυτών και θα έχει τον έλεγχο και τη διαχείρισή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου.

Υποστηρίζοντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νόμου που προτείνεται, ο Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε ότι η μαζική μεταφορά του τουρκοκυπριακού πληθυσμού στις περιοχές που κατέχονται από τις τουρκικές δυνάμεις εισβολής και η απαγόρευση από τις δυνάμεις αυτές της διακίνησης του πληθυσμού τούτου στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας, επέβαλε τη θέσπιση ειδικής νομοθεσίας για τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών αυτών περιουσιών, των οποίων η μέχρι σήμερα διαχείριση γινόταν μόνο με διοικητικής φύσης μέτρα.

Επικροτώντας την αναγκαιότητα αυτή η Επιτροπή προχώρησε στην κατ' άρθρο εξέταση της νομοθεσίας που προτείνεται. Από την εξέταση αυτή προέκυψε και η ανάγκη να γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις στο αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου που κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία με ιδιαίτερη έμφαση στη διασφάλιση της εξυπηρέτησης των αναγκών των προσφύγων παράλληλα με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των ιδιοκτητών των υπό συζήτηση τουρκοκυπριακών περιουσιών.

Ειδικότερα με το νόμο που προτείνεται και όπως τελικά διαμορφώθηκε ύστερα από τις εισηγήσεις της Επιτροπής, προβλέπονται, ανάμεσα σ' άλλα, τα ακόλουθα:

(α) Τουρκοκυπριακή περιουσία θα θεωρείται κάθε ιδιοκτησία, ητη, που ανήκει κινητή ή ακίνσε Τουρκοκύπριο και βρίσκεται στις ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές και περιλαμβάνει και τη βακούφικη περιουσία.

(β) Ως Κηδεμόνας τουρκοκυπριακών περιουσιών διορίζεται ο Υπουργός Εσωτερικών ο οποίος θα έχει εξουσία να λαμβάνει άμεση κατοχή των περιουσιών αυτών και να τις διαχειρίζεται ανάλογα με τις συνθήκες και τις περιστάσεις που απαιτεί κάθε περίπτωση.

(γ) Ο Κηδεμόνας έχει το δικαίωμα να συλλέγει και διαθέτει κάθε προϊόν τέτοιας περιουσίας κατά τον επωφελέστερο για τον ιδιοκτήτη τρόπο.

(δ) Ο Κηδεμόνας κατά τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών θα μεριμνά ώστε παράλληλα με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των ιδιοκτητών των περιουσιών αυτών, να εξυπηρετούνται συνάμα και οι ανάγκες των προσφύγων.

(ε) Ο προτεινόμενος νόμος θα είναι προσωρινός και το Υπουργικό Συμβούλιο θα έχει εξουσία, με τη λήξη της έκρυθμης κατάστασης που δημιούργησε η τούρκικη εισβολή στην Κύπρο, να τερματίσει τη λήξη του με σχετική γνωστοποίηση στην επίσημη Εφημερίδα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και λαμβάνοντας υπόψη τη σύμφωνη πάνω σ' αυτό γνώμη της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων αλλά και σημειώνοντας ιδιαίτερα το γεγονός ότι με το νόμο που προτείνεται οι τουρκοκυπριακές περιουσίες δεν αποξενώνονται από τους ιδιοκτήτες τους, αλλά αντίθετα διασφαλίζεται ότι θα τύχουν κάθε συνετής διαχείρισης για λογαριασμό και προς όφελος του ιδιοκτήτη τους, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Υπάρχει και συμπληρωματική Έκθεση, κύριε Πρόεδρε, και να τη διαβάσω στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ - ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ - ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ - ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ) (ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Νίκος Μακρίδης
Πέτρος Στυλιανού
Ζαχαρίας Τουλούρας
Δημήτρης Ηλιάδης

Όπως είναι γνωστό η Επιτροπή, ύστερα από τη μελέτη του υπό αναφορά νομοσχεδίου, κυκλοφόρησε σχετική Έκθεσή της προς την Ολομέλεια του Σώματος. Επειδή στο μεταξύ ζητήθηκε από ορισμένες πλευρές της Βουλής η επανεξέταση ορισμένων διατάξεων του νομοσχεδίου αυτού, αναβλήθηκε η συζήτησή του και παραπέμφθηκε για παραπέρα μελέτη.

Ενεργώντας ακριβώς μέσα σ' αυτά τα πλαίσια, η Επιτροπή εξέτασε μια σειρά από ζητήματα που αναφέρονται σε υφιστάμενες συμβάσεις με αντικείμενο τουρκοκυπριακές περιουσίες που τώρα τίθενται κάτω από ενιαία διαχείριση καθώς και σε θέματα άσκησης Κοινοβουλευτικού ελέγχου στις παραχωρούμενες με τον προτεινόμενο νόμο εξουσίες. Η Επιτροπή κατά την εξέταση των ζητημάτων αυτών έλαβε επίσης υπόψη τις διατάξεις της πρότασης νόμου που κατατέθηκε για τον ίδιο σκοπό από το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κ. Πέτρο Στυλιανού. Κατά την επανεξέταση των θεμάτων αυτών παρευρέθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Εσωτερικών και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη το σημερινό νομικό καθεστώς που ισχύει σε σχέση με τις περιουσίες αυτές και την αναγκαιότητα πληρέστερης νομοθετικής ρύθμισης όλων των ζητημάτων που σχετίζονται με αυτές, καθώς επίσης την

ανάγκη για την εισαγωγή αυξημένου κοινοβουλευτικού ελέγχου καθόσον αφορά τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών, εισηγείται την υιοθέτηση αριθμού συμπληρωματικών τροποποιήσεων που στοχεύουν στην ικανοποίηση των αναγκών αυτών. Οι τροποποιήσεις αυτές έχουν ενσωματωθεί στο κατάλληλο μέρος του υπό αναφορά νομοσχεδίου για το οποίο και γίνεται η εισήγηση στη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο σε αντικατάσταση τόσο του κατατεθέντος κυβερνητικού νομοσχεδίου όσο και της κατατεθείσας πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι σημαντική η νομοθεσία την οποία καλείται σήμερα να ψηφίσει το Σώμα, γιατί αφορά το διορισμό του εκάστοτε Υπουργού Εσωτερικών σαν κηδεμόνα ολόκληρης της τουρκοκυπριακής περιουσίας. Είναι σημαντικό γιατί πέραν του θέματος της ουσίας, επιτέλους δείχνει ότι η κυβέρνηση, όποια και αν είναι, αποφάσισε και σκέφτηκε 15 ολόκληρα χρόνια μετά την τουρκική εισβολή ότι έπρεπε να υπάρξει μια νομότυπη, μια νομοθετημένη εξουσία βάσει της οποίας ο κηδεμόνας, ο διαχειριστής της τουρκοκυπριακής περιουσίας να ασκεί τα καθήκοντα, τις υποχρεώσεις και φυσικά τα δικαιώματά του.

Είναι όμως ένα ειδικό σημείο όπου θα ήθελα να σταθώ, κύριε Πρόεδρε, δηλαδή το θέμα της διαχείρισης γενικότερα της τουρκοκυπριακής περιουσίας και των θέσεων του Δημοκρατικού Συναγερμού που κατ' επανάληψη έχουν εκφραστεί σ' αυτό το Σώμα. Είναι προς το τέλος της συμπληρωματικής Έκθεσης που διαβάστηκε μόλις τώρα και πιο συγκεκριμένα στο σημείο που η Επιτροπή Προσφύγων επισημαίνει την εισαγωγή αυξημένου κοινοβουλευτικού ελέγχου καθόσον αφορά τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών και εισηγείται την υιοθέτηση αριθμού συμπληρωματικών τροποποιήσεων που στοχεύουν στην ικανοποίηση των αναγκών αυτών. Οπωσδήποτε η υπόδειξη αυτή της Επιτροπής Προσφύγων εντοπίζει το μεγάλο κενό το οποίο υπάρχει και την αναγκαιότητα της άμεσης ψήφισης των σχετικών Κανονισμών βάσει των οποίων θα ασκούνται οι εξουσίες από τον κηδεμόνα τους. Διότι πραγματικά αν κανένας υπολογίσει ότι το 1/3 του πληθυσμού της Κύπρου σήμερα, εκτοπισθέντες στο Νότο, έχει οποιασδήποτε φύσης επαφή με τουρκοκυπριακή περιουσία την οποία από σήμερα θα διαχειρίζεται νομοθετημένα με κάποια δικαιώματα ο Υπουργός Εσωτερικών, η θέσπιση ειδικών Κανονισμών είναι απαραίτητη για να σταματήσει επιτέλους αυτό το οποίο παρατηρήθηκε στο παρελθόν, δηλαδή η διανομή, η εκμετάλλευση, η διάθεση όλης αυτής της περιουσίας, όχι με αντικειμενικά, με δίκαια κριτήρια, αλλά πάντοτε ή, αν όχι πάντοτε, σε πολλές περιπτώσεις, απλώς και μόνο για να εξυπηρετούνται πολιτικά, συγκεκριμένα κομματικά ή προσωπικά συμφέροντα και σκοπιμότητες.

Επιμένουμε δηλαδή στην άμεση εισαγωγή Κανονισμών και στη θέσπιση των Κανονισμών βάσει των οποίων θα ασκείται αυτή η εξουσία από τον κηδεμόνα. Ελπίζουμε μάλιστα ότι ο κηδεμόνας ο οποίος διορίζεται τώρα νομοθετημένα από το Σώμα τούτο και φυσικά θα είναι ο εκάστοτε Υπουργός Εσωτερικών, ασκώντας σωστά τις εξουσίες του, θα πλαισιώνεται απ' όλα τα κατά το δυνατό δημοκρατικά και αντικειμενικά σώματα ή πρόσωπα, ώστε να είναι προς όφελος του

συνόλου των προσφύγων η διαχείριση βασικά της τουρκοκυπριακής περιουσίας, αλλά και μπαίνοντας σε λεπτομέρεια αν θέλετε όχι να είναι με τέτοιο τρόπο η άσκηση των δικαιωμάτων αυτών και των εξουσιών από τον Υπουργό, ώστε να αγνοούνται συγκεκριμένα άτομα, καταστάσεις ή ομάδες προσώπων ή, αν θέλετε ακόμα, και κόμματα.

Είναι εδώ η ανησυχία μας και θα αναμένουμε με την κατάθεση των σχετικών Κανονισμών να δούμε ακριβώς πώς θα μπορέσουμε ως Δημοκρατικός Συναγερμός να επηρεάσουμε προς το ορθότερο και προς την κατεύθυνση που ανέφερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ο κ. Πουμπουρής, αλλά προηγείται ο κ. Γαλανός ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος κόμματος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου με πολύ συντομία, δυο λόγια θέλω να πω. Απλώς ότι και εμείς θέλουμε να τονίσουμε την ανάγκη να θεσπιστούν Κανονισμοί όσον αφορά τη λειτουργία του κηδεμόνα των τουρκοκυπριακών περιουσιών. Είναι δικαιολογημένες οι ανησυχίες οι οποίες εκφράζονται ανεξάρτητα του ποιος είναι ο Υπουργός Εσωτερικών, ότι η δύναμη που του δίδεται είναι τόσο μεγάλη που αν αυτό το Σώμα δεν παρακολουθεί πάρα πολύ στενά μέσω Κανονισμών και βάσει κριτηρίων την άσκηση αυτής της εξουσίας και αυτής της δύναμης υπάρχουν σοβαροί κίνδυνοι. Και επειδή, για να είμαστε ειλικρινείς σ' αυτό το Σώμα, υπάρχουν κάποιες κινήσεις δημιουργίας κομμάτων και λοιπά από ανώτερους αξιωματούχους του Κράτους, έχει ιδιαίτερη σημασία να ασκούνται με τεράστια προσοχή αυτές οι εξουσίες οι οποίες λαμβάνονται.

Επομένως εμείς, επειδή δε θέλουμε να παρουσιαστούμε υποκειμενικοί επί του θέματος, δίδουμε αυτή την εξουσία στον Υπουργό, γιατί κάποιος πρέπει να την εξασκεί, αλλά είναι στο χέρι μας και είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε και με τις άλλες πλευρές, για να παρακολουθήσουμε πολύ στενά το πως θα εξασκείται αυτή η εξουσία και οπωσδήποτε πρέπει να υπάρχουν Κανονισμοί για τη σωστή λειτουργία του κηδεμόνα και γενικά της όλης διαχείρισης των τουρκοκυπριακών περιουσιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής και μετά ο κ. Ηλιάδης και ο κ. Στυλιανού έρχεται μετά από σας.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θεωρούμε το νομοθέτημα που πάμε να ψηφίσουμε σήμερα ως μια αναγκαιότητα. Η μέχρι σήμερα ρύθμιση γινόταν με διατάγματα και με διοικητικές πράξεις, πράγμα που άφηνε, δημιουργούσε, αρκετά κενά στο χειρισμό των τουρκοκυπριακών περιουσιών. Τα κενά αυτά φαίνονται από το ότι δε γινόταν ισότιμη μεταχείριση των προσφύγων που δικαιούνταν να κατέχουν και να αξιοποιούν τουρκοκυπριακή γη ή τουρκοκυπριακά σπίτια ή άλλες περιουσίες. Οι ανεπάρκειες φαίνονται ακόμα από το ότι στο εξωτερικό γίνονταν παράνομες πράξεις αγοραπωλησίας τουρκοκυπριακών περιουσιών, πράγμα που εξέθετε σε σοβαρούς κινδύνους το θέμα αυτό, το θέμα των τουρκοκυπριακών περιουσιών, δηλαδή της χρηστής διαχείρισης και διοίκησης των τουρκοκυπριακών περιουσιών από μέρους του Κράτους. Με το νομοθέτημα που πάμε να ψηφίσουμε σήμερα γίνεται μια προσπάθεια να εξαλειφθούν αυτές οι ανεπάρκειες, αυτές οι ελλείψεις. Με το νόμο που ψηφίζουμε σήμερα έχουμε δυο βασικούς στόχους:

Πρώτο, επιδιώκουμε να γίνει η καλύτερη δυνατή προστασία και διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών που κάτω από τις γνωστές συνθήκες εγκαταλείφθηκαν από τους ιδιοκτήτες τους, τους Τουρκοκύπριους που μετέβησαν στα κατεχόμενα. Αυτό, κατά τη γνώμη μας, έχει τεράστια πολιτική σημασία. Με το νομοθέτημα αυτό δίνουμε πρώτα και κύρια ένα μήνυμα προς τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας, ότι δε θέλουμε να σφετεριστούμε εμείς οι Ελληνοκύπριοι τις περιουσίες που έχουν εγκαταλείψει αυτοί κάτω από τις γνωστές συνθήκες. Αντίθετα θεωρούμε ότι οι περιουσίες των Τουρκοκυπρίων είναι δικές τους και ότι τίθενται τώρα υπό καλύτερη προστασία και υπό καλύτερη νομοθετική κάλυψη. Πέραν τούτου δίνουμε ένα μήνυμα διεθνώς ότι εμείς δε συμφωνούμε με τους ισχυρισμούς του Ντενκτάς ότι έχει γίνει ανταλλαγή περιουσιών μεταξύ Ελληνοκυπρίων - Τουρκοκυπρίων. Όχι, δεν έχει γίνει ανταλλαγή τουρκοκυπριακών με ελληνοκυπριακές περιουσίες. Οι περιουσίες που έχουν στις ελεύθερες περιοχές οι Τουρκοκύπριοι είναι δικές τους και τίθενται υπό την προστασία του Κράτους και οι περιουσίες που έχουμε εμείς οι εκτοπισθέντες στα κατεχόμενα είναι δικές μας και τις διεκδικούμε.

Γι' αυτό στέλλουμε τούτο το μήνυμα, επαναλαμβάνω, τόσο προς τους Τουρκοκύπριους όσο και προς τη διεθνή κοινή γνώμη ότι ενόσω συνεχίζεται αυτή η σημερινή ανώμαλη κατάσταση, οι περιουσίες των Τουρκοκυπρίων θα είναι υπό την προστασία του Κράτους και θα τυγχάνουν της καλύτερης δυνατής διαχείρισης.

Ο δεύτερος βασικός σκοπός αυτού του νόμου συνίσταται στο ότι οι τουρκοκυπριακές περιουσίες θα διατίθενται για την εξυπηρέτηση των προσφύγων που έχουν υποστεί τις μεγαλύτερες συνέπειες από τη συμφορά που βρήκε τον τόπο. Θέλουμε αυτές οι περιουσίες να αξιοποιηθούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο και πάνω σε σωστή βάση προς το συμφέρον των προσφύγων και ιδιαίτερα προς το συμφέρον των αγροτοκτηνοτρόφων που ασχολούνται με την αγροτική παραγωγή. Να χρησιμοποιούνται και να αξιοποιούνται προς το συμφέρον των επαγγελματιών που θέλουν να αποκτήσουν επαγγελματική στέγη για την εξυπηρέτηση των αναγκών τους. Υπογραμμίζουμε βέβαια την ανάγκη όπως επισπευσθούν οι διαδικασίες της ψήφισης των Κανονισμών, έτσι που να επιλυθούν πολύ σοβαρά προβλήματα που εκκρεμούν αυτή τη στιγμή όπως είναι η εξασφάλιση επαγγελματικής στέγης για εκατοντάδες πρόσφυγες επαγγελματίες, που από καιρό ζητούν να τους παραχωρηθεί χώρος με ενοικίαση, για να κάνουν την επαγγελματική τους στέγη. Συμφωνούμε επίσης ότι ο κηδεμόνας των τουρκοκυπριακών περιουσιών, όποιος και αν είναι, πρέπει να μπει κάτω από το άγρυπνο μάτι της Βουλής, με δυο λόγια πρέπει να τον κηδεμονεύσουμε για να χειριστεί σωστά τα προβλήματα και τα ζητήματα που του αναθέτουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γεγονός ότι κάθε φορά που βρισκόμαστε ανάμεσα στους πρόσφυγες, και ιδιαίτερα σε περιοχές όπου είναι τα τουρκοχώρια ή περιουσίες τουρκοκυπριακές, το πρώτο πρόβλημα που σταθερά και μόνιμα μας θέτουν με ιδιαίτερη ένταση είναι η δυσφορία και το αίσθημα αδικίας και διάκρισης που υπάρχει, όσον αφορά τους τρόπους παραχώρησης και γενικότερα της διαχείρισης των τουρκοκυπριακών περιουσιών. Οι άνθρωποι δικαιολογημένα αισθάνονται ότι υπάρχει ένα καθεστώς

διακρίσεων από την πρώτη μέρα που αναλήφθηκε η διαχείριση από το κράτος μέχρι και σήμερα. Τα κριτήρια δε βασίζονται ούτε στις αντικειμενικές ανάγκες, ούτε στις ιδιαίτερες ανάγκες που παρουσιάζουν οι περιοχές και οι κοινότητες. Είναι κοινό μυστικό ότι τα κριτήρια παραχώρησης των τουρκοκυπριακών περιουσιών ήταν αλλότρια απ' εκείνα τα οποία θα 'πρεπε να ήταν. Υπηρετούσαν πάντοτε πολιτικές και κομματικές σκοπιμότητες.

Εμείς χαιρετίζουμε το καινούργιο νομοθέτημα, γιατί πιστεύουμε ότι είναι ένα θετικό βήμα προς την κατεύθυνση της δίκαιης διαχείρισης που θα γίνεται με αντικειμενικά κριτήρια, προς όφελος των προσφύγων.

Είναι γεγονός ότι λόγω της έλλειψης νομοθεσίας υπήρχαν αρκετά νομικά προβλήματα. Τα προβλήματα αυτά ελπίζουμε ότι θα λυθούν με την καινούργια νομοθεσία.

Αναμένουμε, όπως έχει τονιστεί, την κατάθεση των Κανονισμών όσον αφορά τα όργανα και τη διαδικασία με την οποία θα παραχωρούνται τα τουρκοκυπριακά ακίνητα.

Εμείς, εκ των προτέρων δηλώνουμε ότι, αυτή τη διαδικασία και τα όργανα τα βλέπουμε να λειτουργούν με διαφάνεια, με συλλογικότητα, με δίκαια κι αντικειμενικά κριτήρια, ώστε να εξασφαλίζεται ίση μεταχείριση των προσφύγων.

Ταυτόχρονα θα θέλαμε κι εμείς να σταθούμε στο σημείο ότι οι περιουσίες αυτές παραμένουν στην ιδιοκτησία των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας, στη διάθεση των Τουρκοκυπρίων, κι ότι οποιαδήποτε στιγμή, κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες λύσης του Κυπριακού, παρουσιαστούν οι Τουρκοκύπριοι συμπατριώτες μας, οι περιουσίες αυτές είναι, παραμένουν δικές τους και θα τεθούν αμέσως στη διάθεσή τους.

Με την ίδια λογική -που σωστά έχει λεχθεί- κι εμείς διεκδικούμε μέχρι και την τελευταία ίντζα της κατεχόμενης γης μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Μ' αυτό το πνεύμα εμείς θα ψηφίσουμε τον υπό ψήφιση Νόμο κι αναμένουμε τους Κανονισμούς, γιατί χωρίς τους κατάλληλους Κανονισμούς αυτή η νομοθεσία δε θα ήταν δυνατό να λειτουργήσει σύμφωνα με το γράμμα και το πνεύμα του Νόμου που εμείς ψηφίζουμε σήμερα.

Ευχαριστώ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς ένα διαδικαστικό θέμα κύριε Πρόεδρε.

Εμείς έχουμε υπόψη μας να εισηγηθούμε αναβολή της ψήφισης αυτού του νομοσχεδίου, για να μπορέσει να γίνει η σχετική επεξεργασία της παραγράφου που προνοεί για τους Κανονισμούς στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, την Επιτροπή Νομικών. Για να μπορέσει πράγματι η Βουλή να εξασκεί τον έλεγχο τον οποίο αναφέραμε, πρέπει να τροποποιηθεί εκείνη η παράγραφος, ώστε οι Κανονισμοί εκείνοι να έχουν τέτοια πλατιά εφαρμογή και τέτοιες πλατιές εξουσίες, που πράγματι η Βουλή να εξασκεί αποτελεσματικά αυτό τον έλεγχο.

Επομένως επειδή πιστεύουμε ότι αυτή η παράγραφος, το 14(1) χρειάζεται περισσότερη επεξεργασία από την Επιτροπή Νομικών, θα εισηγηθούμε αναβολή για δύο βδομάδες, δηλαδή την πρώτη συνεδρία μετά από τους προϋπολογισμούς, για να δοθεί καιρός να ενσκήψουμε προσεκτικά πάνω σ' αυτή την παράγραφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εισηγείστε να διακοπεί η συζήτηση τώρα, κύριε Γαλανέ, ή να τελειώσουν οι ομιλίες και να θέσω την εισήγησή σας ενώπιον του Σώματος;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν επιμένω να διακοπεί η συζήτηση, αλλά εφόσον θα ξανασυζητηθεί, θα επανέλθει μετά 15 μέρες, αφού γίνουν οι σχετικές τροποποιήσεις πάνω σ' αυτά τα σημεία και θα μπορεί να συνεχιστεί η συζήτηση κατά τη διάρκεια της συνεδρίας που θα ψηφίσουμε τελικά τη νομοθεσία. Αλλά αν επιμένουν οι συνάδελφοι να συνεχίσουν να μιλούν τώρα, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κανονικώς εχόντων των πραγμάτων, η εισήγηση για τροποποίηση θα έπρεπε να γίνει στη δεύτερη ανάγνωση, όταν φτάσουμε στο σημείο εκείνο που μιλά γία τους Κανονισμούς. Αλλά επειδή διαφορετική μπορεί να είναι η τοποθέτηση των κομμάτων μετά που θα δούμε αυτό το άρθρο, εισηγούμαι να αναβληθεί τώρα η συζήτηση και να επανέλθουμε, να συνεχίσουμε και τις ομιλίες πάνω στο θέμα αρχής, όταν θα ξέρουμε τη διαμόρφωση αυτού του άρθρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, πρέπει να σας υπενθυμίσω ότι αν αναβληθεί η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου σήμερα, θα πάει μέσα στον Ιανουάριο, περί τα μέσα Ιανουαρίου, διότι στις 7 και 8 Δεκεμβρίου είναι οι προϋπολογισμοί, στις 14 έχει συμφωνηθεί ότι θα ξεκαθαριστούν όλες οι εκκρεμότητες της Βουλής, δηλαδή Κανονισμοί οι οποίοι εκπνέουν, επείγοντα νομοσχέδια και λοιπά και στις 14 τελειώνει η συζήτηση. Αμφιβάλλω αν θα μπορέσουμε να το συζητήσουμε αυτό το θέμα, και κατόπιν θα πάει μέσα στον Ιανουάριο, γύρω στις 8 του Ιανουαρίου. Αν δεν υπάρχει πρόβλημα, τότε ...

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα εισηγούμουν να προχωρήσει η διαδικασία, να ψηφιστεί ο νόμος, διότι έχει πολλά προβλήματα που καθυστερούν και αναμένουν λύση και καθυστερούμε εμείς για πολλούς και διάφορους λόγους τόσο καιρό. Σ' ό,τι αφορά τους Κανονισμούς, θα έλθουν στη Βουλή. 'Οταν ετοιμαστούν, η Βουλή θα τους εξετάσει και θα έχει την ευχέρεια και η Επιτροπή Νομικών να δει το ζήτημα.

Και να εξηγήσω, όταν λέω ότι έχει ζητήματα που εκκρεμούν. 'Εχει περιπτώσεις στις οποίες χρειάζεται κάποιο πέρασμα και, επειδή δεν υπάρχει νομική διαδικασία που να μπορεί να υπογράψουν και λοιπά, καθυστερούν πάρα πολλά ζητήματα.

Γι' αυτό είναι η παράκληση, αν έχουν τροποποίηση οι συνάδελφοι στο άρθρο, δεν ξέρω (η Επιτροπή εκεί το διατύπωσε κατά τρόπο που θεωρεί ότι εφόσον θα ετοιμαστούν οι Κανονισμοί και θα έλθουν στη Βουλή, δεν εγείρεται πρόβλημα). Είναι η εισήγησή μου να προχωρήσει η διαδικασία, διότι αν το αναβάλουμε τώρα,

σωστά είπετε ότι θα πάει τον Ιανουάριο και δε ξέρω εκείνοι που περιμένουν τώρα για προβλήματα, πόσες δυσκολίες θα έχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουρτελλάρη, ειλικρινά δε βλέπω να πειράζει και πολύ αν το θέμα αυτό πάει τον Ιανουάριο, διότι τόσα χρόνια περιμέναμε χωρίς αυτό το Νόμο. Αν περιμένουμε ακόμα 1 1/2 μήνα δε νομίζω ότι θα χαθεί ο κόσμος. Λοιπόν, γι' αυτό το λόγο θα θέσω σε ψηφοφορία την πρόταση του κ. Γαλανού αυτή τη στιγμή.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής της συζήτησης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

31 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 31 ψήφους υπέρ και 14 εναντίον, η περαιτέρω συζήτηση του νομοσχεδίου αναβάλλεται για τον προσεχή Ιανουάριο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων (Κυρωτικός) Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Παύλος Δίγκλης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επικύρωση της συμφωνίας για την παραχώρηση κυβερνητικής εγγύησης για την κάλυψη του δανείου, συνολικού ύψους μέχρι 2 εκ. λίρες, το οποίο έχει συναφθεί μεταξύ της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας και του ΣΕΚΕΠ για την παραλαβή του ελαιόλαδου εσοδείας 1988-89 και τη δημιουργία αποθηκευτικών χώρων.

Η προτεινόμενη επικύρωση της πιο πάνω κυβερνητικής εγγύησης από τη Βουλή είναι αναγκαία με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για την άσκηση ορισμένων δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής, σύμφωνα με την οποία απαιτείται η συγκατάθεση της Βουλής για την παραχώρηση τέτοιας μορφής εγγύησης από την κυβέρνηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να δοθεί η ζητούμενη κυβερνητική εγγύηση, επικροτεί τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της προνοούμενης σ' αυτό συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

ΑΡ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το δάνειο αυτό γίνεται με σκοπό την αποπληρωμή των ελαιοπαραγωγών για την εσοδεία του 1988, η οποία έχει καθυστερήσει τρομακτικά. Οι παραγωγοί έχουν παραδώσει το λάδι τους και ακόμα δεν έχουν πληρωθεί. Γι' αυτό θα παρακαλούσα να υποβληθεί η εισήγηση, ούτως ώστε να δοθεί αμέσως το δάνειο αυτό, για να καταστεί έγκαιρη η πληρωμή των παραγωγών. να μην υπάρξει περαιτέρω καθυστέρηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να πληροφορήσω τη Βουλή ότι ο αρμόδιος Υπουργός δήλωσε ότι μόλις περάσει το νομοσχέδιο από τη Βουλή, έχουν έτοιμες τις επιταγές και υπολογίζουν ότι με όλες τις διαδικασίες που απαιτούνται, θα είναι δυνατό να πληρωθούν πριν από τα Χριστούγεννα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι πολύ ευχάριστο, κύριε Κουρτελλάρη.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 1989» και η πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού, της Ιδρύσεως Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού και Ετέρων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986». Υπάρχει κοινή Έκθεση.

Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ, ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΤΕΡΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1986».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τα πιο σχέδια νόμου σε εννιά συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν από τις 3 Νοεμβρίου 1987 μέχρι και τις 7 Νοεμβρίου 1989.

Η Επιτροπή μέχρι τη 14η Ιουνίου 1988 ασχολήθηκε με την εξέταση της πρότασης νόμου που κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και σε κατοπινό στάδιο εξέταζε παράλληλα και τα δύο σχέδια νόμου, αφού στο μεταξύ κατατέθηκε και το νομοσχέδιο από την Εκτελεστική Εξουσία.

Στο τελικό στάδιο της μελέτης αυτής η Επιτροπή είχε ως βάση της το κυβερνητικό νομοσχέδιο και μέσα στα πλαίσια αυτά άκουσε τις απόψεις των εκπροσώπων του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ και του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η διασφάλιση του ελεύθερου ανταγωνισμού και η εισαγωγή στην Κυπριακή Δημοκρατία διατάξεων ανάλογων προς τις σχετικές πρόνοιες της Συνθήκης της Ρώμης, με την οποία εγκαθιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Σύμφωνα με την αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η αναγκαιότητα της ψήφισης της νομοθεσίας αυτής απορρέει από τη νομική υποχρέωση που ανέλαβε η Κυπριακή Δημοκρατία με την υπογραφή του Πρωτοκόλλου Εφαρμογής του Δεύτερου Σταδίου Συνδέσεως Κύπρου-Ε.Ο.Κ..

Κατά την εισαγωγή του νομοσχεδίου από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας δηλώθηκε πως, ανεξάρτητα από την πιο πάνω νομική υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας, η διασφάλιση του ανταγωνισμού κρίνεται επιβεβλημένη, γιατί προστατεύει τον καταναλωτή από την καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης μιας επιχείρησης στην αγορά ενός συγκεκριμένου προϊόντος ή από τις αθέμιτες συμπράξεις επιχειρήσεων, που στοχεύουν στην παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού.

Ειδικότερα, οι βασικότερες διατάξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου συνοψίζονται στα πιο κάτω:

(α) Το νομοσχέδιο, ακολουθώντας πιστά το γράμμα των θεμελιωδών άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης της Ε.Ο.Κ., απαγορεύει τις περιοριστικές συμπράξεις του εμπορίου και την καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης μιας επιχείρησης στην αγορά ενός προϊόντος και καθιστά άκυρες εξ υπαρχής τις συμπράξεις και πράξεις εκείνες που καταρτίζονται κατά παράβαση του Νόμου.

(β) Προβλέπεται η εξαίρεση συμπράξεων, είτε κατά κατηγορία με Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου είτε με ατομική εξαίρεση που χορηγείται για συγκεκριμένη σύμπραξη ύστερα από απόφαση της Επιτροπής, όταν ικανοποιούνται τα κριτήρια που προβλέπονται και όταν αποληγουν προς το δημόσιο συμφέρον. Εξαίρεση όμως που αποβλέπει στην κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης δεν επιτρέπεται.

(γ) Συστήνεται Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού ως ανεξάρτητο διοικητικό όργανο με ευρύτατες αρμοδιότητεσ και εξουσίες, ταυτόσημες κατά πάντα με τις αρμοδιότητες και εξουσίες με τις οποίες περιβάλλεται η Επιτροπή (Commission) της Ε.Ο.Κ.. Ειδικότερα οι αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι:

(ι) Να χορηγεί ατομικά αρνητικά πιστοποιητικά που εκδίδονται ύστερα από απόφαση της Επιτροπής και που βεβαιώνουν ότι δε συντρέχει παράβαση του Νόμου.

(ιι) Να χορηγεί αρνητικές πιστοποιήσεις κατά κατηγορία συμπράξεων υπό προϋποθέσεις που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(iii) Να χορηγεί ατομικές εξαιρέσεις από τις διατάξεις του άρθρου 4 του Νόμου. Και

(iv) Είναι αποκλειστικά αρμόδια για διερεύνηση παραβάσεων, όπως αυτές προβλέπονται στα άρθρα 4 και 6 του Νόμου. Την αρμοδιότητά της αυτή η Επιτροπή την ασκεί είτε αυτεπάγγελτα είτε ύστερα από καταγγελία της Υπηρεσίας Ελέγχου Τιμών και Προστασίας Καταναλωτών ή καταγγελία από τρίτους που έχουν προς τούτο έννομο συμφέρον.

(δ) Καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Ελέγχου Τιμών και Προστασίας Καταναλωτών, καθώς και η τήρηση Δημόσιων Μητρώων Γνωστοποιήσεων Συμπράξεων και Αποφάσεων της Επιτροπής για Συμπράξεις και Πράξεις.

(ε) Περιέχονται ποινικές διατάξεις και στοιχειοθετούνται ποινικά αδικήματα για την εφαρμογή του Νόμου.

(στ) Περιέχονται διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες αυτός που έχει υποστεί ζημιές από πράξεις ή παραλείψεις επιχείρησης που έγιναν κατά παράβαση του Νόμου έχει αγώγιμο δικαίωμα για τις ζημιές αυτές.

(ζ) Προβλέπεται εξουσία της Επιτροπής για επιβολή χρηματικών ποινών, καθώς και διαδικασία για τον καθορισμό του τύπου των αιτήσεων, των γνωστοποιήσεων και των καταγγελιών για παραβάσεις του Νόμου.

(η) πιβάλλεται η υποχρέωση προς την Επιτροπή να καταρτίζει έκθεση δραστηριοτήτων και να την υποβάλλει στον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(θ) Παρέχεται εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει Κανονισμούς για καθορισμό τελών που υποβάλλονται κατ' εφαρμογή του Νόμου.

(ι) Καθορίζεται ότι η ισχύς του νόμου θα αρχίζει μετά την πάροδο 6 μηνών από τη δημοσίευσή του στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Και

(ια) Ο Νόμος αυτός θα αντικαταστήσει τον περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο (Νόμος Αριθμός 62 του 1983) που ουδέποτε τέθηκε σε εφαρμογή.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ που προσήλθε ενώπιον της Επιτροπής δήλωσε πως η οργάνωσή του τάσσεται εναντίον της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, γιατί πιστεύει πως η αποστέρηση του δικαιώματος σε ομοειδείς μικρομεσαίες επιχειρήσεις να έρχονται σε συμφωνία ως προς τις τιμές των προϊόντων ή υπηρεσιών τους θα προκαλέσει τον αθέμιτο ανταγωνισμό, με κίνδυνο να χρεωκοπήσουν.

Όλες οι υπόλοιπες οργανώσεις που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της Επιτροπής χαιρέτισαν την εισαγωγή στην Κύπρο του θεσμού της προστασίας του ανταγωνισμού, χαρακτηρίζοντας το μέτρο που προτείνεται ως σημαντικό σταθμό στην εξέλιξη της κυπριακής οικονομίας, γιατί ο θεσμός αυτός διασφαλίζει, όχι μόνο τα συμφέροντα όσων προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες, αλλά κυρίως τα συμφέροντα του καταναλωτικού κοινού. Αναφέρθηκε επίσης πως με το Νόμο αυτό εκσυγχρονίζεται το σύστημα της κυπριακής οικονομίας και προσαρμόζεται προς αυτό των πιο αναπτυγμένων χωρών με τις οποίες η χώρα μας επιθυμεί να έχει,

εκτός των άλλων, διευρυμένες οικονομικές σχέσεις, αφού διευκολύνεται έτσι η οικονομική συνεργασία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, επικροτώντας ομόφωνα, ως θέμα αρχής, τη θεσμοθέτηση της διασφάλισης και προστασίας του ανταγωνισμού που, όπως πιστεύεται, θα συμβάλει στην πλήρωση του τεράστιου κενού που υπάρχει σήμερα στον τομέα αυτό των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων, τόσο των εμπορευομένων και προσφερόντων υπηρεσίες μεταξύ τους, όσο και μεταξύ αυτών και του καταναλωτικού κοινού, καθώς και στην ανάπτυξη των οικονομικών μας σχέσεων με το εξωτερικό, προχώρησε στην επιμέρους μελέτη των διατάξεων του νομοσχεδίου, έχοντας υπόψη και τις διάφορες εισηγήσεις που τέθηκαν ενώπιόν της.

Ως αποτέλεσμα της μελέτης αυτής και με γνώμονα τα πιο πάνω, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί και το οποίο ουσιαστικά υποκαθιστά και τα δύο υπό συζήτηση σχέδια νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Η θέση της δικής μας Κοινοβουλευτικής Ομάδας έναντι του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι σαφώς γνωστή. Υποστηρίξαμε και αγωνιστήκαμε για την ψήφιση νόμου που να προστατεύει τον ανταγωνισμό, νόμου που να εμπίπτει στα πλαίσια της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας. Πιστεύουμε ότι η ύπαρξη τέτοιας νομοθεσίας αποτελεί επιτακτική ανάγκη και για την κυπριακή κοινωνία. Και είναι γνωστό ότι το 1983 ψηφίστηκε ο Νόμος υπ' αριθμό 62, ο οποίος δυστυχώς δεν τέθηκε σε εφαρμογή. Ο υπό συζήτηση νόμος σκοπεί να αντικαταστήσει το Νόμο 62 του 1983. Η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα ανεπιφύλακτα υποστηρίζει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Ανεξάρτητα βέβαια από την αναφορά ή το συσχετισμό που γίνεται στην 'Εκθεση της Επιτροπής με την επικρατούσα στην Ε.Ο.Κ. νομοθεσία -επαναλαμβάνω και υπογραμμίζω ότι- εμείς θα υποστηρίξουμε αυτό το νόμο, γιατί όπως είπα από χρόνια αγωνιζόμαστε για την ψήφιση τέτοιας νομοθεσίας.

Πήρα το λόγο, κύριε Πρόεδρε, για να θίξω ορισμένα ζητήματα που σχετίζονται με τον υπό συζήτηση νόμο. Πριν προβώ όμως σ' αυτή την αναφορά, θα υπογραμμίσω ότι η ψήφιση αυτού του νόμου θα είναι μεγάλης σημασίας όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών. Τα ζητήματα στα οποία επιθυμώ να αναφερθώ είναι η ανάγκη όπως ληφθούν τα δέοντα μέτρα για την πληρέστερη δυνατή εφαρμογή από την Εκτελεστική Εξουσία αυτού του νόμου. Και σε συσχετισμό μ' αυτό, θα ήθελα να υπογραμμίσω την ανάγκη όπως ληφθούν μέτρα για την επάνδρωση της αρμόδιας υπηρεσίας του κράτους, ούτως ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή, κατά τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο, αυτού του νόμου.

Το δεύτερο σημείο στο οποίο επιθυμώ να αναφερθώ είναι η εισήγηση που ήδη υποβλήθηκε με σχετικό υπόμνημα της Π.Ε.Ο. όπως στην Επιτροπή η οποία προνοείται όπως συσταθεί διά του νόμου, συμμετέχει και εκπροσωπείται και το συνδικαλιστικό κίνημα.

'Ομως το σοβαρότερο θέμα στο οποίο επιθυμώ να αναφερθώ, κύριε Πρόεδρε, είναι μια παράλειψη που υπάρχει στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Υποδεικνύω ότι

στο Νόμο 62 του 1983 το άρθρο 6 προνοούσε συγκεκριμένα τα εξής. Διαβάζω από το Νόμο 62 του 83 «Ανεξαρτήτως των διατάξεων οιουδήποτε ετέρου Νόμου εν σχέσει προς τον καθορισμόν ανωτάτων και ή κατωτάτων επιπέδων τιμών ή ποσών ή ποσοστών κέρδους, εις την περίπτωσιν προϊόντων εις την αγοράν (market) των οποίων, λόγω ιδιομορφίας αυτής, δεν υπάρχουσι συνθήκαι ανταγωνισμού, το Υπουργικόν Συμβούλιον δύναται, διά διατάγματος αυτού δημοσιευομένου εν τη επισήμω εφημερίδι της Δημοκρατίας, να καθορίζη ανώτατα και ή κατώτατα επίπεδα τιμών και ή ανώτατα και ή κατώτατα ποσά και ή ποσοστά κέρδους.». Αυτό το άρθρο ή το περιεχόμενο αυτού του άρθρου του Νόμου 62 του 83, επαναλαμβάνω, ότι δε διαλαμβάνεται από πλευράς περιεχομένου και ουσίας στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Με υπόμνημά της η Π.Ε.Ο. προς την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1989 είχε εισηγηθεί όπως άρθρο με παρόμοιο περιεχόμενο περιληφθεί στον υπό συζήτηση νόμο. Δε γνωρίζω για ποιους λόγους η εισήγηση αυτή δεν έχει ικανοποιηθεί.

Εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, όπως για την καλύτερη προστασία των καταναλωτών και για την καλύτερη προστασία του ανταγωνισμού περιληφθεί το άρθρο 6 του Νόμου 62 του 1983, όπως το έχω διαβάσει, στο νέο υπό συζήτηση νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, κύριε Δίγκλη, για να είμαι πλέον σαφής, με το άρθρο 6 ο Νόμος 62 του 83 δίνει το δικαίωμα στην κυβέρνηση να επιβάλει διατιμήσεις ορισμένων εμπορευμάτων. Δηλαδή να εκδίδει διατάγματα ανώτατων τιμών τα οποία να δημοσιεύονται στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Μα αυτό το δικαίωμα το έχει η κυβέρνηση και ίσως να είναι γι' αυτό το λόγο που δε συμπεριλήφθηκε σ' αυτό το νόμο.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να παρατηρήσω ότι αυτός ο θεσμός ισχύει από μερικών ετών. Και ισχύει, εν πάση περιπτώσει, πολύ πριν το 1983 που ψηφίστηκε ο Νόμος 62 του 83. Παρά την ύπαρξη αυτού του θεσμού, κρίθηκε το 1983 ότι η περίληψη σχετικής πρόνοιας διά του άρθρου 6 στο νόμο χρειαζόταν, ενδείκνυτο ή ήταν επιβεβλημένη.

Έχω την εντύπωση ότι για τους ίδιους λόγους που το 1983 κρίθηκε ότι θα έπρεπε να περιληφθεί στο νόμο εκείνο το άρθρο 6, για τους ίδιους λόγους, επαναλαμβάνω, εισηγούμαι όπως και στον υπό συζήτηση νόμο περιληφθεί παρόμοιο άρθρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καθώς γνωρίζετε ο Νόμος εκείνος δεν τέθηκε σε εφαρμογή, κύριε Δίγκλη. Και ίσως ένας από τους λόγους είναι τα διάφορα κενά, οι πλεονασμοί ή τα εν γένει ελαττώματα τα οποία είχε. Εν πάση περιπτώσει, είναι μια εισήγηση.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Θα ήθελα να προσθέσω, κύριε Πρόεδρε, ότι ο λόγος για τον οποίο δεν τέθηκε σε εφαρμογή εκείνος ο Νόμος, δε σχετίζεται εν πάση περιπτώσει, με το άρθρο 6 του Νόμου που διάβασα. Δεν τέθηκε σε εφαρμογή γι' άλλους λόγους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Απλώς και εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, με πολλή συντομία θέλουμε να χαιρετίσουμε αυτή τη νομοθεσία την οποία θεωρούμε πάρα πολύ σημαντική. Ιδιαίτερα για τους λόγους που ανέφερε ο κ. Δίγκλης και οπωσδήποτε αναφέρονται στην Έκθεση.

Εμείς πιστεύουμε όμως ότι αυτή η νομοθεσία προετοιμάζει και το έδαφος για να γίνει η κυπριακή βιομηχανία πιο ανταγωνιστική, όταν θα γίνει πλήρες μέλος της Ε.Ο.Κ., που πιστεύουμε ότι είναι θέμα χρόνου και που σίγουρα μια τέτοια νομοθεσία ευθυγραμμίζει τη δική μας κατάσταση μ' αυτή η οποία επικρατεί στις χώρες της Ε.Ο.Κ.. Αυτό είναι κάτι το βασικό, διότι δεν πρέπει να αναμένουμε την τελευταία στιγμή, όταν θα γίνει η αίτηση για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. να προετοιμάσουμε τις κατάλληλες συνθήκες, αλλά πρέπει από τώρα να προετοιμάζονται αυτές οι συνθήκες.

Σίγουρα συμφωνούμε ότι μ' αυτή τη νομοθεσία προστατεύεται και ο καταναλωτής, αλλά ταυτόχρονα ενισχύεται και η βιομηχανία. Εκείνο όμως το οποίο μας ανησυχεί -διότι είναι ένα φαινόμενο το οποίο παρατηρείται πολύ τακτικά τελευταία- είναι το θέμα της εφαρμογής αυτής της νομοθεσίας. Δυστυχώς παρατηρείται το φαινόμενο του να υπάρχουν πολλές καλές νομοθεσίες, οι οποίες περνούν απ' αυτό το Σώμα. Όμως σε ποιο βαθμό εφαρμόζονται, υπάρχουν πολλά ερωτηματικά. Και είναι εδώ που η κυβερνητική μηχανή πρέπει να προσέξει αυτές τις αδυναμίες και να φροντίσει οι νομοθεσίες οι οποίες περνούνται από τη Βουλή, ή τις οποίες η ίδια η κυβέρνηση προτείνει, να εφαρμόζονται στο ακέραιο, διαφορετικά δεν αξίζει τον κόπο να προχωρούμε στο να θεσπίζουμε νομοθεσίες. Και υποβαθμίζεται ο κρατικός ρόλος, όταν δεν είναι σε θέση η κυβέρνηση να εφαρμόσει τις νομοθεσίες τις οποίες περνούμε ως κυβέρνηση ή ως Βουλή.

Ο κ. Δίγκλης έχει δίκαιο με την παρατήρηση σχετικά με την παράλειψη του άρθρου 6 του Νόμου 62 του 83. Και η εισήγησή μας είναι ή να αναβληθεί η ψήφιση για ένα χρονικό διάστημα μέχρι τον Ιανουάριο, για να μας δοθεί καιρός να μελετήσουμε προσεκτικά αυτή την εισήγηση και να διαμορφώσουμε αυτό το άρθρο ανάλογα μ' αυτή τη νομοθεσία ή -και δεν έχουμε καμιά ένσταση ως προς αυτό, διότι δε θα θέλαμε να καθυστερήσει- να προχωρήσουμε τώρα στην επιψήφιση της νομοθεσίας αυτής και να αναλάβει αμέσως η Επιτροπή Νομικών μαζί με την Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας να προχωρήσει στη σχετική τροποποίηση που να καλύπτει την πρόνοια του άρθρου 6. Ίσως θα ήταν καλύτερα, για να μην καθυστερήσει μια τέτοια ριζοσπαστική νομοθεσία, να προχωρήσουμε σήμερα νοουμένου ότι όλες οι πλευρές συμφωνούν, χωρίς αυτό να σημαίνει πως πρέπει να γίνει αμελέτητα. Βλέπουμε με συμπάθεια το σημείο που ήγειρε ο κ. Δίγκλης και να το μελετήσουμε μαζί, για να διαμορφώσουμε ανάλογα τη σχετική παράγραφο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να θυμίσω το γνωμικό που λέγει «Ο κλέφτης της κλεψιάς αφορκέται». Αυτό το νομοσχέδιο ψηφίστηκε το 1983 και δεν εφαρμόστηκε. Τώρα ακόμα δεν ψηφίστηκε και αρχίσαμε να λέμε για την εφαρμογή του.

Εμείς συμφωνούμε ότι πρέπει να εφαρμοστεί χωρίς καθυστέρηση, αλλά να έχουμε υπόψη μας ότι πολλά νομοσχέδια ψηφίστηκαν και μένουν στα ράφια χωρίς να εφαρμόζονται από πολλά χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε ένα αίτημα. Δεν ακούσαμε καλά την παροιμία του κ. Κουρτελλάρη και παρακαλούμε να την επαναλάβει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ απάντησα, κύριε Ηλιάδη, ότι οι παροιμίες θα εκδοθούν σε τόμο, ούτως ώστε να αποτελούν εγχειρίδιο για τους μελλοντικούς Βουλευτές.

(Γέλια)

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχοντας υπόψη την εισήγηση του κ. Γαλανού, θα ήθελα να παρατηρήσω ότι, αν οι άλλες πλευρές δεν είναι έτοιμες να τοποθετηθούν αυτή τη στιγμή πάνω στην εισήγηση που υπέβαλα, συμφωνώ όπως ψηφιστεί το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε νόμο, για να μην καθυστερήσει και όπως ακολουθηθεί η διαδικασία την οποία εισηγήθηκε ο κ. Γαλανός. Δηλαδή, η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή -και νομίζω η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας- θα μπορεί να επιτελέσει αυτό το έργο, να μελετήσει την εισήγησή μου και το συντομότερο να καλυφθεί το κενό το οποίο διαπιστώσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τους υποβάλλετε εσείς ένα σχέδιο για το πώς εννοείτε το άρθρο, κύριε Δίγκλη, ούτως ώστε να το μελετήσουν. Και αν έχουν να κάμουν οποιαδήποτε τροποποίηση, να την κάμουν.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι συμφωνούν όλες οι πλευρές να προχωρήσουμε στην ψήφιση σήμερα και να μελετήσουμε την εισήγηση. Όσον αφορά τα «ανέκδοτα» του κ. Κουρτελλάρη, νομίζω να εκδοθούν με κανονισμούς.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να πω ότι συμφωνούμε στο να προχωρήσουμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου ως έχει, και για την προσθήκη που θέλει ο κ. Δίγκλης, ας ετοιμάσει κάτι το σχετικό το οποίο να δούμε ως Επιτροπή μετά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έλεγχος περιοριστικών του εμπορίου συμπράξεων ή πράξεων επιχειρήσεων. Άρθρο 3.

Απαγόρευση περιοριστικών του εμπορίου συμπράξεων και ακυρότητα αυτών. Άρθρο 4.

Εξαίρεση από τις διατάξεις του άρθρου 4 είτε κατά κατηγορία, με Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου, είτε κατά περίπτωση, με ατομική εξαίρεση ύστερα από απόφαση της Επιτροπής. Άρθρο 5.

Καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης. Άρθρο 6.

Εκ του νόμου εξαιρέσεις και ειδικές ρυθμίσεις. Άρθρο 7.

Σύσταση Επιτροπής. Άρθρο 8.

Σύνθεση Επιτροπής. Άρθρο 9.

Χηρεία θέσεως. Άρθρο 10.

Εξουσίες Προέδρου. Άρθρο 11.

Σύγκληση συνεδρίας. Άρθρο 12.

Απαρτία και λήψη αποφάσεων. Άρθρο 13.

Κανόνες που διέπουν την ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία. Άρθρο 14.

Αποφάσεις της Επιτροπής. Άρθρο 15.

Ατομική αρνητική πιστοποίηση. Άρθρο 16.

Αρνητική πιστοποίηση κατά κατηγορία. Άρθρο 17.

Εξουσία της Επιτροπής προς χορήγηση ατομικών εξαιρέσεων. Άρθρο 18.

Γνωστοποίηση παλαιών συμπράξεων. Άρθρο 19.

Γνωστοποίηση νέων συμπράξεων. Άρθρο 20.

Τύπος και περιεχόμενο γνωστοποίησης. Άρθρο 21.

Εξουσίες της Επιτροπής επί διαπιστώσεως παραβάσεων των άρθρων 4 και 5. Άρθρο 22.

Προσωρινά μέτρα. Άρθρο 23.

Εξουσία της Επιτροπής προς συλλογή πληροφοριών. Άρθρο 24.

Εξουσία της Επιτροπής προς έρευνα στην έδρα των επιχειρήσεων. Άρθρο 25.

Υποχρέωση προς εχεμύθεια. Άρθρο 26.

Υποχρέωση δημόσιων υπαλλήλων προς ανακοίνωση πληροφοριών. Άρθρο 27.

Καταγγελία παραβάσεων των άρθρων 4 και 6. Άρθρο 28.

Αρμοδιότητες Υπηρεσίας. Άρθρο 29.

Μητρώο Γνωστοποιήσεων Συμπράξεων. Άρθρο 30.

Μητρώο Αποφάσεων επί Συμπράξεων και Πράξεων. Άρθρο 31.

Ποινικό αδίκημα περί την εφαρμογή απαγορευμένης σύμπραξης ή την κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης κατά παράβαση απόφασης της Επιτροπής. Άρθρο 32.

Ποινικό αδίκημα περί την παροχή ψευδών ή την απόκρυψη αληθών πληροφοριών. Άρθρο 33.

Ποινικό αδίκημα περί την παράβαση της υποχρέωσης προς εχεμύθεια. Άρθρο 34.

Δικαίωμα αγωγής για αποζημίωση. Άρθρο 35.

Προθεσμία προς άσκηση της εξουσίας της Επιτροπής προς επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Άρθρο 36.

Λήψη δικαστικών μέτρων προς είσπραξη των κατά τον παρόντα Νόμο επιβαλλόμενων από την Επιτροπή χρηματικών κυρώσεων. 'Αρθρο 37.

Τύπος αιτήσεων, γνωστοποιήσεων και καταγγελιών. 'Αρθρο 38.

Επίδοση. 'Αρθρο 39.

'Εκθεση δραστηριοτήτων Επιτροπής. 'Αρθρο 40.

'Εκδοση Κανονισμών. 'Αρθρο 41.

Κατάργηση 62 του 1983. 'Αρθρο 42.

'Εναρξη ισχύος. 'Αρθρο 43.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 43 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 43 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου ('Ιδρυση των Πρώτων Τμημάτων) Κανονισμοί του 1989». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΙΔΡΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Ρήνα Κατσελλή
Αλέκος Μαρκίδης
Νίκος Αναστασιάδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Οκτωβρίου και 7, 14 και 21 Νοεμβρίου του 1989. Στα πλαίσια των πιο πάνω συνεδριάσεών της κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Παιδείας καθώς και δύο Μέλη της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής για το Πανεπιστήμιο Κύπρου που μπόρεσαν να ανταποκριθούν στην πρόσκληση της Επιτροπής για τη συζήτηση του πιο πάνω θέματος.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 20 και 32 του νόμου για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, καθορίζονται τα πρώτα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το άρθρο 20 του πιο πάνω νόμου, όπως τελικά ψηφίστηκε από τη Βουλή, προβλέπεται ότι για την ίδρυση των πρώτων τμημάτων ή ερευνητικών μονάδων του Πανεπιστημίου εκδίδονται Κανονισμοί από το Υπουργικό Συμβούλιο που ψηφίζονται από τη Βουλή και δημοσιεύονται στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, τα πρώτα τμήματα του Πανεπιστημίου έχουν καθοριστεί με γνώμονα -

(α) τις βασικές ακαδημαϊκές προϋποθέσεις για τη λειτουργία του Πανεπιστημίου που προκύπτουν από την ακαδημαϊκή δομή και την οργάνωση σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου.

(β) τις σημερινές ανάγκες της Κύπρου σε ανθρώπους και δυναμικό και τις διαγραφόμενες προοπτικές.

(γ) τη σχετική ζήτηση σπουδών από τους φοιτητές. και

(δ) τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που έχει η Κύπρος σε ορισμένους τομείς.

Με βάση το πιο πάνω σκεπτικό προτείνεται η ίδρυση κατά σχολή των ακόλουθων τμημάτων:-

1. Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών

(α) Τμήμα Ελληνικών Σπουδών, Φιλοσοφίας και Ιστορίας.

(β) Τμήμα Τουρκικών Σπουδών.

(γ) Τμήμα Ξένων Γλωσσών και Φιλολογιών.

(δ) Τμήμα Επιστημών της Αγωγής.

(ε) Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.

2. Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών

(α) Τμήμα Μαθηματικών και Στατιστικής.

(β) Τμήμα Πληροφορικής.

(γ) Τμήμα Φυσικών Επιστημών.

(δ) Πολυτεχνικό Τμήμα.

3. Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης

(α) Τμήμα Οικονομικών.

(β) Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού ενημερώθηκε διεξοδικά πάνω στις προτάσεις που γίνονται για τα πρώτα Τμήματα του Πανεπιστημίου, και αφού είχε την ευκαιρία για μια εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων γύρω από το θέμα τόσο με τον Υπουργό Παιδείας όσο και με τα δύο Μέλη της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής που παρευρέθηκαν στη συνεδρία της, υιοθετεί τις προτάσεις για τα πρώτα Τμήματα του Πανεπιστημίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

Θεωρώντας ότι τα προτεινόμενα στο στάδιο αυτό Τμήματα αποτελούν τις αρχικές προτάσεις για τα Τμήματα του Πανεπιστημίου, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι τα αρμόδια Σώματα θα πρέπει να συνεχίσουν τις μελέτες τους για τη δημιουργία νέων Τμημάτων σε τομείς όπου το Κυπριακό Πανεπιστήμιο παρουσιάζει μια μοναδικότητα ή εξυπηρετεί τα συμφέροντα της Κύπρου, όπως το Τμήμα Ευρωπαϊκών Σπουδών, Νομικής Σχολής ή Τμήμα Βιοϊατρικής και Ιατρικής επιμόρφωσης και είναι μέσα σ' αυτό το πνεύμα που η Επιτροπή εισηγείται την έγκριση των Κανονισμών αυτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Υπάρχει μια εισήγηση για τροποποίηση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να την ακούσουμε, κύριε Ψυλλίδη.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Να προστεθεί

«Έναρξη της ισχύος των παρόντων Κανονισμών. Άρθρο 3. Η ισχύς των παρόντων Κανονισμών αρχίζει την 21η Ιανουαρίου 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 3. Δε βλέπω να υπάρχει άρθρο 3 στο κείμενό μου.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Τώρα θα προστεθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα θα προστεθεί;

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα, είναι εισήγηση για προσθήκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Τι είναι η εισήγησή σας, κύριε Ψυλλίδη;

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Η εισήγηση είναι η εξής: «Έναρξη της ισχύος των παρόντων Κανονισμών. Άρθρο 3. Η ισχύς των παρόντων Κανονισμών αρχίζει την 21η Ιανουαρίου 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, έχετε ακούσει την εισήγηση του κυρίου Ψυλλίδη.

Ο κύριος Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ακούσαμε τώρα μια εισήγηση, έτσι στα πεταχτά, αλλά ποιος ο σκοπός της, τι εξυπηρετεί αυτή η εισήγηση, πού αποβλέπει; Έχει κανένα εποικοδομητικό σκοπό; Έχει καμιά πρακτική δυσκολία να τεθούν οι κανονισμοί σε εφαρμογή αμέσως μετά την ψήφισή τους;

Τι είναι το στοιχείο που υπάρχει πίσω από αυτή την εισήγηση, για να ξέρουμε από πριν, να ψηφίσουμε ή να καταψηφίσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κύριος Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, δε βλέπουμε κανένα λόγο γιατί θα πρέπει να υπάρξει αυτή η καθυστέρηση στην έναρξη εφαρμογής των κανονισμών. Αντιλαμβανόμαστε ότι η Προπαρασκευαστική Επιτροπή έχει κάμει όλες τις διευθετήσεις και αντίθετα υπάρχει επιθυμία να προχωρήσουμε όσο γίνεται πιο γρήγορα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εκκρεμεί ενώπιον του Σώματος μια πρόταση η οποία κατατέθηκε από το ΔΗ.ΚΟ. για τροποποίηση ορισμένου άρθρου που αφορά τη σύνθεση της Διοικούσας Επιτροπής. Υπάρχει επίσης ανάγκη να τροποποιηθούν και ορισμένα άλλα άρθρα. Και θα ήταν ορθότερο να γίνουν οι τροποποιήσεις των νόμων πρώτα και ύστερα των κανονισμών. Θα είναι πρωθύστερο να εγκρίνουμε τους κανονισμούς προτού επιφέρουμε τις τροποποιήσεις που έχουμε υπόψη μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με πολύ απλά λόγια για να μην επηρεαστεί το περιεχόμενο της τροποποίησης την οποία υποβάλαμε, σε περίπτωση που θα ψηφιστεί, πρέπει οι κανονισμοί να αρχίσουν από την ημερομηνία που τέθηκε. Αυτό είναι το σκεπτικό, γι' αυτό ζητούμε να γίνει ψηφοφορία πάνω σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, ώστε η εξήγηση είναι αυτή.

Ο κύριος Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω ότι είμαστε υποχρεωμένοι να δώσουμε το λόγο στον Υπουργό δυνάμει συνταγματικής διατάξεως. Είναι το άρθρο 79.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να το βρούμε. Αν έχουμε το δικαίωμα, βεβαίως.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Βεβαιότατα, είναι το άρθρο 79 που λέει ότι μπορεί να κάμει δήλωση ενώπιον της Βουλής, αν το ζητήσει, επί οποιουδήποτε θέματος το οποίο είναι ενώπιον της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, είναι το άρθρο 79, παράγραφος 2.

«2. Οι υπουργοί δύνανται να παρακολουθώσι τας συνεδριάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων ή οιασδήποτε εκ των κοινοβουλευτικών επιτροπών και να

προβαίνωσιν εις δηλώσεις ή να πληροφορώσι την Βουλήν των Αντιπροσώπων ή οιανδήποτε εκ των κοινοβουλευτικών επιτροπών επί παντός θέματος της αρμοδιότητας αυτών.»

Επομένως ο κύριος Υπουργός δικαιούται να κάμει δήλωση ενώπιον της Βουλής επί του θέματος τούτου.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, και χαίρομαι διότι είστε παρών και ακούσατε τη συζήτηση που γίνεται, ούτως ώστε να μπορέσετε να δώσετε τις κατάλληλες εξηγήσεις.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:

(Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ)

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Δεν έχει ουσιαστική σημασία, είτε ψηφιστεί αυτή η τροπολογία που έκαμε τώρα μόλις ο κύριος Ψυλλίδης, είτε αν δεν ψηφιστεί, παρά απλώς ότι το Πανεπιστήμιο Κύπρου το οποίο, προς τιμή της η Βουλή ψήφισε ομόφωνα και κατά συνέπεια το Πανεπιστήμιο Κύπρου υπάρχει από την ημέρα που δημοσιεύτηκε ο Νόμος, θα εξακολουθήσει να μην έχει Τμήματα.

Θα έπρεπε το Πανεπιστήμιο Κύπρου να είχε τα Τμήματά του από την ημέρα που ψηφίστηκε ο Νόμος ομόφωνα. Έστω και αν τα αποκτήσει σήμερα, τα απέκτησε μετά από κάποια καθυστέρηση. Αν τα αποκτήσει το Γενάρη, το ίδιο είναι. Δεν υπάρχει καμιά σχέση, απολύτως καμιά σχέση ανάμεσα στην πρόταση για τροποποίηση του Νόμου που έχει κάνει το Δημοκρατικό Κόμμα και στο αν θα αποφασίσετε, κύριοι Βουλευτές, ότι από σήμερα το Πανεπιστήμιο Κύπρου, εκτός από Σχολές θα έχει και Τμήματα.

Αν πραγματικά είναι κάποιος Βουλευτής πεπεισμένος ότι το ένα θέμα σχετίζεται με το άλλο, τον παρακαλώ ο ίδιος να υπερψηφίσει αυτή την τροπολογία. Αν όμως δεν πιστεύει ότι υπάρχει κάποια σχέση μεταξύ των δύο, να μου επιτρέψετε να του ζητήσω να ψηφίσει τα Τμήματα. Ψηφίζω τους κανονισμούς σήμερα δε σημαίνει τίποτε απολύτως παρά ότι το Πανεπιστήμιό μας εκτός από Σχολές θα έχει και Τμήματα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Το θέμα είναι πού θα έχει τα Τμήματα το Πανεπιστήμιο. Στην πραγματικότητα ή στο χαρτί; Διότι αν μεν τα Τμήματα θα υπάρξουν στο χαρτί, ας αρχίσει δουλειά από τις 21 Ιανουαρίου 1990 και εντεύθεν. Αν όμως πρόκειται να αρχίσουμε να ζωογονούμε τα Τμήματα από τώρα, αυτό σημαίνει πολλά πράγματα και σημαίνει ότι ευθύς ως ψηφιστούν οι κανονισμοί και αρχίσουν να ισχύουν από τώρα, η Διοικούσα Επιτροπή μπορεί ανά πάσα στιγμή να συνέλθει με την παρούσα της σύνθεση και να προχωρήσει στην επιλογή των εκλεκτορικών σωμάτων για τα Τμήματα

Νοουμένου ότι ενώπιον αυτής της Βουλής εκκρεμεί πρόταση νόμου από το Δημοκρατικό Κόμμα περί αλλαγής της σύνθεσης της Διοικούσας Επιτροπής, είναι ορθό, σκόπιμο και πολιτικά σοφό, οι κανονισμοί αυτοί να μην αρχίσουν να ισχύουν αμέσως αλλά να αρχίσουν να ισχύουν μετά από ένα χρονικό διάστημα που

υπολογίστηκε η 21 Ιανουαρίου, ούτως ώστε ακριβώς η Βουλή αυτή να έχει τη δυνατότητα να πάρει μια οριστική απόφαση πάνω στο θέμα της πρότασης νόμου του Δημοκρατικού Κόμματος και συγκεκριμένα του Προέδρου της Επιτροπής Παιδείας κυρίου Ψυλλίδη.

Με όσα έχουν λεχθεί από τον Πρόεδρο του Σώματος προηγουμένως, είναι φανερό ότι λόγω της προτεραιότητας που θα έχει το Κεφάλαιο Δ΄ στις 14 του μηνός υπάρχει μεγάλος κίνδυνος η Βουλή να μην πάρει τελική απόφαση πάνω σ΄ αυτή την πρόταση νόμου στις 14 του Δεκέμβρη. Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής θα είναι στις 8 του Γενάρη, αν υπολογίσουμε και το χρόνο που θέλει ο Πρόεδρος να δημοσιεύσει το σχετικό νόμο στην εφημερίδα της κυβερνήσεως, μια βδομάδα συνήθως, περίπου δέκα μέρες, η 21η του Γενάρη είναι η πιο γρήγορη ημερομηνία που πρέπει να τεθούν σε ισχύ αυτοί οι κανονισμοί.

Αν η Βουλή αποφασίσει ότι δεν πρέπει να τροποποιηθεί ο Νόμος όπως ισχύει, με άλλα λόγια αν η Βουλή αποφασίσει ότι πρέπει να απορριφθεί η πρόταση νόμου του κυρίου Ψυλλίδη, τότε οι κανονισμοί θα ενεργοποιηθούν αμέσως μόλις ψηφιστούν και θα προχωρήσουν. Αν όμως η Βουλή εν τη σοφία της αποφασίσει ότι πρέπει να γίνει δεκτή η πρόταση του κυρίου Ψυλλίδη, τότε πλέον θα ενεργοποιηθούν τα Τμήματα από την 21 Ιανουαρίου, αφού προηγουμένως η σύνθεση της Διοικούσας Επιτροπής προσαρμοστεί στον τροποποιητικό Νόμο που θα έχει τυχόν ψηφίσει η Βουλή.

Έτσι χωρίς να προκαταλαμβάνουμε το τι θα κάμει η Βουλή σχετικά με την πρόταση νόμου του κυρίου Ψυλλίδη, απλώς και μόνο επειδή εκκρεμεί αυτή η πρόταση, ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι πρέπει να γίνει δεκτή η τροπολογία του κυρίου Ψυλλίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Γαλανός και ο κύριος Ευσταθίου κατόπιν.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς πιστεύουμε ότι με όλο το σέβας προς τον κύριο Υπουργό, και χαιρόμαστε για το γεγονός ότι παρακολουθεί τακτικά τις συνεδρίες της Βουλής, δε χρειαζόταν να γίνει αυτή η επιχειρηματολογία, διότι το τονίσαμε προηγουμένως ότι ο λόγος που αναβάλλονται οι κανονισμοί ή τέθηκε η ημερομηνία του Ιανουαρίου είναι για να μην προκαταληφθεί με οποιοδήποτε τρόπο το περιεχόμενο της τροποποίησης την οποία υπέβαλε ο κύριος Ψυλλίδης, σε περίπτωση που η Βουλή θα αποφασίσει να την υποστηρίξει ή ομόφωνα, ή με πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πιθανόν όμως και άλλων τροποποιήσεων, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Για μας τουλάχιστον, αυτός είναι ο βασικός λόγος που έχουμε εισηγηθεί την ημερομηνία της 21ης Ιανουαρίου. Κανένας άλλος λόγος δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διότι ο κύριος Κληρίδης μίλησε και περί άλλων τροποποιήσεων, όχι μόνο περί αυτής.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μπορεί να υπάρχει και άλλη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο κύριος Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Η πρόταση που υποβάλλεται τώρα για τη μη ενεργοποίηση των κανονισμών παρά μόνο μετά από δύο μήνες, σημαίνει απλούστατα ότι καθυστερεί η νομοθεσία, η εφαρμογή της νομοθεσίας, για την ίδρυση του Πανεπιστημίου της Κύπρου, διότι μέχρι της ημερομηνίας εκείνης θα είναι αδύνατο να δημιουργηθούν τα Τμήματα. Και Πανεπιστήμιο που έχει Σχολές και δεν έχει Τμήματα, ασφαλώς δεν μπορεί να προχωρήσει.

Δε συμφωνώ με τον ευπαίδευτο και καλό μου φίλο, κύριο Μαρκίδη, ότι η ενεργοποίηση των Τμημάτων θα γίνει την 21η του Ιανουαρίου. Αυτό το ξέρουμε όλοι μας ότι είναι αδύνατο να γίνει, διότι όταν θα εφαρμοστεί εκείνη την ημερομηνία ο κανονισμός θα αρχίσουν τότε όλες εκείνες οι διαδικασίες, θα δρομολογηθούν, θα τεθούν οι μηχανισμοί και θα αρχίσουμε περίπου από τις αρχές του Φεβρουαρίου και μετά για να δημιουργήσουμε το αναγκαίο υπόβαθρο για λειτουργία Πανεπιστημίου, που σημαίνει ότι δεν πρόκειται να λειτουργήσει το Πανεπιστήμιο ούτε και κατά το προσεχές αναμενόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Εδώ φαίνεται ότι δεν έχει ληφθεί σοβαρά υπόψη ότι το Πανεπιστήμιο είναι ανάγκη να λειτουργήσει. Για ποιο λόγο πρέπει να λειτουργήσει; Νομίζω ότι όλοι ήμασταν ομόφωνοι και λέχθηκαν τόσα και τόσα πολλά γι' αυτό το θέμα. Φαίνεται όμως ότι η ιδέα της λειτουργίας του Πανεπιστημίου, και δεν υπονοώ ότι τούτο ισχύει για τους συναδέλφους εδώ, είναι μια ιδέα η οποία δεν έχει συγκεκριμενοποιηθεί πλήρως στο μυαλό των ανθρώπων, δηλαδή σάμπως και τραβούν όλοι πίσω όταν πρόκειται να τεθούν σε εφαρμογή εκείνα τα απαραίτητα, αναγκαία ως προοιμιακά, για να μπορεί να λειτουργήσει το ανώτατο πνευματικό ίδρυμα της χώρας.

Γι' αυτό το λόγο νομίζω ότι η λογική που παρουσιάστηκε -βεβαίως κάπου βασίζεται- νομίζω όμως ότι εκείνο που γίνεται είναι μια απροθυμία να προχωρήσουμε με τον επιβεβλημένο ταχύ ρυθμό για να λειτουργήσει το Πανεπιστήμιο της Κύπρου και γι' αυτό το λόγο τασσόμαστε εναντίον της αναβολής της εφαρμογής των κανονισμών. Θα επιμένουμε οι κανονισμοί να εφαρμοστούν από σήμερα, την ημέρα επιψηφίσεώς τους, για να γίνουν τα Τμήματα και δεν έχει σημασία αν και ποιος θα συμμετάσχει στην Επιτροπή αυτή, διότι πρόκειται περί των Τμημάτων.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πάντα όταν υπάρχει συζήτηση για το Πανεπιστήμιο, αν υπάρχει διαφορετική άποψη σε οποιοδήποτε σημείο, επιχειρηματολογία είναι η απροθυμία. Ουδέποτε υπήρξε απροθυμία από κανένα να ψηφίσει το Νόμο για το Πανεπιστήμιο, κανονισμούς ή οτιδήποτε άλλο. Εκείνο το οποίο γίνεται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή είναι να μελετούνται όλα τα θέματα σε βάθος γύρω από το Πανεπιστήμιο, γιατί πιστεύει η Επιτροπή, και είναι εις πίστην της, ότι το Πανεπιστήμιο δεν είναι απλώς ένα ίδρυμα το οποίο θα μπορούσε να γίνει οποτεδήποτε αλλά ένα σοβαρό ίδρυμα το οποίο θα έχει...

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Το οποίο δε θα γίνει ποτέ.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Δε διέκοψα κανένα, κύριε Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ούτε και εγώ διέκοψα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Το οποίο θα είναι ο καθρέφτης της Κύπρου προς τα έξω. Όπως μας δήλωσαν δύο έγκριτα μέλη της προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής είναι ότι, όταν παίρναμε τις αποφάσεις για το Πανεπιστήμιο και τροποποιούσαμε το Νόμο, αυτές τις τροποποιήσεις τις έλαβαν σοβαρά υπόψη και ήρθαν και για τους σκοπούς των Τμημάτων να φέρουν τέτοιες τροποποιήσεις που πίστευαν ότι είναι σωστές με το πνεύμα εκείνο του νόμου.

Επομένως η Επιτροπή όταν μελετά αυτό το θέμα δεν το κάνει ούτε από καπρίτσιο, ούτε από κανένα άλλο λόγο, και προπαντός όχι για να καθυστερήσει.

Τώρα υπάρχει μια πρόταση νόμου η οποία κατατέθηκε και για την οποία κυκλοφόρησε έκθεση. Εκκρεμεί ενώπιόν μας για πολλούς και διάφορους λόγους, δεν εξετάζω αυτό το θέμα, εκκρεμεί ενώπιον αυτού του Σώματος. Πέρα από αυτή την τροποποίηση του Νόμου, εκτός από την πρόταση την οποία βάλαμε εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα, υπάρχουν και άλλα νομοτυπικά σημεία τα οποία πρέπει να γίνουν. Όταν γίνουν αυτά, αλλάζει η όλη δομή και αφήνεται απερίσπαστη η προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή στο έργο της. Και είναι και αυτό το πνεύμα της πρότασης νόμου.

Επομένως αυτό κάνουμε και κάνουμε την πρόταση, ο χρόνος ισχύος των παρόντων κανονισμών να πάει στην 21 του Γενάρη, ούτως ώστε η νέα επιτροπή με τη νέα της σύνθεση να μπορέσει να φέρει σε πέρας το έργο της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα ήθελα να απαντήσω ως εξής στο θέμα της προθυμίας και απροθυμίας. Είμαστε τόσο πρόθυμοι να προχωρήσουμε και είμαστε έτοιμοι να επαναφέρουμε το θέμα της τροποποίησης για ψήφιση σήμερα. Αν οι συνάδελφοι επιθυμούν να ψηφίσουμε σήμερα την πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Κόμματος, είμαστε στη διάθεσή τους να προχωρήσουμε και να τελειώνουμε.

Επομένως, να μη χρειαστεί οι κανονισμοί να τροποποιηθούν και να προκαταληφθεί το περιεχόμενο της πρότασης. Αλλά επειδή γνωρίζουμε ότι εγέρθηκαν από τους συναδέλφους διάφορα προβλήματα, και το ένα και το άλλο, το δεχθήκαμε. Αλλά δεν είναι δική μας εισήγηση για αναβολή, είναι εισήγηση των συναδέλφων για αναβολή. Είναι εδώ που υπάρχει παρεξήγηση όταν λέγονται κουβέντες περί απροθυμίας.

Και επίσης δεν είναι θέμα απροθυμίας το θέμα αρχής που θέτουμε, δηλαδή ποιοι πρέπει να μετέχουν και ποιοι δεν πρέπει να μετέχουν στη Διοικούσα Επιτροπή. Και για μας είναι πολύ σοβαρό αυτό το θέμα αρχής και δεν είναι θέμα προθυμίας ή απροθυμίας, γιατί εδώ χαράζουμε κάποιες γραμμές και κάποια όρια, στα οποία κατά τη γνώμη μας πρέπει να φθάνει ή να μη φθάνει η Εκτελεστική Εξουσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς, κύριε Γαλανέ, δεν είναι θέμα προθυμίας ή απροθυμίας, αλλά από την άλλη μεριά θα θέσω σε ψηφοφορία την εισήγηση του κυρίου Ψυλλίδη, διότι πιστεύω ότι...

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Εμάς δε μας δώσατε το λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό να τελειώσω, κύριε Σαββίδη, ένα λεπτό να τελειώσω.

Διότι η προσαγωγή του νομοσχεδίου όπως είναι αυτή τη στιγμή, χωρίς να έχουν τοποθετηθεί επίσημα τα κόμματα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, για να το ψηφίσουμε τώρα υπό το κράτος των εντυπώσεων, δε νομίζω ότι είναι ορθή τακτική.

Γι' αυτό το λόγο θα δώσω το λόγο στον κύριο Σαββίδη και μετά θα θέσω την εισήγηση του κυρίου Ψυλλίδη υπό την έγκριση της Βουλής.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η άποψη της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας είναι ότι δεν υπάρχει ουσιαστικός λόγος για αναβολή της ψήφισης των Κανονισμών. Όταν εξετάζαμε τους Κανονισμούς στην Επιτροπή .....

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Μα δεν υπάρχει εισήγηση να αναβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρόκειται να προστεθεί κάποιο άρθρο στους Κανονισμούς με το οποίο θα αναβάλλεται η ισχύς των Κανονισμών μέχρι τις 21 Ιανουαρίου.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Δεν υπάρχει κανένας λόγος. Όταν εξετάζαμε το θέμα στην Επιτροπή, το ζήτημα των Κανονισμών, όπως φαίνεται και από την Έκθεση που είναι ομόφωνη, συμφωνήσαμε ότι αυτά θα είναι τα Τμήματα του Πανεπιστημίου και χωρίς τον καθορισμό αυτών των Τμημάτων δεν μπορεί να γίνει τίποτε σχετικά με το Πανεπιστήμιο.

Τον ίδιο καιρό που εξετάζαμε τους Κανονισμούς και εγκρίναμε αυτή την Έκθεση υπήρχε σε εκκρεμότητα το σχέδιο νόμου που εισηγήθηκε ο κ. Ψυλλίδης. Υπάρχει ήδη Έκθεση γι' αυτό το νομοσχέδιο κι εμείς έχουμε τοποθετηθεί βέβαια εντελώς διαφορετικά, όπως φαίνεται και από την Έκθεση που κυκλοφόρησε. Για μας δεν υπάρχει κανένα απολύτως εμπόδιο αλλά δεν υπήρχε και κανένα τέτοιο εμπόδιο όταν στην τελευταία συνεδρία της Επιτροπής .....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σαββίδη, αυτή τη στιγμή ενώπιόν μου δεν υπάρχει αυτό το νομοσχέδιο. Επομένως είναι περιττό να συζητούμε γι' αυτό το πράγμα.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Η Έκθεση της Επιτροπής υπάρχει, κυκλοφόρησε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι σήμερα προς συζήτηση ενώπιον του Σώματος.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Αναφέρομαι στη θέση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ η οποία είναι διατυπωμένη στην Έκθεση της Επιτροπής, απλώς για να μην την

επαναλάβω. Έχει κυκλοφορήσει η Έκθεση, όλα τα Μέλη την έχουν και την έχουν διαβάσει, και αναφέρομαι σ' αυτή γιατί είναι διαφορετική.

Για μας δεν υπάρχει κανένας λόγος, δεν υπήρχε κανένας τέτοιος λόγος, για καθορισμό ημερομηνίας ισχύος μετά ενάμιση μήνα ούτε για την Επιτροπή, όταν συντασσόταν την περασμένη βδομάδα η Έκθεση. Γι' αυτό νομίζω ότι οι Κανονισμοί μπορούν να ψηφιστούν όπως εγκρίθηκαν από την Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διαφωνεί ο κ. Ψυλλίδης κύριε Σαββίδη. Έχει την εισήγησή του, δε δεσμεύεται από καμιά απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Κάθε Βουλευτής έχει και την τελευταία στιγμή το δικαίωμα να κάμει οποιαδήποτε παρέμβαση, οποιαδήποτε προσθήκη ή αφαίρεση από το νομοσχέδιο ή τους Κανονισμούς.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κανένας δεν αμφισβητεί το νομικό δικαίωμα, το συνταγματικό δικαίωμα, οποιουδήποτε Βουλευτή την τελευταία στιγμή να αλλάξει άποψη. Εκείνο το οποίο τονίζουμε και υπογραμμίζουμε είναι την πολιτική διάσταση του θέματος. Όταν συζητούσαμε το βασικό νόμο περί Πανεπιστημίου, στην αγόρευσή μου πάνω στο θέμα των Τμημάτων εγέρθηκε το θέμα των Κανονισμών και είπα ότι αυτό το οποίο επιχειρείται να γίνει είναι κωλυσιεργία. Και μου απαντήθηκε από τον κ. Ψυλλίδη, «Είναι κωλυσιεργία, διότι ζητούμε να έρθουν Κανονισμοί για ένα θέμα που ήδη το έχουμε μελετημένο και σε μια βδομάδα θα έχει εγκριθεί;» Τώρα έρχεται η Επιτροπή και το εξετάζει. Στην Επιτροπή καλείται ο Υπουργός ως Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής. δε θεωρείται επαρκής η παρουσία του και κάποιοι ζητούν να έρθουν άλλα μέλη από το εξωτερικό. Και φέρνουμε από το εξωτερικό άλλα μέλη για να καταθέσουν στην Επιτροπή. Και ομόφωνα η Επιτροπή εκφράζει την ευαρέσκειά της πριν λίγες μέρες και κυκλοφορεί ομόφωνη Έκθεση. Και ερχόμαστε τώρα εδώ και εγείρουμε άλλα ζητήματα.

Εμείς λέμε, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό είναι κωλυσιεργία, ότι αυτό είναι προσπάθεια πάρε-δώσε σε θέματα που αφορούν το Πανεπιστήμιο με το θέμα που σας ανέφερε ο κ. Σαββίδης. Και είναι εντελώς ανεπίτρεπτο στο θέμα του Πανεπιστημίου να συναρτούμε την έγκριση των Τμημάτων που θα έχει το Πανεπιστήμιο με τη σύνθεση οποιουδήποτε άλλου Σώματος του Πανεπιστημίου. Εισηγούμαι ότι τόσο σοβαρά, τόσο πανεθνικά θέματα όπως είναι αυτά του Πανεπιστημίου δεν μπορούν να αποτελέσουν θέμα παζαρέματος και μιας συναλλαγής αλισβερίσι, δώσε μου για να πάρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαπέτρου, μπορεί όλα αυτά που λέτε να είναι αλήθεια ή να έχουν κάποια δόση αλήθειας, αλλά, εν πάση περιπτώσει, εγώ είμαι υποχρεωμένος να θέσω ενώπιον του Σώματος την εισήγηση του κ. Ψυλλίδη, διότι επιμένει στην εισήγησή του και είμαι υποχρεωμένος να τη θέσω ενώπιον του Σώματος.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα το πρωί είχα εισηγηθεί αναβολή της ψήφισης της πρότασης νόμου που κατέθεσε το ΔΗ.ΚΟ. που αφορά τη σύνθεση της Διοικούσας Επιτροπής, και είπα ότι έπρεπε να αναβληθεί το θέμα, γιατί μαζί με εκείνη την

τροποποίηση υπήρχαν και ορισμένες άλλες, αν θέλετε νομοτεχνικές ή και ουσιαστικές τροποποιήσεις που έπρεπε να γίνουν. Και το ΔΗ.ΚΟ. δέχτηκε αυτή την εισήγηση για την αναβολή. Άρα αν υπάρχει κατηγορία κωλυσιεργίας πρέπει να μη στρέφεται εναντίον του ΔΗ.ΚΟ. αλλά εναντίον του Δημοκρατικού Συναγερμού. Και θέλω να διασαφηνίσω ότι ήταν δική μου η εισήγηση για αναβολή. Αλλά ταυτόχρονα δεν μπορώ να υποστηρίξω, και θέλω να είναι μέσα στα πρακτικά, γι' αυτό σηκώνομαι να μιλήσω, ότι μπορεί να εγκρίνω Κανονισμούς που δίνουν εξουσία στη Διοικούσα Επιτροπή να κάμνει ορισμένες πράξεις, προτού ακόμα ξέρω ποια θα είναι η τελική μορφή που θα πάρει η Διοικούσα.

Γι' αυτό δεν είναι θέμα κωλυσιεργίας, είναι θέμα ουσίας. Επομένως δε νομίζω ότι υπάρχει οτιδήποτε το οποίο μπορεί να καθυστερήσει οτιδήποτε προκαταρκτικό μπορεί να γίνει από τώρα μέχρι το Γενάρη και δεν υπάρχει τίποτε που μπορεί να αλλοιώσει την πορεία του Πανεπιστημίου είτε σε ρυθμό ταχύτητας είτε βραδύτητας και πιστεύω ότι είναι σωστό να αναβληθούν και τα δυο ταυτόχρονα. Αν δε θέλετε να αναβληθούν, τότε εισηγούμαι να προχωρήσουμε τώρα αν θέλετε στην ψήφιση και των δυο, για να ξέρουμε ποια θα είναι η τελική μορφή που θα πάρει η Διοικούσα και οι Κανονισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση.

Θέτω υπό την έγκριση του Σώματος την εισήγηση του κ. Ψυλλίδη.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η εισήγηση του κ. Ψυλλίδη εγκρίνεται και προστίθεται το άρθρο 3, το οποίο καθορίζει ημερομηνία έναρξης των Κανονισμών την 21 Ιανουαρίου 1990.

Κύριοι, μετά την προσθήκη αυτή, η οποία έγινε κατόπιν της εισήγησης του κ. Ψυλλίδη και εγκρίθηκε από τη Βουλή, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών όπως έγιναν;

Να ψηφιστούν οι Κανονισμοί και μετά κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όχι, θέλω το λόγο κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα αφού έγινε η ψηφοφορία κύριε Μαρκίδη, τι θέλετε;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έγινε ψηφοφορία πάνω στην τροποποίηση .....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ψηφίστηκε η τροποποίηση, τώρα θέλω να μιλήσω πάνω σε θέμα αρχής, πάνω στο υπόλοιπο τμήμα των Κανονισμών. Δικαιούμαι ή δε δικαιούμαι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα είχα ζητήσει ομιλίες πάνω σε θέμα αρχής των Κανονισμών, κύριε Μαρκίδη, και κατά την ώρα εκείνη δε ζητήσατε το λόγο.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρόλαβε ο κ. Ψυλλίδης, υπέβαλε μια τροποποίηση και ζητήθηκε ψηφοφορία πάνω στην τροποποίηση του κ. Ψυλλίδη και ψηφίστηκε. Τώρα τίθεται θέμα αν θα ψηφιστεί το σύνολο των Κανονισμών που ακόμα δεν έχει ψηφιστεί. Πάνω στο σύνολο των Κανονισμών θέλω να μιλήσω και μην ανησυχείτε δε θα υποβάλω άλλη τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία, κύριε Μαρκίδη. Επειδή κύριε Μαρκίδη προηγήθηκε ο κ. Ψυλλίδης και έκαμε την εισήγησή του και πιθανό πάνω στο σημείο αυτό να έχετε δίκαιο, δε λέω, γι' αυτό το λόγο θα μιλήσετε πάνω στους Κανονισμούς.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλήσω αλλά απλώς θέλω να τονίσω δυο πράγματα. Θεωρούμε ότι τα Τμήματα τα οποία μας έχουν προτείνει δεν είναι ικανοποιητικά υπό την έννοια ότι λείπουν δυο Τμήματα, και πάνω στα δυο Τμήματα τουλάχιστο που λείπουν θα πρέπει η Εκτελεστική Εξουσία και οι αρμόδιοι να μελετήσουν πολύ σοβαρά το όλο θέμα και να φέρουν εισήγηση πολύ σύντομα στη Βουλή σχετικά με τα Τμήματα αυτά. Και μιλώ για Τμήμα Νομικής Σχολής και Τμήμα Ευρωπαϊκών Σπουδών. Αυτά τα δυο Τμήματα ιδιαίτερα ο Δημοκρατικός Συναγερμός τα θεωρεί πολύ σπουδαία και γι' αυτό το λόγο καλεί τους αρμοδίους να μελετήσουν το όλο θέμα και να φέρουν τις απόψεις τους στη Βουλή όσο το δυνατό νωρίτερα, καθώς και τελική απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με νέους Κανονισμούς δηλαδή;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν κύριοι, υπάρχει άλλος;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα κι εγώ να υποστηρίξω τις πολύ σωστές θέσεις που ανέφερε ο κ. Μαρκίδης για τον απλούστατο λόγο πως δε μιλούμε για Νομική Σχολή αλλά για την ανάπτυξη της νομικής έρευνας στον τόπο.

Δεύτερο, όσον αφορά τις ευρωπαϊκές σπουδές θα πρέπει να πω πως στην Ελλάδα τουλάχιστο υπάρχουν δυο Τμήματα ευρωπαϊκών σπουδών και στην Τουρκία 21. Και το τελευταίο που ήθελα να αναφέρω είναι πως πρέπει να πούμε πως δεν υπάρχει καμιά αναφορά ή μνεία στους σημερινούς κανονισμούς για την επιστημονική έρευνα. Και εις μεν τους Κανονισμούς που ψηφίσαμε τον Ιούνιο υπάρχει σχετική αναφορά, όπως και στην Εισηγητική Έκθεση της Διϋπουργικής Επιτροπής. Φαντάζομαι, για τούτο, πως ισχύει η σχετική διαδικασία για την ένταξη και της επιστημονικής, της μεταπανεπιστημιακής έρευνας στο όλο πλαίσιο του περί πανεπιστημίου νόμου. Γιατί η Κύπρος, δόξα τω Θεώ, είναι η τρίτη χώρα στον κόσμο μετά από τον Καναδά και τις Η.Π.Α. από πλευράς αποφοίτων

τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Εκεί που ο τόπος νοσεί -και νοσεί καίρια, γιατί ο απόφοιτος του πανεπιστημίου αποκόπτεται (όπως ακριβώς ο ομφάλιος λώρος) από το πανεπιστήμιο-τροφό, μόλις έρθει στην Κύπρο και δεν μπορεί να ακολουθήσει μεταπανεπιστημιακή κατάρτιση- είναι καθόσον αφορά την έρευνα.

Στα δυο σημεία που ανέφερε ο κ. Μαρκίδης όχι μόνο συμφωνούμε αλλά και πλειοδοτούμε. Ζητούμε οπωσδήποτε,για τούτο, να ληφθεί υπόψη σοβαρά και το θέμα της έρευνας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Άλλος ομιλητής κύριοι;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν κάμνουμε αναφορά σε άλλες χώρες πρέπει να κρατούμε ορισμένες αναλογίες. Στην Τουρκία είναι γεγονός ότι έχουν 21 Τμήματα που μελετούν πως να γίνουν Ευρωπαίοι. Στην Ελλάδα υπάρχουν δυο. Εμάς μας αρκεί ένα.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν προσέχαμε λίγο την Έκθεση, θα βλέπαμε ότι η Επιτροπή Παιδείας μελέτησε αυτά τα πράγματα και, όπως είπα, είναι μέσα στην Έκθεση η οποία λέει ότι «Τα σώματα πρέπει να συνεχίσουν τις μελέτες τους για τη δημιουργία νέων Τμημάτων σε τομείς όπου το Κυπριακό Πανεπιστήμιο παρουσιάζει μια μοναδικότητα ή εξυπηρετεί τα συμφέροντα της Κύπρου, όπως το Τμήμα Ευρωπαϊκών Σπουδών, Νομικής Σχολής ή Τμήμα Βιοϊατρικής και Ιατρικής επιμόρφωσης και άλλων Τμημάτων». Επομένως αυτά τα πράγματα τα έχουμε μελετήσει και τα έχουμε ήδη εισηγηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και η Επιτροπή ζητά με την Έκθεσή της να μελετηθούν αυτά τα θέματα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ήθελα να πω στον κ. Κληρίδη σ' αυτά που ανέφερε και στον κ. Στυλιανού για τις 21 Σχολές όσον αφορά Ευρωπαϊκές Μελέτες στην Τουρκία ότι επειδή οι Τούρκοι δεν είναι Ευρωπαίοι χρειάζονται 21, μπορεί να χρειάζονται και 50, ενώ στην Κύπρο μια αρκεί, επειδή είμαστε Ευρωπαίοι.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, σας παρακαλώ.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση των Κανονισμών αυτών μετά την προσθήκη η οποία έγινε με την εισήγηση του κ. Ψυλλίδη; Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση αυτών των Κανονισμών;

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει. Οι Κανονισμοί εγκρίνονται και ψηφίζονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989» αποσύρθηκαν.

Προχωρούμε στο αμέσως επόμενο θέμα που είναι «Οι περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής θα καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΑΜΕΙΩΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 30 των περί Ταμείων Προνοίας Νόμων του 1981 και 1986, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ.

Σκοπός των Κανονισμών που προτείνονται είναι η επιβολή υποχρέωσης στους εργοδότες να παρέχουν στοιχεία και πληροφορίες στη Διαχειριστική Επιτροπή σε σχέση με τις οφειλές τους στο Ταμείο Προνοίας, για να μπορεί η Επιτροπή, αν το θεωρεί αναγκαίο, να διεκδικεί με πολιτική αγωγή την είσπραξη των οφειλόμενων ποσών.

Οι εκπρόσωποι όλων των πλευρών συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών και ζήτησαν την άμεση έγκρισή τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη και τις ομόφωνες απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, υιοθετεί με τη σειρά της τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μισό λεπτό μόνο από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να πω πως ασφαλώς υπερψηφίζουμε τους Κανονισμούς όπως έχουν, γιατί τους θεωρούμε ένα σαφές βήμα προς τα εμπρός. Όμως θα πρέπει να τονίσουμε πως σήμερα το πρωί μας επισκέφθηκαν εργατοϋπάλληλοι από πτωχεύσασες εταιρείες, που μας ανέφεραν πως η προσπάθεια πρέπει να κατευθυνθεί σε μερικά ακόμα βήματα ακόμα προς τα πρόσω. Συγκεκριμένα εισηγούνται την παροχή εξουσιοδότησης στον ίδιο τον Έφορο των Ταμείων Προνοίας, για να διώκει αυτεπάγγελτα τους παρανομούντες.

Γιατί σημέρα, επανατονίζεται, γίνεται ένα βήμα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, αλλά δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός πως στις πλείστες των επιτροπών των ταμείων προνοίας, οι εργοδότες δεν είναι απλά μέλη αυτών των επιτροπών, αλλά και προεδρεύουν στις επιτροπές αυτές, με αποτέλεσμα στις πλείστες των περιπτώσεων να ετεροχρονίζεται η καταβολή του ποσού και η δυνατότητα αυτεπάγγελτης δίωξης αυτών των παρανομούντων.

Έτσι σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως η περίπτωση Αμιάντου, η περίπτωση Τυπογραφείου Ζαβαλλή, οι Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες και δεκάδων άλλων, δεν υπάρχει δυνατότητα αυτόματης και έγκαιρης δίωξης, με αποτέλεσμα τα χρεωστικά υπόλοιπα προς το Ταμείο από £15,00 και £20,000 να γίνουν £100,000 και £150,000 και τελικά -σε περίπτωση πτωχεύσεων- να μην είναι δυνατό να αναληφθεί ούτε ένα σεντ από μέρους των δικαιουμένων εργατοϋπαλλήλων, από το ποσό αυτό.

Να αναφέρουμε ακόμα πως σε ορισμένες περιπτώσεις εργοδότες -όπως είναι η γνωστή περίπτωση του Saint Martin - κατέφυγαν στο εξωτερικό, την 'κοπάνισαν' κατά τη λαϊκή έκφραση, με αποτέλεσμα να συναποκομίσουν στο εξωτερικό κι εκείνες τις χιλιάδες λίρες, τις οποίες όφειλαν προς το Ταμείο.

Έτσι σε κάποιο στάδιο, έντιμε κύριε Πρόεδρε, αν όχι σήμερα, πιστεύουμε πως θα πρέπει να γίνει το επόμενο βήμα έτσι που ο διευθυντής, ο Έφορος των Ταμείων Προνοίας -όπως γίνεται στην περίπτωση του Διευθυντή των Κοινωνικών Ασφαλίσεων- αυτεπάγγελτα χωρίς να περιμένει την επιτροπή, το Ταμείο να διώξει τους παρανομούντες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν η Βουλή επιθυμεί να δώσει αυτή την εξουσία στο αρμόδιο τμήμα, ας τη δώσει νομοθετικά με πρόταση νόμου.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Προτιθέμεθα, κύριε Πρόεδρε, σε κάποιο άλλο στάδιο αφού οπωσδήποτε επιψηφίσουμε, όπως είπαμε, την παρούσα πρόταση των Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και όχι με κανονισμούς αλλά με νόμο.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σωστά, γιατί δε δικαιούμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο συνάδελφος κ. Στυλιανού έχει θέσει ένα πολύ σοβαρό ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορεί να γίνει με νόμο, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Όχι, θα επεκταθώ, κύριε Πρόεδρε.

Επαναλαμβάνω ότι έχει θέσει ένα πολύ σοβαρό ζήτημα.

Είναι γνωστές περιπτώσεις πτώχευσης εταιρειών αποτέλεσμα των οποίων είναι και οι εργαζόμενοι να χάσουν ωφελήματα που είχαν γίνει υπέρ τους είτε από τον εργοδότη είτε γιατί αποκόπηκαν από τα μεροκάματα και τους μισθούς των ιδίων. Αλλά είναι και περιπτώσεις που εταιρείες δεν πτώχευσαν, συνεχίζουν να εργάζονται, αλλά κατακρατούν πολύ σημαντικά ποσά τα οποία αντιπροσωπεύουν είτε εισφορές των ίδιων των εργαζομένων είτε εισφορές προς όφελος των εργαζομένων.

Συνεπώς υπογραμμίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι υπάρχει πράγματι ένα τεράστιο θέμα για το οποίο, έχω την πεποίθηση, αυτό το Σώμα έχει την καλή θέληση και τη διάθεση να συμβάλει στην αντιμετώπισή του.

Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι μέχρι τώρα από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας, παρά το γεγονός ότι από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις επανειλημμένα στα τελευταία χρόνια είχαν υποβληθεί συγκεκριμένες εισηγήσεις για τη θεραπεία αυτής της αρρώστειας, επαναλαμβάνω, δυστυχώς από πλευράς Εκτελεστικής Εξουσίας επιδείχθηκε απροθυμία ή αν θέλετε παρεμβλήθηκαν και σημαντικά εμπόδια στη θεραπεία αυτής της κατάστασης.

Είναι γνωστό, κύριε Πρόεδρε, ότι προ ελαχίστων εβδομάδων μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, συγκεκριμένα οι συνάδελφοι κύριοι Ζιαρτίδης, Μανδριώτης και ο ομιλών, είχαν καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση νόμου που βρίσκεται ενώπιον του Σώματος, η οποία σε πρώτο στάδιο εξετάστηκε από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και η οποία πρόταση νόμου σκοπεί στο να συμβάλει να υιοθετηθούν μέτρα για τη θεραπεία αυτής της απαράδεκτης κατάστασης.

Κατά την εξέταση αυτής της πρότασης νόμου έχουν υποβληθεί ορισμένες εισηγήσεις οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο της εξέτασης και ελπίζω ότι το ταχύτερο δυνατό θα έρθει ενώπιον του Σώματος η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής αναφορικά με την υποβληθείσα πρόταση νόμου, ούτως ώστε, επαναλαμβάνω, αυτό το σοβαρότατο θέμα να αντιμετωπισθεί ριζικά.

Και θα ήθελα να προσθέσω ότι, με την πρόταση νόμου που έχει υποβληθεί από μέρους μας, σκοπείται ακριβώς να ανατεθεί η ευθύνη στο αρμόδιο τμήμα της Εκτελεστικής Εξουσίας, για να παρακολουθεί τις κανονικές εισφορές από μέρους των εργοδοτών προς όφελος των εργαζομένων στα ταμεία προνοίας και να λαμβάνει τα δέοντα νομικά μέτρα για διώξη των παρανομούντων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χαίρω πολύ που το ακούω, κύριε Δίγκλη, διότι αυτό θα ήταν και η εισήγησή μου. Εφόσον η Εκτελεστική Εξουσία δεν υποβάλλει αυτή τη σοβαρή τροποποίηση της νομοθεσίας, μπορεί να την κάμει η Βουλή με πρόταση νόμου.

Εν πάση περιπτώσει, χαίρω πολύ διότι άκουσα ότι βρίσκεται στο τελικό της στάδιο αυτή η πρόταση νόμου και ότι θα έρθει σύντομα ενώπιον του Σώματος.

Τώρα θα ήθελα να θέσω τους Κανονισμούς αυτούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται;

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα «Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1989.» Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 2) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Πέτρος Στυλιανού

Ρήνα Κατσελλή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Με τους Κανονισμούς που προτείνονται, σκοπείται η αύξηση των δημόσιων βοηθημάτων κατά 6% περίπου από την 1η Ιανουαρίου 1990 και ειδικότερα από £57= σε £60.50= το μήνα για το δικαιούχο-λήπτη και από £25.50 σε £27= το μήνα για κάθε εξαρτώμενο.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το άρθρο 11 των περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμων, το ύψος των δημόσιων βοηθημάτων καθορίζεται κάθε χρόνο από το Υπουργικό Συμβούλιο με την έκδοση Κανονισμών που τίθενται υπό την έγκριση της Βουλής. Η τελευταία αύξηση των βοηθημάτων αυτών εγκρίθηκε την 1η Ιανουαρίου 1989 και έκτοτε υπολογίζεται ότι ο δείκτης λιανικών τιμών αυξήθηκε κατά 3.74%, ενώ ο μέσος όρος των ασφαλιστέων αποδοχών των ασφαλισμένων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων αυξήθηκε κατά 5.48%. Με βάση ακριβώς τα δεδομένα αυτά κρίθηκε αναγκαία η αύξηση των δημόσιων βοηθημάτων για να ανταποκρίνονται, όσο είναι δυνατό, στο σημερινό κόστος ζωής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, καλώντας συνάμα την Εκτελεστική Εξουσία να αναθεωρήσει το ύψος των δημόσιων βοηθημάτων, για να συνάδουν με τα σημερινά πραγματικά κόστα ζωής, που βρίσκονται σε ψηλά επίπεδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Πέραν της τελευταίας παραγράφου, έντιμε κύριε Πρόεδρε, που μιλά για την ανάγκη αναθεώρησης των ωφελημάτων, για να συνάδουν με το σημερινό ύψος ζωής, υπάρχει και μια αναφορά την οποία είχαμε κάμει και η οποία ίσως από lapsus calami δεν έχει περιληφθεί στα πρακτικά.

Η παράκλησή μας, η εισήγησή μας μάλλον, η οποία δεν περιελήφθηκε είναι: Οι εκάστοτε αυξήσεις να γίνονται βάση των αυξήσεων των ασφαλιστέων αποδοχών του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και με βάση την ίδια πρακτική

που γίνεται στην προκειμένη περίπτωση. Με την εισήγησή μας η διαδικασία αυτή της επαυξήσεως δε θα εξαρτάται από την εκάστοτε καλή προαίρεση των διοικούντων κάποιο τμήμα, αλλά με βάση τη νόμιμη και ουσιαστική διαδικασία -της επαύξησης που αυτόματα σημειούται- και την οποία δικαιούνται.

Να θεσμοθετήσουμε με άλλα λόγια την πρακτική αυτή όπως αρκιβώς γίνεται στην περίπτωση των κοινωνικών ασφαλίσεων. Έτσι θα νοιώθουν πιο αξιοπρεπείς και οι βοηθούμενοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Εφόσον δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, θέτω υπό την έγκριση του Σώματος τους Κανονισμούς.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Νομίζω ότι αυτό είναι το τελευταίο θέμα στο Κεφάλαιο Α, διότι τα θέματα της ημερήσιας διάταξης από το υπ'αριθμό 11 μέχρι το υπ'αριθμό 26 έχουν αποσυρθεί και θα κατατεθούν εκ νέου και πάλι.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1990.

2) Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Και τα δυο στάληκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1989.

4) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1989.

5) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Και τα τρία νομοσχέδια στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται και τα τρία νομοσχέδια ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 1988.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Έγγραφα που αφορούν:

(α) Την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία. και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Έγγραφο που αφορά:

Την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

9) Ο περί Αναστολής της Εκδόσεως και Εκτελέσεως Διατάγματος Εξώσεως (Προσωριναί Διατάξεις) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τους Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού κυρίους Χρ. Σολωμή, Σ. Χατζηγιάννη και Ν. Μακρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον Βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χρ. Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Αν είναι δυνατό, κύριε Πρόεδρε, επειδή έγινε μια ουσιαστική συζήτηση και συνεννόηση και με άλλους συναδέλφους στην Επιτροπή Άμυνας και επειδή αφορά σκάφη που ανήκουν στο Υπουγείο Άμυνας και ελλιμενίζονται, να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας. Δεν υπάρχει ένσταση, αντιλαμβάνομαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ μιλάτε για Αρχή Λιμένων.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά αφορά για τέλη τα οποία πληρώνονται ειδικά από το Υπουργείο Άμυνας και έχει γίνει ήδη ουσιαστική συζήτηση στην Επιτροπή

'Αμυνας. Για να περισώσουμε και χρόνο και για να είμαστε πιο αποτελεσματικοί στη διατύπωση των σκέψεων και των θέσεών μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, να πάει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής 'Αμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το Βουλευτή κ. Α. Δημητριάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα, αν είναι δυνατό, να θεωρηθεί επείγον το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να του δοθεί προτεραιότητα, διότι είναι θέμα το οποίο έχει ανάγκη προτεραιότητας, πρέπει να λυθεί σύντομα, γι'αυτό το λόγο παρακαλείται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών να δώσει προτεραιότητα στο θέμα αυτό.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Οι κάτοικοι των Καμιναριών ζητούν την κατασκευή δρόμου που να συνδέει το χωριό τους με τον Αγ. Δημήτριο, ώστε να μειωθεί η απόσταση προς τη Λεμεσό κατά 12 μίλια.

Ο Υπουργός Εσωτερικών σε απάντησή του με ημερομηνία 11/2/1986 μετά από ερώτησή μας (ΔΕ'112) μας πληροφορούσε ότι δε δικαιολογείται η εκτέλεση του έργου λόγω ψηλής δαπάνης και χαμηλής προτεραιότητας. Στην ίδια απάντηση

συμβούλευε τους κατοίκους όπως σε πρώτο στάδιο εξασφαλίσουν τις συγκαταθέσεις των ιδιοκτητών γης που θα επηρεαστούν από το δρόμο, για να προωθηθεί η κατασκευή του σε χωματόδρομο.

Όπως μας πληροφορεί η Χωριτική Αρχή, αυτή τη στιγμή έχει ήδη εξασφαλιστεί η υπογραφή των κατοίκων που επηρεάζονται τα κτήματά τους. Με βάση τα νέα δεδομένα ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται η κατασκευή του έργου, έστω και ως χωματόδρομου.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ'588, ημερομηνίας 15 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Ήδη έχει διανοιγεί ως αγροτικός δρόμος τμήμα του αιτούμενου δρόμου μήκους 3 χιλιομέτρων. Η συμπλήρωση του, που απαιτεί διάνοιξη δρόμου άλλων 4 χιλιομέτρων, θα γίνει σταδιακά μέσω των ετήσιων Προϋπολογισμών του κράτους. Στο μεταξύ οι κάτοικοι του χωριού Καμινάρια θα μπορούν να χρησιμοποιούν το δρόμο Τριών Ελιών - Αγίου Δημητρίου ο οποίος αναμένεται να συμπληρωθεί εντός του 1990.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 335 που υποβλήθηκε από τον αξιότιμο Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Νοεμβρίου 1989.

«Νοουμένου ότι τα θέματα της Βιομηχανικής Υγιεινής είναι πολυκλαδικά, ο περιορισμός των απαιτούμενων προσόντων μεταξύ των διπλωματούχων επαγγελματικής υγιεινής, μηχανικής, ιατροφυσικής και χημείας για τη θέση του βιομηχανικού υγιεινολόγου, 2ης τάξης, (όπως αυτή προσδιορίζεται στο σχέδιο υπηρεσίας αριθμός 3234 (Επίσημη Εφημερίδα της 10ης Νοεμβρίου 1989), περιορίζει τους ορίζοντες άλλων συναφών πανεπιστημιακών κλάδων, όπως είναι για παράδειγμα η βιολογία, η οποία και είναι από τις πιο συναφείς επιστήμες για τη βιομηχανική υγιεινή.

Ερωτάται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο αν προτίθεται:

(α) Να επανεξετάσει τους κλάδους σπουδών που απόφοιτοί τους δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση για τη θέση του βιομηχανικού υγιεινολόγου και

(β) Ειδικότερα αν θα περιληφθούν και οι πτυχιούχοι του κλάδου της βιολογίας στους δικαιούχους αιτητές για την πιο πάνω θέση.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 334 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Νοεμβρίου 1989.

«Το Παγκύπριο Γυμνάσιο -το σχολείο Μ. Παιδείας της Κύπρου, με την πιο παλιά και την πιο λαμπρή εκπαιδευτική παράδοση και που βρίσκεται σε καίριο και νευραλγικό σημείο της ημικατεχόμενης κυπριακής πρωτεύουσας- είναι ίσως το μόνο κυπριακό σχολείο μέσης, που δεν έχει εκπαιδευτική περιφέρεια, ενώ -πρόσθετα- με τη γνωστή υπουργική απόφαση για στέγαση σ'αυτό των δευτεροετών και τριτοετών σπουδαστών της ΠΑΚ (με την ίδρυση του Πανεπιστημίου) θα συρρικνωθεί περαιτέρω ο ρόλος του ως φορέα δευτεροβάθμιων σπουδών, όπου η λαμπρή υπεραιωνόβια παράδοσή του το έχει καταξιώσει. Φέτος, μάλιστα, ο αριθμός των μαθητών του περιορίστηκε ακόμα πιο πολύ -γύρω στους 560 συνολικά- ενώ παλαιότερα υπερέβαινε τους χίλιους πεντακόσιους.

Ως αποτέλεσμα της πρακτικής αυτής παρουσιάζεται, εξάλλου, το φαινόμενο να υπάρχουν -και σε κανένα ίσως άλλο σχολείο Μ. Παιδείας της Κύπρου δεν παρουσιάζεται ανάλογο φαινόμενο-τουλάχιστο 8-10 αίθουσες άδειες, ενώ σ'όλα τ' άλλα γυμνάσια και λύκεια παρουσιάζεται οξύτατο πρόβλημα στέγασης.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

1. Δε θα'πρεπε και για το Παγκύπριο Γυμνάσιο να καθιερωθεί εκπαιδευτική περιφέρεια, όπως ακριβώς συμβαίνει και με τα υπόλοιπα σχολεία Μ. Παιδείας του τόπου;

2. Μιας και τα Λύκεια Ακρόπολης και Δασούπολης αντιμετωπίζουν οξύτατο στεγαστικό πρόβλημα, δε θα μπορούσε αριθμός μαθητών των πιο πάνω λυκείων να φοιτήσει στο Παγκύπριο Γυμνάσιο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 333 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Νοεμβρίου 1989.

«Επειδή το κτίριο του παλιού δημοτικού σχολείου Ακακίου, που κρίθηκε διατηρητέο λόγω της αρχιτεκτονικής του σημασίας, χρειάζεται άμεση επιδιόρθωση (τόσο στη στέγη όσο και στο δάπεδο) με συνολική δαπάνη £35 χιλιάδων λιρών και το ποσό ανέλαβε να καταβάλει εξ ολοκλήρου η κοινότητα με δάνειο από τη ΣΠΕ Ακακίου και δεδομένου, εξάλλου, πως περίπου το 40% των μαθητών είναι πρόσφυγες, παρακαλούνται τα αρμόδια Υπουργεία να ενημερώσουν το Σώμα αν στοχεύουν να καταβάλουν μέρος της όλης δαπάνης -όπως ζήτησε και ο κοινοτάρχης κ. Χατζηγιάννης κατά την επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας στην κοινότητα και στην παρουσία μας, στις 11.11.89- είτε στα πλαίσια του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας είτε του ΤΑΕΠ.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 332 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Νοεμβρίου 1989.

«Επειδή τα θέματα της περιβαλλοντικής ρύπανσης είναι πολυκλαδικά, ο περιορισμός των δικαιουμένων προσοντούχων σε χημικούς μηχανικούς και χημικούς για τη θέση Επιθεωρητή Περιβαλλοντικής Ρύπανσης (2ης τάξης, Τμήμα Εργασίας Αρ. 2447, επίσημη Εφημερίδα της 1ης Σεπτεμβρίου 1989) περιορίζει τους ορίζοντες άλλων πολυτεχνικών και πανεπιστημιακών κλάδων και πιθανώς προκαθορίζει την εκλογή -ένα απλό παράδειγμα που εμφαίνεται και στο Σχέδιο Υπηρεσίας για τη θέση αυτή είναι πως στα καθήκοντα και στις ευθύνες περιλαμβάνεται και η μέτρηση ή η διερεύνηση προβλημάτων ηχορύπανσης, θέματα για τα οποία ούτε ο χημικός ούτε κι ο χημικός μηχανικός είναι οι πιο αρμόδιοι για τέτοιου είδους παρακολουθήσεις- καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

Ι. Πώς διασφαλίζεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης από μέρους άλλων πολυτεχνικών ή πανεπιστημιακών συναφών κλάδων θετικών επιστημών, όπως π.χ. φυσικών, μηχανολόγων, βιολόγων, κτλ., για την πιο πάνω θέση; Και ΙΙ. Αν αποσκοπεί στην αναθεώρηση της πιο πάνω απόφασης και την επαναπροκήρυξη της θέσης.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 331 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Νοεμβρίου 1989.

«Επειδή σε αριθμό εκτοπισθέντων -που δεν υπερβαίνει τους πενήντα- οι αρμόδιες αρχές αρνούνται να επιχορηγήσουν την ανέγερση δεύτερου υπνοδωματίου σε κρατικές κατοικίες σε οικισμούς αυτοστέγασης, με το δικαιολογητικό πως οι γονείς τους διαμένουν σε κρατική κατοικία με αριθμό δωματίων πέραν των

αναγκών τους, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί να προβεί σε αναθεώρηση της διαδικασίας, μιας και ήδη:

1. Οι εκτοπισθέντες αυτοί επιχορηγήθηκαν για να προχωρήσουν σ' αυτοστέγαση. Και

2. Οι νεοστεγαζόμενοι εκτοπισθέντες επιχορηγούνται για την ανέγερση κατοικίας με δύο υπνοδωμάτια, πέρα και πρόσθετα από τις πιο πάνω διατάξεις, έστω δηλαδή κι αν οι γονείς τους κατέχουν κρατική κατοικία μεγαλύτερη απ' ό,τι χρειάζονται.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 330 που υποβλήθηκε από τον αξιότιμο Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου στις 14 Νοεμβρίου 1989.

Σχολιάζεται από κατοίκους των περιοχών στις οποίες εκτελούνται οδικά έργα από το Τμήμα Δημόσιων 'Εργων ότι τα χαλίκια που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή της ασφάλτου, αντί να μεταφέρονται από τον προμηθευτή απευθείας στο χώρο στον οποίο θα χρησιμοποιηθούν, στοιβάζονται μερικά χιλιόμετρα μακριά ('Ομοδος, Βουνί, Κυπερούντα).

Με αυτή την τακτική πρέπει τα χαλίκια να ξαναφορτώνονται και να μεταφέρονται στον τόπο όπου θα χρησιμοποιηθούν με επιπρόσθετη δαπάνη που βαρύνει το Τμήμα Δημόσιων 'Εργων και συνεπώς αυξάνεται το συνολικό κόστος του έργου.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:-

1) Ποιος λόγος επιβάλλει τη συγκέντρωση και το στοίβαγμα των υλικών μακριά από τον τόπο εργασίας, αφού ευθύνη του προμηθευτή των υλικών είναι η παράδοσή τους στον τόπο εργασίας;

2) Ποιο είναι το μέγεθος της επιπρόσθετης δαπάνης που προκύπτει από το ξαναφόρτωμα και τη μεταφορά των υλικών από το χώρο αποθήκευσης στον τόπο στον οποίο θα χρησιμοποιηθούν;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 329 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Νοεμβρίου 1989.

«Αίθουσα πολλαπλής χρήσης ζητά το Γυμνάσιο Ακακίου (με την πλούσια πνευματική, πολιτιστική, αθλητική κι εκδοτική κίνηση και άλλες δραστηριότητες), όπως μας ανέφερε στις 11.11.89 ο κοινοτάρχης κ. Γιάννης Χατζηγιάννης και άλλοι κάτοικοι, κατά την επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πώς αντικρίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 328 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Νοεμβρίου 1989.

«Επειδή μόνο με δραστικά μέτρα, όπως είναι:

1. Η ουσιαστική μείωση του πληρωτέου φόρου εισοδήματος των προσφύγων που είχαν τη μόνιμη κατοικία τους στα κατεχόμενα -π.χ. κατά 30% για τους έχοντες ετήσιο εισόδημα μέχρι 4,000 λίρες, κατά 20% για όσους έχουν από 4,000 - 5,000 λίρες, κατά 15% από 5,000 -6,000 λίρες και κατά 10% από 6 - 12,000 λίρες- τόσο στην περίπτωσή του ή της συζύγου.

2. Η σύσταση ειδικού ταμείου -με εφάπαξ ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα κρατική επιχορήγησή του, καθώς και με ενίσχυσή του από καθορισθησόμενες ποσοστιαίες μονάδες από τη φορολογία της υπεραξίας της ακίνητης περιουσίας στις ελεύθερες περιοχές- για μόρφωση (ιδιαίτερα σε πανεπιστήμια του εξωτερικού) των παιδιών των προσφύγων ή/και για άλλους παρεμφερείς σκοπούς και

3. Η πλήρης κατάργηση της οροφής στην παροχή βοήθειας για ανέγερση κατοικίας στα νέα ζευγάρια προσφύγων, όπως ακριβώς έγινε και στην περίπτωση των οργανικών προσφυγικών οικογενειών -και ιδιαίτερα (μέχρι την εν προκειμένω λήψη σχετικής οριστικής απόφασης) με την άμεση κατάργηση της οροφής για τα θεωρούμενα νέα ζευγάρια κυβερνητικών υπαλλήλων (που παντρεύτηκαν μετά την 31η Δεκεμβρίου 1975 κι ήταν υπάλληλοι στη Δ.Υ. προ της εισβολής), ενέργεια που άλλωστε μικρό αριθμό προσφυγικών ζευγαριών θα εξυπηρετήσει, ενώ εξάλλου είναι τάξη φθίνουσα, μπορούμε να οδηγηθούμε στη διακαώς επιθυμούμενη και δίκαιη αρχή της ίσης κατανομής βαρών μεταξύ προσφύγων και μη, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πώς στοχοθετεί να αντιμετωπίσει τις πιο πάνω εισηγήσεις.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 327 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 11 Νοεμβρίου 1989.

«Παρακαλούμε την κυβέρνηση να μας πληροφορήσει πόσο την ανησυχεί το κλίμα δυσαρέσκειας που έχει δημιουργηθεί στις αραβικές χώρες, και που έχει μάλιστα πάρει τέτοιες πολιτικές διαστάσεις, ώστε να υποχρεώσει τους Άραβες Πρέσβεις να κάνουν συντονισμένο διάβημα προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Αντιλαμβάνεται η κυβέρνηση ότι μια επιδείνωση των σχέσεών μας με τον αραβικό κόσμο θα έχει καταστροφικές συνέπειες για το πολιτικό και οικονομικό μέλλον της Κύπρου;

Και αν αυτά γίνονται αισθητά, ποια μέτρα προτίθεται να πάρει για την επανόρθωση του τρωθέντος κλίματος φιλίας μεταξύ Κύπρου και αραβικών κυβερνήσεων που τόσο έχουμε ανάγκη για την επιβίωση του λαού και του τόπου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 326 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Νοεμβρίου 1989.

«Επειδή την ανάγκη γι΄ανέγερση σύγχρονων κτιριακών εγκαταστάσεων για το Κυβερνητικό Τυπογραφείο -που περίπου ετοιμόρροπο, ως είναι, στάζει με τις πρώτες βροχές (κι οι τελευταίες το μετέτρεψαν σε λίμνη) ενώ τα παμπάλαια ξύλινά του δάπεδα μετατράπηκαν σ΄εστίες ποντικιών, οι ανθυγιεινές συνθήκες στέγασης για τους εργοδοτούμενους σ΄αυτό καθεχρονικά χειροτερεύουν κι η συμπίεση του χώρου έφτασε σ΄επίπεδα αδιανόητα, μ΄αποτέλεσμα να μετατρέπονται εργασιακοί χώροι σ΄ αποθηκευτικούς -επιτάσσουν εξόφθαλμοι παράγοντες, όπως η διαρκώς στοχοθετούμενη και διακαώς επιζητούμενη από διεύθυνση και προσωπικό αύξηση της παραγωγικότητας, οι ανθρώπινες συνθήκες εργοδότησης κ.ά, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πού βρίσκεται το όλο θέμα, μιας κι έχει υποδειχθεί ο σχετικός χώρος και παραμένει -αν σωστά πληροφορούμαστε- να τεθεί σε κίνηση η όλη διαδικασία απαλλοτρίωσης.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 325 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κώστα Ερωτοκρίτου στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Ο δρόμος Αγίου Θεράποντα-Αγίου Αμβροσίου είναι σε πολύ κακή κατάσταση, γιατί, μεταξύ άλλων, μετά την τοποθέτηση σωλήνων από το Τμήμα Υδάτων καμιά επιδιόρθωση δεν έγινε μέχρι σήμερα.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται η επιδιόρθωση του πιο πάνω δρόμου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 324 που υποβλήθηκε από τον αξιότιμο Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κώστα Ερωτοκρίτου στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Στο παρελθόν δόθηκαν υποσχέσεις στην κοινότητα Αγίου Θεράποντα για τη δημιουργία ιατρείου. Για το σκοπό αυτό υποδείχθηκε και συγκεκριμένος χώρος που εγκρίθηκε και επιδιορθώθηκε. Μέχρι σήμερα δεν υλοποιήθηκε η υπόσχεση. Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή τί προγραμματίζεται να γίνει για την επίλυση του προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 323 που υποβλήθηκε από τον αξιότιμο Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κώστα Ερωτοκρίτου στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Ο δρόμος Αγίου Θεράποντα - 'Αλασσας βρίσκεται σε κακή κατάσταση.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται η ασφαλτόστρωσή του.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 322 που υποβλήθηκε από τον αξιότιμο Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κώστα Ερωτοκρίτου στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Ο νέος δρόμος Λεμεσού-Λόφου μέσω Φράκτη σχεδιάστηκε και χαράκτηκε να κατασκευαστεί με πλάτος 35 πόδια. Υπάρχουν πληροφορίες ότι γίνονται προσπάθειες για μείωση του πλάτους σε 24 πόδια.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Κατά πόσο ο δρόμος θα κατασκευαστεί με πλάτος 35 πόδια ως αρχικά σχεδιάστηκε.

(β) Δεδομένου ότι βρίσκεται σε αθλιότατη κατάσταση πότε προγραμματίζεται η έναρξη και αποπεράτωση της ασφαλτόστρωσής του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 321 που υποβλήθηκε από τον αξιότιμο Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κώστα Ερωτοκρίτου στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Το Δημοτικό Σχολείο της Λόφου θεωρείται αξιόλογο αρχιτεκτονικό μνημείο. Υπάρχει σχετική απόφαση όπως καταβληθεί από το Ταμείο 'σχολικά' Λόφου-'Υψωνα το ποσό των ΛΚ4000.- για επιδιόρθωση της στέγης μόνο. Οι κάτοικοι ζήτησαν να επιδιορθωθεί εξ' ολοκλήρου.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή τι προγραμματίζεται να γίνει για το πιο πάνω σχολείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν μουσείο Λαϊκής Τέχνης ή για άλλους πολιτιστικούς σκοπούς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 320 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Παρά το ότι η κοινότητα Δρομολαξιάς ζητά τη δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου και τουριστικού περιπτέρου στην παραθαλάσσια περιοχή Μενεού, μέχρι στιγμής η κυβέρνηση δεν ανταποκρίθηκε θετικά στο αίτημα. Γι'αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πού βρίσκεται το όλο θέμα και πώς το αντιμετωπίζει η κυβέρνηση.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 319 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Στο Β΄ Δημοτικό Σχολείο Δρομολαξιάς λόγω των βροχών έχει προκληθεί βαθιά διάβρωση στο αυλάκι της περίφραξης και, εάν δε γίνει έγκαιρα η

επιδιόρθωσή του, τότε οι επόμενες βροχές θα προκαλέσουν επέκταση της διάβρωσης και μεγαλύτερη ζημιά στην περίφραξη. Γι'αυτό επείγει η επιδιόρθωσή του, που υπολογίζεται ότι θα στοιχίσει περίπου Λ.Κ. 3,500.-

Επίσης, παρά το ότι υπάρχει σχετική απόφαση, καθυστερεί για καιρό η τοποθέτηση αλεξικέραυνου στο Β' Δημοτικό Σχολείο Δρομολαξιάς.

Καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή εάν και πότε θα γίνει η πιο πάνω επιδιόρθωση, ώστε να προληφθούν περαιτέρω ζημιές, και πότε θα τοποθετηθεί το αλεξικέραυνο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 318 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Οι τοπικές αρχές Δρομολαξιάς διαφωνούν με το διαχωρισμό νέων οικοπέδων στην κτηνοτροφική περιοχή, όπου ήδη υπάρχουν ενενήντα κτηνοτροφικές μάντρες και δεκαπέντε αδιάθετα οικόπεδα, επειδή δεν υπάρχει επαρκής κλήρος για να δοθεί. Για το λόγο αυτό το Συμβούλιο Βελτιώσεως Δρομολαξιάς έχει ζητήσει την πραγματοποίηση κοινής σύσκεψης με την κυβέρνηση και τους κτηνοτρόφους, ώστε να μελετηθεί το θέμα.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός Εσωτερικών εάν και γιατί προγραμματίζεται ο διαχωρισμός νέων οικοπέδων στην κτηνοτροφική περιοχή Δρομολαξιάς και γιατί δεν πραγματοποιείται η κοινή σύσκεψη που εισηγείται το Συμβούλιο Βελτιώσεως Δρομολαξιάς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 317 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Στη Δρομολαξιά λόγω αύξησης του αριθμού των μαθητών επιβάλλεται η ανέγερση δύο νέων αιθουσών νηπιαγωγείου που θα ικανοποιήσουν τις ανάγκες των προσφύγων.

Ο χώρος υποδείχθηκε από την τοπική αρχή και εγκρίθηκε από την πολεοδομία. ωστόσο εκκρεμεί για καιρό η τελική έγκριση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.

Καλείται ο Υπουργός Εσωτερικών να ενημερώσει τη Βουλή πού βρίσκεται το θέμα της ανέγερσης δύο νέων αιθουσών νηπιαγωγείου στη Δρομολαξιά και πότε θα αρχίσει η ανέγερσή τους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 316 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Καλείται ο Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων να ενημερώσει τη Βουλή αν υπάρχει δυνατότητα να ικανοποιηθεί το αίτημα των τοπικών αρχών Δρομολαξιάς να παραχωρηθεί νερό από το Νότιο Αγωγό για τα κτήματα της περιοχής Δρομολαξιάς, λόγω των μεγάλων αναγκών των φθαρτοκαλλιεργητών και των κτηνοτρόφων της περιοχής.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 315 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Οι αυτόχθονες και οι πρόσφυγες κάτοικοι της Δρομολαξιάς διαμαρτύρονται έντονα, επειδή καθυστερεί η εγκατάσταση τηλεφώνων στο χωριό τους. Υπάρχουν μάλιστα περιπτώσεις όπου η σχετική αίτηση υποβλήθηκε στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πριν από επτά χρόνια.

Καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή πού οφείλεται αυτή η καθυστέρηση.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 314 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Το Μάη του 1989, λόγω επιδημίας ευλογιάς, ψόφησαν 150-200 αιγοπρόβατα στη Δρομολαξιά, αλλά παρά τις υποσχέσεις των αρμοδίων, μέχρι σήμερα οι κτηνοτρόφοι δεν έχουν αποζημιωθεί. Γι΄αυτό καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή γιατί καθυστερεί η αποζημίωση των πληγέντων κτηνοτρόφων Δρομολαξιάς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 313 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Μέσα στην κοινότητα Δρομολαξιάς υπάρχουν αρκετές ετοιμόρροπες τουρκοκυπριακές κατοικίες και αρκετά οικόπεδα, γι΄αυτό και ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός γιατί δεν παραχωρούνται στους πρόσφυγες για να στεγαστούν, δεδομένου ότι υπάρχει η αναγκαία υποδομή (δρόμοι, νερό, ηλεκτρισμός κτλ.), ώστε να αναπτυχθεί μ΄αυτό τόν τρόπο η κοινότητα Δρομολαξιάς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 312 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Επειδή η δημιουργία βιοτεχνικής ζώνης στη Δρομολαξιά καθυστερεί, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πού βρίσκεται το όλο θέμα και πότε προγραμματίζεται να αρχίσει και να τελειώσει το έργο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 311 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα της κοινότητας Αρχιμανδρίτας για βελτίωση της τηλεοπτικής λήψης.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 310 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα ποιο χρονοδιάγραμμα υπάρχει για την κατασκευή του δρόμου Αρχιμανδρίτας-Δοράς-Πλατρών.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 309 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Η κοινότητα Αρχιμανδρίτας ζητά την κατασκευή ενός μικρού αρδευτικού έργου. Ποια η σχετική απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 308 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Πρόσφατα διενεργήθηκαν δυο επιτυχείς διατρήσεις στην Αρχιμανδρίτα. μια στην τοποθεσία 'Πάμπελα' και μια μέσα στο χωριό. Εγείρεται συναφώς αίτημα διάθεσης του νερού της μιας από τις δυο διατρήσεις για τις ανάγκες των κτηνοτρόφων. Πώς αντιμετωπίζει το δίκαιο αυτό αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 307 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 9 Νοεμβρίου 1989.

«Η κοινότητα Αρχιμανδρίτας εγείρει αίτημα βελτίωσης του δρόμου Μαμωνιών-Αρχιμανδρίτας. Ποια η σχετική θέση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεώργιου Ιακώβου στην ερώτηση ΕΔ΄210, ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Εξωτερικών της Δημοκρατίας μέσω των Διπλωματικών μας Αποστολών στο Κάιρο, την Αθήνα και Λονδίνο, καταβάλλει εδώ και δύο χρόνια προσπάθειες να πείσει τους κληρονόμους του τάφου Γαβριηλίδη -όπου είναι θαμμένος ο μακαρίτης Ν. Νικολαΐδης- να δώσουν την έγκρισή τους για άνοιγμα του τάφου και ανακομιδή των οστών του, όταν τούτα ανευρεθούν.

Από τις τρεις αδελφές, κληρονόμους του τάφου που βρίσκονται εν ζωή, οι δύο που βρίσκονται στην Αθήνα έχουν δεχθεί να υπογράψουν ότι δέχονται άνοιγμα του τάφου, εφόσον τούτο δεχθεί και η τρίτη αδελφή που ζει μόνιμα στο Λονδίνο. Η κα Χρ. Σταύρου που ζει μόνιμα στο Λονδίνο δυστυχώς αρνείται, γιατί μετά το θάνατο του Ν. Νικολαΐδη έχουν ταφεί αρκετοί από την οικογένεια Γαβριηλίδη και δεν το βρίσκει 'λογικό να ανοιχτεί ο τάφος και ν' ανακατώσουν να βρουν τα οστά'.

Η Διεύθυνση Αποδήμων έχει προσπαθήσει να εξασφαλίσει την απ' ευθείας έγκριση του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας για άνοιγμα του τάφου, ο Πατριαρχικός όμως Επίτροπος στο Κάιρο, που τυγχάνει να είναι Κύπριος, παρόλο ότι εκδήλωσε την επιθυμία να βοηθήσει όσο μπορεί, αδυνατεί να δώσει την έγκριση, γιατί μια τέτοια ενέργεια, χωρίς την έγκριση των κληρονόμων Γαβριηλίδη, θα προκαλέσει δυσάρεστες αντιδράσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Τάκη Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ΄183, ημερομηνίας 6 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το όλο θέμα βρίσκεται στο τελικό στάδιο ρυθμίσεώς του. 'Ηδη, κατόπιν συζητήσεως με τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις αναπήρων έχει συμφωνηθεί οργανόγραμμα για την Υπηρεσία Μέριμνας Αναπήρων, η σύσταση της οποίας αναμένεται να πραγματοποιηθεί πριν από το τέλος αυτού του χρόνου.»

Απάντηση ημερομηνίας 1η Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην Ερώτηση ΕΔ΄ 169 ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1989 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«'Οπως είναι γνωστό η δαπάνη για την επιδότηση των μεταφορικών των μαθητών έχει ξεπεράσει τα τελευταία χρόνια το ένα εκατομμύριο λίρες το χρόνο.

Το Υπουργείο Παιδείας έχοντας υπόψη ότι ένας αριθμός από τους μέχρι σήμερα ωφελούμενους μαθητές δεν έχει ανάγκη της βοήθειας αυτής, μελετά, σε συνεργασία με άλλα αρμόδια Υπουργεία την εφαρμογή νέου σχεδίου επιδότησης των μαθητικών κομίστρων, με στόχο την εξοικονόμηση μέρους της σχετικής δαπάνης.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην Ερώτηση ΕΔ΄ 166 ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τα επιδόματα σε χανσενικούς σας πληροφορώ ότι έχει εγκριθεί αύξηση αυτών των επιδομάτων κατά τέσσερα τοις εκατό από 1.1.1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Τάκη Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ'161, ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο περί Θερινής Μεταμεσημβρινής Αναπαύσεως Νόμος, δυνάμει του οποίου ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εκδίδει το περί Θερινής Μεταμεσημβρινής Αναπαύσεως Διάταγμα για τη θερινή περίοδο, δηλαδή για την περίοδο από 1η Μαΐου - 30 Σεπτεμβρίου, είναι συνδεδεμένος με τον περί Βοηθών Καταστημάτων Νόμο, που καθορίζει ως θερινούς μήνες τους Μάιο - Σεπτέμβριο, κατά τους οποίους τα καταστήματα κλείνουν στις 7 μ.μ., δηλαδή 1 1/2 ώρα πιο αργά από τους χειμερινούς μήνες, κατά τους οποίους τα καταστήματα κλείνουν στις 5.30 μ.μ. Η επιπλέον 1 1/2 ώρα αντισταθμίζεται με την εφαρμογή της μεταμεσημβρινής ανάπαυσης.

Οποιαδήποτε διαφοροποίηση στην ημερομηνία λήξης της μεταμεσημβρινής ανάπαυσης προϋποθέτει και την αντίστοιχη τροποποίησή του περί Βοηθών Καταστημάτων Νόμου, ώστε από την ημερομηνία λήξης της μεταμεσημβρινής ανάπαυσης μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου τα καταστήματα να κλείνουν στις 5.30 μ.μ. αντί στις 7 μ.μ.

Η περίοδος ισχύος της θερινής ώρας εξαρτάται άμεσα από τις ημερομηνίες των τελευταίων Σαββατοκύριακων των μηνών Μαρτίου και Σεπτεμβρίου και για το λόγο αυτό η διάρκεια της θερινής ώρας δεν έχει σταθερές ημερομηνίες έναρξης και λήξης.

Εν πάση περιπτώσει, η χρονική διαφορά μεταξύ της λήξης της θερινής ώρας και της λήξης της μεταμεσημβρινής ανάπαυσης κυμαίνεται μεταξύ 0-6 ημερών, χρονικό διάστημα για το οποίο το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων φρονεί ότι δε δημιουργεί οποιαδήποτε σοβαρά προβλήματα στους εργοδοτουμένους.

Ανεξάρτητα από τα ανωτέρω, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα εξετάσει το θέμα, που ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη, μέσα στα πλαίσια της αναθεώρησης του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ'158, ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Οι Κανονισμοί Λειτουργίας των Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης του 1985 προβλέπουν πως 'ο μαθητής φορεί καθημερινά στο σχολείο την εγκεκριμένη στολή και αποφεύγει καθετί το υπερβολικό στην εμφάνισή του'.

Το Υπουργείο Παιδείας δεν εγκρίνει και προπάντων δεν καλλιεργεί τέτοιες τάσεις επίδειξης που παρατηρούνται μεταξύ μαθητών με τη χρήση πανάκριβων ειδών ένδυσης και υπόδησης, εξωτερικής κυρίως προέλευσης.

Για την εφαρμογή του σχετικού Κανονισμού, το Υπουργείο Παιδείας κάνει καθετί το δυνατό, γιατί πιστεύει στις θετικές επιπτώσεις του θεσμού της στολής στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης. Είναι γνωστό πως μέρος του χρόνου και των διοικητικών καθηκόντων των Διευθυντών και των Βοηθών Διευθυντών των σχολείων αφιερώνεται στον έλεγχο της στολής, με στόχο οι μαθητές να φορούν την εγκεκριμένη στολή και να αποφεύγουν καθετί το εξεζητημένο στην εμφάνισή τους. Για την επιτυχή εφαρμογή του Κανονισμού προφανώς είναι αναγκαία και η συνεργασία των γονιών.

'Οσον αφορά τη Δημοτική Εκπαίδευση, δεν υπάρχουν Κανονισμοί που να καθιερώνουν ομοιόμορφη μαθητική στολή, αλλά ακολουθείται μια ευέλικτη τακτική. Συνήθως οι Διευθυντές των Σχολείων σε συνεννόηση με τους γονείς επιτρέπουν στα παιδιά να φορούν ό,τι θέλουν, φτάνει να είναι ευπρεπή και ν'αποφεύγουν την επίδειξη. Για τις επίσημες εκδηλώσεις και δραστηριότητες του σχολείου είναι καθιερωμένο όλα τα παιδιά να φορούν 'στολή' (συνήθως μπλε φούστα - άσπρη μπλούζα οι μαθήτριες και γκρίζο παντελόνι - άσπρο πουκάμισο οι μαθητές).»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ'142, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«(α) Σύμφωνα με εκτιμήσεις η ολική φετινή παραγωγή λεμονιών υπολογίζεται σε 35,000 τόνους περίπου. Από αυτά αναμένεται ότι 22,000 περίπου θα εξαχθούν, 8,000 περίπου θα απορροφηθούν από τις βιομηχανίες και η υπόλοιπη ποσότητα θα καταναλωθεί επιτοπίως. Μέχρι τις 29.10.89 εξήχθηκε ποσότητα 3,937 τόνων λεμονιών, σε σύγκριση με 2,613 και 1,542 τόνους που εξήχθηκαν κατά τις αντίστοιχες περιόδους των προηγούμενων δύο χρόνων. Αντιλαμβανόμαστε ότι η παραγωγή της περιοχής Γερμασόγειας που υπολογίζεται σε 2,200-2,300 τόνους έχει ήδη προαγορασθεί από εξαγωγείς,

(β) αν θα αντιμετωπισθούν φέτος προβλήματα διάθεσης των λεμονιών ή και πλεονάσματα, θα εξαρτηθεί βασικά από τις εξαγωγές μας και από την κατάσταση που θα επικρατήσει στις αγορές του εξωτερικού, που δεν μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια, διότι η διεθνής γεωργική παραγωγή εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις καιρικές συνθήκες. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας προωθεί τις εξαγωγές λεμονιών με βάση έρευνες των αγορών και άλλα στοιχεία, ενώ παράλληλα προβαίνει σε διαφημίσεις και άλλες συναφείς ενέργειες,

(γ) η πληρωμή τιμών ασφάλειας δε μελετάται από την κυβέρνηση αλλά ούτε και αποτελεί μακροπρόθεσμη λύση.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ'112, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Οι εκτιμήσεις των ζημιών που προκλήθηκαν από χαλάζι στα φυλλοβόλα δένδρα της περιοχής Μαραθάσας το Μάϊο και Ιούνιο του 1989, έχουν συμπληρωθεί.

Ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης υπολογίζει ότι οι αποζημιώσεις θα καταβληθούν προς τους δικαιούχους, μέσα στην περίοδο που προβλέπουν οι σχετικοί Κανονισμοί, δηλαδή μέσα σε 75 μέρες από τη συμπλήρωση της συγκομιδής των φρούτων, και, συγκεκριμένα, περί το τέλος του Νιόβρη 1989.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην Ερώτηση ΕΔ' 109 ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου ήταν και εξακολουθεί να είναι πρόθυμη να προβεί σε εκπόνηση της αναγκαίας τεχνοοικονομικής μελέτης και προτείνει τους

όρους με βάση τους οποίους να γίνει η ηλεκτροδότηση, εφόσον εκδηλωθεί συγκεκριμένο ενδιαφέρον από τους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες των υποστατικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην Ερώτηση ΕΔ' 84 ημερομηνίας 24 Αυγούστου 1989 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Συνεργείο του Τμήματος Δημοσίων Έργων έχει ήδη κατασκευάσει νέο τοίχο αντιστήριξης για προστασία του δρόμου σε αντικατάσταση του τοίχου που υπεχώρησε κι έτσι το προβληματικό σημείο του δρόμου πλησίον της Τρικουκκιάς έχει αποκατασταθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην Ερώτηση ΕΔ' 78 ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η δημιουργία χώρων στάθμευσης αποτελεί αρμοδιότητα των Δήμων. Στην περίπτωση της Λευκωσίας το όλο θέμα βρίσκεται υπό συνεχή μελέτη από το Δημοτικό Συμβούλιο και προωθείται μέσα στα πλαίσια του Ενιαίου Ρυθμιστικού Σχεδίου για την πρωτεύουσα, το οποίο ετοιμάστηκε σε συνεργασία με την κυβέρνηση. Ορισμένοι χώροι στάθμευσης έχουν ήδη δημιουργηθεί, προγραμματίζονται όμως και άλλοι, σε συνδυασμό πάντοτε με τα μέτρα κυκλοφοριακής διαχείρισης και την προσπάθεια για προστασία και διατήρηση του αρχιτεκτονικού και πολεοδομικού χαρακτήρα του ιστορικού κέντρου της πόλης. Η δημιουργία τέτοιων χώρων στις περιοχές που αναφέρονται στην Ερώτηση εξετάζεται σε συσχετισμό με το έργο της πεζοδρομοποίησης της εμπορικής περιοχής μεταξύ και γύρω από τις οδούς Λήδρας, Ονασαγόρου και Φανερωμένης και θα προωθηθεί περαιτέρω μετά την ολοκλήρωση των ερευνών και επαφών που διεξάγει ο Δήμος με τους ενδιαφερομένους (οργανώσεις, καταστηματάρχες, κλπ) με στόχο τον εντοπισμό και την επίλυση των προβλημάτων που θα ανακύψουν.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ'58, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Ο δρόμος Σταυρού της Ψώκας-Λυσού, που είναι δασικός δρόμος, συντηρείται και βελτιώνεται από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, για να εξυπηρετεί τους βασικούς σκοπούς για τους οποίους κατασκευάστηκε, δηλαδή τη διαχείριση και την προστασία του δάσους. Σε ότι αφορά το θέμα της ασφαλτόστρωσης του δρόμου, τούτο ανάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων το οποίο, όπως σας έχω ήδη πληροφορήσει, δεν προγραμματίζει βελτίωσή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη, στην ερώτηση ΕΔ'55, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η κατασκευή φράγματος στην τοποθεσία «Αγυιά» θα εξαρτηθεί από τα αποτελέσματα των τεχνο-οικονομικών και των περιβαλλοντικών μελετών που βρίσκονται σε πολύ προκαταρκτικό στάδιο. Η άρδευση γης της Χούλου από το προτεινόμενο φράγμα εξετάζεται στα πλαίσια των πιο πάνω μελετών.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ'54, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων, που είναι και το αρμόδιο για την καταβολή της αποζημίωσης για σταφίδα που έπαθε ζημιές από βροχή ή χαλάζι, μας πληροφόρησε ότι όλες οι αποζημιώσεις που οφείλονταν για τις ζημιές του 1988 έχουν καταβληθεί.

Πιο συγκεκριμένα αναφέρεται ότι στη Λεμόνα τα δυο άτομα των οποίων η σταφίδα υπέστη ζημιά πήραν ήδη την αποζημίωσή τους, ενώ οι δυο κάτοικοι της Χούλου που έχουν επίσης επηρεασθεί έχουν ειδοποιηθεί να προσέλθουν στη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία του χωριού τους, για να παραλάβουν τις επιταγές που τους έχουν ήδη σταλεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ'44, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η στέγαση των δημόσιων και κοινοτικών νηπιαγωγείων αποτελεί ευθύνη των συνδέσμων γονέων. Νηπιαγωγεία στεγάζονται σε ιδιόκτητα οικήματα, σε οικήματα που ενοικιάζονται ή σε κοινοτικές αίθουσες που παραχωρούνται στους συνδέσμους γονέων. Οι σχολικές εφορείες παραχωρούν επίσης αίθουσες σχολικών κτιρίων, όταν δεν είναι απαραίτητες για τα παιδιά των δημοτικών σχολείων.

Στην Τσάδα λειτουργεί ένα τμήμα δημόσιου νηπιαγωγείου το οποίο στεγάζεται σε αίθουσα του δημοτικού σχολείου. Η αίθουσα αυτή δε θα είναι διαθέσιμη κατά τη σχολική χρονιά 1990-91, γιατί ο αριθμός των τμημάτων του δημοτικού σχολείου θα αυξηθεί.

Η κοινότητα ζήτησε την παραχώρηση του αστυνομικού σταθμού, για να στεγαστεί εκεί το νηπιαγωγείο. Το Υπουργείο Παιδείας δε φέρει ένσταση σ'αυτή τη διευθέτηση, αν το κτίριο διαρρυθμιστεί κατάλληλα, σύμφωνα με τις υποδείξεις των τεχνικών υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας. Τα έξοδα επιδιόρθωσης/συντήρησης, όσο και πιθανή καταβολή ενοικίου στο Υπουργείο Εσωτερικών, θα αναληφθούν από τους γονείς.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην Ερώτηση ΕΔ' 42 ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει ήδη εξασφαλίσει πιστώσεις για την κατασκευή όλων των πρόσθετων τοίχων, περιφράξεως και οχετών που καταγράφησαν και υπεδείχθησαν από την Κοινοτική Αρχή Λετύμπους.

2. Οι κατασκευαστικές εργασίες υπολογίζεται να αρχίσουν το Νοέμβριο του 1989 και θα γίνουν από το γραφείο Δημοσίων Έργων Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην Ερώτηση ΕΔ' 26 ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την κτηνοτροφική Ζώνη Δαλιού σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ετοιμάζει πίνακες απαλλοτρίωσης για το οδικό δίκτυο της ζώνης ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η εγγραφή και χάραξη των

δρόμων της ζώνης, ακολούθως δε το Συμβούλιο Βελτιώσεως του χωριού θα προωθήσει το θέμα της υδροδότησης και ηλεκτροδότησής της.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο Δ θα αναβληθεί για ημερομηνία η οποία θα καθοριστεί κατόπιν. Υπάρχει εισήγηση να ορισθούν δυο μέρες ή μια μέρα από το πρωί μέχρι το βράδυ ούτως ώστε να ξεκαθαρίσουν τα θέματα του Κεφαλαίου Δ, μέχρι πάρακατω βέβαια, οπότε θα μαζευθούν πάλι.

Γι'αυτό το λόγο δε θα μπούμε απόψε στο Κεφάλαιο Δ.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 7 Δεκεμβρίου, στις 10.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1990.

2) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1990.

3) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1990.

4) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Κοινοτικό Στάδιο) Νήσου-Πέρα Χωρίου του 1989.

5) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Παραχώρηση Εκπαιδευτικών Δανείων) Κανονισμοί του 1989.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ---------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ---------

Οι Βουλευτές του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου και Ιάκωβος Κατσουνωτός ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος το οποίο προκύπτει από Ερώτηση στην οποία δε δόθηκε ικανοποιητική απάντηση:

«Τα αιτήματα της οικοκυράς, ιδιαίτερα σε θέματα συνταξιοδότησης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, κοινοκτημοσύνης στην οικογένεια και δημιουργίας εντευκτηρίων για την τρίτη ηλικία».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ο Βουλευτής κ. Μιχαήλ Θεοδούλου ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη παραχώρησης από το κράτος οικονομικής βοήθειας σε όλους τους πληγέντες από τον ανεμοστρόβιλο που έπληξε στις 9.11.89 περιοχές της επαρχίας Πάφου και είχε σαν επίκεντρό του την κοινότητα Χλώρακας».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή είναι η Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Η Επιτροπή Γεωργίας έχει επιληφθεί του θέματος και υπάρχει 'Εκθεση στο Κεφάλαιο Δ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδούλου.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκτός από τις γεωργικές ζημιές, έχουν πληγεί και 60 περίπου κατοικίες. Δεν ξέρω αν κάλυψε η Επιτροπή Γεωργίας και τις κατοικίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Συζητήθηκαν όλα αυτά τα θέματα στην Επιτροπή Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν συζητήθηκαν και υπάρχει Έκθεση, τότε είναι περιττό να το εγγράψουμε, κύριε Θεοδούλου.

Ο Βουλευτής κ. Αυγερινός Παπαρές ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η πολυθεσία στον κρατικό μηχανισμό, στους ημικρατικούς οργανισμούς κτλ, και οι επιπτώσεις πάνω στους άνεργους επιστήμονες και στην ανεργία γενικότερα».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι κίνδυνοι για την Κύπρο από την πώληση γης σε ξένους».

Το θέμα προκύπτει από Ερώτηση στην οποία δε δόθηκε ικανοποιητική απάντηση και η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Το θέμα λοιπόν εγγράφεται και παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Ο κ. Θεοδούλου.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το θέμα «Η ανάγκη παραχώρησης από το κράτος οικονομικής βοήθειας σε όλους τους πληγέντες από τον ανεμοστρόβιλο που έπληξε στις 9.11.89 περιοχές της επαρχίας Πάφου και είχε σαν επίκεντρό του την κοινότητα Χλώρακας», μόλις έχω πληροφορηθεί από τον συνάδελφο κ. Τσιέττη ότι στην Επιτροπή Γεωργίας ασχολήθηκαν μόνο με τις γεωργικές ζημιές. Δεν ασχολήθηκαν με τις ζημιές που υπέστησαν κάπου 60 κατοικίες στη Χλώρακα και παρακαλώ να εξεταστεί.

Να παραπεμφθεί αυτό το θέμα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να εγγραφεί το θέμα και να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 6.25 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση και Συμπληρωματική Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) Προσωρινές Διατάξεις Νόμος του 1989». Οι αγορεύσεις και η συζήτηση που έγιναν πάνω στο θέμα (Χρ. Σολωμής, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Δ. Ηλιάδης, Γλ. Κληρίδης, Χρ. Κουρτελλάρης) και αναβολή της συζήτησης για τον προσεχή Ιανουάριο.

2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων (Κυρωτικός) Νόμος του 1989». Οι σύντομες παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Άρ. Χρυσοστόμου και Χρ. Κουρτελλάρης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 1989» και για την πρόταση νόμου «Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού, της Ιδρύσεως Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού και Ετέρων

Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1986». Οι αγορεύσεις και οι σύντομες παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Π. Δίγκλης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς), Α. Γαλανός, Χρ. Κουρτελλάρης και Κ. Ερωτοκρίτου) και ψήφιση αυτών σε Νόμο.

4. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) Κανονισμοί του 1989».

(α) Η διεξαχθείσα συζήτηση που ακολούθησε πάνω σε εισήγηση του Βουλευτή Α. Ψυλλίδη για τροποποίηση των Κανονισμών [Α. Φάντης, Γ. Ομήρου, Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Υπουργός Παιδείας (Α. Φιλίππου) Α. Μαρκίδης, Ε. Ευσταθίου, Α. Ψυλλίδης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς) Γ. Σαββίδης, Μ. Παπαπέτρου] και έγκριση αυτής.

(β) Οι αγορεύσεις και η συζήτηση που έγιναν πάνω στους Κανονισμούς (Α. Μαρκίδης, Π. Στυλιανού, Γλ. Κληρίδης, Α. Ψυλλίδης και Α. Γαλανός) και έγκριση αυτών.

5. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989». Οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Π. Στυλιανού και Π. Δίγκλης) και έγκριση αυτών.

6. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1989». Η σύντομη αναφορά που έγινε πάνω σ'αυτούς από τον αξιότιμο Βουλευτή Π. Στυλιανού και έγκριση αυτών.

7. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

8. Ερωτήσεις Βουλευτών: (Το αίτημα των κατοίκων Καμιναριών για κατασκευή δρόμου που να συνδέει το χωριό τους με τον Άγιο Δημήτριο - Το αίτημα των πτυχιούχων του κλάδου βιολογίας για να δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση για τη θέση βιομηχανικού υγειονολόγου - Η καθιέρωση ως εκπαιδευτική περιφέρεια του Παγκύπριου Γυμνασίου - Η καταβολή μέρους της δαπάνης από την κυβέρνηση για επιδιόρθωση του δημοτικού σχολείου Ακακίου - Η δυνατότητα υποβολής αίτησης από μέρους των πτυχιούχων θετικών επιστημών για τη θέση Επιθεωρητή Περιβαλλοντικής Ρύπανσης - Η άρνηση των αρμοδίων να επιχορηγήσουν την ανέγερση δεύτερου υπνοδωματίου σε οικισμούς αυτοστέγασης - Η επιπρόσθετη δαπάνη που βαρύνει το Τμήμα Δημόσιων Έργων ένεκα του ότι η συγκέντρωση των υλικών για την κατασκευή δρόμων γίνεται μακριά από τον τόπο εργασίας - Η ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης για το Γυμνάσιο Ακακίου - Η μείωση του πληρωτέου φόρου εισοδήματος των προσφύγων - Η επιδείνωση των σχέσεών μας με τον αραβικό κόσμο - Η ανέγερση σύγχρονων κτιριακών εγκαταστάσεων για το κυβερνητικό τυπογραφείο - Η επιδιόρθωση του δρόμου Αγίου Θεράποντα-Αγίου Αμβροσίου - Η δημιουργία ιατρείου στον Άγιο Θεράποντα -Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Αγίου Θεράποντα-Άλασσας - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Λεμεσού-Λόφου μέσω του φράκτη - Η επιδιόρθωση του δημοτικού σχολείου Λόφου - Η δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου και τουριστικού περιπτέρου στην παραθαλάσσια περιοχή Μενεού - Η επιδιόρθωση του δημοτικού σχολείου Δρομολαξιάς και η τοποθέτηση σ' αυτό αλεξικέραυνου -Η διαφωνία των τοπικών αρχών Δρομολαξιάς στο διαχωρισμό νέων οικοπέδων στην κτηνοτροφική περιοχή τους - Η ανέγερση δυο νέων σχολικών αιθουσών για τις ανάγκες του νηπιαγωγείου Δρομολαξιάς - Το αίτημα των τοπικών αρχών Δρομολαξιάς για παραχώρηση νερού από το Νότιο Αγωγό για άρδευση των κτημάτων τους και για κτηνοτροφι-

κούς σκοπούς - Η καθυστέρηση εγκατάστασης τηλεφώνων στη Δρομολαξιά - Η αποζημίωση των πληγέντων κτηνοτρόφων Δρομολαξιάς - Οι στεγαστικές ανάγκες των προσφύγων Δρομολαξιάς - Η δημιουργία βιοτεχνικής ζώνης στη Δρομολαξιά -Το αίτημα της κοινότητας Αρχιμανδρίτας για βελτίωση της τηλεοπτικής λήψης -Η κατασκευή του δρόμου Αρχιμανδρίτας-Δοράς-Πλατρών - Η κατασκευή μικρού αρδευτικού έργου στην Αρχιμανδρίτα - Η διάθεση νερού για τις ανάγκες των κτηνοτρόφων Αρχιμανδρίτας - Η βελτίωση του δρόμου Μαμωνιών-Αρχιμανδρίτας).

9. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών: (Η μετακομιδή των οστών του Ν. Νικολαΐδη - Η σύσταση Υπηρεσίας Μέριμνας για τους Ανάπηρους - Η επιδότηση των μεταφορικών κομίστρων των μαθητών - Η αύξηση επιδομάτων στους χανσενικούς - Η αλλαγή ωραρίου των καταστημάτων για ορισμένες μέρες κατά τη θερινή περίοδο - Η καθιέρωση μαθητικών στολών στα γυμνάσια - Τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη διάθεση της φετινής παραγωγής λεμονιών -Η καταβολή αποζημιώσεων στους παραγωγούς φρούτων της περιοχής Μαραθάσας - Η ηλεκτροδότηση της περιοχής Ορκόντα - Η κατασκευή τοίχου αντιστήριξης πλησίον της Τρικουκκιάς - Η δημιουργία χώρων στάθμευσης στη Λευκωσία - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Σταυρού Ψώκας-Λυσού - Η κατασκευή φράγματος στην τοποθεσία 'Αγυιά' - Η καταβολή αποζημιώσεων στους παραγωγούς σταφίδας χωριών της επαρχίας Πάφου - Οι στεγαστικές ανάγκες του νηπιαγωγείου Τσάδας - Η κατασκευή τοίχων αντιστήριξης και γεφυριών στην κοινότητα Λετύμπου - Η υδροδότηση και ηλεκτροδότηση της κτηνοτροφικής ζώνης Δαλιού).

10. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Τα αιτήματα της οικοκυράς, ιδιαίτερα σε θέματα συνταξιοδότησης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, κοινοκτημοσύνης στην οικογένεια και δημιουργίας εντευκτηρίων για την τρίτη ηλικία». (Θέμα εγγραφέν από τους αξιότιμους Βουλευτές κ. Τ. Χατζηδημητρίου και Ι. Κατσουνωτό).

(β) «Η ανάγκη παραχώρησης από το κράτος οικονομικής βοήθειας σε όλους τους πληγέντες από τον ανεμοστρόβιλο που έπληξε στις 9.11.89 περιοχές της επαρχίας Πάφου και είχε ως επίκεντρο την κοινότητα Χλώρακας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς).

(γ) «Η πολυθεσία στον κρατικό μηχανισμό, στους ημικρατικούς οργανισμούς κτλ. και οι επιπτώσεις πάνω στους άνεργους επιστήμονες και στην ανεργία γενικότερα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ).

(δ) «Οι κίνδυνοι για την Κύπρο από την πώληση γης σε ξένους». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 7ης Δεκεμβρίου 1989

(Ώρα έναρξης: 10.08 π.μ.)

(Αρ. 10)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων, της οποίας μοναδικό θέμα είναι η συζήτηση των προϋπολογισμών του κράτους.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην ημερήσια διάταξη. Εισηγούμαι όπως η μακροσκελής Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους προϋπολογισμούς του κράτους θεωρηθεί αναγνωσθείσα, για να εξοικονομήσουμε χρόνο.

Υπάρχει ένσταση όπως η Έκθεση θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990», 2. «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ 3. «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος	Λέανδρος Ζαχαριάδης
Αλέξης Γαλανός	Κωνσταντίνος Λόρδος
Τάκης Χατζηδημητρίου	Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Παύλος Δίγκλης	Θαλής Μιχαηλίδης

Ο Τακτικός Προϋπολογισμός, Προϋπολογισμός, Προϋπολογισμός, ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως και ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων για το 1990 στάληκαν στη Βουλή στις 29 Σεπτεμβρίου 1989 και κατατέθηκαν επίσημα ενώπιόν της στις 5 Οκτωβρίου 1989, μαζί με τα επεξηγηματικά σημειώματα που τους συνοδεύουν. Σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία και οι τρεις προϋπολογισμοί παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή άρχισε αμέσως τη μελέτη των προϋπολογισμών αυτών, πραγματοποιώντας είκοσι συνολικά συνεδρίες από τις 11 Οκτωβρίου μέχρι τις 22 Νοεμβρίου 1989. Στα πλαίσια της μελέτης αυτής τα Μέλη της Επιτροπής είχαν την ευκαιρία ν' ακούσουν, σε πρώτο στάδιο, όλους ανεξαίρετα τους Υπουργούς να αναλύουν τα θέματα πολιτικής που εμπίπτουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων και δραστηριοτήτων του Υπουργείου τους και, σε δεύτερο στάδιο, να ανταλλάξουν μεταξύ τους απόψεις γύρω από τα ζητήματα αυτά.

Πριν αναφερθεί η Επιτροπή στην όλη φιλοσοφία και τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική, όπως αντικατοπτρίζονται στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς και όπως αναλύθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών στην πρώτη εναρκτήρια συνεδρία της, θεωρεί σκόπιμο να εκφράσει την ευαρέσκειά της, γιατί για πρώτη φορά μετά από δύο δεκαετίες και πλέον κατατέθηκαν οι προϋπολογισμοί μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζει το Σύνταγμα. Η Επιτροπή διατυπώνει επίσης την ικανοποίησή της για την προθυμία με την οποία προσήλθε ενώπιόν της κάθε Υπουργείο ξεχωριστά και την προθυμία όλων να καταθέσουν όλα εκείνα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που τους ζητήθηκαν. Είναι πια παραδεκτό ότι με την πληροφόρηση αυτή δημιουργείται το αναγκαίο υπόβαθρο για μια σωστή και σφαιρική εκτίμηση και αξιολόγηση των διάφορων κονδυλίων των οποίων προτείνεται η διάθεση με τους προϋπολογισμούς, αλλά και οι αναγκαίες βάσεις που, μαζί με την παρούσα Έκθεση της Επιτροπής, επιτρέπουν μια άνετη και τεκμηριωμένη συζήτηση των προϋπολογισμών στην Ολομέλεια του Σώματος.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών και απ' ό,τι προκύπτει από τα εισηγητικά σημειώματα του Υπουργείου του, οι οικονομικές εξελίξεις κατά το 1989, που είναι ο πρώτος χρόνος εφαρμογής του Σχεδίου Ανάπτυξης 1989 - 93, μπορούν να θεωρηθούν ως αρκετά ικανοποιητικές, παρά τις πιέσεις που ασκήθηκαν στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ως επακόλουθο του ψηλού επιπέδου της εγχώριας ζήτησης, ιδιαίτερα της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Σύμφωνα πάντοτε με την ανάλυση της κατάστασης της οικονομίας από τον Υπουργό Οικονομικών, η οικονομία κατά το 1989 συνέχισε την ανοδική της πορεία, με ρυθμό ανάπτυξης γύρω στο 6%, ρυθμός που συγκρίνεται πολύ ευνοϊκά διεθνώς. Ο κύριος παράγοντας στη διατήρηση της εγχώριας ζήτησης ήταν η ιδιωτική κατανάλωση που υπολογίζεται να αυξηθεί με ρυθμό γύρω στο 12%, σε σύγκριση με 11% το 1988. Η τάση αυτή, κατά την εισήγηση του Υπουργείου Οικονομικών, είναι το ενδιάμεσο αποτέλεσμα διάφορων παραγόντων, όπως της πλήρους απασχόλησης του εργατικού δυναμικού, της γρήγορης αύξησης του ιδιωτικού διαθέσιμου εισοδήματος, της μείωσης της ροπής για αποταμίευση του ιδιωτικού τομέα, των άνετων συνθηκών χρηματοδότησης, κτλ.. όσον αφορά τις επενδύσεις συνεχίζουν και κατά το 1989 την ανοδική τους τάση.

Στον τομέα της παραγωγής δηλώθηκε ότι το ψηλό επίπεδο ζήτησης είχε ως αποτέλεσμα την επίτευξη θετικών ρυθμών ανάπτυξης σ' όλους τους τομείς παραγωγής της οικονομίας, με εξαίρεση τον τομέα των μεταλλείων και λατομείων. Ιδιαίτερα, οι τριτογενείς τομείς της οικονομίας υπολογίζεται να αυξήσουν περισσότερο τη συμμετοχή τους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, λόγω της πολύ καλής επίδοσης του τουρισμού. Επίσης οι τομείς της μεταποίησης και των κατασκευών αναμένεται να αυξηθούν με ρυθμούς 5% και 4% αντίστοιχα.

Κατά το Υπουργείο Οικονομικών, η πιο σημαντική εξέλιξη που παρουσιάζεται στην οικονομία κατά το 1989 είναι η εμφάνιση συνθηκών πλήρους απασχόλησης του εργατικού δυναμικού, με συνεπακόλουθο τη μείωση της ανεργίας σε επίπεδο γύρω στο 2.5% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, σε σύγκριση με 2.8% το 1988. Ταυτόχρονα όμως υπογραμμίστηκε ότι εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη εργατικού δυναμικού σε σημαντικούς τομείς, όπως ο τομέας του τουρισμού, της μεταποίησης και των κατασκευών, και ότι το στοιχείο αυτό μαζί με την ταχύρρυθμη αύξηση της εγχώριας ζήτησης και την ελαφριά αύξηση του πληθωρισμού αποτελούν σημεία υπερθέρμανσης της οικονομίας. Δηλώθηκε επίσης ότι, παρόλες τις σημερινές συνθήκες απασχόλησης, το πρόβλημα των άνεργων επιστημόνων εξακολουθεί να παραμένει.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, σ' άλλα βασικά οικονομικά μεγέθη παρουσιάζεται κατά το 1989 η ακόλουθη εικόνα:-

(α) Ο ρυθμός πληθωρισμού αναμένεται να κυμανθεί γύρω στο 4%, σημειώνοντας μια ελαφριά αύξηση από το 3.4% που ήταν το το 1988. Οι μισθοί και τα ημερομίσθια σε ονομαστικούς όρους θα αυξηθούν κατά 8.5% περίπου, σε πραγματικούς όμως όρους με ρυθμό 4.3%, που είναι ψηλότερος από το ρυθμό αύξησης της παραγωγικότητας.

(β) Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών του ισοζυγίου πληρωμών προβλέπεται να παρουσιάσει έλλειμμα της τάξης των £40 εκ. (χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αγορά των αεροσκαφών) που αντιστοιχεί με 1.8% του ΑΕΠ, σε σύγκριση με πλεόνασμα της τάξης των £4 εκ. το 1988. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στη διεύρυνση της ιδιωτικής κατανάλωσης, παρά το γεγονός ότι οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών σημείωσαν καλή επίδοση. Υπογραμμίζεται ότι οι αφίξεις τουριστών υπολογίζεται να αυξηθούν με ρυθμό γύρω στο 18%, ξεπερνώντας το 1.3 εκ. άτομα.

(γ) Το γενικό ισοζύγιο πληρωμών προβλέπεται να παρουσιάσει πλεόνασμα της τάξης των £45 εκ., σε σύγκριση με μικρό έλλειμμα £4 εκ. το 1988, ως αποτέλεσμα του αυξημένου δανεισμού για την αγορά των αεροσκαφών των Κυπριακών Αερογραμμών και της έκδοσης νέων βραχυπρόθεσμων γραμματίων του δημοσίου στο εξωτερικό σε Ευρωνόμισμα.

(δ) Τα συναλλαγματικά αποθέματα θα αυξηθούν περαιτέρω και θα φθάσουν τα £710 εκ. καλύπτοντας εισαγωγές 9 μηνών, σε σύγκριση με 8.8 μηνών το 1988.

(ε) Το σύνολο του δημόσιου χρέους, εξωτερικού και εσωτερικού, ανέρχεται στα £1,438 εκ. Αναλυτικότερα, το εσωτερικό χρέος ανέρχεται στα £994 εκ. και το εξωτερικό στα £444 εκ. Υπάρχει επίσης εξωτερικό ιδιωτικό χρέος (συμπεριλαμβανομένων και των ημικρατικών οργανισμών, πλην όμως της άμυνας) το οποίο ανέρχεται στα £290 εκ. Το

ποσοστό εξυπηρέτησης του εξωτερικού χρέους αναμένεται να μειωθεί στο 11.2% από το 11.7% το 1988.

(στ) Το δημοσιονομικό έλλειμμα από τα £63.8 εκ. το 1988 προβλέπεται να αυξηθεί στα £76 εκ., που αντιστοιχεί με 3.5% του ακαθάριστου εγχώριου εθνικού προϊόντος.

Αναφορικά με τους προϋπολογισμούς για το 1990 η κατάσταση, όπως παρουσιάζεται από το Υπουργείο Οικονομικών, διαμορφώνεται ως εξής:-

Οι τρεις προϋπολογισμοί για το 1990,όπως κατατέθηκαν στη Βουλή, προβλέπουν συνολικές δαπάνες ύψους £655.3 εκ. και έσοδα £500.7 εκ. Στο ποσό των δαπανών δε συμπεριλαμβάνονται οι αποπληρωμές δανείων που ανέρχονται στα £64.6 εκ. και οι συνεισφορές σε εξοφλητικά αποθέματα που ανέρχονται στα £87.3 εκ., ενώ στο σκέλος των εσόδων έχουν αφαιρεθεί τα έσοδα από δάνεια που ανέρχονται στα £25.08 εκ.

Ειδικότερα, ο Τακτικός Προϋπολογισμός για το 1990, με βάση τους ίδιους ορισμούς, προβλέπει δαπάνες ύψους £539 εκ. και έσοδα £466.6 εκ., ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως δαπάνες της τάξης των £78.8 εκ. και ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Εκτοπισθέντων και Παθόντων δαπάνες ύψους £37.5 εκ. και έσοδα £34.1 εκ.

Κατά το Γραφείο Προγραμματισμού, ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως καταρτίστηκε στα πλαίσια της επιδίωξης για περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος και σε μια προσπάθεια ανακοπής της υπερθέρμανσης της οικονομίας και αποφυγής της περαιτέρω επιδείνωσης του προβλήματος της έλλειψης εργατικού δυναμικού. Το ύψος του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως είναι μειωμένο έναντι του περσινού που κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων και σ' αυτόν έχουν περιληφθεί τα απόλυτα αναγκαία έργα, για τα οποία υπάρχουν συμβατικές υποχρεώσεις ή η συμπλήρωσή τους κρίνεται απαραίτητη. Νέα έργα, σχέδια και προγράμματα των οποίων η υλοποίηση θα μπορούσε να αρχίσει μέσα στο 1990 έχουν ιεραρχηθεί και περιληφθεί σε Ειδικό Παράρτημα. Η έναρξη υλοποίησης των επενδυτικών αυτών έργων απαιτεί την ενίσχυση των φορολογικών εσόδων του κράτους, η οποία προγραμματίζεται να προέλθει από τη φορολογική μεταρρύθμιση. Τούτο συνάδει και με τον ευρύτατα αποδεκτό στόχο για μείωση της εξάρτησης από χρηματοδοτήσεις από το εξωτερικό.

Αναλυτικότερα η κατάσταση για κάθε Προϋπολογισμό ξεχωριστά παρουσιάζει την πιο κάτω εικόνα:-

1. ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - Ανάλυση Εσόδων - Δαπανών

(α) Έσοδα:

Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, τόσο τα έσοδα όσο και οι δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού προϋπολογίστηκαν με βάση την ισχύουσα νομοθεσία. Τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού προβλέπουν μια αύξηση της τάξης των £4.7 εκ. περίπου και ανέρχονται στα £491.7 εκ., σε σύγκριση με τα αναθεωρημένα έσοδα του Προϋπολογισμού για το 1989 που ανήλθαν στα £487 εκ.

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα από τους άμεσους φόρους ανέρχονται στα £151.2 εκ., σε σύγκριση με £134 εκ. αναθεωρημένους άμεσους φόρους το 1989 και £122.3 εκ. πραγματικά έσοδα από άμεσους φόρους το 1988.

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα από τους έμμεσους φόρους αυξάνονται στα £232.1 εκ., σε σύγκριση με £203.7 εκ. του αναθεωρημένου Προϋπολογισμού για το 1989 και £176.8 εκ. πραγματικά έσοδα από έμμεσους φόρους το 1988.

Όσον αφορά τα μη φορολογικά έσοδα, η κατηγορία των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών, από προσόδους, ενοίκια και δικαιώματα, προϋπολογίζεται για το 1990 να ανέλθει συνολικά στα £52.1 εκ., σε σύγκριση με £49.3 εκ. του αναθεωρημένου Προϋπολογισμού για το 1989 και £47.6 εκ. πραγματικά έσοδα από τις ίδιες πηγές το 1988.

Οι μεταβιβάσεις προϋπολογίζονται επίσης αυξημένες και ανέρχονται στα £24 εκ., σε σύγκριση με £23.3 εκ. του αναθεωρημένου Προϋπολογισμού για το 1989 και £21.2 εκ. πραγματικά έσοδα από μεταβιβάσεις το 1988.

Η χορηγία της ελληνικής κυβέρνησης, η οποία ανήλθε σε £5.9 εκ. το 1988, αναμένεται να ανέλθει στα £3.1 εκ. το 1989.

Τέλος, τα ποσά από εξωτερικό και εσωτερικό δανεισμό, που εμφαίνονται στον Προϋπολογισμό ως έσοδα από δάνεια, ήταν το 1989 £67.4 εκ., σε σύγκριση με £58.1 εκ. τον προηγούμενο χρόνο, ενώ αναμένεται να μειωθούν στα £25.1 εκ. το 1990.

Συγκριτική ανάλυση των εσόδων του Τακτικού Προϋπολογισμού για την περίοδο 1987 - 1990 επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση ως Παράρτημα «Α».

(β) Δαπάνες:

Σύμφωνα με τον Τακτικό Προϋπολογισμό για το 1990, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, οι τακτικές δαπάνες θα είναι £593.4 εκ. περίπου, σε σύγκριση με £610.3 εκ. που είχε ανέλθει ο αναθεωρημένος Προϋπολογισμός για το 1989.

Οικονομική και λειτουργική ανάλυση των Τακτικών Δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού για το 1989 και για τα δυο προηγούμενα χρόνια εμφαίνονται ως Παραρτήματα «Β» και «Γ» που επισυνάπτονται στο τέλος της Έκθεσης αυτής.

2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

Σύμφωνα με το Γραφείο Προγραμματισμού, ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως για το 1990 έχει καταρτιστεί με βάση τη γενικότερη οικονομική πολιτική που επιδιώκει τόσο τον περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος όσο και τη βελτίωση της κατανομής των δαπανών προς όφελος της επενδυτικής προσπάθειας. Παράλληλα και ειδικά σε ό,τι αφορά το ύψος του προϋπολογισμού, σημειώνεται ότι κατευθυντήρια γραμμή ήταν η περίληψη των απόλυτα αναγκαίων έργων και μάλιστα εκείνων για τα οποία υπάρχουν συμβατικές υποχρεώσεις ή/και εκείνων που θα συμπληρωθούν μέσα στον επόμενο χρόνο, σε μια προσπάθεια να ανακοπεί

η σχετική υπερθέρμανση της οικονομίας και να αποφευχθεί η περαιτέρω επιδείνωση του προβλήματος της έλλειψης εργατικού δυναμικού.

Μέσα σ' αυτά ακριβώς τα πλαίσια καθορίστηκε το ύψος και έγινε ο καταρτισμός του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως για το 1990. Βασικά λήφθηκε πρόνοια για τη συνέχιση των μεγάλων υδατικών, οδικών και άλλων έργων για τα οποία υπάρχουν συμβατικές υποχρεώσεις (συμβόλαια με ιδιώτες εργολάβους, συμφωνίες με ξένους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, υλικά και εξοπλισμός που έχουν παραγγελθεί, κτλ.) και γενικά έγινε επιλογή και κατανομή των πιστώσεων για την εκτέλεση/προώθηση εκείνων από τα έργα που κρίθηκαν εντελώς απαραίτητα. Παράλληλα περιλήφθηκαν και άλλα μικρότερα έργα και υπηρεσίες που είναι εξίσου αναγκαία με τα μεγάλα έργα υποδομής για τη συνέχιση ερευνητικών προγραμμάτων και παροχής υπηρεσιών.

Ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως για το 1990 προβλέπει δαπάνες ύψους £78.8 εκ. από το Ταμείο Αναπτύξεως και £9.7 εκ. από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων. Από τις πιστώσεις του Ταμείου Αναπτύξεως £13.2 εκ. θα διατεθούν για την προώθηση και περαιτέρω εφαρμογή του σημαντικού προγράμματος υδατικής ανάπτυξης, £27.6 εκ. για έργα υποδομής (περιλαμβανόμενων των εργασιών για ανάπτυξη του οδικού δικτύου και έργων για τους Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου), £6.6 εκ. για την ανάπτυξη της γεωργίας, £10.2 εκ. για την ανάπτυξη των κοινωνικών και άλλων υπηρεσιών (περιλαμβανόμενης της Παιδείας), £5.2 εκ. για την ανάπτυξη της δημόσιας υγείας, £2.9 εκ. για την εκτέλεση πολεοδομικών σχεδίων και £6.1 εκ. για αγροτική ανάπτυξη. Περιλαμβάνονται επίσης πρόνοιες για την αγορά εξοπλισμού για τις ανάγκες των διάφορων τμημάτων και υπηρεσιών.

Στο τέλος της παρούσας Έκθεσης και ως Παράρτημα «Δ» παρατίθεται συγκριτικός πίνακας στον οποίο παρουσιάζεται η κατανομή των δαπανών αναπτύξεως από το Ταμείο Αναπτύξεως και το Ταμείο Δημόσιων Δανείων στους κυριότερους τομείς δραστηριότητας για το 1990, σε σύγκριση με τον αρχικό Προϋπολογισμό του 1989.

Εκτός από τα έργα/σχέδια/προγράμματα που έχουν περιληφθεί στον Προϋπολογισμό του 1990, έχει ετοιμαστεί κατάλογος νέων έργων/σχεδίων/προγραμμάτων για τα οποία γίνονται μελέτες και κατασκευαστικά σχέδια και των οποίων θα μπορούσε να αρχίσει η υλοποίηση μέσα στο 1990. Ωστόσο, λόγω των δημοσιονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζονται, δεν έχει περιληφθεί πρόνοια για τα έργα αυτά στον προϋπολογισμό. Τα προταθέντα νέα έργα έχουν ιεραρχηθεί σύμφωνα με ορισμένα κριτήρια (οικονομικά, κοινωνικά, ετοιμότητα σχεδίων, περιοριστικοί παράγοντες, κτλ.) και έχουν ταξινομηθεί σε τρεις κατηγορίες προτεραιότητας (Α', Β' και Γ'). Το συνολικό κόστος των έργων αυτών υπολογίζεται γύρω στα £130 εκ. Σε περίπτωση που θα αρχίσει η εκτέλεσή τους, υπολογίζεται ότι μέσα στο 1990 θα δαπανηθούν £27.7 εκ. περίπου (£15.6 εκ. για έργα Α' προτεραιότητας, £5.6 εκ. για έργα Β' προτεραιότητας και £6.5 εκ. για έργα Γ' προτεραιότητας). Από το ποσό αυτό £6.7 εκ. αφορούν έργα υδατικής ανάπτυξης, £10.8 εκ. έργα ανάπτυξης του οδικού δικτύου, £3.1 εκ. θα διατεθούν για ανάπτυξη της δημόσιας υγείας, £2.7 εκ. για δημόσια κτίρια και πολεοδομικά έργα και άλλα. Κατάλογος των προταθέντων νέων έργων κατά κατηγορία και τομέα δραστηριότητας βρίσκεται κατατεθειμένος στα αρχεία της Βουλής και στη διάθεση των Μελών της.

Όπως διευκρινίζεται από το Γραφείο Προγραμματισμού, τα έργα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο προτεραιοτήτων δεν είναι δυνατό να προωθηθούν κάτω από τις παρούσες οικονομικές συνθήκες και η περίληψή τους στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως θα συνεπαγόταν την περαιτέρω διόγκωση του ήδη υπάρχοντος δημοσιονομικού ελλείμματος. Παρόλον ότι οι ενδείξεις είναι ότι τα κρατικά έσοδα για το 1990 θα είναι ελαφρά αυξημένα σε σύγκριση με εκείνα του 1989, η αύξηση αυτή είναι πολύ μικρή για να καλύψει έστω και μερικά από τα έργα προτεραιότητας που η κυβέρνηση θα επιθυμούσε να προωθήσει. Η περίληψη των έργων αυτών στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για το 1990 τότε μόνο θα μπορούσε να γίνει, αν συνδυαζόταν με ανάλογη αύξηση των εσόδων του κράτους.

3. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Ο Προϋπολογισμός του Τ.Α.Ε.Π. για το 1990, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, παρουσιάζει δαπάνες £37.5 εκ., σε σύγκριση με αναθεωρημένες δαπάνες για το 1989 £31.3 εκ., και έσοδα £34 εκ., σε σύγκριση με £33.1 εκ. με βάση τον αναθεωρημένο Προϋπολογισμό του 1989.

Οι κυριότερες πηγές των εσόδων του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων προέρχονται από -

(α) την έκτακτη εισφορά που προϋπολογίζεται να φθάσει στα £7 εκ., σε σύγκριση με £8 εκ. που ήταν ο αναθεωρημένος Προϋπολογισμός για το 1989. και

(β) την προσωρινή προσφυγική επιβάρυνση πάνω στις εισαγωγές που ανέρχονται στα £26 εκ., σε σύγκριση με £24 εκ. που ήταν ο αναθεωρημένος Προϋπολογισμός για το 1989.

Συγκεφαλαιωτικός Πίνακας εσόδων του Προϋπολογισμού του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέτων και Παθόντων επισυνάπτεται ως Παράρτημα «Ε» στο τέλος της παρούσας Έκθεσης.

4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αποτελεί πάγια πια πρακτική της Επιτροπής εκ προοιμίου να αναφέρει ότι η έγκριση του συνόλου ή μερικών από τις πρόνοιες που περιέχονται στους ετήσιους Προϋπολογισμούς δε σημαίνει κατ' ανάγκη έγκριση της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής στο σύνολό της. Και τούτο γιατί η πολιτική αυτή, ενώ αντικατοπτρίζεται στα δημοσιονομικά αυτά νομοθετήματα, δεν εξαντλείται σ' αυτά και μόνο, αλλά εκφράζεται και με σειρά άλλων οικονομικών μέτρων που λαμβάνονται στη διάρκεια του χρόνου, τα οποία από τη φύση και το περιεχόμενό τους διαμορφώνουν την εκάστοτε γενικότερη κυβερνητική οικονομική πολιτική. Γι' αυτό και οι παρατηρήσεις της Επιτροπής για τη γενικότερη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης θα πρέπει να αξιολογηθούν και να συνεκτιμηθούν με βάση την πιο πάνω επιφύλαξη. Η επιφύλαξη αποκτά, όπως είναι ευνόητο, ιδιαίτερη βαρύτητα ενόψει της κατάθεσης στη Βουλή των νέων φορολογικών και άλλων μέτρων ευρύτερου δημοσιονομικού και οικονομικού σχεδιασμού.

Από την άλλη, θεωρείται επίσης σκόπιμο να αναφερθεί ότι ορισμένες θέσεις της Επιτροπής που διατυπώνονται στην Έκθεση αυτή, είτε ομόφωνα είτε με πλειοψηφία των Μελών της, γίνονται ανεξάρτητα από την τελική θέση τους πάνω στους προϋπολογισμούς ως σύνολο.

Όπως προκύπτει από τα βασικά οικονομικά μεγέθη που έχουν παρατεθεί πιο πάνω, η κατάσταση της οικονομίας μπορεί γενικά να θεωρηθεί ως ικανοποιητική,

συγκρινόμενη ιδιαίτερα με άλλες χώρες. Η ικανοποιητική όμως αυτή κατάσταση εξακολουθεί να βρίσκεται κάτω από την επενέργεια των συνεχιζόμενων δημοσιονομικών προβλημάτων, με κύριο πρόβλημα την ανισορροπία του ισοζυγίου του κρατικού προϋπολογισμού. Όπως έχει επανειλημμένα παρατηρήσει η Επιτροπή, το συνεχιζόμενο ταμειακό έλλειμμα αποτελεί, μαζί με το εξωτερικό χρέος και το εσωτερικό δημόσιο χρέος, σοβαρή απειλή σε βάρος της οικονομίας γενικά, αλλά και του βιοτικού επιπέδου του λαού γενικότερα.

Η πολυετής παρουσία του ανισοζυγίου του δημόσιου προϋπολογισμού αποτελεί, ανεξάρτητα από ορισμένα θετικά μεγέθη σε άλλους οικονομικούς τομείς, σύμπτωμα νοσηρής δημοσιονομικής κατάστασης που περικλείει σοβαρούς κινδύνους, τόσο για τα δημόσια οικονομικά όσο και για την εθνική οικονομία ως σύνολο. Το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού, ένα έλλειμμα που επανέρχεται για μια σειρά ως τώρα οικονομικών χρήσεων, αν δεν αναχαιτιστεί, θα οδηγήσει σε εξάρθρωση των δημόσιων οικονομικών και θα πλήξει την οικονομία ως σύνολο.

Η Επιτροπή επανειλημμένα υπέδειξε τα γενεσιουργά αίτια του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού και επανειλημμένα υπέδειξε την ανάγκη λήψης ανασχετικών και διορθωτικών μέτρων. Η Επιτροπή από την πλευρά της και στα πλαίσια της δικαιοδοσίας της εισηγήθηκε και συνεχώς εισηγείται στην Ολομέλεια σειρά μέτρων για τον περιορισμό του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού.

Με βάση τα δημοσιονομικά μεγέθη των τριών προϋπολογισμών και των άλλων λογαριασμών του δημόσιου τομέα, που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, το δημοσιονομικό έλλειμμα προβλέπεται να είναι £68 εκ., σε σύγκριση με £76 εκ. που προβλέπεται να είναι το 1989, και θα άντιπροσωπεύει ποσοστό 3.1% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, σε σύγκριση με 3.2%, το 1988. Από την άλλη, με βάση τους ίδιους προϋπολογισμούς και λογαριασμούς του δημόσιου τομέα, παρουσιάζεται ένα συνολικό ταμειακό έλλειμμα για το 1990 της τάξης των £184 εκ., σε σύγκριση με £240 εκ. που ήταν πέρσι.

Τα διογκωμένα δημοσιονομικά και ταμειακά ελλείμματα έχουν οδηγήσει την κυβέρνηση, έστω και καθυστερημένα, να συμπιέσει σε κάποιο βαθμό τα έξοδα λειτουργίας της κρατικής μηχανής, με στόχο τον περιορισμό των καταναλωτικών δαπανών της. Παρόλο που η Επιτροπή επικροτεί την προσπάθεια που καταβλήθηκε από μέρους της κυβέρνησης, εξακολουθεί να πιστεύει ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια για μια πιο συστηματική προσπάθεια συγκράτησης του ρυθμού ανόδου των δαπανών αυτών. Αναμφίβολα, ο περιορισμός των καταναλωτικών δαπανών θα πρέπει να ξεκινά από την ίδια την κυβέρνηση και όχι η τελευταία να αναμένει τη Βουλή να προβαίνει σε περικοπές των κυβερνητικών προτάσεων, που η απλή και μόνο κατάθεσή τους στη Βουλή δημιουργεί τετελεσμένα και δυσκολεύει το χειρισμό ενός πραγματικά δύσκολου ζητήματος.

Η Επιτροπή θέλει επίσης να πιστεύει ότι η μερική έστω διαφοροποίηση της κυβερνητικής αυτής πολιτικής δε θα αναστραφεί με την υποβολή μέσα στο 1990 συμπληρωματικών προϋπολογισμών, επαναλαμβάνοντας έτσι μια τακτική που αποδείχθηκε ιδιαίτερα επιβλαβής στην ορθολογιστική δημοσιονομική διαχείριση.

Τους φόβους αυτούς ενδυναμώνουν, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, δύο βασικά γεγονότα που δεν μπορούν να περάσουν απαρατήρητα.

Το πρώτο γεγονός είναι ότι σε πολλές περιπτώσεις οι προβλέψεις που γίνονται στους προϋπολογισμούς δεν είναι ακριβείς - μάλλον γίνεται υποεκτίμησή

τους- με αποτέλεσμα οι εξοικονομήσεις που τώρα προβάλλονται να είναι μάλλον θεωρητικές. Την πρώτη επιβεβαίωση τούτου αποτελούν οι τροπολογίες που άρχισαν ήδη να καταφθάνουν στη Βουλή.

Το δεύτερο γεγονός αφορά το θέμα της δημιουργίας νέων θέσεων, τομέα στον οποίο η κυβέρνηση δεν επέδειξε την αναμενόμενη αυτοσυγκράτηση. Έτσι και φέτος ζητείται η δημιουργία 912 νέων θέσεων, που κατ' αντικειμενική εκτίμηση δεν μπορούν να κριθούν στο σύνολό τους ως απόλυτα αναγκαίες. Επισημαίνεται από την άλλη ότι η κυβέρνηση εξακολουθεί να συνεχίζει παλαιότερη τακτική της να καλύπτει τις προβαλλόμενες ανάγκες των τμημάτων με την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων χωρίς τον αναμενόμενο αυστηρό έλεγχο, όπως άλλωστε προνοεί η ισχύουσα νομοθεσία. Έτσι όσες θέσεις απορρίπτονται από τη Βουλή καλύπτονται με το πρόσχημα της απασχόλησης έκτακτου προσωπικού, για την ικανοποίηση έκτακτων δήθεν αναγκών της υπηρεσίας.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η κυβέρνηση κατέθεσε φέτος και σε σχέση με τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, δυο βασικά προϋπολογισμούς. Πρώτο, αυτόν με τα έργα που έχουν αρχίσει και θα πρέπει να συμπληρωθούν, αλλά με βάση κάποιες προτεραιότητες, και, δεύτερο, αυτόν με τα νέα έργα που έχουν μεν ιεραρχηθεί, αλλά η ένταξή τους στον προϋπολογισμό του 1990 θα εξαρτηθεί από τα γενικότερα οικονομικά του κράτους και ιδιαίτερα την προώθηση της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Η νέα αυτή κυβερνητική τακτική προδιαγράφει στην ουσία μια σειρά από προτεραιότητες της κυβέρνησης για τις οποίες, σύμφωνα με δήλωση των εκπροσώπων της, γίνονται μελέτες και κατασκευαστικά σχέδια και εν πάση περιπτώσει δεν μπορούν να προωθηθούν κάτω από τις παρούσες οικονομικές συνθήκες, γιατί η συμπερίληψή τους στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως θα συνεπαγόταν την παραπέρα διόγκωση του ήδη υπάρχοντος δημοσιονομικού ελλείμματος. Ο τρόπος όμως που προβλήθηκε η νέα αυτή καινοτομία και οι επίσημες δηλώσεις που τη συνόδευσαν δεν έχουν συνεισφέρει θετικά στην εξέταση των προϋπολογισμών, γιατί οι περιορισμοί δαπανών για τους οποίους γίνεται λόγος αποδεικνύονται περισσότερο θεωρητικής σημασίας, ενώ συνδέονται με τη φορολογική πολιτική που ως ευρύτερο οικονομικό ζήτημα θα πρέπει αναγκαστικά ν' αποτελέσει αντικείμενο ξέχωρης μελέτης και μάλιστα με στοιχεία και εκτιμήσεις μελετών που δεν έχουν ως τώρα τεθεί ενώπιον του Σώματος.

Η Επιτροπή θέλει να πιστεύει ότι το κυβερνητικό αυτό διάβημα περισσότερο στοχεύει στο να καταστήσει τη Βουλή κοινωνό των κυβερνητικών σκέψεων που αναφέρθηκαν και τίποτε περισσότερο. Γιατί διαφορετικά η τακτική αυτή θα ήταν πραγματικά άστοχη και θα έδινε λαβή για δικαιολογημένους ισχυρισμούς ότι η Βουλή καλείται ν' αποφασίσει πάνω στην κυβερνητική φορολογική πολιτική κάτω από αυστηρούς περιορισμούς, που δεν της επιτρέπουν απόλυτη ελευθερία δράσης και συνεκτίμησης όλων των παραμέτρων που συνδέονται με τα μελετούμενα ζητήματα.

Εκτιμώντας τις οικονομικές εξελίξεις κατά το 1989, η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τους θετικούς δείκτες της οικονομίας, πράγμα που οφείλεται στην εργατικότητα του κυπριακού λαού στο σύνολό του. Αναμφίβολα η σημασία της διατήρησης μιας υγιούς οικονομίας μέσα σε συνθήκες σταθερότητας θωρακίζει και ενισχύει ακόμα περισσότερο τον αγώνα που ο κυπριακός λαός διεξάγει για ελευθερία και δικαίωση.

Τα θετικά εντούτοις αποτελέσματα που έχουν σημειωθεί στα πλείστα οικονομικά μεγέθη θα πρέπει να συνεκτιμούνται με ιδιαίτερη προσοχή, γιατί ο αποσταθεροποιητικός παράγοντας του δημοσιονομικού ελλείμματος συνεχίζει να επηρεάζει αρνητικά τους άλλους τομείς της οικονομίας και ενέχει κινδύνους για τη μεσοπρόθεσμη σταθερότητά της.

Με γνώμονα όλα τα πιο πάνω η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη και φέτος να διεξέλθει με ιδιαίτερη προσοχή το σκέλος των καταναλωτικών δαπανών που περιλαμβάνονται στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς και να εισηγηθεί και πάλι σειρά τροποποιήσεων, με κύρια επιδίωξή της την ανακοπή της ανησυχητικής πορείας των ταμειακών ελλειμμάτων, χωρίς όμως και να εμποδίζεται η επιθυμητή ανάπτυξη των παραγωγικών τομέων της οικονομίας.

Από την άποψη του άλλου σκέλους του κρατικού προϋπολογισμού, δηλαδή των δημόσιων εσόδων, η Επιτροπή εξακολουθεί να πιστεύει ότι οποιαδήποτε αναθεώρηση της φορολογικής πολιτικής θα πρέπει να στοχεύει στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών με την ανακούφιση των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων, την ενίσχυση της αποδοτικότητας του φορολογικού συστήματος και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Όμως για το θέμα αυτό η Επιτροπή επιφυλάσσεται να διατυπώσει εκτενέστερα τις θέσεις της, αφού μελετήσει με προσοχή τη δέσμη των φορολογικών μέτρων που κατέθεσε μόλις πρόσφατα η κυβέρνηση.

Με γνώμονα τις πιο πάνω γενικές παρατηρήσεις της, που στην ουσία αποτέλεσαν και τον κύριο άξονα μελέτης και συνεκτίμησης των προβλέψεων που γίνονται στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς, η Επιτροπή προχώρησε στην κατά κεφάλαιο εξέτασή τους.

Από την εξέταση αυτή η Επιτροπή ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία κατέληξε σ' έναν αριθμό εισηγήσεων για τροποποιήσεις, που ενσωματώνονται στο τελικό κείμενο των προϋπολογισμών που κατατίθενται για συζήτηση ενώπιον του Σώματος.

Οι σημαντικότερες από τις τροποποιήσεις που προτείνονται καλύπτουν τα πιο κάτω γενικά ζητήματα που άπτονται και των τριών προϋπολογισμών και για τα οποία η Επιτροπή αισθάνεται την ανάγκη να διατυπώσει, συμπληρωματικά, τις πιο κάτω παρατηρήσεις:-

(α) Νέες θέσεις:

Με τους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς, όπως αρχικά κατατέθηκαν, γίνονται προτάσεις για τη δημιουργία 912 νέων θέσεων έναντι κατάργησης 80 υφιστάμενων.

Αξιολογώντας τις προτάσεις που υποβλήθηκαν για κάθε νέα θέση και συνεκτιμώντας την αναγκαιότητα δημιουργίας τους με γνώμονα τις δοσμένες δυνατότητες κάθε τμήματος ξεχωριστά, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη τα γενικότερα δημοσιονομικά προβλήματα, η Επιτροπή εισηγείται την έγκριση όλων εκείνων των θέσεων που πραγματικά στοχεύουν να ικανοποιήσουν εξαιρετικά επείγουσες και πιεστικές ανάγκες σε ευαίσθητους τομείς, όπως είναι ο τομέας της υγείας, της παιδείας και των κοινωνικών γενικά υπηρεσιών, χωρίς από την άλλη να παραγνωρίζεται η ενίσχυση των άλλων καθαρά παραγωγικών κλάδων.

(β) Κενές θέσεις:

Η Επιτροπή για χρόνια τώρα επισημαίνει ότι πολλές από τις οργανικές θέσεις που προβλέπονται στους προϋπολογισμούς παραμένουν αδικαιολόγητα κενές, με αποτέλεσμα πολλές υπηρεσίες να μην μπορούν να ανταποκριθούν πλήρως στο ρόλο και τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί. Από την άλλη η διαιώνιση τις παρουσίας κενών θέσεων στα διάφορα τμήματα, εκτός του ότι οδηγεί σε μεμψιμοιρίες τους υπηρετούντες υπαλλήλους, δημιουργεί τις προϋποθέσεις ικανοποίησης των αναγκών των τμημάτων με τον εύκολο τρόπο της πρόσληψης εκτάκτων, που στην πράξη έχει αποδειχθεί ότι δεν αποτελεί τον πιο ορθόδοξο τρόπο εργοδότησης προσωπικού.

Η Επιτροπή εισηγείται την περικοπή ενός αριθμού τέτοιων θέσεων που η διαιώνιση της παρουσίας τους δημιουργεί, παρά επιλύει, προβλήματα, καλώντας συνάμα όλους τους αρμοδίους και ιδιαίτερα τα αρμόδια διοριστικά όργανα να απλοποιήσουν, όπου είναι δυνατό, και να επιταχύνουν τις διαδικασίες τους.

Η Επιτροπή εισηγείται επίσης την περίληψη στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς σχετικής πρόνοιας, σύμφωνα με την οποία οποιεσδήποτε θέσεις παραμένουν κενές τα τελευταία τρία χρόνια και δε θα πληρωθούν ως τις 30 Σεπτεμβρίου 1990 αυτόματα καταργούνται.

(γ) Ομαδοποίηση αριθμού θέσεων στη δημόσια υπηρεσία:

Όπως είναι γνωστό, η κυβέρνηση, στα πλαίσια επινόησης μεθόδων και τρόπων περιορισμού του πλεονάζοντος προσωπικού στη δημόσια υπηρεσία, αλλά και ορθολογιστικής και παραγωγικής απασχόλησής του, εισήγαγε, ύστερα κι από προτροπή της Βουλής, το θεσμό της ομαδοποίησης των θέσεων με ομοειδή καθήκοντα και την ένταξή τους κάτω από κοινή διεύθυνση και διοίκηση.

Οι ως τώρα εκτιμήσεις της Επιτροπής είναι ότι ο θεσμός αυτός δεν έχει λειτουργήσει ικανοποιητικά, αλλ' ούτε ανταποκρίνεται στους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, που ήταν και είναι η σταδιακή μείωση του αριθμού των υπηρετούντων υπαλλήλων στον κρατικό μηχανισμό και η παραγωγική απασχόληση των υπολοίπων. Η Επιτροπή αντίθετα εξακολουθεί να επισημαίνει ότι η ομαδοποίηση των θέσεων στην ουσία πήρε τη μορφή μηχανικής αντικατάστασης ή μεταφοράς θέσεων από τα διάφορα τμήματα στην αντίστοιχη κοινή κατηγορία των ομοειδών θέσεων που εγκαθιδρύθηκε ή και αντίστροφα, χωρίς να επιβεβαιώνεται η αναγκαιότητά τους, ενώ γίνεται συνάμα πρόταση για τη δημιουργία και νέων θέσεων κάτω από τις γενικές αυτές κατηγορίες προσωπικού.

Διαφωνώντας ριζικά με την όλη προσέγγιση που γίνεται στο δοσμένο ζήτημα, η Επιτροπή εισηγείται την απόρριψη των προτάσεων για νέες θέσεις, διαδηλώνοντας συνάμα την πρόθεσή της να επανεξετάσει σε ειδική συνεδρία της το θεσμό στο σύνολό του, με στόχο να επιτύχει τη λειτουργία του πάνω στις σωστές βάσεις. Στο μεταξύ και ενόψει της επανεξέτασης του θεσμού αυτού η Επιτροπή εισηγείται όπως το άρθρο 6 του Προϋπολογισμού παραμείνει με την περσινή του διατύπωση.

(δ) Απασχόληση εκτάκτων στη δημόσια υπηρεσία:

Παρόλες τις επανειλημμένες εκκλήσεις της Επιτροπής η αυξητική τάση των δημόσιων δαπανών, κυρίως των καταναλωτικών, συνεχίζεται χωρίς οποιαδήποτε σημεία ανακοπής της. Ως επίμετρο της κατάστασης αυτής συνεχίζεται ο διορισμός υπέρμετρου έκτακτου προσωπικού - ημερομίσθιου και ωρομίσθιου - με καταφανή καταστρατήγηση της νομοθεσίας για την πρόσληψη εκτάκτων στον κρατικό μηχανισμό.

Η Επιτροπή έχει ήδη προειδοποιήσει τους αρμοδίους ότι αν συνεχιστεί η κατάσταση αυτή θα εισηγηθεί στη Βουλή τη λήψη όλων των αναγκαίων νομοθετικών μέτρων.

(ε) Άλλες δαπάνες:

Η Επιτροπή, εκτιμώντας το ύψος των δαπανών αυτών που κατά κύριο λόγο αναφέρονται σε έξοδα λειτουργίας γραφείων, οδοιπορικά, τηλέφωνα, φωτισμό κλπ., θεωρεί ότι, εκτός του ότι εξακολουθούν να υπάρχουν περιθώρια παραπέρα οικονομιών, η επίδειξη πνεύματος οικονομιών και περισυλλογής σε έναν τομέα που στο μεγαλύτερό του βαθμό είναι καθαρά καταναλωτικός επιβάλλεται όσο ποτέ άλλοτε.

Γι' αυτό και η Επιτροπή, με εξαίρεση τα κονδύλια που αναφέρονται σε συμβατικές υποχρεώσεις, εισηγείται την περικοπή των δαπανών αυτών κατά 5% και έχει προνοήσει ανάλογες ρυθμίσεις στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς.

Σε σχέση με το Κεφάλαιο για ναύλα και άλλα έξοδα για ταξίδια στο εξωτερικό, η Επιτροπή εισηγείται, για τους ίδιους πιο πάνω λόγους, την περικοπή των δαπανών αυτών κατά 10%.

(στ) Τροπολογίες:

Στη διάρκεια της μελέτης των υπό συζήτηση προϋπολογισμών ο Υπουργός Οικονομικών, ενεργώντας με βάση σχετικές Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, έστειλε στη Βουλή αριθμό τροποποιήσεων πάνω στους προϋπολογισμούς αυτούς.

Οι τροποποιήσεις αυτές αποτέλεσαν αντικείμενο ειδικής μελέτης από την Επιτροπή και όσες από αυτές υιοθετήθηκαν ενσωματώθηκαν στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς, όπως και οι υπόλοιπες άλλες τροποποιήσεις που είτε αναφέρονται πιο πάνω είτε παρουσιάζονται στους διορθωμένους αυτούς προϋπολογισμούς.

Με γνώμονα όλες τις πιο πάνω διαπιστώσεις και με βάση τις εισηγήσεις για περικοπές ή απόρριψη αριθμού άλλων κονδυλίων, η Επιτροπή έχει ουσιαστικά προβεί στην αναθεώρηση και των τριών υπό συζήτηση προϋπολογισμών, ενσωματώνοντας σ' αυτούς όλες τις επιμέρους εισηγήσεις της. Το τελικό κείμενο για κάθε προϋπολογισμό ξεχωριστά, και στην τελική μορφή που έχει πάρει, βρίσκεται στη Γραμματεία της Βουλής και στη διάθεση κάθε Μέλους της, ενώ δόθηκε επίσης αντίγραφό τους σε κάθε ένα από τα κόμματα.

Ορισμένα από τα Μέλη της Επιτροπής, είτε γιατί διαφωνούσαν με το σύνολο των προτεινόμενων τροπολογιών είτε με ορισμένες από αυτές, διαφύλαξαν το δικαίωμά τους να εξηγήσουν εκτενέστερα τις θέσεις τους και να τοποθετηθούν ανάλογα κατά το στάδιο της κατά

κεφάλαιο δαπανών έγκρισης και των τριών υπό συζήτηση προϋπολογισμών. Την ιδιαίτερη υπογράμμιση της θέσης αυτής ζήτησαν τα Μέλη της Επιτροπής - Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και της ΕΔΕΚ. Αναφορικά με τη γενικότερη κυβερνητική οικονομική και δημοσιονομική πολιτική που αντικατοπτρίζεται και στους τρεις υπό συζήτηση προϋπολογισμούς, ορισμένα από τα Μέλη της Επιτροπής, είτε γιατί διαφωνούσαν με το σύνολο της πολιτικής αυτής είτε με ορισμένες πτυχές της, διαφύλαξαν επίσης το δικαίωμά τους να εξηγήσουν εκτενέστερα τις θέσεις τους ως προς τα θέματα αρχής που κατά τη γνώμη τους εγείρονται από την πολιτική αυτή και ανάλογα να τοποθετηθούν στο σύνολο των προϋπολογισμών κατά το στάδιο της συζήτησής τους στην Ολομέλεια του Σώματος.

Με τις διαφυλάξεις αυτές η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμους και των τριών υπό συζήτηση προϋπολογισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1987-1990

	1 Πραγματοποιηθέντα 1987 £ εκ	2 1988 £ εκ	2:1 %	3 Αναθεωρ. Προϋπολ. 1989 £ εκ	3:2 %	4 Προϋπολ. 1990 £ εκ	4:3 %
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	107.0	122.3	14.3	134.0	9.6	151.2	12.8
Φόρος Εισοδήματος	87.7	101.3	15.5	111.0	9.6	124.0	11.7
Φόροι Περιουσίας		4.6	4.1	-10.9	5.7	39.0	7.5
Άλλοι	14.7	16.9	15.0	17.3	2.4	19.7	13.9
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	151.3	176.8	16.9	203.7	15.2	232.1	13.9
Εισαγωγικοί Δασμοί	71.2	81.0	13.8	92.3	14.0	104.5	13.2
Φόροι Κατανάλωσης	55.4	65.3	17.9	78.0	19.4	91.2	16.9
Δικαιώματα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	4.6	5.2	13.0	5.4	3.8	5.4	0.0
Άλλοι	20.1	25.3	25.9	28.0	10.7	31.0	10.7
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	21.1	26.2	24.2	28.8	9.9	34.0	18.1
ΠΡΟΣΟΔΟΙ, ΕΝΟΙΚΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	17.0	21.4	25.9	20.5	-4.2	18.1	-11.7

Κέρδη Κεντρικής Τράπεζας	10.2	9.1	-10.8	12.9	41.8	8.0	-38.0
Άλλα	6.8	12.3	80.9	7.6	-38.2	10.1	32.9
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	18.9	21.2	12.2	23.3	9.9	24.0	3.0
ΧΟΡΗΓΙΕΣ	3.9	5.9	51.3	3.8	-35.6	3.1	-18.4
ΑΛΛΑ ΕΣΟΔΑ	8.6	4.8	-44.2	5.5	14.6	4.1	-25.5
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ	327.8	378.6	15.5	419.6	10.8	466.6	11.2
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	68.1	58.1	-14.7	67.4	16.0	25.1	-62.8
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	68.1	58.1	-14.7	67.4	16.0	25.1	-62.8
ΣΥΝΟΛΟ	395.9	436.7	10.3	487.0	11.5	491.7	1.0

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

(Σε Χιλιάδες Λίρες)

Κωδικοί Αριθμοί		1987 **Πραγματικές Δαπάνες** **Τακτικός**	1988 **Πραγματικές Δαπάνες** **Τακτικός**	1989 **Αναθεωρημένοι** **Τακτικός**	1990 **Προϋπολογισμοί** **Τακτικός**
101-199	1. **Αποδοχές Προσωπικού**	**165,513**	**176,577**	**191,961**	**209,382**
	Βασικοί Μισθοί	73,767	77,335	80,992	85,457
	Τιμαριθμικά Επιδόματα	67,857	75,990	85,279	95,980
	13ος Μισθός	11,998	12,990	13,960	15,467
	Δικαιώματα Υπερωριών	4,472	5,578	6,910	7,319
	Επιδόματα Ενοικίου	1,654	1,726	1,705	1,786
	Αναδρομικά	2,582	—	—	—
	Άλλα Επιδόματα	3,183	2,958	3,115	3,373
200-209	2. **Οδοιπορικά**	**1,109**	**1,159**	**1,229**	**1,357**
201	Έξοδα Κινήσεως	584	619	657	675
202	Επιδόματα Εκτός Έδρας	318333	344	366	
203	Επιδόματα κατ΄ αποκοπή	125	127	138	159
204	Μεταφορικά	82	80	90	157
210-229	3. **Έξοδα Λειτουργίας Γραφείου**	**2,967**	**3,199**	**3,531**	**4,189**
212	Τηλέφωνα	756	778	802	888
213	Φωτισμός, θέρμανση και Καύσιμα	390	409	468	552
214	Καθαριότητα Γραφείου	518	578	658	762

215	Ενοίκια	873	916	1,078	1,361
216	Τέλη και Τέλη Ύδατος	94	91	86	106
217	Βιβλιοθήκη	42	54	60	85
218-229	Διάφορα	294	373	379	435
230-259	4. **Επιδιορθώσεις, Συντήρηση και Λειτουργία**	**6,940**	**7,532**	**8,477**	**10,587**
231-236	Κτίρια	662	776	850	972
237-243	Μηχανήματα και Εξοπλισμός	3,252	3,538	4,017	4,865
244-258	Συγκοινωνιακό Δίκτυο κλπ.	3,026	3,218	3,610	4,750
259	Φυτώρια, Κτην. & Γεωργικοί Σταθμοί	—	—	—	—
260-349	5. **Άλλες Τρέχουσες Δαπάνες**	**35,752**	**36,239**	**41,035**	**46,853**
261-264	Φωτισμός, θέρμανση και Καύσιμα-όχι Γραφείων	2,628	2,449	2,753	2,873
334	Ημερομίσθια	7,854	8,813	10,132	11,602
335	Δαπάνες Τόκων	2,924	—	—	—
339	Πληρωμές λόγω Εγγυήσεων	4,322	1,422	1,400	1,400
344	Εκδόσεις και Δημοσιεύσεις	1,412	1,377	1,844	2,256
345	Εθνική Φρουρά	10,164	13,467	14,200	17,800
	Αντιμισθία Προσωπικού	—	—	—	—
	Διάφορα	6,448	8,711	10,706	10,922

350-399	6. **Αγορές και Προμήθειες**	**7,023**	**7,237**	**8,549**	**8,866**
400-499	7. **Εγχώριες Μεταβιβάσεις-Χορηγίες**	**97,187**	**118,599**	**158,959**	**128,682**
	Συνεισφορές, Συντάξεις, Επιδοτήσεις, Δάνεια κλπ.				
401-411	**1. Εκπαίδευση**	**1,492**	**2,786**	**3,897**	**3,107**
	2. Ημικρατικοί & Άλλοι Οργανισμοί	**33,659**	**44,309**	**42,215**	**42,784**
70Α-423	Κυπρ. Οργαν. Αθλητ.(Ολυμπ.)	680	1,409	1,305	1,370
70Α-424	Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου	621	665	865	1,000
41Α-428	Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	—	—	500	500
67Α-429	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	—	—		—
67Α-430	Δημαρχεία	762	1,298	852	1,022
65Α-451	Επιτροπη Σιτηρών Κύπρου) Συμβ. Αμπελουργ. Προϊόντων) Άλλες Επιδοτήσεις)	30,100	31,740	36,000	36,500
16Α-453	Οργανισμός Γεωργ. Ασφάλισης	470	470	860	880
67Α-457	Σε γεωργ. για υποχρ. στη ΣΚΤ	25	25	24	23
13Δ21-46	Οργανισμός Οικοτεχνίας	—	—	—	—
13Δ01-46	Αρχή Κρατικών Εκθέσεων	—	—	—	—
14Δ-467	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού	—	—	—	—
67Α-484	Κρατική Αρωγή του Εφημ. Κλήρου της Κύπρου	1,001	1,022	1,078	1,133
67Α-499	Συμβούλια Αποχετεύσεων	—	2,528	519	356
	Συνεργατ. Κεντρική Τράπεζα	—	5,152	212	—

	3.	**Συνεισφορές σε Ασφ. Ταμεία**	**38,082**	**41,841**	**44,842**	**49,315**
67A-432		Ταμ. Κοιν.Ασφαλ.Γεν.Εισφ.	23,774	26,417	28,000	30,788
67A-433 (181)		Ταμ. Κοιν. Ασφαλίσεων σαν Εργοδ.	13,355	14,397	15,712	17,300
67A-434 (182)		Ταμείο Τερμ. Απασχολήσεως	740	793	880	957
67A-435		Σχέδιο Κοιν. Ασφαλίσεων Τακτ. Κυβερν. Εργατ.	213	234	250270	
38A-499		Εγκλωβισμένοι	—	—	—	—
	4.	**Επιτροπή Επιδομάτων**	582	654	844	855
67A-436		Ταμ. Συντ. Εκτ. Επιδομάτων	180	212	800	810
67A-437		Ταμείο Χορηγημάτων	380	400	—	—
67A-468		Ταμείο Παροχής Επιδ. Διαχ. σε Ανάπηρους	22	42	4445	
67A-438	5.	**Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθ. και Παθόντων**	**0**	**0**	**0**	**0**
67A-439	5A.	**Ταμείο Άμυνας**	**2,899**	**3,460**	**3,700**	**4,000**
440-450	6.	**Συντάξεις και Φιλοδωρ.**	**15,022**	**17,404**	**18,844**	**21,941**
483	7.	**ΟΥΝΦΙΚΥΠ**	**1,039**	**1,083**	**1,200**	**1,285**
431 471 -489	8.	**Χρηματικά Επιδόματα**	**0**	**652**	**850**	**0**
412-422 & 475	9.	**Άλλες Μεταβιβάσεις**	**2,637**	**3,596**	**8,212**	**5,395**
490-496	10.	**Δάνεια**	**1,775**	**2,814**	**34,355**	**0**
490		Δανειστικοί Επίτροποι	—	413	—	—
493		Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα	—	—	—	—
		Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου	—	—	—	—

		Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες	614	—	—	—
		Στέγαση Κρατικών Υπαλλήλων	—	—	382	—
		Στέγαση Εκτοπισθέντων	—	11	—	—
		Πληγέντες Γεωργοί	61	—	—	—
		Συμβ. Αμπελουργικών Προϊόντων	—	—	—	—
		Οργανισμός Αναπτύξεως Γης	680	—	106	—
		Εκτοπισθ. Επιχειρηματίες	—	—	—	—
		Σχολικές Εφορείες	420	496	—	—
		Συμβούλια Αποχετεύσεων	—	1,633	437	—
		Άλλα Δάνεια	—	261	750	—
		Δάνειο του Τ.Α.Θ.	—	—	32,680	—
500-560	8.	**Εισφ. σε Διεθν. Οργανισμούς**	**736**	**5,392**	**1,100**	**1,083**
	8Α.	**Άλλες Εισφορές**	**1,940**	**2,777**	**2,491**	**2,404**
567-568		Ιατρ. Περίθ. στην Κύπρο	390	487	310	415
561-562		Ιατρ. Περίθ. στο Εξωτερικό	1,539	2,261	2,100	1,900
566		Ξένη Τεχνική Βοήθεια	11	14	17	25
569		Ταχ. Εξωτ. Υπαίθρου	—	15	64	64
	9.	**Κεφαλαιουχικές Μεταβιβάσεις**	**4**	**25**	**5**	**5**
601-608		Υδατικά Έργα	—	—	—	—
609		Ανέγερση Σχολικών Κτιρίων	—	—	—	—
610		Ταμ. Ανακουφ. Εκτοπ. (ΤΑΕΠ)	—	—	—	—
611-616		Άλλες Κεφαλ. Μεταβιβάσεις	—	—	—	—
617-629		Διάφορα Γεωργικά Σχέδια Επιχορ. για Αυτοστ. (Ιδιόκτητα)	—	—	—	—
630-699	10.	**Μελέτες και Έρευνες**	**37**	**73**	**150**	**364**

700-749	11.	**Αγορά Μηχαν. & Άλλου Εξοπλ.**	**1,621**	**1,856**	**8,645**	**6,917**
751-779	12.	**Επιστροφές Φόρων & Δασμών**	**16,792**	**19,867**	**19,935**	**19,586**
751-759		Επιστροφές Άμεσων Φόρων	5,790	8,278	8,107	8,069
761-769		Επιστροφές Έμμεσων Φόρων	10,845	11,264	11,625	11,310
		Άλλοι	157	325	203	207
	13.	**Δημόσιο Χρέος**	**150,068**	**198,584**	**163,376**	**151,965**
		1. Εξωτερικό Δημόσιο Χρέος	**96,988**	**130,207**	**82,138**	**64,603**
781		Αποπληρωμές	37,171	43,648	30,027	19,255
782		Εξοφλητικό Απόθεμα	7,594	10,373	11,737	11,985
783		Τόκοι)				
784		Τόκοι & Τέλη Εξυπηρέτ.)	32,573	32,453	32,092	33,363
		Διεθν. Νομισμ. Ταμ.)				
785		Προπληρωμές	19,650	43,733	8,282	—
		2. Εσωτερικό Δημόσιο Χρέος	**53,080**	**68,377**	**81,238**	**87,362**
791		Εξοφλητικά Αποθέματα	19,051	21,361	24,214	22,214
792		Ταμείο Κληρώσεων	583	624	707	730
793		Κέρδη Κληρώσεων	—	—	—	—
794		Τόκοι	33,030	45,390	53,678	63,776
795		Έξοδα Διαχειρίσεως	122	80	109	108
797		Πιστοποιητικά Αποταμ.	294	261	1,130	400
		Άλλες Αποπληρωμές	—	661	1,400	134
800-899	14.	**Κατασκευές**	**1,008**	**694**	**954**	**721**
801		Απαλλοτρίωση Γης	21	—	—	—
802		Αγορά Ακίνητης Περιουσίας	258	—	30	30

803-804		Αυτοστ.σε Κυβ.&Τ/Κ Οικόπεδα	—	—	40	—
805-809		Κτίρια για διαμονή	1	8	7	—
811-819		Κτίρια-όχι για διαμονή	177	413	—	15
821-839		Οδικό Δίκτυο	—	—	27	—
841-849		Αρδευτικά & Υδρευτικά Έργα	337	24	25	1
851-859		Λιμένες και Αερολιμένες	16	249	820	28
861-869		Άλλα Κατασκευαστικά Έργα	166	—	—	610
881-899		Βελτιώσεις Γης	—	—	—	37
901-999		Άλλες Δαπάνες	32	—	5	—
348	15.	**Αποθεματικό**	**0**	**0**	**0**	**500**
		ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	488,697	579,810	610,397	593,461

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

(Σε Χιλιάδες Λίρες)

	1987 **Πραγματικές Δαπάνες Τακτικός**	1988 **Πραγματικές Δαπάνες Τακτικός**	1989 **Αναθεωρημένοι Τακτικός**	1990 **Προϋπολογισμοί Τακτικός**
1. Γενικές Δημόσιες Υπηρεσίες	42,984	50,615	56,630	61,293
2. Άμυνα	19,599	23,826	24,270	29,387
3. Δημόσια Τάξη και Ασφάλεια	40,940	41,942	52,880	48,420
4. Παιδεία	53,670	60,240	65,660	72,226
5. Υγεία	31,957	35,065	38,220	42,424

6. **Κοινωνική Ασφάλιση και Ευημερία**	**58,174**	**64,763**	**71,180**	**78,158**
(α) Κοινωνική Ασφάλιση	55,166	61,486	67,680	74,448
(β) Ευημερία	3,008	3,277	3,500	3,710
7. **Οικισμός και Κοινοτική Ανάπτυξη**	**6,252**	**9,039**	**7,336**	**7,788**
(α) Οικισμός	1,517	1,580	1,690	1,808
(β) Υδατοπρομήθεια	4,703	4,889	5,580	5,910
(γ) Άλλες	32	2,570	66	70
8. Πολιτιστική Ανάπτυξη	3,649	4,538	4,810	5,075
9. **Γεωργία, Κτηνοτροφία, Αλιεία, κλπ.**	**38,298**	**40,190**	**46,220**	**49,025**
(α) Γεωργία	34,462	36,295	41,870	44,340
(β) Κτηνοτροφία	1,668	1,589	1,690	1,825
(γ) Αλιεία	—	3	—	—
(δ) Ανάπτυξη Δασών	2,168	2,303	2,660	2,860
10. **Μεταφορές, Συγκ. και Επικοινωνίες**	**12,892**	**12,759**	**14,670**	**15,770**
(α) Οδική Ανάπτυξη	2,520	2,578	2,720	2,938
(β) Λιμένες	332	515	560	602
(γ) Αερολιμένες	6,314	6,335	7,850	8,478
(δ) Άλλες	3,726	3,331	3,540	3,752
11. Άλλες Οικονομικές Υπηρεσίες	7,681	12,664	8,500	9,210
12. Επιστροφές Χρημάτων και Δασμών	16,792	19,867	19,935	20,418
13. Εξυπηρέτηση Δημόσιου Χρέους	150,068	198,583	163,377	151,966
14. Άλλες Δαπάνες	5,740	5,720	36,709	2,301
	488,696	579,811	610,397	593,461

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ 1989 ΚΑΙ 1990

Κεφάλαιο Δαπανών	1989				1990			
	Άλλες Δαπάνες £	Ολικό συμπεριλαμ. Αποδοχών Προσωπικού £	Δάνεια από το Ταμείο Δανειστικών Επιτρόπων £	Σύνολο £	Άλλες Δαπάνες £	Ολικό συμπεριλαμ. Αποδοχών Προσωπικού £	Δάνεια από το Ταμείο Δανειστικών Επιτρόπων £	Σύνολο £
01 — Επιτροπή Προγραμματισμού	42,925	418,469	—	418,469	46,310	447,603	—	447,603
02 — Ανάπτυξη Υδάτων	17,105,373	17,105,373	1,549,745	18,655,118	13,149,098	13,149,098	1,318,228	14,467,326
03 — Αναδασμός	232,150	232,150	313,500	545,650	85,750	85,750	150,000	235,750
04 — Γεωργία	4,451,816	4,451,816	1,111,500	5,563,316	3,764,950	3,764,950	908,000	4,672,950
05 — Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	690,708	1,788,500	—	1,788,500	738,680	1,903,000	—	1,903,000
07 — Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	175,000	175,000	25,000	200,000	149,400	149,400	15,000	164,400
08 — Ανάπτυξη Δασών	1,662,500	1,662,500	—	1,662,500	1,517,000	1,517,000	—	1,517,000
09 — Γεωλογική Επισκόπηση	798,800	798,800	—	798,800	762,200	762,200	—	762,200
10 — Ανάπτυξη Αλιείας	439,719	797,190	70,000	867,190	278,989	673,600	50,000	723,600
11 — Μετεωρολογική Υπηρεσία	113,900	113,900	—	113,900	95,900	95,900	—	95,900
12 — Πιστοδότηση Αναπτύξεως	1,953,000	1,953,000	500,0001	2,453,000	—	—	500,0001	500,000
13 — Εμπόριο και Βιομηχανία	2,111,710	2,111,710	300,000	2,411,710	1,337,700	1,337,700	100,000	1,437,700
14 — Τουρισμός	580,000	580,000	600,000	1,180,000	—	—	600,000	600,000
15 — Αρχαιότητες	568,000	568,000	—	568,000	640,400	640,400	—	640,400
16 — Δημόσια Έργα	1,473,800	1,473,800	—	1,473,800	1,125,000	1,125,000	250,000	1,375,000
17 — Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου	23,139,600	23,139,600	—	23,139,600	21,331,000	21,331,000	—	21,331,000
18 — Λιμένες και Εμπορική Ναυτιλία	16,615	16,615	—	16,615	16,365	16,365	—	16,365
19 — Αερολιμένες	1,605,350	1,605,350	—	1,605,350	3,068,750	3,068,750	—	3,068,750
20 — Δημόσια Κτίρια	1,932,350	1,932,350	—	1,932,350	2,031,750	2,031,750	—	2,031,750
21 — Πολεοδομία και Οίκηση	2,809,000	2,809,000	1,019,000	3,828,000	2,940,500	2,940,500	1,750,000	4,690,500
22 — Υγεία	5,154,345	5,154,345	—	5,154,345	5,168,682	5,168,682	—	5,168,682
23 — Αγροτική Ανάπτυξη	5,126,230	5,126,230	2,041,810[2]	7,168,040	6,098,736	6,098,736	2,883,954[2]	8,982,690
24 — Εργασία & Κοινωνικές Ασφαλίσεις	577,305	1,787,202	200,000	1,987,202	588,560	1,848,414	100,000	1,948,414
25 — Κέντρο Παραγωγικότητας	130,840	534,185	—	534,185	130,350	536,486	—	536,486
26 — Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	315,330	315,330	—	315,330	360,776	360,776	—	360,776

27 — Παιδεία	2,594,500	2,594,500	500,000	3,094,500	2,984,670	2,984,670	700,000	3,684,670
28 — Νεολαία	176,300	176,300	—	176,300	176,300	176,300	—	176,300
29 — Ταχυδρομικές Υπηρεσίες	309,200	309,200	—	309,200	130,100	130,100	—	130,100
30 — Στατιστικές Υπηρεσίες	—	—	—	—	—	—	—	—
31 — Άλλες Υπηρεσίες	2,266,710	2,440,080	790,000	3,230,080	4,013,188	4,195,810	250,000	4,445,810
32 — Προκαταρκτικός Προγραμματισμός	50,000	50,000	—	50,000	50,000	50,000	—	50,000
33 — Ξένη Τεχνική Βοήθεια	230,000	230,000	—	230,000	230,000	230,000	—	230,000
34 — Διάφορα	5,200,000	5,200,000	—	5,200,000	1,000,000	1,000,000	—	1,000,000
35 — Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό	250,000	250,000	—	250,000	250,000	250,000	—	250,000
Ολικό	85,032,026	88,649,445[3]	9,860,555	98,510,000	74,995,004	78,803,840	9,675,182	88,479,022

1 / Δάνεια για Αποχετευτικά Έργα και Δημοτικά Σχέδια

2 / Περιλαμβάνεται πρόνοια για Σχέδια Περιφερειακής Αγροτικής Αναπτύξεως

3 / Δεν περιλαμβάνει πρόσθετες πιστώσεις που παραχωρήθηκαν με Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1987-1990

	1	2		3		4	
	Πραγματοποιηθέντα			Αναθεωρ. Προϋπολ.		Προϋπολ.	
	1987	1988	2:1	1989	3:2	1990	4:3
	£ εκ	£ εκ	%	£ εκ	%	£ εκ	%
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	9.7	9.3	-4.1	9.1	-2.2	8.0	-12.1
Έκτακτη Εισφορά	8.5	8.2	-3.5	8.0	-2.4	7.0	-12.5
Επιβαρύνσεις πάνω σε Καθυστερημένα Έσοδα Έκτακτης Εισφοράς	1.2	1.1	-8.3	1.1	0.0	1.0	-9.1
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	19.9	22.6	13.6	23.3	3.1	25.3	8.6
Προσωρινή Προσφυγική Επιβάρυνση πάνω στις Εισαγωγές	19.7	22.4	13.7	23.0	2.7	25.0	8.7
Προσφυγικό Γραμματόσημο	0.2	0.2	0.0	0.3	50.0	0.3	0.0
ΜΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	0.8	0.7	-12.5	0.8	14.3	0.8	0.0
Τόκοι	0.3	0.3	0.0	0.3	0.0	0.3	0.0
Ενοίκια	0.1	0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0
Άλλα	0.4	0.3	-25.0	0.4	33.3	0.4	0.0
ΣΥΝΟΛΟ	30.4	32.6	7.2	33.2	1.8	34.1	2.7

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, κ. Κληρίδη, όπως καταθέσει την ομιλία του.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Το 1987, μιλώντας απ' αυτό το βήμα της Βουλής κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών, είχα αναφέρει και τα εξής: «Η συζήτηση των προϋπολογισμών ενός δημοκρατικού κράτους είναι ίσως η πλέον σοβαρή ενέργεια της Βουλής, γιατί παρέχει στα κόμματα την ευκαιρία να κρίνουν και να επικρίνουν την πολιτική της κυβέρνησης όχι μόνο στον οικονομικό τομέα, αλλά σ' όλους γενικά τους τομείς. Η ψήφιση των προϋπολογισμών, όπου επικρατεί το πλουραλιστικό σύστημα και όχι ο μονοκομματισμός, είναι ο ενδεδειγμένος τρόπος και η δημοκρατική διαδικασία με την οποία η Βουλή επιδοκιμάζει ή αποδοκιμάζει στο σύνολό της την κυβερνητική πολιτική.»

Τώρα από το ίδιο αυτό βήμα, ενόψει των κοσμογονικών εξελίξεων που παρατηρούνται τις μέρες αυτές, θα ήθελα να τονίσω ότι η συζήτηση των προϋπολογισμών μας προσφέρει μια θαυμάσια ευκαιρία να βγούμε έξω από τα κυπριακά σύνορα και να εκτιμήσουμε το μέγεθος και τη σημασία αυτών των εξελίξεων. Και τούτο για να προβληματιστούμε και να βγάλουμε συμπεράσματα που αφορούν το μέλλον του τόπου μας. Να προβληματιστούμε πάνω στην εξωτερική μας πολιτική, πάνω στις ιδεολογικές μας θέσεις και αντιθέσεις και πάνω στο κλίμα που θα πρέπει να κυριαρχεί, όταν προσπαθούμε να λύσουμε προβλήματα που αφορούν όχι μόνο την εξωτερική μας πολιτική, αλλά και την επιβίωσή μας.

Είμαστε σήμερα μάρτυρες μιας νέας πολιτικής στο διεθνές πεδίο. Της πολιτικής Γκορμπατσώφ που επέτρεψε στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης να αποβάλουν από τα Συντάγματά τους τις διατάξεις που τους επέβαλαν το μονοκομματικό σύστημα και που περιόριζαν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Μιας πολιτικής που επέτρεψε σ' αυτές τις χώρες να μετακινηθούν προς την πραγματική, την πλουραλιστική δημοκρατία. Είμαστε ακόμα μάρτυρες της προσπάθειας αυτών των χωρών να φιλελευθεροποιήσουν το οικονομικό τους σύστημα, ύστερα από την αποτυχία του προηγούμενου συστήματος. Είμαστε τέλος μάρτυρες της προσέγγισης των δύο υπερδυνάμεων και βλέπουμε πως οι υπερδυνάμεις έχουν κατανοήσει ότι οι πυρηνικοί και άλλοι εξοπλισμοί θέτουν σε κίνδυνο την ύπαρξη του πλανήτη μας. Έτσι αναζητούν νέες σχέσεις μεταξύ τους και καταβάλλουν από κοινού προσπάθεια να επιλύσουν θέματα που θέτουν σε κίνδυνο τη διεθνή ειρήνη. Και το αποτέλεσμα είναι ότι η σημασία των αμυντικών συνασπισμών μειώνεται ουσιαστικά, γεγονός που θα πρέπει να προβληματίσει κι εμάς εδώ στην Κύπρο, γιατί αφορά την εξωτερική μας πολιτική και διότι θα πρέπει να μειώσει μέσα στην Κύπρο την αντιπαράθεση των υποστηρικτών του δυτικού και του ανατολικού συνασπισμού.

Μέσα σ' αυτή την κοσμογονία των διεθνών εξελίξεων και μεταβολών, πιστεύω ότι η Κύπρος μπορεί και πρέπει να συνεχίσει να διαδραματίζει το ρόλο της στο χώρο των Αδεσμεύτων. Η παραμονή της Κύπρου όμως στο χώρο των Αδεσμεύτων δεν έρχεται σε αντίθεση με τη θέση ότι η Κύπρος πρέπει να υποβάλει αίτηση για να γίνει πλήρες μέλος της Ε.Ο.Κ.. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχε υποστηρίξει την τελωνειακή ένωση, γιατί τη θεώρησε αναγκαίο βήμα που θα

οδηγούσε στην ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.. Πιστεύω ότι η ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. είναι επιβεβλημένη όχι μόνο για οικονομικούς, αλλά κυρίως για πολιτικούς λόγους. Γιατί είναι φανερό ότι, αν η Κύπρος ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ., ούτε οι διαχωριστικές γραμμές μπορούν να ισχύουν ούτε και εισβολές θα μπορούν να γίνονται σε μια χώρα-μέλος της Ε.Ο.Κ..

Μερικοί προβάλλουν το επιχείρημα ότι η Ε.Ο.Κ. είναι παραφυάδα του ΝΑΤΟ, ότι στην Ε.Ο.Κ. ισχύουν τα μονοπώλια και ότι, κατά συνέπεια, δε θα έπρεπε να ενταχθούμε στην Ε.Ο.Κ.. Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι η Ε.Ο.Κ. είναι παραφυάδα του ΝΑΤΟ, θα ήθελα να πω ότι αυτό το επιχείρημα πάσχει από το σύνδρομο της αντιπαράθεσης μεταξύ δυτικού και ανατολικού κόσμου και δε διέπεται από τη νέα πολιτική Γκορμπατσώφ. Το επιχείρημα για τα μονοπώλια πάσχει από την παραγνώριση του γεγονότος πως η οικονομία των κρατών-μελών του Συμφώνου της Βαρσοβίας χρεοκόπησε. Και χρεοκόπησε γιατί, αντί να αφήσει ελεύθερη την ιδιωτική πρωτοβουλία, την αφόπλισε και στηρίχθηκε στα κρατικά μονοπώλια, με όλα τα θλιβερά αποτελέσματα. Το επιχείρημα αυτό παραγνωρίζει ακόμα το γεγονός ότι οι ίδιες οι ανατολικές χώρες προχωρούν σήμερα προς απελευθέρωση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και αναζητούν δυτικές επενδύσεις για να αναπτύξουν την οικονομία τους.

Δε χρειάζεται μεγάλη πολιτική οξυδέρκεια για να επισημάνει κανείς ότι οι νέες διεθνείς εξελίξεις θα οδηγήσουν σε ενίσχυση της επιρροής και της αποτελεσματικότητας των Ηνωμένων Εθνών και ειδικότερα του ανώτατου οργάνου τους, που είναι το Συμβούλιο Ασφαλείας, εφόσον θα υπάρχει μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ των υπερδυνάμεων.

Υπό το φως λοιπόν των σημερινών κοσμογονικών εξελίξεων θα πρέπει να επανεξετάσουμε τις θέσεις μας όσον αφορά το εθνικό μας πρόβλημα. Η κατάργηση των διαχωριστικών τειχών στην Ευρώπη και η εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης διακίνησης και εγκατάστασης προκάλεσε διάφορους προβληματισμούς. Και ήδη ακούονται κάποιες εισηγήσεις ότι θα έπρεπε να εγκαταλειφθεί η πολιτική της αναζήτησης λύσης του Κυπριακού πάνω στη βάση ομόσπονδου, δικοινοτικού και διζωνικού κράτους.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να λεχθεί ότι τα διαιρετικά τείχη που σήμερα γκρεμίζονται, ουδεμία σχέση έχουν με τη μορφή του συστήματος διακυβέρνησης, αν δηλαδή τα κράτη στα οποία υπήρχαν τα τείχη ήταν ενιαία, ομόσπονδα ή συνομόσπονδα. Τα τείχη είχαν σχέση με τον περιορισμό της αρχής της ελεύθερης διακίνησης που είχε επιβάλει ο κομμουνιστικός μονοκομματισμός στην προσπάθειά του να αυτοπροστατευθεί.

Θα ήταν επομένως σφάλμα, αν παρερμηνεύαμε το σημερινό διεθνές κλίμα ότι δήθεν προσφέρει την ευκαιρία εγκατάλειψης των δύο συμφωνιών κορυφής Μακαρίου-Ντενκτάς και Κυπριανού-Ντενκτάς, βάσει των οποίων αναζητούμε σήμερα λύση. Σε άλλα θέματα είναι που το νέο κλίμα διαφοροποιεί τις προοπτικές. Συγκεκριμένα το νέο κλίμα ενισχύει την απαίτησή μας για εφαρμογή των ανθρώπινων δικαιωμάτων, στα οποία περιλαμβάνονται και οι ελευθερίες διακίνησης, εγκατάστασης και ο σεβασμός της περιουσίας. Επίσης η διευρυνόμενη συνεργασία των υπερδυνάμεων, η μεταξύ τους συνεννόηση για τη λύση περιφερειακών προβλημάτων και η μείωση της στρατιωτικής αντιπαράθεσης διευκολύνουν την απαίτησή μας για αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων και για αύξηση του αριθμού των εγγυητριών δυνάμεων.

Όσον αφορά τους χειρισμούς του Κυπριακού, θα ήθελα να τονίσω τα εξής: Η αναζήτηση λύσης με ειρηνικά μέσα καθίσταται επιτακτική, όχι μόνο λόγω του συσχετισμού δυνάμεων μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, αλλά και γιατί το ευρύτερο διεθνές κλίμα δεν επιτρέπει στρατιωτικές αναμετρήσεις που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τις σχέσεις των υπερδυνάμεων και τη διεθνή ειρήνη. Ταυτόχρονα ο ενισχυμένος ρόλος των Ηνωμένων Εθνών, του Συμβουλίου Ασφαλείας και του Γενικού Γραμματέα υποδεικνύει καθαρά ότι η λύση του Κυπριακού πρέπει να αναζητείται μέσα στα πλαίσια των Ηνωμένων Εθνών, μέσω των καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα και με επιδίωξη την ενεργότερη εμπλοκή των μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Το Κυπριακό δε χρειάζεται νέα ψηφίσματα από τη Γενική Συνέλευση. Γιατί, όσα έχουν ήδη εκδοθεί, αποτελούν τη σωστή βάση για την εξεύρεση λύσης. Το μειονέκτημα έγκειτο στην αδυναμία του Συμβουλίου Ασφαλείας να εφαρμόσει τα ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης, λόγω των διαφορών μεταξύ των μόνιμων μελών του. Η αδυναμία αυτή αφορούσε όλα σχεδόν τα διεθνή θέματα, όχι μόνο το Κυπριακό.

Το νέο διεθνές κλίμα επιτρέπει μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ των μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας πάνω στα διάφορα προβλήματα. Επομένως επιτρέπει και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην εφαρμογή από το Συμβούλιο Ασφαλείας των αποφάσεων και ψηφισμάτων τόσο του ίδιου όσο και της Γενικής Συνέλευσης.

Ας δούμε όμως ποια είναι τα βασικά σημεία των περί Κύπρου ψηφισμάτων: Πρώτο: Σεβασμός της ανεξαρτησίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κύπρου. Δεύτερο: Αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων. Τρίτο: Επάνοδος των προσφύγων στις εστίες τους υπό συνθήκες ασφαλείας. Τέταρτο: Διεξαγωγή συνομιλιών για επίλυση του Κυπριακού. Επιπρόσθετα υπάρχουν και τα ψηφίσματα που αναφέρονται στην ανάγκη μη αλλοίωσης της δημογραφικής σύνθεσης του πληθυσμού της Κύπρου και μη αναγνώρισης του τουρκοκυπριακού ψευδοκράτους.

Τίποτα από τα προαναφερθέντα δε βρίσκεται σε αντίθεση με τις συμφωνίες κορυφής και τις θέσεις που κατά καιρούς ομόφωνα καθόρισαν τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου. Πιστεύω ότι η πολιτική που η κυβέρνηση Βασιλείου ακολούθησε στο Κυπριακό ήταν σωστή. Η πολιτική αυτή είχε ως αποτέλεσμα να κατανοηθεί διεθνώς, και ειδικά στις Ηνωμένες Πολιτείες και στη Μεγάλη Βρετανία, ότι η στασιμότητα του Κυπριακού οφείλεται αποκλειστικά στην αρνητική στάση της τουρκικής πλευράς, όπως αυτή εκφράζεται από τον κ. Ντενκτάς, που δε φαίνεται να συγκεντρώνει την υποστήριξη του συνόλου των τουρκοκυπριακών πολιτικών δυνάμεων πάνω σ' όλα τα σημεία της.

Εκείνο που μέχρι της στιγμής δεν έχει επιτευχθεί είναι η εξάσκηση ουσιαστικών πιέσεων για την αλλαγή της τουρκικής στάσης. Προκύπτουν, κατά συνέπεια, ορισμένα ερωτήματα. Τι δέον γενέσθαι; Να εγκαταλείψουμε το διάλογο; Να θέσουμε όρους για την επανέναρξή του; Να εντατικοποιήσουμε τη διεθνοποίηση;

Τυχόν διακοπή του διαλόγου θα ήταν σφάλμα τακτικής. Διότι θα μετέθετε στη δική μας πλευρά την ευθύνη για τη μη επιτυχία του διαλόγου, ευθύνη που σήμερα βαρύνει αποκλειστικά την τουρκική πλευρά.

Τυχόν υποβολή όρων για την επανέναρξη του διαλόγου θα υποβοηθούσε την τουρκική πλευρά. Γιατί η τουρκική πλευρά θα απέρριπτε τους όρους και,

ισχυριζόμενη ότι δέχεται διάλογο εφ' όλης της ύλης και χωρίς όρους, θα μετέθετε και πάλι την ευθύνη για τα αδιέξοδα στη δική μας πλευρά.

Όσον αφορά την ανάγκη διεθνοποίησης κανένας δε διαφωνεί. Αλλά ο όρος «διεθνοποίηση» έχει δύο έννοιες. Η μια έννοια είναι ότι κινούμαστε προς τις κυβερνήσεις των διάφορων χωρών ζητώντας την υποστήριξή τους, προκειμένου να προκαλέσουμε πολιτικό κόστος στην Τουρκία λόγω της εμμονής της να συνεχίζει την κατοχή. Η άλλη έννοια είναι ότι διαφωτίζουμε τους λαούς της υφηλίου, για να πιέσουν τις κυβερνήσεις τους, οι οποίες με τη σειρά τους να προκαλέσουν στην Τουρκία πολιτικό κόστος για τη συνεχιζόμενη κατοχή.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η πιο σωστή απάντηση στα προαναφερθέντα ερωτήματα είναι η ακόλουθη: Η ταχύτερη και πλέον αποδοτική πολιτική είναι η συνεχής ενημέρωση των κυβερνήσεων, και ειδικότερα αυτών των μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας, με στόχο την εμπλοκή τους στη διαδικασία ειρηνικής αναζήτησης λύσης. Γιατί αυτά τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας διαθέτουν μοχλούς πίεσης, άλλα λόγω συμβατικών και οικονομικών σχέσεων με την Τουρκία, άλλα λόγω της επιθυμίας της Τουρκίας να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. και άλλα γιατί είναι υπερδυνάμεις που συμμετέχουν στη ρύθμιση διεθνών προβλημάτων.

Η εμπλοκή των μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας, αλλά και των αδέσμευτων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας, επιτυγχάνεται ευκολότερα και αποτελεσματικότερα, όταν υπάρχει διάλογος και όχι τελμάτωση στο Κυπριακό. Συνεχίζοντας θα έλεγα ότι στον τομέα της διαφώτισης οι προσπάθειές μας δεν πρέπει να συγκεντρώνονται μόνο προς τη Γενική Συνέλευση για εξασφάλιση νέων ψηφισμάτων, αλλά κυρίως προς το Συμβούλιο Ασφαλείας. Διότι στόχος μας θα πρέπει να είναι να τους κάνουμε ν' αντιληφθούν πως δεν πρόκειται να δεχθούμε συνέχιση του διαλόγου, χωρίς να έχουμε ουσιαστικές ενδείξεις ότι η στάση τους έχει μεταβληθεί από απλή ενθάρρυνση για διάλογο σε θετική ανάμιξη για λύση του Κυπριακού.

Μέχρι της στιγμής δεν έχουμε διαπιστώσει μια τέτοια μεταβολή στη στάση των μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας. Αν πράγματι ενδιαφέρονται να μη χαθεί η διαδικασία του διαλόγου σαν μέθοδος επίλυσης του Κυπριακού, θα πρέπει να αντιληφθούν ότι δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια αποτυχίας. Θα πρέπει ακόμα να αντιληφθούν ότι δεν μπορεί να διεξαχθεί εκτός Κύπρου ένας συνεχής διάλογος, στην παρουσία του Γενικού Γραμματέα, αν πρόκειται να παραμείνουν απλοί θεατές του διαλόγου. Πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι, αν ένας τέτοιος διάλογος αποτύχει, θα ενταφιάσει τις διαπραγματεύσεις ως διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω με έμφαση ότι σε μια τέτοια περίπτωση το έθνος των Ελλήνων θα έχει καθήκον να επανεξετάσει τις διαδικασίες επίλυσης του Κυπριακού και ν' αναλάβει με παρρησία τις εθνικές υποχρεώσεις του.

Έρχομαι τώρα σ' ένα άλλο θέμα, στο εσωτερικό μέτωπο. Στους κρίσιμους καιρούς που περνά η πατρίδα μας είναι υψίστης σημασίας να υπάρχει ισχυρό εσωτερικό μέτωπο. Η έννοια του ισχυρού εσωτερικού μετώπου δεν αποκλείει το δημοκρατικό δικαίωμα της έκφρασης διαφωνιών, είτε μεταξύ κυβέρνησης και αντιπολίτευσης είτε μεταξύ των κομμάτων της ίδιας ή διαφορετικής ιδεολογίας. Εκείνο που απαιτείται για να διατηρείται και δημοκρατική ζωή και ισχυρό

εσωτερικό μέτωπο είναι το εξής: Η πολιτική συμπεριφορά της κυβέρνησης προς την αντιπολίτευση -και αντίστροφα- να διέπεται από την αρχή ότι το καλώς νοούμενο εθνικό συμφέρον τίθεται υπεράνω των προσωπικών ή κομματικών επιδιώξεων και βλέψεων.

Πρέπει επιτέλους τα κόμματα να αποβάλουν την αντίληψη που υπάρχει, όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και σε γειτονικές χώρες, όσον αφορά το ρόλο της αντιπολίτευσης. Πρέπει να υιοθετήσουν την ευρωπαϊκή αντίληψη για το ρόλο και τον τρόπο λειτουργίας της αντιπολίτευσης, ιδιαίτερα όταν αντιμετωπίζουν εθνικά θέματα.

Πιστεύω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει ήδη δώσει αρκετά τέτοια δείγματα ευρωπαϊκής νοοτροπίας, όσον αφορά τις σχέσεις του τόσο με την κυβέρνηση όσο και με τα άλλα κόμματα. Η εθνική συμφιλίωση ενός λαού είναι απαραίτητη, όταν ο λαός αντιμετωπίζει προβλήματα φυσικής επιβίωσης. Το παρελθόν, όσο οδυνηρό και θλιβερό κι αν είναι, δεν πρέπει να επηρεάζει το μέλλον ενός αγωνιζόμενου λαού. Πρέπει απλώς να τονίζει και να υπενθυμίζει τα καταστροφικά αποτελέσματα της εσωτερικής διαίρεσης.

Στην Ελλάδα αναγνωρίστηκε αυτή η μεγάλη αλήθεια και η Βουλή των Ελλήνων με νομοθετική πράξη έχει πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για να φέρει την εθνική συμφιλίωση. Το ελλαδικό παράδειγμα θα πρέπει να ακολουθήσει και η Κυπριακή Βουλή και να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για εθνική συμφιλίωση, περιλαμβανομένης και της αποκατάστασης, χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, όσων έχουν θυματοποιηθεί γενικά και ειδικά εκείνων οι οποίοι έχασαν τις εργασίες τους, χωρίς να έχουν διωχθεί ποινικά, αλλά με βάση έναν άδικο αποικιακό νόμο που αντίκειται προς τις πρόνοιες του Χάρτη των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, γιατί επιτρέπει απόλυση από πολιτικά όργανα χωρίς πρόσαψη κατηγοριών και χωρίς ακρόαση, δηλαδή χωρίς δίκη, έχασαν τις εργασίες τους.

Έρχομαι τώρα στο σοβαρότατο θέμα της άμυνας. Η Κύπρος που βρίσκεται υπό κατοχή και η οποία αγωνίζεται για επιβίωση πρέπει να ενισχύσει την άμυνά της, παράλληλα με τις προσπάθειες ειρηνικής επίλυσης του προβλήματός της. Και εννοούμε όχι μόνο ενίσχυση της άμυνας μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων της, αλλά ακόμα και μερικές δυσβάστακτες οικονομικές θυσίες.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστήριξε και θα συνεχίσει να υποστηρίζει την ενίσχυση της άμυνάς μας, εφόσον εκκρεμεί το Κυπριακό και παραμένουν στο νησί μας τουρκικά κατοχικά στρατεύματα. Ένδειξη της σοβαρότητας και προτεραιότητας που δίνουμε στο θέμα της άμυνας είναι το γεγονός πως στο παρελθόν δε συμφωνήσαμε με την τακτική της επιβολής ειδικών φορολογιών για την άμυνα, παρά το ότι τις είχαμε ψηφίσει. Επιμέναμε τότε και επιμένουμε τώρα ότι κυβέρνηση και Βουλή, από κοινού, θα πρέπει να αποφασίζουν τη σειρά προτεραιότητας που δικαιούται ο τομέας της άμυνας και ότι το Ταμείο της Άμυνας θα πρέπει να χρηματοδοτείται από τους προϋπολογισμούς και όχι από ειδικές φορολογίες.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός εκφράζει την ευαρέσκειά του, γιατί έχει βελτιωθεί όλος σχεδόν ο οπλισμός της Εθνικής Φρουράς. Αυτή η βελτίωση άρχισε επί διακυβέρνησης Κυπριανού και συνεχίζεται με εντατικό ρυθμό από την κυβέρνηση Βασιλείου. Πιστεύουμε όμως ότι και οι δυο κυβερνήσεις απέτυχαν να δημιουργήσουν στρατό του οποίου η σύνθεση, η ετοιμότητα για δράση και η επιχειρησιακή ικανότητα να βρίσκεται στο ψηλό εκείνο επίπεδο που χρειάζεται η

Κύπρος για αποτελεσματική άμυνα. Ενδεικτικά αναφέρω ότι η εθνοφρουρά στερείται ικανοποιητικού αριθμού μόνιμων στελεχών που να επανδρώνουν τις μονάδες, καθώς και των μόνιμων μελών που είναι απαραίτητα για τη συντήρηση και τη χρήση όπλων ψηλής τεχνολογίας.

Η εσωτερική ασφάλεια είναι ακόμα ένας τομέας ζωτικός για την επιβίωση της Κύπρου. Οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουμε στο εσωτερικό προέρχονται βασικά από τρεις κατευθύνσεις:

Πρώτο: Από τη δράση πρακτόρων της τουρκικής πλευράς σε μια ενδεχόμενη κρίση. Δεύτερο: Από την παρουσία στην Κύπρο μελών ξένων τρομοκρατικών οργανώσεων. Τρίτο: Από τη χρησιμοποίηση της Κύπρου ως διαμετακομιστικού σταθμού λαθρεμπόρων όπλων και ναρκωτικών, αλλά και από την παρατηρούμενη αύξηση των ναρκομανών μέσα στην κυπριακή νεολαία.

Όλοι αυτοί οι κίνδυνοι δημιουργούν στην αστυνομία επιπρόσθετα προβλήματα και ευθύνες. Και το έργο της αστυνομίας γίνεται δυσκολότερο, γιατί η ίδια η αστυνομία έχει αποδυναμωθεί λόγω της χρησιμοποίησης, για πολλά χρόνια, ευνοιοκρατικών και όχι αξιοκρατικών κριτηρίων στις προσλήψεις και στις προαγωγές. Επιπρόσθετα, λόγω της πικρίας και των αντιθέσεων που η ευνοιοκρατία και η αναξιοκρατία δημιούργησαν, έχει μειωθεί η εσωτερική συνοχή της αστυνομίας και το γεγονός αυτό επηρεάζει αρνητικά την αποτελεσματικότητά της.

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που θα έχει επίσης δυσμενείς επιπτώσεις στη συνοχή της αστυνομίας είναι η δημιουργία συγκαλυμμένης πολιτικής κίνησης, με την ονομασία «Αντιστασιακοί Σύνδεσμοι», για υποστήριξη της πολιτικής του Προέδρου της Δημοκρατίας. Πέραν του ότι η δημιουργία αυτών των συνδέσμων αποτελεί μια απαράδεκτη κατάσταση, υπάρχουν και κατηγορίες ότι μέλη της αστυνομίας προσεγγίζουν συναδέλφους τους και άλλους και τους υπόσχονται ευνοιοκρατικά ωφελήματα, αν συμπαραταχθούν μαζί τους.

Είναι συνταγματικό δικαίωμα κάθε πολίτη και του Προέδρου της Δημοκρατίας να δημιουργήσει το δικό του κόμμα. Αλλά, αν θέλει να προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση, να το πράξει φανερά και χωρίς να χρησιμοποιεί μέλη των σωμάτων ασφαλείας. Είναι δικαίωμα του Υπουργού Εσωτερικών να δημιουργήσει, αν το επιθυμεί, δική του κατάσταση. Αλλά είναι καθήκον του να κρατήσει τις δυνάμεις ασφαλείας μακριά από το να οργανώνουν, πρωτοστατούν και ηγούνται πολιτικών συγκαλυμμένων κινήσεων.

Προειδοποίησα τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον Υπουργό Εσωτερικών. Και επαναλαμβάνω την προειδοποίησή μου. Αν αυτή η κατάσταση συνεχίσει, θα ζητήσουμε από τη Βουλή να πάρει όλα τα αναγκαία νομοθετικά και άλλα μέτρα για τη δραστική αντιμετώπιση του προβλήματος. Δε θα επεκταθώ άλλο πάνω στα θέματα της εσωτερικής ασφάλειας.

Ειδικά όμως όσον αφορά το θέμα της αύξησης των ναρκομανών στον τόπο μας, θα ήθελα να κάμω πιο συγκεκριμένη αναφορά. Διότι το πρόβλημα προσλαμβάνει σοβαρές διαστάσεις και θα προκαλέσει αλυσιδωτές αρνητικές επιπτώσεις πάνω σε ζωτικούς τομείς της κυπριακής κοινωνίας.

Θα ήθελα πρώτα να αναφερθώ σε μερικά συγκλονιστικά στοιχεία. Από εκθέσεις κυβερνητικών γιατρών προκύπτει ότι γύρω στις 22 χιλιάδες άτομα στην Κύπρο έχουν εθιστεί στη χρήση βαρβιτουρικών, που είναι ουσίες παρεμφερείς με τα ναρκωτικά. Επιπλέον άλλοι, άγνωστου αριθμού, καταφεύγουν σε ιδιωτικούς γιατρούς για προμήθεια βαρβιτουρικών. Αυτά και μόνο τα στοιχεία δεν απο-

καλύπτουν μεν τον αριθμό των Κυπρίων ναρκομανών, αλλά σίγουρα είναι αρκετά για να περιγράψουν την έκταση και τη σοβαρότητα του προβλήματος.

Επιπρόσθετα αναφέρω ότι παρατηρείται κάθε χρόνο αύξηση του αριθμού των ναρκομανών κατά 30%. Η πλειοψηφία των ναρκομανών είναι ηλικίας 15-25 χρόνων και απ' αυτούς 70% - 80% είναι άρρενες και 20% - 30% θήλεις. Και ενώ υπάρχει και εξελίσσεται ραγδαία αυτό το πρόβλημα, δυστυχώς δεν υπάρχει κυβερνητική πολιτική για την αντιμετώπισή του. Κανείς δε γνωρίζει τις πραγματικές διαστάσεις του προβλήματος και μπορώ να πω ότι στην πραγματικότητα δεν υπάρχει κυβερνητική πολιτική σχετικά με το πρόβλημα των ναρκωτικών. Η αστυνομία καλύπτει μόνο μια πτυχή του προβλήματος. Για την αντιμετώπιση της μάστιγας των ναρκωτικών, ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι πρέπει να ληφθούν ριζικά και άμεσα μέτρα. Θα πρέπει να ληφθούν ριζικά και άμεσα μέτρα στον τομέα της νομοθεσίας, στον τομέα της έρευνας, σε βάθος και με επιστημονική μέθοδο, στον τομέα της ενημέρωσης όλων των αρμοδίων που έχουν άμεση σχέση με τους νέους, δηλαδή Υπουργείο Παιδείας, Υπουργείο Υγείας, αστυνομία, στρατός, σχολεία, φορείς νεολαίας και άλλοι.

Παράλληλα χρειάζεται να ενισχυθούν οι υπηρεσίες που ασχολούνται με την καταπολέμηση της εμπορίας των ναρκωτικών και να επεκταθεί η συνεργασία της Κύπρου με διεθνείς οργανώσεις που ασχολούνται με αυτή τη μάστιγα. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θεωρεί αυτό το πρόβλημα ως ένα από τα προβλήματα που θα πρέπει, κατά προτεραιότητα, να αντιμετωπίσει το κράτος. Γι' αυτό και θα επανέλθουμε προσεχώς, για να συμβάλουμε με όλες τις δυνάμεις μας στον αγώνα που θα πρέπει να αρχίσει για την καταπολέμηση της ναρκομανίας.

Ένα άλλο πρόβλημα, προϊόν κι αυτό της σύγχρονης εποχής, που αντιμετωπίζει η Κύπρος είναι το πρόβλημα της προστασίας και ανάπτυξης του περιβάλλοντος. Το πρόβλημα αυτό σχετίζεται με την υγεία του λαού μας. Η μόλυνση της ατμόσφαιρας, της θάλασσας, των υπόγειων υδάτων, η καταστροφή των δασών και του φυσικού περιβάλλοντος αποτελούν κινδύνους που πρέπει να αντιμετωπιστούν τόσο στο διεθνές επίπεδο όσο και από κάθε χώρα μέσα στη δική της επικράτεια.

Στην Κύπρο το πρόβλημα αυτό άρχισε να μεγαλώνει τα τελευταία χρόνια. Ειδικότερα παρατηρείται μόλυνση της θάλασσας, της ατμόσφαιρας και των υπόγειων υδάτων από βιομηχανίες και άλλες εγκαταστάσεις, σε βαθμό που μερικές περιοχές άρχισαν να γίνονται ακατάλληλες για ανθρώπινη διαβίωση.

Η κυβέρνηση επιβάλλεται να πάρει δραστικά και άμεσα μέτρα για να τερματίσει αυτή την κατάσταση. Πρέπει να εγκαταλειφθεί η πολιτική της ανοχής που μέχρι σήμερα σημειώνεται. Αν η κυβέρνηση πιστεύει ότι χρειάζεται επιπρόσθετες εξουσίες για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, τότε οφείλει χωρίς καθυστέρηση να καταθέσει στη Βουλή νομοσχέδια γι' αυτό το σκοπό. Όχι μόνο λόγοι υγείας του λαού μας, αλλά και οικονομικοί λόγοι επιβάλλουν τη δραστική και άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος. Σε μια χώρα της οποίας το κύριο εισόδημα προέρχεται από τον τουρισμό, δε χρειάζεται να υπογραμμίσουμε πόση σημασία έχει να προστατεύσουμε και ν' αναπτύξουμε το περιβάλλον μας. Όχι μόνο το φυσικό, αλλά και εκείνο που δημιούργησε ο λαός μας με την ιστορία του και τον πολιτισμό του, όπως είναι τα αρχαία μνημεία, τα παραδοσιακά κτίσματα της κυπριακής αρχιτεκτονικής και άλλα.

Έρχομαι τώρα στο θέμα των υπό συζήτηση προϋπολογισμών. Δε νομίζω ότι χρειάζεται να τονίσω με έμφαση ότι η οικονομία κάθε χώρας είναι ο κύριος

παράγοντας για την ευημερία και την πρόοδο του λαού της κι ότι σε κάθε δημοκρατική χώρα η βελτίωση της οικονομίας είναι το κύριο μέλημα της κυβέρνησης του τόπου. Στην ειδική όμως περίπτωση της Κύπρου, η οποία αντιμετωπίζει πρόβλημα φυσικής επιβίωσης, η εύρωστη οικονομία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορέσει ο κυπριακός λαός να συνεχίσει τον αγώνα του, με στόχο ν' απαλλαγεί από την κατοχή και να ζήσει ειρηνικά, ελεύθερα και σε κλίμα ευημερίας στη γη των πατέρων του.

Είναι ορθό και πρέπον ο κυπριακός λαός να γνωρίζει την οικονομική κατάσταση του τόπου μας, τους κινδύνους που διαφαίνονται στον ορίζοντα και τα οικονομικά προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν με επιτυχία, για να μπορεί να δέχεται τα αναγκαία μέτρα περισυλλογής και λιτότητας και να μη ζει μέσα στην ψευδαίσθηση μιας επίπλαστης οικονομικής άνεσης.

Η πάγια πολιτική του Δημοκρατικού Συναγερμού στηρίζεται στην αρχή ότι η γνώση της πραγματικότητας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αντοχή ενός αγωνιζόμενου λαού, ενώ η συγκάλυψή της οδηγεί σε απογοητεύσεις, εφόσον τελικά οι πραγματικότητες διαλύουν τις λανθασμένες εντυπώσεις. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει πως η οικονομία του τόπου μας δεν είναι αυτή που έπρεπε να είναι. Δεν επιθυμούμε κατά τη σημερινή συζήτηση να υπενθυμίσουμε τα σφάλματα που διαπράχθηκαν στο παρελθόν, αποτέλεσμα των οποίων ήταν ο υπέρμετρος εσωτερικός και εξωτερικός δανεισμός, όχι μόνο για την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων, αλλά και για την επιχορήγηση των τρεχουσών δαπανών.

Απ' αυτό το βήμα της Βουλής επανειλημμένα και έντονα προειδοποιήσαμε για τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η οικονομία μας. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών του 1987, επέκρινε την τότε κυβέρνηση για την οικονομική πολιτική της και προειδοποίησε πως θα έπρεπε να ληφθούν αυστηρά μέτρα λιτότητας, να σταματήσει ο απεριόριστος εξωτερικός και εσωτερικός δανεισμός και να καταβληθεί προσπάθεια να συγκρατηθεί η ροπή αύξησης του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Στην ομιλία του ενώπιον της Βουλής, στις 3 Νοεμβρίου 1988, ο Πρόεδρος Βασιλείου εξέθεσε την κατάσταση των δημοσιονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο τόπος μας, καθώς και τα διορθωτικά μέτρα που προτίθετο να λάβει η κυβέρνησή του. Κύριοι στόχοι της εξαγγελθείσας πολιτικής ήταν η εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, ο εκσυγχρονισμός του φορολογικού συστήματος και η οικονομική ανάπτυξη. Με τους βασικούς στόχους αυτής της πολιτικής δεν μπορούμε να διαφωνήσουμε.

Ας δούμε όμως τώρα κατά πόσο η φιλοσοφία που διέπει την οικονομική πολιτική που εξαγγέλθηκε μετουσιώνεται σε πράξη στους προϋπολογισμούς του 1990 και αν προωθούνται τα αναγκαία μέτρα για επίτευξη των στόχων της πολιτικής αυτής. Βασική προϋπόθεση για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι η μείωση των καταναλωτικών δαπανών. Είναι λυπηρό, γιατί το δημοσιονομικό έλλειμμα αυξάνεται συνεχώς, με αποτέλεσμα τη διόγκωση του δημόσιου χρέους με όλα τα δυσάρεστα αποτελέσματα. Σε αριθμούς, από £24,900,000 που ήταν το 1976 έφθασε τα £97,000,000 το 1989 και οι προοπτικές για το 1992 είναι ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα θα φθάσει στα £126,000,000. Το δεκαετές πρόγραμμα που ετοιμάστηκε προβλέπει σταδιακή μείωση του ελλείμματος, έτσι που το 1992 να είναι 1.5% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος και να παραμείνει στο επίπεδο αυτό μέχρι το 1997. Η επίτευξη του φιλόδοξου αυτού στόχου εξυπακούει

αποφασιστικά μέτρα για μείωση των καταναλωτικών δαπανών και σχετική αύξηση των εσόδων.

Παρόλον ότι συμφωνούμε με τη διάγνωση που έκαμε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Βασιλείου στην ομιλία του στη Βουλή, καθώς και με τη διαπίστωση ότι χρειάζονται διορθωτικά μέτρα, δεν μπορούμε παρά με έμφαση να τονίσουμε πως τα διορθωτικά μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα δε μας ικανοποιούν ούτε μας πείθουν ότι γίνεται η απαιτούμενη σοβαρή προσπάθεια για μείωση των καταναλωτικών δαπανών. Παράδειγμα οι 832 νέες θέσεις για τις οποίες η κυβέρνηση ζητά έγκριση με τους προϋπολογισμούς, καθώς και οι πάμπολλες αναβαθμίσεις. Και τούτο, παρά το γεγονός ότι ο Υπουργός Οικονομικών παραδέχεται πως ο περιορισμός του ρυθμού αύξησης των δημόσιων υπαλλήλων αποτελεί σημαντική και απαραίτητη προϋπόθεση για τη συγκράτηση των δαπανών. Όπως επίσης δέχεται ότι οι αποδοχές των δημόσιων υπαλλήλων αποτελούν πολύ ψηλό ποσοστό των δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Η συνεχιζόμενη τάση για νέες προσλήψεις προκαλεί μόνιμη διόγκωση του κρατικού μισθολογίου, που έχει καταντήσει ο εφιάλτης της κυπριακής οικονομίας. Σοβαρή προσπάθεια πρέπει να καταβληθεί και για μείωση του κρατικού μισθολογίου σε απόλυτους αριθμούς, όχι μόνο για συγκριτική μείωση σε σχέση με άλλα οικονομικά μεγέθη. Έχει υπολογιστεί ότι και μόνο η μη πλήρωση θέσεων που κενώνονται από φέτος μέχρι το 1997 θα επιφέρει εξοικονομήσεις που θα καλύψουν σχεδόν ολόκληρο το δημοσιονομικό έλλειμμα.

Η μείωση σε απόλυτους αριθμούς μπορεί να αντισταθμιστεί με την αύξηση της αποδοτικότητας της κρατικής μηχανής, με την εναλλαξιμότητα και την ομαδοποίηση, την εισαγωγή νέων μεθόδων, τον περιορισμό της γραφειοκρατίας, το σύστημα βάρδιας και τη μηχανογράφηση.

Ένα σημαντικό σκέλος των δαπανών, το οποίο πρέπει να προσεχθεί, είναι εκείνο των επιδοτήσεων και επιχορηγήσεων για τις οποίες ποσό ύψους £36,000,000 προβλέπεται στον προϋπολογισμό του 1990. Δεν είμαστε εναντίον των επιδοτήσεων ως θεσμού. Θέλουμε όμως το ευεργέτημα αυτό να δίνεται σε εκείνους που έχουν πραγματική ανάγκη. Και είμαστε πεπεισμένοι ότι προς την κατεύθυνση αυτή υπάρχουν αρκετά περιθώρια εξοικονομήσεων.

Σοβαρό βάρος στο σκέλος των δαπανών δίνουν και οι συνεχιζόμενες επιχορηγήσεις στους ημικρατικούς οργανισμούς, παρά την εξαγγελθείσα πρόθεση της κυβέρνησης για σταδιακή μείωση της εξάρτησης των οργανισμών από τις κρατικές χορηγίες. Αναμένουμε σοβαρή προσπάθεια προς επίτευξη του εξαγγελθέντος στόχου της κυβερνητικής πολιτικής για εκλογίκευση των επιδοτήσεων και επιχορηγήσεων, ώστε να ωφελούνται σε μεγαλύτερο βαθμό οι τάξεις εκείνες που έχουν πραγματική ανάγκη για βοήθεια και αρωγή και να υποστηρίζονται οι αναπτυξιακοί στόχοι του κράτους.

Ένα άλλο σκέλος δαπανών που πρέπει επίσης να προσεχθεί είναι εκείνο των υπερωριών. Στην Έκθεσή του για το 1988 ο Γενικός Ελεγκτής αναφέρει ότι η δαπάνη για υπερωρίες αυξάνεται με μεγάλο ρυθμό και ότι «σε μερικά τμήματα η υπερωριακή απασχόληση κατάντησε να είναι 'θεσμός' και σε μερικές περιπτώσεις η υπερωριακή αμοιβή ξεπερνά το μισθό των υπαλλήλων». Το ποσό της δαπάνης για υπερωρίες μέσα στο 1988 ήταν πέραν των £6,073,000. Στην Έκθεσή του ο Γενικός Ελεγκτής κάνει συγκεκριμένες εισηγήσεις για την πολιτική που πρέπει να εφαρμόζεται και το βαθμό που πρέπει να επιτρέπονται οι υπερωρίες.

Η προσπάθεια για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, εκτός από τη μείωση των δαπανών, εξυπακούει και αύξηση του σκέλους των κρατικών εσόδων. Υποστηρίζουμε τη φορολογική μεταρρύθμιση. Με τη μείωση των φορολογικών συντελεστών και τη διεύρυνση της φορολογικής ύλης τα κρατικά έσοδα θα αυξηθούν, η φοροδιαφυγή και φοροαποφυγή θα μειωθούν και η οικονομία θα πάρει την αναγκαία ώθηση προς τα πρόσω και νέα πνοή.

Δεν προτίθεμαι σήμερα να αναλύσω τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού πάνω στα φορολογικά μέτρα που προτείνει η κυβέρνηση, γιατί έχουν κατατεθεί νομοσχέδια που εκκρεμούν ενώπιον της Βουλής και τα οποία το Σώμα θα συζητήσει προσεχώς. Τόσο τα γενικά κοινοβουλευτικά θέσμια όσο και ο Κανονισμός αυτής της Βουλής δεν επιτρέπουν συζήτηση θεμάτων που εκκρεμούν ενώπιον του Σώματος, προτού τοποθετηθούν στην ημερήσια διάταξη, μελετηθούν από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και κυκλοφορήσουν οι Εκθέσεις αυτών των επιτροπών τουλάχιστο 48 ώρες πριν από τη συζήτηση.

Επομένως η γενική μας τοποθέτηση ότι χρειάζονται διορθωτικά μέτρα και μεταρρυθμίσεις στη φορολογική πολιτική, συμπεριλαμβανομένου και του V.A.T., δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι προδικάζει την τελική διαμόρφωση της θέσης μας κατά το στάδιο της συζήτησης των σχετικών νομοσχεδίων. Η εξαγγελθείσα κυβερνητική πολιτική στοχεύει στην ενδυνάμωση της αναπτυξιακής προσπάθειας με την ενίσχυση των παραγωγικών επενδύσεων και του ιδιωτικού τομέα, που θα επιφέρουν επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας. Το σχέδιο ανάπτυξης 1989-93 διαπνέεται από νέα αναπτυξιακή στρατηγική που στοχεύει σε ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης 5% το χρόνο. Αναμένουμε να δούμε την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στους διάφορους τομείς της οικονομίας, ιδιαίτερα στα θέματα υποδομής, εμπορίου, βιομηχανίας, εξαγωγών και αγροτικής ανάπτυξης.

Βλέπουμε με ικανοποίηση περίληψη στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως έργων ύψους £88,500,000 κυρίως για συνέχιση μεγάλων υδατικών και οδικών έργων, αλλά και για νέα έργα στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου, για αγροτική ανάπτυξη και για τους τομείς της παιδείας, υγείας και πολεοδομίας.

Σε σύγκριση με τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1989, ο προϋπολογισμός του 1990 είναι μειωμένος κατά 10 περίπου εκατομμύρια. Η μείωση αυτή θεωρείται δικαιολογημένη σε μια προσπάθεια ανακοπής της υπερθέρμανσης της οικονομίας και για να αποφευχθεί η επιδείνωση του προβλήματος της έλλειψης εργατικού δυναμικού. Εκτός από τα αναπτυξιακά έργα που προβλέπονται στον προϋπολογισμό του 1990 έχει ετοιμαστεί κατάλογος άλλων έργων, σχεδίων και προγραμμάτων, συνολικού ύψους £130,000,000. Λόγω δημοσιονομικών προβλημάτων, τα έργα αυτά έχουν κρατηθεί έξω από τον προϋπολογισμό του 1990 και είναι φυσικό η προώθησή τους να εξαρτάται από την επάρκεια των κρατικών πόρων.

Για το εμπόριο και τη βιομηχανία έχουμε να πούμε ότι αναμέναμε μεγαλύτερες προσπάθειες για την προώθηση και επίλυση, κατά πρακτικό τρόπο, των διάφορων θεμάτων που απασχολούν τον εμποροβιομηχανικό κόσμο. Χαιρετίζουμε βέβαια την πολιτική φιλελευθεροποίησης του εμπορίου, με την κατάργηση της άδειας εισαγωγής για ορισμένα προϊόντα, την κατάργηση του συστήματος ποσοστώσεων και την απλοποίηση των διαδικασιών εισαγωγής. Αναμένουμε όμως και την επίλυση των προβλημάτων στα λιμάνια και στα τελωνεία που αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες στην ανάπτυξη του εμπορίου.

Περισσότερες προσπάθειες αναμένουμε και στον τομέα της βιομηχανικής ανάπτυξης, ιδιαίτερα σε θέματα όπως οι βιομηχανικές περιοχές και βιομηχανικές ζώνες, η επιστημονική και βιομηχανική έρευνα για εισαγωγή νέας τεχνολογίας, η δημιουργία Κυπριακής Βιομηχανικής Τράπεζας, η προώθηση των εξαγωγών, η ανάπτυξη κεφαλαιαγοράς, οι ξένες επενδύσεις, η αναδιάρθρωση και ο εκσυγχρονισμός της βιομηχανίας, τα κόστα βιομηχανικού ρεύματος και η έλλειψη εργατικού δυναμικού.

Η οξύτατη έλλειψη εργατικού δυναμικού που παρατηρείται σε όλους σχεδόν τους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στις βιομηχανίες. Η αγροτική ανάπτυξη πρέπει να αντιμετωπιστεί ως θέμα προτεραιότητας. Χαιρετίζουμε την προσπάθεια που γίνεται με τα υπάρχοντα σχέδια αγροτικής και περιφερειακής ανάπτυξης και αναμένουμε την πλήρη εφαρμογή τους, η οποία θα αναζωογονήσει την ύπαιθρο και θα ανακόψει την αστυφιλία.

Δεν προτίθεμαι να αναφερθώ στα θέματα υγείας, παιδείας, νεολαίας, στο προσφυγικό, στο θέμα της αξιοκρατίας, γιατί άλλοι ομιλητές του Δημοκρατικού Συναγερμού θα καλύψουν τα θέματα αυτά.

Προτού όμως κλείσω την ομιλία μου, επιθυμώ να επαναφέρω ένα θέμα, με την εισήγηση να επανεξεταστεί από την κυβέρνηση. Το θέμα της συνταξιοδότησης των γυναικών στο 60ό έτος της ηλικίας τους, της συνταξιοδότησης των οικοκυρών και της συνταξιοδότησης των εργατών που απασχολούνται σε βαριές εργασίες (οικοδόμων, μεταλλωρύχων κ.ά.) και πάλι στο 60ό έτος της ηλικίας τους.

Κλείνοντας την ομιλία μου, θα ήθελα να επαναλάβω με έμφαση ότι η οικονομική πολιτική, όπως εκφράζεται με τους προϋπολογισμούς που κατατέθηκαν στη Βουλή, σε συσχετισμό με τα διορθωτικά και φορολογικά μέτρα που προτείνει η κυβέρνηση, δε μας πείθει ότι λήφθηκαν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα που απαιτεί η σημερινή κατάσταση της οικονομίας μας, για να διασφαλιστεί η απαραίτητη, για τον αγώνα εθνικής και φυσικής επιβίωσής μας, ευρωστία της οικονομίας μας.

Παρά ταύτα δεχόμαστε τη θέση ότι οι προϋπολογισμοί, όπως κατατέθηκαν και με τις βελτιώσεις που επέφερε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού -στην οποία και στον Πρόεδρό της ανήκει δίκαιος έπαινος- σε συνδυασμό με την προτεινόμενη φορολογική πολιτική, συνιστούν μέτρα χρήσιμα για τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης. Και γι' αυτό ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει τους προϋπολογισμούς, με πλήρη επιφύλαξη των θέσεών του πάνω στα φορολογικά μέτρα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Κληρίδη για την ομιλία του.

Καλώ στο βήμα τον κ. Γαλανό.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε και φέτος τους τρεις Κρατικούς Προϋπολογισμούς, Τακτικό, Αναπτύξεως και Εκτοπισθέντων για το 1990, με συνεχιζόμενη ακόμα για 15 και πλέον χρόνια την κατοχή μεγάλου μέρους της πατρίδας μας Κύπρου από τα στρατεύματα του Τούρκου Αττίλα.

Όπως σωστά αναφέρεται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, οι ετήσιοι προϋπολογισμοί αντιπροσωπεύουν μόνο μέρος της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής, νοουμένου ότι αυτή ουσιαστικά καθορίζεται και ολοκληρώνεται με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς και άλλα νομοθετήματα κατά τη διάρκεια του έτους. Και δυστυχώς στο χρόνο που πέρασε και παρά τις περσινές διαβεβαιώσεις της κυβέρνησης, οι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί ήταν υπέρμετροι και προνοούσαν συμπληρωματικές δαπάνες πάνω από £40 εκατομμύρια.

Παρά ταύτα, δεν είναι δύσκολο να διακρίνουμε τη φιλοσοφία και τη νοοτροπία που διέπει την κυβερνητική οικονομική πολιτική από τις τακτικές ρήσεις του Προέδρου κυρίου Βασιλείου και άλλων αξιωματούχων της κυβέρνησης. Παρόλο που σε πλείστες περιπτώσεις τα έργα ή μάλλον τα μη έργα πόρρω απέχουν από τα λόγια. Ταυτόχρονα η κατάθεση του φορολογικού πακέτου από την κυβέρνηση Βασιλείου προ ολίγων ημερών μας δίδει την ευκαιρία να αξιολογήσουμε πλατύτερα τους οικονομικούς προσανατολισμούς της κυβέρνησης.

Πριν όμως τοποθετηθούμε πάνω στα οικονομικά πράγματα του τόπου και εκφράσουμε τις απόψεις και τη φιλοσοφία του Δημοκρατικού Κόμματος, θα αναφερθούμε στις πολιτικές εξελίξεις και στον πολιτικό ισολογισμό της Κύπρου κατά το 1989, με ιδιαίτερη έμφαση στην κατάσταση που βρίσκεται το Κυπριακό σήμερα.

Δεν επιχαίρουμε, κύριε Πρόεδρε, για το ότι δικαιωνόμαστε ακόμα μια φορά, αφού σχεδόν την ίδια εποχή πέρσι, από το ίδιο βήμα, προειδοποιούσαμε ότι η βεβιασμένη και αχρείαστη εγκατάλειψη της πρόταξης των βασικών πτυχών του Κυπριακού και η χωρίς προεργασία και προετοιμασία επανέναρξη του διακοινοτικού διαλόγου θα οδηγούσε με μαθηματική ακρίβεια σε ένα νέο αδιέξοδο, αφού προηγουμένως η δική μας πλευρά και πάλι θα υποχρεωνόταν σε νέες υποχωρήσεις πέραν των κοινώς αποδεκτών ορίων ασφαλείας.

Γιατί ήταν ολοφάνερο ότι όλοι εκείνοι που μας πίεζαν για διάλογο δεν ενδιαφέρονταν για πραγματική και ουσιαστική πρόοδο σ' αυτό το διάλογο με βάση τα Ψηφίσματα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και τις διεθνώς αναγνωρισμένες αρχές δικαίου ή ακόμα τις δύο Συμφωνίες Κορυφής, αλλά για μια διαδικασία χάριν της διαδικασίας και όχι της ουσίας. Για να δίδεται έτσι ένα άλλοθι στο Γενικό Γραμμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών να παρουσιάζει κινητικότητα, στην Τουρκία για να προωθεί ανενόχλητα τα συμφέροντά της και την πορεία της προς την Ευρώπη, στους θιασώτες του Νταβός για να υπάρχει μια διαδικαστική υποεργολαβία στην Κύπρο και σ' εκείνους που διαθέτουν μοχλούς πίεσης προς την Τουρκία για να μην τους χρησιμοποιούν.

Δυστυχώς και πάλι, όπως προβλέφθηκε, τις φανφάρες, τους ενθουσιασμούς, τα πλατιά χαμόγελα, τις φωτογραφίες στα Ηνωμένα Έθνη, την υπεραισιοδοξία της λύσης χθές ή έστω μέχρι τον παρελθόντα Ιούνιο, διαδέχθηκαν τα βλοσυρά ύφη και οι εκβιασμοί του Ντενκτάς και της Τουρκίας και οι πιέσεις προς εμάς για νέες υποχωρήσεις, αφού στο μεταξύ περάσαμε τις εξετάσεις της κυρίας Θάτσερ και κριθήκαμε καλά παιδιά.

Και έτσι, παράλληλα και ταυτόχρονα με τη σκλήρυνση της τουρκικής στάσης, υποχρεωθήκαμε να ακολουθήσουμε μια ακατανόητη πολιτική εξευμενισμού του Ντενκτάς σαν μια προέκταση της πολιτικής του μάρκετιγκ προς τα έξω. Την υποστολή της κυπριακής σημαίας στη Γενεύη τη διαδέχθηκε η εύκολη εγκατάλειψη της Προεδρίας του Κινήματος των Αδεσμεύτων, η σιωπή στις αλλεπάλ-

ληλες προσβολές και επιθέσεις του Ντενκτάς, η ακύρωση της προεδρικής επίσκεψης στη Βουλγαρία και η περιφρόνηση προς τα Ψηφίσματα της Βουλής που εκφράζουν τη θέληση του 75% και πέραν του κυπριακού λαού για άμεση αίτηση ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.

Και αφού αναλώσαμε το μεγαλύτερο μέρος του 1989 σε πολύωρες συναντήσεις διερευνητικής φύσεως με τον κύριο Ντενκτάς εφ' όλης της ύλης, με πολλά προεδρικά ταξίδια προς όλες τις κατευθύνσεις, με μια απεριόριστη κινητικότητα δυστυχώς πέριξ του ίδιου του εαυτού μας, αφού αναφωνήσαμε πολλάκις πως για πρώτη φορά εξηγήσαμε στον Α' ή στο Β' ηγέτη το Κυπριακό και πως για πρώτη φορά διαπιστώνεται πρόοδος στο θέμα μας, με τελικό όμως αποτέλεσμα οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Γαλλία για πρώτη φορά επίσημα, διά του στόματος των ηγετών τους, να αναγνωρίσουν την ανάγκη παραμονής τουρκικών στρατευμάτων μέχρι και τη λύση του Κυπριακού, βρεθήκαμε τελικά προ του πονήματος των ιδεών ή του σχεδίου Κουεγιάρ που η δική μας επίσημη πλερά δεν απέρριψε ή μάλλον αποδέχθηκε, ενώ από τα κόμματα άλλα τις θεωρούν επικίνδυνες και ολέθριες και άλλα σαν τροφή για σκέψη με αρκετά απαράδεκτα στοιχεία.

Όμως ο ίδιος ο κύριος Ντενκτάς, που κανονικά πριν λίγα χρόνια θα τις θεωρούσε επιτυχία και αναγνώριση της εξελικτικής φιλοσοφίας του και των θέσεών του γενικά, τις απέρριψε και εγκατάλειψε το διάλογο μέχρι νεότερης ειδοποιήσεως. Προφανώς αναμένοντας ότι αυτή η τακτική θα του προσκομίσει περαιτέρω οφέλη, με τη μορφή πιέσεων προς εμάς να δεχθούμε και άλλες, παρόμοιας μορφής, τροφές προς σκέψη.

Δυστυχώς η ηγεσία μας, προσκολλημένη στο ιδεώδες της πολιτικής των εντυπώσεων ή στις εντυπώσεις του μάρκετιγκ, αντί να αντιληφθεί τον κατήφορο και το γκρεμό που ανοίγεται πλέον μπροστά μας, προσπαθεί να αποδείξει ότι πέτυχε «τακτική νίκη» και ότι απομονώθηκε ο Ντενκτάς. Σαν να πρόκειται για διαμάχη δύο κοινοτήτων ή δύο ηγετών κοινοτήτων που ανταγωνίζονται να φανούν ο ένας πιο αρεστός από τον άλλο προς τους ξένους και σαν να μην κρυβόταν πίσω από το προσωπείο του Ντενκτάς ο τουρκικός επεκτατισμός και μιλιταρισμός σε βάρος της πατρίδας μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Το είπαμε πολλές φορές και θα το ξαναπούμε. Εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος είμαστε οι πρώτοι που θέλουμε λύση του Κυπριακού. Απορρίπτουμε με βδελυγμία τη διχοτόμηση, οποιαδήποτε διχοτομική λύση, είτε λέγεται διπλή ένωση είτε οτιδήποτε άλλο, συμπεριλαμβανομένης και της διαιώνισης της εκκρεμότητας. Όμως είναι αδύνατο να δεχθούμε μια κακή λύση, γιατί απλούστατα δε θα είναι βιώσιμη και γιατί θα διακινδυνεύει την ύπαρξη του λαού μας που επιβίωσε τρεις χιλιάδες και τόσα χρόνια σ' αυτά τα ιερά χώματα. Δεν μπορούμε να δεχθούμε παραμονή τουρκικών στρατευμάτων και μετά από τη λύση κάτω από οποιονδήποτε μανδύα. Δεν μπορούμε να απεμπολήσουμε ούτε ένα από τα ιερά και αναφαίρετα ανθρώπινα δικαιώματα του λαού μας. Ούτε είναι εφικτή Ομοσπονδία με χωριστές πλειοψηφίες, γιατί έτσι θα μετατρέψουμε τους πρόσφυγες που θα επιστρέψουν σε Β' τάξεως πολίτες.

Το πρόβλημα όμως σήμερα είναι κάτι περισσότερο απ' αυτό. Απλούστατα, η Τουρκία, και το τονίζω, δεν έχει την πολιτική βούληση να δεχθεί μια έντιμη και βιώσιμη λύση που να επανενώνει τον τόπο μας και να δημιουργεί πραγματικές συνθήκες ευτυχισμένης διαβίωσης των Ελλήνων και Τούρκων της Κύπρου που να

δουλεύουν την ίδια γη κάτω από τον ίδιο ουρανό και να κάνουν τους ίδιους οραματισμούς για ένα κοινό μέλλον.

Μπορεί να πέφτουν τα τείχη του Βερολίνου, τα κάστρα των δύο ιδεολογιών και στρατιωτικών συνασπισμών, να ξανάρχεται στην πλατεία Βέντσεσλας της Πράγας η άνοιξη του Ντούμπτσιεκ, να διαδέχεται η συνεργασία των υπερδυνάμεων της Μάλτας την εποχή του ψυχρού πολέμου που θεμελιώθηκε στη Γιάλτα. Όμως στην Κύπρο ο Αττίλας δεν είναι έτοιμος να φύγει και προπαντός δε δέχεται πραγματικές πιέσεις για να φύγει. Ούτε δυστυχώς η πολιτική της κυβέρνησής μας επιτυγχάνει να προκαλέσει, με τον τρόπο που χειρίζεται το διακοινοτικό διάλογο και με την εγκατάλειψη της πρόταξης των βασικών πτυχών, τις αναγκαίες πιέσεις προς την Τουρκία από τους συμμάχους της.

Βλέπουμε καθημερινά γύρω μας να προωθείται η διχοτομική φιλοσοφία του Αττίλα με τη σύλληψη και τον εξευτελισμό των ηρωικών γυναικών και ιερωμένων της Κύπρου εν ονόματι της αχρείαστης και αψυχολόγητης απαγκίστρωσης. Αλλά βλέπουμε το ίδιο επίσης και μέσα από την πολιτική της ομαλοποίησης σχέσεων δύο κρατών με τα μηνύματα που έντεχνα μας έρχονται μέσω των δημοσιογράφων που «προσκλήθηκαν» στα κατεχόμενα. Εμείς από δω και σεις «ποτζιεί». Να έρχεστε να ψωνίζετε και μετά να φεύγετε και πάντα φίλοι.

Άραγε αυτή θα είναι η κατάληξη της μαρτυρικής πορείας του λαού μας για δικαίωση και επιστροφή και αποκατάσταση των καταπατηθέντων δικαιωμάτων μας; Και πώς την αποτρέπουμε αυτή την εφιαλτική κατάληξη; Άραγε με το μάρκετιγκ; Με την τακτική του εξευμενισμού και της αποδοχής των εκάστοτε εκβιασμών του κάθε Ντενκτάς, με την απαγκίστρωση, την ομαλοποίηση, τα πλατιά χαμόγελα, τον άκρατο ευδαιμονισμό και την καταναλωτική νοοτροπία; Άραγε με την εγκατάλειψη της πρόταξης των βασικών πτυχών που συνθέτουν την ουσία και τη διεθνή πτυχή του προβλήματός μας, ως προβλήματος εισβολής και κατοχής, και με το σημερινό ψευδεπίγραφο διάλογο; Ή άραγε με την αποφασιστική, αξιοπρεπή και επίμονη διεκδίκηση των κυριαρχικών και ανθρώπινων δικαιωμάτων μας, σε μια πραγματικά συντονισμένη αντικατοχική προσπάθεια ολόκληρου του λαού, προβάλλοντας και διαφωτίζοντας για τις πραγματικές διαστάσεις του προβλήματός μας και ότι αυτό δεν έγκειται στην έντεχνη παρουσίαση των δύο αντίπερα οχθών του «ποδά» και του «ποτζιεί», αλλά στην ξένη παρουσία του τουρκικού στρατού;

Τι είναι σήμερα ο ρεαλισμός για ένα λαό που αγωνίζεται; Να συναλλάσσεται ένθεν και ένθεν των τειχών ή να αγωνίζεται να τα καταρρίψει; Πόσο ρεαλιστές θεωρούνταν άραγε εκείνοι που οραματίζονταν να εκλείψει το τείχος του Βερολίνου; Πόσο ρομαντικός θεωρήθηκε από κάποιους ο Κέννεντυ το 1961, όταν αναφώνησε το «Είμαι και εγώ ένας Βερολινέζος», συγκλονισμένος μπροστά στο τείχος που χώριζε τον ίδιο λαό;

Αν είναι ένα το μήνυμα που έρχεται από τις μεγάλες κοσμογονικές εξελίξεις και ανακατατάξεις που γίνονται σήμερα στον κόσμο και ιδιαίτερα στην Ευρώπη, όπου ο αέρας του πλουραλισμού και της δημοκρατίας ξεριζώνει οριστικά τα απολιθώματα ολοκληρωτικών καθεστώτων και ξεπερασμένων κοσμοθεωριών - παρόλο που δεν είναι πάντοτε απόλυτο πως είναι πάντα τα συστήματα που χρεοκοπούν, αλλά ο τρόπος ερμηνείας και διαχείρισής τους- είναι ότι η επιβίωση ενός λαού βασίζεται στην εμμονή του να αγωνιστεί για τα δίκαιά του και τα αναφαίρετα δικαιώματά του και στο αν είναι διατεθειμένος να αναμένει, αλλά και να δημιουργήσει τις απαραίτητες εκείνες συνθήκες που θα φέρουν τη δικαίωση και τη σωτηρία πιο κοντά.

Εμείς πιστεύουμε ότι σήμερα δεν υπάρχουν ελπίδες ή ευνοϊκές συνθήκες για πραγματική πρόοδο στο Κυπριακό. Η συνάντηση στα Ηνωμένα Έθνη το Φεβρουάριο του κυρίου Βασιλείου με τον Κουεγιάρ και τα χωριστά γεύματα του ιδίου και του Ντενκτάς με τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας πέρα από το να αναβαθμίσουν ακόμα μια φορά τον Ντενκτάς και να υποβαθμίσουν το δικό μας, δεν αναμένουμε να αποδώσουν. Αλλά ακόμα και να επαναρχίσουν οι συνομιλίες σε αργό ή σε εντατικό ρυθμό και πάλι τις αναμένει το τέλμα, γιατί δεν υπάρχουν οι συνθήκες πραγματικής προόδου.

Η Ελλάδα δυστυχώς βρίσκεται σε έναν πολιτικό χειμώνα και η Τουρκία δεν πιέζεται και δεν αισθάνεται πιέσεις ούτε επείγεται για λύση. Επομένως, στην καλύτερη μοίρα, θα επαναληφθεί το σενάριο του διαλόγου χάριν του διαλόγου και ίσως άσκηση πιέσεων προς εμάς για περισσότερη τροφή προς σκέψη υπό τη μορφή κάποιου νέου σχεδίου Κουεγιάρ, που να ικανοποιεί ακόμα περισσότερο τις τουρκικές θέσεις, αφού εκείνοι είναι που παρουσιάζονται οι ανικανοποίητοι.

Και όμως χάριν βασικά αυτού του ψευδεπίγραφου διαλόγου, υπάρχουν βέβαια και άλλοι λόγοι, ο νυν Πρόεδρος θυσιάζει την έγκαιρη υποβολή αιτήσεως για πλήρη ένταξη στην Ε.Ο.Κ., διαγράφοντας τή μόνη ίσως περίπτωση να ασκηθούν πραγματικές πιέσεις πάνω στην Τουρκία για δίκαιη λύση του Κυπριακού και περιφρονώντας την απόφαση της συντριπτικής πλειοψηφίας του κυπριακού ελληνισμού.

Μιλήσαμε σε έκταση πάνω στο θέμα της Ε.Ο.Κ. προ μερικών εβδομάδων στη Βουλή και δε θέλουμε να επαναλάβουμε όλα όσα λέχθηκαν. Πρέπει όμως να τονίσουμε ακόμα μια φορά πως είναι πολύ μεγάλο το πολιτικό κόστος για έναν Πρόεδρο, ιδιαίτερα που δεν έχει δικό του κόμμα και θέλει να θεωρείται ανεξάρτητος, όταν περιφρονεί για πολύ χρόνο τη θέληση της πλειοψηφίας. Όσα πολιτικά τεχνάσματα και αν χρησιμοποιήσει και όσες υποσχέσεις και αν δώσει. Κι αυτό γιατί παρεκκλίνει από τις πλατιές λεωφόρους της δημοκρατικής συμπεριφοράς και εισέρχεται σε επικίνδυνα μονοπάτια που τον οδηγούν σε συστηματική αντιπαράθεση με τα οργανωμένα σε κόμματα σύνολα του λαού. Ούτε είναι σωστό να συνδέει συστηματικά την τύχη του και την τύχη του τόπου του με ένα κόμμα που δε θέλει καν να ονομάζεται κυβερνών κόμμα και που δυστυχώς η στάση της ηγεσίας του σε πολλά θέματα παραμένει προσκολλημένη σε νοοτροπίες άλλων εποχών.

Το δημοψήφισμα για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. όφειλε να προταθεί μετά από την αίτηση και μετά από τις διαπραγματεύσεις, όπως έγινε και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Θα έχει όλο το χρόνο και όλη την ευκαιρία να τοποθετηθεί ο λαός μας. Σ' αυτό το στάδιο το μεν δημοψήφισμα θα έχει θετική ψήφο κοντά στα 80%, αλλά θα δώσει ταυτόχρονα το επιχείρημα στους εχθρούς της Κύπρου να εγείρουν θέμα αντιπροσωπευτικότητας του δημοψηφίσματος, εφόσον οι Τουρκοκύπριοι δε συμμετέχουν. Εκτός αν είναι αυτό που κατά βάθος επιθυμούν να γίνει οι προτείνοντες το δημοψήφισμα.

Αυτός ο Πρόεδρος έχει τη μοναδική ευκαιρία να συνδέσει το όνομά του με την αίτηση για ένταξη στην Ευρώπη, τη δημοκρατική, πλουραλιστική Ευρώπη, στην οποία μια μέρα θα συνυπάρξουν Δύση και Ανατολή. Όμως δυστυχώς το συνδέει με την άρνηση και την υπεκφυγή. Είναι λυπηρό γιατί, αν επιτραπεί να συνδυαστεί το θέμα αίτησης για ένταξη με τη λύση του Κυπριακού, θα χαθούν και τα δυο θέματα στους διαδρόμους της μικροπολιτικής και του στενόκαρδου μικροϋπολογισμού. Η ευκαιρία της Ε.Ο.Κ. θα χαθεί, γιατί δε θα συνδυαστούν οι πιέσεις για

ένταξη της Κύπρου με την αίτηση της Μάλτας και της Αυστρίας, ακόμα και της Τουρκίας, και το Κυπριακό θα χάσει την ευκαιρία της ευρωπαϊκής διάστασης, που είναι η μόνη που παρέχει τις δυνατότητες ασκήσεως πραγματικών πιέσεων πάνω στην Τουρκία, εκεί που πονεί και εκεί που μετρά.

Πότε επιτέλους θα απελευθερωθούμε από τα πλέγματα των συνθημάτων και των προκαταλήψεων που μας κρατούν δέσμιους άλλων εποχών και που μας εμποδίζουν να βρούμε το σωστό δρόμο; Πότε επιτέλους θα σχεδιάσουμε για πρώτη φορά, όπως θα έλεγε ο κύριος Βασιλείου, το μέλλον και θα θέσουμε στόχους και προσανατολισμούς με βάση το τι είμαστε, το τι θέλουμε και το πού πάμε;

Είναι λάθος, όταν λέμε ότι το θέμα της Ε.Ο.Κ. είναι δεύτερο σε σημασία προς το Κυπριακό, γιατί απλούστατα αποτελεί μέρος του Κυπριακού και η αίτηση της Κύπρου, συνδυαζόμενη αυτόματα με την αίτηση της Τουρκίας, δημιουργεί την εμπλοκή των εμπλεκομένων συμφερόντων, όπως θα έλεγε και ο φίλος Πρόεδρος της Βουλής.

Αναφερθήκαμε, κύριε Πρόεδρε, στον πολιτικό χειμώνα της Ελλάδας. Δυστυχώς τούτο δεν μπορεί παρά να αποτελεί και πολιτικό χειμώνα του Κυπριακού. Δεν έχουμε προτιμήσεις όσον αφορά τα ελληνικά κόμματα ή μάλλον σταθμίζουμε τα ελληνικά κόμματα με γνώμονα τη σημασία και την υποστήριξη που δίνουν στον αγώνα μας. Γιατί το Κυπριακό αποτελεί εθνικό θέμα και αν χαθεί η Κύπρος, θα υπάρξει συνέχεια και εξέλιξη των επεκτατικών σχεδίων της Τουρκίας στο Αιγαίο, στη Θράκη και αλλού.

Θέλουμε επομένως μια δυνατή, σεβαστή, αξιοπρεπή ελληνική κυβέρνηση που να χειρίζεται υπεύθυνα και δυναμικά τα εθνικά θέματα και να μην παραλείπει να θέτει πάντα το Κυπριακό, όταν συζητά με συμμάχους και εταίρους, ως Α΄ εθνική προτεραιότητα.

Όμως οφείλουμε να υποδείξουμε το αξίωμα ότι δεν μπορούμε να πάρουμε -όχι μόνο από τους ξένους, αλλά και από τους δικούς μας αδελφούς- περισσότερα απ΄ όσα εμείς ζητούμε. Γι΄ αυτό το λόγο πρέπει να διεκδικούμε πεισματικά ό,τι μας ανήκει και όχι να απεμπολούμε εύκολα τις βασικές μας διεκδικήσεις. Το λέμε αυτό με λύπη, γιατί δυστυχώς μερικές πλευρές εκπέμπουν προς τα έξω μηνύματα ότι δήθεν υπάρχουν και άλλα περιθώρια υποχωρήσεων στη δική μας πλευρά.

Μια τέτοια τακτική είναι καταστροφική, γιατί απλούστατα κατευθύνει πάντα τις πιέσεις των ξένων προς εμάς και αφήνει ανενόχλητη από αυτές την Τουρκία. Το μόνο που ικανοποιούμε με μια τέτοια τακτική είναι την προσωπική μας ματαιοδοξία, γιατί αποσπούμε τα συγχαρητήρια, τους επαίνους και τα χαμόγελα των ξένων που, επιτήδειοι στην προώθηση των δικών τους συμφερόντων και με μακρά πείρα και παράδοση στη διπλωματία, γνωρίζουν πολύ καλά πώς να εκμεταλλεύονται και να παίζουν με τη ματαιοδοξία ανδρών πολιτικών προερχομένων από μικρές, ασθενείς χώρες, όπως πιστεύουν, και επιρρεπών προς την κολακεία. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή και σθένος, αλλά και ζύμωμα πολλών χρόνων στα πράγματα του τόπου και βαθιές εθνικές ρίζες, για να μην παρασύρεται κάποιος από τις κολακείες των ξένων.

Αυτό το τονίζουμε, γιατί φαίνεται να αποδίδουμε τελευταία ως κυβέρνηση μεγάλη σημασία στις συμβουλές των ξένων ηγετών και διπλωματών. Δε λέμε να τις αγνοούμε. Αλλά αυτοί, να μην το ξεχνούμε ποτέ, είναι το συμφέρον της χώρας τους και όχι το δικό μας που εξυπηρετούν και ουδέποτε θα μας συμβουλεύσουν να

μην κάνουμε και άλλες υποχωρήσεις ή να παραμείνουμε σταθεροί στις διεκδικήσεις μας. Γι' αυτό ίσως λίγη προσοχή χρειάζεται και σταθερότητα και αυτοκριτική, για να μη θυσιάζουμε βασικά συμφέροντα του λαού μας για να είμαστε αρεστοί, δηλαδή χάριν της δικής μας ματαιοδοξίας.

Όσον αφορά το Εθνικό Συμβούλιο, ολόκληρος ο λαός και το φάσμα του πολιτικού κόσμου χαιρέτισε την απόφαση του Προέδρου, μόλις ανέλαβε την εξουσία, να επαναδραστηριοποιήσει το θεσμό του Εθνικού Συμβουλίου και να το χρησιμοποιήσει ως ένα σταθερό θεσμό και ως τη βάση του προβληματισμού και της λήψης των αποφάσεων, όσον αφορά τους χειρισμούς και την πορεία του Κυπριακού.

Όμως «τα πάντα ρει». Και βλέπουμε το θεσμό του Εθνικού Συμβουλίου να εξασθενίζει, την ώρα που ο Πρόεδρος αισθάνεται σοβαρές πιέσεις προς κατευθύνσεις με τις οποίες ο ίδιος και οι Σύμβουλοί του διαφωνούν. Δεν εξηγείται αλλιώς γιατί μετά από την κυνική αποχώρηση της τουρκικής πλευράς από τις διακοινοτικές συνομιλίες τον παρελθόντα Ιούνιο και την ανάγκη λήψης απόφασης για προσφυγή στη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή ακόμα και στο Συμβούλιο Ασφαλείας, για να καταγγελθεί η τουρκική στάση και αδιαλλαξία, ο Πρόεδρος παρέτεινε την εκκρεμότητα και δεν συγκάλεσε έγκαιρα το Εθνικό Συμβούλιο, με αποτέλεσμα η προσφυγή μας να μείνει στα χαρτιά και να κυνηγούμε τη χίμαιρα ενός διαλόγου χωρίς νόημα και χωρίς περιεχόμενο.

Ο λαός μας όμως στη βάση του, πέρα από τα στεγανά των κομματικών σχημάτων, άρχισε να αντιλαμβάνεται το πόσο λανθασμένη και ανεδαφική είναι η βάση αυτού του διαλόγου χάριν του διαλόγου και της όλης νοοτροπίας πέριξ των συνομιλιών. Ο λαός ξυπνά από το λήθαργο και την αδιαφορία και απαιτεί πιο δυναμική διεκδίκηση των καταπατηθέντων δικαιωμάτων μας. Όχι μόνο οι γυναίκες της Κύπρου, αλλά και η μαθητιώσα νεολαία μας, όπως και το 1955, βροντοφωνάζει ΟΧΙ στην κατοχή μπροστά στα συρματομπέγματα του μίσους και της ντροπής και ας βρίσκεται τελευταία, μετά από την απαγκίστρωση, αντιμέτωπη των δικών μας Σωμάτων Ασφαλείας.

Είναι καιρός ο Πρόεδρός μας να επανεξετάσει τα σημεία των καιρών και μαζί με την υπόλοιπη ηγεσία να λάβουν αποφάσεις στο Εθνικό Συμβούλιο για μια νέα αγωνιστική πορεία προς τα έξω, που να τονίζει τις πραγματικές διαστάσεις του προβλήματός μας και να δημιουργεί αυτή τη φορά πραγματικές πιέσεις προς την Τουρκία και τον Ντενκτάς.

Ο ψευδεπίγραφος διάλογος χάριν του διαλόγου έχει χρεοκοπήσει και αν επιθυμούμε τη διεξαγωγή ενός πραγματικού και ουσιαστικού διαλόγου με δυνατότητες κατάληξης, οφείλουμε να εγκαταλείψουμε την πολιτική του εξευμενισμού του κατακτητή και της αναβάθμισης του ψευδοκράτους και με μια εντατική σταυροφορία διαφωτισμού και διεκδίκησης προς όλες τις κατευθύνσεις, ιδιαίτερα εκεί που βρίσκονται μοχλοί πιέσεως προς την Τουρκία, να δημιουργήσουμε τις συνθήκες για επιτυχείς συνομιλίες.

Το διεθνές κλίμα που σήμερα επικρατεί, του φιλελευθερισμού, της εφαρμογής των ανθρώπινων δικαιωμάτων και της επανένωσης των λαών της Ευρώπης, συνηγορεί για μια τέτοια πορεία ουσιαστικής διεκδίκησης και όχι για τη μέχρι τώρα διαδικαστική πορεία οπισθοδρόμησης.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ερχόμενοι τώρα στα οικονομικά πράγματα του τόπου και τους προϋπολογισμούς που έχουμε ενώπιόν μας, επιθυμούμε να τονίσουμε από την αρχή ότι το

Δημοκρατικό Κόμμα, μετά από έντονο προβληματισμό, συναισθανόμενο το βάρος της ευθύνης του για την ομαλή λειτουργία του κράτους και την ενίσχυση της κρατικής οντότητας, θα ψηφίσει και φέτος τους προϋπολογισμούς στο σύνολό τους, όπως έχουν τροποποιηθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και με κάποιες περαιτέρω εισηγήσεις για περικοπές και τροποποιήσεις, που θα υποβάλουμε κατά τη διάρκεια της κατ' άρθρο ψήφισης των προϋπολογισμών.

Ψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς παρόλες τις έντονες διαφωνίες μας με τον τρόπο διακυβέρνησης του κυρίου Βασιλείου, με τη λανθασμένη πολιτική και χειρισμούς του στο εθνικό και παρόλες τις παρατηρήσεις και αντιρρήσεις που έχουμε, όσον αφορά τη φιλοσοφία της κυβέρνησής του πάνω σε θέματα οικονομικής πολιτικής, τις οποίες θα αναπτύξουμε στη συνέχεια.

Μας προβλημάτισε επίσης το γεγονός ότι, παρόλες τις προεκλογικές και μετεκλογικές του διακηρύξεις περί αξιοκρατίας και περί «Προέδρου όλων των Κυπρίων», έχει πράξει ακριβώς το αντίθετο. Ιδιαίτερα τα στελέχη και οι οπαδοί του Δημοκρατικού Κόμματος βρίσκονται υπό συνεχή καταδίωξη σε όλο το φάσμα της κυβερνητικής μηχανής, ενώ δημόσιοι υπάλληλοι και ειδικά μέλη των Σωμάτων Ασφαλείας προετοιμάζουν πυρετωδώς το προεδρικό νέο κόμμα.

Παρά ταύτα, πιστοί στις διακηρύξεις τις δικές μας όταν ήμαστε κυβέρνηση, που δικαιολογημένα μεμφόμασταν τους πολιτικούς μας αντιπάλους πως καταψηφίζοντας τους προϋπολογισμούς αποσκοπούσαν «να κλάψουμε στα ερείπια της Κύπρου, φθάνει να πέσει ο Κυπριανού», θα ψηφίσουμε υπεύθυνα τους προϋπολογισμούς, γιατί σε ένα προεδρικό σύστημα σαν το δικό μας η καταψήφιση των προϋπολογισμών είναι μια πάρα πολύ σοβαρή ενέργεια με πολύ απρόβλεπτες συνέπειες, ενώ από την άλλη πλευρά η υπερψήφισή τους δε σημαίνει αναγκαστικά και την έγκριση της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης στο σύνολό της.

Ταυτόχρονα δεν επιθυμούμε να στερήσουμε βασικές υπηρεσίες και Υπουργεία, όπως της Παιδείας, της Υγείας, της Άμυνας, των Εξωτερικών κτλ., από τα απαραίτητα κονδύλια. Όπως επίσης μας είναι αδύνατο να περιορίσουμε βασικά αναπτυξιακά έργα ή να περικόψουμε την οικονομική ενίσχυση και τις επιχορηγήσεις προς τις ασθενέστερες εισοδηματικά τάξεις του λαού μας, όπως οι πρόσφυγες, οι αγρότες μας κτλ. Έχουμε την πεποίθηση ότι ο λαός μας στο σύνολό του δεν μπορεί παρά να εκτιμήσει το σοβαρό και υπεύθυνο χειρισμό εκ μέρους μας αυτού του θέματος.

Αντιμετωπίζοντας την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης Βασιλείου μέσα από τους προϋπολογισμούς, αλλά και μέσα από τις πράξεις και παραλείψεις της, είναι φυσικό, όσο εποικοδομητικοί και να θέλουμε να σταθούμε, να εγερθούν ορισμένα καυτά ερωτήματα:

1. Άραγε πόσο συνεπής παρουσιάζεται ο κύριος Βασιλείου έναντι των προεκλογικών του διακηρύξεων, όταν ευαγγελιζόταν τη δραστική περικοπή κυβερνητικών δαπανών, αλόγιστων σπαταλών και την εφαρμογή μιας αυστηρής πολιτικής λιτότητας και περισυλλογής στη Δημόσια Υπηρεσία; Πόση λιτότητα και περισυλλογή είδαμε και ζήσαμε;
2. Πόσο συνεπής είναι ο κύριος Βασιλείου στις υποσχέσεις του για φιλολαϊκή πολιτική, ιδιαίτερα έναντι των φτωχότερων τάξεων του λαού μας;

   Με πόση στοργή άραγε αγκάλιασε τους πρόσφυγες, τους εργάτες, τους αγρότες, τους μεσαίους και μικρομεσαίους;

Πού βρίσκονται επιτέλους, εκείνα τα Πιστοποιητικά Φερεγγυότητας και Ιδιοκατοίκησης που υποσχέθηκε στους πρόσφυγές μας;

Τι γίνεται με το πρόβλημα των άνεργων επιστημόνων που θα το έλυε με τρόπο μαγικό, όπως έλεγε, όπως και για πολλά άλλα προβλήματα;

3. Σε ποιο βαθμό πέτυχε εκείνο που προεκλογικά υποσχέθηκε και που όλοι θυμόμαστε με απεριόριστο θαυμασμό, δηλαδή την αύξηση της παραγωγικότητας, τον περιορισμό των τιμών, την αύξηση των πραγματικών εισοδημάτων και την κατάργηση μάλλον και όχι την επιβολή νέων φορολογιών;

Κύριε Πρόεδρε,

Δυστυχώς η διάσταση μεταξύ λόγων και έργων, ή μάλλον μη έργων, δεν περιορίζεται μόνο στους χειρισμούς του εθνικού θέματος που ήδη αναφέραμε, αλλά καλύπτει ολόκληρο το φάσμα της κυβερνητικής πολιτικής και εύκολα επισημαίνεται και από τον πλέον καλόπιστο παρατηρητή.

Δυστυχώς το θέμα της οικονομικής πολιτικής είναι ένα από τα πιο κτυπητά παραδείγματα ασυνέπειας. Εγκαταλείποντας όλες τις υποσχέσεις για λιτότητα και ορθολογισμό στη διαμόρφωση της δημοσιονομικής και γενικότερης οικονομικής πολιτικής, η κυβέρνηση υιοθέτησε και στον τομέα αυτό την προσέγγιση του μάρκετιγκ, δηλαδή των εντυπώσεων σε βάρος της ουσίας, υποθάλποντας έναν έντονο ευδαιμονισμό και καταναλωτισμό.

Φοβούμαστε πως στόχος, συνειδητός ή μη, δεν ήταν μόνο να ικανοποιηθούν κάποια αιτήματα, δικαιολογημένα ή όχι, αλλά να εξασθενήσει και να αποπροσανατολιστεί το ίδιο το αγωνιστικό φρόνημα του λαού μας.

Παράλληλα το ρουσφέτι πήρε στα πλαίσια αυτής της νέας προσέγγισης του μάρκετιγκ μια νέα μορφή. Αντί να βοηθούνται τώρα με μικρο-ρουσφέτια διάφοροι φουκαράδες, βολεύονται τώρα με μεγαλο-ρουσφέτια φίλοι, συνεργάτες, ψηλά ιστάμενοι και άλλοι μεγαλόσχημοι. Δηλαδή εισήλθαμε στην εποχή του μεγαλο-ρουσφετιού.

Νομοθεσίες τροποποιούνται, κανονισμοί και διαδικασίες της Κεντρικής Τράπεζας και άλλων κυβερνητικών τμημάτων καταπατούνται και προωθούνται τα επιχειρηματικά συμφέροντα μιας μικρής ομάδας, χωρίς να υπολογίζεται το οικονομικό κόστος των ενεργειών αυτών και οι αδικίες που δημιουργούνται, χωρίς να ενδιαφέρονται οι αρμόδιοι για τις εθνικές συνέπειες που θα έχει το ξεπούλημα της γης μας και η εξάρτηση της οικονομίας μας από ξένα κέντρα συμφερόντων.

Για ποια λιτότητα, επιτέλους, μας μιλά ο κύριος Πρόεδρος; Για τη λιτότητα που υιοθέτησε με τη μη συμπερίληψη στους Κρατικούς Προϋπολογισμούς αναπτυξιακών έργων καίριας σημασίας για πολλές αγροτικές περιοχές, ενώ παράλληλα προωθεί, και μάλιστα με ενέργειες που δένουν τα χέρια της Βουλής, τη συνεχή ίδρυση νέων θέσεων στην κρατική μηχανή για να βολευτούν κάποιοι ημέτεροι;

Για τη λιτότητα που αφήνει ανεξέλεγκτες τις αντιπαραγωγικές δαπάνες της κρατικής μηχανής; Για τη λιτότητα που αυξάνει συνεχώς τα ταξίδια των κυβερνητικών αξιωματούχων και άλλων δημόσιων υπαλλήλων στο εξωτερικό, είτε αυτά χρειάζονται είτε όχι; Που φθάσαμε στο σημείο να στέλλουμε λειτουργούς του Υπουργείου Εσωτερικών στα Κινηματογραγικά Φεστιβάλ, γιατί ασχολούνται με τη λογοκρισία;

Για τη λιτότητα που οδήγησε στην αύξηση της κατανάλωσης κατά περίπου 30% τα δύο τελευταία χρόνια; Για τη λιτότητα που θα οδηγήσει σε αύξηση του

εσωτερικού και εξωτερικού μας χρέους κατά ένα σχεδόν δισεκατομμύριο λίρες μέχρι το τέλος του 1990, δηλαδή σε διάστημα μόνο τριών χρόνων από την ανάληψη της προεδρίας;

Επιτρέψετέ μου, κύριοι συνάδελφοι, να σταθώ λίγο περισσότερο στο θέμα της ενθάρρυνσης του καταναλωτισμού. Σε διάστημα μόνο δύο χρόνων η συνολική κατανάλωση αυξήθηκε κατά £350 εκατομμύρια. Στο ίδιο διάστημα οι επενδύσεις αυξήθηκαν κατά τι λιγότερο από £100 εκατομμύρια. Τι σημαίνει αυτό; Με άλλα λόγια σημαίνει ότι πολύτιμοι πόροι σπαταλήθηκαν στο βωμό της πολιτικής του εσωτερικού μάρκετιγκ. Για να δημιουργηθεί ένα αίσθημα ευφορίας και άνεσης σήμερα, που θα οδηγήσει στην ευδαιμονιστική αντιμετώπιση του εθνικού, αλλά και των άλλων σοβαρών θεμάτων που απασχολούν σήμερα το λαό μας. Μπορεί με τον τρόπο αυτό να διατηρήθηκαν οι ρυθμοί ανάπτυξης και το χαμηλό επίπεδο ανεργίας, όμως η πολιτική αυτή είναι φοβερά επικίνδυνη.

Κι αυτό γιατί πέρα από τις εμφανείς, άμεσες αρνητικές συνέπειες για το αγωνιστικό φρόνημα του λαού μας, η πολιτική υπερκατανάλωσης που ακολούθησε η κυβέρνηση, με την κατασπατάληση πόρων που συνεπάγεται, οδήγησε στη δημιουργία ενός ελλείμματος της τάξης των £130 εκατομμυρίων στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών, σε σύγκριση με ένα πλεόνασμα της τάξης των £45 εκατομμυρίων που είχε επιτευχθεί το 1987, προτού δηλαδή αναλάβει τη διακυβέρνηση ο κύριος Βασιλείου.

Ακόμα και αν αφαιρεθούν οι αγορές των αεροσκαφών, υπάρχει ένα έλλειμμα της τάξης των £50 εκατομμυρίων. Δηλαδή σε διάστημα μόνο δύο ετών η κυβέρνηση κατόρθωσε να χειροτερεύσει την κατάσταση στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών κατά περίπου £100 εκατομμύρια ή £180 εκατομμύρια, αν ληφθούν υπόψη τα αεροπλάνα. Και τούτο μάλιστα σε μια περίοδο που οι διεθνείς οικονομικές εξελίξεις υπήρξαν απόλυτα ευμενείς και το τουριστικό ρεύμα αυξήθηκε κατακόρυφα.

Τονίζουμε ιδιαίτερα το εξής: Σε αντίθεση με ό,τι συνέβαινε την προηγούμενη δεκαετία, το γεγονός είναι ότι η αύξηση βασικά του καταναλωτισμού ήταν ο κύριος προωθητικός παράγοντας της οικονομίας τα τελευταία δύο χρόνια και όχι η αύξηση της παραγωγής.

Ακόμα, ενώ προηγουμένως οι καθαρές συναλλαγές της οικονομίας με το εξωτερικό είχαν μια αυξητική και ευεργετική επίδραση στην εγχώρια παραγωγή, σήμερα, λόγω της εξαιρετικά αρνητικής επίπτωσης που είχε η υπερκατανάλωση στις εισαγωγές, η επίδραση αυτή μετατράπηκε σε αρνητική.

Με άλλα λόγια και πάλι, οι τεράστιες προσπάθειες του επιχειρηματικού μας κόσμου να αυξηθεί ο τουρισμός και οι εξαγωγές μας και οι κόποι του λαού μας εξανεμίζονται χάρη στη λανθασμένη οικονομική πολιτική και προσέγγιση.

Αυτό, εξάλλου, φαίνεται καθαρά και από το γεγονός ότι σε διάστημα δύο μόνο χρόνων το εσωτερικό και εξωτερικό μας χρέος αυξήθηκε κατά £600 εκατομμύρια, ενώ η αύξηση μέχρι το τέλος του 1990, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ίδιας της κυβέρνησης, θα πλησιάσει το ένα δισεκατομμύριο λίρες, γεγονός που θα οδηγήσει στη δημιουργία ενός συνολικού χρέους της τάξης των £2.3 δισεκατομμυρίων περίπου.

Επομένως, σε μια μόνο τριετία η κυβέρνηση Βασιλείου θα κατορθώσει να αυξήσει το εσωτερικό και εξωτερικό μας χρέος όσο περίπου είχε αυξηθεί μετά την εισβολή και μέχρι το 1987, δηλαδή σε 13 χρόνια. Και όμως δεν είχε να

αντιμετωπίσει ούτε την ανάγκη ανασυγκρότησης της οικονομίας από τα ερείπια της εισβολής, ούτε τις τεράστιες αυξήσεις στις τιμές των πετρελαιοειδών, αλλά μόνο τους δικούς της πρόχειρους σχεδιασμούς και ερασιτεχνισμούς.

Μας έλεγαν κάποτε φίλοι οικονομολόγοι, από τα δεξιά και από τα αριστερά, ότι το 1987 ένα παιδί που γεννιόταν χρωστούσε £2,000. Και τους ανταπαντούσαμε βέβαια, θυμίζοντάς τους τις θεαματικές αλλαγές και προόδους που υπήρξαν σε όλους τους τομείς της οικονομίας και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου στο διάστημα διακυβέρνησης του Δημοκρατικού Κόμματος.

Τι μπορούν να μας απαντήσουν άραγε, αν σήμερα τους ρωτήσουμε: Με ποια δικαιολογία το παιδί που γεννιέται σήμερα χρωστά £3,000 και το παιδί που θα γεννηθεί στις αρχές του 1991 £4,000; Ποια είναι τα θεαματικά επιτεύγματα της κυβέρνησης που δικαιολογούν αυτή την κατακόρυφη άνοδο στο χρέος;

Μας λένε ότι το 1989 οι οικονομικές εξελίξεις ήταν θετικές. Και στηρίζουν την άποψη αυτή στο ότι επιτεύχθηκε ένας ψηλός ρυθμός ανάπτυξης, γύρω στο 6%, και μειώθηκε ακόμα περισσότερο η ανεργία.

Ας ξεχάσουμε προς στιγμή το γεγονός ότι ο ρυθμός ανάπτυξης που επιτεύχθηκε ήταν χαμηλότερος τόσο από εκείνο του 1987 όσο και από το μέσο όρο της δεκαετίας 1976 - 1986. Ας ξεχάσουμε επίσης ότι η τάση για μείωση της ανεργίας είχε αρχίσει από το 1986. Ας σταθούμε μόνο στο ερώτημα: Ποιο ήταν το τίμημα που κατέβαλε η οικονομία για την επίτευξη του ρυθμού αυτού ανάπτυξης, όπως επίσης για τη μείωση της ανεργίας; Πόσο μπορεί να διατηρηθούν οι εξελίξεις αυτές, αν συνεχίσει η σημερινή πολιτική της κυβέρνησης;

Όπως ήδη ανέφερα η ανάπτυξη του 1989 δε στηρίχθηκε σε υγιή και σταθερά θεμέλια, αλλά στηρίχθηκε κατά βάση στην αύξηση της κατανάλωσης, που αναπόφευκτα δημιούργησε και το ψηλό έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών, μια πληγή που σταδιακά θα απομυζά την ενεργητικότητα και σφριγηλότητα της οικονομίας μας.

Αυτή η κατάσταση δεν μπορεί βέβαια να συνεχίσει, γιατί αναπόφευκτα θα έχει τραγικές συνέπειες για την οικονομία. Η στήριξη της ανάπτυξης στην κατανάλωση, αντί στις επενδύσεις και στις εξωτερικές συναλλαγές, δημιούργησε σήμερα μία κατάσταση υπερθέρμανσης της οικονομίας, που αναπόφευκτα και πάλι θα οδηγήσει στη χειροτέρευση όλων των οικονομικών δεικτών στο σύντομο μέλλον. Πιο επικίνδυνη ακόμα στο αρχικό στάδιο φαίνεται να είναι η κατάσταση όσον αφορά το Ισοζύγιο Πληρωμών. Αλλά χωρίς καμιά αμφιβολία συνέπειες θα υπάρξουν και για το ρυθμό πληθωρισμού και σε μεταγενέστερο στάδιο με τη διάβρωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας θα κτυπηθεί καίρια ο ρυθμός ανάπτυξης και το σημερινό ψηλό επίπεδο απασχόλησης του εργατικού δυναμικού.

Επομένως, η σχετικά ικανοποιητική εικόνα που παρουσιάζουν μερικοί δείκτες δεν έπρεπε να οδηγήσει την κυβέρνηση στο συμπέρασμα ότι οι οικονομικές εξελίξεις κατά το 1989 ήταν θετικές. Αντίθετα, θα έπρεπε να την απασχολήσουν σοβαρά οι αρνητικές τάσεις που έχουν επισημανθεί. Ούτε πιστεύω ότι είναι σοβαρή προσέγγιση, με τα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζει η οικονομία, να γίνονται δηλώσεις ότι δήθεν το δημοσιονομικό έλλειμμα και ειδικά οι κρατικές δαπάνες έχουν τεθεί υπό έλεγχο ή τα έχει δαμάσει ο Πρόεδρος και ότι άρχισε να αποδίδει καρπούς η νέα δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης.

Ακόμα και με τα ίδια τα στοιχεία της κυβέρνησης το δημοσιονομικό έλλειμμα το 1990 θα είναι αυξημένο κατά πολύ σε σύγκριση με το 1989. Αν κάποιος λάβει

υπόψη του ότι επίτηδες στους Κρατικούς Προϋπολογισμούς τα κρατικά έσοδα παρουσιάζονται τεχνητά εξογκωμένα και οι δαπάνες τεχνητά μειωμένες, τότε μπορεί να αντιληφθεί κάποιος κάτω από ποιο έλεγχο, ή μάλλον μη έλεγχο, βρίσκονται τα πράγματα.

Ειδικά για το θέμα της κατάρτισης των προϋπολογισμών, θα ήθελα να τονίσω ότι η υπερεκτίμηση των φορολογικών εσόδων είναι καταφανής και απαράδεκτη. Τα έσοδα προβλέπονται να αυξηθούν με υπερβολικά ψηλούς ρυθμούς, την ίδια ακριβώς στιγμή που προβλέπεται, από την ίδια την κυβέρνηση, χαμηλότερος ρυθμός ανάπτυξης και πολύ χαμηλότερος ρυθμός αύξησης των εισαγωγών και της κατανάλωσης το 1990.

Ποια λοιπόν πτυχή, φίλε Υπουργέ Οικονομικών, των κυβερνητικών προβλέψεων να πιστέψουμε; Αυτή που αφορά τα φορολογικά έσοδα ή αυτή που αφορά τις εισαγωγές και την ανάπτυξη; Εκτός και αν στα φορολογικά έσοδα συμπεριλαμβάνονται, κατά παράβαση βέβαια των συνταγματικών επιταγών, και έσοδα που προβλέπει η κυβέρνηση να έχει από νέες φορολογίες άμεσης απόδοσης, που δεν μας τις έχει ακόμα αποκαλύψει. Ήδη, βέβαια, πριν λίγες μέρες έγιναν τα αποκαλυπτήριά τους, με την κατάθεση στη Βουλή μέρους των νέων φορολογιών, και μάλιστα, κατά γενική διαπίστωση, με τρόπο τελείως πρόχειρο και αψυχολόγητο, εποχή που η Βουλή ήταν απασχολημένη με τη μελέτη των προϋπολογισμών.

Οι δημόσιες δαπάνες εξάλλου, όπως ήδη ανέφερα, είναι συμπιεσμένες τεχνητά στους προϋπολογισμούς. Ήδη έχουν αρχίσει να ετοιμάζονται και να αποστέλλονται συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί, όπως εκείνος που, στα πλαίσια σίγουρα της πολιτικής λιτότητας, προβλέπει παροχή ενός παχυλότατου μισθού της τάξης των £2,000 το μήνα για τον Προεδρικό Σύμβουλο που είναι επικεφαλής του Φορέα Νεολαίας που για πάρα πολύ χρόνο λειτουργεί αντισυνταγματικά.

Παράλληλα, αναπτυξιακές δαπάνες έργων ψηλής προτεραιότητας, συνολικού κόστους £92 εκατομμυρίων, δεν έχουν συμπεριληφθεί στους επίσημους προϋπολογισμούς, αλλά αντιδεοντολογικά η τύχη τους συνδέθηκε με την τύχη της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Αν όμως η κυβέρνηση κρίνει ότι οι δαπάνες αυτές θα πρέπει να γίνουν, γιατί δε μείωσε αντίστοιχα άλλες καταναλωτικής φύσεως δαπάνες; Και γιατί εκβιαστικά τις συνδέει με το θέμα της φορολογικής μεταρρύθμισης, η οποία όχι μόνο δεν πρόκειται να αυξήσει το 1990 τα δημόσια έσοδα - αφού ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας θα ισχύει, αν περάσει, από το 1992 - αλλά αντίθετα θα οδηγήσει και σε μείωση των φορολογικών εσόδων τόσο το 1990 όσο και το 1991;

Με λιγότερα έσοδα δηλαδή θα είναι η κυβέρνηση σε θέση να προχωρήσει στην εκτέλεση έστω και του μέρους που προβλέπεται των αναπτυξιακών έργων τα προσεχή δύο χρόνια και με περισσότερα δε θα είναι; Ή μήπως κατά βάθος η κυβέρνηση προσπαθεί, είτε να εκβιάσει το Σώμα να υιοθετήσει το σύνολο της φορολογικής της μεταρρύθμισης είτε να δημιουργήσει άλλοθι έναντι όσων υποφέρουν από τη μη εκτέλεση αυτών των έργων, που κυρίως είναι οι κάτοικοι φτωχών αγροτικών περιοχών; Όποια κι αν είναι η πρόθεση, πιστεύω ότι ελάχιστοι είναι εκείνοι που δεν καταδικάζουν ανεπιφύλακτα την υστερόβουλη και αψυχολόγητη ενέργεια της κυβέρνησης που ειλικρινά προκαλεί αυτό το Σώμα.

Έρχομαι τώρα στο θέμα της φορολογικής μεταρρύθμισης. Χωρίς αμφιβολία στις προτάσεις που υποβλήθηκαν υπάρχουν αρκετά θετικά στοιχεία και τούτο

πιστώνεται στην κυβέρνηση. Εξάλλου αρκετά από τα μέτρα αυτά είχαν αρχίσει να πρωθούνται από το 1987.

Όμως, αν κάποιος αντικρίσει ως σύνολο τα μέτρα που προτείνονται και το ύψος του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας που προωθείται, εύκολα μπορεί να αντιληθεί ότι η κυβέρνηση, εκμεταλλευόμενη τις εντυπώσεις που θα δημιουργηθούν από τις μειώσεις στο φόρο εισοδήματος, προσπαθεί να ρίψει στους ώμους του λαού και ιδιαίτερα των παραγωγικών κλάδων της οικονομίας μας, μια χιονοστιβάδα από φορολογικά βάρη, δίδοντας ένα και παίρνοντας από το λαό στο σύνολό του τρία ή τέσσερα.

Με διάφορα παραδείγματα που ετοίμασαν οι αρμόδιες υπηρεσίες, η κυβέρνηση προσπαθεί με σοφιστείες και λαμβάνοντας υπόψη τις εξαιρέσεις και όχι τον κανόνα να μας πείσει ότι κανένας τελικά δεν πρόκειται να επηρεαστεί αρνητικά από τις μεταρρυθμίσεις αυτές, αλλά όλοι θα κερδίσουν.

Προς Θεού, κύριοι συνάδελφοι, ας μην υποτιμάται η νοημοσύνη του λαού. Επιτέλους κάπου πρέπει να σταματά το μάρκετιγκ. Ας μας πει καθαρά η κυβέρνηση ποιος επιτέλους θα πληρώσει τα επιπρόσθετα φορολογικά βάρη των £80 - 100 εκατομμυρίων ετησίως. Φορολογικά βάρη που θα χρειαστεί να επιβληθούν, για να καλυφθούν τα ελλείμματα που δε δικαιολογούνται από τη σημερινή κατάσταση της οικονομίας. Και ας μας πει η κυβέρνηση γιατί αρνείται να αναλάβει τις ευθύνες της, εισάγοντας μια ορθολογιστική δημοσιονομική πολιτική που θα περιορίσει τις μη παραγωγικές δαπάνες, οι οποίες δεν είναι τόσο ανελαστικές όσο μας λέγουν.

Διαβάσαμε βέβαια στις εισηγητικές εκθέσεις ότι το 30% του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας θα το καταβάλλουν οι ξένοι περιηγητές. Μα αστειευόμαστε, κύριοι συνάδελφοι; Είμαστε μήπως το κέντρο της γης; Η μόνη τουριστική χώρα στην οποία θα έρχονται ξένοι άνθρωποι να πληρώνουν περίπου £30 εκατομμύρια το χρόνο επιπρόσθετους φόρους, για να τους κάνουμε την τιμή να τους δεχτούμε; Ή μήπως αυτό που θα γίνει στην πράξη θα είναι μια μείωση της ανταγωνιστικότητας του τουρισμού μας με δραματικές επιπτώσεις;

Μας λέγουν επίσης: Οι μισθωτοί να μην ανησυχούν. Θα αποζημιωθούν με την Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Ούτε οι εξαγωγείς θα πρέπει να προβληματίζονται, γιατί οι εξαγωγές θα φορολογούνται με μηδενικό συντελεστή.

Σύμφωνοι. Όμως η οικονομία δεν είναι μια στατική κατάσταση, αλλά ένας ζωντανός, δυναμικός οργανισμός. Ο πληθωρισμός, σύμφωνα με τις ίδιες πάντα κυβερνητικές εκτιμήσεις, που ήδη παρουσιάζει υψωτικές τάσεις, θα διπλασιαστεί αμέσως μόλις εισαχθεί ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας. Οι μισθοί επομένως θα αυξηθούν κατακόρυφα το επόμενο εξάμηνο, οδηγώντας με τη σειρά τους σε νέα αύξηση τιμών και ούτω καθεξής.

Ποιο θα είναι το αποτέλεσμα; Νέα ψηλά επίπεδα τιμών, θα πληγεί σοβαρά η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, θα χαθούν αγορές, θα κλείσουν επιχειρήσεις, θα απολυθούν εργάτες και υπάλληλοι, θα δημιουργηθεί σοβαρό ανεργιακό πρόβλημα και θα μειωθούν τα πραγματικά εισοδήματα των εργαζομένων. Και ας μη λεχθεί ότι πρόκειται για υπερβολικό σενάριο και κινδυνολογία.

Ας πούμε λοιπόν τα πράγματα με το όνομά τους. Τους ψηλούς νέους φόρους, αν δεν τους περικόψει βέβαια δραστικά η Βουλή, κάποιοι θα τους πληρώσουν. Αυτοί βέβαια δε θα είναι εκείνοι που θα απασχολούνται σε τομείς που δε χρειάζεται να συναγωνιστούν το εξωτερικό. Θα τους πληρώσουν οι δυναμικοί

τομείς της οικονομίας, εκείνοι στους οποίους στηρίχθηκε η ανάπτυξη της οικονομίας μας, όλα αυτά τα χρόνια που πέρασαν.

Και ας μη συγκρίνουμε την κατάστασή μας με εκείνη άλλων χωρών που εισήχθηκε ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας. Γιατί εκεί αντικατέστησε άλλους φόρους μαζικής κατανάλωσης που προϋπήρχαν και ακόμα οι οικονομίες αυτών των χωρών ήταν πολύ πιο κλειστές από τη δική μας. Πέραν τούτου οι εισαγωγικοί δασμοί που καταργούνται με την Τελωνειακή Ένωση στην περίπτωση της Κύπρου αποτελούν ελάχιστο ποσοστό των σημερινών πολύ ψηλών συντελεστών Φόρου Προστιθέμενης Αξίας που εισηγείται η κυβέρνηση.

Θα μας πουν βέβαια: «Ωραία όλα αυτά, αλλά εσείς τι προτείνετε;» Το πρώτο βέβαια που προτείνουμε είναι να εγκαταλειφθεί η νοοτροπία και η προσέγγιση του μάρκετιγκ.

Να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους, χωρίς ωραιοποιήσεις. Και ύστερα, αφού ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για να πάψει η κατασπατάληση των πόρων της οικονομίας και για να περιοριστούν οι υπέρμετρες καταναλωτικές δαπάνες της κυβέρνησης, να προχωρήσουμε στην αναθεώρηση του φορολογικού μας συστήματος, με στόχο τη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών, προς όφελος και όχι σε βάρος των χαμηλά αμειβόμενων και των μεσαίων τάξεων, σε συνδυασμό και με τη διεύρυνση των κρατικών εσόδων.

Στα πλαίσια αυτά δεν αποκλείουμε την εισαγωγή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, αλλά με λογικούς, χαμηλούς συντελεστές και σε συνδυασμό με ρυθμίσεις και επιστροφές φόρων, έτσι που να μην επηρεάζεται αρνητικά ο τουρισμός, οι εξαγωγές και οι άλλοι παραγωγικοί τομείς, και αφού εν τω μεταξύ εκσυγχρονιστούν και εφαρμοστούν αποτελεσματικά οι υφιστάμενες φορολογικές νομοθεσίες.

Δεν μπορώ βέβαια να μιλήσω εκ μέρους οποιουδήποτε άλλου, αλλά εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος θα ήθελα να προειδοποιήσω την κυβέρνηση ότι, προτού τοποθετηθούμε θετικά ή αρνητικά στο θέμα του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, θα απαιτήσουμε να μας δοθούν πλήρη στοιχεία για το ποιοι θα επωμιστούν το βάρος των £84 εκατομμυρίων και πλέον των ετησίων εισπράξεων που προνοεί ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας.

Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, εδώ μιλούμε για τη μελλοντική πορεία και επιβίωση της οικονομίας μας, του πιο απαραίτητου υπόβαθρου για τον αγώνα που διεξάγουμε, και επομένως δηλώσεις τύπου μάρκετιγκ δεν είναι αρκετές για να μας πείσουν.

Πέρα από τα πιο πάνω, θα ήθελα να υποβάλω το ακόλουθο ερώτημα προς το Υπουργείο Οικονομικών και αναμένω απάντηση. Στην εισηγητική έκθεση για τη φορολογική μεταρρύθμιση μας λένε ότι, σε αντάλλαγμα για τα £84 εκατομμύρια του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, θα μειωθεί ο φόρος εισοδήματος κατά £68 εκατομμύρια μέχρι το 1991, πάνω σε ετήσια βάση. Πώς προκύπτει ο αριθμός αυτός, αφού οι μειώσεις το 1990 θα είναι £13 εκατομμύρια, το 1991 £10 εκατομμύρια και το 1992 και πάλι £10 εκατομμύρια, δηλαδή σύνολο μόνο £33 εκατομμύρια;

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Υπάρχουν ορισμένοι επιμέρους τομείς και ορισμένες δραστηριότητες που αισθανόμαστε την ανάγκη να κάνουμε κάποια περαιτέρω σχόλια, στο χρόνο που μας απομένει.

Σοβαρότητα, ευθύνη, λιτότητα και ορθολογισμός θα πρέπει να διακρίνουν και τις ενέργειες των Ημικρατικών Οργανισμών. Ούτε είναι σωστό η κυβέρνηση να αντιμετωπίζει σαν οδοστρωτήρα τον αναγκαίο προβληματισμό που οφείλει να υπάρχει στα Συμβούλια των Ημικρατικών Οργανισμών.

Φαινόμενα τύπου ανθρακικού σταθμού θα πρέπει να εκλείψουν, γιατί η γυναίκα του Καίσαρα πρέπει και να φαίνεται τίμια. Τα συμφέροντα των οποιωνδήποτε, όσο ψηλά και αν βρίσκονται, δεν πρέπει να είναι η πυξίδα που κατευθύνει τις ενέργειες οποιουδήποτε οργανισμού που δημιουργήθηκε για να εξυπηρετεί τα συμφέροντα ολόκληρου του λαού μας. Το ίδιο ισχύει, και μάλιστα σε αυξημένο βαθμό, για τους κρατικούς αξιωματούχους, πολιτικά πρόσωπα και μη.

Το φάγωμα του Προέδρου της Αρχής Ηλεκτρισμού και η πρόωρη αφυπηρέτηση του Γενικού Διευθυντή του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού μας βάζουν σε θλιβερές σκέψεις, κατά πόσο θα συνεχιστεί το φαινόμενο της στέρησης των υπηρεσιών ακέραιων και δραστήριων ανθρώπων, με ιστορία ανιδιοτελών υπηρεσιών στον τόπο, γιατί τυγχάνει να μην είναι αρεστοί και να ενοχλούν τα προγράμματα και τα σχέδια κάποιων ψηλά ιστάμενων.

Ζούμε σε δημοκρατία, εποχή που πνέει ο άνεμος του φιλελευθερισμού και της ανθρωπιάς. Εκείνοι που βρίσκονται στις ανώτατες βαθμίδες του κράτους, είναι υπηρέτες του λαού και της λαϊκής εντολής και δεν υπάρχουν περιθώρια για αλαζονεία, καπρίτσια και ετσιθελισμούς.

Η κατάσταση στο Ρ.Ι.Κ. μας ανησυχεί, γιατί η νοοτροπία που επικρατεί το θέλει αναγκαστικά να υπηρετεί μόνο μια εξουσία, την κυβέρνηση, και όχι ολόκληρο το λαό. Ο κύριος Βασιλείου, μόλις εξελέγη Πρόεδρος, μέσα στις πολλές άλλες υποσχέσεις, μίλησε για λιγότερη προβολή του Προέδρου και περισσότερη αφανή δουλειά. Ας κρίνει ο καθένας μας πόσο αντίκρισμα είχε και αυτή η υπόσχεση και αν σήμερα δεν υπάρχει το φαινόμενο της υπερπροβολής του Προέδρου μέσω του Ρ.Ι.Κ., ως μια επέκταση της προσέγγισης του μάρκετιγκ.

Αισθάνομαι επίσης έντονη την ανάγκη να επαναλάβω την προειδοποίησή μας για τους κινδύνους που προκαλεί το ξεπούλημα της γης μας και της αξιοπρέπειάς μας σε ξένα συμφέροντα, γιατί έτσι υπαγορεύει το συμφέρον μερικών. Φαινόμενα σαν αυτά του Χα Ποτάμι πρέπει οριστικά να εκλείψουν, γιατί ειλικρινά προκαλούν το περί δικαίου αίσθημα του λαού μας που θέλει τη λίγη γη που μας έμεινε να τη διαφεντεύει ο ίδιος.

Κι αν αυτό, δηλαδή το φαινόμενο του ξεπουλήματος της γης μας, συνδυαστεί με τους κιδνύνους της υπερχρέωσης που, όπως αναφέρθηκε, προκύπτει από την υπερκαταναλωτική νοοτροπία και τα ανεξέλεγκτα ελλείμματα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών, το τίμημα που θα πληρώσουμε σύντομα θα είναι βαρύ όχι μόνο γιατί θα προκληθούν οικονομικά προβλήματα, αλλά και γιατί θα καταντήσουμε έρμαιο στις διαθέσεις ξένων κέντρων αποφάσεων, με ανυπολόγιστες συνέπειες στον πολιτικό τομέα.

Μας ανησυχεί επίσης η τάση να ξεφύγουμε από τα πλαίσια της μικτής οικονομίας, που υπήρξε το οικονομικό σύστημα που απέδωσε καρπούς στα οικονομικά δεδομένα της Κύπρου επί Μακαρίου και Κυπριανού. Δυστυχώς παρατηρούμε και φέτος επέκταση του νέου θεσμού που προωθείται, δηλαδή της ιδιωτικοποίησης που εισήγαγε πέρσι η κυβέρνηση Βασιλείου, δηλαδή της απόσπασης και παράδοσης βασικών υπηρεσιών από το δημόσιο τομέα στον ιδιωτικό σε

θέματα που αφορούν τα Δημόσια Έργα, το Κτηματολόγιο, τις Ελεγκτικές Υπηρεσίες, τη Νομική Υπηρεσία του κράτους κτλ.

Τούτο κατά την άποψή μας διαταράσσει το σημερινό ευαίσθητο ισοζύγιο της μικτής οικονομίας. Θα τονίσουμε ακόμα μια φορά ότι στο δημόσιο τομέα το κριτήριο της μεγέθυνσης του κέρδους υποκαθίσταται από το κριτήριο του κοινωνικού κόστους και της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών. Είναι, πιστεύουμε, αδύνατο να είναι αδιάβλητες αυτές οι υπηρεσίες, όταν συγκρούεται το ιδιωτικό κέρδος με το δημόσιο λειτούργημα. Δημιουργείται σοβαρός κίνδυνος, αν δεν προσέξουμε, να καταστρέψουμε ολόκληρη τη φιλοσοφία πάνω στην οποία στηρίζεται η παροχή δημόσιων υπηρεσιών.

Ταυτόχρονα βλέπουμε να συνεχίζεται η τάση που άρχισε από την πρώτη στιγμή που ανέλαβε η νέα κυβέρνηση, της δημιουργίας θέσεων συμβούλων και παρασυμβούλων, φορέων και παραφορέων, ιδιαίτερα γύρω από τον Πρόεδρο, πολλές φορές μάλιστα χωρίς ή με υποτυπώδες νομικό κάλυμμα, όπως αποδείχθηκε στην περίπτωση του Φορέα Νεολαίας και του Φορέα Γυναικών. Κι όπως είχαμε προβλέψει, τελικά είναι ο Κύπριος φορολογούμενος που καλείται να επωμισθεί το όλο κόστος, δηλαδή να πληρώσει τη νύμφη, ενώ η χρησιμότητα όλων αυτών των θέσεων και θεσμών παραμένει αμφίβολη στην καλύτερη των περιπτώσεων. Και εδώ πιστεύουμε ότι η Βουλή έχει καθήκον να εγκύψει προσεκτικά πάνω από κάθε περίπτωση και να βάλει τα πράγματα στη θέση τους εκεί που δεν είναι.

Δυστυχώς στον τομέα της αξιοκρατίας δεν υπήρξε καμιά βελτίωση. Και όμως πόσες φορές επανέλαβε μέχρι τώρα ο κύριος Βασιλείου πως είναι Πρόεδρος όλων των Κυπρίων; Πώς συνάδει αυτό με τη συστηματική καταδίωξη και τον παραγκωνισμό των αντιφρονούντων δημόσιων υπαλλήλων, ιδιαίτερα των στελεχών και οπαδών του Δημοκρατικού Κόμματος; Η εικόνα γίνεται περισσότερο ζοφερή και ανησυχητική με την προσπάθεια κάποιων στενών συνεργατών του κυρίου Βασιλείου που χρησιμοποιούν τη θέση τους και τη δύναμη της εξουσίας και του αξιώματος, για να δημιουργήσουν κόμμα του κυρίου Προέδρου.

Πολύ φοβούμαστε, αν δεν αντιληφθεί ο Πρόεδρος εγκαίρως την τεράστια ζημιά που του γίνεται και θα του γίνει με αυτές τις προσπάθειες, ότι σύντομα θα βρεθεί αντιμέτωπος με ολόκληρο το φάσμα του πολιτικού κόσμου. Φαίνεται δυστυχώς ότι υπάρχει μια τάση στους κυβερνώντες για υποβάθμιση των πολιτικών κομμάτων και της Βουλής. Και υπάρχουν πολλά παραδείγματα που επιβεβαιώνουν την ύπαρξη μιας τέτοιας νοοτροπίας. Αλλά η πραγματική δύναμη είναι εκείνη που εξασκείται χωρίς να φαίνεται. Επομένως υπάρχουν τρόποι να αντιληφθούν κάποιοι ότι η Κυπριακή Βουλή και τα κόμματα στη Βουλή έπαψαν από πολύ καιρό να αποτελούν απλή σφραγίδα της θέλησης της εκάστοτε Εκτελεστικής Εξουσίας.

Επισημαίνουμε ακόμα έναν τομέα στον οποίο παρατηρείται χειροτέρευση και όχι βελτίωση. Τον τομέα του συντονισμού μεταξύ Υπουργείων και μεταξύ υπηρεσιών. Υπήρξαν πολλές περιπτώσεις που παρουσιάστηκαν δημόσιοι υπάλληλοι από διάφορα Υπουργεία σε Επιτροπές της Βουλής με συγκρουόμενες θέσεις και χωρίς συγκεκριμένη πολιτική ή ακόμα απροπαρασκεύαστοι και αμελέτητοι ή με λανθασμένα και παραπλανητικά στοιχεία.

Κύριε Πρόεδρε,

Είμαστε ικανοποιημένοι ότι στον τομέα της άμυνας επιτελείται καλή δουλειά και συνεχίζεται η προσπάθεια που ξεκίνησε από την προηγούμενη κυβέρνηση. Και

θα υποστηρίξουμε, όπως ήδη διακηρύξαμε, αύξηση του ποσοστού για την άμυνα. Όμως πρέπει να υπάρχει σοβαρός έλεγχος των σχετικών κονδυλίων, ιδιαίτερα στο θέμα της αγοράς στρατιωτικού υλικού και οπλικών συστημάτων από το εξωτερικό.

Ένας άλλος τομέας όπου χρειάζεται πολύ μεγαλύτερος έλεγχος από πλευράς κυβέρνησης, γιατί εγκυμονούνται σοβαροί κινδύνοι για ασυδοσία και πιθανή μελλοντική εξαπάτηση του κοινού, είναι ο τομέας των δημόσιων εταιρειών, στον οποίο τελευταία παρατηρείται αυξημένη δραστηριότητα, που αναμένεται να αυξηθεί ακόμα περισσότερο με τη δημιουργία χρηματιστηρίου.

Πιστεύουμε ότι υπάρχουν σοβαρά κενά στη νομοθεσία και ότι ακόμα η υφιστάμενη νομοθεσία θα πρέπει να εφαρμόζεται πλήρως και αυστηρά, για να μην έχουμε επανάληψη του φαινομένου των Χημικών Βιομηχανιών. Είμαστε οι πρώτοι που υποστηρίζουμε την επέκταση του θεσμού των δημόσιων εταιρειών και την αυξημένη συμμετοχή του λαού στις παραγωγικές επιχειρήσεις. Όμως, για να συμβεί τούτο απρόσκοπτα και με επιτυχία, πρέπει να δημιουργηθεί κλίμα απόλυτης εμπιστοσύνης στην κεφαλαιαγορά και οι σχετικοί νόμοι και κανονισμοί που θα τη διέπουν να λειτουργούν αυστηρά και αποτελεσματικά, με βασικό γνώμονα την προστασία του επενδυτικού κοινού.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Στο χρονικό διάστημα που μας παρέχεται δεν μπορούσαμε παρά να αγγίξουμε απλώς κάποιες πτυχές της οικονομίας. Υπάρχουν πολλά άλλα θέματα που θα καλύψουν οι υπόλοιποι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Κόμματος. Θα ήθελα όμως να διαβεβαιώσω ότι η κριτική μας ήταν, είναι και θα παραμείνει καλόπιστη και εποικοδομητική. Σ' αυτή δεν υπάρχει, ούτε πρέπει να δοθεί, προσωπικός χαρακτήρας, γιατί η προσπάθειά μας και ο ρόλος μας ως αντιπολίτευσης είναι να υποδεικνύουμε τα κακώς έχοντα, με την ελπίδα να λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα και να μην ηχούν οι απόψεις μας σε ώτα μη ακουόντων.

Γι' αυτό σε τελευταία ανάλυση η επιτυχία μιας κυβέρνησης και ενός Προέδρου δεν είναι μόνο προσωπική τους υπόθεση, αλλά επιτυχία ολόκληρου του λαού, όταν η τυχόν αποτυχία, ιδιαίτερα στο εθνικό και στα οικονομικά του τόπου, είναι αποτυχία όλων μας και την πληρώνει ολόκληρος ο λαός μας.

Και είναι υποχρέωσή μας κάτω από τις τραγικές συνθήκες της ημικατοχής που περνά η πατρίδα μας να είμαστε ιδιαίτερα αυστηροί, προμηθείς και όχι επιμηθείς, γιατί δεν υπάρχουν δυστυχώς περιθώρια μεγάλων λαθών. Οι μεγάλες ισχυρές χώρες μπορεί να έχουν τέτοια περιθώρια. Μικρές χώρες, όπως η Κύπρος, στις σημερινές συνθήκες δεν έχουν ούτε τα ελάχιστα περιθώρια.

Αν υπάρχει κάτι που ως Δημοκρατικό Κόμμα είμαστε περήφανοι, είναι το γεγονός ότι παραδώσαμε κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες μια καθόλα υγιή και ρωμαλέα οικονομία, ένα πολύ ισχυρό και σταθερό υπόβαθρο αντοχής στον αγώνα της Κύπρου.

Με κανένα τρόπο δε θέλουμε να χαθεί με πειραματισμούς και ακροβατισμούς ή με λανθασμένες προσεγγίσεις αυτό που πρέπει να διατηρήσουμε σαν κόρη οφθαλμού, δηλαδή η ακμαιότητα της οικονομίας μας, αν θέλουμε να μπούμε στο 1990, με δυνατότητες δικαίωσης του αγώνα μας, σωτηρίας της Κύπρου και επανένωσης του λαού και του τόπου μας.

Το Δημοκρατικό Κόμμα, το κόμμα που καλύπτει ολόκληρο το χώρο του κέντρου, απέδειξε ότι έχει ρίζες βαθιές, όπως και ο τόπος μας. Ως το κόμμα της

αντιπολίτευσης θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε, με υπευθυνότητα και συνέπεια μαζί με τα άλλα κόμματα, αλλά και με την κυβέρνηση, για το καλό του λαού μας, ολόκληρου του λαού μας, του εργάτη, του συνεργατιστή, του επιχειρηματία, του δημόσιου υπαλλήλου, αλλά και με ιδιαίτερη στοργή και φροντίδα για τις ασθενέστερες εισοδηματικές τάξεις, τους πρόσφυγες, τους αγρότες, τους συνταξιούχους,

Ζούμε σε μια εποχή κοσμοϊστορικών, για να μην πούμε κατακλυσμικών εξελίξεων σ' όλο τον κόσμο, με επίκεντρο την ευρύτερη πατρίδα που λέγεται Ευρώπη. Ουδέποτε υπήρξε μεταπολεμικά, από το 1945, τέτοια ρευστότητα σαν αυτή που παρουσιάζεται σήμερα στα πράγματα της Ευρώπης. Ίσως να βρισκόμαστε ιστορικά ενώπιον του τέλους της πρώτης μεταπολεμικής περιόδου της Ευρώπης, αλλά και ολόκληρου του κόσμου.

Πιστεύουμε ότι αντικρίζουμε το τέλος του ψυχρού πολέμου και ότι οι αλλαγές που στο τέλος τους δεν μπορεί παρά να βρίσκεται η ενωμένη Ευρώπη, το Κοινό Ευρωπαϊκό Σπίτι, θα προχωρούν ολοένα και με ταχύτερο ρυθμό. Όπως πιστεύουμε ότι δεν πρόκειται να γυρίσουν οι δείκτες του ρολογιού πίσω. Είναι η ώρα που ο προβληματισμός των λαών γίνεται πρόκληση των ηγετών.

Σ' αυτό το νέο φιλελεύθερο και πιο ανθρώπινο κόσμο, σ' αυτή την Ευρώπη που η Κύπρος ανήκει ιστορικά, γεωγραφικά και πολιτιστικά, ας σχεδιάσουμε για πρώτη φορά τις κινήσεις και τις ενέργειές μας, με οραματισμό που να μη γίνεται ρομαντισμός, με σύνεση που να μη γίνεται αναχρονισμός, με τόλμη και πρωτοβουλία που να μη γίνεται πειραματισμός και ακροβατισμός, με ενότητα που να μη γίνεται μονολιθικότητα και δογματισμός και με πατριωτισμό που να μη γίνει ποτέ σωβινισμός, για να μη μας βρούν απροετοίμαστους οι αλλαγές των καιρών, αλλά να βρεθούμε μέσα σ' αυτές και να συνδέσουμε το μέλλον μας με αυτές. Κυρίαρχοι της μοίρας μας και αντάξιοι της αποστολής μας, για να σώσουμε την πατρίδα μας Κύπρο και να απαλλαγούμε από τον Τούρκο εισβολέα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Γαλανό για την ομιλία του. Έχει πάρει ακριβώς 53 λεπτά. Καλώ στο βήμα τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ κ. Ντ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι για 15ο χρόνο που συζητούμε τους κρατικούς προϋπολογισμούς υπό συνθήκες κατοχής. Είναι για 15ο χρόνο που συνεχίζεται το δράμα της Κύπρου και του λαού μας. Παρά τις σημερινές ευνοϊκές διεθνείς συνθήκες και την πρόοδο που έχει σημειωθεί στα θέματα του αφοπλισμού και της ειρήνης, την επίλυση σοβαρών περιφερειακών προβλημάτων και γενικά το νέο διεθνές κλίμα που έχει εγκαινιαστεί με τη νέα σκέψη και τις συνεχείς πρωτοβουλίες της Σοβιετικής Ένωσης, το Κυπριακό συνεχίζει να παραμένει άλυτο και δεν έχει σημειωθεί καμιά ουσιαστική πρόοδος για την επίλυσή του.

Το Σεπτέμβρη του 1988, ύστερα από πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, άρχισε ένας νέος διάλογος ανάμεσα στον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και τον Τουρκοκύπριο ηγέτη κ. Ντενκτάς. Η έναρξη αυτού του διαλόγου αναπτέρωσε τις ελπίδες ότι ο νέος αυτός διάλογος θα άνοιγε επιτέλους το δρόμο για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Στον ένα χρόνο που

διάρκεσε ο διάλογος αυτός, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατέβαλε τεράστιες προσπάθειες για την πραγματοποίηση προόδου και την επιτυχή κατάληξη των συνομιλιών. Οι προτάσεις που υπέβαλε γραπτώς στο τραπέζι των συνομιλιών λάμβαναν υπόψη όχι μόνο τα συμφέροντα των Ελληνοκυπρίων, αλλά και των Τουρκοκυπρίων και απαντούσαν στις έγνοιες και τις ανησυχίες τους. Στις προτάσεις αυτές γινόταν καθαρό ότι είναι αποδεχτή η λύση της διπεριφερειακής ομοσπονδίας, ότι στην κάθε περιοχή θα υπάρχει πλειοψηφία της δοσμένης κοινότητας και ότι θα υπάρχει ίση συμμετοχή στην Άνω Βουλή και την Ομοσπονδιακή Δικαιοσύνη. Ταυτόχρονα όμως γινόταν καθαρό ότι θα έχουμε ομοσπονδία και όχι συνομοσπονδία, ότι θα εφαρμοστούν οι τρεις ελευθερίες αντιμετωπίζοντας τις πρακτικές δυσκολίες που μπορεί να προκύψουν, ότι θα αποχωρήσουν τα τουρκικά και όλα τα ξένα στρατεύματα και θα αποστρατικοποιηθεί η Κυπριακή Δημοκρατία και ότι οι διεθνείς εγγυήσεις θα πρέπει να προέλθουν από το Συμβούλιο Ασφαλείας, χωρίς οποιοδήποτε δικαίωμα των εγγυητριών δυνάμεων για μονομερή επέμβαση στα εσωτερικά της Κύπρου.

Το ΑΚΕΛ, σ' όλο αυτό το διάστημα, έδωσε κάθε βοήθεια στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για την επιτυχή κατάληξη του διαλόγου στη βάση των προτάσεων που υποβάλαμε και των χειρισμών που αποφασίζονταν από το Εθνικό Συμβούλιο. Δυστυχώς, οι ειλικρινείς αυτές προσπάθειες που κατέβαλε η ελληνοκυπριακή πλευρά δεν απέδωσαν. Δεν απέδωσαν μέχρι στιγμής ούτε οι συνεχείς προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ για το σπάσιμο του αδιεξόδου και την έναρξη ουσιαστικών συνομιλιών.

Η στασιμότητα και το αδιέξοδο στο Κυπριακό οφείλεται, αποκλειστικά και μόνο, στην άκρως αρνητική στάση του Ντενκτάς και της Άγκυρας, που παρέμειναν σταθερά προσηλωμένοι στις διαμελιστικές τους θέσεις. Η φιλοσοφία του Ντενκτάς και της Άγκυρας μπορεί να συνοψιστεί ως ακολούθως: Είτε γίνεται αποδεχτή η ύπαρξη δυο χωριστών κρατών που θα συνδέονται χαλαρά μεταξύ τους σε ένα καθεστώς συνομοσπονδίας, γίνεται αποδεχτή η μη εφαρμογή των τριών ελευθεριών και ειδικά της επιστροφής των προσφύγων και των θεμάτων της περιουσίας, η παραμονή τουρκικών στρατευμάτων και το δικαίωμα μονομερούς επέμβασης της Τουρκίας στα εσωτερικά της Κύπρου, είτε να παραμείνει η κατάσταση όπως έχει και η . De Facto και De Jure αναγνώριση δυο χωριστών κρατών και ο διαμελισμός της Κύπρου. Είναι προς αυτή την κατεύθυνση που στοχεύει η συνεχής αύξηση των εποίκων και η αλλαγή του δημογραφικού χαρακτήρα της κατεχόμενης Κύπρου, όπως και οι συνεχείς προσπάθειες για αναγνώριση του ψευδοκράτους Ντενκτάς.

Πού στηρίζουν η Τουρκία και ο Ντενκτάς αυτή την αδιάλλαχτη στάση τους;

Η αδιάλλαχτη αυτή στάση της Τουρκίας και του Ντενκτάς οφείλεται στη χλιαρή στάση των δυτικών συμμάχων της Τουρκίας και ιδιαίτερα της Βρετανίας και των Ηνωμένων Πολιτειών. Η μέχρι σήμερα στάση των δυτικών συμμάχων της Τουρκίας περιορίζεται στο να πεισθεί η Τουρκία και ο Ντενκτάς να επανέλθουν στις συνομιλίες. Δεν ασκείται όμως καμιά πίεση για να καμφθεί η τούρκικη αδιαλλαξία και να κάμουν η Τουρκία και ο Ντενκτάς τις αναγκαίες εκείνες υποχωρήσεις για τη διεξαγωγή ενός περιεκτικού διαλόγου που θα οδηγήσει σε μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Παρά όμως το γεγονός ότι ο διάλογος που άνοιξε το Σεπτέμβρη του 1988 δεν απέδωσε καρπούς και οδηγήθηκε σε αδιέξοδο, δεν είναι δυνατό να παραβλεφθούν δυο πολύ θετικά στοιχεία που προέκυψαν από τους ορθούς χειρισμούς

που έκαμε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Το πρώτο θετικό στοιχείο είναι ότι, για πρώτη φορά στις διάφορες φάσεις του ενδοκυπριακού διαλόγου, η Τουρκία και ο Ντενκτάς έμειναν εκτεθειμένοι έναντι του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ και της διεθνούς κοινότητας γενικότερα. Ακόμη και οι πιο στενοί δυτικοί σύμμαχοι της Τουρκίας δεν μπορούν να αρνηθούν το γεγονός ότι είναι η αδιαλλαξία του Ντενκτάς και της Άγκυρας που οδήγησε τις συνομιλίες σε ναυάγιο, είναι ο Ντενκτάς που αποχώρησε από το τραπέζι των συνομιλιών. Το δεύτερο βασικό θετικό στοιχείο είναι το γεγονός ότι για πρώτη φορά τάχθηκαν ανοικτά ενάντια στην αδιάλλαχτη στάση του Ντενκτάς οι αντιπολιτευόμενες τον Ντενκτάς δυνάμεις των Τουρκοκυπρίων.

Έχουμε τη γνώμη ότι για να καμφθεί η αδιαλλαξία της Άγκυρας και του Ντενκτάς, να ανοίξει ο δρόμος για έναν ουσιαστικό διάλογο για την επίλυση της εσωτερικής πτυχής του Κυπριακού και να συγκληθεί διεθνής διάσκεψη στα πλαίσια του ΟΗΕ για την επίλυση της διεθνούς πτυχής του Κυπριακού η προσοχή μας πρέπει να στραφεί στα ακόλουθα:

-Να επιδιωχθεί η ενεργότερη παρεμβολή του Συμβουλίου Ασφαλείας και η ενίσχυση του Γ.Γ. του ΟΗΕ για την επανέναρξη ουσιαστικών συνομιλιών και την αποτροπή των τούρκικων σχεδίων για κλιμάκωση του εποικισμού και για νέα τετελεσμένα.

-Να συνεχιστούν οι προσπάθειες για περίληψη και του Κυπριακού στα περιφερειακά προβλήματα που θα συζητήσουν η Σοβιετική Ένωση και οι Ηνωμένες Πολιτείες, όπως επανειλημμένα έχει προτείνει η Σοβιετική Ένωση.

-Να συνεχιστεί και να αναπτυχθεί η διεθνής διαφώτιση, για να ασκηθούν οι αναγκαίες πιέσεις προς την Άγκυρα και τον Ντενκτάς να επιστρέψουν στο τραπέζι των συνομιλιών και να αρχίσουν ουσιαστικές και εντατικές συνομιλίες για δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

-Να συνεχιστούν και να αναπτυχθούν οι προσπάθειες για επαναπροσέγγιση με τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας. Προς αυτή την κατεύθυνση έχουν γίνει πολύ θετικά βήματα. Τα βήματα αυτά πρέπει να συνεχιστούν και να αναπτυχθούν ακόμη περισσότερο, με στόχο ένα κοινό μέτωπο Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για τη σωτηρία της κοινής μας πατρίδας.

-Παράλληλα να συνεχιστούν και να ενταθούν οι προσπάθειες για τη διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων και την επίλυση των προβλημάτων των εγκλωβισμένων.

Απαραίτητη προϋπόθεση, κύριε Πρόεδρε, για την επιτυχή διεξαγωγή του σκληρού και δύσκολου αγώνα του λαού μας είναι η ύπαρξη ενός ισχυρού και συμπαγούς εσωτερικού μετώπου πάλης. Πιστεύουμε ότι το όργανο γι' αυτό το μέτωπο είναι το Εθνικό Συμβούλιο, το οποίο μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει το ρόλο του ως το επιτελείο για τη χάραξη της γραμμής και της τακτικής διεξαγωγής του αγώνα για ορθή και δίκαιη λύση του Κυπριακού, μέσα σε πνεύμα συναίνεσης και συναντίληψης. Δεν παραγνωρίζουμε τις διαφορετικές προσεγγίσεις που υπάρχουν, ιδιαίτερα όσον αφορά τα θέματα χειρισμών. Όμως πιστεύουμε ότι αυτά που μας ενώνουν είναι πολύ περισσότερα από αυτά που μας χωρίζουν. Η βάση υπάρχει. Είναι η κοινή στρατηγική και τακτική που επεξεργάστηκε το Εθνικό Συμβούλιο στην πενθήμερη συνεδρία του τον περασμένο Δεκέμβρη. Είναι οι προτάσεις που υποβάλαμε στο τραπέζι των συνομιλιών αυτό το χρόνο. Με τον ελεύθερο διάλογο, στα πλαίσια του Εθνικού Συμβουλίου, είναι δυνατή η επίλυση

των διαφορετικών προσεγγίσεων στα θέματα τακτικής. Προς αυτή την κατεύθυνση το ΑΚΕΛ θα κάμει ό,τι περνά από το χέρι του για την ενίσχυση του πολύ σοβαρού ρόλου που πρέπει να διαδραματίσει το Εθνικό Συμβούλιο.

Κοινός είναι ο αγώνας, κοινός είναι ο πόθος για μια Κύπρο πραγματικά λεύτερη, ενιαία, ομόσπονδη, αδέσμευτη κι αποστρατικοποιημένη, όπου θα ζούν και θα εργάζονται μαζί όλοι οι Κύπριοι και θα οικοδομούν το ευτυχισμένο μέλλον της κοινής μας πατρίδας. Ας αγωνιστούμε όλοι μαζί, για να γίνει πραγματικότητα. Αυτό επιβάλλει το συμφέρον της Κύπρου και του σκληρά δοκιμαζόμενου κυπριακού λαού.

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα της άμεσης υποβολής αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. έχει συζητηθεί ειδικά στο Σώμα αυτό σε δυο-τρεις συνεδρίες του και γι' αυτό δεν προτίθεμαι να επαναλάβω τις θέσεις μας. Η ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. πιστεύουμε ότι θα έχει σοβαρότατες πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες για την Κύπρο και το λαό μας. Η απαίτηση για άμεση υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. δε στηρίζεται πουθενά. Δε βρίσκει ανταπόκριση σε καμιά από τις χώρες της Ε.Ο.Κ.. Είναι ανέφικτη και δεν εξυπηρετεί, κατά την άποψή μας, κανένα χρήσιμο σκοπό.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η κυπριακή οικονομία, παρά τα διαρθρωτικά της προβλήματα, συνέχισε και το 1989 την ανοδική της πορεία. Ο ρυθμός ανάπτυξης για το 1989 υπολογίζεται ότι θα φτάσει το 6%. Παρόλον ότι ο ρυθμός ανάπτυξης που σημειώθηκε το 1989 είναι ικανοποιητικός, δεν μπορούμε να παραβλέψουμε το γεγονός ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας σημειώνει από το 1987 μειωτική τάση. Από ένα ρυθμό ανάπτυξης 7,2% το 1987 και 6,9% το 1988 πέσαμε στο 6% το 1989. Αυτό μας ανησυχεί και ιδιαίτερα όταν ο ρυθμός του 6% για το 1989, σύμφωνα με τις κυβερνητικές εκτιμήσεις, παρουσιάζει τάσεις υπερθέρμανσης της οικονομίας. Η τάση μείωσης των ρυθμών ανάπτυξης σε αναπτυσσόμενες χώρες, όπως η Κύπρος, δεν μπορεί να θεωρηθεί υγιές φαινόμενο, όταν μάλιστα ο πληθωρισμός βρίσκεται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα. Επιβάλλεται να επανεξεταστεί το θέμα και να ληφθούν από την κυβέρνηση τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για την αναστροφή της τάσης και την επίτευξη ψηλότερων ρυθμών ανάπτυξης της οικονομίας.

Ο ικανοποιητικός ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας έχει επιτευχθεί και το 1989, όπως και στα προηγούμενα χρόνια, κυρίως με τη συμβολή του τριτογενούς τομέα, του τομέα των υπηρεσιών, και ιδιαίτερα του τουρισμού, που έχει σημειώσει νέα επίδοση. Οι τομείς της υλικής παραγωγής, παρά την κάποια ανάκαμψη, υστερούν κατά πολύ του τριτογενούς τομέα. Κάμνοντας αυτή τη διαπίστωση, που ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, δε σημαίνει με κανένα τρόπο ότι αντιτιθέμεθα στην ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα και ειδικά του τουρισμού. Απλώς θέλουμε να τονίσουμε την ανάγκη για ισόρροπη ανάπτυξη των τομέων της οικονομίας, την ανάγκη για πιο γρήγορη ανάπτυξη των τομέων της υλικής παραγωγής. Εκτός από αυτό, ο τομέας του τουρισμού είναι τομέας πολύ ευπαθής και ασταθής και επηρεάζεται από καταστάσεις έξω από τον έλεγχό μας. Γι' αυτό δεν είναι ορθό να αποτελεί τον κύριο τομέα της οικονομίας. Πρόσθετα επιβάλλεται να μελετηθεί και να καθοριστεί το όριο μέχρι το οποίο μπορεί να αναπτύσσεται, για να μην επηρεαστεί αρνητικά η όλη οικονομική κατάσταση της χώρας. Αυτό το πολύ σοβαρό θέμα άρχισε να απασχολεί την κυβέρνηση. Έχουν

ληφθεί κάποια μέτρα, όμως επιβάλλεται να εφαρμοστεί μια πιο ολοκληρωμένη και ισορροπημένη πολιτική.

Η άνοδος των ρυθμών ανάπτυξης στα τρία τελευταία χρόνια είχε ευεργετικές επιπτώσεις και στα άλλα μεγέθη της κυπριακής οικονομίας. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε τρέχουσες τιμές αυξήθηκε από 1,8 δισ. λίρες το 1987 σε 2 δισ. το 1988 και 2,2 δισ. το 1989. Το κατά κεφαλή εισόδημα αυξήθηκε από £3,210 το 1987 σε £3,710 το 1989. Αυτή ήταν μια θετική εξέλιξη. Σημειώνουμε ως θετική εξέλιξη την αύξηση των πραγματικών μισθών κατά 4,3%, που είναι ψηλότερη από το ρυθμό αύξησης της παραγωγικότητας, που είναι 3,5%, πράγμα που συμβάλλει στη δικαιότερη κατανομή του εθνικού εισοδήματος.

Η άνοδος των ρυθμών ανάπτυξης στα τρία τελευταία χρόνια είχε θετικές επιπτώσεις και στον τομέα της απασχόλησης των εργαζομένων. Το ποσοστό ανεργίας μειώνεται σταθερά τα τρία τελευταία χρόνια. Από 3,4% που ήταν το 1987, μειώθηκε σε 2,8% το 1988 και σε 2,5% το 1989. Χαιρετίζουμε τη θετική αυτή εξέλιξη. Όμως παράλληλα δεν μπορούμε να παραβλέψουμε το γεγονός ότι εκατοντάδες επιστήμονες παραμένουν άνεργοι. Το θέμα των άνεργων επιστημόνων πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα από το κράτος. Είναι απαράδεχτο σε μια αναπτυσσόμενη χώρα να παραμένει αναξιοποίητο μεγάλο μέρος του επιστημονικού της δυναμικού.

Το 1989 ο πληθωρισμός παρουσίασε περαιτέρω άνοδο σε σύγκριση με τα δυο προηγούμενα χρόνια, όμως εξακολουθεί να παραμένει σε αποδεχτά επίπεδα. Από 2,8% που ήταν το 1987, αυξήθηκε σε 3,3% το 1988 και σε 4% το 1989. Επιβάλλεται να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα, έτσι που η ανοδική αυτή πορεία του πληθωρισμού να ανακοπεί και να διατηρηθεί σε επίπεδα ανεκτά, έτσι που να αποφευχθούν αλυσιδωτές επιπτώσεις στην οικονομία.

Οι κυπριακές εξαγωγές το 1989 σημείωσαν αύξηση κατά 18% και έφτασαν τα £350 εκ., έναντι £308 εκ. το 1988 και αύξησης 13%. Όμως η θετική αυτή εικόνα αλλοιώνεται, αν εξεταστεί η σύνθεση των κυπριακών εξαγωγών. Μεγάλο μέρος της αύξησης αυτής αποτελούν οι επανεξαγωγές και οι εξαγωγές γεωργικών προϊόντων. Αντίθετα ο ρυθμός των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων σημείωσε κάμψη. Πρόσθετος αρνητικός παράγοντας είναι και το γεγονός ότι οι εισαγωγές αγαθών σημείωσαν γρηγορότερη άνοδο απ' ό,τι οι εξαγωγές με ρυθμό 24% και έφτασαν τα £960 εκ., χωρίς να υπολογίζεται η αγορά των τεσσάρων αεροσκαφών από τις Κυπριακές Αερογραμμές. Πολύ αρνητικός παράγοντας είναι και το γεγονός ότι τη σημαντικότερη συμβολή στην αύξηση των εισαγωγών την είχε η εισαγωγή καταναλωτικών αγαθών και όχι κεφαλαιουχικού εξοπλισμού.

Η εξέλιξη αυτή, όπως ήταν φυσικό, είχε αρνητική επίδραση στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Έτσι το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, παρά την επίδοση των εξαγωγών και ιδιαίτερα του τουρισμού, θα παρουσιάσει έλλειμμα της τάξης των £45 εκ. έναντι £4 εκ. περίσσευμα το 1988, χωρίς να υπολογίζεται σ' αυτό η πρόσθετη δαπάνη των Κυπριακών Αερογραμμών. Το ότι το γενικό ισοζύγιο πληρωμών της χώρας θα παρουσιάσει πλεόνασμα £60 εκ. δεν αλλάζει την εικόνα, γιατί αυτό οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στον εξωτερικό δανεισμό. Στα δάνεια που συνήψαν οι Κυπριακές Αερογραμμές για την αγορά των αεροσκαφών και στον εξωτερικό δανεισμό του δημόσιου για την κάλυψη των ελλειμμάτων στους κρατικούς προϋπολογισμούς είναι που οφείλονται τα £60 εκ. περίσσευμα στο ισοζύγιο πληρωμών.

Τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας υπολογίζεται ότι θα σημειώσουν αύξηση κατά £143 εκ. και θα φθάσουν τα £725 εκ., καλύπτοντας εισαγωγές 9 μηνών. Το επίπεδο αυτό των συναλλαγματικών αποθεμάτων θεωρείται ικανοποιητικό.

Από την πιο πάνω ανάλυση των βασικών οικονομικών μεγεθών μπορούμε να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι, παρά τις διαρθρωτικές και άλλες αδυναμίες που παρουσιάζει η κυπριακή οικονομία, η κατάστασή της μπορεί να χαρακτηριστεί ικανοποιητική. Περαιτέρω βελτίωση και άνοδός της είναι και δυνατή και αναγκαία. Το κύριο βάρος, κατά την άποψή μας, πρέπει να στραφεί στους κλάδους της υλικής παραγωγής, με την αναδιάρθρωση και την τεχνολογική αναβάθμισή τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Ενώ η κατάσταση της οικονομίας είναι γενικά καλή, η κατάσταση των δημόσιων οικονομικών είναι ανησυχητική.

Οι προϋπολογισμοί του κράτους είναι για χρόνια τώρα ελλειμματικοί. Το συνολικό έλλειμμα των τριών προϋπολογισμών ήταν το 1987 £159 εκ., το 1988 £209 εκ., το 1989 £203 εκ. και για το 1990 προϋπολογίζεται ένα έλλειμμα £183 εκ.. Το κράτος για την κάλυψη των ελλειμμάτων αυτών καταφεύγει σε αυξανόμενο δανεισμό. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να αυξάνεται συνεχώς το εξωτερικό χρέος της Κύπρου. Το 1989 το εξωτερικό χρέος της Κύπρου έφτασε τα £894 εκ. και για την εξυπηρέτησή του απαιτούνται κάπου £152 εκ. το χρόνο. Αν σ' αυτό προστεθεί και το εσωτερικό δημόσιο χρέος, που ανέρχεται σε £994 εκ., τότε έχουμε ένα συνολικό χρέος, εσωτερικό και εξωτερικό, του ύψους του £1.9 δισ., που αποτελεί το 86,3% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Υπολείπονται δηλαδή μόνο £300 εκ. κι αν συνεχίσουμε έτσι, θα τα απορροφήσουμε, για να φτάσει το χρέος το συνολικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

Από τα πιο πάνω στοιχεία εξάγεται αβίαστα το συμπέρασμα ότι η κατάσταση των δημόσιων οικονομικών δεν είναι καλή, είναι ανησυχητική. Ότι η συνέχιση αυτής της δημοσιονομικής πολιτικής θα οδηγήσει αναπόφευχτα το κράτος στη χρεοκοπία με όλες τις τραγικές συνέπειες για την οικονομία του τόπου, το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων και ιδιαίτερα τον αγώνα του λαού μας για δίκαιη λύση του πολιτικού μας προβλήματος. Γιατί η οικονομία και η κρατική μας οντότητα αποτελούν το στέρεο βάθρο του πολιτικού μας αγώνα.

Ανησυχεί μήπως την κυβέρνηση η πολύ σοβαρή κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει τα δημόσια οικονομικά;

Ο Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του στη Βουλή αναφέρθηκε στα δημόσια οικονομικά και είπε τα ακόλουθα:

«Στο δημοσιονομικό τομέα η προσοχή μας επικεντρώνεται στην προσπάθεια για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Καταβλήθηκε συστηματική προσπάθεια συγκράτησης του ρυθμού ανόδου των δαπανών. Ενόψει του σημαντικού ποσοστού που αντιπροσωπεύουν οι δαπάνες για μισθούς και ημερομίσθια, αλλά και των ελλείψεων που υπάρχουν στην αγορά εργασίας, περιορίστηκε σημαντικά η δημιουργία νέων θέσεων στις απόλυτα αναγκαίες.....

Ο περιορισμός της διαρθρωτικής ανισοσκέλειας των προϋπολογισμών και η αντιμετώπιση της ανελαστικότητας μεγάλου μέρους των δαπανών απαιτούν συστηματική και επίπονη προσπάθεια. Μέσα στα πλαίσια αυτά, τεχνικές επιτροπές θα μελετήσουν σε βάθος τον τρόπο λειτουργίας της κρατικής μηχανής και τα

προβλήματα που υπάρχουν, έτσι που στη βάση μιας καλύτερης διάγνωσης να συνεχίσουμε τη διαδικασία εξοικονόμησης δαπανών και καλύτερης αξιοποίησης των πόρων που διατίθενται.» (δέστε σελ.16 ομιλίας Υπουργού).

Το πρώτο σημείο από το απόσπασμα αυτό της ομιλίας του κ. Υπουργού Οικονομικών είναι ότι καταβλήθηκε προσπάθεια συγκράτησης της ανόδου των δαπανών. Ας εξετάσουμε αυτή τη διαπίστωση του Υπουργού Οικονομικών.

Το έλλειμμα των τριών προϋπολογισμών για το 1990 ανέρχεται σε £184 εκ. έναντι £203 εκ. που ήταν ο αναθεωρημένος προϋπολογισμός του 1989. Εδώ παρουσιάζεται μια μείωση του ελλείμματος κατά £19 εκ.. Αυτό οφείλεται μερικώς στο ότι οι καταναλωτικές δαπάνες των εξόδων λειτουργίας της κρατικής μηχανής έχουν διατηρηθεί στα ίδια επίπεδα του 1989. Αυτή είναι μια θετική προσπάθεια που πρέπει να εκτιμηθεί, υπό την προϋπόθεση ότι δε θα υποβληθούν εντός του 1990 συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί για την κάλυψη των υπερβάσεων των προϋπολογισμένων δαπανών, τακτική που ακολουθήθηκε και κατά το 1989. Όμως ο κύριος λόγος για τη μείωση του ελλείμματος για το 1990 είναι η περικοπή αναπτυξιακών δαπανών ύψους £27 εκ. που περιλαμβάνονται στον πίνακα προτεραιοτήτων που έχει κατατεθεί στη Βουλή. Κατά συνέπεια δεν έχει καταβληθεί καμιά ουσιαστική προσπάθεια για τη συγκράτηση της ανόδου των δαπανών.

Το δεύτερο σημείο από το απόσπασμα της ομιλίας του Υπουργού Οικονομικών αφορά τη δήλωση ότι έχει περιοριστεί σημαντικά η δημιουργία νέων θέσεων και μάλιστα, όπως ανέφερε, «ενόψει του σημαντικού ποσοστού που αντιπροσωπεύουν οι δαπάνες για μισθούς και ημερομίσθια, αλλά και των ελλείψεων που υπάρχουν στην αγορά εργασίας .....».

Συμφωνούμε με τον κ. Υπουργό ότι οι μισθοί και τα ημερομίσθια αποτελούν σημαντικό ποσοστό των κρατικών δαπανών και ότι υπάρχει σχετική έλλειψη εργατικού δυναμικού. Δεν μπορούμε όμως να συμφωνήσουμε με τη διαπίστωση ότι έχει περιοριστεί σημαντικά η δημιουργία νέων θέσεων. Αυτό άλλωστε το μαρτυρούν οι αριθμοί. Στους προϋπολογισμούς του 1989 ζητήθηκε η δημιουργία 922 νέων θέσεων. Φέτος ζητείται η δημιουργία άλλων 912 νέων θέσεων. Δεν πιστεύω οτι η μείωση του αριθμού κατά 10 θέσεις έναντι του 1989 αποτελεί περιορισμό των νέων θέσεων. Αντίθετα πίστευα και πιστεύω ότι στον κρατικό μηχανισμό υπάρχει υπεράριθμο προσωπικό και πως η λύση βρίσκεται πράγματι στον περιορισμό των νέων θέσεων σε πολύ χαμηλά επίπεδα, στις απολύτως αναγκαίες θέσεις. Πιστεύω ακόμη ότι η για ένα χρόνο μηδενική αύξηση των θέσεων δε θα δημιουργούσε κανένα απολύτως πρόβλημα στη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού. Η άποψη αυτή επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι στον προϋπολογισμό υπάρχει πληθώρα οργανικών θέσεων που για χρόνια παραμένουν κενές, χωρίς να έχει δημιουργηθεί κανένα πρόβλημα. Ίσως μάλιστα η μη δημιουγία νέων θέσεων για ένα χρόνο να συνέβαλλε στην πλήρωση των αναγκαίων κενών θέσεων και στην κατάργηση εκείνων που θα αποδειχθούν αχρείαστες. Τα ποσά που θα εξοικονομηθούν από τη μηδενική αύξηση των νέων θέσεων, που δε θα είναι μικρότερα των £6-7 εκ. για τον πρώτο χρόνο, θα μπορούσαν να δαπανηθούν για την εκτέλεση χρήσιμων έργων ανάπτυξης.

Το τρίτο σημείο της ομιλίας του Υπουργού Οικονομικών αφορά τη δήλωσή του ότι τεχνικές επιτροπές θα μελετήσουν σε βάθος τον τρόπο λειτουργίας της κρατικής μηχανής για την εξοικονόμηση δαπανών. Θα 'θελα να χαιρετίσω τη δήλωση αυτή. Η εργασία αυτή έπρεπε να είχε γίνει πριν από χρόνια. Έστω όμως

και τώρα. Και ελπίζω σύντομα. 'Ομως με βάση τη μέχρι σήμερα πείρα δεν προβλέπω ότι θα σημειωθούν αλλαγές στον τομέα αυτό. Είναι και θέμα μελέτης, κυρίως όμως είναι θέμα νοοτροπίας. Και αυτή είναι που χρειάζεται πρωτίστως ν' αλλάξει.

Συμπερασματικά, κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται ότι στον τομέα των κρατικών δαπανών δε θα σημειωθούν ουσιαστικές θετικές αλλαγές προς την κατεύθυνση της αποφασιστικής μείωσης των ρυθμών αύξησης των δαπανών. Ούτε φυσικά και αποτελεί λύση η μείωση των αναπτυξιακών δαπανών.

Ο τομέας στον οποίο στρέφεται η προσοχή της κυβέρνησης είναι ο τομέας της αύξησης των κρατικών εσόδων. Η αύξηση των κρατικών εσόδων είναι αναγκαία και απαραίτητη τόσο για την αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος των ταμειακών ελλειμμάτων και του δημόσιου χρέους, όσο και για την εκτέλεση νέων αναπτυξιακών έργων και κοινωνικών προγραμμάτων. Κι αυτό είναι δικαιολογημένο και κατανοητό από όλους. Είναι όμως ακατανόητο, αν τα πρόσθετα κρατικά έσοδα θα χρησιμοποιούνται για την παραπέρα διόγκωση του κρατικού μηχανισμού και την κάλυψη των συνεχώς αυξανόμενων μη παραγωγικών δαπανών. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα συνδυαστεί η αύξηση των κρατικών εσόδων με την προώθηση αναπτυξιακών έργων και κοινωνικών προγραμμάτων και την παράλληλη δραστική μείωση των ρυθμών αύξησης των μη παραγωγικών δαπανών.

Ο αξιότιμος Υπουργός Οικονομικών έχει ήδη καταθέσει το προαναγγελθέν φορολογικό πακέτο. Θα το μελετήσουμε προσεκτικά και σε βάθος και θα τοποθετηθούμε κατά τη συζήτησή του στη Βουλή. Βασική μας αρχή όμως, κατά τη μελέτη του φορολογικού πακέτου, θα είναι, όπως ήδη έχουμε εξαγγείλει, η δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών. Το κύριο βάρος πρέπει να πέσει στους ώμους των πλουσιότερων στρωμάτων του πληθυσμού. Επιβάλλεται η άρση του βάρους από τα πτωχότερα στρώματα. Ακόμη επιβάλλεται η ενίσχυση των πολύ πτωχών και χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων. Με την ευκαιρία αυτή θα 'θελα να χαιρετίσω την απόφαση της κυβέρνησης για εισαγωγή δέσμης συγκεκριμένων κοινωνικών σχεδίων που στοχεύουν στην ενίσχυση του εισοδήματος των χαμηλά αμειβομένων και των συνταξιούχων, όπως τα έχει εξαγγείλει στην ομιλία του ο Υπουργός Οικονομικών.

Κύριε Πρόεδρε,

Οι προϋπολογισμοί για το 1990 έχουν φέτος κατατεθεί στις 5 Οκτωβρίου. Αυτή είναι η πρώτη φορά από την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας που οι προϋπολογισμοί κατατέθηκαν μέσα στα προβλεπόμενα από το Σύνταγμα χρονικά πλαίσια, πράγμα που χαιρετίζουμε και εκτιμούμε.

Το δεύτερο βασικό στοιχείο που πρέπει να εκτιμηθεί είναι το γεγονός ότι για πρώτη φορά συμπιέζονται τα έξοδα λειτουργίας της κρατικής μηχανής, με στόχο τον περιορισμό των καταναλωτικών δαπανών της.

Στους προϋπολογισμούς για το 1990 εξακολουθούν όμως να παραμένουν τα αρνητικά εκείνα στοιχεία που υπήρχαν και στο παρελθόν, όπως ο μεγάλος αριθμός νέων θέσεων,ο μεγάλος αριθμός κενών θέσεων, ο μεγάλος αριθμός εκτάκτων παρά τη μονιμοποίηση μεγάλου αριθμού με ειδική νομοθεσία που έχει ψηφίσει η Βουλή, που δε θεωρώ σκόπιμο να σχολιάσω, γιατί αυτό γίνεται πολύ ικανοποιητικά στην 'Εκθεση της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Κλείοντας, κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να δηλώσω ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα ψηφίσει τους προϋπολογισμούς για το 1990,

όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από την Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Κωνσταντίνου ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Λαδάς αντικαταστάθηκε από το Βουλευτή κ. Ι. Μάτση).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ι. ΜΑΤΣΗΣ)

Ευχαριστώ τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Κωνσταντίνου για την ομιλία του. Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι συζητήσεις για τους προϋπολογισμούς γίνονται φέτος σε μια περίοδο εξελίξεων στο εσωτερικό, αλλά κύρια στο διεθνή χώρο.

Το 1989 θα αποδειχθεί ότι γίνονται εκείνες οι σημαδιακές αλλαγές που χαράζουν και σφραγίζουν την ιστορία του κόσμου. Και είναι μέσα σε τέτοιες συνθήκες που υψώνονται πρωταγωνιστές της ιστορίας άνθρωποι γενναίοι, μεταρρυθμιστές, έτοιμοι να αντιμετωπίσουν σφάλματα και αδυναμίες του παρελθόντος και να εκφράσουν ένα νέο πνεύμα, μια νέα προοπτική.

Στα 1989 η ανθρωπότητα εγκαταλείπει, ελπίζουμε οριστικά, τον ψυχρό πόλεμο που διάρκεσε με διαφορετική κατά καιρούς ένταση από το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου μέχρι σήμερα και που είχε εκατομμύρια θυμάτων και τεράστιες καταστροφές, ιδιαίτερα στις χώρες του Τρίτου Κόσμου.

Η Κύπρος είναι ένα από τα πιο χαρακτηριστικά δείγματα χώρας που υπέστη τις συνέπειες του ψυχρού πολέμου της προηγούμενης περιόδου. Πίσω από την καταστροφή που σήμερα ζούμε υπάρχει ο ψυχρός πόλεμος. Η Κύπρος ήταν η Κούβα της Μεσογείου, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ο ερυθρός παπάς, η Τουρκία το πρωτοπαλλήκαρο της Δύσης, ο υπερασπιστής των νατοϊκών συμφερόντων στην Ανατολική Μεσόγειο και οι βρετανικές βάσεις το προχωρημένο δυτικό φυλάκιο στην περιοχή. Η παρουσία του τούρκικου κατοχικού στρατού είναι ένα γεγονός που συντελέστηκε με την υποστήριξη της Νατοϊκής συμμαχίας και ιδιαίτερα των Βρετανών και Αμερικανών. Απώτερός τους στόχος ήταν η διαφύλαξη των συμφερόντων τους στην πιο ευαίσθητη περιοχή του κόσμου, τη Μέση Ανατολή, με την αποστέρηση της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας της πατρίδας μας.

Είναι αυτό το κλίμα που σήμερα ανατρέπουν οι ευρωπαϊκές και οι παγκόσμιες εξελίξεις και που δίνει ελπίδες σ' εμάς, αλλά και σε όλους τους κατατρεγμένους και καταπιεσμένους της γης. Ζούμε φυσικά την ευφορία των πρώτων ημερών μιας μεγάλης κοσμοϊστορικής αλλαγής. Θα ακολουθήσουν μέρες πιο δύσκολες και πιο μελαγχολικές. Όμως αυτό που γίνεται γύρω μας σήμερα, δείχνει ποιος θα είναι ο κόσμος του αύριο. Και όσοι, όπως οι δημοκρατικές σοσιαλιστικές δυνάμεις, δεν έχασαν τον προσανατολισμό τους στον καιρό του ψυχρού πολέμου, στον καιρό της διαίρεσης, των εξοπλισμών και των κρίσεων δε θα τον χάσουν ούτε τώρα, στα χρόνια της ειρήνης, της σύνθεσης και της ενότητας.

Ο κόσμος γίνεται μικρότερος. Η τεχνολογία και η επιστήμη έχουν κάμει τα σύνορα διάτρητα. Η οικονομική κρίση είναι παγκόσμια και απαιτεί μια συντονισμένη από όλους αντιμετώπιση. Αυτά που σήμερα παρουσιάζονται ως περιφερεια-

κές ενώσεις θα είναι ο πυρήνας των αυριανών ευρύτερων και πιθανόν παγκόσμιων συνεργασιών.

Η Ε.Ο.Κ., η Κομεκόν, η ASEAN και η Ιαπωνία, οι Η.Π.Α. και ο Καναδάς συγκλίνουν προς μια νέα αντίληψη για τον αυριανό κόσμο.

Η διαίρεση, τα τείχη, τα παραπετάσματα, η αντιπαράθεση και η ισορροπία του τρόμου με τη συνεχή κλιμάκωση των εξοπλισμών παραμερίζονται για να ανοίξει ο δρόμος της συνεργασίας, της επαφής, της ανταλλαγής σκέψεων και ιδεών για έναν καλύτερο και ειρηνικό κόσμο. Η ανθρωπότητα πια αναζητά τους κοινούς εχθρούς του ανθρώπου και οι αναμετρήσεις μεταξύ κρατών ανάγονται σε ανεπιθύμητες επιβιώσεις μιας περασμένης εποχής.

Είναι αυτό το μήνυμα της πτώσης του τείχους του Βερολίνου, των πρωτοφανών αλλαγών στη Σοβιετική Ένωση, της εγκατάλειψης του δογματισμού στις σοσιαλιστικές χώρες, της μείωσης των εξοπλισμών και της έντασης.

Θα ακολουθήσουν αλυσιδωτές αντιδράσεις στο δυτικό κόσμο. Πιθανόν λιγότερο εντυπωσιακές, αλλά σίγουρα σημαντικές. Οι προοδευτικές δυνάμεις, απελευθερωμένες από τη δογματική καταπίεση και προκατάληψη, απελευθερωμένες από τη μονοκομματική ομοφωνία, θα ξανοιχτούν σε νέους ορίζοντες και νέες συνεργασίες με ό,τι προοδευτικό, με ό,τι ανανεωτικό υπάρχει στον κόσμο.

Η παλιά διαίρεση έχει ξεπεραστεί. Ο σοσιαλισμός δεν είναι πια περιχαρακωμένος, αλλά ένα παγκόσμιο κίνημα με δυναμισμό και πολυφωνία. Και ο καπιταλισμός δεν είναι ιδιοκτήτης όλων των άλλων χωρών. Θα δεχτεί μελλοντικά την πίεση των εργαζομένων που θα επιταχύνουν τις κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές για την εξυπηρέτηση του ανθρώπου και τη βελτίωση, υλική και ποιοτική, της ζωής του.

Η ώρα της δημοκρατίας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων δεν είναι πια μια θεωρητική υπόθεση. Η Ευρώπη με μια νέα φυσιογνωμία, πέραν των διαιρέσεων του παρελθόντος, ξαναπαίρνει έναν πιο ουσιαστικό και δυναμικό ρόλο στις παγκόσμιες εξελίξεις.

Είναι με αυτό το σκεπτικό που προτείναμε και υποστηρίξαμε την υποβολή αίτησης της Κύπρου για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Η Βουλή είναι πλήρως ενημερωμένη για τα επιχειρήματά μας και δε θα τα επαναλάβουμε. Όμως είναι αναγκαία μια απάντηση στον Υπουργό Εξωτερικών για όσα υποστήριξε σε πρόσφατη ομιλία του. Ο Υπουργός Εξωτερικών έκαμε μια φραστική υποστήριξη της αίτησης που στη συνέχεια αναίρεσε με μια επιχειρηματολογία υπόσκαψης και υπονόμευσης της πορείας προς την Ευρώπη.

Αν η υπόθεση της αίτησης ήταν μόνο ζήτημα χρόνου και προπαρασκευής, εμείς θα ήμαστε έτοιμοι να δεχτούμε χρονοδιάγραμμα και πρόγραμμα που κατάληξη θα έχει την υποβολή της αίτησης. Όμως δεν είναι αυτό που κάνει η κυβέρνηση. Χρησιμοποιεί την έννοια της προετοιμασίας ως πρόσχημα, για να αναβάλλει επ' αόριστον την αίτηση. Παλαιότερα η κυβέρνηση είχε δηλώσει ότι η αίτηση για ένταξη θα γινόταν αμέσως μετά την υποβολή αίτησης από μέρους της Αυστρίας και της Μάλτας. Η αυστριακή αίτηση έγινε και η κυπριακή όχι.

Υποστηρίζει ο Υπουργός Εξωτερικών ότι αναζητά «ευκαιρίες που θα μεγιστοποιήσουν τις προοπτικές και θα ελαχιστοποιήσουν τους κινδύνους. Εκείνο που μας ενδιαφέρει, προσθέτει, είναι η επιτυχία της αίτησης».

Όμως αυτή η πορεία διασφαλίζεται καλύτερα μετά την αίτηση. Εφόσον συζητούμε την αίτηση, δεν υπάρχει περίπτωση να πετύχουμε την ένταξη. Θα

συναντούμε παντού και πάντοτε αποτρεπτικές συμβουλές και καμιά προετοιμασία δε θα μπορέσουμε να κάνουμε για την ένταξη. Η αίτηση είναι υπόθεση πολιτικής απόφασης που δε θα την πάρουν άλλοι για μας. Μόνο μετά την υποβολή της αίτησης μπορούμε αληθινά να προωθήσουμε την ένταξη. Όλα τα άλλα είναι προφάσεις και υπεκφυγές που εύκολα γίνονται αντιληπτές και καθιστούν την κυβέρνηση αναξιόπιστη.

Όμως υπάρχει κι ένα άλλο σημείο στην ομιλία του Υπουργού που χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή και ανάλυση. Και αυτό είναι εκεί που αναφέρει ότι «η κυβέρνηση είναι ευαίσθητη στις απόψεις μελών της Κοινότητας που δείχνουν ενδιαφέρον στις διαθέσιμες διαδικασίες για επίλυση του Κυπριακού και στην αλληλεπίδραση μεταξύ της αίτησης και των διαδικασιών αυτών ..... ».

Δηλαδή αυτό σημαίνει ότι κάθε απειλή του Ντενκτάς για διακοπή των συνομιλιών λειτουργεί απαγορευτικά για την αίτηση ένταξης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, γιατί είναι δυνατό να ανατρέψει τις διαδικασίες. Και ύστερα μας λέγει η κυβέρνηση ότι δεν υποκύπτει στους εκβιασμούς του Ντενκτάς.

Αυτή δεν είναι η μόνη ερμηνεία της αναφοράς. Μας λέει ο κ. Υπουργος ότι οι ευρωπαϊκές χώρες βλέπουν την αίτηση ως εμπόδιο «στις διαθέσιμες διαδικασίες επίλυσης του Κυπριακού.....» Κι εμείς με την αποφυγή της αίτησης φαίνεται να δεχόμαστε την άποψη αυτή. Όμως αν σήμερα συμφωνούμε με εκείνους που λέγουν ότι αποτελεί εμπόδιο επίλυσης η αίτηση για ένταξη, τι πράγματι θα γίνει αύριο, όταν σε ένα μελλοντικό σχέδιο περιληφθούν και κάποιες διαιρετικές αναφορές; Δε θα είναι αυτές οι διαιρετικές αναφορές απαγορευτικές έστω και για σκέψη ένταξης στην Ε.Ο.Κ.; Δε θα μας λέγουν τότε ότι η αίτηση για ένταξη αναιρεί την ίδια την προοπτική λύσης πλέον του κυπριακού προβλήματος; Και τότε δεν εδραιώνουμε μόνοι μας τη μια και μόνη εκδοχή της επιβολής διαιρετικής λύσης στο κυπριακό πρόβλημα;

Αντίθετα, η αίτηση για ένταξη, οι διαδικασίες που θα ακολουθήσουν και οι αρχές που θα ισχύσουν σε μια μελλοντική ένταξη της Κύπρου θα σημαίνουν όχι μόνο ενότητα με την αυριανή Ευρώπη, αλλά και ενότητα στο εσωτερικό. Θα σημαίνουν δικαίωμα ιδιοκτησίας, ελευθεροεπικοινωνίας, εγκατάστασης και άσκησης επαγγέλματος. Ένταξη θα σημαίνει ειρηνική συμβίωση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων και ανάπτυξη για την ευτυχία όλων, φυσικά χωρίς στρατούς κατοχής και εποίκους.

Αν σήμερα αποφύγουμε την αίτηση για λόγους διαδικασιών γύρω από το Κυπριακό, αύριο θα είναι δύσκολη και μεθαύριο αδύνατη η υποβολή αίτησης. Οι σημερινές μας αναστολές θα μας κόψουν έξω από τις ευρωπαϊκές διαδικασίες και θα μας αποστερήσουν από μια πιθανότητα επίλυσης του Κυπριακού ή έστω χρησιμοποίησης της Ε.Ο.Κ. μέσα στο ευρύτερο κλίμα των ζυμώσεων και των μοναδικών για την ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία ανακατατάξεων. Και τότε η Κύπρος θα μείνει ένα διαιρεμένο νησί με επόπτη και επικυρίαρχο την Τουρκία.

Οι φίλοι της κυβέρνησης που συνιστούν τη μη υποβολή αίτησης πιθανό να είναι αυτή την προοπτική που προωθούν για την Κύπρο. Εμείς όμως τι κάνουμε; Αυτό είναι που έχει σημασία.

Λέγει ο Υπουργός Εξωτερικών ότι η κυβέρνηση δε θα δεχτεί οποιουσδήποτε εκβιασμούς στο θέμα της υποβολής αίτησης. Ελπίζουμε να μην επαναλαμβάνει το ολίσθημα του κυβερνητικού εκπροσώπου και του φιλικού προς την κυβέρνηση τύπου που απέδωσε στην απόφαση της Βουλής εκβιαστικό νόημα. Υποταγή της

κυβέρνησης στη θέληση της Βουλής δε συνιστά υποταγή σε εκβιασμό, αλλά υποταγή στους νόμους της Δημοκρατίας και της πολιτειακής τάξης. Άρνηση της κυβέρνησης να προσαρμοστεί στις δημοκρατικές διαδικασίες συνιστά παλληκαρισμό και αυθαιρεσία που κλονίζει τη θέση της και την αξιοπιστία των αποφάσεών της.

Η αίτηση για ένταξη είναι ένα βασικό συστατικό διεθνοποίησης και ένταξης της Κύπρου στην ευρωπαϊκή κοσμογονία και είναι ουσιώδες σημείο διαφοράς μας με την κυβέρνηση για ό,τι αφορά το ίδιο το μέλλον της Κύπρου.

Κάνουμε έκκληση σε όλους για μια σοβαρή διεξοδική συζήτηση του θέματος. Εμείς θέλουμε να δούμε τις ειλικρινείς έγνοιες και τους δικαιολογημένους φόβους που έχουν όσοι σήμερα αντιτίθενται στην αίτηση. Τους καλούμε να συζητήσουμε, για να βρούμε όλοι μαζί μια βάση συνεργασίας για την κατάστρωση μιας εθνικής στρατηγικής πάνω στο θέμα της ευρωπαϊκής ενότητας και της ευρωπαϊκής επιλογής, γιατί έχουμε την ισχυρή πεποίθηση ότι συνδέεται όχι μόνο με το παρόν, αλλά και το απώτερο μέλλον της Ευρώπης και της θέσης μας μέσα σε ένα νέο κόσμο που σήμερα διαμορφώνεται.

Εμείς ως σοσιαλιστικό κόμμα προσβλέπουμε στην Ευρώπη των εργαζομένων, μέσα στο υπερεθνικό επίπεδο της οποίας μπορεί πιο εύκολα και πιο γρήγορα να προχωρήσει η αντίληψη των κοινωνικών αλλαγών. Αυτό είναι που ενοχλεί τις συντηρητικές δυνάμεις και ιδιαίτερα την κα Θάτσερ που καταγγέλλει τις Βρυξέλλες ότι σοσιαλιστικοποιούν την Ευρώπη. Αυτή ιδιαίτερα την εποχή διαγράφεται η προοπτική μιας ευρύτερης ευρωπαϊκής ενότητας που στο 2000 και μετά, δηλαδή τότε που θα είναι δυνατή η ένταξη της Κύπρου, θα εκφράζει μια εντελώς νέα πραγματικότητα, διαφορετική από τη σημερινή.

Η αναφορά στο 2000 κάνει ορισμένους να διερωτούνται γιατί να βιαζόμαστε. Το 2000 όμως προϋποθέτει μια μακροχρόνια προσπάθεια και μια συγκεκριμένη στρατηγική που πρέπει τώρα να αποφασίσουμε. Η αίτηση επιβάλλεται να γίνει τώρα για τον ίδιο λόγο που έκαμε αίτηση η Τουρκία πριν δυο χρόνια, για τον ίδιο λόγο που έκαμε αίτηση η Αυστρία πριν έξι μήνες.

Η Τουρκία έκαμε αίτηση για ένταξη, για να ανταποκριθεί στα αιτήματα των καιρών. Διασαφήνισε έτσι μια στρατηγική και εθνική της επιλογή. Αυτή και μόνο η ενέργεια εξασφάλισε στη χώρα μια ευρωπαϊκή διασύνδεση που καλλιεργεί συστηματικά.

Θα είναι λάθος να επαναπαυόμαστε με τη λογική, που πολλοί Ευρωπαίοι σήμερα υποστηρίζουν, ότι η Τουρκία δεν έχει ούτε τις οικονομικές ούτε τις πολιτικές ούτε τις πολιτιστικές προϋποθέσεις για να γίνει μέλος. Στο μεταξύ όμως αποκτά προσβάσεις, στο μεταξύ δημιουργεί διμερείς ή και πολυμερείς δεσμεύσεις και υποχρεώσεις. Καλλιεργεί το έδαφος για στενότερη συνεργασία και έχει να επιδείξει αρκετά σημεία επιτυχιών πριν και χωρίς ακόμα την πλήρη ένταξή της στην Ε.Ο.Κ.

Αυτά πώς θα τα ανακόψουμε, αν δεν εμπλακούμε κι εμείς άμεσα στις ευρωπαϊκές διαδικασίες; Πώς θα ενισχύσουμε τη θέση μας στην Ευρώπη χωρίς την πολιτική απόφαση ενός ευρωπαϊκού προσανατολισμού;

Η σχέση με την Ε.Ο.Κ. δεν είναι η μόνη απόφαση που μένει να ληφθεί. Εκκρεμεί μπροστά μας το συνολικό πλέγμα της διεθνούς θέσης του Κυπριακού.

Οι διαρκείς και άκαρπες συνομιλίες που γίνονται όλα τα τελευταία χρόνια επηρέασαν δυσμενώς το ζήτημά μας, το απομάκρυναν από το διεθνές προσκήνιο,

το περιόρισαν μέσα σε διακοινοτικά πλαίσια και άφησαν την Τουρκία ανενόχλητη. Χαρακτηριστική ήταν η επίκληση προς την Τουρκία το περασμένο καλοκαίρι να επέμβει ως τρίτος και να πείσει τον Ντενκτάς να παρακαθήσει στις συνομιλίες. 'Ο,τι δηλαδή η Τουρκία επιδίωκε από τους άλλους, πήγαμε μόνοι μας να το προσφέρουμε, αναγνωρίζοντάς της καθεστώς τρίτου, ικανού μάλιστα να παίζει και διαιτητικό ρόλο.

Στην αποδιεθνοποίηση συνέβαλαν επίσης οι πολλές και αισιόδοξες δηλώσεις του Προέδρου που δημιούργησαν ψευδείς εντυπώσεις προόδου.

Για λόγους μάλιστα μιας ανεξήγητης τακτικής αφήνονταν ασχολίαστες προκλητικές δηλώσεις της 'Αγκυρας και του Ντενκτάς, με το δικαιολογητικό της διαφύλαξης ενός εποικοδομητικού κλίματος που στην πραγματικότητα δεν υπήρξε ποτέ.

Οι εξελίξεις απέδειξαν ότι η κυπριακή εκπροσώπηση παραμένει εγκλωβισμένη μέσα σε άγονες διαδικασίες και υφίσταται παθητικά τις ακρότητες και τους εξτρεμισμούς του Ντενκτάς. Είναι γεγονός ότι τον τελευταίο καιρό η προκλητικότητα του Ντενκτάς συναντά μια διεθνή αποδοκιμασία. 'Ομως τούτο δεν πρέπει να μας εφησυχάζει. Η μέθοδος που η κυβέρνηση ακολουθεί, της αποστασιοποίησης από την κρίση για να μην εκτεθούμε ή για να μην παρεξηγηθεί κάποια δική μας πρωτοβουλία, μας ουδετεροποιεί έναντι του ζητήματός μας και μας αχρηστεύει. 'Ολο τον τελευταίο καιρό είχαμε θαυμάσιες ευκαιρίες άσκησης ουσιαστικής πίεσης πάνω στην 'Αγκυρα και τον Ντενκτάς και δεν τις εκμεταλλευτήκαμε. Θα 'πρεπε να είχαμε προ καιρού καταγγείλει την αδιαλλαξία του Ντενκτάς στις συνομιλίες και δεν το πράξαμε.

Θα 'πρεπε έστω μετά την απόφαση της ψευδοβουλής για αυτοδιάθεση των Τουρκοκυπρίων και για κατάργηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και αναβάθμιση του ψευδοκράτους να είχαμε προσφύγει στα Ηνωμένα 'Εθνη. 'Ομως ούτε αυτό έγινε. Ανενόχλητος ο Ντενκτάς προχώρησε έτσι, με την καθοδήγηση και της 'Αγκυρας, στο επόμενο στάδιο, το στάδιο της προπαγανδιστικής του εξόρμησης.

'Ανοιξε, όπως το καθεστώς ισχυρίστηκε, τη δίοδο της γραμμής Αττίλα στους δημοσιογράφους και μάλιστα όχι σε όλους. Βλέπουν οι δημοσιογράφοι κτίρια, ακούουν απόψεις για συνέχιση του διαχωρισμού. Ακούουν παράπονα για τα πριν και ικανοποίηση για τα τωρινά. Γίνονται αγωγοί προσανατολισμών και θέσεων που εδραίωσε η κατοχή. Και πετυχαίνει ο Ντενκτάς διπλό όφελος. Τη δημιουργία εντυπώσεων επικοινωνίας, για να συμβαδίζει με το διεθνές κλίμα και επισημαίνει το αμετάβλητο της κατάστασης που εδραιώνει η κατοχική διαίρεση.

Θα πρέπει να εννοήσουμε ότι αυτά που σήμερα λέγονται στα κατεχόμενα είναι προϊόν της κατοχής και της προπαγάνδας του Ντενκτάς και θυμίζουν ανάλογες περιπτώσεις σε άλλους τόπους. Τον καιρό του Στάλιν τα σχόλια για τη Σοβιετική 'Ενωση ήταν εγκωμιαστικά. Αλλά και σε μας στα χρόνια της χούντας όλος σχεδόν ο τύπος έγραφε επαινετικά λόγια για την κατάσταση στην Ελλάδα.

Το μόνο που θα πρέπει να λογαριάζουν οι δημοσιογράφοι και όλοι όσοι πάνε στα κατεχόμενα είναι ότι οι επισκέψεις και τα χαμόγελα που συναντούν δεν είναι ολόκληρη η εικόνα του Κυπριακού. 'Αλλωστε το Κυπριακό δεν είναι διακοινοτικό πρόβλημα. Είναι ένα μέγα ζήτημα εισβολής και κατοχής.

Ορισμένοι είδαν τις επισκέψεις στα κατεχόμενα ως βήμα προς την επαναπροσέγγιση και ως ένα σημείο μπορεί να λειτουργήσει και προς αυτή την κατεύθυνση. Γίνεται, λένε, μια αλληλογνωριμία και ανταλλάσσονται κάποιες

πρώτες απόψεις έστω και με αρνητικό περιεχόμενο. Η επαναπροσέγγιση όμως είναι κάτι πολύ πιο βασικό και συνδέεται τελικά με την ίδια τη λύση του Κυπριακού. Το ειρηνικό και ευτυχισμένο για όλους μέλλον στηρίζεται μόνο πάνω στη βάση μιας δίκαιης λύσης.

Τώρα προχωρούμε σε μια νέα διαδικασία. Νέες διαρκείς συνομιλίες, λένε οι πληροφορίες, σε μια ευρωπαϊκή πρωτεύουσα. Μας συνοδεύουν σ' αυτή τη φάση οι διεθνείς εξελίξεις και κάποιες παρεμβάσεις για επανέναρξη των συνομιλιών από την πλευρά των Αμερικανών και των Βρετανών. Όμως από μέρους της Τουρκίας υπάρχει η ίδια η προηγούμενη αμετακίνητη τακτική που απαιτεί δική μας προσαρμογή στα δεδομένα της κατοχής. Και υπάρχει ο ίδιος ο αμετάβλητος κ. Ντενκτάς με νέους όρους, νέα προπαγανδιστικά τεχνάσματα και νέες προκλήσεις.

Θα πρέπει να μας προβληματίσει όχι μόνο η τούρκικη αδιαλλαξία, αλλά αυτή η εκ του εμφανούς προσπάθεια μεγέθυνσης της κρίσης και η κλιμάκωση της διαφοράς, χωρίς να απασχολούν την Τουρκία και τον Ντενκτάς οι επικρίσεις και οι αντίθετες απόψεις ακόμα και στο διεθνή χώρο.

Φαίνεται να πιστεύει η Τουρκία ότι έχει ολοκληρώσει τους πρώτους στόχους της στην Κύπρο και επιζητά τώρα μεταπήδησή της σ' ένα νέο στάδιο. Διατηρεί στην Κύπρο για δεκαπεντέμισι τώρα χρόνια 35 χιλιάδες κατοχικό στρατό, έφερε 70 χιλιάδες εποίκους, επέβαλε πέραν των στρατιωτικών και πολιτικά τετελεσμένα με την ανακήρυξη του ψευδοκράτους και τώρα ζητά κάτι περισσότερο. Θέλει να δώσει το δικό της χαρακτήρα στη λύση του Κυπριακού, με τονισμό της διαίρεσης, με νομιμοποίηση της κατοχής, με υποβάθμιση της Κυπριακής Δημοκρατίας και αναβάθμιση του ψευδοκράτους. Μια τέτοια λύση καθιερώνει την τούρκικη επικυριαρχία πάνω σε ολόκληρο το νησί. Είναι γι' αυτό που δεν είναι δύσκολο να προβλέψουμε μια νέα αποτυχία και στο νέο κύκλο των συνομιλιών. Και το ερώτημα πια που μπαίνει είναι: Μετά από αυτό τι; Και πάλι ένας νέος κύκλος συνομιλιών ως μόνη διέξοδος στην αποτελμάτωση;

Ήρθε πια η ώρα της μελέτης των δεδομένων όλων και της λήψης νέων αποφάσεων. Η Τουρκία φαίνεται να έχει αναπροσαρμόσει τη στρατηγική της, επιδιώκοντας νέους στόχους. Εμείς τι κάνουμε; Ο δρόμος για μας είναι προκαθορισμένος. Είναι εκείνος που πάντα διακηρύτταμε, αλλά σπάνια ή ποτέ ακολουθήσαμε με συνέπεια. Είναι ο δρόμος της επιθετικής διπλωματίας, της συνεχούς καταγγελίας της Τουρκίας, της προσφυγής στους διεθνείς οργανισμούς και κύρια στα Ηνωμένα Έθνη. Μόνο έτσι θα κάνουμε την Τουρκία να αναλογιστεί ότι είναι δυνατό το Κυπριακό να στραφεί εναντίον των συμφερόντων της στην Ε.Ο.Κ. και στον κόσμο. Ταυτόχρονα φυσικά θα πρέπει να ακολουθούμε την τακτική της καλής συνεργασίας με το Γενικό Γραμματέα του Ο.Η.Ε., της ανταπόκρισης στις προσκλήσεις του και της συμμετοχής στις διαδικασίες που εισηγείται, διευκρινίζοντας όμως με ειλικρίνεια τις δικές μας θέσεις, χωρίς να χάνουμε τη μαχητικότητά μας και χωρίς να εκχωρούμε τις δυνατότητες που έχουμε στα χέρια μας. Θα πρέπει ακόμα να τονίσουμε στο Γενικό Γραμματέα και στα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας ότι η εμπλοκή του θα πρέπει να στηρίζεται στα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. και του Συμβουλίου Ασφαλείας, κάτι που πάει να ξεχαστεί.

Ο Πρόεδρος μας λέγει: «Γίνεται διεθνοποίηση. Πραγματοποιούμε επισκέψεις σε ξένες χώρες και ενημερώνουμε τις ξένες κυβερνήσεις για το Κυπριακό.» Όμως αυτό είναι μια διεθνής κινητικότητα. Δεν μπορεί να υποκαταστήσει την προσφυγή

στον Ο.Η.Ε. και τη δημόσια καταγγελία της Τουρκίας. Δεν είναι με τις επιστολές του Προέδρου Βασιλείου προς τους Προέδρους Μπους και Γκορμπατσώφ που θα αναγάγουμε το θέμα σε περιφερειακό πρόβλημα, αλλά μόνο με την τοποθέτησή του ενώπιον της διεθνούς κοινής γνώμης. Και η προσφυγή στον Ο.Η.Ε. είναι το κύριο όπλο μας.

Το βήμα του Ο.Η.Ε. είναι το ισχυρότερο βήμα στον κόσμο και εγκληματούμε εναντίον της υπόθεσής μας, όσο δεν το χρησιμοποιούμε. Αδικούμε ακόμα τους εαυτούς μας και την Κύπρο, όταν δίνουμε έστω και αβάσιμα την εντύπωση ότι υποκύπτουμε στους εκβιασμούς του Ντενκτάς, όταν αφαιρούμε την κυπριακή σημαία, όταν ματαιώνουμε επίσκεψη στη φίλη και συμπαραστάτρια στον αγώνα μας Βουλγαρία, όταν δεν κάνουμε αίτηση ένταξης στην Ε.Ο.Κ., όταν δεν προσφεύγουμε στα Ηνωμένα Έθνη.

Όσοι θέλουν να στηρίξουν την κυβερνητική πολιτική καταφεύγουν στο επιχείρημα ότι είμαστε μικροί και αδύνατοι, ότι αντιπροσωπεύουμε μια ξεχασμένη ιστορία, ότι είμαστε ένα μικρό πρόβλημα και μια αμελητέα ποσότητα. Και λέγοντας αυτά διεκδικούν για τους εαυτούς τους τον τίτλο και του σοφού και του ρεαλιστή. Μας λέγουν περίπου ότι είναι αδύνατη η ελευθερία της Κύπρου. Όμως φάνηκε καθαρά στις μέρες μας ότι τα αδύνατα γίνονται δυνατά. Και αν τα τείχη πέφτουν αλλού, σε πιο δύσκολες και περίπλοκες καταστάσεις, γιατί δεν μπορούν να πέσουν και σε μας. Όμως δε θα πέσουν ούτε από τους κήρυκες της αδυναμίας μας ούτε από την παρέμβαση άλλων, όσο και να μας αγαπούν. Τα τείχη του χωρισμού θα πρέπει να τα ρίξουμε εμείς, ο λαός της Κύπρου, Έλληνες και Τούρκοι. Και δόθηκαν τέτοια δείγματα και από πλευράς Τουρκοκυπρίων. Και είναι τρόπος απάντησης στην τούρκικη αδιαλλαξία, τρόπος διάβρωσης της γραμμής Αττίλα ο λαϊκός αγώνας, οι κινητοποιήσεις των κομμάτων, των προσφυγικών οργανώσεων και κύρια των γυναικών και της σπουδάζουσας νεολαίας.

Φυσικά οι εκδηλώσεις, ιδιαίτερα εκείνες των γυναικών, δυσαρέστησαν όσους θεωρούν το Κυπριακό υπόθεση των ηγετών, υπόθεση των μυστικών συμβουλίων και των παρασκηνιακών δραστηριοτήτων. Όμως καιρός είναι να εννοήσουμε ότι μια αγωνιστική εκδήλωση αξίζει όλες μαζί τις ανακοινώσεις και τις διαφωτιστικές αποστολές που γίνονται κατά τη διάρκεια του χρόνου και ότι η απαγκίστρωση δεν είναι λύση.

Οι αστυνομικές μέθοδοι καταστολής μόνο προσωρινά αποτελέσματα μπορούν να δώσουν. Δεν μπορούν να μεταβληθούν σε προστάτες της γραμμής Αττίλα. Η μαχητικότητα του λαού μεγαλώνει και αυτό πράγματι δημιουργεί κινδύνους και είναι πολλοί που πρέπει να τους λογαριάσουν.

Είναι ακόμα σωστός τρόπος απάντησης στην τούρκικη αδιαλλαξία και τις τούρκικες απειλές η ενίσχυση της άμυνάς μας. Τα τελευταία χρόνια επί Κυπριανού και Βασιλείου φαίνεται να μπήκαμε σε ένα σωστό δρόμο αμυντικής προπαρασκευής. Υπολείπεται η δημιουργία του ανάλογου κλίματος μέσα στο λαό. Όμως η αρχή έγινε. Αυτό μας κάνει να λογαριάσουμε τον καιρό που πήγε χαμένος σε βάρος της άμυνας και της εθνικής μας υπόθεσης.

Τώρα, με τη νέα νομοθεσία που μελετούμε, δίνουμε στους στρατιωτικούς μας τη θέση που τους αρμόζει. Άλλωστε, με την απόφαση για ενίσχυση της Εθνικής Φρουράς, θα πρέπει να έχουν αντιληφθεί ότι η πολιτική ηγεσία στηρίζεται σ' αυτούς και ότι συνεισφέρουν κάτι το ουσιαστικό στην κοινή και πολύπλευρη προσπάθεια για την ελευθερία της Κύπρου.

Ο χώρος της άμυνας έχει γίνει πια ένας χώρος ενότητας των πολιτικών δυνάμεων, της πολιτικής και της στρατιωτικής ηγεσίας. Εμείς θα βοηθήσουμε με όλες μας τις δυνάμεις για να εγκατασταθεί η αξιοκρατία, η σοβαρή δουλειά, η δικαιοσύνη, οι ίσες ευκαιρίες. Θα επιμείνουμε να τιμάται το ήθος και το προσωπικό παράδειγμα. Θα συμβάλουμε στη διαφύλαξη της προσωπικότητας των στρατιωτικών και στη διαφύλαξη των δικαιωμάτων τους ως ανθρώπων και ως πολιτών. Θα εργαστούμε για τη δημιουργία αγωνιστικού κλίματος. Πιστεύουμε ότι η Κύπρος μπορεί να δώσει άξιους στρατιωτικούς που θα αφιερώσουν τη ζωή τους στη σωτηρία του τόπου. Πιστεύουμε ότι η Κύπρος μπορεί να δώσει στρατιώτες με ψηλό ηθικό και με αίσθημα ευθύνης έναντι της πατρίδας μας.

Με την ευκαιρία αυτή θα πρέπει να επαινέσουμε τους Ελλαδίτες αξιωματικούς για το έργο που προσφέρουν, την ικανότητα και την πολύτιμη συμβολή τους στην Εθνική Φρουρά. Ο κυπριακός λαός και η πολιτική ηγεσία στρέφεται προς τους Έλληνες αξιωματικούς με εμπιστοσύνη, εκτίμηση και ευγνωμοσύνη.

Κορυφαίο θεσμό για τους χειρισμούς του εθνικού θέματος έχουμε το Εθνικό Συμβούλιο. Η λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου είναι μια χρήσιμη διαδικασία για την παρακολούθηση του εθνικού ζητήματος και είμαστε σαφώς τοποθετημένοι υπέρ της συνέχισης της λειτουργίας του. Όμως τούτο δε σημαίνει ότι λειτουργεί τέλεια και ότι ο λαός θα πρέπει να 'ναι ήσυχος για την πορεία της εθνικής του υπόθεσης από το γεγονός και μόνο της ύπαρξης του Εθνικού Συμβουλίου. Το Εθνικό Συμβούλιο, πέραν μιας ελεύθερης ανταλλαγής απόψεων μεταξύ της πολιτικής ηγεσίας, δεν παρουσιάζει κάποιο ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Ο λαός δε φαίνεται να περιμένει να αλλάξουν τα δεδομένα από τις συσκέψεις του Εθνικού Συμβουλίου, γιατί απουσιάζουν οι αποφάσεις και μάλιστα στις κρίσιμες ώρες. Συζητά σχεδόν αποκλειστικά την τελευταία πτυχή και δε λογαριάζονται οι εισηγήσεις της μειοψηφίας. Δημιουργούνται έτσι εντυπώσεις παραγνώρισης και αχρήστευσης των απόψεων σημαντικών πολιτικών δυνάμεων του τόπου. Δεδομένου ότι ο Πρόεδρος έγινε και μόνιμος συνομιλητής, κωλύεται στο να προχωρεί στη λήψη οποιωνδήποτε αποφάσεων πέραν ορισμένων ορίων. Είναι γι' αυτό που η λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου μαζί με τη νοοτροπία που κυριαρχεί έχει μειώσει, αντί να αυξήσει, την εμβέλεια της πολιτικής ηγεσίας του τόπου και έχει μειώσει το κύρος και το νόημα του θεσμού.

Την πορεία του εθνικού μας θέματος επηρεάζει άμεσα η συνεργασία μας με την Ελλάδα. Οι σχέσεις μας με την Ελλάδα δεν είναι οποιεσδήποτε σχέσεις ούτε ακόμα σχέσεις με την πιο στενή σύμμαχό μας που μπορεί να φτάσει μέχρι τον πόλεμο για την Κύπρο. Είναι υπόθεση κοινής μοίρας του ελληνισμού. Μέσα στο καμίνι των εξελίξεων αν κάτι απομένει που θα είναι τελικά καθοριστικό για τη μελλοντική μας πορεία, αυτό είναι η πολιτιστική φυσιογνωμία του τόπου, η ιστορία και η παράδοση που κινείται μέσα στον ευρύτερο ελληνικό κόσμο. Θα πρέπει να επιβιώσουμε όλοι οι Έλληνες μαζί σ' αυτή τη μεταβατική ώρα της ανθρωπότητας. Και για να επιβιώσουμε, θα πρέπει να είμαστε ικανοί, αποδοτικοί, σε θέση να στηρίζουμε την παρουσία μας και να εκφράζουμε τον πολιτισμό μας.

Είναι γι' αυτό που αγωνιούμε για την κατάσταση στην Ελλάδα. Εκεί οι άνθρωποι, οι ηγέτες, τα κόμματα έμαθαν μέσα από τις δημοκρατικές διαδικασίες να βρίσκουν το δρόμο τους για την αντιμετώπιση των πολιτικών προβλημάτων. Αυτό όμως δεν είναι αρκετό. Η Ελλάδα χρειάζεται ανάπλαση, μια νέα πορεία. Χρειάζεται παιδεία, χρειάζεται παραγωγή, χρειάζεται ποιότητα και επίπεδο, χρειάζεται τεχνολογία και επιστήμη. Το καλό είναι ότι το πρόβλημα πια γίνεται

αντιληπτό και γι' αυτό αισιοδοξούμε πως θα βρεθεί η απάντηση και η λύση του. Ο ελληνισμός έχει αποθέματα που θα πρέπει κι εμείς να βοηθήσουμε, στο μέτρο των δυνάμεών μας, να αξιοποιηθούν, γιατί η μοίρα των Ελλήνων είναι κοινή.

Είναι γι' αυτό που θεωρούμε αναγκαίο οι σχέσεις Κύπρου-Ελλάδας να είναι ειλικρινείς, να τοποθετούνται με σαφήνεια τα προβλήματα, να δίνονται εξηγήσεις, να οικοδομούνται μηχανισμοί, να εμπλέκονται υπηρεσίες, να γίνονται συνεργασίες, για να μπορούμε να δυναμώσουμε την παρουσία μας στο σύγχρονο κόσμο και να δώσουμε ένα άλλο πρόσωπο έναντι του τούρκικου επεκτατισμού. Ο συνηθισμένος τρόπος συνεργασίας με κάποιες επαφές κορυφής και κάποιες δηλώσεις στην τηλεόραση δεν είναι πια αρκετός ούτε χρήσιμος ούτε πειστικός για τις ελληνικές και τις κυπριακές προοπτικές. Η ωρίμανση των σχέσεων Κύπρου-Ελλάδας βοηθά, ώστε να παίρνονται πιο σωστές αποφάσεις παρά στο παρελθόν. Έχει πια συνειδητοποιηθεί από όλους ότι η σωτηρία της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι προϋπόθεση επιβίωσης του κυπριακού ελληνισμού και έχει συνειδητοποιηθεί ότι η ελληνική κυβέρνηση συνεργάζεται με την κυπριακή και δεν υποχρεώνει ούτε επιβάλλει οποιαδήποτε πολιτική.

Τώρα υπάρχει μια οικουμενική κυβέρνηση. Είναι κατανοητό ότι το βάρος των ενδιαφερόντων της έχει πέσει στα οικονομικά προβλήματα. Όμως, αν υπάρχει ένας τομέας που μπορεί να αποδώσει περισσότερο, είναι τα εθνικά θέματα, είναι το Κυπριακό. Και είναι κρίμα που αυτή η εικόνα δε δόθηκε στις προγραμματικές διακηρύξεις της κυβέρνησης με εκείνη την αναιμική αναφορά για υποστήριξη των πρωτοβουλιών του Κουεγιάρ και για υποστήριξη της πολιτικής του Προέδρου Βασιλείου. Μια κυβέρνηση όλων των κομμάτων δίνει κάτι πέραν αυτών. Αναφέρεται στην ουσία του Κυπριακού και διατυπώνει κάποια πλαίσια πολιτικής, όταν μάλιστα αντιμετωπίζουμε μια συνεχή τούρκικη επιθετικότητα. Ελπίζουμε ότι σύντομα θα δοθεί η ευκαιρία στην ελληνική κυβέρνηση να εκφράσει μια πιο ολοκληρωμένη και σαφή πολιτική πάνω στο Κυπριακό. Φαίνεται ότι η Ελλάδα μπήκε σε μια νέα περίοδο πολιτικής ζωής με χαρακτηριστικό στοιχείο μια παρατεταμένη αστάθεια στην κορυφή. Αυτό δεν πρέπει να κάνει την κυπριακή ηγεσία να αποξενωθεί από την Ελλάδα, γιατί καμιά συνεργασία με τις Η.Π.Α. ή τη Μεγάλη Βρετανία, προς την οποία δείχνουμε τόση προτίμηση, δεν μπορεί να αντικαταστήσει το ελληνικό ενδιαφέρον και την ελληνική συμπαράσταση.

Μέσα στις εθνικές μας εκκρεμότητες εξακολουθεί να παραμένει η εθνική προδοσία του 1974. Είναι ατύχημα που το κυπριακό κράτος δεν ασχολήθηκε συστηματικά με την προδοσία. Η διερεύνηση της εθνικής προδοσίας σίγουρα δεν αφορά όσους παρασύρτηκαν από τη χούντα. Δεν είναι αυτούς που αφορά ο Φάκελος της Κύπρου. Εκείνο που ενδιαφέρει είναι η διερεύνηση της προδοσίας και οι ευθύνες εκείνων που κινήθηκαν πίσω από την πραξικοπηματική κυβέρνηση. Όλα τα άλλα είναι υπόθεση πολιτικής ή ατομικής συνειδησιακής ευθύνης.

Τώρα υπάρχει κατατεθειμένος ως ιστορικό υλικό ο Φάκελος της Κύπρου, προϊόν έρευνας της Βουλής των Ελλήνων. Αν εξαιρέσουμε τις τελευταίες αναφορές που προκάλεσαν διχογνωμίες, όλο το υπόλοιπο μέρος της έκθεσης ήταν ομόφωνο. Για όσα εκεί αναφέρονται λείπει η θέση της Κύπρου, όχι του ενός ή του άλλου κόμματος, αλλά η κοινή αντίληψη όλων μας γύρω από την προδοσία. Αν γυρίσουμε την πλάτη στην ιστορία και τα στοιχεία που υπάρχουν μπροστά μας, δε σημαίνει ότι τα εξαφανίζουμε ή ότι ξεμπλέκουμε μ' αυτά ή ότι εγκαθιστούμε εσωτερική ενότητα. Αν θέλουμε να προχωρήσουμε μπροστά, θα πρέπει να 'χουμε το θάρρος να γυρίσουμε πίσω, να καταδικάσουμε τη μεγάλη προδοσία που

τραυμάτισε τον τόπο όσο τίποτε στη μακραίωνη ιστορία του. Τούτο είναι απαραίτητο και αναγκαίο, όσο αναγκαία ήταν η καταδίκη του σταλινισμού για τα σοσιαλιστικά κράτη, η καταδίκη της εισβολής στην Τσεχοσλοβακία για τη Σοβιετική Ένωση ή ο φόνος από τους σταλινικούς των Πολωνών στρατιωτικών στη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου. Είναι η καταδίκη του πραξικοπήματος αναγκαία, όσο αναγκαία ήταν η καταδίκη του χιτλερισμού του Νταχάου και του Άουσβιτς από τους ίδιους τους Γερμανούς.

Όταν ανακοινώθηκε πρόθεση συζήτησης του Φακέλου της Κύπρου στην Κυπριακή Βουλή έγραψαν αρνητικά σημειώματα ορισμένες εφημερίδες. Νομίζουμε ότι κάνουν λάθος να τοποθετούνται κατά τρόπο αρνητικό έναντι μιας προσπάθειας που θα πρέπει να πάρει εθνικές διαστάσεις. Η συζήτηση για το Φάκελο θα γίνει και θα αποδειχθεί θετική για τον τόπο, το παρελθόν και το μέλλον του, γιατί ο λόγος που την επιβάλλει δε σχετίζεται ούτε με μικροπολιτική ούτε με αναμόχλευση παθών.

Μέσα στο χώρο των διεθνών μας σχέσεων παρατηρήθηκε τη χρονιά που μας πέρασε μια ένταση στις σχέσεις μας με τις αραβικές χώρες, που εκφράστηκε μάλιστα με συντονισμένο διάβημα των Αράβων Πρέσβεων προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Παράνομες ενέργειες ορισμένων Αράβων μεγεθύνθηκαν και αποδόθηκαν στο σύνολο του αραβικού κόσμου και στις ίδιες τις κυβερνήσεις. Πληροφορίες διέρρευσαν προς τον τύπο, με τρόπο που δημιούργησε την εντύπωση αντιαραβικής εκστρατείας. Τα πράγματα γίνονται ακόμα πιο δύσκολα, όταν η κυβέρνηση αφήνει ορισμένα δημοσιεύματα ασχολίαστα ή όταν επιτρέπει να σχηματίζεται η εντύπωση ότι πληροφορίες διοχετεύτηκαν από επίσημες πηγές. Αποτελεί ακόμα απέραντη ανευθυνότητα και ελαφρότητα η από μέρους του επίσημου Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων γελοιοποίηση της συνάντησης του Κύπριου Προέδρου με Άραβα ηγέτη. Η κυπριακή κυβέρνηση φέρει γι' αυτό βαρύτατη ευθύνη. Τα δημοσιεύματα και την ένταση εκμεταλλεύτηκαν παρασκηνιακές δυνάμεις που έχουν λόγους και συμφέροντα να επιζητούν την καταστροφή των κυπροαραβικών σχέσεων.

Η κυβέρνηση και ο τύπος θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι ζούμε στην ανατολική Μεσόγειο, πλάι στο Λίβανο, την Παλαιστίνη, το Ισραήλ, το κανάλι του Σουέζ. Ζούμε ακόμα από κοντά τον ηρωικό αγώνα των Παλαιστινίων και χαιρετίζουμε την Intifadeh που συμπληρώνει σήμερα δυο χρόνια ύπαρξης. Ζούμε πλάι σε μια φλεγόμενη περιοχή. Θα υπάρξουν περιπτώσεις που οι καπνοί των συγκρούσεων θα απλωθούν και στο δικό μας ουρανό. Σκέψεις για αποκοπή από την περιοχή για λόγους ασφάλειας είναι εκτός πραγματικότητας. Εκείνο που εμείς χρειαζόμαστε είναι έναν ισχυρό κρατικό μηχανισμό, για να μας διαφυλάσσει από παρανομίες. Χρειαζόμαστε την ανάπτυξη ενός συστήματος συνεννόησης και συνεργασίας με τους Άραβες γείτονές μας και όχι ενέργειες που να υπονομεύουν τις μεταξύ μας σχέσεις. Άλλωστε πολλές φορές δικαιολογημένα παραπονούνται για μονόπλευρα σε βάρος τους μέτρα, ενώ άλλες πρεσβείες με φανερή την παρουσία πρακτόρων και κατασκόπων παραμένουν ανενόχλητες. Εχθρικές και πειρατικές ενέργειες σαν εκείνες του Ισραήλ εναντίον κυπριακών σκαφών και συμφερόντων δεν εγείρουν ούτε την οργή του τύπου ούτε τη δυναμική αντίδραση της κυβέρνησης.

Δυστυχώς είναι από χρόνια που παρατηρούμε μια προσπάθεια απομάκρυνσης από το γειτονικό αραβικό κόσμο. Η τοποθέτηση του ευρωπαϊκού μας προσανατολισμού σε αντιδιαστολή προς τις παραδοσιακές αραβικές σχέσεις είναι μέγα

σφάλμα που ζημιώνει πολιτικά και οικονομικά τον τόπο, αλλά και μειώνει την ίδια την ευρωπαϊκή μας πολιτική. Αν οι Ευρωπαίοι θα ενδιαφερθούν για την Κύπρο, αυτό θα γίνει γιατί είμαστε γέφυρα επαφής και επικοινωνίας με τον αραβικό κόσμο. Αυτή είναι η στρατηγική αξία της Κύπρου που κι εμείς κάποτε θα πρέπει να την αξιοποιήσουμε προς όφελος των δικών μας συμφερόντων.

Θετική ήταν η εξέλιξη των σχέσεών μας με το Κίνημα των Αδεσμεύτων. Σ' αυτό βοήθησε η διοργάνωση της Διάσκεψης στη Λευκωσία των Υπουργών Εξωτερικών από την προηγούμενη κυβέρνηση Κυπριανού. Η ανάληψη από μέρους της Κύπρου πολιτικών ευθυνών έναντι του Κινήματος και ο ρόλος του Κύπριου Υπουργού Εξωτερικών βοήθησαν στην αύξηση του κύρους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τα λεγόμενα περί απώλειας ευκαιρίας για ανάληψη της προεδρίας του Κινήματος από υπαιτιότητα της κυβέρνησης δε νομίζουμε ότι ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Η παρουσία του Προέδρου στην Κοινοπολιτεία ήταν θετική. Όμως παραμένει ανοικτό το πρόβλημα της επαφής με τις χώρες της Αφρικής, της Ασίας και του αραβικού κόσμου, ακόμα και της Λατινικής Αμερικής.

Η κυπριακή κυβέρνηση θα πρέπει να αναπτύξει επίσης την εντονότερη δυνατή δραστηριότητα. Τώρα ιδιαίτερα, μετά τις αλλαγές στις σοσιαλιστικές χώρες, θα πρέπει να προβλέψουμε ότι η πολιτική πολυφωνία θα απλωθεί και προς την εξωτερική πολιτική. Ήδη υπάρχουν δείγματα προσέγγισης της Τουρκίας και ακόμα των κατεχομένων από ορισμένες πλευρές. Θα πρέπει να εννοήσουμε ότι η παλιά μονολιθική εξωτερική πολιτική των σοσιαλιστικών χωρών ανήκει πια στο παρελθόν.

Οι βρετανικές βάσεις γίνονται όλο και πιο ενοχλητικές. Είναι βραχνάς για ολόκληρο το λαό, αλλά και μια ένδειξη της κυνικής στάσης της Βρετανίας έναντι της Κύπρου. Κατακρατά τα εδάφη μας κάτω από αποικιακές συνθήκες. Δεν ανταποκρίνεται στις πιο καίριες οικονομικές της υποχρεώσεις. Χρησιμοποιεί βάναυσο τρόπο σε βάρος των διακινουμένων μέσω των βάσεων. Αρνείται να εκπληρώσει τις συμβατικές έναντι της Κύπρου υποχρεώσεις της ως εγγυήτρια δύναμη. Ακόμα, μια ισχυρή ομάδα συντηρητικών Βουλευτών εργάζεται εναντίον της Κύπρου υπέρ της Τουρκίας.

Οι συνθήκες αυτές υποχρεώνουν την κυβέρνηση να λογαριάσει τις ευθύνες της και να μελετήσει την πολιτική και τα μέτρα που θα πρέπει να πάρει. Η κατάσταση συνεχώς επιδεινώνεται και τα αισθήματα του λαού προκαλούνται. Άλλωστε, είναι σε όλους μας ισχυρή η πεποίθηση ότι οι βάσεις αποτελούν την καρδιά του κυπριακού προβλήματος. Τα δεδομένα αυτά υποχρεώνουν την κυβέρνηση να πάρει κάποιες συγκεκριμένες αποφάσεις πριν δημιουργηθούν νέες ανεπιθύμητες καταστάσεις.

Υπάρχουν πολλά θέματα που θα μπορούσαν να περιληφθούν μέσα στα πλαίσια της συζήτησης. Θα αναφερθούν από άλλους συναδέλφους του Σοσιαλιστικού Κόμματος και ελπίζουμε ότι θα μας δοθεί η ευκαιρία να ασχοληθούμε με αυτά, όταν εγερθούν ειδικά ενώπιον του Σώματος. Γι' αυτό θα επιμείνουμε μόνο στα γενικά προβλήματα που σχετίζονται με την κοινωνική και οικονομική πολιτική, όπως εμφανίζονται στους προϋπολογισμούς και τις κυβερνητικές εξαγγελίες.

Ιδιαίτερη θέση στην κυβερνητική πολιτική έχουν πάρει πια τα νέα φορολογικά μέτρα της κυβέρνησης. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ πάντοτε υποστήριζε και

ζητούσε τη μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος για δικαιότερη κατανομή των οικονομικών βαρών, την απλοποίηση και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος. Όμως οι προτάσεις της κυβέρνησης δεν ανταποκρίνονται στο πάγιο αίτημα του μισθωτού και του εργαζομένου για δικαιότερη κατανομή των οικονομικών βαρών.

Προχωρούμε σ' ένα νέο φορολογικό σύστημα, πριν καλά-καλά εφαρμοστεί το προηγούμενο, που μάλιστα είχε διαφημιστεί ως το πιο αποτελεσματικό για την πάταξη της φοροδιαφυγής.

Φοβούμαστε ότι ορισμένες από τις πρόνοιες της νέας νομοθεσίας αποτελούν τελικά επιβράβευση εκείνων που δεν ανταποκρίνονταν προς τις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας που προτείνεται δεν αντιμετωπίζει αποφασιστικά τη φοροδιαφυγή, παρά μόνο έμμεσα και διακριτικά. Η προσοχή του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ θα επικεντρωθεί πάνω στην πάταξη της φοροδιαφυγής και στη δικαιότερη κατανομή των οικονομικών βαρών με αναπροσαρμογή των συντελεστών.

Έχουμε σοβαρούς λόγους να αμφιβάλλουμε κατά πόσο η φορολογική μεταρρύθμιση θα βοηθήσει στη μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Ορισμένοι υπολογισμοί λέγουν ότι το 1992, μετά δηλαδή την κατάργηση των σημερινών φορολογιών και την εφαρμογή του νέου συστήματος, θα έχουμε, αν μείνουν σταθεροί όλοι οι άλλοι παράγοντες, μια περαιτέρω μείωση των εσόδων γύρω στα 5 εκ. λίρες.

Πληροφορούμαστε ακόμα από την Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή ότι £15 εκ. παραμένουν ανείσπρακτα και φυσικά πολύ περισσότερα φοροδιαφεύγουν με φοροκλοπή ή φοροαποφυγή. Και θέλουμε να τονίσουμε και κάτι, ιδιαίτερα προς τον Υπουργό Οικονομικών, που νομίζουμε ότι ζημιώνει το δημόσιο και την οικονομία με τα διάφορα κίνητρα που ωφελούν όχι την οικονομία, αλλά κάποιους σπεκουλαδόρους. Αυτή η μαζική μετατροπή διάφορων εταιρειών που προσφέρουν κύρια υπηρεσίες ή προωθούν την κατανάλωση σε δημόσιες εταιρείες σημαίνει απώλεια για το κράτος εκατομμυρίων λιρών και προώθηση της ίδιας της κατανάλωσης. Αν η κυβέρνηση δε θελήσει να περιορίσει τα κίνητρα σε καθαρά παραγωγικούς τομείς, νομίζουμε είναι καιρός να λογαριάσει η Βουλή κατά ποιο τρόπο είναι δυνατό να παρέμβει και να προωθήσει συγκεκριμένες αποφάσεις.

Παρά το γοργό ρυθμό της ανάπτυξής της, η κυπριακή οικονομία συνέχισε και κατά το 1989 να αντιμετωπίζει πολύ σοβαρά προβλήματα, προβλήματα που όχι μόνο δεν μπήκαν στο δρόμο της επίλυσής τους, αλλά οξύνθηκαν σε τέτοιο βαθμό που θέτουν σε κίνδυνο τη σταθερότητα της οικονομίας, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ανατράπηκε κυριολεκτικά. Το πλεόνασμα των £4 εκ. του 1988 όχι μόνο απορροφήθηκε, αλλά μετατράπηκε σε έλλειμμα £45 εκ. Κι αν προστεθεί και η αγορά των αεροσκαφών, τότε το έλλειμμα φτάνει στα £126 εκ.

Στο εσωτερικό τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα όχι μόνο δεν υποχωρούν, αλλά διευρύνονται. Ο Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του είπε ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα θα αυξηθεί στα £68 εκ. από τα £63 το 1988. Όμως η μικρή αυτή αύξηση του ελλείμματος δεν είναι το αποτέλεσμα κάποιας συνειδητής προσπάθειας της κυβέρνησης για συγκράτηση των ελλειμμάτων του δημόσιου τομέα. Είναι απλώς αποτέλεσμα ενός τεχνάσματος και μάλιστα ενός κακού και αντιπαραγωγικού τεχνάσματος. Αν λάβουμε υπόψη ότι η κυβέρνηση αφαίρεσε από

τους προϋπολογισμούς ένα μεγάλο αριθμό αναπτυξιακών έργων, τότε μπορούμε να εκτιμήσουμε τις πραγματικές διαστάσεις του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Ενώ λοιπόν φεύγουν τα έργα υποδομής, οι καταναλωτικές δαπάνες διογκώνονται και υποθηκεύεται έτσι το μέλλον του τόπου, χωρίς πολλές ελπίδες ή προοπτικές που θα δημιουργούσε τυχόν επένδυση σε ορισμένα έργα υποδομής. Και ενώ παραμένει αναξιοποίητος παραγωγικά ο δημόσιος τομέας με διογκωμένες δαπάνες, διολισθαίνουμε σταθερά προς την ιδιωτικοποίηση.

Αν εκτιμήσουμε τις δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα, που φαίνεται να ανέρχονται σε £ 300 εκ. περίπου, με όλες τις συνεπακόλουθες επιπτώσεις στο δημόσιο εσωτερικό και εξωτερικό χρέος, τότε η κατάσταση μπορεί να μην είναι και τόσο ικανοποιητική, όσο θέλησε να την παρουσιάσει ο κ. Υπουργός.

Όμως τα ελλείμματα, τόσο τα εσωτερικά όσο και τα εξωτερικά, δεν είναι τυχαία. Αντανακλούν τις αρνητικές δομές της οικονομίας μας και τη συνεχή αναβλητικότητα της κυβέρνησης να τις αντιμετωπίσει. Εμείς από χρόνια επισημαίνουμε ότι η ανάγκη αναδιάρθρωσης της οικονομίας είναι επιτακτική. Οι αναβολές το μόνο που επιτυγχάνουν είναι να επιδεινώνουν την κατάσταση και να κάνουν την επίλυση των προβλημάτων πιο δύσκολη χρόνο με το χρόνο.

Μ' αυτό το φορτίο πορευόμαστε απροπαράσκευοι στο 1992, το χρόνο της Ευρωπαϊκής Ενιαίας Αγοράς. Εκεί που θα 'πρεπε να καταβληθεί συντονισμένη προσπάθεια εκσυγχρονισμού, σημειώσαμε μεγάλες καθυστερήσεις, με φανερό πια τον κίνδυνο για το οικονομικό μέλλον του τόπου. Θα πρέπει να εννοήσουμε ότι το θέμα της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού της οικονομίας μας δεν έχει σχέση με το αν είμαστε ή όχι μέλος της Ε.Ο.Κ. Οι αλλαγές που συντελούνται στην παγκόσμια οικονομία, στο ευρωπαϊκό και το διεθνές πεδίο, υποδηλώνουν ότι οι οικονομικές και εμπορικές σχέσεις την επόμενη δεκαετία θα γίνονται ανάμεσα σε οικονομικές ενώσεις: Την Ε.Ο.Κ., τη Βόρεια Αμερική (Η.Π.Α.-Καναδά) και μια τρίτη ένωση στην Ανατολική Ασία που άρχισε κιόλας να οργανώνεται με γρήγορους ρυθμούς γύρω από τον άξονα της Ιαπωνίας.

Οι επαναστατικές αλλαγές που συντελούνται στην Ανατολική Ευρώπη θα επηρεάσουν με το δικό τους τρόπο και τη δική τους δυναμική την παγκόσμια οικονομία. Στην πρόσφατη συνάντηση της Μάλτας μεταξύ των δυο υπερδυνάμεων δόθηκε ιδιαίτερη σημασία στις εμπορικές σχέσεις. Μπήκαμε σε μια εποχή που οι ισχυροί, αλλά κύρια οι μικροί κι αδύνατοι θα προσπαθούν να βρουν το δικό τους δρόμο και τη δική τους θέση σ' ένα νέο διεθνή καταμερισμό της εργασίας. Θα πρέπει κι εμείς να είμαστε έτοιμοι γι' αυτή τη νέα περίοδο, γιατί δεν είναι μακριά ο χρόνος που και η δική μας οικονομία θα αισθανθεί τον αντίκτυπο του ανταγωνισμού, αν δεν τον αισθάνθηκε κιόλας, όχι μόνο από τη Δυτική Ευρώπη, αλλά κι από την Ασία και την Ανατολική Ευρώπη και άλλες περιοχές. Κατά συνέπεια το θέμα της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας επείγει. Επείγει, γιατί τα στατιστικά δεδομένα και γεγονότα είναι αποθαρρυντικά.

Το χάσμα στο εμπορικό μας ισοζύγιο, αντί να μικραίνει μεγαλώνει και το εμπορικό έλλειμμα χρόνο με το χρόνο διογκώνεται, ανεβαίνοντας όλο και σε πιο ψηλά επίπεδα. Σύντομα θα είναι πολύ δύσκολο να ελεγχθεί και σήμερα εξανεμίζει το πλεόνασμα από το τουριστικό συνάλλαγμα και τους άλλους άδηλους πόρους, αφήνοντας ένα καθαρό έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι οι εισαγωγές αυξήθηκαν με ρυθμό 24%, ενώ οι εξαγωγές κατά 18%, γεγονός που ανέβασε τη σχέση εισαγωγών - εξαγωγών στο 3 προς 1.

Η τάση αυτή είναι ενδεικτική των νέων προτύπων καταναλωτικής συμπεριφοράς που άρχισαν να εδραιώνονται και να προκαλούν όχι μόνο την υπερθέρμανση της οικονομίας, γιατί αυτό θα ήταν το ελάχιστο, αλλά και να επηρεάζουν ολόκληρο το φάσμα των αξιών και των προϋποθέσεων για την ενίσχυση του απελευθερωτικού μας αγώνα. Συγκεκριμένα η ιδιωτική κατανάλωση θα αυξηθεί το 1989, όπως είπε ο κ. Υπουργός, με ρυθμό 12% περίπου σε τρέχουσες τιμές. Αυτό σημαίνει ότι η κατανάλωση αυξάνεται με διπλάσιο ρυθμό από το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, γεγονός που υποδηλώνει ότι το ποσοστό της ιδιωτικής αποταμίευσης μειώνεται, σε μια περίοδο που οι εγχώριοι πόροι είναι εξαιρετικά πολύτιμοι για τη χρηματοδότηση των επενδύσεων και τη συγκράτηση της προσφυγής στον εξωτερικό δανεισμό.

Αλλά ας εξετάσουμε τι έκανε η κυβέρνηση για να ελέγξει την κατάσταση. Ο κ. Συρίμης μας ανέφερε εδώ στο Σώμα ότι «η συνολική ρευστότητα αναμένεται να αυξηθεί κατά £210 εκ. περίπου ή 14.5%. Ο ρυθμός αυτός ξεπερνά το ρυθμό αύξησης του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε τρέχουσες τιμές, γεγονός που υποδηλώνει τις άνετες συνθήκες χρηματοδότησης.....»

Συνεχίζοντας ο κ. Υπουργός είπε ότι «οι κύριες πηγές αύξησης της προσφοράς χρήματος κατά το 1989 ήταν η παροχή δανείων προς τον ιδιωτικό τομέα και η χρηματοδότηση του δημοσιονομικού ελλείμματος».

Οι διαπιστώσεις αυτές του κ. Υπουργού είναι ενδιαφέρουσες, γιατί, όταν η πιστωτική επέκταση των τραπεζών φτάνει τα £210 εκ. έναντι £165 εκ. που ήταν ο στόχος της νομισματικής πολιτικής, η ίδια η κυβέρνηση αναγνωρίζει έμμεσα ότι σε όλο αυτό το διάστημα η Κεντρική Τράπεζα δεν επέδειξε τη δέουσα υπευθυνότητα και άφησε το τραπεζιτικό σύστημα να διαμορφώνει ανεξέλεγκτα πιστωτικούς ρυθμούς που ενισχύουν τη ρευστότητα και κατά συνέπεια την υπερκατανάλωση. Κι όλα αυτά οδηγούν σε πληθωριστικές πιέσεις και ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Φαίνεται καθαρά ότι η ευθύνη για την καταναλωτική έκρηξη βαραίνει την κυβέρνηση. Γιατί αν η Κεντρική Τράπεζα παρενέβαινε διορθωτικά στο τραπεζικό σύστημα τον περασμένο Ιούνιο, όταν οι ρυθμοί πιστωτικής επέκτασης ήταν θεαματικοί, τότε το φαινόμενο της υπερκατανάλωσης δε θα είχε πάρει τις σημερινές του διαστάσεις και θα περιορίζονταν οι πληθωριστικές πιέσεις και τα ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Εκτός από τα ελλείμματα είναι και το εξωτερικό χρέος που συνεχίζει με την αύξησή του να δεσμεύει το μέλλον του τόπου, χωρίς να ξέρουμε αν αύριο θα είμαστε σε θέση να πληρώσουμε τα σπασμένα του χτες.

Όμως υπάρχει κι ένα άλλο σημείο από την ομιλία του κ. Υπουργού που πρέπει να σχολιάσουμε.

Οι τριτογενείς τομείς και κατά κύριο λόγο ο τουρισμός, είπε ο κ. Συρίμης, συνέχισαν και κατά το 1989 να επεκτείνονται με ρυθμό ψηλότερο από το ρυθμό ανάπτυξης ολόκληρης της οικονομίας με αποτέλεσμα ν' αυξήσουν το μερίδιό τους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Κι αυτό σε βάρος της βιομηχανίας που θα έπρεπε να είναι η ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας για ευνόητους λόγους.

Είναι επομένως φανερό ότι φτιάξαμε μια ψεύτικη οικονομία, ένα χάρτινο πύργο που σίγουρα δεν μπορεί να είναι η οικονομία που οραματιζόμαστε ν'

αποτελέσει τη βάση οποιασδήποτε άλλης πολιτικής, περιλαμβανόμενης και της πολιτικής στο εθνικό θέμα.

Η απρογραμμάτιστη ανάπτυξη οδήγησε σε δομικές αδυναμίες την οικονομία και σε κατασπατάληση πόρων και ανθρώπινου δυναμικού. Ενώ στην Κύπρο τα μεροκάματα εξακολουθούν σε βασικούς τομείς να είναι χαμηλά και ενώ παραμένει σημαντικό ανθρώπινο δυναμικό, ιδιαίτερα γυναικείο, αναξιοποίητο, γίνεται λόγος για εισαγωγή ξένων εργατών. Μια τέτοια εξέλιξη μπορεί να προσφέρει περισσότερα κέρδη σε ένα μικρό αριθμό ανθρώπων, αλλά θέτει σε κίνδυνο τις κοινωνικές κατακτήσεις και τα ημερομίσθια των πολλών, των εργαζομένων του τόπου μας.

Αν θέλουμε πραγματικά αύξηση του εργατικού δυναμικού, θα πρέπει να δοθούν καλύτεροι όροι εργασίας, βελτίωση της αμοιβής, ιδιαίτερα στη βιομηχανία, επέκταση των παροχών των κοινωνικών ασφαλίσεων και να επιλυθούν άλλα κοινωνικά προβλήματα των εργαζομένων.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στα προβλήματα των εργαζόμενων γυναικών, γιατί εκεί υπάρχει μια πλούσια δεξαμενή αναξιοποίητου ανθρώπινου δυναμικού.

Με τον εκσυγχρονισμό των παραγωγικών διαδικασιών μέσα από μια τεχνολογική αναβάθμιση θα μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε τους πτυχιούχους που σήμερα μένουν στο περιθώριο της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του τόπου.

Με καλύτερη τεχνολογία και σωστότερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού θα έχουμε αύξηση της παραγωγικότητας, θα μπορέσουμε να εφαρμόσουμε νέες σύγχρονες μεθόδους οργάνωσης και διοίκησης των επιχειρήσεων. Μέσα από μια τέτοια διαδικασία θα εξοικονομηθεί εργατικό δυναμικό, που θα απελευθερωθεί από μη παραγωγικές δραστηριότητες με πιο ψηλόμισθες απασχολήσεις. Θα ήταν σοβαρότατο λάθος να φέρναμε ξένους εργάτες, πριν προχωρήσουμε στον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων και των εργοστασίων μας.

Στον τομέα των δημόσιων δαπανών το 1990, χωρίς την αποπληρωμή των δανείων και τις συνεισφορές σε εξοφλητικά αποθέματα, διαπιστώνουμε αύξηση σχεδόν 8% σε σχέση με το 1989, δηλαδή διπλάσια από τον προβλεπόμενο ρυθμό πληθωρισμού. Αυτό και μόνο το στοιχείο θέτει σε αμφισβήτηση την αξιοπιστία της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής για τον περιορισμό των δημοσιονομικών και ταμειακών ελλειμμάτων του δημόσιου τομέα. Θέτει σε αμφισβήτηση τη σοβαρότητα της κυβέρνησης, όταν λέγει ότι «δαμάσαμε τα ελλείμματα», ιδιαίτερα αν λάβουμε υπόψη τα εκατομμύρια των αναπτυξιακών δαπανών που δεν έχουν συμπεριληφθεί στους προϋπολογισμούς.

Η κυβέρνηση λέει ότι συνδέει τους νέους φόρους με τον κατάλογο των έργων που έδωσε χωριστά στη Βουλή και μάλιστα διαιρεμένο σε τρεις σειρές προτεραιότητας. Παρεμπιπτόντως αναφέρω ότι σ' αυτό τον εκτός προϋπολογισμού κατάλογο περιλαμβάνεται ο υδατοφράκτης της Βυζακιάς και ο δρόμος της Τηλλυριάς που κατέχει κάποια τρίτη σειρά προτεραιότητας. Κι αυτό έπειτα από κυβερνητικές διαβεβαιώσεις τριών και πλέον χρόνων για άμεση έναρξη των έργων. Η υποβολή καταλόγου είναι όχι μόνο απαράδεκτη ως μέθοδος σύνταξης ενός προϋπολογισμού, αλλά και άστοχη ως τακτική, γιατί θα πυροδοτήσει μια εσωτερική κρίση και θα θέσει σε αντιπαράθεση τους ίδιους τους θεσμούς. Θα οδηγήσει τελικά σε διαμάχη μεταξύ Βουλής και κυβέρνησης και το άδικο θα είναι προς την πλευρά της κυβέρνησης, γιατί εκείνη διοικεί και εκείνη αποφασίζει για τα έργα.

Απ' ό,τι έχουμε μέχρι τώρα εκθέσει γίνεται φανερό ότι το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ δε βρίσκεται σε συμφωνία με την πολιτική της κυβέρνησης Βασιλείου ούτε ως προς τη διαχείριση του εθνικού θέματος ούτε ως προς τις οικονομικές και κοινωνικές της επιλογές. Άλλη η δική μας αντίληψη για την πορεία του εθνικού θέματος και άλλη για την κοινωνία που θα θέλαμε να δούμε σε μια κατεχόμενη πατρίδα. Εκείνο που ιδιαίτερα μας ανησυχεί είναι η απομάκρυνση, χρόνο με το χρόνο, όλο και περισσότερο από τους στόχους και τις επιδιώξεις που θα έπρεπε να είχε ένας μαχόμενος τόπος. Οι κίνδυνοι που βλέπουμε μπροστά μας για αιχμαλωσία του θέματός μας και εγκλωβισμό του σε νέες αδήριτες ανάγκες μάς υποχρεώνουν να πάρουμε μια σαφή στάση και να δώσουμε μια συγκεκριμένη έκφραση των απόψεών μας με την καταψήφιση του προϋπολογισμού. Μπορεί οι άλλες πολιτικές δυνάμεις να μη φτάνουν στην καταψήφιση. Όμως με το περιεχόμενο της Έκθεσης δίνουν σαφή μηνύματα που θα πρέπει να τα προσέξει ιδιαίτερα η κυβέρνηση. Εμείς με την εξαίρεση της άμυνας θα καταψηφίσουμε τον Τακτικό Προϋπολογισμό και τον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης, που θεωρούμε φέτος απαράδεκτο. Παρόλη όμως την καταψήφιση δεν κλείνουμε την πόρτα στο διάλογο για ανεύρεση, αν είναι δυνατό, μιας κοινής αντίληψης για τους Προϋπολογισμούς της Δημοκρατίας και για καθορισμό μιας κοινά αποδεκτής βάσης για την αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων του τόπου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χατζηδημητρίου ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Λαδάς επανήλθε στην έδρα του)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ευχαριστώ τον κ. Χατζηδημητρίου για την ομιλία του, η οποία έχει πάρει 55 λεπτά μόνο, ενώ ο ίδιος την υπολόγιζε πολύ μεγαλύτερη. Και θα ήθελα να πάρω την έγκριση της Βουλής για ποια ώρα το απόγευμα θα θέλατε να αρχίσουμε. Μήπως θα θέλατε να αρχίσουμε στις 3.30 μ.μ.; Πολύ ωραία! Άλλοι λεν 4.00 μ.μ. εγώ βρίσκω το μέσο όρο, 3.30 μ.μ. Κι έτσι στις 3.30 το απόγευμα θα ξανασυναντηθούμε εδώ.

(Ώρα διακοπής 1.25 μ.μ.)

Ώρα επανέναρξης: 3.38 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Συνεχίζουμε, κύριοι, τη συνεδρία την πρωινή με θέμα τους προϋπολογισμούς.

Καλώ στο βήμα τον κύριο Κώστα Ερωτοκρίτου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κατ' αρχήν θα θέλα να προβώ σε μια γενική παρατήρηση, όσον αφορά το ύψος των δαπανών στους τρεις προϋπολογισμούς. Εξετάζοντας αναλυτικά το ύψος των δαπανών των κονδυλίων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και των τμημάτων του, με το οποίο θα ασχοληθώ πιο κάτω, έχω διαπιστώσει ότι σε καμιά περίπτωση στο παρελθόν η τελική δαπάνη δεν ήταν η ίδια, όπως η αρχική που προτεινόταν στους προϋπολογισμούς. Αντίθετα, σε πολλές περιπτώσεις ορισμένα κονδύλια δε δαπανούνταν, ενώ άλλων κονδυλίων η τελική δαπάνη ήταν

πολύ ψηλότερη από την αρχική. Είναι φανερό ότι το ίδιο θα συμβαίνει με τα κονδύλια άλλων Υπουργείων και υπηρεσιών. Επομένως, πιστεύω ότι το ύψος των δαπανών που είναι σήμερα ενώπιον της Βουλής δεν αποτελεί μια ορθή εικόνα του συνόλου των δαπανών και κατ' επέκταση τα δημοσιονομικά ελλείμματα, όπως εμφανίζονται ενώπιον του Σώματος, δεν μπορεί να είναι τα ορθά.

Αν έχω διαπιστώσει σωστά από τις πρόνοιες δαπανών των τριών προϋπολογισμών, το σύνολο των κονδυλίων που προτείνεται για το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ανέρχεται σε 55,144,676 λίρες ή περίπου στο 8.4% των συνολικών δαπανών των προϋπολογισμών για το 1990. Δεν αρέσκομαι να συγκρίνω τα οικονομικά μεγέθη της Κύπρου με τα μεγέθη άλλων χωρών, γιατί όταν κάμνουμε συγκρίσεις πρέπει οι συγκρίσεις να είναι μεταξύ όμοιων ειδών. Όμως πιστεύω ότι το ποσοστό του 8.4% των συνολικών δαπανών που προορίζεται για τα έργα υποδομής του τόπου μας είναι υπερβολικά χαμηλό.

Δε χρειάζεται να υποδείξω σε κανένα τόσο την ηλικία όσο και την κατάσταση των έργων υποδομής μας, δηλαδή των δρόμων, των δημόσιων κτιρίων, των αερολιμένων και λιμένων, όπως επίσης δε χρειάζεται να υποδείξω το χαμηλό επίπεδο ορισμένων βασικών υπηρεσιών, όπως είναι η πολιτική αεροπορία, οι χερσαίες μεταφορές και τα ταχυδρομεία.

Αν συγκρίνουμε την Κύπρο - και είπαμε πιο πάνω ότι θα πρέπει να συγκρίνουμε μόνο μεταξύ όμοιων ειδών - με άλλες χώρες που εντάσσονται στο γενικό ευρωπαϊκό χώρο, θα δούμε ότι η κατάσταση των περισσότερων δρόμων μας, ιδιαίτερα της υπαίθρου, δεν έχει αναβαθμισθεί και βρίσκεται σχεδόν σ' εκείνη της αποικιοκρατίας. Εξαίρεση μπορεί να πει κανείς αποτελεί ο δρόμος Λευκωσίας-Λεμεσού, ο οποίος υποτίθεται ότι τέλειωσε. Τέλειωσε φυσικά με μια επιπρόσθετη δαπάνη του ύψους των £6,263,000 από το αρχικό ποσό του συμβολαίου που ανατέθηκε στην ΞΕΚΤΕ. Όπως αναφέρεται και στις επανειλημμένες εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, σε τμήματα του πιο πάνω δρόμου διαπιστώθηκαν εκτεταμένες φθορές στον ασφαλτικό τάπητα, με αποτέλεσμα να γίνουν επιδιορθώσεις, το κόστος των οποίων μέχρι το 1988 ξεπέρασε τις £110,000. Επειδή όμως μετά τις επιδιορθώσεις που έγιναν το οδόστρωμα εξακολουθούσε να παρουσιάζει νέες φθορές, διεξήχθηκε έρευνα από εμπειρογνώμονες σε όλο το μήκος του δρόμου και διαπιστώθηκε ότι οι αποτυχίες οφείλονταν σε αδυναμίες στη μελέτη του οδοστρώματος, αδυναμίες και ελλείψεις στις τεχνικές προδιαγραφές των υλικών, στη χρήση υλικών που δεν πληρούσαν τις προδιαγραφές και κυρίως στην απρόβλεπτη αύξηση του κυκλοφοριακού φόρτου του δρόμου. Για την επιδιόρθωση και επανακατασκευή μέρους του ασφαλτικού οδοστρώματος δαπανήθηκε μετά το 1988 το επιπρόσθετο ποσό των τριών εκατομμυρίων λιρών περίπου. Εκεί όμως που πιστεύαμε ότι ο δρόμος αυτός τέλειωσε, πρόσφατα διαπιστώθηκε ότι τρεις μεγάλες γέφυρες που βρίσκονται κατά μήκος του παρουσίασαν ρωγμές και βέλος κάμψης στο κατάστρωμά τους και θα χρειαστούν διορθωτικά/ενισχυτικά μέτρα για την αποκατάσταση της ασφάλειάς τους.

Όπως φαίνεται από τα πιο πάνω, θα απαιτηθούν άλλα ποσά για τις γέφυρες το ύψος των οποίων είναι προς το παρόν άγνωστο. Δεν έχουμε βέβαια ένσταση και επιθυμούμε τη συνεχή βελτίωση των δρόμων μας. Αλλά αλήθεια πόσα χρόνια θα ασχολούμαστε με τον ίδιο δρόμο και πότε θα τελειώσει επιτέλους για να ασχοληθούμε και με κάποιους άλλους; Φυσικά μπορεί να πει κανείς ότι οι ατέλειες και ο κακός προγραμματισμός του δρόμου αυτού είναι σφάλματα της προηγού-

μενης κυβέρνησης. Αν όμως εξετάσουμε τον προγραμματισμό και σχεδιασμό των έργων του Τμήματος Δημόσιων Έργων της παρούσας κυβέρνησης, παρατηρούμε και πάλι ελλείψεις και αδυναμίες, όπως με λεπτομέρεια αναφέρεται στην έκθεση του Γενικού Ελεγκτή.

Έτσι το φαινόμενο του κακού προγραμματισμού, της χρήσης των ακατάλληλων υλικών και της μη σωστής επίβλεψης συνεχίζεται, με αποτέλεσμα να επιβαρύνει το δημόσιο με τεράστια ποσά. Μερικές από τις σοβαρότερες περιπτώσεις αφορούν τον παρακαμπτήριο δρόμο Λεμεσού-Ερήμης, τον παρακαμπτήριο δρόμο Λάρνακας, τμήμα Αραδίππου-Δεκέλειας, το νέο δρόμο Λάρνακας-Κοφίνου και άλλους.

Οι δρόμοι μας και το σύστημα χερσαίων μεταφορών αποτελούν το σημαντικότερο τομέα εσωτερικής υποδομής προς τον οποίο πρέπει να στραφεί η μεγαλύτερη δυνατή κυβερνητική προσοχή. Η κυβέρνηση εξαγγέλλει διάφορα σχέδια για ανάπτυξη της υπαίθρου που αναμφίβολα θα περιορίσουν την αστυφιλία. Αλλά παραβλέπει τη βασικότερη προϋπόθεση, που είναι η σύνδεση της υπαίθρου με τις πόλεις με ικανοποιητικό οδικό δίκτυο και κατάλληλες μεταφορές.

Δυστυχώς σχετικά με τους περισσότερους δρόμους που προγραμματίζονται εξακολουθούν να σημειώνονται παραλείψεις και λάθη στα στάδια της μελέτης και ετοιμασίας των εγγράφων των προσφορών, που έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία πρόσθετων εργασιών, την προβολή απαιτήσεων από τους εργολάβους, τη χρήση υλικών που δεν πληρούν τις προδιαγραφές και τα πρότυπα και γενικά την αύξηση του κόστους των έργων. Επιπρόσθετα διαπιστώνεται ότι μετά την έναρξη των εργασιών για την εκτέλεση των οδικών αυτών έργων προκαλούνται καθυστερήσεις και αδικαιολόγητες επιβαρύνσεις, λόγω μη έγκαιρης μετακίνησης/επανεγκατάστασης υφιστάμενων υπηρεσιών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των αρχών.

Αναφερόμενος ειδικότερα στην επαρχία Λεμεσού θα 'θελα να παρατηρήσω ότι το μέγιστο μέρος κύριων αρτηριών, όπως Λεμεσού-Πλατρών, Σαϊττά-Πέρα Πεδιού-Πλατρών, Πλατρών-Προδρόμου, βρίσκεται σε άθλια κατάσταση. Πριν περίπου ενάμιση χρόνο άρχισε η επιδιόρθωση και διαπλάτυνση μέρους του δρόμου Λεμεσού-Πλατρών μέχρι την Άλασσα. Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου τροποποιήθηκαν τα σχέδια για την αναβάθμισή του, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η αποπεράτωσή του και να δημιουργεί τεράστιες ταλαιπωρίες στο κοινό και να επηρεάζει δυσμενώς τα θέρετρά μας. Ορισμένοι από τους δρόμους των Κρασοχωριών της επαρχίας Λεμεσού είναι οι ίδιοι από εποχής της αποικιοκρατίας. Ο δρόμος Κυπερούντας-Χανδριών-Αγρού και Αγρού-Παλαιχωρίου, που τόσο πολυσυζητήθηκε στο παρελθόν, ακόμη παραμένει στα χαρτιά, στις μελέτες και στους σχεδιασμούς. Αυτή η αρτηρία είναι ζωτικής σημασίας για την Πιτσιλλιά, τα θέρετρά μας και γενικότερα για την οικονομία του τόπου. Ας ελπίσουμε ότι σύντομα θα γίνει ορθός προγραμματισμός και επίσπευση της εκτέλεσης των οδικών αυτών έργων, καθώς επίσης και γενικότερα του οδικού δικτύου της υπαίθρου της Λεμεσού, χωρίς φυσικά αυτό να σημαίνει ότι εκείνο των άλλων επαρχιών είναι καλύτερο. Μόνο έτσι πιστεύω θα μπορέσουμε να κρατήσουμε τη νεολαία στην ύπαιθρο, παρόλο που τα περισσότερα χωριά μας κατάντησαν ήδη γηροκομεία.

Ένα άλλο σημαντικό έργο πρωταρχικής σημασίας είναι και ο δρόμος Λεμεσού-Πάφου που βρίσκεται τώρα στο στάδιο της μελέτης σκοπιμότητας. Ας

ελπίσουμε ότι ο σχεδιασμός του και οι άλλες διαδικασίες θα αποπερατωθούν σύντομα, για να αρχίσει η εκτέλεση του έργου που αναμφίβολα θα συμβάλει στην ανάπτυξη του τόπου. Για την αναγκαιότητα της βελτίωσης του οδικού δικτύου των άλλων επαρχιών δε θα αναφερθώ, καθότι θα μιλήσουν άλλοι συνάδελφοι του κόμματός μου.

Ένα άλλο θέμα που πρέπει να απασχολήσει σοβαρά, κατά τη γνώμη μου, τη Βουλή, γιατί φαίνεται δεν απασχολεί την κυβέρνηση, είναι και το πρόβλημα της υπερωριακής απασχόλησης που τα τελευταία χρόνια αυξάνεται με μεγάλο ρυθμό. Σε μερικά τμήματα η υπερωριακή απασχόληση κατάντησε να είναι «θεσμός» και σε μερικές περιπτώσεις η υπερωριακή αμοιβή ξεπερνά το μισθό του υπαλλήλου. Η υφιστάμενη πολιτική της κυβέρνησης, όπως αναφέρεται και στην έκθεση του Γενικού Ελεγκτή, παρουσιάζει ανομοιομορφίες. Τέτοιο φαινόμενο τεράστιων υπερωριών παρουσιάζεται και στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, στο οποίο κατά το 1988 καταβλήθηκε ποσό £433,087, ήτοι μεγαλύτερο από το 1987.

Ένα άλλο για μας βασικό θέμα που ήθελα να θίξω είναι η ανάγκη για κανονική και αποδοτική λειτουργία των λιμανιών μας, λόγω της τεράστιας σημασίας που έχει για την παροχή υπηρεσιών σε διάφορους τομείς, όπως είναι η εμπορική ναυτιλία, εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο, διαμετακομιστικό εμπόριο και άλλοι. Είναι σε όλους γνωστό ότι το θέμα της αποδοτικής λειτουργίας των λιμανιών απασχολεί την Εκτελεστική Εξουσία από πολλά χρόνια. Αποτέλεσμα όμως της συνεχούς πρόχειρης αντιμετώπισης εκ μέρους της κυβέρνησης των τεράστιων προβλημάτων που απασχολούσαν και απασχολούν τα λιμάνια μας σήμερα ήταν η συσσώρευσή τους σε σημείο πραγματικά ανησυχητικό και επικίνδυνο για το εμπόριο και την οικονομία του τόπου γενικότερα.

Ειδικά θα αναφερθώ στο λιμάνι της Λεμεσού, στη σημερινή του κατάσταση και σε ορισμένα από τα βασικά προβλήματά του. Το λιμάνι Λεμεσού έχει εξαιρετικά γνωρίσματα. Διαθέτει εύκολη και ασφαλή προσέγγιση για τα πλοία και έχει ικανοποιητικό κύκλο στροφής στην εσωτερική λεκάνη. Επίσης οι κυματοθραύστες περικλείουν μεγάλο θαλάσσιο χώρο, που δίνει τις δυνατότητες για μελλοντικές επεκτάσεις. Ιδιαίτερο όμως γνώρισμα που το ξεχωρίζει από πολλά λιμάνια είναι ότι διαθέτει μεγάλους χερσαίους χώρους. Επιπρόσθετα έχει και προνομιακή γεωγραφική θέση που το τοποθετεί σχεδόν στην πορεία όλων των συνδέσεων της ανατολικής Μεσογείου. Δυστυχώς όμως το λιμάνι αυτό έχει σοβαρά προβλήματα, μερικά από τα οποία είναι και τα ακόλουθα:

1. Πρώτιστο πρόβλημα που χρήζει λύσης θεωρείται η άμεση επέκταση του λιμανιού και η δημιουργία νέου κρηπιδώματος, μήκους 800 μέτρων, με βύθισμα 15 μέτρα. Αυτό είναι αναγκαίο για να μπορεί το λιμάνι να εξυπηρετεί τα νέα πλοία (Mother Vessels) που θα δρομολογήσουν οι ναυτιλιακές εταιρείες που διεξάγουν υπερπόντια ταξίδια για το διαμετακομιστικό τους εμπόριο. Το λιμάνι σήμερα διαθέτει κρηπιδώματα με μέγιστο βύθισμα 10.50 μέτρα, τα οποία δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν τα πιο πάνω πλοία. Είναι αξιοσημείωτο και πρέπει να τονιστεί ότι οι ναυτιλιακές αυτές εταιρείες σκοπεύουν σε κάθε γεωγραφική περιοχή να χρησιμοποιούν μόνο ένα λιμάνι για το διαμετακομιστικό τους εμπόριο και κατά συνέπεια, αν η Λεμεσός δεν είναι σε θέση έγκαιρα να εξυπηρετήσει τα εν λόγω πλοία, τότε αναπόφευκτα θα χαθεί το διαμετακομιστικό εμπόριο. Ήδη σύμφωνα με πληροφορίες

μου, εξαιτίας του μη επαρκούς βυθίσματος, χάθηκε ένας μεγάλος αριθμός εμπορευματοκιβωτίων σε διαμετοκόμιση.

2. Εξοπλισμός: Για να μπορέσει το λιμάνι Λεμεσού να εξυπηρετεί τόσο το υφιστάμενο διαμετακομιστικό εμπόριο, όσο και τα κυπριακά φορτία σε εμπορευματοκιβώτια, επείγει η άμεση παραγγελία και εγκατάσταση δυο νέων γερανογέφυρων στο ανατολικό κρηπίδωμα του λιμανού, καθώς επίσης και διάφορων άλλων μηχανημάτων στοιβασίας.

3. Φορέας: Σημαντικός παράγοντας για αύξηση της παραγωγικότητας είναι και η άμεση λύση του προβλήματος του φορέα, ο οποίος θα αναλάβει την ευθύνη της διακίνησης και στοιβασίας των εμπορευματοκιβωτίων. Πάγια θέση μας είναι ότι η εργασία αυτή πρέπει να παραμείνει στον ιδιωτικό τομέα τόσο για καλύτερη και πιο αποδοτική εξυπηρέτηση, όσο και για διατήρηση των κόστων σε χαμηλά επίπεδα.

4. Κόστα: Είναι γενικά παραδεκτό ότι τα κόστα στα λιμάνια μας σήμερα είναι πολύ ψηλά συγκριτικά με τα άλλα λιμάνια, γι' αυτό πρέπει να μειωθούν. Η μείωσή τους, πιστεύω, θα προκύψει, μεταξύ άλλων, και από την αύξηση της αποδοτικότητας του λιμανιού ως συνόλου, αλλά και από τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για ορθολογιστική λύση των υφιστάμενων προβλημάτων.

5. Εργάσιμες ώρες: Είναι αναγκαίο να εφαρμοστεί η δεύτερη, ακόμη και η τρίτη βάρδια σε όλους τους τομείς του λιμανιού, καθώς επίσης και η επαναλειτουργία του τις Κυριακές. Είναι αδιανόητο να προσπαθούμε να παρουσιάζουμε ως σταθμό διαμετακομιστικού εμπορίου τα λιμάνια μας και να αρνούμαστε να εξυπηρετούμε πλοία τις Κυριακές, όταν τα άλλα ανταγωνιστικά μας λιμάνια προσφέρουν εξυπηρέτηση επτά μέρες τη βδομάδα σε 24ωρη βάση. Είναι λυπηρό επίσης το ότι το προσωπικό της Αρχής Λιμένων αρνείται να εργαστεί τις Κυριακές, ενώ όλες οι άλλες τάξεις εργαζομένων συμφωνούν στην επαναλειτουργία των λιμανιών μας τις Κυριακές.

6. Εργατικές σχέσεις: Βασική προϋπόθεση για ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του λιμανιού είναι οι καλές εργατικές σχέσεις. Δυστυχώς όμως υπάρχουν σοβαρά προβλήματα μεταξύ του προσωπικού της Αρχής, της ίδιας της Αρχής Λιμένων και άλλων εργαζομένων στο χώρο του λιμανιού. Το θέμα αυτό έχει απασχολήσει πρόσφατα και την Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων και, κατά τη γνώμη μου, η πέτρα του σκανδάλου είναι ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων, ο οποίος φαίνεται - απ' ό,τι κατέθεσαν στην Επιτροπή οι διάφοροι πρώην πρόεδροι των συμβουλίων της Αρχής Λιμένων - ότι δεν είναι συνεργάσιμος και ότι προσπαθεί με δικτατορικό και απαράδεκτο τρόπο να διοικήσει τα λιμάνια. Πρέπει επιτέλους ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων να πάψει να θεωρεί τα λιμάνια αμπελοχώραφό του, να προσγειωθεί και να αλλάξει νοοτροπία. Πιστεύω ότι το θέμα αυτό είναι σοβαρότατο και ότι πρέπει σε κάποιο μελλοντικό στάδιο, και μάλιστα σύντομα, να απασχολήσει τη Βουλή.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχοντας υπόψη τα χρονικά περιθώρια που μου παρέχονται θα ασχοληθώ και με το τελευταίο θέμα που πιστεύω ότι είναι ζωτικής σημασίας για τη Λεμεσό και τον τόπο γενικότερα, τη δημιουργία μαρίνας και ψαρολίμανου στη Λεμεσό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουν περάσει τα δεκαπέντε λεπτά, αλλά θα σας δώσω ακόμα δυο λεπτά.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Το έργο αυτό αναμφίβολα θα συμβάλει θετικά στην οικονομία του τόπου και την ανάπτυξη του τουρισμού μας. Παρόλο που στο παρελθόν έγιναν διάφορες σκέψεις και δόθηκαν υποσχέσεις από τους αρμοδίους, εντούτοις μέχρι σήμερα τίποτα το συγκεκριμένο δεν έγινε. Είναι από όλους παραδεκτό ότι η δημιουργία μαρίνας και ψαρολίμανου στη Λεμεσό είναι μια άμεση αναγκαιότητα. Τους τελευταίους μήνες το θέμα αυτό συζητείται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων και από τις καταθέσεις των διάφορων κυβερνητικών τμημάτων και ημικρατικών οργανισμών φαίνεται ότι υπάρχει πλήρης έλλειψη προγραμματισμού και συντονισμού μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών. Ελπίζουμε ότι σύντομα το πρόβλημα θα λυθεί, έτσι που το έργο να δρομολογηθεί και να εκτελεστεί το συντομότερο δυνατό, γιατί ήδη έχουμε καθυστερήσει τρομερά και το δημόσιο έχει ζημιωθεί τεράστια ποσά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και με συγχωρείτε για το πέραν των δυο λεπτών που έχω πάρει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Ερωτοκρίτου, πήρατε μόνο 17 λεπτά.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Να με χρεώσετε για του χρόνου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, σας έδωσα τα δυο λεπτά από τα δεκαπέντε λεπτά που εξοικονόμησε ο κύριος Κληρίδης.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Χρυσοστόμου παρακαλώ.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Χαρακτηριστικό γνώρισμα της κυβέρνησης της αλλαγής παρέμεινε η πολυλογία και οι ανεκπλήρωτες υποσχέσεις που αφειδώλευτα σκορπούνται σε κάθε ευκαιρία. Αυτή σίγουρα την αλλαγή είχε υπόψη του και την υποσχέθηκε προεκλογικά ο Πρόεδρος κύριος Γιώργος Βασιλείου και την κωδικοποίησε στο πρόγραμμά του των 100 ημερών. Όταν όμως πέρασαν οι 100 μέρες και ο λαός συγχυσμένος διερωτάτο για το πότε και πώς θα εφαρμοζόταν το διατυμπανιζόμενο πρόγραμμα, ο Πρόεδρος έλυσε την απορία του λαού δηλώνοντας πως ο αριθμός των 100 ημερών ήταν συμβολικός και ότι στις πρώτες 100 μέρες θα μελετούνταν οι ιδέες και στα επόμενα 100 χρόνια θα υλοποιούνταν.

Η οικονομική και κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης εκφράζεται μέσα από τους προϋπολογισμούς. Και είναι εδώ που οι αριθμοί διαψεύδουν τα λόγια και οι δοθείσες υποσχέσεις φαίνεται πως θα παραμείνουν ανεκπλήρωτες.

Στον τομέα της γεωργίας η κυβέρνηση ακολούθησε παθητική πολιτική. Καμιά διαφοροποίηση στα ποσά του Τακτικού Προϋπολογισμού, ενώ αντίθετα παρουσιάζεται σοβαρή μείωση των κονδυλίων του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως.

Στην ομιλία μου δε θα αναφερθώ στις κατά καιρούς υποσχέσεις του Προέδρου και της κυβέρνησής του, όπως το περίφημο «καθιερώνεται μια μέρα το μήνα κατά την οποία οι πολίτες μπορούν να επισκέπτονται τον Πρόεδρο χωρίς ραντεβού». Αυτά έλεγε στο πρόγραμμα των 100 ημερών, με μόνη διαφορά πως ούτε με ραντεβού δεν μπορούν να τον επισκέπτονται.

Θα περιορίσω την ομιλία μου στην αγροτική πολιτική της κυβέρνησης, όπως εκφράζεται μέσα από τους προϋπολογισμούς, τις διακηρύξεις του Προέδρου και τις υποσχέσεις των Υπουργών.

Συντονισμός παραγωγής και εμπορίας των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων.

Σε κάθε συγκέντρωση αγροτών το πρώτο θέμα που υπερτονίζεται από τους Υπουργούς είναι ότι για πρώτη φορά εγκαθιδρύθηκε συνεργασία μεταξύ των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας για το συντονισμό της παραγωγής και της εμπορίας των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων.

Δυστυχώς, από ό,τι φαίνεται, η διαφημιζόμενη συνεργασία των δυο Υπουργείων είτε δε λειτούργησε σωστά είτε δεν απέδωσε, γιατί οι γεωργοκτηνοτρόφοι αντιμετωπίζουν μόνιμα σοβαρό πρόβλημα διάθεσης της παραγωγής τους, σοβαρό δίλημμα για το τι θα καλλιεργήσουν και ουσιαστικά σοβαρό πρόβλημα επιβίωσης.

Πρόκειται για πολύ σοβαρό θέμα που έχει άμεση σχέση με -

— την προστασία της παραγωγής,
— την καταπολέμηση της αστυφιλίας,
— την ορθολογιστική αξιοποίηση της γης,
— την εισαγωγή συναλλάγματος, και
— τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των γεωργοκτηνοτρόφων.

Στη συνέχεια θα αναφερθώ σε λίγα από τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν, μερικά από τα οποία είναι μόνιμα. Σε όλες τις περιπτώσεις η κυβέρνηση βρέθηκε ανέτοιμη και τα αντιμετώπισε περιστασιακά, με σπασμωδικές κα πρόχειρες αποφάσεις σε βάρος των γεωργών, αφού πάντοτε μέρος της παραγωγής καταστρεφόταν, αλλά και σε βάρος της οικονομίας γενικότερα.

Επιτραπέζια σταφύλια:

Η φετινή χρονιά θεωρείται η καλύτερη χρονιά που είχαμε τα τελευταία δέκα χρόνια από πλευράς πρωιμότητας. Τα αρμόδια Υπουργεία εξάγγειλαν την πρόθεση να αναθέσουν στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων συντονιστικό ρόλο, ούτως ώστε να εξασφαλιστούν τα καλύτερα αποτελέσματα. Το Σ.Α.Π. ζήτησε νομοθετική ρύθμιση του ρόλου που του ζητούσαν να διαδραματίσει. Έγιναν συσκέψεις και διαβουλεύσεις χωρίς κανένα αποτέλεσμα.

Χάρη στην έλλειψη συντονισμού, στην οποία προστέθηκε και η έλλειψη κιβωτίων που οφειλόταν και αυτή στην έλλειψη προγραμματισμού, ζήμιωσαν οι παραγωγοί επιτραπέζιων σταφυλιών και γενικότερα η οικονομία του τόπου 1.5 έως 2 εκ. λίρες.

Κρεμμύδια:

Λόγω έλλειψης συντονισμού, για πρώτη φορά παρουσιάστηκε πρόβλημα πλεονασμάτων κρεμμυδιών. Η έλλειψη προγραμματισμού οδήγησε τους γεωργούς, με βάση τις καλές τιμές που πέτυχαν τον προηγούμενο χρόνο, να καλλιεργήσουν μεγαλύτερες εκτάσεις με κρεμμύδια σε γνώση του Υπουργείου Γεωργίας. Από τη

μελέτη του θέματος από την Επιτροπή Γεωργίας διαφάνηκε πως η κυβέρνηση ήταν ανέτοιμη να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της διάθεσης της αυξημένης παραγωγής. Κάτω από τη σοβαρή πίεση των παραγωγών, των οργανώσεων και της Βουλής λήφθηκαν σπασμωδικές και πρόχειρες αποφάσεις. Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Προεδρικό, το ένα Υπουργείο επέρριπτε την ευθύνη στο άλλο, αποδεικνύοντας έτσι άλλη μια φορά πως ο περίφημος συντονισμός που εγκαινίασαν για πρώτη φορά δε λειτούργησε σωστά.

Στο σημείο αυτό θα αναφερθώ στη θέση του εκπροσώπου του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, όπως εκφράστηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας. Ο εκπρόσωπος αναφέρθηκε στην αδυναμία του Υπουργείου να βοηθήσει στη διάθεση της παραγωγής και τόνισε πως, εφόσον το σύστημά μας είναι η ελεύθερη οικονομία, οι γεωργοί οφείλουν να δέχονται τις τυχόν ζημιές που προκύπτουν από τη μη διάθεση της παραγωγής τους ή από άλλες αιτίες. Πρόκειται για νέα νοοτροπία που δειλά παρουσιάστηκε για πρώτη πάλι φορά και που είναι αντίθετη με το σύστημα της μικτής οικονομίας που εφαρμόστηκε με επιτυχία από τις κυβερνήσεις Μακαρίου και Κυπριανού. Η νέα νοοτροπία βρίσκει αντίθετους τους παραγωγούς και τις οργανώσεις τους και στην ουσία γρονθοκοπάται με τη διαφημιζόμενη φιλαγροτική πολιτική της κυβέρνησης των λόγων.

Ο προγραμματισμός παραγωγής και εμπορίας είναι αναγκαίος, με στόχο τη διάθεση της παραγωγής των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων σε αμειπτικές τιμές και την εξασφάλιση υποφερτού βιοτικού επιπέδου για τους αγρότες μας. Το Δημοκρατικό Κόμμα δε θα επιτρέψει αλλαγή των στόχων αυτών και ούτε θα ανεχθεί αλλαγή του μικτού συστήματος οικονομίας που εφαρμόστηκε με επιτυχία.

Χοιρινό κρέας:

Από έλλειψη συντονισμού μεταξύ των Υπουργείων κατάντησε μόνιμο το πρόβλημα της διάθεσης του χοιρινού κρέατος. Τη μια περίοδο έχουμε πλεόνασμα, ενώ σε άλλη περίοδο παρουσιάζονται ελλείψεις.

Στο σημείο αυτό οφείλω να αναφέρω ότι η Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε καταγγελία για εισαγωγή απαγορευμένων φτηνών κρεάτων, γνωστών ως «trimmings», και διαπίστωσε ότι έγινε σε πολλές περιπτώσεις εισαγωγή τέτοιων κρεάτων. Στο θέμα αυτό εμπλέκονται τρία Υπουργεία. Το Υπουργείο Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων), το Υπουργείο Γεωργίας (Κτηνιατρικές Υπηρεσίες) και το Υπουργείο Εμπορίου (έκδοση αδειών εισαγωγής).

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων απεκδύοντο ευθύνης για το δικό τους Υπουργείο και επέρριπταν ευθύνη στα άλλα Υπουργεία. άλλο ένα δείγμα του ανύπαρκτου συντονισμού ανάμεσα στα Υπουργεία. Πρόκειται για πολύ σοβαρό θέμα που, εκτός του ανταγωνισμού της ντόπιας παραγωγής χοιρινού κρέατος από τα φτηνά κρέατα, άπτεται και της δημόσιας υγείας, εφόσον διατίθεται στην αγορά κρέας που απαγορεύεται η εισαγωγή του λόγω ποιότητας. Η Επιτροπή Γεωργίας θα συνεχίσει τη συζήτηση του θέματος και θα φέρει στην επιφάνεια τις αδυναμίες που παρουσιάζονται.

Καθορισμός τιμών των κτηνοτροφικών προϊόντων:

Τα βασικά κτηνοτροφικά προϊόντα, κρέας και γάλα, διατιμούνται με τον καθορισμό ανώτατης τιμής πώλησης. Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην προστασία των κτηνοτρόφων από την εκμετάλλευση. Ποια είναι όμως η πραγματικότητα;

Οι κτηνοτρόφοι ουδέποτε απολαμβάνουν την ανώτατη τιμή πώλησης. Αντίθετα κάποιες άλλες τάξεις επωφελούνται από αυτό το μέτρο. Πρόκειται για

μόνιμη αδικία σε βάρος της βασανισμένης τάξης των κτηνοτρόφων που δεν πρέπει να συνεχιστεί. Το Δημοκρατικό Κόμμα θα απαιτήσει τη λήψη μέτρων, ούτως ώστε να σταματήσει η εκμετάλλευση και να αρθεί η αδικία σε βάρος των κτηνοτρόφων.

Γενικό πρόβλημα εμπορίας γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων:

Λόγω έλλειψης συντονισμού, κάθε χρόνο και περισσότερα προϊόντα αντιμετωπίζουν πρόβλημα διάθεσης. Τα καρπούζια, τα λαχανικά, τα εσπεριδοειδή, με πιο έντονο το πρόβλημα στα λεμόνια και μανταρίνια, καθώς και άλλα προϊόντα.

Τα αρδευτικά έργα που εκτελέστηκαν σχεδόν σε όλη την Κύπρο και για τα οποία δαπανήθηκαν εκατομμύρια λίρες αύξησαν σημαντικά την καλλιεργήσιμη γη, με αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση της παραγωγής, η οποία όμως μόνιμα αντιμετωπίζει πρόβλημα διάθεσης. Στην περίπτωση της εμπορίας των λαχανικών και των φρούτων εμπλέκεται και τρίτο Υπουργείο που έχει σχέση με τις αεροπορικές μεταφορές. Ο συντονισμός ανάμεσα στα τρία Υπουργεία, αν υπάρχει, δεν έφερε κανένα αποτέλεσμα. Δυστυχώς η κατάσταση, παρά τα συνεχή διαβήματα παραγωγών, εξαγωγέων, οργανώσεων και Βουλής, παραμένει αναλλοίωτη και με επιείκεια χαρακτηρίζεται απαράδεκτη και δεν μπορεί να συνεχιστεί. Η κυβέρνηση οφείλει να εξασφαλίσει αεροπορικούς χώρους για την εξαγωγή των γεωργικών προϊόντων. Είναι άδικο και ανεπίτρεπτο η παραγωγή, που με τόσους κόπους δημιουργείται, να μην εξάγεται λόγω έλλειψης μεταφορικών μέσων.

Ελαιοκομικό:

Το 1988 είχαμε υπερπαραγωγή ελαιοκομικών προϊόντων και τούτο ήταν γνωστό πολύ νωρίς. Εντούτοις δε λήφθηκαν τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση αποθηκευτικών χώρων και την έγκαιρη παραλαβή της παραγωγής. Η κυβέρνηση βρέθηκε ανέτοιμη και κάτω από την πίεση παραγωγών, οργανώσεων και Βουλής έστερξε να αντιμετωπίσει το πρόβλημα. Αποτέλεσμα ήταν να παραδώσουν οι παραγωγοί το λάδι τους με μεγάλη καθυστέρηση και με επηρεασμό της ποιότητας σε ορισμένες περιπτώσεις και να είναι απλήρωτοι μέχρι σήμερα. Το Υπουργικό Συμβούλιο στις 27.6.1989 αποφάσισε να εγγυηθεί τη χρηματοδότηση του ΣΕΚΕΠ με το αναγκαίο ποσό, για να πληρωθούν οι παραγωγοί την αξία των προϊόντων τους της παραγωγής του 1988. Εντούτοις την απόφαση αυτή την υλοποίησε το Νιόμβρη του 1989. Η επιδειχθείσα ολιγωρία μετέτρεψε τους παραγωγούς σε δανειστές χωρίς τόκο. Αυτό είναι άλλο ένα δείγμα της ούτω καλούμενης φιλαγροτικής πολιτικής της κυβέρνησης.

Το αρμόδιο Υπουργείο, προτού μελετήσει σε βάθος το ελαιοκομικό, πανικοβλημένο από την υπερπαραγωγή του 1988 -κάτι που συμβαίνει μια φορά κάθε 40 χρόνια - διέκοψε την πώληση φυτών από τα κρατικά φυτώρια, ενώ βέβαια τα ιδιωτικά φυτώρια αύξησαν τις πωλήσεις τους ανάλογα. Τώρα αποφάσισαν να απαγορεύσουν την καλλιέργεια νέων εκτάσεων με ελιές, παρά το γεγονός ότι δε συμπληρώθηκε έρευνα που να διαπιστώνει αν υπάρχει ή πότε θα υπάρξει πρόβλημα.

Στο θέμα της τιμής των ελαιοκομικών προϊόντων και πάλι η κυβέρνηση παρουσιάστηκε αλλοπρόσαλλη, παρά τις διακηρύξεις για έγκαιρο καθορισμό έγκαιρο καθορισμό των τιμών και υπεύθυνο χειρισμό. Τον Απρίλη του 1989 ανακοινώθηκε η τιμή του ελαιόλαδου που θα ίσχυε από την 1η Οκτωβρίου 1988 με αύξηση 15%. Το Μάιο του 1989 αποφασίστηκε 15% μείωση για τους μη παραγωγούς και τον Ιούλιο του 1989, μετά από έντονες διαμαρτυρίες και πιέσεις,

ακυρώθηκε η μείωση. Ειλικρινά διερωτάται κανείς τι είδους συντονισμός υπάρχει, με ποιο τρόπο λαμβάνονται οι αποφάσεις, οι οποίες βέβαια διαφοροποιούνται ανάλογα με τις πιέσεις. Αυτός ήταν ο υπεύθυνος χειρισμός της τάξης των ελαιοπαραγωγών από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Αμπελουργικό:

Στις 9.3.1989, όταν η Βουλή ενέκρινε ποσό £285,000 για το σχέδιο εκρίζωσης αμπελιών, έλαβε υπόψη ότι στην εισηγητική του έκθεση το Υπουργείο Οικονομικών δήλωνε πως μέχρι το τέλος Μαρτίου 1989 θα υπέβαλλε ολοκληρωμένη μελέτη για την επίλυση του αμπελουργικού προβλήματος. Η ημερομηνία αυτή δεν τηρήθηκε και μετατέθηκε επανειλημμένα. Τελευταία ο Υπουργός Γεωργίας δήλωσε ότι τέλος Οκτωβρίου θα υποβληθεί η μελέτη στις οργανώσεις και στα κόμματα. Τόσο ο Πρόεδρος όσο και οι Υπουργοί υποσχέθηκαν ότι η μελέτη θα υποβαλλόταν σε συγκεκριμένο χρόνο. Είναι τώρα αρχές του Δεκέμβρη και οι υποσχέσεις παρέμειναν υποσχέσεις. Εν τω μεταξύ στις 6.7.1989 εγκρίναμε για τον ίδιο σκοπό ακόμα £1,995,000.

Όταν στις 9.3.1989 εγκρίναμε το ποσό των £285,000, τονίσαμε πως η εκρίζωση των αμπελιών από μόνη της απαμβλύνει ίσως το πρόβλημα της διάθεσης των οινικών προϊόντων. Μεγεθύνει όμως το πρόβλημα της αστυφιλίας, εφόσον δε συνοδεύεται με ολοκληρωμένη μελέτη που να καλύπτει και το θέμα εναλλακτικών καλλιεργειών και την παροχή κινήτρων μέχρι να αποδώσουν οι νέες καλλιέργειες. Η κυβέρνηση των ανεκπλήρωτων υποσχέσεων όχι μόνο δεν υπέβαλε το ολοκληρωμένο σχέδιο, αλλά αντίθετα εκδήλωσε πρόθεση για κατάργηση κάποιων επιχορηγήσεων.

Προειδοποιούμε και πάλι την κυβέρνηση ότι το Δημοκρατικό Κόμμα αντιτίθεται στις σκέψεις για μείωση των εισοδημάτων των αμπελουργών και παράλληλα δηλώνουμε πως δε θα εγκρίνουμε κανένα ποσό στο μέλλον, αν προηγούμενα δεν υποβληθεί ολοκληρωμένη μελέτη η οποία θα αποσκοπεί στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των αμπελουργών.

Πέρα όμως από το σχέδιο εκρίζωσης, η κυβέρνηση ανέστειλε την αναμπέλωση ακόμα και στις περιοχές που δεν καλύπτονται από το σχέδιο εκρίζωσης, παρά το γεγονός ότι δόθηκε αρχικά άδεια αναμπέλωσης. Η κυβέρνηση πρέπει να αντιληφθεί ότι οι αμπελουργοί δεν είναι κλοτσοσκούφι. Οφείλει η κυβέρνηση να ανακοινώσει τις αποφάσεις της για το θέμα αυτό, χωρίς άλλη αναβολή, και παράλληλα για κάθε χρόνο καθυστέρησης να αποζημιώνει τον αμπελουργό με το ανάλογο ποσό για απωλεσθέν εισόδημα.

Ένα άλλο θέμα που απασχολεί τους αμπελουργούς της Πιτσιλλιάς είναι το μέλλον της κουμανδαρίας. Λέχθηκε πως ο καθορισμός της ως προϊόντος με ονομασία προέλευσης θα την επιβάλει στην αγορά και θα βοηθήσει στη διάθεσή της. Από ό,τι γνωρίζουμε η σχετική πρόταση για το σκοπό αυτό είναι έτοιμη από το 1987 και το δικαιολογημένο ερώτημα που υποβάλλεται από τους αμπελουργούς είναι γιατί καθυστερεί η προώθηση αυτής της πρότασης.

Επιδοτήσεις:

Σε όλες τις προοδευμένες χώρες, με ειδική αναφορά στην Ευρώπη με την οποία συνδεθήκαμε με τελωνειακή ένωση και στοχεύουμε στην πλήρη ένταξη, τα γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα τυγχάνουν ειδικής προστασίας και επιδοτούνται, σε βαθμό που ο κοινοτικός προϋπολογισμός να χρησιμοποιείται για την επιδότηση και στήριξη των γεωργικών προϊόντων και εισοδημάτων. Η κυβέρνηση της

αλλαγής εκδήλωσε τις προθέσεις της για μείωση ή κατάργηση των επιδοτήσεων. Οι προθέσεις της κυβέρνησης διαφάνηκαν, όταν εκδήλωσε την επιθυμία της να αυξήσει την τιμή των κτηνοτροφικών σιτηρών σε βάρος των κτηνοτρόφων. Η κυβέρνηση αντί να μελετήσει σε βάθος και να επινοήσει μεθόδους αναβάθμισης της γεωργοκτηνοτροφίας, εξασφαλίζοντας τη διάθεση της παραγωγής σε αμειπτικές τιμές, καταφεύγει στην εύκολη λύση μειώνοντας τις επιχορηγήσεις. Μελέτη για διαφοροποίηση των επιδοτήσεων τότε μόνο μπορεί να συζητηθεί, αν το αποτέλεσμα που θα προκύψει θα αποβαίνει προς όφελος των παραγωγών. Ήδη οι οργανώσεις και η Βουλή εκδήλωσαν έντονη την αντίθεσή τους στις προθέσεις της κυβέρνησης και εμείς δηλώνουμε κατηγορηματικά ότι το Δημοκρατικό Κόμμα θα σταθεί προστάτης των συμφερόντων των γεωργοκτηνοτρόφων και δε θα επιτρέψει μείωση των εισοδημάτων τους, σύμφωνα με την αλλοπρόσαλλη τακτική της κυβέρνησης.

Αναδασμός:

Ο πολυτεμαχισμός της γης αποτελεί σοβαρό εμπόδιο στην ανάπτυξη της γεωργίας και παράγοντα που ανεβάζει τα κόστα παραγωγής. Ο αναδασμός είναι το μόνο μέτρο θεραπείας. Δυστυχώς οι προϋπολογισμοί δείχνουν πως η κυβέρνηση δε δίνει στο μέτρο αυτό την πρέπουσα σημασία.

Πυρκαϊές:

Οι ζημιές που προκαλούνται σε ιδιωτικές περιουσίες από πυρκαϊές είναι μεγάλες και καταστροφικές για τους αγρότες. Το θέμα απασχόλησε τη Βουλή και η κυβέρνηση ανέλαβε να ετοιμάσει συγκεκριμένο σχέδιο για παροχή βοήθειας στους επηρεαζομένους. Καμιά ανακοίνωση μέχρι σήμερα. Καμιά πρόνοια στους προϋπολογισμούς. Το θέμα είναι σοβαρό και δε θα επιτρέψουμε να παρασιωπηθεί.

Αρδευτικά έργα:

Σε ολόκληρη την Κύπρο ανορύχθηκαν αρκετές γεωτρήσεις από το 1987. Προτού αξιοποιηθούν, επιβάλλεται να γίνει δοκιμαστική άντληση που διαρκεί τρεις περίπου μήνες. Και η άντληση γίνεται το καλοκαίρι. Με βάση τα αντλητικά συστήματα που διαθέτει το αρμόδιο τμήμα, θα χρειαστούν πολλά χρόνια να δοκιμαστούν όλες οι γεωτρήσεις. Εν τω μεταξύ οι επηρεαζόμενες κοινότητες υποφέρουν από έλλειψη νερού για άρδευση των κτημάτων τους. Η κυβέρνηση αντιμετωπίζει με αδιαφορία και αυτό το σοβαρό θέμα.

Αλιεία:

Σχετικά με την αλιεία αποσύρθηκαν από τη Βουλή οι κανονισμοί, με την υπόσχεση να τροποποιηθούν και να κατατεθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Πέρασαν αρκετοί μήνες και ακόμα αναμένουμε τους κανονισμούς.

Αλιευτικά καταφύγια:

Γίνεται πολύς λόγος για αλιευτικά καταφύγια. Σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, για συντήρηση καταφυγίων αλιείας προβλέπεται ποσό £18,000 μόνο και για κατασκευή και βελτίωση καταφυγίων αλιείας προβλέπεται ποσό £15,000. Δόθηκε υπόσχεση για κατασκευή αλιευτικού καταφυγίου στο Ζύγι του οποίου η δαπάνη υπολογίζεται πέραν των £500,000, καθώς και άλλες υποσχέσεις για άλλα έργα. Πώς θα γίνουν τα έργα αυτά, αφού δε γίνεται πρόνοια στους προϋπολογισμούς; Γίνεται μνεία στο σχέδιο για πρόσθετα τάχα έργα Β προτεραιότητας για ποσό £260,000, στοιχείο που φανερώνει τις προθέσεις της κυβέρνησης. Όταν οι κυβερνώντες αναφέρονται στην αλιεία, πλέκουν εγκώμια και

σκορπούν υποσχέσεις. Δυστυχώς και σ' αυτό το κεφάλαιο παραμένουν στις υποσχέσεις.

Νότιος Αγωγός:

Είναι με πολλή απογοήτευση που παρατηρούμε κωλυσιεργία και μεγάλη καθυστέρηση στις εργασίες του Νότιου Αγωγού αναφορικά με το Αρδευτικό Δίκτυο Ακρωτηρίου. Στην έκθεσή του το Υπουργείο Γεωργίας για την περίοδο του πρώτου εξαμήνου του 1988 αναφέρει ότι η κατασκευή του έργου άρχισε στις αρχές του 1988 με την εγκατάσταση των κύριων αγωγών του αρδευτικού δικτύου και ότι η κατασκευή του δευτερεύοντος και τριτεύοντος δικτύου αναμενόταν να αρχίσει το πρώτο εξάμηνο του 1989 και να συμπληρωθεί σε δυο χρόνια. Στην έκθεσή του για την περίοδο 1.7.1988 - 31.12.1988 το Υπουργείο παραδέχεται ότι υπήρξε καθυστέρηση στην εγκατάσταση των αγωγών. Για το θέμα του δικτύου αναφέρει ότι το πρώτο εξάμηνο του 1989 θα ζητηθούν προσφορές για τα υλικά, ενώ έξι μήνες πριν δήλωναν ότι θα άρχιζε η εκτέλεση του έργου το πρώτο εξάμηνο του 1989. Στην έκθεσή του το Υπουργείο για την περίοδο 1.1.1989 - 30.6.1989 αναφέρει ότι τα κατασκευαστικά σχέδια δεν κατέστη δυνατό να συμπληρωθούν και ότι θα συμπληρωθούν το δεύτερο εξάμηνο του 1989.

Πρόκειται για απλή κοροϊδία σε βάρος των γεωργών της περιοχής Ακρωτηρίου, που άρχισε με την ανάληψη της Εκτελεστικής Εξουσίας από την κυβέρνηση της αλλαγής. Το θέμα είναι αρκετά σοβαρό. Στην Επιτροπή Γεωργίας εκκρεμεί θέμα που έχω εγγράψει σχετικά με το Νότιο Αγωγό και θα ζητήσω επείγουσα συζήτηση του θέματος για να δοθούν εξηγήσεις. Τα ποσά που προβλέπονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για το Νότιο Αγωγό είναι σημαντικά μειωμένα και αυτό αποτελεί απόδειξη των προθέσεων της κυβέρνησης για περαιτέρω καθυστέρηση του έργου. Σε ό,τι αφορά το Νότιο Αγωγό προκύπτει θέμα αναγνώρισης αντί οικειοποίησης του έργου της κυβέρνησης Κυπριανού.

Όπως είναι γνωστό και σύμφωνα με την έκθεση του Υπουργού Γεωργίας προς τη Βουλή για την περίοδο 1.1.88 - 30.6.1988, οι θυρίδες του φράγματος του Κούρρη έκλεισαν στις 2.11.1987. Τονίζεται εξάλλου πως, λόγω του εξαιρετικά καλού χειμώνα που είχαμε, ποσότητα 52,500,000 κυβικών μέτρων έχει ήδη αποθηκευθεί σ' αυτό. Σε άλλη παράγραφο αναφέρεται ότι σημαντική ποσότητα νερού διοχετεύτηκε και αποθηκεύτηκε στο φράγμα της Άχνας για την άρδευση των Κοκκινοχωριών.

Λέχθηκε στα εγκαίνια του φράγματος και αναφέρεται και σε διάφορες εκθέσεις, ακόμα και στο έντυπο «Ένας χρόνος διακυβέρνησης Γ. Βασιλείου» ότι οι εργασίες στο φράγμα του Κούρρη επιταχύνθηκαν, με αποτέλεσμα να αξιοποιηθεί το νερό της τελευταίας πολύ ευνοϊκής χειμερινής περιόδου. Και συνεχίζει το έντυπο: «Η κατασκευή των έργων του Νότιου Αγωγού επιταχύνθηκε, με αποτέλεσμα να μεταφερθεί το νερό στα Κοκκινοχώρια πολύ πριν απ' ό,τι είχε προγραμματιστεί.»

Όταν η κυβέρνηση Κυπριανού επιτάχυνε την εκτέλεση του έργου και πέτυχε το κλείσιμο των θυρίδων του φράγματος στις 2.11.1987, για να καταστεί δυνατή η αποθήκευση των βροχών του ευνοϊκού χειμώνα, η κυβέρνηση Κυπριανού επικρίθηκε σε τούτη την αίθουσα. Αν ανατρέξουμε στα πρακτικά της Βουλής, θα το διαπιστώσουμε. Τώρα κάποιοι άλλοι καυχώνται ότι επιτάχυναν τις εργασίες στο φράγμα του Κούρρη. Παραθέτω τα γεγονότα, χωρίς δικό μου σχόλιο και ας κρίνει ο λαός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σύντομα, κύριε Χρυσοστόμου, γιατί πέρασε η ώρα που δικαιούστε.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Ναι, τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ο τομέας που καλύπτει το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είναι πολύ ευρύς και είναι αδύνατο να τον καλύψω μέσα στο δοσμένο περιορισμένο χρόνο. Είναι τομείς, όπως το φυσικό περιβάλλον, η γεωργική ασφάλιση, οι αγρότισσες, ο Φορέας Γυναικών, ο αγροτουρισμός, τα ημιτελή έργα, που δεν προχωρούν, όπως το αρδευτικό έργο Αυδήμου-Παραμάλι, το φράγμα Ξυλούρικου, που τοποθετήθηκε στη Γ σειρά προτεραιότητας, ο έλεγχος των κτηνοτροφικών προϊόντων, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, τα φυτοφάρμακα, η διαφημιζόμενη επέκταση του πρασίνου, ενώ τα ποσά στους προϋπολογισμούς για τους σκοπούς αυτούς μειώθηκαν.

Τελειώνοντας θέλω να τονίσω πως σε όλους τους τομείς της γεωργίας διαπιστώνεται δυσαρμονία λόγων και έργων. Οι αριθμοί που αναφέρονται στους προϋπολογισμούς δεν ανταποκρίνονται στις υποσχέσεις που δόθηκαν. Τα προβλήματα αντιμετωπίζονται περιστασιακά και πρόχειρα και ο διαφημιζόμενος συντονισμός των Υπουργείων αποδεικνύεται ανύπαρκτος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Επιτελούμε σήμερα ένα από τα σημαντικότερα έργα που εναπόθεσε στους ώμους μας ο λαός αναδεικνύοντάς μας στο βουλευτικό αξίωμα. Με βάση τους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς, τη σχετική ομιλία του έντιμου Υπουργού Οικονομικών και την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, θα προσπαθήσω να συμβάλω, ώστε η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα και η Βουλή ως σύνολο ν' ανταποκριθεί καλύτερα στις ευθύνες που επωμίζεται.

Επιθυμώ κατ' αρχήν να εκφράσω και τη δική μου ικανοποίηση για τη γενικότερη κατάσταση της οικονομίας. Στο χρόνο αυτό ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας ανέρχεται, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, στο 6%. Στη διάρκεια ολόκληρου του πενταετούς προγράμματος ανάπτυξης (1989-1993) προγραμματίζεται μέσος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης γύρω στο 5%. Αυτοί οι ρυθμοί συγκρίνονται πολύ ευνοϊκά με τους αντίστοιχους διεθνείς ρυθμούς. Υπογραμμίζω ότι, ως κόμμα και ως κίνημα του εργαζόμενου λαού, χαιρόμαστε ιδιαίτερα, όταν η οικονομία εξελίσσεται ευνοϊκά, όταν αυξάνεται με ικανοποιητικούς ρυθμούς η παραγωγικότητα της εργασίας. Έτσι εξασφαλίζονται οι αναγκαίες αντικειμενικές προϋποθέσεις για τη σταθερή και ταχύτερη δυνατή βελτίωση των όρων εργασίας και του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων, που αποτελεί έναν από τους βασικούς σκοπούς της ύπαρξης και των αγώνων του κόμματος και του κινήματος των εργαζομένων.

Σε συνάρτηση μ' αυτό το στόχο του κόμματος και του κινήματός μας, είμαι υποχρεωμένος να σχολιάσω τη σχετική αναφορά του έντιμου Υπουργού Οικονομικών ενώπιον της Βουλής. Είπε σχετικά τα εξής ο κ. Συρίμης: «Για να πετύχουν οι προσπάθειές μας για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και για εκσυγχρονισμό

της οικονομίας μας, είναι απαραίτητη η αυστηρότερη τήρηση του κανόνα ότι η αύξηση των εισοδημάτων κάθε μορφής θα πρέπει να συνάδει με την αύξηση της παραγωγικότητας».

Δε δυσκολεύομαι να δηλώσω ότι διαφωνούμε μ' αυτή τη θέση του έντιμου Υπουργού. Διακηρύξαμε και επαναλαμβάνουμε πως θεωρούμε άδικη τη σημερινή κατανομή του εθνικού εισοδήματος. Αγωνιζόμαστε και θα συνεχίσουμε τον αγώνα για τη δικαιότερη κατανομή του εθνικού εισοδήματος. Γι' αυτό το σκοπό στα προσεχή χρόνια θ' αγωνιστούμε, ούτως ώστε η βελτίωση των μισθών και μεροκαμάτων και γενικά των όρων εργασίας και του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων να υπερέχει λογικά του ρυθμού αύξησης της παραγωγικότητας. Θα συνεχίσουμε αυτό τον αγώνα σε συνεργασία με όλες τις συνδικαλιστικές οργανώσεις μέχρι την επίτευξη αυτού του στόχου. Δεν είναι δυνατό να συμβιβαστούμε με το γεγονός ότι η εργατική τάξη, που εκπροσωπεί περίπου το 70% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, απολαμβάνει μόνο το 48%-49% του εθνικού εισοδήματος. Καλούμε την κυβέρνηση να λάβει σοβαρά υπόψη το δίκαιο του αγώνα μας και με τη γενικότερη οικονομική, δημοσιονομική και κοινωνική πολιτική της να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου της δικαιότερης κατανομής του εθνικού εισοδήματος.

Κύριε Πρόεδρε, η συζήτηση των προϋπολογισμών κατά τον πιο άμεσο τρόπο θέτει επί τάπητος το σοβαρότερο οικονομικοκοινωνικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο τόπος, εκείνο των δημόσιων οικονομικών. Στη σελίδα 15 της Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής αναφέρεται ότι με βάση τους τρεις προϋπολογισμούς «παρουσιάζεται ένα συνολικό ταμειακό έλλειμμα για το 1990 της τάξης των £184,000,000, σε σύγκριση με £240,000,000 που ήταν πέρσι». Αυτοί οι αριθμοί προκύπτουν απ' όσα κατέθεσε η κυβερνητική πλευρά στην Επιτροπή.

Λυπούμαι να παρατηρήσω πως η κατάσταση είναι στην πραγματικότητα πολύ χειρότερη. Στη σελίδα 6 της Έκθεσης αναφέρεται πως «οι τρεις προϋπολογισμοί προβλέπουν συνολικές δαπάνες ύψους £655,300,000 και έσοδα £500,700,000.». Δηλαδή το έλλειμμα απ' αυτούς τους αριθμούς ανέρχεται στα £154,600,000. Προσθέτει όμως η Έκθεση:- «Στο ποσό των δαπανών δε συμπεριλαμβάνονται οι αποπληρωμές δανείων, που ανέρχονται στα £64,600,000, και οι συνεισφορές σε εξοφλητικά αποθέματα, που ανέρχονται στα £87,300,000.». Αν στο αρχικό έλλειμμα προσθέσουμε το ποσό που προορίζεται για τις αποπληρωμές δανείων, το ταμειακό έλλειμμα ανεβαίνει στα £219,200,000. Αν περαιτέρω προσθέσουμε και τις συνεισφορές στα εξοφλητικά αποθέματα, το συνολικό ταμειακό έλλειμμα φτάνει στο υπέρογκο ποσό των £306,500,000. Από αυτές τις πράξεις προκύπτει πως το συνολικό πραγματικά ταμειακό έλλειμμα είναι πολύ μεγαλύτερο των £184,000,000 που αναφέρεται στην Έκθεση.

Το ΑΚΕΛ και γενικά η Αριστερά δίνει εξαιρετική σημασία σ' αυτό το υπέρογκο ταμειακό έλλειμμα. Το συναρτούμε με το ήδη υπέρογκο δημόσιο χρέος -εξωτερικό και εσωτερικό- που σύμφωνα με τα στοιχεία προσεγγίζει τα £2 δισεκατομμύρια. Βλέπουμε με δέος το ύψος και την εξέλιξη του δημόσιου χρέους. Όλοι και πρωτίστως η κυβέρνηση πρέπει να συνειδητοποιήσουμε το μέγεθος του προβλήματος και τους κινδύνους που εγκυμονούνται. Ασφαλώς δεν ευθύνεται η κυβέρνηση Βασιλείου για τη δημιουργία αυτού του προβλήματος. Ό,τι όμως προέχει αυτή τη στιγμή δεν είναι η αναζήτηση των υπευθύνων. Προέχει η λήψη μέτρων για την ανακοπή της κατρακύλας στον κατήφορο, για την ανάσχεση και αναστροφή της καταστροφικής πορείας. Προέχει η ανάγκη εξυγίανσης των

δημόσιων οικονομικών. 'Ολοι πρέπει ν' αρθούμε στο ύψος των περιστάσεων. 'Ολοι πρέπει ν' αναλάβουμε τις ευθύνες μας και να συμβάλουμε σ' αυτή την εξυγίανση, αιρόμενοι πάνω από κομματικές σκοπιμότητες. Διαφορετικά θα οδηγηθούμε στη χρεοκοπία και την κρίση, με όλες τις δυσμενείς συνέπειες στον πολιτικό μας αγώνα.

Το ΑΚΕΛ και η Αριστερά είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι στην ανάγκη για εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών. Γιατί η χρεοκοπία και η κρίση θα οδηγήσουν στη μαζική ανεργία. Γιατί το τίμημα της χρεοκοπίας και της κρίσης θα το καταβάλουν πρώτα και κύρια οι εργαζόμενοι. Για την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών πρωταρχική ευθύνη έχει η κυβέρνηση. Επιβάλλεται να παταχθεί η διασπάθιση των δημόσιων οικονομικών, όπου υπάρχει. Επιβάλλεται η επικράτηση καθεστώτος οικονομικής περισυλλογής.

Κύριε Πρόεδρε, ένα άλλο εξαιρετικά σοβαρό δημοσιονομικό πρόβλημα, άρρηκτα δεμένο με την ανάγκη για εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, είναι η φορολογική μεταρρύθμιση. Θα εκθέσουμε εκτεταμένα τις απόψεις μας, όταν τα νομοσχέδια που συνθέτουν τη μεταρρύθμιση τεθούν υπό συζήτηση ενώπιον του Σώματος. Στο παρόν στάδιο θα περιοριστώ να υπογραμμίσω τη δική μας αντίληψη για τον κύριο στόχο της φορολογικής μεταρρύθμισης. Αυτή η μεταρρύθμιση, εκτός από την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, επιβάλλεται όπως διέπεται από την ανάγκη και υλοποιεί το στόχο της δικαιότερης κατανομής των φορολογικών βαρών. Αυτά τα βάρη πέφτουν σήμερα κατά κύριο λόγο στους ώμους των εργαζομένων. Η μεταρρύθμιση πρέπει ν' αλλάξει ριζικά αυτή την κατανομή. Πρέπει να μεταφέρει βάρη από τους ώμους των εργαζομένων στους ώμους των εταιρειών και των πλουσίων. Αυτός πρέπει να 'ναι ο κύριος κοινωνικός στόχος της μεταρρύθμισης. Αν αυτό δεν επιτευχθεί, εμείς δε θα διστάσουμε να διακηρύξουμε πως η μεταρρύθμιση, ενώ μπορεί να πετύχει εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, θα αποτύχει στον κύριο κοινωνικό της στόχο, στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών. Δηλώνουμε κατηγορηματικά ότι το ΑΚΕΛ και η Αριστερά κατά τη συζήτηση της φορολογικής μεταρρύθμισης θα επιμείνει στην υλοποίηση αυτού του στόχου. Καλούμε τα άλλα κόμματα να συμβάλουν προς την ίδια κατεύθυνση.

Κύριε Πρόεδρε, οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζουν και άλλα σοβαρά προβλήματα. Το Εθνικό Σχέδιο Υγείας είναι μια από τις προτεραιότητές μας. Σημειώθηκε σοβαρή καθυστέρηση. Επιβάλλεται η προώθηση αυτού του σχεδίου χωρίς περαιτέρω αναβολές. 'Αμεσα η κυβέρνηση πρέπει να θέσει αυτό το θέμα προς συζήτηση. Μέχρι την εφαρμογή τέτοιου σχεδίου η κυβέρνηση πρέπει να βοηθήσει τα συντεχνιακά ιατρεία στην εκπλήρωση του έργου τους, δεδομένων ότι εκτελούν λειτουργίες που ανήκουν στο κράτος και δεδομένου επίσης των οικονομικών δυσχερειών που αντιμετωπίζουν. Αναφορικά με τη μεταβίβαση της πρωτοβάθμιας ιατρικής περίθαλψης στον ιδιωτικό τομέα, πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση δε θα θέσει το συνδικαλιστικό κίνημα προ τετελεσμένων, όπως άλλωστε δήλωσε και ο έντιμος Υπουργός Υγείας.

Το οικιστικό πρόβλημα είναι ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα των εργαζομένων. Οι πρόσφυγες πρέπει να έχουν ασφαλώς προτεραιότητα. Επιβάλλεται όμως να δοθεί η αναγκαία προσοχή και στους μη πρόσφυγες εργαζομένους, ιδιαίτερα σ' εκείνους με τα χαμηλά εισοδήματα.

Εκτιμούμε τη στροφή της κυβέρνησης Βασιλείου όσον αφορά την οικιστική πολιτική. Αυτή όμως η στροφή πρέπει να γίνει πράξη. Η κυβέρνηση πρέπει να

διαθέσει τα απαραίτητα ποσά για τη χρηματοδότηση και την υλοποίηση της οικιστικής της πολιτικής. Πρέπει να βοηθηθούν οικονομικά από την κυβέρνηση οι δύο οικιστικοί οργανισμοί για την υλοποίηση της κυβερνητικής οικιστικής πολιτικής, για να είναι αισθητή η παρουσία αυτών των οργανισμών στον τομέα της οικιακής στέγης.

Ειδικότερα το κράτος πρέπει να φροντίσει να λύσει το οικιστικό πρόβλημα των γερόντων και αναξιοπαθούντων που σε ορισμένες περιπτώσεις προσλαμβάνει τραγικές διαστάσεις.

Εκτιμούμε τη μείωση της ανεργίας, που σύμφωνα με τα στοιχεία έπεσε στο 2.5%. Μας ανησυχεί όμως το γεγονός ότι παραμένει σοβαρό πρόβλημα η ανεργία των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Επιβάλλεται όπως το κράτος πάρει πιο αποφασιστικά και αποτελεσματικά μέτρα για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος.

Το πρόβλημα της έλλειψης εργατικών χεριών πρέπει ν' αντιμετωπιστεί κυρίως με καλύτερο προγραμματισμό των αναπτυξιακών έργων στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, με αξιοποίηση των υφιστάμενων εφεδρειών εργατικού δυναμικού, κυρίως μεταξύ των γυναικών, και με τη μεγαλύτερη απασχόληση Τ/Κ συμπατριωτών μας. Η εξασφάλιση της αναγκαίας υποδομής με τη δημιουργία επαρκούς αριθμού βρεφοκομικών και παιδοκομικών σταθμών στην πόλη και την ύπαιθρο αποτελεί μέτρο που θα διευκολύνει την προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού γυναικών στις παραγωγικές δραστηριότητες.

Άμεσα επιβάλλεται η λήψη μέτρων για περαιτέρω βελτίωση των κοινωνικών παροχών. Τάχιστα πρέπει να προωθηθεί η μείωση της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών και των εργαζόμενων σε βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα στο 60ό έτος. Πρέπει να βελτιωθεί η νομοθεσία για την προστασία της μητρότητας και να γίνει η αναγκαία προετοιμασία για την εφαρμογή του Νόμου περί Ισομισθίας. Πρέπει να μελετηθεί η χορήγηση σύνταξης στις οικοκυρές και στις αγρότισσες. Η αναλογική σύνταξη πρέπει να αυξάνεται με βάση τη συνολική αύξηση των μισθών και όχι μόνο με βάση τον τιμάριθμο.

Η νομοθεσία για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων στον τόπο δουλειάς πρέπει να εφαρμόζεται πλήρως. Πρέπει να υλοποιηθούν τάχιστα τα μέτρα που διαλαμβάνει η σχετική νομοθεσία. Γι' αυτό το σκοπό πρέπει να επανδρωθούν επαρκώς οι αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες.

Το κράτος πρέπει να δώσει την αναγκαία προσοχή και στην ανάπαυση των εργαζομένων. Πρέπει να δημιουργηθούν κρατικά αναπαυτήρια και παράλληλα να βοηθηθεί το συνδικαλιστικό κίνημα για την ανέγερση εργατικών αναπαυτηρίων με τη χορήγηση κρατικής ή χαλίτικης γης και οικονομικής βοήθειας.

Η κυβέρνηση πρέπει αποφασιστικά να αποκρούσει τις πιέσεις για κατάργηση ή ριζική τροποποίηση της Α.Τ.Α.. Ταυτόχρονα πρέπει να αρχίσει τις αναγκαίες διαβουλεύσεις με το συνδικαλιστικό κίνημα και τις αναγκαίες πρακτικές ενέργειες για την ενσωμάτωση ολόκληρου ή του σημαντικά μεγαλύτερου μέρους του τιμαριθμικού επιδόματος στο βασικό μισθό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρήλθε η ώρα, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Η τροποποίηση του Νόμου περί Ταμείων Προνοίας για την αντιμετώπιση της γάγγραινας των κατακρατήσεων εισφορών υπέρ των εργαζομένων από τους

εργοδότες είναι ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα. Ήδη κατατέθηκε σχετική πρόταση νόμου από την Κοινοβουλευτική μας Ομάδα. Αναμένουμε ότι η Βουλή θα ψηφίσει τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, για να εκλείψει αυτή η γάγγραινα.

Αυτή είναι, κύριε Πρόεδρε, η συμβολή μου στη συζήτηση των προϋπολογισμών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κατσουνωτός της ΕΔΕΚ.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα τους τρεις προϋπολογισμούς του κράτους που θα ισχύουν για το 1990, γι΄αυτό και ανατρέξαμε τόσο στην ομιλία του έντιμου Υπουργού Οικονομικών στη Βουλή, όσο και στο χρονιάτικο απολογισμό της διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας που κυκλοφόρησε πρόσφατα.

Θα προσπαθήσω να μείνω μέσα στα πλαίσια κριτικής της εργατικής πολιτικής, όπως εκφράζεται μέσα από τους προϋπολογισμούς και τον απολογισμό, παρόλο που μια τέτοια πολιτική είναι αναπόφευκτα συνυφασμένη με κοινωνικά, αγροτικά και άλλα προβλήματα.

Αρχίζοντας από το διάταγμα του Υπουργείου Εργασίας σχετικά με την εκλογή μικτών επιτροπών ασφάλειας στους τόπους εργασίας, παρόλο που επικροτούμε τη σύσταση αυτών των επιτροπών, θα επαναφέρουμε στο προσκήνιο παλιά μας εισήγηση, όσον αφορά το συμβουλευτικό χαρακτήρα τους.

Όπως τότε υποστηρίξαμε, έτσι και τώρα υποστηρίζουμε πως ο ρόλος των επιτροπών, τόσο για την ασφάλεια όσο και για την υγεία των εργαζομένων, θα πρέπει να είναι ουσιαστικός και όχι συμβουλευτικός. Και αυτή η παράλειψη αποδείχτηκε στους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς Μονής και Δεκέλειας, όπου ακόμη δεν έχουν προσληφθεί ή διοριστεί λειτουργοί ασφάλειας και γι΄αυτό ο ρόλος των επιτροπών έχει μηδενιστεί.

Και επειδή στον απολογισμό γίνεται αναφορά στα επιπρόσθετα μέτρα για προστασία της υγείας των εργαζομένων στους δυο πιο πάνω ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς, θα ήθελα να αναφέρω πως ακόμη η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας ασχολείται μ΄αυτό το θέμα και πως χρειάζονται να γίνουν ακόμη πολλά, για να εκλείψουν οι κίνδυνοι που απειλούν την υγεία αυτών που εργάζονται σε χώρους όπου υπάρχουν ίνες αμιάντου.

Μια όμως και το θέμα αυτό αγγίζει την υγεία των εργαζομένων, έχουμε την ισχυρή άποψη ότι ο μοναδικός ιατρός εργασίας που υπάρχει σήμερα είναι αδύνατο να μπορέσει να εφαρμόσει πρόγραμμα συστηματικής ιατρικής παρακολούθησης των εργαζομένων, που θεωρούν αναγκαία τέτοια παρακολούθηση.

Θα ήταν λοιπόν χρήσιμη η σύσταση ιατρικής μονάδας από γιατρούς εργασίας πέραν του ενός και κατάλληλο παραϊατρικό προσωπικό για τη συστηματική εξέταση και παρακολούθηση, όχι μόνο των εργαζομένων στους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς, αλλά και όλων των άλλων εργαζομένων που έρχονται σε επαφή με ασκαρέλ, με άλλα τοξικά υγρά και αέρια, με μόλυβδο και άλλα επικίνδυνα για την υγεία τους υλικά.

Επικροτούμε τη Σύμβαση Κοινωνικών Ασφαλίσεων μεταξύ Κύπρου-Ελλάδας και προσβλέπουμε σε στενότερη συνεργασία και στη βελτίωσή της προς όφελος

των εργαζομένων των δυο χωρών. Την ικανοποίησή μας εκφράζουμε επίσης για την πρόσφατη ομόφωνη ψήφιση της νομοθεσίας για την υποχρεωτική ασφάλιση των εργοδοτών έναντι της ευθύνης τους σε περίπτωση ατυχήματος των εργοδοτουμένων τους. Εκείνο που χρειάζεται και στις δυο πιο πάνω περιπτώσεις είναι η στενή παρακολούθηση για την πιστή εφαρμογή τους.

Όσον αφορά την πολιτική της κυβέρνησης έναντι των αυτοτελώς εργαζομένων, φάνηκε πόσο δίκαιο είχαμε όταν για χρόνια την καλούσαμε να αντιμετωπίσει αυτή την τάξη των εργαζομένων με κατανόηση και στοργή και όχι με τη βίαιη προσαγωγή τους στα δικαστήρια, με επιβολή προστίμου, με επιπρόσθετη επιβάρυνση, ακόμη και με φυλάκιση. Χάρη στην κατανόηση και συμπαράστασή μας, μειώθηκε η συνεισφορά τους στις κοινωνικές ασφαλίσεις κατά 1% και αυξήθηκαν τα ωφελήματά τους εκτός του ανεργιακού, γι΄αυτό και οι αντιδρούντες έχουν μειωθεί σημαντικά.

Όπως έχουν σήμερα τα πράγματα, με τη συμμόρφωση των αυτοτελώς εργαζομένων θα πρέπει να εκλείψει και το πρόσχημα της ύπαρξης ενός 10% περίπου διαφοράς στος ύψος των παροχών από το ύψος των εισφορών, γεγονός που πάντα αποδίδετο στην άρνηση των αυτοτελώς εργαζομένων. Είναι καιρός το Υπουργείο Εργασίας να μελετήσει αυτό το θέμα, του οποίου και το ίδιο παραδέχεται την ύπαρξη, και σύντομα να αυξήσει όλες τις παροχές κατά 10% χωρίς καθόλου αύξηση των εισφορών.

Όσον αφορά το φόρο εισοδήματος, η κυβέρνηση δεν μπορεί να παρουσιάζει την αύξηση του μη φορολογητέου εισοδήματος από £1,000 σε £1,500 ως επίτευγμα. Αν θέλει να είναι σύμφωνη και με τις προεκλογικές διακηρύξεις του Προέδρου, θα πρέπει να μελετήσει ξανά τις προτάσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων και να τις υιοθετήσει πλήρως.

Η πρόνοια που καλύπτει απολύσεις λόγω πλεονασμού εργοδοτηθέντων, των οποίων η σύμβαση για συγκεκριμένο έργο έχει λήξει, οφείλεται στους αγώνες των εργαζομένων σε τέτοια έργα, όπως το φράγμα του Κούρρη, και κύρια στη ΔΕΟΚ και τις άλλες συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Καλό θα ήταν επίσης η κυβέρνηση να μελετήσει τρόπους ικανοποίησης ενός δίκαιου αιτήματος των απολυθέντων μεταλλωρύχων της Κυπριακής Μεταλλευτικής Εταιρείας που τώρα βρίσκονται στη δύση του βίου τους. Γι΄αυτό εισηγούμαστε να επιχορηγήσει το Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού με το ποσό των 200 περίπου χιλιάδων λιρών, αφού δε βρέθηκαν περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας για να κατασχεθούν και να αποζημιωθούν οι μεταλλωρύχοι μας.

Η σύνταξη για μερική μόνιμη ανικανότητα, που αυξήθηκε πρόσφατα με την ψήφιση σχετικής νομοθεσίας, είναι ένα σημαντικό βήμα για την ανακούφιση των εργαζομένων που έχασαν την ικανότητά τους μόνιμα κατά 2/3. αλλά χρειάζεται να γίνει ένα ακόμη θαρραλέο βήμα. Θα πρέπει το Υπουργείο Εργασίας, το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις να μελετήσουν επισταμένα και να βρουν τρόπους τροποποίησης του βασικού νόμου για σύνταξη ανικανότητας, ώστε να καλύπτονται και άτομα που κατέστησαν μόνιμα ανίκανα για εργασία πριν το 1973 που θεσπίστηκε ο πιο πάνω νόμος.

Επειδή τόσο στην περσινή όσο και στη φετινή ομιλία του ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών εκθειάζει το χαμηλό ποσοστό ανεργίας, θα πρέπει να ανατρέξει στα

απανωτά υπομνήματα του ΣΥΠΑΕΚ σχετικά με το ποσοστό ανεργίας, ημιαπασχόλησης και ετεροαπασχόλησης, κυρίως των πτυχιούχων μας, και εκεί θα βρει το ακριβές ποσοστό ανεργίας.

Ας μην ξεχνά η κυβέρνηση ότι η μεγάλη απασχόληση στην τουριστική βιομηχανία διαρκεί μόνο μερικούς μήνες, ενώ τους υπόλοιπους οι εργαζόμενοι ή μένουν άνεργοι ή εργάζονται σε οποιαδήποτε δουλειά με εξευτελιστικούς μισθούς και ημερομίσθια. Και δεν αρκεί που οι ίδιοι γίνονται θύματα εκμετάλλευσης, εκτοπίζουν άλλους εργαζομένους από τις δουλειές τους. Και ο κύκλος επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο.

Όσον αφορά το θέμα της μεγάλης ζήτησης ειδικευμένων υπαλλήλων, ιδίως στην τουριστική βιομηχανία, αλλά και στον τομέα των νοσοκόμων, θα πρέπει η κυβέρνηση, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, το ΙΞΕΤ, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, το Υπουργείο Υγείας, η Σχολή Νοσοκόμων, ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος και οι σύνδεσμοι ξενοδόχων και κέντρων διασκεδάσεως να συσκεφθούν για να βρουν τρόπους επίλυσης του προβλήματος χρησιμοποιώντας το δικό μας εργατικό δυναμικό.

Θα μου πείτε ότι τέτοιες συσκέψεις έγιναν αρκετές και υπάρχει θέμα προς συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ της Βουλής. Έχω τη γνώμη πως δεν εξαντλήθηκαν όλες οι προσπάθειες, έστω και αν κάποιοι ψάχνουν στην Αγγλία και αλλού και προσπαθούν να πείσουν τους ειδικευμένους συμπατριώτες μας να εργαστούν στην Κύπρο, κύρια στον τουρισμό.

Πιστεύω πως το Ινστιτούτο Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών Τεχνών, ΙΞΕΤ, έχει την ικανότητα, με τον κατάλληλο εξοπλισμό, να δώσει στην τουριστική βιομηχανία διπλάσιους ή και τριπλάσιους μαγείρους, ζαχαροπλάστες, τραπεζοκόμους κτλ. Την ίδια δυνατότητα, να αυξήσουν τους φοιτητές τους κατά 30 τουλάχιστον, έχουν και οι ξενοδοχειακές σχολές Λεμεσού και Πάφου.

Όσον αφορά το θέμα της έλλειψης νοσοκόμων, πέρα από την αναβάθμιση και επέκταση της Σχολής, θα πρέπει ο ιδιωτικός τομέας να δώσει ισχυρά κίνητρα για να μπορέσει να εξασφαλίσει προσωπικό και μόνο σε πολύ λίγες, εξαιρετικές περιπτώσεις να επιτρέπεται η εργοδότηση αλλοδαπών.

Πριν κλείσω, κύριε Πρόεδρε, τη σύντομη ομιλία μου, θα ήθελα να σχολιάσω το απαράδεκτο ποσό που θεωρείται το κατώτατο όριο μισθοδοσίας των ιδιωτικών υπαλλήλων και που κυμαίνεται γύρω στις £122 το μήνα. Αφού όλοι συμφωνούν, ακόμα και στο Εργατικό Συμβούλιο, ότι με τα σημερινά δεδομένα οι £150 λίρες το μήνα θεωρούνται μισθός πείνας, είναι απαράδεκτο να κατοχυρώνεται διά διατάγματος μισθός προσλήψεως κάτω των £150.

Με βάση αυτούς τους χαμηλούς μισθούς που όλοι προσφέρουν στους νεοπροσλαμβανόμενους, γιατί καλύπτονται από το διάταγμα, είναι φυσικό να μη βρίσκουν προσωπικό και μάλιστα κάπως ειδικευμένο, όπως στην περίπτωση των βοηθών νοσοκόμων και νοσοκόμων Α΄ και Β΄ επιπέδου.

Είμαι βέβαιος πως υπάρχει ικανοποιητικό εργατικό δυναμικό, για να καλύψει όλες τις ανάγκες του τόπου.

Χρειάζονται κίνητρα για εκπαίδευση ή μετεκπαίδευση στους τομείς που έχουν ανάγκη από προσωπικό, ακόμα και αν σπούδασαν οτιδήποτε άλλο, αλλά και όροι εργασίας τέτοιοι που να συγκρίνονται με το δημόσιο τομέα. Ακόμα θα έλεγα και καλύτεροι όροι εργασίας, ιδίως στον τουρισμό, γιατί οι πλείστοι εργάζονται σ΄αυτό τον τομέα όχι για ολόκληρο το χρόνο.

Είναι καιρός η κυβέρνηση να στρέψει την προσοχή της και στους εργαζομένους τόσο των πόλεων όσο και της υπαίθρου και να δώσει κίνητρα που να ενθαρρύνουν την απασχόληση. Αρκετά κίνητρα έχουν δοθεί στη βιομηχανία, το εμπόριο, τον τουρισμό και άλλες επιχειρήσεις. Καιρός κάποια λεφτά να ξοδευτούν για τους εργάτες και τους αγρότες.

Είναι ακόμα καιρός η κυβέρνηση να δώσει μια σύντομη θετική λύση στο αίτημα των ωρομισθίων, γιατί αρκετά ταλαιπωρήθηκαν με την αβεβαιότητα τόσων χρόνων και με κουτσουρεμένα δικαιώματα.

Θα παρακολουθούμε, κύριε Πρόεδρε, και θα ασκούμε εποικοδομητική κριτική στην εργατική πολιτική της κυβέρνησης, μέχρι που τα αιτήματα και οι προσδοκίες των εργαζομένων να δικαιωθούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ο μόνος μέχρι της στιγμής ο κ. Κατσουνωτός, ο οποίος τήρησε το χρόνο που του έδωσε το κόμμα του.

Το λόγο έχει ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τελευταία η κυβέρνηση εξήγγειλε κάποιο σχέδιο δανειοδότησης με χαμηλότοκα δάνεια νεαρών ζευγαριών που επιθυμούν να επιστρέψουν στα χωριά τους, να κτίσουν και να κατοικήσουν εκεί.

Για να αναγκαστεί η κυβέρνηση να αποφασίσει να βοηθήσει έστω και μερικώς αυτό τον κόσμο, είναι φανερό ότι το πρόβλημα της αστυφιλίας πήρε μεγάλες διαστάσεις.

Οφείλουμε να παραδεχθούμε ότι πλείστα ορεινά χωριά, ιδιαίτερα της Πιτσιλιάς και της Μαραθάσας, καθώς και αρκετά αμπελοχώρια, μετατράπηκαν σε πραγματικά γηροκομεία. Μόνο ηλικωμένους, οι πλείστοι συνταξιούχοι, μπορεί κανείς να συναντήσει στα γερασμένα καφενεία των χωριών. Η νιότη εγκατέλειψε τα χωριά και η ζωντάνια εξέλειπε. Παιδιά να τρέχουν στο χωριό και να γεμίζουν τους δρόμους με παιδικά γέλια δεν υπάρχουν. Γάμοι δε γίνονται και δεν είναι υπερβολή να πει κανένας ότι έχει χωριό που ο τελευταίος γάμος έγινε πριν από 20 και 30 χρόνια.

Δικαιολογημένα λοιπόν η κυβέρνηση πήρε τα πιο πάνω μέτρα με την ελπίδα να επιστρέψουν στις ρίζες τους νεαρά ζευγάρια.

Δε γνωρίζω το ποσοστό επιτυχίας μέχρι σήμερα του πιο πάνω πειράματος. Αμφιβάλλω όμως αν τα κίνητρα που παρέχονται είναι ικανοποιητικά. Πιστεύω πως μάλλον ψίχουλα είναι. Εν πάση περιπτώσει είναι μια αρχή και το πείραμα πρέπει να συνεχιστεί. Τι γίνεται όμως με ορισμένα νέα ζευγάρια που παραμένουν στα χωριά τους και κατοικούν σε ακατάλληλα σπίτια και επιθυμούν να τα βελτιώσουν ή να τα χαλάσουν και να κτίσουν άλλα κατάλληλα; Μπορούν αυτοί οι άνθρωποι να αποταθούν στην κυβέρνηση για βοήθεια; Υπάρχουν γι'αυτούς καθόλου σχέδια, για να βοηθηθούν να παραμείνουν στα χωριά τους;

Κάθε χρόνο η κυβέρνηση παραχωρεί κονδύλια για διάφορα έργα μέσα στα χωριά. Τονίσαμε επανειλημμένα ότι στα ορεινά χωριά, λόγω ακαταλληλότητας του εδάφους, πρέπει να παραχωρούνται μεγαλύτερα κονδύλια. Δεν μπορεί να δίδονται £500 και £1,000 για κατασκευή δρόμων στην ορεινή. Η μορφολογία του

εδάφους είναι τέτοια που με £500 και £1,000 ελάχιστα μέτρα δρόμου κατασκευάζονται. Είναι μάλλον εμπαιγμός, παρά βοήθεια. Σε βραχώδεις περιοχές θα πρέπει να παραχωρούνται τουλάχιστο δεκαπλάσια κονδύλια.

Για να μπορέσει η ύπαιθρος να επιβιώσει, χρειάζεται να γίνονται όλο και περισσότερα έργα υποδομής. Εισηγούμαστε για ακόμα μια φορά η ύπαιθρος να χωριστεί σε ζώνες και ανάλογα με την κάθε ζώνη να ιδρυθούν και σχετικές βιομηχανίες για την απορρόφηση των τοπικών προϊόντων. Να δημιουργηθούν τουριστικές ζώνες σε κατάλληλες περιοχές και κατά τόπους να δημιουργηθούν και να λειτουργήσουν βιοτεχνίες, για να παράσχουν αμειπτική απασχόληση και συνεχή εργασία στους κατοίκους των γύρω περιοχών. Αν δοθούν ενθαρρυντικά κίνητρα και φορολογικές απαλλαγές σε ιδιώτες επιχειρηματίες, μπορεί ευκολότερα να επιτευχθεί ο σκοπός αυτός.

Να βοηθηθούν οικονομικά οι κάτοικοι της υπαίθρου να επιδιορθώσουν τα σπίτια τους ή και να κτίσουν καινούργια, πάντοτε σύμφωνα με το περιβάλλον, και να τα ενοικιάσουν ή να τα εκμεταλλευτούν οι ίδιοι για τουριστικούς σκοπούς. Ενθαρρύνεται έτσι και ο αγροτουρισμός.

Να εξακολουθήσει η επιχορήγηση της βαθιάς καλλιέργειας με νέα και κατάλληλα τρακτέρ για τα εδάφη μας. Όλα τα παλιά να αντικατασταθούν, διότι είναι ασύμφορα.

Να δοθεί η γεωργική χαλίτικη γη στους καλλιεργητές και κτηνοτρόφους και να αυξηθεί η αρδεύσιμη γη, αφού γίνει συστηματική εκμετάλλευση όλων των υδάτινων πόρων του τόπου.

Και μια και μιλούμε για υδάτινους πόρους, είναι αδιανόητο να υπάρχουν ακόμα χωριά που όχι μόνο στερούνται νερό για άρδευση, αλλά ούτε και πόσιμο έχουν. Πολύς λόγος έγινε για τη δημιουργία Αρχής Υδάτων. Πού βρίσκεται το θέμα; Γιατί καθυστερεί;

Να δημιουργηθούν κρατικά νηπιαγωγεία και παιδοκομικοί σταθμοί σε χωριά που υπάρχει ανάγκη, για να μπορούν οι αγρότισσες να αφήνουν τα παιδιά τους και να μεταβαίνουν στις γεωργικές τους ασχολίες.

Υπάρχουν ακόμα χωριά που δεν έχουν άσφαλτο. Είναι απαράδεκτο στην εποχή που ζούμε να υπάρχουν χωριά, έστω και μικρά, με χωματόδρομους.

Να γίνεται σοβαρότερος προγραμματισμός σ' ό,τι αφορά τις γεωργικές καλλιέργειες και τη διάθεση των αγροτικών προϊόντων. Η προσπάθεια για εξεύρεση νέων αγορών πρέπει να είναι συνεχής και συστηματική.

Όπου δημιουργούνται μεγάλα σχέδια ανάπτυξης πρέπει να γίνεται και μακροχρόνιος προγραμματισμός σ'ό,τι αφορά το είδος των προϊόντων που θα παραχθούν, την αύξηση της παραγωγής και τη διάθεσή της.

Μιλώντας από του βήματος της Βουλής γι'αυτό το θέμα, στις 24.2.82, ανέφερα τα ακόλουθα:

«Στην περιοχή Επταγώνιας, Διερώνας, Αρακαπά κτλ, τώρα με το Σχέδιο Πιτσιλλιάς, η παραγωγή μανταρινιών σε μια πενταετία θα αυξηθεί σημαντικά. Ήδη τα μανταρίνια αντιμετωπίζουν πρόβλημα διαθέσεώς των. Τι θα γίνει σε μερικά χρόνια με τα προϊόντα αυτά, μια και δε γίνονται εξαγωγές; Οι παραγωγοί αρχίζουν να προβληματίζονται.

Γίνεται εισήγηση όπως σε κάθε περιοχή μεγάλης παραγωγής φρούτων ιδρυθούν μικρές βιομηχανικές μονάδες για την επεξεργασία των προϊόντων εκάστης περιοχής. Θα είναι και ένα κίνητρο απασχολήσεως των κατοίκων».

Αυτά ανέφερα το 1982 σαν παράδειγμα.

Αυτή τη στιγμή, κύριοι συνάδελφοι, οι μανταρινοπαραγωγοί οργανώνονται και ζητούν επίλυση των προβλημάτων τους. Αγορές δεν υπάρχουν, τα πλεονάσματα αυτού του προϊόντος όλο και πολλαπλασιάζονται και οι γεωργοί βρίσκονται σε πραγματική απόγνωση. Ίδρυσαν σύνδεσμο, έκαμαν περιφερειακές συγκεντρώσεις, είχαν επαφές με τις αρμόδιες αρχές, χωρίς όμως αποτέλεσμα. Το θέμα ενεγράφη ήδη και στη Βουλή. Γι'αυτό και επιμένουμε σε σοβαρότερο προγραμματισμό σε ό,τι αφορά τις γεωργικές καλλιέργειες.

Το ίδιο φοβούμαι πως θα δημιουργηθεί και με το αμπελουργικό. Υπάρχουν ήδη αιτήσεις για εκρίζωση 30,000 στρεμμάτων αμπελιών. Ασφαλώς οι αιτήσεις θα πολλαπλασιάζονται. Τι θα γίνει όταν αυτές οι χιλιάδες στρεμμάτων φυτευτούν με νέες καλλιέργειες; Είναι έτοιμη η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει το νέο πρόβλημα που δημιουργείται; Είναι έτοιμη να καθοδηγήσει αυτό τον κόσμο σε τι είδους καλλιέργειες να επιδοθεί. Ελπίζω να υπάρχει απάντηση, για να μην έχουμε τα ίδια με τα μανταρίνια.

Αφού αναφέρθηκα στην εκρίζωση των αμπελιών πρέπει να υπενθυμίσω την κυβέρνηση να μας ενημερώσει πού βρίσκεται το περίφημο ολοκληρωμένο σχέδιο για τη ριζική επίλυση του αμπελουργικού προβλήματος. Να μην έρθει πάλι η νέα σοδειά και να έχουμε τα ίδια και τα ίδια.

Ένα σοβαρό πρόβλημα που απασχολεί τους κατοίκους της υπαίθρου είναι η εγγραφή των αγροτικών δρόμων. Πριν μερικά χρόνια αποφασίστηκε το κάθε χωριό να δηλώσει ένα ή δυο δρόμους με προτεραιότητα, για να γίνει η εγγραφή τους στο Κτηματολόγιο. Έγιναν ήδη αρκετές αιτήσεις από τα χωριά. Το θέμα όμως δεν προχωρεί. Ενεπλάκη στα πλοκάμια της γραφειοκρατίας και στα κτηματολόγια αναμένουν τη σειρά τους εκατοντάδες αιτήσεις για διεκπεραίωση.

Είναι καιρός πλέον η κυβέρνηση να μελετήσει το πρόβλημα και να βρει τρόπους για πάταξη της γραφειοκρατίας. Δεν εξυπηρετείται εύκολα το κοινό. Το πού βρίσκεται το λάθος είναι δικό της πρόβημα και πρέπει να το δει.

Ένα άλλο πρόβλημα που συχνά απασχολεί τον κόσμο της υπαίθρου και όλους τους πολίτες γενικά είναι οι τεράστιες ζημιές που προξενούνται είτε από πυρκαγιές είπε από πλήμμυρες ή και άλλες θεομηνίες οι οποίες δεν καλύπτονται από τον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων. Σ'αυτές τις περιπτώσεις πολλές φορές οι ζημιές είναι πολύ μεγάλες και οι παθόντες καταστρέφονται οικονομικά. Θα πρέπει να αναζητηθούν τρόποι για τη δημιουργία κάποιου ειδικού ταμείου από το οποίο να μπορούν οι άνθρωποι αυτοί να τύχουν κάποιας βοήθειας, έστω και συμβολικής, για να φανεί ότι στον πόνο τους τους είδε η πολιτεία.

Αρκετές συζητήσεις γίνονται σε μερικά χωριά για τη δημιουργία πολεοδομικών και άλλων ζωνών. Η δημιουργία ζωνών χωρίς τη συγκατάθεση των κατοίκων θα είναι συνεχής πονοκέφαλος για την κυβέρνηση. Όπου υπάρχουν αυτού του είδους τα παράπονα, καλά κάνουν οι αρμόδιοι να ξαναμελετήσουν το θέμα και να πάρουν τις ορθές αποφάσεις.

Ο φόρος του 20% επί των κεφαλαιουχικών κερδών και το 1.5 μέχρι 3.5 τοις χιλίοις πάνω στην εκτιμημένη αξία της ακίνητης περιουσίας είναι άγχος και συνεχής πονοκέφαλος για τους πολίτες του κράτους. Οπωσδήποτε θα πρέπει κάποτε να επανεξεταστεί το οξύ αυτό θέμα. Κτήματα που είναι για γεωργικούς σκοπούς δε φορολογούνται. Θα ήθελα όμως να αναφερθώ σε μερικές περιπτώσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Γεωργός, κάτοικος του χωριού Άγιος Γεώργιος Συλίκου, για να παντρέψει τις 7 κόρες του πουλούσε και ένα κομμάτι χωράφι κάθε φορά. Έρχεται τώρα η κυβέρνηση και του ζητά να πληρώσει κάπου £3,000 φόρο πάνω στο 20% για τα χωράφια που πούλησε για να παντρέψει τα παιδιά του. Η υπόθεση παραπέμφθηκε στα δικαστήρια και ο άτυχος γέροντας γυρίζει τα διάφορα κυβερνητικά τμήματα εκλιπαρώντας για βοήθεια. Αφού η πώληση αυτών των κτημάτων δεν έγινε για κερδοσκοπία, θα πρέπει η κυβέρνηση να αναθεωρήσει την απαίτησή της για την είσπραξη αυτού του ποσού.

Κάτοικος Πισσουρίου, αμπελουργός το επάγγελμα, παντρεύτηκε και επειδή η γυναίκα του είχε σπίτι στην πόλη, κατοίκησε στη Λεμεσό και από τότε πηγαινοέρχεται καθημερινά στο χωριό του για να καλλιεργεί τα κτήματά του. Τελευταία πήγε στο Κτηματολόγιο για να δηλώσει μερικά κτήματα στο όνομα της κόρης του. Το Κτηματολόγιο του ζήτησε να πληρώσει £2,500 περίπου φόρο πάνω στο 1.5 μέχρι 3.5 τοις χιλίοις, διότι λέει δεν είναι για γεωργικούς σκοπούς τα κτήματα, αφού είναι κάτοικος της πόλης.

Και μια τελευταία περίπτωση.

Κάτοικος Ακρούντας έχει ένα κομμάτι χωράφι στο διπλανό χωριό το οποίο και καλλιεργεί από αμνημονεύτων χρόνων. Τώρα ανακάλυψε το αρμόδιο κυβερνητικό τμήμα ότι το χωράφι είναι γραμμένο στο όνομα της γυναίκας του, η οποία είναι οικοκυρά και όχι γεωργός και γι΄αυτό θα πρέπει να πληρώσει το 1.5 τοις χιλίοις της εκτιμημένης αξίας του κτήματος. Και διερωτάται ο άνθρωπος: Επειδή το κτήμα είναι στο όνομα της γυναίκας του, παύει να είναι για γεωργικούς σκοπούς;

Ανέφερα τα πιο πάνω, για να φανεί ότι υπάρχουν ορισμένες καταστάσεις που, ενώ είναι καθαρές, δεν εξαιρούνται από το νόμο. Γι΄αυτό και πρέπει η κυβέρνηση να τις λάβει υπόψη, για να διορθωθεί η κατάσταση που δημιουργείται.

Εμείς ζητούμε όχι μόνο τη ρύθμιση των πιο πάνω, αλλά την πλήρη φορολογική απαλλαγή των κατοίκων της υπαίθρου και την παροχή και άλλων κινήτρων, για να ενθαρρυνθούν πρώτα αυτοί που έμειναν να εξακολουθήσουν να παραμένουν στις ρίζες τους, καθώς και αυτοί που έφυγαν να επιστρέψουν στα χωριά τους.

Αν πράγματι επιθυμούμε να διατηρήσουμε τα χωριά μας ζωντανά και να μην αφανιστούν, η κυβέρνηση θα πρέπει να δώσει περισσότερη προσοχή και να μεριμνήσει από τώρα και μακροχρόνια για την εκτέλεση μεγαλόπνοων έργων, για να μπορούν οι αγρότες να εργοδοτηθούν και να επιβιώσουν στις κοινότητές τους.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ με δυο λόγια στο φυσικό μας περιβάλλον.

Ο φυσικός πλούτος και οι φυσικές ομορφιές είναι ό,τι πολυτιμότερο έχει να επιδείξει κάθε χώρα. Οι φυσικές καλλονές κάθε τόπου είναι ο πόλος έλξης όχι μόνο των αυτόχθονων, αλλά και όλων των ξένων επισκεπτών που τρέχουν από όλα τα μέρη του κόσμου για να απολαύσουν τη φύση μέσα σε περιβάλλον γαλήνης και ηρεμίας.

Ο τόπος μας μπορεί δίκαια να χαρακτηρισθεί μια από τις γαλήνιες χώρες, με τις θαυμάσιες ακρογιαλιές της, τα ολοπράσινα δάση της, τα μνημεία της και τις πολλαπλές ομορφιές της, σε αντίθεση με τις αναπτυγμένες χώρες που με τις βιομηχανίες τους, τα καυσαέρια και την ηχορύπανση καταστρέφουν το φυσικό τους περιβάλλον.

Γι'αυτό έχουμε καθήκον και υποχρέωση όλοι μας, ως πολίτες αυτού του τόπου, να προστατεύουμε και να διατηρούμε οτιδήποτε έχει σχέση με το φυσικό μας περιβάλλον. Όλοι έχουμε χρέος να προστατεύουμε τα βουνά και τις πεδιάδες μας, τις πηγές και τα δάση μας, τις ακρογιαλιές μας, το πράσινο γενικά, την κάθε πέτρα και τον κάθε βράχο, την ατμόσφαιρα, τη θάλασσα, την άγρια ζωή.

Δυστυχώς η ραγδαία ανάπτυξη σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων που παρατηρείται σήμερα στον τόπο μας έχει άμεσες επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.

Το σοβαρότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε σήμερα είναι η ρύπανση της θάλασσας από διάφορες επιβλαβείς ουσίες, λύματα ή απόβλητα ξενοδοχείων και εργοστασίων που διοχετεύονται στη θάλασσα λόγω έλλειψης αποχετευτικού συστήματος.

Άλλο σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι η καταστροφή των δασών μας. Τα δάση της Κύπρου είναι από τις ωραιότερες φυσικές καλλονές του τόπου μας. Είναι αδιανόητο να καταστρέφονται τα δάση, είτε για οικοδομικούς είτε για οικιστικούς σκοπούς ή για οτιδήποτε άλλο. Αλόγιστη και απρογραμμάτιστη εκκοπή δένδρων είναι απαράδεκτη. Όμως ο μεγαλύτερος κίνδυνος που αντιμετωπίζουν τα δάση είναι οι πυρκαγιές. Χιλιάδες στρέμματα δάσους καταστρέφονται κάθε χρόνο από τυχαίες πυρκαγιές που απρόσεκτοι άνθρωποι δημιουργούν. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή το καλοκαίρι. Ο καθένας πρέπει να είναι πολύ προσεκτικός, όταν ανάβει φωτιά είτε τσιγάρο κοντά στο δάσος.

Τεράστιες ζημιές και καταστροφές προξενούνται επίσης στις χαρουπιές, οι οποίες κατ'εξοχήν συνθέτουν το φυσικό περιβάλλον του τόπου μας. Ο αποδεκατισμός αυτών των δένδρων γίνεται τόσο από τις πυρκαγιές όσο και από τα αναπτυξιακά έργα, την κατασκευή δρόμων, το διαχωρισμό οικοπέδων, την υλοτομία, την ποντίκα κτλ. Για την προστασία της χαρουπιάς δεν αρκούν μόνο οι νόμοι που ψηφίζει η Βουλή. Χρειάζεται η κυβέρνηση να πάρει στα σοβαρά το θέμα και να βρει η ίδια τρόπους για την προστασία αυτού του δένδρου, αφού οι χαρουπιές ελαττώνονται επικίνδυνα.

Χρέος του κάθε ανθρώπου είναι να αγαπά και να προστατεύει τα δάση και γενικά όλα τα δένδρα και δε χρειάζεται να αναπτύξω τους λόγους. Όλοι τους γνωρίζουμε.

Πρόσθετα με τα πιο πάνω, το κοινό θα πρέπει να κατανοήσει ότι οφείλει να διατηρεί καθαρά τα δάση. Ο κόσμος διασκεδάζει, χαίρεται τη δροσιά των δένδρων, συχνά όμως μετατρέπει αυτές τις περιοχές σε σκουπιδότοπους και σε υπαίθρια αποχωρητήρια. Σκουπίδια όλων των ειδών, απομεινάρια φαγητών και φρούτων, αποκόμματα χαρτιών τουαλέτας, σακούλια, τενεκεδάκια και οτιδήποτε άλλο αφήνονται εκτεθειμένα και γίνονται καταφύγιο για μύγες και ερπετά. Θέαμα καθόλου ευχάριστο, ενοχλητικό και αποκρουστικό για τους περαστικούς.

Τι να πει κανένας και για τις ακρογιαλιές μας; Τα ίδια και χειρότερα παρατηρούνται εκεί. Ο κόσμος μας δεν απέκτησε ακόμα περιβαλλοντική συνείδηση και όπως φαίνεται θα αργήσει πολύ ακόμα να το πράξει.

Πάρα πολλές φορές βλέπουμε όλοι μας πολίτες αυτού του τόπου να πετούν άχρηστα αντικείμενα οπουδήποτε, προκαλώντας ασχήμια και ρύπανση στους δρόμους και τα πεζοδρόμια της πόλης τους.

Καθημερινά βλέπουμε οικοκυρές να κρατούν τα λάστιχα του νερού και να φροντίζουν να κρατούν συνεχώς βρεγμένη την άσφαλτο και τους δρόμους γεμάτους από ακάθαρτα νερά.

Είναι επίσης αδιανόητο, αλλά συνηθισμένο φαινόμενο, να βλέπεις να πετιούνται από διερχόμενα αυτοκίνητα φλούδες φρούτων, απομεινάρια φαγητών, δοχεία αναψυκτικών, χαρτιά, νερό και ό,τι άλλο μπορεί κανείς να φανταστεί. Κανένας δεν ενδιαφέρεται αν λερώνονται οι δρόμοι και οι πλατείες των πόλεων ή τα δάση ή και οι κήποι των σπιτιών.

Τι να πει κανείς για τα καυσαέρια κάθε είδους και την ηχορύπανση; Θόρυβοι όλων των ειδών και σε όλες τις ώρες του 24ώρου.

Είναι φανερό, όπως ανέφερα και πιο πάνω, ότι ο κόσμος μας δεν απέκτησε ακόμα περιβαλλοντική συνείδηση. Χρειάζεται περισσότερη διαφώτιση του κοινού από μέρους της κυβέρνησης. Οι πινακίδες δεν είναι αρκετές και η διαφώτιση του κοινού πάνω στην καθαριότητα πρέπει να είναι συνεχής και εντατική. Να αρχίζει από τα νηπιαγωγεία και να συνεχίζεται μέχρι τα γυμνάσια, τα σωματεία και τις οργανώσεις. Ο τύπος και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας να πρωτοστατούν. Μόνο έτσι θα δούμε τις πόλεις, τα δάση και τις παραλίες μας καθαρές.

Από την άλλη, η κυβέρνηση να επισπεύσει την κατάθεση στη Βουλή νομοσχεδίου για την προστασία του περιβάλλοντος.

Είναι γνωστό ότι ακάθαρτες πόλεις δεν υπάρχουν. Υπάρχουν όμως ακάθαρτοι πολίτες. Οι ακάθαρτοι πολίτες, αν εξακολουθούν να είναι ακάθαρτοι, να καταγγέλλονται και να στέλλονται στη δικαιοσύνη για παραδειγματισμό. Ορθότερο όμως είναι να ψηφιστεί η σχετική νομοθεσία και η κυβέρνηση έχει το λόγο.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ με λίγα λόγια και στην αρχιτεκτονική μας κληρονομιά.

Υπάρχουν χωριά, όπως η Λόφου, το Βουνί και πολλά άλλα, που είναι θησαυρός για τον τόπο και δεν πρέπει να αφεθούν στο έλεος του χρόνου ή της μπουλτόζας. Να μην επιτραπεί να μεταβληθούν τα γραφικά σπίτια της υπαίθρου μας σε μπετόν αρμέ. Ήδη άρχισε δειλά-δειλά η σταδιακή διαφοροποίησή τους. Δεν πρέπει να επιτραπεί η καταστροφή τους και η αλλοίωση του περιβάλλοντος. Η κυβέρνηση να μεριμνήσει να παραμείνουν διατηρητέα αυτά τα χωριά και κάθε τροποποίηση που γίνεται να είναι κατόπιν μελέτης για αναπαλαίωση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος που έχει το λόγο είναι ο κ. Στυλιανού.

Έχεις 15 λεπτά, κύριε Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έχουμε, περίπου, περιέλθει ελλείψει χρόνου, κύριε Πρόεδρε, στην κατάσταση την ίδια που περιήλθε και ο γίγαντας του νεοελληνικού λόγου, ο Νίκος Καζαντζάκης, που αποφάσισε, λέει, να κατέλθει εις ζητείαν, εκζητώντας ένα δίλεπτο από τη ζωή των συνανθρώπων του, για να μπορέσει έτσι να ολοκληρώσει το απέθαντο συγγραφικό του έργο. Έτσι, ακροθιγώς και μόνο θα αναφερθούμε -και επιγραμματικά - σε καίρια σημεία ελάχιστων τομέων της κυπριακής δημοσιονομικής, κοινωνικής και πνευματικής ζωής, για να τονίσουμε πως, παρόλες τις πομπώδεις κυβερνητικές εξαγγελίες, σημειώνονται σε πολλούς τομείς -πέραν του εθνικού όπου αυτοχειριαζόμαστε και τις επιλογές των δημοψηφισμάτων στο θέμα της Ε.Ο.Κ., ενώ το τραίνο της Ε.Ο.Κ. φεύγει, με τις γνωστές προεδρικές επιλογές, παρόλο που οι διεθνείς συγκυρίες, όπως προέβλεπε ο Πρόεδρος Κυπριανού εξελίχτηκαν ραγδαία, καθιστάμενες για μας ευνοϊκές -σημειώνονται,

λέμε, όχι μονάχα στατικότητες, μα ανεπίτρεπτες παλινδρομήσεις και πισωδρομήσεις.

Αναφέρομαι, ελλείψει χρόνου, στα πιο κάτω:

Πρώτο, στην καθήλωση του προσφυγικού αιτήματος για σύσταση Κεντρικού Φορέα για ισόρροπη κατανομή βαρών μεταξύ προσφύγων και μη, υπηρεσία που ευαγγελίστηκε προεκλογικά ο κύριος Βασιλείου και που η σύστασή της περιήλθε στις ελληνικές καλένδες, παρόλο που για δημιουργία εντυπώσεων και μόνο έχει εξαγγελθεί, εν οργάνοις και χορδαίς, εδώ και 6 τώρα μήνες. Ένας φορέας που και μόνο η φορολογία της υπεραξίας, όπου έχει εξακτινωθεί η ακίνητη ιδιοκτησία στις ελεύθερες περιοχές μετά την εισβολή, αν τεθεί σε εφαρμογή, οι πρόσοδοί του θα είναι σημαντικές.

Δεύτερο, στην ανεπίτρεπτη πρακτική και διαδικασία με τις χιλιάδες τα νέα ζευγάρια προσφύγων να περιμένουν χρόνια την κρατική βοήθεια για στέγασή τους, ενώ άλλες υποσχέσεις προεκλογικά παρασχέθηκαν και δαψιλείς διαβεβαιώσεις μετεκλογικά μας δόθηκαν, από τον ίδιο τον Πρόεδρο στο Προεδρικό, για άμεση λειτουργία των συστημάτων παροχής των προσφυγικών επιδοτήσεων.

Τρίτο, στην αρνητική, κατασταλτικά συνεχιζόμενη, λειτουργία των συστημάτων εισοδηματικής οροφής και τη μη κατάργησή τους -όπως εναγώνια επιζητεί ο οργανωμένος και μη προσφυγικός κόσμος -στον τομέα της στεγαστικής πολιτικής των εκτοπισμένων συμπατριωτών μας.

Τέταρτο, στη συστηματική κώφευση της Εκτελεστικής Εξουσίας να προχωρήσει στην προϊούσα μείωση του φόρου εισοδήματος των προσφύγων, με μεγαλύτερους μειωτικούς συντελεστές στις περιπτώσεις των ασθενέστερων οικονομικά στρωμάτων.

Στην ανεπίτρεπτη κατάργηση του επιδόματος· διακίνησης των προσφύγων μαθητών, παρά τις έντονες αντιδράσεις του προσφυγικού δυναμικού.

Πέμπτο, στη συστηματική καταστρατήγηση σειράς αποφάσεων και μέτρων της κυβέρνησης Κυπριανού για αναστολή των δόσεων των στεγαστικών δανείων από εκτοπισμένους δημόσιους υπαλλήλους, εκπαιδευτικούς και ημικρατικούς και τον πειθαναγκασμό τους, παρόλες τις αντιθέσεις και τις εκκλήσεις της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, στην ουσιαστικά παράνομη έναρξη καταβολής των δόσεων.

Έκτο, στη συνεχιζόμενη ανεπίτρεπτη καθυστέρηση στην παραχώρηση των πιστοποιητικών και τίτλων ιδιοκτησίας της κατεχόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας των προσφύγων αδελφών μας, μαζί με την απουσία των βεβαιωτικών αξιών (τηρουμένων φυσικά των αναλογιών) αναφορικά με την ανοδική στάθμη της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας στις ελεύθερες περιοχές.

Έβδομο, στην ουσιαστική και ανεπίτρεπτη εξαπάτηση θα 'λεγα -δυστυχώς από τις ίδιες τις προεδρικές εξαγγελίες - των προσφύγων, αναφορικά με το αίτημά τους για παροχή στεγαστικών επιδοτήσεων και σε πρόσφυγες που συνήψαν γάμο με μη προσφυγοπούλες.

Να απαριθμήσουμε ακόμα και να τονίσουμε ως όγδοο την επιζητούμενη καθιέρωση του κατ' εξοχήν πληθωριστικού Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, που επαυξάνει το γενικό επίπεδο τιμών της τελικής κατανάλωσης, που οι αναπόδραστες και αλυσιδωτές αρνητικές συνέπειές του θα πλήξουν καίρια τους εργαζομένους και τους πρόσφυγες και που δεν πρέπει να αφεθούν να χτυπήσουν τα ασθενέστερα λαϊκά στρώματα.

Οι αυτόματες αρνητικές επιδράσεις του φόρου, με τις προεκτάσεις τους στις τιμές των καταναλωτικών αγαθών, με την αναπόδραστη αύξηση της τιμής τους, θα οδηγήσουν σε περιορισμό της κατανάλωσης από τους εργαζομένους και το προσφυγικό φυσικά δυναμικό. Και όμως αν η στοιχειώδης έννοια και έγνοια μας συνείχε -όπως αμετάθετοι στόχοι της φορολογικής πολιτικής σε δημοκρατικά δομημένες πολιτείες είναι η ισόρροπη και ισομερής κατανομή των φορολογικών επιβαρύνσεων, προκειμένου να επιτευχθεί η εμπέδωση των βασικών, έστω, αρχών κοινωνικής δικαιοσύνης-τότε δε θα τολμούσαμε να προωθήσουμε την εφαρμογή ενός στραγγαλιστικού φοροθετικού μέτρου, ιδιαίτερα σε βάρος του εργαζόμενου και προσφυγικού δυναμικού του τόπου, στους ώμους του οποίου κατά συντριπτική κυριότητα θα εναποτεθεί το ειδεχθές τούτο βάρος, σε τρόπο που τελικά θα αναζητηθεί καινούρια σεισάχθεια για να επιβιώσει η πατρίδα. Αφήνουμε πρόσθετα το γεγονός πως η εισαγωγή συστημάτων ελέγχου και η είσπραξη του φόρου πάνω σε επιστημονική βάση θα οδηγήσουν στην πρόσληψη νέου και μεγάλου αριθμού δημοσιοϋπαλληλικού δυναμικού, που το κόστος της θα επωμιστούν ξανά οι εργαζόμενοι.

Ένατο, να επισημάνουμε πως βασικές παροχές και επιτεύξεις, από τις βασικότερες ίσως, που η κυβέρνηση Κυπριανού παρέσχε στους πολύτεκνους, την ελπίδα για κάποιου είδους αντιστήριξη στην ακαταγώνιστη τουρκική δημογραφική έκρηξη και στο φοβερό εποικισμό, η κυβέρνηση Βασιλείου τις απέκοψε, όπως καταμαρτυρεί η ίδια η ηγεσία της οργάνωσής τους.

Δέκατο, στον τομέα της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος η κυβέρνηση επέδειξε όχι μονάχα ασύγγνωστη ολιγωρία -όπως στην περίπτωση της Ντέξελ, που χρειάστηκαν αγώνες πολυχρόνιοι για να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε προς τις απαιτήσεις και τις αποφάσεις της προηγούμενης κυβέρνησης Κυπριανού, και στη δημιουργία βιολογικών σταθμών πρωτοβάθμιων αντί τριτοβάθμιων, που θα μπορούσαν να αποδώσουν τα διυλιζόμενα νερά στην άρδευση, και των ανοιχτών αντί κλειστών, ως όφειλε, δεξαμενών υποδοχής των λυμάτων-μα καταστρέφει ολόκληρες περιοχές, όπως στην περιοχή του Βασιλικού, όπου προωθήθηκε εν κρυπτώ και παραβύστω η κατασκευή ανθρακικού σταθμού, παρά τις περί του αντιθέτου δραματικές και κατηγορηματικές αντιδράσεις της Βουλής και των γύρων κοινοτήτων.

Ενδέκατο, η κυβέρνηση Βασιλείου κωφεύει στις εναγώνιες εισηγήσεις, δικές μας και του εκπαιδευτικού μας κόσμου, για σύσταση ειδικού τμήματος δίωξης των εμπόρων του λευκού θανάτου. Τα σχολεία μας, χωρίς προβλέψεις για διασφάλιση από εξωτερικές παρεμβάσεις -και ιδιαίτερα τα λύκεια- είναι χώροι προσφερόμενοι σε οποιουσδήποτε να κάνουν οτιδήποτε. Αρκεί να επιδιωχθεί η διάδοση των ναρκωτικών σ' ένα σχολείο κι άφευκτα θα επιτευχθεί, μιας και δε λειτουργεί καμιά αμυντική διάταξη. Οι χώροι του σχολείου, και μέσα και έξω απ' αυτό, είναι τόσο ανοργάνωτοι, ώστε αρκεί να περάσει από κάποιον η ιδέα να περάσει το εμπόρευμα και θα το πετύχει.

Δωδέκατο, καμιά προσπάθεια δεν καταβάλλεται για ενίσχυση του εκπαιδευτικού μας συστήματος από τις απαιτήσεις και τη συμπίεση που αδιάλειπτα δέχεται από τα ξένα εκπαιδευτικά συστήματα. Η έλλειψη πανεπιστημίου και η αγχώδης προσπάθεια εισδοχής σε ξένα πανεπιστήμια έχει ως αποτέλεσμα να επιβάλλονται στο δικό μας εκπαιδευτικό σύστημα, με αποτέλεσμα σταδιακά τα εκπαιδευτήριά μας και το εκπαιδευτικό μας σύστημα- που κατάφερε σε μέγιστο βαθμό, στα δύσκολα και δραματικά χρόνια της αγγλοκρατίας, να κρατήσει σε

ψηλό βαθμό την ανεξαρτησία του- τώρα να αυτοϋποδουλούται. Και αυτό συνιστά τη μια πτυχή του δράματος. Τη δεύτερη συνιστά το γεγονός πως οι καλοί μαθητές μας, αγωνιζόμενοι να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις τόσο του δικού μας συστήματος όσο και των ξένων συστημάτων, στα πανεπιστήμια των οποίων θα φοιτήσουν, ζουν σε μια εξαιρετικά αγχώδη και νευρώδη ψυχολογική κατάσταση, που αναπόδραστα τους προκαλεί ανεπούλωτες και ανήκεστες διά βίου τραυματικές εμπειρίες. Επιγραμματικά μάλιστα μπορεί να λεχθεί πως οι καλοί μαθητές μας γίνονται τελικά ψυχικά ανάπηροι.

Δέκατο τρίτο, όχι μονάχα κανένα κίνητρο δεν παραχωρείται, μα αντίθετα μαστιζόμαστε και από την καταλυτική, ισοπεδωτική πρακτική για μετεξέλιξη του γυμνασιακού καθηγητή σε λυκειακό καθηγητή και αντίθετα με τη λογική, ακολουθώντας την κάθετα λαθεμένη ελλαδική πολιτική, αποστέλλουμε τους νέους, μα άπειρους καθηγητές στα λύκεια, με το σκεπτικό πως οι νέοι έχουν περισσότερο κουράγιο, και στέλλουμε για να ξεκουραστούν, όπως κάνουν στην Ελλάδα, τους εμπειρότερους και πιο μεγάλους σε ηλικία καθηγητές μας στα γυμνάσια.

Δέκατο τέταρτο, όχι μονάχα κανένας προγραμματισμός δεν ακολουθείται στις μετεκπαιδεύσεις, μα αποδεχόμαστε ό,τι οι ξένοι μας προσφέρουν. Και όμως το σύστημα χρειάζεται αναδόμηση, με βάση τις επίσημες δικές μας αναγκαιότητες. Και με βάση ακριβώς αυτές τις αναζητήσεις πρέπει να ζητάμε ή και να προσφέρουμε εκείνο τον αριθμό, μα και το είδος των υποτροφιών που απολύτως μας χρειάζονται και για όσο μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών χρειαζόμαστε και για όσο και τέτοιο είδος σπουδών είναι απαραίτητο στον τόπο.

Και αυτό μέχρι την ώρα που θα λειτουργήσει το δικό μας πανεπιστήμιο, που θα προσφέρει στα περιθώρια της εξειδίκευσης που τόσο αναζητούμε -μιας και ο Κύπριος απόφοιτος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στερείται του προνομίου αυτού, αποκοπτόμενος, όπως με τον ομφάλιο λώρο, από το πανεπιστήμιο- τροφό, μόλις κατεβεί στην Κύπρο -τις πολύτιμες εξειδικεύσεις, που τόση ανάγκη έχει ο τόπος.

Δέκατο πέμπτο, το πρόβλημα της αξιολόγησης της λειτουργίας της εκπαίδευσης νοσεί, παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις μας. Δεν υπάρχει συγκεκριμένα καμιά αξιολόγηση της εκπαίδευσης, ιδιαίτερα με την κατάργηση των γραπτών εξετάσεων στη Μέση Εκπαίδευση, και πρέπει να αναζητηθεί. Η εκπαίδευση στερείται συστηματικής επιστημονικής και πολύπλευρης αξιολόγησης του ψηλού της ρόλου. Και το ατύχημα είναι πως δεν έχουμε ούτε σχεδιασμό ούτε μηχανισμό αξιολόγησης.

Δέκατο έκτο, ο Πρόεδρος Βασιλείου μίλησε με φορτικότητα τόσο για συντονισμό όσο και για αναβάθμιση των πολιτιστικών μας πραγμάτων. Και δυστυχώς απέτυχε και στο ένα και στο άλλο. Και ο συντονισμός παντελώς απολείπει και καθηλωμένη παραμένει η Μορφωτική Υπηρεσία μας, παρόλο που η απελθούσα κυβέρνηση Κυπριανού είχε δρομολογήσει πρόγραμμα αναδόμησής της.

Μα και οι παροχές για το πολιτιστικό γίγνεσθαι ετεροβαρώς παραχωρούνται. Δίνουμε για παράδειγμα το 1/4 του από ένα εκατομμύριο ποσού που προσφέρουμε στο ΘΟΚ, που μετέχει μόνο κατά το 1/4 στο πολιτιστικό γεγονός, στο οποίο είναι εμπλεγμένη η Μορφωτική Υπηρεσία. Έτσι, αντί να της προσφέρουμε, με κριτήριο πάντα την παροχή στο ΘΟΚ, 4 εκατομμύρια λίρες, της προσφέρουμε μονάχα 200 χιλιάδες λίρες.

Πρόσθετα η κυβέρνηση Βασιλείου ετεροχρόνισε και αυτές τις λυμφατικές παροχές στους καταταλαίπωρους Κύπριους συγγραφείς. Έτσι, ενώ η Μορφωτική

Υπηρεσία επί κυβερνήσεως Κυπριανού αγόραζε αριθμό αντιτύπων των Κύπριων συγγραφέων λίγες βδομάδες μετά την έκδοσή τους, τώρα αγοράζονται δύο περίπου χρόνια μετά την έκδοσή τους και σε αριθμό μάλιστα πολύ μικρότερο - κάτω του 50% - από ό,τι αγοραζότανε πιο πριν.

Και το πιο τραγελαφικό, η Μορφωτική Υπηρεσία ζητά -όπως συνέβηκε και σε μας χτες, που μας ζητούσε 35 αντίτυπα από τα 80 που κατά βάση αγόραζε η κυβέρνηση Κυπριανού- να παραχωρήσουμε και το 15% στην πτωχοπροδρομιακή Μορφωτική Υπηρεσία υπό μορφή οικονομικής ενίσχυσής της. Αν είναι δυνατό, ένας συγγραφέας που χρειάζεται £2,000 ή και £1,000 έστω λίρες για να εκδώσει ένα βιβλίο του και που εισπράσσει £50 ή £100 όλες κι όλες από τις πωλήσεις, από τις οποίες οι πλείστες είναι αγορές της Μορφωτικής Υπηρεσίας, να θέλει να προσφέρει και το 15% από το κομπόδεμά του στη Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας.

Δέκατο έβδομο, μέσα στον καταιονισμό της προπαγάνδας που δέχεται ο κυπριακός λαός στα πλαίσια των περιβόητων «για πρώτη φορά» ρήσεων, των παρθενογενέσεων δηλαδή αυτών της κυπριακής πολιτικής σκηνής, δοκιμάζεται και η Κρατική Ορχήστρα και η Ορχήστρα Νέων. Με την αναφορά και τη διακήρυξη του Προέδρου της Δημοκρατίας είναι περίπου άχρηστες, ίσως γιατί αποτελούν δημιούργημα του Προέδρου Κυπριανού, που με πολλές προσπάθειες όλων μας, και της Βουλής και όλων των άλλων, έχουν δομηθεί.

Ένα πλέγμα πολιτιστικής αναπηρίας, πολιτιστικής κακομοιριάς και κακόγουστης προχειρολογίας, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, χειμάζει το όνειρο για πολιτιστική αναβάθμιση.

Δέκατο όγδοο, η ουσιαστική άρνηση της κυβέρνησης Βασιλείου να εισάξει αντικειμενικό κώδικα, όπως κατ' εξοχήν ισχύει στη Μεγάλη Βρετανία και αλλού, για οικονομική ενίσχυση των κομμάτων αποστερεί τα τελευταία της δυνατότητας συστηματικής και επιστημονικής παρακολούθησης των σύγχρονων κοινωνικών και πολιτικών εξελίξεων στον ευρωπαϊκό, μα και στον ευρύτερο διεθνή χώρο.

Δέκατο ένατο, την παντελή έλλειψη ευαισθησίας από την παρούσα διακυβέρνηση, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, δε χαρακτηρίζουν τα πιο πάνω λίγα. Τη χαρακτηρίζει πακτωλός παραδειγμάτων, με προεξάρχοντα τα θέματα της άρνησης συμμόρφωσής της προς τις δραματικές εκκλήσεις της Βουλής για υποβολή άμεσα αίτησης ένταξης στην Ε.Ο.Κ., της κώφευσης στην κατηγορηματική αντίθεση της Βουλής για τη δημιουργία ανθρακικού και μιας πλειάδας άλλων.

Το του Κικέρωνος έντιμε κύριε Πρόεδρε, «Ω ήθη! Ω καιροί!», προσιδιάζει άριστα και στις δικές μας «Βασίλειες» μέρες και τραγικές ώρες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Στυλιανού, διότι παρέμεινε μέσα στα χρονικά όρια τα οποία του έδωσε το κόμμα του.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κουρτελλάρης του ΑΚΕΛ.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συμφωνώ με την Έκθεση και τις γενικές παρατηρήσεις της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και για τα τρία νομοσχέδια των υπό συζήτηση προϋπολογισμών. Οι γενικές θέσεις, ανησυχίες, παρατηρήσεις και τοποθετήσεις

της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς έχουν εκφραστεί από τον Κοινοβουλευτικό μας Εκπρόσωπο και γι' αυτό θα περιορίσω τα σχόλια και τις παρατηρήσεις μου σε ζητήματα που επηρεάζουν τον αγροτικό τομέα.

Ο κ. Υπουργός, στην πρόσφατη ομιλία του στη Βουλή για τους προϋπολογισμούς, ανάμεσα σ' άλλα ανέφερε μια σειρά μέτρων και εξαγγελιών για την ανάπτυξη της υπαίθρου και τη μείωση του χάσματος ανάμεσα στις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων της υπαίθρου και αυτές των κατοίκων των πόλεων.

Χαιρετίζουμε αυτές τις εξαγγελίες που ανταποκρίνονται σε αντίστοιχα πολύχρονα αιτήματα της ΕΚΑ και γενικότερα του αγροτικού κόσμου και αναμένουμε την υλοποίησή τους.

Εκτιμούμε επίσης και χαιρετίζουμε την πρόοδο, τις αλλαγές, τα υδατικά και άλλα έργα ανάπτυξης και ενίσχυσης της αγροτικής μας οικονομίας, με τα γνωστά θετικά τους αποτελέσματα, ως αποτέλεσμα των αγώνων του αγροτικού κόσμου και της κατανόησης από την κυβέρνηση και τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Όμως στον αγροτικό τομέα χρειάζονται ουσιαστικές και ριζικές μεταρρυθμίσεις σε όλους τους βασικούς τομείς. Για την προστασία, τη σωστή αξιοποίηση και την απόδοση της γεωργικής γης στους καλλιεργητές της. Για την προστασία, τη σωστή χρήση, την εξοικονόμηση και τη δίκαιη κατανομή των νερών. Για την οργανωμένη διάθεση και την εξασφάλιση αμειπτικών τιμών στους παραγωγούς των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων. Για τη ρύθμιση των αγροτικών χρεών και την εξασφάλιση χαμηλότοκων πιστώσεων.

Η συγκράτηση του πληθυσμού της υπαίθρου και η παραμονή των αγροτών στα χωριά και στις γεωργοκτηνοτροφικές τους εργασίες εξαρτώνται από το κατά πόσο θα μπορούν να διαθέτουν την παραγωγή τους και να έχουν εξασφαλισμένο ένα λογικό εισόδημα και κατάλληλες συνθήκες εργασίας και διαβίωσης των ιδίων και των οικογενειών τους.

Πέρα όμως από αυτά υπάρχουν και πολλά άλλα αγροτικά αιτήματα που περιμένουν ανταπόκριση και ικανοποίησή τους από την κυβέρνηση.

Είναι η δέσμη των αιτημάτων που αφορούν τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για τη μείωση του κόστους των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων. Τα γεωργικά μηχανήματα, οι σπόροι, τα λιπάσματα, τα γεωργικά φάρμακα, τα ανεξέλεγκτα κέρδη των εισαγωγέων και εμπορομεσιτών, οι τιμές του νερού, τα ασήκωτα αγροτικά χρέη και τα ψηλά επιτόκια.

Είναι επίσης τα αιτήματα που αφορούν τις καταστροφές από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες που δεν καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α., καθώς και τις καταστροφές από τις διάφορες φυτικές και ζωικές ασθένειες, από πυρκαγιές και κακόβουλες ενέργειες που επίσης επηρεάζουν τα κόστα της παραγωγής.

Μια άλλη δέσμη αγροτικών αιτημάτων είναι όσα αφορούν τα θέματα του συντονισμού και προγραμματισμού της παραγωγής, της διάθεσης, της εμπορίας, των εξαγωγών και του περιορισμού των εισαγωγών ομοειδών προϊόντων, εφόσον υπάρχει ντόπια παραγωγή.

Η ικανοποίηση του παναγροτικού αιτήματος για νομοθετική ρύθμιση και δημιουργία φορέων-συμβουλίων για την εμπορία των επιτραπέζιων σταφυλιών, των κρεάτων, των εσπεριδοειδών, των λαχανικών και των φρούτων, καθυστερεί για πολλά χρόνια από την κυβέρνηση αδικαιολόγητα.

Ενδεικτικά αναφέρω ότι από την καθυστέρηση στην ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών κατά τη φετινή παραγωγή του 1989, λόγω της έλλειψης συντονισμού, οι παραγωγοί και η εθνική οικονομία απώλεσαν εισόδημα περί τα δύο εκατομμύρια λίρες, πράγμα που έχει αναγνωριστεί τόσο από τη ΣΕΔΙΓΕΠ, όσο και από άλλους εξαγωγείς.

Παρά την κυβερνητική διαβεβαίωση ότι θα κατατίθετο νομοσχέδιο για τα επιτραπέζια σταφύλια στη Βουλή όταν άρχιζε τις εργασίες της τον περασμένο Σεπτέμβρη, μέχρι σήμερα δεν έχει ακόμη κατατεθεί, με αποτέλεσμα να δημιουργείται το ενδεχόμενο, λόγω των καθυστερήσεων, να μην προλάβουμε και την παραγωγή του 1990, με όλες τις αρνητικές συνέπειες για τους παραγωγούς και την οικονομία του τόπου.

Ένα άλλο σοβαρό θέμα είναι η μη υλοποίηση της υπόσχεσης του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας, σε ό,τι αφορά την ετοιμασία σχεδίου για ριζική αντιμετώπιση του αμπελουργικού -πέρα από το εθελοντικό σχέδιο των εκριζώσεων- που θα εδίδετο στις αγροτικές οργανώσεις από τον περασμένο Μάρτη και μέχρι σήμερα δεν μας έχει ακόμη δοθεί.

Από πολλά χρόνια παρατηρείται αναβλητικότητα και καθυστέρηση επίσης στην υλοποίηση των κατά καιρούς εξαγγελιών για ίδρυση Αρχής Υδάτων, ενώ το θέμα των νερών είναι από τα πιο σοβαρά αγροτικά μας προβλήματα.

Μια άλλη δέσμη προβλημάτων και αιτημάτων αφορά τις συνθήκες διαβίωσης των αγροτών και των αγροτισσών στα χωριά και ιδιαίτερα των ορεινών περιοχών, που συνεχώς μετατρέπονται σε γηροκομεία, γιατί η νεολαία φεύγει για αναζήτηση στις πόλεις καλύτερων συνθηκών εργασίας, ψηλότερου βιοτικού και πολιτιστικού επιπέδου.

Αυτά τα προβλήματα αφορούν το συγκοινωνιακό δίκτυο, το διαχωρισμό φθηνών οικοπέδων και τη βελτίωση των στεγαστικών συνθηκών, τη σχολική και επαγγελματική εκπαίδευση, την ίδρυση παιδικών και βρεφοκομικών σταθμών για προστασία των παιδιών και ανακούφιση των αγροτισσών, τις ιατρικές υπηρεσίες, τις τηλεπικοινωνίες, τον εξωραϊσμό των κοινοτήτων, τον αθλητισμό και γενικότερα ό,τι αφορά τη ζωή και την πολιτιστική ανάπτυξη των κατοίκων των χωριών. Σε πολλά από αυτά σημειώθηκε πρόοδος. Όμως η προώθηση και ικανοποίηση αντίστοιχων αιτημάτων γίνεται με πολύ μεγάλη καθυστέρηση, θα 'λεγα με ρυθμό χελώνας.

Καθυστέρηση επίσης παρατηρείται στη μελέτη και ρύθμιση του πολύ σοβαρού προβλήματος των αγροτικών χρεών και των πιστώσεων που πρέπει να αντιμετωπιστεί ορθά, ριζικά και αποτελεσματικά, με βάση τις εισηγήσεις που πολλές φορές υποβλήθηκαν με συνεδριακές αποφάσεις της ΕΚΑ και των άλλων αγροτικών οργανώσεων.

Να λυθεί επίσης το πρόβλημα του δανεισμού των κτηνοτρόφων με παραχώρηση ανάλογων δανείων μέσω του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, για να μην υποθηκεύουν κάθε χρόνο το γάλα και τα αρνιά τους στους εμπορομεσίτες και τους τυροκόμους.

Θεωρούμε λανθασμένο και επιζήμιο στο όνομα της φιλελευθεροποίησης του εμπορίου να έχουμε πλεονάσματα ντόπιων προϊόντων -γάλα, αρνιά, ρίφια, δαμάλια, χοίρους κτλ.- και να επιτρέπουμε ταυτόχρονα εισαγωγές ομοειδών προϊόντων από το εξωτερικό.

Θεωρούμε επίσης λανθασμένη τη μέθοδο των χωματερών που άρχισε από φέτος να εγκαινιάζεται για τα πλεονάσματα των σταφυλιών, με ανυπολόγιστες αρνητικές συνέπειες στην αγροτική και την εθνική μας οικονομία. Οι αγρότες που μοχθούν, βασανίζονται και εργάζονται σκληρά κάτω από αντίξοες καιρικές συνθήκες δεν αισθάνονται καλά, όταν βλέπουν να καταλήγουν οι κόποι και τα έξοδά τους σε χωματερές.

Μια άλλη πτυχή των αγροτικών μας προβλημάτων είναι οι δυσκολίες στην εξασφάλιση φθηνών αεροπορικών ναύλων για εξαγωγές λαχανικών, φθαρτών και φρούτων, ο ανταγωνισμός των προϊόντων μας στις αγορές του εξωτερικού, ακόμα και στην εσωτερική αγορά, γιατί έχουμε ψηλά κόστα παραγωγής, οι δυσμενείς επιπτώσεις από την Τελωνειακή Ένωση Κύπρου - Ε.Ο.Κ., της οποίας οι κίνδυνοι είναι ήδη αισθητοί και θα φανούν πολύ εντονότερα με την ολοκλήρωση της κατάργησης των δασμών, των ποσοστώσεων και των άλλων περιορισμών, όταν θα ολοκληρωθεί και θα είναι πλήρης η Τελωνειακή Ένωση με τον άνισο ανταγωνισμό των προϊόντων μας με τα πολυεθνικά μεγαθήρια της Ευρώπης.

Ο αγροτικός κόσμος δίκαια αντιτίθεται στις πιέσεις που γίνονται από την Ο.Ε.Β., το ΚΕΒΕ και γενικά από το μεγάλο εμποροβιομηχανικό και τραπεζικό κεφάλαιο προς την κυβέρνηση για κατάργηση των αγροτικών επιχορηγήσεων στα σιτηρά και στα αμπέλια, καθώς και για περιορισμό των δραστηριοτήτων του Συνεργατισμού. Ο αγροτικός κόσμος είναι αποφασισμένος να υπερασπίσει αυτές τις λαϊκές κατακτήσεις -αν χρειαστεί- με μαζικούς αγώνες και κινητοποιήσεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής αναφέρεται ότι «... με βάση τους ίδιους προϋπολογισμούς και λογαριασμούς του δημόσιου τομέα, παρουσιάζεται ένα συνολικό ταμειακό έλλειμμα για το 1990 της τάξης των £184 εκ., σε σύγκριση με £240 εκ. που ήταν πέρσι». Όμως στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης προνοείται η εκτέλεση-προώθηση εκείνων από τα έργα που κρίθηκαν εντελώς απαραίτητα. Αναφέρεται επίσης ότι έχει ετοιμαστεί κατάλογος νέων έργων που θα μπορούσε να αρχίσει η εκτέλεσή τους το 1990, αλλά λόγω των δημοσιονομικών προβλημάτων δεν έχει περιληφθεί πρόνοια για τα έργα αυτά στον προϋπολογισμό.

Τα περισσότερα από τα αναβαλλόμενα έργα αφορούν τον αγροτικό τομέα και την ανάπτυξη-εξυπηρέτηση της υπαίθρου, όπως για παράδειγμα ο δρόμος Πύργου Τηλλυρίας, διάφορα οδικά, αρδευτικά και άλλα έργα.

Κατανοούμε τη σημασία και την αναγκαιότητα εξασφάλισης των αναγκαίων οικονομικών πόρων. Όμως δεν είναι σωστό το τίμημα και σε αυτή την περίπτωση να πληρωθεί από τον αγροτικό κόσμο με την καθυστέρηση έργων υψίστης σημασίας και προτεραιότητας για την αγροτική οικονομία και την ύπαιθρο.

Κύριε Πρόεδρε,

Στα πλαίσια του περιορισμένου χρόνου που έχω στη διάθεσή μου, θέλω να αναφερθώ και στον Προϋπολογισμού του Τ.Α.Ε.Π.. Όπως είναι γνωστό, η επαρχία της Κερύνειας, της οποίας έχω την τιμή να είμαι Βουλευτής, είναι από τα πρώτα θύματα του διπλού εγκλήματος και ολόκληρη είναι υπό την κατοχή των τούρκικων στρατευμάτων. Ολόκληρος ο πληθυσμός της επαρχίας της Κερύνειας μαζί με όλους τους άλλους πρόσφυγες ζει για 16ο χρόνο το δράμα και τις συνέπειες της προσφυγιάς.

Εκτιμούμε ότι έγινε μέχρι σήμερα για την απάμβλυνση των στεγαστικών και των ποικίλων άλλων προσφυγικών προβλημάτων. Όμως πολλά ακόμη απαιτούνται, μπορούν και πρέπει να γίνουν, για τη λύση των προσφυγικών προβλημάτων.

Ο Προϋπολογισμός του Τ.Α.Ε.Π. παρουσιάζει δαπάνες £37,5 εκ. και έσοδα £34 εκ.. Έχοντας υπόψη τις ανάγκες για συνέχιση των στεγαστικών προγραμμάτων, τη λύση και ικανοποίηση σωρείας άλλων προσφυγικών προβλημάτων και αιτημάτων, για πολλά από τα οποία λήφθηκαν αποφάσεις και έγιναν σχετικές κυβερνητικές εξαγγελίες, είναι φανερό ότι αυτά τα ποσά δεν επαρκούν και θα πρέπει να βρεθούν τρόποι να αυξηθούν.

Συνεπώς το αίτημα να υπαχθεί το Τ.Α.Ε.Π. στο φορέα για τους σκοπούς του νόμου που αφορά την ίση κατανομή των βαρών δε μας βρίσκει σύμφωνους. Οι ανάγκες και τα αιτήματα του προσφυγικού κόσμου, που η ικανοποίησή τους εμπίπτει στο Τ.Α.Ε.Π., είναι πολλαπλάσιες από τα προβλεπόμενα έσοδα στον προϋπολογισμό.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θεωρώ αναγκαίο να τονίσω ότι οι αγρότες, οι πρόσφυγες και ολόκληρος ο κυπριακός λαός αντιλαμβάνονται τη σημασία και την ανάγκη στήριξης του οικονομικού μας μετώπου, από την οποία εξαρτάται και η στήριξη του πολιτικού μας μετώπου.

Κατανοούμε την ανάγκη αύξησης των δημόσιων εσόδων. Όμως ταυτόχρονα πιστεύουμε και υποστηρίζουμε ότι η φορολογική μεταρρύθμιση πρέπει να στοχεύει στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών, με την ανακούφιση των χαμηλοεισοδηματικών στρωμάτων και τη μετακίνηση του κύριου φορολογικού βάρους στα μεγάλα εισοδήματα, στα ψηλά κέρδη και υπερκέρδη.

Κατανοούμε επίσης τη σημασία και την ανάγκη εναπόθεσης κάθε προτεραιότητας στο πολιτικό μας πρόβλημα. Δεν ξεχνούμε και δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι το 37% του κυπριακού εδάφους βρίσκεται κάτω από τον έλεγχο των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων, ότι συνεχίζει να είναι άλυτο το ανθρωπιστικό πρόβλημα της διακρίβωσης της τύχης των αγνοουμένων, καθώς και το δράμα των εγκλωβισμένων και γενικά των προσφύγων.

Είναι αναγκαίο να δώσουμε κάθε βοήθεια και υποστήριξη στις προσπάθειες του Προέδρου Βασιλείου, στον αγώνα για επίτευξη ορθής, δίκαιης, ειρηνικής και βιώσιμης λύσης στο Κυπριακό, με βάση τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε. και τις Συμφωνίες Κορυφής, αξιοποιώντας το κλίμα διεθνώς της νέας σκέψης και της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών.

Να επιμένουμε στη συνέχιση των συνομιλιών, στην επιδίωξη καρποφόρου διακοινοτικού διαλόγου υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε. και σε λύση με βάση τις αρχές των προτάσεων της Σοβιετικής Ένωσης του Γενάρη του 1986.

Χαιρετίζουμε την ανάμειξη των μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας στις πρόσφατες συναντήσεις του κ. Κουεγιάρ με τον Πρόεδρο Βασιλείου και τον κ. Ντενκτάς.

Χαιρετίζουμε επίσης τα ληφθέντα μέτρα και τα ανοίγματα επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων που πρέπει να συνεχιστούν και να επεκταθούν και που αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για σωτηρία και επανένωση της Κύπρου. Ασφαλώς δε νοείται λύση χωρίς την αποχώρηση των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, την εξασφάλιση αξιόπιστων διεθνών εγγυήσεων, την κατοχύρωση των τριών βασικών ελευθεριών, περιλαμβανομένου

του δικαιώματος της επιστροφής των προσφύγων, και τη δημιουργία μιας Κύπρου κοινής πατρίδας όλων των κατοίκων της.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Κουρτελλάρη. Το λόγο έχει ο κ. Ομήρου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο κ. Ομήρου θα μιλήσει αύριο το πρωί, κύριε Πρόεδρε, για να έχουμε και αύριο ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία, κύριε Χατζηδημητρίου! Σ' αυτή την περίπτωση θα δώσω το λόγο και πάλι σε ομιλητή του Συναγερμού, που είναι ο κ. Α. Ανδρέου.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η δικαιοσύνη είναι το θεμέλιο πάνω στο οποίο στηρίζεται το οικοδόμημα κάθε ευνομούμενης και πολιτισμένης κοινωνίας. Η προτεραιότητα επομένως που δίδεται στους προϋπολογισμούς από το κράτος στα θέματα και τα προβλήματα που αφορούν τη δικαιοσύνη είναι η μεγαλύτερη ένδειξη του σεβασμού και της σημασίας που δίδει η Εκτελεστική Εξουσία στην εμπέδωση ενός κράτους δικαίου.

Είναι σχήμα οξύμωρο, όταν υπερτονίζεται με λόγια και διακηρύξεις ο σεβασμός και το ενδιαφέρον του κράτους για τη Θέμιδα και τους λειτουργούς της, ενώ ταυτόχρονα δε διαθέτει το κράτος τα αναγκαία οικονομικά μέσα για τη βελτίωση των μηχανισμών και των συνθηκών εργασίας των εντεταλμένων λειτουργών της δικαιοσύνης.

Ο Πρόεδρος Βασιλείου, στο βιβλιάριο που κυκλοφόρησε με τον τίτλο «Ένας χρόνος διακυβέρνησης Βασιλείου», σχετικά με τη δικαιοσύνη αναφέρεται και στην επιτροπή η οποία διορίσθηκε με όρους εντολής την ετοιμασία έκθεσης αναφορικά με τα επαρχιακά και άλλα δικαστήρια.

Η έκθεση δημοσιεύθηκε από το Μάρτιο του 1989 και είναι πραγματικά μια αξιόλογη δουλειά και καλύπτει όλες τις πτυχές που αφορούν τη λειτουργία και λειτουργικότητα των επαρχιακών και άλλων δικαστηρίων, πλην του Ανώτατου Δικαστηρίου. Σαν παρένθεση θα έλεγα ότι η μελέτη για τα θέματα των δικαστηρίων θα ήταν πιο ολοκληρωμένη, αν περιλάμβανε και το Ανώτατο Δικαστήριο.

Το άρθρο 158.2 του Συντάγματος ορίζει ότι ο νομοθέτης θα πρέπει να προνοήσει για την εγκαθίδρυση ικανοποιητικού αριθμού δικαστηρίων, ώστε να εξασφαλίζεται η απονομή της δικαιοσύνης χωρίς καθυστέρηση. Ταυτόχρονα θα πρέπει να διασφαλίζεται, στα όρια της δικαιοδοσίας των δικαστηρίων, η πιστή εφαρμογή των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του ανθρώπου. Επομένως είναι συνταγματική υποχρέωση του κράτους να δώσει στον πολίτη δικαστήρια και μηχανισμούς που θα απονέμουν ταχεία και ποιοτικά καλή δικαιοσύνη.

Δυστυχώς είμαστε καθημερινά μάρτυρες μιας καθόλου ικανοποιητικής κατάστασης πραγμάτων, όπου πολίτες εκφράζουν διαρκώς παράπονα για καθυστερήσεις στην εκδίκαση των υποθέσεών τους που σε μεγάλο βαθμό οφείλονται στην έλλειψη κρατικής στοργής, συμπαράστασης και ενδιαφέροντος για επίλυση ορισμένων βασικών προβλημάτων.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της επιτροπής που ανέφερα, ο μέσος χρόνος που μεσολαβεί από την καταχώρηση μιας υπόθεσης μέχρι την τελική εκδίκασή της, σε παγκύπρια κλίμακα, είναι δυο χρόνια και δυο μήνες περίπου. Στο χρονικό αυτό διάστημα, αν η υπόθεση καταλήξει στο Ανώτατο Δικαστήριο μετά από έφεση, θα πρέπει να προστεθεί και ακόμα ενάμισης χρόνος τουλάχιστο για τη συμπλήρωση της υπόθεσης. Δηλαδή μιλούμε για συνολική χρονική περίοδο γύρω στα τέσσερα χρόνια. Πιστεύω ότι δε θα είμαι υπερβολικός, αν πω ότι αυτός ο χρόνος είναι απαράδεκτος και ότι θα πρέπει να γίνουν όλες οι αναγκαίες προσπάθειες για να μειωθεί τουλάχιστο κατά 50%.

Για να μην κατηγορηθώ ότι επικρίνω την κυβέρνηση χωρίς στοιχεία, θα ήθελα να παραθέσω μερικά αποσπάσματα από τη μελέτη της επιτροπής που διορίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, για να φανεί πράγματι του λόγου το αληθές:

Στη σελίδα 32 της έκθεσης διαβάζουμε τα ακόλουθα:

«Το προσωπικό των δικαστηρίων είναι αποδυναμωμένο κατά είκοσι υπαλλήλους. Οι θέσεις αυτές παραμένουν κενές για περίοδο μεγαλύτερη από δυο χρόνια, γεγονός που καταμαρτυρεί σε κάποιο βαθμό την έλλειψη επαρκούς ενδιαφέροντος εκ μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας για τη στελέχωση των δικαστηρίων σύμφωνα με τις πρόνοιες των προϋπολογισμών, σε συνδυασμό με τις γραφειοκρατικές διαδικασίες για την πλήρωση θέσεων στη Δημόσια Υπηρεσία.

Παρά τη σημαντική αύξηση στην εργασία του πρωτοκολλητείου δεν υπάρχει ανάλογη αύξηση στο προσωπικό.»

Και πιο κάτω, στη σελίδα 33, κάτω από το ίδιο κεφάλαιο που αναφέρεται στα πρωτοκολλητεία των δικαστηρίων, διαβάζουμε και τα ακόλουθα:

«Ελλείπει επιστημονικό σύστημα ταξινόμησης των υποθέσεων, όπως και αποθηκευτικός χώρος. Σπαταλάται πολύτιμος χρόνος για την ανεύρεση και εντοπισμό των φακέλων των υποθέσεων.»

Και πιο κάτω αναφέρονται τα εξής:

«Ο εξοπλισμός είναι πενιχρός και οι κτιριακές εγκαταστάσεις ανεπαρκείς. Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα οξύ στη Λευκωσία, όπου οι κτιριακές εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός μπορεί δίκαια να χαρακτηρισθούν ως πρωτόγονες.»

Στη σελίδα 35, η επιτροπή θίγει ακόμα μια σοβαρή παράλειψη της πολιτείας σ' ό,τι αφορά τα θέματα της δικαιοσύνης. Λέει:

«Τέλος, επισημαίνεται ότι η κυπριακή πολιτεία δεν έχει μέχρι σήμερα εκπληρώσει την υποχρέωση που επιβάλλει το άρθρο 30.3(δ) του Συντάγματος για τη δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος νομικής αρωγής.»

Οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα της επιτροπής για τα δικαστήρια μας δίδουν σαφέστατα την εικόνα των σημερινών μας δικαστηρίων, μια εικόνα η οποία δε μας τιμά και ας λέμε ότι έχει και χειρότερούς μας στις διεθνείς συγκρίσεις.

Έχει κατ' επανάληψη λεχθεί ότι η επένδυση στη δικαιοσύνη ενός τόπου δεν είναι παραγωγική επένδυση, από οικονομικής πλευράς, αλλά είναι υψίστης σημασίας σ' ό,τι αφορά την εμπέδωση της εμπιστοσύνης του πολίτη στο κράτος, σ' ό,τι αφορά την κατοχύρωση των βασικών και θεμελιωδών ανθρώπινων δικαιωμάτων του.

Η έκθεση της επιτροπής που ανέφερα παραδόθηκε στην Εκτελεστική Εξουσία το Μάρτιο του 1989. Μέχρι σήμερα, παρά την παρέλευση 9 μηνών, κανένα από τα σοβαρά προβλήματα τα οποία θίγονται στα συμπεράσματα της επιτροπής δεν

έχει βρει τη λύση του και, εξ όσων γνωρίζω τουλάχιστο, δεν έχει γίνει ούτε καν ο προγραμματισμός για τη λύση αυτών των προβλημάτων.

Δεν είναι αρκετό να επισημαίνουμε μόνο τα προβλήματα και να καταλήγουμε σε συμπεράσματα και δεν είναι αρκετό να δημιουργούμε επιτροπές για να εντοπίζουν τα προβλήματα. Είναι πολύ πιο σημαντικό, και αυτό είναι που αναμένει ο πολίτης του κράτους, να προχωρεί έστω και με μικρά, αλλά σταθερά βήματα η Εκτελεστική Εξουσία στην επίλυση των διάφορων προβλημάτων, αρχίζοντας βέβαια από τα πιο σημαντικά και τα πιο πιεστικά.

Ας μου επιτραπεί απλώς να απαριθμήσω μερικά από τα προβλήματα αυτά, των οποίων η επίλυση επείγει:

Η επίσπευση της ανοικοδόμησης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου και τ' νώτατου Δικαστηρίου.

Η δημιουργία νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για εκσυγχρονισμό των απαρχαιωμένων νόμων μας, μερικοί των οποίων ανάγονται στην αρχή του αιώνα μας. Η ουσιαστική βελτίωση των νόμων και των διαδικασιών αναφορικά με την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων.

Η εισαγωγή των ηλεκτρονικών υπολογιστών στα δικαστήρια και των νέων ηλεκτρονικών μέσων, μια και στα δικαστήρια έχει ήδη αποφασισθεί να δοθεί προτεραιότητα.

Η αναβάθμιση των πρωτοκολλητών, για να δημιουργηθεί καλύτερο κλίμα παραγωγικότητας στα δικαστήριά μας.

Ο εμπλουτισμός των βιβλιοθηκών των επαρχιακών δικαστηρίων.

Η μετάφραση των νόμων και της δευτερογενούς νομοθεσίας.

Η εισαγωγή του θεσμού της νομικής αρωγής.

Ο διορισμός του αναγκαίου προσωπικού στα πρωτοκολλητεία, όπως και ο διορισμός επιπρόσθετων δικαστών.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ και στο ρόλο του Ανώτατου Δικαστηρίου, σ' ό,τι αφορά τη σημερινή κατάσταση που υπάρχει στα επαρχιακά και άλλα δικαστήριά μας όσο και στο ίδιο το Ανώτατο Δικαστήριο.

Είναι καιρός πιστεύω το Ανώτατο Δικαστήριο να ευαισθητοποιηθεί ακόμα περισσότερο στην κατακραυγή που υπάρχει, κυρίως από το νομικό κόσμο, σχετικά με την έλλειψη του αναγκαίου ενδιαφέροντος για τα προβλήματα που υπάρχουν στα επαρχιακά δικαστήρια, τόσο σ' ό,τι αφορά το ανθρώπινο δυναμικό και τις συνθήκες εργασίας, όσο και τον εξοπλισμό των δικαστηρίων.

Είναι, πιστεύω, καιρός το Ανώτατο Δικαστήριο να κάμει πιο έντονη την παρουσία του στην προώθηση των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τόσο τα επαρχιακά δικαστήρια, όσο και το ίδιο το Ανώτατο Δικαστήριο.

Η Δικαστική Εξουσία δεν έχει μόνο δικαίωμα να ζητήσει την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει, αλλά έχει την υποχρέωση να απαιτήσει από την Εκτελεστική και τη Νομοθετική Εξουσία την επίλυση των προβλημάτων που από χρόνια τώρα μεγιστοποιούνται με την πάροδο του χρόνου.

Ταυτόχρονα πιστεύω ότι το Ανώτατο Δικαστήριο θα πρέπει να προσπαθήσει να λύσει και τα δικά του προβλήματα, γιατί υπάρχουν σοβαρά προβλήματα, υιοθετώντας μια νέα νοοτροπία διαφάνειας και διάθεσης για συνεργασία με όλη τη νομική οικογένεια. Γιατί όλων μας το ενδιαφέρον είναι να καταστήσουμε τη

δικαιοσύνη στην Κύπρο πρότυπο και παράδειγμα. Και πιστεύω ακράδαντα ότι είναι μέσα στις δυνατότητές μας.

Κάποτε, πριν μερικά χρόνια, ο πρώην Πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστηρίου και νυν Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε σε ομιλία του στη Λάρνακα ότι το Ανώτατο Δικαστήριο είναι ο μεγάλος ασθενής της κυπριακής δικαιοσύνης. Σήμερα, με την αύξηση του αριθμού των δικαστών, τη μεταφορά μέρους της δικαιοδοσίας του Ανώτατου Δικαστηρίου στα επαρχιακά δικαστήρια και την εισαγωγή της τεχνολογίας των ηλεκτρονικών υπολογιστών, πιστεύω ότι υπάρχουν οι δυνατότητες και τα περιθώρια για ουσιαστική βελτίωση της υπάρχουσας κατάστασης πραγμάτων.

Εμείς ως Νομοθετική Εξουσία και ειδικότερα εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός, που στην Κοινοβουλευτική μας Ομάδα διαθέτουμε το μεγαλύτερο αριθμό νομικών από κάθε άλλο κόμμα στη Βουλή, έχουμε σκοπό και πρόθεση να συμβάλουμε θετικά προς την τροχιοδρόμηση επίλυσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η δικαιοσύνη για το καλό ολόκληρου του κυπριακού λαού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Ανδρέου. Και δίνω το λόγο στον κ. Ιωαννίδη του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Στα πλαίσια της συζήτησης των προϋπολογισμών του κράτους για το 1990, θα αναφερθώ στα θέματα που αφορούν το Υπουργείο Υγείας και γενικότερα την υγεία του λαού μας. Ιδιαίτερα θα θίξω τους τομείς εκείνους που απασχολούν καθημερινά το λαό μας και έχουν άμεση σχέση με τη διατήρηση και ανάπτυξη υψηλού επιπέδου υγείας στην πατρίδα μας.

Υψηλό επίπεδο υγείας είναι ενδεικτικό του πολιτισμού ενός λαού και προϋπόθεση για δημιουργικότητα, πρόοδο και αγωνιστικότητα. Ιδιαίτερα σήμερα, κάτω από συνθήκες κατοχής και ξεριζωμού, το θέμα υγεία είναι υψίστης σημασίας και η κυβέρνηση έχει καθήκον να το αντιμετωπίσει στις σωστές του διαστάσεις και προγραμματισμένα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Η κυβέρνηση της αλλαγής στις προεκλογικές και μετεκλογικές διακηρύξεις της στο κεφάλαιο υγεία αναφέρει επί λέξει:

«Προωθείται η πιο αποτελεσματική αξιοποίηση των νοσοκομειακών μονάδων και του ιατρικού δυναμικού του τόπου. Ενισχύονται τα περιφερειακά ιατρικά κέντρα και στελεχώνονται ικανοποιητικά για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού».

Μέχρι ποιου σημείου όμως έχουν υλοποιηθεί οι διακηρύξεις αυτές, ύστερα από δυο σχεδόν χρόνια διακυβέρνησης από την αλλαγή;

Για την απάντηση δε χρειάζεται να σκεφτεί κανένας πολύ, γιατί στον τομέα της υγείας ελάχιστα έχουν πραγματοποιηθεί. Οι περισσότερες διακηρύξεις έμειναν λόγια κενά στο χαρτί και για να μην εκληφθεί ότι λέγω υπερβολές ή τα λέγω από αντιπολιτευτική διάθεση θα προχωρήσω στα παραδείγματα που έχω μπροστά μου και είμαι βέβαιος ότι στο τέλος θα καταλήξετε και σεις στα ίδια συμπεράσματα με μένα.

Η Επιτροπή Υγείας της Βουλής και η Ολομέλεια του Σώματος έχουν ασχοληθεί επανειλημμένα με θέματα που αφορούσαν πλημμελή και ανεπαρκή λειτουργία των νοσοκομειακών μονάδων, των περιφερειακών νοσοκομείων και των Αγροτικών Υγειονομικών Κέντρων. Πόσο όμως έχει βελτιωθεί η κατάσταση; Το περιφερειακό Νοσοκομείο Παραλιμνίου όχι μόνο δεν έχει αναβαθμιστεί, αλλά έχει μετατραπεί σε «περιφερειακό γηροκομείο», όπως εύστοχα χαρακτηρίστηκε από συναδέλφους κατά τη συζήτηση του θέματος στη Βουλή. Το Νοσοκομείο Παραλιμνίου δεν ανταποκρίνεται στην αποστολή του και στις αυξημένες ανάγκες των κατοίκων και του τουρισμού της περιοχής. Οι ταλαίπωροι ασθενείς αναγκάζονται να κάμνουν μακρινά ταξίδια για να βρουν κάποια περίθαλψη.

Για το Νοσοκομείο Κυπερούντας χρειάστηκε να γίνουν πολλές συνεδριάσεις της Επιτροπής Υγείας για να επισημανθούν ελλείψεις και παραλείψεις, κακός προγραμματισμός και αδιαφορία και τέλος να υποδειχθούν τρόποι υποφερτής λειτουργίας του, ώστε να εξυπηρετούνται, έστω και στοιχειωδώς, οι κάτοικοι της γύρω αγροτικής περιφέρειας.

Τα ίδια μπορούν να λεχθούν και για το περιφερειακό Νοσοκομείο Πόλης Χρυσοχούς που και αυτό χρειάζεται αναβάθμιση, χρειάζεται επάνδρωση και εξοπλισμό για να ανταποκριθεί σωστά στις ανάγκες της περιοχής. Μιας περιοχής που με κάθε θυσία οφείλουμε να βοηθήσουμε και να αναπτύξουμε.

Η Βουλή ασχολήθηκε επανειλημμένα με τα Αγροτικά Υγειονομικά Κέντρα, όπως π.χ. των Πλατρών, του Αγρού, της Ευρύχου, και με τα προβλήματά τους (ελλιπής επάνδρωση, έλλειψη εξοπλισμού, κακή λειτουργία).

Τα Αγροτικά Υγειονομικά Κέντρα όχι μόνο δεν έχουν ενισχυθεί και στελεχωθεί σύμφωνα με τη διακήρυξη της κυβέρνησης, αλλά αντίθετα έχουν αποψιλωθεί και λειτουργούν με προσωρινούς γιατρούς που εργοδοτούνται πάνω σε 15ήμερη ή 6μηνη βάση και προτού προλάβουν να γνωρίσουν το περιβάλλον παραδίδουν τη σκυτάλη σε άλλο συνάδελφό τους.

Τα Αγροτικά Υγειονομικά Κέντρα έχουν υποβαθμιστεί και σιγά-σιγά εγκαταλείπονται ή αφήνονται να μαραθούν και να σβήσουν, όπως για παράδειγμα συμβαίνει με τα Αγροτικά Υγειονομικά Κέντρα Κελλακίου και Πάχνας, που έκλεισαν πριν ακόμα λειτουργήσουν. Τα Αγροτικά Υγειονομικά Κέντρα χρειάζονται στελέχωση με περισσότερους γιατρούς, φαρμακοποιούς, νοσοκόμες και βοηθητικό προσωπικό, ώστε χωρίς επιπτώσεις να μπορούν να πραγματοποιούνται, σε καθορισμένες ημέρες, περιοδείες στα χωριά που καλύπτει το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο.

Το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και τα Επαρχιακά Νοσοκομεία νοσούν από έλλειψη λειτουργικότητας, ανεπαρκή επάνδρωση και ανεπαρκή εξοπλισμό. Ένα καλό νοσοκομείο πρέπει να είναι πρότυπο κέντρο παροχής υψηλού επιπέδου ιατρικής και νοσηλευτικής περίθαλψης. Δυστυχώς όμως δεν μπορεί να υποστηριχτεί αυτό για τα νοσοκομεία μας, τον τρόπο λειτουργίας τους, την επάνδρωσή τους.

Στον τομέα της βελτίωσης, της οργάνωσης και δομής των ιατρικών υπηρεσιών, για τον οποίο τόσο επαίρεται η κυβέρνηση της αλλαγής, δεν έχει γίνει καμιά πρόοδος. Οι σημερινές ανάγκες απαιτούν ριζικές αλλαγές στις Πρώτες Βοήθειες, στα Τμήματα Νευροχειρουργικής και Εντατικής Θεραπείας.

Ημίμετρα δε θα φέρουν αποτέλεσμα και η εξαγγελία ανέγερσης νέου Γενικού Νοσοκομείου δε θα λύσει το πρόβλημα, αλλά θα το περιπλέξει ακόμα πιο επικίνδυνα, αν δε ληφθούν έγκαιρα τα αναγκαία μέτρα.

Γ'ια τα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων μας, τον τρόπο λειτουργίας τους και την επάνδρωσή τους, το λιγότερο που μπορεί να λεχθεί είναι ότι δημιουργούν δυσάρεστες εντυπώσεις στον άρρωστο, Κύπριο ή ξένο. Οι συνθήκες, αντί να βελτιώνονται, χειροτερεύουν, με αποτέλεσμα οι ασθενείς όχι μόνο να μην εξυπηρετούνται, αλλά να συνωστίζονται εκεί, στους προθάλαμους των εξωτερικών ιατρείων, ταλαιπωρημένοι από το βάρος της αρρώστιας και εξουθενωμένοι λόγω ηλικίας, για να δουν, αν το κατορθώσουν, το γιατρό για λίγα έστω λεπτά, γιατί και ο γιατρός είναι αναγκασμένος, στον περιορισμένο χρόνο που διαθέτει, να εξετάσει ένα δυσανάλογα μεγάλο αριθμό αρρώστων.

Ασφαλέστατα χρειάζεται ριζική αλλαγή στο όλο σύστημα λειτουργίας των εξωτερικών ιατρείων. Και η εξαγγελία μεταφοράς της πρωτοβάθμιας ιατρικής περίθαλψης στον ιδιωτικό τομέα ελπίζουμε να μην είναι πάλι διακήρυξη θεωρητική, χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο και να μην έχει την τύχη τόσων άλλων εξαγγελιών της κυβέρνησης Βασιλείου.

Σε άλλα τμήματα, όπως το Ορθοπεδικό, Χειρουργικό, τον Αξονικό Τομογράφο, στο Τμήμα Καθετηριασμών Καρδιάς υπάρχουν μεγάλες λίστες αρρώστων που περιμένουν σειρά. Υπάρχουν περιπτώσεις που άρρωστοι περιμένουν μήνες και μήνες για να εξυπηρετηθούν και που τελικά δεν το κατορθώνουν, γιατί ο θάνατος τους προλαβαίνει.

Τα νοσοκομεία μας νοσούν σοβαρά και χρειάζονται ριζική αναδιοργάνωση. Απαιτούνται αλλαγές στη δομή των ιατρικών υπηρεσιών, ώστε να ενισχυθούν τμήματα που έχουν περισσότερες ανάγκες. Ακόμα πιο επιτακτική είναι η ανάγκη δημιουργίας τμημάτων ζωτικής σημασίας, εκεί που δεν υπάρχουν, όπως για παράδειγμα Νευροχειρουργικό στη Λεμεσό ή Μονάδα Εντατικής Θεραπείας σ' άλλες πόλεις.

Η αύξηση των τροχαίων δυστυχημάτων με τις κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις και τα πολλά καρδιαγγειακά επεισόδια πρέπει να προβληματίσουν την κυβέρνηση και τους αρμοδίους, ώστε να οργανώσουν τα νοσοκομεία μας, και κυρίως τις Πρώτες Βοήθειες, πάνω σε νέους προσανατολισμούς και στόχους. Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που δρα ανασταλτικά στην καλή λειτουργία των νοσοκομείων μας είναι το θέμα του νοσηλευτικού προσωπικού. Σήμερα υπάρχει σοβαρό πρόβλημα έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού τόσο στον κρατικό όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Είναι αρκετό να αναφέρω ότι χρειαζόμαστε για άμεση πρόσληψη 100 - 150 νοσοκόμες για τα νοσοκομεία μας και ίσως ένα μεγαλύτερο αριθμό για τις ιδιωτικές κλινικές. Μόνο στη Λεμεσό χρειαζόμαστε 85 νοσοκόμες ή μαίες, για να επανδρώσουμε ικανοποιητικά τις ιδιωτικές κλινικές. Όταν μιλούμε για νοσοκόμες, εννοούμε βέβαια προσοντούχες νοσοκόμες.

Πώς αντιμετωπίζει η κυβέρνηση το τόσο σοβαρό θέμα; Η κυβέρνηση δεν έχει αντικρίσει το θέμα του νοσηλευτικού προσωπικού στη σωστή του διάσταση. Δεν έχει δώσει τη δέουσα σημασία και δεν έχει εκτιμήσει σωστά την προσφορά της νοσοκόμας και το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη του λαού μας. Αν δεν αντιμετωπίσουμε αμέσως το πρόβλημα της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού, τότε σύντομα θα βρεθούμε μπροστά στον κίνδυνο να καταρρεύσει ό,τι με τόσους κόπους και μόχθους πετύχαμε στον τομέα της υγείας.

Κύριε Πρόεδρε,

Μια άλλη από τις διακηρύξεις της κυβέρνησης Βασιλείου είναι και η αξιοποίηση όλου του ιατρικού δυναμικού του τόπου. Ελπίζουμε ότι και αυτή δε θα

μείνει μια φραστική εξαγγελία χωρίς προώθηση και αξιοποίηση. Η αξιοποίηση εξ ανάγκης και περιστασιακά του ιατρικού δυναμικού του ιδιωτικού τομέα, όπως για παράδειγμα στη διάρκεια της απεργίας του νοσηλευτικού προσωπικού ή στις περιπτώσεις νευροχειρουργικών περιστατικών, δε σημαίνει ότι αξιοποιείται το ιατρικό δυναμικού του τόπου.

Η δήλωση πάλι του Υπουργού Οικονομικών από το επίσημο βήμα της Βουλής ότι προωθείται η μελέτη για εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας δε νομίζουμε να ανταποκρίνεται στις προθέσεις και πράξεις της κυβέρνησης. Είναι και αυτή μια άλλη εξαγγελία που προωθείται πάλι φραστικά.

Προτού κλείσω την ομιλία μου, κύριε Πρόεδρε, θέλω να αναφερθώ στον τομέα της προληπτικής ιατρικής, έναν τομέα που μπορεί να μην έχει άμεσα και χειροπιαστά αποτελέσματα και που δε γίνεται τόσο εύκολα κατανοητός στον κοινό πολίτη, όμως είναι εξίσου σημαντικός ή και σημαντικότερος από τους τομείς που ασχολούνται με τη θεραπεία. Η προγραμματισμένη πολιτική στον τομέα αυτό μπορεί να σώσει πολύ περισσότερες ζωές, να απαλλάξει το κράτος από τεράστια έξοδα και να δώσει στο λαό μας ένα ψηλότερο επίπεδο υγείας. Μπορούμε να πούμε ότι η κυβέρνηση δεν έχει καθορισμένη πολιτική στον τομέα αυτό, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις που και αυτές οφείλονται σε ιδιωτική πρωτοβουλία.

Η κυβέρνηση ακόμα δεν έχει καμιά πολιτική στο θέμα της πρόληψης και καταπολέμησης των ναρκωτικών που τείνουν να γίνουν μάστιγα για την Κύπρο.

Κύριε Πρόεδρε,

Τελειώνοντας, θα 'θελα να τονίσω ότι προσπάθησα να φανώ μετριοπαθής και αντικειμενικός. Δεν μπορώ όμως να μη διαπιστώσω ότι η κυβέρνηση, παρά τις εξαγγελίες της, δεν έχει να παρουσιάσει κάτι το αξιόλογο στο κεφάλαιο που λέγεται υγεία.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ιωαννίδη ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Λαδάς αντικαταστάθηκε από το Βουλευτή κ. Φλουρέντζο).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:
(Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ)

Ευχαριστώ το συνάδελφο κ. Ιωαννίδη και καλώ στο βήμα το συνάδελφο κ. Μ. Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων για δέκατο πέμπτο τώρα χρόνο συζητά όχι μόνο τον Τακτικό Προϋπολογισμό, αλλά και τον Προϋπολογισμό για την ανακούφιση των εκτοπισθέντων και παθόντων. Για δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια ο κυπριακός λαός συνεισφέρει από το υστέρημά του πάνω από £20,000,000 το χρόνο στο Τ.Α.Ε.Π., από το οποίο εξαρτούν τη στέγαση και την επίλυση των άλλων τους προβλημάτων 170 περίπου χιλιάδες συμπατριώτες μας. Αυτό και μόνο επιβεβαιώνει πόσο αντεθνικό και αντιλαϊκό ήταν το εγκληματικό πραξικόπημα του 1974, που διευκόλυνε την Τουρκία να εισβάλει στο νησί μας.

Κύριε Πρόεδρε, ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων προνοεί έσοδα £34,100,000 και έξοδα £37,500,000, δηλαδή είναι ελλειμματικός κατά £3,400,000 περίπου.

Μερικοί ερωτούν: «Αφού έχουν περάσει πάνω από δεκαπέντε χρόνια από την τραγωδία και αφού έχουν δαπανηθεί μερικές εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες για τη στέγαση των προσφύγων και την αντιμετώπιση άλλων αναγκών τους, δεν έχει λυθεί το στεγαστικό; Δεν έχουν απαμβλυνθεί τα προσφυγικά προβλήματα;»

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε θα ακολουθήσουμε την πολιτική της άρνησης. Η απάντησή μας στα ερωτήματα είναι θετική με την εξής έννοια: Πραγματικά βοηθήθηκε και στεγάστηκε γύρω στο 85 με 90% των προσφυγικών οικογενειών και ασφαλώς έχει απαμβλυνθεί το γενικότερο προσφυγικό πρόβλημα. Αλλά αυτό δε σημαίνει πως δεν υπάρχουν σοβαρά και επείγοντα προβλήματα. Πρώτα και κύρια είναι η ποιότητα της στέγασης που εξασφαλίστηκε στα πρώτα πέντε χρόνια της προσφυγιάς για χιλιάδες πρόσφυγες. Δεύτερο, είναι η ακαταλληλότητα μεγάλου αριθμού Τ/Κ σπιτιών που στεγάζουν μερικές χιλιάδες προσφυγικές οικογένειες. Και τρίτο είναι το πώς λύεται

το στεγαστικό πρόβλημα των νεαρών προσφυγικών οικογενειών και ιδιαίτερα των άπορων. Είναι αυτά τα τρία κεφαλαιώδη προβλήματα που όχι απλώς επηρεάζουν, αλλά και ταλαιπωρούν μεγάλο αριθμό προσφύγων.

Κάπου 3,500 προσφυγικές οικογένειες έχουν στεγαστεί στα πρώτα χρόνια πολύ βιαστικά και πρόχειρα μέσα σε σπίτια πολύ χαμηλού κόστους. Πρόκειται για 1,310 προσφυγικές οικογένειες που είναι στεγασμένες στους κυβερνητικούς οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων και σε άλλες περιοχές, καθώς και 2,200 οικογένειες που στεγάστηκαν σε οικισμούς αυτοστέγασης χαμηλού κόστους σε διάφορα μέρη της Κύπρου.

Όλες αυτές οι οικιστικές μονάδες παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα. Κι αν θέλουμε να ακριβολογούμε, δεν προσφέρουν ανθρώπινες συνθήκες στέγασης. Πολλές απ' αυτές είναι υγρές, έχουν ρωγμές, θεμέλια υποσκαμμένα, πορτοπαράθυρα σάπια, στέγες σελλωμένες που μπάζουν νερά και πολλά άλλα.

Για όλες αυτές τις οικιστικές μονάδες, που είναι χαμηλού κόστους, πάρθηκε ήδη η απόφαση από την κυβέρνηση για την επανοικοδόμηση ή ριζική επιδιόρθωσή τους και υπολογίστηκε ότι θα χρειαστεί ένα ποσό της τάξης των £25,000,000. Το 1989 διατέθηκε ήδη £1,900,000 και άρχισε το έργο της αναδόμησης και της ριζικής επιδιόρθωσης.

Ενώ όμως, όπως υπολογίστηκε, θα χρειαστούν πάνω από £25,000,000, στους προϋπολογισμούς του 1990 προνοούνται μόνο £2,000,000. Αυτό σημαίνει πως για την υλοποίηση του όλου σχεδίου θα χρειαστούν άλλα 10 χρόνια. Γι' αυτό υποδεικνύουμε την ανάγκη να επισπευστούν οι διαδικασίες, να διατεθούν περισσότερα ποσά και να γίνει τέτοιος προγραμματισμός, ώστε η αναδόμηση να ολοκληρωθεί στα προσεχή 4-5 χρόνια.

Η δεύτερη πτυχή του προβλήματος είναι η ριζική επιδιόρθωση μεγάλου αριθμού Τ/Κ σπιτιών που παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα. Δε διαφωνούμε πως η κατάταξη αυτών των σπιτιών σε κατηγορίες, καθώς και ο καθορισμός του είδους των επιδιορθώσεων είναι έργο των μηχανικών και τεχνικών της κυβέρνησης. Όμως εδώ παρεμβάλλεται ο ανθρώπινος παράγοντας. Όσο είναι εύκολο από τεχνικής άποψης να κηρυχθεί ένα σπίτι κατηγορίας Γ', που σημαίνει μη επιδιόρθωση ή/και εγκατάλειψη, είναι άλλο τόσο δύσκολο να γίνει αυτό δεκτό από τον ειδαφερόμενο πρόσφυγα, διότι εκεί έχει το περιβάλλον του με το οποίο έχει δεθεί, έχει εξοικειωθεί και δε θα 'θελε να ξαναξεσπιτωθεί. Είναι λοιπόν απαραίτητο να λαμβάνεται υπόψη αυτή η ανθρώπινη διάσταση του προβλήματος

και να εξαντλούνται όλες οι δυνατότητες για επιδιόρθωση ή/και ανέγερση νέας κατοικίας στον ίδιο τόπο.

Το τρίτο βασικό προσφυγικό πρόβλημα είναι η στέγαση των νέων οικογενειών. Αυτό έχει διάφορες πτυχές. Είναι πρώτα και κύρια η διεύρυνση των κριτηρίων. Αν δε διευρυνθούν σε σημαντικό βαθμό τα κριτήρια, ο μεγαλύτερος αριθμός νεαρών προσφυγικών οικογενειών δε θα στεγάζεται. Θα καταδικάζονται να παραμένουν χωρίς στέγη εκατοντάδες νεαρές οικογένειες, γιατί τα πενιχρά εισοδήματα και των δυο, τα εισοδήματα των £4,000 περίπου, υπερβαίνουν τα κριτήρια και γι' αυτό δε στεγάζονται. Αν δε διευρυνθούν αισθητά τα κριτήρια, δικαιολογημένα θα ενθαρρυνθεί η αντικοινωνική τάση να μετατρέπεται ο ένας από τους δυο σε άνεργο, για να καλύπτει η οικογένεια τα κριτήρια.

Είναι ταυτόχρονα απαραίτητη η αύξηση των παρεχόμενων ποσών για αυτοστέγαση τόσο σε ιδιόκτητα οικόπεδα όσο και σε κυβερνητικούς οικισμούς, καθώς και για την αγορά διαμερίσματος και κατοικίας. Είναι απαραίτητο ν' αυξηθούν τα επιδόματα ενοικίου και να διευρυνθούν τα κριτήρια για την παροχή τους.

Η άλλη πτυχή του προβλήματος για τις νεαρές οικογένειες, είναι αυτή που αφορά πρόσφυγα που παντρεύεται μη προσφυγοπούλα. Κατανοούμε τους οικονομικούς λόγους, τις οικονομικές δυσκολίες που προβάλλει η κυβέρνηση. Πάνω απ' όλα όμως βλέπουμε την κοινωνική διάσταση του προβλήματος. Δεν είναι σωστό ένας νεαρός πρόσφυγας να μένει αβοήθητος και άστεγος, επειδή διάλεξε για σύντροφο της ζωής του μια μη προσφυγοπούλα. Δεν είναι σωστό πολύ περισσότερο, όταν πρόκειται για νεαρά ζευγάρια που δεν έχουν «πού την κεφαλήν κλίναι», να παραμένουν αβοήθητα. Ζητούμε λοιπόν όπως στα πλαίσια της κοινωνικής αποστολής του κράτους αναθεωρηθούν οι υφιστάμενοι περιορισμοί και όπως στεγάζονται οι πρόσφυγες που παντρεύονται μη προσφυγοπούλες.

Θα κλείσω την αναφορά μου στα προσφυγικά υπογραμμίζοντας το χρέος της Εκτελεστικής Εξουσίας να ικανοποιήσει τα αιτήματα που υποβλήθηκαν από την Παγκύπρια Επιτροπή και τις Επαρχιακές Επιτροπές Προσφύγων, τονίζοντας ότι ένα απ' αυτά είναι η εξασφάλιση επαγγελματικής στέγης για εκατοντάδες επαγγελματίες και βιοτέχνες μικροεπιχειρηματίες πρόσφυγες. Και επειδή αυτό συνδέεται με το νομοσχέδιο περί Κηδεμόνα των Τουρκοκυπριακών Περιουσιών που εκκρεμεί στη Βουλή, θέλω να πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό το νομοσχέδιο δε θα παραπεμφθεί και πάλι στις ελληνικές καλένδες.

Λίγα λόγια για τα προβλήματα της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου. Θα είμαστε άδικοι, αν δεν αναφέραμε ότι στα τελευταία δέκα περίπου χρόνια έχουν γίνει και συνεχίζουν να γίνονται διάφορα έργα για την ανάπτυξη της περιοχής. Το κυριότερο απ' αυτά είναι η κατασκευή του Νότιου Αγωγού και η μεταφορά νερού στα Κοκκινοχώρια. Είναι η άποψή μας πως στα πλαίσια των δυνατοτήτων του κράτους η κυβέρνηση πρέπει να εξετάσει με κατανόηση τα αιτήματα των αγροτών της περιοχής για χαμηλή τιμή του αρδεύσιμου νερού, γιατί αυτό αποτελεί ένα συντελεστή του κόστους της γεωργικής παραγωγής. Πρέπει παράλληλα να παρθούν μέτρα για να μειωθούν τα κόστα παραγωγής, για να διατίθεται η παραγωγή σε αμειπτικές τιμές και να υπάρξει αποτελεσματικότερος έλεγχος των τιμών των γεωργικών μηχανημάτων, εξαρτημάτων, φυτοφαρμάκων και άλλων ειδών.

Αναφορικά με το οδικό δίκτυο της περιοχής Κοκκινοχωριών, πρέπει να επισπευσθούν οι διαδικασίες ολοκλήρωσης του παρακαμπτήριου δρόμου Αραδίππου-Δεκέλειας, για να συντομευτεί η διαδρομή προς τα Κοκκινοχώρια, να ευθυγραμμιστεί και να διαπλατυνθεί μέρος του δρόμου Βρυσούλλων-Φρενάρους, να βελτιωθούν άλλοι δρόμοι της περιοχής, συγκοινωνιακοί, αγροτικοί και κοινοτικοί. Για να αντιμετωπιστούν όμως τα σοβαρά προβλήματα τοπικής ανάπτυξης, είναι απαραίτητο ν' αυξηθεί σημαντικά η παρεχόμενη οικονομική βοήθεια τόσο προς τους δήμους όσο και προς τις κοινοτικές αρχές.

Μεγάλη ανησυχία αισθανόμαστε για τα πολλά δυστυχήματα που γίνονται στο δρόμο Ξυλοφάγου-Αγίας Νάπας. Και δεδομένου ότι πρόκειται για ένα δρόμο με μεγάλη κίνηση, θεωρούμε αναγκαίο όπως μελετηθεί θέμα μετατροπής του σε δρόμο τετραπλής κατεύθυνσης. Γενικότερα, εξετάζοντας με προοπτική το μέλλον του τόπου, θεωρούμε αναγκαίο το σχεδιασμό ενός νέου δρόμου από τη Δεκέλεια προς τις ελεύθερες περιοχές, μέσω 'Αχνας-Αυγόρου.

Κύριε Πρόεδρε, εκτιμούμε τα μέτρα που πάρθηκαν για την ενίσχυση του Νοσοκομείου Παραλιμνίου. Παρόλα αυτά η υγεία των κατοίκων της περιοχής δεν εξυπηρετείται επαρκώς. Μιλούμε όχι μόνο για τις 35-40 χιλιάδες των κατοίκων της περιοχής, αλλά και για τις χιλιάδες των τουριστών, ντόπιων και ξένων, που σε περιόδους αιχμής υπερδιπλασιάζουν τον ντόπιο πληθυσμό. Γι' αυτό χρειάζεται, ως προσωρινό μέτρο, η παραπέρα, ολόπλευρη ενίσχυση της υφιστάμενης νοσοκομειακής μονάδας, αλλά και ο προγραμματισμός για τη μετατροπή της σ' ένα σύγχρονο ολοκληρωμένο νοσοκομείο.

Για την ορθολογιστική ανάπτυξη της περιοχής Κοκκινοχωριών είναι αναγκαία η ανέγερση Τεχνικής Σχολής που θα τροφοδοτεί με το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό το γεωργικό τομέα και τους άλλους τομείς. Είναι ακόμα αναγκαίο όπως για την ανάπτυξη των υφιστάμενων μικρών βιομηχανικών μονάδων παρασχεθούν ειδικά κίνητρα ενθάρρυνσης. Δεν πρέπει να ξεχνούμε πως τα ελεύθερα χωριά της Αμμοχώστου είναι ένα κομμάτι της Κύπρου με πολύ δυναμισμό, είναι μια περιοχή που συμβολίζει τη θέληση του λαού μας για την απαλλαγή της Κύπρου από τους Τούρκους εισβολείς και την επανένωσή της πάνω σε ομοσπονδιακή βάση. Και αφού μιλούμε γι' αυτή την περιοχή, θέλουμε να ξέρουμε τι γίνεται με την κατασκευή εκθεσιακού χώρου της Αμμοχώστου στα υψώματα Δερύνειας. Ποια είναι η τύχη της ομόφωνης απόφασης της Βουλής που ζητά από την κυβέρνηση την κατασκευή του προαναφερθέντος εκθεσιακού χώρου; Θέλουμε να πιστεύουμε πως δε θα περιπλακεί στα δόκανα της γραφειοκρατίας αυτό το θέμα.

Κύριε Πρόεδρε, κλείνοντας την αναφορά μου στα προβλήματα της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου, θεωρώ χρέος μου να αναφέρω ότι η Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου εργάζεται με λειψό προσωπικό. Ενώ λόγω των ιδιόμορφων συνθηκών της ως η κατ' εξοχήν τουριστική περιοχή έχει πολύ σοβαρά προβλήματα, τα τμήματα της διοίκησης δεν είναι επαρκώς επανδρωμένα. Γι' αυτό υπογραμμίζουμε την ανάγκη όπως οι αρμόδιοι δώσουν την αναγκαία ενίσχυση στην Επαρχιακή Διοίκηση, έτσι που να μπορεί ν' ανταποκρίνεται στα σοβαρά προβλήματα της περιοχής.

Ευχαριστώ.

(Ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γεώργιος Λαδάς επανήλθε στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής θα είναι ο κ. Γεώργιος Παπαδόπουλος, Βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εκτός από τη γενική εικόνα της όλης κοινωνικοοικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης που εξετάζουμε με την ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών, υπάρχει και η ειδική εικόνα με τις ιδιαιτερότητες της κάθε επαρχίας ή περιοχής.

Θα σας παρακαλέσω να τείνετε, αγαπητοί συνάδελφοι, ευήκοον ους σε μερικά προβλήματα της επαρχίας Πάφου που θα σας εκθέσω με πολλή συντομία, λόγω του περιορισμένου χρόνου που έχουμε στη διάθεσή μας.

Με την πολιτική της εξοικονόμησης χρημάτων η «Κυβέρνηση της Αλλαγής» έβαλε όλες τις επαρχίες στην ίδια μοίρα. Πλούσιους και φτωχούς, αναπτυγμένους και υπανάπτυκτους τους μεταχειρίζεται με τον ίδιο τρόπο. Από τη νοοτροπία αυτή, τις δυσμενέστερες συνέπειες θα τις υποστεί η πιο φτωχή και υπανάπτυκτη επαρχία, που είναι η Πάφος.

Είναι γνωστό σε όλους μας πως η επαρχία Πάφου μέχρι το 1974 ήταν η πιο παραμελημένη και παραγνωρισμένη περιοχή της Κύπρου και η πηγή εργατικών χειρών για τις άλλες αναπτυσσόμενες περιοχές της Κύπρου.

Μετά την εισβολή και κατοχή του 37% των εδαφών μας ανακαλύφθηκε και η Πάφος. Έγιναν υποχρεωτικά μερικά έργα, όπως υδατοφράκτες, το αεροδρόμιο και κάποια τουριστική αξιοποίηση των ανυπέρβλητων καλλονών της. Αλλά και τα έργα αυτά έγιναν με πολλά εμπόδια και τηρείται τέτοια πολιτική που δεν τ' αφήνει να λειτουργήσουν και να εκπληρώσουν το σκοπό για τον οποίο κατασκευάστηκαν.

Η Πάφος, κύριοι συνάδελφοι, έχει πολλά προβλήματα, που χρειάζονταν ειδική μεταχείριση για να μπορέσει η περιοχή ν' αναπτυχθεί και να συμβάλει με τις πλουτοπαραγωγικές της πηγές και δυνατότητες στην όλη οικονομία της αγωνιζόμενης πατρίδας μας. Την ειδική μεταχείριση τη χρειάζεται, γιατί μέχρι τώρα τοποθετείτο σε δεύτερη μοίρα και τώρα με την οικονομική φιλοσοφία που διέπει την πολιτική της κυβέρνησης η Πάφος καταδικάζεται σε στασιμότητα και μαρασμό.

Μερικά από τα προβλήματα που θα 'πρεπε η κυβέρνηση να μελετούσε και να προέβαινε σε διορθωτικά μέτρα, προβλέποντας σχετικά κονδύλια στους υπό συζήτηση προϋπολογισμούς, είναι και τα πιο κάτω:

1. Συγκοινωνιακό:

   α) Δρόμος Λεμεσού - Πάφου, β) αγροτικό οδικό δίκτυο, γ) αεροδρόμιο.

2. Πολεοδομικά σχέδια:

   α) Βόρειος παρακαμπτήριος Πάφου, β) τοπικό σχέδιο Ακάμα και γ) η Λευκή Ζώνη Πέγειας.

3. Αρδευτικά:

   α) Νέες καλλιέργειες, β) εξασφάλιση αεροπορικών χώρων, γ) εκτροπή του Διαρίζου προς Ν. Αγωγό.

4. Αμπελουργικό:

   α) Εκρίζωση, β) αναμπέλωση, γ) διάθεση - χωματερές, κτλ.

5. Απαγόρευση τουριστικής ανάπτυξης.

6. Δημόσια κτίρια.

7. Αστυφιλία.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα με λίγα λόγια να σας αναπτύξω πως έχουν τα πράγματα για τα διάφορα προβλήματα που έχω αναφέρει πιο πάνω.

1. Το συγκοινωνικό πρόβλημα.

α) Από οκταετίας περίπου και επί προηγούμενης κυβέρνησης άρχισε το θέμα της κατασκευής του δρόμου Λεμεσού - Πάφου. Αναγνωρίστηκε η τεράστια πρωταρχική σημασία του προβλήματος. Άρχισαν σκέψεις, μελέτες, σχέδια, με την προϋπόθεση ότι θα άρχιζαν κατασκευαστικά έργα το 1988-1989. Επανεκτιμήθηκε η κατάσταση και τώρα τοποθετείται η έναρξη του έργου στα μέσα του 1991. Οι κωλυσιεργίες είναι ατέλειωτες. Βρίσκονται ακόμα στη μελέτη σκοπιμότητας!

β) Το αγροτικό οδικό δίκτυο της επαρχίας σε μερικές περιοχές είναι απαράδεκτα παραμελημένο. Αυτό καταντά περιφρόνηση προς τους κατοίκους που διακινούνται στις κοινότητές τους και αποτρεπτικό παράγοντα για όσους θα ήθελαν να τις επισκεφθούν έστω και μια φορά το χρόνο. Τέτοιες οδικές αρτηρίες είναι ο δρόμος Ξερού-Κελοκεδάρων -Αρμίνου, για τον οποίο ιδιαίτερα έδωσε υπόσχεση ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο δρόμος Ξερού-Κιδασίου-Αγίου Νικόλα. Ο δακτυλιοειδής τούτος δρόμος εξυπηρετεί δεκατρείς κοινότητες και απορεί κανένας πώς ακόμα οι κάτοικοι, έστω κι αυτοί που παρέμειναν, εξακολουθούν πεισματικά να παραμένουν στους τόπους της καταγωγής τους.

Ο δρόμος Αμαργέτης-Πενταλιάς-Παναγιάς καθυστερεί πάρα πολύ και τίποτε δεν προβλέπεται στους προϋπολογισμούς. Αυτό για χρόνια τώρα συνεπάγεται και την έλλειψη τηλεφωνικής σύνδεσης.

Ο δρόμος Αρχιμανδρίτας-Δωράς-Μούσερε, 7 χιλιομέτρων περίπου, που θα ένωνε την Πάφο με τη Λεμεσό και τα ορεινά θέρετρα ξεχάστηκε στα κυβερνητικά χρονοντούλαπα.

Θα καταντούσε ανιαρό αν αράδιαζα όλους τους αγροτικούς δρόμους. Τι θα λέγαμε ακόμα αλήθεια για την απαράδεκτη κατάσταση του δρόμου Άρμους-Επισκοπής, για τη βελτίωση του οποίου δόθηκαν επανειλημμένως υποσχέσεις, και για τον τουριστικό δρόμο Πέγειας-Αγίου Γεωργίου, για το δρόμο Πόλεως Χρυσοχούς-Λυσού και για πολλούς άλλους.

γ) Το αεροδρόμιο της Πάφου κατασκευάστηκε κατά προχειρότατο τρόπο και εκτός των αρχικών σχεδίων κατά τρόπο τέτοιο που να λειτουργεί ανεπαρκέστατα και προσβλητικά για μια ευρωπαϊκή χώρα όπως η Κύπρος. Έγιναν πολλά διαβήματα, παραστάσεις, συσκέψεις, λήφθηκαν αποφάσεις, αλλά σκοντάφτουμε σε προφάσεις κι αναβάλλονται οι εργασίες για ανετότερη εξυπηρέτηση των αναγκών ενός σύγχρονου αεροδρομίου από χρόνο σε χρόνο, με κίνδυνο να δυσφημιζόμαστε στο τεράστιο τουριστικό ρεύμα που παρατηρείται προς την Πάφο.

Το αεροδρόμιο είναι κατασκευασμένο στο κέντρο μιας γεωργοπαραγωγικής περιοχής. Τα προϊόντα της είναι φρέσκα φρούτα και λαχανικά, σαν αποτέλεσμα της μεταποίησης της παραγωγής από ξηρική σε αρδεύσιμη με τους νεοκατασκευασθέντες υδατοφράκτες. Το αεροδρόμιο θα μπορούσε να εξυπηρετήσει τη νέα μορφή παραγωγής, αν

εξοπλιζόταν κατάλληλα με ψυκτικούς θαλάμους κ.ά. και αν διετίθεντο μέσω του πιο πολλοί αεροπορικοί χώροι για εξαγωγή.

2. Πολεοδομικά σχέδια:

α) Υπήρχαν για την πόλη της Πάφου τέσσερα πολεοδομικά σχέδια. Για δέκα χρόνια σύρονταν και φέρονταν στα διάφορα γραφεία και ψηφίζονταν κονδύλια επί τρία χρόνια, μέχρι το 1988, του ύψους των £300,000 που χάνονταν λόγω κωλυσιεργίας. Δέησε να ξεκινήσουν το 1989 τα κατασκευαστικά έργα στα τρία από αυτά. Το τέταρτο, εκείνο του βόρειου παρακαμπτήριου, ακόμα βρίσκεται στα χρονοβόρα γραφεία της Πολεοδομίας και παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις μας δεν ξέρουμε πότε θα τελειώσουν τα σχέδια. Επέστησα πολλές φορές την προσοχή των αρμοδίων και τόνισα τη ζωτική σημασία του, τόσο για τη λειτουργία του νέου νοσοκομείου όσο και για την αποσυμφόρηση σχεδόν κατά 30% της ασφυκτιώσας κυκλοφορίας της πόλης, ιδιαίτερα σε ώρες αιχμής.

β) Σε αντίθεση με τα πιο πάνω σχέδια που χρειάστηκαν δέκα χρόνια κι ακόμα δεν τέλειωσαν, το σχέδιο Ακάμα τέλειωσε ταχύτατα και κατά ληστρικό τρόπο. Με σταλινική νοοτροπία ήλθαν να επιβάλουν στους κατοίκους των περιοχών ειδικές ζώνες -είναι της μόδας η λέξη σταλινικός- χωρίς συνεννόηση με τους ενδιαφερομένους, παρά μόνο με την αυταρχική υπογραφή του Επάρχου, κυρίαρχου επί των τυχών των ιδιοκτητών, και κήρυξαν την περιοχή Πέγειας λευκή ζώνη εκδικητικά και εξαναγκαστικά, γιατί δεν πείστηκαν οι ενδιαφερόμενοι για τη λογική των κυβερνητικών επιχειρημάτων.

Κύριοι συνάδελφοι, αρκεί να σας αναφέρω τα εξής γεγονότα:

Κλήθηκαν το Συμβούλιο Βελτιώσεως Πέγειας και ο κοινοτάρχης της στο γραφείο του Επάρχου, χωρίς να ξέρουν για ποιο λόγο και τους λέχθηκε: «Σας καλέσαμε να σας ανακοινώσουμε τη μείωση των συντελεστών δόμησης στις τουριστικές ζώνες από 57% σε 30% και από 40% σε 25% και την αλλαγή του σκοπού δόμησης». Όταν ζητήθηκε από τους κυβερνητικούς παράγοντες να επιτραπεί στους ενδιαφερομένους να το συζητήσουν με τις αρχές της κοινότητάς τους, αυτοί αρνήθηκαν, λέγοντάς τους το αμίμητο «ή το δέχεστε τώρα και υπογράφετε ή άλλη συζήτηση δεν έχουμε». Κι επειδή δε συγκατένευσαν τους επέβαλαν τη λευκή ζώνη, για να τους εξαναγκάσουν να διαπραγματευτούν υπό το βάρος της ασήκωτης αδικίας, όπως ο ίδιος ο Πρόεδρος παραδέχτηκε.

Για τα χωριά της Λαόνας δε χρειάστηκε κάτι τέτοιο. Υπέγραψε ο κυρίαρχος Έπαρχος και εν μιά νυκτί, ληστρικά, τους επέβαλαν τις διάφορες ζώνες, παραγράφοντας δικαιώματα, συμφέροντα, περιουσίες κ.ά., γιατί οι ίδιοι δεν έχουν τίποτε να ζημιωθούν. Μακάρι να μπορούσαν να μετατρέψουν σ' εθνικό ή δημόσιο πάρκο, προσπελάσιμο προς το κυπριακό και τουριστικό κοινό, το πέραν των 80,000 στρεμμάτων κυβερνητικό δάσος του Ακάμα και της Πέγειας και θα ήταν όλοι ικανοποιημένοι.

Εξάλλου τώρα, με την εκρίζωση των αμπελιών και την εγκατάλειψη της υπαίθρου, θα δημιουργηθούν μεγάλες εκτάσεις άγριας βλάστησης και πιο εύφορης μάλιστα για ν' απολαμβάνουν οι περιβαλλοντιστές. Τις περιοχές όμως που προσφέρονται για τουριστική αξιοποίηση ας τις αφήσουν να τις εκμεταλλευτούν οι ιδιοκτήτες τους όπως νομίζουν, σύμφωνα πάντοτε με προγραμματισμένα σχέδια

για το συμφέρον των ιδίων και γενικότερα όλης της Κύπρου. Εκτός αν μερικοί εργολαβικά ανέλαβαν ν' αφήσουν την Πάφο υπανάπτυκτη, για να βρίσκουν παφίτικα εργατικά χέρια οι άλλες περιοχές.

3. Αρδευτικά προβλήματα:

Η Πάφος είναι η πολυυδρότερη επαρχία της Κύπρου. Έγιναν μερικοί υδατοφράκτες, χωρητικότητας όλοι μαζί γύρω στα 100 εκ. κ.μ. νερού, που μπορούν να αρδεύουν περί τις 60,000 σκάλες γης. Οι δυνατότητες των φυσικών πηγών της Πάφου, αν αξιοποιούνταν ορθολογιστικά, θα επαρκούσαν για άλλες τόσες. Αντί να αρδευθούν περιοχές παραποτάμιες ή άλλες εκτάσεις στην Πάφου, προσπαθούν να εκτρέψουν το Διαρίζο, τον πολυυδρότερο ποταμό της Πάφου, και να πάρουν το νερό 200 χμ. μακριά. Αν αυτό δεν είναι αδικία και δίκαιο του ισχυροτέρου, τι μπορεί να χαρακτηριστεί;

Οι αρδεύσιμες περιοχές παράγουν φθαρτά που χρειάζονται νέες αγορές και νέα μέσα μεταφοράς για να εξασφαλίζουν αμειπτικές τιμές. Επιβάλλεται η κυβέρνηση να μεριμνήσει για την εξασφάλιση επαρκών αεροπορικών χώρων, γιατί κινδυνεύουμε να χάσουμε παραδοσιακές αγορές, όπως της Μεγάλης Βρετανίας, γιατί αδυνατεί η κυβέρνηση να εξασφαλίσει σταθερότητα στο εξαγωγικό τούτο εμπόριο και οι παραγωγοί εργάζονται με δισταγμό λόγω αβεβαιότητας για τη διάθεση του προϊόντος τους. Ιδιαίτερα τώρα με την εκρίζωση των αμπελιών και την εγκατάλειψη ασύμφορων καλλιεργειών, εσπεριδοειδών -και είναι γνωστή η μη διάθεση των μανταρινιών -δημητριακών κ.ά., επιβάλλεται η ενθάρρυνση νέων καλλιεργειών και η εξεύρεση τρόπων διάθεσης των νέων προϊόντων.

Μέχρις ότου πετύχει η κυβέρνηση εξισορρόπηση της παραγωγής και της αμειπτικής διάθεσης των προϊόντων, δεν πρέπει με κανένα τρόπο να σκέφτεται την αύξηση της τιμής του νερού, γιατί θ' αναγκάσει τους γεωργούς να μη χρησιμοποιούν νερό και να έχουμε τα διάφορα αρδευτικά έργα μόνο ως αξιοθέατα.

4. Αμπελουργικό πρόβλημα.

Είναι χρόνιο και δυσεπίλυτο. Η κυβέρνηση άρχισε με ανορθόδοξο τρόπο. Συστήνει την εκρίζωση, αλλά δεν υποδεικνύει υπαλλακτική λύση. Τι θα γίνουν οι εκκαθαριζόμενες εκτάσεις. Άρχισε ν' αναπτύσσεται άγρια βλάστηση κι εγκατάλειψη της υπαίθρου.

Ανέστειλε η κυβέρνηση την αναμπέλωση επ' αόριστον και οι ιδιοκτήτες μετά από τεράστια έξοδα προετοιμασίας των κτημάτων τους δεν ξέρουν τι να τα κάμουν. Ας ολοκληρώσει επιτέλους τις σκέψεις και τα σχέδιά της η κυβέρνηση κι ας εξαγγείλει την τελική της πολιτική, για να ξέρουν κι οι παραγωγοί τι να κάνουν.

5. Απαγόρευση τουριστικής εκμετάλλευσης.

Για ένα χρόνο η κυβέρνηση κήρυξε λευκή τουριστική περίοδο, για να καταστρώσει τα τουριστικά της σχέδια, γιατί παρατηρήθηκε υπέρμετρη κι απρογραμμάτιστη τουριστική ανάπτυξη. Ναι, πράγματι έγιναν λάθη και υπερβάσεις. Όχι όμως και στην Πάφο ολόκληρη, πλην της Κ. Πάφου. Από τον κόλπο των Κοραλλίων ως τον Κ. Πύργο, πάνω σε 200 χμ. παραλία, δεν υπάρχει ούτε ένα ξενοδοχείο. Γιατί μπαίνουν όλες οι περιοχές στο ίδιο σχέδιο λοιπόν;

6. Δημόσια κτίρια.

Από ετών τα δημόσια κτίρια, δικαστήρια, γραφεία Επάρχου, κτηματολόγιο, κ.ά., έχουν κριθεί ακατάλληλα κι ανεπαρκή. Ετοιμάστηκαν οι χώροι για ανέγερση

άλλων, τα σχέδια τέλειωσαν, αλλά δεν έχουμε δει ούτε ένα σεντ στους φετινούς προϋπολογισμούς. Πότε στοχοθετούν την υλοποίησή τους;

7. Αστυφιλία.

Στην Πάφο, λόγω των γενικών συνθηκών που επικρατούν στην ύπαιθρο κι επειδή η μέχρι τώρα αγροτική πολιτική των εκάστοτε κυβερνήσεων αποθαρρύνει τον πληθυσμό να παραμένει στις αγροτικές κοινότητες, η ερήμωση της υπαίθρου και η αστυφιλία είναι μεγαλύτερη από οποιαδήποτε άλλη περιοχή της Κύπρου. Ιδιαίτερα η σημερινή πολιτική της κυβέρνησης να ξεχωρίσει δήθεν τους καθαρούς αμπελουργούς, τους καθαρούς φθαρτοπαραγωγούς κτλ, θα συμβάλει μια ώρα γρηγορότερα στην εγκατάλειψη της υπαίθρου και της γεωργικής απασχόλησης.

Επιβάλλεται η ενθάρρυνση και δημιουργία κινήτρων παραμονής στην ύπαιθρο. Με πολύ λίγα λόγια θα τονίσω μερικά απ΄ αυτά τα κίνητρα.

(α) Διάνοιξη νέων κυβερνητικών οικοπέδων και παραχώρησή τους σε νέα ζευγάρια σε διάφορες κοινότητες και όχι γύρω από αστικά κέντρα.

(β) Φορολογική απαλλαγή ή ελάττωση του φόρου ανάλογα με την απόσταση από αστικά κέντρα σε όσους θα κτίσουν στις αγροτικές κοινότητες.

(γ) Ορθολογιστικότερη αντιμετώπιση των αγροτικών προβλημάτων.

(δ) Διάθεση σε αμειπτικές τιμές των αγροτικών τους προϊόντων.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως στην αρχή ανέφερα τα προβλήματα της επαρχίας μου είναι πολλά και η λύση τους αναμένει την υλοποίησή της από πολλού χρόνου. Δυστυχώς δεν είναι μόνο όσα σταχυολογικά ανέφερα, αλλά πολύ περισσότερα και ίσως ίσης και μεγαλύτερης σημασίας.

Εκείνο που παρατηρώ είναι ότι η πολιτική της σημερινής κυβέρνησης, της αυτάρεσκα αποκαλούμενης «της Αλλαγής», για την Πάφο σε τίποτε δεν άλλαξε. Μάλιστα διαπιστώνουμε χειροτέρευση της κατάστασης. Θα περιμέναμε να είχε ζυγίσει καλύτερα τα πράγματα, να είχε κρίνει πού είχαν γίνει μέχρι τώρα αδικίες και παραλείψεις. Με βάση την εμπειρία, κι αν δεν την είχε με τις υποδείξεις μας που κάμναμε επανειλημμένα και με καλή θέληση, όφειλε να πολιτευθεί δικαιότερα έναντι ορισμένων περιοχών για εξισορρόπηση καταστάσεων, ώστε να εκλείψει το αίσθημα της αδικίας και της συμπεριφοράς σαν σε φτωχό συγγενή προς την Πάφο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε. Και καλώ τώρα στο βήμα τον κ. Ζαχαρία Τουλούρα.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Συζητούμε φέτος τους προϋπολογισμούς τους κράτους με βασικό στοιχείο τη σύγχυση και την ασάφεια για το ποιος έχει και ποιος επωμίζεται την πολιτική ευθύνη της διακυβέρνησης του τόπου. Ακόμη και το ΑΚΕΛ, το κόμμα που επέλεξε, υποστήριξε και ανέδειξε τον Πρόεδρο του κράτους, αρνείται αυτή την ευθύνη. Αρνείται και δεν αποδέχεται την ιδιότητα του κυβερνώντος κόμματος και επιφυλάσσει στον εαυτό του ακέραιο το δικαίωμα να διαφωνεί, όπου επιθυμεί και όποτε αποφασίζει, και να διαχωρίζει τη δική του ευθύνη από εκείνη της κυβέρνησης.

Σ' ένα δημοκρατικό πολίτευμα η πλειοψηφία του λαού προορίζεται να κυβερνά και η μειοψηφία να ελέγχει. Παντού και πάντα η πλειοψηφία που κυβερνά, είτε αυτοδύναμα είτε συνασπισμένα, επωμίζεται και την ευθύνη. Στην Κύπρο όμως σήμερα ένας ολόκληρος λαός παραπέμπεται στην ευθύνη των ατόμων. Παραπέμπεται στην ατομική ευθύνη του Προέδρου Βασιλείου και των μελών του Υπουργικού του Συμβουλίου. Καμιά πολιτική δύναμη οργανωμένη και επώνυμη δεν αποδέχεται και δεν αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη. Ούτε πλειοψηφία ούτε μειοψηφία. Με άλλα λόγια και απλά, ο τόπος σήμερα κυβερνάται από τα άτομα και ο λαός έχει να κάμει με κυβέρνηση ατόμων, με κυβέρνηση ατομικής και περιορισμένης πολιτικής ευθύνης.

Μ' αυτά τα δεδομένα κανένας δεν μπορεί να είναι και να αισθάνεται ικανοποιημένος. Τα άτομα, όσο σπουδαία και σημαντικά κι αν είναι, δεν έχουν το πολιτικό αντίκρισμα και ως μονάδες είναι εντελώς αναξιόχρεα για να αναλαμβάνουν και να επωμίζονται την τεράστια ευθύνη της τύχης ολόκληρου λαού. Και κανένας πολίτης αυτού του τόπου δεν μπορεί να χρωστεί ευγνωμοσύνη κανενός είδους σ' εκείνους που έστησαν αυτό το σκηνικό. Στις ηγεσίες που έδωσαν κυβέρνηση, αλλά αρνούνται ευθύνη απέναντι στο λαό.

Με τέτοιο σκηνικό, παράδοξο και ανορθόδοξο, ήταν και είναι αναπόφευκτο να γεννιούνται και να ευδοκιμούν στην πολιτική ζωή του τόπου φαινόμενα ανάλογα, εξίσου παράδοξα και ανορθόδοξα. Από την προεκλογική κιόλας περίοδο είχε διαφανεί ξεκάθαρα πού θα μπορούσε να οδηγηθούν, με τις επιλογές αυτές, τα πολιτικά πράγματα του τόπου. Από τότε ο «ανεξάρτητος» υποψήφιος κ. Βασιλείου με τη λογική και την άνεσή του «με είχα, με έχασα» μοίραζε υποσχέσεις άμετρα και προς όλες τις κατευθύνσεις, ανεδαφικές και ανέφικτες, τέτοιας μορφής και έκτασης, που κανένα τουλάχιστο από τα οργανωμένα, με πρόγραμμα και συλλογική ευθύνη πολιτικά κόμματα δε θα μπορούσε να διανοηθεί. Ακόμη και στο εθνικό θέμα με καταπληκτική άνεση και ευκολία έδωσε διαβεβαιώσεις στα διάφορα κόμματα αντικρουόμενες και εκ διαμέτρου αντίθετες πάνω στη γραμμή που προτίθετο να ακολουθήσει.

Αλλά, αν για μερικούς δεν έχει πολλή σημασία τι έκαμε και τι είπε προεκλογικά ο Πρόεδρος Βασιλείου, έχει σίγουρα τεράστια σημασία για όλους μας τι έκαμε μετεκλογικά, ιδιαίτερα στο εθνικό θέμα. Τίποτε περισσότερο, παρά να αυτοσχεδιάζει με τις δικές του θέσεις, με τις δικές του αντιλήψεις και τις προσωπικές του μεθόδους.

Μετά την εκλογή του στο προεδρικό αξίωμα με τις περίφημες εκείνες δηλώσεις και εκδηλώσεις αισιοδοξίας, έξω από κάθε πραγματικότητα και σε αντίθεση μ' όλα τα δεδομένα, δημιούργησε κλίμα ευφορίας και κατάφερε, με μεθόδους που μόνο ο ίδιος μπορεί να μεταχειρίζεται, να περάσει την εντύπωση σε πλατιές μάζες του λαού μας ότι περίπου το κυπριακό πρόβλημα οφείλεται σε δυσπιστίες και παρεξηγήσεις και ότι θα ήταν αρκετό να δοθούν οι εξηγήσεις και να αρθούν οι παρεξηγήσεις, για να φτάσουμε σε λύση δίκαιη και βιώσιμη.

Εκμεταλλεύτηκε μάλιστα το τεχνητό κλίμα που ο ίδιος είχε δημιουργήσει, για να «πουλήσει» την εικόνα του χαρισματικού ηγέτη, που σε αντίθεση με τους προκατόχους του -Μακάριο και Κυπριανού- κατάφερε σε ελάχιστο χρονικό διάστημα να εξηγήσει το Κυπριακό «για πρώτη φορά», όπως ο ίδιος έλεγε, στα διάφορα κέντρα αποφάσεων, να κερδίσει συμπάθειες και υποστήριξη και ότι ήταν πια ζήτημα χρόνου -μέχρι τον Ιούνιο- να δώσει λύση στο πρόβλημα και δικαίωση στον ελληνισμό της Κύπρου.

Και για να μη χαλάσει το κλίμα ευφορίας και μειωθούν για τον Πρόεδρο τα κέρδη από την εσωτερική κατανάλωση και εκμετάλλευση, για μήνες και μήνες ο Πρόεδρος και ο εκπρόσωπός του άφηναν εντελώς αναπάντητες απαράδεκτες και σκόπιμες δηλώσεις του Ντενκτάς και της 'Αγκυρας που πρόβαλλαν τις θέσεις και τις αξιώσεις τους πάνω στην Κύπρο και έτειναν να δημιουργήσουν και να εμπεδώσουν κλίμα υποστήριξής τους ανάμεσα στη διεθνή κοινή γνώμη.

Με τις επιλογές και τις προσεγγίσεις του αυτές ο Πρόεδρος Βασιλείου πρόσφερε και προσφέρει χωρίς καμιά αμφιβολία χείριστες υπηρεσίες στον ελληνισμό της Κύπρου. Αποπροσανατολίζει θανάσιμα το λαό και δεν του επιτρέπει να συνειδητοποιήσει επιτέλους τους πραγματικούς στόχους και τις επιδιώξεις της Τουρκίας στην Κύπρο. Αλλά, αν δε συνειδητοποιήσουμε ως λαός, ως σύνολο, τους πραγματικούς στόχους της Τουρκίας, θα είναι αδύνατο να δρομολογήσουμε τη σωστή πορεία αγώνα που να ματαιώνει αυτούς τους στόχους.

Μετά το κλίμα ευφορίας και αφού εγκατέλειψε τη γραμμή της πρόταξης των βασικών θεμάτων, ο Πρόεδρος Βασιλείου, με τα χειροκροτήματα «φίλων» ιδιαίτερα από τη Δύση και με ιδιαίτερο σύμβουλο -όπως απέδειξαν τα πράγματα- την κ. Θάτσερ, μπήκε στη διαδικασία του χωρίς όρους και εφ' όλης της ύλης διαλόγου. Αυτή η διαδικασία αποδεδειγμένα ευνοεί και εξυπηρετεί μόνο τα σχέδια, την τακτική και τις επιδιώξεις του Ντενκτάς. Αυτή η διαδικασία έχει δοκιμαστεί επανειλημμένα και για χρόνια και επανειλημμένα έχει καταδικαστεί στη συνείδηση του λαού ως άγονη και παρελκυστική και προπαντός ως τρομερά επικίνδυνη για τη δική μας πλευρά.

Σ' αυτή τη διαδικασία δυστυχώς ο Ντενκτάς μεθόδευσε και πέτυχε νέες και απαράδεκτες δικές μας παραχωρήσεις. Πέτυχε ακόμη να πλήξει καίρια και ίσως ανεπανόρθωτα την κρατική μας οντότητα. Για χάρη αυτής της διαδικασίας και κατ' απαίτηση του Ντενκτάς και της 'Αγκυρας ο Πρόεδρος Βασιλείου δέχτηκε την υποστολή της σημαίας του κράτους από το προεδρικό αυτοκίνητο. Ματαίωσε την υποψηφιότητα της Κύπρου για αιρετό μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας. Ματαίωσε την υποψηφιότητα για την προεδρία του Κινήματος των Αδεσμεύτων. Ματαίωσε το προεδρικό ταξίδι στη Βουλγαρία. Ματαιώνει την αίτηση για ένταξη στην Κοινή Αγορά. Αποφεύγει την προσφυγή και την προβολή του Κυπριακού στα διεθνή βήματα. Αναλαμβάνει τη φρούρηση του συρματοπλέγματος του Αττίλα και καταφέρνει με όλα αυτά να παρουσιάζει την Κύπρο ως κράτος υπό περιορισμό και απαγόρευση, ενώ αντίθετα προσδίδει κύρος στον Ντενκτάς και υπόσταση στο ψευδοκράτος.

'Ολα αυτά η κυβέρνηση και εκείνοι που την υποστηρίζουν τα ονόμασαν και τα διαφήμισαν ως ελπιδοφόρα κινητικότητα και διεθνές ενδιαφέρον που για πρώτη φορά εκδηλώνεται. Στην πραγματικότητα όλα αυτά είναι κατρακύλα. Επιταχυνόμενη κατρακύλα που μας οδηγεί εξόφθαλμα στον κατήφορο της καταστροφής.

Και το ερώτημα παραμένει. Ποιος επωμίζεται για όλα αυτά την πολιτική ευθύνη; Ποιος αναλαμβάνει λ.χ., υπεύθυνα και δημόσια, την ευθύνη της υποστολής της σημαίας του κράτους ή της δημιουργίας τεχνητού κλίματος ευφορίας και αποπροσανατολισμού του λαού; Αυτά είναι μερικά από τα ερωτήματα που δίκαια απασχολούν σήμερα τον κυπριακό ελληνισμό.

Στα άλλα θέματα πέρα από το εθνικό δεν αυτοσχεδιάζει μόνο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Εκεί αυτοσχεδιάζουν και οι Υπουργοί του. Ενάντια στη θέληση ολόκληρης της Βουλής ο ένας μεθοδεύει και επιμένει στη δημιουργία ανθρακικού

ηλεκτροπαραγωγού σταθμού. Ο άλλος καταργεί την προδημοτική εκπαίδευση. Ο άλλος διαλύει το Νοσοκομείο Παραλιμνίου. Και όλοι μαζί, αντί να ασχολούνται με τη δημιουργία έργων προς όφελος του λαού, ασχολούνται με το πώς θα καταστρέψουν και θα μειώσουν το έργο της προηγούμενης κυβέρνησης.

Αντί την αξιοκρατία, η κυβέρνηση της λεγόμενης αλλαγής επανέφερε το νεποτισμό. Και είναι χαρακτηριστικό εκείνο που λέγεται σήμερα ότι είναι αρκετό να δηλώσεις υποστηρικτής της κυβέρνησης Βασιλείου, για να πάρεις ό,τι ζητήσεις από το κράτος. Αντί την αποκομματικοποίηση της δημόσιας υπηρεσίας, η ανεξάρτητη κυβέρνηση προωθεί τη δημιουργία συνδέσμων, και μάλιστα στα Σώματα Ασφαλείας, για στήριξη δήθεν του κυβερνητικού έργου.

Αντί φορολογικής ελαφρύνσεως που υποσχέθηκε προεκλογικά, μετεκλογικά προωθεί και μεθοδεύει τις πιο βαριές και άδικες φορολογίες που γνώρισε ποτέ ο τόπος. Και το ερώτημα είναι το ίδιο. Ποιος αναλαμβάνει για όλα αυτά τις πολιτικές ευθύνες; Αν δεν τις αναλαμβάνει κανένας, κανένα κόμμα ή καμιά επώνυμη πολιτική δύναμη, εκείνο που απομένει να ευχόμαστε είναι να τελειώσει αυτή η διακυβέρνηση και αυτό το σκηνικό, με τις λιγότερες για τον τόπο και το εθνικό μας θέμα απώλειες και να μην επαναληφθεί ξανά ποτέ σ΄ αυτό τον τόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Τουλούρα για την ομιλία του, η οποία κράτησε δέκα λεπτά, και καλώ στο βήμα τον κ. Νεόφυτο Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι προϋπολογισμοί του 1990, που συζητούμε σήμερα, απεικονίζουν έκδηλα την κατάσταση που επικρατεί στα δημόσια οικονομικά της Κυπριακής Δημοκρατίας. Κατάσταση που αποτελεί κληροδότημα του παρελθόντος με τους μόνιμα ελλειμματικούς προϋπολογισμούς και το συσσωρευμένο, συνεχώς αυξανόμενο δημόσιο χρέος, που έφτασε σήμερα το υπέρογκο ποσό των £1.9 δισεκατομμυρίων λιρών, ποσό που αντιπροσωπεύει το 90% περίπου του ακαθάριστου εθνικού μας προϊόντος.

Βρισκόμαστε μπροστά σε ένα συσσωρευμένο τεράστιο ποσό εσωτερικού και εξωτερικού χρέους και ταυτόχρονα αντιμετωπίζουμε όγκο άλυτων προβλημάτων που από χρόνια τώρα απαιτούν επιτακτικά τη λύση τους.

Τα κονδύλια στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως είναι όλα συμπιεσμένα και συνολικά το ποσό των δαπανών για ανάπτυξη είναι κατά 10 εκατομμύρια λίρες ή 10.2% λιγότερο από το περσινό. Οι ανάγκες όμως είναι πολύ πιεστικές. Επιβάλλεται να εξευρεθούν τρόποι επίλυσης βασικών προβλημάτων που εκκρεμούν από χρόνια. Να συμπιεστούν δαπάνες σε άλλους τομείς και να αυξηθούν τα κονδύλια για έργα ανάπτυξης.

Θα αναφερθώ σε ορισμένα προβλήματα που χρονίζουν από καιρό και που επιβάλλεται να αντιμετωπισθούν και να λυθούν χωρίς άλλη καθυστέρηση. Το Σχέδιο Ενιαίας Ανάπτυξης Κρασοχωριών το ακούμε από δέκα χρόνια τώρα, χωρίς να βλέπουμε να υλοποιείται ένα τέτοιο σχέδιο. Στον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό Αναπτύξεως αναφέρεται ότι «γίνονται μελέτες για την ετοιμασία του Σχεδίου Κρασοχωριών κατά το πρότυπο εκείνου της Πιτσιλλιάς».

Χαιρετίζουμε την ενέργεια αυτή της κυβέρνησης, αλλά τονίζουμε ταυτόχρονα την επιτακτική ανάγκη συμπλήρωσης των μελετών για να μπει σε εφαρμογή το

σχέδιο, προτού να είναι πολύ αργά. Η καθυστέρηση υπήρξε πολύχρονη και η φυγή των κατοίκων έχει συντελεστεί σε μεγάλο βαθμό. Το σχέδιο αυτό καλύπτει 56 από τα πιο φτωχά ορεινά χωριά των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου. Η εφαρμογή του θα συμβάλει, όσο είναι δυνατό, στην πρόληψη της ολοκληρωτικής τους ερήμωσης. Να βιαστούμε για να μη φτάσουμε στο σημείο, όταν θα εφαρμοστεί το Σχέδιο Κρασοχωριών, να μην υπάρχουν Κρασοχωρίτες.

Παρόμοιο σχέδιο ενιαίας ανάπτυξης επιβάλλεται να εφαρμοστεί και στα χωριά της Μαραθάσας, όπου ο αγροτικός πληθυσμός που απέμεινε ζει κάτω από τις ίδιες σκληρές και δύσκολες συνθήκες διαβίωσης.

Έρχομαι τώρα στο έργο του υδατοφράκτη στον Ξυλούρικο ποταμό. Η κυβέρνηση Βασιλείου προέβη στην αναθεώρηση των σχεδίων του υδατοφράκτη αυτού διπλασιάζοντας σχεδόν τη χωρητικότητά του, για να καλύψει έντεκα αντί τέσσερα χωριά που περιλάμβαναν τα σχετικά αρχικά σχέδια. Χαιρετίσαμε και επαινέσαμε την πράξη αυτή της κυβέρνησης. Με λύπη μας όμως παρατηρούμε πως για το ζωτικό αυτό έργο, που αφορά έντεκα φτωχές ορεινές κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού, δε βρίσκεται κανένα κονδύλι στον προϋπολογισμό του 1990.

Το έργο αυτό τοποθετείται σε τρίτη προτεραιότητα στην επιπρόσθετη λίστα έργων, που η περίληψή τους στον προϋπολογισμό θα μπορούσε να γίνει, όπως αναφέρεται στο επεξηγηματικό υπόμνημα, αν συνδυαζόταν με ανάλογη αύξηση των εσόδων του κράτους.

Ασφαλώς γνωρίζουμε καλά πως χωρίς αλεύρι δεν μπορείς να φτιάξεις ψωμιά. Θα μπορούσαν όμως, όπως ανέφερα και στην αρχή, να συμπιεστούν δαπάνες σε άλλους τομείς, για να εκτελεστούν έργα άμεσης προτεραιότητας, όπως είναι το έργο στον Ξυλούρικο

Η βελτίωση των συγκοινωνιών στην ύπαιθρο αποτελεί μια άλλη επείγουσα ανάγκη, γιατί αυτή θα συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στη συγκράτηση του αγροτικού μας πληθυσμού. Οι κάτοικοι της υπαίθρου θα μπορούν να εργάζονται στην πόλη για συμπλήρωση του πενιχρού αγροτικού τους εισοδήματος και να επιστρέφουν τα βράδια στα σπίτια τους, αντί να ξεπουλούν ή να εγκαταλείπουν τις περιουσίες τους για να κατοικήσουν στην πόλη.

Δυστυχώς όμως και εδώ υπήρξε μακρόχρονη καθυστέρηση. Θα αναφερθώ σε ένα μόνο πολύ ενδεικτικό παράδειγμα. Από τον πρώτο χρόνο της ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο αείμνηστος Παπαϊωάννου, ο κύριος Ποταμίτης και άλλοι Βουλευτές Λεμεσού, τόνιζαν πολύ εμφαντικά κάθε χρόνο, κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών, την ανάγκη βελτίωσης της κεντρικής αρτηρίας των αμπελοχωριών της Λεμεσού από το Γεφύρι Ερήμης ως τα Μανδριά. Μέχρι σήμερα, ύστερα από τριάντα ολόκληρα χρόνια, η βελτίωση του δρόμου αυτού δεν έχει συμπληρωθεί. Τα ίδια μπορούν να λεχθούν και για το δρόμο του Ληστόβουνου, που συνδέει μεγάλο αριθμό χωριών της επαρχίας Λεμεσού τόσο με την πόλη όσο και με άλλες επαρχίες.

Το αμπελουργικό πρόβλημα, παρά τα κάποια μέτρα που έχουν ληφθεί ως αποτέλεσμα των σκληρών μακρόχρονων αγώνων των αμπελουργών, όχι μόνο δε λύθηκε, αλλά οξύνεται από χρόνο σε χρόνο, λόγω της παγκόσμιας κρίσης που παρατηρείται στα οινικά προϊόντα.

Η κυβέρνηση Βασιλείου προέβη στην εφαρμογή σχεδίου εκρίζωσης αμπελιών ποικιλίας μαύρων σταφυλιών υποδεέστερης ποιότητας, διέθεσε με επιπρόσθετη επιδότηση μεγάλα παλιά αποθέματα οινοπνεύματος και κρασιών και για πρώτη

φορά προέβη στην αγορά 18 χιλιάδων τόνων σταφυλιών μέσω των οινοβιομηχανιών, διευκολύνοντας έτσι την παραλαβή της καλής εσοδείας που είχαμε φέτος.

Προχώρησε όμως ταυτόχρονα η κυβέρνηση λανθασμένα και βιαστικά στη διοχέτευση 6,900 τόνων σταφυλιών στις χωματερές. Διαφωνήσαμε και διαφωνούμε έντονα με την καταστροφή σταφυλιών ή άλλων αγροτικών προϊόντων σε χωματερές, γιατί αυτά αποτελούν εθνικό πλούτο και είναι ζυμωμένα με ολόχρονους κόπους και μόχθους των παραγωγών.

Η κυβέρνηση εξάγγειλε την ετοιμασία σχεδίου ριζικής αντιμετώπισης του αμπελουργικού. Το σχέδιο αυτό να ολοκληρωθεί χωρίς άλλη καθυστέρηση και αφού συμπληρωθεί, ύστερα από διαβουλεύσεις με όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, να τεθεί σε εφαρμογή.

Οι παραγωγοί επιτραπέζιων σταφυλιών, σύμφωνα με εκτιμήσεις αρμοδίων, έχασαν φέτος περί τα δύο εκατομμύρια λίρες λόγω του συναγωνισμού που υπήρξε μεταξύ των Κυπρίων εξαγωγέων. Αυτό οφείλεται στην παρελκυστική πολιτική που ακολούθησε τόσο η κυβέρνηση, όσο και μερικές πλευρές της Βουλής, που δεν επέτρεψαν τη δημιουργία Συμβουλίου Εμπορίας. Η κυβέρνηση υποσχέθηκε και έχει υποχρέωση να καταθέσει άμεσα το σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή, για να μη βρεθούν για άλλο ένα χρόνο οι παραγωγοί εκτεθειμένοι στο έλεος της τύχης τους.

Η χαρουποκαλλιέργεια έχει υποστεί πρωτοφανή καταστροφή με σοβαρές συνέπειες στο εισόδημα των παραγωγών, στην οικονομία του τόπου, αλλά και στο φυσικό περιβάλλον. Επιβάλλεται η ανάληψη από το κράτος της καταπολέμησης της ποντίκας για προστασία των χαρουπιών.

Το υδατικό πρόβλημα στην επαρχία Λεμεσού παρουσιάζεται με μεγαλύτερη οξύτητα από οποιαδήποτε άλλη επαρχία. Η απαράδεκτη και άδικη τοποθέτηση της επαρχίας Λεμεσού στη δεύτερη φάση του έργου του Νότιου Αγωγού, που έγινε από την αρχή, έχει ως συνέπεια την άρδευση της περιοχής του Ακρωτηρίου με χωματαύλακα, γιατί το δίκτυο διασωλήνωσης του νερού δεν έχει κατασκευαστεί μέχρι σήμερα.

Σε χειρότερη ακόμα μοίρα είναι τα χωριά ανατολικά της Λεμεσού που δεν ξέρουν πότε θα πάρουν νερό από το Νότιο Αγωγό. Οι εκτάσεις της Λεμεσού που θα αρδεύονται από το Νότιο Αγωγό είναι πολύ περιορισμένες. Παρά τα έντονα διαβήματα των αγροτικών οργανώσεων, μεγάλες εκτάσεις εύφορης γης κοντά στο φράκτη εξακολουθούν να είναι εκτός της αρδεύσιμης περιοχής. Και το πιο παράδοξο είναι η πρόταση της κυβέρνησης για αύξηση της τιμής του νερού από τα 4 στα 5,5 σεντ το κυβικό μέτρο ειδικά για την επαρχία Λεμεσού, που χρησιμοποιούσε από την αρχαιότητα το νερού του Κούρρη, ενώ σε άλλες περιοχές η τιμή του νερού παραμένει η ίδια.

Οξύ υδατικό πρόβλημα αντιμετωπίζει και η περιοχή Πελεντρίου -Κάτω Αμιάντου. Πολλές φορές τονίστηκε και στη Βουλή και έξω από τη Βουλή η μεγάλη αναγκαιότητα στεγανοποίησης του πρόχειρου φράγματος στον Αμίαντο, χωρίς όμως να υπάρχει καμιά πρόνοια στον προϋπολογισμό για το σκοπό αυτό. Υδατικό πρόβλημα για άρδευση ή ύδρευση, μεγάλο ή μικρό, αντιμετωπίζουν όλα σχεδόν τα χωριά μας και επιβάλλεται να αντιμετωπιστεί ως θέμα προτεραιότητας.

Τα ορεινά μας χωριά παραμελήθηκαν για χρόνια, με αποτέλεσμα να ερημωθούν. Η κυβέρνηση εξάγγειλε σχέδιο για τη συγκράτηση της νεολαίας στα

χωριά και για την αναζωογόνηση της υπαίθρου. Αξιέπαινη η ενέργεια της κυβέρνησης, έστω και τώρα. Κάλλιο αργά, παρά ποτέ. Χρειάζεται όμως βελτίωση το κυβερνητικό σχέδιο και προπαντός αυξημένα ποσά για την εφαρμογή του. Οι 103 χιλιάδες λίρες που αναφέρονται στον προϋπολογισμό του 1990 δεν μπορούν να ανακόψουν το ρεύμα της φυγής. Χρειάζεται να μπει παράλληλα σε εφαρμογή το σχέδιο για στέγαση νέων ζευγαριών στην ύπαιθρο, να ενθαρρυνθεί η δημιουργία βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων στα χωριά, να βοηθηθεί η ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού και ταυτόχρονα να λυθούν βασικά γεωργοκτηνοτροφικά προβλήματα, όπως είναι η διάθεση της παραγωγής σε αμειπτικές τιμές, η μείωση του κόστους παραγωγής και άλλα. Μόνο με συντονισμένα δραστικά μέτρα μπορεί να αναζωογονηθεί η ύπαιθρός μας.

Αλλά και στην πόλη τα προβλήματα παραμένουν άλυτα από καιρό. και δεν είναι λίγα. Το αποχετευτικό της Λεμεσού αφέθηκε να φτάσει σε σημείο που η πόλη κινδυνεύει να βρωμίσει. Η δική μας πλευρά θέτει το πρόβλημα αυτό από το 1972, αλλά χωρίς ανταπόκριση. Η μεγάλη καθυστέρηση συνέτεινε και στην υπερβολική αύξηση του κόστους του έργου. Οι μη κατάλληλες επιλογές χώρων για εγκατάσταση του εργοστασίου λυμάτων, οι αντιδράσεις των κατοίκων και των βρετανικών βάσεων υπήρξαν οι κύριες αιτίες της καθυστέρησης του έργου. Πρόσφατα και για πρώτη φορά εξευρέθηκε χώρος για τον οποίο δόθηκε η συγκατάθεση των γύρω χωριών. Δυστυχώς όμως και πάλι η αρμόδια επιτροπή αποφάσισε με πλειοψηφία την εκτέλεση του έργου σε χώρο για τον οποίο διαφωνούν και αντιδρούν έντονα έξι κοινότητες. Πολύ φοβούμαστε πως θα υπάρξουν και πάλι ταλαιπωρίες και καθυστερήσεις. Γι' αυτό πιστεύουμε πως δεν είναι αργά για νέες σοφότερες σκέψεις που θα συμβάλουν στην απρόσκοπτη εκτέλεση του τόσο σημαντικού αυτού έργου για την πόλη.

Η τουριστική ανάπτυξη στην πόλη της Λεμεσού έγινε λανθασμένα, πρόχειρα και απρογραμμάτιστα, με αποτέλεσμα την καταστροφή της παραλίας μας. Στις υπόλοιπες ακρογιαλιές της επαρχίας δεν υπάρχουν πολλά περιθώρια ανάπτυξης, γιατί το μεγαλύτερό τους μέρος περιλαμβάνεται στις κυρίαρχες βρετανικές βάσεις. Έτσι η επαρχία Λεμεσού έρχεται τρίτη σε αριθμό κλινών σε ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα με 13,883 κλίνες, δεύτερη είναι η Πάφος με 15,345 και πρώτη η επαρχία Αμμοχώστου με 27,641 κλίνες.

Το πρόβλημα αυτό χρειάζεται να μελετηθεί ειδικά, για να εξευρεθούν τρόποι αξιοποίησης των ακρογιαλιών, αλλά και των ορεινών μας περιοχών για την ανάπτυξη του αρκετά προσοδοφόρου τομέα του τουρισμού.

Η δημιουργία ψαρολίμανου και μαρίνας αποτελεί καθολικό παλιό αίτημα των Λεμεσιανών. Στους προϋπολογισμούς καμιά αναφορά δε γίνεται στα έργα αυτά, παρόλα τα διαβήματα που έγιναν από όλους τους οργανωμένους φορείς της επαρχίας και την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή που ασχολήθηκε επανειλημμένα με το θέμα αυτό. Επιθυμώ να τονίσω με έμφαση από το βήμα της Βουλής την αναγκαιότητα προώθησης των έργων αυτών.

Οι δήμοι, τα κοινοτικά συμβούλια των χωριών και οι χωριτικές αρχές αντιμετωπίζουν πολλά και σοβαρά προβλήματα, με κύρια και πρωταρχικά την εξασφάλιση των αναγκαίων οικονομικών πόρων και την παραχώρηση ουσιαστικών εξουσιών, για να ανταποκριθούν στο ρόλο τους ως σώματα τοπικής αυτοδιοίκησης. Η κρατική επιχορήγηση της τοπικής αυτοδιοίκησης θα πρέπει να θεσμοθετηθεί και να μελετηθούν επίσης όλοι οι άλλοι τρόποι εξασφάλισης των αναγκαίων οικονομικών πόρων.

Κλείοντας επιθυμώ να τονίσω την ανάγκη όπως δοθεί ιδιαίτερο βάρος στην αντιμετώπιση και λύση βασικών προβλημάτων που καθυστερούν από χρόνια τόσο στην πόλη όσο και στην ύπαιθρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Ηλία.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κύριος Δήμος Γεωργιάδης, του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που θα διαπραγματευθώ και με το οποίο θα ασχοληθώ αποκλειστικά είναι το κεφάλαιο παιδεία και οι δραστηριότητες του Υπουργείου Παιδείας και στη συνέχεια θα ασχοληθώ με τον αθλητισμό, μια και ανήκει στη σφαίρα των δραστηριοτήτων του Υπουργείου Παιδείας.

Θα προσπαθήσω μέσα στον πολύ περιορισμένο χρόνο που έχω στη διάθεσή μου να αναπτύξω τη φιλοσοφία και τα πιστεύω του Δημοκρατικού Συναγερμού πάνω στο ζωτικότατο αυτό θέμα που λέγεται παιδεία και αθλητισμός και που πραγματικά πιστεύουμε ότι αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο στον οποίο στηρίζεται η δημοκρατία και η ελληνικότητα αυτού του τόπου.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πίστευε και πιστεύει ότι η παιδεία πρέπει να είναι υπερκομματική. Και θα αγωνίζεται πάντοτε για να παραμείνει τέτοια, γιατί η παιδεία αφορά όλα τα μέλη της κοινωνίας μας, ανεξάρτητα από την ιδεολογική τους ταυτότητα.

Μέχρι σήμερα πιστεύω ότι και τα άλλα κόμματα είχαν αυτή τη θέση και με το ίδιο πνεύμα αντιμετωπίζουν το θέμα παιδεία. Οι ίσες ευκαιρίες μάθησης είναι μια αρχή που υπηρετούμε και θα προστατεύουμε με πάθος. Είναι μια αρχή κοινωνικής δικαιοσύνης. Μέγα εμπόδιο για τις ίσες ευκαιρίες μάθησης αποτελεί η παραπαιδεία, η οποία δυστυχώς έχει πάρει τέτοια έκταση τα τελευταία χρόνια που δεν αφήνει στα παιδιά χρόνο για άλλες δραστηριότητες που συνάδουν με τη φύση και την ηλικία τους. Ο γονιός θέλει να προσφέρει την καλύτερη προετοιμασία στο παιδί του για το πανεπιστήμιο. Είναι γεγονός ότι υπάρχει αδυναμία και διαφορά στην ύλη των εκπαιδευτικών μας προγραμμάτων από την ύλη των εξετάσεων, την οποία προσπαθούν να καλύψουν οι μαθητές με φροντιστήρια. Πιστεύουμε ότι η κατάσταση αυτή πρέπει να σταματήσει να ταλαιπωρεί τους μαθητές και να δημιουργεί τεράστια δαπάνη στον οικογενειακό προϋπολογισμό. Η δαπάνη αυτή γίνεται αιτία πολλές φορές μαθητές προικισμένοι να αδυνατούν να ετοιμαστούν για σπουδές και να χάνουν το δικαίωμα και την ευκαιρία. Πιστεύουμε ότι είναι αποκλειστική ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας να μελετήσει το όλο θέμα και να βρει τρόπους άμεσης θεραπείας. Σ' οποιαδήποτε δε ορθή εισήγηση για λύση θα μας βρει συνήγορους και συμπαραστάτες.

Η αλματώδης πρόοδος της τεχνολογίας και των προσαρμοσμένων επιστημών ήταν φυσικό να επηρεάσει και τα σχολικά προγράμματα. Δεν αντιτιθέμεθα στις αλλαγές, αρκεί να μην παραβιάζεται η θεμελιώδης αρχή ότι η στοιχειώδης και μέση παιδεία είναι κατ' εξοχήν ανθρωπιστική και καλύπτει την ηλικία εκείνη που διαμορφώνεται ο χαρακτήρας του ατόμου.

Γενικά μπορούμε να παρατηρήσουμε πως τα ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα της μέσης παιδείας δεν είναι ισορροπημένα. Δεν προσφέρουν την

απαραίτητη ανθρωπιστική παιδεία, αλλ' ούτε και υπάρχει πνοή στην παιδεία μας. Εκείνο που παρατηρείται είναι αδιαφορία προς τους ορθούς και εθνικά επιβεβλημένους στόχους και επικέντρωση της δραστηριότητας του Υπουργείου στην «έγκαιρη επάνδρωση των σχολείων» που κι αυτήν είναι αμφίβολο αν την πετυχαίνει.

Ενώ η παιδεία πρέπει να αποτείνεται και να μορφώνει ολόκληρο τον άνθρωπο και να προσφέρεται ολοκληρωμένη, το Υπουργείο Παιδείας διατηρεί ακόμη τους διαχωριστικούς φραγμούς μεταξύ μέσης, γενικής και τεχνικής εκπαίδευσης. Τούτο είναι αντίθετο προς την εκπαιδευτική πολιτική του Συμβουλίου της Ευρώπης. Με το υφιστάμενο σήμερα σχήμα δεν πιστεύουμε ότι θα αυξηθεί το ενδιαφέρον περισσότερων και ικανών σπουδαστών για τεχνική κατάρτιση. Η Ελλάδα ήδη έχει ιδρύσει τα πολυκλαδικά λύκεια που λειτουργούν επιτυχώς. Και εμείς είναι καιρός να φέρουμε κοντά τη μέση, γενική και τεχνική εκπαίδευση. Άλλωστε προς τούτο υπάρχουν μελέτες στο Υπουργείο Παιδείας, τις οποίες όμως δεν εφαρμόζει. Είναι λοιπόν για μας απαραίτητη η ενιαιοποίηση της μέσης παιδείας.

Εκφράζουμε επίσης την ανησυχία μας για τη στάση του Υπουργείου Παιδείας έναντι της τριτοβάθμιας ιδιωτικής εκπαίδευσης, η οποία είναι ένας θεσμός που λειτουργεί σ' όλες τις προηγμένες χώρες και αποβλέπει στη συμπλήρωση της κρατικής παιδείας. Η ευθύνη του Υπουργείου έναντι των χιλιάδων φοιτητών που φοιτούν στις ιδιωτικές σχολές είναι τεράστια. Ζητούμε την άμεση εφαρμογή της νομοθεσίας, ώστε το Υπουργείο Παιδείας να παρακολουθεί την τριτοβάθμια ιδιωτική εκπαίδευση με πνεύμα θετικό και δημιουργικό για αναβάθμισή της, όπου είναι αναγκαίο, προς όφελος του κοινωνικού συνόλου και αυτών των φοιτητών.

Μηδαμινή η φροντίδα από την κυβέρνηση για την καθοδήγηση και τον έλεγχο της προσφερόμενης από τα ιδιωτικά σχολεία παιδείας, η οποία στις προηγμένες χώρες θεωρείται ότι βοηθά στην ουσιαστική ανάπτυξη του τόπου και δίδεται προς τούτο και επιχορήγηση. Το μέτρο αυτό το βρίσκουμε θετικό και εισηγούμαστε να μελετηθεί από το Υπουργείο μέσα στη γενική αντίκριση του θέματος «Ιδιωτική Εκπαίδευση».

Η μελέτη αυτή πρέπει να γίνει σύντομα, γιατί η ίδρυση και λειτουργία του πανεπιστημίου πιθανόν να δημιουργήσει πρόβλημα και σύγκρουση με την προσφερόμενη παιδεία από τις ιδιωτικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που αποτελούν παρακλάδια ξένων πανεπιστημίων και κολλεγίων στην Κύπρο.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει στην προδημοτική εκπαίδευση γι' αυτό και δε συμφωνούμε με τις νέες σκέψεις και θέσεις του Υπουργείου Παιδείας. Ζητούμε την επέκταση του θεσμού σ'όλη την Κύπρο, με προτεραιότητα την ύπαιθρο. Δεν είμαστε καθόλου εναντίον των ιδιωτικών νηπιαγωγείων, αλλά απεναντίας πιστεύουμε ότι μπορούν να συνυπάρξουν και είμαστε θετικοί ως προς την αναβάθμιση των ιδιωτικών νηπιαγωγείων.

Τον τελευταίο καιρό ακούονται σκέψεις για κατάργηση του καταλόγου των διοριστέων. Το σημερινό σύστημα μπορεί να μην είναι το ιδεώδες σύστημα, μπορεί να έχει τις αδυναμίες του, αλλά πιστεύουμε ότι με τα σημερινά δεδομένα είναι το καλύτερο. Γι' αυτό είμαστε εναντίον οποιασδήποτε τέτοιας αλλαγής.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το 1989 ψηφίστηκε ο Νόμος περί Πανεπιστημίου. Η ίδρυση του ανώτατου εκπαιδευτικού μας ιδρύματος είναι μια πραγματικότητα. Προσπάθειες και αγώνες πολλών χρόνων έχουν καρποφορήσει. Στην εισηγητική έκθεση της Προπαρασκευα-

στικής Επιτροπής αναφέρεται ως βασική προϋπόθεση για την επιτυχία του πανεπιστημίου η επίτευξη ψηλών ακαδημαϊκών επιπέδων. Για το σκοπό αυτό το πανεπιστήμιο πρέπει να είναι οργανισμός αυτόνομος και αυτοδιοικούμενος μέσα στα πλαίσια του νόμου και η παρέμβαση του κράτους πρέπει να περιορίζεται στην έγκριση ή μη των εκάστοτε ζητουμένων επιχορηγήσεων. Δε θα αναλύσω ούτε και θα μιλήσω για το πανεπιστήμιο, γιατί έχουν λεχθεί πολλά κατά τη συζήτηση του σχετικού νόμου.

Θα 'θελα όμως να παραμείνω λίγο στο πιο πάνω σημείο της 'Εκθεσης της Προπαρασκευαστικής Επιτροπής. Είμαστε σύμφωνοι ότι η επιτυχία εξαρτάται απόλυτα από την επίτευξη ψηλών ακαδημαϊκών επιπέδων. Για την επίτευξη όμως ψηλών επιπέδων χρειάζεται εξαίρετο ακαδημαϊκό προσωπικό. Το βάρος της επιλογής πέφτει στους ώμους της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής η οποία έχει διοριστεί από την κυβέρνηση. Οι αποφάσεις της Επιτροπής θα διαμορφώσουν το χαρακτήρα και το μέλλον του πανεπιστημίου για τις επόμενες γενιές. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δηλώνει κατηγορηματικά ότι δεν είναι δυνατό να δεχθεί οποιαδήποτε απόκλιση από την αρχή της αξιοκρατίας, θα παρακολουθεί στενά κάθε διορισμό και εκεί που θα διαπιστώνει οποιαδήποτε παρασπονδία για οποιοδήποτε λόγο θα ορθώνει τη φωνή του.

Ακούονται φωνές ότι κωλυσιεργούμε, γιατί τάχα δεν επιθυμούμε την ίδρυση του πανεπιστημίου. Κατηγορηματικά δηλώνουμε ότι επιθυμούμε την ίδρυση πανεπιστημίου, όχι όμως χάριν του χρόνου να θυσιάσουμε βασικές αρχές. Θέλουμε ένα πανεπιστήμιο ψηλού ακαδημαϊκού επιπέδου, αυτόνομο και ανεξάρτητο, που να τιμά την Κύπρο. Και είμαι βέβαιος ότι αν όλοι το ίδιο επιθυμούν θα το επιτύχουμε.

Το δεύτερο θέμα με το οποίο θα ασχοληθώ είναι ο αθλητισμός. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δίδει ιδιαίτερη σημασία στον αθλητισμό, επειδή πιστεύει πως είναι η πιο υγιής απασχόληση για τους νέους μας και πως συντελεί στη διαμόρωση καλών χαρακτήρων, πειθαρχημένων, δημοκρατικών πολιτών, με αγάπη για την πατρίδα και τον άνθρωπο.

Ο αθλητισμός πιστεύουμε ότι πρέπει να αρχίζει από την παιδική και εφηβική ηλικία. Γι' αυτό δίδουμε μεγάλη σημασία στο μάθημα της σωματικής αγωγής. Δυστυχώς το Υπουργείο Παιδείας κρατεί μειωμένες τις ώρες διδασκαλίας, κυρίως στο λυκειακό κύκλο. Δεν παραβλέπεται βέβαια το γεγονός ότι χρόνο με το χρόνο αυξάνονται τα ποσά που παραχωρούνται για επέκταση και δημιουργία νέων χώρων άθλησης στα σχολεία. 'Ομως γυμναστήρια χωρίς την ταυτόχρονη μέριμνα για την ορθή χρησιμοποίησή τους δεν μπορούν να αποτελούν πανάκεια. Γι' αυτό εισηγούμαστε τα εξής συγκεκριμένα μέτρα:

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

1) Η κυβέρνηση να προχωρήσει αμέσως στη δημιουργία Διεύθυνσης Σωματικής Αγωγής, θεσμό που υπάρχει σε όλες τις προηγμένες χώρες.
2) Αύξηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος της σωματικής αγωγής, με στόχο σε κανένα τύπο σχολείου οι ώρες να μην είναι λιγότερες των τριών ωρών εβδομαδιαίως.
3) Να διοριστούν προσοντούχοι καθηγητές σωματικής αγωγής σε όλα τα δημοτικά σχολεία.
4) Να δοθούν ισχυρά κίνητρα, με στόχο να ενθαρρύνονται οι μαθητές για σοβαρή προετοιμασία για ανάδειξη σε αθλητές κορυφής.

Η τελευταία απόφαση της κυβέρνησης για διορισμό γυμναστών στα στρατόπεδα μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους. Είναι γνωστό ότι πολλά αθλητικά ταλέντα χάνονται με την κατάταξή τους στο στρατό. Ο μόνος τρόπος να διατηρηθούν είναι να έχουν στον ίδιο το στρατό όλα τα μέσα για την προπόνησή τους. Γι' αυτό επικροτούμε το μέτρο. Επίσης ο θεσμός της Εθνικής Ένοπλης Στίβου, που υπάρχει τα τελευταία χρόνια και που τα αποτελέσματά του είναι σε όλους γνωστά, πρέπει να διατηρηθεί και να συνεχιστεί με κάθε θυσία.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι πάντοτε πρόθυμος να βοηθήσει τις αθλητικές αρχές στην εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου αθλητικού προγράμματος. Και θα εξακολουθήσει να το κάμνει, εφόσον θα διαπιστώνει ότι υπάρχει αντικειμενική αξιολόγηση και ακριβοδίκαιη κατανομή των χρημάτων που διατίθενται. Είμαστε οι πρώτοι που εισηγηθήκαμε την παραχώρηση στον Κ.Ο.Α. όλων των χρημάτων που προέρχονται από τη φορολογία των ιπποδρομιακών στοιχημάτων και των αγγλικών ποδοσφαιρικών στοιχημάτων. Τούτο έγινε και με προσωπική μου ερώτηση στις 4.3.1986 και με εγγραφή του θέματος στο Κεφάλαιο Δ. Και χαιρόμαστε πραγματικά που η νέα κυβέρνηση υιοθέτησε την εισήγησή μας. Αλλά θα είμαστε και πάλι οι πρώτοι που θα εισηγηθούμε την κατάθεση αυτών των εσόδων πίσω στον Κρατικό Προϋπολογισμό, αν και όταν διαπιστώσουμε ότι γίνεται αλόγιστη δαπάνη των χρημάτων ή ότι η κατανομή τους γίνεται με μη αντικειμενικά κριτήρια και αντίθετα προς τις πραγματικές ανάγκες για την ανάπτυξη του αθλητισμού.

Ο ρόλος του Κ.Ο.Α. είναι πράγματι πολύ μεγάλος για την ανάπτυξη της γενικής έννοιας αθλητισμός. Πιστεύουμε ότι η μέχρι σήμερα δράση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου είναι αρκετά ικανοποιητική. Έχει όμως πολλά ακόμη να κάμει. Χρήματα υπάρχουν και είναι τώρα η ώρα των έργων. Πιστεύω ότι ο Κ.Ο.Α. μπορεί να βοηθήσει να αναχαιτιστεί το ανησυχητικό φαινόμενο της βίας στα γήπεδα με τη διαφώτιση και με οποιοδήποτε άλλο μέσο χρειαστεί.

Θα τελειώσω το κεφάλαιο αθλητισμός με μια παράκληση: Όσο το δυνατό μεγαλύτερη βοήθεια προς οποιοδήποτε προσφυγικό σωματείο. Έχουμε εθνικό και ηθικό καθήκον να βοηθήσουμε στη διατήρησή τους, γιατί όλοι ξέρουμε το ρόλο που επιτελούν. Αλλοίμονο αν χαθούν. Θα χαθεί μαζί τους και η ιδέα της επιστροφής. Και εμείς τουλάχιστον δεν είμαστε διατεθειμένοι να δεχθούμε τη διάλυση έστω και ενός προσφυγικού σωματείου, λόγω της έλλειψης χρημάτων. Τα μαρωνίτικα σωματεία που τελευταία άρχισαν να βοηθούνται και που είναι προσφυγικά πιστεύουμε ότι τυγχάνουν δυσμενούς διάκρισης έναντι των άλλων στη βοήθεια που παίρνουν, γιατί είναι πολύ χαμηλή. Επιθυμία και θέση μας είναι να βρίσκονται στην ίδια ακριβώς μοίρα με όλα τα άλλα σωματεία και όχι σε κατώτερη. Και αυτό θα αγωνιστούμε να το επιτύχουμε.

Τελειώνοντας, επιγραμματικά λέγουμε: Στα θέματα παιδείας και αθλητισμού ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα επικροτεί κάθε προσπάθεια για το καλό και θα προσφέρει κάθε δυνατή βοήθεια. Είναι όμως αποφασισμένος να πολεμά την αναξιοκρατία, την κομματικοποίηση και τον αποπροσανατολισμό από τα εθνικά και θρησκευτικά ιδεώδη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Γεωργιάδη.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κύριος Θεοδούλου. Και με τον κύριο Θεοδούλου νομίζω ότι θα κλείσουμε τη σημερινή συνεδρία. Ο τελευταίος για κακορίζικος για καλορίζικος.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, Είναι γνωστές σε όλους οι συνθήκες του τόπου, μέσα στις οποίες καλούμαστε να εξετάσουμε τους κρατικούς προϋπολογισμούς και σε προέκταση την κυβερνητική πολιτική στον οικονομικό, δημοσιονομικό και κοινωνικό τομέα. Αναμφίβολα, κυρίαρχο στοιχείο των συνθηκών αυτών αποτελεί ο σκληρός αντικατοχικός, απελευθερωτικός αγώνας του λαού μας. Το άλλο σημαντικό στοιχείο που έχουμε και το οποίο επίσης πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη μας είναι η γενική κατάσταση της οικονομίας, το τεράστιο δημοσιονομικό έλλειμμα, μαζί με το εξωτερικό και εσωτερικό χρέος, καθώς και οι κοινωνικές ανάγκες του λαού μας.

Πάνω σ' αυτή την αντικειμενική βάση και κατά συνέπεια με γνώμονα την εξυπηρέτηση του λαού μας και του πολιτικού του αγώνα οφείλουμε να τοποθετηθούμε κατά τρόπο που να συμβάλουμε με τις απόψεις μας στην άνοδο του οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου στον τόπο.

Από την ομιλία του έντιμου Υπουργού Οικονομικών και από την 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών διαφαίνεται ότι το 1989, που είναι και το πρώτο έτος του νέου πενταετούς προγράμματος ανάπτυξης, παρατηρούνται κάποια θετικά βήματα σε διάφορους δείκτες της οικονομίας. Αυτά τα μικρά έστω θετικά βήματα οφείλονται ασφαλώς και πρώτα απ' όλα στην εργατικότητα του λαού μας, αλλά πιστώνουν ταυτόχρονα και τη νέα κυβέρνηση.

Είναι όμως αυτά τα μικρά θετικά βήματα στα πλείστα οικονομικά μεγέθη τέτοια που να δικαιολογούν οποιοδήποτε εφησυχασμό; Εμείς απαντούμε κατηγορηματικά, όχι. Θεωρούμε ότι η οικονομία εξακολουθεί να βρίσκεται μπροστά σε μια πολύ σοβαρή κατάσταση. Συμφωνούμε με τη διαπίστωση ότι το τεράστιο δημοσιονομικό έλλειμμα επηρεάζει αρνητικά όλους τους τομείς της οικονομίας και πως αποτελεί κίνδυνο αποσταθεροποίησης, ο οποίος πρέπει να αντιμετωπιστεί μέσα από σειρά δραστικών μέτρων.

Το δεύτερο βασικό ερώτημα που προκύπτει είναι αν μέσα από τους νέους προϋπολογισμούς του 1990 παίρνονται όλα εκείνα τα αναγκαία, τα σωστά και τα δραστικά μέτρα που χρειάζεται η οικονομία.

Η απάντησή μας σ' αυτό το ερώτημα είναι ότι γίνεται μια προσπάθεια και παίρνονται κάποια μέτρα, όπως είναι η μείωση του ταμειακού και δημοσιονομικού ελλείμματος, η περιορισμένη έστω συμπίεση των εξόδων του Τακτικού Προϋπολογισμού και η αύξηση των κρατικών εσόδων, κυρίως από τις φορολογίες. Θεωρούμε όμως αυτά τα μέτρα ανεπαρκή, αλλά και μη ικανοποιητικά.

Το ΑΚΕΛ, όπως είναι γνωστό, έχει προτείνει προς την κυβέρνηση από καιρό διάφορα συγκεκριμένα μέτρα τα οποία είδαν το φως της δημοσιότητας, γι' αυτό και δεν είναι σκόπιμο να τα επαναλάβω. Συνοπτικά όμως αναφέρω ότι τα μέτρα που προτείνουμε προνοούν την οικονομική περισυλλογή με τον περιορισμό των εξόδων του κρατικού τομέα σε καταναλωτικές δαπάνες, τον προγραμματισμό και την προώθηση μιας ορθολογιστικής ανάπτυξης όλων των κλάδων της οικονομίας, με κύρια έμφαση στην ανάπτυξη των κλάδων της υλικής παραγωγής και στην

αξιοποίηση όλου του παραγωγικού μας δυναμικού. Προνοούν ακόμα στον τομέα των κρατικών εσόδων την αναθεώρηση της φορολογικής πολιτικής, με στόχο την ενίσχυση της αποδοτικότητας του όλου φορολογικού συστήματος, με την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και τη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών προς όφελος των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο τόπος μας όπως είναι γνωστό αντιμετωπίζει επίσης και αρκετά κοινωνικοοικονομικά και αναπτυξιακά προβλήματα τα οποία σχετίζονται άμεσα με το θέμα που συζητούμε και ιδιαίτερα με την κατεύθυνση της κυβερνητικής πολιτικής στην οικονομία.

Αναφερόμενος μόνο στην επαρχία μου θα επισημάνω τα ακόλουθα: Η Πάφος αναπτύσσεται τουριστικά τα τελευταία χρόνια με γοργούς ρυθμούς. Σημειώνεται κάποια ανάπτυξη σε μερικούς κλάδους της γεωργίας, οι οποίοι αντιμετωπίζουν ήδη και πρόβλημα διάθεσης της παραγωγής τους, και στη βιομηχανία το γενικότερο χαρακτηριστικό είναι η συνέχιση μιας μακρόχρονης στασιμότητας. Παράλληλα στην Πάφο είναι εξόφθαλμη και η καθυστέρηση σε σημαντικά έργα υποδομής.

Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι στην Πάφο παρατηρείται μια ανισομερής ανάπτυξη που μαρτυρά την έλλειψη του αναγκαίου προγραμματισμού, των αναγκαίων μέτρων για μια ορθολογιστική ανάπτυξη.

Το ΑΚΕΛ για χρόνια, αλλά και τώρα, απαιτεί όπως το κράτος χρησιμοποιήσει όλα τα απαραίτητα μέσα που έχει στη διάθεσή του για τη σωστή ανάπτυξη της Πάφου, για την προώθηση των έργων υποδομής που έπρεπε από πολλού να είχαν γίνει, για την ανάπτυξη και των κλάδων της υλικής παραγωγής.

Σ' αυτά τα πλαίσια προειδοποιούμε ότι αν συνεχιστεί η σημερινή, σε μεγάλο βαθμό ανεξέλεγκτη και απρογραμμάτιστη, ανάπτυξη, υπάρχει ο κίνδυνος να επηρεαστεί αρνητικά το μακροπρόθεσμο μέλλον της Πάφου. Θα βρεθούμε μπροστά σε τετελεσμένα γεγονότα, που είτε δε θα διορθώνονται είτε θα χρειάζονται τεράστιους οικονομικούς πόρους για να διορθωθούν. Πρέπει να πω ότι ήδη σημειώνεται συνεχής φυγή του εργατικού δυναμικού από τους κλάδους της υλικής παραγωγής.

Από αυτή τη γενική και πολύ αδρή περιγραφή της οικονομικής εικόνας της Πάφου προκύπτουν και οι εκτιμήσεις και οι απόψεις μας για τα ειδικά προβλήματα, τα οποία είναι τα εξής:

1. Θεωρούμε ότι επιβάλλεται η επίσπευση της κατασκευής του νέου δρόμου διπλής κατεύθυνσης Πάφου - Λεμεσού, γιατί ο υφιστάμενος δρόμος έπαψε να ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες της Πάφου και της Κύπρου γενικότερα.

2. Εκτιμούμε τις κυβερνητικές εξαγγελίες για αναβάθμιση του Αεροδρομίου Πάφου. Όμως και σ' αυτό το πρόβλημα θεωρούμε ότι πρέπει να επισπευσθούν τα έργα, διότι η σημερινή του κατάσταση δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες του τόπου, στις ανάγκες που πρέπει να καλύπτει.

3. Στον τομέα του τουρισμού, ενώ θεωρούμε ότι υπάρχουν ακόμα περιθώρια ανάπτυξης, υπογραμμίζουμε την ανάγκη να προηγούνται τα αναγκαία έργα υποδομής και η ανάπτυξη να τεθεί σ' ένα πιο οργανωμένο και ελεγχόμενο πλαίσιο για να διατηρηθούν όλες οι σχετικές ισορροπίες, για να διαφυλαχτεί το φυσικό και ιστορικό περιβάλλον, για να διαφυλαχτεί το μέλλον του λαού και του τόπου.

Δράττομαι επίσης της ευκαιρίας να αναφερθώ και στο γνωστό θέμα του Ακάμα και να τονίσω τα εξής: Κατ' αρχήν η περιοχή του Ακάμα, με τις ανεκτίμητες περιβαλλοντικές αξίες της, πρέπει να διαφυλαχθεί στα πλαίσια ενός εθνικού πάρκου, όπου θα σταματήσει η παρουσία των αγγλικών στρατευμάτων και ο λαός μας θα μπορεί κατά οργανωμένο τρόπο να χαίρεται το εθνικό πάρκο και το περιβάλλον του. Το θέμα αυτό πιστεύουμε ότι πρέπει να παραμείνει έξω από το μύλο της κομματικής εκμετάλλευσης. Ταυτόχρονα βλέπουμε την ανάγκη να αντιμετωπιστούν μέσα από το διάλογο και τη συναίνεση, και τα προβλήματα που προέκυψαν από το ευρύτερο σχέδιο προστασίας και ανάπτυξης της περιοχής. Υπάρχουν δίκαια αιτήματα των κατοίκων των χωριών της Λαόνας και της Πέγειας τα οποία πρέπει να ικανοποιηθούν με τις αναγκαίες τροποποιήσεις του σχεδίου. Συνάμα πρέπει να προωθηθεί η υλοποίηση των διάφορων έργων που προβλέπονται για την ανάπτυξη και την πρόοδο των χωριών.

4. Οι δύο δήμοι, της επαρχίας Πάφου και της Πόλης Χρυσοχούς, που είναι οικονομικά από τους πιο φτωχούς στην Κύπρο, χρειάζονται άμεση κρατική οικονομική αρωγή για να αντιμετωπίσουν τα χρόνια και οξύτατα προβλήματά τους, όπως είναι το αποχετευτικό σύστημα, το οδικό και συγκοινωνιακό πρόβλημα, η ανάγκη πολιτιστικών χώρων και άλλα.

5. Πολλαπλά είναι και τα προβλήματα της υπαίθρου, όπου πολλά χωριά μας βρίσκονται στο στάδιο της ερήμωσης. Επικροτούμε τις διακηρύξεις και τα μέχρι τώρα μέτρα της νέας κυβέρνησης για την ύπαιθρο. Τα θεωρούμε όμως ανεπαρκή.

Για τη σωτηρία της υπαίθρου και τη βελτίωση της ζωής των κατοίκων επιβάλλεται μια πιο ολοκληρωμένη πολιτική στα πλαίσια της οποίας να καταρτιστούν περιφερειακά σχέδια ανάπτυξης, να εκσυγχρονιστεί το οδικό και τηλεφωνικό δίκτυο, να επιλυθούν οι πολλαπλές υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες, να υπάρξει προγραμματισμός στην παραγωγή και διάθεση των προϊόντων, με τη δημιουργία και των αναγκαίων συμβουλίων διάθεσης των προϊόντων, έτσι που να εξασφαλιστούν κατά το δυνατό αμειπτικές τιμές, να επεκταθεί και να βελτιωθεί το σύστημα ασφάλειας της γεωργικής παραγωγής και άλλα.

6. Στο σοβαρό κοινωνικό τομέα της υγείας σημειώνω την πρόοδο που είχαμε στην επάνδρωση και τον εξοπλισμό των Νοσοκομείων Πάφου και Πόλης Χρυσοχούς και τη βελτίωση των επισκέψεων ιατρών στην ύπαιθρο. Χρειάζεται όμως να ενισχυθεί περισσότερο η επάνδρωση και ο εξοπλισμός σε όλα τα υγειονομικά κέντρα και να επισπευσθεί και η λειτουργία του νέου επαρχιακού νοσοκομείου Πάφου.

7. Στον εξίσου σοβαρό κοινωνικό τομέα της παιδείας υφίστανται επίσης αρκετά προβλήματα. Χρειαζόμαστε πρώτα απ' όλα νέα σχολικά κτίρια, γυμνασίων, δημοτικών και προδημοτικών, εκσυγχρονισμό της σχολικής ύλης και των προγραμμάτων, σύγχρονο εξοπλισμό, αντιμετώπιση της μάστιγας των φροντιστηρίων, πραγματική υλοποίηση της δωρέαν παιδείας.

Η κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει πιο αποφασιστικά για να αντιμετωπίσει όλα τα πιο πάνω εκπαιδευτικά προβλήματα και να υλοποιήσει την προγραμματική της πολιτική.

8. Οξύ κοινωνικό πρόβλημα υπάρχει και στον τομέα της στέγασης. Επικροτούμε τα μέτρα της κυβέρνησης μέσα από τους οργανισμούς γης και στέγης. Θεωρούμε όμως ότι αυτοί οι οργανισμοί πρέπει να δραστηριοποιηθούν καλύτερα. Υποδεικνύουμε επίσης και τις ευθύνες του κράτους για τα επικίνδυνα, λόγω

κατολισθίσεων του εδάφους και κακής οικοδόμησης, σπίτια στα χωριά Χολέτρια, Επισκοπή και Πενταλιά. Υπογραμμίζω ακόμα και το σοβαρό στεγαστικό πρόβλημα των προσφύγων που ζουν στην Πάφο, όσων ζουν σε επικίνδυνα και ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια, καθώς και τις ανάγκες των νέων ζευγαριών.

Κύριε Πρόεδρε,

Με όλα όσα εξέθεσα πιο πάνω, καταλήγω στα ακόλουθα συμπεράσματα:

Οι πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που έχουμε επιβάλλουν μια νέα οικονομική πολιτική προσέγγιση, στηριγμένη στις δικές μας συνθήκες και ανάγκες, μακριά από ξένα πολιτικά και ιδεολογικά δόγματα. Θέλουμε μια οικονομική πολιτική ισόρροπης ανάπτυξης όλων των κλάδων της οικονομίας, πιο ευαίσθητη στις κοινωνικές ανάγκες του λαού, που να συνοδεύεται από μια ελεύθερη, ευέλικτη εμπορική πολιτική, που να αποτελεί σταθερό στήριγμα της εθνικής μας οικονομίας, του αδέσμευτου του κράτους μας και σίγουρη εγγύηση για την πρόοδο και την ευημερία του λαού μας.

Για το ΑΚΕΛ, αυτή την κρίσιμη ώρα για τον τόπο, προέχει η σωστή ανάπτυξη και η πρόοδος του λαού μας μέσα στις καπιταλιστικές συνθήκες που έχουμε. Για το ΑΚΕΛ προέχει η διαφύλαξη, τώρα που η μισή μας πατρίδα κατέχεται από ξένα στρατεύματα, της πολιτικής ανεξαρτησίας της Κύπρου και του αδέσμευτου του κράτους μας.

Εμείς δε θέσαμε και δε θέτουμε υπό τις συνθήκες το δικό μας σοσιαλιστικό πρόγραμμα για υλοποίηση. Κατά τον ίδιο τρόπο ζητούμε από την αστική τάξη του τόπου να αναστείλει το δικό της πολιτικό δόγμα για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.. Στο κάτω - κάτω γιατί αυτό το ζήτημα να μας διχάζει τώρα, εφόσον δεν είναι δυνατό να μας δεχτεί η Ε.Ο.Κ. για αρκετά χρόνια;

Σ' αυτά τα χρόνια η Κύπρος μπορεί, πιστεύουμε, να ζήσει χωρίς την αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.. 'Οταν λύσουμε το εθνικό μας θέμα, μπορούμε να προωθήσουμε και εμείς, το ΑΚΕΛ και η αστική τάξη, τα πολιτικά και ιδεολογικά μας δόγματα ή προγράμματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Θεοδούλου.

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι με την ομιλία του κυρίου Θεοδούλου έχουμε φτάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Η επόμενη συνεδρία θα είναι αύριο το πρωί στις 10:00 με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1990.

(Συνέχιση της συζήτησης)

2) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος του 1990.

(Συνέχιση της συζήτησης)

3) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1990.

(Συνέχιση της συζήτησης).

4) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Κοινοτικό Στάδιο) Νήσου - Πέρα Χωρίου του 1989.

5) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Παραχώρηση Εκπαιδευτικών Δανείων) Κανονισμοί του 1989.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ----------

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξης: 7.25)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας.

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1990», 2. «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος του

1990» και 3. «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Ντ. Κωνσταντίνου, Τ. Χατζηδημητρίου, Κ. Ερωτοκρίτου, Ά. Χρυσοστόμου, Π. Δίγκλης, Ι. Κατσουνωτός, Α. Παπαρές, Π. Στυλιανού, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Ανδρέου, Ι. Ιωαννίδης, Μ. Πουμπουρής, Γ. Παπαδόπουλος, Ζ. Τουλούρας, Ν. Ηλία, Δ. Γεωργιάδης, Μ. Θεοδούλου) και απόφαση του Σώματος για συνέχιση της συζήτησης στην επόμενη συνεδρία.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 8ης Δεκεμβρίου 1989

('Ωρα έναρξης: 10.07 π.μ.)

(Αρ. 11)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, σήμερα, όπως βλέπετε, στην ημερήσια διάταξη υπάρχουν δύο Κανονισμοί. «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Παραχώρηση Εκπαιδευτικών Δανείων) Κανονισμοί του 1989» αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία και μένουν «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Κοινοτικό Στάδιο) Νήσου-Πέρα Χωρίου του 1989». Να εξετάσουμε πρώτα τους Κανονισμούς αυτούς και κατόπιν να συνεχίσουμε τη συζήτηση πάνω στους προϋπολογισμούς.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να διαβάσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ (ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ) ΝΗΣΟΥ - ΠΕΡΑ ΧΩΡΙΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 26 Νοεμβρίου 1989. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες των προτεινόμενων Κανονισμών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) νομοθεσίας, θεσμοθετείται η διαδικασία που θα ακολουθείται για την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία του κοινοτικού σταδίου της περιοχής Βελτιώσεως Νήσου-Πέρα Χωριού.

Ειδικότερα με τους Κανονισμούς αυτούς καθορίζονται:-

(α) τα Σώματα που θα είναι αρμόδια για τη διοίκηση και διεύθυνση του κοινοτικού σταδίου του Συμβουλίου Βελτιώσεως Νήσου - Πέρα Χωρίου, καθώς και για τη χορήγηση των αδειών χρήσης του σταδίου αυτού.

(β) οι σκοποί για τους οποίους το στάδιο αυτό θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

(γ) η διαδικασία για την υποβολή αίτησης και τη χορήγηση άδειας για τη χρήση του σταδίου, καθώς και τα δικαιώματα για την έκδοση τέτοιας άδειας.

(δ) οι υποχρεώσεις του προσώπου στο οποίο χορηγήθηκε η σχετική άδεια για τη χρήση του σταδίου.

(ε) οι περιπτώσεις ακύρωσης ή αναστολής της άδειας για χρήση του σταδίου. και τέλος

(στ) οι ποινές που θα επιβάλλονται για παράβαση των διατάξεων των προτεινόμενων Κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, σημειώνοντας ιδιαίτερα τη δήλωση των εκπροσώπων του Υπουργείου Εσωτερικών ότι οι προτεινόμενοι Κανονισμοί έχουν υιοθετηθεί και από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών αυτών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από καθαρά νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στη συνέχεια της συζήτησης πάνω στους προϋπολογισμούς της Δημοκρατίας. Προτίθεμαι να δώσω το λόγο στον κ. Ομήρου του Σ.Κ. ΕΔΕΚ, επειδή έχουν μιλήσει πολλοί από τα άλλα κόμματα, χωρίς να πάρει το λόγο Βουλευτής της ΕΔΕΚ.

Έχετε 30 λεπτά, κύριε Ομήρου. Το κόμμα σας σας έδωσε 30 λεπτά.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Πρόεδρε, η συζήτηση των κρατικών προϋπολογισμών αποτελεί μια από τις κορυφαίες στιγμές του κοινοβουλίου και μια συνολική τοποθέτηση της εθνικής

αντιπροσωπείας απέναντι στην κυβερνητική πολιτική. Πρόκειται για μια εφ' όλης της ύλης θεώρηση του κυβερνητικού έργου και μια προσπάθεια ανίχνευσης και σήμανσης των προοπτικών της οικονομίας, της κοινωνίας, του ίδιου του μέλλοντος του τόπου και του λαού.

Κάτω απ' αυτή την έννοια η συνολική και αναλυτική έκθεση των απόψεων όλων των πολιτικών πλευρών αποτελεί μια χρήσιμη διαδικασία που εμπλουτίζει τη δημοκρατική διαδικασία και συντελεί στην υπόδειξη λαθών και αδυναμιών και στην επισήμανση τρόπων και μεθόδων μιας διορθωτικής πορείας.

Είναι γεγονός ότι η συζήτηση των φετινών προϋπολογισμών σημαδεύεται από μια κοσμοϊστορική συγκυρία. Μια συγκυρία που αποτυπώνει το τέλος μιας μακράς εποχής ψυχροπολεμικής αναμέτρησης συνεχών εξοπλισμών και κυριαρχίας ενός διπολικού συστήματος επικυριαρχίας πάνω στον πλανήτη μας. Στην προοπτική του καινούργιου αιώνα, η ανθρωπότητα προσβλέπει με μια συγκρατημένη αισιοδοξία που τροφοδοτείται από τις επιλογές της ειρηνικής προσέγγισης, της αποκατάστασης των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, της εξάλειψης των παραμορφώσεων του σοσιαλισμού που εξακολουθεί να αποτελεί την προσδοκία των εργαζομένων, της αποχώρησης ξένων στρατευμάτων από μια σειρά χώρες που σήμανε και την εξάλειψη πολλών εστιών τοπικών συγκρούσεων.

Αυτή η ιστορική σημερινή συγκυρία δεν είναι κάποιο τυχαίο γεγονός. Είναι αποτέλεσμα και καρπός επίπονων, πολύμοχθων και πολύχρονων προσπαθειών και αγώνων των λαών, που μέσα από οδυνηρές εμπειρίες επιχειρούν να χαράξουν μια καινούργια πορεία στο λυκαυγές του 21ου αιώνα.

Παρά το ελπιδοφόρο παγκόσμιο σκηνικό η πατρίδα μας βρίσκεται ακόμα μακριά από τη δική της λύτρωση και πορεύεται προς τα 16α Χριστούγεννα της κατοχής και της προσφυγιάς φέροντας το βαρύ σταυρό του μαρτυρίου της. Οι πρόσφυγες βρίσκονται ακόμα μακριά από τα τουρκοπατημένα σπίτια τους, ο Πενταδάκτυλος μας ατενίζει σκλαβωμένος και οι εκκλησίες μας παραμένουν βουβές και αλειτούργητες.

Αποτελεί μια τραγική αντίφαση, ανακολουθία και πρόκληση τα τείχη του διαχωρισμού και της διαίρεσης να γκρεμίζονται κάτω από το βάρος των νέων αντιλήψεων και προσεγγίσεων σε παγκόσμιο επίπεδο και να γίνεται στην Κύπρο ανεκτή μια κατάφωρη αδικία που συνιστά ένα διαρκές έγκλημα που πρέπει να βαραίνει με ενοχές ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Τώρα είναι η ώρα να αξιοποιήσουμε το νέο διεθνές κλίμα για τη δικαίωση και τη λύτρωη του λαού μας.

Τώρα είναι η ώρα μιας αγωνιστικής κινητοποίησης που θα υποχρεώσει την ανθρωπότητα να αντιληφθεί ότι καμιά ειρήνη δεν μπορεί να είναι μόνιμη και διαρκής όσο συνεχίζεται η αδικία και η κατοχή στην Κύπρο.

Τώρα είναι η ώρα για μια ουσιαστική επανατοποθέτηση του Κυπριακού πάνω στη σωστή βάση του αντικατοχικού χαρακτήρα του προβλήματος, που θα απογυμνώνει και θα αποκαλύπτει το ειδεχθές πρόσωπο της βίας του κατακτητή και θα δίνει ανάγλυφες τις πραγματικές διαστάσεις της κυπριακής κρίσης.

Η εμπλοκή μας σε άκαρπες διαδικασίες και ένα ατέλειωτο τράβηγμα του χρόνου που συντηρείται και καλλιεργείται από την Άγκυρα και τον Ντενκτάς το μόνο που εξυπηρετεί τελικά είναι τα μακροπρόθεσμα στρατηγικά κατακτητικά τουρκικά σχέδια.

Διεθνοποίηση, αξιοποίηση του νέου ευνοϊκού διεθνούς κλίματος, αγωνιστική κινητοποίηση, αμυντική επάρκεια και σωστή προβολή των διαστάσεων του Κυπριακού αποτελούν σήμερα τη μόνη προσφερόμενη πορεία για την τελική απελευθέρωση της πατρίδας μας.

Κάτω από τις συνθήκες της κατοχής και της προσφυγιάς θα ήταν αδιανόητο να συζητούμε τους κρατικούς προϋπολογισμούς χωρίς μια άμεση σύνδεση της πορείας, του ρόλου και των προοπτικών της οικονομίας με το συνεχιζόμενο δράμα του λαού μας.

Θα ήμαστε εκτός τόπου και χρόνου, αν στεκόμαστε απλώς σε αριθμούς και οικονομικά μεγέθη, χωρίς να τονίζουμε, πράγμα που κάμνει το Σ.Κ. ΕΔΕΚ από το 1974, ότι επιβάλλεται μια τέτοια προσαρμογή της οικονομίας, που να αποβλέπει στην εξυπηρέτηση της εθνικοαπελευθερωτικής μας υπόθεσης και του συνόλου των εργαζομένων. Δυστυχώς όμως, αντί αυτών των επιλογών που επέβαλλε η ίδια η κοινωνία και οι διαμορφωμένες ιδιαίτερες συνθήκες, είχαμε μια οικονομική πολιτική που στρεφόταν στην εξυπηρέτηση των μεγάλων συμφερόντων, στην προστασία των μεγάλων εισοδημάτων και στη διατήρηση ανέγγιχτων των δομών ενός βαθύτατα εκμεταλλευτικού οικονομικού και κοινωνικού συστήματος. Οι επιλογές αυτές παραγνώρισαν τις κυρίαρχες συνθήκες του εθνικοαπελευθερωτικού στόχου και παράλληλα αύξησαν και διεύρυναν τα διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας μας.

Αγρότες, εργάτες, μισθοσυντήρητοι και νεολαία βάσταξαν τα βάρη, ενώ τα ψηλά εισοδήματα και ο πλούτος εξακολούθησαν και εξακολουθούν να απολαμβάνουν το καθεστώς μιας προνομιακής μεταχείρισης, ασυδοσίας και εκμετάλλευσης των εργαζομένων.

Δείγματα αυτής της ανισότητας μέσα στην κυπριακή κοινωνία αποτελούν η ανισόρροπη ανάπτυξη κέντρου και περιφέρειας, η ερήμωση πολλών περιοχών της υπαίθρου, η απρογραμμάτιστη ανάπτυξη και η πολιτιστική μιζέρια της κοινωνίας μας με άμεσες επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής του λαού και ιδιαίτερα της νεολαίας.

Η σημερινή κυβέρνηση, παρά τις πολλές διακηρύξεις και επαγγελίες της, συνέχισε να εφαρμόζει το ίδιο οικονομικό σύστημα χωρίς αποφασιστικές πρωτοβουλίες και δραστικές παρεμβάσεις που θα στόχευαν στην ανακατανομή του εθνικού προϊόντος και σε μια δικαιότερη κατανομή του εθνικού εισοδήματος. Αντίθετα είχαμε προσεγγίσεις νεοφιλελεύθερων συνταγών οικονομικής διαχείρισης και επέκταση της ιδιωτικής συμμετοχής σε μια εποχή που ο νεοφιλελευθερισμός καταρρέει στις χώρες που τον υιοθέτησαν και υπάρχει στροφή προς οικονομικές αντιλήψεις με κυρίαρχο το πνεύμα της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Είναι πια φανερό, όχι μόνο στη μικρή κοινωνία της Κύπρου αλλά και σε χώρες με πολύ μεγαλύτερα οικονομικά μεγέθη, ότι για το ξεπέρασμα της δομικής κρίσης της οικονομίας και για τη θεμελίωση μιας οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης πάνω σε υγιείς βάσεις χρειάζονται μια σειρά από μέτρα που θα στοχεύουν σε διαρθρωτικές αλλαγές. Αλλαγές που να είναι ενταγμένες σε μια συνολική στρατηγική που θα αποβλέπει στην αντιμετώπιση της κάμψης και στην αντιμετώπιση των επερχόμενων αδιεξόδων. Εκ των «ων ουκ άνευ» προϋποθέσεις προς αυτή την κατεύθυνση είναι να χτυπηθούν δομές και συμφέροντα και πιο συγκεκριμένα τα παρασιτικά οικονομικά κυκλώματα, οι κερδοσκόποι και οι μεσάζοντες που, ενώ διατηρούν και αυξάνουν τα κέρδη τους μέσα στις άθικτες δομές του συστήματος, αποτελούν συνάμα και τους πρωταθλητές της φορο-

διαφυγής και της διαρροής συναλλάγματος, που αποτελούν μόνιμα φαινόμενα-καρκινώματα για την οικονομία μας.

Χρειάζονται λοιπόν κυβερνητικές πρωτοβουλίες, υιοθέτηση τολμηρών μέτρων καταστολής του παρασιτισμού, μέτρα πάταξης της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής και δραματικές διαρθρωτικές αλλαγές στο όλο οικονομικό σύστημα.

Η ανυπαρξία τέτοιων μέτρων στα πλαίσια ενός ευρύτερου εθνικού προγραμματισμού δεν μπορεί να αφήνει περιθώρια συναίνεσης και συνυπευθυνότητας για ένα κόμμα σαν το δικό μας που αποβλέπει στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων των εργαζομένων.

Στην ευρύτερη θεώρησή μας πάνω στους προϋπολογισμούς έχει ήδη αναφερθεί ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, γι' αυτό θα περιοριστώ σε αναφορά σε μερικούς κρίσιμους τομείς της οικονομίας.

Παρ' όλες τις αλλαγές και τις διαφοροποιήσεις στη σύνθεση και τη μορφή της κυπριακής οικονομίας, ο αγροτικός τομέας εξακολουθεί να είναι πρωταγωνιστικός. Κατάρρευση αυτού του τομέα θα σημάνει και υπονόμευση του συνόλου της εθνικής μας οικονομίας. Για δεκαετίες οι αγρότες μας πληρώνουν βαρύ το τίμημα της έλλειψης κρατικής στοργής και φροντίδας και βρίσκονται μόνιμα στο περιθώριο της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής. Έλειψαν τα μέτρα μιας πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης και το φαινόμενο ανισόρροπης μεταχείρισης πόλης και υπαίθρου έχει οδηγήσει μια σειρά αγροτικών κοινοτήτων στο μαρασμό και την ερήμωση. Ένα από τα αποδεικτικά και κραυγαλέα παραδείγματα της υποβαθμισμένης και άδικης μεταχείρισης της υπαίθρου είναι η επιμονή του κράτους στο θεσμό της κατά ένα ποσοστό συμμετοχής των κοινοτήτων στις δαπάνες για έργα κοινοτικής ή αγροτικής ανάπτυξης. Αυτή ακριβώς η επιμονή επιβεβαιώνει και αναπαράγει την κοινωνική ανισορροπία και καθηλώνει την περιφέρεια σε μόνιμη υποανάπτυξη. Πρόκειται για έναν ολότελα άδικο θεσμό που επιβαρύνει τις κοινότητες με χρέη και εμποδίζει τη βελτίωση της ποιότητας και των συνθηκών ζωής στην ύπαιθρο. Ζητούμε και πάλι από την κυβέρνηση να μελετήσει σοβαρά ένα νέο σχέδιο εκτέλεσης των κοινοτικών έργων που θα έχει στόχο την ολική κατάργηση της κοινοτικής συνεισφοράς. Είναι καιρός τα έργα ανάπτυξης στην ύπαιθρο να αποτελέσουν αναπόσπαστο τμήμα των προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης που θα βαρύνουν τους κρατικούς προϋπολογισμούς, χωρίς να επηρεάζουν τους τους ισχνούς προϋπολογισμούς των κοινοτήτων.

Είχαμε χαιρετίσει τις δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών ότι «θα επιδιωχθεί η μείωση του χάσματος στις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων της υπαίθρου σε σχέση με εκείνες των κατοίκων των πόλεων», καθώς και την εξαγγελία σχεδίων για την ενθάρρυνση της ίδρυσης βιομηχανικών μονάδων στην ύπαιθρο και την επιδότηση του επιτοκίου για στεγαστικά δάνεια σε νέα ζευγάρια. Ωστόσο μέχρι σήμερα δεν έχουμε διαπιστώσει την υλοποίηση του πλείστου μέρους αυτών των εξαγγελιών και η θέση του Κυπρίου αγρότη εξακολουθεί να είναι υπερβολικά υποβαθμισμένη. Ο αγροτικός πληθυσμός εξακολουθεί, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία, να είναι το πιο αδικημένο τμήμα του πληθυσμού, αφού το εισόδημά του είναι μόλις το μισό του κατά κεφαλή εθνικού εισοδήματος.

Παράλληλα θέλουμε να σημειώσουμε με μεγάλη ανησυχία το γεγονός ότι η κυβέρνηση μελετά τη μείωση και ίσως και την κατάργηση των επιχορηγήσεων κάτω από την απατηλή διατύπωση της αναδιάρθρωσής τους. Συνήγορος θερμός

της κατάργησης των επιχορηγήσεων είναι το ιδιωτικό κεφάλαιο και το ΚΕΒΕ που σε μια επίδειξη άκρατης πλεονεξίας επιδιώκουν τη μεγιστοποίηση των κερδών τους αδιαφορώντας για την κοινωνική ανισότητα που θα προκύψει.

Θέλουμε όμως να προειδοποιήσουμε κατά τον πλέον επίσημο τρόπο από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων ότι «έχουν γνώσιν οι φύλακες». Ποτέ δε θα επιτρέψουμε την κατάργηση των επιχορηγήσεων στη γεωργία που αποτελούν ένα ελάχιστο μέτρο αντιμετώπισης των κοινωνικών αντιθέσεων και μια οφειλόμενη εισφορά της κοινωνίας μας προς τον Κύπριο αγρότη που αποτελεί το στυλοβάτη της οικονομίας του τόπου.

Άλλωστε οι επιχορηγήσεις είναι σήμερα ένα παγκόσμιο φαινόμενο παρέμβασης της κοινωνίας στην πιο δίκαιη κατανομή του εθνικού εισοδήματος, αφού ο γεωργικός τομέας από τη φύση του είναι ασταθής λόγω των διακυμάνσεων της παραγωγής εξαιτίας των καιρικών συνθηκών και γιατί παράλληλα εξυπηρετούνται ευρύτεροι εθνικοί σκοποί, μια που η γεωργία ικανοποιεί τις επισιτιστικές ανάγκες του πληθυσμού και κατοχυρώνει την εθνική αυτάρκεια.

Για να δώσουμε απάντηση στα επιχειρήματα όσων, στο όνομα της μεγιστοποίησης των κερδών τους, επιτίθενται ενάντια στο θεσμό των επιχορηγήσεων, αναφέρουμε ότι οι επιχορηγήσεις δίνονται ακόμα και στις πιο αναπτυγμένες βιομηχανικές χώρες του κόσμου.

Έτσι στις Η.Π.Α. ο γεωργικός τομέας επιχορηγείται κατά 28% (εννοούμε της διαμορφούμενης τελικής τιμής), στην Ιαπωνία κατά 52% και στις χώρες της Ε.Ο.Κ. κατά 40%.

Στον τομέα των εισαγωγών γεωργικών προϊόντων παρατηρείται μια επικίνδυνη εξέλιξη με τη λεγόμενη φιλελευθεροποίηση. Είχαμε πρώτα τη φιλελευθεροποίηση στον τομέα των τυροκομικών προϊόντων και τώρα οι εισαγωγές επεκτείνονται και σε άλλα γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα. Αλλά μια τέτοια πολιτική, που δε συνοδεύεται παράλληλα από την υιοθέτηση μηχανισμών στήριξης της εγχώριας παραγωγής, θα οδηγήσει σταδιακά στην πλήρη καταστροφή της γεωργοκτηνοτροφίας.

Οι χώρες που έχουν φιλελευθεροποιήσει τις εισαγωγές τους έχουν άλλους χίλιους δυο τρόπους προστασίας της δικής τους παραγωγής. Εκτός από τους δασμούς επιβάλλουν ποσοτικούς και χρονικούς περιορισμούς, καθώς και αντισταθμιστικές εισφορές, δηλαδή χρηματικές ποινές σε τιμές χαμηλότερες των εγχωρίων. Συνεπώς η ανεξέλεγκτη εισαγωγή γεωργικών προϊόντων χωρίς την εισαγωγή θεσμών στήριξης της εγχώριας παραγωγής αποτελεί μια απάτη και ένα καίριο πλήγμα στην κυπριακή γεωργία.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα καταστροφικών συνεπειών της αλόγιστης εισαγωγής κτηνοτροφικών προϊόντων υπήρξε το χρόνο που μας πέρασε η εισαγωγή διπλάσιας ποσότητας κρεάτων σε σχέση με το 1988. Το αποτέλεσμα ήταν ότι χιλιάδες αμνοερίφια εγχώριας παραγωγής έμειναν αδιάθετα προς ζημία των κτηνοτρόφων μας και της εθνικής οικονομίας. Τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια τροφοδοτούνται σχεδόν αποκλειστικά με κατεψυγμένα κρέατα με τη δικαιολογία του ασύμφορου των τιμών. Παρά το γεγονός ότι τούτο είναι κατά το πλείστον πρόσχημα που αποβλέπει στη μεγιστοποίηση των κερδών, εντούτοις είναι γεγονός ότι οι τιμές λιανικής πώλησης είναι πολύ ψηλές σε σύγκριση με τις τιμές ζωντανού βάρους. Γι' αυτό θα πρέπει να εφαρμοστούν μέτρα ελέγχου των τιμών που μπορούν να κατοχυρωθούν μόνο μέσα από ένα Συμβούλιο Διάθεσης Κρεάτων.

Στον τομέα της αμπελουργίας είχαμε φέτος μια πρωτόγνωρη όξυνση που ταλαιπώρησε αφάνταστα τους αμπελουργούς μας. Για πρώτη φορά εφαρμόστηκε στη διάθεση αγροτικού προϊόντος στην Κύπρο η μέθοδος της «χωματερής» ως αποτέλεσμα της αδυναμίας διάθεσης της φετινής παραγωγής.

Δυστυχώς, παρά τις κυβερνητικές επαγγελίες για την εξαγγελία ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για την αντιμετώπιση του αμπελουργικού προβλήματος μέχρι το Μάρτη του 1989, εντούτοις μέχρι σήμερα τίποτε δεν έγινε, εκτός από το μετέωρο και σπασμωδικό μέτρο της εκρίζωσης αμπελιών.

Είναι καιρός η αγωνία και το δράμα των αμπελουργών μας που κορυφώνονται κάθε χρόνο την εποχή του τρύγου να τερματιστούν οριστικά. Είναι πια καιρός να ληφθούν ριζικά μέτρα που θα τερματίζουν αυτή την αβεβαιότητα του αμπελουργικού κόσμου, αν θα μπορέσει να διαθέσει την παραγωγή του. Είναι καιρός να γίνουν τα περιφερειακά οινοποιεία. Να αναθεωρηθεί το λεγόμενο πωμέ που συμπιέζει ακόμα πιο πολύ το χαμηλό εισόδημα του αμπελουργού. Παράλληλα θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την εξεύρεση νέων αγορών για τη διάθεση των οινικών μας προϊόντων. Θα πρέπει η εμπορική μας πολιτική να είναι τέτοια, που να επιβάλλει ισότιμη συμπεριφορά από εκείνες τις χώρες που εξάγουν στην Κύπρο προϊόντα αξίας δεκάδων εκατομμυρίων λιρών, χωρίς να αγοράζουν τίποτε από την Κύπρο.

Στον τομέα της προστασίας του εισοδήματος του Κυπρίου αγρότη είναι αναγκαία ακόμα η ολοκλήρωση του συστήματος ασφάλισης της παραγωγής από τους κινδύνους που την απειλούν. Οι συχνές και μεγάλες διακυμάνσεις στη γεωργική παραγωγή ως αποτέλεσμα των καιρικών συνθηκών αποδεκατίζουν πολλές φορές το γεωργικό εισόδημα. Για ένα πλήρες και πραγματικό γεωργικό ασφαλιστικό σύστημα είναι αναγκαία η καθολική κάλυψη της αγροτικής παραγωγής, η αύξηση των συντελεστών αποζημίωσης και η επέκτασή του σ' όλους τους κινδύνους που οφείλονται σε καιρικές αντιξοότητες ή ασθένειες και σε όλη την κλίμακα της αγροτικής παραγωγής, φυτικής αλλά και ζωϊκής.

Στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος υπήρξαν μεγάλες ανακολουθίες παρά τις φραστικές διαβεβαιώσεις για λήψη μέτρων. Εργοστάσια και βιομηχανίες που αποδεδειγμένα δημιουργούν ρύπανση και κινδύνους για την υγεία του πληθυσμού συνεχίζουν να λειτουργούν κάτω από την προστατευτική κάλυψη της κυβέρνησης, χωρίς να λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα. Τέτοια παραδείγματα είναι το εργοστάσιο μπαταριών στη Λακατάμια, το βαφείο στο Ακάκι, ο σταθμός επεξεργασίας λυμάτων στην Ποταμιά και η πρόθεση δημιουργίας ανθρακικού σταθμού. Παράλληλα θα πρέπει να επισημάνουμε ότι στο βωμό της μεγιστοποίησης του κέρδους επιτράπηκε μια σημαντική καταστροφή του περιβάλλοντος με επεμβάσεις σε παραλίες, με αποκοπή της θέας προς τη θάλασσα, με την ανέγερση τεράστιων σε όγκο και ακαλαίσθητων κτιρίων και με τη μεταφορά αρχιτεκτονικών μοντέλων ξένων προς την παραδοσιακή κυπριακή αρχιτεκτονική. Η άναρχη, απρογραμμάτιστη και άπληστη ανάπτυξη αποτελεί στην Κύπρο του 1989 τον κανόνα. Η οικολογική προστασία, που σε άλλες χώρες αποτελεί σήμερα μια επιλογή ύψιστης εθνικής προτεραιότητας, στην Κύπρο αποτελεί αντικείμενο μειωμένου κυβερνητικού ενδιαφέροντος. Θα πρέπει τόσο η κυβέρνηση όσο και οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου να συνειδητοποιήσουν ότι πρέπει η πολιτική τους να γίνει περισσότερο οικολογική σ' έναν κόσμο που ολοένα και πιο πολύ απειλείται με αφανισμό από τη μόλυνση, τη ρύπανση και την καταστροφή του περιβάλλοντος. Για το θέμα της προστασίας του Ακάμα, που αποτέλεσε κεντρικό θέμα

συζητήσεων και αντιθέσεων τους τελευταίους μήνες, θέλουμε να τονίσουμε ότι υποστηρίζουμε την ανακήρυξη του δάσους του Ακάμα σε εθνικό πάρκο και την προστασία της περιοχής από τη λεγόμενη «ανάπτυξη» και «εκμετάλλευση». Θα πρέπει ωστόσο να τονίσουμε ότι η ανάγκη προστασίας του Ακάμα δεν πρέπει να επηρεάσει τις προοπτικές μιας ισορροπημένης και προσεκτικής ανάπτυξης των χωριών της περιοχής που θα πρέπει με κάθε τρόπο να υποβοηθηθούν, για να αναπτυχθούν και να ξεφύγουν από τη σημερινή κατάσταση του μαρασμού.

Ο τουρισμός έχει αναμφίβολα μια τεράστια συμβολή στο εθνικό εισόδημα και η σημασία του τα τελευταία χρόνια ολοένα και μεγεθύνεται. Η συνεισφορά του τουρισμού σε συνάλλαγμα είναι πράγματι πολύτιμη. Αυτό όμως θα πρέπει να εκτιμάται μαζί με τις σοβαρές συναλλαγματικές δαπάνες για υπηρεσίες και αγαθά που εισάγονται από το εξωτερικό για χρήση από τους τουρίστες ή για ανέγερση τουριστικών εγκαταστάσεων. Δε θα πρέπει επίσης να παραβλέψουμε ότι ένα μέρος των οικονομικών ωφελημάτων του τουρισμού μεταφέρεται στο εξωτερικό από ξένα πρακτορεία και αεροπορικές εταιρείες. Παράλληλα θα πρέπει να αναφέρουμε πως ο τουρισμός θα πρέπει να αντιμετωπίζεται όχι μόνο ως φαινόμενο με οικονομικές αλλά και κοινωνικές και πολιτιστικές διαστάσεις. Γι' αυτό η τουριστική πολιτική θα πρέπει να διαμορφωθεί με τέτοιο τρόπο, ποιοτικά και ποσοτικά, που να μην απειλήσει την πολιτιστική μας ταυτότητα και το δικό μας τρόπο ζωής. Η επαφή βέβαια με ξένους πολιτισμούς είναι σημαντικό θετικό στοιχείο, φτάνει να μην παρατηρείται η επικίνδυνη νοοτροπία της υιοθέτησης κακών ξένων προτύπων, ξενόφερτων τρόπων ζωής, η πολιτιστική αλλοτρίωση και ο μιμητισμός, ιδιαίτερα από τη νεολαία μας.

Παράλληλα στον τομέα του τουρισμού χρειάζεται η διαμόρφωση μιας συγκεκριμένης πολιτικής και όχι ευκαιριακής και τυχαίας, όπως γίνεται σήμερα. Πολλές φορές η τουριστική ανάπτυξη γίνεται μονόπλευρα, με την έννοια μιας μονόπλευρης επενδυτικής δραστηριότητας, ή κατ' αντίθεση και αντιπαράθεση προς άλλες παραγωγικές δραστηριότητες. Κι ακόμα θα πρέπει να υπάρξει προσοχή, για να μην επιτρέπεται η ασυδοσία στην εκμετάλλευση του χώρου με κακόγουστες και καταστροφικές επεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον.

Ο τομέας της σωστής και ισότιμης πληροφόρησης του λαού αποτελεί όχι μόνο απαραίτητο ουσιαστικό γνώρισμα μιας ελεύθερης δημοκρατικής πολιτείας, αλλά και πρωταγωνιστικό και κορυφαίο θεσμό στις σημερινές νέες συνθήκες της τεχνολογικής επανάστασης και της ανάγκης για έναν πολίτη σωστά, αντικειμενικά και πολύπλευρα ενημερωμένο. Η σωστή και σφαιρική πληροφόρηση αποτελεί τη βάση της Δημοκρατίας και είναι σημαντικός παράγοντας για τον εκδημοκρατισμό της εξουσίας και για την ουσιαστική συμμετοχή του πολίτη στα θέματα που τον αφορούν.

Δυστυχώς θα πρέπει να πούμε ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου αποτελεί ένα ίδρυμα πληροφόρησης και πολιτιστικής διαπαιδαγώγησης δειλό, χωρίς φαντασία, τόλμη και πρωτοβουλίες. Ανούσια προγράμματα, άρνηση της ελεύθερης ανοιχτής συζήτησης και διακίνησης ιδεών, άρνηση παρακολούθησης των εξελίξεων, έλλειψη τόλμης να επιχειρήσει το καινούργιο, το πρωτότυπο και το ζωντανό. Οι χαιρετισμοί ρουτίνας, η προβολή επίσημων δείπνων, τα ονομαστήρια του Προέδρου της Δημοκρατίας και γενικά η υπερπροβολή χωρίς ενδιαφέρον ειδήσεων και προγραμμάτων εξακολουθούν, παρά τις περί του αντιθέτου διακηρύξεις και επαγγελίες, να αποτελούν την κυρίαρχη έκφραση μιας αμετάβλητης και στενόμυαλης νοοτροπίας.

Πού είναι η σωστή ενημέρωση, η σωστή ψυχαγωγία, η πολιτιστική παιδεία, η ελεύθερη ανοιχτή συζήτηση και διακίνηση ιδεών; Τα ζωντανά προγράμματα ελάχιστα, ενώ ο διάλογος, όταν σπάνια υπάρχει, είναι καλουπωμένος και περιχαρακωμένος.

Το να υπάρχει η εντύπωση βέβαια ότι με εκκλήσεις, με κριτική σαν κι αυτή, είναι δυνατό να υπάρξει διόρθωση του κακού στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα θα αποτελούσε πλάνη και αυταπάτη. Για μια ουσιαστική αναμόρφωση των μέσων μαζικής ενημέρωσης χρειάζεται μια καινούργια αντίληψη και νοοτροπία, καινούργιες ιδέες και αποδέσμευση των σημερινών υπαλλήλων από τις παλιές συνήθειες της αυτολογοκρισίας, της έλλειψης πρωτοβουλιών και της αναστολής τους να αναζητήσουν με θάρρος και τόλμη την υιοθέτηση νέων μεθόδων και διαδικασιών τηλεοπτικής και ραδιοφωνικής παραγωγής και με τέτοια προγράμματα που θα ανταποκρίνονται στη δημοκρατική και πολιτιστική ευαισθησία του λαού και των καιρών μας.

Με την ευκαιρία θα θέλαμε να καλέσουμε την κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα και χωρίς καμιά άλλη καθυστέρηση στη σύνδεση της Κύπρου με την ελληνική τηλεόραση, σύμφωνα με τη σχετική συμφωνία των κυβερνήσεων Ελλάδας και Κύπρου. Καλούμε την κυβέρνηση να ανταποκριθεί χωρίς καθυστέρηση στις ίδιες τις εξαγγελίες της πάνω στο θέμα, γιατί σε αντίθετη περίπτωση θα είναι ανεπανόρθωτα εκτεθειμένη. Έχουμε υπόψη μας τις παρασκηνιακές προσπάθειες που καταβάλλονται από συγκεκριμένους κύκλους για ματαίωση της σύνδεσης και, αν υπάρξει περαιτέρω καθυστέρηση, θα τους καταγγείλουμε ανοιχτά στο λαό.

Κύριε Πρόεδρε, ήταν πάντα η σταθερή μας άποψη πως οι κρατικοί προϋπολογισμοί, μέσα στις συνθήκες κατοχής μεγάλου τμήματος της πατρίδας μας, θα πρέπει να αποτελούν όπλο πολιτικής πάλης και εργαλείο υποβοήθησης του αγώνα απελευθέρωσης και δικαίωσης του λαού μας.

Παράλληλα πιστεύουμε πως οι προϋπολογισμοί θα έπρεπε να εξυπηρετούν πρώτιστα τα συμφέροντα της κοινωνικής πλειοψηφίας των εργαζομένων και όχι μιας μικρής ομάδας προνομιούχων. Ακόμα οι προϋπολογισμοί θα έπρεπε με έμπνευση και φαντασία να δημιουργούν κίνητρα που να αξιοποιούν τις τεράστιες δυνατότητες των εργαζομένων και του λαού μας.

Με αυτή την έννοια οι προϋπολογισμοί απέχουν από τις δικές μας προσδοκίες κι αντίθετα αποτυπώνουν έναν έντονο ταξικό προσανατολισμό.

Επιπλέον μια σειρά προβλήματα του παρελθόντος διαιωνίζονται χωρίς δραστικές διορθωτικές παρεμβάσεις. Αναφερόμαστε στο μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα, στο μεγάλο δημόσιο χρέος, στη δυσαναλογία άμεσων και έμμεσων φόρων, στα χαμηλά εισοδήματα των γεωργοκτηνοτρόφων, στην ανισότητα μεταχείρισης κέντρου και περιφέρειας.

Γι' αυτούς τους λόγους επαναλαμβάνουμε την ανάγκη δραστικών παρεμβάσεων και βαθιών αλλαγών.

Σ' αυτές τις κρίσιμες ώρες για το μέλλον του λαού μας και με μια διεθνή συγκυρία που υποδεικνύει ακόμα πιο έντονα την ανάγκη ενός πιο κοινωνικού κράτους και μιας εκσυγχρονιστικής προοπτικής, το Σ.Κ. ΕΔΕΚ θα αρνηθεί να συναινέσει στη γενικότερη φιλοσοφία των προϋπολογισμών με τη σταθερή πεποίθηση ότι έτσι υπηρετούμε σωστά το λαό, την εθνικοαπελευθερωτική προοπτική και τις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά τον κ. Ομήρου θα δώσω το λόγο στον κ. Ψυλλίδη του Δημοκρατικού Κόμματος.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Καλούμαστε να ψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς για το 1990 μέσα σε κλίμα αβεβαιότητας. Μέσα σ'ένα κλίμα αβεβαιότητας τόσο για τα εσωτερικά μας προβλήματα όσο και για το εθνικό μας θέμα. Σ' ένα κλίμα όπου, για πρώτη φορά παρουσιάζει σημεία ανησυχίας. Σ' ένα κλίμα όπου, αντί να αναλαμβάνει η κυβέρνηση τις ευθύνες της, καλείται ο λαός -ο δύσμοιρος αυτός λαός- να σηκώσει το βάρος και ν' αποφορτώσει την κυβέρνηση από τις δικές της ευθύνες. Σ' ένα κλίμα όπου πρώτη φορά αναφέρονται για τα κυπριακά δεδομένα στον Τύπο «σκάνδαλα υπουργών». Σ' ένα κλίμα αντιπαράθεσης Βουλής και κυβέρνησης. Και, για να είμαι πιο ακριβής, σ' ένα κλίμα αντιπαράθεσης της κυβέρνησης προς την πλειοψηφία της Βουλής. Σ' ένα κλίμα «παρακοής» στα μηνύματα της Βουλής προς την κυβέρνηση. Σ' ένα κλίμα υποβάθμισης του ρόλου της Βουλής από την κυβέρνηση και γενικά σ' ένα κλίμα αντιπαράθεσης της κυβέρνησης προς τα περισσότερα πολιτικά κόμματα του τόπου.

Μια ανήσυχη ηρεμία επικρατεί στα κυπριακά πράγματα αυτή την εποχή. Μια φαινομενική ηρεμία που, αντί να προμηνύει ησυχία και ομαλότητα, προμηνύει δυστυχώς ανησυχητικές καταστάσεις. Και πολύ φοβούμαι, και το απεύχομαι βέβαια, προμηνύει μάλλον επικίνδυνη πολιτική κακοκαιρία, για να μηω πω θύελλα, τόσο στην οικονομία μας όσο και στο εθνικό μας θέμα.

Και η ερώτηση είναι: Τι κάνουμε; Τι κάνουμε ως λαός; Τι κάνουμε ως Βουλή; Τι κάνουμε εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος; Ακολουθούμε τον εύκολο δρόμο της στείρας αντιπολίτευσης; Καταψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς και «νίπτουμε τας χείρας μας» σαν Πόντιοι Πιλάτοι ή συμβάλλουμε θετικά στα διάφορα προβλήματα του τόπου, συμβάλλουμε με τη δική μας θετική στάση στην αποτροπή της κατηφόρας προς την καταστροφή και προς νέα τετελεσμένα γεγονότα για τον κυπριακό ελληνισμό;

Το Δημοκρατικό Κόμμα με επικεφαλής τον Πρόεδρό του, πρώην Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, τον Πρόεδρο της ανόρθωσης της Κύπρου από τον όλεθρο της εισβολής και της κατοχής του 40% του κυπριακού εδάφους από τα τούρκικα στρατεύματα, τον Πρόεδρο που έχει εμπεδώσει τη δημοκρατία σε τούτο τον τόπο -τούτο ομολογούν και εχθροί και φίλοι, ότι πραγματική δημοκρατία λειτούργησε κατά τη διακυβέρνηση Κυπριανού- τον οραματιστή της πραγματικής ελευθερίας της Κύπρου και το συνεχιστή του έργου του Εθνάρχη Μακαρίου, δίδει το παρών του στην πρώτη γραμμή των αγώνων του κυπριακού λαού. Ναί, το Δημοκρατικό Κόμμα δε φυγομαχεί, δεν απεκδύεται τις ευθύνες του. Στέκει ψηλά στις επάλξεις των αγώνων του κυπριακού ελληνισμού και γενικότερα της Κύπρου για ένα πραγματικά καλύτερο αύριο. Το ΔΗ.ΚΟ. κάνει αντιπολίτευση όχι χάριν της αντιπολίτευσης. Το ΔΗ.ΚΟ. αντιπολιτεύεται εποικοδομητικά και πολιτεύεται υπεύθυνα. Ακολουθεί την πορεία του λαού και συντάσσεται με τα συμφέροντα του λαού και το μέλλον του τόπου.

Με αυτή τη θέση, με αυτή την πολιτική γραμμή το Δημοκρατικό Κόμμα ψηφίζει τους προϋπολογισμούς. Ψηφίζει τους προϋπολογισμούς, όχι γιατί συμφωνεί με την πολιτική «της κυβέρνησης της αλλαγής», όπως θέλει να αποκαλείται

η κυβέρνηση του Προέδρου Βασιλείου, αλλά γιατί το Δημοκρατικό Κόμμα με αυτή του τη στάση πιστεύει ότι συμμετέχει ενεργά και συμβάλλει θετικά στην πολιτική ζωή του τόπου. Δέχεται και επαινεί το ορθό, αλλά ταυτόχρονα ελέγχει, διορθώνει και αποκαλύπτει τα δημαγωγικά συνθήματα και στραβοπατήματα της κυβέρνησης και παρουσιάζει γυμνή την αλήθεια στο λαό. Το Δημοκρατικό Κόμμα παραμένει κριτής και επικριτής της κυβέρνησης όχι για χάρη, όπως είπα, μιας στείρας αντιπολιτευτικής μανίας και δημαγωγικών συνθημάτων αλλά για σωστή τοποθέτηση και επαναφορά των πραγμάτων στη σωστή τους πορεία.

Η καταψήφιση των προϋπολογισμών, ειδικά σε προεδρικό σύστημα, όπως το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, δεν έχει νόημα, δεν έχει σκοπό. Ψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς από τη μια για την ομαλή λειτουργία του κράτους και από την άλλη για να έχουμε το δικαίωμα του ελέγχου για χρηστή διακυβέρνηση του τόπου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Δε θα ενδιατρίψω σε λεπτομέρειες ούτε θα επαναλάβω τα όσα οι άλλοι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ. έχουν αναφέρει ή προγραμματίζουν ν' αναφέρουν. Θα ήταν όμως παράλειψή μου, αν δεν έκαμνα αδρομερή αναφορά σε θέματα που, κατά την άποψή μου, είναι ύψιστης σημασίας. Το πρώτο είναι η αδυναμία της κυβέρνησης να αντιμετωπίσει σωστά τα διάφορα εσωτερικά προβλήματα, και αυτό δεν το λέμε μόνο εμείς. Ένα σημείωμα πρωινής καθημερινής εφημερίδας - όχι της Ελευθεροτυπίας- πριν από μερικές βδομάδες φανερώνει πόσο επιπόλαια, αδύναμα και άτσαλα προσπαθεί η κυβέρνηση του Προέδρου Βασιλείου, «η κυβέρνηση της αλλαγής», να κρύψει τη γύμνια της, να κρύψει την αδυναμία της. Το σημείωμα έλεγε: «Η νυν κυβέρνηση αντιπολίτευση της πρώην. Αυτή η κυβέρνηση θα συμπληρώσει την πενταετία της και όμως θα έχει το ΘΡΑΣΟΣ -το γράφω με κεφαλαία, η υπογράμμιση δική μου- να δικαιολογείται ότι το χάος που δημιούργησε το κληρονόμησε από την προηγούμενη κυβέρνηση». Και καταλήγει το σημείωμα: «Επιτέλους πότε η νυν κυβέρνηση θα παύσει να ενεργεί ως αντιπολίτευση της πρώην;»

Μέσα από αυτές τις πιο πάνω αντικειμενικές διαπιστώσεις βγαίνει αβίαστα το συμπέρασμα ότι η κυβέρνηση, προσπαθώντας να καλύψει τις αδυναμίες της, προσπαθώντας να ξεγράψει τις υποσχέσεις της και τις προεκλογικές της διακηρύξεις, προσπαθώντας να καμουφλάρει την έλλειψη προόδου και την αποτυχία της, όλο και μέμφεται την προηγούμενη κυβέρνηση και προτάσσει δικαιολογίες, ότι κληρονόμησε δήθεν παλιές αμαρτίες της προηγούμενης κυβέρνησης. Είναι πραγματικά φαιδρό να κάμνει η ίδια η κυβέρνηση αντιπολίτευση στην προηγούμενη κυβέρνηση.

Αυτό αποδεικνύει πόσο κενές περιεχομένου ήταν και οι πραγματικές δηλώσεις του Προέδρου Βασιλείου και το πρόγραμμα των 100 ημερών, που εκδόθηκε μετά την εγκαθίδρυση της κυβέρνησης Βασιλείου ως επίσημο έγγραφο της κυβέρνησης όχι μόνο στα ελληνικά για τον κυπριακό ελληνισμό αλλά και στα αγγλικά, ίσως για το σύνοικο στοιχείο και για τον πέραν της Κυπριακής Δημοκρατίας χώρο. Και ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι: Τι έχει πραγματοποιηθεί, όχι στις 100 μέρες, αλλά στα δυο τελευταία χρόνια; Εκεί που υπάρχει πρόοδος συνεχίζονται απλώς τα έργα της προηγούμενης κυβέρνησης και τίποτε το νέο δεν προέκυψε από την ευφάνταστη, τη δυναμική πολιτική «της κυβέρνησης της αλλαγής». Εκτός και αν θεωρούμε πρόοδο, αν θεωρούμε λύση των διάφορων προβλημάτων ή έστω και προώθησή

τους τη δημιουργία όλων εκείνων των φορέων -το φρούτο της εποχής- που μέχρι τώρα, εκτός από όνομα, μηχανισμούς, θέσεις και βόλεμα «ημετέρων», τίποτε δεν έχουν παρουσιάσει.

Μας έλεγαν προεκλογικά και συνέχισαν και μετεκλογικά: «Εμείς θα δαμάσουμε τους ελλειμματικούς προϋπολογισμούς. Θα φροντίσουμε να περικόψουμε νέες θέσεις από την κυβερνητική μηχανή και θα φροντίσουμε να αξιοποιήσουμε τον ανθρώπινο παράγοντα, έτσι που να έχουμε μεγαλύτερη απόδοση χωρίς περισσότερα έξοδα.» Πράγματι αυτό έχει γίνει αλλά με μια διαφορά: Αντί να αξιοποιηθεί το ανθρώπινο δυναμικό, αυξάνεται κάθε χρόνο και όχι μόνο με τις χιλιάδες των νέων μόνιμων υπαλλήλων αλλά και με τις μερικές χιλιάδες των έκτακτων υπαλλήλων που κατακλύζουν τη Βουλή σχεδόν κάθε βδομάδα κατά δέσμες.

Μας μιλούσαν για νέα αναπτυξιακά έργα, αλλά τώρα μας φοβερίζουν ότι, αν δεν ψηφίσουμε αύξηση των εσόδων της κυβέρνησης, δε θα προχωρήσουν σε νέα αναπτυξιακά έργα. Και δε θα αναφερθώ εδώ στη δέσμη των νέων φορολογικών μέτρων που κατατέθηκαν πρόσφατα στη Βουλή. Θα έχουμε σύντομα την ευκαιρία να τοποθετηθούμε πάνω σ' αυτά και να εκφράσουμε τις απόψεις μας.

Αλλά και κάτι άλλο. Σημαία και λάβαρο και σλόγκαν έγινε προεκλογικά το χρέος της κυβέρνησης Κυπριανού -εξωτερικό και εσωτερικό- από όλους: κόμματα, Πρόεδρο Βασιλείου κτλ. Μας έλεγαν ότι κάθε παιδί που γεννιέται είναι καταχρεωμένο. Μας έριχναν λάσπη, ότι τίποτε δεν είχε γίνει και ότι δεν έβλεπαν τίποτε γύρω τους παρά ένα χάος. Αυτή την εικόνα προσπαθούσαν να δώσουν προεκλογικά. Τι γίνεται σήμερα; Άκρα σιωπή. Κανένα παράπονο ούτε για το χρέος ούτε για τα έργα ούτε για τους φόρους. Και γιατί να υπάρχει παράπονο, αφού πετύχαμε το σκοπό μας; Όπως πολύ παραστατικά μου τόνισε κάποιος συνάδελφος, ο σκοπός έχει επιτευχθεί: Έφυγε ο Κυπριανού. Και έφυγε ο Κυπριανού, αλλά το χρέος δεν έφυγε. Μας έχει περισφίξει ένα δισεκατομμύριο τριακόσια εκατομμύρια στα τόσα χρόνια διακυβέρνησης Κυπριανού με την πλήρη ανοικοδόμηση του τόπου και έχει φθάσει αισίως τα τελευταία δύο χρόνια της διακυβέρνησης Βασιλείου στα δύο δισεκατομμύρια, δηλαδή αύξηση πέραν των εξακόσιων εκατομμυρίων. Με αυτό το ρυθμό πράγματι θα γεννιέται καταχρεωμένο κάθε παιδί και μάλιστα χωρίς αντίκρισμα.

Δυστυχώς ο χρόνος μου είναι πολύ περιορισμένος και δε μου επιτρέπει να προχωρήσω σε σωρεία άλλων θεμάτων. Όμως δύο περιπτώσεις που αναφέρονται πιο κάτω είναι ενδεικτικές της περίεργης νοοτροπίας της κυβερνητικής πλευράς έναντι της Βουλής. Λέω περίεργης, για να μην πω υποβολιμιαίας και κακόβουλης, αλλά που πάντοτε φανερώνει τη νέα τακτική «της κυβέρνησης της αλλαγής»: Θα κάμουμε αυτό που θέλουμε και η Βουλή θα υποχρεωθεί να μας ακολουθήσει ή θα μιλούμε για διάλογο, αλλά δε θα επιτρέπουμε αντίθετη άποψη. Χαρακτηριστική είναι η συμπεριφορά του Υπουργού Παιδείας σε συγκέντρωση εκπαιδευτικών στη Λεμεσό στις 20 Νοεμβρίου που αντικατοπτρίζει τα πιο πάνω.

Η συγκέντρωση κλήθηκε για ένα «δημοκρατικό διάλογο» και παρόντες ήταν οι επιθεωρητές δημοτικής, μέσης και τεχνικής εκπαίδευσης που είναι τοποθετημένοι στη Λεμεσό, όλοι οι γυμνασιάρχες, λυκειάρχες και διευθυντές σχολείων δημοτικής εκπαίδευσης της Λεμεσού, όπως και οι διευθυντές των τριών κλάδων της εκπαίδευσης. Σ' αυτή τη συγκέντρωση ο Υπουργός Παιδείας προσπάθησε να αναπτύξει τις θέσεις του πάνω σε δυο σημαντικά θέματα, όπως ο ίδιος είπε: Πανεπιστήμιο και προδημοτική εκπαίδευση. Όμως κανένας δημοκρατικός διάλογος δεν κατέστη δυνατός, γιατί, κατά την άποψη του κ. Υπουργού, εκείνος που

διαφωνούσε με τις απόψεις που εκφράστηκαν από τον ίδιο έκανε πολεμική. Και ειδικά όποιος διαφωνούσε με τις θέσεις του στο θέμα της προδημοτικής εκπαίδευσης, που είναι «καινοτομία», ήταν και «αδιάβαστος». Σε παρέμβαση κάποιου εκπαιδευτικού ότι «και η Βουλή πρέπει να είναι «αδιάβαστη», αφού ομόφωνα δε δέχεται τη θέση σας, κύριε Υπουργέ, στο θέμα της προδημοτικής εκπαίδευσης», η απάντηση του Υπουργού Παιδείας ήταν: «Εσείς δε γνωρίζετε από αυτά τα πράγματα. Τη Βουλή την τακτοποιώ εγώ.» Και ρωτώ: Η Βουλή είναι του χεριού του; Και κάτι άλλο. Το να μη γνωρίζει κανείς ορισμένα δεδομένα μπορεί να μην είναι κακό. το να μη ζητά να πληροφορηθεί και να κατηγορεί για την ανυπαρξία τους είναι χείριστο.

Στο συνοικισμό Κολοσσίου λειτουργεί κρατικό νηπιαγωγείο από το 1974 και μάλιστα με δύο τάξεις. Όμως ο Υπουργός Παιδείας θεώρησε καλό να καυτηριάσει από τη μια τη μη ύπαρξη νηπιαγωγείου που έπρεπε, όπως είπε, να λειτουργούσε από το 1974 και από την άλλη επαινούσε συνέχεια την πρωτοβουλία, γιατί έστω και τώρα ιδρύθηκε κοινοτικό νηπιαγωγείο στον προσφυγικό αυτό συνοικισμό. Κύριοι συνάδελφοι, δε θα σχολιάσω τα πιο πάνω. Τα αφήνω στη δική σας κρίση.

Άλλη περίπτωση, ή μάλλον η πρώτη, είναι του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας και η προσπάθειά του να προχωρήσει μέσω του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Ηλεκτρισμού στην ανέγερση νέου ηλεκτροπαραγωγού σταθμού με κάρβουνο στο Βασιλικό παρά τις αντίθετες θέσεις της Βουλής η οποία στη νομοθετική της εργασία ενέκρινε συμβολικά μόνο £10 για το αναπτυξιακό έργο της Α.Η.Κ., για να δώσει το σωστό μήνυμα, και στο κεφάλαιο Δ εξέφρασε τη ρητή και απαγορευτική αξίωσή της με την ομόφωνη έγκριση της Έκθεσης της Επιτροπής Περιβάλλοντος. Παρά ταύτα και χωρίς ακόμα υπουργική απόφαση προχώρησαν, Αρχή και αρμόδιο Υπουργείο, σε δαπάνες αρκετών εκατοντάδων χιλιάδων λιρών. Και το γνωστό, ότι λόγω ανυπακοής προς τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας ο Πρόεδρος της Α.Η.Κ. κ. Μουσιούττας, που όμως ακολουθούσε τις εντολές Βουλής και κυβέρνησης, εξαναγκάστηκε σε παραίτηση από τον κ. Υπουργό, για να ζητά εκ των υστέρων το «παράνομο» συμβούλιο της Α.Η.Κ. κάλυψη αυτών των εξόδων. Ίσως, κύριοι συνάδελφοι, τα πιο πάνω να είναι χαρακτηριστικά δείγματα της δημοκρατικής αντίληψης «της κυβέρνησης της αλλαγής».

Ανέφερα πιο πάνω, κύριε Πρόεδρε και κύριοι Βουλευτές, ότι δε θα επαναλάβω τους συναδέλφους Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. Όμως μου είναι αδύνατο να μην αναφερθώ, έστω και για λίγο, στο πιο κάτω καυτό θέμα, το εθνικό μας πρόβλημα. Για το ΔΗ.ΚΟ. εθνικό πρόβλημα σημαίνει την επιβίωση του ελληνισμού στη γη των πατέρων τους. Για το ΔΗ.ΚΟ. και τον ελληνισμό της Κύπρου το πρόβλημα αυτό δεν είναι απλή διακοινοτική διαφορά. Για το ΔΗ.ΚΟ. είναι θέμα εισβολής και κατοχής και ως τέτοιο απαιτούμε να αντιμετωπίζεται. Γι' αυτό, ενώ στα λόγια υπάρχει «φαινομενική» ταύτιση απόψεων μεταξύ κυβέρνησης και Δημοκρατικού Κόμματος, στην πράξη υπάρχει τεράστια διαφορά και ειδικά σε ό,τι αφορά τους χειρισμούς του Κυπριακού από τον Πρόεδρο Βασιλείου.

Το σημερινό αδιέξοδο μας δικαιώνει απόλυτα. Δικαιώνει απόλυτα τις θέσεις μας και δε χαιρόμαστε γι' αυτό. Δε χαιρόμαστε, γιατί με αυτή την τακτική έχουμε φθάσει στην πιο κρίσιμη καμπή του εθνικού μας προβλήματος. Όμως, όπως επανειλημμένα τόνισε και ο Πρόεδρός μας, Σπύρος Κυπριανού, οι χειρισμοί του εθνικού μας προβλήματος προϋποθέτουν βαθιά γνώση και περίσκεψη και όχι

χαμόγελα και ευχολόγια ούτε και επαίνους, γιατί εμείς είμαστε «τα καλά παιδιά».

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα, σε μια εποχή που συντελείται κοσμογονία, σήμερα που τα γεγονότα εκτυλίσσονται με ταχύτητα φωτός και που ο ανθρώπινος λογισμός είναι δύσκολο να συλλάβει, εκείνο που φαινόταν προηγουμένως μη ρεαλιστικό και παράλογο, εκείνο που προηγουμένως παρουσιαζόταν σαν όνειρο θερινής νυκτός ή φαινόμενο άγριας φαντασίας είναι σήμερα χειροπιαστό, πραγματικό. Τα δεδομένα που υπάρχουν σήμερα γύρω μας και που αναπόφευκτα θα επηρεάσουν και το δικό μας εθνικό πρόβλημα θετικά ή αρνητικά, ανάλογα με τη στάση μας και τους χειρισμούς μας, πιστεύουμε ότι με πραγματικά ευφάνταση πολιτική, με δυναμική πολιτική, με πολιτική που να ζητά και όχι να εκλιπαρεί, με πολιτική που να κρατεί το κεφάλι ψηλά και όχι την πολιτική του «ευπειθείς θεράποντες», με το ανάλογο ανάστημα της απαίτησης των δικαίων και των δικαιωμάτων μας και όχι της υποχώρησης στις απαιτήσεις του κατακτητή, για να μη χαλάσει το κλίμα των συνομιλιών, θα βρούμε δικαίωση.

Στη σημερινή εποχή που οι λαοί απαιτούν και δεν εκλιπαρούν το γεγονός ότι υπήρξαν οι Κυπριανού και οι άλλοι απορριπτικοί και αδιάλλακτοι που έφραξαν το δρόμο στις φωνές του ρεαλισμού για το χρόνο που εργάζεται εναντίον μας, για το κλείσιμο όπως-όπως του Κυπριακού, για υπογραφή απαράδεκτων απαιτήσεων του κατακτητή, πρόσφεραν τη δυνατότητα για έντιμο συμβιβασμό και ο ελληνισμός της Κύπρου στο μέλλον θα ευγνωμονεί εκείνους που στάθηκαν φραγμός στο ξεπούλημα της Κύπρου. Σήμερα πρέπει όλος ο κυπριακός λαός, που αρκετά έχει υπομείνει, να εγερθεί και να σταθεί εμπόδιο σε απαράδεκτες λύσεις, να εγερθεί και να βροντοφωνάξει: Αρκετά δώσαμε στον κατακτητή.

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτραπεί στο σημείο αυτό ν' αποταθώ από το βήμα της Βουλής στον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο λαός απαιτεί να σταθείτε αμετακίνητος στις προεκλογικές σας υποσχέσεις με τις οποίες αποσπάσατε την ψήφο του λαού και μιας μεγάλης μερίδας των μελών και οπαδών του Δημοκρατικού Κόμματος. Είστε υπόχρεος να ακούσετε τη φωνή του και να στρέψετε το διάλογο μακριά από λεπτομέρειες και άσκοπες συζητήσεις. Να θέσετε επιτακτικά το πρόβλημά μας στις σωστές του διαστάσεις. Να προτάξετε τις βασικές πτυχές του κυπριακού προβλήματος, που είναι η κατοχύρωση των βασικών ελευθεριών, το δικαίωμα της ελεύθερης διακίνησης, εγκατάστασης και περιουσίας, η επιστροφή όλων των προσφύγων στα σπίτια και στις περιουσίες τους, η απομάκρυνση όλων των ξένων (τούρκικων) στρατευμάτων και εποίκων και οι πραγματικές εγγυήσεις για το λαό μας δίχως μονομερείς επεμβάσεις.

Με αυτές τις προϋποθέσεις, αναφορικά με το εθνικό μας θέμα, το Δημοκρατικό Κόμμα θα σταθεί δίπλα σας, συνεργάτης σας. Αντίθετα το Δημοκρατικό Κόμμα θα σας είναι εμπόδιο και θα πολεμήσει με όλα τα νόμιμα μέσα που έχει στη διάθεσή του για αποτροπή λύσης αντίθετης προς την επιβίωση του ελληνισμού στα μαρτυρικά τούτα χώματα. Το Δημοκρατικό Κόμμα με επικεφαλής τον Πρόεδρό του, Σπύρο Κυπριανού, βεβαιώνει τον κυπριακό λαό ότι δε θα υποστείλει τη σημαία των αγώνων του και ότι θα είναι πάντα στην πρώτη γραμμή και θα τον καλεί σε συσπείρωση για σωστή πορεία, για δικαίωση των προσδοκιών του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Ψυλλίδη και καλώ στο βήμα τον κ. Παρισινό ο οποίος ως γεγονός επρόκειτο να μιλήσει ψες, αλλά λόγω του ότι δεν μπόρεσε, θα μιλήσει σήμερα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μιλώντας για τους προϋπολογισμούς του 1990 ως μέλος της ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, θα επικεντρώσω την αναφορά μου σ' ένα μόνο θέμα, τον ευρύτατο τομέα της γεωργίας.

Στην Κύπρο, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, οι φορείς κάθε πολιτικής κίνησης ή έκφρασης τονίζουν με ξεχωριστή έμφαση ότι πρέπει ο αγρότης να μείνει στη γη του.

Από την ευχή μέχρι την πράξη σίγουρα χρειάζονται κάποιες χειροπιαστές αποδείξεις, κάποιες τολμηρές πολιτικές αποφάσεις. Και είναι η ώρα που πρέπει όσοι πιστεύουμε στην αναγκαιότητα να κρατήσουμε ατόφια τη σημερινή σωστή δομή της κατανομής του πληθυσμού της πατρίδας μας μπροστά στην πρόκληση της εποχής, στο κατώφλι του κοινού σπιτιού για όλους τους λαούς της Ευρώπης, να επιχειρήσουμε τομές, να πάρουμε και πάνω απ'όλα να υλοποιήσουμε πρωτοποριακές αποφάσεις.

Η Κύπρος, κατά βάση γεωργική χώρα, έχει το πλεονέκτημα να διαθέτει μια αγροτιά για την οποία είναι περήφανη. Εργατικός, τίμιος, δυναμικός και πάνω απ'όλα φιλοπρόοδος ο αγρότης μας έχει τη δυνατότητα και τη διάθεση να παράγει ποιότητα ζηλευτή, άριστη, συναγωνίσιμη με εκείνη των προηγμένων γεωργικών χωρών. Κι ακόμα δουλεύει τη γη με αυταπάρνηση κι ας επισημάνουμε ότι τούτος ο νέος ή ο μεσήλικας στερείται βασικές χαρές, απολαύσεις, διασκεδάσεις ή ανέσεις της ζωής, για να μείνει ξέμακρα,ριζωμένος με αγάπη στο κορφοβούνι ή στην απόμακρη πεδιάδα όπου το χωριό του.

Το θαυμάσιο αυτό λοιπόν υπόστρωμα είναι εκεί, υπάρχει. Καθήκον τώρα της πολιτείας, υποχρέωση της κυβέρνησης, να ολοκληρώσει την υποδομή, να ρίξει στον αγώνα επιστήμη, μέσα, κίνητρα, ασφάλεια για μια θεαματική βελτίωση των συνθήκων ζωής και δουλειάς στην κυπριακή ύπαιθρο.

Με αυτά τα δεδομένα ας πάμε λίγο πιο πίσω.

Ιούνιος 1987. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας γράφει στις προγραμματικές του θέσεις στη σελίδα 21, κάτω από τον τίτλο «Επιδιώξεις και στόχοι»:

- Δημιουργία των προϋποθέσεων για την αναδιάρθρωση, γρήγορη ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό της γεωργίας και την αύξηση των εξαγωγών των γεωργικών προϊόντων.

Στη σελίδα 29 προσθέτει:

— Η γεωργία παρουσίασε τη χαμηλότερη ανάπτυξη και αντιμετωπίζει σήμερα τεράστια προβλήματα.

— Είναι γνωστό ότι ιδίως τα εσπεριδοειδή, τα επιτραπέζια σταφύλια και οι πατάτες αντιμετωπίζουν πολύ σοβαρά προβλήματα εμπορίας.

— Οι παραγωγοί αντιμετωπίζουν συνεχή αύξηση κόστους παραγωγής και δυσκολίες στη διάθεση των προϊόντων.

Τέλος, στη σελίδα 30 γράφει:

— Θεωρούμε αδικαιολόγητη και επιζήμια την καθυστέρηση στη δημιουργία Αρχής Υδάτων.

Δυόμισι χρόνια από τότε και δυο χρόνια παρά δύο μήνες από την ανάληψη της εξουσίας από την κυβέρνηση της αλλαγής μπορούμε με σταθερή αποφασιστικότητα υπεύθυνης κριτικής να περιγράψουμε αδρά τη σημερινή κατάσταση:

Αρχή Υδάτων: Ένα θέμα καυτό, βασικό, που μπορεί με το σωστό σχεδιασμό να λύσει ένα πελώριο πρόβλημα.

Σημερινή εικόνα: Μέχρι αυτή τη στιγμή που μιλούμε δεν έχει κατατεθεί στη Βουλή νομοσχέδιο από την Εκτελεστική Εξουσία.

Αναδιάρθρωση, γρήγορη ανάπτυξη, εκσυγχρονισμός: Δύο περίπου χρόνια μετά η γεωργία αναπτύσσεται με ρυθμό χελώνας. Εκσυγχρονίζεται; Μα πώς; Μόνος εκσυγχρονισμός ο δονητής ... της ελιάς!

Αναδιάρθρωση; Ούτε το ίδιο το Γεωργικό Τμήμα τη δική του αναδιάρθρωση, που εγκρίθηκε το 1981, δεν κατάφερε ουσιαστικά να εφαρμόσει μέχρι σήμερα.

Και να παρατηρήσουμε και τούτο. Επιστήμονες γεωπόνοι αποσύρονται από την ύπαιθρο, την πρώτη γραμμή της μάχης, και κλείνονται στα γραφεία της πόλης, για να κάνουν βασικά τους ... γραφείς.

Εδώ θα τονίσουμε έντονα ένα άλλο λειτουργικό πρόβλημα. Όταν π.χ. ένα τμήμα, το γεωργικό, στην ίδια πόλη στεγάζει το έμψυχο δυναμικό του σε τέσσερα διαφορετικά κτίρια, σε αποστάσεις, πώς θα πετύχει τη λειτουργικότητα, το συντονισμό, χωρίς να μεταβάλει τον αγρότη σε δρομέα για να εξυπηρετηθεί;

Εμπορία προϊόντων: Εύστοχα ο Πρόεδρος της κυβέρνησης εντόπισε το 1987 τα προβλήματα διάθεσης για τα εσπεριδοειδή, τα επιτραπέζια σταφύλια και τις πατάτες.

Σημερινή εικόνα: Τα εσπεριδοειδή έπαψαν να αποτελούν πρόβλημα, γιατί οι αγρότες-παραγωγοί ή τα ξεριζώνουν ή δε μαζεύουν τον καρπό, γιατί θα ζημιωθούν περισσότερο.

Για τα επιτραπέζια σταφύλια απεγνωσμένα ζητούν οι παραγωγοί τη σύσταση συμβουλίου εμπορίας, θεωρώντας τη λύση αυτή την τελευταία ίσως ελπίδα επιβίωσης της φυτείας τους.

Οι πατάτες έπαψαν οριστικά να αποτελούν χρυσοφόρα παραγωγή και σήμερα γίνεται αγώνας για κάλυψη των εξόδων ή για κάποιο μικρό εισοδηματικό κέρδος.

Έτσι τα δυο τελευταία χρόνια βλέπουμε να βυθίζονται βαθύτερα στο πρόβλημα της εμπορίας τα προϊόντα αυτά κι ακόμα δίπλα τους βαδίζουν με άλματα και γίνονται προβληματικά τα κρεμμύδια, οι ελιές, το λάδι, τα όσπρια.

Στα τελευταία πενήντα χρόνια, ευτυχήσαμε το 1988 να υπάρξει για την πατρίδα μας μια εξαιρετική λαδοχρονιά. Αποτέλεσμα είναι άγχος και οδυρμός, γιατί ανέτοιμοι, απρογραμμάτιστοι, σχεδόν θεωρήσαμε την υπερπαραγωγή σαν θεϊκή τιμωρία.

Κινήθηκε σπασμωδικά η κυβέρνηση, απαίτησε, βοήθησε ομόφωνα η Βουλή, βρέθηκαν κάποιες λύσεις και περιμένουμε να πληρωθούν τώρα οι ελαιοπαραγωγοί για την παραγωγή του 1988, για να κάνουν κι αυτοί Χριστούγεννα.

Υδατικά έργα: Ένας τομέας που θα πρέπει με θάρρος να πούμε ότι χάρη σε όλους τους φορείς της κοινωνίας μας έχει προωθηθεί αρκετά, με εξαίρεση την επαρχία Λευκωσίας, και είναι κρίμα να ξανατονίσουμε από το ίδιο βήμα τη δυσφορία μας, γιατί στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως που έχουμε μπροστά μας

βασικά έργα, όπως της Βυζακιάς ή του Καρκώτη, δεν είναι στον κατάλογο προτεραιότητας.

Αλιεία: Για τρία ολόκληρα χρόνια δεν μπόρεσε να φτάσει στη Βουλή ένα ολοκληρωμένο νομοσχέδιο που να βάζει τάξη στο πρόβλημα του τομέα της αλιείας.

Οι ψαράδες κάθε ειδικότητας, μια ταλαιπωρημένη τάξη, χρειάζονται άριστη φροντίδα για να μπορέσουν να επιβιώσουν.

Μικρό παράδειγμα παραμέλησης;

Ενώ δέχεται η κυβέρνηση ότι σε μια τεράστια θαλάσσια απόσταση από τη Λάρνακα μέχρι τη Λεμεσό δεν υπάρχει έστω και ένα αλιευτικό καταφύγιο, στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης στις προτεραιότητες, προβλέπει για κατασκευή και βελτίωση καταφυγίων αλιείας το ποσό των ... £15,000 ! Δε νομίζω να χρειάζεται σχόλιο.

Εθνικά πάρκα: Στη σελίδα 28 της έκθεσής του ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας αναφέρει:

1987 κονδύλι £25,000 ψηφίστηκε, έμεινε αδαπάνητο.

1988 κονδύλι £25,000 ψηφίστηκε, δεν εκτελέστηκαν έργα.

Σήμερα στον Προϋπολογισμό του 1990 για το εθνικό πάρκο Αθαλάσσας προβλέπεται δαπάνη £60,000.

Την αξιοποίηση του πάρκου ζητά ολόκληρη η πρωτεύουσα. Η συνολική δαπάνη για ολοκλήρωσή της υπολογίζεται σε £500,000.

Σχόλιο: Ρυθμός που θα επιτρέψει ίσως στα εγγόνια μας να το χαρούν.

Σε κάποιο άλλο σημείο των προϋπολογισμών, κάτω από τον τίτλο «Μελέτες για αξιοποίηση επεξεργασμένων λυμάτων», βρίσκουμε το ποσό των ... £7,000.

Μα προς Θεού! Σήμερα που η ανθρωπότητα παγκόσμια έχει τόσο ευαισθητοποιηθεί για την προστασία του περιβάλλοντος, σήμερα που αποδεικνύεται ότι ως κράτος είμαστε παντελώς ανέτοιμοι να αυτοπροστατευθούμε από τα κάθε λογής λύματα, γιατί αυτή η χοντροκοπιά, να διαθέτουμε δήθεν ποσό για μελέτη αξιοποίησης λυμάτων;

Ας πάψουμε να αστεϊζόμαστε ή να αυτοκοροϊδευόμαστε σε έναν τομέα πελώριου ενδιαφέροντος και σημασίας που χρειάζεται το λιγότερο εκατομμύρια λίρες. Αλλά σ΄αυτό θα επανέλθουμε με άλλη ευκαιρία σύντομα.

Και τέλος, ας βάλουμε το δάχτυλο επί τον τύπον των ήλων. Πώς θα προγραμματιστεί, θα συντονιστεί και θα αποκτήσει λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητα το κυριότερο τμήμα του τομέα, όταν για χρόνια τώρα μένει ακέφαλο;

Αυτά ως κριτικές αναφορές και παρατηρήσεις.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, η πρώτη πολιτική δύναμη του τόπου, δε σταμάτησε ποτέ την αυστηρή αλλά εποικοδομητική κριτική. Τολμά να προχωρεί σε απόψεις, εισηγήσεις, προτάσεις, που τις διατυπώνει θαρρετά, δημόσια, από κάθε βήμα.

Υποστηρίζουμε ότι, για να ζωντανέψει η κυπριακή ύπαιθρος, για να βελτιωθεί ριζικά η ποιότητα ζωής και να δούμε έναν αγρότη παραγωγικό κι ευτυχισμένο, πρέπει η Εκτελεστική Εξουσία να επανεκτιμήσει τη σημασία, την αξία της αγροτικής οικογένειας, να τολμήσει να πάρει τώρα πολιτικές αποφάσεις που να

στοχεύουν στη μοντέρνα μορφή και βιωσιμότητα της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής.

Η απαραίτητη υποδομή είναι οι γεωργικοί δρόμοι, τα υδατικά έργα, μείζονα και τοπικά, τα αλιευτικά καταφύγια, οι κατάλληλες κτηνοτροφικές περιοχές και εγκαταστάσεις, κάθε διευκόλυνση για μείωση του κόστους παραγωγής, η ενίσχυση και επέκταση της ασφάλισης του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων.

Σύγχρονος εξοπλισμός: Απλόχερα το κράτος πρέπει να ενθαρρύνει και επιχορηγήσει όλους τους προοδευτικούς κτηνοτρόφους, για να αποκτήσουν τον τελειότερο μοντέρνο επιστημονικό εξοπλισμό, ώστε και τα δυσεύρετα εργατικά χέρια να περιορίσουν και τα κόστα να μειώσουν. Παράλληλα, το γεωργό, τον ελαιοπαραγωγό, τον ψαρά να τον ενθαρρύνει για κάθε νέο εξοπλισμό που θα τον ανακουφίσει σε χρόνο και χρήμα.

Να τολμήσει επιτέλους η κυβέρνηση να λύσει το πρόβλημα της βασικής θέσης του Διευθυντή του Γεωργικού Τμήματος, χωρίς να κρύβεται πίσω από τις ευθύνες της. Το Υπουργείο, με ικανότατο έμψυχο υλικό σε όλα του τα επίπεδα, χρειάζεται συντονισμό και αποφασιστικότητα.

Ο γεωπόνος, ο κτηνίατρος, ο επιστήμονας κάθε ειδικότητας να βγει έξω, να βρεθεί πλάι στο μαχόμενο αγρότη, στο χωράφι, στη μάντρα, γιατί εκεί μετρά η χειροπιαστή προσφορά και το αποτέλεσμα.

Οι φορείς της πολιτικής να μεταφέρουν τη γνώση, να παρακολουθούν και παράλληλα να διαφωτίζουν αναλυτικά και πειστικά για την ανάγκη, το πλεονέκτημα της διαφοροποίησης της καλλιέργειας και της παραγωγής.

Και πειστική διαφώτιση είναι τα κίνητρα. Στον αγρότη, τη ραχοκοκκαλιά της πολιτείας μας, πρέπουν ελκυστικά κίνητρα, διευκολύνσεις, δάνεια, πριμοδοτήσεις, φορολογικές ελαφρύνσεις και απαλλαγές. Ειδικά κίνητρα για εξαγωγικές καλλιέργειες, παραδοσιακές ή νέες.

Να αξιοποιήσουμε το τελευταίου τύπου εργαστήριο γεωργικών αναλύσεων που με τη βοήθεια της Δυτικής Γερμανίας τώρα αποκτήσαμε για αναβάθμιση της εμπιστοσύνης προς τα προϊόντα μας και ελαχιστοποίηση του κινδύνου ύπαρξης υπολειμμάτων φαρμάκων, τόσο για τη δική μας υγεία όσο και για το καλό εξαγωγικό μας όνομα.

Και αφού έχουμε την ποιότητα, να στοχεύουμε στην ικανοποιητική ποσότητα, για να κερδίσουμε μόνιμα τη θέση μας στις μεγάλες αγορές της Ευρώπης. Με δικό μας εθνικό μεταφορέα δεν υπάρχει δικαιολογία για πρόβλημα χώρου και ανταπόκρισης στις εξαγωγικές μας υποχρεώσεις.

Στέγαστρο για μια πετυχημένη εμπορία, διάθεση και εξαγωγή η πολιτική απόφαση τώρα, αμέσως, για σύσταση κοινής υπηρεσίας Υπουργείων Εμπορίου και Γεωργίας για προγραμματισμό, μελέτη και μεθόδευση του συνόλου της παραγωγής-διάθεσης.

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω την αναφορά μου με την έκφραση της απόλυτης αισιοδοξίας ότι, αν υλοποιηθούν αυτά τα μέτρα που ο Δημοκρατικός Συναγερμός προτείνει, θα μας συντηρήσουν σε θαυμάσια επίπεδα, μέχρι την ώρα που η Κύπρος θα γίνει πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, οπότε η αγροτιά μας θα είναι ο πρώτος και μεγαλύτερος ωφελημένος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παρισινέ.

Καλώ στο βήμα τον κ. Οδυσσέα Δημητρίου του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Με συναίσθηση ευθύνης και υπευθυνότητας το Δημοκρατικό Κόμμα στη δεκαετή διακυβέρνησή του προσέφερε στον τόπο τις εθνικές και κοινωνικές του υπηρεσίες κατά τον καλύτερο, πιο υπεύθυνο και συνεπή τρόπο. Με τον ίδιο τρόπο και σήμερα το Δημοκρατικό Κόμμα, βρισκόμενο στην αντιπολίτευση από το Φεβρουάριο του 1988, συνεχίζει μια συνεπή, υπεύθυνη, μετρημένη και υγιή αντιπολίτευση από κάθε προσφερόμενη θέση μέσα και έξω από τη Βουλή.

Καθήκον λοιπόν της αντιπολίτευσης, δηλαδή του κόμματός μας -και νομίζω ότι έχω κάθε υποχρέωση να το αναφέρω, εφόσον δεν υπάρχει μέσα στη Βουλή άλλη αντιπολιτευτική φωνή εκτός από το Δημοκρατικό Κόμμα, ενώ κατά τη δική μας διακυβέρνηση είχαμε πλήρη αντιπολίτευση από όλα τα άλλα κόμματα και το Δημοκρατικό Κόμμα δεχόταν ομαδικά και καταιγιστικά μια ανίερη και στείρα αντιπολίτευση από τα άλλα κόμματα, μέχρι να επιτευχθεί ο κοινός στόχος, που δεν ήταν άλλος από την απομάκρυνση του Προέδρου Κυπριανού και του Δημοκρατικού Κόμματος από την εξουσία- είναι λοιπόν καθήκον και υποχρέωσή μας σήμερα απευθυνόμενοι στο λαό να κρίνουμε και να συγκρίνουμε το τι έχασε ο λαός και το τι κέρδισε, το τι του έταξαν και τι πραγματικά του έχουν δώσει, αν τίμησαν αυτά που του υποσχέθηκαν ή στην ουσία πραγματικά τον ξεγέλασαν. Αυτό είναι το καθήκον της αντιπολίτευσης και αυτός ο σκοπός της.

Με επιχειρήματα και αδιάσειστες αποδείξεις θα αποκαλύψουμε σήμερα από αυτό το ιερό βήμα της Βουλής την ξεκάθαρη και πραγματική αλήθεια στο λαό, που είναι ο μοναδικός κριτής και ο δικαιούμενος να αποφασίζει.

Από το Φεβρουάριο του 1988 έχει επιτελεσθεί στην Κύπρο μια αλλαγή εξουσίας. Τον Πρόεδρο Κυπριανού διαδέχθηκε ο κ. Γιώργος Βασιλείου υποσχόμενος στον κυπριακό λαό μια ουρανόπεμπτη αλλαγή σε όλα τα καυτά προβλήματα του κυπριακού λαού. Ο μεγάλος τότε επιχειρηματίας και σημερινός Πρόεδρος, συλλαμβάνοντας το σφυγμό και αντιλαμβανόμενος την αδυναμία του κυπριακού λαού, κατήλθε υποψήφιος πρόεδρος υποσχόμενος αλλαγή σε όλα (εθνικό θέμα, εξωτερική πολιτική, εσωτερική πολιτική, προσφυγικό, οικονομικό, παιδεία, περιβάλλον και αθλητισμό).

Είναι δύσκολο να καταπιαστεί κανένας με όλα αυτά, αλλά ήδη ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, καθώς και άλλοι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Κόμματος, ανέπτυξαν με σαφήνεια τις θέσεις μας, πράγμα που θα συνεχίσουν να κάνουν και άλλοι συνάδελφοι του κόμματός μας.

Επειδή έχω πει πιο πάνω ότι δεν είναι με ενδείξεις αλλά με αποδείξεις που θα καταπιαστώ, θα ήθελα στον πολύ περιορισμένο χρόνο που διαθέτω να αναφέρω τα πιο σημαντικά έργα της κυβέρνησης Βασιλείου τα οποία παρέμειναν όχι μόνο ανεκπλήρωτες υποσχέσεις και όχι μόνο δεν προσέθεσαν, αλλά απεναντίας μείωσαν και αυτά που ο κυπριακός λαός κατείχε πριν από την ανάληψη της εξουσίας από τον κ. Βασιλείου.

Συγκεκριμένα, ας πάρουμε το εθνικό θέμα. Έχει ή δεν έχει καταρρακωθεί και οπισθοδρομήσει το εθνικό μας θέμα με τους ολέθριους και ερασιτεχνικούς χειρισμούς του κ. Βασιλείου;

Υπάρχει ή έσβησε εκείνος ο ούριος άνεμος που φυσούσε μόλις ανέλαβε την εξουσία ο κ. Βασιλείου, που έκαμε τον κόσμο των προσφύγων να ετοιμάζεται για επιστροφή στα σπίτια του με τις αστήριχτες υποσχέσεις του να λύσει το Κυπριακό χτες;

Ποια είναι, κύριοι συνάδελφοι, η πολιτική σήμερα του κ. Προέδρου στο εθνικό μας θέμα; Πού είναι η πολιτική εμμονής και σταθερής διεκδίκησης των δικαίων και δικαιωμάτων του λαού μας για επιδίωξη λύσης βασισμένης στις αποφάσεις και τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και στις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών; Είναι αυτή τέλος πάντων η επιδίωξη ή είναι η επιδίωξη για ένα διάλογο, για οποιοδήποτε διάλογο για χάρη του διαλόγου;

Δυστυχώς, ο κ. Βασιλείου και οι συνεργάτες του εμφανίζονται να ζητούν από τρίτους να πιέσουν την Τουρκία να πιέσει τον Ντενκτάς να παρακαθίσει σε διάλογο σαν να ήταν επιδίωξή μας η διατήρηση ενός διαλόγου.

Είναι γνωστές, κύριοι συνάδελφοι, οι εξελίξεις που μεσολάβησαν από την εκλογή του κ. Βασιλείου στην προεδρία. Ξεγέλασε, κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Βασιλείου τον κυπριακό λαό. Ξεγέλασε και αρκετούς από εσάς με τις επιταγές χωρίς αντίκρισμα που υπέγραψε, ότι δήθεν θα ακολουθούσε μια συγκεκριμένη πολιτική πάνω στο κυπριακό πρόβλημα.

Απέσπασε και υφάρπασε τις ψήφους μιας μεγάλης μερίδας του λαού με υποσχέσεις και υποτίθεται και με κάποιες δεσμεύσεις που στην πραγματικότητα ούτε τηρήθηκαν ούτε εφαρμόστηκαν. Το αποτέλεσμα ήταν να πέσει κυριολεκτικά με τα μούτρα σε ένα διάλογο που, όπως ο ίδιος αναγκάστηκε να παραδεχτεί με το πλήρωμα του χρόνου, δεν ήταν καθόλου διάλογος. Αυτή η ενέργειά του δυστυχώς όχι μόνο δεν έλυσε το Κυπριακό, όπως καυχιόταν, αλλά αντίθετα το έστρεψε δέκα χρόνια πίσω. Και όχι μόνο αυτό, αλλά:

1. Έδωσε μοναδικό άλλοθι στην Τουρκία να εμφανίζεται με ειρηνοποιό προσωπείο στα διεθνή βήματα και στις διεθνείς της σχέσεις.

2. Επέτρεψε σ'αυτόν ακόμα τον Ντενκτάς να παρακάθεται και να παρουσιάζεται στα επίσημα βήματα ως ισότιμος και ισάξιός του και ότι διακατέχεται τάχατες από καλή θέληση και αποφασιστικότητα, αφού καταδέχθηκε να έχει 80 ωρών συναντήσεις με τον κ. Βασιλείου.

3. Το διεθνές ενδιαφέρον επικεντρώθηκε στη διαδικασία παρά στην ουσία του Κυπριακού.

4. Οι περί του αντιθέτου εντυπώσεις που προσπάθησε να καλλιεργήσει ο κ. Βασιλείου για την Ουάσιγκτον και το Λονδίνο, που ουσιαστικά μετέτρεψε το Λονδίνο σε σταθμό της Σκαρίνου για συνεννοήσεις και προσυνεννοήσεις, έδειξαν πως «ξέρουν τι να κάμουν οι ξένοι για την Κύπρο». Έτσι καυχιόταν ο κ. Βασιλείου, αλλά δεν κάνουν αποδεδειγμένα τίποτε άλλο από του να πιέζουν εμάς αντί την Τουρκία και μόνο, την τουρκική πλευρά... Αν αυτό δεν το ήξεραν και τους το έμαθε ο κ. Βασιλείου, τότε να μας λείπει, κύριε Βασιλείου!

5. Η λανθασμένη στρατηγική του κ. Βασιλείου και τα βοηθητικά μηνύματα αυτής της εσφαλμένης πολιτικής κάποιων χώρων που υποστήριζαν αυτή την πολιτική, με τα μηνύματα που έφευγαν από την Κύπρο, οδήγησαν το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στο να παραβιάσει το πλαίσιο της αποστολής του, υποβάλλοντας ιδέες και αποφάσεις που καταστρατηγούν το πνεύμα και το γράμμα των αποφάσεων και ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Η πολιτική εκτροπή και παρέκκλιση του εθνικού μας θέματος από τον κ. Βασιλείου μας οδηγεί συνεχώς σε πιο επικίνδυνα μονοπάτια σε σημείο που, για να διατηρηθεί ένας άγονος και άκαρπος διάλογος, ο κ. Βασιλείου αναγνώρισε στον Ντενκτάς δικαίωμα βέτο ως προς τις επίσημες επισκέψεις του στο εξωτερικό ως αρχηγού του διεθνώς αναγνωρισμένου κυπριακού κράτους.

Πρόσθετα ο κ. Βασιλείου κατέβασε ακόμα και το εθνικό μας λάβαρο, τη σημαία του κράτους μας, που γι'αυτήν έγιναν και γίνονται τόσοι αγώνες και έχασαν τη ζωή τους τόσοι νέοι για την απελευθέρωση του τόπου μας. Την αφαίρεσε από το αυτοκίνητό του, για να μην κακοφανίσει τον Ντενκτάς. Και διερωτώμαστε ειλικρινά πώς προάγουμε την εθνική μας υπόθεση υποστέλλοντας ακόμα και το ίδιο το εθνικό μας σύμβολο.

Είναι ή δεν είναι, κύριοι συνάδελφοι, αυτές οι πράξεις εθνική κατρακύλα και εθνικός εξευτελισμός και μάλιστα όχι από τον οποιουδήποτε πολίτη αλλά από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας;

Δεν είναι μήπως ο κ. Βασιλείου που αρνείται την υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, όπως τον κάλεσε επανειλημμένα η Βουλή να πράξει και όπως απαιτεί η συντριπτική πλειοψηφία του λαού μας; Δεν είναι ο κ. Βασιλείου που απαξίωσε να καταστήσει την Κύπρο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, γιατί τον απείλησε ο Ντενκτάς; Δεν είναι ο κ. Βασιλείου που αρνήθηκε για τον ίδιο λόγο την προσφορά να αναλάβει η Κύπρος την προεδρία του Κινήματος των Αδεσμεύτων; Δεν είναι ο κ. Βασιλείου που επιστρατεύει την αστυνομία στην πράσινη γραμμή, στη Δερύνεια και στη Μόρφου, για να εμποδίσει αντικατοχικές εκδηλώσεις; Δεν είναι ο κ. Βασιλείου που ακύρωσε επίσημη επίσκεψη στη Βουλγαρία από απειλή του Ντενκτάς και για να καλυφθεί επισκέφθηκε τελικά την Αίγυπτο;

Αυτά όλα που έχω αναφέρει, κύριοι συνάδελφοι, είναι μόνο ένα μέρος των πράξεων και ενεργειών του Προέδρου Βασιλείου και διερωτάται κανείς: Με όλα αυτά πώς μπορεί να υπάρξει αγωνιστικό φρόνημα, όταν ο οδηγητής του κράτους μας έκαμε όλα αυτά και συνεχίζει δυστυχώς για ένα λανθασμένο διάλογο και όχι για την ουσία του προβλήματός μας αλλά για τη διαδικασία κάποιου διαλόγου που μ'αυτούς τους χειρισμούς κατάντησε κυριολεκτικά από τη μια σκέτη κοροϊδία και από την άλλη, και το χειρότερο, μια μέθοδος προωθήσεως των τουρκικών επιδιώξεων και συμφερόντων;

Και είναι ειλικρινά το λιγότερο απορίας άξιο να ακούεται από συναδέλφους ότι ο κ. Βασιλείου κατάφερε πολλά με αυτό το διάλογο. Συγκεκριμένα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, ο κ. Κωνσταντίνου, ανέφερε ανάμεσα σ'άλλα κατά τη χθεσινή ομιλία του ότι πρώτη φορά ορισμένοι δυτικοί αντιλήφθηκαν ότι είναι ο Ντενκτάς που ευθύνεται, διότι έφυγε από το τραπέζι των συνομιλιών.

Φαίνεται ότι σκόπιμα παρασιωπά ή σκόπιμα αγνοεί ο κ. Κωνσταντίνου ότι δεν είναι ο Ντενκτάς που πιέζεται σήμερα αλλά και πάλι η δική μας πλευρά. Γιατί αυτοί οι δυτικοί που λέτε, κύριε Κωνσταντίνου, γιατί δεν πιέζουν σήμερα τον Ντενκτάς και συνεχίζουν να πιέζουν εμάς;

Αν θα έπρεπε λοιπόν να λεχθεί κάτι πιο υπεύθυνα, με θάρρος και με τόλμη, είναι ότι, πέραν των όσων έχω πει πιο πάνω, αυτό που καταφέραμε με αυτό το διάλογο είναι να αυξηθούν περισσότερο οι πιέσεις όχι προς τους Τούρκους αλλά προς εμάς. Και το χειρότερο δώσαμε την εντύπωση ότι εμείς έχουμε και άλλα

περιθώρια και για άλλες παραχωρήσεις πέραν των παραχωρήσεων που αδικαιολόγητα έχουμε κάμει.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Κρίνω σκόπιμο με τη σημερινή ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών να κλείσω την ομιλία μου με αναφορά σε ορισμένα σημαντικά προβλήματα της επαρχίας μου, καθώς και σε άλλα γενικά και σοβαρά προβλήματα όπως:

1. Το αποχετευτικό.

Η Λάρνακα χρειάζεται αμέσως τη δημιουργία αποχετευτικού, διότι η κατάσταση είναι αφόρητη. Σ'ολόκληρες συνοικίες λιμνάζουν τα νερά του χειμώνα και η τουριστική μας ανάπτυξη παραμένει απραγματοποίητη λόγω του σοβαρού αυτού προβλήματος, ιδιαίτερα στους παραλιακούς χώρους.

2. Επέκταση του λιμανιού μας.

Το λιμάνι μας υπολειτουργεί και τα σχέδια για επέκτασή του φαίνεται να παραμένουν στο ράφι.

3. Επίλυση του κυκλοφοριακού προβλήματος.

Η Λάρνακα αντιμετωπίζει σοβαρότατο πρόβλημα κυκλοφοριακής συμφόρησης και έλλειψης ειδικών χώρων στάθμευσης, αναγκάζοντας πολλές φορές τους πολίτες να σταθμεύουν ακόμα και ένα χιλιόμετρο μακριά από την εργασία τους.

4. Η ύπαιθρος μαραίνεται και εγκαταλείπεται. Η αστυφιλία αναπτύσσεται αντί να ελαττώνεται.

5. Υποθέσεις Κτηματολογίου - Χωρομετρίας και Πολεοδομίας βρίσκονται στοιβαγμένες στα διάφορα κυβερνητικά τμήματα και η ταλαιπωρία που δημιουργούν στο λαό είναι αφάνταστη. Ο κόσμος εξαναγκάζεται να παρανομεί από τα ίδια τα όργανα του κράτους με την έλλειψη προγραμματισμού και με την καθυστέρηση που παρατηρείται.

6. Η κυβέρνηση πρέπει να αναλάβει σοβαρά τις ευθύνες της για την πειρατεία που εκτελούν ασυνείδητοι συμφεροντολόγοι που παρενοχλούν τους τουρίστες μας στην περιοχή Σκαρίνου-Λευκάρων με απαράδεχτα και παραπλανητικά τεχνάσματα για εξυπηρέτηση προσωπικών συμφερόντων, που προσβάλλουν τη φιλοξενία και τον τόπο μας τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

7. Να σταματήσει η αποκοπή κονδυλίων από την κυβέρνηση για αναπτυξιακά έργα στη Λάρνακα.

8. Τα νεαρά ζευγάρια της Αθηαίνου, των Τρούλλων και της Πύλας αναμένουν υλοποίηση της κυβερνητικής υπόσχεσης για βοήθεια ανέγερσης κατοικίας.

9. Να γίνουν οι απαραίτητες παραστάσεις προς τις αγγλικές βάσεις της Δεκέλειας, για να πάψουν να ταλαιπωρούν το κοινό με το συχνό κλείσιμο των δρόμων, που τελευταία γίνεται πιο συστηματικά.

10. Να μειωθεί η σημερινή τιμή του νερού, για να μπορέσουν οι αγρότες μας να παραμείνουν στις σημερινές τους δουλειές.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, την ομιλία μου υπογραμμίζοντας ένα από τα πιο επείγοντα και ουσιώδη προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τόπος μας, που η κυβέρνηση δεν έχει το δικαίωμα να καθυστερεί ή να παραμελεί, το σοβαρότατο πρόβλημα της ανεργίας των επιστημόνων μας.

Σ'αυτόν ιδιαίτερα τον τομέα η κυβέρνηση Βασιλείου έχει σοβαρότατες ευθύνες για την εγκληματική της αδιαφορία αλλά και για τον εμπαιγμό και εξευτελισμό των επιστημόνων μας. Υπήρξαν ανεφάρμοστες προεκλογικές υπο-

σχέσεις που παραμένουν και σήμερα μετά την εικοσάμηνη θητεία της διακυβέρνησης Βασιλείου.

Αναμένουμε από την κυβέρνηση να αναλογιστεί σοβαρά τις ευθύνες της στον ευαίσθητο αυτό τομέα, διότι είναι πολλές οικογένειες που θυσίασαν πολλά για να σπουδάσουν τα παιδιά τους και δεν πρέπει και δεν είναι δυνατό να συνεχίζουν να τα συντηρούν και μετά τη μόρφωσή τους. Δεν μπορούν τα όνειρα των επιστημόνων μας για εργασία και προσφορά να αναζητούνται εκτός Κύπρου, γιατί δεν υπάρχει στην Κύπρο προγραμματισμός για απασχόληση.

Τελειώνοντας θα ήθελα να αναφέρω ότι είναι καιρός η κυβέρνηση να περάσει από τα λόγια στα έργα, γιατί ο κυπριακός λαός είναι αρκετά ώριμος, για να αντιλαμβάνεται πότε η κυβέρνηση ενδιαφέρεται πραγματικά και πότε δημοκοπεί.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Δημητρίου. Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ζαχαριάδης του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα 'θελα πρώτα απ' όλα να χαιρετίσω και να εξάρω το γεγονός ότι πρώτη φορά, ύστερα από 22 χρόνια, οι τρεις προϋπολογισμοί που συζητούμε σήμερα έχουν κατατεθεί μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζει το Σύνταγμα.

Η φιλοσοφία που διέπει τους προϋπολογισμούς μας έχει αναλυθεί από τον Υπουργό Οικονομικών στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και στην Ολομέλεια του Σώματος. Τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού πάνω στην κυβερνητική οικονομική πολιτική στο σύνολό της έχει αναπτύξει ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, κ. Κληρίδης. Γι' αυτό μέσα στα περιορισμένα περιθώρια χρόνου που έχω θα περιοριστώ μόνο σε παρατηρήσεις πάνω στους προϋπολογισμούς ως θεσμό και ως πράξη.

Δε χωρεί συζήτηση πως ο θεσμός των προϋπολογισμών είναι απαραίτητος, γι' αυτό και ο καταρτισμός και η έγκαιρη κατάθεσή τους προνοείται από το Σύνταγμα. Εκτός του ότι αντικατοπτρίζουν τη γενική οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, οι προϋπολογισμοί καθορίζουν σαφώς τα πλαίσια μέσα στα οποία θα κινηθούν τα σκέλη των εσόδων και των δαπανών.

Εξυπακούεται συνεπώς αυστηρή συμμόρφωση προς τις πρόνοιες των προϋπολογισμών. Και στο σημείο αυτό θα αναφερθώ και πάλι σε μια τακτική που τείνει να αχρηστεύσει το θεσμό αυτό. Πρώτο, στην τακτική της υποβολής μεγάλου αριθμού συμπληρωματικών προϋπολογισμών μετά την έγκριση των προϋπολογισμών του έτους και δεύτερο, στην τακτική της διενέργειας δαπανών καθ' υπέρβαση των εγκεκριμένων προϋπολογισμών.

Στο σημείωμα που τιτλοφορείται «Οικονομικές εξελίξεις κατά το 1989 και οι προοπτικές για το 1990» που ετοίμασε το Υπουργείο Οικονομικών και το Γραφείο Προγραμματισμού για τους προϋπολογισμούς του 1990 αναφέρονται επί λέξει και τα εξής: «Η διαμόρφωση των τριών προϋπολογισμών του 1990 βασίστηκε στην αρχή ότι στις προτεινόμενες δαπάνες έχουν περιληφθεί όλες οι δαπάνες που αναμένεται να πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια του 1990 με σκοπό να περιοριστεί στο ελάχιστο η υποβολή συμπληρωματικών προϋπολογισμών.» Και συνεχίζει: «Η υποβολή συμπληρωματικών προϋπολογισμών θα γίνει

μόνο σε περιπτώσεις νέων έργων ή/και νέων υπηρεσιών και στις περιπτώσεις εντελώς απρόβλεπτων δαπανών.»

Πολύ ξεκάθαρη η δήλωση. Όμως την ίδια δήλωση μας έκαμαν και για τους προϋπολογισμούς του 1989. Στο σχετικό επεξηγηματικό σημείωμα για τους προϋπολογισμούς του 1989 μας είπαν και πάλι τα εξής: «Σκοπείται να περιοριστεί στο ελάχιστο η υποβολή συμπληρωματικών προϋπολογισμών στη διάρκεια του χρόνου» και «η υποβολή συμπληρωματικών προϋπολογισμών θα γίνεται μόνο σε περιπτώσεις νέων έργων ή/και νέων υπηρεσιών και στις περιπτώσεις εντελώς απρόβλεπτων δαπανών.» Δηλαδή, πιστή αντιγραφή του ό,τι μας λέχθηκε και φέτος για τους προϋπολογισμούς του 1990. Και όμως, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αντίθετα με τις διακηρύξεις αυτές μέσα στο 1989 έχουν κατατεθεί στη Βουλή μέχρι τις τελευταίες δυο βδομάδες 89 συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί συνολικού ύψους πέραν των £84,000,000 και αντιλαμβάνομαι ότι οι θυρίδες μας έχουν ήδη γεμίσει τις τελευταίες 2-3 μέρες με άλλους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς.

Μπροστά σ' αυτή την κατάσταση υπενθυμίζουμε και σχετικό σχόλιο της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού στην Έκθεσή της προς την Ολομέλεια του Σώματος για τους προϋπολογισμούς του 1989, αυτούς δηλαδή για τους οποίους είχαμε όλους τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς. Η Επιτροπή έλεγε: «Σε σχέση με τους τρεις υπό συζήτηση προϋπολογισμούς, η Επιτροπή σημειώνει με ικανοποίηση σχετική δήλωση του Υπουργού Οικονομικών, ότι δεν πρόκειται να γίνει καταχρηστική κατάθεση στη Βουλή συμπληρωματικών προϋπολογισμών διαρκούντος του 1989, γιατί, κατά τον καταρτισμό και των τριών προϋπολογισμών, ακολουθήθηκε με σχολαστικότητα η αρχή της ακρίβειας και εφαρμόστηκαν απόλυτα αυστηρά κριτήρια εκτίμησης των διάφορων δαπανών.»

Παρ' όλα αυτά κατά τη διάρκεια του 1989 κατατέθηκαν οι 89 συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί ύψους πέραν των £84,000,000. Εύλογα διερωτώμαστε, κύριε Πρόεδρε, πόση αξία έχει η κυβερνητική δήλωση που μας γίνεται και φέτος, ότι μέσα στο 1990 η κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών θα γίνεται μόνο σε περιπτώσεις νέων έργων ή/και νέων υπηρεσιών ή/και στις περιπτώσεις εντελώς απρόβλεπτων δαπανών. Και προς τι οι κόποι και μόχθοι να καταρτίζονται οι προϋπολογισμοί; Προς τι η επί δίμηνο μελέτη τους από την Επιτροπή Οικονομικών; Προς τι η επί διήμερο συζήτησή τους στη Βουλή, αν ελαφρά τη καρδία τους ανατρέπουμε κατά τη διάρκεια του έτους με τόσο πολλούς συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς;

Κύριε Πρόεδρε, η Βουλή δεν πρέπει να επαναπαύεται σε σχόλια και παρατηρήσεις, γιατί η τακτική της ανατροπής των προϋπολογισμών με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς έχει καταντήσει μόνιμος θεσμός. Μετά τον κατακλυσμό από συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς που είχαμε το 1987 και παρά τις επανειλημμένες παρατηρήσεις και μέσα στο 1988 ακόμα κατατέθηκαν 112 συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί ύψους £70,000,000 περίπου. Η Επιτροπή Οικονομικών προέβλεψε τη στάση αυτή και στην Έκθεσή της προς το Σώμα για τους προϋπολογισμούς του 1988 έλεγε: «Λαμβάνοντας υπόψη την τακτική που η κυβέρνηση ακολούθησε τον περασμένο χρόνο με την καταχρηστική κατάθεση στη Βουλή συμπληρωματικών προϋπολογισμών, προέβη σε συνοπτικό έλεγχο των δαπανών που προνοούνται στους τρεις προϋπολογισμούς και ιδιαίτερα στην επιβεβαίωσή της ως προς το κατά πόσο τηρήθηκε η αρχή της ακρίβειας του

προϋπολογισμού και κατά πόσο έγινε υποτίμηση των δημόσιων δαπανών που προβλέπονται σ' αυτούς. 'Οπως προκύπτει, και φέτος (1988) ο καταρτισμός των προϋπολογισμών δεν έχει γίνει με απόλυτα αυστηρά κριτήρια εκτίμησης των διάφορων δαπανών, με αποτέλεσμα να μην αποκλείονται οριστικά οι συνέπειες από την υποτίμησή τους και έτσι σε τελευταία ανάλυση να κινδυνεύουν να εξουδετερωθούν βασικά κριτήρια μελέτης και ανάλυσης των προϋπολογισμών αυτών.» Και όπως προβλέφθηκε, μέσα στο 1988 κατατέθηκαν 112 συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί ύψους περίπου £70,000,000.

Μπροστά στην παρατηρούμενη καταστρατήγηση των προϋπολογισμών κατ' εξακολούθηση η Βουλή, κύριε Πρόεδρε, καλείται να πάρει θέση. Να απαιτήσει και να επιβάλει σεβασμό προς τους εγκεκριμένους προϋπολογισμούς και να θέσει φραγμό στην καταχρηστική κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών σε σημείο που να ανατρέπουν τους προϋπολογισμούς που ψηφίζει η Βουλή. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε τη συνέχιση της παραπλανητικής αυτής τακτικής. Η Βουλή πρέπει και οφείλει να στείλει σαφές το μήνυμα στην Εκτελεστική Εξουσία.

'Ερχομαι τώρα, κύριε Πρόεδρε, σε μια άλλη απαράδεκτη τακτική. Στη διενέργεια δαπανών καθ' υπέρβαση των προνοιών του προϋπολογισμού. Στην 'Εκθεσή του για το 1988, που κυκλοφόρησε πρόσφατα, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας αναφέρει: «Κατά το 1988 συνεχίστηκε η διενέργεια δαπανών πέρα από εκείνες που είχαν εγκριθεί, παρόλο που το Υπουργείο Οικονομικών προειδοποίησε επανειλημμένα ότι οι ελέγχοντες λειτουργοί θα είναι προσωπικά και χρηματικά υπεύθυνοι για τις υπερβάσεις.» Μέσα στο 1988 δαπάνες ύψους σχεδόν £11 εκατομ. διενεργήθηκαν καθ' υπέρβαση των δαπανών που εγκρίθηκαν στους προϋπολογισμούς. Είναι γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος του ποσού αυτού προήλθε από εξοικονομήσεις από άλλα άρθρα, αλλά αυτό δεν αλλάζει τη θέση ότι δαπάνες ύψους σχεδόν £11,000,000 διενεργήθηκαν καθ' υπέρβαση.

Η ίδια περίπου κατάσταση παρατηρήθηκε και μέσα στο 1987. Στην 'Εκθεσή του για το 1987 ο Γενικός Ελεγκτής έλεγε και πάλι: «Κατά το 1987 συνεχίστηκε η διενέργεια δαπανών πέρα από εκείνες που είχαν εγκριθεί (κάπου ολόκληρα £10,000,000), παρ' όλο που το Υπουργείο Οικονομικών προειδοποίησε επανειλημμένα ότι οι ελέγχοντες λειτουργοί θα είναι προσωπικά και χρηματικά υπεύθυνοι για τις υπερβάσεις.» Η ίδια ακριβώς κατά λέξη παρατήρηση που ο Γενικός Ελεγκτής κάνει και για το 1988. Την ίδια ακριβώς παρατήρηση κάνει ο Γενικός Ελεγκτής σχεδόν κάθε χρόνο επί δύο και πλέον δεκαετίες. Κι όμως οι υπερβάσεις συνεχίζονται παρά τις επανειλημμένες -και τονίζω το επανειλημμένες- προειδοποιήσεις του Υπουργού Οικονομικών ότι «οι ελέγχοντες λειτουργοί θα είναι προσωπικά και χρηματικά υπεύθυνοι για τις υπερβάσεις.»

Και εύλογα διερωτώμαστε και πάλι: Γιατί τόση ασυδοσία; Και τι αξία έχουν οι επανειλημμένες προειδοποιήσεις του Υπουργού Οικονομικών; Αν ο κ. Υπουργός αδυνατεί να επιβάλει τις κυρώσεις που προνοούν οι προειδοποιήσεις του, γιατί συνεχίζει να προειδοποιεί; Αν πάλι οι υπερβάσεις αυτές δε θεωρούνται υπερβάσεις για κάποιους, επειδή μέρος τους καλύπτεται από εξοικονομήσεις, προς τι οι παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή;

Μήπως, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, και εδώ η Βουλή πρέπει να λάβει θέση και να στείλει σαφή τα μηνύματά της στην Εκτελεστική Εξουσία;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ζαχαριάδη. Καλώ στο βήμα τον κ. Ζιαρτίδη.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι Βουλευτές, όταν η Βουλή συζητεί τους προϋπολογισμούς, των περισσότερων πολιτών από εκείνους που παρακολουθούν τη συζήτηση η προσοχή συγκεντρώνεται στην επίδραση που αναμένεται να έχουν οι προϋπολογισμοί στην ανάπτυξη και την πρόοδο της Κύπρου ως συνόλου, αλλά είναι, πιστεύω, λογικό το ότι όχι λίγοι εξειδικεύουν το ενδιαφέρον τους. Θέλουν να μάθουν πώς οι προϋπολογισμοί θα επιδράσουν στην ανάπτυξη της επαρχίας τους, της πόλης τους, του χωριού τους, της ενορίας τους.

Είναι χαρακτηριστικό αυτό που μου συνέβη πριν από λίγες μέρες. Ένας γνωστός μου από ένα χωριό, όταν ανοίχτηκε συζήτηση για τους προϋπολογισμούς, με ρώτησε μ' όλη τη σοβαρότητα -και δεν το λέω για να τον επικρίνω- αν ο προϋπολογισμός έχει πρόνοια για την επιδιόρθωση του δρόμου που βρίσκεται μπροστά από το σπίτι του. Είναι αυτό χαρακτηριστικό του πόσο ο απλός άνθρωπος εξειδικεύει το ενδιαφέρον του για τους προϋπολογισμούς και, επαναλαμβάνω, δεν επικρίνω αυτή την τάση. Το σύνολο αυτών των μικρών προβλημάτων, το σύνολο αυτών των μικρών ενδιαφερόντων των απλών ανθρώπων μας δίνει το σύνολο του μεγάλου ενδιαφέροντος του λαού για το πώς οι προϋπολογισμοί θα λύσουν τα προβλήματα του τόπου, που είναι τα μεγάλα και τα μικρά υδατικά έργα, η άρδευση και η ύδρευση, το οδικό δίκτυο, το στεγαστικό πρόβλημα στις πόλεις και στα χωριά, τα λιμάνια και τα αεροδρόμια, τα αποχετευτικά συστήματα, η αναδάσωση, η προστασία του περιβάλλοντος, η υγεία, η παιδεία, οι χωριτικοί δρόμοι, η γεωργική και η κοινωνική ασφάλιση, ο εμπόριο, η γεωργία, ο τουρισμός και η βιομηχανία. Αυτή την εξειδίκευση του ενδιαφέροντος, που τη βλέπουμε να εκδηλώνεται για τα ατομικά ή/και τα κοινοτικά προβλήματα, εμείς οι Βουλευτές είναι φυσικό να την κάνουμε ειδικά ο καθένας για την επαρχία του.

Είναι φυσικό για παράδειγμα εγώ, ως Βουλευτής της επαρχίας Λάρνακας, να κοιτάξω να βρω τη μεταχείριση που είχε η επαρχία μου από τους τεχνοκράτες της προετοιμασίας των προϋπολογισμών. Κοιτάζοντας να βρω αυτό το στοιχείο, της μεταχείρισης δηλ. της επαρχίας μου, δεν παρασύρομαι από τοπικιστικό πνεύμα. Δεν είπα και δε θα πω ποτέ: Αφού η Λεμεσός ή η Πάφος παίρνουν από τον προϋπολογισμό τόσα, στη Λάρνακα αναλογεί να δοθούν τόσα. Αυτή δεν είναι η σωστή προσέγγιση. Οι δαπάνες πρέπει να κατανέμονται εκεί όπου υπάρχουν προβλήματα. Αφού ο ένας από τους προϋπολογισμούς είναι ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως, οι δαπάνες του πρέπει να κατανέμονται εκεί όπου η ανάπτυξη παρουσίασε ή παρουσιάζει καθυστέρηση. Η επιδιωκόμενη ανάπτυξη πρέπει να είναι, όσον αφορά τις επαρχίες και τις περιοχές, ισοζυγισμένη. Ισοζυγισμένη, όχι με την έννοια της απόλυτης ισότητας και της απόλυτης ακρίβειας στις δαπάνες, αλλά με την έννοια της μη παραμέλησης υπαρκτών προβλημάτων. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι αυτή η αρχή της ισοζυγισμένης μεταχείρισης δεν εφαρμόστηκε κατά την προετοιμασία των προϋπολογισμών όσον αφορά τη Λάρνακα, όπως δεν εφαρμόστηκε σχεδόν σ' όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Θα φέρω μερικά παραδείγματα. Έβαλαν μπροστά μου το επεξηγηματικό μνημόνιο του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως, το Παράρτημα Ι, «Δευτερεύοντα Αρδευτικά Έργα». Γι' αυτά τα έργα προβλέπεται για το 1990 δαπάνη £503,000. Απ' αυτές τις £503,000 το ποσό που αφορά την επαρχία της Λάρνακας είναι μόνο £30,000 για την αξιοποίηση της γεώτρησης στο χωριό Αλαμινός. Μπορεί κάποιος να μου πει: Μα αφού δεν υπήρχαν τέτοια έργα για

μελέτη και εκτέλεση στην επαρχία Λάρνακας, τι ήθελες να γίνει; Η απάντηση είναι ότι υπήρχαν και υπάρχουν τέτοια έργα προς εκτέλεση. Αυτό επιβεβαιώθηκε κατά την τελευταία, πριν από τρεις μέρες, επίσκεψη τριών Υπουργών στην Ορεινή περιοχή της Λάρνακας. Οι Υπουργοί συνάντησαν τους εκπροσώπους δώδεκα κοινοτήτων της Ορεινής: της Οράς, των Αγίων Βαβατσινιάς, της Βαβατσινιάς, της Βάβλας, του Κάτω Δρυ, των Λευκάρων, των Κάτω Λευκάρων, της Μελίνης, της Οδού, της Λάγιας, της Σκαρίνου και της Χοιροκοιτίας. Με εξαίρεση τρία χωριά, σ' όλα τα άλλα διατυπώθηκαν αιτήματα για μικρά αρδευτικά έργα. Κι όμως οι τεχνοκράτες των προϋπολογισμών ανακάλυψαν ότι υπήρχε ένα μόνο μικρό έργο, εκείνο της γεώτρησης της Αλαμινού.

Κοιτάζω τώρα το Παράρτημα ΙΙ του Μνημονίου, «Βελτίωση Υδατοπρομήθειας Χωρίων». Γι' αυτό το σκοπό διατίθεται ένα κονδύλι £1,081,000. Για τη Λάρνακα μόνο £173,000. Θα εξυπηρετηθούν με το ποσό αυτό πέντε μόνο χωριά της επαρχίας, ενώ δεν είναι υπερβολή, αν σας πω ότι τα μισά σχεδόν χωριά της Λάρνακας έχουν κάποιο μικρό ή μεγάλο πρόβλημα υδατοπρομήθειας του ενός ή του άλλου χαρακτήρα. Και αφού ο λόγος είναι για την υδατοπρομήθεια, η τιμή του νερού είναι ένα πρόβλημα που απασχολεί πολλές αγροτικές κοινότητες. Και εγώ θα ασχοληθώ τώρα με αριθμούς, όσον αφορά το θέμα της τιμής του νερού, αλλά εισηγούμαι ότι μια συλλογική επανεξέταση αυτού του θέματος μεταξύ των αρμοδίων της κυβέρνησης και των εκπροσώπων των κοινοτήτων επιβάλλεται να γίνει.

Το επόμενο παράδειγμα άνισης μεταχείρισης της επαρχίας Λάρνακας σχετίζεται με την αγροτική ανάπτυξη ορισμένων περιοχών. Στο φετινό προϋπολογισμό -και είναι προς τιμήν της κυβέρνησης-διατίθεται ένα ποσό που υπερβαίνει το £1,800,000 για την ανάπτυξη των περιοχών των κρασοχωριών Λεμεσού-Πάφου, της περιοχής Τηλλυρίας, της Μαραθάσας και της Ορεινής Λάρνακας. Πρόκειται για περιοχές που πράγματι χρειάζονται βοήθεια για την ανάπτυξή τους. Αλλά από το ποσό του £1,800,000 μόνο £261,000 διατίθενται για την Ορεινή περιοχή της Λάρνακας. Και όμως από την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας οι κάτοικοι της περιοχής ζητούν την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων, για να συγκρατηθεί ο πληθυσμός στην περιοχή και να αντιμετωπιστεί η φυγή προς τις πόλεις. Το αίτημα για τουριστική και άλλη ανάπτυξη υποβάλλεται κι επαναλαμβάνεται σχεδόν κάθε χρόνο τα τελευταία 25 χρόνια. Ακόμα και προχθές, με την ευκαιρία της επίσκεψης των τριών Υπουργών στην Ορεινή, τονίστηκε και το αίτημα της τουριστικής υποδομής και το αίτημα της ενθάρρυνσης για την ίδρυση βιοτεχνιών και μικρών βιομηχανικών μονάδων.

Ένα πρόβλημα που πρέπει να αναφερθεί είναι το σχετικό με την επιχορήγηση των δήμων. Κατά τη διάρκεια της αποικιοκρατίας, η πολιτική της ξένης κυβέρνησης ήταν πολιτική περιορισμού των εξουσιών και των δραστηριοτήτων των δήμων. Αυτό οι Βρετανοί το πετύχαιναν με τον περιορισμό των οικονομικών πόρων των δήμων. Δυστυχώς η πολιτική αυτή συνεχίστηκε και συνεχίζεται και από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας. Το 1989 το ολικό ποσό της επιχορήγησης των 18 δήμων της Κύπρου ήταν £800,000 μόνο, ενώ η πρόταση για το 1990 μόλις ξεπερνά το £1,000,000. Στο Δήμο της Λάρνακας πέρσι δόθηκε χορηγία £95,000 και υποθέτω ότι φέτος -δεν υπάρχουν στοιχεία- μόλις θα ξεπεράσει τις £100,000 και ας είναι απαραίτητο να γίνει, όπως τόνισαν άλλοι συνάδελφοι, το αποχετευτικό σύστημα για το οποίο χρειάζονται εκατομμύρια λίρες, κι ας είναι απαραίτητο να γίνουν αντιπλημμυρικά έργα, κι ας είναι απαραίτητο να διορθω-

θούν δρόμοι, κι ας είναι απαραίτητο να γίνουν μια σειρά άλλα μικρά και μεγάλα έργα, μεταξύ των οποίων και το περίφημο έργο του Άγγελου Δημητρίου το οποίο φαίνεται ότι άρχισαν να το τορπιλλίζουν μερικοί, παρ' όλον ότι υπάρχουν αποφάσεις δύο κυβερνήσεων. Έχω μερικές πληροφορίες ότι κινούνται μερικοί καταχθονίως να το τορπιλλίσουν.

Έχουμε τη γνώμη ότι η επιχορήγηση των δήμων πρέπει να αυξηθεί σημαντικά, όπως πρέπει να αυξηθεί σημαντικά και η βοήθεια που παρέχεται στα συμβούλια βελτιώσεως της υπαίθρου. Πρέπει να αναφέρω, αφού βρίσκομαι στο θέμα της επιχορήγησης των δήμων, ότι στην Αραδίππου δόθηκαν πέρσι £11,000, στην Αθηαίνου £10,000 και στο Δήμο Λευκάρων κάτω από £3,000. Πρέπει λοιπόν να αυξηθεί σημαντικά η επιχορήγηση, όπως πρέπει να αυξηθεί σημαντικά και η βοήθεια που παρέχεται στα συμβούλια βελτιώσεως στην ύπαιθρο.

Κύριε Πρόεδρε, η ώρα δεν επιτρέπει περισσότερες παρατηρήσεις και λεπτομερέστερη απαρίθμηση των προβλημάτων που υπάρχουν και περιμένουν λύση. Ελπίζω ότι οι λίγες παρατηρήσεις μου, καθώς και εκείνες των συναδέλφων μου, θα ληφθούν υπόψη τουλάχιστο κατά την προετοιμασία του προϋπολογισμού του 1991.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΦΑΝΤΗΣ)

Ευχαριστώ τον κ. Ζιαρτίδη.

Παρακαλώ την κ. Ρήνα Κατσελλή να πάρει το λόγο.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών, συνηθίζεται κάθε Βουλευτής να αναφέρεται και στα τοπικά προβλήματα της επαρχίας που εκπροσωπεί στη Βουλή. Η επαρχία της Κερύνειας, της οποίας έχω την τραγική τιμή να είμαι Βουλευτής, αντιμετωπίζει ένα μόνο κύριο τοπικό πρόβλημα, το ότι είναι ολόκληρη κάτω από την κατοχή των τουρκικών στρατευμάτων με όλους τους Έλληνες κατοίκους της (εκτός τεσσάρων) και όλους τους Μαρωνίτες της επαρχίας (εκτός μερικών εκατοντάδων) εκτοπισμένους. Τα υπόλοιπα προβλήματα των κατοίκων ανήκουν στο κεφάλαιο της άνετης προσωρινότητας στο οποίο αναφέρθηκαν άλλοι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Κόμματος.

Οι Κερυνειώτες δεν είναι ευτυχείς που συζητούνται, έστω σε συνομιλίες εφ' όλης της ύλης, τα βασικά τους ανθρώπινα δικαιώματα των τριών ελευθεριών, της διακίνησης, της εγκατάστασης και της περιουσίας. Ιδιαίτερα μάλιστα σήμερα που οι τρεις βασικές αυτές ελευθερίες στη Δυτική Ευρώπη είναι σεβαστές όχι μόνο από κάθε κράτος χωριστά αλλά και στις χώρες της Κοινής Αγοράς και διακρατικά ανάμεσα στις χώρες-μέλη.

Διερωτώμαστε γιατί καθυστερεί εγκληματικά η κυβέρνηση να υποβάλει αίτηση για πλήρη ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. Μήπως για να μην αρχίσουν οι δεκάδες σημαντικές επιτροπές των οργάνων της να μελετούν σε βάθος το πώς και το γιατί υπάρχει μέρος της Ευρώπης, όπου καταπατούνται αναίσχυντα τα ανθρώπινα δικαιώματα;

Διερωτώμαστε επίσης γιατί η τόση βιάση να λυθεί το Κυπριακό χτες. Μήπως για να προδεσμευτούμε και να είμαστε δεμένοι χειροπόδαρα, όταν οι ιδέες

μιας ενωμένης Ευρώπης, που κερδίζουν έδαφος με γοργό ρυθμό, φτάσουν και προς τις δικές μας περιοχές;

Δεν παραγνωρίζεται ο παράγοντας του χρόνου, ειδικά όταν είσαι εκτοπισμένος με τόσα προβλήματα επιβίωσης και με τον καημό του τόπου σου. Όμως δε θυσιάζεις στο χρόνο τα δικαιώματά σου, ειδικά τώρα που ο χρονικός παράγοντας άρχισε να λειτουργεί αρνητικά και για την Τουρκία από πολλές απόψεις.

Πολλές φορές οι Κερυνειώτες χαρακτηρίστηκαν ρομαντικοί και μη ρεαλιστές. Όμως, έχουν πρώτοι αυτοί την εμπειρία της τουρκικής εισβολής και της προϊστορίας της και ξέρουν πως ο μόνος ρεαλισμός που μπορούν να έχουν είναι να επιδιώκουν λύση που να αποτρέπει τα μακροχρόνια σχέδια κατάληψης ολόκληρης της Κύπρου από τη μεγάλη και δυνατή γειτονική χώρα, την Τουρκία, σχέδια που δεν σκοτίζεται να κρύψει κάτω από κανένα πρόσχημα. Και δεν αποτρέπονται αυτά τα σχέδια με το παζάρεμα των ανθρώπινων δικαιωμάτων των εκτοπισμένων ούτε με διαλόγους που δεν οδηγούν πουθενά.

Δυστυχώς τα πολιτικά κόμματα στην τωρινή Βουλή προσπαθούν να χαράξουν πολιτική ερήμην της Εκτελεστικής Εξουσίας, μια και ο Πρόεδρος δε βγήκε από αυτά και δεν εκπροσωπείται άμεσα από κανέναν. Έτσι αναπόφευκτα υπάρχουν περιπτώσεις όπου τα κόμματα αλληλοεξουδετερώνονται, ο ρόλος της Βουλής δυστυχώς υποβαθμίζεται και εμείς, οι εκπρόσωποι του λαού, μιλούμε απλώς θεωρητικά.

Όμως και κάτω από αυτές τις πολιτικά περίεργες συνθήκες η Εκτελεστική Εξουσία δεν μπορεί να χειρίζεται το Κυπριακό ερήμην των πολιτών. Απαγορευτικά μηνύματα για επαναφορά της συζήτησης επί της ουσίας του θέματός μας, που είναι θέμα εισβολής και κατοχής, έχουν δοθεί και δίνονται πολύ σωστά με τις πορείες των γυναικών και των μαθητών, όσο και αν αποτελούν για μερικούς ανεπιθύμητα γεγονότα.

Οι Κερυνειώτες δεν είναι διατεθειμένοι να εκχωρήσουν τίποτε. Απαιτούν με αξιοπρέπεια τα δικαιώματά τους και αυτά έχει καθήκον η κυβέρνηση να προασπίσει.

Ο εξωκομματικός χαρακτήρας της Εκτελεστικής Εξουσίας της επιτρέπει να επιρρίπτει ευθύνες για όλα τα κακά στην προηγούμενη κυβέρνηση και να ισχυρίζεται πως όλα τα καλώς έχοντα έχουν εφευρεθεί μετά το Μάρτη του 1988. Επίσης νομίζει ότι έχει την ευχέρεια εκείνα που θέλει να απαλείψει να τα χαρακτηρίζει κακά ή επιζήμια εντελώς αβασάνιστα. Αυτά φαίνονται καθαρά σε ορισμένες αποφάσεις και ενέργειες του Υπουργείου Παιδείας, το οποίο χωλαίνει σε εσωτερική οργάνωση και όχι λίγες φορές ένα τμήμα πολεμά και αντιμάχεται το άλλο.

Προγράμματα κεφαλαιώδους σημασίας τα οποία είναι στο στάδιο της συμπλήρωσής τους εγκαταλείπονται, πότε με πρόφαση τη λιτότητα και πότε με τη δικαιολογία πλατύτερης εξυπηρέτησης. Παράδειγμα, το σχέδιο της κρατικής προδημοτικής εκπαίδευσης στο οποίο έχουν επενδυθεί τόσα με επιτυχία ξαφνικά αποφασίζεται να καταργηθεί ανεξαρτήτως συνεπειών.

Για την υλοποίηση της ίδρυσης του πανεπιστημίου έχουμε τονίσει πως πρέπει να γίνονται προσεκτικά βήματα και όμως βλέπουμε μια φιλόδοξη βιάση που μοιραία θα βλάψει. Για παράδειγμα, η απόφαση μεταστέγασης αλλού της Παιδαγωγικής Ακαδημίας, που λειτουργεί με επιτυχία και σε τόσο ικανοποιητικά

επίπεδα για δεκαετίες, για χάρη προσωρινής, υπογραμμίζω προσωρινής, στέγασης του πανεπιστημίου που θα ιδρυθεί.

Παράλληλα, άλλα νομοσχέδια που έχουν ψηφιστεί εδώ και καιρό δε σημειώνεται καμιά πρόθεση να υλοποιηθούν, όπως η ίδρυση κυπριακής βιβλιοθήκης. Έτσι αφήνεται να λειτουργεί υποτυπωδώς και μόνο κατ' όνομα μια βιβλιοθήκη που με τη σύνθεσή της και το ελάχιστο προσωπικό της δεν μπορεί να εκπληρώσει το σημαντικότατο ρόλο της σαν μήτρα και καθοδηγητής των βιβλιοθηκών παγκύπρια ούτε να διαφυλάξει πολύτιμα αρχεία και είναι εκτός συζητήσεως η δυνατότητά της να στηρίξει μελλοντικά τις επιμέρους εξειδικευμένες βιβλιοθήκες αναφοράς των τμημάτων του πανεπιστημίου.

Στα πολιτιστικά συνεχίζεται η ανισοσκέλεια στους διάφορους τομείς. Οι δυο κρατικές ορχήστρες έχουν καλή δράση, παρ' όλο που το διαθέσιμο κονδύλι δεν είναι καθόλου ικανοποιητικό, ενώ για την ενίσχυση των εικαστικών τεχνών οπωσδήποτε έπρεπε να δίνονται περισσότερα και έχουν παραπεμφθεί στις «ελληνικές καλένδες» τα ολοκληρωμένα σχέδια για μια βιώσιμη πινακοθήκη-πολιτιστικό κέντρο. Έτσι μένουμε να βλέπουμε να ανήκουν τα πιο ωραία και συγκροτημένα πολιτιστικά κέντρα στην Κύπρο σε ξένες πρεσβείες. Όσο για την πρωτογενή δημιουργία των Κυπρίων συγγραφέων, το κονδύλι ενίσχυσής τους φτάνει τα όρια της πικρής ειρωνείας, σε σημείο που να απορεί κανείς πώς βρίσκουν αυτοί οι άνθρωποι το κουράγιο να γράφουν και να εκδίδουν έργα τους, ενώ από τρίτους χαρακτηρίζονται τρελοί.

Παράλληλα ο Θ.Ο.Κ. τρέφεται από την τσέπη του Κυπρίου φορολογουμένου με ένα κονδύλι που πλησιάζει το εκατομμύριο δίνοντας παραστάσεις ερήμην του ευρύτερου κυπριακού κοινού. Κάποια αποκέντρωση και η ενίσχυση του ελεύθερου θεάτρου που άρχισαν πριν και συνεχίζονται τώρα είναι καλά βήματα. Όμως το θεατρικό κοινό δε γεννιέται. Καλλιεργείται συστηματικά με κατάλληλη θεατρική παιδεία στα σχολεία και με πολλά άλλα μέσα που ακόμα δεν είδαμε να υλοποιούνται, όπως δεν είδαμε να συμπληρώνεται το κολοβό Διοικητικό Συμβούλιό του εδώ και ένα χρόνο.

Νομίζουμε ωρίμασαν οι καιροί για να μελετηθούν νέες δομές ριζικές στα θεατρικά μας κατεστημένα. Σε έναν ημικατεχόμενο τόπο η ουσιαστική πολιτιστική ζωή είναι καίρια και συντελεί ώστε να παραμείνουμε ευσυνείδητα ακλόνητοι στις πολιτιστικές μας καταβολές. Για τούτο πρέπει να ενισχύονται ορθολογιστικά όλοι οι πολιτιστικοί τομείς και ειδικά η ντόπια πρωτογενής κυπριακή δημιουργία, που δυστυχώς συστηματικά παραμελείται από την τωρινή κυβέρνηση.

Οπωσδήποτε την τελευταία δεκαετία έχουν γίνει βήματα για την εξάλειψη των διακρίσεων με βάση το φύλο, υπάρχουν όμως περιθώρια βελτίωσης στη νομοθεσία για την προστασία της μητρότητας και χρειάζεται πολλή δουλειά για την υλοποίηση του νόμου για την ισομισθία. Το Δημοκρατικό Κόμμα επιμένει στη συνταξιοδότηση των γυναικών στα εξήντα, όχι για να δημιουργήσει ανισότητα υπέρ των γυναικών αλλά για κοινωνικούς λόγους, που θα εκτεθούν όταν θα συζητηθεί ο νόμος που έχουμε καταθέσει.

Επίσης πρέπει να ληφθούν όλα τα νομοθετικά μέτρα, για να κατοχυρωθεί η εργασία της οικοκυράς με τέτοιες διευθετήσεις, ώστε οι οικοκυρές να ανταμείβονται για τη δουλειά τους και να έχουν, εκτός από επαίνους, και οικονομικά οφέλη για να ζουν με αξιοπρέπεια.

Το τμήμα για τα γυναικεία θέματα που ιδρύθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης από τον προηγούμενο Πρόεδρο, Σπύρο Κυπριανού, έχει μετονομαστεί σε φορέα.

Περιμένουμε όμως, εκτός από τη νέα ονομασία, να δουλέψει και να είναι δραστικό σε θέματα ουσίας και ειδικά στην ενθάρρυνση των γυναικών για πιο μαζική συμμετοχή στα κοινά επί ίσοις όροις.

Πριν αφήσω το βήμα θα αναφερθώ και σε κάτι που ίσως θεωρείται περιθωριακό, αλλά νομίζω θα ευκολύνει εμάς τους Βουλευτές και ίσως να εξοικονομεί και κόπους και χρήματα σε κάποιο βαθμό.

Κύριοι συνάδελφοι, οι περισσότεροι έτυχε να συμμετάσχουμε σε διεθνείς κοινοβουλευτικούς οργανισμούς, όπου υφίστανται πρακτικές διαδικασίες και ανέξοδα ευρήματα. Για παράδειγμα, όλοι φορτωνόμαστε με το γραπτό υλικό της Βουλής είτε μας ενδιαφέρει άμεσα είτε όχι, ενώ στο εξωτερικό όλα τα έγγραφα απλώνονται σε ορισμένο μέρος αριθμημένα ανάλογα και ο κάθε Βουλευτής επιλέγει μόνο ό,τι τον ενδιαφέρει. Έτσι γίνεται οικονομία και δεν ξεχειλίζουν οι κάλαθοι των αχρήστων.

Επίσης, τα προσχέδια των εκθέσεων είναι τυπωμένα σε διαφορετικό χρώμα χαρτιού από τα τελικά κείμενα και η αρίθμηση των εγγράφων είναι τέτοια που αμέσως γίνεται αντιληπτό σε ποιο είδος ανήκουν, ποιας χρονολογίας είναι και εντοπίζεται εύκολα η συνέχειά τους κατά αύξοντα αριθμό. Αναρωτιέμαι αν είναι τόσο δύσκολο μερικά τουλάχιστο πρακτικά και δοκιμασμένα συστήματα που λειτουργούν αλλού, σε άλλες Βουλές και διεθνείς οργανισμούς, να υιοθετηθούν και από τη δική μας Βουλή.

Αν γίνει αυτό, θα είναι καλό για όλους μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ την κ. Ρήνα Κατσελλή και παρακαλώ τον κ. Γεώργιο Σαββίδη να πάρει το λόγο.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με την ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων, θεωρούμε αναγκαίο να αναφερθούμε συνοπτικά, μέσα στα περιορισμένα χρονικά όρια που έχουμε, σε μερικά ζητήματα της εκπαίδευσης και του φυσικού περιβάλλοντος.

Χωρίς αμφιβολία τα δύο αυτά θέματα βρίσκονται στο επίκεντρο της προσοχής και του ενδιαφέροντος του κοινωνικού συνόλου και η κυβέρνηση δέχεται συνεχείς πιέσεις για επέκταση και ανάπτυξη και στους δύο αυτούς ζωτικούς τομείς.

Αποτελεί πια πεποίθηση μέσα σε όλα τα στρώματα του λαού μας ότι τη μελλοντική ανάπτυξη και πρόοδό μας θα τη στηρίξουμε στην καλύτερη εκπαίδευση των νέων μας και στη διατήρηση και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος της Κύπρου. Αυτή η συνειδητή πίστη του λαού μας αποτελεί και την καλύτερη εγγύηση για συνεχή μελλοντική πρόοδο σ' αυτούς τους τομείς.

Στην εκπαίδευση, παρά τη συνεχή επέκταση και βελτίωσή της σε όλες τις βαθμίδες τα τελευταία χρόνια, υπάρχουν πολυάριθμα, επιμέρους και γενικότερα προβλήματα, που απαιτούν άμεση αντιμετώπιση για να συνεχιστεί σταθερή πρόοδος στο μέλλον.

Τον Ιούνη αυτού του χρόνου ψηφίστηκε ομόφωνα από τη Βουλή ο θεσμικός νόμος για την ίδρυση του πανεπιστημίου στην Κύπρο. Άνοιξε έτσι ο δρόμος για

να θεμελιωθεί στην Κύπρο το ανώτερο εκπαιδευτικό, πνευματικό και ερευνητικό ίδρυμα, που θα δημιουργήσει μελλοντικά νέες δυνατότητες για ανάπτυξη της Κύπρου στην επιστήμη, την τεχνολογία και γενικά σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας.

Για να πετύχει αυτή η φιλόδοξη προσπάθεια πρέπει η Βουλή και η κυβέρνηση να συνεργαστούν στενά και ειλικρινά, ώστε να εξασφαλιστούν έγκαιρα όλοι οι παράγοντες που θα συμβάλουν στη δημιουργία τμημάτων και σχολών ψηλού ακαδημαϊκού επιπέδου, που θα ικανοποιούν τις ουσιαστικές ανάγκες της Κύπρου. Αναμένουμε πως στις μελέτες για μελλοντική επέκταση του πανεπιστημίου θα δοθεί η πρέπουσα προσοχή για τη δημιουργία τμημάτων και σχολών θετικών επιστημών και τεχνολογίας.

Παρά τη διαχωριστική γραμμή που επέβαλε στην πατρίδα μας για 15 χρόνια η εισβολή και η κατοχή, θα πρέπει πάντα να είναι στόχος μας να γίνει το πανεπιστήμιο της Κύπρου τόπος συνάντησης και συνεργασίας των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, το κέντρο όπου θα χαλκευθεί το κοινό, ειρηνικό και ευτυχισμένο μέλλον όλων των κατοίκων της Κύπρου, ανεξάρτητα από θρησκεία και εθνικότητα.

Ένας σημαντικός τομέας της εκπαίδευσης που αναπτύχθηκε με αργό ρυθμό την τελευταία δεκαετία ήταν τα νηπιαγωγεία. Φτάσαμε όμως το 1989 σ' ένα ικανοποιητικό επίπεδο, δεδομένου ότι πέρα από 13 χιλιάδες παιδιά προσχολικής ηλικίας φοιτούσαν αυτό το χρόνο σε νηπιαγωγεία: 7,200 σε δημόσια, 2,750 σε κοινοτικά και 3,350 σε ιδιωτικά νηπιαγωγεία.

Αντί όμως να συμπληρωθεί το σχέδιο για ολοκλήρωση της προδημοτικής δημόσιας εκπαίδευσης, με εισήγηση του Υπουργείου Παιδείας το Υπουργικό Συμβούλιο ακύρωσε τη δημιουργία 31 νέων προδημοτικών τάξεων σε δημόσια σχολεία και υιοθέτησε ένα σχέδιο επιχορήγησης 116 παλιών και νέων τάξεων σε κοινοτικά νηπιαγωγεία.

Δε διαφωνούμε με την απόφαση για μεγαλύτερη επιχορήγηση των κοινοτικών νηπιαγωγείων, αλλά θεωρούμε βασικά λανθασμένη την απόφαση να μη δημιουργηθούν νέες τάξεις προδημοτικής στα δημόσια νηπιαγωγεία τα τελευταία δύο ή τρία χρόνια. Αυτό καθυστερεί την ολοκλήρωση της προδημοτικής κρατικής εκπαίδευσης, που πρέπει να γενικευτεί και να ενσωματωθεί στο εκπαιδευτικό μας σύστημα ως αναπόσπαστο τμήμα του. Ως τέτοια η προδημοτική εκπαίδευση πρέπει να είναι ενιαία, ομοιόμορφη και να παρέχεται από το κράτος δωρεάν.

Τέλος στη στοιχειώδη και μέση εκπαίδευση σημειώθηκε τα τελευταία χρόνια κάποια ποιοτική βελτίωση και έγινε η αναγκαία επέκταση, για να ανταποκριθεί στις ανάγκες του αυξημένου αριθμού μαθητών. Παρ' όλα αυτά η ραγδαία επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος στον κόσμο κάνουν ακόμα πιο έντονη την ανάγκη για μια βαθύτερη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και προπαντός για άμεσο εκσυγχρονισμό των αναλυτικών προγραμμάτων και της διδακτέας ύλης σε όλες τις βαθμίδες.

Θα θέλαμε ακόμα μια φορά να τονίσουμε την ανάγκη της μεγαλύτερης επέκτασης και βελτίωσης της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης που τα τελευταία χρόνια βρισκόταν σε στασιμότητα. Είναι απαράδεκτο να απολύονται παιδιά από το σχολείο, 15 ως 18 χρόνων, χωρίς να έχουν τα προσόντα για να ασκήσουν ένα επάγγελμα. Στις σημερινές συνθήκες αυτό πρέπει να θεωρείται εξαιρετικά αντιοικονομικό και τρομερά αντικοινωνικό. Το θέμα αυτό πρέπει να μελετηθεί με σοβαρότητα στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

Επίσης θεωρούμε ασυγχώρητη παράλειψη το ότι στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου, με δύο περιφερειακά γυμνάσια, δεν έχει ακόμα ιδρυθεί μια τεχνική σχολή. Οι υποσχέσεις του Υπουργείου Παιδείας για την ίδρυση τεχνικής σχολής στα Κοκκινοχώρια είναι απαραίτητο να πραγματοποιηθούν σύντομα, γιατί η έλλειψη τεχνικών αλλά και τεχνιτών είναι εξαιρετικά μεγάλη σ' αυτή την περιοχή κι αποτελεί το βασικό εμπόδιο για μια πιο ταχύρρυθμη ανάπτυξη της περιοχής σε όλους τους βασικούς τομείς της οικονομίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Στην Κύπρο η προστασία του περιβάλλοντος αντιμετωπίζεται ως τα σήμερα από διάφορα κυβερνητικά τμήματα και υπηρεσίες που ανήκουν σε διάφορα Υπουργεία και με βάση μια αποσπασματική νομοθεσία σκορπισμένη σε διάφορους παλιούς και νέους νόμους. Τις τελευταίες δεκαετίες ύστερα από την ανάπτυξη της βιομηχανίας των πόλεων, του αριθμού των μηχανοκίνητων οχημάτων και του τουρισμού, την υπεράντληση των υπόγειων νερών και από άλλους παράγοντες έγινε αναγκαία η συστηματική κρατική μέριμνα για την προστασία και ανάπτυξη του περιβάλλοντος, τόσο για τη διαφύλαξη της υγείας και ευημερίας του πληθυσμού όσο και για τη διατήρηση των φυσικών πόρων και της βιολογικής ισορροπίας στην κυπριακή φύση.

Τα περιβαλλοντικά προβλήματα οξύνθηκαν ιδιαίτερα εξαιτίας της εισβολής και κατοχής του 1974. Κάηκαν πολλές δασικές εκτάσεις, μετακινήθηκαν 170 χιλιάδες άνθρωποι στο νότο, οικοδομήθηκαν συνοικισμοί, εργοστάσια και νέα ξενοδοχεία σε περιορισμένο χώρο. Επίσης οι επείγουσες ανάγκες για επιβίωση και απασχόληση του πληθυσμού επέβαλαν ορισμένες χαλαρώσεις και έθεσαν σε δεύτερη μοίρα τα θέματα της περιβαλλοντικής πολιτικής.

Ύστερα όμως από την οικονομική ανάκαμψη, και συγκεκριμένα στη δεκαετία του 1980, προσέλκυσαν την προσοχή των κρατικών, κοινωνικών και πολιτικών παραγόντων οι άκρως αρνητικές επιπτώσεις της ανεξέλεγκτης ανάπτυξης στο φυσικό περιβάλλον. Διαφάνηκαν επίσης οι κίνδυνοι για αμετάκλητες καταστροφές στο βιολογικό πλούτο, στο φυσικό τοπίο, στις πλουτοπαραγωγικές πηγές, αν συνεχιζόταν μια αλόγιστη και αντιεπιστημονική αναπτυξιακή πολιτική που θα υποβίβαζε την ποιότητα του περιβάλλοντος και της ζωής μας.

Ως αποτέλεσμα των ανησυχιών για το φυσικό περιβάλλον μετακλήθηκαν στις αρχές της δεκαετίας του 1980 ειδικοί εμπειρογνώμονες μέσω της οργάνωσης των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον, γνωστής ως UNEP, που υπέβαλαν στην κυβέρνηση, εισηγήσεις και εκθέσεις για όλες τις πλευρές του θέματος.

Θέλω να τονίσω ότι αξιόλογη ήταν η συζήτηση στη Βουλή των Αντιπροσώπων με θέμα «Ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος της Κύπρου» το Μάιο - Ιούνιο του 1984, που κατέληξε σ' ένα σημαντικό και ομόφωνο ψήφισμα της Βουλής, που ασφαλώς άξιζε μεγαλύτερη προσοχή και καλύτερη αξιοποίηση από την κυβέρνηση. Οι βασικότερες εισήγησεις του ψηφίσματος της Βουλής στις 14 Ιουνίου 1984 ήταν:

— Να προωθηθεί η κωδικοποίηση και ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για το περιβάλλον.
— Να δημιουργηθεί ενιαίος φορέας προστασίας του περιβάλλοντος.
— Να εφαρμοστεί αυστηρά η νομοθεσία που υπάρχει για προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

— Να προωθηθεί η περιβαλλοντική εκπαίδευση μέσα στα σχολεία και σε όλες τις βαθμίδες τους.

— Να αναπτυχθεί ολόπλευρη συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς για τη διατήρηση του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα για την προστασία της Μεσογείου από τη μόλυνση.

Τέλος η Βουλή διαδήλωνε την πρόθεσή της να υποστηρίξει κάθε σχέδιο και προσπάθεια της κυβέρνησης που τείνουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

Πιστεύω πως στο ψήφισμα αυτό της Βουλής περιέχονται τα πιο άμεσα, βασικά και σημαντικά καθήκοντα του κράτους για εφαρμογή μιας ορθής περιβαλλοντικής πολιτικής. Η Βουλή και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος που δημιουργήθηκε φέτος, το 1989, μπορούν να προχωρήσουν με βάση το ομόφωνο αυτό ψήφισμα του 1984 και να συμβάλουν στην εφαρμογή μιας πιο ολοκληρωμένης και πιο αποτελεσματικής κρατικής πολιτικής πάνω στο ζωτικό αυτό θέμα.

Οι εισηγήσεις της Βουλής το 1984, όπως διαπιστώνουμε σήμερα, ήταν σχεδόν ταυτόσημες με τις εισηγήσεις της αποστολής της UNEP το 1983 - 84 και της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος προς την κυβέρνηση το Δεκέμβρη του 1983. Όμως πολύ λίγα έγιναν τα επόμενα πέντε χρόνια για τον εκσυγχρονισμό και τη συμπλήρωση της νομοθεσίας για την ανάπτυξη μιας κεντρικής υπηρεσίας για την προώθηση των αναγκαίων ερευνών και μελετών και προπαντός για τη λήψη πρακτικών μέτρων, ώστε να ανακοπεί η καταστροφή και η μόλυνση του περιβάλλοντος.

Είναι αλήθεια πως τα δύο τελευταία χρόνια επιδεικνύεται κάποιο μεγαλύτερο κυβερνητικό ενδιαφέρον για πιο ριζική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Μετακλήθηκε νομικός εμπειρογνώμονας που κατάρτισε κιόλας τη νομοθεσία για προστασία της ατμόσφαιρας από τη μόλυνση, δημιουργήθηκε το Συμβούλιο Προστασίας Περιβάλλοντος, καταρτίστηκε μελέτη για προστασία του Ακάμα, προωθείται η πλήρης και ολοκληρωμένη εφαρμογή του νόμου για την πολεοδομία και χωροταξία του 1972 και εξαγγέλθηκε επίσημα ότι κανένα νέο αναπτυξιακό έργο δε θα πραγματοποιείται, χωρίς να γίνεται προηγουμένως μελέτη για εκτίμηση των επιπτώσεων πάνω στο περιβάλλον.

Σημειώνουμε με ευχαρίστηση ότι στο φετινό προϋπολογισμό περιλήφθηκαν τρεις νέες μόνιμες θέσεις για την Υπηρεσία Φυσικού Περιβάλλοντος, που θα βοηθήσουν σημαντικά στην καλύτερη λειτουργία και πληρέστερη απόδοσή της. Επισημαίνουμε πως η Υπηρεσία Περιβάλλοντος θα χρειαστεί στο σύντομο μέλλον έναν αριθμό ειδικών επιστημόνων-ερευνητών, για να εκπληρώσει το σοβαρό έργο της και να μπορέσει να υποβάλει η ίδια μελέτες για απρόσκοπτη ανάπτυξη σε όλους τους τομείς χωρίς αρνητικές επιπτώσεις πάνω στο φυσικό περιβάλλον, τους φυσικούς πόρους και την ποιότητα ζωής για μας και τις μελλοντικές γενιές.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να κλείσω τη σύντομη αγόρευσή μου με τη γενική διαπίστωση ότι οι δαπάνες για την εκπαίδευση και την προστασία των φυσικών πόρων και του φυσικού περιβάλλοντος γενικότερα αποδείχτηκαν οι καλύτερες και αποδοτικότερες επενδύσεις στα τριάντα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας και συνέβαλαν στην εξασφάλιση μιας σταθερής προόδου μέσα σε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Σαββίδη, ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γ. Λαδάς επανέρχεται στην έδρα του)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον κ. Ευσταθίου να ανέλθει στο βήμα.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, όπως είχα αναφέρει και σε προηγούμενες ομιλίες μου κατά τη συζήτηση των ετήσιων προϋπολογισμών, ο προϋπολογισμός μιας χώρας αντικατοπτρίζει στην πράξη τη συγκεκριμένη οικονομική και κοινωνική πολιτική μιας κυβέρνησης, αποτελεί όμως και το μέτρο με το οποίο κρίνεται και βαθμολογείται η κυβερνητική ευαισθησία έναντι των κοινωνικών προβλημάτων της χώρας.

Κατά τη συζήτηση όμως των προϋπολογισμών, αποτελεί κοινοβουλευτικό έθιμο ο απολογισμός του κυβερνητικού έργου κατά τη διαρρεύσασα περίοδο μέχρι την ψήφιση των νέων προϋπολογισμών.

Στα πλαίσια του περιορισμένου χρόνου που έχω στη διάθεσή μου θα ασχοληθώ με την κυβερνητική πολιτική και ευαισθησία έναντι των υφιστάμενων κοινωνικών προβλημάτων και επιγραμματικά, έστω, με τον απολογισμό του γενικότερου κυβερνητικού έργου μέχρι σήμερα.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, αν δοθούν οι προϋπολογισμοί μας σε έναν αντικειμενικό μελετητή να τους σχολιάσει, σε ένα δόκιμο οικονομολόγο-κοινωνιολόγο, εκείνο που θα μας έλεγε αμέσως είναι ότι το κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα των προϋπολογισμών, η πολιτική τους φιλοσοφία και οι στόχοι τους, χαρακτηρίζονται από άκρο συντηρητισμό. Είναι προϋπολογισμοί που επιδιώκουν να διατηρήσουν, να κατοχυρώσουνκαι να προστατεύσουν το υφιστάμενο κοινωνικό και οικονομικό κατεστημένο.

Η κεντρική σκέψη και κεντρική επιδίωξή τους είναι η δρομολόγηση μεθόδων προς την κατεύθυνση της δήθεν εξυγίανσης της οικονομίας, όπως την αντιλαμβάνονται όμως οι νεοφιλελεύθεροι κοσμοθεωρητές με επικεφαλής την κ. Μάργκαρετ Θάτσερ, και όχι η άρση της κοινωνικής αδικίας με σκέψη και φιλοσοφία την ισότιμη μεταχείριση όλων των αθρώπων, ώστε η ανθρώπινη διαβίωση να στηρίζεται στις αρχές και τις βάσεις της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Μέσα στα πλαίσια αυτής της αντίληψης της διάθεσης των κρατικών δαπανών ελλείπει η επαρκής διάθεση κονδυλίων για να δημιουργηθεί η αναγκαία υποδομή και οι προϋποθέσεις για την άμβλυνση και εξαφάνιση της κοινωνικής αδικίας και την ισότιμη μεταχείριση όλων των πολιτών.

Στην ουσία και ως αποτέλεσμα συντηρείται η σημερινή ταξική κοινωνική διαίρεση και ο διαχωρισμός μεταξύ των μεγαλοεισοδηματιών που νέμονται τα πολλά και των μεγάλων μαζών, όλων εκείνων που, για να ζήσουν απλώς υποφερτά, εργάζονται και μοχθούν συνεχώς μέχρι τα βαθιά γεράματα, για να μπορέσουν να επιβιώσουν οι ίδιοι και τα παιδιά τους.

Στα πλαίσια της συζήτησής μας εδώ έγινε αναφορά ότι το μέσο κατά κεφαλή εισόδημα του Κυπρίου πολίτη ανέρχεται σε £3,700 το χρόνο, που σημαίνει ότι μια μέση οικογένεια -γονείς και τρία παιδιά- έχει εισόδημα οικογενειακό £18,500 το χρόνο.

Και ρωτώ: Όσοι παρακολουθούν τη σημερινή συζήτηση πόσους γνωρίζουν να έχουν αυτό το εισόδημα; Εγώ δεν ξέρω πολλούς επώνυμους που να έχουν αυτού του μεγέθους το οικογενειακό εισόδημα. Γνωρίζω όμως ότι εισοδηματίες αυτής της τάξης και μεγέθους εισοδήματος, σύμφωνα με τις επίσημες στατιστικές του κράτους, δεν υπερβαίνουν το 1,5 - 2% του πληθυσμού.

Από τις ίδιες επίσης στατιστικές γνωρίζω ότι ένα σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού της τάξης του 20% ζει με οικογενειακό εισόδημα από £80 - £250 το μήνα και ότι οι οικογένειες των συνταξιούχων ζουν με εισοδήματα της τάξης των £100 περίπου το μήνα και αποτελούν ποσοστό 10% του πληθυσμού περίπου. Παράλληλα, ένας αριθμός 5 - 6 χιλιάδων ατόμων ζουν με δημόσια βοηθήματα της τάξης των £60 το μήνα. Αυτοί που αποτελούν το 1% του πληθυσμού έχουν εισοδήματα όλοι μαζί όσα μία και μόνη κεφαλαιοκρατική επιχείρηση μεγάλης έκτασης. Δηλαδή μπροστά στους 5 - 6 χιλιάδες αυτούς ανθρώπους υπάρχει ο ένας ο οποίος απολαμβάνει όσα όλοι αυτοί μαζί.

Χρειάζεται όμως να ανατρέξουμε στις κυβερνητικές στατιστικές άραγε, για να γνωρίζουμε ότι δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενοι, αγρότες και κάτοικοι της υπαίθρου ζουν με το εισόδημα των £50 -£60 τη βδομάδα;

Με όλα αυτά που είπα θέλω να καταλήξω στο συμπέρασμα ότι στην Κύπρο υπάρχει ταξική διαίρεση και βαθιά οικονομική και κοινωνική ανισότητα. Την κοινωνική αυτή ανισότητα επιτείνει το γεγονός ότι το 40% του πληθυσμού αποτελείται από τους εκτοπισμένους και πληγέντες πολίτες της Δημοκρατίας, τους μαρτυρικούς πρόσφυγες, που έχασαν τα σπίτια τους, στερήθηκαν όλες τους τις περιουσίες, μετατράπηκαν σε ακτήμονες προλετάριους και ζουν με τα πενιχρά μέσα που τους έχουν διατεθεί. Εδώ η κοινωνική ανισότητα γίνεται ακόμα πιο επαχθής, γιατί επιβαρύνεται με την πικρία της κατάφωρης αδικίας που τους καταδυναστεύει όλα αυτά τα χρόνια.

Ποια όμως είναι η κυβερνητική πολιτική προς την κατεύθυνση της άρσης της έκδηλης αδικίας, της άδικης και άνισης μεταχείρισης σε βάρος της μεγάλης μάζας που ανέφερα;

Απλούστατα η πολιτική που εφαρμόζεται έχει ως πρότυπο την πολιτική του νεοφιλελεύθερου καπιταλιστικού συστήματος της κ. Θάτσερ, με μια όμως ουσιαστική διαφορά: Εκεί οι κοινωνικές παροχές που κληροδοτήθηκαν εξακολουθούν να δίδονται. απλώς δεν επεκτείνονται. Ενώ σ' εμάς εδώ οι κοινωνικές παροχές είναι υποτυπώδεις. Τούτο αποτελεί μια ουσιαστική διαφορά.

Μέσα στα πλαίσια αυτής της πολιτικής η κυβέρνηση διακηρύττει απερίφραστα: Είναι επιτρεπτή η αύξηση των μισθών ή γενικότερα των εισοδημάτων, στο ίδιο ποσοστό που αυξάνεται η παραγωγικότητα.

Έτσι, επειδή το 1989 αυξήθηκαν τα ημερομίσθια κατά 4.3% ετησίως, δηλαδή αυτοί που λάμβαναν £50 τη βδομάδα πήραν £2 τη βδομάδα αύξηση, δεν έπρεπε να δοθούν, λέει η κυβέρνηση, αυτές οι αυξήσεις, γιατί η παραγωγικότητα δεν αυξήθηκε στο ίδιο ποσοστό -αυξήθηκε μόνο κατά 4%- και η κυβέρνηση μας επέστησε την προσοχή στους κινδύνους δήθεν που δημιουργούνται. Δηλαδή η κυβερνητική προσέγγιση είναι ότι, για να αξιώσει ο εργαζόμενος μια αύξηση έστω και του ποσοστού του 4% ετησίως, θα πρέπει να υπάρξει παράλληλα πολλαπλάσια αύξηση του κέρδους του εργοδότη του, για να διατηρηθεί ο συσχετισμός.

Έτσι ο μέσος χαμηλόμισθος του ιδιωτικού ιδίως τομέα, ο αγρότης, ο μισθωτός της τάξης των £50 τη βδομάδα, θα πρέπει να περιμένει μια δεκαετία ή μια εικοσαετία για να αναβαθμιστεί στην ανεπαρκή εισοδηματική τάξη των £100 τη βδομάδα, οπότε βεβαίως και θα συνταξιοδοτηθεί τότε.

Συνεπώς δεν υπάρχει καμιά απολύτως δόση υπερβολής, όταν λέω ότι η κυβερνητική πολιτική, όπως αυτή αντανακλάται σαφέστατα στους προϋπολογισμούς, συντηρεί την ανισότητα και προστατεύει και κατοχυρώνει το οικονομικό κατεστημένο.

Μήπως όμως λαμβάνονται άλλα μέτρα, ώστε να βελτιωθεί η ζωή όσων έχουν χαμηλά εισοδήματα, όπως είναι οι κάτοικοι της υπαίθρου, οι αγρότες και οι εργάτες; Λαμβάνεται πρόνοια για να βελτιωθεί η ποιότητα της ζωής σε άλλους τομείς, ώστε να μετριαστεί η κατάσταση;

Η απάντηση είναι και πάλι απογοητευτική. Όχι μόνο δε λαμβάνονται μέτρα με διάθεση αυξημένων κονδυλίων, όπως θα ανέμενε κάποιος από κυβέρνηση που υποστηρίχτηκε και υπερψηφίστηκε από την προοδευτική μερίδα των ψηφοφόρων, από κυβέρνηση που διακήρυττε την προσήλωσή της στη στοργική μεταχείριση των χαμηλά αμειβομένων, αλλά αντίθετα στους νέους προϋπολογισμούς παρουσιάζεται αντί αύξηση δραματική μείωση των δαπανών που θα μπορούσαν να βελτιώσουν την ποιότητα της ζωής μιας μεγάλης μάζας πολιτών που ζουν υπό δυσμενείς συνθήκες.

Αναφέρομαι, κύριοι συνάδελφοι, στη μείωση των αναπτυξιακών δαπανών του προϋπολογισμού από 98 σε 88 εκατομμύρια λίρες σε σύγκριση με το 1988 αντί της ουσιαστικής τους αύξησης. Μάλιστα, και αυτό είναι πολύ σοβαρό, λέχθηκε ότι ο λόγος που η μείωση δεν ήταν μεγαλύτερη, όπως ήταν η κυβερνητική πρόθεση, ήταν ότι επρόκειτο για αναπτυξιακά έργα που η κυβέρνηση δεσμευόταν να συνεχίσει, γιατί είτε είχε δεσμευτεί με συμβάσεις είτε βρίσκονταν υπό κατασκευή είτε υπήρχε συμβατική υποχρέωση έναντι ιδιωτών για τη συνέχιση και την αποπεράτωσή τους.

Με άλλες λέξεις η μείωση των αναπτυξιακών δαπανών θα ήταν μεγαλύτερη, αν η κυβέρνηση δεν είχε τη νομική υποχρέωση έναντι συμβολαίων να προχωρήσει στην κατασκευή τους. Έτσι ο λαός στερήθηκε από προγραμματισμένα έργα για τα οποία του δόθηκε υπόσχεση ότι θα κατασκευάζονταν σε σύντομο χρονικό διάστημα και που θα βελτίωναν και ουσιαστικά και ποιοτικά τη ζωή του.

Τα πράγματα όμως δεν έμειναν μέχρις εδώ, γιατί επιπρόσθετα από την απαράδεκτη αυτή κατάσταση επιχειρήθηκε και ένα εξίσου ηθικά απαράδεκτο παιχνίδι σε βάρος του λαού και της λαϊκής αντιπροσωπείας. Παρουσιάστηκε συγκεκριμένα ένας πολυσέλιδος κατάλογος 22 σελίδων με έργα τα οποία η κυβέρνηση έχει πρόθεση να κάμει κατά ιεραρχημένες από αυτή τρεις προτεραιότητες, εφόσον η Βουλή εγκρίνει την επιβολή των φόρων που προτείνει. Με άλλες λέξεις, αν ο λαός επιφορτιστεί με τους επαχθείς φόρους που ζητά η κυβέρνηση.

Και όλοι μας γνωρίζουμε ότι οι φόροι που ζητούνται είναι εκείνοι που θα επιβαρύνουν τις μάζες των χαμηλά αμειβομένων προς όφελος των υψηλά αμειβομένων. Πρόκειται για τους φόρους που θα πληρώνει ο κάθε πολίτης που αγοράζει οτιδήποτε χρειάζεται για τις καθημερινές του ανάγκες, για να κάμει τη ζωή του πιο ανεκτή. Είναι οι εύκολοι άμεσοι φόροι που αποδίδουν μεγάλα ποσά, αφού επιβάλλονται στις μεγάλες λαϊκές μάζες.

Πιο απλά μας λέει η κυβέρνηση: Θέλετε να ζήσετε καλύτερα εσείς που στερείστε σήμερα, εσείς που έχετε τα πενιχρά, τα μικρά εισοδήματα; Τότε πληρώστε από αυτά τα λίγα που εσείς έχετε, για να κάμουμε τα έργα για όλους μας.

Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, είναι η μεγάλη μάζα των χαμηλών εισοδημάτων που θα πληρώσει αυτούς τους φόρους, γιατί είναι αυτή η κατηγορία πολιτών που διαθέτει ό,τι κερδίζει για την αντιμετώπιση της καθημερινής ανάγκης. Είναι οι χαμηλόμισθοι, οι μικρομεσαίοι που εκδαπανούν ό,τι καθημερινά κερδίζουν, για να

επιβιώσουν. Όχι οι μεγαλοεισοδηματίες, οι χρηματιστές, οι κεφαλαιούχοι, οι τραπεζίτες, οι μεγαλέμποροι.

Αυτή η κυβερνητική ενέργεια είναι κυριολεκτικά προσβλητική και για το λαό και για τη Βουλή των Αντιπροσώπων του, γιατί αυτό σημαίνει ότι η Βουλή θα συζητά τα κυβερνητικά φορολογικά μέτρα υπό εκβιασμό ή πίεση. Και καμιά Βουλή που σέβεται την αποστολή της δε θα έστεργε σε τέτοια προσβλητική και υποτιμητική μεταχείριση.

Συνέπεια αυτής της αντιλαϊκής στάσης της κυβέρνησης είναι ότι έργα ζωτικά για την ευημερία του λαού δε θα κατασκευαστούν. Τα έργα που ματαιώνονται είναι κυρίως τα υδατικά έργα ανάπτυξης, τα μείζονα υδατικά έργα, η ανάπτυξη ή βελτίωση του οδικού δικτύου, η ανάπτυξη των δασών και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Έργα δηλαδή ζωτικής σημασίας και για την ευημερία του λαού αλλά και για την ανάπτυξη της οικονομίας γενικότερα. Έργα όμως που βελτιώνουν τη γενικότερη ποιότητα της ζωής.

Θα αναφερθώ επιλεκτικά στη ματαίωση της βελτίωσης του οδικού δικτύου. Δεν περιλαμβάνεται στους προϋπολογισμούς η κατασκευή ή βελτίωση πλείστων όσων δρόμων, όπως ο δρόμος Λευκωσίας -Ανθούπολης - Κοκκινοτριμιθιάς, όπως ο δρόμος Τηλλυρίας-Λευκωσίας.

Έτσι, ως αποτέλεσμα τούτου, οι χιλιάδες εργαζόμενοι και οι κάτοικοι της υπαίθρου θα εξακολουθήσουν να συνωστίζονται έξω από την Ανθούπολη στην προσπάθεια προσπέλασής τους προς τη Λευκωσία και θα υποφέρουν καρτερικά περιμένοντας, για ώρες πολλές φορές, τη μετάβασή τους στους τόπους της δουλειάς τους. Το ίδιο ισχύει και για τους παραγωγούς. Αυτό εξαναγκάζει τους εργαζομένους να βρίσκονται στο πόδι από τις αυγινές ώρες, για να μπορέσουν να φτάσουν έγκαιρα στην εργασία τους.

Με τον τρόπο αυτό επιβαρύνονται και επιδεινώνονται οι δυσχερείς όροι ζωής των κατοίκων της υπαίθρου και των εργαζομένων, που αντιμετωπίζονται με σκαιότητα και ασέβεια από το κράτος, το οποίο όμως παραβιάζει και τη νομική του υποχρέωση να συμπεριφέρεται ισότιμα προς τους πολίτες του.

Η κατάσταση όμως γίνεται κυριολεκτικά δραματική στην περίπτωση της μαρτυρικής Τηλλυρίας, όπου η κρατική διαγωγή και συμπεριφορά προσεγγίζει τα όρια της άδικης και ταπεινωτικής μεταχείρισης, της περιφρόνησης και της ύβρης.

Γιατί στην περίπτωση της Τηλλυρίας, όπου είχα την πικρή εμπειρία της προσωπικής άμεσης διαπίστωσης, οι κάτοικοι της περιοχής του Κάτω Πύργου, για να μπορέσουν να εξασφαλίσουν το μεροκάματό τους, επιβιβάζονται στα λεωφορεία στις 2.00 το πρωί, ενώ οι κάτοικοι των άλλων περιοχών, όπως ο Παχύαμμος, στις 3.00 με 3.30 το πρωί.

Επιπρόσθετα, παραγωγή που επιτυγχάνεται με κόπους και μόχθους στις άγονες εκείνες περιοχές χάνεται και καταστρέφεται. Κόποι και ιδρώτες ενηλίκων και ανηλίκων, γυναικών, παιδιών και γερόντων καταστρέφονται, γιατί είναι αδύνατο να μεταφερθεί η παραγωγή στα αστικά κέντρα, για να διατεθεί, μέσα από τους δασικούς δρόμους που υπάρχουν στη διάθεση των παραγωγών. Έτσι παραδοσιακές προαιώνιες καλλιέργειες έχουν εγκαταλειφθεί.

Η Τηλλυρία όμως πάσχει σήμερα, γιατί είναι θύμα της εισβολής και της κατοχής. Παρέμεινε ελεύθερη και απομονώθηκε, γιατί οι ίδιοι οι κάτοικοί της προέβαλαν αντίσταση στην προέλαση των τούρκικων στρατευμάτων και ανέκοψαν

μόνοι τους τον Αττίλα, όταν οι χουντικοί αξιωματικοί εγκατέλειψαν τα πεδία της μάχης και υποχώρησαν στην περιοχή του Σταυρού της Ψώκας. Με τον ηρωισμό τους οι κάτοικοι της Τηλλυρίας συνέτειναν, ώστε να παραμείνει ελεύθερη η περιοχή μέχρι τον Ακάμα προς τον οποίο προέλαυναν τα τούρκικα στρατεύματα.

Και το ερώτημα είναι: Αυτή τη μεταχείριση άξιζε ο ηρωικός πληθυσμός της από τον Πρόεδρο Βασιλείου; Από τον ίδιο Πρόεδρο Βασιλείου ο οποίος είχε περιλάβει στις επαγγελίες του προγράμματός του των εκατό ημερών την κατασκευή του δρόμου Τηλλυρίας-Λευκωσίας και που πριν από τρεις ακόμα μήνες σε περιφερειακή σύσκεψη διαβεβαίωνε ότι το έργο θα άρχιζε αμέσως.

Αντί αυτού ο δρόμος έχει ιεραρχηθεί ως έργο τρίτης κατηγορίας, τρίτης προτεραιότητας, που θα κατασκευαστεί, αν η Βουλή εγκρίνει τα φορολογικά μέτρα, που θα εφαρμοστούν εντούτοις από το 1992, πράγμα που σημαίνει και πάλι πως, και αν ακόμα η Βουλή εγκρίνει αυτά τα μέτρα, η κατασκευή του έργου θα αφορά την επόμενη πενταετία.

Και εφόσον βρισκόμαστε στην Τηλλυρία, δε θα ήταν άσκοπο να αναφέρουμε ότι η κυβερνητική μέριμνα εκεί είναι ανύπαρκτη στην πραγματικότητα. Η κρατική αδιαφορία είναι εξοργιστική κυριολεκτικά.

Αναφέρω μόνο μερικά παραδείγματα: Το υδατικό έργο του Κάτω Πύργου αναβάλλεται επ' αόριστον, το μικρό φράγμα στον Παχύαμμο -πρόκειται για δεξαμενή στην πραγματικότητα-είναι εντελώς άχρηστο, γιατί δε συγκρατεί το νερό, ενώ ταυτόχρονα λόγω της έμφραξης του χειμάρρου αυτός έχει εκτραπεί και κατέστρεψε τις μικρές φυτείες. Στον Παχύαμμο δεν μπορεί κανένας να δει τηλεόραση, γιατί η αντένα η οποία αγοράστηκε από καιρό δεν τοποθετήθηκε από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Στα Πηγένια κινδυνεύουν να πνιγούν άνθρωποι και ζώα, γιατί αναβάλλεται συνεχώς η κατασκευή του αναγκαίου μικρού έργου δαπάνης £500. Στον Πάνω Πύργο, όπως και στα Πηγένια, όπου κατασκευάζονται τα κάρβουνα, δε δίδεται η πρώτη ύλη απευθείας από το δασονομείο αλλά από μεταπράτες, ενώ έχει αποψιλωθεί εντελώς η περιοχή λόγω της αλόγιστης λατόμησης από εργολάβο για την κατασκευή του κακότεχνου αλιευτικού βραχίονα στον Κάτω Πύργο.

Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, γιατί δε λαμβάνεται υπόψη ότι η βελτίωση του οδικού δικτύου θα εξοικονομήσει εκατομμύρια ώρες εργασίας, τόσο πολύτιμης σήμερα, αφού διαπιστώνεται η στενότητα της εργασίας; Γιατί δε λαμβάνεται υπόψη από την κυβέρνηση η εξοικονόμηση καυσίμων, ανταλλακτικών και η αποφυγή φθοράς; Αν αυτά αξιολογηθούν, οι δαπάνες για τα έργα θα αποσβεστούν σε χρόνο ρεκόρ, σε τόσο χρόνο, όσος θα χρειαζόταν για να κατασκευαστούν και να συμπληρωθούν αυτά τα έργα.

Αλλά πώς η κυβέρνηση προσποιείται την έλλειψη κεφαλαίων της τάξης των 27,7 εκατομμυρίων λιρών που χρειάζονται για να αρχίσουν αυτά τα έργα επί συνολικής δαπάνης 130 εκατομμυρίων λιρών, όταν η ίδια επιμένει να προβεί στην τερατώδη δαπάνη των 500 εκατομμυρίων λιρών για την κατασκευή του ανθρακικού ηλεκτροπαραγωγού σταθμού Βασιλικού;

Πώς ματαιώνονται έργα τόσο ζωτικής σημασίας με πρόσχημα την έλλειψη κεφαλαίων, όταν γι' αυτό το έργο που έχω τώρα αναφέρει δεν υπάρχει δυσκολία να διατεθούν 500 εκατομμύρια λίρες;

Αλλά η έλλειψη επαρκούς κοινωνικής μέριμνας και κοινωνικής πολιτικής είναι έκδηλη σε όλο το χώρο των κυβερνητικών προθέσεων και επιδιώξεων, όπως

φαίνονται στους προϋπολογισμούς. Υποσχέσεις σοβαρές, προεκλογικές και μετεκλογικές, παραμένουν εντελώς ανυλοποίητες. Οι άνεργοι επιστήμονες περιμένουν την εργοδότηση και αξιοποίησή τους, οι γυναίκες τη συνταξιοδότησή τους στα 60, όπως τους υποσχέθηκε ο Πρόεδρος. Οι οικοκυρές, και ιδίως εκείνες που ανάλωσαν τη ζωή τους για τη μέριμνα και ανατροφή των πολυμελών οικογενειών τους, ζητούν να αναγνωριστεί η αδιαφιλονίκητη κοινωνική προσφορά τους και η εξασφάλιση των γηρατειών τους.

Κύριοι συνάδελφοι, όπως είχαμε την ευκαιρία να πούμε και σε προηγούμενες περιπτώσεις και να τονίσουμε, το κόμμα μας είναι σοσιαλιστικό. Στόχο του έχει την εξυπηρέτηση του ανθρώπου με κεντρική σκέψη, φιλοσοφία και επιδίωξη τη δημιουργία συνθηκών ισότιμης μεταχείρισης όλων των ανθρώπων, ώστε η ανθρώπινη διαβίωση να στηρίζεται στις αρχές και τις βάσεις της κοινωνικής δικαιοσύνης. Επιδιώκουμε την εφαρμογή στην πράξη των αθρώπινων δικαιωμάτων που εγγυάται το Σύνταγμα, ώστε αυτά τα δικαιώματα να μετατραπούν σε πραγματικότητες και όχι απλές διακηρύξεις προθέσεων ή και ακόμα αληθοφανείς προφάσεις για συνέχιση της κοινωνικής αδικίας και της ανθρώπινης εκμετάλλευσης από την οικονομική ολιγαρχία.

Πουθενά όμως στους προϋπολογισμούς δε διαφαίνεται οποιαδήποτε πρόθεση προσέγγισης των κοινωνικών θεμάτων με βάση μια νέα αντίληψη για τον επιβεβλημένο ρόλο της πολιτείας, για αναβάθμιση της ποιότητας της ανθρώπινης ζωής και την εξίσωση των κοινωνικών ανισοτήτων, ώστε να εξασφαλιστεί ανθρώπινη αξιοπρέπεια για όλους τους πολίτες. Ελλείπει η τόσο αναγκαία και απαραίτητη αλλαγή της συμπεριφοράς προς όλους εκείνους τους πολίτες που συνεχώς ζουν με την ανησυχία και την ανασφάλεια, που οφείλονται στη στέρηση των βασικών ανθρώπινων μέσων επιβίωσης με αποτέλεσμα την ταπείνωση του ανθρώπου και την απώλεια της ανθρώπινης του αξιοπρέπειας.

Το κράτος πρώτιστη υποχρέωσή του πρέπει να έχει την άρση της αδικίας και όχι τη δρομολόγηση προγραμμάτων εξυγίανσης δήθεν της οικονομίας που ως αποτέλεσμα θα έχουν τη μονιμοποίηση της φτώχειας των φτωχών και την αύξηση του πλούτου των λίγων. Μια τέτοια πολιτική δεν επιφέρει εξυγίανση αλλά επιδείνωση της κοινωνικής ασθένειας.

Οι προθέσεις που διακηρύχτηκαν, αλλά και τα μηνύματα που βγαίνουν από τη διάθεση των κρατικών δαπανών μέσω των προϋπολογισμών, αντιτίθενται στις αρχές, τη φιλοσοφία και τις επιδιώξεις μας για την υπεράσπιση του ανθρώπου. Γι' αυτό και δεν μπορούμε να μην τους καταψηφίσουμε ως έκφραση της απαρέσκειας και αποδοκιμασίας μας, της αντίθεσής μας για την έλλειψη της οφειλόμενης μέριμνας προς άρση της κοινωνικής αδικίας.

Θα ψηφίσουμε όμως τους προϋπολογισμούς για τους πρόσφυγες, γιατί τούτο εναρμονίζεται πλήρως προς τη δική μας φιλοσοφία για συνδρομή προς ανακούφιση των πασχόντων.

Θα ψηφίσουμε επίσης τις δαπάνες για την άμυνα, γιατί δεν πρόκειται στην πραγματικότητα για δαπάνες αλλά για επένδυση προς όφελος της ελευθερίας και της ζωής του λαού και της πατρίδας μας.

Όσον αφορά τώρα το γενικότερο απολογισμό πάνω στο εθνικό θέμα, θέλω να πω αυτά τα απλά: Επιζητείται από τον Πρόεδρο Βασιλείου ο έπαινος για το ότι κατόρθωσε να πείσει διεθνώς ότι είναι η τούρκικη πλευρά που είναι υπαίτια για τη διακοπή του διαλόγου και ζητά διεθνή συμπαράσταση, για να πειστεί ο κ. Ντενκτάς να επανέλθει στις συνομιλίες.

Ζητά κυρίως από την Τουρκία να πείσει τον Ντενκτάς να συνομιλήσει για τη λύση του Κυπριακού. Δηλαδή η Τουρκία είναι ο τρίτος, ο αθώος τρίτος, στη διαφορά και της ζητούμε να ασκήσει το κύρος και την επιρροή της και της ζητούμε να πιέσει τον υπαίτιο Ντενκτάς να συνομιλήσει για να βρεθεί μια λύση.

Αυτό αποτελεί θρίαμβο της πολιτικής της Τουρκίας, γιατί αυτό επιδίωκε η Τουρκία τόσα χρόνια: Να βγει έξω από το εδώλιο του κατηγορουμένου. Και της το έχουμε προσφέρει. Αυτό ήταν το επίτευγμά μας, αυτό είναι και το τραγικό μας λάθος.

Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, είναι η Τουρκία που έχει εισβάλει εδώ -ίσως πρέπει να τα λέμε αυτά τα πράγματα, να τα υπενθυμίζουμε- είναι η Τουρκία που κατέχει τη γη μας. Είναι η Τουρκία που δολοφόνησε τα κυπριακά νιάτα, είναι η Τουρκία που εκτόπισε το 40% του πληθυσμού μας και είναι η Τουρκία που παραμένει εδώ και παρεμποδίζει την επάνοδο. Αυτή είναι η υπόλογη και η ένοχη και αυτή θα έπρεπε να σφυροκοπούμε στα διεθνή βήματα.

Ειδικότερα ζητούμε και επιδιώκουμε να επανέλθει απλώς ο Ντενκτάς στις συνομιλίες. Εμείς όμως δε θέλουμε τις συνομιλίες χάριν των συνομιλιών. Εμείς θέλουμε λύση έντιμη με βάση την άσκηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων από όλους τους πολίτες. Και για να επιτευχθεί αυτό, θα πρέπει όχι να πιέσει η Τουρκία, αλλά να πιεστεί η Τουρκία. Αυτό είναι το μέγα λάθος της πολιτικής του Προέδρου Βασιλείου πάνω στο Κυπριακό.

Άλλο λάθος είναι η εγκατάλειψη σχεδόν του πιο σοβαρού κέντρου άσκησης πιέσεων πάνω στην Τουρκία για επίτευξη προόδου στο Κυπριακό, που δεν είναι άλλο από το μεγάλο και σπουδαίο κέντρο της Ευρώπης. Εκεί μπορούμε να έχουμε συμπαραστάτες, γιατί η Ευρώπη είναι το εργαστήρι των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Εκεί υπάρχει ευαισθησία για τα ανθρώπινα δικαιώματα των λαών και το ουσιαστικότερο εκεί προσπαθεί η Τουρκία να ενταχθεί ή να συνδεθεί.

Η διαφώτιση στην Ευρώπη είναι υποτυπώδης και ουσιαστικά εξαντλείται με μια αλληλογραφία από το Υπουργείο Εξωτερικών προς το ομόλογο Υπουργείο της μιας ή της άλλης χώρας, ενώ παράλληλα αφήνεται ανενόχλητη η τούρκικη προπαγάνδα να οργιάζει.

Οι πρεσβείες μας στην Ευρώπη είτε δεν υπάρχουν καθόλου -σε πολλές χώρες δεν έχουμε πρεσβείες- είτε εκεί όπου υπάρχουν ενεργούν υπό πλήρη αδυναμία και εγκατάλειψη από το κέντρο.

Η πρεσβεία μας στο Παρίσι π.χ., που είναι η πρωτεύουσα της Ευρώπης, λειτουργεί με ένα προσωπικό τριών, τεσσάρων ατόμων εκτός από τον πρέσβη. Όλοι εκεί καταβάλλουν υπεράνθρωπες προσπάθειες για να διαφωτίσουν και κάμνουν ό,τι μπορούν, αλλά δεν μπορούμε να υπερβούμε τις ανθρώπινες δυνατότητες.

Σε άλλη περίπτωση είχα την ευκαιρία να πω, έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι συνάδελφοι, ότι η πολιτική μας είναι υποτονική αλλά και ενδοτική. Αυτή είναι η θλιβερή και ολέθρια πραγματικότητα, γιατί δεν κάμνουμε αγώνα απελευθέρωσης και επιστροφής, αλλά αγωνιζόμαστε να πείσουμε τον κ. Ντενκτάς να καθίσει στις συνομιλίες και όχι να εξαναγκαστεί η Τουρκία να εγκαταλείψει την κατοχή της μικρής ευρωπαϊκής μας χώρας, για να ζήσουν όλοι οι κάτοικοί της με ανθρώπινα δικαιώματα.

Τελειώνοντας θέλω να επισημάνω ότι η επιδίωξη της κυβέρνησης Βασιλείου είναι η επανένωση και όχι η απελευθέρωση της Κύπρου. Επανένωση όμως

σημαίνει αναγνώριση της ύπαρξης της οντότητας της κατεχόμενης Κύπρου ως κάτι του ξέχωρου από την ενιαία Κυπριακή Δημοκρατία και αυτό αποτελεί το ολέθριο σφάλμα της κυβέρνησης Βασιλείου.

Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Ευσταθίου.

Νομίζω ότι έχουμε μερικά λεπτά ακόμα, ώστε να καλέσω τον κ. Γεωργίου να μιλήσει, προτού διακόψουμε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα με την ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών να αναφερθώ, μιλώντας εκ μέρους και των άλλων συναδέλφων μου, στα κυριότερα προβλήματα της πόλης και της επαρχίας Λάρνακας.

Η πόλη της Λάρνακας είναι για χρόνια παραμελημένη σε σημείο που δίκαια οι Λαρνακείς αισθάνονται ότι τους γίνεται μεταχείριση πολιτών δεύτερης κατηγορίας.

Τα λιγοστά έργα που έχουν γίνει μέχρι σήμερα έγιναν χωρίς μελέτες και χωρίς οποιοδήποτε πρόγραμμα, με αποτέλεσμα η Λάρνακα να βρίσκεται σήμερα περίκλειστη και να εμποδίζεται η παραπέρα επέκταση και ανάπτυξή της.

Και εμποδίζεται πράγματι η Λάρνακα να επεκταθεί και να αναπτυχθεί προς οποιαδήποτε κατεύθυνση. Προς την Αραδίππου ανακόπτεται από τη βιομηχανική περιοχή, προς τη Λεμεσό από την ελεύθερη βιομηχανική ζώνη, προς την Αλυκή από το αεροδρόμιο, ενώ προς τη Δεκέλεια η επέκταση και η ανάπτυξη ανακόπτονται από τα διυλιστήρια και τις πετρελαιοδεξαμενές και περιορίζονται από τον παρακαμπτήριο δρόμο προς την Αγία Νάπα.

Είναι φανερό ότι η Λάρνακα υφίσταται τις συνέπειες των μειονεκτημάτων περισσότερο απ' ό,τι απολαμβάνει τα πλεονεκτήματα που συνεπάγονται τα έργα αυτά.

Είναι επίσης φανερό ότι η εντός του περίκλειστου χώρου ανάπτυξη της πόλης μας έγινε από την ιδιωτική πρωτοβουλία ανεξέλεγκτα, χωρίς οποιαδήποτε καθοδήγηση και προγραμματισμό, με άμεση συνέπεια την αλλοίωση του γραφικού χαρακτήρα και της αισθητικής της.

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψετέ μου να ασχοληθώ σε συντομία με τα πιο σημαντικά επιμέρους προβλήματα της πόλης της Λάρνακας.

Μετά την τούρκικη εισβολή ο ρόλος του λιμανιού της Λάρνακας έγινε σημαντικότερος λόγω της απώλειας του λιμανιού της Αμμοχώστου. Η εξέλιξη όμως της τεχνολογίας επέφερε διαφοροποίηση στο είδος των πλοίων και στους τρόπους μεταφοράς, κυριότερος των οποίων είναι τα εμπορευματοκιβώτια. Το γεγονός αυτό κατέστησε αναγκαία την επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας, ώστε να αναβαθμιστεί ο οικονομικός του ρόλος και να παύσει να υπολειτουργεί.

Πάγιο αίτημά μας, και προς το σκοπό αυτό έχω εγγράψει σχετικό θέμα στο Κεφάλαιο Δ', ήταν και είναι ο εξοπλισμός του λιμανιού μας με σύγχρονα μηχανήματα και η αύξηση του βάθους και του κύκλου στροφής του, ώστε να μπορεί να δέχεται τα σύγχρονα πλοία της λεγόμενης τρίτης γενιάς.

Περαιτέρω, η αύξηση της επιβατικής κίνησης λόγω της κρίσης του Λιβάνου κατέστησε επιτακτική την ανάγκη για ανέγερση νέου κτιρίου επιβατών, το οποίο να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες.

Επικρίνουμε την καταρχήν αρνητική στάση της κυβέρνησης στο αίτημά μας αυτό, χαιρετίζουμε τη θετική τοποθέτηση του Υπουργού Συγκοινωνιών και δηλώνουμε ότι είμαστε ανυποχώρητοι στη θέση μας για επέκταση του λιμανιού μας.

Το κτίριο του αεροδρομίου της Λάρνακας είναι ανεπαρκές και ακατάλληλο, ενώ το αεροδρόμιό μας δε διαθέτει αποθήκη για την αποθήκευση και τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων.

Είναι με μεγάλη ικανοποίηση που χαιρετίζουμε τη θετική στάση του Υπουργού Συγκοινωνιών και την απόφαση της κυβέρνησης για την κατασκευή νέου, σύγχρονου κτιρίου και την επέκταση στο μεταξύ του υφισταμένου, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες μέχρι την αποπεράτωσή του.

Χωρίς να παραγνωρίζουμε το κόστος που συνεπάγεται η μετακίνησή τους, τα διυλιστήρια και οι πετρελαιοδεξαμενές πρέπει να μετακινηθούν. Η ύπαρξή τους δεν προσφέρει τίποτε στη Λάρνακα, εκτός από τη μόλυνση του περιβάλλοντος και την ανακοπή της τουριστικής μας ανάπτυξης.

Στο σημείο αυτό θέλω να τονίσω ιδιαίτερα τους κινδύνους που συνεπάγονται τα διυλιστήρια για την ασφάλεια των κατοίκων της Λάρνακας, οι οποίοι είναι εκτεθειμένοι στην πιθανότητα δολιοφθοράς ή ανθρώπινου λάθους. Μας είπαν ότι η πιθανότητα αυτή είναι ίση με την πιθανότητα να εκραγεί σ' ένα σπίτι μια φιάλη υγραερίου. Γνωρίζουμε όμως ότι φιάλες υγραερίου έχουν εκραγεί.

Αν μάλιστα ληφθεί υπόψη ότι τα διυλιστήρια χρησιμοποιούν πρώτες ύλες που εισάγονται από το εξωτερικό για να παράγουν προϊόντα σε ποσότητες που καλύπτουν μόνο το 30% περίπου των αναγκών της Κύπρου και τα οποία πωλούνται σε τιμή μεγαλύτερη των εισαγομένων, διερωτώμαστε καλόπιστα αν είναι ανάγκη να έχουμε καν διυλιστήρια.

Γι' αυτό απαιτούμε επιτακτικά τον άμεσο καθορισμό χρονοδιαγράμματος για την παύση της λειτουργίας των διυλιστηρίων και τη μετακίνηση των πετρελαιοδεξαμενών, ενώ μέχρι την υλοποίηση του χρονοδιαγράμματος απαιτούμε την καταβολή τελών προς το Δήμο Λάρνακας.

Αναφορικά με το οδικό δίκτυο, εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την έναρξη της κατασκευής του δρόμου Λάρνακας-Λευκωσίας και Λάρνακας-Κοφίνου και αναμένουμε την αποπεράτωσή τους στις ταχθείσες προθεσμίες. Εκφράζουμε όμως τη δυσαρέσκειά μας για τη μή αποπεράτωση, χρόνια τώρα, του δρόμου προς το αεροδρόμιο και για την έναρξη της κατασκευής του παρακαμπτήριου δρόμου προς την Αγία Νάπα, χωρίς να προηγηθεί ρυθμιστικό σχέδιο ανάπτυξης των κοινοτήτων της Ορόκλινης και της Πύλας.

Έρχομαι τώρα, κύριε Πρόεδρε, στα προβλήματα της υπαίθρου της Λάρνακας. Είναι αντικειμενικά δύσκολο να ασχοληθεί κάποιος με τα προβλήματα της κάθε κοινότητας ξεχωριστά στα πλαίσια της συζήτησης αυτής. Γι' αυτό περιορίζομαι για μεν τα Κοκκινοχώρια και την περιοχή Κιτίου να τονίσω την ανάγκη ανέγερσης και λειτουργίας περιφερειακών γυμνασίων για την εξυπηρέτηση των περιοχών αυτών και την αποσυμφόρηση των σχολείων της πόλης και για την περιοχή Μαζωτού την ανάγκη επίσπευσης των σχεδίων για την τουριστική της ανάπτυξη, επικροτώντας τη θετική ανταπόκριση των αρμόδιων Υπουργών και στα δυο αυτά αιτήματα.

Για την περιοχή Ζυγίου επαναλαμβάνω το αίτημα για την κατασκευή του παραλιακού δρόμου.

Για την περιοχή Ψευδά αναμένουμε την αποπεράτωση του δρόμου Μοσφιλωτής-Καλού Χωριού, που ταλαιπωρεί αφάνταστα τους κατοίκους της περιοχής. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί η παντελής έλλειψη στους προϋπολογισμούς οποιασδήποτε πρόνοιας για τη δημιουργία αλιευτικών καταφυγίων στην επαρχία Λάρνακας.

Πιο λεπτομερής όμως αναφορά πιστεύω ότι πρέπει να γίνει, λόγω της ιδιαιτερότητάς τους, στις περιοχές Ορεινής, Βασιλικού και τις ακριτικές κοινότητες της Λάρνακας.

Η περιοχή της Ορεινής είναι από τις καλύτερες περιοχές της Κύπρου, έχει όμως παραμεληθεί με αποτέλεσμα να φθίνει και να μαραίνεται συνεχώς, αφού κανένα ουσιαστικό αναπτυξιακό έργο δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα. Χρόνια τώρα οι κάτοικοι της Ορεινής αναμένουν την κατασκευή του δρόμου Χοιροκοιτίας-Οράς-Αγίων Βαβατσινιάς, του δρόμου Οδού Φαρμακά και του δρόμου Βάβλας-Αγίου Μηνά-Κάτω Δρυ-Λευκάρων.

Οι δρόμοι αυτοί είναι σήμερα σε άθλια και απαράδεκτη κατάσταση, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι των κοινοτήτων της Ορεινής να ταλαιπωρούνται κατά τη διακίνησή τους προς τις πόλεις και τις εργασίες τους, να υφίστανται φθορές και ζημιές στα οχήματά τους και να είναι συνεχώς εκτεθειμένοι στον κίνδυνο πρόκλησης δυστυχημάτων, ενώ ο χρόνος που χρειάζονται για να μεταβούν στον προορισμό τους υπερδιπλασιάζεται λόγω των πολλών στροφών και της κακής κατάστασης των δρόμων.

Τα μέσα συγκοινωνίας, όπως είναι τα λεωφορεία και τα αγροτικά ταξί, είναι σχεδόν ανύπαρκτα, αφού η διατήρησή τους είναι αντιοικονομική.

Αρδευτικά έργα δεν έχουν γίνει, γιατί κρίθηκαν μη βιώσιμα. Οι κάτοικοι ούτε τηλεόραση δε βλέπουν λόγω της κακής λήψης, ενώ δε λήφθηκε καμιά πρόνοια για την τουριστική, βιοτεχνική, αγροτική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής.

Γι' αυτό και απαιτούμε για την περιοχή Ορεινής της Λάρνακας την άμεση εκπόνηση ενιαίου σχεδίου ανάπτυξης, όπως έγινε με την περιοχή Πιτσιλλιάς, και την υλοποίησή του το συντομότερο δυνατό.

Αναφορικά με την περιοχή Βασιλικού τονίζω το γεγονός ότι, ενώ δεν είναι βιομηχανική περιοχή, το περιβάλλον της είναι αφόρητα βεβαρημένο, ενώ η ρύπανση της θάλασσας είναι χωρίς προηγούμενο λόγω του τσιμεντοποιείου και των Χημικών Βιομηχανιών. Και παρά την απαράδεκτη αυτή κατάσταση η κυβέρνηση αποφάσισε και προσπαθεί με κάθε τρόπο και παρά τις αντιδράσεις μας, να εγκαταστήσει στην περιοχή ανθρακικό σταθμό.

Επαναλαμβάνουμε με σαφήνεια και αποφασιστικότητα τη θέση μας. Δε δεχόμαστε να εγκατασταθεί ανθρακικός σταθμός στο Βασιλικό. Δε δεχόμαστε την επαναλειτουργία των Χημικών Βιομηχανιών που έχουν κλείσει για οικονομικούς λόγους και απαιτούμε τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό της μόλυνσης που προκαλεί στο περιβάλλον το τσιμεντοποιείο Βασιλικού.

Έρχομαι τώρα στα προβλήματα των ακριτικών κοινοτήτων της Λάρνακας, δηλαδή της Αθηαίνου, των Τρούλλων και της Πύλας. Οι κοινότητες αυτές έχουν κάποια ιδιομορφία λόγω της γειτνίασής τους με τη γραμμή αντιπαράταξης και είναι φανερή η μεγάλη σημασία που έχει για την εθνική μας υπόθεση η αντί πάσης θυσίας εξασφάλιση της παραμονής των κατοίκων στις κοινότητες αυτές, όπως και στις κοινότητες των άλλων επαρχιών που βρίσκονται στη νεκρή ζώνη. Γι' αυτό

πρέπει να δοθεί προτεραιότητα από την κυβέρνηση στην επίλυση των προβλημάτων των κοινοτήτων αυτών.

Εκτός από την άμεση επίλυση των επιμέρους προβλημάτων εισηγούμαστε όπως:

— Η χαλίτικη και η τουρκοκυπριακή γη, όπου υπάρχει, να δοθεί στους γεωργούς και τους κτηνοτρόφους των κοινοτήτων αυτών.

— Δοθούν κίνητρα για την ίδρυση και λειτουργία βιοτεχνιών, ώστε να εξασφαλιστεί η επαγγελματική απασχόληση των κατοίκων που δεν είναι αγρότες.

— Διαχωριστούν οικόπεδα τα οποία να δοθούν στις άπορες οικογένειες, παράλληλα με την οικονομική βοήθεια που δίδεται μετά την απόφαση της Βουλής σε θέμα που ενέγραψα σχετικά, για την απόκτηση ιδιόκτητης κατοικίας.

Στο σημείο αυτό θα 'θελα να αναφέρω ότι τα κριτήρια βάσει των οποίων δίδεται αυτή η βοήθεια είναι αυθαίρετα, με αποτέλεσμα να υπάρχουν παράπονα, γι' αυτό και ενέγραψα σχετικό θέμα προς συζήτηση, ώστε να θεσμοθετηθούν τα κριτήρια και να υπάρχει κοινοβουλευτικός έλεγχος.

Δεν μπορώ όμως, κύριε Πρόεδρε, να μην αναφερθώ ιδιαίτερα στα καυτά παράπονα των κατοίκων της Πύλας, οι οποίοι εκπέμπουν σήμα κινδύνου για την κατάσταση που επικρατεί εκεί και η οποία οδήγησε στην απομόνωση και την αποκοπή της Πύλας από την υπόλοιπη Κύπρο, με αποτέλεσμα να αισθάνονται ότι έχουν στερηθεί τα βασικά δικαιώματα και ελευθερίες του πολίτη.

Πιο συγκεκριμένα:

— Καθημερινά από τις 10.00 το πρωί μέχρι τις 10.30 το βράδυ η αστυνομία αποκόπτει τον κύριοι δρόμο προς τν Πύλα και εμποδίζει όλους τους μη κατοίκους της να την επισκεφθούν, εκτός αν έχουν «ειδική εργασία».

— Είναι αδύνατο να επισκεφθεί κάποιος την Πύλα τις ώρες αυτές, έστω και αν πηγαίνει σε κάποιο γάμο ή αρραβώνα.

— Κανένας έλεγχος δε γίνεται στους εξερχόμενους Τουρκοκυπρίους ούτε και κανένας τους ζητά ταυτότητες ή άλλα στοιχεία.

— Τα Ηνωμένα 'Εθνη μετακίνησαν τις πινακίδες της νεκρής ζώνης σε βάρος μας, χωρίς να ληφθεί κανένα μέτρο ή να γίνει οποιοδήποτε διάβημα.

— Ειδικά το χειμώνα το ηλεκτρικό ρεύμα αποκόπτεται συχνά, πολλές φορές κάθε μήνα.

Ενώ μάλιστα είναι γνωστό ότι δε διεξάγεται λαθρεμπόριο από τους Πυλιώτες, οι οποίοι μάλιστα είναι εναντίον του λαθρεμπορίου και το καταπολεμούν, και ενώ διεξάγεται λαθρεμπόριο σε ολόκληρη τη γραμμή αντιπαράταξης, έχει δημιουργηθεί εσκεμμένα κακή φήμη για την Πύλα και τους κατοίκους της.

Δεν είμαστε εναντίον του ελέγχου και της πάταξης του λαθρεμπορίου. Αντίθετα είμαστε υπέρ του πλήρους ελέγχου και της οριστικής πάταξης του λαθρεμπορίου όχι όμως με ημίμετρα, όπως συμβαίνει σήμερα, σε σημείο που να δημιουργείται η εντύπωση ότι στην πραγματικότητα κάποιοι θέλουν να διευκολύνουν ορισμένους να διεξάγουν λαθρεμπόριο. Και είναι η εντύπωσή μας αυτή δικαιολογημένη, γιατί τα μέτρα αυτά λαμβάνονται σήμερα, 15 χρόνια μετά την τούρκικη εισβολή.

— Γιατί η απαγόρευση της εισόδου στην Πύλα γίνεται με την τοποθέτηση αστυνομικών μόνο στον κύριο δρόμο και μάλιστα ορισμένες μόνο ώρες;

— Γιατί ελέγχεται ένας δρόμος μόνο, ενώ υπάρχουν άλλοι τέσσερις δρόμοι από τους οποίους μπορεί να μπει και να βγει κάποιος ανενόχλητος (μέσω Δεκέλειας, Τρούλλων, Ξυλοτύμπου και Ορόκλινης);

Για την κατάσταση αυτή ζητούμε εξηγήσεις από τους αρμοδίους.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, έχω αναφερθεί σε συντομία στα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η πόλη και η επαρχία Λάρνακας.

Ορισμένα από τα προβλήματα βαίνουν προς λύση, ενώ για τα περισσότερα έχουν δοθεί υποσχέσεις ή έχουν εξαγγελθεί αποφάσεις. Αν οι υποσχέσεις τηρηθούν και οι αποφάσεις εκτελεστούν, τότε θα ανατείλουν καλύτερες μέρες για την πόλη και την επαρχία μας.

Εμείς, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, θα είμαστε απαιτητικοί, θα παρακολουθούμε και θα ελέγχουμε. Θα κρίνουμε, θα επικρίνουμε, αλλά και θα επικροτούμε καλόπιστα και αντικειμενικά και όπου μας ζητηθεί και όποτε χρειαστεί θα ερχόμαστε αρωγοί.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Γεωργίου.

Νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι με την ομιλία του κ. Γεωργίου πρέπει να διακόψουμε και να επανέλθουμε εδώ για να συνεχίσουμε τη συζήτηση στις 3.00 το απόγευμα.

Πρώτοι ομιλητές θα είναι ο κ. Ανδρέας Δημητριάδης, ο κ. Νίκος Φλουρέντζος και από το Δημοκρατικό Συναγερμό ο κ. Σοφοκλής Χατζηγιάννης.

(Ώρα διακοπής 1.07 μ.μ.)

(Ώρα επανέναρξης: 3.02 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, είναι συνέχεια της πρωινής συνεδρίας του Σώματος. Το θέμα είναι γνωστό. Να προχωρήσουμε με τη συζήτηση των προϋπολογισμών και το λόγο έχει ο Βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ανδρέας Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, στην ομιλία μου αυτή δε θα ασχοληθώ με θέματα τα οποία κάλυψαν άλλοι συνάδελφοι, Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος, αλλά θα ασχοληθώ με τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η επαρχία Πάφου.

Η Πάφος, που κατά την τελευταία 10ετία γνώρισε μια πρωτόγνωρη ανάπτυξη, παρουσιάζει ακόμα αρκετά προβλήματα των οποίων η λύση, παρά τις μεγαλόστομες διακηρύξεις της κυβέρνησης, καθυστερεί αδικαιολόγητα ή παραμερίζεται, για να οδηγηθούν τελικά στις «ελληνικές καλένδες».

Το σοβαρότερο από αυτά είναι το υπεραστικό οδικό δίκτυο που συγκεντρώνεται στην κατασκευή του νέου δρόμου Λεμεσού - Πάφου. Το έργο αυτό, αν και προγραμματίστηκε να αρχίσει την άνοιξη του 1990, καθυστερεί απαράδεκτα, αφού ακόμα βρισκόμαστε στο πρώτο στάδιο της ετοιμασίας των κατασκευαστικών σχεδίων. Η πρόσφατη υπόσχεση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων για έναρξη της εκτέλεσης του έργου στις αρχές του 1991 φαίνεται ότι και πάλι θα διαψευστεί από τα γεγονότα, αν η κυβέρνηση δε λάβει σοβαρά υπόψη της την

αναγκαιότητα και το επείγον της κατασκευής του έργου και δε συγκεντρώσει την προσοχή της στην επίλυση όλων των προβλημάτων που είναι φυσικό να παρουσιαστούν. Εμείς θέλουμε να προειδοποιήσουμε, μια ακόμα φορά, ότι ο υφιστάμενος δρόμος είναι παλιός και απαρχαιωμένος και όχι μόνο δεν μπορεί να εξυπηρετήσει τη συνεχώς αυξανόμενη κίνηση των μηχανοκίνητων οχημάτων, αλλά και μέρα με τη μέρα γίνεται ακόμα πιο επικίνδυνος για όσους τον χρησιμοποιούν.

Ένα άλλο έργο του οδικού δικτύου που απουσιάζει από τους φετινούς προϋπολογισμούς είναι η κατασκευή νέου δρόμου ή η διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση των υφιστάμενων δρόμων για την εξυπηρέτηση των κοινοτήτων Χολέτρια - Σταυροκόννου - Κελοκέδαρα -Σαλαμιού - Μέσανα - Αρμίνου, Νικόκλεια - Άγιος Γεώργιος -Μαμώνια - Κέδαρες - Άγιος Νικόλαος. Οι δρόμοι αυτοί δε θα εξυπηρετήσουν μόνο τους κατοίκους των πιο πάνω κοινοτήτων, αλλά θα συνδέσουν την πόλη και επαρχία Πάφου με τα ορεινά θέρετρα, εξυπηρετώντας έτσι τη διακίνηση δεκάδων χιλιάδων ξένων που επισκέπτονται την επαρχία μας.

Το αεροδρόμιο Πάφου όχι μόνο υπολειτουργεί, αλλά όπως λειτουργεί, όχι μόνο δεν εξυπηρετεί την αεροπορική κίνηση που υπάρχει, αλλά και προκαλεί δικαιολογημένη δυσφορία και αγανάκτηση στους ξένους τουρίστες που το χρησιμοποιούν, οι οποίοι πολλές φορές λόγω της ακαταλληλότητας του κτιρίου επιβατών αναγκάζονται να περιμένουν σε ολόκληρες ουρές έξω στην αυλή εκτεθειμένοι στο κρύο και τις βροχές. Όλα αυτά επισημάνθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους που υπέβαλαν σχέδια και καθόρισαν τις δαπάνες για εκτέλεση συμπληρωματικών έργων τα οποία, σύμφωνα με τις διαβεβαιώσεις του αρμόδιου Υπουργού, θα άρχιζαν τον Οκτώβρη του 1989.

Ενώ όμως ο Οκτώβρης του 1989 πέρασε ανεπιστρεπτί, έργα στο αεροδρόμιο Πάφου δεν είδαμε να αρχίζουν, για να πληροφορηθούμε το Νοέμβριο σε συνεδρίαση της Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων που ασχολήθηκε με το θέμα αυτό ότι η κυβέρνηση αναθεώρησε τα σχέδιά της και αποφάσισε να μην προχωρήσει στην εκτέλεση οποιωνδήποτε εργασιών, αλλά να αναθέσει την ετοιμασία μελέτης σε κάποιο ξένο οίκο εμπειρογνωμόνων. Φαίνεται ξεκάθαρα ότι στο θέμα αυτό πελαγοδρομεί η κυβέρνηση, γιατί άλλοτε μας λέγει ότι προτίθεται να αναβαθμίσει το αεροδρόμιο Πάφου με το σχεδιασμό και την κατασκευή νέων σύγχρονων κτιρίων και άλλοτε μας λέγει ότι θα περιορίσει τη δραστηριότητά του για εποχιακή μόνο λειτουργία, για εξυπηρέτηση των ξένων τουριστών της καλοκαιρινής περιόδου.

Όσον αφορά το χρόνιο πρόβλημα της διάθεσης των αμπελουργικών μας προϊόντων, παρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε λόγω του ανταγωνισμού και της ύπαρξης ψηλών αποθεμάτων οινικών προϊόντων, η κυβέρνηση θα πρέπει να εντατικοποιήσει τις προσπάθειές της για διείσδυση σε νέες αγορές σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του κόσμου. Για τη μόνιμη όμως λύση του αμπελουργικού προβλήματος αναμένουμε ακόμα την υποβολή ολοκληρωμένου σχεδίου από την κυβέρνηση Βασιλείου, η οποία δεσμεύτηκε επανειλημμένα ότι θα το υπέβαλλε μέχρι το Μάρτη του 1989. Αντί τούτου η κυβέρνηση προχωρεί από μόνη της στην υιοθέτηση ορισμένων σπασμωδικών μέτρων τα οποία όχι μόνο δεν είναι δυνατό να επιλύσουν το πρόβλημα, αλλά το οξύνουν ακόμα περισσότερο και προκαλούν σύγχυση στον αμπελουργικό κόσμο. Η τελευταία απόφαση της κυβέρνησης για αναστολή της αναμπέλωσης επ' αόριστον αποδεικνύει και την προχειρότητα των αποφάσεών της. Με την απόφασή της αυτή η κυβέρνηση παραγνωρίζει και καταπατεί τα κεκτημένα δικαιώματα των αμπελουργών, οι οποίοι προχώρησαν σε

εκρίζωση των αμπελιών τους ύστερα από άδεια του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων, προετοίμασαν τα χωράφια τους ξοδεύοντας πολλά χρήματα για φύτευση ξένων ποικιλιών που θα τους υποδείκνυαν οι κυβερνητικές αρχές, για να έρθει η τελευταία μερικούς μήνες πριν από τη φύτευση να ανακοινώσει ότι άλλαξε άποψη και δε θα επιτρέψει την επαναφύτευση των αμπελιών που εκριζώθηκαν, αδιαφορώντας για τα τεράστια προβλήματα που δημιουργούνται με την απόφαση αυτή στους αμπελουργούς, που ενήργησαν πάντοτε σύμφωνα με το νόμο και τις αποφάσεις και τα σχέδια της ίδιας της κυβέρνησης.

Με την ευκαιρία επίσης αυτή θέλουμε να προειδοποιήσουμε την κυβέρνηση να μην προχωρήσει στην υιοθέτηση του σχεδίου που αποφάσισε το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων και υπέβαλε στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση, σύμφωνα με το οποίο θα αντικατασταθεί το σύστημα της επιχορήγησης των αμπελουργικών προϊόντων με την κατάργηση της παρεχόμενης κατά κιλό επιχορήγησης, με την κατά σκάλα επιχορήγηση, λαμβάνοντας ως μέσο όρο παραγωγής τα 800 κιλά κατά σκάλα.

Τυχόν υιοθέτηση του συστήματος αυτού θα ισοδυναμούσε με ουσιαστική μείωση των επιχορηγήσεων που παίρνουν οι αμπελουργοί της Πάφου και θα τους οδηγήσει στην εγκατάλειψη της καλλιέργειας αυτής και ταυτόχρονα στην εγκατάλειψη της υπαίθρου και στην αναζήτηση νέων πόρων ζωής στις πόλεις, ενισχύοντας έτσι το ολοένα ογκούμενο ρεύμα της αστυφιλίας.

Ο θεσμός των επιχορηγήσεων των αμπελουργικών μας προϊόντων αποσκοπεί στην πιο δίκαιη ανακατανομή του εθνικού μας εισοδήματος και θα πρέπει όχι μόνο να διατηρηθεί, αλλά να ενισχυθεί, ώστε να γίνει κατορθωτή η αύξηση του εισοδήματος της τάξης αυτής που τόσο πολύ μοχθεί, για να μπορέσει να κρατηθεί στις ρίζες της.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας θα ήθελα να διαβεβαιώσω ακόμα μια φορά τον κυπριακό λαό πως το ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ θα είναι πάντα πιστός και σταθερός συμπαραστάτης του σε όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει και ακοίμητος φρουρός των δημοκρατικών του κατακτήσεων και ελευθεριών που κινδυνεύουν τον τελευταίο καιρό από μια απαράδεκτη και αξιοκατάκριτη συμπεριφορά της κυβέρνησης. Μια συμπεριφορά την οποία θα εκθέσουμε με λεπτομέρειες σε προσεχή συνεδρίαση του Σώματος, γιατί το ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ αποφάσισε ήδη την εγγραφή σχετικού θέματος στο Κεφάλαιο Δ'.

Ωστόσο, θεωρώ υποχρέωσή μου να αναφερθώ στην τελευταία καταγγελία που μου έγινε, σύμφωνα με την οποία, κατά το πρόσφατο ταξίδι του Προέδρου Βασιλείου στη Νέα Υόρκη μέσω Λονδίνου, όταν χρησιμοποίησε το αεροδρόμιο Πάφου, η αστυνομία έστησε οδόφραγμα σε απόσταση ενός χιλιομέτρου από το αεροδρόμιο και προέβαινε σε έρευνα των διερχόμενων πεζών και οχημάτων. Αλγεινή εντύπωση προκάλεσε η συμπεριφορά της αστυνομίας η οποία διέταζε τους πολίτες να ακουμπούν με υψωμένα τα χέρια πάνω στα αυτοκίνητά τους, για να υποβληθούν σε σωματική έρευνα. Ήταν κάτι που θύμισε οδυνηρές και τραυματικές εμπειρίες από τη βρετανική αποικιοκρατική παρουσία στα 1955 - 59, τότε συγκεκριμένα που επικρατούσε το καθεστώς της έκτακτης ανάγκης. Και να φανταστείτε πως ο κ. Βασιλείου αμέσως μετά την ανάληψη του προεδρικού αξιώματος διαμηνούσε πως ακόμα και σ' αυτά τα φώτα τροχαίας θα σταματούσε το προεδρικό του όχημα, για να δώσει τάχατες δείγματα εντονότερης δημο-

κρατικής συμπεριφοράς, πρόσθετα από την ευαγγελιζόμενη από τον ίδιο και πάλι κατάργηση και αυτής ακόμα της Προεδρικής Φρουράς!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Φλουρέντζος του ΑΚΕΛ.

Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, σεβόμενος τα στενά χρονικά πλαίσια που είναι στη διάθεσή μας και το γεγονός ότι άλλοι συνάδελφοι της κοινοβουλευτικής μας ομάδας κάλυψαν ή θα καλύψουν άλλα θέματα που σχετίζονται με τους προϋπολογισμούς, προσωπικά θα αναφερθώ μόνο σε δύο απ' αυτά: στη βιομηχανία-εμπόριο και τον τουρισμό.

Στην περσινή μας αναφορά σημειώσαμε την ανησυχία μας, γιατί ο τριτογενής τομέας της οικονομίας μας στον οποίο ανήκουν οι υπηρεσίες και ο τουρισμός εξακολουθούσε να αναπτύσσεται σε βάρος των άλλων δύο τομέων, της γεωργίας και βιομηχανίας.

Φέτος η κατάσταση παρουσιάζεται χειρότερη με μεγαλύτερο χάσμα όσον αφορά την προσφορά της γεωργίας και της βιομηχανίας στο ακαθάριστο εθνικό μας προϊόν σε σχέση με την προσφορά του τομέα των υπηρεσιών και του τουρισμού.

Κι ενώ κανένας δε λέει πως δεν πρέπει να προσέξουμε και ορθολογιστικά ν' αναπτύξουμε τον τομέα του τουρισμού, θέλουμε ακόμη μια φορά να τονίσουμε πόσο εύθραυστος και ευάλωτος είναι ο τομέας αυτός και πως μια ισχυρή και εύρωστη οικονομία είναι εκείνη όπου έχουν τη μεγαλύτερη συνεισφορά στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν οι δυο πρώτοι τομείς: η γεωργία, οι φυσικές πλουτοπαραγωγικές πηγές και η βιομηχανία.

Χαιρετίζουμε την αναφορά του Υπουργού Οικονομικών στην ομιλία του προς το Σώμα για επέκταση της αναπτυξιακής προσπάθειας και σε άλλους τομείς, όπως είναι η ναυτιλία, για να περιοριστεί η εξάρτηση από τον τουρισμό.

Ωστόσο, πιστεύουμε πως στον τομέα της βιομηχανίας υπάρχουν περιθώρια για μια σταδιακή έστω ανάπτυξη. Υπάρχουν περιθώρια για ουσιαστική βοήθεια προς τις βιομηχανικές μας μονάδες, σε τρόπο που να μπορούν να λύσουν τα δομικά αλλά και τα λειτουργικά και εμπορικά προβλήματα που ειδικά αυτός ο κλάδος παρουσιάζει.

Σημειώνουμε με ικανοποίηση την εξαγγελία που έκαμε ο κ. Υπουργός για ίδρυση Συμβουλίου Βιομηχανικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης, για την εισαγωγή σχεδίου φορολογικών απαλλαγών για βιομηχανίες που θα εγκατασταθούν στην ύπαιθρο, για την ίδρυση κέντρων παροχής κοινών υπηρεσιών, όπως και για τη θεσμοθέτηση πλαισίων για την προώθηση των εξαγωγών.

Ελπίζουμε πως σύντομα θα πάρουν σάρκα και οστά τα εξαγγελθέντα από τον κ. Υπουργό νέα φορολογικά κίνητρα που απευθύνονται στον τομέα μεταποίησης, όπως και η μείωση στο ήμισυ του εταιρικού φόρου για τα κέρδη από τις εξαγωγές αγαθών.

Όσον αφορά όμως την ενθάρρυνση σχηματισμού κοινοπραξιών με βιομηχανικούς οργανισμούς του εξωτερικού, θα θέλαμε να επισύρουμε την προσοχή της κυβέρνησης στο γεγονός πως, ενώ εμείς μπορεί να αποβλέπουμε στην εξασφάλιση του κνος ηος (νέων τεχνολογικών μεθόδων), οι ξένοι αποβλέπουν αποκλειστικά σε

φτηνή εργασία για ελάττωση του κόστους των προϊόντων τους. Τις νέες τεχνολογικές μεθόδους δεν τις δίνουν εύκολα στις αναπτυσσόμενες χώρες, έτσι που σε κάποια στιγμή να γίνουν ανταγωνιστές τους.

Παράδειγμα η Τουρκία στην οποία η Ρενώ της Γαλλίας, η Φίατ της Ιταλίας και η Φορντ της Γερμανίας έκαμαν κοινοπραξίες για την παραγωγή αυτοκινήτων. Ύστερα όμως από τόσα χρόνια εξακολουθούν να κατασκευάζουν εκεί μόνο τα πιο απλά και φτηνά τους μοντέλα. Η Ρενώ το 12, η Φίατ το 124 και 131 και η Φορντ το Τάουνους 1.6 που είναι το πιο παλιό της μοντέλο. Έτσι η Τουρκία δίνει φτηνή δουλειά και δεν επωφελείται από την αλματώδη τεχνολογική πρόοδο που σημειώνεται στην κατασκευή αυτοκινήτου.

Το σοβαρότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η βιομηχανία μας και ειδικότερα ο κλάδος της μεταποίησης είναι η έλλειψη εργατικών χειρών. Αυτό το πρόβλημα χρονίζει. Οι βιομηχανικές μας μονάδες χωλαίνουν και η οικονομία μας στερείται πολύτιμο ξένο συνάλλαγμα που θα εξασφαλίζαμε με την αύξηση των εξαγωγών μας.

Πιστεύουμε πως έφθασε ο κόμπος στο χτένι. Χρειάζονται άμεσα και επείγοντα μέτρα για λύση του προβλήματος. Η κυβέρνηση σε συνεργασία με την εργατική και την εργοδοτική πλευρά πρέπει να βρει τώρα τρόπους λύσης. Κάθε μέρα που περνά δυσκολεύει περισσότερο την κατάσταση και διογκώνει τα προβλήματα της βιομηχανικής μας παραγωγής.

Σ' αυτό το σημείο η γνώμη μας είναι πως η ενθάρρυνση απασχόλησης όσο το δυνατό περισσότερων συμπατριωτών μας Τουρκοκυπρίων σε δικές μας επιχειρήσεις θα απάμβλυνε το πρόβλημα από τη μια κι από την άλλη θα αποτελούσε κίνητρο για επίτευξη της επαναπροσέγγισης. Θα αποτελούσε συνεισφορά στην προσαρμογή προς το παγκόσμιο κλίμα για επαφή και ειρηνική λύση των υφιστάμενων πολιτικών προβλημάτων, για επαναθέρμανση των σχέσεων των κοινοτήτων μας και για τη δημιουργία κλίματος φιλίας και συνεννόησης μέσα στο πλέγμα των προσπαθειών για λύση του Κυπριακού.

Οι αρμόδιοι πρέπει να προσέξουν με την απαιτούμενη σοβαρότητα ότι η ανταγωνιστικότητα των βιομηχανικών μας προϊόντων ακολουθεί μια σταθερή κατιούσα δυσανάλογη προς την άνοδο της ποιότητας των προϊόντων μας.

Αναπτυσσόμενες χώρες, όπως της Ασίας και της Άπω Ανατολής, καθώς και χώρες του δικού μας χώρου, όπως η Τουρκία, αποτελούν σοβαρούς ανταγωνιστές σ' όλες τις παραδοσιακές αγορές μας και προπάντων στην ευρωπαϊκή, τόσο στο θέμα των τιμών όσο δυστυχώς και στο θέμα της ποιότητας όσον αφορά την τεχνική κατασκευή του προϊόντος.

Αν η επιθυμία μας λοιπόν -και πρέπει να είναι αυτή- είναι να καταστήσουμε τη βιομηχανία μας ανταγωνιστική, πρέπει αμέσως με μια σειρά μέτρων και με τη συνεργασία των ενδιαφερομένων να τη βοηθήσουμε στη λύση των προβλημάτων της.

Κύριε Πρόεδρε, με μεγάλη ικανοποίηση σημειώνουμε το ενδιαφέρον της κυβέρνησης, που για πρώτη φορά επίσημα εκδηλώνεται και θεσμοποιείται, όσον αφορά την προστασία του καταναλωτή και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

Το νόμο περί προστασίας του ανταγωνισμού πρέπει να ακολουθήσουν μέτρα για μια πραγματικά εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, καθώς και η δίκαιη μεταχείριση θεσμικά και νομοθετικά των λειτουργών της αγοράς, που ουσιαστικά δεν είναι άλλοι από τους χιλιάδες μικροβιοτέχνες και επαγγελματίες.

Αναφέρομαι τώρα, κύριε Πρόεδρε, στο θέμα του τουρισμού και ίσως χρειάζεται για μια ακόμη φορά να τονίσουμε πως η θέση μας, όσον αφορά τη σχέση του κλάδου αυτού προς τους άλλους τομείς της οικονομίας μας, δε σημαίνει πως παραγνωρίζουμε την ωφελιμότητα και συνεισφορά του στην αύξηση του εθνικού μας προϊόντος.

Σημειώνουμε με ικανοποίηση την ανοδική πορεία της τουριστικής μας βιομηχανίας. Σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία, οι ακαθάριστες εισπράξεις από τον τουρισμό το 1988 ξεπέρασαν τα 365 εκ. λίρες σε σύγκριση με 320.7 εκ. το 1987. Σημείωσαν δηλαδή μια αύξηση κατά περίπου 14% και υπολογίζεται πως το 1989 το ποσό θα ανεβεί στα 465 εκ.

Οι ακαθάριστες εισπράξεις από τον τουρισμό αντιπροσώπευαν το 120% των εσόδων από τις εξαγωγές αγαθών σε σύγκριση με 118.3% το 1987. Έτσι η συνεισφορά του τουρισμού στο ισοζύγιο πληρωμών υπήρξε σημαντική.

Η συνολική προσφορά κλινών σε αδειούχα καταλύματα έφθασε στο τέλος του 1988 στις 48,458 και κατά το Μάιο του 1989 υπήρχαν υπό ανέγερση καταλύματα δυναμικότητας 12,290 κλινών.

Θεαματική πράγματι αύξηση στα έσοδα και στην προσφορά του τουριστικού μας προϊόντος. Ανάλογη φυσικά υπήρξε και η ζήτηση, αφού οι αφίξεις περιηγητών από 1,112,000 το 1988 προβλέπεται πως θα ξεπεράσουν το 1,300,000 εκ. κατά το 1990.

Είναι γι' αυτό που εμείς, ως ΑΚΕΛ-Αριστερά, εγκρίνουμε την πολιτική για ποιοτική βελτίωση του τουρισμού κι όχι την αριθμητική του αύξηση.

Είναι γι' αυτό που είπαμε ναι στην απόφαση της κυβέρνησης για προσωρινή αναστολή της έκδοσης νέων αδειών για τουριστικά καταλύματα, για να μεσολαβήσει μελέτη για τη διαμόρφωση μιας ορθής τουριστικής πολιτικής που να θέτει την περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού σε ορθολογιστική και προγραμματισμένη βάση σε πλήρη εναρμόνιση με τη διατήρηση του περιβάλλοντος. Ελπίζουμε πως σύντομα, πολύ σύντομα, οι μελέτες θα περατωθούν και η κυβέρνηση θα είναι έτοιμη να εξαγγείλει τη νέα τουριστική πολιτική της.

Γιατί μας ανησυχεί σοβαρά η διαπίστωση του Κ.Ο.Τ. που περιέχεται στον προϋπολογισμό του 1990 και που αναφέρει πως «παρά το γεγονός ότι η έμφαση της τουριστικής πολιτικής δίδεται στην ποιοτική βελτίωση και όχι στην αριθμητική αύξηση του τουρισμού, εκείνο που συμβαίνει στην πραγματικότητα είναι η συνεχής μεγάλη αύξηση τόσο της προσφοράς κλινών όσο και του τουριστικού ρεύματος». Και ενώ παρουσιάζεται αυτή η αύξηση με γοργούς σχετικά ρυθμούς, η ποιοτική βελτίωση του τουριστικού προϊόντος αναβαθμίζεται με πολύ αργούς και δυσανάλογους ρυθμούς.

Στην ομιλία μας κατά την κατάθεση των προϋπολογισμών του 1989 τονίσαμε την ανάγκη έργων υποδομής, όπως δρόμων σε τουριστικές περιοχές, αποχετευτικών συστημάτων στις πόλεις και στα τουριστικά μας κέντρα και βελτίωση γενικότερα του οδικού μας δικτύου.

Δε σημειώσαμε πρόοδο στη λύση των προβλημάτων αυτών και επιπλέον η εφαρμογή του νόμου περί Χωρομετρίας και Χωροταξίας καθυστερεί με σοβαρές και δυσμενείς επιπτώσεις στην ορθολογιστική ανάπτυξη του φυσικού μας περιβάλλοντος που αποτελεί μέρος της ποιότητας του τουριστικού μας προϊόντος.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω πως στα τουριστικά μας κέντρα, κυρίως στις παραλιακές μας πόλεις, η ρύπανση του περιβάλλοντος, η ανεξέλεγκτη

ηχορύπανση, η ποιότητα των δρόμων και η έλλειψη πεζόδρομων παρουσιάζουν μια εικόνα που δε μας περιποιεί τιμή. Υποβαθμίζει στα μάτια των ξένων το επίπεδο του λαού μας και ταλαιπωρεί και επισκέπτες και ντόπιους κατοίκους.

Νομίζουμε πως οι δημοτικές και άλλες υπεύθυνες αρχές πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να φροντίσουν ώστε αυτή η εικόνα να εκλείψει.

Η διατήρηση και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος πρέπει να είναι στις προτεραιότητες της κυβέρνησης μα και όλων μας. Το φυσικό περιβάλλον είναι αυτή τούτη η ζωή κάθε χώρας, γι' αυτό και πρέπει να το διαφύλαξουμε σαν κόρη οφθαλμού.

Κύριε Πρόεδρε, κλείνοντας το κεφάλαιο του τουρισμού θα ήθελα να παρατηρήσω πως δεν είμαστε η μόνη χώρα στη Μεσόγειο με φυσικές καλλονές και όμορφες παραλίες. Όχι πολύ μακριά από μας αλλά και στο δικό μας γεωγραφικό χώρο υπάρχουν κι άλλες χώρες με φυσικές καλλονές. Κι αυτές οι χώρες αναπτύσσουν με γοργούς ρυθμούς τον τουρισμό τους και όπως είναι γνωστό προσφέρουν δελεαστικές τιμές για το τουριστικό τους προϊόν. Υπάρχει δηλαδή ανταγωνισμός που πρέπει να τον αντιμετωπίσουμε σωστά, αλλιώς υπάρχει ο κίνδυνος να βρεθούμε στη θέση μερικών άλλων μεσογειακών χωρών όπου, ύστερα από μια θεαματική πρόοδο της τουριστικής τους βιομηχανίας, σημειώθηκε κατακόρυφη πτώση από έλλειψη προγραμματισμού και υγιούς τουριστικής πολιτικής.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας επιτρέψτε μου να κάμω μια γενική παρατήρηση. Προβλήματα, λάθη και παραλείψεις υπάρχουν εκεί όπου υπάρχει κίνηση, προσπάθεια και δράση.

Το θέμα είναι να επιτυγχάνεται ο περιορισμός των προβλημάτων και των λαθών και προπάντων να μην επαναλαμβάνονται τα λάθη.

Θέλουμε να δώσουμε αυτό το μήνυμα στην κυβέρνηση, πιστώνοντάς τη με καλή θέληση και διάθεση να ανταποκριθεί στα προγράμματά της για το συμφέρον του λαού μας.

Είμαστε ένας λαός που για δεκαετίες αγωνίζεται για την ελευθερία της πατρίδας του, μιας πατρίδας μοιρασμένης και πατημένης από τον ξένο κατακτητή.

Δε σηκώνουμε την πολυτέλεια της ολιγωρίας στη λύση προβλημάτων και την επανάληψη λαθών. Οι τομείς της οικονομίας μας είναι η σπονδυλική στήλη του κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτό το κράτος πρέπει να το διατηρήσουμε ισχυρό, γιατί αποτελεί το σημαντικότερο θεμέλιο και το καλύτερο εχέγγυο του αγώνα του λαού μας για μια δίκαιη λύση και διαρκή ειρήνη στο νησί μας.

Με τις επαναστατικές αλλαγές που συντελούνται σήμερα ραγδαία στο παγκόσμιο σκηνικό, τη διαμόρφωση της νέας σκέψης και την ιδέα της διαρκούς παγκόσμιας ειρήνης να κερδίζει έδαφος μπορούμε νομίζω, κύριε Πρόεδρε, να ελπίζουμε σε μια σύντομη λύση του πολιτικού μας προβλήματος προς το συμφέρον Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων σε μια ενωμένη ειρηνική Κύπρο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής στη σειρά είναι ο κ. Σ. Χατζηγιάννης του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η εικόνα που παρουσιάζει σήμερα η οικονομία μας είναι δυσάρεστη και ανησυχητική. Το φάσμα της ανεργίας κτυπά την πόρτα μας, οι αποταμιεύσεις διοχετεύονται προς την πολυτελή κατανάλωση και το συνεχιζόμενο δημοσιονομικό έλλειμμα μαζί με το εξωτερικό χρέος και το δημόσιο χρέος αποτελούν σοβαρή απειλή σε βάρος της οικονομίας γενικά και του βιοτικού επιπέδου του λαού ειδικότερα.

Επειδή άλλοι συνάδελφοί μου ανέπτυξαν τις απόψεις του κόμματός μας πάνω στα διάφορα άλλα προβλήματα, προσωπικά θα αναφερθώ ειδικότερα στον Προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ που προορίζεται να καλύψει επείγουσες ανάγκες του προσφυγικού κόσμου, υποβάλλοντας και τις δικές μας εισηγήσεις και παρατηρήσεις.

Το προσφυγικό πρόβλημα αποτελεί ιδιαίτερα σημαντική πτυχή του όλου κυπριακού προβλήματος και κατά συνέπεια η δίκαιη λύση του θα λύσει οριστικά και το προσφυγικό πρόβλημα. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι το προσφυγικό πρόβλημα θα βρει την οριστική του λύση, μόνο όταν εξασφαλισθεί το δικαίωμα όλων των προσφύγων να επανέλθουν εθελοντικά στις εστίες τους κάτω από συνθήκες ασφάλειας.

Το δικαίωμα αυτό θα εξασφαλισθεί, μόνο αν ακολουθηθεί σωστή πολιτική. Η συνεχιζόμενη παρουσία των τουρκικών στρατευμάτων εισβολής στη χώρα μας και η έμπρακτα αποδεικνυόμενη άρνηση της Τουρκίας να δεχθεί τις τρεις βασικές ελευθερίες, δηλαδή το δικαίωμα της ελεύθερης επικοινωνίας, το δικαίωμα της εγκατάστασης και το δικαίωμα της ιδιοκτησίας, θα πρέπει να αποτελέσουν το κύριο αντικείμενο διεθνούς διαφωτιστικής εκστρατείας και παραστάσεων προς ξένες κυβερνήσεις, για να πιεσθεί η Τουρκία να αλλάξει την μέχρι τούδε αρνητική στάση της. Πρέπει να τονισθεί προς πάσα κατεύθυνση ότι δεν μπορεί να υπάρξει ειρήνη, αν η λύση του προβλήματος δε θα κατοχυρώνει τις τρεις βασικές ελευθερίες. Η ειρήνη πρέπει να εγγυάται την τιμή μας και τα νόμιμα δίκαιά μας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αποτελεί καθήκον της πολιτείας να αντικρίσει με στοργή και αγάπη τον προσφυγικό μας κόσμο. Πρέπει να μεριμνήσει ακριβοδίκαια για την ισορροπημένη κατανομή των οικονομικών βαρών που δημιούργησε η εισβολή.

Επιβάλλεται η ισορροπημένη κατανομή των οικονομικών βαρών η οποία προϋποθέτει την πραγματική ανακούφιση των πληγέντων και την αποκατάσταση των εκτοπισθέντων σε επίπεδα διαβίωσης ανθρώπινα και αξιοπρεπή.

Η επιτάχυνση της στέγασης των προσφύγων και η παροχή όσο το δυνατό περισσότερων ωφελημάτων σ' αυτούς προβάλλει ως πρώτιστη ανάγκη, αν θέλουμε ο αγώνας μας να έχει τα αναγκαία στηρίγματα για να επιτύχει.

Μετά την τούρκικη εισβολή, τον ξεριζωμό, τον εγκλωβισμό των αδελφών μας και την καταστροφή της οικονομίας μας βρέθηκαν άνθρωποι από τη μια μέρα στην άλλη σε κατάσταση πλήρους οικονομικής εξαθλίωσης. Δυστυχώς, παρά τα μεγάλα λόγια για συμπαράσταση προς τον προσφυγικό μας κόσμο, στην πράξη τίποτε το ουσιαστικό δεν πραγματώθηκε και έτσι τις συνέπειες της εισβολής τις έχουν επωμισθεί μόνο οι πρόσφυγες.

Αφού παρήλθαν δεκαπέντε χρόνια εμπαιγμού, αποφασίστηκε επιτέλους η σύσταση κεντρικού φορέα για το θέμα της φερεγγυότητας των προσφύγων και για

την ισότιμη κατανομή των βαρών. Αναμένουμε ότι η πρόνοια για πρόσληψη προσωπικού στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για την ετοιμασία κτηματολογικών μητρώων και για την επανέκδοση τίτλων ιδιοκτησίας για τις κατεχόμενες περιουσίες θα τροχιοδρομήσει το πρόβλημα της φερεγγυότητας προς επίλυσή του το ταχύτερο.

Στον τομέα του στεγαστικού προβλήματος των προσφύγων, παρά τα όσα έχουν γίνει, και πρέπει να ομολογήσω ότι έχουν γίνει αρκετά, παραμένουν ακόμη σοβαρά προβλήματα κι έτσι πρέπει να αποφασισθούν και να εφαρμοσθούν μέτρα για την επίλυσή τους. Επιβάλλεται να διευρυνθούν τα εισοδηματικά κριτήρια αυτοστέγασης σε κυβερνητικά και ιδιόκτητα οικόπεδα, καθώς και για την αγορά έτοιμης κατοικίας από νέα αντρόγυνα. Παράλληλα διαπιστώνεται πως η παρεχόμενη βοήθεια είναι ανεπαρκής, γι΄ αυτό και πρέπει να αυξηθεί ουσιαστικά. Πρόσθετα σημειώνω με ικανοποίηση την απόφαση της κυβέρνησης για μεταστέγαση όλων των προσφύγων που διαμένουν σε κυβερνητικούς οικισμούς και σε συνοικισμούς αυτοστέγασης που κατασκευάσθηκαν πρόχειρα το 1976. Η αντικατάσταση όλων των πιο πάνω κατοικιών προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί σε περίοδο πέντε χρόνων με συνολική δαπάνη, σε τρέχουσες τιμές, περίπου £25 εκ. Προς το σκοπό όμως της υλοποίησης της απόφασης αυτής θα πρέπει η κυβέρνηση να διευκολύνει τους πρόσφυγες στην εξασφάλιση προσωρινής στέγης για τη χρονική περίοδο που χρειάζονται για την επανοικοδόμηση της νέας κατοικίας τους και να αυξήσει την παρεχόμενη βοήθεια, για να καλύψει τα έξοδα κατεδάφισης και ανέγερσης νέας κατοικίας με τα σημερινά ψηλά κόστα. Τέλος, θέλω να παρατηρήσω ότι σημειώνεται μεγάλη καθυστέρηση στην καταβολή των σχετικών ποσών προς τους δικαιούχους πρόσφυγες, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η εκτέλεση των εργασιών της οικοδόμησης, οι πρόσφυγες να μένουν εκτεθειμένοι για υποχρεώσεις τους προς τρίτους και επιπλέον να ταλαιπωρούνται αδικαιολόγητα. Πιστεύω πως είναι καιρός να τεθεί τέρμα σ΄ αυτή την απαράδεκτη συμπεριφορά, που η συνέχισή της δημιουργεί δικαιολογημένα αισθήματα πικρίας και αγανάκτησης στον προσφυγικό μας κόσμο.

Κύριε Πρόεδρε,

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που απασχολεί τους πρόσφυγες είναι η μέχρι σήμερα διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών που βρίσκονται στις ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές. Και είναι η διαπίστωση πως επικρατεί στον τομέα αυτό καθεστώς πλήρους ευνοιοκρατίας και διακρίσεων σε βάρος ιδιαίτερα οπαδών του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αναμένουμε ότι η νομοθεσία περί κηδεμόνα που έχει ήδη ετοιμασθεί και που εκκρεμεί στο Σώμα για έγκριση, καθώς και οι κανονισμοί που αναμένουμε να κατατεθούν και που θα πρέπει να θεσμοθετούν αντικειμενικά κριτήρια για τους δικαιούχους των περιουσιών αυτών, θα επιλύσουν σε κάποιο μεγάλο βαθμό το σοβαρό αυτό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η πλειοψηφία τουλάχιστον του προσφυγικού κόσμου.

Κύριε Πρόεδρε,

Η τουρκική εισβολή, πέραν των άλλων συνεπειών, έχει διαφοροποιήσει αρνητικά το βιοτικό επίπεδο μεγάλου μέρους του πληθυσμού μας σε αντίθεση με μια άλλη μερίδα που το βιοτικό της επίπεδο έχει ουσιαστικά βελτιωθεί. Γι΄ αυτό και είναι υποχρέωση της πολιτείας να μεριμνήσει, έτσι που να εξασφαλισθεί ένα αποδεκτό επίπεδο διαβίωσης για τον πληθυσμό εκείνο που πλήγηκε ιδιαίτερα συνεπεία της εισβολής. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, μέσα στα πλαίσια της

πολιτικής του για επικράτηση κοινωνικής δικαιοσύνης, έχει καταθέσει στη Βουλή προτάσεις νόμων που στοχεύουν στην επίτευξη του αναφερθέντος σκοπού. Ενδεικτικά αναφέρω τις κάτωθι προτάσεις νόμων:

1) Την πρόταση νόμου για πρόσθετη έκπτωση 40% κατά τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος φυσικού προσώπου το οποίο είναι πρόσφυγας.
2) Την πρόταση νόμου όπως οι πρόσφυγές μας απαλλάσσονται της υποχρέωσης πληρωμής τελών μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας που έχει σχέση με την απόκτηση κατοικίας για σκοπούς στέγασης.
3) Την πρόταση νόμου για φορολογική απαλλαγή για σκοπούς απόκτησης της αναγκαίας οικοσκευής για κατοικία πρόσφυγα.
4) Την πρόταση νόμου για φορολογική απαλλαγή αναφορικά με την απόκτηση οχήματος, αν ο πρόσφυγας ιδιοκτήτης απώλεσε τούτο συνεπεία της εισβολής.

Θα 'θελα με την ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών του κράτους να διαβεβαιώσω τους πρόσφυγες πως ο Δημοκρατικός Συναγερμός σκοπεύει, μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων του, να προωθήσει τις ανωτέρω ανακουφιστικές προτάσεις νόμων για έγκριση από το Σώμα.

Μια άλλη πτυχή του δράματος του λαού μας είναι οι αγνοούμενοι και οι ηρωικοί εγκλωβισμένοι Ελληνοκύπριοι και Μαρωνίτες αδελφοί μας που διαμένουν στη βόρεια Κύπρο κάτω από συνθήκες φτώχειας, τρόμου και καταπίεσης. Η κυβέρνηση έχει υποχρέωση να βοηθήσει πλέον αποφασιστικά τους εγκλωβισμένους μας, γιατί οι άνθρωποι αυτοί υπέστησαν τα πάνδεινα και όμως παρέμειναν όρθιοι, για να υπενθυμίζουν σε όλους μας το χρέος που έχουμε για αγώνα, μέχρι να επιστρέψουν όλοι οι πρόσφυγες στις εστίες τους κάτω από συνθήκες ασφάλειας. Αναφορικά με τους αγνοουμένους μας, καλούμε την κυβέρνηση να συνεχίσει και εντείνει τις προσπάθειές της για διακρίβωση της τύχης τους, για να πληροφορηθούν επιτέλους οι συγγενείς τους τι απέγιναν τα αγαπημένα τους πρόσωπα. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός καλεί παράλληλα τη διεθνή κοινωνία να δείξει επιτέλους κάποιο ενδιαφέρον γι'αυτή την καθαρά ανθρωπιστική πτυχή του κυπριακού προβλήματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα 'θελα, προτού εγκαταλείψω το βήμα της Βουλής, να τονίσω πως τα προβλήματα των προσφύγων είναι πολλά και δεν είναι δυνατό στα πλαίσια μιας ομιλίας να καλυφθούν όλα. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός επιθυμεί να τονίσει ότι θα εργασθεί μαζί με άλλα κόμματα στη Βουλή, για να αποκτήσει ο προσφυγικός κόσμος αντιπροσωπευτική προσφυγική οργάνωση που να προωθήσει την επίλυση των πολλαπλών προβλημάτων των προσφύγων. Γι' αυτό και έχει αποφασίσει από τα κονδύλια που προβλέπονται να καλύψουν τη λειτουργία της Π.Ε.Π. να ψηφίσει μόνο κονδύλι για να καλυφθούν οι δαπάνες της μόνο για ένα μήνα, περίοδος κατά την οποία αναμένεται να συμπληρωθεί η νομοθεσία για τη νέα προσφυγική οργάνωση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής μετά τον κ. Χατζηγιάννη ανήκει στο Δημοκρατικό Κόμμα και είναι ο κ. Γεώργιος Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κλείνουν περίπου δυο χρόνια από τότε που ανέλαβε τη διακυβέρνηση του τόπου ο Πρόεδρος Βασιλείου. Στο ότι υπάρχει διάσταση ανάμεσα στις προεκλογικές εξαγγελίες του και την κυβερνητική πολιτική δε χρειάζεται να επιχειρηματολογήσω, είναι εξόφθαλμο. Και σήμερα δε νομίζω να υπάρχουν πολλοί που να υποστηρίζουν το αντίθετο και στο σύντομο μέλλον είμαι βέβαιος ότι δε θα υπάρχει κανένας.

Εκείνο το οποίο θέλω να επισημάνω είναι η προσπάθεια του κ. Βασιλείου, ο οποίος χρησιμοποιώντας καταχρηστικά τους κανόνες της διαφήμισης (μάρκετιγκ), προσπαθεί να παρουσιάσει το μαύρο ως άσπρο.

Τούτο συμβαίνει είτε γιατί νομίζει ότι απευθύνεται σε αγέλη προβάτων είτε γιατί πραγματικά δεν αντιλαμβάνεται τις διαστάσεις και τις παραμέτρους κάθε προβλήματος. Και αυτό είναι πολύ επικίνδυνο, όταν μάλιστα χειρίζεσαι προβλήματα περίπλοκα, όπως το Κυπριακό ή τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα μιας ημικατεχόμενης πατρίδας. Μεγάλη η ευθύνη της Νομοθετικής Εξουσίας αλλά και όλων των πολιτικών κομμάτων από τη μια να προσγειώσουν τον αρχηγό της Εκτελεστικής Εξουσίας και από την άλλη να παρουσιάσουν στο λαό τα πράγματα στις σωστές τους διαστάσεις.

Οι πιο πάνω ισχυρισμοί μου για τον Πρόεδρο Βασιλείου αβίαστα τεκμηριώνονται διαβάζοντας την πολυτελή έκδοση που πρόσφατα κυκλοφόρησε, με έξοδα ασφαλώς του φορολογούμενου πολίτη, «Ένας χρόνος διακυβέρνησης Γιώργου Βασιλείου» και παρακολουθώντας τις διάφορες, αντιφατικές πολλές φορές, δηλώσεις του.

Αναφερόμενος στο κυπριακό πρόβλημα τόσο προεκλογικά όσο και μετεκλογικά, στην τελετή εγκατάστασής του, τόνιζε ότι είναι βασικά πρόβλημα εισβολής και κατοχής, του οποίου η λύση έπρεπε να επιδιωχθεί με βάση τα Ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και τις Συμφωνίες Κορυφής Μακαρίου - Ντενκτάς του 1977 και Κυπριανού -Ντενκτάς του 1979, ενώ οποιαδήποτε λύση του πρέπει να προνοεί:-

1. Την αποχώρηση όλων των τουρκικών στρατευμάτων και εποίκων από την Κύπρο.
2. Τη διασφάλιση των βασικών ελευθεριών και ιδιαίτερα του δικαιώματος όλων των προσφύγων να επιστρέψουν στις εστίες τους.
3. Την εξασφάλιση αποτελεσματικών διεθνών εγγυήσεων που να αποκλείουν δικαιώματα μονομερούς επέμβασης.

Τα μείζονα αυτά θέματα, έλεγε, πρέπει να προτάσσονται σε όλες τις διαπραγματεύσεις, καθώς και στις διαφωτιστικές μας προσπάθειες, ενώ για την επίλυση των διεθνών πτυχών του Κυπριακού τόνιζε ότι θα επιδίωκε ενεργά τη σύγκληση διεθνούς διάσκεψης στα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τι συνέβηκε όμως στην πράξη και πώς η κυβέρνηση Βασιλείου εκτιμά τα οποιαδήποτε αποτελέσματα;

Εγκατέλειψε ο Πρόεδρος Βασιλείου την πρόταξη των βασικών πτυχών του κυπριακού προβλήματος και εσπευσμένα, χωρίς καμιά ουσιαστική προετοιμασία, πειστικό λόγο και/ή αντάλλαγμα μπήκε σε ένα διάλογο άνευ όρων πιστεύοντας, όπως ο ίδιος διακήρυττε, ότι η λύση του κυπριακού προβλήματος ήταν θέμα χρόνου. Δεν έβλεπε λόγο γιατί να περιμένουμε μέχρι τον περασμένο Ιούνιο, χρονικό περιθώριο που ο ίδιος καθόρισε, για να λύσουμε το Κυπριακό.

Αστήρικτη και αδικαιολόγητη αισιοδοξία που εξήγηση μπορεί να έχει μόνο την άγνοια των διαστάσεων του κυπριακού προβλήματος και των στοιχείων που το συνθέτουν. Αισιοδοξία που με μαεστρία μεταδόθηκε στο λαό, δημιουργώντας του αβάσιμες ελπίδες για σύντομη, δίκαιη, βιώσιμη λύση του προβλήματός μας. Αισιοδοξία που σήμερα από τα ίδια τα γεγονότα έχει εξανεμιστεί, αφήνοντας όμως στο λαό μια καινούργια απογοήτευση και ενισχύοντας υποσυνείδητα τη θέση ότι «δεν μπορεί να λυθεί το Κυπριακό» με όλες εκείνες τις καταστροφικές επιπτώσεις που έχει στο αγωνιστικό φρόνημα του λαού ένα τέτοιο φαινόμενο.

Ένα φαινόμενο που επαναλαμβανόμενο εκμηδενίζει οποιαδήποτε διάθεση για διεκδίκηση και τελικά οδηγεί στο μαρασμό και στην αποδοχή οτιδήποτε προσφερόμενου. Πρέπει πολύ να προσέξουμε μήπως άθελά μας παίζουμε τέτοιας μορφής παιχνίδια των ξένων, γιατί δεν πιστεύω και δεν πρέπει να είναι δικό μας παιχνίδι.

Κύριε Πρόεδρε,

Το κυπριακό πρόβλημα από πρόβλημα εισβολής και κατοχής έχει περιοριστεί από τη διακυβέρνηση Βασιλείου σε διακοινοτική διαφορά με ένα νέο πολύ επικίνδυνο στοιχείο: Τον Πρόεδρο Βασιλείου να διαβουλεύεται και να συμβουλεύεται μόνο τη Μεγάλη Βρετανία και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και τον ελλαδικό παράγοντα, μέσα στις σημερινές του αδυναμίες, να [illegible]υθεί από μακριά σαν ένας οποιοσδήποτε τρίτος. Πισωδρόμησε το [illegible] και απομακρύνθηκε ακόμη περισσότερο η πιθανότητα εξεύρεσης μιας [illegible]ιώσιμης λύσης, που να στηρίζεται στα Ψηφίσματα των Ηνωμένων Ε[illegible] και στις Συμφωνίες Κορυφής.

Και όμως ο Πρόεδρος Βασιλείου βλέπει το κυπριακό πρόβλημα ως ένα από τα διεθνή προβλήματα με τα οποία ασχολείται η διεθνής κοινότητα και ως αναβαθμισμένο σε περιφερειακό πρόβλημα που απασχολεί τις δυο υπερδυνάμεις.

Επεξήγησε το Κυπριακό σε όλο τον κόσμο, από ανατολή μέχρι δύση και από βορρά μέχρι νότο, και όλοι το κατάλαβαν για πρώτη φορά, τόσο καλά μάλιστα, που για πρώτη πραγματικά φορά ο Ντενκτάς ν' αποκαλείται από τους δυτικούς «Πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου»! «Πρόεδρο της Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου» τον θεωρεί η πρώην Υφυπουργός Εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας και προσωπική φίλη του Προέδρου κ. Τσώκερ και έτσι δημόσια τον ονόμασε στη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη των χωρών-μελών της Κοινοπολιτείας τον περασμένο χρόνο. Για το πόσο όμως απασχολεί τις δυο υπερδυνάμεις, το είδαμε στις δηλώσεις και ανακοινώσεις των αρχηγών των δυο υπερδυνάμεων στην πρόσφατη συνάντησή τους στη Μάλτα.

Κύριε Πρόεδρε,

Η αποδιεθνοποίηση του Κυπριακού και ο εγκλωβισμός του στα στενά δυτικά πλαίσια από τη μια και η πολιτική εξευμενισμού του Ντενκτάς από την άλλη δεν οδηγούν σε δίκαιη λύση του προβλήματός μας. Με μαθηματική ακρίβεια μας οδηγούν στη συνάντηση των θέσεων της άλλης πλευράς.

Οι διακηρύξεις ότι όλοι κατάλαβαν το Κυπριακό και όλοι μας υποστηρίζουν όχι μόνο δεν έχουν καμιά σχέση με την πραγματικότητα, αλλά είναι πολύ επικίνδυνες. Η θελημένη ή αθέλητη σύγχυση του ενδιαφέροντος των τρίτων για επανέναρξη του διακοινοτικού διαλόγου με την ευσεβοποθική άποψη ότι υποστηρίζουν τις θέσεις μας στο Κυπριακό οδηγεί σε λαθεμένους δρόμους και κατευθύνσεις. Μέχρι σήμερα το ενδιαφέρον των ξένων εξαντλείται στην προσπά-

θεια επανέναρξης του διαλόγου και καμιά, μα καμιά τοποθέτηση υπέρ των θέσεών μας δεν έχουμε ακούσει.

Δεν ακούσαμε κανέναν να υποστηρίζει ότι «ναι, πρέπει να φύγουν από την Κύπρο όλα τα τούρκικα στρατεύματα και οι έποικοι». «Ναι, πρέπει να εφαρμοστούν και στην Κύπρο οι βασικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα.» Και τούτο είναι ευθύνη και της δικής μας πλευράς, γιατί ικανοποιούμαστε να ζητούμε από τους τρίτους -και έχουμε φτάσει στο σημείο «τρίτο» να θεωρούμε και την Τουρκία, τον κύριο υπεύθυνο του προβλήματός μας- να πείσουν τον Ντενκτάς να επανέλθει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Μέχρις εδώ φτάνουν οι αξιώσεις μας.

Ας αντιληφθεί επιτέλους η κυβέρνηση Βασιλείου ότι άλλο είναι η διαδικασία για λύση ενός προβλήματος και άλλο η λύση του προβλήματος. Ας αντιληφθεί επιτέλους η κυβέρνηση Βασιλείου ότι η αποδοχή του εγγράφου Κουεγιάρ δεν οδηγεί σε αποχώρηση όλων των τουρκικών στρατευμάτων και εποίκων, δεν κατοχυρώνει τις βασικές ελευθερίες και το δικαίωμα όλων των προσφύγων να επιστρέψουν στις πατρογονικές τους εστίες.

Κύριε Πρόεδρε,

Παρά την επικίνδυνη πολιτική της κυβέρνησης Βασιλείου σήμερα, μέσα στη νέα κατάσταση πραγμάτων που δημιουργείται στην Ευρώπη και σ' ολόκληρο τον κόσμο, υπάρχουν οι δυνατότητες σωστής λύσης του κυπριακού προβλήματος.

Ήλθε η ώρα να επανατοποθετήσουμε το Κυπριακό στη σωστή του βάση ως πρόβλημα εισβολής και κατοχής και με επιμονή και υπομονή ολόκληρος ο κυπριακός λαός με τη συμπαράσταση της Ελλάδας, την οποία πρέπει να αξιώσουμε, και έχουν υποχρέωση να μας προσφέρουν, να αγωνιστούμε σωστά για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος. Το Δημοκρατικό Κόμμα -Πρόεδρος, στελέχη και μέλη- προς αυτή την κατεύθυνση θα αγωνιστεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά τον κ. Χαραλαμπίδη σειρά έχει ο κ. Μιχάλης Παπαπέτρου του ΑΚΕΛ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με κάθε ευκαιρία οι αρμόδιοι από πάντα, από παλιά, δεν έχαναν την ευκαιρία να υπογραμμίσουν το ενδιαφέρον τους για τη νέα γενιά. Και για να γίνονται πιο πειστικοί γαρνίριζαν τη δήλωσή τους με κάμποσους χαρακτηρισμούς. «Χρυσό απόθεμα η νεολαία μας» ή «το μέλλον μας εξαρτάται από τη νεολαία» κτλ. Δυστυχώς όμως η διάσταση των λόγων και της πραγματικότητας είναι σ' αυτό τον τομέα τεράστια, γιατί δυστυχώς η μεταχείριση που υφίσταται η νέα γενιά του τόπου μας είναι δυσανάλογα υποβαθμισμένη σε σχέση με τη σημασία που όλοι προσπαθούμε να προσδώσουμε στη νέα γενιά.

Είναι πεποίθησή μας ότι τα προβλήματα της νέας γενιάς πραγματικά είναι ταυτισμένα με τις προοπτικές αυτού του τόπου. Είναι ταυτισμένα με το καίριο ερώτημα: Τι Κύπρο χτίζουμε και τι Κύπρο θα παραδώσουμε στις επόμενες γενιές; Τούτη η τοποθέτηση δεν είναι αυθαίρετη. Στηρίζεται στη σκληρή, καθημερινή πραγματικότητα και στις αυξημένες απαιτήσεις αλλά και τους αυξημένους κινδύνους της σημερινής εποχής.

Είναι πίστη μας ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η νέα γενιά δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν ικανοποιητικά με απλά, διορθωτικά μέτρα. Εκείνο που χρειάζεται επειγόντως είναι η ριζική αλλαγή της νοοτροπίας που κληροδοτήθηκε από το παρελθόν. Χρειάζεται ουσιαστικά αναβάθμιση της κυβερνητικής προσοχής και του ενδιαφέροντος σε σχέση με τη νεολαία. Μέχρι τώρα δυστυχώς, και πρέπει να το διαπιστώσουμε όσο τραγικό κι αν είναι, δεν είχαμε στην Κύπρο διαμορφωμένη πολιτική για τη νεολαία. Τα διάφορα μέτρα παίρνονταν σπασμωδικά, αποσπασματικά, ξεκομμένα. Χωρίς συνέχεια, χωρίς συνέπεια, χωρίς έμπνευση, χωρίς στόχους. Μέχρι τώρα ξέραμε να ζητούμε και να απαιτούμε από τη νεολαία, αλλά ήμασταν φειδωλοί στο τι της δίναμε. Ξέραμε να εξυμνούμε τους νέους για τους αγώνες τους, για τις θέσεις τους, για κάποιες επιδόσεις τους στο στίβο της κοινωνικής, της πολιτιστικής, της αθλητικής δραστηριότητας. Αλλά όταν ερχόταν η ώρα να δώσουμε, όταν ερχόταν η ώρα να προστατεύσουμε τη νεολαία από τους κινδύνους που την απειλούν και που μαζί απειλούν την ίδια την Κύπρο, θυμόμασταν ότι υπάρχουν άλλες προτεραιότητες ή ότι μας λείπουν τα μέσα. Όταν ερχόταν η ώρα να κατοχυρώσουμε τα πιο βασικά δικαιώματα των νέων στη δουλειά, τη μόρφωση, την ψυχαγωγία, ξεχνούσαμε τις μεγαλόστομες διακηρύξεις και αφήναμε τη νεολαία έρμαιο των προβλημάτων και των αδιεξόδων της.

Ας πάρουμε τα πράγματα συγκεκριμένα. Ας πάρουμε το πρόβλημα της ανεργίας. Η ανεργία στον τόπο μας βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα. Όμως τα στοιχεία δείχνουν πως η περιορισμένη ανεργία που έχουμε είναι βασικά πρόβλημα των νέων. Το 46% των ανέργων στην Κύπρο είναι νέοι κάτω των 29 χρόνων. Ανάμεσά τους εξέχουσα θέση, αν μου επιτρέπεται η έκφραση, κατέχουν οι άνεργοι πτυχιούχοι. Και ας μην ξεχνούμε ακόμα πως οι άνεργοι πτυχιούχοι είναι εκείνοι που δεν περνούν, κατά κανόνα, από τα γραφεία ανεργίας. Για να συνειδητοποιήσουμε την έκταση του προβλήματος, φτάνει να αναλογιστούμε πως κάθε χρόνο τελειώνουν τις σπουδές τους 2,500 - 3,000 φοιτητές. Η οικονομία μας μπορεί να απορροφήσει μόνο 600 - 700 αποφοίτους το χρόνο. Για αντιμετώπιση αυτού του νεολαιίστικου, κατά κύριο λόγο, προβλήματος εισηγούμαστε μεταξύ άλλων:

(α) Επιτάχυνση των ρυθμών ανάπτυξης της οικονομίας.

(β) Ριζικές αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα. Να αυξηθεί το μερίδιο της τεχνικής εκπαίδευσης που σήμερα φτάνει το 20%.

(γ) Να αναδιοργανωθούν, να ενισχυθούν και να βελτιωθούν οι υπηρεσίες του επαγγελματικού προσανατολισμού.

(δ) Να αντικατασταθούν οι μόνιμες υπερωρίες στον κρατικό και ημικρατικό τομέα με την εισαγωγή συστήματος βάρδιας.

Στον τομέα της μόρφωσης πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι έγιναν θετικά βήματα προόδου, που όμως απέχουν κατά πολύ από το να θεωρούνται ικανοποιητικά. Η γρήγορη κοινωνική και επιστημονικοτεχνική πρόοδος απαιτεί ψηλό πολιτιστικό και γενικά μορφωτικό επίπεδο από τους νέους που μπαίνουν στην παραγωγή. Δυστυχώς στην περίπτωση της κυπριακής εκπαίδευσης η πορεία, η κατεύθυνση είναι λανθασμένη. Γίνεται προσπάθεια πλήρους εξειδίκευσης γνώσεων που είναι χρήσιμες μόνο για την παραγωγή και για το κεφάλαιο. Η γνωριμία της νεολαίας με τον πλούτο του ανθρώπινου πολιτισμού, με το καλό βιβλίο, με το έργο τέχνης, γίνεται, όσο περνά ο καιρός, πιο δύσκολη.

Παραμένει ανοικτό το κεφάλαιο της εκδημοκρατικοποίησης της παιδείας σε όλα τα επίπεδα και ιδιαίτερα αναφορικά με:

(α) Το μαθητικό συνδικαλισμό και τη συμμετοχή των μαθητών στη λήψη αποφάσεων και

(β) Την αντικατάσταση βιβλίων με αναχρονιστικό περιεχόμενο.

Η στρατευμένη νεολαία αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Αυτά τα προβλήματα σε μεγάλο βαθμό έχουν τις ρίζες τους στη φύση της Εθνικής Φρουράς και στον αυταρχικό χαρακτήρα λειτουργίας της. Οι κάποιες αλλαγές που παρατηρήθηκαν τα τελευταία χρόνια δεν αντιμετωπίζουν ουσιαστικά τα πολλαπλά προβλήματα που έχουν οι νέοι στο στρατό. Οι αναχρονιστικές διατάξεις του στρατιωτικού κανονισμού και οι πειθαρχικοί κανονισμοί της Εθνικής Φρουράς αποτελούν το πρόσχημα για την αναστολή του ικανοποιητικού εκδημοκρατισμού και τη διαιώνιση των προβλημάτων της στρατευμένης νεολαίας. Ακόμα, στον τομέα των συνθηκών διαβίωσης των στρατιωτών, παρά την πρόοδο που έγινε, αναμένουμε να γίνουν ακόμα πολλά. Ζητούμε εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών και άλλων μέσων στα ΚΨΜ, έτσι που οι στρατιώτες να απασχολούνται δημιουργικά στον ελεύθερο χρόνο τους. Ζητούμε κρατική επιχορήγηση εισιτηρίων, έτσι που οι στρατιώτες δωρεάν να μπορούν να παρακολουθούν πολιτιστικές δραστηριότητες έξω από το στρατόπεδο. Θεωρούμε ακόμα απαράδεκτες τις διοικητικές ποινές φυλάκισης πέραν του χρόνου θητείας και ζητούμε την κατάργησή τους.

Στο χώρο του πολιτισμού ζητούμε τη λήψη έμπρακτων μέτρων, έτσι που ο πολιτισμός, ο αθλητισμός, η δημιουργική κοινωνική παρουσία και παρεμβολή των νέων, να καλύψουν το κεφάλαιο που λέγεται υγιής απασχόληση της νεολαίας. Μόνο έτσι θα θωρακίσουμε τη νέα γενιά από τους κινδύνους που την περιβάλλουν. Μόνο έτσι θα της δώσουμε τα μέσα και τα εφόδια να τους αντιμετωπίσει. Κίνδυνοι όπως αυτοί που δημιουργούν τα ναρκωτικά, η αύξηση της εγκληματικότητας, το σκότωμα των αξιών και των ιδανικών δεν αντιμετωπίζονται με λόγια ούτε με διοικητικά μέτρα. Αντιμετωπίζονται μόνο με τη διάπλαση σωστών ανθρώπων, ικανών να αντιληφθούν και να εξουδετερώσουν τους κινδύνους.

Κύριε Πρόεδρε, δε διαφεύγει την προσοχή μας ότι σοβαρές αλλαγές στη ζωή και την κοινωνική συμπεριφορά της κυπριακής νεολαίας έχουν συντελεστεί τα τελευταία χρόνια ως αποτέλεσμα της γενικότερης κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης.

Η χαλάρωση των δεσμών και της εξάρτησης της διαπαιδαγώγησης του νέου από το στενό οικογενειακό περιβάλλον συντελείται πολύ πιο νωρίς σε σύγκριση με το παρελθόν, ενώ ταυτόχρονα σε πολύ νεαρή ηλικία δέχεται ο νέος ουσιαστικές επιδράσεις από τον κοινωνικό περίγυρο και έχει τις πρώτες προσωπικές εμπειρίες από τη ζωή.

Ως αποτέλεσμα, πολύ πιο γρήγορα ο νέος της εποχής μας αναπτύσσει προβληματισμό για τη ζωή, αναζητά απαντήσεις για τον κόσμο γύρω του, κρίνει την κοινωνία και τις αξίες της και διαμορφώνει έστω και ασυνείδητα τη δική του σχέση και στάση απέναντι στη ζωή με γνώμονα περισσότερο τα προσωπικά του βιώματα, ενώ υποβαθμίζεται σταδιακά ο ρόλος των κληροδοτημένων αξιών και προτύπων ως παραγόντων διαπαιδαγώγησής του.

Για τη μεγάλη πλειοψηφία των νέων η πραγματικότητα αποδεικνύεται σκληρή και άδικη. Οι άνισες ευκαιρίες για μόρφωση, ο αυταρχισμός στο στράτευμα, τα προβλήματα στη δουλειά, η έλλειψη προϋποθέσεων για δημιουρ-

γική απασχόληση στον ελεύθερο χρόνο, η χαμηλής ποιότητας πολιτιστική προσφορά συνθέτουν το πλαίσιο του κόσμου στον οποίο καλούνται να ενταχθούν. Πρότυπα αυτού του κόσμου το κυνήγι του κέρδους, ο σκληρός ανταγωνισμός, η ατομική ανάδειξη και η ατομική ευτυχία με οποιοδήποτε τίμημα. Το ρουσφέτι και το βόλεμα, κληροδοτήματα και αυτά του παρελθόντος, με μικρά ή μεγάλα ανταλλάγματα παίρνουν τη θέση της αξιοκρατίας και ενισχύουν την τάση να θεωρούνται προσωπική υπόθεση τα κοινωνικά προβλημάτα, δημιουργώντας την εντύπωση πως πρόκειται για ατομικές υποθέσεις που η εμφάνιση και το ξεπέρασμά τους αφορά τον καθένα ξεχωριστά.

Επαναλαμβάνουμε ότι απαιτείται η διαμόρφωση ολοκληρωμένης πολιτικής για τη νεολαία. Ο Φορέας Νεολαίας που μόλις πρόσφατα συστάθηκε αποτελεί σοβαρό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση και θέλουμε να πιστεύουμε και να ελπίζουμε πως αντικατοπτρίζει τις θετικές διαθέσεις της σημερινής κυβέρνησης. Μόνο μέσα στα πλαίσια μιας τέτοιας ολοκληρωμένης πολιτικής, μιας πολιτικής που θα έχει στόχο όχι μόνο να συντονίζει τις κρατικές υπηρεσίες, αλλά που κυρίως θα έχει στόχο να ενισχύει τις δημιουργικές πρωτοβουλίες της νέας γενιάς, μόνο με μια τέτοια πολιτική, θα ξεπεραστούν τα βασικά προβλήματα των νέων μας.

Ο πολιτισμός, κύριε Πρόεδρε, είναι ένα άλλο θέμα που θα 'θελα να θίξω επιγραμματικά. Για μας η τέχνη, η πολιτιστική δημιουργία, δεν προσεγγίζεται μόνο ως υποκειμενική έκφραση της αντικειμενικής πραγματικότητας αλλά και ως ειδική μορφή κοινωνικής συνείδησης. Και ως τέτοια αποτελεί ένα δυναμικό παράγοντα αλλαγής της ίδιας της κοινωνικής πραγματικότητας. Αποτελεί δηλαδή ένα μέσο διαπαιδαγώγησης των λαϊκών μαζών. Είναι γι' αυτό που για μας το θέμα του πολιτισμού δεν είναι απλά μορφωτικό αλλά συνάμα κοινωνικό με ευρύτερη σημασία.

Χαιρετίζουμε τα βήματα προόδου που έγιναν τα τελευταία χρόνια στο χώρο του πολιτισμού. 'Όμως, πιστεύουμε πως πρέπει να γίνουν ακόμα πολλά. Στο χώρο της λογοτεχνίας το πιο βασικό πρόβλημα είναι να φτάσουν τα μηνύματα του δημιουργού στο κοινό, στο λαό. Ζητούμε την πιο αποφασιστική εισαγωγή της κυπριακής λογοτεχνίας στα αναλυτικά προγράμματα των σχολείων, την ενίσχυση και επέκταση του θεσμού των δημοτικών και κοινοτικών βιβλιοθηκών, την ίδρυση εκδοτικών οργανισμών και την αναζήτηση τρόπων κυκλοφορίας του βιβλίου. Η συχνή και σωστή προβολή της δημιουργίας από την τηλεόραση και το ραδιόφωνο είναι απαραίτητη.

Στο χώρο του θεάτρου υποστηρίζουμε την ολοκλήρωση της στροφής που πρόσφατα άρχισε ο Θ.Ο.Κ. για τη μετατροπή του από θίασο σε φορέα θεατρικής ανάπτυξης. Η πολιτική ενθάρρυνσης και ενίσχυσης του ελεύθερου θεάτρου, περιλαμβανομένου και του ερασιτεχνικού θεάτρου, θα πρέπει να συνεχιστεί και να επεκταθεί αποφασιστικά. Ζητούμε ακόμα την εφαρμογή συστήματος σωστής θεατρικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία. Το θέατρο θα πρέπει να βοηθηθεί απ' όλους, για να βρει τελικά το δρόμο του για το λαό, για έναν καλύτερο κόσμο.

Στο χώρο των εικαστικών τεχνών κύριο φαινόμενο, όπως και γενικότερα στην τέχνη, είναι η αντιπαράθεση της στρατευμένης τέχνης με την «τέχνη για την τέχνη».

Για την ενθάρρυνση της καλλιτεχνικής δημιουργίας στο χώρο των εικαστικών τεχνών απαιτούνται συγκεκριμένα μέτρα. Απαιτείται η διάθεση πόρων. Απαιτείται η ενθάρρυνση της δημιουργίας. Το ίδιο στο χώρο της μουσικής, του κινηματογράφου, της ποίησης και των άλλων μορφών πολιτιστικής δημιουργίας.

Εμείς όχι μόνο θα συνεχίσουμε να πιέζουμε προς αυτή την κατεύθυνση, όχι μόνο θα συνεχίσουμε με πρακτικές και συγκεκριμένες εισηγήσεις να δείχνουμε το δρόμο, αλλά και θα συνεχίσουμε να δίνουμε τη δική μας συμβολή ως λαϊκό κίνημα στο χώρο της πολιτιστικής δημιουργίας.

Κύριε Πρόεδρε, εκφράζω την ελπίδα ότι η Εκτελεστική Εξουσία στο μέλλον θα αγκαλιάσει τα πιο πάνω θέματα πιο αποφασιστικά.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ελπίζω και εγώ μαζί σας, κύριε Παπαπέτρου. Ο επόμενος στη σειρά ομιλητής είναι ο κ. Μ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μου ζητήθηκε να μιλήσω για 15 λεπτά πάνω στα θέματα δικαιοσύνης και νεολαίας, θέματα ζωτικά, θέματα ευαίσθητων χώρων της πολιτείας, θέματα νευραλγικά.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός από την πρώτη στιγμή της ίδρυσής του περιέλαβε μέσα στους θεμελιακούς σκοπούς του την προστασία της δικαιοσύνης και από τότε μέχρι σήμερα με συνέπεια υπηρετεί το σκοπό αυτό, λόγοις και έργοις, εντός και εκτός του Κοινοβουλίου.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός με τη διακήρυξη των αρχών του τονίζει πως η δικαστική λειτουργία είναι εξαιρετικά ευαίσθητη και είναι καθήκον της πολιτείας να την προσέχει σαν κόρη οφθαλμού και να μην τη φέρει προ διλημμάτων, για να δύναται να εκπληρώνει πάντοτε την ψηλή της αποστολή, χωρίς να φθάνουν μέχρι του βάθρου της οι κραδασμοί πολιτικών και πολιτειακών συγκρούσεων.

Η πολιτική δημοκρατία βρίσκει την κύρωσή της στην πραγματικά ανεξάρτητη, ηθικά αδέσμευτη και ουσιαστικά κατοχυρωμένη δικαιοσύνη, που θα πρέπει να προάγει το λαϊκό δίκαιο, την ισότητα των πολιτών έναντι των νόμων αλλά και την ισοπολιτεία έναντι των νόμων και που θα αρνείται να εφαρμόζει άνισο ή έκθεσμο δίκαιο. Η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει επιδείξει ιδιαίτερη φροντίδα για τη δικαιοσύνη. Η Νομοθετική Εξουσία στάθηκε πραγματική αδελφή-εξουσία στη Δικαστική Εξουσία.

Όταν με την τούρκικη ανταρσία παρέλυσε η λειτουργία του Ανώτατου Δικαστηρίου και του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου, η Βουλή των Αντιπροσώπων άμεσα και αποφασιστικά εγκαθίδρυσε το Ανώτατο Δικαστήριο και εξασφάλισε τη λειτουργία της Δικαστικής Εξουσίας στο σύνολό της, σύμφωνα με τις διατάξεις του Συντάγματος.

Άμεσα και αποφασιστικά η Νομοθετική Εξουσία συμπαραστάθηκε και στην Εκτελεστική Εξουσία και εξασφάλισε στο ακέραιο τη λειτουργία της μέσα στα συνταγματικά πλαίσια.

Έχουμε σύστημα διαχωρισμού των εξουσιών. Αυτό όμως το σύστημα επιβάλλει την αλληλεγγύη, τον αλληλοσεβασμό και το πνεύμα της συνεργασίας και ενότητας των εξουσιών χάριν της εύρυθμης λειτουργίας του πολιτεύματος. Όπως η Νομοθετική Εξουσία δεν ανέχτηκε την παράλυση της λειτουργίας της Δικαστικής Εξουσίας και της Εκτελεστικής Εξουσίας, με τον ίδιο τρόπο δεν ανέχτηκε την παράλυση, έστω και μερική, και της δικής της λειτουργίας και την άσκησε καλόπιστα, αποφασιστικά και υπεύθυνα μέσα στα πλαίσια των συντε-

ταγμένων εξουσιών της. Η εξασφάλιση και η προστασία της λειτουργίας της Νομοθετικής Εξουσίας μέσα στα συνταγματικά πλαίσια πρέπει να αποτελεί μέλημα και φροντίδα και των άλλων αδελφών εξουσιών.

Ούτε κυβερνώσα δικαιοσύνη επιθυμούμε ούτε κυβερνώσα Βουλή επιδιώκουμε. Κυβερνήτης όλων μας είναι ο Νόμος. Και είμαστε όλοι υπηρέτες του Νόμου μέσα στη Δημοκρατία. Είναι μερικά χρόνια τώρα που είναι μόνιμα γραμμένο στον κατάλογο των θεμάτων της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών το θέμα «Η εξεύρεση τρόπου επίλυσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η δικαιοσύνη σήμερα στον τόπο μας» και μέσα στα πλαίσιά του αντιμετωπίζουμε και λύουμε προβλήματα της δικαιοσύνης.

Υπάρχει ένα μήνυμα που εκπέμπεται μόνιμα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και το μήνυμα είναι απλό: Είμαστε αταλάντευτα αποφασισμένοι, σε συνεργασία με όλους τους παράγοντες της δικαιοσύνης, να λύσουμε τα προβλήματα της δικαιοσύνης χάριν του λαού και της δημοκρατίας.

Αυτή η αταλάντευτη θέση μας οδήγησε στη στελέχωση του Ανώτατου Δικαστηρίου από πλευράς δικαστών με τον αυξημένο και ικανοποιητικό αριθμό των 13 δικαστών. Δεν πιστεύουμε στις προλήψεις. Πιστεύουμε στους 13 δικαστές και είμαστε δικαιολογημένοι να αναμένουμε με βεβαιότητα από αυτούς ταχεία απονομή δικαιοσύνης και ψηλή ποιότητα δικαιοσύνης. Η ολοκλήρωση της στελέχωσης από πλευράς δικαστών και των επαρχιακών δικαστηρίων πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα στο 1990.

Η Βουλή έχει κατ' επανάληψη ζητήσει και αναμένει ακόμα αναγνώριση και εφαρμογή στα δικαστήρια της αρχής «μια στενογράφος για κάθε δικαστή», επειδή έκρινε ότι είναι σωστή και απαραίτητη μια τέτοια πλαισίωση δικαστηρίου για εύρυθμη και ταχύρρυθμη απονομή της δικαιοσύνης. Είναι εξάλλου απαραίτητη η εφαρμογή της αρχής «μια στενογράφος για κάθε δικαστή», για να έχουμε την καλύτερη δυνατή απόδοση του δικαστή και συνεπακόλουθα την πιο ορθή εκτίμηση των πραγματικών αναγκών των δικαστηρίων μας σε δικαστές.

Η Βουλή έχει κατ' επανάληψη ζητήσει και αναμένει ακόμα την αναβάθμιση της θέσης του πρωτοκολλητή, γιατί έκρινε πως τούτο, συνδυασμένο με την καθιέρωση του πτυχίου της νομικής ως απαραίτητου προσόντος για τη θέση αυτή, αποτελεί επιτακτική υποχρέωση μιας πολιτείας που επιδιώκει την εύρυθμη λειτουργία της δικαιοσύνης σε όλα τα επίπεδα. Η κυπριακή πολιτεία δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι έδωσε στα δικαστήριά μας το αναγκαίο προσωπικό και τον αναγκαίο εξοπλισμό.

Στην περσινή ομιλία μου πάνω στους προϋπολογισμούς τόνιζα πως η Κύπρος, ξακουστή για τους ναούς της, δεν μπορεί να είναι περήφανη για τους ναούς της Θέμιδας που διαθέτει. Ιδαίτερα απαράδεκτη είναι η κατάσταση στην πρωτεύουσα. Κλείνουμε διαδρόμους και κάνουμε γραφεία. Κλείνουμε υπόστεγα και κάνουμε πρόχειρες αίθουσες. Ανοίγουμε πρόχειρα την πόρτα του γραφείου του δικαστή και τη μετατρέπουμε τάχα σε δικαστήριο με ακροατήριο. Και «πολλάς άλλας τέχνας κατεργάζεται» η πολιτεία στο χώρο των δικαστηρίων στην πρωτεύουσα της Δημοκρατίας της Κύπρου. Η πολιτική «των πεζουναρκών» είναι απαράδεκτη στο χώρο της δικαιοσύνης και ιδιαίτερα όταν ακολουθείται από τους σύγχρονους Έλληνες με αρχαίους προγόνους που θεωρούσαν ουράνια την προέλευση της δικαιοσύνης και λάτρεψαν το χρυσό της πρόσωπο και οικοδόμησαν καλλιμάρ-

μαρους ναούς προς τιμήν της και πίστευαν πως τίποτε δεν ταιριάζει τόσο στη δημοκρατία όσο η φροντίδα για τη δικαιοσύνη.

Οι δικογραφίες με τις δικαστικές αποφάσεις, που αποτελούν την εξασφάλιση των δικαιωμάτων των πολιτών και το Κυπριακό Δίκαιο στην ευρύτερή του έννοια, βρίσκονται ουσιαστικά πεταμένες σαν «πλίνθοι και κέραμοι ατάκτως ερριμμένοι» σε υγρές, σκοτεινές αποθήκες στις οποίες θα απαξιούσαν να ζήσουν και αυτά ακόμα τα παραδοσιακά κυπριακά τρωκτικά. Οι δικογραφίες αποτελούν στην ουσία μέρος των αρχείων της πολιτείας σε ευρύτερη έννοια και αξίζουν μια καλύτερη μεταχείριση.

Αναγνωρίζουμε πως ο νόμος για τις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας έχει δημιουργήσει μερικές πρακτικές δυσκολίες. Δεν είναι δύσκολο να υπερπηδηθούν. Θα μελετήσουμε τις δυσκολίες και θα δώσουμε σύντομα πρακτικές λύσεις με σεβασμό και προς το Σύνταγμα και προς τις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας.

Στην εξέταση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας των δικαστηρίων, στη διερεύνηση των θεσμών που διέπουν τη λειτουργία των δικαστηρίων και την αποτελεσματικότητά τους και στη μελέτη της οργάνωσης και λειτουργίας των πρωτοκολλητείων που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του δικαστικού οικοδομήματος έχουμε ανεκτίμητο βοήθημα την Έκθεση της Επιτροπής για τη μελέτη και ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ των επαρχιακών και των άλλων πρωτόδικων δικαστηρίων, που είναι γνωστή με το όνομα του συντάκτη της και Προέδρου της Επιτροπής κ. Πική.

Το άρθρο 158 παράγραφος 2 του Συντάγματος επιβάλλει στη Νομοθετική Εξουσία να προβλέψει με νόμο την ίδρυση αποχρώντων δικαστηρίων σε επαρκή αριθμό για την πρόσφορη και άνευ καθυστερήσεων απονομή της δικαιοσύνης.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων επιθυμεί να διαβεβαιώσει τον κυπριακό λαό και όλους τους παράγοντες της δικαιοσύνης ότι μέσα στο 1990 θα ολοκληρώσει αποφασιστικά όλες τις νομοθετικές πρωτοβουλίες της για την εξασφάλιση της πρόσφορης και άνευ καθυστερήσεως απονομής της δικαιοσύνης, όπως επιτάσσει το Σύνταγμα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Στα θέματα νεολαίας είναι ρητή και ολοκληρωμένη η συναγερμική θέση και περιέχεται επιγραμματικά στη διακήρυξη των αρχών του. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός τιμά τους νέους, εμπιστεύεται τους νέους, προσβλέπει προς τους νέους και στηρίζεται σ' αυτούς.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός τιμά βαθιά τη νέα γενιά, την αγνότητά της, τη δημιουργική της ορμή και ζωντάνια και τους αγώνες της, την ωριμότητα και την υπευθυνότητά της. Παρακολουθεί με κατανόηση τους προβληματισμούς της. Όσοι σκέπτονται με το ρυθμό της εποχής μας, όσοι ενεργούν κατά τρόπο σύγχρονο, όσοι πρωτοπορούν στη δράση, αυτοί όλοι οι νέοι θα βρουν στο Δημοκρατικό Συναγερμό τη διέξοδο που αρμόζει σ' αυτούς για δράση και έργα μεγάλα και δημιουργικά για την πατρίδα μας. Στον ελεύθερο στίβο της δημοκρατίας ανοίγονται όλοι οι δρόμοι για τους νέους.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει πως ο νέος της Κύπρου φιλοδοξεί να είναι δημιουργός και οικοδόμος και πως δεν τον εμπνέει το γκρέμισμα της κοινωνικής δομής ούτε ως σκοπός ούτε ως μέσο.

Η διασφάλιση της ενεργού συμμετοχής της νεολαίας στη δημόσια, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή και στην εκπλήρωση του ιστορικού πρωτοποριακού ρόλου της αποτελεί κεντρικό μέλημα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Τις θέσεις του για τη νεολαία τις κράτησε και τις θεμελίωσε ο Δημοκρατικός Συναγερμός με συνέπεια και τις ακολούθησε και τις ακολουθεί με θρησκευτική ευλάβεια. Είναι ιστορικοί και αδιαμφισβήτητοι οι τίτλοι προσφοράς της κυπριακής νεολαίας σε όλους τους αγώνες του κυπριακού λαού.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων με το Νόμο 154 του 1989 έδωσε στα κυπριακά νιάτα τον Κεντρικό Φορέα Νεολαίας. Έχουμε χρέος να παρακαλουθήσουμε τα έργα του και να παρεμβαίνουμε διορθωτικά στην πορεία του, όταν η ανάγκη το επιβάλλει.

Επιθυμούμε να επαναλάβουμε τη θέση πως η αποστολή του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας δεν είναι η δημιουργία είτε άμεσα είτε έμμεσα είτε καμουφλαρισμένα δικής του νεολαίας αλλά ο συντονισμός και η συνεργασία με τις πολιτικές νεολαίες και τις άλλες οργανώσεις των νέων για πρόοδο και ευημερία, για συμμετοχή και ανάληψη ευθύνης στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη, για δημιουργική απασχόληση και για άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τη νεολαία.

Οι κατευθυντήριες γραμμές που έδωσαν τα Ηνωμένα Έθνη για θέματα νεολαίας και οι συστάσεις της πρώτης διάσκεψης Ευρωπαίων Υπουργών που έχουν ευθύνη για τη νεολαία άριστα μπορούν να αποτελέσουν τα ευαγγέλια του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας στον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων του.

Χαιρετίζουμε την απόφαση της κυβέρνησης να βοηθήσει οικονομικά τις οργανώσεις νεολαίας, γιατί είχαμε από την αρχή καλέσει την κυβέρνηση να σταθεί οικονομικά κοντά στις νεολαίες, τονίζοντας ότι ισχυρές και καλά οργανωμένες νεολαίες στηρίζουν στερεά και καλά οργανωμένα πολιτικά κόμματα που αποτελούν τα στερεά υπόβαθρα της δημοκρατίας. Δεν είναι τυχαίο που μια φετινή έκθεση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης με την ευκαιρία των 40χρονων του Συμβουλίου φέρει τον τίτλο «Χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων, ο ακρογωνιαίος λίθος της πολυκομματικής δημοκρατίας.» Χρειάζονται σοβαρές επενδύσεις για τα προγράμματα της νεολαίας. Οι επενδύσεις για τη νεολαία είναι οι πιο παραγωγικές επενδύσεις.

Το πρόβλημα και η μάστιγα των ναρκωτικών παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις στο χώρο της νεολαίας. Η πολιτεία γενικά και ο Κεντρικός Φορέας Νεολαίας πρέπει να δράσουν αμέσως, αποτελεσματικά, κεραυνοβόλα. Η Βουλή των Αντιπροσώπων και η Εκτελεστική Εξουσία επεξεργάζονται κείμενα για νέα νομοθεσία πάνω στα ναρκωτικά που βασίζεται πάνω στις σύγχρονες αντιλήψεις και στα τελευταία επιστημονικά πορίσματα.

Στο καυτό πρόβλημα των άνεργων επιστημόνων εξακολουθεί να ισχύει η θέση πως η πολιτεία, που είχε πρόθυμη και είναι βέβαιη πως θα έχει πάντοτε πρόθυμη ανταπόκριση από τους νέους της στο προσκλητήριό της για θυσία της ζωής τους για την πατρίδα που είναι το maximum, δε δικαιούται να αρνείται στους νέους της το minimum προσφοράς, που είναι μια θέση εργασίας κάτω από τον κυπριακό ουρανό.

Χαιρετίζουμε και τιμούμε το πνεύμα φιλίας, συνεργασίας και αλληλοεκτίμησης που είναι διάχυτο και άπλετο στις σχέσεις των νέων μας γενικά και των οργανώσεων νεολαίας ειδικά. Από το χώρο της νεολαίας εκπέμπεται καθαρά το μήνυμα εθνικής συμφιλίωσης. Ας αφουγκραστούμε αυτό το μήνυμα, ας το υιοθετήσουμε και ας το αγκαλιάσουμε και στο επίπεδο των μεγαλύτερων ηλικιών.

Ουδείς αναμάρτητος. Η επιπόλαιη θυσία της εθνικής συμφιλίωσης στο βωμό βραχυπρόθεσμων και αμφίβολης αξίας μικροκομματικών συμφερόντων και σκοπιμοτήτων ούτε τους θύτες ωφέλησε ούτε την Κύπρο και τον αγώνα της εξυπηρέτησε. Δεν έχει κανένας το δικαίωμα να αρνείται στον κυπριακό λαό την εθνική συμφιλίωση και την ενότητα. Επαναλαμβάνω και πάλι πως η Βουλή, μακριά από στενόκαρδες και μικροπολιτικές τοποθετήσεις και προσεγγίσεις, πρέπει να νομοθετήσει για αμνηστία και εθνική συμφιλίωση.

Όταν τον περασμένο Σεπτέμβριο η Βουλή των Ελλήνων ψήφιζε την άρση των συνεπειών του συμμοριτοπόλεμου του 1944 - 1949 και καθόριζε πως όπου στην ελληνική νομοθεσία αναφέρεται ο όρος «συμμοριτοπόλεμος» αντικαθίσταται με τον όρο «εμφύλιος πόλεμος» και όπου ο όρος «συμμορίτες» με τον όρο «δημοκρατικός στρατός» και όταν συνταξιοδότησε χιλιάδες Έλληνες, είναι απαράδεκτο για την πολιτική ζωή της Κύπρου και τους πολιτικούς της η εμμονή στην άρνηση της αμνηστίας και της εθνικής συμφιλίωσης. Ειδικότερα, για το θέμα των 61 απολυθέντων χωρίς δίκη τολμώ υπεύθυνα να πω πως η κυπριακή πολιτεία δεν μπορεί να είναι περήφανη για το περιεχόμενο των σελίδων που αφορούν την υπόθεσή τους και προκαλώ οποιονδήποτε καλόπιστα σε δημόσια συζήτηση πάνω στο θέμα.

Οι νέοι μας χαιρετίζουν τον αέρα ελευθερίας και δημοκρατίας που πνέει στην Ανατολική Ευρώπη και είναι περήφανοι που βλέπουν και διαπιστώνουν την εντυπωσιακή και θριαμβευτική κατίσχυση των ιδανικών τους, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ειρήνης, της δικαιοσύνης.

Μπροστά στον αέρα της ελευθερίας και της δημοκρατίας και στην ακαταμάχητη επιθυμία των λαών για ευτυχία το σιδηρούν παραπέτασμα καταρρέει, το τείχος του αίσχους κατεδαφίζεται, ισόβιοι άρχοντες με απαίσια ολοκληρωτικά προσωπεία εκθρονίζονται, μονοκομματικά καθεστώτα με μονολιθικά υποστηρίγματα συγκλονίζονται και αυτοκρινόμενα αλλάζουν και το όνομά τους ακόμα με τη διαδικασία του «απεταξάμην». Ποιος μπορούσε, έστω και πριν από δύο μήνες ακόμα, και να ονειρευτεί ακόμη μια τέτοια κοσμογονία και τέτοια αναγέννηση;

Οι νέοι μας διαπιστώνουν να οφείλεται και στη συμβολή της Μόσχας η πνοή του αέρα της ελευθερίας και δημοκρατίας στην Ανατολική Ευρώπη και θλίβονται, όταν ταυτόχρονα διαπιστώνουν ότι οφείλεται και στην Ουασιγκτον η επιβολή και η διατήρηση και συντήρηση του Αττίλα στην Κύπρο.

Είναι καιρός που πρέπει να γίνει κατανοητό πως ο Ντενκτάς είναι ξεπερασμένη υπόθεση και πρέπει να παραμεριστεί. Οι νέοι μας θεωρούν τον Ντενκτάς τον κακό δαίμονα της Κύπρου και του κυπριακού λαού, και των Ελλήνων και των Τούρκων και των Αρμενίων και των Μαρωνιτών και των Λατίνων. Είναι ο υπηρέτης της Άγκυρας και ο δήμιος της Κύπρου. Εκπροσωπεί και συμβολίζει την κατάρα του Αττίλα και αποτελεί παραφωνία στο ευρωπαϊκό πνεύμα και τον ευρωπαϊκό πολιτισμό. «Η ειρήνη του Αττίλα» δεν μπορεί να συνεχίσει να καταδυναστεύει την Κύπρο και το λαό της, Έλληνες και Τούρκους. Ο αέρας της ελευθερίας και της δημοκρατίας θα την ξεριζώσει και θα την αφανίσει.

Η πορεία προς την Ευρώπη εμπνέει και ενθουσιάζει τη νεολαία μας και τη γεμίζει ελπίδες για ένα καλύτερο μέλλον μέσα σε μια ευημερούσα και ευτυχισμένη Ευρώπη. Η αίτηση για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. έπρεπε να είχε γίνει χθες. Εγκληματούν όσοι αναβάλλουν την υποβολή της. Το κυπριακό πρόβλημα μπορεί να λυθεί και με την πλήρη ένταξη της Δημοκρατίας της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. Η

Ε.Ο.Κ. είναι δυνατό να εξετάσει κάποια στιγμή και την πιθανότητα άμεσης ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ πριν από το 1993. Γιατί η Κύπρος με πληθυσμό κάτω του εκατομμυρίου αποτελεί σταγόνα στον ωκεανό των εκατομμυρίων της Ε.Ο.Κ. και δε θα δημιουργήσει κανένα πρόβλημα. Δεν είναι όπως το παράδειγμα της Τουρκίας, που η ένταξή της στην Ευρώπη θα αποτελέσει μάστιγα και καταστροφική λαίλαπα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Στις 19/11/1989 η Λονδίνια εφημερίδα «The Mail on Sunday» σε μια φανταστική προέκταση στο χρόνο και με τίτλο «Η Ευρώπη το 2010» δημοσιεύει το χάρτη της Ευρώπης και την Κύπρο με τη σημείωση «Ενωμένη Κύπρος - Ελβετία της Μεσογείου.» Καλοδέχεται η Κύπρος τη φανταστική αυτή ηλιαχτίδα, ιδιαίτερα γιατί προέρχεται από το ομιχλώδες Λονδίνο, σε σκοτεινούς διαδρόμους του οποίου τόσες και τόσες πλεκτάνες μηχανορραφήθηκαν σε βάρος της Κύπρου. «Ενωμένη Κύπρος» το σύνθημα. «Ελβετία της Μεσογείου» το παρασύνθημα το 2010.

Θεωρώ χρέος μου, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, να χαιρετίσω και πάλι την έγκαιρη κατάθεση των προϋπολογισμών που μας επέτρεψε να έχουμε στις 8/12/1989 ψηφισμένους τους κρατικούς προϋπολογισμούς του 1990, 15 μέρες νωρίτερα από πέρσι.

Θεωρώ επίσης χρέος μου, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, να διερωτηθώ και πάλι δημόσια γιατί το ΔΗ.ΚΟ. με τόση αγωνία και με διάθεση, που δεν ξεχώρισα ακόμη αν είναι σαδιστική ή μαζοχιστική, προσπαθεί να δημιουργήσει άλλοθι και να νίψει τας χείρας του για την εκλογή του κ. Βασιλείου στην Προεδρία της Δημοκρατίας. Η ιστορία γράφτηκε και η σχετική σελίδα αναφέρει πως χωρίς τις ψήφους του ΔΗ.ΚΟ. ο κ. Βασιλείου δε θα εκλεγόταν ποτέ Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Πώς θα αλλάξουμε την ιστορία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, νομίζω ότι στο ερώτημα του κ. Χριστοφίδη δεν υπάρχει απάντηση επί του παρόντος.

Εν πάση περιπτώσει ό,τι είπε ο κ. Χριστοφίδης για το ναό της Θέμιδας, για το καλλιμάρμαρο μέγαρο το οποίο πρέπει να κτιστεί και λοιπά ήταν η ομιλία μου επί των προϋπολογισμών του 1978. Μιλούσα εκεί για την οικοδόμηση του μεγάρου αυτού που θα ανταναχλούσε την ιστορία, τον πολιτισμό και την παράδοση του κυπριακού λαού. Ελπίζουμε το μέγαρο αυτό να κτιστεί πριν από το 2000.

Λοιπόν, ο επόμενος ομιλητής, κύριοι συνάδελφοι, είναι ο κ. Νίκος Μουσιούττας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με την απορία του συναδέλφου κ. Χριστοφίδη πρέπει να του θυμίσω ότι πήραν και αυτοί το μερτικό τους από τις ψήφους μας, δεν πήραν όμως όσες χρειάζονταν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και μάλιστα τη μερίδα του λέοντος.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Συμφωνώ απόλυτα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αντί για τον προϋπολογισμό του 1990, πάνω στον οποίο τόσο εκτεταμένα έχουν μιλήσει πριν από μένα κομματικοί συνάδελφοι, θα καταπιαστώ εν ολίγοις με έναν ειδικό απολογισμό των έργων και των ημερών της κυβέρνησης Βασιλείου και στη συνέχεια θα κάνω μια σύγκριση. Μια σύγκριση για το πώς τοποθετηθήκαμε ως Βουλή πάνω σε ορισμένα θέματα κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης Κυπριανού και πώς κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης Βασιλείου.

Θα ήθελα να αντιπαραβάλουμε την ευαισθησία που επιδείξαμε ως Βουλή για κάποιες «εκτροπές» (σε εισαγωγικά η λέξη) της προηγούμενης κυβέρνησης και την τουλάχιστο περίεργη ανεχτικότητά μας για τα μεγιστοποιημένα καμώματα (χωρίς εισαγωγικά η λέξη) της τωρινής κυβέρνησης.

Κι ας μη θεωρηθεί πως είμαι εκτός θέματος, γιατί θα ήταν αδιανόητο να μιλούμε και να βασανίζουμε τους αριθμούς, χωρίς να σκιαγραφήσουμε και να ανατάμουμε τον πολιτικό χαρακτήρα και τη νοοτροπία εκείνων που διαχειρίζονται τα κοινά.

Σταχυολογώντας μερικά από τα όσα προεκλογικά και μετεκλογικά ευαγγελίστηκε η κυβέρνηση της αλλαγής και συγκρίνοντας τα λόγια με τα έργα της, δεν μπορούμε παρά αβίαστα να συμπεράνουμε πως και το λαό ενέπαιξε και τη Βουλή περιφρόνησε και υποβόσκουσα δικτατορική νοοτροπία αποκάλυψε και ερασιτεχνισμό στους χειρισμούς του εθνικού μας θέματος απέδειξε.

Είπε ο κ. Βασιλείου για επιθετική διπλωματία, για να κάμψουμε την τουρκική αδιαλλαξία στα θέματα αποχώρησης των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, για διασφάλιση των βασικών ελευθεριών και για αποτελεσματικές διεθνείς εγγυήσεις. Και το πέτυχε.

Κατεβάσαμε πρώτα τη σημαία του κράτους και ύστερα κάμψαμε, κάμψαμε την οσφύν της εθνικής μας αξιοπρέπειας μέχρι σημείου παρεξηγήσεως. Αναλώσαμε το χρόνο που διέρρευσε σε παρωδία αγώνα, εκλιπαρώντας για τη συνέχιση ενός άκαρπου διαλόγου και με τις γκάφες μας βγάλαμε την Τουρκία από το εδώλιο του κατηγορουμένου και εξισώσαμε το θύμα με το θύτη.

Το τραγικότερο από όλα είναι ότι ηδονιζόμαστε. Ηδονιζόμαστε, όταν μας επαινούν για διαλλακτικότητα άσπονδοι φίλοι και επιτήδειοι «σύμμαχοι».

Μίλησε για λύση χτες. Για λύση μέχρι τον Ιούνιο του 1989. Μα, αν αυτό δεν ήταν κοροϊδία, σίγουρα ήταν αφέλεια.

Είπε για συνάντηση με τους πολίτες μια φορά το μήνα χωρίς ραντεβού. Και είδε μια πρώτη και μοναδική φορά τους πολίτες και ύστερα «μην τον είδαμε».

Είπε για εφαρμογή της συνταγματικής πρόνοιας που λέει πως μέσα σε 30 μέρες θα δίδεται απάντηση στα αιτήματα των πολιτών. Λόγια κενά. Ας ζητήσει να πληροφορηθεί τι γίνεται.

Είπε στο πρόγραμμα των 100 ημερών για την άμεση ανάγκη κατασκευής του δρόμου Πύργου-Λευκωσίας και στο σημερινό κατάλογο των αναπτυξιακών έργων τον περιέλαβε στη στήλη τρίτης προτεραιότητας και αντιδεοντολογικά συνάρτησε την κατασκευή του δρόμου με την αποδοχή απαράδεκτων φορολογικών μέτρων.

Είπε για συμμετοχή των κομμάτων στα συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών και αργότερα θεσπίστηκε γι΄αυτό και σχετική νομοθεσία. Και πραγματοποίησε την υπόσχεσή του και εφάρμοσε το νόμο για όλα τα κόμματα, ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΕΔΕΚ, ακόμα και για το Κόμμα των Φιλελευθέρων, εκτός του Δημοκρατικού Κόμματος, που σε μεγάλο αριθμό συμβουλίων δεν εκπροσωπείται.

Είπε τέλος για κατάργηση του φακελώματος. Και το έκανε. Τα έβαλε, φαίνεται, στα κομπιούτερς.

Μίλησε για σεβασμό των νόμων και των εξουσιών. Και χωρίς δίκη, κριτής και εκτελεστής, η κυβερνητική μπουλντόζα κατεδάφισε σβάρνα ολόκληρο οικισμό στο Governor's Beach και αργότερα κατέστρεψε τα σπαρτά των γεωργών της Αθηαίνου.

Μίλησε ακόμα για σεβασμό των θεσμών και από τις πρώτες κιόλας μέρες της θητείας του, με νοοτροπία απαιτητικού ξενομερίτη σώγαμπρου, άρχισε να ξοδεύει για ανακαινίσεις του Προεδρικού περιφρονώντας και παραγνωρίζοντας και νόμους και Βουλή. Πέρασαν στο μεταξύ δυο χρόνια από τότε και ακόμα δε μάθαμε με ποια μέθοδο κάλυψαν τη δαπάνη οι συντάκτες των ειδικών ενταλμάτων.

Εδώ ακριβώς, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να απευθυνθώ σε όλους, και στα κόμματα που αντιπροσωπεύουμε, και να εκφράσω μια βασανιστική απορία μου: Πώς συμβαίνει για την κανονική αγορά των μαχαιροπίρουνων Κριστόφλ από την προηγούμενη κυβέρνηση να ευαισθητοποιηθούμε τόσο, που να σκίσουμε σχεδόν τα ιμάτιά μας, ενώ αντιπαρήλθαμε σχεδόν αδιάφοροι την τωρινή χοντρή, παράνομη δαπάνη;

Πώς συμβαίνει για τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς που στάληκαν το 1987 στη Βουλή να δημιουργηθεί θέμα μέγα και να κατακεραυνωθεί η τότε κυβέρνηση, ενώ στην περίπτωση της κυβέρνησης της αλλαγής που υπερκέρασε σε αριθμό και περιεχόμενο τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς της χρονιάς εκείνης και, το χειρότερο, που αρκετούς τους είχε προδεσμευμένους να μην αντιδρούμε τουλάχιστον ανάλογα;

Πώς εκτιμούμε την απόφαση της Βουλής το 1985 να απαγορεύσει στον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας να χειρίζεται το εθνικό μας θέμα και πώς δεχόμαστε το σημερινό Πρόεδρο, όχι μόνο να κακομεταχειρίζεται, αλλά και να απαξιοί περιφρονητικά να ενημερώσει έστω το Σώμα, όταν πρόσφατα κλήθηκε για τούτο;

Τι έγινε αλήθεια με την ευαισθησία μας;

Όταν κάποτε ο προηγούμενος κυβερνητικός εκπρόσωπος επιχείρησε να απαντήσει στη Βουλή, θεωρήθηκε από αυτό το Σώμα ανορθόδοξο, μεγάλο σφάλμα, βιασμός των θεσμίων, ενώ γράφτηκε θέμα στη Βουλή και συζητήθηκε.

Σήμερα πολλές είναι οι φορές που, πριν ακόμα δημοσιευτεί απόφαση ή ψήφισμα της Βουλής, πρώτος και καλύτερος ο σημερινός κυβερνητικός εκπρόσωπος φιγουράρει από το Ρ.Ι.Β.Α. (Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Βασιλείου), απαντά και σχολιάζει και κανένας δεν ενοχλείται.

Για τους προεδρικούς συμβούλους τότε θεσπίστηκε νόμος που απαγόρευε την πρόσληψή τους. Απαγορεύτηκε ακόμα και η απόσπαση δημόσιων υπαλλήλων στο Προεδρικό. Σήμερα ολόκληρη κουστωδία παρακοιμωμένων, συμβούλων και παρασυμβούλων κυκλοφορεί στο Προεδρικό και κανένας δε διερωτήθηκε από πού προέρχονται, αν, πώς και με πόσα αποζημιώνονται.

Για τους εκτάκτους έγινε νόμος το 1985 που απαγορεύει την πρόσληψή τους, εκτός εκείνων που θα ενέκρινε η Βουλή και τότε οι έκτακτοι περιορίστηκαν στο ελάχιστο. Σήμερα υπερδιπλασιάστηκαν και έχει ο Θεός. Πού το πάμε;

Για την άμυνα πέρασαν τρία χρόνια από τη διαπίστωση της ανάγκης για στελέχωση με μόνιμους των οπλικών μας συστημάτων. Και είχε υποβληθεί τότε ένας αριθμός 600 θέσεων μονίμων που θα απορροφούνταν με ρυθμό 200 ετησίως.

Και τον πρώτο χρόνο, επί κυβέρνησης Κυπριανού, υπήρχε, όπως λέχθηκε, κίνδυνος να προσληφθούν Δηκοϊκοί, γι'αυτό και η Βουλή τις απέρριψε. Ήρθε όμως η αλλαγή και πέρασαν από τότε, κύριε Κληρίδη, (που απουσιάζει, αλλ'αναφέρθηκε σχετικά στο σημείο αυτό) άλλα δυο χρόνια. Και διερωτώμαι: Δε νομίζετε ότι τα «εμπόδια» ξεπεράστηκαν και πρέπει επιτέλους η κυβέρνηση να προχωρήσει σ'αυτή την τόσο ζωτικής σημασίας στελέχωση;

Μιλώντας για άμυνα να πούμε ή να μην πούμε για τα τάχα μεταχειρισμένα τότε άρματα;

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η κριτική και ο έλεγχος του τότε και του τώρα είναι ή δεν είναι σκανδαλωδώς ετεροβαρής και άδικος;

Όσο για την ευφάνταστη τώρα οικονομική πολιτική της αλλαγής, αυτή αποδείχτηκε σκέτο βεγγαλικό και ταχυδακτυλουργικό κόλπο. Δεν είναι λύση των οικονομικών προβλημάτων η αύξηση των πιστωτικών περιθωρίων της κυβέρνησης από την Κεντρική Τράπεζα.

Και οι φορολογικές ελαφρύνσεις των χαμηλά αμειβομένων είναι απάτη, όταν τους δίνεις ένα από το φόρο εισοδήματος και τους παίρνεις δυο με το φόρο προστιθέμενης αξίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι αδύνατο σε μια εννιάλεπτη αναφορά να απαριθμήσει κανένας τα αναρίθμητα. Άλλωστε σκεφτόμουν πως αν οικονομούσα ένα λεπτό από το χρόνο που δικαιούμαι, θα ήθελα να το θέσω στη διάθεση της Βουλής, για να χρησιμοποιηθεί, αν συμφωνούσαν όλοι, σε μονόλεπτη σιγή για αυτοσυγκέντρωση και προβληματισμό για το κατάντημα στο οποίο έριξε τον τόπο μας η ανεπανάληπτη κυβέρνηση της αλλαγής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Χρίστου του ΑΚΕΛ.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε τους προϋπολογισμούς του κράτους, θέμα που δίνει τη δυνατότητα κριτικής του έργου της κυβέρνησης, θέμα που δίνει ευκαιρία για επίκριση της κυβερνητικής πολιτικής, θέμα που δίνει την ευκαιρία για δημαγωγία. Δε θα ακολουθήσω αυτό το δρόμο.

Αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα της υγείας του λαού αποτελεί, πρέπει να αποτελεί, ένα από τα κύρια μελήματα κάθε κυβέρνησης, κάθε κόμματος. Είναι πρόβλημα ύψιστης προτεραιότητας σε κάθε αναπτυγμένη κοινωνία που σέβεται τον άνθρωπο και εργάζεται για το ευτυχισμένο του μέλλον. Μιλώντας εδώ για το πρόβλημα της υγείας, η σκέψη και η προσοχή μας στρέφονται κυρίως προς την κατεύθυνση της κυβέρνησης, η οποία φέρει και την κύρια ευθύνη για την προστασία της υγείας των πολιτών γενικά αλλά ιδιαίτερα των χαμηλά αμειβόμενων στρωμάτων. Και ο λόγος είναι απλός. Τα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα, εργάτες, αγρότες, μικροβιοτέχνες, δεν έχουν τις οικονομικές δυνατότητες της ιδιωτικής ιατρικής περίθαλψης, με αποτέλεσμα σε αρκετές περιπτώσεις άνθρωποι με σοβαρές παθήσεις να υποφέρουν για αρκετό καιρό και τελικά να πεθαίνουν, γιατί δεν είχαν τις οικονομικές δυνατότητες να θεραπευτούν.

Βέβαια η κατάσταση τα τελευταία χρόνια βελτιώθηκε αισθητά. Όμως εξακολουθούν να υπάρχουν τεράστια περιθώρια, μέχρις ότου πραγματικά το

σοβαρό αυτό πρόβλημα της υγείας του λαού και της κυβερνητικής προσφοράς φτάσει σ' επίπεδα των απαιτήσεων της εποχής μας. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι οι συνδικαλιστικές οργανώσεις από καιρό, χωρίς καμιά κυβερνητική επιχορήγηση, ίδρυσαν τα δικά τους ιατρεία. Τα έξοδά τους καλύπτονται από εισφορές των εργατών και των εργοδοτών και εξυπηρετούν τα μέλη τους με χαμηλότερη επιβάρυνση σε σύγκριση με τον ιδιωτικό τομέα.

Το κυβερνητικό σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης δυστυχώς μέχρι σήμερα εξακολουθεί να βρίσκεται υπό μελέτη τόσο από την κυβέρνηση όσο και από τις οργανώσεις. Είναι καιρός να επιταχυνθούν οι διεργασίες για την ολοκλήρωση αυτής της μελέτης και να αρχίσει να λειτουργεί και στην Κύπρο ολοκληρωμένο σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Αυτό θα αποτελέσει σίγουρα σταθερότερο παράγοντα προστασίας της υγείας του λαού, ιδιαίτερα, επαναλαμβάνω, για τα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα της κοινωνίας, αλλά και παράγοντα οικονομικής ανακούφισης αυτών των στρωμάτων που σήμερα υφίστανται σοβαρή οικονομική επιβάρυνση κυρίως από το πολύ ψηλό κόστος των φαρμάκων.

Αναφερόμενος σ' όλα αυτά δεν υποτιμώ καθόλου αυτό που προσφέρεται στον τομέα της υγείας από κυβερνητικής πλευράς. Αντίθετα, τόσο η κυβέρνηση όσο και η Βουλή στα μέτρα των δυνατοτήτων του κράτους έδιναν ιδιαίτερη προσοχή και επιδείκνυαν αυξημένη ευαισθησία στα προβλήματα της υγείας. Είναι χαρακτηριστικό πως η Βουλή, ενώ για τους άλλους τομείς περικόπτει και περιορίζει τα έξοδα, ιδιαίτερα στις προσλήψεις προσωπικού, στην περίπτωση της υγείας δε θα ήταν υπερβολή, αν λέγαμε ότι εγκρίνει χωρίς δυσκολία ό,τι της ζητηθεί, προκειμένου να επανδρωθούν καλύτερα τα νοσοκομεία των πόλεων και τα ιατρεία της υπαίθρου με ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό και με τον αναγκαίο εξοπλισμό. Ωστόσο, παρά την ευαισθησία και τις καλές προθέσεις της κυβέρνησης και της Βουλής φαίνεται ότι πολλά ακόμα πρέπει να γίνουν, για να φτάσουμε στα επίπεδα των απαιτήσεων και των αναγκών της υγείας του λαού.

Είναι γι' αυτό χαρακτηριστικό το γεγονός ότι στο χρόνο που κυρίως ανασκοπούμε και εκτιμούμε στην Επιτροπή Υγείας της Βουλής πολύ συχνά εκπρόσωποι αρκετών κοινοτήτων και κυρίως εκπρόσωποι από κοινότητες ή περιοχές όπου υπάρχουν νοσοκομεία ή/και ιατρεία έθεταν πολύ έντονα τις ελλείψεις που εξακολουθούν από χρόνια να υπάρχουν, απαιτώντας σοβαρή ενίσχυση και αναβάθμιση της προσφερόμενης κυβερνητικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Με ικανοποίηση σημειώνουμε πως πράγματι στο χρόνο αυτό, το 1989, έγιναν σοβαρές ενέργειες, με αποτέλεσμα να αναβαθμιστούν διάφορες ιατρικές μονάδες της υπαίθρου και να επανδρωθούν καλύτερα προσφέροντας ευρύτερη ιατρική προσφορά. Παράλληλα, στα νοσοκομεία των πόλεων βελτιώθηκε η κατάσταση και βρίσκονται υπό εξέλιξη ή και ολοκλήρωση οι εργασίες νέων σύγχρονων νοσοκομείων στην Πάφο, στη Λεμεσό και στη Λευκωσία.

Επικροτούμε και εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για τα πρακτικά μέτρα της κυβέρνησης και ειδικά του Υπουργού Υγείας, αποτέλεσμα των οποίων ήταν να λειτουργήσει ξεχωριστή καρδιολογική μονάδα στη Λευκωσία και στη Λεμεσό. Αυτό ήταν ένα πάγιο αίτημα του Συνδέσμου των Καρδιοπαθών που ικανοποιήθηκε. Η ξεχωριστή καρδιολογική μονάδα ήταν πράγματι μια αναγκαιότητα ύστερα από την έκταση που πήραν οι καρδιοπάθειες τα τελευταία χρόνια.

Ιδιαίτερα εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για το γεγονός ότι έχει λειτουργήσει αυτό το χρόνο η μονάδα για εγχειρήσεις ανοιχτής καρδιάς με εξαιρετικά αποτελέσματα. Αυτό μαζί με τις μεταμοσχεύσεις νεφρών, που επίσης συνεχίζονται με επιτυχία, συμβάλλουν στην προστασία της υγείας του λαού σε τομείς πολύ εξειδικευμένους που αναβαθμίζουν την ιατρική στην Κύπρο και εξοικονομείται ξένο συνάλλαγμα.

Αναφέρουμε ενδεικτικά ότι μέσα στα δύο τελευταία χρόνια δημιουργήθηκε και λειτούργησε η καρδιολογική κλινική στο Νοσοκομείο Λευκωσίας, καρδιοχειρουργική κλινική στο Γενικό Νοσοκομείο και καρδιολογική κλινική στο Νοσοκομείο Λεμεσού.

Στην παιδοχειρουργική-παιδιατρική και στον τομέα της ψυχικής υγείας χωρίς αμφιβολία σημειώθηκε πρόοδος. Εξακολουθούν όμως σ' αυτούς τους τομείς να παραμένουν πολύ σοβαρά κενά και ελλείψεις, ιδιαίτερα σ' ό,τι αφορά την πληρέστερη επάνδρωση στον τομέα της παιδοχειρουργικής-παιδιατρικής. Αναφέρω ότι υπάρχει ένας μόνο παιδοχειρούργος, ο οποίος είναι επιφορτισμένος και με σοβαρές άλλες ευθύνες διάγνωσης, παρακολούθησης και θεραπείας στον τομέα της παιδιατρικής-παιδοχειρουργικής.

Σημαντική ήταν επίσης η επάνδρωση με ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό όλων των νοσοκομείων των πόλεων και περιφερειακών ιατρείων και νοσοκομείων της υπαίθρου, τα οποία για χρόνια βρίσκονταν σε μια απαράδεκτη κατάσταση. Αναφερόμαστε ιδιαίτερα στα περιφερειακά νοσοκομεία Χρυσοχούς, Κυπερούντας και Παραλιμνίου που λέγονταν μόνο νοσοκομεία. Σ' αυτά έγινε πράγματι μια ουσιαστική αναβάθμιση. Διπλασιάστηκε το ιατρικό προσωπικό, έγιναν συχνότερες οι επισκέψεις γιατρών διάφορων ειδικοτήτων, βελτιώθηκε ο εξοπλισμός τους και γενικά διευρύνθηκε η προσφερόμενη ιατρική περίθαλψη.

Σήμερα τα περισσότερα αγροτικά ιατρικά κέντρα έχουν επανδρωθεί καλύτερα μετά τους νέους διορισμούς γιατρών και έχουν ιδρυθεί, από ό,τι έχουμε υπόψη μας, νέα αγροτικά κέντρα στο Όμοδος, στα Λατσιά και στον Κάμπο. Αυξήθηκαν οι διευκολύνσεις μετάβασης αρρώστων στο εξωτερικό για περιπτώσεις που τόσο η διάγνωση όσο και η θεραπεία δεν μπορούν να γίνουν στην Κύπρο. Χωρίς αμφιβολία είχαμε μια ποσοτική και ποιοτική βελτίωση στον τομέα της υγείας αυτό το χρόνο.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, μ' όσα έχουμε αναφέρει σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να σχηματιστεί η εντύπωση ότι όλα στον τομέα της υγείας εξελίσσονται χωρίς ελλείψεις και προβλήματα. Μια τέτοια εντύπωση, εκτός του ότι δεν εκφράζει την πραγματικότητα, περικλείει και τον κίνδυνο εφησυχασμού με αρνητικές επιπτώσεις στις προσπάθειες για περαιτέρω βελτίωση στον τομέα της υγείας. Παρά τη βελτίωση λοιπόν που σημειώθηκε, αρκετές χρόνιες ελλείψεις εξακολουθούν να υπάρχουν και στα νοσοκομεία των πόλεων και της υπαίθρου.

Επιγραμματικά αναφέρουμε ότι στα νοσοκομεία των πόλεων ο συνωστισμός και η ταλαιπωρία των αρρώστων, ενώ περιορίστηκε, εξακολουθεί να υπάρχει κυρίως στους εξειδικευμένους τομείς της ιατρικής. Έχουμε βέβαια υπόψη μας ότι η κυβέρνηση μελετά την αξιοποίηση και της ιδιωτικής ιατρικής στον τομέα της παθολογίας. Επιβάλλεται όπως αυτή η προσπάθεια επιταχυνθεί, για να καταλήξει σε κάποιο αποτέλεσμα, ώστε ανάλογα να ληφθούν μέτρα για περαιτέρω βελτίωση της κατάστασης. Σε μερικές ειδικότητες, όπως είναι η ορθοπεδική και οι καθετηριασμοί, πολλοί ασθενείς με σοβαρές παθήσεις αναμένουν σειρά για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Σοβαρά παραμένουν ακόμα τα προβλήματα επάνδρωσης στο παιδιατρικό-παιδοχειρουργικό, όπως αναφέραμε, που είναι ένας τομέας πολύ εξειδικευμένος και ευαίσθητος.

Στον τομέα του παραϊατρικού προσωπικού είναι γνωστή η κατάσταση. Παρουσιάζεται έλλειψη νοσοκόμων σ' όλα τα επίπεδα και ο λόγος είναι γνωστός. Σκληρό και δύσκολο το επάγγελμα του νοσοκόμου. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι, ενώ στη Νοσοκομειακή Σχολή μπορούν να φοιτούν γύρω στα 150 πρόσωπα κάθε χρόνο, ούτε οι μισοί δεν εγγράφονται και αρκετοί αποχωρούν πριν κλείσει ο κύκλος των σπουδών τους. Έντονα λοιπόν τίθεται η μελέτη και η βελτίωση της κατάστασης.

Όσον αφορά τις επισκέψεις των γιατρών στις κοινότητες στην ύπαιθρο, παρά τη βελτίωση που έγινε, δεν έχουν πάψει να παρουσιάζονται ακόμα περιπτώσεις, έστω και λιγοστές, όπου οι ασθενείς αναμένουν το γιατρό την καθορισμένη μέρα, χωρίς να προσέρχεται για διάφορους λόγους.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς χαιρετίζει την πρόοδο που σημειώθηκε μέσα στο 1989 στα νοσοκομεία, στα αγροτικά και περιφερειακά ιατρεία και νοσοκομεία. Αυτή η βελτίωση οφείλεται πρώτιστα στο ενδιαφέρον της κυβέρνησης και ιδιαίτερα στο ενδιαφέρον του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργού Υγείας. Οφείλεται σίγουρα και στις προσπάθειες και τα διαβήματα των άμεσα επηρεαζόμενων κατοίκων της πόλης και της υπαίθρου και της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα χαιρετίζει το γεγονός ότι στους προϋπολογισμούς του 1990 τα έξοδα στον τομέα της υγείας έχουν αυξηθεί πάνω από £4,000,000 σε σχέση με το 1989. Αυτό θα συμβάλει ώστε να σημειωθεί περαιτέρω βελτίωση στον τομέα της υγείας και σε άλλους τομείς, όπως είναι η ίδρυση Ακουολογικού Κέντρου, η επίλυση των προβλημάτων των νοσοκομείων, της Νοσοκομειακής Σχολής κτλ.

Σίγουρα η κυβέρνηση πρέπει να μελετήσει προσεκτικά μ' όλες τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις και οργανισμούς τη δυνατότητα εφαρμογής ενός γενικού σχεδίου υγείας, που αποτελεί πάγιο αίτημα του λαού για μια πραγματική αναβάθμιση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στην Κύπρο. Το ΑΚΕΛ και η Κοινοβουλευτική Ομάδα θα δώσουν κάθε βοήθεια προς αυτή την κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χρίστου, ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Λαδάς αντικαταστάθηκε από τον κ. Ι. Κατσουνωτό).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:
(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Ο επόμενος ομιλητής στη σειρά είναι ο κ. Πολύβιος Κόλοκος του Δημοκρατικού Κόμματος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν αρχίσω την ομιλία μου, ένα φιλικό σχόλιο για το φίλο κ. Μανώλη Χριστοφίδη ο οποίος σίγουρα δεν πιστεύαμε πως θα αποκάλυπτε κάποιες απολυταρχικές ίσως πολιτικές αντιλήψεις. Τουλάχιστο θα έπρεπε να αποφεύγει ευτελείς χαρακτηρισμούς για άλλες πολιτικές δυνάμεις που πρέπει να τύγχάνουν του δέοντα σεβασμού, ιδιαίτερα από πολιτικά πρόσωπα, σ' αυτό το χώρο.

Κύριε Πρόεδρε, κυριοι Βουλευτές,

Η ομιλία μου θα περιστραφεί γύρω από ζητήματα που σχετίζονται κυρίως με τον τομέα δράσης του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας. Κατ'αρχήν θα ασχοληθώ με δυο θέματα τα οποία αφορούν βασικά το συνεργατικό κίνημα.

Το πρώτο είναι το γνωστό μεγάλο θέμα του ειδικού δανείου προς τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (subordinated loan). Η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας κατ'επανάληψη καταπιάστηκε με το θέμα αυτό με παρουσία τόσο του αρμόδιου Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας όσο και του Υπουργού Οικονομικών.

Είναι σε γνώση μας ότι σε πρόσφατη συνάντηση του Υπουργού Οικονομικών με όλες τις συνδικαλιστικές και αγροτικές οργανώσεις και με την Παγκύπρια Συνεργατική Συνομοσπονδία, συζητήθηκε μια ειδική φόρμουλα, ένα «κοινό σχέδιο», το οποίο υποτίθεται πως σύντομα θα κατατεθεί στη Βουλή και το οποίο θα ρυθμίσει οριστικά το θέμα του ειδικού δανείου.

Δεν μπορούμε βέβαια να μη θυμίσουμε στο Σώμα πως η καθυστέρηση από την Εκτελεστική Εξουσία της εφαρμογής αυτού του Νόμου, που ομόφωνα ψηφίστηκε από τη Βουλή, του Νόμου 244 του 1988, παρέτεινε την αγωνία της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, παρέτεινε τον χρόνο μιας κατάστασης αφερεγγυότητας του τραπεζικού αυτού ιδρύματος. Αφαίρεσε πολύ μεγάλο μέρος από τις δυνατότητες, την πειστικότητα και πιστότητα της Τράπεζας.

Επισημαίνοντας αυτό το γεγονός καλούμε την Εκτελεστική Εξουσία να καταθέσει αμέσως το σχέδιο, για να μπορέσει επιτέλους ο συνεργατισμός να πάρει μια ουσιαστική τόνωση. Για να μπορέσει να επιτελέσει κατά τρόπο φερέγγυο και δυναμικό το έργο του.

Όμως, δεν πρέπει ταυτόχρονα να παραλείψουμε να επισημάνουμε ένα πολύ ανησυχητικό σημείο. Έχουμε όχι μόνο την εντύπωση αλλά ισχυρότατες ενδείξεις ότι και πάλι η Κεντρική Τράπεζα αποπειράται να παρέμβει, για να εποπτεύσει και να ποδηγετήσει τις δραστηριότητες των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων.

Η άποψή μας είναι ότι τόσο ο Υπουργός και το Υπουργείο Οικονομικών όσο και η Κεντρική Τράπεζα, οποτεδήποτε και για οποιοδήποτε θέμα που εμπίπτει στις δικές τους αρμοδιότητες, έχουν τη δυνατότητα ελέγχου της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας. Μας βρίσκει απόλυτα ασύμφωνους η οποιαδήποτε παραπέρα εμπλοκή, παρεμβολή, εποπτευση της Κεντρικής Τράπεζας πάνω στα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα. Θέλουμε να καταστήσουμε σαφές ότι το Δημοκρατικό Κόμμα δεν πρόκειται ούτε να δεχτεί ούτε να ανεχτεί ούτε να επιτρέψει μια τέτοια εξέλιξη. Τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα εκτέλεσαν και εκτελούν ένα εξαίρετο έργο. Έχουν βοηθήσει ποικιλότροπα ολόκληρο σχεδόν τον πληθυσμό της Κύπρου με τον καλύτερο και τον πιο ανθρώπινο τρόπο.

Η υπόδειξή μας προς κάθε αρμόδιο είναι να αφεθούν τα πιστωτικά ιδρύματα να εργάζονται απρόσκοπτα. Το συνεργατικό κίνημα να αφεθεί απερίσπαστο στο δρόμο της ανάκαμψης, της ανέλιξης και της προόδου.

Το επόμενο σημείο που θα ήθελα να θίξω - που έχει κι αυτό σχέση με το συνεργατισμό - αφορά την Ελεγκτική Υπηρεσία των Συνεργατικών Εταιρειών.

Σε μια πρόσφατη λοιπόν επιστολή με ημερομηνία 25/11/89 του Προέδρου της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διατυπώνονται κάποια σχόλια με τα οποία αφήνεται σαφώς η εντύπωση πως το θέμα των ελεγκτών δε θεωρείται κλειστό.

Συγκεκριμένα στην παράγραφο 5, ο Πρόεδρος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αναφέρει κατά λέξη: «Η θέση της Επιτροπής παραμένει ότι πράγματι υπάρχει πλεονάζον προσωπικό στην υπηρεσία και τούτο επιβεβαιώνεται και από τα γεγονότα.»

Το μήνυμα των δυο αυτών γραμμών είναι πολύ ανησυχητικό. Δημιουργούνται ερωτηματικά για τις μελλοντικές προθέσεις του Προϊσταμένου της Ελεγκτικής Υπηρεσίας των Συνεργατικών Εταιρειών.

Οι απόψεις και εκτιμήσεις σχετικά με την υπηρεσία των ελεγκτών των Συνεργατικών Εταιρειών που έχουν εκφραστεί κατά καιρούς αλλά και εντελώς πρόσφατα από το Γενικό Γραμματέα της Ο.Η.Ο. και από το Γραμματέα του Σωματείου Ελεγκτών των Συνεργατικών Εταιρειών είναι τεκμηριωμένες και ακριβείς. Γι΄αυτό το λόγο είναι με ανησυχία που διαπιστώνουμε πως σε επίσημη αλληλογραφία σαφώς αφήνεται να νοηθεί ότι το θέμα της ρύθμισης της επαγγελματικής κατοχύρωσης και ασφάλειας της εργασίας και της καριέρας μιας πλατιάς ομάδας ανθρώπων, αυτής των ελεγκτών των Συνεργατικών Εταιρειών, διακυβεύεται και επισείεται πάλι ο μπαμπούλας του πλεονασμού.

Το Δημοκρατικό Κόμμα στέκει αλληλέγγυο και αμετάκλητα σταθερό στις θέσεις του δίπλα στους ελεγκτές, οι οποίοι επιτελούν πολύμοχθη, επίμονη και αξιόλογη δουλειά για την εξέλεγξη μεγάλων και μικρών και αδιαμφισβήτητα χρήσιμων πιστωτικών οργανισμών, καθώς και άλλων συνεργατικών δραστηριοτήτων σ΄όλη την Κύπρο.

Το μήνυμα που στέλνουμε με σαφήνεια προς την Εκτελεστική Εξουσία είναι: Να μην υπάρξει με κανέναν τρόπο επάνοδος στο γνωστό θέμα που τόσο ταλαιπώρησε την Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας αλλά και την ομάδα των ελεγκτών. Το θέμα έχει προ πολλού οριστικά ρυθμιστεί κατά ικανοποιητικό τρόπο και οποιαδήποτε επάνοδος στο γνωστό τροπάρι για πλεονασμό στην Ελεγκτική Υπηρεσία των Συνεργατικών Εταιρειών και για μείωση προσωπικού δηλώνουμε εμφαντικά πως θα μας βρει έντονα αντίθετους.

Το τρίτο θέμα έχει σχέση με τον τουρισμό. Συγκεκριμένα, αναφέρομαι στην εξαγγελθείσα περίοδο των 10 μηνών, κατά την οποία επιβλήθηκε αναστολή στη μελέτη και κατ΄επέκταση στην ανέγερση ξενοδοχειακών μονάδων συγκεκριμένου επιπέδου, όπως και άλλων τουριστικών υποστατικών, σε αναμονή ολοκλήρωσης ενός γενικού σχεδίου (master plan) εκ μέρους της κυβέρνησης για προγραμματισμένη και ισόρροπη τουριστική ανάπτυξη. Και αυτό για να μπορέσουν, καθώς λέχθηκε, αμέσως μετά οι ενδιαφερόμενοι να επανέλθουν στις αιτήσεις και να επαναλάβουν τις δραστηριότητές τους από το τέλος του Μάρτη του 1990.

Η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει εξετάσει λεπτομερειακά την κατάσταση.

Επισημαίνουμε με έμφαση ότι υπάρχει σοβαρή ανεπάρκεια στην εκτέλεση της πολυδιαφημισμένης αυτής εργασίας σχετικά με τον καταρτισμό ενός τέτοιου γενικού παγκύπριου σχεδίου ισόρροπης και ορθολογιστικής τουριστικής αναπτυξης. Υπήρξε απαράδεκτη βραδύτητα από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας σε ό,τι αφορά την ενημέρωση και δραστηριοποίηση των υπηρεσιών της Πολεοδομίας.

Στην πραγματικότητα, αγαπητοί συνάδελφοι, η κατάσταση είναι ολωσδιόλου συγκεχυμένη. Από τη μια ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού δε γνωρίζει αν και πότε θα είναι έτοιμο ένα τέτοιο σχέδιο, ένα σχέδιο χωροταξικό, χωρομετρικό, ουσιαστικό και λεπτομερές και από την άλλη η Πολεοδομία δηλώνει ότι το

Μάρτιο ίσως υπάρξει κάποιο πολύ γενικό αλλά χωρίς λεπτομέρειες σχέδιο με βάση το οποίο ίσως επιτραπεί σε περιοχές που δεν είναι κορεσμένες τουριστικά να αρχίσουν να αναπτύσσονται. Αλλά ούτε αυτό φαίνεται να είναι βέβαιο.

Εκείνο που είναι βέβαιο είναι πως οι υπόλοιπες περιοχές (Λεμεσός, Αγία Νάπα, Λάρνακα, Πάφος κτλ) θα καθυστερήσουν για άγνωστο χρόνο. Άγνωστο πότε θα υπάρξουν ουσιαστικά και λεπτομερειακά σχέδια ανάπτυξής τους. Έτσι σίγουρα ο Μάρτης του 1990, ως ημερομηνία-ορόσημο για καθολική άρση του «παγώματος» στη ξενοδοχειακή επαναδραστηριοποίηση και ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων και εγκαταστάσεων, θα παραταθεί ποιος ξέρει μέχρι πότε...

Το Δημοκρατικό Κόμμα επισημαίνει από τώρα την απαράδεκτη αυτή κατάσταση. Καταγγέλει την ανεπάρκεια και την ολιγωρία η οποία παρουσιάζεται στη ρύθμιση αυτού του θέματος. Η παραπλανητική σιγουριά και ο ψεύτικος καθησυχασμός που προσφέρθηκαν απλόχερα από την κυβέρνηση Βασιλείου σε ό,τι αφορά τον έγκαιρο δήθεν σχεδιασμό, σε ό,τι αφορά την ισόρροπη και συντονισμένη ανάπτυξη, θα αποκαλυφθούν σύντομα. Έπεα πτερόεντα θα αποδειχθούν και ο Μάρτιος του 1990 θα μας βρει εντελώς ανέτοιμους για το ούτω καλούμενο «Παγκύπριο Σχέδιο Τουριστικής Ανάπτυξης». Το γεγονός τούτο είναι εξαιρετικά ανησυχητικό, ιδίως όταν μελετηθεί συναρτημένο με πλείστες όσες πληροφορίες για επικείμενα ξενοδοχειακά έργα και για αιτήσεις που συσσωρεύτηκαν, όχι τυχαία φαίνεται, ξαφνικά τους δυο τελευταίους μήνες πριν από την εξαγγελία για την εφαρμογή της περιόδου αναστολής.

Κανένας δεν μπόρεσε να μας δώσει ακριβείς εξηγήσεις. Ούτε το Υπουργείο ούτε ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού ούτε η Πολεοδομία για το πώς εμφανίστηκε αυτός ο ξαφνικός πληθωρισμός αιτήσεων.

Σ' ό,τι αφορά άλλες πληροφορίες για επικείμενη ανέγερση ξενοδοχειακών συγκροτημάτων σε διάφορα σημεία της Κύπρου, και αυτό το φαινόμενο φαίνεται να συνδέεται με την περίοδο αναστολής υπό την έννοια ότι έχει με ταχυδακτυλουργικό τρόπο (καί δήθεν νομότυπα) επιτραπεί σε ορισμένους να εκκινήσουν πολύ πιο πριν από άλλους ενδιαφερομένους σε καλά προεπιλεγμένους χώρους.

Το Δημοκρατικό Κόμμα τόσο στο θέμα της σχεδόν ανύπαρκτης μέχρι στιγμής εργασίας από μέρους των αρμοδίων όσο και στο θέμα της φανερής εκλεκτικότητας στην προώθηση των προσκείμενων θα σταθεί ιδιαίτερα αποφασιστικό και αυστηρό.

Βιομηχανική ανάπτυξη, ρύπανση, τοξικά απόβλητα.

Είναι γνωστό σε όλους το θέμα. Είτε στην περίπτωση της μονάδας κατασκευής βιομηχανικών προϊόντων στην περιοχή του συνοικισμού Αγίου Μάμα είτε στην περίπτωση της εταιρείας βιομηχανικής επεξεργασίας πρώτων ύλων στην περιοχή Ακακίου είτε στην περίπτωση του χυτηρίου στη Λεμεσό κτλ. η ζημιά στο περιβάλλον είναι εξόφθαλμη. Η εγκατάλειψη, η απόρριψη πολλών, ιδιαίτερα επικίνδυνων, τοξικών αποβλήτων προκαλεί εφιαλτικά ερωτήματα.

Σε συνάρτηση με αυτό, το θέμα ειδικότερα της απόρριψης τέτοιων αποβλήτων κατά τρόπο αυθαίρετο και εγκληματικό σε περιοχές όπως είναι π.χ. το δασύλλιο έξω μόλις από το Δήμο Αγλαντζιάς ή μέσα στο μοναδικό πνεύμονα πρασίνου που διαθέτουμε στη Λευκωσία, δηλαδή το δάσος της Αθαλάσσας και αλλού, αποτελούν τρανή απόδειξη της ολιγωρίας και της αδυναμίας της Εκτελεστικής Εξουσίας να παρέμβει προγραμματισμένα και αποφασιστικά και να ανακόψει την καταστροφική πορεία για το περιβάλλον του νησιού μας.

Το Υπουργείο Εμπορίου καί Βιομηχανίας έχει σοβαρότατες ευθύνες. Οφείλει να επισημαίνει έγκαιρα και να προλαμβάνει περιπτώσεις τέτοιων μορφών ρύπαν-

σης. Τεράστια είναι συνάμα η κοινωνική ευθύνη του Υπουργείου, που θα πρέπει να μελετήσει μία προς μία όλες τις βιομηχανικές μονάδες σ'όλη την Κύπρο, να μελετήσει τους κινδύνους για το περιβάλλον από τη λειτουργία τους, τον κίνδυνο για ρύπανση του εδάφους, των υπόγειων υδάτων, της θάλασσας. Οφείλει να σπεύσει ταχύτατα και σε συνεργασία με άλλους φορείς να εκδώσει οδηγίες, να υποβοηθήσει ή, όπου χρειάζεται, να λάβει δραστικότατα μέτρα για τη μείωση του αυξανόμενου περιβαλλοντικού και κατά συνέπεια μεγάλου κοινωνικού κινδύνου.

Η συνέχιση και η ανοχή της αυθαίρετης και χωρίς έλεγχο βιομηχανικής ανάπτυξης θα επιφέρει σοβαρές ζημιές. Η χώρα μας είναι πολύ μικρή για να αντέξει όλα αυτά και καλά θα κάνει το Υπουργείο να δραστηριοποιηθεί χωρίς σπασμωδικότητα, αμέσως, αλλιώς είναι βέβαιο ότι οδηγούμαστε σε περιβαλλοντική αυτοκαταστροφή.

Η θέση μας είναι σαφής. Το περιβάλλον, ο ήλιος, η θάλασσα, οι καιρικές συνθήκες, είναι στοιχεία μοναδικά για την Κύπρο. Είναι κυρίως γι'αυτά που η τουριστική βιομηχανία έχει καταστεί η πρώτη βιομηχανία στον τόπο μας. Σαν καταστρέφουμε το περιβάλλον, καταστρέφουμε ουσιαστικά το νησί. Η συνέχιση της αδιαφορίας των αρμοδίων δεν επιτρέπεται και το Υπουργείο οφείλει να πράξει πολλά και αμέσως.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα κλείσω με ένα θέμα που απασχόλησε πρόσφατα το Σώμα: Κύπρος - ΕΟΚ.

Δε θα ασχοληθώ λεπτομερειακά με την αναγκαιότητα υποβολής όχι τώρα, όχι χτες, αλλά πριν από πάρα πολλούς μήνες, της αίτησης για ένταξη της Κύπρου ως πλήρους μέλους στην ΕΟΚ. Τρία κόμματα, ΔΗ.ΚΟ, ΔΗ.ΣΥ και ΕΔΕΚ, έχουν με σαφή τρόπο επεξηγήσει σ'αυτό το Σώμα, σε δημόσιες συγκεντρώσεις και σε συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι η αίτηση της Κύπρου για να καταστεί πλήρες μέλος αποτελεί πρώτη, μέγιστη και ζωτική επιταγή. Ο Πρόεδρος Βασιλείου, η Εκτελεστική Εξουσία, αποφεύγουν να το πράξουν. Προειδοποιήθηκαν από το βήμα της Βουλής για τις συνέπειες αυτής της τακτικής. Φαίνεται πως η κυβέρνηση είτε έχει ένα δικό της εξοργιστικό τρόπο να σταθμίζει και να ιεραρχεί τέτοια σημαντικά πολιτικά θέματα ή, το πιθανότερο, η κυβέρνηση έχει σοβαρές - και ανεπίτρεπτες βέβαια - δεσμεύσεις να μην προχωρεί σ'αυτό τό ζήτημα.

Το Δημοκρατικό Κόμμα επανατονίζει την ανάγκη για άμεση υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Χώρια από τη σκοπιμότητα, ωφελιμότητα και λογικότητα μιας τέτοιας αίτησης, η διαδικασία υποβολής από μόνη της θα επαναφέρει το κυπριακό πρόβλημα με τον πιο θεαματικό τρόπο στην καρδιά της Ευρώπης, στα κέντρα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Οι δώδεκα χώρες της ΕΟΚ δε θα μπορέσουν να αποφύγουν να καταπιαστούν σοβαρά -έστω κι αν ορισμένες απ'αυτές θα το κάνουν απρόθυμα και χωρίς ενθουσιασμό- με το μέγα εθνικό μας πρόβλημα. Κάθε καθυστέρηση στρέφεται ενάντια στο κυπριακό πρόβλημα και αποτελεί οπισθοδρόμηση.

Η κυβέρνηση προειδοποιήθηκε ότι η απαράδεκτη νοοτροπία της στο θέμα Κύπρου - ΕΟΚ θα έχει σημαντικό πολιτικό κόστος γι'αυτή. Και ενόσω οι κοινοβουλευτικές υποδείξεις και προτροπές είναι γενικές, ακαδημαϊκές και εκφράζονται με δηλώσεις ή ψηφίσματα, η κυβέρνηση φαίνεται να μη δίνει δεκάρα. Όμως, η υπομονή των συντριπτικά περισσοτέρων εξαντλείται και η κοινοβουλευτική δεδηλωμένη στο θέμα αυτό αναπόφευκτα θα πρακτικοποιηθεί. Και αυτό δε θα αργήσει να συμβεί, αν η γνωστή κυβερνητική νοοτροπία συνεχιστεί.

Είναι τότε που θα αντιληφθεί η κυβέρνηση τι σημαίνει πραγματικό πολιτικό κόστος από μια κατευθείαν σύγκρουση με τη Βουλή. Ας μην κωφεύει λοιπόν η κυβέρνηση και ο Πρόεδρος Βασιλείου. Το θέμα είναι πολύ πιο ζωτικό και σοβαρό από ό,τι το ακατανόητο κυβερνητικό πείσμα, η ασυνέπεια και οι τυχόν δεσμεύσεις για τορπιλισμό της πορείας της Κύπρου προς την Ευρώπη.

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα εργαστεί σκληρά και θα συνεργαστεί στενά με τις ομόγνωμες στο θέμα αυτό πολιτικές δυνάμεις για να καμφθεί ή να παρακαμφθεί η κυβερνητική αδράνεια και να ικανοποιηθεί το μαζικό, το παλλαϊκό αίτημα για άμεση υποβολή αίτησης για ένταξη.

Και αυτό έστω προς γνώσιν όλων...

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά τον κ. Κόλοκο είναι ο κ. Πέτας και τελειώνουμε.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είμαι ο τελευταίος στη σειρά των σαράντα πέντε τόσων ομιλητών. Είναι φυσικό πολλά σημεία της ομιλίας μου να είναι επανάληψη άλλων συναδέλφων οι οποίοι είχαν μιλήσει πριν από μένα, αλλά, επειδή πρόκειται για συμβολή όλων μας στη μελέτη και συζήτηση των προϋπολογισμών, έχει σημασία να κατατεθούν και να καταχωρηθούν. Θα επιδιώξω να κινηθώ μέσα στα χρονικά πλαίσια που υιοθετήθηκαν και, αν ορισμένα μέρη της ομιλίας μας τα οποία θα είναι προς το τέλος φανεί ότι, αν δεν τα συντομεύσω, θα υπερβώ τα χρονικά όρια, θα υποχρεωθώ να συνοψίσω τις απόψεις μου πάνω στα σημεία αυτά.

Είμαι όμως υποχρεωμένος να πω ότι οι απόψεις που έχουν εκφραστεί -και υπήρξαν πολλές εποικοδομητικές και χρήσιμες απόψεις αλλά και απόψεις οι οποίες ήταν αρκετά επικριτικές και μπορεί από μία γωνία εξεταζόμενες να λεχθεί ότι περιείχαν το στοιχείο της οξείας και ανεπίτρεπτης κριτικής - όλες οι απόψεις θα καταχωρηθούν και θα αντιμετωπιστούν ανάλογα τόσο από τους αρμοδίους όσο και από τον ίδιο το λαό.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, η προετοιμασία των προϋπολογισμών του κράτους αποτελεί ένα καθήκον κεφαλαιώδους σημασίας για τη συγκροτημένη πολιτεία. Επισήμανση και προγραμματισμός της συλλογής των οικονομικών του κράτους, επισήμανση και ιεράρχηση των αναπτυξιακών έργων, μελέτη των δαπανών του κράτους κατά το χρονικό διάστημα που ανασκοπούμε, μελέτη των οικονομικών δυνατοτήτων που έχουμε και η μορφή αναδιανομής του εθνικού εισοδήματος είναι τα κυριότερα καθήκοντα του προϋπολογισμού.

Ιδιαίτερα κατά την προετοιμασία των προϋπολογισμών πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η θέληση και των ευρύτερων στρωμάτων του λαού. Θα πρέπει να πούμε ότι οι προϋπολογισμοί που έχουμε τώρα μπροστά μας και συζητούμε είχαν και την άποψη των διάφορων στρωμάτων του λαού, διότι, κατά τη διάρκεια που ο κρατικός μηχανισμός μελετούσε και προετοίμαζε αυτούς τους προϋπολογισμούς, οι διάφορες ομάδες των εργαζομένων και οι διάφορες κοινότητες μελετούσαν και υπέβαλαν στο κράτος τις απόψεις τους οι οποίες, κατά κάποιο τρόπο και ως ένα βαθμό, εκφράζονται στον προϋπολογισμό.

Το κύριο θέμα που θέλω να θίξω στη δική μου συμβολή, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι ορισμένα φλέγοντα προβλήματα που αντιμετωπίζει η

Λευκωσία και η επαρχία και να εκφράσω τη λύπη μου, που είναι λύπη και παράπονο όλων των κατοίκων της Λευκωσίας. Αυτό έχει τονιστεί και από όλους ή από πολλούς ομιλητές, ότι και στους προϋπολογισμούς του 1990 οι προϋπολογισμοί εξακολουθούν να δείχνουν δυσμενή διάκριση σε βάρος της Λευκωσίας. Θα πρέπει να αναφέρω ορισμένα πολύ χαρακτηριστικά παραδείγματα. Ξεκινώ από εκείνο το τμήμα του λαού το οποίο είναι το περισσότερο καταπιεσμένο κατά τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια. Από την πρώτη στιγμή της τουρκικής εισβολής και κατοχής υπογραμμίσαμε μαζί με όλους τους Λευκωσιάτες την ανάγκη όπως οι καταστηματάρχες και οι κάτοικοι της περιοχής της πράσινης γραμμής, από την περιοχή των ιπποδρομίων του Αγίου Δομετίου μέχρι και την περιοχή του Βόρειου Πόλου και της Ομορφίτας περνώντας από την πράσινη γραμμή της οδού Ερμού, τύχουν της βοήθειας και της αρωγής τόσο του κράτους όσο και των δήμων. Παρά τις υποσχέσεις που δόθηκαν επανειλημμένα προς αυτό το τμήμα του λαού, εξακολουθούν να είναι όλα τα προβλήματά τους ή σχεδόν όλα άλυτα και οι περιοχές αυτές να βρίσκονται σε μαρασμό.

Το δεύτερο σημείο που θα ήθελα να θίξω είναι ότι είναι λογική και άξια κάθε εκτίμησης η απόφαση της κυβέρνησης τελευταία να καθορίσει μια πολιτική αρωγής προς περιοχές οι οποίες έχουν ανακηρυχθεί ήδη σε περιοχές επηρεασμένες από την τουρκική ανταρσία και από την τουρκική εισβολή και κατοχή. Η άποψή μας είναι ότι σ' αυτές τις περιοχές θα πρέπει να περιληφθούν και ορισμένες άλλες οι οποίες καλύπτουν τα ίδια κριτήρια. Τέτοιες περιοχές στην επαρχία μας είναι ο Κάμπος, η Τσακκίστρα και η περιοχή του Πύργου και των άλλων χωριών της Τηλλυριάς. Βέβαια, θα πρέπει να πω ότι όλες οι περιοχές που αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα θα πρέπει να τύχουν της ίδιας αρωγής και βοήθειας, διότι η ισοτιμία δίνει το αίσθημα σ' όλους της υποχρέωσης να ανταποκρινόμαστε κατά τον ίδιο τρόπο όλοι στα καθήκοντα για την εξυπηρέτηση της πατρίδας μας.

Ένα άλλο πρόβλημα το οποίο θα πρέπει να αναφέρω είναι τα προβλήματα που έχουν οι δημοτικές περιοχές. Χαιρετίσαμε την ανακήρυξη των συμβουλίων βελτιώσεως αριθμού κοινοτήτων της περιοχής μας και όλης της Κύπρου σε δημοτικές περιοχές. Οι δημοτικές περιοχές είναι η ανώτερη μορφή τοπικής αυτοδιοίκησης, η πιο ικανή να επιφέρει καλύτερη ποιότητα ζωής στους κατοίκους. Θα πρέπει όμως να πούμε ότι και οι επτά δήμοι της περιοχής της Λευκωσίας -η Λευκωσία, η Αγλαντζιά, τα Λατσιά, ο δήμος της Λακατάμιας, του Αγίου Δομετίου, του Στροβόλου και της Έγκωμης-έχουν καθορίσει ορισμένα προγράμματα αναπτύξεως και όλοι οι δήμοι, όπως θα έχουμε προσέξει, έχουν διάφορα οικονομικά προβλήματα στο να υλοποιήσουν αυτά τα προγράμματά τους.

Θα πρέπει να χαιρετίσουμε το γεγονός ότι στις περιοχές αυτές άρχισε συστηματικά με έναν άλλο, διαφορετικό ρυθμό, η προώθηση προβλημάτων δημοτικής ανάπτυξης, καθαριότητας, πρασίνου. Χωροταξικά ακολουθείται μια επιστημονική πολιτική στις τοποθεσίες όπου θα ζει ο κόσμος, όπου θα εργάζεται, θα ψυχαγωγείται και παλιές ρυθμίσεις καταβάλλεται προσπάθεια να διορθωθούν και να εναρμονιστούν με τη νέα πολιτική της χωροταξίας και της πολεοδομίας. Θα πρέπει να πούμε όμως ότι εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά προβλήματα και δικαιολογημένα ο λαός της Λευκωσίας και της μείζονος περιοχής της Λευκωσίας αδημονεί και αισθάνεται πικρία για το γεγονός ότι η εισήγηση την οποία είχε υποβάλει από μισό τώρα αιώνα για χρησιμοποίηση μέρους της Αθαλάσσας για δημιουργία ενός σύγχρονου πάρκου εξακολουθεί να μένει υπόσχεση και κανένα έργο δεν έχει προωθηθεί στην περιοχή προς το σκοπό αυτό.

Πέραν τούτου και άλλοι πράσινοι πνεύμονες που υπήρχαν στη Λευκωσία, όπως είναι η κοίτη του Πεδιαίου ποταμού από τη Λακατάμια μέχρι και το χώρο των φυλακών, καταστρέφονται και όπου υπήρχε μέχρι σήμερα πράσινο και δέντρα κτίζονται μεγάλες πολυκατοικίες. Επίσης, αναξιοποίητες είναι και άλλες δεντροφυτεμένες περιοχές στα ανατολικά της Λευκωσίας. Είναι καιρός να δοθεί περισσότερη σημασία στη δημιουργία πρασίνου στην περιοχή της μείζονος Λευκωσίας. Θα πρέπει, πέραν τούτου, ορισμένα φλέγοντα προβλήματα, όπως είναι η απομάκρυνση των λυμάτων και των βόθρων, να λυθούν οριστικά. Ύστερα από πολλούς αγώνες καταβάλλεται προσπάθεια όπως λυθεί επιτέλους αυτό το πρόβλημα. Είναι μάλιστα ένα σοβαρότατο πρόβλημα για τις βιομηχανίες οι οποίες βρίσκονται στην κατοικημένη περιοχή. Έχουμε περίπου 18 βιομηχανικές ζώνες και περιοχές στην περιοχή της μείζονος Λευκωσίας. Παρά το ότι υπάρχουν αρκετοί χώροι για να φιλοξενηθούν αυτές οι βιομηχανίες μακριά από τις κατοικήσιμες περιοχές για να μην προκαλούν οχληρία, ωστόσο εξακολουθούν να υπάρχουν βιομηχανίες σε κατοικήσιμες περιοχές και μάλιστα βιομηχανίες με ψηλού βαθμού οχληρία.

Ένα άλλο σημείο που ήμουν προετοιμασμένος να θίξω και το έχω καταχωρήσει είναι το πρόβλημα της οδικής ανάπτυξης. Βασική πολιτική της χώρας μας -και είναι σωστό αυτό- είναι η οδική ανάπτυξη να είναι το πρώτο βήμα στα αναπτυξιακά μας πράγματα. Έχουμε αρκετά προβλήματα στην επαρχία μας τα οποία ήδη οι αρμόδιες αρχές έθεσαν μπροστά στους υπευθύνους και για πολλά απ' αυτά τα προβλήματα πήραν υποσχέσεις. Θα αναφέρω ότι ένα απ' αυτά τα προβλήματα, το κυριότερο που έχουμε στην επαρχία μας, είναι το πρόβλημα της δημιουργίας μεγάλης αρτηρίας για οδική σύνδεση του Πύργου με τη Λευκωσία.

Είναι γεγονός ότι ως αποτέλεσμα της εισβολής και της κατοχής η περιοχή της Τηλλυρίας και ολόκληρη η περιοχή δυτικά μέχρι και την Πόλη της Χρυσοχούς έμεινε ουσιαστικά ξεκομμένη από τον υπόλοιπο κορμό της Κύπρου. Και παρά τα διαβήματα που γίνονται από πολλά χρόνια και παρά τις υποσχέσεις που δόθηκαν, είδαμε όλοι με πικρία ότι στους προϋπολογισμούς για το 1990 δεν υπάρχει ούτε ένα σέντ που να προορίζεται για το οδικό αυτό έργο. Είναι ανάγκη να επαναλάβουμε ακόμα μια φορά από το βήμα τούτο ότι το αίσθημά μας και η απόφασή μας είναι όπως μαζί με τους κατοίκους της περιοχής συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας, για να δούμε τάχιστα αυτή την υπόσχεση να υλοποιείται.

Ένα άλλο έργο της ίδιας σημασίας αφορά την περιοχή της Μαραθάσας. Η Μαραθάσα την οποία ξέραμε -Πεδουλάς, Μουτουλλάς, Καλοπαναγιώτης- που ήταν από τα παλιότερα τουριστικά κέντρα της Κύπρου έμεινε σε μαρασμό, ξεκομμένη από τον υπόλοιπο κορμό της Κύπρου. Επιβάλλεται όπως ολοκληρωθεί η ανακατασκευή του δρόμου από τη Λευκωσία μέχρι το Τρόοδος μέσω της Μαραθάσας και από τον Πεδουλά μέχρι την Κακοπετριά για τον ίδιο σκοπό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι πρέπει να συντομεύσεις, κύριε Πέτα.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, συντομεύω. Ο τρίτος μεγάλης σημασίας δρόμος είναι ο δρόμος της δυτικής Πιτσιλλιάς, από την περιοχή της Άλωνας-Πλατανιστάσας-Φτερικουδιού μέσω του Μιτσερού προς τη Λευκωσία. Είναι μια περιοχή η οποία είναι από τις πιο καθυστερημένες της Ορεινής της Λευκωσίας και η κατασκευή αυτού του δρόμου θα της δώσει ζωή. Πέραν τούτου πρέπει να πούμε

ότι επιτέλους η ανακατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Τροόδους, τουλάχιστον από το σημείο της Ανθούπολης μέχρι τον Αστρομερίτη, πρέπει να αρχίσει αμέσως, διότι η τροχαία κατάντησε δράμα, ιδιαίτερα την καλοκαιρινή περίοδο, από την Ανθούπολη μέχρι και την Τριμιθιά.

Ένα άλλο σοβαρότατο πρόβλημα είναι το υδατικό. Πρόβλημα ύδρευσης αντιμετωπίζει και η πόλη και δεκάδες κοινότητες της Λευκωσίας. Επίσης τα αρδευτικά έργα. Αποθέματα νερού έχουμε πολλά. Από την περιοχή της Σολιάς, από τον ποταμό Καρκώτη μπορούμε να εξασφαλίσουμε τεράστιες ποσότητες νερού τις οποίες να χρησιμοποιήσουμε για σκοπούς ύδρευσης. Αρδευτικά έργα έχουν προγραμματιστεί στην περιοχή της Βυζακιάς και στην περιοχή της δυτικής Πιτσιλλιάς με κατασκευή μικρών δεξαμενών. Και υπάρχουν δυνατότητες να γίνουν και άλλα αρδευτικά έργα σε ολόκληρη τη βόρεια περιοχή της οροσειράς από το Τρόοδος μέχρι και το Σταυροβούνι, για να λυθούν προβλήματα ύδρευσης και άρδευσης.

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που επίσης πρέπει να δούμε -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- είναι το πρόβλημα της υγείας. Το πρόβλημα της υγείας είναι ένα σοβαρότατο πρόβλημα για τους κατοίκους της Λευκωσίας. Δεν υποτιμούμε ούτε κατ' ελάχιστο ό,τι έχει γίνει, ιδιαίτερα σε ορισμένους κλάδους όπου έχει πραγματικά αναβαθμιστεί η προσφερόμενη ιατρική περίθαλψη από το κράτος. Μιλώ για την αναβάθμιση της προσφοράς στα καρδιολογικά θέματα, την καρδιοχειρουργική, τα νεφρολογικά κτλ. Έχουμε και άλλους κλάδους για τους οποίους εξακολουθούμε να δαπανούμε τεράστια ποσά, για να στέλλουμε ασθενείς στο εξωτερικό για θεραπεία. Αν επανδρώσουμε αυτούς τους κλάδους, όπως είναι η οφθαλμοχειρουργική, η ωτορινολαρυγγολογία και άλλοι κλάδοι, για να μπορούμε να προσφέρουμε εδώ ιατρική περίθαλψη, το κράτος θα μπορεί να προσφέρει την αναγκαία βοήθεια στους ασθενείς με δαπάνες οι οποίες θα ανέρχονται στο 1/10 των σημερινών επιπέδων. Πέραν τούτου με το υπάρχον δυναμικό, έμψυχο και άψυχο, μπορούμε να προσφέρουμε πολύ περισσότερες υπηρεσίες στο λαό, αν γίνει καλύτερη οργάνωση και καλύτερη αξιοποίηση αυτού του δυναμικού.

Τέλος, θα ήθελα να τονίσω εκείνο που είναι περισσότερο αναγκαίο να δούμε. Την οργάνωση των ιατρικών μονάδων που έχουμε στην ύπαιθρο, την περαιτέρω επάνδρωσή τους. Τελευταία, όταν είχε εξαγγελθεί ο καθορισμός της συνεδρίας της Βουλής για τη συζήτηση των προϋπολογισμών, από δεκάδες χωριά μας είχαν επισκεφθεί, για να μας καταγγείλουν ότι είναι πολύ ανεπαρκείς οι μονάδες που έχουμε ή ορισμένες από τις μονάδες που έχουμε, με αποτέλεσμα υπερήλικες ή παιδιά που δεν μπορούν να ταλαιπωρούνται από τις ασθένειες ούτε μπορούν να τρέχουν εκεί και εδώ να είναι υποχρεωμένοι, εκεί που λύεται το οικονομικό πρόβλημα, να πληρώνουν καμιά φορά δέκα φορές περισσότερα για να πάνε οπουδήποτε, για να βρουν ιατρική περίθαλψη και φάρμακα. Είναι ανάγκη το κράτος, ένα κράτος που θα πρέπει να δείχνει την κοινωνικότητα και την προοδευτικότητά του με το ενδιαφέρον που δείχνει στους γέροντες και τα παιδιά, να επανδρώσει αυτές τις μονάδες, για να προσφέρουν πληρέστερη εξυπηρέτηση στο λαό στο θέμα της υγείας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, δεν πειράζει, ο κ. Πέτας υπερέβη κατά πολύ το χρόνο του, αλλά είπαμε: «Ο τελευταίος για καλορίζικος για κακορίζικος»!

(Γέλια)

Ο κ. Πέτας ήταν καλορίζικος!!

(Γέλια)

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει μια εισήγηση να διακόψουμε για 15 - 20 λεπτά, ούτως ώστε τα κόμματα τα οποία θα κάμουν ορισμένες τροπολογίες σε ορισμένα Κεφάλαια του Πίνακα, κυρίως του Τακτικού Προϋπολογισμού, να τα επεξεργαστούν από κοινού, ούτως ώστε να διευκολυνθεί η ψήφισή τους.

Γι' αυτό το λόγο θα επανέλθουμε στην αίθουσα μέσα σε 15 - 20 λεπτά.

('Ωρα διακοπής: 5.29 μ.μ.)

('Ωρα επανέναρξης: 5.53 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κύριοι συνάδελφοι,

Παρ'όλον ότι υπήρξε κοινή 'Εκθεση και για τους τρεις Προϋπολογισμούς της Δημοκρατίας και οι ομιλίες των αγορητών αφορούσαν και τους τρεις Προϋπολογισμούς, εντούτοις στη δεύτερη ανάγνωση θα θέσω σε ψηφοφορία ξεχωριστά βέβαια τον Τακτικό Προϋπολογισμό της Δημοκρατίας, τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως και τον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων για το 1990.

Προχωρούμε λοιπόν στη δεύτερη ανάγνωση του Τακτικού Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση του Προοιμίου και του πρώτου άρθρου;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα κάμω μια δήλωση εξαρχής, για να διευκολύνω και την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα καταψηφίσει ολόκληρο τον Τακτικό Προϋπολογισμό εκτός από τα σημεία που αφορούν την άμυνα και θα καταψηφίσει και τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως. 'Οταν θα φτάσουμε εκεί, θα κάμω σχετική δήλωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε θα κάμετε νέα δήλωση.

'Ωστε από τον Τακτικό Προϋπολογισμό η ΕΔΕΚ καταψηφίζει το σύνολό του, πλην των δαπανών για την άμυνα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς, όπως ήδη αναφέραμε, θα ψηφίσουμε τους Προϋπολογισμούς, αλλά ήδη έχουμε καταθέσει στο Προεδρείο μια σειρά τροποποιήσεων κι επομένως θα

παρακαλέσουμε πάνω σ' αυτές τις τροποποιήσεις, τις οποίες έχετε κοντά σας, να γίνει ξεχωριστή ψηφοφορία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Πολύ ευχαρίστως.

Προχωρούμε λοιπόν στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του πρώτου άρθρου;

Το πρώτο άρθρο εγκρίνεται με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο ποσού £412,684,431 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του δεύτερου άρθρου;

Και το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται επίσης με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας, όπως θα διαμορφωθεί όταν θα θέσω σε ψηφοφορία τα διάφορα Κεφάλαιά του, για να γίνουν οι τροπολογίες που επιθυμούν τα διάφορα κόμματα, εγκρίνονται επίσης πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Και το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται επίσης από τους Βουλευτές όλων των άλλων κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ η οποία το καταψηφίζει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Ιδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μερος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. 'Αρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Το πέμπτο άρθρο, καθώς και ο Δεύτερος Πίνακας, Πρώτο Μέρος, και ο Δεύτερος Πίνακας, Δεύτερο Μέρος, εγκρίνονται επίσης από τους Βουλευτές όλων των άλλων κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση θέσεων που είναι κενές ή που θα κενωθούν. Τρίτος Πίνακας. Αντικατάσταση κενών θέσεων αμέσως μετά την πλήρωσή τους. Τρίτος Πίνακας. Μεταφορά πιστώσεων. 'Αρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Και το έκτο άρθρο, καθώς και ο Τρίτος Πίνακας, εγκρίνονται κατά τον ίδιο τρόπο, δηλαδή από τους βουλευτές όλων των άλλων κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τέταρτος Πίνακας. 'Αρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Το έβδομο άρθρο, καθώς και ο επισυνημμένος Πίνακας, εγκρίνονται επίσης όπως και τα άλλα άρθρα, δηλαδή με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των άλλων κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ η οποία τα καταψηφίζει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Οροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στο Νόμο αυτό. 'Αρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Και το όγδοο άρθρο εγκρίνεται επίσης με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ η οποία το καταψηφίζει.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι αυτό γίνεται με τη διευκρίνιση ότι αυτό που ψηφίζουμε είναι οι τροποποιημένοι προϋπολογισμοί, όπως τους έχει τροποποιήσει η Επιτροπή Οικονομικών κι όχι όπως κατατέθηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς! Είναι οι προϋπολογισμοί όπως έγιναν μετά την επεξεργασία τους από την Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Αυτοί είναι οι προϋπολογισμοί τους οποίους ψηφίζουμε σήμερα.

Προχωρούμε παρακάτω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 01 από άρθρο 100 μέχρι άρθρο 273. Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή σελίδες 39, 40 41 και 42.

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται με τον ίδιο τρόπο όπως και τα άρθρα του Νόμου, δηλαδή με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των άλλων κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε παρακάτω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 04. Υπουργικό Συμβούλιο. Από άρθρο 100 μέχρι 243, δηλαδή σελίδες 43 και 44.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Το Κεφάλαιο Α 04 εγκρίνεται επίσης με τις ψήφους των Βουλευτών των τριών κομμάτων πλην της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 05. Βουλή των Αντιπροσώπων. Από άρθρο 100 μέχρι 745, δηλαδή από σελίδα 45 - 48 συμπεριλαμβανομένης. Είναι ο προϋπολογισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Το Κεφάλαιο Α 05 εκρίνεται και πάλι με τις ψήφους όλων των Βουλευτών πλην της ΕΔΕΚ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε! Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα ήθελα μια διευκρίνιση αν ψηφίζουμε όλοι ομόφωνα για θέματα που αφορούν τη Βουλή και το ρόλο της Βουλής και στο εσωτερικό και στο εξωτερικό ή αν συνεχίζεται η τακτική που ακολουθείται σε άλλα θέματα και στο θέμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, ο κ. Χατζηδημητρίου ήταν ρητός: «Καταψηφίζουμε τα πάντα πλην των δαπανών για την άμυνα.»

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επομένως καταψηφίζονται και τα διάφορα ταξίδια του Προέδρου της Βουλής κτλ. Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλο θέμα αυτό. Βεβαίως.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για αποφυγή οποιασδήποτε «ευκολολογίας» πάνω στο θέμα από πλευράς ορισμένων έχουμε κρατήσει μια συγκεκριμένη στάση ως σύνολο, για να αντιμετωπίσουμε τα γενικότερα προβλήματα. Αν θέλουν να ξαναρχίσουμε συζήτηση από την αρχή, γιατί καταψηφίζουμε τους Προϋπολογισμούς, είμαστε πρόθυμοι!

Έτσι θα παρακαλέσω τον καθένα να ψηφίζει σύμφωνα με τις δικές του αντιλήψεις και να μη σχολιάζει τις θέσεις άλλων κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, η θέση της ΕΔΕΚ είναι τελείως καθαρή και δεν επιδέχεται καμιά αμφισβήτηση όπως τέθηκε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε!!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι η θέση της ΕΔΕΚ είναι καθαρή. Εδώ η ΕΔΕΚ λέει: «Επειδή ο τόπος χρειάζεται άμυνα, ψηφίζω την άμυνα». Δεν μπορεί να πει: «Επειδή ο τόπος χρειάζεται Βουλή, ψηφίζω τον προϋπολογισμό της

Βουλής»; Γιατί, αν όλοι καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό της Βουλής, πρέπει να κλείσουμε το κατάστημα και να πάμε στα σπίτια μας!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά λυπούμαι, γιατί γίνεται προσπάθεια να πληγεί η έννοια της καταψήφισης. Ναί, είναι ένα πολύ σημαντικό όπλο στα χέρια ενός κόμματος η υπόθεση της καταψήφισης των προϋπολογισμών. Θα θέλαμε να είχαμε άλλες δικλίδες ασφαλείας, για να μπορούμε να τοποθετούμαστε πάνω στα θέματα που αφορούν αυτό τον τόπο και τη μοίρα αυτού του τόπου. Δυστυχώς έχουμε αυτό το πολύ ισχυρό όπλο και θα το χρησιμοποιήσουμε. Ας καταψηφιστεί ο προϋπολογισμός και μετά ερχόμαστε είτε με δωδεκατημόρια είτε με ειδικές νομοθεσίες και ψηφίζουμε πάνω στο θέμα της Βουλής. Και είναι μια πρόσκληση προς την κυβέρνηση, για να σκεφτεί κι εκείνη τις ευθύνες της έναντι του τόπου και να οδηγηθεί σε καλύτερο διάλογο με τις πολιτικές δυνάμεις.

Σ' ό,τι αφορά τη θέση μας για την άμυνα, μάλιστα, μπορώ να πω ότι μπορεί να στηθεί κι επιχείρημα: Γιατί την άμυνα και τίποτε άλλο; Ε! Δίνουμε σημασία στην άμυνα για την υπεράσπιση έναντι της κατοχής. Αν δεν το αντιλαμβάνονται ορισμένοι συνάδελφοι αυτό το πράγμα, το επαναλαμβάνουμε με την ελπίδα ότι μπορεί να το αντιληφθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, είναι πλήρως αντιληπτή η πολιτική σημασία της απόφασης της ΕΔΕΚ. Πρόκειται περί πολιτικής πράξης κι όχι περί του αν εγκρίνουμε αν θα υπάρχει Βουλή, αν θα υπάρχει Δημόσια Υπηρεσία ή αν θα υπαρχει Αστυνομία και ούτω καθεξής.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπήρξε θέμα ούτε «ευκολολογίας» ούτε «δυσκολολογίας». Και σεβόμαστε απόλυτα τη θέση των συναδέλφων. Απλώς ζητήσαμε μια διευκρίνιση. Δόθηκε. Είμαστε ικανοποιημένοι. Δεν υπήρξε θέμα να θίξουμε οποιοδήποτε συνάδελφο ή οποιοδήποτε κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χαίρομαι πολύ που το ακούω, κύριε Γαλανέ.

(Γέλια)

Δεν είμαστε εδώ για να θίγουμε ο ένας τον άλλο. Είναι φανερό ότι η απόφαση της ΕΔΕΚ έχει μια πολιτική σημασία. Είναι μια πολιτική πράξη και τίποτε περισσότερο. Δεν αμφισβητούμε την ύπαρξη του κράτους. Δεν αμφισβητούμε τίποτε με την καταψήφιση του προϋπολογισμού, αλλά κάνουμε μια πολιτική πράξη.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κανένας δεν αμφισβητεί το δικαίωμα, κανένας δεν αμφισβητεί ότι η καταψήφιση του προϋπολογισμού είναι πολιτική πράξη. Αλλά η κάθε πολιτική πράξη έχει κι ένα λογικό ειρμό και εδώ στερείται λογικού ειρμού το να μην ψηφίζεις τη Βουλή που είναι το όργανο που διασφαλίζει τη δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κατ' εμάς, ναί, πρέπει να υπάρχει λογικός ειρμός. Κάποιοι οι οποίοι κατακρίνουν την κυβέρνηση και παρουσιάζονται ότι δεν είναι ευχαριστημένοι με το κυβερνητικό έργο στον α' ή τον β' τομέα πώς ψηφίζουν τους προϋπολογισμούς; Αυτή είναι η αντίφαση που βλέπουμε από τη δική μας πλευρά. Εμείς δε συμφώνούμε και καταψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν προχωρούμε, κύριοι, διότι αν συνεχίσουμε μ' αυτό το τέμπο δε θα τελειώσουμε ποτέ μας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 06. Δικαστικό Τμήμα. 'Αρθρο 100 - 779. Από τη σελίδα 49 μέχρι την 59.

Υπάρχει τροποποίηση ενώπιόν μας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει τροποποίηση στη σελίδα 58, άρθρο 284.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαστε, ως Δημοκρατικό Κόμμα, ν' αποκοπεί ένα ποσό 10% από το άρθρο 284 που αφορά το Δικαστικό Τμήμα και ιδιαίτερα το άρθρο που αφορά ναύλα κι άλλα έξοδα για συνέδρια, αποστολές και άδειες για υπηρεσιακούς λόγους στο εξωτερικό, για να συνάδει με την ίδια πολιτική της λιτότητας που χαράξαμε και για τις αποστολές στο εξωτερικό όσον αφορά τις επιμέρους κυβερνητικές δραστηριότητες.

Επομένως, για να είμαστε συνεπείς στη μείωση των διάφορων κονδυλίων που αφορούν ταξίδια στο εξωτερικό κτλ., ζητούμε να μειωθεί το άρθρο 284 κατά 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, το άρθρο αυτό, κύριοι, προνοεί για δαπάνες, ναύλα κι άλλα έξοδα για συνέδρια, αποστολές κτλ. Το κονδύλιο είναι £5,000 και η εισήγηση είναι να μειωθεί κατά 10%.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της μείωσης;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι τόσο η τροποποίηση αυτή που προτείνεται όσο και οι άλλες τροποποιήσεις στα θέματα φιλοξενίας κτλ. έχουν στόχο να δώσουν το μήνυμα για λιτότητα στην κυβέρνηση. Και η Επιτροπή Οικονομικών έχει δώσει τέτοια μηνύματα με άλλες περικοπές. Γι' αυτό δε θα είχαμε και δεν έχουμε οποιαδήποτε ένσταση όπως τα κονδύλια αυτά μειωθούν κατά 10%. Οι περικοπές αυτές είναι απλώς για να δώσουν αυτό το μήνυμα, διότι πραγματικά η μείωση είναι μηδαμινή.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κατά συνέπεια είναι μήνυμα λιτότητας. Γι' αυτό και η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα υποστηρίξει αυτές τις τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας μείωσης του κονδυλίου κατά 10%;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

29 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα εγκρίνεται η μείωση του κονδυλίου αυτού κατά 10%.

Τώρα τίθεται προς έγκριση ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 06.

Υπάρχει ένσταση όπως το Κεφάλαιο Α 06, από τη σελίδα 49 μέχρι την 59, εγκριθεί με την τροποποίηση η οποία ψηφίστηκε προ ολίγου;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το Κεφάλαιο αυτό εγκρίνεται με την τροποποίηση που ψηφίστηκε προ ολίγου.

Προχωρούμε στο αμέσως επόμενο Κεφάλαιο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Α 07. Νομική Υπηρεσία.

Έχει κι εδώ μια τροποποίηση, κύριε Πρόεδρε, στη σελίδα 63, άρθρο 309, Φιλοξενία. Μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, αντιλαμβάνομαι είναι το 10% το οποίο γίνεται εισήγηση να μειωθούν.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Για τους ίδιους λόγους, κύριε Πρόεδρε, που προαναφέραμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροποποίησης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

29, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα εγκρίνεται η αποκοπή του 10% από τα κονδύλια αυτά.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να γίνει ψηφοφορία στο άρθρο 330, Αγορά Υπηρεσιών, διότι αφορά τον τομέα της ιδιωτικοποίησης όπου έχουμε τοποθετηθεί ως κόμμα εναντίον για τους λόγους που αναφέραμε στις ομιλίες μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Στο Κεφάλαιο Α 07 εισηγείσθε όπως το άρθρο 330 απαλειφθεί. Είναι ένα κονδύλι £10,000 για την Αγορά Υπηρεσιών, όπως τιτλοφορείται.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή τα κονδύλια αυτά της Αγοράς Υπηρεσιών θα παρουσιαστούν και σ' άλλα κεφάλαια, θα ήθελα κι εδώ να ξεκαθαρίσω τη θέση αρχής.

Παρ'όλο που η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα επανειλημμένα εδώ έχει ταχθεί ενάντια στην ιδιωτικοποίηση -αν θυμάστε μάλιστα τελευταία, αναφορικά με τις τηλεφωνικές συσκευές της ΨΥΤΑ, εμείς καταψηφίσαμε την ιδιωτικοποίηση- χαιρόμαστε τώρα, διότι κι άλλα κόμματα θα πάρουν τη θέση αυτή πάνω σ' όλα εκείνα τα θέματα τα οποία αφορούν την ιδιωτικοποίηση.

Γι' αυτό κι εμείς θα τα καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα καταψηφίσουμε την τροποποίηση, διότι ως κόμμα υποστηρίζουμε να αγοράζονται υπηρεσίες από τον ιδιωτικό τομέα. Και θέλω να διευκρινιστεί αυτό το σημείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ως θέμα αρχής, οπουδήποτε υπάρχει θέμα ιδιωτικοποίησης εμείς θα καταψηφίσουμε, διότι θεωρούμε ότι κλονίζεται το μεικτό σύστημα της οικονομίας, όταν εισάγεται αυτός ο νέος θεσμός της ιδιωτικοποίησης που, κατά κάποιο τρόπο, συγκρούεται με την όλη φιλοσοφία που αφορά το θέμα παροχής δημόσιων υπηρεσιών από την κυβέρνηση.

Γι' αυτό το λόγο, οπουδήποτε υπάρχει κονδύλι ιδιωτικοποίησης, για να μην επαναλαμβάνω τους λόγους, εμείς θα καταψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Πάλι θέλω να διευκρινίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν πρόκειται περί διάλυσης οποιασδήποτε υπηρεσίας. Εκείνο το οποίο γίνεται είναι ότι υπάρχουν οι ήδη υφιστάμενες υπηρεσίες. Απλώς δίνεται η δυνατότητα σε ένα ελάχιστο μέρος των υπηρεσιών αυτών να τις προσφέρουν στον ιδιωτικό τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είσθε πλήρως σαφής, κύριε Ιεροδιακόνου.

Λοιπόν, κύριοι, θέτω σε ψηφοφορία την τροπολογία την οποία εισηγήθηκε ο κ. Γαλανός.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα η τροπολογία εγκρίνεται. Και με την τροπολογία αυτή εγκρίνεται και το Κεφάλαιο Α 07 μέχρι το τέλος, δηλ. από τη σελίδα 60 - 63 συμπεριλαμβανομένης.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 08.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 08. Ελεγκτική Υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά τροπολογία εδώ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε. Στη σελίδα 67, άρθρο 309, Φιλοξενία. Υπάρχει εισήγηση για μείωση 10%.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Για τους ίδιους λόγους, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Είναι ένα ποσό £1,150, αλλά για θέμα αρχής είναι .....

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε κι αυτή η τροπολογία εγκρίνεται κι ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 08, από το άρθρο 100 μέχρι το 558, από τη σελίδα 64 μέχρι το τέλος της σελίδας 67, εγκρίνεται επίσης.

Προχωρούμε στο επόμενο Κεφάλαιο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 09. Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

Κι εδώ υπάρχει τροπολογία, κύριε Πρόεδρε. Σελίδα 69, άρθρο 330. Αγορά Υπηρεσιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ένα ποσό £10,000.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειδικά γι' αυτό το κονδύλι μια μορφή που μπορεί να πάρει η αγορά υπηρεσιών είναι όταν η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας δεν έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα, διότι διαφωνεί με συμβουλή που της έχει δώσει, κι αναγκάζεται να προσφύγει σε δικηγόρο στον ιδιωτικό τομέα για να κάμει την υπεράσπισή της. Αυτό πρέπει να το έχουμε υπόψη μας τώρα. Δεν είναι η ίδια περίπτωση με την προηγούμενη. Νομίζω ότι είναι αναφαίρετο το δικαίωμά της, αν πιστεύει ότι πρέπει να εφεσιβάλει μια απόφαση, να μπορεί να την εφεσιβάλει με δικηγόρο της εκλογής της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς πιστεύουμε ότι, αν χρειάζεται οποιοδήποτε τμήμα της κυβέρνησης -συμπεριλαμβανομένης και της Νομικής Υπηρεσίας- ενίσχυση, είμαστε έτοιμοι να το μελετήσουμε, να το εξετάσουμε και ως Βουλή να ψηφίσουμε οποιαδήποτε κονδύλια για ενίσχυση. Κι αυτό ισχύει γενικά.

Από την άλλη πλευρά μας είναι αδύνατο να δεχτούμε οποιοδήποτε θεσμό ο οποίος συγκρούεται, από τη μια μεριά, με το θεσμό του ιδιωτικού κέρδους και από την άλλη των κοινωνικών υπηρεσιών, αφού είναι, κατά τη γνώμη μας, αυτός ο ρόλος της Δημόσιας Υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σύμφωνα με το Σύνταγμα, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και η Νομική Υπηρεσία βοηθούν όλες τις υπηρεσίες της Δημοκρατίας. Το να επιτρέπεται σ' οποιοδήποτε όργανο του κράτους να αναζητά νομικές συμβουλές εκτός του χώρου αυτού νομίζω δε δικαιολογείται. Κατά συνέπεια πρέπει ν' αποκατασταθεί αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, κύριοι, υπάρχει μια εισήγηση για τροπολογία προς διαγραφή αυτού του κονδυλίου.

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί να υπάρχει εισήγηση, αλλά πρέπει να γίνει σαφές προς το λαό τι εισηγείται το Δημοκρατικό Κόμμα, τι ψηφίζει το ΑΚΕΛ και τι ψηφίζει ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι σαφέστατο, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, δεν έγινε σαφές. Διότι αν αυτό το πράγμα το οποίο λέγουν -κι αν έχουν συνέπεια- το επεκτείνουν και στα θέματα του Κτηματολογίου, τότε είναι καλό να γνωρίζουν οι πάντες ότι οι δικηγόροι οι οποίοι χειρίζονται απαλλοτριώσεις εκ μέρους του κράτους και των κρατικών υπηρεσιών -και δεν είμαι μεταξύ αυτών κι ουδέποτε υπήρξα μεταξύ αυτών, αλλά πρόσφυγες συνάδελφοι χειρίστηκαν σωρεία υποθέσεων- θα χάσουν αυτή τη δυνατότητα, διότι θα πρέπει να προσλάβει το τμήμα του Γενικού Εισαγγελέα κι άλλους δημόσιους υπαλλήλους!

Κατά τα λοιπά ζήτω η λιτότητα! Και κάνουμε καλά τη δουλειά μας, διότι η Επιτροπή Οικονομικών απέκοψε και 250 θέσεις από τις νέες θέσεις που πρότεινε η κυβέρνηση με τους προϋπολογισμούς!

Αυτά τα πράγματα πρέπει να γίνουν σαφή και θα πρέπει ο καθένας να φέρει πλήρη ευθύνη των πολιτικών του θέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε διάθεση να προσφυγολογήσουμε. Η θέση μας είναι συνεπής. Και πέρσι πήραμε την ίδια θέση και δεν τίθεται θέμα προσφύγων ή οποιουδήποτε άλλου ή της α' ή της β' υπηρεσίας. Εμείς έχουμε μια γενική θέση αρχής πάνω στο θέμα της ιδιωτικοποίησης. Επομένως, ας μην προσπαθούμε με παραδείγματα σαν αυτά που αναφέρθηκαν να πλήξουμε μια θέση που για μας είναι θέμα, θέσης αρχής: Ότι δεν μπορούμε να παραδίνουμε κυβερνητικές υπηρεσίες στον ιδιωτικό τομέα, για να διατηρηθεί το σημερινό ευαίσθητο ισοζύγιο. Είναι άποψη δική μας. Έχει δικαίωμα κάποιο κόμμα να την καταψηφίσει, αλλά δε νομίζω ότι πρέπει να αποδίδονται διάφορα κίνητρα και να προσφυγολογούμε, επειδή δεν έχουμε άλλα επιχειρήματα, για να στηρίξουμε τις θέσεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι έληξε το θέμα.

Το θέτω σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται και το κονδύλι διαγράφεται.

Κατά τα άλλα, το Κεφάλαιο Α 09 από την αρχή μέχρι το τέλος του εγκρίνεται όπως βρίσκεται μέσα στον προϋπολογισμό.

Προχωρούμε παρακάτω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 10. Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι τα κονδύλια στις σελίδες 70 - 71. Από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 288.

Υπάρχει οποιαδήποτε τροπολογία;

Βλέπω εδώ, από το σημείωμα που έχω μπροστά μου, ότι δεν υπάρχει τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του Κεφαλαίου Α 10;

Όλοι οι Βουλευτές πλην των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Και προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 13.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 13. Υπουργείο Άμυνας - Διοίκηση. Από άρθρο 100 μέχρι 499. Σελίδες 72 και 73.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε βλέπω να υπάρχει καμιά τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 14. Κυπριακός Στρατός. Από άρθρο 100 μέχρι 352. Σελίδες 74 και 75.

Κεφάλαιο Α 15. Εθνική Φρουρά. Άρθρο 345, σελίδα 76.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η ψήφιση των κονδυλίων των τριών αυτών Κεφαλαίων, δηλ. Α 13, Α 14 και Α 15, είναι ομόφωνη εκ μέρους των Βουλευτών όλων των κομμάτων της Βουλής.

Ώστε τα Κεφάλαια Α 13, Α 14 και Α 15 εγκρίνονται ομόφωνα από όλα τα κόμματα της Βουλής.

Και προχωρούμε στο επόμενο Κεφάλαιο που αφορά το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 16. Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, πρόταση εδώ για τροποποίηση στη σελίδα 78, άρθρο 285. Συνέδρια, Σεμινάρια και άλλα Γεγονότα στην Κύπρο. Υπάρχει εισήγηση για μείωση 10%.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Για τους λόγους που αναφέραμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Θέτω σε ψηφοφορία την τροπολογία για μείωση 10% του άρθρου 285.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, ακόμα μια εισήγηση για τροποποίηση στη σελίδα 79, άρθρο 309. Φιλοξενία. Υπάρχει και εδώ η εισήγηση για μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές εγκρίνεται και αυτή η τροπολογία και ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 16 το οποίο αφορά το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 733, από τη σελίδα 77 μέχρι την 79 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται επίσης.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 17. Τμήμα Γεωργίας.

Εδώ δεν υπάρχει καμιά τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 17, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 525 και από τη σελίδα 80 μέχρι την 84 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 18. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Ούτε εδώ υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 18, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 368, από τη σελίδα 85 μέχρι την 89 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 19. Τμήμα Δασών.

Δεν υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 19, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 731, από τη σελίδα 90 μέχρι την 94 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 20. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Ούτε εδώ υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 20, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 244, από τη σελίδα 95 μέχρι την 110 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 21. Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως.

Ούτε εδώ υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 21, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 243 και από τη σελίδα 111 μέχρι την 113 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 22. Μετεωρολογική Υπηρεσία.

Δεν υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 22, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 523, από τη σελίδα 114 μέχρι την 117 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 23. Τμήμα Αναδασμού.

Ούτε εδώ υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 23, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 412, από τη σελίδα 118 μέχρι την 120 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 26.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 26. Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Εδώ υπάρχει εισήγηση για τροποποιήσεις, κύριε Πρόεδρε. Στη σελίδα 123, άρθρο 285. Συνέδρια, Σεμινάρια και άλλα Γεγονότα στην Κύπρο. Υπάρχει εισήγηση για μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επίσης στην ίδια σελίδα, άρθρο 309. Φιλοξενία. Υπάρχει και εδώ η εισήγηση για μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές εγκρίνεται και αυτή η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στην ίδια σελίδα, άρθρο 330. Αγορά Υπηρεσιών. Εδώ υπάρχει τροπολογία με εισήγηση για καταψήφιση του άρθρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές η τροπολογία εγκρίνεται και το κονδύλι αυτό διαγράφεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επίσης στη σελίδα 124, άρθρο 330. Αγορά Υπηρεσιών. Και εδώ υπάρχει τροπολογία με εισήγηση για καταψήφιση του άρθρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται και το κονδύλι αυτό διαγράφεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στην ίδια σελίδα, άρθρο 273. Έξοδα Λειτουργίας Κεντρικού Φορέα για τα Δικαιώματα της Γυναίκας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ένα κονδύλι £20,000, αλλά δεν έχω εισήγηση εδώ. Οι σημειώσεις μου λένε αποχή, αλλά αυτό δε σημαίνει τίποτα. Θα ήθελα μια διευκρίνιση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ζητήσουμε απλώς να γίνει ψηφοφορία, διότι εμείς για λόγους αρχής, επειδή ο Φορέας Γυναικών έχει τεθεί πάνω σε μια πολύ προσωπική βάση, θα τηρήσουμε αποχή. Είναι συνεπής θέση που πήραμε και πέρσι πάνω σ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε βλέπουμε κανένα λόγο γιατί να μην το ψηφίσουμε, γι' αυτό η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα ψηφίσει το άρθρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέτω σε ψηφοφορία αμέσως, κύριε Κωνσταντίνου.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 της ΕΔΕΚ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα με 27 ψήφους υπέρ, 5 εναντίον και 15 αποχές, το κονδύλι των £20,000 για το Φορέα Γυναικών παραμένει.

Τώρα, ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 26 του Υπουργείου Δικαιοσύνης, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 121, από τη σελίδα 121 μέχρι την 125 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται όπως έχει τροποποιηθεί κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των Κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 27.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 27. Φυλακές.

Εδώ δεν υπάρχει καμιά τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 27, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 739, από τη σελίδα 126 μέχρι την 129 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 30.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 30. Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, πρόταση για τροποποίηση στη σελίδα 131, άρθρο 285. Συνέδρια, Σεμινάρια και άλλα Γεγονότα στην Κύπρο. Υπάρχει εισήγηση για μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, ακόμα μια εισήγηση για τροποποίηση στην ίδια σελίδα, άρθρο 309. Φιλοξενία. Υπάρχει και εδώ η εισήγηση για μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές εγκρίνεται και αυτή η τροπολογία.

Ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 30 το οποίο αφορά το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 499, από τη σελίδα 130 μέχρι την 131 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται όπως έχει τροποποιηθεί κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 31. Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Εδώ δεν υπάρχει καμιά τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 31, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 273, από τη σελίδα 132 μέχρι την 152 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 32. Συνεργατική Ανάπτυξη.

Ούτε εδώ υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 32, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 238, από τη σελίδα 153 μέχρι την 155 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 33. Μεταλλεία.

Δεν υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 33, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 884, από τη σελίδα 156 μέχρι την 157 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 34. Τμήμα Επίσημου Παραλήπτη και Εφόρου.

Ούτε εδώ υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 34, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 349, από τη σελίδα 158 μέχρι την 160 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 36.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 36. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, πρόταση για τροποποίηση στη σελίδα 162, άρθρο 285. Συνέδρια, Σεμινάρια και άλλα Γεγονότα στην Κύπρο. Υπάρχει εισήγηση για μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, ακόμα μια εισήγηση για τροποποίηση στην ίδια σελίδα, άρθρο 309. Φιλοξενία. Υπάρχει και εδώ η εισήγηση για μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές εγκρίνεται και αυτή η τροπολογία.

Ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 36 το οποίο αφορά το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 309, από τη σελίδα 161 μέχρι την 162 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία όπως έχει τροποποιηθεί, με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 37. Τμήμα Εργασίας.

Εδώ δεν υπάρχει καμιά τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 37, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 723, από τη σελίδα 163 μέχρι την 167 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 38. Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ούτε εδώ υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 38, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 745, από τη σελίδα 168 μέχρι την 171 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 39. Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Δεν υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 39, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 745, από τη σελίδα 172 μέχρι την 176 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 41.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 41. Υπουργείο Εσωτερικών.

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, πρόταση για τροποποίηση στη σελίδα 180, άρθρο 285. Συνέδρια, Σεμινάρια και άλλα Γεγονότα στην Κύπρο. Υπάρχει εισήγηση για μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, ακόμα μια εισήγηση για τροποποίηση στη σελίδα 180, άρθρο 309. Φιλοξενία. Υπάρχει και εδώ η εισήγηση για μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές εγκρίνεται και αυτή η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει επίσης ακόμα μια εισήγηση για τροποποίηση στη σελίδα 180, άρθρο 428. Χορηγία στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Ο προϋπολογισμός περιέχει κονδύλι £500,000 και γίνεται εισήγηση να ελαττωθεί το ποσό σε £400,000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 27 ψήφους υπέρ, 15 εναντίον και 5 αποχές εγκρίνεται και αυτή η τροπολογία.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Η καταψήφιση ή μάλλον η μείωση του κονδυλίου κατά £100,000 από πλευράς του Δημοκρατικού Κόμματος γίνεται για τους λόγους που αναφέραμε στις ομιλίες μας και αφορά γενικά τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει την πολιτική ζωή του τόπου το Ρ.Ι.Κ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Είναι πράξη συμβολική η οποία δίνει κάποιο μήνυμα προς την Εκτελεστική Εξουσία.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, και εμείς το μήνυμα που θα θέλαμε να δώσουμε και στην κυβέρνηση και στη διεύθυνση του Ρ.Ι.Κ. αναφέρεται στον τρόπο παρουσίασης της πολιτικής ζωής και ιδιαίτερα στον τρόπο παρουσίασης του δελτίου ειδήσεων. Και βεβαίως φέτος απαλείφουμε μόνο £100,000, αλλά αν συνεχιστεί η ίδια τακτική, είναι φυσικό του χρόνου να είμαστε πιο αυστηροί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει γίνει τελείως καθαρό, κύριε Ιεροδιακόνου, από τις ομιλίες πολλών Βουλευτών ότι αυτό είναι το νόημα της μείωσης του κονδυλίου.

Μετά τη μείωση του ποσού για το Ρ.Ι.Κ. δεν έχουμε άλλη τροπολογία. Ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 41 το οποίο αφορά το Υπουργείο Εσωτερικών, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 430, από τη σελίδα 177 μέχρι την 183 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία όπως έχει τελικά τροποποιηθεί, με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 42. Επαρχιακή Διοίκηση.

Εδώ δεν υπάρχει καμιά τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 42, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 845, από τη σελίδα 184 μέχρι την 193 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 43. Αστυνομία.

Ούτε εδώ υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 43, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 733, από τη σελίδα 194 μέχρι την 197 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 44. Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Δεν υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 44, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 733, από τη σελίδα 198 μέχρι τη 201 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 45. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Ούτε εδώ υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 45, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 255, από τη σελίδα 202 μέχρι τη 205 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 46. Υπηρεσία Μεταναστεύσεως.

Ούτε εδώ υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 46, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 779, σελίδες 206 και 207, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 47. Υπηρεσία Εγγραφής.

Δεν υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 47, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 379, σελίδες 208 και 209, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 48. Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Ούτε εδώ υπάρχει τροπολογία, άρα ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 48, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 802, από τη σελίδα 210 μέχρι τη 213 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 49.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 49. Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών.

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, πρόταση για τροποποίηση στη σελίδα 217, άρθρο 273. Έξοδα Λειτουργίας Γραφείων Τύπου στο Εξωτερικό. Υπάρχει εισήγηση για μείωση του κονδυλίου κατά £55,000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα ποσά τα οποία αναφέρονται εδώ, στο άρθρο 273, είναι £415,000. Η εισήγηση που γίνεται είναι να εγκριθούν μόνο £360,000.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Θα ήθελα να ακούσω από τους συναδέλφους του ΔΗ.ΚΟ. τη δικαιολογία, γιατί υποβάλλουν αυτή την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Ο λόγος είναι απλός, κύριε Πρόεδρε. Αυξάνεται φέτος το κονδύλι κατά £55,000 και εμείς δεν είμαστε βέβαιοι για τη σωστή αξιοποίησή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό σε όλους μας ότι, όταν συναντώμαστε με ξένους και τους ρωτούμε για το Κυπριακό, έχουν άγνοια για το κυπριακό πρόβλημα. Αυτό το φαινόμενο πρέπει να σταματήσει και θα σταματήσει με επενδύσεις. Μια από τις επενδύσεις είναι αυτή την οποία προβλέπει ο προϋπολογισμός.

Έργο δικό μας είναι να παρακολουθήσουμε σαν κέρβεροι, όπως είναι η πρόταση, αν σωστά δαπανώνται τα ποσά αυτά και αν πραγματοποιούν το στόχο για τον οποίο τα ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν αποσύρει την εισήγησή του το ΔΗ.ΚΟ., είμαι υποχρεωμένος να τη θέσω σε ψηφοφορία.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μέχρι ο κ. Χριστοφίδης να αποδειχθεί ο κέρβερος που θέλει να παρουσιάζεται, εμείς δίνουμε μεγαλύτερη σημασία στην ποιοτική πλευρά και όχι στην ποσοτική. Μακάρι να υπάρξουν εκείνες οι ποιοτικές βελτιώσεις και θα είμαστε έτοιμοι όχι μόνο να ψηφίσουμε τις επιπλέον £55,000 αλλά και £100,000.

Όμως δεν έχουμε πειστεί ότι έχει γίνει η αναγκαία ποιοτική βελτίωση των υπηρεσιών αυτών, γι' αυτό και θέλουμε να δώσουμε ένα μήνυμα για βελτίωση των υπηρεσιών. Όταν βεβαιωθούμε ότι πράγματι υπάρχει πρόοδος, τότε θα είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε μεγαλύτερα κονδύλια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία, κύριε Γαλανέ. Εσείς δεν έχετε πειστεί, άλλοι έχουν πειστεί.

Θέτω την τροπολογία σε ψηφοφορία.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου. Πάντοτε βλέπω δεξιά και δε βλέπω αριστερά.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Είναι καλά να στρέφεστε και λίγο προς τα αριστερά, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς βλέπουμε την πολιτική πτυχή του θέματος. Χρειαζόμαστε αυτά τα Γραφεία Τύπου στο εξωτερικό για τη διαφώτιση για το Κυπριακό. Γι' αυτό θα διαφωνήσουμε με την περικοπή του ποσού και θα ψηφίσουμε το ποσό, όπως προνοείται στους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για μια δεκαετία είχαμε αυτές τις υπηρεσίες και ψηφίζαμε και τις αυξήσεις και τα κονδύλια, χωρίς να θέλουμε να δώσουμε κανένα μήνυμα. Τώρα δεν έχουμε επισημάνει ότι αυτές οι υπηρεσίες έχουν επιδεινωθεί ή ελαττωθεί. Γιατί θέλουμε αυτή τη στιγμή να δώσουμε το μήνυμα, όταν έχουμε ανάγκη να διευρύνουμε τη διαφώτιση; Για δέκα χρόνια ψηφίζαμε κάθε χρόνο. Τώρα ανακαλύψαμε ότι χρειάζεται να δώσουμε μήνυμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, θέτω την τροπολογία σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 15 ψήφους υπέρ, 27 εναντίον και 5 αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 49 το οποίο αφορά το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 726, από τη σελίδα 214 μέχρι τη 217 συμπεριλαμβανομένης, εγκρίνεται κατά πλειοψηφία με τις ψήφους των Βουλευτών όλων των κομμάτων πλην των ψήφων των Βουλευτών της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 52. Υπουργείο Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 52. Υπουργείο Εξωτερικών - Διοίκηση.

Στη σελίδα 221, άρθρο 285, Διοργάνωση στην Κύπρο Συνεδρίας της Ειδικής Υπουργικής Επιτροπής των Αδεσμεύτων Χωρών και άρθρο 309, Φιλοξενία. Υπάρχει εισήγηση για μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η ίδια φιλοσοφία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτών των τροπολογιών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα οι δύο τροπολογίες για τα άρθρα 285 και 309 εγκρίνονται με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές της ΕΔΕΚ.

Ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 52, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 01 285, από τη σελίδα 218 μέχρι τη 221, όπως αναφέρονται στον προϋπολογισμό, εγκρίνεται επίσης με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε κατόπιν στο Κεφάλαιο Α 53.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 53. Εξωτερικές Υπηρεσίες - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες.

Άρα το Κεφάλαιο Α 53, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 745, από τη σελίδα 222 μέχρι τη 250, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 54.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 54. Υπουργείο Οικονομικών - Διοίκηση.

Στη σελίδα 253, άρθρο 285, Συνέδρια, Σεμινάρια και άλλα Γεγονότα στην Κύπρο και στη σελίδα 254, άρθρο 309, Φιλοξενία. Υπάρχει εισήγηση για μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η ίδια φιλοσοφία και η ίδια αρχή.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των τροπολογιών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα οι δύο τροπολογίες για τα άρθρα 285 και 309 εγκρίνονται με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές της ΕΔΕΚ.

Ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 54, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 309, από τη σελίδα 251 μέχρι τη 254, εγκρίνεται, όπως έγινε μετά τις τροπολογίες, οι οποίες εγκρίθηκαν πριν από λίγο από το Σώμα.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 55.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 55. Γενικό Λογιστήριο - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 55, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 779, από τη σελίδα 255 μέχρι τη 258, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 56.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 56. Τελωνεία - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 56, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 01 349, από τη σελίδα 259 μέχρι τη 262, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 57.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 57. Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 57, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 03 751, από τη σελίδα 263 μέχρι τη 266, εγκρίνεται

με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 58.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 58. Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 58, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 559, από τη σελίδα 267 μέχρι τη 269, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 59.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 59. Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών -Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 59, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 334, από τη σελίδα 270 μέχρι τη 273, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 60.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 60. Υπηρεσία Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού -Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 60, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 631, σελίδες 274 και 275, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 61.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 61. Τυπογραφείο - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 61, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 357, από τη σελίδα 276 μέχρι τη 278, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 62.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 62. Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 62, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 739, από τη σελίδα 279 μέχρι τη 282, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 63.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 63. Οφειλές Δημόσιου Χρέους - Εσωτερικό Δημόσιο Χρέος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 63, από το άρθρο 03 794 μέχρι το άρθρο 61 784, από τη σελίδα 283 μέχρι τη 287,

εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 64.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 64. Συντάξεις και Φιλοδωρήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 64, από το άρθρο 440 μέχρι το άρθρο 778, σελίδα 288, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 65.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 65. Επιχορηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 65, άρθρο 451, σελίδα 289, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 66.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 66. Μακροπρόθεσμα Δάνεια και Προκαταβολές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 66, από το άρθρο 490 μέχρι το άρθρο 05 496, σελίδα 290, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 67.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 67. Χορηγίες και Συνεισφορές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 67, από το άρθρο 430 μέχρι το άρθρο 03 499, από τη σελίδα 291 μέχρι τη 293, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 68.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 68. Διάφορα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 68, από το άρθρο 212 μέχρι το άρθρο 03 349, από τη σελίδα 294 μέχρι τη 296, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 69.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 69. Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 69, άρθρο 348, σελίδα 297, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 70.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 70. Υπουργείο Παιδείας - Διοίκηση.

Στη σελίδα 300, άρθρο 285, Συνέδρια, Σεμινάρια και άλλα Γεγονότα στην Κύπρο και στη σελίδα 300, άρθρο 309, Φιλοξενία. Υπάρχει εισήγηση για μείωση 10%. Στη σελίδα 300, άρθρο 424, Χορηγία στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Υπάρχει εισήγηση για έγκριση μόνο £250,000 αντί του £1 εκ. μέχρι την 31η Μαρτίου 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των δύο πρώτων τροπολογιών, δηλαδή για τα άρθρα 285 και 309;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι δύο τροπολογίες εγκρίνονται με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο άρθρο 424, Χορηγία Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ναι, η εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, γίνεται για να δοθεί παράταση για τρεις μήνες, έτσι που να δοθεί χρόνος να μελετηθεί η όλη δομή του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου όπως είναι σήμερα. Εμείς πιστεύουμε στη ριζική αλλαγή της σημερινής δομής του Θ.Ο.Κ. και έχουμε κάμει κατά καιρούς τις εισηγήσεις μας. Δεν είναι του παρόντος να τις αναπτύξω. Απλώς λέω σε γενικές γραμμές ποια είναι η σκέψη πίσω από την εισήγηση για τροποποίηση, το £1 εκ. να μειωθεί στις £250,000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Δηλαδή μέχρι την 31η Μαρτίου 1990. Οι θέσεις σας είναι γνωστές από προηγούμενη συζήτηση ενώπιον του Σώματος, κύριε Ιεροδιακόνου, και τις έθεσε πολύ καλά ο κ. Μαρκίδης.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς έχουμε θέσει τις θέσεις μας σχετικά με το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου και, παρ' όλο που δώσαμε πολλές ευκαιρίες πέρσι, βλέπουμε ότι δεν υπήρξε καμιά ποιοτική βελτίωση, παρ' όλο που ζητήθηκε μια ριζική μεταρρύθμιση του όλου ρόλου του Θ.Ο.Κ.

Επιπλέον βλέπουμε ότι υπάρχει μια τάση στους αξιωματούχους του Θ.Ο.Κ. να υποβαθμίζουν και να υποτιμούν τη νοημοσύνη των κομμάτων και της Βουλής. Γι' αυτό το λόγο θέλουμε να δώσουμε ένα χρονικό διάστημα, για να γίνουν πράγματι εκείνες οι ριζικές μεταρρυθμίσεις που θα βελτιώσουν το Θ.Ο.Κ. και θα τον τροποποιήσουν, θα του δώσουν εκείνο το ρόλο που εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να έχει. Πρέπει να υπάρξει ριζική αλλαγή του ρόλου του Θ.Ο.Κ. Γι' αυτό το λόγο δίνουμε μόνο αυτό το κονδύλι για τρεις μήνες, για να δοθεί καιρός ο Θ.Ο.Κ. να βάλει τα πράγματα στη θέση τους. Δηλαδή τα εν οίκω να τα μεταρρυθμίσει, όπως εμείς τουλάχιστο πιστεύουμε ότι πρέπει να γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου. Αυτή τη φορά κοίταξα και προς τα αριστερά, κύριε Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ναι, το πρόσεξα, κύριε Πρόεδρε.

Και οι δικές μας θέσεις, όσον αφορά το Θ.Ο.Κ., έχουν εκτεθεί και δε θα τις επαναλάβω. Φυσικά δε συμφωνούν πλήρως με εκείνες του κ. Μαρκίδη. είναι φανερό αυτό. Αλλά εμείς δε βλέπουμε το λόγο ένα θέμα το οποίο έχει συζητηθεί επανειλημμένα στη Βουλή και υπάρχει και η δυνατότητα από μέρους της αρμόδιας Επιτροπής να καλέσει το Θ.Ο.Κ. και να συζητήσει αυτά τα θέματα, δε βλέπουμε οποιοδήποτε λόγο μείωσης του κονδυλίου, γι' αυτό θα ψηφίσουμε ως έχει τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, νομίζω να θέσουμε το θέμα σε ψηφοφορία, διότι έληξε. Κύριοι, θέτω σε ψηφοφορία την τροπολογία. Δηλαδή το κονδύλι του £1 εκ. να γίνει £250,000 μέχρι την 31η Μαρτίου 1990.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα η τροπολογία εγκρίνεται με 27 ψήφους υπέρ, 15 εναντίον και 5 αποχές της ΕΔΕΚ.

Εφόσον δεν υπάρχει άλλη τροπολογία, ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 70, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 03 424, από τη ελίδα 298 μέχρι την 300, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων και με τις αντίθετες ψήφους της ΕΔΕΚ η οποία και το καταψηφίζει.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είναι απλό, κύριε Πρόεδρε. Όπως θα έχετε προσέξει, το Ρ.Ι.Κ. έχει φτάσει κατόπιν εορτής.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 71.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 71. Παιδεία - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 71, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 772, από τη σελίδα 301 μέχρι την 324, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 72.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 72. Πολιτιστικές και Άλλες Υπηρεσίες - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 72, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 16 273, από τη σελίδα 325 μέχρι την 329, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 78.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 78. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Διοίκηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά τροπολογία εδώ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε. Στη σελίδα 333, στο άρθρο 285, Συνέδρια, Σεμινάρια και άλλα Γεγονότα στην Κύπρο, καθώς επίσης στην ίδια σελίδα, στο άρθρο 309, Φιλοξενία. Υπάρχει εισήγηση για μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η φιλοσοφία είναι η ίδια.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των τροπολογιών αυτών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα οι τροπολογίες εγκρίνονται με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές της ΕΔΕΚ.

Ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 78, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 559, από τη σελίδα 330 μέχρι την 333, εγκρίνεται, όπως γίνεται μετά τις τροπολογίες, με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ η οποία και το καταψηφίζει.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 79.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 79. Δημόσια Έργα - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 79, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 412, από τη σελίδα 334 μέχρι την 337, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 80.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 80. Δαπάνες Δημόσιων Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 80, από το άρθρο 231 μέχρι το άρθρο 872, σελίδες 338 και 339, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 82.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 82. Τμήμα Αρχαιοτήτων - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 82, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 02 297, από τη σελίδα 340 μέχρι την 343, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 83.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 83. Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 83, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 06 273, από τη σελίδα 344 μέχρι την 350, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 84.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 84. Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 84, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 779, από τη σελίδα 351 μέχρι την 354, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 85.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 85. Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 85, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 551, από τη σελίδα 355 μέχρι την 358, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 86.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 86. Τμήμα Οδικών Μεταφορών - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 86, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 02 273, από τη σελίδα 359 μέχρι την 361, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 87.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 87. Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών -Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 87, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 02 238, από τη σελίδα 362 μέχρι την 365, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 89.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 89. Υπουργείο Υγείας - Διοίκηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά τροπολογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε. Στη σελίδα 368, άρθρο 285, Συνέδρια, Σεμινάρια και άλλα Γεγονότα στην Κύπρο. Επίσης στην ίδια σελίδα, άρθρο 309, Φιλοξενία. Υπάρχει εισήγηση για μείωση 10%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των τροπολογιών αυτών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι τροπολογίες εγκρίνονται με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 5 αποχές της ΕΔΕΚ.

Ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 89, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 633, από τη σελίδα 366 μέχρι την 369, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ η οποία καταψηφίζει και αυτό το Κεφάλαιο.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 90.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 90. Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες άρα το Κεφάλαιο Α 90, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 46 568, από τη σελίδα 370 μέχρι την 388, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 91.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 91. Ψυχιατρικές Υπηρεσίες - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 91, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 15 366, από τη σελίδα 389 μέχρι την 395, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 92.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 92. Οδοντιατρικές Υπηρεσίες - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 92, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 376, από τη σελίδα 396 μέχρι την 398, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 93.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 93. Φαρμακευτικές Υπηρεσίες - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 93, από το άρθρο 100 μέχρι 368, από σελίδα 399 μέχρι την 402, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 94.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 94. Γενικό Χημείο - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 94, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 779, από τη σελίδα 403 μέχρι την 405, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α 96.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Α 96. Γενικές Κατηγορίες Προσωπικού - Αποδοχές Προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες, άρα το Κεφάλαιο Α 96, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 20 353, από τη σελίδα 406 μέχρι την 418, εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Νομίζω ότι πρέπει να θέσω σε ψηφοφορία και το Δεύτερο Πίνακα ο οποίος αφορά την ίδρυση νέων θέσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεύτερος Πίνακας - Πρώτο Μέρος - Ίδρυση Νέων Θέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα, επομένως εγκρίνεται με τις ψήφους των τριών κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του Τακτικού Προϋπολογισμού της Δημοκρατίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

42 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του 1990 ψηφίζεται με 42 ψήφους υπέρ, 5 εναντίον, πλην των κονδυλίων τα οποία αφορούν την άμυνα τα οποία ψηφίζονται ομόφωνα όπως τροποποιήθηκαν, και καμιά αποχή.

Προχωρούμε τώρα στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για λόγους που έχουμε αναφέρει στην ομιλία μας πρόκειται να καταψηφίσουμε εξ ολοκλήρου τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι διευκολύνετε τα πράγματα, κύριε Χατζηδημητρίου.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο Αναπτύξεως ποσού £79,109,164 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

'Οπως θα ψηφιστεί στο τέλος κατ' άρθρο, διότι έχει και αυτό δύο τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, τα έχουμε υπόψη μας, κύριε Παναγιώτου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τέταρτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πέμπτο άρθρο και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πέμπτο άρθρο και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση θέσεων που είναι κενές ή που θα κενωθούν. Τρίτος Πίνακας. Μεταφορά Πιστώσεων. 'Αρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το έκτο άρθρο και ο Τρίτος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το έκτο άρθρο και ο Τρίτος Πίνακας εγκρίνονται με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τέταρτος Πίνακας. 'Αρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το έβδομο άρθρο και ο Τέταρτος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το έβδομο άρθρο και ο Τέταρτος Πίνακας εγκρίνονται με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Οροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στο Νόμο αυτό. 'Αρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το όγδοο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το όγδοο άρθρο εγκρίνεται με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε τώρα στην ψήφιση κατά κεφάλαιο του Πρώτου Πίνακα, δεδομένου ότι υπάρχουν ορισμένες τροποποιήσεις, όπως βλέπω εδώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 01. Επιτροπή Προγραμματισμού - Γραφείο Προγραμματισμού - Αποδοχές Προσωπικού. 'Αρθρο 100 μέχρι 309. Σελίδα 11 μέχρι 13.

Κεφάλαιο Δ 02. Ανάπτυξη Υδάτων - 'Αρδευση, Αποχέτευση και Υδατοφράκτες. 'Αρθρο 02 602 μέχρι 12 732. Σελίδα 14 μέχρι 16.

Κεφάλαιο Δ 03. Αναδασμός. 'Αρθρο 283 μέχρι 884. Σελίδα 17.

Κεφάλαιο Δ 04. Γεωργία. 'Αρθρο 04 334 μέχρι 76 723. Σελίδα 18 μέχρι 23.

Κεφάλαιο Δ 05. Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών - Διοίκηση -Αποδοχές Προσωπικού. 'Αρθρο 01 100 μέχρι 57 719. Σελίδα 24 μέχρι 29.

Κεφάλαιο Δ 06. Κτηνοτροφία. 'Αρθρο 273 μέχρι 45 710. Σελίδα 30 μέχρι 32.

Κεφάλαιο Δ 07. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. 'Αρθρο 03 273 μέχρι 24 713. Σελίδες 33 και 34.

Κεφάλαιο Δ 08. Ανάπτυξη Δασών. 'Αρθρο 02 259 μέχρι 08 712. Σελίδα 35 μέχρι 37.

Κεφάλαιο Δ 09. Γεωλογική Επισκόπηση. 'Αρθρο 273 μέχρι 02 733. Σελίδες 38 και 39.

Κεφάλαιο Δ 10. Ανάπτυξη Αλιείας - Διοίκηση. 'Αρθρο 01 100 μέχρι 33 715. Σελίδα 40 μέχρι 44.

Κεφάλαιο Δ 11. Μετεωρολογική Υπηρεσία. 'Αρθρο 355 μέχρι 07 379. Σελίδα 45 μέχρι 47.

Κεφάλαιο Δ 12. Πιστοδότηση Αναπτύξεως. 'Αρθρο 490 μέχρι 01 496. Σελίδα 48 μέχρι 51.

Κεφάλαιο Δ 13. Εμπόριο και Βιομηχανία. 'Αρθρο 01 466 μέχρι 29 274. Σελίδα 52 μέχρι 54.

Κεφάλαιο Δ 14. Τουρισμός. 'Αρθο 467 - 868. Σελίδα 55.

Κεφάλαιο Δ 15. Αρχαιότητες - Αρχαία Μνημεία. 'Αρθρο 02 876 μέχρι 38 879. Σελίδα 56 μέχρι 59.

Κεφάλαιο Δ 16. Δημόσια 'Εργα. 'Αρθρο 349 μέχρι 11 879. Σελίδες 60 και 61.

Κεφάλαιο Δ 17. Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Οδικές Αρτηρίες. 'Αρθρο 01 821 μέχρι 99 839. Σελίδα 62 μέχρι 67.

Κεφάλαιο Δ 18. Λιμένες και Εμπορική Ναυτιλία. 'Αρθρο 298 μέχρι 633. Σελίδα 68.

Κεφάλαιο Δ 19. Αερολιμένες. 'Αρθρο 412 μέχρι 05 852. Σελίδα 69.

Κεφάλαιο Δ 20. Δημόσια Κτίρια. 'Αρθρο 01 811 μέχρι 86 819. Σελίδα 70 μέχρι 73.

Κεφάλαιο Δ 21. Πολεοδομία και Οίκηση. 'Αρθρο 273 μέχρι 77 867. Σελίδα 74 μέχρι 82.

Κεφάλαιο Δ 22. Υγεία - Ψυχιατρικά Ιδρύματα. 'Αρθρο 01 813 μέχρι 98 722. Σελίδα 83 μέχρι 88.

Κεφάλαιο Δ 23. Αγροτική Ανάπτυξη. 'Αρθρο 01 617 μέχρι 867. Σελίδα 89 μέχρι 91.

Κεφάλαιο Δ 24. Εργασία και Κοινωνικές Ασφαλίσεις. 'Αρθρο 02 100 μέχρι 17 629. Σελίδα 92 μέχρι 104.

Κεφάλαιο Δ 25. Κέντρο Παραγωγικότητας. Αποδοχές Προσωπικού. 'Αρθρο 100 μέχρι 05 739. Σελίδα 105 μέχρι 108.

Κεφάλαιο Δ 26. Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. 'Αρθρο 470 μέχρι 06 273. Σελίδες 109 και 110.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροποποιήσεις για τα πιο πάνω Κεφάλαια, γι' αυτό εγκρίνονται με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 27. Παιδεία. 'Αρθρο 401, Επέκταση Προδημοτικής Εκπαίδευσης. Σελίδα 111. Υπάρχει εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, για έγκριση ποσού £53,000 μόνο μέχρι την 31η Μαρτίου 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Η περικοπή, κύριε Πρόεδρε, γίνεται για να δώσουμε το μήνυμα ότι θα πρέπει η κυβέρνηση να συμμορφωθεί προς τις αποφάσεις της Βουλής για την προδημοτική εκπαίδευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου. Πάλι δε γύρισα αριστέρα, κύριε Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το μήνυμα μπορεί να δοθεί προς την κυβέρνηση, άλλωστε εκκρεμεί και σχετική νομοθεσία στη Βουλή, αλλά αυτά τα λεφτά είναι για να

πάνε στις κοινότητες. Κατά συνέπεια η περικοπή αυτή θα πλήξει τις κοινότητες που έχουν προδημοτική. Και εμείς σε καμιά περίπτωση δε θα θέλαμε αυτό να το κάνουμε, παρ' όλο που βλέπουμε ότι το θέμα της προδημοτικής χρειάζεται να συζητηθεί περαιτέρω. Γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε το κονδύλι ως έχει στους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι πρόθεση κανενός να στερήσει τα απαραίτητα κονδύλια από τις κοινότητες. Απλώς ψηφίζουμε μόνο για τρεις μήνες, για να δοθεί χρόνος να το συζητήσουν με την κυβέρνηση και να γίνουν εκείνες οι βελτιώσεις που είναι απαραίτητες. Επομένως υπάρχει χρόνος να συζητηθεί και, αν χρειαστεί, θα μελετήσουμε συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς. Δεν είναι θέμα να στερήσουμε από τις κοινότητες. Είναι θέμα κάποιας πίεσης προς τη σωστή κατεύθυνση και έχουμε τα χρονικά πλαίσια να συμπληρώσουμε το ποσό, αν χρειαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το οποίο προτείνεται από το ΔΗ.ΚΟ. δεν μπορεί να γίνει. Δεν μπορεί να αλλάξει τίποτε στη μέση του χρόνου. Αν διοριστούν, διορίστηκαν τώρα οι νηπιαγωγοί και άρχισαν τα κοινοτικά νηπιαγωγεία. Δεν μπορεί να σταματήσουν πριν από τον επόμενο χρόνο. Όλα τα κόμματα της Βουλής τόνισαν ότι δεν είναι εναντίον της ανάπτυξης των κοινοτικών νηπιαγωγείων. Απλούστατα όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει παράλληλα και κατά κύριο λόγο να αναπτυχθούν τα κρατικά, τα δημόσια νηπιαγωγεία. Αυτό το μέτρο θα βλάψει και τα παιδιά και τους γονείς και τις νηπιαγωγούς και είναι εντελώς ανεφάρμοστο, διότι δεν μπορούν να κλείσουν στο μέσο του χρόνου νηπιαγωγεία και να ακυρωθούν συμβόλαια τα οποία έγιναν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου και κατόπιν ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μια διευκρίνιση θα ήθελα να κάμω, κύριε Πρόεδρε, για να μην συζητούμε άδικα. Το συνολικό κονδύλι που προτείνεται στον προϋπολογισμό για τις ανάγκες στις οποίες αναφέρεται ο κ. Σαββίδης προνοούσε £212,600 και με κοινή απόφαση όλων των κομμάτων το μειώσαμε σε £71,000. Ήταν κοινή απόφαση όλων των κομμάτων και μειώθηκε. Εκείνο απλώς το οποίο εμείς προτείνουμε τώρα είναι περαιτέρω μείωση σε £53,000, απλώς διότι μας ενδιαφέρει το χρονοδιάγραμμα μιας συγκεκριμένης προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να μελετηθεί το πρόγραμμα αυτό πολύ σοβαρά. Περί αυτού απλώς πρόκειται. Επομένως δεν εγείρεται θέμα. Έτσι και αλλιώς μειώθηκε ομόφωνα προηγουμένως. Αυτή τη διευκρίνιση ήθελα να κάμω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα θέσω την τροπολογία σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας για μείωση του ποσού στις £53,000 μέχρι την 31η Μαρτίου 1990;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 υπέρ, κύριε Πρόεδρε

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με 27 ψήφους υπέρ, 15 εναντίον και 5 αποχές της ΕΔΕΚ. Εφόσον εγκρίνεται η τροπολογία αυτή, το σχετικό άρθρο θα τροποποιηθεί ανάλογα.

Ολόκληρο το Κεφάλαιο Δ 27, από το άρθρο 02 401 μέχρι το άρθρο 48 273, από τη σελίδα 111 μέχρι την 114, εγκρίνεται με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 28. Νεολαία. Άρθρο 200 μέχρι 349, σελίδες 115 και 116.

Υπάρχει εισήγηση να εγκριθεί συμβολικό ποσό £10 μόνο, κύριε Πρόεδρε, και να απαλειφθούν τα άρθρα από το 200 μέχρι 349.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα θέματα νεολαίας τα έχουμε αποφασίσει, έχουμε ψηφίσει νόμο και έχουν δρομολογηθεί. Αυτά είναι συνέπειες της ψήφισης που έχουμε κάμει και θα τα ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι η συνέπεια της όλης πολιτικής μας και επειδή εμείς τηρήσαμε αποχή όταν ψηφίζαμε για το θέμα του φορέα νεολαίας και επειδή υπάρχουν, για μας τουλάχιστο, σοβαρά ερωτηματικά όσον αφορά το όλο θέμα της συνταγματικότητας, περί αυτού του φορέα θα ψηφίσουμε μόνο £10 συμβολικά. Είναι συνεπής η στάση μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς είμαστε συνεπείς, όπως ο κ. Γαλανός, γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε το κονδύλι, γιατί βλέπουμε ότι εδώ η ίδια η Βουλή έχει ζητήσει να γίνει φορέας νεολαίας, να γίνει ένας φορέας ο οποίος να υποβοηθήσει γενικότερα την ανάπτυξη της νεολαίας και από ό,τι αντιλαμβάνομαι οι κομματικές νεολαίες και οι άλλες νεολαίες έχουν ήδη βοηθηθεί απ' αυτό το φορέα. Κατά

συνέπεια είναι άλλο θέμα αν υπάρχουν κάποιοι άλλοι λόγοι. Εμείς δεν έχουμε άλλους λόγους, γι' αυτό θα το ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, είμαστε όλοι συνεπείς στις θέσεις μας και το θέτω σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται με 15 ψήφους υπέρ, 27 εναντίον και 5 αποχές της ΕΔΕΚ.

Ολόκληρο το Κεφάλαιο Α 28, από το άρθρο 200 μέχρι το άρθρο 349, σελίδες 115 και 116, παραμένει όπως έχει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο Δ 29. Ταχυδρομικές Υπηρεσίες. 'Αρθρο 349 μέχρι 04 819, σελίδα 117.

Κεφάλαιο Δ 31. 'Αλλες Υπηρεσίες. Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας. 'Αρθρο 01 100 μέχρι 17 691. Σελίδα 118 μέχρι 121.

Κεφάλαιο Δ 32. Προκαταρκτικός Προγραμματισμός. 'Αρθρο 642. Σελίδα 122.

Κεφάλαιο Δ 33. Ξένη Τεχνική Βοήθεια. 'Αρθρο 566. Σελίδα 123.

Κεφάλαιο Δ 34. Διάφορα. 'Αρθρο 349 μέχρι 879. Σελίδα 124.

Κεφάλαιο Δ 35. Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό. 'Αρθρο 348. Σελίδα 125.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν τροπολογίες γι' αυτά τα άρθρα, άρα εγκρίνονται με τις ψήφους όλων των άλλων κομμάτων πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως, όπως έχει γίνει κατόπιν των τροπολογιών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

42 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο με 42 ψήφους υπέρ, 5 εναντίον της ΕΔΕΚ και καμιά αποχή.

Προχωρούμε τώρα στο τρίτο νομοσχέδιο που βρίσκεται ενώπιόν μας, που είναι το Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποια είναι η θέση της ΕΔΕΚ, κύριε Χατζηδημητρίου;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα ψηφίσουμε θετικά, κύριε Πρόεδρε, με επιφύλαξη πάνω στο θέμα της Π.Ε.Π.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £37,485,175 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας, πλην ορισμένων επιφυλάξεων που θα δούμε όταν θα τον ψηφίζουμε κατά κεφάλαιο, εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, και το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

Προχωρούμε στην ψήφιση κατά κεφάλαιο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 10. Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο 10 στη σελίδα 13 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 20. Υπουργείο Δικαιοσύνης - Ταμείο Επιδοτήσεως Ενοικίων Εκτοπισθέντων και Παθόντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο 20, από το άρθρο 00499 μέχρι το άρθρο 13273, σελίδες 14 και 15, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 30. Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο 30, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 13273, από τη σελίδα 16 μέχρι την 23, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 40. Υπουργείο Εσωτερικών - 'Αλλες Δαπάνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο 40, από το άρθρο 293 μέχρι το άρθρο 361, σελίδα 24, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 41. Υπουργείο Εσωτερικών - 'Αλλες Υπηρεσίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο 41, από το άρθρο 01825 μέχρι το άρθρο 18608, σελίδα 25, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 42. Υπουργείο Εσωτερικών - Υπηρεσία Προστασίας και Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και το Κεφάλαιο 42, από το άρθρο 01805 μέχρι το άρθρο 21867, σελίδα 26, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 43. Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο 43, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 03349, σελίδες 27 και 28, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 44. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο 44, από το άρθρο 100 μέχρι το άρθρο 17608, από τη σελίδα 29 μέχρι την 31, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 45. Σχέδια Αυτοστεγάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο 45, από το άρθρο 01804 μέχρι και το άρθρο 60867, σελίδα 32, εγκρίνεται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 50. Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο 50, άρθρο 273, σελίδα 33, εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο 51. Γενικό Λογιστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο Κεφάλαιο αυτό, στη σελίδα 34, άρθρο 266, Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, υπάρχει ένα κονδύλι £76,865. Υπάρχει εδώ εισήγηση όπως το ποσό που θα εγκριθεί είναι μόνο £13,000 μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 1990.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση μας για την Π.Ε.Π. είναι καλά γνωστή και έχει αναλυθεί πολλές φορές από το βήμα της Βουλής. Σκοπός της τροποποίησης που εισηγούμαστε εδώ είναι να δοθεί δυο μηνών χρονική περίοδος, για να ολοκληρωθεί σχετική νομοθεσία γύρω από την Π.Ε.Π., ούτως ώστε η οργάνωση αυτή να μπει πάνω σε μια εντελώς άλλη βάση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας η θέση είναι καλά γνωστή και γι' αυτό εμείς θα ζητήσουμε πλήρη απάλειψη του κονδυλίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εμείς θα ψηφίσουμε το κονδύλι για τους δυο μήνες, κύριε Πρόεδρε, γιατί συμφωνούμε πως πρέπει να υπάρξει ένας προϋπολογισμός πέριξ των θεμάτων της Π.Ε.Π.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εμείς θα ψηφίσουμε το κονδύλι, όπως υπάρχει στους προϋπολογισμούς, κύριε Πρόεδρε, και, αν εν τω μεταξύ ψηφιστεί οτιδήποτε από τη Βουλή που να

τροποποιεί τα θέματα, αυτό δεν αλλάζει τίποτε. Γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε ως έχει τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς εισηγούμαστε να εγκριθεί το κονδύλι των £13,000, γιατί υπάρχουν μισθωτοί υπάλληλοι του οργανισμού αυτού οι οποίοι μπορεί να μην ευθύνονται ή μάλλον δεν ευθύνονται για το ότι καθυστερεί να έλθει νομοθεσία για το θέμα και θα ήταν άδικο να παραμείνουν άνευ απολαβών γι' αυτή την περίοδο. Είναι με αυτό το πνεύμα που ψηφίζουμε το κονδύλι των £13,000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα θέσω σε ψηφοφορία πρώτα την εισήγηση του κ. Χατζηδημητρίου περί απάλειψης του κονδυλίου.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της εισήγησης για απάλειψη του κονδυλίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

42. ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η εισήγηση απορρίπτεται και άρα το κονδύλι παραμένει.

Τώρα θέτω σε ψηφοφορία την εισήγηση των ΔΗ.ΚΟ.-ΔΗ.ΣΥ.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης του ποσού των £13,000 μόνο μέχρι τις 28.2.1990;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

27 υπέρ της τροπολογίας αυτής.

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

15 εναντίον.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα η τροπολογία των £13,000 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου ως έχει γίνει μετά τις τροπολογίες;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Κύριοι, έχουμε φθάσει στο τέλος της ψήφισης των Προϋπολογισμών της Δημοκρατίας, που είναι μια από τις βασικότερες λειτουργίες αυτού του Σώματος. Πρέπει να ευχαριστήσω όλα τα Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων για τη συμβολή τους στην υψηλού επιπέδου συζήτηση των θεμάτων.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω θα συμφωνείτε και απλώς σας διέφυγε, να ευχαριστήσουμε και το προσωπικό της Βουλής που εργάστηκε σκληρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς, αυτό υπονοείται πάντοτε, γιατί ίσως αυτές τις μέρες είναι οι δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι εργάζονται σκληρότερα από οποιοδήποτε άλλο. Εν πάση περιπτώσει, ευχαριστώ όλους για το ψηλό επίπεδο στο οποίο τηρήθηκε η συζήτηση πάνω σε τόσο ζωτικής φύσεως θέματα, όπως είναι οι Προϋπολογισμοί της Δημοκρατίας.

Κεφάλαιο Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Εργοστασίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα πιο κάτω κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

3) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 1989.

4) Ο περί Εξωτερικών Δανείων προς την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989.

5) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 61) του 1989.

7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 62) του 1989.

8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 63) του 1989.

9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 64) του 1989.

10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 65) του 1989.

11) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 21) του 1989.

12) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 10) του 1989.

13) Ο περί Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ (Ειδικό Δάνειο) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όλα παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων δυνάμει του Άρθρου 3 (1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985. (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεως που δόθηκε από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων προς την Αρχή Λιμένων Κύπρου σύμφωνα με τα εδάφια (2) και (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου του 1989. (Αρ. 61 του 1989).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Προτάσεις Νόμου:

18) Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον κ. Κώστα Ερωτοκρίτου, Βουλευτή ΔΗ.ΣΥ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19) Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον κ. Ανδρέα Γεωργίου, Βουλευτή ΔΗ.ΣΥ. Λάρνακας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από τον κ. Ευστάθιο Ευσταθίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Κεφάλαιο Γ: -

Κεφάλαιο Δ: -

Κύριοι, νομίζω ότι έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων είναι την Πέμπτη, 14 Δεκεμβρίου 1989, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 55) του 1989.

3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 56) του 1989.

4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 58) του 1989.

5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 59) του 1989.

6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 60) του 1989.

7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 61) του 1989.

8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 63) του 1989.

9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1989.

10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1989.

11) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1989.

12) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 9) του 1989.

13) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 10) του 1989.

14) Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1987 Νόμος του 1989.

15) Ο Τροποποιητικός (Αρ. 4) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989.

16) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989.

17) Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989.

18) Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 3) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989.

19) Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

20) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος του 1987.

21) Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

22) Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

23) Ο περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Νόμος του 1989.

24) Ο περί Ταχύπλοων Σκαφών Νόμος του 1989.

25) Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(Πρόταση νόμου)

26) Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών Νόμος του 1989.

27) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989.

(Πρόταση νόμου)

28) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λεμεσού του 1989.

29) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί του χωριού Μαζωτός του 1989.

30) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάθηκα του 1989.

31) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια της Περιοχής του Κόλπου Πισσουρίου του Χωριού Πισσούρι (Χορήγηση Δικαιώματος για Σύνδεση με την Υδατοπρομήθεια) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 1989.

32) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Πύργου του 1989.

33) Οι περί Αεροπλοτας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

34) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Παρεκκλησιάς του 1989.

35) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Πεντακώμου του 1989.

36) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Αγίου Τύχωνα του 1989.

37) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας.

38) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από τα Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 1990.

39) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 23 και 30 Νοεμβρίου και 8 Δεκεμβρίου 1989, που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση υπηρεσιών στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία, στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων και στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: 1) Εκθέσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989)

(Συνέχιση της συζήτησης).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων. 2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό, όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Άριστο Χρυσοστόμου). (23.6.88).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη). (13.4.1989).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων

για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοφίδη). (21.5.1987).

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (28.5.1987).

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη). (25.6.1987).

(δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων). (8.10.1987).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ.Ανδρέα Γεωργίου). (24.3.1988)

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (16.3.1989).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

1. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία). (3.11.1988). Και

2. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (3.11.1988).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Μ. Χριστοφίδη, Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτα και Τ. Χατζηδημητρίου). (5.10.89).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Ο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας και τα επιβαλλόμενα άμεσα διορθωτικά μέτρα.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (10.3.1988).

10) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η οξεία έλλειψη προσωπικού στην τουριστική βιομηχανία της ελεύθερης Αμμοχώστου, οι άμεσοι

και σοβαροί κίνδυνοι που προκύπτουν και η ανάγκη για έγκαιρη αντιμετώπιση του προβλήματος από τους αρμοδίους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (8.12.1988).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργείται λόγω του μεγάλου πλεονάσματος σταφυλιών και οι τρόποι αντιμετώπισής του». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή κατόπιν εισήγησης των Βουλευτών Λεμεσού και Πάφου).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη παροχής βοήθειας στα προσφυγικά αθλητικά και άλλα σωματεία και ιδιαίτερα σ΄αυτά που λειτουργούσαν πριν από την εισβολή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υποχρέωση προσφύγων εκπαιδευτικών, δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών να αρχίσουν την καταβολή δόσεων για κρατικά στεγαστικά δάνεια που έχουν παγοποιηθεί μέχρις επίλυσης του Κυπριακού». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Το πρόβλημα της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού-νοσοκόμων και τρόποι αντιμετώπισής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ι. Ιωαννίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (24.3.89).

(β) «Οι ανησυχητικές επιπτώσεις από την έλλειψη νοσηλευτικού και λοιπού παραϊατρικού προσωπικού στον κρατικό και ιδιωτικό τομέα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (18.5.89).

15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πρόβλημα της διάθεσης των πλεονασμάτων κρεμμυδιών». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η περίπτωση της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας στη Βουλγαρία και ο τρόπος αντιμετώπισης των τουρκικών απειλών και εκβιασμών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ). (2/11/1989).

17) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα του ιδιωτικού ιατρικού τομέα και ο ρόλος της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού). (27/10/1988).

18) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη αξιολόγησης και αναβάθμισης της ομάδας των Πρωτοκολλητών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

19) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη δημιουργίας ανεξάρτητου Παιδοχειρουργικού Τμήματος στη Λευκωσία».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Γεωργιάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (2/2/1989).

20) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα της παιδιατρικής καρδιολογίας στην Κύπρο». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

21) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η κατάσταση που επικρατεί στο Νοσοκομείο Αγρού συνεπεία έλλειψης μόνιμου γιατρού και παραϊατρικού προσωπικού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (30.3.1989).

22) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η ανάγκη άμεσης βοήθειας των πληγέντων γεωργών των χωριών Μαρώνι, Ψεματισμένος και Άγιος Θεόδωρος από τον πρόσφατο παγετό».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Οδυσσέα Δημητρίου). (16.2.1989).

(β) «Οι σοβαρές ζημιές που προκλήθηκαν από ανεμοστρόβιλο στις 10.4.1989 στα θερμοκήπια της περιοχής Τόχνης - Ζυγίου και η ανάγκη παροχής άμεσης αρωγής στους πληγέντες παραγωγούς».

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους όλων των κομμάτων). (13.4.1989).

(γ) «Οι ζημιές που υπέστησαν οι μέχρι της 31.12.88 εκτός σχεδίου γεωργικής ασφάλισης πατατοπαραγωγοί Ακακίου κι άλλων κοινοτήτων από τους παγετούς του περασμένου χειμώνα κι η αντίκριση του θέματος όπως ακριβώς έγινε και με άλλες περιπτώσεις».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Πέτρο Στυλιανού). (25.5.1989).

(δ) «Οι πρόσφατες ζημιές από ανεμοστρόβιλο, χαλάζι και καταρρακτώδεις βροχές στις 9.11.1989 και η ανάγκη παροχής άμεσης βοήθειας στους πληγέντες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (9.11.1989).

23) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων».

(Θέμα εγγραφέν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ.). (6.12.1986).

Ο Βουλευτής κ. Σοφοκλής Χατζηγιάννης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Το ορθολογιστικό της απόφασης για την εγκατάσταση των ηλιακών συστημάτων του Νοσοκομείου Λάρνακας σε σχέση με τη ζημιά που τυχόν προκαλείται στο δημόσιο».

Το θέμα προκύπτει από ερώτηση για την οποία δε λήφθηκε καμιά απάντηση και η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

Επίσης ο Βουλευτής κ. Αυγερινός Παπαρές ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Τα πλεονάσματα των μανταρινιών και τρόποι διάθεσής τους».

Η εισήγηση είναι το θέμα να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 7.20 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας.

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί (Κοινοτικό Στάδιο) Νήσου - Πέρα Χωρίου του 1989» και έγκριση αυτών.

2) Αγορεύσεις Βουλευτών (Γ. Ομήρου, Α. Ψυλλίδης, Α. Παρισινός, Ο. Δημητρίου, Α. Ζαχαριάδης, Α. Ζιαρτίδης, Ρ. Κατσελλή, Γ. Σαββίδης, Ευ. Ευσταθίου, Α. Γεωργίου, Α. Δημητριάδης, Ν. Φλουρέντζος, Σ. Χατζηγιάννης, Γ. Χαραλαμπίδης, Μ. Παπαπέτρου, Μ. Χριστοφίδης, Ν. Μουσιούττας, Κ. Χρίστου, Π. Κόλοκος, Χρ. Πέτας) για τα νομοσχέδια «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1990», «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος του 1990» και «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1990» (συνέχιση της συζήτησης) και ψήφιση αυτών σε Νόμο.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 14ης Δεκεμβρίου 1989

(Ώρα έναρξης: 4.12 μ.μ.)

(Αρ. 12)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε στη σημερινή ημερήσια διάταξη. Κι αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Α, που είναι η Νομοθετική εργασία.

Το πρώτο θέμα, «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», (πρόταση νόμου), έχει αναβληθεί για να συζητηθεί στην προσεχή συνεδρίαση της Βουλής.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι αυτή η πρόταση νόμου εκκρεμεί ενώπιον του Σώματος εδώ κι αρκετές βδομάδες από την ημέρα που κυκλοφόρησε η Έκθεση. Η αναβολή της κατά μια εκδοχή δεν έχει καμιά ουσία, αλλά στην πραγματικότητα έχει! Διότι είναι βασική τροποποίηση για την Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή.

Αυτή τη στιγμή η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή -με Πρόεδρο τον κύριο Υπουργό- συνεδριάζει και πιθανό να πάρει σοβαρές αποφάσεις. Αν αύριο η Βουλή αποφασίσει ότι Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής δε θα είναι ο Υπουργός Παιδείας, πιθανό να πάρει άλλες αποφάσεις. Κι επομένως είναι σημαντικό να παρθεί μια απόφαση. Δεν είναι προς το συμφέρον του πανεπιστημίου αυτή η εκκρεμότητα της πρότασης νόμου. Ή ψηφίζεται ή καταψηφίζεται. Αλλά πρέπει να πάρουμε μια απόφαση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ψυλλίδη, έχει εξεταστεί το όλο θέμα από την ηγεσία αυτού του Σώματος κι αποφασίστηκε να παραμείνει προς συζήτηση για τις 11 Ιανουαρίου 1990. Είχαμε την εντύπωση ότι δε θα υπήρχε οποιαδήποτε ένσταση. Αν όμως υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τότε θέτω το θέμα σε ψηφοφορία, ούτως ώστε να αποφασίσει το Σώμα.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι την ανησυχία του συναδέλφου, αλλά νομίζω ότι αυτή η ανησυχία, η οποία είναι εύλογη ανησυχία, θα μπορούσε ν' αντιμετωπιστεί αν διαβιβαζόταν στο Συμβούλιο ότι, εφόσον υπάρχει διαμφισβήτηση της σύνθεσης του Συμβουλίου, θα ήταν καλό ν' αναμένει μέχρι και τις 11 του Ιανουαρίου, όταν θα συζητηθεί το θέμα και θα παρθεί απόφαση.

Αντιλαμβάνομαι ότι η κοινή συναίνεση σήμερα για ν' αναβληθεί το θέμα οφειλόταν στην έλλειψη χρόνου. Κι εφόσον η έλλειψη χρόνου εξακολουθεί να υφίσταται, τότε θα παρακαλέσουμε να διαβιβαστεί εκ μέρους του Σώματος προς το Συμβούλιο ότι, ενόψει της συζήτησης που εκκρεμεί ενώπιον του Σώματος, δε θα 'πρεπε η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή ν' αναλάβει οποιεσδήποτε δεσμεύσεις ή να πάρει οποιεσδήποτε θέσεις, προτού ξεκαθαριστεί το θέμα της σύνθεσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά από ό,τι έχει πει ο κ. Κληρίδης, νομίζω ότι συμφωνούμε, κάτω απ' αυτές τις περιστάσεις, ν' αναβληθεί η όλη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, είναι εν γνώσει του Υπουργείου Παιδείας ότι υπάρχει αυτή η αμφισβήτηση. Αλλά δε θα 'βλαπτε αν ειδοποιούσαμε εκ νέου ότι είναι ανάγκη ν' αναμένουν, μέχρις ότου συζητηθεί ο νόμος στις 11 Ιανουαρίου 1990. Αυτού του θέματος θα επιληφθεί η Γραμματεία της Βουλής αμέσως.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, επί τη ευκαιρία, ως θέμα γενικής αρχής, να διαβιβαστεί προς την Εκτελεστική Εξουσία ότι, όταν η Βουλή εξετάζει κάποιο θέμα που αφορά σύνθεση διάφορων Σωμάτων, από σεβασμό προς τη Βουλή τα Σώματα αυτά δεν πρέπει να προχωρούν, μέχρις ότου η Βουλή ολοκληρώσει τη θέση της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είναι αυτονόητο, κύριε Κληρίδη, και είναι σύμφωνο με την πολιτική δεοντολογία. Αλλά να το υπενθυμίσουμε προς την Εκτελεστική Εξουσία με επιστολή αυτού του Σώματος, ούτως ώστε να μην υπάρχει οποιαδήποτε αμφισβήτηση.

Προχωρούμε τώρα στο δεύτερο θέμα που έχουμε μπροστά μας, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 55) του 1989».

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή σήμερα έχουμε σωρεία Εκθέσεων, οι περισσότερες των οποίων είναι ομόφωνες, θα εισηγούμουν, αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθούν αναγνωσθείσες, για να μη σπαταλούμε χρόνο να διαβάζουμε Εκθέσεις που έχουν ήδη κυκλοφορήσει και που είναι ομόφωνες, και να προχωρήσουμε στη συζήτηση των θεμάτων, αν υπάρχουν. Έτσι θα κερδίσουμε το χρόνο της ανάγνωσης των διάφορων Εκθέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, βρίσκω ότι η εισήγηση του κ. Κληρίδη είναι πολύ ορθή, γιατί αντιμετωπίζουμε πρόβλημα χρόνου κι έχουμε πολλή Νομοθετική Εργασία σήμερα.

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τότε όλες αυτές οι Εκθέσεις να θεωρηθούν αναγνωσθείσες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Από το υπ' αρ. 2 θέμα μέχρι πού, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από το υπ' αρ. 2 θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη μέχρι το τέλος της Νομοθετικής Εργασίας, διότι όλες οι Εκθέσεις είναι.....

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Θα εισηγούμουν, όσες είναι ομόφωνες, κύριε Πρόεδρε, να θεωρηθούν αναγνωσθείσες. Στην περίπτωση των υπ' αρ. 17 και 18 θεμάτων στην ημερήσια διάταξη, η Έκθεση δεν είναι ομόφωνη κι ως εκ τούτου προτείνω να διαβαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιες άλλες Εκθέσεις δεν είναι ομόφωνες;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κι αυτή η Έκθεση, που είναι κοινή και για τα δυο νομοσχέδια, τα οποία συμπτύχθηκαν τελικά σ' ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό, μπορεί να μη διαβαστεί. Διότι η κάθε πλευρά, την ώρα που θα γίνεται η δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, μπορεί να εγείρει τα θέματα τα οποία επιθυμεί να εγείρει.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πολύ σωστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, γίνεται δεκτή η άποψη αυτή.

Και προχωρούμε στο δεύτερο θέμα της σημερινής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 55) του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 55) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1989.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £160,000 και η διάθεσή του για να καλυφθούν τα έξοδα για την ανάκτηση των κυπριακών αρχαιοτήτων (μωσαϊκά Παναγίας της Κανακαριάς) που έχουν εξαχθεί παράνομα στο εξωτερικό από τα κατεχόμενα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τη διάθεση της ζητούμενης πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 44) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να πάρω το λόγο, για να τονίσω από τη θέση μου πως με την ευκαιρία της επιψήφισης του ποσού των £160.000 για τους Αμερικανούς δικηγόρους που χειρίστηκαν την υπόθεση των μωσαϊκών, των ψηφιδωτών της Κανακαριάς επιβάλλεται, κατά την ταπεινή μας άποψη, να ακουστεί και μια φωνή έκφρασης ευχαριστιών, μια φωνή απότισης τιμής, προς την τριμελή αντιπροσωπεία μας, η οποία χειρίστηκε το θέμα της υπόθεσης και της όλης δίκης στην Αμερική, της εκδίκασης της προσφυγής της Κυπριακής Κυβέρνησης. Συγκεκριμένα στον Ανώτερο Δικηγόρο της Δημοκρατίας κ. Μιχάλη Κυπριανού, τον Αναπληρωτή Διευθυντή του Αρχαιολογικού Μουσείου κ. Θανάση Παπαγεωργίου και τον Ηγούμενο του Μαχαιρά κ. Παύλο Μαντοβάνη, που χειρίστηκαν το όλο θέμα στη δίκη στην Ινδιανάπολη.

Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει για τον επικεφαλής της αντιπροσωπείας, τον κ. Κυπριανού, που, πέρα από την παρουσία του για 25 μέρες στη δίκη το περασμένο καλοκαίρι και την προσφορά του γι' άλλες δέκα μέρες τον περασμένο Οκτώβρη στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής κατά την έκδοση της απόφασης, δούλεψε για πολλούς μήνες, μέχρις ότου στοιχειοθετήσει την όλη υπόθεση της δίκης. Μιας δίκης που, με τη θετική απόληξή της και την πρόσφατη θεσμοθέτησή της πριν από λίγα εικοσιτετράωρα από την Ουνέσκο, που συνιστά οπωσδήποτε δεδομένο και πρακτικό σ' όλες τις υποθέσεις συλήσεων ανάλογης υφής, θα πρέπει

σίγουρα να έχει αλλάξει τον κώδικα ηθικής συμπεριφοράς και τάξης στο νευραλγικό αυτό θέμα των συλήσεων.

Πρόσθετα όμως από τη Βουλή, έχω την εντύπωση, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως πρέπει και το κράτος -και προπαντός η Εκκλησία- να διαβιβάσει αυτή την έκφραση των ευχαριστιών και της τιμής προς την αντιπροσωπεία μας μ' επικεφαλής, επαναλαμβάνω, τον κύριο Μ. Κυπριανού.

Τέλος, θα πρέπει να τονίσουμε πως είναι ανάγκη όπως το κράτος καταγγείλει επίσημα στους διεθνείς οργανισμούς το γεγονός πως τα ψηφιδωτά στην Goldberg παρέδωσε ο Aydin Dikman, ο οποίος παρουσιάζεται ως ο επίσημος εκπρόσωπος της αρχαιολογικής αποστολής του ψευδοκράτους στη Γενεύη.

Αυτά κι ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά η υπόθεση των ψηφιδωτών Κανακαριάς δημιουργεί ένα πολύ σημαντικό προηγούμενο. 'Οτι δηλαδή, εκεί που διεξάγουμε μια μάχη, έχουμε πολλές ελπίδες να την κερδίσουμε. 'Εχουμε πάρα πολλά περιστατικά μέσα στο διεθνή χώρο, που θα πρέπει να τα διεκδικήσουμε νομικά. και να τα διεκδικήσουμε ενώπιον δικαστηρίων. Και πρέπει να μας γίνει παράδειγμα η υπόθεση των ψηφιδωτών της Κανακαριάς, ότι πρέπει να δίνουμε αυτές τις μάχες κι όχι να τις αποφεύγουμε, όπως συμβαίνει σε πάρα πολλές άλλες περιπτώσεις.

Το δεύτερο σημείο που θα 'θελα ν' αναφέρω είναι το εξής:

Είδαμε ότι στοίχισε ένα τεράστιο ποσό αυτή η υπόθεση των δικαστικών εξόδων της Κανακαριάς. Και πραγματικά διερωτώμαι κι εγώ γιατί να μην μπορούσε αυτό το ποσό να καλυφθεί από την ομογένεια στην αλλοδαπή, ιδιαίτερα από την ομογένεια των Ηνωμένων Πολιτειών. Θα μπορούσε θαυμάσια να γίνει ένα ειδικό ταμείο που να χρηματοδοτείται από την ομογένεια ή κι από άλλους διεθνείς οργανισμούς που ενδιαφέρονται για την πολιτιστική κληρονομιά, ώστε να πάρει πραγματικά εθνικές διαστάσεις και να μην καταλήγουν όλα στους κρατικούς προϋπολογισμούς, διότι δημιουργούν δυσβάσταχτο χρέος. Κι αποτελεί αυτό μια προσπάθεια την οποία πρέπει να επωμιστούμε όλοι όσοι κηδόμεθα αυτού του τόπου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δε θα 'θελα να αποθαρρύνω τον έντιμο συνάδελφο, αλλά συνήθως οι απόδημες οργανώσεις, για να μπορέσουν ν' ανταποκριθούν στο διαφωτιστικό έργο το οποίο κάνουν, ζητούν από την κυβέρνηση να τις ενισχύσει οικονομικά. Κι ενόψει αυτής της εικόνας, πολύ αμφιβάλλω αν θα ήταν εφικτό αυτό το οποίο πολύ ορθά εισηγείσθε. Αλλά η πραγματικότητα είναι ότι, όταν μας βλέπουν οι οργανώσεις των αποδήμων, μας παρακαλούν να χρησιμοποιήσουμε την επιρροή μας, για να ενισχυθούν οικονομικά στο διαφωτιστικό έργο που κάμνουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι γεγονός, κύριοι, ότι οι οργανώσεις των ομογενών στην Αμερική έχουν τεράστια έξοδα κι ότι εγείρουν πάντοτε αυτό το θέμα.

'Οσον αφορά το ποσό των £160,000, για τα αμερικανικά πράγματα δεν είναι τεράστιο ποσό. Δεν είναι καν μεγάλο ποσό. Είναι ένα μάλλον μέτριο ποσό, δεδομένου ότι εκεί έχουν διαφορετικά μεγέθη, διαφορετικές αμοιβές, διαφορετικά τέλη, κτλ., κτλ.

Εν πάση περιπτώσει, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Το προοίμιο και το πρώτο άρθρο εγκρίνονται ομόφωνα, επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £160,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το άρθρο 3 και ο επισυνημμένος Πίνακας εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 44) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Το υπ' αρ. 3 νομοσχέδιο στην ημερήσια διάταξη που έχουμε μπροστά μας σήμερα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 56) του 1989».

Η 'Εκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 56) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £8,000 και η διάθεσή του για την επίπλωση και το γραφειακό εξοπλισμό που απαιτείται μέσα στο 1989 για την ίδρυση και λειτουργία του Περιφερειακού Κέντρου Εγγύς και Μέσης Ανατολής για ανταλλαγή πληροφοριών στο θέμα της καταπολέμησης των ναρκωτικών στην Κύπρο. Το υπόλοιπο ποσό, ύψους £12,000, που απαιτείται για τη λειτουργία του Κέντρου αυτού έχει περιληφθεί στον Προϋπολογισμό του 1990.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας ως θέμα αρχής την ανάγκη δημιουργίας του εν λόγω Κέντρου στην Κύπρο, συμφωνεί με τη διάθεση του πιο πάνω ποσού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 45) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση του πρώτου άρθρου;

Το προοίμιο και το πρώτο άρθρο εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £8,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του δεύτερου άρθρου;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το άρθρο 3 και ο επισυνημμένος Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το τέταρτο άρθρο και ο επισυνημμένος σ' αυτό Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 45) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 58) του 1989».

Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 58) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £60,000 και η διάθεσή του στη Συνεργατική Εταιρεία Κωφαλάλων Λτδ. ως χαμηλότοκου κυβερνητικού δανείου για την αντιμετώπιση άμεσων και επειγουσών υποχρεώσεών της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 46) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του προοιμίου και του πρώτου άρθρου;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το προοίμιο και το πρώτο άρθρο εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £60,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση του δεύτερου άρθρου;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο επισυνημμένος σ' αυτό Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 46) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 59) του 1989».

Η Έκθεση θεωρείται, όπως συμφωνήθηκε, αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 59) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £280,805 και η κατανομή του σε διάφορα κεφάλαια και άρθρα του φετινού Προϋπολογισμού που κρίθηκαν ανεπαρκή. Το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης θα διατεθεί για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού του Τμήματος Τελωνείων (£222,947).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή

την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 47) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Με αφορμή τη σημερινή ψήφιση αυτού του ποσού για πληρωμή των υπερωριών των τελωνειακών, που ανέρχεται στο ποσό των £222,947, θα ήθελα να επαναλάβω γι' άλλη μια φορά την ανάγκη γι' άμεση επανεξέταση από την κυβέρνηση του σοβαρού προβλήματος της ανεργίας του επιστημονικού μας προσωπικού.

Είναι αδιανόητο να δαπανούνται αυτά τα μεγάλα ποσά σχεδόν κάθε χρόνο για υπερωρίες, που πολλές φορές καλύπτουν δεύτερο και τρίτο μισθό στο ίδιο άτομο, και να παραμένουν άνεργοι χιλιάδες επιστήμονες.

Θα πρέπει η κυβέρνηση να σταματήσει επιτέλους την προνομιακή μεταχείριση των ήδη εργαζομένων και κατοχυρωμένων, έναντι των εντελώς άνεργων και ταλαιπωρημένων νέων μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που έχει θίξει ο κ. Δημητρίου είναι σοβαρό και είναι υπαρκτό. Πραγματικά η υπηρεσία των τελωνείων δαπανά τεράστια ποσά κάθε χρόνο για την κάλυψη της υπερωριακής απασχόλησης των υπαλλήλων. Μ' αυτά τα λεφτά θα μπορούσαν ν' απασχοληθούν νέοι επιστήμονες και η δουλειά στα τελωνεία θα γινόταν καλύτερα, ιδιαίτερα στα αεροδρόμια και τα λιμάνια, όπου είναι σχεδόν καθημερινό το φαινόμενο, χειμώνα - καλοκαίρι, ν' απασχολούνται υπάλληλοι από το πρωί μέχρι τα μεσάνυχτα, γεγονός που τους εμποδίζει να έχουν και μια κανονική απόδοση πέρα από τις 10, τις 12 ώρες.

Γι' αυτό το λόγο κι εμείς πιστεύουμε ότι η υπερωριακή απασχόληση θα πρέπει να επανεξεταστεί, με την προοπτική της πρόσληψης νέων επιστημόνων, για την καλύτερη διεξαγωγή της εργασίας και την κάλυψη των αναγκών των τελωνείων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του προοιμίου και του πρώτου άρθρου;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το προοίμιο και το πρώτο άρθρο εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £280,805 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση του δεύτερου άρθρου;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο επισυνημμένος σ' αυτό Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το άρθρο 3 και ο επισυνημμένος σ' αυτό Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 47) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 60) του 1989».

Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 60) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1989.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £400,000 και η διάθεσή του για κάλυψη της δαπάνης για επιστροφή από το Τμήμα Τελωνείων χρημάτων σε δικαιούχα πρόσωπα μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου με βάση τις πρόνοιες της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 48) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση του προοιμίου και του πρώτου άρθρου;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το προοίμιο και το πρώτο άρθρο εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £400,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση του τρίτου άρθρου και του επισυνημμένου σ' αυτό Πίνακα;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο επισυνημμένος σ' αυτό Πίνακας εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

Και προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 48) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 61) του 1989».

Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 61) ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £118,075 και η διάθεσή του για την καταβολή αποζημιώσεων για τη θεομηνία που επληξε την περιοχή Πάφου το Νοέμβριο του 1989 (£28,075) καθώς και για τις θεομηνίες που έπληξαν την περιοχή από τον Απρίλη του 1988 μέχρι τον Οκτώβριο του 1989 (£90,000).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 49) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο υπό ψήφιση συμπληρωματικός προϋπολογισμός αφορά την καταβολή αποζημιώσεων για θεομηνίες που έπληξαν την περιοχή της Πάφου κατά το Νοέμβριο του 1989 και επιπλέον για λόγους ισότητας καλύπτει και τις θεομηνίες που έπληξαν την ίδια περιοχή μεταξύ Απριλίου του 1988 και Οκτωβρίου του 1989.

Χαιρετίζουμε την απόφαση της κυβέρνησης να διαφοροποιήσει την τελευταία απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στην οποία διαλαμβανόταν ότι μόνο δάνεια θα παρείχοντο σε πληγέντες. Χαιρετίζουμε την απόφαση, διότι πράγματι ήταν μια θεομηνία η οποία άξιζε ιδιαίτερης προσοχής.

Ο λόγος που έχω ανέβει στο βήμα είναι για να σημειώσω, κύριε Πρόεδρε, ότι ανάλογο ενδιαφέρον θα 'πρεπε να επιδείξει η κυβέρνηση και για τους πληγέντες των περιοχών Ζυγίου, Μαρωνίου και Ψεματισμένου. 'Οπως θα θυμάται το Σώμα, εγγράφηκε ομόφωνα απ' όλα τα κόμματα σχετικό θέμα στη Βουλή. 'Ηδη σήμερα είναι και η 'Εκθεση στα κουτιά μας που αναφέρεται σε θέμα που ενέγραψε ο συνάδελφος Ο. Δημητρίου με τίτλο «Η ανάγκη άμεσης βοήθειας των πληγέντων γεωργών των χωριών Μαρώνι, Ψεματισμένος και 'Αγιος Θεόδωρος, από τον

πρόσφατο παγετό». Αναφέρεται στην περίοδο του Φεβρουαρίου του 1989. Απ' όλα τα κόμματα επίσης της Βουλής εγγράφηκε στις 13.4.1989 το θέμα «Οι σοβαρές ζημιές που προκλήθηκαν από ανεμοστρόβιλο στις 10.4.1989 στα θερμοκήπια της περιοχής Τόχνης - Ζυγίου και η ανάγκη παροχής άμεσης αρωγής στους πληγέντες πατατοπαραγωγούς».

Σημειώνω ιδιαίτερα ότι οι πληγέντες των περιοχών αυτών είναι εκτοπισθέντες και μάλιστα το ύψος των ζημιών, σε μια περίπτωση που έτυχε να κάμω κι επίσκεψη -αντιλαμβάνομαι κι άλλοι συνάδελφοι έκαμαν επίσκεψη- υπερβαίνει τις £60,000. Πρόκειται περί θερμοκηπίου το οποίο καταστράφηκε ολοσχερώς. Ο ιδιοκτήτης του είναι εκτοπισθείς από το Λευκόνοικο και δεν του δόθηκε καμιά βοήθεια, τη στιγμή που όλοι ξέρουμε ότι ήταν μια ιδιαίτερη περίπτωση, που έχρηζε ιδιαίτερης προσοχής.

Παρόμοια ασφαλώς έπρεπε να είναι και η συμπεριφορά σε άλλους πληγέντες των περιοχών. Απλώς τονίζω ότι είναι μια διάκριση η οποία γίνεται σε βάρος ιδιαίτερα εκτοπισθέντων, οι οποίοι υπέστησαν μεγάλες καταστροφές και οι οποίοι σήμερα δεν μπορούν να επιβιώσουν οι ίδιοι και οι οικογένειές τους.

Νομίζω ότι είναι η κατάλληλη στιγμή να διαβιβαστεί παράκληση από το Σώμα όπως τύχουν κι αυτοί της ίδιας μεταχείρισης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει δίκαιο ο συνάδελφος Χατζηγιάννης. Θα ήταν παράλειψη, αν δε συνηγορούσα και εγώ, γιατί ο ένας και μόνος που υπέστη αυτή τη μεγάλη ζημιά δεν είναι μόνο χωριανός μου από το Λευκόνοικο, αλλά είναι παιδικός μου φίλος και συμμαθητής μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε, να εγείρετε το θέμα στις αρμόδιες αρχές της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Το έχουμε εγείρει, αλλά εις ώτα μη ακουόντων, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για να επιληφθούν.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ελπίζουμε, αλλά δεν επιλαμβάνονται. Το άλλο σημείο, κύριε Πρόεδρε, που θα ήθελα να θίξω με αυτή την ευκαιρία, είναι ότι στην περίπτωση της κάλυψης των ζημιών από τη θεομηνία στην Πάφο καλύπτονται οι ζημιές αδιακρίτως, ενώ στην περίπτωση της κάλυψης των ζημιών από την κακοκαιρία του 1988 στην περιοχή των Κοκκινοχωριών καλύφθηκαν μόνο τα φθαρτά.

Δηλαδή σ' ορισμένα πτηνοτροφεία καλύφθηκε η μικρή ζημιά από το θάνατο των πουλερικών και όχι η ζημιά στα υποστατικά και στα μηχανήματα, τα οποία άξιζαν χιλιάδες λίρες. Λόγω εκείνης της μεταχείρισης είναι γεγονός ότι ένας μικρός αριθμός αυτοδημιούργητων πτηνοτρόφων αντιμετωπίζει σήμερα προβλήματα επιβίωσης. Έτσι, αν πρόκειται να επανεξεταστούν αυτά τα πράγματα, θα πρέπει να τύχουν ίσης αντιμετώπισης και ίσης μεταχείρισης, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς. Ο κύριος Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ακριβώς γι' αυτή την ίση μεταχείριση θα μιλούσα και εγώ. Σε προηγούμενη περίπτωση για ζημιές που έγιναν από θεομηνίες στους αμυγδαλοπαραγωγούς της επαρχίας μας δε δόθηκε καμιά βοήθεια. Μόνο ένα μικρό ποσό δόθηκε για αναπτυξιακά έργα στα χωριά. Οι ίδιοι οι παραγωγοί, παρόλο που η ζημιά ήταν 80% και περισσότερο, δεν πήραν καμιά βοήθεια. Έτσι στην πραγματικότητα γίνεται διάκριση. Εντούτοις χαιρετίζουμε την απόφαση και πιστεύουμε ότι πολύ ορθά δίνεται η βοήθεια για τις ζημιές που έγιναν στην Πάφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Θεοδούλου.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εγώ με τη σειρά μου από μέρους της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας θέλω να χαιρετίσω αυτό το νομοσχέδιο που εκφράζει τη θετική αντίκριση από μέρους της κυβέρνησης αυτών των ζημιών. Αλλά θέλω να διευκρινίσω εδώ ότι είναι λανθασμένη η εντύπωση ότι καλύπτονται όλες οι ζημιές στην Πάφο. Με αυτό το νομοσχέδιο καλύπτονται μόνο οι γεωργικές ζημιές. Ο τελευταίος ανεμοστρόβιλος στην Πάφο -σχετικό είναι και το θέμα που έχω εγγράψει πριν μερικές μέρες- προκάλεσε σοβαρές ζημιές και σε κατοικίες. Ολάκερες στέγες έχουν συντριβεί και υπάρχει πρόβλημα βοήθειας και προς αυτούς τους πολίτες, ιδιαίτερα της Χλώρακας. Και θα είναι καλό το κράτος, πιστεύω, να ανταποκριθεί και προς αυτή την ανάγκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε, επειδή πρόκειται για εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, και επειδή είμαι και ο εγγράψας του θέματος. Μετά τη διαπίστωση όλων των κομμάτων, εισηγούμαι η Έκθεση που αφορά την περιοχή Ζυγίου - Μαρωνίου - Τόχνης να επανέλθει ενώπιον της Επιτροπής Γεωργίας για επανεξέταση, αν όλα τα κόμματα συνηγορούν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα θερμά να υποστηρίξω την παρέμβαση του συνάδελφου Χατζηγιάννη, την τόσο εύστοχη, και να τονίσω ότι μπροστά μας, στο Κεφάλαιο Δ', έχουμε Έκθεση της Επιτροπής Γεωργίας στην οποία σαφέστατα κι ομόφωνα αναφέρεται ότι η Επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να βοηθήσει με τον ίδιο ακριβώς τρόπο όλους τους πληγέντες. Και θέλω ακόμα να τονίσω στο Σώμα ότι είχαμε τη διαβεβαίωση των αρμόδιων κυβερνητικών παραγόντων ότι όποια μεταχείριση αποφασιστεί για τους φίλους παραγωγούς της Πάφου, η ίδια μεταχείριση θα εφαρμοστεί και για τους ήδη πληγέντες και κατά συντριπτική πλειοψηφία πρόσφυγες της περιοχής Ζυγίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Με κάλυψε ο συνάδελφος κύριος Παρισινός, κύριε Πρόεδρε, αλλά, μια και υπάρχει η Έκθεση της Επιτροπής Γεωργίας ενώπιον του Σώματος, ελπίζω η κυβέρνηση να τη λάβει υπόψη και να μην τη ρίξει στον κάλαθο των αχρήστων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Ψυλλίδης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βλέπε και αριστερά.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Μετά τον κύριο Κουρτελλάρη. Εντάξει.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε Ψυλλίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βλέπω ότι είμαστε τόσο πολύ ευγενείς που δίνει ο ένας τη θέση του στον άλλο. Αυτό είναι πολύ καλό σημείο, κύριοι.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να διευκρινίσω ως προς την εισήγηση που έγινε ότι η Επιτροπή ασχολήθηκε -είτε αυτόβουλα είτε κατόπιν εγγραφής τους- με τέσσερα θέματα και ετοίμασε Έκθεση την οποία θα συζητήσει η ολομέλεια. Άρα δε βλέπω το λόγο γιατί η Επιτροπή να ξανασχοληθεί με αυτό το θέμα με το οποίο ήδη ασχολήθηκε, αφού ακόμα η Βουλή δε συζήτησε την Έκθεση. Συνεπώς, όταν θα συζητηθεί η Έκθεση, αν θέλουν να διατυπώσουν απόψεις, να τις δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η Έκθεση της Επιτροπής αυτής κυκλοφόρησε και εγώ την πήρα και τη διάβασα σήμερα το πρωί. Επομένως θα συζητηθεί.

Πρέπει να σας πω ότι για το Κεφάλαιο Δ΄, το οποίο πραγματικά καθυστερεί υπερβολικά, θα οριστούν από τον Πρόεδρο της Βουλής δύο ή τρεις ημερομηνίες αποκλειστικά για το Κεφάλαιο Δ΄, ούτως ώστε να τελειώσουμε με αυτή την καθυστέρηση του Κεφαλαίου Δ΄.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £118,075 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 49) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 8, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 63) του 1989».

Η 'Εκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 63) ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £1,000,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της ολικής γενικής κυβερνητικής εισφοράς στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέσα στο 1989 με βάση τις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 50) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £1,000,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 50) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 9, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1989».

Η 'Εκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 18) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1989.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £50,000 και η διάθεσή του για οικονομική ενίσχυση διάφορων ιδρυμάτων καθυστερημένων ατόμων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κύριος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Δυο λόγια από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να πω πως υπάρχει ανεπάρκεια των προσφερόμενων επιδοτήσεων, γιατί προσφέρουμε, με απόφαση προηγούμενης κυβέρνησης, της διακυβέρνησης Κυπριανού, ένα ποσό £15,000 το χρόνο, ενώ οι λειτουργικές δαπάνες και μόνο του Ιδρύματος 'Αγιος Στέφανος ανέρχονται σε £6,000 το μήνα. Και να υπογραμμίσουμε την ανάγκη να έλθει αρωγός η κυβέρνηση στην προσπάθεια του ίδιου ιδρύματος για ανέγερση ιδιόκτητου οικήματος για στέγαση και ιδρυματική περίθαλψη παιδιών κάθε βαθμού καθυστέρησης, κάθε ηλικίας και κάτω των 18 χρόνων που σε καμιά απολύτως περίπτωση δεν καλύπτονται και που είναι έκθετα. Μιας περίθαλψης που να προσφέρεται όλο το χρόνο, χωρίς διακοπές, ενώ σε άλλες περιπτώσεις διακόπτεται τα καλοκαίρια, τα Χριστούγεννα και το Πάσχα. Να προσφέρεται όλη τη βδομάδα, ενώ αλλού διακόπτεται η παραμονή τους από την Παρασκευή μέχρι τη Δευτέρα. Και μιλάμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, για ένα έργο της τάξης των £700,000. Το ίδρυμα έχει τις £300,000 κι αν υπολογίσουμε και £100,000 των Ηνωμένων Εθνών έχουμε £400,000. 'Ενα ποσό, επομένως, £300,000 είναι επάναγκες για να καλυφθεί, να ολοκληρωθεί αυτό το έργο το οποίο οπωσδήποτε θα δώσει μια θετική απάντηση στο δράμα των ατόμων αυτών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £50,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1989».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 19) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £404,724 και η διάθεσή του για κάλυψη δαπανών για την εφαρμογή του Τρίτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης και ειδικότερα για την εκτέλεση πρόσθετων εργασιών στον παρακαμπτήριο δρόμο Λεμεσού και την επέκτασή του μέχρι την Ερήμη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να πω ότι σ' αυτές τις περιπτώσεις του οδικού δικτύου θα πρέπει από την αρχή να γίνεται προσεκτική μελέτη, ούτως ώστε να μη γίνονται τόσες τροποποιήσεις κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των έργων. Στην

περίπτωση αυτού του δρόμου είναι η τρίτη διαφοροποίηση που γίνεται στην όλη εργασία, διαπλάτυνση στους κόμβους κυκλοφορίας και λοιπά. Και αυτό σημαίνει επιπρόσθετα κονδύλια και πιο μεγάλη δαπάνη. Και με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να πω ότι μια παρόμοια περίπτωση είναι και οι επιδιορθώσεις που γίνονται στο δρόμο προς τις Πλάτρες. Ξεκίνησε με ένα σχέδιο. πριν τελειώσει η πρώτη φάση εκείνου του σχεδίου δόθηκαν οδηγίες για δεύτερο σχέδιο και τώρα δίδεται τρίτη και μάλιστα έτσι που ο δρόμος, το οδόστρωμα, θα είναι κατά τρία μέτρα πιο πλατύς από το γεφύρι με πολλές επιπτώσεις οι οποίες θα παρουσιαστούν, αν δε γίνουν μελέτες αμέσως για τη διαπλάτυνση του γεφυριού. Γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι το αρμόδιο Υπουργείο και οι αρμόδιες υπηρεσίες θα πρέπει οπωσδήποτε να μελετούν σε βάθος και να εκπονούν τα κατάλληλα σχέδια, προτού αρχίσει οποιαδήποτε εργασία στους δρόμους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό θα ήταν ευχής έργο, κύριε Ψυλλίδη, αλλά είναι μια κατάσταση η οποία επικρατεί για χρόνια τώρα. Δε γίνονται οι κατάλληλες μελέτες ευθύς εξαρχής για πολλούς και διάφορους λόγους. Παρουσιάζονται διάφορα εμπόδια, οι απόψεις των pressure groups από τα διάφορα χωριά και λοιπά. Εν πάση περιπτώσει είναι γεγονός ότι αυτή η κατάσταση θα ήταν ευχής έργο αν σταματούσε, διότι οδηγεί σε πολλές ανεπιθύμητες καταστάσεις.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £404,724 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1989».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 20) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £13,252 και η διάθεσή του για τη συμπλήρωση εργασιών που σχετίζονται με την ανάπτυξη του οδικού δικτύου μέσα στο 1989.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Ψηφίζουμε ένα κονδύλι £13,252 για τη συμπλήρωση εργασιών που σχετίζονται με την ανάπτυξη του οδικού δικτύου. Ένα πάγιο αίτημα των κατοίκων της υπαίθρου (όταν βγαίνουμε στην ύπαιθρο) είναι η επιδιόρθωση των παγκέττων των δρόμων που οδηγούν στην ύπαιθρο. Έγιναν πάρα πολλά δυστυχήματα, γιατί δεν τολμούν οι οδηγοί να πέσουν κάτω από την άσφαλτο, διότι υπάρχουν λακκούβες στα παγκέττα ένα πόδι και δύο πόδια, πολλές φορές, βάθος. Είναι ανισόπεδα. Υπάρχουν περιπτώσεις που αυτοκίνητα έπαθαν τεράστιες ζημιές, όταν έπεσαν κάτω από την άσφαλτο.

Έτσι εισηγούμαι, αντί κάθε χρόνο να βάλλουμε χαβάρα η οποία το καλοκαίρι μας μαστίζει με τη σκόνη και το χειμώνα έχουμε όλο λάσπη και με τα πρώτα νερά παρασύρεται η χαβάρα και πάλι έχουμε τις λακκούβες, να γίνεται σταδιακά επίστρωση της ασφάλτου και δεν πειράζει αν καθυστερήσει 1 - 2 χρόνια ένας δρόμος για να τελειώσει. Βεβαίως θα είναι πιο ακριβό. Αλλά οι ζημιές που παθαίνουν τα αυτοκίνητα είναι τεράστιες. Τουλάχιστον δε θα είναι λεφτά πεταμένα η άσφαλτος, ενώ η χαβάρα είναι πραγματικά λεφτά πεταμένα. Έτσι εισηγούμαι ότι είναι καιρός να βρεθούν άλλοι τρόποι επιδιόρθωσης των δρόμων τούτων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Απλώς ήθελα να παρατηρήσω, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτά είναι καθαρά θέματα τεχνικής φύσης και θα ήταν προτιμότερο να τα αφήσουμε στους τεχνικούς, γιατί πιστεύω η εισήγηση του συνάδελφου δεν είναι η πιο κατάλληλη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη δεν είναι η πιο κατάλληλη η εισήγησή μου, αλλά οι συνάδελφοι που βγαίνουν στην ύπαιθρο βλέπουν ότι αυτό το αίτημα είναι πάγιο, είναι μόνιμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι μόνιμο, κύριε Παπαρέ, το ξέρω και εγώ από προσωπική πείρα. Είναι γεγονός ότι όλοι το ξέρουμε. Τώρα αν πρέπει να το αφήσουμε στους τεχνικούς ή αν πρέπει και εμείς να σπρώξουμε λίγο τους τεχνικούς να το κάμουν, αυτό είναι άλλο θέμα βεβαίως.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £13,252 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 9) του 1989».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 9) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £1 εκατομ. και η διάθεσή του για τη συντήρηση και επιδιόρθωση κατοικιών σε κυβερνητικούς οικισμούς, καθώς και για τη συνέχιση των σχεδίων αυτοστέγασης εκτοπισθέντων σε κυβερνητικά και ιδιόκτητα οικόπεδα μέχρι το τέλος του χρόνου αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 8) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού και ο κ. Χατζηγιάννης.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Δίνουμε το ποσό αυτό του £1 εκ. για να καλύψουμε ανάγκες στεγαστικές, αποκλειστικά και μόνο, σε εκτοπισθείσες οικογένειες που με το γνωστό σύστημα της αυτοστέγασης στεγάστηκαν. Καμιά όμως απολύτως πρόνοια, καμιά απολύτως διάταξη, κανένα ποσό δεν ψηφίζουμε, για να προωθήσουμε τις συναφείς αποφάσεις που λήφθηκαν στο Προεδρικό, αλλά, κι όχι μόνο εκεί, και στο αρμόδιο Υπουργείο και σε άλλους φορείς της Εκτελεστικής Εξουσίας, που εξαγγέλθηκαν urbi et orbi για μεταστέγαση και των οικογενειών που ζουν σε ακατάλληλα υποστατικά σε κυβερνητικούς οικισμούς. Είναι μια εξαγγελία, έντιμε κύριε Πρόεδρε, που καλύπτει ευρύτατο φάσμα προσφυγικών υποστατικών με οικίες «χαμηλού κόστους», όπως λέγεται ότι ανεγέρθηκαν. Και εξαγγείλαμε και ποσά -κι είναι ποσά πολύ μεγάλα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, που είχαμε εξαγγείλει πως θα προωθήσουμε τάχιστα- και μια απόφαση, επαναλαμβάνω, που λήφθηκε πριν από 10 τουλάχιστο μήνες τώρα στο Προεδρικό. Γενναιόδωρες αποφάσεις είχαν παρθεί τότες και κάλυπταν ποσά της τάξης των £20 και £25 εκ.. Ύστερα απ' αυτή την

καθυστέρηση, ύστερα από αυτή την ουσιαστική υπαναχώρηση, έντιμε κύριε Πρόεδρε, δικαιούται ο προσφυγικός κόσμος νομίζω να ρωτήσει: Γιατί αυτή η υπαναχώρηση, που στην τελευταία ανάλυση αποτελεί αμφισβήτηση των θέσεων της κυβέρνησης και εμπαιγμό από μέρους της του δράματος του προσφυγικού δυναμικού μας και κατ' επέκταση όλου του κυπριακού λαού;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Με την ευκαιρία της ψήφισης του κονδυλίου αυτού θα ήθελα να παρατηρήσω ότι από τον Προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ, ο οποίος ανερχόταν γύρω στα £37 εκ. και τον οποίο Προϋπολογισμό ενέκρινε πρόσφατα η Βουλή, μόνο γύρω στα £4 εκ. διατίθενται για τα στεγαστικά προγράμματα, με αποτέλεσμα να καθυστερεί σε μεγάλο βαθμό η παροχή των χρημάτων αυτών για να στεγαστούν άνθρωποι οι οποίοι έχουν τύχει κάποιας έγκρισης. Είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω σήμερα ότι στην κατηγορία της αγοράς διαμερισμάτων ή κατοικιών, αυτοί οι οποίοι θα εγκριθούν από σήμερα θα πάρουν βοήθεια μετά το 1991. Και είναι εισήγησή μου να διαβιβαστεί μέσω του Σώματος προς την κυβερνητική πλευρά η παράκληση να διατεθεί μεγαλύτερο κονδύλι για κάλυψη των στεγαστικών αυτών προγραμμάτων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι η στέγαση με διάφορες μορφές των προσφύγων είναι ένα πολύ γενικό θέμα το οποίο για να αντιμετωπιστεί χρειάζονται πολύ ψηλά ποσά. Και ανέφερε ο κ. Στυλιανού μάλιστα το ποσό των £20 εκ.. Θα ήθελα όμως με την ευκαιρία αυτή να τον διαβεβαιώσω ότι και £20 εκ. αν ήταν ο συμπληρωματικός αυτός προϋπολογισμός, το αποτέλεσμα θα ήταν το ίδιο. Διότι αυτά τα ποσά μπορούν να ξοδευτούν μόνο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1989. Κατά συνέπεια το £1 εκ. είναι για ήδη ειλημμένες υποχρεώσεις και τίποτα περισσότερο. Κατά συνέπεια συμφωνώ ότι χρειάζεται να ξοδευτούν πολύ περισσότερα χρήματα, αλλά, λαμβάνοντας υπόψη το συμπληρωματικό προϋπολογισμό που έχουμε μπροστά μας, το ποσό το οποίο θα μπορούσε να δαπανηθεί είναι το £1 εκ., έστω και αν εκεί εγγράφετο £21 εκ..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε θετικό στοιχείο το ότι κατατέθηκε αυτός ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός του £1 εκ. για τις στεγαστικές ανάγκες των προσφύγων και ότι ψηφίζεται σήμερα από τη Βουλή. Η έγνοια που έχουμε είναι ότι έχει καθυστερήσει να κατατεθεί αυτός ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός. Μας μένουν μόνο 15 μέρες μέχρι να κλείσει ο χρόνος που θα διατεθούν, θα δαπανηθούν αυτά τα ποσά. Αυτό που θέλουμε να σταλεί σαν μήνυμα από τη Βουλή προς τα αρμόδια Υπουργεία είναι ότι πρέπει, για τέτοιες υποθέσεις που παρουσιάζονται ελλείψεις κατά διαστήματα στην κάλυψη των αναγκών για επιδιορθώσεις των συνοικισμών και για στέγαση σε ιδιόκτητα και κυβερνητικά οικόπεδα, να στέλλονται έγκαιρα οι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί, για να

βοηθούνται οι αρμόδιες υπηρεσίες να ρυθμίζουν το θέμα αυτό των επιδιορθώσεων ή της παροχής βοήθειας προς όσους θα στεγαστούν σε κυβερνητικά ή ιδιόκτητα οικόπεδα.

Αναφορικά τώρα με το άλλο θέμα που έχει θιγεί, το θέμα της αναδόμησης των οικισμών εκείνων που παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα, το έχουμε θίξει κατά τη διάρκεια της συζήτησης των προϋπολογισμών και ήθελα να αναφέρω ότι στους προϋπολογισμούς αυτούς περιλαμβάνεται ποσό £2 εκ.. Αυτό που πρέπει να απαιτήσουμε από την Εκτελεστική Εξουσία είναι να πάρει τα αναγκαία μέτρα, ώστε να διατεθεί αυτό το ποσό κατά τη διάρκεια του 1990 και να διευκολύνει τους πρόσφυγες, είτε εκείνους που θα μεταστεγαστούν προσωρινά μέχρι να κτίσουν την κατοικία τους είτε εκείνους που θα κάμουν ριζικές επιδιορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς χαιρετίζουμε το γεγονός ότι παρέχεται αυτό το ποσό και είναι σωστή η παρατήρηση του κ. Κωνσταντίνου ότι και περισσότερα να δίδονταν τώρα, στις 15 μέρες που μένουν μέχρι να τελειώσει ο χρόνος δε θα μπορούσαν να δαπανηθούν. Ωστόσο, κύριε Πρόεδρε, το θέμα το οποίο έχει θιγεί για την επανοικοδόμηση των οικισμών εκείνων των κυβερνητικών της πρώτης φάσης είναι πολύ σοβαρό, γιατί ούτε στον προϋπολογισμό του 1989 ούτε του 1990 δεν περιλαμβάνεται τίποτε. Υπάρχουν £2 εκ. κάτω από το γενικό τίτλο της επισκευής και συντήρησης των κυβερνητικών οικισμών. Και είναι δυνατό κάποιο μικρό ποσό απ' αυτά να δοθεί για επανοικοδόμηση. Όμως το 1989 υπήρχε ένα παρόμοιο ποσό με τον ίδιο τίτλο και δε χρησιμοποιήθηκε ούτε £1 για την επανοικοδόμηση εκείνων των άθλιων συνοικισμών της πρώτης φάσης. Και πολύ φοβούμαστε, γιατί δεν υπάρχουν σχέδια αυτή τη στιγμή από πλευράς κυβέρνησης, πέρα από τις εξαγγελίες και τα μεγάλα λόγια, ότι ούτε και φέτος δε θα γίνει τίποτε. Αυτή είναι η αγωνία μας και ο φόβος μας γι' αυτούς τους τρισάθλιους συνοικισμούς του Τσιακκιλερού, των Κόκκινων, της Ορμήδειας, της Δερύνειας, της Σωτήρας και του Λιοπετρίου, που είναι ακατάλληλοι όχι για ανθρώπους, αλλά και για ζώα κάτω από τις σημερινές συνθήκες, όπου με μια άγρια βροχοθύελλα είναι δυνατό να πέσουν αυτά τα ετοιμόρροπα υποστατικά και να πλακώσουν τους ανθρώπους. Είναι γι' αυτό που είναι ευθύνη αποκλειστικά της κυβέρνησης η καθυστέρηση, πολύ περισσότερο που αυτή η Βουλή ποτέ δεν αρνήθηκε να ψηφίσει κανένα κονδύλι που αφορά τους πρόσφυγες και μάλιστα ομόφωνα. Γι' αυτό εφιστούμε την προσοχή της κυβέρνησης στην κατεύθυνση της επιτάχυνσης της ανοικοδόμησης εκείνων των πρώτων 1,310 κατοικιών των επτά πρώτων συνοικισμών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υπογραμμίσω τούτο: Ότι όπως με την ίδια σκεπτική και λογική δεν μπορούμε να εκδαπανήσουμε στις υπόλοιπες 15 μέρες £21 εκ., έτσι ούτε και £1 εκ. -εκτός κι αν τα έχουμε ήδη καλύψει, εκτός κι αν τα έχουμε ήδη εκδαπανήσει- δεν μπορούμε να καλύψουμε. αλλά αυτό δεν το εξετάζω. Εκείνο που έθιξα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, ήταν σαφές: Ήθελα να δώσω το μήνυμα

ότι υπήρξε μια κυβερνητική εξαγγελία, μια προεδρική εξαγγελία, ενώπιον ευρύτατου φάσματος Βουλευτών και εκπροσώπων του προσφυγικού δυναμικού πως θα άρχιζε τάχιστα η διαδικασία επιδιορθώσεων αυτών των κατοικιών, εδώ και 10 μήνες τώρα. Και επειδή για την «κύηση» 9 μήνες αρκούν και εδώ πέρασαν 12 σχεδόν, θα πρέπει να πούμε ότι καμιά προσπάθεια δε γίνεται, όχι μόνο στις επίσημες Εκθέσεις, όχι μόνο στους επίσημους προϋπολογισμούς, αλλά, όποιοι λίγο ξέρουν από τα τεκταινόμενα, δεν έγινε ούτε απλή υπόδειξη στο Τμήμα Πολεοδομίας, για να αρχίσει το σχεδιασμό, ενώ ήδη είχαμε εξαγγείλει πως θα ξοδεύαμε αυτά τα ποσά των £20 εκ..

Εκεί είναι που εστιάζεται το πρόβλημα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, κι εκεί είναι το αμφιλεγόμενο θέμα: Ότι δηλαδή, ενώ δόθηκαν οι διαβεβαιώσεις, ενώ ο προσφυγικός κόσμος έμεινε με την εντύπωση ότι τα πάντα εξελίσσονται ομαλά, το πρόβλημα σκάλωσε. Και θέλουμε τώρα μ' αυτή την παρέμβασή μας να τονίσουμε πως επείγει η άμεση αντίκριση και αντιμετώπισή του. Δε μας ενδιαφέρει αν θα περάσουν άλλες 15 μέρες για να έρθει με νέο προϋπολογισμό. Εκείνο όμως, ξαναλέμε, που μας ανησυχεί και που έθιξε ήδη και προηγούμενος συνάδελφος, είναι ότι όχι μόνο μέσα στους επίσημους προϋπολογισμούς δεν υπάρχει καμιά μνεία, αλλά ούτε καν υποδείξεις για έναρξη των κατασκευαστικών σχεδίων δεν έγιναν, γιατί η κυβέρνηση φοβάται τη δαπάνη. Και αυτό πρέπει να το ομολογήσουμε και δημόσια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να βάλουμε λίγη τάξη στον τρόπο του σκέπτεσθαι θα έκανα τρεις εισηγήσεις. Υπάρχει ο ισχυρισμός ότι το ποσό το οποίο τέθηκε και το οποίο καλύπτει την περίοδο από τώρα μέχρι το τέλος του χρόνου είναι ανεπαρκές. Και υπάρχει και η άποψη ότι δε θα μπορέσει και αυτό το οποίο τέθηκε να δαπανηθεί.

Υπάρχει επίσης η άποψη ότι το ποσό το οποίο είναι για τον επόμενο χρόνο είναι ανεπαρκές και επίσης ότι στο παρελθόν υπήρξε ολιγωρία εκ μέρους των κυβερνητικών τμημάτων στην υλοποίηση των διάφορων σχεδίων για επιδιόρθωση των συνοικισμών. Η πρακτική μάς λέει ένα πράγμα: Αυτή η Βουλή έχει Επιτροπή Προσφυγικών Θεμάτων. Να αναθέσουμε στην Επιτροπή Προσφυγικών Θεμάτων να παρακολουθεί και κάθε δίμηνο να ενημερώνει το Σώμα ποια πρόοδος έγινε για την

(Ξαφνικά έγινε διακοπή ηλεκτρικού ρεύματος)

... Έχω τη δύναμη να σβήνω τα φώτα τους άλλους και μάλιστα μιλώντας στην επίσημη γλώσσα και όχι όπως έκανε ο συνάδελφος ο οποίος χρησιμοποίησε λατινικούς όρους.

(Γέλια)

Θα έλεγα λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, για να τελειώνουμε μ' αυτό το θέμα, η ειδική Επιτροπή της Βουλής για τα προσφυγικά θέματα να παρακολουθεί και κάθε δίμηνο να υποβάλλει Έκθεση αν άρχισαν οι επιδιορθώσεις, τι πρόοδος έγινε και ποιες είναι οι καθυστερήσεις. Να εξετάσει επίσης αν υπάρχουν έτοιμα σχέδια και αν δεν υπάρχουν έτοιμα σχέδια να ζητήσουμε ευθύνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να διευκρινιστεί το δικό μου σημείο. Στους προϋπολογισμούς του 1990 για την αγορά έτοιμων κατοικιών και διαμερισμάτων προβλέπεται ποσό γύρω στο £1 1/2 εκ.. Αυτό το ποσό έχει ήδη δοθεί. δεν έχει δοθεί τυπικά μεν, αλλά έχει υπολογιστεί να δοθεί σε αιτητές που εγκρίθηκαν το 1988 και το 1989. Και το ερώτημα είναι: Αυτοί οι οποίοι εγκρίνονται σήμερα και θα εγκριθούν μέχρι και το 1990 δε θα έχουν την ευχέρεια να πάρουν χρήματα πριν το 1991; Είναι λοιπόν εισήγησή μου να διαβιβαστεί προς την κυβερνητική πλευρά η παράκληση να δοθούν μεγαλύτερα κονδύλια για κάλυψη αυτού του στεγαστικού προγράμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δε θέλω να αντιδικήσω με κανένα, κύριε Πρόεδρε. 'Ομως θέλω να αποκαταστήσω την αλήθεια για μερικά ζητήματα. Στους προϋπολογισμούς του 1989 κατατέθηκε ποσό £1,900,000. Απ' αυτό το £1,900,000, που προοριζόταν για την αναδόμηση συνοικισμών χαμηλού κόστους, διατέθηκε το μεγαλύτερο ποσό και συνεχίζει να διατίθεται στην περιοχή των Βρυσούλλων και σε άλλες περιοχές.

Κατά συνέπεια εκεί αυτό το ποσό έχει διατεθεί ή τέλος πάντων βρίσκεται στην εξέλιξη. Δεύτερο, είμαι με την ισχυρή εντύπωση -και έχω μιλήσει γι' αυτό την περασμένη Πέμπτη- ότι στους προϋπολογισμούς του 1990 υπάρχει ένα ποσό £2 εκ. για κατοικίες για αναδόμηση συνοικισμών χαμηλού κόστους. Και ακριβώς εγώ, όταν μίλησα στη Βουλή την περασμένη Πέμπτη, επέκρινα την κυβέρνηση γιατί, ενώ θα χρειαστούν περίπου £4 εκ. κάθε χρόνο για να πραγματοποιηθεί το σχέδιο της κυβέρνησης για αναδόμηση όλων των οικιστικών μονάδων που προνοούνται από το σχέδιο της κυβέρνησης, κατέθεσε μόνο £2 εκ..

Συμφωνώ με την πρόταση του κ. Κληρίδη όπως η Επιτροπή Προσφύγων ζητήσει λεπτομέρειες για τα ποσά που δαπανήθηκαν το 1989 και ποια είναι τα σχέδια της κυβέρνησης για το 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε πλήρως με τον κ. Πουμπουρή, αλλά δε μιλούμε για το ίδιο πράγμα. Πράγματι τα ποσά τα οποία ανέφερε ο κ. Πουμπουρής δόθηκαν πέρσι και υπάρχουν και £2 εκ. για τον ίδιο σκοπό της ριζικής επιδιόρθωσης των κατοικιών των συνοικισμών αυτοστέγασης. Και σε εκείνο τον τομέα οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι γίνεται μια εξαιρετική δουλειά σε ταχύτητα και σε αποτελεσματικότητα. Είναι σωστό και είναι αξιέπαινη η κυβέρνηση για τη δουλειά την οποία κάνει σ' αυτή την κατεύθυνση.

Εγώ αναφέρθηκα στους κυβερνητικούς οικισμούς για τους οποίους δεν έχει διατεθεί ούτε £1 μέχρι στιγμής ούτε και προβλέπεται από τους προϋπολογισμούς του 1990 τους οποίους έχουμε ψηφίσει. Είναι σε άλλο θέμα που είχα αναφερθεί εγώ, κύριε Πρόεδρε. Συμφωνούμε με τον κ. Πουμπουρή, αλλά μιλούμε για δύο διαφορετικά πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι, αν συνεχίσουμε τη συζήτηση αυτή, δε θα τελειώσουμε. Τείνω να συμφωνήσω με την εισήγηση του κ. Κληρίδη. 'Εχουμε Επιτροπή

Προσφύγων και Παθόντων. Όλα αυτά τα προβλήματα υπάγονται στην αρμοδιότητα της Επιτροπής. Μπορεί να υπάρχουν και άλλα προβλήματα τα οποία δεν έχουν επισημανθεί σήμερα, γι' αυτό το λόγο, αν αναθέσουμε στην Επιτροπή να παρακολουθεί την κατάσταση και να υποβάλλει κατά καιρούς Έκθεση ενώπιον του Σώματος, νομίζω ότι αυτή θα ήταν η καλύτερη εισήγηση.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £1,000,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 8) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 10) του 1989».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 10) ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού χρημάτων ύψους £57,300 και η διάθεσή του για καταβολή του επιδόματος ενοικίου στους δικαιούχους εκτοπισθέντες μέσα στο 1989, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και σχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 9) του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £57,300 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 9) του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Τα επόμενα τρία νομοσχέδια έχουν κοινή Έκθεση και είναι 1. «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1987 Νόμος του 1989», 2. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 4) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989» και 3. «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1987 ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989», 2. «Ο ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ (ΑΡ. 4) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1988 ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 3. «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Αλέξη Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε από κοινού τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1989.

Με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια σκοπείται η δημιουργία δύο νέων θέσεων Συνταγματαρχών στους Προϋπολογισμούς του 1987, 1988 και 1989 για να καταστεί δυνατή η αναδρομική προαγωγή στις θέσεις αυτές των αξιωματικών, που ύστερα από προσφυγή τους κρίθηκαν προακτέοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί από καθαρά νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής πάνω στα τρία αυτά νομοσχέδια;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θα προχωρήσουμε στην ψήφιση των τριών αυτών νομοσχεδίων ξεχωριστά.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Άρθρου 100/102 του Κεφαλαίου 14Α του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Πρώτου Μέρους του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος του Νόμου αυτού. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τέταρτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1987 Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Άρθρου 100/102 του Κεφαλαίου 14Α του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος του Νόμου αυτού. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός (Αρ. 4) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του τρίτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Άρθρου 100/102 του Κεφαλαίου 14Α του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος του Νόμου αυτού. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Υπάρχει επίσης κοινή Έκθεση για τα επόμενα δυο θέματα που είναι «Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989» και «Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 3) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989».

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Είπαμε να μη διαβαστεί η Έκθεση και υπάρχουν ομιλητές. Αλλά επειδή υπάρχουν διαφωνίες, θα παρακαλέσω να διαβαστεί η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία, να διαβαστεί. Να διαβαστεί, δεν τίθεται θέμα.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς απλώς θα πούμε τη θέση μας, όπως λέγει και η Έκθεση, πάνω σ' αυτά τα δυο νομοσχέδια. Δε χρειάζεται να διαβαστεί η Έκθεση. Συμφωνούμε να μη διαβαστεί η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Επειδή όμως έγινε η εισήγηση να διαβαστεί, δεν ξέρω αν επιμένει ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ας μη διαβαστεί, κύριε Πρόεδρε. Ας εκθέσει ο συνάδελφος τις απόψεις του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν πρόκειται να διαβαστεί, τότε ο κ. Ψυλλίδης ας εκθέσει τις απόψεις του.

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 2. «Ο ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε από κοινού τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, καθώς και των συντεχνιών της Αρχής ΕΔΑΗΚ, ΣΕΠΑΗΚ, ΣΥΒΑΗΚ, ΕΠΟΠΑΗ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ. Σ' αυτή παρευρέθηκε επίσης και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Π. Κόλοκος.

Με το πρώτο νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Αρχής ποσού £2,668,730 και η διάθεσή του για τη δημιουργία νέων θέσεων στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, καθώς και η συμπλήρωση ορισμένων κονδυλίων που κρίθηκαν ανεπαρκή στη διάρκεια του φετινού χρόνου.

Με το δεύτερο νομοσχέδιο σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το ίδιο ταμείο συμπληρωματικού ποσού £3,253,950 και η διάθεσή του για τη συμπλήρωση της δαπάνης για καύσιμα καθώς και για τη συνεισφορά της Αρχής στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της τόσο από τη Διεύθυνση της Αρχής όσο και από τις συντεχνίες, προχώρησε στη λεπτομερειακή εξέταση καθεμιάς από τις πιστώσεις που περιέχονται στα υπό συζήτηση νομοσχέδια.

Με βάση τη μελέτη της αυτή η Επιτροπή αποφάσισε τα πιο κάτω:-

(α) Να μην προχωρήσει σ' αυτό το στάδιο στην εξέταση των προτάσεων που γίνονται για τη δημιουργία νέων θέσεων, θέμα που θα εξεταστεί σε συνάρτηση με τη μελέτη του προϋπολογισμού της Αρχής για το 1990. Άλλωστε τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή δεν επέτρεπαν την ενδελεχή εξέταση των προτάσεων αυτών με βάση τα

καθιερωμένα κριτήρια εξέτασης κάθε πρότασης για τη δημιουργία νέων θέσεων.

(β) Να εγκρίνει εκείνες μόνο τις δαπάνες που αναφέρονται στη συμπλήρωση των αναγκαίων εξόδων λειτουργίας της Αρχής, όπως είναι τα καύσιμα, η συντήρηση εξοπλισμού των σταθμών παραγωγής κτλ. και ορισμένες άλλες δαπάνες για τις οποίες αναλήφθηκαν δεσμεύσεις με συμφωνίες που υιοθετήθηκαν από τη Βουλή με την έγκριση του Προϋπολογισμού του 1989.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της η Επιτροπή έχει διαφοροποιήσει ανάλογα τις υπό αναφορά πιστώσεις οι οποίες εντάσσονται σε αυτοτελή συμπληρωματικό προϋπολογισμό συνολικού ύψους £3,982,545, του οποίου εισηγείται την ψήφιση από τη Βουλή. Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να εκθέσουν τις θέσεις τους κατά τη συζήτηση του όλου θέματος στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Δε διαφωνούμε, κύριε Πρόεδρε, με το πνεύμα των δυο νομοσχεδίων. Επειδή όμως, ως θέμα αρχής, διαφωνούμε βασικά με τη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, το οποίο θεωρούμε ότι δεν είναι σύμφωνο με το νόμο που ψήφισε η Βουλή, γι' αυτό το λόγο, παρόλο που συμφωνούμε με το περιεχόμενο αυτών των δύο νομοσχεδίων, θα τηρήσουμε αποχή από την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το πρώτο άρθρο εγκρίνεται με 24 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 12 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού £3,982,545 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31Δεκεμβρίου1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το άρθρο 2 εγκρίνεται με 24 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 12 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του τρίτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το άρθρο 3 εγκρίνεται με το ίδιο ποσοστό ψήφων και η εικόνα είναι η ίδια, δηλαδή έγχρωμη, άδουσα και συρίζουσα.

(Γέλια)

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο Συμπληρωματικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται με 24 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 12 αποχές.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989».

Υπάρχει ένσταση όπως η Έκθεση θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΥΝΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Παύλος Δίγκλης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 1989.

Με το νόμο που προτείνεται, σκοπείται η παράταση της ισχύος της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας για ακόμα έξι μήνες, δηλ. μέχρι τις 30 Ιουνίου 1990, για να παρασχεθεί ο απαιτούμενος χρόνος στη Βουλή να μελετήσει δυο άλλα συναφή νομοσχέδια που έχουν κατατεθεί πρόσφατα ενώπιόν της από την Εκτελεστική Εξουσία και στοχεύουν στην παραπέρα ενίσχυση των πόρων του Ταμείου για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας.

Χωρίς να επηρεάζονται οι θέσεις κάθε πλευράς αναφορικά με το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης και την κατανομή των εισφορών σ' αυτό, η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο, όπως πράξαμε και προηγουμένως, όχι γιατί αντιτιθέμεθα στην ενίσχυση του Ταμείου της Άμυνας, αλλά γιατί η εισήγησή μας για κλιμάκωση των ποσών αυτών δεν έγινε μέχρι σήμερα αποδεκτή, παρόλο που έτυχε της έγκρισης και άλλων κομμάτων στη Βουλή. Γι' αυτό δεν πρόκειται να το ψηφίσουμε, μέχρις ότου κλιμακωθεί, ώστε τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα του λαού να πληρώνουν λιγότερα και τα πλουσιότερα περισσότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός ότι εμείς είμαστε εναντίον ειδικών φορολογιών και έχουμε επανειλημμένα τονίσει ότι οι φορολογίες όσον αφορά την άμυνα δεν μπορούν να είναι χωριστές από τις γενικές φορολογίες και ότι θα έπρεπε η κυβέρνηση να αποφασίσει ως προς την προτεραιότητα που δίνει στην άμυνα και να τη βάλει στον προϋπολογισμό, εντούτοις, επειδή διαισθανόμαστε την ανάγκη να υπάρχει άμυνα, θα ψηφίσουμε, παρά την αντίθεσή μας ως προς τον τρόπο που γίνεται η φορολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσει για την παράταση, γιατί πάντα, όπως ξέρετε -η θέση μας είναι γνωστότατη-θέλουμε, όσο είναι δυνατό, να ενισχυθεί το Ταμείο για την Άμυνα του τόπου μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ ήταν ο εισηγητής της κλιμάκωσης για το Ταμείο Άμυνας. Δυστυχώς δεν πέρασε η πρόταση της κλιμάκωσης και βρέθηκε μπροστά στο ερώτημα: Πόροι για την άμυνα ή απουσία πόρων και απουσία άμυνας; Έτσι προτίμησε να ψηφίσει υπέρ της ειδικής εισφοράς, για να έχουμε τη δυνατότητα να έχουμε άμυνα. Εξάλλου το 2% έχει και κάποιο σημείο φορολογικής ισότητας υπό την εξής έννοια: Ότι συλλαμβάνονται ανώτερα εισοδήματα που διαφεύγουν του φόρου εισοδήματος. Εμείς είμαστε υπέρ της ισότιμης κατανομής βαρών, ιδιαίτερα της ελάφρυνσης των χαμηλότερων εισοδηματικών τάξεων. Γι' αυτό θα πολεμήσουμε πάνω στο θέμα του φορολογικού συστήματος, ώστε να επιβληθεί ένα φορολογικό σύστημα δικαιότερο από το προηγούμενο και δε θα παίξουμε το θέμα του φορολογικού συστήματος με την άμυνα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, ήθελα να ρωτήσω τον κ. Κληρίδη, ο οποίος πριν από λίγα δευτερόλεπτα μας είπε πως μιλά ελληνικά: Διαισθάνεται απλά την ανάγκη ενίσχυσης της άμυνας ή αισθάνεται την ανάγκη ενίσχυσης της άμυνας;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής, παρακαλώ.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, αντιπαρέρχομαι την πρόκληση του κ. Στυλιανού, παρόντος του κ. Κληρίδη. Είχα σηκώσει το χέρι μου πριν να ζητήσει το λόγο ο κ.

Στυλιανού. Απλώς ήθελα να υπενθυμίσω το συνάδελφο κ. Χατζηδημητρίου ότι η εισήγηση για το κλιμακωτό όσον αφορά τη φορολογία για την άμυνα έγινε σε χρόνο που το είχε υποστηρίξει, πέρα από τα συγκεκριμένα μέτρα που εισηγήθηκε ο κ. Κληρίδης, και ο Δημοκρατικός Συναγερμός σε συγκεκριμένες συζητήσεις που έγιναν στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και στην Επιτροπή Άμυνας.

Το ότι σήμερα προσπαθούν όλες οι πλευρές της Βουλής να ενισχύσουν με τον καλύτερο και τον ορθότερο τρόπο το Ταμείο της Αμυντικής Θωράκισης αποδεικνύεται με τον τρόπο που τοποθετούνται θετικά, όταν υπάρχουν συγκεκριμένα μέτρα. Επομένως η διεκδίκηση πρωτοβουλιών και πρώτων θέσεων στον τομέα τούτο, με όλο το σέβας στους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους, δεν είναι απαραίτητη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι θέματα κοινωνικής πολιτικής, οικονομικής και φορολογικής που τέθηκαν και όχι σε σχέση με την άμυνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχει σημασία, κύριοι, δε διεκδικεί κανένας .....

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Υπάρχει κάποια διαφορά στις κοσμοθεωρίες των κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε διεκδικεί κανένας δάφνας, κύριοι, για την πρωτοβουλία του ή για οτιδήποτε άλλο. Η ουσία είναι μια. Ότι χρειαζόμαστε άμυνα είτε ούτως είτε άλλως. Μπορεί να έχουμε τις επιφυλάξεις μας κτλ., αλλά η άμυνα χρειάζεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το πρώτο άρθρο εγκρίνεται με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και καμιά αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και καμιά αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος του Νόμου αυτού. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του τρίτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το τρίτο άρθρο εγκρίνεται με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και καμιά αποχή.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται με 30 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και καμιά αποχή.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989».

Υπάρχει ένσταση όπως η Έκθεση θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ)(ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κατάργηση του άρθρου 6 της βασικής νομοθεσίας για την πολιτική δικονομία με το οποίο προβλέπεται η σύλληψη εναγομένου για χρηματικό ποσό.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η κατάργηση του πιο πάνω άρθρου κρίνεται αναγκαία, γιατί αντιβαίνει προς την παράγραφο (2) του άρθρου 11 του Συντάγματος και γιατί, παρά το γεγονός ότι έχει περιπέσει σε αχρησία, η διατήρησή του σε ισχύ προκαλεί εσφαλμένες εντυπώσεις και δημιουργεί ανησυχίες σε άτομα που προτίθενται να εγκατασταθούν ή να εργαστούν στην Κύπρο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα δύο θέματα, που είναι (Α) «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Νόμος του 1989» και (Β) «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». Υπάρχει κοινή Έκθεση, αλλά θα ψηφίσουμε ξεχωριστά τα δυο νομοσχέδια.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ (Α) «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ (Β) «Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΕΤΑΦΟΡΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Νίκος Μακρίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Νεόφυτος Ηλία
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Απριλίου, 24 Οκτωβρίου και στις 9 και 11 Νοεμβρίου 1989. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της Αρχής Αδειών και των αυτοκινητικών οργανώσεων.

Σκοπός του πρώτου νόμου που προτείνεται είναι η οργάνωση και προστασία του επαγγέλματος του οδηγού οχημάτων δημόσιας χρήσης, με τρόπο που να επιτυγχάνεται αναβάθμιση του επιπέδου των επαγγελματιών οδηγών και παράλληλα η αποκατάσταση και παγίωση της εμπιστοσύνης του κοινού προς αυτούς.

Σκοπός του δεύτερου νόμου που προτείνεται είναι η απαγόρευση της οδήγησης οποιουδήποτε μηχανοκίνητου οχήματος δημόσιας χρήσης από πρόσωπα που δεν είναι κάτοχοι σχετικής άδειας οδηγού:

Ειδικότερα με τις πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου:-

(α) Εισάγεται για πρώτη φορά στην Κύπρο ο θεσμός της επαγγελματικής άδειας οδηγού που δοκιμάστηκε σε πολλές άλλες χώρες,

(β) ανατίθεται στην Αρχή Αδειών η εξουσία και το καθήκον της χορήγησης, ανάκλησης ή αναστολής επαγγελματικών αδειών οδηγού με βάση καθορισμένα κριτήρια και διαδικασίες, καθώς και η άσκηση πειθαρχικής δικαιοδοσίας πάνω στους αδειούχους οδηγούς,

(γ) καθορίζονται τα προσόντα που πρέπει να συγκεντρώνουν οι υποψήφιοι επαγγελματίες οδηγοί μεταξύ των οποίων είναι ο καλός χαρακτήρας, η φυσική ικανότητα και η επιτυχία σε εξετάσεις επαγγελματία οδηγού,

(δ) προβλέπεται εξαίρεση από τις εξετάσεις των οδηγών που ασκούν ή άσκησαν το επάγγελμα του οδηγού για ορισμένο χρονικό διάστημα,

(ε) προβλέπεται και πειθαρχική εκτός από την ποινική ευθύνη των αδειούχων οδηγών, των οποίων τα όρια, οι προϋποθέσεις και ο καταλογισμός θα καθοριστούν με κανονισμούς, και

(στ) προβλέπεται ο διορισμός ελεγκτών που καθήκον τους θα είναι ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων του Νόμου και των Κανονισμών που θα εκδίδονται με βάση αυτό.

Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Ένωσης Επαγγελματιών Αυτοκινητιστών (ΠΕΕΑ) που παρευρέθηκε στις συνεδρίες της Επιτροπής χαιρέτισε την κατάθεση των δυο νομοσχεδίων και δήλωσε πως η νέα αυτή προσέγγιση προσδίδει τον προσήκοντα ρόλο στον ανθρώπινο παράγοντα για τη σωστή και αξιοπρεπή άσκηση του αυτοκινητικού επαγγέλματος και συμβάλλει στην παγίωση της εμπιστοσύνης του κοινού προς τους επαγγελματίες οδηγούς που ασκούν ένα τόσο ζωτικής σημασίας λειτούργημα. Από την ίδια οργάνωση έγινε επίσης εισήγηση για αριθμό τροποποιήσεων στο νομοσχέδιο που αφορούν την επαγγελματική άδεια.

Ο εκπρόσωπος της Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Αυτοκινητιστών Κύπρου, ΚΕΕΑ, τάχθηκε, ως θέμα αρχής, υπέρ της θεσμοθέτησης της επαγγελματικής άδειας οδηγού καταθέτοντας επίσης αριθμό εισηγήσεων για τροποποιήσεις στο νομοσχέδιο που αφορούν την επαγγελματική άδεια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, τους ευρύτερους κοινωνικούς στόχους που εξυπηρετούνται με τα δυο υπό εξέταση νομοσχέδια και ιδιαίτερα την ασφάλεια όσων διακινούνται με οχήματα δημόσιας χρήσης, την επαγγελματική κατοχύρωση των επαγγελματιών οδηγών, αλλά και πρώτιστα την ασφάλεια του κοινού γενικότερα, επικροτεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, δυο λόγια. Σκοπός των υπό ψήφιση νομοσχεδίων είναι αφενός μεν η ικανοποίηση ενός πάγιου δίκαιου αιτήματος πολλών ενδιαφερομένων που αποσκοπεί στην προστασία και αναβάθμιση του επιπέδου των επαγγελματιών οδηγών με τη θεσμοθέτηση της επαγγελματικής άδειας οδηγού και από την άλλη η εμπέδωση του αισθήματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας του κοινού. Η εντύπωση που επικρατεί σχετικά με το

χαρακτήρα και τη συμπεριφορά των οδηγών οχημάτων δημόσιας χρήσεως και ειδικότερα των οδηγών ταξί, πιστεύω ότι δεν ανταποκρίνεται στον πραγματικό χαρακτήρα και τη συμπεριφορά της πλειοψηφίας αυτών. Οι περισσότεροι είναι καλοί οικογενειάρχες και νομιμόφρονες πολίτες. Δημιουργεί λανθασμένες εντυπώσεις μια μικρή μειοψηφία οδηγών.

Τα υπό ψήφιση νομοσχέδια, μεταξύ άλλων, σκοπό έχουν να προστατεύσουν το καλό όνομα της πλειοψηφίας και ν' αναβαθμίσουν το επίπεδο κατάρτισής τους. Από την άλλη δε να αποκόψουν από την οικογένεια των επαγγελματιών οδηγών εκείνους που το δημόσιο συμφέρον επιβάλλει να απομακρυνθούν από την προσφορά τέτοιας μορφής υπηρεσιών.

Η προσφορά των υπηρεσιών των οδηγών δημόσιων οχημάτων είναι τεράστιας οικονομικής και κοινωνικής σημασίας, γι' αυτό και η ανάγκη προστασίας του επαγγέλματος από τη μια και εμπέδωσης της εμπιστοσύνης του κοινού στους επαγγελματίες οδηγούς από την άλλη. Το Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσει, κύριε Πρόεδρε, τα δύο νομοσχέδια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με τα δύο νομοσχέδια που θα ψηφίσουμε για πρώτη φορά μπαίνει μια τάξη ή προσπαθούμε να βάλουμε μια τάξη στις διαδικασίες και τους όρους παραχώρησης και ανάκλησης των επαγγελματικών αδειών. Μ' αυτό τον τρόπο, κύριε Πρόεδρε, κατοχυρώνονται και καλύπτονται οι ευσυνείδητοι επαγγελματίες και ταυτόχρονα περιορίζονται τα κρούσματα εκείνα τα οποία εκθέτουν τον τόπο μας και το λαό μας απέναντι στους ξένους τουρίστες, οι οποίοι κάνουν μεγάλη χρήση των δημόσιων μεταφορικών μέσων.

Γι' αυτό το λόγο πιστεύουμε ότι είναι ένα θετικό μέτρο προς αυτή την κατεύθυνση και ασφαλώς θα το ψηφίσουμε σαν Σοσιαλιστικό Κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το αίτημα ή τα νομοσχέδια τα οποία θα ψηφιστούν αποτελούν απαίτηση πάρα πολλών χρόνων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, όπως και των ίδιων των οδηγών. Η ψήφιση των σημερινών νομοσχεδίων τείνει ν' αναβαθμίσει αυτό το επάγγελμα, να δημιουργήσει καλύτερες προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή αυτού του επαγγέλματος, να εμποδίσει να εξασκούν αυτό το επάγγελμα άνθρωποι που δεν είναι σε θέση να το εξασκήσουν για διάφορους λόγους και παράλληλα να εξυπηρετήσει καλύτερα το δίκαιο των μεταφορών και πολύ περισσότερο να εξασφαλίσει εμπιστοσύνη και ασφάλεια στον κόσμο που διακινείται.

Γι' αυτό η ομάδα μας θα ψηφίσει υπέρ αυτών των νομοσχεδίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας. Σ' όλα τα κοινοβούλια, όταν κάποιο κόμμα δε θα ψηφίσει ένα νομοσχέδιο, κάνει ή θα κάνει αποχή, εξηγά την ψήφο

του. Είναι πρωτοφανές το φαινόμενο εκεί που θα ψηφίσεις, να εξηγήσεις γιατί θα ψηφίσεις. Θα παρακαλέσω στο μέλλον να μην ακολουθούμε αυτή την τακτική. Τα νομοσχέδια παραπέμφθηκαν σε μια Επιτροπή. Η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται την ψήφισή τους. Όλα τα κόμματα θα τοποθετηθούν θετικά. Δεν εξηγεί κανένας τη θετική πράξη. Την αρνητική πράξη είναι που εξηγεί, αν δε θα ψηφίσει, γιατί δεν ψηφίζει. Και αυτό είναι παραδεκτό σ' όλα τα κοινοβούλια του κόσμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ απόλυτα μαζί σας, κύριε Κληρίδη, αλλά δυστυχώς εδώ αυτό που είναι κοινώς παραδεκτό σ' όλα τα κοινοβούλια του κόσμου δε γίνεται, διότι θέλουμε συνήθως να προσθέσουμε κάτι ή να πούμε ορισμένες απόψεις και ούτω καθεξής. Γι' αυτό το λόγο παραβαίνουμε αυτό τον κανόνα, ο οποίος είναι γενικώς αποδεκτός και με τον οποίο επίσης πρέπει να σας πω ότι συμφωνώ απόλυτα.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, θα ήθελα να παρατηρήσω και εγώ, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν είναι νομική δουλειά που κάνουμε εδώ μέσα· είναι πολιτική δουλειά. Και μάλιστα εμείς, που δεν καταλαβαίνουμε και πολλά πράγματα από τους νόμους, αισθανόμαστε την ανάγκη να μιλήσουμε για να εκφράσουμε τη σκέψη μας, γιατί συμμετέχουμε σε μια ψηφοφορία. Και το άλλο που θα ήθελα να αναφέρω είναι ότι μια Επιτροπή της Βουλής δεν μπορεί να υποκαταστήσει την ολομέλεια του Σώματος. Έτσι κάτι που συζητείται στην Επιτροπή, δε σημαίνει ότι είναι αρκετό για να καλύψει το θέμα και να μη συζητηθεί ενώπιον της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό, κύριε Χατζηδημητρίου, όπως λέγει ο κ. Κληρίδης, είναι γενικά παραδεκτό σ' όλα τα κοινοβούλια του κόσμου και εκεί, στα κοινοβούλια αυτά, κάνουν πολιτική εργασία και όχι νομική.

Ορίστε, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να διορθώσω. Δεν είναι νομικιστικά που έθεσα το θέμα. Είναι θέμα διαδικασίας. Κι αν θέλουμε να κάνουμε πολιτική, όχι μικροπολιτική, τότε να ακολουθούμε τους σωστούς κανόνες που έχουν εδραιωθεί στα κοινοβούλια του κόσμου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πάνω στο τι είναι μικροπολιτική, να αφήσουμε τέλος πάντων και τους άλλους να κρίνουν. Διότι, αν χαρακτηρίζουμε μεταξύ μας τη συζήτηση ότι αφορά μικροπολιτική, δεν ξέρω ποιος θα γλυτώσει απ' αυτό το θέμα. Διότι τα θέματα διαδικασίας εγειρόμενα και αυτά μπορεί να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι πρόκειται περί μικροπολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Νομίζω ότι πρέπει να κλείσουμε μ' αυτό το ζήτημα διαδικασίας το οποίο ήγειρε ο κ. Κληρίδης και το οποίο είναι γεγονός ότι από πολλά χρόνια δεν τηρούμε σ' αυτό το Σώμα.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Επειδή σ' αυτή τη Βουλή πρέπει να έχουμε μια συνέπεια, θα πρέπει να πω πως ο κ. Κληρίδης, στα δεκαοκτώ χρόνια της προεδρίας του, άφησε αυτή την πρακτική να διεκπεραιώνεται.

Ευχαριστώ.

(Γέλια)

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κληρίδης πρώτα δεν είχε δεκαοκτώ χρόνια προεδρίας. Αν θέλουμε να ακριβολογούμε, είχε δεκαέξι χρόνια. Και ο κ. Κληρίδης ήταν αυστηρότατος και ξέρετε πολύ καλά ότι χρησιμοποιούσε και τα rules of relevancy τα οποία εγκαταλείφθησαν. Και διέκοπτε τους ομιλητές, όταν ήταν εκτός θέματος. Και πιστεύω ότι εδώ είμαστε όλοι εκτός θέματος.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Να κάμω μια διευκρίνιση. Στα πρακτικά του 1961, που μόλις σήμερα στοιχειοθετούνται στο κυβερνητικό τυπογραφείο και τα μετροφύλλησα, είδα εκατό περιπτώσεις τέτοιες, στις οποίες η Βουλή ομόφωνα συναινούσε κι όμως υπήρχαν αγορεύσεις· και το ξέρει αυτό ο κ. Κληρίδης. Πολλοί Βουλευτές, πρόεδροι των Επιτροπών, πάνω σε νομοσχέδια μάλιστα, έφερναν, κύριε Πρόεδρε, τις εκθέσεις του Γενικού Εισαγγελέα και μας τις διάβαζαν από το βήμα της Βουλής· και αυτό το ξέρει κάλλιστα ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα ήθελα να του πω να τα ξαναδιαβάσει, διότι οι αγορεύσεις ήταν επί της ουσίας, όχι αν θα ψηφίσουν ή όχι. Και υπάρχει μια διαφορά αν θέλεις να αναλύσεις την ουσία του νομοσχεδίου και αν θέλεις να εξηγήσεις την ψήφο σου, λέγοντας ότι θα ψηφίσω αυτό το νομοσχέδιο γιατί έτσι και γιατί έτσι. Αν έχεις θέμα αρχής να συζητήσεις -και μπορεί να έχεις και να θέλεις να ψηφίσεις-ασφαλώς πρέπει να το θίξεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Νομίζω ότι έληξε το θέμα. Είναι ένα πολύ μικρό θέμα το οποίο έληξε.

Εν πάση περιπτώσει, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Νόμος του 1989».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αρμόδια Αρχή. Άρθρο 3.

Συμβουλευτική Επιτροπή. Άρθρο 4.

Απαγόρευση οδήγησης οχημάτων δημόσιας χρήσης χωρίς επαγγελματική άδεια οδηγού. Άρθρο 5.

Χορήγηση ή ανανέωση επαγγελματικής άδειας οδηγού. Άρθρο 6.

Πλαστογραφία κλπ. 'Αρθρο 7.

Ανάκληση, αναστολή επαγγελματικής άδειας οδηγού. 'Αρθρο 8.

Επίδειξη της άδειας. 'Αρθρο 9.

Προσωρινές διατάξεις. 'Αρθρο 10.

Αδικήματα. 'Αρθρο 11.

Πειθαρχική ευθύνη αδειούχων οδηγών. 'Αρθρο 12.

Διορισμός και εξουσίες Ελεγκτών. 'Αρθρο 13.

Κανονισμοί. 'Αρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 14 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 14 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Επαγγελματικής 'Αδειας Οδηγού Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στην ψήφιση του δεύτερου νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση και αντικατάσταση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εναρξη ισχύος του Νόμου αυτού. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989».

Υπάρχει ένσταση όπως η Έκθεση θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Μουσιούττας
Πολύβιος Κόλοκος
Στέλιος Μανδριώτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε την υπό συζήτηση πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 1989.

Σκοπός της πιο πάνω πρότασης νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Χρίστο Σολωμή, είναι η τροποποίηση της περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου νομοθεσίας, ώστε τα σκάφη της Εθνικής Φρουράς και της Αστυνομίας να απαλλάσσονται από την καταβολή δικαιωμάτων ελλιμενισμού και από άλλα τέλη που καταβάλλονται για διευκολύνσεις ή άλλες υπηρεσίες που παρέχονται από την Αρχή Λιμένων Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, υιοθετώντας, ως θέμα αρχής, τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί για πληρέστερη απόδοση των προθέσεων του εισηγητή της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Παρόλο που η Έκθεση που υπάρχει ενώπιον του Σώματος είναι ομόφωνη, επειδή λέχθηκαν προηγουμένως κάποιες συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές, θα ήθελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι θα αναφερθώ σε θέματα αρχής και ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Υπάρχει βήμα και όποιος θέλει μπορεί να το χρησιμοποιήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό θα φανεί από το περιεχόμενο της ομιλίας του κ. Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Η πρόταση νόμου την οποία έχω καταθέσει, κύριοι συνάδελφοι, και αφορά την τροποποίηση του Νόμου περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου και η οποία ομόφωνα σήμερα τροποποιεί το συγκεκριμένο νόμο ουσιαστικά θέτει τέρμα στην αυθαίρετη συμπεριφορά του Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων Κύπρου, τον οποίο υπεύθυνα θα ήθελα να καταγγείλω στο Σώμα με συγκεκριμένα στοιχεία τα οποία θα παραθέσω.

Και ήταν πραγματικά η συμπεριφορά του Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων στο συγκεκριμένο θέμα, για το οποίο ομόφωνα σήμερα το Σώμα τροποποιεί το σχετικό νόμο, τέτοια που μέχρι της στιγμής ακόμα τουλάχιστον εγώ δεν μπόρεσα να την καταλάβω. Αφού ολόκληρος ο κυπριακός ελληνισμός, ξεκινώντας από την Εκτελεστική Εξουσία, από την κυβέρνηση, από τη Νομοθετική Εξουσία, τη Βουλή, από τη βάση, από το λαό μας, αντιλήφθηκε την αναγκαιότητα της ενίσχυσης της αμυντικής μας θωράκισης, πώς ο κ. Παγιάτας, ο Γενικός Διευθυντής ενός από τους μεγαλύτερους ημικρατικούς οργανισμούς της Κύπρου, όχι μόνο δεν αντιλήφθηκε αυτή την αναγκαιότητα, αλλά ουσιαστικά για μένα είχε καταπολεμήσει την προσπάθεια της ενίσχυσης του Ταμείου της Αμυντικής Θωράκισης;

Και μπαίνω στο θέμα, κύριοι συνάδελφοι. Με τη νομοθεσία που είχαμε μέχρι σήμερα είχε κάποιο δικαίωμα η Αρχή Λιμένων να επιβάλλει τέλη ελλιμενισμού και δικαιώματα για τη χρήση κάποιων εγκαταστάσεων σε χώρους που μπορούν να ονομάζονται λιμάνια και τις οποίες χρησιμοποιούσαν σκάφη της Εθνικής Φρουράς και της Αστυνομίας.

Η Εθνική Φρουρά, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι μυστικό, διαθέτει ένα μικρό περιπολικό σκάφος, το «Σαλαμίς», έτσι ονομάζεται, το οποίο ελλιμενίζεται μόνιμα στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού. Η Αστυνομία μας διαθέτει μερικές μικρές ακάτους, περιπολικές, όπως ονομάζονται. Αυτά έδωσαν την αφορμή και την ευκαιρία στο Γενικό Διευθυντή της Αρχής Λιμένων να καταχωρήσει τα τελευταία πέντε χρόνια, με στοιχεία τα οποία έχω πάρει υπεύθυνα από το Υπουργείο Άμυνας και από τα δυο Επαρχιακά Δικαστήρια της Λευκωσίας και Λεμεσού, να καταχωρήσει αγωγή μέσω γνωστού δικηγορικού γραφείου της Λευκωσίας -το οποίο, ειρήσθω εν παρόδω, εισέπραξε και £1,900 περίπου δικηγορικά έξοδα από το Ταμείο της Αμυντικής Θωράκισης- και να εισπράξει, κύριοι συνάδελφοι, ένα ποσό γύρω στις £100,000 γιατί τόλμησε η Εθνική μας Φρουρά το μοναδικό μικρό περιπολικό της σκάφος να το ελλιμενίζει στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού.

Και εδώ είχε υποδειχθεί στον κ. Παγιάτα από τους κατά καιρούς Υπουργούς Άμυνας, από συγκεκριμένους συμβούλους σε συνεδρίες ότι θα ήταν άδικο -ενώ αγωνίζεται και ο τελευταίος μισθωτός με το 2% και με την ουσιαστική προσωπική συνεισφορά του να ενισχύσει την άμυνα αυτού του τόπου- να παρουσιάζεται ένας ημικρατικός οργανισμός του ύψους και της οικονομικής αντοχής της Αρχής Λιμένων- που, υπενθυμίζω, κύριοι συνάδελφοι, το 1988 πραγματοποίησε κέρδη πέραν των £2 εκ.- και να κρίνει αναγκαίο να ζητά από την Εθνική Φρουρά, που έχει υποστατικά εμβαδού 45 τ.μ. στο παλιό λιμάνι της

Λεμεσού, ενοίκια τα οποία συμποσούνται στο ποσό των £23,000 για τα τελευταία τέσσερα χρόνια.

Και οδηγηθήκαμε στα δικαστήρια, κύριοι συνάδελφοι -και η κατάσταση στην οποία αναφέρομαι περιγράφεται σε επίσημο έγγραφο του Υπουργείου Άμυνας το οποίο ζήτησα και πήρα- και για την περίοδο 1984-1989, πέντε ετών, εισέπραξε κατόπιν της έγερσης της αγωγής 900 του 1987 του δικαστηρίου της Λεμεσού £23,513 μόνο από το Υπουργείο Άμυνας, από το Ταμείο της Αμυντικής μας Θωράκισης ουσιαστικά, για τα ενοίκια τα οποία ανέφερα προηγουμένως του μικρού εκείνου χώρου που σταθμεύουν οι μερικές δεκάδες ναύτες μας. Επίσης μέσα στα ποσά αυτά περιλαμβάνονται και τα δικηγορικά έξοδα μετά τόκου.

Για την περίοδο 1983-1987, τεσσάρων χρόνων, εισέπραξε η Αρχή Λιμένων, με εντολή και υπογραφή του κυρίου Παγιάτα, δικαιώματα ελλιμενισμού- μετά από τρεις αγωγές, την 9979 του 1986, 9335 του 1987 και 5051 του 1987 του δικαστηρίου της Λευκωσίας- συνολικά £22,217.98 σεντ, διότι ελλιμενίζαμε το μικρό περιπολικό μας σκάφος της Εθνικής Φρουράς. Επίσης για το έτος 1988 ξεχωριστά άλλες £922. Για το 1989 έσπευσε ο νυν Υπουργός Άμυνας να πληρώσει £922 επίσης, για να αποφύγει την αγωγή και τα δικηγορικά έξοδα. Συμποσούνται δηλαδή μόνο από την Εθνική Φρουρά, από το Ταμείο της Αμυντικής Θωράκισης- ως έξοδα ελλιμενισμού του μικρού περιπολικού εκείνου σκάφους που έχουμε και για τα έτη 1984-1989, πέντε χρόνια συνολικά, για το ενοίκιο των υποστατικών της Εθνικής μας Φρουράς, του Ναυτικού- οι χιλιάδες σε συγκεκριμένα £49,239.04 σεντ, από τις οποίες, με συγχωρείτε, κύριοι συνάδελφοι, το ποσό του γνωστού δικηγορικού γραφείου της Λευκωσίας -έχω αντίγραφα των τεσσάρων αγωγών υπογραμμένα- είναι £1,661.72 σεντ και όχι £1,900.

Αλλά, προσέξτε το άλλο σκάνδαλο, την άλλη «ταπεινή» συμπεριφορά του Γενικού Διευθυντή του μεγαλύτερου ή ενός από τους μεγαλύτερους ημικρατικούς οργανισμούς που διαθέτει αυτός ο τόπος! Εισέπραξε λοιπόν ανάλογο ποσό, άλλες δηλαδή £50,000, από το Υπουργείο Εσωτερικών για τη χρήση των υποστατικών, λέει, της Λιμενικής Αστυνομίας και επίσης για τα έξοδα ελλιμενισμού των αστυνομικών ακάτων.

Αλλά ακούστε, κύριοι συνάδελφοι, το πλέον αλλοπρόσαλλο. Οι εγκαταστάσεις της Αρχής Λιμένων, όποιες και αν είναι, στα αναγνωρισμένα σήμερα λιμάνια μας που έχει εξουσία ο κ. Παγιάτας, φρουρούνται από την Αστυνομική Δύναμη Κύπρου φυσικά, δεν έχουμε φέρει από τη Μάλτα ή από αλλού αστυνομικούς. Και ο χώρος της Λιμενικής Αστυνομίας, και μιλούμε για λιμάνι της Λεμεσού και για λιμάνι της Λάρνακας, προστατεύεται από τους αστυνομικούς που είναι σ' αυτά τα υποστατικά για τα οποία εισπράττει με αγωγές ή άλλως πώς ενοίκια η Αρχή Λιμένων. Κι όσον αφορά τους αστυνομικούς, τα ταλαίπωρα αυτά όργανα του κράτους, ξέρουμε πολύ καλά και έχουμε το αίτημα μόνιμο μπροστά μας και την πρόκληση που σε πολλά διλήμματα μας θέτει, αν θα πρέπει οι άνθρωποι αυτοί να πάρουν κάποιες υπερωρίες. Και φυσικά μέχρι τώρα αντιλαμβάνομαι δεν έχει ρυθμιστεί θετικά αυτό το πράγμα. Το ότι αυτοί οι άνθρωποι όμως επί εικοσιτετραώρου βάσεως σε νυκτερινές βάρδιες φρουρούν τις εγκαταστάσεις του κ. Παγιάτα δεν τον συγκίνησε και τους ζητά και ενοίκιο.

Εδώ υπήρξε πρόκληση από πολλούς. Αλλά αυτό το οποίο θα ήθελα υπεύθυνα να καταγγείλω, κύριοι συνάδελφοι, γιατί θα καταλήξω και σε συγκεκριμένη εισήγηση, είναι το εξής: Το 1986 είχε επισκεφθεί, όπως συνέχισε και τα τελευταία δυο χρόνια να επισκέπτεται ευτυχώς -το βλέπουμε με μεγάλη μας χαρά

και αγαλλίαση εθνική- είχε επισκεφθεί την Κύπρο το ελληνικό πολεμικό εκπαιδευτικό σκάφος «Άρης». Για το 1986 είχε υποχρεωθεί από τη συγκεκριμένη Αρχή να πληρώσει έξοδα ελλιμενισμού. Και όταν είχε υποδειχθεί στον αρμόδιο της Αρχής Λιμένων ότι «έρχομαι από τη Γιουγκοσλαβία», ανέφερε ο καπετάνιος -αυτό από μαρτυρίες προσωπικές ανθρώπων οι οποίοι ήταν παρόντες, κύριοι συνάδελφοι- «έρχομαι από τη Γιουγκοσλαβία με το ελληνικό πολεμικό εκπαιδευτικό πλοίο «Άρης» και δε μου ζητήθηκε να πληρώσω έξοδα ελλιμενισμού», η απάντησή μας ήταν ότι εμείς είμαστε ειρηνοποιοί!

Με την τροποποίηση του νόμου, όπως αντιλαμβάνεστε, κύριοι συνάδελφοι, η Αρχή Λιμένων στερείται του δικαιώματος να εισπράττει έξοδα ελλιμενισμού και οποιαδήποτε άλλα τέλη αναφορικά με τη χρήση υποστατικών και χώρων που χρησιμοποιούνται από τις δυνάμεις ασφαλείας του κράτους και φυσικά τις εθνικές μας δυνάμεις της Εθνικής μας Φρουράς.

Και εδώ διερωτάται κανένας: Αν αυτός ο τόπος διέθετε και πολεμικό ναυτικό, πού θα έπρεπε να το ελλιμενίζει; Εκτός των χωρικών υδάτων της Κύπρου ή σε κάποια άλλη χώρα που θα μπορούσε να έχει κάποιες λιμενικές και ελλιμενικές διευκολύνσεις; Όταν για ένα μικρό περιπολικό σκάφος που δεν έχει το βάθος της αίθουσας αυτής πληρώσαμε, κύριοι συνάδελφοι, £46,000 σε τέσσερα χρόνια, τι θα πληρώναμε αν είχαμε και κανένα μικρό αεροπλανοφόρο;

(Γέλια)

Και έχω στα χέρια μου -διότι βλέπω συναδέλφους που ίσως να δυσπιστούν για την αλήθεια- σχετική αλληλογραφία την οποία θα καταθέσω, αν προκληθώ από κάποιους, οι οποίοι θα διαφωνούν με την αλήθεια αυτών των ισχυρισμών.

Και όταν, κύριοι συνάδελφοι, το 1986 είχε διαμαρτυρηθεί ο καπετάνιος τότε του πολεμικού σκάφους «Άρης», έσπευσε ευτυχώς κάποια άλλη αναβαθμισμένη υπηρεσία αυτού του τόπου από δικό της ταμείο να καταβάλει στον τότε καπετάνιο του σκάφους του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού «Άρης» το αντίστοιχο το οποίο υποχρεώθηκε να πληρώσει ως έξοδα ελλιμενισμού. Ευτυχώς υπήρξε αυτή η κίνηση.

Με τα δεδομένα αυτά, κύριε Πρόεδρε, έχω να εισηγηθώ στο Σώμα τα εξής: Επειδή είχε σε κάποιο βαθμό απασχολήσει την Επιτροπή Άμυνας, σωστά, η δυνατότητα ψήφισης της υπό συζήτηση τροπολογίας αναδρομικά, αλλά σωστά η Επιτροπή Άμυνας προβληματιζόταν λόγω κάποιων άλλων κινδύνων συνταγματικού ή άλλου προβλήματος, θα ήθελα να εισηγηθώ προς το Σώμα, αν βεβαίως συμφωνήσει η ολομέλεια ή η πλειοψηφία αυτού του Σώματος, να δοθεί εντολή προς τον Πρόεδρο του Σώματος να επικοινωνήσει με την Αρχή Λιμένων -διότι έχει και Συμβούλιο η Αρχή Λιμένων το οποίο διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και αντιλαμβάνομαι ότι ίσως και όλα τα κόμματα να έχουν κάποιους εκπροσώπους σ' αυτό το Συμβούλιο- και να της διαβιβάσει ότι θα πρέπει να επιληφθεί αυτού του θέματος ως θέματος τάξεως. Μπορεί να μην υπάρχει νομική, νομοθετική, συνταγματική υποχρέωση επιστροφής των χρημάτων, αλλά, αν η επιθυμία της Βουλής είναι πράγματι σαν ένδειξη καλής, ύστατης χειρονομίας από το Γενικό Διευθυντή και από την Αρχή Λιμένων το ποσό το οποίο έχει εισπραχθεί με αυτό τον τρόπο να επιστραφεί στο Ταμείο της Αμυντικής μας Θωράκισης υπό μορφή εισφοράς, αυτό να διαβιβαστεί. Βεβαίως το αντιλαμβάνομαι κι εγώ που το εισηγούμαι ότι δεν μπορεί η Βουλή να επιμένει και να έχει το προεδρείο εκτελεστική τρόπον τινά δυνατότητα και εξουσία, αλλά μια έντονη παράσταση που θα εκφράζει την ικανοποίηση και τη χαρά αυτού του

Σώματος αν ακούσει σύντομα ότι το ποσό αυτό, που είναι περίπου £100,000, επιστρέφεται στα σχετικά Ταμεία της Αμυντικής μας Θωράκισης ή της ασφάλειας του Υπουργείου Εσωτερικών θα ικανοποιήσει πράγματι το Σώμα.

Με αυτά ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και αν χρειαστεί, θα επανέλθω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής παρακαλώ;

Ο κ. Δίγκλης.

Ο κ. Χατζηδημητρίου μάλλον, ο οποίος είναι και Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ και είναι και Πρόεδρος της Επιτροπής Άμυνας.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι το θέμα αυτό απασχόλησε την Επιτροπή και την απασχόλησε ως θέμα ουσίας: Αν πρέπει ή όχι να πληρώνουν τέλη ελλιμενισμού τα σκάφη μας στα κυπριακά λιμάνια, όσα μας απέμειναν. Και η στάση ήταν ομόφωνη. Καλά-καλά δε χρειάστηκε να το συζητήσουμε πολύ, διότι ήταν αυτονόητο. Η Επιτροπή δεν μπήκε σε καμιά λεπτομέρεια συζήτησης πάνω στις ευθύνες οποιουδήποτε, ιδιαίτερα του Συμβουλίου, του Γενικού Διευθυντή του κράτους κτλ.

Εδώ στο βήμα τέθηκαν από το συνάδελφο κ. Σολωμή ορισμένα θέματα αρχής. Αλλά έχω την εντύπωση ότι τα θέματα αρχής κατά κάποιο τρόπο πήραν κάποιο ξεστράτισμα. Διότι δεν πιστεύω ότι είναι δυνατό να βρίσκεται σε οποιαδήποτε υπηρεσία άνθρωπος που να καταπολεμά το θέμα της αμυντικής μας θωράκισης.

Εκείνο το οποίο μπορεί να διαπιστώσει κανένας από όσα λέχθηκαν, είναι ότι υπάρχει σύγκρουση μεταξύ κυβερνητικής υπηρεσίας ή ακόμα κυβερνητικής πολιτικής και σχετικών μέτρων. Και αυτό δεν είναι μόνο στην Επιτροπή στα θέματα της άμυνας που συμβαίνει. Δυστυχώς συμβαίνει σε όλους τους τομείς, από τα δημόσια έργα, από τις διάφορες άλλες υπηρεσίες, μέχρι το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας και το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που βρίσκονται σε συνεχή σύγκρουση. Και όλα αυτά τα πράγματα δυστυχώς στοιχίζουν χρήματα.

Εδώ η σύγκρουση αυτή, κατά κάποιο τρόπο ενιαίας πολιτικής πάνω στο θέμα, στοίχισε ορισμένες δεκάδες χιλιάδες λίρες. Και αν υπάρχει κάποια ευθύνη πάνω στο θέμα, η ευθύνη σίγουρα δεν είναι πάνω στα εκτελεστικά όργανα. Αν νομίζουμε ότι τα εκτελεστικά όργανα, όσο ψηλά και αν στέκονται... Δεν ξέρω τι έκανε ή ποιες είναι οι ευθύνες του Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων, αλλά, αν ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων έχει ιδιαίτερες ευθύνες για το τι έχει κάνει πέραν της νομοθεσίας ή πέραν των αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου, πράγματι εγείρεται θέμα.

Όμως έχω την εντύπωση ότι το πρόβλημα που συζητούμε εντάσσεται μέσα στα πλαίσια της κυβερνητικής πολιτικής, της ανάγκης συντονισμού. Και κατά κύριο λόγο την πολιτική ευθύνη πρέπει να τη φέρει, αν πρέπει να την αναζητήσουμε, το Συμβούλιο.

Όμως είμαι βέβαιος ότι με την ψήφιση του νόμου αντιμετωπίζεται μια ανωμαλία και μια μεταφορά χρημάτων από μια κυβερνητική υπηρεσία σε άλλη και κατά κάποιο τρόπο αποκαθίσταται η τάξη. Και ήταν αυτό το πνεύμα και το νόημα της συζήτησης, χωρίς να χρειάζεται να εμπλακούμε σε κάποιες άλλες διελκυστίνδες που είναι δυνατό να δημιουργήσουν την έννοια των προσωπικών

αντεγκλήσεων ή της κατανομής προσωπικών ευθυνών σε συγκεκριμένα άτομα, που στο κάτω-κάτω δεν έχουν καμιά ευθύνη για την κυβερνητική πολιτική ή τα σφάλματα ή τις αντιφάσεις της κυβέρνησης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από την Έκθεση που έχει κατατεθεί προκύπτει με σαφήνεια ότι όλες οι κοινοβουλευτικές πλευρές υποστηρίζουν την υπό συζήτηση πρόταση νόμου. Συνεπώς, αν ζήτησα το λόγο, δεν είναι για να τοποθετηθώ επί αυτού του θέματος.

Ζήτησα το λόγο γιατί από την ομιλία του συνάδελφου κ. Σολωμή έχουν προκύψει και έχουν τεθεί μερικά θα έλεγα σοβαρά ζητήματα, μερικά από τα οποία είναι ζητήματα αρχής. Και θα εξηγήσω τι εννοώ:

Πρώτα απ' όλα έχω την εντύπωση ότι ο συνάδελφος κ. Σολωμής μίλησε με «υπερβάλλοντα ζήλο» (σε εισαγωγικά), όσον αφορά το Γενικό Διευθυντή της Αρχής Λιμένων, ο οποίος δεν παρευρίσκεται και δεν έχει τη δυνατότητα να υπεραμυνθεί του εαυτού του. Νομίζω ότι δεν είναι ο ενδεδειγμένος τρόπος σ' αυτό το Σώμα να μιλούμε για πρόσωπα τα οποία υπηρετούν στο δημόσιο ή ημιδημόσιο τομέα και έχουν ευθύνη για την εφαρμογή της νομοθεσίας.

Πέραν τούτου ο κ. Σολωμής έχει θέσει ορισμένα ζητήματα τα οποία σχετίζονται, όπως ο ίδιος ισχυρίστηκε, με το Ταμείο Άμυνας. Και συγκεκριμένα υποστήριξε ότι, υποχρεωνόμενο το Υπουργείο Άμυνας να καταβάλει τα ποσά που ανέφερε, αυτό, κατά την εκτίμηση του συνάδελφου, έχει στερήσει το Ταμείο Άμυνας από τα αντίστοιχα ποσά.

Η δική μου εντύπωση είναι ότι ο ισχυρισμός δεν ευσταθεί. Διότι τα ποσά για τα οποία γίνεται λόγος δεν είναι από το Ταμείο Άμυνας που θα αποσπασθούν για να καταβληθούν στην Αρχή Λιμένων. Όπως και ο ίδιος συνάδελφος ανέφερε, τα ποσά αυτά θα αντληθούν από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Άμυνας και συνεπώς καμιά σχέση δεν έχουν αυτά τα ποσά με το Ταμείο Άμυνας και δε σχετίζονται κατά οποιοδήποτε τρόπο με τις δαπάνες για την αμυντική θωράκιση. Και νομίζω ότι δεν ενδείκνυτο αυτή η περιπλοκή. Τα ποσά που θα καταβληθούν, όπως τα ανέπτυξε ο έντιμος συνάδελφος, στην Αρχή Λιμένων είναι ποσά τα οποία αφορούν τον προϋπολογισμό του κράτους, το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, τον Τακτικό Προϋπολογισμό του κράτους. Συνεπώς επαναλαμβάνω ότι δεν έχουν καμιά σχέση με το Ταμείο Άμυνας και καθόλου δεν επηρεάζεται η αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας.

Πέραν τούτου όμως, από τις τοποθετήσεις του συνάδελφου κ. Σολωμή, εγείρεται το εξής ζήτημα: Ο εντεταλμένος δημόσιος λειτουργός ή ο εντεταλμένος λειτουργός, Γενικός Διευθυντής ημικρατικού οργανισμού, έχει ή δεν έχει την υποχρέωση να εφαρμόζει τη συγκεκριμένη νομοθεσία η οποία διέπει τον οργανισμό του οποίου προϊσταται;

Και στην προκείμενη περίπτωση, αλλά και ως θέμα αρχής, έχω την εντύπωση ότι κανένας δημόσιος λειτουργός, σε οποιαδήποτε βαθμίδα της κλίμακας και αν βρίσκεται, δεν έχει δικαίωμα να παραλείπει να εφαρμόσει την υπάρχουσα νομοθεσία.

Η εντύπωσή μου είναι, από όσα αναφέρθηκαν, ότι ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων, στην προκείμενη περίπτωση, εφάρμοσε την υφιστάμενη νομοθεσία. Απόδειξη είναι ότι τα δικαστήρια επεδίκασαν την καταβολή των ποσών που αναφέρθηκαν στην Αρχή Λιμένων. Συνεπώς δε νομίζω ότι υπερέβη οποιαδήποτε εξουσία και αρμοδιότητα ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων. Επαναλαμβάνω, εφάρμοσε την υπάρχουσα νομοθεσία.

Ίσως αυτό το Σώμα καθυστερημένα να συζητά τροποποίηση της υπάρχουσας νομοθεσίας, όπως την εισηγήθηκε ο συνάδελφος κ. Σολωμής, ούτως ώστε, επειδή τα ζητήματα αυτά σχετίζονται με το Υπουργείο Άμυνας και με μέσα που χρησιμοποιούνται για την άμυνα, να απαλλάσσονται των σχετικών τελών.

Είπα στην αρχή της ομιλίας μου ότι ο συνάδελφος κ. Σολωμής έχει θέσει και ζητήματα που ανάγονται σε αρχές και θα εξηγήσω τι εννοώ.

Το ζήτημα που έθεσε ο κ. Σολωμής είναι: Δικαιολογείται, επιτρέπεται ένας ημικρατικός οργανισμός, όπως η Αρχή Λιμένων, να εισπράττει τέλη και δικαιώματα από την κυβέρνηση ή από το Υπουργείο Άμυνας ή από το Υπουργείο Εσωτερικών;

Με βάση τη λογική του συνάδελφου κ. Σολωμή, εγώ θα επεκτείνω την ερώτηση, για να τη συλλάβουμε σε όλο της το μέγεθος και να απαντήσουμε έχοντας υπόψη όλο το μέγεθος του προβλήματος. Και ερωτώ:

Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, όταν διαφημίζει ανακοινώσεις του Υπουργείου Υγείας ενάντια στο κάπνισμα, θα πρέπει να εισπράττει δικαιώματα από την κυβέρνηση;

Όταν διαφημίζει το Ρ.Ι.Κ. ανακοινώσεις του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας σχετικά με τον τουρισμό, θα πρέπει να εισπράττει δικαιώματα;

Ή, αν θέλετε, πέραν αυτών των ερωτημάτων, η Αρχή Ηλεκτρισμού θα πρέπει να επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος;

Ή η Αρχή Τηλεπικοινωνιών, αν θέλετε, θα πρέπει να χρεώνει τηλεφωνικά τέλη;

Εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, υπάρχει μια αρχή. Υπάρχουν ημικρατικοί οργανισμοί οι οποίοι είναι αυτοτελείς, αυτοσυντήρητοι και έχουν την υποχρέωση να εξασφαλίζουν πρόοδο στον τομέα που βρίσκονται.

Αν υποστηριχθεί ότι η Αρχή Λιμένων δεν πρέπει να εισπράττει τέλη είτε από το Υπουργείο Υγείας είτε από το Υπουργείο Εσωτερικών - επαναλαμβάνω ότι την πρόταση νόμου που κατατέθηκε την υποστηρίζουμε και θα την ψηφίσουμε για τους λόγους που αναπτύχθηκαν - αλλά, εν πάση περιπτώσει, αν η αρχή αυτή είναι σωστή, τότε θα πρέπει να υποστηριχθεί ότι όλοι οι ημικρατικοί οργανισμοί, κανενός εξαιρουμένου, δε θα πρέπει να επιβαρύνουν με τέλη οτιδήποτε έχει σχέση με τον κρατικό μηχανισμό.

Νομίζω όμως ότι, προσεγγίζοντάς το και από οικονομολογικής πλευράς, δεν μπορεί να υιοθετηθεί τέτοια αρχή.

Επαναλαμβάνω και υποστηρίζω ότι, στην προκείμενη περίπτωση που σχετίζεται με το Υπουργείο Άμυνας, υποστηρίζουμε για τους λόγους που εξετέθηκαν την εξαίρεση.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα πω ότι την εισήγηση του συνάδελφου κ. Σολωμή για την επιστροφή των ποσών η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα την

υποστηρίζει για τους λόγους που και πάλι εξηγήθηκαν. Και αν υπάρχουν νομοτεχνικοί όροι για να μην επιστραφούν αυτά τα ποσά, εγώ θα εισηγούμουν να απευθύνουμε έκκληση στην Αρχή Λιμένων όπως αυτά τα ποσά τα εισφέρει στο Ταμείο Άμυνας ως εισφορά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Εμείς χαιρετίζουμε την εισήγηση του κ. Σολωμή να απαλλαγεί δικαιωμάτων ελλιμενισμού η άμυνα και η αστυνομία.

Δεν καταλογίζουμε ευθύνη σε κανένα από τους αρμόδιους λειτουργούς για την επιβολή αυτών των δικαιωμάτων, γιατί, για να υπάρξει η πρόταση νόμου του κ. Σολωμή, σημαίνει ότι υπήρχε κενό στο νόμο, το οποίο αποκαθίσταται αυτή τη στιγμή.

Συμφωνούμε και υπερθεματίζουμε με την τελευταία του εισήγηση, να ζητηθεί να γίνει εισφορά από την Αρχή Λιμένων προς την άμυνα. Δεν είναι τόσο το ποσό των χρημάτων, όσο το μήνυμα που πρέπει να δοθεί στο λαό μας αναφορικά με θέματα άμυνας και θέματα ενίσχυσης της αμυντικής μας θωράκισης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Δυο λέξεις από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Πράγματι ο νόμος που εισηγήθηκε ο κ. Σολωμής είναι νόμος που τον ψηφίζουμε, εφόσον είναι ενισχυτικός των πόρων για την άμυνα. Αλλά κατά τη συζήτηση αυτή, και οφείλω να το πω, έγινε μια υπερβολή. Κατηγορήθηκε άνθρωπος, επώνυμα, που δεν είναι παρών εδώ για να εξηγήσει και να προασπίσει την προσωπική του αξιοπρέπεια και τη θέση του, πράγμα το οποίο δεν είναι επιτρεπτό να γίνεται, ιδίως από το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων του λαού το οποίο εκφράζει πράγματι κάτι παραπάνω από του να συζητούμε ορισμένα θέματα. Εκφράζει και μια προσήλωση σε κανόνες που πρέπει να μη θίγουν την ανθρώπινη προσωπικότητα.

Βέβαια με κάλυψε ο κ. Δίγκλης, λέγοντας ότι ένας δημόσιος λειτουργός για κανένα λόγο δεν επιτρέπεται να εφαρμόζει το νόμο κατά το δοκούν, όταν ο νόμος επιβάλλει μια υποχρέωση. Διότι πού θα σταματήσουμε μετά;

Αύριο θα έρθει κάποιος και θα μας πει: «Δεν είσπραξα τους φόρους, διότι είχα να κάμω με φτωχή οικογένεια» ή «διότι είχα να κάμω με ανθρώπους οι οποίοι υποφέρουν» και πράγματι υποφέρουν. Άλλος θα μας πεί: «Πρόκειται να ευεργετήσω άπορα ή αδύνατα ή ασθενή παιδιά». Δηλαδή κανένας λειτουργός του κράτους δεν μπορεί να θέσει το νόμο κάτω από τη δική του διάθεση εφαρμογής ή μη εφαρμογής.

Γι' αυτό το λόγο -με κάλυψε, όπως είπα, ο κ. Δίγκλης- και η Αρχή Ηλεκτρισμού χρεώνει τέλη στο Υπουργείο Άμυνας και η Αρχή Τηλεπικοινωνιών χρεώνει πολλαπλάσια πιστεύω από τα τέλη ελλιμενισμού - νομίζω ότι θα είναι μερικά εκατομμύρια λίρες κατά την περίοδο αυτή που μιλούμε - και δεν έγινε

επίθεση εναντίον των λειτουργών αυτών των δυο ημικρατικών οργανισμών. Καλά δεν έγινε επίθεση.

Γι' αυτό το λόγο θα ήθελα να πω ότι δεν ευσταθούν, κατά την ταπεινή μου αντίληψη, οι κατηγορίες εναντίον του κ. Παγιάτα, Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας, διότι με την πρόταση νόμου που ομόφωνα τώρα ψηφίζουμε σε νόμο, θεραπεύεται ένα άτοπο το οποίο υπήρχε μέχρι σήμερα.

Γνωρίζουμε ότι η λέξη «κράτος» εμπεριέχει μέσα της τη δύναμη. Τα γεγονότα τα οποία έχουμε ακούσει παρουσιάζουν μια εικόνα στην οποία ο ημικρατικός επιτίθεται νομικά εναντίον του κρατικού. Και μας έδειξαν τα γεγονότα ότι ο ημικρατικός οργανισμός έχει επιτεθεί εναντίον του κράτους και έχει εισπράξει το λαβείν του και έχουμε δώσει ως κράτος και δικηγορικά.

Πιστεύω ότι αυτά τα γεγονότα συνιστούν κωμωδία μέσα στη Δημοκρατία και ένα κράτος που σέβεται τον εαυτό του δεν πρέπει να τα επιτρέπει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μια διευκρίνιση θεωρούμε καθήκον να κάνουμε εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας.

Κύριε Πρόεδρε, για να μην επανερχόμαστε και να επαναλαμβάνουμε τα ίδια τα οποία έχουν λεχθεί και έχουν εξαντλήσει το θέμα, επί της ουσίας οι θέσεις είναι γνωστές και είναι ομόφωνες.

Εκείνο το οποίο θα θέλαμε να διευκρινίσουμε είναι το εξής:

Εμείς συμφωνούμε ότι η Αρχή Λιμένων, ως ημικρατικός οργανισμός, έχει δικαίωμα να εισπράξει αυτά τα τέλη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υποχρέωση.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μάλιστα, είχε υποχρέωση. Και δικαίωμα είχε να εισπράξει. Δικαίωμα είχε, όχι υποχρέωση. Ήταν και δικαίωμά της να μην τα εισπράξει.

Εκείνο το οποίο εγείρεται είναι το εξής: Δεδομένου ότι μιλούμε για το θέμα της άμυνας, χρειαζόταν περισσότερη ευαισθησία εκ μέρους των αρμοδίων του ημικρατικού αυτού οργανισμού, για να μη φθάσουν στο σημείο να αντιδικήσουν ενώπιον δικαστηρίου. Και για να φθάσουν στο σημείο να αντιδικήσουν ενώπιον του δικαστηρίου, σημαίνει ότι προέκυψε θέμα.

Δεν μπορούσε άραγε να αντιμετωπισθεί με περισσότερη κατανόηση αυτό το πρόβλημα και χρειαζόταν να έρθει η Βουλή να επέμβει για να το ρυθμίσει;

Αυτό είναι το μόνο θέμα το οποίο εγείρεται, χωρίς να μεμφόμεθα οποιοδήποτε άλλο. Και πράγματι σ' αυτό το θέμα πιστεύω ότι έπρεπε να επιδειχθεί περισσότερη ευαισθησία, για να μην κατέληγε ούτε στα δικαστήρια ούτε να

παρουσιαζόταν η ανάγκη να μας απασχολήσει και μας ως Βουλή, δεδομένου ότι πρόκειται για μια ευαίσθητη πτυχή του θέματος.

Τίποτε άλλο δε θα ήθελα να προσθέσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Παρόλον ότι υπήρχε στη συζήτηση αυτής της πρότασης νόμου υπερβάλλων ζήλος στη δικαιολόγηση κάποιας θέσης κάποιων ατόμων, ο υπερβάλλων αυτός ζήλος δεν επιδείχθηκε από το Σολωμή. Αλλά και αν επιδείχθηκε από το Σολωμή, κύριε Δίγκλη, ο υπερβάλλων αυτός ζήλος, ήταν στην προσπάθειά του να δώσει κάποιο μήνυμα σωστό για το τόσο σοβαρό κατά τα άλλα και ομόφωνο θέμα της αμυντικής μας θωράκισης. Ο υπερβάλλων ζήλος, κύριε Δίγκλη, οπωσδήποτε επιδείχθηκε επί χρόνια ολόκληρα από το συγκεκριμένο Γενικό Διευθυντή.

Και ο υπερβάλλων ζήλος για την προστασία των νόμων μας και των νομοτυπικών μας δεδομένων, δυστυχώς, επιδείχθηκε σ' αυτό το Σώμα σήμερα από τον κ. Δίγκλη και σε κάποιο βαθμό από τον κ. Ευσταθίου και τον κ. Χατζηδημητρίου.

Κύριοι συνάδελφοι,

Ακούσατε από αυτό το βήμα τον κ. Σολωμή να πει ότι παράνομα εγέρθηκαν οι αγωγές; Μην ξεχνάτε ότι είμαι και δικηγόρος και αφού εκδόθηκαν και αποφάσεις.

Αλλά χαίρομαι για τη δήλωση του κ. Γαλανού. Επιτέλους τι περιμένουμε, κύριοι, όταν συζητά αυτή η Βουλή τα καθαρά νομοτεχνικά θέματα; Ο κ. Χριστοφίδης τι είπε προηγουμένως; Υπάρχουν box files, υπάρχει αλληλογραφία μερικών κιλών, κύριε Ευσταθίου, μεταξύ του πρώην Υπουργού Άμυνας, μεταξύ του νυν Υπουργού Άμυνας και του Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ, από αυτό το βήμα, από αυτό το Σώμα, από αυτή την Κυπριακή Βουλή, πρέπει να δώσουμε ποια μηνύματα; Ότι είμαστε εμείς οι βασιλείς και οι προστάτες τυπικά της νομοθεσίας μας, αλλά κατά τα άλλα, όπου βρίσκετε αφορμή, καταπατείτε οποιεσδήποτε σωστές και κατευθυντήριες γραμμές, κύριοι πολίτες αυτού του κράτους;

Με ποιο κουράγιο και σθένος, κύριε Δίγκλη, θα δώσω σωστά μηνύματα στο λαό μου αύριο, αν χρειαστούν, όταν του υποδεικνύω ότι μια Αρχή, που έχει £2 εκατομμύρια κέρδος, πήρε το Υπουργείο Άμυνας τέσσερις φορές δικαστήριο για να εισπράξει £100,000; Δεν εισηγήθηκα ότι ήταν παράνομη ενέργεια.

Αλλά και το άλλο, κύριε Δίγκλη, και το άλλο, πράγματι πρωτάκουστο! Μου άρεσε η εκτίμησή σας, έχετε νομικές γνώσεις. Δεν είναι λέει σε βάρος του ταμείου της αμυντικής θωράκισης η αφαίμαξη των £100,000. Συγγνώμη, να σας υπενθυμίσω, κύριε Δίγκλη, για να μάθετε και ορισμένα άλλα πράγματα για την άμυνα. Βέβαια και η ανόρυξη οχυρωματικών έργων δεν είναι από το ταμείο της αμυντικής μας θωράκισης που γίνεται. Θέλετε να τους «μωλώσουμε» τους λάκκους; Δηλαδή δε σας ενοχλεί;

Εγώ δεν ισχυρίσθηκα ότι ξεβρακώθηκε, με συγχωρείτε, η Εθνική μας Φρουρά. Έχει πολλά να επιδείξει η Εθνική μας Φρουρά, διότι δυστυχώς υπάρχουν κάποιοι

ζηλωτές του έργου που πραγματοποιείται που δε σκέφτονται με αυτό τον τρόπο. Και μου λέχθηκε και άκουσα πράγματα πρωτοφανέστατα σ' αυτό το θέμα. Εκτιμώ τη νομοτέλεια και τη νομική σας ικανότητα να προστατευθεί ο νόμος στο γράμμα του και στο σημείο του. Δεν ενοχληθήκατε, κύριε Δίγκλη, που, όπως είπε και ο κ. Χριστοφίδης, είχαμε τέσσερις αγωγές;

Και αν είσαστε καλά πληροφορημένοι, πριν τρία χρόνια ο τύπος, παρόλο που παραλείψατε να το σχολιάσετε, έκαμε σχόλια για την επίσκεψη του ελληνικού πολεμικού «Άρης». Βέβαια στα πλαίσια της συμπαράταξης τουλάχιστον έπρεπε να μην τους χρεώσουμε και έξοδα ελλιμενισμού. Δηλαδή να μην προσπαθούμε να καλυφθούμε πίσω από κάποιες άλλες γραμμές και μηνύματα που δίνονται σ' αυτό το λαό.

Υπεύθυνα αναφέρω σ' αυτό το Σώμα, κύριε Πρόεδρε, ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, που υπάρχει κάποια αμφιβολία, δεν πληρώνει οποιαδήποτε δικαιώματα στην Αρχή Λιμένων Κύπρου -που έπρεπε, αν πλήρωνε, να ήταν του ύψους των £150,000- για τη χρήση της λιμενικής περιοχής Δεκέλειας για τους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς. Και ας το διερευνήσει η Επιτροπή Ελέγχου αυτό το πράγμα, διότι εκεί κρίθηκε κάποια σωστή σκοπιμότητα.

Σε συνέχεια των όσων είπε ο κ. Χριστοφίδης και ο κ. Παναγιώτου, βέβαια, κύριε Δίγκλη, μερικοί οργανισμοί εισπράττουν από τους άλλους.

Φανταστήκατε όταν κάμνουν παρέλαση τα τανκς της Εθνικής Φρουράς, να πληρώνουν άδεια κυκλοφορίας, κύριε Δίγκλη;

Φανταστήκατε όταν σταθμεύουν τα στρατιωτικά φορτηγά αυτοκίνητά μας, να πληρώνουν άδειες κυκλοφορίας και παρκάρισμα με κέρματα, κύριε Δίγκλη;

Βέβαια ο νόμος μπορούσε να δώσει το δικαίωμα στον τροχονόμο να καταγγέλλει το φαντάρο που οδηγεί το τεθωρακισμένο ή το άρμα μεταφοράς προσωπικού, όταν το σταματήσει κάπου, διότι παράνομα στάθμευσε. Θέλετε να επικροτούσαμε κιόλας τον αστυνομικό, αν το έκαμνε;

Υπάρχουν κάποιες διευκρινίσεις.

Η προσπάθειά μου έπρεπε να γίνει αντιληπτή και όχι να γίνει στόχος μεμψιμοιριών, γιατί δε σεβάστηκα το συνάδελφο. Σας μιλώ υπεύθυνα ότι δε γνωρίζω καν το Γενικό Διευθυντή της Αρχής Λιμένων, ούτε ποιος είναι ξέρω και μπορεί να τον αδικώ. Δεν υπήρχε άλλος τρόπος, κύριε Δίγκλη, να τον κρίνω. Και υπάρχει αλληλογραφία μερικών κιλών, την οποία είδα και επιμένω. Έχω μαρτυρία, στην οποία θα κληθείτε, θα σας παρακαλέσω, στην αρμόδια Επιτροπή, αν συγκληθεί. Υπάρχει άνθρωπος που τον εκλιπαρούσε: «Κύριε, έξοδα ελλιμενισμού θα χρεώσουμε τώρα το ελληνικό πολεμικό;». Και λέει: «Εμένα δε με ενδιαφέρει.».

Και με πρωτοβουλία, προς τιμή τότε κάποιου προεδρικού συμβούλου, στάληκε επιταγή από άλλο ταμείο στον καπετάνιο, για να μη μείνουμε εκτεθειμένοι.

Υπογραμμίζω, κύριοι συνάδελφοι, αν ανασκαλίσουμε τις εφημερίδες, τον ημερήσιο τύπο, ελληνικό και κυπριακό, πριν τρία χρόνια, αυτά που λέει ο Σολωμής τώρα και ίσως να προκαλούν κάποια εντύπωση, δημοσιεύθηκαν πρωτοσέλιδα, κύριε Δίγκλη.

Επομένως από ποιο θα κρίνουμε;

Δέχομαι, κύριε Ευσταθίου, ότι θα προτιμούσα να ήταν μέλος αυτού του Σώματος ο κύριος που ανέφερα προηγουμένως, ο κ. Παγιάτας, αλλά δεν μπορούσα

διαφορετικά να τον κρίνω, παρόλο που δεν ανέφερα το όνομά του. Και η πρόθεσή μου ήταν αυτή. Εν πάση περιπτώσει, αν έχω υπερβεί και παραβεί κάποια δεοντολογία, απολογούμαι σ' αυτό το Σώμα δημόσια, απολογούμαι και στον κ. Παγιάτα.

Δε δέχομαι τις δικαιολογίες που λέχθηκαν του νομοτυπικού. Είμαι και δικηγόρος, κύριοι συνάδελφοι, και υπάρχουν πολλοί τρόποι να καλύπτεται ο καθένας πίσω από αυτά τα προσχήματα.

Όπως εγώ απολογήθηκα, αν έθιξα οποιοδήποτε, θέλω, αν έχει και άλλος τον ίδιο τρόπο του σκέπτεσθαι και αν είναι μέσα στο πνεύμα το δικό σας και το δικό μου για την άμυνα, είτε ονομάζεται κ. Παγιάτας είτε ονομάζεται Αρχή Λιμένων Κύπρου, να δω την ίδια απολογία αύριο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Το σοβαρό αυτό θέμα μπαγιάτικα απασχολεί τη Βουλή. Και λέω μπαγιάτικα, γιατί είναι απαράδεκτο, και θέλω να τονίσω με έμφαση τη λέξη απαράδεκτο, επί δυο Υπουργών Άμυνας να διεξάγεται αλληλογραφία αν θα πληρωθεί από τον προϋπολογισμό ο ελλιμενισμός σκάφους τεταγμένου για τους σκοπούς της άμυνας, να κινούνται αγωγές, να καταβάλλονται πέραν των £1,000 για δικηγορικά έξοδα και να έρχεται η Βουλή με δική της πρωτοβουλία να διορθώσει τα κακώς έχοντα.

Ο κ. Παγιάτας ασφαλώς μπορεί να έπραττε το καθήκον του. Αλλά θα έπρεπε, ως υπεύθυνος δημόσιος λειτουργός, να γνωρίζει ότι υπάρχει κρατική πολιτική για την άμυνα αυτού του τόπου και είτε συμφωνούσε είτε διαφωνούσε είναι άλλο θέμα. Θα έπρεπε επίσης να γνωρίζει ότι επιφορτίζεται ο λαός με ειδικές φορολογίες για να πληρώνει για την άμυνα του τόπου και θα έπρεπε είτε το Συμβούλιό του να καλέσει να πάρει απόφαση και να πει ότι αυτό το ποσό το οποίο δικαιούμαστε να το προσφέρουμε στην άμυνα και να θέσει τέρμα σ' αυτή την υπόθεση αντί πεισματικά να επιμένει, πεισματικά και ορθά να αρνούνται οι κατά καιρούς Υπουργοί και πεισματικά να χρησιμοποιήσει δικηγόρο να κινήσει αγωγές, για να εισπράξει το λαβείν του. Αυτό για μένα είναι το αδικαιολόγητο της υπόθεσης.

Δε διαμφισβητώ ότι είχε το δικαίωμα να ζητήσει τα χρήματα αυτά. Είχε όμως και την ευκαιρία, εφόσον οι Υπουργοί επέσυραν την προσοχή του ότι αυτά τα πράγματα είναι για την άμυνα του τόπου, να καλέσει το Συμβούλιό του και αντί να παίρνει αποφάσεις να αναθέσει σε δικηγόρους την είσπραξη, να πει «κύριοι, ο νόμος μου το δίδει το δικαίωμα, αλλά αυτό το ποσό το προσφέρω για την άμυνα αυτού του τόπου, όταν αποκόπτονται από τα εισοδήματα του εργαζομένου για να προσφέρει στην άμυνα».

Είναι λοιπόν θλιβερό το γεγονός και θλιβερό ακόμα το να διεξάγεται επί μήνες ολόκληρους, για να μην πω χρόνια, συζήτηση και να κινούνται αγωγές. Και αν δεν ερχόταν η Βουλή εξ ιδίας πρωτοβουλίας, με πρόταση νόμου που δεν προήλθε από την Εκτελεστική Εξουσία, να διορθώσει τα κακώς έχοντα, θα συνέχιζε αυτή η κατάσταση.

Εισηγούμαι λοιπόν ομόφωνα να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο και εισηγούμαι ομόφωνα να κάνουμε την έκκληση τα χρήματα αυτά να επιστραφούν στο Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με πρόλαβε ο κ. Κληρίδης, αλλά θέλω κι εγώ να προσθέσω αυτή την απορία: Γιατί να υπάρχει όγκος αλληλογραφίας μεταξύ Υπουργείου και Αρχής Λιμένων και να μη στείλει ένα νομοσχέδιο η κυβέρνηση στη Βουλή να ψηφίσουμε ένα νόμο και να τελειώνει όλη αυτή η ιστορία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς αυτό είναι το περίεργο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έτσι αν μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει κάτι το θλιβερό, είναι στον τρόπο που η κυβέρνηση αναλαμβάνει τις ευθύνες της και χειρίζεται τα θέματα, γιατί αυτό είναι που βγαίνει στο τέλος στην επιφάνεια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κληρίδης πρόλαβε τον κ. Χατζηδημητρίου και ο κ. Χατζηδημητρίου με πρόλαβε.

Πράγματι, αφού οι έντιμοι Υπουργοί διεξήγαν για χρόνια αλληλογραφία με το Γενικό Διευθυντή της Αρχής Λιμένων, γιατί δεν κατέθεσαν νομοσχέδιο για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα; Και αυτό είναι το πρώτο ερώτημα που θα ήθελα να θέσω. Πέραν τούτου ήθελα να επαναλάβω, κύριε Πρόεδρε, ότι εδώ δεν πρέπει να μεταθέτουμε το ζήτημα στο φορολογούμενο ο οποίος θα κληθεί να καταβάλει τα τέλη που το Υπουργείο Άμυνας θα πληρώσει ή πλήρωσε στην Αρχή Λιμένων. Γιατί ο φορολογούμενος καταβάλλει πολλούς φόρους και πληρώνει πάρα πολλά μέσω του κρατικού προϋπολογισμού. Και με την ίδια λογική διερωτώμαι γιατί το Υπουργείο Άμυνας να μη ζητήσει να απαλλαγεί και των τελών για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος και των τηλεφωνικών τελών.

Συνεπώς, επαναλαμβάνω, θα έπρεπε η κυβέρνηση έγκαιρα να χειριστεί αυτό το ζήτημα μόλις εμφανίστηκε. Αλλά, επί του θέματος αρχής, πιστεύω ότι ο εντεταλμένος υπάλληλος είχε δικαίωμα και υποχρέωση να εφαρμόσει το νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Γνώριζα, κύριε Πρόεδρε, ότι πρόλαβα τον αγαπητό συνάδελφο και τον άλλο αγαπητό συνάδελφο στο χρόνο της γέννησης. Ευχαριστιέμαι τώρα, διότι τους προλαβαίνω και στη σκέψη.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Μια λέξη μόνο θα ήθελα να πω και ο λόγος, κύριε Πρόεδρε, διότι μέρος της δευτερολογίας του ο αγαπητός συνάδελφος κ. Σολωμής ανάλωσε στο να απευθύνεται σε μένα ομιλών, αντί να απευθύνεται στο Σώμα, όπως θα υποδείκνυε ο κ. Κληρίδης ως ο πρώτος και θεμελιωτής.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό δείχνει συμπάθεια, κύριε Ευσταθίου.

(Γέλια)

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Γι' αυτό το λόγο θέλω να απαντήσω λέγοντας στον κ. Σολωμή ότι δεν πληρώνει βεβαίως τέλη κυκλοφορίας η Εθνική Φρουρά και η Αστυνομία, διότι το διαλαμβάνει ο νόμος, όπως ο νόμος τώρα θα διαλαμβάνει ότι δε θα πληρώνει δικαιώματα ελλιμενισμού. Τον κάμνει ο ίδιος, τον εισηγείται ο ίδιος αυτό το νόμο, ενώ θα έπρεπε να τον εισηγείτο η κυβέρνηση, αποφεύγουσα μεγάλη αλληλογραφία η οποία θα έχει κόστος πολύ πολλαπλάσιο απ' ό,τι πληρώθηκε για δικηγορικά. Ξέρουμε να κοστολογούμε πόσα στοιχίζει μια επιστολή, όταν στέλλεται από το κράτος.

Αλλά η παρέμβασή μου οφείλεται στο εξής: Δεν είναι σωστό να αναφερόμαστε σε απόντα πρόσωπα τα οποία δεν είναι σε θέση να απαντούν. Αυτό είναι για μένα σημαντικό και αποτελεί θέση αρχής, πολύ περισσότερο, κύριε Πρόεδρε, που δυνάμει των προνοιών του Νόμου περί Αρχής Λιμένων δε λαμβάνει τις αποφάσεις για οποιαδήποτε δίωξη είτε σε πολιτικό είτε σε ποινικό δικαστήριο άλλος, ει μη μόνο το Διοικητικό Συμβούλιο, του οποίου ο Διευθυντής είναι όργανο υποτελές και εκτελεστικό.

Κατά συνέπεια οι 10-12 κύριοι σύμβουλοι που απάρτιζαν τότε την Αρχή Λιμένων εκείνοι συνεδρίασαν και πήραν απόφαση την οποία εκτέλεσε ο μηχανισμός υπό το Διευθυντή. Για να είμαστε δίκαιοι και για να δικαιολογήσω γιατί η επίθεση κατά την άποψή μου δεν ήταν δίκαιη· ήταν άδικη επίθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, φαίνεται ότι τα μεγάλα πνεύματα έστιν ότε δε και τα μικρά συναντώνται. Γι' αυτό το λόγο πραγματικά είναι περίεργο πως διεξήγετο τόση αλληλογραφία και δε στάληκε ένα νομοσχέδιο εδώ, σ' αυτό το Σώμα, για να λυθεί το όλο ζήτημα. Εν πάση περιπτώσει όμως, κάλλιο αργά, παρά ποτέ. Και είναι ευχής έργο το ότι ο κ. Σολωμής κατέθεσε αυτή την πρόταση νόμου, για να λυθεί επιτέλους αυτό το ζήτημα.

Θέλετε το λόγο, κύριε Κληρίδη;

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απλώς θα ήθελα να πω ότι φαίνεται ότι ο λόγος για τον οποίο δε στάληκε νομοσχέδιο ήταν το ότι θα έπρεπε να ακολουθηθεί από νομοσχέδιο για όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς. Η λύση αυτού του προβλήματος έγκειτο στην εισήγηση ότι η ίδια η Αρχή Λιμένων θα έπρεπε να προσφέρει αυτό το ποσό, για να μη δημιουργηθεί προηγούμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, στο τέλος και αφού ψηφιστεί ομόφωνα, όπως είναι η πρόθεση όλων σ' αυτό το Σώμα, θα δώσω εντολή στη Γραμματεία να υποβάλει την παράκληση προς την Αρχή Λιμένων όπως επιστραφούν στο Υπουργείο Άμυνας όλα τα ποσά

τα οποία εισπράχτηκαν υπό μορφή ενοικίων ή δικαιωμάτων ελλιμενισμού στα διάφορα λιμάνια του κράτους.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του Νόμου αυτού. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο. Και με την ευκαιρία αυτή παρακαλώ τη Γραμματεία όπως αποστείλει γραπτώς την παράκληση του Σώματος προς την Αρχή Λιμένων Κύπρου όπως επιστρέψει τα ποσά αυτά στο Υπουργείο Άμυνας.

Το επόμενο θέμα που έχουμε είναι «Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών Νόμος του 1989».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΕΩΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΧΩΡΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κατάργηση των χωριτικών επιτροπών χωριών ή ενοριών τους που βρίσκονται στα όρια δήμου και η ανάθεση των αρμοδιοτήτων και των περιουσιακών τους στοιχείων και υποχρεώσεων στα οικεία δημοτικά συμβούλια.

Με το νόμο που προτείνεται προνοείται επίσης η παράταση της θητείας των υφιστάμενων χωριτικών επιτροπών που βρίσκονται στα όρια των δήμων μέχρι την 1η του Απρίλη του 1990, οπότε και αναμένεται να ολοκληρωθούν οι αναγκαίες διεργασίες για τη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων αυτών των χωριτικών επιτροπών στους δήμους.

Το θέμα αυτό, υπενθυμίζεται, απασχόλησε τα κόμματα σε σύσκεψη των αρχηγών ή εκπροσώπων τους, όπου και επαναβεβαιώθηκε η προηγούμενη θέση τους ότι πρέπει οι αρμοδιότητες των διορισμένων χωριτικών επιτροπών που λειτουργούν στις δημοτικές περιοχές να μεταβιβαστούν στους δήμους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Εισηγούμαι αντί να ψηφίσουμε νόμο για κατάργηση ορισμένων χωριτικών επιτροπών, αυτές αναφέρονται στις χωριτικές αρχές που λειτουργούν στις δημαρχούμενες περιοχές, να κάμουμε μια τροποποίηση, αν έχουν τρόπο οι νομομαθείς της Βουλής, για παράταση του περί Χωριτικών Αρχών Νόμου μέχρι την ημερομηνία που εισηγείται η κυβέρνηση. Ο λόγος είναι το ότι δεν έχει συζητηθεί το θέμα αρκούντως, οι δήμοι στους οποίους πάμε να φορτώσουμε αυτή την αρμοδιότητα έχουν έντονες αντιδράσεις, υπάρχει και πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος για αιρετές χωριτικές αρχές στις δημαρχούμενες περιοχές και όλα αυτά δεν έχουν συζητηθεί, για να μπορέσει να αποκρυσταλλωθεί τελικά μια σωστή γνώμη.

Υπάρχει ακόμα και μια τρίτη εισήγηση της κυβέρνησης η οποία διερωτάται αν θα έπρεπε να συνεχίσει το διοριστικό. Αυτές οι τρεις απόψεις δεν έχουν ακόμα συζητηθεί και δεδομένης της αντίδρασης, όπως είχα πει προηγουμένως, των δημοτικών αρχών να δεχτούν αυτή την αρμοδιότητα θα ήταν κάπως βεβιασμένο να προχωρήσουμε σ΄ αυτή τη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα είχε απασχολήσει τους αρχηγούς των κομμάτων σε κοινή σύσκεψή τους. Αν η μνήμη μου δε με απατά, λέχθηκε τότε ότι πιθανό οι δήμοι να μην είνε έτοιμοι να δεχτούν αυτή την τροποποίηση ή αυτές τις ευθύνες. Και είχαμε πει να διαβιβαστεί στην Επιτροπή Εσωτερικών η παράκληση να ζητήσει από τους δήμους να έλθουν σε συνεδρία και να μας πουν αν είναι έτοιμοι ή όχι. Δε νομίζω να έχει γίνει αυτό το πράγμα, διότι ίσως να μη διαβιβάστηκε αυτή η θέση στην Επιτροπή Εσωτερικών.

Αν έτσι έχουν τα πράγματα, τότε πρέπει να παρατείνουμε τη θητεία για μια περίοδο, για να κληθούν οι δήμοι και να μας πουν αν είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν αυτές τις υπηρεσίες ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής Εσωτερικών, βλέπω ότι δεν κλήθηκαν να εκφέρουν απόψεις οι δήμοι στους οποίους .....

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα απασχόλησε τους αρχηγούς των κομμάτων και πήραμε ως δεδομένο ότι έπρεπε να προχωρήσουμε βάσει της επιθυμίας τους.

Συμφωνώ με αυτά που έχει πει ο κ. Κληρίδης ότι είναι καλύτερα απλώς να ανανεώσουμε τη θητεία τους, διότι λήγει η θητεία τους τέλος του χρόνου, για να μας δοθεί καιρός να προχωρήσουμε καλύτερα στη μελέτη του όλου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ως γεγονός στη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων υπήρξε πράγματι μια συμφωνία ως προς αυτό το θέμα, αλλά λήφθηκε επίσης η απόφαση να ζητηθεί και άποψη των δήμων που ήταν οι άμεσα ενδιαφερόμενοι και επρόκειτο σ' αυτούς να μεταβιβαστούν οι εξουσίες τις οποίες έχουν οι κοινοτικές αρχές. Αλλά, εφόσον δεν έγινε αυτό το πράγμα, νομίζω ότι πρέπει να ακούσουμε αυτούς τους ανθρώπους τι έχουν να μας πουν.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εσείς και ο κ. Κληρίδης ορθά ενθυμείσθε ότι το Σεπτέμβρη, όταν άνοιξε η Βουλή, συζητήθηκε κάτι τέτοιο και έγινε πρόταση μάλιστα από τον κ. Κληρίδη. Αλλά πριν μερικές μέρες, και αν δεν απατώμαι πριν 15 μέρες -θα πρέπει να φαίνεται στα πρακτικά των κοινών συσκέψεων- ο Υπουργός Εσωτερικών ζήτησε να πληροφορηθεί κατά πόσο η Βουλή είναι διατεθειμένη να δώσει και άλλη παράταση ή να προχωρήσει ο ίδιος σε διορισμό ή κατά πόσο εμμένουμε στο να περάσουν οι εξουσίες στους δήμους. Και εκεί ο κ. Κληρίδης, και συμφώνησα κι εγώ μαζί του, είπε ότι άλλη αναβολή δε δεχόμαστε, δεν είμαστε διατεθειμένοι να συνεχιστεί ο διορισμός και ότι θα πρέπει να προχωρήσει στην .....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τελειώσατε, κύριε Κωνσταντίνου;

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ό,τι ανέφερε ο έντιμος συνάδελφος κ. Ντίνος Κωνσταντίνου είναι ορθό. Αλλά δεν είχαμε υπόψη μας ότι δεν είχαν παρθεί οι απόψεις των δήμων. Κανένας δε μας είπε ότι από το Σεπτέμβρη μέχρι σήμερα δεν κλήθηκαν οι δήμοι για να πουν τις απόψεις τους.

Επομένως η θέση ότι δεν ακούστηκαν οι δήμοι πάνω σ' αυτό το θέμα εξακολουθεί να ισχύει. Θέλω να τονίσω όμως ότι εμείς εξακολουθούμε να είμαστε υπέρ της κατάργησης αυτών των θέσεων και της ανάθεσης των εξουσιών στους δήμους. Αυτό δεν αλλοιώνει τη θέση μας. Απλώς λέμε ότι θα έπρεπε να ακουστούν και οι απόψεις των δήμων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα ήταν γνωστό. Και ήταν γνωστό και στους δήμους που σε κάποιο στάδιο είχαν εκφέρει και κάποια άποψη -δε θυμούμαι αν ήταν προς την Επιτροπή ή προς την κυβέρνηση. Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι με το νόμο που ψηφίζουμε δίδουμε μια παράταση άσκησης καθηκόντων για ακόμα τέσσερις μήνες στους τωρινούς μουχτάρηδες, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι έχει

τέσσερις μήνες καιρό ο δήμος της κάθε πόλης να επιληφθεί του θέματος και να αντιμετωπίσει τις πρακτικές δυσκολίες, οπότε νομίζω θα πρέπει να μείνουμε στο.....

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Υπάρχει μεταβατική περίοδος.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, υπάρχει μια μεταβατική περίοδος. Νομίζω θα πρέπει τέσσερις μήνες να παραμείνουμε στο πνεύμα της πρότασης αυτής και εκείνο που μπορεί να συμβεί -ακούω τώρα κάποια εισήγηση- είναι ότι, αν διαπιστώσουμε ότι υπάρχει πράγματι πρόβλημα στο τέλος των τεσσάρων μηνών, εδώ είμαστε και το βλέπουμε. Αλλά προς το παρόν έχω την εντύπωση -για να δοθεί και με σαφήνεια η θέση της Βουλής-ότι πρέπει να παραμείνουμε στο πνεύμα και το γράμμα και του νόμου και της Έκθεσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όχι, οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι η Επιτροπή Εσωτερικών ή τουλάχιστο μέλη της Επιτροπής Εσωτερικών, ο κ. Μουσιούττας και εγώ, είναι με κάποια ελαφρά έκπληξη που έχουμε δει αυτή την Έκθεση να βρίσκεται σήμερα ενώπιόν μας. Αυτό σημαίνει ότι είτε από παράλειψη είτε από παραδρομή.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λέει ότι ομόφωνα αποφασίστηκε .....

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

..... ορισμένα γεγονότα τα οποία συζητήθηκαν σε επίπεδο αρχηγών και εκπροσώπων κομμάτων δεν ήλθαν με ακρίβεια σε γνώση όλων τουλάχιστον των μελών της Επιτροπής Εσωτερικών. Και αυτό είναι μέγα θέμα. θέμα πάνω στο οποίο και οι κοινοτάρχες έχουν άποψη και οι μουχτάρηδες έχουν άποψη και οι δήμοι έχουν άποψη, όπως και για πλείστα όσα θέματα το Υπουργείο Εσωτερικών εγείρει με δική του αλληλογραφία. Άρα ας μην αποφασίσουμε σήμερα για ένα θέμα για το οποίο τα ίδια τα μέλη της Επιτροπής Εσωτερικών δεν έχουν επαρκή γνώση, για να έχουν μορφώσει τελική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα αυτό συζητείται πέραν του ενός χρόνου και οι θέσεις που παρουσιάζονται αυτή τη στιγμή στο Σώμα ήταν εκείνες που υπήρχαν και πριν ένα χρόνο. Μάλιστα δε η πρόταση αυτή νόμου είχε ετοιμαστεί από το Σεπτέμβρη από τον κ. Κληρίδη και κατατέθηκε τώρα. Κατά συνέπεια έχω τη γνώμη ότι πρέπει να προχωρήσουμε στην ψήφιση κι αν παρουσιαστούν οποιαδήποτε προβλήματα, εδώ είμαστε να τα δούμε. Αλλά η αρχή πάνω στην οποία η πλειοψηφία συμφωνεί είναι ότι θα πρέπει σήμερα να ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κωνσταντίνου λέει να δεχτούμε αυτό το νομοσχέδιο, όπως είναι. Όμως φαίνεται εκ των πραγμάτων ότι δεν έγινε καν συζήτηση, ώστε να εξεταστούν οι τρεις λύσεις που υπάρχουν ενώπιον της Βουλής για το τι πρέπει να κάμει αυτό το Σώμα για τις χωριτικές αρχές. Πώς είναι δυνατό να ζητούμε να ψηφιστεί ένα νομοσχέδιο, τη στιγμή που ούτε καν εξετάστηκε από την Επιτροπή Εσωτερικών;

Επομένως να δώσουμε παράταση της θητείας των χωριτικών αρχών τώρα και να εξετάσουμε τις λύσεις που έχουμε μπροστά μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τουλούρας.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που αντιλήφθηκα, αν αντιλήφθηκα σωστά, είναι ότι πράγματι συζητείται από ένα χρόνο αυτό το θέμα, αλλά συζητείται στους αρχηγούς των κομμάτων. Η Επιτροπή Εσωτερικών δε συνεδρίασε και νομίζω, με όλο το σεβασμό, δε θα πρέπει να παρακάμπτονται οι Επιτροπές για θέματα της αρμοδιότητάς τους και να παρουσιάζεται αυτή η σύγχυση που παρουσιάζεται τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Για να τοποθετηθούν τα πράγματα στη θέση τους, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πούμε ότι πριν τις καλοκαιρινές διακοπές της Βουλής ήταν στην Επιτροπή Εσωτερικών ο κ. Υπουργός Εσωτερικών και τέθηκε το ζήτημα και μάλιστα κατά κάποιο πιεστικό τρόπο, αλλά ο ίδιος, μαζί με τους εμπειρογνώμονές του που ήσαν παρόντες, δήλωσε ότι θα ήταν εντελώς αδύνατο για το Υπουργείο Εσωτερικών να προετοιμάσει τις σχετικές εισηγήσεις και τις άλλες διευθετήσεις που χρειάζονταν και να ΄ρθει συγκεκριμένο νομοθέτημα μπροστά στην Επιτροπή Εσωτερικών για να το συζητήσει πριν το τέλος του χρόνου. Πριν πλησιάσουμε στο τέλος του χρόνου θίξαμε ξανά το ζήτημα με την ευκαιρία που ήταν ο κ. Μιχαλάκης Αντωνίου και ζητήσαμε να δούμε πού βρίσκεται αυτή η υπόθεση. Και η απάντηση που ήλθε ήταν η πρόταση στο Διευθυντή, στον ίδιο τον Πρόεδρο της Βουλής φαίνεται πήγε και τέθηκε στους ηγέτες των κομμάτων, για να πουν την άποψή τους κατά πόσο δεχόμαστε να παραταθεί η θητεία των σημερινών αρχών,μέχρις ότου προετοιμαστεί η τελική νομοθετική πρόταση για να τη συζητήσει η Επιτροπή Εσωτερικών. Διότι αυτό δεν τέλειωσε ακόμα, δεν είναι έτοιμο το Υπουργείο Εσωτερικών να φέρει εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζητάτε όλοι μαζί το λόγο. Ο κ. Ευσταθίου δε μίλησε ακόμα.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Πράγματι, συζητήθηκε, όπως λέχθηκε από τον κύριο Πέτα, και ήταν πρόταση του κυρίου Κληρίδη ότι, δεδομένου ότι υπάρχουν πλέον εκλελεγμένες δημοτικές αρχές και Δήμαρχος, το διοριστικό σύστημα των κοινοταρχών είναι αντιφατικό και δεν μπορεί να συνυπάρχει. Αυτή ήταν η όλη φιλοσοφία του νομοθετήματος που συζητήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι και το Υπουργείο και η Ένωση Δήμων έχουν απόψεις, ανεξάρτητα από το γεγονός της κυκλοφορίας της Έκθεσης, γιατί και σ' αυτό το θέμα μπορεί να λεχθεί ότι ίσως αργά έχει κυκλοφορήσει και δεν υπάρχει επαρκής γνώση των μελών της Βουλής, θα πρέπει να εντοπίσουμε ότι μια Έκθεση, αν είναι ομόφωνη ή αν δεν είναι ομόφωνη, τελειούται και είναι σε γνώση των μελών της Επιτροπής ότι αυτή η Έκθεση πρόκειται να κυκλοφορήσει γιατί, είτε ομόφωνα είτε με πλειοψηφία, καταγράφονται οι απόψεις και τελικά οδηγούνται αυτές οι Εκθέσεις στα κουτιά των Βουλευτών.

Σ' αυτή την περίπτωση, κύριε Πρόεδρε, δεν έχει συμβεί αυτό το πράγμα, τουλάχιστον εξ όσων γνωρίζουμε. Άρα είναι ατελής, για μας τουλάχιστον, η διαδικασία αυτή. Χρειάζονται πολλά άλλα για να μπορέσουμε ολοκληρωμένα να επιληφθούμε αυτού του θέματος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα θέμα ουσιαστικό στη διαδικασία. Εμείς έχουμε μπροστά μας μια Έκθεση η οποία έχει παρόντες Βουλευτές όλων των κομμάτων οι οποίοι, σύμφωνα με την Έκθεση, μελέτησαν ένα θέμα και αποφάσισαν ομόφωνα. Θέλουμε να μάθουμε εμείς οι υπόλοιποι, που δεν είμαστε μέλη της Επιτροπής, αν ήταν παρόντες, αν συμφώνησαν, γιατί δεν μπορούμε να ακούμε άλλα και να έχουμε μια Έκθεση που μας γράφει άλλα. Κάποιος κάνει κάπου ένα λάθος και η ολομέλεια πρέπει να ενημερωθεί. Είναι θέμα τάξεως. Για να ξέρουμε τι μας γίνεται και να ξέρουμε τι συζητούμε, κύριε Πρόεδρε, και να μην είμαστε απαθείς θεατές μπροστά στους ισχυρισμούς που μπορεί να είναι βάσιμοι, μα μπορεί να είναι και αστήρικτοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να κάμω το δικηγόρο ούτε να υπερασπίσω τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος. Αλλά ο κύριος Γαλανός δεν είναι την προσωπική του άποψη που μετέφερε. Ο κύριος Γαλανός μετέφερε την άποψη της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας, η οποία δε διαφέρει ούτε κατά ένα γιώτα από τη θέση που η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. παίρνει αυτή τη στιγμή.

Κατά συνέπεια καμιά παρατυπία δεν υπήρξε πρώτο και δεύτερο δεν υπήρξε καμιά αλλαγή στη θέση του Δημοκρατικού Κόμματος. Ήταν γνωστή και πέρσι το Δεκέμβρη, ήταν γνωστή και το καλοκαίρι, ήταν γνωστή και το Σεπτέμβρη και προχτές, όταν αποφασίστηκε να κατατεθεί η πρόταση του κυρίου Κληρίδη.

Κατά συνέπεια το Σώμα είναι κατατοπισμένο, οι Βουλευτές όλοι από τους Κοινοβουλευτικούς τους Εκπροσώπους, και μπορεί να πάρει θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι πρώτα απ' όλα η Έκθεση -δεν ξέρω αν είναι αυτό που έχει πει ο κύριος Κόλοκος, αλλά δεν το έχει πει καθαρά - δεν έχει

κυκλοφορήσει κανονικά μεταξύ των Βουλευτών. Έχει μπει στη θυρίδα μας σήμερα, σήμερα εγώ προσωπικά την έχω παραλάβει και προσωπικά εγώ ενίσταμαι στο να προχωρήσει η ψήφιση αυτού του νομοθετήματος. Και νομίζω ότι με αυτή τη θέση δεν υπάρχει τρόπος να προχωρήσει η υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, το θέμα είναι το εξής: Αν μπορεί να υπάρξει αυτή η αναβολή την οποία εισηγήθηκε ο κύριος Κληρίδης, για να δούμε το θέμα καλύτερα με τους δήμους κτλ., να γίνει. Αν εκπνέει η θητεία των κοινοταρχών οι οποίοι υπάρχουν, να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε.

Ο κύριος Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να δώσω μια εξήγηση αναφορικά με την Έκθεση. Πολλά πράγματα επείγοντα καμιά φορά γίνονται κοινή συναινέσει. Ενόψει της λήξης της θητείας των κοινοταρχών την 31η Δεκεμβρίου, επιχειρήθηκε να περάσει αυτή η πρόταση νόμου, να περάσει αυτό το νομοσχέδιο, για να προλάβουμε και να μη μείνουμε χωρίς μουχτάρηδες στις δημαρχευόμενες περιοχές.

Ας μη συζητήσουμε για τη σύνθεση της Επιτροπής την ημερομηνία της συνεδρίας κτλ. Δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό. Αν τα άλλα κόμματα θέλουν να προχωρήσουν στην ψήφιση αυτού του νόμου, ας το πράξουν. Πρέπει να ξέρουν όμως ότι δε μας δόθηκε η ευκαιρία να αναπτύξουμε και εμείς τις απόψεις μας πάνω στη δική μας πρόταση και έχουμε, όπως είπα προηγουμένως, εκ προοιμίου την αντίδραση των οργάνων εκείνων πάνω στα οποία πάμε να φορτώσουμε αυτή την αρμοδιότητα.

Ο κύριος Βενιαμίν μάς έχει στείλει σε υπόμνημά του τις απόψεις των δήμων και με επιστολή του στις 2 Νοεμβρίου μας πληροφορεί πως δεν ολοκληρώθηκε η μελέτη και συμφωνούμε ότι ανέλαβε, όπως είπε ο κύριος Κληρίδης, να ολοκληρώσει αυτή τη μελέτη μέχρι το τέλος του χρόνου και πως βρίσκει αντιδράσεις από τα δημαρχεία γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μουσιούττα, να μου επιτρέψετε να κάμω μια πρακτική εισήγηση, επειδή εδωπέρα δεν πρόκειται περί θεωρητικών θεμάτων. Εδωπέρα η θητεία των κοινοταρχών λήγει στο τέλος του χρόνου, 31 Δεκεμβρίου. Δεν έχουμε καιρό. Σήμερα πρέπει να τους ανανεώσουμε τη θητεία τους μέχρι την 1η Απριλίου, που είναι η μεταβατική διάταξη του νόμου αυτού, και στο μεταξύ να κάτσουμε κάτω να μελετήσουμε το όλο θέμα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών με τους Δημάρχους και με όλους, ούτως ώστε να καταλήξουμε σε κάποιο συμπέρασμα.

Ο κύριος Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει εύκολη διέξοδος. Η πρόταση νόμου δε θα τεθεί σε ισχύ, όπως λέει μέσα η πρόταση νόμου μέχρι τον Απρίλιο. Επομένως και αν τον ψηφίσουμε σήμερα το νόμο, για να μην υπάρξει το νομικό κενό, έχουμε την ευκαιρία να δώσουμε εντολή στην Επιτροπή Εσωτερικών να επανεξετάσει το θέμα μέχρι τον Απρίλιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Εν πάση περιπτώσει το πρακτικό θέμα είναι τούτο: Να μη μείνουμε χωρίς κοινοτάρχες μετά την 31η του Δεκέμβρη.

Ο κύριος Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ενιστάμεθα. Ενιστάμεθα και για λόγους αρχής και για λόγους κυκλοφορίας. Κατ' αρχήν η 'Εκθεση αυτή εμφανίζεται να είναι ομόφωνη. Λέει ότι «Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται.....»

Φαίνεται ότι εκ των πραγμάτων, όχι μόνο πλήρης γνώση δεν υπάρχει για τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν σε διάφορα επίπεδα, αλλά ούτε και ομοφωνία.

Το δεύτερο πράγμα είναι το θέμα που και ο συνάδελφος Μαθηκολώνης έθεσε, το θέμα της κυκλοφορίας. Και αυτό μας οδηγεί στο συμπέρασμα, αβίαστα, ότι δεν είναι ώριμο αυτό το θέμα για να ψηφιστεί.

'Εστω και αν λοιπόν η πλειοψηφία της Βουλής κατευθύνεται προς την υπερψήφιση αυτού του νόμου, το θέμα αυτό δεν είναι ακόμα ώριμο. Χρειάζεται να έρθουν ενώπιον της Επιτροπής άλλα Σώματα, άλλοι υπεύθυνοι, άλλοι αρμόδιοι. Και μόνο τότε η Επιτροπή Εσωτερικών και τα μέλη της Επιτροπής Εσωτερικών, που είναι υπεύθυνα για τη σύνταξη Εκθέσεων, θα μπορέσουν να έρθουν με την τελική 'Εκθεση. Γι' αυτό ενιστάμεθα βέβαια στην ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ενίστασθε. Αλλά, αν αποσύρω αυτή την πρόταση την οποία κατέθεσα, θα μείνουμε χωρίς κοινοτάρχες.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Μα αφού υπάρχει διέξοδος, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δεν υπάρχει διέξοδος. Η διέξοδος είναι να το ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο το οποίο μας λέει ότι θα παραμείνουν οι κοινοτάρχες μέχρι τον Απρίλιο. Αν θα διαβιβαστούν οι εξουσίες, θα το ξαναδούμε, αφού δεχόμαστε να ξαναπάει στην Επιτροπή. Αν θέλετε να αποσύρω την πρόταση νόμου, την αποσύρω και να μείνουμε χωρίς κοινοτάρχες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δεν υπάρχει τρόπος, σύμφωνα με τους νόμους, να διορθώσουμε την κατάσταση και εφόσον πρέπει να ανανεώσουμε τη θητεία των κοινοταρχών, εκείνο που ζητούμε από το Σώμα είναι να μας επιτραπεί να μη συμφωνήσουμε με το περιεχόμενο, δηλαδή να γραφτεί η διαφωνία μας και να σημειωθεί αντί αυτού η συναίνεση όλων των κομμάτων εδώ ότι το θέμα θα επανεξεταστεί με το άνοιγμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, κύριε Μουσιούττα, το θέμα είναι το εξής:

Να μη μείνουμε χωρίς κοινοτάρχες μετά την 31η Δεκεμβρίου. 'Εχουμε προθεσμία μέχρι την 1η Απριλίου να ξανακάτσει η Επιτροπή Εσωτερικών να

μελετήσει το θέμα με τους Δημάρχους και όλους τους άλλους, ούτως ώστε να δούμε πού θα καταλήξουμε.

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 24 ψήφους υπέρ και 13 αποχές, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 24 ψήφους υπέρ και 13 αποχές, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Περιπτώσεις όπου ο περί Χωριτικών Αρχών Νόμος δεν εφαρμόζεται. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 24 ψήφους υπέρ και 13 αποχές, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Άσκηση των αρμοδιοτήτων χωριτικών επιτροπών και κοινοταρχών και Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 24 ψήφους υπέρ και 13 αποχές, το άρθρο 4 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Περιουσιακά στοιχεία κτλ. χωριτικής επιτροπής. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 24 ψήφους υπέρ και 13 αποχές, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παράταση της θητείας. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 24 ψήφους υπέρ και 13 αποχές, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος του Νόμου αυτού. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 24 ψήφους υπέρ και 13 αποχές, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 24 ψήφους υπέρ και 13 αποχές, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Κύριοι, πρέπει να καταστήσω σαφές ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών οφείλει μέσα στο διάστημα αυτό να συγκαλέσει συνεδρία, να συγκαλέσει όλους τους ενδιαφερομένους και όλα τα προβλήματα τα οποία υπάρχουν να τα διερευνήσει.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 27, που είναι, «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989». Είναι πρόταση νόμου.

(Η 'Εκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 1989.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την Αστυνομία με την παράταση της υπηρεσίας ενός περιορισμένου αριθμού λοχιών που αφυπηρετούν στους επόμενους έξι μήνες, εφόσον οι ίδιοι το επιθυμούν.

Με την τροποποίηση αυτή αναμένεται να δοθεί η ευκαιρία στους λοχίες αυτούς, των οποίων κανονικά οι υπηρεσίες θα τερματίζονταν στο 55ο έτος της ηλικίας τους, και όχι στο 60ό που είναι η ηλικία αφυπηρέτησης των υπαστυνόμων, να κριθούν για ενδεχόμενη προαγωγή τους στη θέση υπαστυνόμου σύμφωνα με τις

διαδικασίες που προβλέπονται στους νέους Κανονισμούς για την Αστυνομία που εγκρίθηκαν σχετικά πρόσφατα και δεν κατέστη ακόμα δυνατή η πλήρης εφαρμογή τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε Νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κύριος Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του θέματος τούτου έχω τη διαβεβαίωση του Υπουργού Εσωτερικών ότι η κρίση των λοχιών αυτών θα γίνει πριν το τέλος του χρόνου και συνεπώς δεν παρίσταται ανάγκη να προβούμε σε ανανέωση των υπηρεσιών αυτών των ανθρώπων για άλλους έξι μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς αυτός ο Νόμος τέθηκε για να υπάρχει συνέπεια με τον προηγούμενο, εν ισχύ υφιστάμενο Νόμο για να μπορέσουν να κριθούν εκείνοι οι οποίοι λόγω των διαδικασιών θα αφυπηρετήσουν χωρίς να κριθούν. Δηλαδή αν πρόκειται ο έντιμος κύριος Υπουργός των Εσωτερικών να επιληφθεί αυτού του θέματος πριν το τέλος του χρόνου, καλώς έχει η κατάσταση.

Αλλά δινόταν και πέρσι έτσι καιρό η διαβεβαίωση ότι θα κρίνονταν μέχρι το τέλος του 1988. Είναι αυτό που μας οδήγησε και αποφάσισαν οι αρχηγοί των κομμάτων να παρατείνουμε την υπηρεσία τους. Ας την παρατείνουμε όπως έχει και αν γίνει κρίση, τότε μπορούμε να τον ματαιώσουμε. Να διαλάβουμε ότι, όταν θα περατωθεί η κρίση, ο νόμος αυτός τερματίζεται. Ή να τον αφήσουμε όπως είναι, κύριοι. Δεν υπάρχει λόγος να άρουμε εκείνο το οποίο εμείς οι ίδιοι δώσαμε ως ευεργέτημα στα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Και εμείς, κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με τον κύριο Ευσταθίου, γιατί μπορεί να συμβεί κανένα απρόοπτο και να μη γίνει. Η ψήφιση αυτού του θέματος είναι εκείνο που λένε οι αγγλομαθείς εδώ consequential. Είχαμε δώσει τη συγκατάθεσή μας στο παρελθόν, δεν ολοκληρώθηκε ο κύκλος των εργασιών που έπρεπε να γίνει και χρειάζεται κάποια παράταση. Πρέπει να διασφαλιστεί ότι θα υπάρξει τέτοια παράταση, μέχρι να ολοκληρωθεί εκείνο το οποίο ομόφωνα αποφασίσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, κύριε Μουσιούττα, αν υποθέσουμε ότι ψηφίζουμε αυτό το Νόμο και γίνεται η δουλειά πριν από την 31η Δεκεμβρίου, δε χάνουμε τίποτε. Χάνουμε τίποτε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η διαβεβαίωση του Υπουργού μπορεί να μην ισχύει για τρεις λόγους.

Λόγος πρώτος, διότι δεν τήρησε το λόγο του. Ντροπή δική του. Λόγος δεύτερος, διότι αντικαταστάθηκε, διότι έγινε ανασχηματισμός. Και λόγος τρίτος, μη κακό, διότι απεβίωσε.

Εφόσον υπάρχουν αυτά τα τρία δεδομένα και επειδή έχουμε και παραδείγματα Υπουργών που δεν τήρησαν το λόγο τους, καλύτερα να είμαστε ασφαλείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, δε χάνουμε τίποτε αν το ψηφίσουμε, κύριε Ζαχαριάδη.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του Νόμου 248 του 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 28, που είναι «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λεμεσού του 1989».

Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ «ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΕΜΕΣΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 85 και 87 της περί Δήμων νομοθεσίας, τροποποιούνται οι Δημοτικοί Κανονισμοί του Δήμου Λεμεσού, έτσι ώστε οι διατάξεις τους που αναφέρονται στις συντάξεις λόγω αφυπηρέτησης για ασθένεια και στα φιλοδωρήματα για πρόωρη αφυπηρέτηση να εναρμονιστούν προς τις αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους και τους υπαλλήλους του Δήμου Λευκωσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών του Δημοτικού Συμβουλίου Λεμεσού;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 29, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί του Χωριού Μαζωτός του 1989».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΖΩΤΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, υιοθετούνται νέοι Κανονισμοί για το Συμβούλιο Βελτιώσεως Μαζωτού κατά το πρότυπο των Κανονισμών του Πεδουλά. Οι Κανονισμοί αυτοί καθορίζουν ειδικότερα τα δικαιώματα υδατοπρομήθειας, άσκησης επαγγέλματος, σφαγής ζώων, πλανοδιοπώλησης, τα τέλη θεάματος, ενοικίασης υποστατικών, καθώς και τέλη για παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν ύστερα από αριθμό νομοτεχνικής και λεκτικής φύσης τροπολογιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί του Μαζωτού εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 30, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάθηκα του 1989».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΚΑΘΗΚΑ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, αναθεωρούνται τα τέλη για το διαχωρισμό οικοπέδων, τα τέλη υδατοπρομήθειας, καθώς και τα δικαιώματα για άσκηση επαγγέλματος και για σφαγή ζώων στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάθηκα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, προχώρησε στην επιμέρους μελέτη των διατάξεών τους, αποτέλεσμα της οποίας ήταν η τροποποίησή τους, έτσι που τα τέλη για διαχωρισμό οικοπέδων να εναρμονιστούν με τα αντίστοιχα τέλη που ισχύουν στην περιοχή της Λευκωσίας και που έχουν ήδη θεσμοθετηθεί με σχετικούς Κανονισμούς που εγκρίθηκαν πρόσφατα από το Σώμα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν τελικά τροποποιηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 31, που είναι «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια της Περιοχής του Κόλπου Πισσουρίου του Χωριού Πισσούρι (Χορήγηση Δικαιώματος για Σύνδεση με την Υδατοπρομήθεια) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΛΠΟΥ ΠΙΣΣΟΥΡΙΟΥ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΠΙΣΣΟΥΡΙ (ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 4Α και 24 της περί Κυβερνητικών Υδατικό Έργων νομοθεσίας, αναθεωρούνται τα δικαιώματα για σύνδεση με το υδατικό έργο της περιοχής του Κόλπου Πισσουρίου όσον αφορά τουριστικά συγκροτήματα, κατοικίες, καταστήματα και οικόπεδα.

Όπως ειδικότερα αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, η προτεινόμενη αναθεώρηση των πιο πάνω τελών είναι αναγκαία ενόψει της σημαντικής αύξησης στα κόστα του υδατικού έργου του κόλπου Πισσουρίου που, όπως αναμένεται, θα στοιχίσει συνολικά £600,000 και θα ολοκληρωθεί σε δυο χρόνια. Το όλο έργο θα υδροδοτήσει συνολικά 3,340 κλίνες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμό 32 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Πύργου του 1989», αποσύρθηκε.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό 33, που είναι «Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΕΡΟΠΛΟΪΑΣ (ΤΕΛΗ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Αλέκος Μαρκίδης
Νίκος Μακρίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Νεόφυτος Ηλία
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 1989, μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 52 και 68 του περί Αεροπλοΐας Διατάγματος του 1955, όπως τροποποιήθηκε από τον περί Τροποποιήσεως του περί Αεροπλοΐας Διατάγματος Νόμο του 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Με τους Κανονισμούς που προτείνονται αυξάνονται από την 1η Απριλίου 1990 τα τέλη αεροδρομίου.

Τα τέλη αυτά αυξήθηκαν για τελευταία φορά το 1984 και το ύψος τους συγκρίνεται πολύ ευνοϊκά με όλα τα αεροδρόμια της περιοχής μας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, και ιδιαίτερα το γεγονός ότι τα τέλη αυτά δεν αυξήθηκαν από το 1984, συμφωνεί με την έγκριση των Κανονισμών αυτών, νοουμένου ότι η αύξηση που προτείνεται στα τέλη αυτά θα μειωθεί από το 45% στο 35%. Με την ενσωμάτωση της τροποποίησης αυτής, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς σε ψηφοφορία. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμό 34, 35 και 36 θέματα, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Παρεκκλησιάς του 1989», «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση

και Βελτίωση) Κανονισμοί Πεντακώμου του 1989» και «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί Αγίου Τύχωνα του 1989», αντίστοιχα, αποσύρθηκαν.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 37, που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΥΝΤΙΚΗ ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Παρόντες:-

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Γεωργίου
Αντώνης Ανδρέου
Νίκος Μουσιούττας
Πολύβιος Κόλοκος
Στέλιος Μανδριώτης
Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας συνήλθε σε συνεδρία της στις 4 Δεκεμβρίου 1989 και ασχολήθηκε με το θέμα της κάλυψης των δαπανών για την αγορά υλικού που εγκρίθηκε με τον Προϋπολογισμό του Ταμείου για την 'Αμυνα για το 1989. Η Επιτροπή με βάση την ενημέρωση που της έγινε εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της Απόφασης που εσωκλείεται, με την οποία εξουσιοδοτείται η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου να προβεί σε συμπληρωματική δαπάνη ύψους £1,600,000 για τον πιο πάνω σκοπό.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΒΟΥΛΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας είναι ανάγκη να προβεί σε δαπάνη ύψους £1,600,000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 9 των περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την 'Αμυναν της Δημοκρατίας νόμων του 1985 έως 1988, για τη διενέργεια της δαπάνης αυτής απαιτείται εξουσιοδότηση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ η Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού έλαβε υπόψη την Εισηγητική Πρόταση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής 'Αμυνας, αποφασίζει να παράσχει εξουσιοδότηση στη Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου να προβεί στη διενέργεια δαπάνης ύψους £1,600,000 για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η Απόφαση αυτή είναι ομόφωνη. Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση της Απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, η Απόφαση εγκρίνεται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 38, που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από τα Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 1990».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Παύλος Δίγκλης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω Απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 1989.

Με την πιο πάνω Απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση πραγματοποίησης δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 1990 ποσού που δε θα υπερβαίνει εκείνο το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στους οικείους Προϋπολογισμούς του 1989 καθενός από τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Ιανουάριο του 1989.

Με την πιο πάνω Απόφαση δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να συμπληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρις ότου εγκριθούν από τη Βουλή και πάρουν την τελική τους μορφή οι Προϋπολογισμοί του 1990.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) νομοθεσία, οι Προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση. Επειδή οι Προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων δεν κατατέθηκαν ακόμα στη Βουλή για μελέτη και ψήφιση, κρίνεται αναγκαία η εξουσιοδότηση διενέργειας δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω Απόφαση της Βουλής.

Οι προτεινόμενες πιο πάνω εξουσιοδοτήσεις από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών είναι αναγκαίες για σκοπούς συνέχισης των διάφορων υπηρεσιών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, για τις οποίες γίνεται πρόνοια στους Προϋπολογισμούς τους του 1989, και μέχρι να καταστεί δυνατή η μελέτη και ψήφιση των Προϋπολογισμών τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση Απόφασης, με την ταυτόχρονη όμως διευκρίνιση ότι η εισήγηση αυτή δεν προκαθορίζει και τις τελικές θέσεις των Μελών της Επιτροπής πάνω στους Προϋπολογισμούς των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου. Παράλληλα η Επιτροπή επιθυμεί να δηλώσει ότι παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις της προς τους αρμοδίους για έγκαιρη κατάθεση στη Βουλή των Προϋπολογισμών των ημικρατικών οργανισμών, εξακολουθεί δυστυχώς η τακτική της πολύ καθυστερημένης κατάθεσής τους, γεγονός που δυσκολεύει την Επιτροπή στο όλο της έργο και υποχρεώνει εκ των πραγμάτων το Σώμα να εγκρίνει με αποφάσεις του δωδεκατημόρια, πράγμα που δεν αποτελεί ορθή δημοσιονομική πολιτική.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 1990

ΕΠΕΙΔΗ σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους οι Προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση των δαπανών που περιλαμβάνονται σ' αυτούς.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση των Προϋπολογισμών των νομικών αυτών προσώπων για μελέτη και ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1989.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα.

ΓΙ' ΑΥΤΟΥΣ τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:-

(α) Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 1990 ποσού που δε θα υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στους οικείους Προϋπολογισμούς του 1989 για κάθε νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.

(β) Η εξουσιοδότηση αυτή δίδεται με τον όρο ότι δε διενεργείται οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του Προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το νέο οικονομικό έτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση της Απόφασης;

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, η Απόφαση εγκρίνεται.

Και φθάνουμε στο τελευταίο θέμα της ημερήσιας διάταξης, το υπ' αριθμό 39, που είναι «Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 23 και 30 Νοεμβρίου και 8 Δεκεμβρίου 1989, που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση υπηρεσιών στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία, στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων και στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΣΤΙΣ 23 ΚΑΙ 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΚΑΙ 8 ΔΕΜΕΒΡΙΟΥ 1989 ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 3(1)(α) ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 99 ΚΑΙ 122 ΤΟΥ 1985) ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 169 ΤΟΥ 1985).

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 1989.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 23 και 30 Νοεμβρίου και 8 Δεκεμβρίου 1989 από τους Υπουργούς Οικονομικών, Παιδείας και Εμπορίου και Βιομηχανίας σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμων του 1985 (Αρ. 99 και 122 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών αριθμού έκτακτων υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία, στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων και στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε ξεχωριστά κάθε πρόταση που γίνεται για τους πιο πάνω σκοπούς και σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται αναγκαίες οι εν λόγω προσλήψεις ή παρατάσεις, φρονεί ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσής τους κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Εγγράφων;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα Έγγραφα αυτά εγκρίνονται.

Έχουμε φθάσει στο τέλος του Κεφαλαίου Α, κύριοι συνάδελφοι, και πάμε τώρα στο Κεφάλαιο Β, που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 1989.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Παραχώρηση Εκπαιδευτικών Δανείων) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στην Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του

περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία. και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 13 Φεβρουαρίου 1989.

«Η φημολογούμενη διάλυση του πλυντήριου του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, εκτός από το γεγονός πως θα οδηγήσει

στην ανεργία κάπου 80 άτομα (75 συγκεκριμένα), θα καταστεί πρόξενος και σειράς προβλημάτων δεδομένου πως:

1. Δε θα είναι εύκολος ο έλεγχος της αποστείρωσης και της καθαρότητας των κλινοσκεπασμάτων και άλλων ειδών ρουχισμού που καθαρίζονται ως τα τώρα στο νοσοκομειακό πλυντήριο.

2. Θα οδηγήσει (με την ενδεχόμενη εισαγωγή του συστήματος της προσφοράς) στη σταδιακή επαύξηση των τιμών της προσφοράς από τον ιδιωτικό τομέα.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΓ' 397, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στην πραγματικότητα ο αξιότιμος Βουλευτής εκφράζει ορισμένους φόβους και κάποιες απόψεις βασισμένες πιθανώς σε φήμες για πιθανή διάλυση του πλυντηρίου του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

Αναφέρουμε σχετικά ότι δεν υπάρχει πρόθεση διάλυσης του πλυντηρίου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 25 Φεβρουαρίου 1989.

«Παρά τα έντονα διαβήματα βουλευτών και κατοίκων και τα επανειλημμένα χρονοδιαγράμματα που τέθηκαν, τα απόβλητα της Κάρλσπεργκ -που προξενούν

όχι απλά οχλήσεις και καταστροφές στο ωραιότατο επίσης περιβάλλον της κοινότητας στην περιοχή 'Φτελιά' (καταστρέφοντας τη φυσική βλάστηση κι ένα σπάνιο βιότοπο), αλλά και θέτουν σε άμεσο κίνδυνο την υγεία των κατοίκων-συνεχίζουν να εκρέουν στο Γέρι, παροχετευόμενα μέσω του χειμάρρου της 'Φτελιάς'.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πότε επιτέλους θα υλοποιηθούν τα επανειλημμένως βιασθέντα χρονοδιαγράμματα απομάκρυνσης των αποβλήτων.

Επίσης το ίδιο Υπουργείο παρακαλείται να ενημερώσει το Σώμα για το οριστικό χρονοδιάγραμμα απομάκρυνσης των μαντρών από την ίδια κοινότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 444, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η εταιρεία Κάρλσπεργκ άρχισε ήδη την κατασκευή συστήματος επεξεργασίας των λυμάτων του εργοστασίου με τη λειτουργία του οποίου το πρόβλημα θα λυθεί ριζικά.

Σε ό,τι αφορά τη μετακίνηση των κτηνοτροφικών υποστατικών από την περιοχή Γερίου αναφέρεται ότι οι ιδιοκτήτες των υποστατικών ζητούν αποζημιώσεις πράγμα που δημιουργεί σοβαρές δυσκολίες στη μετακίνησή τους. Εν πάση περιπτώσει τα υποστατικά τους ελέγχονται τακτικά από το Τμήμα Υγειονομικών Υπηρεσιών και η κατάστασή τους κρίνεται ικανοποιητική.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 20 Μαρτίου 1989.

«Δημοσιεύτηκε στις εφημερίδες η πληροφορία ότι η Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών τις παραμονές της Πορείας των Γυναικών προκάλεσε ζημιές σε σπίτια που βρίσκονται στη νεκρή ζώνη.

Ρωτούμε τους αρμοδίους να μας πληροφορήσουν με ποια εξουσιοδότηση και με ποια συνεννόηση με την κυβέρνηση έγιναν οι επεμβάσεις στη νεκρή ζώνη και αν τούτο εξυπηρετούσε οποιοδήποτε ρόλο που συνδέεται με τους όρους εντολής της Ειρηνευτικής Δύναμης των Ηνωμένων Εθνών.

Ρωτούμε επίσης πώς σχολιάζει η κυβέρνηση το χαρακτηρισμό της γραμμής Αττίλα από το B.B.C. ως γραμμή ειρήνης των Ηνωμένων Εθνών.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού 'Αμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΓ' 472, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σας πληροφορώ ότι ύστερα από ενδελεχή έρευνα που έγινε από το ΓΕΕΦ δε διαπιστώθηκαν επεμβάσεις της Ειρηνευτικής Δύναμης σε σπίτια της ουδέτερης ζώνης τις παραμονές της πορείας των γυναικών που έγινε στις 19.3.1989.

Από τη σχετική έρευνα δεν προέκυψε οτιδήποτε που να αφήνει υπόνοιες ότι έγινε οποιαδήποτε συνεννόηση οργάνων της Εθνικής Φρουράς με την Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών για επέμβαση σε σπίτια της ουδέτερης ζώνης.

Αν μολαταύτα υπάρχουν στη διάθεση του έντιμου Βουλευτή συγκεκριμένα στοιχεία περί του αντιθέτου, παρακαλούμε όπως αυτά τεθούν στη διάθεσή μας για περαιτέρω έρευνα.

Σχετική με το ίδιο θέμα είναι και η προς εσάς επιστολή του Υπουργού Εσωτερικών με Αρ. Σ40/Ζ/Σ/3/9/8 και ημερομηνία 29.6.89.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 28 Μαρτίου 1989.

«Στην περιοχή της λεωφόρου Αγίου Ιλαρίωνος στο Καϊμακλί (και σε γειτονικές της παραμέτρους) οι κάτοικοι δοκιμάζονται από πολύ τώρα χρόνο από αναθυμιάσεις που προέρχονται από υπερεκχειλίζοντα οχετό, κι ενδεχόμενα από την περιοχή του παλιού κλωστοϋφαντουργείου προς τον τούρκικο τομέα ή και άλλες αποχετεύσεις.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 481, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το πρόβλημα δυσοσμίας που κατά καιρούς παρουσιάζεται στην περιοχή της Λεωφόρου Αγίου Ιλαρίωνος στο Καϊμακλί, σας πληροφορώ ότι η δυσοσμία προέρχεται από βιομηχανικά λύματα παλιού κλωστοϋφαντουργείου και από άλλες εστίες στην τουρκοκρατούμενη περιοχή της Λευκωσίας. Για αντιμετώπιση του προβλήματος το Συμβούλιο Αποχετεύσεως Λευκωσίας προέβη σε ειδική διευθέτηση σ' ό,τι αφορά τα βιομηχανικά λύματα του κλωστοϋφαντουργείου και διέκοψε την επιφανειακή ροή τους διαμέσου της περιοχής Καϊμακλίου προς τη νεκρή ζώνη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 2 Μαΐου 1989.

«Επειδή η απότιση φόρου τιμής προς τους αγωνιστές που έπεσαν κατά την τούρκικη εισβολή και τους ήρωες του απελευθερωτικού αγώνα 1955-59 συνάδει και προς τις αποφάσεις και τις θέσεις τόσο της νομοθετικής όσο και της εκτελεστικής εξουσίας, παρακαλούνται τα αρμόδια Υπουργεία (Εσωτερικών και Αμύνης) να ενημερώσουν το Σώμα αν:

1. Έγιναν υποδείξεις προς τις δημοτικές και τις χωριτικές αρχές για μετονομασία οδών, ανάρτηση αναθηματικών πλακών ή/και ανέγερση ανδριάντων των πεσόντων αγωνιστών κι ηρωομαρτύρων.

2. Στην απόφαση για απονομή αριστείων ανδρείας περιλαμβάνονται και οι πεσόντες (που ασφαλώς θα πρέπει να περιλαμβάνονται) και, αν ναι, πότε ακριβώς στοχοθετείται η μεταθανάτια απονομή τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Άμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΓ' 546, ημερομηνίας 2 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι με βάση τους ισχύοντες Κανονισμούς περί Μεταλλίων δεν μπορούν να απονεμηθούν μετάλλια για την προ της ανακηρύξεως της Δημοκρατίας περίοδο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 13 Μαΐου 1989.

«Επειδή υπάρχουν συγκεχυμένες πληροφορίες -ακόμα και οι επίσημες ανακοινώσεις εμπεριέχουν αμφιλεγόμενα σημεία- αναφορικά με τον πρόσφατο θάνατο

του εθνοφρουρού Νικόλα Μιχαηλίδη, που επισυνέβη παρά το 'Ρέτζις' στο Καϊμακλί, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να παράσχει στο Σώμα τα οριστικά, επίσημα πορίσματα αναφορικά με το τραγικό αυτό συμβάν.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού 'Αμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΓ' 571, ημερομηνίας 13 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Με βάση τις εκθέσεις του ΓΕΕΦ, της Αστυνομίας και της αρμόδιας υπηρεσίας των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο ετοιμάστηκε η σχετική με το θανάσιμο τραυματισμό του εθνοφρουρού στρατιώτη Μιχαηλίδη Νικόλα του Ζήνωνα έκθεση, από την οποία προκύπτει ότι οι μοιραίοι πυροβολισμοί ρίφθηκαν από το υπ' αριθμό 7028545 αυτόματο τυφέκιο με το οποίο ο φονευθείς ήταν χρεωμένος και υπηρετούσε τη θητεία του.

(β) Από τη συγκεντρωθείσα μαρτυρία έχει προκύψει το συμπέρασμα ότι ο στρατιώτης Μιχαηλίδης Νικόλας του Ζήνωνα τραυματίστηκε θανάσιμα μόνος του και με το δικό του όπλο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα ασφαλτοστρωθεί η πλατεία στην είσοδο της κοινότητας Κοιλίνειας;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 664, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την ασφαλτόστρωση της πλατείας στην είσοδο της κοινότητας Κοιλίνειας, σας πληροφορώ ότι η αναφερόμενη πλατεία δημιουργήθηκε από μετατόπιση του άξονα του δρόμου μακριά από κατακόρυφο γκρεμό ύψους 15 μέτρων, για να αποφευχθεί κατολίσθηση του εδάφους και κατ' επέκταση του δρόμου.

Το Τμήμα Δημόσιων 'Εργων, στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται ο δρόμος, μελετά την εκτέλεση του προτεινόμενου έργου σε συνδυασμό με τη δημιουργία χώρου πρασίνου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 22 Ιουνίου 1989.

«Με τη συνεχή ανάπτυξη των Πλατρών, τον πολλαπλασιασμό των οικοπέδων και τον κορεσμό του υπεδάφους, η κοινότητα αντιμετωπίζει πρόβλημα αποχετεύσεων.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν έγιναν καθόλου μελέτες για εκπόνηση σχεδίων για την κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στις Πλάτρες.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 692, ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το αποχετευτικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Πλατρών εντοπίστηκε από τις αρμόδιες Υπηρεσίες οι οποίες επεξεργάζονται ήδη προ-

καταρκτικό σχέδιο για τη δημιουργία κεντρικού αποχετευτικού συστήματος. Το προκαταρκτικό αυτό σχέδιο μελετήθηκε πρόσφατα από ξένο εμπειρογνώμονα που μετακλήθηκε για να συμβουλεύσει την κυβέρνηση πάνω σε αποχετευτικά θέματα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 30 Ιουνίου 1989.

«Να διαπλατυνθεί η γέφυρα στο δρόμο Μαθιάτη - Λυθροδόντα και να ευθυγραμμιστεί ο παρακείμενος δρόμος ζητούν οι κάτοικοι Μαθιάτη.

Πώς αντικρίζεται το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΓ΄ 711, ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ανάγκη διαπλάτυνσης της γέφυρας στο δρόμο Μαθιάτη-Αναλιόντα και ευθυγράμμισης του παρακείμενου δρόμου (και όχι Μαθιάτη-Λυθροδόντα ως εκ παραδρομής ζητήθηκε), σας παραθέτω τα πιο κάτω:-

Η διαπλάτυνση της γέφυρας και η βελτίωση του πιο πάνω δρόμου θα αξιολογηθεί και ιεραρχηθεί στα πλαίσια ειδικής μελέτης που διεξάγεται για την ορθολογιστική ανάπτυξη του οδικού δικτύου. Η μελέτη, που θα βασίζεται σε τεχνικά, οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, υπολογίζεται να είναι έτοιμη το πρώτο τρίμηνο του 1990.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 337 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Ρωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει αν υπάρχει σχέδιο ή μελετά το ενδεχόμενο σύνδεσης του χωριού Λυδροδόντας με το νέο δρόμο Λεμεσού, με διαφορετικό τρόπο από ό,τι μέχρι σήμερα, καθότι είναι γνωστό ότι η τωρινή σύνδεση μάλλον προβλήματα δημιουργεί, παρά εξυπηρετεί την κοινότητα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 338 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει ποια μέτρα σκέφτεται να πάρει και πότε για το σοβαρό πρόβλημα που δημιουργείται από τη λατόμευση που γίνεται στην περιοχή του χωριού Λυθροδόντας από διάφορα τουβλοποιεία, με αποτέλεσμα να καταστρέφεται τόσο το φυσικό περιβάλλον, όσο και το οδικό δίκτυο και οι διασωληνώσεις της υδατοπρομήθειας.

Ως γνωστό, οι μεταφορές από τα λατομεία γίνονται μέσα από το χωριό με τα γνωστά καταστρεπτικά επακόλουθα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 339 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Νέα τετελεσμένα σε βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας δημιουργεί η ηγεσία της Ειρηνευτικής Δύναμης με την απαγόρευση κυκλοφορίας διαπιστευμένων διπλωματών στο δρόμο του Αεροδρομίου Λευκωσίας.

Το θέμα των αρμοδιοτήτων και των όρων εντολής της Ειρηνευτικής Δύναμης τέθηκε κατ'επανάληψη, χωρίς δυστυχώς να μας δοθεί οποιαδήποτε συγκεκριμμένη απάντηση.

Ρωτούμε ακόμη μια φορά την κυβέρνηση:

Ποιοι είναι οι όροι εντολής της Ειρηνευτικής Δύναμης και πώς η κυπριακή κυβέρνηση αντιμετωπίζει τις αυθαιρεσίες της ηγεσίας της;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 340 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Στην πορεία των κατοίκων της περιοχής της Κυθρέας προς το οδόφραγμα του δρόμου της Αμμοχώστου, στήθηκαν σειρές συρματοπλεγμάτων και παρατάχτηκε ισχυρή αστυνομική δύναμη.

Αυτή η εικόνα προκάλεσε απορία στους διαδηλωτές ως προς τους λόγους που επέβαλλαν τη λήψη τέτοιων μέτρων.

Η συμπεριφορά των αστυνομικών δυνάμεων και η χρησιμοποίηση χημικών ουσιών εναντίον των διαδηλωτών χωρίς ουσιαστικό λόγο, με αποτέλεσμα να προκληθούν αισθήματα πνιγμού, ζαλάδας και λιποθυμίας σε αριθμό διαδηλωτών, δημιούργησε κλίμα έντασης και οργής ανάμεσα στους πρόσφυγες διαδηλωτές.

Η χρήση τέτοιων μεθόδων καταστολής των διαδηλώσεων, και ιδιαίτερα η χρησιμοποίηση χημικών ουσιών, θα πρέπει άμεσα να τερματιστεί, πριν δημιουργηθούν ανεπιθύμητες καταστάσεις.

Αντιλαμβάνεται η κυβέρνηση ότι αυτή η συμπεριφορά και αυτές οι οδηγίες προς την αστυνομία όχι μόνο δε θέτουν τα πράγματα υπό έλεγχο, αλλά αυξάνουν και την ένταση στο εσωτερικό μέτωπο;

Συνειδητοποιεί ότι ο κίνδυνος δημιουργίας επεισοδίων γίνεται μεγαλύτερος με τις μεθόδους που ακολουθεί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 341 που υποβλήθηκε από τον αξιότιμο Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Χαλίτικη γη ζήτησαν παράγοντες της μαρωνίτικης κοινότητας -σε πρόσφατη συνάντηση που είχαμε μαζί τους με επικεφαλής τον εκπρόσωπο της κοινότητας στη Βουλή των Αντιπροσώπων συνάδελφο Ιωάννη Μαυρίδη- για ανέγερση εκκλησιάς στο Πλατύ (Αγλαντζιάς), όπου διαβιούν περισσότεροι από διακόσιοι εκτοπισθέντες Μαρωνίτες συμπατριώτες μας και από τις τέσσερις κατεχόμενες μαρωνίτικες κοινότητες: Κορμακίτη, Ασώματο, Καρπάσεια και Αγία Ειρήνη.

Οι ίδιοι παράγοντες ζήτησαν να γίνει αποδεκτή (και να επισπευσθεί η σχετική διαδικασία) της μαρωνίτικης κοινότητας για ανταλλαγή κρατικής γης με γη προσφερόμενη από την κοινότητα, για ανέγερση εκκλησιάς στη Λεμεσό, όπου διαβιούν μερικές εκατοντάδες Μαρωνιτών τόσο αυτοχθόνων όσο και προσφύγων.

Πώς αντικρίζονται αρμόδια τα δύο αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 342 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Να παραχωρηθεί από το κράτος χώρος ή να δοθούν τα αναγκαία χρήματα (αν δεν υπάρχει χαλίτικη γη) για αγορά του, για ανέγερση κοιμητηρίου για τη μαρωνιτική κοινότητα Λεμεσού, δεδομένου πως αναγκάζεται (εδώ και χρόνια τώρα) να μεταφέρει (από τη Λεμεσό) και να θάβει τους νεκρούς της στο κοιμητήριό της στη Λευκωσία, μας ανέφερε αντιπροσωπεία της κοινότητας, με επικεφαλής τον εκπρόσωπό της στη Βουλή, συνάδελφο Ιωάννη Μαυρίδη, υπογραμμίζοντας πρόσθετα πως, μιας και το μαρωνιτικό κοιμητήριο Λευκωσίας

εξυπηρετεί (σε παγκύπρια βάση) τις ανάγκες της κοινότητας, προβλέπεται πως σύντομα θα δημιουργηθεί πρόβλημα.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πώς στοχοθετεί ν'αντιμετωπίσει τις δυο συναφείς εισηγήσεις της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 343 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Η μαρωνίτικη κοινότητα μέσω του εκπροσώπου της στη Βουλή συναδέλφου κ. Μαυρίδη και άλλων παραγόντων που είχαν συνάντηση μαζί μας (στις 17/11/89) ζήτησε τη συμπαράστασή μας στο αίτημά της για παροχή κρατικής βοήθειας για ανέγερση δημοτικού σχολείου στον προσφυγικό οικισμό Ανθούπολης, που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες των παιδιών της μαρωνίτικης κοινότητας, τόσο εκείνων που διαμένουν στο Δήμο Λευκωσίας όσο και εκείνων που διαμένουν στους δήμους της μείζονος Λευκωσίας, καθώς και σε άλλους οικισμούς της κυπριακής πρωτεύουσας.

Πού βρίσκεται το αίτημα της κοινότητας για παραχώρηση κρατικής γης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 344 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Η μαρωνίτικη κοινότητα (όπως μας πληροφόρησε στις 17/11/89 αντιπροσωπεία της υπό το συνάδελφό κ. Μαυρίδη) ζήτησε κρατική γη για ανέγερση γηροκομείου στο Πλατύ ή την Ανθούπολη ή οπουδήποτε αλλού υπάρχει διαθέσιμη κρατική γη.

Δεδομένου πως η κοινότητα τρέφει βάσιμες ελπίδες για εξασφάλιση από το εξωτερικό σχετικής δαπάνης για ανέγερση του μελάθρου, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πάνω στο πολύ ζωτικό αυτό θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 345 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Ο εκπρόσωπος της μαρωνιτικής κοινότητας στη Βουλή, συνάδελφος κ. Μαυρίδης, κι άλλοι παράγοντες της κοινότητας, αναφερόμενοι στα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εγκλωβισμένοι γεωργοί των μαρωνιτικών χωριών Κορμακίτης, Ασώματος και Καρπάσεια , μας τόνισαν πως, ενώ το κόστος (για σπορά, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, θεριστικά, κτλ.) παραγωγής των προϊόντων τους (σκληρό στάρι, κριθάρι, βίκος, χαρούπια, λάδι, κουκιά, σησάμι κ.ά) είναι ακριβώς το ίδιο όπως στις ελεύθερες περιοχές, αντίθετα οι τιμές πώλησης των προϊόντων τους αυτών στα κατεχόμενα είναι πολύ πιο χαμηλές, όπως εμφαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

Είδος	Κατεχόμενα	Ελεύθερες περιοχές
Σκληρό Στάρι	9 σεντ η οκά	12,5 σεντ το κιλό
Κριθάρι	7,5 σεντ η οκά	11 σεντ το κιλό
Βίκος	10 σεντ η οκά	30 σεντ το κιλό
Χαρούπια	5 σεντ η οκά	11 σεντ το κιλό
Λάδι	£2 η λίτρα	£6 η λίτρα

Καλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχεύει να εγκύψει (μελετώντας π.χ. τη δυνατότητα κάποιας μορφής επιδότησης) στο σοβαρό αυτό θέμα των εγκλωβισμένων συμπατριωτών μας, που η απογοήτευση από τη συνεχή και (οικονομικά) ζημιογόνα παραμονή τους στα κατεχόμενα τους

προβληματίζει κατά πόσο θα συνεχίσουν τη διαβίωσή τους στην κατεχόμενη γη τους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 346 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Σύμφωνα με το (υπό ημερομηνία 1.11.1989) ανακοινωθέν του Συνδέσμου Κατασκευαστών Ηλιακών και Ηλεκτρικών Θερμοσιφώνων -που καταχωρίζεται στην έκδοση τύπου (PRESS), που εκδίδεται από την ΟΕΒ (και εσωκλείεται) και που (ταυτόχρονα) πήρε και πλατιά δημοσιότητα στον τόπο- το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προκήρυξε προσφορές για προμήθεια, τοποθέτηση και σύνδεση 1243 ηλιακών θερμοσιφώνων σε διάφορους κρατικούς οικισμούς. Η ίδια προσφορά, κατά τους ίδιους ισχυρισμούς, προκηρύχθηκε κι ακυρώθηκε δυο φορές, ενώ τώρα δημοσιεύεται για τρίτη φορά. Τονίζεται ακόμα πως η ίδια προσφορά (που πρωτοδημοσιεύτηκε ως υπ΄αρ. 1575 στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 26 Μαΐου 1989, για να ακυρωθεί στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της 16ης Ιουνίου 1989 και να επαναπροκηρυχθεί με αρ. 1851), από την πρώτη μέχρι και την τρίτη έκδοσή της -με αριθμό 2.959, επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, 13.10.89- περιέχει σημεία που εύλογα καταδεικνύουν πως δεν έχουν ακολουθηθεί ορθόδοξες διαδικασίες, με αποτέλεσμα να τίθεται σε μειονεκτική θέση η βιομηχανία κατασκευής ηλιακών θερμοσιφώνων.

Πώς αντιμετωπίζει το θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 347 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Η ανομβρία -όπως με απεγνωσμένα προς τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας τόσο οι ίδιοι, όσο κι ο εκπρόσωπός τους στη Βουλή συνάδελφος Μαυρίδης υπομνήματα τονίζουν- έπληξε καίρια τη γεωργική παραγωγή των εγκλωβισμένων Μαρωνιτών συμπατριωτών μας στις τρεις (από τις τέσσερις) κοινότητες, όπου (μερικοί, μεσήλικες κι υπερήλικες) ακόμα διαμένουν.

Σκοπεύει το αρμόδιο Υπουργείο να δει το πρόβλημα αυτό, προσεγγίζοντάς το θετικά, λόγω των γνωστών και πολλών ιδιαιτεροτήτων του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 348 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Μεγάλες ποσότητες βίκου παραγωγής 1988 παραμένουν ατυχώς αδιάθετες στα χέρια (στα κατεχόμενα) των εγκλωβισμένων συμπατριωτών μας, που -χωρίς καμιά, όπως αναφέρουν, προειδοποίηση από μέρους μας- δέχτηκαν αναπάντεχο το πλήγμα της απαγόρευσης της μεταφοράς του στις ελεύθερες περιοχές και με δέος αντικρίζουν σκοτεινό το μέλλον της (κάτω από τις γνωστές σκληρές και δραματικές συνθήκες) εξακολούθησης της διαβίωσής τους, μιας και τα προϊόντα του σκληρού τους μόχθου είτε πετιούνται είτε παραχωρούνται σ΄ευτελιστικές τιμές στους κυρίαρχους που τα εκμεταλλεύονται, ουσιαστικά επικαρπούμενοί τα σε τιμές χαμηλότερες κι απ΄αυτές που στα κατεχόμενα προσφέρονται.

Ερωτάται γι΄αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί στην επαναφορά του δικαιώματος της ελεύθερης (ή κάτω από ελεγμένες συνθήκες) εισαγωγής του προϊόντος, μιας και:

(α) Η διαδικασία της πιο πριν του 1985 ελεύθερης εισαγωγής του προϊόντος ώθησε τους γεωργούς στη βικοκαλλιέργεια κι απότοκος της πρακτικής αυτής είναι και η ζημιά που δέχτηκαν.

(β) Σε καμιά απολύτως περίπτωση (από την ως τα τώρα εισαγωγή του προϊόντος) δε σημειώθηκε φυτική ασθένεια. Και

(γ) Σ'ορισμένες περιπτώσεις Τ/Κ έμποροι (εκμεταλλευόμενοι τους εγκλωβισμένους συμπατριώτες μας) μεταφέρουν στις ελεύθερες περιοχές το προϊόν, αθέμιτα κερδοσκοπούντες από τη μεταπράτησή του.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 349 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Το πολύχρονο αίτημά τους για εξεύρεση μόνιμης κι οριστικής λύσης στα προβλήματα που δημιουργούν τα απόβλητα του παρακείμενου βρετανικού οικισμού 'Βερεγγάρια' -συγκείμενου από κάπου 100 οικογένειες- επανέφεραν επί τάπητος (σε πλατιά συγκέντρωση) οι εκτοπισμένοι συμπατριώτες μας στον οικισμό Μακάριος Γ' κατά την επιτόπια επίσκεψή μας στον οικισμό, στις 15.11.89, τονίζοντες πως οι αγωγοί εκβάλλουν ουσιαστικά μέσα στον οικισμό.

Αποτέλεσμα -τόνισαν- της πραγματικά απαράδεκτης αυτής πρακτικής, είναι οι εδαφολογικές κι ατμοσφαιρικές επιμολύνσεις, που θέτουν σε άμεσο κίνδυνο την υγεία των κατοίκων του οικισμού μέχρι τα Κ. Πολεμίδια. Εξάλλου πρόβλημα δημιουργούν οι αγωγοί των αποβλήτων που διέρχονται με δικαίωμα 'δουλείας' κάτω από οικόπεδα που βρίσκονται στην περιοχή του οικισμού, με αποτέλεσμα να επηρεάζονται τα οικόπεδα ορισμένων οικογενειών, που δεν μπορούν να τ' αξιοποιήσουν, για ν'αποκαταστήσουν τα παιδιά τους, μιας και έχει ήδη εκδοθεί με πρωτοβουλία των αρχών των βάσεων ειδικό διάταγμα από το δικαστήριο Λεμεσού.

Ερωτάται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο -μιας κι απορρίφθηκαν οι προταθείσες λύσεις: της μετακίνησης των αγωγών από την άκρη του οικισμού ή της ανέγερσης υποστατικών σε κίονες, σε τρόπον ώστε σε περίπτωση που ο αγωγός χαλούσε (και λέχθηκε πως από το 1960 δε χάλασε, ούτε και μελλοντικά προβλέπεται κάτι τέτοιο), το πρόβλημα ν'αντιμετωπιζόταν -αν και πώς στοχεύει στην αντίκριση του θέματος, καθώς και του σοβαρού θέματος της όλης απόρριψης των αποβλήτων στον οικισμό.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 350 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Την επαναφορά του αιτήματος για θεώρηση της περιόδου απουσίας τους από τα σχολεία της Κύπρου (με άδεια χωρίς αποδοχές) από το Σεπτέμβριο - Οκτώβριο 1974 μέχρι το Σεπτέμβρη - Οκτώβριο 1981 μας ανέπτυξε αντιπροσωπεία του Συνδέσμου Κυπρίων Εκπαιδευτικών Ελλάδας που επιδίωξε και μας συνάντησε κατά το διάστημα της τελευταίας επίσκεψής μας στην Ελλάδα (20 - 25 Οκτωβρίου), εστιάζοντας τις θέσεις της στα πιο κάτω σημεία:

ι. Ο χρόνος αυτός χρησιμοποιήθηκε αποκλειστικά και μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς σε σχολεία της Ελλάδας.

ιι. Σε όσους εκπαιδευτικούς έχουν προϋπηρεσία στην Ελλάδα και στη συνέχεια αναλαμβάνουν υπηρεσία σε σχολεία της Κύπρου, χορηγούνται κανονικές προσαυξήσεις.

ιιι. Είναι εν ενεργεία -μολονότι άνευ αποδοχών- υπάλληλοι, που δικαιούνται κανονικές προσαυξήσεις.

ιν. Για τα χρόνια αυτά (1974-1981) γίνονταν κρατήσεις για το ταμείο χηρών και ορφανών.

Για τους λόγους αυτούς -μερικοί από τους οποίους τώρα ίσως υποβάλλονται- σκοπεύει το αρμόδιο Υπουργείο να επανασταθμίσει το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 351 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 21 Νοεμβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή:

(α) Σε ποιες παραστάσεις προτίθεται να προβεί προς τις αρχές των βάσεων Δεκέλειας σχετικά με τη μεγάλη ταλαιπωρία που υφίσταται το κοινό από το κλείσιμο του κεντρικού δρόμου των βάσεων που οδηγεί στα Κοκκινοχώρια.

(β) Πώς συμβαίνει οι αρχές των βάσεων Δεκέλειας από τη μια να επικαλούνται με το παραμικρό ειδικούς λόγους ασφάλειας και να κλείνουν τους δρόμους της περιοχής των βάσεων και από την άλλη τα ελικόπτερα των αγγλικών βάσεων να πετούν πάνω από δικά μας στρατόπεδα σε χαμηλό ύψος, παραβιάζοντας ισχύουσες συμφωνίες και κανονισμούς;

(γ) Αν η ασφάλεια είναι πράγματι γι'αυτούς υψίστης σημασίας ή η επίκλησή της αποτελεί πρόσχημα για να ταλαιπωρείται το κοινό για άλλους σκοπούς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 352 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Νοεμβρίου 1989.

«Αύξηση κατά 15% παραχωρήθηκε πρόσφατα στο 'επίδομα βάρδιας' των δημόσιων υπαλλήλων.

Κυβερνητικοί εργάτες, που μας επισκέφθηκαν στο γραφείο μας, εξέφρασαν το ερώτημα -που υποβάλλεται αρμόδια κι από μέρους μας-αν και πότε ανάλογη αύξηση θα παραχωρηθεί και στη δική τους τάξη.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 353 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Νοεμβρίου 1989.

«Ακατανόητη χαρακτηρίζουν τη στάση και την όλη συμπεριφορά των μελών της Διεθνούς Ειρηνευτικής Δύναμης στον 'Αγιο Κασσιανό οι επηρεαζόμενοι κάτοικοι. Συγκεκριμένα, όπως μας ανέφεραν χτες το απόγευμα σ'επίσκεψή μας στην περιοχή, οι Τούρκοι -μπροστά στα μάτια των μελών της Ειρηνευτικής Δύναμης- τοποθέτησαν στις 20.11.89 συρματόπλεγμα στο χαμηλό τοίχο που ενώνει την αυλή του σχολείου του Αγίου Κασσιανού με την εκκλησιά του Αγίου Γεωργίου. Επίσης έκοψαν τους κλώνους δέντρων που βρίσκονταν πίσω από τον τοίχο (προφανώς γιατί εμπόδιζαν την τοποθέτηση του συρματοπλέγματος) που ενώνει την αυλή του σχολείου με την εκκλησιά.

Τέλος, από προχτές συνεχίζουν τη βαφή του κιγκλιδώματος του Δημοτικού Σχολείου Αγίου Κασσιανού. Τα μέλη της Ειρηνευτικής Δύναμης υποχρέωσαν τους κατοίκους της οδού Αγίου Γεωργίου να κλείσουν τα παράθυρα, για να μη βλέπουν τους Τούρκους που βάφουν και τοποθετούν συρματοπλέγματα, γιατί οι τελευταίοι παραπονέθηκαν πως οι Ε/Κ κάτοικοι του δρόμου τους κατασκοπεύουν! Τόνισαν μάλιστα στους κατοίκους πως σε περίπτωση που θα άφηναν τα παράθυρά τους ανοικτά θα τα έκλειναν τα μέλη της Ειρηνευτικής Δύναμης. 'Ετσι, αντίς να γίνουν από τα Η.Ε. παραστάσεις για την κατάφωρη παραβίαση της ουδετερότητας της ζώνης από τα τουρκικά κατοχικά στρατεύματα, υποχρέωσαν τους Ε/Κ

κατοίκους της οδού Αγίου Γεωργίου να ζουν κατάκλειστοι, να μιλούν ψιθυριστά και με το αίσθημα της αγωνίας και του φόβου για την αυριανή έκβαση των πραγμάτων να τους κυριεύει.

Πώς αντιμετωπίζει την όλη ανησυχητική κατάσταση το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 354 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Νοεμβρίου 1989.

«Εδώ και μερικούς μήνες το Υπουργείο Γεωργίας εξήγγειλε πρόθεσή του να προχωρήσει στη σύσταση του -εδώ και πολλά χρόνια από κρατικούς και μη παράγοντες διακαώς, υπομνηματογραφικά και με πολλούς και διάφορους άλλους τρόπους επιζητούμενου- γεωργικού μουσείου, που η πολιτισμική, ιστορική, εθνογραφική/λαογραφική και λοιπή σημασία του είναι εξόφθαλμη (προσωπικά έχουμε κατ'επανάληψη τονίσει τη σκοπιμότητα και τη μεγάλη ιστορική κι εθνική σημασία από τη συγκέντρωση συναφούς υλικού από τα κατεχόμενα) και για το οποίο έχει ήδη μετακληθεί Ελλαδίτης εμπειρογνώμονας.

Ενόψει της προαναφερθείσας σημαντικότητας του υπό σύσταση μουσείου, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

(α) Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα. Και

(β) Πότε υπολογίζεται η λειτουργία του μουσείου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 355 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Την ανάγκη σύστασης και στην Κύπρο κέντρου θεραπείας καρκίνου ζήτησε σε συνάντησή μας (στις 22.11.89) η πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων 'Αννα Αχιλλεούδη με στόχους:

ι. Τη σύσταση αρχείου καρκίνου.

ιι. Την επικοινωνία και προσέγγιση ασθενών και ιατρικού δυναμικού για έγκαιρη διάγνωση της αρρώστιας.

ιιι. Τη βελτίωση των οργάνων ανίχνευσης (αξονικού τομογράφου, Γ΄ κάμερας, μαστογράφου κ.ά.).

ιν. Τη στελέχωση του ογκολογικού κέντρου θεραπείας (με διευθυντή, ιστοπαθολόγο, χειρούργο-ογκολόγο κ.ά).

Πώς αντικρύζει το δικαιολογημένο τούτο αίτημα -των αγωνιζόμενων κάτω από αντίξοες (ουσιαστικά δραματικές) συνθήκες για επιβίωσή τους χιλιάδων συμπατριωτών μας- το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 356 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Σύμφωνα με τα πρώτα στατιστικά στοιχεία, πάνω από χίλιοι Κύπριοι καρκινοπαθείς -κάπου 700 ετήσια 'περνούν' από το ογκολογικό-που προστίθενται στη χορεία των οδυνηρά χειμαζόμενων συμπατριωτών μας εξυπηρετούνται με 16 μόνο κρεβάτια που διατίθενται για το σκοπό αυτό (κι αυτά κατ' αποκλειστικότητα) στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Στοχεύει, κι αν ναι πότε και πώς, το αρμόδιο Υπουργείο να εγκύψει στο σοβαρό τούτο πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 357 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Αγοράστηκαν πρόσφατα για τις ανάγκες της Δημόσιας Υπηρεσίας αρκετά καινούργια αυτοκίνητα SALOON.

Αν δεν αγοράστηκαν για τη μεταφορά κάποιου φορτίου -που δεν ανταποκρίνονται όμως και στις απλούστερες εν προκειμένω προδιαγραφές- για ποιες ανάγκες αγοράστηκαν;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 358 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Στους αστυνομικούς σταθμούς της υπαίθρου αστυνομικοί αναγκάζονται να παραμένουν στο σταθμό πέρα από τις κανονικές ώρες εργασίας χωρίς οποιαδήποτε αμοιβή.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν προβλέπεται κάτι τέτοιο από τους κανονισμούς και εάν όχι, πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει την κατάσταση αυτή.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 359 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στον οικισμό Καθολικής Λεμεσού οι πρόσφυγες κάτοικοι μου ανέφεραν ότι αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα, τα κυριότερα από τα οποία είναι:-

1. Η έλλειψη πόσιμου νερού στα διαμερίσματα των πολυκατοικιών, ένεκα του ότι το νερό διοχετεύεται σ΄αυτά μέσω δεξαμενών οι οποίες το καθιστούν παντελώς ακατάλληλο για την πιο πάνω χρήση. Υποβάλλεται αίτημα για κατευθείαν παροχή και σύνδεση του νερού.

2. Η ανάγκη δημιουργίας περιφραγμένου χώρου αθλοπαιδιών για τα παιδιά του οικισμού.

3. Παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην ικανοποίηση του αιτήματός τους για τοποθέτηση τηλεφώνων.

4. Υπάρχει ανάγκη μόνωσης της ταράτσας των πολυκατοικιών, διότι υπάρχουν διαμερίσματα που πλημμυρίζουν κατά την περίοδο των βροχών.

5. Υπάρχει πρόβλημα καθαρισμού των χώρων γύρω από τις πολυκατοικίες.

Γι΄αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να επιλύσει τα πιο πάνω προβλήματα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 360 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Κατά την τελευταία επίσκεψή μου στο χωριό Καντού, που κατοικείται αποκλειστικά από πρόσφυγες, διαπίστωσα ότι η κοινότητα αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα, τα κυριότερα από τα οποία είναι:-

1. Η ανάγκη διαχωρισμού νέων οικοπέδων βορειοδυτικά του χωριού.

2. Το σοβαρό συγκοινωνιακό πρόβλημα, του οποίου η επίλυση είναι δυνατή μόνο αν γίνει αστική περιοχή, όπως η Ερήμη, ή αν υπάρξει σχετική συνεργασία με την Επισκοπή.

3. Οι ταράτσες των τουρκοκυπριακών σπιτιών όπου διαμένουν πρόσφυγες χρήζουν επιδιορθώσεων, διότι το χειμώνα τα σπίτια πλημμυρίζουν.

4. Η ανάγκη τοποθέτησης ρεύματος στην κτηνοτροφική περιοχή, πράγμα που θα αποτελέσει κίνητρο για τη μετακίνηση των κτηνοτρόφων.

5. Η ανάγκη διαχωρισμού οικοπέδων σε χαλίτικη γη για φτωχές οικογένειες.

Γι'αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να επιλύσει τα πιο πάνω προβλήματα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 361 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Τα σπίτια στα οποία διαμένουν οι γέροντες πρόσφυγες στο συνοικισμό Σωτήρας Αμμοχώστου έχουν ανάγκη ταχείας επιδιορθώσεως, ιδιαίτερα τώρα που η κακή κατάστασή τους χειροτερεύει περισσότερο συνεπεία των βροχών.

Πρόσθετα σημειώνεται ότι στο συνοικισμό αυτό παρατηρείται και πρόβλημα καθαριότητας, λόγω της απόρριψης διάφορων αντικειμένων και της ύπαρξης ακατοίκητων σπιτιών.

Γι'αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να επιλύσει τα πιο πάνω προβλήματα των προσφύγων κατοίκων του συνοικισμού.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 362 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Η κοινότητα Αλεθρικού και οι πρόσφυγες κάτοικοι του συνοικισμού Αλεθρικού έχουν υποβάλει κατά την επίσκεψή μου εκεί τα πιο κάτω αιτήματα:-

1. Υπάρχει ανάγκη για κατασκευή ακόμη μιας ανισόπεδης διάβασης στην περιοχή Αλεθρικού για εξυπηρέτηση των κατοίκων.

2. Να επεκταθεί το δίκτυο του νότιου αγωγού, για να καλύψει και την κοινότητα Αλεθρικού.

3. Να αντικατασταθούν οι ηλιακοί θερμοσίφωνες στις κατοικίες του συνοικισμού.

4. Να δοθούν αποζημιώσεις στους ιδιοκτήτες της γης που χρησιμοποιήθηκε για κατασκευή του νέου δρόμου και που αργότερα εγκαταλείφθηκε.

Γι'αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να ικανοποιήσει τα πιο πάνω αιτήματα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 363 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Νοεμβρίου 1989.

«Παρά τα σχετικά διαβήματα και τις συναφείς παραστάσεις, οι Τούρκοι στρατιώτες (από δύο μέχρι τέσσερις και καθημερινά) εξακολουθούν όχι μόνο να παραβιάζουν τις συμφωνίες για απαγκίστρωση, αλλά και να μπαινοβγαίνουν (με περιπόλους) ελεύθερα στην ουδέτερη ζώνη του Αγίου Κασσιανού, φτάνοντας μέχρι το κιγκλίδωμα του δημοτικού σχολείου. Σήμερα μάλιστα ανέβηκαν (προφανώς για κατόπτευση) στο καμπαναριό της εκκλησιάς τ' Αϊ-Γιώργη.

Ποιες παραστάσεις προγραμματίζονται προς τις αρμόδιες αρχές των Ηνωμένων Εθνών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 364 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Νοεμβρίου 1989.

«Αρκετοί Κύπριοι (που σε μεγάλο ποσοστό έχουν επιστημονική κατάρτιση) από τις δεκάδες χιλιάδες που μετά την εισβολή εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα μας εξέφρασαν (κατά την πρόσφατη επίσκεψή μας στην Ελλάδα) την επιθυμία να επανεγκατασταθούν μόνιμα στην Κύπρο.

Καλούνται γι'αυτό τα αρμόδια Υπουργεία να ενημερώσουν το Σώμα πάνω στα στοχοθετούμενα μέτρα για ενθάρρυνση της παλιννόστησής τους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 365 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Νοεμβρίου 1989.

«Στις 6 Μαΐου 1988 (άλλες ενδείξεις: ΕΒ' 378) υπέβαλα την πιο κάτω ερώτηση, που δεν απαντήθηκε:

'Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα γιατί καθυστερεί η επεξεργασία των σχετικών Κανονισμών του Νόμου που έχει ήδη ψηφιστεί για υποχρεωτική ασφάλιση έναντι τρίτων, με αποτέλεσμα να οδηγούμαστε άφευκτα στην επαύξηση των οδικών ατυχημάτων.'

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πότε στοχεύει να προωθήσει στη Βουλή προς επιψήφιση τους σχετικούς Κανονισμούς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 366 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Νοεμβρίου 1989.

«Ιδιαίτερα επικίνδυνη αποδεικνύεται -και τούτο καταφαίνεται κι από τα δυο θανατηφόρα δυστυχήματα που τα τελευταία λίγα χρόνια σ'αυτήν επισυνέβηκαν και μάλιστα σε εκτοπισμένους συμπατριώτες μας (από τον Τράχωνα και το Λευκόνοικο), κατοίκους του συνοικισμού Αγιάς Βαρβάρας Παλουριώτισσας. το τελευταίο μάλιστα θύμα, ο Κώστας Παπαδόπουλος, υπέκυψε στα τραύματά του πριν από 15 μόλις μέρες- η λεωφόρος Τζων Κένεντυ στην Παλουριώτισσα παρά το ΣΟΠΑΖ κι ιδιαίτερα επικίνδυνη, όπως πολλές φορές και προσωπικά διαπιστώσαμε, είναι στη συμβολή της με την οδό Τρύφωνα Τρύφωνος -που οδηγεί στον παρακείμενο προσφυγικό συνοικισμό Αγίου Νικολάου Παλουριώτισσας- λόγω:

ι. 'Ελλειψης επαρκούς οδικού φωτισμού, ιδιαίτερα στη συμβολή της Τρύφωνος με τη λεωφόρο.

ιι. Περιορισμένης ορατότητας στις δυο ανηφοριές και κατηφοριές της.

Στοχεύει μήπως -κι αν ναι, πότε και πώς- το αρμόδιο Υπουργείο να αντιμετωπίσει το πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 367 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Νοεμβρίου 1989.

«Στην ως τα σήμερα πιο κάτω αναπάντητη (με αριθμό ΕΒ' 385 και ημερομηνία 10 Μαΐου 1988) ερώτησή μας, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο ν'απαντήσει συναφώς:

'Επειδή οι κάτοικοι Αστρομερίτη και τώρα και παλιότερα ζήτησαν την επίσκεψη στην κοινότητά τους δυο τουλάχιστον φορές τη βδομάδα Παθολόγου και μια φορά Οδοντίατρου, για ν'αποφεύγεται η μετάβαση - ιδιαίτερα των γερόντων - στο Ακάκι ή στην Περιστερώνα για περίθαλψη, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πότε στοχεύει ν'αντικρίσει το πρόβλημα.'»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 368 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Νοεμβρίου 1989.

«Ενώ η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου με σχετική προς τους συνδρομητές της ειδοποίηση (που επισυνάπτεται και που, κατά την ίδια, στοχοθετούσε την ελευθεροποίηση του τερματικού εξοπλισμού των συνδρομητών της) αυτοβούλως αναλάμβανε:

1. Να προσφέρει για αγορά από τους συνδρομητές της όλες τις υφιστάμενες εγκαταστημένες συσκευές που συνδέονταν σε κύριες τηλεφωνικές συνδέσεις (δηλα-

δή απλά τηλέφωνα με παράλληλες συνδέσεις). η τιμή πωλήσεως είχε καθοριστεί ενιαία σε £3.35, συμπεριλαμβανομένων του τελωνειακού δασμού και της προσφυγικής επιβάρυνσης (στην τιμή αυτή περιλαμβανόταν κι η αλλαγή κορδονιού).

2. Να σταματήσει τη χρέωση ενοικίου για όλες τις πρόσθετες εγκαταστάσεις και για τον τερματικό εξοπλισμό ιδιοκτησίας των συνδρομητών (σε περίπτωση συντηρήσεως τερματικού εξοπλισμού από την Αρχή θα καταβάλλονταν τα προβλεπόμενα από το τιμολόγιο τέλη),

τώρα αποδεικνύεται πως:

Αν και παραχώρησε το δικαίωμα προμήθειας συσκευών στον ιδιωτικό τομέα (και παύει να επισκευάζει δωρεάν τις συσκευές), συνεχίζει να χρεώνει νοίκι με τον ισχυρισμό πως το νοίκι αυτό αφορά και τη γραμμή.

Έτσι με τις θεωρητικές αυτές διαφοροποιήσεις επιβαρύνεται πρόσθετα ο καταναλωτής και τα τιμολόγια που χρέωνε η Αρχή παραμένουν στα ίδια επίπεδα.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 369 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Νοεμβρίου 1989.

«Εντατικό ρυμοτομικό σχέδιο ζήτησε επανειλημμένα μέσω του κοινοτάρχη της -την τελευταία φορά, στις 11.11.89, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στην παρουσία και Βουλευτών κατά την παγκοινοτική συγκέντρωση, στο Ακάκι -η κοινότητα Ακακιού για ταχύρρυθμη ανάπτυξή της.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 370 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Νοεμβρίου 1989.

«Στις 11.11.89 σε παγκοινοτική συγκέντρωση στο Ακάκι και στην παρουσία μας ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έδωσε τη ρηματική του διαβεβαίωση για άμεση προώθηση του αιτήματος των κατοίκων Ακακίου και περιοχής για κατασκευή υδατοφράκτη.

Τέθηκε, μάλιστα, το διάστημα των 1-2 μηνών (από τη μέρα της σύσκεψης) για τελεσίδικη κι οριστική λήψη συγκεκριμένων μέτρων για προώθηση του θέματος, ανεξαρτήτως των γνωστών (και από πολύ παλιά χρονολογούμενων) νομοτεχνικών επιφυλάξεων.

Πού βρίσκεται σήμερα το όλο θέμα και -το σημαντικότερο- πώς εξελίσσεται;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 371 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Νοεμβρίου 1989.

«Αναπάντητη παραμένει η (με τις ενδείξεις ΕΒ΄ 223, 11 Ιανουαρίου 1988) πιο κάτω ερώτησή μας:

'Δεδομένου πως το κράτος αναλαμβάνει -πρόσφατα ιδιαίτερα-σύντονα μέτρα για περιστολή και αντιμετώπιση του AIDS και της ηπατίτιδας Β΄, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί και την άμεση αντικατάσταση των χειροκτίων (γαντιών) της γνωστής μάρκας CAREN τα οποία μέχρι τώρα εφοδιάζονται όλοι οι θάλαμοι (πλην του χειρουργείου και του οδοντιατρικού τμήματος), δεδομένου πως είναι διαπερατά, όπως διαπιστώσαμε και από προσωπική επίσκεψή μας στο Νοσοκομείο Λευκωσίας, με αποτέλεσμα το νοσηλευτικό προσωπικό να αντιμετωπίζει άμεσους κινδύνους από το συγχρωτισμό, τη θεραπευτική αγωγή και την περιποίηση γενικά ασθενών με ηπατίτιδα Β΄ και AIDS.'

Επειδή το θέμα είναι αρκετά σοβαρό κι έχει άμεση σχέση με την υγεία του λαού, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πώς το αντιμετωπίζει.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 372 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Νοεμβρίου 1989.

«Στις 4.3.1988 (και με τα στοιχεία ΕΒ΄ 238) υποβλήθηκε από μέρους μας η πιο κάτω ερώτηση που δεν έχει αρμόδια απαντηθεί:

'Σύμφωνα με πληροφορίες [τόσο δημοσιογραφικές, 'Χαραυγή', 2.3.88, αλλά και πληροφορίες από εμπειρογνώμονες του U.N.D.P. (Ντανίλο Ντέμι) κ.ά.], ο καθεδρικός ναός των αρχών του 13ου αιώνα της Αγίας Σοφίας -που συνιστά ένα από τα πιο λαμπρά δείγματα εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής σ'όλο τον κόσμο- έχει εγκαταλειφθεί πλήρως από το ψευδοκράτος Ντενκτάς, μ'αποτέλεσμα να κινδυνεύει να καταπέσει.

Συγκεκριμένα έχουν επισημανθεί:

(α) Πολύ επικίνδυνες ρωγματώσεις σ'όλο το μήκος της στέγης της εκκλησίας.

(β) 'Εχουν μετακινηθεί επικίνδυνα ορισμένοι πεσσοί που αντιστήριζαν τη στέγη.

(γ) 'Εχει επισημανθεί αστάθεια στα θεμέλια, μ'αποτέλεσμα να απαιτείται ενίσχυσή τους. Ο Ιταλός αρχιτέκτονας Κάρλο Μούσο -που υπέβαλε αναλυτική έκθεση στα 1970- διαπλάτυνε τα θεμέλια, αλλά δεν πρόλαβε να τα ενισχύσει, μ'επακόλουθο να επιβάλλεται η άμεση ενίσχυσή τους με ενέσεις -και το δέσιμό τους χιαστί- για ν'αποφευχθεί η άμεση κατάρρευση της εκκλησίας.

Ενόψει, μάλιστα, του γεγονότος πως -όπως πληροφορούμαστε- το ψευδοκράτος ούτε σιδερένιες σκαλωσιές γι' άμεση αντίκριση του προβλήματος δεν μπορεί να διαθέσει, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς στοχεύει ν'αντιμετωπίσει το θέμα σε συνεργασία με το κλιμάκιο των Ηνωμένων Εθνών που ασχολείται με το πρόγραμμα ανάπτυξης (U.N.D.P.) ή και άλλους αρμόδιους φορείς.'»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 373 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Νοεμβρίου 1989.

«Επειδή έντονα μας εκφράζονται παράπονα για τον τρόπο που επιλέγησαν πρόσφατα οι 32 επιστάτες στο Τμήμα Δημόσιων 'Εργων, ενώ μ'έγγραφες αναφορές/καταγγελίες τους επηρεαζόμενοι εργατοτεχνίτες μάς τονίζουν πως:

ι. Επιλέγησαν στο τμήμα ως επιστάτες άτομα με πολύ μικρότερη υπηρεσία από συναδέλφους τους (με 3-8 συγκεκριμένα χρόνια, ενώ άλλοι με 20, 25 και 30 χρόνια δεν επιλέγησαν) και που δεν έχουν εκτελέσει έστω και ένα έργο.

ιι. Επιλέγησαν στη θέση του επιστάτη άτομα από τον ιδιωτικό τομέα, ενώ υπήρχαν ικανότατα στο τμήμα που δεν προήχθησαν.

ιιι. Παρατηρήθηκε το φαινόμενο να διοριστούν άτομα που δεν παρακάθησαν στις εξετάσεις με τους υπόλοιπους συναδέλφους τους στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο, στις 15.10.88, αλλά σε μεταγενέστερο στάδιο.

ιν. Παρά τις δοθείσες οδηγίες υπήρξαν περιπτώσεις που εξεταζόμενοι δεν παρέδωσαν τα γραπτά τους (και τα συναποκόμισαν) κι όμως προήχθησαν.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα στα πιο κάτω:-

(α) Αν και σε ποιο βαθμό αληθεύουν οι πιο πάνω αναφορές.

(β) Πόσοι και ποιοι και με πόσα χρόνια υπηρεσίας στο τμήμα παρακάθησαν στις εξετάσεις;

(γ) Πόσοι τελικά επιλέγησαν από το τμήμα και πόσοι από τον ιδιωτικό τομέα;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 27, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την κατασκευή αποχετευτικού και αντιπλημμυρικού συστήματος στο Δάλι, σας πληροφορώ ότι το κοινό αποχετευτικό σχέδιο των κοινοτήτων Δαλιού, Πέρα Χωρίου και Νήσου, για το οποίο ετοιμάστηκαν ήδη σχετική μελέτη και σχέδια, θα υλοποιηθεί, όταν επιλυθούν τα διάφορα λειτουργικά προβλήματα που αντιμετωπίζονται στο σταθμό επεξεργασίας λυμάτων Αγίου Σωζομένου, στον οποίο θα διοχετεύονται τα λύματα από τις πιο πάνω κοινότητες. Ήδη οι αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες, σε συνεργασία με ξένο εμπειρογνώμονα, επεξεργάζονται σειρά από διορθωτικά μέτρα για αναβάθμιση του σταθμού, τα οποία αναμένεται να εφαρμοστούν το συντομότερο.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ'79, ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Η αντικατάσταση του παλιού γεφυριού που οδηγούσε στον Άγιο Αθανάσιο, καθώς και η κατασκευή προστατευτικού τοίχου στη δυτική όχθη του ποταμού προωθούνται και αναμένεται πως θα αρχίσει σύντομα η εκτέλεση των εργασιών.

2. Σ'ό,τι αφορά την κατασκευή δεύτερου γεφυριού νοτιότερα, για την κατασκευή του οποίου ο Δήμος Μέσα Γειτονιάς είναι πρόθυμος να συνεισφέρει ποσό £10.000, αναφέρεται ότι η εργασία αυτή δε συσχετίζεται με τα έργα του παρακαμπτήριου Λεμεσού. Το έργο αυτό θα μελετηθεί μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που απαιτείται για την εκτέλεσή του ως πολεοδομικού έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 81, ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το αίτημα των κατοίκων του Οικισμού Στρόβολος ΙΙ για δημιουργία γηπέδου, σας πληροφορώ ότι από σχετική έρευνα που έγινε διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει κατάλληλη κρατική γη στην περιοχή του Οικισμού που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για το σκοπό αυτό.

Οι κάτοικοι του Οικισμού εξυπηρετούνται επί του παρόντος από το γήπεδο του Δ' Δημοτικού Σχολείου που βρίσκεται στον Οικισμό. Ανεξάρτητα από αυτό, ο Διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας είναι πρόθυμος να ανταλλάξει απόψεις με εκπροσώπους του Συνοικισμού και του ΚΟΑ σε μια προσπάθεια εξεύρεσης κατάλληλης κρατικής γης σε άλλη περιοχή, εκτός εκείνης του Οικισμού, αν βέβαια υπάρχει ενδιαφέρον προς τούτο.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 82, ημερομηνίας 19 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Όπως αναφέρθηκε ήδη στην επιστολή μου με τον ίδιο αριθμό και ημερομηνία 8.8.1989, παρά το ότι στους όρους για την έκδοση άδειας ανασκαφών σε αρχαιολογική αποστολή περιλαμβάνεται και πρόνοια για την απασχόληση Κύπριου αρχαιολόγου έναντι τριών αλλοδαπών αρχαιολόγων, μελών της αποστολής, εντούτοις σπάνια Κύπριοι αρχαιολόγοι δέχονται να εργαστούν προσωρινά στις πιο πάνω αποστολές, ιδιαίτερα αν οι ανασκαφές διεξάγονται σε απομακρυσμένες περιοχές.

Όσον αφορά την πρόσληψη πάνω σε μόνιμη βάση 4-5 νέων αρχαιολόγων, την αύξηση των θέσεων των συντηρητών και σχεδιαστών και το διορισμό διοικητικού λειτουργού στο Τμήμα, επιθυμώ να σας πληροφορήσω πως το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων μελετά πρόγραμμα γενικής αναδιάρθρωσης/ενίσχυσης τόσο του επιστημονικού, όσο και του τεχνικού προσωπικού του Τμήματος Αρχαιοτήτων.

Μόλις η μελέτη αυτή ολοκληρωθεί, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προτίθεται να ζητήσει τη σταδιακή υλοποίησή της, πάντοτε βέβαια μέσα στα περιορισμένα πλαίσια της εξαγγελθείσας ήδη κυβερνητικής πολιτικής για τη δημιουργία νέων θέσεων στη Δημόσια Υπηρεσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 118, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Δεν αληθεύουν οι πληροφορίες ότι τα λεωφορεία των χωριών Μουτουλλά, Καλοπαναγιώτη και Οίκου σταμάτησαν να εκτελούν τα δρομολόγιά τους προς τη Λευκωσία. Τα χωριά αυτά εξυπηρετούνται από τρία λεωφορεία, ένα για κάθε χωριό, και αν ληφθεί υπόψη ότι οι μεταφορικές ανάγκες των χωριών αυτών έχουν ελαττωθεί σημαντικά, λόγω της κατακόρυφης μείωσης του αριθμού των μόνιμων κατοίκων τους, η λεωφορειακή εξυπηρέτηση που παρέχεται θεωρείται υπό τις περιστάσεις ικανοποιητική. Οι εταιρείες λεωφορείων KEMEK (TRANSPORT) και KALLENOS BUSES σε επιστολή τους προς το Διευθυντή του Τμήματος Οδικών Μεταφορών αναφέρουν ότι προς αποφυγή ταλαιπωριών πρέπει να ενημερωθεί σωστά το κοινό για την ετοιμότητά τους να το εξυπηρετήσουν με προθυμία και με κάθε δυνατό τρόπο.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, υπογραμμίζεται πως για την αντιμετώπιση των συγκοινωνιακών προβλημάτων της υπαίθρου το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προωθεί την εφαρμογή σχεδίου για την ίδρυση περιφερειακών εταιρειών αγροτικών λεωφορείων. Αναμένεται ότι σύντομα θα προωθηθεί η ίδρυση μιας τέτοιας εταιρείας στην περιοχή στην οποία, όπως ελπίζεται, θα ενταχθούν και οι κοινότητες Μουτουλλά, Καλοπαναγιώτη και Οίκου.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 119, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την παραχώρηση δενδρυλλίων για αντικατάσταση των δένδρων που προσβλήθηκαν από το βακτηριακό κάψιμο, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το σχέδιο που εγκρίθηκε από την κυβέρνηση για την αντιμετώπιση των συνεπειών του βακτηριακού καψίματος προνοεί ανάμεσα σ' άλλα και επιχορήγηση £40 τη σκάλα για την κάλυψη της δαπάνης για αγορά δενδρυλλίων.

2. Αναφέρεται ότι από τη μέχρι τώρα εφαρμογή του σχεδίου ωφελήθηκαν με διάφορους τρόπους 211 γεωργοί. Σ' όλους αυτούς δόθηκε από το Τμήμα Γεωργίας προτεραιότητα στην παραχώρηση δενδρυλλίων. Μόνο οι αιτήσεις δύο γεωργών δεν ικανοποιήθηκαν, γιατί ήθελαν φορμόζες που δε διέθετε το Τμήμα Γεωργίας.

3. Αν υπάρχουν κι άλλοι δενδροκαλλιεργητές που υπέστησαν ζημιές από το βακτηριακό κάψιμο και εξακολουθούν να ενδιαφέρονται για την αγορά δενδρυλλίων για αντικατάσταση των δένδρων τους που προσβλήθηκαν από την ασθένεια, μπορούν να υποβάλουν σχετικές αιτήσεις στα κατά τόπους γραφεία του Τμήματος Γεωργίας.

4. Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αξιολογεί τις αιτήσεις που υποβάλλονται και ανάλογα με το διαθέσιμο αριθμό δενδρυλλίων δίνει κάθε δυνατή προτεραιότητα στην ικανοποίησή τους, νοουμένου ότι πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής στο σχέδιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 125, ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το θέμα της κατασκευής ανισόπεδης διάβασης πεζών στον κύριο δρόμο Ακακίου-Περιστερώνας μελετάται από τον Κλάδο Κυκλοφοριακών Μελετών του Τμήματος Δημόσιων Έργων σε συνεργασία με τους ξένους εμπειρογνώμονες που διεξάγουν τη μελέτη για την οδική ασφάλεια.

Συναφώς αναφέρεται ότι δόθηκαν οδηγίες όπως μελετηθεί η κατασκευή ανισόπεδης διάβασης όχι μόνο για πεζούς, ως είναι το αίτημα, αλλά και για όλα τα τροχοφόρα και όπως εξετασθεί η δυνατότητα περίληψης του έργου στη δέσμη μέτρων που αφορούν στο αγροτικό οδικό δίκτυο.

2. Εν τω μεταξύ λαμβάνονται μέτρα για βελτίωση της σηματοδότησης της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 130, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Από στοιχεία που έχει το Υπουργείο Παιδείας δε φαίνεται να χρειάζεται επέκταση το Δημοτικό Σχολείο Φαρμακά. Αυτό που χρειάζεται είναι η εκτεταμένη επιδιόρθωση του υπάρχοντος σχολικού κτιρίου. Σε πρώτο στάδιο θα γίνει αντικατάσταση της στέγης της παλιάς πτέρυγας του σχολείου, στις αρχές του 1990».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 133, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Η ανασύσταση των Αρδευτικών Τμημάτων των δυο περιοχών, που θα επιτρέψει τη συμπλήρωση και ομαλή λειτουργία του έργου, δεν έχει ακόμα ρυθμιστεί. Τούτο οφείλεται αποκλειστικά σε διαφορά που προέκυψε μεταξύ των άμεσα ενδιαφερόμενων γεωργών (αυτοχθόνων και εκτοπισθέντων) αναφορικά με την αναλογία εκπροσώπησής τους στις Επιτροπές των υπό ανασύσταση Αρδευτικών Τμημάτων.

Σε περίπτωση που δε θα καρποφορήσουν οι προσπάθειες που καταβάλλονται για γεφύρωση της πιο πάνω διαφοράς μέχρι το τέλος του χρόνου, θα μελετηθούν άλλες εναλλακτικές λύσεις, περιλαμβανομένης της κήρυξης ολόκληρου του έργου ως κυβερνητικού, όπως ανέφερα σε προηγούμενη απάντησή μου.

Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για το 1990 έχει περιληφθεί πρόνοια ύψους £116,220 για τη συνέχιση του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεώργιου Ιακώβου στην ερώτηση ΕΔ΄ 137, ημερομηνίας 16 Σεπτεμβρίου 1989, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Οι σχέσεις της Κύπρου με όλους τους Άραβες γείτονές της υπήρξαν στην ουσία πάντοτε πολύ καλές από την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας το 1960.

Αυτό μαρτυρείται τόσο από την ανταλλαγή επισκέψεων μελών κυβερνήσεων και άλλων κυβερνητικών παραγόντων σε όλα τα επίπεδα, όσο και από τη μεγάλη συχνότητα των επισκέψεων αυτών.

Εξάλλου οι οικονομικές και εμπορικές σχέσεις της Κύπρου με τις αραβικές χώρες υπήρξαν επίσης πάντοτε εξαιρετικές.

Εξάλλου είναι επίσης γεγονός αναμφισβήτητο ότι η Κύπρος πάντοτε τύγχανε και εξακολουθεί να τυγχάνει της υποστήριξης από μέρους των φίλων αραβικών χωρών στον αγώνα της για μια δίκαιη, βιώσιμη και διαρκή λύση του κυπριακού προβλήματος. Εκφράζουμε γι΄αυτό ακόμα μια φορά τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη μας.

Η Κύπρος με τη σειρά της υποστήριξε και υποστηρίζει με όλες τις δυνάμεις της τα δίκαια των Αράβων γειτόνων και φίλων της. Υπήρξε πάντοτε και κατ΄εξοχήν ένθερμος υποστηρικτής της δίκαιης υπόθεσης του παλαιστινιακού λαού και υποστήριξε με παρρησία και θέρμη το αναφαίρετο και αναπαλλοτρίωτο δικαίωμα των Παλαιστινίων για αυτοδιάθεση και εγκαθίδρυση ενός ανεξάρτητου και κυρίαρχου παλαιστινιακού κράτους σ΄όλα τα διεθνή βήματα και υπήρξε μεταξύ εκείνων που αναγνώρισαν το παλαιστινιακό κράτος που ανακηρύχθηκε πρόσφατα από το Παλαιστινιακό Εθνικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του πέρυσι στο Αλγέρι.

Θα πρέπει εξαρχής να λεχθεί ότι οι νόμοι και οι κανονισμοί της Κυπριακής Δημοκρατίας που διέπουν τη ζωή και τις δραστηριότητες όλων όσων διαμένουν στο έδαφός της, Κυπρίων πολιτών και ξένων, πρέπει να είναι κατά πάντα χρόνο σεβαστοί από όλους. Κανένας δεν μπορεί να τίθεται ή να ενεργεί υπεράνω των νόμων και των κανονισμών. Τα όργανα του νόμου και οι λειτουργοί της δημόσιας διοίκησης έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν την τήρηση των κανονισμών και των

νόμων και ειδικά στις περιπτώσεις που αφορούν διπλωματικούς εκπροσώπους με αυξημένο προσήκοντα σεβασμό και ευγένεια.

Η κυβέρνηση επιθυμεί να εκφράσει τη λύπη της, αν χωρίς να υπάρχει τέτοια πρόθεση δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι υπάρχει μεροληψία ή/και διάκριση σε βάρος διπλωματικών εκπροσώπων φίλων αραβικών χωρών.

Επιθυμούμε να διαβεβαιώσουμε κατά τον πιο σαφή και κατηγορηματικό τρόπο ότι εκτιμούμε ως κυβέρνηση βαθύτατα και στον ύψιστο δυνατό βαθμό το έργο που επιτελούν και την αποστολή γενικότερα των διπλωματικών εκπροσώπων των φίλων και γειτόνων αραβικών χωρών στην Κύπρο. Είναι οι καθημερινοί σκαπανείς και οι συντηρητές της πατροπαράδοτης φιλίας, των στενών και άρρηκτων φιλικών δεσμών και σχέσεων της Κύπρου με τις αραβικές χώρες και τους λαούς τους.

Τις σχέσεις ακριβώς αυτές η Κύπρος επιθυμεί όχι μόνο να διατηρήσει, αλλά και να ενισχύσει για χάρη του κοινού καλού και των κοινών ιδεωδών της ειρήνης, της ελευθερίας και της δικαιοσύνης τα οποία επιθυμεί να μοιραστεί με τους 'Αραβες φίλους και γείτονές της για αμοιβαίο όφελος, ιδιαίτερα μέσα σ'αυτό τον πολύ ευαίσθητο χώρο της ανατολικής Μεσογείου.

Κηδόμεθα όσο λίγοι της Κύπρο-Αραβικής φιλίας και θα πρέπει όχι μόνο να τη διαφυλάξουμε ως κόρην οφθαλμού, αλλά και να την ενισχύσουμε για το κοινό καλό Κυπρίων και Αράβων. Και ασφαλώς δε θα πρέπει μεμονωμένες ενέργειες ή/και ατυχή κάποτε επεισόδια είτε να μεγαλοποιούνται είτε να αφήνονται να επισκιάζουν ή και να θέτουν σε αμφιβολία τις άριστες σχέσεις της Κύπρου με το σύνολο στην ουσία των Αράβων γειτόνων και φίλων της.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 138, ημερομηνίας 16 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η εφαρμογή του κλιμακωτού ωραρίου που είχε ως συνέπεια την έναρξη των μαθημάτων στα Δημοτικά Σχολεία Λευκωσίας στις 8.15 π.μ. απασχόλησε τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας.

Το Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας Λευκωσίας ανέλαβε τη διεξαγωγή σχετικής μικροέρευνας και τα στοιχεία που έχουν συλλεγεί τέθηκαν υπόψη του Υπουργείου Συγκοινωνιών και 'Εργων, που συντονίζει το όλο θέμα του κλιμακωτού ωραρίου.

Επειδή η έρευνα συνεχίζεται και ταυτόχρονα αναμένεται να υπάρξει περαιτέρω συζήτηση πάνω στο θέμα, το Υπουργείο Παιδείας θα επανέλθει και θα σας ενημερώσει αναλυτικότερα, μόλις υπάρξουν εξελίξεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 139, ημερομηνίας 16 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«'Οπως είναι γνωστό, για τη διακρίβωση και δίωξη της παρανομίας στον τομέα των δημόσιων οδικών μεταφορών στον οποίο υπάγονται και τα οχήματα 'Ζ' είναι υπεύθυνη η αστυνομία και το Τμήμα Οδικών Μεταφορών. Πρόσθετα έχουν συσταθεί και λειτουργούν σ'όλες τις επαρχίες Επιτροπές Δίωξης της Παρανομίας στις οποίες συμμετέχουν εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, των οικείων αστυνομικών διευθύνσεων και των αυτοκινητιστικών οργανώσεων.

Έργο των επιτροπών αυτών είναι η καταγγελία και προώθηση ενώπιον της δικαιοσύνης των περιπτώσεων παράβασης των προνοιών της περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νομοθεσίας. Μέσα στα πλαίσια αυτά καταγγέλλονται βέβαια και οι περιπτώσεις παράνομης χρήσης ιδιωτικών οχημάτων ως οχημάτων 'Ζ'.

Εξάλλου πρόσφατα χορηγήθηκαν από την Αρχή Αδειών και την Αναθεωρητική Αρχή Αδειών 2,000 περίπου νέες άδειες σε οχήματα 'Ζ', γεγονός το οποίο αναμένεται να αποτρέψει και περιορίσει οποιαδήποτε τάση για παράνομη χρήση ιδιωτικών οχημάτων ως οχημάτων 'Ζ'».

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 140, ημερομηνίας 16 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Μακρίδη.

«Ο διορισμός των πιο πάνω επιστατών έγινε με βάση τις ισχύουσες διαδικασίες για την επιλογή των υποψηφίων.

2. Η Τμηματική Επιτροπή που ορίστηκε για να συμβουλεύσει την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας για την πλήρωση των εν λόγω θέσεων, αποφάσισε τη διεξαγωγή γραπτού διαγωνισμού, ενεργώντας μέσα στα πλαίσια των Κανονιστικών Διατάξεων που διέπουν τις αρμοδιότητες και τη μέθοδο ενέργειας Τμηματικών Επιτροπών.

3. Με βάση τα αποτελέσματα του γραπτού διαγωνισμού, όσοι από τους υποψηφίους συγκέντρωσαν βαθμολογία 50 βαθμούς και άνω περιλήφθηκαν στο σύντομο κατάλογο (Short List) που ετοιμάστηκε από την Τμηματική Επιτροπή και στάληκε στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας μέσω του Υπουργείου τούτου.

4. Τόσο η διεξαγωγή γραπτού διαγωνισμού όσο κι η κατάρτηση του σύντομου καταλόγου, που στάληκε στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, αποτελεί αποκλειστική ευθύνη και αρμοδιότητα της Τμηματικής Επιτροπής και το Υπουργείο αυτό σε κανένα στάδιο της όλης διαδικασίας δεν παρενέβη.

5. Η περαιτέρω διαδικασία που αφορά την τελική επιλογή των 32 υποψηφίων και ο διορισμός τους στη θέση επιστάτη αποτελούν αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, η οποία και κάλεσε ενώπιόν της όλους τους υποψηφίους που περιλαμβάνονταν στο σύντομο κατάλογο σε προσωπική συνέντευξη.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 153, ημερομηνίας 21 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με τα προβλήματα του ΙΕ' Δημοτικού Σχολείου Λεμεσού που αφορούν το Υπουργείο Παιδείας, παρέχονται οι ακόλουθες πληροφορίες:

1. Στεγαστικό

Τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του σχολείου δεν παρουσιαζόταν οποιοδήποτε στεγαστικό πρόβλημα. Λόγω της αύξησης όμως των παιδιών τα τελευταία χρόνια, οι ειδικές αίθουσες (τέχνης και οικοκυρικών) χρησιμοποιούνται ως αίθουσες διδασκαλίας, αλλά ταυτόχρονα χρησιμοποιούνται και για το σκοπό για τον οποίο έχουν κτιστεί.

2. Αυλή του σχολείου

Στα νότια του σχολείου υπάρχει μια λωρίδα πρασίνου με δένδρα, που ανήκει στο Δημαρχείο Λεμεσού. Μικρό μέρος του πρασίνου έχει περιληφθεί στο χώρο του σχολείου.

Στα βόρεια του σχολείου, λωρίδα γης, με ιδιοκτήτη τη Σχολική Εφορεία, βρίσκεται εκτός του σχολικού χώρου μεταξύ δρόμου και περίφραξης. Η λωρίδα αυτή έχει δεντροφυτευτεί και χρησιμοποιείται τόσο από τα παιδιά του σχολείου όσο και από την κοινότητα.

Τυχόν αναπροσαρμογή συνόρων μελετάται σε συνεννόηση με τους ιδιοκτήτες, που είναι η Σχολική Εφορεία και το Δημαρχείο Λεμεσού.

3. Προστασία των παιδιών

Το πρόβλημα της επιτήρησης των παιδιών μετά τη λήξη των μαθημάτων υπάρχει σε πάρα πολλά σχολεία τα οποία προβαίνουν σε ειδικές διευθετήσεις για αντιμετώπισή του, σε συνεργασία με τους Συνδέσμους Γονέων.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 170, ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Η κατασκευή του κεντρικού αποχετευτικού συστήματος μέσα στον Οικισμό Ανθούπολης έχει ουσιαστικά συμπληρωθεί και ο εργολάβος ασχολείται τώρα με εργασίες συναφείς προς την παράδοση του έργου, κυρίως καθαρισμού επιφανειακών χωμάτων και υλικών. Το έργο αναμένεται να παραδοθεί σύντομα στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων και θα τεθεί σε λειτουργία κατά το πρώτο τρίμηνο του 1990.

(β) Στο μεταξύ το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει δώσει αυστηρές οδηγίες στον υπεργολάβο που αδειάζει τα λύματα να μην αφήνει ακάλυπτα φρεάτια και απορροφητικούς λάκκους, προς αποφυγή δυστυχημάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 175, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Η μεταφορά της Υπηρεσίας Ταχυδρομικών Δεμάτων από το νέο κτίριο όπου στεγάστηκε το Κεντρικό Ταχυδρομείο της Λεμεσού, στο παλιό κτίριο όπου στεγαζόταν προηγουμένως δε θα πραγματοποιηθεί.

Σε σύσκεψη που έγινε στη Λεμεσό στις 19 Οκτωβρίου 1989, υπό την προεδρία του Διευθυντή του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, στην παρουσία του κ. Α. Χρυσοστόμου και άλλων παραγόντων της πόλης της Λεμεσού συμφωνήθηκε όπως η Υπηρεσία Ταχυδρομικών Δεμάτων Λεμεσού παραμείνει στο χώρο όπου στεγάζεται τώρα.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 177, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Η κυβέρνηση μελετά νέο σχέδιο επιδότησης των μαθητικών κομίστρων με στόχο την εξοικονόμηση μέρους της σχετικής δαπάνης, η οποία έχει ξεπεράσει τα τελευταία χρόνια το ένα εκατομμύριο λίρες το χρόνο.

Στους μαθητές έχει υποδειχθεί, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, να καταβάλλουν τα κόμιστρά τους τα οποία θα τους επιστραφούν, εφόσον το νέο σχέδιο θα τους καλύπτει.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ΄ 206, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το 1974, όταν έγινε η εισβολή, βρίσκονταν στην κυκλοφορία δώδεκα σειρές ομολογιών αποταμιεύσεως (1η - 12η),δηλαδή 600,000 ομολογίες. Από αυτές ένας μεγάλος αριθμός, άγνωστο πόσες, εγκαταλείφθηκε στις περιοχές που κατέλαβαν τα τουρκικά στρατεύματα. Όσοι από τους εκτοπισθέντες είχαν στοιχεία για τις ομολογίες που δεν κατόρθωσαν να φέρουν μαζί τους τα δήλωσαν στην Αστυνομία, η οποία με τη σειρά της ειδοποίησε την Κεντρική Τράπεζα. Με βάση τα στοιχεία αυτά η Κεντρική Τράπεζα ετοίμασε λεπτομερείς καταστάσεις με τα ονόματα, τις διευθύνσεις και τους αριθμούς των ομολογιών που οι εκτοπισθέντες δήλωσαν ότι τους ανήκουν. Σύμφωνα με τις καταστάσεις αυτές, 2,080 εκτοπισθέντες διεκδικούν 16,361 ομολογίες, των οποίων η συνολική αξία αποπληρωμής είναι £89,985,50.

Το Υπουργείο Οικονομικών πιστεύει ότι η ρύθμιση του θέματος των ομολογιών που έχουν εγκαταλειφθεί στα κατεχόμενα θα πρέπει να γίνει μέσα στα πλαίσια του γενικότερου θέματος των περιουσιακών στοιχείων που έχουν εγκαταλειφθεί στις περιοχές που βρίσκονται υπό κατοχή. Ανεξάρτητα όμως από το πιο πάνω θέμα αρχής, το γεγονός ότι οι ομολογίες αποταμιεύσεως αποτελούν ανώνυμους τίτλους πληρωτέους στον κομιστή δημιουργεί πρόσθετα προβλήματα για την αντιμετώπισή του,εξαιτίας αφενός της αδυναμίας ελέγχου του νόμιμου ιδιοκτήτη και αφετέρου της νομικής υποχρέωσης της Κεντρικής Τράπεζας να αποπληρώνει τις ομολογίες μόνο όταν οι τίτλοι θα παραδίδονται για ακύρωση.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄ 213, ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με το πιο πάνω θέμα, σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας είναι γενικά ικανοποιημένο από τα αποτελέσματα του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών. Ωστόσο, επειδή πιστεύεται ότι πάντοτε υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης, βρισκόμαστε σε στενή και συστηματική επαφή με το Συμβούλιο και συζητούμε διάφορα θέματα που άπτονται της εμπορίας των πατατών μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 215, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Με βάση τον περί Εκπαιδευτικών Περιφερειών Νόμο, αρ. 5 του 1963, και σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου οι μαθητές από την Κυπερούντα πρέπει να φοιτούν στο Γυμνάσιο Αγρού.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρήθηκε η τάση όλο και πιο πολλοί μαθητές από την Κυπερούντα να θέλουν να φοιτούν στο Γυμνάσιο Σολέας.

Κατά τη σχολική χρονιά 1988-89 αποφασίστηκε από την αρμόδια αρχή να επιδιωχθεί η εφαρμογή της ισχύουσας εκπαιδευτικής περιφέρειας για τους μαθητές

από την Κυπερούντα, ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίστηκε η πλήρης κάλυψη των μεταφορικών εξόδων των μαθητών που θα φοιτούσαν στο Γυμνάσιο Αγρού. Ύστερα από παραστάσεις διάφορων παραγόντων επιτράπηκε και κατά τη σχολική χρονιά 1988-89 να εγγραφούν 21 μαθητές από την Κυπερούντα στο Γυμνάσιο Σολέας.

Για τη φετινή σχολική χρονιά 1989-90 ειδοποιήθηκαν έγκαιρα οι γονείς των μαθητών της Κυπερούντας και του Πελεντρίου να εγγράψουν τα παιδιά τους που αποφοιτούσαν από το Δημοτικό Σχολείο στην Α΄ τάξη του Γυμνασίου Αγρού. Οι κάτοικοι του Πελεντρίου ανταποκρίθηκαν πρόθυμα και ενέγραψαν τα παιδιά τους στο Γυμνάσιο Αγρού (23 στην Α΄, 9 στη Β΄, 5 στη Γ΄, 3 στη Δ΄ και 1 στην Ε΄ τάξη). Οι κάτοικοι της Κυπερούντας αρνήθηκαν να συμμορφωθούν και επέτρεψαν στα παιδιά τους να προβούν στις γνωστές διαδηλώσεις και ενέργειες.

Το σχολείο και το Υπουργείο Παιδείας επέδειξαν, για χάρη των παιδιών, ανοχή μέχρι σημείου που θα μπορούσε να εκληφθεί ως αδυναμία στην εφαρμογή του νόμου και της τάξης.

Μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης της Ολομέλειας του Ανώτατου Δικαστηρίου που δικαίωσε τη θέση του Υπουργείου Παιδείας, όλα τα παιδιά της Α΄ τάξης από την Κυπερούντα φοιτούν στο Γυμνάσιο Αγρού και η όλη υπόθεση έχει λήξει.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Άμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΔ΄ 222, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Άμυνας, μέσα στα πλαίσια του προγράμματός του για συνεχή βελτίωση του συσσιτίου των εθνοφρουρών, άρχισε από το καλοκαίρι του 1989 να χορηγεί φρέσκο χυμό εσπεριδοειδών στους νεοσύλλεκτους εθνοφρουρούς κατά τη διάρκεια της βασικής τους εκπαίδευσης. Εξάλλου, στο υπό αναθεώρηση συσσίτιο των εθνοφρουρών, που θα τεθεί σύντομα σε εφαρμογή, περιλαμβάνεται η παροχή φρέσκου χυμού εσπεριδοειδών στα προγεύματά τους δυο φορές την εβδομάδα.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 131, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Φαρμακά για την ασφαλτόστρωση/διεύρυνση του δρόμου Φαρμακά-Οδούς, παραθέτω τα πιο κάτω:-

Έχει ήδη κατασκευαστεί

(α) Παρακαμπτήριος του χωριού Φαρμακά, μήκους 0.5 χμ.

(β) Τμήμα μήκους 3.1 χμ. του δρόμου Φαρμακά-Οδούς.

Εναπομένει για βελτίωση μέχρι το χωριό Οδού τμήμα μήκους 3,9 χμ. περίπου. Η βελτίωσή του θα προγραμματιστεί, όταν η μελέτη που γίνεται με τη βοήθεια εμπειρογνωμόνων για αξιολόγηση και ιεράρχηση δραστηριοτήτων για ολόκληρο το οδικό δίκτυο της νήσου συμπληρωθεί. Η μελέτη θα είναι έτοιμη περί το Μάρτιο του 1990.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο Δ αναβάλλεται για την προσεχή συνεδρία του Σώματος και όπως είπαμε θα καθορίσει ο Πρόεδρος ειδική συνεδρία για το Κεφάλαιο Δ.

Κι έτσι φθάνουμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος. Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την Πέμπτη, 11 Ιανουαρίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος του 1987.

2) Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

3) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

4) Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 1Β) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989.

5) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 1989.

6) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεως και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής και Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

7) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

8) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 14 Δεκεμβρίου 1989, που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία και στην Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: 1) Εκθέσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989).

(Συνέχιση της συζήτησης).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων. 2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων». (Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Άριστο Χρυσοστόμου). (23.6.88).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη). (13.4.1989).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοφίδη). (21.5.1987).

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (28.5.1987).

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη). (25.6.1987).

(δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων). (8.10.1987).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ανδρέα Γεωργίου). (24.3.1988).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (16.3.1989).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

1. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία). (3.11.1988). Και

2. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (3.11.1988).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Μ. Χριστοφίδη, Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτα και Τ. Χατζηδημητρίου). (5.10.89).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Ο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας και τα επιβαλλόμενα άμεσα διορθωτικά μέτρα.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (10.3.1988).

10) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η οξεία έλλειψη προσωπικού στην τουριστική βιομηχανία της ελεύθερης Αμμοχώστου, οι άμεσοι και σοβαροί κίνδυνοι που προκύπτουν και η ανάγκη για έγκαιρη αντιμετώπιση του προβλήματος από τους αρμοδίους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (8.12.1988).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργείται λόγω του μεγάλου πλεονάσματος σταφυλιών και οι τρόποι αντιμετώπισής του». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή κατόπιν εισήγησης των Βουλευτών Λεμεσού και Πάφου).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη παροχής βοήθειας στα προσφυγικά αθλητικά και άλλα σωματεία και ιδιαίτερα σ' αυτά που λειτουργούσαν πριν από την εισβολή». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υποχρέωση προσφύγων εκπαιδευτικών, δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών να αρχίσουν την καταβολή δόσεων για κρατικά στεγαστικά δάνεια που έχουν παγοποιηθεί μέχρις επίλυσης του Κυπριακού». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Το πρόβλημα της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού-νοσοκόμων και τρόποι αντιμετώπισής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ι. Ιωαννίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (24.3.89).

(β) «Οι ανησυχητικές επιπτώσεις από την έλλειψη νοσηλευτικού και λοιπού παραϊατρικού προσωπικού στον κρατικό και ιδιωτικό τομέα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (18.5.89).

15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πρόβλημα της διάθεσης των πλεονασμάτων κρεμμυδιών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η περίπτωση της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας στη Βουλγαρία και ο τρόπος αντιμετώπισης των τουρκικών απειλών και εκβιασμών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ). (2.11.1989).

17) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα του ιδιωτικού ιατρικού τομέα και ο ρόλος της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού). (27.10.1988).

18) Έκθεση της Κοινονοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη αξιολόγησης και αναβάθμισης της ομάδας των Πρωτοκολλητών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

19) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη δημιουργίας ανεξάρτητου Παιδοχειρουργικού Τμήματος στη Λευκωσία».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Γεωργιάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (2.2.1989).

20) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα της παιδιατρικής καρδιολογίας στην Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

21) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η κατάσταση που επικρατεί στο Νοσοκομείο Αγρού συνεπεία έλλειψης μόνιμου γιατρού και παραϊατρικού προσωπικού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (30.3.1989).

22) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η ανάγκη άμεσης βοήθειας των πληγέντων γεωργών των χωριών Μαρώνι, Ψεματισμένου και Αγίου Θεοδώρου από τον πρόσφατο παγετό».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Οδυσσέα Δημητρίου). (16.2.1989).

(β) «Οι σοβαρές ζημιές που προκλήθηκαν από ανεμοστρόβιλο στις 10.4.1989 στα θερμοκήπια της περιοχής Τόχνης - Ζυγίου και η ανάγκη παροχής άμεσης αρωγής στους πληγέντες παραγωγούς».

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους όλων των Κομμάτων). (13.4.1989).

(γ) «Οι ζημιές που υπέστησαν οι μέχρι της 31.12.88 εκτός σχεδίου γεωργικής ασφάλισης πατατοπαραγωγοί Ακακίου κι άλλων κοινοτήτων από τους παγετούς του περασμένου χειμώνα κι η αντίκριση του θέματος όπως ακριβώς έγινε και με άλλες περιπτώσεις».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Πέτρο Στυλιανού). (25.5.1989).

(δ) «Οι πρόσφατες ζημιές από ανεμοστρόβιλο, χαλάζι και καταρρακτώδεις βροχές στις 9.11.1989 και η ανάγκη παροχής άμεσης βοήθειας στους πληγέντες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (9.11.1989).

23) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων».

(Θέμα εγγραφέν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ.). (6.12.1986).

24) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων - Εγκλωβισμένων -Αγνοουμένων - Παθόντων για το θέμα που αναφέρεται ως «Πρακτικά και συγκεκριμένα μέτρα για την ίση κατανομή βαρών μεταξύ προσφύγων και μη».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (16.11.89).

Ο Βουλευτής κύριος Πέτρος Στυλιανού ζητά την εγγραφή των πιο κάτω θεμάτων:

1) «Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της».

Το θέμα προέρχεται από ερώτηση στην οποία δε λήφθηκε ικανοποιητική απάντηση και η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

2) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση (κι ο κίνδυνος ματαίωσης) του φράγματος Βυζακιάς».

Και αυτό το θέμα προέρχεται από ερώτηση στην οποία δε λήφθηκε ικανοποιητική απάντηση. Ο κύριος Στυλιανού εισηγείται όπως και το θέμα αυτό παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού κύριος Γλαύκος Κληρίδης ζήτησε όπως εγγραφεί θέμα αναφορικά με καταγγελίες που έχουν δημοσιευτεί στον τύπο και αφορούν τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας κύριο Τάκη Νέμιτσα για χρησιμοποίηση της θέσης του για προώθηση των συμφερόντων της βιομηχανίας Νέμιτσα στην οποία έχει ο ίδιος οικονομικό ή άλλο συμφέρον.

Το θέμα υιοθετείται από όλα τα κόμματα της Βουλής και γίνεται εισήγηση όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας και θεωρηθεί επείγον.

Παρόμοιο θέμα με τον τίτλο «Η προώθηση από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας κύριο Τάκη Νέμιτσα των προσωπικών του συμφερόντων» ζητά όπως εγγραφεί και η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω διαβάσει το γράμμα του κυρίου Κληρίδη στο οποίο, στην τρίτη παράγραφο, αναφέρεται ότι η Βουλή πρέπει να εξασκεί έλεγχο. Πιστεύω ότι ο έλεγχος πρέπει να εξασκηθεί από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου, που είναι η κατ' εξοχήν Επιτροπή πάνω σ' αυτά τα πράγματα, και όχι μέσα στα στενά όρια της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, επειδή είναι ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας. Φυσικά αυτή είναι μια εισήγηση να πάει στην Επιτροπή Ελέγχου. Δεν είναι πιεστική η δική μου σκέψη, αλλά πιστεύω ότι θα ήταν πιο ορθό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κοινοβουλευτικός έλεγχος σημαίνει ότι ελέγχονται όλα τα Υπουργεία από τις αντίστοιχες Επιτροπές. Η Επιτροπή Ελέγχου έχει γενικότερη αρμοδιότητα επί όλων των οικονομικών θεμάτων και άλλων τα οποία μπορεί να μην εμπίπτουν σε οποιοδήποτε Υπουργείο ή και αν εμπίπτουν ακόμα έχει δικαιώματα.

Αλλά στο πρώτο στάδιο ο κοινοβουλευτικός έλεγχος σε προεδρικά συστήματα ενασκείται από την αρμόδια Επιτροπή που αντιστοιχεί στο Υπουργείο στο οποίο θέλουμε να κάνουμε έλεγχο. Είναι γι' αυτό που εισηγήθηκα την Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχουν ισχυρές απόψεις, παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Υπάρχει επίσης ένα άλλο θέμα το οποίο οι Βουλευτές Αμμοχώστου όλων των κομμάτων παρακαλούν να εγγραφεί και είναι:

«Η ανάγκη επίσπευσης της κατασκευής του Διυλιστηρίου Τερσεφάνου, για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η παροχή πόσιμου νερού στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Ελπίζω ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση. Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Εύχομαι σε όλους καλά Χριστούγεννα και ευτυχές και ειρηνικό το 1990.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

('Ωρα λήξης: 7.06 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας.

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Απόφαση του Σώματος μετά από συζήτηση [Α. Ψυλλίδης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς), Γλ. Κληρίδης] για αναβολή της συζήτησης της πρότασης νόμου «Ο περί Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» για την επόμενη συνεδρία της Βουλής.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 55) του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Στυλιανού, Τ. Χατζηδημητρίου, Γλ. Κληρίδης, Προεδρεύων) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 44 του 1989).

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 56) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 45 του 1989).

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 58) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 46 του 1989).

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 59) του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Ο. Δημητρίου και Δ. Ηλιάδη πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 47 του 1989).

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 60) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 48 του 1989).

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 61) του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε (Σ. Χατζηγιάννης, Δ. Ηλιάδης, Α. Χρυσοστόμου, Μ. Θεοδούλου, Ο. Δημητρίου, Α. Παρισινός, Α. Παπαρές, Χρ. Κουρτελλάρης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 49 του 1989).

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 63) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 50 του 1989).

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Π. Στυλιανού πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

10) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 19) του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Α. Ψυλλίδη πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 20) του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Α. Παπαρέ, Α. Παναγιώτου και Γ. Λαδά πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 17 του 1989).

12) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 9) του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Στυλιανού, Σ. Χατζηγιάννης, Ντ. Κωνσταντίνου, Μ. Πουμπουρής, Δ. Ηλιάδης, Γλ. Κληρίδης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 8 του 1989).

13) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 10) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 9 του 1989).

14) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1987 Νόμος του 1989», 2. «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 4) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989» και 3. «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτών σε Νόμους.

15) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989» και 2. «Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 3) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Α. Ψυλλίδη πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτών σε Νόμο (με αρ. 2 του 1989).

16) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε (Ντ. Κωνσταντίνου, Γλ. Κληρίδης, Κ. Παναγίδης, Τ.

Χατζηδημητρίου, Π. Στυλιανού, Χρ. Σολωμής) και ψήφιση αυτού σε Νόμο ως «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

17) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

18) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Νόμος του 1989» και 2. «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Χαραλαμπίδης, Δ. Ηλιάδης, Στ. Μανδριώτης) και ψήφιση αυτών σε Νόμους.

19) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Γλ. Κληρίδης, Προεδρεύων, Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Στυλιανού) πάνω σε διαδικαστικό θέμα μετά από παρατήρηση του κ. Γλ. Κληρίδη ότι η ακολουθούμενη πρακτική σ' όλα τα κοινοβούλια του κόσμου είναι η επεξήγηση της αρνητικής ψήφου και όχι της θετικής.

20) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Χρ. Σολωμής, Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Δίγκλης, Ν. Μουσιούττας, Ε. Ευσταθίου, Μ. Χριστοφίδης, Α. Παναγιώτου, Γλ. Κληρίδης) και ψήφιση αυτής σε Νόμο ως «Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

21) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών Νόμος του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Μουσιούττας, Γλ. Κληρίδης, Λ. Ζαχαριάδης, Προεδρεύων, Ντ. Κωνσταντίνου, Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Κόλοκος, Κ. Παναγίδης, Ζ. Τουλούρας, Χρ. Πέτας, Ε. Ευσταθίου, Δ. Ηλιάδης, Α. Μαθηκολώνης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

22) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε (Λ. Ζαχαριάδης, Ε. Ευσταθίου, Ν. Μουσιούττας, Γλ. Κληρίδης) και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

23) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λεμεσού του 1989» και έγκριση αυτών.

24) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Κανονισμοί του χωριού Μαζωτός του 1989» και έγκριση αυτών.

25) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Κάθηκα του 1989» και έγκριση αυτών.

26) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια της Περιοχής του Κόλπου Πισσουρίου του Χωριού Πισσούρι (Χορήγηση Δικαιώματος για Σύνδεση με την Υδατοπρομήθεια) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989» και έγκριση αυτών.

27) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αεροπλοΐας (Τέλη Αεροδρομίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989» και έγκριση αυτών.

28) Εισηγητική πρόταση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το θέμα «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας» και έγκριση αυτής.

29) Έκθεση για το θέμα «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από τα Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 1990» και έγκριση αυτής.

30) Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή στις 23 και 30 Νοεμβρίου και 8 Δεκεμβρίου 1989 έγγραφα των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Εμπορίου και Βιομηχανίας δυνάμει των άρθρων 3(1)(α) των περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμων του 1985 (Αρ. 99 και 122 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985) και έγκριση αυτών.

31) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

32) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η σύνδεση του Λυθροδόντα με το νέο δρόμο Λεμεσού - Προβλήματα από τη λατόμευση που γίνεται στην περιοχή Λυθροδόντα - Η απαγόρευση από την Ειρηνευτική Δύναμη των Η.Ε. της κυκλοφορίας διαπιστευμένων διπλωματών στο δρόμο του Αεροδρομίου Λευκωσίας - Η συμπεριφορά των αστυνομικών δυνάμεων και η χρήση χημικών ουσιών κατά την πορεία των κατοίκων της περιοχής Κυθρέας - Αίτημα της μαρωνίτικης κοινότητας για παροχή κρατικής βοήθειας για ανέγερση εκκλησίας στο Πλατύ και άλλης στη Λεμεσό - Αίτημα της μαρωνίτικης κοινότητας Λεμεσού για παραχώρηση χαλίτικης γης για δημιουργία κοιμητηρίου - Αίτημα της μαρωνίτικης κοινότητας για παροχή κρατικής βοήθειας για ανέγερση δημοτικού σχολείου στον οικισμό Ανθούπολης - Αίτημα της μαρωνίτικης κοινότητας για παροχή κρατικής βοήθειας για ανέγερση γηροκομείου στο Πλατύ ή την Ανθούπολη - Αίτημα για παροχή επιδότησης προς τους εγκλωβισμένους Μαρωνίτες γεωργούς - Η προκήρυξη από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προσφορών για προμήθεια ηλιακών θερμοσιφώνων σε κρατικούς οικισμούς - Οι αρνητικές επιπτώσεις της ανεργίας στην παραγωγή των εγκλωβισμένων Μαρωνιτών - Οι αδιάθετες ποσότητες βίκου των εγκλωβισμένων μας - Προβλήματα από τα απόβλητα του βρετανικού οικισμού Βερεγγάρια - Αίτημα του συνδέσμου Κυπρίων εκπαιδευτικών Ελλάδας -Η ταλαιπωρία που υφίσταται το κοινό από το κλείσιμο του δρόμου των βρετανικών βάσεων προς τα Κοκκινοχώρια - Αίτημα για αύξηση του επιδόματος βάρδιας των κυβερνητικών εργατών - Η συμπεριφορά των μελών της Διεθνούς Ειρηνευτικής Δύναμης στον Άγιο Κασσιανό - Το θέμα της σύστασης γεωργικού μουσείου - Η ανάγκη σύστασης κέντρου θεραπείας καρκίνου - Ο περιορισμένος αριθμός κλινών στο Ογκολογικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας - Η πρόσφατη αγορά αυτοκινήτων Saloon από τη δημόσια υπηρεσία - Η άνευ απολαβών απασχόληση πέραν των κανονικών ωρών εργασίας αστυνομικών στους αστυνομικούς σταθμούς της υπαίθρου - Προβλήματα του οικισμού Καθολικής Λεμεσού - Προβλήματα του χωριού Καντού - Προβλήματα των κατοίκων του οικισμού Σωτήρας Αμμοχώστου - Αιτήματα της κοινότητας Αλεθρικού - Η συνεχής παραβίαση των συμφωνιών απαγκίστρωσης από Τούρκους στρατιώτες -Η ανάγκη ενθάρρυνσης της παλιννόστησης των Κυπρίων που διαμένουν στην Ελλάδα - Η καθυστέρηση στην υποβολή Κανονισμών για υποχρεωτική ασφάλιση έναντι τρίτων - Η ανάγκη βελτίωσης της λεωφόρου Τζων Κένεντυ στην Παλουριώτισσα -Η ανάγκη αύξησης των επισκέψεων Παθολόγου και Οδοντίατρου στον Αστρομερίτη - Αδικαιολόγητες επιβαρύνσεις των συνδρομητών από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου - Αίτημα της κοινότητας Ακακίου για εντατικό ρυμοτομικό σχέδιο - Αίτημα της κοινότητας Ακακίου για κατασκευή υδατοφράκτη - Η ανάγκη αντικατάστασης των γαντιών που χρησιμοποιούνται στους θαλάμους του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας - Ο κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας - Ο τρόπος επιλογής 32 επιστατών στο Τμήμα Δημόσιων Έργων

-Η φημολογούμενη διάλυση του πλυντηρίου του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας -Η ανάγκη απομάκρυνσης των αποβλήτων της Κάρλσπεργκ και των κτηνοτροφικών υποστατικών από την περιοχή Γερίου - Επεμβάσεις της Ειρηνευτικής Δύναμης των Η.Ε. σε σπίτια της ουδέτερης ζώνης παραμονές της πορείας γυναικών -Πρόβλημα δυσοσμίας στην περιοχή της λεωφόρου Αγίου Ιλαρίωνος στο Καϊμακλί - Η ανάγκη απότισης φόρου τιμής στους αγωνιστές που έπεσαν κατά την τουρκική εισβολή και στους ήρωες του 1955-59 - Ο θανάσιμος τραυματισμός του εθνοφρουρού Νικόλα Μιχαηλίδη - Αίτημα για ασφαλτόστρωση της πλατείας στην είσοδο του χωριού Κοιλίνεια - Το αποχετευτικό πρόβλημα της κοινότητας Πλατρών - Αίτημα για διαπλάτυνση της γέφυρας στο δρόμο Μαθιάτη -Αναλιόντα και για ευθυγράμμιση του παρακείμενου δρόμου).

33) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η κατασκευή αποχετευτικού και αντιπλημμυρικού συστήματος στο Δάλι - Η ανάγκη αντικατάστασης του παλιού γεφυριού που οδηγεί στον Άγιο Αθανάσιο και κατασκευής δεύτερου γεφυριού νοτιότερα -Αίτημα για δημιουργία γηπέδου στον οικισμό Στρόβολος ΙΙ -Η συμμετοχή Κυπρίων αρχαιολόγων στις ανασκαφές ξένων αρχαιολογικών αποστολών - Η λεωφορειακή εξυπηρέτηση των χωριών Μουτουλλά, Καλοπαναγιώτη και Οίκου - Το θέμα της παραχώρησης δενδρυλλίων για αντικατάσταση των δένδρων που προσβλήθηκαν από το βακτηριακό κάψιμο - Το θέμα της κατασκευής ανισόπεδης διάβασης πεζών στον κύριο δρόμο Ακακίου - Περιστερώνας - Το θέμα της επέκτασης του δημοτικού σχολείου Φαρμακά - Η συνέχιση του αρδευτικού έργου Παραμαλιού - Αυδήμου - Η παρατηρούμενη πρόσφατα καλλιέργεια αντιαραβικού κλίματος - Προβλήματα από την πρόσφατη υπουργική απόφαση για καθιέρωση κλιμακωτού ωραρίου - Η ύπαρξη πειρατικών αυτοκινήτων ενοικίασης - Οι πρόσφατοι 32 διορισμοί επιστατών σε συντάξιμες θέσεις - Προβλήματα του ΙΕ' Δημοτικού Σχολείου Λεμεσού - Η κατασκευή του κεντρικού αποχετευτικού συστήματος στον Οικισμό Ανθούπολης - Η φημολογούμενη μεταστέγαση της Υπηρεσίας Ταχυδρομικών Δεμάτων Λεμεσού - Το θέμα της επιδότησης των μαθητικών κομίστρων -Το θέμα των ομολογιών που έχουν εγκαταλειφθεί στα κατεχόμενα - Τα αποτελέσματα του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών - Το θέμα της φοίτησης των μαθητών της Κυπερούντας και του Πελεντρίου στο Γυμνάσιο Αγρού - Το αίτημα για χορήγηση χυμού εσπεριδοειδών στους εθνοφρουρούς - Το θέμα της ασφαλτόστρωσης - διεύρυνσης του δρόμου Φαρμακά - Οδούς).

34) Εγγραφή και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της».

(β) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση (κι ο κίνδυνος ματαίωσης) του φράγματος Βυζακιάς».

(Θέματα εγγραφέντα από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού).

(γ) «Οι καταγγελίες που έχουν δημοσιευτεί στον τύπο και αφορούν τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα για χρησιμοποίηση της θέσης του για προώθηση των συμφερόντων της Βιομηχανίας Νέμιτσα στην οποία έχει ο ίδιος οικονομικό ή άλλο συμφέρον».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων της Βουλής).

(δ) «Η ανάγκη επίσπευσης της κατασκευής του Διυλιστηρίου Τερσεφάνου, για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η παροχή πόσιμου νερού στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 11ης Ιανουαρίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.26 μ.μ.)

(Αρ. 13)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, σήμερα είναι η πρώτη συνεδρία μετά τις διακοπές των Χριστουγέννων και σας καλωσορίζω και πάλι στο γνώριμο αυτό χώρο. Εύχομαι σ' όλους προσωπική και οικογενειακή ευτυχία. Στον κυπριακό λαό εύχομαι μια δίκαιη λύση του προβλήματός του. Και όταν λέω κυπριακό λαό, εννοώ ολόκληρο τον κυπριακό λαό, 'Ελληνες και Τούρκους και Αρμενίους και Μαρωνίτες και Λατίνους.

Εύχομαι το 1990 να δημιουργήσει την Κύπρο που έχουμε όλοι ονειρευτεί. Μια ανεξάρτητη, αδέσμευτη, αποστρατικοποιημένη και ομόσπονδη Κύπρο, μέσα στην οποία όλοι οι πολίτες θα έχουν ίσα δικαιώματα και ίσες υποχρεώσεις έναντι του Συντάγματος και των νόμων της Δημοκρατίας. Ελπίζω και εύχομαι αυτό το όνειρο να αρχίσει να πραγματοποιείται μέσα στο 1990.

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, μπαίνουμε τώρα στην ημερήσια διάταξη της σημερινής συνεδρίας. Και πρώτα στο Κεφάλαιο Α', που είναι η Νομοθετική Εργασία.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι το 1990 δεν άρχισε πολύ ωραία, διότι μας καταγγέλθηκε σήμερα ότι η αστυνομία κτύπησε διαδηλωτές έξω από το Προεδρικό, με αποτέλεσμα ένας αριθμός απ' αυτούς να καταλήξει στο νοσοκομείο. Νομίζω ότι πρέπει να εξεταστεί αυτό το θέμα, διότι είναι απαράδεκτο να χρησιμοποιούνται τέτοιες μέθοδοι εναντίον διαδηλωτών έξω από το Προεδρικό ή οπουδήποτε κάνουν μια διαδήλωση.

Έχουμε υπόψη μας να εγγράψουμε στο Κεφάλαιο Δ' το θέμα, αλλά πρέπει ο Πρόεδρος της Βουλής να εξετάσει το θέμα εξ ονόματος ολόκληρης της Βουλής και αν πράγματι αληθεύουν αυτές οι κατηγορίες, αυτές οι πληροφορίες, θα πρέπει το Σώμα να καταδικάσει τέτοιες ενέργειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι πράγματι αρχίσαμε το νέο χρόνο λίγο αντικανονικά. Είναι λυπηρό το ότι συνέβηκαν εκείνα που συνέβηκαν έξω από το Προεδρικό. Αλλά είναι επίσης λυπηρό το γεγονός ότι αρχίσαμε τη δουλειά μας στη Βουλή σήμερα μ' ένα θέμα το οποίο δε βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι, κύριοι, διότι μια σύντομη ομιλία μου για να σας καλωσορίσει σ' αυτό το Σώμα έδωσε την αφορμή να περιέλθουν σε γνώση μου θλιβερά γεγονότα. Διότι, αν πραγματικά συνέβηκαν αυτά τα γεγονότα, είναι θλιβερά και είναι πολύ σωστή η παρατήρηση ότι δεν αρχίσαμε καλά το 1990.

Εν πάση περιπτώσει είναι ένα θέμα το οποίο χρειάζεται διερεύνηση, γιατί προσωπικά εγώ αυτή τη στιγμή το άκουσα από τον κ. Γαλανό και από τον κ. Ζιαρτίδη. Έχω την πεποίθηση ότι ο Πρόεδρος της Βουλής-ο οποίος είναι εδώ, αλλά δυστυχώς, λόγω των πολλών ταλαιπωριών τις οποίες υπέστη για να φθάσει έγκαιρα στην Κύπρο, δεν μπόρεσε να προεδρεύσει αυτής της συνεδρίας σήμερα-θα επιληφθεί αυτού του θέματος, ευθύς μόλις του το ανακοινώσουμε, για να δούμε βέβαια πού στέκει αυτή η υπόθεση. Κι αν πράγματι τα γεγονότα αυτά δικαιολογούν την επέμβαση του Σώματος, τότε δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι το Σώμα θα επέμβει και θα πάρει όλα εκείνα τα μέτρα τα οποία χρειάζονται για να μην επαναληφθούν παρόμοια θλιβερά γεγονότα.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός ότι φαίνεται να μην είναι πράγματι θέμα διαδικασίας, αλλά θέμα ουσίας, και η δική μας πλευρά συμφωνεί με τις καταγγελίες, αλλά και με το αίτημα διερεύνησης και αυστηρών συστάσεων σ' ένα αστυνομικό σώμα το οποίο θυμίζει κάποιες πολύ πρόσφατες τηλεοπτικές σκηνές, με κάποιες securitate και λοιπά κάποιου άλλου κράτους και λυπούμαι που το λέω.

Αλλά είναι απαράδεκτο σε μια ειρηνική εκδήλωση, που αξίωση είχε τη συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αστυνομικά όργανα να χρησιμοποιούν ρόπαλα, δακρυγόνες βόμβες και μέσα τα οποία εν πάση περιπτώσει χρησιμοποιούνται κατά κανόνα κατά αναρχικών, απλούστατα για να αποτρέψουν το αίτημα συνάντησης ή επίλυσης των προβλημάτων τους.

Γιατί η Βουλή άραγε δε χρησιμοποίησε την ίδια δύναμη, για να αποτρέψει την εμφάνιση των διαδηλωτών έξω από το οίκημά της και γιατί άραγε ο Προεδρεύων της Βουλής δέχτηκε την αντιπροσωπεία, χωρίς να χρειαστεί να επέμβουν αστυνομικά όργανα; Και γιατί οι ίδιοι άνθρωποι δεν προέβηκαν εναντίον της Βουλής σε οποιαδήποτε οχλαγωγία;

Συνεπώς φαίνεται ότι κάποιοι καταχρώνται και της δύναμης και της εξουσίας τους, που άλλη είναι από το νόμο και όχι η κακοποίηση πολιτών. Συνενώνουμε τη φωνή μας και καταγγέλλουμε τις ενέργειες αυτές, με παράκληση να διερευνηθούν, για να επιβληθούν και κυρώσεις σ' όσους φέρουν την ευθύνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι θέμα που εγγράφηκε μεν στην ημερήσια διάταξη, περιήλθε όμως σε γνώση μας όλους εδώ αυτή τη στιγμή. Και αν πράγματι είναι αληθές ότι διαδηλωτές οι οποίοι συγκεντρώθηκαν από πολλά μέρη της Κύπρου ήρθαν για να δουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και να αναφέρουν ένα αίτημά τους και αντί να τους δεχτεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κακοποιήθηκαν από τις δυνάμεις ασφαλείας, αυτό είναι θέμα σοβαρότατο, το οποίο όχι μόνο πρέπει να εξεταστεί, αλλά να εξεταστεί κατεπειγόντως και να εκδοθεί το πόρισμα χωρίς καμιά καθυστέρηση. Διότι φρονούμε εμείς ότι είναι δικαίωμα του λαού να εκδηλώνει τις θέσεις του και να διεκδικεί τα δικαιώματά του με τα στη διάθεσή του υφιστάμενα νόμιμα μέτρα. Και ένα από τα υφιστάμενα νόμιμα μέτρα είναι η διαδήλωση και η συγκέντρωση των πολιτών, για να υποβάλουν τα αιτήματά τους εκεί που πρέπει.

Κατά συνέπεια δε μας βρίσκει σύμφωνους ούτε εμάς, αν αληθεύει αυτή η καταγγελία, η κακοποίηση πολιτών από τις δυνάμεις εκείνες οι οποίες αντιθέτως έχουν αναλάβει την αποστολή να περιφρουρούν και τη σωματική ακεραιότητα και τα δικαιώματα τα συνταγματικά του λαού.

Γι' αυτό το λόγο παρακαλούμε και εμείς όπως δοθούν οδηγίες το συντομότερο δυνατό να διερευνηθεί αυτή η υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι οι καταγγελίες οι οποίες περιήλθαν σε γνώση της Βουλής είναι σοβαρές και πρέπει να διερευνηθούν. Και αναμφίβολα το Σώμα αυτό μετά τη διερεύνησή τους θα πάρει τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την περίπτωση αυτή. Διότι, αν πράγματι έτσι έχουν τα πράγματα, η κατάσταση είναι πράγματι σοβαρή.

Γι' αυτό και η δική μας πλευρά συμφωνεί ότι ο Πρόεδρος της Βουλής πρέπει, αφού διερευνήσει το θέμα, να κατατοπίσει τα κόμματα και όλοι από κοινού να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, είναι πραγματικά πολύ θλιβερό, αν αυτά τα οποία ανέφερε ο κ. Αναστασιάδης περί ροπάλων, δακρυγόνων και λοιπά συνέβηκαν στην πραγματικότητα. Είναι κάτι το οποίο θα πρέπει να διερευνηθεί. Και δεν αμφιβάλλω ότι

το Προεδρείο της Βουλής θα διερευνήσει με κάθε λεπτομέρεια αυτό το θέμα και αν παραστεί ανάγκη θα εγγραφεί και θα συζητηθεί κατά προτεραιότητα ενώπιον αυτού του Σώματος. Αλλά το Προεδρείο θα πρέπει να εξετάσει αυτό το θέμα και αυτή είναι η προσωπική μου υπόσχεση. Θα δω τον Πρόεδρο της Βουλής αύριο και το όλο θέμα θα εξεταστεί και θα διευκρινιστεί.

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς είμαι σε θέση να γνωρίζω ότι η αντιπροσωπεία μετά τα επεισόδια επισκέφθηκε στο σπίτι του τον Πρόεδρο της Βουλής και είναι ενήμερος και έχει υπόψη του να προβεί σε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε είναι ενήμερος ο Πρόεδρος της Βουλής. Θα τον δω και εγώ αύριο, κύριε Κατσουνωτέ.

Εν πάση περιπτώσει, κύριοι, πρέπει να μπούμε τώρα στην ημερήσια διάταξη που βρίσκεται μπροστά μας.

Το πρώτο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος του 1987». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, έχει έγκαιρα κοινοποιηθεί στα έντιμα μέλη το κείμενο του νόμου και η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών. Το επίσημο κείμενο στην τελική του μορφή, διακομματικά και ομόφωνα συμφωνημένο, είναι κατατεθειμένο στη Γραμματεία.

Ευχαριστούμε όλους όσους μας βοήθησαν στην εκπλήρωση αυτής της αποστολής και ιδιαίτερα την Εκτελεστική Εξουσία, τις υπηρεσίες της Βουλής, τον Πρόεδρο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, την ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα και ιδιαίτερα τον Ανώτερο Δικηγόρο της Δημοκρατίας κ. Νίκο Χαραλάμπους για την πολύτιμη βοήθειά τους.

Δε θα υπάρξουν ομιλίες πάνω στο θέμα. Εμείς παραδίδουμε σήμερα το νέο δημοσιοϋπαλληλικό κώδικα και εναπόκειται σ' άλλους να κρίνουν.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1987».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης
Αντώνιος Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τον Οκτώβριο

του 1987 μέχρι και το Δεκέμβριο του 1989. Μέσα στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις των εκπροσώπων του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Προέδρου της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ., των Γενικών Διευθυντών της Δημόσιας Υπηρεσίας, του Κλάδου των Διευθυντών Τμημάτων της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ., της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών και της Ένωσης Νέων Επιστημόνων Δημόσιας Υπηρεσίας. Η Επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να μελετήσει αριθμό μνημονίων που κατατέθηκαν ενώπιόν της τόσο από τους πιο πάνω εκπροσώπους όσο και από αριθμό άλλων οργανώσεων ή ομάδων που δεν παρέστησαν στις συνεδρίες της Επιτροπής, αλλά εξέφρασαν γραπτά τις εισηγήσεις τους.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση και ενοποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας για τη Δημόσια Υπηρεσία. Ειδικότερα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνονται οι πιο κάτω βασικές τροποποιήσεις:-

(α) Ρυθμίζεται, όπως προβλέπει το Σύνταγμα, ο τρόπος πρόσληψης και απόλυσης των μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

(β) Καταργείται η διάκριση των θέσεων σε ειδικές, εξειδικευμένες και εναλλάξιμες. Οι θέσεις θα διαιρούνται σε εναλλάξιμες και μη εναλλάξιμες.

(γ) Απλουστεύεται η διαδικασία πλήρωσης των θέσεων. Ειδικά στην περίπτωση πλήρωσης θέσεων Πρώτου Διορισμού προβλέπεται όπως οι διορισμοί διενεργούνται από Πίνακα ο οποίος θα συντάσσεται μια φορά το χρόνο.

(δ) Προβλέπονται περιπτώσεις στις οποίες είναι δυνατή η δημοσίευση και η πλήρωση των θέσεων πριν αυτές κενωθούν. Τούτο θεωρήθηκε απαραίτητο για την απρόσκοπτη λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών.

(ε) Προβλέπεται όπως, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, υπάλληλοι των οποίων η προαγωγή ακυρώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο και δεν επαναπροήχθησαν κατά την επανεξέταση προάγονται σε θέση στην οποία θα προάγονταν κατά πάσαν πιθανότητα, αν δε μεσολαβούσε η ακυρωθείσα προαγωγή τους. Με την προτεινόμενη ρύθμιση θα εναρμονιστεί το δημοσιοϋπαλληλικό δίκαιο της Κύπρου με το Ευρωπαϊκό αναφορικά με το θέμα αυτό.

(στ) Εξειδικεύονται οι περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να γίνει απόσπαση ενός υπαλλήλου και διασαφηνίζονται οι ισχύουσες διατάξεις αναφορικά με τις μεταθέσεις.

(ζ) Τέλος, επέρχονται ουσιώδεις τροποποιήσεις στις ισχύουσες διατάξεις αναφορικά με τα πολιτικά δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων. Αναγνωρίζεται στους δημόσιους υπαλλήλους η ελευθερία έκφρασης γνώμης σε θέματα τα οποία δεν αναφέρονται στην άσκηση των καθηκόντων τους και το δικαίωμα να εκφράζουν ελεύθερα τα πολιτικά τους φρονήματα στις ελεύθερες τους ώρες. Επιδιώχθηκε ακόμη η άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων των δημόσιων υπαλλήλων να είναι τέτοιας έκτασης, ώστε να μην παραβιάζεται η βασική αρχή της πολιτικής ουδετερότητας της δημόσιας υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών θεωρώντας ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αποτελεί ένα πολύ σημαντικό νομοθέτημα, οι πρόνοιες του οποίου σε

τελευταία ανάλυση επηρεάζουν την ομαλή λειτουργία της κρατικής μηχανής, αφιέρωσε μεγάλο χρόνο για τη διεξοδική μελέτη του. Συγκριτικά μπορεί να λεχθεί ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αφιέρωσε για τη μελέτη του νομοσχεδίου αυτού περισσότερο χρόνο απ' όσο διέθεσε για οποιοδήποτε άλλο νομοσχέδιο τα τελευταία χρόνια. Με την πραγματοποίηση αριθμού συνεδριάσεών της μέσα στο 1987 και στη συνέχεια με τακτικές εβδομαδιαίες συνεδριάσεις της μέσα στο 1988 και 1989 η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί πάνω στις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών και να μελετήσει σε βάθος και με κάθε λεπτομέρεια τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Μελέτησε ακόμα και νέους θεσμούς, μερικούς από τους οποίους υιοθέτησε. Στόχος της Επιτροπής υπήρξε η διαμόρφωση ενός τελικού κειμένου νόμου το οποίο να αντικατοπτρίζει τις σύγχρονες από νομική και διοικητική άποψη αντιλήψεις πάνω στο θέμα, ενός κειμένου λειτουργικού, που να εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις για ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας, διασφαλίζοντας παράλληλα τα δίκαια αιτήματα και δικαιώματα των υπαλλήλων της, μακριά από τις ξεπερασμένες ιδέες του θεσμού «κύριος και υπηρέτης». Η Επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να μελετήσει, για το σκοπό αυτό, προσχέδιο του Ελληνικού Υπαλληλικού Κώδικα, στο οποίο και βρήκε χρήσιμες και ενδιαφέρουσες διατάξεις από τις οποίες ορισμένες υιοθετήθηκαν στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως τελικά διαμορφώθηκε.

Η Επιτροπή, αφού άκουσε σε πρώτο στάδιο τις απόψεις των πιο πάνω εκπροσώπων, προχώρησε στην κατ' άρθρο εξέταση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ως αποτέλεσμα της οποίας προέκυψε η ανάγκη για αριθμό τροποποιήσεων στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Η Επιτροπή, αφού επαναδιατύπωσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με βάση τις πιο πάνω αρχικές θέσεις των μελών της, κάλεσε εκ νέου τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ., καθώς και τον Πρόεδρο της Ε.Δ.Υ. και αφού τους παρέδωσε προσχέδιο του επαναδιατυπωθέντος νομοσχεδίου ζήτησε να την ενημερώσουν πάνω στις απόψεις τους αναφορικά με το νέο αυτό κείμενο.

Ανάμεσα στις τροποποιήσεις τις οποίες συμπεριέλαβε η Επιτροπή κατά την επαναδιατύπωση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου στο στάδιο αυτό, υπήρξε ένας αριθμός για τον οποίο όλα τα μέλη της ήταν ομόφωνα εξ υπαρχής και θεώρησαν ότι θα έπρεπε να συμπεριληφθούν στο νέο νόμο, χωρίς περαιτέρω συζήτηση. Οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν τα ακόλουθα:-

(α) Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, το οποίο όπως αρχικά κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία ήταν διατυπωμένο στην καθαρεύουσα, μεταγλωττίστηκε στη δημοτική γλώσσα.

(β) Επήλθε αριθμός βελτιώσεων στο ερμηνευτικό μέρος του και ιδιαίτερα στην ερμηνεία των όρων «αρμόδια αρχή» και «Προϊστάμενος Τμήματος»

Το έντονο αίτημα διάφορων ομάδων να είναι ο Γενικός Διευθυντής κάθε Υπουργείου η αρμόδια αρχή για τους υπαλλήλους του Υπουργείου και κάθε τμήματος που υπάγεται σ' αυτό απορρίφθηκε, γιατί κρίθηκε πως έρχεται σε αντίθεση με τη διάταξη του άρθρου 58(1) του Συντάγματος που επιβάλλει κάθε Υπουργός να προϊσταται του Υπουργείου του.

(γ) Σ' ό,τι αφορά τη διάρθρωση της Δημόσιας Υπηρεσίας, διευρύνονται οι κατηγορίες των εναλλάξιμων θέσεων. Επίσης γίνεται πρόβλεψη ώστε ο καθορισμός των δημόσιων θέσεων σε κατηγορίες και τάξεις να γίνεται με νόμο, αντί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

(δ) Προβλέπεται ότι τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων της Δημόσιας Υπηρεσίας θα καταρτίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο με κανονισμούς που θα εγκρίνει η Βουλή και στη συνέχεια θα δημοσιεύονται σε ειδικό παράρτημα της επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας. Φρονούμε πως με την υιοθέτηση της διαδικασίας αυτής στην κατάρτιση των σχεδίων υπηρεσίας θα σταματήσει και η απαράδεκτη και η αιφνιδιαστική πολλές φορές παραγωγή φωτογραφικών σχεδίων υπηρεσίας που κλόνισε στο παρελθόν και την εμπιστοσύνη προς τη διοίκηση και την αμεροληψία της διοίκησης.

(ε) Καθορίζεται ότι η κρίση και η απόφαση τόσο των Συμβουλευτικών Επιτροπών όσο και της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας στις διαδικασίες διορισμού και προαγωγής θα είναι αιτιολογημένη. Παράλληλα και για σκοπούς διασφάλισης της ταχύτερης διεκπεραίωσης των διαδικασιών των οργάνων αυτών εισάγονται ορισμένες χρονικές προθεσμίες στις διαδικασίες αυτές.

Καθορίζεται ακόμα πως η γενική εντύπωση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και της Επιτροπής αναφορικά με την απόδοση των υποψηφίων κατά την προφορική εξέταση θα καταγράφεται πάντοτε στα πρακτικά της καθεμιάς Επιτροπής και θα αιτιολογείται.

(στ) Αναθεωρείται η όλη διαδικασία ετοιμασίας και υποβολής των υπηρεσιακών εκθέσεων των δημόσιων υπαλλήλων, ώστε αυτή να καταστεί δικαιότερη και να διασφαλίζει τα συμφέροντα του αξιολογούμενου υπαλλήλου, με βασικότερη καινοτομία την κατάργηση του εμπιστευτικού χαρακτήρα τους. Οι υπηρεσιακές Εκθέσεις θα συντάσσονται, όπου τούτο είναι δυνατό, από τριμελή ομάδα αξιολόγησης και θα κοινοποιούνται μετά τη σύνταξή τους στους υπαλλήλους που αφορούν. Για εξασφάλιση αμεροληψίας καθορίζεται ότι στην αξιολόγηση ενός υπαλλήλου δε θα μετέχει πρόσωπο που του είναι σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και του τέταρτου βαθμού. Δε θα συντάσσεται δυσμενής υπηρεσιακή 'Εκθεση για έναν υπάλληλο, πριν δοθεί σ' αυτόν η ευκαιρία να ακουστεί και να υποβάλει τις παραστάσεις του. Μετά από κάθε προαγωγή ο δικηγόρος κάθε προσώπου που έχει έννομο συμφέρον να προσβάλει την προαγωγή δικαιούται να επιθεωρήσει τους φακέλους των υπηρεσιακών Εκθέσεων του ίδιου και του προσώπου ή των προσώπων που έχουν προαχθεί.

Αναμένεται ότι μεγάλος αριθμός προσφυγών στο Ανώτατο Δικαστήριο που γίνονταν με μόνο σκοπό να μάθει τουλάχιστον ο υπάλληλος «τα μυστικά του φακέλου του» δε θα γίνονται πλέον ενόψει της διαφάνειας.

Μ' αυτές τις διατάξεις η Επιτροπή φρονεί ότι εξασφαλίζεται πλήρης διαφάνεια σε μια πτυχή της δημοσιοϋπαλληλικής ζωής στην οποία το απόρρητο και το εμπιστευτικό ούτε την ίση μεταχείριση κατοχύρωσε ούτε την αξιοκρατία εξυπηρέτησε.

(ζ) Απορρίπτεται το προτεινόμενο, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, άρθρο 62, που ρυθμίζει τον τρόπο εξέτασης θεμάτων που σχετίζονται με την απασχόληση ή τους όρους απασχόλησης των δημόσιων υπαλλήλων από τη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού.

(η) Υιοθετείται ο θεσμός της δημοσιότητας της πειθαρχικής διαδικασίας και ειδικότερα καθορίζεται ότι ο πειθαρχικά διωκόμενος υπάλληλος δικαιούται να γνωρίζει την εναντίον του υπόθεση, να έχει πλήρη γνώση όλης της δικογραφίας που έχει σχηματιστεί εναντίον του και να του παρέχονται αντίγραφα των μαρτυρικών καταθέσεων και οποιωνδήποτε άλλων σχετικών εγγράφων. Παράλληλα καθιερώνεται νομοθετικά το δικαίωμα του διωκόμενου υπαλλήλου να ακουστεί τόσο πριν από τη διαπίστωση της ενοχής του όσο και πριν από την επιβολή της ποινής. Δε γίνεται πλέον λόγος για πειθαρχικό αδίκημα αλλά για πειθαρχικό παράπτωμα, έννοια η οποία είναι και θεωρείται ευρύτερη.

(θ) Εισάγεται πρόνοια, επιεικής και ανθρώπινη, ώστε στην περίπτωση επιβολής σε υπάλληλο της πειθαρχικής ποινής της απόλυσης, η οποία συνεπάγεται απώλεια όλων των ωφελημάτων αφυπηρέτησης, να καταβάλλεται σύνταξη στη σύζυγο και τα εξαρτώμενά του σαν αυτός να είχε πεθάνει κατά την ημερομηνία της απόλυσής του, η οποία και θα υπολογίζεται πάνω στα πραγματικά έτη υπηρεσίας του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών σαν αποτέλεσμα, τόσο της μελέτης των απόψεων και εισηγήσεων που κατατέθηκαν ενώπιόν της απ' όλες τις πιο πάνω πλευρές, όσο και του ίδιου του προβληματισμού των μελών της, εντόπισε αριθμό προνοιών του υπό συζήτηση νομοσχεδίου τις οποίες και μελέτησε διεξοδικότερα και σε βάθος και ζήτησε παράλληλα από τις κοινοβουλευτικές ομάδες να προβληματιστούν ειδικότερα πάνω σ' αυτές, προτού η ίδια καταλήξει σε τελικές θέσεις. Ειδικότερα την Επιτροπή απασχόλησαν και προβληματίσαν οι ακόλουθες πρόνοιες πάνω στις οποίες κατέληξε ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία, όπως πιο πάνω αναφέρεται:

(α) Αναφορικά με το θέμα της σύνθεσης και λειτουργίας της Δημόσιας Υπηρεσίας, εξετάστηκε η εισήγηση όπως αυτή αποτελείται από 10 μέλη και έχει παράλληλα τη δυνατότητα να λειτουργεί σε δύο πενταμελή τμήματα, με στόχο να εξασφαλίζεται η ταχύτερη διεκπεραίωση του έργου της. Σχετικά με την πιο πάνω εισήγηση εκφράστηκε από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας η άποψη ότι μια τέτοια νομοθετική ρύθμιση δε θα ήταν σύμφωνη με το Σύνταγμα, από το οποίο προκύπτει ότι ο συνταγματικός νομοθέτης θέλει η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας να είναι ένα ενιαίο συλλογικό διοικητικό όργανο και στη διαδικασία λήψης κάθε απόφασής της να συμμετέχουν όλα τα μέλη της. Ενόψει της πιο πάνω γνωμάτευσης η Επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να υιοθετήσει την προτεινόμενη στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο πενταμελή σύνθεση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας. Η Επιτροπή, επιδιώκοντας την όσο το δυνατό μεγαλύτερη προσαρμογή του νομοσχεδίου αυτού με το Σύνταγμα, τροποποίησε τα προτεινόμενα σ' αυτό προσόντα των Μελών της Επιτροπής, υιοθετώντας επακριβώς αυτά που προβλέπονται στο Σύνταγμα. Δε συντρέχει κανένας λόγος για τροποποίηση των προσόντων αυτών, που εξασφαλίζουν εξάλλου και ευρύτερο κύκλο για επιλογή των μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

(β) Σ' ό,τι αφορά το άρθρο που αναφέρεται στην πρωτοβουλία της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας για ενέργεια, η Επιτροπή αφού εξέτασε τις σχετικές συνταγματικές πρόνοιες πάνω στο θέμα αποφάσισε να περιλάβει σ' αυτό ορισμένες διατάξεις με βάση τις οποίες διασφαλίζεται η άσκηση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και συγκεκριμένα η αρμοδιότητά της για έναρξη και συνέχιση των διαδικασιών πλήρωσης μιας θέσης παρά την οποιαδήποτε καθυστέρηση ή άρνηση της αρμόδιας αρχής για υποβολή της πρότασής της για πλήρωση θέσης. Υιοθετήθηκε ακόμη για πρόδηλους λόγους ότι πρόταση της αρμόδιας αρχής για πλήρωση μιας θέσης δε θα μπορεί να αποσυρθεί. Έτσι εξασφαλίζεται ότι παλιές εμπειρίες και κακά προηγούμενα δεν πρόκειται να επαναληφθούν.

(γ) Αναφορικά με τις μεθόδους πλήρωσης θέσεων έγινε ο ακόλουθος προβληματισμός. Να παραμείνουν οι μέθοδοι πλήρωσης θέσεων όπως έχουν σήμερα και όπως προτείνονται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, σύμφωνα με το οποίο μόνιμη θέση πληρούται είτε μόνιμα είτε προσωρινά με απόσπαση ή με σύμβαση για ορισμένο χρονικό διάστημα ή από μήνα σε μήνα, είτε να υιοθετηθεί νέα φιλοσοφία με βάση την οποία οι μόνιμες θέσεις στη Δημόσια Υπηρεσία θα πληρούνται πάντα μόνιμα. Για το θέμα αυτό δόθηκαν προς την Επιτροπή χρήσιμες και βοηθητικές απόψεις από το Τμήμα Διοίκησης και Προσωπικού, το οποίο επεξήγησε λειτουργικές και άλλες πρακτικές δυσκολίες που θα μπορούσε να επιφέρει η υιοθέτηση της νέας αυτής φιλοσοφίας στη λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας. Με βάση τις εισηγήσεις που της δόθηκαν η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να υιοθετήσει τις προτεινόμενες με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σχετικές πρόνοιες.

(δ) Σ' ό,τι αφορά τις πρόνοιες για τη σύσταση των Συμβουλευτικών Επιτροπών που συμβουλεύουν την Επιτροπή σε σχέση με την πλήρωση κενών θέσεων πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής για τις οποίες υπήρξαν ποικίλες και αντίθετες θέσεις από τις διάφορες πλευρές, η Επιτροπή μετά από σοβαρό προβληματισμό θεώρησε σκόπιμο όπως για σκοπούς εξασφάλισης ουσιαστικής αντικειμενικότητας, αλλά και για σκοπούς εντυπώσεων, καθορίζονται ρητά στο νόμο εκτός από τον Πρόεδρο των Συμβουλευτικών Επιτροπών που είναι ο Γενικός Διευθυντής ή ο οικείος Προϊστάμενος, ανάλογα με την περίπτωση, και τα άλλα πρόσωπα που θα συμμετέχουν σ' αυτές με βάση την ιεραρχική τους σειρά μετά το Γενικό Διευθυντή ή τον οικείο Προϊστάμενο, αντί να επιλέγονται κάθε φορά από το Γενικό Διευθυντή.

(ε) Εξετάστηκε και τελικά υιοθετήθηκε ομόφωνα εισήγηση όπως, μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας για την πλήρωση κενών θέσεων πρώτου διορισμού, ενταχθεί και η ομαδική προφορική εξέταση των υποψηφίων τόσο ενώπιον των Συμβουλευτικών Επιτροπών όσο και ενώπιον της Ε.Δ.Υ.. Υποστηρίχθηκε η άποψη ότι η κοινή προφορική εξέταση συμβάλλει στην ταχύτερη διεξαγωγή των εργασιών της Επιτροπής, ενώ σύμφωνα με μια άποψη η προφορική εξέταση του υποψηφίου μέσα στην ομάδα παρέχει την ευκαιρία για μια πιο ολοκληρωμένη εξέτασή του.

(στ) Την Επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα κατά πόσο ενδείκνυται να υιοθετηθούν οι προτεινόμενες πρόνοιες που αφορούν ειδικές διατάξεις για την πλήρωση μόνιμων θέσεων μόνο από τον υπάλληλο ή τους υπαλλήλους που ήδη υπηρετούν σ' αυτές προσωρινά ή αν θα πρέπει να ακολουθούνται και σ' αυτή την περίπτωση οι βασικές διατάξεις για την πλήρωση θέσεων. Η Επιτροπή τελικά κατέληξε να υιοθετήσει τις ειδικές αυτές διατάξεις με το σκεπτικό ότι και στην περίπτωση προσωρινής πλήρωσης μιας θέσης διασφαλίζεται με βάση το Νόμο η τήρηση αξιοκρατικών διαδικασιών μέσω της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.

(ζ) Ιδιαίτερος υπήρξε ο προβληματισμός της Επιτροπής για το θέμα της αποκατάστασης των υπαλλήλων των οποίων η προαγωγή ακυρώθηκε, όπως προτείνεται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το σχετικό άρθρο όπως προτείνεται εμπεριέχει αρχή του διοικητικού δικαίου η οποία εφαρμόζεται κατά την αποκατάσταση των πραγμάτων στην προηγούμενή τους θέση ύστερα από μια ακυρωτική απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου. Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή θεώρησε σκόπιμο να υιοθετήσει την προτεινόμενη πρόνοια για την αποκατάσταση υπαλλήλου.

(η) Μελετήθηκε διεξοδικά από την Επιτροπή ο όλος θεσμός και η περιπτωσιολογία της απόσπασης υπαλλήλων από ένα Υπουργείο σ' άλλο, σε τμήμα, κλάδο ή υπηρεσία και αφού κατέληξε ως θέμα αρχής να τον υιοθετήσει, εξέτασε στη συνέχεια το ενδεχόμενο της επέκτασής του από Υπουργείο, τμήμα ή υπηρεσία της Δημόσιας Υπηρεσίας σε ημικρατικό οργανισμό. Πάνω στο σημείο αυτό η Επιτροπή κατά πλειοψηφία αποφάσισε ότι δεν ενδείκνυται μια τέτοια επέκταση του θεσμού της απόσπασης.

(θ) Η Επιτροπή, με αφορμή εισήγηση που της υποβλήθηκε από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, επαναδιατύπωσε το σχετικό άρθρο που αφορά την αφυπηρέτηση των δημόσιων υπαλλήλων με βάση τα ακόλουθα:-

(i) Απαρίθμησε τις περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας έχει αρμοδιότητα να διενεργεί ή να αποφασίζει την αφυπηρέτηση ενός μόνιμου συντάξιμου υπαλλήλου.

(ii) Μέσα στις περιπτώσεις αυτές η Επιτροπή συμπεριέλαβε με ρητή αναφορά και την περίπτωση της αναίτιας υπηρεσιακής ανεπάρκειας ή ακαταλληλότητας του υπαλλήλου.

(iii) Ανεξάρτητα από τις πιο πάνω πρόνοιες περιέλαβε ειδική πρόνοια σύμφωνα με την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο θα έχει την εξουσία, αφού ακούσει τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο, να τερματίζει τις υπηρεσίες του για εξειδικευμένους λόγους δημόσιου συμφέροντος μετά από γνωμοδότηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ότι συντρέχουν τέτοιοι λόγοι. Η Επιτροπή εξέτασε την εισήγηση αυτή σε συνδυασμό με θέμα που εκκρεμεί ενώπιόν της και έχει εγγραφεί από τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ. κ. Γλ. Κληρίδη με τίτλο: «Η ανάγκη

νομοθετικής ρύθμισης του εκ της αποικιακής νομοθεσίας προκύπτοντος δικαιώματος του Υπουργικού Συμβουλίου να προβαίνει χωρίς προηγούμενη ποινική ή πειθαρχική δίωξη στην παύση δημόσιων υπαλλήλων, μελών των δυνάμεων ασφαλείας, εκπαιδευτικών και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών για λόγους δημόσιου συμφέροντος». Επίσης η Επιτροπή έλαβε υπόψη της για το σκοπό αυτό τη σχετική υφιστάμενη νομολογία.

(ι) Σε σχέση με τις πρόνοιες που αφορούν τα θεμελιώδη καθήκοντα των δημόσιων υπαλλήλων η Επιτροπή εξέτασε ειδικότερα το θέμα της συμμόρφωσης του υπαλλήλου προς οδηγίες και διαταγές ιεραρχικά ανωτέρων του οι οποίες είναι πρόδηλα παράνομες. Ειδικότερα από την πλειοψηφία της Επιτροπής έγινε εισήγηση σε περίπτωση πρόδηλα παράνομης διαταγής ο υπάλληλος να μην την εκτελεί και να το αναφέρει αμέσως στον Προϊστάμενό του. Αν ο Προϊστάμενος βασιζόμενος σε γνωμοδότηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας επιμένει στην εκτέλεση της διαταγής, ο υπάλληλος οφείλει να συμμορφωθεί. Σύμφωνα με άλλη άποψη των μελών της Βουλευτών του ΑΚΕΛ που υποστηρίχθηκε κατά τη συζήτηση του σημείου αυτού ο υπάλληλος οφείλει να μην εκτελεί πρόδηλα παράνομη

διαταγή σε καμιά περίπτωση, απαγόρευση η οποία θα είναι απόλυτη και δε θα εξαρτάται από την εμμονή του Προϊσταμένου στην εκτέλεσή της.

(ια) Μέσα στο κεφάλαιο που αναφέρεται στις καθημερινές υποχρεώσεις και δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων η Επιτροπή συμπεριέλαβε νέο άρθρο σύμφωνα με το οποίο οι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα να τους εξασφαλίζονται στο χώρο εργασίας τους συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας. Η Επιτροπή θεωρεί απαράδεκτες τις συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας που επικρατούν σε πολλούς χώρους εργασίας των δημόσιων υπαλλήλων.

(ιβ) Ιδιαίτερα προβληματίστηκε η Επιτροπή πάνω στο θέμα των πολιτικών δικαιωμάτων των δημόσιων υπαλλήλων, θέμα για το οποίο έντονες υπήρξαν και οι απόψεις της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ.. Η Επιτροπή, αφού υιοθέτησε ως θέμα αρχής την άποψη ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί η πολιτική ελευθερία των δημόσιων υπαλλήλων, η οποία δεν πρέπει να περιορίζεται παρά μόνο από εκείνους τους αναγκαίους όρους για τη διασφάλιση της πολιτικής ουδετερότητας και αμεροληψίας της Δημόσιας Υπηρεσίας, προχώρησε στην επαναδιατύπωση του σχετικού άρθρου του νομοσχεδίου. Στο στάδιο αυτό την Επιτροπή απασχόλησε ειδικότερα το αν ενδείκνυται να επιτραπεί σε όλους γενικά τους δημόσιους υπαλλήλους να ανήκουν σε πολιτικά κόμματα ή αν θα πρέπει να αποκλείονται από το δικαίωμα αυτό οι δημόσιοι υπάλληλοι που κατέχουν ανώτερη θέση με κλίμακα διευθυντική ή από Α13 και πάνω, άποψη που τελικά επικράτησε ομόφωνα. Πρόσθετα η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο όπως συμπεριλάβει στο σχετικό άρθρο πρόνοια με βάση την οποία, όταν δημόσιος υπάλληλος πρόκειται να υποβάλει υποψηφιότητα για αξίωμα ασυμβίβαστο με τη δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα, θα χορηγείται σ' αυτόν άδεια χωρίς απολαβές για δύο μήνες πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών και για ένα μήνα μετά την ανακοίνωση των

απατελεσμάτων των εκλογών και στην περίπτωση επιτυχίας του στις εκλογές θα αφυπηρετεί αυτοδικαίως. Επίσης η Επιτροπή με αφορμή αντίστοιχες πρόνοιες από τον Ελληνικό Υπαλληλικό Κώδικα προέβλεψε στο ίδιο άρθρο ότι η υπηρεσιακή κατάσταση υπαλλήλων που επανέρχονται στην υπηρεσία τους δεν επηρεάζεται από τη δραστηριότητά τους και τις γνώμες που εξέφρασαν κατά την προεκλογική περίοδο.

(ιγ) Η Επιτροπή, αφού μελέτησε αντίστοιχες πρόνοιες στον Ελληνικό Υπαλληλικό Κώδικα, ομόφωνα αποφάσισε να εντάξει στην υπό συζήτηση νομοθεσία το θεσμό της διαγραφής των πειθαρχικών ποινών των δημόσιων υπαλλήλων μετά από την παρέλευση μιας καθορισμένης χρονικής περιόδου. Και τούτο γιατί έκρινε ότι είναι επιεικέστερο, αλλά και πιο κοντά στη σύγχρονη πραγματικότητα, μια ποινή που επιβλήθηκε στον υπάλληλο πριν από πολύ χρόνο να αποσύρεται από τον προσωπικό του φάκελο και να μην αποτελεί πλέον στοιχείο κρίσης του.

(ιδ) Η Επιτροπή με την ευκαιρία της αναθεώρησης της νομοθεσίας για τους δημόσιους υπαλλήλους έκρινε σκόπιμο να συζητήσει θέμα εισαγωγής, με συμπερίληψη σχετικής πρόνοιας σ' αυτή, της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας στη Δημόσια Υπηρεσία. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι με την εφαρμογή της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας, χωρίς τη μείωση του συνόλου των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας των υπαλλήλων, θα αυξηθεί η αποδοτικότητά τους, γεγονός που έχει ήδη παρατηρηθεί σε άλλες χώρες όπου εισήχθηκε ο θεσμός αυτός. Ακόμα με τον τρόπο αυτό θα εναρμονιστεί η Δημόσια Υπηρεσία με τον ιδιωτικό χώρο, σε πολλούς τομείς του οποίου έχει ήδη καθιερωθεί με επιτυχία το πενθήμερο. Οι όροι και οι λεπτομέρειες εφαρμογής και λειτουργίας της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας θα καθοριστούν.

(ιε) Η εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων ή η νόμιμη απαλλαγή από αυτές καθορίζεται ως αναγκαία προϋπόθεση για διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία.

(ιστ) Αναγνωρίζεται ως δικαίωμα του υπαλλήλου η άσκηση των καθηκόντων του, ώστε ο υπάλληλος να μην παραγκωνίζεται με βάση υποκειμενικά ή άλλα κριτήρια.

(ιζ) Με τις προτεινόμενες διατάξεις για έλεγχο των περιουσιακών στοιχείων των υπαλλήλων καθιερώνεται το πόθεν έσχες που διασφαλίζει τόσο τους ίδιους τους υπαλλήλους όσο και το δημόσιο συμφέρον.

(ιη) Στο πλαίσιο της προσπάθειας για βελτίωση των σχέσεων κράτους-πολίτη στις ήδη προβλεπόμενες υποχρεώσεις των δημόσιων υπαλλήλων προστίθεται ρητά και η υποχρέωσή τους για την εξυπηρέτηση του κοινού με τρόπο αντικειμενικό, δίκαιο, απροσωπόληπτο και αμερόληπτο. Τονίζεται επίσης η υποχρέωσή τους να συμπεριφέρονται με ευπρέπεια, ευγένεια και ειλικρίνεια και να αποφεύγουν καθετί που δυνατό να κλονίσει την εμπιστοσύνη του κοινού στη Δημόσια Υπηρεσία.

(ιθ) Με την καθιέρωση κωλυμάτων λόγω συμφέροντος αναφορικά με τους υπαλλήλους που αναλαμβάνουν την επίλυση ζητήματος ή συμπράττουν

στην έκδοση πράξεων επιδιώκεται εξασφάλιση της αμεροληψίας της δημόσιας διοίκησης και ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης προς αυτή.

(κ) Η Επιτροπή συμπεριέλαβε επίσης στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο μεγάλο αριθμό νομοτεχνικών και ποικίλων άλλων τροποποιήσεων που θεώρησε αναγκαίες για τη βελτίωσή του.

Η υπαγωγή στις διατάξεις του νόμου της Δημόσιας Υπηρεσίας των υπαλλήλων της Νομοθετικής Εξουσίας και της Δικαστικής Εξουσίας έχει προβληματίσει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ενόψει και της διάκρισης των εξουσιών που χαρακτηρίζει το πολιτειακό μας σύστημα, αφέθηκε όμως για περαιτέρω μελέτη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού επαναδιατύπωσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με βάση τις πιο πάνω ομόφωνες ή κατά πλειοψηφία θέσεις των μελών της, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε Νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί. Η Επιτροπή παραδίδοντας προς ψήφιση το νομοσχέδιο αυτό έχει την πεποίθηση ότι αυτό αποτελεί ένα σύγχρονο και λειτουργικό νομοθέτημα που αναμένεται να προωθήσει με επιτυχία την εύρυθμη λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας. Η ψήφιση του νόμου, αυτή και μόνη, δε θα οδηγήσει αυτόματα και στα επιθυμητά αποτελέσματα. Χρειάζεται η συνεργασία όλων των παραγόντων της πολιτείας για την επίτευξη των στόχων και τη μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων. Έχουμε μια αξιόλογη Δημόσια Υπηρεσία με προσοντούχους δημόσιους υπαλλήλους. Στην υπευθυνότητα όλων στηρίζονται οι ελπίδες για την πιστή εφαρμογή και εύρυθμη λειτουργία του νέου για τη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Νομίζω να πάρουμε δέκα - δέκα τα άρθρα, κύριε Γραμματέα; για να κερδίσουμε χρόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εφαρμογή του Νόμου αυτού. Άρθρο 3.

Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Άρθρο 4.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής. Άρθρο 5.

Απολαβές. Άρθρο 6.

Φύση υπηρεσίας. Άρθρο 7.

Ιδιωτική απασχόληση. Άρθρο 8.

Άδεια και άλλα ωφελήματα. Άρθρο 9.

Πρόεδρος της Επιτροπής. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα πρώτα 10 άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα πρώτα 10 άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνεδριάσεις της Επιτροπής. 'Αρθρο 11.

Θέση που κενώθηκε. 'Αρθρο 12.

Γραφείο της Επιτροπής. 'Αρθρο 13.

Υποχρέωση για εχεμύθεια. 'Αρθρο 14.

Αποχή από τα καθήκοντα. 'Αρθρο 15.

Προστασία των μελών. 'Αρθρο 16.

Υποχρέωση δημόσιων υπαλλήλων να παρέχουν πληροφορίες, κτλ. 'Αρθρο 17.

Διάθεση εγγράφων. 'Αρθρο 18.

Αυτεπάγγελτη πειθαρχική δίωξη. Πρώτος Πίνακας, Μέρος ΙΙ. 'Αρθρο 19.

Ετήσια έκθεση. 'Αρθρο 20.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 11 μέχρι το 20 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 11 μέχρι το 20 εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μόνιμες και προσωρινές θέσεις. 'Αρθρο 21

Ανώτατος αριθμός θέσεων. 'Αρθρο 22.

Συντάξιμες θέσεις. 'Αρθρο 23.

Εναλλάξιμες και μη εναλλάξιμες θέσεις. 'Αρθρο 24.

Κατηγορίες και τάξεις. 'Αρθρο 25.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 26.

Σχέδια υπηρεσίας. 'Αρθρο 27.

Κατηγορίες θέσεων για σκοπούς διορισμού ή προαγωγής. 'Αρθρο 28.

Πρωτοβουλία για ενέργεια. 'Αρθρο 29.

Μέθοδοι πλήρωσης θέσεων. 'Αρθρο 30.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 21 μέχρι το 30 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 21 μέχρι το 30 εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προσόντα για διορισμό. 'Αρθρο 31.

Σύσταση Συμβουλευτικών Επιτροπών. 'Αρθρο 32.

Διαδικασία για την πλήρωση θέσης Πρώτου Διορισμού. 'Αρθρο 33.

Διαδικασία για την πλήρωση θέσεων Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής. 'Αρθρο 34.

Διαδικασία για την πλήρωση θέσεων προαγωγής. 'Αρθρο 35.

Ειδικές διατάξεις για την πλήρωση μόνιμων θέσεων. 'Αρθρο 36.

Μόνιμοι διορισμοί και προαγωγές. 'Αρθρο 37.

Δοκιμασία. 'Αρθρο 38.

Τοποθέτηση και υπηρεσία δημόσιων υπαλλήλων. 'Αρθρο 39.

Διορισμοί με σύμβαση. 'Αρθρο 40.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 31 μέχρι το 40 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 31 μέχρι το 40 εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διορισμός από μήνα σε μήνα. 'Αρθρο 41.

Αναπληρωματικοί διορισμοί. 'Αρθρο 42.

Υπεράριθμοι διορισμοί και προαγωγές. 'Αρθρο 43.

Μεταχείριση αναπήρων. 'Αρθρο 44.

Αποκατάσταση υπαλλήλων των οποίων η προαγωγή ακυρώθηκε. 'Αρθρο 45.

Κατάργηση θέσης. 'Αρθρο 46.

Απόσπαση. 'Αρθρο 47.

Μετάθεση και μετακίνηση υπαλλήλων. 'Αρθρο 48.

Αρχαιότητα υπαλλήλων. 'Αρθρο 49.

Υπηρεσιακές Εκθέσεις. 'Αρθρο 50.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 41 μέχρι το 50 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 41 μέχρι το 50 εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επιμόρφωση. 'Αρθρο 51.

Παραίτηση. 'Αρθρο 52.

Αφυπηρέτηση. 'Αρθρο 53.

Ηλικία δημόσιων υπαλλήλων. 'Αρθρο 54.

Απολαβές. 'Αρθρο 55.

Ωφελήματα αφυπηρέτησης. 'Αρθρο 56.

'Αδεια. 'Αρθρο 57.

Ιατρική περίθαλψη. 'Αρθρο 58.

Στολές. 'Αρθρο 59.

Θεμελιώδη καθήκοντα δημόσιων υπαλλήλων. 'Αρθρο 60.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 51 μέχρι το 60 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 51 μέχρι το 60 εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απουσία χωρίς άδεια. 'Αρθρο 61.

Ελευθερία έκφρασης γνώμης. 'Αρθρο 62.

Συνδικαλιστικό δικαίωμα. 'Αρθρο 63.

Περιβάλλον εργασίας. 'Αρθρο 64.

Ιδιωτική απασχόληση και ενδιαφέρον σ' εταιρείες. 'Αρθρο 65.

Απόκτηση ιδιοκτησίας, κτλ. 'Αρθρο 66.

Επίσημες πληροφορίες, μαρτυρία και έγγραφα. 'Αρθρο 67.

Πτώχευση. Άρθρο 68.

Δώρα και δωροδοκίες. Άρθρο 69.

Αστική ευθύνη για απώλεια ή ζημιά. Άρθρο 70.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 61 μέχρι το 70 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 61 μέχρι το 70 εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πολιτικά δικαιώματα. Άρθρο 71.

Χρόνος εργασίας δημόσιων υπαλλήλων. Άρθρο 72.

Πειθαρχικά παραπτώματα. Άρθρο 73.

Κανένας δημόσιος υπάλληλος δε διώκεται δυο φορές για το ίδιο παράπτωμα. Άρθρο 74.

Μια μόνο πειθαρχική ποινή για κάθε πειθαρχικό παράπτωμα. Άρθρο 75.

Λήξη πειθαρχικής ευθύνης. Άρθρο 76.

Ποινική δίωξη. Άρθρο 77.

Πειθαρχική δίωξη ύστερα από ποινική δίωξη. Άρθρο 78.

Πειθαρχικές ποινές. Άρθρο 79.

Διαγραφή πειθαρχικών ποινών. Άρθρο 80.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 71 μέχρι το 80 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 71 μέχρι το 80 εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λήψη πειθαρχικών μέτρων. Έρευνα για διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων και εκδίκασή τους. Πρώτος Πίνακας, Μέρος Ι. Δεύτερος Πίνακας, Μέρος Ι. Άρθρο 81.

Εξουσία της αρμόδιας αρχής όπως εκδικάζει συνοπτικά ορισμένα παραπτώματα. Πρώτος Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ. Πρώτος Πίνακας, Μέρος ΙΙ. Άρθρο 82.

Διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής. Δεύτερος Πίνακας, Μέρος ΙΙ. Δεύτερος Πίνακας, Μέρος ΙΙΙ. Άρθρο 83.

Καταδίκη για ορισμένα αδικήματα. Άρθρο 84.

Διαθεσιμότητα. Άρθρο 85.

Αδικήματα. Άρθρο 86.

Κανονισμοί, επιφύλαξη των Γενικών Διατάξεων, κτλ. Άρθρο 87.

Επιφυλάξεις. Άρθρο 88.

Καταργήσεις και επιφυλάξεις. Άρθρο 89.

Έναρξη της ισχύος του Νόμου αυτού. Άρθρο 90.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 81 μέχρι το 90 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 81 μέχρι το 90 και οι επισυνημμένοι Πίνακες εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο δεύτερο θέμα, που είναι «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». (Πρόταση νόμου). Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Ρήνα Κατσελλή
Αλέκος Μαρκίδης
Νίκος Αναστασιάδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Μιχάλης Παπαπέτρου
Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Οκτωβρίου και στις 7 και 21 Νοεμβρίου του 1989. Στα πλαίσια της εξέτασης της πιο πάνω πρότασης νόμου κλήθηκε και εξέφρασε τις απόψεις του ο Υπουργός Παιδείας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, ώστε η ιδιότητα του μέλους της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής να καταστεί ασυμβίβαστη με το αξίωμα του Υπουργού ή του Βουλευτή.

Όπως αναφέρεται στην Αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, αυτή στόχο έχει να αποκαταστήσει τη σύνθεση της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής μέσα στο πνεύμα του νόμου για το πανεπιστήμιο, έτσι που το ίδρυμα αυτό όχι μόνο να είναι, αλλά και να φαίνεται ανεξάρτητο ίδρυμα. Ο διορισμός του Υπουργού Παιδείας στη θέση του Προέδρου της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής προσδίδει στην Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή εξάρτηση από την Εκτελεστική Εξουσία και ειδικά από το Υπουργείο Παιδείας και καθιστά την Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή τμήμα του Υπουργείου Παιδείας. Ο ρόλος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του πανεπιστημίου είναι τόσο σημαντικός, έτσι που θα πρέπει αυτή να αφεθεί ελεύθερη και ανεπηρέαστη από κάθε επέμβαση να εκτελέσει την αποστολή της αντικειμενικά και σ' αυτό ακριβώς στοχεύει η υπό συζήτηση πρόταση νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί κατά πλειοψηφία τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και

εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ώστε να περιληφθούν σ' αυτή και μερικές πρόσθετες τροποποιήσεις πάνω στη βασική νομοθεσία για την κάλυψη ορισμένων κενών που έχουν διαπιστωθεί στα πλαίσια της ως τώρα εφαρμογής της.

Τα Μέλη της Επιτροπής και Μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Γ. Σαββίδης και Μ. Παπαπέτρου, καθώς και το Μέλος της Επιτροπής και Μέλος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της ΕΔΕΚ κ. Τ. Χατζηδημητρίου, διαφωνώντας με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας της Επιτροπής, δήλωσαν ότι η ιδιότητα του Υπουργού δε θα πρέπει να καταστεί ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του μέλους της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, γιατί πιστεύουν ότι η συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας στη σύνθεση της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής θα αποτελέσει το συνδετικό κρίκο ανάμεσα στην Εκτελεστική Εξουσία και την Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή, κάτι που κρίνεται ιδιαίτερα επιθυμητό και χρήσιμο ενόψει του γεγονότος ότι τα περισσότερα από τα μέλη της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής ζουν εκτός Κύπρου και γι' αυτό το λόγο χρειάζεται η στενή επαφή και ενημέρωσή τους από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι πραγματικά λυπηρό, γιατί λίγους μόνο μήνες μετά που αυτό το Σώμα έχει ψηφίσει το νόμο-πλαίσιο για το πανεπιστήμιο επιχειρείται στην πραγματικότητα μια ουσιαστική αλλοίωση της νομοθεσίας η οποία κατά τη γνώμη μας μόνο προβλήματα θα προκαλέσει στην εύρυθμη λειτουργία των διαδικασιών ίδρυσης του πανεπιστημίου που μόλις πρόσφατα, όπως έχω πει, έχουν δρομολογηθεί και βρίσκονται αυτή τη στιγμή στο πιο κρίσιμο στάδιο, στο στάδιο της εξέλιξής τους για την προώθηση της εγκαθίδρυσης του πανεπιστημίου.

Γιατί πραγματικά είναι για μας ακατανόητο σ' αυτή τη λεπτή, την κρίσιμη φάση να επιχειρείται η αποκοπή του ομφάλιου λώρου που συνδέει τις διαδικασίες ίδρυσης του πανεπιστημίου από την Εκτελεστική Εξουσία η οποία εκ των πραγμάτων έχει τη βασική ευθύνη για τη σωστή εγκαθίδρυση του πανεπιστημίου σ' αυτή την πρώτη, όπως είπα, φάση.

Και ακόμα με την πρόταση νόμου η οποία προωθείται σήμερα από την πλειοψηφία της Βουλής θεσμοθετείται η αποσύνδεση των μελών της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής -που είναι όλοι, όπως είναι γνωστό, ακαδημαϊκοί που προέρχονται από το εξωτερικό-από την κυπριακή πραγματικότητα, αφού ο Υπουργός Παιδείας ο οποίος είναι ακαδημαϊκός μπορεί να εξασφαλίζει έγκυρα και αξιόπιστα και σε μόνιμη βάση αυτή τη σύνδεση μεταξύ των μελών της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής και του πανεπιστημίου.

Αλλά η πρόταση νόμου η οποία συζητείται σήμερα δημιουργεί και ερωτηματικά, αφού στην πραγματικότητα διαφοροποιεί τη θέση των εισηγητών οι οποίοι μερικούς μήνες πριν υποστήριζαν στην πραγματικότητα άλλη άποψη, όπως φαίνεται στα πρακτικά και στην 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, όπου στη σελίδα 17 αναφέρεται ότι «γίνεται εισήγηση όπως ο Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή απαρτίζεται και από ένα μέλος που θα υποδεικνύεται από την Εκτελεστική Εξουσία».

Είναι φανερό από τη διατύπωση της Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής στη σελίδα 17 ότι οι εισηγητές της σημερινής πρότασης νόμου μερικούς μήνες πριν είχαν την άποψη ότι θα έπρεπε η κυβέρνηση να έχει το δικαίωμα να διορίζει ένα μέλος στην Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή και καμιά ένσταση δεν πρόβαλλαν για τη συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας στην Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή.

Πού οφείλεται λοιπόν η σημερινή διαφοροποιημένη θέση και η πρόταση νόμου που έχει κατατεθεί; Υπάρχουν πράγματι προβλήματα στη λειτουργία της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής; Η συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας έχει προκαλέσει οποιαδήποτε προβλήματα μέχρι τώρα τα οποία κατατείνουν στο να αποδείξουν ότι αυτή η συμμετοχή είναι άχρηση ή επικίνδυνη ή θεσμικά λανθασμένη; Δεν έχει προβληθεί κανένας τέτοιος ισχυρισμός. Είναι μάλιστα το αντίθετο που συμβαίνει. Η συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας κατοχυρώνει και εξασφαλίζει, όπως είπα, την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία των διαδικασιών σ' αυτό το κρίσιμο στάδιο της εγκαθίδρυσης του πανεπιστημίου.

Όμως αυτό φαίνεται και από τις εισηγήσεις της προηγούμενης κυβέρνησης. Η Διυπουργική Επιτροπή μελέτης για την ίδρυση πανεπιστημίου σε σχετική της έκθεση τον Οκτώβρη του 1982 ανέφερε ότι ο Πρόεδρος μάλιστα του Μόνιμου Συμβουλίου, όχι του Προσωρινού Συμβουλίου, όπως είναι η περίπτωσή μας, θα διορίζεται από την κυβέρνηση και δεν υπήρχε καμιά απολύτως πρόνοια ότι υπάρχει ασυμβίβαστο της θέσης του Υπουργού Παιδείας και της θέσης του Προέδρου του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου.

Είναι λοιπόν φανερό ότι και η προηγούμενη κυβέρνηση, αλλά και όλοι οι άλλοι παράγοντες και φορείς που συμμετείχαν στην Επιτροπή που ασχολείτο με το θέμα του πανεπιστημίου είχαν τη σταθερή και μόνιμη άποψη ότι η συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας δεν ήταν σε καμιά περίπτωση ενστάσιμη.

Έγινε λόγος και γίνεται λόγος στην Έκθεση, δηλαδή από την πλειοψηφία των μελών της Επιτροπής Παιδείας, ότι υπάρχει κίνδυνος εξάρτησης του πανεπιστημίου από την κυβέρνηση λόγω της συμμετοχής του Υπουργού Παιδείας.

Πρώτα-πρώτα θα πρέπει να πούμε ότι το σύστημα το οποίο έχει υιοθετηθεί από τη Βουλή, το σύστημα διοίκησης του πανεπιστημίου, είναι από τα πιο φιλελεύθερα και κατοχυρώνει ουσιαστικά την ανεξαρτησία του πανεπιστημίου από την Εκτελεστική Εξουσία. Ας πάρουμε για παράδειγμα το τι συμβαίνει στην Ελλάδα. Οι Διοικούσες Επιτροπές των Πανεπιστημίων στην Ελλάδα διορίζονται από τον Υπουργό Παιδείας και οι εισηγήσεις αυτών των Επιτροπών πρέπει να επικυρωθούν από τον Υπουργό Παιδείας για να είναι έγκυρες. Δηλαδή ο Υπουργός Παιδείας έχει το δικαίωμα να απορρίπτει τις αποφάσεις που παίρνουν οι Διοικούσες Επιτροπές των Πανεπιστημίων ή να τις τροποποιεί ανάλογα. Στην περίπτωσή μας η αυτονομία και η πλήρης ανεξαρτησία του πανεπιστημίου είναι πλήρως κατοχυρωμένες.

Συνεπώς πού είναι ο φόβος και πού η επιφύλαξη η οποία οδήγησε στην κατάθεση της σημερινής πρότασης νόμου λίγους μόνο μήνες μετά την ψήφιση του νόμου-πλαισίου; Στο ότι ο Υπουργός με την ψήφο του θα ακυρώσει και θα αναιρέσει αυτή την αυτονομία, αφού αυτή η ψήφος του δεν είναι αποφασιστική; Ή μήπως θα επηρεάσει, ακόμα και αν ήταν στις προθέσεις του, τις γνώμες των υπόλοιπων μελών της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής; Αυτό και ως υπαινιγμός πιστεύω ότι θα αποτελούσε βαρύτατη προσβολή για τα μέλη της

Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, που είναι όλοι ακαδημαϊκοί με ψηλό κύρος. Άλλωστε γιατί το ασυμβίβαστο να αφορά μόνο τον Υπουργό Παιδείας και τους Βουλευτές; Αν είναι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας, δεν υπάρχει πρόβλημα εξάρτησης, δεν υπάρχει πρόβλημα παραβίασης της αυτονομίας της λειτουργίας του πανεπιστημίου από τη στιγμή που θα διορίζεται από την κυβέρνηση;

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, πιστεύουμε ότι η πρόταση νόμου που αποσκοπεί στο να καθιερώσει το ασυμβίβαστο της θέσης του Υπουργού Παιδείας και της θέσης του μέλους της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής είναι μια αχρείαστη νομοθετική πρωτοβουλία που τραυματίζει σε καίριο χρονικό σημείο τις διαδικασίες ίδρυσης και λειτουργίας του Κυπριακού Πανεπιστημίου.

Τα επιχειρήματα των εισηγητών της πλειοψηφίας είναι επιχειρήματα υποθετικά, είναι επιχειρήματα έωλα και δεν έχουν καμιά απολύτως σχέση με την πραγματικότητα. Σκοπεύουν στην πλήρη αποκοπή των διαδικασιών ίδρυσης και λειτουργίας του πανεπιστημίου από την Εκτελεστική Εξουσία σ' αυτή την τόσο κρίσιμη φάση της δρομολόγησης των διαδικασιών για την ίδρυση του πανεπιστημίου κι εμείς του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ θα καταψηφίσουμε αυτή την πρόταση, γιατί πιστεύουμε ότι η συμμετοχή του Υπουργού ως Προέδρου της Προπαρασκευαστικής Επιτροπής υπήρξε κατά κοινή διαπίστωση και ομολογία επιτυχής. Πιστεύουμε ότι η συμμετοχή του στην Προπαρασκευαστική Διοικούσα Επιτροπή είναι η διαβεβαίωση και η κατοχύρωση μιας σωστής συνέχειας σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες εγκαθίδρυσης και λειτουργίας του πανεπιστημίου.

Για τους λόγους αυτούς εμείς θα καταψηφίσουμε την πρόταση νόμου της πλειοψηφίας των μελών της Επιτροπής Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, πολύ γενναία η προσπάθεια του φίλου συναδέλφου κ. Ομήρου να μας πείσει ότι είναι αχρείαστη η τροποποίηση του Νόμου περί Πανεπιστημίου. Θα ήθελα έτσι γενικά να του απαντήσω ότι πρώτα-πρώτα ο Γενικός Διευθυντής δεν είναι πολιτικό πρόσωπο και να μην τον αναμειγνύει με τον Υπουργό. Δεύτερο, θα ήθελα να πω ότι ο Υπουργός, αν δεν ήταν ακαδημαϊκός, δε θα μπορούσε να ήταν Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής. Επομένως εκείνο το οποίο έλεγε ότι δε θα υπάρχει συνδετικός κρίκος, είτε έτσι είτε αλλιώς δε θα μπορούσε να υπάρξει συνδετικός κρίκος, αν δεν προερχόταν από το πανεπιστήμιο. Και εν πάση περιπτώσει θα ήταν στο εξωτερικό, όπως από το εξωτερικό ήρθε και δεν ήταν εδώ στην Κύπρο, για να γνωρίζει και τις συνθήκες της κυπριακής πραγματικότητας.

Εκείνο το οποίο όμως έχει σημασία είναι τούτο. Όταν λέχθηκε ότι Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής διορίστηκε ο Υπουργός Παιδείας, όλοι ανεξαίρετα έγραψαν και στις εφημερίδες και αλλού ότι αυτό το πράγμα δεν είναι σωστό και ότι θα υπάρχει εξάρτηση του πανεπιστημίου από την Εκτελεστική Εξουσία. Η εξάρτηση αυτή δεν είναι γιατί μπαίνει Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, αλλά πρέπει να γνωρίζουμε ότι ο Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής θα είναι και ο πρώτος πρύτανης του πανεπιστημίου. Και με βάση το νόμο που περάσαμε, μπορεί να είναι πρύτανης

του πανεπιστημίου για τα επόμενα δέκα χρόνια. Γιατί για να γίνει άλλος πρύτανης του πανεπιστημίου θα πρέπει να γίνουν ορισμένες διαδικασίες που σημαίνει ότι θα πρέπει να ολοκληρωθούν πέντε ολόκληρα τμήματα, για να μπορέσει να εκλεγεί νέος πρύτανης. Κι αν ο νυν Υπουργός Παιδείας παύσει να είναι Υπουργός Παιδείας στον πρώτο ανασχηματισμό, αυτό θα σημαίνει ότι εκείνα όλα τα οποία λέχθηκαν για συνδετικούς κρίκους κτλ. δε θα υπάρχουν.

Η πραγματικότητα είναι μια, κύριοι. Εδώ ο Υπουργός Παιδείας μπήκε στην Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή. Και δεν έχει σημασία αν διορίστηκε από την κυβέρνηση ή όχι, διότι μπορούσε η κυβέρνηση. και τους άλλους η κυβέρνηση τους διόρισε. Είναι θέμα Υπουργού Παιδείας εδώ. Ο Υπουργός Παιδείας διορίστηκε σχεδόν από μόνος του. 'Οχι για να είναι Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, αλλά για να γίνει πρύτανης του πανεπιστημίου. Και σας ρωτώ: Είναι σωστό αυτό το πράγμα; Δεν είναι αλλοίωση της αυτονομίας του πανεπιστημίου; Και μάλιστα με την έννοια ότι ο μόνος ο οποίος είναι στην Κύπρο είναι αυτός και θα κάνει ό,τι θέλει. Θα μπορεί να χειρίζεται το πανεπιστήμιο κατά τη δική του κρίση και άποψη, χωρίς να υπάρχει άλλος να του λέγει τι να κάνει.

Η πλειοψηφία της Βουλής μελέτησε αυτό το θέμα, το οποίο δημιουργήθηκε με το διορισμό του Υπουργού Παιδείας ως Προέδρου της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής και έκρινε ότι έπρεπε να γίνει η τροποποίηση, ούτως ώστε εκείνοι οι οποίοι κατέχουν δημόσιο λειτούργημα να μην είναι και μέλη του πανεπιστημίου και μάλιστα σε καίριες θέσεις, όπως είναι ο πρύτανης του πανεπιστημίου.

Θα ήθελα εδώ να τονίσω ότι, όταν συζητούσαμε -επειδή ο κ. Ομήρου αναφέρθηκε στα πρακτικά της Επιτροπής Παιδείας της Βουλής-τη σύνθεση της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, είχαμε πει, για να είναι τελείως ανεξάρτητη, να μπορεί η Βουλή όχι να διορίζει, αλλά να δίνει ονόματα ακαδημαϊκών, οι οποίοι μπορούν να διοριστούν από την κυβέρνηση. Κι αυτό δεν πέρασε, γιατί είχαμε πει ότι η κυβέρνηση θα σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και θα διορίσει ακαδημαϊκούς ανεξάρτητους οι οποίοι θα επιληφθούν του έργου του πανεπιστημίου. Αν γνωρίζαμε ότι θα γινόταν αυτός ο διορισμός, οπωσδήποτε η τροποποίηση η οποία μπαίνει τώρα θα έμπαινε στο αρχικό κείμενο του νόμου.

'Ολοι ανεξαίρετα, ακόμα και οι «Φίλοι του Πανεπιστημίου», θεώρησαν αντικανονική τη συμπερίληψη του Υπουργού Παιδείας στην Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή. Αλλά και κάτι άλλο. Το Υπουργείο Παιδείας είναι υπεύθυνο για την παιδεία της ελληνοκυπριακής κοινότητας και σαν τούτο είναι μόνο μέχρι τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Εδώ το πανεπιστήμιο είναι διακοινοτικό ή δικοινοτικό, όπως το λέγαμε, και ανάγεται σ' όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, 'Ελληνες και Τούρκους. Και επομένως ο Υπουργός Παιδείας πιθανό να είναι ένα εμπόδιο στην κανονική λειτουργία του πανεπιστημίου το οποίο είναι πέρα από την ελληνοκυπριακή κοινότητα.

Μιας κι έγινε θέμα για τα πρακτικά της συνεδρίας της Επιτροπής, θα ήθελα εδώ να πω ότι ζητήθηκε να συμπεριληφθούν και Τούρκοι μέσα στα διάφορα σώματα. Και η πλειοψηφία και πάλι είπε ότι η έκρυθμη κατάσταση δεν επιτρέπει κάτι τέτοιο, αλλά θα μπορούσε να διοριστεί οποιοσδήποτε από την κυβέρνηση, αν το κρίνει σωστό, αλλά όχι με αριθμητική αναλογία. Πώς συμβιβάζεται τώρα ο Υπουργός Παιδείας της ελληνοκυπριακής κοινότητας, η οποία βάσει του δικαίου της ανάγκης μετέτρεψε την Ελληνική Κοινοτική Συνέλευση σε Υπουργείο Παιδείας, να γίνει πρύτανης του πανεπιστημίου και να το θεωρήσουμε ότι δεν είναι επέμβαση στην ανεξαρτησία του πανεπιστημίου;

Δε θα ήθελα να μιλήσω πάνω σ' αυτό το πράγμα, γιατί πίστευα ότι η τροποποίηση αυτή θα περνούσε χωρίς συζήτηση, για να μη γίνει και θόρυβος. Αλλά, εφόσον δόθηκε αυτή η αφορμή, ήμουν υποχρεωμένος να απαντήσω σ' αυτά όλα τα οποία λέχθηκαν από τον προηγούμενο ομιλητή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, τα βασικά επιχειρήματα τα οποία ήθελα να αναπτύξω τα έχει καλύψει ο συνάδελφος κύριος Ομήρου, γι' αυτό θα περιοριστώ σε μερικές μόνο παρατηρήσεις.

Διερωτήθηκε ο κύριος Ομήρου τι κρύβεται πίσω από αυτό το νομοθέτημα. Ποιος είναι ο σκοπός αυτού του νομοθετήματος; Σε τι αποσκοπεί αυτό το νομοθέτημα; Πραγματικά αυτό το ερώτημα με βασάνιζε κι εμένα μέχρι πριν δυο λεπτά που άκουσα τον κύριο Ψυλλίδη.

Ο κύριος Ψυλλίδης στην ομιλία του ουσιαστικά αποκάλυψε ότι σκοπός αυτής της πρότασης νόμου είναι μια επίθεση εναντίον του Υπουργού Παιδείας, υπόσκαψη του Υπουργού Παιδείας, υπόσκαψη όχι μόνο του προσώπου του, αλλά και του ρόλου τον οποίο μπορεί να διαδραματίσει και να παίξει ως Υπουργός Παιδείας αυτού του τόπου. Γιατί πραγματικά, κύριοι συνάδελφοι, τι διαφορετικό μπορεί να σημαίνει, όταν απ' αυτό το νομοθέτημα, απ' αυτή τη συζήτηση, βρίσκει την αφορμή ο κύριος Ψυλλίδης να επιτεθεί κατά του Υπουργού Παιδείας ότι τον κουβαλήσαμε από το εξωτερικό και δε γνωρίζει την κυπριακή πραγματικότητα. Όμως, αν έτσι έχουν τα πράγματα, κύριε Ψυλλίδη, και εκ προοιμίου αποκλείεται η μετάκληση κάποιων ειδικών από το εξωτερικό, για να επανδρώσουν ορισμένες θέσεις, ακόμα και πολιτικές θέσεις -κάτι το οποίο έγινε και στο παρελθόν και το υποστηρίξατε - θα 'θελα να ρωτήσω το εξής: Με τη δική σας τροποποίηση που κάνετε σήμερα και νοουμένου ότι δε θα υπάρχει κανένας -όπως και σεις ο ίδιος μόλις τώρα είπατε -που θα έχει στην Κύπρο τα προσόντα, για να πάρει τη θέση του Προέδρου της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, δε θα πρέπει και πάλι να μετακαλέσουμε κάποιον άλλο από το εξωτερικό; Και σ' εκείνη την περίπτωση δε θα ισχύει η μομφή ότι φέρνουμε κάποιον κουβαλητό, ο οποίος δεν ξέρει την κυπριακή πραγματικότητα; Νομίζω ότι η αντίφαση μεταξύ αυτών των δυο θέσεων είναι πασίδηλη και δείχνει τους πραγματικούς σκοπούς και στόχους που κρύβονται πίσω από το νομοθέτημα.

Ο συλλογισμός και η επιχειρηματολογία του κυρίου Ψυλλίδη στηρίζεται στο γεγονός ότι ο Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής είναι ο πρώτος πρύτανης του πανεπιστημίου. Αυτό, κύριοι συνάδελφοι, όχι μόνο είναι ανακριβές, αλλά υπεύθυνα δηλώνω ότι δεν έχει καμιά βάση και αυτό αποδεικνύεται με μια απλή ανάγνωση του Νόμου περί Πανεπιστημίου. Είναι πάνω σε υποθέσεις που στηρίζεται μια τέτοια θέση. Και θα 'θελα ν' αναφέρω ότι, κατά τη δική μας άποψη, σ' ένα στάδιο που ουσιαστικά προχωρούμε στη συγκρότηση του πανεπιστημίου, η δουλειά μας θα υστερούσε πάρα πολύ, η δουλειά μας θα παρουσίαζε πολλά μειονεκτήματα, αν δεν υπήρχε πραγματικά αυτός ο συντονισμός από τον Υπουργό Παιδείας ως μέλους ή ως Προέδρου της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής.

Αναφέρθηκε ότι κατά τη συζήτηση του θέματος του πανεπιστημίου στη Βουλή είχε μπει η ιδέα τα κόμματα να προτείνουν για την Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή ακαδημαϊκούς και τελικά εγκαταλείφθηκε αυτή η θέση. Θα 'θελα να φρεσκάρουμε τη μνήμη μας. Δεν είναι ακριβώς έτσι τα πράγματα. Υπήρχε εισήγηση του ΔΗ.ΚΟ. η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή να απαρτίζεται από εκπροσώπους κομμάτων, από ανθρώπους που θα υποδεικνύουν τα κόμματα και η Εκτελεστική Εξουσία. Και το ΔΗ.ΚΟ. εγκατέλειψε αυτή τη θέση, όταν έμεινε μόνο του στην ολομέλεια της Βουλής. Λίγο πριν τη συζήτηση, όταν ακόμα ένα κόμμα υποστήριζε αυτή τη θέση, και το ΔΗ.ΚΟ. ενέμενε σ' αυτή τη θέση. Και αναφέρθηκε και το επιχείρημα ότι δεν μπορεί ο Υπουργός Παιδείας να βρίσκεται σ' αυτή τη θέση, γιατί, λέει, το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου αναφέρεται στην ελληνοκυπριακή εκπαίδευση, ενώ το πανεπιστήμιό μας απευθύνεται στους Ελληνοκύπριους και τους Τουρκοκύπριους. Κανονικά έτσι έπρεπε. Το πανεπιστήμιό μας να απευθύνεται έμπρακτα και στους Ελληνοκύπριους και στους Τουρκοκύπριους. Δυστυχώς όμως με την ψήφο κάποιων εδώ μέσα αυτό το πράγμα ανατράπηκε. Αυτή η αναγκαιότητα η πολιτική, η εθνική, ανατράπηκε. Και σήμερα το νομοθέτημα που έχουμε μπροστά μας, ο Νόμος περί Πανεπιστημίου, ουσιαστικά - και ας μην εθελοτυφλούμε -απευθύνεται στους Ελληνοκύπριους. 'Ομως, ποιο είναι το κώλυμα, ακόμα και αν έτσι έχουν τα πράγματα, της συμμετοχής του Υπουργού Παιδείας στην Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή; Είπε κανένας ότι το πανεπιστήμιο, που αποτελεί ένα νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου, υπάγεται οργανικά ή θεσμικά ή καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο στο Υπουργείο Παιδείας; Και δεν είναι τουλάχιστο υπερβολή, δεν είναι τουλάχιστο υποτίμηση προς εκείνα όλα τα άλλα μέλη της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής -που είναι διακεκριμένοι καθηγητές, που τιμούν τον τόπο μας στο εξωτερικό -να λέμε ότι επειδή ένα μέλος, ο Πρόεδρος, θα είναι ο Υπουργός Παιδείας, αυτή η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή μετατρέπεται αυτόματα σε τμήμα του Υπουργείου Παιδείας; Είναι πεποίθησή μου, κύριοι συνάδελφοι, ότι και υπερβολή είναι τούτο και υποτίμηση προς αυτά τα εξέχοντα μέλη της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής.

Η θέση η δική μας, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι πραγματικά η παρουσία του Υπουργού Παιδείας σ' αυτό το στάδιο, το προκαταρκτικό στάδιο που συγκροτούμε το πανεπιστήμιο, στην Προσωρινή, επαναλαμβάνω, στην Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή είναι απαραίτητη, γιατί χρειάζεται ο συνδετικός κρίκος, χρειάζεται η συντονιστική προσπάθεια, ιδιαίτερα όταν στον τόπο μας υπάρχει η ιδιομορφία ότι όλα τα άλλα μέλη ή σχεδόν όλα τα άλλα μέλη της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής κατοικούν και εργάζονται στο εξωτερικό.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, έχω την άποψη ότι υπάρχουν μερικές ζώνες της νομοθεσίας μας, μερικά θέματα, των οποίων η σημασία είναι εθνική και θα πρέπει να εκφεύγουν της σφαίρας της μικροκομματικής δραστηριότητας. Είναι πεποίθησή μας ότι εκείνο το οποίο επιδιώκεται με αυτή την πρόταση νόμου είναι μια αντιπολιτευτική διάθεση για υπόσκαψη του Υπουργού Παιδείας και μόνο και της κυβέρνησης κατ' επέκταση. 'Ομως είναι παράλληλα έκκλησή μας να αφήσουμε αυτό τον τόσο ευαίσθητο τομέα με την τόσο τεράστια σημασία, δηλαδή το Κυπριακό Πανεπιστήμιο, έξω από τη σφαίρα αυτής της πολιτικής. Εμείς γι' αυτούς τους λόγους θα καταψηφίσουμε την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής σε θέμα αρχής;

Πριν να δευτερολογήσετε, κύριε Ψυλλίδη, αν υπάρχει άλλος ομιλητής ...

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξης, διότι εδώ λέχθηκαν ορισμένα πράγματα τα οποία είναι αντίθετα με εκείνα που λέγονται στο Νόμο. Ο Νόμος μιλά καθαρά και θα διαβάσω το Νόμο για να μην υπάρξει καμιά παρανόηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Επί θέματος διαδικασίας. Θέμα τάξεως είναι όταν γίνεται αναφορά στη διαδικασία των συζητήσεων ενώπιον του Σώματος. Αν υπάρχει διαφορετική άποψη επί θεμάτων, γίνεται δευτερολογία και δεν είναι θέμα τάξεως. Αυτή είναι η διαφορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ευσταθίου, σας παρακαλώ. Πρόκειται για θέμα τάξεως, κύριε Ευσταθίου, διότι ο κ. Ψυλλίδης ισχυρίζεται ότι ο κ. Παπαπέτρου ισχυρίστηκε ανακριβώς ότι το περιεχόμενο του νόμου είναι άλφα, ενώ στην πραγματικότητα είναι βήτα. Αυτό είναι μια επανόρθωση μιας ανακρίβειας.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θα απαντήσει στη δευτερολογία του. Συνήθως παρέμβαση γίνεται, όταν πρόκειται να εγερθεί θέμα εφαρμογής των Κανονισμών της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να διευκρινίσει τη θέση του τώρα, κύριε Ευσταθίου.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Αν ενοχλείται ο κ. Ευσταθίου, κύριε Πρόεδρε, να πω τι περιέχει ο νόμος, να μείνω πιο ύστερα. Δεν έχω ένσταση.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Με τη σειρά του ο κ. Ψυλλίδης, αν θέλει να μιλήσει.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Εδώ, κύριε Ευσταθίου, είναι θέμα να διαβάσουμε το νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριοι, όχι διαλογική συζήτηση. Είπα, κύριε Ψυλλίδη, υποδείξετε την αντίφαση η οποία υπάρχει μεταξύ αυτών που είπε ο κ. Παπαπέτρου και του περιεχομένου του νόμου. Αυτός είναι ο σκοπός για τον οποίο σας έδωσα το λόγο.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Να μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να διαβάσω ένα τμήμα του νόμου στο τέλος. Είναι από το 8 και πιο πέρα. «(8) Όταν ολοκληρωθεί ο διορισμός επτά τουλάχιστο μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού κάθε Τμήματος, από τα οποία τέσσερα τουλάχιστον είναι μόνιμα, καταρτίζεται το Συμβούλιο του Τμήματος. (9) Όταν ολοκληρωθεί η κατάρτιση των Συμβουλίων δύο τουλάχιστο Τμημάτων μιας Σχολής, εκλέγονται ο πρώτος Κοσμήτορας και ο Αναπληρωτής Κοσμήτορας και συγκροτείται το Συμβούλιο της Σχολής. (10) Όταν ολοκληρωθεί η

κατάρτιση των Συμβουλίων πέντε τουλάχιστο Τμημάτων, εκλέγονται ο πρώτος Πρύτανης και ο Αντιπρύτανης και συγκροτείται η Σύγκλητος και το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου. (11) Μέχρι την εκλογή της πρώτης Συγκλήτου και τη σύσταση του πρώτου Συμβουλίου του Πανεπιστημίου, η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή έχει όλες τις αρμοδιότητες και εκτελεί όλα τα καθήκοντα του Συμβουλίου και της Συγκλήτου». Και συνεχίζει. «(12) Μέχρι την εκλογή του πρώτου Πρύτανη ο Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής έχει όλες τις αρμοδιότητες και εκτελεί όλα τα καθήκοντα του Πρύτανη.». Επομένως είναι πρύτανης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Λέχθηκε η μια άποψη και η άποψη του Προέδρου της Επιτροπής Παιδείας είναι διαφορετική. Η ερμηνεία την οποία δίνει στο νόμο είναι διαφορετική. Είναι νόμιμο δικαίωμα του καθενός να έχει τις απόψεις του. Επομένως δεν υπάρχει πρόβλημα.

Υπάρχει άλλος ομιλητής σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, θα ήθελα απλώς να εκφράσω την ικανοποίησή μου για το ότι ο φίλος και συνάδελφος κ. Παπαπέτρου επανήλθε στη Βουλή δριμύτερος. Και αυτό μας χαροποιεί ιδιαίτερα...

(Γέλια)

...διότι είχε εκφράσει την πρόθεσή του να παραιτηθεί. Όμως πολύ φοβούμαι ότι σ' αυτό το θέμα δε συμφωνούμε με τον τρόπο που παρουσιάζει τα πράγματα και δε νομίζουμε ότι η μικροπολιτική βρίσκεται σ' αυτή την πλευρά που πιστεύει ότι πράγματι είναι ασυμβίβαστος ο ρόλος που θέλει να διαδραματίσει ο Υπουργός Παιδείας. Αλλά ακόμα και να μην υπήρχε η νομοθεσία που είναι ξεκάθαρη και την οποία διάβασε ο κ. Ψυλλίδης, σίγουρα, αν ο Υπουργός Παιδείας έχει την ευγενή φιλοδοξία να γίνει πρύτανης του πανεπιστημίου, θέτει τον εαυτό του σε μια ευνοϊκή θέση.

Επομένως είναι θέμα, εκ των προτέρων, κάποια πράγματα να μπουν στη θέση τους. Και δεν πιστεύουμε ότι οι «Φίλοι του Πανεπιστημίου», οι οποίοι πράγματι πρωτοστάτησαν όλα αυτά τα χρόνια προς την κατεύθυνση ίδρυσης του πανεπιστημίου, έχουν τόση προκατάληψη προς το πρόσωπο του Υπουργού Παιδείας, ώστε να θεωρούν και αυτοί πως είναι ασυμβίβαστος αυτός ο ρόλος.

Έπειτα οι φίλοι Βουλευτές του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ, που είναι τόσο ευαίσθητοι σε θέματα δικοινοτικά και σε θέματα Τουρκοκυπρίων, πώς σ' αυτό το θέμα δε βλέπουν το επιχείρημα ότι πράγματι δημιουργείται κάποιο θέμα με το θέμα του Υπουργού Παιδείας; Επομένως, μ' όλο το σέβας προς τον Υπουργό Παιδείας, δε νομίζουμε ότι υπάρχει οποιαδήποτε αδικία προς την κατεύθυνσή του. Πιστεύουμε ότι προστατεύουμε το θεσμό και του Υπουργείου Παιδείας και τον ίδιο τον Υπουργό, με το να κηρύξουμε ασυμβίβαστες νομοθετικά αυτές τις δυο θέσεις.

Ευχαριστώ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια δήλωση επί προσωπικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι επί προσωπικού θέματος και είναι σύντομη, μάλιστα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Πολύ σύντομη, κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με τη μη υλοποίηση της απόφασής μου να παραιτηθώ από τη Βουλή, θα ήθελα να δηλώσω στο Σώμα ότι δεν έλαβα υπόψη το κατά πόσο η υλοποίηση ή μη της απόφασής μου θα χαροποιήσει τον κ. Γαλανό ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είναι προσωπικό σας δικαίωμα, κύριε Παπαπέτρου, και δεν αφορά κανένα άλλο.

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Πολύ σύντομα, αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου, επί του θέματος της ουσίας που συζητούμε. Πράγματι δεν μπορώ να αντιληφθώ γιατί αυτή η σφοδρή ένσταση προς τη συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας σ' αυτή την Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή του πανεπιστημίου για τον εξής βασικό λόγο: 'Ολα τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατά συνέπεια παύονται απ' αυτό. Κατά συνέπεια, αν θέλει η κυβέρνηση να ασκήσει οποιαδήποτε επιρροή ανεπίτρεπτη στα θέματα του πανεπιστημίου, το οποίο βρίσκεται «εν τω γίγνεσθαι», θα μπορεί να το επιτύχει οποτεδήποτε θέλει επιλέγοντας κάποιο δικό της φίλο και διορίζοντάς τον είτε Πρόεδρο είτε μέλος. Και επειδή τα μέλη είναι που αποφασίζουν και εκδίδουν τις αποφάσεις, τελειώνει η όλη υπόθεση.

'Ετσι να μου επιτραπεί να εκφράσω την υποψία ότι είναι διότι δε θέλουν το συγκεκριμένο Υπουργό Παιδείας να είναι μέλος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής μερικοί και είναι γι' αυτό το λόγο που εγέρθηκε και προτάθηκε το υπό επιψήφιση νομοθέτημα. Μάλιστα τον Υπουργό εκείνο ο οποίος πήρε την εντολή να προχωρήσει στη σύνταξη της νομοθεσίας για το πανεπιστήμιο και το έκαμε σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, ούτως ώστε να θεωρείται ότι είναι ρεκόρ και να τον έχουν επαινέσει όλες οι πτέρυγες, όταν ψηφίζαμε τότε το νόμο.

Πιστεύω ακράδαντα ότι αυτός ο Νόμος θα επιβραδύνει τη συγκρότηση του Πανεπιστημίου της Κύπρου. Και αν επιβραδυνθεί ένα μόνο χρόνο, το κόστος που θα υπάρξει στην οικονομία σε βάρος αυτού του λαού θα είναι πολλά εκατομμύρια λίρες. Ας το έχουν υπόψη τους εκείνοι οι οποίοι θα ψηφίσουν αυτό το νομοθέτημα και εκείνοι που το πρότειναν και το υποστήριξαν και το υποστηρίζουν αυτή τη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, διερωτούμαι πραγματικά πού βασίζεται από μέρους της μειοψηφίας της Βουλής το επιχείρημα να κατηγορείται η πλευρά η οποία προτείνει την τροποποίηση αυτού του Νόμου ότι ορμάται από μικροπολιτικά ελατήρια. Ας μας υποδείξει αυτή η μειοψηφία σε ποιο σημείο, σε ποιο νόμο προνοείται ότι πολιτικά πρόσωπα και ιδιαίτερα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου είναι δυνατό να συμμετέχουν σε διοικήσεις ημικρατικών οργανισμών ή οπουδήποτε αλλού.

Είναι πάγια αρχή του δικαίου ότι δεν μπορούν οι Υπουργοί να συμμετέχουν σε οποιαδήποτε συμβούλια ημικρατικών οργανισμών ή άλλων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου. Κατά συνέπεια είναι συνεπής η αρχή που ακολουθεί σήμερα το Δημοκρατικό Κόμμα με το να προτείνει την τροποποίηση αυτή και δεν κρύβονται πίσω ούτε μικροπολιτικά ελατήρια ούτε διάθεση υπόσκαψης του Υπουργού -μια κατηγορία πολύ σοβαρή την οποία εκστόμισε ο συνάδελφος κ. Παπαπέτρου. Ούτε τέτοια διάθεση υπάρχει από μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος ούτε, πιστεύω, από την πλειοψηφία της Βουλής. Τα ελατήριά μας είναι αυτά τα οποία ανέφερε ο κ. Ψυλλίδης και δε θα πρέπει να προσπαθούμε να ανακαλύψουμε άλλα ελατήρια, εκτός από εκείνα τα οποία αναφέρονται ρητά στην Αιτιολογική Έκθεση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, ειλικρινά πιστεύω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα. Δεν πιστεύω ότι υπάρχουν οποιαδήποτε ελατήρια από οποιαδήποτε πλευρά. Ούτε ελατήρια μικροπολιτικής υπάρχουν ούτε ελατήρια υπόσκαψης του Υπουργού υπάρχουν ούτε οτιδήποτε άλλο. Είναι η μια αρχή από τη μια πλευρά και η άλλη αρχή από την άλλη.

Άλλωστε η πρόταση νόμου δε μιλά μόνο για τον Υπουργό Παιδείας. Λέγει ότι το αξίωμα του Υπουργού γενικά και του Βουλευτή είναι ασυμβίβαστο με τον Πρόεδρο της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής. Συνεπώς δεν πρόκειται μόνο για τον Υπουργό Παιδείας. Πρόκειται για οποιοδήποτε Υπουργό και για οποιοδήποτε Βουλευτή.

Δε θα δώσω το λόγο σε κανένα άλλο, διότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Προχωρούμε λοιπόν στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το άρθρο 1 εγκρίνεται με 23 ψήφους υπέρ, 16 εναντίον και καμιά αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το άρθρο 2 εγκρίνεται με 23 ψήφους υπέρ, 16 εναντίον και καμιά αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το άρθρο 3 εγκρίνεται με 23 ψήφους υπέρ, 16 εναντίον και καμιά αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του άρθρου 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το άρθρο 4 εγκρίνεται με 23 ψήφους υπέρ, 16 εναντίον και καμιά αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος του Νόμου αυτού. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του άρθρου 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το άρθρο 5 εγκρίνεται με 23 ψήφους υπέρ, 16 εναντίον και καμιά αποχή.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το υπ. αρ. 3 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989», αναβάλλεται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 1Β) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ (ΑΡ. 1Β) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 22 Νοεμβρίου 1989.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού χρημάτων ύψους £1,051,400 και η διάθεσή του για το νέο αναπτυξιακό της πρόγραμμα.

Η ζητούμενη συμπληρωματική πίστωση θα διατεθεί ειδικότερα για -

(α)	Αμοιβή Συμβούλων Μηχανικών	£517,400
(β)	Μελέτη για προμήθεια άνθρακα	£ 40,000
(γ)	Περιβαλλοντική μελέτη περιοχής Βασιλικού (που καλύπτει άνθρακα και πετρέλαιο)	£215,000
(δ)	Χωρομέτρηση περιοχής	£ 14,000
(ε)	Γεωτεχνικές έρευνες	£215,000
(στ)	Απρόβλεπτα	£ 50,000
	Σύνολο	£1,051,400

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη της ότι η διάθεση της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης δεν προκρίνει το θέμα της κατασκευής ή όχι ανθρακικού σταθμού, αλλ' ούτε επηρεάζει τις ήδη δεδηλωμένες θέσεις της Βουλής πάνω στο όλο θέμα, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως »Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989 Νόμος του 1990».

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Α. Γαλανός και Θ. Μιχαηλίδης δήλωσαν ότι η Κοινοβουλευτική τους Ομάδα θα τοποθετηθεί, αναλύοντας εκτενέστερα τις θέσεις της, κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Υπάρχει μια αντίφαση μεταξύ της Έκθεσης αυτής, η οποία κυκλοφόρησε φυσικά όχι πρόσφατα, και της Έκθεσης της Επιτροπής Περιβάλλοντος στην οποία κατηγορηματικά ολόκληρο το Σώμα στάθηκε ενάντια στον ανθρακικό σταθμό.

Επομένως ερχόμαστε εδώ να ψηφίσουμε κονδύλια τα οποία ανάγονται στον ανθρακικό σταθμό -μελέτη για προμήθεια άνθρακα, περιβαλλοντική μελέτη που καλύπτει άνθρακα- ενώ η Βουλή είπε ότι σε καμιά περίπτωση δε θα δεχθεί οποιοδήποτε σταθμό με άνθρακα. Επομένως είναι αντίθετα αυτά με προηγούμενη απόφαση της Βουλής.

Το δεύτερο το οποίο ήθελα να πω είναι το εξής, και αυτό μπορεί να μην είναι νομικό, είναι όμως ηθικό. Μετά την απόφαση της Βουλής να μην επιτραπεί η ανέγερση σταθμού με πρώτη ύλη τον άνθρακα, αποπέμφθηκε με το γνωστό τρόπο ο Πρόεδρος της Αρχής Ηλεκτρισμού, γιατί ακολουθούσε τις εντολές της Βουλής. Και αυτό το είπε και ο νέος Πρόεδρος της Αρχής Ηλεκτρισμού, ότι: «Κι εγώ, αν ήμουν στη θέση του κ. Μουσιούττα, θα έκανα το ίδιο. Θα ακολουθούσα τις εντολές της Βουλής και δε θα μπορούσα να προχωρήσω στο να δίδω λεφτά για πράγματα για τα οποία δε μου έδωσε η Βουλή».

Πώς ερχόμαστε εμείς εκ των υστέρων να καλύψουμε αυτή την «ανυπακοή», μπορώ να τη βάλω μέσα σε εισαγωγικά, αλλά ανυπακοή της Αρχής Ηλεκτρισμού, του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Ηλεκτρισμού, στις αποφάσεις της Βουλής; Αν η Βουλή θέλει να είναι ένα σεβαστό Σώμα, θα πρέπει να εμμένει στις αρχές της. Διαφορετικά γιατί να κάνει δηλώσεις; Και όχι ως άτομα, αλλά ως Σώμα. Επομένως εδώ ερχόμαστε σε πλήρη αντίφαση.

Και το τρίτο το οποίο ήθελα να τονίσω είναι τούτο: Ότι πάμε να εγκρίνουμε κονδύλια τα οποία προέρχονται από ένα Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο είναι νομικά ανύπαρκτο, διότι εμείς περάσαμε νόμο βάσει του οποίου γίνονται οι διορισμοί στα διάφορα συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών και το Συμβούλιο αυτό δεν έγινε με βάση εκείνο το νόμο. Επομένως νομικά είναι ανύπαρκτο αυτό το πράγμα. Εκτός κι αν κι αυτό το θεωρούμε ασήμαντο πράγμα. Δε βαριέσαι, είναι ανάγκη να ακολουθούμε τους νόμους που περνά η Βουλή;

Για όλα αυτά, κύριοι συνάδελφοι, το Δημοκρατικό Κόμμα θα καταψηφίσει τα κονδύλια αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε σκόπευα να μιλήσω επί του θέματος, αλλά μετά απ' αυτά που έχουν λεχθεί από το συνάδελφο κ. Ψυλλίδη θεωρώ ότι θα πρέπει τα πράγματα να τεθούν στην ορθή τους βάση και, θα έλεγα, όπως πραγματικά έχουν.

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι όλες οι πλευρές αυτής της Βουλής τοποθετήθηκαν κατηγορηματικά ενάντια στη δημιουργία ανθρακικού σταθμού στην περιοχή του Βασιλικού. Και είναι γνωστό και το ομόφωνο ψήφισμα της Βουλής και όλα όσα έχουν συμβεί.

'Ομως, είναι ορθό ότι τα ποσά αυτά και οι μελέτες αυτές έγιναν μετά από την απόφαση αυτή της Βουλής ή πριν από την απόφαση αυτή της Βουλής; Η πραγματικότητα είναι ότι οι ειδικοί αυτοί κλήθηκαν από το εξωτερικό και ανέλαβαν τη μελέτη αυτή πολύ πριν η Βουλή αποφασίσει πάνω στο θέμα. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Και για να είμαστε επίσης αληθείς και ειλικρινείς με τους εαυτούς μας, στη Διεύθυνση της Αρχής Ηλεκτρισμού, επί Προεδρίας του κ. Μουσιούττα, στάληκε σχετική επιστολή της Επιτροπής Οικονομικών, η οποία, αφού μελέτησε το θέμα, είπε ότι δεν ήταν δυνατό να εγκρίνει -και απάλειψε από τους προϋπολογισμούς της Αρχής Ηλεκτρισμού- τα κονδύλια που αφορούσαν την ίδρυση ανθρακικού σταθμού, αν εκ των προτέρων δεν είχε τις κατάλληλες μελέτες που χρειάζονταν τόσο για το περιβάλλον όσο και για τα θέματα προμήθειας άνθρακα κτλ. Κατά συνέπεια η Διεύθυνση και το Συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού είχαν και την έγκριση της Βουλής, όλων των πλευρών, για να προχωρήσουν στις μελέτες αυτές.

Το ότι τα κονδύλια αυτά έρχονται τώρα για να ψηφιστούν από το Σώμα, είναι πληρωμή ειλημμένων υποχρεώσεων και μελετών, οι οποίες έγιναν πολύ πριν από την απόφαση την οποία πήρε η Βουλή, με τη θέση της ότι είναι έναντια στην ίδρυση ανθρακικού σταθμού στο Βασιλικό.

Κατά συνέπεια, κύριοι συνάδελφοι, ο λόγος για τον οποίο εμείς ταχθήκαμε υπέρ της ψήφισης αυτών των κονδυλίων, είναι γιατί τα κονδύλια αυτά είχαν και την έγκριση της Βουλής προηγουμένως. Είναι ειλημμένες υποχρεώσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού και με κανένα τρόπο αυτά δεν αποτελούν παραβίαση απόφασης της Βουλής από μέρους της Αρχής Ηλεκτρισμού, γιατί η Αρχή Ηλεκτρισμού ενέργησε με βάση αυτά που συζητήθηκαν και σε συμφωνία με τη Βουλή.

Είναι γεγονός ότι μετά από την κατάσταση η οποία δημιουργήθηκε στην περιοχή και τη μελέτη που έκανε η Βουλή, τόσο μέσω της αρμόδιας Επιτροπής Περιβάλλοντος, αλλά και με τη συζήτηση που κάναμε στο Σώμα, πάρθηκε η απόφαση ότι δεν εγκρίνει η Βουλή την ίδρυση τέτοιου σταθμού στο Βασιλικό και γι' αυτό και η Επιτροπή Οικονομικών έχει απαλείψει όλα τα σχετικά κονδύλια από τους προϋπολογισμούς της Αρχής.

Κατά συνέπεια αυτό το πράγμα, για το οποίο καλούμαστε σήμερα να ψηφίσουμε, έχει γίνει με έγκριση της Βουλής. Η έγκριση αυτή δόθηκε πολύ προηγουμένως και όταν Πρόεδρος της Αρχής Ηλεκτρισμού ήταν ο κ. Μουσιούττας και κατά συνέπεια αυτό δεν έχει καμιά σχέση με οποιεσδήποτε αλλαγές έχουν γίνει στο Συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού ή αποτελεί με οποιοδήποτε τρόπο παραβίαση της απόφασης που αυτό το Σώμα πήρε σε μεταγενέστερο στάδιο.

Γι' αυτούς τους λόγους η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα ψηφίσει τα κονδύλια που περιλαμβάνονται σ'αυτό το Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου, θα ήθελα να δηλώσω ότι είναι γνωστές οι θέσεις μου αναφορικά με το θέμα της ίδρυσης ανθρακικού σταθμού στο Βασιλικό.

Πιστεύω ότι, έστω και αν δεν προδικάζει το θέμα η ψήφιση του προϋπολογισμού αυτού, αποτελεί πέταγμα χρημάτων η πληρωμή ποσών για κάτι το οποίο δεν εγκρίνω να γίνει και δηλώνω ότι, παρά τη θέση του κόμματός μου, εγώ διαφωνώ και θα καταψηφίσω ως Βουλευτής Λάρνακας τον υπό ψήφιση προϋπολογισμό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου αν επιτρέπετε, θα ήθελα να δηλώσω ότι θα δώσω αρνητική ψήφο στα κονδύλια που προβλέπονται στον προϋπολογισμό αυτό και τούτο γιατί υποδηλώνει την πλήρη αντίθεσή μου σ' οποιαδήποτε εγκατάσταση ανθρακικού σταθμού στο Βασιλικό.

Διαφορετική τοποθέτηση μπορεί να ερμηνευθεί ότι υπάρχει η δυνατότητα διαφοροποίησης της θέσης μου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού και μετά ο κ. Ηλιάδης.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, σπεύδω να δηλώσω αρχικά πως θα είμαι σύντομος, αλλά θα κάμω οπωσδήποτε αναφορά και μνεία σε ορισμένα γεγονότα και στοιχεία τα οποία δείχνουν ότι και θέματα ηθικής τάξης έχουν παραβιαστεί και θεσμικά πλαίσια και αποφάσεις και συστάσεις της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής της Βουλής, αλλά και της ολομέλειας του Σώματος έχουν παραβιαστεί. Και εξηγούμαι:

Στις 4.1.1989, χωρίς να προηγηθεί απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Ηλεκτρισμού, παρά τις επιφυλάξεις του τότε Προέδρου της Αρχής του κυρίου Ανδρέα Μουσιούττα - που πρέπει οπωσδήποτε να πιστωθεί υπέρ του η στάση και η θέση την οποία είχε πάρει - παρά τις φωνές που ακούγονταν στο Διοικητικό Συμβούλιο πως έπρεπε, πριν αποφασιστεί η ανάθεση του σχεδίου στους Οίκους του Λονδίνου Kennedy and Donkin, να ενημερωθεί η Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής, αφού απλούστατα δεν υπήρχε εγκεκριμένος προϋπολογισμός, για να δοθεί στους Kennedy and Donkin η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου και ενώ ουσιαστικά συζητείτο στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής, αιφνιδίως η Διεύθυνση της Αρχής Ηλεκτρισμού, παρά τη συζήτηση, επαναλαμβάνω, μέσα στο Διοικητικό Συμβούλιο, παρά τις επιφυλάξεις, παρά την έλλειψη εγκεκριμένου προϋπολογισμού, ανέθεσε και τυπικά την εκτέλεση των έργων αυτών στους Συμβούλους Μηχανικούς Kennedy and Donkin του Λονδίνου. Και λέω και τυπικά, έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, γιατί από πολύ πριν είχε ανατεθεί αυτή η διαδικασία, όπως φαίνεται από το γεγονός πως η Σύμβαση, η 'Εκθεση μάλλον της Kennedy and Donkin, η «Vassilikos Coal Fire Power Station, Face I, Agreement for Consluting Engineering Services», είχε ήδη ετοιμαστεί - και την καταθέτω στη Γραμματεία της Βουλής - από το Γενάρη του 1989.

Να σημειωθεί ακόμα πως ο Πρόεδρος Βασιλείου ανέφερε λίγες μέρες μετά τις 4.1.1989 στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, που τον είχε επισκεφθεί στο Προεδρικό Μέγαρο, πως και αν ακόμα τελικά αρνηθεί η Βουλή να εγκρίνει την εκτέλεση ανθρακικού σταθμού, αξίζει το κόστος να διαθέσουμε τις £300,000 -τότε ήταν £300,000, αργότερα παραδόξως έγινε 1/2 εκατομμύριο, £517,000 για την ακρίβεια -για τον απλούστατο λόγο πως μέσα στο γενικότερο σχέδιο του όλου ανθρακικού στοιχίζει 0.17 η όλη εκδαπάνηση! Και επομένως είναι μηδαμινό, κατά την αντίληψή του, το ποσό, μικρό ποσό η εκδαπάνηση, έστω κι αν δεν εγκρινόταν μεταγενέστερα, η τεράστια αυτή η δαπάνη του μισού εκατομμυρίου λιρών. Πρόσθετα, πρόσθεσε, θα πρέπει να επισπευσθεί η όλη διαδικασία. Και εν ονόματι αυτής της επίσπευσης έγινε αυτή η ανάθεση χωρίς, επαναλαμβάνω, να τηρηθούν ούτε καν τα στοιχειώδη προσχήματα, οι στοιχειώδεις απόψεις και οι θέσεις να ακουστούν της Βουλής και των αρμόδιων παραγόντων και των διοικητικών οργάνων.

Και το ερώτημα που προκύπτει είναι: Γιατί να επισπευσθεί με οποιοδήποτε τίμημα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, αυτή η όλη εκδαπάνηση, αυτή όλη η διαδικασία; Ποιος ήταν ο λόγος; Πέρασε κιόλας ένας χρόνος τώρα από τότε που αποφασίστηκε η όλη αυτή διαδικασία. Πέρασε περισσότερο από ένας χρόνος. Και το ερώτημα που προκύπτει είναι: Πού βρίσκεται η δυσκολία; Ποια προβλήματα τεχνικά ή οποιαδήποτε άλλα θέματα δημιούργησε η μετεξέλιξη, ο ετεροχρονισμός, αν θέλετε, της εκτέλεσης του όλου σχεδίου;

Αλλά υπάρχει και η ηθική πλευρά. Ενώ η Βουλή, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι και έντιμε κύριε Πρόεδρε, όχι μόνο κανένα προϋπολογισμό δεν ενέκρινε, αλλά προειδοποίησε να μη δεσμευθεί η Αρχή προ της συμπλήρωσης των μελετών - και σε μεταγενέστερο στάδιο απέκλεισε τη δημιουργία ανθρακικού -πραξικοπηματικά, με το πράσινο φως που εξέπεμψε το Προεδρικό Μέγαρο, η Αρχή Ηλεκτριμού προχώρησε και ανέθεσε την εκτέλεση του έργου στους Kennedy and Donkin, παράγνωρίζοντας νόμιμες θεσμοθετημένες διαδικασίες που είχαν ήδη δρομολογηθεί και είχαν αποφασιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Σήμερα οι ίδιοι άνθρωποι, που έγραψαν στα παλαιότερα, ουσιαστικά, των υποδημάτων τους και θέσεις και αποφάσεις και συστάσεις της Βουλής, έρχονται και ζητούν την εκ των υστέρων έγκριση του ποσού αυτού για κάλυψη των ενεργειών τους που ανεπίτρεπτα, που οπωσδήποτε απαράδεκτα ηθικά, τυπικά και νομικά, είναι που έχουν εκδαπανήσει. Οι πληροφορίες που έχουμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, είναι πως τα ποσά αυτά, το ποσό μάλλον των £400,000 έχει ήδη δοθεί στους Kennedy and Donkin και απομένει η εκτέλεση του δεύτερου σκέλους της επιταγής των £117,000. Και το ακόμα πιο τραγικό είναι πως αυτοί οι άνθρωποι που περιφρόνησαν το Σώμα παραμένουν στις θέσεις τους εδώ και αρκετά χρόνια τώρα.

Να πούμε ακόμα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως όταν το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής επισκέφθηκε στις 14/12/1988 τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο Προεδρικό Μέγαρο και όταν κάποιος από την Αρχή υπογράμμισε πως δεν υπήρχε προγραμματισμός, πως δεν υπήρχε εγκεκριμένος προϋπολογισμός και επομένως ήταν αθέμιτη η πράξη της ανάθεσης στους Kennedy and Donkin της διαδικασίας της εκτέλεσης των κατασκευαστικών σχεδίων, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας - και καλώ τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να το διαψεύσει - είπε: «Άστε τη Βουλή και αυτή την αναλαμβάνουμε εμείς». Αν ο άνθρωπος ο οποίος ανέλαβε να

υποστηρίξει τις νόμιμες και δημοκρατικές διαδικασίες στον τόπο αυτό, αντί να είναι ο προστάτης και ο φύλακας άγγελος των θεσμικών αυτών πλαισίων, γίνεται ο καταλύτης τους, αφήνω τη Βουλή να αντιληφθεί προς ποια κατεύθυνση οδηγούμαστε και σε ποιες αντιδημοκρατικές διαδικασίες μπορεί να εμπλακεί ο τόπος αυτός. Ίσως, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να μην είναι τυχαίο αυτό που κατάγγειλε και ο συνάδελφος Γαλανός και οι άλλοι συνάδελφοι για τη δράση της ΜΜΑΔ και κάποιων άλλων δυνάμεων ασφαλείας σήμερα στο Προεδρικό Μέγαρο.

Να πω ακόμα στον έντιμο συνάδελφο τον κύριο Κωνσταντίνου πως στις 9.1.1989 μέλη της Επιτροπής Οικονομικών -και για να μη διστάζουμε, ο ίδιος ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών -συμβούλευσε την Αρχή να μην υπογραφεί το συμβόλαιο με τους

Kennedy and Donkin, προτού εγκριθεί ο προϋπολογισμός της Α.Η.Κ. από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Να πούμε ακόμα πως στις 2.6.1989 εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός της Α.Η.Κ., αλλά με σημείο αναφοράς το ποσό των £10 μόνο, ως συμβολική και μόνο αρχή προς τους Kennedy and Donkin, γιατί δεν υπήρχε η έγκριση από μέρους της Αρχής. Και να πούμε ακόμα πως στις 13.7.1989 ομόφωνα η Βουλή αυτή είπε όχι στον ανθρακικό προς την Εκτελεστική Εξουσία.

Και το ερώτημα που προκύπτει, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, είναι: Αν εκπληρώσουμε τις διεθνείς υποχρεώσεις μας, γιατί υπήρξε αυτή η διαδικασία η απαράδεκτη από μέρους της Αρχής Ηλεκτρισμού, και πληρώσουμε το ποσό αυτό, είναι ηθικό να παραμένουν αυτοί οι άνθρωποι, παρά την τεράστια ηθική και οικονομική ζημιά που έχουν προσπορίσει στον τόπο, στις θέσεις τους; Αυτό είναι το καυτό για μας ερώτημα.

Πρόσφατα όμως, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, δημοσιεύθηκε, χωρίς να διαψευσθεί, σε κάποια ημερήσια εφημερίδα η πληροφορία πως τάχατες οι εμπειρογνώμονες έχουν ήδη αποφανθεί πως ο ανθρακικός, αν λειτουργήσει, κανένα πρόβλημα δε θα δημιουργήσει στους κατοίκους της περιοχής. Όμως αυτή η πληροφορία, που δε διαψεύστηκε επαναλαμβάνω και που θέτει άλλο θέμα ηθικής τάξης απέναντι στην κυβέρνηση, είναι εκ διαμέτρου αντίθετη προς την πραγματικότητα. Και η πραγματικότητα λέει πως το Interim Report, η ενδιάμεση Έκθεση, που έδωσαν οι εμπειρογνώμονες λέει και τονίζει πως πρέπει να σταματήσει ο φορτισμός, όχι μόνο στον αέρα στην περιοχή, αλλά και με το διοξείδιο του άνθρακα, γιατί θα αποβεί καταστρεπτική για την περιοχή η όλη αυτή προσπάθεια η οποία αναλαμβάνεται. Γι' αυτό τα δημοσιεύματα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, φοβούμαστε πως είναι υποβολιμαία. Και για να διασκεδάσουν τους φόβους ανάμεσα στο λαό και για να προετοιμάσουν το έδαφος για την προώθηση ειλημμένων αποφάσεων για τη δημιουργία ανθρακικού σταθμού.

Η αμοιβή Συμβούλων Μηχανικών των £517,000 επιψηφίζεται σήμερα, παρά τις κατηγορηματικές αρχικά αντιθέσεις μας. Είναι προς τιμή των συναδέλφων του Δημοκρατικού Συναγερμού που εμμένουν στις θέσεις τους, εκείνων των συναδέλφων του Δημοκρατικού Συναγερμού που υποστηρίζουν τη συνέπεια και τη σαφή αντιπαράθεσή τους προς αυτές τις διαδικαστικές τακτικές.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, εν συντόμω και σας ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αυτά ήταν εν συντόμω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι τρόπος του λέγειν, κύριε ...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ε! δεν ήταν μεγάλη η αγόρευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι τρόπος του λέγειν, κύριε Αναστασιάδη.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ο κύριος συνάδελφος ζήτησε το λόγο προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προηγείστε ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, αλλά, αν δεν έχετε ένσταση, τότε να μιλήσει ο κύριος Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Πολύ ευγενές από μέρους του κυρίου Γαλανού.

Κύριε Πρόεδρε, εμείς από πλευράς Σοσιαλιστικού Κόμματος αντιμετωπίζουμε το θέμα σε δυο σημεία: Το πρώτο είναι αν αυτή η απόφαση είναι αντίθετη με την ομόφωνη απόφαση τη δική μας, όσον αφορά τη μη ίδρυση ανθρακικού ή οποιουδήποτε άλλου σταθμού στην περιοχή. Και είναι σαφές και από την Έκθεση και από άλλες ομιλίες και από τα λεγόμενα του κυρίου Κωνσταντίνου ότι αυτό το θέμα δεν ανατρέπει, δεν αναιρεί και δεν προδικάζει τη θέση εκείνη όσον αφορά την ίδρυση ενός νέου σταθμού. Άρα, δε θεωρούμε με κανένα τρόπο ότι υπάρχει οποιαδήποτε ασυνέπεια, για να διαφοροποιηθούμε σε σχέση με τη θέση μας εκείνη. Άρα, πραγματικά δεν μπορώ να κατανοήσω και τη διαφωνία των δυο συναδέλφων του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αυτό είναι το πρώτο σημείο.

Το δεύτερο σημείο είναι αν πέρα από τούτο πρέπει να ψηφίσουμε αυτό το συμπληρωματικό προϋπολογισμό όπως έγινε, όπως ανορθόδοξα λήφθηκε η απόφαση να διενεργηθούν αυτές οι δαπάνες, πριν να ψηφιστεί ο προϋπολογισμός, πριν να εγκριθεί η φιλοσοφία και η σκοπιμότητα από αυτό το Σώμα. Είναι γεγονός ότι είμαστε μπροστά σε μια ανορθόδοξη διαδικασία για την οποία δεν είμαστε καθόλου, μα καθόλου ευτυχείς. Όμως εδώ επισημαίνουμε δυο πράγματα.

Το πρώτο είναι ότι αυτά τα λεφτά στη συντριπτική τους πλειοψηφία, ίσως και κατά 80-90%, οφείλονται σε ξένους οίκους. Και δεν είναι η πρώτη φορά που αυτό το Σώμα, για να μην εκτεθεί διεθνώς ως αναξιόπιστο το κυπριακό δημόσιο, έχει ψηφίσει παρόμοιες περιπτώσεις προϋπολογισμών. Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο είναι ότι δεν παραγνωρίζουμε πλήρως τη σκοπιμότητα κάποιων τουλάχιστον από τις μελέτες οι οποίες έγιναν. Για δυο περίπου δεκαετίες ήδη λειτουργούν στην περιοχή υφιστάμενες μέχρι σήμερα βιομηχανίες με τα γνωστά, πιθανότατα ολέθρια, αποτελέσματα στην ατμόσφαιρα, άρα και στην υγεία των ανθρώπων και στο φυσικό περιβάλλον εκεί. Και όμως, κύριε Πρόεδρε, καμιά από τις τρεις κυβερνήσεις που είχε μέχρι σήμερα η Κυπριακή Δημοκρατία δεν προχώρησε στη διενέργεια μιας, έστω μέτριας και πρόχειρης, περιβαλλοντικής μελέτης, για να ξέρουμε ποια είναι η σημερινή κατάσταση από τη μόλυνση του περιβάλλοντος. Και αυτό το πράγμα καλύπτεται από τη μια τουλάχιστο από τις

μελέτες· καλύπτεται από το σημείο τρία, που όταν το διάβαζε ο κύριος Ψυλλίδης το άφησε στη μέση: «Περιβαλλοντική μελέτη περιοχής Βασιλικού που καλύπτει άνθρακα» είπε. Και δεν είπε «και πετρέλαιο», με το οποίο λειτουργεί μέχρι σήμερα ο σταθμός. Κύριε Πρόεδρε, να διαβάζουμε ολόκληρες τις προτάσεις.

Έγινε ψόγος για τον τρόπο με τον οποίο λήφθηκε η απόφαση από πλευράς Διοικητικού Συμβουλίου, υπό τον προηγούμενό του Πρόεδρο. Και εμείς συμφωνούμε ότι ανορθόδοξη ήταν η απόφαση και ήταν πρωθύστερη. Αλλά θέλω να ρωτήσω εκείνους που ξέρουν να κάμνουν κριτική μόνο προς μια πλευρά: Η κυβέρνηση η δική τους με βάση ποια απόφαση της Βουλής προχώρησε στην απαλλοτρίωση γης με ρητή πρόνοια τη δημιουργία σταθμού ηλεκτροπαραγωγού στην περιοχή; Ποια γνώμη της Βουλής είχαν πάρει για να προχωρήσουν στην απαλλοτρίωση εκείνη; Γιατί απαλλοτρίωση ξέρετε καλά, ως έγκριτος νομικός, ότι πρέπει να προνοεί ρητά το σκοπό για τον οποίο γίνεται η απαλλοτρίωση.

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, κριτική ναι, προς όλες τις κατευθύνσεις. και να μην κρίνουμε πάντα εξ ιδίων τα αλλότρια. Παρόλα τα μειονεκτήματά της, αυτή η απόφαση θα τύχει, υπό διαμαρτυρία, για τελευταία φορά, παρ' ότι ανορθόδοξη, της ψήφου μας, γιατί έχει κάποια σκοπιμότητα. Για να μην εκτεθεί διεθνώς η Κύπρος. Κάτι το οποίο κάναμε επανειλημμένως και επί κυβερνήσεως Κυπριανού. Θυμίζω πολύ πρόχειρα το θέμα του Συνεδριακού Κέντρου.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, κύριε Δημητριάδη.

Βέβαια έγιναν πολλές φορές αυτά τα πράγματα στο παρελθόν, κύριε Ηλιάδη. Νομίζω όμως ότι είναι καιρός να δοθεί μια προειδοποίηση σε όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς και στην Εκτελεστική Εξουσία ότι αυτή η τακτική πρέπει να τερματιστεί. Δεν μπορεί να συνεχίζεται επ' άπειρον.

Ο κύριος Δημητριάδης. Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια παρέμβαση μόνο.

Θα ήταν σωστό να αναφερθώ στο συνάδελφο κ. Ηλιάδη και να του πω ότι, όταν λήφθηκε η απόφαση για απαλλοτρίωση γης, μπορούσε η Αρχή Ηλεκτρισμού να προχωρήσει σ' αυτή τη διαδικασία χωρίς την έγκριση της Βουλής. Γιατί είναι γνωστό ότι δεν υπήρχε υποχρέωση έγκρισης του προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού από τη Βουλή. Η Αρχή Ηλεκτρισμού είχε δικαίωμα από μόνη της να προγραμματίσει τις ανάγκες της και να προχωρήσει στην απαλλοτρίωση γης, για να εγκαταστήσει εκεί το σταθμό που επιθυμούσε, βάσει των δικών της αποφάσεων.

Αυτά για λόγους τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εν πάση περιπτώσει, η δική μας πλευρά δεν πρόκειται να ψηφίσει, διότι, πρώτο, θεωρούμε ότι το Συμβούλιο, εκτός από τον Πρόεδρο για να είμαστε δίκαιοι, είναι παράνομο στη σύνθεσή του.

Δεύτερο, πιστεύουμε ότι πράγματι περιφρονήθηκε αυτό το Σώμα, παραγνωρίστηκε από την κυβέρνηση και από την Αρχή Ηλεκτρισμού, από το Διοικητικό Συμβούλιο. Και είναι προς τιμή του κ. Μουσιούττα που έχει ξεκαθαρίσει τη θέση του και μάλιστα υπέφερε, φαγώθηκε από τη θέση του, διότι κράτησε μια κατά την άποψή μας σωστή θέση σ΄αυτό το θέμα.

Για ορισμένα θέματα τα οποία αναφέρουν οι συνάδελφοι θα ήθελα να τους πω ότι καμιά κυβέρνηση δεν είναι αλάνθαστη και ουδέποτε εμείς επιμέναμε ότι ως κυβέρνηση η κυβέρνηση Κυπριανού, το Δημοκρατικό Κόμμα, δεν κάναμε λάθη, αλλά πιστεύουμε ότι πάντοτε, αν βάλεις σε μια ζυγαριά τα υπέρ και τα κατά, εμείς πιστεύουμε ότι τα υπέρ θα είναι περισσότερα.

Πάντως θα ήθελα να πω στο συνάδελφο ότι δε θα μας στερήσει το δικαίωμα να εξασκούμε εποικοδομητική κριτική, αναφερόμενος πάντοτε στο παρελθόν για πιθανές παραλείψεις ή πιθανά λάθη. Είναι πολύ λανθασμένη η νοοτροπία, αν ήταν αυτή η πρόθεση, να μας φιμώσει σ΄ αυτό το Σώμα, διότι κάποτε εμείς ως κυβέρνηση μπορεί να κάναμε λάθη.

Εμείς είμαστε αντιπολίτευση σήμερα και κοιτάζουμε να εξασκούμε κριτική πιστεύουμε εποικοδομητική και όχι άδικη. Και εκείνο που θα ήθελα επίσης να πω, και αυτό είναι προς τιμή ολόκληρου του Σώματος, είναι ότι κάποιοι «έκαμναν με το νου τους παϊράμι» ότι θα κέρδιζαν τεράστια ποσά από την ίδρυση ανθρακικού σταθμού. και να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας. Και είναι προς τιμή αυτού του Σώματος που σταμάτησε έγκαιρα αυτή την προσπάθεια, διότι επρόκειτο πράγματι για ένα χορό πολλών εκατομμυρίων λιρών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα...

Ο κ. Μάτσης θέλει να μιλήσει.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Νομίζω ότι τα πράγματα είναι πολύ πιο απλά από όσο προσπαθούμε να τα συγχύσουμε. Εδώ έχει αναληφθεί οικονομική δαπάνη την οποία δεσμευόμαστε νομικά να ψηφίσουμε, για να μην εκτεθούμε διεθνώς. Ως Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσουμε αυτή τη δαπάνη. Αυτή όμως η ψήφιση με κανένα τρόπο και σε καμιά περίπτωση δεν προδεσμεύει το Δημοκρατικό Συναγερμό για το αν θα πρέπει και αν θα ιδρυθεί οποιασδήποτε μορφής ηλεκτροπαραγωγική μονάδα στην περιοχή Βασιλικού.

Αυτή είναι η θέση μας και με αυτή τη θέση είναι με πολλή ευχαρίστηση που αφήνουμε ελεύθερους τους Βουλευτές μας της Λάρνακας να εκφράσουν εδώ δημόσια, λόγω της ιδιαιτερότητας της θέσης τους, την αντίθεση για την ίδρυση οποιουδήποτε σταθμού και ιδιαίτερα ανθρακικού σταθμού στην περιοχή αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ, νομίζω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί και ότι αυτό που τόνισε ο κ. Μάτσης, ότι δεν προδιαγράφει τις απόψεις κανενός ως προς το αν πρέπει ή δεν πρέπει να γίνει σταθμός, αναφέρεται και μέσα στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, επομένως η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου δεν έχει καμιά σχέση με το θέμα ουσίας.

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Με όλο το σεβασμό που τρέφω προς το πρόσωπό σας, κύριε Πρόεδρε, το θέμα δεν έχει εξαντληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να το θέσω σε ψηφοφορία, κύριε Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θέλουμε να πούμε κι εμείς την άποψή μας και μετά το θέτετε σε ψηφοφορία.

(Γέλια)

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Η άποψή μας είναι ότι γίνονται δαπάνες, όπως πολύ ορθά είπατε, εκ των προτέρων και βρίσκεται το Σώμα στη δύσκολη θέση που εξήγησε ο κ. Μάτσης, για την τιμή της χώρας μας να ψηφίζουμε δαπάνες τις οποίες δε θέλουμε να ψηφίσουμε, ενώ, για να εφαρμοστεί η συνταγματική και η νομική τάξη, θα έπρεπε πρώτα να ζητείται η έγκρισή του και μετά να γίνονται.

Αυτό το πράγμα που είπατε είναι πολύ σημαντικό και πολύ σωστό να λέγεται. Και το μήνυμα της σημερινής συζήτησης θα ήταν ίσως αυτό: Να μη βαυκαλίζονται εκείνοι που κάνουν τις δαπάνες ότι θα έρχονται πάντοτε και εκ των υστέρων να παίρνουν τις εγκρίσεις αυτές, διότι και προσβλητικό προς το Σώμα είναι, αλλά αποτελεί και παραβίαση της αρχής της συνταγματικής νομιμότητας την οποία οφείλουμε να τηρούμε. Ας είναι η τελευταία περίπτωση που αναγκαζόμαστε να δώσουμε ένα εκατομμύριο και πλέον λίρες για ένα τερατώδες έργο του οποίου ήταν τόσο ολέθρια η σύλληψη, διότι θα μολύνετο και το φυσικό περιβάλλον και θα υπονομευόταν η ευημερία των κατοίκων της περιοχής, αλλά και διότι τα £500 εκατομμύρια που θα διατίθεντο για να γίνει αυτός ο σταθμός πιστεύω ότι θα κατέστρεφαν την οικονομία του τόπου.

Όταν, κύριε Πρόεδρε, 5 ή 10 ή 15 εκατομμύρια λίρες δεν εξοικονομούνται για να γίνουν έργα υψίστης προτεραιότητας για την ευημερία ολόκληρων περιοχών, όπως είναι το οδικό έργο -αυτά είχαμε στους τελευταίους προϋπολογισμούς- ελαφρά τη καρδία λέμε «Προχωρήστε να κάμουμε £500 εκατομμύρια έξοδα».

Ο κ. Κωνσταντίνου είπε ότι αυτή η δαπάνη έγινε πριν αποφασίσει η Βουλή την απόρριψη του έργου. Αν η δαπάνη αυτή γινόταν μετά που λήφθηκε αυτή η απόφαση, δε θα την ψηφίζαμε σίγουρα, έστω και αν η τιμή της Κύπρου θα ετίθετο σε κίνδυνο, διότι είναι αρκετά πλούσιοι εκείνοι που αποφάσισαν, ώστε να πληρώσουν από την τσέπη τους, όπως είναι και ο νόμος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι κάποτε πρέπει να τελειώνουμε με αυτό το θέμα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς για να μη μείνουν κάποιες εντυπώσεις, προχώρησαν σ'αυτή τη μελέτη, παρόλο που προειδοποιήθηκαν από τη Βουλή ότι έπρεπε να είχε ληφθεί έγκριση. Τις λεπτομέρειες τις ανέφερε ο συνάδελφος κ. Στυλιανού.

Πέραν τούτου θα ήθελα να συμφωνήσω απόλυτα με το συνάδελφο

κ. Ευσταθίου ότι ανεξάρτητα από το ποιοι είναι οι κυβερνώντες -και το λέω γενικά το θέμα, προηγουμένως είπα ότι κανένας δεν είναι αλάνθαστος- θα πρέπει να σταματήσει αυτή η νοοτροπία ότι, ξέρετε, έχουμε κάποια διεθνή υποχρέωση, επομένως πρέπει να εγκρίνεται η παρανομία απ΄ αυτό το Σώμα. Αυτό το Σώμα θα μεταβληθεί σε σφραγίδα, αν επικρατήσει αυτή η νοοτροπία «Ξέρετε να μας σώσετε από τα λάθη μας ή από τις δεσμεύσεις τις οποίες κάναμε διεθνώς». Αν πραγματικά συνεχισθεί αυτού του είδους η νοοτροπία, τότε πιστεύω ότι εμείς ως Βουλή θα έχουμε κάνει ένα τεράστιο λάθος να δεχόμαστε αυτού του είδους τις δικαιολογίες.

Ας παραιτηθεί το Συμβούλιο το οποίο είναι παράνομο σ΄ αυτό το θέμα και τότε να δούμε αν πράγματι ισχύουν αυτές οι δικαιολογίες και να σώσουμε την τιμή των όπλων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Κύριε Παναγιώτου, επειδή δεν έχετε μιλήσει, θα σας δώσω το λόγο, αν και πιστεύω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Εγώ προσωπικά συμφωνώ μαζί σας, κύριε Πρόεδρε, ότι το θέμα θα είχε εξαντληθεί, αν δε λάμβανε συνέχεια το λόγο ο κάθε συνάδελφος και να προσθέτει τα δικά του. Πραγματικά δημιουργείται μια κατάσταση για την οποία ο καθένας, ο κάθε Βουλευτής σ΄ αυτό το Σώμα, αισθάνεται την ανάγκη να καθορίσει τη θέση του πάνω σ΄ αυτά τα οποία λέγονται.

Και θα ξεκινήσω με το εξής εγώ, κύριε Πρόεδρε. Λέχθηκε ότι είναι αντικανονική ενέργεια αυτή η δαπάνη, γιατί δεν είχαν την προηγούμενη έγκριση. Δεν είναι μόνο αυτό το θέμα. Και είναι αυτό ακόμα ένα πρόσθετο στοιχείο που αναγκάζει την Κοινοβουλευτική μας Ομάδα να ταχθεί εναντίον. Προχώρησαν παράνομα, κύριε Πρόεδρε. Προχώρησε η διεύθυνση παράνομα, ενώ ακόμα συζητείτο το θέμα στα Συμβούλια και υπήρχαν έντονες διαφωνίες. Και δυστυχώς, με τις παρεμβάσεις του Προεδρικού να προχωρήσουν, με τις πλάτες του Υπουργού Εμπορίου να προχωρήσουν και να μη λάβουν κανένα υπόψη. Αυτά τα λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη.

Επομένως δεν είναι θέμα απλής αντικανονικότητας στην τυπική διαδικασία, αλλά υπήρχαν και θέματα ουσίας, ότι, με το έτσι θέλω, κάποιοι θα πρέπει να προχωρήσουν. Πέραν τούτου, ακούστηκε ότι αυτό έγινε προτού ληφθεί το ομόφωνο ψήφισμα της Βουλής. Είναι σωστό, αλλά είναι εξίσου σωστό και κάτι άλλο, εξ όσων θυμούμαι, και θα ήθελα να το υπενθυμίσω στο Σώμα.

Από πολλού χρόνου, ενόψει αυτής της κατάστασης, όλες οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες, όλα τα κόμματα και το Σώμα, προειδοποιούσαν και στείλαμε μήνυμα μέσω του Προέδρου της Βουλής. Δε θα ξεχάσω τον ίδιο τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, από αυτή τη θέση, που προειδοποιούσε την Αρχή, πολύ προτού λάβουμε το ομόφωνο ψήφισμα της Βουλής, να μην προχωρήσουν και ας μην αυταπατώνται, διότι δε θα τους εγκρίνουμε κανένα ποσό γι΄ αυτό το σκοπό.

Παρόλα αυτά προχώρησαν. Και το ομόφωνο ψήφισμα της Βουλής αναγκαστήκαμε να το πάρουμε ως το τελευταίο μέτρο, διότι δεν έθεταν τέρμα οι ίδιοι· δεν ανέκοπταν αυτή την πεισματική διάθεση να προχωρούν, διότι έτσι

ήθελαν. Και αυτή είναι η πραγματικότητα, αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς απέναντι στο Σώμα, απέναντι στο λαό τον οποίο πρέπει να ενημερώνουμε. Αυτή ήταν η πραγματικότητα. Και ένα ακόμα στοιχείο το οποίο θα πρέπει να εκτιμήσουμε: Λέγεται ότι θα εκτεθούμε σε ανθρώπους του εξωτερικού για ανειλημμένες υποχρεώσεις. Εκείνοι που αναλάμβαναν τις ευθύνες να παραγνωρίζουν τους πάντες και τα πάντα και τους νόμους και τις διαδικασίες, ναι, να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Και δεν εγείρεται σοβαρό πρόβλημα, γιατί γνωρίζουμε όλοι ότι η Αρχή έχει τρόπους να καλύψει το ποσό και δεν είναι από το αν θα το εγκρίνουμε ή όχι που θα εξαρτηθεί η πληρωμή των ξένων αντιπροσώπων.

Και όπως δηλώσαμε, για μας υπάρχει και ένας άλλος, πρόσθετος λόγος: αυτή όλη η αμφισβήτηση εκ μέρους μας της νομιμότητας του Διοικητικού Συμβουλίου. Θέλουμε να στείλουμε αυτό το μήνυμα προς αυτή την κατεύθυνση. Και δε νομίζω ότι κανένας μας θα έχει οποιαδήποτε αμφισβήτηση, όσον αφορά την απαίτηση να σεβόμαστε τις διαδικασίες για τον καταρτισμό αυτών των Συμβουλίων τις οποίες με τους νόμους η Βουλή ψηφίζει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έχει λεχθεί ότι είναι εντελώς παράνομα που έχουν αναληφθεί δεσμεύσεις για αυτά τα έξοδα από το Συμβούλιο της Αρχής, πιστεύω ότι ο όρος παράνομα είναι πολύ ισχυρός. Αυτό το οποίο είχε γίνει είναι το εξής:

Για πρώτη φορά η Βουλή ασχολήθηκε με προϋπολογισμούς των ημικρατικών οργανισμών για το έτος 1988. Όταν κατατέθηκαν μαζικά οι προϋπολογισμοί των ημικρατικών οργανισμών, η Επιτροπή Οικονομικών πέρασε τους προϋπολογισμούς αυτούς ουσιαστικά χωρίς να ασχοληθεί μαζί τους, χωρίς να τους τροποποιήσει. Και στους προϋπολογισμούς του 1988 περάσαμε τα σχετικά κονδύλια της Α.Η.Κ. που υπήρχαν μέσα στους προϋπολογισμούς.

Όταν ήρθαν οι προϋπολογισμοί του 89 -οι οποίοι πέρασαν τον Ιούνιο του 1989- και αφού παρήλθαν έξι μήνες μέσα στο 1989, η Βουλή ήρθε και έκοψε το κονδύλι. Όλες αυτές όμως οι οικονομικές υποχρεώσεις αναλήφθηκαν από το Συμβούλιο της Αρχής κατά το έτος 1988 και μέχρι τον Ιούνιο του 1989, πιστεύω σε ένα βαθμό, καλόπιστα.

Δε θέλω να ισχυριστώ ότι είναι απόλυτα νόμιμα που ενήργησε το Συμβούλιο. Αλλά από την άλλη πλευρά πιστεύω ότι είναι πολύ ισχυρός ο όρος ότι ενήργησε εντελώς παράνομα. Και για να είμαστε ακόμα και πιο δίκαιοι, είναι πάρα πολλές φορές που μας φέρνουν συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς του κράτους, και αυτή η κυβέρνηση και πολύ περισσότερο η προηγούμενη, για τους οποίους γνωρίζουμε ότι ήδη έχουν γίνει τα έξοδα και μας φέρνουν εκ των υστέρων τους προϋπολογισμούς. Και αυτό το γνωρίζουν όλοι οι Βουλευτές και όλοι όσοι ασχολούνται με το έργο της Βουλής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε λοιπόν στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουν λεχθεί ανακρίβειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κύριοι, σας παρακαλώ. Θα το θέσω σε ψηφοφορία.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια λέξη μόνο θα ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού, σας παρακαλώ. Θα το θέσω σε ψηφοφορία. Πιστεύω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν εξαντλήθηκε ακόμα και ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, πόσοι ψηφίζουν ότι το θέμα έχει εξαντληθεί;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Να απαντήσω σε αυτό που λέει ο κύριος Ιεροδιακόνου, διότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι, έχει εξαντληθεί το θέμα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μα δεν έχει εξαντληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι έχει εξαντληθεί.

Πόσοι ψηφίζουν ότι το θέμα έχει εξαντληθεί;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ομόφωνα, κύριε Πρόεδρε, δε χρειάζεται ψηφοφορία. Έχει εξαντληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν το θέμα έχει εξαντληθεί.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1 αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 20 ψήφους υπέρ, 16 εναντίον και μία αποχή, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού £1,051,400 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1 αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 20 ψήφους υπέρ, 16 εναντίον και μία αποχή, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1 αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 20 ψήφους υπέρ, 16 εναντίον και μία αποχή, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989 Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1 αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 20 ψήφους υπέρ, 16 εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Κατόπιν έχουμε δύο κανονισμούς της Αρχής Ηλεκτρισμού που αποσύρονται για να ξανακατατεθούν εκ νέου.

Και το τελευταίο θέμα που έχουμε στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 8, είναι «Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 14 Δεκεμβρίου 1989, που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία και στην Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι μακροσκελής, κύριε Κωνσταντίνου;

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Όχι, αλλά μπορεί να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αφού δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τότε εντάξει.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΣΤΙΣ 14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1989 ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 3(1)(α) ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 99 ΚΑΙ 122 ΤΟΥ 1985) ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 169 ΤΟΥ 1985).

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Δεκεμβρίου 1989.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 14 Δεκεμβρίου 1989 από τους Υπουργούς Οικονομικών, Παιδείας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμων του 1985 (Αρ. 99 και 122 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών αριθμού έκτακτων υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία και στην Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε ξεχωριστά κάθε πρόταση που γίνεται για τους πιο πάνω σκοπούς και σημείωσε τους λόγους για τους οποίους κρίνονται αναγκαίες οι εν λόγω προσλήψεις ή παρατάσεις, φρονεί ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσής τους κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των εγγράφων;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα έγγραφα εγκρίνονται.

Και έτσι έχουμε φτάσει στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας. Και προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών εναντίον της Παράνομης Διακίνησης Ναρκωτικών και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως για την Πρόληψη της Ρυπάνσεως της Θάλασσας από Απόρριψη Καταλοίπων και Άλλων Υλών του 1972 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Ο περί Αγροφυλάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ο περί Πολιτικού Γάμου Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Επισκοπής του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεως και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής και Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Ετήσια Έκθεση του Κυπριακού Οργανισμού Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας για το έτος 1988.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου του 1989 (Αρ. 62 του 1989).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας προς τον Κ.Ο.Α. σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου του 1989 (Αρ. 47 του 1989).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18) Ετήσια Έκθεση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για το έτος 1988.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 12/12/89 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1989 (Αρ. 1 του 1989), το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1989 (Αρ. 2 του 1989) και το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1989 (Αρ. 3 του 1989).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία· και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

22) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Πανεπιστήμιο Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

25) Ο περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26) Ο περί Καταργήσεως του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 και επαναφοράς σε ισχύ των προηγούμενων προνοιών του Άρθρου 111 του Συντάγματος Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κύριο Α. Παναγιώτου για την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Και εδώ τελειώσαμε με την Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Θα παρακαλούσα η τελευταία πρόταση νόμου που κατατέθηκε, που είναι «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», να θεωρηθεί επείγουσα, καθότι αντιλαμβάνομαι ότι επίκεινται ορισμένοι προβιβασμοί και γι' αυτό το λόγο, αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, ζητώ να θεωρηθεί επείγον το θέμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ήθελα να παρακαλέω τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να επισπεύσει το θέμα αυτό. Δεν είναι εδώ, δεν τον βλέπω τον κύριο Ζαχαριάδη, αλλά θα παρακαλέσω να διαβιβάσετε την παράκληση του Προεδρείου για επίσπευση του θέματος αυτού.

Κεφάλαιο Γ'. Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή και ληφθείσα στις 10 Απριλίου 1989.

«Επειδή παρατηρείται μια ανομοιομορφία στην ονομασία δημόσιων ιδρυμάτων της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου και άλλα αναφέρονται ως ιδρύματα μιας κοινότητας, ενώ άλλα αναφέρονται ως ιδρύματα Κοκκινοχωριών, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο προτίθεται να τα κατονομάσει όλα ως ιδρύματα της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 502 , ημερομηνίας 10 Απριλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«Οι ονομασίες δημόσιων ιδρυμάτων που λειτουργούν στην επαρχία Αμμοχώστου, όπως Γυμνάσιο Κοκκινοχωριών, Νοσοκομείο Παραλιμνίου, Πυροσβε-

στικός Σταθμός Κοκκινοχωριών κτλ. έχουν καθιερωθεί και δε νομίζουμε ότι θα εξυπηρετούσε οποιοδήποτε ουσιαστικό σκοπό η μετονομασία τους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και ληφθείσα στις 18 Απριλίου 1989.

«Ρωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πώς εφαρμόζεται ο Νόμος για την απαγόρευση του καπνίσματος στα ταξί και γενικά σε μέσα συγκοινωνίας δημόσιας χρήσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 529, ημερομηνίας 18 Απριλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Η αστυνομία, μέσα στα πλαίσια ελέγχου και εφαρμογής όλων των Νόμων και Κανονισμών, ενεργεί και για την εφαρμογή του Νόμου που απαγορεύει το κάπνισμα σε δημόσιας χρήσεως οχήματα. Προς το σκοπό αυτό ελέγχεται κατά πόσο στα οχήματα της κατηγορίας αυτής υπάρχει αναρτημένη η αναγκαία απαγορευτική προειδοποίηση και όταν διαπιστωθεί παράβαση του Νόμου, οι παρανομούντες διώκονται. Συναφώς αναφέρεται ότι κατά τους πρώτους 10 μήνες του λήγοντος έτους καταγγέλθηκαν 30 περίπου τέτοιες περιπτώσεις.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 11 Μαΐου.

«Κατά την επίσκεψή μου στο συνοικισμό αυτοστέγασης Παραλιμνίου, οι πρόσφυγες κάτοικοί του μου ανέφεραν ότι αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα τα κυριότερα από τα οποία είναι:

(1) Η ανάγκη δημιουργίας αντιπλημμυρικών έργων. Αρκετά χαντάκια έχουν γεμίσει και χρειάζονται διάνοιξη. Το ίδιο και τα γεφύρια, αρκετά από τα οποία χρειάζονται αντικατάσταση.

(2) Οι αποχετευτικοί λάκκοι γεμίζουν σε πολύ μικρά χρονικά διαστήματα και οι κάτοικοι υποβάλλονται σε αρκετά έξοδα.

(3) Αρκετές στέγες σπιτιών είναι προβληματικές και μπάζουν νερά.

(4) Οι θερμοσίφωνες έχουν παλιώσει και χρειάζονται αντικατάσταση.

(5) Υπάρχει ανάγκη διάνοιξης νέων οικοπέδων, επειδή υπάρχουν αρκετοί ενδιαφερόμενοι.

Ερωτάται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται να αντιμετωπίσει θετικά την επίλυση των προβλημάτων αυτών και πότε.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 567, ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«(α) Κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων

Η κατασκευή των αναγκαίων έργων αντιμετωπίζεται σε συνδυασμό με τη γενική επιδιόρθωση των δρόμων του συνοικισμού. Έχουν ήδη

καθαριστεί τα χανδάκια και σε μερικά σημεία έγιναν και οι κλειστοί οχετοί και τα κράσπεδα. Οι εργασίες συνεχίζονται και αναμένεται να ολοκληρωθούν σύντομα.

(β) Αποχετευτικό πρόβλημα

Διεξάγεται σχετική μελέτη σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως και το Δήμο Παραλιμνίου, προκειμένου να ληφθεί απόφαση είτε για την κατασκευή ξεχωριστού αποχετευτικού συστήματος για το συνοικισμό για μόνιμη λύση του προβλήματος, είτε για την ανόρυξη νέων απορροφητικών λάκκων σαν ενδιάμεση λύση μέχρι να κατασκευαστεί κεντρικό αποχετευτικό σύστημα στο Δήμο Παραλιμνίου, οπότε θα συμπεριληφθεί σ'αυτό και η περιοχή του συνοικισμού.

(γ) Προβληματικές στέγες σπιτιών

Μέσα στα πλαίσια του σχεδίου για την αντικατάσταση/βελτίωση των κατοικιών χαμηλού κόστους, έχουν ήδη βοηθηθεί 35 κάτοικοι του συνοικισμού για να κάμουν βελτιώσεις των κατοικιών τους, από σύνολο 65 περιπτώσεων που χρειάζονται αντικατάσταση/βελτίωση. Οι υπόλοιποι 30 δικαιούχοι θα βοηθηθούν μέσα στο 1990. Συναφώς αναφέρεται ότι το σχέδιο αυτό καλύπτει και τις δαπάνες για αντικατάσταση φθαρμένων θερμοσιφώνων.

(δ) Διαχωρισμός νέων οικοπέδων

Έχει ήδη εξευρεθεί κατάλληλη κρατική γη και προγραμματίζεται η προώθηση διαχωρισμού των νέων οικοπέδων μέσα στο 1990».

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ληφθείσα στις 11 Μαΐου 1989.

«Οι πρόσφυγες κάτοικοι του συνοικισμού Κάψαλος Λεμεσού, κατά την επίσκεψή μου, ανέφεραν ότι αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα μεταξύ των οποίων και τα πιο κάτω:

(1) Οι διαμένοντες σε πολυκατοικίες στερούνται θερμοσιφώνων και έτσι υποβάλλονται σε ψηλά έξοδα λόγω της χρήσεως ηλεκτρισμού.

(2) Υπάρχει ανάγκη τοποθέτησης περσιάνων στις κατοικίες του συνοικισμού. Εκεί που έχουν τοποθετηθεί με δικά τους έξοδα υπάρχει αίτημα καλύψεως της δαπάνης από το κράτος.

(3) Να καλυφθεί η δαπάνη μεταφοράς των μαθητών στα σχολεία και να προστεθεί και άλλο λεωφορείο για την εξυπηρέτηση των μαθητών.

(4) Οι πάγκοι κουζίνας των προσφυγικών κατοικιών έχουν λιώσει και πρέπει να αντικατασταθούν.

Ερωτάται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται να επιλύσει τα πιο πάνω προβλήματα και πότε.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 569, ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«(α) Ηλιακοί θερμοσίφωνες στις πολυκατοικίες

Σ'όλες τις οικιστικές μονάδες των κυβερνητικών οικισμών θα τοποθετηθούν,σε αντικατάσταση των ηλεκτρικών, ηλιακοί θερμοσίφωνες με

βάση χρονοδιάγραμμα που έχει ετοιμαστεί. Μέσα στο 1990 προβλέπεται η τοποθέτηση 1,571 ηλιακών θερμοσιφώνων που προορίζονται για τους κυβερνητικούς οικισμούς της Α' Φάσης. Ο κυβερνητικός οικισμός Καψάλου ανήκει στην Γ' Φάση και αναμένεται ότι η τοποθέτηση ηλιακών θερμοσιφώνων σ'αυτόν θα αρχίσει σε περίοδο 2-3 χρόνων.

(β) Τοποθέτηση περσιάνων

Οι οικιστικές μονάδες του Οικισμού Καψάλου διαθέτουν περσιάνες στα υπνοδωμάτια. Δεν έχει συμφωνηθεί η τοποθέτηση περσιάνων στις σαλοτραπεζαρίες των οικιστικών μονάδων και επομένως δεν είναι δυνατό να αποζημιωθούν από το κράτος όσοι έχουν τοποθετήσει με δική τους δαπάνη περσιάνες στις σαλοτραπεζαρίες τους.

(γ) Κάλυψη δαπάνης για τη μεταφορά των μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο

Το Υπουργείο Παιδείας δεν μπορεί να καλύψει τα μεταφορικά των προσφύγων μαθητών δημοτικής εκπαίδευσης του Οικισμού Καψάλου, γιατί η απόσταση μέχρι το σχολείο δεν υπερβαίνει το 1 1/2 μίλι, όπως προνοεί το σχέδιο επιδότησης μεταφορικών των μαθητών. Το αίτημα για δεύτερο λεωφορείο μελετάται από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών.

(δ) Αντικατάσταση πάγκων κουζίνας

Η αντικατάσταση φθαρμένων πάγκων κουζίνας αποτελεί ευθύνη των ίδιων των αδειούχων των κατοικιών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Ορισμένοι δρόμοι μέσα στο Φοινί στερούνται ηλεκτρικών πασσάλων με αποτέλεσμα να βρίσκονται πάντοτε στο σκοτάδι και οι κάτοικοι να χρησιμοποιούν κλεφτοφάναρα για να μεταβούν στα σπίτια τους.

Επειδή το πρόβλημα εκκρεμεί από το 1983 που πρωτοϋποβλήθηκε στην Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού με υπόμνημά μας, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε σκέφτεται να ικανοποιήσει το αίτημα των κατοίκων, για να μπορούν οι άνθρωποι αυτοί να χρησιμοποιούν τους δρόμους του χωριού τους χωρίς τη χρήση κλεφτοφάναρων.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 577, ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Η μη προώθηση του αρχικού σχεδίου που έγινε το 1983 οφείλεται στην άρνηση των ενδιαφερομένων και της κοινότητας να καταβάλουν τη συνεισφορά τους, που τότε ανερχόταν σε £618 έναντι συνολικής δαπάνης £1,235. Λόγω του μεσολαβήσαντος μεγάλου χρονικού διαστήματος έχει ζητηθεί από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου να ετοιμάσει νέα τεχνοοικονομική μελέτη για να τεθεί και πάλι το θέμα ενώπιον των ενδιαφερομένων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 15 Μαΐου 1989.

«Με τις πρώτες βροχές οι δρόμοι της κοινότητας Αγ. Δημητρίου Μαραθάσας μετατρέπονται σε ποταμούς και τα νερά πλημμυρίζουν τα σπίτια που εφάπτονται των δρόμων.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν προγραμματίζει και πότε την εκτέλεση αντιπλημμυρικών έργων στην κοινότητα προς αποφυγή περαιτέρω ταλαιπωριών και ζημιών των κατοίκων.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ΄ 579, ημερομηνίας 15 Μαϊου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Η Χωριτική Αρχή Αγίου Δημητρίου Μαραθάσας δε θεωρεί, επί του παρόντος τουλάχιστο, την εκτέλεση αντιπλημμυρικών έργων στο κέντρο του χωριού, ως έργο προτεραιότητας, λόγω άλλων πιο πιεστικών αναγκών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαϊου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 16 Μαϊου 1989.

«Η ασφαλτόστρωση που έγινε μέσα στο χωριό Τρεις Ελιές δεν είναι ικανοποιητική λόγω κακής ποιότητας υλικών, όπως ισχυρίζονται οι κάτοικοι.

Αποτέλεσμα τούτου είναι τα νερά της βροχής να απορροφούνται από τους πόρους της ασφάλτου και να διοχετεύονται στα θεμέλια των σπιτιών. Σαν επακόλουθο προκαλούνται καθιζήσεις, ρωγμές και υγρασία σ΄όλα τα σπίτια που εφάπτονται των ασφαλτοστρωμένων δρόμων.

Αν έτσι έχουν τα πράγματα, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή—

(α) αν έγινε ο ενδεδειγμένος έλεγχος από ειδικούς μετά τις καταγγελίες των κατοίκων,

(β) τι μέτρα θα πάρει αν αποδειχθεί ότι από αμέλεια υπευθύνων δεν έγινε ικανοποιητική εργασία και

(γ) πώς σκέφτεται να επιδιορθώσει τη δημιουργηθείσα κατάσταση, πριν οι ρωγμές και καθιζήσεις επιφέρουν μεγαλύτερες ζημιές στα σπίτια των κατοίκων.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ΄ 586, ημερομηνίας 16 Μαϊου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Η υγρασία που παρατηρείται σε τοίχους ορισμένων σπιτιών στο χωριό Τρεις Ελιές δεν οφείλεται σε κακή κατασκευή του παρακείμενου δρόμου ο οποίος βρίσκεται σε αρκετά καλή κατάσταση. Από την έρευνα που έγινε διαπιστώθηκε ότι τα επηρεαζόμενα σπίτια είναι κτισμένα σε επίπεδο 10-13 ποδιών πιο χαμηλά από το επίπεδο του δρόμου και σε μερικές περιπτώσεις αποτελούν τον τοίχο αντιστήριξής του. Το πρόβλημα έγκειται μάλλον στον τρόπο κατασκευής των τοίχων των σπιτιών που είναι παλιοί και χωρίς την ενδεδειγμένη μόνωση.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, επειδή η συντήρηση του δρόμου αποτελεί ευθύνη της οικείας Χωριτικής Αρχής, το ενδεχόμενο νέας ασφαλτικής επάλειψής του θα τεθεί ενώπιόν της για μελέτη και λήψη σχετικής απόφασης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαϊου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 22 Μαϊου 1989.

«Το έντονο αίσθημα της ανασφάλειας που διακατείχε τους κατοίκους των ακριτικών περιοχών της Λευκωσίας και που γίνηκε τώρα εντονότερο, όπως μας

δήλωσαν στις 21.5.89 που επισκεφθήκαμε τις εντός των τειχών ακριτικές ενορίες της Λευκωσίας -μετά την αιφνιδιαστική απαγκίστρωση, που εκτελέστηκε τόσο αθόρυβα (τη νύκτα της Τετάρτης, 17ης τρέχοντος), που οι πλείστοι δεν την αντιλήφθηκαν παρά μόνο το πρωί της άλλης μέρας, δηλαδή την Πέμπτη, 18η Μαΐου- μας εξέφρασαν οι κάτοικοι, επανατονίζοντας την ανάγκη αυξημένης αστυνομικής επίβλεψης λόγω της ύπαρξης πολλών ακατοίκητων σπιτιών. Υπάρχει, εξήγησαν, κίνδυνος να νοικιαστούν από ξένους τα υποστατικά αυτά και να μετατραπούν είτε σε κέντρα κατασκοπείας, είτε -το σημαντικότερο- σε κέντρα διακίνησης κι εμπορίας ναρκωτικών, όπως τουλάχιστο σε μια περίπτωση υποψιάζονται και που ήδη κατήγγειλαν στις αστυνομικές αρχές.

Πώς αντικρίζει το αρμόδιο Υπουργείο το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ΄ 615, ημερομηνίας 22 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στις περιοχές της Λευκωσίας που συμφωνήθηκε κατάργηση φυλακίων κατά μήκος της γραμμής κατάπαυσης πυρός, η αστυνομία διεξάγει τακτικές περιπολίες για κατάλληλη αστυνόμευσή τους, όπως πράττει και στις άλλες περιοχές που βρίσκονται υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 29 Μαΐου 1989.

«Επειδή το πρόβλημα της συντήρησης των φωτογραφικών και κινηματογραφικών, ιστορικών και γραμματολογικών αρχείων του ΡΙΚ, καθώς κι η προσπάθεια επισήμανσης κι αξιοποίησης των αναπόδραστα εξαφανιζόμενων με ρυθμό επιταχυνόμενο πρωτογενών πηγών -χαρακτηριστικά μνημονεύουμε το γεγονός πως στη δωδεκάμηνη προσπάθειά του να γυρίσει πρόγραμμα για τον Κυριάκο Μάτση λειτουργός του ιδρύματος είδε 6 συναγωνιστές του ήρωα να πεθαίνουν- καθημερινά καθίσταται δυσχερέστερη, ενώ τα αρχεία του Υπουργείου Πολέμου της Μ. Βρετανίας (με πλούσιο αρχικά υλικό για την Κύπρο) καταστρέφονται και δεν υπάρχουν χώροι στέγασης του αρχείου με κατάλληλα ρυθμιζόμενη θερμοκρασία, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν:

ι. Στοχοθετεί τη σύσταση ειδικής υπηρεσίας στο ΡΙΚ για συλλογή κι αρχειοθέτηση καθώς και τη μηχανογράφηση του ιστορικού και γραμματολογικού υλικού (και αξιοποίηση νέου), κάτω από την εποπτεία γνώστη των ιστορικών γεγονότων της τελευταίας 30—35ετίας.

ιι. Στοχοθετεί τη διαφύλαξη του υλικού σε κατάλληλα κλιματιζόμενο χώρο, και

ιιι. Σε συνεργασία με την ΕΡΤ -λόγω του πολυδάπανου του εγχειρήματος- στοχοθετεί τη μετεγγραφή (ADAPTATION) του πλούσιου υλικού των παλιών ταινιών και των σύγχρονων VIDEO σε κατάλληλους δίσκους.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ΄ 624, ημερομηνίας 29 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Το ίδρυμα από το 1972 άρχισε την καταχώρηση θεμάτων για αρχειοθέτηση ταινιών, βιντεοταινιών και φωτογραφιών και από το 1978 λειτουργεί κανονικό αρχείο στελεχωμένο με καταρτισμένο προσωπικό. Μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του ιδρύματος, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για διαφύλαξη του υλικού αυτού, που πραγματικά έχει ανεκτίμητη ιστορική αξία. Μέρος του υλικού φυλάσσεται σε ειδικό, καταλληλα διαμορφωμένο και κλιματιζόμενο χώρο. Πρόθεση του ιδρύματος είναι να επεκτείνει το χώρο αυτό για πληρέστερη κάλυψη των αναγκών που υπάρχουν, με την εισαγωγή μηχανογράφησης στην τήρηση του αρχείου για ευχερέστερη και καλύτερη αξιοποίησή του.

(β) Σύμφωνα με σχετικό πρωτόκολλο που υπογράφτηκε μεταξύ Ρ.Ι.Κ. και ΕΤ-1 προωθείται η εκτύπωση υλικού του αρχείου που βρίσκεται σε ταινίες 16 χιλ. και ήδη έγιναν οι πρώτες επαφές σε τεχνικό επίπεδο καθώς και δειγματολογικές εκτυπώσεις για τέτοιες ταινίες. Το ίδρυμα δεν προγραμματίζει προς το παρόν τη μεταγραφή του υλικού του αρχείου πάνω σε βιντεοδίσκους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 1ης Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα την 1η Ιουνίου 1989.

«Να επιχορηγούνται οι Χωριτικές Αρχές και τα Συμβούλια Βελτιώσεως για την παροχή υπηρεσιών (καθαριότητας, παροχής νερού κτλ.) σε ηλικιωμένους και άπορους εκτοπισμένους, ζητούν ηλικιωμένοι κι άποροι πρόσφυγες.

Πώς τοποθετείται στο αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ΄ 632, ημερομηνίας 1ης Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Στον προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ υπάρχει ειδικό άρθρο για συνεισφορές σε Κοινοτικές Αρχές για παρεχόμενες διευκολύνσεις προς τους εκτοπισθέντες, οι διαθέσιμες όμως πιστώσεις είναι περιορισμένες και κατανέμονται μόνο σε μικρές και φτωχές προσφυγικές κοινότητες. Με την παραχώρηση των πιστώσεων αυτών οι οικείες τοπικές αρχές έχουν την ευχέρεια να μειώνουν ανάλογα το ύψος των φορολογιών των προσφύγων κατοίκων και κυρίως των ηλικιωμένων και απόρων.

(β) Οι Χωριτικές Αρχές και τα Συμβούλια Βελτιώσεως των τουρκοκυπριακών ή μικτών χωριών, στα οποία κατοικούν πρόσφυγες, αντικρίζουν με κατανόηση τους ηλικιωμένους και απόρους, είτε είναι πρόσφυγες είτε αυτόχθονες, και τους επιβάλλουν φορολογία ανάλογη με την οικονομική δυνατότητα του καθενός.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 3 Ιουνίου 1989.

«Σε μικτές κοινότητες (αυτοχθόνων και προσφύγων) μας εκφράστηκε από μέρους εκτοπισθέντων το παράπονο πως, ενώ τα αναπτυξιακά προγράμματα των

οικισμών εκτελούνται από το ΤΑΕΠ χωρίς φυσικά να επιβαρύνονται οι αυτόχθονες, αντίθετα σε περιπτώσεις εκτέλεσης αναπτυξιακών έργων στο μέρος των κοινοτήτων που διαβιούν αυτόχθονες φορολογούνται (πρόσθετα από τα ποσά της κρατικής εισφοράς για τους πρόσφυγες) και οι εκτοπισθέντες και μάλιστα, πολλές φορές, όχι με αντικειμενικά (σε συστοιχία με τους αυτόχθονες) κριτήρια.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 642, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(ι) Οι επιμέρους νομοθεσίες, σύμφωνα με τις οποίες επιβάλλονται οι φορολογίες, παρέχουν ικανοποιητικές εξουσίες στις τοπικές αρχές, στον καθορισμό του ύψους της φορολογίας, ανάλογα με τα οικονομικά δεδομένα κάθε φορολογουμένου. Κατά συνέπεια, σε περιπτώσεις αδυναμίας των επηρεαζομένων να πληρώσουν, οι οικείες τοπικές αρχές, ασκώντας τη διακριτική ευχέρεια που τους παρέχει ο νόμος, επιβάλλουν χαμηλή ή ακόμα και ονομαστική φορολογία σε εκτοπισμένους ή αυτόχθονες φορολογουμένους,όπου τούτο δικαιολογείται.

(ιι) Η γενική απαλλαγή των εκτοπισθέντων κατοίκων των μικτών κοινοτήτων από τέτοιες φορολογίες δεν ενδείκνυται,γιατί θα έχει ως αποτέλεσμα το διαχωρισμό των κατοίκων σε δυο τάξεις, σ'αυτούς δηλαδή που θα επιβαρύνονται οικονομικά και στους άλλους (εκτοπισθέντες) που θα απαλλάσσονται, παρόλο που σε ορισμένες περιπτώσεις θα βρίσκονται σε καλύτερη οικονομική κατάσταση, γεγονός που θα επενεργήσει αρνητικά στις αρμονικές σχέσεις αυτοχθόνων και εκτοπισθέντων. Εξάλλου ο βαθμός επαναδραστηριοποίησης και οικονομικής δυνατότητας των εκτοπισθέντων ποικίλλει μεταξύ τους και επομένως τυχόν 'εξίσωση' από αυτή την άποψη όλων των εκτοπισθέντων θα απέληγε σε αδικία.

(ιιι) Τα εκτελούμενα έργα υποδομής προορίζονται να βελτιώσουν γενικά τις ανέσεις και να αναβαθμίσουν το επίπεδο διαβιώσεως όλων των κατοίκων του χωριού, εκτοπισθέντων και αυτοχθόνων. Πέρα όμως από την εκτέλεσή τους τα έργα αυτά χρειάζονται και συντήρηση, πράγμα που επίσης προϋποθέτει οικονομική επιβάρυνση και επομένως δεν είναι ορθό και δίκαιο να επιβαρύνονται μόνο οι αυτόχθονες κάτοικοι ενός χωριού, αλλά το σύνολο των κατοίκων, ανάλογα με την οικονομική κατάσταση του καθενός.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα της κοινότητας Τρεμιθούσας για διαχωρισμό οικοπέδων για τις άπορες οικογένειες της κοινότητας στην περιοχή 'Μελάνι'.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ'653, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Τρεμιθούσας για διαχωρισμό οικοπέδων σε χαλίτικη γη στην τοποθεσία 'Μελάνι' για τις ανάγκες των άπορων

οικογενειών της κοινότητας σας πληροφορώ ότι από σχετική έρευνα που έκαμε ο έπαρχος Πάφου διαπιστώθηκε ότι στο χωριό δεν υπάρχουν άστεγες οικογένειες ή οικογένειες που έχουν άμεση ανάγκη εξασφάλισης γης για στεγαστικούς σκοπούς. Συναφώς αναφέρεται ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης διαχώρισε/διαχωρίζει οικόπεδα μεταξύ της κοινότητας Τρεμιθούσας και της 'Εμπας και ως εκ τούτου οι τυχόν ανάγκες των κατοίκων μπορούν να ικανοποιηθούν μέσω του Οργανισμού αυτού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη και ληφθείσα στις 14 Ιουνίου 1989.

«Η παρανομία στην Αγία Νάπα χρόνο με το χρόνο παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις. Οι μοτοσυκλετιστές εξακολουθούν να προκαλούν αφόρητη ηχορύπανση παραβιάζοντας τη νομοθεσία και την κοινή ησυχία. Οι κλοπές έχουν γίνει καθημερινό φαινόμενο προσλαμβάνοντας μαζικό χαρακτήρα. Τα ναρκωτικά κυκλοφορούν ευρύτατα μέσα από ένα καλά οργανωμένο, καθώς φαίνεται, δίκτυο διακίνησης. Οι 'Αγγλοι στρατιώτες της 'κυριάρχης' βάσης Δεκέλειας έχουν καταντήσει αληθινή μάστιγα. Μεθούν, προκαλούν, υβρίζουν και ασχημονούν προσβάλλοντας το δημόσιο αίσθημα.

Οι αστυνομικοί αδυνατούν να επιβάλουν την τάξη στα μπουλούκια των μεθυσμένων μέχρις αποκτήνωσης Βρετανών λόγω του ανεπαρκούς αριθμού τους που σε καμιά περίπτωση δεν υπερβαίνει τους τέσσερις σε υπηρεσία.

Η όλη κατάσταση μειώνει τον πολιτισμό μας, δημιουργεί αρνητικές εντυπώσεις στους ξένους και ανησυχεί τους φιλήσυχους πολίτες, ιδιαίτερα η αδυναμία της αστυνομίας να επιβάλει το νόμο.

Γι'αυτό ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή, αν και ποια μέτρα θα ληφθούν έγκαιρα, προτού βρεθούμε ενώπιον ακόμη πιο δυσάρεστων καταστάσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 674, ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«(α) Η αναφορά που γίνεται στην ερώτηση ότι 'τα ναρκωτικά κυκλοφορούν ευρύτατα στην Αγία Νάπα από ένα καλά οργανωμένο δίκτυο' διερευνήθηκε και ελέγχεται ως ανακριβής. Συναφώς αναφέρεται ότι από τη διερεύνηση που έγινε προέκυψε ότι σύριγγες που βρέθηκαν στις παραλίες της περιοχής περιείχαν ίχνη ινσουλίνης για διαβητικούς, ενώ άλλες ίχνη κτηνιατρικού φαρμάκου, που πιστεύεται ότι ρίφθηκαν στη θάλασσα από διερχόμενα πλοία. Από στοιχεία που έχει η αστυνομία στα χέρια της φαίνεται ότι δεν υπάρχει σοβαρό πρόβλημα χρήσης ναρκωτικών στην περιοχή, με εξαίρεση μεμονωμένες περιπτώσεις τις οποίες η αστυνομία παρακολουθεί στενά και προβαίνει στις κατάλληλες ενέργειες.

(β) Υπάρχει πράγματι οξύ πρόβλημα τροχαίας στην περιοχή Αγίας Νάπας, ιδίως κατά το δίμηνο αιχμής της τουριστικής περιόδου (Ιουλίου-Αυγούστου). Η αστυνομία έχει εντείνει τις προσπάθειές της για έλεγχο της κατάστασης, ασκώντας προς τούτο επιστάμενο έλεγχο της τροχαίας κίνησης και καταγγέλλοντας τους παραβάτες.

(γ) Το θέμα της συμπεριφοράς 'Αγγλων στρατιωτικών συζητήθηκε με τις αρμόδιες αρχές της Βάσης Δεκέλειας και λήφθηκαν τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα με ευεργετικά αποτελέσματα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 15 Ιουνίου 1989.

«Η πλατεία του συνοικισμού Προφήτης Ηλίας Συκόπετρας είναι ίσως η μοναδική σ'ολόκληρη την Κύπρο που παραμένει ακόμα χωμάτινη. Το αίτημα για ασφαλτόστρωση της πλατείας είναι πολύ παλιό.

Στις 6.11.87 ο Υπουργός Εσωτερικών απαντούσε σε ερώτησή μας ημερομηνίας 23.6.87 και μας πληροφορούσε ότι η εκτέλεση του έργου για ασφαλτόστρωση της πλατείας ανεμένετο να προωθηθεί μέσα στο 1988 με δαπάνη £3,000.

Βρισκόμαστε ήδη στα μέσα του 1989 και οι κάτοικοι δεν έχουν καμιά πληροφορία κατά πόσο θα γίνει και πότε η εκτέλεση του έργου. Γι'αυτό και ερωτάται και πάλι το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε επιτέλους σκέφτεται να ικανοποιήσει το δίκαιο αυτό αίτημα των κατοίκων του χωριού.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 676, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Η διαμόρφωση της πλατείας στον οικισμό Προφήτη Ηλία Συκόπετρας άρχισε το 1988 και συνεχίστηκε κι εφέτος, έναντι δαπάνης £3,100. Λόγω του ότι για τη συμπλήρωση του έργου απαιτείται πρόσθετη δαπάνη της τάξης των £12,000, η εκτέλεσή του θα προωθηθεί σταδιακά με πιστώσεις που παραχωρούνται για οδικά έργα μέσα στο χωριό, στα οποία συνεισφέρει και η κοινότητα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 15 Ιουνίου 1989.

«Δίπλα στη διάτρηση του συνοικισμού Προφήτης Ηλίας Συκόπετρας υπάρχει χαλίτικη γη. Επειδή η πλειοψηφία των κατοίκων είναι νεαρά πρόσωπα, πράγμα που δε συμβαίνει σε άλλες ορεινές περιοχές, ζητείται η κατασκευή γηπέδου για τις ανάγκες των νέων.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή κατά πόσο μελετά το ενδεχόμενο της αξιοποίησης της πιο πάνω χαλίτικης γης για την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΓ' 680, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Μέσα στα πλαίσια της καθορισμένης πολιτικής για περιφερειακή αθλητική ανάπτυξη, ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού θα εξετάσει και το θέμα της παραχώρησης οικονομικής και τεχνικής βοήθειας για κατασκευή γηπέδου στο συνοικισμό Προφήτη Ηλία Συκόπετρας, μόλις υποβληθεί από τους ενδιαφερόμενους σχετική αίτηση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 15 Ιουνίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελέτησε καθόλου το ενδεχόμενο για κατασκευή κοινοτικού γηπέδου στο χωριό Γεράσα.

Ως γνωστό η Γεράσα είναι κοντά στην πόλη και οι νέοι άρχισαν να παραμένουν στο χωριό. Υπάρχει χαλίτικη γη στην τοποθεσία 'Παμπούλια', παρά τον Αρχάγγελο, την οποία οι κάτοικοι ζητούν για κατασκευή γηπέδου. Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΓ' 682, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού θα εξετάσει το θέμα της παραχώρησης οικονομικής και τεχνικής βοήθειας στην κοινότητα Γεράσας για κατασκευή γηπέδου, μόλις υποβάλει στον Οργανισμό σχετική αίτηση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 13 Ιουλίου 1989.

«Είναι γνωστό ότι ο Οργανισμός Αναπτύξεως Γης δημιουργήθηκε από την κυβέρνηση ως ημικρατικός οργανισμός, για να βοηθήσει άπορους ή πρόσφυγες συμπατριώτες μας ν'αποκτήσουν στέγη. 'Οσοι επομένως επιζητούν τη βοήθειά του είναι παραδεκτό ότι είναι άποροι, γι'αυτό και η αρμόδια αρχή θα έπρεπε να βασίζεται πάνω στο πνεύμα και όχι στο γράμμα Υπουργικών Διαταγμάτων και να μην αφαιρεί από τους πρόσφυγες αιτητές του Οργανισμού τη μισή βοήθεια που δικαιωματικά τους ανήκει, αφού η οποιαδήποτε συμφωνία με τον Οργανισμό Αναπτύξεως Γης σίγουρα δεν ενέχει το στοιχείο της ευπορίας.

Εξαιτίας των πιο πάνω, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

(α) Πόσοι πρόσφυγες συμφώνησαν για βοήθεια από τον Οργανισμό Αναπτύξεως Γης, χωρίς όμως να δώσουν προκαταβολή, αφού δεν είχαν, αλλά η αρμόδια υπηρεσία θέλει να τους παραχωρήσει τη μισή βοήθεια, γιατί πριν συμφωνήσουν δεν την ειδοποίησαν 'έγκαιρα';

(β) Αν έγιναν τέτοιες συμφωνίες από πρόσφυγες χωρίς καταβολή χρημάτων, πώς είναι δυνατό η αρμόδια αρχή να τους στερεί ουσιαστικά το δικαίωμα απόκτησης στέγης, αφού τους αποκόπτει ένα σεβαστό χρηματικό ποσό που δικαιούνται ως βοήθεια;»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 722, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστου Χρυσοστόμου.

«Σας πληροφορώ ότι σε μόνο τέσσερις περιπτώσεις προσφύγων, στις οποίες διατέθηκε κατοικία μέσω του ΚΟΑΓ με το σύστημα της ενοικιαγοράς στον Κυβερνητικό Οικισμό Ζήνων, καταβλήθηκε το 50% της κανονικής οικονομικής βοήθειας, λόγω του ότι οι ενδιαφερόμενοι υπέγραψαν τα σχετικά συμβόλαια με τον Οργανισμό, προτού εξασφαλίσουν σχετική έγκριση από την ΥΜΑΠΕ. Συναφώς αναφέρεται ότι η πολιτική αυτή έχει συμφωνηθεί με την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων και εφαρμόζεται γενικά για όλες τις παλιές οργανικές οικογένειες που έκτισαν ή αγόρασαν έτοιμη κατοικία/διαμέρισμα, προτού εγκριθούν από την ΥΜΑΠΕ και δεν ενδείκνυται να διαφοροποιηθεί.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 374 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Σοβαρά και χωρίς αντικειμενικό λόγο προβλήματα δημιούργησε για τους κατοίκους του πληγέντος από την εισβολή τριγώνου Κοκκινοτριμιθιάς Μάμμαρι, Δένειας, καθώς και της κοινότητας Ακακίου, η αιφνίδια απαγόρευση της διόδου οδηγών μέσω της περιοχής του αεροδρομίου Λευκωσίας, μας ανέφεραν σήμερα οι κάτοικοι (μ'έκδηλη την πικρία και την απογοήτευση) όταν επισκεφθήκαμε επηρεαζόμενες κοινότητες.

Συγκεκριμένα στην Κοκκινοτριμιθιά ο κοινοτάρχης Ιωάννης Παπαδόπουλος, καθώς και άλλοι κάτοικοι τόνισαν πως η απαγόρευση της διόδου στις δυο από τις τρεις περίπου χιλιάδες οδηγών (γεωργών, γιατρών κι άλλων επαγγελματιών) της περιοχής οδήγησε σε δραματική κορύφωση της συμφόρησης του ήδη φορτισμένου κυκλοφοριακού προβλήματος της περιοχής -που σύμφωνα με επίσημα στατιστικά δεδομένα έχει τη μεγαλύτερη κυκλοφοριακή διακίνηση τροχοφόρων- ιδιαίτερα στις ώρες της μέγιστης κυκλοφοριακής αιχμής τις πρωινές κι απογευματινές ώρες.

Τονίστηκε πρόσθετα πως οι κάτοικοι είναι πληγέντες καίρια από την τούρκικη εισβολή και τα προβλήματά τους γίνονται μεγαλύτερα από τις ακατανόητες απαγορεύσεις και τους πρόσθετους περιορισμούς, αντίς της περαιτέρω χαλάρωσης και της κατάργησης των διαχωριστικών ζωνών.

Παρόμοια προβλήματα με τρακόσιους περίπου επηρεαζόμενους γεωργούς κι άλλους επαγγελματίες εξέφρασε στη συνέχεια ο κοινοτάρχης του χωριού Μάμμαρι Ευαγόρας Προκοπίου και του Ακακίου Γιαννάκης Χατζηγιάννης για εκατό και περισσότερους επηρεαζόμενους κατοίκους και τους καθηγητές του Γυμνασίου της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το πρόβλημα -για το οποίο εκφράζεται το ενδεχόμενο συσχετισμού του με την πρόσφατη αλλαγή του status της φρουράς του αεροδρομίου, όταν την αστυνομική δύναμη της Ειρηνευτικής Δύναμης των Η.Ε. (Civilian Police, που στελεχωνόταν από Αυστραλούς) αντικατέστησε η στρατιωτική αστυνομία (military police, που στελεχώνεται από 'Αγγλους) -από τις αρμόδιες αρχές;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 375 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Από το 1950 γεωτρήσεις της Κοκκινοτριμιθιάς υδροδοτούν την κυπριακή πρωτεύουσα. Στα τελευταία χρόνια δέκα γεωτρήσεις της (οκτώ κοινοτικές και δυο ιδιωτικές) συνεχίζουν την ύδρευση της Λευκωσίας.

Η κοινότητα της Κοκκινοτριμιθιάς, που εμφανίζεται χρεωμένη στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων με 52 περίπου χιλιάδες λίρες για μέρος του νερού που η ίδια η κοινότητα παρείχε στη Λευκωσία -από τον ίδιο ακριβώς αγωγό!- όταν (μέχρι τα δυο τελευταία χρόνια) υδροδοτείτο μέσω του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ζητά τη μείωση (τουλάχιστο) του χρεωστικού της υπολοίπου κατά 50%, μιας και είναι κι αυτή μερικώς πληγείσα κοινότητα, όπως, σε μεγαλύτερο βέβαια βαθμό, η Δένεια και το Μάμμαρι, που όμως παραγράφηκαν πλήρως τα συναφή τους χρέη.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 376 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Τη δωρεάν παραχώρηση του νερού της κοινοτικής γεώτρησης 114/82 στην περιοχή 'Νέο Χωριό' Κοκκινοτριμιθιάς (προς το Ακάκι) ζητούν οι κάτοικοι της

κοινότητας (όπως σήμερα μας ανέφεραν ο κοινοτάρχης κι άλλοι κάτοικοι σ'επιτόπια σ'αυτήν επίσκεψή μας), σύμφωνα άλλωστε -κατά τους κατοίκους-με προγενέστερη υπουργική διαβεβαίωση.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 377 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Να διαπλατυνθούν οι δρόμοι της Κοκκινοτριμιθιάς, Γ. Γρίβα Διγενή και Μάρκου Δράκου, που οδηγούν στο Μάμμαρι, Ελευθερίας και Αγίου Γεωργίου, που οδηγούν στη Δένεια, καθώς κι ο δρόμος προς τον προσφυγικό οικισμό 'Β' της κοινότητας, καθώς και να προωθηθεί η κατασκευή πεζοδρομίων στους πιο πάνω δρόμους (στην οικιστική περιοχή τους), είναι προβλήματα που μας ανέπτυξε σε σημερινή επίσκεψή μας στην κοινότητα ο κοινοτάρχης κ. Ιωάννης Παπαδόπουλος.

Πώς σ'αυτά τοποθετείται το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 378 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου (σε χαλίτικη γη, που ήδη εκχωρήθηκε), που να εξυπηρετεί τις ανάγκες της δημογραφικά σταθερά αναπτυσσόμενης κοινότητας Κοκκινοτριμιθιάς με τους 3,000 κατοίκους (από τους οποίους το 41%, σύμφωνα με επίσημες στατιστικές) είναι πρόσφυγες, μας ανέφερε σήμερα ως βασικό κοινοτικό πρόβλημα ο κοινοτάρχης κ. Παπαδόπουλος.

Πού βρίσκεται το δίκαιο τούτο αίτημα, που θα μπορούσε να προωθηθεί σε συνάρτηση με σχετική βοήθεια που θα ήταν πρακτικά ενδεχόμενο να εκχωρηθεί από το ΤΑΕΠ, λόγω του ψηλού προσφυγικού δημογραφικά στοιχείου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 379 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Νοεμβρίου 1989.

«Τη μετακίνηση του χοιροστασίου S.D.FARM από την κοινότητά τους ζήτησαν σήμερα ο κοινοτάρχης κι άλλοι κάτοικοι Κοκκινοτριμιθιάς λόγω της έντονης οχληρίας που -λόγω της δυσοσμίας και της γενικότερης ρύπανσης- δημιουργείται.

Πού βρίσκεται το από παλιά συνεχώς επανυποβαλλόμενο τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 380 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Νοεμβρίου 1989.

«Τη δημιουργία 116 κοινοτικών νηπιαγωγείων (παρά τις περί του αντιθέτου απόψεις της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής) στη θέση των (με βάση το αρχικό οργανόγραμμα της κυβέρνησης Κυπριανού) προγραμματιζόμενων 31 νέων κρατικών νηπιαγωγείων εξήγγειλε η νέα κυβέρνηση μέσω του αρμόδιου Υπουργείου στις 13 Αυγούστου 1989.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα: Τουλάχιστο πόσα κοινοτικά νηπιαγωγεία -μετά την, επανατονίζεται, ως μη όφειλε, κατάργηση των 31 κρατικών-δημιουργήθηκαν;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 381 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Νοεμβρίου 1989.

«Αναπάντητες παραμένουν οι ερωτήσεις με αρ. ΕΒ' 465 (28ης Ιανουαρίου 1988) και ΕΒ' 528 (15ης Ιουνίου 1988).

Στην πρώτη ερώτηση (που υποβλήθηκε από κοινού με τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΔΗΚΟ, συνάδελφο Α. Γαλανό) επισημαινόταν:

'Οπως είναι γνωστό το Υπουργικό Συμβούλιο στις 28/1/88 (Απόφαση 29683)αποφάσισε:

Να εισαχθεί πρόνοια που να προβλέπει ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι κατείχαν μόνιμη συντάξιμη θέση στην κρατική υπηρεσία και είχαν εργαστεί για χρονικό διάστημα όχι λιγότερο των πέντε ετών προτού διοριστούν σε οργανισμό δημόσιας ωφέλειας ή αρχή τοπικής διοίκησης (νέος εργοδότης), ανεξάρτητα αν η μεταπήδησή τους έγινε αμέσως ή μετά την πάροδο οποιουδήποτε χρονικού διαστήματος, και οι οποίοι μεταπήδησαν ή θα μεταπηδήσουν πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της τροποποίησης του Νόμου, θα δικαιούνται σύνταξη για την υπηρεσία τους στη δημόσια υπηρεσία, η οποία να καταβληθεί από την κυβέρνηση και να υπολογιστεί πάνω στις τελευταίες απολαβές τους κατά την τελική αφυπηρέτησή τους από το νέο εργοδότη, νοουμένου ότι η υπηρεσία τους στο νέο εργοδότη δεν είναι λιγότερη των πέντε ετών. 'Οσοι πληρούν τους πιο πάνω όρους, αλλά δεν είχαν τουλάχιστο πενταετή υπηρεσία στη δημόσια υπηρεσία να πάρουν από την κυβέρνηση φιλοδώρημα, νοουμένου ότι είχαν τουλάχιστο τριετή υπηρεσία. Το φιλοδώρημα να υπολογιστεί πάνω στις απολαβές τους κατά την ημερομηνία της μεταπήδησης, αλλά να αυξηθεί κατά το ποσοστό που θα έχουν στο μεταξύ αυξηθεί οι συντάξεις. Κρίνεται επίσης δίκαιο όπως η μεταχείριση αυτή επεκταθεί και στις Υγειονομικές Επισκέπτριες που μεταφέρθηκαν από τις Σχολικές Εφορείες στο Υπουργείο Υγείας κατά το 1977, όταν οι αρμοδιότητες των Σχολικών Εφορειών στον τομέα της Σχολιατρικής Υπηρεσίας μεταβιβάστηκαν στο Υπουργείο Υγείας, σύμφωνα με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 15.276 και ημ. 23/9/76. Στην περίπτωση των Υγειονομικών Επισκεπτριών ολόκληρη η δαπάνη για τη σύνταξή τους θα αναληφθεί από την κυβέρνηση, γιατί οι Σχολικές Εφορείες δεν έχουν Σχέδιο Συντάξεων'.

Και επειδή:

'(ι) Ο Υπουργός Οικονομικών εξουσιοδοτήθηκε να προωθήσει την ετοιμασία της πιο πάνω τροποποιητικής νομοθεσίας σε συνεργασία με το Γραφείο της Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, χωρίς επαναφορά του θέματος στο Υπουργικό Συμβούλιο, και

(ιι) μέχρι σήμερα κανένα τέτοιο νομοσχέδιο δεν κατατέθηκε στο Σώμα.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πού βρίσκεται το όλο θέμα.'

Στη δεύτερη προστίθεται:

'Σε συνέχεια της ερώτησής μας (Ερ. ΕΒ' 465) ημερομηνίας 28ης Ιανουαρίου 1988, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί την κάλυψη για σκοπούς σύνταξης και των υπαλλήλων που εργάστηκαν για περίοδο τουλάχιστον 5 χρόνων σε μόνιμη συντάξιμη θέση σε οργανισμό δημόσιας ωφέλειας ή αρχή τοπικής διοίκησης, προτού προσληφθούν στη δημόσια υπηρεσία'.

Κι επειδή η Βουλή ομόφωνα υιοθετούσε τις θέσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, που με εισήγησή μας εξέτασε το σχετικό θέμα και που μεταξύ άλλων εισηγόταν:

'Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού μελέτησε όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα έχει καταλήξει στο συμπέρασμα πως λόγοι ίσης μεταχείρισης, αλλά και λόγοι ενιαίας αντίκρισης των Κρατικών, Ημικρατικών και Υπηρεσιών Αρχών Τοπικής Διοίκησης, επιβάλλουν

την υλοποίηση της πρώτης απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 29683 και ημερ. 28/1/1989. Η Επιτροπή πιστεύει επίσης πως οι πρόνοιες της απόφασης αυτής πρέπει να επεκταθούν για να καλύψουν και τους δημόσιους υπαλλήλους που προήλθαν από τις Σχολικές Εφορείες, καθώς και οποιουσδήποτε άλλους υπαλλήλους που μεταπήδησαν από τη δημόσια υπηρεσία σε οποιοδήποτε Οργανισμό, Αρχή ή 'Ιδρυμα που ασκεί μορφή κρατικής εξουσίας και αντίστροφα, και για να κατοχυρωθούν αναλόγως τα δικαιώματα των υπαλλήλων που μεταπηδούν από έναν ημικρατικό οργανισμό σε άλλο ή σε Αρχή ή 'Ιδρυμα και αντίστροφα'.

(Δες πρακτικά Βουλής Αντιπροσώπων, αρ. 35, Ε' Βουλευτική Περίοδος, Σύνοδος Γ', Μ.Ο. 1989, σ. 2314).

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς στοχοθετεί ν'αντιμετωπίσει το όλο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 382 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Νοεμβρίου 1989.

«Επειδή τα επιδόματα των εθνοφρουρών παραμένουν -κατά γενική ομολογία- σε χαμηλά ακόμα επίπεδα και ενόψει του γεγονότος ότι σχεδόν όλοι οι εργαζόμενοι παίρνουν 13ο μισθό, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί να εισηγηθεί- με την ευκαιρία των επικείμενων γιορτών-την παραχώρηση 13ου μισθού και στους εθνοφρουρούς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 383 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Νοεμβρίου 1989.

«Στις 23.3.1988 (και με στοιχεία ΕΒ' 274) υπέβαλα στη Βουλή την πιο κάτω ερώτηση, που παρέμεινε αναπάντητη:

'Δεδομένου πως για μια σωστή βιβλιογραφική ενημέρωση κι εξυπηρέτηση τόσο των μόνιμων επιστημόνων -ερευνητών όσο και των έκτακτων ερευνητών του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών χρειάζεται μόνιμος βιλιοθηκάριος -σε μια βιβλιοθήκη, όπου μόλις τώρα ύστερα από 26 χρόνια γίνεται προσπάθεια κωδικοποίησης με ηλεκτρονικούς υπολογιστές του περιεχομένου της, καθώς και ταξινόμησή του, που συνίσταται σε 10-12 χιλιάδες τόμους επιστημονικών εκδόσεων και που συνεχώς ο αριθμός τους αυξάνεται-που να έχει σταθερή και σε βάθος επικοινωνία με τα κείμενα, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα αν και πότε στοχεύει στο διορισμό ενός τέτοιου βιβλιοθηκάριου, μιας και με την πρόσφατη τριήμερη απόσπαση μιας φιλολόγου (και μ'όλη την πολύ φιλότιμη προσπάθειά της) οι απαιτήσεις εκ των πραγμάτων των ερευνητών δεν μπορούν να ικανοποιηθούν.'

Κι επειδή:

ι. Τελείως κενή παραμένει η θέση του βιβλιοθηκάριου μετά την αναχώρηση στο εξωτερικό και της μερικώς απασχολούμενης σ'αυτή φιλολόγου.

ιι. Μας δινόταν κάποτε διαβεβαίωση πως το θέμα θα προωθείτο στα πλαίσια του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα ποιες οι μελλοντικές του ενέργειες για το όλο θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 384 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 30 Νοεμβρίου 1989.

«Κατά τη συζήτηση νομοσχεδίου για τροποποίηση του περί Εμπορικών

Περιγραφών Νόμου, λέχθηκε από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου ότι ο Υπουργός Εμπορίου, κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που του παρέχει ο νόμος, παραχώρησε άδεια σε εισαγωγείς, ηλεκτρικών κυρίως ειδών, να εκτελωνίσουν εμπορεύματα, χωρίς να αναγράφεται σ'αυτά η μάρκα τους ή/και η χώρα προέλευσής τους, επιτρέποντας στους εισαγωγείς να εκτυπώσουν ή/και επικολλήσουν τα ελλείποντα, πλην όμως απαραίτητα, αυτά στοιχεία εκ των υστέρων στην Κύπρο. Δεδομένου όμως ότι:

(α) Δεν μπορούμε να διανοηθούμε και να αντιληφθούμε πώς είναι δυνατό εταιρείες του εξωτερικού να μην αναγράφουν τα στοιχεία αυτά στα εμπορεύματα που εξάγουν στην Κύπρο.

(β) 'Οπως πιστεύουμε, οι εταιρείες του εξωτερικού, ιδίως οι γνωστές και καθιερωμένες, είναι αδύνατο να μην ενδιαφέρονται για την αναγραφή των στοιχείων αυτών στα εμπορεύματά τους.

(γ) Μια εταιρεία μόνο σκόπιμα και κατόπιν υπόδειξης του Κύπριου εισαγωγέα μπορεί να παραλείψει την αναγραφή ή/και εκτύπωση των πιο πάνω στοιχείων.

(δ) Μ' αυτή την πρακτική του Υπουργείου Εμπορίου ενδέχεται να διαπραχθεί απάτη σε βάρος του καταναλωτικού κοινού, αφού ο εισαγωγέας στην πραγματικότητα μπορεί να αναγράψει ή/και εκτυπώσει οποιαδήποτε μάρκα ή χώρα προέλευσης ή οποιαδήποτε άλλα στοιχεία θέλει.

(ε) Το φαινόμενο αυτό δημιουργεί κινδύνους και προϋποθέσεις αισχροκέρδειας, για την οποία ανησυχούμε.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

(α) Σε ποιες εταιρείες έχει παραχωρηθεί τέτοια άδεια;

(β) Για ποια είδη εμπορευμάτων και για ποια ποσότητα έχει παραχωρηθεί η άδεια;

(γ) Ποιες ήταν οι μάρκες ή/και οι χώρες προέλευσης των εμπορευμάτων αυτών;

(δ) Προτίθεται να παραχωρεί στο μέλλον τέτοιες άδειες εισαγωγής;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 385 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Νοεμβρίου 1989.

«Εδώ και μερικά (ικανά) χρόνια τώρα (και συγκεκριμένα από τις 4 Απριλίου 1977) συστάθηκε από το Υπουργείο Παιδείας ειδική επιτροπή με όρους εντολής την υποβολή εισηγήσεων με στόχο την αναβάθμιση του θεσμού των σχολικών εφορειών.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πάνω στα θέματα που απασχόλησαν την επιτροπή καθώς και τις συγκεκριμένες (και τις εντελώς πιο πρόσφατες) αποφάσεις στις οποίες η επιτροπή κατέληξε και συγκεκριμένα πάνω στα πιο κάτω που συνιστούσαν και το διάγραμμα στόχων, που στην επιτροπή δόθηκε:

(α) Χρησιμότητα, αποτελεσματικότητα και αδυναμίες του θεσμού.

(β) Ανάγκη κωδικοποίησης της σχετικής νομοθεσίας.

(γ) Αρμοδιότητες των Σχολικών Εφορειών.

(δ) Δομή και σύνθεση των Σχολικών Εφορειών.

(ε) Θέμα εκλογής ή διορισμού των μελών των Σχολικών Εφορειών.

(στ) Αρμοδιότητες Συνδέσμων Γονέων και οι σχέσεις τους με τις Σχολικές Εφορείες.

(ζ) Τα οικονομικά θέματα των Σχολικών Εφορειών (περιουσιακά στοιχεία, προϋπολογισμοί, σχολικά κτίρια, εξοπλισμός, δάνεια, διαχείριση, κτλ.).

(η) Στελέχωση και επάνδρωση των διάφορων τμημάτων των Σχολικών Εφορειών.

(θ) Συνεργασία και/ή εξάρτηση των Σχολικών Εφορειών με το Υπουργείο Παιδείας.

(ι) Οικονομικός έλεγχος των Σχολικών Εφορειών.

(ια) Σχέσεις Σχολικών Εφορειών και διευθυντών των σχολείων (και εκπαιδευτικού προσωπικού).

(ιβ) Σ' οποιαδήποτε άλλα συναφή θέματα, όπου υπήρξαν κατασταλαγμένες θέσεις.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 386 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη στις 30 Νοεμβρίου 1989.

«Σε πρόσφατη επίσκεψή μου στον προσφυγικό συνοικισμό Πλατύ Αγλαντζιάς διαπίστωσα τα πιο κάτω χρόνια προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι του συνοικισμού.

1. Οι περσιάνες των παραθύρων δεν έχουν τοποθετηθεί σ' όλα τα σπίτια του συνοικισμού.
2. Δεν έχουν τοποθετηθεί ηλιακοί θερμοσίφωνες στα σπίτια· όσοι έχουν τοποθετηθεί είναι με ιδιωτική πρωτοβουλία.
3. Τα ντεπόζιτα νερού των πολυκατοικιών έχουν σκουριάσει και κατάντησαν πραγματικοί βόθροι από τις ακαθαρσίες, πράγμα που είναι επικίνδυνο για την υγεία των κατοίκων.
4. Οι κοινόχρηστοι χώροι και οι χώροι πρασίνου έχουν καταντήσει εστίες μόλυνσης από τις ακαθαρσίες που ρίχνονται σ' αυτούς.
5. Οι λάκκοι αποχετεύσεως είναι ξέβαθοι, με αποτέλεσμα πολύ συχνά να ξεχειλίζουν τα λύματα στους δρόμους.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πώς αντιμετωπίζει τα πιο πάνω προβλήματα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 387 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Νοεμβρίου 1989.

«Πριν από μερικούς τώρα μήνες ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατέβηκε στα υπόγεια του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών κι είχε προσωπική αυτοψία της απαράδεκτης κατάστασης και των άθλιων στεγαστικών συνθηκών του αθησαύριστου υλικού που βρίσκεται εγκαταλειμμένο στα υπόγεια των αποθηκών του πιο πάνω Γραφείου.

Καλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

1. Ποια μέτρα προτίθεται να πάρει για διάσωση του καθημερινά φθειρόμενου και φθίνοντος μοναδικού και αναντικατάστατου αυτού δημοσιογραφικού/ιστοριογραφικού υλικού της πατρίδας μας;

2. Πότε επιτέλους θα υλοποιηθούν οι αρμόδιες (προφορικές και γραπτές) διαβεβαιώσεις, που δαψιλείς μας δόθηκαν, για διάθεση ποσού μερικών δεκάδων χιλιάδων λιρών (£30,000 για την ακρίβεια) για δημιουργία αποθηκών φύλαξης και χρήσης του υλικού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 388 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη την 1η Δεκεμβρίου 1989.

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στο συνοικισμό Λειβαδιών, οι κάτοικοι μου ανέφεραν ότι αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα, τα κυριότερα των οποίων είναι τα ακόλουθα:-

1. Στην κοινότητα έχουν σημειωθεί 22 κρούσματα τυφοειδούς πυρετού ο οποίος οφείλεται στην ύπαρξη ποντίκων στην περιοχή.

   Διαπίστωσή μου είναι ότι η παρουσία των ποντίκων οφείλεται βασικά στην έλλειψη καθαριότητας του καναλιού μέσα στο οποίο διοχετεύονται οι οχετοί, τα απόβλητα των χοιροστασίων και τα δέρματα των ψόφιων ζώων. Φαίνεται μάλιστα ότι το πρόβλημα έγινε χρόνιο, γιατί μέχρι σήμερα δεν αντιμετωπίστηκε αποτελεσματικά.

   Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της κατάστασης απαιτείται και η παροχή οικονομικής βοήθειας στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Λειβαδιών από μέρους της κυβέρνησης.

2. Υπάρχει άμεση ανάγκη ανακατασκευής, επιδιόρθωσης και διαπλάτυνσης του δρόμου που συνδέει το συνοικισμό Λειβαδιών με το συνοικισμό Κόκκινων, γιατί έγινε επικίνδυνος για την κυκλοφορία. Σημειώνεται ότι ο δρόμος αυτός είναι μεγάλης κυκλοφορίας και χρησιμοποιείται και από πολλές άλλες κοινότητες, γιατί είναι συντομότερος και η κίνηση σ΄ αυτόν ρυθμίζεται με σήματα τροχαίας που τοποθετήθηκαν στη συμβολή του με τη λεωφόρο Στρατηγού Τιμάγια.

3. Στη συμβολή του δρόμου των Λειβαδιών με το δρόμο Λάρνακας - Δεκέλειας πρέπει να τοποθετηθούν φώτα τροχαίας.

4. Μετά την κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου προς την Αγία Νάπα που περνά έξω από τα Λειβάδια, έχει δημιουργηθεί σοβαρό πρόβλημα προσπέλασης των γεωργοκτηνοτρόφων, γι΄ αυτό και ζητείται η κατασκευή υπόγειας ή υπέργειας διάβασης στην περιοχή.

5. Παρατηρείται μεγάλη χρέωση των καταναλωτών νερού οικιακής χρήσης με μέσο όρο γύρω στις £40 ανά τριμηνία.

6. Στα αυλάκια και τους χώρους πρασίνου του συνοικισμού των Λειβαδιών πρεπει να γίνουν βελτιωτικά έργα.

Γι΄ αυτό καλείται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή:-

Α) Τι μέτρα έχουν ληφθεί για την καταπολέμηση του τυφοειδούς πυρετού που έχει προσβάλει κατοίκους των Λειβαδιών Λάρνακας; Γιατί μέχρι σήμερα δεν αντιμετωπίστηκε αποτελεσματικά η όλη κατάσταση;

Β) Προτίθεται και πότε το αρμόδιο Υπουργείο να παράσχει οικονομική βοήθεια στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Λειβαδιών, για να μπορέσει να καταπολεμήσει τις ποντίκες που υπάρχουν στην περιοχή, μια και, όπως φαίνεται, απαιτούνται μεγάλες ποσότητες φαρμάκων;

Γ) Προτίθεται και πότε η αρμόδια αρχή να επιλύσει όλα τα άλλα προβλήματα που αναφέρθηκαν πιο πάνω;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 389 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη την 1η Δεκεμβρίου 1989.

«Από το βασικό δρόμο Δερύνειας - Αμμοχώστου προς τα φυλάκια της Εθνικής Φρουράς περνούν κάθε χρόνο πολλές χιλιάδες αυτοκίνητα με πρόσφυγες, τουρίστες και ξένες αντιπροσωπείες.

Οι τοπικές αρχές Δερύνειας ζητούν κάθε χρόνο να δοθεί προτεραιότητα στη διαπλάτυνσή του και στην κατασκευή των αναγκαίων πεζοδρομίων.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα γιατί καθυστερεί η βελτίωση του δρόμου αυτού. Προγραμματίζεται η βελτίωσή του κατά το 1990;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 390 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη την 1η Δεκεμβρίου 1989.

«Παρά τις διαβεβαιώσεις ότι ετοιμάζονται Κανονισμοί, ώστε η προσφυγική κοινότητα της Κοφίνου να μπορεί να επιβάλλει επαγγελματικό φόρο σ΄ αυτούς που εργάζονται στην περιοχή της, τέτοιοι Κανονισμοί δεν έχουν κατατεθεί στη Βουλή.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή γιατί καθυστερεί η ετοιμασία των νέων Κανονισμών και πότε θα κατατεθούν στη Βουλή.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 391 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Δεκεμβρίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα, με βάση ποια συλλογιστική προχώρησε στη σύντμηση των δυο τμημάτων της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Κυπριακού Πανεπιστημίου και συγκεκριμένα του τμήματος Φιλοσοφίας και Ιστορίας με το τμήμα κλασικών και νεοελληνικών σπουδών, μιας και-

ι) Υφίσταται ουσιαστική διαφορά ανάμεσα στο περιεχόμενο και την κατεύθυνση των καθαρά φιλοσοφικών και ιστορικών μαθημάτων και νεοελληνικών σπουδών.

ιι) Με τη συρρίκνωση αυτή όχι μόνο δεν εξισούνται - ενώ θα 'πρεπε (με τη σημαντικότατη παράδοση που έχουν τόσο η ελληνική γραμματεία όσο κι οι ελληνικές σπουδές) να υπερέχουν σαφώς - τα τμήματα ελληνικών και τουρκικών σπουδών, μα υποβαθμίζονται άμεσα οι ελληνικές σπουδές, με τη συμπερίληψη σ΄ αυτές του μεγάλου όγκου της φιλοσοφίας και ιστορίας με τις πανανθρώπινες και οικουμενικές διαστάσεις· και

ιιι) οι κίνδυνοι αντίδρασης της altera pars (της τούρκικης) -σε περίπτωση διόγκωσης των δαπανών του τυχόν διευρυνθησόμενου τμήματος ελληνικών και κλασικών σπουδών - είναι εξόφθαλμοι.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 392 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Δεκεμβρίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα γιατί (στους νέους κανονισμούς που κατέθεσε στο Σώμα) δεν προνοείται η σύσταση και Νομικής Σχολής στο Κυπριακό Πανεπιστήμιο, δεδομένου πως:

ι) Μιλούμε - και στοχοθετούμε - για την ανάγκη αναβάθμισης της επιστήμης του δικαίου κι όχι για την απλή παραγωγή κι εκκόλαψη δικηγόρων.

ιι) Θα πρέπει ν' αποβλέπουμε στην ανάπτυξη των νομικών σπουδών και της νομικής έρευνας.

ιιι) Το δίκαιο της Ελλάδας, της Τουρκίας και της Μεγάλης Βρετανίας - απ' όπου προέρχεται η συντριπτική πλειοψηφία των Κυπρίων αποφοίτων Νομικών Σχολών - βασίζεται στα πλαίσια ενιαίου κράτους, ενώ η Κύπρος χειμάζεται από τις γνωστές συνταγματικές μεταβολές κι αναστατώσεις εδώ και τριάντα χρόνια τώρα.

ιν) Τμήμα της Σχολής θα μπορούσε να ασχοληθεί με τις ευρωπαϊκές σπουδές, που τόσο αναβαθμίζονται πρόσφατα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 393 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου την 1η Δεκεμβρίου 1989.

«Καλείται το Υπουργείο Παιδείας να ενημερώσει τη Βουλή:

α) Πότε προτίθεται να υλοποιήσει την υπόσχεση για τη δημιουργία σχολικής αίθουσας στο χωριό Μαζωτός κατά το 1989, δεδομένου ότι είναι ήδη Δεκέμβριος και το έργο δεν έχει ακόμη αρχίσει;

β) Σύμφωνα με ενημέρωση αρμόδιου υπαλλήλου του Υπουργείου, το Υπουργείο προτίθεται να ανεγείρει δυο αίθουσες ύστερα από τις ανάγκες που διαπιστώθηκαν.

Πότε θα υλοποιηθεί αυτή η νέα υπόσχεση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 394 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Δεκεμβρίου 1989.

«Είκοσι ένας Κύπριοι υπάλληλοι του μετεωρολογικού γραφείου των Βρετανικών Βάσεων (Επισκοπής και Ακρωτηρίου) απορροφήθηκαν από τη Μετεωρολογική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας για στελέχωσή της στα πρώτα δύσκολα χρόνια της λειτουργίας της.

Από τους 21 αυτούς υπαλλήλους ένας μικρός αριθμός (κάπου δέκα) επηρεάζονται σημαντικά στη συνταξιοδότησή τους από το κράτος, αν δε ληφθούν υπόψη τα χρόνια υπηρεσίας τους στη Μετεωρολογική Υπηρεσία των Βάσεων.

Παρακαλείται και με την ερώτηση αυτή το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί τη θετική αντίκριση του σχετικού αιτήματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 395 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Δεκεμβρίου 1989.

«Εδώ και 13 περίπου χρόνια παραμένει σε κεντρικότατο σημείο της πρωτεύουσας αναξιοποίητος ο ζωτικός χώρος όπου κάποτε βρισκόταν η δημοτική αγορά Αγίων Ομολογητών και για τον οποίο γράφτηκε - πριν από πολλά και πάλι χρόνια- πως θα αξιοποιείτο ως πολιτιστικό κέντρο.

Μήπως είναι σε θέση το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πότε στοχοθετείται η καθ' οιονδήποτε τρόπο αξιοποίησή του (ως κέντρου πολιτιστικού, κοινωφελούς ή για άλλη δημόσια ωφέλεια), μιας κι αδικαιολόγητα, κατά την άποψή μας, σημειώθηκε τόσο μεγάλη καθυστέρηση στην αξιοποίηση του νευραλγικού αυτού χώρου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 396 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 4 Δεκεμβρίου 1989.

«Επειδή το κυπριακό κράτος επιβαρύνεται με τεράστια ποσά για τη μετεκπαίδευση κυβερνητικών γιατρών στο εξωτερικό, καθώς επίσης επιβαρύνονται και οι ξένες κυβερνήσεις και οργανισμοί για την παραχώρηση υποτροφιών σε Κύπριους κυβερνητικούς γιατρούς.

Και επειδή παρατηρείται το απαράδεκτο φαινόμενο οι μετεκπαιδευόμενοι γιατροί να μη χρησιμοποιούνται στις κατάλληλες θέσεις, παρά τις ανάγκες που υπάρχουν στον τομέα της δημόσιας υγείας και πολλές φορές παρά τις δεσμεύσεις της κυβέρνησης έναντι των ξένων κυβερνήσεων και οργανισμών.

Γι΄αυτό καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή:

1. Πόσοι κυβερνητικοί γιατροί έχουν σταλεί για μετεκπαίδευση τα τελευταία πέντε χρόνια, ποια ειδικότητα είχαν και ποια απέκτησαν;
2. Πού απασχολούνταν προηγουμένως και πού τώρα; Αξιοποιούνται κατάλληλα μετά τη μετεκπαίδευση και πώς;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 397 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 4 Δεκεμβρίου 1989.

«Δεδομένου πως έντονα αντιδρούν και τα κατεξοχήν αρμόδια σώματα των καθηγητών (ΟΕΛΜΕΚ, ΣΥΠΑΕΚ, κ.ά.) στη φημολογούμενη κατάργηση του καταλόγου διοριστέων καθηγητών -πρακτική που συντελεί στην από παντού και από όλους επιζητούμενη διαφάνεια και στην εδραίωση αξιοκρατικών κριτηρίων - παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει στο Σώμα αν, πώς και πόσο επηρεάζουν τις επίσημες θέσεις οι σχετικές κατ΄ επανάληψη δημοσιευθείσες (και ατυχώς μη διαψευσθείσες) αυτές πληροφορίες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 398 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμο Γεωργιάδη στις 5 Δεκεμβρίου 1989.

«Μέσα στο χώρο της παλαιάς Διεθνούς Εκθέσεως, από την εποχή της βάρβαρης τουρκικής εισβολής, έχουν τα υποστατικά εργασίας τους -κατόπιν άδειας, πληρωμής ενοικίων, φόρων για σκύβαλα και επαγγελματικού φόρου-έντεκα πρόσφυγες βιοπαλαιστές.

Πληροφορούμαι ότι τις τελευταίες μέρες ο ιδιοκτήτης και ο Δήμος Έγκωμης με διάφορες ενέργειές τους προσπαθούν να τους εκδιώξουν και απειλούν να κατεδαφίσουν τα υποστατικά.

Ερωτούνται όλοι οι αρμόδιοι:

1. Πώς σκέφτονται να επιλύσουν το πρόβλημα της επαγγελματικής στέγης των έντεκα προσφύγων;
2. Θα επιτρέψουν τη δεύτερη προσφυγοποίησή τους μετά από τα 15 χρόνια της εκεί παραμονής τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 399 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή στις 5 Δεκεμβρίου 1989.

«Στο χωριό Καντού η κατάσταση που επικρατεί είναι χωρίς υπερβολή οικτρή και η μέχρι τώρα πλήρης αστοργία των αρμόδιων αρχών που επιδείχθηκε είναι ακατανόητη και απαράδεκτη και έχει επισωρεύσει πολλά προβλήματα, που έχουν φέρει πλέον την κοινοτική αρχή και την κοινότητα ολόκληρη σε πλήρη απόγνωση.

Η αριθμούσα τα πρώτα χρόνια της προσφυγιάς σε 1,100 περίπου κατοίκους κοινότητα και σήμερα μόνο 300-350 (λόγω εγκατάλειψής της από την κυβέρνηση)

είναι αποφασισμένη να πραγματοποιήσει πορεία προς το Προεδρικό και τη Βουλή, γιατί η υπομονή, η αντοχή και η απογοήτευση ξεχείλισαν.

Αριθμώ μερικά από τα βασικά προβλήματα της κοινότητας, τα οποία από πολλά χρόνια βρίσκονται για μελέτη σε διάφορα κυβερνητικά γραφεία:

(α) Δημιουργία μικρού συνοικισμού αυτοστέγασης.

(β) Διαχωρισμός οικοπέδων σε χαλίτικη γη και διάθεσή τους σε πρόσφυγες. (Χαμηλή τιμή, μακροπρόθεσμη πληρωμή και χαμηλότοκα).

(γ) Συγκοινωνιακό πρόβλημα. Το μοναδικό λεωφορείο (εκτός εκείνο των μαθητών) πραγματοποιεί μόνο 1 γραμμή την ημέρα.

(δ) Τα παλιά τουρκοκυπριακά σπίτια (σχεδόν δηλαδή όλα) χρειάζονται επειγόντως ουσιαστικές επιδιορθώσεις, γιατί βρίσκονται σε κακά χάλια.

(ε) Επείγει η μετακίνηση των 'μάντρων' που είναι μέσα στο χωριό, αφού βέβαια βοηθηθούν κατάλληλα οι δικαιούχοι.

(στ) Το δημοτικό σχολείο είναι κτιριακά σε απαράδεκτη κατάσταση και είναι ντροπή για όλους μας και κίνδυνος για τα παιδιά που φοιτούν.

(ζ) Το ίδιο συμβαίνει και με το κοινοτικό νηπιαγωγείο. 'Οταν βρέχει απ' έξω, βρέχει κι από μέσα.

(η) Χρειάζεται να δοθεί οικονομική βοήθεια και επιχορήγηση στην κοινότητα, για ν'αντεπεξέλθει στις κοινοτικές φορολογίες.

(θ) Απαιτείται να αναδιανεμηθούν οι γεωργικοί κλήροι, γιατί πολλούς από αυτούς κατέχουν άτομα που δεν κατοικούν στο χωριό.

(ι) Να ληφθεί πρόνοια υδροδότησης των υψηλών περιοχών.

(ια) Το γήπεδο έχει εγκαταλειφθεί και εκεί όπου είναι δεν εξυπηρετεί.

(ιβ) Το χειμώνα ο κύριος δρόμος του χωριού είναι μόνιμα 'λίμνη'. (Χρειάζονται έργα).

(ιγ) Πριν χρόνια ξεκίνησε η κατασκευή ενός πάρκου και ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί.

(ιδ) Επιβάλλεται η επιχωμάτωση των χωραφιών που χρησιμοποιήθηκαν για το φράγμα.

Γι'αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Γιατί η απάνθρωπη αυτή εγκατάλειψη των προσφύγων-κατοίκων του χωριού Καντού και η άρνηση επίλυσης μακροχρόνιων και σοβαρών προβλημάτων;

(β) Προγραμματίζεται και για πότε η εκτέλεση οποιωνδήποτε έργων για την ανακούφιση της κοινότητας;

(γ) 'Εχει γίνει μέχρι τώρα ιεράρχηση των προβλημάτων και έχει τεθεί χρονοδιάγραμμα αντιμετώπισής τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 400 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Δεκεμβρίου 1989.

«Για τεράστιες αζήτητες πόσότητες γκρέιπ-φρουτ μας μίλησαν οι εσπεριδοκαλλιεργητές Περιστερώνας κατά τη χτεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα, που μερικοί τις ανεβάζουν σε οκτώ εκατομμύρια και μερικοί ακόμα και σε δέκα, και που οι πλείστες βρίσκονται (άκοπες) πάνω στα δένδρα.

Πρόσθετα παραπονέθηκαν για το γεγονός πως οι προσφερόμενες (κατά χιλιάδα) τιμές σημειώνουν σταθερή πτωτική τάση - ενώ τα έξοδα καλλιέργειας, συγκομιδής κτλ. ανεβαίνουν σταθερά -όπως 30 λίρες τη χιλιάδα το 1987, 23 λίρες το 1988 και μόνο 18 λίρες φέτος! Ανάλογες πτωτικές τάσεις σημειούνται και στις (κατά τόνο) προσφερόμενες για χυμοποίηση τιμές: 52 λίρες πέρσι (με εκκοπή τους από τα δένδρα) και 30 λίρες μόνο φέτος και παραδοτέες σ' εμπόρους.

Επειδή το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι εσπεριδοκαλλιεργητές είναι άμεσο - από πρόπερσι άρχισε η εκρίζωση των λεμονόδενδρων, ενώ πέρσι και φέτος χτυπήθηκαν τα πορτοκάλια, ενώ τώρα σήμα άμεσου κινδύνου εκπέμπουν κι οι καλλιεργητές των γκρέιπ-φρουτ -παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πάνω στα ενδεχόμενα μέτρα που στοχεύει στην προκείμενη περίπτωση να αναλάβει.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 401 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 7 Δεκεμβρίου 1989.

«Με την απόφαση για προώθηση της πρωτοβάθμιας ιατρικής στον ιδιωτικό τομέα θα ικανοποιηθεί μια τάξη επιστημόνων. Για άλλους όμως συναφείς με την ιατρική επιστημονικούς κλάδους, που επίσης δε βρίσκονται σε λαμπρή κατάσταση, δεν έχει ληφθεί καμιά πρόνοια.

Καλείται λοιπόν το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα κατά πόσο θα μπορούν οι γιατροί να παραπέμπουν ασθενείς τους του κυβερνητικού τομέα και σε ιδιώτες άλλων ειδικοτήτων που ασχολούνται επαγγελματικά με τον τομέα της υγείας, όπως λόγου χάρη φαρμακοποιούς, χημικούς, φυσιοθεραπευτές, ακτινολόγους κτλ.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 402 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Δεκεμβρίου 1989.

«Οικονομικά εύρωστος, με αρκετούς, μέχρι την τουρκική εισβολή του 1974, οικονομικούς πόρους -που απώλεσε μαζί με το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής του, που υπολογίζεται στα 2/3- ο ακριτικός δήμος Αγίου Δομετίου ζητά όπως του παραχωρηθεί ποσό 1% (πέραν του αντίστοιχου ποσού που θεσμοθετήθηκε με το νόμο 27/1982 της 25/6/1982, υπέρ του) πάνω στα ιπποδρομιακά στοιχήματα και λαχεία και που ανέρχεται στο 40% των ετήσιων προσόδων του, από το ποσοστό του 10% που η Λέσχη Ιπποδρομιών καταβάλλει προς το κράτος, για να μπορέσει ο δήμος να ανταποκριθεί και να καλύψει τα λειτουργικά κι αναπτυξιακά προγράμματά του, μιας και:

I. Η λειτουργία του Ιππόδρομου στην περιοχή -που αποτελεί και την κυριότερη πηγή επιβίωσης κι ανάκαμψης της ακριτικής περιοχής, γι'αυτό και ο δήμος πρόθυμα ανταποκρίνεται σ'όλες τις απαιτήσεις του- προκαλεί αναπόδραστα φθορές στο οδικό σύστημα κι οχληρία στους περιοίκους.

II. Οι οικονομικές ανάγκες κι υποχρεώσεις του δήμου διαρκώς αυξάνουν: Ανάμεσα σ'άλλα χρειάζεται κεφαλαιουχικές επενδύσεις για ανέγερση δημοτικού μεγάρου, για στέγαση των γραφείων του, συντήρηση και βελτίωση του οδικού δικτύου, αποχετευτικά, αντιπλημμυρικά κι άλλα έργα ανάπτυξης, ανέγερση βιομηχανικής μονάδας, κάλυψη διάφορων αναγκών για ιδρύματα που εξυπηρετούν τα παιδιά και τις εργαζόμενες μητέρες, τον αθλητισμό, τη δημόσια υγεία των κατοίκων, την ανακούφιση των ηλικιωμένων κ.ά.

III. Οι πηγές των εσόδων του δήμου είναι πολύ περιορισμένες και δεν υπάρχουν περιθώρια αύξησης των φορολογιών.

Πώς τοποθετείται στο όλο θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 403 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 11 Δεκεμβρίου 1989.

«Σύμφωνα με πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν στο 'Φιλελεύθερο' (9.12.1989) ο παράνομος 'Μπαϋράκ' του κατοχικού καθεστώτος επεκτείνεται και ενισχύεται τεχνολογικά με τη βοήθεια της Τουρκίας για να καλύψει ολόκληρη την Κύπρο, με στόχο την καθιέρωση ελληνικών τηλεοπτικών εκπομπών σε καθημερινή βάση.

Παράλληλα με την εγκατάσταση νέων σταθμών αναμετάδοσης, τα τέσσερα τουρκικά τηλεοπτικά κανάλια -που η εμβέλειά τους καλύπτει την Κύπρο- επιδιώκεται να καλύψουν και γειτονικές χώρες.

Επειδή η τουρκική ραδιοτηλεοπτική προπαγάνδα βομβαρδίζει καθημερινά την ελεύθερη Κύπρο μας από τα τέσσερα τουρκικά κανάλια και τον Μπαϋρακ, ενώ υπάρχει μόνο ένα και ανεπαρκές από κάθε άποψη τηλεοπτικό πρόγραμμα του ΡΙΚ, καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή:

1. Δεν αντιλαμβάνεται η κυβέρνηση ότι η σύνδεση της Κύπρου με την ελληνική ραδιοτηλεόραση αποτελεί πρώτιστα ενέργεια εθνικής άμυνας απέναντι στη μεθοδευμένη ραδιοτηλεοπτική εισβολή της κατοχικής δύναμης και όχι απλά θέμα πληρέστερης πληροφόρησης και ψυχαγωγίας;
2. Πέρα από τις εύκολες κυβερνητικές διακηρύξεις υπάρχει πράγματι η διάθεση για τηλεοπτική σύνδεση ή μήπως και εδώ απαθείς θα ανεχόμαστε την απροκάλυπτη διάβρωση της κοινωνίας μας και της εθνικής μας υπόστασης; Και πού βρίσκεται τελικά το θέμα της σύνδεσης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 404 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Δεκεμβρίου 1989.

«Επειδή η αυτοματοποίηση των εργασιών διαχωρισμού/ταξινόμησης κ.τ.λ. στο τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών είναι βέβαιο πως, αν όχι βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα, τουλάχιστο μακροπρόθεσμα θα οδηγήσει σε θετικά αποτελέσματα τον οικονομικό τομέα, πρόσθετα από το γεγονός -το και σημαντικότερο- της αμεσότερης εξυπηρέτησης του κοινού, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

ι. Ανατέθηκε σε κάποια αρμόδια υπηρεσία η μελέτη του όλου θέματος;

ιι. Αν ναι, σε ποια πορίσματα κατέληξε.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 405 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Δεκεμβρίου 1989.

«Πλείστα προβλήματα καθημερινά καθώς και σύγχυση δημιουργεί -σε συνδρομητές κι υπαλλήλους της Υπηρεσίας '192' - η μηχανογράφηση στην αγγλική των ονομάτων των συνδρομητών της Αρχής Τηλεπικοινωνιών.

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα γιατί επιλέγηκε η πιο πάνω πρακτική, που συνιστά (συν τοις άλλοις) ακροτελεύτια νησίδα αποικιοκρατικής νοοτροπίας και παρουσίας στον τόπο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 406 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Δεκεμβρίου 1989.

«Πληγωμένες και πικραμένες αισθάνονται από την κυβερνητική απόφαση για άμεση μετακίνησή τους οι εφτά μαθήτριες -παιδιά εγκλωβισμένων (έξι από το Ριζοκάρπασο και μια από τον Ασώματο), όπως οι ίδιες μας τόνισαν σε σημερινή επίσκεψή μας στο οικοτροφείο τους (στην οδό Δημοσθένους, στον Άγιο Ανδρέα Λευκωσίας), δεδομένου πως:

ι. Η κυβερνητική απόφαση δεν τους κοινοποιήθηκε έγκαιρα και ούτε συζητήθηκε μαζί τους.

ιι. Στο χώρο του σημερινού οικοτροφείου αισθάνονται ανετότερα, λόγω της εξοικείωσης, των σχετικά καλών στεγαστικών συνθηκών και των προσφερόμενων διευκολύνσεων, καθώς και -το σπουδαιότερο, ίσως- λόγω της απόλυτης γειτνίασης του οικοτροφείου με το βασικό σχολείο (Γυμνάσιο Κύκκου) στο οποίο (έξι από τις εφτά) φοιτούν, καθώς και των διευκολύνσεων που έχουν (με τις καθηγήτριες των φροντιστηρίων να επισκέπτονται οι ίδιες το οικοτροφείο) στο θέμα των φροντιστηριακών μαθημάτων κτλ.

ιιι. Αντιμετώπισαν σοβαρά προβλήματα προσαρμοστικότητας με τα παιδιά (διαλυμένων οικογενειών) που διαμένουν εκεί, όταν (τέσσερις απ΄αυτές) για κάποιο διάστημα παρέμειναν στην Παιδική Στέγη Λευκωσίας, στην οποία επιζητείται τώρα η μεταστέγασή τους.

ιν. Τα διορθωτικά έργα κι οι εργασίες συντήρησης στην Πνευματική Στέγη ακόμα δεν ολοκληρώθηκαν.

Παρακαλείται γι΄αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει τη Βουλή αν προβληματίζεται:

1. Να συζητήσει το ενδεχόμενο μιας τέτοιας μετακίνησης, μετά τη λήξη της φετινής σχολικής χρονιάς και, ει δυνατόν, μόνο μετά την αποφοίτηση των μαθητριών, αν όχι μετά τον οριστικό τερματισμό της λειτουργίας του οικοτροφείου, μιας κι ο αριθμός τους φθίνει: Από 22-25 στα 1981-82, στις 6-7 σήμερα.

2. Να συζητήσει το όλο θέμα με τις ίδιες τις μαθήτριες, λόγω της εξαιρετικής προσοχής που απαιτείται -όπως από προσωπική εμπειρία έχουμε: Βρήκαμε τεράστιες (σχεδόν ανυπέρβλητες) δυσκολίες να πείσουμε να μεταστεγαστούν πρόσφυγες από καταυλισμούς όπου ζούσαν σε άθλιες στεγαστικές συνθήκες σε ανετότερους προσφυγικούς οικισμούς, λόγω εξοικείωσης -στη μετακίνηση προσφύγων κι ιδιαίτερα παιδιών εγκλωβισμένων, οι τραυματικές εμπειρίες των οποίων σε σχέση με τους άλλους πρόσφυγες είναι πολλαπλότερες και βαθύτερες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 407 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Δεκεμβρίου 1989.

«Επειδή τα μηνιαία επιδόματα -που, επανατονίζουμε, έπρεπε να παραχωρούνται υπό μορφή τιμητικών συντάξεων κι όχι ελεημοσύνης-προς τους (συνταξιούχους) ανθρώπους των τεχνών και των γραμμάτων έχουν από αρκετά χρόνια καθοριστεί στο επίπεδο των £100, κατά μήνα, με αποτέλεσμα να μην ανταποκρίνονται προς τις έκτοτε (από το 1980) σημειωθείσες αυξήσεις και (ιδιαίτερα)

μισθών κι εισοδημάτων, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα αν στοχοθετεί:

(α) Την αύξηση των επιδομάτων αυτών από £100 σε £150 το μήνα ή τουλάχιστον με βάση το μέσο όρο της αύξησης που σημειώθηκε στους πιο πάνω δείκτες.

(β) Την αυτόματη ετήσια αναθεώρησή τους με βάση τους πιο πάνω συντελεστές όπως άρχισε ήδη να εφαρμόζεται ακόμη και στην περίπτωση των δημόσιων βοηθημάτων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 408 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Δεκεμβρίου 1989.

«Ο γνωστός Τουρκοκύπριος μεγαλοεπιχειρηματίας Ασίλ Ναδίρ έχει -με τη συγκατάθεση και τις επευλογίες του Ντεκτασικού καθεστώτος-υφαρπάσει κάπου 600 στρέμματα πολύ εύφορης γης των Μαρωνιτών συμπατριωτών μας, εξάγοντας οπωροκηπευτικά στη Μ. Βρετανία και αλλού.

Παρακαλείται γι΄αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και ποιες παραστάσεις γίνηκαν (ή στοχοθετούνται, έστω) προς τους εις το εξωτερικόν αποδέκτες των ουσιαστικά κλοπιμαίων παραγωγών τόσο του πιο πάνω μεγαλοεπιχειρηματία Τ/Κ, όσο και άλλων ανάλογων μεγαλοεξαγωγέων γεωργικών προϊόντων από την κατεχόμενη Κύπρο, συνωδά άλλωστε και με τις διαβεβαιώσεις που δόθηκαν από αρμοδίους της ΕΟΚ πως είναι έτοιμοι να εφαρμόσουν περιοριστικά μέτρα, αν και όταν υπάρξει από μέρους μας έγκαιρα σχετική ενημέρωση.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 409 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Δεκεμβρίου 1989.

«Επειδή η ατμόσφαιρα στις κεντρικές λεωφόρους της Λευκωσίας είναι γεμάτη με καυσαέρια, μόλυβδο και άλλες αναθυμιάσεις από τα κάθε λογής οχήματα που κινούνται ασταμάτητα, καλείται η αρμόδια Αρχή να πληροφορήσει το Σώμα γιατί να μη δημιουργηθεί στο χώρο της τάφρου και πεζόδρομος, έτσι που αν κάποιος ξεκινά από το άλσος του Ολυμπιακού να φθάνει στην πύλη Πάφου, χωρίς να αναγκάζεται να ανεβοκατεβαίνει σε γέφυρες και λεωφόρους με όλα τα επικίνδυνα συνεπακόλουθά τους και φυσικά την εισπνοή μολύβδου του οποίου οι τιμές κατά μήκος των λεωφόρων έχουν ξεπεράσει κατά πολύ τα φυσιολογικά όρια.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 410 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Δεκεμβρίου 1989.

«Σε πλείστες χώρες η δωρεάν διακίνηση των ένστολων εθνοφρουρών μέσω των αστικών, τουλάχιστον, λεωφορείων είναι θεσμοθετημένη.

Γιατί μια τέτοια πρακτική δεν προωθείται και στην Κύπρο, ύστερα από σχετικές διαβουλεύσεις του αρμόδιου Υπουργείου με τους Συνδέσμους λεωφορειούχων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 411 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή στις 14 Δεκεμβρίου 1989.

«Οι κάτοικοι του Συνοικισμού Αυτοστέγασης Κολοσσιού -στις 5 φάσεις του οποίου διαμένουν περί τους 4,000 πρόσφυγες-αντιμετωπίζουν βασικά προβλήματα, η επίλυση των οποίων επείγει, όπως είναι:

(α) Η ασφαλτική επίστρωση των δρόμων, που είναι σε κακά χάλια.

(β) Ο διαχωρισμός νέων οικοπέδων, κυρίως για στέγαση νεαρών ζευγαριών.

(γ) Η δημιουργία πρόσβασης -εξόδου από το συνοικισμό στον παρακαμπτήριο δρόμο Λεμεσού-Πάφου.

(δ) Η επιχορήγηση του οδικού φωτισμού.

(ε) Η μετακίνηση των 'μάντρων' που είναι μέσα στο συνοικισμό, αφού βοηθηθούν κατάλληλα οι δικαιούχοι.

(στ) Η δημιουργία -επέκταση εμπορικού κέντρου και/ή επαγγελματικής στέγης.

(ζ) Η φροντίδα για δημιουργία πεζοδρομίων, χώρων πρασίνου, πάρκων κτλ.

Γι'αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Προγραμματίζεται και για πότε η εκτέλεση οποιωνδήποτε έργων για την ανακούφιση της κοινότητας;

(β) 'Εχει γίνει μέχρι τώρα ιεράρχηση των προβλημάτων και έχει τεθεί χρονοδιάγραμμα αντιμετώπισής τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 413 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 14 Δεκεμβρίου 1989.

«Καλείται το Υπουργείο Εσωτερικών να ενημερώσει τη Βουλή:

(α) Πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει το θέμα της παραίτησης της Χωριτικής Αρχής της Οδού λόγω της άρνησης των αρμόδιων αρχών να επιλύσουν σοβαρά εκκρεμούντα προβλήματα;

(β) Γιατί το Υπουργείο δεν επέδειξε το ανάλογο ενδιαφέρον γι'αυτή την κοινότητα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 414 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 15 Δεκεμβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν και πότε προτίθεται να καταργήσει ή να τροποποιήσει το Μέρος ΙΙ της αίτησης για παραχώρηση δελτίου ταυτότητας σε πρόσωπο το οποίο μέχρι τώρα δεν έχει εγγραφεί, αντίγραφο της οποία επισυνάπτω, και ειδικότερα την πρόταση: Απολύθηκα από τις τάξεις της Αστυνομίας, των Φυλακών, του Πτωχοκομείου, του Ασύλου στις.....19.....και ζητώ την έκδοση δελτίου ταυτότητας.

Η φράση αυτή είναι αναχρονιστική και προσβλητική για τον αιτητή, γι'αυτό και δεν μπορεί να παραμείνει.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 415 που υποβλήθηκε από το Μέλος της Βουλής εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνα Κατσελλή στις 15 Δεκεμβρίου 1989.

«Η κοινωνική προσφορά της οικοκυράς είναι σημαντική και αναγνωρισμένη διεθνώς.

Ερωτάται η κυβέρνηση πώς μπορεί πρακτικά να την υλοποιήσει και τι σκέφτεται:

(α) Για την συνταξιοδότηση της οικοκυράς.

(β) Για την κατοχύρωσή της σε περίπτωση διαζυγίου.

(γ) Για την ιατροφαρμακευτική της περίθαλψη.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 416 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 15 Δεκεμβρίου 1989.

«Αίτημα πολλών χωριών, όπως η Απαισιά, Φασούλα, Κορφή, Λιμνάτης κτλ., είναι η προστασία και η διατήρηση της χαρουπιάς, που ως γνωστό αποτελεί ένα από τα σοβαρότερα στοιχεία του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Όλοι γνωρίζουμε το μέγεθος της καταστροφής που υπέστη το δένδρο τούτο τα τελευταία χρόνια. Χιλιάδες δένδρα αφέθηκαν ακαλλιέργητα να καταστραφούν από τους ιδιοκτήτες τους, που εγκατέλειψαν το χωριό τους για να εγκατασταθούν στις πόλεις. Επίσης δένδρα καταστράφηκαν από τις πυρκαγιές και τα διάφορα έργα αναπτύξεως που γίνονται καθημερινά σ΄ολόκληρη την Κύπρο, καθώς και από τη νόμιμη ή παράνομη υλοτόμηση η οποία είναι συνεχής και συστηματική.

Εκτός από τα πιο πάνω, τεράστιες ζημιές προξενεί και η ποντίκα που τα τελευταία χρόνια πολλαπλασιάστηκε επικίνδυνα, χωρίς κανένας από τους υπεύθυνους να ενδιαφέρεται στα σοβαρά και πραγματικά για την εξόντωσή της. Τους τελευταίους μάλιστα μήνες ελάχιστες ποσότητες ποντικοφάρμακου υπήρχαν στις αποθήκες, με αποτέλεσμα πλείστα χωριά να μην το εξασφαλίσουν έγκαιρα και να μην κατορθώσουν να προστατέψουν τα δένδρα τους.

Οι χαρουποκαλλιεργητές καταγγέλλουν ότι η κυβέρνηση ποτέ της δεν είδε με σοβαρότητα τα προβλήματά τους, ενώ για άλλες καλλιέργειες και μελέτες γίνονται και σχέδια ετοιμάζονται και επιχορηγήσεις δίδονται. Δικαιολογημένα λοιπόν διερωτώνται αν είναι πολίτες δευτέρας κατηγορίας, αφού ποτέ τους δεν είδαν καμιά ουσιαστική βοήθεια από την κυβέρνηση.

Με βάση τα πιο πάνω καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

α) Εκτός από τη νομοθεσία που ψηφίστηκε για την προστασία της χαρουπιάς, τι άλλα συγκεκριμένα και ουσιαστικά μέτρα λαμβάνονται για την προστασία και διατήρησή της;

β) Ο αριθμός των δένδρων της χαρουπιάς μειώνεται καθημερινά και με ταχύ ρυθμό. Σε μερικά χρόνια ο αφανισμός της θα είναι οριστικός. Τι μέτρα λαμβάνονται για την αναπλήρωση των δένδρων που καταστρέφονται; Υπάρχουν καθόλου σχέδια για το σκοπό αυτό;

γ) Σκέφτεται καθόλου η κυβέρνηση να επιχορηγήσει τους αγρότες που ασχολούνται συστηματικά με την καλλιέργεια της χαρουπιάς; Θα είναι ένα κίνητρο για την προστασία της.

δ) Επί αγγλοκρατίας υπήρχε σχέδιο και γινόταν συστηματική καταπολέμηση της ποντίκας. Η ίδια η κυβέρνηση επιχορηγούσε το σχέδιο με άριστα αποτελέσματα. Υπάρχουν μήπως άλλες μελέτες για την επιτυχία του σκοπού αυτού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 417 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 15 Δεκεμβρίου 1989.

«Το Δημοτικό Σχολείο Αγίας Νάπας κτίστηκε το 1940 κοντά στην εκκλησία. Οι συνθήκες όμως στην Αγία Νάπα έχουν αλλάξει και από μικρό αγροτικό χωριό έγινε βασικά τουριστικό. Το δημοτικό σχολείο περικυκλώθηκε από ξενοδοχεία και κέντρα αναψυχής. Βρίσκεται μόνο 10 πόδια από το δρόμο και οι μαθητές δεν μπορούν να παρακολουθήσουν άνετα το μάθημά τους, λόγω της πυκνής τροχαίας και τουριστικής κίνησης. Εξάλλου, ενώ οι μαθητές το 1973 ήταν 139, φέτος είναι 200 και κάθε χρόνο θα αυξάνονται.

Για όλους αυτούς τους λόγους η κοινότητα Αγίας Νάπας δικαιολογημένα απαιτεί την ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου σε κρατική γη και σε ένα καλύτερο περιβάλλον.

Καλείται γι΄αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

1. Προγραμματίζεται η ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου για το νέο σχολικό έτος;
2. Έγιναν διαβήματα για εξεύρεση του κατάλληλου χώρου σε κρατική γη;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 418 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 15 Δεκεμβρίου 1989.

«Η Αρχιεπισκοπή και το Τμήμα Αρχαιοτήτων δεν επιδεικνύουν το αναμενόμενο ενδιαφέρον για το μεσαιωνικό μοναστήρι της Αγίας Νάπας, που καθημερινώς προσελκύει χιλιάδες τουρίστες. Οι τοπικές αρχές ζήτησαν άμεση επιδιόρθωση των επικίνδυνων ρωγμών, ιδιαίτερα στις καμάρες του σημαντικού αυτού αρχαιολογικού μνημείου.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα γιατί καθυστερεί το Τμήμα Αρχαιοτήτων να αρχίσει την επιδιόρθωση του μοναστηριού αυτού. Προγραμματίζεται η επιδιόρθωσή του τους χειμερινούς μήνες, πριν αρχίσει η τουριστική κίνηση στην περιοχή;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 419 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 15 Δεκεμβρίου 1989.

«Τον τελευταίο καιρό δίδεται επιχορήγηση στους αμπελουργούς που χρησιμοποιούν πλαστικά σταφυλοκιβώτια.

Αμπελουργοί κάτοικοι Λιμνάτη διαμαρτύρονται, διότι, σύμφωνα με το σχέδιο, επιχορήγηση δίδεται μόνο σε αμπελουργούς που έχουν οκτώ συνεχή στρέμματα αμπελιών σε μια περιοχή. Αμπελουργοί που έχουν οκτώ στρέμματα αμπελιών ή και περισσότερα, αλλά σε διαφορετικές περιοχές, δε δικαιούνται επιχορήγησης. Το ίδιο προνοείται και για αμπελουργούς με λιγότερα από οκτώ στρέμματα.

Οι κάτοικοι διαμαρτύρονται γι΄αυτή τη διάκριση και ζητούν επανεξέταση του θέματος. Μήπως οι φτωχοί αμπελουργοί με λιγότερα από οκτώ στρέμματα αμπελιών δεν έχουν ανάγκη βοήθειας; Επίσης αυτοί που έχουν δέκα ή δεκαπέντε στρέμματα, αλλά σε διαφορετικές περιοχές, παύουν να είναι αμπελουργοί; Γιατί αυτή η διάκριση;

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 420 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 15 Δεκεμβρίου 1989.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχουν σχέδια ή γίνονται μελέτες για τη δημιουργία περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου, καθώς και κρατικού νηπιαγωγείου στην περιοχή της Κορφής, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες των χωριών Λιμνάτη, Κορφής, Απαισιάς, Καπηλειού και Αγίου Μάμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 421 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 15 Δεκεμβρίου 1989.

«Ο δρόμος Αγίας Ειρήνης - Καπηλειού είναι στενός, όλο στροφές και πολύ επικίνδυνος για την τροχαία κίνηση. Μάλιστα τους τελευταίους μήνες σημειώθηκαν τρία δυστυχήματα.

Το δρόμο χρησιμοποιούν καθημερινά εκατοντάδες οχήματα από τα χωριά Απαισιά, Λιμνάτης, Καπηλειό και 'Αγιος Μάμας, εκτός από τους πολλαπλούς επισκέπτες, αυτόχθονες και ξένους.

Παρά τα συνεχή και πολλαπλά διαβήματα των πέντε χωριών για τη διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση του δρόμου, το πρόβλημα παραμένει άλυτο και η επίσημη απάντηση είναι ότι ο δρόμος δεν έχει αρκετή κίνηση.

Επειδή το πρόβλημα είναι πολύ σοβαρό για τους κατοίκους των πιο πάνω χωριών και επειδή οι ζημιές που συχνά υφίστανται τα αυτοκίνητα, όταν πέσουν έξω από τη στενή λωρίδα της ασφάλτου, είναι μεγάλες, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο, για πολλοστή φορά, να πληροφορήσει τη Βουλή αν ετοίμασε καθόλου σχέδια για τη διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση του δρόμου και πότε σχεδιάζεται η πραγματοποίησή τους.

Περιττό να τονιστεί ότι με τη βελτίωση του δρόμου ενθαρρύνονται και οι νέοι να παραμείνουν στα χωριά τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 103, ημερομηνίας 31 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Τσιέττη.

«Σχετικά με τη λειτουργία του Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου με βάση το Νόμο 44/84, σας πληροφορώ ότι έχει εξασφαλιστεί προσωπικό και έχουν γίνει οι αναγκαίες διευθετήσεις για έναρξη των εργασιών για οριστικοποίηση της καταγραφής των ελληνοκυπριακών περιουσιών στις κατεχόμενες περιοχές με σκοπό την έκδοση σε πρώτο στάδιο πιστοποιητικού ιδιοκτησίας και σε μελλοντικό στάδιο πλήρους πιστοποιητικού εγγραφής. Για σκοπούς διευκόλυνσης και επίσπευσης του όλου έργου έχει διευθετηθεί η μηχανογράφηση των σχετικών διαδικασιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 123, ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«(α)Η αστυνομία δίνει μεγάλη βαρύτητα στην αστυνόμευση των τουριστικών περιοχών και ιδιαίτερα εκείνων του ποταμού Γερμασόγειας και Αμαθούντος οι οποίες προσελκύουν εκατοντάδες χιλιάδες ξένους επισκέπτες διάφορων εθνικοτήτων κάθε χρόνο. Λόγω των κρουσμάτων παρανομίας που παρουσιάστηκαν σ'αυτές (δράση 'τσαντάκηδων', 'καμικάζι', 'μποξέρ' και επιδειξιών), η αστυνομία ενέτεινε τις προσπάθειές της και κατόρθωσε να θέσει την κατάσταση υπό πλήρη έλεγχο, εμπεδώνοντας αίσθημα ασφάλειας και προστασίας του κοινού. Παρά τη σοβαρή έλλειψη προσωπικού, επιτεύχθηκε σύλληψη των 'τσαντάκηδων' και καθήλωση των 'καμικάζι', των 'μποξέρ' και των επιδειξιών σε ανεκτά επίπεδα. Εξάλλου εξειδικευμένες υπηρεσίες της αστυνομικής δύναμης σε συνεργασία με τον τοπικό αστυνομικό σταθμό παρακολουθούν στενά την κατάσταση σ' ό,τι αφορά τα ναρκωτικά και αξιοποιούν κατάλληλα κάθε σχετική πληροφορία.

(β) Ο αστυνομικός σταθμός Γερμασόγειας αριθμεί τώρα 40 άνδρες σε σύγκριση με 36 άνδρες που είχε προ τριετίας. Συναφώς αναφέρεται ότι το έργο του σταθμού ενισχύεται και συμπληρώνεται με τη συνδρομή εξειδικευμένων υπηρεσιών της αστυνομίας (του Κλάδου Ναρκωτικών και Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων).»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ'164, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στον οίκο ''Αγιος Χαράλαμπος' διαμένουν 21 ασθενείς. Στον οίκο υπηρετούν 18 ωρομίσθιες καθαρίστριες, 2 πρακτικοί νοσοκόμοι και 1 καθαρίστρια Στέγης. Οι πρακτικοί νοσοκόμοι και η καθαρίστρια Στέγης καλύπτουν τον Οίκο από τις 7.15 π.μ. μέχρι τις 7.15 μ.μ. καθημερινώς.

2. Η νυκτερινή βάρδια νοσοκόμου καταργήθηκε από το Σεπτέμβριο του 1982, γιατί διαπιστώθηκε ότι κανένα απολύτως σκοπό δεν εξυπηρετούσε, δεδομένου ότι σε περίπτωση επείγοντος περιστατικού καλείται ασθενοφόρο και μεταφέρεται ο ασθενής στις Πρώτες Βοήθειες του νοσοκομείου Λάρνακας για περίθαλψη. Η κλήση ασθενοφόρου γίνεται από δυο καθαρίστριες οι οποίες από το 1982, που καταργήθηκε η νυκτερινή βάρδια, παραμένουν στον οίκο τις νύκτες εκ περιτροπής και προσφέρουν υπηρεσίες στους ασθενείς.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 243, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου.

«Από διερεύνηση του θέματος διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει πρόβλημα διακίνησης των ψαράδων από και προς το αλιευτικό καταφύγιο. Οι ψαράδες εξασφάλισαν ήδη την απαιτούμενη άδεια για τη διέλευσή τους από τις βρετανικές βάσεις μετά από παρέμβαση του Τμήματος Αλιείας.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: 'Εχει συμφωνηθεί όπως το Κεφάλαιο αυτό αναβληθεί για σήμερα. 'Εχουν όμως καθοριστεί δυο μέρες μέσα στο μήνα Ιανουάριο 1990 για το ξεκαθάρισμα του Κεφαλαίου Δ. Είναι η 24η και η 25η Ιανουαρίου. Η 24η είναι Τετάρτη και η συνεδρία θα λάβει χώραν το απόγευμα στις 4.00 μ.μ. Την Πέμπτη όμως, 25 Ιανουαρίου, θα συνεδριάζουμε από το πρωί, ολόκληρη τη μέρα, μέχρις ότου ξεκαρίσει το θέμα του Κεφαλαίου Δ.

Κι έτσι φθάσαμε στο τέλος της σημερινής ημερήσιας διάταξης.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 18 Ιανουαρίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 1989.

2) Ο περί Εξωτερικών Δανείων προς την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989.

3) Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος του 1990.

4) Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμος του 1990.

5) Ο περί Πολιτικού Γάμου Νόμος του 1990.

6) Ο περί Καταργήσεως του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 και επαναφοράς σε ισχύ των προηγούμενων προνοιών του άρθρου 111 του Συντάγματος Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

7) Ο περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου)

8) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής και Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

9) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

10) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989.

11) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1989.

12) Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Έκδοση Χρεογράφων) Κανονισμοί του 1989.

13) Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών) Κανονισμοί του 1989.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: 1) Εκθέσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989)

(Συνέχιση της συζήτησης).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων. 2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Άριστο Χρυσοστόμου). (23.6.88).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη). (13.4.1989).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων

για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ.Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοφίδη) (21.5.1987).

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (28.5.1987).

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη). (25.6.1987).

(δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων). (8.10.1987).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ανδρέα Γεωργίου). (24.3.1988)

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (16.3.1989).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

1. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία). (3.11.1988). Και

2. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (3.11.1988).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Μ. Χριστοφίδη, Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτα και Τ. Χατζηδημητρίου). (5.10.89).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Ο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας και τα επιβαλλόμενα άμεσα διορθωτικά μέτρα.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (10.3.1988).

10) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η οξεία έλλειψη προσωπικού στην τουριστική βιομηχανία της ελεύθερης Αμμοχώστου, οι άμεσοι και σοβαροί κίνδυνοι που προκύπτουν και η ανάγκη για έγκαιρη αντιμετώπιση του προβλήματος από τους αρμοδίους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (8.12.1988).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργείται λόγω του μεγάλου πλεονάσματος σταφυλιών και οι τρόποι αντιμετώπισής του».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή κατόπιν εισήγησης των Βουλευτών Λεμεσού και Πάφου).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη παροχής βοήθειας στα προσφυγικά αθλητικά και άλλα σωματεία και ιδιαίτερα σ' αυτά που λειτουργούσαν πριν από την εισβολή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υποχρέωση προσφύγων εκπαιδευτικών, δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών να αρχίσουν την καταβολή δόσεων για κρατικά στεγαστικά δάνεια που έχουν παγοποιηθεί μέχρις επίλυσης του Κυπριακού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Το πρόβλημα της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού-νοσοκόμων και τρόποι αντιμετώπισής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ι. Ιωαννίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (24.3.89).

(β) «Οι ανησυχητικές επιπτώσεις από την έλλειψη νοσηλευτικού και λοιπού παραϊατρικού προσωπικού στον κρατικό και ιδιωτικό τομέα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (18.5.89).

15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πρόβλημα της διάθεσης των πλεονασμάτων κρεμμυδιών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η περίπτωση της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας στη Βουλγαρία και ο τρόπος αντιμετώπισης των τουρκικών απειλών και εκβιασμών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ). (2.11.1989).

17) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα του ιδιωτικού ιατρικού τομέα και ο ρόλος της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού). (27.10.1988).

18) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη αξιολόγησης και αναβάθμισης της ομάδας των Πρωτοκολλητών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

19) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη δημιουργίας ανεξάρτητου Παιδοχειρουργικού Τμήματος στη Λευκωσία».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Γεωργιάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (2.2.1989).

20) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα της παιδιατρικής καρδιολογίας στην Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

21) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η κατάσταση που επικρατεί στο Νοσοκομείο Αγρού συνεπεία έλλειψης μόνιμου γιατρού και παραϊατρικού προσωπικού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (30.3.1989).

22) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η ανάγκη άμεσης βοήθειας των πληγέντων γεωργών των χωριών Μαρώνι, Ψεματισμένος και Άγιος Θεόδωρος από τον πρόσφατο παγετό».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Οδυσσέα Δημητρίου). (16.2.1989).

(β) «Οι σοβαρές ζημιές που προκλήθηκαν από ανεμοστρόβιλο στις 10.4.1989 στα θερμοκήπια της περιοχής Τόχνης - Ζυγίου και η ανάγκη παροχής άμεσης αρωγής στους πληγέντες παραγωγούς».

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους όλων των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων). (13.4.1989).

(γ) «Οι ζημιές που υπέστησαν οι μέχρι τις 31.12.88 εκτός σχεδίου γεωργικής ασφάλισης πατατοπαραγωγοί Ακακίου κι άλλων κοινοτήτων από τους παγετούς του περασμένου χειμώνα κι η αντίκριση του θέματος όπως ακριβώς έγινε και σε άλλες περιπτώσεις».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Πέτρο Στυλιανού). (25.5.1989).

(δ) «Οι πρόσφατες ζημιές από ανεμοστρόβιλο, χαλάζι και καταρρακτώδεις βροχές στις 9.11.1989 και η ανάγκη παροχής άμεσης βοήθειας στους πληγέντες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (9.11.1989).

23) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων».

(Θέμα εγγραφέν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ.). (6.12.1986).

24) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων -Εγκλωβισμένων -Αγνοουμένων - Παθόντων για το θέμα που αναφέρεται ως «Πρακτικά και συγκεκριμένα μέτρα για την ίση κατανομή βαρών μεταξύ προσφύγων και μη». (Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (16.11.89).

Ο Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η αθέτηση της συμφωνίας σύνδεσης του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και της Ελληνικής Τηλεόρασης».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα θελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι αυτό το θέμα είναι ήδη εγγεγραμμένο από τον ομιλούντα από δυο τώρα μήνες κι έχει οριστεί συνεδρίαση της Επιτροπής Εσωτερικών για την ερχόμενη Δευτέρα, στην οποία έχουν κληθεί τα αρμόδια τμήματα, δηλαδή το Διοικητικό Συμβούλιο του Ρ.Ι.Κ. και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Ας συγχωνεύσουμε και τα δυο αυτά θέματα κι ας συζητηθούν μαζί, κύριε Ομήρου. Δεν πειράζει.

Δεν πιστεύω να υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Το δικό μου θέμα είναι εγγεγραμμένο εδώ και δυο μήνες, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει μια χρονική προτεραιότητα.

Δεν έχω ένσταση να εγγραφεί το θέμα του κ. Χρυσοστόμου....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να εγγραφεί και να συζητηθούν και τα δυο θέματα μαζί.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Όχι. Να εγγραφεί και να ακολουθήσει την πορεία του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο Βουλευτής κ. Νίκος Αναστασιάδης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη έρευνας για καταγγελίες κακοδιοίκησης και/ή αυθαίρετων ενεργειών και/ή πράξεων και/ή παραλείψεων του Διευθυντή της Αρχής Λιμένων που ως αποτέλεσμα έχουν την πρόκληση δυσλειτουργίας και οικονομικών επιπτώσεων πάνω στην Αρχή».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, εγγράφω το θέμα και το παραπέμπω στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ενεγράψαμε κι εμείς παρόμοιο θέμα, κύριε Πρόεδρε, αλλά δεν έχουμε καμιά ένσταση, στην προκείμενη περίπτωση, να προχωρήσει η διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, θα παρακαλέσω τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών να επισπεύσει τα θέματα αυτά, διότι είναι πάρα πολύ σοβαρά και δε νομίζω ότι πρέπει να καθυστερούν για πολύ.

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Για ποιο θέμα πρόκειται, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς; Δεν ακούσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι το θέμα το οποίο αφορά το Διευθυντή της Αρχής Λιμένων, κύριε Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Α! Για τον κ. Παγιάτα πάλι;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου ζητά την εγγραφή και παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων του πιο κάτω θέματος:

«Το σοβαρό πρόβλημα της διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, η εξασφάλιση αμειπτικών τιμών και η ανάγκη λήψης μέτρων που να εξασφαλίζουν στους γεωργοκτηνοτρόφους την ανώτατη τιμή που καθορίζεται για τα προϊόντα τους».

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αυτό εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. κ. Αλέξης Γαλανός και ο Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου ζητούν την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Οι απαράδεκτες ενέργειες του Στρατηγού Μίλνερ σε βάρος της κρατικής μας οντότητας και η χλιαρή αντίδραση της κυβέρνησης».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

Υπάρχει ένσταση, κύριοι;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Ντίνος Κωνσταντίνου ζητά την εγγραφή των πιο κάτω θεμάτων:

1) «Η ανάγκη πλήρους εξιχνίασης από τις Αρχές της Δημοκρατίας της κλοπής πυραύλων από στρατόπεδο της Εθνικής Φρουράς και η ανάγκη όπως οι διεξαγόμενες ανακρίσεις σε σχέση μ' αυτή στραφούν προς κάθε κατεύθυνση».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα αυτό παραπεμφθεί για περαιτέρω εξέταση στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και 'Αμυνας.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την εγγραφή του θέματος αυτού και την παραπομπή του στις δυο αυτές Επιτροπές;

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει τακτική από το Σώμα τον τελευταίο καιρό να παραπέμπεται κάθε θέμα σε μια μόνο Επιτροπή και όσοι Βουλευτές θέλουν να παρακάθηνται, μπορούν να το πράξουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι. Είναι γεγονός ότι υπάρχει αυτή η τακτική.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή πρόκειται για θέμα τάξης κι ασφάλειας, είναι καλύτερα να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εσωτερικών μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μόνο στην Επιτροπή Εσωτερικών. Πολύ ωραία! Το θέμα λοιπόν αυτό παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μόνο.

(Συνεχίζει την ανάγνωση)

2) «Η καθυστέρηση πληρωμής από την εταιρεία Αμιάντου, κύριος μέτοχος της οποίας είναι η Μητρόπολη Λεμεσού, οφειλόμενων μισθών και ημερομισθίων των αμιαντωρύχων που απασχολούνταν σ' αυτή».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα αυτό παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκ παραδρομής δεν είχαμε προσέξει ότι το θέμα αυτό ήταν ήδη εγγεγραμμένο από το συνάδελφο κ. Ζιαρτίδη. Κι όπως μας πληροφόρησε σήμερα, θα συζητηθεί στην Επιτροπή Εργασίας. Γι' αυτό δεν παρίσταται ανάγκη να το εγγράψουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Ωστε δεν παρίσταται ανάγκη να εγγράψουμε αυτό το θέμα. Είναι ταυτόσημο μ' εκείνο του κ. Ζιαρτίδη.

Οι Βουλευτές κ. Ανδρέας Παρισινός, Ιωάννης Ιωαννίδης και Ιάκωβος Κατσουνωτός ζητούν, εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών τους Ομάδων, την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι ενέργειες του Υπουργείου Υγείας να περικόψει τις νόμιμες αμοιβές από τους ιδιώτες γιατρούς και κλινικές για την προσφορά υπηρεσιών στους δικαιούχους ασθενείς κατά τη διάρκεια της απεργίας στα κρατικά νοσοκομεία».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. κ. Αλέξης Γαλανός ζητά, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας, την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Αδικίες στις πρόσφατες προαγωγές της Αστυνομίας».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

('Ωρα λήξης: 7.10 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Γαλανός Αλέξης
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου 'Αριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Ευχές του Προεδρεύοντος της συνεδρίας κ. Γ. Λαδά επ' ευκαιρία του νέου έτους.

2) Διεξαγωγή συζήτησης (Α. Γαλανός, Α. Ζιαρτίδης, Προεδρεύων, Ν. Αναστασιάδης, Ε. Ευσταθίου, Ντ. Κωνσταντίνου, Ι. Κατσουνωτός) με αφορμή τα επεισόδια που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια διαδήλωσης έξω από το Προεδρικό και απόφαση του Σώματος να διερευνήσει το θέμα και να λάβει τα ενδεικνυόμενα μέτρα.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος του 1987» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

4) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Γ. Ομήρου, Α. Ψυλλίδης, Μ. Παπαπέτρου, Ε. Ευσταθίου, Προεδρεύων, Α. Γαλανός, Α. Δημητριάδης) και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Συμπληρωματικός (Αρ. 1Β) του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Ψυλλίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Α. Γεωργίου, Σ. Χατζηγιάννης, Π. Στυλιανού, Δ. Ηλιάδης, Προεδρεύων, Α. Δημητριάδης, Α. Γαλανός, Ι. Μάτσης, Ε. Ευσταθίου, Α. Παναγιώτου, Λ. Ιεροδιακόνου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο ως «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989 Νόμος του 1990».

6) Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή στις 14 Δεκεμβρίου 1989 έγγραφα των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δυνάμει των άρθρων 3(1)(α) των περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμων του 1985 (Αρ. 99 και 122 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985) και έγκριση αυτών.

7) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

8) Ερωτήσεις Βουλευτών (Οι ονομασίες δημόσιων ιδρυμάτων που λειτουργούν στην επαρχία Αμμοχώστου - Η εφαρμογή του νόμου που απαγορεύει το κάπνισμα σε δημόσιας χρήσεως οχήματα -Προβλήματα του συνοικισμού αυτοστέγασης Παραλιμνίου -Προβλήματα του κυβερνητικού οικισμού Κάψαλος Λεμεσού - Η μη ηλεκτροφώτιση δρόμων στο Φοινί - Η ανάγκη εκτέλεσης αντιπλημμυρικών έργων στον Άγιο Δημήτριο Μαραθάσας - Η μη ικανοποιητική ασφαλτόστρωση των δρόμων του χωριού Τρεις Ελιές -Η ανάγκη αυξημένης αστυνόμευσης των ακριτικών περιοχών της Λευκωσίας - Το θέμα της αρχειοθέτησης ταινιών, βιντεοταινιών και φωτογραφιών στο ΡΙΚ -Αίτημα για επιχορήγηση των χωριτικών αρχών για παρεχόμενες διευκολύνσεις προς τους εκτοπισθέντες -Αίτημα για απαλλαγή των προσφύγων από φορολογίες που επιβάλλουν τοπικές αρχές για αναπτυξιακά έργα - Αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων σε χαλίτικη γη στην περιοχή Μελάνι Τρεμιθούσας - Η ανησυχητική έξαρση της παρανομίας στην Αγία Νάπα - Αίτημα για ασφαλτόστρωση της πλατείας του συνοικισμού Προφήτης Ηλίας Συκόπετρας - Αίτημα για κατασκευή γηπέδου στο συνοικισμό Προφήτης Ηλίας - Αίτημα για κατασκευή κοινοτικού

γηπέδου στη Γεράσα - Η παροχή οικονομικής βοήθειας στους πρόσφυγες από τον Οργανισμό Αναπτύξεως Γης -Προβλήματα από την απαγόρευση της διόδου οδηγών μέσω της περιοχής του αεροδρομίου Λευκωσίας -Αίτημα της Κοκκινοτριμιθιάς για μείωση του χρεωστικού της υπολοίπου στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων -Αίτημα της περιοχής «Νέο Χωριό» Κοκκινοτριμιθιάς για δωρεάν παραχώρηση του νερού της γεώτρησης 114/82 - Αίτημα της Κοκκινοτριμιθιάς για διαπλάτυνση δρόμων και κατασκευή πεζοδρομίων - Αίτημα της Κοκκινοτριμιθιάς για κατασκευή κοινοτικού γηπέδου -Αίτημα για μετακίνηση χοιροστασίου από την κοινότητα Κοκκινοτριμιθιάς - Η δημιουργία κοινοτικών νηπιαγωγείων και η κατάργηση κρατικών - Η ανάγκη υλοποίησης της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 29683 -Εισήγηση για παραχώρηση 13ου μισθού στους εθνοφρουρούς -Η ανάγκη διορισμού μόνιμου βιβλιοθηκάριου στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών - Η παραχώρηση άδειας εκτελωνισμού εμπορευμάτων στα οποία δεν αναγραφόταν η μάρκα ή/και η χώρα προέλευσής τους - Η σύσταση και λειτουργία ειδικής επιτροπής του Υπουργείου Παιδείας με στόχο την αναβάθμιση του θεσμού των σχολικών εφορειών -Προβλήματα του συνοικισμού Πλατύ Αγλαντζιάς -Η ανάγκη δημιουργίας αποθηκών φύλαξης του υλικού του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών -Προβλήματα του συνοικισμού Λειβαδιών - Αίτημα για βελτίωση του δρόμου Δερύνειας-Αμμοχώστου - Η καθυστέρηση στην ετοιμασία νέων Κανονισμών της κοινότητας Κοφίνου - Η σύντμηση του τμήματος φιλοσοφίας και ιστορίας με το τμήμα κλασικών και νεοελληνικών σπουδών του Κυπριακού Πανεπιστημίου - Η έλλειψη πρόνοιας για σύσταση νομικής σχολής στο Κυπριακό Πανεπιστήμιο - Η μη υλοποίηση της υπόσχεσης για δημιουργία σχολικής αίθουσας στο Μαζωτό -Αίτημα 21 υπαλλήλων της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας για κάλυψη για σκοπούς σύνταξης της υπηρεσίας τους στις βρετανικές βάσεις -Η ανάγκη αξιοποίησης του χώρου όπου βρισκόταν η δημοτική αγορά Αγίων Ομολογητών -Η μη αξιοποίηση μετεκπαιδευόμενων γιατρών - Το θέμα της κατάργησης του καταλόγου διοριστέων καθηγητών - Η φημολογούμενη πρόθεση εκδίωξης από το χώρο της παλιάς Διεθνούς Εκθέσεως 11 προσφύγων βιοπαλαιστών -Προβλήματα του χωριού Καντού -Προβλήματα από τις τεράστιες αζήτητες ποσότητες γκρέιπ-φρουτ -Αίτημα για παραπομπή ασθενών του κυβερνητικού τομέα σε ιδιώτες ειδικοτήτων συναφών με την ιατρική - Αίτημα του Αγίου Δομετίου για παραχώρηση ποσού 1% πάνω στα ιπποδρομιακά στοιχήματα και λαχεία - Η ανάγκη σύνδεσης της Κύπρου με την ελληνική ραδιοτηλεόραση - Η ανάγκη αυτοματοποίησης των εργασιών διαχωρισμού/ταξινόμησης στο τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών -Προβλήματα από τη μηχανογράφηση στην αγγλική των ονομάτων των συνδρομητών της Α.Η.Κ. - Η απόφαση για μετακίνηση από το οικοτροφείο τους στην Παιδική Στέγη Λευκωσίας 7 μαθητριών -παιδιών εγκλωβισμένων - Η ανάγκη αύξησης των επιδομάτων προς τους άπορους ανθρώπους των τεχνών και των γραμμάτων - Η υφαρπαγή από τον Ασίλ Ναδίρ 600 στρεμμάτων εύφορης γης Μαρωνιτών - Αίτημα για δημιουργία πεζόδρομου στο χώρο της τάφρου από τον Ολυμπιακό μέχρι την πύλη Πάφου -Αίτημα για δωρεάν διακίνηση των ένστολων εθνοφρουρών μέσω των αστικών λεωφορείων - Προβλήματα του συνοικισμού αυτοστέγασης Κολοσσιού -Η παραίτηση της χωριτικής αρχής της Οδού λόγω της άρνησης των αρμόδιων αρχών να επιλύσουν σοβαρά προβλήματα - Η ανάγκη τροποποίησης του Μέρους ΙΙ της αίτησης για παραχώρηση δελτίου ταυτότητας - Η ανάγκη αναγνώρισης και πρακτικής επιβράβευσης της κοινωνικής προσφοράς της οικοκυράς - Η ανάγκη προστασίας της χαρουπιάς -Αίτημα για ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου στην Αγία Νάπα - Η

ανάγκη επιδιόρθωσης του μοναστηριού της Αγίας Νάπας - Το θέμα της επιχορήγησης των αμπελουργών που χρησιμοποιούν πλαστικά σταφυλοκιβώτια - Αίτημα για δημιουργία περιφερειακού δημοτικού σχολείου και κρατικού νηπιαγωγείου στην περιοχή στης κορφής - Η ανάγκη βελτίωσης του δρόμου Αγίας Ειρήνης-Καπηλειού).

9) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Το θέμα της λειτουργίας του Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου - Η αστυνόμευση των περιοχών του ποταμού Γερμασόγειας και Αμαθούντος - Το προσωπικό του οίκου «Άγιος Χαράλαμπος» Λάρνακας - Η πρόθεση των βρετανικών βάσεων να κλείσουν το δρόμο Δεκέλειας και συνεπαγόμενα προβλήματα για τους ψαράδες της περιοχής).

10) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η αθέτηση της συμφωνίας σύνδεσης του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και της Ελληνικής Τηλεόρασης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Άριστου Χρυσοστόμου).

(β) «Η ανάγκη έρευνας για καταγγελίες κακοδιοίκησης και/ή αυθαίρετων ενεργειών και/ή πράξεων και/ή παραλείψεων του Διευθυντή της Αρχής Λιμένων που ως αποτέλεσμα έχουν την πρόκληση δυσλειτουργίας και οικονομικών επιπτώσεων πάνω στην Αρχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Αναστασιάδη).

(γ) «Το σοβαρό πρόβλημα της διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, η εξασφάλιση αμειπτικών τιμών και η ανάγκη λήψης μέτρων που να εξασφαλίζουν στους γεωργοκτηνοτρόφους την ανώτατη τιμή που καθορίζεται για τα προϊόντα τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Άριστου Χρυσοστόμου).

(δ) «Οι απαράδεκτες ενέργειες του στρατηγού Μίλνερ σε βάρος της κρατικής μας οντότητας και η χλιαρή αντίδραση της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Γαλανού και Α. Χρυσοστόμου).

(ε) «Η ανάγκη πλήρους εξιχνίασης από τις Αρχές της Δημοκρατίας της κλοπής πυραύλων από στρατόπεδο της Εθνικής Φρουράς και η ανάγκη όπως οι διεξαγόμενες ανακρίσεις σε σχέση μ΄ αυτή στραφούν προς κάθε κατεύθυνση».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΑΚΕΛ κ. Ντ. Κωνσταντίνου).

(στ) «Οι ενέργειες του Υπουργείου Υγείας να περικόψει τις νόμιμες αμοιβές από τους ιδιώτες γιατρούς και κλινικές για την προσφορά υπηρεσιών στους δικαιούχους ασθενείς κατά τη διάρκεια της απεργίας στα κρατικά νοσοκομεία».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Παρισινού, Ι. Ιωαννίδη και Ι. Κατσουνωτού εκ μέρους των κοινοβουλευτικών ομάδων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ).

(ζ) «Αδικίες στις πρόσφατες προαγωγές της Αστυνομίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Γαλανού).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 18ης Ιανουαρίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.47 μ.μ.)

(Αρ. 14)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα στη Νομοθετική Εργασία είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 1989

«Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 9) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιανουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η αναπροσαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 1990 των δασμολογικών συντελεστών του κυπριακού δασμολογίου για τη συνέχιση της εφαρμογής των προνοιών του Πρωτοκόλλου που αφορά την τελωνειακή σύνδεση της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ.

Με το ίδιο νομοσχέδιο τροποποιείται ταυτόχρονα το δασμολόγιο, ώστε:-

(α) η πρώτη ύλη που χρησιμοποιείται για την κατασκευή σαπουνιού να επιβαρύνεται με τους ίδιους δασμολογικούς συντελεστές, ανεξάρτητα από τη μορφή με την οποία αυτή εισάγεται.

(β) να υιοθετηθούν για τις δασμολογικές κλάσεις στις οποίες εμπίπτει το υλικό Ο.Ρ.Ρ. (που χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη για την κατασκευή του τελειωμένου προϊόντος «laminated polypropylene» (L.P.P.) το οποίο χρησιμοποιείται για τη συσκευασία διάφορων εμπορευμάτων, όπως μακαρόνια, παξιμάδια, καφές κτλ.) οι συντελεστές του κοινού εξωτερικού δασμολογίου που προβλέπει την ατελή εισαγωγή από χώρες της Ε.Ο.Κ. και συντελεστή 12.5% για εισαγωγές από άλλες χώρες. Η τελευταία αυτή τροπολογία είχε υποβληθεί προηγουμένως στη Βουλή με την κατάθεση του νομοσχεδίου που έφερε τον τίτλο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 1989», του οποίου οι διατάξεις ενσωματώνονται τώρα στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του πιο πάνω Πρωτοκόλλου, που έχει υπογραφεί από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 19 Οκτωβρίου 1987 και έχει κυρωθεί από τη Βουλή στις 31 Δεκεμβρίου 1987 με τη σχετική κυρωτική νομοθεσία (Αρ. 321 του 1987), για την εφαρμογή του δεύτερου σταδίου της Συμφωνίας Σύνδεσης της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. οι εισαγωγικοί δασμοί που εισπράττονται στην Κύπρο για τα προϊόντα που προέρχονται από την Ε.Ο.Κ., όπως αυτά καθορίζονται στη Συμφωνία Σύνδεσης, θα μειώνονται σταδιακά, ώστε να μηδενιστούν σε περίοδο δέκα ετών από την έναρξη της ισχύος του Πρωτοκόλλου, ενώ η Κύπρος δεσμεύεται να υιοθετήσει σταδιακά και μέσα στην ίδια δεκαετή περίοδο το κοινό εξωτερικό δασμολόγιο
της Κοινότητας.

Όπως είναι γνωστό, η σταδιακή διαφοροποίηση των δασμών άρχισε να υλοποιείται από την 1η Μαρτίου 1988 με την ψήφιση του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου (Αρ. 58 του 1988) και θα ολοκληρωθεί με ετήσιες τροποποιήσεις του ίδιου νόμου, που σύμφωνα με τις πρόνοιες του Πρωτοκόλλου πρέπει να γίνονται την 1η Ιανουαρίου κάθε χρόνου. Στόχος ακριβώς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η εφαρμογή των αναγκαίων τροποποιήσεων στους δασμολογικούς συντελεστές που ισχύουν για το 1990.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με τη διαφωνία του Προέδρου κ. Ντ. Κωνσταντίνου, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 1990».

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής δήλωσε ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του κόμματός του θα καταψηφίσει το υπό εξέταση νομοσχέδιο, λόγω της θέσης που εκφράστηκε στο παρελθόν από αυτή αναφορικά με το γενικότερο θέμα της τελωνειακής σύνδεσης της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να δηλώσω ότι η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα καταψηφίσει το νομοσχέδιο, στηριγμένη στην πάγια θέση την οποία έχουμε αναφορικά με το θέμα της σύνδεσης με την Ε.Ο.Κ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα καταψηφίσει το νομοσχέδιο, λόγω ακριβώς της πολιτικής του στο θέμα της τελωνειακής ένωσης και ιδιαίτερα γιατί αποδείχθηκε ότι η μείωση των τελωνειακών δασμών δε μεταφράζεται σε μείωση των τιμών των καταναλωτικών αγαθών, αλλά αποβαίνει προς όφελος μιας ορισμένης τάξης εισαγωγέων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας πλευρά ακριβώς για τους αντίθετους λόγους που η πλευρά του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ καταψηφίζουν θα ψηφίσει το νομοσχέδιο και πιστεύουμε -τονίζουμε ακόμα μια φορά-ότι γενικά η τελωνειακή ένωση υπήρξε και θα συνεχίσει να είναι ευεργετική για την κυπριακή οικονομία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

Τελωνειακοί Δασμοί. Δεύτερος Πίναξ. Άρθρον 3.

Δασμοί προτιμήσεως. Δεύτερος Πίναξ. Άρθρον 4.

Γενικός δασμός. Δεύτερος Πίναξ. Άρθρον 5.

Τελωνειακαί διευθετήσεις αφορώσαι εις τας Ενόπλους Δυνάμεις, κ.λ.π. Άρθρον 6.

Επιβολή και είσπραξις τελωνειακών δασμών από της ημερομηνίας καταθέσεως του οικείου νομοσχεδίου. Άρθρον 7.

Φόροι καταναλώσεως. Τρίτος Πίναξ. Άρθρον 8.

Διευθετήσεις περί τους φόρους καταναλώσεως, αφορώσαι εις τας Ενόπλους Δυνάμεις, κ.λ.π. Άρθρον 9.

Μείωσις δασμού επί εμπορευμάτων επανεισαγομένων μετά προηγουμένην επεξεργασίαν. Άρθρον 10.

Απαλλαγή υπό όρους. Τέταρτος Πίναξ. Άρθρον 11.

Επιστροφή καταβληθέντος δασμού ή φόρου καταναλώσεως. Πέμπτος Πίναξ. Άρθρον 12.

Εξουσία τροποποιήσεως των αφορωσών εις την επιστροφήν δασμών προνοιών. Άρθρον 13.

Διαζευκτικοί συντελεσταί. Άρθρον 14.

Εξουσία επιστροφής τελωνειακού δασμού ή φόρου καταναλώσεως. Άρθρον 15.

Απαγορευτικαί διατάξεις και περιορισμοί. Άρθρον 16.

Κατάργησις των περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμων του 1989. Άρθρον 17.

Έναρξις ισχύος. Άρθρον 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 - 18;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα τα άρθρα 1 - 18 εγκρίνονται με 26 ψήφους υπέρ, 17 εναντίον και καμιά αποχή.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρηται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο με 26 ψήφους υπέρ, 17 εναντίον και καμιά αποχή.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Εξωτερικών Δανείων προς την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος	Κωνσταντίνος Λόρδος
Αλέξης Γαλανός	Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Λέανδρος Ζαχαριάδης	Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιανουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας που συνομολογήθηκε μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και γαλλικού οίκου για τη χορήγηση δανείου μέχρι συνολικού ύψους 101,500,000 γαλλικών φράγκων υπό μορφή πιστώσεων για τη χρηματοδότηση της αγοράς γαλλικών προϊόντων.

Η πιο πάνω συμφωνία δανείου είναι ανάγκη να επικυρωθεί από τη Βουλή σύμφωνα με τη νομοθεσία που αφορά την άσκηση των δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εξωτερικών Δανείων προς την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εξωτερικών Δανείων προς την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ (ΚΤΗΣΗ, ΚΑΤΟΧΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από την ίδια στη Βουλή, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιανουαρίου 1990.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας που ψηφίστηκε πρόσφατα από τη Βουλή και ρυθμίζει την απόκτηση και διάθεση κινητής και ακίνητης περιουσίας από τα πολιτικά κόμματα, έτσι ώστε να συμπεριληφθεί σ' αυτή ο Πίνακας που αφορά το πιστοποιητικό εγγραφής των πολιτικών κομμάτων, θέμα το οποίο εκ παραδρομής δεν έχει συμπεριληφθεί στις πρόνοιες του υπό τροποποίηση νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα, συνεπής με τη θέση που εξέφρασε και κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου, θα απέχει από την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

31 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 1 εγκρίνεται με 31 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 12 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη Πίνακα. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

31 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 2 εγκρίνεται με 31 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 12 αποχές.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε Νόμο με 31 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 12 αποχές.

Υπάρχει κοινή Έκθεση για τα επόμενα δύο θέματα που είναι:

1. «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής και Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και 2. «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

Η έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών θα γίνει ξεχωριστά.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ 1. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥΣ ΟΜΟΙΟ ΜΕ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιανουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς σκοπείται η ευθυγράμμιση των Κανονισμών που διέπουν τα Σχέδια Συντάξεων των υπαλλήλων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, σ' ό,τι αφορά το ύψος της σύνταξης που παραχωρείται στη χήρα, με τους αντίστοιχους Κανονισμούς που προβλέπονται στο Κυβερνητικό Σχέδιο Συντάξεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια ολιγόλεπτη αναφορά από τη θέση μου, για να πω πως υπάρχει ένα υπό εκκρεμότητα θέμα παρεμφερές, που ενέγραψε ο συνάδελφος Χατζηδημητρίου, το θέμα της κάποιας προσέγγισης προς τους υπαλλήλους εκείνους οι οποίοι αφυπηρέτησαν στα 1960-1970 από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και οι οποίοι θεμελίωσαν αυτή την αρχή και επέλεξαν -καλώς ή κακώς-το σύστημα του ταμείου προνοίας. Όμως με τις σημερινές εξελίξεις η παροχή αυτή που τους δίνεται είναι μηδαμινή και απειροελάχιστη. Η παράκλησή μας είναι, μιας και το θέμα ακόμα δεν έχει προωθηθεί -πεθαίνουν καθημερινά και αποψιλούνται οι τάξεις τους, ενώ οι ενέργειες που ανέλαβαν οι συνάδελφοι Χατζηδημητρίου και Ζιαρτίδης, οι οποίοι επιφορτίστηκαν να προωθήσουν το θέμα,

βρίσκονται σε κάποιο ανενεργό στάδιο- να επισπευθεί, μιας και υπάρχει αυτό το πρόβλημα της δυσλειτουργίας, με αποτέλεσμα την καχεξία την οικονομική των ιδίων και των οικογενειών τους και πριν θρηνήσουμε και την ολοσχερή εξάλειψη της τάξης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής και Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των επόμενων Κανονισμών, που είναι «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους 'Ομοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) (Κανονισμοί) του 1990».

Υπάρχει ένσταση όπως αυτοί οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 2) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Ιανουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς τροποποιούνται οι βασικοί κανονισμοί που διέπουν τα των αδειών των δημόσιων υπαλλήλων για την κάλυψη αριθμού κενών που έχουν εντοπιστεί από την ως τώρα εφαρμογή τους.

'Οπως έχει ειδικότερα αναφερθεί από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, οι προτεινόμενες στους υπό εξέταση Κανονισμούς τροποποιήσεις εξετάστηκαν και υιοθετήθηκαν από τη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Έκδοση Χρεογράφων) Κανονισμοί του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΓΗΣ (ΕΚΔΟΣΗ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Παύλος Δίγκλης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 16 Ιανουαρίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Διευθυντής και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 17 και 21 της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης, ρυθμίζονται θέματα που σχετίζονται με την έκδοση, τη μεταβίβαση, το χειρισμό και την αποπληρωμή των χρεογράφων που θα εκδίδει ο Οργανισμός κατά το πρότυπο των Κανονισμών που διέπουν την έκδοση των κυβερνητικών χρεογράφων.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή έχει κυρώσει πρόσφατα νομοθεσία, με βάση την οποία εγκρίθηκε κυβερνητική εγγύηση στον Οργανισμό Ανάπτυξης Γης συνολικού ύψους μέχρι £2,5 εκ., για την έκδοση ομολογιακού δανείου το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση των οικιστικών σχεδίων του Οργανισμού.

Με βάση τη νομοθεσία περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης, η έκδοση οποιωνδήποτε χρεογράφων από τον Οργανισμό θα διέπεται από Κανονισμούς που θα εκδοθούν για το σκοπό αυτό. Στόχος ακριβώς των υπό αναφορά Κανονισμών είναι η ρύθμιση της διαδικασίας για την έκδοση των χρεογράφων αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τις πρόνοιες των υπό εξέταση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Έκδοση Χρεογράφων) Κανονισμοί του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί των Επίσημων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

3) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

4) Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Δέκατη Όγδοη Σειρά) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Οι περί Τροχαίας Κινήσεως Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγλαντζιάς του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαιδεύσεως (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990.

12) Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαιδεύσεως (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Ετήσια Έκθεση του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το έτος 1988.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και να δοθεί αντίγραφο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Ετήσια Έκθεση του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας για το έτος 1988.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας. Για όλα αυτά να δίνεται και ένα αντίγραφο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου προς την Αρχή Ηλεκτρισμού σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989 (Αρ. 79 του 1989).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Εξουσιοδοτήσεις προς διενέργεια δαπανών που εκδόθηκαν κατόπιν σχετικής απόφασης της Αρχής Ηλεκτρισμού σύμφωνα με την παράγραφο 2 των Σημειώσεων του Προϋπολογισμού της Αρχής για το 1989.

Κατατέθηκε από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17) Έγγραφα που αφορούν την παράταση των υπηρεσιών και την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

19) Ο περί Άρσης Αμφιβολιών για την Έκταση Εφαρμογής του περί Αστυνομίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 1988 Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κ. Ε. Ευσταθίου, Βουλευτή Σ.Κ. ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τους κ. Χρ. Σολωμή, Σ. Χατζηγιάννη, Βουλευτές Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Κεφάλαιο Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζει την ασφαλτόστρωση του δρόμου προς το Δημοτικό Σχολείο του χωριού Λεμύθου μήκους 1/4 του μιλίου.

Το 1985 υπήρχαν πληροφορίες ότι το 'Ιδρυμα Λεβέντη θα έδιδε για το σκοπό τούτο το 1/2 από τα έξοδα. Εξακολουθεί να υπάρχει τέτοια προσφορά; Αν ναι, γιατί δεν υλοποιείται;»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 590, ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Η ασφαλτόστρωση του δρόμου προς το Δημοτικό Σχολείο Λεμύθου δεν του παρόντος, γιατί δε θεωρείται από την κοινότητα έργο προτεραιότητας. Συναφώς αναφέρεται ότι το σχολείο δε λειτουργεί από τετραετίας. Εξάλλου το 'Ιδρυμα Λεβέντη δεν έχει τελικά συνεισφέρει οποιοδήποτε ποσό για ασφαλτόστρωση του δρόμου αυτού, που είναι μήκους 500 μέτρων περίπου, έναντι υπολογιζόμενης δαπάνης £25,000 περίπου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 422 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη στις 3 Ιανουαρίου 1990.

«Τα όσα θλιβερά διαδραματίστηκαν στις 8 Δεκεμβρίου 1989 στο Μαθητικό Οικοτροφείο Λευκωσίας σε βάρος επτά κοριτσιών που οι γονείς τους είναι εγκλωβισμένοι δημιούργησαν πολύ σοβαρό πρόβλημα που εκθέτει την κυβέρνηση και την κοινωνία μας. Η συμπεριφορά που επέδειξαν Λειτουργοί του Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας προς τα παιδιά των Καρπασιτών, η βίαιη και βάναυση μεταχείριση της οποίας έτυχαν και η προσπάθεια που καταβλήθηκε για υποβάθμιση ή και αποσιώπηση των γεγονότων, προκάλεσαν ανησυχία και αγανάκτηση στο λαό και ιδιαίτερα στους Καρπασίτες.

Καλούνται οι αρμόδιοι Υπουργοί Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Δικαιοσύνης να πληροφορήσουν το Σώμα:

(α) Ποια μέτρα προτίθενται να λάβουν, ώστε να επανορθωθεί, στο βαθμό που είναι δυνατό, το κακό που ήδη έγινε από αψυχολόγητες αποφάσεις και ενέργειες.

(β) Λήφθηκαν υπόψη οι γνώμες των ίδιων των παιδιών, των εγκλωβισμένων γονιών τους, των συγγενών τους στην ελεύθερη περιοχή, της Υπηρεσίας Ανθρωπιστικών Υποθέσεων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, της Συντονιστικής Επιτροπής Καρπασίας και των άλλων Οργανώσεων Καρπασιτών, πριν αποφασιστεί η μεταστέγαση;

(γ) Τι προτίθενται να πράξουν, για να μην επαναληφθούν παρόμοια επεισόδια σε βάρος ανυπεράσπιστων παιδιών, προς τα οποία όλοι οφείλουν να επιδεικνύουν στοργή και κατανόηση.

(δ) Γιατί ο έντιμος Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ν'αποδώσει δεν ανέλαβε πλήρη ευθύνη για το χειρισμό του θέματος σ'άλλους και προσπάθησε ευθύνες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 423 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη στις 3 Ιανουαρίου 1990.

«Κάτοικοι του κατεχόμενου από τις τουρκικές δυνάμεις Μαραθόβουνου συνεχώς παραπονούνται και ζητούν εξηγήσεις για την αδικαιολόγητη αντικατάσταση του προέδρου της κοινότητας κ. Ανδρέα Γιωργάλλα. Ο Ανδρέας Γιωργάλλας είναι άνθρωπος ενάρετος, τίμιος, ακέραιου χαρακτήρα, ευπροσήγορος και καλός οικογενειάρχης. Διαθέτει όλα τα προσόντα που χρειάζεται να έχει ένας καλός κοινοτάρχης. Η προσφορά τόσο του ιδίου όσο και της οικογένειάς του στους απελευθερωτικούς αγώνες υπήρξε παραδειγματική.

Παρακαλείται λοιπόν το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή:

(α) Ποιοι οι λόγοι που οδήγησαν στην αντικατάσταση του κ. Ανδρέα Γιωργάλλα από τη θέση του προέδρου της κοινότητας Μαραθόβουνου.

(β) Τι προτίθεται να κάμει για ικανοποίηση του γοήτρου και της αξιοπρέπειας του κ. Γιωργάλλα από την απερίσκεπτη και αψυχολόγητη ενέργεια της παύσης του, που δίκαια προκάλεσε και πικρία και αγανάκτηση στους πολλούς εκτιμητές, συναγωνιστές και φίλους της οικογένειας Γιωργάλλα, που τόσα πολλά πρόσφεραν στον αγώνα για την εθνική μας αποκατάσταση και ακόμα ό,τι πολυτιμότερο ήταν δυνατό να προσφερθεί.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 424 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Δεκεμβρίου 1989.

«Σε Κύπριο δημόσιο υπάλληλο-επιστήμονα, που επισκέφθηκε χτες (13.12.1989) το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας για εξαγωγή σύρματος από το χέρι του, δόθηκε ο αριθμός αναμονής (σειράς) 2,702! Πιο συγκεκριμένα, μάλιστα, του δηλώθηκε πως θα χειρουργηθεί μετά από κάπου πέντε χρόνια!

Και τίθεται το ερώτημα: Πόσο πρέπει να περιμένει κάποιος για την απλούστερη χειρουργική επέμβαση, με αναπότρεπτους όμως σε πολλές περιπτώσεις κινδύνους, όπως στην προκείμενη που Βέλγος γιατρός τον προειδοποίησε πως η μη έγκαιρη αφαίρεση του σύρματος θα προκαλέσει πιθανότατα σύνθλιψη των τενόντων του αγκώνα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 425 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Δεκεμβρίου 1989.

«Σε πρόσφατη έκδοση του κράτους για τα 'επιτεύγματα' της μέχρι ένα χρόνο διακυβέρνησης Βασιλείου αναφέρεται ότι αποφασίστηκε η αναβάθμιση της Μορφωτικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας ως ένδειξη προφανώς ανέλιξης στον τομέα των πολιτιστικών μας πραγμάτων.

Επειδή τίποτε απολύτως υπόψη του Σώματος για το νευραλγικό τούτο θέμα (του πολιτιστικού τομέα) δεν τέθηκε, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα:

ι. Πότε και από ποιους λήφθηκε η σχετική απόφαση.

ii. Τι είδους επακριβώς αναβάθμιση αποφασίστηκε. Και

iii. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η δρομολόγηση της εφαρμογής της.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 426 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Δεκεμβρίου 1989.

«Το ουσιαστικά θεσμοθετημένο και κεκτημένο επί διακυβέρνησης Κυπριανού θέμα της επιδότησης των κομίστρων των προσφύγων μαθητών τερματίστηκε - όπως και κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών στη Βουλή τονίσαμε- εν μιά νυκτί από τη σημερινή διακυβέρνηση, παρά τις σοβαρές ενστάσεις κι αντιδράσεις του προσφυγικού κόσμου.

Αργότερα, και μετά τις έντονες κατά της κυβέρνησης κριτικές, δόθηκαν επίσημες διαβεβαιώσεις για επαναλειτουργία του θεσμού της επιδότησης.

Ερωτάται γι΄ αυτό το αρμόδιο Υπουργείο:

i. Γιατί και με ποιο σκεπτικό ή δικαιολογητικό -της 'επίλυσης' μήπως του προσφυγικού;- αναστάληκαν οι επιδοτήσεις των κομίστρων των προσφύγων μαθητών;

ii. Πότε επιτέλους θα υλοποιηθούν οι κυβερνητικές διαβεβαιώσεις πως θα επαναρχίσει το σύστημα της επιδότησης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 427 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Δεκεμβρίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν και στα υπό έκδοση (προγραμματιζόμενα) ανθολόγια του γυμνασιακού ή και άλλων κύκλων στοχοθετείται η ανθολόγηση αξιόλογων κειμένων και από τον εθνικο-απελευθερωτικό αντιαποικιακό αγώνα του 1955-1959, όπως ακριβώς συνέβηκε (και πολύ, ασφαλώς, ορθά) και στην περίπτωση του 'Κυπριακού Ανθολόγιου' για τα παιδιά του Δημοτικού, (Β΄ μέρος), έκδοση 1989, που περιήλθε πρόσφατα σε γνώση μας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 428 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Δεκεμβρίου 1989.

«Από τη ΣΕΔΙΓΕΠ απολύθηκε -σύμφωνα με πληροφορίες που μας δόθηκαν- (στις 28.2.1989) η Λίλλη Καλλή, μολονότι με άριστες εκθέσεις για τη δεκαπεντάχρονη προσφορά της στην εταιρεία, ενώ παρέμειναν στη θέση τους υπάλληλοι με πολύ λιγότερα χρόνια υπηρεσίας από την ίδια.

Παράλληλα, και από το απολυθέν (με την πιο πάνω υπάλληλο) προσωπικό επαναπροσλήφθηκαν υπάλληλοι με λιγότερα και πάλι χρόνια υπηρεσίας από την Καλλή.

Τέλος, πληροφορούμαστε πως, για να φέρουν σε πέρας το έργο της εταιρείας -που, σημειώνεται, τα οικονομικά της βρίσκονται σε καλή τροχιά- οι υπάλληλοί της εργάζονται και υπερωριακά.

Είναι μήπως σε γνώση του αρμόδιου Υπουργείου η δυσμενής αυτή σε βάρος της πιο πάνω υπαλλήλου συμπεριφορά και, ειλικρινά, ακατανόητη αυτή τακτική;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 429 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Δεκεμβρίου 1989.

«Σ΄ επιτόπια επίσκεψή μας (το περασμένο Σάββατο, 16.12.89) στις Κεντρικές Φυλακές (μαζί με συνεργείο δημοσιογράφων, φωτογράφων καθώς και συντακτών) για το προγραμματιζόμενο εφτάτομο έργο του εκδοτικού οίκου Χρ. Ανδρέου για τους 9 απαγχονισθέντες στις Κεντρικές Φυλακές ηρωομάρτυρες του εθνικο-απελευθερωτικού αγώνα, διαπιστώσαμε πως:

ι. Δεν έχουν αξιοποιηθεί για μουσειακούς κι εκθεσιακούς σκοπούς (πλην της περίπτωσης του συγκροτήματος 'οκτώ') τα άλλα συγκροτήματα, όπου κρατούνταν αντάρτες κι άλλοι αγωνιστές του αντιαποικιακού αγώνα, σύμφωνα με τις υποδείξεις των Συνδέσμων Αγωνιστών, τις δοθείσες συναφείς διαβεβαιώσεις σε προηγούμενες ερωτήσεις, τη λαμπρή πρωτοβουλία που διεύθυνση και προσωπικό μέχρι τώρα ανέπτυξαν σε παρεμφερείς σκοπούς και την πολλαπλά εκδηλούμενη από μέρους τους πρόθεση για ολόπλευρη βοήθεια όχι απλά στην ολοκλήρωση μα και στην εφαρμογή και λειτουργικότητα ενός τέτοιου προγράμματος.

ιι. Μολονότι το συγκρότημα αριθμός 'εφτά', όπως λεγόταν στη διάρκεια του αγώνα, όπου πρωταρχικά κρατήθηκαν οι μετέπειτα εκτελεσθέντες αντάρτες του απελευθερωτικού αγώνα, έχει (και πολύ σωστά) εκκενωθεί από κατάδικους, η αυλή του (βασικά) χρειάζεται κάποια καλύτερη συντήρηση, ιδιαίτερα μετά τις πολλές, άτακτα φυτρωμένες, άγριες θαμνώδεις βλαστήσεις.

Πώς αντιμετωπίζονται αρμόδια τα θέματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 430 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Δεκεμβρίου 1989.

«Την έντονη πικρία κι απογοήτευσή τους εξέφρασαν ψες σε παγκοινοτική σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στη Βυζακιά οι Χωριτικές Αρχές των κοινοτήτων Νικηταρίου, Ποταμίου και Βυζακιάς, καθώς κι ο κοινοτάρχης Βυζακιάς κ. Αντρόνικος Πολυκάρπου (που μας επισκέφθηκε σήμερα στα γραφεία μας, για να μας επιδώσει το σχετικό πρακτικό της σύσκεψης) για το γεγονός πως οι επανειλημμένες επίσημες διαβεβαιώσεις -μια από τις πολλές δόθηκε από τον τότε Υπουργό Γεωργίας κ. Παπασολομώντος, που παρακάλεσε τον υπογράφοντα το θέρος του 1987 να διαβιβάσει σε παγκοινοτική σύσκεψη τη διαβεβαίωσή του πως τα κατασκευαστικά έργα θ'άρχιζαν το αργότερο νωρίς την άνοιξη του 1989, ενώ η τελευταία δόθηκε σ'επίσκεψη στη Βυζακιά του Υπουργού Εσωτερικών κ. Βενιαμίν το Σεπτέμβρη του 1988, πως το έργο θ' άρχιζε οπωσδήποτε το 1989 και θ'αποπερατωνόταν το 1991 (τονίζοντας μάλιστα χαρακτηριστικά πως το 1991 οι κοινότητες θα πότιζαν· ο Υπουργός Γεωργίας κ. Γαβριηλίδης προσδιόρισε και την ημερομηνία: 1/3/1991)- για άμεση έναρξη κατασκευαστικών έργων για δημιουργία φράγματος στη Βυζακιά ετεροχρονίζονται, μιας και η σχετική πρόνοια για ανέγερση φράγματος στην κοινότητα περιλαμβάνεται στ' αναπτυξιακά εκείνα έργα που η πραγματοποίησή τους συνάπτεται με τη δυνατότητα και το ενδεχόμενο εξεύρεσης των απαιτούμενων πιστώσεων.

Καλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

1. Πώς ανταποκρίνονται οι επίσημες διαβεβαιώσεις στην ακολουθούμενη σήμερα στο θέμα αυτό ανακόλουθη κυβερνητική πολιτική;

2. Ενόψει των δοθεισών επανειλημμένων υποσχέσεων από τη μια και του πολύ επείγοντος του θέματος για την επιβίωση και ανάπτυξη των τριών κατ'εξοχήν αγροτικών αυτών κοινοτήτων και της απόφασης και των τριών Χωριτικών Αρχών να προχωρήσουν στη λήψη δυναμικών μέτρων -μη αποκλειομένης και της ομαδικής παραίτησής τους- για τον παρατηρούμενο (και κατ'εξακολούθηση μάλιστα) εμπαιγμό αυτό σε βάρος των κατοίκων, στοχεύει να εισηγηθεί στην εκτελεστική εξουσία ώστε αναθεωρήσει την πολιτική της στο θέμα αυτό, εντάσσοντας τελικά το έργο στα κανονικά (και άνευ προϋποθέσεων) αναπτυξιακά έργα που θα εκτελεστούν μέσα στο 1991;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 431 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη στις 19 Δεκεμβρίου 1989.

«Πριν από τρεις περίπου μήνες έχασαν τη ζωή τους τέσσερα άτομα σε δυο θανατηφόρα οδικά δυστυχήματα στους δρόμους Ξυλοφάγου - Αγίας Νάπας και Φρενάρους -Βρυσούλλων.

Κατά την εκτίμηση ειδικών ασφάλειας τροχαίας κυκλοφορίας και τα δυο δυστυχήματα οφείλονταν και στην έλλειψη κατάλληλης σήμανσης και σηματοδότησης των πιο πάνω δρόμων.

Παρά την παρέλευση κάθε εύλογου χρόνου για τη σήμανση, σηματοδότηση και βελτίωση των πιο πάνω δρόμων και παρά την εξαγγελία του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων ότι θα άρχιζαν σύντομα οι πιο πάνω εργασίες, παρατηρείται μια αδικαιολόγητη αργοπορία στην εκτέλεση των πιο πάνω έργων, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι της περιοχής που χρησιμοποιούν τους πιο πάνω δρόμους να αισθάνονται πικρία και απογοήτευση και συνάμα και ανασφάλεια από την καθημερινή χρήση των δρόμων.

Το μεγαλύτερο τμήμα του δρόμου Φρενάρους-Βρυσούλλων ευθυγραμμίστηκε και βελτιώθηκε πρόσφατα από την Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου. Παραμένει όμως η σήμανση και η σηματοδότηση του βελτιωμένου τμήματος του δρόμου. Επίσης καθυστερεί η βελτίωση ενάμισι περίπου χιλιομέτρου του πιο πάνω δρόμου για την οποία, σύμφωνα με πληροφορίες μας, υπάρχει η έγκριση της σχετικής δαπάνης. Εκτός και αν η καθυστέρηση οφείλεται στη διεξαγωγή ειδικής μελέτης από τη μικτή επιτροπή ξένων εμπειρογνωμόνων και Κυπρίων ειδικών για την αξιολόγηση και ιεράρχηση ορθολογιστικής ανάπτυξης του οδικού δικτύου της περιοχής!

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Ποια είναι η υπεύθυνη αρχή που θα αναλάβει την ευθυγράμμιση και τη βελτίωση του υπόλοιπου τμήματος του δρόμου Φρενάρους - Βρυσούλλων;

(β) Πότε θα αρχίσει η σήμανση και σηματοδότηση του βελτιωμένου τμήματος του πιο πάνω δρόμου;

(γ) Πότε θα αρχίσουν τα βελτιωτικά έργα του δρόμου Ξυλοφάγου-Αγίας Νάπας, με προτεραιότητα στα επικίνδυνα σημεία συμβολής του με τους δρόμους Λιοπετρίου, Σωτήρας, Αγίας Νάπας και Παραλιμνίου-Αγίας Νάπας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄432 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκο Μακρίδη στις 19 Δεκεμβρίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκεται η επεξεργασία των Κανονισμών που θα εκδοθούν με βάση τους περί Οδικής Ασφάλειας Νόμους (Ν.174/86 που δημοσιεύτηκε στις 14/11/86 και Ν. 158/87 που δημοσιεύτηκε στις 30/6/87) και πότε θα υποβληθούν στη Βουλή για έγκριση.

Κατά την επεξεργασία των πιο πάνω νόμων, λήφθηκαν υπόψη στη συζήτηση οι εισηγήσεις όλων των σχετικών κυβερνητικών υπηρεσιών και οι αποφάσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων ήταν ομόφωνες.

Η ταχεία εφαρμογή όλων των νόμων που αναφέρονται στην οδική ασφάλεια επιβάλλεται χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 433 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Δεκεμβρίου 1989.

«Ο αγροτικός δρόμος Αγιάς Βαρβάρας - Αλάμπρας, μήκους 2,5 -3 χιλιομέτρων, σε περίπτωση απλής, έστω, επίστρωσής του με χαβάρα και κατασκευής 3-4 μικρών γεφυριών σε ισάριθμα σημεία του θα εξυπηρετήσει βασικά τις δυο κοινότητες -κι ιδιαίτερα τον αγροτικό τους κλήρο- που για την ώρα αναγκάζονται να διανύσουν απόσταση τουλάχιστον πέντε χιλιομέτρων, μας επανατόνισε ο κοινοτάρχης Αγιάς Βαρβάρας Χαράλαμπος Χειρίδης σε ψεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 434 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Δεκεμβρίου 1989.

«Η επίσπευση της διαδικασίας για κήρυξη ως μονόδρομης κατεύθυνσης του κύριου δρόμου της κοινότητας Αγίας Βαρβάρας προς το Λυθροδόντα κι αντίθετης κατεύθυνσης του πλαγιόδρομου από το νηπιαγωγείο της κοινότητας μέχρι το δρόμο προς τον Κοτσιάτη είναι ενέργεια άμεσης προτεραιότητας κι επείγουσας σημασίας, για να μη θρηνήσουμε κι άλλα θύματα. Ψες (19.12.89) φορτηγό κατευθυνόμενο προς το Λυδροδόντα (και μπροστά στα μάτια μας που είχαμε πάει βασικά για το θέμα αυτό) παρ΄ ολίγον να σκοτώσει αγοράκι, που βάδιζε στον υπό αναφορά δρόμο ανύποπτο.

Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 435 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Δεκεμβρίου 1989.

«Από τα κατ΄έτος αναλαμβανόμενα ποσά εκ μέρους του κράτους υπό μορφή 'σχολικών' μένει (κατά κανόνα) αδιάθετο ένα ποσό, που -όπως κοινοτάρχες μας ανέφεραν-παραμένει αδρανές και μη, έστω, τοκιζόμενο, σ΄αντίθεση προς τα και πιο μικρά ποσά με τα οποία δανειοδοτείται η κοινότητα για εκπαιδευτικούς σκοπούς που τοκίζονται.

Γιατί η άνιση αυτή τακτική;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 436 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Δεκεμβρίου 1989.

«Τη 'διαφάνεια' (με τη μορφή της ετήσιας ενημέρωσής τους από μέρους του κράτους) στους ετήσιους ισολογισμούς των 'σχολικών' τους, που (από τις διάφορες κοινότητες) εισπράττει το κράτος, ζητούν με αναφορές τους που μας υπέβαλαν κοινοτάρχες της Λευκωσίας.

Προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να ικανοποιήσει το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 437 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Δεκεμβρίου 1989.

«Κοινοτάρχες της επαρχίας Λευκωσίας μας εξέφρασαν το παράπονο πως στα κατ΄εξοχήν ευαίσθητα γι΄αυτούς προγράμματα της εκπαιδευτικής ανάπτυξης των κοινοτήτων τους -όπως είναι η ανέγερση νέων αιθουσών διδασκαλίας, η κατασκευή γηπέδων, οι επιδιορθώσεις σχολικών κτιρίων, ο τεχνικός κ.ά. εξοπλισμός των σχολείων κτλ.- δεν ισχύει το σύστημα της κρατικής επιδότησης, με αποτέλεσμα ν΄αναγκάζονται (εκτός αν έκτακτα και σπάνια επιδοτηθούν) να καταβάλλουν εξ ιδίων ολόκληρη τη σχετική δαπάνη, ενώ γι΄άλλα κοινοτικά (αναπτυξιακά) προγράμματα λειτουργεί το σύστημα της (μερικής) κρατικής χορηγίας. Ρωτούν: 'γιατί';»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 438 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Δεκεμβρίου 1989.

«Πολλοί κοινοτάρχες της επαρχίας Λευκωσίας μας παραπονέθηκαν πως υποχρεούνται στην καταβολή φόρου 'επιχορήγησης' -μια λίρα και μερικά σεντ κατά μαθητή-'ενοικίου διδασκάλου', μολονότι εδώ και μερικά χρόνια τώρα κανένας δάσκαλος (από άλλες κοινότητες) δε διαμένει σ' αυτές.

Με ποια συλλογιστική αποκόπτεται από τα 'σχολικά' των κοινοτήτων το ποσό αυτό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 439 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Δεκεμβρίου 1989.

«Την κατασκευή 4-5 μικροφραγμάτων στην περιοχή Κοτσιάτη στον ποταμό Γιαλιά για εμπλουτισμό των υδροφόρων στρωμάτων των παρακείμενων γεωτρήσεων από τις οποίες υδροδοτούνται (για την ώρα) οι κοινότητες Αγίας Βαρβάρας, Πέρα Χωριού και Νήσου ζητούν οι κάτοικοι Αγίας Βαρβάρας, όπως και ψες μας επανέλαβε ο κοινοτάρχης κ. Χαράλαμπος Χειρίδης.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 440 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 21 Δεκεμβρίου 1989.

«Υπάρχουν πληροφορίες ότι σκάρτα μηχανέλαια, που περισυλλέγονται είτε από πλοία είτε από άλλες πηγές, χρησιμοποιούνται ως καύσιμη ύλη, χωρίς προηγουμένως να τους γίνεται καμιά επεξεργασία, ή απορρίπτονται στην περιοχή λυμάτων της Λεμεσού, με αποτέλεσμα να δημιουργείται κίνδυνος ρύπανσης του περιβάλλοντος.

Από την απόρριψη των μηχανελαίων στην πιο πάνω περιοχή υπάρχει ο κίνδυνος, σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουμε, να επηρεαστούν τα νερά του φράγματος του Κούρρη, πράγμα που θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις στο γεωργικό μας κόσμο που χρησιμοποιεί το νερό του φράγματος για αρδευτικούς σκοπούς, ή να επηρεαστούν τα υδροφόρα στρώματα που τυχόν υπάρχουν κάτω από τις δεξαμενές των λυμάτων. Πέραν τούτου δεν πρέπει να λησμονηθεί ότι από το φράγμα αυτό υδρεύονται η Λάρνακα, η ελεύθερη Αμμόχωστος και μερικώς η Λευκωσία. Με βάση τα πιο πάνω καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή για τα ακόλουθα:

(α) Αληθεύουν οι πληροφορίες για την ύπαρξη αυτού του προβλήματος;

(β) Γνωρίζει η κυβέρνηση ότι αυτά τα μηχανέλαια χρησιμοποιούνται ως καύσιμη ύλη χωρίς καμιά επεξεργασία;

(γ) Γίνεται πράγματι απόρριψή τους στην περιοχή 'Βατί' που γειτνιάζει με το φράγμα του Κούρρη;

(δ) Έγιναν τυχόν μελέτες κατά πόσο υπάρχει κίνδυνος επηρεασμού του φράγματος και των υδροφόρων στρωμάτων της περιοχής;

(ε) Τι ενέργειες γίνονται για να σταματήσει η περαιτέρω ρύπανση του περιβάλλοντος σε περίπτωση που οι πιο πάνω πληροφορίες είναι αληθείς;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 441 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 21 Δεκεμβρίου 1989.

«Οι Ναυτικοί 'Ομιλοι Λάρνακας και Αμμοχώστου κάθε χρόνο από το Σεπτέμβρη ως το Μάη πληρώνουν στο Δήμο Λάρνακας τετρακόσιες λίρες

μηνιαίως για τη θέρμανση της πισίνας του Κοινοτικού Κέντρου Λάρνακας που χρησιμοποιούν οι κολυμβητές τους.

Λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι δυο ναυτικοί όμιλοι, των σημαντικών δαπανών στις οποίες υποβάλλονται και της ανάγκης προπόνησης των εξήντα κολυμβητών τους, καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή αν ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού προτίθεται να επιχορηγήσει τους δυο ναυτικούς ομίλους ή να καταβάλλει απευθείας τη δαπάνη θέρμανσης στο Δήμο Λάρνακας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 442 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Πέτα στις 21 Δεκεμβρίου 1989.

«Η κοινότητα Ορούντας εξέθεσε πρόσφατα προς τις αρμόδιες αρχές του κράτους το σοβαρό πρόβλημα της οχληρίας που προκαλείται από την καύση των ψόφιων και των κατάλοιπων των χοιροτροφείων.

Όμως, ενώ αναγνωρίστηκε η ύπαρξη του προβλήματος και ο κίνδυνος για την υγεία των κατοίκων, τίποτε δεν έγινε ακόμη για την επίλυση του προβλήματος.

Παρακαλούμε την αρμόδια αρχή του κράτους να πληροφορήσει το Σώμα: Θα ληφθούν αμέσως τα ενδεδειγμένα μέτρα για την επίλυση του προβλήματος και την προστασία της υγείας των κατοίκων της κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 443 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Πέτα στις 22 Δεκεμβρίου 1989.

«Η κοινότητα Λυθροδόντα θέτει έντονα την ανάγκη όπως τοποθετηθούν πινακίδες στην αρχή της πρόσβασης προς την κοινότητα από τον υπεραστικό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού.

Παρόμοιο πρόβλημα τοποθέτησης - αντικατάστασης πεπαλαιωμένων πινακίδων αντιμετωπίζουν δεκάδες κοινότητες, πράγμα που δυσκολεύει πολύ τη διακίνηση του λαού.

Παρακαλώ όπως ενημερωθεί το Σώμα: Μελετάται η άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος για την εύκολη και ασφαλή διακίνηση του λαού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 444 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Δεκεμβρίου 1989.

«Πληροφορούμαστε πως ο εκδοτικός οίκος 'ΜΑΜ' πρότεινε αρμόδια τη σύσταση κυπριακού βιβλιοπωλείου στην Αθήνα -με εξόφθαλμες τις ευεργετικές επιπτώσεις από μια τέτοια κίνηση και στο εθνικό θέμα της Κύπρου, πέρα από την ωστική κίνηση που θα δοθεί στον τομέα της αναβάθμισης της ασφυκτιώσας στα στενά κυπριακά πλαίσια κυπριακής γραμματείας-με την προϋπόθεση πως θα του παραχωρηθεί ο χώρος (κι επισημαίνει πως τέτοιος έχει επισημανθεί στη στοά Πεσμαζόγλου), αναλαμβάνοντας ο ίδιος την κάλυψη του μισθολογίου της υπαλλήλου, τον εφοδιασμό και σταθερό εμπλουτισμό του βιβλιοπωλείου με όλες τις εκδόσεις Κυπρίων συγγραφέων (καθώς και των κυπριολογικών), όπως και την κατά τακτά χρονικά διαστήματα ενημέρωση με συναφείς βιβλιογραφικούς καταλόγους όλων των βιβλιοπωλείων της Ελλάδας, από την Κρήτη ως τη Θράκη και από το Αιγαίο μέχρι το Ιόνιο.

Πώς τοποθετείται στην ομολογουμένως αξιόλογη αυτή πρόταση το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 445 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου στις 22 Δεκεμβρίου 1989.

«Η κουμανδαρία αποτελεί το βασικό προϊόν ορισμένων χωριών της επαρχίας Λεμεσού με χαμηλό βιοτικό επίπεδο. Η διάθεση όμως της κουμανδαρίας τα τελευταία χρόνια είναι προβληματική, γι 'αυτό διακόπηκε η κατασκευή της στα περισσότερα χωριά, με σοβαρές επιπτώσεις στο ήδη χαμηλό βιοτικό επίπεδο των επηρεαζόμενων χωριών.

Για αρκετά τώρα χρόνια υποβάλλεται ότι θα διευκολυνθεί η διάθεση της κουμανδαρίας, αν εγγραφεί και καθιερωθεί ως προϊόν με γεωγραφική προέλευση. Το 1987 το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ανακοίνωσε ότι το σχετικό νομοσχέδιο ετοιμάστηκε και ότι ήταν θέμα χρόνου η κατάθεσή του.

Επειδή το πρόβλημα οξύνεται περισσότερο και νοουμένου ότι επικρατεί η άποψη ότι, αν εγγραφεί η κουμανδαρία ως προϊόν γεωγραφικής προέλευσης, θα βοηθηθεί η διάθεσή της, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προτίθεται να καταθέσει το σχετικό νομοσχέδιο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 446 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Δεκεμβρίου 1989.

«Για πολλοστή φορά πηγές -ιδιωτικές βασικά-υδροδότησης της Λευκωσίας και των προαστίων της αποκαλύπτονται (μετά από σοβαρά κρούσματα ιώσεων κι άλλων παθήσεων) ως επιμολυσμένες σε ποσοστώσεις επικίνδυνες.

Συγκεκριμένα και πολύ πρόσφατα αναφέρονται οι περιπτώσεις των ιδιωτικών πηγών της Ανθούπολης και του Στροβόλου, όπου (στην τελευταία περίπτωση) τετρακόσιες οικογένειες κι ιδιαίτερα παιδιά κινδύνεψαν άμεσα από υδροδότησή τους από πηγές που περιείχαν νιτρώδη άλατα πέραν των διεθνώς αποδεκτών (κι επιτρεπτών) ορίων.

Τίθεται για τούτο επί τάπητος κι επιτακτικά το θέμα της εκ των προτέρων κι όχι εκ των υστέρων (δίκην μεταθανάτιας -post mortem- αναψηλάφησης) σύστασης υπηρεσίας επίβλεψης και ελέγχου της ποιότητας του παροχετευόμενου τόσο στ' αστικά όσο και σε αγροτικά κέντρα νερού, για να μη θρηνήσουμε σ' ανύποπτο χρόνο δεκάδες, αν όχι κι εκατοντάδες, θύματα.

Πώς αντικρίζεται αρμόδια το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 1, ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τα ντεπόζιτα νερού στον οικισμό Αγίου Γεωργίου Παλουριώτισσας, σας πληροφορώ ότι, σύμφωνα με την καθιερωμένη πολιτική, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προβαίνει στην αντικατάσταση όσων ντεποζίτων παρουσιάζουν διαρροές. Ο καθαρισμός των ντεποζίτων αποτελεί ευθύνη των αδειούχων των κατοικιών/διαμερισμάτων. Το αίτημα για απευθείας σύνδεση κάθε διαμερίσματος του οικισμού με την υδατοπρομήθεια δεν είναι δυνατό να ικανοποιηθεί, γιατί, σύμφωνα με τους όρους που θέτει το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, οι μετρητές νερού των διαμερισμάτων τοποθετούνται πάνω στις πλάκες οροφής των πολυκατοικιών (κυβερνητικών και ιδιωτικών).»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην Ερώτηση ΕΔ' 2, ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Η προμήθεια των ειδών υγιεινής για τους κυβερνητικούς οικισμούς γίνεται από τις κρατικές αποθήκες κατόπιν ζήτησης προσφορών και η ποιότητά τους θεωρείται, σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές, πολύ ικανοποιητική.

(β) Όσοι εκτοπισθέντες έχουν εγκαταστήσει περσιάνες στα υπνοδωμάτια των κατοικιών τους με δικά τους έξοδα, χωρίς να αναμένουν τη σειρά που καθορίστηκε για εκτέλεση της εργασίας με κυβερνητική δαπάνη, δεν μπορούν, σύμφωνα με την ακολουθούμενη πολιτική, να αποζημιωθούν εκ των υστέρων.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΔ' 5 και ΕΔ' 107, ημερομηνιών 14 Ιουλίου και 5 Σεπτεμβρίου 1989, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή, Νίκου Μακρίδη και Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Α. ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

1. Επιδιόρθωση κατοικιών - συντήρηση υδραυλικών

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προβαίνει στην επιδιόρθωση με κυβερνητική δαπάνη όλων των οικιστικών μονάδων που παρουσιάζουν οποιοδήποτε πρόβλημα, νοουμένου ότι θα ειδοποιηθεί σχετικά από τους ενοίκους. Το ίδιο γίνεται και σ' ό,τι αφορά την επιδιόρθωση/αντικατάσταση των υδραυλικών εγκαταστάσεων των κατοικιών του οικισμού που παρουσιάζουν διαρροές.

2. Αποχετευτικό

Για απάμβλυνση του προβλήματος τούτου αποφασίστηκε να ανορυχθούν πρόσθετοι απορροφητικοί λάκκοι στον οικισμό και προς το σκοπό αυτό έχει ήδη κατακυρωθεί σχετική προσφορά. Οι εργασίες αναμένεται να ολοκληρωθούν μέσα σε διάστημα δυο περίπου μηνών.

3. Τοποθέτηση ηλιακών θερμοσιφώνων

Ζητήθηκαν προσφορές για την τοποθέτηση θερμοσιφώνων οι οποίες αξιολογούνται από το Συμβούλιο Προσφορών και, μόλις γίνει κατακύρωσή τους, θα αρχίσει η εγκατάσταση των θερμοσιφώνων. Η διαδικασία αποζημίωσης όσων έχουν ήδη τοποθετήσει ηλιακούς θερμοσίφωνες με δική τους δαπάνη θα αρχίσει παράλληλα με την εγκατάσταση των ηλιακών θερμοσιφώνων στον οικισμό.

4. Πεζόδρομοι

Δεν υπάρχουν ασυμπλήρωτοι πεζόδρομοι στον πιο πάνω οικισμό.

Β. ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΝΔΡΕΑ

1. Αποχετευτικό

Ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο Α2 ανωτέρω.

2. Συμπλήρωση πεζόδρομων της οδού 25ης Μαρτίου

Η οδός 25ης Μαρτίου είναι εκτός του κυβερνητικού οικισμού και επομένως δεν είναι ευθύνη του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως η κατασκευή πεζόδρομου σ' αυτή αλλά του οικείου Δήμου.

Γ. ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΛΟΥΚΑ

Τόσο ο βιολογικός σταθμός όσο και το αποχετευτικό σύστημα του οικισμού δεν παρουσιάζουν οποιοδήποτε πρόβλημα.

Δ. ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ ΑΥΤΟΣΤΕΓΑΣΗΣ (Α & Β ΦΑΣΕΙΣ)

1. **Βελτίωση προβληματικών κατοικιών**

Ήδη έχει αρχίσει η παραχώρηση των αναγκαίων πιστώσεων προς τους κατόχους των προβληματικών κατοικιών είτε για να τις βελτιώσουν είτε να τις αντικαταστήσουν. Στους συνοικισμούς των δυο Φάσεων Α & Β επηρεάζονται 153 σπίτια για επιδιόρθωση/αντικατάσταση, με υπολογιζόμενη συνολική δαπάνη £150,000 περίπου.

2. **Παραχώρηση χαλίτικης γης για επέκταση του κοιμητηρίου Λατσιών**

Το αίτημα του Δήμου Λατσιών για παραχώρηση κυβερνητικής γης για επέκταση του υφιστάμενου κοιμητηρίου βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο μελέτης και σύντομα αναμένεται να ληφθεί σχετική απόφαση από την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 9, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με τη μετάδοση από το ΡΙΚ ανακοινώσεων της Παγκύπριας Κίνησης 'Επιστροφή' υπό μορφή διαφημίσεων, σας πληροφορώ ότι το 'Ιδρυμα δεν έχει χρεώσει οποιοδήποτε ποσό για το σκοπό αυτό. Το κείμενο της ανακοίνωσης/διαφήμισης συμφωνήθηκε μεταξύ του ΡΙΚ και εκπροσώπων της Κίνησης, σε τρόπο ώστε να μη συγκρούεται με την πολιτική που εφαρμόζει το 'Ιδρυμα για τη μετάδοση συνθημάτων κομμάτων, οργανώσεων, συνδέσμων κτλ. σ'ό,τι αφορά εκδηλώσεις που οργανώνονται.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 11, ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ενίσχυση του γραφείου της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας στην Ευρύχου, σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Εσωτερικών είναι ενήμερο για τα κενά που υπάρχουν στο γραφείο αυτό τόσο σε διοικητικό όσο και σε γραφειακό προσωπικό. Συναφώς αναφέρεται ότι χηρεύει αριθμός θέσεων, την πλήρωση των οποίων έχουμε επανειλημμένα ζητήσει από το αρμόδιο Υπουργείο Οικονομικών. 'Οπως πληροφορούμαστε από το εν λόγω Υπουργείο, η πλήρωση των θέσεων αυτών προωθείται και αναμένεται ότι τα υφιστάμενα κενά θα πληρωθούν σύντομα.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 39, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το γεφύρι βρίσκεται στο δρόμο Μονάγρι-Αγ. Γεώργιος-Συλίκου-Κουκά-Πέρα Πεδί που υπάγεται στην αρμοδιότητα του επάρχου Λεμεσού. Το Τμήμα Δημόσιων 'Εργων σε συνεργασία με τις Τεχνικές Υπηρεσίες της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού θα ετοιμάσει σχέδια για κατασκευή νέου γεφυριού το δεύτερο εξάμηνο του 1990, διότι το υφιστάμενο δεν μπορεί να επιδιορθωθεί.

Το θέμα της εξασφάλισης των σχετικών πιστώσεων είναι της αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 45, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η αναστήλωση της παλιάς βρύσης του χωριού Λετύμπου έχει ενταχθεί στα πλαίσια εξωραϊστικού σχεδίου, που περιλαμβάνει επίσης δημιουργία πλατείας κοντά στο δημοτικό σχολείο και το Μνημείο Ηρώων, αναστήλωση ελιόμυλου και πιεστηρίου κτλ. Η υλοποίηση του σχεδίου προγραμματίζεται για το 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 46, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η επέκταση του κοιμητηρίου της κοινότητας Τσάδας προωθείται όχι με απαλλοτρίωση του αναγκαίου χώρου, αλλά με αγορά του με διαπραγματεύσεις με τους ιδιοκτήτες των επηρεαζόμενων τεμαχίων. Συναφώς αναφέρεται ότι ο Πρώτος Ιατρικός Λειτουργός Πάφου έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για την καταλληλότητα του χώρου και ο Επαρχιακός Κτηματολογικός Λειτουργός Πάφου ετοιμάζει έκθεση για την αγοραία αξία των τεμαχίων, για να μπορέσει η Χωριτική Αρχή Τσάδας να διαπραγματευθεί την αγορά τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 47, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Ύστερα από επιτόπια επίσκεψη αρμόδιων υπαλλήλων του Τμήματος Αρχαιοτήτων διαπιστώθηκε πως η Μονή και το εικονοστάσι δε διατρέχουν στο παρόν στάδιο κίνδυνο καταστροφής.

Η Μονή του Τιμίου Σταυρού της Μύθθας αποτελεί εκκλησιαστική περιουσία, ανήκει στη Μητρόπολη Πάφου και είναι κηρυγμένη σε αρχαίο μνημείο Β΄ πίνακα. Σύμφωνα με την υφιστάμενη διαδικασία, οι εργασίες συντήρησης των αρχαίων μνημείων Β΄ πίνακα αναλαμβάνονται από το Τμήμα Αρχαιοτήτων, αφού οι ιδιοκτήτες προκαταβάλουν το ήμισυ της απαιτούμενης δαπάνης.

Με την προϋπόθεση πως η Μητρόπολη Πάφου θα καταβάλει το ήμισυ της δαπάνης που απαιτείται, το Τμήμα Αρχαιοτήτων είναι πρόθυμο να προχωρήσει στη συντήρηση της Μονής και του εικονοστασίου του καθολικού της.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 51, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Στο χωριό Τσάδα δεν υπάρχουν ετοιμόρροπα σπίτια για κατεδάφιση. Προφανώς η ερώτηση αφορά παλιό σπίτι, μέρος του οποίου επιβάλλεται να κατεδαφιστεί για διαπλάτυνση του κύριου δρόμου που διέρχεται μέσα από την κατοικημένη περιοχή του χωριού. Το Συμβούλιο Βελτιώσεως Τσάδας προσπαθεί να εξασφαλίσει τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη του εν λόγω σπιτιού για κατεδάφιση του επηρεαζόμενου μέρους του και για αποζημίωσή του σύμφωνα με εκτίμηση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Αν παραστεί ανάγκη, θα προωθηθεί η διαδικασία απαλλοτρίωσης του σπιτιού.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 85, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«1. **Δρόμος Τροόδους - Προδρόμου**

Τα κατασκευαστικά σχέδια για το δρόμο αυτό αναμένεται ότι θα συμπληρωθούν μέχρι το τέλος του έτους.

Η βελτίωση του εν λόγω δρόμου θα αξιολογηθεί και ιεραρχηθεί στα πλαίσια ειδικής μελέτης που διεξάγεται για την ορθολογιστική ανάπτυξη του οδικού δικτύου.

Η μελέτη, που θα βασίζεται σε τεχνικά, οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, υπολογίζεται ότι θα είναι έτοιμη το πρώτο τρίμηνο του 1990.

2. **Δρόμος Πλατρών-Προδρόμου**

Το έργο αυτό θα υλοποιηθεί μετά τη συμπλήρωση των έργων βελτιώσεως των δρόμων Πέρα Πεδίου-Μανδριών-Πλατρών και Ερήμης-Ομόδους-Μανδριών. Τα σχέδια του δρόμου αυτού υπολογίζεται ότι θα είναι έτοιμα περί το τέλος Μαρτίου 1990.

Το έργο ικανοποιεί τα τεχνικοοικονομικά κριτήρια της Διεθνούς Τράπεζας και είναι υποψήφιο για ένταξη σε ένα από τα μεγάλα σχέδια οδικής ανάπτυξης του Υπουργείου.

3. **Δρόμος *Pine Wood* - Κακοπετριάς**

Το έργο αυτό ικανοποιεί τα τεχνικοοικονομικά κριτήρια της Διεθνούς Τράπεζας και είναι υποψήφιο για ένταξη σε ένα από τα μεγάλα σχέδια οδικής ανάπτυξης του Υπουργείου.

4. **Γεφύρι στο δρόμο Προδρόμου-Πλατρών**

Το έργο θα εκτελεστεί μέσα στο 1990.

5. **Κεντρική πλατεία-Κυκλική νησίδα στον Πρόδρομο**

Το έργο θα εκτελεστεί μέσα στο 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 91, ημερομηνίας 23 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Κατά καιρούς περιήλθαν, πράγματι, σε γνώση της αστυνομίας πληροφορίες για διακίνηση ναρκωτικών στην περιοχή Πύλας και έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα παρακολούθησης/επαγρύπνησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ΄ 117, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

(α) Η κατασκευή αμπελουργικών δρόμων σ΄όλη την Κύπρο εντάσσεται στα πλαίσια της προσπάθειας για υποβοήθηση και ενίσχυση των αμπελουργικών περιοχών και χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από την κυβέρνηση. Οι εργασίες εκτελούνται από συνεργεία των επαρχιακών διοικήσεων.

(β) Επί χρόνια παραχωρείτο η βοήθεια αυτή με πρόσθετες πιστώσεις που εγκρίνονταν στη διάρκεια του χρόνου και παραχωρούνταν κάτω από το άρθρο 41.613 'Βελτίωση και Κατασκευή Αγροτικών Δρόμων' του

κεφαλαίου 23Δ 'Αγροτική Ανάπτυξη' του εκάστοτε Προϋπολογισμού Αναπτύξεως. Από το 1986 η βοήθεια αυτή για την κατασκευή αμπελουργικών δρόμων προϋπολογίζεται έγκαιρα κάτω από το υπό αναφορά άρθρο, πέρα βέβαια από την προϋπολογιζόμενη δαπάνη για τους υπόλοιπους αγροτικούς δρόμους που εκτελούνται με συνεισφορά και των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων.

(γ) Με βάση τα στοιχεία που υπάρχουν για την κατά κοινότητα κατανομή των πιστώσεων για τα χρόνια 1986-1989, φαίνεται ότι το ποσοστό της Μαραθάσας (για 15 χωριά που καλύπτει το σχέδιο της περιοχής), στο σύνολο των από την κυβέρνηση κατασκευαζόμενων αμπελουργικών δρόμων σε 150 περίπου χωριά σε όλη την Κύπρο, είναι αρκετά ικανοποιητικό και έχει μάλιστα βελτιωθεί ελαφρά (από 9.5% το 1986 σε 11.25% το 1989).

(δ) Σε ό,τι αφορά τις δαπάνες, σημειώνεται ότι η κυβέρνηση έχει αυξήσει τις πιστώσεις που διατίθενται για αμπελουργικούς δρόμους παγκύπρια (από £75,000 το 1986, σε £100,000 το 1987 και σε £200,000 το 1988 και το 1989), έτσι που και για τα χωριά της Μαραθάσας έχει υπερδιπλασιαστεί το ύψος των πιστώσεων που παραχωρούνται για την περίπτωση αυτή. Για το 1990 έγινε σύσταση για περίληψη συνολικού ποσού £200,000, που θα κατανεμηθεί ανάλογα από το Υπουργείο Εσωτερικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 121, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«1. 'Ηταν και είναι γνωστό ότι στην περιοχή Μαραθάσας κατασκευάζεται για εμπορικούς σκοπούς μεγάλη ποσότητα σιουτζιούκκου. Στις πλείστες περιπτώσεις η κατασκευή δε γίνεται κάτω από αποδεκτές υγειονομικές συνθήκες (κρέμασμα κάτω από κληματαριές, εκτεθειμένος σε σκόνες, έντομα και στα φυτοφάρμακα που πιθανόν να ψεκαζόταν το κλήμα). Στο παρελθόν υπήρξαν παράπονα ότι το προϊόν περιείχε ακαθαρσίες.

2. Για αντιμετώπιση της κατάστασης άρχισε από το 1984 διαφωτιστική εκστρατεία και στάλήκαν ειδοποιήσεις σ'όσους κατασκευάζουν σιουτζιούκκο πάνω σε εμπορική βάση για βελτίωση των συνθηκών παρασκευής και εγγραφή τους στο Επιστημονικό Συμβούλιο Τροφίμων σύμφωνα με τους υφιστάμενους Κανονισμούς, δηλαδή τους περί Υγιεινής Τροφίμων Γενικούς Κανονισμούς του 1970.

3. Επανειλημμένες επιθεωρήσεις και συμβουλές προς τους παραγωγούς δεν έφεραν αποτελέσματα. Τον Ιούνιο του 1988 δόθηκαν νέες ειδοποιήσεις, αλλά και πάλι χωρίς αποτέλεσμα. Γι' αυτό κρίθηκε σκόπιμο να ληφθούν δικαστικά μέτρα εναντίον παραβατών.

4. Τα πρώτα δικαστικά μέτρα λήφθηκαν εναντίον όσων κατασκεύαζαν σιουτζιούκκο κατά το χρόνο της επιθεώρησης. Σε μεταγενέστερες επιθεωρήσεις πιθανότατα να κατηγορηθούν και άλλοι.

5. Μετά τη λήψη των κλήσεων του δικαστηρίου οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί διαμαρτυρήθηκαν και προς το Υπουργείο Υγείας. Σε επίσκεψη του Αν. Διευθυντή Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και του Πρώτου Υγειονομικού Επιθεωρητή στα χωριά Μουτουλλάς και Καλοπαναγιώτης στις 5 Αυγούστου 1989, με τον Πρόεδρο της κοινότητας Καλοπαναγιώτη και με τα μέλη του

Συμβουλίου Βελτιώσεως Μουτουλλά και άλλους ενδιαφερομένους συζητήθηκαν τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται κατά την κατασκευή του σιουτζιούκκου. Ακολούθησε επιθεώρηση των υποστατικών και έγιναν υποδείξεις για βελτιώσεις που έγιναν αποδεκτές από τους κατοίκους για μελλοντική υιοθέτηση και διασφάλιση της υγιεινής του προϊόντος.

6. Σε καμιά περίπτωση δε σημειώθηκε υπαναχώρηση και προσαγωγή κατοίκων στο δικαστήριο, για το λόγο ότι οι υποθέσεις ήταν καταχωρημένες και ορισμένες για ακρόαση πριν από την επίσκεψη στις κοινότητες Μουτουλλά και Καλοπαναγιώτη στις 5.8.89. Ούτε δόθηκαν υποσχέσεις για απόσυρση. Συγκεκριμένα η υπόθεση του Σωκράτη Λοϊζίδη που αναφέρεται με αρ. 22/40/89 ήταν καταχωρημένη στο δικαστήριο από τις 12.6.89 και η επίσκεψη έγινε στις 5.8.89.

7. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου βλέπουν με πολλή συμπάθεια την τάξη των βιοτεχνών αυτών. Οι συμβιβαστικές λύσεις που προτάθηκαν και έγιναν αποδεκτές εξασφαλίζουν την υγιεινή παραγωγή του σιουτζιούκκου.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στις ερωτήσεις ΕΔ΄ 127 και ΕΔ΄ 192, ημερομηνιών 13 Σεπτεμβρίου και 10 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού και του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Η δημιουργία κατάλληλων κοινοτικών αθλητικών χώρων αποτελεί σταθερό στόχο της πολιτικής της κυβέρνησης και εντάσσεται στον ευρύτερο στόχο της περιφερειακής αθλητικής ανάπτυξης.

Μέσα στα πλαίσια αυτά ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού θα εξετάσει και το θέμα της παραχώρησης πρόσθετης οικονομικής βοήθειας στην κοινότητα Φαρμακά για συμπλήρωση του γηπέδου, μόλις η κοινότητα εξασφαλίσει το χώρο στον οποίο άρχισαν οι εργασίες κατασκευής του γηπέδου (ο χώρος είναι χαλίτικος και το θέμα το χειρίζεται το Κτηματολόγιο).»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 136, ημερομηνίας 16 Σεπτεμβρίου 1989,του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Μέχρι την ψήφιση του περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου (Αρ. 87 του 1989) το ΚΥΠΕ λειτουργούσε κάτω από την εποπτεία του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών και οι δαπάνες του καλύπτονταν από τον Τακτικό Προϋπολογισμό (Κεφ. 49Α-344). Δυνάμει των προνοιών του εν λόγω Νόμου, προωθείται η σύνταξη σχετικών Κανονισμών από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΥΠΕ.

Ως προς την επίμαχη ανταπόκριση του ΚΥΠΕ στις 6.9.89 στην οποία γίνεται αναφορά στην ερώτηση του κ. Χατζηδημητρίου, το Διοικητικό Συμβούλιο του Πρακτορείου έχει δώσει οδηγίες όπως επιδεικνύεται η δέουσα προσοχή στη διατύπωση των ειδήσεων για την αποφυγή δυσμενών εντυπώσεων για φιλικές μας χώρες.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 138, ημερομηνίας 16 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«1. Πριν και μετά την έναρξη του μέτρου το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων είχε επαφές με την Εταιρεία Λεωφορείων Λευκωσίας και την Ομοσπονδία Συνδέσμων Γονέων για την επίλυση των προβλημάτων που πιθανόν να αντιμετώπιζαν οι μαθητές των δημοτικών σχολείων.

2. Ήδη έχουν διευθετηθεί επιπρόσθετες ειδικές διαδρομές για την εξυπηρέτηση των μαθητών και σε αρκετές περιπτώσεις το μέτρο της παιδονομίας έχει επεκταθεί και στην περίοδο πριν από την έναρξη των μαθημάτων. Αναφέρεται επίσης ότι η Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού μελετά ειδικές διευθετήσεις για τις περιπτώσεις που και οι δυο γονείς είναι δημόσιοι υπάλληλοι.

3. Το Τμήμα Δημόσιων Έργων, για να επισημάνει συγκεκριμένα προβλήματα που δεν έχουν ακόμα λυθεί, έχει στείλει σε όλους τους Συνδέσμους Γονέων Δημόσιων Σχολείων Λευκωσίας ερωτηματολόγιο με σκοπό την προώθηση λύσεων.

4. Το Τμήμα Δημόσιων Έργων θα ετοιμάσει έκθεση αξιολόγησης των προβλημάτων με εισηγήσεις για τη λήψη μέτρων επίλυσής τους. Η έκθεση θα είναι έτοιμη μέσα στον Ιανουάριο του 1990 και θα περιλαμβάνει και αξιολόγηση της απάμβλυνσης στην κυκλοφοριακή συμφόρηση που έχει επιτευχθεί με την καθιέρωση του κλιμακωτού ωραρίου.

5. Σχετικά αναφέρεται ότι τα προκαταρκτικά αποτελέσματα έδειξαν ότι έχει επιτευχθεί μείωση στην ένταση της πρωινής κυκλοφοριακής αιχμής της τάξης του 10-20%.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 141, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η κοινότητα Λυμπιών έχει συμπεριληφθεί στο σχέδιο δανειοδότησης της στέγασης νεαρών ζευγαριών σε κοινότητες της αποστρατιωτικοποιημένης ζώνης, σύμφωνα με πρόσφατη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄ 143, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«(α) Από την υποβολή της ερώτησης έχουν συμπληρωθεί οι λογαριασμοί της ΣΕΔΙΓΕΠ και έχουν κυκλοφορήσει οι τελικές εκκαθαρίσεις των σταφυλιών που είναι σημαντικά ψηλότερες από τις προκαταβολές.

(β) Γενικά οι τιμές εκκαθάρισης των σταφυλιών για τις πιο πολλές ποικιλίες που εμπορεύτηκε η ΣΕΔΙΓΕΠ κατά τη φετινή περίοδο είναι ψηλότερες από την περσινή.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 149, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το έργο Γέφυρα Ξερού-Τροόδους είναι μέσα στις προτεραιότητες του κυβερνητικού προγράμματος για βελτίωση του οδικού δικτύου της νήσου.

Η πορεία του πιο πάνω δρόμου θα εξαρτηθεί από το πόρισμα τεχνικο-οικονομικής μελέτης. Ανεξάρτητα όμως από την τελική πορεία του δρόμου αυτού (μέσω Κελοκεδάρων-Αρμίνου ή μέσω Νικόκλειας-Κεδάρων), θα προβλεφθεί η κατασκευή εγκάρσιων συνδέσεων των κοινοτήτων της περιοχής με το δρόμο που τελικά θα επιλεγεί για βελτίωση.

Ο χρόνος εκτελέσεως του έργου θα εξαρτηθεί από τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 153, ημερομηνίας 21 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«(α) Έχει αποφασιστεί η δημιουργία δυο διαβάσεων πεζών στην οδό Μαρίνου Γερολάνου, από τις οποίες η μια θα είναι ανισόπεδη, σε σημεία που να εξυπηρετούν τόσο τους μαθητές του 15ου Δημοτικού Σχολείου όσο και του Γ΄ Γυμνασίου Αγίου Ιωάννη που βρίσκεται σε απόσταση 80 μέτρων περίπου, καθώς και τους άλλους πεζούς στην περιοχή.

(β) Η εισήγηση για εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη διασταύρωση της λεωφόρου Συγγρού με την οδό Μαρίνου Γερολάνου δε μας βρίσκει σύμφωνους, γιατί θα δημιουργηθεί κυκλοφοριακό πρόβλημα λόγω του ότι σε απόσταση 100 περίπου μέτρων, στη διασταύρωση Συγγρού/Ομονοίας, υπάρχουν ήδη φώτα τροχαίας. Εν πάση περιπτώσει, το όλο θέμα θα επανεξεταστεί μετά τη συμπλήρωση των εργασιών στη λεωφόρο Συγγρού και υπό το φως των συμπερασμάτων που θα εξαχθούν ύστερα από τη δημιουργία και λειτουργία των αναφερόμενων δύο διαβάσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 155, ημερομηνίας 21 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«(α) Κατά τα τελευταία 10 χρόνια κατασκευάστηκε στην περιοχή Αμμοχώστου το αλιευτικό καταφύγιο Παραλιμνίου σε δυο φάσεις, με συνολικό κόστος £100,000. Αναφέρεται συναφώς ότι στην περιοχή Αμμοχώστου κατασκευάστηκε το 1972 και το αλιευτικό καταφύγιο Αγ. Νάπας.

(β) Οι δαπάνες και για τα δυο προαναφερόμενα αλιευτικά καταφύγια προήλθαν από ειδικό άρθρο του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως.

(γ) Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πιστεύει ότι τα προαναφερόμενα αλιευτικά καταφύγια επιτελούν το σκοπό για τον οποίο κατασκευάστηκαν, δηλαδή την παροχή καταφυγίου στα αλιευτικά σκάφη. Μέχρι της στιγμής η προστασία/εξυπηρέτηση που παρέχεται στα αλιευτικά σκάφη που ελλιμενίζονται στα καταφύγια αυτά είναι πολύ ικανοποιητική. Αν ωστόσο στα αλιευτικά αυτά καταφύγια ελλιμενίζονται και σκάφη αναψυχής, χωρίς να λαμβάνεται από πλευράς των ιδιοκτητών τους η αναγκαία προφύλαξη (καλύτερη αγκυροβόληση, δέσιμο κτλ.), έτσι που να αποφεύγεται ζημιά στα σκάφη τους, αυτό δεν οφείλεται σε κακή κατασκευή τους.

(δ) Η περιγραφή της γενικής κατάστασης της θάλασσας για τις 17-18 Σεπτεμβρίου 1989 έγινε στο νυκτερινό τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων

των 8.30 μ.μ. της 17ης Σεπτεμβρίου 1989. Η Μετεωρολογική Υπηρεσία εκδίδει ανελλιπώς ειδικά δελτία καιρού, τόσο για τη θαλάσσια περιοχή της Κύπρου όσο και για ολόκληρη την Ανατολική Μεσόγειο, τα οποία μεταδίδονται στους ναυτιλλομένους μέσω της παράκτιας υπηρεσίας της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

Διευκρινίζεται ότι για καθαρά τοπικές και μεμονωμένες συνθήκες δεν είναι δυνατή η έκδοση οποιωνδήποτε ειδικών δελτίων ή προειδοποιήσεων, γιατί δεν υπάρχει η αναγκαία προς τούτο υποδομή. Για να είναι σε θέση η Μετεωρολογική Υπηρεσία να εκδίδει ειδικά δελτία καιρού για όλες τις παράλιες περιοχές, με τις ιδιάζουσες συνθήκες που κάποτε επικρατούν, θα πρέπει να οργανωθεί ειδική μονάδα ναυτικής μετεωρολογίας με παρατηρητήριο και επανδρωμένους παράκτιους σταθμούς. Επίσης απαιτούνται συστήματα επικοινωνίας για την έγκαιρη λήψη των πληροφοριών στο κεντρικό γραφείο προγνώσεων και τη μεταβίβαση των εξειδικευμένων δελτίων και προειδοποιήσεων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στους άμεσα ενδιαφερομένους. Το θέμα τούτο, δηλαδή της ενδυνάμωσης των υφιστάμενων κυβερνητικών υπηρεσιών, μελετάται στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 156, ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων δίνει μεγάλη σημασία στην ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό των βασικών οδικών αρτηριών της υπαίθρου και προγραμματίζει για το δρόμο Ξυλοφάγου-Αγίας Νάπας, καθώς και για το οδικό δίκτυο των Κοκκινοχωριών γενικότερα, τα πιο κάτω:

1. Δρόμος Ξυλοφάγου-Αγίας Νάπας

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αρ. 32.687 και ημερ. 1.12.1989 αποφάσισε, σύμφωνα με τις εισηγήσεις του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, για αντιμετώπιση του προβλήματος της οδικής ασφάλειας όπως προωθηθεί η έναρξη της βελτίωσης του δρόμου αυτού μέσα στο 1990.

Θα ληφθεί επίσης, σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση, πρόνοια για τη δημιουργία ειδικής λωρίδας για δίτροχα και θα βελτιωθούν οι διασταυρώσεις του. Αναμένεται πως ο δρόμος θα στοιχίσει £500,000 μαζί με την παράκαμψη της Ξυλοφάγου. Παράλληλα έχουν υλοποιηθεί ήδη τα αποφασισθέντα βραχυπρόθεσμα μέτρα για αύξηση της οδικής ασφάλειας στον εν λόγω δρόμο, ως βελτίωση της σήμανσης και σηματοδότησης, παγκέττων κτλ.

2. Οδικό Δίκτυο Κοκκινοχωριών

(α) Δρόμος Φρενάρους-Σωτήρας

Το έργο προχωρεί κανονικά. οι εργασίες θα συνεχιστούν και θα τελειώσουν μέσα στο Γενάρη του 1990.

(β) Δρόμος Λιοπετρίου-Φρενάρους και εντός της Ξυλοφάγου (5 χμ.)

Τα σχέδια του δρόμου είναι έτοιμα και προωθείται η διαδικασία των προσφορών. Δεν υπάρχει πρόνοια στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1990, αλλά το έργο περιλαμβάνεται στον κατάλογο πρόσθετων έργων που έχουν σχέση με τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως

1990, με προτεραιότητα «Β», που κατατέθηκε από το Γραφείο Προγραμματισμού στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Το έργο εντάχθηκε στο σχέδιο ανάπτυξης Τομέα Μεταφορών και υπολογίζεται να στοιχίσει £400,000 περίπου.

(γ) Δρόμος Φρενάρους-Βρυσούλλων

Ο δρόμος είναι της αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών και συντηρείται από την Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αρ. 32.687, ημερ. 1ης Δεκεμβρίου 1989, αποφάσισε, σύμφωνα με τις εισηγήσεις του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για τη λήψη δέσμης μέτρων για την οδική ασφάλεια, τη βελτίωση του δρόμου Φρενάρους-Βρυσούλλων (μήκους 4 χμ.).

Συναφώς αναφέρεται ότι αποφασίστηκε η επανακατασκευή της ασφάλτου από 4.5 μ. σε πλάτος 5.5 μ. με ερείσματα 1. μ εκατέρωθεν και με μικροβελτιώσεις στροφών έναντι δαπάνης £350,000.-

(δ) Για τους δρόμους Αυγόρου-Δάσους Άχνας, Αυγόρου-Φρενάρους και Αυγόρου-Ξυλοφάγου, που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Επαρχιακής Διοίκησης Αμμοχώστου, δόθηκαν οδηγίες για διεξαγωγή τεχνοοικονομικής μελέτης, για να διαπιστωθεί κατά πόσο μπορούν να ενταχθούν σε ένα από τα μεγάλα σχέδια οδικής ανάπτυξης του Υπουργείου που δανειοδοτούνται από ξένους οργανισμούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΔ΄ 159 και ΕΔ΄ 160, ημερομηνιών 20 και 23 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Πριν από την έναρξη της φετινής σχολικής χρονιάς η αστυνομία διεξήγαγε επιτόπια έρευνα και αξιολόγηση της κατάστασης σ΄ ό,τι αφορά τα σχολεία που βρίσκονται σε κεντρικές οδικές αρτηρίες και εκεί που κρίθηκε αναγκαίο έγιναν διευθετήσεις για προσωρινή επάνδρωση των σχολικών διαβάσεων με αστυνομικούς τροχονόμους, μέχρι την ανάληψη της ευθύνης αυτής από τις αρμόδιες τοπικές αρχές. Η επάνδρωση των διαβάσεων των δύο πιο πάνω σχολείων δεν κρίθηκε επιβεβλημένη, γιατί αυτά βρίσκονται σε συνοικιακούς δρόμους.

(β) Η αστυνομία αντιμετωπίζει έλλειψη προσωπικού και προγραμματίζει να πάψει να επανδρώνει σχολικές διαβάσεις. Επί τούτου έχουν δοθεί συμβουλές στις σχολικές διευθύνσεις όπως προβούν στις κατάλληλες διευθετήσεις σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές για την αναγκαία επάνδρωση.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 167, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Ύδρευση

Για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας Δευτεράς ανορύχθηκαν κατά τα τελευταία 10 χρόνια 8 συνολικά γεωτρήσεις, που δυστυχώς είτε απέβησαν ανεπιτυχείς είτε το νερό τους ήταν ακατάλληλο. Σήμερα η κοινότητα υδροδοτείται από τρεις κοινοτικές γεωτρήσεις (οι δυο με πολύ χαμηλή απόδοση) και

συμπληρώνει τις ανάγκες της σε ικανοποιητικό βαθμό από ιδιωτικές γεωτρήσεις. Οι προοπτικές ανεύρεσης υπόγειου νερού είναι πολύ περιορισμένες και μειώνονται ακόμα περισσότερο,γιατί υπάρχουν πολλές ιδιωτικές γεωτρήσεις στις περιοχές όπου τα γεωλογικά δεδομένα παρέχουν κάποιες ενδείξεις ότι θα μπορούσε να βρεθεί υπόγειο νερό.

'Αρδευση

Για την κατασκευή φράγματος στον ποταμό Πεδιαίο έγιναν γεωλογικές και γεωτεχνικές έρευνες σε τρεις θέσεις (δυο στην περιοχή 'Μούλος' του χωριού Πολιτικό και μια σε σημείο του παραπόταμου Φιλανιού). Οι έρευνες απέδειξαν ότι οι επιλεγείσες θέσεις ήταν ακατάλληλες από γεωλογική άποψη. Στο μεταξύ, και προτού αναληφθούν προσπάθειες για εντόπιση άλλων θέσεων, κρίθηκε σκόπιμο να γίνει έρευνα σχετικά με τη χρησιμοποίηση του νερού για άρδευση και ύδρευση στην κοιλάδα του Πεδιαίου από την τοποθεσία 'Μούλος' μέχρι και την περιοχή Στροβόλου.

Από τη μελέτη των στοιχείων που συλλέχθηκαν έχει εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η κατασκευή του προτεινόμενου υδατοφράκτη θα επηρέαζε αρνητικά την άρδευση 5,000 σκαλών περίπου, κυρίως λόγω της μειώσεως του εμπλουτισμού του υδροφόρου στρώματος της κοιλάδας του ποταμού. Θα επηρέαζε επίσης αρνητικά την απόδοση των γεωτρήσεων που προμηθεύουν πόσιμο νερό. Το νερό που υπολογίζεται πως θα ήταν διαθέσιμο από τον υδατοφράκτη δε θα ήταν αρκετό για να ικανοποιήσει τις ανάγκες των γειτονικών κοινοτήτων και των άλλων κοινοτήτων που ήδη χρησιμοποιούν νερό από τον ποταμό για άρδευση ή/και ύδρευση. Ακόμα και στην περίπτωση που θα υπήρχε αρκετό νερό για τις πιο πάνω ανάγκες η κατασκευή του έργου θα ήταν δαπανηρή (λόγω των μεγάλων αποστάσεων στις οποίες θα μεταφερόταν το νερό) και το έργο θα ήταν αντιοικονομικό.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 173, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Δημοτικό Σχολείο Πάνω Κυβίδων θα χρειαστεί από τη σχολική χρονιά 1990/91 μια νέα αίθουσα διδασκαλίας η οποία προγραμματίστηκε να κτιστεί μέχρι το Σεπτέμβρη του 1990.

Με τις δύο υφιστάμενες αίθουσες και τη νέα που θα κτιστεί θα καλυφθούν οι στεγαστικές ανάγκες του σχολείου για τα προσεχή τρία τουλάχιστο χρόνια και επομένως δε δικαιολογείται η άποψη για ανέγερση δύο αιθουσών διδασκαλίας αντί της μιας που προγραμματίστηκε.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ'180, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σας πληροφορώ ότι επί του παρόντος τουλάχιστο δεν προγραμματίζεται ραδιοφωνική σύνδεση με την Ελλάδα πάνω σε μόνιμη βάση. Το Ρ.Ι.Κ. συνδέεται με την ελληνική ραδιοφωνία, όταν υπάρχουν άμεσου ενδιαφέροντος θέματα για τους ακροατές του, όπως εκλογές, ποδοσφαιρικοί αγώνες, συζητήσεις στη Βουλή κ.ά. Το ίδιο γίνεται κι από πλευράς ελληνικής ραδιοφωνίας για παρόμοια θέματα που εκπέμπονται από το Ρ.Ι.Κ., εφόσον κρίνει ότι αυτά ενδιαφέρουν τους ακροατές της.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 184, ημερομηνίας 6 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Για αντιμετώπιση του προβλήματος διάθεσης της φετινής εσοδείας κρεμμυδιών, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας προέβη σε συντονισμένες ενέργειες, με αποτέλεσμα να διευθετηθεί η εξαγωγή τους η οποία και συνεχίζεται.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ'188, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στο δρόμο Λευκωσίας-Παλαιχωρίου έχει συμπληρωθεί από το τέλος Νοεμβρίου 1989 ο παρακαμπτήριος Αναγυιών που δόθηκε στην κυκλοφορία και βρίσκεται υπό εκτέλεση ο δρόμος Μαλούντας-Αγίου Επιφανίου που, σύμφωνα με το συμβόλαιο του έργου, θα συμπληρωθεί το Μάιο του 1990.

Μετά τη λειτουργία του παρακαμπτήριου Αναγυιών έχει μειωθεί σημαντικά η ταλαιπωρία του κοινού.

Το Τμήμα Δημόσιων Έργων για περαιτέρω διευκόλυνση του κοινού μέσα στις γιορτές των Χριστουγέννων θα δώσει στην κυκλοφορία το κλειστό τμήμα του δρόμου όπως είναι με το θεμέλιο (έγιναν τα χωματουργικά) και αμέσως μετά θα αρχίσουν με γοργό ρυθμό οι εργασίες ασφαλτόστρωσής του.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 190, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989, του αξιότιμου Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«1. Ο σχεδιασμός των έξι κυκλοφοριακών κόμβων (ROUND ABOUTS) του παρακαμπτήριου δρόμου Λεμεσού έγινε με βάση τα βρετανικά πρότυπα και ετοιμάστηκε από τον αγγλικό οίκο 'WALLACE EVANS & PARTNERS'.

2. Η κατασκευή των κόμβων έγινε από αναγνωρισμένο εργοληπτικό οίκο και με τον έλεγχο του Τμήματος Δημόσιων Έργων.

3. Οι κόμβοι, με βάση τα στοιχεία της αστυνομίας, προσφέρουν πολύ ικανοποιητικό επίπεδο οδικής ασφάλειας και δεν παρουσιάζουν σοβαρά δυστυχήματα. Παρατηρήθηκε όμως πρόβλημα κυκλοφοριακής αιχμής σε ορισμένες προσβάσεις των τριών κυκλικών κόμβων της Μέσα Γειτονιάς ('Αγιος Αθανάσιος), της Αγίας Φύλας και των Πολεμιδιών. Τούτο έχει μελετηθεί από το Τμήμα Δημόσιων Έργων, που έχει υποβάλει εισηγήσεις στο Υπουργείο μας οι οποίες εξετάζονται.

4. Η σήμανση των κόμβων αυτών είναι ικανοποιητική και υπάρχουν τοποθετημένα περισσότερα προειδοποιητικά σήματα από εκείνα που προβλέπουν οι προδιαγραφές. Παρ' όλ' αυτά ήδη δόθηκαν οδηγίες για περαιτέρω βελτίωση της σήμανσής τους.

5. Τέλος, όσον αφορά την ενημέρωση και διαφώτιση του κοινού για τη σωστή χρήση των κυκλικών κόμβων, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ετοίμασε σχετικές οδηγίες με σχεδιαγράμματα οι οποίες δόθηκαν και δημοσιεύτηκαν στον εγχώριο τύπο.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ'193, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«(α) Για την επιδιόρθωση/στεγανοποίηση της υπό αναφορά υδατοδεξαμενής ετοιμάστηκε από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων το αναγκαίο σχέδιο.

(β) 'Οπως συμφωνήθηκε με την ενδιαφερόμενη Αρδευτική Επιτροπή σε συνάντηση που έγινε στις 11.11.89, η εκτέλεση του σχεδίου θα επιδιωχθεί μέσα στο προσεχές καλοκαίρι, αφού πρώτα αξιοποιηθεί το νερό που θα συγκεντρωθεί σ'αυτή κατά το φετινό χειμώνα.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 216, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Προωθείται ο διαχωρισμός έντεκα οικοπέδων για άπορες οικογένειες στο χωριό Ανάγυια σε τεμάχιο κυβερνητικής γης που επιλέχθηκε για το σκοπό αυτό. Οι εργασίες διαχωρισμού των οικοπέδων αυτών έχουν αρχίσει και αναμένεται να συμπληρωθούν μέσα στο προσεχές έτος.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 217, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1989,του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού θα εξετάσει το θέμα της παραχώρησης οικονομικής και τεχνικής βοήθειας στην κοινότητα Καμπιών για κατασκευή γηπέδου, μόλις εξασφαλιστεί από την κοινότητα ο κατάλληλος χώρος.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 221, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1989,του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργικό Συμβούλιο εξέτασε σε πρόσφατη συνεδρία του το θέμα της απασχόλησης των έκτακτων τεχνικών υπαλλήλων του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και αποφάσισε να εγκρίνει την παράταση της απασχόλησής τους για την περίοδο από 1.1.90 μέχρι 31.12.90. Θα υποβληθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το απαιτούμενο αιτιολογικό σημείωμα για την εξασφάλιση της έγκρισής της για την παράταση της απασχόλησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 222, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, στα πλαίσια των συνεχών προσπαθειών του για μείωση των κόστων της γεωργικής παραγωγής, προβαίνει σε ομαδικούς αεροψεκασμούς με τα δύο αεροπλάνα που διαθέτει. Με την αναμενόμενη παραλαβή στις αρχές του προσεχούς έτους δύο πρόσθετων ελικοπτέρων που αγοράστηκαν από την Πολωνία οι ομαδικοί αεροψεκασμοί θα επεκταθούν. Διευκρινίζεται, εν πάση περιπτώσει, ότι για τη διενέργεια ομαδικών αεροψεκασμών απαιτείται η ύπαρξη Συνδέσμων Προστασίας Φυτών οι οποίοι ιδρύονται και λειτουργούν σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου 19/1972.

Συνεπώς, συμβουλεύονται οι παραγωγοί να δημιουργούν συνδέσμους και το Υπουργείο Γεωργίας είναι πάντοτε έτοιμο για διενέργεια αεροψεκασμών, εφόσον τούτο ζητείται απ΄αυτούς. Με την ευκαιρία αυτή αναφέρεται ενημερωτικά ότι οι αεροψεκασμοί για τα εσπεριδοειδή δε θεωρούνται αποτελεσματικοί για την καταπολέμηση όλων των ασθενειών που τα προσβάλλουν. Πιο αποτελεσματικοί είναι οι αεροψεκασμοί για την καταπολέμηση της μεσογειακής μύγας, όχι όμως για την καταπολέμηση των κοκκοειδών.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄ 222, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(ι) Οι πλείστοι των επηρεαζόμενων καταναλωτών εντάσσονται στη διατίμηση με κώδικα 90, του οποίου η μέση τιμή ανά μονάδα κατανάλωσης ρεύματος είναι περίπου η μισή των υπόλοιπων διατιμήσεων. Η διατίμηση αυτή, η οποία σημειωτέον εφαρμόζεται όπου η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος χρησιμοποιείται κατά τις εκτός αιχμής περιόδους και αποκλειστικά για την άντληση νερού για σκοπούς ύδρευσης ή και άρδευσης, εξαιρείται από την κατά 15% αύξηση στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος που επιβλήθηκε το Σεπτέμβρη του 1983.

(ιι) Η εισαγωγή συμπυκνωμένου πορτοκαλοχυμού για χρήση από τις βιομηχανίες εγκυτίωσης τότε μόνο επιτρέπεται, αν διαπιστωθεί ότι η εγχώρια παραγωγή δεν είναι δυνατό να ικανοποιήσει τη ζήτηση.

(ιιι) Ο Κυπριακός Οργανισμός Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας εξέδωσε το 1989 τα πιο κάτω αναθεωρημένα πρότυπα,τα οποία έτυχαν της έγκρισης της Βουλής και εφαρμόζονται ως υποχρεωτικά:

CYS 43:1989	Προδιαγραφή για χυμό πορτοκαλιού συντηρημένο με φυσικές μεθόδους.
CYS 44:1989	Προδιαγραφή για χυμό γκρέιπφρουτ συντηρημένο με φυσικές μεθόδους.
CYS 45:1989	Προδιαγραφή για χυμό λεμονιού συντηρημένο με φυσικές μεθόδους.

Σχετικά αναφέρεται ότι ένα άλλο μέτρο, το οποίο έχει συμβάλει σημαντικά στην επιτόπια κατανάλωση των προϊόντων αυτών, είναι η υποχρεωτική εφαρμογή του CYS 71:1985 'Σήμανση συσκευασμένων τροφίμων με χρονικές ενδείξεις'.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 224, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Η απόφαση για μεταφορά του τομέα διαλογής του εισερχόμενου αεροπορικού ταχυδρομείου από τη Λάρνακα στη Λευκωσία λήφθηκε ύστερα από σοβαρή μελέτη του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, η οποία έλαβε υπόψη και τις σχετικές εκτιμήσεις Γάλλων εμπειρογνωμόνων της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης οι οποίοι είχαν κληθεί να μελετήσουν νέους τρόπους και μεθόδους αποδοτικότερης και αποτελεσματικότερης λειτουργίας των υπηρεσιών του εν λόγω τμήματος.

Πιο συγκεκριμένα η εφαρμογή του μέτρου αυτού κρίθηκε ενδεδειγμένη, δεδομένου ότι το 54% του εισερχόμενου αεροπορικού ταχυδρομείου προορίζεται για τη Λευκωσία, ενώ το υπόλοιπο 46% κατανέμεται στη Λεμεσό (26%), στη Λάρνακα (14%) και στην Πάφο (6%). Επομένως, εφόσον η διαλογή γίνεται στην

πόλη που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος της αλληλογραφίας, η διεκπεραίωση γίνεται πιο οικονομικά και πιο γρήγορα. Πράγματι έχει ήδη επέλθει βελτίωση στη διεκπεραίωση και παράδοση της αλληλογραφίας και έχουν μειωθεί σημαντικά οι καθυστερήσεις που παρατηρούνταν στο παρελθόν.

Επισημαίνεται εξάλλου πως το 73% του εισερχόμενου αεροπορικού ταχυδρομείου, στο οποίο περιλαμβάνεται όλη η αλληλογραφία του εμπορικού και βιομηχανικού κόσμου που κατέχει ιδιωτικές ταχυδρομικές θυρίδες στα κατά τόπους ταχυδρομικά γραφεία, παραδίδεται αυθημερόν, ενώ το υπόλοιπο 27% που έχει προορισμό την ύπαιθρο παραδίδεται την επόμενη μέρα.

Περαιτέρω βελτίωση στη διακίνηση και παράδοση όλων των ταχυδρομικών αντικειμένων αναμένεται να προκύψει με την εισαγωγή του ταχυδρομικού κώδικα, την απασχόληση του προσωπικού με το σύστημα βάρδιας και την εισαγωγή νέας τεχνολογίας, μέτρα τα οποία έχουν ήδη εξαγγελθεί και που προγραμματίζεται η σταδιακή εφαρμογή τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 225, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με τη διάθεση ενός καταστήματος του οικισμού Καθολικής το οποίο να λειτουργήσει ως καφενείο, σας πληροφορώ ότι δεν κρίνεται αναγκαία η δημιουργία καφενείου στον εν λόγω οικισμό, γιατί στην περιοχή λειτουργούν αρκετά προσφυγικά καφενεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 232, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Επί του παρόντος δεν υπάρχουν νομοθετημένες δημόσιες οργανικές θέσεις για τους πέντε επιθεωρητές ύδατος που εργάζονται στο Υδατικό Έργο Χρυσοχούς. Όταν δημιουργηθούν τέτοιες θέσεις, αυτές θα δημοσιευθούν στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και οι ενδιαφερόμενοι θα έχουν την ευκαιρία να υποβάλουν αίτηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 233, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Ο αρχαιολογικός χώρος του Κουρίου βρίσκεται μέσα στα όρια της περιοχής των βρετανικών βάσεων Επισκοπής. Κατά την ημέρα του επεισοδίου οι αρχές των βρετανικών βάσεων είχαν εξασφαλίσει την άδεια του Τμήματος Αρχαιοτήτων για τη χρησιμοποίηση του αρχαίου θεάτρου Κουρίου στις 7 μ.μ. Χωρίς προειδοποίηση οι Βρετανοί χρησιμοποίησαν το θέατρο το απόγευμα. Έχουν γίνει επαφές με τις αρχές των βρετανικών βάσεων και συμφωνήθηκαν διάφορα μέτρα, ώστε να μην ξανασυμβούν παρόμοια επεισόδια. Ήδη το θέατρο μετά το επεισόδιο χρησιμοποιήθηκε δυο φορές κατά τη διάρκεια της ημέρας από το βρετανικό στρατό, χωρίς να σημειωθεί οποιοδήποτε πρόβλημα.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 237, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Μερική επιδιόρθωση του σχολικού κτιρίου Χολετριών έγινε πρόσφατα με δαπάνη ποσού £1,800. Έγινε συγκεκριμένα επιδιόρθωση του πατώματος των αιθουσών διδασκαλίας και του υδατοστάτη του σχολείου.

Για το 1990 έχει προγραμματιστεί η βελτίωση των υφιστάμενων αποχωρητηρίων και η επέκτασή τους, όπως επίσης η ανέγερση τοίχου αντιστήριξης και η περίφραξη του σχολικού χώρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Τάκη Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 241, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η κυβέρνηση προώθησε τη μελέτη του θέματος της δημιουργίας Κέντρου Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ) που θα επιλαμβανόταν όλων των αναγκών των τυφλών, συμπεριλαμβανομένης και της εκπαίδευσής τους που τώρα γίνεται στη Σχολή Τυφλών, και το θέμα τούτο αποτέλεσε αντικείμενο εξέτασης από το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο και ενέκρινε με απόφασή του την κατ' αρχήν ίδρυση του ΚΕΑΤ.

Όμως, εκτός της ανάγκης επεξεργασίας των λεπτομερειών που αφορούν τις υπηρεσίες που θα προσφέρει το ΚΕΑΤ, θα πρέπει να λυθεί με πολλή προσοχή το πρόβλημα επανδρώσεως του Κέντρου, που επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό προσωπικό που προέρχεται τόσο από τη Δημόσια Υπηρεσία όσο και από τη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία.

Οι αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες βρίσκονται στο στάδιο της διεξαγωγής της μελέτης σχετικά με το προσωπικό. Ανάλογα με τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής, θα γίνουν και σχετικές προτάσεις στον προϋπολογισμό του κράτους για έγκριση από τη Βουλή.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 242, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Μακρίδη.

«(α) Στους κτηνοτρόφους της περιοχής 'Δασάκι της 'Αχνας' παρέχεται ικανοποιητική κτηνιατροφαρμακευτική περίθαλψη από το προσωπικό του παρακείμενου Κτηνιατρικού Σταθμού Ορμήδειας, ο οποίος ενισχύθηκε πρόσφατα με έναν ακόμη κτηνίατρο. Επίσης, η κινητή κτηνιατρική κλινική του ίδιου σταθμού, που είναι επανδρωμένη με προσοντούχο κτηνίατρο, επισκέπτεται καθημερινά την προαναφερόμενη περιοχή και παρέχει πλήρη κτηνιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

(β) Η αξίωση των κτηνοτρόφων της περιοχής για παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης πάνω σε εικοσιτετράωρη βάση δεν μπορεί προς το παρόν να ικανοποιηθεί για διάφορους λόγους, κυριότερος των οποίων είναι ο οικονομικός (πρόσθετο προσωπικό, καταβολή υπερωριών κτλ.).

Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων θεωρεί τις παρεχόμενες κτηνιατρικές υπηρεσίες στα Κοκκινοχώρια αναβαθμισμένες σε σύγκριση με άλλες, παρόμοιες από πλευράς κτηνοτροφικής ανάπτυξης, περιοχές της Κύπρου.

Ανεξάρτητα από τα προαναφερόμενα, στόχος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ήταν και είναι η καλύτερη δυνατή κτηνιατρική περίθαλψη όλων

των παραγωγικών ζώων σ' όλες τις ελεγχόμενες από το κράτος περιοχές της Κύπρου, στα πλαίσια φυσικά των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 261, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Οι διαθέσιμοι σήμερα υδάτινοι πόροι του αρδευτικού έργου Πάφου δεν επιτρέπουν την επέκταση των εκτάσεων που αρδεύονται από το έργο. Το αίτημα θα επανεξεταστεί μετά την προγραμματιζόμενη ενίσχυση του έργου από άλλες πηγές, σε σχέση με την οποία ετοιμάζεται η αναγκαία μελέτη.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 264, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Σαλαμιούς για την τοποθέτηση δεύτερης νοσοκόμας στο Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο της κοινότητας, σας πληροφορώ ότι στο παρόν στάδιο δεν είναι δυνατό να τοποθετηθεί δεύτερη νοσοκόμα στο Κέντρο Σαλαμιούς λόγω της μεγάλης έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 265, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η υπό αναφορά κυβερνητική γεώτρηση ανορύχθηκε περί το τέλος του 1988. Η ενδεδειγμένη δοκιμαστική άντλησή της προγραμματίζεται να διεξαχθεί το καλοκαίρι του 1990 και στη συνέχεια, αφού επιβεβαιωθεί ότι είναι επιτυχής, θα ετοιμαστεί αρδευτικό σχέδιο, η υλοποίηση του οποίου θα επιδιωχθεί μέσω των ετήσιων προϋπολογισμών, ανάλογα με την προτεραιότητα του έργου αυτού σε σύγκριση με άλλα παρόμοια έργα.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 267, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Μέσα στα πλαίσια της καθορισμένης πολιτικής για περιφερειακή αθλητική ανάπτυξη ο ΚΟΑ θα εξετάσει και το θέμα της παραχώρησης πρόσθετης οικονομικής βοήθειας (παραχώρησε £4,500 το 1988) στην κοινότητα Σαλαμιούς για αποπεράτωση του γηπέδου, μόλις η κοινότητα εξασφαλίσει και την απαιτούμενη δική της συμμετοχή στη δαπάνη.

Σύμφωνα με τα κριτήρια που ακολουθούνται στις περιπτώσεις αυτές, ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού καλύπτει (εφόσον οι δυνατότητες και ο προγραμματισμός του το επιτρέπουν) το 1/3 της συνολικής δαπάνης του έργου.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι για την κατασκευή του γηπέδου στη Σαλαμιού απαιτείται συνολικά ποσό £30,000.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 270, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το έργο Γέφυρα Ξερού-Τροόδους είναι μέσα στις προτεραιότητες του κυβερνητικού προγράμματος για βελτίωση του οδικού δικτύου της νήσου. Μέσα στα πλαίσια του έργου αυτού θα εξυπηρετηθεί και η περιοχή Αρμίνου.

Η πορεία του πιο πάνω δρόμου θα εξαρτηθεί από το πόρισμα τεχνικο-οικονομικής μελέτης. Ανεξάρτητα όμως από την τελική πορεία του δρόμου αυτού (μέσω Κελοκεδάρων-Αρμίνου είτε μέσω Νικόκλειας-Κεδάρων), προβλέπεται η κατασκευή εγκάρσιων συνδέσεων των κοινοτήτων της περιοχής με το δρόμο που τελικά θα επιλεγεί για βελτίωση.

Ο χρόνος εκτελέσεως του έργου θα εξαρτηθεί από τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Τάκη Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 275, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η μείωση της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών από το 65ο έτος στο 63ο έτος έχει ήδη αποφασιστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο ενέκρινε και το σχετικό νομοσχέδιο. Το νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφισή του σε νόμο στις 16 Νοεμβρίου 1989.

Το θέμα της μείωσης της συντάξιμης ηλικίας των οικοδόμων εντάσσεται στα πλαίσια της γενικότερης μελέτης για διαφοροποίηση της συντάξιμης ηλικίας, ενόψει των αιτημάτων όχι μόνο των οικοδόμων αλλά και άλλων επαγγελματικών κατηγοριών εργαζομένων.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει ήδη ετοιμάσει προκαταρκτική μελέτη για το θέμα, το οποίο συζητήθηκε με τους κοινωνικούς συνεταίρους στα πλαίσια του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος και του Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων τον περασμένο Σεπτέμβριο. Από τις συζητήσεις διαφάνηκε ότι η μείωση της συντάξιμης ηλικίας για βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα έχει πολλές κοινωνικο-οικονομικές προεκτάσεις, οι οποίες πρέπει να μελετηθούν μετά τη γενική αναλογιστική μελέτη του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων που αναμένεται να είναι έτοιμη μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 1990. Το θέμα επομένως της μείωσης της συντάξιμης ηλικίας των οικοδόμων και άλλων κατηγοριών εργαζομένων θα επανεξεταστεί στα πλαίσια του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος και του Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων με βάση και τα πορίσματα της αναλογιστικής μελέτης.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 276, ημερομηνίας 30 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«1. Το θέμα της στελέχωσης της Κυπριακής Βιβλιοθήκης με εξειδικευμένο προσωπικό προωθείται με την προετοιμασία και έγκριση των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις του Διευθυντή και των Βιβλιοθηκονόμων. Προβλέπεται ότι η διαδικασία αυτή θα περατωθεί κατά το πρώτο τρίμηνο του 1990, οπότε το Υπουργείο Παιδείας θα ζητήσει από τη Δημόσια Υπηρεσία να προχωρήσει στην πλήρωση των θέσεων.

2. Ο αυτοματισμός της βιβλιοθήκης εντάσσεται στο γενικό σχέδιο αυτοματισμού όλων των βιβλιοθηκών του Υπουργείου Παιδείας, που προωθείται σε συνεργασία με το Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών το οποίο προκήρυξε και κατακύρωσε προσφορά για τη συγγραφή προγράμματος αυτοματισμού βιβλιοθήκης.

3. Η Κυπριακή Βιβλιοθήκη έχει ήδη εξοπλιστεί με φωτοτυπική μηχανή για χρήση τόσο από το προσωπικό όσο και από τους ερευνητές.

4. Η εγκατάσταση συστήματος σταθερής θέρμανσης στη βιβλιοθήκη μελετάται σε συνδυασμό με τις κτιριακές βελτιώσεις που κρίνονται αναγκαίες για το τωρινό κτίριο της Κυπριακής Βιβλιοθήκης και μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων και της προοπτικής μεταστέγασης της βιβλιοθήκης σε καταλληλότερο οίκημα.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄ 279, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η πληρωμή των παραγωγών συνδεόταν άμεσα με τη σύναψη δανείου από το ΣΕΚΕΠ με κυβερνητική εγγύηση η οποία διευθετήθηκε με την ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του περί Ασκήσεως Ορισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής Νόμου Αρ. 98 του 1985. Ύστερα από την ψήφιση του νόμου αυτού και τη διευθέτηση του δανείου, το ΣΕΚΕΠ άρχισε την πληρωμή των παραγωγών η οποία ελπίζεται να ολοκληρωθεί σύντομα.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 292, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Ο δρόμος αυτός, που έχει μήκος 4 χμ. και πλάτος ασφάλτου 4.5 μ. περίπου, είναι της αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών και συντηρείται από την Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την υπ΄αρ. 32.687 απόφασή του, ημερ. 1ης Δεκεμβρίου 1989, αποφάσισε, σύμφωνα με τις εισηγήσεις του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για τη λήψη άμεσων μέτρων για αντιμετώπιση του θέματος της οδικής ασφάλειας, την προώθηση της βελτίωσης του δρόμου αυτού.

Συναφώς αναφέρεται ότι αποφασίστηκε η επανακατασκευή της ασφάλτου σε πλάτος 5.5 μ. με ερείσματα 1 μ. εκατέρωθεν και με μικροβελτιώσεις στροφών, έναντι δαπάνης £350.000.-»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 294, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Κατά τη φετινή σχολική χρονιά 1989-90 ο συνολικός αριθμός των μαθητών της Μέσης Εκπαίδευσης έχει ανέλθει σε 34,627 οι οποίοι και κατανέμονται σε 1,262 τμήματα.

Κατά συνέπεια ο μέσος όρος μαθητών κατά τμήμα είναι κάτι λιγότερο από 27 και μισό.

Στόχος του Υπουργείου Παιδείας είναι τόσο η ποσοτική όσο και η ποιοτική βελτίωση της εκπαίδευσης και προς αυτή την κατεύθυνση εργαζόμαστε όλοι, μέσα στα μέτρα των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 295, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Τα σχέδια και τα έγγραφα προσφορών ετοιμάζονται ομαλά.

Γίνεται ο αναγκαίος συντονισμός με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, με στόχο την ετοιμασία των αναγκαίων σχεδίων/εγγράφων προσφορών/απαλλοτριώσεων κτλ., για να είναι δυνατή η ζήτηση προσφορών μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Χρ. Χρυσάνθου στην ερώτηση ΕΔ΄ 296, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ως γνωστόν, ύστερα από απόφαση του Προέδρου της Δημοκρατίας με βάση τις εξουσίες που του παρέχει το Σύνταγμα, ο Κυπριανός Παρτάση αποφυλακίστηκε από τις 6.11.1989.

Καθ΄ όσον αφορά τους υφιστάμενους θεσμούς για άρνηση εκτέλεσης δικαστικού διατάγματος και γενικά την απονομή της δικαιοσύνης, το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει τη γνώμη ότι οι θεσμοί αυτοί λειτουργούν εύρυθμα και αποτελεσματικά και προσφέρουν όλα τα εχέγγυα για αμερόληπτη και ακριβοδίκαιη απονομή της δικαιοσύνης. Βασικό στοιχείο στο οικοδόμημα της δικαιοσύνης είναι η εμπέδωση του σεβασμού προς τις δικαστικές αρχές και τις αποφάσεις τους και η τιμωρία της ανυπακοής και περιφρόνησης κατ΄ελευθέραν κρίσιν των δικαστηρίων.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 302, ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Τμήμα Αρχαιοτήτων ετοίμασε σχέδια και προϋπολογισμό δαπάνης για την επισκευή/συντήρηση των εκκλησιών Παναγίας, Αγίου Μάμα και Σωτήρος στο Μουτουλλά και της εκκλησίας της Αγίας Ειρήνης στο χωριό Αγία Ειρήνη στη Λευκωσία και τα κοινοποίησε στις εκκλησιαστικές επιτροπές των δυο αυτών κοινοτήτων, που αποδέχθηκαν να καταβάλουν το ήμισυ της δαπάνης, σύμφωνα με τη διαδικασία που ακολουθείται πάντοτε στις περιπτώσεις συντήρησης των αρχαίων μνημείων Β΄ Πίνακα.

Μετά από συνεννόηση με τις εκκλησιαστικές επιτροπές, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Αρχαιοτήτων) περιέλαβε την αναγκαία δαπάνη στις προτάσεις του για τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1990.

Η επισκευή των πιο πάνω εκκλησιών θα γίνει μέσα στο 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 304, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Έγιναν έντονα διαβήματα προς τον Πρέσβη του Ισραήλ από το Υπουργείο Εξωτερικών τόσο προφορικά όσο και γραπτά για τις παράνομες αυτές ενέργειες των Ισραηλιτών εναντίον του πλοίου ΄ZEUS XENIOS΄.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 311, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το χωριό Αρχιμανδρίτα περιλαμβάνεται στο υπό εφαρμογή πρόγραμμα ανέγερσης τηλεοπτικών υποσταθμών αναμετάδοσης για κάλυψη των περιοχών που

δεν έχουν ικανοποιητική λήψη των εκπομπών της τηλεόρασης. Το εν λόγω πρόγραμμα αναμένεται να συμπληρωθεί μέσα στο νέο έτος 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 314, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Το θέμα της παροχής οικονομικής βοήθειας στους κτηνοτρόφους που υπέστησαν ζημιές από την ευλογιά των προβάτων υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από τη συμπλήρωση της αναγκαίας επιδημιολογικής έρευνας που διεξήχθηκε από το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για διαπίστωση του μεγέθους του οικονομικού προβλήματος που προκλήθηκε στους επηρεασθέντες κτηνοτρόφους από την προσβολή των ζώων τους από την προαναφερόμενη ασθένεια.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά τη συνεδρία του στις 28.11.1989, αποφάσισε (αρ. απόφ. 32.661) την παραχώρηση 'κατά χάριν' αποζημίωσης στους επηρεασθέντες κτηνοτρόφους και το Υπουργείο Οικονομικών καταθέτει σύντομα νομοσχέδιο συμπληρωματικού προϋπολογισμού στη Βουλή για την έγκριση των αναγκαίων πιστώσεων, που ανέρχονται σε £7,735.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ΄ 328, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Για την ορθολογιστική και προγραμματισμένη αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες, καθώς και των άλλων προβλημάτων που επισώρευσε η τουρκική εισβολή, έχουν ψηφιστεί οι Νόμοι 16 του 1988 και 141 του 1989 οι οποίοι προνοούν τη σύσταση και λειτουργία Κεντρικού Φορέα για την Ισότιμη Κατανομή των Βαρών της Τουρκικής Εισβολής. Υποστηρίζουμε ότι οι προτεινόμενες εισηγήσεις θα πρέπει να αφεθούν να μελετηθούν σφαιρικά από τον πιο πάνω κεντρικό φορέα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η κυβέρνηση στο μεταξύ προωθεί διάφορα γενικά σχέδια για την ανακούφιση εκείνων των τάξεων του λαού που έχουν ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης και κρατικής μέριμνας. Προς αυτό το σκοπό αποβλέπει η φορολογική μεταρρύθμιση και η εξαγγελία νέων ή η βελτίωση υφιστάμενων κοινωνικών σχεδίων.

Εξάλλου η κυβέρνηση από καιρό σε καιρό μελετά και βελτιώνει τα διάφορα στεγαστικά σχέδια των προσφύγων κρατικών υπαλλήλων και μη. Προς το σκοπό αυτό έχει συσταθεί πρόσφατα επιτροπή, με τη συμμετοχή της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, η οποία μελετά το θέμα αναθεώρησης των εισοδηματικών κριτηρίων και του ύψους της παρεχόμενης βοήθειας σε οργανικές προσφυγικές οικογένειες και σε νεαρά ζευγάρια.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 336, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1989, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«(α) Φράγμα στην περιοχή 'Χελιδόνια' στον ποταμό Γιαλιά

(ι) Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου τούτου εξέτασε το ενδεχόμενο κατασκευής ενός τέτοιου φράγματος, για το οποίο ενδιαφέρονται οι κοινότητες Καπέδων, Λυθροδόντα και Αναλιόντα.

Τα αποτελέσματα κατέδειξαν πως η κατασκευή ενός τέτοιου έργου, εκτός από το γεγονός ότι θα ήταν αντιοικονομική, θα επηρέαζε αρνητικά τη χρήση νερού του ποταμού Γιαλιά για άρδευση από τα χωριά Μαθιάτης, Κοτσιάτης, Αγία Βαρβάρα, Νήσου, Πέρα Χωριό, Δάλι και Ποταμιά που βρίσκονται κατάντι του ποταμού.

(ιι) Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα δεν κρίνεται σκόπιμο να προωθηθεί η σχεδίαση τέτοιου έργου, τουλάχιστο στο παρόν στάδιο. Το θέμα θα επανεξεταστεί, αν διαφοροποιηθούν τα δεδομένα.

(β) Ανύψωση του μικρού φράγματος κοντά στο χωριό

Η ανύψωση του υπό αναφορά μικρού φράγματος δεν είναι εφικτή για τεχνικούς λόγους, οι οποίοι έχουν επεξηγηθεί πρόσφατα στην Αρδευτική Επιτροπή του έργου.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα μπούμε στο Κεφάλαιο Δ.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την προσεχή Τετάρτη, 24 Ιανουαρίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: -------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: -------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: -------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: 1) Εκθέσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989)

(Συνέχιση της συζήτησης).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων. 2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Άριστο Χρυσοστόμου). (23.6.88).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη). (13.4.1989).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να

καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοφίδη). (21.5.1987).

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (28.5.1987).

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη). (25.6.1987).

(δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων). (8.10.1987).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ανδρέα Γεωργίου). (24.3.1988)

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (16.3.1989).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

1. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία). (3.11.1988). Και

2. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (3.11.1988).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Μ. Χριστοφίδη, Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτα και Τ. Χατζηδημητρίου). (5.10.89).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Ο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας και τα επιβαλλόμενα άμεσα διορθωτικά μέτρα.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (10.3.1988).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργείται λόγω του μεγάλου πλεονάσματος σταφυλιών και οι τρόποι αντιμετώπισής του».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή κατόπιν εισήγησης των Βουλευτών Λεμεσού και Πάφου).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη παροχής βοήθειας στα προσφυγικά αθλητικά και άλλα σωματεία και ιδιαίτερα σ' αυτά που λειτουργούσαν πριν από την εισβολή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υποχρέωση προσφύγων εκπαιδευτικών, δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών να αρχίσουν την καταβολή δόσεων για κρατικά στεγαστικά δάνεια που έχουν παγοποιηθεί μέχρις επίλυσης του Κυπριακού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Το πρόβλημα της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού-νοσοκόμων και τρόποι αντιμετώπισής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ι. Ιωαννίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (24.3.89).

(β) «Οι ανησυχητικές επιπτώσεις από την έλλειψη νοσηλευτικού και λοιπού παραϊατρικού προσωπικού στον κρατικό και ιδιωτικό τομέα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (18.5.89).

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πρόβλημα της διάθεσης των πλεονασμάτων κρεμμυδιών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η περίπτωση της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας στη Βουλγαρία και ο τρόπος αντιμετώπισης των τουρκικών απειλών και εκβιασμών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ). (2.11.1989).

16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα του ιδιωτικού ιατρικού τομέα και ο ρόλος της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού). (27.10.1988). (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

17) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη αξιολόγησης και αναβάθμισης της ομάδας των Πρωτοκολλητών».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

18) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη δημιουργίας ανεξάρτητου Παιδοχειρουργικού Τμήματος στη Λευκωσία».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Γεωργιάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (2.2.1989).

19) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα της παιδιατρικής καρδιολογίας στην Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

20) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η κατάσταση που επικρατεί στο Νοσοκομείο Αγρού συνεπεία έλλειψης μόνιμου γιατρού και παραϊατρικού προσωπικού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (30.3.1989).

21) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η ανάγκη άμεσης βοήθειας των πληγέντων γεωργών των χωριών Μαρώνι, Ψεματισμένος και Άγιος Θεόδωρος από τον πρόσφατο παγετό».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Οδυσσέα Δημητρίου). (16.2.1989).

(β) «Οι σοβαρές ζημιές που προκλήθηκαν από ανεμοστρόβιλο στις 10.4.1989 στα θερμοκήπια της περιοχής Τόχνης - Ζυγίου και η ανάγκη παροχής άμεσης αρωγής στους πληγέντες παραγωγούς».

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους όλων των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων). (13.4.1989).

(γ) «Οι ζημιές που υπέστησαν οι μέχρι τις 31.12.88 εκτός σχεδίου γεωργικής ασφάλισης πατατοπαραγωγοί Ακακίου κι άλλων κοινοτήτων από τους παγετούς του περασμένου χειμώνα κι η αντίκριση του θέματος όπως ακριβώς έγινε και σε άλλες περιπτώσεις».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Πέτρο Στυλιανού). (25.5.1989).

(δ) «Οι πρόσφατες ζημιές από ανεμοστρόβιλο, χαλάζι και καταρρακτώδεις βροχές στις 9.11.1989 και η ανάγκη παροχής άμεσης βοήθειας στους πληγέντες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (9.11.1989).

22) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων».

(Θέμα εγγραφέν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ.). (6.12.1986).

23) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων -Εγκλωβισμένων -Αγνοουμένων - Παθόντων για το θέμα που αναφέρεται ως «Πρακτικά και συγκεκριμένα μέτρα για την ίση κατανομή βαρών μεταξύ προσφύγων και μη».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (16.11.89).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν είναι η κατάλληλη ώρα, αλλά υπάρχει ένα πολύ σοβαρό θέμα το οποίο πιθανώς να έχετε υπόψη σας και το οποίο σας έχει καταγγελθεί. Όπως είναι γνωστό, στο παρελθόν είχε τεθεί θέμα δεοντολογικής συμπεριφοράς του Κυβερνητικού Εκπροσώπου, ότι δε δικαιούται να επιτίθεται κατευθείαν σε ομιλίες Βουλευτών που γίνονται σ' αυτό το Σώμα. Και μάλιστα τότε είχαμε καλέσει τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο εκ μέρους όλων των πλευρών -τον είχατε καλέσει εσείς και παρευρίσκονταν και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι- και συμφώνησε πως πράγματι σωστή δεοντολογία ήταν να μην προβαίνει σε κατευθείαν επιθέσεις εναντίον Βουλευτών για το τι είπαν ή το τι έπραξαν κατά τη διάρκεια συνεδριάσεων στη Βουλή.

Δυστυχώς και πάλι -κατά τη γνώμη μας είναι πρωτάκουστο-κατά σαφή παραβίαση αυτών που συμφωνήθηκαν, ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος έκαμε μια πολύ έντονη και αήθη, θα έλεγα, επίθεση εναντίον του Βουλευτή κ. Ψυλλίδη για τις θέσεις τις οποίες ως Πρόεδρος της Επιτροπής αλλά και ως Δημοκρατικό Κόμμα είχε πάρει στο γνωστό θέμα του πανεπιστημίου και του Υπουργού Παιδείας που συζητήθηκε την προηγούμενη Πέμπτη.

Ανεξάρτητα από το θέμα ουσίας και από τις θέσεις που πήρε κάθε πλευρά πάνω στη συζήτηση, πιστεύουμε ότι τίθεται τεράστιο θέμα τάξης για τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο, διότι παρέβη ακόμα μια φορά τη δεοντολογία, παρ' όλο που συμφώνησε πως δεν ήταν σωστό να προβαίνει σε κατευθείαν επιθέσεις. Δε νομίζουμε πλέον ότι υπάρχει καμιά άλλη διέξοδος ύστερα απ' αυτή την εξέλιξη, παρά να εγγραφεί το θέμα και να συζητηθεί κατευθείαν στην ολομέλεια. Αν συμφωνούν και οι άλλες πλευρές, πιστεύουμε ότι είναι η μόνη λύση για να ξεκαθαρίσει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα αυτό πιστεύω ότι επείγει και πρέπει να ρυθμιστεί με συζήτησή του στην ολομέλεια της Βουλής. Η προϊστορία του θέματος αυτού άρχισε επί προεδρίας κ. Κυπριανού, όταν ο τότε Κυβερνητικός Εκπρόσωπος απαντούσε σε αγορεύσεις οι οποίες γίνονταν από το βήμα της Βουλής. Ήγειρα τότε το θέμα και πιστέψαμε ότι διευθετήθηκε. Την ίδια τακτική ακολούθησε και ο νέος Κυβερνητικός Εκπρόσωπος. Πιστεύω ότι, αν οποιοσδήποτε Υπουργός θέλει να απαντήσει σε ομιλία η οποία έγινε στη Βουλή, έχει το δικαίωμα να ζητήσει να έρθει στο βήμα της Βουλής και να απαντήσει απ' αυτό. Αλλά δεν μπορούμε να κάνουμε δυο συζητήσεις. μια μέσα στη Βουλή και μια με τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο εκτός της Βουλής.

Γι' αυτό εγώ εισηγούμαι να δοθεί προτεραιότητα στο θέμα, εφόσον μάλιστα είχαμε και συνάντηση οι αρχηγοί των κομμάτων με την παρουσία σας και με τον

Κυβερνητικό Εκπρόσωπο και σχηματίσαμε την εντύπωση ότι το θέμα είχε διευθετηθεί. Γι' αυτό συνηγορώ υπέρ του να τεθεί το θέμα στην ημερήσια διάταξη και να δοθεί μια προτεραιότητα στη συζήτησή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα αναφερθώ στην ουσία του θέματος, αλλά και η δική μας πλευρά συμφωνεί να εγγραφεί το θέμα και να συζητηθεί στη συνεδρία της Βουλής την 1η Φεβρουαρίου 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και εμείς συμφωνούμε με τις βασικές αρχές που υποστηρίχθηκαν προηγουμένως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως το θέμα θα εγγραφεί, θα του δοθεί προτεραιότητα και θα είναι το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη, μετά που θα λήξει η διήμερη σύσκεψη για το Κεφάλαιο Δ, δηλαδή στην πρώτη κανονική συνεδρία του Σώματος.

Ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι ανεφάρμοστες υποσχέσεις της κυβέρνησης για ουσιώδη έργα στη Λάρνακα (λιμάνι - αποχετευτικό - κυκλοφοριακό -τουριστική ανάπτυξη).»

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί για μελέτη στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κ. Ρήνα Κατσελλή ζητά την εγγραφή και παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος του πιο κάτω θέματος:

«Τα προβλήματα που θα προκύψουν από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανέγερση γυμνασίου στο χώρο του δάσους της Παιδαγωγικής Ακαδημίας στην Αγλαντζιά, παρά τις αντίθετες απόψεις των αρμόδιων υπηρεσιών: Πολεοδομίας, Πολεοδομικού Συμβουλίου, Αστυνομίας, Υπουργείου Γεωργίας και Γραφείου Προγραμματισμού.»

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου ζητά την εγγραφή και παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών του πιο κάτω θέματος:

«Ο κίνδυνος για τη δημόσια υγεία, τη ρύπανση του περιβάλλοντος και τη μόλυνση των υδροφόρων στρωμάτων από την έλλειψη αποχετευτικών συστημάτων στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές και η ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος από το κράτος.»

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο Βουλευτής κ. Κώστας Ερωτοκρίτου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος και την παραπομπή του στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας:

«Το σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι ιδιοκτήτες φρουταριών και η καθυστέρηση επίλυσής του παρ' όλες τις υποσχέσεις των αρμοδίων.»

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αποσύρω το θέμα λόγω του ότι βρίσκεται στο τελικό στάδιο έκθεση πάνω στο ίδιο θέμα στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επίσης, όπως αντιλαμβάνομαι, έγιναν ορισμένες συστάσεις σήμερα από τους αρχηγούς κομμάτων προς το Υπουργείο Εσωτερικών για αναστολή των διώξεων, μέχρις ότου διευθετηθεί το θέμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως το θέμα αυτό αποσύρεται.

Ο Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος και την παραπομπή του στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων:

«Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της.»

Το θέμα προκύπτει από ερώτηση στην οποία δε δόθηκε ικανοποιητική απάντηση.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται αυτόματα.

Ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ενέργεια του Προέδρου Βασιλείου να προχωρήσει με την Τράπεζα Αναπτύξεως στη δημιουργία αγγλόφωνης πανεπιστημιακής και μεταπανεπιστημιακής σχολής στο ΚΕΜΑ και τα απορρέοντα από την ενέργεια τεράστια ηθικά και πολιτικά προβλήματα.»

Το θέμα παρακαλείται όπως κηρυχθεί επείγον και παραπεμφθεί είτε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή είτε σε Ειδική Επιτροπή.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα κηρυχθεί επείγον και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα κηρύσσεται επείγον και παραπέμπεται.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η Ειρηνευτική Δύναμη, οι αρμοδιότητες και οι όροι εντολής της, ιδιαίτερα σ' ό,τι αφορά τις λεγόμενες νεκρές ζώνες.»

Για καλύτερη προετοιμασία του θέματος ο κ. Χατζηδημητρίου παρακαλεί όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα παραπέμπεται.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να παρατηρήσω ότι ορισμένες ερωτήσεις δημοσιεύονται στον Τύπο, προτού ακόμα κατατεθούν στη Βουλή. Αυτό το πράγμα είναι απαράδεκτο, γιατί, όπως γνωρίζουμε, υπάρχουν κανονισμοί με τους οποίους μπορεί μια ερώτηση να μη γίνει δεκτή. Επομένως, όταν δημοσιεύονται οι ερωτήσεις, προτού αποφανθείτε αν πρέπει να γίνει δεκτή υπό τη μορφή που διατυπώθηκε η ερώτηση, τότε προδικάζεται το όλο θέμα.

Γι' αυτό θα έπρεπε να επισύρουμε την προσοχή των έντιμων κ. Βουλευτών στο ότι μόνο μετά που θα κατατεθεί μπορεί να δημοσιευθεί η ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει δίκαιο ο κ. Κληρίδης και ίσως θα πρέπει να ετοιμαστεί μια εγκύκλιος που να θέτει κάποιους βασικούς όρους εντολής και ορισμένες προϋποθέσεις για την κυκλοφορία των διάφορων ερωτήσεων. Πράγματι αυτό το οποίο παρατηρήθηκε συμβαίνει σε πολλές περιπτώσεις. Αλλά συμβαίνει και κάτι άλλο. Υπάρχουν περιπτώσεις μακροσκελέστατων ερωτήσεων, 4, 5, 6 σελίδων, που παύουν πλέον να είναι ερωτήσεις, αλλά καταντούν να γίνονται δοκίμια. Επομένως και αυτή την πτυχή νομίζω ότι πρέπει να δούμε. ....έχουμε υπόψη μας από πολλές πλευρές να μην ανταλλάσουμε ονόματα.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ήδη Κανονισμοί πώς πρέπει να υποβάλλονται οι ερωτήσεις. Και θέλω να επισύρω και από την έδρα την προσοχή των Βουλευτών ότι πρέπει να υποβάλλονται μέσα στα πλαίσια αυτών των Κανονισμών. Όσον αφορά και τη δημοσίευση, νομίζω ότι κανένας Βουλευτής δεν πρέπει να δίνει την ερώτηση στη δημοσιότητα, προτού διαβεβαιωθεί από τη Γραμματεία της Βουλής ότι η ερώτησή του έγινε δεκτή και αποστάληκε στον αρμόδιο Υπουργό. Διότι και για τον αρμόδιο Υπουργό είναι ορθό πρώτα να παίρνει την ερώτηση και μετά να τη διαβιβάζει στον Τύπο.

Θα ετοιμάσω μια εγκύκλιο για να υπενθυμίσω όλα αυτά στους κ. Βουλευτές και θα σας την αποστείλω.

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η αποστολή των ερωτήσεων προς τους Υπουργούς καθυστερεί πάρα πολύ και το θέμα που εγείρεται με την ερώτηση μπορεί να είναι εκτός χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η αποστολή δεν καθυστερεί καθόλου. Η αποστολή γίνεται την ίδια μέρα. Άλλο η απάντηση και άλλο η αποστολή της ερώτησης. Η αποστολή της ερώτησης γίνεται αυτόματα, μόλις εγκριθεί από το αρμόδιο Σώμα της Βουλής.

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω καταχωρήσει μια πρόταση νόμου μαζί με το συνάδελφο κ. Σολωμή και έχει παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Θα παρακαλούσα, επειδή είναι κατεπείγουσα η περίπτωση, να δοθεί το ανάλογο μήνυμα στον Πρόεδρο.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να έρθετε σ' επαφή με τον Πρόεδρο της Επιτροπής για να το διευθετήσετε.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής

('Ωρα λήξης: 5.17 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχαήλ
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου 'Αριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) 'Εκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 1989», οι σύντομες παρατη-

ρήσεις που ακολούθησαν (Ντ. Κωνσταντίνου, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Γαλανός) και ψήφιση αυτού σε Νόμο, αφού τροποποιήθηκε ως «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 1990.»

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εξωτερικών Δανείων προς την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο, αφού τροποποιήθηκε ως «Ο περί Εξωτερικών Δανείων προς την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.»

3) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», η σύντομη παρατήρηση του Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

4) Έκθεση για τους Κανονισμούς 1. «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής και Εξαρτωμένους τους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και 2. «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις του Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού και έγκριση αυτών.

5) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1989» και έγκριση αυτών, αφού τροποποιήθηκαν ως «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.»

6) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Έκδοση Χρεογράφων) Κανονισμοί του 1989» και έγκριση αυτών, αφού τροποποιήθηκαν ως «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Έκδοση Χρεογράφων) Κανονισμοί του 1990.»

7) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

8) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η ασφαλτόστρωση του δρόμου που οδηγεί προς το Δημοτικό Σχολείο Λεμύθου - Τα θλιβερά επεισόδια που διαδραματίστηκαν στο Μαθητικό Οικοτροφείο Λευκωσίας σε βάρος παιδιών εγκλωβισμένων Καρπασιτών - Η παύση του Ανδρέα Γιωργάλλα από τη θέση του προέδρου της κοινότητας Μαραθόβουνου -Οι μακροσκελείς κατάλογοι αναμονής των ασθενών που θα υποβληθούν σε χειρουργική επέμβαση στα νοσοκομεία - Η απόφαση για αναβάθμιση της Μορφωτικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας - Η παύση από την κυβέρνηση Βασιλείου του συστήματος επιδότησης των κομίστρων των προσφύγων μαθητών - Η συμπερίληψη στα υπό έκδοση ανθολόγια του γυμνασιακού κύκλου κειμένων σχετικών με τον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα του 1955-59 - Το θέμα της δυσμενούς μεταχείρισης της Λίλλης Καλλή που απολύθηκε από την εταιρεία ΣΕΔΙΓΕΠ - Η μη συντήρηση και αξιοποίηση των συγκροτημάτων των Κεντρικών Φυλακών όπου κρατούνταν αγωνιστές του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα 1955-59 -Η μη εκπλήρωση των επίσημων υποσχέσεων για τη δημιουργία φράγματος στη Βυζακιά -Η καθυστέρηση που παρατηρείται στη βελτίωση, σήμανση και σηματοδότηση των δρόμων Ξυλοφάγου-Αγίας Νάπας και Φρενάρους-Βρυσούλλων - Το θέμα της επεξεργασίας και κατάθεσης στη Βουλή των

Κανονισμών που θα εκδοθούν με βάση τους περί Οδικής Ασφάλειας Νόμους - Αίτημα για βελτίωση του δρόμου Αγίας Βαρβάρας-Αλάμπρας, καθώς και για κατασκευή γεφυριών σε διάφορα σημεία του - Η άμεση ανάγκη για αλλαγή της κατεύθυνσης δρόμων της κοινότητας Αγίας Βαρβάρας που είναι επικίνδυνοι - Η μη διάθεση ή έστω ο τοκισμός μέρους του ποσού που αναλαμβάνει το κράτος υπό μορφή «σχολικών» -Αίτημα κοινοταρχών της Λευκωσίας για διαφάνεια των ετήσιων ισολογισμών των «σχολικών» -Το θέμα της μη επιδότησης από το κράτος των προγραμμάτων για την εκπαιδευτική ανάπτυξη κοινοτήτων της επαρχίας Λευκωσίας - Το θέμα της καταβολής από κοινότητες της επαρχίας Λευκωσίας φόρου για επιχορήγηση ενοικίου δασκάλων -Αίτημα της κοινότητας Αγίας Βαρβάρας για κατασκευή μικρών φραγμάτων στην περιοχή Κοτσιάτη στον ποταμό Γιαλιά - Η ρύπανση του περιβάλλοντος από τη χρησιμοποίηση σκάρτων μηχανέλαιων και από την απόρριψή τους στην περιοχή λυμάτων της Λεμεσού - Η ανάγκη επιχορήγησης των Ναυτικών Ομίλων Λάρνακας και Αμμοχώστου - Το πρόβλημα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Ορούντας λόγω της καύσης των κατάλοιπων των χοιροτροφείων -Η ανάγκη για τοποθέτηση ή αντικατάσταση πινακίδων στο Λυθροδόντα και σε άλλες κοινότητες -Η πρόταση του εκδοτικού οίκου ΜΑΜ για τη δημιουργία κυπριακού βιβλιοπωλείου στην Αθήνα -Η μη κατάθεση από το αρμόδιο Υπουργείο του νομοσχεδίου σχετικά με την καθιέρωση της κουμανδαρίας ως προϊόντος με γεωγραφική προέλευση - Το θέμα της παροχέτευσης μολυσμένου νερού και η ανάγκη σύστασης υπηρεσίας για έλεγχο της ποιότητάς του).

9) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Τα ντεπόζιτα νερού στον οικισμό Αγ. Γεωργίου Παλουριώτισσας και η αδυναμία σύνδεσης κάθε διαμερίσματος με την υδατοπρομήθεια -Η προμήθεια ειδών υγιεινής στους κυβερνητικούς οικισμούς και η τοποθέτηση περσιάνων από τους εκτοπισθέντες στις κατοικίες τους - Η αντιμετώπιση των διάφορων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι οικισμοί Αγίου Ελευθερίου, Αποστόλου Ανδρέα, Αποστόλου Λουκά, καθώς και ο συνοικισμός αυτοστέγασης Λατσιών -Η μετάδοση από το ΡΙΚ ανακοινώσεων της Παγκύπριας Γυναικείας Κίνησης «Επιστροφή» υπό μορφή διαφημίσεων - Η πλήρωση των κενών θέσεων του γραφείου της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας στην Ευρύχου - Η κατασκευή νέου γεφυριού που θα συνδέει το Μονάγρι με τα χωριά Άγιος Γεώργιος, Συλίκου, Κουκά και Πέρα Πεδί -Η αναστήλωση της παλιάς βρύσης και άλλα εξωραϊστικά έργα στο χωριό Λετύμπου -Η αγορά γης ύστερα από διαπραγματεύσεις για την επέκταση του κοιμητηρίου της Τσάδας -Η συντήρηση της Μονής του Τιμίου Σταυρού της Μύθθας - Η ανάγκη κατεδάφισης μέρους παλιού σπιτιού που βρίσκεται στην Τσάδα για να διαπλατυνθεί ο κύριος δρόμος του χωριού - Η εκτέλεση έργων στους δρόμους Τροόδους-Προδρόμου, Πλατρών-Προδρόμου και Pine Wood-Κακοπετριάς - Η λήψη μέτρων ύστερα από πληροφορίες για διακίνηση ναρκωτικών στην περιοχή Πύλας - Η κατασκευή αμπελουργικών δρόμων και οι πιστώσεις που διατίθενται, ειδικότερα για την περιοχή της Μαραθάσας - Η λήψη δικαστικών και άλλων μέτρων για την εξασφάλιση συνθηκών καθαριότητας κατά την κατασκευή του σουτζιούκκου - Η παροχή πρόσθετης οικονομικής βοήθειας από τον ΚΟΑ στην κοινότητα Φαρμακά για αποπεράτωση του γηπέδου της -Θέματα σχετικά με τη λειτουργία του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων - Τα προβλήματα που δημιούργησε στους εργαζόμενους γονείς και στους μαθητές η καθιέρωση του κλιμακωτού ωραρίου - Η συμπερίληψη των Λυμπιών στο σχέδιο δανειοδότησης ζευγαριών για στέγασή τους σε κοινότητες της αποστρατιωτικοποιημένης ζώνης -Οι χαμηλές προκαταβολές που δόθηκαν από τη ΣΕΔΙΓΕΠ για τα επιτραπέζια σταφύλια και οι τιμές

εκκαθάρισής τους -Η εκτέλεση του έργου Γέφυρα Ξερού-Τροόδους - Η δημιουργία διαβάσεων στην οδό Μαρίνου Γερολάνου και η εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη συμβολή της με τη λεωφόρο Συγγρού - Τα αλιευτικά καταφύγια Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας και η αδυναμία της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας να εκδίδει ειδικά δελτία καιρού - Η βελτίωση του δρόμου Ξυλοφάγου-Αγίας Νάπας και άλλα έργα για τη βελτίωση του οδικού δικτύου των Κοκκινοχωριών - Το θέμα της τοποθέτησης από την Αστυνομία τροχονόμων στις σχολικές διαβάσεις - Η υδροδότηση της κοινότητας Δευτεράς και η κατασκευή φράγματος στον ποταμό Πεδιαίο - Η ανέγερση νέας αίθουσας διδασκαλίας στο Δημοτικό Σχολείο Πάνω Κυβίδων - Η σύνδεση του ΡΙΚ με την ελληνική ραδιοφωνία - Η διάθεση της φετινής παραγωγής κρεμμυδιών - Η εκτέλεση έργων στο δρόμο Λεμεσού-Παλαιχωρίου -Οι έξι κυκλοφοριακοί κόμβοι που κατασκευάστηκαν στον παρακαμπτήριο δρόμο Λεμεσού - Η επιδιόρθωση της υδατοδεξαμενής που βρίσκεται στην περιοχή «Λιμόχωρος» στο Φαρμακά - Ο διαχωρισμός έντεκα οικοπέδων στο χωριό Ανάγυια για άπορες οικογένειες - Η παροχή τεχνικοοικονομικής βοήθειας στην κοινότητα Καμπιών από τον ΚΟΑ για την κατασκευή γηπέδου - Η παράταση της απασχόλησης των έκτακτων τεχνικών υπαλλήλων του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων -Οι αεροψεκασμοί στους οποίους προβαίνει το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για την προστασία των εσπεριδοειδών -Μέτρα που έχουν ληφθεί για την προστασία των παραγωγών εσπεριδοειδών -Η μεταφορά του τομέα διαλογής του εισερχόμενου αεροπορικού ταχυδρομείου από τη Λάρνακα στη Λευκωσία - Το θέμα της δημιουργίας νέου καφενείου στον οικισμό Καθολικής -Η μη ύπαρξη δημόσιων οργανικών θέσεων για τη μονιμοποίηση των πέντε επιθεωρητών ύδατος που εργάζονται στο Υδατικό Έργο Χρυσοχούς -Επεισόδια σε βάρος Κυπρίων από τις αρχές των βρετανικών βάσεων Επισκοπής στο αρχαίο θέατρο του Κουρίου και η λήψη μέτρων για αποφυγή τους στο μέλλον - Επιδιορθώσεις στο σχολικό κτίριο της κοινότητας Χολετριών - Το θέμα της δημιουργίας Κέντρου Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών - Η παροχή κτηνιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους κτηνοτρόφους της περιοχής «Δασάκι της Άχνας» - Το αίτημα για επέκταση της περιοχής που αρδεύεται από το αρδευτικό έργο Πάφου -Το αίτημα για τοποθέτηση δεύτερης νοσοκόμας στο Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Σαλαμιούς -Το θέμα της λειτουργίας της διάτρησης που υπάρχει στην τοποθεσία «Καμινούδια» κοντά στον ποταμό Διάριζο -Η παροχή πρόσθετης οικονομικής βοήθειας από τον ΚΟΑ στην κοινότητα Σαλαμιούς για αποπεράτωση του γηπέδου της -Η εκτέλεση του έργου Γέφυρα Ξερού-Τροόδους -Το θέμα της μείωσης της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών, των οικοδόμων και άλλων κατηγοριών εργαζομένων - Το θέμα της στελέχωσης και του εξοπλισμού της Κυπριακής Βιβλιοθήκης - Το θέμα της πληρωμής των ελαιοπαραγωγών από το ΣΕΚΕΠ - Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για βελτίωση του δρόμου που συνδέει το συνοικισμό Βρυσούλλων με το Φρέναρος - Ο συνολικός αριθμός των μαθητών μέσης εκπαίδευσης κατά το 1989-90 και ο αριθμός των τμημάτων στα οποία έχουν κατανεμηθεί - Η ετοιμασία των αναγκαίων σχεδίων, εγγράφων προσφορών κτλ. για την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Κοκκινοτριμιθιάς - Η αποφυλάκιση του Κυπριανού Παρτάση με απόφαση του Προέδρου της Δημοκρατίας και η σωστή απονομή της δικαιοσύνης -Η επισκευή και συντήρηση των εκκλησιών Παναγίας, Αγίου Μάμα και Σωτήρος στο Μουτουλλά και Αγίας Ειρήνης στο χωριό Αγία Ειρήνη -Διαβήματα προς τον πρέσβη του Ισραήλ σχετικά με τις παράνομες ενέργειες Ισραηλιτών κατά του πλοίου «Zeus Xenios» -Η περίληψη του χωριού Αρχιμανδρίτα στο πρόγραμμα ανέγερσης τηλεοπτικών υποσταθμών αναμετάδοσης -Απόφαση του Υπουργικού

Συμβουλίου για καταβολή αποζημιώσεων στους κτηνοτρόφους των οποίων τα ζώα προσβλήθηκαν από ευλογιά -Μέτρα της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες και οι τάξεις που έχουν ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης - Η κατασκευή φράγματος στην περιοχή «Χελιδόνια» στον ποταμό Γιαλιά και η ανύψωση του μικρού φράγματος κοντά στο χωριό.

10) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στην ολομέλεια του Σώματος ύστερα από τις παρατηρήσεις των Βουλευτών κ. Α. Γαλανού, Γλ. Κληρίδη, Ντ. Κωνσταντίνου και Τ. Χατζηδημητρίου του θέματος «Η αντιδεοντολογική συμπεριφορά του Κυβερνητικού Εκπροσώπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού).

11) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Οι ανεφάρμοστες υποσχέσεις της κυβέρνησης για ουσιώδη έργα στη Λάρνακα (λιμάνι-αποχετευτικό-κυκλοφοριακό-τουριστική ανάπτυξη).»

(β) «Τα προβλήματα που θα προκύψουν από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανέγερση γυμνασίου στο χώρο του δάσους της Παιδαγωγικής Ακαδημίας στην Αγλαντζιά παρά τις αντίθετες απόψεις των αρμόδιων υπηρεσιών: Πολεοδομίας, Πολεοδομικού Συμβουλίου, Αστυνομίας, Υπουργείου Γεωργίας και Γραφείου Προγραμματισμού.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Μέλους της Βουλής κ. Ρήνας Κατσελλή).

(γ) «Ο κίνδυνος για τη δημόσια υγεία, τη ρύπανση του περιβάλλοντος και τη μόλυνση των υδροφόρων στρωμάτων από την έλλειψη αποχετευτικών συστημάτων στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές και η ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος από το κράτος.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου).

(δ) «Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της.»

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου).

(ε) «Η ενέργεια του Προέδρου Βασιλείου να προχωρήσει με την Τράπεζα Αναπτύξεως στη δημιουργία αγγλόφωνης πανεπιστημιακής και μεταπανεπιστημιακής σχολής στο ΚΕΜΑ και τα απορρέοντα από την ενέργεια τεράστια ηθικά και πολιτικά προβλήματα.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού).

(στ) «Η Ειρηνευτική Δύναμη, οι αρμοδιότητες και οι όροι εντολής της, ιδιαίτερα σ' ό,τι αφορά τις λεγόμενες νεκρές ζώνες.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου).

12) Διεξαγωγή συζήτησης (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Πρόεδρος, 'Α. Χρυσοστόμου) γύρω από το θέμα της δημοσίευσης των ερωτήσεων στον Τύπο πριν από την κατάθεσή τους στη Βουλή και της ανάγκης να είναι διατυπωμένες με συντομία.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 24ης Ιανουαρίου 1990

('Ωρα ενάρξεως: 4.10 μ.μ.)

(Αρ. 15)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, οι δυο αυτές συνεδρίες της Βουλής έχουν οριστεί για να ξεκαθαρίσουμε πολλά θέματα του Κεφαλαίου Δ τα οποία εκκρεμούν από πολύ καιρό.

Σε συζήτηση των εκπροσώπων των κομμάτων που έγινε πριν λίγη ώρα, έχουν ληφθεί κατ' αρχήν ορισμένες αποφάσεις τις οποίες θα σας πω. Βεβαίως η συζήτηση αυτή γίνεται για να μιλήσουν όσοι Βουλευτές επιθυμούν. ακριβώς γι' αυτό το λόγο ορίστηκαν αυτές οι δυο συνεδρίες.

Από την άλλη μεριά όμως θα ήταν επιθυμητό, αν οι ομιλίες των Βουλευτών πάνω στα θέματα αυτά περιορίζονταν μέσα σε πλαίσια χρονικά, δηλαδή μέσα σε δέκα λεπτά. Πιστεύω ότι μέσα σε δέκα λεπτά μπορεί να πει κανείς πάρα πολλά πράγματα. Αλλά βεβαίως δεν μπορεί να υπάρξει αυστηρός κανόνας. Αν ένας Βουλευτής μιλήσει λίγα λεπτά περισσότερα ή λιγότερα, δεν έχει σπουδαία σημασία.

Επίσης έχει αποφασιστεί να διαβαστούν οι Εκθέσεις των διάφορων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών πάνω στα θέματα αυτά, εκτός βεβαίως αν η Βουλή θεωρήσει την 'Εκθεση πάνω σ' ένα οποιοδήποτε θέμα ή και ολόκληρο το θέμα ως ξεπερασμένο, οπότε. . . . .

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Επειδή μετά την ανάγνωση των Εκθέσεων μπορεί να μην προκύψει ανάγκη συζήτησης των θεμάτων, θα εισηγούμουν να διαβάζονται οι Εκθέσεις,

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να διαβάζονται οι Εκθέσεις, αυτό είπα.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Μπορεί να μη γίνει συζήτηση για ένα θέμα, να θεωρηθεί ότι το περιεχόμενο της Έκθεσης καλύπτει πλήρως όλες τις πλευρές, και συνεπώς να μη χρειάζεται συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είπα, κύριε Ομήρου. Είπα ότι θα διαβάζονται οι Εκθέσεις.

Γι' αυτό το λόγο, κύριοι, νομίζω ότι είναι ώρα να μπούμε στο Κεφάλαιο Δ. Το πρώτο θέμα του Κεφαλαίου Δ είναι:

Εκθέσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Ανδρέα Γεωργίου, Ανδρέα Μαθηκολώνη και Αντώνη Ανδρέου). (2.3.1989).

(Συνέχιση της συζήτησης).

Αντιλαμβάνομαι ότι οι Εκθέσεις της Επιτροπής έχουν διαβαστεί κι έχει αρχίσει και η συζήτηση αυτού του θέματος, και νομίζω ότι αυτό το θέμα έχει φθάσει σε κάποιο σημείο επίλυσής του, με ορισμένα μέτρα τα οποία έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση για τη βελτίωση του λιμανιού της Λάρνακας.

Ο κ. Ανδρέου θα μπορούσε να μας διαφωτίσει πάνω στο θέμα αυτό.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Θα μιλήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε στο βήμα, κύριε Ανδρέου.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο εκπρόσωπος της D.S.R. στην Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών δήλωσε τα ακόλουθα, όπως αναγράφεται και στην Έκθεση της Επιτροπής ημερομηνίας 24.6.1989.

«Η εταιρεία D.S.R. μετέφερε μέρος των εργασιών της στο λιμάνι του Ηρακλείου Κρήτης, γιατί βρήκε καλύτερους όρους διεκπεραίωσης των εργασιών της και προτίθεται να μεταφέρει όλες τις εργασίες της εκεί ή και οπουδήποτε αλλού, εφόσον διαπιστωθεί η ανικανότητα των κυπριακών λιμανιών να εξυπηρετούν την εταιρεία τους «.

Για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της D.S.R., που σήμερα οι εργασίες της αντιπροσωπεύουν το 90% του συνόλου των εργασιών του διαμετακομιστικού εμπορίου του λιμανιού της Λάρνακας, πρέπει:

(α) Να αναβαθμιστεί το λιμάνι της Λάρνακας.

(β) Να μειωθούν τα κόστα της εταιρείας.

(γ) Να προσφέρεται εργασία και κατά τις Κυριακές κι αργίες, και

(δ) Να κηρυχθεί το λιμάνι της Λάρνακας ως ελεύθερη λιμενική περιοχή.

Πρόσφατα ψηφίσαμε τον περί Ελεύθερων Λιμενικών Περιοχών Νόμο του 1989 με τον οποίο δίνεται η εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να κηρύσσει με διάταγμα ελεύθερες λιμενικές περιοχές.

Ελπίζουμε ότι η απόφαση για κήρυξη του λιμανιού της Λάρνακας ως ελεύθερης λιμενικής περιοχής θα γίνει χωρίς καμιά καθυστέρηση κι ότι αμέσως μετά θα κατατεθούν στη Βουλή και οι σχετικοί Κανονισμοί που θα διέπουν τα της λειτουργίας του. Μ' αυτό τον τρόπο ικανοποιούμε δυο από τις πιο πάνω προϋποθέσεις της D.S.R. Δηλαδή τη μείωση των κόστων της εταιρείας με την απλοποίηση της διαδικασίας και της γραφειοκρατίας, και την κήρυξη του λιμανιού της Λάρνακας ως ελεύθερης λιμενικής περιοχής.

Η πρώτη και σοβαρότερη από οικονομικής πλευράς προϋπόθεση για την D.S.R. είναι η αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας, ένα αίτημα των Λαρνακέων που υπάρχει για πολλά χρόνια, γιατί είναι γνωστό ότι οι δυνατότητες του λιμανιού της Λάρνακας είναι πολύ περιορισμένες.

Στις 7.6.1989 σε ευρεία σύσκεψη που έγινε στο προεδρικό μέγαρο στην παρουσία των παραγόντων της Λάρνακας και των αρμόδιων αρχών, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αναφορικά με το λιμάνι της Λάρνακας, έθεσε προς απάντηση τα εξής δυο ερωτήματα:

1. Πόσα χρόνια ζωής απομένουν για το λιμάνι της Λάρνακας, αν δε γίνουν έργα για επέκτασή του; Και
2. Ποιες είναι οι οικονομικές επιπτώσεις στην Αρχή Λιμένων ή στην οικονομία της χώρας, αν υιοθετηθεί η «Λύση 6» για την ανάπτυξη του λιμανιού της Λάρνακας;

'Οπως έχω ήδη αναφέρει, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, η D.S.R. αντιπροσωπεύει σήμερα το 90% των εργασιών του διαμετακομιστικού εμπορίου που διεξάγεται στο λιμάνι της Λάρνακας. Το διαμετακομιστικό όμως εμπόριο αντιπροσωπεύει το 75% της συνολικής κίνησης του λιμανιού της Λάρνακας, σύμφωνα με τα δεδομένα του 1988. 'Αρα είναι φανερό ότι εγκατάλειψη του λιμανιού μας από την D.S.R. θα το καταδικάσει σε αργό θάνατο, αφού θα μετατραπεί πλέον σε μια αντιοικονομική μονάδα.

Σήμερα το λιμάνι της Λάρνακας έχει τη δυνατότητα να δέχεται πλοία της δεύτερης, όπως λέγονται, γενιάς, που μεταφέρουν μέχρι 2,000 TEUS, που μπορούν να ικανοποιηθούν με τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις, πλην ορισμένων εξαιρέσεων. Αλλά και τούτο μόνο για τα επόμενα 3-4 χρόνια, γιατί με τη δρομολόγηση των πλοίων της τρίτης και τέταρτης γενιάς, το λιμάνι της Λάρνακας θα είναι εντελώς ακατάλληλο για εξυπηρέτηση αυτών των πλοίων και χωρίς την αναβάθμισή του θ' αναγκαστεί να κλείσει.

Με την υιοθέτηση της λύσης γνωστής ως υπ. αρ. 6, δίνεται η δυνατότητα στο λιμάνι της Λάρνακας να επιβιώσει μέχρι και πέραν του έτους 2000, γιατί θα είναι δυνατό να εξυπηρετεί πλοία μέχρι και 4,000 TEUS.

Με τη λύση υπ' αρ. 6 θα δημιουργηθεί κρηπίδωμα μήκους 500 μέτρων, το βάθος όμως της λεκάνης του λιμανιού αυξάνεται από 10 σε 14 μέτρα. Μ' αυτή την αναβάθμιση το λιμάνι θα είναι δυνατό να εξυπηρετεί πλοία και της τρίτης

γενιάς, που είναι μήκους 240- 270 μέτρων και βυθίσματος 11-12 μέτρων και πλοία της τέταρτης γενιάς, που θα είναι μήκους 270-294 μέτρων και βυθίσματος 13-14 μέτρων.

Επιπρόσθετα προς τα έργα πολιτικής μηχανικής που υπολογίζονται να είναι της τάξης των £30 εκ., θα τοποθετηθούν 3 γερανογέφυρες, 6 τρανστέϊνερς και 19 tug masters, συνολικού κόστους γύρω στα £5-7 εκ. Η συνολική δυναμικότητα του αναβαθμισμένου λιμανιού της Λάρνακας θα είναι της τάξης των 200,000 TEUS και προβλέπεται να είναι ικανοποιητική μέχρι το έτος 2007.

Βέβαια η απαιτούμενη επένδυση των £36 εκ. για την υλοποίηση της πιο πάνω επιλογής είναι σημαντική και η βιωσιμότητα του έργου εξαρτάται από αρκετούς αστάθμητους παράγοντες. Όμως εδώ νομίζω ότι δεν τίθεται θέμα επιλογής. Εδώ πρόκειται για θέμα επιτακτικής ανάγκης! Αν αφήσουμε το λιμάνι της Λάρνακας να περιπέσει σε μαρασμό, τότε την ίδια πιθανότατα τύχη θα έχει κι η πόλη της Λάρνακας, που πάντοτε η οικονομική της ανθηρότητα συνδεόταν στενά με το λιμάνι της.

Με το όλο θέμα της εξεύρεσης των αναγκαίων πόρων για την εκτέλεση του έργου έχουν άμεση σχέση και οι διαπραγματεύσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη μεταξύ της D.S.R. και της κυβέρνησης, για τη μερική χρηματοδότηση του έργου από την D.S.R., οι οποίες ελπίζουμε να καταλήξουν σε θετικό αποτέλεσμα.

Ένα άλλο ενθαρρυντικό στοιχείο που προέκυψε από την τελευταία κάθοδο των αντιπροσώπων της D.S.R. στην Κύπρο είναι κι η έγγραφη βεβαίωση της εταιρείας ότι θα συνεχίσει να διακινεί μέσω του λιμανιού της Λάρνακας περί τις 100,000 TEUS το χρόνο.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, θ' αναμένουμε μ' ενδιαφέρον και την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το οποίο μελετά «ριζοσπαστικά» μέτρα, όπως τα χαρακτήρισε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, αναφορικά με το γενικότερο θέμα του διαμετακομιστικού εμπορίου της Κύπρου.

Υπήρξαν κι υπάρχουν παράγοντες αρμόδιοι και αναρμόδιοι που προσπάθησαν και προσπαθούν να τορπιλλίσουν την απόφαση για την επέκταση του λιμανιού της πόλης μας. Γι' αυτό και μας ανησυχεί η οποιαδήποτε καθυστέρηση στο σχεδιασμό και την υλοποίηση της απόφασης της κυβέρνησης να προχωρήσει με τη λύση υπ' αρ. 6. Θα πρέπει να γίνει κατανοητό ως θέμα γενικότερης πολιτικής ότι επιβάλλεται η ύπαρξη δυο λιμανιών, ιδιαίτερα κάτω από τις συνθήκες που περνούμε ως κράτος σήμερα. Προειδοποιούμε ότι δε θα επιτρέψουμε σε κανένα να τορπιλλίσει την ήδη ληφθείσα απόφαση, κι αν αντιληφθούμε ότι συμβαίνει κάτι τέτοιο, τότε θ' αντιδράσουμε πολύ δυναμικά.

Σε συνάντηση όλων των παραγόντων της Λάρνακας την 1.11.1989 με τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων και άλλους αρμόδιους παράγοντες συζητήθηκε το θέμα του λιμανιού της Λάρνακας και τονίστηκε προς τον κύριο Υπουργό ότι ως Λαρνακείς δε θα επιτρέψουμε σε κανένα να ναρκοθετήσει την ήδη ληφθείσα απόφαση της κυβέρνησης γι' αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας. Είναι ευχάριστο το ότι κι ο κύριος Υπουργός μας επιβεβαίωσε την απόφαση της κυβέρνησης και βεβαίωσε ότι σύντομα οι υποσχέσεις θα μετουσιωθούν σε πράξεις. Τις ίδιες διαβεβαιώσεις και υποσχέσεις μας έδωσε και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στις 22 Δεκεμβρίου 1989 στη σύσκεψη που είχαμε στη Λάρνακα μαζί του ως Επιτροπή Αναπτύξεως της Πόλης κι Επαρχίας Λάρνακας.

Θα δώσουμε την αναγκαία πίστωση χρόνου για την ετοιμασία όλων των προκαταρκτικών μελετών και σχεδίων, αλλά ταυτόχρονα προειδοποιούμε ότι δε θα ανεχθούμε καμιά αδικαιολόγητη καθυστέρηση και θα επαναφέρουμε το θέμα στη Βουλή σε τέτοια περίπτωση, για να ζητήσουμε εξηγήσεις και κατανομή ευθυνών.

Για την πόλη και την επαρχία της Λάρνακας το λιμάνι είναι θέμα ύψιστης προτεραιότητας κι αυτό θέλουμε να το καταστήσουμε σαφές και στον τελευταίο αρμόδιο κυβερνητικό παράγοντα.

Η Λάρνακα υπέφερε κι υποφέρει για πολλά χρόνια από τον πρόχειρο κι αμελέτητο προγραμματισμό των ελάχιστων έργων ανάπτυξης που έγιναν. Και το λιμάνι είναι ένα απ' αυτά. Με τη σχεδιαζόμενη όμως αναβάθμισή του θα γίνει μια σοβαρή προσπάθεια προς την κατεύθυνση της άρσης μερικών από τα λάθη του παρελθόντος, έτσι ώστε το λιμάνι να γίνει μια ουσιαστική οικονομική αναπτυξιακή μονάδα, πάνω στην οποία η Λάρνακα θα μπορεί να προγραμματίζει την οικονομική ανάπτυξή της στο προβλεπτό μέλλον.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου, μετά ο κ. Ηλιάδης και μετά ο κ. Ζιαρτίδης.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής βρίσκεται σήμερα ένα πολύ καυτό πρόβλημα της Λάρνακας του οποίου η έγκαιρη και σωστή επίλυση θα έχει άμεσες επιπτώσεις στην οικονομική ζωή της επαρχίας μας.

Το πρόβλημα του λιμανιού της Λάρνακας έφθασε στη Βουλή μετά τις τελευταίες ανησυχητικές εξελίξεις και πληροφορίες για απώλεια της μοναδικής εταιρείας που χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας -δηλαδή της D.S.R.- και μεταφορά των δραστηριοτήτων της (του διαμετακομιστικού της εμπορίου) σε άλλο λιμάνι του εξωτερικού και συγκεκριμένα στην Κρήτη.

Όπως είναι ευρύτατα γνωστό, το λιμάνι της Λάρνακας για σειρά ετών υπολειτουργεί κι η μοναδική αυτή εταιρεία που το διατηρούσε σε λειτουργία ήταν η D.S.R. Σε πρόσφατη επίσκεψή μου στο λιμάνι διαπίστωσα ότι δυο τεράστιες αποθήκες που έχουν κτιστεί είναι εντελώς άδειες και μόνο μια μικρή αποθήκη λειτουργεί, θα έλεγα καλύτερα υπολειτουργεί.

Κατά τα τελευταία χρόνια η εταιρεία της D.S.R., αφού αντιλήφθηκε ότι η κυβέρνηση δεν ήταν διατεθειμένη να εξετάσει σοβαρά τα προβλήματά της, αποφάσισε την εξεύρεση νέου λιμανιού που να της προσφέρει τις κατάλληλες κι απαραίτητες διευκολύνσεις.

Κι είναι εδώ που η κυβέρνηση φέρει σοβαρή ευθύνη για την κακή εξέλιξη των πραγμάτων, κι είναι εδώ το σημείο που οποιεσδήποτε και να 'ναι οι τωρινές προσπάθειες της κυβέρνησης, δεν πρόκειται να επιλύσουν ή ν' απαλείψουν ολοκληρωτικά το πρόβλημα του λιμανιού. Η ζημιά στη Λάρνακα και στο λιμάνι ήδη έχει γίνει. Η υποβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας έφτασε σε τέτοια ανησυχητικά επίπεδα, έτσι που μερικοί σήμερα αμφισβητούν την ύπαρξη λιμανιού στη Λάρνακα! Κι έχει ήδη επικρατήσει σε ορισμένα στρώματα του λαού η εντύπωση ότι η Λάρνακα ζητεί τη δημιουργία λιμανιού σαν να μην υπήρχε μέχρι σήμερα λιμάνι.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Λάρνακα δε ζητά σήμερα τη δημιουργία λιμανιού, ούτε την απλή επέκτασή του. Η Λάρνακα ζητά σήμερα την ανάλογη επέκταση του υφιστάμενου λιμανιού

της για να 'ναι ένα πραγματικό και καθ' όλα εφάμιλλο κι ισάξιο λιμάνι μ' όλα τ' άλλα λιμάνια άλλων χωρών. 'Οπως κάθε επαρχία δικαιωματικά ζητά έργα υποδομής που δεν υπάρχουν, πιστεύω ότι απόλυτα δικαιολογημένα κι η Λάρνακα ζητά την αναβάθμιση του λιμανιού που ήδη υπάρχει.

Η Λάρνακα ζητά ένα λιμάνι που να καλύπτει λειτουργικά όχι μόνο τις σημερινές ανάγκες μας αλλά και τις μελλοντικές του 21ου αιώνα. Είναι παρεξηγημένη και λανθασμένη η εντύπωση που επικρατεί ότι ζητούμε ένα λιμάνι για να κρατήσουμε την D.S.R. στην Κύπρο. Ζητούμε κι απαιτούμε από την κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα στην ανάλογη επέκταση του λιμανιού μας, για ν' αποφευχθούν περισσότερες ζημιογόνες επιπτώσεις στην επαρχία μας.

Δυστυχώς, παρά τις τελευταίες διαβεβαιώσεις της κυβέρνησης για τη διάθεση ποσού £36,000,000 για ικανοποιητική επέκταση του λιμανιού, δε βλέπουμε να υλοποιείται αυτή η απόφαση. Ανησυχούμε κι υπογραμμίζουμε την αγωνία και εκφράζουμε τη διαμαρτυρία μας, γιατί η κυβέρνηση δεν προχωρεί με τον απαιτούμενο ρυθμό. Και τούτο επιβεβαιώνεται από την ίδια τη θέση που εξέφρασε ο έντιμος Υπουργός Συγκοινωνιών σε συνάντηση με το ΕΒΕΛ και τους Βουλευτές της Λάρνακας σε ερώτηση που του θέσαμε για το πότε θα αρχίσουν αυτά τα έργα. Η απάντηση ήταν ότι «στο παρόν στάδιο πρόκειται μόνο περί πολιτικής απόφασης και τίποτε περισσότερο!»

Επειδή όμως η πείρα μας απέδειξε ότι η κωλυσιεργία της κυβέρνησης ήταν και η κύρια αιτία αυτής της καταστροφικής εξέλιξης, ζητούμε από την κυβέρνηση να προχωρήσει αμέσως κι έμπρακτα στην υλοποίηση αυτής της πολιτικής απόφασης.

Αν για να ληφθεί αυτή η πολιτική απόφαση χρειάστηκε περισσότερο από ενάμισης χρόνος, τίποτε δε μας πείθει ότι η υλοποίηση θα εφαρμοστεί έγκαιρα. Είναι αδιανόητο να μας μιλούν για μια απόφαση που λήφθηκε πριν ένα χρόνο και ταυτόχρονα να μην είναι σε θέση να μας παρουσιάσουν τα σχέδια που προβλέπονται γι' αυτό το έργο. Ζητήσαμε να πληροφορηθούμε κι η απάντηση είναι ότι ετοιμάζονται. Παρά τη μεγάλη μας επιθυμία να πιστώσουμε θετικά την κυβερνητική υπόσχεση για υλοποίηση αυτού του έργου, δεν μπορούμε ν' αποκρύψουμε την ανησυχία μας ότι το έργο αυτό δεν προχωρεί με τον ανάλογο ρυθμό που η ανάγκη το επιβάλλει.

Δυστυχώς η πρόσφατη επίσκεψη του Προέδρου στη Λάρνακα στις 22 Δεκεμβρίου 1989 για επίλυση προβλημάτων, κατόπιν δικών μας πιέσεων, έχει και πάλι ενισχύσει σε μεγαλύτερο βαθμό τις ανησυχίες γεννώντας μεγάλα ερωτηματικά για την αξιοπιστία της κυβέρνησης Βασιλείου.

Ο κ. Βασιλείου έχει εξαγγείλει τη δημιουργία αίθουσας επιβατών κι' απέφυγε επιμελώς την εξαγγελία επέκτασης του λιμανιού μας.

Κάποιες γεωλογικές έρευνες που είχαν αποφασιστεί για την επέκταση του λιμανιού, ως το ελάχιστο δείγμα πρόθεσης γι' αυτό το έργο, έχουν γίνει κι ο αρμόδιος σύμβουλος που θα 'πρεπε να είχε ήδη διοριστεί για να προχωρήσει αυτό το έργο αναμένει δυστυχώς ακόμα το διορισμό του!

'Εντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Λάρνακα διακατέχεται από έντονη αγωνία κι ανησυχία, γιατί τίποτε δεν επιμαρτυρεί την υλοποίηση της υπόσχεσης της κυβέρνησης Βασιλείου. Αν πρόθεση της κυβέρνησης είναι ν' αθετήσει αυτή την υπόσχεση, τότε θα είναι βαρύτατες οι ευθύνες των κυβερνώντων.

Για τη δημιουργία αυτού του λιμανιού από τις προηγούμενες κυβερνήσεις έχουν ξοδευτεί £35,000,000 και ζουν απ' αυτό το λιμάνι 300-400 οικογένειες, δηλαδή 1,000 μέχρι 1,200 άτομα. Τυχόν μετακίνηση της D.S.R. σ' άλλο λιμάνι, που αυτή θα είναι σίγουρη κατάληξη αν το λιμάνι δεν αναβαθμιστεί, τότε το πλήγμα θα 'ναι βαρύτατο και το κακό αθεράπευτο.

Προειδοποιούμε τους κυβερνώντες ν' αναλογιστούν τις ευθύνες τους και να υλοποιήσουν τις υποσχέσεις τους, γιατί θα επαγρυπνούμε και θα καταγγείλουμε αυτή την εκτροπή και δε θα δεχτούμε με κανένα τρόπο τον τορπιλλισμό αυτής της απόφασης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα όσοι έχετε γραπτές ομιλίες να τις περικόψετε λίγο, ώστε να είμαστε μέσα στα πλαίσια των δέκα λεπτών ή τόσο.

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα της αναβάθμισης του λιμανιού της Λάρνακας έχει επανατοποθετηθεί πρόσφατα το περασμένο καλοκαίρι όταν η εταιρεία D.S.R. της Λαοκρατικής Δημοκρατίας της Γερμανίας, που είναι ο μοναδικός σχεδόν πελάτης του λιμανιού της Λάρνακας, με διακίνηση 80 έως 90 χιλιάδες εμπορευματοκιβώτια το χρόνο, ζήτησε και έθεσε ορισμένους όρους και προϋποθέσεις για να συνεχίσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας.

Έτσι άρχισε ένας προβληματισμός, μια δημόσια συζήτηση και ένα ενδιαφέρον τόσο για να κρατηθεί η D.S.R. στη Λάρνακα όσο και για να αναβαθμιστεί το λιμάνι, ώστε να μπορέσει μέσα στις σύγχρονες συνθήκες να διαδραματίσει το ρόλο τον οικονομικό για τη Λάρνακα και την Κύπρο.

Με βάση τις απόψεις που εκφράστηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή έγινε σαφές ότι, παρόλο που φαίνεται να λειτουργεί ικανοποιητικά, το λιμάνι της Λάρνακας παρουσιάζει αρκετά μειονεκτήματα, μεταξύ των οποίων είναι ο περιορισμένος κύκλος στροφής των πλοίων μέσα στη λεκάνη, που είναι μόνο 350 μέτρα, γεγονός που εξυπακούει την εξυπηρέτηση πλοίων μήκους μέχρι 200 μέτρα και το περιορισμένο βάθος του που είναι μόνο 10 μέτρα και που επιτρέπει τον ελλιμενισμό πλοίων με βύθισμα μόνο μέχρι 9.50 μέτρα.

Από τον Αύγουστο του 1988 η D.S.R. έθεσε στην Αρχή Λιμένων και στην κυβέρνηση συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις προκειμένου να συνεχίσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας, ανάμεσα στους οποίους είναι η εκβάθυνση του λιμανιού στα 12 μέτρα, η εγκατάσταση δυο νέων γερανογέφυρων και η 24ωρη εργασία επτά μέρες τη βδομάδα.

Εξάλλου τα τελευταία χρόνια η διεθνής τάση είναι η δρομολόγηση ολοένα και μεγαλύτερων πλοίων εμπορευματοκιβωτίων, μια εξέλιξη που θα δημιουργήσει προβλήματα, όταν τα πλοία αυτά θα αρχίσουν να φθάνουν στο λιμάνι της Λάρνακας και δε θα μπορούν να ελλιμενίζονται.

Από τα πιο πάνω αλλά και από το γεγονός ότι άλλοι ανταγωνιστές μας στην περιοχή, π.χ. η Μάλτα, η Σμύρνη, ο Πειραιάς έχουν ήδη αναβαθμίσει τα λιμάνια τους, είναι πρόδηλο ότι το λιμάνι της Λάρνακας χρειάζεται επέκταση και βελτίωση και αναπροσαρμογή του εξοπλισμού του στις νέες τεχνολογικές

εξελίξεις, ώστε να μπορέσει να εξυπηρετήσει τα νέα μεγαλύτερα πλοία εμπορευματοκιβωτίων που αναμένονται στο προσεχές μέλλον.

Η περίπτωση της D.S.R. δε δημιούργησε το πρόβλημα, απλώς αποτέλεσε το έναυσμα για να κινηθεί κάπως έγκαιρα η διαδικασία για την αναβάθμιση του λιμανιού.

Τι έπραξε μέχρι τώρα η κυβέρνηση για την αναβάθμιση;

Σε πρώτο στάδιο, τόσο η Αρχή Λιμένων όσο και η κυβέρνηση, αντιμετώπισαν το όλο θέμα μέσα στα πλαίσια των όρων και προϋποθέσεων που τέθηκαν από την D.S.R. με στόχο να γίνει δυνατή η εξυπηρέτηση των νέων πλοίων που η εταιρεία προγραμματίζει να δρομολογήσει στη Μεσόγειο.

Έτσι το Δεκέμβρη του 1987 το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Λιμένων και τον Ιούνη του 1988 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισαν την κατασκευή νέου κρηπιδώματος μήκους 250 μέτρων και βάθους 12 μέτρων, με πρόβλεψη για επέκταση στα 500 μέτρα, την εγκατάσταση δυο γερανογέφυρων και την αγορά ενός νέου ρυμουλκού.

Το προϋπολογιζόμενο κόστος για τα νέα έργα ανέρχεται στα £9 εκατομμύρια περίπου. Τα ετήσια έξοδα της Αρχής Λιμένων ανέρχονται σε £1.3 εκατομμύρια, ενώ τα ετήσια έσοδά της θα αυξηθούν μόνο κατά £300,000, πράγμα που σημαίνει ότι η Αρχή Λιμένων θα ζημιώνει κάθε χρόνο £1 εκατομμύριο. Υπολογίζεται όμως ότι η οικονομία του τόπου θα έχει ένα όφελος γύρω στα £2 εκατομμύρια το χρόνο.

Όταν η D.S.R. ενημέρωσε την Αρχή Λιμένων για το νέο της πρόγραμμα και έθετε τους όρους και τις προϋποθέσεις που προαναφέρθηκαν, είχε υπόψη της ένα ορίζοντα μέχρι 5 χρόνια, δηλαδή από το 1987 μέχρι το 1992. Για τα σχέδια της πέρα από το 1992 δεν ανέφερε οτιδήποτε, αλλά είναι πολύ πιθανό κι αυτή ακολουθώντας τη διεθνή τάση, και είναι βέβαιο μάλλον, ότι θα δρομολογήσει νέα μεγαλύτερα πλοία στην περιοχή.

Συνεπώς αν τα έργα για την αναβάθμιση του λιμανιού που έχουν ήδη αρχίσει συνεχιστούν κανονικά χωρίς καθυστέρηση, θα συμπληρωθούν το 1992, πράγμα που σημαίνει ότι το λιμάνι θα είναι σε θέση να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της D.S.R. (που είναι πολύ πιθανό να διαφοροποιηθούν) και από την άλλη δε θα είναι σε θέση να εξυπηρετήσει τα νέα μεγαλύτερα πλοία άλλων γραμμών που αναμένεται να δρομολογηθούν στην περιοχή από το 1991 - 1992.

Έτσι η υλοποίηση της απόφασης που έχει ήδη εγκριθεί θα σημαίνει τη διενέργεια μιας χαμένης επένδυσης που απλώς θα διασπαθήσει τελικά το δημόσιο χρήμα.

Είναι γι'αυτούς τους λόγους που το Σοσιαλιστικό Κόμμα επιμένει πως αν πρόκειται να γίνουν νέες επενδύσεις στο λιμάνι της Λάρνακας, και πρέπει να γίνουν, θα πρέπει να στοχεύουν στην αναβάθμισή του σε τέτοιο βαθμό και τέτοια έκταση, ώστε να είναι σε θέση να μπορεί να εξυπηρετεί τη διεθνή ναυσιπλοΐα και το διαμετακομιστικό εμπόριο τουλάχιστον για τα επόμενα είκοσι χρόνια. Διαφορετικά με πρόχειρες και προσωρινές λύσεις κινδυνεύουμε να δαπανήσουμε άδικα αρκετά εκατομμύρια λίρες για να βρεθούμε ξανά στο ίδιο σημείο που είμαστε σήμερα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών από τους εκπροσώπους της Αρχής Λιμένων, με εξαίρεση την εξαγωγή πατατών, που είναι εποχιακή, και τα επιβατικά πλοία που κάμνουν τη γραμμή Λάρνακα - Τζιούνιε, η υπόλοιπη λιμενική κίνηση προέρχεται από την

D.S.R. και αφορά φορτία σε διαμετακόμιση. Τα φορτία αυτά υπολογίζονται γύρω στο 80% του συνόλου.

Επομένως αν η D.S.R. φύγει από την Κύπρο και δεν εξευρεθούν άλλες γραμμές, πράγμα που είναι βέβαιο αφού το λιμάνι δε θα είναι σε θέση να δεχτεί τα μεγαλύτερα πλοία εμπορευματοκιβωτίων που δρομολογούνται διεθνώς τώρα πια, το λιμάνι θα υποαπασχολείται, χωρίς να αποκλείεται και το κλείσιμό του λόγω αντι-οικονομικής λειτουργίας.

Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα μερικές εκατοντάδες άνθρωποι να χάσουν τη δουλειά τους και η Λάρνακα και ο τόπος γενικότερα να χάσει μια σοβαρή πηγή εσόδων.

Αν μάλιστα ληφθεί υπόψη ότι ορισμένες γραμμές που χρησιμοποιούν τα λιμάνια μας έχουν ήδη προχωρήσει σε παραγγελίες νέων, μεγαλύτερων πλοίων, είναι πολύ πιθανό τα σοβαρά αυτά προβλήματα να εμφανιστούν πολύ νωρίτερα, δηλαδή σε τρία-τέσσερα χρόνια.

Ποιες είναι οι εισηγήσεις οι δικές μας;

Με βάση τα όσα έχουν εκτεθεί, έχουμε τη γνώμη ότι αν η κυβέρνηση, πέρα από τις διακηρύξεις, εννοεί πράγματι να αναπτύξει τη λιμενική βιομηχανία και το διαμετακομιστικό εμπόριο, θα πρέπει χωρίς καθυστέρηση:

1. Να αναθεωρήσει την απόφασή της και να μην προχωρήσει στην υλοποίηση της λύσης των £9 εκατομμυρίων που έχει επιλεγεί, γιατί στην ουσία επιλέγει μια χαμένη επένδυση.

2. Να αποφασίσει την αναβάθμιση του λιμανιού με τρόπο που να μπορεί να εξυπηρετεί όχι μόνο τα πλοία της D.S.R. αλλά και όλα τα καινούργια πλοία εμπορευματοκιβωτίων που δρομολογούνται διεθνώς και γενικά να είναι σε θέση να εξυπηρετήσει το διαμετακομιστικό εμπόριο τουλάχιστον για την επόμενη εικοσαετία.

Μια τέτοια αναβάθμιση συνεπάγεται δαπάνη της τάξης των £40 εκατομμυρίων.

Ωστόσο μια τέτοια ουσιαστική αναβάθμιση θα προσφέρει πολλαπλή ωφέλεια: Τη δυνατότητα προσέλκυσης και εξυπηρέτησης νέων πελατών και το πιο σημαντικό, το λιμάνι θα συνεχίσει να λειτουργεί και να επιβιώνει ως ένας αξιόλογος σταθμός στη διαμετακόμιση στη Μεσόγειο και ως ένας σοβαρός οικονομικός πνεύμονας για τη Λάρνακα και την Κύπρο.

Είναι γι΄αυτούς τους λόγους που εμείς πιστεύουμε ότι είναι καιρός να εγκαταλείψουμε τις πρόχειρες λύσεις και να στραφούμε σε μια προγραμματισμένη μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή προσπάθεια στο νευραλγικό τομέα της λιμενικής βιομηχανίας.

Και η κυβέρνηση έχουμε τη γνώμη ότι τελικά θα κριθεί από τα έργα και όχι από τα λόγια της.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς δέκα λεπτά, κύριε Ηλιάδη.

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω γραπτή ομιλία συνεπώς δε με αφορά η προτροπή σας να την περικόψω. Έντούτοις θα ξέρετε ότι όσοι δεν έχουν γραπτές ομιλίες ή θα

είναι συντομότεροι από το καθορισμένο όριο ή θα το υπερβούν πάρα πολύ. Εγώ σας υπόσχομαι να μην υπερβώ το όριο. Θα είμαι σύντομος.

Το θέμα που συζητούμε είναι το πρόβλημα που δημιουργήθηκε από αφορμή ορισμένες φήμες που κυκλοφόρησαν πριν 1 - 1,5 χρόνο και οι οποίες αργότερα επιβεβαιώθηκαν, ότι ένας μεγάλος, ο μεγαλύτερος πελάτης, ο μόνος κάποτε πελάτης του λιμανιού της Λάρνακας, η D.S.R., πρόκειται τα μεταφέρει τις εργασίες της σε άλλο λιμάνι της Μεσογείου και συγκεκριμένα στο λιμάνι του Ηρακλείου.

Νομίζω ότι δικαιολογημένα οι φήμες αυτές, οι πληροφορίες αυτές, δημιούργησαν ανησυχία και θέλω να δηλώσω εδώ ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς δεν ανησύχησε λιγότερο από τους εκπροσώπους άλλων κομμάτων όσον αφορά αυτό το πρόβλημα.

Τώρα γιατί η D.S.R. αποφάσισε να μεταφέρει τις εργασίες της σε άλλο λιμάνι; Η ίδια περιέγραψε ως εξής τα μέτρα τα οποία χρειάζονται να ληφθούν, για να παραμείνει και να εργάζεται με το λιμάνι της Λάρνακας, γι'αυτό και ζήτησε:

Τη διεύρυνση του λιμανιού για να δέχεται μεγαλύτερα πλοία.

Να γίνουν διευθετήσεις για τη μείωση των κόστων της εταιρείας.

Να απλουστευθούν οι διαδικασίες και η γραφειοκρατία από όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Να καλυτερεύσει ο μηχανισμός φορτο-εκφόρτωσης.

Να προσφέρονται υπηρεσίες και τις Κυριακές και τις αργίες.

Να καθιερωθεί το λιμάνι ως ελεύθερη λιμενική περιοχή.

Νομίζω ότι η Βουλή πρέπει να ξέρει τι έχει γίνει στο μεταξύ, για την ικανοποίηση αυτών των αιτημάτων της D.S.R.

'Οσον αφορά τη διεύρυνση ή όπως λέγεται την αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας, είναι γνωστό ότι υπάρχουν ήδη μπροστά στην κυβέρνηση δυο λύσεις, η λύση των £9 εκατομμυρίων και η λύση των £35 - 40 εκατομμυρίων.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς υποστήριξε και συνεχίζει να υποστηρίζει τη δεύτερη λύση, την ουσιαστική δηλαδή αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας.

Είμαστε σε θέση να ξέρουμε ότι το ζήτημα μελετάται από την κυβέρνηση και είμαστε αισιόδοξοι ότι το αποτέλεσμα της μελέτης θα είναι θετικό και θα γνωσθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα. 'Εχω μάλιστα πληροφορίες ότι μερικά προπαρασκευαστικά έργα στα οποία αναφέρθηκε, αν κατάλαβα καλά, και ο συνάδελφος κ. Δημητρίου, έγιναν και γίνονται ήδη στο λιμάνι της Λάρνακας.

Το δεύτερο ζήτημα που τέθηκε ήταν να γίνουν διευθετήσεις για τη μείωση των κόστων της εταιρείας. Για την ικανοποίηση αυτού του αιτήματος κάποιο ρόλο έπρεπε να παίξουν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις. Και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις δήλωσαν ήδη στη συνεδρία της Επιτροπής ότι έχουν προβεί σε παραχωρήσεις προς την εταιρεία των οποίων η αξία συμποσούται στο ποσό του μισού και πλέον εκατομμυρίου λιρών.

Να απλουστευθούν οι διαδικασίες και η γραφειοκρατία από όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Αυτό το ζήτημα εξαρτάται κυρίως από τις τελωνειακές

και τις άλλες αρχές του λιμανιού και είμαι σε θέση να ξέρω ότι το ζήτημα τούτο μελετάται.

Όσον αφορά την εργασία τις Κυριακές, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις έδειξαν προθυμία να συνεργασθούν και προσφέρθηκαν να εργάζονται οι εργάτες κατά τις Κυριακές και τις γιορτές, το πρόβλημα όμως προσκρούει στην άρνηση των υπαλλήλων της Αρχής. Ξέρω όμως ότι αυτό το ζήτημα βρίσκεται τώρα υπό συζήτηση και είμαστε αισιόδοξοι ότι κι αυτό το κώλυμα θα υπερπηδηθεί.

Όσον αφορά την ελεύθερη λιμενική περιοχή, ξέρουμε όλοι ότι ο νόμος έχει θεσπισθεί από τη Βουλή· καθυστερεί η θέσπιση των Κανονισμών. Έχω όμως έγκυρες πληροφορίες ότι οι Κανονισμοί έχουν ετοιμαστεί από την Αρχή Λιμένων και έχουν σταλεί στο αρμόδιο Υπουργείο για έγκριση και αποστολή στη Βουλή. Η Αρχή Λιμένων είναι αισιόδοξη ότι και το ζήτημα αυτό θα λυθεί πολύ σύντομα.

Τώρα το πρόβλημα είναι αν αυτά τα μέτρα που λήφθηκαν ή που μελετούνται, έχουν ικανοποιήσει την D.S.R. Έχω έγκυρες πληροφορίες, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι η D.S.R. έχει ικανοποιηθεί και έχω έγκυρες μάλιστα πληροφορίες ότι ήδη εγκατέλειψε το λιμάνι του Ηρακλείου. Οι διαμετακομιστικές εργασίες της D.S.R. εκτελούνται τώρα αποκλειστικά στο λιμάνι της Λάρνακας.

Λέγεται ότι ο λόγος για τον οποίο εγκατέλειψε το λιμάνι του Ηρακλείου, είναι γιατί οι όροι και οι συνθήκες εργασίας στο λιμάνι εκείνο δε μπορούσαν καν να συγκριθούν με τους όρους και τις συνθήκες που προσφέρει το λιμάνι της Λάρνακας. Πρέπει να είμαστε λοιπόν ήσυχοι ότι το ζήτημα θα λυθεί, αλλά όπως είπε ο συνάδελφος κ. Ανδρέου, θα επαγρυπνούμε και, αν σημειωθεί αδικαιολόγητη καθυστέρηση, θα εγείρουμε ξανά το θέμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επιθυμεί άλλος να μιλήσει επί του θέματος;

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί του θέματος, τότε ανακεφαλαιώνοντας θα μπορούσαμε να στείλουμε προς την κυβέρνηση το ακόλουθο μήνυμα:

Ότι είναι ομόθυμη άποψη της Βουλής ότι το λιμάνι της Λάρνακας πρέπει να αναβαθμιστεί και ότι πρέπει να προτιμηθεί το σχέδιο των £35 - £40 εκατομμυρίων και όχι τα ημίμετρα του σχεδίου των £9 εκατομμυρίων, τα οποία σε πέντε ή δέκα χρόνια θα είναι πεταμένα χρήματα, διότι δε θα χρησιμεύουν πλέον σε τίποτα.

Ελπίζω ότι η κυβέρνηση η οποία άρχισε ήδη να ασχολείται με αυτό το θέμα και να βρίσκεται στην ορθή γραμμή, όπως ανέφερε ο κ. Ζιαρτίδης, θα λάβει υπόψη της την ομόθυμη απόφαση της Βουλής και θα υιοθετήσει το σχέδιο των £35 με £40 εκατομμυρίων για την αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας.

Προχωρούμε τώρα το δεύτερο θέμα που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται «1. Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων. 2. Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 23.6.88).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «1) ΤΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΝΑ ΜΗΝ ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΚΟΥΣ ΤΑ ΤΡΙΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ. 2) Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΝΑ ΜΕΙΩΘΕΙ ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΠΩΣ ΜΕΙΩΘΗΚΕ Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ.»

Παρόντες:

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
'Αριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το υπό συζήτηση θέμα σε τρεις συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Ιανουαρίου, 20 Ιουνίου και 3 Οκτωβρίου 1989. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καθώς και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ,ΕΚΑ και Αγροτικής.

'Οπως είναι γνωστό, το υπό εξέταση θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου στις 23 Ιουνίου 1988 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής 'Εκθεσης προς το Σώμα.

Κατά την εισαγωγή του θέματος ο εισηγητής του ανέφερε ότι το Σχέδιο Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς και τα έργα που έγιναν στα πλαίσια του σχεδίου αυτού βοήθησαν πάρα πολύ τους κατοίκους της περιοχής, αλλά ταυτόχρονα δημιούργησαν αρνητικά αποτελέσματα λόγω των δυσβάστακτων ποσών που απαιτούνται από τους γεωργούς ως δόσεις. Συγκεκριμένα προβλέπεται ότι τα τρία πρώτα χρόνια από την έναρξη λειτουργίας του αρδευτικού έργου δε θα πληρώνονται δόσεις, ενώ μετά τον τρίτο χρόνο τα Αρδευτικά Τμήματα θα επιβαρύνονται με το 1/3 της όλης δαπάνης για τα έργα και με τόκους. Ο εισηγητής του θέματος πρόσθεσε ότι η προηγούμενη κυβέρνηση μείωσε από 1/1/87 τη συνεισφορά των χωριών για κοινοτικά αναπτυξιακά έργα από 1/3 ή 1/2 στο 1/4 και ακόμα περισσότερο στο 1/6 για τα πολύ φτωχά χωριά. Ο Βουλευτής κ. Χρυσοστόμου πρότεινε την πιο κάτω δέσμη μέτρων για το υπό συζήτηση θέμα:

(α) Να χαριστούν οι τόκοι για τα τρία πρώτα χρόνια από την έναρξη λειτουργίας των αρδευτικών έργων.

(β) Να επεκταθεί η τριετής περίοδος χάριτος σε πενταετή, γιατί τότε συνήθως δίνουν για πρώτη φορά εισόδημα οι μόνιμες καλλιέργειες.

(γ) Τα αρδευτικά έργα να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης όπως και τα άλλα αναπτυξιακά έργα από πλευράς συνεισφοράς των χωριών, αφού λαμβάνονται υπόψη και οι οικονομικές δυνατότητές τους.

(δ) Οι κοινότητες να συνεισφέρουν στην εκτέλεση των αρδευτικών έργων ανάλογα με την οικονομική τους δυνατότητα.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ανέφεραν ότι το θέμα της παραχώρησης δανείων στα πλαίσια του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς μελετήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και Επιτροπή Υπουργών, η οποία συστάθηκε για το σκοπό αυτό. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να μη δεχτεί το αίτημα των Αρδευτικών Τμημάτων της περιοχής Πιτσιλιάς για μείωση του ποσοστού συνεισφοράς τους στην εκτέλεση αρδευτικών έργων, γιατί η αποδοχή του αιτήματος αυτού θα ήταν αντίθετη με τις δεσμεύσεις της κυβέρνησης προς τη Διεθνή Τράπεζα. Το ποσοστό του ενός (1/3) της δαπάνης που συνεισφέρουν τα Αρδευτικά Τμήματα θεωρείται ικανοποιητικό μιας και το ποσοστό αυτό μειώνεται στο 1/5 στις περιπτώσεις πολύ φτωχών κοινοτήτων και από τα αρδευτικά έργα επωφελούνται ορισμένοι γεωργοί, ενώ από τα αναπτυξιακά όλη η κοινότητα.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, στην προσπάθειά του να βοηθήσει τα χωριά που επηρεάζονται από το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς, αποφάσισε να παρατείνει για 25 χρόνια την περίοδο αποπληρωμής των κεφαλαίων των δανείων μαζί με τους τόκους και την κατάργηση των τόκων υπερημερίας. Η περίοδος των 25 χρόνων θα αρχίσει να ισχύει από την ημερομηνία της σχετικής Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου και ανεξάρτητα από την προβλεπόμενη περίοδο αποπληρωμής κάθε συγκεκριμένου δανείου. Δηλώθηκε επίσης ότι Θα είναι υπερβολική επιβάρυνση για τα δημόσια οικονομικά η μείωση των ποσοστών συνεισφοράς των Αρδευτικών Τμημάτων στα ποσοστά που προβλέπονται για τα αναπτυξιακά έργα και η μη πληρωμή τόκων.

Οι εκπρόσωποι των Αγροτικών Οργανώσεων ΠΕΚ,ΕΚΑ και Αγροτικής τάχθηκαν υπέρ της μείωσης των ποσοστών συνεισφοράς για τα αρδευτικά έργα στα ίδια ποσοστά που προβλέπονται για τα αναπτυξιακά έργα, της μη χρέωσης τόκων για τα τρία πρώτα χρόνια από την έναρξη λειτουργίας των αρδευτικών έργων και της περαιτέρω επέκτασης της αρχικής περιόδου των τριών χρόνων σε μια προσπάθεια να βοηθηθούν οι αγρότες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, έχοντας υπόψη τα όσα εξετέθηκαν ενώπιόν της, καλεί την κυβέρνηση να μελετήσει ευνοϊκά το αίτημα για μείωση των ποσοστών συνεισφοράς των Αρδευτικών Τμημάτων στις περιπτώσεις που αυτά είναι πραγματικά φτωχά και δυσπραγούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χρυσοστόμου ο οποίος είναι και ο εισηγητής του θέματος.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η περιοχή της Πιτσιλλιάς συγκαταλεγόταν στις πιο δυσπραγούσες περιοχές της Κύπρου, γι΄ αυτό η κυβέρνηση Κυπριανού είχε δώσει προτεραιότητα στην εφαρμογή του πρωτοποριακού Σχεδίου Αναπτύξεως Πιτσιλλιάς που στόχευε στην παροχή των μέσων για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της ορεινής αυτής περιοχής.

Το Σχέδιο Αναπτύξεως Πιτσιλλιάς ήταν ευφάνταστο στη σύλληψή του και πρωτότυπο στην εκτέλεσή του με βάση τα κυπριακά δεδομένα. Η εκτέλεσή του

αναμφισβήτητα συνέτεινε ουσιαστικά στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων της περιοχής.

Οι προοδευτικοί κάτοικοι της Πιτσιλλιάς χαρακτηρίζονται για την εργατικότητά τους και την αγάπη τους για τη γη και τα χωριά τους. Κάτω από τις πιο αντίξοες συνθήκες, με τα ροζιασμένα χέρια τους, μετέτρεψαν άγονη γη σε καλλιεργήσιμη. Όπως όλοι γνωρίζουμε, στη βουνίσια τούτη περιοχή και στις στενές δόμες, δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν τα ίδια μηχανικά μέσα που χρησιμοποιούνται στους κάμπους, γι' αυτό κάθε σπιθαμή γης που αξιοποιείται είναι καρπός μόχθου, σκληρής δουλειάς και μεγάλης δαπάνης.

Το ίδιο δαπανηρή είναι και η κατασκευή έργων στις ορεινές περιοχές. Τα έργα που κατασκευάστηκαν στα πλαίσια του Σχεδίου Αναπτύξεως Πιτσιλλιάς είχαν ψηλό κόστος και τα δάνεια με τους συσσωρευμένους τόκους έγιναν δυσβάστακτο βάρος για τους γεωργούς μας.

Σύμφωνα με τους όρους τα δάνεια έχουν τρία χρόνια περίοδο χάριτος, έτσι η πρώτη δόση αρχίζει τον τέταρτο χρόνο μαζί με τους συσσωρευμένους τόκους και με ψηλή δόση. Στο σημείο αυτό θέλω να τονίσω ότι η περίοδος χάριτος των τριών χρόνων δεν είναι αρκετή, γιατί στην περίπτωση των δενδροκαλλιεργιών η περίοδος χάριτος θα έπρεπε να ήταν πέντε χρόνια, τότε δηλαδή που αρχίζουν να αποδίδουν μερικώς τα δέντρα.

Για ενημέρωση των συναδέλφων θα αναφέρω μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα.

— Στον Αρακαπά εκτελέστηκαν 4 έργα με συνολικό δάνειο £190,283 με ετήσια δόση £16,988 και με συσσωρευμένους τόκους των τριών χρόνων £31,283 και ετήσια λειτουργικά έξοδα £12,260.

— Στον Κάτω Μύλο το δάνειο ανέρχεται στο ποσό των £70,221, η ετήσια δόση είναι £5,831, οι συσσωρευμένοι τόκοι είναι £13,534 και τα λειτουργικά έξοδα ετησίως είναι £7,243.

— Από τα στοιχεία που μας δόθηκαν υπάρχουν περιπτώσεις όπως τα Αγρίδια, όπου η ετήσια δόση αντιστοιχεί με £70 το στρέμμα ετησίως εκτός από τα λειτουργικά έξοδα.

— Περαιτέρω υπάρχουν αρδευτικά έργα με μόνιμα λειτουργικά προβλήματα από την πρώτη μέρα που λειτούργησαν. Τέτοια έργα είναι στον Άγιο Κωνσταντίνο και τη Διερώνα. Στον Αγρό επίσης παρουσιάζεται πρόβλημα στεγανοποίησης.

— Άλλο ένα έργο που παρουσιάζει από το σχεδιασμό του προβλήματα είναι το αρδευτικό έργο στα Χαντριά. Οι κάτοικοι επιμένουν ότι το σχέδιο που εγκρίθηκε κάλυπτε μεγαλύτερη έκταση γης, ενώ όπως έγινε καλύπτει λιγότερη έκταση και η δαπάνη είναι ή ίδια.

Με τα παραδείγματα που ανέφερα πιστεύω πως έχω πείσει ότι τα χωριά της Πιτσιλλιάς είναι αδύνατο να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που ανέλαβαν, γι' αυτό και παρουσιάζονται μεγάλες καθυστερήσεις στην αποπληρωμή των δόσεων που ανέρχονται σε πολλές χιλιάδες λίρες.

Κύριε Πρόεδρε,

Πάγιο αίτημα των κατοίκων της Πιτσιλλιάς που επαναλαμβάνεται επίμονα σε κάθε χωριό που επισκεπτόμαστε είναι η μείωση της δικής τους συνεισφοράς και η ανάλογη αύξηση της κυβερνητικής συνεισφοράς. Το μήνυμα από όλες τις

κοινότητες είναι πως και αν ακόμα πουλήσουν τα κτήματά τους δε θα μπορέσουν να εξοφλήσουν τα χρέη και είναι πολλοί που σκέφτονται να τα εγκαταλείψουν. Το σχέδιο αναπτύξεως Πιτσιλλιάς στόχευε στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και του τρόπου ζωής των κατοίκων της και τότε μόνο θα υλοποιηθεί αυτός ο στόχος, αν το αίτημα για μείωση της συνεισφοράς εισακουστεί από την κυβέρνηση.

Κύριε Πρόεδρε,

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ανέφεραν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή ότι το θέμα της παραχώρησης των δανείων μελετήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και Επιτροπή Υπουργών και κατέληξαν στην απόφαση να μη δεχτούν το αίτημα των Αρδευτικών Τμημάτων της περιοχής Πιτσιλλιάς για μείωση της συνεισφοράς τους, γιατί αυτό αντιβαίνει προς τις δεσμεύσεις με τη Διεθνή Τράπεζα, αλλά και γιατί θεωρούν πως το 1/3 ή στην περίπτωση φτωχότερων κοινοτήτων, νομίζω 3 κοινότητες, το 1/5, είναι ικανοποιητικό. Το Υπουργικό Συμβούλιο αντί να μειώσει τη συνεισφορά παρέτεινε την περίοδο αποπληρωμής. Δυστυχώς αυτό δεν είναι λύση, γιατί η παράταση της αποπληρωμής θα αυξήσει σημαντικά τους τόκους και το χρέος θα μεταφερθεί στα παιδιά και σε μερικές περιπτώσεις στα εγγόνια. Έτσι, αντί το έργο αυτό να βοηθήσει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της Πιτσιλλιάς, θα τους εξωθήσει να εγκαταλείψουν τη γη τους και τα χωριά τους.

Αυτή την περίοδο καλούνται οι γεωργοί να πληρώσουν τις ετήσιες δόσεις για τα δάνεια. Αυτήν ακριβώς την περίοδο που ο καρπός -αναφέρομαι στα μανταρίνια- καταστρέφεται, γιατί δεν υπάρχει αγορά. Και αμείλικτο προβάλλει το ερώτημα: Θα δανειστούν οι γεωργοί μας, για να πληρώσουν τις δόσεις των δανείων; Και ποιος θα τους δανείσει; Ή θα ξεκληριστούν μια για πάντα;

Ακούμε συχνά για φιλαγροτική πολιτική και για λήψη μέτρων για συγκράτηση των κατοίκων στην ύπαιθρο. Αν δεν πρόκειται για κούφια λόγια και χωρίς περιεχόμενο συνθήματα, δίνεται τώρα η ευκαιρία να αποδειχτεί με έργα η πολιτική της κυβέρνησης υιοθετώντας το αίτημα της Πιτσιλλιάς.

Κύριε Πρόεδρε,

Η Βουλή μπορεί και πρέπει να εξασκήσει την επιρροή της προς την κυβέρνηση, για να αντικρίσει θετικά το αίτημα της Πιτσιλλιάς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο δεύτερος ομιλητής είναι ο κ. Νεόφυτος Ηλία. Ο κ. Α. Χρυσοστόμου πήρε 7 λεπτά. Και αποδεικνύεται ότι μέσα σε 7 λεπτά μπορεί να πει κανείς πάρα πολλά πράγματα.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τα αρδευτικά αποτελούν πρωταρχικής σημασίας έργα για την ανάπτυξη της αγροτικής μας οικονομίας, αλλά και για την συγκράτηση του εναπομείναντος αγροτικού πληθυσμού στα χωριά μας.

Από την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας έγιναν και συνεχίζουν να γίνονται πολλά και σημαντικά έργα για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των υδάτινων πόρων του νησιού μας. Για την εκτέλεση των έργων αυτών η οικονομική συνεισφορά του κράτους γίνεται με δυο βασικά τρόπους. Τα μεγάλα υδατικά έργα, όπως ο Νότιος Αγωγός και άλλοι υδατοφράκτες, κατασκευάζονται αποκλειστικά

με έξοδα του κράτους και οι δικαιούχοι αγρότες πληρώνουν καθορισμένο ποσό κατά κυβικό μέτρο για το νερό που χρησιμοποιούν.

Για τα άλλα αρδευτικά έργα στα χωριά η κυβέρνηση καταβάλλει κατά κανόνα τα δυο τρία του κόστους και οι δικαιούχοι αγρότες το ένα τρίτο, συν τα έξοδα συντήρησης του έργου. Η αποπληρωμή του ποσού γίνεται με ετήσια φορολογία κατά σκάλα και με παράλληλη πληρωμή του νερού κατά κυβικό μέτρο στις πλείστες περιπτώσεις.

Για τα πρώτα τρία χρόνια δεν πληρώνονται δόσεις, οι τόκοι όμως κεφαλαιοποιούνται και κατανέμονται στα υπόλοιπα χρόνια μέχρι της αποπληρωμής του έργου με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι ετήσιες δόσεις. 'Οταν τα έξοδα κατασκευής του έργου αποπληρωθούν σε χρονική περίοδο 20 - 30 χρόνων, θεωρητικά το έργο είναι κοινοτικό και οι δικαιούχοι επιβαρύνονται μόνο με τα έξοδα συντήρησης του. Λέω θεωρητικά, γιατί μέχρι που να αποπληρωθεί το δάνειο το έργο χρειάζεται τόσα έξοδα συντήρησης και επιδιόρθωσης που η επιβάρυνση των γεωργών αυξάνεται αντί να μειωθεί. Ιδιαίτερα τα αρδευτικά έργα που ποτίζουν περιορισμένες εκτάσεις ή γίνεται άντληση του νερού από γεωτρήσεις οι γεωργοί πληρώνουν το νερό προς 3.5 σεντ το κυβικό μέτρο. Επιπρόσθετη είναι η φορολογία κατά σκάλα που κυμαίνεται από τριάντα μέχρι εβδομήντα λίρες.

Παραθέτω εδώ συγκεκριμένα στοιχεία από τους καταλόγους ενός χωριού, της Διερώνας, τους οποίους θα ήθελα να καταθέσω εδώ στη Γραμματεία.

Στο ένα αρδευτικό έργο που ονομάζεται 'Καμαρούθκια' η φορολογία είναι £30 τη σκάλα και στο άλλο που ονομάζεται 'Διαστερά' £50 τη σκάλα. Αναφέρω επίσης τα αρδευτικά 'Φτέρικα' Κυπερούντας £30, 'Κάμπος του Παφίτη' στα Χανδριά £32, 'Επταγώνια, Ακαπνού' £38 και 'Κλάδος' στα Αγρίδια £70.

Με τέτοια μεγάλη φορολογική επιβάρυνση πώς θα μπορέσουν οι αγρότες να καλύψουν τα έξοδά τους, να συντηρήσουν τις οικογένειές τους και να κρατηθούν στα χωριά τους; Η ψηλή αυτή φορολογία μαζί με την επιπρόσθετη επιβάρυνση για αγορά του νερού, καθιστά ασύμφορη την καλλιέργεια και τα υδατικά έργα στις περιπτώσεις αυτές καταντούν δώρο άδωρο.

Μια άλλη πλευρά του προβλήματος είναι η παράλειψη των τότε κυβερνητικών αρμοδίων να προγραμματίσουν τα είδη των καλλιεργειών και τη διάθεση της προβλεπόμενης παραγωγής των νέων εκτάσεων.

Βρεθήκαμε έτσι μπροστά στο φαινόμενο να αυξηθεί η παραγωγή προβληματικών προϊόντων τα οποία εξασφαλίζουν εξευτελιστικές τιμές ή δε διατίθενται, όπως συμβαίνει τώρα με τα μανταρίνια. 'Ετσι τά έξοδα των παραγωγών πολλαπλασιάζονται, ενώ τα έσοδα μειώνονται σε μεγάλο βαθμό.

Θα μπορούσε με ένα προγραμματισμό των καλλιεργειών να γίνουν φυτείες από εξαγώγιμα είδη και θα μπορούσαμε να είχαμε ίσως καλύτερα αποτελέσματα. Θα μπορούσαν να γίνουν καλλιέργειες μαντόρας ή ποικιλίας μινεόλα, που εξάγονται σε πολύ καλές τιμές, ενώ έχουν καλλιεργηθεί τα παραδοσιακά μανταρίνια τα οποία δυστυχώς δεν εξάγονται.

Μπροστά σ'αυτή την κατάσταση δεν είναι καθόλου τυχαίο που ο αγροτικός μας πληθυσμός μειώνεται διαρκώς. Είναι ανάγκη να ληφθούν άμεσα μέτρα και να υπάρξει σωστός προγραμματισμός για τη διάθεση της παραγωγής.

Τη μείωση της συνεισφοράς των αγροτών για τα αρδευτικά έργα στις ορεινές μας περιοχές τη θεωρούμε ως ένα αναγκαίο μέτρο δικαιοσύνης και μια επιβεβλημένη ενθάρρυνση για την παραμονή του αγροτικού μας πληθυσμού στα χωριά.

Υποστηρίζουμε την ομόφωνη εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας που καλεί την κυβέρνηση να μελετήσει ευνοϊκά το αίτημα για μείωση των ποσοστών συνεισφοράς των αρδευτικών τμημάτων στις περιπτώσεις που αυτά είναι πραγματικά φτωχά και δυσπραγούν. Η άμεση εξέταση και διευθέτηση των περιπτώσεων αυτών θα συμβάλει και στην κανονική είσπραξη των δόσεων που καθυστερούν και αυτό θα είναι προς γενικότερο όφελος και των γεωργών και του τόπου.

Πρόσφατα έχει εξαγγελθεί από κυβερνητικής πλευράς η συμπλήρωση της μελέτης για την ίδρυση φορέα ή αρχής υδάτων που αποτελούσε ένα παλιό δίκαιο αίτημα των αγροτικών μας οργανώσεων.

Αναμένουμε την υλοποίηση αυτής της εξαγγελίας και χαιρετίζουμε την απόφαση της κυβέρνησης που έχει γίνει γι' αυτό το σκοπό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Παπαρές. Ο κ. Ν. Ηλία πήρε έξι λεπτά.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μέσα στα πλαίσια του σχεδίου αγροτικής ανάπτυξης Πιτσιλλιάς κατασκευάστηκαν αρκετά αρδευτικά έργα τα οποία άρχισαν ήδη, έστω και μερικώς, με την αξιοποίησή τους να βοηθούν τους κατοίκους της υπαίθρου να βρίσκουν απασχόληση μέσα στα χωριά τους.

Η ύπαιθρος για να επιβιώσει χρειάζεται να γίνουν και πολλά άλλα έργα. Χρειάζεται όμως περισσότερος προγραμματισμός. Το σχέδιο εν πάση περιπτώσει είναι ένα κίνητρο που στόχο έχει να κρατηθούν οι αγρότες στις ρίζες τους. Γι' αυτό η προσπάθεια της κυβέρνησης για περισσότερα κίνητρα, όπως απαλλαγή των αγροτών από διάφορες φορολογίες, τροποποίηση των συντελεστών του φόρου εισοδήματος, τροποποίηση της φορολογίας του 20% επί των κεφαλαιουχικών κερδών σε περιπτώσεις μη κερδοσκοπικών σκοπών, διάφορα έργα υποδομής κ.α., πρέπει να είναι συνεχής και απρόσκοπτη.

Είναι γεγονός ότι η ύπαιθρος άρχισε να ερημώνει. Για να μπορέσει να επιβιώσει και να αναζωογονηθεί χρειάζεται στοργή και κατανόηση από όλους μας, ιδιαίτερα από την Εκτελεστική Εξουσία.

Οι κάτοικοι των ορεινών μας περιοχών παραπονούνται ότι από την ημέρα που άρχισαν να κατασκευάζονται τα αρδευτικά έργα στις διάφορες κοινότητες, άρχισαν να παρουσιάζονται και αρκετά προβλήματα.

Ένα από τα προβλήματα αυτά είναι και η πληρωμή τόκων πάνω στα δάνεια που τους παραχωρήθηκαν για την κατασκευή αρδευτικών έργων. Οι κάτοικοι διαμαρτύρονται γιατί ο τόκος να λογίζεται από την πρώτη μέρα της λειτουργίας του έργου, και μάλιστα αναδρομικά. Όμως ένα έργο για να αποδώσει εισόδημα στις ορεινές μας περιοχές χρειάζεται να περάσουν τρία ως πέντε χρόνια, ανάλογα με το είδος της καλλιέργειας. Πώς μπορεί αυτοί οι άνθρωποι, που για περίοδο 3-5 χρόνων από την έναρξη της κατασκευής του έργου, χωρίς καν εισοδήματα, να είναι υποχρεωμένοι να επιβαρύνονται με τόκους από την πρώτη κιόλας μέρα, πριν καλά-καλά αρχίσει να λειτουργεί το έργο και να αποδίδει καρπούς;

Δεν είναι άδικο γι' αυτό τον κόσμο, τον οποίο όλοι κοπτόμαστε να βοηθήσουμε για να παραμείνει στις ρίζες του, να μην το πράττουμε; Πώς μπορεί

ένας αγρότης χωρίς εισοδήματα, έστω με τριετή αναστολή, να πληρώσει δόση δανείου και περιπλέον αναδρομικούς τόκους πριν από την αξιοποίηση του έργου;

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν περιπτώσεις που η επιβάρυνση κατά σκάλα, όπως π.χ. στα Αγρίδια και άλλα χωριά, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία ανέρχεται στις £70 το χρόνο. Τα ποσά των δόσεων που επιβαρύνονται οι άνθρωποι αυτοί, ανάλογα με τις σκάλες που καλλιεργούν είναι πολύ μεγάλα και ασφαλώς δυσκολεύονται να πληρώσουν τη δόση τους. Οι κάτοικοι του Αγίου Κωνσταντίνου π.χ., επειδή αδυνατούν να πληρώσουν τις δόσεις τους, άρχισαν να εγκαταλείπουν τις καλλιέργειές τους και να εργάζονται στις πόλεις, ζητούν απεγνωσμένα συνάντηση με τον Υπουργό Γεωργίας, για να βρεθεί λύση στο πρόβλημά τους. Γι' αυτό οι καλλιεργητές διαμαρτύρονται και με αιτήσεις και άλλα διαβήματα προς τους αρμοδίους ζητούν να τους χαριστούν οι τόκοι των 3 πρώτων χρόνων που ισχύει και η περίοδος χάριτος, αλλά ταυτόχρονα ζητούν και τη μείωση της συνεισφοράς τους στα ίδια επίπεδα με την εισφορά των κοινοτήτων στα αναπτυξιακά τους έργα. Τα πιο πάνω αιτήματα, μας έθεσε για πρώτη φορά η κοινότητα των Χαντριών στις 23.6.1985 μετά από επίσκεψή μας στο χωριό. Ακολούθησαν αμέσως και όλα τα άλλα χωριά που αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα.

Στα πολλαπλά μας διαβήματα καθώς και στις πιέσεις των Χωριτικών Αρχών η κυβέρνηση αποφάσισε όπως οι τόκοι της περιόδου χάριτος για τα αρδευτικά έργα που έγιναν στα πλαίσια του Σχεδίου Ανάπτυξης Πιτσιλλιάς καταβληθούν σταδιακά με δόσεις, για τη μείωση όμως της συνεισφοράς των κατοίκων για τα αρδευτικά τμήματα δε δέχεται καμιάν αλλαγή.

Η τελική θέση του Υπουργείου Γεωργίας σε τελευταία ερώτησή μας σχετικά με το υπό συζήτηση πρόβλημα είναι ότι δεν εγείρεται θέμα μείωσης της συνεισφοράς των κατοίκων για τα αρδευτικά έργα. Όσον αφορά τούς τόκους η απάντηση έχει ως εξής: Έχει αποφασιστεί όπως σε όλες τις περιπτώσεις αρδευτικών έργων που εκτελέστηκαν μέσα στο πλαίσιο αγροτικής ανάπτυξης Πιτσιλλιάς ενοποιηθούν οι οφειλόμενοι τόκοι με το κεφάλαιο των δανείων των οικείων αρδευτικών και όπως αυξηθεί στα 25 χρόνια η περίοδος της αποπληρωμής του δανείου (η αρχική περίοδος αποπληρωμής του κάθε δανείου ήταν πολύ βραχύτερη και ποίκιλλε ανάλογα με το ύψος του κάθε δανείου).

Αυτή είναι η θέση της κυβέρνησης μέχρι σήμερα. Είναι γεγονός ότι υπάρχουν δυσκολίες τις οποίες και κατανοούμε, υποστηρίζουμε όμως πως οι τόκοι πρέπει να χαρίζονται και δεν πρέπει να επιβαρύνουν τους αγρότες, τουλάχιστο μέχρις ότου το έργο αρχίσει να αποδίδει καρπούς.

Πιστεύουμε επίσης ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να μελετήσει ευνοϊκά το αίτημα για μείωση των ποσοστών συνεισφοράς των αρδευτικών τμημάτων στα ίδια επίπεδα που συνεισφέρουν για αναπτυξιακά έργα, τουλάχιστο για τα ορεινά μας χωριά, τα οποία παρά τις στερήσεις και τις δυσκολίες αγωνίζονται με όλα τα μέσα για να επιβιώσουν και να κρατηθούν στη γη των προγόνων τους. Η προσπάθειά τους αυτή είναι άξια θαυμασμού. Είπαμε πως τα χωριά μας χρειάζονται στοργή. Αν η κυβέρνηση δει με κατανόηση το δίκαιο τούτο αίτημα των αγροτών, τότε πραγματικά θα πιστέψουμε ότι υπάρχει ειλικρινές ενδιαφέρον για την αναζωογόνηση της υπαίθρου και προκαταβολικά συγχαίρουμε για αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά τον κ. Παπαρέ, ο οποίος πήρε οκτώ λεπτά, ακολουθεί ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε σήμερα και που αφορά τόσο το ύψος συνεισφοράς των αρδευτικών τμημάτων, όσο και το θέμα χρέωσης τόκων την περίοδο χάριτος, δηλ. των τριών πρώτων χρόνων, στις κοινότητες της περιφέρειας Πιτσιλιάς, άπτεται της γενικότερης αγροτικής πολιτικής της κυβέρνησης.

Μπορεί να υπήρξε προεκλογική δέσμευση, ή και να υπάρχει και τώρα ευνοϊκή πρόθεση για μια άλλου είδους αγροτική πολιτική, αλλά πολύ απέχει η πρακτική εφαρμογή των προθέσεων από τις διακηρύξεις, γιατί για να ανασάνει και να ξαναζωντανέψει η ύπαιθρος χρειάζεται πρώτα απ' όλα κατανόηση των προβλημάτων, ενδιαφέρον και στοργή. Όταν στη σκέψη των αρμοδίων μετρά όχι η κοινωνική πτυχή του όλου προβλήματος αλλά οι οικονομικές δεσμεύσεις έναντι της Διεθνούς Τράπεζας, τότε καμιά αξιόλογη βελτίωση δεν μπορεί να γίνει.

Ξέρουμε πως τώρα τελευταία έχει προσεγγιστεί το θέμα του ύψους της συνεισφοράς των κοινοτήτων σε αναπτυξιακά έργα κατά θετικό τρόπο και ξέρουμε πως σε περιπτώσεις φτωχών κοινοτήτων δόθηκε η υπόσχεση μείωσης της εισφοράς τους στο 1/4 ή 1/5 και σε μερικές περιπτώσεις στο 1/6 και αυτό είναι σε πίστη των αρμόδιων Υπουργείων και γενικά της κυβέρνησης.

Η άρνηση όμως να ικανοποιηθεί το αίτημα των κοινοτήτων της περιφέρειας Πιτσιλιάς, η επιμονή να μείνει το ύψος της συνεισφοράς των αρδευτικών τμημάτων στο 1/3 στις πλείστες κοινότητες και να μη χαριστούν οι τόκοι των πρώτων τριών χρόνων, γεμίζει τους αγρότες με απόγνωση και δικαιώνει τις διαμαρτυρίες τους. Η παράταση αποπληρωμής των δανείων στα 25 χρόνια, παρόλο που είναι ένα θετικό μέτρο, εντούτοις δε λύει άμεσα το πρόβλημα της αποπληρωμής των δανείων. Επιπλέον υπάρχουν και οι μαζεμένοι τόκοι των τριών χρόνων χάριτος.

Κύριε Πρόεδρε,

Πιστεύουμε ακράδαντα πως γενικά η αγροτική τάξη του τόπου μας χρειάζεται περισσότερη στοργή και οικονομική στήριξη, γι' αυτό και υποστηρίζουμε ανεπιφύλακτα τις εισηγήσεις των Αγροτικών Οργανώσεων.

Είναι καιρός τα ποικιλόμορφα κίνητρα που παραχωρούνται σε τόσους άλλους τομείς να δοθούν, αυξημένα μάλιστα, προς την αγροτική τάξη, για να σταματήσει η αστυφιλία και να ξαναζωντανέψουν τα χωριά μας.

Τόσο ο Υπουργός Γεωργίας όσο και ο Υπουργός Εσωτερικών έχουν δει από κοντά το όλο πρόβλημα και είναι ενήμεροι στις λεπτομέρειές του, γι' αυτό και αναμένουμε και δική τους εισήγηση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για οριστική λύση του προβλήματος. Παράλληλα η Βουλή να συνεχίσει την πίεσή της για ικανοποίηση των δίκαιων αιτημάτων των αγροτών της Πιτσιλιάς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός πήρε πέντε λεπτά και ήταν ο συντομότερος απ' όλους τους ομιλητές.

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Εγώ θα είμαι συντομότερος, κύριε Πρόεδρε, μόνο δυο κουβέντες. Αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας επιτρέπω, αν είναι μόνο για δυο λεπτά.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Δυο κουβέντες, κύριε Πρόεδρε. Ήθελα να επισημάνω μόνο πως δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το αίτημα των αρδευτικών τμημάτων για να χαριστούν οι τόκοι για τα πρώτα τρία χρόνια της λειτουργίας τους είναι δίκαιο αίτημα.

Η κυβερνητική πλευρά, όταν παρουσιάστηκε στην Επιτροπή που συζητούσε το θέμα, δεν τόλμησε να απορρίψει το αίτημα, ισχυριζόμενη ότι είναι άδικο ή παράλογο το αίτημα των αρδευτικών τμημάτων, αλλά επικαλέστηκε δεσμεύσεις της κυβέρνησης, όπως ανέφερε, προς τη Διεθνή Τράπεζα. Αυτό πιστεύω ότι ήταν μόνο μια δικαιολογία, για να αρνηθούν το δίκαιο αίτημα των αρδευτικών τμημάτων, γιατί υπάρχουν άλλες περιπτώσεις που η κυβέρνηση είναι πράγματι δεσμευμένη με τη Διεθνή Τράπεζα για καθορισμό των τελών παροχής νερού, όπως στην περίπτωση του Νότιου Αγωγού, και όμως στην περίπτωση εκείνη μονομερώς έχει μειώσει τα τέλη του νερού και καλώς έπραξε. Οπότε πιστεύουμε ότι και στην περίπτωση αυτή μπορεί, δεν την εμποδίζει τίποτε, να χαρίσει τους τόκους και να προσφέρει και άλλα πλεονεκτήματα και άλλα ωφελήματα στα αρδευτικά τμήματα και γενικά στην αγροτική οικογένεια που τόσα προσφέρει και είναι τόσο χαμηλό το εισόδημά της.

Επίσης το επιχείρημα ότι πρέπει να προσφέρουν όλοι 1/3, επειδή τα αρδευτικά έργα ωφελούν μόνο τους γεωργούς και όχι όλους, δεν πιστεύω ότι ευσταθεί, γιατί οι αγρότες γεωργοί είναι οι πιο φτωχοί κάτοικοι της Κύπρου και πρέπει να τυγχάνουν ιδιαίτερης μεταχείρισης και πρέπει να τυγχάνουν μεγαλύτερης βοήθειας από οποιαδήποτε άλλη τάξη του κυπριακού λαού.

Γι' αυτό πιστεύουμε ότι πρέπει να επανεξεταστεί το θέμα από την κυβέρνηση ευνοϊκά και να χαριστούν οι τόκοι. Επίσης να υιοθετηθούν τα άλλα μέτρα, όπως τα εισηγείται ο εισηγητής του θέματος και αναφέρονται στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τον ίδιο χρόνο θα πάρω κι' εγώ, κύριε Πρόεδρε, αλλά από το βήμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όπως επιθυμείτε, κύριε Παπαδόπουλε. As you like it, όπως λέει και ο Σαίξπηρ.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η δέσμη των μέτρων που προτείνει ομόφωνα η Έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής στο συζητούμενο θέμα μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους και νομίζω ότι

η φιλοσοφία της κυβέρνησης, που πρόσφερε μέχρι σήμερα για τα διάφορα αναπτυξιακά έργα ανάλογο ποσοστό 1/3, ένα προς τέσσερα, ένα προς έξι, είχε καθοριστεί με τη φιλοσοφία ότι θα έδινε κίνητρα στους αγρότες και στο φτωχό αγροτικό πληθυσμό να παραμείνουν στις αγροτικές τους κοινότητες.

Και τα αρδευτικά έργα επίσης είναι ένα απ' αυτά τα αναπτυξιακά έργα που δίδουν δουλειά, που δίδουν απασχόληση και μάλιστα ο λόγος για τον οποίο επιθυμούν οι αγρότες να γίνονται αυτά τα αρδευτικά έργα στις κοινότητές τους είναι για να τους δώσουν κάποιο είδος εργασίας πιο εύκολο από εκείνο το οποίο παραδοσιακά είχαν από τους γονείς τους.

Πλην όμως, επειδή δε διατίθενται τα προϊόντα τα οποία παράγουν αλλά παραμένουν στα χέρια τους και έχουν ακόμα και έξοδα αποθήκευσης και στο τέλος τα πετούν, γι' αυτό το λόγο οφείλει η κυβέρνηση να φροντίσει για τη διάθεση των προϊόντων, ούτως ώστε να μπορούν οι αγρότες με τα εισοδήματα τα οποία θα έχουν να αντεπεξέρχονται στα χρέη τα οποία δημιουργούν από τα δημιουργούμενα αυτά αρδευτικά έργα. Αν δε διατεθούν τα προϊόντα τα οποία παράγουν οι αγρότες από τέτοια αρδευτικά έργα, ούτε και τα μικρότερα ποσοστά εισφοράς στα χρέη τους δε θα μπορούν να ικανοποιούν, διότι δε θα έχουν να πληρώσουν ούτε εκείνα τα λίγα τα οποία πιθανό η κυβέρνηση να δεχτεί.

Επομένως συμφωνούμε απόλυτα αφ' ενός μεν στη μείωση της εισφορά των αγροτών αλλά αφ' ετέρου συνηγορούμε και συνιστούμε όπως τα προϊόντα τα οποία παράγονται σ' αυτά τα αρδευτικά έργα, βρεθεί τρόπος να διατίθενται, ούτως ώστε να παίρνει και το ανάλογο εισόδημα ο παραγωγός.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής μετά τον κ. Παπαδόπουλο; Ο κ. Παπαδόπουλος ήταν ο συντομότερος όλων.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές και επίσης αντιλαμβάνομαι ότι είναι ομόθυμο το Σώμα στην προσπάθειά του να βοηθήσει το γεωργικό κόσμο της Κύπρου, και αυτό είναι το μήνυμα το οποίο αυτό το Σώμα και η Γραμματεία αυτού του Σώματος πρέπει να δώσουν προς την Εκτελεστική Εξουσία, ότι πρέπει να ληφθούν όλα τα μέτρα που είναι δυνατό και όλα τα μέτρα που είναι μέσα στις οικονομικές δυνατότητες της κυβέρνησης, ούτως ώστε να βοηθηθεί ο γεωργικός κόσμος του τόπου, για να μπορέσει να παραμείνει στη γη του, για να αποφευχθεί η αστυφιλία και για να μπορέσουμε να συνεχίσουμε και να αναπτύξουμε τη γεωργία σ' αυτό τον τόπο.

Προχωρούμε τώρα στο επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη.

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΣΣΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΞΕΠΕΡΑΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥΣ»

Παρόντες:

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 Μαΐου, 20 Ιουνίου και 3 Οκτωβρίου 1989.

Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων στον Κεντρικό Φορέα για τα Δικαιώματα της Γυναίκας και των αγροτικών Οργανώσεων ΠΕΚ,ΕΚΑ και Αγροτικής. Στη συνεδρία της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Π. Στυλιανού.

Όπως είναι γνωστό, το υπό εξέταση θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, στις 13 Απριλίου 1989 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό αναφορά θέμα, ο εισηγητής του αναφέρθηκε στο σημαντικό ρόλο των αγροτισσών στην εθνική, αγροτική και οικιακή οικονομία, χωρίς όμως ο ρόλος αυτός να τους αναγνωρίζεται πάντοτε, καθώς και στα πολλά και δύσκολα προβλήματα που αυτές αντιμετωπίζουν στην προσπάθειά τους να ανταποκριθούν στους πολλαπλούς τους ρόλους. Ο εισηγητής του υπό εξέταση θέματος ανέφερε ενδεικτικά σαν τέτοια προβλήματα:

(α) το πρόβλημα της απασχόλησης των αγροτισσών στη γεωργία χωρίς ωράρια, αργίες, άδειες, κτλ.·

(β) το γεγονός ότι οι αγρότισσες είναι επιφορτισμένες και με τις δουλειές του σπιτιού και της οικογένειας και ότι στο έργο τους αυτό στερούνται πολλές φορές σύγχρονων διευκολύνσεων·

(γ) προβλήματα οικονομικά, στεγαστικά, διάθεσης των προϊόντων τους κτλ.·

(δ) προβλήματα έλλειψης υπηρεσιών σε θέματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, φύλαξης και εκπαίδευσης των μικρών παιδιών τους·

(ε) προβλήματα εκπαίδευσης, επιμόρφωσης, διακίνησης, ψυχαγωγίας και πολιτιστικής ανάπτυξης γενικότερα·

(στ) προβλήματα μητρότητας, ασφάλειας, μη συμμετοχής στα κοινά κτλ.

Τα πιο πάνω προβλήματα μαζί με πολλά άλλα δυσκολεύουν τη ζωή της Κύπριας αγρότισσας και τη σπρώχνουν προς την πόλη για αναζήτηση καλύτερων συνθηκών ζωής και είναι γι'αυτό το λόγο που η κυβέρνηση και όλοι οι άλλοι φορείς πρέπει να επιδιώξουν και να προγραμματίσουν μια σειρά από μεταρρυθμιστικά, θεσμικά, κοινωνικά, οικονομικά και άλλα μέτρα για την αναβάθμιση της ζωής της Κύπριας αγρότισσας, για να κρατηθεί η ύπαιθρος ζωντανή και να υπάρχουν εργατικά χέρια για τη γεωργοκτηνοτροφία.

Εκθέτοντας τις απόψεις της κυβέρνησης για το υπό εξέταση θέμα, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ανέφερε ότι κατευθυντήριος στόχος του Υπουργείου είναι η ισότιμη μεταχείριση των αγροτών και των αγροτισσών. Όμως οι παραδοσιακές αντιλήψεις που επικρατούν αποτελούν στην πράξη τροχοπέδη στην ισότιμη αυτή μεταχείριση. Το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου και ειδικότερα οι Κλάδοι Γεωργικών Εφαρμογών και Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας καθοδηγούν και καταρτίζουν, μέσω επισκέψεων, διαλέξεων, συγκεντρώσεων, κτλ. τις αγρότισσες για να ξεπεράσουν τα προβλήματά τους, να γίνουν πιο παραγωγικές,να συμμετέχουν περισσότερο στα κοινά και να έχουν πιο άνετη ζωή. Δυστυχώς όμως δεν είναι δυνατό να προσεγγιστούν πολλές αγρότισσες ιδιαίτερα μέσω των προγραμμάτων αγροτικής οικιακής οικονομίας, η οποία καθοδηγεί, εκπαιδεύει και προωθεί το ρόλο της Κύπριας αγρότισσας στην αγροτική οικογένεια στη γεωργία και στην πολυαπασχόληση, εξαιτίας της περιορισμένης αριθμητικά δύναμης του προσωπικού, που έχει δυνατότητα να προσεγγίσει μόνο το 15% των κοινοτήτων παγκύπρια, παρόλα τα 24 έτη λειτουργίας της.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων στον Κεντρικό Φορέα για τα Δικαιώματα της Γυναίκας ανέφερε τις ακόλουθες συμπληρωματικές απόψεις για το υπό συζήτηση θέμα:

(α) Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Κεντρικού Φορέα για τα Δικαιώματα της Γυναίκας συστάθηκε ειδική συμβουλευτική επιτροπή για την Αγρότισσα με τη συμμετοχή του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής, γυναικείων οργανώσεων, κ.ά. Η πιο πάνω Επιτροπή διαβίβασε τις εισηγήσεις της μαζί με μελέτη-Έκθεσή της στο Κεντρικό Συμβούλιο του Φορέα για τα Δικαιώματα της Γυναίκας. Η μελέτη αυτή, που έγινε σε συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς το 1985-86, είχε σαν στόχο να μελετηθεί ο ρόλο της Κύπριας αγρότισσας στη γεωργία και στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη του τόπου με διπλό στόχο,από τη μια να αποκαλύψει άγνωστες πτυχές της ζωής της και από την άλλη να εντοπίσει τις ανάγκες και τα προβλήματά της σε μια προσπάθεια επίλυσής τους.

(β) Σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν για τους σκοπούς της πιο πάνω Έκθεσης, οι αγρότισσες είναι το 18.5% του πληθυσμού της Κύπρου, αποτελούν ποσοστό 15% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και το 75% απ'αυτές απασχολείται στη γεωργία, όπου αποτελούν το 57.5% του συνόλου των απασχολούμενων στη γεωργία ατόμων και συμβάλλουν κατά 50% στο γεωργικό εισόδημα της οικογένειας. Αξιόλογη είναι επίσης η συμβολή των αγροτισσών στην κτηνοτροφία και στην παραγωγή και μεταποίηση τροφίμων στην εξωγεωργική τους απασχόληση καθώς και στην εμπορία των γεωργικών προϊόντων. Τέλος

είναι αξιόλογη η συνεισφορά τους στις εργασίες για το σπίτι και το μεγάλωμα και την ευημερία της οικογένειάς τους.

(γ) Σύμφωνα και πάλι με την Έκθεση, παρόλον ότι δεν υπάρχουν θεσμικές διακρίσεις σε βάρος των αγροτισσών, εντούτοις η πράξη απέδειξε ότι συνήθειες, παραδόσεις, προκαταλήψεις, κοινωνικοί λόγοι, δυσμενείς διακρίσεις, η έλλειψη μόρφωσης -23% του αναλφάβητου πληθυσμού παγκύπρια είναι αγρότισσες- η έλλειψη υπηρεσιών και διευκολύνσεων, η έλλειψη ασφαλιστικής κάλυψης στα προγράμματα των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι πολλαπλοί ρόλοι και ευθύνες που επωμίζονται όπως και άλλοι παράγοντες συμβάλλουν στην αύξηση των προβλημάτων της Κύπριας αγρότισσας. Σαν αποτέλεσμα των αρνητικών αυτών παραγόντων η αγρότισσα εργάζεται για πολλές ώρες και διαθέτει ελάχιστο ελεύθερο χρόνο, η ψυχαγωγία της είναι περιορισμένη χρονικά και ποιοτικά, η συμμετοχή της σε δραστηριότητες και σε κέντρα λήψης αποφάσεων είναι περιορισμένη, η πληροφόρηση και χρησιμοποίηση σύγχρονης τεχνολογίας και διευκολύνσεων είναι περιορισμένη κτλ.

(δ) Για την υπερπήδηση των προβλημάτων αυτών της Κύπριας αγρότισσας και την ισότιμη και δημιουργική συμμετοχή της στη διαδικασία ανάπτυξης πρέπει να γίνουν θεσμικές και διαρθρωτικές αλλαγές στην κοινωνικοοικονομική ζωή του τόπου. Στόχος των αλλαγών αυτών θα πρέπει να είναι η κατάργηση των δυσμενών διακρίσεων σε βάρος τους και η ισότιμη μεταχείρισή τους με τους άντρες και τις υπόλοιπες γυναίκες, η ισότιμη μετάδοση πληροφοριών, η εξασφάλιση της οικονομικής τους ανεξαρτησίας, η μεγαλύτερη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες για τη λήψη αποφάσεων για ουσιαστικά θέματα, περιορισμός των ωρών δουλειάς τους, η ενθάρρυνση παραμονής των νέων στην ύπαιθρο, η κοινωνική τους ασφάλιση, η εξασφάλιση περισσότερων διευκολύνσεων και η αφύπνιση/κινητοποίηση των αγροτισσών. Για την υλοποίηση του πολλαπλού αυτού στόχου μπορούν να συμβάλουν σε μεγάλο βαθμό τα εκπαιδευτικά προγράμματα σε θέματα που τις απασχολούν και η ταυτόχρονη εξασφάλιση βασικών υπηρεσιών.

Η λήψη των βελτιωτικών αυτών μέτρων είναι αναγκαία, γιατί είναι κοινή διαπίστωση ότι η συμβολή του γεωργικού τομέα στην εθνική οικονομία συνεχώς μειώνεται, τα νεαρά άτομα απασχολούνται όλο και λιγότερο με τη γεωργία, πολλά άτομα απασχολούνται μερικώς με τη γεωργία, ενώ αντίθετα η συμβολή της αγρότισσας στη γεωργική και τη γενικότερη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη όλο και διευρύνεται.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ,ΕΚΑ και Αγροτικής αναγνωρίζοντας την πολλαπλή συνεισφορά της Κύπριας αγρότισσας εισηγήθηκαν τη λήψη μέτρων για βελτίωση των συνθηκών ζωής της και τη διευκόλυνσή της στη διεκπεραίωση των ευθυνών της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων έχοντας υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της διαπιστώνει την ύπαρξη σωρείας προβλημάτων στο δρόμο της Κύπριας αγρότισσας και καλεί την κυβέρνηση και όλους όσους ασχολούνται με τα προβλήματα της γυναικείας αυτής τάξης να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να υποβοηθήσουν τη γυναίκα της υπαίθρου να ξεπεράσει τα προβλήματά της, να έχει πιο άνετη ζωή, να συμβάλει καλύτερα στην εθνική και

οικιακή οικονομία και να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ευθύνες και τις υποχρεώσεις της.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της Έκθεσης, ο κύριος Α. Φάντης αντικαθιστά τον Προεδρεύοντα της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κύριος Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γεγονός αναντίλεκτο ότι η Κύπρια αγρότισσα, παρά τον πρωταγωνιστικό της ρόλο στη στήριξη των κοινωνικών δομών και της εθνικής μας οικονομίας, παραμένει μόνιμα στο περιθώριο της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του τόπου.

Στην πραγματικότητα η Κύπρια αγρότισσα ζει κάτω από συνθήκες οικονομικής και κοινωνικής καταπίεσης και εκμετάλλευσης, αφού η εργασία της κατά το μέγιστο μέρος παραμένει χωρίς αμοιβή, ενώ τα στοιχειώδη δικαιώματα όλων των άλλων εργαζομένων δεν τα απολαμβάνει. Ποιο είναι το καθορισμένο ωράριο για την αγρότισσα; Πού είναι οι αργίες και οι άδειες που απολαμβάνουν όλοι οι άλλοι εργαζόμενοι; Πού είναι η σύνταξη και ποιες είναι οι κοινωνικές παροχές για την αγρότισσα της Κύπρου;

Ποιο είναι το οικονομικό αντίκρισμα για τις δουλειές που επιπρόσθετα από την αγροτική εργασία προσφέρει στο σπίτι και στην οικογένεια; Μια σειρά ακόμα από άλλα προβλήματα μαστίζουν τη βασανισμένη Κυπρία αγρότισσα, όπως αυτό της φύλαξης των παιδιών της, της μητρότητας, της έλλειψης σωστής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Δυστυχώς για δεκαετίες ολόκληρες, παρά την πολύτιμη συνεισφορά της αγρότισσας στην οικονομία και την κοινωνία, το κυβερνητικό ενδιαφέρον παραμένει ανύπαρκτο για μια ουσιαστική αναβάθμιση της θέσης της, μιας θέσης που πράγματι αξίζει και τη δικαιούται. Στην πραγματικότητα η θέση της Κυπρίας αγρότισσας αποτελεί τον καθρέφτη μιας κοινωνίας ανισότητας, καταπίεσης και εκμετάλλευσης, πίσω πάντα από ένα επίπλαστο προσωπείο ευμάρειας.

Οι διάφορες κυβερνητικές προσπάθειες και πρωτοβουλίες που περιγράφονται στην Έκθεση αποτελούν μέτρα μετέωρα και σπασμωδικά. Κινούνται στο καθαρά θεωρητικό επίπεδο και αποτελούν μάλλον ευχολόγια και δεοντολογικές επικλήσεις παρά μέτρα που στοχεύουν σε μια ουσιαστική βελτίωση της θέσης της Κυπρίας αγρότισσας μέσα σ' ένα ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο ίσων ευκαιριών και δίκαιης μεταχείρισης των εργαζομένων.

Είναι γι' αυτό που πιστεύουμε πως ήλθε πια η ώρα η Κυπρία αγρότισσα, που τόσα πρόσφερε και προσφέρει στους κοινωνικούς αλλά και τους εθνικούς αγώνες του τόπου και του λαού, να βρεθεί στο επίκεντρο του κυβερνητικού ενδιαφέροντος. Είναι καιρός η κρατική γραφειοκρατία να ξεφύγει από τη μόνιμη και μονόδρομη ενασχόλησή της, με τα έργα βιτρίνας και την υπερτροφική ανάπτυξη του κέντρου και να στραφεί με στοργή προς την περιφέρεια και τα βασανιστικά προβλήματα των κατοίκων της.

Και για να μην παραμείνουμε στο θεωρητικό επίπεδο των ευχολογίων και την κενόλογων τοποθετήσεων, εισηγούμαστε τη δημιουργία από το αρμόδιο Υπουργείο

Γεωργίας μιας επί τούτω ειδικής Επιτροπής που να μελετήσει μέσα σε καθορισμένα χρονικά όρια το σύνολο των προβλημάτων με όρο εντολής να εισηγηθεί προς την κυβέρνηση και τη Βουλή συγκεκριμένα θεσμικά μέτρα αναβάθμισης της θέσης της Κυπρίας αγρότισσας.

Πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι η κοινωνική και οικονομική καταπίεση ομάδων ή ατόμων σε μια κοινωνία αργά ή γρήγορα δημιουργεί εκρήξεις. Και ότι από την όποια αύξηση του εθνικού εισοδήματος και του συνολικού εθνικού προϊόντος μερίδιο και δικαιώματα πρέπει να έχουν και οι εργαζόμενοι που στην πραγματικότητα αποτελούν τους δημιουργούς αυτών των αυξήσεων.

Η Κυπρία αγρότισσα που για χρόνια παραμένει περιφρονημένη στο περιθώριο της οικονομικής και κοινωνικής προόδου απαιτεί εκείνο το οποίο δικαιούται. Η κυβέρνηση έχει την ευθύνη και το χρέος να ανταποκριθεί στο στοιχειώδες καθήκον μιας ουσιαστικής αναβάθμισης της οικονομικής και κοινωνικής θέσης της αγρότισσας της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κυρία Κατσελλή, παρακαλώ.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η συμβολή της αγρότισσας, όχι μόνο στην αγροτική οικιακή οικονομία αλλά και γενικά στην οικονομία του τόπου είναι βασική. Όπως λένε και τα ατράνταχτα στοιχεία στην Έκθεση, το 57.5% των γεωργικών ασχολιών εκτελείται από γυναίκες και η συμβολή τους είναι τουλάχιστον το 50% στο γεωργικό, οικογενειακό εισόδημα.

Η προσφορά της σημερινής Κυπρίας αγρότισσας στηρίζεται πάνω στη σωρευτική συμβολή όλων των γυναικών αγροτισσών διά μέσου των αιώνων. Γιατί για να θυμίσουμε, η Κυπρία γυναίκα εργαζόταν πλάι στον άντρα της καθ' όλη τη διάρκεια της Οθωμανικής αυτοκρατίας με ίσους όρους και αυτό είχε ως αποτέλεσμα και οι δυο μαζί να ανακτήσουν τη γη τους, τη γη αυτού του τόπου που είχε φεουδοποιηθεί από την κατοχή των Λουζινιανών και των Ενετών.

Άρα, εφόσον χρωστούμε τόσο πολλά σε γενιές γενιών αγροτισσών, είναι τουλάχιστον, το ελάχιστο καθήκον μας να αναβαθμίσουμε τη σημερινή Κυπρία αγρότισσα. Η αλλαγή τρόπων καλλιέργειας, η αλλαγή τρόπου ζωής, η αλλαγή θεσμών, ηθών και εθίμων σήμερα απαιτούν μια ριζική αναβάθμιση στη ζωή της αγρότισσας. Ενώ στις προηγούμενες γενιές ανάμεσα στη ζωή της Κυπρίας αγρότισσας και στη ζωή της Κυπρίας αστής δεν υπήρχε μεγάλη ποιοτική διαφορά, σήμερα η διαφορά είναι πάρα πολύ μεγάλη και πρέπει να δοθεί κάθε ενδιαφέρον για να παύσει αυτή η ανισοσκέλεια. Πρέπει να εμποδιστούν οι δυσμενείς επιπτώσεις εις βάρος της Κυπρίας αγρότισσας, γιατί έτσι θα έχουμε επιπτώσεις σε βάρος ολόκληρου του τόπου, θα ερημωθούν τα χωριά και θα βλαφτεί καίρια η γεωργία.

Πρέπει να ληφθούν μέτρα από όλα τα Υπουργεία. Ό,τι γίνεται σήμερα από όλους γενικά στην Εκτελεστική Εξουσία όχι μόνο δεν είναι ικανοποιητικό, αλλά είναι σχεδόν ανύπαρκτο. Ακόμα και ο Κεντρικός Φορέας για τα δικαιώματα των γυναικών αδικεί τα μέγιστα την Κυπρία αγρότισσα, γιατί η Κυπρία αγρότισσα με τόση προσφορά στον τόπο, δεν αντιπροσωπεύεται άμεσα σ' αυτό τον Κεντρικό Φορέα για τα δικαιώματα των γυναικών.

Πρέπει οπωσδήποτε, ακόμα και μέσα στις αγροτικές οργανώσεις, να γίνουν τέτοιες εσωτερικές δομές ούτως ώστε η αγρότισσα να αντιπροσωπεύεται άμεσα

στον Κεντρικό Φορέα για τα δικαιώματα της γυναίκας. Γιατί ποιος μπορεί καλύτερα να επισημάνει τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η σημερινή αγρότισσα από την αγρότισσα την ίδια;

Οπωσδήποτε θεωρητικά δεν υπάρχουν θεσμικές διακρίσεις σε βάρος των αγροτισσών. Αυτό είναι δεδομένο. Αλλά υπάρχουν ήθη και έθιμα που λειτουργούν σε βάρος των αγροτισσών. Έτσι είναι ανάγκη να γίνει η αλλαγή αυτών των ηθών και εθίμων που λειτουργούν σε βάρος της αγρότισσας με νόμους που να κατοχυρώνουν ίσα δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες άμεσης αντιπροσώπευσης.

Το αρμόδιο τμήμα της αγροτικής οικιακής οικονομίας είναι υποβαθμισμένο. Έχει μόνο οκτώ άτομα προσωπικό και καλύπτει μόνο το 13 με 15% των γεωργικών κοινοτήτων. Με το ελάχιστο αυτό προσωπικό, και αυτό το 13 με 15% που καλύπτει και εξυπηρετεί είναι πολύ ευνόητο ότι δεν το εξυπηρετεί ικανοποιητικά. Και ακόμα και αυτό το προσωπικό το ελάχιστο, είναι πολύ κακά αξιολογημένο, διότι παρόλο που αυτές οι οκτώ υπαλλήλοι δουλεύουν πολύ ικανοποιητικά, ο μισθός τους είναι πολύ κατώτερος από τις ανάλογες υπαλλήλους που απασχολεί η εκπαιδευτική υπηρεσία. Έτσι χρειάζεται μια ριζική αναδιάρθρωση.

Επίσης οι Κοινωνικές Ασφαλίσεις, αν και έδωσαν μερικά πλεονεκτήματα στην Κυπρία αγρότισσα, αυτά δεν είναι αρκετά. Υπάρχουν μεγάλα περιθώρια για να βελτιώσουν οι Κοινωνικές Ασφαλίσεις τις παροχές στη γυναίκα αγρότισσα.

Διότι η εξασφάλιση οικονομικής ανεξαρτησίας της Κυπρίας αγρότισσας είναι η βάση για να γίνει μια υπολογίσιμη οντότητα στην οικογένεια και στην κοινωνία γενικότερα. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι η Κυπρία αγρότισσα δεν προσφέρει μόνο στις γεωργικές εργασίες και στο γεωργικό εισόδημα, προσφέρει συγχρόνως, όπως και όλες οι άλλες γυναίκες ως οικοκυρά, μητέρα και σύζυγος.

Έτσι για το καλό αυτού του τόπου πρέπει να δώσουμε στην Κυπρία αγρότισσα όχι μόνο δικαιώματα ή ωφελήματα, αλλά να της δώσουμε την αξιοπρέπειά της και αυτό σημαίνει ότι πρέπει να της επιτρέψουμε να μπει σε θέσεις όπου λαμβάνονται αποφάσεις, για να λαμβάνει η ίδια αποφάσεις για την ίδια τη ζωή της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές στο θέμα αυτό;

Ο κύριος Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι, πιστεύω, γενικά παραδεκτό, ότι οι αγρότισσες, παρόλο που αποτελούν μια μεγάλη μερίδα του ενεργά απασχολούμενου πληθυσμού, με σημαντική συνεισφορά στην αγροτική και την εθνική οικονομία, συνήθως κρατούνται στο περιθώριο των εξελίξεων, βουλιαγμένες στις δυσκολίες, στη φτώχεια και την καταπίεση.

Αποτελούν, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, το 18.5% του πληθυσμού παγκύπρια. Το 75% από τις αγρότισσες εργάζονται στη γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή. Είναι επίσης γενικά παραδεκτό ότι στην ύπαιθρο κατοικούν εργατοαγρότες.

Μεγάλο ποσοστό αυτών των οικογενειών, και συνήθως οι άνδρες, βρίσκονται στην ανάγκη να αναζητήσουν εξωγεωργικό επάγγελμα και οι αγρότισσες

παραμένουν και αναλαμβάνουν μαζί με τα παιδιά τους τις κυριότερες ευθύνες στις γεωργοκτηνοτροφικές εργασίες, δίνοντας τη σημαντική συμβολή τους στο οικογενειακό, το αγροτικό και το εθνικό εισόδημα.

Όλοι μιλούμε για κατάργηση των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών, αλλά στην πράξη πολλά ακόμα χρειάζονται και πρέπει να γίνουν. Στην πράξη μια σειρά παράγοντες που πηγάζουν από συνήθειες, παραδόσεις και κοινωνικο-οικονομικές καταστάσεις, δημιουργούν και συντηρούν διακρίσεις και πολύ δυσμενείς συνθήκες σε βάρος της αγρότισσας με σειρά προβλημάτων και δυσκολιών, που κάμνουν τη ζωή της σκληρή και βασανιστική.

Ενδεικτικά αναφέρω μερικά μόνο από τα πολλά ξεχωριστά και βασανιστικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αγρότισσες.

Η απασχόλησή τους στη γεωργία γίνεται σε μη καθορισμένα ωράρια, χωρίς εξασφάλιση αδειών και αργιών, λόγω της οικογενειακής μορφής της εργασίας. Πέρα από την πολύωρη, σκληρή και κουραστική δουλειά είναι υποχρεωμένες φεύγοντας από τα χωράφια, να αρχίσουν από την αρχή με τις δουλειές του σπιτιού για τη φροντίδα και διατροφή των παιδιών, χωρίς στις πλείστες περιπτώσεις σύγχρονο εξοπλισμό, χρησιμοποιώντας πολλές από τις ώρες της νύκτας.

Υπάρχουν σε αυξημένη αναλογία μια σειρά κοινωνικο-οικονομικά προβλήματα όπως είναι η χαμηλή οικονομική κατάσταση, τα χρέη, η διάθεση των προϊόντων τους, η έλλειψη διευκολύνσεων ζεστού νερού, ευρωπαϊκών αποχωρητηρίων και μπάνιων και οι ακατάλληλες στεγαστικές συνθήκες.

Μια σειρά άλλα προβλήματα σχετίζονται με την έλλειψη κέντρων υγείας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, παιδικών και βρεφοκομικών σταθμών για την προστασία των παιδιών στις ώρες της δουλειάς. Ελλείψεις σε ότι αφορά την προδημοτική εκπαίδευση και τη φύλαξη των παιδιών μικρής ηλικίας του δημοτικού στις ώρες της δουλειάς που είναι κλειστά τα σχολεία. Πρόσφατο δείγμα της κατάστασης για τη φύλαξη και την ασφάλεια των παιδιών προσχολικής ηλικίας αποτελεί η γνωστή περίπτωση του μικρού Ανδρέα από το Φτερικούδι, που για μέρες κρατούσε σε αγωνία και συγκίνηση όχι μόνο τους γονείς του, αλλά και το σύνολο του κυπριακού λαού. Μια άλλη επίσης πρόσφατη περίπτωση είναι το ατύχημα σε μικρό παιδί στα Λατσιά κατά το μάζεμα των ελιών.

Το πρόβλημα της προστασίας, της σωστής εκπαίδευσης και της φύλαξης των παιδιών προβάλλει έντονα σε παγκύπρια βάση και πρέπει να λυθεί με ανάλογο προγραμματισμό και συντονισμό. Όμως πολύ εντονότερα προβάλλει για την ύπαιθρο. Ενδεικτικά αναφέρω ότι ο αριθμός των παιδιών ηλικίας κάτω των 5,5 χρόνων για το έτος 88-89 βάσει των στοιχείων του τμήματος στατιστικής ανερχόταν στις 68,700. Από αυτά τα 23,150 ζουν στις αγροτικές περιοχές.

Για την κάλυψη των αναγκών αυτών λειτουργούν για την ύπαιθρο μόνο 147 κρατικά, κοινοτικά και ιδιωτικά νηπιαγωγεία και παιδικοί σταθμοί με σύνολο 5,189 παιδιά. Από αυτά, τα 100 νηπιαγωγεία υπάγονται στο Υπουργείο Παιδείας και είναι βασικά οι προδημοτικές τάξεις και τα 47 παιδικοί σταθμοί που υπάγονται στο Υπουργείο Εργασίας. Στις αστικές περιοχές λειτουργούν 350 νηπιαγωγεία και παιδικοί σταθμοί.

Αυτοί οι αριθμοί από μόνοι τους δείχνουν εκτός από την εκπαιδευτική πλευρά και την έκταση του προβλήματος, των αναγκών και των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι μητέρες των χωριών για την προστασία και τη φύλαξη των παιδιών τους στη διάρκεια της εργασίας τους.

Αντιμετωπίζουν επίσης οξύτερα προβλήματα οι αγρότισσες σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες και ειδικότερα προβλήματα επαγγελματικής επιμόρφωσης, μεταφορικών υπηρεσιών, ψυχαγωγίας και γενικότερα της πολιτιστικής ανάπτυξης.

Μια άλλη ομάδα προβλημάτων για τις αγρότισσες είναι αυτά που αφορούν την προστασία της μητρότητας, της ασφάλισης τους εξαιτίας της οικογενειακής μορφής της εργασίας τους, τα μειωμένα και ελλειπή επιδόματα, την παραγνώριση και μη ισότιμη και δημιουργική συμμετοχή των αγροτισσών, για διάφορους λόγους, σε όλες τις πτυχές των αναπτυξιακών διαδικασιών - οικονομικών, πολιτικών, πολιτιστικών και κοινωνικών.

Σαν αποτέλεσμα όλων αυτών των πολλών άλλων παραγωγικών, κοινωνικών και κοινοτικών προβλημάτων, οι νέοι και οι νέες της υπαίθρου φεύγουν από τις ρίζες τους και αναζητούν άλλες από τις γεωργοκτηνοτροφικές εργασίες και δημιουργείται σοβαρότητο πρόβλημα από την εγκατάλειψη της υπαίθρου γενικά και ειδικότερα των ορεινών περιοχών.

Δε νομίζω ότι χρειάζεται να επεκταθώ περισσότερο, για να φανεί η οξύτητα, η σοβαρότητα και η πολυπλοκότητα των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι αγρότισσες στην κυπριακή ύπαιθρο. Η λύση όλων αυτών των προβλημάτων μπορεί και πρέπει να επιτευχθεί σταδιακά και προγραμματισμένα, με σειρά μεταρρυθμιστικών, θεσμικών, οικονομικών, κοινωνικών και άλλων αποτελεσματικών μέτρων από την κυβέρνηση.

Εκτιμούμε και χαιρετίζουμε το ότι στα πλαίσια του Φορέα Γυναικών έχει συσταθεί ειδική επιτροπή για τις αγρότισσες, καθώς και τις κυβερνητικές εξαγγελίες για μέτρα συγκράτησης της νεολαίας και γενικά του πληθυσμού της υπαίθρου, για να μην ερημώσουν τα χωριά.

Η αλλαγή για την ύπαιθρο είναι επιβεβλημένο καθήκον για όλους μας, για να γίνει καλύτερη η ζωή των αγροτισσών και των οικογενειών τους, για να συγκρατηθεί ο τομέας της αγροτικής μας παραγωγής, να αναζωογονηθούν τα χωριά και να συγκρατηθεί ο κόσμος στην κυπριακή ύπαιθρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΦΑΝΤΗΣ)

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Κυπρία αγρότισσα στέκει ψηλά στη συνείδηση όλου του κυπριακού λαού και δε χρειάζεται νομίζω να πλέξουμε το εγκώμιο της τόσο αθόρυβα παραγωγικής αυτής τάξης του πληθυσμού μας, παρά να καταθέσουμε από το βήμα τούτο το θερμό ενδιαφέρον μας, την αγάπη μας και την αποφασιστικότητα να συμπαρασταθούμε σε κάθε προσπάθεια, είτε προέρχεται από την ίδια την αγρότισσα είτε προβάλλεται από τις γεωργικές οργανώσεις είτε υιοθετείται από την κυβέρνηση και στοχεύει στο να βελτιώσει τις συνθήκες δουλειάς και ζωής, να αναβαθμίσει το επίπεδο μόρφωσης και κοινωνικής δράσης και να προσφέρει απλά ανθρώπινη ικανοποίηση.

Από τα στοιχεία που δόθηκαν θα πρέπει να σταθούμε σε μερικά χαρακτηριστικά. 18,5% οι αγρότισσες του πληθυσμού της πατρίδας μας με 57,5%

ποσοστό απασχόλησης στη γεωργία, με μέρισμα 50% στο γεωργικό εισόδημα της οικογένειας. Ποσοστά θεαματικά ψηλά που υποχρεώνουν όλους να δούμε πολύ σοβαρά κάθε πρόβλημα που υπάρχει ή κάθε μέτρο που χρειάζεται για την τάξη της Κυπρίας αγρότισσας.

Παράλληλα θα πρέπει να τονίσουμε τα αρνητικά στοιχεία που συνθέτουν το πρόβλημα. Απασχόληση με όρους τρομακτικά δύσκολους, χωρίς ωράριο μέρα ή νύκτα. Πόσες φορές αλήθεια δε συναντούμε τις νύκτες τις αγρότισσες με το φτυάρι στον ώμο να βαδίζουν σε τεράστιες αποστάσεις, με πολλούς κινδύνους, για να λύσουν και να κατευθύνουν το νερό; Χωρίς σκέψη για αργίες, για ετήσιες άδειες ή οποιαδήποτε άλλη ανακούφιση. Και πίσω στο σπίτι πάντα περιμένουν οι καθιερωμένες δουλειές της νοικοκυράς, της μητέρας, της γιαγιάς ή της κόρης. Κι' όλα τούτα χωρίς καμιά κάλυψη, χωρίς καμιά απολύτως κοινωνική ασφάλιση. Πώς λοιπόν να μην εγκαταλείπουν τις ρίζες και τα χωριά τους ζητώντας κάποια άνεση στα κερδισμένα εργατικά συμφέροντα, μακρυά από τα σπίτια, τη γή τους και την οικογένειά τους;

Ταυτόχρονα πολύ ενοχλητικό για όλους μας πρέπει να 'ναι εκείνο το 23% του αναλφάβητου πληθυσμού που ανήκει στο χώρο της αγρότισσας.

Να λοιπόν τομέας ελκυστικής δράσης για όλους· υπηρεσίες, Βουλή, οργανώσεις.

Αυτή η τάξη εργαζομένων που αντιμετωπίζει προβλήματα πολύ διαφορετικά από τις γυναίκες των αστικών περιοχών χρειάζεται τη μεγαλύτερη δυνατή βοήθεια σε όλους τους κοινωνικοοικονομικούς τομείς και σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής.

Εμείς είμαστε ολοπρόθυμοι να συμβάλουμε με όλες μας τις δυνάμεις και ειδική επιτροπή του Δημοκρατικού Συναγερμού αποτελούμενη κατά πλειοψηφία από γυναίκες, επεξεργάζεται σειρά συγκεκριμένων εισηγήσεων που θα υποβάλει σύντομα στην Εκτελεστική Εξουσία, με την ελπίδα, την πρόθεση και το στόχο να δώσουμε χειροπιαστά αγάπη, στοργή και αναγνώριση στην αγρότισσα της πατρίδας μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. 'Αριστος Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σύμφωνα με στοιχεία του 1986, οι αγρότισσες αποτελούν το 18.5% του συνόλου του πληθυσμού της Κύπρου και το 50% του αγροτικού πληθυσμού. Η συμμετοχή της αγρότισσας στο εργατικό δυναμικό ανέρχεται στο 42% του συνόλου του γυναικείου εργατικού δυναμικού και στο 14% του συνόλου του εργατικού δυναμικού. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία του 1984 οι αγρότισσες αποτελούσαν το 57,5% (ή 24,000 άτομα) των ενεργώς απασχολουμένων στη γεωργία και το ποσοστό αυτό συνεχώς αυξάνεται.

Τα εισοδήματα από μόνη τη γεωργία δεν ικανοποιούν τις ανάγκες της αγροτικής οικογένειας. 'Ετσι ο αγρότης για να συμπληρώσει τον οικογενειακό προϋπολογισμό καταφεύγει για εργασία στην πόλη και αναθέτει όλο και περισσότερες ευθύνες στην αγρότισσα.

Με αυτά τα δεδομένα αβίαστα βγαίνει το συμπέρασμα πως οι αγρότισσες αποτελούν το στυλοβάτη της αγροτικής οικονομίας και της υπαίθρου.

Κατά τη μελέτη του θέματος από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων η εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας κατέθεσε αντίγραφο μελέτης που έγινε το 1985/86 από την Παγκόσμια Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας, γνωστή ως F.A.O., σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σχετικά με το ρόλο της Κυπρίας αγρότισσας στη γεωργία και αγροτική ανάπτυξη. Η εμπεριστατωμένη αυτή μελέτη αναφέρεται στην αξιόλογη προσφορά της Κυπρίας αγρότισσας στη γεωργική ανάπτυξη, στη βελτίωση της κτηνοτροφίας, στη μεταποίηση τροφίμων και γενικά στη συμβολή της στο οικογενειακό γεωργικό εισόδημα που υπερβαίνει το 50%. Παράλληλα εκθέτει τις διακρίσεις σε βάρος της αγρότισσας που προέρχονται από συνήθειες, παραδόσεις και κοινωνικές αντιλήψεις. αναφέρεται στην απασχόλησή της και τις ευθύνες της στο αγροτικό νοικοκυρικό, στην περιορισμένη προσφορά υπηρεσιών και προγραμμάτων, καθώς και στη μη συμμετοχή της στα ωφελήματα που παρέχουν τα διάφορα κοινωνικά σχέδια.

Η μελέτη στη συνέχεια, αφού ολοκληρώνει το εγκώμιο της αγρότισσας, εισηγείται πως για την υπερπήδηση των προβλημάτων της πρέπει να γίνουν θεσμικές και διαρθρωτικές αλλαγές που να στοχεύουν στην κατάργηση των δυσμενών διακρίσεων, στην ισότιμη μεταχείριση και στην εξασφάλιση οικονομικής ανεξαρτησίας. Προβαίνει σε συγκεκριμένες εισηγήσεις για την επίλυση των προβλημάτων και καταλήγει πως η λήψη των βελτιωτικών αυτών μέτρων είναι αναγκαία.

Αγροτική Οικιακή Οικονομία.

Στα πλαίσια του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων λειτουργεί ο Κλάδος της Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας. Ο κλάδος αυτός διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην καθοδήγηση της αγρότισσας. Οργανώνει επισκέψεις στα χωριά και εκπαιδεύει και καθοδηγεί τις αγρότισσες σε θέματα Αγροτικής Οικονομίας.

Δυστυχώς ο τόσο σημαντικός αυτός κλάδος είναι υποβαθμισμένος και στην ουσία αδυνατεί να εκπληρώσει τον προορισμό του. Το προσωπικό του κλάδου αυτού απαρτίζεται από οκτώ άτομα, ένα υπεύθυνο του κλάδου, τρία άτομα για τη Λευκωσία, ένα άτομο για τη Λεμεσό, ένα άτομο για τον Αγρό, ένα άτομο για την Πάφο, ένα άτομο για την Αμμόχωστο και κανένα για τη Λάρνακα.

Φορέας της Γυναίκας.

Λόγω της περιορισμένης αριθμητικά δύναμης του προσωπικού, ο Κλάδος της Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας έχει τη δυνατότητα να προσεγγίσει μόνο το 13-15% των χωριών παγκύπρια.

Το Υπουργικό Συμβούλιο στις 12 Μαΐου 1988 αποφάσισε την ίδρυση Μόνιμου Κεντρικού Φορέα για τη Γυναίκα και ανάμεσα σε άλλα τονίστηκε πως ο φορέας αυτός θα επιλαμβανόταν και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η αγρότισσα.

Πέρασε ενάμιση χρόνος από τη δημιουργία του φορέα και το μόνο που πραγματοποίησε είναι συγκεντρώσεις αγροτισσών σε διάφορες περιοχές για μελέτη δήθεν των προβλημάτων της αγρότισσας και για αλληλοενημέρωση.

Αντίγραφο της εμπεριστατωμένης μελέτης που έγινε το 1985/86 βρίσκεται στη διάθεση του Φορέα για τη Γυναίκα και, αν ο φορέας ή η κυβέρνηση ενδιαφέρονταν ειλικρινά για την αγρότισσα, όφειλαν να εγκαταλείψουν την τακτική των πανηγυριών, τη συνθηματολογία και τα κενά λόγια και να αξιοποιήσουν τα στοιχεία και τις εισηγήσεις που περιέχει η μελέτη.

Το μειωμένο ενδιαφέρον του Φορέα για τη Γυναίκα για την αγρότισσα καταφαίνεται και από το γεγονός ότι απέκλεισε τις αγροτικές οργανώσεις από το Κεντρικό Συμβούλιο Προγραμματισμού και Ελέγχου. Το Κεντρικό αυτό Συμβούλιο είναι το σώμα που παίρνει τις αποφάσεις και θα παίρνει αποφάσεις και για την αγρότισσα χωρίς τη συμμετοχή των εκπροσώπων της. έτσι γίνεται εμφανής η υποβάθμιση του ενδιαφέροντος του φορέα για την αγρότισσα.

Τα προβλήματα της αγρότισσας έχουν τη δική τους ιδιαιτερότητα και πρέπει να τύχουν ειδικού χειρισμού. Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οφείλει να αναλάβει υπεύθυνα συντονιστικό ρόλο και σε συνεργασία με τις αγροτικές οργανώσεις να αναπτύξει ευρύτερη δυναμική αγροτική πολιτική.

Μέτρα που πρέπει επειγόντως να ληφθούν για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου αλλά και του ρόλου της αγρότισσας:

(1) Δημιουργία κρατικών νηπιαγωγείων και βρεφοπαιδοκομικών σταθμών. Οι παρεχόμενες διευκολύνσεις, με τα ανεπαρκή σε αριθμό νηπιαγωγεία και με το ωράριο που ισχύει (7.45 π.μ. - 12.15 μ.μ.), δεν εξυπηρετούν τις ανάγκες της αγρότισσας. Η ύπαρξη δημόσιων, κοινοτικών και ιδιωτικών νηπιαγωγείων παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα (ανομοιόμορφο σύστημα εκπαίδευσης, πλημμελής επιθεώρηση κ.ά.). Τα δημόσια νηπιαγωγεία καλύπτουν την ηλικία των τεσσεράμιση - πεντέμιση χρόνων.

Με τις παρεχόμενες διευκολύνσεις, όπως προανέφερα, η αγρότισσα είναι υποχρεωμένη να διακόπτει την εργασία της στο χωράφι πριν από τις 12.15 μ.μ., ανάλογα με την απόσταση από το χωριό, για να παραλάβει το παιδί της. Έτσι περιορίζεται ο χρόνος εργασίας στο χωράφι, ενώ η αγρότισσα που έχει παιδί ηλικίας κάτω των 4.5 χρόνων ή θα το κουβαλεί μαζί της στο χωράφι ή θα περιοριστεί σε εργασίες στο σπίτι. Η όλη διαδικασία είναι άδικη και κρίνεται αντιπαραγωγική.

Το σχέδιο που εξαγγέλθηκε από το Υπουργείο Παιδείας αποδεικνύει την υποβάθμιση του ενδιαφέροντος της κυβέρνησης για την αγρότισσα. Το σχέδιο αυτό για την προδημοτική εκπαίδευση επαυξάνει τις διακρίσεις και δυσχεραίνει περισσότερο τη λειτουργία των νηπιαγωγείων, ιδιαίτερα στην ύπαιθρο.

(2) Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Επιβάλλεται η ενίσχυση των αγροτικών υγειονομικών κέντρων σε εξοπλισμό και σε ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό. Επιβάλλεται η καθιέρωση εβδομαδιαίας επίσκεψης γιατρού σε κάθε χωριό.

(3) Να αναγνωριστεί η εργασία της αγρότισσας και το δικαίωμα να συμμετέχει στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(4) Να ενισχυθεί ουσιαστικά ο Κλάδος Αγροτικής Οικονομίας σε βαθμό που να καλύπτει όλη την ύπαιθρο και όχι μόνο το 15%.

(5) Να μεθοδευτεί η μετάδοση της σύγχρονης τεχνολογίας στους τομείς δραστηριοτήτων της αγρότισσας.

(6) Να μεθοδευτεί η συμμετοχή της αγρότισσας σε κοινωνικές και άλλες δραστηριότητες.

(7) Να καταργηθούν οι δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος της.

Κύριε Πρόεδρε,

Οι αγρότισσές μας, ο στυλοβάτης της αγροτικής οικονομίας και της υπαίθρου, παραμένουν ακόμα οι είλωτες της κοινωνίας μας. Είναι υποχρεωμένες να

δουλεύουν σκληρά στα χωράφια από τα χαράματα και όταν επιστρέφουν ύστερα από την κοπιώδη εργασία της ημέρας, αντί για ξεκούραση, είναι υποχρεωμένες να περιποιηθούν τα κατοικίδια ζώα που εκτρέφουν, να μαγειρέψουν, να συντηρήσουν το σπίτι και να φροντίσουν τα παιδιά, τον άντρα ή και τους γονείς τους. Σε σύγκριση με την προσφορά τους στην οικογένεια και στο κοινωνικό σύνολο οι αγρότισσες δεν απολαμβάνουν κανένα είδος αναψυχής, στερούνται την κανονική ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, δεν έχουν ίσες ευκαιρίες μόρφωσης και δε συμμετέχουν στα διάφορα κοινωνικά σχέδια.

Μιλούμε για ισότητα των δυο φύλων. Εντούτοις οι αγρότισσες αποτελούν το χειρότερο παράδειγμα της ούτω καλούμενης ισότητας όχι μόνο μεταξύ των δυο φύλων αλλά και μεταξύ της γυναίκας της υπαίθρου και της γυναίκας της πόλης.

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι καιρός η κυβέρνηση των ανεκπλήρωτων υποσχέσεων να σταματήσει τα λόγια, τα συνθήματα και τα πανηγύρια και να αρχίσει τα έργα. Μελέτες υπάρχουν. Αμ' έπος αμ' έργο. Περαιτέρω ολιγωρία είναι ανεπίτρεπτη, εγκληματική, και θα οδηγήσει στο δρόμο χωρίς επιστροφή.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. 'Α. Χρυσοστόμου ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γ. Λαδάς επιστρέφει στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

'Εντιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι κύριοι Βουλευτές, στην 'Εκθεση που συζητούμε για τα προβλήματα της Κυπρίας αγρότισσας αναφέρεται ότι οι αγρότισσες αποτελούν το 18.5% του πληθυσμού, το 15% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού ή το 75% του συνόλου που απασχολείται στο γεωργικό τομέα.

Τα πιο πάνω στοιχεία μας υποχρεώνουν να δούμε τα προβλήματα της Κυπρίας αγρότισσας από την πλευρά της σαν επαγγελματία, γιατί μας ενδιαφέρει ο τομέας της κυπριακής γεωργίας και της υλικής παραγωγής. Μας ενδιαφέρει η παραγωγή τροφίμων, φρούτων, λαχανικών και άλλων αγροτικών προϊόντων όπως είναι το κρέας, το γάλα, το τυρί. Μας ενδιαφέρει η αγροτική παραγωγή, γιατί ενισχύει την οικονομία μας και από την αγροτική παραγωγή κερδίζουμε πολύτιμο συνάλλαγμα.

Το βασικό που πρέπει να προσέξει όμως η κυβέρνηση είναι μια σειρά μέτρα που πρέπει να παρθούν για να κρατήσουμε την αγροτική οικογένεια στο χωριό. Δυστυχώς όμως τα τελευταία χρόνια το γεωργικό επάγγελμα εγκαταλείπεται, δεν προτιμάται ούτε από τους νέους ούτε από τις νέες. Οι αγρότες αναζητούν άλλη απασχόληση στις πόλεις και στον τουρισμό. Μένουν οι γυναίκες στην αγροτική παραγωγή, γι' αυτό οι αγρότισσες είναι περισσότερες από τους αγρότες. Πρόκειται για αγρότισσες οικοκυρές, και όταν μένει μόνη της η αγρότισσα στο σπίτι και στο χωράφι δε θα αργήσει και αυτή να εγκαταλείψει τη γεωργική απασχόληση. Γι' αυτό πρέπει και αξίζει να υποστηριχθεί η αγροτική οικογένεια για μια καλύτερη κοινωνική θέση.

'Εντιμε κύριε Πρόεδρε, γνωρίζω πολύ καλά τις βασανισμένες αγροτικές οκογένειες και τις αγρότισσες Αμμοχώστου, πρόσφυγες και μη. Η ζωή τους είναι

πολύ βασανισμένη. Αξίζει να τις συγχαρούμε για την προσφορά τους και να τους δώσουμε κάθε συμπαράσταση. Τις αγρότισσες αυτές θα τις δούμε μόνες τους να οργώνουν τη γη με το δικό τους τράκτορ, να ψεκάζουν, να αρδεύουν, να φορτώνουν ή να συλλέγουν την παραγωγή. Και δεν έχει ξεκούραση η αγρότισσα. Έχει τις ευθύνες της ως νοικοκυρά, ως μάνα, να καθαρίσει το σπίτι, να ετοιμάσει τροφή, να διαπαιδαγωγήσει τα παιδιά της.

Γι' αυτό πρέπει να ενισχύσουμε κάθε προσπάθεια, για να αλλάξει η ζωή προς το καλύτερο στα χωριά μας. Να μην εγκαταλειφθεί το γεωργικό επάγγελμα, αλλά ο γιος και η θυγατέρα και οι νέοι μας να ακολουθήσουν το γεωργικό επάγγελμα.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, εκτός από τα μέτρα που αναφέρονται στην Έκθεση προς το Σώμα για καλύτερες συνθήκες εργασίας, για μόρφωση, για ψυχαγωγία, για λιγότερες ώρες εργασίας για την Κυπρία αγρότισσα, επιβάλλεται να εξεταστούν και τα επαγγελματικά της προβλήματα. Να λυθούν τα δύσκολα προβλήματα της κυπριακής γεωργίας. Να ετοιμαστούν μελέτες για ένα καλύτερο προγραμματισμό παραγωγής και εξαγωγών. Να λυθεί ριζικά το πρόβλημα των αγροτικών χρεών και των πιστώσεων. Νέα μέτρα για μείωση του κόστους της αγροτικής παραγωγής, αυστηρότερος έλεγχος των εμπορικών κερδών, να ιδρυθούν νέα συμβούλια εμπορίας για όλα τα αγροτικά προϊόντα. Να αυξήσουμε την παραγωγή και την παραγωγικότητα. Να αυξήσουμε τις εξαγωγές. Να δοθεί σιγουριά στον αγρότη και την αγρότισσα ότι μπορεί να παράγει και να πωλεί, να πληρώνεται η παραγωγή τους, οι κόποι τους και η βασανισμένη τους εργασία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής που είναι και ο τελευταίος στη λίστα που βλέπω εδώ που έγραψε ο κύριος Φάντης είναι ο κύριος Χριστοφίδης, τον οποίο και καλώ στο βήμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η αναγνώριση της σημαντικής συνεισφοράς των αγροτισσών στην κοινωνικο-οικονομική επιβίωση της οικογένειάς τους και στην αγροτική ανάπτυξη γενικότερα και η αναγνώριση της ιδιαιτερότητας των προβλημάτων τους αποτελούν τη βάση των προνοιών του ειδικού άρθρου 14 για τις αγρότισσες στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος της γυναίκας, την οποία η Κύπρος έχει επικυρώσει και έχει αναλάβει υποχρέωση για υλοποίηση των προνοιών της.

Η κατευθείαν ωφέλεια των αγροτισσών από τα προγράμματα του σχεδίου των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η παροχή διευκολύνσεων σ' αυτές μέσω προγραμμάτων και υπηρεσιών, η πρόσβασή τους σε γεωργικά δάνεια και πιστώσεις, η ενθάρρυνση της συμμετοχής τους σε οικονομικής σημασίας δραστηριότητες και η εκπαίδευση και η επιμόρφωσή τους, σχολική και εξωσχολική, ώστε να ενημερώνονται επαρκώς στις τεχνολογικές επιτεύξεις, που σχετίζονται με τους κύριους τομείς των ασχολιών τους, αποτελούν ουσιώδες μέρος και βασικούς στόχους των ειδικών προνοιών του ειδικού αυτού άρθρου της Σύμβασης το οποίο αφορά τις αγρότισσες.

Οι αγρότισσες της Κύπρου, οι οποίες αποτελούν το 18.5% του πληθυσμού παγκύπρια, συνεισφέρουν σημαντικά στην κοινωνικο-οικονομική ζωή του τόπου

μας και συγκεκριμένα αποτελούν το 15% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Το 75% των αγροτισσών εργάζεται στη γεωργία. Οι απασχολούμενες στη γεωργία αγρότισσες αποτελούν το 20% του εργατικού δυναμικού των γυναικών παγκύπρια.

Οι αγρότισσες αποτελούν το 57% των απασχολουμένων στη γεωργία και συνεχώς αυξάνεται το ποσοστό τους εξαιτίας της οικογενειακής μορφής της γεωργικής εκμετάλλευσης και της μερικής απασχόλησης στη γεωργία, εξαιτίας της οποίας, όπως είναι γνωστό, ένα μέλος της οικογένειας, συνήθως ο άντρας, αναζητεί ένα εξωγεωργικό επάγγελμα. Έτσι οι αγρότισσες παραμένουν και αναλαμβάνουν μεγαλύτερες υποχρεώσεις στη γεωργία.

Πέραν των γεωργικών εργασιών, οι αγρότισσες ασχολούνται με τη μεταποίηση των προϊόντων της γεωργικής παραγωγής, συμβάλλοντας έτσι στη βελτίωση της διατροφής της αγροτικής οικογένειας και στο οικογενειακό εισόδημα. Συμμετέχουν ενεργά στην εμπορία των γεωργικών προϊόντων και έχουν εξ' ολοκλήρου δική τους την ευθύνη μέσα στην οικογένεια για το μεγάλωμα των παιδιών τους, για τη διεκπεραίωση όλων των οικογενειακών εργασιών.

Οι αγρότισσες επομένως συνεισφέρουν σημαντικά στην αγροτική οικογένεια, στην αγροτική ανάπτυξη και στην εθνική μας οικονομία. Όμως, παρόλη αυτή την αξιόλογη προσφορά, οι αγρότισσές μας βρίσκονται στην πιο μειονεκτική θέση από όλες τις μερίδες του πληθυσμού σε ό,τι αφορά προβλήματα και ανάγκες. Η κατάσταση αυτή μπορεί να αποδοθεί σε πάρα πολλούς λόγους που σχετίζονται κυρίως με τις παραδοσιακές αντιλήψεις και προκαταλήψεις που είναι πιο έντονες στο αγροτικό περιβάλλον με τους πολλαπλούς ρόλους που διαδραματίζουν και με τη φύση της γεωργικής απασχόλησης που πέραν των άλλων μειονεκτημάτων (σκληρή εργασία, ακαθόριστα ωράρια εργασίας και λοιπά), τους αποστερεί τα κοινωνικά ωφελήματα των άλλων εργαζόμενων γυναικών, κυρίως όμως με τη μη αναγνώριση της σημαντικής συνεισφοράς τους στη γεωργία και την κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη, εξαιτίας της οποίας δε γίνεται και η κατάλληλη προσέγγιση των ιδιαίτερων αναγκών και προβλημάτων τους.

Κατ' επέκταση η ύπαρξη και λειτουργία υπηρεσιών και προγραμμάτων στις αγροτικές κοινότητες που θα πρόσφεραν σε αυτές διάφορες διευκολύνσεις στους τομείς των ασχολιών τους -σταθμοί απασχόλησης παιδιών, κέντρα υγείας, εκπαιδευτικά, διαφωτιστικά προγράμματα για τις ίδιες- είναι πολύ περιορισμένη και συγκριτικά με τις αστικές περιοχές πολύ φτωχή.

Μέσα στο Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας συστάθηκε από το 1965 και λειτουργεί μέχρι σήμερα ειδική υπηρεσία για τις αγρότισσες, «Η Αγροτική Οικιακή Οικονομία». Η υπηρεσία αυτή η οποία, όπως θα πρέπει να είναι γνωστό, θεωρείται η κατ' εξοχήν εκπαιδευτική, διαφωτιστική υπηρεσία για την Κυπρία αγρότισσα, σήμερα όπως έχει αναδιαμορφώσει τα προγράμματά της στοχεύει στη βελτίωση και προώθηση του ρόλου των αγροτισσών στην αγροτική οικογένεια, στη γεωργική παραγωγή, στην πολυαπασχόληση στην αγροτική κοινότητα.

Μέσα από τις δραστηριότητές της η υπηρεσία αυτή έχει ήδη επιβληθεί ως η ιδιαίτερα κατάλληλη υπηρεσία για την προσέγγιση των αγροτισσών και μετάδοση σ' αυτές της σύγχρονης τεχνολογίας στους τομείς των ασχολιών τους, στην ανάπτυξη των δεξιοτεχνιών τους. στην ενθάρρυνση απασχόλησης των αγροτισσών σε οικονομικής σημασίας δραστηριότητες, στην κατάργηση διακρίσεων και προκαταλήψεων που επικρατούν στην αγροτική οικογένεια και στην ενθάρρυνση της

εκδήλωσης πρωτοβουλιών και ηγετικών ικανοτήτων των αγροτισσών. Η υπηρεσία αυτή προσφέρει σε θέματα που αποτελούν ουσιώδες μέρος του ειδικού άρθρου της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών, το οποίο αφορά τις αγρότισσες.

Πέραν των πιο πάνω βασικών σκοπών και στόχων της υπηρεσίας αυτής, η Υπηρεσία Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας διεξάγει μελέτες και δίνει αναφορές σε θέματα αγροτισσών. Αποδεικτικό αυτού του επίσης σημαντικού της ρόλου είναι και η ειδική μελέτη για την Κυπρία αγρότισσα που έχει τίτλο «Ο ρόλος της Κυπρίας Αγρότισσας στη γεωργία και αγροτική ανάπτυξη», η πρώτη ενδεχομένως στο είδος της για τα κυπριακά δεδομένα, η οποία έγινε το 1986 με χρηματική βοήθεια από την Παγκόσμια Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας, τη FAO και στη βάση των στοιχείων της οποίας πιστεύω ότι βασικά στηρίζεται η διεξαγωγή και της σημερινής μας συζήτησης.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, από όλα όσα παρουσιάζονται -ανάγκες αγροτισσών και προσφορά αυτής της υπηρεσίας- θα ανέμενε κανείς να ακούσει ότι η Υπηρεσία Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας είναι μια υπηρεσία κατάλληλα στελεχωμένη και καθ' όλα ενισχυμένη με μια αξιόλογη θέση και υπόσταση μέσα στην όλη δομή του κρατικού μηχανισμού. Και όμως, παρά το σημαντικό προορισμό αυτής της υπηρεσίας και την αξιόλογη προσφορά της στον τομέα «Κυπρία αγρότισσα», όπου σε αρκετές περιπτώσεις τα αποτελέσματα των εργασιών της είναι θεαματικά, εντούτοις η υπηρεσία αυτή, παρόλα τα 24 χρόνια της ύπαρξής της και της προσφοράς της, όχι μόνο δεν κατάφερε να αποκτήσει την πρέπουσα υπόστασή της μέσα στο όλο φάσμα των υπηρεσιών της κυβερνητικής μηχανής, αλλά αφέθηκε εγκατελελειμένη, να οδηγηθεί σε απαράδεκτη αποδυνάμωση και υποβάθμιση, με αποτέλεσμα σήμερα μέσω των προγραμμάτων της να μπορούν να επωφελούνται μόνο 15% των κοινοτήτων παγκύπρια.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, στεκόμαστε με θαυμασμό μπροστά στην ανεκτίμητη προσφορά της Κυπρίας αγρότισσας στο κοινωνικό μας σύνολο. Στεκόμαστε με σεβασμό μπροστά στη μεγάλη προσφορά της Κυπρίας αγρότισσας στους εθνικούς μας αγώνες. Τιμούμε την αγρότισσα της Κύπρου και έχουμε χρέος να σταθούμε στο πλευρό της για επίλυση των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει για μια καλύτερη ζωή.

Δικαιούται η Κυπρία αγρότισσα να είναι ευτυχισμένη, και αυτή την ευτυχία της τη χρωστάμε. Είναι το ελάχιστο. Η πολιτεία έχει χρέος να αναπτύξει και να αναβαθμίσει τις κυβερνητικές υπηρεσίες για ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας. Κάθε δαπάνη γι' αυτό το σκοπό είναι αναμφισβήτητα δαπάνη παραγωγική. Η εικόνα της Κυπρίας αγρότισσας να ανεβαίνει και στα πιο απόμερα ορεινά μέρη του νησιού μας, για να καλλιεργήσει έστω και ένα προστάθι της κυπριακής γης, δίνει το καλύτερο μήνυμα σε όλους για την εργατικότητα του λαού μας και την αγάπη του και το δέσιμό του με τη γη του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με την ομιλία του κυρίου Χριστοφίδη έχουμε φτάσει στο τέλος του θέματος αυτού. Είναι πράγματι ένα πολύ ενδιαφέρον και πολύ επίκαιρο θέμα. Το μήνυμα το οποίο πρέπει να πάρει η Εκτελεστική Εξουσία από αυτό το Σώμα είναι ότι πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια μέσα στα μέτρα των οικονομικών δυνατοτήτων της κυβέρνησης ούτως ώστε να αναβαθμιστεί η ζωή της αγρότισσας γυναίκας, να ρυθμιστούν οι ώρες εργασίας της, η συνταξιοδότησή της και λοιπά, και λοιπά.

Για το επόμενο θέμα που είναι πολύ ενδιαφέρον, διότι αφορά τα προσφυγικά προβλήματα, εισηγούμαι να αναγνωσθεί η Έκθεση από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, η οποία είναι αρκετά μακροσκελής και η συζήτηση να αρχίσει αύριο στις 10.00 το πρωί, για να το συζητήσουμε με κάποια άνεση, διότι πραγματικά είναι ένα πολύ ενδιαφέρον θέμα.

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρόντες:

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Μιχάλης Πουμπουρής

Δήμος Γεωργιάδης

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Πέτρος Στυλιανού

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων μελέτησε τα θέματα που αναφέρονται στο επισυνημμένο Παράρτημα σε αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 21 Οκτωβρίου 1987 μέχρι 29 Ιουνίου 1989. Στο διάστημα της μελέτης των υπό συζήτηση θεμάτων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων. Σ'όλες τις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι εισηγητές των υπό συζήτηση θεμάτων.

Όπως είναι γνωστό το πρώτο από τα υπό αναφορά θέματα έχει εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Χριστοφίδη στις 21 Μαΐου 1987, το δεύτερο θέμα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη στις 28 Μαΐου 1987, το τρίτο θέμα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη στις 25 Ιουνίου 1987 και το τέταρτο θέμα με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων στις 8 Οκτωβρίου 1987 για το οποίο και αναγνώστηκε στις 10 Μαρτίου 1988 σχετική Έκθεση της Επιτροπής Προσφύγων προς το Σώμα. Όλα τα θέματα παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων για μελέτη και ετοιμασία σχετικών Εκθέσεων προς το Σώμα.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών πάνω στο πρώτο από τα υπό αναφορά θέματα, δήλωσε ότι ανατέθηκε σε υπηρεσιακή επιτροπή να μελετήσει το θέμα της επέκτασης και κάλυψης, των πριν από την τουρκική εισβολή προσφύγων και παθόντων, με τα προσφυγικά προγράμματα βοήθειας και ανακούφισης που απολαμβάνουν οι μετά την τουρκική εισβολή του 1974 πρόσφυγες. Η Επιτροπή αυτή συμπλήρωσε τις θέσεις της και έκαμε την εισήγηση για λόγους ισότητας να τυγχάνουν τις ίδιας μεταχείρισης, με κάποιες επιφυλάξεις, οι πριν την τουρκική εισβολή πρόσφυγες με τους μετά το 1974 πρόσφυγες. Για τούτο, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι επρόκειτο να συλλεχθούν κατά τη διάρκεια του 1988 τα αναγκαία στοιχεία σχετικά με τον πραγματικό αριθμό των πριν από την τουρκική εισβολή προσφύγων, καθώς και στοιχεία σχετικά με τις πραγματικές τους ανάγκες, με σκοπό τη λήψη της

σχετικής απόφασης από την κυβέρνηση για προώθηση των αιτημάτων τους το ταχύτερο δυνατό.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής πάνω στο δεύτερο υπό συζήτηση θέμα, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε ότι έγινε μελέτη που αφορούσε τη διαπίστωση του μεγέθους του προβλήματος της μεταστέγασης όλων των προσφύγων που διαμένουν σε κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρά το 1976 και διαπιστώθηκε ότι πράγματι το πρόβλημα είναι πολύ σοβαρό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, διαπιστώθηκε η ύπαρξη 1310 συνολικά προβληματικών σπιτιών σε κυβερνητικούς οικισμούς της πρώτης φάσης του 1976 τα οποία κτίστηκαν με χαμηλές προδιαγραφές ως ακολούθως:

Οικισμός Τσιακκιλερής:	603 σπίτια
Οικισμός Κόκκινες:	576 σπίτια
Οικισμός Ορμήδειας:	71 σπίτια
Οικισμός Φρενάρου:	20 σπίτια
Οικισμός Λιοπετρίου:	20 σπίτια
Οικισμός Σωτήρας:	20 σπίτια

Η αξία των 1310 αυτών οικιστικών μονάδων με βάση τα σημερινά δεδομένα, ανέρχεται σε £13,000,000.

Υπάρχει επίσης πρόβλημα αντικατάστασης ή βελτίωσης σπιτιών σε οικισμούς αυτοστέγασης, και συγκεκριμένα υπάρχουν 2,363 συνολικά οικιστικές μονάδες που κτίστηκαν με κυβερνητική βοήθεια, των οποίων η αξία με βάση τα σημερινά δεδομένα ανέρχεται σε £12,000,000. Απ'αυτές, 551 μονάδες βρίσκονται στην επαρχία Λευκωσίας, 810 μονάδες στην επαρχία Αμμοχώστου και 1002 μονάδες στην επαρχία Λάρνακας. Ύστερα από επιτόπια έρευνα διαπιστώθηκε η άμεση ανάγκη για αντικατάσταση 22 σπιτιών κατηγορίας Γ' και με βάση το χορηγούμενο ποσό για αυτοστέγαση ύψους £5,000 για κάθε σπίτι, αναμένεται να υπάρξει δαπάνη £110,000 για την αντικατάσταση των σπιτιών αυτών.

Σχετικά με τη συνολική δαπάνη για την αντικατάσταση τόσο των 1310 οικιστικών μονάδων της πρώτης φάσης του 1976, όσο και των 2,363 οικιστικών μονάδων που κτίστηκαν με κυβερνητική βοήθεια, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι αυτή προβλέπεται να ανέλθει συνολικά στα £25,000,000, γι'αυτό και η κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει σε σταδιακή αντικατάσταση των σπιτιών αυτών. Όπως δηλώθηκε, το όλο θέμα εξετάστηκε από κοινού με την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων και υπήρξε συναντίληψη πάνω στο ποια διαδικασία πρέπει να ακολουθηθεί.

Σύμφωνα με τα γραπτά στοιχεία που αποστάλήκαν προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων από το Υπουργείο Εσωτερικών, πραγματοποιήθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 1989 ευρεία σύσκεψη στο Υπουργείο Εσωτερικών υπό την προεδρία του Υπουργού Εσωτερικών στην οποία έλαβε μέρος και η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων και κατά την οποία αποφασίσθηκε όπως για το τρέχον έτος δοθεί προτεραιότητα στην αντικατάσταση ή βελτίωση κατοικιών σε συνοικισμούς

αυτοστέγασης και όπως η αντικατάσταση των κατοικιών σε κυβερνητικούς οικισμούς αφεθεί να προωθηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο. Ο Υπουργός Εσωτερικών έδωσε προς το σκοπό αυτό οδηγίες στους Επάρχους όπως σε συνεργασία με τις Επαρχιακές Επιτροπές της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων ετοιμάσουν καταλόγους των κατοικιών αυτοστέγασης που θα τύχουν προτεραιότητας, ώστε το σχέδιο να τεθεί σε εφαρμογή το συντομότερο δυνατό. Ορισμένες πτυχές που αφορούν την πρακτική εφαρμογή του σχεδίου επρόκειτο να ξανασυζητηθούν σε νέα σύσκεψη με την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, όταν οι οικείοι 'Επαρχοι θα υπέβαλλαν τις καταστάσεις τους και η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων θα είχε ολοκληρωμένες εισηγήσεις πάνω στο όλο θέμα.

Ο Υπουργός Εσωτερικών έκαμε μια προκαταρκτική κατανομή του ποσού των £1,900,000 που περιλαμβάνεται στον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων του 1989,
ως ακολούθως:

(α)	Συνοικισμοί Επαρχίας Λευκωσίας:	£200,000
(β)	Συνοικισμοί Επαρχίας Λάρνακας:	£500,000
(γ)	Συνοικισμοί Επαρχίας Αμμοχώστου:	£500,000
(δ)	Συνοικισμοί Επαρχίας Λεμεσού:	£200,000
	Σύνολο:	£1,400,000

Ποσό £500,000 θα είναι διαθέσιμο ανάλογα με τις ανάγκες που θα διαπιστωθούν κατά τη διάρκεια του έτους.

Σχετικά με την αντικατάσταση σπιτιών σε κυβερνητικούς οικισμούς της πρώτης φάσης του 1976, κατατέθηκαν στην Επιτροπή τα πιο κάτω επιπρόσθετα στοιχεία:

(α) Υπάρχει συμφωνία με την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων προς αντικατάσταση των σπιτιών στους πιο πάνω συνοικισμούς, έτσι που να κτιστούν πολυκατοικίες με ισόγειο και δύο ορόφους στους κυβερνητικούς οικισμούς, στις οποίες να μεταστεγάζονται οι πρόσφυγες και, αφού τα δικά τους σπίτια κενώνονται, να κατεδαφίζονται και να θεωρούνται πια ως νέοι χώροι για την ανέγερση των υπόλοιπων σπιτιών.

(β) Παρά το γεγονός ότι μερικά από τα σπίτια που χρειάζονται αντικατάσταση έχουν εκκενωθεί, θα προκύψουν δυσκολίες από το γεγονός ότι σε μερικούς συνοικισμούς, όπως για παράδειγμα στις Κόκκινες και στην Τσιακκιλερή, υπάρχουν πρόσφυγες που αρνούνται να μετακινηθούν και να στεγαστούν σε πολυκατοικίες.

(γ) Επειδή για την αντικατάσταση των σπιτιών αυτών θα απαιτηθεί ένα πάρα πολύ μεγάλο κονδύλι εκατομμυρίων λιρών, η δαπάνη αυτή θα πρέπει να κατανεμηθεί στους προϋπολογισμούς τουλάχιστον 6 ετών και παρά το γεγονός ότι δεν έχει ληφθεί ακόμη η τελική απόφαση για άμεση αντικατάσταση των σπιτιών αυτών, αποτελεί θέση της κυβέρνησης ότι στον κατάλληλο χρόνο θα προχωρήσει στην αντικατάστασή τους.

Δηλώνοντας τις θέσεις του Υπουργείου Εσωτερικών ενώπιον της Επιτροπής πάνω στο τρίτο κατά σειρά θέμα, σχετικά με την ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο, ο εκπρόσωπός του ανέφερε ότι υπηρεσιακή επιτροπή ανέλαβε να συγκεντρώσει στοιχεία αναφορικά με την πρόσθετη δαπάνη που θα απαιτηθεί για τρίτο υπνοδωμάτιο, καθώς και τον πραγματικό αριθμό των οικογενειών που έχουν τέτοια ανάγκη και ότι μετά τη συμπλήρωση της εκτίμησης σχετικά με τη δαπάνη αυτή, η υπηρεσιακή επιτροπή θα προχωρήσει με σχετική πρότασή της προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι φαίνεται ότι πάρα πολλές οικογένειες τόσο σε κυβερνητικούς οικισμούς της πρώτης και δεύτερης φάσης, όσο και σε οικισμούς αυτοστέγασης έχουν ανάγκη τρίτου υπνοδωματίου, όμως το πρόβλημα εκ πρώτης όψεως είναι σοβαρότερο σε κυβερνητικούς οικισμούς της πρώτης και δεύτερης φάσης.

Σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1988, εκπρόσωπος του ίδιου Υπουργείου δήλωσε ότι δεν έγινε κατορθωτό να περισυλλεγούν τα στοιχεία σχετικά με το πόσες οικογένειες έχουν ανάγκη τρίτου υπνοδωματίου, αλλά ότι επρόκειτο να ληφθεί απόφαση σχετικά με μελλοντικές ενέργειες πάνω στο όλο θέμα μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1988.

Σχετικά με το τέταρτο κατά σειρά θέμα που αναφέρεται ως τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων και το οποίο, όπως είναι γνωστό, η Επιτροπή Προσφύγων είχε την ευκαιρία να μελετήσει ξανά και να υποβάλει Έκθεση προς το Σώμα στις 10 Μαρτίου 1988, δηλώθηκαν από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών τα ακόλουθα:

(α) Στις κατηγορίες ακατάλληλων τουρκοκυπριακών σπιτιών,και συγκεκριμένα στην κατηγορία Γ΄, περιλαμβάνονται 300 τουρκοκυπριακά σπίτια τα οποία κατεδαφίστηκαν και 200 σπίτια τα οποία κηρύχτηκαν ως ακατάλληλα, ενώ υπάρχουν 95 σπίτια τα οποία είναι μπαράγκες. Οι διαπιστώσεις αυτές έγιναν κατά τη διάρκεια του 1988. Περίπου 1200 οικογένειες προσφύγων, κυρίως γερόντων, εξακολουθούν να μένουν σε σπίτια της κατηγορίας Γ΄ τα οποία είναι πλινθόκτιστα, σε κακή κατάσταση, χωρίς τους κατάλληλους χώρους για μπάνια και κουζίνες. Τα σπίτια αυτά βρίσκονται στις τουρκοκυπριακές ενορίες των πόλεων και σε τουρκοκυπριακά χωριά των επαρχιών Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου. Το πιο οξύ πρόβλημα αντιμετωπίζεται στην επαρχία Λεμεσού. Τυχόν προσπάθεια για ριζική επιδιόρθωση των σπιτιών αυτών θα κοστίσει περισσότερο από την εκ νέου ανοικοδόμησή τους.

(β) Σε διάστημα πέντε περίπου ετών θα έχουν καθοριστεί μακροπρόθεσμα προγράμματα για την αντικατάσταση όλων των κατοικιών που υπάγονται στην κατηγορία Γ΄ και το ύψος των απαιτούμενων για το σκοπό αυτό κονδυλίων θα ανέλθει περίπου στα £20,000,000.

Για την επίλυση του προβλήματος της μεταστέγασης των οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα σπίτια κατηγορίας Γ', στις περιοχές όπου το πρόβλημα είναι οξύ, προωθείται η ανέγερση κυβερνητικών κατοικιών για αντικατάσταση των κατοικιών κατηγορίας Γ' με προτεραιότητα στις αστικές περιοχές Λεμεσού, Πάφου, Λάρνακας και των αγροτικών περιοχών της επαρχίας Πάφου. Συγκεκριμένα προωθούνται τα ακόλουθα σχέδια:

(α) Ανέγερση 200 περίπου κατοικιών μέσα στην τουρκοκυπριακή συνοικία της Λεμεσού. Ήδη αναμένεται κατακύρωση των προσφορών για 72 κατοικίες.

(β) Ανέγερση 10 κατοικιών στο χωριό Χρυσοχού, και 12 κατοικιών στο χωριό Μανδριά της επαρχίας Πάφου για τις οποίες θα ζητηθούν σύντομα προσφορές.

(γ) Ανέγερση 6 κατοικιών στο χωριό Άγιος Γεώργιος (Μαμωνιών) της επαρχίας Πάφου. Έχουν εξευρεθεί οι κατάλληλοι χώροι και ετοιμάζονται τα αρχιτεκτονικά σχέδια.

(δ) Ανέγερση 28 κατοικιών στο χωριό Κούκλια, από τις οποίες οι 10 προορίζονται για αντικατάσταση τουρκοκυπριακών σπιτιών κατηγορίας Γ'. Οι κατοικίες αυτές είναι υπό ανέγερση.

(ε) Έχει συμπληρωθεί η μελέτη για την αντικατάσταση 28 κατοικιών στο Μούτταλο και 82 κατοικιών στην αστική περιοχή Λάρνακας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε το Υπουργείο Εσωτερικών στην Επιτροπή, για την επίλυση του προβλήματος της στέγασης των παραγκόβιων (λυόμενες κατοικίες τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας) έχει ήδη αρχίσει η ανέγερση 80 κυβερνητικών κατοικιών στην επαρχία Πάφου, δηλαδή 8 στα Μανδριά, 18 στο Προδρόμι και 54 στο Μούτταλο. Στα χωριά Κοφίνου και Μαρί, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται, συνεχίζουν να διαμένουν σε λυόμενα υποστατικά 14 οικογένειες από τις οποίες οι τρεις αναμένεται να μεταστεγαστούν σύντομα με τη συμπλήρωση κατοικίας αυτοστέγασης και παρά το γεγονός ότι τους είχε δοθεί προτεραιότητα για μεταστέγαση μέσω των άλλων κυβερνητικών προγραμμάτων τόσο στην Κοφίνου όσο και αλλού.

Για τις υπόλοιπες μονάδες στις πόλεις, δόθηκαν οδηγίες από τον Υπουργό Εσωτερικών προς την αρμόδια υπηρεσία να μεθοδεύσει την ανέγερση διαμερισμάτων με βάση πολεοδομικό σχέδιο για κάθε πόλη. Επίσης δόθηκαν οδηγίες για την επιθεώρηση των σπιτιών κατηγορίας Β' και στην ταξινόμησή τους σε εκείνα τα σπίτια που θα πρέπει να αντικατασταθούν και σε εκείνα που θα διορθωθούν ριζικά.

Σχετικά με τα 225 σπίτια που είναι παράνομα κτισμένα από πρόσφυγες σε τουρκοκυπριακή γη, εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι υπάρχει απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την παροχή βοήθειας ύψους £15,000 στις οικογένειες αυτές, αφού γίνει σχετική μελέτη και νοουμένου ότι δεν πήραν άλλη βοήθεια, ώστε να τους δοθεί η ευκαιρία να ανεγείρουν άλλα ή να επιδιορθώσουν τα ήδη υπάρχοντα ακατάλληλα σπίτια. Προς το σκοπό αυτό συστάθηκε τεχνική υπηρεσία η οποία πήγε επί τόπου, μελέτησε το θέμα και ετοιμάζει ειδικά για κάθε περίπτωση Έκθεση την οποία θα υποβάλει στο Υπουργικό Συμβούλιο για την έγκριση των σχετικών κονδυλίων. Επειδή 5% περίπου από τα υποστατικά αυτά κρίθηκαν ως τελείως ακατάλληλα και τα

περισσότερα είναι χειρότερα και από τις μπαράγκες της κατηγορίας Γ' των ακατάλληλων τουρκοκυπριακών σπιτιών, κατά πάσαν πιθανότητα η πρόταση θα είναι τα σπίτια αυτά να αντικατασταθούν πλήρως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων με βάση την ενημέρωση που της έγινε και τα στοιχεία που κατατέθηκαν πάνω στα υπό συζήτηση θέματα παρατηρεί τα ακόλουθα:

(α) Σχετικά με το αίτημα για ίση μεταχείριση των προσφύγων πριν από την τουρκική εισβολή με τους πρόσφυγες μετά την τουρκική εισβολή επιβάλλεται, χάριν της αρχής της ισότητας των πολιτών μεταξύ τους, να ικανοποιηθεί το απόλυτα δικαιολογημένο αίτημα των ενδιαφερομένων. Σημειώνεται συναφώς ότι, ενώ και αυτή η τάξη πολιτών πλήγηκε στο παρελθόν ανεπανόρθωτα, παραγνωρίστηκε και αφέθηκε αβοήθητη χωρίς να συμπεριληφθεί σε οποιοδήποτε πρόγραμμα ή σχέδιο βοήθειας ή στα προγράμματα για λύση των πιθανών στεγαστικών τους προβλημάτων. Γι'αυτό και καλείται η κυβέρνηση να επισπεύσει τη συλλογή όλων των στοιχείων που κρίνει ότι είναι απαραίτητα, με σκοπό την ταχεία λήψη απόφασης για βοήθεια και κάλυψη με τα προσφυγικά προγράμματα βοήθειας και ανακούφισης και αυτής της κατηγορίας προσφύγων.

(β) Σχετικά με την ανάγκη για τη μεταστέγαση των προσφύγων που διαμένουν σε κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου, σημειώνεται ότι, παρόλα τα μεγάλα ποσά που υπολογίζεται ότι θα χρειαστούν για τη μεταστέγαση των προσφύγων που διαμένουν σε σπίτια που κατασκευάστηκαν με πολύ χαμηλές προδιαγραφές, και παρά τις πρακτικές δυσκολίες που είναι δυνατό να προκύψουν από την άρνηση ορισμένων προσφύγων να μετακινηθούν, πρέπει να μεθοδευτούν οι διαδικασίες για προώθηση και επίλυση του όλου θέματος. Γι'αυτό και καλείται η κυβέρνηση με βάση τη δεδηλωμένη της απόφαση για αντικατάσταση των προβληματικών αυτών σπιτιών, να επισπεύσει τις διαδικασίες της για λήψη της σχετικής τελικής απόφασης, ενόψει και του γεγονότος ότι το σχέδιο για αντικατάσταση των σπιτιών αυτών θα είναι μακρόχρονο. Ταυτόχρονα η Επιτροπή θέλει με την ευκαιρία αυτή να επικροτήσει την κυβερνητική απόφαση για έναρξη των διαδικασιών προς αντικατάσταση ή βελτίωση των κατοικιών που βρίσκονται σε συνοικισμούς αυτοστέγασης.

(γ) Σχετικά με το αίτημα για τη θετική αντίκριση των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο, παρατηρείται ότι υπάρχουν πολλές οικογένειες τόσο σε κυβερνητικούς οικισμούς της πρώτης και δεύτερης φάσης όσο και σε οικισμούς αυτοστέγασης που έχουν πραγματική ανάγκη κάλυψης της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο. Οι οικογένειες αυτές αντιμετωπίζουν πρόβλημα από τη συνύπαρξη παιδιών μεγάλης ηλικίας και διαφορετικού φύλου μέσα στο ίδιο υπνοδωμάτιο. Νοουμένου ότι κατατέθηκε ενώπιον της Επιτροπής από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών ότι απόφαση πάνω στο θέμα θα λαμβανόταν από τα τέλη του 1988, καλείται η κυβέρνηση να δηλώσει το συντομότερο τι ακριβώς

έχει κάμει πάνω στο θέμα αυτό και ποιες διαδικασίες σκοπεύει να ακολουθήσει για την επίλυσή του.

(δ) Σχετικά με την ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες, η Επιτροπή επικροτεί τα ήδη εξαγγελθέντα κυβερνητικά σχέδια για την αντικατάσταση των σπιτιών αυτών κατά σειρά προτεραιότητας και καλεί την κυβέρνηση να συνεχίσει και να εντατικοποιήσει τις ενέργειές της για την αντικατάσταση όλων των κατοικιών που υπάγονται στην κατηγορία Γ' μέσα στα χρονοδιαγράμματα που έχουν τεθεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι πριν από την τουρκική εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης και εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τουρκική εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων.

2. Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερό, Κόκκινες, Ορμήδεια, Φρέναρος, Λιοπέτρι, Σωτήρα και Βρυσούλλες.

3. Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο.

4. Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το παράρτημα δε νομίζω ότι χρειάζεται να αναγνωσθεί διότι το αναφέρατε εσείς. Απλώς ήθελα να πω ότι ήταν έτοιμη η Έκθεση πριν να κλείσει η Βουλή το καλοκαίρι, αλλά για τους γνωστούς λόγους δεν πέρασε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βλέπετε ότι, κύριοι, έχουμε ορίσει ειδικές συνεδρίες για το Κεφάλαιο Δ', για να μας δίνεται ο χρόνος χωρίς άγχος να συζητούμε τα σοβαρά αυτά θέματα. Αυτό το θέμα είναι πάρα πολύ σοβαρό και νομίζω ότι η συζήτησή του πρέπει να αφεθεί για αύριο το πρωί. Στις 10:00 π.μ. ακριβώς λοιπόν θα συνεχιστεί η παρούσα συνεδρία αυτού του Σώματος, μέχρι να εξαντλήσουμε ολόκληρη την ημερήσια διάταξη που βρίσκεται ενώπιόν μας.

Αναβάλλω τη συνεδρία της Βουλής για αύριο το πρωί στις 10:00.

(Ώρα λήξης: 6.50 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Ανδρέου Αντώνης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

(1) Αγορεύσεις Βουλευτών (Α. Ανδρέου, Ο. Δημητρίου, Δ. Ηλιάδης, Α. Ζιαρτίδης) πάνω στο θέμα «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας» και ομόφωνη έγκριση της έκθεσης.

(2) Έκθεση για τα θέματα: (1) «Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων» και (2) «Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Χρυσοστόμου, Ν. Ηλία, Αυγ. Παπαρές, Ι. Κατσουνωτός, Γ. Χαραλαμπίδης, Γ. Παπαδόπουλος) και έγκριση αυτής.

(3) Έκθεση για το θέμα «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Γ. Ομήρου,

Ρ. Κατσελλή, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Παρισινός, 'Α. Χρυσοστόμου, Κ. Τσιέττης, Μ. Χριστοφίδης) και έγκριση αυτής.

(4) 'Εκθεση για τα θέματα: (α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων», (β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων», (γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο», (δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών» και αναβολή της συζήτησης για την επόμενη συνεδρία του Σώματος.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 25ης Ιανουαρίου 1990

('Ωρα έναρξης: 10.11 π.μ.)

(Αρ. 16)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίζουμε λοιπόν τη δουλειά μας η οποία διακόπηκε χθες. Θα αρχίσουμε με τη συζήτηση του τέταρτου θέματος το οποίο στη σημερινή ημερήσια διάταξη φέρει αριθμό 1 και είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοφίδη). (21.5.1987).

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (28.5.1987).

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη). (25.6.1987).

(δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων). (8.10.1987). (Συνέχιση της συζήτησης).

Ποιος θέλει να μιλήσει παρακαλώ;

Ο κ. Ηλιάδης, ο κ. Στυλιανού, ο κ. Χατζηγιάννης και ο κ. Πουμπουρής.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τα προσφυγικά προβλήματα που μελέτησε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων και περιλαμβάνονται στην Έκθεση που είναι ενώπιον της Ολομέλειας αντιμετωπίζεται ήδη θετικά η μεταστέγαση των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και παράγκες. Παραδόθηκαν ήδη οι κυβερνητικοί οικισμοί Αξιοθέας, Κινύρας και Κουκλιών στην Πάφο, ενώ κτίζονται νέοι στα Μαντριά, το Προδρόμι, τη Χρυσοχού, τον Άγιο Γεώργιο Πάφου και αριθμός κατοικιών στην τούρκικη συνοικία Λεμεσού. Αντιμετωπίστηκε επίσης ικανοποιητικά η ανάγκη για προσθήκη τρίτου υπνοδωματίου. Παράλληλα άρχισε και προχωρεί ικανοποιητικά η παραχώρηση σοβαρών ποσών για τη ριζική επιδιόρθωση των πρώτων κατοικιών των συνοικισμών αυτοστέγασης. Γίνεται δηλαδή έργο στον τομέα της βελτίωσης των στεγαστικών συνθηκών των προσφύγων και το αναγνωρίζουμε.

Ωστόσο εκεί όπου το πρόβλημα παραμένει σοβαρό και επιδεινούμενο, χωρίς μέχρι στιγμής να έχει προχωρήσει καμιά από τις κατά καιρούς εξαγγελλόμενες αποφάσεις της κυβέρνησης, είναι η μεταστέγαση των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1975 -1977 με κόστος £700 την κατοικία. Πρόκειται για τις 1310 κατοικίες των κυβερνητικών οικισμών στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου, Τσιακκιλερή, Κόκκινες, Ορμήδεια, Φρέναρος, Λιοπέτρι και Σωτήρα. Η προϋπολογιζόμενη διάρκεια ζωής των κατοικιών σ' αυτούς τους κυβερνητικούς οικισμούς ήταν 10 ως 12 χρόνια, ενώ τώρα βρισκόμαστε ήδη στο 14ο χρόνο ζωής αυτών των οικισμών.

Οι εκπρόσωποι της κυβέρνησης, όταν συζητούσαμε το θέμα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, αναγνώρισαν βέβαια το πρόβλημα και το χαρακτήρισαν ως πολύ σοβαρό. Εξήγησαν μάλιστα ότι λόγω του ψηλού κόστους για την αντικατάσταση των κατοικιών των πιο πάνω οικισμών που ανέρχεται σε £30 εκ. περίπου σε τιμές 1989, η ανοικοδόμηση και η μεταστέγαση θα γινόταν σταδιακά και θα διαρκούσε 5 ως 6 χρόνια και αυτό είναι κατανοητό λόγω του σημαντικού ύψους της απαιτούμενης δαπάνης. Όμως ενώ από το 1988 αυτή η κυβέρνηση είχε εξαγγείλει ότι η μεταστέγαση θα άρχιζε το 1989, κανένα σχετικό κονδύλι δε συμπεριλήφθηκε στον προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ 1989. Υπήρχε μόνο ένα κονδύλι £1,9 εκ. κάτω από την ένδειξη αντικατάσταση-επιδιόρθωση οικιών συνοικισμών αυτοστέγασης και κυβερνητικών οικισμών χαμηλού κόστους. Απ' αυτό το ανεπαρκές, έτσι και αλλιώς, ποσό ούτε £1 δε διατέθηκε για την αντικατάσταση κατοικιών κυβερνητικών οικισμών. Ούτε στον προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ 1990

υπάρχει κονδύλι ειδικά γι' αυτό το σκοπό. Περιλαμβάνονται μόνο £2 εκ. με την πιο πάνω γενική ένδειξη, χωρίς να υπάρχει, όπως μας ενημέρωσε και το ίδιο το Υπουργείο πολύ πρόσφατα σε επικοινωνία που είχαμε μαζί τους, καμιά πρόνοια και κανένας προγραμματισμός για το σκοπό που συζητούμε, πράγμα που σημαίνει ότι καθόλου ή πολύ ελάχιστα θα προωθηθεί ένα τόσο σοβαρό πρόβλημα με υπολογισμένη δαπάνη £30 εκ..

Και όμως, κύριε Πρόεδρε, με τα σημερινά δεδομένα και χωρίς καμιά απολύτως υπερβολή οι συνθήκες ζωής σ' αυτούς τους πρώτους κυβερνητικούς οικισμούς είναι ακατάλληλες όχι για ανθρώπους αλλά ακόμα και για ζώα, αφού κινδυνεύουν στην πρώτη βροχοθύελλα να πέσουν και να πλακώσουν όσους έχουν την ατυχία, τη δυστυχία καλύτερα, να ζουν εκεί. Οι κατοικίες στους κυβερνητικούς οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρου, Λιοπετρίου και Σωτήρας αποτελούν πρόκληση, αίσχος και ντροπή για το κράτος και την κοινωνία μας, 16 χρόνια ύστερα από την προδοσία, την τραγωδία και την προσφυγιά. Στην ημικατεχόμενη Κύπρο της καλοπέρασης και της πολυτέλειας υπάρχει πολλή αθλιότητα, δυστυχία και ανθρώπινος πόνος στα γκέτο των προσφυγικών συνοικισμών. Με τις πρώτες κιόλας φετινές βροχές οι στέγες άρχισαν πάλι να στάζουν, τα σπίτια να πλημμυρίζουν και οι πρόσφυγες να υποφέρουν το καθεχρονικά επαναλαμβανόμενο μαρτύριο. Άρχισαν πάλι, όπως κάθε χρόνο, να σχηματίζονται στο Νοσοκομείο της Λάρνακας οι ατέλειωτες ουρές με τις μητέρες να κρατούν αγκαλιά τα μικρά παιδιά με βρογχικό άσθμα και πνευμονικές παθήσεις. Είναι οι γυναίκες και τα παιδιά των γύρω κυβερνητικών οικισμών. Φυσικά η κατάσταση με τους ηλικιωμένους είναι το ίδιο θλιβερή. Όσοι έχουμε επαφή και πολύ συχνά επισκεφτόμαστε ανθρώπους σ' αυτά τα άθλια υποστατικά, ειλικρινά αισθανόμαστε ένοχοι, γιατί ζούμε σε καλύτερες κατοικίες. Υγρά, ανθυγιεινά, ετοιμόρροπα το χειμώνα και πυρωμένοι φούρνοι το καλοκαίρι, τα χαμόσπιτα των συνοικισμών δίπλα στα εκτυφλωτικά φώτα του τουρισμού και των πολυτελών ξενοδοχείων.

Αυτή η κατάσταση πρέπει κάποτε να τελειώσει. Η ευθύνη της κυβέρνησης είναι μεγάλη. Είναι αποκλειστικά δική της. Χρειάζεται προτεραιότητα, μεγαλύτερη προτεραιότητα στο δράμα των προσφύγων και η ευθύνη της κυβέρνησης γίνεται ακόμα μεγαλύτερη, γιατί αυτή η Βουλή ποτέ δεν αρνήθηκε να ψηφίσει και μάλιστα ομόφωνα οποιοδήποτε κονδύλι ήρθε για τους πρόσφυγες. Αλλά για να είμαστε απόλυτα δίκαιοι, ευθύνη για τη μίζερη κατάσταση και το απελπιστικά υποβαθμισμένο επίπεδο ζωής στους δύο αθλιότερους οικισμούς, αυτούς δηλαδή της Τσιακκιλερής και των Κόκκινων που βρίσκονται μέσα στα δημοτικά όρια της Λάρνακας, βαρύνει και το Δήμο της Λάρνακας, ο οποίος αντί να φροντίζει να απαλύνει την ανθρώπινη δυστυχία των δημοτών του, ασχολείται με πολυδάπανα έργα βιτρίνας μειωμένης χρησιμότητας και αμφίβολης αισθητικής αξίας. Σ' αυτούς τους οικισμούς για παράδειγμα οι χώροι που ονομάζονται πάρκα έχουν καταντήσει σκουπιδότοποι. είναι βρωμιά και εστίες μόλυνσης.

Το Γραφείο Επάρχου και η κυβέρνηση λένε ότι οι οικισμοί αυτοί ανήκουν στα όρια των Δήμων και είναι οι Δήμοι υπεύθυνοι. Οι Δήμοι λένε ότι τους οικισμούς τους έκτισε η κυβέρνηση και είναι αυτή η υπεύθυνη. Αλλά την αθλιότητα την υποφέρουν οι πρόσφυγες ανεξάρτητα ποιοι ερίζουν για την ανευθυνότητα που τους δέρνει. 15 χρόνια μετά την τραγωδία του 1974 δεν είναι παραδεκτό οι πρόσφυγες να υπομένουν κατ' αποκλειστικότητα τις συνέπειες της καταστροφής. Είναι

καιρός η κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της και να προχωρήσει με ταχύτητα στην ανοικοδόμηση των κατοικιών και τη μεταστέγαση των προσφύγων που ζουν μέσα σε τόσο άθλιες, αναχρονιστικές συνθήκες. Είναι θέμα στοιχειώδους κοινωνικής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης, αλλά ταυτόχρονα και βασικό δικαίωμα των προσφύγων να έχουν ανεκτές συνθήκες αξιοπρεπούς διαβίωσης ως την ημέρα της επιστροφής όλων των προσφύγων στα σπίτια μας που παραμένει πάντα ο ένας, μοναδικός και αναλλοίωτος σκοπός του αγώνα μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ ευχαριστώ, κύριε Ηλιάδη, γιατί παραμείνατε μέσα στο όριο των δέκα λεπτών.

Ο δεύτερος ομιλητής είναι ο κύριος Στυλιανού.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Δε θα μείνει στα δέκα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού, η κυπριακή παροιμία λέει «παρά να βγει το όνομά σου καλύτερα το μάτι σου».

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ούτε το όνομά μου πρέπει να έχει βγει ούτε το μάτι μου, γιατί είμαι ο πιο ολιγόλογος βουλευτής της Βουλής!

(γέλια)

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, για την πρώτη πτυχή του θέματος, για τους πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες, η πρώτη αναφορά μας· για να σημειωθεί πως κανένα απολύτως στοιχείο δεν έχει γι' αυτούς συγκεντρωθεί. Γιατί, απλούστατα καμιά ενημέρωση των προσφύγων αυτών δεν έγινε ούτε στα 1988, μόλο που υπήρχε και σχετική επίσημη διαβεβαίωση, ούτε στα 1989. Κι όμως υπάρχουν στη ζωή δεκάδες τέτοιοι πρόσφυγες από τη Νεάπολη και την Ομορφίτα, από τον Απόστολο Λουκά της Λευκωσίας και τον Άγιο Κασιανό, καθώς και από άλλες παραμέτρους της ημικατεχόμενης κυπριακής πρωτεύουσας.

Ό,τι επιβάλλεται να γίνει, κατά τη γνώμη μας, κύριε Πρόεδρε, είναι η ενημέρωσή τους από τις αρμόδιες αρχές και μόνο, προκειμένου να υποβάλουν τα στοιχεία τους αρμόδια, για να εκτιμηθεί το ύψος της δαπάνης για την αναγκαία κι απαραίτητη, όπως τονίζει κι η Επιτροπή, εξίσωσή τους - και τονίζουμε τη λέξη της εξίσωσης, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι -με τους άλλους πρόσφυγες. Και θα 'ναι μικρό το ύψος της δαπάνης. Γιατί πλείστοι - κι ανάμεσά τους κι ο Πρόεδρος της Παγκύπριας Επιτροπής Τουρκοπλήκτων, Νίκος Εκκέσης, με τον οποίο συνεργαστήκαμε προσωπικά στενά στην περίοδο 64-70, με αποτέλεσμα την επίτευξη κάποιων παροχών, κάποιων ωφελημάτων, όπως ήταν η πολύ καλή κρατική πρωτοβουλία,-με τη βοήθεια και της κυβέρνησης, της σύστασης της Κυπριακής Εταιρείας Αναπτύξεως Ακινήτων, που ο ρόλος της δυστυχώς αναστάληκε μετά την εισβολή του 1974, και μόλο που η σχετική γη από το Κράτος αγοράστηκε ήδη στην Αγλαντζιά -έχουν ήδη αποθάνει· Πάρα πολλοί, επαναλαμβάνω, από τους εκτοπισθέντες και παθόντες αυτούς έχουν ήδη αποθάνει· επομένως το πρόβλημα μπορεί να επικεντρωθεί και μπορεί να προωθηθεί.

Για τη δεύτερη πτυχή του θέματος που αναφέρεται στη μεταστέγαση των προσφύγων που διαμένουν στους προσφυγικούς οικισμούς, πρέπει να λεθχεί πως, όταν μετά τις έντονες επικρίσεις, που και από το βήμα τούτο η κυβέρνηση δέχτηκε, για ασύγγνωστη ολιγωρία της στο θέμα της μεταστέγασης των προσφύγων από τους κυβερνητικούς βασικά οικισμούς Τσιακκιλερό, Κόκκινες, Ορμήδειας, Φρενάρου, Λιοπετρίου, Σωτήρας και αλλού -ιδιαίτερα μετά την εξαγγελία της, μπροστά μας μάλιστα, πως θα τροχιοδρομούσε το όλο θέμα από το 1989 της μεταστέγασης του προσφυγικού αυτού δυναμικού - εγκρίθηκε, λέει, πριν από λίγες μόλις μέρες το λυμφατικό ποσό των £50,000 τόσων λιρών για δέκα οικιστικές μονάδες! Όμως ούτε τουλάχιστον τα σχέδια τα μεταστεγαστικά έχουν εκπονηθεί ακόμα! Βρίσκονται, όπως η σχετική πληροφορία που και σήμερα ακόμα μας ξαναδόθηκε, στο στάδιο της γενικής διάταξης! Και οι πιστώσεις ελλείπουν! Και μας είπαν πως είναι θέμα προτεραιότητας.

Αλλά υπάρχει και κάτι άλλο. Όταν επιτέλους πραγματοποιηθεί η πρώτη αυτή μεταστεγαστική κίνηση, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, θα έχουμε μεταστεγάσει όλες κι όλες δέκα οικογένειες μέσα στο 1989. Δέκα όλες κι όλες, δηλαδή, στεγαστικές μονάδες θα έχουν μόνο μετακινηθεί! Αν όμως παραμείνουμε στο μεταστεγαστικό τούτο ρυθμό, θα χρειαστούμε 131 συναπτά χρόνια για να υλοποιηθεί το όραμα και το θαύμα της μεταστέγασής τους! Γιατί, συγκεκριμένα, θα έχουμε να μεταστεγάσουμε 603 οικιστικές μονάδες, όπως τονίζει κι η Έκθεση, από το Τσιακκιλερό, 576 από τις Κόκκινες, 71 από την Ορμήδεια, 20 από το Φρέναρος και ανά 20 από το Λιοπέτρι και τη Σωτήρα.

Για το τρίτο πρόβλημα να πούμε πως πρώτοι εμείς θέσαμε το θέμα στη Βουλή με επερωτήσεις και πετύχαμε την, με κάποιες προϋποθέσεις - την επάρκεια του χώρου, συγκεκριμένα, στους οικισμούς - παραχώρηση της σχετικής άδειας ανέγερσης τρίτου υπονοδωματίου για ειδικές περιπτώσεις, με έξοδα όμως του ίδιου του πρόσφυγα.

Ό,τι επιβάλλεται για την ώρα τούτη, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να γίνει είναι η εκγενίκευση της κρατικής απόφασης, που ήδη από τους πρώτους μήνες της λειτουργίας της παρούσας Βουλής είχαμε εγείρει και πετύχει, για ανέγερση - για τους γνωστούς κι απαραίτητους λειτουργικούς κι εξόφθαλμα ηθικοκοινωνικούς λόγους -και τρίτου υπνοδωματίου για κείνες τις ειδικές περιπτώσεις, με κρατικές όμως επιχορηγήσεις.

Αυτά εν προκειμένω, φίλτατε κύριε Πρόεδρε. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε, κύριε Ζαχαριάδη, δεν είχατε δίκαιο.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Το παραδέχομαι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Στυλιανού δε χρησιμοποίησε ούτε το χρόνο που δικαιούται.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Για άλλη μια φορά είμαι μέσα στα χρονικά πλαίσια που προκαθορίζονται, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάντοτε, γιατί ναι μεν είστε δραστήριος Βουλευτής, αλλά και πειθαρχικός. Τώρα έχει το λόγο ο κύριος Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, με την τούρκικη εισβολή χιλιάδες συμπατριώτες μας παρέμειναν άστεγοι κι έτσι κατασκευάστηκαν πρόχειρα σπίτια σε κυβερνητικούς οικισμούς και σε συνοικισμούς αυτοστέγασης, προς το σκοπό της σύντομης στέγασης των προσφύγων.

Τα χαμηλού κόστους σπίτια έχουν σχεδιασθεί και κτισθεί με προδιαγραφές να αντέξουν περίπου 7 χρόνια. Σήμερα 15 χρόνια μετά την τούρκικη εισβολή επιβεβαιώνεται ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα μεταστέγασης όλων των προσφύγων που διαμένουν στα προβληματικά αυτά σπίτια.

Μετά την επανειλημμένη υποβολή του σχετικού αυτού αιτήματος, ήδη αποφασίσθηκε και άρχισε η αντικατάσταση ή η βελτίωση των σπιτιών σε οικισμούς αυτοστέγασης που ανεγέρθηκαν με κυβερνητική βοήθεια, με ποσό που να μην υπερβαίνει τις £1,500. Η απόφαση αυτή δεν ικανοποιεί, γιατί η οροφή των £1,500 δεν καλύπτει όλες τις προβληματικές κατοικίες, γι' αυτό θα πρέπει να διευρυνθούν τα ποσοτικά κριτήρια, έτσι ώστε να συμπεριληφθούν όλες οι ακατάλληλες κατοικίες. Περαιτέρω θα πρέπει να αποφασισθεί η επέκταση του μέτρου της αντικατάστασης ή βελτίωσης των κατοικιών και σε κυβερνητικούς οικισμούς όπως είναι οι συνοικισμοί Τσιακκιλερή και Κόκκινες της Λάρνακας.

Θέλω με αφορμή τη συζήτηση του θέματος στη Βουλή, να πληροφορήσω την κυβέρνηση πως οι πρόσφυγες δε θέλουν να επωφεληθούν των εξαγγελθέντων μέτρων, γιατί αφενός η παρεχόμενη βοήθεια είναι ανεπαρκής, για να καλύψει τα έξοδα κατεδάφισης και ανέγερσης νέας κατοικίας κάτω από τα σημερινά ψηλά κόστα και αφετέρου γιατί δε διευκολύνονται στην εξασφάλιση προσωρινής στέγης για τη χρονική περίοδο που χρειάζεται, για να συμπληρωθεί η επανοικοδόμηση της νέας κατοικίας τους.

Αν πράγματι επιθυμούμε να υλοποιηθούν τα εξαγγελθέντα μέτρα, πρέπει η κυβέρνηση να αντικρίσει θετικά τόσο το αίτημα για αύξηση της παρεχόμενης βοήθειας, όσο και το αίτημα της διευκόλυνσης της απόκτησης προσωρινής στέγης στο μεσοδιάστημα που θα απαιτηθεί για την αντικατάσταση της κατοικίας. Εάν η αύξηση της βοήθειας δημιουργεί προβλήματα ανισότητας εν σχέσει με τη βοήθεια που παίρνουν οι υπόλοιποι πρόσφυγες, μπορεί να εξετασθεί υπαλλακτικό αίτημα των προσφύγων να παρέχεται επί πλέον ποσό, περίπου £3,000, υπό μορφή άτοκου και μακροπρόθεσμου δανείου.

Τέλος πρέπει να παρατηρήσω ότι σημειώνεται μεγάλη καθυστέρηση στην καταβολή των σχετικών ποσών προς τους δικαιούχους πρόσφυγες, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η εκτέλεση των εργασιών της επανοικοδόμησης, οι πρόσφυγες να μένουν εκτεθειμένοι για υποχρεώσεις τους προς τρίτους και επί πλέον να ταλαιπωρούνται αδικαιολόγητα. Είναι πιστεύω καιρός να τεθεί τέρμα σ' αυτή την απαράδεκτη συμπεριφορά που η συνέχισή της δημιουργεί αισθήματα πικρίας και αγανάκτησης στον προσφυγικό μας κόσμο.

Αναφορικά με το δεύτερο θέμα που καλύπτει η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, που είναι η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο, θέμα το οποίο ενέγραψα για συζήτηση από τις 25 Ιουνίου 1987, φαίνεται ότι παρά τις από μακρού διαβεβαιώσεις που πήραμε από την κυβερνητική πλευρά, δεν αναμένεται η σύντομη ικανοποίησή του. Το πρόβλημα παρουσιάζεται τόσο σε κυβερνητικούς οικισμούς της πρώτης και δεύτερης

φάσης, όσο και σε οικισμούς αυτοστέγασης. Φαίνεται όμως ότι το πρόβλημα είναι σοβαρότερο στους κυβερνητικούς οικισμούς. Η επίλυση του προβλήματος πέραν των άλλων λόγων που το επιβάλλουν, απαιτείται και για λόγους ηθικοκοινωνικούς. Δεν μπορεί στο ίδιο υπνοδωμάτιο να κοιμούνται άτομα διάφορου φύλου, μεγάλης μάλιστα ηλικίας.

Τονίζεται τέλος ότι αρκετές οικογένειες προχώρησαν από μόνες τους και ανήγειραν το τρίτο υπνοδωμάτιο καταβάλλοντας οι ίδιοι τα σχετικά έξοδα. Είναι πιστεύω δίκαιο να τους παραχωρηθεί η σχετική δαπάνη, αφού τα σπίτια αυτά ανήκουν κατά κυριότητα στο κράτος.

Μια άλλη κατηγορία προσφύγων που καλύπτεται από την Έκθεση είναι αυτοί που διαμένουν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια. Τονίζεται ότι περίπου 1200 οικογένειες προσφύγων, κυρίως γέροντες, εξακολουθούν να μένουν σε σπίτια της κατηγορίας Γ, τα οποία είναι σε κακή κατάσταση, χωρίς τους κατάλληλους χώρους για μπάνια και κουζίνες. Οποιαδήποτε προσπάθεια για επιδιόρθωση των σπιτιών αυτών θα έχει ως αποτέλεσμα τη διασπάθιση δημόσιου χρήματος, αφού δεν είναι επιδεκτικά επιδιορθώσεων. Ριζική επίλυση του προβλήματος είναι η εκ νέου ανοικοδόμησή τους. Σημειώνουμε την από μέρους της κυβέρνησης τοποθέτηση ότι τα σπίτια αυτά θα αντικατασταθούν σε διάστημα πέντε χρόνων.

Τέλος, ανάλογο προς τις ακατάλληλες τουρκοκυπριακές κατοικίες φαίνεται να είναι και το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι παραγκόβιοι. Η κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει σύντομα στην επίλυση του σοβαρού αυτού προβλήματος, έτσι ώστε τα άτομα αυτά να μεταστεγαστούν σύμφωνα με τα διάφορα κυβερνητικά προγράμματα.

Κύριε Πρόεδρε, παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί στον τομέα της στέγασης των προσφύγων, εντούτοις υπάρχουν ακόμη αρκετά προβλήματα τα οποία αναμένουν την επίλυσή τους. Μετά την πάροδο 15 χρόνων από την εισβολή δε δικαιολογείται η αργοπορία στη λήψη των αναγκαίων αποφάσεων, γι' αυτό και καλείται η κυβέρνηση να προχωρήσει στη θετική αντίκριση όλων των στεγαστικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Ο κύριος Πουμπουρής έχει το λόγο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εκτιμούμε το έργο που έχει επιτελεστεί από την Εκτελεστική Εξουσία αναφορικά με την επίλυση των προσφυγικών προβλημάτων.

Συμφωνούμε με το περιεχόμενο της έκθεσης πάνω σ' όλα τα θέματα. Για μας είναι θέμα αρχής η ισότιμη μεταχείριση όλων των πολιτών και κατά συνέπεια όλων των πρόσφύγων. Γι' αυτό εκεί και όπου διαπιστώνεται ότι υπάρχουν πρόσφυγές πριν το 1974 που δεν έτυχαν βοήθειας, υποστηρίζουμε όπως τα προβλήματά τους αντιμετωπιστούν θετικά, όπως αντιμετωπίζονται τα προβλήματα των ανθρώπων που ξερίζωσε η τούρκικη εισβολή. Κατά τον ίδιο τρόπο θεωρούμε σωστό να παρασχεθεί η αναγκαία βοήθεια για το τρίτο υπνοδωμάτιο σε οικογένειες που αυξήθηκαν τα μέλη τους, ή που μεγάλωσαν τα παιδιά τους.

Διότι είναι απαράδεκτο να προτρέπουμε από τη μια για αύξηση του πληθυσμού και από την άλλη με τη στενότητα του στεγαστικού χώρου να αποθαρρύνουμε αυτή την τάση και να σπρώχνουμε τους νέους στην υπογεννητικότητα. Δεν πρέπει να διαφύγει της προσοχής μας πως όσο μεγαλώνουν τα παιδιά και πολύ περισσότερο όταν πρόκειται για παιδιά διαφορετικού φύλου, τόσο αυξάνονται οι κίνδυνοι από κοινωνικής και ηθικής άποψης, αν αυτά κοιμούνται στο ίδιο υπνοδωμάτιο. Γι' αυτό επαναλαμβάνουμε ότι πρέπει να ξεπεραστούν τα τεχνικά κωλύματα για να λυθεί το πρόβλημα του πρόσθετου δωματίου εκεί και όπου υπάρχει.

Έρχομαι τώρα στο πρόβλημα της μεταστέγασης των οικογενειών που μένουν σε οικιστικές μονάδες χαμηλού κόστους. Όπως ανέφερα και στην ομιλία μου που έκαμα κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών αυτό είναι ένα θέμα που αφορά πάνω από 3 1/2 χιλιάδες προσφυγικές οικογένειες τόσο των συνοικισμών αυτοστέγασης των Βρυσούλλων, Φρενάρου, Σωτήρας, Λιοπετρίου, Ορμήδειας και άλλων, όσο και των κυβερνητικών οικισμών στις Κόκκινες, Τσιακκιλερή και αλλού.

Είπαμε τότε, επαναλαμβάνουμε και τώρα, ότι ενώ πάρθηκε η πολιτική απόφαση για επανοικοδόμηση ή ριζική επιδιόρθωση αυτών των σπιτιών, οι ρυθμοί που εφαρμόζει το κράτος δεν είναι ικανοποιητικοί, είναι πολύ αργοί. Το 1989 διατέθηκε ένα ποσό γύρω στο £1 εκ. 900 χιλιάδες λίρες και άρχισε το έργο της αναδόμησης ή της ριζικής επιδιόρθωσης στους συνοικισμούς αυτοστέγασης Βρυσούλλων και αλλού. Δεν άρχισε όμως η επιδιόρθωση ή η αναδόμηση των σπιτιών στις Κόκκινες και στην Τσιακκιλερή.

Στους φετινούς προϋπολογισμούς υπάρχει πρόνοια για δύο εκατομμύρια λίρες. Και με την ευκαιρία αυτή θέλω για λόγους τάξης να επαναλάβω ότι το ποσό αυτό που βρίσκεται κάτω από το άρθρο 50.808 του ΤΑΕΠ, δεν αφορά μόνο τους συνοικισμούς αυτοστέγασης αλλά και τους κυβερνητικούς οικισμούς. Και αυτό που χρειάζεται είναι να προγραμματιστεί για να αρχίσει και εκεί. Το θέμα κατά συνέπεια είναι άλλο. Το θέμα είναι πως έστω και με τα δύο εκατομμύρια λίρες που προνοούνται φέτος δεν επισπεύδονται οι ρυθμοί ανοικοδόμησης. Θα χρειαστεί κατά τη γνώμη μας να ψηφιστεί συμπληρωματικός προϋπολογισμός. Και πρέπει να γνωρίζουν οι αρμόδιοι ότι με την πάροδο του χρόνου πολλά σπίτια στις Κόκκινες και Τσιακκιλερή γίνονται όλο και πιο προβληματικά. Ιδιαίτερα πρέπει να ληφθεί υπόψη το πόσο ακατάλληλο είναι για την υγεία των κατοίκων το αποχετευτικό τους σύστημα. Αυτό το σύστημα που είναι αποτέλεσμα προχειρότητας και στενοκεφαλιάς, ταλαιπωρεί καθημερινά τις περισσότερες οικογένειες κι αποτελεί μόνιμο και σοβαρό κίνδυνο για την υγεία των κατοίκων.

Γι' αυτό υπογραμμίζουμε την ανάγκη όπως επισπευσθούν οι ρυθμοί ανοικοδόμησης κι επιδιόρθωσης μ' ένα σωστό προγραμματισμό. Γνωρίζουμε ότι υπάρχουν και θα υπάρξουν προβλήματα για το είδος της ανοικοδόμησης και τον τύπο της επιδιόρθωσης. Υπάρχουν οικογένειες που θέλουν να ανοικοδομηθεί το σπίτι τους στον ίδιο χώρο που είναι τώρα. Κάποιοι μπορεί να προτιμούν να μετοικήσουν αλλού, αλλά οι πιο πολλοί προτιμούν το δικό τους αυτοτελές σπίτι.

Αυτά τα προβλήματα δεν πρέπει να λύονται από το Γραφείο ούτε με διαταγές. Πρέπει να λύονται σε συνεννόηση με τους ενδιαφερόμενους πρόσφυγες. Και πρέπει από μέρους των κυβερνητικών τμημάτων να επιδειχθεί η αναγκαία ευλυγισία και προσαρμοστικότητα.

Στην έκθεση γίνεται αναφορά για 1,200 οικογένειες που μένουν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια στις επαρχίες Λεμεσού, Λάρνακας, Λευκωσίας και Πάφου. Και αυτό είναι ένα σοβαρό, σοβαρότατο πρόβλημα. Έγιναν μέχρι στιγμής μερικά θετικά βήματα τα οποία εκτιμούμε.

Αυτό όμως έχει απλώς μετριάσει το όλο πρόβλημα. Δεν το έχει λύσει. Και εδώ πρέπει να γίνει ένας σωστός προγραμματισμός. Πρέπει να υλοποιηθεί η υπόσχεση για ανέγερση πολυκατοικιών σε τουρκοκυπριακές συνοικίες των πόλεων, έτσι που να γίνει και πιο ορθολογιστική αξιοποίηση των διαθέσιμων οικοπέδων.

Ενώ όμως θα γίνονται προσπάθειες για ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος, πρέπει και εδώ να επιδειχθεί η αναγκαία ευελιξία. Υπάρχουν οικογένειες που ενώ ζουν μέσα σε ακατάλληλες στεγαστικές συνθήκες, δε θέλουν να μεταστεγαστούν, για ψυχολογικούς και άλλους λόγους. Αυτά πρέπει να προσεχθούν από τους υπευθύνους.

Κύριε Πρόεδρε,

Στην αρχή της ομιλίας μου είπα ότι το ΑΚΕΛ είναι υπέρ της ισότιμης μεταχείρισης όλων των πολιτών και κατά συνέπεια υπέρ της ίσης μεταχείρισης όλων των προσφύγων.

Αυτή τη στιγμή υπάρχουν εκατοντάδες, κυρίως νεαρές προσφυγικές οικογένειες, που για διάφορους λόγους δεν έτυχαν καμιάς βοήθειας. Είτε γιατί τα εισοδήματά τους ξεπερνούν τα κριτήρια, είτε γιατί δεν υπάρχουν οικόπεδα εκεί που είναι οι ανάγκες τους, είτε γιατί παντρεύτηκαν με μη προσφυγοπούλες, είτε γιατί οι γονείς τους δε μετακινούνται σε μικρό σπιτάκι των γερόντων. Και δεν μπορούν να μετακινηθούν πράγματι σε μικρό σπιτάκι των γερόντων, όταν η οικογένεια αυτή είναι των 45, των 50 ή των 60 χρόνων.

Δεν παραγνωρίζουμε τις δυσκολίες που έχει το κράτος σε ό,τι αφορά τα οικονομικά, και δεν παραβλέπουμε την αναγκαιότητα των κριτηρίων. Αλλά δεν μπορεί να συνεχίζεται επ' άπειρον η αδικία σε βάρος εκατοντάδων προσφύγων. Γι' αυτό υποστηρίζουμε την κατάργηση της οροφής για τις νεαρές οικογένειες, την αισθητή διεύρυνση των κριτηρίων, την αύξηση του ποσού αυτοστέγασης ή αγοράς ιδιόκτητης στέγης, την αύξηση του ποσού επιδότησης των ενοικίων και γενικότερα θετικότερη αντίκριση των άλλων περιπτώσεων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Πουμπουρή.

Ο κύριος Χριστοφίδης παρακαλώ.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όταν στις 2 Αυγούστου του 1965 πήγα για κατάταξη στην Εθνική Φρουρά στου Μόρφου και δήλωσα ότι κατάγομαι από τη Λεύκα, ο στρατιωτικός γραφέας εξεπλάγη λέγοντάς μου «μα η Λεύκα είναι τούρκικη». Δεν είχαν περάσει 5 χρόνια από την τουρκοποίηση της Λεύκας και είχαν ξεχάσει αρκετοί ότι στη Λεύκα υπήρχε μια ανθούσα ελληνική παροικία η οποία δέσποζε στην εμπορική και την κοινωνική ζωή της Λεύκας. Εξάλλου η Λεύκα είχε μια πλούσια προσφορά στον εθνικό μας αγώνα με το Ζάκο, με το Δράκο και άλλους επιφανείς αγωνιστές και νομίζω ότι άξιζε μιας καλύτερης τύχης.

Τα ίδια ισχύουν και για τις κάτω ενορίες της Λευκωσίας που είχαν υποστεί και εκείνες το πλήγμα της τότε σύγκρουσης ή της τότε κατάστασης που υπήρχε με τους Τούρκους. Αν υιοθετούσαμε και τότε έντονα το ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ, το οποίο σωστά υιοθετήσαμε αργότερα, δε θα είχαμε αυτές τις απαράδεκτες καταστάσεις.

Κύριε Πρόεδρε, έχω εγγράψει το θέμα που είναι ενώπιόν μας σήμερα στις 21.5.1987 και τίτλος του είναι «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων». Η σκέψη είναι ότι η μακρόχρονη πορεία του προσφυγικού μας προβλήματος δε δικαιολογεί σήμερα τη διαφορετική μεταχείριση των προσφύγων μας ανάλογα με την περίοδο της προσφυγοποίησής τους. Εξάλλου το 1974 συμπλήρωναν 15 χρόνια προσφυγιάς οι πρώτοι πρόσφυγές μας και το 1989 συμπλήρωναν άλλα 15 χρόνια προσφυγιάς οι νεότεροι πρόσφυγες μας. Και από αυτή την αριθμητική προσέγγιση επιβάλλεται η ίση μεταχείριση των προσφύγων μας.

Χαιρετίζω τη δήλωση της Εκτελεστικής Εξουσίας ότι επιβάλλεται ισότητα στη μεταχείριση των πρσφύγων. Με ανησυχεί όμως το ότι και το 1989 ακόμα η Εκτελεστική Εξουσία παραδέχεται ότι πρέπει, τώρα ακόμα, να συλλέξει τα απαιτούμενα στοιχεία, για να μπορεί να υλοποιηθεί η αρχή της ισότητας στη μεταχείριση των προσφύγων μας. Αν λάβουμε υπόψη ότι οι πρόσφυγες του 1960 σιγά-σιγά απέρχονται του κόσμου τούτου είναι ακόμα ένας λόγος που επιβάλλει ταχύρρυθμη μεταχείριση του θέματος και επίσπευση όλων των διαδικασιών, έτσι που να συγκεντρωθούν όλα τα στοιχεία και να εφαρμοστεί μια πραγματικά ίση μεταχείριση των προσφύγων μας, έστω και τώρα. Ποτέ δεν είναι αργά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κάλλιον αργά παρά ποτέ, κύριε Χριστοφίδη.

Ο κύριος Κατσουνωτός έχει το λόγο.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα πρόθεση να μιλήσω πάνω στο θέμα, αφού όλα τα σημεία της Έκθεσης έχουν καλυφθεί από τους προηγούμενους ομιλητές. Αν πήρα το λόγο είναι για να τονίσω ακόμα μια φορά την ανάγκη να αναθεωρηθούν ριζικά τα κριτήρια που διέπουν τη διαδικασία στέγασης νεαρών ζευγαριών σε κυβερνητικούς οικισμούς, καθώς και τα κριτήρια για αυτοστέγαση ή αγορά διαμερίσματος.

Με τα σημερινά δεδομένα, κύριε Πρόεδρε, ο μισθός των 270 λιρών το μήνα για τριμελή ή τετραμελή οικογένεια είναι μισθός ανέχειας για να μην πω μισθός πείνας. Και όμως αυτός ο μισθός πολλαπλασιαζόμενος επί 13, ξεπερνά τις 3.5 χιλιάδες λίρες το χρόνο. Κι αυτές οι 3.5 χιλιάδες λίρες είναι απαγορευτικές για την εξασφάλιση στέγασης σε κυβερνητικό οικισμό. Αν συμπτωματικά εργάζεται και η σύζυγος, για να συντηρήσουν το ένα ή τα δυο παιδιά τους, τότε υποχρεωτικά η σύζυγος σταματά από τη δουλειά για να πετύχουν τη βοήθεια. Και αν και πάλι τα έσοδα του άντρα ξεπερνούν τις 3.5 χιλιάδες λίρες το χρόνο και πάλι απορρίπτεται η αίτηση, μένει άνεργη η σύζυγος και το δράμα μεγαλώνει. Τα ίδια κριτήρια, ίσως κάπως πιο βελτιωμένα, ισχύουν και στις περιπτώσεις αυτοστέγασης ή αγοράς διαμερίσματος.

Είναι καιρός, κύριε Πρόεδρε, τόσο η Επιτροπή Προσφύγων της Βουλής, η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων και οι άλλες Προσφυγικές Οργανώσεις και Σωματεία να ασκήσουν πιέσεις προς την Εκτελεστική Εξουσία να καταργήσει τα κριτήρια, όπως έκαμε και με τα οργανικά ζευγάρια, ή τουλάχιστον να τροποποιήσει αυτά τα κριτήρια, ούτως ώστε οι 3.5 χιλιάδες λίρες να είναι καθαρά εισοδήματα και όχι όπως ισχύουν σήμερα, δηλαδή ακαθάριστα.

Ελπίζω αυτό το μήνυμα να φτάσει ξεκάθαρο προς την Εκτελεστική Εξουσία και να κινήσει τους μηχανισμούς της για την αναθεώρηση των κριτηρίων, ενώ παράλληλα να προχωρά και το όλο στεγαστικό πρόγραμμα που θα καλύπτει εκτοπισμένες και μη εκτοπισμένες οικογένειες χαμηλών εισοδημάτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ κύριε Κατσουνωτέ.

Ο κύριος Τσιέττης παρακαλώ έχει το λόγο.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου θα 'θελα να αναφέρω ότι, ενώ το Σώμα έχει εγκρίνει στους προϋπολογισμούς κάπως μεγαλύτερα ποσά για τους πρόσφυγες από προηγούμενα χρόνια με την ικανοποίηση ότι θα προχωρούμε όπως και πριν, ωστόσο όμως η ανάγκη να διορθωθούν τα 2,323 σπίτια σε κυβερνητικούς οικισμούς που κτίστηκαν με £800 και £1,500, όσο και η ανάγκη για να ανοικοδομηθούν οι 1,310 κατοικίες, φέρνουν σε πολύ δύσκολη θέση την Υπηρεσία Μερίμνης και το Υπουργείο Εσωτερικών να ανταποκριθούν με τις λίγες δαπάνες που έχουν προϋπολογιστεί.

Κύριε Πρόεδρε, όλα τα χρήματα που έχουμε εγκρίνει για το 1990 έχουν δαπανηθεί για την αυτοστέγαση προσφύγων και για αγορά διαμερισμάτων . Τώρα πρέπει να εγκρίνονται αιτήσεις για αγορά διαμερισμάτων, για αυτοστεγάσεις και για κυβερνητικούς οικισμούς για το 1991. Κα τα ποσά που πρέπει να δαπανήσουμε και για τους κυβερνητικούς οικισμούς, για ανοικοδόμηση και για τα σπίτια χαμηλού κόστους σε προσφυγικούς οικισμούς αυτοστέγασης δε άρκεσαν και δεν αρκούν. Αρκούν μόνο για 400 σπίτια για την Αμμόχωστο, ενώ πρέπει να διορθώσουμε 800 σπίτια. Δε θα γίνει τίποτε για τους κυβερνητικούς οικισμούς, γιατί δεν αρκούν τα χρήματα.

Γι' αυτό θα 'θελα να δώσω το μήνυμα ότι αυτά τα προβλήματα καθυστέρησε ως κυβέρνηση να τα δει. Τα θέματα αυτά τα έχουν υποβάλει συνάδελφοι Βουλευτές από το 1987 και η προηγούμενη κυβέρνηση δεν ασχολήθηκε με αυτά, ενώ ασχολήθηκε η σημερινή κυβέρνηση που ωστόσο φέρει τη δικαιολογία ότι δεν έχουμε διαθέσιμα χρήματα.

Το μήνυμα που θέλουμε να δώσουμε είναι ότι οι πρόσφυγες δεν είναι δεύτερης ποιότητας πολίτες. 'Εχουν δικαιώματα. 'Εχουν υποστεί τις συνέπειες της προδοσίας και της εισβολής. Η κραυγαλέα φωνή των προσφύγων πρέπει να ακούεται πάντα από την κυβέρνηση. Και σ' αυτή την περίπτωση πρέπει να βρεθεί τρόπος να εξασφαλιστούν τα αναγκαία χρήματα, για να προωθηθεί και να λυθεί το δύσκολο στεγαστικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες στο φετινό χρόνο. Και αν δεν λυθεί, αν δεν προγραμματιστεί στα προσεχή χρόνια, θα δημιουργηθεί μεγαλύτερη αθλιότητα, όπως είπε ο κύριος Ηλιάδης, στους προσφυγικούς οικισμούς Τσιακκιλερό και Κόκκινες, γιατί θα χαλάσουν, θα καταστραφούν, θα γίνουν υπόστεγα.

Και θα πρέπει να δώσουμε ακόμα ένα μήνυμα. Τώρα αυτή τη στιγμή σ' αυτούς τους οικισμούς πολλοί νέοι έφυγαν, γιατί είναι ακατάλληλα τα σπίτια. Τα παιδιά τους παντρεύονται σε άλλες περιοχές και έμειναν εκεί πολλές οικογένειες με γέρους σ' αυτά τα ακατάλληλα σπίτια. Είναι σε πολύ καλή τοποθεσία στη Λάρνακα οι Κόκκινες και το Τσιακκιλερό έτσι που αξίζει τον κόπο να τοποθετήσουμε προσφυγικές οικογένειες, για να επαναδραστηριοποιηθούν εκεί στην περιοχή.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, δυο λόγια. Παρόλο που δεν είμαι πρόσφυγας, εντούτοις ως γιατρός βλέπω πολλές φορές τη δυστυχία των προσφύγων που επισκέπτομαι. Παρατηρούμε πράγματι ότι γίνονται πάρα πολλά έξοδα για την επιδιόρθωση διάφορων προσφυγικών κατοικιών. Πλην όμως εκείνο το οποίο παρατηρούμε πράγματι είναι ότι τα χρήματα τα οποία δαπανούνται για την επιδιόρθωση αυτών των κατοικιών, δεν ανταποκρίνονται στις επιδιορθώσεις που γίνονται. Δεν αντιπροσωπεύουν δηλαδή οι επιδιορθώσεις μέρος των εξόδων αυτών που γίνονται. Έχουν γίνει τεράστια έξοδα. Συγκεκριμένα έχω εμπειρία από τη συνοικία «Μούτταλλου» στην Πάφο, όπου έχουν ξοδευτεί πάρα πολλά χρήματα, γύρω στα £4 εκατομμύρια, και αν επισκεφθεί κανείς αυτή τη συνοικία θα δει ότι τα αποτελέσματα αυτών των εξόδων δεν αντιπροσωπεύουν, κατά την εκτίμηση των ειδικών, ούτε £1 εκατομμύριο. Επομένως παν χαμένα χρήματα τα οποία αν χρησιμοποιούνταν ορθολογιστικά θα είχαν πολύ καλύτερα αποτελέσματα. Επιβάλλεται επομένως η αναδόμηση, ο προγραμματισμός και η καλύτερη μελέτη, για να έχουμε και τα ανάλογα αποτελέσματα.

Ένα άλλο θέμα που ήθελα να θίξω εδώ, κύριε Πρόεδρε, με την ευκαιρία της συζήτησης των προσφυγικών προβλημάτων είναι ότι μερικοί πρόσφυγες, ενώ είχαν εξασφαλίσει προσφυγικές ταυτότητες στα πρώτα χρόνια, τελευταία τους τις αφαιρούν. Βέβαια σ' εκείνους οι οποίοι δεν ήταν πρόσφυγες οπωσδήποτε πρέπει να τους αφαιρεθούν. Αλλά, εκείνοι οι οποίοι είναι πρόσφυγες και φέρνουν μαρτυρίες, φέρνουν πιστοποιητικά από τους κοινοτάρχές τους, από ανθρώπους που εργάζονταν μαζί, και ούτω καθ' εξής, πρέπει να γίνονται πιστευτοί και να αποφεύγονται οι πολλές ταλαιπωρίες στις οποίες τους βάζουν οι αρμόδιες υπηρεσίες. Πρέπει επιτέλους οι υπηρεσίες αυτές να σκύψουν πάνω στο πρόβλημα και να τελειώνει αυτό το πρόβλημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να υπερθεματίσω σ' αυτό που είπε, τουλάχιστο στο πρώτο σκέλος, ο κύριος Παπαδόπουλος, αλλά και να τονίσω πως αυτό ακριβώς είναι που επισημαίνει κι η Έκθεση όσον αφορά τα τουρκοκυπριακά σπίτια. Στις πλείστες των περιπτώσεων, συγκεκριμένα, ξοδεύονται χρήματα υπέρ την αξία των μονάδων, ενώ τα αποτελέσματά τους είναι πενιχρά, σχεδόν μηδαμινά. Δαπανούμε μ' άλλα λόγια περισσότερα απ' όσα θα μας στοίχιζε αν ξανακτίζαμε από την αρχή νέες οικιστικές μονάδες.

'Ομως, αν παίρνω το λόγο, είναι για να επανατάξω και να επανατονίσω στα όσα άλλα σωστά είπε ο συνάδελφος κύριος Τσιέττης, μια μόνο παρατήρηση μου. Στα 1987, όταν άρχισε να επανεξετάζεται το πρόβλημα, είχε αρχίσει από τότες να προβληματίζει την κυβέρνηση. 'Ομως επί τάπητος τώρα μόλις τίθεται. Και γίνεται και επιτακτικότερο το θέμα χρόνο με χρόνο, μιας κι όπως πολύ σωστά είπε ο συνάδελφος κύριος Ηλιάδης, η χρονική διάρκεια, η ζωή αυτών των σπιτιών, χρόνο με το χρόνο, φαίνεται πως εξαντλείται. Γι' αυτό τώρα - και κανένα χρονοδιάγραμμα επί διακυβέρνησης Κυπριανού δεν είχε δοθεί, αλλά απλώς είχε αποφασιστεί να επανεξεταστεί σε βάθος το όλο θέμα -προκύπτει θέμα τάξης. Εκείνο που θέλουμε τώρα να τονίσουμε, και ο συνάδελφος κύριος Ηλιάδης τόνισε, κι εγώ με έμφαση, υποστηρίζω, είναι ότι είχαν καθοριστεί επί της παρούσας κυβέρνησης χρονοδιαγράμματα έναρξης του μεταστεγαστικού σχεδίου. Είχαν, συγκεκριμένα, θεσμοθετηθεί, είχαν διακηρυχθεί και μπροστά μας, ενώπιον Βουλευτών που είχαν παραστεί στο Προεδρικό Μέγαρο, από τον Πρόεδρο και τον αρμόδιο Υπουργό, πως το 1989 θα άρχιζε το λεγόμενο μεταστεγαστικό σχέδιο. Και καμιά διάταξη δεν έχει ακόμα εκπονηθεί ούτε καν στα χαρτιά. Αυτά είπα κι ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτά τα οποία έχει πει ο κύριος Παπαδόπουλος είναι και σοβαρά και σωστά. Πράγματι χρειάζεται ένας καλύτερος προγραμματισμός και μια πιο σοβαρή αντιμετώπιση. 'Ομως υπάρχουν μεγάλα θέματα στα οποία υπάρχει και η πολιτική απόφαση και η ομοφωνία όλων των παραγόντων, πέραν της κυβέρνησης, και υπάρχει και ο προγραμματισμός. Εκείνο που δεν υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, είναι τα λεφτά, τα οποία δε διατίθενται από το κράτος. 'Οταν πρόκειται για το μεγάλο κεφάλαιο και τους επιχειρηματίες, για τις δανειοδοτήσεις και τις χρηματοδοτήσεις, υπάρχουν κριτήρια και υπάρχουν και κίνητρα και είναι όλα άφθονα προς αυτή την κατεύθυνση. 'Οταν πρόκειται για ουσιαστικά προβλήματα πραγματικής επιβίωσης των προσφύγων, εκεί τα αφιλότιμα τα λεφτά της Κυπριακής Δημοκρατίας εξαντλούνται. Και αυτοί που αποφασίζουν ας παν να επισκεφθούν σήμερα το Τσιακκιλερό και τις Κόκκινες, λέω μόνο δυο από τις πολλές περιπτώσεις, και θα ντρέπονται γιατί εμείς ζούμε σε ανθρώπινες συνθήκες. 'Οταν δει κανένας που κοιμούνται βρέφη, παιδιά και ηλικιωμένοι άνθρωποι των 70, των 80 και 90 χρόνων είναι ένα αίσχος γι' αυτή την κοινωνία της πολυτέλειας, της σπατάλης και αυτής της επιδειξιομανίας που μας δέρνει σ' αυτό τον τόπο.

Χρειάζονται λεφτά και είναι αυτό που πρέπει να αποφασίσει η κυπριακή κυβέρνηση πέραν από τις εξαγγελίες. Προγράμματα έχουμε χορτάσει. Και διακηρύξεις έχουμε χορτάσει. Θέλουμε σπίτια υγιεινά, για να μπορέσουν να ζήσουν ανθρώπινα τόσες χιλιάδες άνθρωποι που υποφέρουν 16 χρόνια τώρα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε πρόεδρε, ήθελα να τονίσω ότι καθυστερήσαμε να δούμε προβλήματα στους κυβερνητικούς αυτούς οικισμούς, ενώ έπρεπε να τα έβλεπε η προηγούμενη

κυβέρνηση. Και επειδή ο συνάδελφος Στυλιανού είπε ότι δεν υπήρχε τέτοιος προγραμματισμός και επειδή θέλω να είμαι εντάξει απέναντι στο Σώμα, θέλω να αναφέρω ότι πολλές φορές ο Υπουργός Εσωτερικών, κύριος Βενιαμίν, όταν πηγαίναμε στο Τσιακκιλερό και στις Κόκκινες και στους άλλους συνοικισμούς χαμηλού κόστους, έλεγε ότι η «απόφασή μας, το πρόγραμμά μας είναι αυτά τα σπίτια χαμηλού κόστους να τα ξανακτίσουμε», γιατί μας έλεγε τότε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος «θα τα κτίσουμε όπως-όπως με πολύ χαμηλά κόστα για λίγα χρόνια αντοχής, γιατί δε θα δεχθούμε να μείνουμε μόνιμα εδώ». Και ο Υπουργός Εσωτερικών επαναλάμβανε, ως Υπουργός της κυβέρνησης Κυπριανού, ότι αυτά τα σπίτια θα τα ξανακτίσουμε, γιατί είναι πολύ άσχημη η κατάστασή τους.

Όμως δε θέλω να μιλήσω κακόβουλα γι' αυτό το θέμα, αλλά αυτό που θέλω να τονίσω είναι ότι καθυστερήσαμε και αν μείνουμε ακόμα 5-6 χρόνια θα γίνουν ερείπια, όχι για ανθρώπους, αλλά, δεν ξέρω τι να τα χαρακτηρίσω. Θα είναι σαν υποστατικά ζώων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, ως τώρα είχαμε συμφωνήσει ότι δε θα γίνονταν δευτερολογίες. Δευτερολογίες έγιναν και οφείλω να πω ότι δεν πρόσθεσαν τίποτε σε ότι έχει λεχθεί προηγουμένως στις πρωτολογίες. Λοιπόν, αν θα συνεχίσουμε με τις δευτερολογίες νομίζω ότι πρέπει να πάρει άλλη απόφαση το Σώμα και εν τοιαύτη περιπτώσει δεν πρέπει να ελπίζουμε ότι θα τελειώσουν ούτε και τα μισά θέματα που έχουμε στην ημερήσια διάταξη. Πρέπει να μην επαναλαμβάνουμε τους εαυτούς μας. Αυτά τα πράγματα τα οποία λέχθηκαν στις δευτερολογίες λέχθηκαν προηγουμένως. Το μόνο θέμα το οποίο είναι νέο είναι η εισήγηση του κυρίου Παπαδόπουλου ότι γίνονται έξοδα και οι επιδιορθώσεις που γίνονται δεν ανταποκρίνονται στα έξοδα τα οποία γίνονται. Δηλαδή δεν δίδεται value for money. Αλλά αυτό είναι ένα άλλο θέμα και εισηγούμαι στον κύριο Παπαδόπουλο να το εγγράψει και να το παραπέμψουμε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, ούτως ώστε να δούμε πού παν αυτά τα λεφτά τα οποία ξοδεύονται.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Γίνεται σχόλιο στην Έκθεση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον γίνεται και στην Έκθεση σχόλιο, τότε να το εγγράψουμε. Γιατί να μην το εγγράψουμε;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Υπάρχει ακόμα κάτι που είναι νέο και είναι η μαρτυρία του έντιμου Βουλευτή του ΑΚΕΛ-Αριστεράς του συνάδελφου κυρίου Τσιέττη περί της επιδιόρθωσης «όπως-όπως» που αντιστρατεύεται τη θεωρία του μακροχρόνιου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, αυτά λέχθηκαν από τότε. Είναι κουβέντες που λέχθηκαν και στις οποίες δεν πρέπει να αποδίδεται και πολύ περισσότερη σημασία.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Είναι για το κτίσιμο που κάναμε τις πρώτες ημέρες μετά την εισβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, κύριε Τσιέττη, λέχθηκαν αυτά τα πράγματα. Δεν αμφιβάλλω ότι λέχθηκαν, αλλά λέχθηκαν υπό το κράτος των περιστάσεων εκείνων.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Οι Αμερικάνοι είπαν να κάνουμε παλάτια και μεις δεν το δεχθήκαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Οδυσσέας Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς εγώ ήθελα να πω μόνο δυο λόγια, αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου, για να υποστηρίξω αυτά που έχει αναφέρει ο κύριος Ηλιάδης, επειδή είμαι Λαρνακέας και γνωρίζω πολύ καλά την κατάσταση που επικρατεί στις Κόκκινες και στο Τσιακκιλερό.

Πράγματι αν υπάρχει ένα νέο μήνυμα, κύριε Πρόεδρε, που πρέπει να αναφερθεί, είναι ότι αυτοί οι πρόσφυγες, ειδικά αυτών των συνοικισμών, εμπαίζονται από την κυβέρνηση. Και όποτε τους επισκεφθεί επίσημος παράγοντας της κυβέρνησης, και ιδιαίτερα Υπουργοί, κάθε φορά τους κοροϊδεύουν ότι σίγουρα αυτός ο συνοικισμός θα ξανακτιστεί. Η κυβέρνηση Κυπριανού -για λόγους αποκατάστασης της πραγματικότητας και της αλήθειας-εντόπιζε πράγματι ότι υπήρχε πρόβλημα και μελετούσε αυτή την κατάσταση. Η νέα κυβέρνηση, κύριε Πρόεδρε, έχει υποσχεθεί κατά κόρο και κατ' επανάληψη, εμπαίζει τους πρόσφυγες. Και βρίσκονται πραγματικά σε πολύ άθλιες συνθήκες. Και θα πρέπει να δώσουμε το μήνυμα ότι, ιδιαίτερα, κύριε Πρόεδρε, για τους συνοικισμούς Τσιακκιλερό και Κόκκινες, πρέπει να δοθεί κάποια αυστηρή προτεραιότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι έγινε μια πολύ εποικοδομητική και εξαντλητική συζήτηση πάνω σε θέματα τα οποία αφορούν τον προσφυγικό μας κόσμο, θέματα πάρα πολύ σοβαρά. Έγιναν πολύ καλές εισηγήσεις. Και το μήνυμα το οποίο πρέπει να αποσταλεί προς την Εκτελεστική Εξουσία δε χρειάζεται πολλή ικανότητα για να εξευρεθεί. Το μήνυμα είναι ένα και μοναδικό: Ότι η Εκτελεστική Εξουσία οφείλει με κάθε μέσο να προσπαθήσει, όσο γίνεται πιο γρήγορα, να βοηθήσει τον προσφυγικό μας κόσμο σε όλα αυτά τα θέματα που θίγονται εδώ πέρα, μέσα στα πλαίσια των οικονομικών της δυνατοτήτων. Και οι πόροι, αν δεν υπάρχουν, να εξευρεθούν. Αυτό είναι το μήνυμα το οποίο αυτό το Σώμα ομόφωνα αποστέλλει προς την Εκτελεστική Εξουσία.

Προχωρούμε τώρα στο επόμενο θέμα που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κυρίου Χρίστου Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας να διαβάσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΚΥΠΤΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΥΣ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΓΙΑ ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΔΕΙΩΝ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΚΙΝΗΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ».

Παρόντες:

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Μαρτίου, 20 Ιουνίου και 3 Οκτωβρίου 1989. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ , ΕΚΑ και Αγροτικής.

Όπως είναι γνωστό, το υπό εξέταση θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή από το αξιότιμο Μέλος της κ. Χρ. Κουρτελλάρη, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς, στις 16 Μαρτίου 1989 και παραπέμφθηκε από το Σώμα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης.

Εισάγοντας το υπό εξέταση θέμα ο εισηγητής του αναφέρθηκε στα συχνά παράπονα των γεωργών εξαιτίας των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής να ακυρώσει τις άδειες εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων τους. Ο εισηγητής του υπό συζήτηση θέματος ζήτησε να πληροφορηθεί πώς οι αρμόδιες αρχές αντιμετωπίζουν το θέμα και εισηγήθηκε την ανάκληση της σχετικής απόφασης της αρμόδιας αρχής.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής εξήραν τη σημασία των γεωργικών αυτών μηχανημάτων, τα οποία αντικατέστησαν σε πολλές περιπτώσεις τη χρήση των ζώων στις γεωργικές καλλιέργειες, σε ορεινές κυρίως περιοχές, τονίζοντας συνάμα την ανάγκη ξεπεράσματος των ατελειών που τα μηχανήματα αυτά παρουσιάζουν, ώστε να είναι καθόλα ασφαλής η χρήση τους. Από πλευράς της κυβέρνησης οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ανέφεραν ότι οι χειροκίνητοι γεωργικοί ελκυστήρες μέχρι το 1979 γράφονταν ως μηχανοκίνητα οχήματα και κατατάσσονταν στην κατηγορία των μηχανοκίνητων γεωργικών ελκυστήρων χωρίς την καταβολή φόρου εγγραφής και τελών κυκλοφορίας. Μετά τη σταδιακή ανάληψη της Υπηρεσίας επιθεώρησης Μηχανοκίνητων Οχημάτων από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, το όλο θέμα επανεξετάστηκε από το τμήμα αυτό, το οποίο και αποφάσισε τον τερματισμό της εγγραφής των χειροκίνητων ελκυστήρων, αφού πείσθηκε πλήρως

ότι αυτοί δεν μπορούσαν να θεωρηθούν μηχανοκίνητα οχήματα με βάση την περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως νομοθεσία. Η μη εγγραφή των πιο πάνω ελκυστήρων οφείλεται στο γεγονός ότι αυτοί δεν πληρούν τις πρόνοιες της περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως νομοθεσίας, γιατί δεν έχουν γεννήτρια για την παροχή ενέργειας στο συσσωρευτή τους ούτε φώτα πορείας ούτε όλες τις ταχύτητες, κ.ά, με κίνδυνο πρόκλησης ατυχημάτων. Οι ελκυστήρες αυτοί πρέπει να σπρώχνονται ή να μεταφέρονται σε άλλο όχημα και γι'αυτό στο εξωτερικό επιτρέπεται η κυκλοφορία τους μόνο σε κλειστούς χώρους. Το 1986, ύστερα από υπόδειξη του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, έγινε επιθεώρηση όλων των γεωργικών ελκυστήρων για να διαπιστωθεί αν διαθέτουν τον απαραίτητο εξοπλισμό για να εγγραφούν σαν μηχανοκίνητα οχήματα. Σαν αποτέλεσμα της επιθεώρησης αυτής διαγράφηκαν όλοι οι χειροκίνητοι γεωργικοί ελκυστήρες που ήταν μέχρι τότε γραμμένοι από την Αστυνομία, γιατί δε θεωρούνται μηχανοκίνητα οχήματα, αφού ελέγχονται από πεζούς και συνεπώς δε χρειάζονται άδεια εγγραφής και κυκλοφορίας. Το 1980 το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υπέβαλε παράκληση προς το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων για την τροποποίηση της νομοθεσίας περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως για να μπορούν οι ιδιοκτήτες των ελκυστήρων αυτών να δένουν σ'αυτούς μικρές καρότσες για διευκόλυνσή τους στις γεωργικές τους ασχολίες, αλλ' η εισήγηση αυτή απορρίφθηκε, γιατί θεωρήθηκε ότι η εφαρμογή της στην πράξη θα ήταν επικίνδυνη για τη δημόσια ασφάλεια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καλεί την κυβέρνηση να υιοθετήσει την εισήγηση του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τροποποίηση των σχετικών νομοθετικών διατάξεων με σκοπό την καλύτερη αξιοποίησή των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων προς όφελος των γεωργών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κύριος Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα το εξής: 'Οτι αυτό το πρόβλημα συνδέεται πράγματι με την ασφάλεια πεζών και οχημάτων. Είναι γεγονός ότι αυτοί οι γεωργικοί ελκυστήρες δε διαθέτουν φώτα, δε διαθέτουν σύστημα ταχυτήτων και γι' αυτό η κυκλοφορία τους πρέπει να γίνεται πράγματι με μεγάλη προσοχή. 'Ομως θα πρέπει να πούμε ότι αυτοί οι γεωργικοί ελκυστήρες έχουν βοηθήσει τα μέγιστα τους γεωργούς μας να αντικαταστήσουν τα ζώα τα οποία χρησιμοποιούσαν προηγουμένως για σκοπούς μεταφοράς γεωργικών προϊόντων.

Εκείνο το οποίο εισηγούμαστε είναι να εξετάσει η κυβέρνηση και οι αρμόδιες υπηρεσίες, με πολλή σοβαρότητα και κατανόηση, αυτό το αίτημα το οποίο αναφέρεται στην 'Εκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Το αίτημα του Υπουργείου Γεωργίας, για να επιτραπεί στους γεωργούς να προσδένουν πάνω σ' αυτούς τους γεωργικούς ελκυστήρες καρρότσες οι οποίες θα τους βοηθούν στη μεταφορά των εμπορευμάτων τους.

Πιστεύω ότι είναι θέμα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και 'Εργων, της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας ενδεχόμενα, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, να επεξεργαστούν κάποιους τρόπους για να νομιμοποιήσουν και να

κατοχυρώσουν αυτή τη δυνατότητα των γεωργών να σύρουν πίσω από τους γεωργικούς ελκυστήρες αυτές τις καρρότσες. Αυτές τις επισημάνσεις ήθελα να κάμω με αυτή τη μικρή παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήδη στην Έκθεση, κύριε Ομήρου, αναφέρεται ότι το Υπουργείο Γεωργίας υπέβαλε παράκληση προς το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και αναμένεται ακόμα η αντίδραση του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Άρα το μήνυμά μας προς την Εκτελεστική Εξουσία είναι να υιοθετήσει την εισήγηση του Υπουργείου Γεωργίας.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Πολύ σωστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου δυο λόγια να πω, λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουμε και πολλή εργασία να κάνουμε, πρέπει να οικονομούμε το χρόνο της Βουλής και ήθελα να πληροφορήσω ότι αυτό το θέμα πράγματι απασχολεί τις αρμόδιες αρχές. Είναι ένα πολύπλοκο πρόβλημα -όπως και να το πούμε-είναι όμως μια αναγκαιότητα οι χειροκίνητοι ελκυστήρες και πρέπει να βρεθούν οι διαδικασίες και τα μέτρα που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν, για να αντιμετωπιστεί όσο γίνεται ορθολογιστικά το πρόβλημα. Και έχουμε υπόψη μας ότι πρόσφατα έγινε και ειδική σύσκεψη γι' αυτό το θέμα και αντιλαμβάνομαι ότι η εισήγηση που υποβάλλεται στην Έκθεση ήδη προωθείται, για να βρεθεί η κατάλληλη λύση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να επισπευσθεί λοιπόν η προσπάθεια αυτή.

Ο κύριος Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι είναι πολλά τα προβλήματα που δημιουργούνται με την ακύρωση της άδειας τούτης και συναντούμε πάρα πολλούς γεωργούς/παραγωγούς στα χωριά, οι οποίοι παραπονούνται γι' αυτή την ακύρωση της άδειας των χειροκίνητων αυτών τρακτέρ.

Είναι γνωστό ότι τα τελευταία χρόνια τουλάχιστον οι καλλιεργητικές φροντίδες, ιδιαίτερα των αμπελιών, μικρών τεμαχίων γης, κτλ, γίνονται με αυτά τα τρακτέρ. Και λόγω της έλλειψης των ζώων που δεν υπάρχουν σχεδόν σήμερα στα χωριά, χρησιμοποιούνται αυτά σαν υποζύγια. Και είναι από τα πρώτα εργαλεία τα οποία ο παραγωγός έχει ανάγκη. Ήταν αψυχολόγητο πιστεύω το μέτρο που έχουν πάρει οι αρμόδιοι, γιατί όταν παίρνουν οι αρμόδιοι ένα μέτρο πρέπει να εξετάζουν και τα αποτελέσματα, αν φέρνει αντικοινωνικά αποτελέσματα. Πρέπει να ερευνούν τι αποτελέσματα θα έχουν οι ενέργειές τους, γιατί τότε οι αρμόδιοι καθίστανται αναρμόδιοι.

Γι' αυτό το λόγο, αν πράγματι, όπως είπε ο κύριος Ομήρου, διάφορα εξαρτήματα τα οποία πρέπει να έχουν τα τρακτέρ, όπως φώτα κτλ, αν είναι εμπόδιο αυτό, ας απαγορευτεί η διακίνησή τους τη νύκτα που είναι απόλυτη

ανάγκη να έχουν φώτα. Αλλά, αν απαγορευτούν αυτά τα πράγματα, κύριε Πρόεδρε, οι ιδιοκτήτες τους, οι αγρότες, ή θα αναγκαστούν να εγκαταλείψουν τις καλλιεργητικές τους φροντίδες ή θα φροντίσουν να αγοράσουν και εκείνοι αυτοκίνητα -και είναι γνωστό ότι υπάρχει πράγματι πρόβλημα με τα διπλοκάμπινα αυτοκίνητα τα οποία έχει επιτραπεί να παίρνουν οι αγρότες. Τώρα δημιουργείται πρόβλημα μεταφοράς επιβατών από τα χωριά με τα διπλοκάμπινα και παράπονα από τους λεωφορειούχους, κτλ, άλλο δηλαδή πρόβλημα. Γίνεται ένας φαύλος κύκλος, κύριε Πρόεδρε.

Γι'αυτό το λόγο νομίζω ότι πρέπει να ακυρωθεί το διάταγμα εκείνο και να επιτραπεί στους παραγωγούς να χρησιμοποιούν τα τρακτέρ τους για τις καθημερινές τους ανάγκες. Θα μεταφέρουν ένα σάκκο λίπασμα, ένα σάκκο φάρμακο και ούτω καθ' εξής. Αν θα εκμισθώσουν κάποιο οδηγό από εκεί να τους τα πάρει, τότε τα χρήματα που θα ξοδεύσουν θα αξίζουν περισσότερο από το φάρμακο και από τα λιπάσματα και εν τοιαύτη περιπτώσει γίνεται ασύμφορη η καλλιέργεια.

Εισηγούμαστε λοιπόν όπως το συντομότερο ρυθμιστεί αυτό το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είπε και ο Πρόεδρος της Επιτροπής, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η εισήγησή μας είναι ότι πρέπει να επισπευσθεί η μελέτη του θέματος αυτού και να συνδυαστεί με την ασφάλεια των ανθρώπων που χρησιμοποιούν τα μηχανήματα αυτά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό πρέπει να είναι το μήνυμα.

Δεδομένου ότι η κυβέρνηση μελετά αυτό το πράγμα και το Υπουργείο Γεωργίας έχει υποβάλει παράκληση, το μόνο που μπορούμε να κάνουμε εμείς είναι να τους παρακαλέσουμε να το επισπεύσουν, για να τελειώνει μια ώρα αρχίτερα αυτό το θέμα.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Θα μιλήσετε για τα τράκτορς, κύριε Χριστοφίδη;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συμφωνώ με τα γεγονότα, διαφωνώ όμως με το συμπέρασμα και τα μηνύματα που θέλετε να δώσουμε για τους εξής λόγους:

Οι δύο τελευταίες παράγραφοι της Έκθεσης μας λένε τα εξής:

«Το 1980 το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υπέβαλε παράκληση προς το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων για την τροποποίηση της νομοθεσίας περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως, για να μπορούν οι ιδιοκτήτες των ελκυστήρων αυτών να δένουν σ' αυτούς μικρές καρρότσες για διευκόλυνσή τους στις γεωργικές τους ασχολίες, αλλά η εισήγηση αυτή απορρίφθηκε, γιατί θεωρήθηκε ότι η εφαρμογή της στην πράξη θα ήταν επικίνδυνη για τη δημόσια ασφάλεια.»

Και έρχεται στην τελευταία παράγραφο της 'Εκθεσης η Επιτροπή για να διακηρύξει τα εξής:

«Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καλεί την κυβέρνηση να υιοθετήσει την εισήγηση του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τροποποίηση των σχετικών νομοθετικών διατάξεων με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων προς όφελος των γεωργών.»

'Αρα η Επιτροπή, και κατά συνέπεια η Βουλή, υιοθετεί την εισήγηση του Τμήματος Γεωργίας. τη δέχεται. Και ερχόμαστε τώρα να πούμε ότι η διόρθωση του θέματος θα γίνει με τροποποίηση νομοθετικών διατάξεων και καλούμε την κυβέρνηση να προωθήσει τις διαδικασίες γι'αυτές τις νομοθετικές τροποποιήσεις. Και εδώ είναι που διαφωνώ.

Αν η Επιτροπή υιοθετεί, και είναι καθαρό ότι υιοθετεί, δεν είχε παρά να προωθήσει μια διακομματική πρόταση νόμου και να τέλειωνε το θέμα και να ελύετο αμέσως.

Γι'αυτό εισηγούμαι να ετοιμαστεί διακομματική πρόταση νόμου, για να επισπεύσουμε τις διαδικασίες. Και είναι ορθή η διαδικασία αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα πει στην εισήγησή μου ότι θα πρέπει η μελέτη του θέματος να συνδυασθεί με την ασφάλεια των ανθρώπων που χρησιμοποιούν τα μηχανήματα αυτά και είναι αυτό το μήνυμα που πρέπει να πάει, διότι σίγουρα δε θέλουμε να πάρουμε νομοθετικά μέτρα που θα θέτουν σε κίνδυνο αυτούς που χρησιμοποιούν τα χειροκίνητα αυτά τρακτέρς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή είναι τεχνικό το θέμα, κύριε Χρυσοστόμου, πιστεύω ότι θα πρέπει να λυθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Να δούμε πρώτα μέχρι ποιου σημείου πρέπει να φθάσουν αυτά τα μέτρα, διότι αν υποβάλουμε εμείς μια πρόταση νόμου εδώ πέρα, μπορεί να μη λύει το πρόβλημα, μπορεί να το επιδεινώνει ακόμα.

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διευκρινιστικά θα ήθελα να πω ότι η Επιτροπή Γεωργίας μελέτησε πολύ προσεκτικά το θέμα. Σίγουρα μας ενδιαφέρει πολύ να εξυπηρετήσουμε τους γεωργούς, αλλά με υψηλότατο αίσθημα ευθύνης.

'Οταν μας αναλύθηκαν οι κίνδυνοι που υπάρχουν τόσο για τους ίδιους τους χειριστές των μηχανοκινήτων αυτών όσο και για τους ανύποπτους ταξιδιώτες των διάφορων ορεινών δρόμων, τότε δεχθήκαμε και υποβάλαμε την άποψη να εξετασθεί ευνοϊκά η εισήγηση του Υπουργείου Γεωργίας, νοουμένου ότι το αρμόδιο τμήμα μπορεί να εισηγηθεί κάποιες τροποποιήσεις που να μας εξασφαλίζουν την ασφάλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Που είναι καθαρά τεχνικής φύσεως προβλήματα.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ακριβώς θα έλεγα, κύριε Πρόεδρε, ότι χρειάζεται κάποιο αίσθημα ευθύνης. Είναι το πιο εύκολο να προωθήσουμε μια πρόταση νόμου για να 'λύσουμε'(σε εισαγωγικά) το πρόβλημα. 'Ομως, όπως είπα και στην πρωτολογία μου, υπάρχουν σοβαρά θέματα ασφάλειας. Συνεπώς θα πρέπει να υπάρξει μια επεξεργασία από τις μηχανολογικές υπηρεσίες της κυβέρνησης, από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, γι' αυτούς τους γεωργικούς ελκυστήρες έτσι που να μπορέσουμε κάποια στιγμή, είτε εμείς είτε η κυβέρνηση να αναλάβει μια νομοθετική πρωτοβουλία, ούτως ώστε αυτό το Σώμα να λύσει μόνιμα και οριστικά αυτό το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν έτυχε καλής μεταχείρισης η εισήγησή μου, για τους εξής λόγους: Η Επιτροπή Γεωργίας, αφού μας λέει τι πρότεινε το Υπουργείο Γεωργίας ή το Τμήμα Γεωργίας, έρχεται και λέει ότι καλεί την κυβέρνηση να υιοθετήσει την εισήγηση του Υπουργείου Γεωργίας. Δηλαδή η Επιτροπή μας άκουσε, μελέτησε και κατέληξε να καλέσει την κυβέρνηση να 'υιοθετήσει'.

Αλλά και αν το 'υιοθετώ' είναι υπερβολικό, με την κατάθεση διακομματικής πρότασης νόμου ανοίγει αμέσως το στάδιο σοβαρής μελέτης του θέματος από την ίδια την Κοινοβουλευτική Επιτροπή και ενώπιόν της μπορεί να έλθουν όλοι οι αρμόδιοι και με αυτό τον τρόπο επιταχύνουμε πράγματικα τις διαδικασίες, αν όλοι τόσο επειγόμαστε να λύσουμε αυτό το θέμα. Είναι η συντομότερη οδός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριοι, νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα. Είναι ένα θέμα το οποίο έχει εξαντληθεί πραγματικά. 'Εχουν γίνει και δευτερολογίες πάνω σ'ένα ασήμαντο θέμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ως Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής θέλω να διευκρινίσω ότι αυτό το θέμα δυστυχώς είναι απ'εκείνα που δεν μπορεί να λυθεί με πρόταση νόμου, διότι εμπλέκονται διάφορα Υπουργεία και όπως σωστά είπετε είναι τεχνικό.

Γι'αυτό είναι που ζητούμε να γίνει ειδική μελέτη από τους ειδικούς για να μπορέσουμε μετά να πάρουμε τις αποφάσεις που πρέπει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και όταν λέει η Επιτροπή να 'υιοθετηθεί' η εισήγηση του Υπουργείου Γεωργίας, βεβαίως υπό την προϋπόθεση ότι θα την επεξεργαστούν οι αρμόδιοι για τα θέματα της ασφάλειας.

Εν πάση περιπτώσει προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι ....

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε μόνο δυο λόγια για τον εξής λόγο: 'Ηθελα να διευκρινίσω ότι ναι μεν υπάρχουν κίνδυνοι, αλλά από την εμπειρία που έχουμε μέχρι τώρα και όλοι διακινούμαστε μέσα στον κόσμο, τα περισσότερα δυστυχήματα δεν αναφέρονται σ'αυτά τα μηχανήματα που διακινούνται στους δρόμους, αλλά στον τόπο της δουλειάς, μέσα στο χωράφι που καλλιεργεί ο παραγωγός. Δεν έχουμε ακούσει, δεν έχω ακούσει τουλάχιστον, μέσα στους δρόμους να γίνονται αυτά τα δυστυχήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε μπορούμε να ξέρουμε, κύριε Παπαδόπουλε. Ούτε είμαστε αστυνομία ούτε τμήμα τροχαίας. Είναι τεχνικά προβλήματα τα οποία πρέπει να εξετάσουν τα αρμόδια τμήματα.

Προχωρούμε τώρα στο επόμενο θέμα το οποίο είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται:

1. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ν. Ηλία στις 3.11.88), και

2. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου στις 3.11.88).

Επειδή απουσιάζει ο Πρόεδρος της Επιτροπής, παρακαλώ οποιοδήποτε μέλος να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ: 1. «ΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΝΑΥΛΑ ΓΙΑ ΕΞΑΓΩΓΗ ΦΘΑΡΤΩΝ» ΚΑΙ 2. «Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΧΩΡΟΥ ΣΤΟΥΣ ΥΠΑΡΧΟΝΤΕΣ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ ΓΙΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ.»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Ανδρέας Παναγιώτου
Νίκος Μακρίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Νεόφυτος Ηλία
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τα πιο πάνω θέματα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 17 Νοεμβρίου 1988 μέχρι 12 Οκτωβρίου 1989. Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση θεμάτων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας, Συγκοινωνιών και Έργων και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, των Κυπριακών Αερογραμμών Λτδ., των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής και του Συνδέσμου Κυπρίων Εξαγωγέων Φρούτων και Λαχανικών. Παρών στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής ήταν επίσης ο αξ. Βουλευτής κ. Π. Κόλοκος και στη δεύτερη συνεδρία ο αξ. Βουλευτής κ. Α. Χρυσοστόμου.

Όπως είναι γνωστό, και τα δυο πιο πάνω θέματα είχαν εγγραφεί στη Βουλή στις 3 Νοεμβρίου 1988, το πρώτο με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία και το δεύτερο με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου και στη συνέχεια

παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας τα υπό συζήτηση θέματα, ο εισηγητής του πρώτου από αυτά, αξ. Βουλευτής κ. Ν. Ηλία, ανέφερε ότι το όλο πρόβλημα περιστρέφεται γύρω από τους περιορισμένους διαθέσιμους χώρους των δρομολογημένων επιβατηγών αεροπλάνων για το Ηνωμένο Βασίλειο, τόσο των Κυπριακών Αερογραμμών όσο και των άλλων αεροπορικών εταιρειών, καθώς και τα ψηλά ναύλα που πλήττουν το εμπόριο των φρούτων και λαχανικών με καταστρεπτικές για την αγροτική οικονομία συνέπειες. Το πρόβλημα αυτό οξύνεται ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου Νοεμβρίου-Μαρτίου, όταν οι αεροπορικές πτήσεις και οι διαθέσιμοι αεροπορικοί χώροι περιορίζονται σημαντικά, ενώ η ζήτηση αυξάνεται κατακόρυφα. Ενόψει του γεγονότος ότι εξάγονται κάθε χρόνο από την Κύπρο 6,000 τόνοι φρούτων και λαχανικών, δήλωσε ο ίδιος Βουλευτής, στόχος όλων των αρμοδίων πρέπει να είναι πρώτιστα η προς όφελος της αγροτικής μας οικονομίας εξασφάλιση χαμηλών ναύλων και ικανοποιητικών αεροπορικών χώρων.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων πιστοποίησε ότι πράγματι από την πρώτη εβδομάδα του Νοεμβρίου κάθε χρόνου και μέχρι τις αρχές Απριλίου, παρατηρείται δυσκολία στην εξεύρεση αεροπορικών χώρων προς εξαγωγή φθαρτών. Τούτο συμβαίνει, γιατί την εποχή εκείνη τα ταχτικά αεροπορικά δρομολόγια μειώνονται κατακόρυφα, ενώ οι περισσότερες αεροπορικές εταιρείες προτιμούν τη μεταφορά άλλων συμφερότερων προϊόντων, αφού τα χαμηλά ναύλα αποτελούν εμπόδιο στη ναύλωση αεροπλάνων.

Σχετικά με το ύψος των αεροπορικών ναύλων προς Μ. Βρετανία, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε στην Επιτροπή ότι το ανώτατο ύψος καθορίστηκε από Υπουργική Επιτροπή, η οποία επιλαμβάνεται θεμάτων που αφορούν τις αεροπορικές μεταφορές, από 23.5 σεντ σε 26 σεντ το κιλό για τα φθαρτά και από 32 σεντ σε 35 σεντ το κιλό για τα είδη ένδυσης από 1η Φεβρουαρίου 1989 και μέχρι νεότερη αναθεώρηση για όλα τα αεροπλάνα, επιβατηγά και φορτηγά.

Εκθέτοντας το ιστορικό της πιο πάνω απόφασης της Υπουργικής Επιτροπής, ο ίδιος εκπρόσωπος κατέθεσε στην Επιτροπή ότι παρατηρήθηκε μεγάλη πίεση κατά τη χειμερινή περίοδο 1988-1989 εκ μέρους πολλών αεροπορικών εταιρειών, αλλά και των Κυπριακών Αερογραμμών, για την αύξηση των αεροπορικών κομίστρων κατά 15% περίπου. Στις 31 Οκτωβρίου 1988 η Υπουργική Επιτροπή, αφού μελέτησε σχετική αίτηση των Κυπριακών Αερογραμμών, αποφάσισε να μην εγκρίνει την αύξηση των αεροπορικών ναύλων για οποιαδήποτε εμπορεύματα εξάγονται από την Κύπρο προς Αγγλία. Στις 24 Νοεμβρίου 1988 η ίδια Επιτροπή συνήλθε εσπευσμένα, επανεξέτασε το όλο θέμα και αποφάσισε και πάλι τη μη αύξηση των αεροπορικών αυτών ναύλων εξαιτίας του κινδύνου μείωσης των εσόδων των παραγωγών. Το όλο θέμα παρέμεινε χωρίς περαιτέρω εξέλιξη μέχρι τις 24 Ιανουαρίου 1989, οπότε η ίδια Επιτροπή συνήλθε ξανά και, αφού μελέτησε και πάλι αίτηση των Κυπριακών Αερογραμμών για αύξηση των αεροπορικών ναύλων για τη μεταφορά φθαρτών στην Αγγλία, κατέληξε στην πιο πάνω αναφερόμενη αύξηση.

Σχετικά κατατέθηκε στην Επιτροπή έγγραφο, σύμφωνα με το οποίο οι Κυπριακές Αερογραμμές συμβλήθηκαν με ξένη αεροπορική εταιρεία για δρομολόγηση δυο τουλάχιστο πτήσεων την εβδομάδα από Λάρνακα προς Λονδίνο με

φορτηγά αεροπλάνα, επιπλέον των διαθέσιμων χώρων στα επιβατηγά αεροπλάνα, για την περίοδο Δεκεμβρίου 1988 -Μαρτίου 1989, με σκοπό την επίλυση του προβλήματος της παρατηρούμενης έλλειψης αεροπορικού χώρου για τη Μ. Βρετανία. Από τα στοιχεία του ίδιου εγγράφου, προκύπτει ότι είχε ήδη προηγηθεί συμφωνία μεταξύ Κυπριακών Αερογραμμών και του Συνδέσμου Κυπρίων Εξαγωγέων Φρούτων και Λαχανικών, καθώς και του Συνδέσμου Εξαγωγέων Ειδών Ένδυσης Κύπρου σχετικά με το ύψος των κομίστρων τόσο για τις πτήσεις με φορτηγά, όσο και με επιβατηγά αεροπλάνα προς τη Μ. Βρετανία, με σκοπό την κάλυψη μέρους των ζημιών από τη δρομολόγηση των πτήσεων με φορτηγά-αεροπλάνα.

Συναφώς δηλώθηκε στην Επιτροπή από τον ίδιο εκπρόσωπο ότι ενώπιον της αρμόδιας Υπουργικής Επιτροπής τέθηκε με αίτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1988 το θέμα της παραχώρησης, προς την εταιρεία «MEDAIR AVIATION SERVICES LTD», άδειας για αεροπορικά δρομολόγια μεταφοράς εμπορευμάτων προς Μ. Βρετανία, Ολλανδία και Αραβικό Κόλπο. Η Μόνιμη Υπουργική Επιτροπή παραχώρησε πράγματι στις 31 Οκτωβρίου 1988 την αιτούμενη άδεια για περίοδο ενός έτους και η εταιρεία επρόκειτο να προχωρήσει στη συμπλήρωση των απαιτούμενων διευθετήσεων για την υλοποίηση του προγράμματος πτήσεων της εταιρείας σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής.

Η θέση της κυβέρνησης, όπως εκφράστηκε στην Επιτροπή, είναι ότι η Κύπρος χρειάζεται επιπρόσθετους αεροπορικούς χώρους, ώστε να εξυπηρετείται ικανοποιητικά ο ευαίσθητος τομέας των εξαγωγών, οπουδήποτε κι αν εξασφαλίζονται αυτοί, και βασικότερο κριτήριο για την παραχώρηση τέτοιων αδειών είναι οι ανάγκες που παρατηρούνται, χωρίς να σημαίνει ότι ανοίγονται διάπλατα οι πόρτες για την παραχώρηση τέτοιων αδειών.

Περαιτέρω δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι εκδηλώθηκε πρόθεση της εταιρείας «Transmed Shipping Limited» για την παραχώρηση άδειας για εκτέλεση δρομολογίων με αεροσκάφη για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων και ειδικότερα φρούτων και λαχανικών από και προς την Κύπρο.

Στην κατάθεσή τους ενώπιον της Επιτροπής, οι εκπρόσωποι των Κυπριακών Αερογραμμών δήλωσαν ότι η εταιρεία ως ο εθνικός αερομεταφορέας είχε αναλάβει από το 1974 το βάρος της μεταφοράς εμπορευμάτων στο εξωτερικό και παρά τα διάφορα προβλήματα που παρουσιάζονταν κατά καιρούς είχε καταφέρει να αντιμετωπίσει την παρατηρούμενη ανεπάρκεια σε αεροπορικούς χώρους αρκετά ικανοποιητικά με τη δρομολόγηση φορτηγών αεροπλάνων. Συνεπής στην ταχτική της αυτή η εταιρεία και στην προσπάθειά της να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της αυξημένης ζήτησης στις εξαγωγές, που παρατηρήθηκε κατά τη χειμερινή περίοδο 1988-1989, προχώρησε σε διευθετήσεις για τη δρομολόγηση δυο τουλάχιστο πτήσεων με φορτηγά αεροπλάνα για την πιο πάνω περίοδο. Η αύξηση στα κόμιστρα ήταν επομένως επιβεβλημένη για την κάλυψη μέρους των ζημιών από τη δρομολόγηση των φορτηγών αυτών αεροπλάνων και παρόλη την αύξηση αυτή η εταιρεία θα υποστεί ζημιά της τάξης των £50,000 το χρόνο.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής δήλωσαν στην Επιτροπή ότι κοινό αίτημα όλων των οργανώσεων είναι η εξασφάλιση επαρκών αεροπορικών χώρων για την εξαγωγή αγροτικών προϊόντων με χαμηλά ναύλα και τούτο για να επιτευχθεί η μείωση των κόστων και ο επιτυχής ανταγωνισμός των κυπριακών προϊόντων, τα οποία αυτή τη στιγμή

στερούνται επαρκούς ανταγωνιστικής ικανότητας με τα ξένα προϊόντα. Είναι υποχρέωση της κυβέρνησης η μέριμνα για την επάρκεια σε αεροπορικούς χώρους, την εξασφάλιση χαμηλών ναύλων και τη συμπίεση των κόστων και αν δεν είναι σε θέση να το επιτύχει, τότε πρέπει να προβαίνει σε επιδοτήσεις των ψηλών αυτών ναύλων.

Στην κατάθεσή τους ενώπιον της Επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Κυπρίων Εξαγωγέων Φρούτων και Λαχανικών δήλωσαν ότι δεν υφίσταται πρόβλημα διαθέσιμων αεροπορικών χώρων κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου, αλλά ο Σύνδεσμος αποδέχθηκε την αύξηση των αεροπορικών κομίστρων εξαιτίας της μη ύπαρξης άλλης μόνιμης εναλλακτικής λύσης για τη χειμερινή περίοδο. Στόχος του Συνδέσμου είναι η μόνιμη, συνεπής και ασφαλής μεταφορά προϊόντων κατά τη διάρκεια όλου του χρόνου και η απρόσκοπτη εξυπηρέτηση πελατών ταυτόχρονα με την εξασφάλιση χαμηλών ναύλων, ώστε να μπορέσουν τα κυπριακά προϊόντα να αντεπεξέλθουν στο διεθνή ανταγωνισμό. Για την αύξηση των εξαγωγών πρέπει να εξασφαλιστούν μόνιμα μέσα μεταφοράς πάνω σε κανονικά κόστα διεθνώς αποδεκτά.

Σύμφωνα με γραπτά στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή προκύπτει ότι πρόθεση του Συνδέσμου είναι να υποστηρίξει πλήρως την πρωτοβουλία της εταιρείας «MEDAIR AVIATION SERVICES LTD» για τη δρομολόγηση τακτικών μεταγωγικών πτήσεων προς το εξωτερικό με χαμηλό κόστος μεταφοράς και, εφόσον η εταιρεία αποδειχθεί συνεπής, ο Σύνδεσμος δεν θα διστάσει να συμβληθεί μαζί της μελλοντικά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, με βάση την ενημέρωση που της έγινε και όλα τα στοιχεία, γραπτά και προφορικά, που τέθηκαν ενώπιόν της, είναι της γνώμης ότι ο τομέας των εξαγωγών φρέσκων φρούτων και λαχανικών είναι ιδιαίτερα σημαντικός για την αγροτική μας οικονομία και ότι το πρόβλημα της σπανιότητας αεροπορικών χώρων για τη μεταφορά φθαρτών στο εξωτερικό και κυρίως στη Μ. Βρετανία κατά τη χειμερινή περίοδο, είναι χρόνιο, σοβαρό και χωρίς ουσιαστική αντιμετώπιση και επίλυση εκ μέρους των αρμοδίων.

Για τούτο και παρόλον ότι εκτιμά ιδιαίτερα τις προσπάθειες και διευθετήσεις των Κυπριακών Αερογραμμών για τη λύση του παρατηρούμενου κάθε χρόνο προβλήματος, δηλώνει ότι το βάρος και η πρωτοβουλία επίλυσης του όλου προβλήματος ανήκουν στην κυβέρνηση. Γι' αυτό και την καλεί να λάβει σοβαρά υπόψη:

(α) Ότι από την κατά έγκαιρο και μόνιμο τρόπο επίλυση του όλου θέματος εξαρτάται άμεσα το μέλλον του εξαγωγικού εμπορίου της Κύπρου και της ανταγωνιστικής ικανότητας των κυπριακών γεωργικών προϊόντων στο εξωτερικό.

(β) Ότι, αν η κατάσταση που παρατηρήθηκε κατά την προηγούμενη χειμερινή περίοδο από την ανεπάρκεια σε αεροπορικούς χώρους επαναληφθεί και φέτος, εγκυμονούνται σοβαρότατοι κίνδυνοι για την αξιοπιστία των Κυπρίων εξαγωγέων στις ξένες αγορές καθώς και για τη δυνατότητα επέκτασης των δραστηριοτήτων τους.

(γ) Ότι πρέπει να εξευρεθεί έγκαιρα μόνιμη και μακροχρόνια λύση του όλου θέματος, ώστε να εξασφαλιστούν στους παραγωγούς συνθήκες σταθερότητας, εμπιστοσύνης και ασφάλειας.

(δ) 'Οτι οποιεσδήποτε αιτήσεις για χορήγηση άδειας αεροπορικών δρομολογίων μεταφοράς εμπορευμάτων πρέπει να εξετάζονται από την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή πολύ σοβαρά για τη δυνατότητα ανταπόκρισης στις συνεπαγόμενες υποχρεώσεις με σοβαρότητα και συνέπεια.

(ε) 'Οτι στόχος των αρμοδίων πρέπει να είναι, ταυτόχρονα με την εξασφάλιση ικανοποιητικών αεροπορικών χώρων, και η μονιμότητα καθώς και η εξασφάλιση χαμηλών ναύλων.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων δηλώνει ότι θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά το όλο θέμα και δε θα διστάσει να επανέλθει, αν το κρίνει αναγκαίο, για περαιτέρω διευκρινίσεις και ενημέρωση πάνω στις αποφάσεις και ενέργειες της κυβέρνησης για έγκαιρη και μόνιμη διευθέτηση του όλου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κ. Ερωτοκρίτου. Μετά ο κ. Γ. Ομήρου, ο κ. 'Α. Χρυσοστόμου και ο κ. Ν. Ηλία. Μετά οι κύριοι Γ. Παπαδόπουλος, Δ. Ηλιάδης και Κ. Τσιέττης.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

'Οπως λεπτομερέστερα αναφέρεται και στην 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων, από τις αρχές Νοεμβρίου μέχρι τις αρχές Απριλίου κάθε χρόνου, παρετηρείτο μέχρι τελευταία δυσκολία στην εξεύρεση αεροπορικών χώρων για εξαγωγή φθαρτών. Τούτο συμβαίνει γιατί αυτή την εποχή τα τακτικά αεροπορικά δρομολόγια μειώνονται κατακόρυφα, ενώ οι περισσότερες αεροπορικές εταιρείες προτιμούν τη μεταφορά άλλων συμφερότερων προϊόντων, αφού τα χαμηλά ναύλα αποτελούν εμπόδιο στη ναύλωση των αεροπλάνων.

Το θέμα τούτο έχει απασχολήσει την Επιτροπή σε αριθμό συνεδριάσεών της και φαίνεται ότι κατά κάποιο τρόπο τη φετινή χρονιά έχει απαμβλυνθεί, δεδομένου ότι περίπου το 80% των φθαρτών έχει φέτος κανονικά δρομολογηθεί και εξαχθεί στις χώρες στις οποίες ήταν ο προορισμός τους. Εντούτοις όμως το θέμα παραμένει άλυτο καθότι έχει αντιμετωπιστεί φέτος εποχιακά και όχι σε μια μόνιμη βάση. Είναι γεγονός ότι καταβλήθηκαν προσπάθειες στο παρελθόν από τους διάφορους φορείς, αλλά παρόλο που, όπως ανέφερα, έχει κατά κάποιο τρόπο απαμβλυνθεί το πρόβλημα, εντούτοις όμως παραμένει άλυτο στη μόνιμή του βάση.

'Οπως αναφέρεται και στην 'Εκθεση, δόθηκε στο παρελθόν άδεια στη MED AIR για να μεταφέρει εμπορεύματα στο Ηνωμένο Βασίλειο, Ολλανδία και Αραβικό Κόλπο. Με λύπη μας παρατηρούμε ότι μέχρι σήμερα αυτή η άδεια που δόθηκε από την κυβέρνηση δεν έχει κατά οποιοδήποτε τρόπο υλοποιηθεί, και από τις πληροφορίες που έχω, ήδη αυτή η άδεια έχει λήξει και δεν έγινε νέα αίτηση για την ανανέωσή της.

Ο λόγος που θέλω ν' αναφέρω αυτό το θέμα είναι διότι είμαι της γνώμης ότι, όταν η κυβέρνηση δίνει τέτοιου είδους άδειες, πρέπει να τις δίνει με όρους ούτως ώστε αυτές οι άδειες να χρησιμοποιούνται. Διότι αν δίνονται άδειες χωρίς προγραμματισμό και χωρίς όρους, τότε πιστεύω ότι αυτό όχι μόνο δε θα βοηθήσει στην επίλυση του προβλήματος, αλλά αντίθετα θα δυσχεραίνει την επίλυσή του,

δεδομένου ότι σήμερα η μόνη σοβαρή κατάσταση που υπάρχει στον τόπο είναι ο εθνικός μεταφορέας, οι Κυπριακές Αερογραμμές, και δίνοντας αυτές τις άδειες ανεξέλεγκτα -μπορώ να πω- τότε δημιουργείται μεγαλύτερο πρόβλημα. Γι' αυτό η σκέψη και η εισήγηση είναι ότι μελλοντικά αυτές οι άδειες δεν πρέπει να δίνονται με τον τρόπο τουλάχιστον που δόθηκε σ' αυτή τη συγκεκριμένη εταιρεία στο παρελθόν.

Αναμφίβολα είμαστε υπέρ του ελεύθερου ανταγωνισμού και υπέρ της ενθάρρυνσης της διεξαγωγής των εξαγωγών όχι μόνο από τις Κυπριακές Αερογραμμές, αλλά από οποιεσδήποτε άλλες αερογραμμές, για να επιλυθεί το σοβαρό αυτό πρόβλημα. Αλλά είμαστε εναντίον του μη ορθού προγραμματισμού και της εκχώρησης αδειών χωρίς όρους, όπως συμβαίνει και στην προκείμενη περίπτωση.

Ας δούμε όμως πού βρίσκεται το όλο θέμα σήμερα. Από πληροφορίες μου καταβλήθηκαν τεράστιες προσπάθειες από τις Κυπριακές Αερογραμμές και όπως ανέφερα και προηγουμένως το 80% των φθαρτών μας έχει φέτος εξαχθεί κανονικά στις διάφορες χώρες. Υπάρχουν όμως επί του θέματος συζητήσεις και το θέμα δεν έχει τελικά λυθεί. Και οι συζητήσεις είναι ότι αντιμετωπίστηκε μεν αυτή την περίοδο, αλλά δεν έχει δρομολογηθεί, δεν έχει κατά οποιοδήποτε τρόπο τεθεί στην τελική του βάση για επίλυση.

Είναι, κατά τη γνώμη μας, επείγον όπως η κυβέρνηση και οι διάφοροι φορείς προγραμματίσουν, ούτως ώστε να λυθεί επί μονίμου βάσεως και όχι εποχιακά, όπως συμβαίνει μέχρι σήμερα.

Το δεύτερο θέμα που ήθελα να θίξω είναι ότι δεδομένου πως η μόνη σοβαρή κατάσταση που τουλάχιστον υπάρχει σήμερα είναι οι Κυπριακές Αερογραμμές, γι' αυτό το λόγο πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί στο τι κάνουμε με άλλους, καθότι και από τις πληροφορίες μου, δόθηκαν τελευταία άδειες σε ναυλωμένες πτήσεις για μεταφορά φθαρτών, αλλά δυστυχώς χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Από τις πληροφορίες που έχω και πάλι, δόθηκε άδεια πριν ένα μήνα, αλλά δεν είχε κανένα απολύτως αποτέλεσμα -είτε ήταν πάρα πολύ μικρή η διαφορά που έγινε-κι έτσι φαίνεται καθαρά ότι η μόνη σοβαρή κατάσταση που υπάρχει είναι οι Κυπριακές Αερογραμμές, τις οποίες πιστεύω ότι πρέπει με κάθε τρόπο να προσπαθήσουμε να ενθαρρύνουμε, ούτως ώστε να λυθεί αυτό το πρόβλημα δια παντός.

Το άλλο θέμα που ήθελα να θίξω είναι ότι οι ενέργειες, τόσο της κυβέρνησης όσο και των διάφορων φορέων αυτού του θέματος, πρέπει να είναι τέτοιες, ούτως ώστε να στοχεύουν στην εξασφάλιση των χώρων αυτών που αναμφίβολα θα συμβάλουν σημαντικά στη γεωργική μας ανάπτυξη και την οικονομία του τόπου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο δεύτερος ομιλητής είναι ο κ. Γιαννάκης Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων επισημαίνει και τα προβλήματα και τα μέτρα και τις λύσεις που πρέπει να υιοθετηθούν για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα.

Αν πήρα το λόγο είναι για να τονίσω τα εξής:-

Σε μια εποχή που ο ανταγωνισμός διεθνώς οξύνεται και ιδιαίτερα στην Ευρώπη είναι πάρα πολύ σκληρός σε ό,τι αφορά ιδιαίτερα τα γεωργικά προϊόντα,

είναι αδιανόητο εμείς -όπως φαίνεται από το πρόβλημα που συζητούμε σήμερα- να παρουσιαζόμαστε εντελώς ανέτοιμοι και χωρίς στοιχειώδη προγραμματισμό στην αντιμετώπιση παρόμοιων προβλημάτων.

Δεν είναι δυνατό να μην μπορούμε να ανταποκριθούμε με επιτυχία κι επάρκεια στις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουμε έναντι των πελατών της Κύπρου στο εξωτερικό. Αυτό θα οδηγήσει αργά ή γρήγορα αυτούς τους πελάτες στην αναζήτηση νέων πηγών αγοράς γεωργικών προϊόντων.

Η κυβέρνηση οφείλει να μεριμνήσει χωρίς άλλη καθυστέρηση για την εξασφάλιση επαρκών αεροπορικών χώρων για τα γεωργικά προϊόντα. Αν οι Κυπριακές Αερογραμμές, όπως διαφαίνεται από το κείμενο της Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν, θα πρέπει να στραφούμε προς άλλες κατευθύνσεις. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί η ομαλή και απρόσκοπτη διακίνηση των εξαγωγών των γεωργικών μας προϊόντων με άλλους αερομεταφορείς, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση.

Στόχος πρέπει να είναι η δημιουργία συνθηκών ασφάλειας για τους δικούς μας παραγωγούς και εμπιστοσύνης για τους ξένους πελάτες μας. Χωρίς κατοχύρωση αυτών των προϋποθέσεων, το εξαγωγικό μας εμπόριο στο γεωργικό τομέα θα υπονομευθεί και η ανταγωνιστικότητά του αργά ή γρήγορα θα καταρρεύσει. Παράλληλα θα πρέπει να εξεταστούν με σοβαρότητα τρόποι μείωσης των αεροπορικών ναύλων, για να κατοχυρωθεί αυτή η ανταγωνιστικότητα.

Υπάρχουν εισηγήσεις των αγροτικών οργανώσεων για επιδότηση από την κυβέρνηση αυτών των ναύλων. Δεν είμαστε έτοιμοι να υιοθετήσουμε χωρίς συζήτηση αυτή την άποψη, αλλά καλούμε την κυβέρνηση να μελετήσει με μεγάλη προσοχή και με μεγάλη σοβαρότητα αυτή την εισήγηση.

Το μέλλον της γεωργίας μας συναρτάται άμεσα με τη δυνατότητά μας να ανταποκριθούμε σ' ένα πλαίσιο σωστών προϋποθέσεων ανταγωνιστικότητας.

Γι' αυτό καλούμε την κυβέρνηση χωρίς άλλη καθυστέρηση να μελετήσει σοβαρά και να υιοθετήσει τις απόψεις που έχουν εκφραστεί από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ομήρου ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γ. Λαδάς κατέρχεται από την έδρα του και εγκαταλείπει την αίθουσα της Βουλής, ενώ ο κ. Φάντης τον αντικαθιστά).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΦΑΝΤΗΣ)

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τα θέματα που συζητούμε είναι πολύ σοβαρά, γιατί συνδέονται άμεσα με την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων. Αποτελεί σχήμα οξύμωρο, ενώ ξοδεύονται εκατομμύρια λίρες σε έργα για την ανάπτυξη της γεωργίας και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των αγροτών μας, να παρακολουθούμε μοιρολατρικά την καταστροφή της παραγωγής από έλλειψη αεροπορικών χώρων.

Το θέμα αυτό συζητήθηκε επανειλημμένα σε διάφορα επίπεδα. Περιστασιακά και κάτω από πίεση λαμβάνονται κάποια πρόχειρα μέτρα και/ή δίνονται

υποσχέσεις για μελέτη και μόνιμη λύση του προβλήματος. Δυστυχώς οι υποσχέσεις δεν υλοποιούνται και κάθε χρόνο την ίδια εποχή αντιμετωπίζουμε το ίδιο σοβαρό πρόβλημα. Θα 'λεγα μάλιστα κάθε χρόνο και χειρότερα.

Στην 'Εκθεσή της η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων προβάλλει το πρόβλημα σε όλη του τη διάσταση και τονίζει με έμφαση πως από την επίλυσή του εξαρτάται το μέλλον του εξαγωγικού μας εμπορίου. Αν συνεχιστεί η ίδια κατάσταση, οι αγοραστές κυπριακών προϊόντων θα στρέψουν την προσοχή τους σε άλλες αγορές, κάτι που θα σημάνει την ολοκληρωτική καταστροφή του εξαγωγικού μας εμπορίου και θα επηρεάσει ουσιαστικά και αρνητικά την αγροτική μας οικονομία. Η κατάσταση έφτασε στο απροχώρητο. Η κυβέρνηση έχει υποχρέωση και οφείλει να αναλάβει τις ευθύνες της για να επιλύσει το σοβαρό τούτο πρόβλημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΦΑΝΤΗΣ)

Ο κ. Νεόφυτος Ηλία, παρακαλώ.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα των αεροπορικών χώρων και των ναύλων για εξαγωγή κυπριακών φθαρτών, παρόλο που το γράψαμε πριν πολύ καιρό, στις 3 Νοεμβρίου 1988, παρουσιάζεται και σήμερα αρκετά επίκαιρο, γιατί δυστυχώς δεν έχει δοθεί ακόμη αποτελεσματική λύση. Το γράψαμε για την προηγούμενη εσοδεία και μας βρήκε η νέα εσοδεία, η νέα σαιζόν εξαγωγής φθαρτών, χωρίς να βρει τη λύση του.

Είναι επίκαιρο, γιατί τώρα, αυτή την εποχή, παρουσιάζεται κάθε χρόνο ανεπάρκεια αεροπορικών χώρων για τις εξαγωγές των φθαρτών μας. 'Ηδη το πρόβλημα αυτό πρόβαλε πρόσφατα με πολύ οξύτητα. Οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί με τις οργανώσεις τους καθώς και με τη συνοδεία Βουλευτών, προχώρησαν σε διαβήματα προς την κυβέρνηση για την άμεση αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος.

Κάθε χρόνο από τις αρχές του Νιόβρη μέχρι τον Απρίλη που οι αεροπορικές πτήσεις από την Κύπρο περιορίζονται, προβάλλει έντονα το πρόβλημα της εξασφάλισης ικανοποιητικών αεροπορικών χώρων για τη διάθεση των φθαρτών μας στις αγορές του εξωτερικού και κατά κύριο λόγο στην Αγγλία.

Ενώ η ζήτηση κατά την περίοδο αυτή ανεβαίνει κατακόρυφα, αδυνατούμε δυστυχώς να εξάξουμε την παραγωγή μας λόγω έλλειψης αεροπορικών χώρων, με αποτέλεσμα να ζημιώνουν σημαντικά οι φθαρτοπαραγωγοί και γενικότερα η εθνική μας οικονομία.

Η εξαγωγή πρώϊμων λαχανικών αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς και ελπιδοφόρους τομείς της αγροτικής μας οικονομίας.

Με όλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε σήμερα εξάγουμε αεροπορικώς πάνω από 6,000 τόνους φθαρτά το χρόνο, εξαιρουμένων των επιτραπέζιων σταφυλιών και το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών των εξαγωγών γίνεται στην περίοδο Νιόβρη-Απρίλη.

Ο όγκος αυτων των φθαρτών μπορεί να αυξηθεί σημαντικά, φτάνει να λυθεί αποτελεσματικά το πρόβλημα των χώρων και των ναύλων που συζητούμε σήμερα. Οι δυνατότητές μας να παράγουμε είναι απεριόριστες, γιατί μας ευνοούν πολύ οι

κλιματολογικές μας συνθήκες. Με τη συμπλήρωση του Νότιου Αγωγού και των άλλων αναπτυξιακών έργων η παραγωγή μας αναπόφευκτα θα αυξηθεί σημαντικά και η αναγκαιότητα λύσης του προβλήματος της διάθεσης των αγροτικών μας προϊόντων είναι πρωταρχικής σημασίας.

Σε άλλα γεωργικά είδη, όπως είναι τα αμπελουργικά προϊόντα και τα εσπεριδοειδή, αντιμετωπίζουμε σοβαρές δυσκολίες διάθεσης, γιατί η ζήτηση είναι χαμηλή και γιατί μας συναγωνίζονται άλλες χώρες. Δεν ισχύει όμως αυτό στον ίδιο βαθμό για τα πρώιμά μας φθαρτά για τα οποία υπάρχει αρκετή ζήτηση και σε καλές τιμές.

Χάρη στις κλιματολογικές μας συνθήκες μπορούμε να παράγουμε άφθονα φθαρτά σε μια περίοδο του χρόνου που άλλες χώρες αδυνατούν να παράξουν ή έχουν πολύ ψηλό κόστος λόγω του ψυχρού τους κλίματος. Είναι πραγματικά απαράδεκτο να μη μπορούμε να εκμεταλλευτούμε το ευεργέτημα αυτό που μας έδωσε η φύση εξαιτίας της ανεπάρκειας αεροπορικών χώρων.

Από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έγιναν προσπάθειες για την απάμβλυνση του προβλήματος. Λήφθηκαν κάποια μέτρα όμως ικανοποιητική λύση δεν έχει δοθεί. Για να μην πω καθημερινά, συχνά παρουσιάζονται προβλήματα, με αποτέλεσμα να μένουν στο αεροδρόμιο δυο και τρεις μέρες φθαρτά, να επιστρέφονται πίσω και να καταστρέφονται προς μεγάλη ζημιά των παραγωγών και της εθνικής μας οικονομίας.

Η κυβέρνηση επιβάλλεται να επιληφθεί άμεσα του προβλήματος αυτού και να δώσει ριζική λύση. Να εξασφαλιστούν χωρίς χρονοτριβή χώροι πάνω σε μόνιμη βάση, οι οποίοι να ανταποκρίνονται πλήρως στη ζήτηση που υπάρχει. Οι περιορισμένοι χώροι, εκτός των άλλων, αποτελούν και παράγοντα αύξησης των ναύλων. Αυτό συνέβηκε στην εσοδεία που πέρασε, όταν σε τέτοια εποχή οι αεροπορικές εταιρείες αύξησαν τα ναύλα από £235 τον τόνο στις £260 και αυτό όχι μόνο για τη χειμερινή περίοδο, αλλά η αύξηση αυτή μπήκε για ολόκληρο το χρόνο και συνεχίζεται.

Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε δεν είναι μόνο η εξασφάλιση χώρων αλλά και χαμηλών ναύλων για να είναι συναγωνίσιμα τα προϊόντα μας στις αγορές του εξωτερικού. Αυτό θα συμβάλει στην ορθολογιστική αξιοποίηση των αναπτυξιακών μας έργων, στη βελτίωση του εισοδήματος και των συνθηκών διαβίωσης των αγροτών αλλά και στην ενίσχυση της εθνικής μας οικονομίας.

Όπως τόνισαν και οι αγροτικές οργανώσεις στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, η κυβέρνηση θα πρέπει να μεριμνήσει για την επάρκεια σε αεροπορικούς χώρους, για την εξασφάλιση χαμηλών ναύλων, τη συμπίεση των κόστων και αν χρειαστεί να προβεί σε επιδότηση των ναύλων έτσι που να εξευρεθεί μόνιμη, σταθερή και μακροχρόνια λύση που να εμπνέει στους παραγωγούς εμπιστοσύνη και αξιοπιστία στους εξαγωγείς μας στις αγορές του εξωτερικού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΦΑΝΤΗΣ)

Ο κ. Γ. Παπαδόπουλος παρακαλώ.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε σήμερα είναι πραγματικά αρκετά σοβαρό, διότι

επηρεάζει γενικότερα τη γενική οικονομία της πατρίδας μας. Γιατί η εξεύρεση ικανοποιητικού χώρου για την εξαγωγή φθαρτών είναι ένας από τους κύριους παράγοντες και συντελεστές, οι οποίοι θα συμβάλουν στην αναδόμηση και ανέλιξη της αγροτικής οικονομίας.

Είναι γνωστό δυστυχώς ότι οι αεροπορικοί χώροι, οι οποίοι διατίθενται από τον εθνικό μας μεταφορέα, είναι αντιστρόφως ανάλογοι με την ποσότητα του εξαγωγικού μας εμπορίου. Και εξηγούμαι: Ενώ από το Νοέμβριο μέχρι το Μάρτιο αυξάνεται το ποσό του εξαγωγικού εμπορίου των φθαρτών, αντίθετα ελαττώνεται ο αεροπορικός χώρος και εν τοιαύτη περιπτώσει δημιουργείται πραγματική κρίση και υπάρχει πρόβλημα τεράστιο μεταξύ των εξαγωγέων μας και των εισαγωγέων στις άλλες χώρες. Διότι κλείνουν συμβόλαια, δε φαίνονται συνεπείς, υπόκεινται σε δικαστικά έξοδα, σε αποζημιώσεις και ούτω καθεξής, πράγμα το οποίο αποθαρρύνει τους εξαγωγείς στο να συνεχίσουν τη δουλειά τους.

Έχει γίνει μια αναδόμηση της γεωργικής μας παραγωγής και οικονομίας. Έχουν δημιουργηθεί υδατοφράκτες στα διάφορα μέρη της Κύπρου για να αλλάξει το προϊόν του αγρότη. Έχουν μετατραπεί οι ξηρικές καλλιέργειες σε πότιμες και επομένως και τα προϊόντα είναι διαφορετικά. Έχουν μετατραπεί τα προϊόντα σε φθαρτά πλέον προϊόντα, τα περισσότερα των οποίων είναι για εξαγωγή. Επομένως πρέπει να κοιτάξουμε να βοηθήσουμε την εναλλακτική αυτή καλλιέργεια και να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα τα οποία δημιουργούνται με την εναλλαξιμότητα αυτή. Τα φθαρτά δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξαγωγή ούτε και στη διάθεσή τους, γιατί είναι απεριόριστη η ζήτησή τους από το εξωτερικό. Αλλά πρέπει να βρεθεί τρόπος διοχέτευσης των προϊόντων τούτων στο εξωτερικό, σε συναγωνίσιμες όμως τιμές. Αν ο εθνικός μεταφορέας και η κυβέρνηση δε σκεφτούν με ποιο τρόπο θα εφαρμόσουν τέτοια μέτρα που να μπορεί το εξαγωγικό μας εμπόριο να συναγωνίζεται άλλα προϊόντα άλλων χωρών, θα υπάρξει και εδώ τεράστιο πρόβλημα.

Είναι γνωστό ότι διάφορες μέχρι σήμερα παραδοσιακές καλλιέργειες (αμπελουργικά προϊόντα, δημητριακά) έχουν χαρακτηριστεί ως ασύμφορες, και η πολιτική της κυβέρνησης είναι π.χ. η εκρίζωση των αμπελιών. Οι περιοχές όμως οι οποίες θα παραμείνουν γυμνές από αμπέλια, πρέπει να φυτευτούν μέ κάτι. Και πολλές από αυτές θα φυτευτούν με προϊόντα τα οποία θα ποτίζονται από τους υδατοφράκτες και θα είναι φθαρτά. Πρέπει επομένως να βρεθούν οι χώροι οι αεροπορικοί κυρίως για εξαγωγή, γιατί μόνο έτσι θα είναι συμφέροντες οι όροι υπό τους οποίους θα γίνεται η εξαγωγή. Και επιβάλλεται η υλοποίηση της κυβερνητικής υπόσχεσης ότι θα αυξήσει τους χώρους τούτους φτάνει να υπάρξουν προϊόντα. Προϊόντα υπάρχουν, χώροι όμως δεν υπάρχουν. Και αν οι Κυπριακές Αερογραμμές λένε ότι ζημιώνουν υ50,000 το χρόνο από την πολιτική τους, αυτά είναι ελάχιστα ποσά έναντι των ποσών των εκατομμυρίων λιρών με τα οποία επιχορηγούνται τα άλλα προϊόντα, τα δημητριακά και τα αμπελουργικά.

Η εξασφάλιση του αεροπορικού χώρου πρέπει να είναι μόνιμη και σίγουρη. Γιατί αν δεν είναι μόνιμη και σίγουρη, δεν αισθάνονται ασφάλεια ούτε οι παραγωγοί να παράξουν αλλά ούτε και οι εξαγωγείς να κλείνουν συμφωνίες με οίκους του εξωτερικού και να αισθάνονται ασφάλεια ότι δεν πρόκειται να διωχθούν δικαστικά ή να μπουν σε τεράστια έξοδα τα οποία θα χάσουν.

Επιβάλλεται ως εκ τούτου να ακολουθήσει η κυβέρνηση τις υποδείξεις της Έκθεσης της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Είναι πολύ καλές οι εισηγήσεις αλλά δεν πρέπει να παραμείνει η κυβέρνηση μόνο σ' αυτές, αλλά και να τις υλοποιεί, για να έχουμε και τα ανάλογα αποτελέσματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε σκόπευα ν'ανεβώ στο βήμα γι'αυτό το θέμα, αν δεν πίστευα ότι εγείρονται μερικά θέματα αρχής και τάξης όσον αφορά τη λειτουργία της Βουλής.

Έχουμε ένα θέμα, κύριε Πρόεδρε, που αφορά την εξαγωγή των αγροτικών μας προϊόντων. Έξι χιλιάδες τόνοι φθαρτά και λαχανικά εξάγονται στην περίοδο Νοεμβρίου-Μαρτίου κάθε χρόνο, με μια αυξητική τάση. Υπάρχει καθεχρονικά και μόνιμα πρόβλημα εξεύρεσης αεροπορικών χώρων, υπάρχει πρόβλημα ψηλών ναύλων.

Κλήθηκαν ενώπιον της Επιτροπής οι Κυπριακές Αερογραμμές, η κυβέρνηση, οι παραγωγοί, οι έμποροι, οι αγροτικές οργανώσεις. Ακούσαμε τις εισηγήσεις τους κι όλοι εκείνοι κι εμείς ενδιαφερόμαστε, ή έτσι λέμε τουλάχιστον, για τη μόνιμη, τη συνεπή, την ασφαλή και απρόσκοπτη μεταφορά των προϊόντων μας για να αντέξουν και να αντεπεξέλθουν στο σκληρό διεθνή ανταγωνισμό ο οποίος υπάρχει και στον οποίο είμαστε υποχρεωμένοι να συμμετάσχουμε, αν θέλουμε να επιβιώσουμε, και να έχουμε εξαγωγικό προσανατολισμό των αγροτικών μας προϊόντων. Για να μπορέσει να επιβιώσει και να προοδεύσει ο Κύπριος αγρότης, που αποτελεί τη ραχοκοκκαλιά της κυπριακής κοινωνίας και της κυπριακής οικονομίας, και όλοι μας λέμε ότι θα πρέπει να μείνει στον τόπο του, για να μην ερημώσει η ύπαιθρος και όλα αυτά τα πράγματα.

Διερωτώμαι, κύριε Πρόεδρε, και είναι γι'αυτό που ήθελα να μιλήσω, αν εμείς ως Βουλή επιτελούμε το έργο μας.

Οι δυο έντιμοι συνάδελφοι, ο κ. Ηλία και ο κ. Ερωτοκρίτου, έγραψαν αυτό το θέμα στις 3 Νοεμβρίου του 1988, αμέσως μόλις παρουσιάστηκε το πρόβλημα το 1988 που πρώτο παρουσιάστηκε το 1986-77, το 1987-88 και το 1988-89.

Λοιπόν, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών, της οποίας είμαι και μέλος, επειδή είδε ότι το πρόβλημα ήταν κατεπείγον, κάλεσε την επομένη σχεδόν της εγγραφής του τη συνεδρίαση και το συζητήσαμε για να δούμε τι πρέπει να γίνει και καλέσαμε τους αγίους πάντες ενώπιόν μας. Ακούσαμε τις απόψεις τους, τους διώξαμε και θα έπρεπε ομαλά, αν λειτουργούσαμε σωστά ως Βουλή, αμέσως να το συζητούσαμε στην ολομέλεια, για να επιτελέσουμε το ρόλο μας τον πολιτικό, του ελέγχου της Εκτελεστικής Εξουσίας. Γιατί ποια σημασία είχε να φιλολογούμε εμείς και οι άλλοι ενώπιόν μας; Είχε σημασία στο ότι εκεί που υπήρχε το πρόβλημα καυτό, στην επικαιρότητα, να το φέρουμε στην ολομέλεια της Βουλής, να απασχολήσουμε τον τύπο, το ραδιόφωνο, την τηλεόραση, την κοινή γνώμη, και να πιέσουμε πολιτικά την κυβέρνηση, τις Κυπριακές Αερογραμμές και όσους είναι αρμόδιοι τέλος πάντων, για να συμβάλουμε με τον πολιτικό μας έλεγχο στη λύση αυτού του προβλήματος.

Εμείς ως Βουλή, διότι δεν αρκεί να κάνουμε κριτική των άλλων, πρέπει πρώτα να κάνουμε κριτική προς τους εαυτούς μας και προς τον οίκο μας, τι κάναμε;

Τέλειωσε η συζήτηση από τα μέσα του Νοεμβρίου στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, εξαντλήθηκε η περίοδος 1988-89, ήλθε η περίοδος 1989-90, πέρασε και το μισό της και εξαντλείται και αυτή και, ύστερα από ενάμιση χρόνο περίπου από την εγγραφή και τη συζήτησή του στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, ερχόμαστε τέλη του Ιανουαρίου του 1990 να συζητήσουμε αυτό το πρόβλημα. Και ίσως να έχουμε και την αυταπάτη ως Σώμα ότι θα πρέπει να μας λαμβάνει υπόψη η Εκτελεστική Εξουσία, θα πρέπει να μας λαμβάνουν υπόψη οι Κυπριακές Αερογραμμές, θα πρέπει να μας λαμβάνει υπόψη ο τύπος ο οποίος είναι απών, και είναι δικαιολογημένα απών, όταν εμείς από αμέλεια, ίσως και από οκνηρία, δεν ξέρω, από αδιαφορία ή και από ανευθυνότητα, έχουμε διώξει τον τύπο από τα έδρανα της Βουλής.

Γιατί;

Γιατί μαζέψαμε θέματα που έχουν εγγραφεί από το 1987-88 και αποφασίσαμε, ευδοκήσαμε εμείς να τα συζητήσουμε, 25 θέματα μαζεμένα, τέλη του Ιανουαρίου του 1990. Τι σημαίνει αυτό το πράγμα; Σημαίνει ότι όταν εμείς δε λειτουργούμε υπεύθυνα, αμφιβάλλω κατά πόσο έχουμε το δικαίωμα να απαιτούμε από τις άλλες υπηρεσίες του κράτους να λειτουργούν.

Ερχόμαστε εδώ, ψηφίζουμε τα νομοσχέδια τα οποία φέρνει η κυβέρνηση, κάπου-κάπου υποβάλλουμε κι εμείς καμιά πρόταση νόμου, γιατί δεν είμαστε υπηρεσία όπως το κράτος, ψηφίζουμε και τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς της κυβέρνησης κατά κανόνα, και έχουμε εξαντλήσει τη λειτουργία της Βουλής, και η ώρα 6.00 περίπου τα εγκαταλείπουμε και φεύγουμε κάθε Πέμπτη.

Με όλο το σεβασμό προς όλους μας και προς το Προεδρείο, νομίζω ότι αυτή την τακτική μας θα πρέπει να την αναθεωρήσουμε, αν θέλουμε η Βουλή να μην εξαντλείται σε ακαδημαϊκές, ανούσιες συζητήσεις που μοιάζουν με μπαγιάτικο φαγητό ή με κρύες σούπες, που δεν ενδιαφέρουν κανένα, ούτε εμάς τους ίδιους οι οποίοι εκφωνούμε από του βήματος, ενώπιον κενών εδράνων, τις ομιλίες μας.

Συζητούμε 25 θέματα για ένα και μοναδικό λόγο. Επειδή είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη και πρέπει κάποτε να τελειώσουν. Ούτε κι εμείς πιθανώς και ευλόγως δεν ενδιαφερόμαστε. Αλλά εμείς ως Σώμα είμαστε υπεύθυνοι για την εικόνα την οποία παρουσιάζει η Βουλή. Διότι αν έχουμε να επιτελέσουμε το νομοθετικό έργο, έχουμε και το πολιτικό έργο, την πολιτική κριτική, το δημόσιο έλεγχο των πάντων σ'αυτή την κοινωνία. Και εφόσον είμαστε ταγμένοι για να κρίνουμε όλες τις εξουσίες και όλους όσους λειτουργούν σ'αυτή την κοινωνία, θα πρέπει αυτή την κριτική να την αρχίζουμε από το ίδιο το Σώμα, από το Κοινοβούλιό μας. Και αν το κάνουμε, έχω τη γνώμη ότι το Σώμα που ονομάζεται 'Κυπριακή Βουλή' δε θα πάρει σ' αυτό τον τομέα προβιβάσιμο βαθμό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ηλιάδη ο Προεδρεύων του Σώματος κ. Λαδάς επανήλθε στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ο κ. Τσιέττης παρακαλώ.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι κύριοι Βουλευτές,

Παρόλο που καθυστέρησε η συζήτηση αυτού του θέματος, εντούτοις έχει επικαιρότητα. Δεν υπάρχει μεγάλη ανησυχία, αλλά σαν θέμα προοπτικής, μπορεί να λυθεί πάνω σε καλύτερη βάση το πρόβλημα. Αυτές τις μέρες, φέτος, συνεχώς φορτώνουμε δύο και τρία φορτηγά αεροπλάνα. Την περασμένη βδομάδα ιδιώτης φόρτωσε τρίτο αεροπλάνο. Υπάρχουν δυσκολίες με τα λεγόμενα πειρατικά αεροπλάνα, διότι μπορεί και δύο και τρεις μέρες να μένουν τα φθαρτά στο αεροδρόμιο και αυτό αποβαίνει σε βάρος του εμπορίου και του τόπου.

Η φθαρτοκαλλιέργεια είναι ένας βασικός κλάδος της αγροτικής μας οικονομίας. Γι' αυτό πρέπει να παρτούν μια σειρά μέτρα για την απρόσκοπτη και συνεχή εξαγωγή λαχανικών στο Ηνωμένο Βασίλειο και σε άλλες χώρες. Αν υπολογίσουμε τις δυσκολίες που παρουσιάζονται στην επέκταση των πατατοφυτειών, αν υπολογίσουμε ότι δεν καλλιεργούμε πια καρότα και εσπεριδοειδή, μπορεί να καταλήξουμε ότι ο Κύπριος γεωργός πρέπει να ενθαρρυνθεί να αυξήσει την παραγωγή πρώιμων λαχανικών.

Απαραίτητα όμως και με τα σημερινά δεδομένα, που οι εξαγωγές μας περιορίστηκαν σε έξι χιλιάδες τόνους λαχανικών, η Κύπρος χρειάζεται επιπρόσθετους αεροπορικούς χώρους για να εξυπηρετεί ικανοποιητικά τον ευαίσθητο τομέα των εξαγωγών μας, για το καλό του τόπου μας και της οικονομίας μας.

Εφόσον δεν υπάρχει μεγάλη αεροπορική κίνηση το φθινόπωρο και το χειμώνα, και συνεπώς και επαρκής αεροπορικός χώρος, πρέπει και φέτος, απαραίτητα θα έπρεπε, να είχαμε δικό μας μεταφορέα.

Το πρόβλημα όμως πρέπει να λυθεί μόνιμα. Η Κύπρος έχει τις δυνατότητες να έχει το δικό της φορτηγό αεροπλάνο για εξαγωγές φρούτων και λαχανικών. Εμπειρογνώμονες συνάδελφοι που μελέτησαν τα προβλήματα της φθαρτοκαλλιέργειας, στην Έκθεσή τους προς την κυβέρνηση αναφέρουν ότι η Κύπρος έχει τις δυνατότητες να αυξήσει κατά πολύ τις εξαγωγές των λαχανικών στην αγγλική και άλλες αγορές, στην Ευρώπη και στη γύρω περιοχή.

Στην Έκθεση Λώρενς Γγούλτ του 1985 αναφέρεται ότι η παραγωγή λαχανικών στην τελευταία δεκαετία έφθασε στους εξήντα χιλιάδες τόνους, και οι εξαγωγές κυμαίνονται από έξι έως επτά χιλιάδες τόνους και συνεχίζει: «Σαν αποτέλεσμα αυτής της αυξημένης παραγωγικής ικανότητας, οι εξαγωγικές δυνατότητες προβλέπονται να είναι γύρω στους 50,000 τόνους μέχρι το 1990, από τους οποίους οι 20 χιλιάδες τόνοι θα εξάγονται στην περίοδο Οκτώβρη - Μάρτη.

Τόνιζε όμως ότι οι εξαγωγές λαχανικών στην Ευρώπη θα πρέπει να αποτελέσουν ευθύνη του Συμβουλίου Εμπορίας Πατατών και οι ιδιώτες εξαγωγείς μπορούσαν να κρατήσουν τις εξαγωγές της Μέσης Ανατολής. Από τη μελέτη των εμπειρογνωμόνων τίποτα δεν εφαρμόστηκε. Ενώ το Υπουργείο Γεωργίας προσπαθούσε να αυξήσει την παραγωγή λαχανικών, το Υπουργείο Εμπορίου έκαμε τους δικούς του πειραματισμούς με μια Επιτροπή Εξαγωγών και τη ΣΕΔΙΓΕΠ. Τόσο η Επιτροπή Εξαγωγών όσο και η ΣΕΔΙΓΕΠ, απέτυχαν να αυξήσουν τις εξαγωγές.

Αντί να αυξηθούν οι εξαγωγές λαχανικών, μειώθηκαν, γιατί δεν υπήρχαν τακτικά διαθέσιμοι αεροπορικοί χώροι. Τα αεροπορικά ναύλα από Ιορδανία, Αίγυπτο, Ισραήλ προς Αγγλία ήταν χαμηλότερα. Αντί να αυξηθεί η παραγωγή λαχανικών παραμένει στα ίδια επίπεδα με τάση υποχώρησης.

Το σχέδιο για ανάπτυξη της φθαρτοκαλλιέργειας περιορίστηκε. Από το σχεδιασμό να γίνουν επενδύσεις 14 εκατομμυρίων δολαρίων, δαπανήθηκαν μόνο τα 3 εκατομμύρια. Οι εξαγωγές φθαρτών κυμαίνονται στους έξι χιλιάδες τόνους. Οι παραγωγοί πιστεύουν ότι και τώρα, αν παρτούν μέτρα, δεν είναι αργά. Υπάρχει δυνατότητα για να επεκταθούν οι καλλιέργειες λαχανικών.

Υπάρχουν τώρα καλύτερες προοπτικές για τους γεωργούς από τη δυνατότητα που έχουν να αξιοποιήσουν το νερό των μεγάλων υδατικών έργων που έγιναν. Απαραίτητα χρειάζεται συντονισμός μεταξύ των υπηρεσιών των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Χρειάζεται ειδικός φορέας για έναν καλύτερο προγραμματισμό της παραγωγής και εξαγωγής των φθαρτών. Υπάρχει ισχυρή άποψη των εμπειρογνωμόνων ότι μπορούν τα υφιστάμενα συμβούλια εμπορίας πατατών και καρότων να αναλάβουν τις εξαγωγές των λαχανικών και των καρπουζιών.

Πρέπει να λυθεί μόνιμα το πρόβλημα των αεροπορικών χώρων. Η Κύπρος να αγοράσει το δικό της αεροπλάνο για εξαγωγές λαχανικών και άλλων εμπορευμάτων.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Η Κύπρος με το θαυμάσιο κλίμα της και με τη ηλιοφάνεια σε όλους τους μήνες του χρόνου, με τις μεγάλες επενδύσεις που έγιναν για υδατικά έργα, με τους ικανούς και τους προοδευτικούς γεωργούς της, έχει τις δυνατότητες να αυξήσει την παραγωγή λαχανικών. Αν οι αρμόδιες υπηρεσίες των ενδιαφερόμενων υπουργείων ενδιαφερθούν περισσότερο, μπορεί η Κύπρος να αυξήσει τις εξαγωγές λαχανικών για το καλό του τόπου μας, της οικονομίας μας, και την εισαγωγή πολύτιμου συναλλάγματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής παρακαλώ;

Ο κύριος Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ένιωσα την ανάγκη να πω και εγώ μερικά λόγια επί του θέματος, πάνω σε μερικές διαφορετικές πτυχές του, δεδομένου ότι τότε που γινόταν η συζήτηση του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών, ως μέλος αυτής της Επιτροπής παρακολούθησα το θέμα.

Είναι γεγονός, από τη διερεύνηση του θέματος που έκαμε η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, ότι διαπιστώσαμε ότι κάθε χρόνο σε κάποια εποχιακή περίοδο και ιδιαίτερα Νοέμβριο -Φεβρουάριο -Μάρτιο, παρουσιαζόταν έλλειψη ικανοποιητικών χώρων για το θέμα του εξαγωγικού εμπορίου των γεωργικών μας προϊόντων. Αυτό το θέμα, κάθε φορά που παρουσιαζόταν, κατά συνήθη πρακτική το αντιμετώπιζε με κάποιες προσπάθειες η Cyprus Airways, ο εθνικός μεταφορέας της Κύπρου.

Όμως ήταν σαφές για μας ότι αυτό αντιμετωπιζόταν εκ των ενόντων σε κάθε περίπτωση που παρουσιαζόταν η ανάγκη. Και εκείνο που απασχολούσε όλους τους ενδιαφερομένους, και ιδιαίτερα εμάς στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, ήταν πώς θα αντιμετωπίζετο πάνω σε σταθερή και μόνιμη βάση, ώστε να μη παρουσιάζεται αυτό το πρόβλημα και στο μέλλον.

Η προσωπική μου διαπίστωση και το συμπέρασμά μου από τις συζητήσεις και τις απόψεις που εκφράζονταν στην Επιτροπή από όλους τους ενδιαφερομένους είναι ότι ο μόνος τρόπος που θα μπορούσε και μπορεί ακόμα να αντιμετωπιστεί πάνω σε σταθερή και μόνιμη και ασφαλή βάση είναι μέσω των Κυπριακών Αερογραμμών. Αυτή την πρόθεση και αυτή τη διάθεση είχαν πράγματι οι Κυπριακές Αερογραμμές. Και ασφαλέστατα ο τρόπος που μας εξήγησαν ότι θα το αντιμετώπιζαν ήταν η ναύλωση ξένων αεροπλάνων, ειδικών γι' αυτό το σκοπό, από ξένες εταιρείες μέχρι να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα, πιθανώς με δικά τους αεροσκάφη, ειδικά γι' αυτό το σκοπό.

Όμως η ναύλωση ξένων αεροσκαφών από άλλες εταιρείες είναι πολύ φυσικό να παρουσιάζει δυσκολίες. Αυτές για να δείξουν ενδιαφέρον απαιτούσαν κάποιο πιο αυξημένο ναύλο το οποίο οι Κυπριακές Αερογραμμές προσπαθούσαν και περιόριζαν στο ελάχιστο δυνατό πλαίσιο και μάλιστα και με ζημιά τους, γεγονός που σήμαινε και επιχορήγηση δική τους γι' αυτό το σκοπό.

Δυστυχώς, αν δεν αντιμετωπίστηκε το πρόβλημα αυτό από τις Κυπριακές Αερογραμμές πάνω σε σταθερή και μόνιμη και ασφαλή βάση, το δικό μου συμπέρασμα είναι ότι δεν ήταν δική τους ευθύνη, αλλά δυστυχώς ευθύνη των αρμοδίων και ιδιαίτερα του αρμόδιου Υπουργείου. Ήταν σαφές ενώπιόν μας, από όλες τις συζητήσεις που κάναμε, ότι η επίσημη πλευρά δεν είχε πολιτική, δεν είχε θέση πάνω σ' αυτό το πρόβλημα και κυριολεκτικά πελαγοδρομούσε. Και θα αναφερθώ σε μερικά παραδείγματα.

Όταν, λόγω αυτής της ανάγκης, ο Σύνδεσμος Εξαγωγέων συνεβλήθη με τις Κυπριακές Αερογραμμές για την αντιμετώπιση αυτής της ανάγκης, όλως παραδόξως η επίσημη πλευρά αντί να ενδιαφερθεί για να δει πως θα το σταθεροποιήσει και τι θα κάμει, αναζητούσε άλλες λύσεις. Παραχώρησε άδειες σε άλλες εταιρείες με την υπόσχεση απλώς ότι πολύ σύντομα θα εξασφάλιζαν αεροσκάφη ειδικά γι' αυτό το σκοπό. Και ακόμα έδινε σημασία σε κάποιες προθέσεις άλλων εταιρειών ότι θα εξασφάλιζαν αυτές τις ανάγκες. Τα ονόματα των εταιρειών αναφέρονται και στην Έκθεση.

Οι εξαγωγείς ανησυχούσαν, διότι ήθελαν διασφάλιση σταθερής και μόνιμης και ασφαλούς βάσης. Δίνονταν υποσχέσεις από την επίσημη πλευρά ότι είχαν διαβεβαιώσεις ότι σε ένα, δύο, τρεις μήνες maximum, θα μπορούσαν αυτές οι εταιρείες να δρομολογήσουν αεροσκάφη και να αντιμετωπίσουν αυτή την ανάγκη. Μετά από ενάμιση χρόνο, αγαπητοί συνάδελφοι, περιμένουμε τις εξελίξεις χωρίς να πραγματοποιηθούν αυτές οι υποσχέσεις. Και αυτό δεν είναι υπεύθυνη συμπεριφορά, κατά τη γνώμη μου, των αρμόδιων φορέων που όφειλαν να προβληματιστούν, για να αντιμετωπίσουν αυτή την κατάσταση.

Προσωπικά, είμαι απόλυτα βέβαιος ότι από τότε, αν η επίσημη πλευρά και ιδιαίτερα το αρμόδιο Υπουργείο και οι αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες καθόριζαν πολιτική πάνω σ' αυτό το θέμα, καθόριζαν συγκεκριμένη θέση, χωρίς οποιεσδήποτε άλλες σκοπιμότητες ή επηρεασμούς οποιωνδήποτε ενδιαφερομένων δήθεν που τους έδιναν υποσχέσεις ότι θα κάμουν αεροπορικές εταιρείες και θα δρομολογήσουν αεροσκάφη, αυτό το θέμα θα ήταν λυμένο, μέσω της Cyprus Airways. Δεν είναι δύσκολο. Είμαι απόλυτα βέβαιος ότι το χρόνο που παρήλθε από τότε μέχρι τώρα, αν τον εκμεταλλεύονταν για να ενσκύψουν στο θέμα και να προβληματιστούν μαζί με τις Κυπριακές Αερογραμμές και με τους άλλους ενδιαφερόμενους, δηλαδή Σύνδεσμο Εξαγωγέων και Παραγωγών, το πρόβλημα θα ήταν ήδη λυμένο και δεν θα μας απασχολούσε καν τώρα.

Δυστυχώς δεν έγινε, και έχει δίκαιο ο συνάδελφος Ηλιάδης και συμφωνώ μαζί του ότι καθυστερήσαμε και εμείς μέχρι να το συζητήσουμε, για να ασκήσουμε την ανάλογη επιρροή μας. Όμως υπάρχει και το άλλο θέμα. Η επίσημη πλευρά γνώριζε τους προβληματισμούς της Επιτροπής, γνώριζε τις απόψεις της, γνώριζε τις παραστάσεις τις οποίες επανειλημένα κάναμε. Και το ερώτημα είναι: Τι έκαμε μέχρι σήμερα; Και μέχρι σήμερα ακόμα το θέμα εκκρεμεί και πάλι αναγκαζόμαστε να το αντιμετωπίσουμε εκ των ενόντων.

Είμαι απόλυτα βέβαιος, και αυτή την έκκληση κάνω, ότι αν και αυτή τη στιγμή το αρμόδιο Υπουργείο προβληματιστεί σοβαρά και υπεύθυνα ενσκύψει στο πρόβλημα, δεν είναι δύσκολο το πρόβλημα. Μπορεί να αντιμετωπιστεί πολύ εύκολα πάνω σε σωστή βάση, μόνιμη, μακροπρόθεσμη και ασφαλή, μέσω των Κυπριακών Αερογραμμών.

Αυτά θα ήθελα να αναφέρω για να μη θεωρητικολογούμε περισσότερο, διότι εμάς η συμβολή μας είναι καθαρά πολιτικής σημασίας για να δίνουμε τα ανάλογα μηνύματα στην Εκτελεστική Εξουσία. Αλλά εκείνο που μετρά είναι το ενδιαφέρον της Εκτελεστικής Εξουσίας και ιδιαίτερα του αρμόδιου Υπουργείου και των αρμόδιων υπηρεσιακών παραγόντων να ενδιαφερθούν και με σοβαρότητα και με υπευθυνότητα, να κάτσουν με τους ενδιαφερομένους για να βρουν μια λύση. Και οι λύσεις είναι πολύ απλές, αρκεί να καθορίσουν πολιτική μακροπρόθεσμη και μόνιμη και να μη πελαγοδρομούν με υποθετικές λύσεις ανάλογα με το ποιοι άλλοι ενδιαφέρονται ότι μπορεί δήθεν να τους προσφέρουν αυτή την υπηρεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Σειρά έχει ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η κυπριακή οικονομία στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στη γεωργική μας παραγωγή. Έχουμε κάνει ως κράτος τεράστιες επενδύσεις στο γεωργικό τομέα. Ήδη οι επενδύσεις έχουν αρχίσει να αποδίδουν καρπούς αυξάνοντας τη γεωργική παραγωγή με γοργούς ρυθμούς. Αναμένεται όμως να αυξηθεί ακόμα περισσότερο τα αμέσως προσεχή χρόνια. Οι επενδύσεις μας στο γεωργικό τομέα δεν είχαν ασφαλώς μόνο στόχο την ικανοποίηση της εσωτερικής αγοράς. Στόχος και η εξαγωγή των γεωργικών προϊόντων μας, όπως των φρέσκων φρούτων και λαχανικών.

Για να μπορέσουμε όμως να εξάξουμε τα φρούτα και λαχανικά μας με επιτυχία, είναι απαραίτητο να είμαστε πρώτο, ανταγωνιστικοί στο διεθνή τομέα και δεύτερο, πειστικοί, συνεπείς και ικανοί να ανταποκριθούμε στις ανάγκες των αγοραστών μας σε κάθε περίπτωση και σε κάθε χρονική περίοδο. Πώς όμως μπορεί να συμβεί τούτο αν δεν μπορούμε να εξασφαλίσουμε χαμηλά αεροπορικά ναύλα, αν δεν μπορούμε να εξασφαλίσουμε ικανοποιητικούς αεροπορικούς χώρους για μεταφορά των προϊόντων μας σε κάθε χρονική περίοδο;

Όπως τονίζεται στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, που φαίνεται ότι εξέτασε σφαιρικά το όλο πρόβλημα, υπάρχει πράγματι ανεπάρκεια αεροπορικών χώρων και ψηλά κόστα, ψηλά ναύλα. Τα μέτρα που λήφθηκαν από το αρμόδιο Υπουργείο φαίνεται ότι δεν ήταν ικανοποιητικά για λύση του

προβλήματος και έτσι το πρόβλημα συνεχίζει να υπάρχει και σήμερα, με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να εξάξουμε την παραγωγή μας, με όλες τις επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία αλλά ειδικότερα στα εισοδήματα των παραγωγών μας, που με τόσους κόπους και έξοδα παράγουν τα προϊόντα τους.

Η ευθύνη για λύση του προβλήματος, όπως τονίστηκε και από όλες τις αγροτικές οργανώσεις, βαρύνει την κυβέρνηση, η οποία έχει υποχρέωση να λύσει έγκαιρα και οριστικά το θέμα της επάρκειας αεροπορικών χώρων, όπως και το ύψος των σχετικών ναύλων. Στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής υπάρχουν οι σωστές εισηγήσεις τις οποίες η κυβέρνηση δεν πρέπει να παραγνωρίσει.

Η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, η Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, θα παρακολουθεί με ιδιαίτερο ενδιαφέρον το όλο πρόβλημα μέχρι την οριστική λύση του.

Κύριε Πρόεδρε,

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ότι τα όσα ανέφερε πριν λίγο από τούτο το βήμα ο συνάδελφος κ. Δ. Ηλιάδης δε μας βρίσκουν αντίθετους ή αδιάφορους. Αντίθετα. Το θέμα μάλιστα έχει εγερθεί και από άλλους συναδέλφους, όπως τους κυρίους Π. Στυλιανού και Α. Χρυσοστόμου σε προηγούμενες περιπτώσεις. Όμως πιστεύουμε ότι ο τρόπος λειτουργίας της Βουλής πρέπει να απασχολήσει ειδικά το Σώμα και όχι να ασχολούμαστε με τούτο περιστασιακά, όπως γίνεται σήμερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στη λίστα είναι ο κ. Ε. Ευσταθίου και μετά ο κ. Ν. Ηλία.

ΕΥ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα μιλούσα πάνω στο θέμα και δε θα λάμβανα το λόγο, αν δε γινόντουσαν ακριβώς οι παρατηρήσεις με τις οποίες οι προηγούμενοι συνάδελφοι έχουν συμφωνήσει. Διαφωνώ εντελώς και δε νομίζω ότι το Σώμα τούτο δεν ανταποκρίνεται στην αποστολή του. Είναι το μόνο Σώμα το οποίο εργάζεται κάτω από τις πιο αντίξοες συνθήκες και τα πιο περιορισμένα μέσα και επιτελεί έργο σπουδαίο και αξιολογότατο!

Παρά ταύτα υπάρχουν ελλείψεις. Και οι ελλείψεις συνίστανται στο ότι δε δόθηκαν τα αναγκαία μέσα για την ταχύτερη επιτέλεση του βουλευτικού έργου. Είναι η επιτέλεση του ογκοδέστατου αυτού έργου άθλος πολλές φορές του προσωπικού της Βουλής και των Βουλευτών, οι οποίοι αναλίσκουν σχεδόν το σύνολο του χρόνου τους στο να επιτελέσουν την αποστολή τους. Εδώ οι Βουλευτές -και το γνωρίζουμε όλοι μας-εργάζονται με έναν υπάλληλο ανά 8, που αποτελούν τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Σε άλλα Κοινοβούλια -και το ξέρουμε όλοι μας από τις επισκέψεις που κάνουμε- ο κάθε Βουλευτής έχει από 2 μέχρι 4 υπαλλήλους. Ο όγκος της εργασίας είναι τέτοιος που χωρίς υπερβολή καθένας από μας αναλίσκει 3 - 4 μέρες στη Βουλή για την επιτέλεση του έργου του, ενώ ταυτόχρονα -εφόσον το Σώμα αποτελεί τη λαϊκή αντιπροσωπεία- ο καθένας από μας ακούει δεκάδες και εκατοντάδες προβλήματα μηνιαίως και ετησίως, για να επιλύει τα κατ' ιδίαν προβλήματα των πολιτών, οι οποίοι πολλές φορές τυγχάνουν άδικης ή όχι ορθής μεταχείρισης από το κράτος.

Γι' αυτό το λόγο τις παρατηρήσεις του αγαπητού συνάδελφου κ. Δ. Ηλιάδη τις ερμηνεύω ως μήνυμα που πρέπει να διαβιβαστεί για την ανάγκη να εφοδιαστεί το Σώμα με πληρέστερα μέσα προς επιτέλεση του έργου και της αποστολής του.

Επίσης οι αποφάσεις και υποδείξεις του Σώματος αυτού πρέπει να διαμηνυθούν προς την Εκτελεστική Εξουσία, ότι δηλαδή θα πρέπει να τυγχάνουν σεβασμού, επ' απειλή της λήψεως όλων εκείνων των μέτρων που το Σώμα δικαιούται και έχει και τη συνταγματική νομική κάλυψη να πράξει, για να συμμορφώνονται οι άλλοι προς τις αποφάσεις του.

Ήδη ο ομιλών έχει υποδείξει από πολλού χρόνου και έγινε αποδεκτό ότι το Σώμα δικαιούται, με βάση την κείμενη νομοθεσία, να επιτελεί το ίδιο τη στελέχωση των υπηρεσιών του και να ετοιμάζει το δικό του προϋπολογισμό. Τούτο ας γίνει, για να μπορέσουμε να είμαστε ταχύτεροι στην επιτέλεση του έργου μας. Το Σώμα τούτο όχι μόνο, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι ανεύθυνο, αλλά είναι άξιο απορίας πώς κατορθώνει να επιτελεί ένα τόσο μεγάλο έργο με τόσο πολύ μικρά μέσα.

Τελειώνοντας θα έλεγα επί του σημείου τούτου ότι εκείνο που θα μπορούσε να πει κάποιος είναι να αποτιθεί φόρος τιμής προς τους συναδέλφους εκείνους, οι οποίοι αναλίσκουν το σύνολο σχεδόν του χρόνου τους για να εξυπηρετούν το λαό και να επιτελούν το νομοθετικό έργο της Βουλής των Αντιπροσώπων του λαού.

Και η ευκαιρία που δόθηκε για να γίνουν οι παρατηρήσεις αυτές είναι γιατί οι Κυπριακές Αερογραμμές, ο εθνικός δηλαδή αυτός μεταφορέας, δε λαμβάνει υπόψη την αναγκαιότητα για να διαθέτει και χώρο και μάλιστα που να είναι προσιτός οικονομικά, για την εξαγωγή των γεωργικών προϊόντων. Μα έπρεπε αυτό το θέμα άραγε να συζητηθεί από τη Βουλή, για να καταστεί αντιληπτό στην Εκτελεστική Εξουσία, στο Υπουργείο Οικονομικών, στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, ότι αυτό το αίτημα που υποβάλλεται συνεχώς από τις αγροτικές οργανώσεις τόσο συχνά, τόσο πολλές φορές, πρέπει να τύχει της δέουσας προσοχής και επίλυσης; Δηλαδή τώρα, επειδή το λέμε εμείς εδώ, τι προσθέτουμε περισσότερο στο αίτημα το οποίο, τόσο πολλές φορές υποβάλλεται -και υποβλήθηκε επανειλημμένα-από τους αγρότες, ένα από τα πλέον δίκαια και πλέον ορθά να αντιμετωπιστούν αιτήματα, για την υποβοήθηση των γεωργικών εξαγωγών.

Κατά συνέπεια νομίζω ότι θα πρέπει και η Εκτελεστική Εξουσία να αντιλαμβάνεται την αποστολή της και να επιτελεί το έργο της. Λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη το γεγονός ότι 25,000 περίπου δημόσιοι υπάλληλοι τη στελεχώνουν, ας κάνει και αυτή το έργο της και ας αφήσει τη Βουλή να επιτελέσει το δικό της το έργο με αυτά τα μέσα που διαθέτει, με τη δεκάδα δηλαδή ή τη δεκαπεντάδα των υπαλλήλων που της διαθέτει το κράτος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ν. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από τη θέση σας, βεβαίως.

Ν. ΗΛΙΑ:

Το πρόβλημα το οποίο συζητούμε σήμερα δεν είναι περσινό ή φετινό, όπως φρόντισαν να το παρουσιάσουν κάποιοι συνάδελφοι. Το πρόβλημα χρονολογείται από πολλά χρόνια και είναι αποτέλεσμα του ότι δε λήφθηκαν έγκαιρα τα σωστά και κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπισή του.

Το 1985 είχε φτάσει σε αρκετή οξύτητα το πρόβλημα, με αποτέλεσμα να κληθούν εμπειρογνώμονες από το εξωτερικό για να κάμουν μελέτες. Όχι μόνο μια αποστολή αλλά αργότερα και δεύτερη αποστολή εμπειρογνωμόνων για τις οποίες πληρώθηκαν αρκετές χιλιάδες λίρες. Δυστυχώς όμως αυτές οι μελέτες κλειδώθηκαν στα συρτάρια και αντί να εφαρμοστούν οι εισηγήσεις των μελετών που έγιναν από τους εμπειρογνώμονες, έγιναν προχειρότητες με το διορισμό ενός σώματος προώθησης εξαγωγών το οποίο κανένα αποτέλεσμα δεν έφερε και η κατάληξή του ήταν να διαλυθεί.

Εδώ θέλω να αναφέρω επίσης άλλες προχειρότητες οι οποίες γίνονταν. Γίνονταν εξαγωγές φθαρτών μέσω της ΣΕΔΙΓΕΠ κατά τέτοιο τρόπο, που, όπως αναφέρεται στην Έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής που έγινε γι' αυτό τον Οργανισμό, άφηναν περί τις εκατό χιλιάδες λίρες το χρόνο ζημιές με αποτέλεσμα και αυτές οι εξαγωγές των φθαρτών να σταματήσουν από τη ΣΕΔΙΓΕΠ.

Είναι ακόμα το πρόβλημα αυτό απόρροια του γεγονότος ότι, ενώ κάναμε αναπτυξιακά έργα και αναμέναμε αύξηση της παραγωγής, κανένα απολύτως μέτρο και καμιά πρόνοια δε λήφθηκε, για το πως αυτή η παραγωγή η οποία θα αυξανόταν διαρκώς θα μπορούσε να διατεθεί και πως θα εξασφαλίζονταν αεροπορικοί χώροι για τη διάθεση αυτής της παραγωγής.

Είναι εύκολο πράγμα να μετατωπίζει ένας ευθύνες. Είμαστε υπέρ της λήψης άμεσων μέτρων για τη λύση αυτού του προβλήματος, αλλά είμαστε και υπέρ της ορθής, αντικειμενικής αντίκρισης κάθε προβλήματος από αυτό το Σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Ηλιάδης θέλει να μιλήσει πάνω στο θέμα της καθυστέρησης των εργασιών της Βουλής;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι αυτό το θέμα, κύριε Ηλιάδη, δε θα σας δώσω το λόγο.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ ιδιαίτερα....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, σας παρακαλώ.

Είναι ένα θέμα πολύ μεγάλο και είναι ένα θέμα το οποίο αγωνιωδώς εξετάζει ο Πρόεδρος της Βουλής μαζί με την ηγεσία όλων των κομμάτων που εκπροσωπούνται σ' αυτό το Σώμα. Και είναι άδικο να ακούγονται κριτικές χωρίς να υπάρχει εγγεγραμμένο θέμα και είναι «out of the blow» όπως λένε οι Εγγλέζοι και να μην υπάρχει φειδώ σ' αυτή την κριτική, ούτε για τον Πρόεδρο της Βουλής, ούτε για εκείνον ο οποίος προεδρεύει της Βουλής ούτε για το Προεδρείο αυτού του Σώματος, που αγωνίζονται με κάθε τρόπο για να λύσουν αυτό το πρόβλημα το οποίο είναι τεράστιο.

'Οταν έχεις 250 θέματα εγγεγραμένα και πρέπει να συζητηθούν αυτά τα θέματα και όταν έχεις και τη Νομοθετική Εργασία η οποία επείγει, τους Κανονισμούς και όλα αυτά και τη δουλειά της Επιτροπής Οικονομικών, είναι ανθρωπίνως αδύνατο, με το προσωπικό το οποίο διαθέτουμε και με τα μέσα τα οποία διαθέτουμε να αντεπεξέλθουμε εγκαίρως προς την κατάσταση αυτή.

Το θέμα μελετάται σας λέω και είναι στο κέντρο της προσοχής του Προέδρου της Βουλής μαζί με την ηγεσία των κομμάτων. Το έχουμε συζητήσει εκατό φορές. Είναι ένα θέμα δύσκολο και πρέπει να το αντιληφθούμε όλοι μας ότι δε μπορεί να λυθεί από τη μια μέρα στην άλλη.

'Ηταν τελείως εκτός θέματος η ομιλία σας. Ο κύριος Φάντης δε σας σταμάτησε και γι' αυτό το λόγο δε σταμάτησα και εγώ τον κύριο Ευσταθίου, αλλά το θέμα αυτό είναι τεράστιο και δεν μπορεί να λυθεί σήμερα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή έγινε παρερμηνεία των όσων είπα, θα ήθελα να κάνω σαφές τι εννοούσα, και γι' αυτό σας παρακαλώ, να έχω ελάχιστα λεπτά, γιατί πράγματι το θέμα είναι σοβαρό και, εφόσον ελέχθη και εφόσον υπήρξε και παερμηνεία του, τουλάχιστον ας μου επιτραπεί να κάνω σαφές τι εννοούσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα ήταν καθαρό τι εννοούσατε, κύριε Ηλιάδη, Οι λέξεις που χρησιμοποιήσατε είναι της καθομιλουμένης ελληνικής γλώσσας και ο καθένας αντιλήφθηκε τι θέλατε να πείτε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εν πάση περιπτώσει, αν μου επιτρέπετε, θέλω να κάνω σαφές ότι η κριτική την οποία έκανα ισχύει, την εννοώ και έχω την εντύπωση ότι είναι απόλυτα σωστή. Αν μου επιτρέψετε, μόνο για δύο λεπτά .....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μόνο που είναι εκτός θέματος.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μπορεί, δε λέω ότι είναι εντός θέματος .....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά δε μπορούμε να συζητούμε...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ναι, αλλά σε μια συζήτηση με τέτοια καθυστέρηση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη, δε μπορούμε να συζητούμε θέματα τα οποία είναι εκτός της ημερήσιας διάταξης. 'Εχουμε ήδη 25 θέματα. Για όνομα του Θεού! Πού θα πάμε;

Ο κύριος Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι το σαφές μήνυμά σας προς τον έντιμο συνάδελφο, κύριο Ηλιάδη, είναι ότι με την επιμονή του καθυστερεί το κοινοβουλευτικό έργο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς. 'Οταν όλοι μιλούμε εκτός θέματος, καθυστερείται το έργο το οποίο είναι εδώ στην ημερήσια διάταξη.

Λοιπόν, άλλος ομιλητής επί της ουσίας του θέματος;

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μια διευκρίνηση μόνο επί της ουσίας του θέματος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Θα ήθελα να διευκρινήσω και πάλι, κύριε Πρόεδρε, ότι ενώπιον της Επιτροπής δεν εξετάσαμε το θέμα του εξαγωγικού εμπορίου της Κύπρου και να μην το παίρνουμε προς εκείνη την κατεύθυνση. Εξετάσαμε το ειδικό θέμα που είναι και σήμερα ενώπιόν μας, το πρόβλημα αεροπορικών χώρων της περιόδου αυτής της αιχμής που αντιμετωπίζεται η ανάγκη. Αυτό ήταν το θέμα.

Ήταν σαφές από όλες τις συζητήσεις τις οποίες κάναμε και είναι αυτό το μήνυμα που θέλω να δώσω και στο Σώμα αλλά και προς όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, δηλαδή το εξής: Ήταν σαφές το πρόβλημα. Θα το αναλάβει η Cyprus Airways επί σταθερής, μόνιμης και ασφαλούς βάσης για το μέλλον;

Πιστεύω, η εντύπωσή μου είναι, ότι αν αυτή είναι η θέση, μπορεί να το αντιμετωπίσει. Ή τελικά θα το αναλάβουν κάποιοι άλλοι και ποια ασφάλεια θα υπάρχει στους άλλους; Και πάνω σ' αυτό δεν πήραμε θέση. Αν καθοριστεί αυτό το στοιχιώδες θέμα, το πρόβλημα, επιμένω ότι αντιμετωπίζεται πολύ εύκολα. Διότι πρέπει να δώσω μια εξήγηση. Η Cyprus Airways έλεγε: «Αν το αναλάβω θα ξέρω ότι θα προγραμματιστώ, αλλά δεν μπορώ να πάω να συμβάλλομαι και από την άλλη να ακούω ότι υπάρχει περίπτωση να το αναλάβουν κάποιοι άλλοι. Αν θα το αναλάβουν άλλοι, αποποιούμαι εγώ της ευθύνης. Δεν με ενδιαφέρει. Αν όμως θα το αναλάβω εγώ, και θα επωμιστώ εγώ την ευθύνη, και μαζί με όλους τους ενδιαφερομένους, και την κυβερνητική πλευρά, θα το προγραμματίσουμε μακροπρόθεσμα και τότε να κάτσουμε να δούμε πάνω σε ποια βάση θα το βάλουμε».

Οπότε επιμένω ότι, αν καθοριστεί αυτό το θέμα, πολύ απλά λύεται. Αυτό το μήνυμα και αυτή τη διευκρίνηση ήθελα να δώσω στο Σώμα και το μήνυμά μας που πρέπει να πάει είναι να ξεκαθαρίσει αυτή η θέση. Οπότε αν υπάρξει ξεκαθάρισμα αυτής της θέσης και προσανατολισμός προς τα πού θα κατευθυνθούν, είναι πολύ απλό, κύριε Πρόεδρε.

Αυτή τη διευκρίνηση ήθελα να κάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του θέματος. Πιστεύω ότι θα είμαι εντός θέματος τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ελπίζω.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Θέλω να ρωτήσω, κύριε Πρόεδρε, το Σώμα, πώς εμείς βοηθούμε στην επίλυση του προβλήματος αεροπορικού χώρου για τα εξαγώγιμα φρούτα και λαχανικά στην περίοδο Νοεμβρίου - Μαρτίου, όταν αυτό το θέμα τέθηκε από το Νοέμβριο του 1988 και το συζητούμε σήμερα. Και ρωτώ παρακάτω. Δε μπορούσε αυτή η έκτακτη συνεδρίαση, για να είναι εποικοδομητική και να ασκήσει πίεση σε εκείνους που πρέπει να ασκηθεί η πίεση, να γίνει αυτή η έκτακτη

συνεδρίαση το Γενάρη του 1989, αντί το Γενάρη του 1990; Και τι σημασία έχει αυτό με τα πληρέστερα μέσα τα οποία δε διαθέτουμε ή με το λίγο προσωπικό το οποίο διαθέτουμε;

Όπως την κάνουμε σήμερα την έκτακτή μας, θα μπορούσαμε να την κάναμε πέρσι τέτοια μέρα και να είμαστε σε θέση να βοηθήσουμε πιο αποτελεσματικά τους αγρότες, και να μην καλυπτόμαστε πίσω από δικαιολογίες για λάθη για τα οποία είμαστε όλοι μας υπεύθυνοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορεί να έγιναν λάθη, κύριε Ηλιάδη, αλλά πρέπει να παραδεκτείτε και εσείς όμως ότι, όταν το Προεδρείο αυτού του Σώματος αντιμετωπίζει 250 θέματα εγγραφόμενα κάθε χρόνο, ρωτώ πώς είναι δυνατό να αντεπεξέλθει, ιδιαίτερα όταν καθόμαστε να συζητήσουμε 25 θέματα σε δύο μέρες, και συζητούμε μόνο πέντε. Δε μέμφομαι κανένα αλλά αυτή είναι η πραγματικότητα. Και διερωτώμαι πώς είναι δυνατό και τι εισηγείστε εσείς;

Να σας φωνάξουμε μια μέρα, όταν ο Πρόεδρος της Βουλής θα είναι εδώ, γιατί αγωνιωδώς ασχολούμαστε μ' αυτό το θέμα, να μας πείτε τις απόψεις σας να δούμε πώς θα λυθεί αυτό το πρόβλημα. Γιατί πραγματικά είναι πρόβλημα και το βλέπω. Και αν λυθούν αυτά τα 25 θέματα τα οποία έχουμε σήμερα, υπάρχουν άλλα 225 τα οποία εκκρεμούν και άλλα 25 τα οποία θα εγγραφούν την προσεχή Πέμπτη. Και διερωτώμαι πού θα πάμε;

Ο κύριος Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με τις παρατηρήσεις σας, φαίνεται ότι είναι κοινή ανησυχία το θέμα που παρουσιάζεται και το οποίο τόσο γλαφυρά έχει περιγράψει ο συνάδελφος Ηλιάδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και δε διαφωνώ μαζί του. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Η εμπειρία από την έκτακτη αυτή συνεδρία της Βουλής, φαίνεται ότι μπορεί να μας οδηγήσει στην υιοθέτηση καθιερώσεως και άλλων τέτοιων έκτακτων συνεδριάσεων για τα θέματα του Κεφαλαίου Δ'. Επίσης πρέπει να κάνουμε καθαρό ότι η Βουλή, τα θέματα του Κεφαλαίου Δ', δεν τα συζητά ακαδημαϊκά.

Και όπως έχει χρέος να παρακολουθεί την εκτέλεση των Νόμων που ψηφίζει, έχει χρέος να παρακολουθεί και την πορεία και την τύχη των θεμάτων που συζητά και στέλλει στην Εκτελεστική Εξουσία. Και αν φανεί ότι η ανταπόκριση ή η θέση είναι ότι όλα αυτά ηχούν σε ώτα μη ακουόντων, έχει και τον τρόπο και τα μέσα το Κοινοβούλιο να κάμει σεβαστά αυτά τα οποία εισηγείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφίδη, το θέμα δεν είναι τόσο απλό. Να πούμε ότι θα κάνουμε δύο συνεδριάσεις τη βδομάδα για να εξαντλήσουμε το Κεφάλαιο Δ'. Πού είναι το προσωπικό που θα τα κάμει αυτά τα πράγματα; Ήδη το προσωπικό το οποίο έχουμε είναι ελλιπές. Και διερωτώμαι πώς θα γίνει αυτή η ιστορία χωρίς προσωπικό;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζούμε σε πολιτεία όπου υπάρχει διάκριση των εξουσιών. Και πρέπει να επαναφέρουμε με τον πιο ισχυρό τρόπο τη θέση ότι οι ανάγκες του Κοινοβουλίου ή των τριών εξουσιών πρέπει να ικανοποιούνται στο ακέραιο, για να μπορούν να αντεπεξέρχονται στο έργο τους και την αποστολή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως. Ο κύριος Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα. Ο κύριος Ηλιάδης, όπως και εσείς είπατε, έχει απόλυτο δίκαιο στο να συζητούμε ορισμένα θέματα, είτε είναι στο Κεφάλαιο Δ΄, είτε είναι αλλού, στην πραγματική τους ώρα, για να έχουν αντίκρισμα.

Δε διαφωνώ μαζί σας ότι υπάρχουν δυσκολίες εξ αντικειμένου, είτε με το προσωπικό ή οτιδήποτε άλλο, αλλά αν αυτή η Βουλή θα θέλει να επιτελέσει το σοβαρό της έργο, θα πρέπει να βρούμε τρόπους να αντιμετωπίσουμε αυτή την κατάσταση. Όπως είπατε μελετάται το θέμα αλλά έστω και τώρα, θα μπορούσε η συνεδρία της Βουλής, ακόμα και της Πέμπτης να ξεκινά από το πρωί και να συνεχίζει όλη μέρα για να μπορέσει να καλύψει αυτά τα θέματα.

Πάντως πολλά θέματα τα οποία υπάρχουν, για να μην ανοίξει αυτό το Κεφάλαιο, πολλά θέματα τα οποία υπάρχουν και σήμερα στην ημερήσια διάταξη, αν καθυστερούσαν ακόμα λίγο, δεν θα είχαν καμιά έννοια, διότι μπορούσε ο χρόνος να μας προκαταλάβει και να συζητούμε εδώ ακαδημαϊκά, ενώ είναι ουσιαστικής σημασίας.

Γι΄ αυτό το λόγο νομίζω ότι δεν πρέπει να συζητηθεί περισσότερο, αλλά το Προεδρείο μαζί με τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους να βρουν τρόπο αντιμετώπισης του πολύ σοβαρού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι το θέμα μας έχει εξαντληθεί. Το μήνυμα το οποίο πρέπει να δοθεί στην Εκτελεστική Εξουσία είναι ότι πρέπει να αποφασίσει πρώτα απ΄ όλα ποια είναι η πολιτική επί του θέματος τούτου και δεύτερο την πολιτική αυτή να φροντίσει να τη θέσει σε εφαρμογή, είτε χορηγώντας άδειες σε άλλες εταιρείες, είτε ενισχύοντας τον εθνικό μεταφορέα, τη Cyprus Airways, ούτως ώστε να αναπτύξει και να επιλύσει το θέμα αυτό.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ΄ αρ. 8, που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κων Μανώλη Χριστοφίδη, Πέτρου Στυλιανού, Χρίστου Πέτα και Τάκη Χατζηδημητρίου.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Η ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΚΡΙΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΛΥΜΠΙΩΝ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΠΛΗΓΕΙΣΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 1989, στην οποία παρευρέθηκαν ο αξιότιμος Υπουργός Εσωτερικών, ο αναπληρωτής Έπαρχος Λευκωσίας, καθώς επίσης ο κοινοτάρχης και μέλη της Χωριτικής Αρχής Λυμπιών. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρών και ο εκ των εισηγητών του θέματος Βουλευτής κ. Π. Στυλιανού.

Το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 5 Οκτωβρίου 1989 από τα αξ. Μέλη της κ. Μ. Χριστοφίδη, Π. Στυλιανού, Χρ. Πέτα και Τ. Χατζηδημητρίου και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Εσωτερικών για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα οι εκ των εισηγητών του Βουλευτές κ. Π. Στυλιανού και Χρ. Πέτας τόνισαν την ανάγκη της συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες όπως ήδη έγινε και με άλλες ακριτικές κοινότητες, μέτρο που θεωρείται επιβεβλημένο για να παρασχεθούν τα απαραίτητα κίνητρα για ανάπτυξη και για παραμονή των κατοίκων στην εν λόγω κοινότητα. Τα κίνητρα αυτά, υποστήριξαν οι ίδιοι, μπορεί να έχουν είτε τη μορφή οικονομικής βοήθειας είτε τη μορφή επιχορήγησης του κόστους ανέγερσης κατοικιών στην κοινότητα, και αυτό μέσα στα πλαίσια της ίσης μεταχείρισης παρόμοιων περιοχών και προσφύγων που αποφασίζουν να στεγαστούν σε ιδιόκτητη κατοικία.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής ο Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε ότι το Υπουργείο του επικροτεί το προτεινόμενο μέτρο για την ενίσχυση της κοινότητας των Λυμπιών, γι' αυτό και προτίθεται να υποβάλει σχετική πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για υιοθέτησή του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, χαιρετίζοντας την πιο πάνω δήλωση του Υπουργού Εσωτερικών, καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει το ταχύτερο στις αναγκαίες ενέργειες για την παροχή βοήθειας στα νέα ζευγάρια που θα ανεγείρουν κατοικία στα Λύμπια, μέτρο που θα πρέπει στα πλαίσια της ίσης μεταχείρισης να επεκταθεί και στις περιπτώσεις προσώπων που κατοικούν σ' ολόκληρη τη γραμμή αντιπαράταξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν πρόκειται να κλείσουμε σύντομα, να αρχίσουμε τη συζήτηση. Αν υπάρχουν πολλοί ομιλητές και μακροσκελείς, τότε να την αφήσουμε το απόγευμα.

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλες αυτές οι εισηγήσεις έχουν υιοθετηθεί προς ικανοποίηση των εγγραψάντων το θέμα. Δε βλέπω κανένα λόγο γιατί πρέπει να γίνουν ομιλίες. Απλώς εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για τη ρύθμιση αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Εντάξει.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Όπως έχει αναφέρει και ο συνάδελφος κ. Ν. Μουσιούττας, έντιμε κύριε Πρόεδρε, το θέμα έχει ήδη οριστικοποιηθεί. Ο Υπουργός απάντησε, συγκεκριμένα, θετικά σε γραπτές Ερωτήσεις που του είχαμε υποβάλει στη Βουλή και επομένως έχει κλείσει αυτό το θέμα.

Όμως επειδή πολλοί συνάδελφοι, όπως πληροφορούμαι, θέλουν να θίξουν το γενικότερο θέμα της γραμμής αντιπαράθεσης και των ακριτικών κοινοτήτων, θα κάμω ακόμα μια κοινοποίηση: Πως την προσεχή Δευτέρα θα δρομολογηθεί η σύσταση Διακομματικής Επιτροπής για αντίκριση του όλου θέματος των ακριτικών περιοχών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το γενικό θέμα των ακριτικών περιοχών, κύριε Στυλιανού, δεν περιλαμβάνεται σ' αυτό το θέμα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Το ξέρω, κύριε Πρόεδρε. Αλλά σπεύδω να το πω, γιατί πλείστοι συνάδελφοι είπαν πως επρόκειτο να θίξουν αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Ας το θίξουν τότε, όταν θα εγερθεί.

Ο κ. Μ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο Αττίλας δεσπόζει στο ύψωμα έναντι των Λυμπιών και είναι αβάσταχτα προκλητική η παρουσία του, γιατί χρησιμοποιεί, μολύνοντάς το, το μικρό ιστορικό εκκλησάκι του Σταυρού, προσβάλλοντας τα ιερά και τα όσιά μας, προσβάλλοντας τη θρησκευτική και την εθνική μας συνείδηση και αξιοπρέπεια.

Η κοινότητα των Λυμπιών στέκει αταλάντευτη στη γραμμή του Αττίλα πραγματικός Ακρίτας, και θα 'ταν άρνηση και της ιστορίας και της γεωγραφίας η άρνηση χαρακτηρισμού των Λυμπιών ως ακριτικής κοινότητας.

Με αυτά υπόψη, εκτιμούμε και επαινούμε την άμεση ανταπόκριση της Εκτελεστικής Εξουσίας και την επίλυση του όλου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω, κύριοι, ότι το θέμα έχει λήξει.

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω κι εγώ ότι ιδού που μια πρωτοβουλία που λήφθηκε από όλες τις πλευρές της Βουλής είχε αυτό το αποτέλεσμα. Διότι έγιναν οι δέουσες παραστάσεις εκεί που έπρεπε να γίνουν και

τονίστηκε με αποφασιστικότητα, εφόσον επρόκειτο για πρόταση που αντιπροσώπευε όλα τα έδρανα του Σώματος αυτού, έφερε αυτό το αποτέλεσμα. Το τιθέμενο όμως ερώτημα είναι: Δεν έβλεπε η Εκτελεστική Εξουσία ότι τα Λύμπια βρίσκονται κάτω από τη σκιά του Αττίλα και έπρεπε η Βουλή να σπεύσει και να ασκήσει πιέσεις; Δηλαδή στο χώρο εδώ που ζούμε, η μη ισότιμη μεταχείριση των πολιτών γίνεται ισότιμη, όταν πάει η Βουλή και μιλήσει; Δεν είναι το καθήκον του κράτους μόνου του, μέσα στα πλαίσια της αποστολής του, να αντιμετωπίζει τους πολίτες του με δικαιοσύνη και ισοτιμία; Αυτό είναι που ήθελα να θέσω, κύριε Πρόεδρε, και θα καθήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε.

Είμαστε εντός του θέματος αν αναφερθούμε και για το θέμα Πύλας, διότι στην Έκθεση λέει ότι «και να μελετηθεί και η ένταξη και άλλων ακριτικών περιοχών». Ως Βουλευτής Αμμοχώστου θα ήθελα να αναφέρω ότι ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Τσιέττη, το θέμα των ακριτικών περιοχών είναι τεράστιο. Και δεν είναι μόνο τα Λύμπια. Υπάρχουν πάρα πολλές άλλες ακριτικές περιοχές. Δεν πρόκειται να ασχοληθούμε με το γενικό θέμα σήμερα. Σήμερα ασχολούμαστε μόνο με τα Λύμπια. Και νομίζω ότι το θέμα έκλεισε.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς συμφωνούμε με την Έκθεση που λέει ότι κι άλλες περιοχές είναι ακριτικές, όπως είναι και η Δερύνεια και η ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν μπορούμε να τα ανακατεύουμε όλα. Διότι στο τέλος δε θα γίνει τίποτε.

Λοιπόν, νομίζω έχει κλείσει και αυτό το θέμα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Ο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας και τα επιβαλλόμενα άμεσα διορθωτικά μέτρα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού). (10.3.1988).

Έχω τη γνώμη ότι τώρα είναι η κατάλληλη ώρα να διακόψουμε και να επανέλθουμε μια ώρα νωρίτερα από την προκαθορισμένη. Δηλαδή να γυρίσουμε πίσω στις 3.00 μ.μ., ούτως ώστε να κόψουμε λίγο δρόμο.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Πώς θα το μάθουν εκείνοι που λείπουν;

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα το μάθουν όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ας το μάθουν.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και να μην το μάθουν, Δήμο, δεν υπάρχει πρόβλημα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Μήπως τύχει να πέσει η Αγιά Σοφιά όσπου να το μάθουν;

(Γελά)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν πέφτει, μη φοβάσαι, Νίκο!!

('Ωρα διακοπής: 1.00 μ.μ.)

Απογευματινή συνεδρία

('Ωρα επανέναρξης: 3.26 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Συνεχίζουμε, κύριοι συνάδελφοι, την πρωϊνή συνεδρία και αρχίζουμε από το πέμπτο θέμα της ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας και τα επιβαλλόμενα άμεσα διορθωτικά μέτρα», θέμα που έχει γραφτεί με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού, και καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας να διαβάσει την 'Εκθεση.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΑΜΕΣΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΑΜΕΣΑ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Ρήνα Κατσελλή
Αλέκος Μαρκίδης
Νίκος Αναστασιάδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Μιχάλης Παπαπέτρου
Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Μαϊου και 24 Οκτωβρίου 1989. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού και του Τμήματος Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και 'Εργων. Στην ίδια συνεδρία της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού.

'Οπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή στις 10 Μαρτίου 1988 με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας για μελέτη και ετοιμασία σχετικής 'Εκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ανέφερε ότι ο καθεδρικός ναός των αρχών του 13ου αιώνα της Αγίας Σοφίας, που

συνιστά ένα από τα πιο λαμπρά δείγματα εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής σε όλο τον κόσμο, έχει σύμφωνα με πληροφορίες εγκαταλειφθεί πλήρως από το ψευδοκράτος Ντενκτάς, με αποτέλεσμα να κινδυνεύει να καταρρεύσει. Συγκεκριμένα έχουν επισημανθεί πολύ επικίνδυνες ρωγμές σ' όλο το μήκος της στέγης της εκκλησίας, έχουν μετακινηθεί επικίνδυνα ορισμένες αντηρίδες που αντιστηρίζουν τη στέγη και έχει επισημανθεί αστάθεια στα θεμέλια με αποτέλεσμα ν' απαιτείται ενίσχυσή τους. Ο Ιταλός Αρχιτέκτοντας Κάρλο Μούσο που υπέβαλε αναλυτική έκθεση το 1970 διαπλάτυνε τα θεμέλια, αλλά δεν πρόλαβε να τα ενισχύσει, με επακόλουθο να επιβάλλεται η άμεση ενίσχυσή τους με ενέσεις. Ακόμα πιο ανησυχητικές, πρόσθεσε ο εισηγητής του θέματος, είναι οι ανεπίσημες πληροφορίες που διέρρευσαν από πολλές πηγές σύμφωνα με τις οποίες η κατάσταση παρουσιάζεται ακόμα πιο δραματική με την πάροδο του χρόνου, με αποτέλεσμα, αν οι πληροφορίες που έχουν δοθεί είναι σωστές, το λαμπρό αυτό δείγμα της μεσαιωνικής αρχιτεκτονικής να κινδυνεύει να καταρρεύσει. Ιδιαίτεροι κίνδυνοι, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, εμφανίζονται ακόμα και στην περίπτωση σεισμικής δόνησης μικρής έστω έντασης.

Όπως ανέφεραν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού, ενόψει των μέτρων που έχουν μέχρι σήμερα ληφθεί δεν υπάρχει άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του ναού της Αγίας Σοφίας, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η κατάσταση του ναού δεν είναι ανησυχητική. Για πρώτη φορά εντοπίστηκαν άμεσοι κίνδυνοι για το ναό το 1969 από τον εμπειρογνώμονα Κάρλο Μούσο , ο οποίος κλήθηκε από τη Δημοκρατία για να εξετάσει σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιοτήτων τα προβλήματα που παρουσίαζε ο ναός της Αγίας Σοφίας. Ο πιο πάνω εμπειρογνώμονας, ο οποίος παρέμεινε στην Κύπρο και ασχολήθηκε με το θέμα αυτό για 2 1/2 περίπου χρόνια, υπέβαλε έκθεση με εισηγήσεις για τη στερέωση του ναού οι οποίες και υιοθετήθηκαν από την κυβέρνηση. Με βάση τις εισηγήσεις του πιο πάνω εμπειρογνώμονα άρχισε η εκτέλεση των έργων αναστήλωσης και στερέωσης του ναού σε διάφορες φάσεις από το 1970 μέχρι το 1974. Για την υλοποίηση των πιο πάνω έργων το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε δαπάνη συνολικού ύψους £100,000, με απόφασή του ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 1971. Ας σημειωθεί ότι το έργο της αναστήλωσης εντάσσεται στα προγράμματα ανάπτυξης για τα οποία συνεισφέρει κατά 50% και το ΕΒΚΑΦ. Μετά το 1974 η κυβέρνηση εκ των πραγμάτων αδυνατεί να πάρει από μόνη της οποιαδήποτε μέτρα για την προστασία του ναού. Εντούτοις μέσα στα πλαίσια του προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το ρυθμιστικό σχέδιο Λευκωσίας εντάσσεται και αριθμός έργων που αφορούν επιδιορθώσεις του ναού της Αγίας Σοφίας. Ειδικότερα ο εμπειρογνώμονας του πιο πάνω προγράμματος Ντανίλο Ντέμι εξέτασε το θέμα του ναού και ετοίμασε σχετική Έκθεση με την οποία ουσιαστικά υιοθετεί τις απόψεις του εμπειρογνώμονα Κάρλο Μούσο και εισηγείται τη λήψη ορισμένων μέτρων για την επιδιόρθωση του ναού τα οποία και υλοποιήθηκαν από το Διεθνές Πρόγραμμα Ανάπτυξης μέσα στο 1988.

Από τους εκπροσώπους του Τμήματος Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων αναφέρθηκε ότι εισηγήσεις του Ιταλού εμπειρογνώμονα Κάρλο Μούσο, που κλήθηκε από το Τμήμα Αρχαιοτήτων το 1969 για να εξετάσει την κατάσταση του ναού της Αγίας Σοφίας, φαίνεται να έχουν υιοθετηθεί και από τον εμπειρογνώμονα του προγράμματος ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών Ντανίλο Ντέμι. Εντούτοις οι πιο πάνω εκπρόσωποι εισηγήθηκαν όπως δοθεί και στο Τμήμα τους η Έκθεση του πιο πάνω εμπειρογνώμονα, ώστε να μπορέσουν να δώσουν τη δική τους εκτίμηση για τις εργασίες που θα πρέπει να γίνουν στο ναό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού άκουσε τις απόψεις όλων των αρμοδίων πάνω στο θέμα, είναι της γνώμης ότι θα πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια από μέρους της Δημοκρατίας για να αποτραπεί οποιαδήποτε ανεπανόρθωτη ζημιά ή και κατάρρευση του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας που ομολογουμένως αποτελεί εξαιρετικό δείγμα εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής. Για το σκοπό αυτό η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι το Τμήμα Αρχαιοτήτων θα πρέπει να συνεργαστεί με το πρόγραμμα ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών και να ζητήσει όπως του παραχωρηθούν οποιεσδήποτε εκθέσεις εμπειρογνωμόνων υπάρχουν, προκειμένου να εξαχθούν τα σωστά πορίσματα και να γίνουν οι σχετικές εισηγήσεις για τη σωστή αντιμετώπιση του προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα, occasionae data, ευκαιρίας δοθείσης, όπως λεν και οι φιλόλογοι, να αναφέρω πως κατά τη συζήτηση του θέματος που είχαμε εγγράψει, «Η σύληση της Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο», στη δευτερολογία μου είχα υποβάλει, βασισμένος και στις εξαίρετες εισηγήσεις των συναδέλφων Δημήτρη Ηλιάδη, Γεώργιου Σαββίδη, Μανώλη Χριστοφίδη και άλλων συναδέλφων, δέσμη μέτρων για κατεγγελία του οργίου των συλήσεων στην κατεχόμενη Κύπρο, κι ανάληψη σειράς ενεργειών για ανάσχεσή του. Όμως αυτές οι εισηγήσεις παραμένουν αδρανούσες. Γι' αυτό θα σας παρακαλούσα, αν δεν υπάρχει ένσταση, να δοθούν οδηγίες από μέρους σας για προώθησή τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επρόκειτο να δοθεί ένα μήνυμα από τη συζήτηση αυτού του θέματος της Αγίας Σοφίας, θα έπρεπε το μήνυμα τούτο να ήταν ότι τα μνημεία του πολιτισμού και της τέχνης μας διατρέχουν θανάσιμο κίνδυνο, ότι υπάρχει μια εσκεμμένη, ολέθρια προσπάθεια για να εξαλειφθούν οι μαρτυρίες της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και ότι πλέον τα ευρωπαϊκά όργανα τα οποία προασπίζουν τα μνημεία του πολιτισμού της Ευρώπης θα πρέπει να ειδοποιηθούν για να πάρουν τα κατάλληλα μέτρα, διότι τα μνημεία αυτά είναι μνημεία που ανήκουν σε όλη την Ευρώπη, δεν είναι μόνο δικά μας μνημεία, και ότι το νέο φαινόμενο, το πολιτικοθρησκευτικό φαινόμενο του Ισλαμισμού δεν έχει αφήσει πια καμιά αμφιβολία ότι καταστρέφει τα πάντα με σκοπό να εξαλειφθούν οι μαρτυρίες για την ύπαρξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Γι' αυτό το λόγο παρακαλώ όπως δώσετε το μήνυμα πως όλες εκείνες οι εισηγήσεις οι οποίες θα βγουν από τη Βουλή κατά τη συζήτηση του θέματος αυτού ουσιαστικοποιηθούν και υλοποιηθούν από την Εκτελεστική Εξουσία, άλλως πως δεν πρόκειται να πραμείνει τίποτε. Διότι αν ο ναός της Αγίας Σοφίας, ο οποίος έχει γίνει τούρκικο τέμενος, κινδυνεύει, τι θα γίνει με τις άλλες εκκλησίες

που είναι σταύλοι ή αποθήκες ή τι θα γίνουν οι αρχαιολογικοί μας χώροι, οι οποίοι, συνεχώς καταληστεύονται και πωλούνται τα ευρήματα στους αρχαιοκαπήλους; Δεν τα προστατεύει κανένας. Αν αυτό το προστατεύει ο Ισλαμισμός τώρα, επειδή είναι τέμενος, τι γίνεται με όλα τα άλλα;

Αυτό θα ήθελα να παρακαλέσω την εντομότητά σας, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Συμφωνώ με το συνάδελφο κ. Ευσταθίου ότι το μήνυμα πρέπει να δοθεί. να ληφθούν μέτρα ώστε στις κατεχόμενες περιοχές να προστατευθεί η πολιτιστική κληρονομιά του τόπου μας, αλλά και για να μην υποχρεώνονται και οι Βουλευτές να εξειδικεύουν κάθε φορά το ζήτημα, σήμερα είναι η τάδε εκκλησιά ή το τάδε μοναστήρι. Και μέσα στο ίδιο πνεύμα θα ήθελα να αναφέρω κι' εγώ ότι υπάρχει ακόμα ένα μήνυμα που λέει ότι το μοναστήρι του Απόστολου Ανδρέα έχει διαβρωθεί από τις τρικυμίες και υπάρχει κίνδυνος να καταρρεύσει. Παρόλο που υπάρχουν πληροφορίες ότι οι Τούρκοι θα πάρουν μέτρα για να το διορθώσουν, ωστόσο υπάρχει ανησυχία εκ μέρους των προσφύγων της Καρπασίας και υποβάλλουν μέσω μας ότι πρέπει και σ' αυτό το σημείο να παρθούν μέτρα από την κυβέρνηση και να γίνουν τα ανάλογα διαβήματα για διόρθωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον είναι δυνατό να παρθούν μέτρα, διότι καθώς γνωρίζετε, αν θα παρθούν μέτρα αυτά θα παρθούν από το διεθνή παράγοντα με την ενέργεια της Κυπριακής Κυβέρνησης διότι δυστυχώς δεν μπορούμε άμεσα να φροντίσουμε για την επιδιόρθωση αυτών των μνημείων. Είναι ανάγκη οι ενέργειές μας να στρέφονται προς τους διεθνείς πολιτιστικούς παράγοντες, ούτως ώστε να φροντίσουν για τη διάσωση αυτών των μνημείων. Άλλωστε πολλά από τα μνημεία αυτά, συμπεριλαμβανομένου και του ιερού ναού της Αγίας Σοφίας, που είναι τώρα τζαμί, έχουν συμπεριληφθεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης μέσα στα μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης, και είναι θέματα τα οποία ασφαλώς βρίσκονται στο κέντρο της προσοχής του Τμήματος Αρχαιοτήτων και πολλών άλλων αρμόδιων παραγόντων της Κυπριακής Κυβέρνησης.

Εν πάση περιπτώσει το μήνυμα προς την κυβέρνησή μας είναι ότι πρέπει να εντατικοποιηθούν οι ενέργειες για τη διάσωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δεν θα ήταν ασέβεια η εκδαπάνηση του χρόνου, θα σας παρακαλούσα να ξαναδούμε όλη εκείνη τη σειρά των αποφάσεων του Σώματος, όλη εκείνη τη δέσμη των εισηγήσεων που στηρίχτηκε πάνω σε όλα τα κόμματα της Βουλής και κωδικοποιήθηκε, να την ξαναβλέπαμε για να την προωθήσουμε. Αυτό ήταν που ήθελα να παρακαλέσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν την έχω υπόψη μου αυτή τη στιγμή.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θα τη θέσω υπόψη σας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βέβαίως. Εφόσον θα προωθηθεί αυτό το θέμα, η γραμματεία θα φροντίσει να τη θέσει υπόψη του Προέδρου της Βουλής, ο οποίος και θα πάρει τα ανάλογα μέτρα.

Λοιπόν, προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργείται λόγω του μεγάλου πλεονάσματος σταφυλιών και οι τρόποι αντιμετώπισής του».

Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, κατόπιν εισήγησης των Βουλευτών Λεμεσού και Πάφου.

Υπάρχει εισήγηση η Έκθεση αυτή να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΤΟ ΤΕΡΑΣΤΙΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΤΑΙ ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΟΣ ΣΤΑΦΥΛΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε αυτεπάγγελτα το πιο πάνω θέμα, που ενέγραψαν οι Βουλευτές Λεμεσού και Πάφου, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής, των οινοβιομηχανιών και άλλοι εκπρόσωποι αμπελουργών. Στη συνεδρίαση αυτή ήταν επίσης παρόντες και οι αξιότιμοι Βουλευτές κ. Γ. Παπαδόπουλος, Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδης.

Εισάγοντας το θέμα από μέρους όλων των εισηγητών ο Πρόεδρος της Επιτροπής, Βουλευτής κ. Παναγίδης, εξέθεσε το μέγεθος του προβλήματος και ζήτησε από την Εκτελεστική Εξουσία να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για την παραλαβή ολόκληρης της παραγωγής σταφυλιών.

Εκφράζοντας τις απόψεις του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων, αλλά και της κυβέρνησης γενικότερα, ο Πρόεδρος του Σ.Α.Π. ανέφερε πως η φετινή παραγωγή είναι πολύ πιο μεγάλη σε σύγκριση με άλλες χρονιές και, παρόλο που οι οινοβιομηχανίες παραλαμβάνουν με γοργό ρυθμό τα σταφύλια, εντούτοις παρουσιάστηκε ένα περίσσευμα γύρω στα 8 με 10 εκατομμύρια κιλά. Για την αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής δηλώθηκε ότι η κυβέρνηση έχει προγραμματίσει την παραλαβή και του περισσεύματος αυτού με σκοπό να το καταστρέψει,

αφού προηγουμένως αποζημιώσει τους παραγωγούς με 6 1/2 σεντ το κιλό. Για το σκοπό αυτό έχουν ετοιμαστεί δυο χώροι καταστροφής στην Πάφο και ένας στη Λεμεσό.

Ο Πρόεδρος του Σ.Α.Π. δήλωσε επίσης προς την Επιτροπή πως το μέτρο αυτό δε θα επαναληφθεί στο μέλλον, γιατί στόχος του Συμβουλίου είναι ο περιορισμός της παραγωγής προϊόντων που δεν έχουν ζήτηση στο εξωτερικό και για το σκοπό αυτό μετακλήθηκε ειδικός για την παροχή συμβουλών. Επίσης δηλώθηκε ότι αναμένεται να επέλθει μείωση στην παραγωγή σταφυλιών ποικιλίας μαύρου χαμηλής ποιότητας μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου εκρίζωσης τριάντα χιλιάδων σκαλών αμπελώνων που αντιστοιχούν σε παραγωγή 40 εκατ. περίπου κιλών. Μέσα στα πλαίσια του σχεδίου αυτού εκριζώθηκαν ήδη γύρω στις 8 χιλιάδες σκάλες, παραγωγής περίπου 11 εκατ. κιλών, και υπολείπεται η εκρίζωση άλλων 20 χιλ. περίπου σκαλών που θα καλύψουν τον τελικό στόχο που είναι τα 40 εκατ. κιλά.

Οι εκπρόσωποι των οινοβιομηχανιών δήλωσαν προς την Επιτροπή πως οι εταιρείες κάνουν ό,τι είναι δυνατό για την έγκαιρη παραλαβή των σταφυλιών εργαζόμενες προς τούτο τις Κυριακές και τις αργίες και υποβαλλόμενες σε αυξημένα έξοδα με την πληρωμή υπερωριών και πως ξεπέρασαν ως τώρα όλα τα προηγούμενα επίπεδα παραλαβής.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων τάχθηκαν εναντίον της καταστροφής του περισσεύματος της παραγωγής σταφυλιών για λόγους αρχής, αλλά και επειδή αυτό θα συνεπάγεται απώλεια παραγωγής και δυσφήμηση της ποιότητας του προϊόντος στο εξωτερικό, αφού εμείς οι ίδιοι το καταστρέφουμε. Τόνισαν επίσης ότι θα προκληθεί ζημιά στους παραγωγούς από τη χαμηλή τιμή των 6 1/2 σεντ το κιλό που θα τους δοθεί ως αποζημίωση. Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι ζήτησαν την επίσπευση της παραλαβής, οποιοδήποτε σχέδιο κι αν υιοθετηθεί, για να μην καταστραφούν τα σταφύλια πριν από την παραλαβή τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για την έγκαιρη παραλαβή των σταφυλιών, καθώς και για τον έγκαιρο προγραμματισμό, τόσο της παραγωγής όσο και της παραλαβής του προϊόντος αυτού στο μέλλον, έτσι που να μην παρουσιαστεί ξανά το απαράδεκτο φαινόμενο της καταστροφής προϊόντων με τη μέθοδο της «χωματερής» ή και με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο, πράγμα που αντανακλά δυσμενώς στον ευρύτερο γεωργικό τομέα και την οικονομία του τόπου γενικότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεδομένου ότι το θέμα αυτό έχει ήδη λυθεί, υπάρχει εισήγηση να τελειώσει ως εδώ οποιαδήποτε συζήτηση πάνω στο θέμα αυτό.

Αν εγκρίνεται, τότε θα προχωρήσουμε στο επόμενο θέμα που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη παροχής βοήθειας στα προσφυγικά αθλητικά και άλλα σωματεία και ιδιαίτερα σ' αυτά που λειτουργούσαν πριν από την εισβολή», θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΑ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ Σ' ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣΑΝ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΒΟΛΗ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Ζαχαρίας Τουλούρας
Πέτρος Στυλιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, Αγνοουμένων και Παθόντων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών, Εσωτερικών και Παιδείας, του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου και της Ειδικής Επιτροπής Προσφυγικών Ποδοσφαιρικών Σωματείων.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του Βουλευτής κ. Χρίστος Κουρτελλάρης υπογράμμισε τις πιεστικές ανάγκες που έχουν τα Αθλητικά Προσφυγικά Σωματεία λόγω του εκτοπισμού τους, και κάλεσε την κυβέρνηση, όχι μόνο να συνεχίσει να παρέχει προς αυτά την καθιερωμένη βοήθεια, αλλά να την αυξήσει και να την επεκτείνει και σε σωματεία που δεν είναι αθλητικά, όπως π.χ. σε πολιτιστικά και άλλα.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας δήλωσαν στην Επιτροπή πως η παρεχόμενη τώρα βοήθεια προς τα προσφυγικά σωματεία είναι η μεγαλύτερη που μπορεί να προσφερθεί και δεν υπάρχουν περιθώρια άλλης αύξησής της. Διευκρίνισαν όμως ότι θα καταβληθεί προσπάθεια για διασφάλιση κάποιας ιδιαίτερης μεταχείρισης των σωματείων αυτών.

Όσον αφορά ιδιαίτερα τα πολιτιστικά σωματεία, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας ανέφερε ότι, ύστερα από σχετική έρευνα, παρέχεται κάποια βοήθεια σε ορισμένα τέτοια σωματεία για μερικές εκδηλώσεις τους.

Ο Πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) εξήγησε προς την Επιτροπή τους όρους με βάση τους οποίους ένα σωματείο χαρακτηρίζεται ως προσφυγικό, ο κυριότερος των οποίων είναι το σωματείο αυτό να λειτουργούσε και να είχε αθλητική δραστηριότητα πριν την τουρκική εισβολή, τονίζοντας συνεπώς πως δεν περιλαμβάνονται στα κριτήρια αυτά τα σωματεία που δημιουργήθηκαν μετά και λειτουργούν στους συνοικισμούς ή οπουδήποτε αλλού. Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε επίσης πως δε δίνεται καμιά επιχορήγηση για αθλήματα τα οποία δεν υπήρχαν πριν την τουρκική εισβολή.

Με βάση την αρχή αυτή, σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του ΚΟΑ, αναγνωρίζονται ως προσφυγικά 13 σωματεία που ανήκουν στην ΚΟΠ και τα οποία τυγχάνουν ειδικής μεταχείρισης. Από το σύνολο της επιχορήγησης του ΚΟΑ για το ποδόσφαιρο, τα σωματεία αυτά παίρνουν το 10% περίπου, που σε απόλυτους αριθμούς ανέρχεται στο εφταπλάσιο περίπου του ποσού που παίρνουν τα μη

προσφυγικά σωματεία, με παράδειγμα τα προσφυγικά σωματεία Ανόρθωση και Νέα Σαλαμίνα που πήραν συνολικά γύρω στις ογδόντα χιλιάδες λίρες το καθένα μετά από την τουρκική εισβολή, ενώ τα μη προσφυγικά σωματεία ΑΠΟΕΛ και ΟΜΟΝΟΙΑ πήραν για την ίδια περίοδο γύρω στις δεκατρείς χιλιάδες λίρες το καθένα. Ακόμα, τα υπόλοιπα τμήματα των προσφυγικών σωματείων επιχορηγούνται στο διπλάσιο ποσό σε σχέση με τα μη προσφυγικά και επιπλέον όλα τα έσοδα από το προσφυγόσημο, που ανέρχονται γύρω στις σαράντα χιλιάδες λίρες περίπου το χρόνο, δίνονται απευθείας στα προσφυγικά σωματεία. Συμπληρωματικά, ειδική βοήθεια πήραν και 8 προσφυγικά σωματεία που ανήκουν στη δύναμη της ΣΤΟΚ καθώς και τα σωματεία των μειονοτήτων.

Τέλος, ο Πρόεδρος του ΚΟΑ διευκρίνισε πως η βοήθεια αυτή κατέστη αναγκαία και άρχισε να παρέχεται αμέσως μετά τον πόλεμο, για να μπορέσουν να συνεχιστούν τα αθλητικά πρωταθλήματα. Πολιτική όμως του Οργανισμού είναι όπως η βοήθεια αυτή εκμηδενιστεί σταδιακά, διότι τα μη προσφυγικά σωματεία τη θεωρούν υπερβολική και δυσμενή σε βάρος τους μεταχείριση.

Ο εκπρόσωπος της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ), καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής δήλωσε πως η Ομοσπονδία του συμφώνησε με τον ΚΟΑ σχετικά με τα κριτήρια καθορισμού του προσφυγικού αθλητικού σωματείου, και ως εκ τούτου αναγνωρίζει ως προσφυγικά σωματεία εκείνα που αναγνωρίζει και ο ΚΟΑ.

Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Προσφυγικών Σωματείων δήλωσαν πως η επιτροπή τους συμφωνά με τον ΚΟΑ και την ΚΟΠ για τα κριτήρια καθορισμού του τι είναι προσφυγικό αθλητικό σωματείο, ζήτησαν όμως την αύξηση της επιχορήγησης που παρέχεται προς τα αναγνωρισμένα σωματεία, για να μπορέσουν, όπως είπαν, να συνεχίσουν την παράδοσή τους και να διατηρήσουν τη μνήμη των κατεχομένων. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν επίσης ότι επιβάλλεται η συνέχιση και η αύξηση της βοήθειας προς τα σωματεία τους λόγω του διασκορπισμού ή της ανάγκης συγκέντρωσης και μεταφοράς των αθλητών τους λόγω της μη ύπαρξης μόνιμης έδρας, προβλήματα που δεν αντιμετωπίζουν τα μη εκτοπισθέντα σωματεία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, Αγνοουμένων και Παθόντων, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη όλες τις πιο πάνω απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών, εκφράζει την εκτίμησή της προς το έργο που επιτελούν οι αρμόδιες αρχές και ιδιαίτερα για το βάρος που ο ΚΟΑ έχει δώσει στη βοήθεια των προσφυγικών αθλητικών σωματείων, ενώ συνάμα καλεί τους αρμοδίους να εξετάσουν και προωθήσουν το αίτημα για την αύξηση και επέκταση της βοήθειας και σε σωματεία που δεν ανήκουν στη δύναμη της ΚΟΠ. Η Επιτροπή καλεί επίσης τις ίδιες αρχές, και ιδιαίτερα το Υπουργείο Παιδείας, να μελετήσουν τρόπους περαιτέρω ενίσχυσης των προσφυγικών πολιτιστικών σωματείων και των δραστηριοτήτων τους, πράγμα που θα βοηθήσει στη διατήρηση των παραδόσεων και της μνήμης των κατεχόμενων εδαφών μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης και μετά ο κ. Γεωργιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Τα προβλήματα επιβίωσης και λειτουργίας των προσφυγικών αθλητικών μας σωματείων δεν είναι βέβαια ένα αυθύπαρκτο θέμα και ούτε μπορεί να ιδωθεί σαν τέτοιο. Είναι συνέπεια και συνδέονται άμεσα με την ανώμαλη κατάσταση της

προσφυγιάς και της συνεχιζόμενης κατοχής της πατρίδας μας από τα τούρκικα στρατεύματα εισβολής.

Η αντίληψη για προγραμματισμένη από το κράτος αθλητική ανάπτυξη, που διατύπωσε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή ο Κ.Ο.Α., είναι βασικά σωστή και εκτιμούμε τη μέχρι τώρα βοήθεια προς τα προσφυγικά αθλητικά σωματεία, αν και τη θεωρούμε ανεπαρκή. Διαφωνούμε ριζικά με την πολιτική του Κ.Ο.Α. ότι η βοήθεια αυτή σταδιακά θα πρέπει να εκμηδενιστεί, διότι σύμφωνα με τον Κ.Ο.Α. τα μη προσφυγικά σωματεία τη θεωρούν υπερβολική και δυσμενή σε βάρος τους διάκριση.

Αυτό, κύριε Πρόεδρε, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, γιατί τα μη προσφυγικά σωματεία δεν έχουν εκδηλώσει τέτοια θέση και αποτελεί ανακρίβεια της επίσημης πλευράς. Αλλά και αν ακόμα ήταν έτσι, η χρηματοδότηση και η χορηγία προς τα προσφυγικά σωματεία δεν κρίνεται με βάση διαμαρτυρίες αλλά με βάση τις πραγματικότητες και τις ανάγκες τις οποίες αντιμετωπίζουν. Τα προσφυγικά σωματεία βέβαια αντιδρούν δικαιολογημένα, προβάλλοντας ότι δεν αγωνίζονται πάνω σε ίσους όρους με τα υπόλοιπα μη προσφυγικά σωματεία, και γι' αυτό το λόγο δεν πρέπει να τίθεται στην ίδια μοίρα μαζί τους για τους σκοπούς των κριτηρίων του Κ.Ο.Α. σχετικά με τις χορηγίες.

Στην περίπτωση των προσφυγικών σωματείων είναι επιβεβλημένη η διαφορετική ρύθμιση λόγω των εξαιρετικών συνθηκών. Τα προσφυγικά σωματεία επιβιώνουν και αναπτύσσουν τις δραστηριότητές τους υπό αντίξοες συνθήκες και οπωσδήποτε άνισες σε σύγκριση με τα υπόλοιπα. Με ξεριζωμένους και σκορπισμένους τους κατοίκους και τους αθλητές των πόλεων και των κωμοπόλεών τους, είναι με αγωνία και μόχθους και θυσίες πολλές που στέκονται όρθια και συνεχίζουν την αξιόλογη πολύπλευρη προσφορά τους. και όχι μόνο στον αθλητισμό. Είναι πόλος συσπείρωσης, δεσμός και σύνδεσμος των προσφύγων. Έχουν ρόλο εθνικό και πολιτιστικό, συντηρούν ζωντανές τις μνήμες και συνεχίζουν τις παραδόσεις των κατεχόμενων πόλεων και κωμοπόλεών μας. Οι ειδικές δυσμενείς συνθήκες και ο ευρύτερος ρόλος που διαδραματίζουν τα προσφυγικά σωματεία επιβάλλουν την ειδική μεταχείρισή τους. Τα ενιαία κριτήρια ισχύουν όπου υπάρχουν και ενιαίες συνθήκες. Και εδώ δεν υπάρχουν.

Αν κάτι πρέπει να προβληματίσει την κυβέρνηση και τον Κ.Ο.Α. δεν είναι η ισοπεδωτική αντιμετώπιση των προσφυγικών σωματείων με την εκμηδένιση της βοήθειας που τους παρέχεται αλλά όπως ζητούν, η συνέχιση της μέχρι τώρα πολιτικής και η αύξηση της ετήσιας χορηγίας του Κ.Ο.Α.

Και ακόμα έχουμε τη γνώμη ότι πρέπει να μελετηθεί το θέμα της βοήθειας των εκτός Κ.Ο.Π. αθλητικών σωματείων όπως και των πολιτιστικών προσφυγικών σωματείων, όπως ομόφωνα επισημαίνει η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων στην Έκθεσή της.

Είναι με ιδιαίτερη κατανόηση και φροντίδα που πρέπει να προσεγγισθούν τα ιδιαίτερα προβλήματα των προσφυγικών σωματείων, γιατί μέσα στους δύσκολους καιρούς της προσφυγιάς αγωνίζονται και στέκονται με αξιοπρέπεια. Είναι γι' αυτό άξια επαίνου αλλά και αρωγής, για να συνεχίσουν την πορεία τους.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα υποστηρίζει ένθερμα τα αιτήματά τους που τα θεωρεί λογικά και εφικτά, γιατί θα πρέπει να μείνουν ζωντανά και δραστήρια ως τη μέρα που θα γυρίσουμε στις κατεχόμενες πόλεις και τις κωμοπόλεις μας, τη

Μόρφου, τη Λύση, την Αμμόχωστο, την Κερύνεια, όπου εκεί στο φυσικό μας σπίτι και άνθρωποι και οργανισμοί και σωματεία θα συνεχίσουμε την ιστορική μας πορεία και την ειρηνική μας ζωή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργιάδης είναι στη λίστα και κατόπιν είναι ο κ. Στυλιανού, ο κ. Κόλοκος και ο κ. Κουρτελλάρης.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα ασχοληθώ με την ανάγκη βοήθειας των προσφυγικών σωματείων, διότι αυτό το έχουμε αναφέρει τόσες πολλές φορές και πιστεύω ότι πραγματικά δεν υπάρχει λόγος να απασχολούμαστε περισσότερο με ένα θέμα για το οποίο όλοι συμφωνούμε.

Θα ήθελα απλώς να αναφερθώ σε δυο σημεία και συγκεκριμένα πρώτα στο σημείο εκείνο στο οποίο ο Πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού αναφέρεται, όσον αφορά τους όρους βάσει των οποίων χαρακτηρίζεται ένα σωματείο ως προσφυγικό.

Εμάς η θέση μας είναι εντελώς αντίθετη και διαφωνούμε πλήρως, χωρίς σε καμιά περίπτωση αυτό να σημαίνει ότι τα ήδη υπάρχοντα και λειτουργούντα και χαρακτηριζόμενα ως προσφυγικά σωματεία δεν είναι αυτά καθ' εαυτά προσφυγικά σωματεία. Αλλά πιστεύουμε ότι υπάρχει και μια άλλη πολύ μεγάλη κατηγορία σωματείων τα οποία δεν εμπίπτουν σ' αυτά τα οποία έχουν χαρακτηριστεί προσφυγικά σωματεία και τα οποία δικαιολογημένα πρέπει να εμπίπτουν. Συγκεκριμένα μιλούμε για τα σωματεία τα οποία δημιουργούνται τώρα. Η δημιουργία νέων αθλητικών σωματείων από τα κατεχόμενα χωριά μας πιστεύουμε ότι πραγματικά εξυπηρετεί την υπόθεση της Κύπρου, διότι είναι γεγονός ότι σήμερα ο αθλητισμός είναι ένα μέσο προβολής και διά του αθλητισμού διατηρείται η μνήμη των χωριών αυτών.

Έχουν δημιουργηθεί πράγματι πάρα πολλά τέτοια σωματεία, τα οποία αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε κατώτερες κατηγορίες,αλλά η προσπάθεια είναι φυσικό να είναι η άνοδός τους σε πιο μεγάλη και ψηλή κατηγορία.

Ως εκ τούτου πολύ σύντομα θα αντιμετωπίσουμε το παράδοξο φαινόμενο να βρίσκονται στην ίδια κατηγορία προσφυγικά σωματεία από κατεχόμενες περιοχές τώρα και να μην επιχορηγούνται, ενώ άλλα τα οποία ήσαν πριν από την τούρκικη εισβολή να επιχορηγούνται. Αυτό το θεωρούμε εντελώς άδικο και πιστεύουμε ότι ο Κ.Ο.Α. και η Κ.Ο.Π. πρέπει να επανεκτιμήσουν και να αναθεωρήσουν την πολιτική τους πάνω στο σημείο αυτό.

Κλασικό παράδειγμα είναι τα Μαρωνίτικα σωματεία, ένα από τα οποία ήδη βρίσκεται στη δύναμη της Κ.Ο.Π. και το οποίο δεν εμπίπτει στην κατηγορία αυτή, ενώ είναι καθαρά σωματείο το οποίο έχει δημιουργηθεί από κατεχόμενες κοινότητες.

Γι' αυτό επαναλαμβάνω ότι πρέπει οπωσδήποτε να επανεξεταστούν τα κριτήρια και για να μην υπάρχει οποιαδήποτε παρεξήγηση όσον αφορά τα υπόλοιπα προσφυγικά σωματεία δε δεχόμαστε σε καμιά περίπτωση να διαιρεθεί το ποσό το οποίο μέχρι τώρα δίδεται δια μεγαλύτερου αριθμού, διότι είναι φανερό ότι η αντίδραστη των νυν προσφυγικών σωματείων οφείλεται στο γεγονός ότι φοβούνται ότι με την είσοδο νέων σωματείων το ίδιο ποσό θα το διαμοιραστούν περισσότερα σωματεία.

Η εισήγησή μας είναι όπως αυξηθεί το ποσό, για να καλύπτει όλα τα προσφυγικά σωματεία τα οποία θα δημιουργούνται. Και επαναλαμβάνω ότι επιθυμία μας είναι, αν είναι δυνατό, όλα τα προσφυγικά χωριά να δημιουργήσουν ποδοσφαιρικά ή άλλα αθλητικά τμήματα.

Ένα άλλο σημείο στο οποίο πραγματικά έχουμε έντονη διαφωνία είναι το σημείο το οποίο ανέφερε και ο συνάδελφος Ηλιάδης ότι η πολιτική του Οργανισμού είναι να εκμηδενιστεί σταδιακά η βοήθεια. Σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να γίνει αυτό αποδεκτό. Απεναντίας η θέση μας είναι όπως αυτή η βοήθεια μεγαλώσει, διότι πραγματικά οι ανάγκες χρόνο με το χρόνο είναι περισσότερες. Και έχουν γίνει και έχουν συμφωνηθεί ορισμένες διευθετήσεις μεταξύ των σωματείων και δε νομίζω να υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα όσον αφορά τον τρόπο και το σκοπό που δίδονται αυτά τα χρήματα.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, πράγματι πρέπει να εκφράσουμε την εκτίμησή μας όσον αφορά το υπόλοιπο έργο και τις υπόλοιπες θέσεις που έχει επιτελέσει και πάρει ο Κ.Ο.Α. μέχρι σήμερα και απλώς θα επαναλάβουμε τις δυο αντιθέσεις που έχουμε όσον αφορά αυτές τις δυο συγκεκριμένες θέσεις στη γενική πολιτική του Κ.Ο.Α.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, γιατί οι άλλοι δυο συνάδελφοι με έχουν ήδη σχεδόν καλύψει. Άλλωστε και η Έκθεση είναι σαφέστατη.

Θα θελα μόνο μια αναφορά να κάμω. Και να πω πως χάσαμε που χάσαμε τη δυνατότητα να στεγάσουμε σε ενιαίους στεγαστικούς χώρους τις ξεριζωμένες μας κοινότητες. Ας δώσουμε την ευκαιρία τώρα με τα συνιστώμενα προσφυγικά σωματεία στους οικισμούς, να διατηρήσουν την ταυτότητα ή το όνομα έστω των χωριών τους.

Γι' αυτό η παράκλησή μας είναι όπως τα συνιστώμενα νέα αθλητικά σωματεία στους προσφυγικούς οικισμούς, να θεωρούνται ως πραγματικά προσφυγικά και να ενθαρρύνονται και να ενισχύονται. Κι' όχι πτωτική τάση στις επιδοτήσεις των προσφυγικών σωματείων από μέρους του Κ.Ο.Α., όπως ανέφεραν και οι δυο άλλοι συνάδελφοι.

Και το τελευταίο θέμα που θα θελα να πω είναι πως ύστερα από κοινά διαβήματα που κάναμε, αρχικά μόνος, και στη συνέχεια με το συνάδελφο Γεωργιάδη, καταφέραμε να πετύχουμε για τα Μαρωνίτικα σωματεία μια κάποια επιχορήγηση από μέρους του Κ.Ο.Α., της τάξης συγκεκριμένα, των £750 το χρόνο για κάθε σωματείο. Όμως πιστεύουμε πως είναι ανεπαρκέστατο το ποσό και πρέπει να εξισορροπηθεί με τις επιχορηγήσεις που δίδονται στα προσφυγικά σωματεία αντίστοιχων κατηγοριών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επόμενος ομιλητής στον κατάλογο είναι ο κ. Πολύβιος Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η εγγραφή του θέματος αυτού, δηλαδή η ανάγκη παροχής βοήθειας στα προσφυγικά αθλητικά σωματεία και ιδιαίτερα αυτών που λειτουργούσαν πριν από την εισβολή μας δίνει κι εμάς την ευκαιρία να θυμήσουμε πράγματα που είναι σ' όλους γνωστά, να θυμήσουμε σωματεία όπως ο είναι ο ΑΣΙΛ Λύσης, ο Διγενής του Μόρφου, η ΠΑΕΚ της Κερύνειας, ο Δικέφαλος του Δικώμου, ο Ηρακλής Γερολάκκου, η ΔΟΞΑ της Κατωκοπιάς, η ΑΕΜ Μόρφου, σωματεία τα οποία υπήρξαν εποχές που ήταν πρωτοποριακά. Μπορεί να ήταν τα πρώτα γήπεδα στα οποία φυτεύτηκε χορτάρι. Μπορεί να ήταν τα πρώτα σωματεία στα οποία δημιουργήθηκαν φιλαρμονικές και χορωδίες ή χορευτικά συγκροτήματα. Σωματεία τα οποία κατάφεραν να παίξουν ποδόσφαιρο ή άλλα αθλήματα ακόμα και στην Ελλαδική πρώτη κατηγορία. Αυτά τα σωματεία σήμερα μαραίνονται, κατρακυλούν κυριολεκτικά από την πρώτη κατηγορία στη δεύτερη, στην τρίτη· έχουμε σωματεία που αγωνίζονται να κρατηθούν στην τέταρτη κατηγορία. Και αυτό δεν είναι τυχαίο. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι υπάρχει τέτοια πολυδιάσπαση των προσφύγων, των κατοίκων, των μελών τους, που είναι δύσκολο γι' αυτά τα σωματεία, χωρίς γενναία πράγματι οικονομική χορηγία να βρουν τους ανθρώπους, τους αθλητές για τις αθλητικές διοργανώσεις, να βρουν τους ποδοσφαιριστές, να βρουν μέλη χορωδιών, να βρουν τα μέλη των χορευτικών συγκροτημάτων.

Αυτά συνήθως τα σωματεία αποτελούν ίσως το μόνο εναπομένον σημείο αναφοράς χωριών και κωμοπόλεων. Είναι σ' αυτά τα σωματεία στα οποία προστρέχουν όλοι μια, δυο φορές το χρόνο για να ξαναγνωρίσουν, να ξαναθυμηθούν, να ξαναανανεώσουν τις γνωριμίες τους οι κάτοικοι και συγχωριανοί. Και η αναφορά ότι στα σωματεία αυτά παρέχεται μια οικονομική βοήθεια επτά προς ένα σε σχέση με μη προσφυγικά σωματεία και πάλι φαίνεται να μη λύει το πρόβλημα, γιατί τα μη προσφυγικά σωματεία εξακολουθούν να έχουν την έδρα τους μέσα σε αστικές περιοχές όπου κατά τρόπο συμπαγή, κατά τρόπο εύκολο μπορούν να βρουν τα μέλη, μπορούν να βρουν τους συμπολίτες, μπορούν να βρουν τους ενδιαφερομένους, να δραστηριοποιηθούν, να βρουν εκείνα τα οικονομικά μέσα που χρειάζονται για την παραπέρα πρόοδο, για την παραπέρα προκοπή. Είναι εντελώς αδύνατο, σχεδόν αδύνατο για όλα αυτά τα προσφυγικά σωματεία, τα παλιά, τα δοξασμένα, τα γνωστά αλλά και τα καινούργια που προσπαθούν με αγωνία να μπουν σε κάποια κατηγορία ποδοσφαίρου ή αθλητισμού να κάνουν το ίδιο πράγμα με πενιχρά μέσα.

Εκτιμούμε βαθιά το έργο που επιτελεί ο Κ.Ο.Α. προς αυτή την κατεύθυνση. Όμως χρειάζονται ακόμα τόσα πολλά να γίνουν, ώστε το κράτος, η Εκτελεστική Εξουσία θα πρέπει να συνδράμει γενναιόδωρα τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, για να μπορέσει κι' αυτός με τη σειρά του να βοηθήσει αυτά τα σωματεία, παλιά και καινούργια.

Επαναλαμβάνουμε ότι αυτά τα σωματεία αποτελούν το κοινό σημείο αναφοράς όλων αυτών των κατεχόμενων σήμερα περιοχών, χωριών, κωμοπόλεων, πόλεων γι' αυτό και κάθε βοήθεια, για κάθε είδους δράση αυτών των σωματείων, είναι επαινετή και θα μας βρει να την υποστηρίζουμε με όλες μας τις δυνάμεις εδώ στη Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ περιττό να σχολιάσω και απώλεια χρόνου να επεκταθώ για να πω για τη σημασία που έχουν τα προσφυγικά σωματεία, την πολύπλευρη, όχι αθλητική μόνο, αλλά και ευρύτερη προσφορά τους. Ο λόγος που ζήτησα να μιλήσω είναι για να υπογραμμίσω δυο-τρία βασικά πράγματα που νομίζω ότι πρέπει να είναι και το κυριότερο μήνυμα που αυτή η Βουλή πρέπει να στείλει στους αρμοδίους.

Το πρώτο είναι ότι και η πλευρά μας δε συμφωνεί ότι είναι δυνατό να γίνει αποδεκτό να μειωθεί ή να καταργηθεί η προσφορά και να εξισωθούν τα προσφυγικά με τα μη προσφυγικά σωματεία. Αν καταργηθεί και αν εκλείψει η προφυγιά εντάξει, αλλά εφόσον η προσφυγιά συνεχίζεται είναι αδιανόητο και να λέγεται ακόμα για μας αυτό το πράγμα, πολύ περισσότερο να προωθηθεί με πρακτικά μέτρα.

Το δεύτερο σημείο είναι σ' ότι αφορά τα κριτήρια. Συμφωνούμε και κατανοούμε τους λόγους και τις βάσεις πάνω στις οποίες στηρίχτηκαν οι αρμόδιοι για να χειριστούν όπως χειρίστηκαν μέχρι σήμερα το θέμα. Όμως πιστεύουμε ότι τα προσφυγικά σωματεία τα οποία εκφράζουν κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο κοινοτικού χαρακτήρα δραστηριότητες στον αθλητισμό, στους διάφορους τομείς του αθλητισμού, πιστεύουμε ότι πρέπει να βρεθεί και ο τρόπος και η διαδικασία και τα κριτήρια και τα μέσα τα οικονομικά και τα άλλα για να ενθαρρυνθούν, διότι και αυτά επιτελούν ένα σημαντικό ρόλο πέραν από τον αθλητισμό. Συνδέουν τον κόσμο των προσφύγων με τη μνήμη και τις κοινότητές τους και τους στόχους τους και γι' αυτό θεωρούμε ότι (κατανοούμε βέβαια τις δυσκολίες που υπάρχουν), πρέπει να βρεθεί ο τρόπος και τα μέσα για να ενθαρρυνθούν, για να βοηθηθούν.

Το τρίτο σημείο που θέλω να αναφέρω είναι ότι σ' αυτά τα σωματεία υπάρχουν μάλιστα και περιπτώσεις όπως αυτής που αναφέρθηκε των Μαρωνίτικων Σωματείων, αλλά και πολλά άλλα τα οποία έχουν άμεση ανάγκη να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και ουσιαστικής βοήθειας, για να μπορέσουν να επιβιώσουν.

Θέλω κύριε Πρόεδρε, να σχολιάσω και την άλλη πτυχή του θέματος που είναι εγγεγραμμένο και που αφορά τα πολιτιστικά σωματεία. Ζητήσαμε και μας δόθηκε ένας κατάλογος και οφείλω να πω ότι αυτός ο κατάλογος δείχνει ότι η βοήθεια που δίδεται δε στηρίζεται σε συγκεκριμένα κριτήρια που ασφαλέστατα πρέπει να υπάρχουν και να είναι μάλιστα όχι μόνο συγκεκριμένα αλλά και δίκαια τα κριτήρια. Πρόσεξα στον κατάλογο ότι πολιτιστικά σωματεία όπως είναι το ΣΥΚΑΛΥ το οποίο τιμά την Κύπρο και στο εξωτερικό και εντός της Κύπρου δεν πήρε ούτε ένα σεντ βοήθεια και δε νομίζω ότι είμαστε σε τάξη ως κράτος, ως Βουλή, ως αρμόδιες αρχές, τέτοιου είδους δραστηριότητες που ανήκουν καθαρά στον προσφυγικό χώρο και τα σωματεία για να συγκεντρώσουν τα μέλη του συγκροτήματος χρειάζεται να κάμουν ολόκληρη εκστρατεία και να δαπανήσουν μεγάλα ποσά, το κράτος να μην εμφανίζεται και να μην είναι αρωγό σ' αυτές τις κατευθύνσεις και σ' αυτές τις δραστηριότητες. Δε θέλω να μπω αναλυτικά. ανέφερα το ΣΥΚΑΛΥ ως παράδειγμα. Υπάρχουν και άλλα τέτοια σωματεία, μπορεί να μην είναι στον ίδιο βαθμό, αλλά εν πάση περιπτώσει πιστεύουμε ότι το αρμόδιο Υπουργείο πρέπει να μελετήσει σε βάθος, να καθορίσει κριτήρια, δίκαια μάλιστα κριτήρια, και να βρει τους τρόπους και τα μέσα για να βοηθηθούν και

αυτά τα σωματεία σ' αυτό τον τομέα, που επίσης επιτελούν ένα πάρα πολύ σημαντικό και αξιόλογο έργο. προς όφελος και των προσφύγων, της μνήμης και λοιπά, αλλά και προς όφελος γενικά της πολιτιστικής ανάπτυξης του τόπου μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Από τη θέση μου μόνο, κύριε Πρόεδρε, είναι μισού λεπτού δήλωση. Κύριε Πρόεδρε, θέλω να επικεντρώσω την προσοχή μου στο εξής ατόπημα που παρατηρείται κατά την αντιμετώπιση του θέματος από τους αρμοδίους για τη βοήθεια προς τα προσφυγικά σωματεία. Η απόφαση είναι να δίδεται βοήθεια σε εκείνα τα σωματεία που ανήκουν στη δύναμη της Κ.Ο.Π. δηλαδή έχουν περίπου πάρει ένα βαθμό από άποψη προόδου ή ανόδου. Διότι όπως γνωρίζουμε στη δύναμη της Κ.Ο.Π. ανήκουν τα σωματεία από την πρώτη μέχρι την τέταρτη κατηγορία. Και παρατηρείται το εξής ατόπημα: Προσφυγικά σωματεία τα οποία μετά την προσφυγιά αναβαθμίστηκαν και εντάχθηκαν στη δύναμη της Κ.Ο.Π. δε λαμβάνουν καμιά βοήθεια, διότι λέει τον καιρό που ήταν μη προσφυγικά δεν ανήκαν στην Κ.Ο.Π. και ανήκουν σήμερα. Νομίζω ότι αυτή η δικαιολογία είναι για να αποφευχθεί η οφειλή της αρμόδιας υπηρεσίας προς τα σωματεία αυτά και λέγω η οφειλή, διότι έχει θεσμοθετηθεί η καταβολή βοήθειας. Εγώ αντίθετα θα έλεγα ότι εκείνα τα σωματεία, τα οποία παρά τις αντίξοες συνθήκες κατόρθωσαν και να συγκρατηθούν και να συγκροτηθούν περαιτέρω και να αναβαθμιστούν, θα έπρεπε να ελάμβαναν τη βοήθεια και ως επιβράβευση της προόδου. Αυτό συμβαίνει με ένα από τα Μαρωνίτικα σωματεία τα οποία μετά από τις προσπάθειες των συνάδελφων Γεωργιάδη και Στυλιανού έχουν πάρει βοήθεια £750 το χρόνο. Όχι κύριε Πρόεδρε, αυτή δεν είναι η δίκαιη μεταχείριση που επιβάλλει η περίσταση. Θα πρέπει να πάρουν εκείνα που δικαιούνται και μάλιστα οτιδήποτε δεν τους δόθηκε να τους δοθεί αναδρομικά διότι τους αξίζει να το πάρουν. Αυτό ήθελα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, η συζήτηση πάνω σ' αυτό το θέμα υπήρξε πράγματι πολύ εποικοδομητική, πολύ σύντομη, με συγκεκριμένες εισηγήσεις εκ μέρους των ομιλητών, γι' αυτό το λόγο θα εισηγηθώ όπως οι ομιλίες των Βουλευτών με τις εισηγήσεις τους επί του θέματος τούτου να αποσταλούν στις αρμόδιες αρχές, ούτως ώστε να τις έχουν υπόψη τους, όταν θα διαμορφώνουν την πολιτική τους επί του θέματος τούτου.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υποχρέωση προσφύγων εκπαιδευτικών, δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών να αρχίσουν την καταβολή δόσεων για κρατικά στεγαστικά δάνεια που έχουν παγοποιηθεί μέχρις επίλυσης του Κυπριακού». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΝΑ ΑΡΧΙΣΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΟΣΕΩΝ ΓΙΑ ΚΡΑΤΙΚΑ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΑΓΟΠΟΙΗΘΕΙ ΜΕΧΡΙΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Πέτρος Στυλιανού
Ζαχαρίας Τουλούρας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνοουμένων και Παθόντων εξέτασε αυτεπάγγελτα το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ, ΠΟΕΔ, ΠΑΣΥΔΥ και Ο.Η.Ο.

Εισάγοντας το θέμα από μέρους της Επιτροπής, ο Πρόεδρός της, Βουλευτής κ. Χρ. Κουρτελλάρης, ζήτησε από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να εκφράσουν τις απόψεις τους, για να μπορέσει η Επιτροπή να οδηγηθεί στα σωστά συμπεράσματα.

Εκφράζοντας τις απόψεις τους, οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών δήλωσαν πως η κυβέρνηση δεν υιοθετεί τις απόψεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων των κρατικών υπαλλήλων για παγοποίηση των χαμηλότοκων δανείων, γιατί μια τέτοια απόφαση θα επιδεινώσει ακόμη περισσότερο τη δημοσιονομική κατάσταση και ειδικότερα την ταμειακή θέση του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι, αφού επικαλέστηκαν και σχετική συμφωνία την οποία και κατέθεσαν στην Επιτροπή, διευκρίνισαν πως η κυβέρνηση ποτέ δεν αποφάσισε την παγοποίηση των δανείων αυτών «μέχρις επίλυσης του Κυπριακού», όπως αναφέρεται στο εγγραφέν και συζητούμενο θέμα, αλλά μόνο για περίοδο τριών χρόνων, για να δοθεί η ευκαιρία στους υπαλλήλους να βελτιώσουν τα οικονομικά τους. Η περίοδος αυτή έληξε στο τέλος Απριλίου 1989.

Όλες οι οργανώσεις που κλήθηκαν ενώπιον της Επιτροπής τάχθηκαν υπέρ της ίσης μεταχείρισης όλων των προσφύγων, κρατικών υπαλλήλων και μη, και ζήτησαν τότε μόνο να απαιτηθεί η αποπληρωμή των χαμηλότοκων στεγαστικών δανείων που δόθηκαν στους εκτοπισθέντες κρατικούς υπαλλήλους, όταν αυτό γίνει για όλους τους άλλους εκτοπισθέντες. Οι ίδιες οργανώσεις ζήτησαν να τους δοθεί η ευκαιρία να επιλέξουν άλλο ευνοϊκότερο σχέδιο στέγασης, αφού φυσικά επιστρέψουν όλα τα ωφελήματα που αποκόμισαν από το σχέδιο που εγκαταλείπουν. Ζήτησαν επίσης να περιληφθούν στα σχέδια στέγασης εκτοπισθέντων

κρατικών υπαλλήλων και οι υπάλληλοι που τέλεσαν το γάμο τους μετά την 31η Δεκεμβρίου 1975. Τέλος, οι οργανώσεις αυτές δήλωσαν πως θα καλέσουν τα μέλη τους να αρνηθούν να πληρώσουν τις δόσεις των στεγαστικών τους δανείων, μέχρι να τεθούν σε ίση μοίρα και να εξασφαλίσουν την ίδια μεταχείριση με όλους τους άλλους εκτοπισθέντες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνοουμένων και Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να ζητήσει από τις αρμόδιες κυβερνητικές αρχές να μελετήσουν όλα τα αιτήματα των επηρεαζόμενων προσφύγων και να πάρουν τα αναγκαία μέτρα για την ικανοποίηση των δίκαιων αιτημάτων τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ηλιάδης, ο κ. Στυλιανού και ο κ. Γεωργιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οι κρατικοί και ημικρατικοί υπάλληλοι και οι εκπαιδευτικοί αποτελούν ένα τμήμα της μεσαίας τάξης του τόπου μας ανάμεσα στους πρόσφυγες. Αυτή η τάξη καθόλου δεν έχει συμπεριληφθεί στα κρατικά σχέδια στέγασης ή σε οποιαδήποτε άλλα σχέδια αρωγής και βοήθειας των εκτοπισθέντων από το 1974 και μετέπειτα. Υπήρχε το τεκμήριο ότι οι υπάλληλοι αυτοί δεν έχασαν το μισθό τους, είχαν ένα σταθερό πόρο ζωής παρά την προσφυγιά και αυτό είναι ένα γεγονός. Ωστόσο τα 16 χρόνια πέρασαν, πολλοί πρόσφυγες επαναδραστηριοποιήθηκαν, οι συνθήκες έχουν διαφοροποιηθεί, τα οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα από το 1974 ως σήμερα έχουν μεταβληθεί αλλά οι πρόσφυγες κρατικοί και ημικρατικοί υπάλληλοι καθώς και οι εκπαιδευτικοί δεν έτυχαν καμιάς απολύτως μέριμνας από μέρους του κράτους, δεν είδαν καμιά χειρονομία που να τείνει να περιορίσει έστω την ανισότητα της μεταχείρισης.

Αντί οποιασδήποτε βοήθειας που πήραν οι άλλοι πρόσφυγες, στους εκτοπισθέντες αυτούς υπαλλήλους δόθηκαν μόνο χαμηλότοκα στεγαστικά δάνεια μέσω των οργανώσεών τους. Έρχονται λοιπόν σήμερα και ζητούν αναστολή πληρωμής των δανείων των στεγαστικών, για να τύχουν έτσι στο σημείο αυτό ίσης μεταχείρισης με τους άλλους πρόσφυγες δεδομένου ότι αυτό ισχύει και για τους υπόλοιπους που έχουν βοηθηθεί από τα κρατικά στεγαστικά προγράμματα. Επίσης ζητούν να περιληφθούν στα σχέδια στέγασης των εκτοπισθέντων κρατικών υπαλλήλων και όσοι τέλεσαν το γάμο τους μετά την 31η Δεκεμβρίου 1975.

Η υφιστάμενη νοοτροπία, το υφιστάμενο καθεστώς είναι και άδικο και παράλογο. Όλοι οι άλλοι πρόσφυγες περιλαμβάνονται μέσα στα στεγαστικά σχέδια ανεξάρτητα του πότε τέλεσαν το γάμο τους, πριν ή μετά το 1974 ή το 1975. Οι κρατικοί υπάλληλοι θα πρέπει να είχαν τελέσει το γάμο τους πριν από την 31η Δεκεμβρίου του 1975. Δεν κατανοούμε και δε βρίσκουμε την παραμικρή δικαιολογία γι' αυτή την παράδοξη διάταξη. Δε θεωρούμε ότι τα αιτήματά τους είναι παράλογα ή έξω από τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους, όπως ισχυρίζεται το Υπουργείο Οικονομικών, για να δικαιολογήσει τη λανθασμένη και άδικη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, την πολύ πρόσφατη της κυβέρνησης Βασιλείου, να μη δεχτεί αναστολή της αποπληρωμής των στεγαστικών δανείων. Και αν υπάρχει δυσκολία οικονομική, ας περιορίσει η κυβέρνηση τις τόσες αλόγιστες και αχρείαστες σπατάλες του δημόσιου χρήματος από την κυβερνητική μηχανή, πολλές από τις οποίες καυτηριάζει φορτικά, πειστικά και πιεστικά στις

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο που θέλω να διευκρινίσω για να είμαστε συνεννοημένοι και να έχουμε καλούς λογαριασμούς, είναι ότι η Έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς όλες οι πλευρές της Βουλής συμφωνούν με το περιεχόμενο και τη θέση της Επιτροπής.

Το δεύτερο που θέλω να ξεκαθαρίσω είναι ότι προσωπικά και η πλευρά μας τουλάχιστον, και νομίζω καμιά πλευρά, δεν μπορεί να συμφωνήσει ότι ο κάθε πολίτης μπορεί να αγνοεί τους νόμους και να κάμνει νόμους δικούς του. Συμφωνήσαμε, ξεσυμφωνήσαμε, έδωσα το λόγο μου παίρνω τον πίσω, όπως είπε κάποιος, τέλος πάντων να μην αναφέρω επαρχία, για να μη θίξω.

Εδώ το θέμα, κύριε Πρόεδρε, είναι καθαρό. Στη Βουλή κατέθεσαν έγγραφα, τις συμφωνίες που έχει κάμει η κυβέρνηση. Αλλά προπάντων δε θεωρούμε λογικό και δίκαιο, για να ξεκινήσουμε πρώτα από το άλλο σημείο που θίγει η Έκθεση, θεωρούμε ανεξήγητο γιατί να θεωρείται ένας δημόσιος υπάλληλος πρόσφυγας, όταν ήταν παντρεμένος πριν το 1974 και μέχρι το τέλος του 1975 και να μη θεωρείται πρόσφυγας ο νεότερος που παντρεύτηκε και ενώ είναι πρόσφυγας να μην εμπίπτει στα σχέδια, όταν μάλιστα πληροφορούμαστε ότι υπάρχουν λεφτά, άρα δεν υπάρχει οικονομικό πρόβλημα αλλά τα κριτήρια παραμένουν τέτοια που εμποδίζουν στο να εξυπηρετηθούν δημόσιοι υπάλληλοι απ' αυτά τα σχέδια. Θεωρούμε ότι αυτό το θέμα και αδικαιολόγητο είναι και ανεξήγητο είναι για μας, διότι όλοι οι πρόσφυγες, οι νεότεροι πρόσφυγες, και δικαίωμα έχουν και εξυπηρέτηση πρέπει να έχουν από μέρους του κράτους και ισότιμη μεταχείριση επίσης πρέπει να έχουν όλοι οι πρόσφυγες.

Εκείνο το οποίο ξεχωριστά θέλω να υπογραμμίσω είναι το αίτημα στο οποίο είναι ομόφωνη η Επιτροπή ότι οι πρόσφυγες πρέπει, είναι καιρός, ύστερα από 16 χρόνια, να τεθούν πάνω σε ίση βάση. Βεβαίως αυτό το θέμα προϋποθέτει μελέτη, και γι' αυτό ζητήσαμε να μελετηθεί και έχω αποταθεί και ξεχωριστά και με πληροφόρησαν ότι γίνεται μελέτη από το Υπουργείο Οικονομικών. Πιστεύουμε ότι είναι καιρός αυτά τα θέματα να μπουν σε κάποια σωστή, δίκαιη, ισότιμη, αξιοκρατική αντιμετώπιση για όλους τους επηρεαζομένους και δημόσιους και ημικρατικούς υπαλλήλους, για να μπορέσει επιτέλους να αισθάνεται ο καθένας ότι τα δικαιώματά του αναγνωρίζονται και τα δικαιώματα που έχει τα απολαμβάνει και πρέπει να του δίδονται οι δυνατότητες για να εξυπηρετείται ισότιμα και δίκαια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, έχουν γίνει πολύ εποικοδομητικές εισηγήσεις και κυρίως εκείνο το μήνυμα το οποίο πρέπει να πάρει η κυβέρνηση είναι ότι η αρχή της ισότητας είναι καιρός να εφαρμοστεί για όλους τους Κύπριους και για όλους τους πρόσφυγες.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια θερμή παράκληση από μένα και από τον κ. Γεωργιάδη, και φαντάζομαι και από τις άλλες πτέρυγες. Η παράκλησή μας είναι να εισηγηθείτε να σταματήσει η αποκοπή, μέχρις ότου συζητηθεί κι εξευρεθεί τρόπος διακανονισμού του θέματος. Είναι αυτή η παράκλησή μας, όλης της Βουλής, μέχρις ότου διευθετηθεί, εν συνεννοήσει, το όλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα αποσταλούν, η Έκθεση τουλάχιστον της Επιτροπής και οι ομιλίες όλες με τις εισηγήσεις, στην Εκτελεστική Εξουσία.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

α) «Το πρόβλημα της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού-νοσοκόμων και τρόποι αντιμετώπισής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ι. Ιωαννίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (24.3.89).

(β) «Οι ανησυχητικές επιπτώσεις από την έλλειψη νοσηλευτικού και λοιπού παραϊατρικού προσωπικού στον κρατικό και ιδιωτικό τομέα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (18.5.89).

Αυτό είναι ένα θέμα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, όπως είναι και τα ακόλουθα θέματα με αριθμό 12, 14, 15, 16. Γι' αυτά τα θέματα μου έχει λεχθεί ότι ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας θα αναγνώσει τις Εκθέσεις που υπάρχουν και ότι δε θα επακολουθήσει συζήτηση. Ας αναγνωστούν λοιπόν οι Εκθέσεις, για να δούμε που θα πάμε.

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας ή οποιοδήποτε άλλο μέλος να διαβάσει την Έκθεση για το θέμα με αριθμό 10.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ (1) «ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ-ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ» ΚΑΙ (2) «ΟΙ ΑΝΗΣΥΧΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΕΙΨΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΠΑΡΑ·Ι·ΑΤΡΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ».

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τα πιο πάνω θέματα σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8, 22 και 29 Ιουνίου καθώς και στις 21 Σεπτεμβρίου και 2 Νοεμβρίου 1989. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Υγείας μαζί με ανώτερους υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Υγείας, εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Οργάνωσης Κυπρίων Νοσοκόμων, της Φοιτητικής Ένωσης Νοσηλευτικής Σχολής (ΦΕΝΣ), της Σχολής Νοσοκόμων, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, του Κλάδου Νοσηλευτικού Προσωπικού

(ΠΑΣΥΔΥ), του Κλάδου Ψυχιατρικού Προσωπικού (ΠΑΣΥΔΥ) και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ. Οι εκπρόσωποι πολλών υπηρεσιών και οργανώσεων εξέθεσαν τις απόψεις τους για τα υπό αναφορά θέματα, τόσο προφορικά όσο και γραπτά, με την υποβολή υπομνημάτων. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δεν παρέστησαν, παρόλον ότι είχαν προσκληθεί, εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ιδιωτών Ιατρών και κλινικαρχών και της ΔΕΟΚ. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο εισηγητής του δεύτερου από τα υπό αναφορά θέματα, Βουλευτής κ. Π. Στυλιανού.

Όπως είναι γνωστό, το πρώτο από τα δύο υπό εξέταση θέματα έχει εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ι. Ιωαννίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. στις 24 Μαρτίου 1988, και το δεύτερο θέμα με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού στις 18 Μαϊου 1989. Στη συνέχεια και τα δύο θέματα παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Δίνοντας το περίγραμμα των υπό εξέταση θεμάτων οι εισηγητές τους αναφέρθηκαν στο οξύ πρόβλημα έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού που αντιμετωπίζει σήμερα η Κύπρος, αλλά και πολλές άλλες χώρες. Σύμφωνα με τους εισηγητές των υπό αναφορά θεμάτων, το πρόβλημα θα οξύνεται όλο και περισσότερο σε ολόκληρο το φάσμα της παρεχόμενης ιατρικής φροντίδας, με βάση τις σημερινές προοπτικές και προβλέψεις, με αρνητικές συνέπειες στο επίπεδο της νοσηλευτικής φροντίδας και αρωγής που προσφέρεται. Αναφέρθηκε ενδεικτικά ότι σύμφωνα με σημερινούς υπολογισμούς υπάρχει άμεση ανάγκη για πρόσληψη 160 περίπου νοσοκόμων για τις ανάγκες του κρατικού τομέα υγείας και υπάρχουν ακόμα μεγαλύτερες ανάγκες για τον ιδιωτικό ιατρικό τομέα, ανάγκες που αναμένεται να διογκωθούν ακόμα περισσότερο, αν ψηφιστούν οι περί Ιδιωτικών Νοσοκομείων Κανονισμοί οι οποίοι καθορίζουν την ελάχιστη υποχρεωτική αναλογία νοσηλευτικού προσωπικού-κλινών που πρέπει να διαθέτουν οι κλινικές.

Σύμφωνα και πάλι με τους εισηγητές των υπό εξέταση θεμάτων, οι λόγοι που συνέτειναν στην επιδείνωση του προβλήματος της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού συνοψίζονται στους πιο κάτω:-

(α) Ο μη ικανοποιητικός τρόπος λειτουργίας της Νοσηλευτικής Σχολής με αποτέλεσμα να αδυνατεί να προπαρασκευάσει αρκετό αριθμό νοσηλευτικού προσωπικού που να ικανοποιεί τις ανάγκες του τόπου.

(β) η απρογραμμάτιστη επέκταση των κυβερνητικών υπηρεσιών με αποτέλεσμα την αποψίλωση προσωπικού από τον ιδιωτικό ιατρικό τομέα.

(γ) η τακτική του Υπουργείου Υγείας να μη λαμβάνει υπόψη κατά τον προγραμματισμό του και τις ανάγκες του ιδιωτικού τομέα.

(δ) η έλλειψη επαρκών κινήτρων για προσέλκυση νέων στο επάγγελμα του νοσοκόμου.

(ε) η έλλειψη επαγγελματικής κατοχύρωσης.

(στ) το επικίνδυνο και οι ιδιαιτερότητες του επαγγέλματος.

(ζ) η χορήγηση πιστοποιητικού αντί πτυχίου στους απόφοιτους της Νοσηλευτικής Σχολής.

(η) η μη ύπαρξη σχεδίων υπηρεσίας και ο μη καθορισμός των όρων εργασίας του νοσηλευτικού προσωπικού στον ιδιωτικό τομέα κτλ.

Οι εισηγητές των υπό αναφορά θεμάτων επιφυλάχθηκαν να εισηγηθούν μέτρα για την επίλυση του προβλήματος κατά τη συζήτησή του στην Ολομέλεια.

Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβέρνησης για τα υπό εξέταση θέματα, ο Υπουργός Υγείας ανέφερε ότι πράγματι υπάρχει πρόβλημα έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού λόγω των συνθηκών πλήρους απασχόλησης που επικρατούν σήμερα στην Κύπρο, της προτίμησης σε πιο προσοδοφόρα και ευχάριστα επαγγέλματα, όπως π.χ. ο τουρισμός, της μειωμένης προσέλευσης φοιτητών στη Νοσηλευτική Σχολή και για πολλούς άλλους λόγους. Για το ξεπέρασμα του προβλήματος η κυβέρνηση βρίσκεται σε διαβουλεύσεις για την αναβάθμιση της Νοσηλευτικής Σχολής, ενώ ταυτόχρονα γίνεται εκστρατεία στα σχολεία για την προσέλκυση φοιτητών στη Σχολή. Με τις σημερινές δυνατότητές της η Νοσηλευτική Σχολή μπορεί να εκπαιδεύσει γύρω στους 130 φοιτητές, ενώ ο σημερινός αριθμός των φοιτητών είναι πολύ μικρότερος. Το Υπουργείο Υγείας προγραμματίζει να προσλάβει φέτος 200 περίπου νέους νοσοκόμους, γεγονός που αναμένεται να συμβάλει στην ικανοποίηση σε μεγάλο βαθμό των αναγκών του για τα επόμενα 2-3 χρόνια, ενώ δε θα λειτουργήσουν νέα τμήματα χωρίς την εξασφάλιση του απαραίτητου νοσηλευτικού προσωπικού. Σύμφωνα με μελέτη του Υπουργείου Υγείας που έγινε το 1986, ο ιδιωτικός τομέας έχει άμεση ανάγκη 200 περίπου νοσοκόμων. Παράλληλα με τα μέτρα αυτά, το Υπουργείο Υγείας έχει ετοιμάσει τους περί Ιδιωτικών Νοσοκομείων Κανονισμούς με στόχο την αναβάθμιση της παρεχόμενης ιατρικής φροντίδας, με την εγγραφή και τον έλεγχο των ιδιωτικών κλινικών. Για την προσωρινή αντιμετώπιση του προβλήματος έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού η κυβέρνηση προβληματίζεται να επιτρέψει την προσωρινή και σταδιακή εισαγωγή περιορισμένου αριθμού προσοντούχου αλλοδαπού προσωπικού, ενώ ταυτόχρονα θα εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για την προσέλκυση φοιτητών στο δεκαοκτάμηνο κύκλο σπουδών της Νοσηλευτικής Σχολής. Τέθηκαν επίσης σε εφαρμογή, ο θεσμός των βοηθών θαλάμου για να βοηθήσει το νοσηλευτικό προσωπικό να επιδοθεί απερίσπαστο στα καθήκοντά του, και ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμος. Γίνεται επίσης επιμόρφωση του προσωπικού σε όλα τα επίπεδα και διεξάγεται πραγματική εκστρατεία στα σχολεία και σε άλλες οργανωμένες ομάδες, με τη χρήση των μέσων μαζικής ενημέρωσης, για αύξηση της προσέλευσης νέων στο επάγγελμα.

Εκθέτοντας τις απόψεις της οργάνωσης που εκπροσωπεί, ο Πρόεδρος του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου προέβη καταρχήν στη διαπίστωση της σοβαρότητας του προβλήματος, ιδιαίτερα για τον ιδιωτικό ιατρικό τομέα, και εισηγήθηκε την περιορισμένη εισαγωγή αλλοδαπού νοσηλευτικού προσωπικού μέχρις ότου εξασφαλιστεί ικανοποιητικός αριθμός προσοντούχου ντόπιου προσωπικού με την αναβάθμιση της Νοσηλευτικής Σχολής.

Οι εκπρόσωποι της Οργάνωσης Κυπρίων Νοσοκόμων, του Κλάδου Γενικού Νοσηλευτικού Προσωπικού (ΠΑΔΥΣΥ), του Κλάδου Ψυχιατρικού Προσωπικού (ΠΑΣΥΣΥ), της Φοιτητικής Ένωσης Νοσηλευτικής Σχολής (ΦΕΝΣ) και των συντεχνιών ΣΕΚ και ΠΕΟ τάχθηκαν υπέρ της αναθεώρησης των όρων εργασίας του νοσηλευτικού προσωπικού, της εντατικοποίησης των προσπαθειών για προσέλκυση νέων στο επάγγελμα με την παροχή ελκυστικών κινήτρων και εξεδήλωσαν την ομοφωνία τους για την ανάγκη αναβάθμισης της Νοσηλευτικής Σχολής, για να ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη της τη σοβαρότητα του προβλήματος, το οποίο επηρεάζει άμεσα τον τόσο ευαίσθητο τομέα της

δημόσιας υγείας, καλεί την κυβέρνηση όπως, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, μελετήσει σοβαρά το πρόβλημα ώστε να φανούν οι πραγματικές του διαστάσεις και στη συνέχεια να λάβει τα κατάλληλα βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα για επίλυσή του. Με την ευκαιρία αυτή, η Επιτροπή επιθυμεί να δηλώσει ότι θα παρακολουθεί το πρόβλημα και θα επανέλθει όταν χρειαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας να διαβάσει την Έκθεση γαι το επόμενο θέμα που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα του ιδιωτικού ιατρικού τομέα και ο ρόλος της Κυβέρνησης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού). (27.10.1988).

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ».

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Μαρτίου, 20 Απριλίου και 16 Νοεμβρίου 1989. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου και του Συνδέσμου Ιδιωτών Ιατρών.

Το υπό αναφορά θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Α. Παρισινό στις 27 Οκτωβρίου 1988 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Το ίδιο θέμα απασχόλησε και αυτεπάγγελτα την Επιτροπή γιατί, σύμφωνα με σχετική εισαγωγική δήλωση του Προέδρου της, αυτό αποτελούσε και αποτελεί έντονη απαίτηση της κοινής γνώμης για την αναβάθμιση της ιατρικής φροντίδας που παρέχεται στην Κύπρο και ιδιαίτερα της παρεχόμενης κρατικής ιατρικής φροντίδας, που σε ορισμένες περιπτώσεις εκφράζεται με τη μορφή έργων χωρίς προγραμματισμό και συντονισμό αλλά απλώς και μόνο για να ανταποκριθεί η κυβέρνηση στις πιέσεις που δέχεται. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού κύριος σκοπός της Επιτροπής ήταν να ενημερωθεί για τους στόχους της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα αυτό, αποδίδοντας συνάμα ιδιαίτερη σημασία στο θέμα του συντονισμού του κυβερνητικού με τον ιδιωτικό ιατρικό τομέα.

Από της πλευράς του εισηγητή του θέματος παρατηρήθηκε ότι ο ιδιωτικός ιατρικός τομέας, παρόλο που έχει στους κόλπους του πολύ καλό και πρωτοπόρο προσωπικό, το οποίο διαθέτει άρτια εξοπλισμένα ιατρεία, υποαπασχολείται και

δεν τυγχάνει κρατικής φροντίδας. Χαρακτηριστικά έγινε αναφορά στα κονδύλια του κρατικού προϋπολογισμού για τον τομέα της υγείας -και ειδικότερα για τον ιδιωτικό ιατρικό τομέα- τα οποία, όντας περιορισμένα, διαφοροποιούν το χαρακτήρα του Υπουργείου Υγείας και το παρουσιάζουν περισσότερο ως Υπουργείο Κρατικής Προσφοράς Υγείας.

Ο εισηγητής του θέματος πρότεινε την ακόλουθη δέσμη μέτρων, με στόχο τη σμίκρυνση του χάσματος μεταξύ του κρατικού και ιδιωτικού ιατρικού τομέα:-

(α) Τη σύσταση στο Υπουργείο Υγείας κατάλληλης ειδικής υπηρεσίας για τον ιδιωτικό ιατρικό τομέα.

(β) Την ανάθεση της πρωτοβάθμιας ιατρικής περίθαλψης στους ιδιώτες γιατρούς.

(γ) Την παραχώρηση υποτροφιών και άλλων ευκαιριών μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης σ΄ όλο το φάσμα των γιατρών.

(δ) Την εξασφάλιση της δυνατότητας σε ιδιώτες γιατρούς να κάνουν χρήση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού των νοσοκομείων.

(ε) Την παραχώρηση μακροπρόθεσμων, χαμηλότοκων δανείων σε φιλοπρόοδους ιδιώτες γιατρούς.

(στ) Τον αυστηρότερο έλεγχο όσων πραγματικά δικαιούνται δωρεάν ιατρική φροντίδα στα νοσοκομεία μας και την εξίσωση των δικαιωμάτων που εισπράττονται από τους μη δικαιούχους για περίθαλψη στα νοσοκομεία με εκείνα του ιδιωτικού τομέα.

(ζ) Τη δημιουργία των κατάλληλων εκείνων συνθηκών για την προσέλκυση ασθενών από το εξωτερικό για θεραπεία στην Κύπρο και την ταυτόχρονη ανακοπή της μετάβασης Κυπρίων στο εξωτερικό για θεραπεία.

(η) Γενικά την επίδειξη τέτοιας φροντίδας για τον ιατρικό κόσμο, ώστε να επιτευχθεί ψηλότερο επίπεδο προσφοράς υγείας προς το κοινό και να ενθαρρυνθούν οι νέοι και οι διακεκριμένοι Κύπριοι γιατροί να επαναπατριστούν.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου και του Συλλόγου Ιδιωτών Ιατρών, το κυριότερο πρόβλημα που βασανίζει τον ιδιωτικό ιατρικό τομέα της Κύπρου είναι η έντονη υπολειτουργία του, η οποία φτάνει στα όρια της ανεργίας, ενώ το πρόβλημα ολοένα και επιδεινώνεται, γιατί συνεχώς προστίθενται ανεξέλεγκτα νέοι γιατροί. Σύμφωνα με υπολογισμούς, κάθε χρόνο εντάσσονται στον ιδιωτικό τομέα 60 νέοι γιατροί.

Οι κύριες αιτίες για την υπολειτουργία του ιδιωτικού ιατρικού τομέα, όπως αναλύθηκαν από τους εκπροσώπους των πιο πάνω οργανώσεων, συνοψίζονται στα ακόλουθα:-

(α) Στο μεγάλο ποσοστό προσώπων που δικαιούνται να έχουν δωρεάν πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη στα νοσοκομεία, ένα ποσοστό που υπολογίζεται περίπου στο 70%-90% του πληθυσμού παγκύπρια.

(β) Στην έντονη αριθμητική ανισοσκέλεια μεταξύ ιδιωτικών και κυβερνητικών γιατρών, αφού το 20% των κυβερνητικών γιατρών -που ανέρχεται στα 100 άτομα-έχει την ευθύνη της πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας του 70% των ασθενών παγκύπρια, ενώ το 80% των ιδιωτών γιατρών -που ανέρχεται σε 500 άτομα-έχει την ευθύνη της ιατρικής φροντίδας του 30% των ασθενών παγκύπρια.

(γ) Στον κακό προγραμματισμό, την αλόγιστη επέκταση, τον έντονο ανταγωνισμό, την έλλειψη κρατικής αρωγής για τον ιδιωτικό τομέα και την έλλειψη νοσηλευτικού προσωπικού για τις κλινικές, κτλ.

Για την απάμβλυνση του όλου προβλήματος οι αντιπρόσωποι των πιο πάνω ιατρικών συλλόγων εισηγήθηκαν τα πιο κάτω μέτρα:-

(α) Να ιδρυθεί τομέας ιδιωτικής ιατρικής στο Υπουργείο Υγείας.

(β) Να επιχορηγηθεί και να παραχωρηθεί η πρωτοβάθμια ιατρική φροντίδα, δηλαδή η πρώτη επίσκεψη του αρρώστου στο γιατρό στον ιδιωτικό τομέα, για να αναβαθμιστεί η υπηρεσία που προσφέρεται.

(γ) Να δοθεί μέρος της δευτεροβάθμιας ιατρικής φροντίδας, δηλαδή της φροντίδας των εσωτερικών ασθενών, στον ιδιωτικό ιατρικό τομέα για να περιοριστεί η λίστα αναμονής και να εξοικονομηθούν χρήματα.

(δ) Να διατίθενται μικρότερα ποσά και να δίνεται λιγότερη προσοχή στην τριτοβάθμια ιατρική φροντίδα, δηλ. στις μεταμοσχεύσεις, καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις, κτλ, προς όφελος της πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας, η οποία αποτελεί και τη βάση του όλου οικοδομήματος.

(ε) Να δημιουργηθούν οι νομοθετικές και άλλες προϋποθέσεις για καλύτερη ιατρική κάλυψη του κοινού που δε δικαιούται να έχει δωρεάν περίθαλψη στα νοσοκομεία.

Από της πλευράς της κυβέρνησης, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας κατέθεσε τις ακόλουθες απόψεις για το υπό αναφορά θέμα:-

(α) Η υποαπασχόληση του ιατρικού κόσμου είναι γνωστή και αναμένεται να επιδεινωθεί ακόμα περισσότερο τα αμέσως επόμενα χρόνια. Αιτίες για την υποαπασχόληση γιατρών είναι μεταξύ άλλων: (i) ο μεγάλος αριθμός τους και το γεγονός ότι η ιατρική επιστήμη είναι πολύ εξειδικευμένη και δαπανηρή και γι' αυτό δύσκολη η απορρόφηση του πλεονάζοντος προσωπικού σε άλλους τομείς· (ii) η εξειδίκευση των γιατρών μας σε παραδοσιακές και κορεσμένες ειδικότητες· (iii) το πολύ μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού που δικαιούται δωρεάν περίθαλψη ή περίθαλψη με πολύ μειωμένα τέλη στα νοσοκομεία και η δυσκολία ελέγχου όσων πραγματικά δικαιούνται δωρεάν ιατρική φροντίδα· (iv) ο επαγγελματικός προσανατολισμός που δεν είναι αποτελεσματικός· και (v) το γόητρο που περιέβαλλε, ιδιαίτερα στο παρελθόν, τον τίτλο του γιατρού.

(β) Το Υπουργείο Υγείας είναι σήμερα κυρίως Υπουργείο του Δημόσιου Τομέα Υγείας και γι' αυτό γίνονται σκέψεις για την ίδρυση Τομέα Ιδιωτικής Ιατρικής, στα πλαίσια του νέου οργανογράμματος που το Υπουργείο αναμένεται να προωθήσει ενώπιον της Βουλής σύντομα. Ο υπό ίδρυση Τομέας θα έχει την ευθύνη για την επίλυση των προβλημάτων του ιδιωτικού ιατρικού τομέα, μαζί με την ευθύνη για τον έλεγχο της λειτουργίας των ιδιωτικών κλινικών και των νοσοκομείων, όσον αφορά το επίπεδο της υπηρεσίας που προσφέρεται σ' αυτά, τη σωστή επάνδρωσή τους και γενικά τη συμμόρφωσή τους προς την ισχύουσα νομοθεσία.

(γ) Το Υπουργείο Υγείας διαβουλεύεται με τους Ιατρικούς Συλλόγους του τόπου για τη σε πρώτο στάδιο δοκιμαστική, μερική μεταβίβαση της πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας σε ιδιώτες γιατρούς στη Λευκωσία.

Στόχος του δοκιμαστικού αυτού σχεδίου είναι η απόκτηση εμπειριών από την εφαρμογή του, ενόψει του γενικότερου προβληματισμού για την εκχώρηση, σε πρώτο στάδιο, της πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας στον ιδιωτικό τομέα και ίσως μέρους της δευτεροβάθμιας και την εφαρμογή ενός γενικότερου Εθνικού Σχεδίου Υγείας. Η μελετούμενη εκχώρηση μέρους της ιατρικής φροντίδας στους ιδιώτες γιατρούς αναμένεται ότι θα απαμβλύνει κάπως την ανεργία που μαστίζει τον ιατρικό κόσμο, αλλά είναι σίγουρο ότι δε θα την εξαλείψει. Το θέμα της προώθησης του Εθνικού Σχεδίου Υγείας προβληματίζει έντονα την κυβέρνηση, γιατί χρειάζεται αρκετή προεργασία και αρκετά μεγάλο κόστος για να τεθεί αυτό σε εφαρμογή, αφού υπολογίζεται ότι θα απαιτηθούν £12 εκ. λίρες για την υλοποίησή του.

(δ) Το πρόβλημα της επάνδρωσης των ιδιωτικών κλινικών με νοσηλευτικό προσωπικό δεν προβλέπεται να επιλυθεί στο σύντομο μέλλον, γιατί δεν υπάρχει αρκετό ενδιαφέρον για το επάγγελμα και προτιμάται ο κυβερνητικός τομέας για σκοπούς εργοδότησης. Για την απάμβλυνσή του ίσως θα ήταν σκόπιμο να εισαχθεί περισσότερος αριθμός εκπαιδευμένου νοσηλευτικού προσωπικού από το εξωτερικό.

(ε) Το Υπουργείο Υγείας προβληματίζεται για την αναθεώρηση των Κανονισμών για όσους δικαιούνται δωρεάν ιατρική φροντίδα και την κατά το δυνατό εξίσωση των τελών που ισχύουν στον κυβερνητικό τομέα με αυτά που ισχύουν στον ιδιωτικό τομέα. Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας εξέφρασε αμφιβολίες κατά πόσο τα κόστα περίθαλψης του κρατικού ιατρικού τομέα είναι ψηλότερα από εκείνα του ιδιωτικού.

(στ) Η Κύπρος δε διαθέτει ιατρική παράδοση, η οποία να της επιτρέψει να μετατραπεί, στο παρόν στάδιο, σε διεθνές ιατρικό κέντρο.εκείνο που διαθέτει είναι διακεκριμένους επιστήμονες, πολλοί απ' αυτούς όμως δε φαίνονται διατεθειμένοι να επαναπατριστούν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη της τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, έχει καταλήξει στα πιο κάτω συμπεράσματα:-

(α) Διαπιστώνει την ύπαρξη σοβαρού προβλήματος υποαπασχόλησης στον ιατρικό ανάμεσα κόσμο της Κύπρου, πρόβλημα το οποίο, όπως φαίνεται, θα επιδεινώνεται με την πάροδο του χρόνου.

(β) Διαπιστώνει ότι συνεχίζεται η έλλειψη κρατικού ενδιαφέροντος για τον ιδιωτικό ιατρικό Τομέα.

(γ) Θεωρεί αναγκαία την ενίσχυση της συνεργασίας και το συντονισμό του ιδιωτικού και κυβερνητικού ιατρικού τομέα.

(δ) Τονίζει την ανάγκη να γίνουν βαθιές τομές στον τομέα της ιατρικής φροντίδας που παρέχεται στο κοινό.

(ε) Τέλος, καλεί την κυβέρνηση να μελετήσει όλο το φάσμα της ιατρικής φροντίδας που παρέχεται στον τόπο, με διπλό στόχο να εντοπιστούν από τη μια τα κενά και οι ελλείψεις και να ληφθούν από την άλλη τα κατάλληλα ριζικά μέτρα για την ποιοτική αναβάθμιση της ιατρικής περίθαλψης που προσφέρεται σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση για το επόμενο θέμα που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη δημιουργίας ανεξάρτητου Παιδοχειρουργικού Τμήματος στη Λευκωσία». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Γεωργιάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (2.2.1989).

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ».

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιώαννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το υπό εξέταση θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 Ιουλίου και 16 Νοεμβρίου 1989. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Υγείας και ο παιδοχειρούργος που εργοδοτείται στο Μακάρειο Νοσοκομείο. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής παρευρέθηκε και ο Βουλευτής κ. Δ. Γεωργιάδης, εισηγητής του υπό εξέταση θέματος.

Όπως είναι γνωστό, το υπό εξέταση θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Γεωργιάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού στις 2 Φεβρουαρίου 1989 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας για εξέταση και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό αναφορά θέμα, ο εισηγητής του ανέφερε ότι προβάλλει επιτακτική η ανάγκη δημιουργίας ανεξάρτητου παιδοχειρουργικού τμήματος στη Λευκωσία, λόγω των ιδιαιτεροτήτων της παιδοχειρουργικής και νεογνοχειρουγικής, αλλά και λόγω της αύξησης του αριθμού των παιδιών και νεογνών που χρειάζεται να υποβληθούν σε εγχείρηση. Σύμφωνα με στοιχεία που επικαλέστηκε ο εισηγητής του υπό εξέταση θέματος, πάνω από χίλια παιδιά το χρόνο χρειάζονται χειρουργική φροντίδα, πολλά από τα οποία είναι νεογέννητα, ενώ την ευθύνη για τα παιδιά αυτά την επωμίζεται ένας μόνο παιδοχειρούργος. Λόγω της αύξησης του αριθμού των παιδιών που χρειάζονται φροντίδα, απαιτείται η άμεση πρόσληψη ενός τουλάχιστο παιδοχειρούργου σε πρώτο στάδιο. Άμεση προτεραιότητα αποτελεί επίσης η ίδρυση ανεξάρτητου παιδοχειρουργικού τμήματος κατάλληλα επανδρωμένου στο Μακάρειο Νοσοκομείο, λόγω των πρακτικών προβλημάτων που δημιουργεί η σημερινή υπαγωγή του τμήματος αυτού στη χειρουργική κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβέρνησης για το υπό εξέταση θέμα, ο Υπουργός Υγείας δήλωσε ότι η κυβέρνηση ευνοεί το αίτημα για τη δημιουργία ανεξάρτητου παιδοχειρουργικού τμήματος, καθώς και ενίσχυσή του με έναν επιπλέον παιδοχειρούργο. Το πρώτο αίτημα προωθείται με τη σύμφωνη γνώμη όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων, ενώ ταυτόχρονα έχει κινηθεί η διαδικασία για την πλήρωση μιας θέσης παιδοχειρούργου για την οποία υπάρχει πρόβλεψη στον Κρατικό Προϋπολογισμό του 1989. Στο μεταξύ έχουν δοθεί οδηγίες για την πρόσληψη παιδοχειρούργου σε δεκαπενθήμερη βάση μέχρι την οριστική πλήρωση της θέσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας έχει διαπιστώσει ότι η κατάσταση που επικρατεί σήμερα είναι δυσάρεστη, δεδομένου ότι όλο το βάρος της εξειδικευμένης παιδοχειρουργικής φροντίδας πέφτει ουσιαστικά στους ώμους ενός και μόνο ειδικού γιατρού, με αποτέλεσμα την υπερφόρτωσή του σε βαθμό απαράδεκτο. Η θέση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας είναι ότι πρέπει να δημιουργηθεί επειγόντως ένα κατάλληλα στελεχωμένο ανεξάρτητο παιδοχειρουργικό τμήμα και γι' αυτό καλεί την κυβέρνηση να προωθήσει το όλο θέμα το ταχύτερο δυνατό. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας διαδηλώνει την πρόθεσή της να παρακολουθεί την εξελικτική πορεία του όλου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω έχουμε και τα δυο επόμενα θέματα, κύριε Μαρκίδη.

Το πρώτο είναι 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα της παιδιατρικής καρδιολογίας στην Κύπρο». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

Παρακαλώ να διαβαστεί η 'Εκθεση.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ».

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα, ύστερα από παραστάσεις του Συνδέσμου Γονέων και Φίλων Καρδιοπαθών Παιδιών, σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Φεβρουαρίου, 2 Μαρτίου και 23 Νοεμβρίου 1989. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και του Συνδέσμου Γονέων και Φίλων Καρδιοπαθών Παιδιών.

Τα προβλήματα της παιδοκαρδιολογίας είχαν απασχολήσει την Επιτροπή και στο παρελθόν, με την ευκαιρία της συζήτησης της ανάγκης για δημιουργία

ανεξάρτητου καρδιολογικού τμήματος στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Στην 'Εκθεσή της για το γενικότερο αυτό θέμα η Επιτροπή υπογράμμιζε τότε την ανάγκη να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ειδική κάλυψη και της παιδοκαρδιολογίας στο υπό ίδρυση ανεξάρτητο καρδιολογικό τμήμα.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Συνδέσμου Γονέων και Φίλων Καρδιοπαθών Παιδιών, υπάρχουν σήμερα στην Κύπρο πέραν των χίλιων παιδιών με καρδιοπάθειες, που χρειάζονται παρακολούθηση, και ο αριθμός τους αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου. Πολλά από τα παιδιά αυτά πάσχουν από πολύπλοκες καρδιοπάθειες, που για την αντιμετώπισή τους ίσως να απαιτούνται δύο ή και τρεις ακόμα εγχειρήσεις. Τα παιδιά με τα καρδιολογικά προβλήματα ισοδυναμούν αριθμητικά με το ένα τρίτο περίπου όλων των καρδιοπαθών παγκύπρια.

Τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά αυτά είναι η έλλειψη επαρκούς παρακολούθησης, λόγω της έλλειψης ιατρικού δυναμικού και κατάλληλου ιατρικού εξοπλισμού. Αναφέρθηκε ειδικότερα ότι στο παρόν στάδιο την ευθύνη της παρακολούθησης των καρδιοπαθών παιδιών σε παγκύπρια κλίμακα επωμίζεται ένας παιδοκαρδιολόγος και για δυο μέρες τη βδομάδα μόνο, αφού τις υπόλοιπες μέρες ο γιατρός αυτός ασχολείται με καθήκοντα της παραδοσιακής παιδιατρικής. Ο μοναδικός αυτός παιδοκαρδιολόγος παρακολουθεί 30 περίπου παιδιά κάθε βδομάδα απ' όλη την Κύπρο και γι' αυτό δημιουργούνται προβλήματα διάθεσης ικανοποιητικού χρόνου για την εξέταση κάθε παιδιού και δυσκολίες στην αντικατάσταση του γιατρού, όταν χρειαστεί. 'Οσον αφορά το θέμα του εξοπλισμού, αναφέρθηκε ότι σήμερα χρησιμοποιούνται για υπερηχοκαρδιογραφήματα και καθετηριασμούς της καρδιάς τα μηχανήματα του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, τα οποία είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες των ενηλίκων, γεγονός που συνεπάγεται αυξημένους κινδύνους για τα καρδιοπαθή παιδιά.

Για την αντιμετώπιση των πιο πάνω προβλημάτων ο Σύνδεσμος Γονέων και Φίλων Καρδιοπαθών Παιδιών εισηγείται την άμεση υιοθέτηση της ακόλουθης δέσμης μέτρων:-

(α) Να ανατεθούν, σε πρώτο στάδιο, στον παιδοκαρδιολόγο αποκλειστικά τα καθήκοντα του κλάδου του, ώστε να μην ασκεί ταυτόχρονα καθήκοντα γενικής παιδιατρικής.

(β) Να δημιουργηθεί ανεξάρτητο παιδοκαρδιολογικό τμήμα στο Μακάριο Νοσοκομείο.

(γ) Το παιδοκαρδιολογικό τμήμα που προτείνεται να ιδρυθεί, να επανδρωθεί με τρεις παιδοκαρδιολόγους το λιγότερο και να εξοπλιστεί με τα αναγκαία μηχανήματα, με πρώτη προτεραιότητα την εξασφάλιση ενός υπερηχοκαρδιογράφου και ενός μηχανήματος για καθετηριασμούς, που να είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες των νεογνών και των παιδιών.

Από την πλευρά του Υπουργείου Υγείας αναφέρθηκε ότι ετοιμάζονται οι προδιαγραφές για τη ζήτηση προσφορών για την εξασφάλιση υπερηχοκαρδιογράφων έγχρωμου τύπου για τις ανάγκες τόσο του Μακάριου Νοσοκομείου όσο και του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, έναντι δαπανών που υπολογίζονται περίπου στις πενήντα και εβδομήντα χιλιάδες λίρες, αντίστοιχα. Ταυτόχρονα μελετάται, ως υπαλλακτική λύση, η δυνατότητα αναπροσαρμογής των ήδη υφιστάμενων μηχανημάτων στις ανάγκες των παιδιών, αφού τα αποτελέσματα που αυτά δίνουν κρίνονται από ειδικούς του εξωτερικού ως εξαιρετικά. Για την

αγορά του υπερηχοκαρδιογράφου ίσως γίνει πρόβλεψη στον Κρατικό Προϋπολογισμό του 1990.

Αναφορικά με την ενίσχυση της υπηρεσίας σε προσωπικό, αναφέρθηκε ότι αυτή δεν κρίνεται στην πράξη αναγκαία, αφού ο αριθμός των παιδιών με καρδιακά προβλήματα υπολογίζεται γύρω στα τετρακόσια παγκύπρια, αλλ' ότι ως θέμα αρχής ευνοείται και στοχοθετείται η ύπαρξη δεύτερου παιδοκαρδιολόγου. Το θέμα αυτό θα αποτελέσει, μεταξύ άλλων, ένα από τα αντικείμενα μελέτης ειδικής κλαδικής επιτροπής που μελετά τα προβλήματα όλου του φάσματος της ιατρικής περίθαλψης που παρέχεται σήμερα και η οποία αναμένεται να δώσει το πόρισμά της σύντομα. Σχετικά με το αίτημα για ίδρυση ανεξάρτητου παιδοκαρδιολογικού τμήματος δεν έγιναν σκέψεις μέχρι τώρα.

Ο παιδοκαρδιολόγος που παρακολουθεί τα παιδιά δήλωσε στην Επιτροπή ότι είναι πολλά τα παιδιά που έρχονται αρχικά για αξιολόγηση, λόγω καρδιολογικών προβλημάτων. Πολλά από τα παιδιά αυτά παρουσιάζουν μικροπροβλήματα με την καρδιά τους και γι' αυτό παρακολουθούνται, άλλα θα χρειαστούν εγχείρηση στο μέλλον, ενώ 200-400 παιδιά έχουν ήδη χειρουργηθεί. Τόνισε επίσης την ανάγκη να υπάρχει δεύτερος παιδοκαρδιολόγος, για να γίνονται οι εξετάσεις καλύτερα και για να υπάρχει αντικαταστάτης, όταν χρειάζεται. Εισηγήθηκε επίσης την εκπαίδευση στο μέλλον παιδιάτρων στην Κύπρο και στο εξωτερικό σε θέματα παιδοκαρδιολογίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας επισκέφθηκε το Μακάριο Νοσοκομείο στις 2 Μαρτίου 1989 και ειδικότερα το ιατρείο του παιδοκαρδιολόγου, σε μια προσπάθεια να σχηματίσει προσωπική αντίληψη για το θέμα.

Είναι διαπίστωση της Επιτροπής ότι πράγματι υπάρχουν πολλά που πρέπει να γίνουν σχετικά με την παρακολούθηση και θεραπεία των παιδιών με παιδοκαρδιολογικά προβλήματα. Η μελέτη σε βάθος όλου του φάσματος των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα παιδιά με καρδιολογικά προβλήματα αποτελεί ευθύνη της κυβέρνησης και ιδιαίτερα του αρμόδιου Υπουργείου Υγείας.

Για άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών συνιστάται ο διορισμός δεύτερου ειδικού γιατρού στο Μακάριο Νοσοκομείο και η εξασφάλιση μηχανημάτων και διευκολύνσεων, με πρώτες προτεραιότητες την απόκτηση υπερηχοκαρδιογράφου για παιδιά και μηχανημάτων για καθετηριασμούς. Ταυτόχρονα η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στην κυβέρνηση να μελετήσει τη δημιουργία ανεξάρτητου παιδοκαρδιολογικού Τμήματος.

Η Επιτροπή επιθυμεί επίσης να τονίσει ότι θα παρακολουθεί στενά το όλο θέμα και θα επανέλθει, αν χρειαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διαβάστε και την επόμενη 'Εκθεση, κύριε Μαρκίδη για το θέμα που αναφέρεται ως «Η κατάσταση που επικρατεί στο Νοσοκομείο Αγρού συνεπεία έλλειψης μόνιμου γιατρού και παραϊατρικού προσωπικού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου στις 30.3.89).

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΓΡΟΥ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΜΟΝΙΜΟΥ ΓΙΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΙΑΤΡΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ».

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Χρήστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το υπό εξέταση θέμα σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 Ιουλίου και 23 Νοεμβρίου 1989. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Υγείας και εκπρόσωποι της κοινότητας Αγρού. Ήταν επίσης παρών και ο εισηγητής του θέματος, Βουλευτής κ. Κ. Ερωτοκρίτου.

Όπως είναι γνωστό, το υπό αναφορά θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου στις 30 Μαρτίου 1989 και παραπέμφθηκε για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

Εισάγοντας το υπό εξέταση θέμα ο εισηγητής του αναφέρθηκε στα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζει το αγροτικό υγειονομικό κέντρο Αγρού, κυρίως λόγω της ανεπαρκούς επάνδρωσής του. Σύμφωνα με τον κ. Ερωτοκρίτου, το υγειονομικό κέντρο Αγρού 'Υγεία' -το οποίο ιδρύθηκε το 1932-υπολειτουργεί σε μεγάλο βαθμό, παρόλο ότι έχει σαν προορισμό του την εξυπηρέτηση δέκα απομονωμένων κοινοτήτων της περιοχής και αρκετών τουριστών και παραθεριστών, κατά τους καλοκαιρινούς κυρίως μήνες. Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα το υγειονομικό αυτό κέντρο είναι η έλλειψη μόνιμου και επαρκούς ιατρικού, παραϊατρικού και γραφειακού προσωπικού, η έλλειψη νοσοκομειακού οχήματος, η ανάγκη επιδιορθώσεων και συντήρησης του κτιρίου του κέντρου, η ανάγκη εξασφάλισης του αναγκαίου ιατρικού εξοπλισμού, κ.ά. Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών και γενικά για την αναδόμηση του αγροτικού υγειονομικού κέντρου Αγρού ο εισηγητής του υπό εξέταση θέματος πρότεινε την ακόλουθη δέσμη μέτρων:-

(α) Τον άμεσο διορισμό ενός επιπρόσθετου γιατρού για να υπάρχει η δυνατότητα ιατρικών επισκέψεων στις γειτονικές κοινότητες τουλάχιστο μια φορά τη βδομάδα;

(β) την άμεση πρόσληψη 2-3 επιπρόσθετων νοσοκόμων σε τρόπο ώστε να υπάρχει η δυνατότητα λειτουργίας του υγειονομικού κέντρου πάνω σε εικοσιτετράωρη βάση, όπως συνέβαινε στο παρελθόν;

(γ) την πρόσληψη ενός γραφέα για τη διεκπεραίωση των γραφειακών εργασιών του κέντρου;

(δ) τον άμεσο διορισμό παιδίατρου για την παροχή ιατρικής περίθαλψης στα 500 περίπου παιδιά της περιοχής, ανάγκη που κρίνεται επιτακτική, αν ληφθεί υπόψη ότι στην περιοχή δεν εργάζεται κανένας ιδιώτης γιατρός και δε λειτουργεί κανένα φαρμακείο·

(ε) την αύξηση των επισκέψεων οδοντίατρου στην περιοχή και την εξασφάλιση υπηρεσιών οδοντοτεχνίτη·

(στ) την εξασφάλιση αυτοκινήτου για τις περιοδείες στην περιοχή·

(ζ) τον εξοπλισμό του υγειονομικού κέντρου με τα αναγκαία μηχανήματα και ιδιαίτερα τα πιο απλά και απαραίτητα, σε πρώτο στάδιο, για να υπάρχει η δυνατότητα να γίνονται εξετάσεις και αναλύσεις στο ίδιο το κέντρο αντί να παραπέμπονται στο αγροτικό υγειονομικό κέντρο της Κυπερούντας· και

(η) την επιδιόρθωση και συντήρηση του κτιρίου του υγειονομικού κέντρου.

Σύμφωνα και πάλι με τον εισηγητή του θέματος, η υλοποίηση των προτεινόμενων μέτρων σε συνδυασμό με την τουριστική αξιοποίηση της περιοχής, τη βελτίωση του οδικού δικτύου, την εφαρμογή του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλλιάς και την κήρυξη του Αγρού σε εκπαιδευτική περιφέρεια, θα συμβάλει στην αναζωογόνηση της περιοχής και στη συγκράτηση των κατοίκων της.

Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβέρνησης για το υπό αναφορά θέμα, ο Υπουργός Υγείας ανέφερε ότι η κυβέρνηση μελετά τα προβλήματα του αγροτικού υγειονομικού κέντρου Αγρού και για να συμβάλει στην απάμβλυνσή τους έχει ήδη διορίσει ένα γιατρό πάνω σε εξάμηνη βάση ενώ ταυτόχρονα μελετά το διορισμό πρόσθετου γιατρού. Μελετάται επίσης η αύξηση του αριθμού των επισκέψεων του οδοντίατρου στην περιοχή και η εξασφάλιση οχήματος για τις μετακινήσεις του προσωπικού. Δηλώθηκε επίσης ότι η εξασφάλιση ιατρικού, παραϊατρικού και γραφειακού προσωπικού προσκρούει σε δυσκολίες, λόγω των δυσκολιών για μόνιμη εγκατάσταση του προσωπικού αυτού στην περιοχή και ότι εν πάση περιπτώσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το υγειονομικό κέντρο Αγρού μελετούνται στα πλαίσια ευρύτερου προβληματισμού για την παρεχόμενη ιατρική περίθαλψη πάνω σε παγκύπρια κλίμακα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, έχοντας υπόψη της τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, εκφράζει την ελπίδα ότι η κυβέρνηση θα προωθήσει προς τη λύση τους τα προβλήματα του αγροτικού υγειονομικού κέντρου Αγρού. Η Επιτροπή δηλώνει επίσης ότι θα εξακολουθήσει την παρακολούθηση του θέματος μέχρις ότου λυθεί ικανοποιητικά, γιατί πιστεύει ότι τα αγροτικά υγειονομικά κέντρα και νοσοκομεία μας χρειάζονται ιδιαίτερη φροντίδα για βελτίωση και αναβάθμιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτά τα πέντε θέματα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας έχει λεχθεί και είναι φανερό από τις Εκθέσεις ότι είναι ομόφωνα και ότι είναι σε γνώση της Εκτελεστικής Εξουσίας οι εισηγήσεις αυτές. Εν πάση περιπτώσει οι Εκθέσεις θα κοινοποιηθούν στην Εκτελεστική Εξουσία, για να φρεσκάρει τη μνήμη της και να εφαρμόσει τις απαιτήσεις της Βουλής.

Προχωρούμε τώρα σε ένα θέμα το οποίο είχα υποθέσει ότι καλύφθηκε από το πρώτο θέμα που συζητήθηκε ενώπιον του Σώματος και αναφέρεται στην αναβάθμιση και βελτίωση του λιμανιού της Λάρνακας.

Επειδή ο εισηγητής του θέματος, ο κ. Γεωργίου, Βουλευτής Λάρνακας, θεώρησε τον ευατό του ως παραγνωριζόμενο, το επανέφερα στην ημερήσια διάταξη ούτως ώστε να αποφασίσει η Βουλή αν πραγματικά το θέμα αυτό καλύφθηκε από τη συζήτηση η οποία έγινε και τότε να συμπεριληφθεί η Έκθεση αυτή στα πρακτικά και να θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα, ούτως ώστε να ικανοποιηθούν όλες οι απαιτήσεις.

Ομολογώ ότι δεν ήταν πρόθεσή μου να θίξω κανένα, αλλά πίστεψα πράγματι ότι είχε καλυφθεί το θέμα αυτό από τη συζήτηση την μακρά που έγινε.

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, χθες συζητήθηκε το θέμα το ειδικό για την D.S.R. Το θέμα της επέκτασης του λιμανιού ήταν αυτό που λέτε τώρα. Οι συνάδελφοι φυσικά είπαμε, και είχαμε έτσι εξηγηθεί, να επεκταθούν, για να μη γίνουν δυο φορές ομιλίες. Αλλά η εντύπωση μου και τουλάχιστον αυτό είπαμε και στην Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, ήταν ότι η Έκθεση αυτή θα διαβαστεί απλώς και μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλετε να αναγνωσθεί η Έκθεση, ευχαρίστως.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ναι, αυτό ήταν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διότι ως γεγονός, παρόλο ότι δεν ήταν μέσα στο θέμα, εντούτοις όλοι οι συνάδελφοι επεξετάθηκαν στο θέμα της επέκτασης και βελτίωσης του λιμανιού της Λάρνακας. Γι'αυτό το λόγο, όταν διαβαστεί η Έκθεση που θα μπει και στα πρακτικά, νομίζω ότι το θέμα διορθώνεται.

Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου».

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ ΤΗΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Ανδρέας Παναγιώτου
Νίκος Μακρίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Στέλιος Μανδριώτης
Νεόφυτος Ηλία
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 26 Ιανουαρίου μέχρι 12 Οκτωβρίου 1989.

Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της Αρχής Λιμένων

Κύπρου, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, ο Δήμαρχος Λάρνακας, εκπρόσωποι του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λάρνακας, των συντεχνιών της Αρχής Λιμένων Κύπρου Σ.Υ.Α.Λ.Κ., ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ., ΣΗΔΗΚΕΚ και ΟΜΕΠΕΓΕ και του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου. Παρών σ' όλες τις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν επίσης ο εισηγητής του θέματος αξ. Βουλευτής κ. Α. Γεωργίου.

'Οπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή στις 24 Μαρτίου 1988 με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής 'Εκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του αξ. Βουλευτής κ. Α. Γεωργίου, ανέφερε ότι το θέμα της επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και της αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου είναι μεγάλης σημασίας για την πόλη της Λάρνακας, δεδομένης της εκφρασθείσας από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας θέσης για μετατροπή του λιμανιού της Λάρνακας σε μαρίνα, θέση προς την οποία αντιτίθενται σφόδρα όλες οι αρχές και οι κάτοικοι της Λάρνακας.

Κατά τον εισηγητή του θέματος, το λιμάνι της Λάρνακας συμπληρώθηκε μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του 1973 και μετά την τουρκική εισβολή του 1974 ο ρόλος του έγινε πολύ σημαντικός, εξαιτίας της απώλειας του λιμανιού της Αμμοχώστου που είχε ως αποτέλεσμα η κίνηση και οι δραστηριότητές του να αυξηθούν σημαντικά. Η εξέλιξη όμως της τεχνολογίας επέφερε διαφοροποίηση στο είδος των πλοίων και στους τρόπους μεταφοράς, κυριότερος από τους οποίους είναι σήμερα τα εμπορευματοκιβώτια, και έκαμε αναγκαία την επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας και του εξοπλισμού του σε σύγχρονα μηχανήματα, καθώς και την αύξηση του βάθους και του κύκλου στροφής του που είναι σήμερα πολύ μικρά, ώστε να μπορέσει να προσελκύσει μεγαλύτερα πλοία και να δεχτεί τα λεγόμενα τρίτης γενιάς πλοία. Περαιτέρω η ραγδαία ανάπτυξη του διαμετακομιστικού εμπορίου επιβάλλει την κήρυξη μέρους του σε ελεύθερη λιμενική περιοχή, ενώ η αύξηση της κίνησης επιβατών, λόγω της κρίσης του Λιβάνου, δημιούργησε την επιτακτική ανάγκη ανέγερσης νέας αίθουσας επιβατών που να ανταποκρίνεται σε σύγχρονα πρότυπα.

Με βάση τα υφιστάμενα δεδομένα το λιμάνι της Λάρνακας χρησιμοποιείται σήμερα σχεδόν αποκλειστικά από την κρατική εταιρεία «D.S.R.» της Λαοκρατικής Δημοκρατίας της Γερμανίας σαν βάση για τη διαμετακόμιση εμπορευματοκιβωτίων, στην οποία βασίζεται κατά το μεγαλύτερο μέρος η λειτουργία του. Υφίσταται μεγάλος όμως κίνδυνος η εταιρεία αυτή να εγκαταλείψει το λιμάνι, αφού τούτο στερείται των αναγκαίων έργων υποδομής, των απαραίτητων μηχανημάτων και εξοπλισμού, της αναγκαίας έκτασης και του απαιτούμενου βάθους. Είναι γενικά παραδεκτό ότι η λειτουργία ενός λιμανιού δεν μπορεί να βασίζεται αποκλειστικά στην εκμετάλλευσή του από μια και μόνο εταιρεία, αλλά από περισσότερες εταιρείες. Για να γίνει όμως αυτό, το λιμάνι της Λάρνακας πρέπει να παύσει να υπολειτουργεί και να θεωρείται ως λιμάνι δεύτερης τάξης και πρέπει να διαμορφωθεί κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες.

Για τούτο, δήλωσε ο εισηγητής του θέματος, απαιτείται:

(α) Να σταματήσει αμέσως οποιαδήποτε ιδέα ή να ανακληθεί οποιαδήποτε απόφαση για τη μετατροπή του λιμανιού της Λάρνακας σε μαρίνα.

(β) Να εφοδιαστεί το λιμάνι της Λάρνακας με τα αναγκαία μηχανήματα, τον εξοπλισμό και τα έργα υποδομής, ώστε να είναι σε θέση να εκπληρώσει τον οικονομικό του ρόλο.

(γ) Να επεκταθεί σε μήκος, σε βάθος και σε κύκλο στροφής, ώστε να μπορεί να δέχεται τα σύγχρονα και μεγάλης χωρητικότητας πλοία.

(δ) Να κατασκευαστεί νέο σύγχρονο κτίριο επιβατών.

(ε) Μέρος του λιμανιού να κηρυχθεί ως ελεύθερη λιμενική περιοχή για την περαιτέρω ανάπτυξη του διαμετακομιστικού εμπορίου.

(στ) Να γίνει προσπάθεια εκ μέρους των αρμοδίων, ώστε να προσελκυστούν στο λιμάνι της Λάρνακας και άλλες εταιρείες, εκτός από την «D.S.R.».

(ζ) Να υλοποιηθεί αμέσως η απόφαση για την επέκταση του λιμανιού αυτού.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής πάνω στο όλο θέμα, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του, ημερομηνίας 16 Ιουνίου 1988, αποφάσισε την αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας και για το σκοπό αυτό διόρισε Υπουργική Επιτροπή που αποτελείται από τους Υπουργούς Οικονομικών, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Συγκοινωνιών και Έργων για τη μελέτη και εξεύρεση τρόπων πιο συμφέρουσας χρηματοδότησης του όλου έργου.

Στην κατάθεσή του ενώπιον της Επιτροπής ο εκπρόσωπος της Αρχής Λιμένων Κύπρου δήλωσε ότι με βάση τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ζητήθηκαν προσφορές για την πρόσληψη εμπειρογνωμόνων, με σκοπό τη μελέτη της αναβάθμισης των εγκαταστάσεων του λιμανιού της Λάρνακας. Η επιλογή τους επρόκειτο να συμπληρωθεί μέχρι το Μάιο του 1989 και ως χρόνος έναρξης των εργασιών επέκτασης του λιμανιού ορίστηκε ο Μάιος του 1990.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε επίσης τη δημιουργία νέας σύγχρονης αίθουσας επιβατών και για το σκοπό αυτό περιέλαβε στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 1989 κονδύλι £50,000, για τη διενέργεια μελετών και την έναρξη εργασιών για τη δημιουργία αίθουσας επιβατών.

Ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού δήλωσε στην Επιτροπή ότι αν και ο Οργανισμός δεν έχει υπόψη του τα προγραμματιζόμενα σχέδια για επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας, εντούτοις οι εκτιμήσεις του είναι ότι η σημασία του λιμανιού αυτού για τη γενική τουριστική κίνηση στην Κύπρο είναι πολύ μικρή και για την πόλη της Λάρνακας μόνο 4%.

Εκφράζοντας τις απόψεις τους πάνω στο όλο θέμα, οι εκπρόσωποι των συντεχνιών Σ.Υ.Α.Λ.Κ., ΟΜΕΠΕΓΕ και ΣΗΔΗΚΕΚ δήλωσαν ότι τάσσονται ανεπιφύλακτα υπέρ της επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και της αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου και επισήμαναν τους κινδύνους και τις επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία γενικά και ειδικά της πόλης της Λάρνακας σε περίπτωση εγκατάλειψης του λιμανιού αυτού από την εταιρεία D.S.R., που είναι και η μόνη εταιρεία πάνω στην οποία βασίζεται κατά το μεγαλύτερο μέρος η λειτουργία του.

Ο εκπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λάρνακας δήλωσε στην Επιτροπή ότι οποιαδήποτε κωλυσιεργία στην έναρξη των εργασιών για αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας θα αποβεί καταστρεπτική για την οικονομία της πόλης της Λάρνακας και θα απονεκρώσει το λιμάνι αυτό.

Δηλώνοντας τις θέσεις του ενώπιον της Επιτροπής, ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου τάχθηκε υπέρ της άμεσης επέκτασης και αναβάθμισης του λιμανιού της Λάρνακας, αλλά και υπέρ της ορθολογικής ανάπτυξης του λιμανιού αυτού κατά τρόπο που να μπορούν να εξυπηρετηθούν μακροχρόνια τα υπό κατασκευή νέα πλοία που εκτελούν το «world-wide service» και τα οποία έχουν μήκος 290 μέτρα και βύθισμα 12 περίπου μέτρων.

Με βάση γραπτά και προφορικά στοιχεία που τέθηκαν υπόψη της Επιτροπής από τον ίδιο πιο πάνω εκπρόσωπο, προκύπτει ότι η προγραμματισθείσα επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας, με βάση τη λύση που επέλεξε τελικά το Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ θα προσφέρει την απαιτούμενη αναβάθμιση στο λιμάνι αυτό, εντούτοις και μετά την επέκταση αυτή τούτο δεν θα μπορεί να εξυπηρετήσει τα νέα πλοία των 290 μέτρων και του βυθίσματος των 12 περίπου μέτρων και τούτο εξαιτίας του περιορισμένου κύκλου στροφής που διαθέτει και του μικρού βυθίσματος, τόσο των υφιστάμενων κρηπιδωμάτων όσο και του νέου που έχει προγραμματιστεί να κατασκευαστεί. Η απόφαση για επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας κατά τον τρόπο που έχει ήδη προγραμματιστεί πρέπει να αναθεωρηθεί αμέσως, δήλωσε ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου, και τούτο γιατί μέσα σε λίγα χρόνια από την αποπεράτωση της προγραμματισθείσας επέκτασης το λιμάνι αυτό δεν θα είναι και πάλι σε θέση να εξυπηρετήσει όχι μόνο τα υπό κατασκευή νέα πλοία, αλλά ούτε και τις ανάγκες αυτής της ίδιας της εταιρείας «D.S.R.» που χρησιμοποιεί τώρα το λιμάνι αυτό. Η θέση του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου, όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή, είναι ότι τα κυπριακά λιμάνια πρέπει να τύχουν επέκτασης κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν μακροχρόνια να εξυπηρετήσουν τις ναυτιλιακές γραμμές που εκτελούν το «world-wide service» και οι οποίες θα είναι μελλοντικά υποχρεωμένες να χρησιμοποιούν ένα μόνο λιμάνι σε κάθε περιοχή για το διαμετακομιστικό τους εμπόριο. Για το λόγο αυτό τα κυπριακά λιμάνια θα πρέπει να είναι σε θέση να μπορούν να εξυπηρετήσουν τέτοιου είδους πλοία, όταν παρουσιαστεί η ανάγκη. Ο ορθός προγραμματισμός, η συνεχής προσπάθεια για μείωση των κόστων και η ορθολογική ανάπτυξη των λιμανιών, αποτελούν το τρίπτυχο πάνω στο οποίο θα εξαρτηθεί η μελλοντική πορεία της κυπριακής λιμενικής βιομηχανίας.

Πάνω στο πιο πάνω εγειρόμενο ζήτημα, όπως αυτό τέθηκε από τον εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου, σχετικά με το ορθολογικό της ληφθείσας από την Αρχή Λιμένων Κύπρου απόφασης για επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας, η Επιτροπή ζήτησε και πήρε τις πιο κάτω θέσεις και απόψεις.

Ο Δήμαρχος Λάρνακας, αφού δήλωσε στην Επιτροπή ότι επιβάλλεται η άμεση επέκταση και αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας, συμφώνησε πλήρως με την εκφρασθείσα άποψη του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου, σύμφωνα με την οποία η επέκταση αυτή πρέπει να γίνει κατά τρόπο που να εξυπηρετεί πλήρως οποιεσδήποτε μελλοντικές ανάγκες πλοίων με πολύ μεγάλο μήκος και βύθισμα και ζήτησε την αναθεώρηση της ήδη ληφθείσας απόφασης για επέκταση του λιμανιού αυτού. Η θέση του Δήμου Λάρνακας, όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή, είναι ότι το όλο έργο της αναβάθμισης του λιμανιού αυτού πρέπει να προχωρήσει χωρίς καθυστέρηση και στο μεταξύ όλοι οι αρμόδιοι να προβληματιστούν πάνω στο θέμα των επεκτάσεων που πρέπει να γίνουν, ώστε το λιμάνι της Λάρνακας να είναι σε θέση να εξυπηρετήσει μελλοντικά οποιεσδήποτε ανάγκες παρουσιαστούν, είτε αυτές αφορούν την εταιρεία «D.S.R.» είτε άλλες εταιρείες.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσε στην Επιτροπή ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά τη λήψη της σχετικής απόφασης για επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας, έλαβε υπόψη τις γραπτές εισηγήσεις της Αρχής Λιμένων Κύπρου πάνω στο όλο θέμα και κατέληξε στη λύση εκείνη που είχε καταρχήν επιλεγεί και από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής, σύμφωνα με την οποία θα κατασκευαστεί νέο κρηπίδωμα μήκους 250 μ., με βάθος 12 μ. και με πρόβλεψη για επέκταση του μήκους στα 500 μ., θα εγκατασταθούν 2 γερανογέφυρες και θα αγοραστεί ένα νέο ρυμουλκό. Το οικονομικό κόστος από τη λύση που επιλέγηκε υπολογίζεται γύρω στα £9,000,000.

Σύμφωνα με τα προφορικά συμπληρωματικά στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από εκπροσώπους της Αρχής Λιμένων Κύπρου πάνω στο όλο θέμα και με βάση τη μελέτη που έγινε από την Αρχή πάνω στο θέμα της επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και που επίσης κατατέθηκε ενώπιον της Επιτροπής, προκύπτουν τα ακόλουθα σχετικά με το ορθολογικό της ληφθείσας από το Υπουργικό Συμβούλιο απόφασης για επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας: Η ναυτιλιακή γραμμή Veb. Dentfracht/Seereederei Rostock, γνωστή ως D.S.R., που είναι κρατική εταιρεία της Λαοκρατικής Δημοκρατίας της Γερμανίας, αποτελεί, με εξαίρεση την εξαγωγή πατατών και των επιβατηγών πλοίων που εκτελούν τη γραμμή Κύπρου-Λιβάνου, τον αποκλειστικό χρήστη του λιμανιού της Λάρνακας σήμερα.

Τον Αύγουστο του 1987, η πιο πάνω εταιρεία πληροφόρησε, τόσο γραπτά όσο και προφορικά με αποστολή κλιμακίου αξιωματούχων της στην Κύπρο, ότι προτίθεται να διευρύνει τον κύκλο των δραστηριοτήτων της στο λιμάνι της Λάρνακας, δρομολογώντας στην περιοχή νέα μεγαλύτερα πλοία και έθεσε ορισμένες προϋποθέσεις για να κάμει δυνατή την υλοποίηση των σχεδίων της στο λιμάνι αυτό. Οι προϋποθέσεις αυτές συνοψίζονται στα εξής:

(α) Με βάση το καινούργιο ναυπηγικό πρόγραμμα της εταιρείας, που περιλαμβάνει πλοία πλάτους 31 μέτρων, να γίνουν διευθετήσεις, ώστε το λιμάνι να μπορεί να εξυπηρετεί 1,000 περίπου εμπορευματοκιβώτια το 24ωρο.

(β) Να είναι δυνατή η πλεύριση «mother vessels» μέγιστου μέσου βυθίσματος μέχρι 10.40 μ. και μήκους 203 μέτρων περίπου. Η εταιρεία άρχισε ήδη από το 1987 να χρησιμοποιεί τα νέα πλοία και το πρόγραμμα αυτό θα καλύπτει τις ανάγκες της μέχρι τα έτη 1990-1992.

(γ) Να γίνει απλοποίηση των διαδικασιών απ' όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, όπως είναι το Τελωνείο, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, η Κεντρική Τράπεζα.

(δ) Να γίνουν διευθετήσεις για μείωση του συνολικού κόστους για την εταιρεία. Σημειώθηκε το ψηλό εργατικό κόστος, οι περιορισμένες ώρες εργασίας του λιμανιού και το γεγονός ότι τα λιμάνια είναι κλειστά τις Κυριακές.

Για την ικανοποιητική της εξυπηρέτηση η ίδια εταιρεία εισηγήθηκε την εγκατάσταση 2 γερανογέφυρων, 20ωρη εργασία για επτά ημέρες την εβδομάδα,

την εκβάθυνση του λιμανιού στα 12 μέτρα και την κήρυξη του λιμανιού αυτού ως ελεύθερης λιμενικής περιοχής. Ζήτησε επίσης να έχει, όπως και σήμερα, απόλυτη προτεραιότητα πλεύρισης για τα πλοία της, χώρο στοιβασίας σε έκταση και κόστα όπως σήμερα, καθώς και όλα τα άλλα πλεονεκτήματα που απορρέουν από τη σημερινή ουσιαστικά μονοπωλιακή θέση που έχει στο λιμάνι της Λάρνακας.

Ο σκοπός της μελέτης που έγινε από την Αρχή Λιμένων Κύπρου ήταν η διερεύνηση βιώσιμων λύσεων που να επιτρέπουν την εξυπηρέτηση πλοίων εμπορευματοκιβωτίων μήκους τουλάχιστον 203 μέτρων και βυθίσματος μέχρι 12 μέτρων στο λιμάνι της Λάρνακας, με ρυθμό φορτοεκφόρτωσης 1,000 εμπορευματοκιβωτίων το 24ωρο. Διερευνήθηκαν οι κλιματολογικές συνθήκες (άνεμοι, κυματισμός), τα χαρακτηριστικά των σκαφών που θα χρησιμοποιηθούν και ο ρυθμός των φορτοεκφορτώσεων και προέκυψε ότι για την ικανοποίηση των παραμέτρων αυτών απαιτούνται νέα έργα πολιτικής μηχανικής, που είναι τα ακόλουθα:

(1) Αναθεωρημένη διάταξη και επέκταση του λιμανιού, δηλαδή μεγαλύτερος κύκλος στροφής των πλοίων, διαπλάτυνση της θαλάσσιας εισόδου του λιμανιού, κατασκευή νέου κρηπιδώματος και μετατόπιση/επέκταση κυματοθραυστών.

(2) Εκβάθυνση λεκάνης και θαλάσσιου καναλιού εισόδου.

(3) Απόκτηση νέου μηχανικού εξοπλισμού με την αγορά νέου ρυμουλκού και νέου γερανού.

Η μελέτη για τα έργα πολιτικής μηχανικής έγινε από το τεχνικό τμήμα της Αρχής σε συνεργασία με το Delft Hydraulics Laboratory και εξέτασε τρεις βασικά υπαλλακτικές λύσεις που είναι οι ακόλουθες:

(α) Επέκταση του νότιου κρηπιδώματος του λιμανιού (με διάφορες παραλλαγές).

(β) Κατασκευή νέου κρηπιδώματος στη δυτική πλευρά του λιμανιού μήκους 500 μ. ή 250 μ., με ή χωρίς επέκταση του κυματοθραύστη.

(γ) Δημιουργία νέου λιμανιού, είτε προς την πλευρά των διυλιστηρίων είτε προς την πλευρά της μαρίνας. Η λύση αυτή δεν εξετάστηκε λεπτομερώς λόγω του ψηλού κόστους που συνεπάγεται η υλοποίησή της και που ανέρχεται γύρω στα £30 με £35 εκ. λίρες.

Από την έρευνα που έγινε σχετικά με την απόκτηση νέου μηχανικού εξοπλισμού, προέκυψε ότι, για να γίνει δυνατή η φορτοεκφόρτωση 1,000 περίπου εμπορευματοκιβωτίων την ημέρα, είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί μια τουλάχιστο γερανογέφυρα και το πλοίο να εργάζεται τουλάχιστο 16 ώρες.

Σύμφωνα με την ίδια πάντα μελέτη της Αρχής Λιμένων Κύπρου, δεδομένου ότι οι υφιστάμενες διευκολύνσεις και εξοπλισμός μπορούν να εξυπηρετήσουν την παρούσα και προβλεπόμενη διακίνηση, εκτός από τις ανάγκες της «D.S.R.», μέσω του λιμανιού, όλες οι νέες επενδύσεις στην ουσία θα γίνουν αποκλειστικά για τη «D.S.R.», εκτός αν με την αναβάθμιση του λιμανιού προσελκυστούν και νέες γραμμές στη Λάρνακα.

Με βάση όλα τα πιο πάνω δεδομένα και αφού έγινε προσπάθεια οικονομικής ανάλυσης των πιο πάνω αναφερόμενων λύσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο της

Αρχής Λιμένων Κύπρου, αφού μελέτησε τις διάφορες λύσεις που προσφέρονται για την αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας, αποφάσισε στις 21 Δεκεμβρίου 1987 όπως:

(α)	Κατασκευαστεί νέο κρηπίδωμα μήκους 250 μ., με βάθος 12 μ. και με πρόβλεψη για επέκταση του μήκους στα 500 μ. (παραλλαγή της 1ης βασικής λύσης)	4.7 εκ. λίρες
(β)	Εγκατασταθούν 2 γερανογέφυρες	2.7 εκ. λίρες
(γ)	Αγοραστεί ένα νέο ρυμουλκό	1.5 εκ. λίρες
	Σύνολο	8.9 εκ. λίρες

Το οικονομικό κόστος για την Αρχή Λιμένων Κύπρου από τη λύση που επιλέγηκε ανέρχεται γύρω στα 9 εκ. λίρες και η Αρχή θα έχει ετήσια έξοδα της τάξης των 1.33 εκ. λιρών για την ωφέλιμη ζωή του έργου (£547,000: απόσβεση, λειτουργία και συντήρηση, £426,000: τόκοι και £357.000: απόδοση κεφαλαίου).

Τα ετήσια έσοδα της Αρχής, νοουμένου ότι τα προγράμματα της D.S.R. θα υλοποιηθούν, αναμένεται να αυξηθούν κατά £310,000, δηλαδή από £570,000 που είναι σήμερα σε £880,000, πράγμα που σημαίνει ότι από την επένδυση αυτή η Αρχή θα υφίσταται οριακή ζημιά της τάξης του 1 εκ. λιρών το χρόνο, ενώ αντίθετα η οικονομία της χώρας στο σύνολό της υπολογίζεται να ωφεληθεί γύρω στα 2 εκ. λίρες το χρόνο.

Οι ίδιοι πιο πάνω εκπρόσωποι της Αρχής δήλωσαν στην Επιτροπή ότι η πιο πάνω αναφερόμενη μελέτη δεν είναι πλήρης τεχνοοικονομική μελέτη και τούτο γιατί μια πλήρης μελέτη που να καλύπτει ολόκληρη τη λιμενική ανάπτυξη της Κύπρου θα ήταν εξαιρετικά χρονοβόρα. Για τούτο η σχετική μελέτη περιορίστηκε στο λιμάνι της Λάρνακας, με βάση την αλλαγή στο είδος των πλοίων, καθώς επίσης την αύξηση της διακίνησης σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε η D.S.R. για τέσσερα περίπου χρόνια. τούτο μάλιστα αποτέλεσε την αφορμή και το έναυσμα για τη διενέργεια της πιο πάνω μελέτης, η οποία αν δεν γινόταν, θα είχε ως αποτέλεσμα η «D.S.R.» να εγκαταλείψει την Κύπρο οριστικά.

Συναφώς δηλώθηκε από τους ίδιους εκπροσώπους ότι όλα τα δεδομένα και οι διάφορες υπαλλακτικές λύσεις που εξετάστηκαν τέθηκαν ενώπιον τόσο της προηγούμενης όσο και της παρούσας κυβέρνησης και η επιλεγείσα τελικά από το Υπουργικό Συμβούλιο λύση είναι η οικονομικά χαμηλότερη και αυτή που ικανοποιεί τις ανάγκες της D.S.R., με βάση τα στοιχεία που η ίδια η εταιρεία είχε παρουσιάσει. Η επιλεγείσα λύση για επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας πράγματι θα γίνει αποκλειστικά για να καλύψει τις ανάγκες της D.S.R., με βάση βραχυχρόνιο πρόγραμμά της. Αλλά για να καλυφθούν οποιεσδήποτε μελλοντικές ανάγκες, είτε της D.S.R. είτε και άλλων εταιρειών, το λιμάνι αυτό πρέπει να μετακινηθεί από την περιοχή όπου βρίσκεται τώρα και να κατασκευαστεί ένα νέο λιμάνι αλλού, πράγμα όμως που είναι εξαιρετικά ασύμφορο, αφού το προβλεπόμενο κόστος σε τέτοια περίπτωση ανέρχεται γύρω στα 35 εκ. λίρες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, με βάση όλα τα γραπτά και προφορικά στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της καθώς και την όλη ενημέρωση που είχε από τους αρμοδίους, διαπιστώνει την εξαιρετικά μεγάλη σημασία για την οικονομία της πόλης της Λάρνακας, αλλά και της Κύπρου γενικότερα, από τη λειτουργία και την αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας.

Για τούτο επισημαίνει ότι αδικαιολόγητη καθυστέρηση ή κωλυσιεργία στην έναρξη των εργασιών για αναβάθμιση και επέκταση του λιμανιού αυτού ενδεχομένως να αποβεί εξαιρετικά επικίνδυνη και ζημιογόνα για την κυπριακή οικονομία και καλεί την κυβέρνηση να επισπεύσει την έναρξη των εργασιών για αναβάθμισή του.

Ταυτόχρονα η Επιτροπή θέλει να τονίσει ότι, ενόψει του γεγονότος ότι η εταιρεία D.S.R. αποτελεί σήμερα το σχεδόν αποκλειστικό χρήστη του λιμανιού της Λάρνακας, δεν θα πρέπει να αγνοούνται οι οποιεσδήποτε προϋποθέσεις που θέτει η εταιρεία αυτή για τη συνέχιση ή επέκταση των δραστηριοτήτων της, αλλά οπωσδήποτε να τυγχάνουν προσεχτικής μελέτης από τους αρμοδίους. Απώτερος, όμως, πάντοτε στόχος πρέπει να είναι όχι μόνο η δημιουργία συνθηκών για την εξυπηρέτηση μιας και μόνο εταιρείας ή των βραχυπρόθεσμων αναγκών αυτής, αλλά η γενική βελτίωση του λιμανιού αυτού, κατά τρόπο που να εξυπηρετεί όχι μόνο τις ανάγκες του παρόντος, αλλά και του μέλλοντος.

Με βάση τα συμπεράσματά της αυτά, η Επιτροπή θέλει να εκφράσει την ανησυχία της ότι εξαντλούνται επικίνδυνα τα χρονικά όρια μέσα στα οποία η επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας, σύμφωνα με τη λύση που επέλεξε το Υπουργικό Συμβούλιο στις 16 Ιουνίου 1988, έπρεπε να είχε συμπληρωθεί, ώστε να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της «D.S.R.», όπως αυτές εκτέθηκαν τον Αύγουστο του 1987. Τούτο θα έχει ως αποτέλεσμα, αν η λύση που εισηγήθηκε η Αρχή Λιμένων Κύπρου και υιοθέτησε το Υπουργικό Συμβούλιο υλοποιηθεί, ποσό 9 εκ. λιρών να δαπανηθεί άσκοπα, αφού μια τέτοια επέκταση του λιμανιού όχι μόνο δεν θα εξυπηρετεί τα υπό κατασκευή νέα πλοία των ναυτιλιακών γραμμών που εκτελούν το world-wide service, αλλά ούτε και αυτή την ίδια την εταιρεία D.S.R., της οποίας το πρόγραμμα, με βάση το οποίο χρησιμοποιεί τα νέα πλοία μήκους 203 μέτρων, άρχισε το 1987 και θα καλύπτει τις ανάγκες της εταιρείας μέχρι τα έτη 1990-1992.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να προβληματιστεί σοβαρά πάνω στο θέμα του ορθού προγραμματισμού της αναβάθμισης τόσο του λιμανιού της Λάρνακας, όσο και της γενικής λιμενικής ανάπτυξης στην Κύπρο και τούτο γιατί είναι πάγια η θέση της ότι η λιμενική βιομηχανία είναι από τους σημαντικότερους τομείς της κυπριακής οικονομίας και σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να παραμεληθεί ή να αντιμετωπιστεί με επιπολαιότητα καταστρεπτική για τη μελλοντική της πορεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, διαβάστηκε η πραγματικά πολύ μελετημένη Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Δεν υπάρχει κανένα θέμα που να μην έχει εξαντληθεί στην προηγούμενη συζήτηση του θέματος αυτού.

Μάλιστα ανακεφαλαιώνοντας την όλη συζήτηση είχα πει ότι το μήνυμα το οποίο πρέπει να πάρει η Εκτελεστική Εξουσία είναι ότι θα πρέπει να προτιμήσει το σχέδιο των £35 με £40 εκατομμυρίων, για τη δημιουργία ενός ικανοποιητικού λιμανιού, παρά να ξοδευθούν τώρα £9 εκατομμύρια και μέσα σε τρία ή τέσσερα χρόνια να είναι και πάλι άχρηστο.

Συνεπώς όλα έχουν εξαντληθεί, ήταν όμως μια πολύ καλή και εμπεριστατωμένη μελέτη που έγινε σ΄αυτό το θέμα.

Το επόμενο θέμα το οποίο θα πάρουμε είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το

πρόβλημα της διάθεσης των πλεονασμάτων κρεμμυδιών». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

Πληροφορούμαι από τον Πρόεδρο της Επιτροπής ότι αυτό το θέμα έχει επιλυθεί και είναι ξεπερασμένο και συνεπώς δεν υπάρχει λόγος πλέον να ασχολούμαστε μαζί του.

Η Έκθεση θεωρείται ως αναγνωσθείσα και θα περάσει στα πρακτικά.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΩΝ ΚΡΕΜΜΥΔΙΩΝ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Οδυσσέας Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το υπό εξέταση θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Οκτωβρίου 1989. Στην πιο πάνω συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Επιτροπής Παραγωγών Κρεμμυδιών και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτικής και Παναγροτικού Συνδέσμου.

Το υπό αναφορά θέμα απασχόλησε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αυτεπάγγελτα και ύστερα από τις διαμαρτυρίες των κρεμμυδοπαραγωγών ότι μεγάλες ποσότητες από το προϊόν τους παραμένει αδιάθετο με κίνδυνο ολοκληρωτικής καταστροφής του.

Ενημερώνοντας την Επιτροπή οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Παραγωγών Κρεμμυδιών και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτικής και Παναγροτικού Συνδέσμου αναφέρθηκαν στη σοβαρότητα του προβλήματος, λόγω του ότι γύρω στις 3 - 3,5 χιλιάδες τόνοι κρεμμυδιών βρίσκονται στα χέρια των παραγωγών ή των μεσιτεμπόρων και κινδυνεύουν να καταστραφούν. Το πρόβλημα εντοπίζεται κυρίως στις περιοχές Αστρομερίτη, Ορούντας, Περιστερώνας, Ακακίου της επαρχίας Λευκωσίας, στα χωριά Κίτι, Δρομολαξιά και Ζύγι της επαρχίας Λάρνακας και στην επαρχία Πάφου. Οι εκπρόσωποι των πιο πάνω οργανώσεων ζήτησαν να γίνουν συντονισμένες και άμεσες προσπάθειες για την παραλαβή και διάθεση των πλεονασμάτων και ταυτόχρονα να γίνει καλύτερος συντονισμός παραγωγής και διάθεσης στο μέλλον. Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβέρνησης για το υπό διερεύνηση θέμα, οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας ανέφεραν ότι τα φετινά πλεονάσματα των κρεμμυδιών οφείλονται κυρίως στην ανεξέλεγκτη φύτευση μεγάλων εκτάσεων γης με κρεμμύδια, γιατί το προϊόν αυτό εξασφάλισε καλές τιμές τον περσινό χειμώνα. Η φετινή παραγωγή κρεμμυδιών υπολογίζεται γύρω στους 7 - 7,5 χιλιάδες τόνους, ίσως και περισσότερους, ενώ η παραγωγή των ετών 1985, 1986, 1987 και 1988 ήταν 2,600, 3,500, 4,500 και 4,000 τόνους αντίστοιχα. Σε περίοδο καλής σοδειάς μια κυβερνητική σκάλα αποδίδει κατά μέσο όρο 5 μετρικούς τόνους ή 5,000 κιλά κρεμμυδιών. Τα φετινά πλεονάσματα

ανέρχονται στους 3 - 3,5 χιλιάδες τόνους περίπου. Η μέση κατανάλωση κρεμμυδιών στην ντόπια αγορά ανέρχεται στους 250 τόνους περίπου το μήνα. Συνήθως παρουσιάζεται κάποια έλλειψη κρεμμυδιών την περίοδο Δεκέμβρη - Μάρτη, οπότε γίνεται εισαγωγή μικρών ποσοτήτων για ικανοποίηση της ντόπιας αγοράς. Το πρόβλημα της αποθήκευσης των επιτόπιων κρεμμυδιών τους χειμερινούς μήνες απασχολεί το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, το οποίο δεν έχει δώσει ακόμα το αποτέλεσμα των ερευνών του. Γίνονται προσπάθειες για τη φύτευση νέων ποικιλιών κρεμμυδιών, ώστε να καλύπτεται η ζήτηση σ' όλο το διάστημα του χρόνου. Για πρώτη φορά η Κύπρος αντιμετώπισε πρόβλημα διάθεσης πλεονασμάτων κρεμμυδιών και γίνονται συντονισμένες προσπάθειες για εξαγωγή, μέσω της ΣΕΔΙΓΕΠ, κάποιων ποσοτήτων στο εξωτερικό, οι τιμές όμως που εξασφαλίζονται δε θεωρούνται ικανοποιητικές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, έχοντας υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της και λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι τα υπάρχοντα πλεονάσματα των κρεμμυδιών διατρέχουν άμεσο κίνδυνο καταστροφής, καλεί την κυβέρνηση να προβεί σ' όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την άμεση παραλαβή και διάθεση των φετινών πλεονασμάτων σε αμειπτικές τιμές, για να μην καταστραφούν οικονομικά οι παραγωγοί και ταυτόχρονα να μελετήσει, με στόχο τη μελλοντική βελτίωσή του, το όλο σύστημα της φύτευσης, παραγωγής, συλλογής, αποθήκευσης και διάθεσης του προϊόντος αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα είναι 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που τιτλοφορείται ως «Η ανάγκη αξιολόγησης και αναβάθμισης της ομάδας των πρωτοκολλητών». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΤΩΝ».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε αυτεπάγγελτα το πιο πάνω θέμα σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 21 Ιουνίου και 16 Νοεμβρίου 1989. Στα πλαίσια της μελέτης του θέματος αυτού κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Δικαιοσύνης, της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και του κλάδου των πρωτοκολλητών.

'Οπως είναι γνωστό το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή στις 25 Ιουνίου 1987 μετά από εισήγηση των Βουλευτών Α. Ανδρέου, Χρ. Σολωμή και Σ. Χατζηγιάννη και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Νομικών η οποία, αφού μελέτησε το όλο θέμα και άκουσε τους διάφορους παράγοντες στο χώρο της δικαιοσύνης, ετοίμασε σχετική Έκθεσή της προς το Σώμα. Στην Έκθεσή της αυτή η Επιτροπή εξέφραζε την άποψη ότι το πτυχίο της νομικής πρέπει να αποτελεί πλέον απαραίτητο προσόν για τη θέση πρωτοκολλητή σ' όλες τις βαθμίδες, γιατί πρόδηλα η θέση αυτή είναι σημαντική και ζωτική στην πυραμίδα του οργανισμού των δικαστηρίων μας. Η Επιτροπή εξέφραζε περαιτέρω την άποψη ότι αυτό, καθώς και η συνεπακόλουθη αναβάθμιση της θέσης του πρωτοκολλητή αποτελούν επιτακτική υποχρέωση μιας πολιτείας που επιθυμεί και επιδιώκει την εύρυθμη λειτουργία της δικαιοσύνης σ' όλα τα επίπεδα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, ενεργώντας μέσα στο πνεύμα της πιο πάνω θέσης της, κάλεσε ενώπιόν της όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, για να ενημερωθεί πάνω στις εξελίξεις που σημειώθηκαν γύρω από το όλο θέμα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, τόσο από μέρους των εκπροσώπων της Εκτελεστικής Εξουσίας όσο και από τους εκπροσώπους της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ., το θέμα της προώθησης του αιτήματος των πρωτοκολλητών για αξιολόγηση και αναβάθμισή τους έχει συνδεθεί από την πλευρά του Ανώτατου Δικαστηρίου και της Εκτελεστικής Εξουσίας με το θέμα της αξιολόγησης της Έκθεσης της Επιτροπής για τη μελέτη της λειτουργίας των επαρχιακών και των άλλων πρωτόδικων δικαστηρίων, μέσα στα πλαίσια της οποίας εντάσσονται και τα θέματα του προσωπικού των πρωτοκολλητείων. Όπως αναφέρθηκε ειδικότερα στην Επιτροπή, η πιο πάνω Έκθεση έχει κατατεθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο για την αξιολόγηση των εισηγήσεων που γίνονται σ' αυτή, γι' αυτό και κρίθηκε σκόπιμο να μη γίνει στο μεταξύ οποιαδήποτε ενέργεια για εξέταση ή προώθηση του αιτήματος των πρωτοκολλητών, πριν ολοκληρωθεί το έργο της πιο πάνω συνολικής αξιολόγησης από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Στην πιο πάνω Έκθεση της Ειδικής Επιτροπής που ορίστηκε για τη μελέτη της λειτουργίας των επαρχιακών και των άλλων πρωτόδικων δικαστηρίων, που κυκλοφόρησε το Φεβρουάριο του 1989, αναφέρονται σχετικά με τους πρωτοκολλητές και τα εξής:-

«(α) Οι πρωτοκολλητές και το προσωπικό των πρωτοκολλητείων συνθέτουν τη Γραμματεία των Επαρχιακών Δικαστηρίων. Έχουν ευθύνη -

(ι) Για την τήρηση των Μητρώων, την έκδοση ενταλμάτων, αποδείξεων και άλλων εντύπων που προβλέπουν οι θεσμοί και συγκεκριμένοι νόμοι (Ο περί Διαχειρίσεων Νόμος - Κεφ. 189, ο περί Κηδεμονίας Ανηλίκων και Ασώτων Νόμος -Κεφ. 277, ο περί Διανοητικά Ασθενών Νόμος - Κεφ. 306, ο περί Νόθων Τέκνων Νόμος -Κεφ. 278, ο περί Υιοθεσίας Νόμος -Κεφ. 274, ο περί Πτωχεύσεως Νόμος - Κεφ. 5, ο περί Εταιρειών Νόμος - Κεφ. 113, ο περί Ανακουφίσεως Πληγέντων Οφειλετών Νόμος - Ν 24/79 και δευτερογενής νομοθεσία που έχει εκδοθεί βάσει διατάξεων των νόμων αυτών).

(ιι) Για τον ορισμό πολιτικών υποθέσεων για ακρόαση. Και

(ιιι) Για την επισήμανση παραλείψεων και καθυστερήσεων από πλευράς διαδίκων να συμμορφωθούν με τις χρονικές προθεσμίες που προβλέπουν οι Θεσμοί Δ17 Θ14, Δ26 Θ13, Δ31 Θ10.

(β) Υπάρχει ανομοιογένεια στη μόρφωση και κατάρτιση του προσωπικού των πρωτοκολλητείων, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις γνώσεις των θεσμών. Καλή γνώση των Κανόνων Πολιτικής Δικονομίας είναι απαραίτητη για τη διεκπεραίωση κάθε πτυχής της εργασίας του πρωτοκολλητείου, εκτός από την καθαρά μηχανική εργασία.

(γ) Οι πρωτοκολλητές δεν ασκούν τα καθήκοντα που επιβάλλει η Διαταγή 31 για ορισμό των υποθέσεων για ακρόαση και δε μετέχουν στον προγραμματισμό και συντονισμό της δικαστικής εργασίας.

(δ) Επισημάνθηκαν παραλείψεις στην εκπλήρωση συγκεκριμένων υποχρεώσεων που επιβάλλει η νομοθεσία και οι θεσμοί.

Οι παραλείψεις είναι ιδιαίτερα εμφανείς στον τομέα της εφαρμογής της νομοθεσίας και των θεσμών που αφορούν τις διαχειρίσεις περιουσιών.».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, διατηρώντας τις θέσεις της όπως εκφράστηκαν στην πιο πάνω Έκθεσή της, της 6ης Ιουλίου 1988, προς την Ολομέλεια του Σώματος, είναι της γνώμης ότι το αίτημα των πρωτοκολλητών για αναβάθμιση θα πρέπει να προωθηθεί και να εξεταστεί ξεχωριστά, χωρίς να συνδέεται με την τελική αξιολόγηση της Έκθεσης της Επιτροπής για τη μελέτη της λειτουργίας των επαρχιακών και των άλλων πρωτόδικων δικαστηρίων στο σύνολό της, πράγμα που είναι οπωσδήποτε έργο δύσκολο και κατά συνέπεια χρονοβόρο, ώστε να μπορέσει να υλοποιηθεί το αίτημα για αναβάθμιση των πρωτοκολλητών με τη συμπερίληψη σχετικής πρόνοιας στους προϋπολογισμούς για το 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ανδρέου.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Το μόνο πράγμα το οποίο θα ήθελα να εισηγηθώ, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι η Έκθεση, εφόσον θα σταλεί στην Εκτελεστική Εξουσία, θα πρέπει να σταλεί και στο Ανώτατο Δικαστήριο το οποίο εξετάζει το θέμα της αναβάθμισης των πρωτοκολλητών, ούτως ώστε να λάβει γνώση της θέσης της Βουλής, ότι δηλαδή επιθυμία μας είναι να εξεταστεί το θέμα τους ξεχωριστά, χωρίς να συνδέεται με όλα τα άλλα προβλήματα των δικαστηρίων τα οποία πράγματι θα είναι χρονοβόρα στην επίλυσή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προ παντός στο Ανώτατο Δικαστήριο πρέπει να σταλεί, κύριε Ανδρέου, διότι το Ανώτατο Δικαστήριο είναι που αποφασίζει ουσιαστικά.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, θα προσθέσω δυο λόγια.

Είναι ίσως το μοναδικό φαινόμενο η περίπτωση των πρωτοκολλητών, ενώ είναι προϊστάμενοι των τμημάτων τους να έχουν μισθοδοτικές κλίμακες πολύ χαμηλότερες των υφισταμένων τους οι οποίες είναι αρκετά ψηλότερες. Είναι μεγάλη αδικία και νομίζω ότι πρέπει να τακτοποιηθεί αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ήξερα ότι υπάρχει και αυτό το παράδοξο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι τουλάχιστον κατά δυο και τρεις κλίμακες ψηλότερα οι υφιστάμενοί τους. Οι επιδότες, για παράδειγμα, είναι τρεις τουλάχιστον κλίμακες ψηλότερα από τους πρωτοκολλητές. Και αυτοί είναι οι προϊστάμενοι των τμημάτων τους. Νομίζω ότι αυτή η αδικία δεν πρέπει να αφεθεί να συνεχιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρώτη φορά το ακούω, κύριε Χατζηγιάννη, και μου κάνει εντύπωση πραγματικά. Εν πάση περιπτώσει εφόσον έτσι είναι, να δούμε πώς θα διορθωθεί αυτό το θέμα.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται στο παράρτημα που επισυνάπτεται.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτά τα θέματα αντιλαμβάνομαι ότι έχουν επιλυθεί, έχουν ξεπερασθεί ή εν πάση περιπτώσει προωθούνται, γι'αυτό διερωτώμαι αν δε θα έπρεπε να θεωρηθεί η Έκθεση αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση ..... εγώ δεν έχω καμιά ένσταση.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Χωρίς να θέλω να στενοχωρήσω τον κ. Κουρτελλάρη.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Καθόλου, κύριε Ιεροδιακόνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Παρά το γεγονός ότι μερικά προβήματα δεν έχουν επιλυθεί, δεχόμαστε την εισήγηση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Πολύ ωραία. Μάλιστα επειδή μερικά έχουν ξεπερασθεί και μερικά δεν έχουν ξεπερασθεί, για καλό και για κακό να αποσταλεί στην Εκτελεστική Εξουσία ούτως ώστε να εξετάσει τις εισηγήσεις της Βουλής.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΟΥ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΕΤΑΙ.

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τα υπό εξέταση θέματα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 1989. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης (Ο.Γ.Α.), των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτικής και Παναγροτικού Συνδέσμου και εκπρόσωποι πληγέντων γεωργών. Στην πιο πάνω συνεδρίαση της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο εισηγητής του τέταρτου από τα πιο πάνω θέματα Βουλευτής κ. Π. Στυλιανού.

Το πρώτο από τα υπό αναφορά θέματα έχει εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου στις 16 Φεβρουαρίου 1989. το δεύτερο θέμα έχει εγγραφεί ύστερα από εισήγηση όλων των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή στις 13 Απριλίου 1989. το τρίτο θέμα έχει εγγραφεί με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού στις 25 Μαΐου 1989 και το τελευταίο θέμα εξετάζεται από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αυτεπάγγελτα, ύστερα από τους πρόσφατους ανεμοστρόβιλους που έπληξαν κυρίως την επαρχία Πάφου στις 9 Νοεμβρίου 1989. Στη συνέχεια και τα τέσσερα θέματα παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Οι εισηγητές των υπό αναφορά θεμάτων αναφέρθηκαν στις ζημιές που προκάλεσε ο παγετός στους γεωργούς των χωριών Μαρώνι, Ψεματισμένος και Άγιος Θεόδωρος τον περασμένο Φεβράρη, στις ζημιές που προκάλεσε ο ανεμοστρόβιλος στα θερμοκήπια της περιοχής Τόχνης - Ζυγίου τον περασμένο Απρίλη, στις ζημιές που υπέστησαν οι πατατοπαραγωγοί της περιοχής Ακακίου από παγετό τον περασμένο χειμώνα -όταν ακόμα οι φυτείες τους δεν είχαν ενταχθεί στο σχέδιο του Ο.Γ.Α. για να δικαιούνται αποζημίωσης- και τις πολύ πρόσφατες ζημιές που προκάλεσαν σε σπίτια, υποστατικά, θερμοκήπια και καλλιέργειες οι ανεμοστρόβιλοι, το χαλάζι και οι καταρρακτώδεις βροχές που έπληξαν την επαρχία της Πάφου στις 9 Νοεμβρίου 1989 και ζήτησαν όπως παρασχεθεί άμεση και ουσιαστική βοήθεια στους πληγέντες, όπως συνέβη και σε άλλες παρόμοιες περιπτώσεις.

Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβέρνησης για τα υπό εξέταση θέματα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ανέφεραν ότι η κυβέρνηση έχει πρόσφατα καθορίσει πολιτική και κριτήρια για την παραχώρηση βοήθειας με τη μορφή χαμηλότοκων δανείων σε γεωργούς που πλήττονται από θεομηνίες.

Με βάση τις πρόνοιες του σχεδίου αυτού 54 συνολικά δικαιούχοι γεωργοί στα χωριά Μαρώνι, Ψεματισμένος, Άγιος Θεόδωρος, Τόχνη και Ζύγι εξασφάλισαν δάνεια που συμποσούνται στις £154,830 για να αναπληρώσουν τις ζημιές που υπέστησαν τα θερμοκήπιά τους από τον παγετό. Επίσης άλλοι 24 δικαιούχοι πατατοκαλλιεργητές στο Ακάκι εξασφάλισαν δάνεια που ανέρχονται συνολικά στις £17,100. Όσον αφορά το αίτημα για παραχώρηση χαριστικής βοήθειας στους πατατοπαραγωγούς Ακακίου αυτό δεν ευνοείται από την κυβέρνηση, γιατί δημιουργεί προηγούμενο και για άλλες κοινότητες και ότι έγινε μόνο στην περίπτωση της μεγάλης χαλαζόπτωσης που έπληξε τα Κοκκινοχώρια λόγω των τεράστιων ζημιών που προκλήθηκαν.

Τέλος, όσον αφορά την τελευταία θεομηνία που έπληξε την επαρχία Πάφου, δηλώθηκε από τους αρμοδίους ότι προχωρεί η εκτίμηση των ζημιών για να

υποβληθεί σχετική εισήγηση προς τ. Υπουργικό Συμβούλιο προς αντιμετώπιση του όλου θέματος και ότι στόχος τους ήταν το θέμα να τεθεί ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου στις 23 Νοεμβρίου 1989. Όπως αναφέρθηκε, η πρόσφατη θεομηνία έπληξε κυρίως τα χωριά Κισσόνεργα, Έμπα και Τάλα και προκάλεσε ζημιές σε θερμοκήπια, σπίτια, υποστατικά, φυτείες και σε γεωργική παραγωγή. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι ζημιές ήταν πράγματι πολύ μεγάλες. Η κυβέρνηση προβληματίζεται για τα επιπρόσθετα μέτρα βοήθειας προς τους πληγέντες, εκτός από το σχέδιο για τη χαμηλότοκη δανειοδότηση των δικαιούχων γεωργών, το οποίο επανεξετάζεται για να βελτιωθεί με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε μέχρι τώρα από την εφαρμογή του. Η κυβέρνηση, σε συνεργασία με τον Ο.Γ.Α., μελετά τρόπους και μέσα, έχοντας υπόψη την εμπειρία άλλων χωρών, για τη χρησιμοποίηση σύγχρονης τεχνολογίας για την πρόληψη, όπου είναι δυνατό, τέτοιων θεομηνιών.

Συμπληρώνοντας τα όσα λέχθηκαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ο Διευθυντής του Ο.Γ.Α. ανέφερε ότι ο Οργανισμός προχωρά με την εκτίμηση των τελευταίων ζημιών από ανεμοστρόβιλους τόσο αναφορικά με τις ζημιές που καλύπτονται από το σχέδιο του Ο.Γ.Α. για σκοπούς αποζημιώσεων όσο και με την εκτίμηση άλλων ζημιών στη γεωργική παραγωγή για σκοπούς μελέτης και προβληματισμού, αφού ο Ο.Γ.Α. με τις σημερινές οικονομικές δυνατότητές του δεν είναι σε θέση να καλύψει όλες τις καλλιέργειες έναντι όλων των κινδύνων.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτικής και Παναγροτικού Συνδέσμου και οι εκπρόσωποι των πληγέντων, αφού αναφέρθηκαν εκτεταμένα στις ζημιές που προκλήθηκαν από τις πιο πάνω θεομηνίες, ζήτησαν την άμεση και ουσιαστική βοήθεια της κυβέρνησης. Οι εκπρόσωποι των οργανώσεων αυτών ζήτησαν επίσης να επεκταθεί το σχέδιο του Ο.Γ.Α. για την κάλυψη όλων των καλλιεργειών έναντι όλων των κινδύνων και να αναθεωρηθεί η πολιτική και τα κριτήρια για τη δανειδότηση των πληγέντων, γιατί πολλοί απ' αυτούς είναι ήδη βεβαρημένοι με άλλα χρέη και έτσι αδυνατούν να αποπληρώσουν ακόμα και τα πιο χαμηλότοκα δάνεια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, έχοντας υπόψη της τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, καλεί την κυβέρνηση να συνδράμει άμεσα και ουσιαστικά τους πληγέντες γεωργούς, για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που τους προκάλεσαν οι θεομηνίες και να επαναδραστηριοποιηθούν το συντομότερο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(α) Η ανάγκη άμεσης βοήθειας των πληγέντων γεωργών των χωριών Μαρώνι, Ψεματισμένος και Άγιος Θεόδωρος από τον πρόσφατο παγετό.

(Θέμα που έχει εγγραφεί με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου) (16.2.1989).

(β) Οι σοβαρές ζημιές που προκλήθηκαν από ανεμοστρόβιλο στις 10.4.1989 στα θερμοκήπια της περιοχής Τόχνης - Ζυγίου και η ανάγκη παροχής άμεσης αρωγής στους πληγέντες παραγωγούς.

(Θέμα που έχει εγγραφεί εκ μέρους όλων των κομμάτων) (13.4.1989).

(γ) Οι ζημιές που υπέστησαν οι μέχρι τις 31.12.88 εκτός σχεδίου γεωργικής ασφάλισης πατατοπαραγωγοί Ακακίου κι άλλων κοινοτήτων

από τους παγετούς του περασμένου χειμώνα κι η αντίκριση του θέματος όπως ακριβώς έγινε και με άλλες περιπτώσεις.

(Θέμα που έχει εγγραφεί από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού) (25.5.1989).

(δ) Οι πρόσφατες ζημιές από ανεμοστρόβιλο, χαλάζι και καταρρακτώδεις βροχές στις 9.11.89 και η ανάγκη παροχής άμεσης βοήθειας στους πληγέντες.

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή) (9.11.89).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα που έχουμε ενώπιόν μας είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων». (Θέμα εγγραφέν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος στις 6.12.86).

Έχετε όλοι υπόψη σας την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου. Έχετε όλοι υπόψη σας το νομοσχέδιο και την πρόταση νόμου που υπάρχει. Αν διαβαστεί και η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, νομίζω ότι συμπληρώνεται η όλη εικόνα της παρούσας κατάστασης.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εισηγούμουν, επειδή άρχισαν και υλοποιούνται, ήδη με την πρόταση νόμου για την τροποποίηση του Συντάγματος άρχισε η υλοποίηση και σε λίγες μέρες θα έχουμε τη ψήφιση των σχετικών νομοσχεδίων τα οποία εκκρεμούν για την εφαρμογή τους, όπως έγινε και στις άλλες Εκθέσεις, θα ήταν πιο ορθό και φρόνιμο να θεωρηθεί αναγνωσθείσα και να κατατεθεί απλώς.

Διότι ξέρετε τι φοβούμαι;

Ότι σ' αυτό το θέμα, όπως είναι γνωστό, εκφράστηκαν και διαφορετικές απόψεις. Συζητήθηκε τη μέρα που τροποποιούσαμε το Σύνταγμα, θα συζητηθεί και λίγες μέρες αργότερα, όταν θα συζητούμε τα διάφορα νομοσχέδια. Αν διαβαστεί η Έκθεση σήμερα θα ανοίξει είτε το θέλουμε είτε όχι η συζήτηση πάλιν. Και θα δυσκολευθούμε πιστεύω να εξαντλήσουμε τη συζήτηση σήμερα αν την ανοίξουμε πάνω σ'αυτό το θέμα.

Πιστεύω ότι περιττεύει, διότι σε λίγες μέρες θα ανοίξουμε τη συζήτηση αυτή πάνω στα σχετικά νομοσχέδια με την υλοποίηση του νόμου. Γι'αυτό όπως ακολουθήθηκε η τακτική στα άλλα θέματα, η εισήγησή μας είναι να θεωρηθεί αναγνωσθείσα και να κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση;

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα θέλαμε να αναγνωσθεί η Έκθεση, αλλά διαβεβαιώνουμε τους συναδέλφους ότι αν δεν ανοίξουν οι ίδιοι τη συζήτηση, δε θα την ανοίξουμε εμείς. Αλλά η Έκθεση να αναγνωσθεί.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Εκ των πραγμάτων θα την ανοίξουμε, κύριε Πρόεδρε. Από τη στιγμή που θα αναγνωσθεί θα ανοίξει η συζήτηση. Να μην έχουμε... Επομένως το ερώτημα

είναι: Προς τι; Τι είναι αυτό που θα ωφελήσει; Αν είναι απλώς για να μας βάλουν στη θέση να την ανοίξουμε εμείς, πολύ ευχαρίστως θα την ανοίξουμε.

Τόνισα ότι θα περίττευε, διότι το συζητήσαμε πολύ έντονα την ημέρα που τροποποιούσαμε το Σύνταγμα. Θα το συζητήσουμε σε μια βδομάδα, πιθανώς την προσεχή Πέμπτη θα είναι υπό συζήτηση. Επομένως ανοίξαμε τη συζήτηση σήμερα. Τι είναι αυτό το οποίο θα ωφελήσει ή τι θα βγει;

Γι' αυτό για να διευκολυνθεί η όλη διαδικασία, εφόσον θα αντιμετωπίσουμε την ουσία και πάλιν σε μια βδομάδα, καλύτερα όπως έγινε και στα άλλα θέματα. Και εφόσον στα άλλα δεν ηγέρθηκε τέτοιο θέμα, δε βλέπω το λόγο γιατί να εγείρεται σ' αυτό το θέμα.

Να κατατεθεί και να κλείσει. Διότι διαφορετικά είμαι υποχρεωμένος να πληροφορήσω το Σώμα ότι θα υποβάλω και διαδικαστικές ενστάσεις και τις γνωρίζει ο έντιμος Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών, ειδικά γι' αυτό το θέμα και για τη σύνταξη αυτής της Έκθεσης και πολύ φοβούμαι ότι θα εγερθούν άλλα θέματα και καλύτερα θα ήταν να μην προκύψουν τέτοια προβλήματα, εφόσον θα κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκπλήττομαι διότι με το να κατατεθεί η Έκθεση δε σημαίνει ότι δεν υφίσταται ή δεν υπάρχει. Η Έκθεση κατατίθεται είτε αναγνωσθεί είτε όχι και θα περάσει στα πρακτικά. Εκείνο το οποίο εμείς λέμε είναι να διαβαστεί η Έκθεση και αν οι συνάδελφοι δεν ανοίξουν συζήτηση, δε θα ανοίξουμε εμείς τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα λένε εκ των προτέρων, κύριε Ιεροδιακόνου, ότι θα την ανοίξουν τη συζήτηση.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Να ανοιχτεί η συζήτηση τότε, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Εν τοιαύτη περιπτώσει, είμαι υποχρεωμένος να υποβάλω την ένστασή μου τη διαδικαστική υπό την εξής έννοια .....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Να κάμω μια άλλη εισήγηση. Να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη για την προσεχή Πέμπτη που θα συζητούνται και τα νομοθετήματα μαζί, ούτως ώστε να συζητηθούν και να αναπτυχθούν οι απόψεις επί του ενιαίου θέματος.

Νομίζω με αυτό τον τρόπο είναι καλύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι με την εισήγηση του κ. Ευσταθίου.....

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Πολύ ορθά και έτσι αποφεύγουμε και τα προβλήματα που θα εγείρονταν με τις ενστάσεις της διαδικασίας, διότι θα προέκυπταν προβλήματα πραγματικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, το θέμα αναβάλλεται για την προσεχή Πέμπτη. Αισίως ελπίζω ότι θα κλείσει και αυτό το θέμα την προσεχή Πέμπτη. Μπαίνουμε τώρα στο τελευταίο θέμα της σημερινής ημερήσιας διάταξης που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων - Εγκλωβισμένων -Αγνοουμένων - Παθόντων για το θέμα που αναφέρεται «Πρακτικά και συγκεκριμένα μέτρα για την ίση κατανομή βαρών μεταξύ προσφύγων και μη». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού στις 16.11.89).

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ - ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ - ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΒΑΡΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΜΗ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Νίκος Μακρίδης
Πέτρος Στυλιανού
Ζαχαρίας Τουλούρας
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνοουμένων, Παθόντων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου του 1989. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο θέμα εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της ΠΕΠ, του ΠΑΣΥΠΕ και του ΣΙΤΟΠ.

Όπως είναι γνωστό το πιο πάνω θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή στις 16 Νοεμβρίου 1989 με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Προσφύγων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Ενεργώντας η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα κάλεσε στις συνεδρίες της όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές για την καλύτερη ενημέρωσή της πάνω στο θέμα.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του Βουλευτής κ. Π. Στυλιανού εξέφρασε την ικανοποίησή του για την άμεση ανταπόκριση που επέδειξε η Επιτροπή στην εξέταση αυτού του τόσο ζωτικού και σημαντικού θέματος. Στη συνέχεια ο πιο πάνω Βουλευτής εξέθεσε τις εισηγήσεις του για τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν για τη σωστή αντιμετώπισή του. Ειδικότερα ο κ. Στυλιανού εισηγήθηκε την κατάργηση της εισοδηματικής οροφής για τη στέγαση των νεαρών ζευγαριών που παντρεύτηκαν μετά το 1974, την παραχώρηση έκπτωσης φόρου εισοδήματος για όσους είχαν τη μόνιμη κατοικία τους στα κατεχόμενα, την αναστολή των

διώξεων για τους πληγέντες και εκτοπισθέντες αναφορικά με οφειλή τους προς το δημόσιο μέχρι να ψηφιστούν οι Κανονισμοί με βάση τη νομοθεσία για τη Σύσταση του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών και τέλος εισηγήθηκε την άμεση σύσταση του πιο πάνω φορέα για να μπορέσουν να συγκεκριμενοποιηθούν και υλοποιηθούν τα πιο πάνω μέτρα για την ίση κατανομή βαρών μεταξύ προσφύγων και μη.

Η πιο πάνω εισήγηση για την ανάγκη άμεσης σύστασης του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, για τον οποίο γίνεται πρόβλεψη σε σχετική νομοθεσία που ψηφίστηκε από τη Βουλή τον Ιούλιο του 1989 (Νόμος 141/89), αποτέλεσε ομόφωνο και έντονο αίτημα και των τριών οργανώσεων που παρέστησαν στην πιο πάνω συνεδρίαση. Όπως ειδικότερα δηλώθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους των πιο πάνω οργανώσεων, επείγει η άμεση σύσταση και λειτουργία του πιο πάνω φορέα, καθώς και η εξεύρεση των αναγκαίων κονδυλίων για να μπορέσουν να μελετηθούν και εφαρμοστούν τα μέτρα και οι εισηγήσεις που γίνονται για την πρακτική αντιμετώπιση του θέματος της ίσης κατανομής βαρών σε πρόσφυγες και μη. Στη συνέχεια οι εκπρόσωποι των πιο πάνω οργανώσεων αναφέρθηκαν στις περαιτέρω εισηγήσεις τους για τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν τόσο για την εξεύρεση κονδυλίων όσο και για αυτή την ίδια την ίση κατανομή βαρών, μέτρα που θα πρέπει, κατά γενική ομολογία, να μελετηθούν μέσα στα πλαίσια της λειτουργίας του πιο πάνω φορέα.

Από την πλευρά του εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι παρά την κάποια καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στο θέμα της σύστασης του φορέα, η οποία οφείλεται σε καθαρά τεχνικούς λόγους, η πρόταση για τη σύστασή του βρίσκεται τώρα ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου για έγκριση και σύντομα αναμένεται η λήψη σχετικής Απόφασης, ώστε να αρχίσει τη λειτουργία του και τη μελέτη των διάφορων εισηγήσεων για την αντιμετώπιση του σχετικού θέματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, αφού άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, συμμερίζεται την άποψη που εκφράστηκε για την ανάγκη άμεσης σύστασης και λειτουργίας του φορέα ισότιμης κατανομής βαρών, γιατί έχει τη γνώμη ότι τόσο ο φορέας όσο και η σχετική νομοθεσία που τον διέπει διαθέτουν όλους εκείνους τους μηχανισμούς για την κατάλληλη μελέτη, αξιοποίηση και υλοποίηση όλων των εισηγήσεων που γίνονται για την αντιμετώπιση του υπό αναφορά θέματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να ενεργήσει τάχιστα για να υλοποιηθεί η σύσταση του πιο πάνω φορέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, για να θίξω δυο μόνο πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρώτ' απ' όλα θέλω να πω ότι δε διαφωνεί κανένας με αυτή την Έκθεση. Υπάρχει κανένας που διαφωνεί;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κανένας, αλλά θα ήθελα να τονίσω ένα πράγμα καθαρά διαδικαστικό. Η Επιτροπή, συγκεκριμένα, αυτή, παρά το γεγονός πως πήρε στα χέρια της στις 16 Νοεμβρίου το θέμα, στις 22 του μηνός το είχε ήδη ολοκληρώσει. Να το τονίσω

αυτό και να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στην Επιτροπή, στον Πρόεδρό της, που παρά το γεγονός πως μας χωρίζουν πολιτικές αντιπαραθέσεις, προχώρησε και ολοκλήρωσε την Έκθεση.

Και να τονίσω ακόμη πως, παρά την ύπαρξη σοβαρών εγγενών αλλά κι επίκτητων συντελεστών δυσλειτουργίας του Σώματος, το Σώμα μπορεί με το ολιγάριθμο και το συγκλονιστικά εργαζόμενο προσωπικό της Βουλής, να φέρει σε πέρας έργο αποτελεσματικότατο και χρήσιμο.

Το δεύτερο σημείο που θα ήθελα να θίξω και είναι απλό -τις εξειδικευμένες εισηγήσεις δε θα τις επαναλάβω, γιατί σίγουρα αποτελεί πλεονασμό- είναι να παρακαλέσουμε και να τονίσουμε πως εισηγούμαστε την όσο το δυνατό πιο άμεση σύσταση και λειτουργία του φορέα ίσης κατανομής βαρών καθώς και την εξεύρεση των αναγκαίων πιστώσεων, για να μπορέσουν να μελετηθούν και να εφαρμοστούν τα μέτρα περί ίσης κατανομής βαρών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Έκθεση είναι ομόφωνη. Οι πληροφορίες που έχουμε είναι ότι η κυβέρνηση ετοιμάζει τον καταρτισμό του διοικητικού συμβουλίου του οργανισμού για την ίση κατανομή βαρών. Ελπίζουμε ότι αυτό θα γίνει όσο το δυνατό πιο σύντομα, διότι έχει ιδιαίτερη σημασία να προχωρήσει η υλοποίηση της νομοθεσίας την οποία έχει ψηφίσει αυτή η Βουλή.

Η εισβολή, η προσφυγιά και η κατοχή, κύριε Πρόεδρε, άλλους έχει καταστρέψει και αντικειμενικά κάποιους άλλους έχει ευνοήσει και έχει πολλαπλασιάσει την αξία μετατρέποντάς την σε υπεραξία των περιουσιών τους.

Είναι ακριβώς αυτό το χάσμα το οποίο δημιουργήθηκε και η αναζήτηση ενός δρόμου κοινωνικής δικαιοσύνης, για να μην υπομένουν κατ' αποκλειστικότητα αυτή την καταστροφή οι πρόσφυγες, που πρέπει να επιδιώξουμε και επιδίωξε και ψήφισε η Βουλή με τη θεσμοθέτηση του οργανισμού για την ίση κατανομή βαρών. Η ευθύνη ανήκει στην κυβέρνηση και από εκεί και πέρα η Νομοθετική Εξουσία με υπευθυνότητα και ομοφωνία θα συνεχίσει να συνεργάζεται και να προωθεί αυτή την αντίληψη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ως εκτοπισθείς Βουλευτής νιώθω την ανάγκη να προσθέσω και τη δική μου τη φωνή, γιατί όταν περιοδεύω τους συνοικισμούς η ερώτηση πάντοτε που μου τίθεται είναι: «Εσείς ως Βουλευτές τι κάματε για ανακούφιση του προσφυγικού κόσμου»; Και όταν λέμε ότι στα 15 χρόνια μετά την τούρκικη εισβολή έχει συσταθεί ο φορέας, δηλαδή η δημιουργία ενός Συμβουλίου που ακόμα δεν έχει καταρτιστεί, δεν μπορεί με κανένα τρόπο να θεωρηθεί αυτή η πορεία ως ικανοποιητική για τον προσφυγικό κόσμο.

Σίγουρα πολλά από τα μέτρα τα οποία αναμένονται να ληφθούν για ανακούφιση αυτού του κόσμου πρέπει να προέλθουν από την Εκτελεστική Εξουσία, γιατί προϋποθέτουν επιβάρυνση του προϋπολογισμού. Αλλά, παράλ-

ληλα, αυτό το Σώμα έχει τη δυνατότητα να προωθήσει ορισμένα νομοθετικά μέτρα τα οποία μπορούν να δώσουν κάποιας μορφής ανακούφιση.

Όταν γίναμε πρόσφυγες αναγκαστήκαμε να αγοράσουμε ξανά την οικοσκευή μας, αν θέλετε, ξανά το αυτοκίνητό μας. Και για όλα αυτά είτε είναι κατοικία είτε οτιδήποτε άλλο ξαναπληρώσαμε φορολογία. Λες και η εισβολή έγινε μόνο για τον προσφυγικό κόσμο. Καμιά φορολογική απαλλαγή είτε ήταν αγορά ψυγείου είτε ήταν και είναι αγορά αυτοκινήτου είτε οποιασδήποτε άλλης μορφής αγορά.

Οι περιουσίες, σωστά λέχθηκε, στο Νότο -βέβαια χωρίς να ευθύνονται οι πολίτες- κατέστησαν υπερχιλιαπλάσιες στην τιμή, εκατομμύρια λίρες περιουσίες. Γιατί; Γιατί οι περιουσίες του Βορρά τέθηκαν κάτω από την τούρκικη κατοχή. Δεκαπέντε χρόνια μετά την εισβολή αναμένουν οι πρόσφυγες κάποια ίση κατανομή των βαρών!

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, μέσα στα πλαίσια αυτού του πνεύματος, έχει προωθήσει στο Σώμα αυτό για ψήφιση ορισμένες νομοθετικές προτάσεις. Η μια αφορά την απαλλαγή από τα τέλη μεταβίβασης, όταν αφορά κατοικία πρόσφυγα. Η δεύτερη αφορά τη μειωμένη πληρωμή φόρου εισοδήματος, όταν και πάλιν αφορά εισόδημα το οποίο αποκτά ο πρόσφυγας. Γιατί είναι, κατά την ταπεινή μου εισήγηση, πολύ παράδοξο το γεγονός να υποβάλλεται ο εκτοπισθείς στην ίδια φορολογία τη στιγμή που έχει χάσει όλη την περιουσία του, ή τουλάχιστο αυτή η περιουσία σήμερα δεν μπορεί να αξιοποιηθεί από τον εκτοπισθέντα. Έχουν απωλεσθεί τα εισοδήματα που προέρχονται από τις κατεχόμενες περιουσίες. Κανένα μέτρο δεν έχει ληφθεί προς τη σωστή κατεύθυνση. Όμως, όταν αφορά εταιρείες οι οποίες μπορεί να έχουν και κάποια οικονομική ευρωστία, δίδεται κάποια φορολογική απαλλαγή. Γίνεται συμψηφισμός της κερδοζημίας με τις περιουσίες οι οποίες βρίσκονται σήμερα στα κατεχόμενα.

Γι' αυτό νομίζω ότι θα πρέπει να μας προβληματίσει στα σοβαρά αν και κατά πόσο, δεκαπέντε χρόνια μετά από την εισβολή, είναι ικανοποιητικά τα μέτρα τα οποία έχουν ληφθεί προς τη σωστή κατεύθυνση.

Θα υποβάλω παράκληση προς τις Επιτροπές, στις οποίες εκκρεμούν οι νομοθετικές εκείνες προτάσεις, όπως τις επισπεύσουν και προωθήσουν για ψήφιση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κυρία Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, παρόλο που η Έκθεση είναι ομόφωνη και συμφωνώ με τους συναδέλφους μου που μίλησαν προηγουμένως, θέλω και εγώ ως εκτοπισμένη να σημειώσω ότι από τις 20 Ιουλίου του 1974 υπάρχει δεδομένη κοινωνική αδικία στην Κύπρο που θα σταματήσει μόνο όταν οι λόγοι που την προκάλεσαν πάψουν να υπάρχουν. Ένας εκτοπισμένος, διωγμένος από το σπίτι του, που στερείται τα πιο στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα, δεν μπορεί παρά να είναι ένα κοινωνικά αδικημένο άτομο, ανεξαρτήτως βιοτικών ή άλλων αναγκών.

Όμως είναι φυσικό πως όταν ο εκτοπισμένος έχει επιπλέον βιοτικές και άλλες ανάγκες, το πρόβλημα γίνεται ακόμα πιο μεγάλο. Τα πρώτα χρόνια δόθηκαν, και πολύ σωστά, προτεραιότητες στις ασθενέστερες τάξεις των εκτοπισμένων με γνώμονα την άνετη προσωρινότητα και τη σκέτη επιβίωση. Τώρα, σε μια Κύπρο που έχει σχετικά ορθοποδήσει οικονομικά, πρέπει όλοι να αναλάβουν εξίσου τα βάρη, γιατί το Κυπριακό πρόβλημα είναι πρόβλημα ολόκληρου του λαού.

Οι εισηγήσεις για βελτίωση ή επέκταση των μέχρι τώρα παροχών προς τους εκτοπισμένους είναι ευπρόσδεκτες και πρέπει να γίνουν οπωσδήποτε, όπως είπαν και οι προηγούμενοι συνάδελφοι. Όμως δε λύεται το πρόβλημα στη ρίζα του. Πρέπει να μελετηθούν δραστικά μέτρα, ουσιαστικά. Η άμεση σύσταση και λειτουργία Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών είναι η πιο επιτακτική ανάγκη σήμερα και μόνο έτσι θα λυθεί το πρόβλημα, στο βαθμό που είναι αυτό δυνατό να θεραπευτεί. Γιατί, όπως είπα στην αρχή, αντικειμενικά δεν μπορεί να θεραπευτεί εξ' ολοκλήρου, εκτός και αν λυθεί το Κυπριακό.

Ειδικά πρέπει να προσεκτεί ιδιαίτερα η μεσαία τάξη των εκτοπισμένων που έχει υποστεί τις περισσότερες ταλαιπωρίες και έχει συμπεριληφθεί σε ελάχιστα ανακουφιστικά προγράμματα μέχρι τώρα. Όμως, όπως σημειώσαμε, νομίζω πως είναι καιρός το θέμα να μελετηθεί στην ουσία του, γιατί, όπως ειπώθηκε και πιο πάνω, το Κυπριακό χρονίζει και πρέπει αυτούς τους δύσκολους καιρούς όλοι να σηκώνουν από κοινού τα βάρη και τον αγώνα, πρόσφυγες και μη, γιατί η σωτηρία της Κύπρου είναι κοινή για όλους μας.

Χαιρετίζουμε τις διαδικασίες που άρχισαν για τη σύσταση αυτού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση της πλευράς της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ - Αριστεράς είναι δεδομένη και γνωστή, διότι συνέβαλε στο να φτάσουμε στη νομοθεσία. Η Έκθεση, όπως αναφέρθηκε, είναι ομόφωνη και συνεπώς εκφράζεται η θέση όλων των πλευρών στις εισηγήσεις στις οποίες καταλήγει η Έκθεση της Επιτροπής.

Εκείνο που ήθελα συμπληρωματικά να σχολιάσω είναι ότι υπάρχει μια τεράστια δέσμη προβλημάτων, αιτημάτων των μεσαίων στρωμάτων που μέχρι σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί. Αυτά τα αιτήματα για να μπορέσουν να ικανοποιηθούν, θα χρειαστεί να γίνουν μελέτες και να χαραχθεί πολιτική, δηλαδή να ληφθούν οι αναγκαίες αποφάσεις και να βρεθούν και τα απαραίτητα οικονομικά που απαιτούνται, για να λυθούν αυτά τα προβλήματα.

Νομίζουμε ότι αυτό το θέμα δεν πρέπει να χρονίσει. Γνωρίζουμε ότι έχει συσταθεί η Επιτροπή. Κάποιες καθυστερήσεις υπήρξαν στο θέμα του Προέδρου αλλά με τη σύσταση της Επιτροπής δεν κλείει το πρόβλημα. Για να κλείσει το πρόβλημα πρέπει να επισπευσθούν οι διαδικασίες και οι μελέτες και να ληφθούν τα ανάλογα μέτρα, για να μπορέσουν να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που μαστίζουν τον προσφυγικό κόσμο. Η πορεία προς την ίση κατανομή βαρών είναι ένα από τα αίτηματα που ηγέρθησαν από την ΠΕΠ από την πρώτη στιγμή που έγινε η προσφυγιά και χρειαστήκαμε 16 χρόνια να φτάσουμε στη νομοθεσία. Να μη χρειαστούμε και πολλά χρόνια τώρα, για να μπορέσουμε να υλοποιήσουμε αυτή τη νομοθεσία και να εξυπηρετήσουμε το σκοπό για τον οποίο έχει ψηφιστεί ο νόμος ομόφωνα από τη Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, είναι βέβαια αξιέπαινη η εργασία η οποία έγινε ως τώρα. Πλησιάζει να συμπληρωθεί ο διορισμός του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα, αλλά

πιστεύω ότι πρέπει να αρχίσει και μια άλλη εργασία που, κατά τη γνώμη μου, είναι η σπουδαιότερη. Η εργασία για την εξεύρεση των πόρων βάσει των οποίων θα λειτουργήσει στην πράξη αυτός ο φορέας ο οποίος θα ιδρυθεί.

Και όπως πολύ ορθά είπε η κυρία Κατσελλή, βεβαίως δεν επανορθώνονται με υλικές παροχές όλα αυτά τα βάσανα και όλο αυτό το ποδοπάτημα όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αυτών των ανθρώπων. Το πρόβλημα αυτό θα λυθεί μόνο όταν, με τη βοήθεια του Θεού, θα γυρίσουμε στα σπίτια μας.

Κύριοι, έχουμε φτάσει στο τέλος του Κεφαλαίου Δ΄.

Θα μπούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β΄, για να καταθέσουμε μερικά επείγοντα νομοσχέδια και άλλα έγγραφα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Ονομασίαι Προελεύσεως Οίνων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ετήσια Έκθεση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το έτος 1988.

Στάληκε από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1989 (Αρ. 79 του 1989). Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Στάληκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλή-

ψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία· και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου

14) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κύριο Λεόντιο Ιεροδιακόνου, Βουλευτή ΔΗ.ΣΥ. και τον κύριο Άριστο Χρυσοστόμου, Βουλευτή ΔΗ.ΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κύριο Ευστάθιο Ευσταθίου, Βουλευτή του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Ο περί Μεταπωλητών Οχημάτων Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τους Βουλευτές Λάρνακας κυρίους Ανδρέα Γεωργίου και Οδυσσέα Δημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Έτσι φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 1η Φεβρουαρίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

2) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 57) του 1989.

4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

5) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος του 1990.

6) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1990.

7) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1990.

8) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 1990.

9) Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος του 1990.

10) Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμος του 1990.

11) Ο περί Πολιτικού Γάμου Νόμος του 1990.

12) Ο περί Καταργήσεως του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 και επαναφοράς σε ισχύ των προηγούμενων προνοιών του άρθρου 111 του Συντάγματος Νόμος του 1990.

(Πρόταση νόμου)

13) Ο περί Αγροφυλάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

14) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και 'Αλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

15) Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

16) Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.

17) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989.

18) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Επισκοπής του 1990.

19) Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

20) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων Εξουσιοδοτούσα τη Διενέργεια Δαπάνης από Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: 1. «Η αντιδεοντολογική συμπεριφορά του Κυβερνητικού Εκπροσώπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού). (18.1.90).

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί των θεμάτων που εκκρεμούν στο Κεφάλαιο Δ΄, θα ήθελα να κάμω μια μικρή παράκληση προς το Σώμα.

Πριν μερικούς μήνες είχα εγγράψει το θέμα «Τα κριτήρια βάσει των οποίων παραχωρούνται οι άδειες Ζ.» Το θέμα αυτό έχει οριστεί να συζητηθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, στην οποία έχει παραπεμφθεί, στις 22 Φεβρουαρίου. Επειδή πληροφορούμαι ότι η κυβέρνηση προτίθεται πολύ σύντομα να παραχωρήσει άνω των 1,000 αδειών Ζ και επειδή το θέμα αυτό που έχω εγγράψει αφορά τα κριτήρια βάσει των οποίων παραχωρούνται, που πιστεύουμε ότι δεν είναι σωστά και δεν είναι ορθός ο τρόπος της διανομής αυτών των αδειών...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα δε μπορεί να εγγραφεί τώρα, κύριε Μαθηκολώνη.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Όχι, έχει εγγραφεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει εγγραφεί αλλά δεν μπορεί να μπει στην Ημερήσια Διάταξη. Αφού η Έκθεση δεν είναι έτοιμη ακόμα.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω τελειώσει. Εκείνο που θα ζητούσα είναι να διαβιβαστεί από το Σώμα μια παράκληση προς την κυβέρνηση, πριν τις 22 Φεβρουαρίου που θα συζητηθεί το θέμα, να μη γίνει, αν είναι δυνατό οποιαδήποτε παραχώρηση νέων αδειών, ούτως ώστε να μην είναι άνευ αντικειμένου το υπό συζήτηση θέμα. Διότι αν παραχωρηθούν 1,000 ή 1,500 άδειες, τότε το υπό συζήτηση θέμα, δε θα έχει πλέον σημασία.

Γι' αυτό το λόγο, νομίζω ότι είναι δίκαιο και ορθό να γίνει μια μικρή αναβολή. Θα μπορούσαμε να ζητήσουμε να επισπευσθεί η συζήτησή του. Αλλά επειδή αυτό ίσως δεν είναι εύκολο, ενόψει του φόρτου εργασίας που έχει η Βουλή, νομίζω ότι είναι πιο εύκολο να καθυστερήσει η ενδεχόμενη παραχώρηση μεγάλου αριθμού αδειών, μέχρι της συζήτησης αυτού του θέματος στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Αυτή είναι η παράκληση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, πολύ ευχαρίστως. Δεν έχω καμιά δυσκολία.

Ο κύριος Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, στο Κεφάλαιο Δ΄, για την επόμενη συνεδρία, πρέπει να περιληφθεί και το θέμα που έχουμε αφήσει πίσω σήμερα, το οποίο αναβλήθηκε, και αφορά τον εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς, κύριε Ιεροδιακόνου, ασφαλώς.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ

Όχι, απλώς το αναφέρω, διότι δεν το αναφέρατε όταν αναγνώσατε την ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς. Ασφαλώς, το έχω σημειωμένο πάνω, ότι αναβλήθηκε για την 1η Φεβρουαρίου.

Ο κύριος Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με την ημερήσια διάταξη που έχετε αναγνώσει, θα ήταν παράκλησή μας, η δική μας πρόταση νόμου που αναφέρεται στο συνταγματικό θέμα, να πάρει πρώτη σειρά, πριν τα άλλα νομοσχέδια, διότι αν τα νομοσχέδια συζητηθούν πρώτα και περάσουν, ασφαλέστατα καθίσταται άνευ αντικειμένου, επειδή εξαρτάται από εκείνο. Απλώς το υποδεικνύω με τρόπο ώστε η Γραμματεία καταρτίζοντάς την ημερήσια διάταξη να αλλάξει τη σειρά τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η σειρά που είναι γραμμένα εδώ τα θέματα δεν έχει καμιά σημασία, κύριε Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όταν το εγείρετε την προσεχή Πέμπτη, ασφαλώς θα εξεταστεί το θέμα. Δεν υπάρχει πρόβλημα.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Εντάξει, εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Βλέπω πολύ παρεμβολή εμποδίων, κύριε Πρόεδρε. Δεν σας αφήνουν να σημάνετε την απόλυση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα τη σημάνουμε εμείς.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Άλλωστε έχουμε την ευτυχία να είναι μαζί μας και ο κύριος Αναστασιάδης και περιμένει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, κηρύττω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξης: 6.17 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας.

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως, χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

(β) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινες, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(γ) «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο».

(δ) «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών», οι πρωτολογίες και δευτερολογίες που έγιναν πάνω στα θέματα (Δ. Ηλιάδης, Π. Στυλιανού, Σ. Χατζηγιάννης, Μ. Πουμπουρής, Μ. Χριστοφίδης, Ι. Κατσουνωτός, Κ. Τσιέττης, Γ. Παπαδόπουλος και Ο. Δημητρίου) και έγκριση αυτής.

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων», οι σύντομες αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Γ. Ομήρου, Χρ. Κουρτελλάρης, Γ. Παπαδόπουλος, Α. Χρυσοστόμου, Μ. Χριστοφίδης, Α. Παρισινός) και έγκριση αυτής.

3) Κοινή Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα 1. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών» και 2. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στα θέματα. (Κ. Ερωτοκρίτου, Γ. Ομήρου, Α. Χρυσοστόμου, Ν. Ηλία, Γ. Παπαδόπουλος, Δ. Ηλιάδης, Κ. Τσιέττης, Α. Παναγιώτου, Γ. Χαραλαμπίδης, Ε. Ευσταθίου, Μ. Χριστοφίδης, Α. Ψυλλίδης) και έγκριση αυτής.

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες», οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Ν. Μουσιούττας, Π. Στυλιανού, Μ. Χριστοφίδης, Ε. Ευσταθίου και Κ. Τσιέττης) και έγκριση αυτής.

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα «Ο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας και τα επιβαλλόμενα άμεσα διορθωτικά μέτρα», οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα [Π. Στυλιανού, Ε. Ευσταθίου, Κ. Τσιέττης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς)] και έγκριση αυτής.

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα «Το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργείται λόγω του μεγάλου πλεονάσματος σταφυλιών και οι τρόποι αντιμετώπισής του» και έγκριση αυτής.

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Αγνοουμένων και Παθόντων για το θέμα «Η ανάγκη παροχής βοήθειας στα προσφυγικά αθλητικά σωματεία και ιδιαίτερα σ' αυτά που λειτουργούσαν πριν από την εισβολή», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Δ. Ηλιάδης, Δ. Γεωργιάδης, Π. Στυλιανού, Π. Κόλοκος, Χρ. Κουρτελλάρης και Ε. Ευσταθίου) και έγκριση αυτής.

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνοουμένων και Παθόντων για το θέμα «Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υποχρέωση προσφύγων Εκπαιδευτικών, δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών να αρχίσουν την καταβολή δόσεων για κρατικά στεγα-

στικά δάνεια που έχουν παγοποιηθεί μέχρις επίλυσης του Κυπριακού», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Δ. Ηλιάδης, Π. Στυλιανού, Δ. Γεωργιάδης και Χρ. Κουρτελλάρης) και έγκριση αυτής.

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα

1) «Το πρόβλημα της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού νοσοκόμων και τρόποι αντιμετώπισής του» και

2) «Οι ανησυχητικές επιπτώσεις από την έλλειψη νοσηλευτικού και λοιπού παραϊατρικού προσωπικού στον κρατικό και ιδιωτικό τομέα» και έγκριση αυτής.

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα «Τα προβλήματα του ιδιωτικού ιατρικού τομέα και ο ρόλος της κυβέρνησης» και έγκριση αυτής.

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα «Η ανάγκη δημιουργίας ανεξάρτητου παιδοχειρουργικού τμήματος στη Λευκωσία» και έγκριση αυτής.

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα «Τα προβλήματα της παιδιατρικής και καρδιολογίας στην Κύπρο» και έγκριση αυτής.

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα «Η κατάσταση που επικρατεί στο Νοσοκομείο Αγρού συνεπεία έλλειψης μόνιμου γιατρού και παραϊατρικού προσωπικού» και έγκριση αυτής.

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου» και έγκριση αυτής.

15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα «Το πρόβλημα διάθεσης των πλεονασμάτων κρεμμυδιών» και έγκριση αυτής.

16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα «Η ανάγκη αξιολόγησης και αναβάθμισης της ομάδας των πρωτοκολλητών», οι σύντομες παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Ανδρέου, Προεδρεύων και Σ. Χατζηγιάννης) και έγκριση αυτής.

17) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα -

(α) «Η ανάγκη άμεσης βοήθειας των πληγέντων γεωργών των χωριών Μαρώνι, Ψεματισμένος και Άγιος Θεόδωρος από τον πρόσφατο παγετό».

(β) «Οι σοβαρές ζημιές που προκλήθηκαν από ανεμοστρόβιλο στις 10.4.1989 στα θερμοκήπια της περιοχής Τόχνης-Ζυγίου και η ανάγκη παροχής άμεσης αρωγής στους πληγέντες παραγωγούς».

(γ) «Οι ζημιές που υπέστησαν οι μέχρι τις 31.12.88 εκτός σχεδίου γεωργικής ασφάλισης πατατοπαραγωγοί Ακακίου και άλλων κοινοτήτων από τους παγετούς του περασμένου χειμώνα και η αντίκριση του θέματος, όπως ακριβώς έγινε και με άλλες περιπτώσεις».

(δ) «Οι πρόσφατες ζημιές από ανεμοστρόβιλο, χαλάζι και καταρρακτώδεις βροχές στις 9.11.89 και η ανάγκη παροχής άμεσης βοήθειας στους πληγέντες» και έγκριση αυτής.

18) Συζήτηση (Α. Παναγιώτου, Λ. Ιεροδιακόνου, Ε. Ευσταθίου) και απόφαση του Σώματος για αναβολή της ανάγνωσης της Έκθεσης για το θέμα «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων».

19) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνοουμένων και Παθόντων για το θέμα »Πρακτικά και συγκεκριμένα μέτρα για την ίση κατανομή βαρών μεταξύ προσφύγων και μη», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Π. Στυλιανού, Δ. Ηλιάδης, Σ. Χατζηγιάννης, Ρ. Κατσελλή και Χρ. Κουρτελλάρης) και έγκριση αυτής.

20) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.

21) Παράκληση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη, η οποία έγινε αποδεκτή, είναι όπως ειδοποιηθεί η Εκτελεστική Εξουσία να καθυστερήσει την παραχώρηση αδειών 'Ζ', έως ότου το θέμα «Τα κριτήρια βάσει των οποίων παραχωρούνται άδειες 'Ζ'» εξεταστεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 1ης Φεβρουαρίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.14 μ.μ.)

(Αρ. 17)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της συνεδρίας αυτής.

Παρακαλώ τον έντιμο κύριο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού μπούμε στο Κεφάλαιο Α, Νομοθετική Εργασία, έχω ενώπιόν μου επιστολή η οποία είναι υπογραμμένη από τον κ. Α. Μαρκίδη του Δημοκρατικού Συναγερμού, τον κ. Π. Στυλιανού του Δημοκρατικού Κόμματος, τον κ. Χρ. Πέτα του ΑΚΕΛ - Αριστεράς και τον κ. Τάκη Χατζηδημητρίου της ΕΔΕΚ, δια της οποίας ζητούν τη σύσταση Ειδικής Επιτροπής, για να μελετήσει τα προβλήματα ορισμένων καταστηματαρχών της περιοχής που βρίσκεται στη γραμμή αντιπαράταξης.

Για να ιδρυθεί Ειδική Επιτροπή χρειάζεται πρώτο, απόφαση της Βουλής η οποία παραπέμεται κατόπιν στην Επιτροπή Επιλογής, η οποία θα κάμει το διορισμό των Μελών της ad-hoc Επιτροπής.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο που πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί και να μη δημιουργούμε πολλές Ειδικές Επιτροπές, ad-hoc, και πρέπει να υπάρχει πολλή φειδώ σ' αυτό το θέμα (των Επιτροπών ad-hoc), επειδή πράγματι σ' αυτή την περίπτωση το θέμα είναι πάρα πολύ σοβαρό και κανονικά πρέπει να ασχοληθούν πολλές Επιτροπές της Βουλής, θα δεχτούμε αυτή την εισήγηση, αλλά θα θέλαμε να πιστεύουμε ότι δε θα δημιουργηθεί κάποιο προηγούμενο για να δημιουργούνται Επιτροπές ad-hoc για κάθε ειδικό θέμα που προκύπτει, διότι υπάρχουν οι

αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. 'Ομως σ' αυτή την περίπτωση δεχόμαστε την εισήγησή σας ότι πράγματι το θέμα είναι πολύ σοβαρό και πρέπει να δεχτούμε να δημιουργηθεί αυτή η ad-hocΕπιτροπή, ένεκα των τεράστιων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι καταστηματάρχες στην πράσινη γραμμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς ήθελα να προσθέσω, κύριε Πρόεδρε, ότι ειδικά γι' αυτή την περίπτωση, υπάρχει και προηγούμενο. Από τη δεκαετία του 1960 υπήρχεν ανάλογη Επιτροπή ad-hoc, διότι πραγματικά τα προβλήματα που συσσωρεύονται είναι πολλά, αγγίζουν αρμοδιότητες πολλών Υπουργείων και πολλών τομέων. 'Ετσι, για να υπάρξει αποτελεσματική αντιμετώπιση, χρειάζεται στην προκείμενη περίπτωση, ad-hoc Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για το ίδιο θέμα είχε συσταθεί πράγματι το 1963 - 1964 Ειδική Επιτροπή και πάλι.

Ο κ. Π. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση πως η εντολή δεν πρέπει να περιοριστεί μόνο στους καταστηματάρχες, αλλά να πάρει το εύρος της γραμμής αντιπαράταξης, με κύριο στόχο τη Λευκωσία στο πρώτο στάδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι όροι εντολής της Επιτροπής θα δοθούν από την Επιτροπή Επιλογής, η οποία θα τη σχηματίσει. Επομένως το θέμα παραπέμπεται στην Επιτροπή Επιλογής, πρώτο για να διορίσει τα Μέλη της Ειδικής Επιτροπής και δεύτερο, για να δώσει τους όρους εντολής.

Ο κ. Πουμπουρής έχει το λόγο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάμω μια δήλωση. Στη σημερινή συνεδρία η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ -Αριστεράς αποφάσισε όπως, ένεκα της παραίτησης του κ. Ντίνου Κωνσταντίνου, αναλάβω να εκπληρώσω σήμερα, για τη σημερινή συνεδρίαση, τα καθήκοντα του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της Ομάδας μας και σας το γνωστοποιώ.

Αναφορικά με την εισήγηση για τη σύσταση ad-hoc Επιτροπής για την πράσινη γραμμή, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ -Αριστεράς υποστηρίζει αυτή την πρόταση, έτσι που να εξεταστούν τα προβλήματα που αντιπετωπίζουν οι κάτοικοι αυτής της περιοχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν αντελήφθην καλώς τη δήλωσή σας, κύριε Πουμπουρή, θα είσθε Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ομάδας σας για τη σημερινή συνεδρίαση της Βουλής. Αργότερα θα μας κοινοποιήσετε ποιος θα είναι ο Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εισερχόμεθα τώρα στο Κεφάλαιο Α: Νομοθετική Εργασία.

Για τα δυο πρώτα θέματα στο Κεφάλαιο Α, που είναι 1) «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 1989» (πρόταση νόμου που κατατέθηκε από το Δημοκρατικό Συναγερμό) και 2) «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν δυο Εκθέσεις, αλλά τα δυο νομοσχέδια συμπτύχθηκαν σε ένα. Πρέπει επομένως να αναγνωστούν και οι δυο Εκθέσεις.

Ο κ. Τ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από μέρους της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας έχω να παρατηρήσω ότι πολλά Μέλη δεν έχουν πάρει εγκαίρως την Έκθεση της Επιτροπής και εισηγούνται αναβολή της συζήτησης του θέματος.

Λ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Το ίδιο και εμείς, κύριε Πρόεδρε. Εγώ, προσωπικά, τώρα έχω πάρει την Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα είναι αν η Έκθεση εστάλη εγκαίρως, εκυκλοφόρησε εγκαίρως και όχι πότε ανοίξατε τα κουτιά σας για να τη δείτε.

Ναι, ορίστε, ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε λάβει εγκαίρως την Έκθεση. Αλλά αν έστω και ένας Βουλευτής πιστεύει ότι δεν την πήρε εγκαίρως ή δεν την είδε εγκαίρως, δεν έχουμε καμιά ένσταση. Όμως πρέπει πλέον να ξεκαθαρίσει αυτό το θέμα, διότι άλλοι Βουλευτές παίρνουν εγκαίρως κάποιες Εκθέσεις και άλλοι δεν τις παίρνουν. Τι γίνεται μ' αυτή την υπόθεση; Διότι δεν είναι η πρώτη φορά που παρουσιάζεται παρόμοιο φαινόμενο.

Εμείς -ειδικά γι' αυτή την περίπτωση- αν κάποιοι συνάδελφοι δεν πήραν την Έκθεση, θα δεχτούμε αναβολή ως την άλλη Πέμπτη. Αλλά μας κάνει εντύπωση πώς γίνεται μερικοί Βουλευτές να έχουν εγκαίρως τις Εκθέσεις και μερικοί όχι.

Λ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Φαίνεται ότι ίσως να ισχύει, κύριε Πρόεδρε, για τις άλλες επαρχίες. Δεν ξέρω. Αλλά εγώ στην Πάφο δεν έχω πάρει αυτή την Έκθεση. Μόλις τώρα την έχω πάρει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φυσικά γεννάται ένα θέμα, το πότε πρέπει να κυκλοφορήσει η Έκθεση και το πότε πρέπει να ληφθεί. Εντούτοις, μέχρι σήμερα η πορεία που ακολούθησε αυτή η Βουλή ήταν να λαμβάνει υπόψη την ημερομηνία λήψεως και όχι την ημερομηνία που κυκλοφόρησε. Γι' αυτό είμαι υποχρεωμένος να δώσω την αναβολή την οποία ζητάτε και το θέμα θα είναι στην ημερήσια διάταξη για την επόμενη συνεδρίαση της Βουλής.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση της Επιτροπής στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Παύλος Δίγκλης, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £99,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των δαπανών για συμμετοχή της Κύπρου σε ειδικές Εκθέσεις και για εφαρμογή σειράς άλλων μέτρων στα πλαίσια προώθησης των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων κατά το πρώτο εξάμηνο του 1990.

Με βάση τα συμπληρωματικά στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, πιστεύεται ότι η συμμετοχή της Κύπρου σε διάφορες Εκθέσεις του εξωτερικού είναι αναγκαία και επιβεβλημένη για την προβολή των προϊόντων μας σε παραδοσιακές και νέες αγορές. Σημειώνεται επίσης ότι οι ενδιαφερόμενες βιομηχανίες θα κληθούν να συνεισφέρουν έναντι των εξόδων συμμετοχής στις διάφορες Εκθέσεις.

Η Επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλείται ο έντιμος κ. Γραμματέας να προβεί στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, η οποία θα γίνει δια της αναγνώσεως του αριθμού των άρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £99,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρησση όπως το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

Η τρίτη ανάγνωση θα γίνει δι' αναγνώσεσως του τίτλου μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το νομοσχέδιο θεσπιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τα κουδούνια)

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το νομοσχέδιο θεσπίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στο Κεφάλαιο Α της σημερινής ημερήσιας διάταξης είναι «Ο περί Αγροφυλάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, που είναι η Επιτροπή Εσωτερικών, να αναγνώσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΓΡΟΦΥΛΑΚΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιανουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Αγροφυλάκων, ώστε οι καθυστερημένοι φόροι αγροφυλακής, οποιοδήποτε πρόσθετο ποσό καθώς και τα δικαστικά έξοδα, να εισπράττονται όχι από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων αλλά από τις οικείες χωριτικές αρχές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, προχώρησε στη μελέτη των επιμέρους διατάξεών του και αποφάσισε να εισηγηθεί την τροποποίηση της υπό συζήτηση νομοθεσίας, ώστε το πρόσθετο ποσό που εισπράττεται για καθυστέρηση ή άρνηση πληρωμής του οφειλόμενου φόρου το οποίο ανέρχεται στο 25% να μειωθεί σε ποσοστό 15%, για να εναρμονιστεί με τις αντίστοιχες διατάξεις άλλων νομοθεσιών που έχουν θεσπιστεί από το Σώμα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή έχει τροποποιήσει ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλείται ο έντιμος κύριος Γραμματέας να προβεί στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Η τρίτη ανάγνωση θα γίνει δι' αναγνώσεως του τίτλου μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αγροφυλάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τα κουδούνια)

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεσως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και άλλα θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι ο συνάδελφος κ. Αλέκος Μαρκίδης είχε κάνει μερικές εισηγήσεις για την περίπτωση της ειδικής αυτής νομοθεσίας. Θα τον παρακαλέσω να μας εξηγήσει πώς εντάχθηκαν οι εισηγήσεις του μέσα στο νέο νομοσχέδιο.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Μα ακόμα δεν αναγνώστηκε η Έκθεση, κύριε Πρόεδρε!

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Να διαβαστεί η Έκθεση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Ναί, ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, από πάγια τακτική, άμα διαβαστεί η Έκθεση, πρέπει να συζητηθεί. Αν όμως υπάρχουν οι παρατηρήσεις, τότε θα παρακαλούσα να παραμείνει το θέμα για την προσεχή συνεδρίαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Βουλευτή, ένα νομοσχέδιο μπορεί να αναβληθεί καθ' οιανδήποτε στιγμή, αν υπάρξει εισήγηση η οποία θα εγκριθεί είτε από τον Πρόεδρο, είτε από την ολομέλεια της Βουλής. Επομένως είτε θα γίνει εισήγηση για αναβολή τώρα, είτε θα αναγνωστεί η Έκθεση και θα γίνει η αναβολή την κατάλληλη στιγμή.

Παρακαλώ, κύριε Κουρτελλάρη, προχωρείστε στην ανάγνωση της Έκθέσεως.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

Είναι δυο οι Εκθέσεις, κύριε Πρόεδρε. Διαβάζω την πρώτη.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ, ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥΡΚΟ-ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ) (ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Πέτρος Στυλιανού
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Μαΐου και στις 20 και 28 Ιουνίου 1989. Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου κλήθηκε και παρευρέθηκε στην Επιτροπή ο αξ. Υπουργός Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας καθώς και εκπρόσωπος της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, οι οποίοι και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι ο διορισμός Κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών, ο οποίος θα λάβει άμεση κατοχή των περιουσιών αυτών και θα έχει τον έλεγχο και τη διαχείρισή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου.

Υποστηρίζοντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νόμου που προτείνεται, ο Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε ότι η μαζική μεταφορά του τουρκοκυπριακού πληθυσμού στις περιοχές που κατέχονται από τις τουρκικές δυνάμεις εισβολής και η απαγόρευση από τις δυνάμεις αυτές της διακίνησης του πληθυσμού τούτου στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας, επέβαλε τη θέσπιση ειδικής νομοθεσίας για τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών αυτών περιουσιών, των οποίων η μέχρι σήμερα διαχείριση γινόταν μόνο με διοικητικής φύσης μέτρα.

Επικροτώντας την αναγκαιότητα αυτή η Επιτροπή προχώρησε στην κατ' άρθρο εξέταση της νομοθεσίας που προτείνεται. Από την εξέταση αυτή

προέκυψε και η ανάγκη να γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις στο αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου που κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία με ιδιαίτερη έμφαση στη διασφάλιση της εξυπηρέτησης των αναγκών των προσφύγων παράλληλα με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των ιδιοκτητών των υπό συζήτηση τουρκοκυπριακών περιουσιών.

Ειδικότερα με το νόμο που προτείνεται και όπως τελικά διαμορφώθηκε ύστερα από τις εισηγήσεις της Επιτροπής, προβλέπονται, ανάμεσα σ' άλλα, τα ακόλουθα:

(α) Τουρκοκυπριακή περιουσία θα θεωρείται κάθε ιδιοκτησία, κινητή ή ακίνητη, που ανήκει σε Τουρκοκύπριο και βρίσκεται στις ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές και περιλαμβάνει και τη βακούφικη περιουσία.

(β) Ως Κηδεμόνας τουρκοκυπριακών περιουσιών διορίζεται ο Υπουργός Εσωτερικών ο οποίος θα έχει εξουσία να λαμβάνει άμεση κατοχή των περιουσιών αυτών και να τις διαχειρίζεται ανάλογα με τις συνθήκες και τις περιστάσεις που απαιτεί κάθε περίπτωση.

(γ) Ο Κηδεμόνας έχει το δικαίωμα να συλλέγει και διαθέτει κάθε προϊόν τέτοιας περιουσίας κατά τον επωφελέστερο για τον ιδιοκτήτη τρόπο.

(δ) Ο Κηδεμόνας κατά τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών θα μεριμνά ώστε παράλληλα με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των ιδιοκτητών των περιουσιών αυτών, να εξυπηρετούνται συνάμα και οι ανάγκες των προσφύγων.

(ε) Ο προτεινόμενος νόμος θα είναι προσωρινός και το Υπουργικό Συμβούλιο θα έχει εξουσία, με τη λήξη της έκρυθμης κατάστασης που δημιούργησε η τούρκικη εισβολή στην Κύπρο, να τερματίσει τη λήξη του με σχετική γνωστοποίηση στην επίσημη Εφημερίδα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και λαμβάνοντας υπόψη τη σύμφωνη πάνω σ' αυτό γνώμη της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων αλλά και σημειώνοντας ιδιαίτερα το γεγονός ότι με το νόμο που προτείνεται οι τουρκοκυπριακές περιουσίες δεν αποξενώνονται από τους ιδιοκτήτες τους, αλλά αντίθετα διασφαλίζεται ότι θα τύχουν κάθε συνετής διαχείρισης για λογαριασμό και προς όφελος του ιδιοκτήτη τους, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Η Συμπληρωματική Έκθεση, κύριε Πρόεδρε, έχει ως εξής:-

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ - ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ - ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ - ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ) (ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Νίκος Μακρίδης
Πέτρος Στυλιανού
Ζαχαρίας Τουλούρας
Δημήτρης Ηλιάδης

Όπως είναι γνωστό η Επιτροπή, ύστερα από τη μελέτη του υπό αναφορά νομοσχεδίου, κυκλοφόρησε σχετική Έκθεσή της προς την Ολομέλεια του Σώματος. Επειδή στο μεταξύ ζητήθηκε από ορισμένες πλευρές της Βουλής η επανεξέταση ορισμένων διατάξεων του νομοσχεδίου αυτού, αναβλήθηκε η συζήτησή του και παραπέμφθηκε για παραπέρα μελέτη.

Ενεργώντας ακριβώς μέσα σ' αυτά τα πλαίσια, η Επιτροπή εξέτασε μια σειρά από ζητήματα που αναφέρονται σε υφιστάμενες συμβάσεις με αντικείμενο τουρκοκυπριακές περιουσίες που τώρα τίθενται κάτω από ενιαία διαχείριση καθώς και σε θέματα άσκησης Κοινοβουλευτικού ελέγχου στις παραχωρούμενες με τον προτεινόμενο νόμο εξουσίες. Η Επιτροπή κατά την εξέταση των ζητημάτων αυτών έλαβε επίσης υπόψη τις διατάξεις της πρότασης νόμου που κατατέθηκε για τον ίδιο σκοπό από το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κ. Πέτρο Στυλιανού. Κατά την επανεξέταση των θεμάτων αυτών παρευρέθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Γ ωτερ.. ών και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη το σημερινό νομικό καθεστώς που ισχύει σε σχέση με τις περιουσίες αυτές και την αναγκαιότητα πληρέστερης νομοθετικής ρύθμισης όλων των ζητημάτων που σχετίζονται με αυτές, καθώς επίσης την ανάγκη για την εισαγωγή αυξημένου κοινοβουλευτικού ελέγχου καθόσον αφορά τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών, εισηγείται την υιοθέτηση αριθμού συμπληρωματικών τροποποιήσεων που στοχεύουν στην ικανοποίηση των αναγκών αυτών. Οι τροποποιήσεις αυτές έχουν ενσωματωθεί στο κατάλληλο μέρος του υπό αναφορά νομοσχεδίου για το οποίο και γίνεται η εισήγηση στη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο σε αντικατάσταση τόσο του κατατεθέντος κυβερνητικού νομοσχεδίου όσο και της κατατεθείσας πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπήρξε εισήγηση για αναβολή του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Ναί, ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Επειδή ο κ. Στυλιανού αναφέρθηκε στο όνομά μου, αναφέρθηκε σε αγόρευση την οποία είχα κάμει ενώπιον του Σώματος τον περασμένο Ιούνιο ή Ιούλιο, όταν είχαμε για πρώτη φορά ενώπιόν μας την πρώτη Έκθεση της Επιτροπής και το τότε νομοσχέδιο, θα ήθελα απλώς να αναφέρω ότι μετά από την παρέμβαση εκεί έγιναν συνεδριάσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων και ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός διαμόρφωσε συγκεκριμένη θέση επί του θέματος. Για να διατυπωθεί αυτή η θέση χρειάζεται μια ελαφρά αλλά ουσιώδης τροποποίηση ενός από όλα τα άρθρα του σχετικού νομοσχεδίου. Γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι η συζήτηση πρέπει να αναβληθεί για την επόμενη εβδομάδα, για να υπάρξει η συγκεκριμένη εισήγηση για τη συγκεκριμένη τροποποίηση για την οποία μιλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν έχουμε καμιά ένσταση, κύριε Πρόεδρε, να δοθεί μια αναβολή, διότι κι εμείς προηγουμένως συμφωνήσαμε ότι είναι αναγκαία αυτή η τροποποίηση. Όμως η εισήγησή μας είναι να δοθούν δυο εβδομάδες, για να δοθεί κατάλληλος χρόνος, κύριε Μαρκίδη, να ετοιμαστούν οι τροποποιήσεις, για να μη ζητήσουμε κι άλλη αναβολή. Να είναι δηλαδή τελική η αναβολή των δυο εβδομάδων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναί, ορίστε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα είχε έλθει ενώπιον της ολομέλειας πριν από τις θερινές διακοπές της Βουλής, ύστερα από πολλές συνεδρίες της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων. Σ' εκείνη τη συνεδρίαση ο κ. Μαρκίδης ζήτησε σύντομη αναβολή ούτως ώστε να προλάβει να εξεταστεί το θέμα πριν από τις θερινές διακοπές. 'Ηλθαν οι θερινές διακοπές και τέλειωσαν, ήλθαν κι αυτές των Χριστουγέννων και τέλειωσαν, αλλά οι απόψεις του Δημοκρατικού Συναγερμού στην Επιτροπή Προσφύγων δεν ήλθαν ακόμα. Δεν έχουμε καμιά πρόθεση να φέρουμε ένσταση για να μην υποβληθούν οι απόψεις του Δημοκρατικού Συναγερμού, τις οποίες αναμένουμε εδώ και οκτώ μήνες. Αλλά θέλουμε να πιστεύουμε ότι αυτή η αναβολή θα είναι πραγματικά η τελευταία, γιατί είναι μια νομοθεσία που έχει πολλές - πολλές εκκρεμότητες που πρέπει να ρυθμιστούν αμέσως μετά την ψήφισή της.

Η παράκληση η δική μας είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός να μας φέρει σε 5, 10, 15 μέρες τις απόψεις του, για να τελειώνουμε μ' αυτό το θέμα, γιατί έχει πολύ τραβήξει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χρειάζεται εδώ μια απολογία και μια διόρθωση εκ μέρους μου. Η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού διαβιβάστηκε στη Γραμματεία. Το λάθος για το οποίο απολογούμαι είναι ότι δεν ελέγξαμε έγκαιρα κατά πόσο η θέση που είχε διαβιβαστεί στη Γραμματεία ενσωματώθηκε ή όχι σ' αυτό το νομοσχέδιο. Εδώ ομολογώ λάθος και απολογούμαι προς όλους σας.

Πέραν αυτού θα ήθελα να πω ότι ούτε στη Γραμματεία θα πρέπει να αποδοθούν ευθύνες, διότι τώρα με υπενθύμισε ο Γραμματέας ότι μετά που του διαβίβασα τη θέση, κατά κάποιο τρόπο, ανέμενε να διευθετηθεί και μια συνάντηση μεταξύ του και μεταξύ μου, προκειμένου να διατυπωθεί κατά τρόπο νομικό η σχετική θέση. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Μιλώ για θέση πάνω στην οποία είχε συμφωνήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος. Επομένως θα ήθελα απλώς να παρατηρήσω ότι η σημερινή φράση του κ. Γαλανού, ότι δεν έχει ένσταση στην αναβολή, κατά κάποιο τρόπο είναι ολίγον τι πέραν του δέοντως τραβηγμένη υπό την έννοια ότι πιστεύω ότι και το Δημοκρατικό Κόμμα θέλει την αναβολή. 'Οχι απλώς δε φέρει ένστα. Ζητά και το Δημοκρατικό Κόμμα την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε θα διαφωνήσουμε για μια αναβολή.

Θέλω όμως να υπενθυμίσω ξανά ότι αυτό το νομοσχέδιο εκκρεμεί από τις 13 του περασμένου Ιούλη. Και δόθηκαν μερικές φορές υποσχέσεις ότι θα επισπευδόταν η εξέταση και η ψήφισή του. Και επειδή, όπως λέχθηκε, εκκρεμούν πολλά προβλήματα ένα από τα οποία είναι το πρόβλημα της επαγγελματικής στέγης για

τους πρόσφυγες, η παράκλησή μου είναι, αυτές οι προτάσεις που έχει ετοιμάσει ο κ. Μαρκίδης, να δοθούν και στην Επιτροπή Προσφύγων, η οποία θα συνέλθει την ερχόμενη εβδομάδα, για να δει κατά πόσο τις υιοθετεί, τις απορρίπτει ή τις τροποποιεί, έτσι που να συντομεύουμε την εξέταση αυτού του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μην ψιλολογούμε σε ορισμένα θέματα, συμφωνούμε απόλυτα με την ανάγκη να γίνει τροποποίηση, διότι συμφωνήσαμε ευθύς εξ αρχής ότι έπρεπε να γίνει αυτή η τροποποίηση.

Από την άλλη μεριά όμως, δεν είναι σωστό να καθυστερεί αυτή η τροποποίηση. Γι' αυτό είπαμε ότι δεν έχουμε ένσταση και γι' αυτό εισηγηθήκαμε δυο εβδομάδες για να γίνει οριστικά η τροποποίηση, την οποία όλοι θέλουμε.

Επομένως συμφωνούμε μεν στο να γίνει η τροποποίηση, αλλά από την άλλη δεν αισθανόμαστε άνετα να ερχόμαστε στο Σώμα και να ζητούμε διαρκώς αναβολές. Κι εδώ υπάρχει κάποιο δίκαιο στις άλλες πλευρές που λένε ότι υπήρξε καθυστέρηση.

Επομένως για να μη λέμε πολλά πράγματα, εντός 15 ημερών να συνεργαστούμε όλοι μας για να γίνουν οι αναγκαίες τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κουρτελλάρης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμην, ο κ. Κουρτελλάρης.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Έχουμε διαφορά, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μόνο στο μέγεθος των μαλλιών σας.

(Γελά)

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να πληροφορήσω ως Πρόεδρος της Επιτροπής ότι την προσεχή Τετάρτη θα έχει συνεδρίαση η Επιτροπή Προσφύγων. Ελπίζω την ερχόμενη Τετάρτη αυτό το θέμα να είναι μέσα στα θέματα που θα μελετήσουμε. Γι' αυτό παρακαλώ τους συναδέλφους να το θέσουν στην Επιτροπή για να το κλείσουμε, για να μπορέσει έτσι να πάει την μεθεπόμενη Πέμπτη στο Σώμα για ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πιστεύω, κύριοι, ότι ορθώς ζητήθηκε χρόνος για να περιοριστούν οι εξουσίες που δίνονται στον Υπουργό, διότι θα είχαμε περισσότερα προβλήματα, αν δεν έμπαιναν κριτήρια βάσει των οποίων ο Υπουργός θα εξασκούσε τις αρμοδιότητες που του δίνονται.

Θα ήθελα, επί τη ευκαιρία αυτή, να επισύρω την προσοχή σας σε ακόμα ένα

σημείο, το οποίο πιθανό να σας διέφυγε, και αφού θα εξετάσετε ξανά το νομοσχέδιο αυτό, είναι ευκαιρία να το δείτε. Λέει το εξής:

«(ε) Ο προτεινόμενος νόμος θα είναι προσωρινός και το Υπουργικό Συμβούλιο θα έχει εξουσία, με τη λήξη της έκρυθμης κατάστασης που δημιούργησε η τούρκικη εισβολή στην Κύπρο, να τερματίσει τη λήξη του με σχετική γνωστοποίηση στην επίσημη Εφημερίδα).».

Ουδέποτε μια Βουλή δίδει στην Εκτελεστική Εξουσία το δικαίωμα να τερματίζει Νόμους της. Σε τέτοια περίπτωση η Εκτελεστική Εξουσία μπορεί να φέρει πρόταση στη Βουλή για να τερματίσει η ίδια η Βουλή το Νόμο που ψήφισε. Ή μπαίνει χρονική περίοδος ότι ο Νόμος αυτός θα ισχύει για δυο έτη, ή η κυβέρνηση, όταν κρίνει ότι έληξε, θα φέρει τροποποιητικό νομοσχέδιο στη Βουλή διά του οποίου θα τροποποιηθεί ή θα κηρυχθεί η λήξη του Νόμου. Αλλά δεν εκχωρούμε το δικαίωμα στην Εκτελεστική Εξουσία να τερματίζει Νόμους τους οποίους αυτό το Σώμα ψηφίζει. Γι' αυτό παρακαλώ να ληφθεί υπόψη στη διόρθωση η οποία θα γίνει.

Το θέμα λοιπόν αναβάλλεται και θα τεθεί στην ημερήσια διάταξη για τη μεταπροσεχή συνεδρίαση της Βουλής, δηλαδή όχι την προσεχή Πέμπτη, τη μεταπροσεχή Πέμπτη.

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων Νόμος του 1989». Πρόκειται περί προτάσεως νόμου.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στη Βουλή.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι και η μελέτη της Έκθεσης αυτού του νομοσχεδίου ή της πρότασης νόμου και η ψήφισή του σε Νόμο να αναβληθεί για μια εβδομάδα. Ο λόγος είναι ο εξής:-

Υπήρξε το μεγάλο πρόβλημα κατά πόσον η Κύπρος θα έλθει να θεσμοθετήσει πάνω στο θέμα των ξεπουλημάτων. Αφού, μετά από πολλές συζητήσεις, το έχουμε ξεπεράσει και φαίνεται ότι ομόφωνα θα πάμε να ρυθμίσουμε προσωρινά το θέμα, έτσι που με νόμο να ρυθμίζονται τα ξεπουλήματα, έχουμε επιτελέσει το πρώτο μεγάλο βήμα σ' αυτή την κατεύθυνση. Μένουν λεπτομέρειες. Και πιστεύω ότι μπορεί να είναι κοινή η θέση ότι χρειάζονται κάποιες λεπτομερείς ρυθμίσεις μέσα στο κείμενο του νόμου, για να μπορεί να λειτουργήσει εύρυθμα και να δώσει διέξοδο σε όλα τα προβλήματα που θα 'ρθουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπό κανονικές συνθήκες ένας δεν θα είχε καμιά ένσταση να υπάρξουν ρυθμίσεις, ώστε το όλο θέμα των ξεπουλημάτων να ακολουθήσει μια σωστή πορεία και τροχιά. Όμως εκεί που έχουμε ένσταση είναι κάποια

κοινοβουλευτικά θέσμια υπό την έννοια να εγείρεται αυτό το θέμα την ώρα που είναι έτοιμη η Έκθεση και ετοιμαζόμαστε να ψηφίσουμε, ενώ θα μπορούσαν αυτές οι ρυθμίσεις να είχαν προσυνεννοηθεί και να μη βρισκόμαστε σ' αυτό το σημείο κατά το οποίο την τελευταία στιγμή να αναβάλλεται μια Έκθεση. Και επειδή η νομοθεσία είναι ζωντανή -και εδώ μπορούμε να τροποποιήσουμε οποιαδήποτε νομοθεσία όποτε θέλουμε-πιστεύουμε ότι χάριν της τάξεως είναι καλύτερα να προχωρήσουμε στο να ψηφίσουμε αυτή τη νομοθεσία και, αν υπάρχουν κάποιες τροποποιήσεις ή κάποιοι Κανονισμοί που μπορούν να γίνουν, εδώ είμαστε, μπορούμε να τους ψηφίσουμε και την άλλη βδομάδα, ή εντός δεκαπέντε ημερών. Όμως να μη δημιουργούμε κάποια προηγούμενα, διότι με αυτό τον τρόπο αδυνατίζουμε τις νομοθεσίες που εμείς οι ίδιοι προετοιμάζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε φέρει τον κ. Παναγίδη σε πολύ δύσκολη θέση. Δεν ξέρει τι να κάνει. Και αν παραταθεί η συζήτηση, πρέπει να του βάλουμε και καρέκλα!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελπίζω να μην παραταθεί τόσο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχω την εξής άποψη:-

Εμείς είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε αυτό το νομοσχέδιο και να ακούσουμε την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Ο κ. Χριστοφίδης λέει ότι έχει καινούργια σημεία, τα οποία όμως δεν είναι γνωστά στη Βουλή. Γι' αυτό νομίζω ότι το πιο εποικοδομητικό θα ήταν να γινόταν η ανάγνωση της Έκθεσης, να μπαίναμε στη συζήτηση και να ακούγαμε τις τυχόν επιφυλάξεις ή παρατηρήσεις. Κι αν πράγματι είναι τέτοιες, θα μπορούσαμε να αναβάλουμε τη συζήτηση και να τη συνεχίσουμε στην προσεχή συνεδρίαση, είτε να μείνουμε για την τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου στην προσεχή συνεδρίαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Το ίδιο ήθελα να προσθέσω κι εγώ, κύριε Πρόεδρε. Ότι μπορούμε να προχωρήσουμε στην ανάγνωση της Έκθεσης, στη συζήτηση του νομοσχεδίου και από τα στοιχεία που θα κατατεθούν, να καταλήξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι για την εξέλιξη που παίρνει η συζήτηση, αλλά μου είναι ανεξήγητο το εξής:

Στην ιστορία της Κύπρου θα έλθουμε για πρώτη φορά να θεσμοθετήσουμε το θέμα των ξεπουλημάτων. Για πρώτη φορά! Χώρες που το είχαν, το εγκαταλείπουν. Κι εμείς, παρόλες αυτές τις ενδείξεις και τις θέσεις, λέμε «ναί, θα

ρυθμίσουμε το θέμα των ξεπουλημάτων με Νόμο»! Και υποβάλλεται εισήγηση από ένα Μέλος της Βουλής ότι «Κύριοι, τώρα που είμαστε όλοι στην ίδια συχνότητα, μια εβδομάδα μόνο αναβολή, ούτως ώστε να ακουστούμε από την αρμόδια Επιτροπή για ορισμένες ρυθμίσεις ουσιώδεις». Κι εσείς λέτε «Όχι. Να αρχίσουμε τώρα τη συζήτηση. Εδώ και τώρα πες μας τι έχεις να το συζητήσουμε και, αν πειστούμε, να προχωρήσουμε». Που δεν είναν συνήθως η πρακτική μας. Δηλαδή δεν είναι ένα θέμα απλό, το θέμα των ξεπουλημάτων. Π.χ. όπως είναι τα ξεπουλήματα.....

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συγγνώμην, κύριε Πρόεδρε, αλλά ο κ. Χριστοφίδης έχει εισέλθει στη συζήτηση του θέματος. Στην ουσία της συζήτησης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, υποστηρίζω τους λόγους της αναβολής, απλώς. Και είναι η έκκλησή μου προς το Σώμα για αναβολή μιας μόνο εβδομάδας, για να δούμε τις λεπτομέρειες. Και αναφέρω ένα μόνο παράδειγμα. Δεν μπορούμε με τα ξεπουλήματα και με το Νόμο να πούμε ότι όλα τα ξεπουλήματα θα είναι την ίδια ημέρα για όλα τα εμπορεύματα.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά δυνατά και επανειλημμένα τη σφύρα)

Κύριε Χριστοφίδη, είμαι υποχρεωμένος να σας διακόψω, γιατί μπαίνετε στην ουσία του θέματος. Δεν θα δώσω το λόγο σε άλλο.

Να προχωρήσει η ανάγνωση της Έκθεσης, να αρχίσουν οι αγορεύσεις επί θέματος ουσίας και αν, κατά τη διάρκεια των αγορεύσεων επί της ουσίας, διαφανεί ότι χρειάζονται κάποιες συμπληρωματικές προτάσεις να συζητηθούν, τότε οι συμπληρωματικές προτάσεις μπορούν να παραπεμφθούν στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, δοθέντος ότι και ο ζητών την αναβολή είπε ότι καταλήξατε σε ομόφωνη απόφαση ότι το θέμα πρέπει να ρυθμιστεί δια νομοθετικών διατάξεων. Άρα αν υπάρχουν διαφωνίες, είναι ως προς την πληρότητα των μέτρων τα οποία περιλαμβάνει το νομοσχέδιο. Αυτό θα διαφανεί κατά τη συζήτηση.

Παρακαλώ τον έντιμο Βουλευτή κ. Παναγίδη, προς τον οποίο απολογούμαι, διότι δεν του φέραμε καρέκλα.....

(Γελά)

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Δε χρειάζομαι, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

..... να προχωρήσει με την ανάγνωση της Έκθεσης. Αλλά επειδή είναι νέος δε χρειάζεται.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Δε χρειάζομαι καρέκλα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ Η ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουοέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10 Οκτωβρίου, 14 και 21 Νοεμβρίου 1989 και στις 23 Ιανουαρίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης της πιο πάνω πρότασης νόμου κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ, της ΠΟΒΕΚ, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, της ΕΝΕΛΕΚ και του Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών Κύπρου.

Σκοπός της νομοθεσίας που προτείνεται, η οποία έχει κατατεθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ύστερα από την απόφαση των αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων, είναι η νομοθετική ρύθμιση των εκπτώσεων, με απώτερο στόχο και επιδίωξη την προστασία του αγοραστικού κοινού.

Ειδικότερα με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου -

(α) Προβλέπεται ο περιορισμός των διαφημίσεων ή των αναγγελιών πώλησης εμπορευμάτων σε τιμές εκπτώσεων μέσα στις καθορισμένες στο νόμο που προτείνεται χρονικές περιόδους, που θα διαρκούν από την 1η μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου και από την 7η Αυγούστου μέχρι την 7η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνο.

(β) Γίνεται πρόβλεψη για τον καθορισμό των περιπτώσεων εξαίρεσης από την πιο πάνω πρόνοια, ώστε να επιτρέπεται σε επιχείρηση να αναγγέλλει ή να διαφημίζει την πώληση εμπορευμάτων σε τιμές εκπτώσεων και πέρα από τις πιο πάνω χρονικές περιόδους, εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις.

(γ) Προβλέπονται αδικήματα και ποινές σε περίπτωση μη συμμόρφωσης στις διατάξεις του νόμου που προτείνεται.

(δ) Περιλαμβάνονται πρόνοιες για την προστασία της καλόπιστης δημοσίευσης διαφήμισης και της καλόπιστης ενέργειας ή πράξης υπαλλήλων κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, ως θέμα αρχής, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού προηγουμένως περιληφθεί σ' αυτή πρόνοια, ώστε η διάρκεια της ισχύος του προτεινόμενου νόμου να είναι για μια δοκιμαστική περίοδο διάρκειας δύο χρόνων μόνο, ώστε στο διάστημα αυτό να δοθεί η ευκαιρία σ' όλους να κρίνουν αν θα λειτουργήσει και στην πράξη προς το συμφέρον του αγοραστικού κοινού, όπως είναι και ο απώτερος στόχος του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχει φανεί ότι πρέπει να δώσω κάποια παραδείγματα, γιατί πρέπει να αναβληθεί το θέμα για μια βδομάδα, για να τύχει επεξεργασίας το κείμενο του προτεινόμενου νόμου.

Αναφέρω μόνο δυο σημεία. Το ένα είναι στο άρθρο 2, ερμηνεία. Και είναι η ερμηνεία της λέξης «εμπορεύματα». Και λέει:

«εμπορεύματα» περιλαμβάνει κινητά πράγματα κάθε είδους.

Προχωρώ στο άρθρο 3. Κι εδώ λέει ότι τα ξεπουλήματα για όλα ανεξαίρετα τα εμπορεύματα θα γίνονται σε δυο περιόδους το χρόνο. Η μια το Φεβρουάριο ολόκληρο και η άλλη από 7ης Αυγούστου μέχρι 7ης Σεπτεμβρίου. Και ακόμα μια διάταξη του άρθρου 4 (β) (ιιι), περιορισμός ότι η ειδική προσφορά καλύπτει όχι περισσότερα των δυο από τα πωλούμενα στο κατάστημα είδη.

Οι παρατηρήσεις μου είναι οι εξής:

Εφόσον ο προτεινόμενος Νόμος θα καλύπτει όλα ανεξαίρετα τα εμπορεύματα, εγείρεται θέμα λεπτομερούς νομοθετικής ρύθμισης για να πούμε και να καθορίσουμε τις περιόδους του ξεπουλήματος. Διότι δεν μπορεί όλα τα εμπορεύματα, όλο το φάσμα των εμπορευμάτων, να κινηθεί σε ξεπούλημα μόνο μέσα στην ίδια περίοδο του Φεβρουαρίου. Π.χ. τα χαλιά είναι ένα ειδικό εμπόρευμα. Δεν μπορεί να συμπέσει με όλα τα άλλα εμπορεύματα η περίοδος του ξεπουλήματός του.

Δεύτερο, πρέπει να μας προβληματίσει, όχι μόνο το συμφέρον των καταστηματαρχών, αλλά και το συμφέρον των καταναλωτών. Ο καταναλωτής θέλει να πάρει κάτι φτηνό για να το χρησιμοποιήσει την ώρα που το παίρνει. Όπως έχουμε ρυθμίσει τους χρόνους των ξεπουλημάτων, μπορεί να σημαίνει ότι, για να πάρω τα χειμερινά μου είδη θα τα πάρω μεν στο ξεπούλημα του Φεβρουαρίου, αλλά θα τα φορέσω τον επόμενο χειμώνα. Επομένως πρέπει να δούμε και να ακούσουμε απόψεις για τον πιο λογικό καθορισμό των ημερομηνιών των ξεπουλημάτων, και ξεκαθαρίζω το εξής: Δεν υπάρχει πλέον θέμα αρχής αν θα ρυθμίσουμε νομοθετικά ή όχι τα ξεπουλήματα. Εδώ συμφωνούμε. Μένουν όμως λεπτομέρειες. Όλα τα εμπορεύματα τον ίδιο χρόνο ή έχει ειδικά εμπορεύματα που χρειάζονται ένα συγκεκριμένο χρόνο να έχουμε το ξεπούλημά τους; Οι ημερομηνίες ή οι περίοδοι Φεβρουάριος ολόκληρος και 7 Αυγούστου προς 7 Σεπτεμβρίου είναι σωστές χρονικές περίοδοι για όλα τα είδη; Π.χ. εκείνος που θέλει να πάρει τα καλοκαιρινά του θα τα φορέσει το καλοκαίρι ή θα τα πάρει για

το άλλο καλοκαίρι, οπότε θα είναι και εκτός μόδας, το οποίο έχει και μια σημασία. Άρα τίθεται θέμα καλύτερης εξυπηρέτησης του καταναλωτή και προστασίας των συμφερόντων των καταστηματαρχών.

Πιστεύω ότι μια εβδομάδα θα μας δώσει τη διέξοδο να ρυθμίσουμε και τα δυο αυτά θέματα με τον καλύτερο τρόπο. Αυτή είναι η αποστολή μας, να ρυθμίζουμε τις σχέσεις και να εξυπηρετούμε και το δημόσιο συμφέρον. και το συμφέρον της μιας ομάδας, της κοινωνικής, και της άλλης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός και κατόπιν ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πω δυο λόγια μόνο για θέμα τάξης, κατά τη γνώμη μας, και διαδικασίας. Δεν αποκλείεται ο κ. Χριστοφίδης να έχει δίκαιο και τα διάφορα εμπορεύματα να χρειάζονται διαφοροποιήσεις και λεπτομερή επεξεργασία. Αν πράγματι είναι έτσι, μια εβδομάδα δεν είναι αρκετή και χρειάζεται περισσότερος χρόνος για να γίνει αυτή η διαφοροποίηση και να τραβήσουμε τη σωστή γραμμή.

Όμως από την άλλη πλευρά ήταν γνωστό πως εσυζητείτο αυτό το θέμα στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές για αρκετό χρονικό διάστημα. Και είχαν όλοι οι συνάδελφοι την ευκαιρία να παρακολουθήσουν αυτές τις συνεδρίες, να εκφράσουν απόψεις, να τοποθετηθούν. Αυτό δεν έγινε και βρισκόμαστε σήμερα προ μιας ομόφωνης Έκθεσης στο Σώμα, προ της τελικής μορφής αυτού του νομοσχεδίου. Οι παρεμβάσεις απ' οποιαδήποτε πλευρά, μ' όλο το σεβασμό προς τους συναδέλφους, την τελευταία στιγμή, πιστεύω ότι δεν είναι σωστές από κοινοβουλευτικής πλευράς και εμείς τουλάχιστο θα επιμένουμε να ψηφίσουμε τη νομοθεσία όπως έχει σήμερα, γνωρίζοντες ότι δεν υπάρχει νόμος που να είναι τέλειος και όλες αυτές οι παρατηρήσεις και διαφοροποιήσεις υπάρχει χρόνος να παραπεμφθούν στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και όχι σε μια εβδομάδα αλλά και σε δύο και σε τρεις να γίνει προσεκτική επεξεργασία, για να διορθώσουμε εκείνα που πιθανώς να μην είναι απολύτως εντάξει.

Όμως από πλευράς κοινοβουλευτικής και διαδικασίας θα ήταν λάθος μας να γίνονται παρεμβάσεις την τελευταία στιγμή, όταν υπήρχε όλος ο χρόνος για να εκφραστούν αυτές οι απόψεις προηγουμένως στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Γι' αυτούς τους λόγους αρχής εμείς τουλάχιστο θα επιμείνουμε να προχωρήσουμε στην ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το δικό μου συμπέρασμα είναι ότι δεν είναι απλές παρεμβάσεις. Όσα ανέφερε ο κ. Χριστοφίδης ουσιαστικά αποσκοπούν στη ματαίωση αυτού του νομοσχεδίου, που αποσκοπεί στη ρύθμιση των ξεπουλημάτων ορισμένη χρονική περίοδο.

Τώρα το ερώτημα είναι: Αυτό που πάει να γίνει είναι προς όφελος της οικονομίας και προς όφελος του καταναλωτή;

Η δική μας πλευρά πιστεύει ότι είναι προς όφελος του καταναλωτή, διότι κάποια ορισμένη χρονική περίοδο θα γίνεται μια αποδεδειγμένη πώληση εμπορευμάτων σε χαμηλότερες τιμές και θα ξέρει ο καταναλωτής τι παίρνει.

Η σημερινή κατάσταση που επικρατεί είναι μια αναρχία και πολλές φορές δεν ξέρει ο κάθε αγοραστής, ο κάθε καταναλωτής, τι είναι αυτό που προμηθεύεται και

ποια είναι η πραγματική τιμή του εμπορεύματος και ποια είναι η πραγματική τιμή της έκπτωσης. Έτσι και εμείς, η δική μας η πλευρά, επιμένει στο να ψηφιστεί σήμερα και αν αποδειχτούν προβλήματα ή παραλείψεις, εδώ είμαστε να ξανασυζητήσουμε αυτό το θεσμικό νόμο και να κάνουμε τις αναγκαίες διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, μια εβδομάδα αναβολή είναι αδύνατη, διότι αν πάει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, δεν προλαμβαίνει να συζητηθεί και να έχουμε Έκθεση εδώ. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερο, βρισκόμαστε στην 1η του Φεβράρη σήμερα και, αν δεν εγκριθεί αυτή η νομοθεσία, για τη φετινή πρώτη σαιζόν τουλάχιστον ματαιώνεται και φεύγει.

Τρίτο, η νομοθεσία αυτή, ο νόμος αυτός που προτείνεται είναι μόνο για δύο χρόνια. Δεν αποκλείουμε να έχει αδυναμίες και αυτές που αναφέρθηκαν από τον αξιότιμο συνάδελφο ίσως και άλλες. Να ψηφίσουμε τη νομοθεσία, να τον αφήσουμε να λειτουργήσει για δύο χρόνια και όσες αδυναμίες παρουσιαστούν να κληθούμε να κάνουμε τροποποιήσεις. Ακόμα δεν αποκλείεται και στο ενδιάμεσο διάστημα, αν διαπιστωθούν αδυναμίες, να γίνουν τροποποιήσεις στο νόμο, έτσι που να εξυπηρετήσουν πληρέστερα.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι για να υποστηρίξετε ότι δεν πρέπει να δοθεί αναβολή, ήδη τοποθετήθηκε η Κοινοβουλευτική σας Ομάδα.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Νομίζω θα βοηθήσω με την παρέμβασή μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Κόλοκε.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι πολλές από τις ανησυχίες του κ. Χριστοφίδη μπορούν να διασκεδαστούν μέσα από το άρθρο 11 το οποίο λέει ότι: «Κατόπιν παραστάσεως προς αυτόν, ο Υπουργός, αφού ικανοποιηθεί ότι αυτό δεν αντιστρατεύεται το συμφέρον τόσο του αγοραστικού κοινού όσο και των επιχειρήσεων, μπορεί με διάταγμά του να μεταθέτει, παρατείνει, μειώνει ή μεταβάλλει την έναρξη ή τη λήξη των χρονικών περιόδων που προβλέπονται στο άρθρο 3» και λοιπά.

Ενόψει αυτού του πράγματος και ενόψει του γεγονότος ότι ο νόμος αυτός θα δοκιμαστεί και στη διαδρομή της εφαρμογής του θα δούμε τις τυχόν αδυναμίες και λόγω της προσωρινότητας, εν πάση περιπτώσει, του νόμου που θα διαρκέσει για δύο χρόνια από σήμερα, εισηγούμαστε να ψηφιστεί σήμερα και να δούμε στο μέλλον πως μπορούμε να ρυθμίσουμε κενά και αδυναμίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω δε χρειάζεται να ακούσουμε άλλες αγορεύσεις. Οι απόψεις έχουν εκτεθεί και φαίνεται ότι η πλειοψηφία της Βουλής τάσσεται ενάντια στην αναβολή

της συζήτησης. Αν θέλετε μπορώ να θέσω το θέμα σε ψηφοφορία, αλλά είναι φανερό ότι τρεις κοινοβουλευτικές ομάδες τάσσονται εναντίον της αναβολής. Επομένως δεν μπορώ να δώσω αναβολή και θα συνεχίσουμε με τη συζήτηση του θέματος.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την παράγραφο που διάβασε ο κ. Κόλοκος, αν πράγματι έχει τέτοιες εξουσίες ο Υπουργός, (δεν είναι αυτό που ήγειρε ο κ. Χριστοφίδης) θα μας κάνει εμάς να σκεφτούμε δύο φορές αν θα πρέπει να το ξαναμελετήσουμε. Όμως να το περάσουμε τώρα και να το δούμε. Διότι σαν να βλέπουμε τώρα, διαβάζοντας αυτές τις εξουσίες που δίδονται προς τον Υπουργό, ότι ίσως να χρειάζονται πράγματι κάποιες αλλαγές, αλλά αυτές θα γίνουν κατόπιν που θα το ψηφίσουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει και άλλο θέμα το οποίο χρειάζεται να εξεταστεί επισταμένως: Κατά πόσο ο νόμος αυτός ενόψει ορισμένων συνταγματικών διατάξεων που περιλαμβάνονται στο Κυπριακό Σύνταγμα μπορεί να σταθεί. Αλλά αφού θέλετε να τον ψηφίσετε, μερικοί είναι και δικηγόροι, ας αντιμετωπίσουν το θέμα ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου.

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Περιορισμός των διαφημίσεων ή των αναγγελιών πώλησης εμπορευμάτων σε τιμές εκπτώσεων. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το τρίτο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εξαιρέσεις. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το τέταρτο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το πέμπτο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το πέμπτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ποινική ευθύνη. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το έκτο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το έκτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καλόπιστη δημοσίευση διαφήμισης. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το έβδομο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το έβδομο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καλόπιστη ενέργεια ή πράξη υπαλλήλου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το όγδοο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το όγδοο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εξουσιοδότηση λειτουργών. Άρθρο 9

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το ένατο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το ένατο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εξουσία εισόδου σε κατάστημα. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το δέκατο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το δέκατο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περιόδων εκπτώσεων. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το ενδέκατο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το ενδέκατο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη και διάρκεια της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το δωδέκατο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το δωδέκατο άρθρο εγκρίνεται.

Η τρίτη ανάγνωση θα γίνει διά αναγνώσεως του τίτλου μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως η πρόταση νόμου θεσπιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τα κουδούνια)

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, η πρόταση νόμου θεσπίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση της Επιτροπής στη Βουλή.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988»

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ του 1989 και Ιανουαρίου του 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις των εκπροσώπων του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων, του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελευθέρων Επαγγελματιών, Μελετητών, Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών και της Παγκύπριας Ένωσης Κοινοτήτων. Η Επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να μελετήσει αριθμό μνημονίων που κατατέθηκαν ενώπιόν της τόσο από τους πιο πάνω εκπροσώπους όσο και από αριθμό άλλων οργανώσεων ή ομάδων που δεν παρέστησαν στις συνεδρίες της Επιτροπής αλλά εξέφρασαν τις εισηγήσεις τους γραπτώς.

Με το νόμο που προτείνεται επιφέρεται αριθμός τροπολογιών στην πολεοδομική νομοθεσία που κρίνονται αναγκαίες και υποβοηθούν στην πρακτική εφαρμογή της μέσα στον τρέχοντα χρόνο.

Οι κυριότερες διατάξεις του νομοσχεδίου αναφέρονται στα πιο κάτω:-

(α) Καταργείται η υποχρέωση για υποβολή αίτησης για πολεοδομική άδεια σχετικά με την ανάπτυξη ακίνητης ιδιοκτησίας στις περιπτώσεις που οι ενδιαφερόμενοι κατέχουν κατά την «ορισθείσα ημερομηνία», δηλαδή την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος της σχετικής νομοθετικής διάταξης, άδεια με βάση τις διατάξεις άλλης σχετικής νομοθεσίας.

(β) Επεκτείνεται από 42 μέρες σε τρεις μήνες η προθεσμία για υποβολή ενστάσεων εναντίον των δημοσιευομένων σχεδίων αναπτύξεως (τοπικού σχεδίου, σχεδίου περιοχής και δηλώσεων πολιτικής).

(γ) Για τη διασφάλιση του κύρους των πολεοδομικών αποφάσεων προστίθεται πρόνοια με βάση την οποία το τοπικό σχέδιο, το σχέδιο περιοχής

ή η δήλωση πολιτικής θα τίθενται σε ισχύ μόλις η σχετική γνωστοποίηση δημοσιευθεί στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(δ) Επεκτείνεται η έννοια του όρου «οικοδομή», για να παρασχεθεί εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει διάταγμα διατηρήσεως αναφορικά με σημαντικά κατασκευάσματα που δεν καλύπτονται τώρα από την υφιστάμενη νομοθεσία.

(ε) Διασαφηνίζεται ότι το αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση πολεοδομικής άδειας κατά παρέκκλιση των προνοιών του σχεδίου ανάπτυξης είναι το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών άκουσε σε πρώτο στάδιο τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων οργανώσεων πάνω στις πρόνοιες του νομοσχεδίου και διαβίβασε όλα τα σχετικά υπομνήματα των οργανώσεων αυτών στο αρμόδιο Υπουργείο για μελέτη. Στη συνέχεια η Επιτροπή πραγματοποίησε αριθμό συνεδριών της στα πλαίσια των οποίων και εξετάστηκαν, στην παρουσία των εκπροσώπων του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι επιμέρους διατάξεις του νομοσχεδίου υπό το φως των απόψεων και εισηγήσεων που τέθηκαν ενώπιόν της. Ως αποτέλεσμα της εξέτασης αυτής η Επιτροπή υιοθέτησε αριθμό συμπληρωματικών τροπολογιών στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο που συνοψίζονται ειδικότερα στα πιο κάτω:-

(α) Προστίθεται στο νομοσχέδιο νέα διάταξη με βάση την οποία, στις περιπτώσεις που οποιοδήποτε μέρος δημοτικής περιοχής περιλαμβάνεται σε τοπικό σχέδιο ή σχέδιο περιοχής, θα κατατίθεται αντίγραφο τέτοιου σχεδίου στο γραφείο του οικείου Δήμου για επιθεώρηση από τους ενδιαφερομένους. Στον οικείο Δήμο θα κατατίθεται επίσης αντίγραφο των πιο πάνω σχεδίων, όταν αυτά εγκριθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο.

(β) Γίνεται πρόνοια έτσι που η αποζημίωση που θα καταβάλλεται με βάση τις πρόνοιες του υπό τροποποίηση νόμου να διέπεται από τις πρόνοιες του περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμου.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, η Επιτροπή έχει επαναδιατυπώσει τις πρόνοιες του νομοσχεδίου με την ομόφωνη εισήγησή της στη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο στη μορφή που αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

Παράλληλα με την πιο πάνω εισήγησή της η Επιτροπή αναμένει από τους αρμοδίους ότι θα προχωρήσουν το ταχύτερο στην πλήρη εφαρμογή της πολεοδομικής νομοθεσίας που θεωρείται αναγκαία για την προαγωγή και τον έλεγχο της ανάπτυξης πάνω σε ορθολογική και σχεδιασμένη βάση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλούνται οι έντιμοι κύριοι Γραμματείς να προβούν στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το τρίτο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το τέταρτο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το πέμπτο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το πέμπτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 34Α του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το έκτο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το έκτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 68 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το έβδομο άρθρο εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το έβδομο άρθρο εγκρίνεται.

Η τρίτη ανάγνωση θα γίνει διά αναγνώσεως του τίτλου μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το νομοσχέδιο θεσπιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τα κουδούνια)

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, το νομοσχέδιο θεσπίζεται σε Νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα είναι «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989». Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής στη Βουλή.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 21 Οκτωβρίου, 4 και 13 Νοεμβρίου του 1989 και 15 και 20 Ιανουαρίου 1990. Στα πλαίσια της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών καθώς και ο Δήμαρχος Λακατάμιας, ο οποίος κατέθεσε συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που σχετίζονται με τους υπό αναφορά Κανονισμούς.

Σκοπός των υπό συζήτηση Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 4, 87 και 103 της περί Δήμων νομοθεσίας, είναι η αναθεώρηση των τελών σύνδεσης ιδιωτικής ακίνητης περιουσίας με το σύστημα υδατοπρομήθειας του Δήμου Λακατάμιας καθώς και των τελών κατανάλωσης νερού στον ίδιο Δήμο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, απώτερος στόχος των προτεινόμενων αναθεωρήσεων στα πιο πάνω τέλη είναι η αύξηση των εσόδων του Δήμου Λακατάμιας, ώστε να αντιμετωπιστούν τα τεράστια έξοδα που ο Δήμος αυτός καταβάλλει για επεκτάσεις στο σύστημα διανομής νερού, για εργασία μεταφοράς επιπρόσθετων ποσοτήτων νερού και για την αγορά νερού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας ως θέμα αρχής την ανάγκη αναθεώρησης των πιο πάνω τελών για το Δήμο Λακατάμιας, προχώρησε στην επιμέρους μελέτη των διατάξεων των υπό συζήτηση Κανονισμών, από την οποία και αποφασίστηκε όπως για λόγους δικαιότερης προσέγγισης αναφορικά με τα προτεινόμενα τέλη για το διαχωρισμό γης σε οικόπεδα, υιοθετηθούν τα αντίστοιχα τέλη που ισχύουν για το διαχωρισμό οικοπέδων στο Δήμο Λευκωσίας, τα οποία έχουν εγκριθεί από τη Βουλή το 1988 με σχετικούς Κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της, η Επιτροπή έχει επαναδιατυπώσει το κείμενο των υπό συζήτηση Κανονισμών για το οποίο και γίνεται ομόφωνα η εισήγηση στη Βουλή, όπως τους εγκρίνει στη μορφή που αυτοί έχουν διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους ώστε να αναφέρονται ως «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, υπάρχει αντίρρηση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν όπως διαμορφώθηκαν από την Επιτροπή Εσωτερικών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Επισκοπής του 1990». Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιανουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών αυτών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμου, αυξάνονται κατά 20% περίπου τα ποσά που καταβάλλονται ως επαγγελματικός φόρος στην περιοχή του Συμβουλίου Επισκοπής της επαρχίας Λεμεσού.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, οι προτεινόμενες αυξήσεις στον επαγγελματικό φόρο στο πιο πάνω Συμβούλιο Βελτιώσεως -που το ύψος τους καθορίστηκε για τελευταία φορά το 1982- στοχεύουν να καλύψουν τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες του Συμβουλίου Βελτιώσεως Επισκοπής. Με βάση τους υφιστάμενους Κανονισμούς, τα δικαιώματα που έχει εισπράξει το Συμβούλιο αυτό ανήλθαν το 1987 σε £3,700, ενώ με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις προβλέπεται να εισπραχθούν γύρω στις £4,500.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού προχώρησε στη μελέτη των επιμέρους διατάξεων των Κανονισμών, εισηγείται τη μείωση των αυξήσεων για ορισμένες κατηγορίες ελεύθερων επαγγελματιών, τις οποίες θεωρεί υπερβολικές όπως έχουν προταθεί.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή έχει τροποποιήσει ανάλογα τους υπό συζήτηση Κανονισμούς κι ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, στη μορφή που έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, υπάρχει αντίρρηση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν όπως τροποποιήθηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως, οι Κανονισμοί εγκρίνονται. Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989». Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Ιωάννης Μάτσης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Γεώργιος Σαββίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιανουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εξωτερικών συνοδευόμενος από ανώτερους υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου του και εκπρόσωποι του Κλάδου Υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών.

Με τους προτεινόμενους Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 της βασικής περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας νομοθεσίας, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) Κανονισμών, έτσι που να ρυθμίζονται καλύτερα και με βάση τις σύγχρονες ανάγκες οι μεταθέσεις των υπαλλήλων της Διπλωματικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και η υπηρεσία τους σε διεθνείς οργανισμούς ή ξένες κυβερνήσεις. Οι προτεινόμενοι Κανονισμοί έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και την Υπηρεσιακή Επιτροπή για την Αναβάθμιση και Αναδιοργάνωση της Διπλωματικής Υπηρεσίας. Οι υπό αναφορά Κανονισμοί έχουν επίσης εγκριθεί στα βασικά τους σημεία από τον Κλάδο Υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών, οι οποίοι όμως ζητούν την περαιτέρω βελτίωσή τους σε ορισμένα σημεία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με όσα κατέθεσε στην Επιτροπή ο Υπουργός Εξωτερικών, οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) Κανονισμοί τέθηκαν σε ισχύ το 1968, αλλά δεν εφαρμόστηκαν και γι' αυτό προβάλλει επιτακτική η ανάγκη για την ψήφιση το συντομότερο δυνατό των υπό αναφορά Κανονισμών, ώστε να καταστεί δυνατή η έγκαιρη και με βάση αντικειμενικά κριτήρια μετάθεση των διπλωματικών υπαλλήλων από και προς το εξωτερικό. Όσον αφορά τα συμπληρωματικά αιτήματα του Κλάδου Υπαλλήλων, ο κ. Υπουργός υποσχέθηκε να τα μελετήσει και να καταθέσει ενώπιον της Βουλής τις αναγκαίες τροποποιήσεις στους υπό συζήτηση Κανονισμούς μέχρι τις 15 Μαΐου 1990.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, υιοθετώντας, ως θέμα αρχής, τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών που τίθενται σε ισχύ στις 15 Οκτωβρίου 1990, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους. Ταυτόχρονα η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να εισηγηθεί όπως ο Υπουργός

Εξωτερικών και ο Κλάδος Υπαλλήλων του Υπουργείου του εξετάσουν από κοινού και επισταμένως τα συμπληρωματικά αιτήματα του Κλάδου και όπως επανέλθουν στη Βουλή με τις θέσεις τους μέχρι τις 15 Μαΐου 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει αντίρρηση, αλλά θα ήθελα εκ μέρους των υπόλοιπων συναδέλφων της Επιτροπής να επιβεβαιώσω ότι υπάρχει συμπάθεια από όλες τις πλευρές όσον αφορά ορισμένα συμπληρωματικά αιτήματα του Κλάδου Υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών, όμως επειδή ήταν επείγον να περάσουν αυτά τα σημεία τα οποία έχουν συμφωνηθεί μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών και του Κλάδου Υπαλλήλων, αποφασίσαμε να μην καθυστερήσουμε το θέμα αυτό και να δώσουμε κάποια περιθώρια στο Υπουργείο Εξωτερικών να επανέλθει, αφού προβεί σε διαβουλεύσεις με τον Κλάδο Υπαλλήλων, όσον αφορά τα συμπληρωματικά αιτήματα.

Επομένως αναμένουμε από το Υπουργείο Εξωτερικών να επανέλθει με συμπληρωματικούς Κανονισμούς όσον αφορά τα συμπληρωματικά αιτήματα των υπαλλήλων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου:

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μέσα στα χρονικά πλαίσια που αναφέρονται στην Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Εφόσον δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, υπάρχει αντίρρηση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν όπως διαμορφώθηκαν από την Επιτροπή Εξωτερικών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Έχουμε τώρα το τελευταίο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη, όσον αφορά τη Νομοθετική Εργασία του Σώματος.

«Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων Εξουσιοδοτούσα τη Διενέργεια Δαπάνης από Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 1990». Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Παύλος Δίγκλης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Κωνσταντίνος Λόρδος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω Απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 1990.

Με την πιο πάνω Απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση διενέργειας δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του 1990 για ποσό που δε θα υπερβαίνει εκείνο το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στους οικείους προϋπολογισμούς του 1989 του καθενός από τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, των οποίων οι προϋπολογισμοί για το 1990 δεν έχουν ακόμα εγκριθεί από τη Βουλή, και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή για το μήνα Φεβρουάριο του 1989.

Με την πιο πάνω Απόφαση δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε και θα μπορεί να συμπληρώνεται οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρις ότου εγκριθούν από τη Βουλή και πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί του 1990.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) νομοθεσία, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονοδιαγράμματα που υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο οι προϋπολογισμοί ορισμένων από τα νομικά αυτά πρόσωπα δεν έχουν ακόμα κατατεθεί στη Βουλή ή δεν κατατέθηκαν έγκαιρα, γι' αυτό και η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να ολοκληρώσει την εξέτασή τους και την ετοιμασία των Εκθέσεων της, πράγμα που καθιστά στο μεταξύ αναγκαία την εξουσιοδότηση διενέργειας δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω Απόφαση της Βουλής.

Ειδικότερα οι προτεινόμενες πιο πάνω εξουσιοδοτήσεις από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών είναι αναγκαίες για σκοπούς συνέχισης των διάφορων υπηρεσιών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, για τις οποίες γίνεται πρόνοια στους Προϋπολογισμούς τους για το 1990, και μέχρι να καταστεί δυνατή η ψήφιση των Προϋπολογισμών τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση Απόφασης με την ταυτόχρονη όμως διευκρίνιση ότι η εισήγηση αυτή δεν προκαθορίζει και τις τελικές θέσεις των Μελών της Επιτροπής πάνω στους προϋπολογισμούς των επηρεαζόμενων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, υπάρχει αντίρρηση όπως η Απόφαση εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Μη υπαρχούσης αντιρρήσεως η Απόφαση εγκρίνεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο Περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Ο περί Εξωτερικών Δανείων προς την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου Φυτεύσεως Ελαιοδένδρων και Παραγωγής Ελαιοδενδρυλλίων Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Οι περί Δικαστικής Φαρμακευτικής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία.

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985. (Αρ. 99 του 1985).

Στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 24/1/90 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1989 (Αρ. 1 του 1989), το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεων (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1989 (Αρ. 2 του 1989) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεων (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1989 (Αρ. 3 του 1989).

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών προς το Ταμείο Δημοσίων Δανείων, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων Νόμου του 1989 (Αρ. 78 του 1989).

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(15) Εξουσιοδοτήσεις προς διενέργεια δαπανών που εκδόθηκαν κατόπιν σχετικής απόφασης της Αρχής Ηλεκτρισμού σύμφωνα με την παράγραφο 2 των Σημειώσεων του Προϋπολογισμού της Αρχής για το 1989.

Στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών προς τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμου του 1989. (Αρ. 46 του 1989).

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

17) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Λ. Ζαχαριάδη, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18) Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Λ. Ζαχαριάδη, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τους αξιότιμους Βουλευτές κυρίους Μ. Χριστοφίδη, Ν. Αναστασιάδη, Α. Ανδρέου, Χρ. Πέτα και Ε. Ευσταθίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Περατώθηκε η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 447 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Δεκεμβρίου 1989.

«Επειδή, όπως ανακοινώθηκε:

Ο εκδοτικός οίκος Χρ. Ανδρέου, συνεχίζοντας τη γνωστή (και καταξιωμένη) εκδοτική του δραστηριότητα, στοχοθετεί εφτάτομη έκδοση, που θα αναφέρεται στους 9 απαγχονισθέντες του 1955-59, αποκτώντας τις δικογραφίες των απαγχονισθέντων, τους φακέλους των δικαστηρίων, των φυλακών, της αστυνομίας, του Βρετανού κυβερνήτη, του αγγλικού Υπουργείου Εξωτερικών και του (βρετανικού) Υπουργείου Αποικιών, καθώς και πλούσια συλλογή χειρογράφων και φωτογραφιών των ηρώων, ενώ, πρόσθετα ερεύνησε και φωτογράφησε όλες τις εφημερίδες της Κύπρου (Ελληνικές και Αγγλικές) καθώς και τον περιοδικό τύπο των ετών 1955-59, και τώρα προχωρεί σε συνεντεύξεις συγγενών, φίλων, αγωνιστών και άλλων που έχουν σχέση με τους ήρωες, γεγονός που στοιχειοθετεί την εκ προοιμίου αυθεντικότητα της ιστορικής έρευνας της γιγαντιαίας αυτής εκδοτικής προσπάθειας, που θα στοιχίσει πέραν των £100,000, μιας και για κάθε απαγχονισθέντα θα δίνεται:

(α) Μια μονογραφία, 150-200 σελίδες, στην οποία θα περιλαμβάνονται τα πλήρη βιογραφικά στοιχεία του ήρωα με παράλληλη πληροφόρηση για τη δράση του στον αγώνα μέχρι το θάνατό του.

(β) Παράθεση της πλήρους δικογραφίας (δίκη, έφεση, ανακτοσυμβούλιο) μεταφρασμένη στα ελληνικά, με παράλληλη παρουσίαση εγγράφων και φωτογραφιών της δίκης.

(γ) Τα παρασκήνια της δίκης, της έφεσης και του απαγχονισμού μέσα από έγγραφα.

(δ) Οι αιτήσεις ή/και εκκλήσεις χάριτος.

(ε) Στοιχεία και συνεντεύξεις για τις τελευταίες στιγμές των μελλοθανάτων.

(στ) Τα έγγραφα της νεκροψίας για κάθε ήρωα.

(ζ) Αναφορά των δικηγόρων υπεράσπισης (απ΄όσους ζουν ακόμη) για τη δίκη.

(η) Σχόλια από συγγενείς και αγωνιστές.

(θ) Αρθρογραφία στον τύπο τόσο τον κυπριακό όσο και τον ελλαδικό και αγγλικό.

(ι) Βιβλιογραφία και λογοτεχνικά αφιερώματα.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί την οικονομική ενίσχυση της όλης προσπάθειας, που η κυκλοφορία της (στα 1990) συμπίπτει με τα τριαντάχρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 448 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Δεκεμβρίου 1989.

«Επειδή μέχρι και πρόσφατα το εκχωρούμενο ποσό για ευδόκιμη υπηρεσία στους αποχωρούντες της υπηρεσίας υπαλλήλους των ημικρατικών (βασικά)

οργανισμών δεν εφορολογείτο, ενώ τώρα -όπως πληροφορούμαστε- αναθεωρείται ή σκοπείται αναθεώρηση (με βάση νομική γνωμάτευση) της σχετικής πρακτικής, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα:

(ι) Πάνω σε ποια κριτήρια στηρίζει τον προσανατολισμό του για αναθεώρηση της υφιστάμενης διαδικασίας που -πρόσθετα από το στοιχείο της κοινωνικής δικαιοσύνης που εμπεριέχει-παρέχει τις προοπτικές για ομαλότερη εξελικτική πορεία στο δημοσιοϋπαλληλικό χώρο; και

(ιι) Αν πραγματικά παρουσιάζεται κενό στην υφιστάμενη νομοθεσία - στοιχείο που ίσως οδηγεί στον προβληματισμό από μέρους του αρμόδιου Υπουργείου για το ενδεχόμενο επιβολής φορολογίας που να κατοχυρώνει το αφορολόγητο του ποσού-σκοπεύει (κι αν ναι, πότε;) να καταθέσει τροποποιητική νομοθεσία που να το διασφαλίζει;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 449 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Δεκεμβρίου 1989.

«Η πρόσφατη επίσκεψη του Αιγύπτιου συγγραφέα και μεταφραστή (στ'αραβικά) της ελληνικής λογοτεχνίας Naim Attia -και μ'αφορμή τις περισπούδαστες διαλέξεις που έδωσε για τον κορυφαίο Κύπριο πεζογράφο Νίκο Νικολαίδη, καθώς και τις αξιόλογες συνεντεύξεις του στο Ραδιοφωνικό 'Ιδρυμα Κύπρου και στο 'Εμπρός' (στις 12.11.1989 η συνέντευξη στο 'Ε')-που επαναφέρει το θέμα Νίκου Νικολαίδη στην επικαιρότητα, καθώς και του χρέους μας απέναντί του, επιβάλλουν την από μέρους του κράτους ανάληψη σχετικής πρωτοβουλίας για έκδοση των 'απάντων' του διακεκριμένου αυτού Κύπριου λογοτέχνη, όπως και αρμόδιες υπηρεσίες κατ'αρχήν αποδέχονται.

Στοχεύει, μήπως, το αρμόδιο Υπουργείο να δρομολογήσει μια τέτοια προσπάθεια, που συνιστά και δικιά του επιθυμία -κι αν ναι-πότε και πώς;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 450 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Δεκεμβρίου 1989.

«Το αίτημα της ασφαλτόστρωσης του δρόμου Αγιάς Βαρβάρας-Κοτσιάτη επανέφεραν κατά την τελευταία μας επίσκεψη στην Αγιά Βαρβάρα ο κοινοτάρχης, Χαράλαμπος Χειρίδης κι άλλοι κάτοικοι υπογραμμίζοντες πως ανυπέρβλητες είναι οι προκαλούμενες από τις βροχές (του χειμώνα) δυσχέρειες και ταλαιπωρίες για τους κατοίκους κι εξόφθαλμες οι καταλυτικές συνέπειες από τη σκόνη (σε υποστατικά, δενδροκαλλιέργειες και φυτείες) του θέρους, από το υφιστάμενο οδικό σύστημα.

Σκέφτεται μήπως το αρμόδιο Υπουργείο να επανατοποθετηθεί στο θέμα, που είχαμε (και υπομνηματογραφικά) στο παρελθόν θίξει;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 451 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Δεκεμβρίου 1989.

«Επειδή ούτε οι δήμοι είναι έτοιμοι ν'αναλάβουν το βάρος της σχετικής ευθύνης (και δαπάνης), αλλά ούτε κι οι επηρεαζόμενοι πολίτες είναι διατεθειμένοι ν'αποδεχθούν την ιδέα της απόφασης περί κατάργησης του θεσμού των κοινοταρχών στις δημαρχούμενες πόλεις και κοινότητες -μιας κι οι επηρεαζόμενοι (κι ενδιαφερόμενοι) πολίτες σχεδόν σε κάθε ώρα του 24ώρου εξασφάλιζαν από τους κοινοτάρχες τους τα πιστοποιητικά απορίας, μειωμένων τελών, γεννήσεως, θανάτου κ.ά, ενώ ταυτόχρονα εκτελούσαν πλείστα όσα υποβοηθητικά της ομαλής

διεξαγωγής των εργασιών της κρατικής μηχανής λειτουργήματα-παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο (που έρριξε πρώτο τη σχετική ιδέα), να πληροφορήσει το Σώμα:

(ι) Πώς θ'αντιμετωπιστούν οι ανυπέρβλητες δυσχέρειες, που το κοινό θα συναντήσει;

(ιι) Πόσα συνολικά θα στοιχίσει κατ'έτος στον Κύπριο φορολογούμενο η αποφασισθείσα (κατά πλειοψηφίαν) καταλυτική του θεσμού συναφής απόφαση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 452 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Πέτα στις 27 Δεκεμβρίου 1989.

«Από αρκετούς τώρα μήνες η κοινότητα Φαρμακά αντιμετωπίζει σοβαρή οχληρία και αυξανόμενους κινδύνους οδικών ατυχημάτων από πτώση σκυροχαλίκων εξαιτίας υπερφορτώσεων που γίνονται από μεταφορικά αυτοκίνητα, τα οποία ξεκινούν από τα σκυροποιεία που λειτουργούν στα βόρεια της κοινότητας.

Ύστερα από παραστάσεις που έγιναν επανειλημμένα από την Κοινοτική Αρχή προς την ΠΕΕΑ, η τελευταία μου επιβεβαίωσε ότι πράγματι το πρόβλημα της υπερφόρτωσης είναι μάστιγα για τους βιοπαλαιστές φορτηγατζιήδες αυτοκινητιστές, οι οποίοι κατανοούν το πρόβλημα και αναμένουν τη λήψη των αναγκαίων μέτρων από μέρους της αρμόδιας αρχής για ζύγιση των φορτίων και αποφυγή της υπερφόρτωσης με όλα τα ανεπιθύμητα και επικίνδυνα συνεπακόλουθα.

Παρακαλώ λοιπόν όπως η αρμόδια Αρχή πληροφορήσει το Σώμα αν τηρείται η υποχρεωτική μέτρηση των προς μεταφορά σκύρων για το κάθε αυτοκίνητο, ούτως ώστε και οι πρόνοιες της κείμενης νομοθεσίας να εκπληρώνονται και η υπερφόρτωση να αποφεύγεται και ο δρόμος να προστατεύεται από την καταστροφική φθορά που υποβάλλεται, ενώ ταυτόχρονα θα προστατεύονται οι διερχόμενοι από τα σπασμένα χαλίκια που πέφτουν από τα αυτοκίνητα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 453 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Δεκεμβρίου 1989.

«Δεδομένου πως ήδη από το 1982 (επί διακυβέρνησης Κυπριανού) αποφασίστηκε η κάλυψη (σε πρώτο στάδιο) σημαντικού μέρους των δαπανών των κοινοτήτων για τον οδικό τους φωτισμό, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

1. Υφίστανται (κι αν ναι, ποια;) κριτήρια για την παροχή της βοήθειας προς τις κοινοτικές αρχές για τις δαπάνες του οδικού φωτισμού;

2. Αν δεν έχουν τέτοια κριτήρια θεσπισθεί, σκοπεύει μήπως (κι αν ναι, πότε;) το αρμόδιο Υπουργείο να προχωρήσει στη θεσμοθέτησή τους;

3. Σκοπεύει (κι αν ναι, πότε και πάλι;) το αρμόδιο Υπουργείο:

(α) Ν'ανταποκριθεί θετικά στο αίτημά τους για πλήρη κάλυψη των δαπανών για οδικό φωτισμό; Ή

(β) Ν'αναλάβει την πλήρη κάλυψη των φτωχών κοινοτήτων (με βάση κριτήρια, πάντοτε); Ή

(γ) Στην αναβάθμιση, τουλάχιστον, του ύψους της εκχωρούμενης κρατικής βοήθειας, με βάση (επανατονίζεται) αξιολογική και συνάδουσα προς θεσμοθετηθησόμενα κριτήρια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 454 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Δεκεμβρίου 1989.

«Άνισης μεταχείρισης καταγγέλλουν οι μικροκαταστηματάρχες ότι τυγχάνουν αναφορικά με το αίτημά τους για παραχώρηση του δικαιώματος ανοίγματος των καταστημάτων τους και τ'απογεύματα στις δυο προ της Πρωτοχρονιάς Τετάρτες (20 και 27 τρέχοντα μήνα, φέτος), μιας και στην περίπτωση της πρώτης, τουλάχιστον, Τετάρτης (20ής τρέχοντος) το σχετικό διάταγμα παραβιάστηκε από μεγαλοϊδιοκτήτες καταστημάτων που -όπως και πάλι καταγγέλλεται-και στην περίπτωση ακόμα που (ενδεχόμενα) καταδικαστούν σε πρόστιμο της τάξης των £100 ή £200 ακόμα λιρών, έχουν ήδη πραγματοποιήσει κέρδη της τάξης των 3 ή 5 χιλιάδων λιρών.

Έτσι και στην περίπτωση, επανατονίζεται, καταδίκης τους, το κέρδος θα'ναι γι'αυτούς απείρως προσφορότερο από το ενδεχόμενο πρόστιμο, πράγμα που στην περίπτωση των μικροκαταστηματαρχών δεν ισχύει, μιας και σε μια τέτοια περίπτωση το πρόστιμο υπερακοντίζει και τις εισπράξεις.

Σκοπεύει και πώς το αρμόδιο Υπουργείο ν'αντιμετωπίσει το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 455 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Δεκεμβρίου 1989.

«Θέματα υγείας απορρέοντα από τη λειτουργία του κλιβάνου του εργοστασίου DEXEL, καθώς κι από άλλες επιχειρήσεις -γνωστές στο αρμόδιο Υπουργείο από επανειλημμένα διαβήματα και παραστάσεις των κατοίκων, όπως και από το συναφές υπόμνημα της χωριτικής αρχής, με ημερομηνία 8.11.89, προς τον αρμόδιο Υπουργό-έθιξαν κάτοικοι Τσερίου σε συνάντησή μας, στις 28.12.89.

Πώς τοποθετείται το αρμόδιο Υπουργείο στο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 456 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Δεκεμβρίου 1989.

«Την ολοκλήρωση της επιδιόρθωσης των 'παγκέττων' της κύριας οδικής αρτηρίας Τσερίου -Αναλιόντα, καθώς και των 'παγκέττων' του δρόμου που συνδέει το Τσέρι με τη Δευτερά (που κατέστησαν επικίνδυνα) ζητά το Τσέρι.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 457 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Δεκεμβρίου 1989.

«Οι κάτοικοι Τσερίου ζητούν την αποπεράτωση με πρέμιξ του δρόμου Τσερίου - Πάνω Λακατάμιας, μήκους ενός χιλιομέτρου.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 458 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Δεκεμβρίου 1989.

«Την ολοκλήρωση της ασφαλτόστρωσης του δρόμου που συνδέει το Τσέρι με τον κύριο δρόμο Λευκωσίας - Λεμεσού (που διέρχεται μέσω της βιομηχανικής περιοχής Τσερίου) ζητά η κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 459 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Δεκεμβρίου 1989.

«Η κοινότητα Τσερίου μας ζήτησε να προωθήσουμε το αίτημά της για σύνδεσή της με τον αγωγό Βασιλικού-Πεντάσχοινου.

Πού βρίσκεται το αίτημα, που έχει -και με το υπό ημερομηνία 8.11.89 υπόμνημα προς τον αρμόδιο Υπουργό- θιγεί κατά τρόπο έντονο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 460 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Δεκεμβρίου 1989.

«Την κάλυψη με (πρόχειρες) πλάκες των οικισμών αυτοστέγασης Τσερίου ζητούν οι κάτοικοι της κοινότητας.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 461 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Δεκεμβρίου 1989.

«Πέρα και παράλληλα με την (αξιόλογη ομολογουμένως) πρωτοβουλία του Υπουργείου Συγκοινωνιών να προωθήσει και να καταστήσει κοινωνούς τους μαθητές του δημοτικού του περιεχομένου του κώδικα οδικής αγωγής (για περιορισμό των σε βάρος τους οδικών ατυχημάτων), παρακαλούνται τα αρμόδια Υπουργεία (Παιδείας και Συγκοινωνιών) να ενημερώσουν το Σώμα αν στοχοθετούν την προώθηση ανάλογου κώδικα και μεταξύ των μαθητών του Γυμνασίου και του Λυκείου έτσι που οι αυριανοί οδηγοί να παίρνουν στοιχειώδη έστω μαθήματα οδικής συμπεριφοράς -που σήμερα οι οδηγοί μας βασικά στερούνται- ώστε:

(ι) να μην παραβιάζουν, όπως ατυχώς κατά τρόπο και βαθμό απαράδεκτο ως τα τώρα γίνεται, τη σειρά προτεραιότητας σε αστικές οδικές αρτηρίες, όπου η διακίνηση (λόγω της πυκνής τροχαίας κυκλοφορίας) είναι αναπόδραστα αργή,

(ιι) να τηρούν στοιχειώδεις κανόνες οδικής συμπεριφοράς που τώρα - επανατονίζεται- ανεπίτρεπτα περιφρονούν και παραβιάζουν, ιδιαίτερα οι νεαροί οδηγοί, και

(ιιι) να αποκτήσουν οδική συνείδηση, έτσι που να μην παρουσιαζόμαστε μάρτυρες ή και να καθιστάμεθα γνώστες:

(α) περιπτώσεων σκηνών ή και καταγγελιών, όπου οδηγοί τραυματίζουν πεζούς και τους εγκαταλείπουν αναίσθητους κι αβοήθητους, ιδιαίτερα σε ακατοίκητες περιοχές, με αποτέλεσμα -τις πλείστες φορές- το θάνατό τους, ή

(β) σκηνών ασύγγνωστης και εγκληματικής συμπεριφοράς, όπως αυτή που μας ανέφερε χτες κυβερνητικός γιατρός στο Νοσοκομείο Λευκωσίας, σύμφωνα με τον οποίο σε προγενέστερο τροχαίο ατύχημα, κατά το οποίο σκοτώθηκε ο σύζυγος κι η σύζυγος τραυματίστηκε κρίσιμα ύστερα από πτώση του αυτοκινήτου τους σε βάραθρο, οδηγός διελθών της σκηνής κι αγωνιζόμενος να διασώσει τη χαροπαλαίουσα σύζυγο επικαλέσθηκε τη συνδρομή δεύτερου οδηγού που εθεάτο από παρακείμενο ύψωμα τα δρώμενα και ο τελευταίος απάντησε πως αδυνατούσε να το πράξει, γιατί φορούσε την καινούργια φορεσιά του!»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 462, που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Δεκεμβρίου 1989.

«Επίσπευση της διαδικασίας διαπλάτυνσης, καθώς και βελτίωση της κύριας οδικής αρτηρίας Τσερίου-Δευτεράς, μας ζήτησαν μέλη της Χωρικής Αρχής και άλλοι κάτοικοι Τσερίου σε χτεσινή συνάντησή μας.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 463 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Δεκεμβρίου 1989.

«Την ανάληψη ολοκληρωμένης μελέτης με στόχο την κατασκευή αντιπλημμυρικού έργου στην κοινότητα ζητούν οι κάτοικοι Τσερίου.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 464 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Δεκεμβρίου 1989.

«Την παροχή πρόσθετης κυβερνητικής γεώτρησης για τις ανάγκες της κοινότητας ζητούν οι κάτοικοι Τσερίου ή ανόρυξη νέας κοινοτικής διάτρησης, μιας και -πρόσθετα-τονίζουν πως οι υδρευτικές ανάγκες της κοινότητας παρουσιάζονται αυξημένες, λόγω του μεγάλου προσφυγικού δυναμικού και του στρατοπέδου της εθνοφρουράς που βρίσκεται στα κοινοτικά όρια.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 465 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Δεκεμβρίου 1989.

«Οι κάτοικοι Τσερίου ζητούν από το αρμόδιο Υπουργείο:

(ι) Πυκνότερη και συστηματικότερη παρουσία της αστυνομικής δύναμης στην κοινότητα.

(ιι) Το διαχωρισμό οικοπέδων για μεταφορά των βιοτεχνικών μονάδων που βρίσκονται μέσα στην κοινότητα και τους προσφυγικούς οικισμούς, προκαλώντας (αναπόδραστα) οχληρία στους κατοίκους.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 466 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Δεκεμβρίου 1989.

«Θέμα αλλοτινής αντιπαράθεσης εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας κι η αξιολογότατη 'Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια' (του 'Αντρου Παυλίδη) - ευμενέστατα σχόλια γι'αυτή καθηγητών πανεπιστημίου, ακαδημαϊκών κ.ά., Ελλήνων και ξένων μνημονεύαμε σε συναφή προγενέστερη ερώτησή μας-δεν έτυχε της 'χορηγίας' από £20.000, που η τότε κυβέρνηση Κυπριανού (διά του Υπουργού Παιδείας Ανδρέα Χριστοφίδη) με νομοσχέδιό της στη Βουλή κατέθεσε, προκειμένου ν'αγοραστούν (για τις σχολικές βιβλιοθήκες) και σε πολύ χαμηλές τιμές - ακόμη και με τις τοτινές, μάλιστα, τιμές του ελεύθερου εμπορίου-αντίστοιχες σειρές του δεκατετράτομου έργου.

Τώρα, που στις αρχές Φεβρουαρίου 1990 ολοκληρώνεται κι ο 12ος τόμος και σ'ένα περίπου χρόνο ολοκληρώνεται κι ο τελευταίος (14ος) τόμος, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί την επαναφορά της σχετικής νομοθεσίας για αγορά αριθμού σειρών του έργου, δεδομένου πως τούτο συνιστά απαραίτητο εργαλείο -ουσιαστικό όργανο sine qua non- για τους μαθητές τόσο του δημοτικού όσο και του γυμνασίου και του λυκείου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 467 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Δεκεμβρίου 1989.

«Προβλήματα, όπως και σε σχετική αγόρευσή μας -κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών του 1990- τονίζαμε,αντιμετωπίζει η Κρατική Ορχήστρα Νέων.

Συγκεκριμένα, δεν παραχωρείται στα μέλη της στολή, δεν έχουν ουσιαστικά

τόπο, όπου να κάνουν τις απαραίτητες δοκιμές (πρόβες) και -το επίσης πολύ σημαντικό- η 'αμοιβή' τους συνίσταται σε £12 το μήνα!, περιλαμβανομένων - ακόμη και για τους εκ Πάφου και Λεμεσού προερχομένους- και των οδοιπορικών τους!

Προκύπτει, ως εκ τούτου, το ερώτημα αν πραγματικά επιθυμούμε την ουσιαστική λειτουργία του τόσο απαραίτητου αυτού θεσμού -για τον οποίο τόσες προσπάθειες συλλογικά κι ατομικά καταβάλαμε και τόσες ελπίδες επενδύσαμε- κι αν ναι, πώς αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα που από μόνοι μας (εμείς οι ίδιοι), ως μη ώφειλε, προκαλούμε στη λειτουργία του θεσμού και, μάλιστα, στους πρωταρχικούς βηματισμούς του.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 468 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Ιανουαρίου 1990.

«Δέκα τουλάχιστο περιπτώσεις εκτοπισθέντων και πληγέντων επιχειρηματιών συμπατριωτών μας -που γι'αυτές έχει άμεση γνώση τόσο το αρμόδιο Υπουργείο όσο κι ο ίδιος ο Υπουργός-από τις μερικές δεκάδες διωκομένων ποινικά για χρέη τους θεωρούνται υπερεπείγουσες, μιας και βρίσκονται στα πρόθυρα έκδοσης διαταγμάτων πτώχευσης σε βάρος τους.

Παρακαλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν και με ποιο τρόπο στοχοθετείται 'παρέμβαση' του αρμόδιου Υπουργείου για την καθ'οιονδήποτε τρόπο υποβοήθησή τους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 469 που υπόβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 3 Ιανουαρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει πότε σκοπεύει, αν φυσικά το έχει μέσα στα προγράμματά του, να επιδιορθώσει τη δεξαμενή που βρίσκεται στο χωριό Παχύαμμος, η οποία δεν μπορεί να συγκρατήσει νερό στην κατάσταση στην οποία βρίσκεται τώρα.

'Εχει κατά νου η κυβέρνηση να δημιουργήσει κάτι άλλο, αν δε σκοπεύει να την επιδιορθώσει, και τι, που να βοηθά στην επίλυση του προβλήματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 470 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 3 Ιανουαρίου 1990.

«Γνωρίζουμε ότι έχει συμπεριληφθεί στους προϋπολογισμούς ποσό 75,000 λιρών για μεταφορά πόσιμου νερού από την τοποθεσία 'Τερατσιά' προς τον Παχύαμμο.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει πότε θα αρχίσει και πότε προβλέπεται να ολοκληρωθεί το όλο έργο.

Οι κάτοικοι λένε ότι είναι άμεση ανάγκη να προωθηθεί πριν το φετινό καλοκαίρι. 'Εχει κατά νου τέτοια σκέψη η κυβέρνηση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 471 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Ιανουαρίου 1990.

«Επειδή πολλές και έντονες αντιδράσεις εξεφράσθησαν στην ετήσια συνέλευση του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Αυτοκινήτων Ενοικιάσεως (P.A. C.R.O), που πραγματοποιήθηκε στις 28.12.89, για την κυβερνητική απόφαση για παραχώρηση 2.500 νέων αδειών 'Ζ' (και μάλιστα για το γεγονός πως πλείστες

παραχωρήθηκαν σε μη επαγγελματίες), καθώς και για το ενδεχόμενο παραχώρησης και νέων αδειών, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν:

1. Έγινε οποιαδήποτε έρευνα από τους αρμόδιους κρατικούς φορείς (και σε συνεργασία με το Σύνδεσμο), που να καταδείξει ποιες είναι οι πραγματικές ανάγκες της τουριστικής βιομηχανίας σε αυτοκίνητα 'Ζ';

2. Αν δεν έγινε τέτοια έρευνα, στοχοθετείται -και πότε- η διενέργειά της;

3. Δε θάταν προτιμότερο να ισχύσει μέχρι της διεξαγωγής της σχετικής έρευνας ανάλογο moratorium που ίσχυσε (μέχρι την ολοκλήρωση της σχετικής έρευνας) και στην περίπτωση της ανέγερσης νέων ξενοδοχειακών μονάδων -με τη μη έκδοση νέων αδειών- και στην περίπτωση των 'Ζ';»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 472 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 4 Ιανουαρίου 1990.

«Επειδή οι ξένες αρχαιολογικές αποστολές στην Κύπρο ουσιαστικά αξιοποιούν ηθικά, επιστημονικά, πολιτικά, πολιτιστικά αλλά και οικονομικά τ' αποτελέσματα των ανασκαφικών ερευνών τους -επισημαίνεται πως το δικαίωμα της κατ'αποκλειστικότητα δημοσίευσης, το copyright, των ερευνών και πορισμάτων τους σε επιστημονικές εργασίες τους προσκομίζει και αξιόλογα οικονομικά ποσά (δεδομένου πως στο εξωτερικό γίνεται ουσιαστική προβολή των εκδιδόμενων εργασιών, που αγοράζονται από χιλιάδες μουσειακούς οργανισμούς, αρχαιολογικές εταιρείες, ακαδημίες, βιβλιοθήκες, πανεπιστήμια κτλ.), ενώ ως τα τώρα μόνο μια ελληνική αρχαιολογική αποστολή έφτασε στην Κύπρο από τη Θεσσαλονίκη κι αυτή στη δεκαετία του '60 για λίγες μόνο περιόδους, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο και κατ'εξοχήν ο αρμόδιος Υπουργός προσωπικά να ενημερώσει τη Βουλή αν στοχεύει να προέλθει σε σχετικές διαβουλεύσεις με το αντίστοιχο Υπουργείο της Ελλάδας, καθώς και τον 'Έλληνα ομόλογό του, για την κάθοδο και μόνιμη παρουσία κλιμακίου και της Ελληνικής Αρχαιολογικής Υπηρεσίας στην Κύπρο για ανασκαφικές εργασίες (ήδη ο Σύνδεσμος Κυπρίων Αρχαιολόγων -ένας μη κυβερνητικός φορέας-βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο επαφών με ελλαδικούς φορείς και δηλώνει ότι είναι έτοιμος να συνεργαστεί επιστημονικά με οποιαδήποτε αρχαιολογική αποστολή από την Ελλάδα), δεδομένου πως μια τέτοια μόνιμη παρουσία στην Κύπρο:

ι. Θα συμβάλει στην αναβάθμισή του, λόγω και της παρουσίας της Ελλάδας στην Κύπρο.

ιι. Θα υποβοηθήσει τις καταβαλλόμενες προσπάθειες από μέρους της Ελλάδας και της Κύπρου για αναβάθμιση των κυπριακών αρχαιολογικών σπουδών κι ειδικότερα του μαθήματος της κυπριακής αρχαιολογίας, που ήδη από το 1986 διδάσκεται ουσιαστικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών με προοπτική επέκτασης του μαθήματος και στ'άλλα πανεπιστήμια του ελλαδικού χώρου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 473 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Ιανουαρίου 1990.

«Ο μοναδικός δάσκαλος που παράδιδε στους κατάδικους στις κεντρικές φυλακές μαθήματα στοιχειώδους εκπαίδευσης, ενώ (πρόσθετα), αναλάμβανε την οργάνωση πλείστων όσων εκδηλώσεων σ'αυτούς (θεατρικών, καλλιτεχνικών, άλλων πολιτιστικών, κοινωνικών κι άλλων, που έχουν ήδη δημιουργήσει μια αξιόλογη παράδοση στον τομέα τους), έχει μετατεθεί, και περιορισθεί να διδάσκει

(στις φυλακές) δυο μέρες, (αρχικά) κι αργότερα τρεις μέρες τη βδομάδα. Επειδή μια τέτοια πρακτική θεωρείται πως δεν ανταποκρίνεται -λόγω και των (γνωστών) ιδιαζουσών συνθηκών, που επικρατούν στις φυλακές- προς τις απαιτήσεις του κλειστού και δύσκολου αυτού κόσμου (με τα, συν άλλοις, πολλά ψυχολογικά προβλήματα, την ανομοιογένεια του εκπαιδευτικού επιπέδου κτλ.), παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν και πότε στοχοθετεί την επαναστάθμιση του όλου θέματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 474 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Ιανουαρίου 1990.

«Από τις 15 Ιουλίου που ανέλαβε επίσημα τα καθήκοντά του ο νέος Διευθυντής του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, παραμένουν κενές οι θέσεις ανώτερου ερευνητή (Α13) και ερευνητή Α΄ (Α11).

Πότε στοχοθετείται η πλήρωσή τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 475 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Ιανουαρίου 1990.

«Μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για παροχή βοήθειας στο ρουμανικό λαό σε είδος, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν (κατά πρώτιστο λόγο) στοχοθετεί ν΄αποστείλει -αγοράζοντάς τα από τους καλλιεργητές-εσπεριδοειδή (κι ιδιαίτερα λεμόνια και κλεμεντίνες), που αντιμετωπίζουν οξύ πρόβλημα διάθεσης κι εξευτελιστικές σχεδόν τιμές σε -μη συσκευασμένες (χύμα) για λόγους οικονομικότερης πρακτικής και διαδικασίας- ποσότητες, που θα σταθμίσει ότι μπορεί ν΄αποστείλει.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 476 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Ιανουαρίου 1990.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή:

ι. Κάτω από ποιες συνθήκες κλάπηκαν από την 32 Μ.Κ. της Εθνικής Φρουράς δέκα αντιαρματικοί πύραυλοι και άλλο υλικό.

ιι. Αν άρχισε (και σε ποιο στάδιο βρίσκεται) η διερεύνηση του όλου θέματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 477 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Ιανουαρίου 1990.

«Περικυκλωμένοι όπως είναι οι κάτοικοι της οδού Συρακουσών κι άλλων γειτνιαζουσών οδών από τα τουρκικά κατοχικά στρατεύματα, αισθάνονται -όπως μας ανέφεραν σ΄επιτόπια επίσκεψή μας στις 7 Ιανουαρίου 1990- ανασφάλεια, γιατί σε γραμμή αντιπαραθετική 500-600 μέτρων δεν υπάρχουν επανδρωμένα φυλάκια και ζητούν άπλετο τουλάχιστο φως στην οδό Συρακουσών και τις γειτονικές της παραμέτρους, δεδομένου πως τώρα ιδιαίτερα (στις κατασκότεινες νύκτες) το λυμφατικό φως των αραιών και μικροκηρικών λαμπτήρων δεν αποτρέπει την αθέατη διείσδυση και διακίνηση στις περιοχές αντρών του κατοχικού στρατού.

Πώς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 478 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Ιανουαρίου 1990.

«Οι κατοικοι της οδού Ικάρου, στον 'Αγιο Παύλο, μας ζήτησαν ηλεκτροδότηση του δρόμου τους -που στερείται εντελώς φωτισμού-ενώ οι κάτοικοι πλείστων οδών του ακριτικού προαστείου, ζητούν επιτάχυνση της διαδικασίας

κατασκευής των πεζοδρομίων στις οδούς τους αφενός,και αφετέρου την αντιμετώπιση των συναφών προβλημάτων που ανακύπτουν μέχρι την κατασκευή τους -ιδιαίτερα προβλήματα παρουσιάζει η πρακτική της από πολύ πριν την κατασκευή των πεζοδρομίων, κατεδάφιση των γεφυριών στην οδό Συρακουσών- μιας και χαλάστηκαν τόσα γεφύρια (όπως τονίστηκε), όσο και οι προσβάσεις στις κατοικίες για κατασκευή πεζοδρομίων.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 479 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και Πολύβιο Κόλοκο στις 9 Ιανουαρίου 1990.

«Δραματικό σήμα κινδύνου γι΄άλλη μια φορά εξέπεμψαν οι ηρωϊκοί κάτοικοι των ακριτικών περιοχών του Αγίου Παύλου Λευκωσίας με την ευκαιρία προχτεσινής επιτόπιας επίσκεψής μας μαζί με τους δημοτικούς συμβούλους Αγίου Δομετίου κ. Μιχ. Κωνσταντινίδη και Ναθαναήλ Φιλίππου.

Ειδικότερα δύσκολη κατάσταση περιγράφεται στην οδό Συρακουσών, που βρίσκεται σφηνωμένη σε πέταλο που δημιούργησε με τ΄αλλεπάλληλα, σε γειτνιάζοντες λόφους φυλάκιά του (από νότο, βορρά και δύση) ο τούρκικος κατοχικός στρατός. Οι κάτοικοι πέραν από το γεγονός της στρατιωτικής αγκύλωσης που αντιμετωπίζουν, δοκιμάζονται αφάνταστα από τα βιομηχανικά απόβλητα της περιοχής Μακεδονίτισσας, που χύνονται στον ποταμό Κλήμο και πλημμυρίζουν υποστατικά κι οικιστικές μονάδες. Μπροστά μας αντικρύσαμε τον αγώνα και την αγωνία του Αντώνη Παναγή, που αγόρασε τουρμπίνα, την εφάρμοσε στ΄αυτοκίνητό του κι αντλεί απ΄ τους σηπτικούς του βόθρους -που καταπλημμύρισαν κι αυτοί απ΄τις υπερχειλίσεις των λυμάτων- το νερό, για να το μεταφέρει (σε πρώτο στάδιο) σε ειδικό ντεπόζιτο που κατασκεύασε και μετά στο περβόλι του.

Ανάλογα προβλήματα αντιμετωπίζουν κι άλλοι κάτοικοι της οδού Συρακουσών, ενώ τα φυλάκια στα οποία κατεβήκαμε (ένα με τις ενδείξεις 33327) καταπλημμύρισαν. Οι κάτοικοι επαναφέρουν γι΄αυτό επιτακτικά το αίτημα -που υποβάλαμε και πριν- για επανάνοιγμα του δεύτερου καναλιού για απορροή των λυμάτων, που αντικανονικά κλείστηκε, διαπλάτυνση κι εκβάθυνση του ποταμού (Κλήμου) προς την ουδέτερη ζώνη, κατασκευή από μπετόν προστατευτικού τοιχώματος προς την κατοικημένη περιοχή για προστασία των κατοίκων από τις υπερχειλίσεις κι επανάνοιγμα του μέρους του ποταμού που κλείστηκε από τα Ηνωμένα Έθνη.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 480 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παρισινό στις 10 Ιανουαρίου 1990.

«Καθημερινά σχεδόν οι αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας αναφέρουν συλλήψεις υπόπτων, μεταφορέων και γενικά εμπόρων ναρκωτικών, που γίνονται τόσο στα σημεία εισόδου της χώρας όσο και στις πλατείες ή τα ξενοδοχεία των πόλεών μας.

Οι συλλήψεις αυτές, καθώς και οι ποσότητες και οι ποικιλίες των ναρκωτικών που φτάνουν στα χέρια της αστυνομίας, αποδεικνύουν ότι η Κύπρος χρησιμοποιείται όλο και σε μεγαλύτερη κλίμακα ως χώρος διακίνησης και διάθεσης του λευκού θανάτου.

Θέλουμε να μας πληροφορήσει η κυβέρνηση τι μέτρα μελετά ή σκοπεύει να πάρει, ώστε η πολιτική της να εναρμονιστεί με τη διεθνή πολιτική της μαζικής εκστρατείας κατά των εμπόρων ναρκωτικών και πώς βλέπει την αξιοποίηση της άμεσης συμμετοχής του κοινού σ'αυτή την εκστρατεία, αφού προηγηθεί η κατάλληλη ενημέρωση και διαφώτιση.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 481 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 11 Ιανουαρίου 1990.

«Σύμφωνα με ανακοίνωση της Συντονιστικής Επιτροπής Καρπασίας που δημοσιεύτηκε στον τύπο αλλά και σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση μας πριν από μερικές μέρες, ένας σχεδόν ογδοντάχρονος εγκλωβισμένος Καρπασίτης, ο Δημήτρης Μανιταράς, υπήρξε θύμα ληστείας κατά την οποία τραυματίστηκε κρίσιμα από τρεις Τούρκους εποίκους, οι οποίοι όντας γνωστοί παραμένουν ακόμα ελεύθεροι.

Το σοβαρό αυτό επεισόδιο προστίθεται στην αλυσίδα των δολοφονιών και άλλων βαρβαροτήτων που διαπράττουν έποικοι σε βάρος των εγκλωβισμένων Ελλήνων με την ανοχή και την κάλυψη του κατοχικού καθεστώτος.

Γι'αυτό καλείται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή:-

1. Ποιες πληροφορίες έχει για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες διαπράχθηκε το νέο έγκλημα.

2. Αν και σε ποια διαβήματα και καταγγελίες έχει προβεί προς τα Ηνωμένα Έθνη και τους άλλους διεθνείς οργανισμούς.

3. Σε ποιες ενέργειες προβαίνει για την ασφαλή διαβίωση των τελευταίων Ελλήνων εγκλωβισμένων της Καρπασίας.

Μήπως πρέπει τα πάντα να θυσιάζονται στο βωμό της διατήρησης του 'καλού κλίματος' και μονίμως να σιωπούμε, για να αποδεικνύουμε στον κατακτητή και τους τρίτους ότι είμαστε 'φρόνιμα παιδιά', ενώ ο ελληνισμός εξοντώνεται και αφανίζεται από την κατοχική δύναμη;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 482 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 11 Ιανουαρίου 1990.

«Οι πρόσφυγες του Συνοικισμού Τερσεφάνου αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα για τα οποία υποβάλλουν σχετικά αιτήματα, τα κυριότερα των οποίων είναι:-

1. Να γίνει βιολογικός σταθμός για το χοιροστάσιο της περιοχής και να απαγορευθεί το ρίξιμο των λυμάτων στα χωράφια της περιοχής.

2. Να καλυφθεί ο βιολογικός σταθμός του συνοικισμού.

3. Να γίνουν επιδιορθώσεις στις κατοικίες χαμηλού κόστους.

4. Να καίγονται τα σκουπίδια που ρίχνονται στην περιοχή από το Δήμο Λάρνακας.

5. Να επιδιορθωθεί και να ασφαλτοστρωθεί ο δρόμος που συνδέεται με τον κύριο δρόμο της Λεμεσού.

Καλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται να αντικρίσει θετικά την επίλυση των προβλημάτων αυτών.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο Κεφάλαιο Δ υπάρχουν εγγεγραμμένα δυο θέματα: «Η αντιδεοντολογική συμπεριφορά του Κυβερνητικού Εκπροσώπου» το πρώτο, και το δεύτερο θέμα

είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είμαστε μικροί άνθρωποι επομένως κάποτε, όταν γίνει κάποιο λάθος, είμαστε οι πρώτοι που είμαστε έτοιμοι να δεχθούμε τις ευθύνες.

Φαίνεται ότι δεν ήταν σωστή η πληροφορία ότι ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος επιτέθηκε κατ' ευθείαν και προσωπικά εναντίον του Βουλευτή κ. Ψυλλίδη, αλλά πρόκειται περί κυβερνητικής ανακοίνωσης και μάλιστα ανακοίνωσης που προερχόταν από το Υπουργείο Παιδείας. Επομένως δεν τίθεται θέμα και αποσύρεται το θέμα και ήδη έχουμε δώσει το μήνυμα προς τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο ότι λυπούμαστε για την παρεξήγηση.

Ταυτόχρονα όμως πιστεύουμε ότι θα πρέπει να συζητήσουμε σε επίπεδο κοινοβουλευτικών εκπροσώπων, αν είναι σωστό οποιοσδήποτε Υπουργός, μετά από την ψήφιση ενός νομοσχεδίου, να προβαίνει σε τέτοιες ανακοινώσεις και αν δεν πρέπει να βρεθεί κάποια διαδικασία που να έχει την ευκαιρία να εκφέρει απόψεις πριν από την τελική ψήφιση, κάτι που πιστεύω και σεις εισηγηθήκατε.

Επομένως το θέμα μένει όσον αφορά την ανακοίνωση του Υπουργείου Παιδείας, αλλά κλείει από της δικής μας πλευράς αποσύροντας την εγγραφή του θέματος για τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πιστεύω ότι το θέμα κατά πόσο Υπουργός δικαιούται να κάμει δήλωση μετά από συζήτηση και θέσπιση νόμου από τη Βουλή είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα το οποίο πρέπει να εξεταστεί με πάσαν προσοχή. Δε νοείται να διεξάγονται δυο συζητήσεις, μια εντός της Βουλής και μια εκτός. Γιατί αν ο Υπουργός απαντήσει, τότε και κάποιος Βουλευτής θα του απαντήσει και θα συνεχίζεται εκτός Βουλής η συζήτηση του θέματος. Δεν μπορούμε φυσικά να απαγορεύσουμε στους Υπουργούς να εκφράζουν τις απόψεις τους. Γι' αυτό και το Σύνταγμα της Κύπρου προβλέπει ότι Υπουργός δικαιούται να προσέλθει ενώπιον της Βουλής και να τη προσφωνήσει επί οιουδήποτε θέματος. Επειδή όμως υιοθετήσαμε τη θέση ότι τα νομοσχέδια συζητούνται και ψηφίζονται αυθημερόν, τούτο δυνατό να μην παρέχει την ευκαιρία σ' έναν Υπουργό, ο οποίος δεν πληροφορήθηκε περί της συζήτησης, να απαντήσει. Γι' αυτό πρέπει η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Κανονισμού να εξετάσει το θέμα κατά πόσο θα έπρεπε να υιοθετήσουμε αυτό το οποίο ισχύει σε άλλα Κοινοβούλια, εκεί που είναι ανάγκη να γίνεται η πρώτη ανάγνωση, να γίνονται ομιλίες επί θέματος αρχής και να αναβάλλεται η ψήφιση για την επόμενη συνεδρία, ούτως ώστε, αν Υπουργός θεωρεί σκόπιμο να απαντήσει στα όσα λέχθηκαν στη Βουλή, να προσέρχεται και να απαντά από το βήμα της Βουλής.

Παραπέμπω το θέμα αυτό στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Κανονισμού, η οποία να χειριστεί το θέμα, για να γίνει η τροποποίηση των Κανονισμών προς την κ~~εύθυνση που έχω αναφέρει.

Το θέμα όμως παραμένει εγγεγραμμένο στην ημερήσια διάταξη μέχρις ότου ετοιμασθεί και η 'Εκθεσηςτης Επιτροπής Κανονισμού.

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όσον αφορά το θέμα του Κυβερνητικού Εκπροσώπου, γιατί γράφτηκε σαν θέμα Κυβερνητικού Εκπροσώπου, αποσύρεται. Αλλά το θέμα της όλης διαδικασίας που υπάρχει σήμερα των απαντήσεων Υπουργών μετά την ψήφιση ενός νομοσχεδίου συμφωνούμε να παραμείνει και να θεωρηθεί σαν νέο θέμα και δεχόμαστε την εισήγησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα αυτό παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Κανονισμού για να το μελετήσει και να υποβάλει έκθεση στο Σώμα.

Ο κύριος Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι εδώ και μερικούς μήνες έχω εγγράψει ακριβώς το ζήτημα αυτό της δυνατότητας παραστάσεως των Υπουργών στο Σώμα και μάλιστα της δυνατότητας υποβολής και ερωτήσεων ακόμα στους Υπουργούς. Το έχω εγγράψει στην ημερήσια διάταξη της Βουλής στο Κεφάλαιο Δ και έχει παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Κανονισμού η οποία το μελετά. Και ελπίζω με την ευκαιρία που θίγεται τώρα το ζήτημα και που γίνεται ίσως περισσότερο αντιληπτή η ανάγκη της παρουσίας των Υπουργών, ελπίζω αυτό το θέμα επιτέλους να προωθηθεί. Γιατί είναι πλέον φανερό ότι η απουσία κυβερνητικού κόμματος ή κόμματος το οποίο να υποστηρίζει την κυβέρνηση δημιουργεί ένα μονόλογο στη Βουλή και στερεί την κυβέρνηση της ευχέρειας να απαντά σε θέματα τα οποία εγείρονται στη Βουλή ή σε θέσεις που εκφράζουν Βουλευτές. Και νομίζω ότι είναι καιρός πλέον ο Κανονισμός ο οποίος υπάρχει, ο οποίος πιστεύω ότι είναι αρκετά μειονεκτικός στο σημείο αυτό, είναι ευκαιρία πιστεύω, να τροποποιηθεί για να μπορέσει η Βουλή να αποκτήσει περισσότερη ζωντάνια, αλλά και να αποκατασταθεί επί το δημοκρατικότερο η όλη διαδικασία, να υπάρχει μια μεγαλύτερη επικοινωνία μεταξύ Βουλής και κυβέρνησης, ανταλλαγή απόψεων προς χάριν της καλύτερης λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Χατζηδημητρίου:

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά οι παρατηρήσεις σας είναι πολύ χρήσιμες και δη το βασικότερο μειονέκτημα της Βουλής είναι ο διάλογος με την Εκτελεστική Εξουσία που θα πρέπει να ενισχυθεί.

Εκείνο που θα 'θελα να εισηγηθώ είναι το εξής: Μια και ακούσαμε αυτές τις παρατηρήσεις σήμερα μπορούμε να τις συζητήσουμε στις κοινοβουλευτικές μας ομάδες, και αν είναι δυνατό να αρχίσουμε μια θεσμική εφαρμογή αυτής της πρότασής σας, έως ότου ολοκληρώσει και τις συζητήσεις της η Επιτροπή Κανονισμού και προχωρήσει σε τροποποίηση των Κανονισμών λειτουργίας της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ με την εισήγησή σας και παρακαλώ τις κοινοβουλευτικές ομάδες να εξετάσουν το θέμα για να μπορούμε να κάνουμε -ωσότου να γίνει η θεσμική ρύθμιση- διασυμφωνία ρύθμισης του θέματος, αν όλες οι κοινοβουλευτικές ομάδες συμφωνούν.

Το δεύτερο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

Ο κύριος Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οι εκπρόσωποι όλων των κομμάτων στην Επιτροπή Περιβάλλοντος συμφωνούν να αφήσουμε την κατάθεση της Έκθεσης και της σύντομης συζήτησης που θα ακολουθήσει στην επόμενη συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον είναι ομόφωνη η εισήγηση, η συζήτηση του θέματος αναβάλλεται για την προσεχή συνεδρία της Βουλής. Το θέμα θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 8 Φεβουαρίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα. Στην ημερήσια διάταξη θα είναι όλα τα θέματα τα οποία ήταν στη σημερινή ημερήσια διάταξη και τα οποία λόγω του ότι δεν κυκλοφόρησαν οι Εκθέσεις δεν έχουν συζητηθεί. Επιπρόσθετα θα είναι τα ακόλουθα θέματα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Αναπομπή).
2) Ο περί φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση Νόμου).
3) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 57) του 1989.
5) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος του 1990.
6) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1990.
7) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1990.
8) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 1990.
9) Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος του 1990.
10) Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμος του 1990.
11) Ο περί Πολιτικού Γάμου Νόμος του 1990.
12) Ο περί Καταργήσεως του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 και επαναφοράς σε ισχύ των προηγούμενων προνοιών του άρθρου 111 του Συντάγματος Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

13) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988. (Πρόταση Νόμου).

14) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

15) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

16) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση Νόμου).

17) Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

18) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση Νόμου).

19) Οι περί Τροχαίας Κινήσεως Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγλαντζιάς του 1990.

20) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Παραχώρηση Εκπαιδευτικών Δανείων) Κανονισμοί του 1989.

21) Οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1989.

22) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 11, 18 και 25 Ιανουαρίου και 2 Φεβρουαρίου 1990, που αφορούν την πρόσληψη ή την παράταση υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία, στο Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων, στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού και στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της Επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου). (23.7.87).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αγορά εξοπλισμού στοιβασίας από την Αρχή Λιμένων Κύπρου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ανωμαλίες που παρουσιάζονται στη λειτουργία του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου και η ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπιση των

επιπτώσεων πάνω στους άμεσα ενδιαφερομένους». (Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

5) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής 'Αμυνας για το θέμα που αναφέρεται ως «Θέμα Μάριου Μαξιούτη».

6) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

   α) «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία, προβλήματα και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν από από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων). (13.10.1988).

   β) «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία ως επιμέρους τομέας της κυπριακής οικονομίας -ιστορία, ανάγκες και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (20.10.1988).

7) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων». (Θέμα εγγραφέν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ.). (6.12.1986).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της συνεδρίας αυτής.

('Ωρα λήξης: 5.38 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θαλής
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου 'Αριστος

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:
Μαυρίδης Ιωάννης
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Απόφαση ύστερα από συζήτηση [Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Στυλιανού, Προεδρεύων (Γλ. Κληρίδης) και Μ. Πουμπουρής] για τη σύσταση Ειδικής Επιτροπής για να μελετήσει τα προβλήματα ορισμένων καταστηματαρχών των οποίων τα καταστήματα βρίσκονται στην περιοχή της γραμμής αντιπαράταξης.

2) Δήλωση του αξ. Βουλευτή Μ. Πουμπουρή ότι στη συνεδρία αυτή του Σώματος θα εκτελεί χρέη Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, ένεκα της παραίτησης από την πιο πάνω θέση του αξ. Βουλευτή Ντίνου Κωνσταντίνου.

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1990» και ψήφιση αυτού.

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Αγροφυλάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού.

5) Έκθεση και Συμληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Αγνοουμένων, Εγκλωβισμένων και Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989» και απόφαση για αναβολή του θέματος ύστερα από συζήτηση (Α. Μαρκίδης, Α. Γαλανός, Δ. Ηλιάδης, Μ. Πουμπουρής, Χρ. Κουρτελλάρης και Προεδρεύων).

6) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί των Προϋποθέσεων και Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Μ. Χριστοφίδης, Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Ηλία, Π. Κόλοκος και Προεδρεύων) και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

8) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Λακατάμιας του 1989» και έγκριση αυτών.

9) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Επισκοπής του 1990» και έγκριση αυτών.

10) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Γαλανός και Τ. Χατζηδημητρίου) και έγκριση αυτών.

11) Έκθεση για το θέμα «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 1990» και έγκριση αυτής.

12) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

13) Ερωτήσεις Βουλευτών (Το αίτημα για οικονομική ενίσχυση από το κράτος του εκδοτικού οίκου Χρ. Ανδρέου για την έκδοση σειράς βιβλίων, που θα αναφέρεται στους 9 απαγχονισθέντες του 1955-1959 - Η σκοπούμενη αναθεώρηση στη φορολογία του φιλοδωρήματος αποχωρούντων υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών -Η έκδοση των 'απάντων' του Κύπριου λογοτέχνη και πεζογράφου Νίκου Νικολαΐδη - Το αίτημα της ασφαλτόστρωσης του δρόμου Αγίας Βαρβάρας-Κοτσιάτη - Η κατάργηση του θεσμού των κοινοταρχών στις δημαρχούμενες πόλεις και κοινότητες - Η κοινότητα Φαρμακά αντιμετωπίζει σοβαρή οχληρία και κινδύνους οδικών ατυχημάτων εξαιτίας υπερφορτώσεων που γίνονται από φορτηγά αυτοκίνητα - Η κάλυψη μέρους των δαπανών των κοινοτήτων για τον οδικό φωτισμό -Το αίτημα των μικροκαταστηματαρχών για παραχώρηση του δικαιώματος ανοίγματος των καταστημάτων τους και τα απογεύματα στις δυο προ της Πρωτοχρονιάς Τετάρτες - Τα θέματα υγείας που απορρέουν από τη λειτουργία του κλιβάνου του εργοστασίου DEXEL -Η επιδιόρθωση των παγκέττων της κύριας οδικής αρτηρίας Τσερίου-Αναλιόντα και Τσερίου-Δευτεράς - Το αίτημα των κατοίκων Τσερίου για την αποπεράτωση με πρέμιξ του δρόμου Τσερίου-Π. Λακατάμιας - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου που συνδέει το Τσέρι με τον κύριο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού -Η σύνδεση της κοινότητας Τσερίου με τον αγωγό Βασιλικού-Πεντάσχοινου - Η κάλυψη με πρόχειρες πλάκες των οικισμών αυτοστέγασης στο Τσέρι - Η προώθηση στοιχειωδών μαθημάτων οδικής συμπεριφοράς στα Γυμνάσια και Λύκεια - Η διαπλάτυνση και βελτίωση της κύριας οδικής αρτηρίας Τσερίου-Δευτεράς - Η κατασκευή αντιπλημμυρικού έργου στην κοινότητα Τσερίου - Οι επιπρόσθετες ανάγκες της κοινότητας Τσερίου σε πόσιμο νερό - Την παρουσία αστυνομικής δύναμης και το διαχωρισμό οικοπέδων για μεταφορά των βιοτεχνικών τους μονάδων ζητούν οι κάτοικοι Τσερίου - Η αγορά για τις σχολικές βιβλιοθήκες της 'Μεγάλης Κυπριακής Εγκυκλοπαίδειας' του 'Αντρου Παυλίδη -Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κρατική Ορχήστρα Νέων -Η ποινική δίωξη εκτοπισθέντων και πληγέντων επιχειρηματιών για χρέη τους -Η επιδιόρθωση της υδατοδεξαμενής στο χωριό Παχύαμμος - Η μεταφορά πόσιμου νερού από την τοποθεσία 'Τερατσιά' προς τον Παχύαμμο - Η παραχώρηση νέων αδειών 'Ζ' σε μη επαγγελματίες αυτοκινητιστές - Η κάθοδος κλιμακίου της Ελληνικής Αρχαιολογικής Υπηρεσίας στην Κύπρο για ανασκαφικές εργασίες - Η διδασκαλία στους καταδίκους των κεντρικών φυλακών μαθημάτων στοιχειώδους εκπαίδευσης - Η πλήρωση των κενών θέσεων ανώτερου ερευνητή και ερευνητή Α' στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών -Η παροχή βοήθειας στο ρουμανικό λαό σε εσπεριδοειδή - Η κλοπή από την 32η Μ.Κ. της Εθνικής Φρουράς δέκα αντιαρματικών πυραύλων και άλλου υλικού - Η τοποθέτηση περισσότερων ηλεκτρικών λαμπτήρων στην οδό Συρακουσών - Η κατασκευή πεζοδρομίων στον 'Αγιο Παύλο Λευκωσίας και η ηλεκτροδότηση της οδού Ικάρου -Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ακριτικές περιοχές Αγίου Παύλου Λευκωσίας - Η αξιοποίηση της άμεσης συμμετοχής του κοινού στην εκστρατεία καταπολέμησης των ναρκωτικών - Η ανασφαλής διαβίωση των Ελλήνων εγκλωβισμένων της Καρπασίας -Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες του Συνοικισμού Τερσεφάνου).

14) Απόσυρση του θέματος «Η αντιδεοντολογική συμπεριφορά του Κυβερνητικού Εκπροσώπου» ύστερα από δήλωση του κ. Α. Γαλανού ότι η εγγραφή του στηριζόταν σε αναληθείς πληροφορίες και απόφαση ύστερα από συζήτηση (Α.

Γαλανός, Προεδρεύων, Α. Μαθηκολώνης και Τ. Χατζηδημητρίου) όπως η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Κανονισμού της Βουλής μελετήσει και υποβάλει Έκθεση προς το Σώμα για το θέμα των δηλώσεων των Υπουργών μετά την ψήφιση των νομοσχεδίων.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 8ης Φεβρουαρίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.25 μ.μ.)

(Αρ. 18)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού μπούμε στην ημερήσια διάταξη, όπως βρίσκεται μπροστά σας, πρέπει να σας αναγγείλω ότι έχει συνεδριάσει η Επιτροπή Επιλογής και έχει επιλέξει στην ad hoc Επιτροπή για τα θέματα της πράσινης γραμμής τους κυρίους Αλέκο Μαρκίδη Πρόεδρο, Τάκη Χατζηδημητρίου, Πέτρο Στυλιανού και Χρίστο Πέτα Μέλη. Οι όροι εντολής της Επιτροπής αυτής είναι η μελέτη των θεμάτων των καταστηματαρχών της πράσινης γραμμής.

Σήμερα, κύριοι συνάδελφοι, θα αρχίσουμε κάπως ανορθόδοξα. Θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(1) Ο περί Συντάξεων (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργοί και Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(2) Ο περί Επιβαρυντικών Διαταγμάτων Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα έξι νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

(3) Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1990.

(5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1990.

(6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1990.

(7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1990.

(8) Οι περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Καθορισμός Κατηγοριών Νέων Μεταποιητικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(9) Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(10) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αιτήσεις και Ιεραρχικαί Προσφυγαί) Κανονισμοί του 1990.

(11) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990.

(12) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αποζημίωσις) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(13) Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Καθορισμός και Έλεγχος Οίνων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(14) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(15) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(16) Έγγραφο αναφορικά με εξοικονομήσεις με βάση το άρθρο 4(2) του περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Σφαγείου Νόμου του 1989 (Αρ. 139 του 1989).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(17) Πρόταση νόμου: Ο περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Απαγορευτικός) (Αρ. 1) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Υπάρχει παράκληση όπως η πρόταση νόμου κηρυχθεί επείγουσα και ψηφιστεί στη σημερινή συνεδρία του Σώματος. Αν το Σώμα συμφωνεί, και αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση, τότε παρακαλώ την Επιτροπή Οικονομικών να συνέλθει για να εξετάσει αυτό το θέμα και να μας κοινοποιήσει την Έκθεσή της, όταν θα είναι έτοιμη.

Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων έχει περατωθεί.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Α: Νομοθετική Εργασία.

Εδώ θα παρακαλέσω τους συναδέλφους να δεχτούν να αρχίσουμε με τα θέματα υπ'αριθμό 16 και 17 στην ημερήσια διάταξη, διότι ο κ. Ζαχαριάδης ο οποίος θα διαβάσει τις σχετικές 'Εκθέσεις είναι ανάγκη να αποχωρήσει από αυτή τη συνεδρία λόγω προσωπικής υποχρέωσης.

Το υπ'αριθμό 16 θέμα είναι: «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.» (Πρόταση νόμου).

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, τον κ. Ζαχαριάδη, να διαβάσει τη σχετική 'Εκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 και 5 Φεβρουαρίου 1990.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Συντάξεων Νόμου για την παράταση από το 55ο στο 60ό του ορίου ηλικίας αφυπηρέτησης των αστυνομικών και λοχιών.

Με την τροποποίηση αυτή ικανοποιείται ένα παλιό αίτημα των μελών της αστυνομικής δύναμης και δημιουργούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την αξιολόγηση και των προσώπων αυτών για σκοπούς προαγωγής τους, σύμφωνα με τους νέους Κανονισμούς προαγωγών στην Αστυνομία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη ότι με την τροπολογία αυτή συμφωνεί τόσο το Υπουργείο Εσωτερικών όσο και οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, συμφωνεί με τις διατάξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι'αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Μόνο δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε, εκ μέρους της Επιτροπής Εσωτερικών.

'Οπως αναφέρεται και στην εισηγητική μας 'Εκθεση, η τροπολογία αυτή αίρει μια ανισότητα, μια αδικία θα έλεγα, που υφίσταται σε βάρος των αστυνομικών και των λοχιών οι οποίοι σήμερα αφυπηρετούν στο 55ο έτος της ηλικίας τους, ενώ πρόσωπα που είναι πάνω από το βαθμό του λοχία αφυπηρετούν στο 60ό έτος. Εκτός του ότι σήμερα ο άνθρωπος είναι γεγονός ότι εργάζεται πολύ πέραν του 55ου έτους της ηλικίας του, η τροπολογία αυτή θα δώσει την

ευχέρεια στους αστυνομικούς και στους λοχίες να αξιολογηθούν και να έχουν κάποια ανέλιξη στην υπηρεσία τους, προτού αφυπηρετήσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Εφόσον δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, και το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα: «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.» (Πρόταση νόμου).

Παρακαλώ τον κ. Ζαχαριάδη να διαβάσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ(ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Φεβρουαρίου 1990.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η αναστολή της χορήγησης οποιωνδήποτε νέων αδειών για την εκμετάλλευση ή χρήση της παραλίας από την 1η Ιανουαρίου ως τις 31 Δεκεμβρίου 1990.

Με την ενδιάμεση αυτή νομοθετική ρύθμιση διατηρείται στην ουσία το νομικό καθεστώς για τις άδειες εκμετάλλευσης των παραλιών, έτσι που να δοθεί η αναγκαία πίστωση χρόνου για την αναθεώρηση και τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για την προστασία της παραλίας, εργασία που δεν ήταν δυνατό να ολοκληρωθεί πριν από την έναρξη της νέας περιόδου εκδόσεως των αδειών αυτών λόγω των πολλών και ποικίλων απόψεων και πτυχών του θέματος που είχαν εγερθεί στο στάδιο της μελέτης του από την Επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια μικρή διευκρίνιση.

Το γεγονός ότι ζητούμε να ισχύσει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του 1990 δε σημαίνει ότι η Επιτροπή Εσωτερικών δε θα επιληφθεί του θέματος αυτού νωρίτερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Παρ' όλο που ίσως να λεχθεί ότι είναι πλεονασμός, πέραν των όσων ανέφερε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών, γνωρίζοντας την κατάσταση που επικρατεί, κυρίως στις παραλίες της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου, που άμεσα επηρεάζονται, θα ήθελα να εκφράσω, ελπίζω, την πεποίθηση της Επιτροπής Εσωτερικών ότι πριν από την έναρξη του φετινού καλοκαιριού θα είναι έτοιμοι οι νέοι Κανονισμοί, ώστε να μπορούν να εφαρμοστούν και να μη χρειαστεί να εξαντλήσουμε όλο το περιθώριο μέχρι το τέλος του χρόνου. Διότι υπενθυμίζω ότι εκκρεμούν οι τροποποιήσεις αυτές δυο τουλάχιστο χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό έχει πει και ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, κύριε Σολωμή, και ελπίζω ότι θα πραγματοποιηθεί, ώστε να τους εφαρμόσουμε από το καλοκαίρι αυτό που έχουμε.

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς επειδή δεν είναι δυνατό να θεσπιστούν Κανονισμοί σύντομα, δίδεται αυτή η παράταση μέχρι το τέλος του χρόνου και να μην έχουμε αυταπάτες. Σ'αυτό το θέμα, το οποίο αποδεικνύεται να είναι πολύ μεγάλο, θα

πρέπει να εμπλακούν υπηρεσίες όπως ο τουρισμός, η εμπορική ναυτιλία, το Υπουργείο Εσωτερικών, διότι η παραλία δεν είναι θέμα της κοινότητας στην οποία γεωγραφικά βρίσκεται. Είναι θέμα εμφάνισης της Κύπρου. Πρέπει να υπάρξει μια ομοφωνία και πρέπει να υπάρξει ένας φορέας ο οποίος να επιλαμβάνεται των πολλαπλών και ποικίλων προβλημάτων που εγείρονται από αυτό το ζήτημα.

Γι'αυτό το λόγο, με όλη τη σοβαρότητα και με υπευθυνότητα και όσο πιο σύντομα μπορεί, η Επιτροπή Εσωτερικών θα κινητοποιήσει και τις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων που ανέφερα, για να γίνει κάτι για το οποίο τέλος πάντων να είμαστε περήφανοι και όχι να δημιουργούνται καταστάσεις ανεπιθύμητες, όπως άρχισε να συμβαίνει σε μερικές περιοχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εύχομαι αυτή η προσπάθεια να περατωθεί όσο γίνεται πιο γρήγορα, διότι πράγματι το θέμα δεν είναι τόσο απλό όσο φαίνεται.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς δυο σημεία έχουν σημασία.

Πρώτο, να υπάρξει συντονισμός, όπως λέχθηκε, κυβερνητικών υπηρεσιών και εδώ είναι ένα πρόβλημα που παρατηρείται. Δεν υπάρχει ο αναγκαίος συντονισμός για αντιμετώπιση προβλημάτων που αφορούν πολλές υπηρεσίες. Και εδώ πράγματι αναμένουμε από την κυβέρνηση να προχωρήσει και στο θέμα των παραλιών, ιδιαίτερα της ελεύθερης Αμμοχώστου αλλά και σε πολλά άλλα πράγματα, με τον απαιτούμενο συντονισμό των κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι πράγματι η Επιτροπή Εσωτερικών πρέπει να συνεχίσει να παρακολουθεί την υλοποίηση των Κανονισμών και των αποφάσεων όσον αφορά την επίλυση του προβλήματος.

Επομένως υπάρχουν δυο πτυχές: Συντονισμός από πλευράς κυβέρνησης και συνεχής παρακολούθηση από πλευράς της Επιτροπής της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς υποστηρίζουμε τη σχετική πρόταση νόμου, διότι παράλειψη της Βουλής να παρατείνει την ισχύ του νόμου μέχρι το τέλος του χρόνου θα δημιουργήσει προβλήματα σε βιοπαλαιστές που έχουν αξιοποιήσει ή αξιοποιούν την παραλία με τον τρόπο που την αξιοποιούν.

Υπογραμμίζουμε όμως κι εμείς την ανάγκη όπως επισπευσθεί η ψήφιση των Κανονισμών, έτσι που να ρυθμιστεί αυτό το ζήτημα κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αναστολή της εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του βασικού νόμου και μεταβατική ρύθμιση. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ΄αριθμό ένα στην ημερήσια διάταξη:

«Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.»

Πρόκειται περί της αναπομπής, την οποία έκαμε ο εξοχότατος Πρόεδρος της Δημοκρατίας, του Νόμου τον οποίο ψήφισε αυτό το Σώμα.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή

Αλέκος Μαρκίδης

Δήμος Γεωργιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συνήλθε στις 6 Φεβρουαρίου 1990 και επανεξέτασε τον πιο πάνω Νόμο τον οποίο η Βουλή ψήφισε στις 11 Ιανουαρίου 1990 και τον οποίο ανέπεμψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατ΄ επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν ο Υπουργός Παιδείας και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας οι οποίοι και ανέλυσαν τους λόγους για τους οποίους ζητείται η επανεξέταση του Νόμου που θεσπίστηκε.

Σύμφωνα με τους προτασσόμενους λόγους αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 1990, υποστηρίζεται, ανάμεσα σ΄ άλλα, η άποψη ότι η αναπεμπόμενη νομοθετική πρόνοια αποτελεί επέμβαση της Νομοθετικής Εξουσίας στην αρμοδιότητα της Εκτελεστικής Εξουσίας και ότι η μη συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας δεν εξασφαλίζει την έγκαιρη και ομαλή έναρξη της λειτουργίας του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Η Επιτροπή, επανεξετάζοντας τον αναπεμφθέντα Νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχθηκε η αναπομπή του, εξακολουθεί να υποστηρίζει τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, γι' αυτό και αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή όπως εμμείνει στην απόφασή της σε σχέση με αυτόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος της αναπομπής και όχι επί της ουσίας;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στην Έκθεση της Επιτροπής αναφέρεται ότι είναι ομόφωνη η τοποθέτηση της Επιτροπής. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι απουσιάζαμε από τη συνεδρίαση και δεν είχαμε την ευκαιρία να διατυπώσουμε απόψεις και να πούμε ότι είμαστε αντίθετοι προς την Έκθεση και ότι το κόμμα μας τάσσεται υπέρ της αναπομπής για τους λόγους που υποστηρίχθηκαν, όταν εσυζητείτο το νομοσχέδιο, την προηγούμενη φορά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για τους ίδιους λόγους η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα ψηφίσει την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας και αναφέρω ότι για τους ίδιους λόγους που ανέφερε ο κ. Χατζηδημητρίου δεν μπόρεσαν να παρευρεθούν αντιπρόσωποί μας στη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, γι'αυτό αντιλαμβάνομαι ότι το 'ομόφωνα' σημαίνει την ομοφωνία των παρευρισκομένων.

Πιστεύουμε λοιπόν ότι η παρουσία του Υπουργού Παιδείας στο Συμβούλιο του Πανεπιστημίου όχι μόνο δεν αποτελεί εμπόδιο, αλλά αποτελεί παράγοντα που θα διευκολύνει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη λειτουργία του Πανεπιστημίου. Γ'αυτό υποστηρίζουμε την αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Επί της αναπομπής, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Τι εννοείτε, κύριε Πρόεδρε, επί της αναπομπής;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι επί της ουσίας του νομοσχεδίου το οποίο ψηφίστηκε κατόπιν μακράς συζητήσεως.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Επί της αναπομπής, κύριε Πρόεδρε.

Η αναπομπή βασιζόταν σε τέσσερις ή πέντε λόγους. Μπορεί να χωριστούν οι λόγοι σε δυο κατηγορίες.

Η πρώτη κατηγορία αφορούσε το νομικό λόγο τον οποίο επεξήγησε στην Επιτροπή ο Γενικός Εισαγγελέας, ότι δηλαδή ο αναπεμπόμενος νόμος αποτελεί παρέμβαση της Νομοθετικής Εξουσίας στα όρια της Εκτελεστικής Εξουσίας. Ο νομικός αυτός λόγος, κατά τη γνώμη μου, δεν ευσταθεί για τον απλούστατο λόγο ότι η Νομοθετική Εξουσία έχει απόλυτο δικαίωμα να προσδιορίσει με νόμο τα προσόντα αυτών που δικαιούνται ή δε δικαιούνται να διοριστούν σε συγκεκριμένο

διοικητικό όργανο. Ο προσδιορισμός των προσόντων διορισμού σε διοικητικό σώμα είναι καθ'εαυτό έργο της Νομοθετικής Εξουσίας.

Οι λόγοι της δεύτερης κατηγορίας μπορούν να συνοψιστούν σε μια απλή πρόταση: Επειδή όλα τα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής κατοικούν και διαμένουν στο εξωτερικό και το μόνο μέλος της Διοικούσας Επιτροπής που διαμένει και κατοικεί στην Κύπρο είναι ο νυν Υπουργός Παιδείας και για να υπάρχει σύνδεση μεταξύ της Εκτελεστικής Εξουσίας και της Επιτροπής, πρέπει ο Υπουργός Παιδείας, ο νυν Υπουργός Παιδείας, να είναι μέλος της Επιτροπής.

Η απάντηση σ'αυτή τη λογική είναι απλή. Το ότι ο νυν Υπουργός Παιδείας δικαιούται με βάση την αρχική νομοθεσία να είναι μέλος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής είναι γεγονός τυχαίο. Είναι γεγονός τυχαίο, γιατί οφείλεται στο γεγονός ότι αυτός ο συγκεκριμένος Υπουργός Παιδείας έχει ταυτόχρονα και την ιδιότητα του καθηγητή πανεπιστημίου.

Αν για παράδειγμα Υπουργός Παιδείας δεν ήταν ο κ. Φιλίππου, αλλά ήταν ο κ. Κατσελλής, τότε με βάση τη νομοθεσία που ψήφισε η Βουλή ο Υπουργός Παιδείας δε θα είχε δικαίωμα να μετέχει στην Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή του Πανεπιστημίου.

Αν αύριο το πρωί ο Πρόεδρος Βασιλείου αποφασίσει να αναδιοργανώσει την κυβέρνηση και να μεταθέσει τον Υπουργό Παιδείας στο Υπουργείο Υγείας και να φέρει τον Υπουργό Υγείας στο Υπουργείο Παιδείας, τότε ο νέος Υπουργός Παιδείας δε θα έχει κανένα δικαίωμα να μετέχει στην Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή.

Η ουσία όμως του θέματος είναι άλλη. Η ουσία είναι ότι το πνεύμα της Βουλής ήταν να δημιουργήσει ένα πανεπιστήμιο πραγματικά αυτόνομο από την κυβέρνηση και γενικά την Εκτελεστική Εξουσία.

Ένα πράγμα πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους, ότι ο Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου με βάση το Νόμο είναι ο πρώτος Πρύτανης του Πανεπιστημίου, είτε μας αρέσει είτε δε μας αρέσει, και θα διατηρήσει την ιδιότητα του Πρύτανη του Πανεπιστημίου, μέχρις ότου δημιουργηθούν τόσα τμήματα όσα λέει ο ίδιος ο Νόμος, προκειμένου να γίνουν εκλογές για την εκλογή του πρώτου εκλέξιμου Πρύτανη του Πανεπιστημίου της Κύπρου.

Ο Νόμος λέει: «Όταν ολοκληρωθεί η κατάρτιση των Συμβουλίων πέντε τουλάχιστο Τμημάτων -τότε και μόνο τότε-εκλέγεται ο Πρύτανης και ο Αντιπρύτανης και συγκροτείται η Σύγκλητος και το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου.»

Και προχωρεί ο Νόμος και λέει: «Μέχρι την εκλογή της πρώτης Συγκλήτου και τη σύσταση του πρώτου Συμβουλίου του Πανεπιστημίου, η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή έχει όλες τις αρμοδιότητες και εκτελεί όλα τα καθήκοντα του Συμβουλίου και της Συγκλήτου. Και μέχρι την εκλογή του πρώτου Πρυτάνεως ο Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής έχει όλες τις αρμοδιότητες και εκτελεί όλα τα καθήκοντα του Πρυτάνεως.»

Και ήταν εκτός του πνεύματος της Βουλής ο διορισμός Υπουργού όχι μόνο ως Προέδρου αλλά και ως απλού μέλους της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής.

Η Βουλή προσδιόρισε ως προσόν την ακαδημαϊκή προέλευση αυτών που θα αποτελούσαν την Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή. Δε φανταστήκαμε ότι θα ήταν δυνατό να έλθει η κυβέρνηση και να διορίσει τον υπεύθυνο Υπουργό για την Παιδεία ταυτόχρονα και Πρόεδρο της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, δηλαδή και πρώτο Πρύτανη του Πανεπιστημίου για αρκετό καιρό, ίσως ορισμένα χρόνια.

Και αυτοί είναι οι λόγοι, κύριε Πρόεδρε, για τους οποίους ο Δημοκρατικός Συναγερμός αποφάσισε από την πρώτη φορά να ψηφίσει υπέρ της συγκεκριμένης πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει εναντίον της αναπομπής;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φοβούμαι ότι μπήκαμε ξανά στη συζήτηση της ουσίας του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν μπήκαμε, κύριε Χατζηδημητρίου. Μπήκαμε σε μια μικρή πτυχή της ουσίας, γιατί ήθελε να κάμει το argument του ο κ. Μαρκίδης πάνω στην αναπομπή.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Νομίζω ότι αυτή η μικρή πτυχή μας υποχρεώνει να δώσουμε κι εμείς μια μικρή απάντηση στην ίδια μικρή πτυχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να τη δώσετε. Αν πρόκειται να κάμετε το επιχείρημά σας υπέρ της αναπομπής, τότε βεβαίως να τη δώσετε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα συζητήθηκε διεξοδικά και είναι γνωστές οι θέσεις της κάθε πλευράς και η επιχειρηματολογία. Αλλά με την ευκαιρία της αναπομπής έρχεται στο προσκήνιο η ουσία του θέματος, αν πρέπει δηλ. ή όχι ο Υπουργός Παιδείας -που τυγχάνει να είναι και ακαδημαϊκός- να είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Πανεπιστημίου. Κατά την άποψη τη δική μας, αυτό ήταν μια ευτυχής συγκυρία και θα 'πρεπε να εκμεταλλευτούμε αυτή την ευκαιρία, αν αγαπούμε, αν θέλουμε να προωθήσουμε την έννοια του Πανεπιστημίου. Και φοβούμαι ότι δεν είναι τόσο συνταγματικά ή θεσμικά τα κριτήρια τα οποία ίσχυσαν για τη λήψη αυτής της απόφασης. Και στην κρίση πολλών ανθρώπων υπάρχει η εντύπωση ότι λειτούργησαν συγκεκριμένα κριτήρια για τον περιορισμό των αρμοδιοτήτων του συγκεκριμένου Υπουργού. Και φτάσαμε στο σημείο να θεσπίζουμε ως Βουλή ειδική νομοθεσία που να καταργεί συγκεκριμένο άνθρωπο που έχει τα συγκεκριμένα προσόντα, για να μην προσφέρει τις υπηρεσίες που μπορεί να προσφέρει στο Πανεπιστήμιο. Έτσι, με οποιοδήποτε νομικό πλαίσιο και αν περιβάλουμε αυτή την τοποθέτηση, δεν απαλλάσσεται η λογική από αυτή τη συγκεκριμένη έννοια. Και είναι από τις θλιβερές ώρες της Βουλής να συζητά με αυτό τον τρόπο αυτό το θέμα κατ' επανάληψη με αυτού του είδους την επιχειρηματολογία.

Λέχθηκε ότι θα είναι Πρύτανης του Πανεπιστημίου. Όχι και Πρύτανης του Πανεπιστημίου! Θα υπάρχουν οι αρμοδιότητες του Πρύτανη, δε θα έχει την ιδιότητα του Πρύτανη. Και είναι υποχρεωτικό να υπάρχει και η παρέμβαση του κράτους. Κάποιο κράτος χρειάζεται να βάλει την καμπούρα του από κάτω, τις πλάτες του, για να μπορέσει να υπάρξει κάποτε το Πανεπιστήμιο της Κύπρου

στα τέλη του 20ού αιώνα και στις αρχές του 21ου αιώνα. Και φοβούμαι ότι με την τακτική την οποία ακολουθούμε στο τέλος εκείνο το οποίο θα επηρεάσουμε θα είναι τη σωστή οργάνωση, την αποδοτική λειτουργία των ανθρώπων, την αξιοποίηση των δυνατοτήτων τις οποίες έχουμε.

Έτσι εμείς γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους νομίζουμε ότι θα 'πρεπε να παραμείνει όπως αρχικά ψηφίστηκε ο Νόμος. Τασσόμαστε υπέρ της αναπομπής. Άλλωστε, έχουμε κατά νου όλη την προηγούμενη επιχειρηματολογία, όπου η πολιτική τοποθέτηση δεν ήταν ποτέ εμπόδιο για την τοποθέτηση κάποιου στη θέση του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, πράγματα τα οποία προέκυψαν και συζητήθηκαν και αποφασίστηκαν στη συνεδρίαση κατά την οποία εσυζητείτο ο περί Πανεπιστημίου Νόμος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα βεβαίως, όσον αφορά την ουσία, εξαντλήθηκε στην προηγούμενη συνεδρία. Όμως, επειδή άνοιξε αυτή η μικρή πτυχή και έγιναν σχόλια, και δυστυχώς πέραν των σχολίων έγιναν και κάποιοι χαρακτηρισμοί, εμείς πιστεύουμε, με όλο το σεβασμό προς τους συναδέλφους, ότι θλιβερή ήταν η προσπάθεια να προωθηθεί ο Υπουργός σ' αυτή τη θέση και ότι έπρεπε η κυβέρνηση πρώτη να έβλεπε ότι κάποιες διαχωριστικές γραμμές έπρεπε να είχαν τραβηχτεί σ' αυτό το θέμα. Και μάλιστα το πρόβλημα δημιουργήθηκε, γιατί επρόκειτο περί ενός συγκεκριμένου ατόμου και με κανέναν τρόπο δεν έπρεπε να προωθηθεί σ' αυτή τη θέση ο Υπουργός Παιδείας. Και σίγουρα υπήρχαν κατάλληλα πρόσωπα γι' αυτή τη θέση του Προέδρου της Επιτροπής, για να προωθήσουν το θέμα του Πανεπιστημίου και δεν ήταν αναγκαίο ο εν λόγω Υπουργός Παιδείας νά ήταν Πρόεδρος. Έπρεπε να υπήρχε κάποια περισσότερη ευαισθησία από πλευράς κράτους. Και είναι αυτή την αρχή την οποία εμείς υποστηρίζουμε εδώ. Γι' αυτό το λόγο εμείς, όπως λέχθηκε, θα καταψηφίσουμε την αναπομπή.

Όπως επίσης, εφόσον χρησιμοποιήθηκε η έκφραση «θλιβερής περίπτωσης», η όλη προσπάθεια να επιβληθεί αυτό το πράγμα και ακόμα και το θέμα της αναπομπής πιστεύουμε ότι είναι θλιβερό φαινόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου και ο κ. Παπαπέτρου κατόπιν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Επί της αναπομπής, κύριε Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ναι.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Θα είμαι πολύ σύντομος και θα απαντήσω στο επιχείρημα που έχει εκφραστεί, ότι η Βουλή βεβαίως και έχει το δικαίωμα να καθορίζει τα προσόντα διορισμού ή της κατάληψης ορισμένων δημόσιων ή άλλων αξιωμάτων. Ασφαλώς και έχει το δικαίωμα η Βουλή να το κάμει.

Εδώ όμως δεν πρόκειται περί καθορισμού προσόντων αλλά περί αποκλεισμού συγκεκριμένου προσώπου ή περί καθιερώσεως του ασυμβιβάστου της υπουργικής ιδιότητας με τη θέση του Προέδρου ή του μέλους της Επιτροπής του Πανεπιστημίου. Τούτο εκφεύγει από την εξουσία της Βουλής των Αντιπροσώπων, διότι τότε μόνο καθιερώνονται τα ασυμβίβαστα των αξιωμάτων, όταν αυτά βασίζονται πάνω σε αρχές και δη στην εύρυθμη λειτουργία της συνταγματικής και της έννομης τάξης.

Αυτά τα ξέρει και ο κ. Κληρίδης ο οποίος παρακολουθώ ότι κοιτάζει το θέμα αυτό και ίσως θα έπρεπε να εκφράσει και ο ίδιος την άποψή του.

Κατα συνέπεια, όταν καθιερώνεται ένα ασυμβίβαστο, ο αποκλεισμός δηλαδή της συμμετοχής ενός πολίτη στην άσκηση των λειτουργημάτων, όπως είναι το λειτούργημα τούτο, πρέπει να το λαμβάνουμε υπόψη, διότι θα καθίστατο αυθαιρεσία πλέον αντί εύρυθμη λειτουργία της Νομοθετικής Εξουσίας. Και μάλιστα στην προκείμενη περίπτωση πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι πρόκειται περί του κρατικού Πανεπιστημίου και διά του νόμου τούτου αποκλείεται από τη διαχείριση του Πανεπιστημίου ο αρμόδιος Υπουργός, ο Υπουργός Παιδείας.

Διερωτώμαι και ζητώ να μάθω και να αντιληφθώ για ποιο λόγο πρέπει να αποκλειστεί εκείνος ο κρατικός λειτουργός από τη διαχείριση των θεμάτων του κρατικού αυτού οργανισμού, του Πανεπιστημίου, και ακριβώς έπρεπε να δοθεί μια εξήγηση. Την εξήγηση την έδωσε ο αγαπητός συνάδελφος, ο κ. Γαλανός, ο οποίος είπε ότι θα έπρεπε να μην είναι ο Υπουργός, διότι υπάρχουν άλλα καταλληλότερα πρόσωπα που θα μπορούσαν να διοριστούν εκεί. Αυτό μας είπε. Ώστε αυτό αποκάλυψε και τη ratio legis, δηλαδή τη φιλοσοφία αυτού του νομοθετήματος, ότι πρόκειται περί νομοθετήματος το οποίο αποσκοπούσε στο να αποκλείσει το συγκεκριμένο Υπουργό, διότι, κατά την αντίληψη ορισμένων από εμάς εδώ, υπήρχαν καταλληλότερα πρόσωπα.

Μόνο αυτό το πράγμα καθιστά διαβλητό το νομοθέτημα, διότι νομοθετήματα που αποσκοπούν στο να αποκλείσουν συγκεκριμένο πρόσωπο δεν είναι έγκυρα νομοθετήματα και καλά έκαμε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να προβεί στην αναπομπή, διότι πρέπει να οριοθετούνται και οι εξουσίες του νομοθέτη, όταν ένα πρόσωπο τυγχάνει της απαρέσκειας, ως συγκεκριμένο πρόσωπο, ορισμένων από εκείνους οι οποίοι δεν το θέλουν να ασκεί το συγκεκριμένο του λειτούργημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Ο κ. Κληρίδης προηγείται.

Βλέπω ότι αποδεχθήκατε την πρόκληση του κ. Ευσταθίου, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα μιλήσω ούτε με το πάθος ούτε με το ήθος του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της ΕΔΕΚ, ο οποίος μάλλον με το ήθος του μας έδωσε την εντύπωση ότι ο Υπουργός ανήκει στις τάξεις του κόμματός του. Θα το αγνοήσω αυτό το πράγμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κι εμείς αγνοούμε την παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απλώς θα απαντήσω σε ορισμένα νομικά θέματα.

Εμείς πιστεύουμε και ήταν πάγια η θέση μας ότι το Πανεπιστήμιο θα έπρεπε να γίνει διά νόμου, δε θα έπρεπε να είναι κυβερνητικό τμήμα αλλά ένας ανεξάρτητος οργανισμός και ως εκ τούτου διαισθανθήκαμε ότι ο διορισμός οποιουδήποτε Υπουργού θα συνέδεε το Πανεπιστήμιο με την κυβέρνηση, διότι δεν μπορεί τη μια στιγμή ο Υπουργός να λέει: «Άλλαξα το καπέλο και εδώ κάθομαι ως ακαδημαϊκός, αλλά, όταν φύγω από αυτή την καρέκλα και καθίσω στη διπλανή, είμαι Υπουργός.» Αυτού του είδους τα παίγνια δε μας ικανοποιούν.

Έρχομαι τώρα στο βασικό θέμα. Δεν αποκλείστηκε ένας Υπουργός. Αν πράγματι λέγαμε ότι αποκλείουμε τον Υπουργό Παιδείας, θα μπορούσε να λεχθεί, και θα ήταν ορθό να λεχθεί, ότι είναι το πρόσωπο που αποκλείουμε. Αποκλείσαμε όλους τους Υπουργούς ανεξάρτητα από το ποιο Υπουργείο κατέχουν. Και προχωρήσαμε ακόμα ένα βήμα και είπαμε ότι, επειδή θέλουμε το Πανεπιστήμιο να μην άγεται και να φέρεται και από τη Βουλή, αποκλείσαμε και τους εαυτούς μας ως Βουλευτές, για να είμαστε βέβαιοι ότι το Πανεπιστήμιο θα είναι ένα ανεξάρτητο οικοδόμημα.

Γι'αυτό λοιπόν εμείς ταχθήκαμε υπέρ αυτής της άποψης, χωρίς να έχουμε εξετάσει τα πολιτικά φρονήματα του Υπουργού, τα οποία ούτε και μας ενδιαφέρουν.

Έρχομαι τώρα στο θέμα της αναπομπής. Επανειλημμένα από το βήμα της Βουλής αυτής, από την πρώτη στιγμή που έγινε η πρώτη αναπομπή, και μάλιστα επί εποχής Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, για το θέμα της μισθοδοσίας των δικαστών κατέβηκα από τη θέση του Προέδρου της Βουλής, για να αγορεύσω από το βήμα και αντιτάχθηκα σ'εκείνη την αναπομπή και είπα τότε ότι η αναπομπή είναι πολύ σοβαρό διάβημα και δε γίνεται απλώς και μόνο διότι υπάρχει διαφωνία με την άποψη της Βουλής.

Θα ήθελα μάλιστα εδώ να πω προς το Γενικό Εισαγγελέα, για να το ακούσει από το βήμα, ότι η Γενική Εισαγγελία δεν μπορεί να γίνεται υποχείριο της Εκτελεστικής Εξουσίας και να αναπέμπει ελαφρά τη καρδία νόμους, χωρίς να υπάρχει πραγματικός συνταγματικός λόγος.

Είμαι περήφανος, κύριοι, γιατί αυτή η Βουλή επί τριάντα έτη ακολούθησε την πολιτική που χάραξα από αυτό το ίδιο βήμα και απέρριψε επανειλημμένα αναπομπές, είτε ήταν του Αντιπροέδρου Κουτσιούκ είτε ήταν του Προέδρου Μακαρίου είτε του Προέδρου Κυπριανού ή του Προέδρου Βασιλείου.

Αυτή η Βουλή δεν είναι παίγνιο των Προέδρων. Αυτή η Βουλή είναι σώμα με δική του άποψη και δεν μπορεί να χρησιμοποιούνται πενιχρά δήθεν συνταγματικά επιχειρήματα, για να αναπέμπεται το θέμα στη Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μπω στην ουσία του θέματος, παρά μόνο στο βαθμό που θίγηκε τούτο στη συζήτηση, γιατί τις απόψεις μου τις έχω εκφράσει κατά τη συζήτηση της Πρότασης Νόμου.

Το πρώτο που θέλω να παρατηρήσω είναι ότι θεωρώ τουλάχιστον ατυχή τον χαρακτηρισμό της αναπομπής ως θλιβερής. Μπορεί ο οποιοσδήποτε να επιχειρηματολογήσει για το βάσιμο ή όχι της αναπομπής, αλλά σε καμιά περίπτωση δε θεωρώ ότι είναι σωστό να χαρακτηρίζουμε την άσκηση ενός συνταγματικού δικαιώματος του Προέδρου θλιβερή.

Τώρα, ανέφερε ο κ. Μαρκίδης ότι, όταν συζητούσαμε το θέμα του Πανεπιστημίου στην Επιτροπή Παιδείας, θέλαμε σαφώς να διαχωρίσουμε την κυβέρνηση από το Πανεπιστήμιο. Η πραγματικότητα, κύριοι συνάδελφοι, είναι ελαφρά διαφορετική. Ναι, ήταν έγνοια της Επιτροπής να κατοχυρωθεί η ανεξαρτησία του Πανεπιστημίου από πλευράς κρατικών παρεμβάσεων. Ήταν όμως έγνοια επίσης της Επιτροπής και έγνοια κατ' αντανάκλαση ολόκληρου του Σώματος η κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της, μέχρι που να στηθεί και να λειτουργήσει αυτό το Πανεπιστήμιο. Είναι ακριβώς μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που κλήθηκε στην Επιτροπή Παιδείας στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου ο Υπουργός Οικονομικών. Μάλιστα, όταν τους καλέσαμε, έστειλαν αξιωματούχους του Γραφείου Προγραμματισμού για να μας ενημερώσουν και θεωρήθηκε ανεπαρκής η παρουσία τους και ζητήσαμε την παρουσία του Υπουργού Οικονομικών, για να έρθει εκεί και να μας πει πως η κυβέρνηση θα αναλάβει τις ευθύνες της, πως θα βάλει τη ράχη της από κάτω για να λειτουργήσει αυτό το Πανεπιστήμιο. Και δε θα μιλήσω με πάθος πάνω σ' αυτό το θέμα, για να μην κατηγορηθώ ότι ο Υπουργός Οικονομικών, για παράδειγμα, προέρχεται από τις τάξεις του κόμματός μου.

Ανέφερε ο κ. Μαρκίδης ότι δε φανταστήκαμε ότι η κυβέρνηση θα έβαζε Πρόεδρο της Επιτροπής αυτής τον Υπουργό Παιδείας. Δεν ξέρω τι φαντάστηκε ή τι δε φαντάστηκε ο κ. Μαρκίδης! Όμως η πραγματικότητα παραμένει μία: Όταν ψηφίζαμε εκείνη τη διάταξη, είχαμε συνείδηση ότι το μόνο πρόσωπο στην Κύπρο το οποίο πληρούσε τα προσόντα τα οποία θέταμε -και βρισκόταν στην Κύπρο-ήταν ο Υπουργός Παιδείας. Και δεν υπάρχει άλλο πρόσωπο σήμερα ούτε υπήρχε κατά το χρόνο που ψηφίζαμε εκείνο το Νόμο που να κατοικεί στην Κύπρο και να πληροί εκείνα τα προσόντα τα οποία εμείς θέσαμε. Συνεπώς, η κυβέρνηση, όταν πήρε το Νόμο τον οποίο εμείς ψηφίσαμε, είχε πολλές εκλογές για να τοποθετήσει άλλο πρόσωπο σ' εκείνη τη θέση; Δεν είχε. Και δε δώσαμε εμείς αυτές τις επιλογές, γιατί πίσω από το μυαλό μας ήταν ότι σ' αυτό το προσωρινό/μεταβατικό στάδιο θέλαμε τον Υπουργό Παιδείας εκεί, για να συντονίσει προσωρινά την έναρξη της λειτουργίας του Πανεπιστημίου. Και θεωρήσαμε ευτυχές το γεγονός ότι είχε και αυτά τα επιπρόσθετα προσόντα. Και συμφωνώ με τον κ. Χατζηδημητρίου ότι υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ του πρώτου Πρύτανη του Πανεπιστημίου και κάποιου προσώπου το οποίο προσωρινά, μεταβατικά θα ασκήσει κάποιες αρμοδιότητες, για να στηθεί αυτό το Πανεπιστήμιο.

Και ανέφερε ο κ. Γαλανός ότι υπήρχαν κατάλληλα πρόσωπα και δε χρειαζόταν ο Υπουργός αυτός. Ποια είναι τα πρόσωπα τα άλλα τα οποία, σύμφωνα με αυτό το Νόμο τον οποίο ψήφισε και ο κ. Γαλανός και όλοι μας εδώ μέσα, θεωρούνται κατάλληλα και πληρούν εκείνα τα προσόντα που εμείς θέσαμε και τα οποία μπορούσαν να διοριστούν σ' αυτή τη θέση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαπέτρου, νομίζω ότι είστε πολύ έξω από το θέμα, γιατί το ποια είναι τα κατάλληλα πρόσωπα δε θα το συζητήσουμε εδώ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τα κατάλληλα πρόσωπα σε συσχετισμό με τα απαιτούμενα από το Νόμο προσόντα. Και τα απαιτούμενα προσόντα τα οποία θέσαμε εδώ οδηγούν, με βάση το ποιοι κατοικούν στην Κύπρο, μόνο στον κ. Φιλίππου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τι σχέση έχουν όλα αυτά με την αναπομπή, κύριε Παπαπέτρου;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Έχουν σχέση με το γεγονός ότι επιτρέψατε στον κ. Γαλανό, γιατί ήταν εκτός θέματος, να λέει ότι υπήρχαν και άλλα κατάλληλα πρόσωπα. Κι εγώ λέω ότι δεν υπήρχαν άλλα κατάλληλα πρόσωπα.

Και θα 'θελα επίσης τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ και στο επιχείρημα ότι δεν ήταν πρόθεσή μας να αποκλείσουμε αυτό τον Υπουργό, αλλά εμείς αποκλείσαμε όλους τους Υπουργούς και προχωρήσαμε να αποκλείσουμε και όλους τους Βουλευτές. Πιστεύω, κύριοι συνάδελφοι, ότι είναι κατανοητό μεταξύ όλων μας ότι στόχος αυτού του Νόμου που ψηφίστηκε είναι να αποκλείσουμε το συγκεκριμένο Υπουργό, γιατί είναι ο συγκεκριμένος Υπουργός που πληροί τα προσόντα που θέτει ο Νόμος, είναι ο συγκεκριμένος Υπουργός που διορίστηκε σ' αυτή τη θέση και είναι αυτό το διορισμό τον οποίο θέλαμε εμείς να ακυρώσουμε. Κατά συνέπεια, επαναλαμβάνω αυτό το οποίο είπα στη συζήτηση, ότι θεωρώ αυτή την τοποθέτηση εκδικητική με στόχο να υποβαθμίσει το ρόλο του Υπουργού Παιδείας και της κυβέρνησης κατά προέκταση στη λειτουργία του Πανεπιστημίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Κύριε Γαλανέ, για να μην παρεξηγούμαστε ότι σας επιτρέπω να λέτε πράγματα εκτός θέματος, παρακαλώ να μείνετε μέσα στο θέμα της αναπομπής.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως γνωρίζετε, όταν ανοίξει ένα παράθυρο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και πρέπει να σας πω ότι ο μόνος ο οποίος μίλησε επί του θέματος της αναπομπής ήταν ο κ. Κληρίδης και κανένας άλλος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο, αλλά όταν κάποιος συνάδελφος προχωρήσει σε μια πτυχή και του επιτραπεί, τότε ένας άλλος συνάδελφος μπορεί να του απαντήσει πάνω στην ίδια πτυχή. Κι εγώ απαντούσα στα επιχειρήματα που ανέφερε ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου. Επομένως, πιστεύω ότι, παρ' όλο που αρχικά η πρόθεσή μας ήταν να μην επανέλθουμε επί της ουσίας, δυστυχώς όπως εξελίχθηκε το θέμα -και επειδή έγινε κριτική κάποιων θέσεων και ίσως και παρερμηνεία κάποιων θέσεων- είμαστε υποχρεωμένοι πλέον να απαντήσουμε, ελπίζω όσο πιο σύντομα είναι δυνατό. Οπωσδήποτε θα είμαι πολύ σύντομος.

Εκείνο το οποίο ήθελα να πω στους συναδέλφους είναι ότι ζούμε σε μικρό τόπο ευτυχώς και πιστεύουμε ότι ο λαός έχει τη δυνατότητα να κρίνει περί τίνος πρόκειται η όλη συζήτηση. Και ο λαός θα κρίνει σε ποια πλευρά βρίσκονται τα αντικειμενικά κριτήρια και σε ποια πλευρά υπάρχει ο προσωπικός χαρακτήρας και δίδεται ο προσωπικός χαρακτήρας σ' αυτό το θέμα.

Θα 'λεγα στο συνάδελφο κ. Παπαπέτρου ότι, αν ο Νόμος αυτός είχε τέτοιους περιορισμούς, που ο μόνος που πληροί τα προσόντα για τη θέση του Προέδρου είναι ο Υπουργός Παιδείας κ. Φιλίππου, είναι κρίμα τότε που υπήρξαν αυτά τα κριτήρια στη νομοθεσία, ώστε μόνο ένα άτομο σήμερα στην Κύπρο να πληροί αυτά τα προσόντα. 'Ομως θα 'λεγα και κάτι άλλο: Αν μιλούμε για πραγματική καταλληλότητα προσώπων, θα ήταν πολύ φτωχός τόπος η Κύπρος, αν ο κ. Φιλίππου ήταν ο μόνος που είναι κατάλληλος για να είναι Πρόεδρος μιας τέτοιας προπαρασκευαστικής επιτροπής. Πιστεύουμε ότι υποτιμούμε πολύ τις δυνατότητες ανθρώπων καλλιεργημένων και των γραμμάτων αυτού του τόπου και με μεγάλη πείρα, για να περιορίζουμε αυτά τα προσόντα σε ένα άτομο.

'Ομως λέχθηκε κάτι και περί καταλληλότητας από ένα πολύ αγαπητό συνάδελφο και θα 'θελα να εξηγήσω -παρ' όλο που ο ίδιος είναι αρκετά έξυπνος και αντιλαμβάνεται τι εννοούσα- ότι το ζήτημα της καταλληλότητας δεν ηγέρθη από πλευράς μου, όσον αφορά το πρόσωπο του κ. Φιλίππου, τον κ. Φιλίππου ως άτομο, αλλά όσον αφορά τον Υπουργό Φιλίππου υπό την ιδιότητά του ως Υπουργού. Και εμείς πιστεύουμε ότι υπάρχουν -και είπαμε ότι υπάρχουν-εξίσου κατάλληλα, όχι πιο κατάλληλα πρόσωπα από έναν Υπουργό, ο οποίος δεν πρέπει με κανέναν τρόπο ή οποιοσδήποτε Υπουργός να είναι Πρόεδρος μιας προπαρασκευαστικής επιτροπής ενός ανεξάρτητου Πανεπιστημίου. Και εδώ δε θα 'θελα να επαναλάβω τα πολύ εύστοχα πράγματι επιχειρήματα που ανέφερε ο κ. Κληρίδης, για να είμαστε δίκαιοι.

Επομένως πιστεύουμε ότι ξαναερχόμαστε, ξαναμπαίνουμε σ' ένα θέμα όπου, κατά τη γνώμη μας, τα προσωπικά κριτήρια δεν είναι στη δική μας πλευρά και δεν είμαι διατεθειμένος να κάμω υπαινιγμούς προς οποιαδήποτε πλευρά, γιατί υπάρχουν αυτά τα προσωπικά κριτήρια.

'Ομως, επειδή έγινε κάποια κριτική, όσον αφορά την έκφραση «θλιβερή» για το θέμα της αναπομπής, ο χαρακτηρισμός «θλιβερή συμπεριφορά» δόθηκε σ'εκείνα τα κόμματα, σ' εκείνες τις πλευρές που από την αρχή στάθηκαν εναντίον, ως θέμα αρχής, ο Υπουργός να προεδρεύει αυτής της Επιτροπής. Πιστεύω ότι ήταν πολύ δυνατή έκφραση η έκφραση «θλιβερή», επειδή όμως χρησιμοποιήθηκε, τη χρησιμοποιήσαμε κι εμείς για το θέμα της αναπομπής και της προσπάθειας να δικαιολογηθεί η θέση των αντιπάλων ή να επιτεθούν στις δικές μας θέσεις.

'Ομως και εδώ είναι σωστή η θέση ότι οι αναπομπές πρέπει να γίνονται με πολύ μεγάλη φειδώ και να στηρίζονται σε πολύ δυνατά νομικά επιχειρήματα. Και έχουμε παρατηρήσει από την ημέρα που ανέλαβε η κυβέρνηση Βασιλείου ότι η αναπομπή έχει γίνει κάτι το πολύ κοινότοπο και βρισκόμαστε ενώπιον πολύ περισσότερων, κατ' αναλογία, αναπομπών από ό,τι υπήρχαν προηγουμένως και οι οποίες απορρίπτονται, και σωστά απορρίπτονται, από πλευράς Βουλής. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει η κυβέρνηση να είναι πολύ προσεκτική, γιατί θέτει θέμα κύρους της, θέτει σε ερωτηματικό το κύρος της ίδιας της κυβέρνησης, όταν αναπέμπει θέματα με νομική επιχειρηματολογία και έρχεται η Βουλή και απορρίπτει αυτές τις αναπομπές. Σε πολλά άλλα μέρη του κόσμου η κυβέρνηση, όταν προβαίνει σε αναπομπή είναι ή για να διαφυλάξει το Σύνταγμα ή γιατί έχει προηγουμένως προβεί σε κάποιες συνεννοήσεις με τις διάφορες πλευρές της Βουλής. Εδώ η κυβέρνηση πολλές φορές χρησιμοποιεί το όπλο της αναπομπής για δημιουργία εντυπώσεων και δεν μπορεί να χρησιμοποιείται το όπλο της αναπομπής για δημιουργία εντυπώσεων. Και είναι αυτό που έγινε στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Δυστυχώς όμως πρέπει να μπούμε και σ' ένα προσωπικό σημείο. Ο κ. Υπουργός, αν επιθυμούσε πράγματι να συζητηθεί το όλο θέμα της προεδρίας σε κάποιο επίπεδο, έπρεπε να ήταν και ο ίδιος προσεκτικός με τις δικές του παρεμβάσεις να κρατηθεί σ'αυτό το επίπεδο. Και λυπούμαστε να παρατηρήσουμε ότι δεν υπήρξε προσεκτικός σε αυτό το σημείο ο κ. Υπουργός.

Τέλειωσα, κύριε Πρόεδρε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας. Είναι περί αναπομπής τούτα τα πράγματα;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απαντήσαμε σε επιχειρήματα και επί προσωπικών θεμάτων, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δυστυχώς, εκείνο το οποίο είπα προηγουμένως ισχύει. Ο μόνος ο οποίος μίλησε επί της αναπομπής ήταν ο κ. Κληρίδης και κανένας άλλος.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Επί της αναπομπής, κύριε Πρόεδρε. Πολύ ορθά έθεσε το θέμα ο κ. Κληρίδης και να μην έχουμε αυταπάτες μεταξύ μας και να μην αποφεύγουμε τις ευθύνες μας. Τα επιχειρήματα τα οποία επικαλέστηκε η κυβερνητική πλευρά για αναπομπή αυτού του νόμου ενώπιον του Σώματος δεν είναι σοβαρά. Διότι είναι σαφές ότι εκείνο που την ενδιαφέρει είναι ο συγκεκριμένος Υπουργός στη συγκεκριμένη περίπτωση. Και για τέτοιους λόγους δεν μπορεί να γίνεται η αναπομπή ενώπιον της Βουλής. Και είναι αυτό που ονομάζεται προσωπική πολιτική και όχι εκείνοι οι οποίοι θέλουν να υπεραμύνονται ορισμένων αρχών και αξιών.

Είναι γνωστό τοις πάσι, παγκόσμια παραδεκτή αρχή ακόμα και για τον τελευταίο άνθρωπο, ότι δεν μπορούν να προϊστανται ανεξάρτητων και αυτοδιοικούμενων οργανισμών Υπουργοί ή άνθρωποι της Εκτελεστικής Εξουσίας. Αυτό δεν μπορεί να το αμφισβητήσει κανένας. Για διάφορους λόγους η κυβέρνηση το έπραξε. Και ήταν καθήκον και υποχρέωση όχι μόνο των κομμάτων αλλά και αυτής της Βουλής και αυτού του Σώματος να το αντιμετωπίσει, για να προστατεύσει τους στόχους τους οποίους έθεσε για έναν ανεξάρτητο και αυτοδιοικούμενο οργανισμό. Επομένως ας μη συζητούμε ποιοι υπεραμύνονται αρχών και αξιών ή ποιοι αγωνίζονται για υπεράσπιση συγκεκριμένων ατόμων.

Γι' αυτούς τους λόγους εμείς δε δεχόμαστε καμιά μομφή, ως Δημοκρατικό Κόμμα, γιατί η θέση μας είναι σαφής και ξεκάθαρη και τασσόμαστε αυστηρά εναντίον της αναπομπής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μου εισήγηση είναι ότι, όπως εξελίσσεται αυτή η συζήτηση, τίθεται θέμα αν δυο κόμματα τα οποία μαζί αποτελούν πλειοψηφία στη Βουλή έχουν ή δεν έχουν εμπιστοσύνη στον Υπουργό Παιδείας. Αν συνεχίσουμε μ' αυτή τη συζήτηση, πιστεύω ότι θα αναγκαστούμε να τοποθετηθούμε επί ενός

θέματος το οποίο δεν είναι ενώπιόν μας. Και εισηγούμαι να θεωρηθεί η συζήτηση εξαντληθείσα.

Εγώ μάλιστα είμαι έτοιμος να κάνω δήλωση ότι η θέση την οποία παίρνει το κόμμα μου δεν έχει καμιά σχέση με το πρόσωπο του Υπουργού ή με τη θέση του Υπουργού. Αν έρθει εκείνη η στιγμή που θα νομίσω ότι είναι ακατάλληλος ο Υπουργός, θα έρθω ευθέως στη Βουλή και όχι διά του παραθύρου. Όπως όμως άρχισε η συζήτηση και εξελίσσεται, θα μείνει πολύ εκτεθειμένος ο Υπουργός, αν συνεχίσουμε να συζητούμε μ' αυτή τη βάση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, ειλικρινά πιστεύω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πάνω σε δυο σημεία. το δεύτερο προκύπτει από την αναφορά του κ. Κληρίδη. Το ένα είναι το θέμα της αναπομπής. Έχουμε ένα Σύνταγμα και λειτουργούμε βάσει αυτού. Και είναι δυνατό και πολίτες να επικαλεστούν την ανάγκη της αναπομπής κάποιου νόμου. Έτσι οφείλουμε να σεβόμαστε και την έννοια της αναπομπής. Και η υπόθεση φυσικά της τοποθέτησης της πλειοψηφίας της Βουλής είναι το δημοκρατικό της δικαίωμα και είναι υποχρέωση όλων στο τέλος να σέβονται την πλειοψηφία της Βουλής. Αλλά να μπορούμε ευθύς εξαρχής να αμφισβητούμε την έννοια της αναπομπής. Όπως δεν μπορούμε να αμφισβητούμε και τη δημοκρατική τοποθέτηση εκείνων οι οποίοι τάσσονται υπέρ της αναπομπής. Δε σημαίνει ότι προστατεύουν το κύρος της Βουλής όσοι τάσσονται εναντίον και δεν προστατεύουν το κύρος της Βουλής εκείνοι οι οποίοι τάσσονται υπέρ της αναπομπής. Έτσι απ' αυτή την άποψη νομίζω ότι το θέμα μπαίνει πάνω στη βάση της χρησιμοποίησης των συνταγματικών περιθωρίων. Αν δε μας αρέσει το Σύνταγμα, να αλλάξουμε το Σύνταγμα. Αλλά προς το παρόν εργαζόμαστε με βάση αυτό.

Ανέφερε ο κ. Κληρίδης ότι στο τέλος, όπως εξελίσσεται η συζήτηση, είναι δυσπιστία προς το πρόσωπο του Υπουργού που πάει να εξελιχτεί. Εδώ που τα λέμε υπήρχε κι αυτό το υπονοούμενο στην όλη υπόθεση και στην όλη διεργασία και όσο και να το αποκρύψουμε είναι η πραγματικότητα και θα ήταν πράγματι ευχής έργο να έβγαιναν ευθύς εξαρχής και να τοποθετούσαν αυτό το θέμα γύρω από το πρόσωπο του Υπουργού, διότι περί αυτού πρόκειται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πράγματι, κύριε Χατζηδημητρίου, κανένας δεν έθεσε θέμα προσωπικό για τον Υπουργό Παιδείας και δεν πρέπει να εκτραχύνουμε τα πράγματα.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κανένας δεν αμφισβητεί τα συνταγματικά δικαιώματα. Αλλά, αν επρόκειτο περί οδοντιατρικής, θα δεχόμουν τις ερμηνείες του έντιμου συναδέλφου. Επειδή τυγχάνει να είμαι νομικός και επειδή τυγχάνει να είμαι ένας από εκείνους που για χρόνια εργάστηκαν πάνω στο Σύνταγμα και επειδή έχω ειδικευθεί στο Συνταγματικό Δίκαιο, θα ήθελα να του πω ότι υπάρχουν ορισμένοι τρόποι χρησιμοποίησης ενός δικαιώματος και μέσα σ' αυτούς τους τρόπους είναι αυτοί που ανέλυσα όχι αυτή τη στιγμή αλλά, όπως είπα, επί προεδρίας του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, όταν έγινε η πρώτη αναπομπή και η Βουλή ακολούθησε εκείνη την τακτική.

Έρχομαι όμως στο δεύτερο θέμα. Επαναλαμβάνω τη θέση μου ότι η θέση μας δεν έχει καμιά σχέση με το πρόσωπο του Υπουργού ή την ικανότητά του. Αν όμως ο κ. συνάδελφος θέλει να μετατρέψει το θέμα σε θέμα σχετικά με το αν υπάρχει εμπιστοσύνη προς τον Υπουργό ή όχι, τότε ας γράψει θέμα, για να τοποθετηθούμε. Είναι εκτός θέματος τώρα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάντως αυτό το θέμα αυτή τη στιγμή δε θα το επιτρέψω, κύριε Κληρίδη.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μας ευχαριστεί το γεγονός ότι τελικά ο συνάδελφος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ κ. Χατζηδημητρίου, τοποθέτησε το θέμα γύρω από τα δικαιώματα των διάφορων πλευρών και όχι αρχικά, όπως ανέφερε, γύρω από τη θλιβερή συμπεριφορά εκείνων των πλευρών που πήραν αυτή τη θέση. Τώρα τοποθετείται πάνω στα δικαιώματα των πλευρών εκείνων να πάρουν τη θέση και δεχόμαστε τη δεύτερη θέση του κ. συναδέλφου που πιστεύουμε ότι είναι και η σωστή.

Όσον αφορά όμως και το θέμα το προσωπικό του Υπουργού Παιδείας που τέθηκε, πράγματι προσωπικό θέμα τέθηκε από τη στιγμή που ορισμένες πλευρές υπεράσπισαν με τόσο φανατισμό αυτό το συγκεκριμένο Υπουργό και κατηγόρησαν άλλες πλευρές, επειδή με αντικειμενικά κριτήρια -όπως πιστεύουμε-δεν υποστηρίξαμε να παραμείνει Πρόεδρος αυτής της Επιτροπής. Επομένως προσωπικό θέμα τέθηκε από εκείνους που υποστήριξαν το συγκεκριμένο αυτό Υπουργό. Και ειλικρινά πιστεύω ότι πολύ κακή υπηρεσία του έχουν προσφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Κύριε Χατζηδημητρίου, δε θα τελειώσουμε ποτέ, αν συνεχίσουμε μ' αυτή την ιστορία.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον προκύπτουν ζητήματα, είμαστε υποχρεωμένοι να συνεχίσουμε. Αναφέρθηκε ο κ. Κληρίδης στην επαγγελματική ιδιότητα του καθενός εδώ μέσα. Ελπίζω να μη χρειαστεί στην προσεχή Βουλή να χρειάζονται ορισμένα προσόντα αυτοί οι οποίοι θα μπούν μέσα στη Βουλή, διότι έχουμε την αίσθηση ότι είναι πολιτική αντιμετώπιση των πραγμάτων και τα συνταγματικά δικαιώματα της Βουλής ή του Προέδρου της Δημοκρατίας είναι εκεί δεδομένα και δεν είναι θέματα ερμηνείας, ιδιαίτερα από πλευράς ειδημόνων.

Έτσι μπορώ να πω ότι πάνω σ' αυτό το σημείο κάπως άστοχη ήταν η εκτίμηση της θέσης ανάλογα με την επαγγελματική ιδιότητα. Στο κάτω-κάτω είμαι περήφανος για το επάγγελμά μου και πιστεύω ότι ο καθένας μπορεί μέσα εδώ, ανεξάρτητα από επαγγελματική ιδιότητα, να έχει άποψη και θα πρέπει να κρίνει την άποψή του από την πλευρά της λογικότητας ή όχι των θέσεων. Πάνω στα υπόλοιπα θέματα νομίζω ότι έχουμε πει όλοι τις απόψεις μας και η Βουλή είναι ένας διάλογος, βρίσκονται όλα τα στοιχεία μπροστά στο λαό και μπορεί να κρίνει ο καθένας μας τη θέση και την τοποθέτηση του καθενός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης. Και με τον κ. Μαρκίδη, κύριοι, νομίζω ότι εξαντλείται το θέμα.

Ο κ. Ψυλλίδης θέλει να μιλήσει και ως Πρόεδρος της Επιτροπής Παιδείας που είναι νομίζω ότι πρέπει να του δώσω το λόγο.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ορισμένες απαντήσεις πιστεύω ότι είναι απαραίτητες. Δε θέλω να επεκτείνω το θέμα και δε θέλω να ταλαιπωρήσω το Σώμα. Αλλά, όταν λέχθηκε περί ανυπαρξίας κατάλληλων προσώπων, θα ήθελα απλώς να σας υποδείξω το εξής: Σύμφωνα με το νόμο που έχει ήδη ψηφίσει η Βουλή και ισχύει, ο πρώτος Πρύτανης του Πανεπιστημίου δεν μπορεί να εκλεγεί, παρά μόνο όταν συμπληρωθούν τα συμβούλια πέντε τουλάχιστο Τμημάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάλι μπαίνετε στην ουσία του θέματος, κύριε Μαρκίδη. Αυτά τα διαβάσατε από το βήμα της Βουλής.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Απαντώ σε συγκεκριμένη παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε. Και εν πάση περιπτώσει, εγώ θα ήθελα να θέσω θέμα ποια είναι η ουσία της αναπομπής. Η ουσία της αναπομπής είναι ότι ο Πρόεδρος Βασιλείου επικαλέστηκε συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους η Βουλή πρέπει να αλλάξει γνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι οποίοι δεν ευσταθούν· αυτό θέλετε να πείτε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Να πω απλώς ότι δεν ευσταθούν και να καθίσω κάτω, χωρίς να εξηγήσω για ποιο λόγο δεν ευσταθούν; Θα ήταν αυθαίρετο και πολύ αντιδημοκρατικό. Εγώ θέλω να εξηγήσω τους λόγους για τους οποίους δεν ευσταθούν με την ελπίδα ότι θα πειστεί ο λαός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να εξηγήσετε, κύριε Μαρκίδη, αλλά με το να μπαίνετε στην ουσία του θέματος και να διαβάζετε αποσπάσματα από το νόμο, δε νομίζω ότι περιορίζεστε στην αναπομπή. Μπαίνετε στην ουσία του θέματος.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να σας ρωτήσω μια απλή ερώτηση. Λέχθηκε ότι δεν υπάρχουν κατάλληλα πρόσωπα. Εγώ σας λέγω ότι κακώς λέχθηκε. Πρέπει να απαντηθεί, διότι ο κόσμος δεν ξέρει το «κακώς λέχθηκε». Υπάρχει απάντηση και πρέπει να ακούσει την απάντηση. Και εγώ επικαλούμαι τη Βουλή αν πρέπει να ακουστεί η απάντηση ή όχι. Γιατί τι έχουμε εδώ; Μονόλογο ή διάλογο;

Για να διοριστεί Πρύτανης, πρέπει να υπάρχουν τριάντα πέντε τουλάχιστον άνθρωποι ακαδημαϊκής προελεύσεως. Εδώ μιλούμε για μια εννεαμελή Διοικούσα Επιτροπή. Δηλαδή, αν έλειπε ο Υπουργός Παιδείας, μόνο οι οκτώ θα ήταν κατάλληλοι; Δεν υπάρχουν άλλοι; Τότε πώς θα βρούμε τους τριάντα πέντε για να αρχίσουμε τη λειτουργία αυτού του Πανεπιστημίου; Εφόσον εξ υποθέσεως και εξ ορισμού ο καθένας απ' αυτούς τους τριάντα πέντε θα δικαιούται και θα εδικαιούτο να ήταν μέλος αυτής της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής. Αυτή είναι η απάντηση σ' αυτό το απλό θέμα το οποίο πολύ σωστά ο Προεδρεύων του Σώματος θεώρησε ότι κακώς δεν ευσταθεί ως επιχείρημα.

Αλλά θα ήθελα να κάμω μια ερώτηση προς το Προεδρείο, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Έγινε μια αναπομπή για συγκεκριμένους λόγους που αναφέρονται

και επεξηγούνται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Απάντησα από το βήμα και είπα τις απόψεις μου σχετικά μ' αυτούς τους λόγους. Θα ήθελα να μάθω για ποιο λόγο με θεωρήσατε και με θεωρείτε ότι ήμουν εκτός θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας πω, κύριε Μαρκίδη. Διότι είναι άλλο πράγμα να ισχυρίζεται κανείς ότι ορισμένοι λόγοι αναπομπής δεν ευσταθούν για συνταγματικούς ή πραγματικούς λόγους και άλλο να διαβάζει κανείς το κείμενο του νόμου και να λέγει: «Κύριοι, υπάρχουν και άλλοι οι οποίοι έχουν τα προσόντα.» Δεν είναι αυτά τα επιχειρήματα εναντίον της αναπομπής.

Το πρώτο επιχείρημα είναι ότι πρέπει η αναπομπή να γίνεται με πολλή φειδώ. Το δεύτερο ότι δεν πρέπει, όταν διαφωνεί η Εκτελεστική Εξουσία με τη Βουλή, να κάμνει αναπομπή και το τρίτο είναι όταν υπάρχει συνταγματικό θέμα. Αυτές είναι οι βασικές αρχές πάνω στις οποίες στηρίζονται οι αναπομπές. Και ήθελα αυτά τα επιχειρήματα να ακούσω και όχι να επαναλάβω τα προβλήματα του αν πρέπει να είναι ο Υπουργός ή αν δεν πρέπει να είναι ο Υπουργός που στο κάτω-κάτω κανένας δεν είπε τίποτε εναντίον του προσώπου του Υπουργού Παιδείας, που είναι ένας λαμπρός άνθρωπος στο κάτω-κάτω.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Ελπίζω ότι εσείς, κύριε Ψυλλίδη, ως Πρόεδρος της Επιτροπής Παιδείας θα παραμείνετε μέσα στο θέμα της αναπομπής, για να μην έχουμε άλλα προβλήματα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Ελπίζω, κύριε Πρόεδρε, και δεν είχα σκοπό να μιλήσω σήμερα, διότι εκείνα τα οποία λέχθηκαν για την τροποποίηση τα είχαμε κατά κόρον συζητήσει την περασμένη φορά. Η αναπομπή έγινε με βάση εκείνα τα οποία λέχθηκαν, για να μην τα επαναλαμβάνω. Το σημείο το οποίο είναι ουσιαστικό είναι κατά πόσο το Πανεπιστήμιο θα πρέπει να παραμείνει αυτόνομο ή όχι. Και αυτό το αναγνώρισε και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας. Αυτό είναι το σημείο το οποίο θέλω να τονίσω, το οποίο είναι και πολύ σημαντικό. Ο ίδιος εισηγήθηκε ότι θα έπρεπε να κάνουμε μια τροποποίηση, έτσι που η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή να τερματίζει τις υπηρεσίες της τον Αύγουστο του 1991, δηλαδή πριν αρχίσει το Πανεπιστήμιο, γιατί ο Υπουργός δήλωσε ότι το Πανεπιστήμιο θα άρχιζε το Σεπτέμβριο του 1991.

Επομένως βλέπετε ότι και η ίδια η κυβέρνηση έρχεται με αυτή την εισήγησή της να δεχτεί ότι, για να παραμείνει αυτόνομο το Πανεπιστήμιο, θα έπρεπε να τερματιστούν οι λόγοι τους οποίους επικαλούνται οι συνάδελφοι ότι θα ακολουθούσε η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή κτλ. Επομένως φαίνεται εκ των πραγμάτων καθαρά ότι και η Εκτελεστική Εξουσία, παρά την αναπομπή, πιστεύει στο αυτόνομο του Πανεπιστημίου και ζήτησε η ίδια να ψηφίσουμε τροποποίηση που να τερματίζει τις εργασίες της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής και προπαντός του Υπουργού Παιδείας ο οποίος θα ήταν και ο πρώτος Πρύτανης του Πανεπιστημίου.

Και κάτι άλλο, για να μην υπάρχει παρεξήγηση. 'Οταν βάζαμε την τροποποίηση αυτή στον περί Πανεπιστημίου Νόμο, εμείς δεν είχαμε υπόψη μας ούτε Υπουργό Παιδείας ούτε κανέναν. Θέλαμε η Εκτελεστική και η Νομοθετική Εξουσία να είναι μακριά από το Πανεπιστήμιο. Κι αυτό είναι το πνεύμα και το γράμμα της τροποποίησης του περί Πανεπιστημίου Νόμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Έχουν ακουστεί πολύ καλές απόψεις. Θέτω τώρα το θέμα σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Άρα με 17 ψήφους υπέρ, 28 εναντίον και καμιά αποχή η αναπομπή απορρίπτεται και ισχύει ο νόμος τον οποίο ψήφισε η Βουλή.

Προχωρούμε τώρα στα επόμενα θέματα που είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 1989» και «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

Υπάρχουν δυο Εκθέσεις, αλλά υπάρχει ένα νομοσχέδιο ενώπιον του Σώματος. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει τις Εκθέσεις.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 8) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιανουαρίου 1990.

Με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, αξιότιμο Βουλευτή κ. Γλαύκο Κληρίδη,

σκοπείται η τροποποίηση της νομοθεσίας για το φόρο εισοδήματος, ώστε οποιαδήποτε εισφορά γίνεται σε πολιτικά κόμματα μέχρι £3,000 από φυσικά πρόσωπα και μέχρι £10,000 από νομικά πρόσωπα, να απαλλάσσεται από την καταβολή φόρου εισοδήματος.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, το προτεινόμενο μέτρο θεωρείται απαραίτητο από τη στιγμή που η κυβέρνηση αποφάσισε να μη συνεισφέρει οποιοδήποτε ποσό έναντι των εξόδων λειτουργίας των πολιτικών κομμάτων, ώστε να διασφαλίζεται η οικονομική ευχέρεια και αυτοτέλειά τους, παράγοντες που συνιστούν απαραίτητη προϋπόθεση για την ύπαρξη ενός δημοκρατικού πολιτεύματος.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, θεωρώντας αναγκαία την οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων, υιοθετούν ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της προτεινόμενης πρότασης νόμου, γι' αυτό και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστεράς και Σ.Κ. ΕΔΕΚ, χωρίς να διαφωνούν με την ανάγκη της οικονομικής ενίσχυσης των πολιτικών κομμάτων, τάσσονται ενάντια στις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για τους πιο κάτω λόγους:-

(α) Ο Πρόεδρος και το Μέλος της Επιτροπής κ. Ντ. Κωνσταντίνου και Π. Δίγκλης δήλωσαν ότι η Κοινοβουλευτική τους Ομάδα θεωρεί τα προτεινόμενα ποσά που θα απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος ως υπερβολικά, γι' αυτό και θα εισηγηθούν τη μείωση των ποσών αυτών κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον του Σώματος.

(β) Το Μέλος της Επιτροπής κ. Τ. Χατζηδημητρίου δήλωσε ότι η Κοινοβουλευτική του Ομάδα, ως θέμα αρχής, τάσσεται ενάντια στις πρόνοιες και τη φιλοσοφία του προτεινόμενου νόμου, γιατί η οικονομική ενίσχυση των κομμάτων θα πρέπει να αντιμετωπιστεί στα πλαίσια μιας γενικότερης θεσμικής αντίκρισης με τη μορφή χρηματοδότησης των κομμάτων από το κράτος και όχι με τη μορφή μεμονωμένων φορολογικών απαλλαγών.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων των Μελών της η Επιτροπή εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της προτεινόμενης πρότασης νόμου, οι πρόνοιες της οποίας έχουν ενσωματωθεί στις διατάξεις άλλου νομοσχεδίου που τροποποιεί τη νομοθεσία για το φόρο εισοδήματος, για το οποίο έχει ήδη κυκλοφορήσει ξεχωριστή Έκθεση της Επιτροπής.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Η ξεχωριστή Έκθεση, κύριε Πρόεδρε, είναι η ακόλουθη:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Παύλος Δίγκλης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία, είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για το φόρο εισοδήματος για να παραταθεί η προθεσμία μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1989 για την κανονιστική ρύθμιση του θέματος του συμψηφισμού των ζημιών στην περίπτωση ιθυνουσών και εξαρτημένων εταιρειών.

Η Επιτροπή συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού η προαναφερόμενη προθεσμία παραταθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου. Οι πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου έχουν ενσωματωθεί στις διατάξεις σχετικής πρότασης νόμου για τροποποίηση της ίδιας νομοθεσίας για την οποία έχει ήδη κυκλοφορήσει άλλη 'Εκθεση της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι για να αγορεύσω, αλλά για να κάμω μια παρατήρηση. Αναφέρθηκε στην 'Εκθεση «ο αξιότιμος κ. Γλαύκος Κληρίδης». Η ορολογία που χρησιμοποιείται στη Βουλή είναι «ο Βουλευτής» ή «ο έντιμος Βουλευτής».

Ουδέποτε χρησιμοποιείται ο όρος «αξιότιμος Βουλευτής». Είναι «έντιμο Μέλος της Βουλής» ή «έντιμος Βουλευτής».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ούτε το «έντιμε Πρόεδρε» έχω χρησιμοποιήσει ούτε το «έντιμοι κύριοι συνάδελφοι», γιατί πιστεύω πως είναι καιρός, αν χρειαστεί και με νόμο, να καθιερώσουμε ότι και στη δημοκρατία τη δική μας απλώς η προσφώνηση «κύριε» είναι αρκετή, όπως ισχύει και σε άλλες χώρες του κόσμου και ιδιαίτερα στη μεγαλύτερη χώρα του κόσμου, την Αμερική, όπου η προσφώνηση του Προέδρου της με το «κύριε Πρόεδρε» θεωρείται ικανοποιητική.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει στην πολυκομματική δημοκρατία και συντάσσεται με κάθε πρωτοβουλία για ενίσχυσή της. Εμείς πιστεύουμε ότι ισχυρά πολιτικά κόμματα και καλά οργανωμένα πολιτικά κόμματα αποτελούν εχέγγυα της δημοκρατίας και ασφαλή βάθρα του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Είναι γνωστές σε όλους μας οι τεράστιες οικονομικές δυσκολίες που αντιμετώπισαν και αντιμετωπίζουν τα πολιτικά κόμματα της Κύπρου στην πορεία τους και στη λειτουργία τους. Και είναι γνωστά τα τεράστια έξοδα που απαιτούνται έστω και για στοιχειώδη λειτουργία των κομμάτων. Τα κόμματα δεν μπορούν και δεν επιτρέπεται για εξασφάλιση των αναγκαίων οικονομικών τους

πόρων να υποθηκεύουν είτε τις θέσεις τους είτε την πολιτική τους σε άτομα ή οργανισμούς ή συμφέροντα ούτε και είναι επιτρεπτό να εξαρτώνται από τέτοιους παράγοντες στην πορεία τους για εκπλήρωση της υψηλής αποστολής τους μέσα στη δημοκρατία.

Ο Ναπολέων ο Μέγας, κύριε Πρόεδρε, συνήθιζε να λέει: «Για να κάμω πόλεμο, χρειάζομαι τρία πράγματα: 1) Χρήματα, 2) Χρήματα, 3) Χρήματα.» Και είναι γνωστό επίσης το του Δημοσθένους επιγραμματικό: «Δει δη χρημάτων, ω άνδρες Αθηναίοι.»

Ο πολιτικός μας κόσμος ομόφωνα, τα πολιτικά κόμματα, η Βουλή ομόφωνα αξιούν ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων. Αξιούν χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων από την ίδια την πολιτεία. Και όμως η Εκτελεστική Εξουσία κωφεύει στο δίκαιο αυτό αίτημα. Και είναι ανεξήγητη η θέση της. Και αν κατ' ιδίαν είναι εξηγημένη, είναι παρεξηγημένη εξήγηση. Η εξήγηση που δίνει κατ' ιδίαν είναι επιλήψιμη και απαράδεκτη.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Μπροστά στην απαράδεκτη αυτή αρνητική στάση της Εκτελεστικής Εξουσίας ο Δημοκρατικός Συναγερμός αναγκάστηκε και διά του Προέδρου του κατέθεσε πρόταση νόμου με την οποία σκοπείται η τροποποίηση της νομοθεσίας για το φόρο εισοδήματος, ώστε οποιαδήποτε εισφορά γίνεται σε πολιτικά κόμματα μέχρι £3,000 από φυσικά πρόσωπα και μέχρι £10,000 από νομικά πρόσωπα να απαλλάσσεται από την καταβολή φόρου εισοδήματος. Και σωστά τονίζεται ότι το προτεινόμενο μέτρο θεωρείται απαραίτητο από τη στιγμή που η κυβέρνηση αποφάσισε να μη συνεισφέρει οποιοδήποτε ποσό έναντι των εξόδων λειτουργίας των πολιτικών κομμάτων, ώστε να διασφαλίζεται η οικονομική ευχέρεια και αυτοτέλειά τους, παράγοντες που συνιστούν απαραίτητη προϋπόθεση για την ύπαρξη ενός δημοκρατικού πολιτεύματος.

Δεν είναι δημοκρατικά η πιο ορθόδοξη θέση και τρόπος για χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων. Αλλά αναγκαζόμαστε να προσφύγουμε στη λύση αυτή, γιατί αντιμετωπίσαμε την αρνητική στάση της Εκτελεστικής Εξουσίας. Ήταν ιδιοτροπία των πολιτικών κομμάτων της Κύπρου το αίτημα για χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων; Η απάντηση είναι όχι. Πολιτισμένες χώρες του κόσμου ακολουθούν το θεσμό χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων. Και αναφέρω ορισμένες από αυτές: Αυστρία, Γαλλία, Ομόσπονδη Δημοκρατία της Γερμανίας, Ιταλία, Λιχτενστάιν, Ελλάδα, Νορβηγία, Πορτογαλία, Σουηδία, Ελβετία, Ισπανία. Όλες αυτές οι χώρες χρηματοδοτούν τα πολιτικά κόμματά τους και ενισχύουν με αυτό τον τρόπο τη λειτουργία της δημοκρατίας στα δικά τους γεωγραφικά πλαίσια.

Τα μονοκομματικά κράτη, κύριε Πρόεδρε, χρηματοδοτούσαν απλόχερα το ένα και μόνο κόμμα που αναγνώριζαν και διατήρησαν για δεκαετίες ολόκληρες τον ολοκληρωτισμό. Οι πολυκομματικές δημοκρατίες έχουν χρέος να χρηματοδοτήσουν τα πολιτικά κόμματα που λειτουργούν στις χώρες τους, για να διατηρήσουν τη δημοκρατία.

Πορευόμαστε, κύριοι συνάδελφοι, προς την Ευρώπη. Η φωνή της Ευρώπης αταλάντευτη και στεντόρεια διατρανώνει την πίστη στην πολυκομματική δημοκρατία. Όταν σήμερα το μήνυμα από την ίδια τη Μόσχα, που ήταν το κέντρο που δίδαξε και στήριξε το μονοκομματισμό στον 20ό αιώνα, όταν έρχεται, λέω, από τη Μόσχα το μήνυμα «όχι πια στο μονοκομματισμό», έχουμε χρέος εμείς εδώ να στηρίξουμε την πολυκομματική δημοκρατία.

Ειπώθηκε ότι η χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της πολυκομματικής δημοκρατίας. Υιοθετούμε αυτή τη θέση και αποδεικνύουμε την πίστη μας σ' αυτή με το να ψηφίσουμε την πρόταση νόμου που έχει καταθέσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν πρόκειται να αναφερθώ στο Ναπολέοντα ούτε και να κάμω διάλεξη για την ανάγκη χρηματοδότησης των κομμάτων και ούτε χρειάζεται να κάμω αναφορά στις χώρες που εφαρμόζουν αυτό το πράγμα και στη Μόσχα. Και ο λόγος είναι απλός: Σ' αυτό το Σώμα δεν υπάρχει κανένας και κανένα κόμμα που να διαφώνησε με αυτή την αρχή.

'Ολοι συμφωνούμε και λέγεται και στην 'Εκθεση ότι θα πρέπει τα κόμματα να έχουν οικονομικούς πόρους, για να λειτουργούν και να εξυπηρετείται η δημοκρατία σ' αυτό τον τόπο. Εδώ δεν υπάρχει διαφορά. Εκεί που προέκυψε η διαφορά είναι από πού τα κόμματα να παίρνουν τους χρηματικούς αυτούς πόρους. Και εδώ είναι που βρίσκεται η διαφορά και το πρόβλημα.

Ποια είναι η εισήγηση που γίνεται; Η εισήγηση που γίνεται είναι: Απαλλαγή για εισφορά από άτομα μέχρι £3,000 το χρόνο και ανεξάρτητα από το εισόδημά τους και από εταιρείες μέχρι £10,000 ανεξάρτητα από τα κέρδη τους. Δηλαδή θα μπορούσε τα κέρδη τους να ήταν £12,000 και να φαίνεται ότι τις £10,000 τις έδωσαν σε κάποιο συγκεκριμένο κόμμα ή σε κάποια συγκεκριμένα κόμματα και κατά συνέπεια για τις δέκα αυτές χιλιάδες λίρες δε θα πληρώσουν φόρο είτε πράγματι έδωσαν αυτές τις £10,000 σε κόμματα είτε έδωσαν λιγότερα, αλλά πήραν απόδειξη ψηλότερη. Και για ιδιώτες, ένας, άσχετα αν έχει £5,000 το χρόνο εισόδημα, αν έχει απόδειξη ότι έδωσε τις £3,000 σε κάποιο κόμμα, δε θα πληρώσει φόρο εισοδήματος.

'Εχω τη γνώμη ότι η μορφή που έχει επιλεγεί είναι τέτοια, που δεν εισάγει απλώς τη χρηματοδότηση των κομμάτων, αλλά εισάγει στο φορολογικό μας σύστημα τη φοροαποφυγή σε όλη την έκτασή της.

Κατά συνέπεια είναι γι' αυτούς τους ουσιαστικούς λόγους που η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, ενώ αρχικά προσανατολιζόταν στο να μειώσει τους συντελεστές, τώρα, μελετώντας πιο βαθιά το θέμα, έχει καταλήξει στην απόφαση ότι θα ταχθούμε ενάντια σ' αυτή τη μορφή της χρηματοδότησης των κομμάτων. Διότι είναι πίστη μας ότι η εισαγωγή αυτής της μορφής χρηματοδότησης των κομμάτων θα οδηγήσει σε μεγάλη φοροαποφυγή και έχουμε τη γνώμη ότι είναι προτιμότερο να μην εγκριθεί η νομοθεσία αυτή και να γίνουν συσκέψεις με την Εκτελεστική Εξουσία, για να βρούμε καταλληλότερες μορφές και τρόπους για την ενίσχυση των κομμάτων.

Για τους λόγους αυτούς που έχω εκθέσει η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα καταψηφίσει το σχετικό νομοσχέδιο, όχι γιατί διαφωνεί με την ουσία αναφορικά με τη χρηματοδότηση των κομμάτων, αλλά γιατί διαφωνεί με τη μορφή που έχει επιλεγεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε ένα από τα πιο κρίσιμα θέματα, το θέμα λειτουργίας των κομμάτων και της ίδιας της δημοκρατίας. Γιατί μπορεί όλοι να μιλούμε εναντίον των κομμάτων, μπορεί όλοι να βρίσκουν ψεγάδια στα κόμματα, στη λειτουργία τους, στον τρόπο αντιμετώπισης των προβλημάτων ή και στη συμπεριφορά τους ακόμα στη δημόσια ζωή. Όμως δημοκρατία χωρίς κόμματα είναι αδιανόητη. Συζητούμε επίσης σήμερα σ' αυτή την αίθουσα ένα θέμα πάνω στο οποίο -όπως τόνισε και ο κ. Κωνσταντίνου- δεν αντιδικούμε. Είναι ένα κοινό πρόβλημα και πρέπει μ' αυτό το σκεπτικό -είτε συμφωνούμε είτε διαφωνούμε με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου-με αυτό το κριτήριο να αντιμετωπίσουμε το θέμα. Είναι ένα πρόβλημα που αφορά τα κόμματα, αλλά αφορά και τον κάθε πολίτη, αφορά και το κράτος.

Έτσι με αυτό το σκεπτικό μπορώ να πω ότι υπάρχουν ορισμένα πράγματα που πρέπει να λεχθούν, τουλάχιστο για διαφωτιστικούς λόγους, προς το λαό. Για να λειτουργήσουν τα κόμματα, χρειάζονται χρήματα, στέγη, ενοίκια, τεχνικά μέσα, γραφομηχανές, έντυπο υλικό, υπαλληλικό προσωπικό και ακόμα περισσότερο, πέραν αυτών των στοιχείων, χρειάζονται εμπειρογνώμονες, μελέτες, στοιχεία, γιατί όσο γίνεται πιο πολύπλοκη η κοινωνία, τόσο πιο ουσιαστικός και σοβαρός γίνεται και ο ρόλος των κομμάτων που βρίσκονται αντιμέτωπα με πολλά και μεγάλα προβλήματα.

Για παράδειγμα, δεν είναι δυνατό να τοποθετηθεί κανένας στα άμεσα θέματα που έχουμε αυτή τη στιγμή στη Βουλή, όπως το φορολογικό σύστημα που προτείνει η κυβέρνηση ή και πολλά άλλα πολύ σοβαρά νομοσχέδια, χωρίς να μελετηθούν διεξοδικά από τα κόμματα. Και φυσικά μια τέτοια δουλειά, μια τέτοια παραγωγή δε συγκρίνεται με κανενός είδους είσπραξη. Είναι μόνο δαπάνες η λειτουργία των κομμάτων.

Επίσης ένα άλλο πολύ κρίσιμο σημείο που συνδέεται με το ίδιο το εθνικό μέλλον του τόπου είναι το θέμα της διεθνούς δραστηριότητας των κομμάτων. Τα κόμματα συμμετέχουν στις διάφορες διεθνείς οργανώσεις. Έχουν ένα ρόλο πολλές φορές μεγαλύτερο κι απ' αυτόν του Υπουργείου Εξωτερικών. Συνδέονται με διεθνείς οργανισμούς. Είναι υποχρεωμένα να βρίσκονται εκεί, για να προβάλλουν την εθνική υπόθεση. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ μετέχει στη Σοσιαλιστική Διεθνή. Σήμερα ο Πρόεδρος του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ και Πρόεδρος της Βουλής πήγε στη συνεδρίαση της Συνομοσπονδίας των Σοσιαλιστικών Κομμάτων της Ευρώπης στην οποία ανήκουν όλες οι χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας -που τώρα έγινε μέλος- στην οποία θα βρίσκεται όλη η ηγεσία της Ευρώπης, για να δώσει την κυπριακή παρουσία, γι' αυτό απουσιάζει από τη σημερινή συνεδρία της Βουλής. Για να ακουστεί το κυπριακό πρόβλημα. Συνδέεται το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ με άλλες περιφερειακές οργανώσεις του αδέσμευτου χώρου. Έχει έναν τέτοιο πλούτο διεθνών σχέσεων που δεν του παρέχουν κομματικό αντίκρισμα. Παρέχουν όμως εθνικό αντίκρισμα και χρειάζεται μέσα, για να ανταποκριθεί προς αυτή την κατεύθυνση και θα έπρεπε για τη διευκόλυνση μιας τέτοιας δραστηριότητας όχι μόνο να παρέχονται χρήματα αλλά και υπαλληλικό προσωπικό ακόμα και στο βαθμό που θα ήταν δυνατό και με αποσπάσεις και από την ίδια τη δημόσια υπηρεσία, όπου θα ήταν δυνατό, προπαντός μετά την ψήφιση του νέου νόμου για τη δημόσια υπηρεσία.

Ήταν σωστή η ψήφιση του νόμου που είχαμε κάμει πριν από λίγο καιρό για την καταγραφή της περιουσίας των κομμάτων. Και αναφέρθηκε επίσης η

επιχειρηματολογία για τη χρηματοδότηση των κομμάτων στις διάφορες χώρες και δε θα επανέλθω. Μόνο θα αναφέρω δυο σημεία: Χρηματοδότηση των κομμάτων σημαίνει γνωστοποίηση όλων αυτών των ευαίσθητων στοιχείων στο λαό. Σημαίνει δημόσιο έλεγχο των ίδιων των κομμάτων. Σημαίνει δημοσίευση των προϋπολογισμών των κομμάτων. Σημαίνει έλεγχο της οικονομικής λειτουργίας των κομμάτων, από πού και τι εισπράττουν, και όλα αυτά πρέπει να παραδίδονται στο δημόσιο έλεγχο.

Ζούμε στην εποχή της δημοκρατίας, του ελέγχου, της διαφάνειας και αυτό θα πρέπει να εφαρμοστούν σ' όλη την έκταση μέσα στην κομματική ζωή. Η πρόταση νόμου έχει φυσικά αυτό το σκοπό. Αντιλαμβανόμαστε το πνεύμα και σεβόμαστε τις προθέσεις των εισηγητών. Στηρίζεται στην άρνηση της κυβέρνησης να χρηματοδοτήσει τα κόμματα. Ενώ λοιπόν συμφωνούμε με το σκεπτικό, έχουμε κάποιες σοβαρές επιφυλάξεις για τις συγκεκριμένες πρόνοιες. Αναλύθηκαν προηγουμένως από τον κ. Κωνσταντίνου και όλοι αυτοί οι φόβοι και οι έγνοιες είναι δυνατό να υπάρχουν. Διότι, ενώ η πρόθεση όλων μας είναι η ενίσχυση και η ικανοποίηση του τρόπου λειτουργίας των κομμάτων, πιθανόν να μην είναι τόσο αγαθές οι προθέσεις των χρηματοδοτών. Ενώ σήμερα η εισφορά, έστω η μικρή ή μεγάλη εισφορά, την οποία μπορούμε να έχουμε μέσα σ' ένα κόμμα από διάφορες πηγές από τις οποίες είναι δυνατό να εξασφαλίσουμε κάποια συνδρομή έχει το στοιχείο της εθελοντικής εισφοράς, αύριο θα έχει το στοιχείο του υπολογισμού, του οφέλους, του ελατηρίου, ελατηρίου αλλότριου προς την εξυπηρέτηση των δημόσιων αναγκών και της δημοκρατικής λειτουργίας των κομμάτων.

Και σίγουρα δεν είναι στόχος και επιδίωξη κανενός κόμματος η ενθάρρυνση του υπολογισμού ή η δημιουργία συνθηκών, ώστε να αποκομίζει οποιοσδήποτε όφελος σε βάρος του δημοσίου. Αυτό δεν μπορεί να είναι η πρόθεση κανενός κόμματος. Εμείς ως κόμμα είχαμε πάντα και μια πρόσθετη επιφύλαξη πάνω στο θέμα των κινήτρων. Και αυτό είναι ένα πρόσθετο κίνητρο. Λέγαμε πάντοτε ότι τα κίνητρα, εκεί προπαντός και όπως δόθηκαν, ωφέλησαν όχι την οικονομία, αλλά κάποιους οι οποίοι επωφελούνταν απ' αυτή τη φοροαπαλλαγή. Φοβούμαστε ότι και σ' αυτή την περίπτωση οδηγούμαστε σε μια κατάσταση όπου θα είναι δυνατό να αναφερόμαστε σε άγνωστο ποσό χρημάτων που είναι δυνατό να βλάψουν τα δημόσια οικονομικά.

Κι αυτό δεν το λέγω για τους συναδέλφους που υποστηρίζουν ή που προτείνουν. Το λέγω προς την πλευρά της κυβέρνησης, προς τη μυωπική αντίληψη της κυβέρνησης που δεν έχει αναλάβει τις ευθύνες της και δε σκέφτεται, όπως σκέφτονται όλες οι δημοκρατικές χώρες -και αυτή τη στιγμή ακόμα και οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης που μπαίνουν στον πολυκομματισμό το πρώτο πράγμα το οποίο λογάριασαν είναι η χρηματοδότηση των κομμάτων-ότι δεν μπορεί διαφορετικά να λειτουργήσει η δημοκρατία. Έτσι η κυβέρνησή μας, αντί να δει αυτό το σημείο και να έρθει να πάρει μια πολιτική απόφαση, μας υποχρεώνει να σκεφτούμε διάφορους τρόπους. Και δε μεμφόμαστε κανέναν ούτε τους εισηγητές της πρότασης. Παρ' όλο που διαφωνούμε, πιστεύουμε ότι με τον προβληματισμό μας συμβάλλουμε στη δημιουργία συνθηκών κοινής αντιμετώπισης του προβλήματος.

Αν η κυβέρνηση πραγματικά ενδιαφέρεται για τη διάσωση των δημόσιων οικονομικών, έχει ακόμα περιθώριο να το λογαριάσει. Υπάρχει όμως και κάτι άλλο. Αν αφήσουμε να λειτουργήσει η πρόταση νόμου, όπως κατατέθηκε, θα

σημαίνει ότι κάποια κόμματα τα οποία είναι δυνατό να συνδέονται με κεφαλαιούχους ή κάποιο κόμμα το οποίο μετέχει άμεσα στην εξουσία, αυτό το κόμμα θα εξασφαλίζει χρηματοδότηση άμεσα, κατευθείαν, μεγάλη, φανερή και με φοροαπαλλαγή. Τεράστια χρηματοδότηση! Αν υπάρχει ένα άλλο κόμμα που δε συνδέεται με κεφαλαιούχους, σίγουρα δε θα καρπώνεται τίποτα από μια τέτοια προοπτική και φυσικά, αν το κόμμα δεν είναι και του μεγέθους που θα μπορεί να έχει κυβερνητικές εύνοιες, θα στερείται εντελώς εσόδων. Έτσι θα έχουμε μια άνιση μεταχείριση των κομμάτων και άνιση μεταχείριση των πολιτών. Διότι ο πολίτης ο πλούσιος θα μπορεί να φοροαποφεύγει. ο πολίτης ο φτωχός, ο οποίος δε θα έχει λόγο ή δε θα μπορεί να προσφέρει χρήματα στα κόμματα, δε θα μπορέσει να ωφεληθεί απ' αυτό το μέτρο το οποίο παρουσιάζεται γενικό. Έτσι κινδυνεύουν τα δημόσια οικονομικά, κινδυνεύει η ίδια η πολιτική ζωή, η δημόσια ζωή, κινδυνεύουν τα ίδια τα κόμματα στο τέλος από το ανεξέλεγκτο και το ακαθοδήγητο.

Δε θα μείνουμε μόνο στην άρνηση και την κριτική. Έχουμε και πρόταση συγκεκριμένη. Η πρότασή μας είναι η εξής: Επαναφέρουμε σήμερα την πρόταση για ενίσχυση των κομμάτων από την κυβέρνηση. Και θα αναφερθώ και στην πρόταση που υπέβαλε στην περασμένη συνεδρίαση ο κ. Κληρίδης και επαναλήφθηκε και σήμερα το πρωί στη συνεδρίαση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων: Να μην προχωρήσουμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου, για να ξανασυζητήσουμε με την κυβέρνηση, να της δώσουμε την ευκαιρία, αν είναι δυνατό, να αλλάξει γνώμη. Παρόμοια ήταν και η πρόταση του κ. Κωνσταντίνου.

Και μια ακόμα πρόσθετη πρόταση: Αν τυχόν η κυβέρνηση δε θελήσει να δεχτεί επανασυζήτηση του θέματος, που είναι και προς όφελος των δημόσιων οικονομικών και προς όφελος της δημοκρατίας και προς όφελος της σωστής λειτουργίας των κομμάτων, τότε έχω να καταθέσω ακόμα μια πρόταση: Να ιδρυθεί κοινό ταμείο. Όποιος επιχειρηματίας θέλει να καταθέτει χρήματα για τη δημόσια ζωή να τα καταθέτει σε ένα κοινό ταμείο με μια διαχειριστική επιτροπή η οποία να κατανέμει τα χρήματα με βάση συγκεκριμένους κανόνες και κανονισμούς σε όλα τα κόμματα, ώστε να μη γίνεται η σχέση πολίτη και κόμματος σχέση πελάτη και αφεντικού ή πελάτη και ωφελουμένου από την παροχή. Να μη δημιουργείται άμεση σχέση μεταξύ εκείνου που προσφέρει και του κόμματος το οποίο λαμβάνει, ώστε να μην μπορεί κανένας να πει οτιδήποτε για κανένα από τα κόμματα της Βουλής.

Επαναλαμβάνω την πρότασή μου. Πρώτο, επανασυζήτηση με την κυβέρνηση με την ελπίδα ότι είναι δυνατό να αναθεωρήσει την άποψή της και δεύτερο, αν θα προχωρήσουμε, υποβάλλω την πρόταση, που θα μπορέσει να τη μελετήσει και η Βουλή και η Επιτροπή, αν είναι δυνατό να δημιουργηθεί κοινό ταμείο γι' όλα τα κόμματα ανεξαιρέτως με ειδική διαχειριστική επιτροπή και να τεθούν οι κανόνες λειτουργίας ενός τέτοιου ταμείου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να κάμω μια κατηγορηματική δήλωση πριν μπω στο θέμα. Αν η κυβέρνηση είναι έτοιμη να επανεξετάσει το θέμα της επιχορήγησης των κομ-

μάτων, θέμα το οποίο εγείραμε εμείς πρώτοι, είμαστε έτοιμοι να αποσύρουμε αυτή τη νομοθεσία την οποία θα ψηφίσουμε σήμερα οπωσδήποτε, διότι εμείς τουλάχιστον έχουμε πειστεί ότι η κυβέρνηση με κανέναν τρόπο -και θα το εξηγήσω στη συνέχεια- δε θέλει να επιχορηγήσει τα κόμματα, γιατί έχει τους λόγους της, και θα αναφέρω ποιοι είναι αυτοί οι λόγοι.

Όμως δεν πρόκειται να μπούμε εμείς σε πανηγυρικό για την κομματική ζωή, για τον πολυκομματισμό, ότι τα κόμματα είναι οι τροχοί της δημοκρατίας, πράγμα το οποίο πιστεύουμε, διότι ζούμε αυτό τον πολυκομματισμό, ζούμε αυτή την ευρωπαϊκή δημοκρατία, πορευόμαστε μετά βασιλικών εμποδίων προς την Ευρώπη, «βασιλειακών,» θα έλεγα, εμποδίων προς την Ευρώπη, επομένως όλα αυτά περί Ναπολέοντα και Δημοσθένη είναι ωραία, αλλά δεν είναι το θέμα που συζητούμε σήμερα. Σίγουρα τα κόμματα πρέπει να έχουν τις δυνατότητες και να τα επιχορηγεί η κυβέρνηση, διότι δημοκρατία χωρίς ύπαρξη κομμάτων δεν μπορεί να υπάρξει. Επομένως δε χρειάζεται να λεχθούν περισσότερα.

Όμως αυτή η νομοθεσία την οποία σήμερα ψηφίζουμε, και θα ψηφίσουμε σήμερα μαζί με το Δημοκρατικό Συναγερμό, είναι μια λύση ανάγκης, διότι έχουμε εξαντλήσει όλες τις προσπάθειές μας προς την πλευρά της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Λέχθηκε από συναδέλφους για την ανάγκη συσκέψεων με την Εκτελεστική Εξουσία. Με τον ίδιο τον Πρόεδρο, τον κ. Βασιλείου, έγιναν συσκέψεις επανειλημμένες και ο κ. Βασιλείου μας είπε ξεκάθαρα: «Δεν επιθυμώ να επιχορηγήσω τα κόμματα». Έγιναν και υπαινιγμοί όπως: «Δε θέλουμε να επιχορηγήσουμε το άλφα κόμμα ή το βήτα κόμμα, το ΔΗ.ΚΟ. φερ' ειπείν, διότι προβαίνει σε αντιπολίτευση, κι εγώ θα δυναμώσω τα κόμματα που με αντιπολιτεύονται;» Περίπου κάτι τέτοια λέχθηκαν.

Λέχθηκε επίσης: «Κοιτάξτε να τελειώνουμε με τη φορολογική μεταρρύθμιση και μετά να δούμε αν θα επιχορηγηθούν τα κόμματα.» Με άλλα λόγια λέχθηκε και κάποιος εκβιασμός: «Περάστε μου εκείνα που θέλω, τα της φορολογικής μεταρρύθμισης, και να κάμουμε τη σπατάλη, τη μεγάλη σπατάλη της επιχορήγησης των κομμάτων.» Και η επιχορήγηση που ζητήθηκε, για να είμαστε ειλικρινείς και να ακούσει ο λαός, δεν ανέρχεται σε εκατομμύρια, μιλούμε για μισό εκατομμύριο το οποίο ζητήθηκε για ένα χρόνο για όλα τα κόμματα. Αυτό ζητήθηκε, για να υπάρχει τουλάχιστον η ελάχιστη δυνατότητα στα κόμματα να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, ιδιαίτερα εκείνα τα κόμματα τα οποία δεν έχουν ούτε εταιρείες ούτε άλλες δυνατότητες εκτός από τις εισφορές.

Όμως, τίθενται μερικά ερωτηματικά κατά πόσο είναι σωστή η προσέγγιση ενός Προέδρου της Δημοκρατίας ο οποίος θέλει να ονομάζεται ανεξάρτητος και Πρόεδρος όλων των Κυπρίων και κατά πόσο αυτή η άρνηση συνάδει με κάποιους κανόνες δημοκρατίας ή αν κατά βάθος υπάρχει μια τάση μονοκομματισμού σ' αυτή την αντιμετώπιση των θεμάτων από τον κ. Βασιλείου. Και είναι λυπηρός ο τρόπος ο χλευαστικός με τον οποίο αντιμετώπισε το θέμα της επιχορήγησης των κομμάτων, διότι υπάρχει εδώ, πολύ λυπούμαι, και μια τάση από πλευράς του Προέδρου της Δημοκρατίας και της κυβέρνησης υποτίμησης και της Βουλής και των εν τη Βουλή κομμάτων. Και επαναλαμβάνω ότι είναι λυπηρό. Αν μάλιστα αυτές οι εντυπώσεις δεν είναι απόλυτα σωστές, είναι στο χέρι της Εκτελεστικής Εξουσίας να μας αποδείξει- ότι δεν είναι έτσι τα πράγματα και να τρέξει να αντιμετωπίσει σωστά το πρόβλημα αυτό και η σωστή αντιμετώπιση είναι αυτή

που γίνεται σε πολλές άλλες χώρες της Ευρώπης και του κόσμου, η επιχορήγηση με κάποια σωστά κριτήρια των κομμάτων στη Βουλή.

Λέχθηκαν όμως και κάποια επιχειρήματα περί φοροαποφυγής, φοροδιαφυγής, φοροαπαλλαγής και παρόμοια. Σίγουρα υπάρχουν πολλοί τρόποι οποιοσδήποτε να παραβεί και να παραβιάσει νομοθεσίες. Αν όμως θα πρέπει να επηρεαζόμαστε κατά την ψήφιση ενός νόμου, επειδή πιθανόν να υπάρξει κάποτε από κάποιους κάποια φοροαποφυγή ή φοροδιαφυγή ή φοροαπαλλαγή, τότε πολλοί νόμοι που έχουμε ψηφίσει τα τελευταία χρόνια θα πρέπει να επανεξεταστούν. Επομένως αυτό το επιχείρημα δεν είναι σωστό. Εξάλλου, αφού για τα φιλανθρωπικά ιδρύματα ισχύουν παρόμοιες πρόνοιες και μάλιστα δεν υπάρχει περιορισμός στα φιλανθρωπικά ιδρύματα, όπως υπάρχει εδώ, στο θέμα των εισφορών, για τα κόμματα, θα πρέπει τότε να πιστέψουμε ότι όλα τα φιλανθρωπικά ιδρύματα προχωρούν σε φοροαποφυγή ή σε φοροδιαφυγή και ότι δεν υπάρχει φιλανθρωπική πλέον εκδήλωση σ' αυτό τον τόπο που να μην είναι τρόπος φοροαποφυγής.

Αλλά και κάτι άλλο. Οι συνάδελφοι, και δε θέλω να αναφερθώ συγκεκριμένα και δε θέλω να αρχίσω πάνω σ' αυτό το θέμα μια συζήτηση με τους συναδέλφους, αλλά είναι αυτή τη γνώμη την οποία έχουν για τα κόμματα, ότι δηλαδή τα κόμματα είναι επιρρεπή, τα κόμματα τα οποία έρχονται να χτυπήσουν τη φοροαποφυγή εδώ με διάφορες νομοθεσίες, τα κόμματα είναι επιρρεπή προς αυτή την κατεύθυνση; Τα κόμματα θα συνδράμουν με αυτή τη νομοθεσία προς αυτή την κατεύθυνση; Είναι λυπηρό πράγματι αν υπάρχουν συνάδελφοι οι οποίοι υπαινίσσονται ότι υπάρχουν τέτοιες προθέσεις μέσα στα κόμματα ή ότι τα κόμματα θα προχωρήσουν προς τέτοιες κατευθύνσεις.

Επομένως, τελειώνοντας θέλω να τονίσω ότι η στάση της κυβέρνησης και της Εκτελεστικής Εξουσίας στο θέμα της χρηματοδότησης των κομμάτων ήταν και παραμένει απαράδεκτη. Και αυτή η λύση είναι μια λύση ανάγκης η οποία δίδει την ευκαιρία σε κάποια κόμματα να επιβιώσουν με βάση αντικειμενικά κριτήρια. Όσον αφορά την εισήγηση για ένα γενικό ταμείο, είναι ωραία η εισήγηση, αλλά δεν πρόκειται να βάλει κανένας σ' αυτό το γενικό ταμείο, διότι ο καθένας ο οποίος θέλει να εισφέρει, φερ' ειπείν για την ΕΔΕΚ, θα θέλει να ξέρει ότι τα λεφτά που δίδει πάνε στο κόμμα του και όχι στα κόμματα τα οποία είναι αντίπαλα του δικού του. Είναι μια βασική θεώρηση του θέματος ότι ο καθένας θέλει να ξέρει πού παν τα χρήματά του. Δεν πρόκειται να εισφέρει σε γενικά ταμεία, όταν υπάρχει μεταξύ των κομμάτων μια ιδεολογική διαφορά. Αν υπήρχε μονοκομματισμός και τα κόμματα αυτά αποτελούσαν πλευρές μιας γενικότερης κατάστασης, να το αντιληφθούμε. Αλλά εδώ έχουμε τέσσερα κόμματα, κύριε συνάδελφε, και δεν έκαμα κανένα χαρακτηρισμό την ώρα που μιλούσατε ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, θέλω να σας πω να υποστηρίξει τη δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, σας παρακαλώ μη διακόπτετε τον ομιλητή.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ο καθένας, κύριε συνάδελφε, ο οποίος συνεισφέρει θέλει να ξέρει ότι τα λεφτά τα οποία συνεισφέρει πηγαίνουν στο κόμμα της αρεσκείας του. Είναι πολύ απλό το επιχείρημα. Μακάρι, λέω, να μπορούσε να ενισχύσει μια τέτοια θεώρηση του θέματος, αλλά δεν πιστεύω ότι μπορεί να βασιστεί πάνω σε ρεαλιστικά δεδομένα.

Οπωσδήποτε, τελειώνοντας επιθυμώ να επαναλάβω αυτό το οποίο ανέφερα στην αρχή από πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος, ότι σε περίπτωση που η κυβέρνηση αναθεωρήσει τη στάση της και παρ' ελπίδα δεχτεί την επιχορήγηση των κομμάτων χωρίς περιορισμούς, χωρίς εκβιασμούς και χωρίς δεσμεύσεις είμαστε έτοιμοι, εδώ είμαστε, να επανεξετάσουμε το θέμα και να καταργήσουμε τη νομοθεσία την οποία ψηφίζουμε σήμερα ως λύση ανάγκης για τα κόμματα στον τόπο μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή ο κ. Γαλανός μίλησε περί φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, δεν πιστεύω να νομίσετε ότι ισχυρίζεται ότι τα κόμματα είναι φιλανθρωπικά ιδρύματα. Δεν είναι.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν πρόκειται να αναφερθώ στο ότι σε μια πλουραλιστική δημοκρατία επιβάλλεται να υπάρχουν κόμματα. Αυτό ήδη αναγνωρίστηκε και από εκείνες τις χώρες που είχαν το μονοκομματισμό. 'Αρα «κομίζω γλαύκα εις Αθήνας», αν ρητορεύσω για την ανάγκη της ύπαρξης κομμάτων. Ούτε και νομίζω είναι ανάγκη να αγορεύσω για το ότι χρειάζεται τα κόμματα, για να είναι ανεξάρτητα, για να μπορούν να λειτουργούν, όχι μόνο να έχουν διαφάνεια αλλά και επιφάνεια και για να έχεις επιφάνεια πρέπει να έχεις λεφτά.

Αρχικά, ομόφωνα σε σύσκεψη την οποία είχαμε οι αρχηγοί των κομμάτων με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας εισηγηθήκαμε ότι θα έπρεπε η κυβέρνηση να ακολουθήσει τα ευρωπαϊκά πρότυπα και να επιχορηγεί τα κόμματα της Βουλής. Και είχαμε αφήσει ανοικτό το θέμα του ποσού της επιχορήγησης προς συζήτηση. Απορρίφθηκε αυτή η σκέψη. Είδα επανειλημμένα κατ' ιδίαν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά εμμένει στην άποψή του. Χθες επικοινώνησα με τον Υπουργό Οικονομικών και τον πληροφόρησα ότι, αν μέχρι σήμερα το μεσημέρι, διότι είχαν Υπουργικό Συμβούλιο, με πληροφορούσε ότι υπήρχε αλλοίωση στη σκέψη του Προέδρου, θα εισηγούμουν την αναβολή του θέματος. Δυστυχώς δε με πληροφόρησε ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αλλοίωσε τη θέση του επί του θέματος της επιχορήγησης. Ασφαλώς θα ήταν προτιμότερο και πιστεύω ότι η ίδια η κυβέρνηση θα έπρεπε μετά την κατάθεση αυτού του νομοσχεδίου να προβληματιστεί και να πει, αν πράγματι πιστεύει ότι αυτό το νομοσχέδιο δημιουργεί κινδύνους φοροδιαφυγής, ότι αντί τούτου δέχεται να δώσει οικονομική βοήθεια. 'Οχι μόνο η κυβέρνηση ή τουλάχιστον ο Πρόεδρος δεν έκαμε αυτό το πράγμα, αλλά, όταν κατέθεσα το νομοσχέδιο, σε κατ' ιδίαν συνάντηση μου είπε: «Βρήκατε τη σωστή λύση». Αν λοιπόν η κυβέρνηση δεν ανησυχεί ότι μπορεί αυτό το μέτρο να οδηγήσει σε φοροδιαφυγή, διότι φαίνεται να έχει καλύτερη ιδέα για την εντιμότητα των κομμάτων απ' ό,τι μερικοί από μας, γιατί τόση ανησυχία ότι το μέτρο αυτό μπορεί να οδηγήσει σε φοροδιαφυγή; Θέλετε να μας πείτε ότι τα φιλανθρωπικά ιδρύματα στα οποία μπορούν εκείνοι που έχουν να δώσουν χωρίς περιορισμούς, όπως έχει αυτό το νομοσχέδιο, είναι πιο έντιμα από τα κόμματα της Βουλής και δε δημιουργούν κινδύνους φοροδιαφυγής και ότι εμείς οι οποίοι τασσόμαστε επανειλημμένα από το βήμα αυτό και ψηφίζουμε νόμους για να περιορίσουμε, όσο το δυνατό, τη φοροδιαφυγή θα εκμεταλλευτούμε αυτό το

νομοσχέδιο, για να γίνει φοροδιαφυγή; Πιστεύω ότι το επιχείρημα αυτό δεν πρέπει να μας απασχολήσει επί μακρόν.

Έρχομαι τώρα σ' ένα άλλο θέμα. Ασφαλώς, αφού όλοι συμφωνούμε ότι η μέθοδος της κατευθείαν επιχορήγησης των κομμάτων είναι η ορθή, θα πρέπει να είμαστε και έτοιμοι, όπως δήλωσε και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ., αν η κυβέρνηση αναθεωρήσει τη σκέψη της, να καταργήσουμε αυτό το νομοσχέδιο, αφού σταλεί νομοσχέδιο για την επιχορήγηση των κομμάτων. Πιστεύω επομένως ότι πρέπει αυτή η Βουλή και τα κόμματα σ' αυτή να διεκδικήσουν από θέση ισχύος πλέον την ανάγκη η κυβέρνηση να χρηματοδοτήσει τα κόμματα. Και ο μόνος τρόπος διά του οποίου μπορούν να το πετύχουν είναι να ψηφίσουν αυτό το νομοσχέδιο και, αν η κυβέρνηση έρθει και πει «είμαι τώρα έτοιμη να χρηματοδοτήσω τα κόμματα», τότε ασφαλώς πρέπει να αναθεωρήσουμε τη θέση μας.

Εισηγούμαι λοιπόν να προχωρήσουμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εμείς δεν αμφισβητούμε την καλή πρόθεση των εισηγητών της πρότασης νόμου για την ενίσχυση των κομμάτων μέσω των εισφορών των φυσικών προσώπων και των εταιρειών. Ούτε θεωρούμε ότι τα κόμματα, οι συνάδελφοί μας των άλλων κομμάτων, είναι επιρρεπή στη φορολογική διαφυγή. Όχι. Θεωρούμε, επαναλαμβάνω, ότι είναι καλή η πρόθεσή τους με σκοπό να ενισχύσουμε τα κόμματα τα οποία διαδραματίζουν ένα σημαντικό ρόλο και προσφέρουν μεγάλες υπηρεσίες σ' αυτό το λαό και τον τόπο.

Έχω ακούσει όμως με πολλή προσοχή τα επιχειρήματα των συναδέλφων και έχω ακούσει εδώ ότι ένας συνάδελφος έχει πει ότι αναγνωρίζουμε ότι αυτός δεν είναι ο πιο ορθόδοξος δημοκρατικά τρόπος για να ενισχυθούν τα κόμματα. Από τη στιγμή λοιπόν που υπάρχει έστω και η παραμικρή αμφιβολία για ένα νομοθέτημα, ότι δεν είναι το πιο ορθόδοξο δημοκρατικά νομοθέτημα, εμείς δε θα ήταν σωστό να προχωρήσουμε στην ψήφιση αυτού του νόμου και να δημιουργήσουμε ένα τετελεσμένο γεγονός που θα δημιουργήσει με τη σειρά του προβλήματα με απρόβλεπτες συνέπειες. Όλοι μας, όλα τα κόμματα εδώ αγωνίζονται ενάντια στη φοροαποφυγή και στη φοροδιαφυγή. Αυτό είναι γεγονός. Παρ' όλ' αυτά πιστεύουμε πως με την ψήφιση αυτού του νόμου υπάρχουν οι κίνδυνοι, δε λέγω ότι είναι 100% αυτά που θα πω, να μεγαλώσουν οι πόρτες φοροδιαφυγής που υπάρχουν ήδη σήμερα. Και δε θα έπρεπε εμείς να βιαστούμε αυτή τη στιγμή, αυτή την ώρα να ψηφίσουμε ένα νομοθέτημα το οποίο δεν είναι το πιο σωστό, όπως υπάρχει και η παραδοχή από τους εισηγητές του, ή που δεν είναι το πιο ορθόδοξο δημοκρατικά.

Υποστηρίζουμε λοιπόν όπως δοθεί η δυνατότητα αναβολής, για να ασκήσουμε όλες οι πλευρές τις επιδράσεις μας ή τις πιέσεις μας, αν θέλετε, προς την Εκτελεστική Εξουσία, έτσι που να εξαντλήσουμε όλα τα περιθώρια, για να έχουμε αλλαγή στη στάση της Εκτελεστικής Εξουσίας. Αυτή είναι η εισήγηση που κάμνει η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με προσοχή τους συναδέλφους που μίλησαν για κάποια παράταση, για να το ξανασκεφτεί η κυβέρνηση. Αυτή η προθεσμία δίδεται με το περιθώριο που μεσολαβεί από την ψήφιση μέχρι την υπογραφή του νόμου και, αν η κυβέρνηση σκεφτεί διαφορετικά, ας μην υπογράψει το νόμο και τότε θα επανεξετάσουμε πραγματικά το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αφού βεβαίως επικοινωνήσει με το Προεδρείο της Βουλής. Βεβαίως η προθεσμία αυτή υπάρχει.

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως σας επιτρέπω, κύριε Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Δε θέλω πράγματι να πω περισσότερα απ' όσα λέχθηκαν όσον αφορά τα επιχειρήματα εναντίον της ψήφισης αυτής της πρότασης νόμου. Εκείνο που με ανησυχεί ιδιαίτερα εμένα είναι πώς διαφυλάσσεται η αξιοπρέπεια, η ηθική συγκρότηση αξιωματούχων κομμάτων από την εύλογη υπόνοια ή από την υποβολιμαία υπόνοια που θα διαδοθεί σε βάρος αυτών των αξιωματούχων ότι στέργουν σε φοροαποφυγή ή, για να είμαι πιο σαφής, ότι δίδουν αποδείξεις για εικονικές εισφορές, ούτως ώστε μερικοί να ωφελούνται αλλά και έναντι ωφελείας των κομμάτων. Αυτό με συντρίβει πραγματικά.

Άκουσα τον κ. Γαλανό που είπε ότι δεν είναι ορθό να σκεφτόμαστε κατά τέτοιο τρόπο. Αλλά οι άλλοι άνθρωποι δυστυχώς σκέφτονται έτσι όχι μόνο σήμερα αλλά από αρχαιοτάτων χρόνων, κύριε Πρόεδρε, από την εποχή εκείνη που έλεγαν ότι «η γυναίκα του Καίσαρα και ο Καίσαρ όχι μόνο τίμιοι πρέπει να είναι, αλλά να φαίνονται τίμιοι».

Εμένα με ανησυχεί ιδιαίτερα αυτό το πράγμα. Φοβούμαι ότι είναι δυνατό να διασπείρονται ψευδώς ή να δημιουργούνται υπόνοιες από καχύποπτους έστω ανθρώπους, ότι τα κόμματα κατάντησαν μηχανές ασυδοσίας ή όχι ορθής ενέργειας προς την κατεύθυνση της υφαιρέσεως ή αφαιρέσεως εισοδημάτων από το κράτος.

Γι' αυτό το λόγο θέλω να παρακαλέσω τους συναδέλφους και το Σώμα να δεχτούμε την εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΑΚΕΛ κ. Πουμπουρή για μια ύστατη αναβολή μιας βδομάδας και, αν η κυβέρνηση πλέον δεν έχει σκοπό, δηλαδή αδιαφορεί, τότε κι εμείς θα πούμε ότι «ο εξ ιδίου πταίσματος ζημιούμενος μηδένα πλέον αιτιάται» και ο καθένας πλέον να καθορίσει τη θέση του. Αυτό θα ήταν δίκαιο υπό τις περιστάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι σέβομαι την άποψη του έντιμου συναδέλφου όσον αφορά τη διαφύλαξη του κύρους των αξιωματούχων οι οποίοι εισπράττουν χρήματα. Για τις μεγάλες εισφορές ή και για μικρότερες υπάρχει απόλυτος τρόπος, υπάρχει ο τρόπος του να δέχονται μόνο επιταγές γραμμένες προς το

κόμμα, οι οποίες θα κατατίθενται στην τράπεζα και θα μπορούν ανά πάσαν στιγμήν να αποδειχθούν.

Λυπούμαι, αλλά, αν είχα την παραμικρή υποψία ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει αλλάξει ιδέα στο θέμα της επιχορήγησης, θα δεχόμουν την αναβολή. Επειδή όμως είμαι πεπεισμένος ότι αυτή είναι η θέση του και δεν προτίθεται να την αλλάξει, ζητώ να τεθεί το θέμα απόψε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σεβόμαστε τις απόψεις, αλλά πιστεύουμε ότι είναι μικρός τόπος η Κύπρος και ότι, αν υπάρξουν τέτοια πράγματα, δε θα είναι δύσκολο να γνωστούν. Και επίσης πιστεύουμε ότι τα κόμματα είναι σε θέση να διαφυλάξουν την αξιοπρέπειά τους. Αλλά προχωρώ κι ένα βήμα περισσότερο. Δε διαφυλάσσεται περισσότερο η αξιοπρέπεια των κομμάτων με το να έχουν κάποιους πόρους από εισφορές παρά με το να μην έχουν καθόλου πόρους και να επαιτούν και μάλιστα να υπόκειντάι πιθανόν και σε εκβιασμούς σε πολλές περιπτώσεις, για να αποκτήσουν μερικούς πόρους από κάποιους οι οποίοι θα δώσουν, χωρίς να έχουν κανένα κίνητρο να δώσουν, και οι οποίοι θα ζητούν ανταλλάγματα;

Επομένως, αν συγκρίνουμε τις δύο καταστάσεις, πολύ καλύτερη κατάσταση είναι αυτό το οποίο γίνεται ενόψει της στάσης της κυβέρνησης, η οποία έχει περιφρονήσει πλήρως το θέμα των κομμάτων ως αναγκαίων τροχών της δημοκρατίας, και της ανάγκης τα κόμματα να έχουν κάποια ενίσχυση, αλλά ιδίως ενόψει μιας κυβέρνησης η οποία δε μας έχει πείσει, κατά τα άλλα, ότι προβαίνει σε περισυλλογή και λιτότητα, αλλά ότι προβαίνει σε πολύ μεγάλες σπατάλες και είναι κρίμα να θεωρεί ότι στο θέμα των κομμάτων πρέπει να γίνει αυτή η περισυλλογή και λιτότητα.

Αλλά επαναλαμβάνουμε αυτό το οποίο είπαμε αρχικά. Είμαστε έτοιμοι να επαναξετάσουμε το θέμα, αν η κυβέρνηση δεν έχει τις προθέσεις που της αποδίδουμε και είναι έτοιμη να επιχορηγήσει τα κόμματα έστω και τη δωδεκάτη ώρα, αν φοβάται ότι υπάρχουν οι κίνδυνοι που αναφέρει ο κ. συνάδελφος και θέλει να τους αποφύγει. Είναι στο χέρι της να μην υπάρξουν αυτοί οι κίνδυνοι και να προχωρήσει στην επιχορήγηση των κομμάτων. Ιδιαίτερα τώρα ύστερα από αυτή τη νομοθεσία η οποία περνά, ύστερα από τους κινδύνους που υποδεικνύονται, αν η κυβέρνηση επιδείξει αναλγησία, τότε σημαίνει πράγματι ότι εχθρεύεται την ύπαρξη των κομμάτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, δε θα τελειώσουμε με τον τρόπο που πάμε. Κύριοι, σας παρακαλώ έχει εξαντληθεί το θέμα. Έχει μια πρόταση ο κ. Ευσταθίου για αναβολή αυτού του νομοσχεδίου για μια βδομάδα. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης του κ. Ευσταθίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα η πρόταση απορρίπτεται και προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα το πρώτο άρθρο εγκρίνεται με 27 ψήφους υπέρ και 18 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 27 ψήφους υπέρ και 18 εναντίον το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

27 ψήφοι υπέρ και 18 εναντίον. Άρα και το άρθρο 3 εγκρίνεται κατά πλειοψηφία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα και το άρθρο 4 εγκρίνεται κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο κατά πλειοψηφία με 27 ψήφους υπέρ και 18 εναντίον.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 1990». Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΓΗΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Ο Προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης κατατέθηκε στη Βουλή στις 14 Δεκεμβρίου 1989 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική

Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού Αναπτύξεως Γης.

Ο πιο πάνω Προϋπολογισμός προβλέπει έσοδα ύψους £3,632,428 και έξοδα ύψους £6,409,421. Το παρουσιαζόμενο έλλειμμα αναμένεται να καλυφθεί από το ταμειακό πλεόνασμα του Οργανισμού, το οποίο στο τέλος του 1989 ήταν £3,164,501.

Η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τα αναπτυξιακά σχέδια του Οργανισμού Αναπτύξεως Γης, όπως αυτά αντικατοπτρίζονται στις πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με τα σχέδια αυτά προβλέπεται ειδικότερα η ανέγερση 164 οικιστικών μονάδων στη Λευκωσία και Λεμεσό και ο διαχωρισμός 245 οικοπέδων στη Λευκωσία, Λεμεσό και Πάφο. Ήδη αγοράστηκε η απαιτούμενη έκταση γης και ετοιμάστηκαν οι τεχνικές μελέτες.

Η Επιτροπή, υιοθετώντας στο σύνολό του τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτός κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού £6,409,421 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31.12.1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείματος άλλων άρθρων του ιδίου Κεφαλαίου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 4 εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το άρθρο 4 εγκρίνεται επίσης ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 5 και το Συμπλήρωμα εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Παραχώρηση Εκπαιδευτικών Δανείων) Κανονισμοί του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Νίκος Μακρίδης

Κώστας Ερωτοκρίτου

Στέλιος Μανδριώτης

Ιάκωβος Κατσουνωτός, εκπροσωπώντας τον κ. Ηλιάδη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Οκτωβρίου, 2, 16 και 23 Νοεμβρίου 1989 και την 1η Φεβρουαρίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της Αρχής Λιμένων Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΣΗΔΗΚΕΚ (ΠΕΟ), ΣΥΑΛΚ και ΟΜΕΠΕΓΕ (ΣΕΚ).

Σκοπός των Κανονισμών που προτείνονται είναι η εισαγωγή σχεδίου δανειοδότησης των υπαλλήλων της Αρχής Λιμένων Κύπρου για σκοπούς σπουδών των παιδιών τους σε εκπαιδευτικά ιδρύματα πανεπιστημιακού επιπέδου.

Ειδικότερα στους υπό έγκριση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 10(2)(ιγ) και 30 των περί Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμων του 1973 μέχρι 1988, περιλαμβάνονται πρόνοιες που αφορούν:

(α) την ίδρυση ταμείου για την εφαρμογή σχεδίου δανειοδότησης των υπαλλήλων της Αρχής, του οποίου τα έσοδα θα προέρχονται από τις καταθέσεις των υπαλλήλων, από ποσά που θα διατίθενται από την Αρχή ως δάνεια, από άλλα δάνεια που δυνατό να εξασφαλίζονται από άλλους δανειοδοτικούς οργανισμούς και από δωρεές ή άλλες καταβολές,

(β) την κάλυψη των εξόδων φοίτησης, (διδάκτρων και εξόδων συντήρησης),

(γ) την ίδρυση επιτροπής που θα είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του ταμείου και την εφαρμογή του σχεδίου,

(δ) τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούνται για την παραχώρηση δανείου,

(ε) τις αποταμιεύσεις που θα καταθέτει ο υπάλληλος και το ύψος του δανείου που θα παραχωρείται σ' αυτόν,

(στ) τα συμβόλαια που θα περιλαμβάνουν όρους αποπληρωμής, επιτοκίου και εγγυήσεων, και

(ζ) τις εξουσίες του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής για τον καθορισμό του ύψους του ποσού που δυνατό να διατίθεται από την Αρχή για το σχέδιο και για την έκδοση γενικών κατευθυντήριων γραμμών και όρων για την εφαρμογή του σχεδίου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Αρχής Λιμένων Κύπρου δήλωσαν στην Επιτροπή πως σκοπός των υπό αναφορά Κανονισμών είναι η καθιέρωση του θεσμού των εκπαιδευτικών δανείων, που από καιρό υφίσταται σε άλλους ημικρατικούς οργανισμούς, για να βοηθηθούν οι υπάλληλοι της Αρχής στην αντιμετώπιση των εξόδων για σπουδές των παιδιών τους σε εκπαιδευτικά ιδρύματα πανεπιστημιακού επιπέδου.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της Επιτροπής, αφού χαιρέτισαν την κατάθεση των Κανονισμών αυτών, υπέβαλαν διάφορες εισηγήσεις για την τροποποίησή τους, εκφράζοντας συνάμα παράπονα για τη στάση της Αρχής που παρέλειψε να τους καλέσει και να ακούσει τις απόψεις τους πριν από τη σύνταξη ή τουλάχιστο πριν από την κατάθεση στη Βουλή των Κανονισμών αυτών. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν επίσης πως έλαβαν γνώση των Κανονισμών τότε μόνο, όταν κλήθηκαν από την Επιτροπή και πήραν αντίγραφά τους από το αρχείο της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της και αφού μελέτησε αναλυτικά τους Κανονισμούς, αποφάσισε να εισηγηθεί τις πιο κάτω τροποποιήσεις:

(α) Ο Κανονισμός 2 τροποποιείται, έτσι που στον ορισμό του υπαλλήλου να περιλαμβάνεται και ο συνταξιούχος, ώστε να μετέχουν στο σχέδιο και οι συνταξιούχοι της Αρχής.

(β) Ο Κανονισμός 4 των Κανονισμών διευρύνεται, ώστε στα έξοδα φοίτησης να περιλαμβάνονται και τα μεταφορικά, συμπεριλαμβανομένων και των αεροπορικών ή και ατμοπλοϊκών εισιτηρίων, καθώς και τα βιβλία και άλλη διδακτική ύλη.

(γ) Ο Κανονισμός 5 τροποποιείται, ώστε να προεδρεύει της Επιτροπής που ιδρύεται ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου αντί ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής, ενώ ο Γενικός Διευθυντής θα προεδρεύει, όταν ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου απουσιάζει. Επίσης ο ίδιος Κανονισμός τροποποιείται, έτσι που τα μέλη της Επιτροπής που προέρχονται από τους μόνιμους υπαλλήλους της Αρχής να αυξηθούν από δύο σε τέσσερα και η σύγκληση της Επιτροπής σε συνεδρία να είναι υποχρεωτική, όταν το ζητούν εγγράφως τρία από τα μέλη της.

(δ) Η επιφύλαξη της παραγράφου (γ) του Κανονισμού 6 τροποποιείται, ώστε για να πληρούνται οι προϋποθέσεις παραχώρησης δανείου ο

ενδιαφερόμενος να έχει καταθέσει στο ταμείο £720= τουλάχιστο για ένα χρόνο προηγουμένως.

(ε) Ο Κανονισμός 6 τροποποιείται με την προσθήκη νέας παραγράφου (δ) που προνοεί ότι το ύψος του δανείου θα είναι ανάλογο και με τη χρονική διάρκεια του κύκλου σπουδών.

(στ) Η παράγραφος (3) του Κανονισμού 9 τροποποιείται, ώστε να μην απαιτείται πιστοποιητικό καλής επίδοσης για την καταβολή των ετήσιων πληρωμών του δανείου, αλλά να αρκεί το πιστοποιητικό εγγραφής ή προαγωγής στο επόμενο έτος σπουδών ή η προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων σε περίπτωση σοβαρής ασθένειας, σοβαρού δυστυχήματος ή άλλων παρόμοιων περιπτώσεων.

(ζ) Ο Κανονισμός 14 τροποποιείται, έτσι που οι τρόποι φύλαξης, κατάθεσης ή επένδυσης των χρημάτων του ταμείου να μην αποφασίζονται αποκλειστικά από το Συμβούλιο της Αρχής, αλλά να καθορίζονται με αποφάσεις της Επιτροπής με την έγκριση του Συμβουλίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού ενσωμάτωσε όλες τις πιο πάνω τροποποιήσεις στους υπό συζήτηση Κανονισμούς και αφού υιοθέτησε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τροποποιηθεί και νομοτεχνικά διατυπωθεί. Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία και οποιεσδήποτε άλλες αρμόδιες αρχές όπως λαμβάνουν υπόψη και τις απόψεις των ενδιαφερόμενων οργανώσεων, όταν καταρτίζουν παρόμοια σχέδια ή Κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε, μόνο μια παρατήρηση. Δε θα αναφερθώ στην ουσία των Κανονισμών, οι σκοποί και οι επιδιώξεις των οποίων μας βρίσκουν σύμφωνους, όπως έχουν τροποποιηθεί από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Θα επισημάνω όμως ένα μόνο θέμα το οποίο πιστεύω ότι πρέπει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής, όπως αναφέρεται και μέσα στην Έκθεση. Οι Κανονισμοί αυτοί έχουν κατατεθεί από την Αρχή Λιμένων Κύπρου, χωρίς καν να ρωτηθούν οι άμεσα ενδιαφερόμενοι. Παρουσιάστηκαν οι Κανονισμοί στη Βουλή και μας διαβεβαίωναν ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα και η Επιτροπή ήταν έτοιμη να προχωρήσει να εγκρίνει τους Κανονισμούς όπως περίπου είχαν κατατεθεί από την Αρχή Λιμένων Κύπρου και μάλιστα μας διαβεβαίωναν, όπως είπα προηγουμένως, ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα και ότι συμφωνούσαν και οι ενδιαφερόμενοι.

Τελικά, για να είμαστε πάντα σίγουροι εμείς ότι εξετάσαμε το θέμα απ' όλες του τις πλευρές, αναβάλαμε τη συνεδρίαση και καλέσαμε τις ενδιαφερόμενες πλευρές, καλέσαμε τους εκπροσώπους των συνδικαλιστικών οργανώσεων από τους οποίους με έκπληξη ακούσαμε ότι ποτέ δεν ενημερώθηκαν, ποτέ η Αρχή δεν άκουσε τις απόψεις τους και είχαν εντελώς διαφορετικές απόψεις από τις απόψεις που είχε η Διεύθυνση της Αρχής Λιμένων.

Αυτό το πράγμα πιστεύω δεν πρέπει να επαναληφθεί. Όπως τονίζεται και στην Έκθεση, δεν πρέπει να παραγνωρίζονται οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, γιατί

πρόκειται κυρίως για λεφτά των ενδιαφερομένων, των υπαλλήλων της Αρχής, και είναι θέματα που ενδιαφέρουν τους υπαλλήλους της Αρχής κυρίως και όχι τη Διεύθυνσή της, και δεν έπρεπε σε καμιά περίπτωση ούτε να παραγνωριστούν, αλλά ούτε και να παραπληροφορηθεί παρ' ολίγον η Βουλή, όπως ανέφερα προηγουμένως, και να προχωρήσει στην ψήφισή τους, χωρίς να ακούσει τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι υπήρξε ένα θέμα τάξης την οποία επανέφερε η Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων καλώντας ενώπιόν της όλες τις συντεχνίες οι οποίες εξέφρασαν τις απόψεις τους και πολλές απ' αυτές έγιναν δεκτές, γιατί ήταν πράγματι εποικοδομητικές.

Θα ήθελα να επισημάνω μόνο μια καινοτομία σ' αυτό το ταμείο για τις σπουδές των παιδιών των υπαλλήλων: Είναι ο μόνος ημικρατικός οργανισμός που στις διατάξεις περί του ταμείου του προβλέπεται ότι θα βοηθούνται, θα δανειοδοτούνται για τις σπουδές τους και παιδιά συνταξιούχων υπαλλήλων της Αρχής Λιμένων. Αυτή είναι μια καινοτομία και μας λέχθηκε μάλιστα από την επίσημη πλευρά να μην την περιλάβουμε, γιατί θα ανοίγαμε, θα δημιουργούσαμε καινά δαιμόνια και για άλλους ημικρατικούς οργανισμούς. Εμείς πιστεύουμε ότι είναι πολύ σωστά τα καινά δαιμόνια και ευχόμαστε αυτό το παράδειγμα να το ακολουθήσουν και οι άλλοι ημικρατικοί οργανισμοί.

Η κριτική που έγινε από το συνάδελφο κ. Χαραλαμπίδη είναι ορθή και συμφωνούμε και εμείς, θα ήθελα όμως να κάνω και μια θετική κριτική για τη Διεύθυνση της Αρχής Λιμένων: Η ιδέα και η προώθηση αυτού του νομοσχεδίου μέσα από το Υπουργικό Συμβούλιο και τις άλλες αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες έγινε ύστερα από πολλές προσπάθειες της Διεύθυνσης της Αρχής Λιμένων Κύπρου. Αυτό, για να είμαστε εποικοδομητικοί και στη θετική και στην αρνητική κριτική μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Πραγματικά, όταν εσυζητείτο το θέμα στην Επιτροπή, μας λέχθηκε ότι ήταν όλοι σύμφωνοι όπως είχαν κατατεθεί οι Κανονισμοί και αποδείχτηκε εκ των υστέρων όχι μόνο ότι δεν ήταν σύμφωνοι, αλλά ότι δε θα φτάναμε σ' αυτό το αποτέλεσμα, να τροποποιηθούν δηλ. οι Κανονισμοί και να φτάσουν στο τελικό στάδιο όπως είναι σήμερα ενώπιον της Βουλής, αν δεν καλούσαμε τους ενδιαφερομένους.

Τώρα για το άλλο θέμα, ότι η Αρχή είναι εκείνη η οποία προώθησε αυτούς τους Κανονισμούς, έστω και αν είναι η Αρχή, κύριε Πρόεδρε, ήρθαν πολύ καθυστερημένα, διότι τούτο το πράγμα έπρεπε να είχε γίνει προ πολλού καιρού και όχι τώρα που σχεδόν σ' όλους τους άλλους ημικρατικούς οργανισμούς υπάρχει ήδη αυτό το ταμείο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

«Κάλλιο αργά παρά ποτέ», κύριε Ερωτοκρίτου.

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με την κριτική την οποία άσκησαν οι προηγούμενοι συνάδελφοι όσον αφορά την ουσιώδη πράγματι παράλειψη της Διεύθυνσης της Αρχής Λιμένων να κάμει εκείνο το οποίο όφειλε να κάμει, προτού καταθέσει τους Κανονισμούς αυτούς για ψήφιση στη Βουλή.

Θα ήθελα να αναφέρω ότι, επειδή δεν υπάρχει υποχρέωση της Αρχής Λιμένων να συνεισφέρει σ' αυτό το ταμείο, αλλά η συνεισφορά είναι δυνητική, θα ήθελα να καλέσω απ' αυτό το βήμα τη Διεύθυνση της Αρχής Λιμένων, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Λιμένων, να συνεισφέρει γενναιόδωρα σ' αυτό το ταμείο, τουλάχιστο στα πρώτα στάδια, για να μπορέσει να λειτουργήσει προς όφελος των υπαλλήλων της Αρχής Λιμένων Κύπρου και ιδιαίτερα των φοιτητών παιδιών τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής νομίζω ζήτησε το λόγο.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, δεν είχα πρόθεση να μιλήσω επί του θέματος, διότι έχει εξαντληθεί, τουλάχιστο το θέμα το οποίο οι συνάδελφοι ήθελαν να θίξουν όλων των πλευρών, αλλά στέκομαι στην τελευταία αναφορά του συναδέλφου, του κ. Δημητριάδη, κύριε Πρόεδρε, για να γίνει από το Προεδρείο έκκληση στο Συμβούλιο της Αρχής Λιμένων για εθελοντική εισφορά και να υπενθυμίσω και κάποια άλλη ομόφωνη έκκληση, όταν είχαμε εξουσιοδοτήσει όλες οι πλευρές της Βουλής το σεβαστό Προεδρείο να κάμει προς την ίδια Αρχή, προς το Συμβούλιο της Αρχής Λιμένων, για την επιστροφή κάποιων τελών ελλιμενισμού στην Εθνική Φρουρά και συγκεκριμένα στο Ταμείο της Αμυντικής Θωράκισης. Επειδή δεν υπάρχει άλλος τρόπος πληροφόρησης αυτού του Σώματος για την ανταπόκριση σ' αυτή την ομόφωνη έκκληση της Βουλής, κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ και εγώ με τη σειρά μου ως δεύτερο θέμα έκκλησης και αποτελεσμάτων να αναφερθεί στο Προεδρείο και στη συνέχεια στο Σώμα ποιο ήταν αυτό το αποτέλεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν κάμνω λάθος, κύριε Σολωμή, η απάντηση της Αρχής ήταν ότι δεν έχει αυτό το δικαίωμα δυνάμει του νόμου. Ως προς τη νέα εισήγηση, δηλαδή να συνεισφέρει γενναιόδωρα, η εισήγηση αυτή θα γίνει. Ελπίζω ότι μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δραστηριοτήτων της η Αρχή δε θα αρνηθεί να συνεισφέρει για έναν τόσο πολύ καλό σκοπό.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Αντιλαμβάνομαι ότι είναι πλέον επίσημη αυτή η αναφορά, διότι εγώ δεν το γνώριζα, ότι ήδη η Αρχή Λιμένων απάντησε ότι δεν έχει δικαίωμα από το νόμο. Είναι αυτό το οποίο εννοείτε; Αν είναι αυτή η απάντηση, τη θέλουμε γραπτώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είμαι απολύτως βέβαιος αν είναι αυτή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, ελπίζουμε να μην είναι έτσι, διότι αλίμονο αν θα πρέπει να ανατρέχουμε σε νομοθεσίες βάσει των οποίων να υποχρεώνονται οι πολίτες, οι οργανισμοί, οι εταιρείες να συνεισφέρουν για οποιοδήποτε σκοπό. Δε θα βρούμε τέτοια νομοθεσία. Γι' αυτό η παράκλησή μας, κύριε Πρόεδρε, αν συμφωνούν και οι άλλοι συνάδελφοι, είναι να κατατεθεί γραπτώς στη Βουλή η απάντηση της Αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να εξεταστεί ποια είναι ακριβώς η άποψη της Αρχής επί του θέματος τούτου, για να μη στηριζόμαστε σε rumours, δηλαδή σε διαδόσεις, αλλά να έχουμε συγκεκριμένα έγγραφα μέσα στα φάιλς της Βουλής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή έχει εξαντληθεί η συζήτηση, θέτω τους Κανονισμούς με τη μορφή που πήραν υπό την έγκριση της Βουλής.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Τροχαίας Κινήσεως Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγλαντζιάς του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιανουαρίου 1990 στην οποία κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών. Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 88 της περί Δήμων νομοθεσίας, παρέχεται η εξουσία στο Δημοτικό Συμβούλιο Αγλαντζιάς να καθορίζει τις διαβάσεις μαθητών και να διορίζει κατάλληλα πρόσωπα ως τροχονόμους για την καλύτερη ρύθμιση της τροχαίας κίνησης μέσα στα δημοτικά όρια της περιοχής αυτής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών αυτών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να τονίσω πως ασφαλώς επιψηφίζουμε και επικροτούμε την απόφαση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, αλλά θα 'θελα να τονίσω ένα παρεμφερές θέμα το οποίο σχετίζεται άμεσα με την ασφάλεια των μαθητών, την απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών να αποσύρει τους αστυνομικούς τροχονόμους από τις επικίνδυνες προσπελάσεις προς τα δημοτικά σχολεία. Και η παράκληση και η εισήγησή μας, που δεν είναι μόνο δική μας, αλλά είναι εισήγηση των οργανωμένων γονιών, της συνομοσπονδίας γονέων, οι οποίοι μας είδαν και μας υπέβαλαν το αίτημα, επίσης του διδασκαλικού κόσμου της ΠΟΕΔ αλλά και των χιλιάδων γονέων μαθητών των δημοτικών σχολείων, είναι αυτή η διάταξη, τουλάχιστο μέχρις ότου τεθεί σε εφαρμογή η διαδικασία να αναλάβουν οι δημοτικοί τροχονόμοι το όλο σχέδιο επίβλεψης, να επαναφερθεί και να επαναλειτουργήσει.Γιατί είναι αδιανόητο, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να θέτουμε σε κίνδυνο την ασφάλεια χιλιάδων μαθητών, ιδιαίτερα στα μεγάλα αστικά κέντρα, με την έλλειψη αυτής της διαδικασίας και αυτών των τροχονόμων.

Χρειάζεται, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να πούμε πως δε χρειαζόταν μεγάλη ευαισθησία, δε χρειαζόταν και μεγάλος προβληματισμός για να αποφασίσουμε, αφού τόσα χρόνια περιμέναμε να λυθεί θεσμοθετημένα, με κάποια θεσμοθέτηση, η όλη διαδικασία. Μπορούσαμε σ' ένα χρονικό διάστημα τριών μηνών να θέσουμε σε λειτουργία αυτή την πρακτική διαδικασία μέσω των δημοτικών υπηρεσιών. Γιατί, επανατονίζω, στα αστικά κέντρα στη Λευκωσία έχουν συμβεί πάρα πολλά ατυχήματα. Μνημονεύω μερικές τέτοιες προσπελάσεις, όπως είναι η λεωφόρος Σεβέρη προς το Δημοτικό Αγίων Ομολογητών, η Κυριάκου Μάτση προς το Δημοτικό Αγίου Δομετίου Α', η Γρηγόρη Αυξεντίου πάλι στον 'Αγιο Δομέτιο, η Αγίου Παύλου προς το Δημοτικό Αγίου Ανδρέου, η Κέννεντυ προς το Δημοτικό Ακρόπολης και η Ιφιγενείας προς το ίδιο σχολείο και πάρα πολλές άλλες περιπτώσεις που έθεσαν επανειλημμένα όχι απλώς σε κίνδυνο, αλλά και τραυμάτισαν και σκότωσαν μαθητές δημοτικών σχολείων.

Παράκληση δική μου επομένως, κύριε Πρόεδρε, φαντάζομαι και πολλών άλλων συναδέλφων, είναι να γίνει μια εισήγηση προς το αρμόδιο Υπουργείο να επαναφέρει το θεσμό, μέχρις ότου αναλάβουν οι δήμοι με τους δημοτικούς τροχονόμους την ασφάλεια των μαθητών, όπως απαιτεί η συνομοσπονδία γονέων, οι διδάσκαλοι και ολόκληρος ο κόσμος των χιλιάδων γονέων που έχουν μαθητές στα δημοτικά σχολεία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Έχει κηρυχθεί επείγον ένα θέμα σχετικά με την πρόσληψη νέων έκτακτων υπαλλήλων και κατατέθηκε σχετική πρόταση νόμου. Διερωτώμαι αν η Επιτροπή Οικονομικών έχει τελειώσει.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Είναι έτοιμη η Έκθεση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε καλείται ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΙΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΣΤΙΣ 11, 18 ΚΑΙ 25 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ 1Η ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1990 ΕΓΓΡΑΦΑ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 3(1)(α) ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 99 ΚΑΙ 122 ΤΟΥ 1985) ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 169 ΤΟΥ 1985)

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω Έγγραφα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Φεβρουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι όλων των ενδιαφερόμενων Τμημάτων και Υπουργείων οι οποίοι ανέλυσαν τους λόγους για τους οποίους προτείνεται η παράταση υπηρεσιών ή οι νέες προσλήψεις στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία. Στη συνεδρίαση αυτή ήταν παρών και ο αξ. Βουλευτής κ. Α. Χρυσοστόμου.

Με τα πιο πάνω Έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή στις 11, 18 και 25 Ιανουαρίου και την 1η Φεβρουαρίου 1990 σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμων του 1985 (Αρ. 99 και 122 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), σκοπείται η πρόσληψη ή η παράταση των υπηρεσιών ενός μεγάλου αριθμού έκτακτων υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία, στο Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων, στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, στο Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων, στο Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο και στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Μελετώντας κάθε πρόταση ξεχωριστά η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, παρ' όλες τις επανειλημμένες υποδείξεις και τις γραπτές παραστάσεις της προς τον

αρμόδιο Υπουργό, η κυβέρνηση εξακολουθεί να μην εφαρμόζει αυστηρά την ισχύουσα νομοθεσία για την πρόσληψη εκτάκτων στη δημόσια υπηρεσία, αλλ' ούτε ασκεί αυστηρή πολιτική στα θέματα της ορθολογικότερης διοίκησης - διεύθυνσης του υπηρετούντος προσωπικού. Η Επιτροπή διαπιστώνει ακόμα ότι έχει γίνει σχεδόν κανόνας οι προσλήψεις ή οι παρατάσεις έκτακτου προσωπικού να γίνονται χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής με αποτέλεσμα το Σώμα να είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένο να δίδει εκ των υστέρων καλυπτικές εγκρίσεις, για να μην απολύονται ή να μένουν απλήρωτοι οι απασχολούμενοι υπάλληλοι.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή εισηγείται, ως ενδιάμεσο και τελευταίο μέτρο και μέχρι που να συζητήσει το όλο θέμα με τον αρμόδιο Υπουργό, τα πιο κάτω:-

(α) Να μην απαγορευτούν οι προτάσεις που γίνονται για τις παρατάσεις υπηρεσιών υπηρετούντος έκτακτου προσωπικού στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία κάτω από τους όρους και για τη χρονική διάρκεια απασχόλησης που αναφέρονται στα υπό συζήτηση Έγγραφα που βρίσκονται ενώπιον του Σώματος.

(β) Να ζητηθεί η απόσυρση των εγγράφων που αφορούν νέες προσλήψεις έκτακτου προσωπικού στον κρατικό τομέα, μέχρι που να εξεταστούν τα γενικότερα ζητήματα αρχής που εγείρονται και

(γ) Να κληθεί η κυβέρνηση να μην καταθέσει οποιαδήποτε νέα έγγραφα για έκτακτο προσωπικό στη δημόσια ή εκπαιδευτική υπηρεσία, μέχρι που να μελετηθούν τα ζητήματα αυτά.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Έχει ζητηθεί, κύριε Πρόεδρε, από τον αρμόδιο Υπουργό, όπως είναι και η εισήγηση της Επιτροπής, να αποσυρθούν τα έγγραφα για προσλήψεις νέων έκτακτων υπαλλήλων. Κατόπιν της άρνησης του αρμόδιου Υπουργού να το πράξει η Επιτροπή ομόφωνα έχει καταθέσει την πρόταση νόμου την οποία έχετε αναφέρει με την οποία ζητείται η απαγόρευση όλων των προσλήψεων νέων εκτάκτων που ζητούνται. Και θα παρακαλούσα, κύριε Πρόεδρε, να τεθεί σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν την έχω ενώπιόν μου. Παρακαλώ να μου σταλεί ένα αντίγραφο.

Ο κ. Γαλανός νομίζω ζήτησε το λόγο.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πράγματι μπορεί κάποιος να πει ότι τα όσα αναφέρει η Έκθεση της Επιτροπής είναι πολύ ήπιες εκφράσεις και χαρακτηρισμοί για την πραγματικότητα που αφορά αυτό το θέμα των έκτακτων υπαλλήλων. Η πραγματικότητα δεν είναι τίποτε άλλο παρά ότι η ίδια η κυβέρνηση παρανομεί και δεν εφαρμόζει αυστηρά, όπως θα έπρεπε, τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας του 1985.

Βάσει αυτής της νομοθεσίας έκτακτοι μπορούν να προσλαμβάνονται μόνο για ένα ορισμένο ή συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ή για ένα ορισμένο ή συγκεκριμένο έργο. Αυτό δε γίνεται. Προσλαμβάνονται έκτακτοι κάθε χρόνο με χίλιες δυο προφάσεις και για χίλιες δυο δουλειές. Το θέμα των εκτάκτων κατάντησε πραγματικά να είναι «ο πίθος των Δαναΐδων». Εκείνο το οποίο συμβαίνει είναι

ότι με αυτή τη μέθοδο η κυβέρνηση προσλαμβάνει 1,500 νέους δημόσιους υπαλλήλους -διότι στο τέλος δεν υπάρχει άλλη λύση από το να μονιμοποιούνται- ενώ με τον Τακτικό Προϋπολογισμό έρχεται και μας ζητά «μόνο» 900. Και τουλάχιστο για τους 900 ή τους 950 που μας ζητά με τον Τακτικό Προϋπολογισμό υπάρχουν κάποιες σωστές διαδικασίες και κάποια σωστά και αξιοκρατικά κριτήρια, αν εφαρμόζονται. Όμως με τη μέθοδο της προσλήψεως των εκτάκτων δεν υπάρχουν αυτά τα κριτήρια και γίνεται η παρανομία και παρατηρείται αυτή η εντελώς απαράδεκτη κατάσταση.

Έχουμε υποδείξει επανειλημμένα αυτά τα πράγματα στον ίδιο τον κ. Υπουργό Οικονομικών και ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών έχει παραδεχτεί αυτή την κατάσταση, όμως δεν προβαίνει σε διορθωτικά μέτρα. Μάλιστα πολλές φορές, όταν του υποδεικνύεται η ανάγκη η κυβέρνηση να προβεί σε περισυλλογή και λιτότητα, έρχεται και μας λέει ότι εμείς ως Βουλή δε λαμβάνουμε τα μέτρα που πρέπει στο θέμα των εκτάκτων, ενώ στην πραγματικότητα ήταν και είναι καθήκον της Εκτελεστικής Εξουσίας να προχωρήσει στο να λάβει τα κατάλληλα μέτρα.

Βέβαια, λέχθηκε πολλές φορές ότι είναι δύσκολο, όταν η κυβέρνηση θέλει να δημοκοπεί, η Βουλή να μην ακολουθεί, αλλά στην πραγματικότητα πρέπει και κυβέρνηση και Βουλή να αντιμετωπίσουν υπεύθυνα το θέμα αυτό, διότι δεν μπορεί η κυβέρνηση να ζητά ψηλές φορολογίες και φορολογικά πακέτα και να μην αποδεικνύει τουλάχιστο σ' αυτό το λαό ότι γίνονται οι κατάλληλες εξοικονομήσεις στο δημόσιο τομέα.

Το θέμα των έκτακτων υπαλλήλων αποτελεί ίσως το πιο εξόφθαλμο παράδειγμα της αμέλειας της κυβέρνησης. Και μιλώ γενικά. Μπορεί το θέμα αυτό να υπάρχει πολλά χρόνια και, αν υπάρχουν ορισμένα πράγματα που δεν είναι εντάξει, αφορούν όλους μας. Όμως εκείνο που έχει σημασία είναι ότι πρέπει να υπάρξει επιτέλους κάτι, να ληφθούν ορισμένα μέτρα και η κυβέρνηση οπωσδήποτε να εφαρμόσει αυστηρά την υπάρχουσα νομοθεσία.

Είναι προς τιμήν του συνάδελφου κ. Άριστου Χρυσοστόμου το γεγονός ότι κατέθεσε και επιστολή στην Επιτροπή Οικονομικών και την οποία πιστεύω ότι πρέπει να καταθέσει και στο Σώμα, η οποία επιστολή δίνει όλη τη ζοφερή εικόνα που υπάρχει σε όλο της το μέγεθος και θα πρέπει σίγουρα ο Υπουργός Οικονομικών να προβληματιστεί για την ανάγκη τερματισμού αυτής της απαράδεκτης, αναξιοκρατικής κατάστασης.

Όσοι τουλάχιστον εργάζονται δεν πρόκειται να θυματοποιηθούν, αλλά κάπου πρέπει να δοθεί τέλος σε αυτή την υπόθεση και εμείς ως Βουλή, και ιδιαίτερα η Επιτροπή Οικονομικών και όλες οι πλευρές, είμαστε έτοιμοι να συναντηθούμε με τον Υπουργό Οικονομικών και να εφαρμόσουμε, να βοηθήσουμε όσο περνά από το δικό μας χέρι -αλλά, επαναλαμβάνω, είναι ιδιαίτερα θέμα κυβέρνησης-να εφαρμοστεί αυστηρά ο υφιστάμενος νόμος του 1985. Πράγματι, έφτασε ο χρόνος να δοθεί ένα τέλος σ' αυτή την ιστορία, διαφορετικά θα εμπαίζουμε όλοι μας αυτό το λαό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να μου επιτρέψετε να διαβάσω το κείμενο της επιστολής που κατέθεσα χθες στην Επιτροπή Οικονομικών και που εκφράζει τις

απόψεις της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας γύρω από το θέμα της πρόσληψης εκτάκτων. Είναι η εξής:

«Οι προσλήψεις εκτάκτων, αντί να είναι η εξαίρεση και να ικανοποιούν έκτακτες ή εποχιακές ανάγκες και για προκαθορισμένη χρονική περίοδο, σύμφωνα με τον Περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμο του 1985, έγιναν ο κανόνας.

Η Εκτελεστική Εξουσία παράνομα προβαίνει σε παράταση των υπηρεσιών εκτάκτων που προσλήφθηκαν για συγκεκριμένη εργασία και για καθορισμένο χρονικό διάστημα στην ίδια ή και άλλη εργασία και η Βουλή κάτω από την πίεση νομιμοποιεί και μονιμοποιεί την παρανομία.

Αρκετές φορές οι προσλήψεις ή και η παράταση των υπηρεσιών γίνονται από την Εκτελεστική Εξουσία χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής και ζητείται και δίνεται εκ των υστέρων καλυπτική έγκριση. Η μέθοδος που εφαρμόζεται από την Εκτελεστική Εξουσία καθιερώνει την αναξιοκρατία και ευνοεί επίσημα το ρουσφέτι, αφού στην ουσία οι αρμοδιότητες της Δημόσιας Υπηρεσίας μεταβιβάζονται στις ενδοτμηματικές επιτροπές.

Να μου επιτραπεί να εκφράσω την αμφιβολία μου κατά πόσο οι ενδοτμηματικές επιτροπές, που διορίζονται από τους οικείους Υπουργούς, έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν αξιοκρατικά κριτήρια. Αντίθετα πιστεύω ότι οι προσλήψεις των εκτάκτων γίνονται κατόπιν υποδείξεως.

Διεξήλθα με περισσή προσοχή τα αιτιολογικά σημειώματα όλων των Υπουργείων και διαπίστωσα πως «ουδέν μονιμότερον του προσωρινού». Οι υπηρεσίες των εκτάκτων συνεχώς παρατείνονται. Ο αριθμός των εκτάκτων υπερβαίνει τους 1,500 και σύντομα θα συζητούμε θέμα μονιμοποίησής τους.

Θέλω να διευκρινίσω πως δεν εισηγούμαι τερματισμό των υπηρεσιών τους αλλά, αν οι έκτακτοι πληρούν μόνιμες ανάγκες, γιατί να μην προκηρυχθούν οι θέσεις αυτές και να πληρωθούν σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες;

Αναφέρω χάριν ευκολίας ένα μόνο παράδειγμα: Ένας διοικητικός λειτουργός, πέντε γενικοί γραφείς και ένας βοηθός γραφέας προσλήφθηκαν για εκτέλεση καθηκόντων κατά τη διάσκεψη των Υπουργών Εξωτερικών των Αδεσμεύτων και για την πρώτη συνάντηση της Υπουργικής Επιτροπής των Αδεσμεύτων. Παρ' όλο που οι εργασίες της διάσκεψης τερματίστηκαν πριν από αρκετό καιρό, οι υπηρεσίες των επτά συνεχίζονται και καλύπτουν άλλες ανάγκες του υπουργείου.

Δεν αμφισβητώ την αναγκαιότητα πρόσληψης προσωπικού από το Υπουργείο Εξωτερικών με βάση το σημείωμά του, διερωτώμαι όμως γιατί να μην προκηρυχθούν οι θέσεις και να μην πληρωθούν με κανονικές διαδικασίες.

Ο Υπουργός Οικονομικών, σύμφωνα με δημοσίευμα, έστειλε σήμα κινδύνου προς όλα τα υπουργεία και τα κυβερνητικά τμήματα. Εκτιμώ τις προθέσεις του Υπουργού Οικονομικών, αλλά έχω την άποψη ότι το σήμα κινδύνου ηχεί σε «ώτα μη ακουόντων». Δημοσίευμα άλλου Υπουργού αναφέρει ότι, παρ' όλο που η Βουλή ενέκρινε 4 θέσεις, αν ακολουθηθούν οι διαδικασίες της δημόσιας υπηρεσίας, αυτές θα πληρωθούν σε ενάμιση χρόνο. «Γι' αυτό», συνεχίζει, «ζήτησα από το Υπουργικό να γεμίσουν οι θέσεις επειγόντως με εξάμηνα συμβόλαια». «Εγκρίθηκαν», λέει το δημοσίευμα του Υπουργού, «εγκρίθηκαν ήδη από το Υπουργικό και είναι σίγουρο πως θα τις εγκρίνει και η Βουλή.»

Βρισκόμαστε πραγματικά ενώπιον ενός φαύλου κύκλου. Υπάλληλοι εργάζονται και δεν έχουν πάρει τους μισθούς τους και πρέπει να πληρωθούν και η Εκτελεστική Εξουσία τους παραπέμπει στη Βουλή. Γι' αυτό εισηγούμαι να εγκριθούν προσωρινά όλες οι παρατάσεις υπηρεσιών, να μην εγκριθεί καμιά νέα πρόσληψη και να κληθεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών ο Υπουργός Οικονομικών, για να εκθέσει την πολιτική της κυβέρνησης πάνω στο σοβαρό αυτό θέμα και να υποβάλει συγκεκριμένη μελέτη για οριστική επίλυσή του.»

Κύριε Πρόεδρε, είναι με πολλή ικανοποίηση που διαπίστωσα την ευαισθησία της Επιτροπής Οικονομικών και την έντονη ανησυχία της γύρω από το θέμα αυτό και οι αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής, όπως εκφράζονται στην Έκθεση, εκφράζουν πραγματικά τις σοβαρές ανησυχίες του Σώματος γύρω από το σοβαρό αυτό θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απαγόρευση αριθμού σκοπούμενων προσλήψεων και Πίνακας. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 και ο Πίνακας εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) (Απαγορευτικός) (Αρ. 1) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Ώστε τα έγγραφα εγκρίνονται μέχρι του σημείου που επιτρέπει η πρόταση νόμου την οποία ψηφίσαμε προ ολίγου, δηλαδή από όλα αυτά τα έγγραφα απαγορεύεται ο διορισμός εκείνων που αναφέρονται στον πίνακα της πρότασης νόμου.

(Κτυπά τη σφύρα)

Κατά τα άλλα, τα έγγραφα αυτά εγκρίνονται.

Κύριοι, προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ΄, που είναι οι Ερωτήσεις και Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς).

Ερώτηση ημερομηνίας 1ης Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα την 1η Ιουνίου 1989.

«Τη διαπλάτυνση του γεφυριού που συνδέει τις κοινότητες Επισκοπειού - Πολιτικού, καθώς και του δρόμου που τις ενώνει, ζητούν οι κάτοικοί τους λόγω της αυξημένης τροχαίας κίνησης που ενισχύεται από επισκέπτες των αρχαιολογικών χώρων της Ταμασού, του μοναστηριού Αγ. Ηρακλείδιου κ.ά. αξιοθέατων.

Πώς αντικρίζει το θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ΄ 636, ημερομηνίας 1ης Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το θέμα της διεύρυνσης της γέφυρας στον ποταμό Πεδιαίο που συνδέει τα χωριά Επισκοπειό και Πολιτικό μελετάται από τα Τμήματα Δημόσιων Έργων και Πολεοδομίας και Οικήσεως.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 483 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 11 Ιανουαρίου 1990.

«Οι πρόσφυγες του συνοικισμού Αθηαίνου αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα, τα κυριότερα των οποίων είναι τα εξής:

1. Αρκετές προσφυγικές κατοικίες παρουσιάζουν ρωγμές και άλλες ζημιές, γι΄αυτό πρέπει να επιδιορθωθούν.
2. Οι ηλιακοί θερμοσίφωνες των κατοικιών έχουν καταστραφεί, γι΄αυτό πρέπει να τοποθετηθούν καινούργιοι. Σε όσες μάλιστα περιπτώσεις δόθηκε κάποια βοήθεια για το σκοπό αυτό, το σχετικό κονδύλι ήταν ανεπαρκές και γι΄αυτό υπάρχει αίτημα για πρόσθετη βοήθεια, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις πολύ φτωχών οικογενειών.
3. Πρέπει να σκεπαστεί ο αντιπλημμυρικός οχετός του συνοικισμού.
4. Πρέπει να δοθεί βοήθεια για περίφραξη των οικοπέδων.
5. Πρέπει να γίνουν παραστάσεις προς τους αρμοδίους, ώστε να αυξηθεί το μερίδιο που δίνεται στους ενδιαφερόμενους πρόσφυγες από την καλλιέργεια της τουρκοκυπριακής γης στην περιοχή.

Γι΄αυτό καλείται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να αντιμετωπίσει θετικά την επίλυση των πιο πάνω προβλημάτων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 484 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παρισινό στις 11 Ιανουαρίου 1990.

«Με τη λήξη της κυνηγετικής περιόδου Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου έχει διαπιστωθεί από τις χιλιάδες των κυνηγών μια πρωτοφανής μείωση του ενδημικού μας θηράματος, γεγονός που πρέπει να προβληματίσει άμεσα όλους τους υπευθύνους και ενδιαφερομένους.

Από την αρμόδια υπηρεσία ζητούμε να πληροφορήσει τη Βουλή:

1. Για τις δικές της εκτιμήσεις και στατιστικές, καθώς και για τις προοπτικές που διαγράφονται, σχετικά με την ποσοτική κατάσταση του ενδημικού θηράματος της Κύπρου.
2. Αν προγραμματίζει να πάρει ουσιαστικά μέτρα και να εφαρμόσει μεθόδους που πραγματικά θα πολλαπλασιάσουν τον αριθμό τόσο της πέρδικας όσο και του λαγού.
3. Πώς στοχεύει να αξιοποιήσει τα έσοδα του Ταμείου Θήρας, που μόλις πρόσφατα συστάθηκε με τα χρήματα που κλήθηκαν να καταβάλουν οι κυνηγοί με το διπλασιασμό του τέλους για την έκδοση άδειας κυνηγίου.
4. Αν σκοπεύει να κινητοποιήσει προγραμματισμένα τη μεγάλη οικογένεια των κυνηγών σε μια γιγαντιαία προσπάθεια για την προστασία και τον εμπλουτισμό της πανίδας του τόπου μας, αξιοποιώντας την ειλικρινή διάθεση προσφοράς των χιλιάδων μελών της.
5. Τέλος, ποιες σκέψεις υπάρχουν για την αξιοποίηση και στην Κύπρο της πείρας και της γνώσης γειτονικών χωρών που κατάφεραν να εξελιχθούν σε ζηλευτούς κυνηγότοπους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 485 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Ιανουαρίου 1990.

«Απλήρωτοι παραμένουν ακόμα οι αστυνομικοί που εργάστηκαν υπερωρίες κατά το διάστημα των εκδηλώσεων στο 'Αγιο Κασιανό τον περασμένο Ιούλη, γεγονός που προκαλεί αισθήματα απογοήτευσης και διαμαρτυριών στο αστυνομικό σώμα.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πότε στοχοθετεί την αποπληρωμή τους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 486 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Ιανουαρίου 1990.

«Το ακατάλληλο -και χημικά διαπιστωμένο- νερό της Ανθούπολης εξακολουθεί να εγκυμονεί σοβαρότατους κινδύνους για την υγεία των κατοίκων -όπως μας τόνισαν ψες (κατά την επιτόπια επίσκεψή μας στην κοινότητα) εκπρόσωποί τους- που στη συντριπτική πλειοψηφία τους αγοράζουν νερό από τα διάφορα βυτιοφόρα που περιφέρονται στην κοινότητα. Η πρακτική αυτή σίγουρα δε συνιστά λύση, μιας και συνεπάγεται σημαντική και (το σπουδαιοτέρο) απαράδεκτη δαπάνη από τη μια, καθώς και αυξημένους -όπως ήδη σημειώθηκε-κινδύνους για τους υπόλοιπους των κατοίκων που αδυνατούν να προμηθευτούν (λόγω οικονομικών δυσχερειών) νερό από τα βυτιοφόρα. Πρόσθετα οι κάτοικοι παραπονούνται για αυξημένους λογαριασμούς, που τους αποδίδουν στις επανειλημμένες διακοπές στην παροχέτευση του νερού.

Πώς αντιμετωπίζονται αρμόδια τα θέματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 487 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Ιανουαρίου 1990.

«Σπουδή και μάλιστα αδικαιολόγητη -τονίζεται από πλείστους παράγοντες- σημειώθηκε από μέρους της εκτελεστικής εξουσίας στο τόσο ευαίσθητο και καίριο θέμα της παρουσίας αστυνομικών τροχονόμων στις επικίνδυνες οδικές προσπελάσεις με την απόσυρση από αυτές των τροχονόμων και τη δημιουργία αναπόδραστα κενού και με τη συνεπακόλουθη έκθεση σε πολλαπλούς κίνδυνους της ζωής και της αρτιμέλειας των μαθητών, πριν από την ύπαρξη οριστικού και

ριζικού διακανονισμού του θέματος, γεγονός που προκαλεί τη δυσφορία συνδέσμων γονέων, μαθητών αλλά και του ευρύτερου κοινού.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 488 που υποβλήθηκε από το Μέλος της Βουλής εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνα Κατσελλή στις 11 Ιανουαρίου 1990.

«Είναι γνωστό ότι οι 'Ελληνες, συμπεριλαμβανομένων των Κυπρίων, δικαιούνται δωρεάν είσοδο σε όλους τους αρχαιολογικούς χώρους του ελληνικού κράτους.

Είναι πράγματι συγκινητικό να πηγαίνεις στην Ακρόπολη και στην είσοδο να σου λένε: 'Είσαι 'Ελληνας, μπορείς να περάσεις ελεύθερα.' Και η συγκίνηση που σε διαπερνά δεν προέρχεται φυσικά από το ότι γλιτώνεις το αντίτιμο που πληρώνουν οι υπόλοιποι τουρίστες.

Νοουμένου ότι οι Κύπριοι δικαιούνται δωρεάν είσοδο στους αρχαιολογικούς χώρους της Κυπριακής Δημοκρατίας τα Σαββατοκύριακα, γιατί να μη δικαιούνται κατ'επέκταση και όλοι οι υπόλοιποι 'Ελληνες;

Ερωτούνται οι αρμόδιοι αν προτίθενται να επεκτείνουν τη δωρεάν είσοδο στους αρχαιολογικούς χώρους της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά τα Σαββατοκύριακα σε όλους τους 'Ελληνες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 489 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 11 Ιανουαρίου 1990.

«Σε σχετική μου ερώτηση πήρα απάντηση, ημερομ. 14 Ιανουαρίου 1989, αναφορικά με τη δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου στον Πεύκο της Πέρα Βάσας.

Η 'Κομιτιτζιή' είναι στο κέντρο του δάσους και δεν προκαλεί κίνδυνο κι εξάλλου είναι πολύ μακριά (12 χμ.) από τον Πεύκο, που βρίσκεται σε μια περιοχή της οποίας οι κοινότητες φθίνουν συνεχώς. Οι κάτοικοι δε βρίσκουν δικαιολογημένη την απάντησή σας.

Ερωτάται το αρμόδιο τμήμα: Αν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα, δεν είναι δυνατό να περιοριστεί ή και να εξαλειφθεί ο δήθεν κίνδυνος πυρκαϊών, ώστε να δημιουργηθεί ένας πόλος έλξεως στην περιοχή του ιστορικού Πεύκου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 490 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 11 Ιανουαρίου 1990.

«Ο νέος δρόμος από το γεφύρι Κανναβιούς-Παναγιάς μέχρι την Παναγιά έχει υποστεί μεγάλες ζημιές λόγω αστάθειας του εδάφους. Αν παραμείνει έτσι, εκτός του ότι είναι επικίνδυνος για την κυκλοφορία, θα καταστραφεί πιο πολύ, με συνέπεια ν'απαιτηθούν πολύ μεγαλύτερα χρηματικά ποσά γι'αποκατάστασή του.

Πώς και πότε σκέφτεται το αρμόδιο Υπουργείο ν'αντιμετωπίσει το πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 491 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 11 Ιανουαρίου 1990.

«Από τις 'Εμνες (ιστορική περιοχή Παναγιάς) μέχρι τον Κύκκο υπάρχει χωματόδρομος μήκους 15 χμ. Λόγω όμως της κακής κατάστασής του δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το ευρύ κοινό για μετάβαση προς τον Κύκκο. Επανειλημμένα δόθηκαν υποσχέσεις ότι θα ασφαλτοστρωθεί και θα καταστεί χρησιμοποιήσιμος από το ευρύ κοινό.

Πότε πρόκειται να υλοποιηθεί η υπόσχεση αυτή;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 492 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 11 Ιανουαρίου 1990.

«Η περιοχή Πωμού θεωρείται απομακρυσμένη κι απομονωμένη. Ένα μέτρο γι΄ανάπτυξή της είναι και η κατασκευή βελτιωτικών έργων στην παραλία, πράγμα που υποσχέθηκε κι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Πότε σκέφτεται το αρμόδιο τμήμα να προωθήσει την κατασκευή τέτοιων βελτιωτικών έργων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 493 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο στις 11 Ιανουαρίου 1990.

«Στην περιοχή Παναγιάς-Αμπελίτη έγιναν ζημιές στ΄αμπέλια και άλλες δενδρώδεις καλλιέργειες από χαλάζι το Μάιο του 1989. Για τις ίδιες ζημιές έγιναν εκτιμήσεις δυο φορές, το Μάιο και τον Οκτώβριο, κι αφαιρείτο κάθε φορά 17%. Δηλαδή αφαιρέθηκε συνολικά 34% για την ίδια υπόθεση.

Ερωτάται το αρμόδιο τμήμα αν αυτός είναι ο ορθός τρόπος αντιμετώπισης τέτοιων περιπτώσεων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 494 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Ιανουαρίου 1990.

«Όπως μας ανέφεραν Κύπριοι της Ελλάδας -που η συντριπτική πλειοψηφία τους (από τις 40 περίπου χιλιάδες) είναι πρόσφυγες που κατέφυγαν εκεί μετά την τουρκική εισβολή-αισθάνονται περίπου ως 'απάτριδες', μιας και δεν μπορούν να ψηφίσουν ούτε στην Κύπρο, όπου δεν έχουν τη συνήθη κατοικία τους τους τελευταίους προ της ψηφοφορίας έξι μήνες, όπως ο νόμος προνοεί, μα ούτε και στην Ελλάδα, όπου οι Κύπριοι θεωρούνται αλλοδαποί, μιας κι η κυπριακή κυβέρνηση ζήτησε -όπως αναφέρουν-από την ελληνική να μην τους δοθεί η ελληνική υπηκοότητα με το επιχείρημα πως θα χάσουν έτσι την κυπριακή.

Το επιχείρημα όμως αντικρούουν με την υπόδειξη πως μπορεί να ισχύσει - όπως ισχύει στην περίπτωση Ελλήνων πολιτών και με αμερικανική, καναδική, γαλλική, βρετανική, γερμανική, ιταλική, κ.ά. υπηκοότητες παράλληλα και πρόσθετα με την ελληνική -ο θεσμός της διπλής υπηκοότητας (ελληνικής και κυπριακής), πράγμα που, κατά τους ίδιους και κατά την κοινή λογική, θα τους κατοχυρώσει από τις κατά καιρούς σημειούμενες ανταγωνιστικές αντιπαραθέσεις με άτομα που απειλούν να τους ξεριζώσουν από την Ελλάδα, ενώ, πρόσθετα, θα οδηγούσε στην ενδεχόμενη ανάδειξη -μικρού ίσως μα με τεράστια σημασία για την Κύπρο- αριθμού Κυπρίων στην Ελλάδα στην ελληνική Βουλή.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 495 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Ιανουαρίου 1990.

«Για έλλειψη προσωπικού στο χημείο και στο τεχνικό τμήμα του Αρχαιολογικού Μουσείου, όπου ενεργούνται οι καθαρισμοί και οι συγκολλήσεις των αρχαιολογικών μας ευρημάτων, μιλούν οι σχετικές πληροφορίες που μας δίδονται, ενώ παράλληλα τεχνικοί και χημικοί του τμήματος αποσπώνται -με όλη την εν προκειμένω ανέχεια-'αξιοποιούμενοι' ως πωλητές εισιτηρίων εισόδου τόσο στο Αρχαιολογικό όσο και στο Μουσείο Χατζηγιωργάκη Κορνέσιου κ.α.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 496 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Ιανουαρίου 1990.

«Το όνομα μιας από τις οδούς της πρωτεύουσας αν δοθεί στο Νίκο Νικολαΐδη πιστεύουμε πως θα συνιστούσε απότιση ελάχιστου χρέους τιμής από μέρους του δήμου της πρωτεύουσας στον αλησμόνητο Κύπριο πεζογράφο και καλλιτέχνη που ποικιλότροπα τίμησε την Κύπρο. Στοχεύει το αρμόδιο Υπουργείο να προβεί σε σχετική υπόδειξη;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 497 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Ιανουαρίου 1990.

«Μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών που επιβάλλεται ν΄αναληφθούν από το κράτος για πληρέστερη ενημέρωση του λαού για το έργο του Νίκου Νικολαΐδη, δε θα΄πρεπε να προβληματιστεί κι ο ΘΟΚ για το ανέβασμα ενός έργου του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 498 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Ιανουαρίου 1990.

«Από πολλούς τώρα μήνες το ψευδοκράτος Ντενκτάς κρατά παράνομα κάτω από άθλιες συνθήκες και χωρίς, έστω, 'δίκη', το μαρωνίτη εγκλωβισμένο δάσκαλο Ιωάννη Τομάζου με την ψευδή κατηγορία της κατασκοπίας.

Παρακαλείται γι΄αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν και σε ποια διαβήματα και παραστάσεις το κράτος έχει προβεί, τόσο προς την κατεύθυνση του εδώ αντιπροσώπου του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ όσο και σε αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς -όπως και η ΠΟΕΔ έχει ήδη πράξει- για απελευθέρωση του πιο πάνω δασκάλου, του οποίου η κράτηση συνιστά μια από τις κλασικότερες περιπτώσεις κατάφωρης καταπάτησης των ανθρώπινων δικαιωμάτων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 499 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Ιανουαρίου 1990.

«΄Ηδη τρεις συνολικά φορές και σε διαφορετικές ημερομηνίες -από την ημέρα της παραχώρησης από μέρους της ΟΥΝΦΙΚΥΠ του γηπέδου παρά το Λήδρα Πάλας στην Τσιεττίν Καγιά-προπονήθηκαν οι Τουρκοκύπριοι ποδοσφαιριστές της πιο πάνω ομάδας στο αποκομμένο μέχρι πρόσφατα γήπεδο. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία που μας δόθηκαν στις 14.1.90, σαν επισκεφθήκαμε την περιοχή, οι ποδοσφαιριστές της τουρκοκυπριακής ομάδας (κάπου 25-30 κάθε φορά) προπονήθηκαν στις 2, στις 9 και στις 11 του Γενάρη με την παρουσία μάλιστα στο γήπεδο και τη φρούρησή τους από οπλοφορούντες άντρες (4 στην πρώτη περίπτωση και 2 στις δυο τελευταίες) της ΟΥΝΦΙΚΥΠ, που είχαν μαζί τους και στρατιωτικό όχημα.

Πρόσθετα οι κάτοικοι της περιοχής μας ανέφεραν πως μέλη της ΟΥΝΦΙΚΥΠ είχαν εδώ και μερικούς τώρα μήνες καθαρίσει από μόνοι τους το γήπεδο και διερωτώνται μήπως η ενέγεια αυτή των μελών της Ειρηνευτικής Δύναμης συνδυάζεται με τη μετέπειτα γνωστή απόφασή τους.

Οι κάτοικοι εξάλλου εξέφρασαν την απογοήτευσή τους για τη συμπεριφορά των μελών της Διεθνούς Ειρηνευτικής Δύναμης που, ενώ ουσιαστικά επιτρέπουν την προέλαση των Τούρκων στον 'Αγιο Κασσιανό, ενώ ουσιαστικά αποκόπτουν την προσπέλαση στους δικαιούχους και εφοδιασμένους με δελτία ελεύθερης δακίνησης Ελληνοκυπρίους κατοίκους του πληγέντος τριγώνου Κοκκινοτριμιθιά - Μάμμαρι και Ακάκι από το αεροδρόμιο Λευκωσίας, επιτρέπουν τώρα (με πρσωπική μάλιστα εγγύηση του διοικητή της δύναμης) τη νέα αυτή 'προέλαση' των Τούρκων.

Τέλος οι κάτοικοι διερωτήθηκαν: Αν με τον ισχυρισμό πως το γήπεδο ανήκε στην τουρκοκυπριακή ποδοσφαιρική ομάδα είναι που τούτο αποδόθηκε στην τουρκοκυπριακή πλευρά, τότες γιατί -με την ίδια συλλογιστική- δεν ανοίγει και η οδός Ερμού για τους Ελληνοκυπρίους, αφού (στη συντριπτική πλειοψηφία τους) τα υποστατικά και καταστήματα ανήκαν στους Ελληνοκυπρίους;

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή ποιες οι σχετικές ενέργειες και παραστάσεις που για το θέμα αυτό έχει κάμει και ποια τα σχετικά αποτελέσματα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 500 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Ιανουαρίου 1990.

«Ανεπίτρεπτο κι αδιανόητο θεωρείται το ύψος των μονάδων αξιολόγησης -55 στις 100- που το Υπουργείο Εσωτερικών εκχώρησε στο Συμβούλιο Κρίσεως κατά τη λιγόλεπτη συνέντευξη (interview) που έχει για την αξιολόγηση και προαγωγή αστυνομικών, ενώ το ύψος των μονάδων της επιτροπής αξιολόγησης και ο γενικότερος ατομικός φάκελος του αστυνομικού δεν υπερβαίνουν τις 45 μονάδες!

Όταν στην περίπτωση των εκπαιδευτικών επιτεύχθηκε -κι αυτό μετά από πολλούς αγώνες των εκπαιδευτικών μας οργανώσεων- η συρρίκνωση του ύψους των ποσοστιαίων μονάδων (μέχρι 5 το πολύ συγκεκριμένα) σε σύνολο 190 έως 210 μονάδων των εκπαιδευτικών, ένα ποσοστό δηλαδή ούτε 2%, κατά τις συνεντεύξεις τους με την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, δε νομίζει το αρμόδιο Υπουργείο πως εντελώς καταχρηστικά και αυθαίρετα -που από μόνο του (μιας κι οι μονάδες δεν τέθηκαν ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής) και ανεπίτρεπτα- καθόρισε τόσο μεγάλο ύψος σε μια απλή προσωπική συνέντευξη;

Πώς θα αντιμετωπίσει το σάλο που έχει ξεσπάσει ανάμεσα στα μέλη της αστυνομικής δύναμης μετά τις πρόσφατες προαγωγές, αφού εντελώς αντιδεοντολογικά κι αυθαίρετα προχώρησε στις προαγωγές, όταν δεκάδες καταγγελίες υπάρχουν για περιπτώσεις που άριστοι αστυνομικοί και με πολλά έτη υπηρεσίας δεν προάχθηκαν, ενώ προάχθηκαν άλλοι πολύ νεότεροί τους ή/και με πολύ πιο λίγα προσόντα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 501 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Ιανουαρίου 1990.

«Γυναίκες που υπηρετούν ως ειδικοί αστυφύλακες μας καταγγέλλουν πως δεν ακολουθήθηκαν αξιοκρατικά κριτήρια στη μονιμοποίηση συναδέλφων τους με αποτέλεσμα να παραμείνουν στο περιθώριο, μολονότι υπηρετούν για δεκαπέντε και δεκαοκτώ χρόνια με περασμένες μάλιστα τις εξετάσεις.

Ήδη, έχει δημιουργηθεί βαρύ κλίμα, σε συνδυασμό και με τις άλλες προαγωγές, και το αστυνομικό σώμα πάει ένα βήμα προς τα πίσω.

Σύμφωνα με στοιχεία, μονιμοποιήθηκαν γυναίκες ειδικοί αστυφύλακες με δύο ή τρία χρόνια υπηρεσίας και παραγνωρίστηκαν άλλες κατά πολύ αρχαιότερες -με περασμένες και τις εξετάσεις-με 15 και 18 χρόνια, επανατονίζεται, υπηρεσίας.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο τα δικαιολογημένα αυτά παράπονα των γυναικών ειδικών αστυφυλάκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 502 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 18 Ιανουαρίου 1990.

«Πρόσφατα αποκαλύφθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας ότι εκτός από τις γνωστές συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου υπήρξαν και

άλλες τρεις μυστικές συμφωνίες, άγνωστες στην τότε κυπριακή ηγεσία, που αφορούσαν το μέλλον της Κύπρου. Απ'αυτές τις συμφωνίες η μία έγινε γνωστή, ενώ οι άλλες δυο δεν είδαν το φως της δημοσιότητας.

Επειδή είναι αυτονόητο ότι η ύπαρξη και το περιεχόμενο αυτών των συμφωνιών ενδιαφέρουν άμεσα τον κυπριακό λαό, αφού αφορούσαν και αφορούν το μέλλον και τις τύχες του, και επειδή είναι εντελώς απαράδεκτο και πολιτικά ανήθικο οι συμφωνίες αυτές να παραμένουν άγνωστες στο λαό μας, καλείται η κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσουν το Σώμα:

1. Σε ποιες ενέργειες έχουν προβεί ή σκέφτονται να προβούν μετά την αποκάλυψη αυτών των άγνωστων για το λαό μας στοιχείων, αναφορικά δηλαδή με την ύπαρξη μυστικών συμφωνιών πού συνόδευαν την ίδρυση του κυπριακού κράτους.
2. Σε ποια διαβήματα έχουν προβεί προς τη βρετανική κυβέρνηση, για να δοθούν στη δημοσιότητα οι δυο άγνωστες στο λαό μας μυστικές συμφωνίες.
3. Σε ποια διαβήματα έχουν προβεί προς το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας για το ίδιο θέμα, αφού τις συμφωνίες αυτές συνυπέγραψε ο τότε Πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 503 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Ιανουαρίου 1990.

«Ενώ η Βουλή ψήφισε το νόμο περί Πανεπιστημίου και ετοιμάζεται η δρομολόγηση της λειτουργίας του, η Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως σε συνεργασία με το ΚΕΜΑ και τον Πρόεδρο Βασιλείου προωθούν τη σύσταση αγγλόφωνης πανεπιστημιακής σχολής στην Κύπρο, που στόχο θα έχει την εκπαίδευση και επιμόρφωση των ανώτερων κυβερνητικών υπαλλήλων, όπως είναι ανώτεροι λειτουργοί, διευθυντές τμημάτων κ.ά. Θα'ναι, δηλαδή, ουσιαστικά πανεπιστημιακή σχολή διοίκησης προσωπικού.

Τα ερωτήματα που ανακύπτουν ύστερα απ'όλα αυτά είναι τα πιο κάτω:

I. Αν επρόκειτο να συσταθεί τέτοια σχολή, γιατί δε λήφθηκε πρόνοια να ενταχθεί στο υπό σύσταση κυπριακό Πανεπιστήμιο;

II. 'Οταν η κυπριακή Βουλή (και η Εκτελεστική Εξουσία) αποφάσισαν όπως το κυπριακό Πανεπιστήμιο έχει ως μόνες επίσημες γλώσσες την ελληνική και την τουρκική, γιατί δρομολογείται η σύσταση -και μάλιστα από τον ίδιο τον Πρόεδρο του κράτους-σχολής με 'Αγγλους πανεπιστημιακούς δασκάλους, που μνημονεύονται κιόλας στον πίνακα 1(σ.2) της σχετικής έκθεσης;

III. Με βάση ποιο οργανικό νόμο ένα τέτοιο γιγαντιαίο εγχείρημα αναλαμβάνεται;

IV. Ποιος εξέλεξε το Ακαδημαϊκό Συμβούλιο (και με βάση ποια κριτήρια) και ποιο το διδακτικό προσωπικό και με βάση ποια και πάλι κριτήρια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 504 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Ιανουαρίου 1990.

«Αισθήματα έντονης επιφυλακτικότητας και φόβου διακατέχουν τους κατοίκους της Ανθούπολης για τις επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων από τον ανεγειρόμενο σε γειτνιάζουσα περιοχή βιολογικό σταθμό Ανθούπολης.

Συγκεκριμένα, όπως μας ανέφεραν μέλη της επιτροπής που σχηματίστηκε - που ύστερα από πρόσκλησή τους επισκεφθήκαμε χθες την περιοχή όπου ανεγείρεται ο σταθμός- οι φόβοι τους εστιάζονται στα πιο κάτω δεδομένα:

1. Ο ανεγειρόμενος (άρχισε ν'ανεγείρεται τον Οκτώβρη από τη ΣΑ·Υ·ΠΑΡΚΟ και θα συμπληρωθεί αρχές του Απρίλη του 1990) γιγαντιαίος σταθμός βρίσκεται πολύ κοντά στην κοινότητα της Ανθούπολης, σε μια απόσταση ούτε 800 μέτρων από τα γειτνιέστερα οικόπεδα.
2. Οι δεξαμενές σε όλα τα στάδια του βιολογικού καθαρισμού θα είναι ανοικτές και θα' ναι μόνο και απλά περιφραγμένες.
3. Επικρατούν στην περιοχή ισχυροί νοτιοδυτικοί άνεμοι, που θα επηρεάζουν την Ανθούπολη και τη Λακατάμια από την ύπαρξη του σταθμού.
4. Τα νερά του σταθμού θα χύνονται σε παρακείμενο ποταμό και σταδιακά θα κατακαλύψουν την επιφάνεια των γειτονικών εκτάσεων με κινδύνους επιμόλυνσής της.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ 505 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Ιαννουαρίου 1990.

«'Οπως πληροφορούμαστε, στην Πυροσβεστική Υπηρεσία υπάρχουν 4 λοχίες που από αρκετά χρόνια (6-10 και περισσότερα ακόμα) εκτελούν καθήκοντα λοχία, αλλά δε μονιμοποιήθηκαν.

'Ηδη λαμβάνουν το μισθό του λοχία και ο Υπουργός Εσωτερικών κατά καιρούς τους διαβεβαιώνει πως 'εντός των ημερών' θα γίνουν και επίσημα λοχίες, αλλά η κατάσταση παραμένει από χρόνια σε εκκρεμότητα κι ο κίνδυνος αφυπηρέτησής τους με το μισθό του απλού καθημερινά επικρέμμαται.

Πότε θα μονιμοποιηθούν οι τέσσερις αυτοί λοχίες;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 506 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1990.

«Σε πρόσφατη (στις 19.1.90) συνάντηση για το παγκύπριο πρωτάθλημα λυκείων (θηλέων) καλαθόσφαιρας στο Λευκόθεο μεταξύ της Αμερικανικής Ακαδημίας Λευκωσίας και του Λυκείου Θηλέων Παλουριώτισσας τραυματίστηκαν πέντε καλαθοσφαιρίστριες που μεταφέρτηκαν στις Πρώτες Βοήθειες.

Δε θα'πρεπε σε αγώνες (τουλάχιστο) πρωταθλήματος να υπάρχει και σχολίατρος ή άλλος γιατρός;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 507 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1990.

«Οι δημοπράτες με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία πρέπει οπωσδήποτε να είναι πρώτα κοινοτάρχες· γι'αυτό και ο δημοπράτης αποκαλείται 'προσοντούχος κοινοτάρχης'.

Με την κατάργηση των κοινοταρχών, όπου υπάρχουν δήμοι (από 1.3.1990) αμέσως καταργούνται από δημοπράτες όσοι κοινοτάρχες επηρεάζονται.

Καλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν προγραμματίζει την κατάθεση νομοσχεδίου στο οποίο να υπάρχει πρόνοια να συνεχίσουν να λειτουργούν ως δημοπράτες οι κοινοτάρχες αυτοί, μιας και:

1. Έχουν επιλεγεί ως δημοπράτες ύστερα από εξετάσεις, που τους καθιστούν πολύ εξειδικευμένους στον τομέα των δημοπρατών.
2. Για πάρα πολλές υποθέσεις που ανέλαβαν και διεκπεραίωσαν θα υπάρξει πρόβλημα στην προώθησή τους, μιας και θα δημιουργηθεί κενό από την παραίτησή τους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 508 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιανουαρίου 1990.

«Οι υποψήφιοι για τις στρατιωτικές σχολές (Ευελπίδων, Ικάρων, Ναυτικού κτλ.) παρακάθηνται σ'εξετάσεις του Υπουργείου Παιδείας για τον πολυτεχνικό κύκλο (με εξετάσεις στα μαθηματικά, τη φυσική, τη χημεία κι ελληνικά), χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η σωματική διάπλαση, η προσωπικότητα, αρτιμέλεια κτλ.), με αποτέλεσμα (και μετά τις εξετάσεις) να προκαλούνται (σε ελάχιστες, αλλά που δημιουργούν προβλήματα, περιπτώσεις) δυσάρεστες εξελίξεις.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 509 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Τη συμπερίληψή τους στον κατάλογο των μελών της Εθνικής Επιτροπής για Καταπολέμηση των Ναρκωτικών ζητούν εκπρόσωποι της ΣΥΠΑΕΚ -όπως μας ανέφεραν σε σημερινή συνάντησή μας- τονίζοντας πως οι ίδιοι ετοίμασαν και σχετικό κατάλογο με εκπαιδευτικούς που θα μπορούσαν να διδάξουν στα σχολεία.

Πώς αντιμετωπίζεται η προσφορά τους αυτή αρμόδια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 510 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Οι κάτοικοι Γιόλου διαμαρτύρονται έντονα, γιατί ο νέος δρόμος που διέρχεται από την κοινότητα έχει κατασκευαστεί με τέτοιο τρόπο, ώστε τα νερά της βροχής να διοχετεύονται προς τους αγροτικούς δρόμους, που καθίστανται έτσι αδιάβατοι και επικίνδυνοι.

Ποιες βελτιώσεις προγραμματίζει να επιφέρει το αρμόδιο Υπουργείο για τη λύση του προβλήματος και πότε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 511 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Ο παλιός δρόμος της κοινότητας Γιόλου, που ξεκινά από τα καφενεία του χωριού και οδηγεί στο νέο δρόμο, έχει σχεδόν πλήρως καταστραφεί. Πότε το αρμόδιο Υπουργείο θα ανταποκριθεί στις επανειλημμένες εκκλήσεις των κατοίκων για επιδιόρθωση και συντήρησή του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 512 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Η κοινότητα Κάτω Στρουμπίου εγείρει αίτημα διενέργειας διατρήσεων. Πότε το αρμόδιο Υπουργείο σκοπεύει να ικανοποιήσει το αίτημα αυτό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 513 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Γονείς μαθητών του Δημοτικού Σχολείου Στρουμπίου παραπονούνται ότι επιτρέπεται σε μερικούς μαθητές των οποίων οι γονείς είναι μόνιμοι κάτοικοι της

κοινότητας να φοιτούν σε δημοτικά της πόλης της Πάφου, με κίνδυνο το σχολείο της κοινότητας να οδηγηθεί σταδιακά σε κλείσιμο.

Αν έτσι έχουν τα πράγματα, πώς σκοπεύει το αρμόδιο Υπουργείο να ενεργήσει;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 514 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Η κοινότητα Φασούλας αντιμετωπίζει, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες, πρόβλημα πόσιμου νερού.

Σε ποιες ενέργειες προβαίνει το αρμόδιο Υπουργείο για τη λύση του προβλήματος αυτού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 515 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το αίτημα των προσφύγων κατοίκων της Φασούλας για διαγραφή των τοκοχρεολύσιων για τα αρδευτικά τμήματα Σουσκιούς και Φασούλας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 516 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Οι κάτοικοι της προσφυγικής κοινότητας Φασούλας ζητούν την επιδιόρθωση των στεγών των σπιτιών τους.

Πότε το αρμόδιο κυβερνητικό τμήμα θα ικανοποιήσει αυτό το επείγον αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 517 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα προχωρήσει στην κατασκευή γεφυριού πάνω από τον ποταμό Διαρίζο στα Μαμώνια, αφού το παλιό γεφύρι αποδείχτηκε ακατάλληλο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 518 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Οι γεωργοί των Μαμωνιών παραπονούνται ότι το λεγόμενο δεύτερο αρδευτικό τμήμα Μαμωνιών έχει έλλειψη νερού και γι΄αυτό διαμαρτύρονται για την προτιθέμενη μεταφορά νερού στο Πισσούρι. Ποια η επί τούτου θέση του αρμόδιου Υπουργείου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 519 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Οι κοινότητες Φασούλας, Αγίου Γεωργίου και Μαμωνιών διαμαρτύρονται για την καθυστέρηση εγκατάστασης τηλεφώνων στα σπίτια τους. Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα προχωρήσει η Αρχή Τηλεποκοινωνιών Κύπρου στο θέμα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 520 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Η προσφυγική κοινότητα Αγίου Γεωργίου ζητεί από το ΤΑΕΠ την καταβολή του τοκοχρεολύσιου για το αρδευτικό έργο της κοινότητας.

Το αίτημα αυτό υποβλήθηκε με ερώτησή μου, ημερομηνίας 8.6.1989, χωρίς μέχρι τώρα να υπάρξει ανταπόκριση.

Ποια η θέση του αρμόδιου Υπουργείου στο θέμα αυτό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 521 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Η κοινότητα Αγίου Γεωργίου στην Πάφο υποβάλλει αίτημα για την κατασκευή δρόμου προς τις αγροτικές περιουσίες, γιατί ο δρόμος που υπήρχε καταστράφηκε από τη ροή του ποταμού Διαρίζου.

Ποια η απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου στο θέμα αυτό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 522 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 23 Ιανουαρίου 1990.

«Οι πρόσφυγες κάτοικοι του Αγίου Γεωργίου ζητούν την επιδιόρθωση 12 κατοικιών Γ΄ κατηγορίας. Πώς αντιμετωπίζει το θέμα αυτό το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 523 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Ιανουαρίου 1990.

«Δεδομένου πως οι ανώτεροι αξιωματικοί του στρατού και 'επ'εσχάτων' και της αστυνομίας με την αφυπηρέτησή τους αυτόματα προάγονται στην αμέσως επόμενη βαθμίδα της ιεραρχίας, παρακαλούνται τα αρμόδια Υπουργεία να ενημερώσουν τη Βουλή αν στοχοθετούν την εφαρμογή του ίδιου συστήματος και για τα αφυπηρετούντα μέλη των κατώτερων βαθμίδων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 524 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 24 Ιανουαρίου 1990.

«Είναι γνωστό πως η Πολιτική 'Αμυνα προσφέρει μεγάλες υπηρεσίες σε μια χώρα, τόσο σε καιρό πολέμου όσο και σε καιρό ειρήνης, γι'αυτό και πρέπει να βρίσκεται σε διαρκή ετοιμότητα. Δυστυχώς όμως το σοβαρό τούτο σώμα είναι ανύπαρκτο, όπως δήλωσε πρόσφατα και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Το 1988 ο Υπουργός 'Αμυνας μετακάλεσε ειδικό από την Ελλάδα, για να μελετήσει την επικρατούσα κατάσταση και να υποβάλει σχέδια, πράγμα που έπραξε, για την αναδιάρθρωση της Πολιτικής 'Αμυνας.

Την ανυπαρξία της Πολιτικής 'Αμυνας επισήμανε και το Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο και δήλωσε ότι είχε πρόθεση να καλέσει και αυτό εμπειρογνώμονες από διάφορες χώρες για την αναδιοργάνωση της υπηρεσίας αυτής.

Επειδή οι σκοποί της Πολιτικής 'Αμυνας είναι και εθνικοί και κοινωνικοί, καλείται η κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Γιατί αφέθηκε το σώμα τούτο να περιέλθει σε ανυπαρξία;

(β) Αφού πρόκειται για ανύπαρκτο σώμα που κατ'επέκταση δεν εκτελεί τον προορισμό του, γιατί κάθε τόσο καλούνται χιλιάδες πολίτες να υπηρετήσουν σ' αυτό; Απλώς και μόνο για να φανεί ότι όλοι έκαμαν τη θητεία τους, σπαταλώντας 26 ολόκληρους μήνες άσκοπα;

(γ) Για να καλείται όλος αυτός ο κόσμος να προσφέρει υπηρεσίες και να μάθει κάτι, κάποιοι υπάρχουν που διδάσκουν αυτό τον κόσμο. Φρόντισε η κυβέρνηση να καταρτίσει επαρκώς αυτούς τους ανθρώπους;

(δ) Ποια η μέχρι σήμερα κυβερνητική βοήθεια ή μέριμνα προς το σώμα τούτο και ποια μέσα διατέθηκαν για την εκπαίδευση όλου αυτού του κόσμου που υποχρεώνεται διά νόμου να καταταγεί στην Πολιτική 'Αμυνα;

(ε) Ποια η ευθύνη της κυβέρνησης για το κατάντημα αυτού του σώματος;

(στ) Ποιος ο συντονισμός των δύο Υπουργείων -Εσωτερικών και Άμυνας- αφού και τα δυο μετακαλούν δικούς τους εμπειρογνώμονες για την αναδιάρθρωση και αναδιοργάνωση της Υπηρεσίας Πολιτικής Άμυνας, ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στην αποστολή της;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 525 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 24 Ιανουαρίου 1990.

«Η Ερήμη προγραμματίζει την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου και ζητά οικονομική βοήθεια τόσο από την κυβέρνηση όσο και από τον ΚΟΑ.

Η Επισκοπή επίσης για να συμπληρώσει την κατασκευή του κοινοτικού της γηπέδου χρειάζεται, σύμφωνα με εκτιμήσεις, το ποσό των £20,000.

Και τα δύο χωριά χρειάζονται βοήθεια.

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 526 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 24 Ιανουαρίου 1990.

«Οι κάτοικοι της Ερήμης υποστηρίζουν ότι η δημιουργία πολεοδομικών ζωνών έγινε χωρίς τη συγκατάθεσή τους και ζητούν την τροποποίησή τους σύμφωνα με τις υποδείξεις της χωριτικής αρχής.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή κατά πόσο είναι διατεθειμένο να προβεί στη χαλάρωση των πολεοδομικών ζωνών σύμφωνα με τις υποδείξεις της χωριτικής αρχής.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 527 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 24 Ιανουαρίου 1990.

«Τα χωριά της επαρχίας Λεμεσού που συνδέονται με το νότιο αγωγό διαρτύρονται για τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στη συμπλήρωση της δεύτερης φάσης του έργου.

Παρ΄ όλο που η κυβέρνηση ετοιμάζει εξαμηνιαία έκθεση για την πρόοδο του έργου και παρ΄ όλο που το θέμα συζητήθηκε επανειλημμένα και εξακολουθεί να βρίσκεται στην Επιτροπή Γεωργίας της Βουλής, οι κοινότητες δυσπιστούν και παραπονούνται ότι το όλο έργο καθυστερεί αδικαιολόγητα.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν πράγματι υπάρχει καθυστέρηση και κατά πόσο υπάρχει χρονοδιάγραμμα για τη συμπλήρωση του έργου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 528 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 24 Ιανουαρίου 1990.

«Οι κοινότητες Ερήμης και Επισκοπής διαμαρτύρονται και καταγγέλλουν ότι με την κατασκευή του υπεραστικού δρόμου Λεμεσού-Πάφου θα καταστραφεί σχεδόν ολόκληρη η οικοπεδοποιήσιμη γη τους, πράγμα που θα έχει επιπτώσεις στην ανάπτυξη των δύο κοινοτήτων. Ιδιαίτερα καταστροφικές θα είναι οι επιπτώσεις για την κοινότητα Ερήμης, που λόγω των αγγλικών βάσεων δεν έχει, όπως ισχυρίζεται, άλλη οικοπεδοποιήσιμη γη. Και τα δυο χωριά ζητούν να ενημερωθούν οι χωριτικές τους αρχές, πριν γίνει η χάραξη του δρόμου, για να εκφέρουν γνώμη.

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο; Θα λάβει υπόψη τις διαμαρτυρίες και τους φόβους των κατοίκων; Θα ενημερώσει τις χωριτικές αρχές για τα σχέδια που γίνονται και, αν δε συμφωνούν με τα σχέδια, θα λάβει υπόψη τις εισηγήσεις τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 529 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 24 Ιανουαρίου 1990.

«Στην περιοχή 'Φοινίτζι' Αγίου Μάμαντος Λεμεσού ανορύχθηκαν το 1986 δυο διατρήσεις οι οποίες εξακολουθούν να παραμένουν αναξιοποίητες.

Οι κάτοικοι του χωριού αντιμετωπίζουν αρδευτικά προβλήματα λόγω της έλλειψης νερού και διερωτώνται γιατί καθυστερεί η αξιοποίηση των διατρήσεων.

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο; Υπάρχει νερό στις δυο αυτές διατρήσεις και, αν ναι, υπάρχει σχέδιο για αξιοποίησή τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 530 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 24 Ιανουαρίου 1990.

«Για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της κοινότητας του Μονιάτη το Συμβούλιο Βελτιώσεως συνήψε δάνειο ύψους £37,500.

Για διάφορους λόγους η κυβέρνηση αρνείται μέχρι της στιγμής να συνεισφέρει στην αποπληρωμή του δανείου, όπως πράττει και για όλα τα υπόλοιπα έργα αναπτύξεως που εκτελούνται στις κοινότητες.

Αίτημα των κατοίκων είναι να καταβληθεί το συντομότερο η συνεισφορά της κυβέρνησης, για να μπορέσει το Συμβούλιο Βελτιώσεως να αποπληρώσει τις δόσεις του δανείου.

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο; Ποιοι οι λόγοι για την απροθυμία της κυβέρνησης να καταβάλει το ποσό;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 531 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 24 Ιανουαρίου 1990.

«Από το 1979 οι κάτοικοι του Μονιάτη αγωνίζονται για την ασφαλτόστρωση ενός μικρού δρόμου μήκους 1500 περίπου μέτρων που διασχίζει το χωριό προς το Πέρα - Πεδί.

Επειδή υπάρχει μεγάλη δυσφορία στο χωριό για μεγάλη καθυστέρηση, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους προγραμματίζεται η ασφαλτόστρωση αυτού του δρόμου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 532 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 24 Ιανουαρίου 1990.

«Στον παλιό χωματόδρομο Αγ. Μάμαντος - Πελενδριού στην περιοχή 'Κόλυμπος' υπάρχει αρχαίο γεφύρι, το οποίο είναι ημικαταστρεμμένο. Οι κάτοικοι ζητούν την επιδιόρθωσή του τόσο για αρχαιολογικούς σκοπούς όσο και για τη χρησιμοποίησή του για τις γεωργικές τους ασχολίες.

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 533 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 24 Ιανουαρίου 1990.

«Στις τοποθεσίες 'Παράμπελα' και 'Μούττη Αρκοσιηλλερό' του χωριού 'Αγιος Γεώργιος Συλίκου υπάρχει χαλίτικη γη, η οποία δεν είναι καλλιεργήσιμη.

Επειδή ο 'Αγιος Γεώργιος είναι το μόνο χωριό της περιοχής που έχει σχετικά κάποια νεολαία, οι κάτοικοι εισηγούνται όπως η κυβέρνηση διαχωρίσει σταδιακά την πιο πάνω περιοχή σε οικόπεδα για οικιστική ανάπτυξη του χωριού, τα οποία να παραχωρηθούν σε νέα ζευγάρια που επιθυμούν να κτίσουν και να παραμείνουν στο χωριό. Είναι ένα κίνητρο για την ανάπτυξη της υπαίθρου.

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 534 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Ιανουαρίου 1990.

«Στην Ελλάδα κι αλλού ο 'Πολιτιστικός Αύγουστος' είναι σήμα κατατεθέν και διαδικασία καθιερωμένη που λειτουργεί στις διάφορες πρωτεύουσες. Στην Κύπρο, στη Λευκωσία, οι εξαναγκαστικά εναπομένοντες κάτοικοι της πρωτεύουσας (για υπηρεσιακούς, κοινωνικούς, οικογενειακούς και, πρώτιστα, οικονομικούς, καθώς και για άλλους λόγους) και χειμάζονται από τον υπερβολικό καύσωνα και υποφέρουν από την έλλειψη ουσιαστικών πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Δε θα' ταν σκόπιμο το αρμόδιο Υπουργείο να μελετήσει επισταμένως το όλο θέμα και να προβεί στη λήψη συγκεκριμένων και πρακτικών μέτρων για αντίκρισή του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 535 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Ιανουαρίου 1990.

«Προσωρινό και μεταβατικό, όπως τότες μας λέχθηκε, ήταν το γνωστό ποσό που προσδιορίστηκε από τον ΚΟΑ (και το Υπουργείο Παιδείας) για επιδότηση των μαρωνιτικών ποδοσφαιρικών σωματείων, μετά από διαβήματα και επαφές μας με τους αρμόδιους φορείς.

Επειδή το θέμα της επαύξησης του ποσού επαναφέρεται από τα συμβούλια των πιο πάνω σωματείων, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν και πότε στοχοθετεί μια τέτοια επαύξηση, που να συνάδει με το προσφερόμενο ύψος της βοήθειας προς τα λοιπά εκτοπισθέντα αθλητικά ποδοσφαιρικά μας σωματεία.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 536 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Ιανουαρίου 1990.

«Πρόσφατα έχουν περικοπεί τα μεταφορικά των μαθητών-παιδιών εγκλωβισμένων και προσφύγων που φοιτούν σε ιδιωτικές σχολές (Καλογραιών, Terra Santa, Αμερικανική Ακαδημία κ.ά.).

Δεδομένου ότι επανάρχισε η καταβολή των κομίστρων για παιδιά προσφύγων-εγκλωβισμένων που φοιτούν στα δημόσια σχολεία, γιατί η επιχορηγήση να μην επανέλθει και στα ιδιωτικά, μιας κι είναι γνωστό πως, ιδιαίτερα τα παιδιά των εγκλωβισμένων, αντιμετωπίζουν μεγάλα προβλήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 537 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Ιανουαρίου 1990.

«Δεδομένου πως υπάρχει απόφαση για βοήθεια (ύψους 50%) σε μη πρόσφυγες που παντρεύονται προσφυγοπούλες κι αγόρασαν διαμέρισμα, δε θα'πρεπε η ίδια πρακτική ν'ακολουθηθεί και σε περιπτώσεις που πρόσφυγες παντρεύονται μη προσφυγοπούλες;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 538 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Ιανουαρίου 1990.

«Την ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για υποβοήθηση των κατοίκων (που έχουν απομείνει) των ακριτικών ενοριών της Λευκωσίας Αγ. Κασσιανού και Χρυσαλινιώτισσας, -και μέχρις ότου υλοποιηθεί το Κεντρικό Σχέδιο (Master Plan) για αναζωογόνηση της παλιάς Λευκωσίας-μας υπογράμμισαν οι κάτοικοι, όταν επισκεφθήκαμε τις δυο ενορίες στις 27.1.90.

Συγκεκριμένα ζήτησαν την επίσκεψη ενός γιατρού μια τουλάχιστο φορά τη βδομάδα, τη δρομολόγηση λεωφορείου για τακτά δρομολόγια μια τουλάχιστο

φορά την ημέρα και τη λειτουργία ενός ταχυδρομείου (που μπορεί να στεγαστεί σε ειδικά διασκευασμένο δωμάτιο στο προαύλιο της εκκλησίας του Αγ. Κασσιανού ή της Χρυσαλινιώτισσας) που να δέχεται παράλληλα την εξόφληση λογαριασμών νερού, ηλεκτρισμού και τηλεφώνου. Από τη Θησέως (τέλος της οδού Αγ. Ιωάννου) μέχρι την Πράσινη Γραμμή του Αγ. Κασσιανού, τόνισαν οι κάτοικοι, είναι όλοι κι όλοι εκατό γέροντες που δεν μπορούν να μετακινηθούν αλλού. Εδώ και πέντε χρόνια, τόνισαν, γίνεται λόγος για το Master Plan. 'Οσοι ήταν 70 χρονών γίνηκαν 75, όσοι ήταν 75 γίνηκαν 80, και όσοι ήταν 80 πέθαναν. Αν περιμένουν άλλα 5 χρόνια για να δουν το σχέδιο να υλοποιείται, οι περισσότεροι από αυτούς θα έχουν πεθάνει. Ζήτησαν γι'αυτό να μην πεθάνουν με το παράπονο της εγκατάλειψής τους από το κράτος.

Πότε και πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 539 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 30 Ιανουαρίου 1990.

«Το έντομο LEAF HOPPER προξενεί τεράστιες ζημιές στα αμπέλια. Η καταπολέμηση του εντόμου είναι πολύ δαπανηρή, διότι πρέπει να γίνονται συνεχείς και συστηματικοί ψεκασμοί είτε από αέρος είτε ομαδικοί.

Επειδή τα έξοδα είναι πράγματι πολύ μεγάλα, οι αμπελουργοί αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα, γι'αυτό καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή με ποιο τρόπο σκέφτεται να βοηθήσει τους αμπελουργούς στην καταπολέμηση αυτού του εντόμου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 540 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 30 Ιανουαρίου 1990.

«Λόγω της ανομβρίας οι αμπελουργοί της κοινότητας Πισσουρίου αντιμετωπίζουν προβλήματα στην άρδευση των αμπελιών τους. Ο ποταμός απ' όπου προμηθεύονταν νερό στέρεψε, το νερό των διατρήσεων είναι ακατάλληλο για πότισμα και, αν δε βρέξει σύντομα, τα αμπέλια του χωριού θα καταστραφούν.

Οι κάτοικοι εκπέμπουν σήμα κινδύνου και ζητούν τη βοήθεια της κυβέρνησης, για να μπορέσουν να ποτίσουν και να σώσουν τις φυτείες τους.

Επειδή το φαινόμενο της ανομβρίας είναι συχνό, οι κάτοικοι ζουν σε συνεχή αγωνία. Για να λυθεί το αρδευτικό τους πρόβλημα, ζητούν είτε να ενωθούν με το Νότιο Αγωγό είτε να κατασκευαστεί μικρό φράγμα στο Χα Ποτάμι για τις αρδευτικές τους ανάγκες.

Σε περίπτωση που το πιο πάνω αίτημά τους γίνει αποδεκτό, θα λυθεί και το καυτό πρόβλημα της ύδρευσης των κτηνοτροφικών μονάδων του χωριού.

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 541 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Ιανουαρίου 1990.

«Προσπάθειες αξιόλογες (όπως είναι η επάνδρωση, η επιμήκυνση του ωραρίου: 7.30 π.μ. - 5.30 μ.μ. κτλ.) άρχισαν τα τελευταία χρόνια στη Σεβέρειο Βιβλιοθήκη, προκειμένου να αξιοποιηθεί πλατύτερα από το ευρύτερο κοινό. Με προοπτική επίτευξης του πιο πάνω στόχου, δε θα'πρεπε το αρμόδιο Υπουργείο να:

ι. Αναλάβει εκστρατεία διαφώτισης του κοινού -για τις παρεχόμενες δυνατότητες της πιο πάνω βιβλιοθήκης- από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας;

ιι. Αναβαθμίσει το χώρο, στις εισόδους τουλάχιστον, έτσι που να επιτευχθεί πιο ελεύθερη προσπέλαση, να υπάρξει εξωτερική επιγραφή των ωρών λειτουργίας της βιβλιοθήκης, μια βιτρίνα με εκδόσεις π.χ. κτλ.;

Με την ίδια ευκαιρία: Δε θα'πρεπε να υπάρχει σύστημα μηχανογράφησης των εκδόσεων;

Τέλος, πώς αντιμετωπίζεται εισήγηση για επέκταση του ωραρίου της βιβλιοθήκης, αν όχι μέχρι τις 9.30 μ.μ., τουλάχιστο μέχρι τις 8.30 μ.μ. για υποβοήθηση των εργαζομένων, όπως ακριβώς συνέβαινε και με τη λειτουργία της βιβλιοθήκης Φανερωμένης μέχρι και πριν από 30 χρόνια ακόμα, με τα γνωστά λαμπρά αποτελέσματα στην πολιτιστική ανέλιξη όχι μονάχα της πρωτεύουσας μα και της Κύπρου όλης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 542 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Φεβρουαρίου 1990.

«Μπορεί για μερικά χρόνια, 5, 10 ή και 50 ακόμα, μερικά βιβλία της Σεβερείου να μη θεωρούνται αρχέτυπα (incunabula κι όχι incunabulum), όπως αναφέρει σε απάντησή του σε συναφή ερώτησή μας το Υπουργείο Παιδείας.

Το γεγονός όμως είναι πως -και θα συμφωνεί, σίγουρα πιστεύουμε, στο σημείο αυτό το Υπουργείο Παιδείας- πρόκειται για πολυτιμότατες και πολύ σπάνιες εκδόσεις (και επισυνάπτουμε κατάλογο, μολονότι με κάποια μικρά λάθη, που παρακαλέσαμε και μας δόθηκε, από 300 περίπου τέτοιες παλαίτυπες εκδόσεις) που ιδιαίτερα μερικές, όπως είναι το 'Ονομαστικόν' του Ιουλίου Πολυδεύκους (έκδοση 1502), το 'Ετυμολογικόν το Μέγα' (1594), η έκδοση 'Μυριόβιβλος' του Φωτίου (1512), η έκδοση Αλλάτιου 'SIVE OPUSCULORUM GRAECORUM ET LATINORUM', η έκδοση 'Προγυμνάσματα και Μύθοι' (1597) του Αφθονίου Σοφιστού, η έκδοση 'Ρωμαϊκών Ιστοριών εκ του Δίωνος του Νικαέως' (1551), η έκδοση 'SOCRATIS ANTISTHENIS, ET ALIORUM EPISTOLAE' (1537), η έκδοση του Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Ευσταθίου 'Παρεκβολαί εις την Ομήρου Ιλιάδα' (1542) κ.ά., πρέπει να διαφυλαχθούν σαν κόρη οφθαλμού και που σε μερικές περιπτώσεις (από τις μνημονευθείσες εκδόσεις) η οριακή διαφορά από το 1500 είναι 2 ή 10-15 χρόνια. Ανάλογες εκδόσεις είμαστε βέβαιοι πως υπάρχουν και σε άλλες βιβλιοθήκες.

Πώς προωθούνται τα μέτρα ασφάλειας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 543 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Φεβρουαρίου 1990.

«Οκτώ βιβλιοθηκάριοι -απόφοιτοι βιβλιοθηκονομικών σχολών της Ελλάδας κ.ά- έχουν επιλεγεί από το Υπουργείο Παιδείας για στελέχωση των πιο κάτω βιβλιοθηκών: Της Σεβερείου (3), της βιβλιοθήκης του Υπουργείου Παιδείας (1), της βιβλιοθήκης της Π.Α.Κ. (1), της βιβλιοθήκης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (1), της βιβλιοθήκης του Λανιτείου (1) και της βιβλιοθήκης Παραλιμνίου (1). 'Ηδη εκτελούν με επιτυχία τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν εδώ και δυο χρόνια τώρα (η διετία συμπληρώθηκε στις 16/11/1989), ενώ εξακολουθούν να παραμένουν πάνω σε προσωρινή βάση εργοδοτούμενοι με σύμβαση.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πότε και πώς στοχοθετεί την αντιμετώπιση του θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 7, ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σ΄ ό,τι αφορά το αίτημα για διαχωρισμό νέων οικοπέδων στο Τραχώνι για τις ανάγκες των νέων προσφυγικών ζευγαριών, σας πληροφορώ ότι στην εν λόγω κοινότητα, πέραν των ήδη διαχωρισθέντων 543 οικοπέδων για αυτοστέγαση εκτοπισμένων, βρίσκονται τώρα υπό διαχωρισμό άλλα 20 οικόπεδα, τα οποία θα καλύψουν επαρκώς τις άμεσες ανάγκες. Σημειώνεται ωστόσο ότι στο χωριό Τραχώνι τα περιθώρια διαχωρισμού πρόσθετων οικοπέδων για στεγαστικές ανάγκες των προσφύγων έχουν περιοριστεί πολύ λόγω του ότι η διαθέσιμη τουρκοκυπριακή ιδιοκτησία εξαντλήθηκε.

Τα υπόλοιπα δυο θέματα που εγείρονται στην ερώτηση θα απαντηθούν από τα αρμόδια Υπουργεία (Παιδείας και Συγκοινωνιών και Έργων).»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 25, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Δαλιού - 8ου μιλιοδείκτη του παλιού δρόμου Λευκωσίας - Λεμεσού έχει αποπερατωθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 75, ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το τζαμί έχει κηρυχθεί αρχαίο μνημείο και το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει αναλάβει τη συντήρηση και καθαριότητά του. Σύμφωνα με την άποψη του Τμήματος Αρχαιοτήτων το τζαμί δεν προσφέρεται να ανοίξει για τουριστικούς σκοπούς, γιατί δεν έχει τίποτε το ιδιαίτερο να παρουσιάσει στο εσωτερικό του.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 145, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου θα επεκτείνει πολύ σύντομα (μέσα Φεβρουαρίου) το δίκτυό της μέσα στο χωριό για να καλύψει όλες τις ανάγκες της κοινότητας σε τηλέφωνα.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 152, ημερομηνίας 21 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Ο Δήμος Λεμεσού αποφάσισε περί το τέλος του 1989 να αναλάβει την καταβολή της συνεισφοράς για την αγορά και εγκατάσταση των νέων φώτων τροχαίας στην περιοχή Μονοβόλικος.

Λόγω της καθυστέρησης στη λήψη της πιο πάνω απόφασης, οι διαθέσιμες μονάδες φώτων έχουν εγκατασταθεί.

Για το λόγο αυτό η εγκατάσταση στην περιοχή Μονοβόλικος θα γίνει το Μάιο του 1990, οπότε αναμένεται να παραληφθούν οι νέες μονάδες φώτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ΄ 154, ημερομηνίας 21 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η απόφαση για επανέναρξη της αποπληρωμής του τοκοχρεολύσιου για εξόφληση δανείων που παραχωρήθηκαν με βάση το στεγαστικό σχέδιο εκτοπισθέντων κρατικών υπαλλήλων βασίστηκε σε προηγούμενη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 27.027 και ημερομηνία 24 Απριλίου 1986. Σύμφωνα με την απόφαση αυτή, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε μεταξύ άλλων 'την προσωρινή μείωση (πάνω σε εθελοντική βάση) των δόσεων του χαμηλότοκου δανείου που παραχωρήθηκε για στέγαση εκτοπισθέντων κρατικών υπαλλήλων και που οφειλόταν την 1.1.1986 στο επίπεδο των τόκων μόνο, με τον όρο ότι η προσωρινή μείωση των δόσεων στο ύψος του ετήσιου τόκου δε θα υπερβαίνει τα 3 χρόνια. Μετά την παρέλευση των 3 χρόνων η αποπληρωμή των οφειλόμενων δανείων θα γίνει στα χρονικά περιθώρια που προβλέπει το εγκεκριμένο σχέδιο στέγασης των εκτοπισθέντων κρατικών υπαλλήλων. Νοείται ότι στις περιπτώσεις που το εισόδημα του δανειοδοτηθέντος είναι αρκετά ψηλό και επιτρέπει την ανώδυνη αποπληρωμή του θα ζητείται η πλήρης καταβολή του τοκοχρεολύσιου, όπως γίνεται μέχρι τώρα'.

Εν πάση περιπτώσει το όλο θέμα απασχολεί το Υπουργείο Οικονομικών. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι υπάρχουν συμβατικές υποχρεώσεις εκ μέρους των δικαιούχων δημόσιων υπαλλήλων οι οποίες θα πρέπει να τιμηθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 194, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την επίσπευση της διαδικασίας ανακατασκευής του δρόμου Παλαιχωρίου-Αγρού-Καρβουνά, παραθέτω τα πιο κάτω:

(α) Το τμήμα Παλαιχώρι-Αγρός περιλαμβάνεται στον κατάλογο πρόσθετων έργων/σχεδίων που έχουν σχέση με τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως 1990, με προτεραιότητα 'Α', που κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(β) Τμήμα Αγρός-Χανδριά

Ο προγραμματισμός του έργου αυτού θα γίνει όταν θα αξιολογηθούν και ιεραρχηθούν, κατά προτεραιότητα, οι διάφοροι δρόμοι που θα βελτιωθούν ανάλογα με τις υπάρχουσες πιστώσεις.

(γ) Χανδριά-Κυπερούντα

Τα σχέδια για το τμήμα αυτό, μήκους 3.8 χμ., είναι συμπληρωμένα. Το έργο αυτό περιλαμβάνεται στον αναφερθέντα κατάλογο πρόσθετων έργων/σχεδίων, που έχουν σχέση με τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως 1990, με προτεραιότητα 'Α'.

(δ) Τμήμα Κυπερούντα-Καρβουνάς

Το τμήμα αυτό είναι ήδη βελτιωμένο.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 203, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Από πλευράς κυβέρνησης επιδείχθηκε ενδιαφέρον για την αγορά του αρχείου του αείμνηστου Γεώργιου Φιλή, αλλά δεν κατέστη δυνατή η απόκτησή του, γιατί

το ποσό που ζήτησε η κόρη του (£120,000) κρίθηκε υπερβολικό, λαμβανομένων υπόψη και των προβλημάτων κυριότητας, πνευματικής ιδιοκτησίας κτλ. που ενδέχεται να προκύψουν σ'ό,τι αφορά ορισμένα τουλάχιστο τμήματα του αρχείου που μάλλον ανήκουν σ'άλλες εταιρείες.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεώργιου Ιακώβου στην ερώτηση ΕΔ' 252, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει αναλάβει τη συμβατική υποχρέωση, σύμφωνα με τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, να παραχωρεί στις βρετανικές βάσεις άδεια για εκτέλεση στρατιωτικής άσκησης στο έδαφος της Δημοκρατίας. Η άδεια αυτή δίνεται σε αραιά χρονικά διαστήματα και ο χώρος εκτέλεσης, καθώς και οι λεπτομέρειες διεξαγωγής είναι αντικείμενο διαβουλεύσεων με όλες τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας.

Η τελευταία άδεια που δόθηκε ήταν για άσκηση με την ονομασία 'DRAGON 89' και περιορίστηκε σε περιοχές γειτονικές της Βάσης Επισκοπής. Η Συνθήκη προβλέπει ανώτατο όριο 40 ημερών, αλλά το Υπουργείο Εξωτερικών περιόρισε την άσκηση από 16 μέχρι 27 Οκτωβρίου 1989.

Η έγκριση για την εκτέλεση της άσκησης γίνεται με τη ρητή απαγόρευση διεξαγωγής ασκήσεων σε κατοικημένες περιοχές ή κατά τη διάρκεια της νύκτας. Επίσης οι βρετανικές βάσεις έχουν την υποχρέωση να αποζημιώνουν κάθε ζημιά που προκαλούν κατά τη διάρκεια των ασκήσεων.

Κάθε καταγγελία που γίνεται προς τις Αρχές της Δημοκρατίας αντιμετωπίζεται με τη δέουσα προσοχή και γίνονται από το Υπουργείο Εξωτερικών οι απαραίτητες παραστάσεις προς τη Βρετανική Υπάτη Αρμοστεία. Τυχόν καταγγελίες για την τελευταία αυτή άσκηση θα αντιμετωπισθούν με την ίδια σοβαρότητα και υπευθυνότητα από τις αρμόδιες αρχές.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 254, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989 του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας είναι ενήμερο του γεγονότος ότι το 'Ιδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' προγραμματίζει την έκδοση μιας πολύτομης ιστορίας της Κύπρου στην οποία θα συγγράψουν κεφάλαια Κύπριοι, Ελλαδίτες και ξένοι ακαδημαϊκοί.

Πλείστα δημοσιεύματα που εκδίδονται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας προάγουν τα εθνολογικά και ιστορικά δίκαια της Κύπρου και θέτουν τις ορθές βάσεις για την επιστημονική μελέτη της ιστορίας και του πολιτισμού της Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 256, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας θεωρεί ότι η σύγκληση διεθνών συνεδρίων στην Κύπρο συμβάλλει αναμφισβήτητα στην επιστημονική και πολιτιστική ανέλιξη του τόπου και επιπρόσθετα ενισχύει την κρατική μας οντότητα.

Λόγω όμως άλλων προτεραιοτήτων, το Υπουργείο Παιδείας δεν προτίθεται να προωθήσει στο άμεσο μέλλον τη διοργάνωση διεθνούς συνεδρίου με θέμα τη στωική φιλοσοφία.

Στην περίπτωση που ιδιωτικοί φορείς αναλάβουν την πρωτοβουλία, το Υπουργείο Παιδείας θα έρθει αρωγός και συμπαραστάτης.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 1989 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄ 278, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«(α) Το Συνεργατικό Ταμιευτήριο Άχνας Λτδ. είναι εκτοπισμένη συνεργατική εταιρεία η οποία έχει επαναδραστηριοποιηθεί στις ελεύθερες περιοχές και με έδρα το Δασάκι Άχνας προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες τόσο στα μέλη της όσο και σε άλλους εκτοπισθέντες οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στο Δασάκι.

(β) Μεταξύ του Ταμιευτηρίου Άχνας και της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ. δημιουργήθηκε διαφορά σε ό,τι αφορά την εφαρμογή του Νόμου 24/79 η οποία παραπέμφθηκε στο δικαστήριο, όπου και εκκρεμεί προς εκδίκαση.

(γ) Επανειλημμένες προσπάθειες του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας να βοηθήσει στην επίλυση του προβλήματος δεν απέδωσαν, γιατί η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ. επιθυμεί όπως η διαφορά αφεθεί στην κρίση του δικαστηρίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ΄ 326, ημερομηνίας 11 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού

«Το θέμα της ανέγερσης σύγχρονων κτιριακών εγκαταστάσεων για το Κυβερνητικό Τυπογραφείο απασχόλησε το Υπουργικό Συμβούλιο. Με την απόφασή του με αρ. 32.510 και ημερομηνία 2 Νοεμβρίου 1989 το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την ανέγερση νέου Κυβερνητικού Τυπογραφείου σε κατάλληλη γη που βρίσκεται δυτικά της Βιομηχανικής Περιοχής Στροβόλου.

Προς το σκοπό αυτό έχει εκδοθεί σχετικό διάταγμα απαλλοτρίωσης και τέθηκε σε κίνηση ο μηχανισμός για υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 330, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Η τακτική της συγκέντρωσης και συσσώρευσης των υλικών σε χώρους εκτός εργοταξίου διασφαλίζει την ποιότητα των υλικών τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή του οδοστρώματος, γιατί επιτρέπει τον έλεγχο των υλικών πριν την τοποθέτησή τους στο οδόστρωμα του δρόμου.

Σ΄ό,τι αφορά την πρόσθετη δαπάνη που προκύπτει από την επαναφόρτωση και τη μεταφορά των υλικών από το χώρο αποθήκευσης στο εργοτάξιο, σας πληροφορώ ότι αυτή είναι μικρή, γι΄αυτό άλλωστε και δεν μπόρεσε να αντισταθμίσει από μόνη της τα πλεονεκτήματα της ακολουθούμενης διαδικασίας, τα οικονομικά οφέλη της οποίας είναι μακροπρόθεσμα.

Τελειώνοντας θέλω να τονίσω ότι η πιο πάνω διαδικασία με την οποία συμφωνούν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένου και του γραφείου του Γενικού Ελεγκτή, αποφασίστηκε μετά από βαθύ προβληματισμό και με γνώμονα τη βελτίωση της ποιότητας των υλικών που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή δρόμων.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Άμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΔ' 353, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη συμπεριφορά των μελών της Ειρηνευτικής Δύναμης στον Άγιο Κασσιανό, σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Άμυνας και το ΓΕΕΦ έχουν προβεί στις ενδεδειγμένες ενέργειες και παραστάσεις προς την Ειρηνευτική Δύναμη σχετικά με την παραβίαση της ουδέτερης ζώνης από τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής. Ως αποτέλεσμα των ενεργειών μας και μετά από επέμβαση της Ειρηνευτικής Δύναμης έχει αποκατασταθεί το καθεστώς που ίσχυε στην περιοχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Άμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΔ' 363, ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την παραβίαση από τους Τούρκους των συμφωνιών απαγκίστρωσης, σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Άμυνας και το ΓΕΕΦ έχουν προβεί σε όλες τις προβλεπόμενες παραστάσεις προς την Ειρηνευτική Δύναμη σ'όλα τα επίπεδα, με αποτέλεσμα οι εν λόγω παράνομες ενέργειες των Τούρκων να τερματιστούν.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τέλος, βρισκόμαστε στο Κεφάλαιο Δ'. Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων εισηγείται όπως τα θέματα 3 και 6 παραπεμφθούν όχι στην προσεχή συνεδρία του Σώματος αλλά στη μεταπροσεχή. Πιστεύω ότι, μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως, δε θα υπάρξει δυσκολία να παραπεμφθούν στη μεταπροσεχή αντί στην προσεχή συνεδρία της Βουλής.

Τώρα, ως προς το Κεφάλαιο Δ' έχω ακούσει απόψεις από όλα τα κόμματα, ότι πρέπει να σταματήσουμε ως εδώ και να αφήσουμε αυτά τα θέματα σε μια άλλη συνεδρία του Σώματος. Έχει γίνει και εισήγηση να ορίσουμε και πάλι άλλες δύο μέρες για έκτακτες συνεδρίες της Βουλής, ούτως ώστε να συζητήσουμε τα θέματα αυτά τα οποία πραγματικά μένουν πίσω.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αυτό, κύριε Πρόεδρε, πρέπει οπωσδήποτε να γίνει ενόψει του ότι θα κλείσει η Βουλή για περίπου δεκαπέντε μέρες ενόψει της συνεδρίας της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, δηλαδή, όπως αποφασίστηκε το πρωί, από τις 21 Μαρτίου μέχρι 9 Απριλίου, ενώ μετά έχουμε και τις γιορτές του Πάσχα.

Επομένως, είναι, όπως λέτε, απόλυτη ανάγκη να οριστούν ειδικές συνεδρίες, για να καλύψουμε ένα μεγάλο μέρος του Κεφαλαίου Δ'.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την Πέμπτη 15 Φεβρουαρίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.
2) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1990.
3) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος του 1990.
4) Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 1990.
5) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1990.
6) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 1990.
7) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 1990.
8) Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος του 1990.
9) Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμος του 1990.
10) Ο περί Πολιτικού Γάμου Νόμος του 1990.
11) Ο περί Καταργήσεως του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 και Επαναφοράς σε Ισχύ των Προηγούμενων Προνοιών του Άρθρου 111 του Συντάγματος Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
12) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988. (Πρόταση νόμου).
13) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
14) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
15) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.
16) Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
17) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
18) Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Ονομασίαι Προελεύσεως Οίνων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.
19) Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Δέκατη Όγδοη Σειρά) Κανονισμοί του 1990.
20) Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί του 1990.
21) Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Καθορισμός και Έλεγχος Οίνων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της Επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου). (23.7.87).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ανωμαλίες που παρουσιάζονται στη λειτουργία του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου και η ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων πάνω στους άμεσα ενδιαφερομένους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το θέμα που αναφέρεται ως «Θέμα Μάριου Μαξιούτη».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων».

(Θέμα εγγραφέν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ.). (6.12.1986).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η διαμάχη και ο σάλος που παρατηρείται τελευταία ανάμεσα στις φρουταρίες και τα παντοπωλεία ως προς τον τρόπο και το ωράριο λειτουργίας τους και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του θέματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ) (20.4.1989).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3.1989).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη προστασίας της περιοχής του ΑΚΑΜΑ και η κήρυξή του σε εθνικό πάρκο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Μιχαήλ Θεοδούλου). (7.5.1987).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (2.2.1989).

Ο Βουλευτής κ. Αυγερινός Παπαρές ζητά την εγγραφή και παραπομπή στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή του πιο κάτω θέματος:

«Ο κίνδυνος μόλυνσης των υδατοφρακτών Πολεμιδιών και Κούρρη, καθώς και των υδροφόρων στρωμάτων, από την απόρριψη λυμάτων και μηχανελαίων στην περιοχή 'Βατί' Αγ. Ειρήνης Λεμεσού.»

Δεν υπάρχει εισήγηση σε ποια Επιτροπή να παραπεμφθεί το θέμα αυτό.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Στην Επιτροπή Υγείας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

Ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Μάτσης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η προτεινόμενη μεγάλη τουριστική και οικιστική ανάπτυξη στην περιοχή Χα Ποτάμι, προοπτικές και επιπτώσεις.»

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ή σε άλλη αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Δε βλέπω άλλη αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, επομένως εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η επέκταση της νεκρής ζώνης από τους Τούρκους στην Πύλα και τα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η κοινότητα.»

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, εγγράφεται και παραπέμπεται.

Οι Βουλευτές Πάφου κ. Γεώργιος Παπαδόπουλος, Γιαννάκης Ομήρου, Ανδρέας Δημητριάδης και Μιχαήλ Θεοδούλου ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η από ετών υποβάθμιση του Επαρχιακού Γραφείου της Α.Η.Κ. Πάφου, τα προκύπτοντα προβλήματα και η ανάγκη αναβάθμισής του για αντιμετώπιση τούτων.»

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο Βουλευτής κ. Κώστας Ερωτοκρίτου ζητά την εγγραφή των πιο κάτω θεμάτων:

«Οι ανθυγιεινές εγκαταστάσεις που υπάρχουν στην παραλία Λέιντυς Μάιλ Λεμεσού και οι προοπτικές επίλυσης του προβλήματος.»

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, κύριε Πρόεδρε, και θα ήθελα, αν είναι δυνατό, να θεωρηθεί επείγον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα γιατί Εμπορίου και Βιομηχανίας, κύριε Ερωτοκρίτου;

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Να σας πω. Διότι πρόκειται περί ορισμένων έργων υποδομής εκεί στα οποία εμπλέκεται το Γραφείο Προγραμματισμού, ο Κ.Ο.Τ., καθώς επίσης και το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας. Χρειάζεται κάποιος συντονισμός ενεργειών, διότι πληροφορούμαι ότι έχουν ήδη γίνει τα σχέδια, υπάρχουν και τα χρήματα, αλλά είναι μεταξύ των διάφορων αρμόδιων τμημάτων το πρόβλημα ποιος θα κάνει αυτά τα έργα.

Γι' αυτό θα ήθελα, αν είναι δυνατό, να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας. Βέβαια ως προς το επείγον η Βουλή θα αποφανθεί αν το θέμα είναι επείγον και μέχρι ποιου σημείου είναι επείγον, δεδομένου ότι έχουμε όλα αυτά τα θέματα.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο λόγος που αναφέρω ότι είναι επείγον είναι διότι πλησιάζει η καλοκαιρινή σαιζόν. Η παραλία εκεί είναι μια παραλία η οποία χρησιμοποιείται από χιλιάδες κόσμο. Και δεν υπάρχουν ούτε αποχωρητήρια εκεί πέρα, παρ' όλο που έχουν γίνει τα σχέδια. Γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι πρέπει να θεωρηθεί επείγον, να το δούμε και ίσως τελειώσουν και σύντομα, πριν από την καλοκαιρινή σαιζόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσουμε τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας να δει αυτό το θέμα αμέσως μετά τα επείγοντα θέματα που έχει και τα οποία εξετάζονται τώρα. Αντιλαμβάνομαι ότι η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει πολλά προβλήματα. Μόλις τα τελειώσει ο κ. Παναγίδης αυτά, να θέσει αμέσως το θέμα του Lady's Mile που εγγράφει ο κ. Ερωτοκρίτου, δεδομένου ότι το θέμα είναι και θέμα της Λεμεσού.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Επιτροπή έχει προγραμματίσει εξέταση των θεμάτων για τις δύο επόμενες Τρίτες που συνεδριάζει η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας. Μετά θα αρχίσει η εξέταση του θέματος που ενέγραψε ο κ. Μάτσης και του θέματος που εγγράφει τώρα ο κ. Ερωτοκρίτου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία. Δηλαδή εντός τριών εβδομάδων.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Τεσσάρων εβδομάδων.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το δεύτερο θέμα που ζητά να εγγράψει ο κ. Ερωτοκρίτου είναι: «Τα τελευταία απεργιακά μέτρα στο λιμάνι Λεμεσού, τα αίτια και οι συνέπειές τους.»

Να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Στη Συγκοινωνιών και Έργων, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η Επιτροπή Εργασίας. Είναι εργατικές διαφορές.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι μόνο αυτό. Παρ' όλο που αυτή η απεργία έχει ήδη λυθεί, όπως γνωρίζετε, εντούτοις όμως πρέπει να εξεταστούν τα αίτια αυτής της απεργίας η οποία έχει γίνει και, δεδομένου μάλιστα ότι υπάρχουν διάφοροι φορείς του λιμανιού Λεμεσού που εμπλέκονται σ' αυτό, θα παρακαλούσα να πάει στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διαφωνώ, κύριε Ερωτοκρίτου. Πρέπει να πάει στην Επιτροπή Εργασίας. Αυτή είναι δουλειά της Επιτροπής Εργασίας.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Καλά. Όπως νομίζετε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται λοιπόν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Τρίτο θέμα: «Οι άγονες και ζημιογόνες διαδρομές των αγροτικών λεωφορείων και η ανάγκη επίλυσης του σοβαρού αυτού προβλήματος.»

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Ποια είναι η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή;

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Η Συγκοινωνιών και Έργων, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία. Εγγράφεται και παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

Ο Βουλευτής κ. Δημήτρης Ηλιάδης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η άρνηση του Διοικητικού Συμβουλίου των Κυπριακών Αερογραμμών να αναγνωρίσει την Ανεξάρτητη Συντεχνία Υπαλλήλων του Τεχνικού Τμήματος των Κυπριακών Αερογραμμών (Α.Σ.Υ.Τ.Τ.Κ.Α.).»

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε, είναι ήδη στην ημερήσια διάταξη της Επιτροπής Εργασίας, έγινε η πρώτη συνεδρία, ακούστηκαν οι απόψεις της εταιρείας και των ενδιαφερομένων και σε μια προσεχή συνεδρία θα πάρουμε απόφαση. Διερωτώμαι πώς ξανάρχεται το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τόσο το καλύτερο, κύριε Ζιαρτίδη, διότι αντιλαμβάνομαι ότι και ο κ. Ηλιάδης εκείνο το οποίο επιδιώκει είναι να επιλυθεί αυτό το θέμα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, είχα δώσει πριν από πολλές μέρες την αίτηση για εγγραφή του θέματος. Έγινε η έκτακτη συνεδρία για το Κεφάλαιο Δ΄ και στο μεταξύ επιλήφθηκε του θέματος η Επιτροπή κατόπιν πρωτοβουλίας του Προέδρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τόσο το καλύτερο, κύριε Ηλιάδη, διότι η ουσία είναι να επιλυθεί το θέμα.

Ο Βουλευτής του ΔΗ.ΣΥ. κ. Γεώργιος Παπαδόπουλος ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η αλόγιστη σπατάλη χρημάτων για επιδιόρθωση τουρκοκυπριακών κατοικιών ή για στέγαση των προσφύγων, με συνέπεια να είναι δυσανάλογο το αποτέλεσμα έναντι του ύψους των ποσών που ξοδεύτηκαν.»

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

Εγγράφεται και παραπέμεπται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

Οι Βουλευτές κ. Δημήτρης Ηλιάδης, Πέτρος Στυλιανού και Ευστάθιος Ευσταθίου ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ίδρυση βιολογικού σταθμού στην Ανθούπολη και οι επιπτώσεις του στο περιβάλλον και την υγεία των κατοίκων.»

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Νομίζω Επιτροπή Εσωτερικών, κύριε Πρόεδρε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω Περιβάλλοντος είναι καλύτερα παρά Εσωτερικών, διότι ίσως να είναι βαρυφορτωμένη.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα συζητήθηκε και σε άλλο επίπεδο και λέχθηκε εκεί ότι έδειξαν ενδιαφέρον και άλλες υπηρεσίες, καθώς και ο δήμος, και ότι προωθήθηκε η συζήτηση στην Επιτροπή Εσωτερικών. Δεδομένου ότι πρόκειται για μια υπόθεση που αφορά δήμους και προσφυγικούς συνοικισμούς, νομίζω πως η πιο αρμόδια είναι η Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση ...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Δεν έχω, κύριε Πρόεδρε, και νομίζω να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Οι Βουλευτές κ. Πέτρος Στυλιανού, Ευστάθιος Ευσταθίου και ο εκπρόσωπος της μαρωνιτικής κοινότητας στη Βουλή κ. Ιωάννης Μαυρίδης ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Τα πολλαπλά άλυτα προβλήματα της μαρωνιτικής κοινότητας που αφορούν τόσο τους εκτοπισμένους όσο και τους εγκλωβισμένους Μαρωνίτες και η ανάγκη της άμεσης επίλυσής τους.»

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Προσφύγων και Εσωτερικών.

Μόνο στην Επιτροπή Προσφύγων θα παραπεμφθεί, διότι δεν μπορούμε να παραπέμπουμε θέματα σε δύο Επιτροπές. Αυτή είναι η απόφαση του Προεδρείου της Βουλής.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. κ. Αλέξης Γαλανός ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.»

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

Εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

Ο Βουλευτής κ. Χρίστος Κουρτελλάρης ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ - Αριστερά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Τα προβλήματα της αγροτικής νεολαίας και γενικά των νέων της υπαίθρου και η ανάγκη λήψης μέτρων για την αντιμετώπισή τους.»

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο Βουλευτής κ. Μιχάλης Πουμπουρής ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ - Αριστερά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη παραχώρησης τουρκοκυπριακής γης στο Συγκρότημα Καλλιτεχνών Λύσης (ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ), αίτημα που υποβλήθηκε από το 1982, για ανέγερση οικήματος στο οποίο θα στεγάζονται οι ποικίλες πολιτιστικές δραστηριότητες του συγκροτήματος.»

Δεν υπάρχει εισήγηση για το πού θα παραπεμφθεί το θέμα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Επιτροπή Προσφύγων, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επιτροπή Προσφύγων;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, διότι το ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ. είναι προσφυγικό συγκρότημα, είναι από τη Λύση.

Εγγράφεται λοιπόν και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων.

Ο Βουλευτής κ. Νεόφυτος Ηλία ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι σοβαρές καταστροφές που σημειώνονται κάθε χρόνο από το έντομο leaf hopper στα αμπέλια επιτραπέζιων σταφυλιών και η επείγουσα ανάγκη αντιμετώπισης αυτού του τόσο σοβαρού προβλήματος.»

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο Πρόεδρος του ΔΗ.ΣΥ. κ. Γλαύκος Κληρίδης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι απαράδεκτες ενέργειες και μεταχείριση από τις κυβερνητικές υπηρεσίες της ακριτικής κοινότητας Πύργου Τηλλυρίας.»

Ο κ. Κληρίδης εισηγείται όπως το εν λόγω θέμα παραπεμφθεί στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και χαρακτηριστεί επείγον.

Τώρα ποιες είναι οι αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές;

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Η Επιτροπή Εσωτερικών, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε να το παραπέμψουμε στην Επιτροπή Εσωτερικών, για να εξετάσει το θέμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Επικαλούμαι την αγάπη σας για τη νεολαία και την επιείκειά σας, για να επιτρέψετε να εγγραφεί το θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν επιτρέπω, κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να ακούσετε. Σας παρακαλώ να ακούσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν επιτρέπω. Είναι...

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σοβαρότατο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι απόφαση του Προεδρείου της Βουλής και των κοινοβουλευτικών αρχηγών. Δεν μπορώ να το ακούσω. Είναι απόφαση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορούμε να είμαστε δέσμιοι αποφάσεων δικών μας, όταν υπάρχει σοβαρό πρόβλημα το οποίο μόλις τώρα πληροφορούμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν μπορώ να το αποφασίσω. Να το εγγράψετε και να το...

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Να το αναφέρω στο Σώμα και αν δε θέλει να απέλθουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν μπορεί να γίνει, κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μα είναι νομίζω αντιδημοκρατικό και αντίθετο προς τις διατάξεις το να μη δίνεται ο λόγος στο Βουλευτή να εκφράσει κάτι και να απορριφθεί, αν το θέλει το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι αντιδημοκρατικό καθόλου. Υπάρχει καθιερωμένη απόφαση από το Προεδρείο της Βουλής και τους πολιτικούς ηγέτες. Δεν επιτρέπω τίποτε.

Κηρύττω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξης: 7.25 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας.

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

2) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις του Βουλευτή κ. Λ. Ζαχαριάδη πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

3) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι σύντομες παρεμβάσεις που ακολούθησαν (Λ. Ζαχαριάδης, Χρ. Σολωμής, Ν. Μουσιούττας, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής) και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

4) Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν [Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Πουμπουρής, Α. Μαρκίδης, Α. Γαλανός, Ε. Ευσταθίου, Γλ. Κληρίδης, Μ. Παπαπέτρου, Α. Παναγιώτου, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς), Α. Ψυλλίδης] και εμμονή της Βουλής κατά πλειοψηφία στην προηγούμενη απόφασή της.

5) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 1989» και Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Μ. Χριστοφίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Γαλανός, Γλ. Κληρίδης, Μ. Πουμπουρής, Ν. Μουσιούττας, Ε. Ευσταθίου) και ψήφιση αυτών σε Νόμο ύστερα από ψηφοφορία και απόρριψη της πρότασης του κ. Ε. Ευσταθίου για αναβολή της ψήφισής τους.

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

7) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Παραχώρηση Εκπαιδευτικών Δανείων) Κανονισμοί του 1989», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Γ. Χαραλαμπίδης, Δ. Ηλιάδης, Κ. Ερωτοκρίτου, Α. Δημητριάδης, Χρ. Σολωμής, Προεδρεύων) και έγκριση αυτών.

8) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Τροχαίας Κινήσεως Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αγλαντζιάς του 1990», η αγόρευση του Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού που ακολούθησε και έγκριση αυτών.

9) Έκθεση για τα κατατεθέντα στη Βουλή στις 11, 18 και 25 Ιανουαρίου και την 1η Φεβρουαρίου 1990 Έγγραφα δυναμει των Άρθρων 3(1)(α) των περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμων του 1985 (Αρ. 99 και 122 του 1985) και του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985), οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Γαλανός, Α. Χρυσοστόμου) και έγκριση αυτών μέχρι το σημείο εκείνο το οποίο επιτρέπει σχετική πρόταση νόμου που κατατέθηκε και ψηφίστηκε σε Νόμο.

10) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η διαπλάτυνση της γέφυρας και του δρόμου που συνδέουν τα χωριά Επισκοπειό και Πολιτικό - Τα προβλήματα που αντιμε-

τωπίζουν οι πρόσφυγες στο συνοικισμό Αθηαίνου -Το πρόβλημα της μείωσης του ενδημικού θηράματος στην Κύπρο - Το θέμα των αστυνομικών που δεν πληρώθηκαν για υπερωριακή απασχόληση κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων στον 'Αγιο Κασσιανό τον Ιούλιο του 1989 - Το επικίνδυνο για την υγεία των κατοίκων νερό της Ανθούπολης και άλλα σχετικά θέματα -Το πρόβλημα που δημιουργήθηκε με την απόσυρση των αστυνομικών τροχονόμων από επικίνδυνα σημεία - Η παραχώρηση του δικαιώματος των Κυπρίων να εισέρχονται δωρεάν στους αρχαιολογικούς χώρους σε όλους τους 'Ελληνες - Η δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου στον Πεύκο της Πέρα Βάσας -Η ανάγκη επιδιόρθωσης του νέου δρόμου από το γεφύρι Κανναβιούς-Παναγιάς μέχρι την Παναγιά - Η ασφαλτόστρωση του χωματόδρομου που συνδέει την περιοχή της Παναγιάς «'Εμνες» με τον Κύκκο - Η ανάγκη εκτέλεσης βελτιωτικών έργων για ανάπτυξη της περιοχής Πωμού - Ο τρόπος αντιμετώπισης των ζημιών που προξένησε το χαλάζι στην περιοχή Παναγιάς-Αμπελίτη το Μάιο του 1989 - Η ανάγκη να παραχωρηθεί στους Κυπρίους που ζουν στην Ελλάδα και η ελληνική υπηκοότητα - Η έλλειψη και η χρησιμοποίηση για άλλους σκοπούς του προσωπικού του χημείου και του τεχνικού τμήματος του Αρχαιολογικού Μουσείου - Η ανάγκη να δοθεί το όνομα του πεζογράφου Νίκου Νικολαΐδη ως απότιση φόρου τιμής σε έναν από τους δρόμους της πρωτεύουσας - Η ανάγκη να ανεβάσει ο ΘΟΚ έργα του Νίκου Νικολαΐδη, για να γνωρίσει ο λαός το έργο του - Η κράτηση από το ψευδοκράτος Ντενκτάς του μαρωνίτη εγκλωβισμένου Ιωάννη Τομάζου με την κατηγορία της κατασκοπίας - Το θέμα που δημιουργήθηκε με την παραχώρηση από την ΟΥΝΦΙΚΥΠ σε τουρκοκυπριακή ποδοσφαιρική ομάδα του γηπέδου παρά το Λήδρα Πάλας -Θέματα σχετικά με την αξιολόγηση και την προαγωγή των μελών της αστυνομικής δύναμης - Η χωρίς αξιοκρατικά κριτήρια μονιμοποίηση γυναικών ειδικών αστυφυλάκων - Οι μυστικές συμφωνίες που σχετίζονται με την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας - Η σκοπούμενη σύσταση αγγλόφωνης πανεπιστημιακής σχολής στο ΚΕΜΑ - Ο ανεγειρόμενος βιολογικός σταθμός στην Ανθούπολη και οι επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων του οικισμού - Ο κίνδυνος αφυπηρέτησης τεσσάρων πυροσβεστών που εκτελούν για πολλά χρόνια καθήκοντα λοχία με το βαθμό του απλού -Η ανάγκη να παρευρίσκεται γιατρός σε μαθητικούς αθλητικούς αγώνες -Η άσκηση της λειτουργίας του δημοπράτη από κοινοτάρχες των οποίων οι κοινότητες εντάχθηκαν σε δήμους - Οι εξετάσεις για τις στρατιωτικές σχολές της Ελλάδας και η σωματική διάπλαση των υποψηφίων - Αίτημα της ΣΥΠΑΕΚ για συμμετοχή μελών της στην Εθνική Επιτροπή Καταπολέμησης Ναρκωτικών - Η ανάγκη βελτίωσης του νέου δρόμου που διέρχεται από τη Γιόλου -Αίτημα για επιδιόρθωση του παλιού δρόμου της Γιόλου -Αίτημα της κοινότητας Κάτω Στρουμπίου για τη διάνοιξη διατρήσεων -Η φοίτηση παιδιών από το Στρουμπί σε δημοτικά σχολεία της πόλης Πάφου -Πρόβλημα πόσιμου νερού στην κοινότητα Φασούλας - Αίτημα προσφύγων για διαγραφή των τοκοχρεολύσιων για τα αρδευτικά τμήματα Σουσκιούς και Φασούλας -Αίτημα των κατοίκων της Φασούλας για επιδιόρθωση των στεγών των σπιτιών τους - Η κατασκευή γέφυρας πάνω από τον ποταμό Διάριζο στα Μαμώνια - Η προτιθέμενη μεταφορά νερού από τα Μαμώνια στο Πισσούρι και η αντίδραση των γεωργών της πρώτης κοινότητας - Η καθυστέρηση εγκατάστασης τηλεφώνων στις κοινότητες Φασούλας, Αγίου Γεωργίου και Μαμωνιών -Αίτημα της κοινότητας Αγίου Γεωργίου για καταβολή από το ΤΑΕΠ του τοκοχρεολύσιου για το αρδευτικό έργο της κοινότητας -Αίτημα της κοινότητας Αγίου Γεωργίου για την κατασκευή δρόμου

προς τις αγροτικές περιουσίες -Αίτημα των κατοίκων Αγίου Γεωργίου για επιδιόρθωση δώδεκα κατοικιών τρίτης κατηγορίας - Η ταυτόχρονα με την αφυπηρέτηση προαγωγή των αξιωματικών του στρατού και της αστυνομίας και η πιθανή επέκταση του συστήματος και σε κατώτερες βαθμίδες - Η ουσιαστική ανυπαρξία της Υπηρεσίας Πολιτικής Άμυνας - Η παροχή οικονομικής βοήθειας για κατασκευή γηπέδων στα χωριά Ερήμη και Επισκοπή -Αίτημα των κατοίκων Ερήμης για τροποποίηση των πολεοδομικών ζωνών -Διαμαρτυρία χωριών της επαρχίας Λεμεσού για την καθυστέρηση που παρατηρείται στην ολοκλήρωση του έργου του νότιου αγωγού - Οι επιπτώσεις που θα έχει η κατασκευή του δρόμου Λεμεσού-Πάφου στην οικοπεδοποιήσιμη γη της Ερήμης και Επισκοπής - Η αξιοποίηση δύο διατρήσεων που ανορύχθηκαν στον Άγιο Μάμα Λεμεσού - Η άρνηση της κυβέρνησης να συνεισφέρει στην αποπληρωμή του δανείου για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της κοινότητας Μονιάτη - Αίτημα των κατοίκων Μονιάτη για την ασφαλτόστρωση δρόμου που διασχίζει το χωριό προς το Πέρα-Πεδί -Αίτημα για επιδιόρθωση αρχαίου γεφυριού που βρίσκεται στον παλιό χωματόδρομο Αγίου Μάμαντος-Πελενδρίου -Αίτημα των κατοίκων Αγίου Γεωργίου Συλίκου για οικοπεδοποίηση χαλίτικης γης - Η ανυπαρξία πολιτιστικών εκδηλώσεων στη Λευκωσία κατά τους θερινούς μήνες - Η ανάγκη αύξησης του ποσού με το οποίο επιδοτούνται τα μαρωνιτικά ποδοσφαιρικά σωματεία - Η ανάγκη να καταβάλλει η κυβέρνηση τα κόμιστρα των παιδιών εγκλωβισμένων και προσφύγων που φοιτούν σε ιδιωτικές σχολές -Η ανάγκη να παρέχεται οικονομική βοήθεια και σε πρόσφυγες που παντρεύονται μη προσφυγοπούλες και όχι μόνο στην αντίθετη περίπτωση -Η ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για υποβοήθηση των κατοίκων των ακριτικών ενοριών Αγίου Κασσιανού και Χρυσαλινιώτισσας στη Λευκωσία -Η ανάγκη παροχής οικονομικής βοήθειας από την κυβέρνηση στους αμπελουργούς για την καταπολέμηση του εντόμου leaf hopper - Το σοβαρό αρδευτικό πρόβλημα της κοινότητας Πισσουρίου -Μέτρα για αναβάθμιση και προβολή της Σεβερείου Βιβλιοθήκης - Οι πολύ σπάνιες εκδόσεις που διαθέτει η Σεβέρειος Βιβλιοθήκη και η ανάγκη διαφύλαξής τους -Η εργοδότηση με σύμβαση οκτώ βιβλιοθηκάριων σε ισάριθμες βιβλιοθήκες της Κύπρου).

11) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Ο διαχωρισμός νέων οικοπέδων στο Τραχώνι για τις ανάγκες των νέων ζευγαριών προσφύγων - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Δαλιού-8ου μιλιοδείκτη του παλιού δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού - Το τζαμί -πρώην φράγκικη εκκλησία γνωστή ως εκκλησία του Μισερίκου- που βρίσκεται κοντά στην εκκλησία Φανερωμένης στη Λευκωσία -Η επέκταση του τηλεφωνικού δικτύου της κοινότητας Άρμου - Η εγκατάσταση νέων φώτων τροχαίας στην περιοχή Μονοβόλικος στη Λεμεσό - Η απόφαση αποπληρωμής του τοκοχρεολύσιου για εξόφληση δανείων που παραχωρήθηκαν για τη στέγαση εκτοπισθέντων κρατικών υπαλλήλων - Η διαδικασία ανακατασκευής του δρόμου Παλαιχωρίου-Αγρού-Καρβουνά -Οι λόγοι για τους οποίους το αρχείο του αείμνηστου Γεώργιου Φιλή δεν αγοράστηκε από την κυβέρνηση - Οι όροι με βάση τους οποίους η Κυπριακή Δημοκρατία παραχωρεί στους Βρετανούς άδεια για εκτέλεση στρατιωτικών ασκήσεων στο έδαφός της -Η έκδοση από το Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' της ιστορίας της Κύπρου και ανάλογα δημοσιεύματα του Υπουργείου Παιδείας - Η διοργάνωση στην Κύπρο διεθνούς συνεδρίου με θέμα τη στωική φιλοσοφία - Το Συνεργατικό Ταμιευτήριο Άχνας και η διαφορά που δημιουργήθηκε μεταξύ αυτού και της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας - Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανέγερση σύγχρονων εγκαταστάσεων

που θα στεγάσουν το Κυβερνητικό Τυπογραφείο - Η τακτική της συγκέντρωσης των υλικών που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση οδικών έργων σε χώρους εκτός εργοταξίου - Η συμπεριφορά των μελών της Ειρηνευτικής Δύναμης στον 'Αγιο Κασσιανό αναφορικά με την παραβίαση της ουδέτερης ζώνης από τους Τούρκους - Η παραβίαση από τους Τούρκους των συμφωνιών απαγκίστρωσης).

12) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Ο κίνδυνος μόλυνσης των υδατοφρακτών Πολεμιδιών και Κούρρη, καθώς και των υδροφόρων στρωμάτων, από την απόρριψη λυμάτων και μηχανέλαιων στην περιοχή 'Βατί' Αγίας Ειρήνης Λεμεσού.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ).

(β) «Η προτεινόμενη μεγάλη τουριστική και οικιστική ανάπτυξη στην περιοχή Χα Ποτάμι, προοπτικές και επιπτώσεις.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ι. Μάτση).

(γ) «Η επέκταση της νεκρής ζώνης από τους Τούρκους στην Πύλα και τα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η κοινότητα.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).

(δ) «Η από ετών υποβάθμιση του Επαρχιακού Γραφείου της Α.Η.Κ. Πάφου, τα προκύπτοντα προβλήματα και η ανάγκη αναβάθμισής του για αντιμετώπιση τούτων.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Γ Παπαδόπουλου, Γ. Ομήρου, Α. Δημητριάδη και Μ. Θεοδούλου)

(ε) «Οι ανθυγιεινές εγκαταστάσεις που υπάρχουν στην παραλία Λέιντυς Μάιλ Λεμεσού και οι προοπτικές επίλυσής του προβλήματος.»

(στ) «Τα τελευταία απεργιακά μέτρα στο λιμάνι Λεμεσού, τα αίτια και οι συνέπειές τους.»

(ζ) «Οι άγονες και ζημιογόνες διαδρομές των αγροτικών λεωφορείων και η ανάγκη επίλυσης του σοβαρού αυτού προβλήματος.»

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου).

(η) «Η άρνηση του Διοικητικού Συμβουλίου των Κυπριακών Αερογραμμών να αναγνωρίσει την Ανεξάρτητη Συντεχνία Υπαλλήλων του Τεχνικού Τμήματος των Κυπριακών Αερογραμμών (Α.Σ.Υ.Τ.Τ.Κ.Α.).»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη).

(θ) «Η αλόγιστη σπατάλη χρημάτων για επιδιόρθωση τουρκοκυπριακών κατοικιών ή για στέγαση των προσφύγων με συνέπεια να είναι δυσανάλογο το αποτέλεσμα έναντι του ύψους των ποσών που ξοδεύτηκαν.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Παπαδόπουλου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).

(ι) «Η ίδρυση βιολογικού σταθμού στην Ανθούπολη και οι επιπτώσεις του στο περιβάλλον και στην υγεία των κατοίκων.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Δ. Ηλιάδη, Π. Στυλιανού και Ε. Ευσταθίου).

(ια) «Τα πολλαπλά άλυτα προβλήματα της μαρωνιτικής κοινότητας που αφορούν τόσο τους εκτοπισμένους όσο και τους εγκλωβισμένους Μαρωνίτες και η ανάγκη της άμεσης επίλυσής τους.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Π. Στυλιανού, Ε. Ευσταθίου και του εκπροσώπου της μαρωνιτικής κοινότητας στη Βουλή κ. Ι. Μαυρίδη).

(ιβ) «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

(ιγ) «Τα προβλήματα της αγροτικής νεολαίας και γενικά των νέων της υπαίθρου και η ανάγκη λήψης μέτρων για την αντιμετώπισή τους.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς).

(ιδ) «Η ανάγκη παραχώρησης τουρκοκυπριακής γης στο Συγκρότημα Καλλιτεχνών Λύσης (ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ.), αίτημα που υποβλήθηκε από το 1982, για ανέγερση οικήματος στο οποίο θα στεγάζονται οι ποικίλες πολιτιστικές δραστηριότητες του συγκροτήματος.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς).

(ιε) «Οι σοβαρές καταστροφές που σημειώνονται κάθε χρόνο από το έντομο leaf hopper στα αμπέλια επιτραπέζιων σταφυλιών και η επείγουσα ανάγκη αντιμετώπισης αυτού του τόσο σοβαρού προβλήματος.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς).

(ιστ) «Οι απαράδεκτες ενέργειες και μεταχείριση από τις κυβερνητικές υπηρεσίες της ακριτικής κοινότητας Πύργου Τηλλυρίας.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γλ. Κληρίδη).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 15ης Φεβρουαρίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.17 μ.μ.)

(Αρ. 19)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α' της ημερήσιας διάταξης είναι «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και 'Αλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Η 'Εκθεση, κύριε Πρόεδρε, έχει αναγνωστεί σε προηγούμενη συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, τότε να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο λόγος που καθυστέρησε είναι διότι ο κ. Αλέκος Μαρκίδης είχε αναλάβει να ετοιμάσει κάποια κριτήρια όσον αφορά τη διακριτική εξουσία που εξασκεί σ' αυτό το θέμα ο αρμόδιος Υπουργός. Πράγματι υπάρχει κάποια καθυστέρηση, όμως εφόσον κάποιος συνάδελφος ανέλαβε να ετοιμάσει κάποια κριτήρια θα ζητούσαμε από δικής μας πλευράς τουλάχιστο μια βδομάδα ακόμα καθυστέρηση και, αν την επόμενη Πέμπτη δεν είναι έτοιμα αυτά τα κριτήρια για να τα συζητήσουμε και να τελειώσει το θέμα, τότε θα πρέπει να προχωρήσει, διότι πράγματι καθυστέρησε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Ομολογουμένως υπάρχει καθυστέρηση, κύριε Πρόεδρε, αλλά το θέμα είναι εξ ίσου σημαντικό και σοβαρό και συνηγορούμε υπέρ της μιας βδομάδας καθυστέρησης, για να ετοιμαστούν τα κριτήρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς πληροφοριακά θέλω να πω ότι την περασμένη βδομάδα η Επιτροπή ασχολήθηκε ξανά με το θέμα, ήλθε ο κ. Μαρκίδης, τέθηκαν τα υπέρ και τα κατά και διαπιστώθηκε ότι αν διαφοροποιήσουμε το νόμο θα έχει άλλα προβλήματα κι έτσι δεν τέθηκε οποιαδήποτε.....

Βασικά δεν έχουμε ένσταση να μείνει ακόμα μια βδομάδα για να έρθει οτιδήποτε, αλλά νομίζω ότι έχει γίνει από την πλευρά της Επιτροπής αυτό που είχε αποφασιστεί, δηλαδή να ξαναασχοληθεί, ήλθε και ο κ. Μαρκίδης και συζητήθηκε το θέμα και κατέληξε ότι δεν υπάρχει.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τις τελικές απόψεις και παρατηρήσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού τις περιμένουμε από τον περασμένο Ιούλιο, για να προχωρήσουμε στην ψήφιση αυτού του νομοθετήματος. Υπάρχουν τεράστιες περιουσίες αξίας πολλών εκατομμυρίων λιρών τουρκοκυπριακής γης, ενώ η διαχείρισή τους καθώς και τεράστια προβλήματα εκκρεμούν κι εμείς περιμένουμε εδώ και δέκα μήνες τις απόψεις του Δημοκρατικού Συναγερμού. Υπάρχει τεράστια πίεση τόσο από τον προσφυγικό κόσμο όσο και από την κυβέρνηση, απόλυτα δικαιολογημένη, γι' αυτή μας τη βραδυπορία.

Είμαστε ως Βουλή εκτεθειμένοι γι' αυτή την καθυστέρηση και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ειλικρινά πιστεύει ότι είναι η τελευταία εβδομάδα και δεν πρόκειται να συναινέσουμε σε καμιά περαιτέρω παράταση αυτής της αδικαιολόγητης εκκρεμότητας την οποία παρουσιάζουμε ως Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ κι εγώ με τον Κοινοβουλευτικό μας Εκπρόσωπο κ. Γαλανό, ως ο εισηγητής της πρότασης νόμου η οποία κατατέθηκε ενώπιον του Σώματος πολλούς μήνες πριν από την κατάθεση του κυβερνητικού νομοσχεδίου. Πιστεύουμε κι εμείς ότι είναι καιρός σε μια βδομάδα το αργότερο να δοθεί οριστική λύση σ' αυτό το θέμα. Γι' αυτό πιστεύουμε πως πρέπει να δοθεί η παράταση που ζητά και ο ΔΗ.ΣΥ. και το ΔΗ.ΚΟ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως λέχθηκε, δε θα δεχτεί καμιά πλευρά αργοπορία πέραν της μιας βδομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Επομένως είναι τελεσίδικο.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σέβομαι τις απόψεις που εκφράστηκαν και τη βιασύνη που επιδεικνύεται. Υπήρξε πράγματι καθυστέρηση. Αλλά το θέμα δεν είναι απλό, είναι πολύ σοβαρό, εκτός εάν από τη μια ισχυριζόμαστε ότι ορισμένοι Υπουργοί προβαίνουν σε κομματικές ενέργειες και από την άλλη θέλουμε να τους δώσουμε απεριόριστες εξουσίες με όλους τους κινδύνους που συνεπάγονται.

Αν εμείς είμαστε προσεκτικοί, είναι διότι διαβλέπουμε κινδύνους. Και προτιμούμε καθυστέρηση έστω ακόμα μιας βδομάδας ή δεκαπέντε ημερών παρά να δώσουμε απόλυτο δικαίωμα διαχείρισης αυτής της περιουσίας και να ξέρουμε ότι πιθανό να γίνονται δυσμενείς διακρίσεις κατά τη διαχείρισή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που στην πραγματικότητα συμβαίνει δεν είναι θέμα βιασύνης αλλά μέτρημα της αντοχής και της υπομονής των Βουλευτών, διότι, όπως αναφέρτηκε, είναι από τον περασμένο Ιούλιο που εκκρεμεί το όλο θέμα.

Έτσι εκείνο το οποίο χρειάζεται είναι να καταλήξουμε σε κάποια συμπεράσματα ανεξάρτητα από Υπουργούς, διότι εμείς νομοθετούμε κατά τρόπο αντικειμενικό, στο πως θα αντιμετωπίσουμε μερικά προβλήματα. Και δεν είχε προκύψει το θέμα για το οποίο αναφέρεται ο κ. Κληρίδης τότε αλλά είναι θέμα που σήμερα είναι που τοποθετήθηκε, έτσι δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως δικαιολογία για την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν τίθεται θέμα βιασύνης από μέρους της Βουλής. Το πρόβλημα επείγει, γιατί υπάρχουν τα προβλήματα των προσφύγων που αναμένουν τη λύση τους, ένα από τα οποία είναι η εξασφάλιση επαγγελματικής στέγης στους πρόσφυγες. Και έχει πάρει αρκετό χρόνο που ζητήθηκε να εγκριθεί αυτός ο νόμος. Είναι από τον περασμένο Ιούλιο που είχε ζητηθεί να εγκριθεί αυτός ο νόμος. κατατέθηκε η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και δεν έγιναν από τότε οι αναγκαίες, εκείνες που νομίζουν οι συνάδελφοι, προτάσεις, ούτως ώστε να τροποποιηθεί οποιαδήποτε πρόνοια του νόμου. Γι' αυτό έστω και με μια βδομάδα καθυστέρηση θα αναμένουμε ότι θα εγκριθεί αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν όλοι συμφωνούμε ότι σε μια βδομάδα θα το συζητήσουμε, νομίζω να διακόψουμε, αν συμφωνείτε, τη συζήτηση. Αν υπάρχει αυτή η ομοφωνία, νομίζω πως δεν πρέπει να ακούσουμε άλλα επιχειρήματα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς για να βάλουμε κάποια πράγματα στη θέση τους.

Δεν πρόκειται απλώς για ανησυχία του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι ανησυχία όλων μας όσον αφορά τα κριτήρια και γι' αυτό το λόγο είπαμε να δώσουμε κάποιο χρόνο. Από την άλλη πλευρά υπήρξε καθυστέρηση. Πιστεύουμε όμως ότι μπορούμε να περιμένουμε μια βδομάδα, διότι πράγματι συμβαίνουν πολλά και περίεργα και πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχε εκφραστεί και διαβιβαστεί η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι θα έπρεπε να υπάρξει τροποποίηση στο εκκρεμές νομοσχέδιο με την προσθήκη διάταξης σύμφωνα με την οποία «ουδεμία εξουσία εκ των παρεχομένων από το νομοσχέδιο θα μπορεί να ασκηθεί, εκτός ειμή σύμφωνα με κανονισμούς τους οποίους θα έπρεπε να στείλει το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά τα ειωθότα τα τελευταία χρόνια, στη Βουλή προς ψήφιση».

Αυτή ήταν η θέση που είχε διαβιβαστεί και αντιλαμβάνομαι ότι με αυτή τη θέση συμφωνεί ή συμφωνούσε και το Δημοκρατικό Κόμμα, το ΔΗ.ΚΟ. Στη συζήτηση που είχαμε όμως την τελευταία φορά στην Επιτροπή Προσφύγων που συζητήθηκε αυτό το θέμα και ανταλλάγηκαν διάφορες απόψεις, έγινε αντιληπτό ότι ήταν δυνατή η περαιτέρω συνεννόηση και συζήτηση για το πως θα βρεθούν τρόποι προστασίας των περιουσιών από υπερβολική συγκέντρωση δύναμης στα χέρια ενός ανθρώπου. Και μείναμε με αυτή την εντύπωση.

Είναι γεγονός ότι δεν έγινε άλλη συνάντηση για να εξηγηθούμε πώς είναι δυνατό να επιτευχθεί αυτή η συγκράτηση ή ο μετριασμός της συγκέντρωσης των εξουσιών στα χέρια ενός Υπουργού, ανεξάρτητα από το ποιος είναι ο συγκεκριμένος Υπουργός. Αλλά η δική μου η εντύπωση είναι ότι πρέπει να γίνουν συνεννοήσεις πάνω σ' αυτό το θέμα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Έκθεση είναι γεγονός ότι ήταν έτοιμη από το καλοκαίρι. Είχαμε όμως παράλληλα τη διαβεβαίωση του Υπουργού Εσωτερικών ότι μέσα σε δυο μήνες θα κατατίθεντο στο Σώμα οι Κανονισμοί. Έκτοτε παρήλθαν γύρω στους οκτώ, εννέα μήνες και οι Κανονισμοί δεν έχουν παρουσιαστεί στο Σώμα.

Με αυτό θέλω να πω ότι οι ανησυχίες του Σώματος είναι δικαιολογημένες και μπορούμε να περιμένουμε για ένα δεκαπενθήμερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ώστε θα το αναβάλουμε για μια βδομάδα και την ερχόμενη βδομάδα θα συζητηθεί.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε διαφωνώ να αναβληθεί για μια βδομάδα, αλλά νομίζω ότι δε θα είναι σωστό να πούμε ότι ανέλαβε η κυβέρνηση να μας στείλει κανονισμούς, διότι πρέπει να ψηφιστεί ο νόμος, για να έρθουν οι κανονισμοί. Η κυβέρνηση είπε ότι, μόλις ψηφιστεί ο νόμος, θα ετοιμάσει κανονισμούς να μας στείλει. Αλλά να μην αποδίδουμε ευθύνες εκεί που δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα τα δούμε, όταν θα συζητηθεί το θέμα.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Ο Προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για το 1990 κατατέθηκε στη Βουλή στις 30 Νοεμβρίου 1989 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού.

Ο πιο πάνω Προϋπολογισμός προβλέπει έσοδα ύψους £6,575,000, ποσό που επαρκεί για τη χρηματοδότηση των δαπανών του που ανέρχονται στο ίδιο πιο πάνω ποσό, γεγονός που επιτρέπει στον Οργανισμό να είναι οικονομικά αυτοσυντήρητος, χωρίς την παραχώρηση οποιασδήποτε κρατικής χορηγίας.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω Προϋπολογισμού η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί πάνω στους κύριους αντικειμενικούς στόχους της τουριστικής πολιτικής, καθώς και στις μελέτες για νέα έργα τουριστικής υποδομής, όπως αυτά αντικατοπτρίζονται στον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό.

Στον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό γίνεται ειδικότερα πρόνοια για ετοιμασία μελετών, ενώ δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία των απαραίτητων έργων για την ανάπτυξη και εξυπηρέτηση του εσωτερικού τουρισμού, καθώς επίσης και στη βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος με την επιχορήγηση των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και ταυτόχρονα επιδιώκεται η εμπορία του τουριστικού προϊόντος σύμφωνα με τους ειδικούς στόχους της τουριστικής πολιτικής.

Η Επιτροπή, υιοθετώντας πλήρως τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού £6,575,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Ιδρυση και κατάργηση θέσεων και Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. 'Αρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 8, 9, 10 και 11 που είναι, «Ο περί της Καταργήσεως του περί της Πρώτης

Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 και επαναφοράς σε ισχύ των προηγούμενων προνοιών του 'Αρθρου 111 του Συντάγματος Νόμος του 1990», «Ο περί Πολιτικού Γάμου Νόμος του 1990», «Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμος του 1990», και «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος του 1990» για τα οποία υπάρχει κοινή 'Εκθεση.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης
Αντώνιος Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών σε τέσσερις πολύωρες συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15, 22 και 29 Ιανουαρίου και την 1η Φεβρουαρίου 1990, στις οποίες κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, μελέτησε προσεκτικά τα τρία νομοσχέδια που κατέθεσε ο Υπουργός Δικαιοσύνης για τον πολιτικό γάμο, για την απόπειρα συνδιαλλαγής και πνευματικής λύσης του γάμου και για τα Οικογενειακά Δικαστήρια και την πρόταση νόμου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. με τίτλο «Ο περί της Καταργήσεως του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 και επαναφοράς σε ισχύ των προηγούμενων προνοιών του 'Αρθρου 111 του Συντάγματος Νόμος του 1990».

Σκοπός της πρότασης νόμου που υπέβαλε στη Βουλή ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Α. Παναγιώτου, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ., είναι η κατάργηση του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου (Νόμος 95/1989) και η επαναφορά του 'Αρθρου 111 του Συντάγματος στην αρχική του μορφή.

Τα άλλα τρία νομοσχέδια αποτελούν συνέπεια και συμμόρφωση προς το περιεχόμενο και τις επιταγές του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου που καθορίζει ότι νόμοι θα προβλέψουν για διάφορα θέματα που αναφέρονται σ' αυτόν. Αυτά τα θέματα προβλέπουν και ρυθμίζουν τα τρία νομοσχέδια και συμβάλλουν στην καλύτερη εφαρμογή της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος με το Νόμο 95/1989.

Ειδικότερα, σκοπός του πρώτου από τα εξεταζόμενα νομοσχέδια είναι η προσφορά ελεύθερης επιλογής πολιτικού γάμου και στους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας που ανήκουν στην ελληνική κοινότητα. Στο υπό αναφορά νομοσχέδιο προβλέπονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη σύναψη πολιτικού γάμου,

τα κωλύματα γάμου, η διαδικασία και ο τρόπος τέλεσης του πολιτικού γάμου, οι ελαττωματικοί γάμοι (ανυπόστατοι, άκυροι, ακυρώσιμοι, νομιζόμενοι) και ο τρόπος ακύρωσής τους, η λύση του γάμου με διαζύγιο και οι λόγοι διαζυγίου, το αρμόδιο για ακύρωση ή λύση του γάμου Οικογενειακό Δικαστήριο και άλλα συναφή θέματα.

Οι μελλόνυμφοι είναι ελεύθεροι να επιλέγουν τον τόπο τέλεσης του γάμου τους. Για το σκοπό αυτό υποβάλλουν από κοινού αίτηση στο Λειτουργό Τέλεσης Γάμου του τόπου της εκλογής τους.

Αρμόδιος Λειτουργός Τέλεσης Πολιτικού Γάμου είναι ο Δήμαρχος ή μέλος Δημοτικού Συμβουλίου εγγράφως εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό από το Δήμαρχο.

Οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα κωλύματα σύναψης πολιτικού γάμου είναι σχεδόν παρόμοιοι με εκείνους του θρησκευτικού γάμου και μπορεί να ειπωθεί ότι είναι αυστηρότεροι των ισχυόντων στην Ελλάδα. Ίδιοι ακριβώς με εκείνους του θρησκευτικού γάμου είναι και οι λόγοι διαζυγίου του πολιτικού γάμου.

Με το δεύτερο από τα υπό αναφορά νομοσχέδια, προβλέπεται και ρυθμίζεται λεπτομερώς η απόπειρα συνδιαλλαγής και η πνευματική λύση γάμου που ιερολογήθηκε σύμφωνα με τους κανόνες της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Η απόπειρα συνδιαλλαγής πραγματοποιείται ενώπιον του Επισκόπου της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του τόπου διαμονής του ή της συζύγου. Το προτεινόμενο νομοσχέδιο αποσκοπεί στην υλοποίηση της πρόνοιας του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 σύμφωνα με την οποία: «Νόμος θέλει προβλέψει περί της ενώπιον Επισκόπου αποπείρας συνδιαλλαγής ή της πνευματικής λύσεως του γάμου».

Ειδικότερα, το υπό αναφορά νομοσχέδιο προβλέπει ότι δε θα καταχωρείται αγωγή διαζυγίου για τη λύση γάμου που ιερολογήθηκε σύμφωνα με τους θρησκευτικούς κανόνες από ιερέα της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, εκτός αν προηγηθεί προσπάθεια συνδιαλλαγής ενώπιον του αρμόδιου Επισκόπου. Συγκεκριμένα εκείνος από τους συζύγους που επιδιώκει τη διάζευξη δίνει γνωστοποίηση της πρόθεσής του αυτής στον αρμόδιο Επίσκοπο και αναφέρει ενδεικτικά τους λόγους που προτίθεται να επικαλεστεί για τη λύση του γάμου του. Η αποστολή της γνωστοποίησης δεν είναι αναγκαία, αν ο λόγος του διαζυγίου είναι η φρενοβλάβεια ή η αφάνεια. Στη συνέχεια, ο Επίσκοπος, αφού πάρει και καταχωρήσει τη γνωστοποίηση, προσκαλεί τους συζύγους και καταβάλλει προσπάθεια συνδιαλλαγής τους με όλα τα πρόσφορα πνευματικά μέσα που διαθέτει. Ο Επίσκοπος δίνει στους συζύγους βεβαίωση στην οποία αναφέρει αν η προσπάθεια συνδιαλλαγής έγινε και αν αυτή πέτυχε ή απέτυχε.

Μετά την παρέλευση τριών μηνών από τη λήψη της γνωστοποίησης από τον Επίσκοπο η προσπάθεια συνδιαλλαγής θεωρείται ότι απέτυχε, αν στο μεταξύ δεν έχει εκδοθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 5 βεβαίωση, και καθένας από τους συζύγους δικαιούται να εγείρει την αγωγή για τη λύση του γάμου ενώπιον Οικογενειακού Δικαστηρίου.

Μετά την έκδοση της απόφασης για λύση του γάμου και αφού καταστεί τελεσίδικη, αντίγραφό της θα αποστέλλεται από τον Πρωτοκολλητή του Οικογενειακού Δικαστηρίου που την εξέδωσε στον Επίσκοπο, για να προβεί και στην πνευματική λύση του γάμου.

Ο Επίσκοπος προβαίνει στην πνευματική λύση του γάμου σε διάστημα δεκαπέντε ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Αν ο Επίσκοπος για

οποιοδήποτε λόγο δεν προβεί στην πνευματική λύση του γάμου, το κύρος της περί διαζυγίου απόφασης δεν επηρεάζεται.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση είναι έντονη η παρουσία της εκκλησίας και σημαντικός ο ρόλος της στο στάδιο της προσπάθειας για σωτηρία και διάσωση του γάμου και διασφαλίζεται το αποκλειστικό δικαίωμα της εκκλησίας για την πνευματική λύση του γάμου.

Τέλος, το τρίτο από τα εξεταζόμενα νομοσχέδια ρυθμίζει τα των εξουσιών των Οικογενειακών Δικαστηρίων, τη σύσταση των οποίων προέβλεψε ο περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 1989 (95/1989).

Τα Οικογενειακά Δικαστήρια θα ασκούν τη δικαιοδοσία και τις εξουσίες που τους ανατίθενται δυνάμει του 'Αρθρου 111 του Συντάγματος, του υπό ψήφιση νόμου και οποιουδήποτε άλλου νόμου.

Συγκεκριμένα προβλέπεται ότι σε κάθε επαρχία θα υπάρχει ένα Οικογενειακό Δικαστήριο. Στην περίπτωση δίκης διαζυγίου το δικαστήριο θα είναι τριμελές, θα προεδρεύεται από νομομαθή αξιωματούχο κληρικό που θα διορίζει η Εκκλησία και θα έχει δύο άλλους δικαστές οι οποίοι θα επιλέγονται μεταξύ νομομαθών ανώτατου επαγγελματικού και ηθικού επιπέδου που ανήκουν στην Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία και που θα διορίζονται από το Ανώτατο Δικαστήριο.

'Ετσι και στη δίκη διαζυγίου είναι έντονη η παρουσία της εκκλησίας, αφού Πρόεδρος του Δικαστηρίου θα είναι αξιωματούχος κληρικός και λόγοι διαζυγίου αναγνωρίζονται εκείνοι που έχει καθιερώσει και η εκκλησία.

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο καθορίζονται επίσης τα προσόντα και οι όροι υπηρεσίας των δικαστών των Οικογενειακών Δικαστηρίων, η δικαιοδοσία και η κατά τόπο αρμοδιότητά τους, το δίκαιο που θα εφαρμόζουν και οι εξουσίες, η πρακτική και η δικονομία τους, ο τόπος συνεδριών τους και οι ώρες λειτουργίας τους. Προβλέπεται επίσης έφεση κατά των αποφάσεων των Οικογενειακών Δικαστηρίων ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Οικογενειακού Δικαστηρίου που απαρτίζεται από τρεις δικαστές του Ανώτατου Δικαστηρίου που τους ορίζει το Ανώτατο Δικαστήριο.

Τα υφιστάμενα κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 Εκκλησιαστικά Δικαστήρια των θρησκευτικών ομάδων, αναφορικά με τις οποίες ισχύουν οι διατάξεις της τρίτης παραγράφου του 'Αρθρου 2 του Συντάγματος, θα λειτουργούν ως Οικογενειακά Δικαστήρια των εν λόγω θρησκευτικών ομάδων μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1990 και θα εφαρμόζουν, κατά την εκδίκαση οποιουδήποτε ζητήματος, το δίκαιο το οποίο εφάρμοζαν τα Εκκλησιαστικά Δικαστήρια της εν λόγω ομάδας κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989, εκτός αν το ζήτημα που εκδικάζεται ρυθμιστεί διαφορετικά με νόμο.

Κρίθηκε επίσης σκόπιμο να γίνει πρόβλεψη στο τελευταίο νομοσχέδιο και για τη ρύθμιση της οικογενειακής στέγης σε περίπτωση διακοπής της συμβίωσης ή σε περίπτωση που δίνεται γνωστοποίηση πρόθεσης για διάζευξη στον Επίσκοπο σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμου ή σε περίπτωση που καταχωρείται αγωγή διαζυγίου. Με την πρόβλεψη αυτή, παρόμοια της οποίας είναι εκείνη του άρθρου 1393 του Ελληνικού Αστικού Κώδικα, πληρούται ένα κενό της νομοθεσίας μας και ρυθμίζεται νομοθετικά μια πτυχή του οικογενειακού βίου που θεωρήθηκε αναγκαίο και επιθυμητό να ρυθμιστεί.

Η διακοπή της συμβίωσης, στις περισσότερες και συνηθέστερες περιπτώσεις, συνδέεται με την άρση του CORPUS, της φυσικής συνοίκησης των συζύγων (συγκατοίκηση) στο ακίνητο που χρησιμεύει για οικογενειακή στέγη.

Σκοπός της ειδικής αυτής διάταξης είναι η αντιμετώπιση περιπτώσεων, όπου επιβάλλεται για λόγους προστατευτικούς η διατήρηση της χρήσης της οικογενειακής στέγης από τον ένα σύζυγο (και τα παιδιά) ανεξάρτητα από δικαιώματα κυριότητας ή κατοχής πάνω σ' αυτή. Η προστασία της οικογενειακής στέγης, βάσει της διένεξης αυτής, αφορά μόνο στην περίπτωση διακοπής της έγγαμης συμβίωσης και όχι στην περίπτωση διαζυγίου, όπως λ.χ. στο γαλλικό (άρθρο 285-1, γαλλ. ΑΚ) ή στο γερμανικό δίκαιο (χχ 3 επ. της 6. dvo zum EheG v. 1944 sog. Hausratsverordnung).

Για την παραχώρηση της χρήσης της οικογενειακής στέγης στον άλλο σύζυγο καθορίζονται ορισμένα κριτήρια. Αυτά κατά νόμον είναι η επιείκεια ενόψει των ειδικών συνθηκών του κάθε συζύγου, και του συμφέροντος των τέκνων (εφόσον υπάρχουν). Δεν εξειδικεύονται οι ειδικές αυτές συνθήκες που κάνουν ώστε η επιείκεια να επιβάλλει την παραχώρηση της χρήσης της οικογενειακής στέγης στο σύζυγο και είναι έτσι έργο του δικαστή να κρίνει με βάση τις IN CONCRETO συνθήκες.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. τάσσεται υπέρ της υιοθέτησης της πρότασης νόμου που έχει καταθέσει η ίδια και της απόρριψης των υπόλοιπων τριών νομοσχεδίων τόσο για λόγους αρχής όσο και για λόγους ουσίας. Η θέση αυτή της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. βασίζεται στους ακόλουθους λόγους:

α) Πιστεύει ότι ο περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος (Νόμος 95/1989) είναι αντισυνταγματικός και κατά συνέπεια δεν μπορεί να συμφωνήσει με την ανάγκη υιοθέτησης των υπό εξέταση νομοσχεδίων περί γάμου, αφού τα τελευταία είναι αποτέλεσμα μιας αντισυνταγματικής τροποποίησης του Συντάγματος.

β) Πιστεύει ότι είναι άκαιρη η ανακίνηση του θέματος αυτού στο στάδιο αυτό με κίνδυνο να διαταραχθούν οι σχέσεις της Πολιτείας και της Εκκλησίας, με περαιτέρω κίνδυνο διάσπασης του λαού, ενώ ο ψύχραιμος διάλογος μεταξύ των δύο θα μπορούσε να δώσει τον τρόπο σωστής αντιμετώπισης του θέματος.

γ) Ανησυχεί, τέλος, ότι όπως έχουν διαμορφωθεί τα τρία υπό εξέταση νομοσχέδια πιθανόν να δημιουργήσουν σοβαρές δυσχέρειες στην αντιμετώπιση των θεμάτων λύσης του γάμου και προσωπικού θεσμού.

Οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες ΔΗ.ΣΥ., ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ δε συμμερίζονται τη θέση του ΔΗ.ΚΟ. ότι είναι άκαιρη η ανακίνηση του θέματος για εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού μας Δικαίου και υπενθυμίζουν ότι ήταν η κυβέρνηση του ΔΗ.ΚΟ. και η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. που ανακίνησε χρόνια πριν το θέμα εκσυγχρονισμού του Οικογενειακού μας Δικαίου.

Οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες ΔΗ.ΣΥ., ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ δεν πιστεύουν ότι ο εκσυγχρονισμός του Οικογενειακού Δικαίου όπως προωθείται, συντηρητικά και συνετά, με τη συνεργασία της Νομοθετικής και της Εκτελεστικής Εξουσίας και τη σύμφωνη γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, δικαιολογεί διατάραξη των σχέσεων Πολιτείας και Εκκλησίας. Αντίθετα η Πολιτεία υπομονετικά θα αναμένει και έμπρακτα θα επιζητεί την ειλικρινή συνεργασία Πολιτείας και Εκκλησίας στον ευαίσθητο χώρο του Οικογενειακού Δικαίου.

Η επιθυμητή συνεργασία Πολιτείας και Εκκλησίας δεν μπορεί να θεμελιωθεί ή να στηριχθεί είτε σε μεσαιωνικούς αφορισμούς είτε σε απαράδεκτους χαρακτηρισμούς, όπως εκείνους των «προβατόσχημων λύκων», των «ιερόσυλων» και «άθεων» κ.ά.

Διαστρεβλώνει και παραπλανεί η εκκλησία, όταν διακηρύσσει ότι η Βουλή έχει την «αυθάδη απαίτηση να νομοθετεί πάνω σε θέματα πίστης». Ουδέποτε η Βουλή νομοθέτησε ούτε επιθυμεί να νομοθετεί πάνω σε θέματα πίστης. Η εκκλησία όμως ισχυρίζεται αυθαίρετα ότι αποτελούν θέμα πίστης οι λόγοι διαζυγίου. Κανένας όμως λαός και καμιά νομοθεσία δε θεώρησε ποτέ τους λόγους διαζυγίου θέμα πίστεως και θα ήταν πρόκληση και προσβολή της κοινής λογικής η υιοθέτηση αντίθετης άποψης.

Πώς μπορεί να θεωρηθεί ότι νομοθετεί πάνω σε θέματα πίστης ο νομοθέτης, όταν καθορίζει ως λόγους διαζυγίου τη μοιχεία, την ανήθικη ή ατιμωτική διαγωγή, την αδικαιολόγητη διανυκτέρευση της συζύγου σε μη συγγενικό σπίτι, την επιβουλή κατά της ζωής, τη φρενοβλάβεια, τη φυλάκιση πέραν της επταετίας, την αφάνεια, την ανικανότητα προς ευνήν, την αδικαιολόγητη εγκατάλειψη, την επίμονη παρεμπόδιση της τεκνογονίας κ.ά.

Η ανακοίνωση της Ιεράς Συνόδου στις 10.2.1990 υπερβαίνει τα εσκαμμένα και αποτελεί ύβρη για την Πολιτεία γενικά και για την κάθε κρατική εξουσία ειδικά. Το προκλητικό προσκλητήριο της Ιεράς Συνόδου για περιφρόνηση νόμων και δικαστικών αποφάσεων, που χαρακτηρίζει άνομους τους νόμους για το οικογενειακό δίκαιο και ασεβείς και ιερόσυλες τις σχετικές αποφάσεις της Ολομέλειας του Ανώτατου Δικαστηρίου και τις ενέργειες των άλλων εξουσιών, δεν έχει θέση σε κράτος που σέβεται τον εαυτό του και την αποστολή του.

Οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες του ΔΗ.ΣΥ., του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ με ακλόνητη πεποίθηση υιοθετούν και επαναλαμβάνουν τη θέση ότι:

— Είναι η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ των κρατικών εξουσιών που επηρεάστηκε από την τουρκική ανταρσία και την τουρκική εισβολή. ΚΑΙ είναι η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ των κρατικών εξουσιών που έπρεπε να εξασφαλιστεί. ΚΑΙ είναι η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ της δικαστικής εξουσίας που εξασφαλίστηκε με το Νόμο 33 του 64. ΚΑΙ είναι η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ όλων των κρατικών εξουσιών που εξασφαλίστηκε με το δίκαιο της Ανάγκης. ΚΑΙ η εξασφάλιση είναι ακέραιη και όχι κολοβωμένη ή κλασματική.

— Στην περίπτωση της Νομοθετικής Εξουσίας ο κύριος λειτουργικός επηρεασμός της εξαιτίας της τούρκικης ανταρσίας ήταν στην αναθεωρητική της αρμοδιότητα από το σύνολο των αρμοδιοτήτων που περιλαμβάνει η καθόλου ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ της. Έπρεπε να αποκατασταθεί και να εξασφαλιστεί η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ της Νομοθετικής Εξουσίας με την αποκατάσταση και την εξασφάλιση της αναθεωρητικής της αρμοδιότητας. Και τούτο πραγματοποιήθηκε αυτόματα με την παρουσία της ΑΝΑΓΚΗΣ από το 1964 με την αναπροσαρμογή του γράμματος του άρθρου 182 (3) βάσει του δικαίου της ΑΝΑΓΚΗΣ, έτσι που για την ψήφιση οποιουδήποτε νόμου για τροποποίηση μη θεμελιώδους άρθρου του Συντάγματος να απαιτείται ΜΟΝΟ η πλειοψηφία που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα 2/3 του όλου αριθμού των Βουλευτών που ανήκουν στην ελληνική κοινότητα.

— Αντίθετη προσέγγιση και εκτίμηση που να καταλήγει στην αξίωση παρουσίας των Τούρκων Βουλευτών στη Βουλή για να μπορεί η Βουλή να ασκεί την αναθεωρητική της αρμοδιότητα ως προς τα μη θεμελιώδη άρθρα του Συντάγματος θα αποτελούσε προσβολή της λαϊκής κυριαρχίας, αμφισβήτηση της κυριαρχίας της Δημοκρατίας εκ των ένδον και εμπλουτισμό της φαρέτρας των στασιαστών και των εισβολέων στην ακατάπαυστη προσπάθειά τους για κατάλυση της Δημοκρατίας της Κύπρου.

— Ο σεβασμός προς το Σύνταγμα δεν επιδεικνύεται με τη μη τροποποίηση του μη θεμελιώδους άρθρου 111, αλλά αντίθετα αποδεικνύεται με το σεβασμό και την αναγνώριση της αναφαίρετης και «συντεταγμένης» αναθεωρητικής εξουσίας του Κοινοβουλίου.

— Η αναθεωρητική αρμοδιότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων ως προς τα μη θεμελιώδη άρθρα του Συντάγματος, συγκρινόμενη με τις άλλες τέσσερις αρμοδιότητές της (συνήθης αναθεωρητική αρμοδιότητα, εγκατάσταση του Προέδρου με την εκλογή - άρθρο 42 -έγκριση ή απόρριψη και παράταση της διάρκειας της κατάστασης έκτακτης ανάγκης -άρθρο 183.5 + 6 - εσωτερική οργάνωση και λειτουργία της Βουλής) κρίνεται και αξιολογείται ως η σοβαρότερη και ουσιαστικότερη πτυχή της ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ της Βουλής των Αντιπροσώπων.

— Η αναθεωρητική αρμοδιότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων παράλυσε με την Τούρκικη ανταρσία. Την περιορισμένη Λαϊκή Κυριαρχία του Κυπριακού Λαού που του αναγνώρισε η Ζυρίχη και το δοτό Σύνταγμα δεν μπορεί να την καταργήσει και να την καταλύσει η Τούρκικη ανταρσία.

— Δεν είμαστε Βουλή υπό κηδεμονία.

— «Μέσα στη ζώσα Δημοκρατία της Κύπρου υπάρχει μια ζώσα Βουλή και δεν μπορεί να αποτελεί γι' αυτή γράμμα νεκρό η Διάταξη του Συντάγματος για αναθεώρηση των μη θεμελιωδών άρθρων του Συντάγματος.»

— Η λαϊκή εντολή σε κάθε εκλογή για ανάδειξη της Βουλής εμπεριέχει το συστατικό στοιχείο της θεμελιακής εντολής για διαφύλαξη της αναθεωρητικής εξουσίας της Βουλής που αποτελεί την πιο αποφασιστική έκφραση της Λαϊκής Κυριαρχίας του Λαού μας.

— Ο Περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος (95/89) ψηφίστηκε με απόλυτη πίστη και σεβασμό και προς το Σύνταγμα και προς τη Λαϊκή Κυριαρχία.

Συνεπείς οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες ΔΗ.ΣΥ., ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ στις πιο πάνω θέσεις τους θα καταψηφίσουν την πρόταση νόμου του ΔΗ.ΚΟ. και θα ψηφίσουν σε Νόμους τα τρία νομοσχέδια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών με την πλειοψηφία των μελών της -Βουλευτών του ΔΗ.ΣΥ., ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ- εισηγείται στη Βουλή την καταψήφιση της πρότασης νόμου του ΔΗ.ΚΟ. και την ψήφιση σε Νόμους των τριών νομοσχεδίων περί Πολιτικού Γάμου, περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου και περί Οικογενειακών Δικαστηρίων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί της Καταργήσεως του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 και επαναφοράς σε ισχύ των προη-

γούμενων προνοιών του 'Αρθρου 111 του Συντάγματος Νόμος του 1990.

(Πρόταση νόμου από τον κ. Α. Παναγιώτου, για την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ.).

2. Ο περί Πολιτικού Γάμου Νόμος του 1990.
3. Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμος του 1990.
4. Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να μπω στην ουσία, διότι άλλοι συνάδελφοι θα χειριστούν το θέμα. 'Ομως θέλω να θέσω ένα θέμα διαδικασίας. Συνηθίζεται στις εκθέσεις των Επιτροπών να μπαίνουν οι θέσεις των κομμάτων. Σ' αυτή την 'Εκθεση τα τρία κόμματα απαντούν στις θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος. Αυτό κάλλιστα μπορεί να γίνει κατά τη διάρκεια της συζήτησης. 'Ομως δεν είναι σωστό να γίνεται διάλογος. Διότι θα μπορούσε και η δική μας πλευρά να πει τότε ότι θα απαντήσει στην απάντηση. Δεν είναι σωστό δηλαδή να απαντώνται οι θέσεις ενός κόμματος από την ίδια την 'Εκθεση. Στις εκθέσεις μπαίνουν θέσεις. 'Οχι διάλογος και αντιθέσεις. Κάλλιστα στις αγορεύσεις τους οι συνάδελφοι θα μπορούσαν να απαντήσουν στις θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος που παρουσιάζονται στην 'Εκθεση.

Απλώς είναι το θέμα διαδικασίας που ήθελα να εγείρω. Δεν πιστεύω βέβαια ότι οι συνάδελφοι το έκαναν από κακή πρόθεση. 'Ομως το θέτω για μελλοντικούς σκοπούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεδομένου ότι η 'Εκθεση τίθεται ενώπιον όλων των μελών της Επιτροπής για έγκριση, αν τα μέλη της αρμόδιας κοινοβουλευτικής Επιτροπής του ΔΗ.ΚΟ. αισθανόντουσαν ότι η 'Εκθεση δεν ανταποκρίνεται σε ό,τι έπρεπε να ανταποκρίνεται, το θέμα έπρεπε να εγερθεί κατά τη διάρκεια της συντάξεως της 'Εκθεσης.

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως τρία κόμματα είναι σε θέση, ενώ ένα κόμμα αν θέλει να αφαιρεθεί κάτι, είναι σε θέση να επιμένουν να μπει η θέση της πλειοψηφίας.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ο κύριος Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Στο Κεφάλαιο Δ' είναι γραμμένο σήμερα, στον αριθμό 5, το θέμα «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνείς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων». Είναι η

εισήγησή μας ότι το θέμα αυτό στην ουσία είναι ταυτόσημο με τα θέματα που συζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα θα παραλειφθεί πλέον.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αν μπορούσε να κατατεθεί η Έκθεση και για εκείνο το θέμα και να γίνει ενιαία συζήτηση, το Σώμα θα κέρδιζε πολύτιμο χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχω ένσταση διότι δε θα επέτρεπα τη συζήτηση άλλου θέματος που θα σχετίζεται με νομοσχέδια τα οποία θα έχουν ήδη εγκριθεί. Γι' αυτό δεν έχω καμιά ένσταση να κατατεθεί και αυτή η Έκθεση.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά θα δώσω το λόγω πρώτα σε σας.....

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, πάνω στο θέμα που ήγειρε ο κύριος Παπαπέτρου, υπάρχει εξάλλου η ομόφωνη απόφασή μας από προηγούμενη συνεδρία της Βουλής ότι θα θεωρηθεί η συζήτηση ως ενιαίο σύνολο. Επομένως ας κατατεθεί και η Έκθεση, για να είναι επί του συνόλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είπα, κύριε συνάδελφε.

Λοιπόν, να κατατεθεί η Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΕΘΝΩΣ ΠΑΡΑΔΕΚΤΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε αριθμό συνεδριάσεών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τον Οκτώβριο του 1985 μέχρι και το Δεκέμβριο του 1989. Μέσα στα πλαίσια των πιο πάνω συνεδριάσεων κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ο Πρόεδρος της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για τον

εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου, εκπρόσωπος του Μόνιμου Κεντρικού Φορέα για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, καθώς επίσης και εκπρόσωποι των γυναικείων οργανώσεων Πρωτοπορία, ΓΟΔΗΚ, ΠΟΓΟ, Σοσιαλιστική Γυναικεία Κίνηση, Παγκύπρια Κίνηση Ίσα Δικαιώματα-Ίσες Ευθύνες και του Γυναικείου Τμήματος της ΕΔΟΝ.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί αρχικά στη Βουλή από το αξιότιμο Μέλος της κ. Ρήνα Κατσελλή στις 11 Νοεμβρίου 1982 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε με απόφαση του Σώματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα. Στις 16 Μαρτίου 1988 η κ. Ρήνα Κατσελλή, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ., ζήτησε να παραμείνει το πιο πάνω θέμα στο Κεφάλαιο Δ.

Ενεργώντας η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα, κάλεσε στις συνεδρίες της όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές από τις οποίες και ζήτησε να την ενημερώσουν για τις απόψεις τοῦς πάνω στο θέμα.

Στο πρώτο στάδιο της ενημέρωσής της η Επιτροπή άκουσε τις απόψεις των μαζικών γυναικείων οργανώσεων που στο σύνολό τους επισήμαναν την ύπαρξη επιτακτικής ανάγκης εκσυγχρονισμού και συμπλήρωσης του Οικογενειακού Δικαίου, ώστε να αρθούν οι διακρίσεις σε βάρος της γυναίκας που είναι ιδιαίτερα έντονες σ' ό,τι αφορά το νομικό καθεστώς που διέπει τις σχέσεις μεταξύ συζύγων και μεταξύ συζύγων και τέκνων.

Ειδικότερα οι πιο πάνω μαζικές γυναικείες οργανώσεις, εκθέτοντας τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής, ανέφεραν τα ακόλουθα:

(α) Η συμβολή της γυναίκας σ' όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής του τόπου -οικογενειακό, κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό- επιβάλλει την πλήρη αναγνώριση της ισοτιμίας της και στην προκείμενη περίπτωση και μέσα από το Οικογενειακό Δίκαιο.

(β) Οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες του τόπου μας και η εξέλιξη που σημειώνεται σήμερα στην κοινωνία μας επιβάλλουν την κωδικοποίηση σ' έναν εμπεριστατωμένο Νόμο της πολιτείας όλων των νόμων και κανονισμών που ρυθμίζουν τις οικογενειακές σχέσεις των πολιτών της Κύπρου, όπως συμβαίνει σε όλες τις αναπτυγμένες σύγχρονες κοινωνίες. Ακόμα με βάση τον κυρωτικό της Σύμβασης 34/180 του Ο.Η.Ε. Νόμο αρ. 78 του 1985 για την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος της γυναίκας και με βάση το σχετικό άρθρο του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας περί Ισότητας όλων των Πολιτών δημιουργείται επιτακτική ανάγκη η νομοθεσία μας να τροποποιηθεί, εκσυγχρονιστεί και συμπληρωθεί.

(γ) Ο πυρήνας της κοινωνίας είναι η οικογένεια και οι διακρίσεις στις σχέσεις των συζύγων, συζύγων και τέκνων είναι πιο έντονες παρά σ' οποιοδήποτε άλλο τομέα της κοινωνικοπολιτικής ζωής. Η όλη νομοθεσία που αφορά το Οικογενειακό Δίκαιο, αλλά και τη σχέση εργασίας στηρίζεται στην αρχή ότι ο άντρας είναι ο αρχηγός της οικογένειας και αυτός έχει το λόγο, αρχή που έρχεται σ' αντίθεση με το άρθρο 28 του Συντάγματος και με τον πιο πάνω κυρωτικό Νόμο του 1985. Ο κυρωτικός αυτός Νόμος ανάμεσα σ' άλλα απαιτεί τη γονική μέριμνα και την κατάργηση της πατρικής εξουσίας.

(δ) Η πραγματική αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός του Οικογενειακού Δικαίου θα πρέπει να περιλάβουν και τον εκσυγχρονισμό της νομο-

θεσίας για το γάμο και το διαζύγιο, ώστε τα θέματα αυτά να ρυθμίζονται από την πολιτεία και όχι την εκκλησία. Για το σκοπό αυτό απαραίτητη προϋπόθεση είναι η τροποποίηση του άρθρου 111 του Συντάγματος και η εισαγωγή του πολιτικού γάμου.

Οι πιο πάνω μαζικές γυναικείες οργανώσεις υπέβαλαν επίσης αριθμό εισηγήσεών τους, υποδεικνύοντας συγκεκριμένες τροποποιήσεις που θα πρέπει να γίνουν στη νομοθεσία μας στους ακόλουθους τομείς:

1) Σχέσεις γονέων και τέκνων.
2) Ρύθμιση περιουσιακών και προσωπικών σχέσεων των συζύγων.
3) Γάμος και διαζύγιο.

Από την πλευρά του Υπουργείου Δικαιοσύνης δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι για το σκοπό της αναθεώρησης και του εκσυγχρονισμού του Οικογενειακού Δικαίου έχει συσταθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου τον Απρίλη του 1983 Επιτροπή για τον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου. Σύμφωνα με τους όρους εντολής της πιο πάνω Επιτροπής σκοπείται ανάμεσα σ' άλλα η μελέτη της υφιστάμενης νομοθεσίας, η διακρίβωση των ελλείψεών της, η αναθεώρηση και συμπλήρωσή της και γενικά ο εκσυγχρονισμός της, με γνώμονα την εξάλειψη κάθε δυσμενούς διάκρισης ανάμεσα στα δύο φύλα, στη σφαίρα του Οικογενειακού Δικαίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, ενόψει του γεγονότος ότι το θέμα του εκσυγχρονισμού του Οικογενειακού Δικαίου ανατέθηκε σε ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για μελέτη, ανέβαλε την ολοκλήρωση της μελέτης του θέματος μέχρι η πιο πάνω Επιτροπή να ολοκληρώσει το έργο της και ζήτησε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης να την ενημερώσει αποστέλλοντάς της αντίγραφο της σχετικής Έκθεσης της εν λόγω Επιτροπής, όταν θα έχει ετοιμαστεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών επανάρχισε την εξέταση του πιο πάνω θέματος το Μάρτιο του 1989 στα πλαίσια της οποίας και ενημερώθηκε πάνω στην Έκθεση της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου, ενώ είχε επίσης την ευκαιρία να μελετήσει τα μνημόνια που της αποστάληκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης πάνω στις απόψεις της Εκκλησίας, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Μόνιμου Κεντρικού Φορέα για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, καθώς και τις εισηγήσεις των γυναικείων οργανώσεων πάνω σ' αυτήν.

Όπως αναφέρεται στην Έκθεση του Προέδρου της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου, Δικαστή του Ανώτατου Δικαστηρίου κ. Λ. Σαββίδη, το έργο της Επιτροπής ήταν αρκετά δύσκολο, γιατί στη σφαίρα του Οικογενειακού Δικαίου η νομοθεσία μας είναι ελλιπής και απαρχαιωμένη και σε πλείστα θέματα ανύπαρκτη και με βασικά κενά. Ως βασική αιτία για τη στασιμότητα του δικαίου στον τομέα αυτό αναφέρεται το άρθρο 111 του Συντάγματος, σύμφωνα με τις πρόνοιες του οποίου θέματα που αφορούν το γάμο, το διαζύγιο και τις οικογενειακές σχέσεις διέπονται από τους κανόνες της εκκλησίας και δικάζονται από εκκλησιαστικά δικαστήρια που δεν υπόκεινται στη δικαιοδοσία της πολιτείας. Όπως στην ίδια Έκθεση αναφέρεται, η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, ύστερα από σχετική μελέτη της υφιστάμενης νομοθεσίας, διαπίστωσε πως είναι διάχυτη σ'αυτή η αρχή πως ο πατέρας είναι ο αρχηγός της οικογένειας και πως η γονική μέριμνα και φροντίδα βρίσκεται κατά

κύριο λόγο στα χέρια του. Άλλη διαπίστωση της Επιτροπής είναι ότι πρόνοιες που να ρυθμίζουν τις προσωπικές και περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, καθώς και των γονιών με τα παιδιά είναι σχεδόν ανύπαρκτες. Γίνεται ακόμα αναφορά σε συγκεκριμένες πρόνοιες νόμων που δημιουργούν άνισες διακρίσεις μεταξύ των συζύγων, από τις οποίες άλλες εμπίπτουν και άλλες όχι στους όρους εντολής της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για τον εκσυχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται επίσης στη Σύμβαση για την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος της γυναίκας, που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 18 Δεκεμβρίου 1979 και κυρώθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Ιούλιο του 1987 (Νόμος 78/85) και σύμφωνα με την οποία η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας έχει αναλάβει την υποχρέωση να λάβει αποτελεσματικά μέτρα για την εφαρμογή της, ενώ στο άρθρο 16 αυτής προβλέπεται ειδικότερα ότι θα πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος της γυναίκας σε θέματα σχετικά με το γάμο και τις οικογενειακές σχέσεις.

Στην ίδια Έκθεση του Προέδρου της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου παρατίθενται οι ακόλουθες γενικές παρατηρήσεις:

Ι. Η αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός του Οικογενειακού Δικαίου είναι επιτακτική ανάγκη και έχει διαπιστωθεί από επαφή της Επιτροπής με εκπροσώπους γυναικείων κυρίως οργανώσεων, από σωρεία εισηγήσεων που υποβλήθηκαν από πολιτικές και άλλες οργανώσεις και είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση της Πολιτείας με τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από Διεθνείς Συμβάσεις και Συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης.

ΙΙ. Η τροποποίηση του άρθρου 111 κρίνεται απαραίτητη, γιατί η αποστέρηση από την πολιτεία της δικαιοδοσίας να νομοθετεί και να ρυθμίζει όλα τα θέματα που αφορούν τη γαμική σχέση και το διαζύγιο είναι απαράδεκτη, ενώ μειώνει την έννοια και το κύρος του κράτους και δημιουργεί μια μορφή κράτους μέσα στο κράτος, στη δικαιοδοσία του οποίου δεν μπορεί η πολιτεία να επέμβει με τη νομοθετική της εξουσία για να ρυθμίσει θέματα τα οποία με τις Διεθνείς Συμβάσεις που έχει κυρώσει έχει αναλάβει την υποχρέωση να ρυθμίσει.

ΙΙΙ. Κατά τη γνώμη της Επιτροπής η εισαγωγή του θεσμού του πολιτικού γάμου για όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας, χωρίς κανένα κώλυμα, είναι απαραίτητη και διάχυτη είναι η απαίτηση για την εισαγωγή του θεσμού αυτού.

IV. Διεθνώς παρατηρείται μια συνεχής ανέλιξη του Οικογενειακού Δικαίου, ώστε να εκσυγχρονίζεται συνεχώς και να συνάδει με τις εκάστοτε κοινωνικές ανάγκες και αντιλήψεις. Γι' αυτό θα ήταν χρήσιμο να συσταθεί μια μόνιμη ολιγομελής Επιτροπή με όρους εντολής να παρακολουθεί την εργασία που γίνεται στον τομέα αυτό διεθνώς και να υποβάλλει περιοδικά εισηγήσεις στην κυβέρνηση για συνεχή εκσυχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου, ανάλογα με την εκάστοτε κοινωνική ανάγκη.

Στην Έκθεση της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής έχουν επίσης περιληφθεί συγκεκριμένες εισηγήσεις της για τον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου με τη μορφή σχεδίων νόμου πάνω σε ορισμένα θέματα, τα οποία η εν λόγω Επιτροπή είχε τη δυνατότητα να επιληφθεί.

Τα σχέδια αυτά νόμου αφορούν:

(α) Την υιοθεσία.

(β) Τη συγγένεια και τη νομική υπόσταση τέκνου.

(γ) Τις σχέσεις γονέων και τέκνων και θέματα διατροφής.

(δ) Τις περιουσιακές σχέσεις μεταξύ συζύγων.

Η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, έχοντας υπόψη της ότι σύμφωνα με το άρθρο 111 του Συντάγματος τα θέματα γάμου και διαζυγίου για Ελληνορθόδοξους πολίτες της Δημοκρατίας βρίσκονται στην αποκλειστική δικαιοδοσία της εκκλησίας, δεν επεξεργάστηκε λεπτομερές σχέδιο νόμου, αλλά περιορίστηκε στο να υποβάλει εισήγηση σε γενικές γραμμές. Εντούτοις η Επιτροπή είναι διατεθειμένη να υποβάλει συμπληρωματικό σχέδιο νόμου για το θέμα αυτό, αν της ζητηθεί ή όταν πραγματοποιηθεί η τροποποίηση του άρθρου 111 του Συντάγματος.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι εισηγήσεις της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής, καθώς και οι απόψεις των ενδιαφερόμενων οργανώσεων αναφορικά μ' αυτές έχουν σταλεί στο Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για επεξεργασία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού μελέτησε όλες τις εισηγήσεις που κατατέθηκαν ενώπιόν της και ιδιαίτερα τις εισηγήσεις της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου, το έργο της οποίας υπήρξε πολύ εποικοδομητικό και αξιόλογο, είναι της γνώμης ότι η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Οικογενειακού Δικαίου αποτελεί μια πραγματικότητα μπροστά στην οποία θα πρέπει να δραστηριοποιηθούν και συμβάλουν όλοι οι αρμόδιοι παράγοντες της πολιτείας. Αυτή την ανάγκη εκσυγχρονισμού του Οικογενειακού Δικαίου την έχουν επισημάνει και υποδείξει προ καιρού η μάζα των γυναικείων και άλλων οργανώσεων, οι Δικηγορικοί Σύλλογοι και άλλες ενδιαφερόμενες πλευρές και σήμερα την απαιτούν έντονα και μαζικά, σε βαθμό που να επιβεβαιώνεται η άποψη ότι έχουν πλέον ωριμάσει οι κοινωνικές αντιλήψεις του λαού για την επιθυμητή και επιβεβλημένη από νομικής πλευράς αναθεώρηση του Οικογενειακού Δικαίου. Ακόμα ο εκσυγχρονισμός του Οικογενειακού Δικαίου αποτελεί για την Κυπριακή Δημοκρατία απαραίτητη πράξη συνέπειας προς τις διεθνείς της υποχρεώσεις και δεσμεύσεις, με βάση τις Συμβάσεις και Συμφωνίες με τις οποίες είναι δεσμευμένη, ενώ τέλος κρίνεται αναγκαίος και για τους λόγους των εντυπώσεων που δημιουργεί στο διεθνή χώρο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υπό το φως των πιο πάνω σοβαρών διαπιστώσεών της:

(α) Καλεί την Εκτελεστική Εξουσία όπως σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ολοκληρώσει το συντομότερο δυνατό όλες τις διαδικασίες για την κατάθεση ενώπιον της Βουλής, στην τελική τους μορφή, των νομοσχεδίων για την υλοποίηση των εισηγήσεων της πιο πάνω Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής σχετικά με την υιοθεσία, τη συγγένεια και τη νομική υπόσταση τέκνου, τις σχέσεις γονέων και τέκνων και θέματα διατροφής και τις περιουσιακές σχέσεις μεταξύ συζύγων.

(β) Μελέτησε σχετική πρόταση νόμου που κατατέθηκε από Μέλη της στις 18 Μαΐου 1989 στην Ολομέλεια του Σώματος για την τροποποίηση του άρθρου 111 του Συντάγματος, ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική ικανοποίηση της ανάγκης αναθεώρησης και εκσυγχρονισμού του Οικογενειακού Δικαίου σ' ό,τι αφορά τα θέματα γάμου και διαζυγίου για τους Ελληνορθόδοξους πολίτες της Δημοκρατίας.

'Οπως είναι γνωστό, η Επιτροπή στα πλαίσια της μελέτης της πιο πάνω πρότασης νόμου, αφού άκουσε τις απόψεις της πολιτείας, της εκκλησίας και μεγάλου αριθμού οργανώσεων, ετοίμασε σχετική 'Εκθεσή της προς την Ολομέλεια του Σώματος στην οποία και κατέληγε ως ακολούθως:-

«(α) Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού μελέτησε με κάθε σοβαρότητα και υπευθυνότητα όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, εισηγείται με την πλειοψηφία των μελών της -Βουλευτών των τριών πολιτικών κομμάτων ΔΗ.ΣΥ., ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ την ψήφιση σε Νόμο, όπως τελικά διαμορφώθηκε, της πρότασης νόμου με τίτλο «Ο περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 1989».

(β) Αφού ψηφιστεί σε Νόμο η πρόταση νόμου, αρχίζει το κύριο έργο της Νομοθετικής Εξουσίας που στόχο θα έχει να δώσει λύσεις, ρυθμίσεις και θεσμούς πάνω στα ζωτικά αυτά θέματα στον ευαίσθητο χώρο του Οικογενειακού Δικαίου με σεβασμό στις παραδόσεις μας ως λαού και στις υποχρεώσεις μας ως πολιτείας. Η πολιτεία αποβλέπει στην ειλικρινή και δημιουργική συνεργασία όλων των παραγόντων και ιδιαίτερα της εκκλησίας, για να προσφέρουμε στην ελληνική κοινότητα Οικογενειακό Δίκαιο για το οποίο να είμαστε όλοι περήφανοι.»

Η πρόταση αυτή νόμου ψηφίστηκε τελικά από την Ολομέλεια του Σώματος στις 12 Ιουνίου 1989 και δημοσιεύτηκε στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 17 Ιουνίου 1989, Νόμος αρ. 95 του 1989.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο, όπως τελικά διαμορφώθηκε από την Επιτροπή, προβλέπεται ότι:

(α) Τα θέματα που αφορούν το διαζύγιο, το χωρισμό από κοίτης και τραπέζης, τη συνοίκηση των συζύγων, τις οικογενειακές σχέσεις παύουν να αποτελούν αποκλειστική αρμοδιότητα των εκκλησιαστικών δικαστηρίων.

(β) 'Ολα τα ζητήματα που έχουν σχέση με το διαζύγιο, το χωρισμό από κοίτης και τραπέζης ή τη συνοίκηση των συζύγων ή τις οικογενειακές σχέσεις και τα οποία αφορούν τους 'Ελληνες Ορθόδοξους θα διαγιγνώσκονται από Οικογενειακά Δικαστήρια τα οποία σύγκεινται από έναν κληρικό και δυο νομομαθείς λαϊκούς που διορίζονται από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Σ' ό,τι αφορά τα ίδια ζητήματα των άλλων θρησκευτικών ομάδων προβλέπεται ότι θα διαγιγνώσκονται από οικογενειακά δικαστήρια που θα καθοριστούν με νόμο.

(γ) Καθορίζονται οι λόγοι διαζυγίου και περιλαμβάνεται σ' αυτούς και ο ισχυρός κλονισμός του γάμου, ενώ περιλαμβάνεται πρόνοια ώστε οι λόγοι διαζυγίου να μπορούν να διευρύνονται με νόμο, αφού ακουστούν οι απόψεις της εκκλησίας.

Ας σημειωθεί ότι σε σχέση με το Νόμο αυτό έχει επιφυλαχθεί Απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου αναφορικά με αίτηση της εκκλησίας για ερμηνεία του 'Αρθρου 182.3 του Συντάγματος, σύμφωνα με την οποία ζητείται από το Δικαστήριο:

«Κατά πόσο μη θεμελιώδη άρθρα του Συντάγματος και ειδικώτερα το άρθρον 111 του Συντάγματος κάτω από την προϋπόθεση ότι, και εις την έκταση που, αναφέρονται μόνον εις την Ελληνική κοινότητα και που δεν αφορούν με

οποιονδήποτε τρόπον την Τουρκική κοινότητα, μπορούν να τροποποιηθούν με μεταβολή, προσθήκη ή κατάργηση χωρίς τις απαιτούμενες χωριστές πλειοψηφίες όπως προβλέπονται από το άρθρον 182(2)(3) του Συντάγματος.

Δήλωση του Δικαστηρίου ότι ο Νόμος 95/89 βασίστηκε σε εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 182(3) του Συντάγματος και ότι κατά συνέπεια ο Νόμος 95/89 είναι αντισυνταγματικός και ασύμφωνος με τα άρθρα 182(3), 111 και 179 του Συντάγματος λαμβανομένων υπ' όψιν των συμφωνιών Ζυρίχης και Λονδίνου όπως προβλέπεται εις το άρθρον 149 του Συντάγματος.»

Σε σχέση με την ίδια αίτηση η 'Εκθεση των απόψεων της Βουλής των Αντιπροσώπων πάνω στο αίτημα των αιτητών περιλαμβάνει τα εξής:

«1. Υιοθετούνται και επαναλαμβάνονται στο σύνολό τους οι απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας που περιέχονται στην 'Εκθεσή του που καταχωρήθηκε στο Ανώτατο Δικαστήριο.

2. Μη θεμελιώδη άρθρα του Συντάγματος μπορούν να τροποποιηθούν με μεταβολή, προσθήκη ή κατάργηση, χωρίς τις απαιτούμενες χωριστές πλειοψηφίες που προβλέπονται από το άρθρο 182(2)(3) του Συντάγματος, εξαιτίας της έκρυθμης κατάστασης που επικρατεί στην Κύπρο και των συνεπακόλουθων συνεπειών της.

3. Χωρίς επηρεασμό των ισχυρισμών της που περιέχονται στην προηγούμενη παράγραφο, η Βουλή των Αντιπροσώπων ισχυρίζεται πως ορθά βασίστηκε στη γνωμάτευση του Ανώτατου Δικαστηρίου στην αναφορά 1/86 και ορθά ψήφισε το Νόμο 95/89.

4. Η υπέρτατη πολιτειακή ανάγκη για αναθεώρηση και αναπροσαρμογή με πολιτειακούς Νόμους των Κανόνων που διέπουν τα θέματα προσωπικού θεσμού σύμφωνα με σύγχρονες αρχές δικαίου και κοινωνικές αντιλήψεις, καθώς και με τις υποχρεώσεις της Δημοκρατίας που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις, καθώς και συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, νομιμοποιεί και/ή δικαιολογεί απόλυτα κάθε πτυχή της διαδικασίας ψήφισης του Νόμου 95/89.»

Ακόμα, από τους εκπροσώπους της Βουλής των Αντιπροσώπων υποστηρίχτηκε στο Δικαστήριο ότι ο περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος ψηφίστηκε από τη Βουλή με απόλυτη πίστη και σεβασμό και προς το Σύνταγμα και προς τη λαϊκή κυριαρχία.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών είναι της γνώμης ότι από τη δική της πλευρά η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει πάρει όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού του Οικογενειακού Δικαίου και αναμένει τώρα ότι ανάλογα θα ενεργήσουν όλοι οι παράγοντες της πολιτείας, καθώς και η εκκλησία, ώστε στα επόμενα βήματα που αναμένεται να γίνουν στον τομέα αυτό -που σίγουρα θα είναι πολλά και ουσιώδη-να υπάρξει εποικοδομητικό πνεύμα συνεργασίας για το γενικότερο καλό. Μέσα σ' αυτό το πνεύμα η Επιτροπή, χωρίς να αποκλείει και δικές της νομοθετικές πρωτοβουλίες, αναμένει από την Εκτελεστική Εξουσία την άμεση κατάθεση ενώπιον του Σώματος της αναγκαίας δέσμης νομοσχεδίων που θα οδηγήσουν στην πραγμάτωση του εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων.

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. έχει επιφυλαχθεί να εκθέσει τις απόψεις της στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή δε μπορώ βεβαίως να απαγορεύσω στους Βουλευτές να κυκλοφορούν, αλλά βρίσκομαι σε δύσκολη θέση, διότι, οπωσδήποτε, τα μη μέλη της Βουλής ούτε να κυκλοφορούν επιτρέπεται στη Βουλή, ούτε να συνομιλούν, γι' αυτό θα παρακαλούσα να υπάρξει κάποια τάξη γιά να μπορέσουμε να έχουμε ένα επίπεδο.

Θα παρακαλέσω λοιπόν, αν είναι δυνατό, να τηρηθεί αυτή η τάξη, διότι δεν είναι καλό το θέαμα το οποίο παρουσιάζει αυτή η Βουλή.

Ο κύριος Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συζητούμε σήμερα την πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Κόμματος από τη μια, με την οποία ζητείται η κατάργηση της τροποποίησης του 'Αρθρου 111 του Συντάγματος και η επαναφορά τούτου σε ισχύ όπως προυπήρχε και από την άλλη τα τρία νομοσχέδια με τα οποία επιδιώκεται, σε αντίθεση με τη δική μας πρόταση, η προώθηση της εφαρμογής της εν λόγω συνταγματικής τροποποίησης, κάτι επίσης που ζητά και η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τα θέματα του οικογενειακού θεσμού και δικαίου γενικά. Και όπως είναι φυσικό η συζήτηση αυτή επαναφέρει εκ των πραγμάτων και πάλι στο προσκήνιο ένα σοβαρότατο θέμα με τεράστιες προεκτάσεις και συνέπειες.

Θα ήθελα να αρχίσω την αγόρευσή μου με μια προκαταρκτική δήλωση και διευκρίνιση. Τασσόμαστε εναντίον της χρησιμοποίησης χαρακτηρισμών, από οπουδήποτε και αν προέρχονται και ιδιαίτερα, προσωπικά τολμώ να πω, από τους εκκλησιαστικούς ιεράρχες. Αυτό το τονίσαμε και άλλοτε στη Βουλή και το επαναλαμβάνουμε και σήμερα.

Η Εκκλησία έχει απόλυτο δικαίωμα να υπεραμύνεται των θέσεών της, ακόμα και με τον πιο σθεναρό τρόπο. 'Εχει δικαίωμα να ασκεί την κριτική της ακόμα και με τον πιο έντονο τρόπο. Και ακόμα έχει ελεύθερο δικαίωμα να θεωρεί εκείνους που παραβαίνουν τους απαράβατους, κατά την κρίση της, θρησκευτικούς και εκκλησιαστικούς της κανόνες, ως μέλη του πληρώματός της ή όχι, χωρίς όμως τη χρησιμοποίηση βαριών χαρακτηρισμών με τους οποίους εξάλλου, πιστεύω προσωπικά, αποδυναμώνει τη θέση της και δίνει ευκαιρίες αμφισβήτησης της πειστικότητάς της.

Από την άλλη βέβαια, τόσο η Εκκλησία όσο και οι φορείς της έχουν κάθε δικαίωμα να τυγχάνουν του πρέποντα σεβασμού από όλους μας. Γι' αυτό το λόγο θέλω να πιστεύω ότι η σημερινή συζήτηση στη Βουλή θα διεξαχθεί σε ψύχραιμο τόνο και μέσα σε ευπρεπή πλαίσια, ώστε να μη συντείνουμε στην όξυνση των πραγμάτων και να μην προκαλέσουμε περαιτέρω ένταση στην ήδη τεταμένη ατμόσφαιρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χωρίς να θέλω να διακόψω τον έντιμο ομιλητή, πιστεύω ότι υπάρχει ουσιαστικό προκαταρκτικό θέμα το οποίο οφείλει η Βουλή να συζητήσει. Συγκεκριμένα, η Βουλή αυτή συζητά θέμα κάτω από απειλή της Ιεράς Συνόδου ως προς τα μέτρα τα οποία θα λάβει, αν οι Βουλευτές αυτού του Σώματος

ψηφίσουν κατά τον άλφα ή βήτα τρόπο. Σε οποιοδήποτε άλλο κράτος του κόσμου, μια τέτοια απειλή θα αποτελούσε το παράπτωμα του «contempt of the House» και θα είχε φοβερές συνέπειες για εκείνους οι οποίοι απειλούν τη Βουλή.

Πιστεύω ότι προτού μπούμε στην ουσία του θέματος, προκαταρκτικά, πρέπει αυτό το Σώμα να τοποθετηθεί αν είναι διατεθειμένο να συζητά θέματα υπό απειλήν, είτε της Εκκλησίας είτε οποιουδήποτε άλλου σώματος ή οργάνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καμιά πλευρά αυτού του Σώματος δεν συμφωνεί και δεν εγκρίνει και αποδοκιμάζει -και το έχει πει και ο ομιλητής ο κ. Παναγιώτου- τον τρόπο με τον οποίο η Εκκλησία αντιμετωπίζει τους διαφωνούντες με αυτή.

Όμως ο κύριος Κληρίδης έπρεπε να θέσει το θέμα της διαδικασίας πριν να αρχίσει την ομιλία του ο κύριος Παναγιώτου. Ήδη ξεκινήσαμε να συζητούμε το θέμα. Αν ετίθετο αυτό το θέμα πριν την έναρξη της συζήτησης, μάλιστα. Αλλά δε γίνεται να σταματήσει στη μέση η συζήτηση, η αγόρευση ενός ομιλητή, για να τεθεί το θέμα αυτό της διαδικασίας.

Θα αφήσουμε τον ομιλητή να τελειώσει και δεν έχουμε καμιά ένσταση να συζητήσουμε και το θέμα που εγείρει ο κύριος Κληρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν μου επιτρέπετε, το θέμα θα συζητηθεί αυτομάτως από τις τοποθετήσεις των διαφόρων πλευρών. Γι' αυτό νομίζω, να αφήσουμε την κάθε πλευρά να τοποθετηθεί και θα εξαχθούν τα συμπεράσματα από τις τοποθετήσεις.

Ο κύριος Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, γνωρίζω ότι το θέμα θα συζητηθεί κατά τη διάρκεια των ομιλιών. Αλλά δεν αποδίδουμε τη σημασία που πρέπει αυτό το Σώμα να του αποδώσει. Εδώ μια ολόκληρη Βουλή συζητά ένα θέμα. Και έρχεται η Εκκλησία και απειλεί αφορισμούς εκείνων οι οποίοι θα τολμήσουν να ψηφίσουν ένα νομοσχέδιο που βρίσκεται ενώπιον της Βουλής. Δεν είναι θέμα που πρέπει να χειριστούμε κατά τη διάρκεια των ομιλιών. Είναι θέμα ειδικό που πρέπει να έχει προδικαστική, αν θέλετε, αντιμετώπιση από αυτό το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ας προχωρήσουμε και θα δούμε πως θα διεξαχθεί αργότερα ο διάλογος.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας, ζητώ να τεθεί σε ψηφοφορία αυτή η εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα να θέσω σε ψηφοφορία, τι; Αν δεν ακούσουμε πρώτα τις απόψεις των διάφορων πλευρών...

Ο κύριος Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβανόμαστε τη σοβαρότητα του θέματος που έχει θέσει ο κύριος Κληρίδης. Και διερωτούμαι αν μπορούσαμε εκ των προτέρων να

συζητήσουμε, για να προαποφασίσουμε μια διαδικασία. Έτσι εκείνο που πρέπει να λογαριάσουμε είναι πώς πρακτικά θα αντιμετωπίσουμε πλέον την κατάσταση, αφού δεν έχουμε αποφασίσει οποιαδήποτε διαδικασία.

Νομίζω ότι θα ικανοποιούσε και τον κύριο Κληρίδη και τη Βουλή στο σύνολό της, αν στο τέλος καταλήγοντας σε κάποια συμπεράσματα, παίρναμε και θέση πάνω στα θέματα τα οποία είπε ο κύριος Κληρίδης, είτε με Ψήφισμα, είτε με Απόφαση της Βουλής πάνω στο ζήτημα το οποίο όντως είναι υπόψη μας. Δηλαδή η πρότασή μου είναι απλώς διαδικαστική, διότι πάνω στο θέμα της ουσίας δεν έχουμε διαφωνία με τον κύριο Κληρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από άποψη ουσίας συμφωνούμε με τον κύριο Κληρίδη ότι από τη στιγμή που έχει εκτοξευθεί μια απειλή ενάντια σ' αυτό το Σώμα, αυτό το Σώμα πρέπει να τοποθετηθεί πάνω στην απειλή. Ήδη ο εισηγητής μέχρι της στιγμής είναι αυτό το θέμα που πραγματεύεται και τοποθετήθηκε κατά ένα τρόπο δικό του. Η δική μας η πλευρά θα τοποθετηθεί εντελώς διαφορετικά από την τοποθέτηση που έκαμε ο κύριος Παναγιώτου, διότι είναι απαράδεκτη αυτή η απειλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα αυτό λέω και εγώ. Θα περιμένω να ακούσουμε τις απόψεις, διότι δεν μπορώ να ξεχωρίσω το θέμα. Το θέμα είναι ταυτόσημο. Είναι ολόκληρο το θέμα. Γι' αυτό νομίζω να συνεχίσουμε τη συζήτηση. Να μου επιτρέψετε να συνεχίσω τη συζήτηση.

Ο κύριος Παναγιώτου.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορούμε στο τέλος να δούμε τις τοποθετήσεις, κύριε Κληρίδη, και...

Τ. ΧΑΤΗΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω μια πρακτική εισήγηση να κάνω. Αν ο κύριος Κληρίδης επιμένει, να διακόψουμε, να συσκεφθούμε οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι πάνω στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δε νομίζω. Αυτή η συζήτηση θα πάει εις μάκρος. Έχουμε χρόνο. Ας αφήσουμε τους ομιλητές να τοποθετηθούν και ο καθένας μπορεί να κάνει την εισήγησή του, πως βλέπει αυτό το θέμα. Δε νομίζω ότι υπάρχει Βουλευτής ο οποίος θα φοβηθεί να εκφράσει την άποψή του για τον άλφα ή βήτα λόγο.

Ο κύριος Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιμένω στη θέση μου. Και επιμένω στη θέση μου, διότι η συζήτηση ενός νομοσχεδίου μπορεί να επεκταθεί σε διαφωνίες πάνω στο άλφα σημείο, στο βήτα σημείο, στο γάμμα σημείο. Εδώ υπάρχει ένα θέμα που δεν προκύπτει από τα νομοσχέδια που είναι ενώπιον της Βουλής. Υπάρχει ένα θέμα απειλής εναντίον των Βουλευτών αυτού του Σώματος. Και δεν μπορεί να είναι

παρεμφερές αυτό το θέμα. Πρέπει να είναι ένα χωριστό θέμα και λυπούμαι να σας πω ότι αν συνεχίσει αυτή η συζήτηση, χωρίς πρώτα να ξεκαθαρίσει αυτό το θέμα, εγώ θα αποχωρήσω κατά τη συζήτηση από τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ο κύριος Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνούσα με τον κύριο Κληρίδη, αν προέκυπτε το θέμα από την τοποθέτηση ή από την ομιλία του κυρίου Παναγιώτου. Από τη στιγμή όμως που δεν τέθηκε αυτό το θέμα διαδικαστικά, προτού μπούμε στη συζήτηση, και τίθεται διακόπτοντας κάποιο συνάδελφο ο οποίος αγορεύει επί της ουσίας του θέματος, έχω την εντύπωση ότι δεν θα ήταν ορθό να τίθεται θέμα διαδικαστικό στη μέση της ομιλίας κάποιου συναδέλφου.

Συμφωνώ με το Προεδρείο ότι θα πρέπει να εξαντληθεί το θέμα και κατά την τοποθέτηση θα μπορούσε το Σώμα, κατά πλειοψηφία, να έρθει να πάρει κάποια θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, θα σας ρωτήσω, θα ρωτήσω φυσικά το Σώμα. Αν πράγματι ετίθετο τέτοιο θέμα, έχω την εντύπωση ότι έπρεπε να συζητηθεί σε ειδική σύσκεψη και να έρθουμε εδώ με συγκεκριμένες απόψεις. Το θέμα δεν είναι αυτής της στιγμής. Το θέμα έχει γίνει από αρκετές μέρες και ήταν υπόψη όλων των πλευρών της Βουλής. Γι' αυτό λέω, ας τοποθετηθούν οι πλευρές. Αν όμως επιμένετε για οτιδήποτε, είμαι υποχρεωμένος να το θέσω ενώπιον του Σώματος.

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε νομίζω ότι είναι θέμα για το οποίο πρέπει να γίνει ειδική σύσκεψη, διότι προέκυψε πριν πολύ χρόνο. Αν ο κύριος Κληρίδης ήγειρε διαδικαστικά αυτό το θέμα για τη συμπεριφορά της Εκκλησίας, πριν να αρχίσει ο κύριος Παναγιώτου, πιστεύω ότι θα μπορούσαμε να το είχαμε επιλύσει.

Υπάρχει μια δεοντολογία. Δεν είναι σωστό να διακόψουμε στη μέση της αγόρευσης ένα συνάδελφο, για να δημιουργηθεί ειδικό θέμα. Εμείς θα εισηγούμαστε, αν θέλετε, να τελειώσει την αγόρευσή του ο συνάδελφος και μετά, πριν γίνουν άλλες αγορεύσεις να συζητήσουμε το διαδικαστικό θέμα που εγείρει ο κύριος Κληρίδης και να τοποθετηθούμε.

Από την άλλη πλευρά, ήδη όλες οι πλευρές, πιστεύω, με τις μικρές αγορεύσεις που έγιναν στο θέμα του κυρίου Κληρίδη, έχουν ήδη τοποθετηθεί ότι καμιά πλευρά δε δέχεται αυτές τις απειλές. Ανεξάρτητα αν υποστηρίζουμε το άλφα ή το βήτα.

Επομένως είναι καθαρό το μήνυμα το οποίο βγαίνει από αυτό το Σώμα ότι καμιά πλευρά δε δέχεται αυτές τις απειλές. Έστω και απειλές που στρέφονται με διαφωνούντες σε αυτό το θέμα. Είναι θέμα κύρους της Βουλής να μη δέχεται αυτές τις απειλές. Αυτό λέχθηκε. Τι άλλο να λεθχεί;

Αν είναι θέμα ψηφίσματος να γίνει, όπως σωστά είπατε, στο τέλος. Όμως νομίζω να μην αδυνατήσουμε την επίπληξη και τη μομφή που γίνεται με το να δημιουργήσουμε ένα θέμα διαδικασίας στο μέσο μιας αγόρευσης ή να διαφωνήσουμε πάνω σε διαδικαστικά θέματα, ενώ συμφωνούμε ότι όσον αφορά τη θέση της Εκκλησίας, τη θέση του Προκαθήμενου της Εκκλησίας, δεν είναι πράγματι σωστή έναντι των κομμάτων.

Γιατί δηλαδή να δημιουργήσουμε μια διαφωνία πάνω σε θέμα διαδικασίας, ενώ όλοι συμφωνούμε για το τι δεν είναι σωστό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ζήτησε ο κύριος Κληρίδης και μετά ο κύριος Αναστασιάδης.

Ωρίστε, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ίσως ο έντιμος συνάδελφος κύριος Γαλανός να μην έχει αντιληφθεί. Δε με ενδιαφέρει η θέση του Προκαθημένου έναντι των κομμάτων. Δικαίωμά του να έχει οποιαδήποτε θέση έναντι των κομμάτων. Με ενδιαφέρει όμως το κύρος αυτού του Σώματος ως Βουλής. Οι απειλές δεν εκτοξεύθηκαν εναντίον των διαφωνούντων με τον Προκαθήμενο. Είναι απειλές εναντίον της Βουλής στην άσκηση των καθηκόντων της. Και αυτή η Βουλή, αν έχει οποιαδήποτε αξιοπρέπεια, δε θα πρέπει να προχωρήσει στη συζήτηση της ουσίας του θέματος προτού ξεκαθαρίσει τη θέση της πάνω στις απειλές που εκτοξεύθηκαν.

Λέγεται ότι διέκοψα τον ομιλητή. Όταν ο ομιλητής άρχισε, είχα την εντύπωση ότι θα κατέληγε να εισηγηθεί την προδικαστική ένσταση. Αλλά δεν το έκανε και γι' αυτό το διέκοψα. Ούτε είμαι μάγος να ξέρω τις προθέσεις του ομιλητή, προτού να δω πού πηγαίνει.

Τίθεται επίσης και ο ισχυρισμός ότι αυτό το θέμα προέκυψε προ πολλού. Αλλά από την ημέρα που προέκυψε το θέμα δεν υπήρχε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, για να το εγείρουμε. Σήμερα συζητείται το θέμα και σήμερα το εγείρουμε. Και είναι την Κυριακή που δημοσιεύτηκαν οι απειλές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εξακολουθώ να πιστεύω ότι το θέμα συνδέεται με αυτό που συζητούμε. Αν υπάρχει οποιαδήποτε πλευρά η οποία θέλει να εισηγηθεί συγκεκριμένο ψήφισμα στη Βουλή επί αυτού του θέματος, σίγουρα είναι μέσα στα συνταγματικά της δικαιώματα να το εισηγηθεί.

Διαφορετικά η εισήγηση θα είναι στο κενό. Αντιλαμβάνομαι ότι όλες οι πλευρές έχουν τοποθετηθεί. Αν όμως υπάρχει εισήγηση για συγκεκριμένη ενέργεια πρέπει να γίνει αυτή η εισήγηση στο Σώμα και το Σώμα να τη συζητήσει και να τοποθετηθεί. Όπως θέλετε. Αυτό είναι δικαίωμά σας.

Ναι, ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκτιμούμε και σεβόμαστε τον κύριο Κληρίδη για την πείρα του και σαν καλό δικηγόρο. Αλλά για όνομα του Θεού. Δεν προέκυψε το θέμα γιατί ο κύριος Παναγιώτου το ανέφερε στην αρχή και όχι στο τέλος. Να μη λέμε ορισμένα πράγματα τα οποία πραγματικά δεν ευσταθούν.

Αν ο κύριος Κληρίδης επιμένει να τοποθετηθεί η Βουλή, δεν έχουμε ένσταση. Όμως να τελειώσει την αγόρευσή του ο κύριος Παναγιώτου και μετά, αν θέλετε, να συζητηθεί ειδικά το θέμα της διαδικασίας και του κύρους της Βουλής, για το οποίο όλοι κοπτόμεθα, και να συνεχιστεί η συζήτηση.

Επομένως να μην καταλήξουμε σε διαδικαστικά θέματα τώρα, τα οποία θα μας φέρουν σε διαφωνία, ενώ στην πραγματικότητα συμφωνούμε όλοι μας όσον αφορά τη θέση μας έναντι του πλήγματος που προσπάθησε, ας πούμε, ο Προκαθήμενος ή η Ιερά Σύνοδος, να επιφέρει πάνω στο κύρος της Βουλής.

Στο κάτω - κάτω της γραφής έχει πάρει το μήνυμα, διότι όλοι έχουμε αναφερθεί. Αν είναι θέμα ψηφίσματος να γίνει και ψήφισμα. Όμως να μη θέτουμε πράγματα εκτός κάποιας σωστής διαδικασίας ή να προσπαθούμε να δημιουργούμε διαφωνία εκεί που δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο το οποίο ίσως επιβάλλεται να αποφασίσουμε είναι τι προέχει. Το κύρος της Βουλής ή η διαδικασία μέσα στη Βουλή. Και εκείνο που θέτει ο κύριος Γαλανός είναι ότι πρώτα προέχει η διαδικασία, γιατί διεκόπηκε ο συνάδελφος κύριος Παναγιώτου. Και δε φαίνεται να ενδιαφέρεται ότι πρέπει να δώσουμε το μήνυμα ότι από κανένα δεν πρέπει πια να δεχόμαστε τις προσβολές που δεχόμαστε. Όταν αποκαλείται ο ίδιος και οι συνάδελφοί του μέσα στη Βουλή ως προβατόσχημοι λύκοι, ως ιερόσυλοι, ως άθρησκοι, ως αντίχριστοι, τα πάντα, και ότι θα μας αφορίσουν, έχω την εντύπωση ότι είναι πολύ μεγαλύτερο το θέμα από τη μικρή διακοπή του κυρίου Παναγιώτου.

Δεν έχει σημασία αν ηγέρθη εξ' αρχής ή εκ των υστέρων ή σε κάποιο στάδιο. Σημασία έχει ότι νιώθουμε έντονα ότι πρέπει να υπάρξει κάποια θέση και λύση.

Συνεπώς δέχομαι και συμφωνώ απόλυτα με την εισήγηση του κυρίου Χατζηδημητρίου πως κάποιο μικρό διάλειμμα για σύσκεψη της πολιτικής ηγεσίας, των πολιτικών αρχηγών ή εκπροσώπων, θα έδινε τη λύση χωρίς να συνεχίσουμε να συζητούμε πάνω σε θέματα διαδικασίας. Για όνομα του Θεού. Εδώ είναι το κύρος μας που θίγεται και όχι η διαδικασία. Τη διαδικασία την έχουμε καταστρατηγήσει εκατό φορές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Παναγιώτου, επί της διαδικασίας. Επί της διαδικασίας θα μιλήσετε, δεν είναι έτσι;

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Πιστεύω ότι συζητούμε άδικα, κύριε Πρόεδρε, και πολύ ορθά το έχετε θέσει. Είναι συνυφασμένο το πρόβλημα και το κάθε κόμμα θα τοποθετηθεί στη συζήτησή του και αν έχει οποιαδήποτε εισήγηση, είτε για συζήτησή του ως ξεχωριστού θέματος ή όχι, να γίνει, να τεθεί κάτω. Πολύ κακώς το αντιμετωπίζουμε σε αυτό το στάδιο. Η συζήτηση πρέπει να πάρει την εξέλιξή της και εκεί θα φανεί τι τοποθέτηση έχει το κάθε κόμμα και τι εισήγηση έχει να κάμει ειδικά γι' αυτό το ζήτημα. Είναι πολύ απλό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η πλευρά μας υποστηρίζει την εισήγηση που έγινε από τον κύριο Χατζηδημητρίου, να διακόψουμε για λίγα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Θα διακόψω και παρακαλώ τους πολιτικούς αρχηγούς στο γραφείο μου, για να συσκεφθούμε.

(Ώρα διακοπής: 5.35 μ.μ.)

(Ώρα επανέναρξης 6.02 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτού δώσω το λόγο στον κ. Κληρίδη θα ήθελα να πω ότι στις Εκθέσεις είναι προτιμότερο να εκτίθενται πρώτα οι θέσεις της πλειοψηφίας και στη συνέχεια οι θέσεις της μειοψηφίας, όπως τις θέτει η κάθε πλευρά.

Ο κ. Κληρίδης έχει το λόγο.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή η Βουλή των Αντιπροσώπων, η ανώτατη Νομοθετική Εξουσία του τόπου μας, στην οποία παρακάθηνται οι εκλελεγμένοι εκπρόσωποι του λαού μας, συνέρχεται για να συζητήσει ένα σοβαρότατο θέμα και, όπως κάθε Βουλή, έχει το δικαίωμα να απαιτεί σεβασμό αλλά και ταυτόχρονα να διαφυλάττει το κύρος της.

Είναι πρωτοφανές φαινόμενο οποιαδήποτε Βουλή να συζητά θέμα, νομοσχέδιο ή ακόμα και να διεξάγει πολιτική συζήτηση, όταν, εναντίον εκείνων που διαφωνούν με ορισμένους, εκσφενδονίζονται απειλητικοί μύδροι.

Αυτό το Σώμα πρέπει να καταστήσει σαφές ότι όχι μόνο δε θα επιτρέψει εκφοβισμούς αλλά ότι θα λάβει στο μέλλον και μέτρα, και θα εισηγηθώ στον κατάλληλο χρόνο ότι αυτή η Βουλή πρέπει να θεσπίσει νόμο, όπως υπάρχει σε άλλα κοινοβούλια, ότι οποιοσδήποτε επεμβαίνει ή προσπαθεί να επηρεάσει τους Βουλευτές στην άσκηση των καθηκόντων τους, διαπράττει το έγκλημα το οποίο είναι γνωστό ως «contempt of the House», «περιφρόνηση του Σώματος».

Εδώ δεν πρόκειται περί απλής περιφρόνησης του Σώματος, πρόκειται περί προσπάθειας της Ιεράς Συνόδου να εκφοβίσει ένα έκαστο εκ των Βουλευτών, οι οποίοι δεν ασπάζονται τις αποφάσεις της Ιεράς Συνόδου πάνω σε ορισμένα θέματα που αφορούν τον προσωπικό θεσμό. Και χρησιμοποιούνται όχι μόνο εκβιασμοί και απειλές αλλά και χαρακτηρισμοί που σε οποιαδήποτε άλλη χώρα του κόσμου θα οδηγούσαν εκείνους που τους εκστομίζουν ενώπιον δικαστηρίων.

Θα ήθελα μόνο να αναφέρω δυο χαρακτηρισμούς: «Η Εκκλησία δε θα αφήσει τα πρόβατα στους λύκους». Σεις, κύριοι Βουλευτές, εμείς, κύριοι Βουλευτές, χαρακτηριζόμαστε σαν λύκοι. Και προχωρά ακόμα και λέει: «Η Εκκλησία δε θα υποκύψει στην αλαζονεία της οποιασδήποτε εξουσίας του κόσμου τούτου και δε θα αφήσει τα λογικά πρόβατα του Χριστού να τα κατασπαράξουν οι λύκοι». Και αφού απειλεί και με αφορισμούς, αν αυτό δεν αποτελεί απαράδεκτη ενέργεια της Ιεράς Συνόδου, ασέβεια της Ιεράς Συνόδου προς αυτό το Σώμα το οποίο είναι οι εκπρόσωποι του λαού με δικαίωμα να νομοθετούν, τότε τι άλλο μπορεί να είναι; Και γιατί αύριο να μη δεχόμαστε απειλές και από άλλες καταστάσεις στην εκτέλεση των βουλευτικών μας καθηκόντων;

Πιστεύω, έντιμοι κύριοι Βουλευτές, και αυτή ήταν η πρόθεσή μου, να μη συζητήσουμε αυτό το θέμα και να επικρίνουμε απλώς αυτά τα οποία είπε η Ιερά Σύνοδος σαν ένα θέμα ανάμεσα στη συζήτηση κάποιου νομοσχεδίου, αλλά ήθελα να εξειδικευθεί το θέμα και να πάει καθαρά το μήνυμα προς όλες τις κατευθύνσεις, ότι αυτό το Σώμα που λέγεται Βουλή των Αντιπροσώπων δε θα επιτρέψει σε οποιοδήποτε να το απειλεί στην εκτέλεση των καθηκόντων του, είτε είναι Ιερά Σύνοδος, είτε είναι ο προκαθήμενος της Εκκλησίας, είτε είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, είτε είναι αρχηγός ξένου κράτους. Αυτή είναι η έννοια της πραγματικής Βουλής και αυτός είναι ο ρόλος της Βουλής μέσα σε μια δημοκρατία.

Υπήρξα, κύριοι, μέλος αυτής της Βουλής από την πρώτη στιγμή που έγινε η ανεξαρτησία της Κύπρου. Υπήρξα Πρόεδρος αυτού του Σώματος για δεκαέξι ολόκληρα χρόνια και υπήρξα Βουλευτής αυτού του Σώματος πάνω από είκοσι χρόνια. Ουδέποτε σ' αυτή την ιστορία του Σώματος από της ημέρας της κυπριακής ανεξαρτησίας μέχρι σήμερα έγινε προσπάθεια να εξευτελιστεί αυτό το Σώμα κατά τον τρόπο που ενήργησε η Ιερά Σύνοδος. Να εξυβριστεί αυτό Σώμα κατά τον τρόπο που εξύβρισε η Ιερά Σύνοδος.

Πιστεύω ότι αυτό το Σώμα έχει υποχρέωση, όχι ο καθένας στο κόμμα του, αν ήταν θέμα του κόμματός μου ξέρω και να το χειρίζομαι και δεν υποκύπτω σε απειλές, να υπεραμυνθεί της Βουλής των Αντιπροσώπων στην οποία όλοι ανήκουμε και της οποίας το κύρος όλοι θέλουμε όχι να αδυνατίσουμε, αλλά να ενισχύσουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κηδόμεθα του κύρους αυτού του Σώματος της Βουλής της Κυπριακής Δημοκρατίας όσο και οι άλλοι συνάδελφοί μας. Και σίγουρα πρέπει να κρατούμε αυτό το κύρος όσο πιο ψηλά μπορούμε, διότι έχουμε υποχρέωση απέναντι των θεσμών μας και απέναντι του λαού που μας εξέλεξε.

Με όλο το σέβας όμως διαφωνούμε ότι έπρεπε να ακολουθηθεί αυτή η διαδικασία όπως ακολουθήθηκε, διότι υπήρξαν και άλλες περιπτώσεις που η Βουλή δεν έτυχε του ανάλογου σεβασμού και θα μπορούσε να είχε γίνει ο χειρισμός του θέματος όπως τον εισηγήθηκε ο Πρόεδρος της Βουλής, διότι το θέμα αυτό ήταν συνυφασμένο με το γενικότερο θέμα. Εξάλλου και στην προηγούμενη περίπτωση υπήρξε η ίδια διαδικασία, δηλαδή του γενικότερου θέματος συνυφασμένου με τους αφορισμούς από τον προκαθήμενο της Εκκλησίας προς το κύρος της Βουλής.

Και πράγματι η Εκκλησία έχει μεν δικαίωμα να προασπίζει αυτά που πιστεύει πως είναι τα συμφέροντά της και ο εκκλησιαστικός της ρόλος και να τοποθετείται πάνω σ' αυτά, όμως με κανένα τρόπο δεν πρέπει να προβαίνει σε αφορισμούς έναντι εκείνων που διαφωνούν, ιδιαίτερα προς τη λαϊκή εξουσία και προς αυτό το Σώμα.

Η άποψή μας όμως είναι ότι δε θα πρέπει να οξυνθεί περισσότερο το κλίμα που υπάρχει, διότι σήμερα αυτός ο τόπος αντιμετωπίζει χίλιους εθνικούς κινδύνους και θα πρέπει ίσως το συντομότερο δυνατό να υπάρξει προσπάθεια για να επαναρχίσει ένας εποικοδομητικός διάλογος μεταξύ Εκκλησίας και Πολιτείας.

Δεν εισηγούμαστε αυτό το διάλογο για να παρελκύσουμε την όλη συζήτηση, και κάθε πλευρά έχει τις θέσεις της, ούτε τον εισηγούμαστε για να δώσουμε κατά κάποιο τρόπο άφεση αμαρτιών εμείς ως Βουλή προς την Εκκλησία για αφορισμούς οι οποίοι ήσαν πράγματι απαράδεκτοι. Όμως ειλικρινά πιστεύουμε ότι δεν ωφελεί αυτό τον τόπο η περαιτέρω όξυνση αυτής της κατάστασης και θα πρέπει να προσέξει ιδιαίτερα η Εκκλησία αυτή την πλευρά, διότι είναι από εκεί που έχουν ξεκινήσει οι αφορισμοί.

Τις θέσεις μας πάνω στην ουσία του θέματος θα τις εκθέσουν οι συνάδελφοι.

Όμως, επειδή έγινε και λόγος για το κύρος της Βουλής, θα θέλαμε να πούμε ότι υπάρχουν και πολλά άλλα πράγματα που έχουν σχέση με το κύρος της Βουλής και είναι πολλά πράγματα που εμείς οι ίδιοι θα πρέπει να προσέξουμε, αν θέλουμε να διατηρούμε το κύρος της Βουλής ψηλά, για το οποίο κοπτόμεθα τόσο πολύ και πρέπει να κοπτόμεθα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θεωρούμε τη δήλωση της ηγεσίας της Εκκλησίας πάνω στο θέμα που συζητούμε σαν απαράδεκτη, προσβλητική και υβριστική για τα Μέλη της Βουλής. Δεν μπορεί αυτό το Σώμα, αυτή η Βουλή να συνεδριάζει κάτω από την απειλή που έχει εκτοξεύσει η ηγεσία της Εκκλησίας ενάντια στα Μέλη της, και δεν μπορεί αυτή η Βουλή να δέχεται ύβρεις. Οι ύβρεις δε στρέφονται μόνο ενάντια στους Βουλευτές, στρέφονται και ενάντια στους ψηφορόρους, στο εκλογικό σώμα που έχει αναδείξει αυτούς τους Βουλευτές στο αξίωμα που έχουν σήμερα.

Κατά συνέπεια η ενέργεια της Εκκλησίας να απευθύνει τέτοιους κοσμητικούς χαρακτηρισμούς προς τους Βουλευτές είναι και απαράδεκτη και καταδικαστέα. Αν αυτή η ύβρις προερχόταν από οποιοδήποτε κυβερνητικό λειτουργό, από οποιοδήποτε Υπουργό, είμαστε βέβαιοι ότι θα αποτελούσε ξέχωρο θέμα για να εκφραστεί και να αποφανθεί η Βουλή. Κατά συνέπεια είναι πολύ σοβαρό το θέμα.

Η άποψή μας είναι ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σχετικά με το νομοσχέδιο που συζητούμε δεν επιλύονται με την όξυνση και με τις ύβρεις, επιλύονται με τη συναίνεση και είναι η έκκλησή μας όπως η ηγεσία της Εκκλησίας αντιληφθεί τα μηνύματα των καιρών και συγκατατεθεί στον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εκείνο που έρχεται σήμερα προς συζήτηση ενώπιον της ολομέλειας, ύστερα από την παρέμβαση και την εισήγηση του κ. Κληρίδη, είναι το ύφος και το ήθος όσων ασκούν εξουσία σ' αυτό τον τόπο, οι κανόνες συμπεριφοράς και οι παράμετροι της δραστηριότητάς τους. Και είναι η συναίσθηση του ρόλου και της σημασίας της κάθε πλευράς ακόμα και όταν νομίζουν ότι θίγονται τα συμφέροντα ή όπως αναφέρεται στην απόφαση της Ιεράς Συνόδου, τα προνόμια. Ακόμα και η υπόθεση των προνομίων δεν είναι κάτι το αμετάβλητο, κάτι το σταθερό και το αμετακίνητο. Και σίγουρα η Εκκλησία δεν είναι συντεχνία η οποία θα πρέπει με κάθε τρόπο να υπερασπίσει τα συμφέροντά της ανεξάρτητα από συνέπειες ή τη σημασία της οποιασδήποτε στάσης της. Άλλωστε υπήρχαν και παλαιότερα προνόμια της Εκκλησίας που αν έμεναν ή παρέμεναν σε λειτουργία σήμερα θα ήταν ένας αναχρονισμός πολύ μεγαλύτερος απ' αυτό που υπάρχει σήμερα και δε θα ήταν σε πίστη της Εκκλησίας. Σίγουρα δε θα θέλουν να επαναφέρει η Εκκλησία το θεσμό της είσπραξης φόρων για παράδειγμα, όπως ήταν επί τουρκοκρατίας.

Αν η Εκκλησία θέλει να διασφαλίσει τη θέση της, υπάρχει τρόπος να διασφαλίσει τη θέση της με όλα όσα βρίσκονται στην αρμοδιότητα της Εκκλησίας και της Θρησκείας, μέσα από την κατανόηση, τη συγνώμη, τη συνεργασία, την ελευθερία και τη συνείδηση του ανθρώπου. Εκεί είναι ο χώρος όπου θα πρέπει να αναζητά η Εκκλησία το ρόλο και τη σημασία της. Εκεί είναι τα προνόμιά της και όχι στην άσκηση πολιτικής εξουσίας, γιατί πουθενά δεν είναι θέμα δόγματος ή θρησκείας η υπόθεση των διαζυγίων. Είναι καθαρά θέματα πολιτικής ανάμεσα στο ρόλο της Εκκλησίας. Και εκείνο που θα πρέπει να κάμει η Εκκλησία είναι να μην αναζητά εχθρούς ανάμεσα στο λαό, να μην αναζητά εχθρούς ανάμεσα στους Βουλευτές. Και εκείνο που θα πρέπει να συναισθανθεί είναι ότι ζει πια μέσα στα πλαίσια μιας δημοκρατικής κοινωνίας, ότι οφείλει να στηρίξει την Κυπριακή Δημοκρατία και τους θεσμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, για να μπορέσει και η ίδια να επιβιώσει. Διότι αν πλήττει τη Βουλή και πλήττει το κύρος της Βουλής, πλήττει την έννοια της ύπαρξης του κυπριακού κράτους, της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Λέει μέσα στην απόφασή της η Ιερά Σύνοδος ότι οφείλουμε όλοι τη θέση μας στην Εκκλησία. Οφείλουμε όλοι τη θέση μας στους αγώνες και τις θυσίες του λαού. Και σήμερα οφείλει τη θέση της η Εκκλησία στην ύπαρξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, διότι τη στιγμή που θα πάψει να υπάρχει Κυπριακή Δημοκρατία θα είναι τουρκοκρατία σ' αυτό τον τόπο. Έτσι οφείλει να έχει μια μεγαλύτερη συναίσθηση ευθύνης.

Και σ' ότι αφορά την υπόθεση της αλαζονείας, δεν υπάρχει αλαζονεία στη δημοκρατία. αλαζονεία υπάρχει στην παραβίαση της δημοκρατίας. Και μέσα σ' αυτό εδώ το χώρο υπάρχει δημοκρατία. Είναι η έκφραση του λαού, η έκφραση της λαϊκής θέλησης και οφείλει ο καθένας σεβασμό προς τη λαϊκή θέληση. Αλαζονεία υπάρχει στα άτομα όχι στους θεσμούς. Και είναι ένα ατόπημα της Ιεράς Συνόδου προς αυτή την κατεύθυνση.

Και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι πέραν των χαρακτηρισμών που αναφέρτηκαν κιόλας για λύκους, για πρόβατα, για προβατόσχημους, για προδοσίες, για ιεροσυλίες, για άνομους νόμους, για ασεβείς κτλ. υπάρχει και κάτι άλλο που δεν προσιδιάζει προς την Εκκλησία. Η αναλήθεια, το ψεύδος δυστυχώς, διότι αναφέρεται ότι πάμε να νομοθετήσουμε εναντίον του θρησκευτικού γάμου και ότι η Εκκλησία, λέει, θα επιμένει στο θρησκευτικό γάμο. Ποιος απαγορεύει στην Εκκλησία να κάνει θρησκευτικούς γάμους και ποιος από τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, χριστιανός ορθόδοξος, δε θα έχει την ευχέρεια, αν θέλει, να κάμει το θρησκευτικό του γάμο;

Έτσι, δυστυχώς, το ατόπημα της Εκκλησίας, της Ιεράς Συνόδου, ήταν σοβαρό και μεγάλο κι ελπίζουμε ότι θα πάρει τα μηνύματα από τη σημερινή συνεδρίαση και τις αναφορές που γίνονται στο Σώμα, ώστε να αναλαμβάνει το μερίδιο των ευθυνών της για τη διάσωση των θεσμών αλλά και του κύρους του δικού της.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Φαίνεται, κύριε Πρόεδρε, ότι τελικά η έκκλησή μου για ψυχραιμία σ' αυτή τη συζήτηση στο πρώτο στάδιο δεν είχε την απαιτούμενη ανταπόκριση. Εύχομαι η συνέχεια να μην είναι η ίδια. Μόνο που μου γεννήθηκε η απορία και η περιέργεια κατά πόσον αυτά που λέχθηκαν δε θα μπορούσαν να λεχθούν μέσα στις αγορεύσεις των συναδέλφων στη συζήτηση επί της ουσίας του θέματος.

Θα προσπαθήσω να συγκεντρωθώ, για να συνεχίσω. Ένα άλλο θέμα το οποίο και ως Βουλευτής, έντιμε κύριε Πρόεδρε, αλλά ιδιαίτερα ως Μέλος της Επιτροπής Νομικών, θα ήθελα να θίξω είναι αυτό ακριβώς που έθιξε και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, δηλαδή η διαπίστωση ότι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών οπωσδήποτε υπερβαίνει τα καθιερωμένα. Λέχθηκε επανειλημμένα ότι οι Εκθέσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών δεν είναι αγορεύσεις. Πρέπει να περιέχουν εν συντομία τις θέσεις των κομμάτων. Οποιαδήποτε σχόλια, απαντήσεις, αναλύσεις, επιχειρηματολογία, αφορούν τις αγορεύσεις στη συζήτηση ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος. Ακόμα δεν είναι επιτρεπτό μέσα στην ίδια την Έκθεση να απαντά το ένα κόμμα στις θέσεις του άλλου. Είναι κι αυτό θέμα αγορεύσεων και θέλω να πιστεύω ότι δε θα επαναληφθεί, διαφορετικά η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα εγείρει το θέμα, για να μας απασχολήσει.

Ανεξάρτητα όμως απ' αυτές τις επιμέρους παρατηρήσεις, κύριε Πρόεδρε, αποτελεί πλέον γεγονός ότι δυστυχώς βρισκόμαστε ήδη μπροστά σε μια πολύ δυσάρεστη εξέλιξη και κατάσταση. Και τούτο γιατί δυστυχώς διαταράσσοντας τις υπάρχουσες μέχρι σήμερα αρμονικότατες σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας, χωρίς να συντρέχει κατά τη γνώμη μας απόλυτη ανάγκη, έχουμε πυροδοτήσει μια πολύ ανησυχητική, για να μην τη χαρακτηρίσω εκρηκτική, εσωτερική κρίση. Έχουμε προκαλέσει μια πλήρη σύγκρουση Εκκλησίας και Πολιτείας η οποία συνεχώς θα επιτείνεται και θα επεκτείνεται με κίνδυνο να μεταφερθεί στο λαό με συνέπεια το διχασμό του, χωρίς προσωπικά να αποκλείω ακόμα και σχίσμα θρησκευτικό και εκκλησιαστικό δεδομένης της επιρροής του κράτους και των κομμάτων μ' όλες τις απρόβλεπτες συνέπειες και επιπτώσεις. Κι αυτό μέσα από τις κρατούσες,δύσκολες και κρίσιμες συνθήκες κατοχής μέσα στις οποίες οφείλαμε να το αποφύγουμε. Είχαμε και τους τρόπους, αλλά και τις επανειλημμένες ευκαιρίες που θα μπορούσαμε να το αποφύγουμε και να αντιμετωπίζαμε το πράγμα, όπως θα εξηγήσουμε, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να βρούμε τις κατάλληλες λύσεις χωρίς αυτά τα προβλήματα και τις συνέπειες.

Όπως είναι γνωστό, το Δημοκρατικό Κόμμα τάχθηκε εναντίον της τροποποίησης του Άρθρου 111 του Συντάγματος για τους λόγους που είχαμε εξηγήσει κατά τη συζήτηση και ψήφισή του, εκφράζοντας ταυτόχρονα τις έντονες ανησυχίες και προειδοποιήσεις μας και υποβάλλοντας ταυτόχρονα και τις εισηγήσεις μας. Κι αυτοί οι λόγοι συνοψίζονται βασικά στα εξής: Πρώτο το θέμα της αντισυνταγματικότητας, δεύτερο το θέμα της άκαιρης ανακίνησης τέτοιων θεμάτων υπό τις περιστάσεις και τρίτο -κι αν θέλαμε να προχωρήσουμε- θα έπρεπε να προχωρήσουμε μέσα από ένα ψύχραιμο και υπεύθυνο διάλογο μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων, Εκκλησίας, Πολιτείας και Βουλής μέσα από τον οποίο θα καταλήγαμε στα κατάλληλα συμπεράσματα και αποτελέσματα. Και όπως διαφάνηκε και όπως θα εξηγήσουμε αυτό το πράγμα δεν ήταν ακατόρθωτο, γιατί τα προβλήματα δεν ήταν ανυπέρβλητα. Δυστυχώς το αποφύγαμε, με αποτέλεσμα να οδηγηθούμε στη σημερινή κατάσταση. Θα αναφερθώ με συντομία σ' αυτούς

τους λόγους, γιατί αποτελούν και το θεμέλιο της σημερινής μας θέσης. Επιπλέον θα αναφερθώ σε ορισμένα γεγονότα τα οποία μεσολάβησαν και τα οποία υποστηρίζουν ακριβώς αυτές τις θέσεις μας. Θα αρχίσω από τους δυο τελευταίους λόγους αφήνοντας το συνταγματικό θέμα τελευταίο.

Ένας λόγος τον οποίο υποστηρίξαμε -όπως φάνηκε και όπως εμείς το εκτιμούσαμε- ήταν άκαιρη η ανακίνηση τέτοιων σοβαρών θεμάτων υπό τις περιστάσεις. Και κατά την προσωπική μου γνώμη ίσως ακόμα και όχι τόσο πολύ ώριμα. Τούτο, γιατί αυτά τα θέματα είναι πάρα πολύ κρίσιμα και ευαίσθητα. Σχετίζονται με τις σχέσεις Εκκλησίας, Πολιτείας και λαού. Σχετίζονται με θρησκευτικά και εκκλησιαστικά ζητήματα για τα οποία είτε το θέλουμε είτε όχι υπάρχουν έντονες και συγκρουόμενες αντιλήψεις και απόψεις στον τόπο μας. Σχετίζονται ακόμα και ταυτίζονται με την εθνική και θρησκευτική συνείδηση μιας ευρείας μάζας του λαού μας, η οποία επιτείνεται ακόμα λόγω των περιστάσεων της κατοχής και της αγωνίας για το άγνωστο μέλλον λόγω της εσωτερικής δύναμης, πίστης, που επιστρατεύει ο κάθε άνθρωπος, για να αντέχει τη δοκιμασία και να διατηρεί την ελπίδα του για το μέλλον. Σχετίζονται ίσως ακόμα και με το άγνωστο και αβέβαιο μέλλον μας, γιατί δεν ξέρουμε τι θα συμβεί ακόμα. Σχετίζονται ακόμα και με το νέο πολιτειακό καθεστώς που δυνατό να προκύψει μετά από μια πιθανή λύση κατά την οποία εκ των πραγμάτων θα είμαστε υποχρεωμένοι να το επανεκτιμήσουμε. Και γι' αυτό οφείλαμε να το εκτιμήσουμε πάρα πολύ σοβαρά και να σταθμίσουμε όλους αυτούς τους παράγοντες. Να προχωρήσουμε με τη δέουσα προσοχή και σύνεση, για να αποφύγουμε αυτά τα αποτελέσματα τα πολύ δυσάρεστα στα οποία έχουμε οδηγήσει τα πράγματα.

Γνωρίζαμε εξ' υπαρχής τις αντιδράσεις και θα έπρεπε να αξιολογούσαμε ότι θα μπορούσε να έχουν ως επακόλουθο την αντιπαράθεση και τη σύγκρουση, ιδιαίτερα μέσα απ' αυτές τις δύσκολες και κρίσιμες στιγμές της κατοχής. Και θα έπρεπε να σκεφτούμε πολύ σοβαρά κατά πόσο μέσα στις τόσες πολλές πληγές που μαστίζουν τον τόπο θα έπρεπε να ανοίξουμε ακόμα μια και πολύ σοβαρή με την οποία να μπούμε σε δοκιμασίες και περιπέτειες για να κατατριχόμαστε μεταξύ μας χωρίς απόλυτη ανάγκη και χωρίς να ξέρουμε πού θα μας οδηγήσουν. Αυτά τα πράγματα βάρυναν πάρα πολύ στις σκέψεις, στις εκτιμήσεις και στις θέσεις που πήρε η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα, γι' αυτό τα επισήμανε και στις θέσεις γενικά του Δημοκρατικού Κόμματος.

Τελικά στον ελάχιστο χρόνο που διέρρευσε από τότε μέχρι σήμερα διαφάνηκε ότι όχι μόνο αυτές οι θέσεις μας δικαιώνονται, αλλά και οι ανησυχίες μας αυξάνονται ακόμα περισσότερο για το μέλλον. Εκφράστηκαν όπως αντιλαμβάνομαι -ίσως να εκφραστούν και σήμερα- τα γενικά επιχειρήματα του εκσυγχρονισμού και τα παραδείγματα από άλλες χώρες. Δε μας αφήνουν και εμάς αδιάφορους, αλλά τονίσαμε και τότε και επαναλαμβάνουμε και σήμερα ότι άλλες οι συνθήκες και άλλες οι αναλογίες. Δεν υπάρχουν εκεί, όπως αντιμετωπίζουμε εμείς, συνθήκες κατοχής και τόσα συσσωρευμένα προβλήματα. Ούτε νομίζω, όπως είπαμε και τότε, ότι θα μας προσάψει κανένας τη μομφή του απολίτιστου ή του οπισθοδρομικού. Να είστε βέβαιοι ότι όλοι και πολιτισμένους και σύγχρονους μας θεωρούν και μάλιστα πολλοί μας ζηλεύουν. Όπως το ίδιο δεν εκφράζουν αυτή τη μομφή για την Ιρλανδία, για παράδειγμα.

Πέραν τούτου σ' όλες ανεξαίρετα τις χώρες που έγινε αυτό το πράγμα υπήρξαν προβλήματα και υπάρχουν ακόμα προβλήματα. Η διάσταση υπάρχει,

αλλά ασφαλώς δεν είναι τόσο έντονη σε μια δική τους απρόσωπη και ποικιλόμορφη κοινωνία. Στη δική μας όμως μικρή και στενή κοινωνία, μια επώνυμη κοινωνία μέχρι και τον τελευταίο άνθρωπο, μια κοινωνία της στενής οικογενειακής σχέσης, κοινωνία βαθιά προσηλωμένη στις παραδόσεις κάτω από τις σημερινές συνθήκες και περιστάσεις κατοχής έχει τις ιδιαιτερότητές της, τις οποίες θα έπρεπε να προσέξουμε. Εξάλλου τέτοιες θεσμικές αλλαγές είναι πάντοτε θέμα διεργασίας πολλών ίσως δεκαετιών σε μερικές περιπτώσεις. Και νομίζουμε ότι δε θα χανόταν ο κόσμος -ενόψει των προβλημάτων τα οποία επισημαίνονταν και γνωρίζαμε και δυστυχώς σήμερα είναι δεδομένα-αν περιμέναμε ακόμα λίγο να ξεκαθαρίσει τουλάχιστον ο ουρανός μπροστά μας και να ωριμάσουν ίσως καλύτερα οι συνθήκες.

Και είναι γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους που η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα είχε εισηγηθεί ότι, αν πρόθεσή μας ήταν να προχωρήσουμε, θα έπρεπε αυτή την προσπάθεια να την περάσουμε με πολλή επιμονή μέσα από ένα ψύχραιμο και υπεύθυνο διάλογο μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων, Εκκλησίας, Πολιτείας και Βουλής μέσα απ' τον οποίο, όπως αποδείχθηκε, θα μπορούσαμε να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα, για να μη βρισκόμαστε μπροστά στη σημερινή σύγκρουση και ίσως και τα μελλοντικά αδιέξοδα. Γιατί, όπως τόνισα και όπως θα εξηγήσω, αυτό όπως διαφάνηκε δεν ήταν ακατόρθωτο και τα εμπόδια δεν ήταν ανυπέρβλητα. Πολύ φοβούμαι, όπως θα εξηγήσω, ότι δυστυχώς δεν το επιδιώξαμε με καλή πρόθεση και διάθεση ούτε και αξιοποιήσαμε τις κατάλληλες ευκαιρίες που μας δόθηκαν από τότε μέχρι σήμερα.

Προχωρήσαμε πάρα πολύ βεβιασμένα, όπως λέχθηκε μάλιστα, για να προλάβουμε τις πιθανές αντιδράσεις και να τελειώνουμε. Ασφαλέστατα έχει χρόνια που μας απασχολεί αυτό το θέμα, ως θέμα μελέτης και προβληματισμού, αλλά υπάρχει διαφορά μεταξύ της μεταφοράς του στην πράξη· και έχεις να σταθμίσεις πολλούς παράγοντες ιδιαίτερα μέσα στις σημερινές συνθήκες. Και όπως ήταν φυσικό η Εκκλησία αντέδρασε έντονα και από εκεί και πέρα όλοι μας θυμούμαστε ότι σχεδόν ενεργούσαμε υπό το κράτος σύγχισης και πανικού, χωρίς τη δέουσα ψυχραιμία και χωρίς τη δέουσα προσοχή και περίσκεψη. Αρκεί να υπενθυμίσω εκείνη τη βιαστική έκτακτη συνεδρία της Βουλής εκείνης της Δευτέρας για να τελειώνουμε, να δημιουργήσουμε τετελεσμένα. Και παρόλα αυτά μέσα σε εκείνη την τεταμένη ατμόσφαιρα παρουσιάστηκε η πρώτη κατάλληλη ευκαιρία, γιατί από ιδιαίτερες διαβουλεύσεις που είχαν το Σαββατοκυρίακο Βουλευτές επί προσωπικής τους ιδιότητας -και διερωτούμαι ειλικρινά γιατί να μην τις κάναμε επίσημα και γιατί το αποφύγαμε- φάνηκε ότι η βασική ένσταση της Εκκλησίας ήταν οι ανησυχίες της να νομοθετούμε εμείς μόνοι μας· μια βάσιμη ίσως θέση. Και θα ήθελα να υπενθυμίσω γι' αυτό το λόγο ότι εκείνη την ημέρα είχε μπει στην πρόταση νόμου για την τροποποίηση του Συντάγματος μια συμβιβαστική ρύθμιση, ότι θα νομοθετούσαμε σε θέματα που η Εκκλησία θεωρεί κατά την κρίση της θρησκευτικά και δογματικά, όπως είναι τα κωλύματα γάμου και οι λόγοι διαζυγίου μετά από σύμφωνη γνώμη της Εκκλησίας. Και έτσι ήταν διατυπωμένο το κείμενο της τροποποίησης εκείνη την ημέρα. Μάλιστα η Ιερά Σύνοδος, όπως θυμάστε, όρισε συνεδρία για την επομένη Τρίτη, για να εκτιμήσει αυτή τη θέση. Όμως την τελευταία στιγμή λόγω άρνησης του ΑΚΕΛ τελικά το αποδέχθηκε και ο Δημοκρατικός Συναγερμός και έγινε ό,τι έγινε. Ψηφίστηκε και δώσαμε από εκείνη τη στιγμή το έναυσμα των προβλημάτων και των εξελίξεων που βλέπουμε σήμερα.

Δεν ήταν η μόνη ευκαιρία που είχαμε να μπούμε σ' ένα διάλογο από τον οποίο θα μπορούσαμε να βρούμε τις κατάλληλες λύσεις ή τουλάχιστον να αποφεύγαμε αυτή όλη την εξέλιξη. Είχαμε και δεύτερη ευκαιρία μέσα από τις πολλές που θα αναφέρω. Μόλις τον προηγούμενο μήνα κληθήκαμε στο Προεδρικό Μέγαρο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Εκεί μας διαβιβάστηκαν οι θέσεις της Εκκλησίας που κατά την πίστη του Προέδρου θα μπορούσαν να αποτελέσουν βάση για να βγούμε από το αδιέξοδο. Ποιες ήταν περίπου αυτές οι θέσεις; Ανεξάρτητα από την αμφισβήτηση του συνταγματικού θέματος, η Εκκλησία θα ικανοποιόταν αν νομοθετούσαμε για τα θρησκευτικά και δογματικά ζητήματα που εκείνη θεωρεί δικά της μετά από σύμφωνη γνώμη της Εκκλησίας. Μάλιστα μας υπέδειξε ότι η Εκκλησία δε θέλει καν να αναμιγνύεται στα θέματα του πολιτικού γάμου και της λύσης του, αν η Πολιτεία, εμείς ως Βουλή και τα κόμματα θα θέλαμε να προχωρήσουμε. Και διαφάνηκε από εκεί πέρα για πρώτη φορά ότι υπήρχε η πιθανότητα να συζητήσουμε πάνω στη βάση «τα του εκκλησιαστικού στην Εκκλησία, τα του πολιτικού στην Πολιτεία» και να τα ρυθμίσουμε όπως θέλουμε, χωρίς να τα περιπλέκουμε.

Μας παρακάλεσε ο Πρόεδρος και επέμενε -μάλιστα θεωρούσε ότι το θέμα θα μπορούσε να λυθεί, διότι τον απασχολούσε, γιατί ανεξάρτητα με τα θέματα της συνταγματικής αμφισβήτησης οπωσδήποτε θα έπρεπε να βρούμε έναν τρόπο να αντιμετωπίσουμε τα θέματα ουσίας, γιατί το θέμα ενείχε κινδύνους αντιπαραθέσεων, συγκρούσεων, διασπάσεων- να μπούμε σ' ένα διάλογο με την Εκκλησία. Εμείς ανταποκριθήκαμε, γιατί αυτή ήταν και η αρχική μας θέση. Τα άλλα τρία κόμματα το αρνήθηκαν ασυζητητί. Μάλιστα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επιστράτευσε -ως γνώστης και επιστήμονας πάνω στο θέμα- και το εξής επιχείρημα για να μας πείσει: «Στο κάτω-κάτω να μη σας προσάπτουν τη μομφή ότι αρνείστε το διάλογο». Τα τρία κόμματα το αρνήθηκαν. Μας εισηγήθηκε ενόψει τούτου -εφόσον δε θέλουμε εμείς να έρθουμε σε απευθείας διάλογο με την Εκκλησία, με τον Αρχιεπίσκοπο- να αναθέσουμε στο Γενικό Εισαγγελέα να μας κάμει εκ του σύνεγγυς συνομιλίες, για να δούμε αν διανοίγεται η βάση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Γελούν.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Γελάς, κύριε Παπαπέτρου. Βεβαίως γελάς. Και συ γελάς. Βεβαίως κι εσύ γελάς. Ασφαλέστατα θα γελάς. Και ο κ. Λαδάς γελά βεβαίως για την κατάσταση που φέραμε τον Πρόεδρο. Το αρνηθήκαμε ασυζητητί. Τα τρία κόμματα το αρνήθηκαν. Το απέρριψαν. Ούτε συζητούμε, ούτε θέλουμε να το δούμε, ούτε μεσολαβητές δεχόμαστε. Και ενόψει τούτου υποχρεώθηκε να δώσει ο ίδιος λύση. Να είναι δικός του εντολοδόχος, να δει τον Αρχιεπίσκοπο και να μας μεταφέρει απόψεις. Φανταστείτε τι μας απασχολούσε! Αν θα τον δούμε ή όχι ή αν θα μας κάνει κάποιος κάποια επαφή και το αρνούμαστε. Είδε ο Γενικός Εισαγγελέας τον Αρχιεπίσκοπο, μας κάλεσε στο γραφείο του, μας μετέφερε τις απόψεις του και ξεκαθάρισε ακόμα περισσότερο το θέμα.

Αποδέχεται τα οικογενειακά δικαστήρια, μας είπαν. Μάλιστα δε θέλει να αναμιγνύεται η Εκκλησία στα θέματα του πολιτικού γάμου και της λύσης του. Αυτά δικά σας, όπως θέλετε να τα ρυθμίσετε. Μας έκαμε ξεκάθαρο ότι αποδέχεται την αρχή «τα του θρησκευτικού στην Εκκλησία, τα του πολιτικού στην

Πολιτεία» και δε θέλει καν να αναμιγνύεται. 'Οπως θέλουμε να τα ρυθμίσουμε. Ακόμα μας είπε ότι και στο καταστατικό της Εκκλησίας θα μπορούσε να συζητήσει και να αποδεχθεί μιας μορφής θέματος αντικειμενικού κλονισμού το οποίο είναι το μόνο που έχουμε βάλει εμείς στο Σύνταγμα. Μάλιστα, το βάλαμε στο Σύνταγμα. Το φυλάξαμε να το βάλουμε τουλάχιστον στους νόμους. Προέκυψαν ορισμένες αμφιβολίες και διευκρινίσεις. Μας κάλεσε ο Γενικός Εισαγγελέας να δούμε τον Αρχιεπίσκοπο και να συζητήσουμε. Τα τρία κόμματα το αρνήθηκαν ασυζητητί. Και μάλιστα ούτε καν καταδεχθήκαμε να απαντήσουμε στον Αρχιεπίσκοπο και αναγκάστηκε ο Γενικός Εισαγγελέας να κλείσει εκείνη τη σύσκεψη και τη συνάντησή μας λέγοντας «εν τοιαύτη περιπτώσει ούτε θα πάω να τον δω ούτε και να του πω τίποτε». Διότι τι να του πω, εφόσον δεν έχετε εσείς απάντηση;

Είχαμε και τέταρτη ευκαιρία. Ακόμα την ύστατη στιγμή, τη Δευτέρα το απόγευμα, προχθές, ενώ συνεδρίαζε η Επιτροπή Νομικών, μας ειδοποίησε ο Γενικός Εισαγγελέας να τον αναμένουμε, διότι μας θέλει. 'Ηρθε και μας ανέφερε ότι είδε τον Αρχιεπίσκοπο και μας επανέλαβε και πάλι ξεκάθαρα τη θέση του, ότι αποδέχεται να χωρίσουν εντελώς αυτά τα δύο πράγματα. «Τα του θρησκευτικού στην Εκκλησία, τα του πολιτικού στην Πολιτεία» και όπως θέλουμε να τα ρυθμίσουμε, ανεξάρτητα από το θέμα αρχής το οποίο παίρνει για το θέμα του πολιτικού γάμου. Και πάλι τα τρία κόμματα το απέρριψαν ασυζητητί. Μάλιστα μας μετέφερε και το έντονο παράπονο του Αρχιεπισκόπου, γιατί δεν καταδεχθήκαμε στις προηγούμενες περιπτώσεις ούτε καν να του απαντήσουμε. Και μας είπε ξεκάθαρα ότι θεωρούσε ότι τον κοροϊδεύουμε, γι' αυτό και ενόψει της προώθησης των νομοσχεδίων κάλεσε εξάλλου την Ιερά Σύνοδο και πήρε τις θέσεις τις γνωστές τις οποίες πήρε.

Είναι σαφές για μας απ' όσα έχουμε αναφέρει -και να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας- ότι αποφύγαμε το διάλογο και δεν αξιοποιήσαμε σωστά τις ευκαιρίες που μας δόθηκαν να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα. Διότι εμείς πιστεύουμε ότι αυτές οι θέσεις παρείχαν τη βάση, για να βρούμε τις κατάλληλες λύσεις χωρίς να αντιμετωπιστούν όλα αυτά τα προβλήματα τα οποία δεν έχουμε αμφιβολία ότι θα μας οδηγήσουν και σε περιπέτειες και σε αδιέξοδα μ' όλες τις συνέπειες. Και όχι μόνο τούτο. Αλλά εμείς πιστεύουμε ότι μ' αυτό τον τρόπο θα μπορούσαμε να προσφέρουμε και τις κατάλληλες λύσεις σε εκείνους που υποστηρίζουν τον πολιτικό γάμο και το διαζύγιο χωρίς περιπλοκές και προβλήματα. Εκείνους δηλαδή που θα ήθελαν να προτιμήσουν αυτή την επιλογή εκτός των διαδικασιών της Εκκλησίας. Και αντίθετα πιστεύω ότι αποτύχαμε, όπως θα εξηγήσω, να ανταποκριθούμε ακόμα και στις επιθυμίες αυτών των ανθρώπων. Γιατί έχουμε κάνει ένα συνονθύλευμα συνταγματικής τροποποίησης και ακόμα χειρότερο συνονθύλευμα νομοθεσίας από το οποίο μ' ένα μικτό σύστημα κανένας, μα κανένας, δεν μπορεί να βγει από μέσα. Και αλίμονο σ' εκείνο που θα το δοκιμάσει. 'Οταν θα παρουσιαστούν τα προβλήματα, θα διαπιστώσει ότι τον έχουμε ήδη βάλει μέσα σε μια ατέλειωτη περιπέτεια που προβλέπω -και το εννοώ και το πιστεύω και το είπα πολλές φορές, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής Νομικών-πολύ φοβούμαι, ότι εκείνος που θα περιπλεχθεί μέχρι να τα ξεκαθαρίσει μπορεί να έρθει η στιγμή που θα πεθάνει, χωρίς να ξέρει ποιο είναι το νομικό καθεστώς που τον διέπει. Και το εννοώ και το πιστεύω. Και θα εξηγήσω μερικά πράγματα. Και είναι γι' αυτό που την προηγούμενη φορά προειδοποίησα τη Βουλή: «Τουλάχιστον περιμένετε. Εφόσον σχηματίζεται η πλειοψηφία να

προχωρήσετε, προσέξτε να επεξεργαστούμε σωστές λύσεις που θα δίνουν ικανοποιητικές ρυθμίσεις». Δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι έχουμε αποτύχει. Και πολύ φοβούμαι ότι θα απογοητεύσουμε πικρά και εκείνους που υποστήριζαν την επιλογή του πολιτικού γάμου, ιδιαίτερα όταν το δοκιμάσουν και αντιληφθούν ποια είναι τα προβλήματά του.

Θα επισημάνω μερικά, κύριε Πρόεδρε, ενδεικτικά, για να δούμε πού βρισκόμαστε, τι κάνουμε; Γιατί πρέπει και ο λαός να τα γνωρίζει, αλλά ιδιαίτερα οι ενδιαφερόμενοι να είναι πολύ προσεκτικοί, για να τα εκτιμήσουν και να τα αξιολογήσουν. Πολιτικός γάμος. Να δούμε τι πολιτικό γάμο προσφέρουμε κι αν είναι αυτός που εκείνοι που τον υποστηρίζουν θέλουν. Στην τροποποίηση του Άρθρου 111 του Συντάγματος, στην παράγραφο 1, επιφυλάξαμε το κύρος του γάμου στην Εκκλησία σύμφωνα με τους εκκλησιαστικούς της κανόνες. Στην παράγραφο 5 επιτάξαμε ανεξάρτητα και αυτοτελώς, χωρίς να έχει καμιά σχέση μ' όλα τα άλλα, την επιλογή του πολιτικού γάμου έτσι ξεκάρφωτα χωρίς να πούμε τίποτε πώς τη ρυθμίζουμε. Ούτε καν εξουσιοδοτικό νόμο για να τη ρυθμίσουμε. Γνωρίζουμε όλοι ότι απαραίτητο συστατικό στοιχείο του γάμου είναι η σύστασή του, η τέλεσή του, η δημιουργία του και σύμφωνα με το Σύνταγμα και σύμφωνα με τους Εκκλησιαστικούς κανόνες που απαιτούμε να εφαρμοστούν χρειάζεται ιεροτελεστία. Και διερωτάται ένας. Αρχίζουν τα μεγάλα ερωτήματα. Θα επισημάνω μερικά από τα πολλά «εκ των ων ουκ άνευ» τα οποία θα προκύψουν. Θα πρέπει να κάμουμε θρησκευτικό γάμο, για να έχει κύρος και απλώς ο πολιτικός γάμος είναι μια πρόσθετη τυπική παράσταση; Διότι, αν ένας είναι Ελληνορθόδοξος, σύμφωνα με τους κανόνες της Εκκλησίας θα πρέπει απαραίτητα συστατικό στοιχείο του κύρους του γάμου να είναι η ιερολογία του. Ακόμα χειρότερο. Ποιο είναι το κύρος του πολιτικού γάμου, αν γίνει μόνον αυτός χωρίς θρησκευτικό γάμο; Κανένας, μα κανένας, δεν μπορεί με βεβαιότητα να απαντήσει. Και μέχρι να ξεκαθαρίσουν αυτά τα πράγματα, αλίμονο σε εκείνο που θα μπει στην περιπέτεια.

Ακόμα στην παράγραφο 1 μιλούμε για το γάμο των Ελληνορθοδόξων. Στην παράγραφο 5 για τον πολιτικό γάμο μιλούμε για εκείνους που ανήκουν στην ελληνική κοινότητα, δηλαδή συμπεριλαμβάνουμε και τις θρησκευτικές μειονότητες που είναι εντεταγμένες στην ελληνική κοινότητα. Και εγείρεται σοβαρότατη αμφιβολία κατά πόσο αφορά μόνον εκείνους και όχι τους Ελληνορθόδοξους. Μιας και ανέφερα τις θρησκευτικές ομάδες -και λυπούμαι γιατί οι αντιπρόσωποί τους λείπουν- θα πρέπει να τονίσω και το εξής. Έχουμε εισαγάγει τον πολιτικό γάμο και τον έχουμε καθιερώσει και για τις θρησκευτικές τους ομάδες και για τις κοινότητές τους χωρίς να τους ρωτήσουμε, χωρίς να τους ακούσουμε, χωρίς να τους καλέσουμε να έχουμε τις θέσεις τους ούτε τους ίδιους ως αντιπροσώπους, έστω και παρατηρητές σ' αυτή τη Βουλή, αντιπροσώπους των κοινοτήτων τους, των μειονοτήτων τους ούτε και τους αντιπροσώπους των Εκκλησιών τους. Κι όχι μόνο τούτο. Αλλά κα με το Άρθρο 3 του Συντάγματος, χωρίς να ρωτήσουμε ούτε τους αντιπροσώπους των μειονοτήτων τους ούτε των θρησκευτικών τους ομάδων, τους κάναμε Οικογενειακά Δικαστήρια χωρίς να ξέρουμε αν τα αποδέχονται ή όχι. Και όχι μόνον αυτό. Στο νόμο έχουμε προβλέψει ότι μέχρι το τέλος του 1990 τα Οικογενειακά τους Δικαστήρια θα είναι τα Εκκλησιαστικά τους. Κι αν δε δεχθούν; Κι αν έχουν διαφορετικές απόψεις, τι θα κάμουμε; Θα το αναβάλλουμε συνέχεια. Κι αυτή είναι σοβαρή και υπεύθυνη εργασία ενός Νομοθετικού Σώματος!

Και ακόμα κάτι άλλο. Δε μας έπιασε η ευαισθησία αφήνοντας τα θέματά τους στα Εκκλησιαστικά τους Δικαστήρια· η ευαισθησία είναι μόνο για την πλευρά μας. Είμαι βέβαιος -και θα πρέπει να το γνωρίζουν οι αντιπρόσωποι των άλλων μειονοτήτων, όπως και των θρησκευτικών τους ομάδων- ότι πολύ φοβούμαι χωρίς να τους ρωτήσουμε χωρίς να έχουμε τις απόψεις τους, τους έχουμε παρασύρει και τους ίδιους στις ίδιες περιπέτειες στις οποίες έχουμε μπει εμείς με τις τεράστιες αμφιβολίες και τα αδιέξοδα τα οποία θα δημιουργηθούν, κατά τρόπο που είναι ενδεχόμενο να προκαλέσουν και σ' εκείνους αντιπαραθέσεις και συγκρούσεις μεταξύ της Εκκλησίας και των κοινοτήτων τους χωρίς να έχουμε τις θέσεις τους.

Στην παράγραφο 2 έχουμε συστήσει για τους Ελληνορθόδοξους Οικογενειακά Δικαστήρια για το θέμα των διαζυγίων. Και εγείρονται τα σοβαρότατα προβλήματα: 'Εχουν αποκλειστική δικαιοδοσία; Τι γίνονται τα Εκκλησιαστικά Δικαστήρια; Θα λειτουργούν και θα έχουν παράλληλη δικαιοδοσία; Κανένας με βεβαιότητα δεν μπορεί να πει. Κι όχι μόνο αυτό, αλλά θα πρέπει να υποδείξω ότι αφήσαμε ανέγγιχτη την παράγραφο 2 του 'Αρθρου 111 του Συντάγματος η οποία λέγει ρητά. Θα το διαβάσω να σας το υπενθυμίσω. «Ουδέν εκ των εν τη πρώτη παραγράφω» -απλώς το αναριθμήσαμε σε παράγραφο 6- «του παρόντος άρθρου διαλαμβανομένων δύναται να παρεμποδίση την εφαρμογήν των διατάξεων της πέμπτης παραγράφου του άρθρου 90 προκειμένης εκτελέσεως οιασδήποτε αποφάσεως ή διαταγής παντός εκκλησιαστικού δικαστηρίου». Ποια συνταγματική διάταξη θα εφαρμοστεί· αυτή ή η άλλη του 'Αρθρου 2; Κι ας μη μας πει, όπως το υπέδειξα στον έντιμο Πρόεδρο της Επιτροπής Νομικών, εί μπορεί να το θεωρήσουμε αυτό ότι είναι μόνο γι' εκείνα που αφήσαμε στην Εκκλησία βάσει της παραγράφου 1, δηλαδή τον αρραβώνα. Θα αστιευόμαστε ασφαλώς. «Ουδέν εκ των εν τη πρώτη παραγράφω του παρόντος άρθρου διαλαμβανομένων επηρεάζει τις αποφάσεις των εκκλησιαστικών δικαστηρίων».

Είναι μερικά άλλα χαρακτηριστικά που θα ήθελα να επισημάνω, μ' όλο το σεβασμό. Στους νόμους τους οποίους κάναμε βάσει του Συντάγματος είναι ακόμα πολύ χειρότερη και συγκεχυμένη η κατάσταση. Πρώτα-πρώτα για το θέμα του πολιτικού γάμου, όπως και του διαζυγίου του, μπορεί ένας να ισχυριστεί σχεδόν μετά βεβαιότητας ότι είναι ολόκληρος αντισυνταγματικός. Γιατί, με την καθιέρωση της επιλογής πολιτικού γάμου στο Σύνταγμα, δεν προβλέψαμε οποιαδήποτε ρύθμισή του. Και οι ρυθμίσεις που κάναμε αφορούν μόνο το θρησκευτικό γάμο. Πέραν όμως τούτου στο νόμο αυτό, στο Σύνταγμα, προβλέπουμε ότι το κύρος του γάμου είναι σύμφωνα με τους κανόνες της Εκκλησίας. Παρόλα αυτά έχουμε παραλείψει απ' αυτό το νόμο κωλύματα γάμου τα οποία υπάρχουν από το καταστατικό της Εκκλησίας. Και διερωτάται ένας. Αυτός ο γάμος θα τελεστεί, κατά παράβαση των κανόνων της Εκκλησίας, που συνταγματικά κατοχυρώνεται, είναι έγκυρος, έχει κύρος. Μέχρι σημείου να σας πω ένα παράδειγμα. 'Οτι παραλείψαμε σ' αυτό το νόμο να βάλουμε ως κώλυμα γάμου το θέμα του νονού και του αναδόχου. Δηλαδή με λίγα λόγια ο τατάς θα μπορούσε να παντρευτεί τη βαφτιστικιά του περίπου. Ευτυχώς πολλές υποδείξεις τις οποίες είχα κάμει, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών τις έπιανε σωστά και προσπαθούσε να επανορθώσει.

Προσπαθήσαμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να συνεργαστούμε με την Επιτροπή Νομικών σε σχέση με τη διαμόρφωση αυτών των νομοσχεδίων σε τρόπο ώστε να

επισημάνουμε όλες εκείνες τις αδυναμίες που μπορούσαμε για τη διόρθωσή τους από τα αρχικά πολύ πρόχειρα κείμενα που τέθηκαν ενώπιόν μας. Ελπίζω ο Πρόεδρος της αρμόδιας Επιτροπής και τα άλλα μέλη να εκτιμούν αυτή την προσπάθειά μας. Όμως είτε το θέλουμε είτε όχι, δυστυχώς η συνταγματική μας τροποποίηση νοσεί και ως εκ τούτου είτε το θέλουμε είτε όχι και οι νόμοι θα είναι για πάντα ασθενείς. Και πολύ σύντομα, όταν θα δοκιμάζονται στην πράξη τα προβλήματα -άσε το θέμα του χρόνου μέχρι να αντιμετωπίζονται- θα χρειάζονται συνεχείς και επανειλημμένες τροποποιήσεις και του Συντάγματος, αλλά και των νόμων. Και για μεν τους νόμους δε βαριέσαι, αλλά για το Σύνταγμα είναι σοβαρή δουλειά και δεν μπορεί να παίζουμε με το Σύνταγμα. Γιατί αποστολή του Συντάγματος ακόμα και των απλών νόμων είναι η σταθερότητα και η βεβαιότητα του δικαίου, για να ξέρει ο καθένας πού στέκει. Σ' αυτό το κεφάλαιο έχουμε αποτύχει.

Δε θα απαριθμήσω άλλα παραδείγματα. Απλούστατα έφερα μερικά παραδείγματα, για να επισημάνω ότι και μόνο γι' αυτούς τους λόγους εμείς ως Κοινοβουλευτική Ομάδα θα τα καταψηφίζαμε, διότι ανησυχούμε -όπως λέμε και στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών- ότι θα βάλουμε τους ενδιαφερόμενους σε μια περιπέτεια, όταν θα τα δοκιμάσουν, από την οποία δε θα γνωρίζουν πότε θα τα αντιμετωπίσουν και πώς θα βγουν από μέσα. Και τούτο όπως ήδη ανέφερα -παρά το γεγονός ότι εκ μέρους της Εκκλησίας και δεν μπορούμε να το αμφισβητούμε αυτό, γιατί είναι η αλήθεια- μας προσφέρθηκαν ευκαιρίες να ρυθμίσουμε πιο σωστά αυτά τα θέματα ανεξάρτητα από τη θέση που παίρνουμε. Και δυστυχώς δεν τις εκμεταλλευθήκαμε, δεν το αξιοποιήσαμε και πραγματικά πολλές φορές μου δημιουργήθηκε και η προσωπική απορία και το ερώτημα. Γιατί; Μήπως το μόνο που μας ενδιαφέρει είναι επιτέλους να οδηγηθούμε σ' αυτή την αντιπαράθεση και τη σύγκρουση;

Ως τελευταίο θέμα θα πω λίγα λόγια και για το θέμα της συνταγματικότητας, κύριε Πρόεδρε. Εμείς -όπως τονίσαμε και τότε και επαναλαμβάνουμε και σήμερα- πιστεύαμε και εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι η τροποποίηση αυτή του Συντάγματος είναι αντισυνταγματική. Και τούτο για μας ως θέμα αρχής, συνταγματικής προσήλωσης και νομιμότητας ανεξάρτητα από την ουσία για τα οποία εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος έχουμε ιδιαίτερη ευαισθησία, μετά από την πικρή και δυστυχώς τραγική εμπειρία και από το παρελθόν. Και εμείς ως Βουλευτές, ως Νομοθετικό Σώμα, μια από τις τρεις βασικές εξουσίες και λειτουργίες του κράτους και της πολιτείας έχουμε αυξημένο καθήκον και υποχρέωση του σεβασμού της. Γιατί γνωρίζουμε όλοι ότι το Σύνταγμα είναι ο καταστατικός χάρτης του κράτους και της πολιτείας και είναι η πηγή της νομιμότητας. Και αυτό αποκτά ακόμα περισσότερη σημασία κάτω από τις συνθήκες στις οποίες ζούμε. Γιατί είτε το θέλουμε είτε όχι, το Σύνταγμα είναι η μόνη βάση που μας επιτρέπει να υπάρχουμε, που μας επιτρέπει να αναπνέουμε, που μας επιτρέπει να έχουμε αντίκρισμα σε διεθνές επίπεδο και πολιτική αναγνώριση. Και σε στιγμές που άλλοι και ιδιαίτερα οι εχθροί της Κύπρου υπονομεύουν και την κρατική μας οντότητα και την πολιτική μας υπόσταση στα πλαίσια των σκοπών τους και τα αμφισβητούν, χρειάζεται πάντοτε να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί για επεμβάσεις στο Σύνταγμα.

Αυτή η πίστη μας, έντιμε κύριε Πρόεδρε, δε στηρίζεται μόνο στη ρητή και ξεκάθαρη διάταξη του Άρθρου 182, παράγραφο 3 του Συντάγματος. Γιατί πέραν τούτου αυτή η θέση επιβεβαιώθηκε και από το Ανώτατο Δικαστήριο στην

Αναφορά αρ. 1 του 86 για το θέμα των δεκαοκτάχρονων. Γιατί και εκείνο αφορούσε μη θεμελιώδη διάταξη και στηριζόταν πάνω στην ίδια συνταγματική διάταξη. Και μάλιστα σε εκείνη την υπόθεση έγινε επίκληση όλων των νομικών και πραγματικών επιχειρ[illegible]άτων μεταξύ των οποίων ακόμα και το δίκαιο της ανάγκης και παρόλα αυτ[illegible] το δικαστήριο δεν την αποδέχθηκε και κήρυξε την τροποποίηση αντισυνταγμα[illegible]ή. Και όχι μόνο τούτο. Αλλά στο διαρρεύσαν διάστημα αυτή η θέση, κατά τη δική μας γνώμη, έχει επιβεβαιωθεί και από την αίτηση της Εκκλησίας στην υπόθεση 3 του 89 στην οποία το Ανώτατο Δικαστήριο έχει ερμηνεύσει ξεκάθαρα το Άρθρο 182, παράγραφο 3 κατά τη γνώμη μας. Και μάλιστα και ορισμένες αμφιβολίες που εγείρονταν σε σχέση με την προηγούμενη απόφασή του στην Αναφορά αρ. 1 του 86 τις ανέτρεψε και αποφάσισε ότι η διατύπωση αυτού του άρθρου είναι ρητή και ξεκάθαρη χωρίς ερμηνευτικές αμφιβολίες και χωρίς ασάφειες. Δυστυχώς δεν έχω μαζί μου την απόφαση, διότι είχα πρόθεση να σας διαβάσω τις παραγράφους της απόφασης αυτής του Ανώτατου Δικαστηρίου για τις οποίες είμαι βέβαιος ότι δε χρειάζεται ένας να είναι νομικός, για να καταλήξει στα αβίαστα συμπεράσματα. Και είναι γι' αυτό το λόγο που εμείς πιστεύουμε και θεωρούμε ότι μετά και από εκείνη την απόφαση δημιουργείται η απαραίτητη υποχρέωση στο Νομοθετικό Σώμα αυτής της πολιτείας να επανέλθει στη συνταγματική διάταξη την οποία, κατά τη γνώμη μας, έχουμε παραβιάσει. Και η απόφαση αυτή του Ανώτατου Δικαστηρίου θα πρέπει να υπενθυμίσω ότι ήταν ομόφωνη.

Είναι λυπηρό, γιατί δυστυχώς ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν έκαμε αναφορά εκείνης της συνταγματικής τροποποίησης την οποία συζητούμε στο Ανώτατο Δικαστήριο, για να αποφασιστεί το θέμα της συνταγματικότητας. Γιατί θα πρέπει να τονίσουμε ότι ο Πρόεδρος δεν έχει μόνο δικαίωμα, αλλά έχει και καθήκον και υποχρέωση, όταν υπάρχουν συνταγματικές αμφισβητήσεις πάνω σε τέτοια σοβαρά, κρίσιμα και ευαίσθητα θέματα να κάνει την αναφορά, για να ξεκαθαρίσουν. Διότι δεν μπορεί να υπάρχει αυτή η συνταγματική αβεβαιότητα, χωρίς να ξέρουμε πότε θα αποφασιστεί. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι τουλάχιστον τα τρία νομοσχέδια τα οποία είναι σήμερα ενώπιον του Σώματος, αν τελικά ψηφιστούν, τουλάχιστον θα κάνει την αναφορά του με την ελπίδα ότι θα ξεκαθαρίσει το θέμα. Παρόλο που προσωπικά έχω την ανησυχία ότι είναι δυνατόν και πάλι να μην ξεκαθαρίσει το πρόβλημα με την επίκληση ότι η συνταγματική τροποποίηση έγινε, πέρασαν οι προθεσμίες και επομένως αυτά τα νομοσχέδια θα πρέπει να τα αντιμετωπίζουμε βάσει της νέας συνταγματικής τροποποίησης. Κι αν αυτή θα είναι η νομική εξέλιξη του θέματος, διερωτούμαι ειλικρινά σε ποια νομική περιπέτεια μπορεί να μπούμε.

Μεταξύ εκείνων που υποστηρίζουν την αντίθετη γνώμη εκφράζονται τρία άλλα πρόσθετα επιχειρήματα. Θα αναφερθώ πολύ σύντομα σ' αυτά και μ' αυτά θα κλείσω την αγόρευσή μου. Πρώτο, τη συντακτική και αναθεωρητική εξουσία της Βουλής. Θα πρέπει να τονίσω -και αυτό πρέπει να είναι γνωστό στους πάντες όσους γνωρίζουν κάποια νομικά και πολιτική- ότι η Βουλή δεν έχει συντακτική εξουσία· αυτή ανήκει στο λαό πάντοτε. Η Βουλή έχει μόνον αναθεωρητική εξουσία, όταν της το δίνει το Σύνταγμα αυτό το δικαίωμα μόνο στις περιπτώσεις που της το δίνει και υπό τις ρητές προϋποθέσεις που της καθορίζει. Γιατί αυτή η αναθεωρητική εξουσία έχει την πηγή της πάντοτε στο ίδιο το Σύνταγμα. Στο δικό μας Σύνταγμα προβλέπεται αναθεωρητική εξουσία για τις μη θεμελιώδεις διατάξεις του Συντάγματος, αλλά πάντοτε υπό τη ρητή

και απαραίτητη προϋπόθεση του 'Αρθρου 182, παράγραφος 3, το οποίο εμείς ισχυριζόμαστε ότι το Ανώτατο Δικαστήριο το έχει ήδη ερμηνεύσει επιβεβαιώνοντας τη θέση μας. Αν η φύση των υποθέσεων ήταν τέτοια ώστε να μην προχωρήσει να κηρύξει και τους νόμους αντισυνταγματικούς, αυτό δεν έχει καμιά σχέση με το θέμα ουσίας της συνταγματικότητας. Και δεν πρέπει εμείς να επικαλούμαστε, κατά τη γνώμη μας, τέτοια νομοτυπικά κενά για να προχωρούμε, ενώ υπάρχει ρητή υποχρέωσή μας να συμμορφωθούμε στο Σύνταγμα.

Το δεύτερο επιχείρημα που προβάλλεται είναι η επίκληση του δικαίου της ανάγκης. Μα το δίκαιο της ανάγκης αποφασίστηκε επανειλημμένα από τα δικαστήριά μας και στην Αναφορά 1 του 86 για τους δεκαοκτάχρονους προβλήθηκε αυτό το επιχείρημα και το δικαστήριο το απέρριψε και αποφάνθηκε ότι δε συντρέχουν προϋποθέσεις δικαίου της ανάγκης. Και μας είπε και τα κριτήρια του δικαίου της ανάγκης επανειλημμένα. 'Οτι αυτό ισχύει εκεί που οι συνταγματικές ρυθμίσεις δεν μπορούν να λειτουργήσουν και επομένως πρέπει να διασφαλιστεί η συνέχεια της λειτουργίας τους. Εκεί που άλλως θα οδηγηθούμε σε αποτελμάτωση, γιατί δεν μπορούν να λειτουργήσουν οι συνταγματικές διατάξεις, τονίζοντας ταυτόχρονα ότι το Σύνταγμα είναι η υπέρτατη πολιτειακή ανάγκη. Οποιεσδήποτε δυσχέρειες δεν αποτελούν λόγο τροποποίησης του Συντάγματος ούτε και αποτελεί δίκαιο της ανάγκης, επειδή εμείς θέλουμε να διαφοροποιήσουμε αυτές τις ρυθμίσεις.

Εξάλλου το δίκαιο της ανάγκης, όπως λέχθηκε, είναι μέτρο προσωρινό, για να αντιμετωπίσει μόνο μια έκτακτη ανάγκη, ενώ η τροποποίηση του Συντάγματος είναι πάντα μόνιμο μέτρο το οποίο μεταβάλλει τους πολιτειακούς θεσμούς. Και δε νομίζω να ισχυριστεί κανένας ότι η συνταγματική τροποποίηση την οποία κάναμε είναι προσωρινό μέτρο. Κι όταν λήξει η έκτακτη ανάγκη, η πρόθεσή μας είναι να την αποσύρουμε. Εξάλλου το γεγονός ότι δε συντρέχουν λόγοι έκτακτης ανάγκης αποδεικνύεται κι από το ότι από το 1964 μέχρι σήμερα, δηλαδή για 26 ολόκληρα χρόνια λειτουργεί το 'Αρθρο 111 του Συντάγματος. Πώς μπορεί επομένως να προβληθεί μετά σοβαρότητας ο ισχυρισμός ότι σήμερα, μετά από 26 χρόνια υπάρχει έκτακτη ανάγκη, για να ξεφύγουμε από το Σύνταγμα;

Προβάλλεται όμως κι ένα άλλο επιχείρημα το οποίο έγινε και πολύ του συρμού. 'Οτι αφορά μόνο την ελληνική κοινότητα και δεν επηρεάζει την τουρκική. Μα το Σύνταγμα δεν κάνει τέτοια διάκριση. Ούτε κι είναι σωστό το επιχείρημα που επικαλούνται μερικοί ότι δήθεν επικαλούμαστε τους Τούρκους ή αναμιγνύουμε τους Τούρκους σε θέματα που μας αφορούν αποκλειστικά. Μα δεν είναι έτσι τα πράγματα. Δεν είμαστε εμείς που το λέμε. Το Σύνταγμα το λέγει ρητά. Το προβλέπει και μας το επιβάλλει και εμείς έχουμε υποχρέωση να το σεβαστούμε. Με λίγα λόγια αν υπήρχαν οι Τούρκοι στη Βουλή, θα ψήφιζαν μαζί μας γι' αυτό το θέμα και δε θα θεωρούσαμε ότι αναμιγνύονται. Τώρα επειδή λείπουν και επικαλούμαστε αυτή τη συνταγματική υποχρέωση τους αναμιγνύουμε. Δε νομίζω να είναι σοβαρό επιχείρημα και είναι καιρός να σταματήσει. Είναι σαφές, κατά τη γνώμη μας, ότι η τροποποίηση του Συντάγματος δεν αποτελεί μονομερή ενέργεια και αποκλειστικότητα της μιας κοινότητας και μόνο είτε το θέλουμε είτε όχι, είτε μας αρέσει είτε όχι. Πέραν τούτου το Σύνταγμα κατοχυρώνει τα θρησκευτικά και εκκλησιαστικά ζητήματα, όχι στην κάθε κοινότητα, αλλά στη θρησκευτική ομάδα. Και μάλιστα ρητά απαγορεύει και στις κοινοτικές συνελεύσεις να ψηφίζουν νόμους γι' αυτά τα θέματα, μόνον αν εμείς η Βουλή των Αντιπροσώπων τα ανατρέψουμε. Και ασφαλέστατα ανατρέποντας

αυτά -όπως το έχουμε κάμει τώρα-είναι μ' αυτό τον τρόπο ακριβώς που αναμιγνύουμε και την άλλη κοινότητα σ' αυτά τα προβλήματα. Γιατί, αν είναι παρόντες οι Τούρκοι, αν αυτή η Βουλή έχει Τούρκους, θα ψηφίζουν μαζί μας γι' αυτά τα θρησκευτικά και εκκλησιαστικά μας ζητήματα. Και είναι αυτό ακριβώς που το Σύνταγμα προσπαθεί να αποφύγει και γι' αυτό και χρειάζεται τη σύμπραξη και τη συνεργασία και των δυο κοινοτήτων. Διότι είτε το θέλουμε είτε όχι μια τροποποίηση τέτοιας μορφής επηρεάζει και την άλλη πλευρά.

Κύριε Πρόεδρε, είναι γι' αυτούς τους λόγους που εμείς επιμένουμε στη δική μας πρόταση και δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με τα τρία νομοσχέδια. Και μάλιστα πιστεύουμε ότι είναι ο μόνος τρόπος με τον οποίο μπορεί να βγούμε από τα αδιέξοδα τα οποία έχουμε δημιουργήσει. Να αποφύγουμε αυτή την αντιπαράθεση και τη σύγκρουση η οποία εξελίσσεται μ' όλες τις συνέπειές της. Και αφού ψηφίσουμε την πρόταση νόμου τη δική μας, να μπούμε αμέσως σ' ένα υπεύθυνο και σοβαρό διάλογο μ' όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, Εκκλησία, Πολιτεία και Βουλή. Γιατί αποδείχθηκε ότι υπάρχουν οι βάσεις, υπάρχουν οι ευκαιρίες και υπάρχουν οι τρόποι, για να βρούμε λύσεις χωρίς τέτοια προβλήματα. Και μάλιστα οι κατάλληλες λύσεις και όχι αυτές τις οποίες εμείς πάμενα προσφέρουμε.

Γνωρίζω ότι θα φροντίσουν οι συνάδελφοι να διασκεδάσουν τις εντυπώσεις. Δεν είναι εμένα ή εμάς που θα πείσουν. Εμείς έχουμε κάμει τις διαπιστώσεις μας και τις εκτιμήσεις μας. Το πρόβλημα είναι αυτός ο τόπος, αυτός ο λαός. Εκείνοι οι ενδιαφερόμενοι που θα δοκιμάσουν αυτά τα οποία τους έχουμε κατασκευάσει. Και όταν θα αντιμετωπίσουν προβλήματα, θα κάμουν και εκείνοι τις διαπιστώσεις τους. Και είμαι βέβαιος ότι θα μας θυμηθούν και θα απογοητευθούν.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης, μετά ο κ. Παπαπέτρου και μετά ο κ. Ευσταθίου.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ακούσαμε επί μια ώρα και πλέον διάλεξη για τις περιπέτειες που έχουμε οδηγήσει αυτό τον τόπο, για τα αμαρτήματα που έχουμε διαπράξει αγνοώντας ότι ο τόπος βρίσκεται κάτω από τούρκικη κατοχή, διαταράξαμε τις σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας εμείς οι αμαρτωλοί, έχουμε ...

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Ουδείς αναμάρτητος.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Φαίνεται στο τέλος θα φανούν ποιοι θα είναι οι πιο αμαρτωλοί, κύριε Χαραλαμπίδη. Αν κάμετε υπομονή θα με ακούσετε και θα αντιληφθείτε.

Πήραμε μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου. Μας αναπτύχθηκε ότι είμαστε και αφελείς, γιατί οι ίδιοι επικαλούνται την παρουσία των Τουρκοκυπρίων, για να τροποποιήσουν θέμα της Ελληνικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Δεν έμεινε ειλικρινά επιχείρημα λογικής ή παραλόγου που να μην έχει αναφερθεί. Και διερωτάται κανένας, ειλικρινά, αν κάποιοι σ' αυτό το Σώμα ήταν πάντοτε παρόντες ή τουλάχιστον και, αν δεν ήταν στη Βουλή, όταν βρίσκονταν εκτός, στην πολιτική, αν ενδιαφέρθηκαν ποτέ να μάθουν την ιστορία επιτέλους, πως ξεκίνησε το θέμα. Ποιοι το δημιούργησαν το θέμα; Ποιοι διέπραξαν το έγκλημα για να οδηγηθούμε εδώ; Ας δούμε λίγο την ιστορία, κύριοι συνάδελφοι, και ας μην προσποιούμαστε

κάποιοι -το είπα άλλοτε, πρέπει να το επαναλάβω και τώρα-είτε τους μετανάστες είτε τους αμιαντωρύχους, που δεν είχαν την ευκαιρία να βγουν στην επιφάνεια για να μάθουν τα μαντάτα.

Το θέμα του πολιτικού γάμου, κύριοι συνάδελφοι, ξεκίνησε το 1979 σε συζήτηση σ' αυτή τη Βουλή. Και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, ο σημερινός κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ., ο κύριος Γαλανός τάχθηκε αναφανδόν υπέρ της ψήφισης, της θέσπισης του πολιτικού γάμου. Ήταν ο εκ των εισηγητών ότι έπρεπε να τροποποιηθεί και το Σύνταγμα και να εισαχθούν οι νέες διατάξεις. Υπάρχουν τα πρακτικά της Βουλής και μπορείτε να ανατρέξετε. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός τότε δε βρισκόταν στη Βουλή, ήταν εκτός Βουλής και δεν εξέφρασε τις απόψεις του.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ήταν ο Λεόντιος.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ο Λεόντιος ακόμη δεν είχε προσχωρήσει, κύριε Χατζηδημητρίου στο Δημοκρατικό Συναγερμό.

Ήταν, κύριε Χατζηδημητρίου, η εποχή του πολιτικού γάμου, αλλά του άλλου πολιτικού γάμου, του λαϊκού μετώπου. Εμείς ήμασταν εκτός.

Αλλά θα συνεχίσω. Εξαιτίας εκείνης της συζήτησης που έγινε στη Βουλή - ακόμα και η ίδια η Εκκλησία που λέει ότι είναι θέμα πίστεως και ότι τα περί εκσυγχρονισμού είναι βάρβαρη έκφραση και ότι είναι απαράδεκτο να αναφερόμαστε για εκσυγχρονισμό-προέβη σε εκσυγχρονισμό του ίδιού της του καταστατικού. Θα σας διαβάσω τα λόγια της Αυτού Μακαριότητος του Αρχιεπισκόπου και θα επανέλθω στην ιστορία της εισαγωγής του πολιτικού γάμου, κύριε Παναγιώτου. Είναι η εισαγωγή που κάμνει ο Αρχιεπίσκοπος στον Εκκλησιαστικό Χάρτη.

«Απαραίτητος προϋπόθεσις προς ομαλήν λειτουργίαν μιας κοινωνίας είναι η ψήφισις Νόμων και Κανονισμών οίτινες να διέπωσι την κοινωνικήν συμβίωσιν ...» Έχω την εντύπωση ότι και ο γάμος αυτά αφορά. «... και να ρυθμίζωσι τας σχέσεις των μελών της κοινωνίας προς άλληλα και προς αυτήν».

Προχωρώ μια παράγραφο πιο κάτω τώρα, πάλιν με λόγια του Αρχιεπισκόπου. «Ο μέχρι σήμερον ισχύον Καταστατικός Χάρτης της αγιοτάτης ημών Εκκλησίας της Κύπρου ψηφισθείς το 1914, καίτοι υπηρέτησεν την Εκκλησίαν επωφελώς και επιτυχώς επί εξήκοντα και πέντε ολόκληρα έτη εις τινα τμήματα αυτού ήρχισε να μην ανταποκρίνεται πλήρως εις τας διαμορφωθείσας νέας συνθήκας ζωής. Διά τούτο από πολλού χρόνου διεπιστώθη η ανάγκη της αναθεωρήσεως τούτου». Αυτά έλεγε και ο Αρχιεπίσκοπος, δηλαδή, ότι χρειάζεται εκσυγχρονισμός του Δικαίου.

Αλλά επανέρχομαι στην ιστορία, κύριοι συνάδελφοι, την πορεία που ακολουθήθηκε, για να δούμε ποιοι δημιούργησαν πρώτοι το θέμα και γιατί βρισκόμαστε εδώ και συζητούμε. Ποίων στην επιμονή υποκύψαμε.

Το 1982 -εσείς κύριε Παναγιώτου ήσαστε εκτός Βουλής τότε και ήσαστε και στην αντιπολίτευση προς την τότε κυβέρνηση- η Βουλευτής του ΔΗ.ΚΟ. κυρία Ρήνα Κατσελλή ενεργώντας εκ μέρους της κοινοβουλευτικής της ομάδας, στην οποία ανήκετε σήμερα και του κόμματος στο οποίο ανήκετε, του ΔΗ.ΚΟ. δηλαδή, εμμένοντας στην ανάγκη εκσυγχρονισμού του Οικογενειακού Δικαίου είχε

εγγράψει στο Κεφάλαιο Δ ανάλογο θέμα. Το 1979 ο κοινοβουλευτικός σας εκπρόσωπος, υπαρχούσης της κατοχής που μας επισείεται συνέχεια και των κινδύνων του εσωτερικού μετώπου, ήθελε τροποποίηση του Συντάγματος. Το 1982 χωρίς να αλλοιωθούν οι συνθήκες, υπαρχούσης της κατοχής, η κοινοβουλευτική ομάδα στην οποία ανήκετε ενέγραψε θέμα στο Κεφάλαιο Δ ότι έπρεπε να προχωρήσουμε στην αναθεώρηση και στον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου. Και αν μεν ήταν αυτόβουλα οι βουλευτές που ενεργούσαν του ΔΗ.ΚΟ., κάπου φαίνεται να έχετε δίκαιο. Είναι ελεύθεροι άνθρωποι, ενεργούν όπως θέλουν.

Αλλά, ας δούμε την υπεύθυνη κυβέρνηση του ΔΗ.ΚΟ. τι έπραξε. Στις 4.2.1983 το Υπουργικό Συμβούλιο, υπο την Προεδρία του κυρίου Σπύρου Κυπριανού, Προέδρου του ΔΗ.ΚΟ., εν γνώσει του ότι υπήρχε η κατοχή, εν γνώσει του ότι υπήρχε ο κίνδυνος διατάραξης των σχέσεων μεταξύ Πολιτείας και Εκκλησίας, εν γνώσει του ότι διατρέχαμε σοβαρότατους κίνδυνους, ξέρετε τι έπραξε, κύριοι του ΔΗ.ΚΟ; Αποφάσισε τη σύσταση Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου κάτω από την προεδρία, όπως ξέρετε, του κυρίου Λουκή Σαββίδη, Δικαστή του Ανώτατου Δικαστηρίου. Αυτά δεν τα έπραξε ούτε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ούτε το ΑΚΕΛ, ούτε η ΕΔΕΚ, ούτε η Βουλή. Αυτά τα έπραξε η υπεύθυνη κυβέρνηση η οποία διερωτούμαι αν αγνοούσε ότι είμαστε υπό κατοχή και εισβολή. Αυτό είναι ένα από τα βασικά σας επιχειρήματα.

Η πιο πάνω Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή περάτωσε, με βάση τις δοθείσες οδηγίες, και υπέβαλε την Έκθεση της τον Γενάρη του 1987. Στις 16 Μαρτίου 1988 -βρίσκεστο πλέον στη Βουλή, κύριε Παναγιώτου, και συνεπώς δεν δικαιολογείστε να το αγνοείτε-ύστερα από εισήγηση των αρχηγών ή των εκπροσώπων των πολιτικών κομμάτων, όπως γίνεται κάθε χρόνο, έγινε εισήγηση προς τις πολιτικές ομάδες ή προς τα κοινοβουλευτικά κόμματα για τη διαγραφή διαφόρων θεμάτων από το Κεφάλαιο Δ τα οποία πιθανόν να θεωρούνταν είτε ότι ήταν ξεπερασμένα είτε για πρόοδο του έργου της Βουλής. Μεταξύ των θεμάτων που εγίνετο εισήγηση προς διαγραφή, λόγω του μακρόχρονου που βρισκόταν στον κατάλογο χωρίς συζήτηση, ήταν και το θέμα που ενέγραψε η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. Η υπεύθυνη αυτή ομάδα, το κόμμα που σήμερα μας λέει: «Τι πράττετε αμαρτωλοί; Τι πράττετε εσείς που δεν γνωρίζετε ότι έχουμε εισβολή; Τι πράττετε εσείς που δεν γνωρίζετε ότι πρέπει να βρίσκονται και οι Τουρκοκύπριοι, για να μας πουν ποια είναι η ορθόδοξή μας θρησκεία»; Και τι ήταν η απάντηση από πλευράς του ΔΗ.ΚΟ., του υπεύθυνου αυτού κόμματος, έχει σημασία. Ότι το ΔΗ.ΚΟ. θεωρούσε καυτό το θέμα για εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου και σαν τέτοιο θα 'πρεπε να συζητηθεί σε βάθος και πλάτος το συντομότερο μάλιστα από τη Βουλή. Δεν άντεχαν πλέον! Είχαν χάσει την υπομονή τους! Τι θα γίνει με αυτή την ομάδα, λέει; Το έγραψε από το 1982 και οι αναίσθητοι, οι προοδευτικοί και σύγχρονοι συνάδελφοί τους αδιαφορούσαν να συζητήσουν το θέμα! Και αγανάκτησαν και είπαν επιβάλλεται -και για να μην πούμε μέσα στη Βουλή να κηρυχθεί και επείγον, και για να μην πούμε αν έχει εισβολή και κατοχή και για να μην πούμε αν θα διαταραχθούν οι σχέσεις μας με την Εκκλησία, τους προκαθήμενους και όλους όσους ασχολούνται με όσα οι αρχιερείς ασχολούνται- επέμεναν ότι έπρεπε επειγόντως να αρχίσει η συζήτηση. Και άρχισε όντως η συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών. Μεταξύ των άλλων που προσήλθαν να καταθέσουν -συνεχίζει η συνέπεια του κόμματος, πάντοτε συνεπείς στις αρχές τους, έπρεπε να εκσυγχρονίσουμε το Δίκαιο, έπρεπε

να τροποποιήσουμε το Σύνταγμα-ήταν και η γυναικεία οργάνωση του ΔΗ.ΚΟ., ΓΟΔΗΚ, η οποία σε κοινό έγγραφό της με διάφορες άλλες γυναικείες οργανώσεις, μεταξύ των άλλων,κύριε Παναγιώτου, (γυναικεία οργάνωση του κόμματός σας, όχι του δικού μας, του δικού σας), έλεγε και τα ακόλουθα: Δεν ξέρω πόσο ανεύθυνες είναι οι γυναίκες. Εγώ δεν το λέω, εσείς το είπατε από του βήματος της Βουλής. Οι χαρακτηρισμοί είναι δικοί σας. Ακούστε τι έλεγαν, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη την κατοχή και τα θρησκευτικά έθιμα του τόπου.

«Γάμος: Να ρυθμίζεται από την Πολιτεία και όχι την Εκκλησία.» Εντελώς επανάσταση, άκυρος ο εκκλησιαστικός γάμος! »Να τροποποιηθεί το 'Αρθρο 111 του Συντάγματος που δεν είναι θεμελιώδες 'Αρθρο και να εισαχθεί και ο πολιτικός γάμος τον οποίο έχουν οι Τουρκοκύπριοι» Ε!, κύριε, δεν συμβουλεύτηκαν τους δικηγόρους του κόμματός τους. 'Ορμησαν ακάθεκτες. Εξάλλου, όπως είπε και ο κύριος Παναγιώτου, άλλο η θεωρία και άλλο η πράξη. 'Αλλο η δημοκοπία και η δημαγωγία και άλλο όταν είσαι στη θέση να πάρεις τις πολιτικές αποφάσεις. Εκεί επανέρχεσαι. Ας τους άλλους. Εξάλλου ως εδώ οι θέσεις διατυπώνονται, γιατί δεν υπήρχε το θέμα της ψηφοθηρίας. Δεν αντέδρασε ακόμα η Εκκλησία, για να δούμε πόσο θεωρητικοί είμαστε στις θέσεις.

Συνεχίζω όμως, γιατί έχει σημασία η θέση της ΓΟΔΗΚ. «Η Κύπρος είναι η μόνη Ευρωπαϊκή χώρα ... «, κύριε Παναγιώτου, »... που δεν δέχεται και δεν αναγνωρίζει τον πολιτικό γάμο για τους ορθόδοξους κατοίκους της με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ανεπιθύμητα αποτελέσματα και τεράστια προβλήματα». Δεν ξέρω ποια προβλήματα αντιμετωπίζουν οι γυναικείες οργανώσεις, μεταξύ των οποίων και η δική σας, φαίνεται όμως ότι θα τα έχουν διαπιστώσει. «'Ηδη η Ελλάδα έχει τροποποιήσει ...», λέει, «... το θέμα γάμος και έχει εισαγάγει τον πολιτικό γάμο. Είναι ωφέλιμο δε είναι πιο επαναστατικές ακόμα οι εισηγήσεις.

«Διαζύγιο:» Κύριε Παναγιώτου, για το όνομα του Θεού, διαζύγιο! «Να εκδικάζεται από την Πολιτεία, επειδή έχει την ευχέρεια να αποδέχεται τρόπους σκέψεως που η Εκκλησία δεν αποδέχεται». Αυτά τα έλεγε το κόμμα σας ή ένα κομμάτι από το κόμμα σας. «Η λύση του γάμου πρέπει να στηρίζεται, όχι στους στεγανούς χώρους αντικειμενικών κριτηρίων, αλλά στα υποκειμενικά κριτήρια των συζύγων και κυρίως στη θέληση των δυο συζύγων να διαλύσουν το γάμο (συναινετικό διαζύγιο)». Κύριε Παναγιώτου, η επανάσταση ήταν μέσα στο κόμμα και εσείς δεν το αντιληφθήκατε! Συναινετικό διαζύγιο. Και πάλιν οι εμπειρίες του Ελληνικού Δικαίου είναι ουσιαστικές και χρήσιμες. «Επίσης οι λόγοι διαζυγίου να είναι ενιαίοι, χωρίς καμιά παρέκκληση προς όφελος οιουδήποτε των συζύγων. ΓΟΔΗΚ, Μ. Μιχαηλίδου».

Μετά που άρχισε η συζήτηση, κύριοι συνάδελφοι, φυσικά υπήρξε και η πρώτη αντίδραση από πλευράς της Εκκλησίας. Οπότε παρουσιάστηκε το φαινόμενο, το υπεύθυνο πολιτικό κόμμα που ναρκοθέτησε, όπως ακούσαμε προηγουμένως -εμείς το ναρκοθετήσαμε-τα θεμέλια της σχέσεως μεταξύ Πολιτείας και Εκκλησίας, το υπεύθυνο αυτό πολιτικό κόμμα συναισθάνθη ότι αυτοί οι ναρκοθέτες προσπαθούν να εκθεμελιώσουν θεσμούς. Εμείς είμαστε θρησκευόμενοι. Αυτοί είναι άθεοι, λύκοι, άθρησκοι! Συνεπώς κάπου πρέπει να δούμε πού πάει το πράγμα. Και όταν αντιλήφθηκαν ότι η Εκκλησία έτσι αντιδρούσε, υπαναχώρησαν, γιατί σκέφθηκαν ότι μέσα στο Χριστεπώνυμο πλήρωμα ψηφίζουν. Και αν πάρουν αντίθετη θέση από ότι για δεκαετίες υποστήριζαν, θα είχαν τα πολιτικά και τα κομματικά οφέλη. Κι έτσι αντιστράφηκαν οι όροι. Και άρχισαν να υπαινίσσονται ότι είμαστε εμείς οι ανεύθυνοι που ακολουθήσαμε τη δική τους πρόσκληση να μπούμε

στη συζήτηση, για να εκσυγχρονίσουμε το Οικογενειακό Δίκαιο. Και όταν ήλθε η ώρα που έπρεπε να καθήσουμε με σοβαρότητα να δούμε πώς τροποποιείται ή πώς εκσυγχρονίζεται επιτέλους το Οικογενειακό Δίκαιο, με βάση την Έκθεση της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής που οι ίδιοι είχαν διορίσει, μας είπαν ότι είμαστε το λιγότερο και ανιστόρητοι.

Διερωτούμαι αλήθεια πόση υπευθυνότητα υπάρχει σε κόμματα που εγγράφουν ένα θέμα, επιδιώκουν τη συζήτησή του, επιδιώκουν δήθεν με πάθος την τροποποίηση κάποιου θεσμού και όταν έλθει η ώρα να υλοποιήσουν οι άλλοι ή να αποδεχθούν τις δικές τους θέσεις λεν «συγγνώμη είστε και ανεύθυνοι». Έτσι είναι η υπευθυνότητα! Βεβαίως αυτό είναι συμπεριφορά πολιτικά υπεύθυνων ανθρώπων!

Άκαιρη, λέει, η ανακαίνιση με βάση τα δεδομένα. Το είπε οχτώ φορές. Διαταράξαμε τις σχέσεις χωρίς να συντρέχει λόγος. Εμείς! Έχουμε προκαλέσει σύγκρουση μεταξύ Πολιτείας και Εκκλησίας. Εμείς! Δηλαδή η ΕΔΕΚ, το ΑΚΕΛ και ο ΔΗ.ΣΥ. Το ΔΗ.ΚΟ. δεν έχει χαπάρι. Κύριε ελέησον! Τι κάμνετε εσείς εδώ; Ακούσαμε για λύκους, ακούσαμε για πρόβατα. το μόνο που δεν είπε ο Αρχιεπίσκοπος είναι ποια είναι τα μαντρόσκυλλα, για να προστατεύουν τα πρόβατα από τους λύκους. Θα το ακούσουμε σιγά-σιγά και αυτό.

Κάτω από συνθήκες κατοχής, λέει, θα 'πρεπε να τα είχαμε αποφύγει και να είμαστε πιο υπεύθυνοι. Μας είπαν ακόμα ότι δεν ήταν ώριμο το θέμα, είπε ο κύριος Παναγιώτου. Δεν ήταν ώριμο. Τι κάνατε; Σας έλειπε η σύνεση. Αβέβαιο το μέλλον. Εμείς γνωρίζαμε, λέει, εξ υπαρχής τις αντιδράσεις. Αλλά, αν τις γνωρίζατε, τότε γιατί εγείρατε το θέμα; Και ποιοι φέρουν την πολιτική ευθύνη; Εμείς που υπεύθυνα έχουμε υιοθετήσει κάποιες εκθέσεις καθ' υπόδειξη και κατ' απόφαση δική σας ή εσείς οι οποίοι εγκαταλείπετε τις θέσεις τις αρχικές; Και πιστεύετε ότι κατ' αυτό τον τρόπο υπεύθυνα θα βγείτε στον κόσμο και θα τον παραπλανάτε ότι «ξέρετε, εμείς νίπτουμε τας χείρας μας, είμαστε οι Πόντιοι Πιλάτοι, ουδεμία ευθύνη φέρουμε, γιατί ναι μεν το εγγράψαμε το θέμα, ναι μεν εισηγούμαστε να συζητηθεί, ναι μεν εισηγηθήκαμε το συναινετικό διαζύγιο, αλλά όταν ήλθε η ώρα, ως υπεύθυνοι πολιτικοί άνδρες, προκειμένου να πάρουμε την ψήφο σου λαέ, αναιρέσαμε τα όσα είπαμε, υπαναχωρήσαμε και είπαμε ότι αυτά είναι για όσους δεν αισθάνονται την ευθύνη που τους έχει δώσει ο λαός».

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

(Κάτι λέει που δεν ακούεται)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα έλθω, κύριε Σολωμή, κάνετε υπομονή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απόψε θα έχουμε όλοι υπομονή.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ακόμα ο κύριος Παναγιώτου, κύριοι, εκφράζοντας φυσικότατα τις σκέψεις του ΔΗ.ΚΟ., είπε: «Έπρεπε να σκεφθούμε μέσα από τις τόσες πληγές αν θα 'πρεπε να ανοίξουμε και άλλες πληγές». Ειλικρινά, δηλαδή, διερωτάται κανένας πόση πολιτική υποκρισία μπορεί να υπάρχει. Εμείς ανοίξαμε πληγές και όχι εκείνοι που ενέγραψαν το θέμα! Εμείς ανοίξαμε πληγές στις ήδη υπάρχουσες, όλως αιφνίδια, χωρίς να προϋπάρξει θέμα. Ξέχασαν ότι πολεμούσαν από το 1979, το 1982, το 1983, το 1987, το 1988 οι ίδιοι πώς έπρεπε να ανοιχθούν αυτές οι πληγές. Σήμερα διαπίστωσαν πληγές. Τότε δεν τις γνώριζαν. Αυτό λέγεται πολιτική συνέπεια. Αυτό λέγεται πολιτική υπευθυνότητα και αυτό λέγεται

πολιτική ανευθυνότητα όσων με συνέπεια υπηρέτησαν κάποιες αρχές. Ή θέλουν πράγματι να δουν σύγχρονους τους ανθρώπους και διαπιστώνουν σήμερα τα προβλήματα. Και τι σημαίνει δηλαδή; Ότι όποτε αποφασίσει η Εκκλησία, με την οποία δεν έχουμε καμιά διαφορά και δεν θα 'πρεπε να είχαμε, γιατί δεν αποκλείσαμε τον εκκλησιαστικό γάμο με κανένα τρόπο, και το γνωρίζετε καλύτερα από όλους, δώσαμε απλώς το δικαίωμα επιλογής σε όσους θέλουν. Ο Χριστός, κύριοι που θρησκεύετε φαίνεται περισσότερο από μας, είπε: «Ότις θέλει οπίσω μου ελθείν». Δεν είπε ότι όσοι δεν έρχονται να τους αποκαλείτε λύκους και πρόβατα και λυκοπρόβατα ή με οποιεσδήποτε άλλες ύβρεις. Έπρεπε να σκεφθούν πολλές φορές ποιοι είναι αυτοί που διασύρουν το όνομα της Εκκλησίας, ποιοι είναι αυτοί που έχουν εκδιώξει το εκκλησίασμα από τις εκκλησίες, ποιοι είναι αυτοί που συναγωνίζονται εμπόρους ολκής, ποιοι είναι αυτοί οι οποίοι ενεργούν κατ' αντίθεση προς τη Χριστιανική διδασκαλία και όχι να στρέφονται ενάντια στη Βουλή. Δεν είμαστε εμείς που εμπορευόμαστε μεταλλεία ή ξενοδοχεία ή δισκοθήκες χάριν της Εκκλησίας και της θρησκείας, είναι κάποιοι άλλοι. Και έπρεπε πολύ σοβαρά να σκεφθούν, όταν ύβριζαν τους αντιπροσώπους του λαού ή όταν κόπτονται ότι δήθεν ενδιαφέρονται για τα πρόβατα τα οποία πληρώνουν με επιταγές άνευ αντικρίσματος χάριν της Χριστιανικής θρησκείας.

Είναι στιγμές που πρέπει κάποιοι να σοβαρεύονται σ' αυτό τον τόπο, των ιεραρχών μη εξαιρουμένων ή μερικών εκ τούτων μη εξαιρουμένων. Και λυπούμαι γιατί μιλώ με τον τρόπο που μιλώ, αλλά είναι αδύνατο πλέον να ανεχθεί κανένας το βαθμό της υποκρισίας. Και όσοι αισθάνονται και σκέφτονται και πιστεύουν πραγματικά στη θρησκεία, θα πρέπει κάποτε να πουν τα σύκα-σύκα και τη σκάφη-σκάφη. Και αυτοί οι οποίοι υποτίθεται πως αντιπροσωπεύουν εδώ το Χριστό μετέτρεψαν, ναι, αν θέλετε, τον Οίκο του Θεού σε οίκον εμπορίου. Το λέω έτσι, γιατί έτσι είναι. Και όποιος το αμφισβητεί, ας το πει. Και η αντίδραση δεν είναι τυχαία, κύριοι, στην τροποποίηση του Συντάγματος. Μας το έκαμαν ξεκάθαρο ότι δεν είναι ο πολιτικός γάμος που τους ενοχλεί και οπωσδήποτε ούτε τα διαζύγια για τα οποία, όπως είπε ο κύριος Παναγιώτου, περίπου συμφώνησαν. Είναι η αντίδραση -και το είπε ο Αρχιεπίσκοπος και σε μια συνέντευξη στην εφημερίδα «Αγών»-γιατί αν η πρώτη τροποποίηση αφεθεί να περάσει απαρατήρητη, και αφορά τους γάμους για τους οποίους ολίγον ενδιαφερόμαστε, τότε η δεύτερη θα αφορά ίσως τη φορολογία της περιουσίας. Τη φορολογία των επιχειρήσεων. Και είναι εκεί που ήταν η ανησυχία. Και είναι λυπηρό, αλλά θα πρέπει να λέγεται η αλήθεια, γιατί αυτή είναι, κύριοι, την ομολογούν οι ίδιοι.

Και συνεπώς δεν είναι δυνατό να έρχονται εδώ κάποιοι και να λεν «ξέρετε είναι και αντισυνταγματικό το θέμα». Και γιατί είναι αντισυνταγματικό, διερωτάται κανένας. Απλούστατα, γιατί λείπουν οι Τουρκοκύπριοι να ψηφίσουν περί της πίστεως μας. Ή αμφισβητείται το δικαίωμα στους Ελληνοκύπριους Ορθοδόξους να αποφαίνονται περί της θρησκείας, έτσι λέει η Εκκλησία. Λέει ότι.....

Κύριε Δημητριάδη, αν έχετε την καλωσύνη και είστε πιο προσεκτικός ίσως θα είστε πιο υπεύθυνος και στην ομάδα σας, όταν παίρνει αποφάσεις.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Περίμενα να ακούσω κάτι παραπάνω γι' αυτό.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είπαν θα σας αφορίσουν.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν ανησυχώ για τον αφορισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίστε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα κάνετε υπομονή και θα συνεχίσουμε.

Είναι θέματα πίστεως ο γάμος, λέει. Έτσι ήταν το πρώτο επιχείρημα. Τώρα, αν είναι ή όχι θα το πουν άλλοι. Υπάρχουν και κάποιες διατάξεις στη συνέχεια που θα σας διαβάσω από κάποιους Αποστόλους. Εκείνοι ήξεραν καλύτερα από μας σίγουρα, γιατί ήταν οι διδάσκαλοι του Χριστιανισμού. Δεν αναγνωρίζουν, έλεγα, σε μας το δικαίωμα να αποφαινόμαστε που είμαστε Έλληνες Ορθόδοξοι Χριστιανοί, αλλά, λέει, αν ήταν όλοι οι Βουλευτές, και οι Τουρκοκύπριοι, και εγινόταν η τροποποίηση, ε! τότε μάλιστα, γιατί θα είχαμε τους Μουσουλμάνους να αποφαίνονται επί ορθοδόξων θεμάτων της πίστεως. Και αυτό είναι επιτρεπτό, είναι και συνταγματικό και θα εγίνετο και αποδεκτό. Αυτό είναι το επιχείρημα. Υπάρχει πολλή λογική και βάση. Υπάρχει και νομική σημασία και παρερμηνεύουμε το γεγονός ότι αφορά μόνο την Ελληνοκυπριακή κοινότητα και προσπαθούμε να ερμηνεύσουμε την αναφορά 1/86. Εκείνη αφορούσε τις βουλευτικές εκλογές και αναφέρεται και στους Τουρκοκύπριους, κύριε Παναγιώτου. Και είστε νομικός και έπρεπε να προσέξετε το λεκτικό της Απόφασης εκείνης. Αλλά δε θα ασχοληθώ με τα συνταγματικά: θα σας απαντήσουν άλλοι, γιατί δεν είναι αυτή η πρόθεσή μου.

Δόθηκε, λέει ο κύριος Παναγιώτου, και η ευκαιρία συνδιαλλαγής. Βέβαια, οι διαλλακτικοί! Για πρώτη φορά υποστηρίζουν το διάλογο. Το ΔΗ.ΚΟ! Κατά κανόνα τους αποκαλούμε απορριπτικούς. Τώρα υποστηρίζουν το διάλογο. Εγεννήσατε εσείς το θέμα, αυτοί οι μεσολαβητές.

Θα σας διαβάσω, κύριε Παναγιώτου, μια επιστολή πολύ συντηρητική, που απέστειλα στις 3 Ιουλίου στον Αρχιεπίσκοπο, μερικά τουλάχιστον σημεία, για να δείτε τη διάθεση της Εκκλησίας. Με αυτή εισηγούμουν να αναλάβω κάποια πρωτοβουλία και σας δίδω και την απάντηση που πήρα στη συνέχεια. Την απάντηση δεν την πήρα φυσικά από τον Αρχιεπίσκοπο, την πήρα από κάποιους Επιτρόπους καθ' υπόδειξη άλλων.

«Εφαρμοστέο Δίκαιο» Δε θα σας απασχολήσω με τα υπόλοιπα στα οποία αναφερόμουν, απλώς στο Εφαρμοστέο Δίαιο.

«Επειδή αντιλαμβάνομαι τους φόβους και τις ανησυχίες Σας, χωρίς, οφείλω να πω, και να τους συμμερίζομαι, πως αν το Δίκαιο που αφορά τη λύση του γάμου διαμορφώνεται από τους κατά καιρούς Βουλευτές και όχι την Εκκλησία, πιθανόν να οδηγήσει στην εύκολη διάλυση οικογενειών, εισηγούμαι τα ακόλουθα:-» Αυτά έλεγε ο Αρχιεπίσκοπος: ήταν τα επιχειρήματά του. Και έλεγα, παρά το γεγονός ότι δεν τα ασπάζομαι εντούτοις να σας εισηγηθώ κάτι που ίσως βοηθήσει.

«(α) Διαγραφεί η Διάταξη ...» Ακούστε τώρα πόσο συντηρητικός είμαι, αντίθετος με τις αρχές και τις δικές σας, φαντάζομαι, των γυναικείων οργανώσεων του κόμματός σας, του κόμματός μου και των άλλων κομμάτων.

«(α) Διαγραφεί η Διάταξη που προστέθηκε με την τροποποίηση του Άρθρου 111 με βάση την οποία η Βουλή μπορεί, αφού ακούσει τις απόψεις της Ελληνικής Ορθοδόξου Εκκλησίας της Κύπρου να τροποποιεί τους λόγους διαζυγίου.

(β) Παραμείνει αυτούσια η Διάταξη σύμφωνα με την οποία:

«Το διαζύγιον χωρεί μόνον -

Δια τους εις τον Καταστατικόν Χάρτην της Αγιωτάτης Εκκλησίας της Κύπρου λόγους ως ούτοι ισχύουν κατά την ημερομηνίαν ψηφίσεως υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων του περί της Πρώτης Τροποιήσεως του Συντάγματος Νόμου του 1989, εφ' όσον ούτοι δεν αντίκεινται προς το Σύνταγμα.

Στο σημείο τούτο αισθάνομαι την ανάγκη να επαναλάβω όσα και διά ζώσης Σας ανέπτυξα, πως δηλαδή επιβάλλεται η τροποποίηση του Άρθρου 225 του Καταστατικού Χάρτη με το ακόλουθο Άρθρο:» Παρέθετα το Άρθρο που προβλέπει ο Αστικός Κώδικας του 1946.

Για να καταλάβετε, διερωτούμαι αν θα πρέπει να διαβάσω πιο κάτω. Του πρόσφερα και προσχήματα για να αποφύγουμε τη διαμάχη. Η απάντηση ποια ήταν, κύριε Παναγιώτου, σ'αυτό το διάλογο;

Στις 5 Ιουλίου, προτού προλάβει η επιστολή μου να πάει ή όταν ήταν στα χέρια τους πήρα το ακόλουθο ψήφισμα. Εν τω μεταξύ έχετε υπόψη σας ότι προτού στείλω την επιστολή είχα δει τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Λεμεσού, του ανέπτυξα τις θέσεις και αποκόμισα την εντύπωση ότι όντως βρισκόμαστε σε κάποιο στάδιο που θα μπορούσε να συνδιαλλαγούμε. Λέω, ήταν μια πρωτοβουλία η οποία αποσκοπούσε σ' αυτό το οποίο είπατε εσείς και μάλιστα ήταν εντελώς συντηρητική. Ανέτρεπα τα πάντα. Απάντηση:

«ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Εμείς όλοι οι κληρικοί της Ιεράς Μητρόπολης Λεμεσού και όλοι οι εκλελεγμένοι από το λαό Εκκλησιαστικοί Επίτροποι της Ιεράς Μητρόπολης Λεμεσού, σε κληρικολαϊκή σύσκεψή μας στο Μητροπολιτικό Ναό Παντανάσσης Καθολικής, την 5η Ιουλίου 1989 και ώρα 5η μεταμεσημβρινή αποφασίσαμε ομόφωνα να καταδικάσουμε την τροποποίηση του Άρθρου 111 του Συντάγματος με την οποία εισάγεται ο πολιτικός γάμος και για τα μέλη της Εκκλησίας και παίρνει η Βουλή το δικαίωμα της νομοθετήσεως πάνω σε θέματα πίστεως, όπως είναι οι λόγοι και ο τρόπος εκδόσεως διαζυγίου σε θρησκευτικό γάμο.

Καλούμε τους Βουλευτές που περιφρονώντας τη Χριστιανική μας θρησκεία και παράδοση ...» - εμείς περιφρονήσαμε τη Χριστιανική μας θρησκεία - «... ψήφισαν την εν λόγω τροποποίηση, να επανορθώσουν το λάθος τους, άλλως αποσύρουμε την ψήφο μας από αυτούς και τους καλούμε να παραιτηθούν του βουλευτικού τους αξιώματος, γιατί έπαυσαν να μας εκπροσωπούν». Ωσάν να είμαστε Βουλευτές Εκκλησιαστικών Επιτρόπων.

Εν πάση περιπτώσει, αυτή ήταν η απάντηση στο διάλογο, κύριε Παναγιώτου. Και γνωρίζετε πολύ καλά και το τονίσατε ότι και η πρόταση/αντιπρόταση που ήλθε σε σας ήταν να χωρίσουμε το πολιτικό από το εκκλησιαστικό. Θαυμάσια! Τότε ποια είναι η διαφορά του παρόντος καθεστώτος; Από το παρόν καθεστώς ποια θα ήταν η διαφορά πλην της αναγνώρισης του πολιτικού γάμου; Γιατί το

«θρησκευτικό» εννοούσαν να δικάζουν με τα υπάρχοντα Εκκλησιαστικά Δικαστήρια. Εκτός και αν δεν το εννοούσατε ότι ήθελε εκσυγχρονισμό το Οικογενειακό μας Δίκαιο, εκτός κι αν δεν εννοούσατε όσα λέγατε στο υπόμνημα ότι πρέπει οι λόγοι να ψηφίζονται από τη Βουλή και να εκδικάζονται οι υποθέσεις του διαζυγίου από την Πολιτεία.

Είναι ανάγκη ίσως να λεχθεί και κάτι ακόμα για τη διαστρέβλωση από μέρους της Εκκλησίας. Προβάλλεται το επιχείρημα, και προβλήθηκε όταν εσυζητείτο η τροποποίηση του Συντάγματος ότι «προσέξετε γιατί με τον πολιτικό γάμο εκείνο το οποίο προσπαθείτε να εισάξετε είναι να αλλοιώσετε την εθνική μας ταυτότητα. διατρέχουμε κίνδυνο». Και προσποιούνται κάποιοι, ακόμα και από του βήματος της Βουλής, και ίσως κάποιοι από τους συναδέλφους να βγουν να μας το πουν -σας προλαμβάνω κύριοι, για να αποφύγετε τον σκόπελο- ότι ο πολιτικός γάμος ισχύει στην Κύπρο με βάση το Κεφάλαιο 279 και φέρει ημερομηνία 23 Ιουνίου του 1923. Επίσης έχει κατοχυρωθεί από το 'Αρθρο 22 του Συντάγματος το οποίο, όπως ξέρετε όλοι, έχει υπογραφεί από τον Εθνάρχη Μακάριο και Προκαθήμενο της Ορθοδόξου Ελληνικής, Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Κύπρου, αναγνωρίζοντας το δικαίωμα σύναψης πολιτικού γάμου σε οποιοδήποτε Ελληνοκύπριο με ετερόδοξο, αλλόθρησκο, Μουσουλμάνο οποιασδήποτε άλλης φυλής. Το μόνο που δεν επέτρεπε το Σύνταγμα και ο παλαιότερος Νόμος ήταν η σύναψη πολιτικού γάμου μεταξύ Ελλήνων Ορθοδόξων, μεταξύ Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων με Τουρκοκυπρίους. Κατά τα λοιπά η εθνική μας ταυτότητα για τόσα χρόνια δεν αλλοιώθηκε, παρά το γεγονός ότι ο κίνδυνος προέρχεται εξ Ανατολών ή εξ Δυσμών κτλ. Παρά το γεγονός ότι η Εκκλησία η ίδια υποχρεώνει όσους νυμφεύονται Μουσουλμάνους ή Μουσουλμάνες ή αλλόθρησκους ή ετερόδοξους να συνάπτουν πρώτα πολιτικό γάμο και στη συνέχεια τον θρησκευτικό. Είναι επιταγή της Εκκλησίας, το ζητούν, το αξιούν. Και επιχειρηματολογούν ότι αυτός ο λάος που δεν αλλοιώθηκε η εθνική του ταυτότητα για χιλιάδες χρόνια που ήταν σκλάβος, για δεκαετίες που γνώριζαν ότι υπήρχε ο πολιτικός γάμος, θα αλλοιωθεί τώρα, όταν παντρεύεται 'Ελληνας με 'Ελληνα με πολιτικό γάμο. Δηλαδή, αν έχει το δικαίωμα επιλογής, αυτό είναι το έγκλημα! Θα αλλοιωθεί η εθνική μας ταυτότητα. Δεν αλλοιώνεται, αν πάρουμε Ιρακινή, δεν αλλοιώνεται αν πάρουμε Αιγύπτιο, δεν αλλοιώνεται αν πάρουμε Σουηδέζα, Δανή ή Εγγλέζο ή τα αντίθετα και όλα αυτά τα οποία συμβαίνουν σήμερα. θα αλλοιωθεί η ταυτότητα, μας λεν, αν κάποιοι δεν πιστεύουν στο Χριστιανισμό και θα παντρεύονται μεταξύ τους με πολιτικό γάμο.

Μέχρι σήμερα δεν ακούσαμε από κανένα Αρχιερέα να καθαιρέσει τους Δημάρχους που έχουν συνάψει εκατοντάδες ή χιλιάδες γάμους. Δεν ακούσαμε να ανησυχούν ότι οι Δήμαρχοι διαπράττουν ιεροσυλία. Διαπράττει η Βουλή όμως ιεροσυλία, γιατί είπε ναι, όποιος θέλει -αφού ανεχόμαστε και με βάση το Σύνταγμα αναγνωρίζουμε την ανεξιθρησκεία- του επιτρέπουμε να πιστεύει και αν θέλει να είναι Μαρωνίτης, Λατίνος, αιρετικός, ότι θέλει, αλλόθρησκος -και είναι κατοχυρωμένος από το Σύνταγμα-αν του δώσουμε και την ελευθερία να επιλέγει πέραν της θρησκείας και το είδος του γάμου, είμαστε προβατόσχημοι λύκοι κτλ. Και θα μας αφορίσουν μάλιστα!

Αυτά, αν είναι σοβαρά πράγματα και αν είναι η πραγματική αιτία της διαφοράς. Και αντί που έπρεπε όλοι, όλοι σ' αυτό το Σώμα -ιδιαίτερα εκείνοι που δημιούργησαν το θέμα-να σταθούμε και να πούμε ότι αυτή η Βουλή νομοθετεί

με βάση κάποιες αντιλήψεις , με βάση κάποιες πεποιθήσεις πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα ... Τι σημαίνει «αν διανυκτερεύσει η σύζυγος εκτός του συζυγικού οίκου είναι λόγος διαζυγίου για τον άνδρα και αν ο σύζυγος διανυκτερεύει μόνιμα δεν είναι λόγος διαζυγίου για τη γυναίκα». Αυτή είναι η πίστη σας στην ισότητα; Αυτός είναι λόγος, ώστε να μην αισθανθούμε την ανάγκη ότι χρειάζεται εκσυγχρονισμό το Οικογενειακό μας Δίκαιο; Είστε ικανοποιημένοι με όσα ισχύουν όσον αφορά τη σχέση διατροφής; Δέχεστε ότι κάποιος πλούσιος μπορεί να παντρευτεί κάποια άπορη, να την σταματήσει και από τη δουλειά της, αυτή να ζει θαυμάσια, αργότερα όμως να την εγκαταλείπει, να εκδίδεται το διαζύγιο και δικαίωμα διατροφής η άπορη κόρη να μην έχει! Η άπορος κορασίς, για να το ωραιοποιήσουμε. Όλα τούτα δεν σας ανησυχούν; Εκείνο που σας ανησυχεί είναι γιατί λείπουν οι Τούρκοι να τροποποιήσουμε μαζί, καλέ, το Σύνταγμα; Για το όνομα του Θεού!

Κύριοι συνάδελφοι, διερωτούμαι αν θα πρέπει να αναφερθώ σε αγιογραφικά δεδομένα και ιστορικά δεδομένα τα οποία θα βοηθήσουν να καταλάβετε πόσο άδικο έχουν όσοι προσποιούνται ότι δήθεν είμαστε αντίθρησκοι εμείς, εναντίον της πίστης μας, κτλ. Πρώτα-πρώτα πρέπει να κάνουμε ξεκάθαρο ότι είμαστε, είτε το θέλουν κάποιοι είτε όχι, ένα κόμμα το οποίο πιστεύει σε ένα τρίπτυχο, μεταξύ του οποίου περιλαμβάνεται και αυτή αύτη η θρησκεία μας. Και είναι συστατικό της ιδεολογίας μας, είτε το θέλουν οι αρχιερείς είτε δεν το δέχονται οι πολιτικοί μας αντίπαλοι, αυτό είναι ένα από τα συστατικά της ιδεολογίας μας. Συνεπώς δεν έχουμε λόγο να είμαστε αντίθετοι με τη θρησκεία μας ούτε και με την Εκκλησία θέλουμε να έχουμε διαφορές. Θέλουμε και επιδιώκουμε αρμονικές τις σχέσεις με όλους. Αλλά επιτέλους πρέπει να υπάρξει η κατανόηση ότι δεν μπορούν κάποιοι να παρερμηνεύουν κατά το δοκούν τους Εκκλησιαστικούς Κανόνες.

Και έρχομαι σε κάποια δεδομένα για να αντιληφθείτε, από εκκλησιαστικές πηγές πλέον, πόσο δίκαιο ή άδικο έχουν όσοι παρερμηνεύουν τους Εκκλησιαστικούς Κανόνες. Όταν είχε συσταθεί η Εκκλησία, για μεν τους Εβραίους υπήρχε ο εβραϊκός γάμος για δε τους Ρωμαίους ή τους άλλους τους Εθνικούς, όπως λέγονταν, ο ρωμαϊκός. Αλλά ούτε ο εβραϊκός ούτε ο ρωμαϊκός γάμος είχαν καμιά ιερότητα νομική, ούτε τελούνταν με ιερολογία. Γνωρίζουμε ακόμα ότι στους Εβραίους υπήρχε και η πολυγαμία, εντούτοις ο Χριστός ουδέποτε κατεφέρθη εναντίον του εβραϊκού γάμου ή τον θεώρησε άκυρο, για να διατάξει κάτι το νεότερο, αλλά τουναντίον θεωρώντας τον νόμιμο παρήγγελλε στους μαθητές και ακροατές του ότι δεν πρέπει να διώχνουν τις γυναίκες τους με ψύλλου πήδημα, αλλά έδωσε μόνο ένα λόγο διαζυγίου, τη μοιχεία. Αυτός ο τρόπος διαζυγίου, η αποπομπή της συζύγου με πιστοποιητικό διαζεύξεως, βιβλίο αποστασίου, όπως το ονομάζε η Αγία Γραφή, αναφέρεται στο ΚΔ 1-2, ενός των εκκλησιαστικών συγγραμμάτων.

Όταν ο Απόστολος Παύλος έγραφε στους Εβραίους, κύριοι συνάδελφοι, ότι ο γάμος είναι τίμιος κατά πάντα, εννοούσε τον εν χρήσει εβραϊκό γάμο. Και όταν στην προς Εφεσίους επιστολή του καλεί διά της υπερόχου εκείνης περικοπής τους άνδρας να αγαπούν τας γυναίκας των σαν τον εαυτό τους', είχε υπόψη του το ρωμαϊκό γάμο ο οποίος δεν ιερολογείτο. Ο ρωμαϊκός γάμος αποτελούσε δικαιοπραξία του Αστικού Δικαίου, όπως έχει λεχθεί, και έτσι ήταν μέχρι το 893, οπότε ο αυτοκράτορας Λέων ΣΤ' ο Σοφός δια «νεαράς» του καταργεί το λεγόμενο ρωμαϊκό γάμο, θεσπίζοντας ότι η ιερολογία ή η ιερολογία από την Εκκλησία ήταν αρκετή προς αναγνώριση της συζυγίας του ζεύγους. Δηλαδή, για

πρώτη φορά εισάγεται η ιερολογία του γάμου ως στοιχείου εγκυρότητας του γάμου το 893 διά της «νεαράς» του Λέοντος του Σοφού. Η ιερολογία υπήρχε ανέκαθεν, αλλά δεν ήταν στοιχείο συστατικό. Το στοιχείο το συστατικό του γάμου ήταν η άδεια του Επισκόπου.

Και διερωτάται κάποιος κληρικός που με βοήθησε: Ήταν αυτή η γραφειοκρατία ισχυρότερη της ιερολογίας και συνεπώς ήταν κατά πάντα χριστιανικός ο γάμος μέχρι που το 893 εισήχθη η ιερολογία; Και οφείλω να σας πω ότι το 893 απλώς εισήχθη η ιερολογία. Ως υποχρέωση εγκυρότητας του γάμου είναι το 13ο αιώνα που εισήχθη. Και συνεπώς δεν αντιλαμβάνονται σωστά όσοι νομίζουν ότι εμείς ιεροσυλούμε γιατί -γιατί δεν είπαμε όχι, δεν υποστηρίξαμε την κατάργηση του γάμου, δεν είπαμε τίποτα εναντίον του εκκλησιαστικού γάμου-είπαμε απλώς ότι αν κάποιος δεν πιστεύει στον Χριστιανισμό και θέλει να συνάψει πολιτικό γάμο, δικαίωμά του. Και κάμνει αναφορές στις αποφάσεις της η Ιερά Σύνοδος ότι δεν αναγνωρίζουν ή δε δέχονται παρά τον εκκλησιαστικό και αρνούνται τον πολιτικό γάμο, ως να υποχρεώναμε εμείς τον κόσμο να συνάψει πολιτικό γάμο.

Και για να τελειώνω με τα θρησκευτικά και τις διάφορες παραπομπές, εν πάση περιπτώσει, μεταξύ των μυστηρίων ο γάμος αναφέρεται μόλις στο τέλος του 13ου αιώνα. Και δεν είναι αλήθεια ότι το γάμο τον καθιέρωσαν ως μυστήριο με τη σημερινή του έννοια ο Χριστός και ο Απόστολοι. Μάλιστα η αναφορά ότι «... το μυστήριον τούτο μέγα εστί ...» κτλ., δεν αναφέρεται καν στο γάμο ως μυστήριο, αλλά στο Χριστό και στη σύζευξή του με την Εκκλησία. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, δεν είμαι σίγουρα εκκλησιαστικός πατέρας, απλώς αναφέρομαι σε κάποιες εκκλησιαστικές πηγές, για να αποδείξω ότι καμιά πρόθεση δεν είχαμε να ερμηνεύουμε το Ευαγγέλιο κατ' αυθαίρετο τρόπο ως άλλοι πράττουν, οι οποίοι είχαν καθήκον να το διαφυλάττουν ή όπως άλλοι όφειλαν να προσέξουν να μη δημιουργούν τα όσα κακά έχουμε σήμερα είτε στην Εκκλησία είτε στην Πολιτεία.

Τελειώνοντας, λέω καλά κάμνουν και οι συνάδελφοι, οι οποίοι έχουν την εντύπωση ότι θα προσκομίσουν πολιτικά οφέλη με τον τρόπο που συμπεριφέρονται δημαγωγώντας, να αναθεωρήσουν τη θέση τους και όλοι μαζί να δώσουμε το μήνυμα προς την Εκκλησία και ότι τη σεβόμαστε αλλά και ότι αξιούμε από αυτή σεβασμό. Και ότι είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε σε εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου, χωρίς ποτέ τούτο να είναι καθ' οιονδήποτε τρόπο σε αντίθεση προς τη Χριστιανική μας πίστη ή τις παραδόσεις αυτού του λαού. Κανένας δεν διανοείται ούτε την παράδοση ούτε τη θρησκεία να υποσκάψει. Πολύ περισσότερο κανένας δεν επιδιώκει τη διχόνοια κάτω από τις σημερινές συνθήκες. Αλλά και κανένας δε θα δεχθεί, προς γνώση όσων το επιδιώκουν, να ερμηνεύουν τα της θρησκείας μας όχι μόνο η Ιερά Σύνοδος, αλλά και οι Τουρκοκύπριοι Βουλευτές!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Αν θέλετε να προηγηθεί ο κ. Κληρίδης που είναι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, μπορεί να προηγηθεί.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Δε ζήτησα το λόγο για να ανασκευάσω την ομιλία του έντιμου Βουλευτή κ. Παναγιώτου, γιατί πραγματικά διασκέδασα την ανασκευή που έκαμε ο έντιμος

Βουλευτής κ. Αναστασιάδης. Ούτε και ανήλθα στο βήμα για να πω: «Ουαί υμίν Γραμματείς και Φαρισαίοι υποκριταί» σε εκείνους οι οποίοι άλλαξαν τη θέση τους.

Και ασφαλώς δεν ανήλθα ακόμα στο βήμα φοβηθείς τις απειλές, είτε αυτές είναι της Ιεράς Συνόδου είτε του προκαθημένου της, ότι δε θα μας θάψει. Γιατί δε ζητώ από αυτόν να πει: « ..... ή υπό στόματος Αρχιερέως βαρυτάτω αφορισμώ περιέπεσε και αμελείας και ραθυμίας χρησάμενος ουκ έστι συγχωρήσεως δι΄εμού του αμαρτωλού δούλου σου».

Δε ζητώ συγχώρηση ούτε και επιθυμώ ο προκαθήμενος της Εκκλησίας να απευθύνει δέηση όπως ο Θεός τάξει την ψυχή μου «εν σκηναίς δικαίων ούτε και εν τόπω χλοερώ, εν τόπω αναψύξεως ένθα απέδρα πάσα οδύνη, λύπη και στεναγμός». Ούτε θέλω να προφέρει «παν αμάρτημα το υπ΄αυτού πραχθέν εν λόγω ή έργω η διανοία, ως αγαθός και φιλάνθρωπος Θεός συγχώρησον, ότι ουκ έστιν άνθρωπος ος ζήσεται και ουχ αμαρτήσει. Η δικαιοσύνη Σου δικαιοσύνη εις τον αιώνα και ο λόγος Σου αλήθεια».

Γιατί λοιπόν ανήλθα στο βήμα;

Ανήλθα στο βήμα, διότι δεν ανέχομαι, και θέλω να τονίσω τη λέξη 'ανέχομαι', τη δικτατορία, την πνευματική και ψυχική δικτατορία οποιουδήποτε, συμπεριλαμβανομένης και της δικτατορίας της Ιεράς Συνόδου. Και για μένα αποτελεί δικτατορία το να λες ότι ένας άνθρωπος δε δικαιούται να συνάψει πολιτικό γάμο. Το να ισχυρίζεσαι ότι ένας Βουλευτής ο οποίος ψηφίζει το δικαίωμα να συνάπτει κάποιος πολιτικό γάμο είναι λύκος ο οποίος βιβρώσκει το ιερό ποίμνιο.

Βρισκόμαστε, κύριοι, στον εικοστό αιώνα. Και όλα τα χριστιανικά κράτη της Ευρώπης έχουν υιοθετήσει το δικαίωμα του πολιτικού γάμου.

Στην Ελλάδα, την οποία εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού και άλλοι καλούμε 'μητέρα πατρίδα', και για την οποία πολλοί οπαδοί μας έχυσαν το αίμα τους για την εθνική αποκατάσταση, ισχύει ο πολιτικός γάμος. Στη μητέρα πατρίδα ισχύει το διαζύγιο το οποίο εκδίδουν τα ελληνικά δικαστήρια. Και προσποιείται η Ιερά Σύνοδος, η οποία και αυτή πρόσφερε στον απελευθερωτικό και ενωτικό αγώνα, ότι αν η Κύπρος ενωνόταν με την Ελλάδα θα είχαμε χωριστό δίκαιο στην Κύπρο, διότι όλοι οι 'Έλληνες, 13 εκατομμύρια αδελφοί 'Έλληνες, έχουν καθιερώσει και τον πολιτικό γάμο αλλά και το διαζύγιο από τα δικαστήρια.

Εμείς ως κόμμα, ως χριστιανοί, θα συνιστούμε στους οπαδούς μας και σε όλο το λαό να συνεχίσει να τελεί θρησκευτικούς γάμους, αλλά δε θα ανεχθούμε να στερήσουμε από αυτό το λαό, που μας έδωσε τη ψήφο του για να είμαστε σ΄αυτή τη Βουλή, το δικαίωμα του πολιτικού γάμου, αν ένας θέλει, διότι δεν πιστεύει στο θρησκευτικό γάμου ή διότι ο ένας από τους δυο ανήκει σε διαφορετική θρησκεία, κάτι που ήδη επιτρέπεται, ή διότι και οι δυο δε θέλουν να συνάψουν θρησκευτικό γάμο για οποιοδήποτε λόγο, ενώ έχουμε προσυπογράψει τη Σύμβαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Ευρώπης η οποία παρέχει αυτό το δικαίωμα, όταν μάλιστα εμείς ζητούμε να μπούμε στην Ευρώπη και στην Κοινή Αγορά.

'Ερχομαι τώρα, εν συντομία, στα λεγόμενα συνταγματικά.

Νομίζω ότι ταλαιπωρήθηκε αυτή η Βουλή επί ενάμιση ώρα από ευπαίδευτο συνάδελφο, για να ερμηνεύσει τις αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου. Δε θα σας απασχολήσω με τη δική μου ερμηνεία.

Αν η Ιερά Σύνοδος πίστευε ή οποιοσδήποτε άλλος ενδιαφερόμενος πιστεύει ότι η πράξη την οποία κάνουμε είναι αντισυνταγματική, δεν είναι εδώ σ'αυτή τη Βουλή που θα συζητηθεί το θέμα. Υπάρχει το αρμόδιο δικαστήριο και ας απευθυνθούν, μετά που θα ψηφιστεί ο Νόμος, για τη δήθεν αντισυνταγματικότητα του Νόμου.

Αλλά θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι αυτή η Βουλή έκαμε και άλλες συνταγματικές τροποποιήσεις και δεν είναι το μόνο θέμα που κάναμε απόντων των Τουρκοκυπρίων. Και αν η Ιερά Σύνοδος θέλει να υποστηρίξει ότι η πράξη που κάναμε, επειδή απουσιάζουν οι Τούρκοι συνάδελφοι, είναι αντισυνταγματική, τότε ας ακολουθήσει αυτή τη θέση ενώπιον και του Ανωτάτου Δικαστηρίου και ενώπιον του λαού.

Κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ σ'αυτό τον τόπο, σήμερα δίδεται μια μάχη. 'Οχι απλώς αν θα επιτραπεί ο πολιτικός γάμος, όχι απλώς αν το δικαίωμα, η δικαιοδοσία για τα διαζύγια θα δοθεί σε πολιτικά δικαστήρια, αλλά γιατί εδώ τα θέματα πάνω στα οποία σήμερα αντιμαχόμαστε αφορούν αυτή ταύτη τη δημοκρατική υφή του τόπου.

Δεν μπορεί η Ιερά Σύνοδος να σταθεί εμπόδιο καλυπτόμενη δήθεν κάτω από θρησκευτικούς κανόνες ενάντια στην εξέλιξη, ενάντια στη δημοκρατική πορεία, ενάντια στο ότι ο Κυπριακός λαός ο οποίος εκπροσωπείται από την πλειοψηφία των κομμάτων σ'αυτή τη Βουλή, θέλει να δει ότι θα υπάρχει σ'αυτό τον τόπο, όπως σε όλες τις χριστιανικές χώρες της Ευρώπης, και το δικαίωμα του πολιτικού γάμου και θέλει να δει πλέον ότι τακτοποιείται και το θέμα των διαζυγίων.

Η παρωδία η οποία για χρόνια συνεχίζεται, η παρωδία των εκκλησιαστικών δικαστηρίων, πρέπει να τερματισθεί δια παντός. Και αν επιθυμεί η Ιερά Σύνοδος να ακούσει, θα ακούσει και μαρτυρίες ότι διαζύγια εκδόθηκαν σε πλούσιους κατόπιν που έκαμαν ουσιαστικές εισφορές στο ταμείο της Εκκλησίας. Αν έτσι διαλύονται τα μυστήρια, αν η Εκκλησία επιμένει ότι είναι θρησκευτικό το μυστήριο, τότε πρέπει να εξηγήσει στον κόσμο πώς διαλύεται το μυστήριο, όταν ο πλούσιος καταθέτει ένα ουσιαστικό ποσό στο ταμείο της Εκκλησίας. Αυτό είναι το μυστήριο, το πραγματικό μυστήριο.

Κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ σ'αυτό το χώρο, απόψε, αυτή η Βουλή πρέπει να πάρει την απόφαση ότι εμείς είμαστε το Νομοθετικό Σώμα και δεν εγκαταλείπουμε το δικαίωμά μας να νομοθετούμε επί ουσιαστικών θεμάτων, τα κυριότερα των οποίων είναι και το δίκαιο του γάμου και το δίκαιο του διαζυγίου και το δίκαιο της διατροφής. Αυτά τα δικαιώματα μπορεί να πει κανείς ότι τα στερήθηκε αυτή η Βουλή, διότι στην πραγματικότητα ήταν και δικαίωμα των κοινοτικών συνελεύσεων. Αν σήμερα καταργήθηκαν οι κοινοτικές συνελεύσεις, αυτά τα δικαιώματα έχουν μεταβιβασθεί σ'αυτό το Σώμα και αυτό το Σώμα θα ήταν λάθος, θα διέπραττε σφάλμα, ολιγωρία, αν δεν έκαμνε το καθήκον του.

Ιεράρχης, σε μια άτυπη συνάντηση που είχα την περασμένη Κυριακή, με πληροφόρησε ότι υπάρχουν άνθρωποι μέσα στο Δημοκρατικό Συναγερμό που διαφωνούν με τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Απάντησα: «Είναι δυνατό, γιατί είμαστε ένα δημοκρατικό κόμμα, στο οποίο υπάρχουν διάφορες απόψεις, αλλά ως δημοκρατικό κόμμα σεβόμαστε τις απόψεις της πλειοψηφίας εντός του κόμματος». Και προχώρησε να μου πει: «Μα θα

έχετε, κύριε Κληρίδη, πολιτικό κόστος». Και απάντησα: «Μπορεί να έχουμε πολιτικό κόστος, αλλά αν δεν κάναμε το καθήκον μας φοβούμενοι το πολιτικό κόστος, θα είμαστε ανάξιοι να εκπροσωπούμε τον κυπριακό λαό».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Ναι, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Κληρίδης μίλησε αμέσως μετά τον κ. Αναστασιάδη ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, ή απλώς ζήτησε το λόγο. Θα ήθελα, αν είναι γι΄αυτό το λόγο, να χρησιμοποιήσω κι εγώ το ίδιο δικαίωμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν ζητήσετε να το χρησιμοποιήσετε, είμαι υποχρεωμένος να σας το δώσω, διότι δυνάμει του Κανονισμού οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι προηγούνται ως πρωτολογούντες των άλλων Βουλευτών.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν θα έπαιρνα το λόγο, αλλά πολύ φοβούμαι ότι εδώ γίνεται μια προσπάθεια παρέλκυσης του θέματος. Ήθελα να ρωτήσω τους έντιμους κυρίους συναδέλφους, οι οποίοι σήμερα προχωρούν σε ωραίες ομιλίες για δημοκρατία, για το ρόλο της Βουλής, για το κύρος της Βουλής και για πολλά άλλα, με τα οποία συμφωνούμε απόλυτα, αν η Ιερά Σύνοδος και ο Αρχιεπίσκοπος δεχόντουσαν να προσέλθουν σε ένα δημοκρατικό διάλογο, όπως έγινε στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες, με τη Βουλή και τη λαϊκή εξουσία για το θέμα της μεταβίβασης κάποιων δικαιωμάτων που είχε η Εκκλησία για πάρα πολλά χρόνια ως εκ των χρόνων της τουρκοκρατίας και των μεγάλων κινδύνων που υπέστη ο λαός μας, αν δεχόταν - επαναλαμβάνω-η Εκκλησία να προσέλθει σε ένα δημοκρατικό διάλογο, θα προχωρούσαμε με τον τρόπο που προχωρούμε σήμερα, με τον πολύ γρήγορο τρόπο, να νομοθετήσουμε, χωρίς να προβούμε σ΄ αυτό το διάλογο; Πιστεύω ότι όχι. Επειδή όμως αψυχολόγητα η Ιερά Σύνοδος και ο Αρχιεπίσκοπος προχώρησαν σε επιθέσεις και αφορισμούς εναντίον της Βουλής ή των πλευρών εκείνων της Βουλής που υποστηρίζουν τον πολιτικό γάμο και τους διάφορους λόγους διαζυγίου μέσω των πολιτικών δικαστηρίων, επειδή, λέγω, προχώρησε η Εκκλησία να αντιμετωπίσει με αυτό τον τρόπο τη Βουλή, εμείς οφείλουμε, είναι σωστό να αντιμετωπίσουμε την εκκλησιαστική πλευρά με τον ίδιο τρόπο; Είναι σωστό σήμερα -κάτω από τις συνθήκες που περνά η Κύπρος- να μπούμε σε μια βεντέτα με την Εκκλησία, διότι ο προκαθήμενός της και η Ιερά Σύνοδος δε συμπεριφέρονται με τον ψυχολογημένο τρόπο που εμείς θα αναμέναμε; Πιστεύω ότι όχι. Διότι δεν πρέπει να συγχίζουμε τη στάση της Ιεράς Συνόδου σήμερα με το ρόλο της Εκκλησίας σ΄ αυτό τον τόπο όλα αυτά τα χρόνια. Της Εκκλησίας του «κρυφού σχολειού» της Εκκλησίας που επί 400 χρόνια, κατά τη διάρκεια της τουρκοκρατίας, κράτησε τη λαμπάδα του γένους και της φυλής.

Είναι γι΄ αυτό το λόγο που η δική μας πλευρά, παρόλο που έχει κάποιες προσωπικές απόψεις -και όλοι έχουμε κάποιες προσωπικές απόψεις- και δε διαφωνούμε με τον κ. Αναστασιάδη ότι πράγματι το 1979 το Δημοκρατικό Κόμμα μιλούσε για μεταρρυθμίσεις, για εκκλησιαστικές μεταρρυθμίσεις όσον αφορά το οικογενειακό δίκαιο, αλλά πάντοτε είχαμε υπόψη ένα εποικοδομητικό

διάλογο, γνωρίζοντας ότι ο ρους της ιστορίας, ο ρους του πολιτισμού, οδηγεί τα πράγματα προς μια κατάληξη, και δεν μπορούσε να ήταν διαφορετική. Όμως δε χρειαζόταν αυτή η σύγκρουση και δεν είναι σωστό -κι εδώ μιλούμε ότι παίρνουμε κάποιες αποφάσεις, παρ' όλο που υπάρχει κάποιο πολιτικό κόστος. Σίγουρα υπάρχει πολιτικό κόστος. Αλλά υπάρχει και πολιτικό κόστος να δημαγωγούμε παρουσιαζόμενοι ότι είμαστε σήμερα υπέρμαχοι της ευρωπαϊκής Κύπρου, ότι είμαστε υπέρμαχοι της δημοκρατίας, κι ότι οι σκοτεινές δυνάμεις της Εκκλησίας στέκονται αντιμέτωπες στο ρουν της προόδου. Νομίζω ότι παίξαμε κάποιο άσχημο παιγνίδι κι εμείς οι ίδιοι. Διότι αν κάποιος, επαναλαμβάνω, από πλευράς Εκκλησίας, ακολούθησε μια σκληρή γραμμή αψυχολόγητα, εμείς ως Βουλή της μαρτυρικής Κύπρου, που αγωνίζεται σήμερα να αποκαταστήσει τα ανθρώπινα δικαιώματά της και την ενότητά της, δεν έπρεπε να ακολουθήσουμε αυτή τη γραμμή, και πολύ φοβούμαι ότι αυτό σημαίνει να μπούμε σε βεντέττα -διότι αυτό συμβαίνει από πλευράς πλειοψηφίας- με την Ιερά Σύνοδο. Έπρεπε εμείς ακόμα να επιμέναμε σε έναν εποικοδομητικό διάλογο. Κι είναι ωραίο να εκστρατεύουμε προς την κατεύθυνση του να βάλουμε την Εκκλησία στη θέση της, του να κατακεραυνώσουμε τον άλφα ή τον βήτα. Όμως δεν πιστεύουμε ότι οι συνθήκες σήμερα στην Κύπρο επιτρέπουν μια τέτοια εκστρατεία και μια τέτοια διαμάχη μεταξύ Εκκλησίας και Πολιτείας.

Είναι γι' αυτό το λόγο που το Δημοκρατικό Κόμμα -όχι πως διαφωνεί με κάποιες αναγκαίες μεταρρυθμίσεις που έπρεπε να γίνουν σε κάποιο χρονικό διάστημα- όχι διότι διαφωνεί πως έπρεπε και η ίδια η Εκκλησία να εγκύψει και να αποφασίσει η ίδια να δώσει το καλό παράδειγμα αυτής της αναγκαίας μεταρρύθμισης, όμως φοβούμαστε πάρα πολύ ότι αυτή η σύγκρουση, αυτή η βεντέτα η οποία δημιουργείται, δεν θα έχει καλά αποτελέσματα γι' αυτό τον τόπο. Σίγουρα να περισώσουμε το κύρος της Βουλής. Εμείς οι ίδιοι συμφωνήσαμε με τον κ. Κληρίδη και με τις άλλες πλευρές ότι κακώς ο Αρχιεπίσκοπος χρησιμοποίησε αφορισμούς και ότι έπρεπε να δοθεί ένα μήνυμα ότι αυτό το Σώμα δεν είναι διατεθειμένο να δέχεται προσβολές και μείωση του κύρους του από οποιαδήποτε πλευρά. Πιστεύω όμως ότι έχουμε προχωρήσει κι εμείς προς την αντίθετη κατεύθυνση και πιστεύω ότι υπάρχει δόση δημαγωγίας. Μπορούσαμε να επιτύχουμε τα ίδια πράγματα με διάλογο και μπορούσαμε να επιτύχουμε τα ίδια πράγματα, χωρίς να επικαλούμεθα όλα αυτά τα ωραία δημοκρατικά ιδεώδη, τα οποία επικαλούμεθα καθημερινά εδώ. Υπάρχουν πολλές άλλες ευκαιρίες να επικαλούμεθα αυτά τα ιδεώδη. Όπως επίσης όλο αυτό το μένος μπορούσαμε να το χρησιμοποιήσουμε και για κάποια πιο αξιοπρεπή και δυναμική στάση στο εθνικό θέμα.

Όσον αφορά επιθέσεις εναντίον του Δημοκρατικού Κόμματος, βλέπουμε ότι οι συνάδελφοι έκριναν ότι ήταν καλή ευκαιρία να προσπαθήσουν να πλήξουν το Δημοκρατικό Κόμμα, επειδή αυτό υποστήριζε και υποστηρίζει πως υπάρχουν ακόμα περιθώρια διαλόγου με την Εκκλησία και φοβούμαστε ότι μια διαμάχη Εκκλησίας -Πολιτείας δεν θα έχει καλά αποτελέσματα γι' αυτό τον τόπο. Αν νομίζουν ότι μ' αυτό τον τρόπο πλήττουν το Δημοκρατικό Κόμμα κι ότι είναι μια πολύ καλή ευκαιρία να παρουσιάσουν το Δημοκρατικό Κόμμα ότι βρίσκεται ακόμα σε αναχρονιστικές περιόδους και ακολουθεί αναχρονιστική γραμμή, ας το πράξουν. Όμως εμείς, εκείνοι που πρωτοστατήσαμε, όπως λέχθηκε, στο να γίνουν αυτές οι μεταρρυθμίσεις, έχουμε τη συνείδησή μας ήσυχη και πιστεύουμε μεν στις μεταρρυθμίσεις αλλά, από την άλλη πλευρά, για λόγους εθνικούς δε

βλέπουμε πώς μπορεί να ωφελήσει αυτή η διαμάχη, πέραν του να παρουσιαστούμε οι μεγάλοι δημοκράτες των λαών, και να πάρουμε πιστοποιητικά ευρωπαϊκής δημοκρατίας. Αλλά καμιά φορά αυτά τα πιστοποιητικά δεν είναι τόσο χρήσιμα, όταν ένας λαός σαν το δικό μας αγωνίζεται γι' αποκατάσταση, επαναλαμβάνω, των καταπατηθέντων δικαιωμάτων του και χρειάζεται κάποια πολιτική ευελιξία πριν βρίσκουμε εύκολους αντιπάλους στο πρόσωπο της Εκκλησίας. 'Οχι του προκαθημένου της ή της Ιεράς Συνόδου, αλλά ολοκλήρου της Εκκλησίας. Εύκολη λεία είναι σήμερα η Εκκλησία κι εύκολος τρόπος να ακολουθήσουμε αυτή τη γραμμή και να προσπαθήσουμε να αποκομίσουμε πολιτικά οφέλη σε βάρος του Δημοκρατικού Κόμματος. 'Ομως, από την άλλη πλευρά, πιστεύουμε ότι υπάρχει κρίση κι ότι αυτή η προσπάθεια δε θα επιτύχει, διότι η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος βασικά, πέραν από οποιουσδήποτε συνταγματικούς ισχυρισμούς, οι οποίοι γίνονται από τη μια ή την άλλη πλευρά, είναι ότι πρέπει να γίνει μια προσπάθεια να συνεχιστεί ο διάλογος μεταξύ Πολιτείας κι Εκκλησίας, κι ότι σίγουρα μ' αυτό το διάλογο θα φτάσουμε στα ίδια αποτελέσματα. Επιμένουμε σ' αυτό το διάλογο και θα προσπαθήσουμε να συνεχιστεί. Δε βλέπουμε κανένα όφελος από μια συνεχή όξυνση σχέσεων Εκκλησίας και Πολιτείας. Εμείς τουλάχιστον δεν την επιδιώκουμε, έστω κι αν αυτό τους προσκομίζει, όπως νομίζουν μερικοί, πολιτικά οφέλη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στην αγόρευσή μου δε θα παρακολουθήσω ούτε το ύφος, ούτε τους προσανατολισμούς της Εκκλησίας και της Ιεράς Συνόδου. Διαφορετικά θα έπρεπε να αρχίσω την αγόρευσή μου αποκαλώντας σας «'Εντιμοι κύριοι λύκοι»! Εγώ θα σας αποκαλέσω «'Εντιμοι κύριοι Βουλευτές» μιας Βουλής που πιστεύω ακράδαντα ότι αποτελεί την πιο γνήσια έκφραση του κυπριακού λαού, και ως τέτοια δεν μπορεί να έχει τίποτε το κοινό με την αυθάδεια και την εξαλλοσύνη.

Κύριοι συνάδελφοι,

Η ανάγκη αναθεώρησης και εκσυγχρονισμού του οικογενειακού δικαίου, η ανάγκη της εγκαθίδρυσης της ισότητας στις σχέσεις άνδρα και γυναίκας, των μελών της οικογένειας στα πλαίσια του οικογενειακού μας δικαίου, είναι κάτι το οποίο θεωρητικά διακηρύχθηκε από όλους από πολύ καιρό.

'Ομως έρχεται κάποια ώρα που οι διακηρύξεις θα πρέπει να μεταφραστούν και να εξαργυρωθούν σε πράξεις. Κι εκεί αρχίζουν πραγματικά οι δυσκολίες. Η διαδικασία που προηγήθηκε της ψήφισης του Νόμου 95 του 89, περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος, είναι γνωστή σε όλους και δε θα την επαναλάβω. Στα πλαίσια εκείνης της διαδικασίας, γίναμε μάρτυρες των αντιδράσεων της Εκκλησίας. Αντιδράσεων αψυχολόγητων μέσω απειλών, μέσω απειλών για αφορισμούς, για εκδίωξη από την Εκκλησία, για μη αναγνώριση αυτής της τροποποίησης του Συντάγματος, την οποία επιδίωκε η Βουλή. Και μετά την ψήφιση του Νόμου 95 του 89 η Εκκλησία επέλεξε το δρόμο της δικαιοσύνης. Επέλεξε το δρόμο της προσφυγής στο Ανώτατο Δικαστήριο. Και θα ανέμενε κανένας -εγώ τουλάχιστον έτσι υπολόγισα- ότι η Εκκλησία είναι έτοιμη να υπαχθεί στην κρίση της δικαιοσύνης και να διεκδικήσει τα δικαιώματά της -όσα έχει, με βάση τη νομοθεσία μας και το Σύνταγμά μας- στο Ανώτατο

Δικαστήριο. Και πραγματικά έδωσε μεγάλους αγώνες η Εκκλησία στο Ανώτατο Δικαστήριο. Και ποιο είναι το αποτέλεσμα; Επειδή το αποτέλεσμα, επειδή η ετυμηγορία του Ανώτατου Δικαστηρίου δεν την ικανοποίησε, προχωρεί -εκτός από τους προπηλακισμούς εναντίον αυτού του Σώματος και των Μελών του-σε απειλές εναντίον της δικαιοσύνης, εναντίον των Δικαστών του Ανώτατου Δικαστηρίου. Τι διαφορετικό μπορεί να σημαίνει ο σαφής διαχωρισμός των επτά δικαστών που ψήφισαν κατά τρόπο με τον οποίο δε συμφωνεί η Εκκλησία, σαν πλειοψηφία του Δικαστηρίου, οι οποίοι έπρεπε να σκεφτούν ότι εκεί που βρίσκονται, βρίσκονται διότι υπάρχει η Εκκλησία! Για να μη μιλήσω και για το χαρακτηρισμό της μειοψηφίας, ως έντιμων Δικαστών, και την έμμεση αντιπαραβολή με τους υπόλοιπους Δικαστές ως μη έντιμους. Η απειλή, ο προπηλακισμός εναντίον της δικαιοσύνης είναι σαφέστατος και απαράδεκτος! Και ακόμα υπάρχει και ένα άλλο στοιχείο εκτός από τις απειλές και τις ύβρεις εναντίον της Βουλής κι εναντίον της Δικαιοσύνης. Υπάρχει η έκκληση προς τον κυπριακό λαό ουσιαστικά για ανταρσία! Ουσιαστικά η Εκκλησία, η Ιερά Σύνοδος, με την ανακοίνωσή της, καλεί τον κυπριακό λαό να μην πειθαρχήσει προς τους νόμους του κράτους. Να μη δεχθεί τη νομοθεσία που αυτό το Σώμα κανονικά και νόμιμα θεσπίζει, αλλά να παραμείνουν πιστοί σ' αυτά τα οποία επιτάσσει η Ιερά Σύνοδος. Αν όλο αυτό το σκηνικό, κύριοι συνάδελφοι, δε σημαίνει ανταρσία, δε σημαίνει επανάσταση, αν όλο αυτό το σκηνικό δε σημαίνει τη δημιουργία κράτους εν κράτει, αν δε σημαίνει μια Εκκλησία η οποία διεκδικεί δικαιώματα Βατικανού, τότε δεν ξέρω τι μπορεί να σημαίνουν αυτά όλα τα οποία περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση της Ιεράς Συνόδου.

Κύριοι συνάδελφοι, όταν η Βουλή προχωρούσε στην τροποποίηση του 'Αρθρου 111 του Συντάγματος, έκαμε και μεγάλους, και οδυνηρούς συμβιβασμούς. Τουλάχιστον για τη δική μας πλευρά -και το διακηρύξαμε σ' εκείνη τη συζήτηση- ο τρόπος που διατυπώθηκε η τροποποίηση του 'Αρθρου 111, για μας υπήρξεν ένας οδυνηρός συμβιβασμός που, σε μεγάλο βαθμό, ήταν αντίθετος με τις απόψεις και τα πιστεύω μας. Και το κάναμε για λόγους πασιφανείς. Διότι δε θέλαμε να προκαλέσουμε την Εκκλησία. Διότι δε θέλαμε να διαταράξουμε την ειρήνη σ' αυτό τον τόπο. Αν θέλετε, δε θέλαμε να δώσουμε πρόσχημα σε κανένα να εκμεταλλευτεί αυτό το δικαίωμα της Βουλής, να ασκήσει την αναθεωρητική της εξουσία και να ωθήσει τους θεσμούς προς τα μπροστά. Προς την πρόοδο, προς τον εκσυγχρονισμό. Και κάναμε αυτό τον οδυνηρό συμβιβασμό ενσυνείδητα. Και ποια υπήρξε η ανταπόκριση από μέρους της Εκκλησίας; Η ανταπόκριση υπήρξε επιθέσεις, απειλές, ύβρεις. Και θα αναφερθώ στη συνέχεια. Γιατί, ο έντιμος συνάδελφος κύριος Παναγιώτου, κατά τη διάρκεια της αγορεύσεώς του, διατύπωσε τη μομφή εναντίον της πλειοψηφίας του Σώματος ότι δεν εξάντλησε όλα τα περιθώρια και ότι, ενώ από την πλευρά της Εκκλησίας υπήρχε διάθεση για διάλογο, εμείς -τα τρία κόμματα-δεν ανταποκριθήκαμε κι απορρίψαμε. Θα αναφερθώ στη συνέχεια συγκεκριμένα.

Θα ήθελα όμως να υπενθυμίσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι της τροποποίησης του Συντάγματος και του συμβιβασμού εκείνου, τον οποίο εμείς κάναμε, προηγήθηκαν και διαβουλεύσεις με την Εκκλησία. Θα ήθελα να θυμίσω ότι η Επιτροπή Νομικών μετέβη στην Αρχιεπισκοπή και είχε συνάντηση με το Μακαριότατο Αρχιεπίσκοπο. Κι εκεί αντιμετώπισε μια αδιάλλακτη, άτεγκτη στάση, η οποία με κανένα τρόπο δεν άνοιγε το δρόμο για έναν εποικοδομητικό διάλογο. Και αντιμετωπίσαμε και σ' εκείνη τη συνάντηση τις απειλές. Και μας είπε ο

Αρχιεπίσκοπος: «Όποιος θέλει να επιλέξει τον πολιτικό γάμο, να τον επιλέξει. Ομως οι συνέπειες θα είναι σε βάρος του. Άλλά εγώ δίνω την ελευθερία να επιλέξει όποιος θέλει τον πολιτικό γάμο». Και θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι υπέβαλα στο Μακαριότατο την ερώτηση: «Μακαριότατε, αν εγώ ή οποιοσδήποτε άλλος, ασκήσω αυτό το δικαίωμα που μου δίδεται, να επιλέξω τέλεση πολιτικού γάμου, ποιες θα είναι οι συνέπειες για μένα; Όταν πεθάνω θα ταφώ»; Και η απάντηση υπήρξε και ωμή και προκλητική, κύριοι συνάδελφοι. Η απάντηση υπήρξε ότι «δεν θα έχεις πρόβλημα. Όπως όταν ένας σκύλος ψοφήσει, τον μαζεύει το δημαρχείο, έτσι κάποιος θα σε μαζέψει κι εσένα». Αυτή ήταν η στάση της Εκκλησίας! Αυτή ήταν η στάση της Ιεράς Συνόδου! Και είναι τουλάχιστον πρόκληση και διαστρέβλωση της πραγματικότητας να λέγεται ότι η Βουλή δεν ανταποκρίθηκε σε καλή διάθεση διαλόγου της άλλης πλευράς.

Εκτός από τα τρία νομοσχέδια, κύριοι συνάδελφοι, έχουμε ενώπιόν μας σήμερα και την πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Κόμματος για ακύρωση του Νόμου 95 του 89 και επαναφορά του Άρθρου 111 του Συντάγματος ως είχε πριν την τροποποίηση. Πριν τοποθετηθώ πάνω σ' αυτό, θα ήθελα να πω ότι σήμερα, από τη μέχρι τώρα συζήτηση, και ιδιαίτερα από την αγόρευση του έντιμου - συναδέλφου κ. Παναγιώτου, προκύπτει -κατά την άποψή μου-σαφώς ότι η θέση του ΔΗ.ΚΟ. διαφέρει από εκείνην η οποία διατυπώθηκε κατά τη συζήτηση της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος. Εκεί λεγόταν ότι ο λόγος για τον οποίο το Δημοκρατικό Κόμμα, το οποίο στην ουσία συμφωνούσε μαζί μας, ο λόγος για τον οποίο λοιπόν το Δημοκρατικό Κόμμα είχεν ένσταση στην τροποποίηση του Συντάγματος, ήταν το συνταγματικό κώλυμα. Σήμερα γίνονται τα αποκαλυπτήρια! Σήμερα βλέπουμε ότι υπάρχει διαφωνία και επί της ουσίας. Σήμερα ακούμε τον κ. Παναγιώτου να μας λέει, ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι κινδυνεύει ο θεσμός της οικογένειας σ' αυτό τον τόπο, γιατί είμαστε μια κοινωνία με σφικτοδεμένη οικογένεια και ιδιαιτερότητες, άρα αυτή η τροποποίηση που κάνουμε θέτει σε κίνδυνο -δεν μπορεί να είναι άλλο το συμπέρασμα των όσων είπε-την ίδια την οικογένεια. Βλέπουμε τον κ. Γαλανό να μας μιλά για εθνικούς κινδύνους! Συνεπώς σήμερα βλέπουμε την πραγματική θέση του Δημοκρατικού Κόμματος. Σήμερα το Δημοκρατικό Κόμμα δεν μπόρεσε να οχυρωθεί πίσω από το συνταγματικό κώλυμα, όπως έκαμε στη συζήτηση της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος.

Κι ακόμα μας λέει ο κ. Παναγιώτου ότι με τη στάση μας αναγκάσαμε την Εκκλησία να αντιδράσει. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια και υπό αυτές τις συνθήκες και με τον τρόπο που αντιδρά η Εκκλησία, ακύρωση της τροποποίησης του Συντάγματος, πέραν του ότι θα αποτελούσε οπισθοδρόμηση σ' αυτό τον τόπο, κατά την άποψή μας σκοπεύει να εξευτελίσει την ίδια τη Βουλή και το κράτος. Και στοχεύει να εξυπηρετήσει δημαγωγικούς πολιτικούς σκοπούς.

Δεν θα αναφερθώ στα όσα ανέφερε ο κ. Αναστασιάδης για τη μαγική μεταστροφή της θέσης του Δημοκρατικού Κόμματος σ' αυτό το θέμα.

Αναφέρει ο κ. Παναγιώτου ότι χωρίς να συντρέχει απόλυτη ανάγκη η πλειοψηφία της Βουλής, με την τροποποίηση του Συντάγματος, πυροδότησε μια εκρηκτική κατάσταση! Για να συμπληρώσει ο κ. Γαλανός ότι μπήκαμε σε βεντέτα με την Εκκλησία. Εμείς λέμε ότι είναι αναφαίρετο δικαίωμα αυτού του Σώματος να ασκεί την αναθεωρητική του εξουσία. Είναι αναφαίρετο δικαίωμα αλλά και υποχρέωση αυτού του Σώματος, να ανοίγει δρόμους και θεσμούς προς τα μπροστά, για τον εκσυγχρονισμό της κοινωνικής συμβίωσης των ανθρώπων, και

πάνω από όλα του Οικογενειακού Δικαίου, που αποτελεί το στήριγμα της κοινωνικής συμβίωσης σε μια κοινωνία. Αν ανοίγουν οι ασκοί του Αιόλου, οι ευθύνες να αναζητηθούν σε εκείνους που αντιδρούν κατά τρόπο απαράδεκτο, κατά τρόπο που υποσκάπτει αυτό τούτο το κράτος, κατά τρόπο που καλεί τους πολίτες του σε ανταρσία. Και ο τελευταίος υπεύθυνος προς αυτή την κατεύθυνση είναι η Βουλή.

Αναφέρθηκαν οι δύσκολες συνθήκες μέσα στις οποίες εγείρεται το θέμα. Πραγματικά αφού ήταν τόσο δύσκολες οι συνθήκες, επαναλαμβάνω κι εγώ το ερώτημα: Γιατί το Δημοκρατικό Κόμμα ήγειρε αυτό το θέμα; Γιατί το Δημοκρατικό Κόμμα έγραψε το θέμα στη Βουλή; Γιατί το Δημοκρατικό Κόμμα έστησε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές; Γιατί το Δημοκρατικό Κόμμα ήλθε μέχρι πρόσφατα στη Βουλή και μας εξέφρασε απόψεις;

Όμως αναφέρει ο κ. Παναγιώτου ότι αποφύγαμε το συμβιβασμό, ενώ μπορούσαμε, και οδηγηθήκαμε εδώ που φτάσαμε. Πραγματικά δεν μπορώ να αντιληφθώ πού έχουμε φτάσει. Κάποιοι έχουν φτάσει πολύ χαμηλά με τον τρόπο που εκφράζονται. Κάποιοι οδηγούν τα πράγματα, χωρίς να συναισθάνονται πού τα οδηγούν, σε μια τεχνητή ρήξη του κράτους -διότι περί αυτού πρόκειται- και της Εκκλησίας. Όμως αυτή η προσπάθεια θα πέσει στο κενό. Αυτή η προσπάθεια είναι μια απλή κινδυνολογία την οποία ο κ. Παναγιώτου, παίρνοντας τη σκυτάλη από την Ιερά Σύνοδο με το δικό του τρόπο, όχι χρησιμοποιώντας τις ίδιες φράσεις αλλά με τις ίδιες προθέσεις, θα έλεγα, ανέπτυξε σ' αυτό το Σώμα. Άκαιρη η ανακίνηση του θέματος λέγει ο κ. Παναγιώτου. Έντονες και συγκρουόμενες απόψεις με τμήματα του πληθυσμού, διότι η νομοθεσία αυτή συγκρούεται με την εθνική και τη θρησκευτική του συνείδηση. Πολύ φοβούμαι ότι στις αβάσιμες κατηγορίες της Εκκλησίας, της Ιεράς Συνόδου, είναι το Δημοκρατικό Κόμμα με τη στάση του που δίνει άλλοθι. Διότι ουσιαστικά με τη στάση σας, κύριοι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Κόμματος, ενθαρρύνετε την Ιερά Σύνοδο να κρατά αυτή τη στάση. Ενθαρρύνετε την Ιερά Σύνοδο να προχωρεί στη διάσπαση. Ενθαρρύνετε την Ιερά Σύνοδο να μη σέβεται ούτε Βουλή, ούτε δικαστήρια, ούτε κράτος, ούτε νόμους!

Ουσιαστικά παρουσιαζόμαστε -εγώ δε θα μπω σε κανονικά θέματα, ούτε σε αγιογραφίες, δεν έχω καλές σχέσεις με το Κανονικό Δίκαιο, αλλά θα ήθελα να υποβάλω ένα πολύ απλό ερώτημα: Πραγματικά το μισό εκατομμύριο των Ελλήνων Ορθοδόξων της Κύπρου είναι ο πρωτοστάτης, ο μοναδικός προασπιστής της Ορθόδοξης πίστης; Είμαστε εμείς το μόνο μικρό κομμάτι ολόκληρου του ελληνισμού, το οποίο ερμηνεύουμε σωστά -με βάση το τι μας λέει η Ιερά Σύνοδος- τα θέματα του οικογενειακού θεσμού και οι υπόλοιποι είναι οι βάρβαροι, είναι οι άπιστοι, είναι οι άθεοι; Αυτό το ερώτημα το θέσαμε και στον Αρχιεπίσκοπο, για να πληροφορηθούμε τη θέση του. Πώς συμβαίνει ο υπόλοιπος ελληνισμός, όλος ο υπόλοιπος χριστιανισμός, αν θέλετε, να μην έχει τις ίδιες απόψεις με αυτές που έχει η Ιερά Σύνοδος της μικρής μας Κύπρου; Και η απάντηση του Μακαριοτάτου ήταν ότι: «το χειρότερο παράδειγμα που θα μπορούσαμε να φέρουμε, ήταν το παράδειγμα της Ελλάδας, διότι εκείνοι είναι Βαβαροέμπνευστοι», για να χρησιμοποιήσω την έκφραση του Μακαριοτάτου. Βαβαροέμπνευστοι! Η Ελλάδα του 1990 είναι Βαβαροέμπνευστη! Οι αγώνες όλοι του ελληνικού λαού, οι ηγέτες όλοι του ελληνικού λαού που πέρασαν για ενάμιση αιώνα, είναι Βαβαροέμπνευστοι! Και δεν μπόρεσε αυτή η χώρα να αποβάλει αυτή την επίδραση. Αυτά είναι γελοία πράγματα. Είναι κωμικά επιχειρήματα και πραγματικά αυτοί που τα επικαλούνται θα πρέπει να ντρέπονται.

Τώρα, θα ήθελα να σταθώ πιο συγκεκριμένα στη μομφή που μας καταλόγισε ο κ. Παναγιώτου, αναφορικά με τις ευκαιρίες που είχαμε να μπούμε σε διάλογο με την Εκκλησία, τις οποίες εμείς δήθεν κλωτσήσαμε. Θα ήθελα με τον πιο σαφή και κατηγορηματικό τρόπο να διαβεβαιώσω το Σώμα ότι σε καμιά απολύτως περίπτωση δεν υπήρξε η παραμικρή ένδειξη από την πλευρά της Ιεράς Συνόδου, από την πλευρά της Εκκλησίας, για αλλαγή της θέσης τους και για δυνατότητες ύπαρξης ουσιαστικού διαλόγου. Το πρώτο στοιχείο ήταν η επίσκεψή μας στην Αρχιεπισκοπή. Σας ανέφερα μερικά από τα διαμειφθέντα τότε, για να καταλάβετε το κλίμα και την αντίκριση της Εκκλησίας.

Η δεύτερη ευκαιρία που ανέφερε ο κ. Παναγιώτου ήταν η συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο προεδρικό, τον περασμένο μήνα. Εκεί σε καμιά περίπτωση δεν μπήκαμε σε επιμέρους θέματα. Δε μας μεταφέρθηκε ο,τιδήποτε. Αναφέρθηκε απλώς να γίνει μια συνάντηση με την Εκκλησία, για να συζητήσουμε τα θέματα. Μα εμείς είχαμε ψηφίσει ένα νόμο ήδη. Ποια θα ήταν η βάση αυτού του διαλόγου; Ζητήσαμε να μας μεταφερθούν οι απόψεις της Εκκλησίας. Υπήρχε η παραμικρή ένδειξη ότι η Εκκλησία άλλαξε τη στάση της; Καμιά απολύτως. Κανένας δεν μπορούσε να μας διαβεβαιώσει. Και τότε ανετέθη στο Γενικό Εισαγγελέα να διερευνήσει τις θέσεις της Ιεράς Συνόδου και να επανέλθει. Και πράγματι ο Γενικός Εισαγγελέας και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας κάλεσαν την Επιτροπή Νομικών στο Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα για να μας αναφέρουν ότι ο Μακαριότατος αμετάκλητα παραμένει στη θέση του ότι, όποιος επιλέξει να κάμει πολιτικό γάμο, βρίσκεται έξω από το πλήρωμα της Εκκλησίας. Και ότι το θέμα των δικαστηρίων που θα λύουν τους θρησκευτικούς γάμους δε συζητείται, θα μένει στην Εκκλησία. Με αυτές τις προϋποθέσεις κρίθηκε ότι δεν υπάρχει καμιά βάση για συζήτηση. Και τα όσα μεταφέρθηκαν προχθές στην Επιτροπή Νομικών την περασμένη Δευτέρα από το Γενικό Εισαγγελέα, και πάλι στο ίδιο συμπέρασμα οδηγούσαν.

Συνεπώς φθάνουμε στο αβίαστο συμπέρασμα ότι από της πλευράς της Εκκλησίας δεν υπήρξε η παραμικρή μετακίνηση από τις αρχικές της θέσεις. Και τούτο επιβεβαιώνεται και με την τελευταία απόφαση της Ιεράς Συνόδου. Ότι δηλαδή η Εκκλησία όχι μόνο παραμένει άτεγκτη στις θέσεις της, αλλά γίνεται πιο επιθετική, πιο προκλητική, πιο απαράδεκτη.

Ανέφερε ο κ. Παναγιώτου: Ποιο θα είναι το κύρος του πολιτικού γάμου; Κανένας δεν ξέρει. Βεβαίως και ξέρουμε. Διότι υπάρχει νομοθεσία περί Πολιτικού Γάμου, που θεσπίζει τα του πολιτικού γάμου. Ψηφίζουμε σήμερα νόμο. Αλλά υπάρχουν κι άλλοι νόμοι, οι οποίοι θεσπίζουν τα της λύσεως του πολιτικού γάμου. Και ο νόμος τον οποίο ψηφίζουμε σήμερα είναι νόμος ο οποίος ψηφίζεται κατ' εξουσιοδότηση του Συντάγματος.

Όσον αφορά τα δικαστήρια των άλλων Θρησκευτικών Ομάδων, σ' αυτό το σημείο η κινδυνολογία του κυρίου συναδέλφου έχει περάσει τα εσκαμμένα. Προσπαθεί ουσιαστικά ο κύριος συνάδελφος με τις τοποθετήσεις του, να δώσει μια εντελώς διαφορετική εικόνα από εκείνο το οποίο σήμερα συμβαίνει. Τι αποφασίσαμε για τις άλλες Θρησκευτικές Ομάδες; Αποφασίσαμε ότι τα δικαστήρια τα οποία έχουν σήμερα θα συνεχίσουν να λειτουργούν σαν εκκλησιαστικά δικαστήρια, τα ίδια, μέχρι το τέλος του 1990, για να μας δοθεί ο χρόνος να συζητήσουμε μαζί τους και να δούμε αν χρειάζονται κάποιες άλλες τροποποιήσεις. Δεν αγγίξαμε τα δικαστήρια. Από αυτή την πραγματικότητα,

ως τις τοποθετήσεις που έκαμε ο κ. Παναγιώτου, υπάρχει μια τεράστια διαφορά. Και η κινδυνολογία αυτή δεν έχει καμιά βάση.

Όσον αφορά το θέμα της αντισυνταγματικότητας, δε θα μπω σε λεπτομέρειες πάνω σ' αυτό το θέμα. Το μόνο που θέλω να πω είναι ότι:-

Πρώτον, κάθε νόμος θεωρείται συνταγματικός από της δημοσιεύσεώς του μέχρις ότου ακυρωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο ως αντισυνταγματικός. Και ο νόμος που τροποποιεί το Σύνταγμα, ο 95 του 89, δεν έχει κηρυχθεί αντισυνταγματικός. Δημοσιεύτηκε και ισχύει απόλυτα.

Επίσης συνηγορούν υπέρ της συνταγματικότητας αυτού του νόμου τα σχόλια του δικαστηρίου στην Αναφορά 1 του 86 αναφορικά με το θέμα του δικαιώματος ψήφου σ' αυτούς που συμπλήρωσαν το 18ο έτος της ηλικίας τους. Και εκεί προκύπτει σαφώς, από τις τοποθετήσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου, ότι ο λόγος για τον οποίο απορρίφθηκε εκείνη η τροποποίηση και κηρύχθηκε σαν αντίθετη με το Άρθρο 182 του Συντάγματος, ήταν διότι αφορούσε και τις δυο κοινότητες. Κατ' αντιδιαστολή φθάνουμε στο μοναδικό συμπέρασμα ότι, όταν η τροποποίηση αφορά μόνο την ελληνοκυπριακή κοινότητα, μπορεί αυτή η Βουλή να προχωρήσει στην τροποποίηση με τα δυο τρίτα των Μελών της, έστω και αν απουσιάζουν οι Τουρκοκύπριοι Βουλευτές. Διότι διαφορετικά σημαίνει ότι εμείς οι ίδιοι εγκαταλείπουμε την αναθεωρητική μας δικαιοδοσία και εξουσία ως Βουλή των Αντιπροσώπων. Και κανένας, απολύτως κανένας, δεν έχει το δικαίωμα να διανοηθεί να αφαιρέσει από τη Βουλή αυτό το δικαίωμά της.

Επιπρόσθετα από την Αναφορά 1 του 86, κύριοι συνάδελφοι, έχουμε τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ότι δεν υπάρχει θέμα αντισυνταγματικότητας. Εισηγείται ο κ. Παναγιώτου να ψηφίσουμε την πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος, να ακυρώσουμε δηλαδή την τροποποίηση του Άρθρου 111 του Συντάγματος και να μπούμε σε διάλογο με την Εκκλησία. Κύριοι συνάδελφοι, εισηγούμαι ότι αυτές οι τοποθετήσεις δεν είναι σοβαρές, υπό την έννοια ότι -

Πρώτον, η Βουλή δεν είναι καφενείο. Η Βουλή δεν μπορεί να παίζει με τις τροποποιήσεις του Συντάγματος και με τις ακυρώσεις των τροποποιήσεων του Συντάγματος.

Και δεύτερον, γιατί δεν υπάρχει η παραμικρή ένδειξη από την άλλη πλευρά, ότι υπάρχει η διάθεση και η προθυμία για ένα γνήσιο και ουσιαστικό διάλογο. Και είναι τουλάχιστον κωμικό να μας κατηγορεί ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος ότι δημαγωγούμε, ότι μπαίνουμε σε βεντέτα με την Εκκλησία και ότι προχωρούμε στην έγερση αυτού του θέματος, χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη λόγους εθνικούς.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Γι' αυτούς τους λόγους και γιατί πιστεύουμε ακράδαντα ότι η ζωή προχωρεί προς τα εμπρός, η κοινωνία μας, η κοινωνία της Κύπρου, αποτελεί μια ζωντανή κοινωνία, ένα ζωντανό κύτταρο που κανένας δεν μπορεί να το στρέψει προς τα πίσω, ο δρόμος προς την πρόοδο είναι λαϊκή επιταγή και σαν τέτοια, η Βουλή αυτή έχει και καθήκον και υποχρέωση να την υλοποιήσει.

Γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε τα τρία νομοσχέδια, υλοποιώντας στην πράξη την πρώτη τροποποίηση του Συντάγματος.

Γι' αυτό εμείς θα καταψηφίσουμε την πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου και μετά ο κ. Στυλιανού.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε και κ. συνάδελφοι, με τη σημερινή επικείμενη ψήφιση των τριών κυβερνητικών νομοσχεδίων επιτελούμε υποχρέωση, η οποία είναι επιβεβλημένο να γίνει, εφόσον από της 1ης του Ιανουαρίου του 1990 και εντεύθεν έχει τροποποιηθεί το Σύνταγμα και έχει αφαιρεθεί από τη δικαιοδοσία των εκκλησιαστικών δικαστηρίων ένας πολύ σημαντικός τομέας των προσωπικών σχέσεων. Επειδή ακριβώς δεν ενομοθετήσαμε μέχρι σήμερα, υπάρχει κενό νόμου και δεν τυγχάνει καμιάς διαχείρισης ο προσωπικός θεσμός, εφόσον ήδη το Σύνταγμα έχει τροποποιηθεί. Κατά συνέπεια ήταν ένα λάθος να γίνεται συζήτηση με βάση ότι το άρθρο 111 του Συντάγματος υπάρχει όπως ήταν τότε, διότι δεν υπάρχει πλέον το άρθρο 111 του Συντάγματος. Τροποποιήθηκε νομότυπα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του λαού στην άσκηση της συνταγματικής της λειτουργίας να τροποποιεί το Σύνταγμα όσον αφορά τα μη θεμελιώδη του άρθρα. Κατά συνέπεια σήμερα επιτελούμε αυτή την υποχρέωση και αυτό το έργο. Άλλωστε τα νομοθετήματα αυτά είναι νομοθετήματα αναγκαία για τον εκσυγχρονισμό του οικογενειακού μας δικαίου.

Μια πρωτοβουλία που, όπως λέχθηκε και είναι η αλήθεια, είχε αναληφθεί από το Δημοκρατικό Κόμμα από πολύ χρόνο και αφού διορίστηκε η νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, αφού συζητήθηκε το θέμα επανειλημμένα, μας οδήγησε στο να δεχτούμε τις εισηγήσεις του Δημοκρατικού Κόμματος. Και τα 3/4 των Μελών του Σώματος τούτου, αφού τις δέχτηκαν ως εισηγήσεις που προέρχονταν από εκεί, αποφάσισαν την τροποποίηση του Συντάγματος, για να βρισκόμαστε σήμερα προ του εξής φαινομένου: Να γίνεται πρόταση νόμου αντί εκσυγχρονισμού του οικογενειακού δικαίου, να επιστραφεί στην εκκλησία το δικαίωμα της νομοθεσίας για να το εκσυγχρονίσει το οικογενειακό μας δίκαιο η Εκκλησία. Μα είναι κάτι το οποίο δεν μπορεί να το συλλάβει ο άνθρωπος. Και οπωσδήποτε αυτό που θα γίνει, θα είναι ότι ο πολιτικός σχολιαστής θα το έχει ως σημείο επικέντρωσης για τα πολιτικά ήθη και την πολιτική συνέπεια μιας ορισμένης εποχής της κυπριακής πολιτικής ιστορίας.

Δε θα ασχοληθώ περισσότερο με το θέμα τούτο. Θα ασχοληθώ μ' ένα άλλο και εξίσου πολύ σοβαρό θέμα. Γιατί με την ευκαιρία της τροποποίησης του άρθρου 111 του Συντάγματος, αλλά και της επικείμενης προτιθέμενης ψήφισης των τριών κυβερνητικών νομοσχεδίων, άρχισε να διατυπώνεται αρχικά, αλλά και να υποστηρίζεται αργότερα, μια άκρως επικίνδυνη για το δημοκρατικό μας πολίτευμα και την εθνική μας υπόθεση, αλλά και την υπόσταση των δημοκρατικών θεσμών θεωρία, ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων του λαού δεν μπορεί να ασκεί τις συνταγματικές της εξουσίες, διότι δε συμμετέχουν σ' αυτή οι Τούρκοι Βουλευτές.

Πράγματι, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, από το 1964 οι Τούρκοι αξιωματούχοι του κράτους, ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, οι Υπουργοί, οι Δικαστές του Ανώτατου Δικαστηρίου και του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου, οι αξιωματούχοι του στρατεύματος και της αστυνομίας, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας και όλοι οι Τούρκοι υπάλληλοι εγκατέλειψαν τις θέσεις τους και έκτοτε απέχουν από την άσκηση των αρμοδιοτήτων που τους παρέχει το Σύνταγμα και οι νόμοι της Δημοκρατίας. Τούτο το έπραξαν όμως οι Τούρκοι κατόπιν υποδείξεων της Τουρκίας και με την πρόθεση με τον τρόπο αυτό να καταλυθεί η Κυπριακή

Δημοκρατία. Έκτοτε μάλιστα η κύρια επιχειρηματολογία τους είναι ότι δεν υπάρχει Κυπριακή Πολιτεία, γιατί ακριβώς δε συμμετέχουν στα όργανα οι Τούρκοι αξιωματούχοι του κράτους. Και αυτό ήταν η έναρξη του σχεδίου και η πορεία του σχεδίου η οποία κατέληξε στην εισβολή και στην προσπάθεια της κατάργησης της Κυπριακής Πολιτείας. Η μη συμμετοχή των Τούρκων στα συνταγματικά όργανα της Δημοκρατίας δεν οφείλεται σε οποιαδήποτε υπαιτιότητα των εκφραστών και των φορέων της κυπριακής κρατικής εξουσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά στην εγκληματική πρόθεση των εισβολέων και των συνεργατών τους και γι' αυτό το Κυπριακό Κράτος υπάρχει και θα υπάρχει μέχρι την πλήρη δικαίωση του αδικημένου τούτου λαού και μέχρις ότου η Κυπριακή Δημοκρατία αποκαταστήσει την εξουσία της σ' όλο το χώρο της επικράτειας, σ' όλη την εδαφική της επιφάνεια, γιατί κανένας δε δέχτηκε την τερατώδη αυτή θεωρία η οποία επιχειρείται σήμερα να εισαχθεί από ορισμένους κύκλους. Συνεπώς η εσκεμμένη και κακόβουλη ενέργεια, η Τούρκικη ανταρσία, δεν επηρέασε ούτε τη νομιμότητα ούτε την εγκυρότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας και των συνταγματικών της οργάνων, αλλά απλώς επηρέασε τη λειτουργικότητα, την άσκηση της λειτουργίας των κρατικών εξουσιών και το κράτος εξακολουθεί να υπάρχει και βεβαίως θα υπάρχει, γιατί αυτή είναι η πραγματικότητα και γιατί δεν μπορεί καμιά ανταρσία, κανένα έγκλημα να καταλύσει πολιτείες και θεσμούς· με τον τρόπο της αποχής από την άσκηση, από τη συμμετοχή στα συνταγματικά όργανα του κράτους, όπως γίνεται στην προκείμενη περίπτωση. Και το κράτος όφειλε να εξασφαλίσει και οφείλει να εξασφαλίσει και τη λειτουργία αυτών των υπηρεσιών του, αλλά και τη δική του την υπόσταση. Και τούτο το κράτος το κάμνει υπακούοντας στο καθήκον του, στην υπέρτατη και πλέον έγκυρη νομική αρχή που υπάρχει, την αδιαμφισβήτητη νομική αρχή ότι "salus populi suprima lex", ότι ο υπέρτατος νόμος είναι η σωτηρία του λαού και ότι το κράτος οφείλει να ενεργεί εκείνα τα οφειλόμενα προκειμένου να προστατεύσει την ύπαρξη και την οντότητά του. Η Βουλή των Αντιπροσώπων του λαού επωμίστηκε το υπέρτατο τούτο έργο και με συνεχείς νομοθεσίες εξασφάλισε τη λειτουργικότητα και τη νομιμότητα του κυπριακού κράτους. Και πρώτα απ' όλα εισήγαγε τη νομοθεσία για τη λειτουργία του Ανώτατου Δικαστηρίου, έστω και αν απέχουν, έφυγαν απ' αυτό, τα τούρκικά του μέλη. Τούτο το ίδιο έκαμε το κράτος και για όλες τις άλλες εξουσίες. Και σήμερα λειτουργούν οι εξουσίες αυτές, έστω και αν έφυγε ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ασκεί όλα τα συνταγματικά του λειτουργήματα. Έστω και αν έφυγαν οι Τούρκοι Υπουργοί, το Υπουργικό Συμβούλιο είναι έγκυρο και χωρίς τους Τούρκους Υπουργούς. Έστω και αν έφυγαν οι Επίτροποι από τη δημόσια υπηρεσία, εξακολουθεί η δημόσια υπηρεσία να λειτουργεί νομότυπα και έγκυρα, έστω και αν δηλαδή έγινε η απόπειρα της κατάλυσης της Δημοκρατίας από την τούρκικη ανταρσία. Και η Κύπρος σήμερα αναγνωρίζεται απ' όλο τον κόσμο, απ' όλη τη διεθνή κοινωνία ως πολιτεία ισότιμη, κυρίαρχη, πολιτεία η οποία υπάρχει ως μέλος της διεθνούς κοινότητας.

Συνεπώς, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι και έντιμε κύριε Πρόεδρε, δεν είναι ορθό να εισάγεται η τερατώδης αυτή θεωρία, ότι επειδή λείπουν οι Τούρκοι δεν είναι έγκυρες οι λειτουργίες της κρατικής εξουσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτά είναι επιχειρήματα του κ. Ντενκτάς ο οποίος αυτά προβάλλει παντού και έχουν πικρά πείρα και οι εδώ ευρισκόμενοι, όταν πηγαίνουν στα διάφορα διεθνή σώματα, ότι αυτή είναι η επιχειρηματολογία. Δε τη δεχόμαστε. Την επιστρέφουμε αυτή

τη θεωρία ως θεωρία η οποία στηρίζεται σε εσκεμμένη και κακόβουλη ενέργεια και δεν είναι ποτέ σωστό να λέγεται από τα στόματα αυτών που υποστηρίζουν και εδραιώνουν την ύπαρξη του κυπριακού κράτους.

Έγκυρα, κύριοι συνάδελφοι, κατά συνέπεια και η Βουλή των Αντιπροσώπων του λαού νομοθετεί, νομοθέτησε και θα νομοθετεί στην άσκηση όλων των λειτουργιών της, έστω και αν δεν υπάρχουν οι Τούρκοι, για να συμμετέχουν στην ψηφοφορία των διάφορων νομοθετημάτων. Γιατί η Βουλή ενσαρκώνει τη λαϊκή θέληση και αντιπροσωπεύει κατευθείαν το λαό της Κύπρου και έχει το καθήκον το ιδιαίτερο να διασφαλίσει την ύπαρξη του κυπριακού κράτους.

Κύριοι συνάδελφοι, κατά συνέπεια δεν μπορεί ποτέ να ευσταθεί η θεωρία, ότι η απουσία των Τούρκων έχει προκαλέσει μια τέτοια αλλαγή του νομικού μας καθεστώτος, ώστε για ορισμένα θέματα να υπάρχει εγκυρότητα των ενεργειών των κρατικών και για ορισμένα θέματα να μην υπάρχει. Η Βουλή των Αντιπροσώπων του λαού ενσαρκώνει και κάτι διαφορετικό στους χώρους των Δημοκρατιών. Είναι ο ενσαρκωτής της λαϊκής κυριαρχίας. Γι' αυτό το λόγο όταν διατυπώνονται θέσεις και ακούονται ψίθυροι από διάφορους χώρους και μάλιστα από χώρους όπου ασκούνται άλλες συνταγματικές εξουσίες, αλλά και όταν ξεκάθαρα διατυπώνεται ο ισχυρισμός από την ηγεσία της Εκκλησίας ότι η Βουλή δεν μπορεί να ασκεί τις συνταγματικές της λειτουργίες, αυτό αποτελεί θέση και επιχείρημα καταλυτικό και καταστροφικό για τη δική μας ύπαρξη. Γιατί η υιοθέτηση μιας τέτοιας αρχής εξαρτά την εγκυρότητα του Σώματος από την παρουσία των Τούρκων και, εφόσον συνεπώς οι Τούρκοι δε βρίσκονται εδώ, η Βουλή αυτή βρίσκεται υπό απαγόρευση ή υπό κηδεμονία, υπό κηδεμονία εκείνων οι οποίοι εκάστοτε καλούνται να μας λέγουν πότε νομοθετούμε ορθά και πότε δε νομοθετούμε σωστά, πότε μπορούμε να νομοθετούμε και πότε δεν μπορούμε να νομοθετούμε. Γιατί δυστυχώς οι ίδιοι ψίθυροι εντείνονται και λαμβάνουν ήδη υπόσταση ότι τάχατες για ορισμένες λειτουργίες αυτού του Σώματος πρέπει να προσφεύγουμε σε άλλα όργανα του κράτους να μας λέγουν εδώ μπορείτε να το κάνετε, εδώ δεν μπορείτε να το κάνετε. Μα το Σύνταγμα είναι καθαρό ποιες είναι οι λειτουργικές εξουσίες της Βουλής των Αντιπροσώπων. Επιδιώκεται δηλαδή η κηδεμόνευσή μας και ας μην το αποκρύβουμε, μάλιστα αποτελεί ανοικτή πλέον θέση της ηγεσίας της Εκκλησίας ότι η απουσία των Τούρκων καθιστά μη έγκυρο το Σώμα τούτο που είναι η σπονδυλική στήλη της κρατικής υπόστασης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κύριοι, έχει επιχειρηθεί πάρα πολύ να υποβιβαστεί ο ρόλος αυτού του Σώματος. Έχει επιχειρηθεί κατά τον πλέον απαράδεκτο αλλά και τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο. Λησμονούμε πράγματι τι αντιπροσωπεύει και τι τουλάχιστον θα έπρεπε να αντιπροσωπεύει αυτό το Σώμα. Το Σώμα αυτό είναι η ενσάρκωση της Δημοκρατίας και εδώ προασπίζεται και υποστηρίζεται η Δημοκρατική αρχή που σύμφωνα με την επιστήμη του δικαίου και την πολιτειακή επιστήμη δε σημαίνει τίποτε άλλο ή μη, διαβάζω από το Μάνεση, Συνταγματική Θεωρία και Πράξη.

«Ο όρος δημοκρατική αρχή υποδηλώνει το γενικό κανόνα που διέπει τη συγκρότηση και τη λειτουργία δεδομένης εννόμου τάξεως. Ζει και επιβάλλεται και πρωταρχικώς και σε τελευταίο βαθμό είναι η θέληση του λαού. Στο λαό ανήκει η κυριαρχία, δηλαδή η υπέρτατη εντός του κράτους αρμοδιότητα να καθορίζει την αρμοδιότητά του, καθώς και τις αρμοδιότητες των διάφορων κρατικών οργάνων, αυτός ρυθμίζει και ελέγχει την άσκηση της κρατικής εξουσίας. Είναι το άλφα και το ωμέγα εντός της ισχύουσας εννόμου τάξεως, αφού εις τούτο

ανήκει η πρώτη και η τελευταία λέξη εντός αυτής. Κατάλληλη διατύπωση, ο λαός είναι η πηγή και ο φορέας της κρατικής εξουσίας, ο κυρίαρχος, ή άλλως το ανώτατο όργανο του κράτους. Αυτός είναι ο ρόλος του λαού και αυτός είναι ο ρόλος αυτού του Σώματος που αντιπροσωπεύει το λαό. Ο κυρίαρχος όμως λαός, η υπέρτατη αυτή εξουσία εκφράζεται και δρα μέσω αυτού του Σώματος και μόνο. Και θα αναφερθώ και πάλι στο Μάνεση: Η θέληση του λαού εκφράζεται διά του εκλογικού Σώματος το οποίο και αποτελεί το λαό υπό τη στενή έννοια του όρου. Μόνο υπό αυτή τη στενή του όρου έννοια είναι εξάλλου δυνατό να αποτελεί ο λαός όργανο του κράτους. Η θέλησή του όμως εκδηλούται ιδίως διά των εκλογών και ως θέλησή του τεκμαίρεται και ισχύει η θέληση της πλειοψηφίας του εκλογικού Σώματος. Αυτή εκάστοτε καθορίζει αφενός μεν σε γενικές γραμμές και κατευθύνσεις την πολιτική του κράτους, αφετέρου δε τα συγκεκριμένα πρόσωπα που θα εφαρμόσουν την πολιτική αυτή. Κατά το ανωτέρω δισυπόστατο στη θέληση του λαού οφείλουν υποταγή όλα τα άλλα όργανα του κράτους, εις τούτο μάλιστα βασικώς και σε τελευταία ανάλυση έγκειται η κατά το Σύνταγμα νομική ιδιότητα του λαού ως κυριάρχου. Είναι κατά συνέπεια ο χώρος όπου εκφράζεται ο κυρίαρχος λαός και εκείνοι που εισηγούνται ότι η άσκηση των εξουσιών αυτού του Σώματος είναι υπό απαγόρευση ή υπό κηδεμόνευση οποιουδήποτε άλλου και σφάλλουν επιστημονικά αλλά ιδίως σφάλλουν εθνικά και πολιτικά.

Άρχισε όμως όπως είπα, τελευταία, όχι μόνο να αμφισβητείται αυτή η ιδιότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων του λαού, αλλά να αναφέρονται διάφοροι αφορισμοί και από το σώμα των αρχιερέων της Εκκλησίας αλλά και από άλλα σώματα αρχιερέων όχι της Εκκλησίας. Με τις αναφορές όμως αυτές που γίνονται εναντίον των Μελών της λαϊκής αντιπροσωπείας όχι μόνο για ιεροσυλία, για λύκους, γι' αυτά, γίνονται και άλλες αναφορές από άλλους χώρους και το γνωρίζουμε όλοι. Θα έρθω ίσως αργότερα να πω πιο συγκεκριμένα ότι γίνεται κάτι το οποίο παραβιάζει την ουσία, την πεμπτουσία και τη φιλοσοφία και του πολιτεύματος και της ύπαρξής μας.

Κύριοι συνάδελφοι, ουσιαστικά δεν θα έπρεπε να κάνουμε αναφορά σε οποιαδήποτε διένεξη Εκκλησίας και Βουλής, διότι Εκκλησία είναι οι Χριστιανοί σύμφωνα με τον καταστατικό χάρτη της Εκκλησίας. Η Εκκλησία είναι το σύνολο όλων που πιστεύουν στην Ορθόδοξη Χριστιανική Θρησκεία. Η διαφορά μας δεν είναι μεταξύ υμών ή δεν έχει διαφορά η Πολιτεία με την Εκκλησία, έχει διαφορά με το ιερατείο, με εκείνους οι οποίοι προϊστανται, οι οποίοι κατέλαβαν αξιώματα, τα οποία και απολαμβάνουν ισοβίως, τους ανατέθηκαν αξιώματα από μας, την Εκκλησία, και τα ασκούν. Αυτή η διαφορά που υπάρχει μεταξύ του ιερατείου και υμών είναι διαφορά που υπάρχει στην πραγματικότητα μεταξύ ιερατείου και Εκκλησίας. Διότι εμείς εκφράζουμε τη θέληση των 3/4 του λαού εδώ. Το ΔΗ.ΚΟ. μείον οι δυο που ψήφισαν υπέρ της τροποποίησης, είναι ακριβώς κάτι λιγότερο από το 25% και 6 που απέσχαν, ήσασταν τότε 25%, μπορεί να γίνετε τώρα 30%, όμως απέσχαν). Κατά συνέπεια ας μη λέμε ότι υπάρχει διένεξη με την Εκκλησία, γιατί δεν υπάρχει διένεξη με την Εκκλησία. Ο λαός που αντιπροσωπεύουμε εδώ υποστηρίζει τις θέσεις αυτές τις οποίες λέμε. Και οι θέσεις τις οποίες εμείς υποστηρίζουμε είναι, ναι, μάλιστα, ο γάμος είναι μυστήριο λέγει η Εκκλησία του λαού. Το διαζύγιο δεν είναι μυστήριο για να ασκείται από την Εκκλησία. Το διαζύγιο απαγορεύεται, ώστε να μην ταυτίζουμε το διαζύγιο με το γάμο που είναι μυστήριο. Η Εκκλησία δεν πρέπει να δίδει διαζύγια καθόλου. Είναι η πολιτεία που δίδει τα διαζύγια. Διότι ο ταυτισμός του

διαζυγίου ως μυστηρίου είναι λάθος, είναι τόσο λάθος που και εκείνος που δεν έχει ιδέα από τα μυστήρια το αντιλαμβάνεται. Κατά συνέπεια όταν η ηγεσία της Εκκλησίας, το ιερατείο, διεκδικεί υπέρ αυτού τη διατήρηση της άσκησης της δικαστικής εξουσίας επί του διαζυγίου είναι για να διατηρήσει τη μικρή εκείνη γλυκειά εξουσία του να πηγαίνουν οι άνθρωποι ταπεινωμένοι, να στέκονται περίλυποι εκεί ενώπιον των δικαστών τους, για να τύχουν του ελέους τους. Με πληροφόρησε ο κ. Κουρτελλάρης ότι τελευταίως κλήθηκε κάποιος, για να λάβει το διαζύγιό του, να καταβάλει το όχι ευκαταφρόνητο ποσό των £8,000, διότι χρειαζόταν λέει να κάμει μια αγαθοεργία η Εκκλησία και ζήτησε £8,000. Αυτό είναι καταπάτηση ασφαλώς στοιχειωδών ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Τώρα, κύριοι συνάδελφοι, διερωτηθήκαμε όλοι μας για ποιο λόγο επιμένει η Εκκλησία. Μα ακριβώς η Εκκλησία επιμένει για τη διατήρηση αυτής της μικρής εξουσίας. Για κανένα άλλο λόγο. Άλλως πως δεν θα εξηγείτο γιατί από τα χίλια εκατομμύρια Χριστιανών που υπάρχουν στον κόσμο, πάνω από 100 Χριστιανικά κράτη τα οποία υπάρχουν και ενεργούν, μόνο εμείς μείναμε οι τελευταίοι. Η θλιβερότερη δηλαδή στατιστική της κυπριακής πολιτείας είναι ότι είναι η τελευταία Χριστιανική χώρα που διατηρεί το θεσμό που τον απολάκτισε η Εκκλησία σ' όλους αυτούς τους χώρους. Δεν το θέλησε το θεσμό αυτό. Δεν τον θέλει για ποιο λόγο; Διότι δε θέλει η Εκκλησία να συμμετέχει στις διαφορές των μελών της, του Χριστεπώνυμου πληρώματός της. Δε θέλει να είναι ο κριτής αλλά ο συμφιλιωτής των διαφορών των ανθρώπων και αυτό το ρόλο τους το δώσαμε με τα νομοθετήματα τα οποία πρόκειται να ψηφίσουμε. Τους δώσαμε την εξουσία να συμφιλιώνουν τα μέλη τα οποία αισθάνονται την ανάγκη να πάρουν διαζύγιο και όχι να τα χωρίζουν. Εκείνοι θέλουν να τα χωρίζουν τα μέλη. Εμείς τους λέμε όχι. Εμείς θέλουμε να τους συμφιλιώνετε. Είμαστε υπέρ του γάμου εμείς που τους δώσαμε αυτή την εξουσία. Δεν τους δίδουμε την εξουσία του διαζυγίου για ευνόητους λόγους, διότι δεν μπορούν σχέσεις τέτοιας σημασίας για την τιμή και με τέτοιες επιπτώσεις για την τιμή και την υπόληψη των ανθρώπων να τυγχάνουν διαχείρισης είτε από εμπειρικούς δικαστές είτε από ανθρώπους οι οποίοι δεν είναι σε θέση να διακρίνουν ή να διακριβώσουν την ύπαρξη ή τη μη ύπαρξη γεγονότων για να ταλαιπωρούμε και να στιγματίζουμε τους ανθρώπους και να δημιουργούμε την ανθρώπινη δυστυχία και εκεί που θα μπορούσε να μην υπάρχει. Γι' αυτό και είπαμε, ναι, θα παν σε δικαστήρια έμπειρων δικαστών και θα δώσουμε και την Προεδρία σ' εκείνο το χώρο σ' έναν κληρικό αξιωματούχο της Εκκλησίας, για να εποπτεύει ότι τα πάντα γίνονται και κατά το Χριστιανικό τρόπο. Αλλά η Εκκλησία δεν το δέχεται ούτε και τούτο. Δεν το δέχεται διότι δε θέλει απλούστατα να χάσει τη δική της την εξουσία. Γι' αυτό το λόγο όταν λέγεται πως δεν δείξαμε καμιά διάθεση συνδιαλλαγής με την Εκκλησία, αυτό δεν είναι η αλήθεια. Εκτός των επισκέψεων και των επαφών που είχαμε με την Εκκλησία, με τους ηγέτες της Εκκλησίας, τους δώσαμε με τα νομοθετήματα αυτά συγκεκριμένες εξουσίες. Διατηρήσαμε τους λόγους του διαζυγίου ως εκείνους οι οποίοι περιλαμβάνονται στον καταστατικό χάρτη. Τους δώσαμε την προεδρία του δικαστηρίου. Το δικαίωμα να μη μπορεί κανένας να υποβάλει αίτηση διαζυγίου χωρίς να περάσει από την Εκκλησία για να ζητήσει από την Εκκλησία τη συμφιλίωσή του και τη συμβουλή της Εκκλησίας για τρεις ολόκληρους μήνες. Η ανταπόκριση βεβαίως δεν ήταν η ανταπόκριση την οποία θα ανέμενε ο οποιοσδήποτε άνθρωπος από εκείνους οι οποίοι βρίσκονται επικεφαλής της Εκκλησίας του Χριστού, από εκείνους οι οποίοι θα έπρεπε να ενσαρκώνουν την

πραότητα του λόγου, την καλοσύνη στη συμπεριφορά και στην έκφραση, την καλή συμπεριφορά, τη Χριστιανική συμπεριφορά. Αντί να υπάρξει συνδιαλλαγή άρχισαν ύβρεις. Λέχθηκαν τόσα πολλά που θα ήταν περιττό να αναφερθώ εγώ. Μένω μόνο στο ότι εκείνοι οι οποίοι θα τολμήσουν να ψηφίσουν ότι θα πρέπει οι Χριστιανοί να πηγαίνουν στην εκκλησία, για να συμφιλιωθούν προτού κάμουν αγωγή διαζυγίου, θεωρούνται ιερόσυλοι.

Εκείνοι οι οποίοι θα πουν ότι θα προεδρεύεται ένα δικαστήριο που θα απαρτίζεται από μορφωμένους δικαστές από αξιωματούχο κληρικό είναι ιερόσυλοι. Δεν είναι, κύριοι συνάδελφοι, ορθό και δεν θα αναφερόμουν, να ασχοληθούμε περαιτέρω ή να σχολιάσουμε άλλο, διότι και οι υβριστές είναι μέσα στο παιγνίδι αυτής της ζωής και οι απρέπειες στη ζωή αυτή προέρχονταν και παρουσιάζονται σ' όλους τους χώρους. Αλλά εδώ δε βρισκόμαστε υπό προσωπική ιδιότητα. Αν βρισκόμασταν υπό προσωπική ιδιότητα θα συμπεριφερόταν ανάλογα ο καθένας με τον τρόπο που συμπεριφέρεται όταν τον υβρίζουν, ή δηλαδή να απαντήσει κάτι ή να αγνοήσει την ύβρη.

Εδώ είμαστε υπό μια άλλη ιδιότητα η οποία είναι ιδιότητα σεβαστή. Σε μια Δημοκρατία οσοδήποτε ελλιπής λέει ο Μάνεσης, σχετική, τυπική και αν θεωρηθεί, ο λαός είναι εξ ορισμού ο μοναδικός κριτής του τι τον συμφέρει με τη νομική ιδιότητά του σαν κυρίαρχος. Υποτίθεται ότι μπορεί να θέλει οτιδήποτε, αρκεί να το θελήσει. Όλα τα άλλα είναι στην καλύτερη περίπτωση πατερναλισμός και στη χειρότερη περίπτωση τυραννία. Πατερναλισμό και συμβουλές είχαμε και τώρα, και σήμερα, και χθες, και από πάρα πολλούς. Συμβουλές να είμαστε φρόνιμοι, να μη δημιουργούμε θέματα, να είμαστε υποταγμένοι, να είμαστε ευγενικοί. Τον δεχτήκαμε τον πατερναλισμό αυτό. Τυραννία όμως δεν είναι νοητό να δεχτούμε, διότι αν δεχόμαστε την τυραννία του οποιουδήποτε είτε εκείνων οι οποίοι διεκδικούν την κηδεμόνευση αυτού του Σώματος με το να λέγουν ότι όλες οι λειτουργίες του κράτους, όλες οι εξουσίες του κράτους, οι συντεταγμένες μπορούν να λειτουργούν και να ασκούν τις υπό του Συντάγματος ανατεθειμένες αυτές εξουσίες, εκτός από τη Βουλή των Αντιπροσώπων που τους έδωσε αυτές τις εξουσίες διά νόμου, ούτε αυτή την τυραννία ούτε όμως και την ψυχική ή πνευματική κηδεμόνευση οι οποίες για ορισμένους μπορεί να εξελιχτούν και σε τυραννία, μπορεί να δεχτεί το Σώμα τούτο. Και γι' αυτό το λόγο δεν μπορούμε να δεχτούμε να υβρίζεται αυτό το Σώμα, όπως υβρίστηκε. Και σε κάθε περίπτωση είναι αναίρεση του δημοκρατικού χαρακτήρα ενός δεδομένου πολιτεύματος οσοδήποτε και αν οι κρατούντες επιμένουν να διατηρούν αναρτημένη αυτή την επιγραφή στα μπαλκόνια της εξουσίας τους, γιατί όλα τα άλλα που λένε είναι αν δεν εφαρμόζεται η αρχή ότι ο λαός μόνο αποφασίζει και ο λαός μόνο ενεργεί μέσω των αντιπροσώπων του έγκυρα και νόμιμα και ότι ο λαός μέσω των αντιπροσώπων του οριοθετεί και καθορίζει και τις εξουσίες που ασκούνται από άλλα όργανα. Αν δε δεχτούμε αυτή την άποψη, δεν υπάρχει καμιά δημοκρατική υπόσταση στο πολίτευμα. Αίρεται η δημοκρατική αρχή και καταντά η υπόθεση τυραννία διάφορων μορφών, όπως τη γνώριζε ο ελληνισμός στο παρελθόν, όταν έμπαινε η Δημοκρατία στο γύψο για να διαφύει επειδή νοσούσε, επειδή ήταν ανεύθυνοι οι Βουλευτές, τα μέλη του Κοινοβουλίου. Γιατί, ακούστηκε και αυτό σήμερα το βράδυ. Ότι είμαστε ανεύθυνοι. Δεν είμαστε ανεύθυνοι, εκάμαμε πολλή υπομονή και δώσαμε και πάρα πολλή πίστωση χρόνου. Δώσαμε επίσης δείγματα και πολλής επιείκιας σε όσους παραφέρθηκαν εναντίον μας. Ίσως συνοπτικώς θα ήθελε κάποιος να απαντήσει σε ορισμένα που λέχθηκαν. Λέχθηκε

ότι φερθήκαμε με αλαζονεία. Γιατί φερθήκαμε με αλαζονεία; Εκείνο που κάμαμε ήταν ότι απλούστατα ασκήσαμε μια αρμοδιότητα την οποία έχουμε. Λέχθηκε επίσης ότι ήρθαμε σε μια αντιπαράθεση στην οποία δεν έπρεπε να έρθουμε με την Εκκλησία. Είπα δεν είναι με την Εκκλησία. Ο λαός είναι. Απηχούμε τη λαϊκή γνώμη, όταν παίρνουμε αυτές τις θέσεις και ο λαός είναι η Εκκλησία. Ήρθαμε σε αντιπαράθεση με επιμέρους αξιωματούχους, οι οποίοι είχαν συγκεκριμένα προνόμια, τα οποία θέλουν να τα διατηρήσουν. Μας λέχθηκε ότι μπορεί να δημιουργήσουμε σχίσμα, ότι θα δημιουργηθεί διχασμός. Μα πώς δημιουργείται διχασμός, όταν αναβαθμίζεται με ένα νομοθέτημα η ποιότητα της ζωής των ανθρώπων; Δίδεται καλύτερη ποιότητα ζωής. Ούτε βεντέττα ούτε διχασμός, αλλά επιτέλεση οφειλόμενου καθήκοντος και εκείνος που δεν μπορεί να επιτελέσει το καθήκον του ή αισθάνεται ότι θα επηρεαστεί, διότι θα κάμει κάτι το οποίο θεωρεί ορθό να κάμει προς το δημόσιο συμφέρον, προς το συμφέρον του λαού να παραιτηθεί. Εκεί είναι που δείχνει εκείνος που ασκεί έστω και το μικρότερο δημόσιο αξίωμα τη δική του προσωπική αξία, όταν επιτελεί το έργο του και αδιαφορεί και αν υπάρχουν αφορισμοί θρησκευτικοί ή αν υπάρχουν αφορισμοί άλλου είδους. Αποτύχαμε, διότι βιαστήκαμε να κάμουμε αυτά τα νομοθετήματα. Δε βιαστήκαμε. Είμαστε η τελευταία χώρα του κόσμου, του Χριστιανικού κόσμου. Δεν μπορούμε να συγκρινόμαστε με μουσουλμανικές χώρες για να δούμε πού βρισκόμαστε εμείς, αλλά σίγουρα από άποψη πολιτισμού είμαστε οι τελευταίοι. Έπρεπε και εμείς να φύγουμε απ' αυτή τη θλιβερή τελευταία σειρά.

Ύστερα αν, είπε ο κ. Γαλανός, ερχόταν η Ιερά Σύνοδος σε ένα δημοκρατικό διάλογο δεν θα έπαιρναν τα πράγματα αυτή την τροπή. Όχι, να έρθει σε δημοκρατικό διάλογο. Ας ερχόταν να παραδεχτεί ότι θα πρέπει και εκείνη να ακολουθήσει το παράδειγμα των άλλων της αδελφών Εκκλησιών των Ορθόδοξων και των μη Ορθόδοξων. 250 εκ. ορθόδοξοι έχουν ακριβώς το ίδιο καθεστώς. Μίλησε ο κ. Γαλανός να μην οξύνουμε την κατάσταση εμείς. Μα πώς την οξύνουμε; Εμείς ψηφίζουμε νομοθετήματα σε εφαρμογή του νέου άρθρου 111 του Συντάγματος το οποίο είναι υπαρκτό και αυτό είναι το Σύνταγμα της Πολιτείας μας και καθυστερημένα το κάμνουμε, επειδή στερούμε από το λαό αυτό τη δυνατότητα να ρυθμίζει τα θέματα του προσωπικού του θεσμού, διότι δεν του δώσαμε νομοθεσία. Οξύνουμε εμείς, επειδή κάμνουμε το καθήκον μας ή οξύνουν εκείνοι την κατάσταση οι οποίοι υβρίζουν με το χειρότερο τρόπο αυτούς που ασκούν αυτή την εξουσία ως αντιπρόσωποι του λαού;

Κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας θέλω να πω ότι η ηγεσία της Εκκλησίας, το ιερατείο, έχει διατυπώσει, όπως είπα, τη θέση ότι δεν είναι έγκυρη η νομοθεσία της Βουλής αυτής, επειδή δεν ψηφίζουν οι Τούρκοι. Και οι Τούρκοι ξέρουμε ότι δεν είναι εδώ. Αυτή τη θέση ας την εγκαταλείψει το συντομότερο δυνατό, διότι θα αποτελέσει το μελανό σημείο της ιστορίας της Κυπριακής Εκκλησίας από τον ιστορικό, όχι του μακρινού μέλλοντος, από τον ιστορικό των σημερινών «ιστορικών», διότι το να δίδεις το επιχείρημα, το να υποστηρίζεις το επιχείρημα του τοποτηρητή των Τούρκων, του καταλυτή, εκείνων δηλαδή που αποπειρώνται να καταλύσουν την κρατική μας υπόσταση, ότι δεν υπάρχει εγκυρότητα των οργάνων της Κυπριακής Δημοκρατίας, επειδή δεν είναι οι Τούρκοι παρόντες και οι Τούρκοι δεν έρχονται σκόπιμα, αποτελεί πράξη η οποία δεν μπορεί να χαρακτηριστεί καθόλου κολακευτικά όσον αφορά την εθνοπρέπειά της. Και η Εκκλησία στον τόπο αυτό ήταν γνωστό ότι ήταν επικεφαλής των εθνικών αγώνων του λαού τούτου. Παύει πλέον η Εκκλησία με τους μηχανισμούς αυτούς, παύει να βρίσκεται στην πρωτοπορία. Να αποσύρει τούτο το επιχείρημά της αμέσως, να

το εγκαταλείψει χωρίς καμιά καθυστέρηση, διότι είμαστε κράτος και θα υπάρχουμε και θα εξακολουθήσουμε να υπάρχουμε μέχρι να επεκτείνουμε την εξουσία της Κυπριακής Δημοκρατίας και στα κατεχόμενα από εκείνους εδάφη, οι οποίοι αποχώρησαν για να καταλύσουν τη Δημοκρατία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θα 'μαι πολύ σύντομος, έντιμε κύριε Πρόεδρε, και λόγω φωνής αποψινής, και λόγω θέσης και πεποίθησης. Θέσης συγκεκριμένα, πως στο θέμα τούτο επιγραμματικά μπορούν να αναπτυχθούν οι οποιεσδήποτε απόψεις. Θα αναφερθώ, έτσι, ακροθιγώς σε μερικές απλές σημάνσεις. Θα πω, όμως πιο πριν πως ούτε οι αφορισμοί, ούτε κι οι λοιδορισμοί και πολύ περισσότερον οι μυκτηρισμοί, μας χαρακτηρίζουν. Οι θέσεις, αντίθετα, όλων ανεξαίρετα των συναδέλφων, μας είναι τιμητές, σεβαστές και μας προβληματίζουν.

Και να τονίσουμε ακόμα πως οι οποιεσδήποτε ανατάξεις είναι αναγκαίο να παίρνονται, ιδίως στους νέους οι οποίοι τίθενται στο ερώτημα που τέθηκε και σε μας. 'Οπως και να τονίσω με ευθύτητα πως δεν είναι αναγκαίες οι επικλήσεις σ' αχρείαστες κι εθνικά βλαπτικές συνταγματικές δομές.

'Εντιμε κύριε Πρόεδρε, ούτε η Καθολική, ούτε όμως η Αγγλικανική και η Αρμενική Εκκλησία δέχονται τον πολιτικό το γάμο. 'Αρα τόσο η Μαρωνιτική όσο και η Αρμενική κοινότητα, έχουμε την πεποίθηση πως εκ προοιμίου είναι επιφυλακτικές -πέρα από το γεγονός πως όπως τόνισε και ο συνάδελφος Παναγιώτου ούτε και τις ρωτήσαμε- απέναντι στο νομοθέτημα που ήδη επιψηφίσαμε και που κατά προέκταση απόψε θεσμοθετούμε και νομοθετούμε.

Με κάποια ανάλογη συλλογιστική κινήθηκε, πιστεύουμε, και η κυπριακή Εκκλησία χωρίς φυσικά, ξαναλέμε, να υιοθετούμε χαρακτηρισμούς κι αφορισμούς. Μιας Εκκλησίας που κράτησε με την Ελληνική Κοινότητα -και είναι μεγάλη υπόθεση η Ελληνική Κοινότητα, όπως αναπτύχθηκε στο δουλωμένο ελληνισμό στα χρόνια της τουρκοκρατίας- την εθνική ταυτότητα του σκλαβωμένου ελληνισμού για πάνω από 300 χρόνια της τουρκικής κατοχής, 307 συγκεκριμένα για την Κύπρο και 360 (σωστά είπατε, κ. Αναστασιάδη) για το μητροπολιτικό ελληνισμό, όταν καταλυόταν από δικά μας λάθη ανεπίτρεπτα κι απαράδεκτα και το τελευταίο Δεσποτάτο, το Δεσποτάτο του Μιστρά.

Είμαστε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, μια ασήμαντη, απειροελάχιστη μειοψηφία στο στόχαστρο του τούρκικου σωβινισμού και του παντουρανισμού όπως το διέγραψε παραστατικότατα, πριν από λίγα μόλις εικοσιτετράωρα η 'International Herald Tribune', με την άτυχη την Κύπρο στο μάτι του κυκλώνα, που αναπτύσσεται από τα 108 -και τόσα είναι ακριβώς- εκατομμύρια των Τούρκων και τη θάλασσα του ισλαμισμού που, ατυχώς, βρίσκεται σ' έξαρση. Κι οποιαδήποτε, πιστεύουμε, προς τον πολιτικό γάμο ανοίγματα -και σαν τέτοια είναι που θεωρούμε τα ανοίγματα με τον πολιτικό γάμο που διευρύνουμε- πιστεύω πως ανοίγουν την Κερκόπορτα για την εκ των ένδον άλωσή μας.

Δεχόμαστε στην ελεύθερη Κύπρο το φορτισμό, τους δελεασμούς και τις πιέσεις του γνωστού τύπου Χάνι Γιαμάνι, και από τους συναπτομένους ετήσια εκατοντάδες, για να μην πω χιλιάδες γάμους, με τάσεις ατυχώς ωστικές, μεταξύ

ισλαμιστών και Κυπρίων νέων γυναικών, με προσφορές και δαψιλείς αντιπαροχές οικονομικές, που οδηγούν στη δημογραφική αποψίλωση του κυπριακού ελληνισμού. Γιατί στην περίπτωση αυτή τα νέα ζευγάρια, στις πλείστες περιπτώσεις μεταναστεύουν. Αλλά και στην περίπτωση της εδώ παραμονής τους δημιουργείται τραγικότερη περίπτωση. Και οι κεφαλόπονοι του Υπουργείου Εσωτερικών που δημιουργούνται -και όσοι έζησαν αυτούς του κεφαλοπόνους του Υπουργείου Εσωτερικών, είναι σε θέση να τους προσυπογράψουν και να τους υπογραμμίσουν- είναι σχεδόν καθημερινοί.

Αν καθεχρονικά έχουμε μερικές εκατοντάδες έστω, μόνο τέτοιους γάμους, τότες με την πολυγονικότητα αλλά και ιδιαίτερα- και εδώ είναι το πιο σοβαρό- το φανατισμό που χαρακτηρίζει τους ισλαμιστές, τότε θα έχουμε σύντομα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, και στις ελεύθερες περιοχές, στα νώτα μας, μιαν εν δυνάμει αναπτυσσόμενη μουσουλμανική κοινότητα. Κι όλοι ξέρουμε πως, πέραν της Τουρκίας, άλλες δύο τουλάχιστον χώρες εποφθαλμιούν την ολοκληρωτική κατάληψη της Κύπρου.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Αν το Ισραήλ επιβίωσε σε διασπορά, και μάλιστα σε συνθήκες τραγικά τραυματικές κι οδυνηρές, μια διασπορά που κράτησε κοντά δυό χιλιάδες χρόνια, τούτο πρώτιστα οφειλόταν, κατά το Νίκο Καζαντζάκη κι άλλους, στην αυστηρή τήρηση του θρησκευτικού του γάμου. Αν, κατά τον Καζαντζάκη και πάλι, το Ισραήλ έκανε τα ανοίγματα προς τον ελεύθερο και τον πολιτικό το γάμο, σίγουρα το Ισραήλ δε θα υπήρχε σήμερα.

Ένας συνάδελφος, ο κύριος Κληρίδης, μίλησε για το γεγονός πως δεν επιμετρά ο ίδιος τα κάποια πολιτικά κόστα από την τοποθέτησή του πάνω στον πολιτικό το γάμο. Όμως να μας επιτρέψει εδώ ο αρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού να πούμε πως έχει μια αντινομία, όσον αφορά το θέμα τούτο, αν οποιοσδήποτε φυλλομετρήσει την«Κατάθεσή» του. Γιατί εκεί ο ίδιος παραδέχεται δημόσια πως δεν μπορούσε να αναλάβει τα πολιτικά κόστα, που θάχε η τοτινή αντιπαράθεσή του με πολιτική προσωπικότητα, που την κατονομάζει!

Άλλοι συνάδελφοι, και ο κύριος Παπαπέτρου συγκεκριμένα, μίλησε για τη μαγεία της πολιτικής μεταστροφής που μας χαρακτηρίζει. Αν όμως η μαγεία της πολιτικής μεταστροφής χαρακτηρίζει το ΔΗ.ΚΟ. και όχι άλλα κάποια κόμματα, τότε αφήνω στα παιδιά και στα νήπια να το επιμετρήσουν και να το συγκρίνουν!

Για Βαυαροεμπνευσμένους συνάδελφους, ο συνάδελφος πάλι Παπαπέτρου μίλησε, Ελλαδίτες, όπως τους αποκαλούμε. Εμείς δεν τους χαρακτηρίζουμε σαν τέτοιους. Τους χαρακτηρίζουμε απλούστατα ελεύθερους Έλληνες. Και σαν ελεύθεροι που είναι, έχουν κάθε δικαίωμα και κάθε δυνατότητα να προάξουν και να δομήσουν στο καίριο και στο σημαντικό τούτο θέμα, ενώ εμείς βρισκόμαστε ουσιαστικά υπό ημικατοχή.

Τέλος, για προσκόμιση, για πρόσκτηση ίσως, ήθελαν να πουν κάποιοι συνάδελφοι, πολιτικών ωφελημάτων, από μέρους του ΔΗ.ΚΟ., είναι που τασσόμαστε, λένε, στη συγκεκριμένη περίπτωση. Μα τούτο, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, τούτο το χαρακτηριστικό στοιχείο, κι η τάση, δεν χαρακτήρισε το ΔΗ.ΚΟ. στις πιο καθοριστικές, μάλιστα, στιγμές και στις πιο οριακές καμπές του πολιτικού του βίου. Αντίθετα επέλεξε την κατά συνείδηση ελεύθερη τοποθέτηση, με αποτέλεσμα τα γνωστά κόστα, όταν πίστευε πως το εθνικό το θέμα έπρεπε να τεθεί στη βάση και στο στίγμα που το τοποθέτησε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Μαρκίδης και μετά ο κύριος Χριστοφίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Παρά τις πολλές ομιλίες, πιστεύω ότι υπάρχει χώρος και για μένα σ' αυτή τη συζήτηση. Θα αρχίσω με ένα θέμα εντελώς καινούριο, ένα θέμα το οποίο έθιξε από μια άποψη ο Βουλευτής του ΔΗ.ΚΟ. κύριος Ανδρέας Παναγιώτου στη δική του αγόρευση. Το θέμα της πρόσφατης απόπειρας μεσολάβησης του Προέδρου της Δημοκρατίας μεταξύ Βουλής και Ιεράς Συνόδου ή μεταξύ Βουλής και προκαθημένου της Εκκλησίας, όπως έλεγαν οι περισσότεροι από τους ομιλητές μέχρι τώρα.

Σ' αυτό το θέμα θα ήθελα να πω τα εξής: Η Βουλή αυτή ψήφισε το γνωστό Νόμο περί της Πρώτης Τροποποιήσεως του Συντάγματος και τον απέστειλε προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας προς υπογραφή. Την ώρα που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρέλαβε προς υπογραφή το Νόμο αυτό, είχε να αποφασίσει μεταξύ τριών διαζευκτικών λύσεων. Ή έπρεπε να αναπέμψει το Νόμο αυτό στη Βουλή, εκφράζοντας διαφωνία και παρακαλώντας τη Βουλή να αλλάξει θέση για τους οποιουσδήποτε λόγους νόμιζε εκείνος σωστούς ή θα μπορούσε να στειλεί το Νόμο για γνωμοδότηση, ως προς τη συνταγματικότητά του, από το Ανώτατο Δικαστήριο, αν πίστευε ότι ο Νόμος εκείνος ήταν αντισυνταγματικός ή θα μπορούσε κατευθείαν να υπογράψει εκείνο το Νόμο και να τον αποστείλει προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο Πρόεδρος Βασιλείου προτίμησε την τελευταία λύση. Προσυπέγραψε εκείνο το Νόμο και τον απέστειλε προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα. Κάνοντας αυτή την επιλογή, ανέλαβε και εκείνος πολιτική ευθύνη εν σχέσει με το Νόμο αυτό. Και αναλαμβάνοντας τότε πολιτική ευθύνη εν σχέσει με το Νόμο αυτό, δεν είχε πλέον θέση να μεσολαβήσει μεταξύ Βουλής και Ιεράς Συνόδου. Διότι μεσολαβώντας μεταξύ Βουλής και Ιεράς Συνόδου, ένα θα ήταν το συμπέρασμα. Ότι ο ίδιος δεν είχε ευθύνη για εκείνο το Νόμο. Ότι στην πραγματικότητα υπάρχει διελκυστίνδα μεταξύ Βουλής και Ιεράς Συνόδου, με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μεσολαβητή ή διαιτητή.

Και πολύ σωστά έπραξαν τα τρία κόμματα, να μη δεχθούν αυτού του είδους τη μεσολάβηση. Δεν είχαν ανάγκη τα τρία κόμματα, δεν είχε ανάγκη η Βουλή και δεν είχε ανάγκη το Κράτος, διότι περί του Κράτους μιλούμε, από μεσολαβητή με την Ιερά Σύνοδο.

Υπήρχε η δυνατότητα της κατευθείαν επαφής, υπήρξαν οι κατευθείαν επαφές, έγιναν οι συζητήσεις και οι οποιεσδήποτε απόπειρες απέτυχαν. Απέτυχαν για τους λόγους που είπε ο κύριος Αναστασιάδης, για τους λόγους που ανέφερε ο κύριος Παπαπέτρου, για τους λόγους που είπε ο κύριος Ευσταθίου.

Ακόμα και η ίδια η Βουλή επιθυμώντας να επιτύχει η ίδια συμβιβασμό, αντί να καταργήσει το Άρθρο 111 του Συντάγματος, όπως έπρεπε, ψήφισε την τροποποίηση την οποία ψήφισε. Ψήφισε την τροποποίηση την οποία ψήφισε ως ένδειξη καλής θελήσεως και ως εκδήλωση πολιτικής βουλήσεως συμβιβασμού. Διότι η ίδια η τροποποίηση αποτελεί συμβιβασμό. Αποτελεί συμβιβασμό μεταξύ των απόψεων της Εκκλησίας και της σωστής άποψης της πλήρους καταργήσεως του Άρθρου 111 του Συντάγματος.

Με τη μόνη διαφορά ότι η Βουλή έκανε μονόπλευρο, μονομερή συμβιβασμό. Δε συνεννοήθηκε εκ των προτέρων αν η άλλη πλευρά θα δεχόταν ή όχι αυτό το συμβιβασμό. Θα έπρεπε να είχε συνεννοηθεί. Και εφόσον διαπίστωνε ότι η Ιερά Σύνοδος παρέμενε ανένδοτη στις θέσεις της και δεν επρόκειτο να δεχθεί ούτε αυτό το μετριοπαθή συμβιβασμό και τη μετριοπαθή ρύθμιση, η Βουλή, κατά τη γνώμη μου, έπρεπε να είχε καταργήσει πλήρως το Άρθρο 111 του Συντάγματος και να προχωρήσει σε θέσπιση κανονικής νομοθεσίας όπως συμβαίνει με όλα τα κράτη της Ευρώπης.

Υπάρχει όμως και έχει εγερθεί ένα τεράστιο θέμα. Ένα θέμα το οποίο συστηματικά παραγνωρίζεται από ορισμένες πλευρές. Ένα θέμα που αποτελεί το άλφα του Συνταγματικού Δικαίου. Ότι Κράτος που δεν έχει δικαίωμα να ρυθμίζει το ίδιο το Σύνταγμά του, δεν είναι κυρίαρχο Κράτος. Κράτος το οποίο δεν έχει δικαίωμα, δεν αναγνωρίζει στον εαυτό του δικαίωμα, να αναθεωρεί το Σύνταγμά του, δεν είναι πλήρως κυρίαρχο Κράτος. Και οσοιδήποτε υποστηρίζουν ότι αυτή τη στιγμή που μιλούμε η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν έχει δικαίωμα, με την πλειοψηφία που το ίδιο το Σύνταγμα λέει, να τροποποιήσει το Σύνταγμα, αυτοί στην πραγματικότητα υποστηρίζουν ότι η Κύπρος δεν είναι πλήρως κυρίαρχο Κράτος. Εδώ καταλήγει λογικά η άποψή τους.

Παραγνωρίζουν τη σπουδαιότητα που έχει η αναθεώρηση του Συντάγματος στα πλαίσια όλων των αυστηρών συνταγμάτων. Διανοείστε να ζει η Αγγλία σήμερα με τις συνταγματικές ρυθμίσεις που ίσχυαν την εποχή του Ερρίκου του 8ου ή την εποχή του Καρόλου του 1ου; Διανοείστε να ζει η Γαλλία σήμερα με τα συντάγματα που είχαν στις αρχές του 19ου αιώνα, μετά την παλινόρθωση των Βουρβόνων; Διανοείστε την Ελλάδα του 1990 να ζει με τη Βασιλευόμενη Δημοκρατία του 1952;

Τι αποδεικνύουν όλα αυτά; Είναι το άλφα στην πολιτική επιστήμη ότι τα συντάγματα πρέπει να έχουν την αναγκαία ελαστικότητα να προσαρμόζονται στις διαρκώς εναλλασσόμενες, προοδεύουσες, μεταβαλλόμενες, κοινωνικές αντιλήψεις. Συντάγματα τα οποία δεν παρέχουν τα ίδια τη δυνατότητα μεταβολής τους, ωθούν σε παρεκτροπές. Αυτό διδάσκει η παγκόσμια ιστορία και γι' αυτό όλοι οι σύγχρονοι συνταγματικοί νομοθέτες, σε όλα τα σύγχρονα αυστηρά συντάγματα, καθιερώνουν τρόπους τροποποιήσεως αυτών των συνταγμάτων.

Στην Κύπρο του 1990 διατυπώνεται η θεωρία ότι επειδή οι Τουρκοκύπριοι αποφάσισαν να στασιάσουν το 1964, η Κύπρος πρέπει να ζει αιωνίως -μέχρις ότου οι Τουρκοκύπριοι ευδοκήσουν να επανέλθουν- στο Σύνταγμα του 1960, με το Σύνταγμα του 1960. Αυτή η θεωρία αποτελεί η ίδια παράβαση του Συντάγματος. Διότι το Σύνταγμα μπορεί να καθιέρωσε ότι για τη μεταβολή του χρειάζονται χωριστές πλειοψηφίες Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Το Σύνταγμα ...

(Βουλευτές κάνουν σχόλια πάνω στην αγόρευση του κυρίου Μαρκίδη)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι για σένα που μιλούν.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Το ξέρω. Γι' αυτό περιμένω. Για να ακούσω τι θα πουν. Ωτακουστώ, κύριε συνάδελφε.

Το Σύνταγμα, κύριοι συνάδελφοι, καθιερώνει χωριστές πλειοψηφίες για την τροποποίηση των μη θεμελιωδών Διατάξεων. Αλλά καθιερώνοντας αυτές τις

χωριστές πλειοψηφίες, καθιερώνει και έναν άλλο κανόνα. Τη δυνατότητα της μεταβολής των μη θεμελιωδών Διατάξεων. Επομένως, λόγω της αποχωρήσεως των Τουρκοκυπρίων Βουλευτών, εμείς έχουμε να επιλέξουμε. Ποιο από τους δύο κανόνες πρέπει να παραβιάσουμε; Τον κανόνα των χωριστών πλειοψηφιών ή τον κανόνα που μας επιτρέπει τη μεταβολή του Συντάγματος; Και αυτό το δίλημμα δεν έχουμε παρά να το λύσουμε υπέρ της απόψεως για την οποία συνηγορούν όλοι οι πολιτικοί επιστήμονες και όλοι οι συνταχτικοί νομοθέτες όλων των σύγχρονων κρατών. Υπέρ της υπάρξεως εξουσίας τροποποιήσεως του Συντάγματος.

Παραγνωρίζεται αυτή η εξουσία, διότι είναι εξουσία που πρέπει να ασκείται σπανίως. Και όπως είμαστε μεταξύ μας εδώ, μόνο σπανίως μπορεί να ασκείται. Διότι για να ασκηθεί απαιτείται πλειψηφία των δύο τρίτων. Και με την ύπαρξη τεσσάρων κομμάτων στη Βουλή, δεν είναι εύκολος ο σχηματισμός πλειοψηφίας δύο τρίτων.

Ακριβώς όμως, επειδή η εξουσία αυτή χρησιμοποιείται και πρέπει να χρησιμοποιείται σπάνια, παραγνωρίζεται, γιατί δήθεν η ύπαρξή της δεν είναι απαραίτητη για την ύπαρξη του κράτους. Λάθος. Είναι η πρώτη εξουσία που είναι απαραίτητη για να σώζεται το κράτος από κοινωνικές αναταραχές, από διάσταση μεταξύ του κράτους και των σύγχρονων αντιλήψεων. Αυτό διδάσκεται σε όλα τα συνταγματικά βιβλία, αυτό διδάσκεται από όλους του πολιτικούς επιστήμονες, αυτή είναι η πραγματικότητα.

Και έχουμε μια Βουλή, η οποία δεν αποτελείται από 35 Βουλευτές, όπως προέβλεπε το Σύνταγμα, αλλά αποτελείται από 56 Βουλευτές. Και έγιναν 56 οι Βουλευτές, όχι διότι αποφάσισαν και οι Τουρκοκύπριοι να γίνουμε 56, αλλά διότι η πρώην Βουλή, η Βουλή του 1981, αποφάσισε με την πλειοψηφία των δύο τρίτων -ομόφωνα ήταν τότε, δεν είχε σημασία- να αυξήσει τους Ελληνοκύπριους Βουλευτές από 35 σε 56 και όλους τους Βουλευτές από 50 σε 80. Έτσι αυτή η Βουλή έχει 80 Βουλευτές, εκ των οποίων 56 ανήκουν στην Ελληνοκυπριακή κοινότητα και παρευρίσκονται εδώ. Είναι και αυτό αντισυνταγματικό;

Μα αν είναι αυτό αντισυνταγματικό, τότε τι είναι το Ανώτατο Δικαστήριο με τους 13 Δικαστές; Διότι αυτός ο αριθμός των 13, πού βρέθηκε; Βρέθηκε με Νόμο αυτής της Βουλής, των 56 Βουλευτών.

Και να σας πω και κάτι άλλο. Μπορούμε ή δεν μπορούμε να ψηφίζουμε φόρους; Πού είναι οι Τουρκοκύπριοι; Διότι, για την ψήφιση φόρων χρειάζεται η πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων. «Όχι», λέγουν,«διότι η ψήφιση φόρων είναι απαραίτητη για το κράτος». Και κάθε φορά που ψηφίζουμε φόρους θα εξετάζουμε αν ο συγκεκριμένος φόρος είναι απαραίτητος ή όχι για το κράτος; Δεν είναι το συγκεκριμένο φόρο που δικαιολογεί το δίκαιο της ανάγκης. Το δίκαιο της ανάγκης δικαιολογεί τη συντήρηση της εξουσίας θεσπίσεως φόρων. Πρέπει να το καταλάβετε αυτό το πράγμα.

Ψηφίσαμε Νόμο περί Δήμων.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Μα τι σχέση έχει αυτό;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ψηφίσαμε Νόμο περί Δήμων.

Όσοι δεν βλέπουν τη σχέση, μπορεί να μη τη βλέπουν. Εγώ τη βλέπω. Μπορεί να κάνω λάθος.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πες τίποτε για το Γιαμάνι.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Σιγά - σιγά. Πάντως έχουν περισσότερη σχέση αυτά, παρά ο Γιαμάνι, με το συγκεκριμένο θέμα βέβαια.

(Γέλια)

Υπάρχει φυσικά και ο γάμος που μπορούν να κάμουν αυτοί του Γιαμάνι με Ελληνοκύπριες ή Ελληνοκύπριους, που ούτως ή άλλως επιτρέπεται όπως μιλούμε σήμερα, αυτή τη στιγμή.

Μιλούμε για δήμους. Ψηφίσαμε και Νόμο περί Δήμων και έγιναν και εκλογές Δημάρχων. Πού ήταν οι Τουρκοκύπριοι; Δεν απαιτείτο, βάσει του Συντάγματος, χωριστή πλειοψηφία; Ήταν ανάγκη για την ύπαρξη του κράτους να έχουμε αυτή τη στιγμή εκλελεγμένους Δημάρχους; Όχι κύριοι. Ήταν ανάγκη η διατήρηση της εξουσίας της Βουλής. Να ψηφίζει δημαρχεία, να ψηφίζει νόμους για δήμους.

Το 1976 έγιναν εκλογές. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πήρε το 26% των ψήφων αλλά δεν έστειλε αντιπρόσωπο σ' αυτή τη Βουλή. Ήμαστε εκτός Βουλής. Με 25% των ψήφων, ήμαστε εκτός Βουλής. Γιατί; Διότι ήταν το εκλογικό σύστημα. Αλλά το 1981 εισήλθαμε στη Βουλή με 12 Βουλευτές. Γιατί; Διότι η Βουλή άλλαξε το εκλογικό σύστημα. Πού ήταν οι Τουρκοκύπριοι; Ποια ήταν η ανάγκη για την ύπαρξη του κράτους, να αλλάξει το εκλογικό σύστημα; Δεν είναι αυτό που εξετάζει το δίκαιο της ανάγης. Το δίκαιο της ανάγκης εξετάζει την ανάγκη διατήρησης της εξουσίας.

Έτσι, έχουμε αυτή τη στιγμή την εξής περίεργη, πραγματικά, μονόπλευρη θεωρία. Όλες οι εξουσίες του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανώτατου Δικαστηρίου διατηρήθηκαν αλώβητες. Δεν έχει σημασία ότι αποχώρησαν οι ουδέτεροι Πρόεδροι. Δεν έχει σημασία ότι δεν υπάρχουν Τουρκοκύπριοι στο Ανώτατο Δικαστήριο. Δεν έχει σημασία ότι τα δύο Δικαστήρια έγιναν ένα Δικαστήριο. Σημασία έχει ότι διατηρήθηκαν όλες οι εξουσίες αλώβητες.

Διότι το δίκαιο της ανάγκης δεν εξετάζει κάθε φορά που βγάζεις αποφάσεις αν υπάρχει ανάγκη να εκδοθεί η συγκεκριμένη απόφαση, αλλά εξετάζει και λέγει ότι είναι απαραίτητη η διατήρηση όλων των εξουσιών της Δικαστικής Εξουσίας.

Και έτσι τελειώνουμε με τη Δικαστική Εξουσία που είναι μια από τις τρεις εξουσίες του κράτους. Και ερχόμαστε στη δεύτερη εξουσία, την Εκτελεστική Εξουσία. Όλες οι εξουσίες που δεν μπορούσαν να ασκηθούν μόνο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά έπρεπε να ασκούνται από κοινού από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της Δημοκρατίας, διατηρήθηκαν αλώβητες. Υπάρχουν και ασκούνται μόνο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δικαιούται να αναφέρει Νόμους στο Ανώτατο Δικαστήριο για γνωμοδότηση. Και ποια χώρα της Ευρώπης δίνει εξουσία σε αρχηγό κράτους να αναφέρει νόμους για γνωμοδότηση; Μόνο η Αυστρία. Οι Ηνωμένες Πολιτείες που έχουν προεδρικό σύστημα, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ελλάδα, δεν έχουν οι αρχηγοί τους αυτού του είδους το δικαίωμα.

Άρα είναι αυτή μια εξουσία που θα μπορούσε να πει κανείς πως δεν είναι απαραίτητη για την ύπαρξη του Κράτους, διότι από όλα τα κράτη της γης, δύο

κράτη την έχουν. Η Αυστρία και το δικό μας. Και όμως αυτή η εξουσία διατηρήθηκε βάσει του δικαίου της ανάγκης. Ποιας ανάγκης; Της ανάγκης που λέγει ότι παρά την αποχώρηση των Τουρκοκυπρίων πρέπει να διατηρηθούν ακέραιες όλες οι συνταγματικές εξουσίες που δόθηκαν στα όργανα του κράτους. Έτσι, παρά την ανυπαρξία Αντιπροέδρου, ο Πρόεδρος ασκεί μόνος του αυτές τις εξουσίες.

Το ίδιο συμβαίνει και με το Υπουργικό Συμβούλιο. Το ίδιο συμβαίνει και με το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα. Το ίδιο συμβαίνει με πολλά πράγματα. Το ίδιο συμβαίνει και με αυτή τη Βουλή. Συμβαίνει με τους φόρους, συμβαίνει με τους δήμους, συμβαίνει με τις εκλογές, συμβαίνει με τον αριθμό των Βουλευτών.

Μόνο για την αναθεώρηση των μη θεμελιωδών Διατάξεων του Συντάγματος, εκεί δεν μπορεί να συμβεί. Διότι εκεί η Βουλή, αν τροποποιήσει μη θεμελιώδη Διάταξη του Συντάγματος, θίγει τα ιερά και τα όσια. Ποια ιερά και ποια όσια; Και έτσι φτάσαμε στο φαινόμενο, η πολιτική πραγματικότητα να έχει αλλάξει ριζικά τις θεμελιώδεις Διατάξεις του Συντάγματος, δηλαδή αυτή τη στιγμή ζούμε χωρίς τις θεμελιώδεις Διατάξεις του Συντάγματος που ήταν οι χωριστές πλειοψηφίες, η ύπαρξη Αντιπροέδρου, τα δύο Δικαστήρια, οι ουδέτεροι Πρόεδροι των Δικαστηρίων και ούτω καθ' εξής.

Όλα αυτά ήταν θεμελιώδεις Διατάξεις του Συντάγματος, αλλά όλα αυτά στην πραγματικότητα δεν ισχύουν, προσωρινά, από το 1964, αλλά αλίμονο αν αλλάξουμε τις δευτερευούσης σημασίας, Διατάξεις του Συντάγματος, τις μη θεμελιώδεις. Γι' αυτό λέγεται ότι ο Νόμος είναι αντισυνταγματικός. Και είναι θλιβερό το ότι ένα πολιτικό κόμμα υποστηρίζει αυτή τη θεωρία. Διότι υποστηρίζοντας αυτή τη θεωρία πλήττει την κυριαρχία αυτού του κράτους. Πλήττει τη πλήρη κυριαρχία αυτού του κράτους.

Επαναλαμβάνω λοιπόν και καταλήγω σ' αυτό το θέμα και λέω ότι: Κράτος που δεν αναγνωρίζει στον ευατό του δικαίωμα να τροποποιεί το δικό του σύνταγμα, δεν είναι κυρίαρχο κράτος. Και ο οποιοσδήποτε λέγει το αντίθετο, στην πραγματικότητα η άποψή του, έστω και αν δεν το ξέρει, ισοδυναμεί με ισχυρισμό ότι το κράτος μας δεν είναι κυρίαρχο. Αυτή είναι η σωστή θέση.

Αλλά δικαιούμαι να εκφράσω και απογοήτευση, διότι βλέπω ότι πραγματικά μια εντελώς χαμηλού επιπέδου προπαγάνδα πιάνει τόπο μεταξύ ορισμένων στρωμάτων. Και βλέπουμε επιστολές να δημοσιεύονται σε σοβαρές εφημερίδες και να λένε ότι πολιτικός γάμος σημαίνει γάμο μεταξύ πατρός και κόρης, μεταξύ μητέρας και υιού, μεταξύ αδελφών και διάφορες άλλες ανοησίες αυτού του είδους.

Ας δούμε όμως και κάτι άλλο, διότι λένε πως το διαζύγιο και οι λόγοι διαζυγίου, είναι θέματα πίστεως. Ας πάρουμε ορισμένα ιστορικά παραδείγματα. Ο αυτοκράτορας ο οποίος έκτισε το ναό της Αγίας Σοφίας, το καμάρι της Χριστιανοσύνης, την εποχή της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, που ονομαζόταν Ιουστινιανός, νομοθέτησε με τη «Νεαρά 122» τους λόγους διαζυγίου. Και ο Ιουστινιανός ήταν ευσεβής Χριστιανός, εξ ού και έκτισε το ναό της Αγίας Σοφίας, αλλά δεν ήταν ούτε ιερέας, ούτε αρχιερέας. Ήταν ένας αυτοκράτορας, κοσμικός.

Με αυτή τη «Νεαρά 122» του Ιουστινιανού, με αυτή τη «Νεαρά», έζησε ο ελληνισμός για αρκετές εκατοντάδες χρόνια και μάλιστα η Αυτοκέφαλος Εκκλησία της Κύπρου υιοθέτησε μεγάλο μέρος από αυτή τη«Νεαρά» στον Καταστατικό Χάρτη του 1974. Με τον οποίο Χάρτη, καθόσον αφορά το γάμο και τα διαζύγια,

έζησε ο Κυπριακός Ελληνισμός μέχρι πριν λίγα χρόνια, όταν θεσπίστηκε ο νέος Χάρτης.

Ώστε βλέπουμε αμέσως ότι την εποχή των Οικουμενικών Συνόδων, ο Ελληνισμός ζούσε με σύστημα διαζυγίων το οποίο θεσπιζόταν από την Πολιτεία και όχι από την Εκκλησία. Και αναφέρομαι στο ζήτημα αυτό διότι βλέπω την ανακοίνωση της Ιεράς Συνόδου που λέει ότι «σε θέματα πίστης δεν μπορεί η Βουλή των Αντιπροσώπων να νομοθετεί». Βεβαίως δεν μπορεί σε θέματα πίστης. «Εκεί», λέει, «ισχύουν η Αγία Γραφή, τουτέστιν η διδασκαλία του Κυρίου Ημών Ιησού Χριστού και των Πνευματοφόρων Αποστόλων, οι Αποφάσεις των Οικουμενικών και Τοπικών Συνόδων, οι Ιεροί Κανόνες τους οποίους σε Συνόδους, Θεήλατοι της Εκκλησίας Πατέρες, ψήφισαν». Και επαναλαμβάνω, κύριοι συνάδελφοι, ότι μετά τις επτά Οικουμενικές Συνόδους, υπήρχε πολιτικό διαζύγιο.

Όταν μια μέρα οι πολιτικοί αρχηγοί συζητούσαν στο δωμάτιο του Προέδρου της Βουλής το θέμα της τροποποιήσεως του Συντάγματος, έξω από τη Βουλή υπήρχε διαδήλωση ιερέων που έψαλλαν τον Ακάθιστο Ύμνο. «Τη Υπερμάχω Στρατηγώ τα Νικητήρια». Όταν όμως εστιχουργείτο ο Ύμνος αυτός, όταν για πρώτη φορά ψαλλόταν ο Ύμνος αυτός, στο Βυζάντιο δεν υπήρχαν Εκκλησιαστικά Δικαστήρια για έκδοση διαζυγίων. Όταν αυτός ο Ύμνος ψαλλόταν για πρώτη φορά, επαναλαμβάνω, στην Αγία Σοφία, στο Βυζάντιο, υπήρχαν πολιτικοί λόγοι διαζυγίου που καθιερώνονταν από Νόμο του Κράτους. Τη «Νεαρά 122» του Ιουστινιανού.

Και όχι μόνο αυτό. Υπήρχε και ο πολιτικός γάμος την εποχή εκείνη. Ο πολιτικός γάμος καταργήθηκε με τη «Νεαρά» του Λέοντος Στ' του Σοφού. Του αυτοκράτορα ο οποίος είναι ο μόνος αυτοκράτορας του Βυζαντίου, ο οποίος νυμφεύθηκε τέσσερις φορές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι έχει κάνει;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Τέσσερις φορές παντρεύτηκε, κύριε Πρόεδρε.

Και μετά τον τέταρτο γάμο του Λέοντος Στ' του Σοφού, η Ορθόδοξη Εκκλησία επενέβη και περιορίστηκαν οι αριθμοί των γάμων. Αυτός ο Λέων ο Στ' ο Σοφός, με τους τέσσερις γάμους, είναι εκείνος ο οποίος θέσπισε την ιερολογία του γάμου ως απαραίτητο συστατικό στοιχείο του γάμου. Εκείνος δηλαδή ο οποίος θέσπισε στο Βυζάντιο την ιερολογία του γάμου.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μα ο Λέων Στ' ο Σοφός.....

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Και ο Λέων Στ' ο Σοφός, από ότι γνωρίζετε, κύριε Στυλιανού, ανήκει στα τέλη του 9ου αιώνα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρέλειψε να μας πει ότι και ο Σολομών είχε 800 γυναίκες και 600 παλλακάς!

(Γέλια)

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Παλλακίδας. Όχι παλλακάς. Παλλακίδας. Μάλιστα.

Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, εορτάζουμε κάθε χρόνο, αν δεν απατώμαι, και την Κυριακή της Ορθοδοξίας. Όταν για πρώτη φορά εορτάστηκε η Κυριακή της

Ορθοδοξίας, στο Βυζάντιο δεν υπήρχαν Εκκλησιαστικά Δικαστήρια για έκδοση διαζυγίων. Για πρώτη φορά εισήχθη στο Βυζάντιο ο θεσμός των Εκκλησιαστικών Δικαστηρίων επί Αλεξίου Α' του Κομνηνού, στα τέλη του 11ου αιώνα, μετά τη μάχη του Μαντζικέρτ, μετά την κατάληψη μεγάλου μέρους της Μικράς Ασίας από τους Τούρκους.

Με άλλα λόγια, να μου επιτρέψετε να σας πω ότι η δημιουργία Εκκλησιαστικών Δικαστηρίων σε θέματα διαζυγίου, ανήκει στους αιώνες της Βυζαντινής παρακμής. Ανήκει σε εποχή όπου τα στοιχεία της σήψεως στο Βυζάντιο ήταν πλέον ψηλαφητά. Η σήψη που θα οδηγούσε στην τραγική πτώση της Αυτοκρατορίας το 1453.

Άρα, μια είναι η ουσία. Η Ορθόδοξη Εκκλησία παντού και πάντοτε επί Βυζαντίου, την εποχή των τριών Ιεραρχών, την εποχή των Οικουμενικών Συνόδων, δεχόταν το σύστημα της Νομοκρατούσης Πολιτείας. Και ας με διαψεύσει ο κύριος Παναγιώτου, ο οποίος διάβασε και μελέτησε τα ίδια βιβλία που διάβασα και μελέτησα εγώ.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία πάντοτε, κατά παράδοση, δεχόταν το σύστημα της Νομοκρατούσης Πολιτείας, σε αντίθεση με την Καθολική Εκκλησία που ήθελε να είναι κράτος εν κράτει, εξ ού και οι Ορθόδοξοι μιλούν για παποκαίσαρα και παποκαισαρισμό. Διότι οι πάπες διεκδικούσαν κοσμική εξουσία.

Ο ελληνισμός είναι ευγνώμων προς την Εκκλησία για το ρόλο τον οποίο διαδραμάτισε κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας. Και κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας μόνο τα Εκκλησιαστικά Δικαστήρια μπορούσαν να ασχοληθούν με θέματα γάμου των Ρωμιών, όπως έλεγαν τότε οι Τούρκοι, και με διαζύγια των Ρωμιών, διότι δεν υπήρχαν δικά μας δικαστήρια να ασχοληθούν.

Αλλά το ότι η Ελλάδα μόλις μετά την ανεξαρτησία επανήλθε στη Βυζαντινή παράδοση, δε σας λέει τίποτε; Και τι συνέβη στην Κύπρο; Να σας πω τι συνέβη στην Κύπρο. Οι Συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου που αποτέλεσαν την πηγή του Κυπριακού Συντάγματος, καθόσον αφορά θέματα γάμου και διαζυγίου, έλεγαν ρητώς ότι ρυθμίζονται από τις Κοινοτικές Συνελεύσεις της κάθε κοινότητας. Για τους Τουρκοκυπρίους από την Τουρκική Κοινοτική Συνέλευση, για τους Ελληνοκυπρίους από την Ελληνική Κοινοτική Συνέλευση.

Αυτό είναι το ένα από τα δύο σημεία όπου κατά τη θέσπιση και συγγραφή του Κυπριακού Συντάγματος που έχουμε σήμερα, οι συντάκτες δεν ακολούθησαν τις Συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου. Έφυγαν από τις Συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου και καθιέρωσαν, όχι για την Τουρκοκυπριακή Κοινότητα αλλά για την Ελληνοκυπριακή Κοινότητα, το Άρθρο 111 του Συντάγματος. Αυτό το γεγονός οφείλεται στο ότι ο τότε πολιτικός αρχηγός ήταν και Προκαθήμενος της Εκκλησίας. Και φρόντισε κατά τη θέσπιση του Συντάγματος να κατοχυρώσει εκκλησιαστικά προνόμια τα οποία ενάγονται στις εποχές της δουλείας και ουδέποτε στις εποχές της ανεξαρτησίας του ελληνισμού.

Επήλθε το πλήρωμα του χρόνου και με τη βοήθεια του ΔΗ.ΚΟ. και των αγώνων του ΔΗ.ΚΟ. από το 1979, και της Επιτροπής που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Πρόεδρος του ΔΗ.ΚΟ. διόρισε, με τη βοήθειά σας μέχρι ενός σημείου, επήλθε και ωρίμασε ο χρόνος να τροποποιηθεί αυτός ο αναχρονισμός. Προς τι και γιατί εσείς αλλάξατε θέση; Διότι έχει δίκαιο ο συνάδελφος κύριος Αναστασιάδης. αλλάξατε θέση, ελπίζοντας ότι θα ενοχληθεί ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Ελπίζοντας ότι θα μπορέσετε να πάρετε οπαδούς από μας.

Ελπίζοντας ότι θα έχετε, σε μελλοντικούς εκλογικούς αγώνες, την υποστήριξη της Εκκλησίας και της Ιεραρχίας στην Κύπρο. Δικαίωμά σας να ελπίζετε.

Και ένα άλλο θέμα τώρα. Μιλούν για τον πολιτικό γάμο σαν να ήταν ένα καινούριο φρούτο για την Κύπρο. Μέχρι το 1981, καθόσον αφορά το θέμα του πολιτικού γάμου, η Κύπρος ήταν πολύ πιο μπροστά από ότι ήταν η Ελλάδα. Γιατί στην Ελλάδα η ιερολογία του γάμου εθεωρείτο απαραίτητο στοιχείο για την ύπαρξη του γάμου. Μέχρι το 1981 η Ελλάδα δεν αναγνώριζε πολιτικό γάμο και δεν είχε σημασία αν επρόκειτο περί γάμου μεταξύ 'Ελληνα και Ελληνίδας. Σημασία είχε αν ο ένας από τους δύο ήταν 'Ελληνας πολίτης, χωρίς ιερολογία ο γάμος του δεν αναγνωριζόταν.

Και ήρθε και το φαινόμενο το οποίο μας δίδασκαν στο πανεπιστήμιο, να μεταβαίνουν μετανάστες στη Γερμανία και την Αυστρία, να παντρεύονται εκεί Γερμανίδες και Αυστριακές με πολιτικούς γάμους -πού να φανταστούν οι επιπόλαιες ότι αυτός ο γάμος δεν αναγνωριζόταν στην Ελλάδα- και μετά επανέρχονταν στην Ελλάδα, νυμφεύονταν Ελληνίδες κανονικότατα και δεν επρόκειτο για διγαμία, επρόκειτο για μονογαμία, διότι ο πρώτος γάμος δεν αναγνωριζόταν, διότι δεν ετηρείτο η ιερολογία την οποία είχε καθιερώσει ο Λέων Στ' ο Σοφός.

Αυτή είναι η πρόοδος που έγινε στην Ελλάδα το 1981. Καθιερώθηκε, παρά τις αντιδράσεις, η δυνατότητα πολιτικού γάμου. Στην Κύπρο όμως μέχρι το 1981 ήμαστε πολύ πιο μπροστά από την Ελλάδα. Γιατί στην Κύπρο, ο 'Ελληνας της Κύπρου, είχε, και έχει και τώρα που μιλούμε, τη δυνατότητα να νυμφευθεί ετερόθρησκη, ετερόδοξη ή αλλοδαπή με πολιτικό γάμο. Και η Ελληνίδα της Κύπρου είχε δικαίωμα και έχει δικαίωμα να νυμφευθεί ετερόθρησκο, ετερόδοξο ή αλλοδαπό με πολιτικό γάμο. Γιατί δεν αφορίζονταν τότε όλοι αυτοί; Δηλαδή όταν ένας 'Ελληνας Κύπριος συνήπτε πολιτικό γάμο με αλλοδαπή δεν διέπραττε αμάρτημα, αλλά όταν 'Ελληνας Κύπριος νυμφευφθεί Ελληνίδα θα διαπράξει; Αυτό είναι κάτι που χρειάζεται κάποια εξήγηση.

Ακόμα μια παρεξήγηση. Καθιέρωσαν, λέει, τον πολιτικό γάμο και μιλούν κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αφήνουν να νοηθεί ότι η Βουλή θα υποχρεώνει τον κόσμο να κάνει πολιτικούς γάμους μπροστά στους Δημάρχους. 'Οχι. Και το ξέρετε πολύ καλά όλοι σας ότι πρόκειται για παραπλάνηση. Κανένας δεν υποχρεώνεται να κάνει πολιτικό γάμο. 'Ολοι έχουν το δικαίωμα επιλογής. Να επιλέξουν μεταξύ πολιτικού γάμου και εκκλησιαστικού γάμου. Τα 99.5% θα επιλέξουν τον εκκλησιαστικό γάμο. Και το ξέρουμε και το ενθαρρύνουμε. Αλλά τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν κατοχυρώνονται για το 99%. Κατοχυρώνονται και για το 1%, για το 1/2%, για τον έναν άνθρωπο, για το ένα άτομο. Γι' αυτό λέγονται και ατομικά δικαιώματα. Αν τα αμφισβητείτε και αυτά, αυτό είναι άλλη υπόθεση.

Το δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης δεν κατοχυρώνεται για εκείνους που θα συμφωνήσουν με την κυβέρνηση. Εκείνοι δεν έχουν ανάγκη ελευθερίας της σκέψεως. Συμφωνούν με την κυβέρνηση, ποιο φοβούνται; Είναι για τους άλλους που κατοχυρώνεται. Είναι για τα άτομα που κατοχυρώνεται. Είναι για να κατοχυρωθεί το δικαίωμα και του τελευταίου πολίτη να διαφωνήσει με όλους τους άλλους συμπολίτες του. Γι' αυτό κατοχυρώνεται το δικαίωμα της ελευθερίας εκφράσεως. Γι' αυτό κατοχυρώνονται όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Μας λέγουν ότι ο γάμος είναι Μυστήριο. Ναι. Οι Ορθόδοξοι πιστεύουν ότι τα Μυστήρια είναι επτά και όχι οκτώ. Αν ένας πιστεύει ότι τα Μυστήρια είναι οκτώ, τότε δεν είναι Ορθόδοξος Χριστιανός. Μπορεί να είναι Χριστιανός, αλλά Ορθόδοξος Χριστιανός δεν είναι. Αν ένας πιστεύει ότι τα Μυστήρια δεν είναι επτά αλλά είναι δύο, τότε δεν είναι Ορθόδοξος Χριστιανός. Αν πιστεύει ότι είναι πέντε, δεν είναι Ορθόδοξος Χριστιανός. Ο Ορθόδοξος Χριστιανός πιστεύει, και δεν έχει σημασία το γιατί. Πιστεύει ότι τα Μυστήρια είναι επτά. Και επομένως σε περίπτωση που ένας Χριστιανός δεν πιστεύει ότι τα Μυστήρια είναι επτά, εναπόκειται στην Εκκλησία να δει το θέμα εξ' επόψεως πνευματικής ποινής.

Αλλά το διαζύγιο δεν είναι Μυστήριο. Ουδέποτε ήταν Μυστήριο. Και αν τώρα θεωρηθεί Μυστήριο, σημαίνει ότι τα Μυστήρια δεν είναι επτά. Είναι οκτώ. Και όπως είπαμε οι Ορθόδοξοι δεν πιστεύουν σε οκτώ Μυστήρια. Πιστεύουν σε επτά Μυστήρια. Η λύση του γάμου δεν είναι Μυστήριο. Μυστήριο είναι η σύναψη του γάμου. Η λύση του γάμου ουδέποτε ήταν Μυστήριο.

Ας πάρουμε ένα απλό παράδειγμα για να δείτε ότι δεν μιλούμε για θέματα πίστεως. Κοινά αγωγή κάποιος και λέει: «Θέλω διαζύγιο λόγω μοιχείας.» Και απαντά η εναγόμενη: «Δεν έκαμα μοιχεία.» Και πηγαίνουν μάρτυρες. Πηγαίνουν δύο για τον ενάγοντα και λέγουν: «Ορκίζομαι και λέγω ή διαβεβαιώ και λέγω ότι την είδα στο ξενοδοχείο τάδε, την τάδε μέρα, με τον τάδε να κάνει μοιχεία.» Και έρχονται δύο μάρτυρες από την άλλη πλευρά, από την πλευρά της εναγόμενης και λέγουν: «Αδύνατο. Την ημέρα και ώρα που λέγουν αυτοί οι άλλοι, η γυναίκα αυτή ήταν στο σπίτι της αδελφής της, την είδα εγώ. Δεν ήταν στο ξενοδοχείο.»

Ξέρετε ποιο είναι το μόνο ερώτημα που υπάρχει; Όχι αν η μοιχεία είναι λόγος διαζυγίου ή όχι. Το ερώτημα που υπάρχει είναι ποιο να πιστέψουμε. Να πιστέψουμε τους δύο μάρτυρες τους απ' εκεί που λέγουν ότι είδαν τη μοιχεία ή να πιστέψουμε τους δύο μάρτυρες τους απ' εδώ που λέγουν ότι ήταν αδύνατο να έγινε μοιχεία; Είναι αυτό θέμα πίστεως;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Βεβαίως. Είναι θέμα πίστεως.

(Γέλια)

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Είναι θέμα Χριστιανισμού. Αν δεν είσαι ιερέας, εκπαιδευμένος στη Θεολογία, δεν μπορείς να κρίνεις και να κάμεις εύρημα πραγματικού γεγονότος! Οι δικαστές οι επαγγελματίες, που είναι η δουλειά τους όλη μέρα, ποιο να πιστέψουν και ποιο να μην πιστέψουν, όταν είναι μοιχεία δεν μπορούν να το κάνουν. Όταν είναι φόνος, μπορούν. Όταν μπορούν να καταδικάσουν κάποιο σε ισόβια δεσμά, διότι κάποιος μάρτυρας μαρτυρά ότι τον είδε να πυροβολεί κάποιον, μπορούν. Μπορούν να τον πιστέψουν. Μπορούν να καταδικάσουν σε ισόβια δεσμά. Αλλά δεν μπορούν να κρίνουν αν όντως έγινε μοιχεία ή όχι. Αυτό είναι θέμα πίστεως. Είναι θέμα πίστεως; Είναι καιρός να συνέλθει το ΔΗ.ΚΟ.

Και μίλησε ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού για πολιτικό κόστος. Το πολιτικό κόστος για μας, είναι πολιτικό όφελος για σας. Όπως νομίζετε. Είναι και αυτό θέμα πίστεως, πιθανόν.

(Γέλια)

Αλλά ένα πράγμα θα πω. Ότι αυτό το οποίο κάνετε, αποδεικνύει ένα πράγμα. Ούτε κόμμα κέντρου είστε, ούτε κόμμα μέτρου είστε. Είστε κόμμα

συντήρησης και αντίδρασης και ακραίων αντιλήψεων. Έχετε για αρκετό καιρό, ή μάλλον σας έχει επιτραπεί για αρκετό καιρό, να απευθύνεστε προς τον Κυπριακό Ελληνισμό και να βάζετε οι ίδιοι όνομα στον εαυτό σας το «Κόμμα του Κέντρου και του Μέτρου». Λοιπόν εγώ λέω ότι το κόμμα το οποίο εν έτει 1990 επιδιώκει την επάνοδο της θανατικής ποινής δεν είναι κόμμα του κέντρου, δεν είναι κόμμα του μέτρου, είναι κόμμα αντίδρασης και ακραίων αντιλήψεων. Και ένα κόμμα το οποίο εν έτη 1990 επιμένει να διατηρήσει προνόμια Εκκλησιαστικών Δικαστηρίων σε θέματα γάμου και διαζυγίου δεν είναι κόμμα κέντρου και μέτρου. Είναι κόμμα συντήρησης και αντίδρασης και ακραίων αντιλήψεων.

Αν πρόκεται να υποστούμε εμείς πολιτικό κόστος, διότι κάνουμε αυτό που κάνουμε, ναι, να το υποστούμε. Γιατί εμάς φιλοδοξία μας δεν είναι να οδηγήσουμε πίσω την Κύπρο στο 19ο αιώνα. Δεν είναι να συντηρήσουμε τώρα μεσαιωνικές αντιλήψεις. Εμάς φιλοδοξία μας είναι να οδηγήσουμε την Κύπρο στον 21ο αιώνα με σύγχρονες αντιλήψεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης και μετά ο κ. Τουλούρας.

Ελπίζω να αντέξετε ως το τέλος.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο συνάδελφος Αλέκος Μαρκίδης σας ανέφερε τις «Νεαρές του Ιουστινιανού». Είναι οι γνωστές «Νοβέλλες». Ο Ιουστινιανός είχε εκδώσει και τις εισηγήσεις «Βοήθημα για τους φοιτητές». Και όταν ένας φοιτητής ρωτήθηκε τι ήσαν οι «Νοβέλλες», η απάντηση ήταν «είναι αυτές που εκδίδει ο Ιουστινιανός για τους φοιτητές».

Εκκλησία, κύριε Πρόεδρε, είμαστε όλοι μας. Εκκλησία βάσει του ορισμού είναι όλοι οι χριστιανοί.

Θα αναφέρομαι στην εκκλησιαστική ηγεσία στην κριτική μου στην πρόοδο της ομιλίας μου, για να διαχωρίζω εκκλησιαστική ηγεσία από την Εκκλησία.

Η ανακοίνωση, κύριε Πρόεδρε, της Ιεράς Συνόδου αποτελεί πρόκληση προς το κράτος και ύβρη για κάθε εξουσία, Νομοθετική, Εκτελεστική και Δικαστική. Οι νόμοι περιφρονούνται και χαρακτηρίζονται άνομοι, και το πλήρωμα της Εκκλησίας καλείται να περιφρονήσει τους νόμους.

Οι αποφάσεις της ολομέλειας του Ανώτατου Δικαστηρίου χαρακτηρίζονται ασεβείς και ιερόσυλες. Οι αποφάσεις και ενέργειες των εξουσιών θεωρούνται προϊόντα αλαζονείας και καλείται ο λαός να προστατευθεί από όλες τις εξουσίες που αλαζονικά τον οδηγούν στην αλλοτρίωση και την απώλεια.

Κύριε Πρόεδρε,

Μπορούμε να πούμε πολύ απλά ότι δεν επιτρέπεται στους δεσπότες να περιφρονούν τους νόμους, γιατί μέσα στη δημοκρατία ένας είναι ο δεσπότης για όλους, ο νόμος.

Η Εκκλησία, και για να ακριβολογούμε η εκκλησιαστική ηγεσία, διότι όπως είπα Εκκλησία είμαστε όλοι οι χριστιανοί, εσφαλμένα διάλεξε το δρόμο της πολεμικής αναμέτρησης με την Πολιτεία και εσφαλμένα διάλεξε το είδος των όπλων και των πυρομαχικών γι' αυτή την αναμέτρηση.

Τα γεγονότα είναι γνωστά. Στις 12 του Ιούνη του 1989 ψηφίσαμε το Νόμο 95 του 1989, ψηφίσαμε τον περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος

Νόμο. Ποιο είναι το θέμα μας, και φαίνεται ότι με τις πολλές ομιλίες ή με τη μακροσκελή ομιλία του ΔΗ.ΚΟ. κινδυνεύουμε να ξεχάσουμε ποιο είναι το θέμα. Μα το θέμα είναι απλό, είναι δρομολογημένο και είναι οριοθετημένο. Είναι ο εκσυγχρονισμός του Οικογενειακού μας Δικαίου. Αυτό είναι το θέμα.

Και τέθηκε θέμα πώς θα πραγματοποιήσουμε τον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού μας Δικαίου. Και έγινε έρευνα και έγιναν μελέτες και έγιναν επιλογές. Κι εμείς ως Βουλή ασχοληθήκαμε με το θέμα, μελετήσαμε το θέμα, επεξεργαστήκαμε κείμενα, ακούσαμε όλες τις οργανώσεις και εκείνες που ήσαν υπέρ και εκείνες που ήσαν εναντίον και υιοθετήσαμε μια δέσμη μέτρων με την οποία πιστέψαμε ότι μπορούμε να εκσυγχρονίσουμε το Οικογενειακό μας Δίκαιο.

Δεν μπορεί να υπάρξει κανένας που να διαφωνεί ότι χρειάζεται εκσυγχρονισμό το Οικογονειακό μας Δίκαιο. Αυτή είναι θέση αδιαμφισβήτητη. Κανένας, όλοι συμφωνούμε ότι το Οικογενειακό μας Δίκαιο χρειαζόταν εκσυγχρονισμό. Ήταν όμως και κοινή θέση, γνωστή σε όλους και ιδιαίτερα στους νομικούς και ιδιαίτερα στους Βουλευτές, ότι για να έχουμε εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου στην Κύπρο, υπάρχει ένα μέγα εμπόδιο το οποίο δεν επιτρέπει κανένα εκσυγχρονισμό. Και αυτό ήταν το άρθρο 111 του Συντάγματος. Κοινή η θέση, κοινή η διαπίστωση επιστημόνων, ειδημόνων, απλών, δικηγόρων, νομικών, Βουλευτών, όλων ότι για να έχω εκσυγχρονισμό του Δικαίου μου χρειάζομαι τροποποίηση του άρθρου 111.

Και ετίθετο το ερώτημα. Μπορούμε να τροποποιήσουμε το άρθρο 111; Και έγινε μελέτη και έγινε η επιλογή και πάρθηκε η απόφαση και είπαμε ναι, θα τροποποιήσουμε το 111. Και προχωρήσαμε στις 12 του Ιούνη του 1989 και τροποποιήσαμε το Σύνταγμα. Και από την 1η του χρόνου του 1990 στο συνταγματικό μας στερέωμα ενεργεί η τροποποίηση την οποία είχαμε κάμει στις 12 Ιουνίου του 1989.

Ήταν συντηρητική και συνετή η τροποποίηση που είχαμε κάμει. Υπήρξαν και άλλες γνώμες για πιο αποφασιστικές τροποποιήσεις. Και όμως είπαμε όχι. Να ακούσουμε την Εκκλησία, να συνεργαστούμε με την Εκκλησία και να πετύχουμε ένα μίνιμουμ στις τροποποιήσεις που χρειάζονται. Και η απόφασή μας είναι γνωστή και οι επιλογές μας είναι γνωστές και είναι και συνΎηρητικές και είναι και συνετές. Υιοθετήσαμε λόγους διαζυγίου εκείνους που είχε η Εκκλησία. Προσθέσαμε ένα μόνο λόγο απλώς για εκσυγχρονισμό και αφήσαμε ότι στο μέλλον μπορεί η Βουλή να νομοθετήσει, αν χρειαστεί, αφού ακούσει την Εκκλησία.

Συγκροτήσαμε Οικογενειακά Δικαστήρια με Πρόεδρο νομομαθή ανώτερο κληρικό. Και κάμαμε πρόβλεψη και για τον πολιτικό γάμο. Αυτή ήταν η δέσμη των τροποποιήσεων καθόσον αφορά αυτή τη συζήτηση.

Θα είναι όμως καλό για σκοπούς της περαιτέρω συζήτησης να συγκρίνουμε τα της Κύπρου με εκείνα που ισχύουν στην Ελλάδα. Να δούμε τη σύγκριση, να δούμε το μέτρο.

Στην Ελλάδα όλα τα θέματα που αφορούν το γάμο, τα πάντα, νομοθετούνται από την Πολιτεία και τα διαζύγια εκδίδονται από τα Πολιτικά Δικαστήρια. Τα κωλύματα του γάμου, ο αρραβώνας, ο γάμος, το κύρος του γάμου, όλα αυτά στην Ελλάδα τα νομοθετεί η Πολιτεία. πολιτικός νόμος τα ρυθμίζει. Εμείς συντηρητικά, συνετά, έχουμε αφήσει όλα αυτά τα θέματα στην Εκκλησία.

Στην Ελλάδα οι λόγοι διαζυγίου και όλες οι πτυχές της οικογενειακής ζωής ρυθμίζονται από πολιτικό νόμο. Η Ελλάδα είχε την περασμένη δεκαετία και την απόπειρα συνδιαλλαγής ενώπιον Επισκόπου την οποία όμως κατήργησε. Εμείς την υιοθετήσαμε και είναι λεπτομερέστατο το κείμενο του νόμου που τη διέπει. Η Ελλάδα είχε και την πνευματική λύση του γάμου και την κατήργησε. Εμείς συντηρητικά και συνετά την έχουμε διατηρήσει. Και είναι, πιστεύω, σωστή η θέση μας, διότι είναι σπουδαίος και ζωτικός ο ρόλος της Εκκλησίας στην προσπάθεια διάσωσης ενός γάμου.

Έτσι στις δικές μας ρυθμίσεις το πνευματικό μέρος του γάμου ανήκει στην Εκκλησία και το πολιτικό μέρος ανήκει στην Πολιτεία.

Η Ελλάδα εδώ και 150 χρόνια περίπου εκδίδει τα διαζύγια με Πολιτικά Δικαστήρια. Και η επιστήμη και η νομολογία και οι Βουλευτές είχαν την πίστη ότι είναι έργο της Πολιτείας η έκδοση των διαζυγίων.

Πολύ παραστατικά ο καθηγητής του πανεπιστημίου ο Αλκιβιάδης Κρασάς, αυθεντία στο Οικογενειακό Δίκαιο, έγραφε.

«Η ακριβής των Νόμων γνώσις και τα της εκδικάσεως των διαζυγίων δεν είναι έργον της Εκκλησίας αλλά ετέρας Αρχής, της Δικαστικής, δι' ό και παρ' ημίν τα περί τούτου υπεβλήθησαν εις την αρμοδιότητα των τακτικών δικαστηρίων».

Απλή η θέση, απλή η εφαρμογή και για ολόκληρα 150 χρόνια αυτά εφαρμόζονται στην Ελλάδα.

Προβάλλουμε το ελλαδικό παράδειγμα σε όλες τις συζητήσεις μας με εκπροσώπους της Εκκλησίας. Το αντεπιχείρημα είναι αφελές. Μας λεν, «μα τότε η Ελλάδα ήταν Βαυαροκρατούμενη. Ναι, υπήρχε βασιλιάς ο Όθωνας αλλά στη Βουλή υπήρχαν αγωνιστές του Εικοσιένα. Ζούσαν. Και από το 1850 μέχρι σήμερα πέρασαν από την Ελλάδα προσωπικότητες μεγάλες, πέρασε Βενιζέλος, πέρασε Τρικούπης και τόσοι άλλοι και πιστεύω ότι είναι ύβρις για τον ελληνισμό να λέμε ότι ο ελληνισμός του 1990 ζει τάχα Βαυαροκρατούμενος και είναι δεμένος με όσα έγιναν το 1850.

Ήταν ελεύθερη η επιλογή του ελληνισμού και ήταν ελεύθερες οι ρυθμίσεις που είχε κάμει.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μας έχουν μιλήσει για συμβιβασμό με την Εκκλησία. Και προβλήθηκε ο ισχυρισμός ότι ο συμβιβασμός είναι εφικτός. Και ο συνάδελφος Παναγιώτου μας είπε για τις χαμένες ευκαιρίες.

Ας δούμε όμως τα στοιχεία του συμβιβασμού. Ας δούμε ποιες είναι οι διαφορές που είναι υπό κρίση, για να δούμε αν μπορεί να υπάρξει συμβιβασμός.

Στο θέμα που συζητούμε υπάρχει πρώτα ένα τεράστιο ερώτημα. Δικαιούται ή δε δικαιούται η Βουλή να τροποποιήσει το 111 του Συντάγματος; Εμάς η απάντησή μας είναι απλή. Ναι, η Βουλή έχει αναφαίρετο δικαίωμα να τροποποιεί το Σύνταγμα και μπορεί να τροποποιήσει το άρθρο 111 με την πλειοψηφία των 2/3 των Ελλήνων Βουλευτών, γιατί αφορά θέμα των Ελλήνων. Ναι, η Βουλή μπορεί να τροποποιήσει το Σύνταγμα, γιατί έχει αναφαίρετη αναθεωρητική εξουσία.

Η Εκκλησία τι λέει; Όχι, δε δικαιούστε να τροποποιείται το Σύνταγμα. Δε δικαιούστε, γιατί δεν είναι και οι Τούρκοι μαζί σας να το τροποποιήσετε. Αυτό είναι το επιχείρημα. Και είναι ατυχές το ότι το επικαλείται η Εκκλησία.

Επομένως στο πρώτο σημείο της διαφοράς, αν μπορούμε να τροποποιήσουμε το Σύνταγμα, ναι ή όχι, δεν μπορεί να υπάρξει συμβιβασμός. Υπάρχουν δυο διαμετρικά αντίθετες θέσεις. Βέβαια απ' αυτά που μας μετέφεραν στις εκ του σύνεγγυς συνομιλίες μας είπαν ότι η Εκκλησία δέχεται να τροποποιήσετε το Σύνταγμα καθόσον αφορά τον πολιτικό γάμο αλλά όχι τα υπόλοιπα. Μα τότε τι συμβαίνει. Αλλού μπορούμε κι αλλού δεν μπορούμε; Υπάρχει μια αντινομία στις θέσεις της Εκκλησίας.

Ερώτημα δεύτερο, που αποτελεί μέρος της διαφοράς. Η Βουλή μπορεί να νομοθετεί για λόγους διαζυγίου; Η θέση της Βουλής είναι ναι, μπορούμε να νομοθετούμε για λόγους διαζυγίου. Η θέση της Εκκλησίας είναι όχι. Και είναι τεράστια η διαφορά και η προσέγγιση πάνω σ' αυτό το θέμα. Έχουμε δυο πάλι διαμετρικά αντίθετες θέσεις. Η Εκκλησία να λέει «όχι δεν μπορείτε' να νομοθετείτε λόγους διαζυγίου, γιατί είναι θέμα πίστεως, κι εμείς λέμε ναι, μπορούμε να νομοθετούμε.

Αλλά ειδικότερα πάνω στο θέμα ας δούμε και τις θέσεις. Αυτό είναι το «Κόκκινο Βιβλίο» της Εκκλησίας που έχει κυκλοφορήσει παγκύπρια «Θρησκευτικός γάμος ή πολιτικός», και στις σελίδες 4 και 5 μας λέει και τα εξής: «Ο θρησκευτικός γάμος αποτελεί ιερό μυστήριο». Είμαστε χριστιανοί και είναι και δικό μας πιστεύω. Αυτά πιστεύουμε σαν καλοί χριστιανοί όλοι μας. «Είναι απαράδεκτο», λέει όμως, «να νομοθετεί η Βουλή πάνω σε θέματα πίστεως, πολύ περισσότερο γιατί τα Μέλη της Βουλής, οι Βουλευτές, είναι προσωρινοί και στη Βουλή και στη ζωή και δεν ξέρουμε τι πιστεύουν ή ποιας ακόμα θρησκείας είναι οπαδοί. Γιατί ποιος μπορεί να μας εξασφαλίσει ότι μελλοντικά η Βουλή είτε εξ ολοκλήρου είτε στην πλειοψηφία της δε θα αποτελείται από πρόσωπα είτε αλλόθρησκα είτε άθεα, άθρησκα; Νομίζεις λοιπόν, αγαπητέ αναγνώστη», συνεχίζει το Κόκκινο Βιβλίο, «ότι είναι σωστό τέτοια Βουλή αθέων ή αλλοθρήσκων να νομοθετεί πάνω σε θέματα της ορθόδοξης μας χριστιανικής πίστεως; Και αν αύριο ψηφίσει ότι πρέπει να καταργηθεί το βάπτισμα ή η Θεία Κοινωνία κτλ. ποιος θα την εμποδίσει; Αρχή λοιπόν παράβατη είναι ότι με κανένα τρόπο η Βουλή δεν μπορεί να νομοθετεί για θέματα πίστεως. Για θέματα πίστεως αποφασίζει και νομοθετεί μόνο η Εκκλησία».

Και στην τελευταία σελίδα επαναλαμβάνει ότι δεν είναι δυνατό να δεχτεί τη νομοθέτηση εκ μέρους της Βουλής πάνω σε θέματα πίστεως.

Άρα τεράστιο θέμα μπροστά μας τώρα το ερώτημα. Είναι οι λόγοι διαζυγίου θέματα πίστεως; Η απάντηση είναι αδίστακτα όχι. Η εκκλησιαστική ηγεσία ισχυρίζεται ότι οι λόγοι διαζυγίου είναι θέμα πίστεως και η Βουλή δεν μπορεί να νομοθετεί πάνω σε θέματα πίστεως. Για θέματα πίστεως νομοθετεί μόνο η Εκκλησία.

Συμφωνούμε απόλυτα με την εκκλησιαστική ηγεσία ότι μόνο η Εκκλησία δικαιούται να νομοθετεί πάνω σε θέματα πίστεως και διακηρύσσουμε προς όλες τις κατευθύνσεις και προς όλους ότι η Βουλή ουδέποτε νομοθέτησε και ούτε θα νομοθετήσει ποτέ πάνω σε θέματα πίστεως. Σεβόμαστε την Εκκλησία και τη θρησκεία. Διαφωνούμε όμως απόλυτα με την εκκλησιαστική ηγεσία ότι οι λόγοι διαζυγίου είναι θέματα πίστεως. Το γνωρίζει και η εκκλησιαστική ηγεσία ότι οι λόγοι διαζυγίου δεν είναι θέμα πίστεως. Δεν μπορεί να μην το γνωρίζει. Διδαχτήκαμε στα ίδια πανεπιστήμια και οι καθηγητές που μας δίδαξαν δε μας είπαν ποτέ πως οι λόγοι διαζυγίου είναι θέματα πίστεως. Οι βιβλιοθήκες της Αρχιεπισκοπής και των Μητροπόλεων και των μοναστηριών μας είναι γεμάτες

βιβλία Εκκλησιαστικού Δικαίου και Οικογενειακού Δικαίου και δεν γράφουν πουθενά πως οι λόγοι διαζυγίου είναι θέματα πίστεως και προκαλούμε να μας παρουσιάσουν έστω κι ένα βιβλίο είτε του Εκκλησιαστικού Δικαίου είτε του Οικογενειακού Δικαίου, για να μας δείξουν ότι οι λόγοι διαζυγίου είναι θέματα πίστεως.

Μια ιδιαίτερη αυθεντική φωνή, η φωνή του αείμνηστου καθηγητή του Εκκλησιαστικού Δικαίου του Πανεπιστημίου των Αθηνών Ράλλη, κατά τη σχετική συζήτηση του τότε προσχεδίου του Ελληνικού Αστικού Κώδικα από την Αναθεωρητική Επιτροπή παρατήρησε και τα ακόλουθα -φαίνεται και τότε είχαν κάποια παρόμοια επιχειρήματα ενώπιόν τους- λέγοντας πολύ γλαφυρά τα εξής:

«Οφείλω να δηλώσω εδώ ότι είναι εντελώς ανακριβές ότι ο πολιτικός νόμος περί Διαζυγίου ανατρέπει την διδασκαλίαν της Εκκλησίας καθόσον ουδέποτε η νομοθεσία της Εκκλησίας επελήφθη της διαρρυθμίσεως του διαζυγίου, ουδέ είς υπάρχει κανών, ούτε Αποστολικός, ούτε Συνοδικός, ούτε Γενικής ή Τοπικής Συνόδου ο οποίος να ορίζη λόγους διαζυγίου, αλλά τουναντίον η Εκκλησία εφήρμοσε εν τοις Δικαστηρίοις αυτοίς τοις Επισκοπικοίς, Μητροπολιτικοίς, Πατριαρχικοίς, τους λόγους εκείνους του διαζυγίου τους οποίους ενομοθέτησαν οι Ρωμαίοι και οι Βυζαντινοί Αυτοκράτορες».

Ο κ. Τριανταφυλλόπουλος είπε ότι «δεν περιορίσθη μόνον η νομολογία των Εκκλησιαστικών Δικαστηρίων εις τους λόγους της Νεαράς 117 αλλά προέβη και περαιτέρω απήγγειλε διαζύγιον διά ποδάγραν και δι' άλλας σωματικάς και πνευματικάς νόσους. Βεβαίως η Εκκλησία διά της διδασκαλίας αυτής υπομιμνήσκει εις τους μέλλοντας συζύγους τα καθήκοντα τα οποία απορρέουν εκ της τηρήσεως των διδαγμάτων και της χριστιανικής ηθικής. Αυτό βέβαια. Αλλ' ημείς», καταλήγει ο καθηγητής Ράλλης «νομοθετούμεν και ουδέ είς κανών υπάρχει ο οποίος να μας εμποδίζει την ρύθμισιν του ζητήματος τούτου».

Μια άλλη αυθεντική φωνή του Εκκλησιαστικού Δικαίου, ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών Αναστάσης Χριστοφιλόπουλος, καθηγητής των περισσοτέρων από εμάς εδώ στη Βουλή Νομικών, γράφει στη σελίδα 167 του βιβλίου του και τα εξής:

«Η Ελληνική Ορθόδοξος Εκκλησία μολονότι ουδέποτε έπαυσε να αποβλέπη μετά δυσμενείας προς το διαζύγιον και να τονίζη συμφώνως προς τους λόγους του Σωτήρος την ηθικήν υπόχρεωσιν των μελών της όπως μη διαλύωσιν τον άπαξ συσταθέντα γαμικόν δεσμόν, ενωρίς αντελήφθη ότι δεν ηδύνατο να παραβλέψη την αθρωπίνην αδυναμίαν και εφάνη κατά πολύ επιεικεστέρα της Δυτικής εις την διατύπωσιν των σχετικών κανόνων δικαίου. 'Οθεν εδέχθη κατ' αρχήν την δυνατότητα της εν ζωή των συζύγων λύσεως του γάμου και ανανυμφεύσεως αυτών και ου μόνον απεδέχθη πάντας τους υπό της αυτοκρατορικής νομοθεσίας αναγνωριζομένους λόγους διαζυγίου αλλά και νέους, ιδία κατά την Τουρκοκρατίαν διέπλασε και δη μέχρι του σημείου ώστε και αυτό το 'κοινή συναινέσει δι' ακατάλλακτον μίσος' διαζύγιον ανεγνώρισεν, ενώ νεώτεροι νόμοι το έχουν καταργήσει».

Επομένως από την παραπομπή και του καθηγητή Χριστοφιλόπουλου έχουμε ότι η Εκκλησία αποδεχόταν πάντα τους υπό της αυτοκρατορικής νομοθεσίας αναγνωριζομένους λόγους διαζυγίου.

'Ενας άλλος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ο καθηγητής του Κανονικού Δικαίου και της Ποιμαντικής, Κωνσταντίνος Μουρατίδης, γράφει στη σελίδα 219 και τη σελίδα 220 του βιβλίου του «Μαθήματα Κανονικού Δικαίου»

και τα εξής: «Συνεπώς ο νομίμως συναφθείς γάμος δύναται να λυθή μόνον διά του θανάτου του ενός των συζύγων. Αύτη είναι η ιδεώδης λύσις. Λόγω όμως της ανθρωπίνης ασθενείας εμφανίζονται περιπτώσεις καθ' άς ανατρέπεται αυτή αύτη η ηθική και θρησκευτική θεμελίωσις του συζυγικού θεσμού. Ως τοιαύτην περίπτωσιν αναφέρει ο Κύριος την μοιχείαν.»

Και προσθέτει τα εξής: «Η Ορθόδοξος Εκκλησία κατά την μακραίωνα αυτής ιστορίαν κατέβαλλε πάσαν προσπάθειαν όπως επιτύχη υπό της πολιτειακής νομοθεσίας καθοριζομένας περιπτώσεις εις άς επιτρέπεται το διαζύγιον».

Άρα και ο καθηγητής αυτός επιβεβαιώνει ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία πάντα δεχόταν την Πολιτειακή Νομοθεσία πάνω στο διαζύγιο.

Κύριοι συνάδελφοι,

Αν προσεγγίσουμε το θέμα, και με μια απλή ανάγνωση των λόγων διαζυγίου, θα πεισθούμε πέραν από κάθε λογική αμφιβολία ότι οι λόγοι διαζυγίου δεν αποτελούν θέμα πίστεως.

Ας πάρουμε τους δικούς μας λόγους, όπως τους έχει η Εκκλησία. «Μοιχεία, ανήθικος ή ατιμωτική ή άλλη επανειλημμένως εκδηλουμένη ασύγγνωστος διαγωγή, επιβουλή κατά της ζωής, φρενοβλάβεια, τελεσίδικος καταδίκη πέραν της επταετίας, αφάνεια του ετέρου των συζύγων, ανικανότητα του ετέρου των συζύγων προς ευνήν υφισταμένη κατά την σύναψιν του γάμου και παρατεινομένη επί έξ συνεχείς μήνας και υφισταμένη κατά την έγερσιν της αγωγής, αδικαιολόγητος επί διετίαν εγκατάλειψις, αλλαγή θρησκείας, επίμονος παρεμπόδισις της τεκνογονίας».

Σας ρωτώ. Έχετε ακούσει όλους αυτούς τους λόγους διαζυγίου. Ποια σχέση μπορεί να έχει οποιοσδήποτε από αυτούς τους λόγους με πίστη; Ποιος, κύριοι συνάδελφοι, από όλους αυτούς τους λόγους έχει και την παραμικρή σχέση με πίστη και είναι θέμα πίστεως;

Ας δούμε όμως και κάποιους άλλους λόγους διαζυγίου που προϊσχυσαν, διότι όσοι λόγοι διαζυγίου υπήρξαν στη διάρκεια του Βυζαντινού κράτους και της Βυζαντινής αυτοκρατορίας ήταν όλοι λόγοι διαζυγίου που αναγνώριζε η Εκκλησία. Και κατά καιρούς είχαμε: «Η γυνή άνευ ποινής διαζεύγνηται τον άνδρα αποδεικνύμενον μοιχόν, φονέα, φαρμακέα, ένοχον εσχάτης προδοσίας, παραποιητήν, τυμβωρύχον, ιερόσυλον, ληστήν, ζωοκλόπον, λησταποδόχον, ανδραποδιστήν, ένοχον επιβουλής της ζωής αυτής, μαστιγούντα αυτήν και επί παρουσία ταύτης μετ' ασέμνων γυναικών συμπεριφερόμενον, ο δε ανήρ την γυναίκα φερομένην φαρμακεύτριαν, τυμβωρύχον, ιερόσυλον, μοιχαλίδα, ένοχον φόνου, λησταποδόχον, ανδραποδίστριαν, ένοχον επιβουλής της ζωής αυτού», και ο κατάλογος μπορεί να συνεχιστεί για πολλή ώρα, και σας ρωτώ. Ποιος λόγος από όλους αυτούς σας θυμίζει θέμα πίστεως;

Είναι, επομένως, κύριοι συνάδελφοι, καιροσκοπικό το επιχείρημα ότι οι λόγοι διαζυγίου είναι θέμα πίστεως και δεν μπορεί η Βουλή να θεσμοθετήσει λόγους διαζυγίου.

Είναι η εισήγησή μας ότι ούτε ιστορικά, ούτε νομικά, ούτε εκκλησιαστικά μπορεί να θεμελιώσει τον αυθαίρετο ισχυρισμό της η Εκκλησία ή η εκκλησιαστική ηγεσία ότι οι λόγοι διαζυγίου είναι θέμα πίστεως.

Έχει εναντίον της η εκκλησιαστική ηγεσία της Κύπρου και την ιστορία και τη νομική επιστήμη και το Οικογενειακό Δίκαιο και το Εκκλησιαστικό Δίκαιο.

Και δεν μπορεί η Εκκλησία της Κύπρου να είναι αυτοκρατορικότερη του αυτοκράτορα Ζήνωνα που της έδωσε τα προνόμια. Στο Βυζάντιο οι λόγοι διαζυγίου ετίθεντο από την Πολιτεία και εφαρμόζονταν από την Εκκλησία. Η Εκκλησία της Κύπρου δεν μπορεί, επειδή τη βολεύει τώρα στη διαμάχη που υπάρχει και την οποία εκείνη δημιούργησε, να επικαλείται ότι οι λόγοι διαζυγίου είναι θέμα πίστεως και δεν μπορεί η Πολιτεία να θεσμοθετεί λόγους διαζυγίου.

Και είναι κατάλληλος ο χρόνος για να αναφερθώ κι εγώ με τη σειρά μου στο «Τη Υπερμάχω», για να υπενθυμίσω ότι αποτελούσε κι εκείνο μια μέγιστη ύβρη και για την Πολιτεία και για τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Διότι το «Τη Υπερμάχω» στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία εψάλλετο, όταν ο αυτοκράτορας γύριζε νικητής από τις εκστρατείες εναντίον των βαρβάρων. Και βάρβαροι δεν είμαστε στη Βουλή.

Αλλά για κείνους που διάλεξαν να μας πουν προβατόσχημους λύκους, να μας πουν ιερόσυλους, να μας πουν άθεους, είναι κι αυτό ακόμα μια προσθήκη στον κατάλογο των κοσμητικών επιθέτων που μας στολίζουν.

Λέει η Εκκλησία ότι εκείνη μπορεί να θεσμοθετεί τους λόγους διαζυγίου. Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί από κανένα ότι οι λόγοι διαζυγίου σε ολόκληρη τη ζωή της Βυζαντινής αυτοκρατορίας ήταν λόγοι τους οποίους καθιέρωνε η Πολιτεία. Δε θα αναφερθώ στην προχριστιανική εποχή, μιλούμε για τα χριστιανικά χρόνια και είναι αναντίλεκτο ότι πάντα η Πολιτεία νομοθετούσε για λόγους διαζυγίου. Και ο Ιουστινιανός και οι αυτοκράτορες που ακολούθησαν και ιδιαίτερα η Νεαρά 117 του Ιουστινιανού είναι εκείνη που επέζησε όλων των χρόνων. Ο κ. Μαρκίδης ισχυρίζεται ότι είναι η Νεαρά 122 . . .

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Η 117 είναι για περιορισμένο λόγο και αιτία. Είναι η 122.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ο καθηγητής Νουάρος στο σύγγραμμά του μιλά ότι είναι η Νεαρά 117, εκείνη ίσχυσε όλα τα χρόνια, εκείνη μας κράτησε στην τουρκοκρατία. Φτάσαμε στην απελευθέρωση και πάλι η Πολιτεία, η ελεύθερη Ελληνική Πολιτεία νομοθέτησε τους λόγους διαζυγίου και φτάσαμε μέχρι σήμερα.

Επομένως και αυτή η ιστορική αναδρομή μας δείχνει ότι όλοι αυτοί οι λόγοι διαζυγίου έγιναν από αυτοκράτορα.

Ο Πετρόπουλος στο περισπούδαστο σύγγραμμά του, το Ρωμαϊκό Δίκαιο, μας λέει στη σελίδα 566 ότι ο αυτοκράτωρ καθόρισε τους λόγους διαζυγίου. Και τις ίδιες αναφορές μας δίνουν και στη συνέχεια όλοι οι αυτοκράτορες, Ιουστινιανός, Θεοδόσιος Β΄, Κωνσταντίνος Ζ΄ και άλλοι· αυτοί έδιναν πάντα τους λόγους διαζυγίου.

Δε θα αναφερθώ στα συγγράμματα, αρκεί να πω ότι όλα τα συγγράμματα και τα εκκλησιαστικά και εκείνα του Οικογενειακού Δικαίου και εκείνα του Εκκλησιαστικού Δικαίου μιλούν ότι τους λόγους διαζυγίου πάντα τους καθόριζε η Πολιτεία. Και ο δικός μας ο κ. Τορναρίτης στο βιβλίο του «Το Διαζύγιο» μας λέει ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία σ΄ αντίθεση προς τη Δυτική «δεν αντετάχθη στο θεσμό του διαζυγίου τον οποίο βρήκε στον αρχαίο ελληνικό και ρωμαϊκό κόσμο». Και συνεχίζει. «Η Ορθόδοξη Εκκλησία προσπάθησε να περιορίσει το απεριόριστο δικαίωμα που είχαν οι σύζυγοι να διαλύουν το γάμο, χωρίς να έχουν άλλο κριτήριο παρά την ιδίαν αυτών θέλησιν και να επιδράσει πάνω στην κοσμική εξουσία να μη δύναται να διαλυθεί ο γάμος εκτός για ορισμένους λόγους που αναγράφει ο νόμος

ως λόγους διαζυγίου, πράγμα που έκαμε ο Ιουστινιανός με την πολυθρύλητη αυτού Νεαρά 117».

Επομένως όπου και αν ανατρέξουμε, το μήνυμα είναι ένα, καθαρό και αδιαμφισβήτητο ότι πάντα η Πολιτεία νομοθετεί πάνω στους λόγους διαζυγίου.

Άρα και σ' αυτό το δεύτερο σημείο της διαφοράς μας, αφού ο συνάδελφος Παναγιώτου πιστεύει στο συμβιβασμό, βλέπει ότι καμιά ελπίδα συμβιβασμού υπάρχει. Η Εκκλησία λέει «οι λόγοι διαζυγίου είναι θέμα πίστεως, άρα δε δικαιούστε να νομοθετήσετε», κι εμείς λέμε «όχι, οι λόγοι διαζυγίου δεν είναι θέμα πίστεως είναι θέμα πολιτειακό, ο γάμος ενδιαφέρει την Πολιτεία και μπορούμε να νομοθετούμε».

Άρα μετά την απαρίθμηση του πρώτου και δεύτερου σημείου της διαφοράς μας βλέπουμε ότι ουδέν ίχνος υπάρχει συμβιβασμού. Βέβαια έχει πάει η Ιερά Σύνοδος στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και είναι γεγονός ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μας είπε «Κύριοι, τους είδα και φαίνεται υπάρχει περιθώριο συμβιβασμού». Και όταν ρωτήσαμε «Ποιο», μας είπε ότι «Μου είπαν ότι δεν είναι σωστό η Βουλή να νομοθετεί πάνω σε θέματα πίστεως. Κι εγώ», μας είπε ο Πρόεδρος, «απάντησα: Βεβαίως, η Βουλή δεν μπορεί να νομοθετεί σε θέματα πίστεως». Και τον ρωτήσαμε: «Κύριε Πρόεδρε, μα δεν τους ρωτήσατε τι θεωρούν θέματα πίστεως; Δεν τους ρωτήσατε να σας πουν ότι οι λόγοι διαζυγίου για κείνους είναι θέμα πίστεως, άρα είναι ξεκάθαρο ότι σ' αυτά τα σημεία δεν μπορεί να υπάρξει συμβιβασμός;

Προχωρούμε στο τρίτο σημείο της διαφοράς μας. Η Βουλή θέλει να κάμει, θέλει να συγκροτήσει Οικογενειακά Δικαστήρια, για να διαγιγνώσκουν, κατά την ορολογία του Συντάγματος, θέματα διαζυγίου, χωρισμού από τραπέζης και κοίτης, σχέσεις των συζύγων, οικογενειακές σχέσεις. Δέχεται η Εκκλησία ότι μπορούμε να κάμουμε Οικογενειακά Δικαστήρια για να ρυθμίζουν αυτά τα θέματα; Η απάντηση είναι όχι, δε δέχεται. Δε δέχεται κύριε Παναγιώτου, και άκου τη διευκρίνιση, διότι νομίζω ότι υπάρχει παρανόηση στο όλο φάσμα των συζητήσεων.

Μας είπε ο κ. Γενικός Εισαγγελέας πως δέχονται τα Οικογενειακά Δικαστήρια. Και ζητήσαμε διευκρινίσεις. «Κύριε Εισαγγελέα, δέχονται τα Οικογενειακά Δικαστήρια με νόμο της Πολιτείας;» «Όχι», λέει, «αυτό είναι αδιευκρίνιστο». Μα αυτό είναι η ουσία. Τα Οικογενειακά Δικαστήρια να συγκροτούνται και να προβλέπονται από νόμο της Πολιτείας. Ο Μακαριότατος εννοεί να διαμορφώσει τα δικά του Εκκλησιαστικά Δικαστήρια με νέα σύνθεση, αλλά να είναι τα δικά του Εκκλησιαστικά Δικαστήρια. Είναι ξεκάθαρη η θέση, ήταν ξεκάθαρο το μήνυμα, διευκρινίσεις ζητήθηκαν, διευκρινίσεις δόθηκαν και το αποτέλεσμα είναι ότι και στο τρίτο αυτό σημείο δεν μπορεί να υπάρξει συμβιβασμός.

Εμείς λέμε ότι υπάρχει δικαίωμα στην Πολιτεία να συγκροτεί τα Οικογενειακά Δικαστήρια.

Τέταρτο σημείο της διαφοράς, ο πολιτικός γάμος. Εκεί παρουσιάζεται η Εκκλησία ότι συμβιβάζεται. Και λέει. «Θεσμοθετείστε πολιτικό γάμο. Είναι δικαίωμα της Πολιτείας αλλά είναι δικαίωμα και της Εκκλησίας να πάρει τά μέτρα της εναντίον όλων εκείνων που θα κάμουν πολιτικό γάμο». Σωστή θέση. Η Εκκλησία της Κύπρου, η εκκλησιαστική ηγεσία της Κύπρου, δίδει το μήνυμα. Κύριοι της Πολιτείας κάμετε πολιτικό γάμο. Δικαίωμά σας. Δικαίωμά μας

όμως κι εμάς, της Εκκλησίας, να επιβάλουμε όσες κυρώσεις προβλέπονται σε όσους κάμουν πολιτικό γάμο. Αυτή είναι η θέση της Εκκλησίας. Και μιλά για κατάλογο ολόκληρων κυρώσεων. Να μη βαφτίζει, να μη θάβει, να μη, πολλά να μη.... Και όμως στο ίδιο παράδειγμα η αυτοκέφαλη Εκκλησία της Ελλάδας τήρησε μια άλλη συνετότερη στάση. Και συνεργάστηκε με την Πολιτεία όλα αυτά τα χρόνια από την απελευθέρωση και εντεύθεν. Υπάρχει συνεργασία Εκκλησίας-Πολιτείας και η Εκκλησία έχει δεχτεί, και αυτό ξέρουμε ότι εφαρμόζεται όλα αυτά τα χρόνια, η Πολιτεία να νομοθετεί για τα πάντα, να εκδίδει τα διαζύγια και η Εκκλησία περιοριζόταν στην απόπειρα συνδιαλλαγής πριν μια δεκαετία και στην πνευματική λύση του γάμου. Σήμερα ούτε αυτά τα έχει. Και όμως συνεργάστηκε.

Εισήχθη ο πολιτικός γάμος στην Ελλάδα εδώ και μια επταετία περίπου και εκτός από ορισμένες μεμονωμένες περιπτώσεις και αντιδράσεις υπάρχει συνεργασία Πολιτείας και Εκκλησίας. Βεβαίως είναι δικαίωμα της Εκκλησίας να επιβάλει κυρώσεις. Εναπόκειται όμως στο καθένα από τα μέρη να υπολογίσει το κόστος που θα υπάρχει από τη θέση που θα πάρει. Και ίσως τελικά να είναι θέμα δυνάμεως το τι θα γίνει. Ίσως τελικά, αν οι εξελίξεις δρομολογηθούν, όπως τις λέει η ανακοίνωση της Ιεράς Συνόδου που έχει και όλο το υβρεολόγιο για την Πολιτεία, αν λέω δρομολογηθούν όλα εκείνα, δυνατό να έχουμε Κανονική ανταρσία έναντι των νόμων της Πολιτείας. Κανονική με την έννοια ότι προέρχεται από το χώρο του Κανονικού Δικαίου.

Επομένως, κύριοι συνάδελφοι, εμείς βλέποντας τα τέσσερα σημεία της διαφοράς μας, βλέπουμε ότι δεν υπάρχει πουθενά περίπτωση συμβιβασμού. Και αφελώς πιστεύουν διάφοροι ότι υπάρχει περιθώριο για συμβιβασμό. Τα περιθώρια είχαν εξαντληθεί και ομολογώ ότι στις 12 Ιουνίου του 1989 όλα εκείνα τα οποία είχαμε κάμει ήσαν και συντηρητικά και συνετά και αυτά τα οποία νομοθετούμε τώρα είναι μέσα στην ίδια συνέχεια του συντηρητισμού και της σύνεσης.

Είπε ο κ. Παναγιώτου ότι χάσαμε τις ευκαιρίες. Και απαρίθμησε τις ευκαιρίες. Η ευκαιρία της 12ης Ιουνίου του 1989, η ευκαιρία στο Προεδρικό Μέγαρο, η ευκαιρία των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών και η ευκαιρία της 12ης του Φεβράρη του 1990. Δεν υπήρξε καμιά ευκαιρία.

Όταν στις 11 Ιουνίου υπήρξε ελπίδα συμβιβασμού, η ελπίδα εκείνη του συμβιβασμού ανατράπηκε με ένα κήρυγμα στην εκκλησία. Ο κύριος Πρόεδρος της Βουλής ήταν παρών και δέχτηκε τα πάντα εκ μέρους και για λογαριασμό μας. αλλά τα δέχτηκε εκείνος γιατί ήταν παρών. Επομένως ευκαιρία για συμβιβασμό εκείνη την ημέρα, στις 12 Ιουνίου, δεν υπήρξε. Υπήρξε αντίθετα καλή θέληση από όλους εμάς στη Βουλή και είχαμε κάμει τις συντηρητικές εκείνες αλλαγές, τις οποίες επιμένω να τις χαρακτηρίζω συνετές.

Στο Προεδρικό Μέγαρο δεν υπήρξε ευκαιρία που χάθηκε. Απλώς υπήρξε μια ανακοίνωση η οποία φάνηκε στην ανάλυση ότι δεν είχε μέσα της θετικά στοιχεία ή ελπιδοφόρα στοιχεία για συμβιβασμό.

Στην περίπτωση των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών πάλι δεν υπήρξε οτιδήποτε θετικό, υπήρξαν μηνύματα, σε όλες όμως αυτές τις περιπτώσεις ένας ήταν ο κοινός παρονομαστής. Ο συμβιβασμός για την Εκκλησία σημαίνει κατάργηση του Νόμου 95 του 89 και τίποτε άλλο. Θεσμοθέτηση του πολιτικού γάμου με όλες εκείνες τις κυρώσεις. άρα δεν υπήρξε πουθενά ελπίδα συμβιβασμού.

Επιμένω ότι οι θέσεις της Εκκλησίας ήταν: Κατάργηση του Νόμου 95 του 89, όχι στα Οικογενειακά Δικαστήρια με νόμο, όχι στη θεσμοθέτηση λόγων

διαζυγίου από την Πολιτεία, γιατί είναι θέμα πίστεως και ο πολιτικός γάμος δικός σας, ο θρησκευτικός γάμος εξ ολοκλήρου δικός μου.

Ο συνάδελφος Παναγιώτου υποστήριξε από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. ότι η τροποποίηση του Συντάγματος που έχουμε κάμει είναι αντισυνταγματική και ότι αυτό το ενισχύει και η Αναφορά 1 του 86. Είναι η γνωστή γνωμάτευση για το νόμο των δεκαοκτάρηδων που μας είπαν ότι ήταν αντισυνταγματικός.

Είναι όμως η θέση όσων υποστηρίζουμε τις θέσεις της πλειοψηφίας στη Βουλή ότι η τροποποίηση του Συντάγματος που έχουμε κάμει είναι συνταγματική και ότι ευρίσκει έρισμα και στη γνωμάτευση 1 του 86.

Κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτό το θέμα βρίσκεται ενσωματωμένο κι ένα τεράστιο θέμα ζωτικής σημασίας που αφορά τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Έχουμε ή δεν έχουμε αναθεωρητική εξουσία; Δεν υπάρχει Κοινοβούλιο στον κόσμο που να δεχτεί ότι δεν έχει αναθεωρητική εξουσία. Εκείνο όμως που κάνει τρομακτικότερο το θέμα το δικό μας είναι η εξής λεπτομέρεια. Η Ζυρίχη μας είπε: «κύριοι, η πλειοψηφία των άρθρων του Συντάγματος είναι άρθρα θεμελιώδη. απαγορεύεται σε οποιοδήποτε να αγγίξει πάνω τους». Μας είπε η Ζυρίχη ακόμα ότι υπάρχουν κάποια άρθρα μη θεμελιώδη τα οποία μπορείτε να τροποποιείτε με πλειοψηφία 2/3 των Ελλήνων και 2/3 των Τούρκων.

Αυτά μας τα είπε η Ζυρίχη το 1960. Είναι όμως σε όλους γνωστό ότι το 1963, το Δεκέμβρη, είχαμε στην Κύπρο μια περιπέτεια, είχαμε στην Κύπρο μια ανταρσία. Ανατράπηκαν τα πάντα. Και εκείνοι που τα ανέτρεψαν διακηρύσσουν μέχρι σήμερα ότι το Σύνταγμα είναι νεκρό, διακηρύσσουν ότι η Δημοκρατία της Κύπρου δεν υπάρχει, είναι νεκρή. Και ήλθαμε εμείς με το νόμο για τους δεκαοκτάρηδες να πούμε, δίνουμε το δικαίωμα ψήφου σ' εκείνους των δεκαοκτώ χρόνων και μας είπε το Ανώτατο Δικαστήριο, «ξέρετε, ο νόμος για τους δεκαοκτάρηδες για Βουλευτικές εκλογές επηρεάζει και τους Τουρκοκυπρίους, διότι έχουν κι εκείνοι Βουλευτικές εκλογές και κατά συνέπεια, όταν το θέμα αφορά και τους Τουρκοκυπρίους, δεν μπορείτε να αγγίζετε πάνω στα άρθρα τούτα.

Ώστε, κύριοι συνάδελφοι, από το σύνολο των άρθρων του Συντάγματος, τα περισσότερα είναι θεμελιώδη και απαγορεύεται κάθε τροποποίησή τους. Από τα υπόλοιπα που έμειναν όσα αφορούν και τους Τούρκους είναι και εκείνα απαραβίαστα. Και ερωτάται. Μ' αυτή την προσέγγιση, πόσα άρθρα μάς έχουν μείνει να τροποποιήσουμε; Έχω προσωπικά μετροφυλλήσει το Σύνταγμα. Έχω διαβάσει όλα τα άρθρα του και δεν υπάρχει άλλο άρθρο εκτός από το Άρθρο 111 και μια παράγραφο του Άρθρου 110. Και σας ρωτώ. Αν δεχθούμε τον ισχυρισμό τώρα ότι ούτε το Άρθρο 111 μπορούμε να το τροποποιήσουμε, σημαίνει ότι δεχόμαστε, ως κοινοβούλιο, ότι δεν έχουμε αναθεωρητική δικαιοδοσία. Και γιατί να σταθώ στο επιχείρημα ότι χρειάζομαι και τους Τούρκους, για να τροποποιήσω το Σύνταγμα; Γιατί χρειάζομαι και τους Τούρκους για να τροποποιήσω το ένα και μόνο άρθρο που έμεινε στη Βουλή αυτή και αναγνωρίζεται αναθεωρητική δικαιοδοσία για να το αλλάξουμε; Λέγει ο κ. Κόλοκος ότι πρέπει να ρωτήσω το Ανώτατο Δικαστήριο. Μα το Ανώτατο Δικαστήριο, κύριε συνάδελφε, δεν αποφάνθηκε ακόμα επί του θέματος. Το θέμα είναι ανοικτό και είναι για το μέλλον. Και εσφαλμένα ο συνάδελφος Παναγιώτου ισχυρίζεται ότι λύθηκε το θέμα από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Η υπόθεση 1 του 86 έχει αφήσει το θέμα ανοικτό και εμείς ισχυριζόμαστε ότι μπορούμε να τροποποιήσουμε άρθρο μη θεμελιώδες που αφορά μόνο τους

'Ελληνες με ψήφους των 2/3 των Ελλήνων Βουλευτών μόνο. Το αντίθετο επιχείρημα ότι χρειάζεστε και τους Τούρκους, σε τι διαφέρει από την πολιτική του Ντενκτάς; Και ο κ. Ντενκτάς γυρίζει τον κόσμο και σ' όλα τα τηλεοπτικά δίκτυα λέγει: «Δεν υπάρχει Δημοκρατία της Κύπρου, αφού εμείς οι Τούρκοι δεν είμαστε εκεί. Με ποιο δικαίωμα οι 'Ελληνες κρατούν τον τίτλο της Δημοκρατίας της Κύπρου και γυρίζουν ανά το παγκόσμιο;» Σε τι διαφέρει το επιχείρημα του Ντενκτάς από το επιχείρημα της Εκκλησίας ότι χρειάζομαι και τους Τούρκους, για να ασχοληθώ με θέμα που αφορά την Εκκλησία, που αφορά τους χριστιανούς της Κύπρου;

Είναι λυπηρό, λέγει ο συνάδελφος Παναγιώτου, που δεν έγινε αναφορά στην πρώτη τροποποίηση του Συντάγματος. 'Ηταν παρών όμως ο κ. Παναγιώτου, όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μας είπε: «Εγώ αναγνωρίζω το δικαίωμα της Βουλής για αναθεώρηση του Συντάγματος». 'Ηταν στην παρουσία όλων μας. Και σε κάθε περίπτωση αναφορά γίνεται, όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει αμφιβολίες για τη συνταγματικότητα του νόμου, όχι όταν έχουν άλλοι. 'Οταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πιστεύει ότι ο νόμος είναι αντισυνταγματικός, κάνει αναφορά. Γιατί να κάμει αναφορά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αν το ΔΗ.ΚΟ. αμφιβάλλει για τη συνταγματικότητα; Το Σύνταγμα είναι καθαρό· το δικαίωμα και την υποχρέωση τη δίνει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

'Εχει γίνει αρκετή κριτική από το συνάδελφο Παναγιώτου πάνω στα νομοσχέδια που ψηφίζουμε ή που θα ψηφίσουμε σήμερα σε νόμους. Πρόχειρα, λέγει, τα αρχικά νομοσχέδια. Θα ήταν άδικο να πούμε ότι η Γενική Εισαγγελία μας έστειλε πρόχειρα νομοσχέδια. Μας έστειλε νομοσχέδια τα οποία επεξεργαστήκαμε, όπως επεξεργαζόμαστε όλα τα νομοσχέδια που έρχονται ενώπιόν μας. Και ομολογώ ότι αυτή τη στιγμή έχουμε μπροστά μας για ψήφιση νομοσχέδια ολοκληρωμένα, περιποιημένα, που καλύπτουν όλες τις πτυχές του θέματος.

Η τροποποίηση του Συντάγματος, μας είπαν οι κύριοι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ., δεν είναι υπόθεση της μιας κοινότητας μόνο· είναι και των δυο. Σήμερα, κύριοι συνάδελφοι, μετά την ανταρσία και τη συνεχιζόμενη ανταρσία, γιατί το έγκλημα είναι συνεχές, η υπόθεση είναι υπόθεση της Δημοκρατίας της Κύπρου και της Βουλής των Αντιπροσώπων που μπορεί να λειτουργεί νόμιμα, όπως νόμιμα λειτουργεί και η Δημοκρατία. Μας λέτε ότι είναι βεβιασμένα που προχωρούμε. Μα πού βρίσκετε το βεβιασμένο; 'Εχουν περάσει τριάντα ολόκληρα χρόνια ζωής της Δημοκρατίας της Κύπρου και γνωρίζαμε και γνώριζαν όλοι από την πρώτη στιγμή ότι ο εκσυγχρονισμός του Οικογενειακού Δικαίου χρειάζεται. Τον αναθέσαμε στην Εκκλησία και για τριάντα ολόκληρα χρόνια δεν είδαμε εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού μας Δικαίου σε κανένα τομέα. Κι ήταν η ώρα της Πολιτείας να πει ναι, αυτό το θέμα του γάμου, του διαζυγίου είναι θέμα πολιτειακό και αυτό το θέμα θα το ρυθμίσω με νόμους της Πολιτείας. Και άφησε τα του γάμου στην Εκκλησία και πήρε τα του διαζυγίου. Δεν τα άφησε στην Εκκλησία, διότι τα είχε η Εκκλησία: αυτά τα θέματα είναι πολιτειακά. Αν ήταν της Εκκλησίας, δεν χρειαζόταν να το πούμε στο Σύνταγμα. Επειδή είναι της Πολιτείας η αρμοδιότητα πάνω σε θέματα γάμου, διότι ο γάμος ενδιαφέρει την Πολιτεία, γι' αυτό το λόγο έγινε αναφορά στα θέματα του γάμου και του διαζυγίου στο Σύνταγμα. Μάλιστα, αν συγκρίνετε τα δυο άρθρα του Συντάγματος, το 110 και το 111, θα δείτε ότι το 'Αρθρο 110 που κατοχυρώνει το αυτοκέφαλο της Εκκλησίας, λέγει, θα συνεχίσει να διέπεται από το νόμο της Εκκλησίας.

Αναγνωρίζεται και θα συνεχίσει. Το 'Αρθρο 111 όμως λέγει ότι θέματα γάμου, διαζυγίου διέπονται -όχι θα συνεχίσουν να διέπονται- διέπονται, δείγμα ότι αυτό είναι κρατική εξουσία και τη διαθέτει η Πολιτεία, όπως εκείνη νομίζει καλύτερα.

'Ηταν μια απύθμενη κινδυνολογία για τη νέα πορεία που παίρνουμε όλα όσα επιπώθηκαν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος. Κι αν πρόκειται να τα χαρακτηρίσω, τα χαρακτηρίζω ως μια νομική τρικυμία μέσα σ' ένα ποτήρι νερό. Τίποτε άλλο. Τα νομοθετήματα προχωρούν με κάθε συνταγματικότητα, με κάθε σεβασμό και στο γράμμα και στο πνεύμα του Συντάγματος. Ο συνάδελφος Γαλανός μας μίλησε για βεντέττα με την Εκκλησία. Δεν υπάρχει, κύριοι συνάδελφοι, βεντέττα Πολιτείας και Εκκλησίας. Εκείνο που υπάρχει, όπως τόνισα και στην αρχή, είναι ένας έντονος αγώνας για εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού μας Δικαίου. Αυτό είναι το θέμα μας· ο εκσυγχρονισμός του δικαίου μας. Κάθε άλλη προσέγγιση είναι παραπλανητική και μεταθέτει και παραμερίζει το θέμα.

Θυμούμαι, όταν αρχίσαμε τη μελέτη της τροποποίησης του Συντάγματος, πήραμε στη Βουλή εκατοντάδες τηλεγραφήματα από Κύπριους πολίτες που μας έγραφαν: «Θέλετε τα παιδιά σας να έχουν ελληνικό όνομα και επίθετο τούρκικο;». Αυτό ήταν το ένα κείμενο. Αυτό όμως το έστειλαν εκατό διαμαρτυρόμενοι πιστοί από διάφορα μέρη της Κύπρου, από διάφορα χωριά της Κύπρου, αλλά ο τόπος αποστολής των τηλεγραφημάτων ήταν ένας: η Λευκωσία. Είναι γνωστός αυτός ο τρόπος αποστολής τηλεγραφημάτων από παλιότερα χρόνια. Αυτή ήταν ακόμα μια εφαρμογή του. Και είναι παραπλανητικό το κείμενο του τηλεγραφήματος. 'Ετσι είπαν στους απλούς ανθρώπους. Τους είπαν ότι αυτοί οι ιερόσυλοι της Βουλής θα οδηγήσουν τον τόπο στο να τουρκέψει. Θα έχετε ελληνικά ονόματα μικρά και επίθετα τούρκικα. Μα γι' όνομα του Θεού! Πού είδαν αυτή την πρόθεση; Πού υπάρχει αυτή η πρόθεση; Πολιτικός γάμος, ειπώθηκε και από άλλους συναδέλφους, υπάρχει στην Κύπρο εδώ και 66 ολόκληρα χρόνια. Εδώ και δυο γενιές ολόκληρες. Θεωρητικά θα μπορούσαν όλοι οι 'Ελληνες, όλοι οι ανήκοντες στην ελληνική κοινότητα να κάμουν πολιτικό γάμο που επιτρέπεται από το 1923. Και γιατί ενοχλούνται τώρα που έχουμε πει ότι και τα μέλη της ελληνικής κοινότητας μπορούν να κάμουν πολιτικό γάμο, αν το θέλουν, αν υπάρχει έστω κι ένας που θέλει;

Μας τόνισαν οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ. ότι όλες εκείνες οι ανησυχίες που εξέφρασαν είναι αυτές που τους οδήγησαν και βάρυναν στη σκέψη τους στην τοποθέτηση που παρουσιάζουν ενώπιον του Σώματος. Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι υποτιμούν τη νοημοσύνη μας. Δεν έχετε ανησυχίες, κύριοι συνάδελφοι. Φαίνεται ότι έχετε υποχρεώσεις και παίρνετε αυτή τη στάση. Και δεν έχουμε αμφιβολίες γι' αυτή τη θέση. Είναι καιροσκοπική και δημαγωγική η τοποθέτηση, γιατί αν δει ένας την ιστορία αυτού του θέματος, αν δει ότι εσείς το ξεκινήσατε, εσείς πιέσατε για τη συζήτηση, για την προώθηση, για την εφαρμογή του, δεν μπορεί παρά να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δε συνάδει η τελική σας θέση με την αρχική σας πρωτοβουλία. Και το ελάχιστο που θα μπορούσε ένας να πει είναι ότι είναι δημαγωγική και καιροσκοπική αυτή η τοποθέτηση.

Επαινούν κάποιοι την απόφαση της μειοψηφίας του δικαστηρίου στην τελευταία απόφαση που είπε ότι η Εκκλησία είναι«αρχή εν τη δημοκρατία» και κατά συνέπεια μπορεί να αποτείνεται στο Ανώτατο Δικαστήριο. Κύριοι, θέλω να κρούσω τον κώδωνα του κινδύνου, αν αυτή η αρχή επικρατήσει, αν αυτή η αρχή γίνει δεκτή ότι τάχα η Εκκλησία είναι«αρχή εν τη δημοκρατία», σημαίνει ότι

διασταυρώνουμε και περνούμε πλέον μέσα στο αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Κύπρου. Διότι από τη στιγμή που θα δεχθούμε ότι η Εκκλησία είναι«αρχή εν τη δημοκρατία» σημαίνει ότι η Πολιτεία μέσω των δικαστηρίων της θα ελέγχει τα της Εκκλησίας. Εμείς είμαστε εναντίον μιας τέτοιας θέσης. Είμαστε αντίθετοι στη θέση ότι η Εκκλησία είναι αρχή και ότι μπορεί η δημοκρατία μέσω των δικαστηρίων της να ελέγχει την Εκκλησία. Επομένως όσοι πιστοί ας δουν κι αυτή την προσέγγιση κι αυτό τον κίνδυνο. Εμείς για δικό μας λογαριασμό, εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού, λέμε ότι είμαστε ενάντια σε μια τέτοια τοποθέτηση που δυνατό να οδηγήσει σε παραβίαση του αυτοκεφάλου της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Κύπρου.

Κι αν γίνουν δεκτές αυτές οι θέσεις του ΔΗ.ΚΟ., δυνατό να έχουμε και πολιτειακή κρίση, διότι δε μας εξήγησε το ΔΗ.ΚΟ. γιατί ψήφισε την αύξηση των Βουλευτών σε 56 και 80. Και η αύξηση των Βουλευτών απαιτεί απόφαση της Βουλής με πλειοψηφία 2/3 των Ελλήνων και 2/3 των Τούρκων Βουλευτών. Επομένως, κύριοι συνάδελφοι, αν δρομολογούμε τέτοιες εξελίξεις κι αν προβάλλουμε τέτοια επιχειρήματα, εμείς οι ίδιοι καταστρέφουμε πολιτειακά τα υπάρχοντα. Δηλαδή δέχεστε τη θέση ότι, αν εφαρμοστεί η θέση σας εδώ, θα οδηγήσει στο ότι αυτή η Βουλή είναι παράνομη και ότι παρανομείτε χρόνια τώρα και παρανομούμε όλοι συλλογικά; Διότι αν θέλω τα 2/3 των Ελλήνων και τα 2/3 των Τούρκων Βουλευτών, για να τροποποιήσω ένα μη θεμελιώδες άρθρο του Συντάγματος που αφορά τους 'Ελληνες μόνο, πολύ περισσότερο, όταν έκαμνα την τροποποίηση του αριθμού των Βουλευτών από 50 σε 80, και εκεί ήθελα να είναι παρόντες και οι Τούρκοι. Ανοίξτε το Σύνταγμα και διαβάστε. Αν οδηγηθούμε σ' αυτή τη λύση, αυτόματα θα οδηγηθούμε και στην άλλη. Και άλλα θέματα θα υπάρξουν. Γιατί το Ανώτατο Δικαστήριο λειτουργεί ως λειτουργεί στην απουσία των Τούρκων; Γιατί η Εκτελεστική Εξουσία λειτουργεί όπως λειτουργεί στην απουσία των Τούρκων; Γιατί εμείς έχουμε καταργήσει την Κοινοτική μας Συνέλευση; Γιατί; Πολλά γιατί. Επομένως, κύριοι, στα θέματα τα θεσμικά, τα θεμελιακά, τα συνταγματικά δεν υπάρχουν περιθώρια να παίζουμε.

Θα ήταν άδικο, αν μετά τις κατακρίσεις που έχουμε κάμει για τις θέσεις που έχει πάρει η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ., δεν εξέφραζα ξανά ένα δημόσιο έπαινο και στην αγαπητή συνάδελφο Ρήνα Κατσελλή για τη στάση της που κράτησε σ' όλο το στάδιο των συζητήσεων κι αν δεν εκφράζαμε έναν άλλο δίκαιο έπαινο στον αγαπητό συνάδελφο κ. Λαδά ο οποίος πράγματι μας συγκίνησε με εκείνη την επιγραμματική τελική του δήλωση ότι «ο Λαδάς δε χρειάζεται να εξηγήσει την ψήφο του, γιατί, αν ψήφιζε διαφορετικά, θα διέψευδε το Λαδά μιας ολόκληρης ζωής».

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Ποια η θέση εμάς, του Δημοκρατικού Συναγερμού, με τη θρησκεία και την Εκκλησία; Είμαστε εκλεκτό μέρος της Εκκλησίας της Κύπρου και θεωρούμε χρέος μας -και το τονίζω- να συμπαριστάμεθα στην Εκκλησία σε κάθε δύσκολη στιγμή. Και η Εκκλησία το γνωρίζει ότι σε κάθε δύσκολη στιγμή της μπορεί να προσβλέψει στο Δημοκρατικό Συναγερμό και στον κόσμο του, ο οποίος αποτελεί εκλεκτό μέρος της Εκκλησίας της Κύπρου, έστω κι αν οι προκαθήμενοι της Εκκλησίας κατά καιρούς ήταν, κύριοι συνάδελφοι, με το ΔΗ.ΚΟ. Εμείς είμαστε υπέρ του θρησκευτικού γάμου και είμαστε βέβαιοι ότι ο κυπριακός ελληνισμός στο 99 και πλέον τοις εκατόν θα κάμει θρησκευτικό γάμο. Εμείς πιστεύουμε στον ελληνισμό της Κύπρου, πιστεύουμε στη δύναμη που είναι ριζωμένη με τις παραδόσεις του και δεν έχουμε

καμιά αμφιβολία ότι δε θα διαταραχθεί καθόλου με το ότι εγκρίνουμε και τον πολιτικό γάμο. Όπως δεν αναστατώθηκε η κατάσταση και στην Ελλάδα. Αναγνωρίστηκε ο πολιτικός γάμος εδώ και επτά χρόνια και το ποσοστό των πολιτικών γάμων είναι 1 έως 2%. Στην Κύπρο θα είναι κάτω και από το ένα τοις εκατόν.

Καταλήγω, κύριε Πρόεδρε, με τα εξής: Είμαστε ευγνώμονες στην Εκκλησία της Κύπρου γι' όλα όσα πρόσφερε στην ιστορική της πορεία, γι' όλα όσα πρόσφερε σ' αυτό το λαό και στους αγώνες του. Εμείς όμως σήμερα είμαστε η Βουλή της ανεξάρτητης Δημοκρατίας της Κύπρου και θεωρούμε χρέος μας να νομοθετήσουμε πάνω σ' όλα αυτά τα θέματα που έχουμε αποφασίσει να νομοθετήσουμε. Θα ψηφίσουμε σε νόμο τα τρία νομοσχέδια. Θα καταψηφίσουμε την πρόταση του ΔΗ.ΚΟ. και είμαστε βέβαιοι ότι μ' αυτά που ψηφίζουμε ανοίγουμε το δρόμο και θεμελιώνουμε το δρόμο για εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού μας Δικαίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μ' όλο το σεβασμό προς όλους τους συναδέλφους, έχω την εντύπωση ότι καταναλώθηκε -και θα ήταν σωστό να μην καταναλωθεί πολύ περισσότερος χρόνος- για το θέμα της συνταγματικότητας ή όχι. Γιατί μου δόθηκε η ευκαιρία πάρα πολλές φορές σ' αυτό το Σώμα να πω ότι δεν είμαστε το αρμόδιο σώμα, για να κρίνουμε αυτά τα θέματα. Χωρίς να θέλω να περιορίσω κανένα συνάδελφο σε οτιδήποτε θέλει να πει, έχω την εντύπωση ότι το θέμα έχει μετατραπεί λίγο σε δικαστικό και η Βουλή είναι πολιτικό περισσότερο Σώμα παρά Ανώτατο Δικαστήριο ή αν θέλετε Σεμινάριο Νομικών Σπουδών.

Τώρα θα ήθελα να ξέρω ποιοι θέλουν να πρωτολογήσουν;

Ο κ. Τουλούρας, ο κ. Μαθηκολώνης, ο κ. Δημητριάδης, ο κ. Ψυλλίδης, ο κ. Κόλοκος. Λοιπόν, αντιλαμβάνεστε ότι αυτό σημαίνει μέχρι αύριο το πρωϊ. Αυτή είναι δική σας διάθεση, εκτός αν θέλετε να το αναβάλουμε για αύριο το πρωϊ.

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μιλήσουν τρεις. Αλλά αν μείνει αύριο το πρωϊ, μπορεί να έχουμε και δευτερολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δευτερολογίες θα υπάρξουν. Είμαι βέβαιος γι' αυτό. Δευτερολογίες δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι θα υπάρξουν. Έχουμε πέντε ομιλητές. Αυτό σημαίνει τουλάχιστον άλλες τέσσερις ώρες, αν κρίνω από τις προηγούμενες ομιλίες. Αν έχουμε και δευτερολογίες, σημαίνει άλλες δύο ή τρεις ώρες, σύνολο επτά ώρες. Αν η Βουλή είναι διατεθειμένη να συνεχίσει, εγώ δεν έχω καμιά δυσκολία. Βεβαίως κάποιος θα με αντικαθιστά κατά καιρούς· δεν μπορώ να μείνω άλλες επτά ώρες.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στη μέχρι τώρα συζήτηση έχουν μιλήσει τέσσερις Βουλευτές του ΔΗ.ΣΥ., τρεις του ΔΗ.ΚΟ., ένας της ΕΔΕΚ και ένας του ΑΚΕΛ. Έχω την άποψη ότι έχει ήδη αναλωθεί αρκετός χρόνος για τη συζήτηση του θέματος το οποίο έχει σχεδόν εξαντληθεί. Η εισήγησή μου είναι να δοθεί το δικαίωμα ομιλίας σε ακόμα ένα ομιλητή του ΔΗ.ΚΟ., που είναι η διαφωνούσα άποψη, για να έχει τέσσερις ολόκληρους ομιλητές, τετραπλάσιους από το ΑΚΕΛ, τετρα-

πλάσιους από την ΕΔΕΚ και να θεωρηθεί η συζήτηση ως ολοκληρωθείσα. Διαφορετικά, αν δε γίνεται δεκτή η εισήγηση αυτή, έχω την άποψη ότι δεν πρέπει να διακόψουμε και να συνεχίσουμε μέχρι να τερματιστεί η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για οποιοδήποτε άλλο θέμα θα δεχόμουν την εισήγηση. Επειδή όμως το θέμα γι' όλους σας είναι συναισθηματικά φορτισμένο και επειδή δυστυχώς δεν έγινε αυτό που γίνεται συνήθως, δηλαδή να καθοριστεί ένας ορισμένος αριθμός ομιλητών από κάθε πλευρά, αλλά αφέθηκε ελεύθερη η συζήτηση, είμαι υποχρεωμένος να αφήσω τους συναδέλφους να μιλήσουν, όπως θέλουν να μιλήσουν, εκτός αν επικαλεστείτε κανονισμό.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσε να οριστεί χρόνος τουλάχιστο για τους υπόλοιπους ομιλητές, ώστε να ξέρουμε περίπου πότε θα τελειώσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι κύριοι συνάδελφοι που θα μιλήσουν, πόσο υπολογίζουν ότι θα μιλήσει ο καθένας;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δέκα λεπτά.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω να περάσουμε αυτή την απόφαση. Δέκα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλέσω τους συναδέλφους να είναι σύντομοι. Αλλά δεδομένου ότι δεν έθεσα χρονικά περιθώρια σε προηγούμενους, μόνο με την επίκληση κανονισμού μπορώ να προχωρήσω. Χωρίς την επίκληση κανονισμού, είμαι υποχρεωμένος να αφήσω τους συναδέλφους να μιλήσουν. Αν γίνει επίκληση κανονισμού, θα το βάλω μπροστά σας.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν ήταν δυνατό, θα ήθελα να πω ότι στην Αγγλική Βουλή υπάρχει μια ειδική έκφραση γι' αυτά τα πράγματα. Λέγεται «Philipastery», δηλαδή όταν μιλάς χωρίς να υπάρχει ανάγκη να μιλήσεις. απλώς μιλάς για να σπαταλήσεις χρόνο. Είναι καιρός να βρούμε τον αντίστοιχο ελληνικό όρο.

Αλλά εγώ θέλω να κάμω δήλωση. Θα αντέξουμε περισσότερο από εσάς απόψε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τουλούρας.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Από τη συζήτηση και από τα τόσα που λέχθηκαν προκύπτει εύλογο ερωτηματικό, αν σκόπιμα και ενσυνείδητα προσπαθούμε να μεταθέσουμε το θέμα από τη σωστή του βάση ή αν πράγματι έχουμε όλοι μας πλήρη και καθαρή αντίληψη των πραγμάτων και της σωστής βάσης πάνω στην οποία τοποθετούνται. Και παρόλο που μπορεί να θεωρείται ότι εξαντλήθηκε η συνταγματική πτυχή του θέματος, πιστεύω ότι είναι η συνταγματική πτυχή του θέματος που διαστρεβλώθηκε κατά τον πιο έντονο και απαρά-

δεκτο τρόπο. Και πιστεύω προσωπικά ότι αυτή η πτυχή είναι η πιο σημαντική και καίρια πτυχή στο όλο θέμα, δεδομένου μάλιστα ότι συνδέεται και με τον όρκο που δώσαμε όλοι μας, όταν επρόκειτο να καταλάβουμε αυτά τα έδρανα. την πίστη προς το Σύνταγμα.

Θα επαναφέρω ορισμένα θέματα σχετικά μ' αυτή την πτυχή του θέματος σε μια προσπάθεια να ξεκαθαρίσουμε ακόμα περισσότερο τα πράγματα και να βοηθήσουμε όλοι μας να τοποθετηθεί το θέμα στις σωστές του βάσεις και στις σωστές του διαστάσεις και τουλάχιστο να μην αποκαλούμαστε από το συνάδελφο κ. Μαρκίδη ότι δεν είμαστε κόμμα του κέντρου και κόμμα του μέτρου και από το συνάδελφο κ. Χριστοφίδη ότι ήταν νομική τρικυμία σ' ένα ποτήρι. Η πλειοψηφία της Βουλής στην επιθυμία της να αλλάξει τον προσωπικό θεσμό που ίσχυε για τους Ελληνοκύπριους και ιδιαίτερα γάμο και διαζύγιο προχώρησε στην τροποποίηση του 'Αρθρου 111 του Συντάγματος, για να ανοίξει ο δρόμος στις σχεδιαζόμενες τροποποιήσεις. Βέβαια το 'Αρθρο 111 του Συντάγματος είναι ένα από τα μη θεμελιώδη άρθρα του Συντάγματος που μπορεί να αναθεωρηθεί με βάση ορισμένη διαδικασία και με βάση ορισμένη πλειοψηφία. Το 'Αρθρο 102, εδάφιο (3) του Συντάγματος -να μην το διαβάσω, γιατί είναι γνωστό σ' όλους μας- καθορίζει ρητά και κατηγορηματικά τις χωριστές πλειοψηφίες.

Επομένως ξεκάθαρα και κτυπητά υπήρξε και υπάρχει το ερώτημα, αν είναι δυνατή και έγκυρη η τροποποίηση μη θεμελιωδών άρθρων του Συντάγματος και συγκεκριμένα του 'Αρθρου 111 του Συντάγματος κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις ή κάτω από οποιεσδήποτε προϋποθέσεις μόνο με τις ψήφους των Ελληνοκύπριων Βουλευτών. Αυτό το ερώτημα και το κλειδί στην απάντηση βρισκόταν στα χέρια του Προέδρου Βασιλείου. 'Ηταν ο μόνος που ενομιμοποιείτο να κάμει αναφορά στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο, να ζητήσει γνωμάτευση και να έχει την απάντηση. Και ήταν το μόνο αρμόδιο όργανο, το Συνταγματικό Δικαστήριο, να δώσει έγκυρη και δεσμευτική απάντηση και όχι ασφαλώς η φιλολογία που ακούσαμε τόσο εκτεταμένα προηγούμενα από πολλούς συναδέλφους για Νεαρές και γι' άλλες εποχές κάτω από άλλα Συντάγματα και κάτω από άλλες προϋποθέσεις.

Δυστυχώς όμως ο Πρόεδρος Βασιλείου απεμπόλησε αυτό το δικαίωμα, έκλεισε τα μάτια και άφησε το θέμα σε σύγχυση, αβεβαιότητα και διαμάχη. Και μπορεί μεν εκ πρώτης όψεως να φαίνεται ως δικαίωμα και εξουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας η αναφορά, στην πραγματικότητα όμως είναι και υποχρέωση, αν όχι και νομική υποχρέωση, τουλάχιστον ηθική και πολιτική υποχρέωση. Γιατί τα δικαιώματα που δίνονται σε όργανα του κράτους δεν είναι ατομικά δικαιώματα· είναι δικαιώματα που πρέπει να ασκούνται για χάρη του συνόλου, για χάρη της Πολιτείας και στη συγκεκριμένη περίπτωση για χάρη της συνταγματικής τάξης. Δεν ξέρω γιατί και είναι ερώτημα, γιατί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρέλειψε να κάμει αυτή την αναφορά δεδομένου ότι το ερώτημα ήταν κραυγαλέο και δεδομένου ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ο ψπ' αριθμόν ένα αρμόδιος ο επιφορτισμένος με τη διαφύλαξη του Συντάγματος και την τήρηση της συνταγματικής τάξης. Δεν ξέρω αν έχουν χέρι και λόγο σ' αυτή την επιλογή του Προέδρου τα κόμματα που πρωτοστάτησαν στην τροποποίηση του Συντάγματος, αλλά το ερώτημα θα παραμείνει, γιατί ο Πρόεδρος Βασιλείου να μην κάμει αυτή την αναφορά.

Αφού όμως δεν έκαμε ο Πρόεδρος Βασιλείου την αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο, η Εκκλησία της Κύπρου προσέφυγε στο Ανώτατο Δικαστήριο και

ζήτησε ερμηνεία του 'Αρθρου 183, εδάφιο (3) του Συντάγματος, για να δει αν υπάρχει ασάφεια και πώς εφαρμόζεται αυτό το άρθρο. Το Ανώτατο Δικαστήριο σε μια σύντομη, καθαρή απόφαση αποφάνθηκε απλά και ομόφωνα ότι καμιά ασάφεια δεν υπάρχει σ' αυτό το άρθρο και καμιά ερμηνεία δε χωρεί σ' αυτό το άρθρο. Μ' άλλα λόγια και απλά, ότι αυτό το άρθρο εφαρμόζεται όπως έχει και δε χωρεί καμιά άλλη εξήγηση σ' αυτή την απόφαση. Θα έπρεπε κάποιος από μας -δυστυχώς δεν έχω εγώ αυτή την απόφαση-να την καταθέσει, να αποτελεί μέρος των πρακτικών για ιστορικούς λόγους, για να βλέπουν και οι επόμενοι πώς ο καθένας μας διαβάζει και πώς ερμηνεύει αυτή την απόφαση. Εγώ είμαι βέβαιος ότι όλοι οι νομικοί αυτού του Σώματος ξέρουν τι σημαίνει αυτή η απόφαση. Αλλά ίσως να μη θέλουμε να δεχτούμε τι πράγματι λέγει αυτή η απόφαση.

Επομένως δεν είναι γνώμη του Δημοκρατικού Κόμματος ότι η τροποποίηση του 'Αρθρου 111 του Συντάγματος είναι αντισυνταγματική· είναι η απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου. Και αλίμονο αν δε σεβόμαστε τις αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου. Κι αν δεν προχώρησε το Ανώτατο Δικαστήριο στην ακύρωση της τροποποίησης του 'Αρθρου 111 του Συντάγματος, ήταν απλώς για διαδικαστικούς λόγους. Και οπωσδήποτε, όταν γίνουν πολιτικοί γάμοι, δοθούν διαζύγια στα πολιτικά δικαστήρια και γεννηθεί έννομο συμφέρον, εκείνος που θα προσφύγει θα πρέπει να αναμένει λογικά, ύστερα απ' αυτή την απόφαση, ότι το Ανώτατο Δικαστήριο θα ακυρώσει την τροποποίηση που έγινε στο 'Αρθρο 111 του Συντάγματος. Γιατί με ποια λογική, αν σήμερα το Ανώτατο Δικαστήριο ομόφωνα αποφάσισε ότι σ' αυτό το άρθρο δεν υπάρχει ασάφεια, πώς θα αποφασίσει μετά ότι υπάρχει ασάφεια και του δίνει ερμηνεία;

Επικαλέστηκαν οι συνάδελφοι, κατά κόρο, το δίκαιο της ανάγκης, για να δικαιολογήσουν αυτή την τροποποίηση. Μακάρι, εγώ λέγω μακάρι, αν το δίκαιο της ανάγκης μπορούσε να δικαιολογήσει αυτή την τροποποίηση. Αυτή τη θεωρία την επικαλέστηκαν και ενώπιον του δικαστηρίου και δεν έγινε αποδεκτή. Αλλά θα πρέπει να ξέρουμε όλοι μας ότι το δίκαιο της ανάγκης ενεργεί, έχει εφαρμογή και καλύπτει νομοθετικές ρυθμίσεις που γίνονται και δεν είναι σύμφωνες με το γράμμα του Συντάγματος, ακριβώς για να καλύψουν ορισμένες ανάγκες που δημιουργήθηκαν λόγω της τούρκικης ανταρσίας. Αλλά δε λειτουργεί αντίθετα. Δηλαδή, το δίκαιο της ανάγκης να δικαιολογήσει τροποποιήσεις του Συντάγματος. Και όσα ανέφερε ο κ. Μαρκίδης ότι έγιναν μέχρι τώρα, δεν έγιναν τροποποιήσεις του Συντάγματος. 'Εγιναν ακριβώς διότι δεν μπορούσε να γίνει διαφορετικά βάσει του Συντάγματος και αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι και το νόμο αυτό τον ονομάζουμε «Ο περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος». Επομένως όλα τα άλλα τα προηγούμενα που έγιναν είναι νομοθετικές ρυθμίσεις που δεν είναι μεν σύμφωνες προς το γράμμα του Συντάγματος, αλλά ήταν ανάγκη να γίνουν, για να λειτουργήσει αυτό το κράτος.

Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, εκείνο που πραγματικά ήταν προκλητικό είναι ο ισχυρισμός και ο εκβιασμός μπορώ να πω -και είναι χειρότερος ο ψυχολογικός εκβιασμός από εκείνο που οι συνάδελφοι επικαλέστηκαν σε βάρος της Εκκλησίας ότι, άσκησε εναντίον αυτής της Βουλής- που μερικοί συνάδελφοι ισχυρίστηκαν ότι όσοι πιστεύουν ή όσοι νομίζουν ως αντισυνταγματική αυτή την τροποποίηση, ότι συντάσσονται και δίνουν επιχειρήματα στους εχθρούς της Κύπρου, στους Τούρκους και στους Τουρκοκύπριους.

Κύριοι συνάδελφοι, πράγματι οι Τούρκοι λένε ότι δεν υπάρχει Κυπριακή Δημοκρατία, γιατί δε μετέχουν στα όργανα του κράτους. Επικαλούνται αυτό το

επιχείρημα, αλλά δεν βρίσκουν καμιά ανταπόκριση, διότι οι θέσεις τους είναι εδώ και οποτεδήποτε μπορούν να έρθουν να τις καταλάβουν. Αλλά αν εμείς αρχίσουμε από μόνοι μας χωρίς τουλάχιστον την κάλυψη του Ανώτατου Δικαστηρίου να αλλάσσουμε το Σύνταγμα, είναι τότε που θα έχουν να λένε -κι ίσως να μην μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε- ότι εμείς έχουμε δικό μας Σύνταγμα και εκείνοι έχουν δικό τους. Είναι τότε ακριβώς που τους δίνουμε όπλα, για να πολεμήσουν την υπόσταση αυτού του κράτους. Και είναι γι' αυτό που εμείς είμαστε πολύ επιφυλακτικοί στο να τροποποιούμε το Σύνταγμα και μάλιστα σε αντίθεση με τη γνώμη του Ανώτατου Δικαστηρίου.

Έχουμε την πεποίθηση, κύριοι συνάδελφοι, ότι αν τα όργανα αυτού του κράτους καταστρατηγούν το Σύνταγμα, είτε γιατί πιστεύουμε ότι έχουμε ανάγκες είτε όχι, νομίζω ότι άθελά μας ανοίγουμε τρύπες στη βάρκα με την οποία ταξιδεύουμε ή στη στέγη του σπιτιού στο οποίο ζούμε. Γι' αυτό εμείς πήραμε αυτή την απόφαση ακριβώς για να διαφυλάξουμε τη συνταγματική τάξη. Και είναι αυτός ο κύριος και βασικός λόγος, είναι αυτή η έγνοια μας και γι' αυτό κρατήσαμε αυτή τη θέση σταθερά, διότι θέλουμε αυτό το Σύνταγμα να καλύπτει και να δεσμεύει όχι μόνο εμάς, αλλά να καλύπτει και να δεσμεύει και τους Τουρκοκύπριους και ουδέποτε να τους δώσουμε την ευκαιρία να πουν ότι έχουν ξεχωριστό κράτος εκείνοι και ξεχωριστό κράτος εμείς.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ζ. Τουλούρα ο Πρόεδρος της Βουλής, κ. Βάσος Λυσσαρίδης, αντικαταστάθηκε από τον κ. Μ. Πουμπουρή).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ)

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά δε θα χρειαζόταν να ανέλθω στο βήμα, γιατί δεν υπάρχουν πολλά, μάλλον δεν υπάρχει τίποτε ίσως που μπορεί κάποιος να προσθέσει, για να υποστηρίξει τις θέσεις τις οποίες έχουν υιοθετήσει οι προηγούμενοι ομιλητές του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ο λόγος όμως που με έκανε να ανεβώ στο βήμα είναι γιατί οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ. έχουν καταβάλει μια απεγνωσμένη προσπάθεια -και δεν είναι η πρώτη φορά που γίνεται μια τέτοια προσπάθεια- με τη διατύπωση των θέσεών τους στις οποίες οι ίδιοι δεν πιστεύουν και γνωρίζουν ότι δεν είναι ορθές, επιδιώκουν με την αλλαγή των θέσεών τους να αποκομίζουν κομματικά οφέλη, να ασκούν δημοκοπία, γιατί νομίζουν ότι με αυτό τον τρόπο ίσως θα πετύχουν να εξασφαλίσουν τη δύναμη, για να επανέλθουν στην εξουσία. Και επειδή αυτά που θα πω δεν είναι η ουσία του θέματος το οποίο συζητούμε σήμερα θα είμαι και πάρα πολύ σύντομος. Θα απαντήσω στους συναδέλφους του ΔΗ.ΚΟ. με τις θέσεις τις οποίες ο ίδιος ο δικός τους κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος ο κύριος Γαλανός, ο αρχηγός της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ., τοποθετήθηκε, με τις θέσεις που τοποθετήθηκε το 1979. Αλλά δε θα ασχοληθώ γενικά, θα αναγνώσω επί λέξει τις θέσεις του κυρίου Γαλανού, για να αποδειχθεί πόσο αντιφατικοί, πόσο ανειλικρινείς και πόσο δημοκόποι είναι σήμερα οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ.

Ο κύριος Γαλανός το 1979 όταν συζητείτο το ίδιο θέμα είπε, αγαπητοί συνάδελφοι, επί λέξει, και θα αναγνώσω τα ακόλουθα:

«Η Εκκλησιαστική Νομοθεσία παρόλες τις τροποποιήσεις και βελτιώσεις που υπέστη ο Καταστατικός Χάρτης από του 1914, δυστυχώς παραμένει οπισθο-

δρομική και αντικατοπτρίζει τον κώδικα του Ιουστινιανού, ο οποίος μεροληπτούσε κατάφορα κατά των γυναικών». Αυτή ακριβώς η θέση που διατύπωσε το 1979 ο κύριος Γαλανός είναι ή ίδια ακριβώς θέση που διατύπωσε προ ολίγων λεπτών ο κύριος Αλέκος Μαρκίδης διατυπώνοντας τις θέσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού. Και αυτή ακριβώς η θέση του κυρίου Γαλανού του 1979 είναι εντελώς αντίθετη με το όλο πνεύμα των ομιλιών των συναδέλφων του ΔΗ.ΚΟ. σήμερα.

Αλλά προχώρησε ο κύριος Γαλανός ακόμα παραπάνω και είπε: «Με όλο το σεβασμό που τρέφω προς την Εκκλησία της Κύπρου πιστεύω ότι το θέμα του Οικογενειακού Δικαίου και ειδικότερα του γάμου και του διαζυγίου πρέπει να εμπίμπτει περισσότερο στο ρόλο του Κράτους και της κρατικής νομοθετικής ρυθμίσεως και πρέπει να ενθαρρυνθεί ο θεσμός του πολιτικού γάμου». Δηλαδή ο κύριος Γαλανός το 1979, τέσσερα χρόνια μόλις μετά την τούρκικη εισβολή, που ίσως να υπήρχαν κάποιοι λόγοι ή κάποιοι κίνδυνοι θεωρητικοί για επιδίωξη τροποποίησης του Συντάγματος, έλεγε ότι πρέπει να ενθαρρυνθεί ο θεσμός του πολιτικού γάμου, ξεκάθαρα, και πρέπει ο θεσμός του Οικογενειακού Δικαίου και του διαζυγίου να μεταφερθεί από την Εκκλησία.

Σήμερα οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ. και προ ολίγων μόλις λεπτών ο κύριος Τουλούρας ανήλθε στο βήμα μόνο και μόνο για να μας πει και πάλιν ότι η προσπάθεια τροποποίησης του Συντάγματος που έγινε δεν ήταν σωστή και ήταν απαράδεκτη. Το ίδιο είπε και ο κύριος Γαλανός, το ίδιο είπαν και όλοι οι προηγούμενοι ομιλητές του ΔΗ.ΚΟ. Το 1979 ο κύριος Γαλανός είπε επί αυτού του θέματος: «Πιστεύω δε ότι δεν αποτελώ μειοψηφία εκφράζοντας τη νομική άποψη ότι το 'Αρθρο 111(1) του Συντάγματος δεν αποτελεί θεμελιώδες 'Αρθρο, επομένως σε κάποιο στάδιο η Κυπριακή Βουλή έχει τη δυνατότητα να νομοθετήσει επί του θέματος και να κατατάξει το Οικογενειακό Δίκαιο στο Πολιτικό Δίκαιο με βάση το 'Αρθρο 182, παράγραφος 3 του Συντάγματος».

Πριν δέκα λοιπόν χρόνια ο κύριος Γαλανός από αυτό εδώ ακριβώς το ίδιο βήμα μας έλεγε ότι η Βουλή έχει δικαίωμα και πρέπει να τροποποιήσει το 'Αρθρο 111(1) του Συντάγματος. Σήμερα ο ίδιος ο κύριος Γαλανός και τέσσερις ή πέντε ομιλητές από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. μας είπαν ότι αυτό το Σώμα δεν έχει αυτή την εξουσία, να κάμει δηλαδή την τροποποίηση, γιατί χρειάζεται να είναι παρόντες και οι Τούρκοι βουλευτές. Το 1979, πέντε χρόνια μόλις μετά την τούρκικη εισβολή, δεν σκέφθηκε ο Βουλευτής του κυβερνώντος κόμματος τότε, δε σκέφθηκε την ανάγκη να είναι παρόντες και οι Τούρκοι βουλευτές για την τροποποίηση του 'Αρθρου 111 του Συντάγματος και το σκέφθηκε δέκα χρόνια μετά. Είναι λυπηρό, κύριοι συνάδελφοι, το γεγονός και η διαπίστωση ότι οι Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. γενικά, και ιδιαίτερα ο κοινοβουλευτικός τους εκπρόσωπος, έχουν δυστυχώς πολύ ασθενική μνήμη. Ξεχνούν τι λεν προηγουμένως και έτσι νομίζουν ότι και τα υπόλοιπα Μέλη της Βουλής ή ότι και ο λαός γενικότερα έχει την ίδια ασθενική μνήμη την οποία έχουν οι ίδιοι.

Θα 'θελα να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι δεν ενόχλησε τόσο πολύ τους Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. το γεγονός ότι η Βουλή έχει χαρακτηριστεί ως ιερόσυλη Βουλή και ότι χωριστήκαμε σε δυο κατηγορίες λύκων από την Ιερά Σύνοδο, στους φανερούς λύκους και στους προβατόσχημους λύκους. Και δεν έχει φαίνεται ενοχληθεί πολύ η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ., γιατί δυστυχώς ξέχασαν τις τοποθετήσεις του κυρίου Γαλανού πριν δέκα χρόνια, τότε που ο ίδιος έλεγε ότι πρέπει να εφαρμοστεί ο πολιτικός γάμος, τότε που ήταν υπέρ του πολιτικού γάμου και άρα ο κύριος Γαλανός δεν ήταν καν και δεν είναι καν προβατόσχημος λύκος, γιατί ο κύριος Γαλανός είναι ένας φανερός λύκος.

Γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι καλά θα έκαμναν οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ. να μη συνεχίσουν αυτή τη συζήτηση, γιατί οπωσδήποτε καταλήγει σε βάρος τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ)

Ο κύριος Δημητριάδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Να αλλάξουμε με τον κύριο Δημητριάδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, ο κύριος Ψυλλίδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Αλλαγή απλώς, δεν απεμπολώ τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, εντάξει.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Στις 12 τα μεσάνυκτα ακριβώς, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, λάλησε ο κ. Μαθηκολώνης.

(Γέλια)

Δεν αντιλαμβάνομαι την αγωνία των συναδέλφων του Δημοκρατικού Συναγερμού να αγορεύουν με τόσο πάθος ενάντια στις θέσεις τις οποίες κάποτε πιθανό να είχε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ή κάποιο μέλος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος. Αν αυτό ήταν αμάρτημα δεν μπορεί να έχει τέτοια επίδραση πάνω σε όλους τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού, έτσι που όλοι τους ή μάλλον όλες τους οι ομιλίες να στρέφονται γύρω από αυτό το θέμα.

Ή μήπως πιστεύουν ότι με αυτό τον τρόπο θα αποσπάσουν από το λαό εκείνο το οποίο φοβούνται ότι θα τους συμβεί, δηλαδή θα χάσουν μερικούς από τις ψήφους τους;

Μίλησαν και μιλούν για καιροσκοπική και δημαγωγική πολιτική του Δημοκρατικού Κόμματος. Διερωτώμαι αν οι τελευταίες προτάσεις τις οποίες μας έδωσε εδώ ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης, δεν ήταν περισσότερο και από καιροσκοπικές και δημαγωγικές.

Και ο κ. Μαρκίδης τον οποίο σέβομαι για τις γνώσεις του και πιστεύω ότι είναι ένας καλός ρήτορας ως δικηγόρος, μας έκανε μια μακροσκελή διάλεξη για το Σύνταγμα σαν να και είχαμε ενώπιόν μας εδώ συνταγματολόγους για να μας κάνουν ομιλίες ή σεμινάρια.

Φυσικά υπήρξε και ο κ. Αναστασιάδης ο οποίος βγήκε με το πομπώδες ύφος και το χλευαστικό του τρόπο να κατατροπώσει τους πάντες και τα πάντα, και ιδιαίτερα τον κ. Παναγιώτου, γιατί τόλμησε να μιλήσει ο άνθρωπος πάνω στις θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πραγματικά το θέμα έχει καλυφθεί πλήρως τόσο από πλευράς δικής μας όσο και από τους άλλους οι οποίοι έχουν την αντίθετη άποψη. Εκείνο όμως το οποίο έχει σημασία είναι το εξής: Ουδέποτε είπαμε ότι εμείς είμαστε εναντίον του

εκσυγχρονισμού του οικογενειακού δικαίου. Απλώς λέμε ότι έπρεπε να γίνει με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην υπάρξει σύγκρουση μεταξύ Εκκλησίας και Πολιτείας.

Ο τρόπος; Υπάρχει ο τρόπος της συνομιλίας. Όπως ο αρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού επιμένει ότι έστω και αν ο Ντενκτάς στο Κυπριακό είναι τόσο αδιάλλακτος, αλλά εμείς πρέπει συνέχεια και συνέχεια να επιμένουμε στις διαπραγματεύσεις, έτσι κι εδώ η Βουλή και παρά τις ύβρεις τις οποίες ο Αρχιεπίσκοπος ή άλλοι Μητροπολίτες από του άμβωνος εξεστόμισαν εναντίον του Σώματος, εμείς έπρεπε να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων και να τους πούμε «ευχαριστούμε γι΄αυτά τα οποία μας λέτε, αλλά εμείς θα προσπαθήσουμε να έρθουμε σε συνδιαλλλαγή μαζί σας και δε θα κατέβουμε στο ίδιο επίπεδο στο οποίο κατεβήκατε εσείς».

Αλλά εμείς τι κάμαμε; Κάμαμε το αντίθετο. Ανεβήκαμε πιο ψηλά από εκείνους, για να βρίζουμε από πιο ψηλά. Και δε σκεφτόμαστε ότι εδώ εμπαίζουμε τον κυπριακό ελληνισμό με το να του λέμε διάφορες νομολογίες και άλλες σοφιστίες τις οποίες από τους βήματος τούτου σκεφτόμαστε να πούμε.

Μιλούμε για το διαζύγιο και λέμε ότι δεν είναι θρησκευτικό θέμα, δεν είναι θέμα πίστης και ότι μπορεί να το λύσει η Πολιτεία και μάλιστα μας είπαν και για 'Νεαρές' και 'Λέοντες Σοφούς' και για όλη εκείνη την ιστορία και προϊστορία.

Αν πιστεύουμε στην ορθόδοξη χριστιανική πίστη υπάρχουν ορισμένα θέματα εκεί, που δε μπορεί να τα εξηγήσει ο άνθρωπος. Αν δε θέλουμε να πιστεύουμε, δικαίωμά μας και δικαίωμα του οποιουδήποτε να μην πιστεύει. Δεν υποχρεώνει κανένα η χριστιανική θρησκεία να την ακολουθήσει. Αλλά δεν έχουμε δικαίωμα να εμπαίζουμε εκείνους οι οποίοι ακολουθούν τη χριστιανική θρησκεία. Και να μη μας λένε ότι ορισμένα θέματα της χριστιανικής θρησκείας δεν είναι θέματα πίστεως ή οτιδήποτε άλλο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Εσείς το λέτε.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

'Οταν μιλούσες, κύριε Παπαπέτρου, δε σε διέκοψα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Εγώ δεν έκαμνα πολιτική τυμβωρυχία όπως κάνεις εσύ.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Είναι απαράδεκτο και ζητώ από το Προεδρείο να τον ανακαλέσει σε τάξη.

(σχόλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να αφήσετε τον ομιλητή να συνεχίσει.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Αυτού του είδους οι επεμβάσεις δεν προσφέρουν τίποτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ συνεχίστε, κύριε Ψυλλίδη.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Ο γάμος, κύριοι συνάδελφοι, είναι ένα από τα μυστήρια της χριστιανικής πίστης. Και τα μυστήρια, όπως αναφέρονται στην Εκκλησία δε λύονται δια του ανθρώπου. Εκείνο το οποίο λέει ο ιερέας, ο παπάς μάλιστα, που είναι ο εκπρόσωπος του Θεού, αν πιστεύουμε στη χριστιανική πίστη: «Ους ο Θεός

συνέζευξεν άνθρωπος μη χωριζέτω», αν θέλουμε να μην το πιστεύουμε, δικαίωμα μας, αλλά όταν θέλουμε να λέμε ότι πιστεύουμε, να μη διαστρεβλώνουμε τα πάντα.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ο παπάς δεν είναι άνθρωπος;

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Ο παπάς εκείνη τη στιγμή, κύριε Κληρίδη, είναι ο εκπρόσωπος του Θεού. Αλλά φαίνεται ότι ορισμένες αλήθειες δε μας αρέσουν, γι'αυτό κάνουμε και τις παρεμβάσεις.

Η διάλυση ενός μυστηρίου, επαναλαμβάνω, γίνεται και πάλιν από τον εκπρόσωπο της Εκκλησίας ο οποίος έχει δικαίωμα να λύσει το μυστήριο. Γι'αυτό το λόγο και το διαζύγιο ανάγεται σε θέματα πίστεως. Είναι με αυτό τον τρόπο που ανάγεται σε θέματα πίστεως και όχι απλώς γιατί το διαζύγιο αυτό καθ'εαυτό είναι πίστη.

Εκείνο το οποίο προσπαθούμε εμείς, και κατηγορηθήκαμε κατά κόρο, είναι να μην υπάρξει σύγκρουση, όπως ανέφερα και προηγούμενα, μεταξύ Πολιτείας και Εκκλησίας. Και πηγαίνουμε αυτή τη στιγμή προς αυτή την κατεύθυνση. σύγκρουσης Πολιτείας με Εκκλησία. Με όλες τις επιπτώσεις οι οποίες θα δημιουργηθούν στο μέλλον.

Δεν είναι απλώς ικανό να λέμε ότι εμείς πιστεύουμε, εμείς υποστηρίζουμε, εμείς δε θέλουμε να καταργήσουμε, εμείς είμαστε υπέρμαχοι της Εκκλησίας. Το θέμα είναι ποιες είναι οι πράξεις μας προς αυτή την κατεύθυνση. 'Οχι τι λέμε, τι κάνουμε!

'Οπως και ο πρώτος ομιλητής από πλευράς Δημοκρατικού Συναγερμού μας είχε πει ότι στο καταστατικό τους υπάρχει το τρίπτυχο και ένα από αυτά είναι η θρησκεία. Αυτό είναι αρκετό! Αν αυτό είναι αρκετό και μόνο, γιατί υπάρχει στο καταστατικό ενός κόμματος, δε ξέρω ποια είναι η πραγματικότητα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δεν υπάρχει.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Αυτό είπε ο κ. Αναστασιάδης, δεν το είπα εγώ.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Είναι ιδεολογικό πιστεύω. Δεν υπάρχει στο καταστατικό.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Α! Εντάξει.

Μας είπαν ότι επειδή μιλούμε για τη θρησκεία, αυτό θεωρείται πολιτική υποκρισία, γιατί ο Χριστός είπε: «Αν σου κτυπήσει ένας τη μια πλευρά, γύρισε και την άλλη». Και εφόσον ο Αρχιεπίσκοπος ύβρισε εμάς ή μάλλον επειδή εμείς πήγαμε εναντίον του Αρχιεπισκόπου, έπρεπε ο Αρχιεπίσκοπος να γυρίσει και την άλλη του πλευρά και να μην έρθει εναντίον μας.

Ναι, αλλά ας μην ξεχνούμε ότι και ο Χριστός κάποτε ο ίδιος, πήρε το φραγγέλιο στα χέρια του, όταν είδε να καταστρέφεται το σπίτι του, η Εκκλησία του. Και κατά την άποψη της Εκκλησίας και κατά την άποψη εκείνων οι οποίοι ηγούνται της Εκκλησίας, τους οποίους εμείς ψηφίσαμε, όπως και εμείς λέμε ότι μας ψήφισε ο λαός κι εκείνους τους ψήφισε ο λαός και έχουν κι εκείνοι τη λαϊκή

ετυμηγορία, όπως έχουμε κι εμείς τη λαϊκή ετυμηγορία, γιατί για μας η λαϊκή ετυμηγορία είναι ιερή και για εκείνους δεν είναι ιερή;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Εφάπαξ.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Εφόσον είναι εφάπαξ, όταν τους ψηφίζαμε, έπρεπε να γνωρίζουμε ακόμα καλύτερα ποιους ψηφίζαμε. Και επομένως τέτοιου είδους ετυμηγορία, ότι εμείς είμαστε οι εκπρόσωποι του λαού, απαιτεί κι εκείνοι να είναι εκπρόσωποι του λαού, διότι κι εκείνοι είναι με την ψήφο μας που βγήκαν στην εξουσία.

Όταν κι εκείνοι βλέπουν ότι επεμβαίνουμε μέσα στα δικά τους δικαιώματα, μέσα σε εκείνα τα οποία επί αιώνες γαλούχησαν τον ελληνισμό, και αυτό το παραδέχονται όλοι, παίρνουν το φραγγέλιο να αμυνθούν. Όχι γιατί τους υποστηρίζουμε με τον τρόπο με τον οποίο το έκαμαν.

Όχι, κύριε Μαρκίδη, αλλά να μην αντιδρούμε με τον ίδιο τρόπο και να μη βρίζουμε από το βήμα της Βουλής κατά τον ίδιο τρόπο, όπως πιθανό να ύβρισαν από του άμβωνα.

Το Δημοκρατικό Κόμμα είναι σταθερό στις διακηρύξεις του. Εκείνο το οποίο πιστεύει το λέει με παρρησία και δε φοβάται. Αυτή τη φορά, όχι γιατί είμαστε εναντίον, όπως τονίσαμε κατά κόρο, του εκσυγχρονισμού του οικογενειακού δικαίου, τασσόμαστε εναντίον, γιατί στην Έκθεση το έχουμε βάλει καθαρά. Πιστεύουμε ότι η όλη σκευωρία από πλευράς δικής μας είναι αντισυνταγματική, ναι είναι σκευωρία, γιατί βιαστήκατε να το κάνουμε σε μια νύκτα μόνο, και μάλιστα εμποδίσαμε και προσπαθούμε να εμποδίσουμε να πάνε στο Ανώτατο Δικαστήριο για να βγει η σωστή απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου. Προσπαθούμε εμείς να πάμε εναντίον. Εφόσον λέμε ότι δεν είναι αντισυνταγματικό, γιατί φοβούμαστε να πάμε και να μας το πουν κι εκείνοι ότι δεν είναι αντισυνταγματικό και να ησυχάσουμε; Ή δεν είμαστε Βουλή ή δεν είμαστε κράτος αν δε μπορέσουμε να αλλάξουμε το Σύνταγμα; Μα κάτω, κύριοι, από τις συνθήκες στις οποίες είμαστε, δεν είναι θέμα νομικό ούτε παλληκαριά να αλλάξουμε το Σύνταγμα. Το θέμα είναι, αν το αλλάξουμε, τι επιπτώσεις θα έχουμε σήμερα, όπως είναι η κυπριακή κατάσταση;

Όταν πηγαίνουμε σε όλα τα βήματα, και πολλοί από τους συναδέλφους το γνωρίζουν, επικαλούμαστε το Σύνταγμά μας ότι είναι ιερό και απαραβίαστο και ότι οι Τούρκοι το παραβίασαν και γι'αυτό δεν πρέπει να τους αναγνωρίσουμε. Όταν πάμε εμείς οι ίδιοι και πούμε ότι κι εμείς το αλλάζουμε, διότι αυτοί έφυγαν, τι έγινε; Τότε πώς θα εμποδίσουμε να αναγνωρισθεί και το ψευδοκράτος του Ντενκτάς, αν με τις ενέργειές μας εμείς καταστρέφουμε το ίδιο το Σύνταγμα το οποίο μας κρατά αυτή τη στιγμή στη ζωή;

Ας ελπίσουμε ότι τούτο το τελευταίο δε θα έχει επιπτώσεις μελλοντικά στις σχέσεις μας με τα διάφορα διεθνή σώματα. Και ας ελπίσουμε ότι και παρά την ψήφιση, που θα γίνει οπωσδήποτε διότι είναι η πλειοψηφία της Βουλής, των τριών νομοσχεδίων, θα έρθουμε και πάλι στο μέλλον σε κάποια συνεννόηση με την Εκκλησία και όχι με πείσματα, ώστε να υπάρξει ομαλοποίηση της όλης κατάστασης, για να μην υπάρξει αντιπαράθεση η οποία φοβούμαστε ότι θα οδηγήσει αυτό τον τόπο σε καταστάσεις τις οποίες δεν τολμώ να σκεφθώ αυτή τη στιγμή.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ψυλλίδη, ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φάντης, επί θέματος διαδικασίας.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι το θέμα έχει εξαντληθεί και νομίζω ότι και πολλοί άλλοι συνάδελφοι έχουν την ίδια εντύπωση, γι΄αυτό θα παρακαλούσα τον Πρόεδρο να θέσει ζήτημα στην ολομέλεια του Σώματος κατά πόσο πρέπει να συνεχισθεί ή συζήτηση ή όχι ή κατά πόσο πρέπει να μπούμε στην ψηφοφορία πάνω στα νομοσχέδια που έχουμε μπροστά μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης και μετά ο κ. Γαλανός.

Επί θέματος διαδικασίας.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εγώ σήκωσα το χέρι μου, διότι ήθελα να κάμω την ίδια εισήγηση.

Πιστεύω ότι επαναλαμβάνουμε τα ίδια και τα ίδια και ότι πρέπει να τεθεί τέρμα σ΄αυτή τη συζήτηση. Και ζητώ κι εγώ να γίνει ψηφοφορία αν εξαντλήθηκε η συζήτηση, οπότε θα προχωρήσουμε στην ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λέχθηκαν πάρα πολλά πράγματα και πρέπει να απαντηθούν. Θα προχωρήσουμε μέχρι πρωϊας, για να πάμε όλοι μας στον όρθρο.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς νομίζουμε ότι έχουν λεχθεί όλα τα επιχειρήματα. Δε ξέρω αν υπάρχει θέμα δευτερολογιών.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

Δεν ξέρω αν είναι τυχαίο, αλλά όταν επρόκειτο να ψηφισθεί η πρώτη τροποποίηση του Συντάγματος σχετικά με το ίδιο θέμα, μόλις ήρθε η σειρά μου να μιλήσω, τέθηκε θέμα από την πλειοψηφία της Βουλής ότι έχει εξαντληθεί το θέμα και εμποδίσθηκα την προηγούμενη φορά να μιλήσω. Δε ξέρω αν είναι τυχαίο ή υπάρχει σκοπιμότητα. Αν υπάρχει κάποια σκοπιμότητα, διότι δε θέλουν οι συνάδελφοι να με ακούσουν γιατί φοβούνται τα επιχειρήματά μου, τότε χαίρομαι.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Υπάρχει σκοπιμότητα. Επειδή σας συμπαθούμε ιδιαίτερα, θέλουμε να σας προστατεύσουμε από του να εκτεθείτε.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κι εγώ επειδή τους συναδέλφους που μίλησαν τους συμπαθώ ιδιαίτερα, θέλω να τους διορθώσω σε μερικά σημεία για να μην αφήσουν εσφαλμένες εντυπώσεις

και εκεί που προσπαθούν να δώσουν στο λαό καλή εντύπωση να δώσουν κακή εντύπωση. Γι'αυτό να μου επιτρέψει το Σώμα να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαστε μετά την ομιλία του κ. Δημητριάδη, να δοθεί ευκαιρία για κάποιες πολύ σύντομες δευτερολογίες, διότι κάποια πράγματα πρέπει να απαντηθούν.

(Σχόλια)

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Μαρκίδης έθεσε θέμα πιστοποιητικού όσον αφορά το χώρο του κόμματός μας και οφείλουμε να του απαντήσουμε ότι επειδή είναι άκρα δεξιά και επειδή η άκρα αριστερά συμπληρώνει τον κύκλο, γι'αυτό το λόγο ο κ. Μαρκίδης δεν μπορεί να μιλά ότι είναι στο κέντρο. Απλώς η άκρα δεξιά βρήκε την άκρα αριστερά στον κύκλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν επικαλεστούμε τον Κανονισμό, η εισήγησή μου είναι να τελειώσει ο κ. Δημητριάδης, αφού δόθηκε ο λόγος, και να δώσουμε στους αρχηγούς των κομμάτων πέντε λεπτά για δευτερολογία. Ή αν δε θέλει ο αρχηγός του κόμματος, κάποιος άλλος από το κόμμα.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν χρειάζονται ούτε δευτερολογίες. Έχουν αναπτυχθεί όλες οι απόψεις. Οποιαδήποτε επανάληψη δε θα προσφέρει τίποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Τότε να επιτρέψουμε στον κ. Δημητριάδη, αφού του δόθηκε ο λόγος, και μετά να πάμε στον Κανονισμό 132.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Συγκαταβατικά, κύριε Πρόεδρε, να επιτρέψουμε, αλλά να τεθεί χρονικό περιθώριο.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μου υποσχέθηκε εμένα προσωπικά δυο λεπτά, ο κ. Δημητριάδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, να του δώσουμε περισσότερο από δυο λεπτά.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Διότι, κύριε Πρόεδρε, ακούσαμε τόσες απόψεις. Ακούσαμε ακόμα από τον τελευταίο ομιλητή ότι οι ιερείς είναι εκπρόσωποι του Θεού στα θέματα των διαζυγίων. Διερωτώμαι, όταν υπάρχει θέμα ικανότητας, μήπως μαθαίνει ο ιερέας και επικοινωνεί με τον Ύψιστο;

(Γέλια)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κληρίδης πράγματι με αυτά που είπε απέδειξε ότι εξαντληθήκαμε και δε μπορεί να συνεχισθεί η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πριν να αρχίσει η συζήτηση του θέματος που συζητούμε απόψε, των νομοσχεδίων, ή μάλλον όταν άρχισε η συζήτηση, ο κύριος Κληρίδης, ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, θεώρησε σκόπιμο να διακόψει τον πρώτο ομιλητή τον κύριο Παναγιώτου για να θέσει θέμα τάξης γιατί, όπως μας είπε, ετρώθη το κύρος της Βουλής με την ανακοίνωση της Ιεράς Συνόδου. Και πράγματι η κάθε πλευρά έθεσε τη δική της θέση και μπορώ να πω ότι ήταν ομόφωνη η άποψη ότι ίσως η Ιερά Σύνοδος να υπερέβη τα εσκαμμένα όσον αφορά τις απειλές για αφορισμούς των Βουλευτών που θα ψηφίσουν τα νομοσχέδια αυτά. Αν όμως αισθανθήκαμε όλοι την ανάγκη, άλλος περισσότερο και άλλος λιγότερο να επιπλήξουμε την Ιερά Σύνοδο, διερωτούμαι ποια θα ήταν η συμπεριφορά μας, ποια θα 'πρεπε να ήταν η συμπεριφορά μας για μερικούς συναδέλφους οι οποίοι εξετράπησαν περισσότερο. Και λυπούμαι που δεν είναι εδώ, αναφέρομαι βασικά στο συνάδελφο κύριο Αναστασιάδη ο οποίος, μεταξύ των άλλων ύβρεων, ανέφερε και το εξής, ότι οι ιεράρχες μετέτρεψαν, μας είπε, τον οίκο του Θεού σε οίκον εμπορίου, με ύφος Σαιξπηρικού ήρωα. Θα δικαιολογούσα το συνάδελφο Αναστασιάδη αν ήταν εδώ και μας εξηγούσε ή μας έλεγε τουλάχιστον ότι δεν ξέρει την πραγματική σημασία αυτών που μας ανέφερε. Γιατί, αν πραγματικά γνωρίζει τι σημαίνουν αυτά που μας ανέφερε, τότε πραγματικά λυπούμαι διπλά, γιατί εξετράπη σε τέτοιου είδους συμπεριφορά.

'Οσον αφορά, κύριε Πρόεδρε, το συνταγματικό θέμα δε θα μπω εγώ, γιατί σίγουρα θα έχει την ευκαιρία στο σύντομο μέλλον το Ανώτατο Δικαστήριο να ασχοληθεί με το θέμα αυτό και να αποφασίσει τελεσίδικα.

Αυτό που αισθάνομαι την ανάγκη να τονίσω είναι την κύρια ευθύνη που φέρει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο κύριος Βασιλείου, ο οποίος ορκίστηκε πίστη και σεβασμό στο Σύνταγμα και είχε υποχρέωση, κατά την άποψή μου, να προσφύγει με αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο, όταν έγινε η τροποποίηση του Συντάγματος, γιατί μόνο με τον τρόπο αυτό θα ήρετο η αμφισβήτηση της αντισυνταγματικότητας της τροποποίησης που έγινε. Παρέλειψε να το κάμει ο κύριος Βασιλείου για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας. Και γι' αυτό, παρά το γεγονός ότι πέρασαν τόσοι μήνες, ταλαιπωρηθήκαμε αρκετό καιρό, αρκετές μέρες στο Ανώτατο Δικαστήριο, ταλαιπωρηθήκαμε και σήμερα πάρα πολλές ώρες, οκτώ ώρες στο να αναλώνουμε τον περισσότερο χρόνο μας κυρίως στη συνταγματικότητα του νόμου και δεν ξέρω πόσος χρόνος θα χρειαστεί ακόμα μέχρι να αποφασιστεί τελικά. Και μέχρι να αποφασιστεί τελικά δεν ξέρουμε και τι προηγούμενα και τι τετελεσμένα θα δημιουργηθούν. Γιατί, αν το Ανώτατο Δικαστήριο αποφασίσει μετά από έξι μήνες για την αντισυνταγματικότητα του νόμου, και στο μεταξύ λυθούν πολλοί γάμοι από τα οικογενειακά δικαστήρια που θα συστήσουμε, φανταστείτε τι συνέπειες και οικογενειακές και περιουσιακές και άλλες μπορεί να έχει αυτή η συμπεριφορά του Προέδρου Βασιλείου.

Μας ανέφερε ο κύριος Βασιλείου σαν δικαιολογία τότε ότι ξέρετε εγώ δεν έκαμα αναφορά, δεν ανέπεμψα αρχικά το Νόμο και δεν έκανα αναφορά, γιατί δεν ήθελα να έλθω σε αντιπαράθεση με την πλειοψηφία της Βουλής. Μα ο βίος και η πολιτεία του κυρίου Βασιλείου στα δυο μόλις χρόνια που είναι Πρόεδρος της Δημοκρατίας μας πείθει για εντελώς το αντίθετο. Ο κύριος Βασιλείου, 14 φορές ήλθε σε αντιπαράθεση με την πλειοψηφία της Βουλής και σε μερικές μάλιστα

περιπτώσεις με ομόφωνες αποφάσεις της Βουλής για ψήφιση νόμων. Και έχουμε 14 αναπομπές στη Βουλή για δυο χρόνια που είναι Πρόεδρος της Δημοκρατίας και τρεις αναφορές στο Ανώτατο Δικαστήριο. Δε σκέφθηκε όταν έκαμνε τις αναπομπές αυτές στη Βουλή ή όταν έκαμνε τις αναφορές ακόμα στο Ανώτατο Δικαστήριο ότι ερχόταν σε αντιπαράθεση είτε με την ολότητα της Βουλής είτε με την πλειοψηφία της Βουλής; Γιατί τότε ο κύριος Βασιλείου δεν υπακούει και αρνείται επίμονα να υπακούσει στα επανειλημμένα ψηφίσματα και αποφάσεις της Βουλής, της συντριπτικής πλειοψηφίας της Βουλής, για να υποβάλει αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.; Κατά συνέπεια μένει τρομερά εκτεθειμένος απέναντι του λαού μας ο κύριος Βασιλείου με τη συμπεριφορά του αυτή.

Αναφέρθηκαν οι ομιλητές των κομμάτων της πλειοψηφίας για τις θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος από το 1979 μέχρι σήμερα προσπαθώντας να αποδείξουν ασυνέπεια στις θέσεις του. Ποια είναι όμως η ασυνέπεια του Δημοκρατικού Κόμματος; Το Δημοκρατικό Κόμμα και τότε πίστευε και σήμερα πιστεύει στην ανάγκη του εκσυγχρονισμού του Οικογενειακού Δικαίου. Μήπως όμως το Οικογενειακό Δίκαιο είναι μόνο το διαζύγιο; Είναι μόνο ένα μικρό φάσμα του Οικογενειακού Δικαίου το διαζύγιο. Και σ' αυτό ακόμα, αν ικανοποιεί μερικούς συναδέλφους αυτό, εμείς λέμε ναι πιστεύουμε ότι χρειάζεται εκσυγχρονισμός. Αλλά τονίσαμε επανειλημμένα τη θέση μας ότι επιθυμούσαμε και επιθυμούμε και σήμερα να λυθεί αυτό το θέμα με διάλογο: με διάλογο με την Εκκλησία. Και θα εξηγήσω αργότερα γιατί. Δε θα 'πρεπε να προβούμε σε μονομερείς ενέργειες, γιατί δε λύουμε το πρόβλημα των πολιτών αυτού του τόπου. Αντίθετα με τα νομοθετήματα που ψηφίζουμε σήμερα πολλαπλασιάζουμε τα προβλήματα του λαού μας.

Αναφέρθηκε ότι η Κυβέρνηση Κυπριανού αισθάνθηκε την ανάγκη να διορίσει Επιτροπή για να της κάμει εισηγήσεις για εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου. Μάλιστα, διόρισε Επιτροπή και έκανε αυτή η Επιτροπή ελεύθερα τις εισηγήσεις της για τον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου. Ασφαλέστατα η κυβέρνηση Κυπριανού, δημοκρατική όπως ήταν, δεν έθεσε ούτε όρια ούτε όρους σ' αυτή την Επιτροπή, όταν της ανέθεσε αυτό το έργο.

Προσπάθησε ο Δημοκρατικός Συναγερμός στη μεγάλη του αγωνία να μετριάσει τις ευθύνες του για τα νομοθετήματα που προσπαθεί να εισαγάγει, να πείσει το λαό μας ότι αυτή η εισήγηση δεν προήλθε από το Δημοκρατικό Συναγερμό, αλλά προήλθε τάχατες από το Δημοκρατικό Κόμμα. Μα, κύριοι συνάδελφοι, το Δημοκρατικό Κόμμα διακρίνεται και για την ευθαρσία του και για την τόλμη του. Αν πράγματι πιστεύαμε εμείς ότι θα 'πρεπε να εισάξουμε συγκεκριμένα νομοθετήματα, ποτέ μας δεν θα διστάζαμε να καταθέσουμε σχετικά νομοσχέδια. Πήραμε στην ιστορία μας σαν Δημοκρατικό Κόμμα πολύ πιο τολμηρές αποφάσεις για πολύ πιο σοβαρά θέματα. Κατά συνέπεια δε θα διστάζαμε να πάρουμε αυτή την απόφαση, αν πράγματι αισθανόμαστε την ανάγκη να προχωρήσουμε στην τροποποίηση του Συντάγματος, πραξικοπηματικά, όπως μας λέχθηκε και τότε όταν κατατίθετο η εισήγηση για πρώτη φορά στην Επιτροπή Νομικών. Και επειδή λέχθηκε πραγματικά ότι εμείς επιδιώξαμε το διάλογο ως Βουλή, αλλά η Εκκλησία τορπίλλισε το διάλογο, είναι χρήσιμο να αναφέρω και πάλιν το τι συνέβη τότε. Επαναλαμβάνω, χωρίς καμιά συνεννόηση με τα υπόλοιπα κόμματα, ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού, Μανώλης Χριστοφίδης, σε μια συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών παρουσίασε εισήγηση για

τροποποίηση του Συντάγματος και μας κάλεσε όλους τους εκπροσώπους των κομμάτων να προσυπογράψουμε αυτή την εισήγηση. Σε δική μου ερώτηση κατά πόσο δε θα ήταν καλύτερα να κάνουμε πρώτα προσπάθεια συνδιαλλαγής μαζί με την Εκκλησία ή διαλόγου μαζί με την Εκκλησία ή με τον Προκαθήμενο της Εκκλησίας η απάντηση ήταν: 'Οχι, δε χρειάζεται, αυτά τα πράγματα μόνο έτσι πραξικοπηματικά μπορούν να περάσουν. Και η απάντησή μου ...

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε συνάδελφε, θέλω να μου δηλώσετε εδώ υπεύθυνα και έντιμα ότι πήρατε έτσι απάντηση από τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Δηλώ υπεύθυνα και έντιμα, εν πλήρη συνειδήσει ...

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είσαι ψεύτης, κύριε συνάδελφε!

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

... ότι αυτή η απάντηση ήταν που πήρα.

Εγώ δε θα σας αποκαλέσω ψεύτη ...

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν όρια και στην αξιοπρέπεια και στην τιμή του καθενός.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Εγώ δε θα σας αποκαλέσω ψεύτη ...

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Και δεν μπορεί, και κυρίως Πάφιος, να μου αρχίσει να μου λέει αυτά τα πράγματα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Το θεωρώ τιμή μου γιατί είμαι Πάφιος πρώτα απ'όλα. Και το θεωρώ διπλή τιμή μου, γιατί δε βρέθηκε κανένας μέχρι σήμερα να με αποκαλέσει ψεύτη. Το αν τολμά ο κύριος Μανώλης Χριστοφίδης να με αποκαλεί ψεύτη εναπόκειται και στη Βουλή και στο λαό να τον κρίνει.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Επικαλούμε και τα άλλα Μέλη της Επιτροπής, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα. Αυτή ήταν η ιστορία της κατάθεσης του νομοσχεδίου. Θέλω όμως να υπενθυμίσω, εφόσον διαψεύδεται από τον κύριο συνάδελφο, ότι ακριβώς την ίδια αναφορά έκαμα και στην προηγούμενη συζήτηση του θέματος, όταν επρόκειτο να τροποποιηθεί το Σύνταγμα και τότε φαίνεται η μνήμη του κυρίου Μανώλη Χριστοφίδη ήταν πιο νωπή και θυμόταν την αναφορά αυτή που έγινε, γιατί τότε δεν αντέδρασε. Υπάρχει στα πρακτικά η αναφορά μου και δε με διέψευσε κανένας. Σήμερα, βέβαια έχουν παρέλθει άλλοι έξι μήνες, ίσως να δικαιολογείται η λήθη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Αφού μας είπατε ότι δε μιλήσατε.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Μίλησα επί διαδικαστικού θέματος, κύριε Μαρκίδη, και μπορείτε να ανατρέξετε στα πρακτικά, αν δε θυμάστε ούτε εσείς. Εφόσον λοιπόν αρνήθηκα εγώ σαν εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος και ο κύριος Ζαχαρίας Τουλούρας να προσυπογράψουμε, προσυπέγραψαν -όπως είχαν δικαίωμα- τα υπόλοιπα Μέλη της Επιτροπής των άλλων κομμάτων την εισήγηση και προχωρήσαμε για συζήτηση στη Βουλή. Όταν ήδη κατατέθηκε η πρόταση για τροποποίηση του Συντάγματος στη Βουλή, τότε μόνο αισθανθήκαμε την ανάγκη να επικοινωνήσουμε με την Εκκλησία, για να πάρουμε τις δικές της απόψεις. Και είναι τότε που άρχισε διάλογος μαζί με την Εκκλησία. Και τότε ακόμα όταν η Εκκλησία μας ζήτησε μερικές μέρες αναβολής του θέματος, γιατί επρόκειτο να συνέλθει η Ιερά Σύνοδος, για να μας δώσει τις τελικές απόψεις της, εμείς ορίσαμε έκτακτη σύγκληση της Βουλής, πριν από τη σύγκληση της Ιεράς Συνόδου και ψηφίσαμε την τροποποίηση.

Είναι ορθό και δίκαιο, κύριοι συνάδελφοι, να αποδίδουμε τα του Καίσαρος τω Καίσαρι και τα του Θεού τω Θεώ. Προηγουμένως επιπλήξαμε την Εκκλησία, γιατί δεν αντέδρασε ορθά. Τώρα δεν είναι ορθό να κάνουμε και μεις κάποια αυτοκριτική; Γιατί μας κακοφαίνεται; Επομένως δεν είναι μόνο η Εκκλησία που τορπίλλισε το διάλογο, αλλά είναι ίσως και η δική μας συμπεριφορά που δεν ήθελε το διάλογο ευθύς εξ αρχής.

Τελειώνω, κύριοι συνάδελφοι.

Όσον αφορά την πρακτική σημασία της ψήφισης των νομοσχεδίων που επιχειρούμε σήμερα να ψηφίσουμε, εμείς δεν ισχυριστήκαμε ποτέ ότι ως Βουλή δεν έχουμε δικαίωμα να νομοθετήσουμε για τον πολιτικό γάμο. Έχει η Βουλή τέτοιο δικαίωμα και της αναγνωρίζεται αυτό το δικαίωμα. Εκείνο που αμφισβητούμε, κύριε Μαρκίδη, είναι το δικαίωμα της Βουλής να νομοθετεί πάνω σε θέματα ρύθμισης των σχέσεων μιας Εκκλησίας με τους πιστούς της. Και αυτό που επιχειρούμε να κάνουμε είναι ρύθμιση των σχέσεων της Ελληνορθόδοξης Εκκλησίας με τους πιστούς της. Και εφόσον έχουμε μόνο την Ελληνορθόδοξη Εκκλησία πάει καλά. Αν μεθαύριο εμφανιστούν πέντε εκκλησίες, πέντε εκκλησιαστικά δόγματα στην Κύπρο -και είναι δικαίωμα των πολιτών να ανήκουν σ' αυτά τα διαφορετικά δόγματα ή τις Εκκλησίες- τι θα κάνουμε; Το Άρθρο 18 του Συντάγματος λέει: «Έκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας σκέψεως, συνειδήσεως και θρησκείας». Και στη συνέχεια ότι «Πάσαι αι θρησκείαι, των οποίων τα δόγματα και αι ιεροτελεστίαι δεν είναι μυστικαί, είναι ελεύθεραι». Τι θα κάνουμε τότε; Θα προχωρήσουμε να τροποποιήσουμε το Σύνταγμα για να προσθέσουμε λόγους διαζυγίου για να λύουμε τους γάμους των πιστών εκείνων των δογμάτων που θα συνάπτουν γάμο; Τι θα γίνει;

Αλλά ας έλθουμε στα σημερινά δεδομένα με την Ελληνορθόδοξη Εκκλησία. Θα δώσουμε αυτή τη διέξοδο στους πολίτες του κράτους να προσφεύγουν στα Οικογενειακά Δικαστήρια που θα συσταθούν για να λύουν το γάμο τους. Και θα παίρνουν το διαζύγιο. Το επόμενο βήμα ποιο θα είναι; Το επόμενο βήμα θα είναι να θέλουν να παντρευτούν. Πολύ ορθά είπατε, κύριε Ζιαρτίδη. Και έχουμε δεδομένη τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού τουλάχιστον ότι θα καλέσει όλους τους οπαδούς του να κάνουν όλοι θρησκευτικό γάμο. Η Εκκλησία θα αρνηθεί να τους παντρέψει.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Αν αρνηθεί η Εκκλησία θα κάμουν πολιτικό γάμο.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα. Χαίρω πολύ.

Άρα εφόσον έχουμε δεδομένο ότι μόνο το 1% ή και λιγότερο από 1% θα δέχεται να κάμνει πολιτικό γάμο, αυτό σημαίνει ότι ο πολίτης του κράτους αυτού από μεθαύριο θα υφίσταται διπλή ταλαιπωρία. Θα προσφεύγει πρώτα στα πολιτικά δικαστήρια, στα οικογενειακά δικαστήρια, για να παίρνει διαζύγιο που να το αναγνωρίζει η Πολιτεία και στη συνέχεια θα προσφεύγει και στα Εκκλησιαστικά Δικαστήρια, για να παίρνει διαζύγιο που να το αναγνωρίζει η Εκκλησία. Και θα έχουμε το φαινόμενο το ένα δικαστήριο ενδεχομένως να εκδίδει διαζύγιο και το άλλο δικαστήριο να αρνείται να εκδίδει διαζύγιο.

Κύριοι συνάδελφοι ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόνο παρακαλώ αν έχετε την καλωσύνη να τελειώσουμε.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, δε θα περάσει πολύς χρόνος και να είστε βέβαιοι ότι θα αντιμετωπίσει ο λαός αυτά τα προβλήματα. Και εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα καθιστούμε υπεύθυνη την πλειοψηφία της Βουλής που θα ψηφίσει αυτά τα νομοθετήματα για τις συνέπειες που θα έχει και την ταλαιπωρία που θα υποστούν οι πολίτες.

Όσον αφορά την αγωνία του Δημοκρατικού Συναγερμού την καταλαβαίνουμε και έχει δίκαιο ο Δημοκρατικός Συναγερμός να ασχολείται επί πολλές ώρες με τους αγορητές του, για να εξηγήσει τη θέση του. Μας είπαν ότι είναι προσηλωμένοι στα Ελληνοχριστιανικά ιδεώδη. Ναι, όταν συμφέρει ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι πάντα προσηλωμένος στα Ελληνοχριστιανικά ιδεώδη. Και από το ένα χέρι κρατά το σταυρό και από το άλλο κρατά την Ελληνική σημαία. Εδώ μας εξήγησε ο κύριος Χριστοφίδης, γιατί σ' αυτή την περίπτωση ξέχασε τα Ελληνοχριστιανικά ιδεώδη ή τουλάχιστο τα Χριστιανικά ιδεώδη. Γιατί, μας είπε, οι παπάδες είναι μαζί με το Δημοκρατικό Κόμμα και φαίνεται ότι αυτό δεν το συγχώρεσε ποτέ ο Δημοκρατικός Συναγερμός στους παπάδες, όση αλήθεια και αν περιέχεται στη δήλωση αυτή.

Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα επιτρέψω .... αν επιτρέψω σε ένα, θα επιτρέψω σε όλους.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Είναι θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε.

Παρακαλούμε να παραγραφεί κάποιος χαρακτηρισμός του κ. Χριστοφίδη από τα πρακτικά. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι δεν το εννοούσε, διότι είναι θέμα μνήμης και όχι χαρακτηρισμών του συναδέλφου μας. Δε νομίζω ότι θα πρέπει αυτή η συζήτηση να τελειώσει με οποιοδήποτε χαρακτηρισμό προς συναδέλφους. Ελπίζουμε ότι ο συνάδελφος θα αντιληφθεί ότι δεν πρέπει να ανταλλάσσονται τέτοιοι χαρακτηρισμοί.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο χαρακτηρισμός θα παραμείνει στα πρακτικά αυτής της συνεδρίας της Βουλής, διότι απηχεί και την αλήθεια και την πραγματικότητα.

Αν οι συνάδελφοι έχουν συνηθίσει να βλέπουν στην εδώ πλευρά πραξικόπημα, να ξεχάσουν και τις θεωρίες τους και το λεξιλόγιό τους.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όποιος έχει μούγια μουγιάζεται, κύριε Πρόεδρε, διότι δεν αναφέραμε τίποτε για πραξικόπημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα καταφύγουμε στα πρακτικά και θα πληροφορήσω τη Βουλή για το περιεχόμενο των πρακτικών.

Δε θα δώσω το λόγο σε κανένα, διότι είπαμε .....

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Δεν είναι επί της ουσίας του θέματος, είναι πάνω στο θέμα που ηγέρθη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα ήταν μεταξύ δυο συναδέλφων.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, θέλω να κάμω μια δήλωση. Επειδή ηγέρθηκαν θέματα ειλικρίνειας ή ψευτιάς, θέλω κι εγώ απλώς να κάμω μια διευκρίνιση. Μόνο δυο λέξεις.

Τα όσα ανέφερα για τις μεσολαβητικές προσπάθειες και τις θέσεις της Εκκλησίας που μας μετέφεραν, είναι αληθή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή κατά κόρο άκουσε όλους σας και επομένως ο κάθε Βουλευτής έχει .....

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Ναι, αλλά έχουμε και υποχρέωση, διότι έχουμε και ευθύνη έναντι των τρίτων να λέμε ποια είναι η αλήθεια και η ειλικρίνεια και γι'αυτό κάμνω αυτή τη δήλωση με υπεύθυνο τρόπο, επειδή ορισμένοι συνάδελφοι προσπάθησαν να δώσουν διαφορετικές εντυπώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, τότε ο κάθε συνάδελφος που μίλησε εδώ θα σηκωθεί πάνω και θα μου πει ότι όλες οι δηλώσεις που έκαμε τις έκαμε με ειλικρίνεια.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω, κύριε Κληρίδη, να το κλείσουμε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, αν τέθηκε θέμα προσωπικής επίθεσης, σ'αυτό το θέμα της προσωπικής επίθεσης μπορούν μόνο να μιλήσουν οι ενδιαφερόμενοι. Το τι θέλει να πει ο κ. Παναγιώτου, για να επανέλθει επί της ουσίας, είναι άσχετο. Ήδη και οι δυο διατύπωσαν τις απόψεις τους, άρα το θέμα θεωρείται λήξαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνώ. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση των νομοσχεδίων. Νομίζω ότι το λογικό είναι να τεθεί πρώτα σε ψηφοφορία η πρόταση νόμου του Δημοκρατικού Κόμματος,«Ο περί Καταργήσεως του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 και επαναφοράς σε ισχύ των προηγούμενων προνοιών του Άρθρου 111 του Συντάγματος Νόμος του 1990», διότι απ' αυτήν εξαρτώνται τα υπόλοιπα τρία νομοσχέδια. Πρόταση Νόμου που τιτλοφορείται Νόμος που τροποποιεί τον περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμο. Διότι αν περάσει αυτό, τότε είναι περιττό να συζητούμε τους άλλους νόμους.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 κατά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο άρθρο απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 κατά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το δεύτερο άρθρο απορρίπτεται επίσης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 κατά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το τρίτο άρθρο απορρίπτεται επίσης.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταργήσεως του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 και επαναφοράς σε

ισχύ των προηγούμενων προνοιών του άρθρου 111 του Συντάγματος Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης Νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 κατά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 12 ψήφους υπέρ και 30 κατά, η πρόταση Νόμου απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην ψήφιση του επόμενου νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος του 1990».

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Οικογενειακά Δικαστήρια. Άρθρο 3.

Αριθμός Οικογενειακών Δικαστηρίων. Άρθρο 4.

Προσόντα διορισμού δικαστών. Άρθρο 5.

Εξουσίες και καθήκοντα δικαστών. Άρθρο 6.

Μισθός και όροι υπηρεσίας δικαστών. Άρθρο 7.

Όρκος ή επίσημη διαβεβαίωση. Άρθρο 8.

Προσωρινοί διορισμοί. Άρθρο 9.

Γραμματεία. Άρθρο 10.

Δικαιοδοσία Οικογενειακών Δικαστηρίων. Άρθρο 11.

Κατά τόπο αρμοδιότητα. Άρθρο 12.

Απόφαση κατά πλειοψηφία. Άρθρο 13.

Εφαρμοζόμενο δίκαιο. Άρθρο 14.

Πρακτική και δικονομία. Άρθρο 15.

Εξουσίες των Οικογενειακών Δικαστηρίων. Άρθρο 16.

Εξουσίες των Οικογενειακών Δικαστηρίων σε περίπτωση διακοπής της συμβίωσης. Άρθρο 17.

Μαρτυρία και απόδειξη. Άρθρο 18.

Τόπος συνεδρίας Οικογενειακών Δικαστηρίων. Άρθρο 19.

Ώρες λειτουργίας Οικογενειακών Δικαστηρίων. Άρθρο 20.

Εφέσεις. Άρθρο 21.

Τήρηση πρακτικών. Άρθρο 22.

Αρχείο. Άρθρο 23.

Σφραγίδα. Άρθρο 24.

Σφράγιση ενταλμάτων κτλ. Άρθρο 25.

Διαδικασίες και κανονισμοί. Άρθρο 26.

Οικογενειακά Δικαστήρια θρησκευτικών ομάδων. Άρθρο 27.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 28.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα τα άρθρα από 1 μέχρι 28 εγκρίνονται με 30 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 30 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι«Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμος του 1990». Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Γνωστοποίηση πρόθεσης έγερσης αγωγής διαζυγίου. Παραρτημα Α. Άρθρο 3.

Πρόσκληση για συνδιαλλαγή. Άρθρο 4.

Κοινοποίηση του αποτελέσματος της συνδιαλλαγής. Παράρτημα Β. Άρθρο 5.

Καταχώρηση αγωγής διαζυγίου. Άρθρο 6.

Πνευματική λύση του γάμου. Άρθρο 7.

Επίδοση ειδοποιήσεων κτλ. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα από 1 μέχρι 8 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 30 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Πολιτικού Γάμου Νόμος του 1990». Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Όροι για τη σύναψη γάμου. Άρθρο 3.

Γνωστοποίηση γάμου. Πρώτος Πίνακας, Τύπος Α. Άρθρο 4.

Καταχώρηση και δημοσίευση της γνωστοποίησης. Άρθρο 5.

Έκδοση πιστοποιητικού από το Λειτουργό Τέλεσης Γάμου. Πρώτος Πίνακας, Τύπος Β. Άρθρο 6.

Ακυρότητα γνωστοποίησης. Άρθρο 7.

Ειδικές άδειες. Πρώτος Πίνακας, Τύπος Γ, Τύπος Δ. Άρθρο 8.

Δήλωση των μελλονύμφων ότι δεν υπάρχει κώλυμα. Άρθρο 9.

Τέλεση πολιτικού γάμου. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 10.

Πιστοποιητικό γάμου. Άρθρο 11.

Καταχώρηση πιστοποιητικών γάμου. Άρθρο 12.

Κυρωμένα αντίγραφα αποτελούν απόδειξη. Άρθρο 13.

Άκυρος γάμος. Άρθρο 14.

Άρση ακυρότητας. Άρθρο 15.

Ακυρώσιμος εξαιτίας πλάνης. Άρθρο 16.

Ακυρώσιμος εξαιτίας απειλής. Άρθρο 17.

Τρόπος ακύρωσης. Άρθρο 18.

Ποιος ενάγει για ακύρωση. Άρθρο 19.

Παραγραφή. Άρθρο 20.

Αποτελέσματα ακύρωσης. Άρθρο 21.

Γνησιότητα παιδιών. Άρθρο 22.

Νομιζόμενος γάμος. Άρθρο 23.

Δικαιώματα τρίτων. Άρθρο 24.

Τέλη και δικαιώματα. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 25.

Έντυπα θα προμηθεύει ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Πρώτος Πίνακας, Τύπος Ε. Άρθρο 26.

Ο Λειτουργός Τέλεσης Γάμου δίνει έντυπα. Άρθρο 27.

Λύση του γάμου, λόγοι διαζυγίου. Άρθρο 28.

Κανονισμοί. Άρθρο 29.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 30.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

29, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα από 1 μέχρι 30 εγκρίνονται κατά πλειοψηφία.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολιτικού Γάμου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

29, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν κατά του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12 κατά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο κατά πλειοψηφία.

Το επόμενο θέμα «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» αναβάλλεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών για κάποια επεξεργασία.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου πέρασε. Είναι τώρα πλέον μια νομοθετική επεξεργασία. Μπορεί η Επιτροπή Εμπορίου να παρακαθήσει μαζί με την Επιτροπή Νομικών.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Νομίζω ότι υπήρξε κάποια εξέλιξη πάνω σε τούτο για να έλθει αργότερα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου, κύριε Πρόεδρε.

Μ. ΠΑΠΑΠΑΕΤΡΟΥ:

Καλύτερα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου, κύριε Πρόεδρε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Επιτροπή Εμπορίου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Ονομασίαι Προελεύσεως Οίνων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

Εισηγούμαι να θεωρηθεί η Έκθεση ως αναγνωσθείσα, αν συμφωνείτε.

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ«ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ (ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ ΟΙΝΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Σκοπός των πιο πάνω Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 13 της περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων νομοθεσίας, είναι η τροποποίηση των αντίστοιχων βασικών κανονισμών, ώστε να είναι δυνατή η έκδοση από το Υπουργικό Συμβούλιο διατάγματος που να καθορίζει την κουμανταρία ως κρασί με ελεγχόμενη ονομασία προέλευσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους εκπροσώπους του πιο πάνω Υπουργείου, ο καθορισμός της κουμανταρίας ως κρασιού ποιότητας με ελεγχόμενη ονομασία προέλευσής του, σε τελευταία ανάλυση συνεπάγεται την παραγωγή του αποκλειστικά μέσα σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή και αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση των σχετικών Κανονισμών της Ε.Ο.Κ., για να συμπεριληφθεί η κουμανταρία στον κατάλογο της κοινότητας για κρασιά με ελεγχόμενη ονομασία προέλευσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση Κανονισμού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι«Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Δέκατη 'Ογδοη Σειρά) Κανονισμός του 1990».

Εισηγούμαι όπως η 'Εκθεση θεωρηθεί και πάλι ως αναγνωσθείσα.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση,η 'Εκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ«Ο ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΑ ΠΡΟΤΥΠΑ - ΔΕΚΑΤΗ ΟΓΔΟΟΗ ΣΕΙΡΑ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τον πιο πάνω Κανονισμό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Παγκύπριου Συνδέσμου Μελισσοκόμων και του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών.

Με τον υπό συζήτηση Κανονισμό, που εκδίδεται με βάση τους περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμους, καθορίζεται το κυπριακό πρότυπο για το μέλι το οποίο, ανάμεσα σ' άλλα, προδιαγράφει τις κατηγορίες μελιού, τη βασική τους σύνθεση, τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά και περιλαμβάνει επίσης πρόνοιες για την υγιεινή αποθήκευση, σήμανση και τις μεθόδους αναλύσεων του συσκευασμένου μελιού.

Το πρότυπο που προτείνεται με τον υπό συζήτηση Κανονισμό ετοιμάστηκε από αρμόδια τεχνική επιτροπή στην οποία εκπροσωπούνταν όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές και τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα και εγκρίθηκε ομόφωνα

τόσο από την εν λόγω Επιτροπή όσο και από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού Προτύπων ως κυπριακό πρότυπο με υποχρεωτική εφαρμογή.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας προκύπτει ότι οι λόγοι που επέβαλαν την ετοιμασία του προτύπου για το μέλι είναι η προστασία του καταναλωτή από νοθευμένα προϊόντα, η προστασία των παραγωγών γνήσιου μελιού με τον καθορισμό ποιοτικών κριτηρίων, καθώς και η εξασφάλιση υγιεινών συνθηκών επεξεργασίας, συσκευασίας και αποθήκευσης του μελιού.

Ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Κανονισμού αυτού καθορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσής του στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με εξαίρεση δύο πρόνοιές του που αναφέρονται στην περιεκτικότητα σε υδροξυμεθυλοφουρφουρόλη (ΗΜΦ), οι οποίες και θα εφαρμοστούν την 1η Ιανουαρίου 1992. Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, η περιεκτικότητα του ΗΜΦ στο μέλι αυξάνεται με τη θερμότητα, κάτι που σήμερα συνηθίζεται από τους παραγωγούς, οι οποίοι θερμαίνουν το μέλι σε ψηλές θερμοκρασίες για να μη ζαχαρώνει το χειμώνα.

Οι λόγοι που υπαγόρευσαν την αναβολή της εφαρμογής των δυο αυτών προνοιών για δύο χρόνια είναι, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, το γεγονός ότι στο παρόν στάδιο ένα ποσοστό περίπου 13% του μελιού δεν ικανοποιεί τις σχετικές πρόνοιες, ενώ δεν υπάρχουν οι κατάλληλοι αποθηκευτικοί χώροι και ο εξοπλισμός για την επεξεργασία του. Ενόψει του γεγονότος ότι η ψηλή περιεκτικότητα σε ΗΜΦ δεν έχει επιπτώσεις στην υγεία του καταναλωτή, αν και είναι βασικό κριτήριο για τον καθορισμό της ποιότητας του μελιού, και ενόψει επίσης των προσπαθειών που θα καταβληθούν μέσα στη μεταβατική αυτή περίοδο για την εγγραφή των υποστατικών των μελισσοκόμων και των επεξεργαστών μελιού στο Επιστημονικό Συμβούλιο Τροφίμων, κρίθηκε σκόπιμο να δοθεί η μεταβατική αυτή περίοδος των δύο χρόνων.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας του Καταναλωτή και του Παγκύπριου Συνδέσμου Μελισσοκόμων συμφώνησαν επίσης με το περιεχόμενο του υπό συζήτηση Κανονισμού. Ειδικότερα ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου των Μελισσοκόμων εξέφρασε την επιθυμία του Συνδέσμου του όπως, μετά την πάροδο της μεταβατικής περιόδου των δυο χρόνων, επανεξεταστεί το θέμα του ΗΜΦ στο μέλι με βάση τα δεδομένα που θα υπάρχουν τότε για τους κατασκευαστές μελιού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού μελέτησε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση Κανονισμού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή του, όπως έχει κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία, υιοθετώντας παράλληλα την εισήγηση του Συνδέσμου Μελισσοκόμων όπως, μετά την πάροδο της μεταβατικής περιόδου των δύο χρόνων για την εφαρμογή των προνοιών που αφορούν το ΗΜΦ, το θέμα αυτό επανεξεταστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση όπως ο Κανονισμός εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, ο Κανονισμός εγκρίνεται.

Το τελευταίο θέμα του Κεφαλαίου Α, στη σημερινή ημερήσια διάταξη, είναι«Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Καθορισμός και 'Ελεγχος Οίνων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

Η 'Εκθεση και γι'αυτούς τους Κανονισμούς θεωρείται ως αναγνωσθείσα, εφόσον δεν υπάρχει ένσταση.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ«ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ (ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΙΝΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 1990.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 13 της περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων νομοθεσίας, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για τον καθορισμό και έλεγχο των κρασιών, ώστε να επιτρέπεται η προσθήκη αποσταγμένου νερού για τους σκοπούς παρασκευής του ειδικού αρωματισμένου οίνου τύπου «Σάγκρια» με την προϋπόθεση ότι η αναλογία του βασικού οίνου δε θα είναι λιγότερη από το 50% του τελικού προϊόντος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας προκύπτει ότι η πιο πάνω τροποποίηση θεωρείται απαραίτητη ενόψει των μεγάλων δυνατοτήτων για τη διάθεση αρωματισμένων κρασιών με χαμηλότερο βαθμό οινοπνεύματος τύπου «Σάγκρια» στην αγορά της Δυτικής Γερμανίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Τελειώσαμε με τα θέματα του Κεφαλαίου Α, Νομοθετική Εργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Ειδικεύσεως Σύμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μονάδες Μετρήσεως) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Οι περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Εκπαιδευτικά Δάνεια στους Υπαλλήλους και τα τέκνα τους) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Οι περί Εθελοντών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την υδατοπρομήθειαν της καθορισμένης περιοχής του χωρίου Νέου Χωρίου (Πάφου) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Αυγούστου 1988, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου και ληφθείσα στις 2 Σεπτεμβρίου 1988.

«Από πληροφορίες που δεν επιδέχονται αμφισβήτηση, λύματα και ακάθαρτα νερά από το παλιό λιμάνι μέχρι περίπου τον Εναέριο διοχετεύονται στη θάλασσα.

Απαράδεκτο σκάνδαλο και πρόκληση στην προκείμενη περίπτωση αποτελεί η διοχέτευση λυμάτων στη θάλασσα και από κυβερνητικά υποστατικά. Περαιτέρω ιδιωτικά υποσταστικά διατηρούν κρυμμένους αγωγούς σε βάθος, συνδεδεμένους με τους οχετούς των ομβρίων υδάτων για την απρόσκοπτη ροή των λυμάτων στη θάλασσα.

Η συνέχιση της απαράδεκτης αυτής κατάστασης αποτελεί σοβαρό κίνδυνο για την υγεία των λουομένων και μόνιμη πηγή μόλυνσης της θάλασσας, γι' αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τι μέτρα θα πάρει για τον άμεσο τερματισμό της διοχέτευσης λυμάτων και ακάθαρτων νερών στη θάλασσα.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 99, ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 1988, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με το θέμα της διοχέτευσης λυμάτων στη θαλάσσια περιοχή Λεμεσού σας πληροφορώ ότι η ριζική λύση του προβλήματος των λυμάτων καθ' όλο το μήκος της παραλιακής περιοχής της Λεμεσού θα δοθεί με την κατασκευή του κεντρικού αποχετευτικού σχεδίου της πόλης το οποίο, σύμφωνα με τις πρόσφατες γνωστές εξελίξεις ελπίζεται να προωθηθεί το ταχύτερο.

Στο μεταξύ από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την αντιμετώπιση και απάμβλυνση του προβλήματος και των συνεπειών του. Μεταξύ άλλων έχει αναληφθεί από τεχνική επιτροπή υπό την προεδρία του Τμήματος Εργασίας (Κλάδος Ελέγχου Εργοστασίων) η ετοιμασία μελέτης για όλες τις προβληματικές βιομηχανίες σε ότι αφορά τη διάθεση των λυμάτων, με σκοπό την αντιμετώπιση της κάθε περίπτωσης ξεχωριστά.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Πέτα και ληφθείσα στις 13 Απριλίου 1989.

«Στο Ωτορινολαρυγγολογικό Τμήμα των ιατρικών υπηρεσιών του κράτους στη Λευκωσία έχει μειωθεί ο αριθμός των απασχολούμενων γιατρών από τέσσερις σε ένα, επειδή μετατέθηκε ένας σε άλλη επαρχία και αφυπηρέτησαν οι άλλοι δύο.

Η αποστέρηση του Τμήματος από το 75% του ιατρικού δυναμικού του δεν επέφερε απλό πλήγμα αλλά εξουδετέρωσε τις ικανότητές του για προσφορά, με ανάλογη δραματική αύξηση των δυσκολιών του κοινού.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι και με τις ιατρικές δυνάμεις του σε πληρότητα το τμήμα αυτό αντιμετώπιζε πρόβλημα:

(α) Συγκεκριμένης αναδιοργάνωσης, ώστε να καταστεί δυνατή η πληρέστερη αξιοποίηση της πληρωμένης εργασίας.

(β) Συμπλήρωσης και εκσυγχρονισμού του διαγνωστικού και άλλου εξοπλισμού του, ώστε ν'ανταποκρίνεται στα περιστατικά που παρουσιάζονται και να μη υποχρεώνονται εκατοντάδες ασθενείς να μεταβαίνουν στο εξωτερικό για θεραπεία ξοδεύοντας εκατοντάδες χιλιάδες λίρες το χρόνο.

(γ) Εξασφάλισης του αναγκαίου εξοπλισμού και του απαραίτητου επιστημονικού δυναμικού του ακουολογικού τμήματος του ωτορινολαρυγγολογικού τμήματος, παρακαλείται η αρμόδια Αρχή να πληροφορήσει το Σώμα:

1. Γιατί καθυστερεί η πλήρωση των τριών κενών θέσεων ωτορινολαρυγγολόγων μέσω των ενδεδειγμένων διαδικασιών;

2. Σκοπείται αναδιοργάνωση του Τμήματος κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται η πιο ομαλή λειτουργία του και η αύξηση της ποσοτικής και ποιοτικής αποδοτικότητας των υπηρεσιών;»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΓ' 518, ημερομηνίας 13 Απριλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Πέτα.»

(α) Το Τμήμα έχει ήδη επανδρωθεί από το καλοκαίρι του 1989 με 2 έκτακτους ιατρούς μέχρις ότου καταστεί δυνατή η πλήρωση των κενών θέσεων πάνω σε μόνιμη βάση.

(β) 'Εγιναν διευθετήσεις για τη λειτουργία εξωτερικών ιατρείων Ω.Ρ.Λ. και στο Μακάρειο, αρχικά μια μέρα κάθε εβδομάδα με προοπτική την αύξησή τους σταδιακά, πέραν από τα εξωτερικά ιατρεία που λειτουρλειτουργούν στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

(γ) Η αγορά διαγνωστικού και θεραπευτικού εξοπλισμού της ωτορινολαρυγγολογικής κλινικής προωθείται και αναμένεται να υπάρξει σημαντική βελτίωση και εκσυγχρονισμός μέσα στο 1990.

(δ) Προγραμματίζεται η λειτουργία Ακουολογικού Κέντρου για τον εξοπλισμό του οποίου έχει περιληφθεί χωριστή πρόνοια στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1990.

(ε) 'Εχει εξασφαλισθεί η συνεργασία του Καθηγητή Λ. Μανωλίδη για την παροχή επιστημονικής υποστήριξης στους τομείς που χρειάζεται.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 15 Ιουνίου 1989.

«Ο χωματόδρομος Συκόπετρας - Προφήτη Ηλία είναι σε απελπιστική κατάσταση και με δυσκολία μπορεί κανένας να τον χρησιμοποιεί. Δε φτάνουν τα χάλια του, έρχονται και τα διάφορα ράλλυ που γίνονται να δώσουν το τελικό κτύπημα και να συμπληρώσουν την καταστροφή του.

Επειδή είναι πραγματικός άθλος το να τολμήσει κανένας να χρησιμοποιήσει αυτό το δρόμο τόσο το καλοκαίρι με τις σκόνες όσο και το χειμώνα με τις λάσπες, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν σκέφτεται την άμεση ασφαλτόστρωση τουλάχιστο των σημείων του δρόμου που έγινε η διεύρυνσή του, ώστε να ανασάνουν μερικώς όσοι τον χρησιμοποιούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ΄ 677, ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το δρόμο Συκόπετρας - Προφήτη Ηλία σας πληροφορώ ότι για τη βελτίωσή του δαπανήθηκαν τα τελευταία χρόνια πιστώσεις ύψους £20,000 ενώ για την ολοκλήρωση των χωματουργικών εργασιών και την ασφαλτόστρωσή του απαιτείται πρόσθετο ποσό £336,000. Η βελτίωση του δρόμου αυτού θα συνεχισθεί σταδιακά μέσα στα πλαίσια των ετήσιων Προϋπολογισμών Ανάπτυξης των επόμενων ετών, και εν τω μεταξύ ο δρόμος θα συντηρείται ώστε να βρίσκεται πάντοτε σε ικανοποιητική κατάσταση.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 19, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το αίτημα του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δαλιού για την ανέγερση κοινοτικού μεγάρου σας πληροφορώ ότι το θέμα συζητήθηκε με τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες και συμφωνήθηκε όπως το θέμα προωθηθεί, αφού το Συμβούλιο εξεύρει κατάλληλο χώρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 178, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Για το διαχωρισμό νέων οικοπέδων στο Κίτι, για τις στεγαστικές ανάγκες των νέων προσφυγικών ζευγαριών της κοινότητας, σας πληροφορώ ότι για το σκοπό αυτό επιλέγηκε κατάλληλη κρατική γη στο Τ/Κ χωριό Σοφτάδες (που έχει συμπλεγματοποιηθεί με το Κίτι) προκειμένου να διαχωριστούν σ΄αυτή 20 οικόπεδα. Ο διαχωρισμός των εν λόγω οικοπέδων θα γίνει ευθύς μόλις μετακινηθούν τα υφιστάμενα κτηνοτροφικά υποστατικά στον επιλεγέντα χώρο.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν, αν το επιθυμούν, να αποταθούν για οικόπεδο σε γειτονικούς συνοικισμούς αυτοστέγασης (Περβολιών, Δρομολαξιάς και Τερσεφάνου) όπου υπάρχουν διαθέσιμα οικόπεδα. Συναφώς αναφέρεται ότι στο Κίτι έχουν διαχωριστεί μέχρι σήμερα 213 οικόπεδα τα οποία παραχωρήθηκαν σε ισάριθμες οικογένειες.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 196, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Οι εργασίες για την εκτέλεση του αποχετευτικού σχεδίου του χωριού Παλαιχωρίου αναμένονται ν΄αρχίσουν κατά το τρέχον έτος.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 212, ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με την κανονική καταβολή των δόσεων προς τους πρόσφυγες που αυτοστεγάζονται σε ιδιόκτητα και κυβερνητικά οικόπεδα σας πληροφορώ ότι το πρόβλημα αυτό παρουσιάστηκε κατά το δίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 1989 λόγω έξάντλησης των σχετικών κονδυλίων. Με την παραχώρηση συμπληρωματικής πίστωσης £1,000,000 για τα στεγαστικά προγράμματα των προσφύγων για το 1989, και την έγκριση του Προϋπολογισμού του ΤΑΕΠ για το 1990, οι πληρωμές των δόσεων στους δικαιούχους πρόσφυγες, γίνονται κανονικά. Συναφώς αναφέρεται ότι τα Ταμεία Πάγιας Προκαταβολής (IMPREST) που τηρούνται στα γραφεία των οικείων επάρχων, λειτουργούν τώρα ομαλά εφόσον υπάρχουν σχετικές πιστώσεις στα κονδύλια των στεγαστικών σχεδίων του ΤΑΕΠ.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 229, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το αίτημα της κοινότητας, για εφαρμογή του αναδασμού, είναι υπόψη του Τμήματος Αναδασμού, το οποίο βρίσκεται σε επαφή με τη Χωριτική Αρχή της κοινότητας και τους ιδιοκτήτες, μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας ενημέρωσής του για τις πρόνοιες του σχεδίου.

Για την προώθηση του έργου προαπαιτείται μια σειρά από ενέργειες, όπως:

(1) η υποβολή γραπτής αίτησης εκ μέρους της κοινότητας σύμφωνα με τις πρόνοιες του νόμου,

(2) η διεξαγωγή οικονομικών μελετών για τη βιωσιμότητα του έργου,

(3) η ετοιμασία καταλόγου ιδιοκτητών από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας κτλ.

Το όλο έργο θα προωθηθεί με βάση τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, ευθύς ως υποβληθεί η προνοούμενη από το νόμο αίτηση εκ μέρους της κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 251, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Το Σεπτέμβρη του 1989, το Τμήμα Αναδασμού ζήτησε έγκριση να προκηρύξει προσφορές για την κατασκευή των δρόμων. Στο μεταξύ ηγέρθηκαν ορισμένες τεχνικές δυσχέρειες σε σχέση με την κατασκευή δρόμων, οι οποίες έχουν ήδη ξεπερασθεί και η διαδικασία αναδασμού προχωρεί τώρα κανονικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 315, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Στο τέλος Νοεμβρίου 1989 λειτουργούσαν στο χωριό Δρομολαξιά 693 τηλέφωνα και εκκρεμούσαν 122 αιτήσεις.

Πολύ σύντομα θα ικανοποιηθούν ακόμα 25 αιτητές.

Όσον αφορά τις υπόλοιπες αιτήσεις η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου καταβάλλει προσπάθειες για ικανοποίησή τους το συντομότερο δυνατό.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Τάκη Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 332, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«1. Τον Οκτώβριο του 1984 η κυπριακή κυβέρνηση, στην προσπάθειά της για έλεγχο της ρύπανσης του περιβάλλοντος που προέρχεται από βιομηχανικές πηγές, υπέγραψε συμφωνία με την κυβέρνηση της Ομόσπονδης Δημοκρατίας της Γερμανίας για τεχνική συνεργασία στον πιο πάνω τομέα. Την υλοποίηση της πιο πάνω συμφωνίας ανέλαβε ο Κλάδος Επιθεωρήσεως Εργοστασίων του Τμήματος Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2. Κατά τις διαβουλεύσεις οι οποίες διεξήχθηκαν μεταξύ των δύο πλευρών αναφορικά με το ύψος και το είδος της βοήθειας, καθώς επίσης και για τον αριθμό και την κατάρτιση του απαιτούμενου από κυπριακής πλευράς προσωπικού, οι Γερμανοί εμπειρογνώμονες που ήλθαν στην Κύπρο για το σκοπό αυτό σύστησαν την πρόσληψη αρχικά οκτώ επιθεωρητών, από τους οποίους οι τέσσερις να είναι λειτουργοί με πανεπιστημιακά προσόντα στην ειδικότητα χημικού μηχανικού ή μηχανολόγου μηχανικού. Το Σεπτέμβριο του 1985 το Υπουργείο Οικονομικών ενέκρινε μόνο δύο θέσεις Επιθεωρητή Περιβαλλοντικής Ρύπανσης, από τις τέσσερις που είχαν ζητηθεί, οι οποίες πληρώθηκαν από την ειδικότητα του χημικού μηχανικού, σύμφωνα με τις συστάσεις των εμπειρογνωμόνων.

3. Με την εμπειρία που αποκτήθηκε στο μεταξύ και σύμφωνα με σχετικές συστάσεις εμπειρογνωμόνων που μετείχαν στην εφαρμογή του σχεδίου για έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης, θεωρήθηκε ότι για τις άμεσες και πολυάριθμες ανάγκες της υπηρεσίας τα σχέδια υπηρεσίας έπρεπε να καλύψουν και την ειδικότητα χημικού, γεγονός που υλοποιήθηκε πρόσφατα.

4. Πληροφορείστε επίσης ότι, με βάση τις ανάγκες της υπηρεσίας, είναι δυνατό στο μέλλον να γίνει περαιτέρω διεύρυνση των ειδικοτήτων των σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση αυτή.

5. Αναφορικά με το θέμα της ηχορύπανσης, στο υφιστάμενο σχέδιο υπάρχει πρόνοια για την ειδικότητα του μηχανολόγου μηχανικού. Επειδή όμως ο τομέας της ηχορύπανσης καλύπτεται επί του παρόντος μερικώς με προσωπικό που ήδη υπηρετεί στο τμήμα και ασχολείται με την ηχορύπανση στο εργασιακό περιβάλλον, λόγω των πιεστικών προτεραιοτήτων σε άλλους τομείς (ρύπανση των νερών, του αέρα και

της γης) καθορίστηκαν στην περίπτωση αυτή τα προσόντα της χημικής μηχανικής ή χημείας για την κάλυψη των σημερινών επειγουσών αναγκών της υπηρεσίας.

6. Ενόψει των πιο πάνω:-

(α) η δυνατότητα υποβολής αίτησης από μέρους άλλων ειδικοτήτων για τη θέση αυτή εξαρτάται βασικά από τις ανάγκες της υπηρεσίας και

(β) δεν υπάρχει λόγος σήμερα για αναθεώρηση της σχετικής απόφασης και επαναπροκήρυξη της θέσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ' 352, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στο Κυβερνητικό Εργατικό Προσωπικό που απασχολείται με σύστημα βάρδιας από πολλά χρόνια τώρα, παραχωρείται αποζημίωση τόσο για νυκτερινή εργασία όσο και για εργασία κατά τα απογεύματα του Σαββάτου και τις Κυριακές. Το ποσό αυτής της αποζημίωσης είναι ενσωματωμένο στο ωρομίσθιο των εργατών που εργάζονται με το σύστημα βάρδιας. Τέτοια κατηγορία εργοδοτουμένων είναι οι εργάτες του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας που απασχολούνται στους αερολιμένες. Το ύψος της αποζημίωσης των εν λόγω εργατών για ωράριο βάρδιας είναι σήμερα 18.6% περίπου.

Οι μισθοί, τα επιδόματα και οι άλλοι όροι απασχόλησης των κυβερνητικών εργατών καθορίζονται μέσω διαπραγματεύσεων και διαβουλεύσεων μεταξύ της κυβέρνησης και των συντεχνιών των κυβερνητικών εργατών στα πλαίσια της Μικτής Εργατικής Επιτροπής. Με τον ίδιο τρόπο συμφωνούνται και οποιεσδήποτε μεταβολές στα ισχύοντα επίπεδα των όρων απασχόλησης.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα θέματα του κεφαλαίου Δ αναβάλλονται για την επόμενη συνεδρία.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 22 Φεβρουαρίου 1990, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

(1) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και 'Αλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

(2) Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(3) Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμος του 1989.

(4) Ο περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(5) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος του 1990.

(6) Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 1990.

(7) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1990.

(8) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 1990.

(9) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 1990.

(10) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων Νόμος του 1990.

(11) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 57) του 1989.

(12) Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989.

(13) Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(14) Ο περί Εργοστασίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

(15) Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(16) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.

(Πρόταση νόμου).

(17) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(18) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

(19) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

(20) Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί του 1990.

(21) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αιτήσεις και Ιεραρχικαί Προσφυγαί) Κανονισμοί του 1990.

(22) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990.

(23) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αποζημίωσις) Κανονισμοί του 1990.

(24) Οι περί Εθελοντών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

(1) «Ο κυβερνητικός μηχανισμός κι οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ).

(2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αγορά εξοπλισμού στοιβασίας από την Αρχή Λιμένων Κύπρου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

(3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία, προβλήματα και προοπτικές».

(Θέμα εγραφέν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων). (13.10.88)

(β) «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία ως επιμέρους τομέας της κυπριακής οικονομίας - ιστορία, ανάγκες και προοπτικές».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (20.10.88).

(4) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

(5) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της Επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου). (23.7.87).

(6) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ανωμαλίες που παρουσιάζονται στη λειτουργία του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου και η ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων πάνω στους άμεσα ενδιαφερομένους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

(7) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής 'Αμυνας για το θέμα που αναφέρεται ως «Θέμα Μάριου Μαξιούτη».

(8) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η διαμάχη και ο σάλος που παρατηρείται τελευταία ανάμεσα στις φρουταρίες και τα παντοπωλεία ως προς τον τρόπο και το ωράριο λειτουργίας τους και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του θέματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ) (20.4.1989).

(9) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κύπριους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ) (16.3.1989).

(10) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη προστασίας της περιοχής του ΑΚΑΜΑ και η κήρυξή του σε εθνικό πάρκο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Μιχαήλ Θεοδούλου) (7.5.1987)

(11) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

(12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (2.2.1989).

Ο Βουλευτής κ. Γιαννάκης Ομήρου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:-

«Η έναρξη των εργασιών εκτροπής του ποταμού Διαρίζου παρά το γεγονός ότι παραμένουν ανεκπλήρωτες οι κυβερνητικές υποσχέσεις για κατασκευή φράγματος που να καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση;

Το θέμα εγκρίνεται και παραπέμπεται.

Ο Βουλευτής κ. Δημήτρης Ηλιάδης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και συζητηθεί κατά προτεραιότητα.

Υπάρχει ένσταση;

Το θέμα εγκρίνεται και παραπέμπεται.

Ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Δημητριάδης ζητά την εγγραφή των πιο κάτω δυο θεμάτων:

(1) «Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι απόφοιτοι των Παιδαγωγικών Ακαδημιών Ελλάδας για μόνιμο διορισμό στη Δημοτική Εκπαίδευση».

Ο κ. Δημητριάδης εισηγείται όπως το θέμα αυτό παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Υπάρχει ένσταση;

Το θέμα εγκρίνεται και παραπέμπεται.

Ο ίδιος Βουλευτής ζητά την εγγραφή του:

(2) «Η αναγκαιότητα της ένταξης των ειδικών αστυφυλάκων σε μόνιμες οργανικές θέσεις μόνιμων αστυφυλάκων».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι γραμμένο το θέμα από πενταετίας, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α! Είναι γραμμένο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Περίπου. Παραπλήσιο.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κληθεί λοιπόν η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών να το εξετάσει.

Εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ υπάρχει εισήγηση για εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Ο κυβερνητικός μηχανισμός κι οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης».

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή το θέμα είναι και πολύ σοβαρό αλλά και ιδιάζον, η παράκληση θα ήταν να οριστεί η συζήτησή του προ ημερήσιας διάταξης ως ειδικό πολιτικό θέμα και πρόσθετη εισήγηση είναι να παραμείνει η συζήτηση στο επίπεδο Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναί. Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε ένσταση να εγγραφεί το θέμα. Υποστηρίζουμε όπως το θέμα αυτό παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, η οποία να καλέσει τον αρμόδιο Υπουργό να απαντήσει στις καταγγελίες που έχουν οι συνάδελφοι που εγγράφουν το θέμα, για να τοποθετηθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί το θέμα να αργοπορήσει περισσότερο και δε δεχόμεθα τις απόψεις του κυβερνώντος κόμματος για να κληθεί ο Υπουργός στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Πιστεύουμε ότι η συζήτηση πρέπει να γίνει στο επίπεδο Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και συμφωνούμε να θεωρηθεί επείγον και να συζητηθεί την επόμενη Πέμπτη. Δηλαδή να προταχθεί των υπόλοιπων θεμάτων στο Κεφάλαιο Δ. Προ της ημερήσιας διάταξης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υποστηρίζουμε ότι το θέμα πρέπει να χαρακτηριστεί ως θέμα επειγούσης φύσεως και να τύχει προτεραιότητας. Δε νομίζω ότι είναι θέμα που πρέπει να παραπεμφθεί σε οποιαδήποτε Επιτροπή, διότι το θέμα δεν είναι τεχνικό, αλλά είναι καθαρώς πολιτικό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αν είναι.....

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Η άποψή μας ήταν ότι είναι καλύτερα να πάει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, για να ακολουθήσουμε μια ορθόδοξη διαδικασία. Αν όμως οι τρεις πλευρές της Βουλής επιμένουν να πάει απευθείας στη Βουλή, δεν έχουμε ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση καταρχήν, παραπέμπεται μ' αυτό τον τρόπο.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θα έλεγα, κύριε Πρόεδρε, ότι μπορεί να ειδοποιηθεί ο Υπουργός ως προς την ημέρα συζήτησης του θέματος τούτου, κι έχει το δικαίωμα να μιλήσει επί του θέματος από το Βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Για να υπάρχει διαφάνεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό μάλιστα είναι και μια καλή αρχή να υλοποιηθούν ορισμένες άλλες σκέψεις.

Οι Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. Λευκωσίας και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ίδιου κόμματος ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η δέσμη των προβλημάτων που η ακριτική κοινότητα Πύργου αντιμετωπίζει».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν περίπου 15 μέρες απέστειλα επιστολή και ζητούσα την εγγραφή του. Είναι λίγο καθυστερημένο το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ενεγράψαμε γενικότερο θέμα. Βρήκα μια απάντηση του κ. Κληρίδη κι επομένως παρακαλούμε να εξεταστούν ταυτόχρονα και τα δυο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, να εξεταστούν από κοινού.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχει σημασία ποιος το έγραψε πρωτύτερα. Σημασία έχει να λυθούν τα προβλήματα του Πύργου και όχι να δημιουργούμε εντυπώσεις, κύριε Κληρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, παραπέμπονται και τα δυο θέματα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι πρόσφατες προαγωγές 32 επιστατών στο Τμήμα Δημόσιων Έργων».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 1.05 μετά τα μεσάνυχτα)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) Προσωρινές Διατάξεις Νόμος του 1989», η

σύντομη συζήτηση που ακολούθησε (Α. Γαλανός, Ι. Μάτσης, Χρ. Κουρτελλάρης, Δ. Ηλιάδης, Π. Στυλιανού, Γλ. Κληρίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Πουμπουρής, Α. Μαρκίδης και Σ. Χατζηγιάννης) και αναβολή του θέματος για την επόμενη συνεδρία του Σώματος.

2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1990» και έγκριση αυτού σε Νόμο.

3. Έκθεση για τα σχέδια νόμου 1) «Ο περί της Καταργήσεως του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989 και επαναφοράς σε ισχύ των προηγούμενων προνοιών του Άρθρου 111 του Συντάγματος Νόμος του 1990» (πρόταση νόμου), 2) «Ο περί Πολιτικού Γάμου του 1990», 3) Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμος του 1990», 4) «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος του 1990» και Έκθεση για το θέμα «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του κυπριακού οικογενειακού δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων».

3(α) Διεξαγωγή συζήτησης (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Πρόεδρος) πάνω σε διαδικαστικό θέμα μετά από εισήγηση του κ. Γλ. Κληρίδη ότι πρέπει πρώτα να συζητήσει το Σώμα το θέμα των απειλών της Ιεράς Συνόδου εναντίον της Βουλής και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν στο πιο πάνω θέμα (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής και Τ. Χατζηδημητρίου).

3(β) Οι αγορεύσεις και η συζήτηση που έγιναν πάνω στα σχέδια νόμου και την Έκθεση (Α. Παναγιώτου, Ν. Αναστασιάδης, Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Μ. Παπαπέτρου, Ε. Ευσταθίου, Π. Στυλιανού, Α. Μαρκίδης, Μ. Χριστοφίδης, Ζ. Τουλούρας, Α. Μαθηκολώνης, Α. Ψυλλίδης, Α. Φάντης και Α. Δημητριάδης), απόρριψη της πρότασης νόμου, ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους και έγκριση της Έκθεσης.

4. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Ονομασίαι Προελεύσεως Οίνων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

5. Έκθεση για τον Κανονισμό «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Δέκατη όγδοη σειρά) Κανονισμός του 1990» και έγκριση αυτού.

6. Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Καθορισμός και Έλεγχος Οίνων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

7. Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.

8. Ερωτήσεις Βουλευτών (Η διοχέτευση λυμάτων στη θαλάσσια περιοχή Λεμεσού - Η μείωση του αριθμού των απασχολούμενων γιατρών στο Ωτορινολαρυγγολογικό Τμήμα του Νοσοκομείου Λευκωσίας - Η βελτίωση του χωματόδρομου Συκόπετρας-Προφήτη Ηλία).

9. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Το αίτημα του Συμβουλίου Βελτιώσεως Δαλιού για την ανέγερση κοινοτικού μεγάρου - Ο διαχωρισμός των οικοπέδων στο Κίτι - Το αποχετευτικό σχέδιο στο Παλαιχώρι - Το πρόβλημα για την κανονική καταβολή των δόσεων προς τους πρόσφυγες που έκτισαν σε ιδιόκτητα και κυβερνητικά οικόπεδα - Το αίτημα της κοινότητας Χολέτρια για εφαρμογή του αναδασμού - Η έγκριση για προκήρυξη προσφορών από το Τμήμα Αναδασμού για την κατασκευή δρόμων - Η εγκατάσταση τηλεφώνων στη

Δρομολαξιά -Ο έλεγχος της ρύπανσης του περιβάλλοντος που προέρχεται από βιομηχανικές πηγές - Η παραχώρηση αποζημίωσης στο κυβερνητικό εργατικό προσωπικό που απασχολείται με σύστημα βάρδιας τόσο για νυκτερινή εργασία όσο και για εργασία κατά τα απογεύματα του Σαββάτου και τις Κυριακές.

10. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ και παραπομπή τους στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η έναρξη των εργασιών εκτροπής του ποταμού Διαρίζου παρά το γεγονός ότι παραμένουν ανεκπλήρωτες οι κυβερνητικές υποσχέσεις για κατασκευή φράγματος που να καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή Γ. Ομήρου).

(β) «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή Δ. Ηλιάδη).

(γ) «Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι απόφοιτοι των Παιδαγωγικών Ακαδημιών Ελλάδας για μόνιμο διορισμό στη Δημοτική Εκπαίδευση» και

(δ) «Η αναγκαιότητα της ένταξης των ειδικών αστυφυλάκων σε μόνιμες οργανικές θέσεις μόνιμων αστυφυλάκων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή Α. Δημητριάδη).

(ε) «Η δέσμη των προβλημάτων που η ακριτική κοινότητα Πύργου αντιμετωπίζει».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Βουλευτή του ΔΗΚΟ περιφέρειας Λευκωσίας και του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ίδιου κόμματος).

(στ) «Οι πρόσφατες προαγωγές 32 επιστατών στο Τμήμα Δημόσιων Έργων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή Π. Στυλιανού).

11. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ και παραπομπή του στην ολομέλεια του Σώματος ως επείγον του ακόλουθου θέματος:

«Ο κυβερνητικός μηχανισμός και οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κοινοβουλευτικών κομμάτων ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 22ης Φεβρουαρίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 20)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιθανό να είναι κάπως παράτυπο, αλλά είναι πολύ σοβαρό και επείγον. Η κυβέρνηση έχει κατακλύσει την Επιτροπή Οικονομικών με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, παρόλο που η Βουλή προειδοποίησε περί του εναντίον. Δηλαδή προϋπολογισμούς άνω των £15 εκ. Κάτι πρέπει να γίνει, γιατί υπάρχει σαφής δέσμευση της Κυπριακής Κυβέρνησης να σταματήσει η κατάθεση των συμπληρωματικών προϋπολογισμών.

Αυτό το οποίο γίνεται είναι κατά παράβαση της υπόσχεσης, διότι και οι προϋπολογισμοί του κράτους που στάληκαν ήταν τεχνητοί και συμπιεσμένοι ξεπίτηδες, χωρίς να αντανακλούν τους πραγματικούς προϋπολογισμούς.

Επομένως ζητούμε, αν συμφωνούν και τα άλλα κόμματα, να υπενθυμίσουμε, ως Βουλή, ο Πρόεδρος του Σώματος, την κυβέρνηση ότι δεν μπορεί να συνεχίσει αυτή την τακτική της και να παραβιάζει τη σαφή υπόσχεσή της προς το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Είναι για άλλο θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ξέρω, βεβαίως είναι παράτυπο, πολύ σωστά είπατε, ότι έρχεται αυτό το θέμα μ' αυτό τον τρόπο. Αν όμως είναι η επιθυμία των κομμάτων να προχωρήσω προς οποιαδήποτε ενέργεια, ευχαρίστως θα το κάμω. Δεν ξέρω όμως πρώτα επί αυτού του θέματος αν υπάρχει κάποιος που θέλει να τοποθετηθεί. Αν όχι, τότε θα το βάλω στη σύνοδο των αρχηγών των κομμάτων, αν δεν είναι έτοιμα τα κόμματα αυτή τη στιγμή να τοποθετηθούν.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι είχαμε ρητή υπόσχεση ότι δεν πρόκειται να παρουσιαστεί το φαινόμενο να κατατίθενται μαζικά συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί και φαίνεται ότι κατατίθενται, παρόλο που είναι αρχή του χρόνου. Και πρέπει, πιστεύω, το Σώμα να δώσει το μήνυμα ότι η Βουλή δε θα συνεχίσει να αποδέχεται αυτή την τακτική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι θέμα πάνω στο οποίο έχει τοποθετηθεί η Επιτροπή Οικονομικών στις συζητήσεις των προϋπολογισμών και νομίζω να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Οικονομικών, να φέρει σχετική εισήγηση προς το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι θέμα Επιτροπής Οικονομικών, διότι, όπως είπατε, η Επιτροπή Οικονομικών έχει τοποθετηθεί. Αν το Σώμα αισθάνεται ότι αυτή η τακτική δεν πρέπει να ακολουθηθεί, νομίζω να ανατεθεί στον Πρόεδρο ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εξαρτάται και από τα νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως νομίζετε.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απ' ό,τι έχω υπολογίσει μέσα σε 1 1/2 μήνα έχουν κατατεθεί προϋπολογισμοί συμπληρωματικοί άνω των £12 εκ., ίσως κοντά στα £15 εκ. Αντιλαμβάνεστε τι μπορεί να γίνει μέχρι το τέλος του έτους, αν συνεχίσει αυτός ο ρυθμός. Είναι κάτι που πραγματικά αλλοιώνει πλήρως την πρόθεση που είχε η Βουλή, όταν ψήφιζε τους τακτικούς προϋπολογισμούς και την υπόσχεση της κυβέρνησης. Πρέπει να αντιληφθεί η κυβέρνηση ότι δεσμεύεται διά των υποσχέσεών της έναντι του Σώματος και ότι δεν μπορεί να παίζει με τη Βουλή αναλόγως των περιστάσεων και αναλόγως του τι συμφέρει σε μια δεδομένη στιγμή. Είναι πράγματι σαφής περιφρόνηση η αθέτηση της υπόσχεσης προς το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ακούσουμε και τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι δικαίωμα της κάθε πλευράς να εγείρει οποιοδήποτε θέμα που κατά την άποψή της υπάρχει για να το συζητήσει το Σώμα. Έχω

όμως την εντύπωση ότι η γενική τοποθέτηση της μη αποστολής συμπληρωματικών προϋπολογισμών δεν είναι ορθή αντίκριση του θέματος. Εξαρτάται τι συμπληρωματικός προϋπολογισμός έρχεται. Για παράδειγμα στα εκατομμύρια αυτά στάληκαν £2,650,000, έτσι πρόχειρα που θυμούμαι, για προϋπολογισμό ημικρατικού οργανισμού, τον οποίο η ίδια η Βουλή ενέκρινε. Και ήρθε ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός για να δοθεί το ποσό. Κατά συνέπεια εξαρτάται από το ποια νομοσχέδια έρχονται. Ενώ ως προς τη θέση που βάζει ο κ. Γαλανός, για έργα τα οποία θα μπορούσαν να προνοηθούν στους προϋπολογισμούς και δεν προϋπολογίστηκαν, η Βουλή θα πρέπει να πάρει θέση πάνω σ' αυτό και προσωπικά θα έλεγα να μην ψηφιστούν. Αλλά εξαρτάται από το τι νομοσχέδια έρχονται. Και είναι μ' αυτό το κριτήριο ήδη που η Επιτροπή Οικονομικών εξετάζει τους διάφορους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς που κατατίθενται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Με κάλυψε ο Πρόεδρος της Επιτροπής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως υπάρχουν εξαιρέσεις. Αλλά ο κανόνας είναι ότι ο μεγάλος αριθμός των προϋπολογισμών που έρχονται είναι για έργα τα οποία δεν προνοήθηκαν στους προϋπολογισμούς. Και δεν είναι πολύ απλό να απορρίπτει η Βουλή, διότι δημιουργούνται εντυπώσεις στο λαό ότι στέλλονται προϋπολογισμοί για πολλά έργα από πλευράς κυβέρνησης και απορρίπτονται από τη Βουλή. Είναι θέμα κάποιας δέσμευσης από πλευράς κυβέρνησης και ταυτόχρονα είναι θέμα της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης, αν θα συνεχίσει να είναι εκείνη την οποία παρουσίασε κατά τη διάρκεια της συζήτησης των προϋπολογισμών. Διότι κάποια κόμματα ψήφισαν τους προϋπολογισμούς με βάση κάποιες υποσχέσεις από την κυβέρνηση. Και εμείς σήμερα βλέπουμε ότι παραβιάζονται κατάφωρα.

Αλλά, όπως εισηγηθήκατε, να το δούμε με συγκεκριμένα παραδείγματα, αν θέλετε, στη σύσκεψη των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων και εκεί να αποφασίσουμε πώς αναγκάζουμε την κυβέρνηση να σεβαστεί κάποιες υποχρεώσεις της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλούσα σ' αυτή τη σύσκεψη να είναι και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών, ο οποίος και μπορεί να μας δώσει τις σωστές πληροφορίες. Δεδομένου ότι θα λείπουν οι αρχηγοί των κομμάτων στο εξωτερικό, η πρώτη συνεδρία των αρχηγών των κομμάτων που θα γίνει μετά την επάνοδο να γίνει και μ' αυτό το θέμα και με την παρουσία του Προέδρου της Επιτροπής Οικονομικών. Αν συμφωνείτε με αυτή την τοποθέτηση, να προχωρήσουμε.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Θα ήθελα να αναφερθώ σε άλλο θέμα που δεν έχει σχέση με τους προϋπολογισμούς, κύριε Πρόεδρε, πριν από την έναρξη της κανονικής διαδικασίας των εργασιών της Βουλής. Έχει την περασμένη Παρασκευή, εδώ και 6 μέρες από σήμερα, παράνομα συλληφθεί ο Ελληνοκύπριος φοιτητής Νίκος Νικολάου από

τις ούτω καλούμενες τουρκοκυπριακές αρχές. Και παράνομα συνεχίζει να κρατείται. Είναι εισήγησή μου προς το Προεδρείο του Σώματος, αν βεβαίως και οι υπόλοιποι συνάδελφοι συμφωνούν, να εξουσιοδοτηθεί όπως ενεργήσει τάχιστα με όλα τα στη διάθεσή του μέτρα και μέσα, συνεργαζόμενος με την Εκτελεστική Εξουσία φυσικά, είτε προς την κατεύθυνση των Ηνωμένων Εθνών είτε προς οποιαδήποτε άλλη αρμόδια αρχή ή κατεύθυνση, ώστε να επιταχυνθεί η απελευθέρωση του Ελληνοκύπριου φοιτητή Νίκου Νικολάου ο οποίος, επαναλαμβάνω, παράνομα συνελήφθη και παράνομα κατακρατείται από το παράνομο κρατίδιο του Ντενκτάς μέχρι σήμερα. Δε θα πρέπει η Βουλή να μείνει σιωπηλή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Σίγουρα, κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με το συνάδελφο Σολωμή και σίγουρα η Βουλή θα πρέπει να βοηθήσει, όσο είναι δυνατό, σε συνεργασία με την Εκτελεστική Εξουσία, για να απελευθερωθεί ο Νίκος Νικολάου που κρατείται πράγματι παράνομα από το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Είναι και η δική μας η θέση, κύριε Πρόεδρε, ότι πρέπει να κάνουμε συντονισμένες ενέργειες με την Εκτελεστική Εξουσία, κυρίως προς την κατεύθυνση των Ηνωμένων Εθνών, έτσι που να απελευθερωθεί ο Νίκος Νικολάου και να δώσουμε το μήνυμα ότι αυτό το Σώμα δε μένει ασυγκίνητο μπροστά στις αυθαιρεσίες των κατοχικών δυνάμεων που παράνομα βρίσκονται στην Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλουμε και εμείς να ενώσουμε τη φωνή μας μ' αυτή όλων των άλλων κοινοβουλευτικών εκπροσώπων υπέρ της δραστηριοποίησης της Βουλής για την απελευθέρωση του συλληφθέντος φοιτητή Νίκου Νικολάου από τις κατοχικές δυνάμεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παράλληλα μ' αυτά τα διαβήματά σας, θα ήταν σκόπιμο να κάμετε επέμβαση και υπέρ του Μαρωνίτη διδασκάλου Ιωσήφ Παύλου, ο οποίος για έναν ολόκληρο τώρα χρόνο κρατείται παράνομα και οι δικοί του με αγωνία δεν ξέρουν ποια είναι η τύχη του, παρά τα διαβήματα τα οποία έγιναν. Θα ήταν ορθή διαδικασία και ορθό να ενδιαφερόσασταν και για εκείνον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς για ενημέρωση του Σώματος. Κατόπιν παράκλησης των γονέων του νέου, επικοινώνησα χθες με τα Ηνωμένα Έθνη, με τον κ. Χούτερ,

διότι ο κ. Καμιλιόν απουσιάζει, και μου δόθηκε η διαβεβαίωση εκ μέρους των Ηνωμένων Εθνών ότι θα καταβάλουν κάθε προσπάθεια πρώτο για να τον επισκεφθούν, να δουν πού κρατείται, τις συνθήκες υπό τις οποίες κρατείται και δεύτερο για να μεριμνήσουν για την ταχύτερη δυνατή απελευθέρωσή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα αναφερθώ στο θέμα το οποίο τέθηκε και συμφωνώ απόλυτα. Αυτή όμως είναι μια πτυχή μόνο. Υπάρχει μια άλλη πτυχή, κατά τη γνώμη μου πολύ σοβαρότερη, η οποία πρέπει στο κατάλληλο στάδιο να απασχολήσει το Σώμα. Όπως είδαμε και στην περίπτωση των γυναικών και φαίνεται ότι και σ' αυτή την περίπτωση το ίδιο θα γίνει, θα καταδικαστούν από τα ψευδοδικαστήρια και μετά ενδεχομένως θα απολυθούν.

Και το Σώμα, σε κάποιο στάδιο και στο κατάλληλο στάδιο, πρέπει να πάρει επίσημη θέση πάνω σ' αυτή την ενέργεια του ψευδοκαθεστώτος, για να κάμει τη δουλειά τη σωστή και να διακηρύξει την επίσημη θέση του έναντι όλου του κόσμου. Και είναι πολύ σοβαρό θέμα, γι' αυτό δεν πρέπει να αρκούμαστε μόνο στην απελευθέρωση και να χωνεύουμε την καταδίκη από το ψευδοκαθεστώς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ όλες τις πλευρές του Σώματος και για τις τρεις περιπτώσεις. Όμως θα παρακαλούσα, όταν θα εγείρονται τέτοια θέματα, αν είναι δυνατό να ειδοποιείται το Προεδρείο εκ των προτέρων, για να μπορώ να τα εισάγω στην ημερήσια διάταξη. όπως ξέρετε, είναι μεταξύ των δικαιωμάτων του Προέδρου να εισάξει θέματα, για να έχουν υπόψη τους όλες οι πλευρές. Πάντως ευχαριστώ για όλα αυτά τα θέματα και θα συμμορφωθώ με τις αποφάσεις του Σώματος.

Όπως έχει αποφασιστεί στην προηγούμενη συνεδρία, προ της ημερήσιας διάταξης θα συζητηθεί το θέμα «Ο κυβερνητικός μηχανισμός κι οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ).

Πριν δώσω το λόγο πρώτα στον εκπρόσωπο του ΔΗ.ΣΥ., θα ήθελα να διαλύσω μια εικόνα η οποία έχει σχηματιστεί από ορισμένα δημοσιεύματα, ότι κλήθηκε ο Υπουργός Εσωτερικών στο Σώμα και αρνήθηκε να παρευρεθεί. Αυτό δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Απλώς ειδοποιήθηκε ο Υπουργός, αν ο ίδιος νομίζει και αν θέλει να απαντήσει σε τυχόν θέματα τα οποία θα εγερθούν, ότι έχει αυτό το δικαίωμα. Σε καμιά περίπτωση η Βουλή δεν απαίτησε από τον Υπουργό. Άρα δεν υπάρχει θέμα περιφρόνησης της Βουλής, διότι σε καμιά περίπτωση δεν τέθηκε ως εντολή της Βουλής προς τον Υπουργό να προσέλθει στο Σώμα.

Ο κ. Κληρίδης έχει το λόγο.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι, το θέμα το οποίο θα εξετάσει η Βουλή των Αντιπροσώπων σήμερα είναι ένα θέμα τεράστιας σημασίας. Εμείς δεν ανάγουμε το θέμα στο κατά πόσο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή οποιοδήποτε μέλος της Εκτελεστικής Εξουσίας θέλει να ιδρύσει κόμμα, αλλά στο αν δικαιούται είτε ο Πρόεδρος είτε οποιοσδήποτε Υπουργός να χρησιμοποιεί τις κρατικές

υπηρεσίες για να προωθήσει τη δημιουργία κόμματος. Αυτό λοιπόν πρέπει να είναι το θέμα που θα μας απασχολήσει.

Γνωρίζω ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στις προεκλογικές του συγκεντρώσεις διακήρυξε ότι δε θα κάμει κόμμα. Αν έχει αλλάξει γνώμη ο κ. Πρόεδρος, δικαίωμά του είναι. Και πολίτης της Δημοκρατίας είναι και Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Αλλά εκείνο που με εκπλήττει είναι γιατί να υπάρχει το κρυφό σχολειό. Δε βρισκόμαστε σε περίοδο τουρκικής κατοχής. Δεν είναι η περίοδος που έλεγαν: «Απ' έξω μαυροφόρα απελπισιά, πικρής σκλαβιάς χειροπιαστό σκοτάδι», αλλά υποτίθεται ότι είναι η περίοδος της Δημοκρατίας.

Γιατί λοιπόν ο συνωμοτικός τρόπος της χρήσης αστυνομικών οργάνων; Γιατί ο συνωμοτικός τρόπος χρησιμοποίησης κρατικών υπηρεσιών, για να γίνει κάτι το οποίο και φυσικό είναι και δικαίωμα έχει οποιοσδήποτε πολιτευόμενος, είτε Πρόεδρος της Δημοκρατίας είτε Υπουργός είναι, να το πράξει. Πιστεύω λοιπόν πως σ' αυτό το σημείο πρέπει το Σώμα αυτό να εγκύψει σε βάθος και σε πλάτος. Και να δούμε αν πράγματι υπάρχουν ενέργειες οι οποίες μας δίδουν ως Βουλής το δικαίωμα να ασχολούμαστε μ' αυτό το θέμα.

Ο ίδιος ο Πρόεδρος, τον οποίο το μικρό πολιτικό γραφείο του κόμματός μου είδε με τη δική μου παρουσία, αρνείται ότι έχει δώσει οδηγίες ή ότι ο ίδιος σκοπεύει να δημιουργήσει κόμμα. Η άρνηση όμως του κ. Προέδρου -και δε θέλω σ' αυτό το στάδιο να εμπλακώ σε συζήτηση αν τη δέχομαι ή αν δεν τη δέχομαι- δε φαίνεται να ταυτίζεται με τις ενέργειες ορισμένων Υπουργών.

Ο Υπουργός Εσωτερικών εψές ακόμη στη Σωτήρα είχε συνάντηση, στην οποία προσκλήθηκαν ορισμένοι κάτοικοι της Σωτήρας, μεταξύ των οποίων και δικός μας οπαδός του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο οποίος με ρώτησε αν πρέπει να πάει. Και του είπα: «Ασφαλώς θα πάεις και θα μου πεις τι γίνεται.» Και αφού πήγε, μου έστειλε σήμερα σημείωμα του τι γίνεται. Με την παρουσία και του αστυνομικού διευθυντή της περιοχής προσηλύτιζαν στο κρυφό σχολειό και έλεγαν ότι θα δημιουργήσουν το κόμμα της Δημοκρατικής Αναγέννησης ή Ανανέωσης ή Αναδιάπλασης, αν θέλετε. Ο Θεός να τους φωτίσει να γεννήσουν. Δε με ενδιαφέρει το όνομα το οποίο θέλουν να δώσουν στο εκκολαπτόμενο ή υπό εκκόλαψη κόμμα. Με ενδιαφέρει ο τρόπος με τον οποίο γίνεται ο προσηλυτισμός.

Ένα δεύτερο κρούσμα το οποίο είδαμε είναι να ιδρύονται ομάδες αντιστασιακών. Εναντίον ποιων θα αντισταθούν, αν είναι πρώην αντιστασιακοί; Είναι νυν αντιστασιακοί; Και αυτό δε με ενδιαφέρει. Αλλά οι ομάδες αυτές κατευθύνονται από τους αστυνομικούς διευθυντές των περιοχών και λέγουν στις διακηρύξεις τους ότι θα κάμουμε ομάδες αντιστασιακών, για να υποστηρίξουμε την πολιτική του Προέδρου της Δημοκρατίας. Μα πρέπει να είναι και λίγο αφελείς, γιατί δημιουργούν την εικόνα ότι η πλειοψηφία του κυπριακού λαού αντιτίθεται προς την πολιτική του Προέδρου και ότι χρειάζεται να γίνει ομάδα αντιστασιακών για να την υποστηρίξουν. Και όμως στέλλονται προσκλήσεις, δημιουργούνται σύλλογοι αντιστασιακών και δήθεν προετοιμάζεται το έδαφος, όταν έρθει εκείνη η μεγάλη στιγμή, να εξαγγελθεί ότι γεννήθηκε το νέο κόμμα, το κόμμα της Δημοκρατικής Αναδιάρθωσης.

Κύριοι, μπορεί να δίδω κάποιο τόνο εύθυμο. ας μην παρασυρθείτε όμως από τον εύθυμο τόνο που δίδω. Το θέμα είναι πολύ σοβαρό, γιατί, όπως είπα, υπάρχουν δυστυχώς σοβαρές καταγγελίες ότι χρησιμοποιούνται και αθέμιτα μέσα, προσεγγίζονται αστυνομικοί στους οποίους αφήνουν να νοηθεί ότι, αν ενταχθούν

στο νέο κόμμα ή στους νέους αντιστασιακούς, τότε θα έχουν και ορισμένα ευεργετήματα. Και υπάρχουν δυστυχώς ακόμα και πληροφορίες ότι προσεγγίζονται και άτομα τα οποία έχουν «δούναι και λαβείν» με την κυβέρνηση και στα οποία αφήνεται σαφώς να νοηθεί ότι τα «λαβείν» τους θα είναι καλύτερα και θα μειωθούν τα «δούναι» τους, αν ενταχθούν σ' αυτή την κίνηση.

Κύριοι Βουλευτές, στη σύντομη αυτή εισαγωγή που κάνω του θέματος θα επαναλάβω τις θέσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός εξαρχής είπε ευθαρσώς και κατηγορηματικά στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας: «Αν θέλεις να κάμεις κόμμα, κάμε το εκ του φανερού, αλλά μην τολμήσεις να χρησιμοποιήσεις τις κρατικές υπηρεσίες». Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πρόσθεσε: «Αν οι Υπουργοί σου θέλουν να κάμουν κόμμα και θέλεις να τους ανεχτείς, δικαίωμά σου είναι, αλλά μην τους επιτρέψεις να χρησιμοποιήσουν τις κυβερνητικές υπηρεσίες». Πάνω σ' αυτό το σημείο ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα είναι αμείλικτος και θα θέσει όχι μια φορά το θέμα, αλλά επανειλημμένα, μέχρις ότου δούμε ότι σταμάτησαν όλες αυτές οι κατά τρόπο συνωμοτικό ενέργειες για τη δημιουργία κόμματος. Θέλω ακόμα να τονίσω ότι σαν κόμμα εμείς θέσαμε υπεράνω των κομματικών συμφερόντων το χειρισμό του εθνικού μας προβλήματος. Όμως αυτή η πολιτική μας δεν πρέπει να νομιστεί επί στιγμής ότι θα μας υποχρεώσει ή μας αναγκάζει επί θεμάτων άλλων πέρα από το εθνικό να μην είμαστε μια αμείλικτη αντιπολίτευση, όπως θα είμαστε και στο εθνικό, αν διαφωνήσουμε με τους χειρισμούς και τη γραμμή.

Πιστεύω, κύριοι συνάδελφοι, ότι σήμερα αυτή η Βουλή πρέπει να στείλει ένα πολύ καθαρό μήνυμα και προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και προς τους Υπουργούς. Και μερικοί εξ αυτών λέγουν ότι συμβουλεύουν τον Πρόεδρο να προχωρήσει στη δημιουργία κόμματος. Να τον συμβουλεύσουν, να το προχωρήσουν, να μετρήσουν τα κουκιά τους και τα ποσοστά τους, αλλά να μη χρησιμοποιήσουν τις δημόσιες υπηρεσίες για την προώθηση του κόμματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, τίθεται πράγματι ένα τεράστιο θέμα αρχής με πάρα πολύ σοβαρές συνέπειες για τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον κ. Βασιλείου, αλλά και για την πολιτική ζωή στην Κύπρο και το επίπεδο της πολιτικής συμπεριφοράς που θα θέλαμε να υπάρχει σ' αυτό τον τόπο. Λέγουμε όλοι μας ότι σήμερα η Κύπρος είναι μια ευρωπαϊκή, πολυκομματική, πλουραλιστική κοινωνία και πολιτεία και Δημοκρατία. Αλλά για να είμαστε πράγματι μια ευρωπαϊκή Δημοκρατία, πρέπει να τηρούμε κάποιους απαραίτητους όρους συμπεριφοράς, όσον αφορά την εξάσκηση αυτής της δημοκρατίας και τα δημοκρατικά βιώματα που θέλουμε να υπάρχουν σ' αυτό τον τόπο.

Ο κ. Βασιλείου εκλέγηκε Πρόεδρος με την υποστήριξη του ΑΚΕΛ. Αλλά οπωσδήποτε εκλέγηκε ως ανεξάρτητος Πρόεδρος της Δημοκρατίας και θέλει ακόμα να ονομάζεται «ανεξάρτητος». Έχει κάθε δικαίωμα ο κ. Βασιλείου, ο οποίος σήμερα εξασφαλίζει κάποια πλεονεκτήματα από κάποιες πλευρές ένεκα αυτής της ανεξαρτησίας, να προχωρήσει στο να δημιουργήσει το δικό του κόμμα, καθαρά και ωραία, και να αναλάβει αυτές τις ευθύνες από τη δημιουργία του

κόμματός του, αφού πράγματι, όπως λέχθηκε, μετρήσει τις δυνάμεις του. Όπως εξάλλου ο κάθε πολίτης αυτής της Δημοκρατίας, αν επιθυμεί, μπορεί να δημιουργήσει κόμμα. Όμως εκείνο το οποίο είναι πραγματικά ανεπίτρεπτο, είναι να χρησιμοποιείται ο κρατικός μηχανισμός για να δημιουργήσει κόμμα του κ. Προέδρου και ακόμα χειρότερα να χρησιμοποιούνται τα σώματα ασφαλείας των οποίων το αυστηρό καθήκον είναι η τήρηση της τάξης και που διαδραματίζουν έναν πάρα πολύ σοβαρό ρόλο προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι επίσης ανεπίτρεπτο βέβαια οι διάφοροι Υπουργοί να χρησιμοποιούν αυτά τα σώματα ασφαλείας και τους άλλους κρατικούς υπαλλήλους για τη δημιουργία αυτού του κόμματος. Αυτή η τακτική, αυτή η νοοτροπία συγκρούεται μετωπικά με οποιαδήποτε αρχή χρηστής διοίκησης και αξιοκρατίας σ' αυτό τον τόπο. Στην πραγματικότητα όμως μπορούμε να λέμε θεωρητικά ότι γίνεται αυτό το πράγμα και μπορεί ο κ. Πρόεδρος, όπως ανέφερε στα πολιτικά γραφεία και στις διάφορες συναντήσεις που είχε με τα κόμματα, να είναι αμέτοχος αυτής της προσπάθειας.

Να προσέξουμε όμως, κύριοι συνάδελφοι. Και θα θέλαμε ο ίδιος ο κ. Πρόεδρος να λάβει αυτά που θα λεχθούν σήμερα σ' αυτή τη Βουλή, σ' αυτό το Σώμα, πάρα πολύ σοβαρά υπόψη και με πάρα πολλή προσοχή. Η Κύπρος είναι μικρό μέρος. Τίποτε κρυφό υπό τον κυπριακό ήλιο. Η πραγματικότητα είναι ότι, παρόλες τις διαψεύσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας, καθημερινά πληθαίνουν οι διάφορες οργανώσεις αντιστασιακών ή συλλόγων ή οι διάφορες άλλες λέσχες. Είναι γνωστές οι προσπάθειες που γίνονται, είναι γνωστά τα μέλη, είναι γνωστοί οι υποστηρικτές, είναι γνωστά τα καταστατικά, είναι γνωστά αυτά που λέγονται στους διάφορους που προσπαθούν να προσηλυτίσουν προς την κατεύθυνση του νέου κόμματος του κ. Προέδρου. Είναι μια τεράστια προσπάθεια που γίνεται με πράγματι συνωμοτικό τρόπο και εκείνο το οποίο αναμένεται είναι η μεγάλη στιγμή που θα υψωθεί, όπως είπε ο κ. Κληρίδης προηγουμένως, η σημαία του Παλαιών Πατρών Γερμανού και θα ανακηρυχθεί το κόμμα αυτό, το ανανεωτικό, το κόμμα το οποίο, όπως αναφέρεται σ' αυτές τις συσκέψεις, θα αποτελέσει τον κύριο μοχλό της πολιτικής ζωής του τόπου. Τα μέσα τα οποία μετέρχονται σ' αυτή την προσπάθεια είναι ποικίλα. Και είναι πολυποίκιλη η προσέγγιση αναλόγως των οπαδών των διάφορων κομμάτων. Εις μεν τους οπαδούς και τα στελέχη του Δημοκρατικού Κόμματος λέγεται ότι: Ξέρετε αυτό το κόμμα θα γίνει, για να ισχυροποιηθεί ο χώρος του κέντρου. Στους οπαδούς της ΕΔΕΚ συνήθως λέγεται ότι: Ξέρετε αυτό το κόμμα έχει να διαδραματίσει σοβαρό αντιστασιακό ρόλο και γίνεται για να κτυπήσουμε τη Λερναία Ύδρα του φασισμού, αν ξανασηκώσει κεφάλι. Προς τις δεξιές κατευθύνσεις λέγεται ότι αυτό το κόμμα γίνεται, για να πολεμήσει κομμουνιστικές τάσεις. Προς τις αριστερές τάσεις, αριστερά κόμματα, λέγεται ότι αυτό το κόμμα είναι για να κτυπηθεί η ΕΟΚΑ Β' ή ο φασισμός ή οποιαδήποτε αντικομμουνιστική προσπάθεια. Στον καθένα λέγεται εκείνο το επιχείρημα που πιστεύουν οι διάφοροι που προωθούν αυτό το κόμμα ότι θα είναι το καλύτερο δόλωμα, για να δημιουργήσει εκείνα τα εχέγγυα, να δημιουργήσει εκείνα τα κίνητρα να εγγραφεί στο κόμμα.

Αν όμως έφτανε αυτή η προσέγγιση απλώς μέχρι της κινδυνολογίας προς τους οπαδούς των διάφορων κομμάτων, το θέμα δε θα ήταν τόσο σοβαρό. Εκείνο που κάνει το θέμα πολύ σοβαρότερο είναι η προσπάθεια εξαγοράς συνειδήσεων. Δηλαδή -το ξέρετε- αν θέλετε πραγματικά να βοηθηθεί η επαγγελματική ανέλιξή σας, αν θέλετε προαγωγές, αν θέλετε μεταθέσεις ή αν θέλετε να είσαστε ευνοούμενοι της σημερινής κυβέρνησης της αλλαγής, θα πρέπει να εγγραφείτε στο

κόμμα του κ. Προέδρου και θα πρέπει να εξασφαλίσετε ξέρετε γρήγορα θέση, γιατί το καραβάνι προχωρεί και να μην το χάσετε. Σίγουρα υπάρχει μεγάλη ευθύνη στους Υπουργούς εκείνους οι οποίοι προωθούν αυτές τις καταστάσεις. Και επαναλαμβάνω ο τόπος είναι μικρός και γνωρίζουμε και πρόσωπα και πράγματα και παραδείγματα και, όπως λέχθηκε και από τον προηγούμενο ομιλητή, απ' όλα τα κόμματα μετέχουν σ' αυτή την κατάσταση, πολλές φορές με οδηγίες όλων των κομμάτων, απλώς για να αναφέρουν αργότερα το τι γίνεται. Επομένως πάρα πολλοί απ' αυτούς που η κατάσταση αυτή πιστεύει ότι έχει προσηλυτίσει, απλώς μετέχουν, για να αναφέρουν αργότερα στα κόμματά τους το τι γίνεται εκεί μέσα. Όμως το ότι ο κ. Πρόεδρος παρουσιάζεται αμέτοχος και το ότι κάποιοι Υπουργοί κινούν τα νήματα δεν απαλλάσσει τον Πρόεδρο κ. Βασιλείου από την πραγματική ευθύνη αυτής της κατάστασης. Και εδώ διαφωνώ με τον κ. Κληρίδη που είπε ότι δεν είναι έτοιμος να αποδώσει ευθύνες στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον κ. Βασιλείου, και δεν είναι σε θέση να πει ή δε θέλει να πει σήμερα αν πράγματι δέχεται τις εξηγήσεις του ότι δεν έχει καμιά σχέση. Μα δεν είναι αυτό το πρόβλημα. Δεν είναι αυτό το θέμα. Το θέμα είναι ότι ο κ. Βασιλείου έχει ευθύνη γι' αυτή την κατάσταση, διότι είναι αυτός που διορίζει τους Υπουργούς. Αυτός διορίζει και αυτός έχει τη δυνατότητα να παύσει τους Υπουργούς. Επομένως είναι στο χέρι του κ. Προέδρου, αν πραγματικά θεωρεί αυτή την κατάσταση ανεπίτρεπτη ή αν δε θέλει να παρουσιάζει το ότι δημιουργεί κόμμα, να σταματήσει αυτή την κατάσταση. Να θέσει τέρμα σ' αυτή την κατάσταση και να απαγορεύσει στους Υπουργούς του να προχωρούν προς αυτή την κατεύθυνση. Δεν μπορεί ο κ. Βασιλείου να κρύβεται πίσω από τον α' ή β' Υπουργό και να παρουσιάζεται αθώα περιστερά, ότι δεν έχει καμιά σχέση με το κόμμα το οποίο γίνεται εν ονόματί του και εξ ονόματός του. Κύριος υπεύθυνος αυτής της κατάστασης είναι ο κ. Βασιλείου. Και είναι προτιμότερο, παρά να προσπαθεί να παρελκύει την κατάσταση και να ρίχνει στάχτη στα μάτια των πολιτικών κομμάτων ή των πολιτικών ηγετών που θέτουν κατά καιρούς αυτό το θέμα, να δηλώσει κατηγορηματικά, να δηλώσει ξεκάθαρα και τίμια και ωραία και ειλικρινά ότι, ξέρετε, μάλιστα θέλω να κάμω κόμμα και θέλω να αναμετρηθώ στον πολιτικό και στον κομματικό στίβο και είμαι έτοιμος να αναλάβω τις ευθύνες μου.

Επομένως, για μας τουλάχιστο, δεν τίθεται θέμα ή του Υπουργού Εσωτερικών ή του Υπουργού Υγείας ή οποιουδήποτε άλλου Υπουργού. Τίθεται θέμα πολιτικών ευθυνών του Προέδρου της Δημοκρατίας, διότι είναι υπεύθυνος για τις πράξεις ή τις παραλείψεις των Υπουργών του. Δε θέλω να πω πολύ περισσότερα, διότι τα μηνύματα πιστεύω έχουν δοθεί. Όμως θέλουμε και εμείς με τη σειρά μας σαν Δημοκρατικό Κόμμα, διότι ο κύριος στόχος αυτής της προσπάθειας και εκεί που προσπαθούν να αλιεύσουν ανεπιτυχώς είναι το Δημοκρατικό Κόμμα, να δώσουμε και εμείς από τη θέση μας αυτό το μήνυμα: Ότι αυτή η συζήτηση σήμερα ενέχει μορφή τελευταίας προειδοποίησης προς την κυβέρνηση του κ. Βασιλείου ότι τα εν τη Βουλή κόμματα, αλλά και η Βουλή στο σύνολό της, δεν είναι διατεθειμένα να επιτρέψουν να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση της διαφθοράς συνειδήσεων, της επιρροής προσώπων, της χρησιμοποίησης του κρατικού μηχανισμού προς την κατεύθυνση δημιουργίας ενός κόμματος. Προς οποιαδήποτε κατεύθυνση και αν στρέφεται αυτό το κόμμα και οποιονδήποτε και αν υποστηρίζει. Διότι μ' αυτό τον τρόπο καταστρέφουμε τα χρηστά ήθη αυτού του τόπου και μετατρεπόμαστε σε «Δημοκρατία τύπου μπανάνας.» Γι' αυτό το λόγο, αυτή η τελευταία προειδοποίηση γίνεται προς την κατεύθυνση του να

σταματήσουν αυτές οι ενέργειες, να μη ριχτεί στάχτη στα μάτια μας ότι «ξέρετε, είναι κάποιες προσπάθειες που θα σβήσουν σιγά-σιγά και λάβαμε σοβαρά αυτά τα πράγματα υπόψη μας» και αργότερα να ξαναφουντώσει η προσπάθειά τους. Αν δε γίνει σεβαστό το μήνυμα το οποίο δίδεται σήμερα, πιστεύω ότι η Βουλή αυτή, τα κόμματα σ' αυτή τη Βουλή είναι έτοιμα να συνεργαστούν και διά νομοθετικών μέτρων, αλλά και διά πολλών άλλων μέτρων, για να γίνει καταληπτό στους κυβερνώντες σήμερα ότι δεν μπορούν Ψνα συνεχίσουν κάτι που κτυπά αυτούς τους κανόνες της χρηστής διοίκησης που οι ίδιοι κανονικά έπρεπε να προσπαθούν να επιβάλουν σ' αυτό τον τόπο. Αντιβαίνει προς κάθε είδους δεοντολογία, αλλά ταυτόχρονα αντιβαίνει αυτή η προσπάθεια του Προέδρου Βασιλείου προς κάθε προεκλογική διακήρυξή του περί αξιοκρατίας σ' αυτό τον τόπο η προσπάθεια που γίνεται εν κρυπτώ για τη δημιουργία του Προεδρικού Βασιλικού Κόμματος. Γι' αυτό το λόγο επαναλαμβάνουμε ακόμα μια φορά ότι δεν πρόκειται να δεχτούμε σιωπηρά αυτή την κατάσταση, αλλά αυτή είναι η τελευταία προειδοποίηση και ότι υπάρχουν τρόποι η Βουλή αυτή να δώσει καθαρά το μήνυμα ότι, αν συνεχιστεί αυτή η προσπάθεια, θα ληφθούν τα αναγκαία εκείνα μέτρα- και τα μέτρα αυτά θα είναι σκληρά και αμείλικτα- για να σταματήσει αυτή η προσπάθεια.

Και ας μην επανέλθουμε στο παρελθόν ότι κάποτε γινόταν αυτό ή το άλλο και λοιπά, διότι ουδείς αναμάρτητος και ουδείς αλάνθαστος.

(Γέλια)

Σημασία, επαναλαμβάνω, έχει, κύριοι συνάδελφοι, σήμερα αυτός ο τόπος να προχωρήσει με σωστά κριτήρια, με σωστή δεοντολογία και προς σωστές κατευθύνσεις χάριν της Ευρωπαϊκής Δημοκρατίας που όλοι πιστεύουμε πως πρέπει να δημιουργήσουμε. Και το ουδείς αναμάρτητος δεν κατευθυνόταν προς την κατεύθυνση των φίλων που χαμογέλασαν, διότι το ουδείς αναμάρτητος καλύπτει όλους σ' αυτό το Σώμα και δε χωρίζεται αυτό το Σώμα στους πραγματικά αναμάρτητους και στους αμαρτωλούς. Όλοι εδώ έχουμε ίσως κάποια ευθύνη για τυχόν παραγοντισμούς του παρελθόντος. Γι' αυτό το λόγο να μη χωριζόμαστε σε δυο άλλες κατηγορίες, στους ειλικρινείς και στους ταρτούφους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Πουμπουρής θα ήθελε να είναι τελευταίος.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Κληρίδης έχει ζητήσει το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, επειδή μιλούσαν περί αμαρτιών, νόμισα ότι συζητούσαμε ξανά τα νομοσχέδια περί γάμου.

(Γέλια)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κληρίδης έχει ιδιαίτερη ευαισθησία στους αμαρτωλούς. Είναι ξεκάθαρο αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ορθά αναφέρατε στην αρχή ότι δεν έχει κληθεί επίσημα ο Υπουργός Εσωτερικών ή οποιοσδήποτε άλλος Υπουργός της κυβέρνησης για να παρευρεθεί στη σημερινή συνεδρίαση του Σώματος που συζητά ένα θέμα πολιτικής τάξης για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και ολόκληρη την κυβέρνηση. Ελπίζαμε ότι θα είχαν την ευαισθησία να έρθουν στη Βουλή να παρακολουθήσουν ως ενδιαφερόμενοι, ως πολιτικά υπεύθυνα πρόσωπα και σύμφωνα με την εισήγηση που υπήρχε, αν ήθελαν να έπαιρναν και το λόγο για να απαντούσαν, για να βρισκόμαστε σε ένα διάλογο. Γιατί, αν υπάρχει κάτι για το οποίο έχει αξία το κοινοβούλιο αυτό, σίγουρα δεν είναι για τους μονόλογους ούτε για τις καταγγελίες ούτε για τις ομιλίες. Είναι για το διάλογο που μπορούμε να πετύχουμε ιδιαίτερα μεταξύ Νομοθετικής και Εκτελεστικής Εξουσίας. Και ιδιαίτερα όταν συζητούμε ένα θέμα που απασχολεί τον τύπο και το λαό για πάρα πολύ καιρό και που θεωρήσαμε επιβεβλημένο να μεταφέρουμε και στο βήμα της Βουλής. Να μεταφέρουμε ένα θέμα πολιτικής και ηθικής τάξης, να μεταφέρουμε τις καταγγελίες για τη χρησιμοποίηση του κράτους, της δημόσιας υπηρεσίας, της κρατικής μηχανής και μάλιστα στους πιο ευαίσθητους τομείς, με αντικειμενικό στόχο τη δημιουργία πολιτικών οργανώσεων, με αντικειμενικό στόχο τη δημιουργία κυβερνητικού κόμματος.

Οι καταγγελίες αυτές δεν είναι η πρώτη φορά που γίνονται. Τις ανέγραψε ο τύπος και τις διέψευσε ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος.

Πολιτικά κόμματα τις κατάγγειλαν μέσα και έξω από τη Βουλή και συνάντησαν τη σκωπτική αντιμετώπιση από μέρους του Κυβερνητικού Εκπροσώπου.

Μας είπε: Βλέπετε φαντάσματα. Διαψεύδω ότι είπατε και θα εξακολουθήσω να τα διαψεύδω κάθε φορά που αναφέρονται στον τύπο, ανεξάρτητα από το αν παρουσιάζονται ή όχι στοιχεία, ανεξάρτητα ή όχι από το αν παρουσιάζονται μαρτυρίες.

Όμως τα γεγονότα βοούν. Υπάρχουν οι μαρτυρίες και είναι πολλές. Και ακόμη περισσότερο είναι γνωστό το σχέδιο που βρίσκεται υπό εκκόλαψη και μόνο άνθρωποι με μειωμένη συναίσθηση ευθύνης θα σιωπούσαν. Μόνο συνένοχοι της όλης επιχείρησης θα δέχονταν να συντελέσουν στη νέα παραβίαση των δημοκρατικών θεσμών. Μόνο άνθρωποι πωρωμένοι θα εγίνοντο συνεργοί αυτής της νέας διαστροφής της πολιτικής ζωής που παρατηρείται γύρω μας.

Έχει ακόμη το κόστος της η σημερινή αναφορά, γιατί ο κυβερνητικός μηχανισμός είναι στα χέρια αυτών που θέλουν να τον εκμεταλλευτούν προς όφελος των ιδικών τους ως δέλεαρ υποταγής, ως μέσο εξαγοράς ή συνεταιρισμού και ως φόβητρο για όλους τους άλλους από τους οποίους απαιτούν σιωπή και προσαρμογή.

Είναι δυνατό να επιζητηθεί η εφαρμογή εκδικητικών σε βάρος μας ενεργειών, όχι φανερά ως άμεση πρόκληση, αλλά με ένα σιωπηλό και μεθοδικό τρόπο που δεν αφήνει ούτε μαρτυρίες ούτε αποτυπώματα. Και πάνω σ' αυτά υπάρχουν δεξιοτέχνες με πλούσια πείρα.

Γνωρίζουμε τις δυσκολίες του θέματος. Όμως εκείνο που βαραίνει περισσότερο στη συνείδησή μας είναι το καθήκον μας έναντι του τόπου και έναντι της δημοκρατίας.

Έτσι έχουν ασκηθεί να ενεργούν οι άνθρωποι του Σ.Κ. ΕΔΕΚ και δεν πρόκειται να εγκαταλείψουν αυτή την πορεία ως αληθινοί άνθρωποι, ως αληθινοί δημοκράτες και πατριώτες. Μακριά από κάθε έννοια εξαγοράς και ωφελιμισμού θα σταθούν ξανά υπερασπιστές της δημοκρατίας και των δημοκρατικών θεσμών. Θα εργαστούν για να υψώσουν ένα κράτος αμερόληπτο για όλους τους πολίτες.

Χρειάζεται θάρρος και σθένος όχι μόνο από εμάς που σήμερα ανακινούμε το θέμα, αλλά από τους πολλούς, τους απλούς ανθρώπους, μέσα και έξω από τη δημόσια υπηρεσία, που δε θέλουν να εξαρτάται η ζωή τους από ένα χειρισμό, ένα νεύμα, μια εύνοια ή μια δυσμένεια.

Οι κυβερνητικοί όμως παράγοντες έχουν διαφορετική γνώμη. Φαίνεται να πιστεύουν ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι και ιδιαίτερα όσοι υπηρετούν στην αστυνομία, στα ειδικά σώματα, οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εσωτερικών και όσοι έρχονται σε επαφή με το Υπουργείο αυτό, αλλά και με άλλα Υπουργεία, είναι εύκολη λεία. Μόνιμος στόχος ήταν και οι πρόσφυγες, οι άστεγοι, οι φτωχοί, όσοι θέλουν μια άδεια, κάποια βοήθεια για ένα μικρό ή μεγάλο πρόβλημα.

Μια καλοστημένη μηχανή λειτουργούσε αιχμαλωσίας ανθρώπων και υπαγωγής τους μέσα στα πλοκάμια της μεγάλης επιχείρησης που λέγεται εκμετάλλευση του κράτους για το σχηματισμό πολιτικής κίνησης. Μπαίνει εύκολα το ερώτημα: Γιατί ανακινούμε σήμερα το ζήτημα αυτό; Μας υποχρεώνουν τα φαινόμενα και οι μαρτυρίες, που είναι πολλές και συντριπτικές. Μας υποχρεώνουν οι αλλεπάλληλες διαψεύσεις του Κυβερνητικού Εκπροσώπου, αλλά και οι χειρισμοί του θέματος από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Ανακινούμε σήμερα το ζήτημα αυτό όσο είναι ακόμη καιρός, πριν προχωρήσει περισσότερο το κακό, πριν μπούμε σε νέες περιπέτειες αχρείαστες για τον τόπο και επικίνδυνες για την εθνική μας υπόθεση. Δεν ανακινούμε θέμα μερίσματος στα αγαθά της εξουσίας. Ζητούμε την απρόσωπη, αντικειμενική μεταχείριση των ανθρώπων.

Όπου υπάρχει δίκαιη μεταχείριση των πολιτών, υπάρχει και η δική μας υποστήριξη. Αν θέλετε και η δική μας ικανοποίηση, γιατί στόχος μας είναι η στερέωση θεσμών για να επιβιώσει το κράτος, για να ζήσει η Κύπρος.

Και υπάρχουν τέτοιοι τομείς, όπως οι εισαγωγικές στα ανώτερα ιδρύματα. Αυτούς τους αδιάβλητους θεσμούς τους επαινούμε και τους στηρίζουμε. Όμως υπάρχουν και οι άλλοι χώροι, διαβρωμένοι από τον υπολογισμό, το συμφέρον, τον καιροσκοπισμό. Και όλα αυτά ήταν γνωστά στο λαό και τον γέμιζαν με απογοήτευση και απελπισία.

Λίγη ιστορία γύρω από τους ανθρώπους και τα γεγονότα θα φώτιζε καλύτερα το θέμα που συζητούμε. Όταν το ΑΚΕΛ αποφάσιζε να υποστηρίξει το Γιώργο Βασιλείου ως υποψήφιο Πρόεδρο της Δημοκρατίας, χρησιμοποίησε ένα επιχείρημα που ήταν από τα πιο ισχυρά και που το πρόβαλλε προς τις άλλες πολιτικές δυνάμεις και προς το λαό. Ο Βασιλείου δεν είναι, μας είπε, πολιτικό πρόσωπο. Θα αφιερωθεί στα κυβερνητικά του καθήκοντα και θα τερματίσει την εκμετάλλευση του κρατικού μηχανισμού για προσωπικό, πολιτικό ή κομματικό όφελος. Το επιχείρημα ήταν πραγματικά δελεαστικό. Η εξυγίανση της δημόσιας ζωής και η αποκάθαρση του κράτους από την κομματική εξάρτηση επιβεβλημένη.

Σ' αυτό εδώ το Σώμα στηλιτεύσαμε την κυβέρνηση Κυπριανού για ό,τι εις βάρος του κράτους και προς όφελος του κόμματος έπραξε. Στηλιτεύσαμε τη δημιουργία κομματικού κράτους, ζητήσαμε παύσεις Υπουργών και συστήσαμε μέσα στις εκλογές AD HOC επιτροπές.

Λαός και κόμματα διψούσαν για μια δίκαιη και αξιοκρατική διακυβέρνηση. Τα κόμματα υποχρεώθηκαν να νομοθετήσουν, για να εμποδίσουν τη μονοπώληση του κράτους από μια αδίστακτη κυβέρνηση.

Νομοθέτησαν για το ΡΙΚ. Νομοθέτησαν για τους ημικρατικούς. Άσκησαν κοινοβουλευτικό έλεγχο. Τα αποτελέσματα όμως ήταν πενιχρά, γιατί δεν υπήρχε η πολιτική βούληση για αμερόληπτη διακυβέρνηση. Τελικά το ΔΗ.ΚΟ. έχασε την εξουσία λόγω των σφαλμάτων, της κομματικοποίησης, αλλά και των καιροσκόπων που το περιέβαλαν.

Το μάθημα το πήρε από το λαό. Δεν είχε πια νόημα η κριτική για πράξεις που συνέβησαν ακόμα και στις τελευταίες προεδρικές εκλογές, γιατί τις έκρινε τελεσίδικα ο λαός.

Ένας όμως από τους πρωταγωνιστές της όλης επιχείρησης της κομματικοποίησης επί Κυπριανού ήταν ο για πολλά χρόνια Υπουργός Εσωτερικών κ. Βενιαμίν. Ένας άνθρωπος με εξαιρετικές ικανότητες, με γνώση του κρατικού μηχανισμού και της δημοσιοϋπαλληλικής νοοτροπίας, με πλούσια εμπειρία για τα χωριά και τα προβλήματά τους. Κοντά σε όλες τις πολύπλευρες αρμοδιότητες του Υπουργείου του προστέθηκαν και δύο άλλες ψηφοφοριακής αξίας αρμοδιότητες: οι πρόσφυγες με τις ανάγκες τους και οι τουρκοκυπριακές περιουσίες. Για όλα αυτά είχε άφθονα μέσα στη διάθεσή του και πολλή διακριτική εξουσία.

Ο κ. Βενιαμίν είχε όλα τα προσόντα για να εξελιχτεί σε έναν καλό Υπουργό. Είχε τη δυνατότητα να προσφέρει υπηρεσίες στον τόπο και να τύχει γενικής αναγνώρισης και εκτίμησης. Όμως προτίμησε να αξιοποιήσει διαφορετικά τα ταλέντα και τις ικανότητές του. Αναζήτησε εξαργύρωση των δυνατοτήτων του τότε προς όφελος του Προέδρου Κυπριανού και του κόμματός του.

Ο ταλαντούχος και ικανός Υπουργός μπόρεσε μέσα από κοινοτάρχες και κοινοτικές αρχές, με αστυνομικούς και δημόσιους υπαλλήλους, να προωθήσει ένα σχέδιο που στέφθηκε με εξαιρετική επιτυχία: να ανεβάσει το ΔΗ.ΚΟ. από μια κατάσταση αφάνειας σε ποσοστά που ποτέ δεν είχε λογαριάσει.

Στράτευσε προς όφελος του κόμματος ολόκληρο το Υπουργείο. Όταν κάποτε απομακρύνθηκε από το Υπουργείο, τούτο συνέβη γιατί έγινε πολύ ισχυρός και τον φοβήθηκε και ο ίδιος ο Πρόεδρός του. Ο αντικαταστάτης του δεν είχε παρά να συνεχίσει τη λειτουργία της ίδιας μηχανής, που ήταν στημένη από τον προκάτοχό του.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ, τα απλά μέλη και στελέχη του, ένιωσαν έκπληξη, όταν πληροφορήθηκαν ότι ο κ. Βενιαμίν προορίζετο για Υπουργός Εσωτερικών στη νέα κυβέρνηση Βασιλείου.

Κομματική αντιπροσωπεία έθεσε το θέμα ευθύς αμέσως μετά την εκλογή στον ίδιο τον κ. Βασιλείου και στη συνέχεια έκαμε δημόσια δήλωση. Μετά από αυτά πήραμε πάρα πολλές διαβεβαιώσεις. Μας ελέχθησαν πολλά για νέα περίοδο και αντικειμενική διακυβέρνηση. Τα πιστέψαμε, τερματίσαμε την αντίθεσή μας και προχωρήσαμε σε όσο μπορούσαμε πιο στενή συνεργασία μαζί τους.

Όμως η ανοχή που επιδείξαμε αποδείχτηκε αφέλεια, γιατί δεν άργησε η πολιτική δραστηριοποίηση της κυβέρνησης με πρωταγωνιστή τον Υπουργό Εσωτερικών. Και η αφέλειά μας ήταν ακόμα μεγαλύτερη, όταν αρχίσαμε διαβήματα, είτε προς τον Πρόεδρο είτε προς τον ίδιο τον Υπουργό, για να τους καταγγείλουμε κινήσεις δημόσιων λειτουργών για ίδρυση οργάνωσης με προοπτική τη δημιουργία νέου κόμματος.

Όταν τους διαβιβάζαμε τις ανησυχίες και τις διαμαρτυρίες μας, μας ζητούσαν στοιχεία, ωσάν να μη γνώριζαν τίποτα. Όταν δίνονταν στοιχεία, αυτά χρησιμοποιούνταν για να λαμβάνονται πιο μελετημένα μέτρα για μεγαλύτερη απόκρυψη των σχεδίων και των κινήσεών τους.

Το σχέδιο αρχικά ήταν η προώθηση μιας νέας καπηλείας του ονόματος του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου με την ίδρυση ομάδων και οργανώσεων σε πόλεις και χωριά, με προοπτική τη συγκέντρωση ενός ποσοστού που προστιθέμενο σε κάποιες άλλες δυνάμεις θα διασφάλιζε και τις μελλοντικές προεδρικές εκλογές. Ύστερα φαίνεται κρίθηκε ότι θα ήταν προσφορότερο αν χρησιμοποιείτο το αντιστασιακό προκάλυμμα, ένας τίτλος κι ένας χώρος τιμημένος που συνδεόταν με αγώνες και θυσίες ενάντια στην ΕΟΚΑ Β' και το πραξικόπημα. Ο τίτλος του αντιστασιακού, που ήταν θελκτικός και τιμητικός, θα είχε πια δυστυχώς και ένα συγκεκριμένο υλικό όφελος, με άμεσο αντίκρισμα την ίδια την κυβερνητική εύνοια.

Ξεκίνησε η κίνηση μέσα από τα γραφεία του Υπουργού με τους πιο στενά προσκείμενούς του ανθρώπους. Ύστερα απλώθηκε σε πόλεις και χωριά, κατά προτίμηση μέσα σε δημοκρατικούς χώρους. Και τότε έγινε το θαύμα. Οι αντιστασιακοί πληθύνθηκαν, έγιναν πολλοί, πάρα πολλοί, τόσοι πολλοί που είναι πραγματικά αξιοθαύμαστο, άξιο περηφάνιας για τον καθένα που στάθηκε υπερασπιστής των δημοκρατικών δικαιωμάτων του λαού και αγωνίστηκε ενάντια στο φασισμό τις δύσκολες μέρες του Εοκαβιτισμού και του πραξικοπήματος, στην απαίσια και μακρά περίοδο της προδοτικής Χούντας.

Και αλήθεια δεν είναι μικρή η ικανοποίηση για κάθε δημοκράτη να βλέπει να συνωθούνται τόσοι πολλοί στους προθάλαμους της δημοκρατίας και της αντίστασης. Όμως το γεγονός δημιουργεί και μελαγχολικές σκέψεις. Πού ήταν όλοι αυτοί στις δύσκολες μέρες; Γιατί, με την εξαίρεση ορισμένων που πρόσφεραν πραγματικά υπηρεσίες, οι πολλοί δεν ήταν ούτε στην αντίσταση ούτε στον αντιχουντικό αγώνα.

Καθοδηγημένοι όλοι αυτοί από μια μυστήρια έμπνευση, εντελώς αυθόρμητα, χωρίς άλλη παρέμβαση, θα μας πει σίγουρα ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, ένιωθαν τα βήματά τους να οδηγούνται προς το Υπουργείο Εσωτερικών. Εκεί η επιφοίτηση τους αποκάλυπτε ότι υπήρχε η ηγεσία τους. Και επειδή ήταν αντιστασιακοί, ένιωσαν ξαφνικά και την ακαταμάχητη επιθυμία να υπερασπιστούν και την πολιτική του Προέδρου Βασιλείου που θα πρέπει να είχε πλούσια δράση στους δύσκολους καιρούς του αντιχουντικού αγώνα, για να αισθάνονται πολιτική και ιδεολογική μαζί του σχέση.

Πώς διαφορετικά μπορούν να εξηγηθούν όλες αυτές οι συμπτώσεις, η ίδρυση αντιστασιακών συλλόγων, ο ηγετικός ρόλος του Υπουργού Εσωτερικών, μαζί με τη συμμετοχή άλλων Υπουργών και η ταυτόχρονη υποστήριξη της πολιτικής του Προέδρου;

Γιατί σύμφωνα με τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο όλα αυτά δεν έχουν καμιά σχέση ούτε με την κυβέρνηση ούτε με τον Πρόεδρο. Κι αν πράγματι δεν έχουν όλα αυτά σχέση ούτε με την κυβέρνηση ούτε με τον Πρόεδρο, υπάρχει ένας άλλος τομέας δραστηριότητας που δεν μπορεί να ερμηνευθεί ούτε με επιφοίτηση ούτε με αυθορμητισμό. Αυτό αφορά την αστυνομική δύναμη, το ίδιο το αρχηγείο, τα ειδικά σώματα, την ΚΥΠ, τους αξιωματικούς και πολλούς ακόμα απλούς αστυνομικούς. Όλοι αυτοί δεν μπορούσαν να κινηθούν από μόνοι τους. Όλοι αυτοί χρειάζονταν μια διαταγή από την πολιτική ηγεσία για να δραστηριοποιηθούν. Και αυτό ήταν το ακαταμάχητο προσόν που διέθετε ο Υπουργός Εσωτερικών και σε προέκταση η κυβέρνηση Βασιλείου.

Έδωσε εντολές προς άνδρες της αστυνομικής δύναμης, ανώτερους και κατώτερους, για ανεύρεση αντιστασιακών και στρατολόγησή τους. Ειδικές δυνάμεις της αστυνομίας και αστυνομικά αυτοκίνητα κινητοποιήθηκαν στις πόλεις και στην ύπαιθρο για την επιστράτευση μελών και όπου υπήρχε ο δισταγμός ή η απορία εχρησιμοποιείτο το ψεύδος. Μιλούσαν για ακομμάτιστη προσπάθεια, ανέφεραν ονόματα πολιτικών ηγετών που είχαν μια τιμημένη συμμετοχή στους αγώνες του λαού, για να προσελκύσουν τίμιους αντιστασιακούς. Και όπου έλειπε είτε η θέληση είτε οι αντιστασιακοί, εκεί έκαναν και κάτι άλλο. Έδιναν υποσχέσεις για διορισμούς, για χαριστικές πράξεις, για προβιβασμούς, ιδιαίτερα για τους αστυνομικούς, για ευνοϊκές τοποθετήσεις, για λύση ατομικών ή τοπικών προβλημάτων. Μια νέα τεράστια μηχανή ηθικού εκβιασμού και διάβρωσης του λαού στήθηκε με κυβερνητική κάλυψη, με δημόσια χρήματα και κυβερνητική υποστήριξη. Και αυτό ήταν η αρχή του σχεδίου. Ίδρυση συλλόγων, στρατολόγηση μελών, στήσιμο μηχανισμού με άμεση επιδίωξη τη στήριξη της πολιτικής Βασιλείου. Αυτό ήταν το φανερό που όλοι βλέπαμε και όλοι αναγνωρίζαμε.

Αν κοιτάξεις τα κείμενα της νέας οργάνωσης, θα δεις δημοκρατία, αντίσταση, πατρίδα. Αν όμως προχωρήσεις βαθύτερα θα δεις το κόμμα, την υποκρισία, το ψεύδος, την εξαγορά συνειδήσεων, την εξαχρείωση της Κύπρου, την υπόσκαψη των δημοκρατικών θεσμών. Εκεί που τέλειωναν οι σύλλογοι, άρχιζε το κόμμα. Σε αυτό ήταν μυημένοι οι λίγοι, οι έμπιστοι, οι Βασιλειακοί. Αυτοί που θα επιστράτευαν κάποιους μέσα από τους συνδέσμους, για να τους μετατρέψουν σε βάση του κόμματος. Θα επέλεγαν ανθρώπους εύκαμπτους και επιρρεπείς σε προσκολλήσεις ή ακόμη και ανυποψίαστους, για να τους αναθέσουν καθήκοντα, για να τους μετατρέψουν σε δέκτες εντολών και καθοδήγησης. Σε αυτούς ελέχθη ότι γίνεται κόμμα που μάλιστα θα κατέλθει στις βουλευτικές εκλογές. Υπόσχοντο σε επώνυμους συμπερίληψη στο ψηφοδέλτιο και μάλιστα ψηλά στον κατάλογο για να είναι σε εκλέξιμη θέση. Οι ενδιαφερόμενοι ήταν πολλοί. Ήταν άνθρωποι που προσκολλήθηκαν στο νέο Πρόεδρο και που τώρα αναζητούσαν θέσεις και αξιώματα.

Όμως αυτό δεν ήταν το μόνο σχέδιο των πρωταγωνιστών. Υπήρχε και ένα άλλο σενάριο που άρχισε να αναπτύσσεται, όταν εκδηλώθηκε αντίδραση στην ίδρυση ενός κυβερνητικού κόμματος. Και αυτό θα πρέπει να ενδιαφέρει ιδιαίτερα όλα τα κόμματα, γιατί αφορά την ίδια την έννοια της πολιτικής ζωής. Το σενάριο αυτό έλεγε, και παρακαλώ προσέξτε, ότι θα καθοδηγούνταν οι ψηφοφόροι-μέλη των συνδέσμων που ανήκουν σε διάφορα κόμματα, για να ψηφίσουν συγκεκριμένα άτομα σε κάθε ψηφοδέλτιο είτε της δικής τους επιλογής είτε της δικής τους τοποθέτησης. Τούτο θα πρόσφερε τη δυνατότητα διάβρωσης όλων των κομμάτων και παρέμβασης σ' αυτά από ισχυρούς παράγοντες της κυβέρνησης.

Η πολιτική ζωή, τα κόμματα, η Δημοκρατία θα ήταν πια παίγνιο στα χέρια ορισμένων, κινούμενο στα χέρια των παρασκηνίων, υπόβαθρο για διάσπαση των κομμάτων και την εμφάνιση νέων θαυματοποιών. Αν επιτρέψουμε μια τέτοια εξέλιξη, η Κύπρος θα γίνει πραγματικά μια διατεταγμένη Δημοκρατία του τύπου των διεφθαρμένων καθεστώτων που είναι καλά γνωστές ανά την υφήλιο.

Ο Σύνδεσμος Δημοκρατικών Αντιστασιακών θα έδινε τα μέλη και στελέχη του κόμματος. Υπήρχε ταυτόχρονα και η διέξοδος σε όσους δε θα ήθελαν το νέο κόμμα ή δε θα ήθελαν ανάμειξη στο κόμμα, γιατί υπάρχουν και τέτοιοι μέσα στους συλλόγους αυτούς που μπήκαν με καλή πίστη και καλή θέληση. Εκείνοι θα έμεναν απλά μέλη. Προκάλυψη και λίπασμα για οποιεσδήποτε άλλες δραστηριότητες.

Έλειπε ακόμη η ιδεολογία και το πρόγραμμα. Όμως και αυτά ήταν έτοιμα. Τα έδιναν οι καιροί και η μόδα. Βρέθηκε ακόμα και ο τίτλος. Τον δημοσίευσε πριν λίγο καιρό πρωινή εφημερίδα.

Καταστατικό; Και αυτό έτοιμο. Αναζητήθηκαν καταστατικά κομμάτων της Ευρώπης, κατά προτίμηση της Γαλλίας και Γερμανίας. Το οικοδόμημα περίπου ήταν έτοιμο. Έμενε μόνο η εκδήλωσή του και η εμφάνιση του νέου αρχηγού, που σίγουρα δεν ήταν και στα σχέδια ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Άλλος ήταν. Θα τον μάθετε, όταν εκδηλωθεί -κι αν εκδηλωθεί, θα εκδηλωθεί με τους δικούς του τρόπους, όπως τους περιέγραψα προηγουμένως- ή μέχρις ότου εκδηλωθεί.

Κάποια δημοσιεύματα, κάποιες εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις οδήγησαν σε αναβολή, όχι σε ματαίωση, του όλου εγχειρήματος. Φυσικά ακολούθησε και πάλι η διάψευση του Κυβερνητικού Εκπροσώπου.

Άκουσαν τη διάψευση οι Έλληνες της Κύπρου και μειδίασαν. Γιατί στο μεταξύ πληθύνθηκαν οι σύλλογοι, οι χοροί, οι συνεστιάσεις, οι δωρεές, οι περιοδείες και οι ομιλίες υπέρ της πολιτικής του Προέδρου και οι εμφανίσεις των μελών της αστυνομικής δύναμης και φυσικά οι υποσχέσεις και οι προσχωρήσεις. Ο Κυβερνητικός όμως Εκπρόσωπος επιμένει ότι ο Πρόεδρος είναι άσχετος και ότι δε σκοπεύει να κάμει κόμμα. Όμως αυτό που τώρα κινείται είναι κάτι που θα πρέπει να μας απασχολήσει ιδιαίτερα, γιατί συνδέεται με το πιο νευραλγικό Υπουργείο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Να υποθέσουμε ότι ο Υπουργός που ενεργεί σήμερα, κινείται εν αγνοία και παρά τη θέληση του Προέδρου; Και αν έτσι έχουν τα πράγματα, τι σκέφτεται να κάνει; Γιατί είναι το πιο εύκολο πράγμα, αν ήταν εν αγνοία του, να αντιμετωπίσει αυτή την απαράδεκτη κατάσταση. Θα μπορούσε να καλέσει τον Υπουργό, να τον επιπλήξει είτε ακόμα και να τον απολύσει, γιατί παραβαίνει τους όρους εντολής του και τον εκθέτει ανεπανόρθωτα. Να υποθέσουμε ότι ο Υπουργός Εσωτερικών ενεργεί για δικό του λογαριασμό; Για δημιουργία προσωπικής του δύναμης; Για ποιο όμως σκοπό; Για να εκβιάζει αύριο τον ίδιο τον Πρόεδρο; Ή για να προωθήσει δικά του, προσωπικά συμφέροντα; Αν και πάλι έτσι έχουν τα πράγματα, ο Πρόεδρος όφειλε να πάρει αποφασιστικά μέτρα, για να θέσει τέρμα σε μια κατάσταση που τον εκθέτει και τον υπονομεύει.

Εφόσον όμως ο Πρόεδρος Βασιλείου αδρανεί και τον διατηρεί στη θέση του, είναι τούτο επαρκής απόδειξη ότι ο Υπουργός εργάζεται για λογαριασμό του. Ελπίζουμε να μην ισχυριστεί ο Πρόεδρος ότι δε γνωρίζει τι κάνει ο κ. Υπουργός, γιατί δε ζει στο εξωτερικό. Η επίκληση της άγνοιας θα τον εκθέσει περισσότερο, θα θέσει ερωτήματα για την επάρκεια και την ειλικρίνειά του.

Αλλά και στην περίπτωση που μέχρι σήμερα ο Πρόεδρος αγνοούσε τα πάντα, τώρα που τα μαθαίνει από τη συζήτηση στη Βουλή ελπίζουμε να αντιδράσει όπως πρέπει. Γιατί θα πρέπει κάποτε να ξεκαθαριστεί αυτή η κατάσταση.

Λέχθηκε και προηγουμένως ότι θεωρητικά όλοι στην Κύπρο δικαιούνται να κάμουν κόμμα, χωρίς να μπορεί να τους εμποδίσει ή να τους κρίνει κανένας. Ο Πρόεδρος όμως της Δημοκρατίας που έχουμε σήμερα ανέλαβε προσωπική δέσμευση, την οποία μάλιστα εξακολουθεί να επαναλαμβάνει, που σίγουρα δεν του επιτρέπει να προχωρήσει ούτε ο ίδιος ούτε οι Υπουργοί του προς την κατεύθυνση αυτή.

Επίκεντρο της προεκλογικής εκστρατείας του Προέδρου Βασιλείου ήταν η πάταξη της κομματικοποίησης και η δέσμευση ότι ο ίδιος θα έμενε αμέτοχος

κομματικής συμμετοχής. Επανειλημμένα δήλωσε πριν και μετά τις εκλογές ότι δε θα προχωρήσει στην ίδρυση κόμματος. Τώρα που Υπουργοί του κινούνται τόσο δραστήρια για τη δημιουργία κυβερνητικού κόμματος, ποια θα είναι η θέση του; Δε γίνεται αναξιόπιστος ανάμεσα στο λαό;

Και να μη μας πει ότι ο ίδιος δε θα κάνει κόμμα και δεν τον απασχολεί τι κάνουν οι Υπουργοί του, γιατί οι προφάσεις αυτές είναι διάτρητες και είναι ακόμη κάτι χειρότερο. Συνιστούν πονηρίες και θυμίζουν μικρά τεχνάσματα που εκθέτουν εκείνον που τα χρησιμοποιεί. Πώς ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, που λέγει ότι είναι προασπιστής της ευνομίας, ανέχεται την επιστράτευση από τον ίδιο τον Υπουργό του της αστυνομικής δύναμης σε έναν πολιτικό οργανισμό και πώς επιτρέπει να χρησιμοποιούνται αστυνομικοί για είσπραξη εισφορών;

Γνωρίζει ακόμη ο Πρόεδρος ότι εισπράχθηκαν χιλιάδες λίρες εισφορές από ανθρώπους με τους οποίους άλλου είδους σχέσεις θα έπρεπε να είχε η αστυνομία;

Η κατάσταση είναι πολύ σοβαρή και αν πράγματι εννοεί ο Πρόεδρος αυτά που λέγει θα πρέπει να πάρει άμεσα μέτρα, γιατί διαφορετικά θα φέρει ακέραιη την ευθύνη για ό,τι εκκολάπτεται μέσα από τον κυβερνητικό μηχανισμό. Αν επιμένει στην πορεία που τροχιοδρομήθηκε, τότε ας μην παραξενεύεται για την έντονη κριτική και αποδοκιμασία που θα υφίσταται από όλες τις πλευρές. Το θλιβερό είναι ότι μια τέτοια εξέλιξη θα οδηγήσει τον τόπο σε περιπέτειες, θα οδηγήσει σε πολιτική κρίση και ένταση σε μια περίοδο εξαιρετικά κρίσιμη για το λαό και τον τόπο. Ελπίζουμε ότι έστω και την τελευταία στιγμή θα συνειδητοποιήσει ο Πρόεδρος την κατάσταση και θα τερματίσει αυτή την απαράδεκτη και αχρείαστη πορεία.

Όμως εκείνους που σήμερα συλλογιζόμαστε είναι τους αληθινούς αντισταστιακούς, εκείνους που έχουν μια τιμημένη ιστορία και βρέθηκαν στους συνδέσμους καλόπιστα, γιατί νόμιζαν πως θα μπορούσαν να διαδραματίσουν έναν ανεξάρτητο ρόλο. Σκεφτόμαστε την απογοήτευση και τη θλίψη τους, γιατί εξαπατήθηκαν ακόμη μια φορά στη ζωή τους. Όλοι αυτοί βρέθηκαν στους συνδέσμους χωρίς κρυφές σκέψεις και υπολογισμούς, όταν για τους άλλους ήταν εφαλτήριο καιροσκοπισμού και μέσο προώθησης προσωπικών επιδιώξεων. Τώρα προβάλλουν μπροστά τους νέα καθήκοντα. Να μην επιτρέψουν τη μετατροπή των συλλόγων σε χώρο κυβερνητικής κομματικής δραστηριότητας και να διαφυλάξουν τους γνήσιους αντιστασιακούς από την εκμετάλλευση των αγώνων τους και της προσφοράς τους στους αγώνες για τη δημοκρατία.

Όταν ανακινείται το θέμα των συνδέσμων, οι ηγετικοί παράγοντες απαντούν: Μην ανησυχείτε. Δε στρέφονται εναντίον σας. αντίθετα είναι μαζί σας. Τους άλλους είναι που θέλουμε να διαλύσουμε. Και παρόμοια μαρτυρία κατατέθηκε και από άλλους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους. Ευχαριστούμε γι' αυτή την πληροφορία. Όμως δε δεχόμαστε τη δωρεά. Εκείνο που επιζητούμε δεν είναι η διαφθορά του παρασκηνίου, αλλά η φανερή εύνοια και υποστήριξη του λαού μέσα σε συνθήκες ισοπολιτείας και διαλόγου. Εκείνο που επιθυμούμε, ακόμα και αν πιστεύαμε στα λόγια και τις υποσχέσεις τους, είναι η θεμελίωση αμετακίνητων αρχών και θεσμών για την ακριβοδίκαιη λειτουργία της δημοκρατίας. Αγωνιζόμαστε όχι για το κόμμα, αλλά για την Κύπρο, για το λαό, για τη γνήσια έκφραση της θέλησής του.

Είναι κρίμα που άνθρωποι σε υπεύθυνες θέσεις δεν πήραν ακόμη τα μηνύματα των καιρών: Ότι δεν έχουν μέλλον τα κόμματα εξουσίας, ότι οδηγούν τους λίγους στον εκφαυλισμό και τη διαφθορά και τους πολλούς στην αγανάκτηση και την αντίσταση, την αληθινή αντίσταση.

Η αντιμετώπιση του πολιτικού αντιπάλου στις δημοκρατίες δε γίνεται ούτε με τη συνωμοσία ούτε με την εξαγορά ανθρώπων και συνειδήσεων. Γίνεται μόνο με το πολιτικό ήθος, τις πολιτικές αποφάσεις, τη γενναιότητα, τη συνέπεια, την ανθρωπιά. Κι υπάρχει πάντα ο κριτής λαός, στη θέληση και την απόφαση του οποίου πρέπει να υποτασσόμαστε.

Σήμερα συζητούμε ένα μέγα θέμα, την ίδια τη δημοκρατία. Η προστασία και η διεύρυνσή της απαιτεί την καθημερινή φροντίδα και συμπαράσταση όλων μας. Η δημοκρατία δεν είναι ποτέ και πουθενά δεδομένη. Είναι μια κατάκτηση που θα πρέπει να την επιβεβαιώνουμε καθημερινά. Είναι γι' αυτό που η συζήτηση θα πρέπει να οδηγήσει σε συγκεκριμένα μέτρα και αποφάσεις.

Οι σύνδεσμοι δεν είναι δουλειά του Υπουργού Εσωτερικών ή οποιουδήποτε άλλου Υπουργού. Ο Υπουργός είτε θα πρέπει να τερματίσει κάθε δραστηριότητα ως επικεφαλής των συλλόγων είτε θα πρέπει να παραιτηθεί από τη θέση του Υπουργού. Ελπίζουμε και θέλουμε να γίνει το πρώτο. Αν όχι, θα πρέπει να προχωρήσουμε στην τοποθέτηση νέου Υπουργού Εσωτερικών κοινής εμπιστοσύνης.

Ταυτόχρονα θα πρέπει να εγκαταστήσει η Βουλή ειδική επιτροπή παρακολούθησης της κατάστασης και παρεμπόδισης χρησιμοποίησης της κρατικής εξουσίας για ιδιοτελείς σκοπούς και επιδιώξεις πέραν της απρόσωπης και δίκαιης εξυπηρέτησης των πολιτών.

Θεωρούμε ακόμη καθήκον μας να απευθυνθούμε προς τους κυβερνητικούς λειτουργούς και να τους τονίσουμε ότι βρίσκονται εκεί για την εξυπηρέτηση των πολιτών και όχι των ανωτέρων τους, ιδιαίτερα εκείνων που θεωρούν τους εαυτούς τους αφεντικά.

Θεωρούμε καθήκον μας να πούμε ιδιαίτερα στα μέλη της αστυνομικής δύναμης ότι καθήκον τους είναι η προστασία του δημόσιου συμφέροντος και όχι του προϊστάμενου Υπουργού τους και τους καλούμε, όταν παίρνουν εντολές για δραστηριότητες άλλες από τα καθήκοντα που η υπηρεσία τους υπαγορεύει, να αρνούνται την εκτέλεσή τους. Και επειδή μπήκαμε κιόλας σε έναν επικίνδυνο δρόμο, τους λέμε ότι οποιαδήποτε παρέμβαση θα παρακολουθείται συστηματικά και θα ζητηθούν μελλοντικά ευθύνες. Αν υποστούν πιέσεις ή εξαναγκασμούς, θα πρέπει να έρθουν εδώ, στη Βουλή, και να ζητήσουν την υποστήριξη της Επιτροπής που ελπίζω να δεχτεί η ολομέλεια να συσταθεί.

Η θεμελίωση των δημοκρατικών αρχών και αξιών είναι υπόθεση όλων μας, των κομμάτων, του λαού και του κράτους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε το θέμα «Ο κυβερνητικός μηχανισμός και οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης».

Στην πραγματικότητα το θέμα είναι η χρησιμοποίηση του κρατικού μηχανισμού για πολιτικές δραστηριότητες ή και η χρησιμοποίησή του για δημιουργία κόμματος ή οργανώσεων που αποτελούν το προστάδιο για τη δημιουργία κόμματος.

Το ΑΚΕΛ έχει μια καθαρή θέση πάνω στο θέμα. Υποστηρίζαμε και υποστηρίζουμε το δικαίωμα των δημόσιων υπαλλήλων να έχουν τις πολιτικές και

ιδεολογικές τους πεποιθήσεις, να ανήκουν σε κόμμα της αρεσκείας τους και να παρευρίσκονται στις συγκεντρώσεις κι εκδηλώσεις του. Γι' αυτό και υπερψηφίσαμε πρόσφατα το νόμο που κατοχυρώνει αυτό το δικαίωμα της συμμετοχής τους σε κόμμα, με τις ελάχιστες εξαιρέσεις όσων εμπίπτουν στην κλίμακα Α13 και πέρα απ' αυτή.

Ταυτόχρονα διευκρινίζουμε και θέλουμε να το επαναλάβουμε ότι θεωρούμε απαράδεκτο και σκανδαλώδες να χρησιμοποιείται ο κρατικός μηχανισμός ή μέρος αυτού για πολιτικές δραστηριότητες, για επηρεασμό πολιτών να ενταχθούν στο ένα ή στο άλλο κόμμα, να ιδρύσουν κόμμα ή άλλη οργάνωση με πολιτικούς στόχους και δραστηριότητες.

Πολύ περισσότερο θεωρούμε ανεπίτρεπτο ο οποιοσδήποτε Υπουργός να χρησιμοποιεί μέλη του κρατικού μηχανισμού ή των δυνάμεων ασφαλείας για να δημιουργήσει κόμμα ή να επηρεάσει πολίτες υπέρ του ενός ή του άλλου κόμματος ή για να προάγει τις πολιτικές του πεποιθήσεις.

Οι δημόσιοι υπάλληλοι πληρώνονται από το λαό και η αποστολή τους είναι να εξυπηρετούν το λαό. Να εξυπηρετούν τους πολίτες αμερόληπτα και αντικειμενικά. Η αποστολή τους είναι η εύρυθμη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού και η χρηστή, αξιοκρατική διοίκηση.

Κατά τον ίδιο τρόπο τα μέλη της αστυνομικής δύναμης πρέπει να επιτελούν το έργο τους αμερόληπτα και να παραμένουν μακριά από πολιτικές δραστηριότητες. Σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς που εγκρίθηκαν από αυτό το Σώμα, τα μέλη της δύναμης οφείλουν να απέχουν πάντοτε από οποιαδήποτε δραστηριότητα που είναι ενδεχόμενο να επηρεάσει ή που είναι ενδεχόμενο να δημιουργήσει την εντύπωση ότι επηρεάζει δυσμενώς την αμερόληπτη εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Σε ό,τι αφορά τους Υπουργούς της κυβέρνησης, ενώ αυτοί έχουν το δικαίωμα να είναι μέλη και να ιδρύουν ακόμα πολιτικό κόμμα, δεν έχουν όμως δικαίωμα ή έρεισμα -νομικό, πολιτικό και ηθικό -να χρησιμοποιούν τα αξιώματά τους προς όφελος του κόμματός τους και να κομματικοποιούν τον κρατικό μηχανισμό.

Σε τέτοια περίπτωση, αντί να ασκούν τα καθήκοντά τους, όπως προνοεί το Σύνταγμα και οι νόμοι, θα σπαταλούν το χρόνο τους στα πόστα και τα ύπατα αξιώματά τους για εξυπηρέτηση και προαγωγή των συμφερόντων του κόμματός τους, με όλα τα κακά συνεπακόλουθα για την πολιτική ζωή του τόπου και τους δημοκρατικούς θεσμούς της πολιτείας.

Το ΑΚΕΛ έχει μια πικρή εμπειρία από την κομματικοποίηση του κρατικού μηχανισμού και τη χρησιμοποίηση αριθμού δημόσιων υπαλλήλων ή και οργάνων της αστυνομικής δύναμης για πολιτικές δραστηριότητες.

Δεν είναι άλλωστε μυστικό ότι τόσο στην εποχή της αποικιοκρατίας όσο και στην περίοδο της ανεξαρτησίας της Κύπρου -ιδιαίτερα στις πρώτες δεκαετίες - χρησιμοποιήθηκαν με ποικίλους τρόπους βασικά κλειδιά του κρατικού μηχανισμού και των σωμάτων ασφαλείας για επηρεασμό των πολιτών ενάντια στην αριστερά. Χρησιμοποιήθηκαν για το φακέλωμα των μελών του ΑΚΕΛ και των υποστηρικτών του, έτσι που να παρεμποδίζεται η πρόσληψη αριστερών στη δημόσια υπηρεσία, στην αστυνομία και στους ημικρατικούς οργανισμούς.

Και δεν είναι επίσης μυστικό πως αυτό το Σώμα, ανησυχώντας από τη χρησιμοποίηση του κρατικού μηχανισμού για πολιτικές -κομματικές δραστηριότητες, συζήτησε αυτό το ζήτημα το 1982, το 1983 και αργότερα, είτε με τη

μορφή των δυσμενών διακρίσεων είτε με τη μορφή της κρίσης θεσμών και αξιών είτε με άλλο τίτλο. Γιατί ανησύχησε και γιατί συζήτησε αυτό το θέμα το Σώμα; Για τον απλούστατο λόγο ότι η χρησιμοποίηση υπαλλήλων του κράτους ή μελών της αστυνομικής δύναμης για πολιτικές δραστηριότητες μοιάζει, αγαπητοί συνάδελφοι, με δίκοπο μαχαίρι που κάποτε στρέφεται και ενάντια σ' αυτούς που το χρησιμοποιούν. Έτσι μπορεί για μια περίοδο να στρεφόταν μόνο ενάντια στην αριστερά, αλλά με την πάροδο του χρόνου μπορεί να αρχίσει να στρέφεται κι ενάντια σε μέρος της δεξιάς. Είναι με δυο λόγια ένα καρκίνωμα στην πολιτική ζωή του τόπου που πρέπει να εξαλειφθεί.

Είμαστε λοιπόν υπέρ της εύρυθμης λειτουργίας της κρατικής μηχανής ως υπηρέτη των συμφερόντων όλου του λαού, χωρίς όλα εκείνα τα παραμορφωτικά γνωρίσματα που όλοι γνωρίζουμε. Είμαστε υπέρ της κατοχύρωσης της ισονομίας και της ισοπολιτείας που αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα, που εδραιώνει μια δημοκρατική πολιτεία και που προάγει τα συμφέροντα του λαού και του τόπου.

Απ' αυτή τη γενική μας τοποθέτηση προκύπτει η θέση που παίρνουμε πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα και ιδιαίτερα πάνω στις καταγγελίες που έγιναν από προηγούμενους ομιλητές. Δε θέλουμε να αμφισβητήσουμε αυτές τις καταγγελίες. Απλώς λέμε πως, αν έτσι έχουν τα πράγματα, το θεωρούμε απαράδεκτο μέλη της αστυνομικής δύναμης να επιδίδονται στο σχηματισμό καταλόγων και στο πλησίασμα προσώπων με την παρότρυνση να προσχωρήσουν στη μια ή την άλλη οργάνωση, στο ένα ή στο άλλο κόμμα.

Απαράδεκτες θεωρούμε επίσης τις φερόμενες ως ενέργειες Υπουργών να χρησιμοποιούν μέλη της δημόσιας υπηρεσίας και της αστυνομικής δύναμης για την προαγωγή πολιτικών επιδιώξεων.

Αν επιτραπεί να γίνονται ενέργειες όπως αυτές που καταγγέλθηκαν, τότε διευκολύνουμε την αναξιοκρατία και τη ρουσφετολογία που όλες οι πλευρές της Βουλής έχουν κατ' επανάληψη καταγγείλει και καταδικάσει.

Σε ό,τι αφορά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δε δίνουμε πίστη στα δημοσιεύματα ότι βρίσκεται πίσω από τις κινήσεις για ίδρυση νέου κόμματος. Το έχει διευκρινίσει και ο ίδιος, αλλά είναι και η δική μας εκτίμηση ότι τα δημοσιεύματα δεν ανταποκρίνονται προς την πραγματικότητα.

Επί του προκειμένου είναι γνωστή η δέσμευση που ανέλαβε προεκλογικά, σύμφωνα με την οποία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα είναι Πρόεδρος όλων των Κυπρίων, ότι δε θα προσπαθήσει με κανένα τρόπο να προωθήσει την ίδρυση προσωπικού κόμματος ή να ενταχθεί ο ίδιος σε κόμμα.

Για άλλη μια φορά λοιπόν η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς επαναλαμβάνει την πάγια θέση της όπως αποφεύγεται η χρησιμοποίηση του κρατικού μηχανισμού και των σωμάτων ασφαλείας για πολιτικές δραστηριότητες, όπως εξαλειφθεί κάθε είδους άμεσος ή έμμεσος εκβιασμός πάνω στους πολίτες, όπως επικρατήσουν οι αρχές της αξιοκρατίας, της ισοτιμίας και της χρηστής διοίκησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θα σας δώσω το λόγο, βέβαια θα ανοίξω τη συζήτηση για όλους.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι υποχρεωμένος να πάρω το λόγο, διότι, ενώ συζητούμε το θέμα των ενεργειών της κυβέρνησης Βασιλείου, έγινε επίθεση από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της ΕΔΕΚ εναντίον του Δημοκρατικού Κόμματος και συνέδεσε ορισμένα πράγματα.

Βεβαίως δε θα παρασυρθούμε να μεταθέσουμε τη συζήτηση αυτού του πολύ σοβαρού θέματος στο τι νομίζει ή νόμιζε ο κ. Χατζηδημητρίου πως γινόταν στο παρελθόν. Κάποτε θα τους απαντήσουμε με λεπτομέρεια, πρέπει όμως να πούμε δυο πράγματα. Ότι δε θεωρούμε τον κ. Χατζηδημητρίου κατάλληλο να δίδει μαθήματα δημοκρατικής συμπεριφοράς στο Δημοκρατικό Κόμμα. Αν θέλει, ας επιχειρήσει να δίδει μαθήματα δημοκρατίας εσωκομματικά ή εξωκομματικά στους δικούς του οπαδούς.

Επιπλέον δεν ήταν τυχαίο που προλάβαμε και είπαμε κάτι περί πολιτικού ταρτουφισμού τον οποίο προβλέψαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά δυσκολεύομαι να έρθω σε διάλογο με τον κ. Γαλανό, διότι ούτε ιδέες διατύπωσε ούτε επιχειρήματα διατύπωσε. Φαίνεται ότι έχει πάθει αμνησία και έχει λησμονήσει τι σημαίνει ιστορία. Αναφέρθηκα σε ιστορικά συμβάντα αυτού του κοινοβουλίου και συζητήσεις που έγιναν σ' αυτό το κοινοβούλιο. Εκτός αν θέλει να τα διαγράψουμε από τα πρακτικά, οπότε πραγματικά θα ήταν ένα θέμα άξιο λόγου να το συζητούμε, αν πρέπει να διαγραφούν σημαντικά σημεία συζητήσεων που έχουν γίνει σ' αυτό το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ήταν σημαντικό θέμα συζήτησης το ότι προήλθε το Δημοκρατικό Κόμμα από την αφάνεια ούτε η πρόβλεψη του κ. Χατζηδημητρίου για τη μείωση του κόμματος. Επομένως και σ' αυτή την περίπτωση υπάρχει εκείνο το οποίο να μη χαρακτηρίσω και άλλη μια φορά.

Επιπλέον απαντώ και πάλι στον κ. Χατζηδημητρίου: Αν θέλει να κάνουμε συζήτηση ιστορική και περί δημοκρατίας, να την κάνουμε, αλλά να μην αποπροσανατολίζουμε το θέμα. Επαναλαμβάνω όμως το εξής: Ούτε μαθήματα δημοκρατίας μπορεί να δώσει ούτε ιστορίας. Τώρα προσπαθεί να μας κάμει και μαθήματα ιστορίας.

Θα ήθελα να τελειώσω τονίζοντας ακόμα μια φορά πως συζητούμε ένα συγκεκριμένο θέμα. Αν ο κ. Χατζηδημητρίου παρασύρεται για κάθε θέμα που συζητούμε, εξαιτίας του γνωστού μένους το οποίο έχει προς το Δημοκρατικό Κόμμα, είναι κρίμα, διότι χάνει τη σημασία του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι θέματα πρακτικών που έθιξα και όχι ιστορίας.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, δεν είναι πρακτικά το θέμα μείωσης του Δημοκρατικού Κόμματος.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε διαθέτει ούτε την ανάλογη μνήμη. Φαίνεται δεν πρόσεχε, δεν ήταν μέσα στη συνεδρίαση ο κ. Γαλανός την περισσότερο ώρα, έτσι δεν πρόσεξε καλά-καλά τι είπα. Διότι δεν αναφέρθηκα σε μείωση του Δημοκρατικού Κόμματος, κύριε Πρόεδρε. Έτσι για να είμαστε ακριβείς, ώστε να έχει και κάποια σοβαρότητα η συζήτησή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακολουθούμε πάντοτε με πολλή σοβαρότητα αυτά που ο κ. Χατζηδημητρίου λέει. Ελπίζω και ο ίδιος να ακούει αυτά που λέει με την ίδια σοβαρότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, εγώ δεν ξέρω με πόση σοβαρότητα πρέπει να ακούω.

Υπάρχει μια συγκεκριμένη εισήγηση από τον κ. Χατζηδημητρίου για τη δημιουργία μιας επιτροπής παρακολουθήσεως αυτού του θέματος, για να δώσει, αν κατάλαβα καλά, την εισήγηση και την ευκαιρία, αν υπάρχουν οποιαδήποτε μέλη του κρατικού μηχανισμού που θέλουν να απευθυνθούν σ' αυτό το Σώμα για προάσπιση τυχόν δικαιωμάτων τους, να το κάνουν.

Ποια είναι η τοποθέτηση της Βουλής επί αυτού του θέματος;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί θέματος διαδικασίας.

Νομίζω ότι πρέπει να ολοκληρωθεί η συζήτηση του θέματος, προτού η Βουλή καταλήξει στο ποια μέτρα πρέπει να ληφθούν. Στο παρόν στάδιο δε νομίζω ότι θα έπρεπε να τοποθετηθούμε ή να διεξαχθεί ψηφοφορία, διότι απλώς ένα μέλος της Βουλής έκαμε μια πρόταση. Να δούμε το σύνολο της συζήτησης και πού θα καταλήξουμε, διότι μπορεί να υπάρχουν αλλεπάλληλες προτάσεις.

Θα ήθελα επίσης, κύριε Πρόεδρε, να διασαφηνίσω το εξής σημείο. Το θέμα έχει δυο πτυχές. Η μια πτυχή είναι απλώς αν ο Πρόεδρος ο ίδιος προωθεί τη δημιουργία κόμματος ή ανέχεται Υπουργούς του να προβαίνουν σ' αυτές τις ενέργειες και στη συνέχεια να χρησιμοποιούν την κρατική μηχανή.

Πιστεύω ότι πρέπει να συνεχίσει η συζήτηση και να εκφραστούν απόψεις και επί των δυο πτυχών, προτού καταλήξουμε σε θετικές εισηγήσεις πώς πρέπει να αντιμετωπισθεί η κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον υπάρχει εισήγηση για συνέχιση της συζήτησης, ασφαλέστατα δεν μπορώ να θέσω πλέον πρόταση προς τη Βουλή για οποιοδήποτε μέτρο.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνήσουμε με την εισηγήση του κ. Κληρίδη και θέλουμε να δούμε και την αντίδραση του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας και των Υπουργών, μετά από αυτή τη συζήτηση. Διότι, αν πράγματι η μόνη αντίδραση θα είναι η αδιαφορία -και πράγματι υπάρχει αυτή η αδιαφορία, διότι δεν αναμέναμε μετά από την εγγραφή του θέματος να συνεχίζονται αυτές οι

συσκέψεις, και συνεχίζονται- τότε η Βουλή, πριν ακόμα περατώσει τη συζήτηση, είναι σε θέση και πιθανόν να αποφασίσει να πάρει κάποια συγκεκριμένα μέτρα και μπορεί να γίνει εισήγηση.

Επομένως ας μείνει το θέμα στην ημερήσια διάταξη εν αναμονή και να συνεχισθεί η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε να συνεχισθεί η συζήτηση.

Θα λέγαμε ότι είναι καλά σ' αυτό το στάδιο, ενώ θα συνεχίζεται η συζήτηση, να κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών ο οποίος αναφέρθηκε και από τους ομιλητές, για να δώσει και εξηγήσεις.

Αν θα μείνουμε στο τέλος βέβαια να τον καλέσουμε, είναι άλλο, αλλά εν πάση περιπτώσει είναι νομίζω η συνηθισμένη πρακτική, όταν συζητούμε τέτοια ζητήματα, να καλείται ο αρμόδιος Υπουργός είτε σε Επιτροπή για να δώσει εξηγήσεις είτε ακόμα και στο βήμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω το λόγο στον κ. Κληρίδη, αλλά νομίζω ότι όταν άνοιγα τη συζήτηση είπα ότι ήταν ελεύθερος ο Υπουργός, αν το ήθελε, να προσέλθει. Και είναι ελεύθερος να προσέλθει.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στην προσύσκεψη που έγινε των αρχηγών των κομμάτων και των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων διασαφηνίσθηκε ότι ο Υπουργός όχι μόνο .....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ή και ο Πρόεδρος. Ο Υπουργός ή και ο Πρόεδρος.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

.....ή και ο Πρόεδρος, αλλά ειδικά ο Υπουργός, και ο ενικός εδώ συμπεριλαμβάνει και τον πληθυντικό, οι Υπουργοί μπορούν να παρακολουθούν τις συζητήσεις της Βουλής και σε οποιοδήποτε στάδιο θέλουν μπορούν να ζητήσουν το λόγο και από το βήμα της Βουλής να εξηγήσουν τη θέση τους ή τη θέση της κυβέρνησης.

Το μήνυμα αυτό διαβιβάσθηκε, απ' ό,τι ξέρω, στο γραφείο συγκεκριμένου Υπουργού, του Υπουργού Εσωτερικών, ο οποίος για δικούς του λόγους δε θέλησε ούτε τη συνεδρία να παρακολουθήσει ούτε και να ζητήσει να παρέμβει.

Πιστεύω ότι η συζήτηση πρέπει να εξακολουθήσει, το θέμα πρέπει να παραμείνει ανοικτό και πρέπει να επαναληφθεί στον Υπουργό ότι σ' αυτό το Σώμα, στο οποίο υπάρχει διαφάνεια, μπορεί να έλθει και να απαντήσει στα όσα λέγονται είτε ο Πρόεδρος είτε ο ίδιος. Αλλά πιστεύω ότι το θέμα πρέπει να παραμείνει όχι σε Επιτροπή, αλλά στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς πάνω σε διαδικαστικά θέματα, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι το θέμα θα παραμείνει, μέχρι να γυρίσουν οι πολιτικοί αρχηγοί από τη συνάντηση της Νέας Υόρκης. Και μπορούμε τότε να συζητήσουμε τη διαδικασία που θα ακολουθήσουμε για την ολοκλήρωση της συζήτησης.

Έτσι να παραπεμφθεί στη σύσκεψη των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων, ώστε αμέσως μετά την επιστροφή να συζητηθεί, για να ολοκληρωθεί η συζήτηση και να ληφθούν τελικές αποφάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Είμαστε σύμφωνοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνούμε λοιπόν ότι το θέμα παραμένει στην ημερήσια διάταξη και η ημερομηνία θα καθορισθεί μετά από διαβουλεύσεις με τους εκπροσώπους των κομμάτων.

Λοιπόν, το πρώτο θέμα στη Νομοθετική Εργασία είναι «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989».

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα ότι σήμερα έχουμε πάρει, εγώ τουλάχιστο και ως Βουλευτής και ως Πρόεδρος της Επιτροπής Προσφύγων, μια τροποποίηση από την πλευρά του κ. Μαρκίδη στα κουτιά μας και φυσικά δεν είχαμε χρόνο να τη δούμε. Προ ολίγου διανεμήθηκε επίσης μια άλλη τροποποίηση της τροποποιητικής πρότασης.

Γι' αυτό εισηγούμαι να πάνε στην Επιτροπή να τις δει. Διότι αυτά τα θέματα δεν μπορούν να εξεταστούν αυτή τη στιγμή, για το λόγο ότι δεν είχαν την ευκαιρία και οι Βουλευτές και η Επιτροπή να τα συζητήσουν. Γι' αυτό εισηγούμαι να μη συζητηθεί σήμερα και να κληθεί η Επιτροπή την ερχόμενη Τετάρτη, για να ασχοληθεί με αυτά και να φέρει σχετική εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, εφόσον υπάρχει αυτή η εισήγηση .....

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, από ό,τι γνωρίζω, είναι δικαίωμα οποιουδήποτε Βουλευτή να υποβάλει τροποποιήσεις κατά τη διάρκεια συζήτησης ενός νομοσχεδίου. Τις τροποποιήσεις όμως αυτές τις οποίες προτείνω τις έστειλα από το πρωί και κυκλοφόρησαν πιστεύω σε όλους τους Βουλευτές.

Εν πάση περιπτώσει, δεν πρόκειται η πλευρά μας να φέρει αντίρρηση στην αναβολή της συζήτησης του θέματος και στην εξέταση των τροποποιήσεων από την Επιτροπή Προσφύγων της οποίας προεδρεύει ο κ. Κουρτελλάρης.

Βέβαια θα πρέπει να τονισθεί ότι, κατά τη διάρκεια αυτής της επανεξέτασης από την Επιτροπή, η Επιτροπή θα πρέπει να περιορισθεί μόνο στα θέματα των προτεινόμενων τροποποιήσεων και να μην αρχίσει εξαρχής αναμόχλευση του όλου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή είναι και η έννοια της πρότασης του κ. Κουρτελλάρη.

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκτός από τις τροποποιήσεις που υπέβαλε ο κ. Μαρκίδης, πιστεύω ότι υπάρχουν και άλλα θέματα τα οποία θα πρέπει να ρυθμιστούν νομικά. Γι' αυτό είχαμε εισηγηθεί και σε προηγούμενη συνεδρίαση ότι θα ήταν καλό, αντί μια βδομάδα, να πάει δεκαπέντε μέρες και να το δει και η Επιτροπή Νομικών, κύριε Πρόεδρε. Διαφορετικά είναι σίγουρο ότι, αν το ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο όπως έχει, δε θα περάσει ούτε ένας μήνας και θα χρειαστεί να έλθουμε πίσω με τροποποιήσεις.

Θα υπέβαλλα λοιπόν εισήγηση να το εξετάσει και η Επιτροπή Νομικών αυτή τη βδομάδα ή μέσα στο δεκαπενθήμερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Νομίζω συμφωνούμε απόλυτα, κύριε Πρόεδρε, γιατί είναι πάρα πολύ λεπτές οι διαδικαστικές και νομοθετικές ρυθμίσεις που εισηγείται η πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού. Και δε θα είχαμε καμιά ένσταση να πάρει ακόμα και την πρωτοβουλία η Επιτροπή Νομικών και να συμμετάσχει απλώς η Επιτροπή Προσφύγων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ασφαλώς, κύριε Πρόεδρε, κι εμείς συμφωνούμε με την αναβολή, διότι είναι ένα πολύ σοβαρό νομοθέτημα και μόλις τώρα έχουμε πάρει τις εισηγήσεις του κ. Μαρκίδη οι οποίες φαίνονται μεν ενδιαφέρουσες, αλλά δεν είμαστε σε θέση να τοποθετηθούμε αμέσως. Έτσι κι εμείς ζητούμε την αναβολή κι ελπίζουμε σ' ένα σύντομο χρονικό διάστημα, ένα-δυο το πολύ βδομάδες, να έρθουμε με μια ομόφωνη εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η παράκλησή μου είναι να κληθούν και οι δυο Επιτροπές μαζί και να λύσουν το θέμα, για να μην έχουμε περαιτέρω καθυστέρηση. Αν συμφωνείτε, να γίνει μια κοινή συνεδρία της Επιτροπής Προσφύγων και της Επιτροπής Νομικών, ούτως ώστε να εξεταστούν και οι δυο πτυχές του θέματος και να το συζητήσουμε την ερχόμενη Πέμπτη.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Επιτροπή Προσφύγων είπε να συνέλθει την Τετάρτη. Αν βολεύει και την Επιτροπή Νομικών, δεν έχουνε κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Να παρακαλέσουμε και την Επιτροπή Νομικών να είναι παρούσα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 2, που είναι «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Καλώ τον Προέδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 1990.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί εταιρειών, ώστε να θεωρούνται ως χρέη προτεραιότητας όλα τα ποσά που οφείλονται από εταιρεία προς τους εργοδοτουμένους της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει και Συμπληρωματική Έκθεση πάνω στο ίδιο θέμα.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου

Όπως είναι γνωστό η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και ετοίμασε ήδη την Έκθεσή της προς την Ολομέλεια του Σώματος. Στο μεταξύ όμως, και μετά την κυκλοφορία της Έκθεσης της Επιτροπής, έγιναν παραστάσεις για την επανεξέταση του νομοσχεδίου αυτού με στόχο τη διεύρυνση της διάταξης που καθορίζει ως χρέη προτεραιότητας τις αποδοχές του μισθωτού που οφείλονται από εταιρεία προς τους εργοδοτουμένους της.

Η Επιτροπή επανεξετάζοντας το όλο θέμα στην παρουσία της Επίσημου Εφόρου και Παραλήπτου αποφάσισε να υιοθετήσει την επαναδιατύπωση της σχετικής διάταξης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ώστε να καλύπτει και κάθε άλλο ποσό ή ωφέλημα που απορρέει από τη σχέση εργοδότησης, περιλαμβανομένων και οποιωνδήποτε άλλων ποσών που οφείλονται προς αναγνωρισμένες συντεχνίες.

Η Επιτροπή υποβάλλει στη Βουλή το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως έχει επαναδιατυπωθεί, με την ομόφωνη εισήγηση να το ψηφίσει σε Νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 300 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 5, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου για το 1990 κατατέθηκε στη Βουλή στις 26 Οκτωβρίου 1989 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης στην Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον προϋπολογισμό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της διεύθυνσης της Αρχής.

Ο πιο πάνω προϋπολογισμός, όπως κατατέθηκε, προβλέπει έσοδα ύψους £3,088,000, που θα προέλθουν κατά κύριο λόγο από το τέλος βιομηχανικής κατάρτισης, και έξοδα ύψους £4,531,520. Το παρουσιαζόμενο έλλειμμα αναμένεται να καλυφθεί από το ταμειακό πλεόνασμα της Αρχής το οποίο την 31η Δεκεμβρίου 1989 είχε ανέλθει στα £5,847,780.

Στα πλαίσια της μελέτης του προϋπολογισμού αυτού, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί πάνω στους κύριους αντικειμενικούς στόχους της Αρχής για το 1990, οι οποίοι αναφέρονται ειδικότερα -

(α) στον εκσυγχρονισμό του συστήματος βιομηχανικής κατάρτισης·

(β) στην παροχή αναβαθμισμένων υπηρεσιών στις επιχειρήσεις που θα τις βοηθήσει να γίνουν αυτοδύναμες στον τομέα κατάρτισης του προσωπικού τους·

(γ) στην προώθηση των αναγκαίων μέτρων για την προσέλκυση νέων σε προγράμματα κατάρτισης με στόχο την απασχόλησή τους σε τομείς που αντιμετωπίζουν σοβαρές ελλείψεις εργατικού δυναμικού· και

(δ) στην οργάνωση και εφαρμογή, με πρωτοβουλία ή βοήθεια της Αρχής, προγραμμάτων κατάρτισης για ικανοποίηση αναγκών με βάση προκαθορισμένες προτεραιότητες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους στόχους του υπό συζήτηση προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης Κύπρου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού μειωθεί το ποσό που προβλέπεται στην πρόνοια που γίνεται για την ενίσχυση της υποδομής βιομηχανικής κατάρτισης από £600,000 σε £205,000, μια και το ειδικό αυτό θέμα συνεχίζει να εξετάζεται από άλλες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές σε συνδυασμό με θέμα που έχει εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ'.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, στον υπό επιψήφιση Προϋπολογισμό της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως -όπως και από την Έκθεση άλλωστε προκύπτει -και κάτω από το νεφελώδες κεφάλαιο ενίσχυσης της υποδομής για βιομηχανική κατάρτιση υπήρχε το ποσό των £600,000 που μειώθηκε, όπως πολύ σωστά έγινε από την Επιτροπή Οικονομικών, σε £205,000. Και τούτο γιατί το ποσό της τάξης των £400,000 περίπου, £395,000 για την ακρίβεια, θα παραχωρείτο από την Αρχή, μια Αρχή με λαμπρή ως τα τώρα διαδικασία και ένα λαμπρό επιτελούμενο έργο, για ενίσχυση των επιμορφωτικών σεμιναρίων της Τράπεζας Αναπτύξεως και του ΚΕΜΑ, αν ο τύπος δεν αποκάλυπτε το όλο θέμα. Όμως δε θα ασχοληθώ με αυτό το θέμα, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

Στην προκείμενη περίπτωση όμως - και χωρίς να θέλω, ξαναλέω, να μπω στην ουσία του θέματος, μιας και τούτο συζητείται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή - δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε το γεγονός πως παραβιάστηκε ο άτεγκτος ως τα τώρα, ο αυστηρός κώδικας της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης, με τη συμπερίληψη στον πίνακα δαπανών της του ποσού που μνημονεύσαμε. Κάτω μάλιστα από έναν απροσδιόριστο και θολό τίτλο. Και μιλάμε για παραβίαση του κώδικα της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης, γιατί πάγια πολιτική της ήταν και είναι να μην εκδαπανά ούτε ένα σεντ -και έχουμε προσωπική εμπειρία πάνω στο θέμα τούτο και δημόσια, επαναλαμβάνω, υπογραμμίζουμε την προσήλωση της Αρχής προς τις αρχές αυτές -αν προηγουμένως τα σχέδια και οι λεπτομερείς κώδικες δεν περάσουν από το πρόγραμμα της Αρχής και αν δεν εγκριθούν. Εξάλλου οι ίδιοι εκπρόσωποι της Αρχής, απαντώντας σε σχετική μας ερώτηση στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, παραδέχθηκαν πως με εξαίρεση μόνο μιας συγκεκριμένης περίπτωσης, της περίπτωσης της ενίσχυσης του τεχνικού εξοπλισμού του Α.Τ.Ι., σε καμιά απολύτως περίπτωση δεν είχαν προχωρήσει να εκδαπανήσουν κανένα ποσό, πριν από την προέγκριση όλων των σχεδίων που υποβάλλονταν στην Αρχή. Στην προκείμενη περίπτωση και οι κώδικες παραβιάστηκαν και οι αρχές δεν τηρήθηκαν, με αποτέλεσμα -αν η Επιτροπή, πρώτα όμως ο τύπος, δεν αποκάλυπτε το όλο τεκταινόμενο σχέδιο - αυτές οι £400,000 να δοθούν σ' αυτά τα σεμινάρια, για τα οποία τόση ένσταση υπήρξε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Ελπίζω μελλοντικά, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να υπάρξει κάποια σαφής διαδικασία και να μην τοποθετούνται ποσά της τάξης του μισού και ενός εκατομμυρίου λιρών κάτω από θολούς και μη συγκεκριμένους και εξειδικευμένους και επεξηγούμενους στόχους μπροστά στο Σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου ποσού £4,136,520 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 και το Συμπλήρωμα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 6, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΣΤΕΓΗΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης για το 1990 κατατέθηκε στη Βουλή στις 18 Ιανουαρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι της Διεύθυνσης του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

Ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης για το 1990 είναι πλεονασματικός και προβλέπει έξοδα ύψους £2,721,290 και έσοδα ύψους £3,054,280.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω Προϋπολογισμού η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τα κριτήρια δανειοδότησης που παραχωρούνται για στεγαστικούς σκοπούς και σημείωσε με ικανοποίησή της πρόσφατη αναθεώρηση των κριτηρίων αυτών με την αύξηση του ανώτατου ορίου του εισοδήματος από £8,000 σε £10,000 για τις μεσαίες εισοδηματικές τάξεις, γεγονός που αναμένεται να συμβάλει ουσιαστικά στην επίλυση του στεγαστικού προβλήματος της κατηγορίας αυτής των πολιτών.

Η Επιτροπή, υιοθετώντας πλήρως τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης ποσού £2,721,290 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 και το Συμπλήρωμα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 7, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΦΑΓΕΙΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Ο προϋπολογισμός του Κεντρικού Σφαγείου κατατέθηκε στη Βουλή στις 8 Δεκεμβρίου 1989 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης στην Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 1990 με την παρουσία του Προέδρου του Συμβουλίου και του Γενικού Διευθυντή του Κεντρικού Σφαγείου.

Ο πιο πάνω προϋπολογισμός προβλέπει έσοδα ύψους £2,608,432 και έξοδα ύψους £2,811,794.

Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή προκύπτει ότι το Κεντρικό Σφαγείο έχει καλύψει το μεγαλύτερο μέρος των ελεύθερων περιοχών της Κύπρου

και έχει συμβάλει στην ουσιαστική βελτίωση του επιπέδου υγιεινής των κρεάτων. Ειδικότερα το σφαγείο αυτό καλύπτει σήμερα:-

(α) την ευρύτερη αστική περιοχή της Λευκωσίας

(β) την ευρύτερη αστική περιοχή της Λεμεσού

(γ) την αστική περιοχή της Λάρνακας

(δ) όλες τις ελεύθερες περιοχές της Αμμοχώστου

(ε) μεγάλα αστικά κέντρα όπως η Λακατάμια, η Δευτερά, η Ψημολόφου, το Δάλι, το Πέρα Χωριό, η Αγ. Βαρβάρα, η Νήσου, η Κοφίνου και μερικά άλλα μικρότερα χωριά.

Με βάση τα ίδια στοιχεία αναφέρεται επίσης ότι στη διάρκεια του 1990 αναμένεται να επιθεωρήσει το Σφαγείο η αρμόδια Επιτροπή της ΕΟΚ για σκοπούς εξασφάλισης του πιστοποιητικού έγκρισης της ΕΟΚ, γεγονός που θα δημιουργήσει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για εξαγωγή κρεάτων προς τις χώρες της Κοινότητας.

Η Επιτροπή, αφού μελέτησε τις επιμέρους διατάξεις του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, αποφάσισε ύστερα από σχετική εισήγηση του Προέδρου του Συμβουλίου να μεταφέρει αριθμό θέσεων του μόνιμου προσωπικού του σφαγείου στο εργατικό προσωπικό. Με βάση τη θέση αυτή και ύστερα από πολλές νομοτεχνικές και λεκτικές τροποποιήσεις, η Επιτροπή επαναδιατύπωσε το κείμενο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του Ταμείου του Κεντρικού Σφαγείου ποσού £2,811,794 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1990. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίησις του περισσεύματος ωρισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυσις νέων θέσεων. Δεύτερος Πίναξ. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί ενασκούντες έλεγχον επί των κονδυλίων. Συμπλήρωμα. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 και το Συμπλήρωμα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρηται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 8, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 1990». Καλώ τον Προέδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Ο Προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού για το 1990 κατατέθηκε στη Βουλή στις 11 Ιανουαρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης αυτής

κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω Προϋπολογισμού η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί πάνω στους κύριους στόχους της αθλητικής πολιτικής, καθώς και στις μελέτες για τη δημιουργία ή/και βελτίωση έργων αθλητικής υποδομής, όπως αυτά προγραμματίζονται και προνοούνται στον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό.

Οι στόχοι του Οργανισμού για το 1990 αναφέρονται ειδικότερα στα πιο κάτω:-

(α) Στη λειτουργία Ακαδημίας Αθλητισμού στην οποία θα επιμορφώνεται το κοινό που ασχολείται με τον αθλητισμό, με απώτερο στόχο την εξύψωση του αθλητικού ήθους. Για τη λειτουργία της Ακαδημίας αυτής γίνεται πρόνοια για £60,000.

(β) Στη συνέχιση του προγράμματος «Αθλητισμός για 'Ολους» που ως κοινωνική πλέον παροχή σημείωσε μεγάλη επιτυχία και αγκαλιάστηκε απ' όλες τις μάζες του πληθυσμού.

(γ) Στην επιχορήγηση όλων των αθλητικών φορέων με βάση ενιαία κριτήρια, προτεραιότητες και ενιαία σχέδια στα πλαίσια της ισότιμης και ισόρροπης ανάπτυξης όλων των αθλημάτων, με ιδιαίτερη έμφαση στα προσφυγικά σωματεία. Το ποσό ύψους £1,150,000 που παρουσιάζεται στον τομέα των επιχορηγήσεων οφείλεται κυρίως στην ενεργοποίηση μέσα στο 1990 ενιαίων προγραμμάτων άθλησης τα οποία καθορίζουν την πορεία και τους στόχους των νέων δεδομένων για τον αθλητισμό.

(δ) Στη δημιουργία και βελτίωση αθλητικών χώρων, με ιδιαίτερη έμφαση στην κατασκευή κλειστών αιθουσών πολλαπλής χρήσεως τόσο στις πόλεις όσο και στα μεγάλα αστικά κέντρα.

(ε) Στην εφαρμογή των αθλητικών πρωτοκόλλων που έχει υπογράψει ο Οργανισμός με διάφορες χώρες, καθώς και στην πραγματοποίηση έκτακτων αθλητικών ανταλλαγών με άλλες χώρες.

Ο Προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού για το 1990 είναι ισοσκελισμένος και παρουσιάζει έσοδα ύψους £4,090,000 και έξοδα ύψους £4,090,000.

Η Επιτροπή, ύστερα από τη μελέτη των επιμέρους προνοιών του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού διαγραφεί από αυτό μία από τις προτεινόμενες νέες θέσεις η δημιουργία της οποίας δεν κρίνεται απόλυτα αναγκαία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κύριος Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Από τη θέση μου δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε. Δεν είμαστε εναντίον του Προϋπολογισμού, αλλά, μια και υπάρχει αυτός ο Προϋπολογισμός του Κ.Ο.Α., θα 'θελα να αναφερθώ σ' ένα πολύ σημαντικό θέμα το οποίο δεν περιλαμβάνεται για χρόνια τώρα. Είναι η επιδιόρθωση του Τσιρείου Αθλητικού Κέντρου και ειδικά

του σταδίου, των κερκίδων συγκεκριμένα. Υπάρχει μελέτη από ειδικούς ότι οι κερκίδες είναι επικίνδυνες και υπάρχει κίνδυνος κατάρρευσής τους. Και χρόνια τώρα δε λαμβάνεται καμιά απολύτως πρόνοια. Πριν μερικά χρόνια μας υποσχέθηκαν ότι το όλο θέμα θα μελετάτο και θα εδίδετο κάποια λύση, αλλά μέχρι της στιγμής καμιά απολύτως ενέργεια δεν έχει γίνει. Γι' αυτό με το θέμα που συζητούμε, με την ψήφιση του Προϋπολογισμού του Κ.Ο.Α., θα παρακαλούσα, αν είναι δυνατό, η Βουλή να δώσει στον Κ.Ο.Α. το μήνυμα, ούτως ώστε να επιληφθεί του σοβαρότατου αυτού ζητήματος που λέγεται Τσίρειο Αθλητικό Κέντρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές σε θέμα αρχής, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Βέβαια αυτό είναι καλά να γίνει μέσω του Προέδρου της Επιτροπής. Να σταλεί μια επιστολή από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, για να δούμε τις προθέσεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρον 1.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκρισις πληρωμής εκ του Ταμείου του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού £4,090,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. 'Αρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίησις του περισσεύματος ωρισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων υπό το αυτό Κεφάλαιον. 'Αρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Ιδρυσις νέων θέσεων. Δεύτερος Πίναξ. 'Αρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί ενασκούντες έλεγχον επί των κονδυλίων. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρηται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Για τα υπ' αριθμό 12 και 13 θέματα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989» και «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» αντίστοιχα, υπάρχει κοινή Έκθεση. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ: 1. «Ο ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 2. «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΠΟΑΣ, ΠΑΣΥΔΥ, ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ και ΕΚΑ, της ΠΟΒΕΚ, των γυναικείων οργανώσεων ΚΙΝΗΣΗ ΙΣΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ-ΙΣΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ, ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ, Σοσιαλιστική Γυναικεία Κίνηση και το γυναικείο τμήμα της ΠΕΟ.

Σκοπός του πρώτου νόμου που προτείνεται είναι η μείωση της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών από το 65ο στο 63ο έτος της ηλικίας τους.

Σκοπός του δεύτερου νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νομοθεσίας, έτσι που να συνάδει με την περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νομοθεσία και ιδιαίτερα με την πρόνοια για τη μείωση της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών από το 65ο στο 63ο έτος της ηλικίας τους.

Παρουσιάζοντας τα δύο νομοσχέδια ενώπιον της Επιτροπής, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε πως η κυβέρνηση αντιμετώπισε το θέμα της μείωσης της συντάξιμης ηλικίας της γυναίκας ως θέμα αρχής ένεκα του διπλού ρόλου που η γυναίκα διαδραματίζει στην κοινωνία και στην οικογένεια. Για τους λόγους αυτούς δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι η έγκριση των νομοσχεδίων αυτών δεν παραβιάζει την αρχή της ισότητας μεταξύ αντρών και γυναικών, αφού υπάρχει και το προηγούμενο της παραχώρησης επιδόματος γάμου και τοκετού προς τη γυναίκα, κάτι που δεν παραχωρείται στον άντρα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέθεσε ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα οποία προέκυψαν ύστερα από αναλογιστικές εκτιμήσεις, η δαπάνη για τη μείωση της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών ανέρχεται στο 0,3% των ασφαλιστέων αποδοχών του συνόλου των ασφαλισμένων ή, με βάση τα δεδομένα του 1989, σε £2,500,000.

Από τις εκπροσώπους των γυναικείων οργανώσεων ΚΙΝΗΣΗ ΙΣΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ-ΙΣΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ, ΓΟΔΗΚ και ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ ζητήθηκε η καταψήφιση των δύο νομοσχεδίων, γιατί, όπως δήλωσαν, η τυχόν ψήφισή τους θ' αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας μεταξύ των δύο φύλων, θα στερήσει από τη γυναίκα την ευκαιρία να συμπληρώσει τα συντάξιμα έτη της μετά το 62ο έτος της ηλικίας της, θα έχει μειωμένη σύνταξη ένεκα των λιγότερων συντάξιμων ετών που θα έχει συμπληρώσει και παράλληλα θα της στερήσει το δικαίωμα της αποζημίωσης σε περίπτωση τερματισμού της απασχόλησής της που δυνατό να επισυμβεί μετά το 62ο έτος της ηλικίας της.

Η γυναικεία οργάνωση ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗ και το γυναικείο τμήμα της ΠΕΟ, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΠΕΟ, ΔΕΟΚ, ΠΟΑΣ και ΟΕΛΜΕΚ, καθώς και οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ και ΕΚΑ, τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης των δύο νομοσχεδίων και ζήτησαν τη σταδιακή μείωση της συντάξιμης ηλικίας της γυναίκας στο 60ό έτος της ηλικίας της.

Ο εκπρόσωπος της ΣΕΚ τάχθηκε επίσης υπέρ της ψήφισης των νομοσχεδίων, ζήτησε όμως όπως η σχετική δαπάνη αναληφθεί από το Πάγιο Ταμείο της κυβέρνησης αντί από το Ταμείο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ τάχθηκαν εναντίον της ψήφισης των δύο νομοσχεδίων, γιατί θα αποτελέσουν δυσμενή διάκριση σε βάρος της γυναίκας, αφού θα την υποχρεώνουν να αφυπηρετεί δύο χρόνια νωρίτερα, με αποτέλεσμα να παίρνει μειωμένη σύνταξη και ν' αποστερείται τα δικαιώματά της από το Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλες τις απόψεις και τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των δύο νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Η κυρία Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Σύμφωνα με την Έκθεση και εμείς, σαν Δημοκρατικό Κόμμα, θα δεχθούμε τη μείωση της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών από το 65ο στο 63ο έτος, θεωρώντας αυτή τη διάκριση, όπως λέχθηκε, σαν μια θετική διάκριση. Και δε νομίζουμε ότι είναι ούτε υπέρ ούτε σε βάρος των γυναικών. Αντίθετα θέλουμε να υπενθυμίσουμε ότι υπάρχουν μεγάλες τάξεις εργαζομένων, και ανδρών και γυναικών, που συνταξιοδοτούνται στα 60, όπως είναι όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι των ημικρατικών οργανισμών.

Ελπίζουμε όμως ότι αυτή η θετική διάκριση θα είναι προσωρινή. Γιατί την ψηφίζουμε; Διότι η Κυπρία δυστυχώς δεν έχει ακόμα εξισωθεί πλήρως σε όλα τα κοινωνικά επίπεδα της Κύπρου με τον άνδρα. Διότι, όπως ξέρουμε, η εργαζόμενη γυναίκα παράλληλα έχει σχεδόν εξ ολοκλήρου όλο το βάρος του σπιτιού, του νοικοκυριού και της ανατροφής των παιδιών. Ελπίζουμε γρήγορα αυτή η τάξη των πραγμάτων να ανατραπεί στην οικογένεια και οι δύο γονείς να αναλαμβάνουν με ίσους όρους αυτά τα καθήκοντα. Τότε θα μπορούμε να μιλούμε για ίσα δικαιώματα και ίσες ευθύνες.

Η συνταξιοδότηση των γυναικών σε πιο μικρές ηλικίες πρέπει να υπενθυμίσω ότι δίνεται και σε πολλές χώρες της Ευρώπης, όπως στην Αγγλία που δίνεται για τις γυναίκες στο 60ό έτος και όχι στο 65ο που την παίρνουν οι άνδρες. Επίσης θέλω να υπενθυμίσω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα είχε καταθέσει πρόταση νόμου που ήθελε τη συνταξιοδότηση των γυναικών στο 60ό έτος της ηλικίας τους.

Η τάξη που θα ωφεληθεί από αυτή τη μείωση είναι κατά συντριπτική πλειοψηφία μια τάξη των γυναικών που εργάζεται σκληρά στα εργοστάσια και νομίζουμε ότι είναι σωστό να συνταξιοδοτείται πιο γρήγορα από άλλες τάξεις. Επίσης το Δημοκρατικό Κόμμα είναι υπέρ του να θεσπιστεί μειωμένη ηλικία συντάξεως και για άλλες τάξεις εργαζομένων που κάνουν επικίνδυνα και σκληρά επαγγέλματα και καλούμε τους αρμοδίους των Κοινωνικών Ασφαλίσεων να μελετήσουν αυτές τις πιθανότητες στο μέλλον. Γιατί πραγματικά ένας ο οποίος εργάζεται στις οικοδομικές εργασίες ή σε άλλα παρεμφερή δύσκολα επαγγέλματα δυσκολεύεται μετά το 60ό έτος της ηλικίας του να συνεχίσει να εργάζεται σ' αυτά τα επαγγέλματα.

Η μείωση της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών στο 63ο έτος, όπως λέχθηκε και στην Επιτροπή, θα παρουσιάσει επιμέρους προβλήματα και μάλιστα μπορώ να πω επιμέρους δυσμενή προβλήματα. Έτσι καλούμε τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις να τα μελετήσουν αυτά και να καταθέσουν τις κατάλληλες τροποποιήσεις.

Είμαστε σίγουροι ότι η Κυπρία εργαζόμενη γυναίκα, και όταν συνταξιοδοτηθεί στο 63ο, δε θα μείνει αργή, δε θα μείνει ουδέτερη, αλλά θα εξακολουθήσει να προσφέρει στην οικογένεια. Και θέλω να σημειώσω εδώ ότι η ποιοτική άνοδος της ζωής των Κυπρίων γενικά πολλά χρωστεί στην προσφορά των γυναικών της Κύπρου. Έτσι συνταξιοδοτώντας μια τάξη γυναικών στα 63, τη βοηθούμε να προσφέρει περισσότερα στην οικογένειά της, στα παιδιά της, στο σύζυγό της και τα εγγόνια της, για το καλό φυσικά αυτού του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλοι ομιλητές;

Ο κύριος Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε ένα σημαντικό θέμα, αφού, όπως είναι γνωστό και παραδεκτό, το θέμα αυτό ενδιαφέρει, είτε άμεσα είτε έμμεσα, το μισό πληθυσμό της χώρας μας· εννοώ το γυναικείο πληθυσμό.

Είναι γνωστό, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι από πολύ καιρό οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και ιδιαίτερα τα γυναικεία τμήματα των συνδικαλιστικών οργανώσεων, της ΠΕΟ και όλων των άλλων συνδικαλιστικών οργανώσεων, ζητούσαν από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από το αρμόδιο Υπουργείο, από την κυβέρνηση, τη μείωση της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών από το 65ο στο 60ό έτος της ηλικίας τους. Ταυτόχρονα το συνδικαλιστικό κίνημα ζητούσε τη διαφοροποίηση της συντάξιμης ηλικίας γι' αυτούς που απασχολούνται στα λεγόμενα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα, όπως είναι το επάγγελμα του οικοδόμου, του αχθοφόρου και διάφορα άλλα επαγγέλματα.

Η συζήτηση και η ψήφιση του νόμου που συζητούμε αυτή τη στιγμή είμαι βέβαιος ότι θα χαιρετισθεί από τις γυναίκες, από τις εργαζόμενες γυναίκες της πατρίδας μας, παρόλον ότι το αρχικό τους αίτημα απαιτούσε τη μείωση της συντάξιμης ηλικίας στο 60ό αντί στο 63ο έτος που προνοεί το νομοσχέδιο.

Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων, κυρίως κατά τη διάρκεια της επαφής μας με τις εκπροσώπους των γυναικείων οργανώσεων, προβλήθηκε το επιχείρημα ότι το νομοσχέδιο αυτό αποτελεί ένα μέτρο διάκρισης σε βάρος των ανδρών, όπως αποτελεί και ένα μέτρο διάκρισης σε βάρος των γυναικών. Σε βάρος των ανδρών, διότι μειώνει τη συντάξιμη ηλικία για τις γυναίκες, ενώ αφήνει τη συντάξιμη ηλικία των ανδρών στο ίδιο ύψος που προνοεί ο σημερινός νόμος και κατά τον ισχυρισμό μερικών γυναικείων οργανώσεων αποτελεί μέτρο διάκρισης σε βάρος των γυναικών, αφού θα τις αναγκάζει να αφυπηρετούν στο 63ο έτος της ηλικίας τους και κατά συνέπεια να παίρνουν μειωμένη σύνταξη, δηλαδή τη σύνταξη η οποία θα αντιστοιχεί με εισφορές μέχρι το 63ο έτος της ηλικίας τους. Θα είναι επίσης, κατά τον ισχυρισμό που προβλήθηκε, μέτρο διάκρισης σε βάρος των γυναικών, διότι με τη μείωση της συντάξιμης ηλικίας θα μειωθεί και το δικαίωμα των εργαζόμενων γυναικών που αφυπηρετούν για λόγους πλεονασμού από το 64ο έτος στο 62ο έτος της ηλικίας τους.

Το συνδικαλιστικό κίνημα λαμβάνει πολύ σοβαρά υπόψη αυτά τα επιχειρήματα. Εξακολουθεί όμως να πιστεύει ότι μέσα στις κυπριακές συνθήκες το νομοθέτημα αυτό είναι απαραίτητο, διότι η Κυπρία γυναίκα είναι πιο σκληρά εργαζόμενη από ό,τι είναι η εργαζόμενη γυναίκα στις προηγμένες, καπιταλιστικές ή άλλες χώρες.

Η κυρία Κατσελλή αναφέρθηκε στο γεγονός ότι η γυναίκα δεν είναι μόνο η εργάτρια του εργοστασίου ή η υπάλληλος του γραφείου, αλλά είναι και η οικοκυρά, εκείνη που αναλαμβάνει τις ευθύνες όλων των εργασιών του σπιτιού, με πολύ ελάχιστες εξαιρέσεις στις περιπτώσεις εκείνων των ανδρών που βοηθούν τις συζύγους τους. Συμφωνούμε με την κυρία Κατσελλή και γι' αυτό υποστηρίζουμε την εισήγηση η οποία έγινε όπως γενικά το θέμα των δικαιωμάτων της γυναίκας τόσο από τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις όσο και από την όλη κοινωνική νομοθεσία συνεχίσει να εξετάζεται από την κυβέρνηση και όπως, με βάση αυτή την εξέταση, εισαχθούν νέα κοινωνικά μέτρα για την ισομισθία και την ισοτιμία των γυναικών.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης έγινε εισήγηση όπως το βάρος, το κόστος, το οικονομικό κόστος για τη διαφοροποίηση αυτή -το οποίο, όπως ακούσατε από την Έκθεση, ανέρχεται σε £2,500,000 ετησίως- αναληφθεί από το Πάγιο Ταμείο της κυβέρνησης αντί από το Ταμείο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Θα είμαστε ευτυχείς αν μπορούσαμε να πάρουμε αυτό το μέτρο, αλλά δυστυχώς, όπως όλοι ξέρετε, η Βουλή αυτή δεν μπορεί να εισάξει νομοθετικά μέτρα που αυξάνουν τις δαπάνες του Πάγιου Ταμείου.

Έτσι είμαστε υποχρεωμένοι να δεχθούμε όπως το βάρος, το οικονομικό βάρος, το οικονομικό κόστος αυτού του προοδευτικού μέτρου αναληφθεί από τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Τελειώνοντας θέλω να υπενθυμίσω το εκκρεμές πρόβλημα της συντάξιμης ηλικίας των βαριών και ανθυγιεινών επαγγελμάτων, με ιδιαίτερη έμφαση στο επάγγελμα των οικοδόμων, με την εισήγηση όπως αναληφθεί σύντομα η ειδική αναλογιστική μελέτη και όπως γίνει εισήγηση για τη σχετική τροποποίηση του Νόμου περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, σίγουρα θετικές θα 'ναι οι επιπτώσεις στις εργαζόμενες γυναίκες από τη μείωση του ορίου συνταξιοδότησης στο 63ο έτος της ηλικίας τους, γιατί θα παίρνουν πλήρη σύνταξη - είναι αυτό κάτι που πρέπει δημόσια να διευκρινιστεί, γιατί υπήρξε η τοποθέτηση πως όχι ακέραιη η σύνταξη θα επιμεριζόταν - και σαφώς και ο συνάδελφος ο Ζιαρτίδης και η συνάδελφος Κατσελλή το ανέφεραν στο σημείο τούτο. Επομένως οι φόβοι για μειωμένη σύνταξη δεν ευσταθούν και μπορούν να συνεχίσουν να εργάζονται και μετά το 63ο έτος και φυσικά να προσφέρουν και να καταβάλλουν οποιεσδήποτε εισφορές δεν καταβλήθηκαν στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έτσι που στις ελάχιστες εκείνες των περιπτώσεων που δε θα υπήρχαν αυτά τα ένσημα να τοποθετηθούν. Έτσι, πέρα από τη βασική σύνταξη που θα παίρνουν στο ακέραιο, θα έχουν και την αντιμισθία που θα παίρνουν.

Να προσθέσουμε ακόμα πως και στις πλείστες ευρωπαϊκές χώρες υφίσταται η «διάκριση» υπέρ των γυναικών. Έτσι όχι μόνο στην Βρετανία, που ανέφερε η συνάδελφος Κατσελλή, οι άνδρες συνταξιοδοτούνται από τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις στο 65ο έτος και οι γυναίκες στο 60ό, αλλά το ίδιο ισχύει και στην Ελλάδα και στις πλείστες ευρωπαϊκές χώρες, όπως αναφέρθηκε.

Έτσι υπερψηφίζουμε μια πρόταση που από τους πρώτους, μαζί και με άλλα κόμματα ασφαλώς, και από χρόνια ζητήσαμε την εφαρμογή της και μάλιστα σε μεγαλύτερο βάθος και συγκεκριμένα από το 60ό έτος. Γιατί στην Κύπρο, έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, όχι μονάχα αυτή η διαφοροποίηση που υπάρχει στην Ευρώπη δεν υπήρχε, μα αντίθετα η γυναίκα, και ειδικότερα η Κυπρία αγρότισσα, διαδραμάτισε σοβαρότατο ρόλο και λόγο στην αναβάθμιση της κυπριακής οικονομίας - για χρόνια, για δεκάδες χρόνια, για να μην πούμε για εκατοντάδες, δούλεψε και ακόμα δυστυχώς σε ορισμένες περιπτώσεις δουλεύει - χωρίς ουσιαστικές Κοινωνικές Ασφαλίσεις και μάλιστα μοχθούσα όχι μονάχα με το γνωστό τρόπο, όχι μονάχα στην αγροτική οικονομία, μα και στην οικιακή οικονομία.

Να πούμε συγκεκριμένα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως σ' ορισμένες περιοχές δυσπραγούσες, όπως είναι η Πιτσιλλιά, η Μαραθάσα, η Σολιά, τα Κοκκινοχώρια

και άλλες, μετά από τη συρρίκνωση του αγροτικού εισοδήματος η Κυπρία αγρότισσα αναλαμβάνει αποκλειστικά και μόνη το βάρος της αγροτικής οικονομίας, με τον άνδρα να στρέφεται προς τα αστικά επαγγέλματα, με αποτέλεσμα και το βάρος, όπως ανέφεραν οι προηγούμενοι συνάδελφοι, της αγροτικής οικονομίας να αναλαμβάνει, αλλά και το τραγικότερο, όπως τονίστηκε από πολλούς συναδέλφους και προηγουμένως από το συνάδελφο Άριστο Χρυσοστόμου σε συζήτηση του συναφούς θέματος, να μην καλύπτεται από τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις.

Θα 'ταν επομένως εισήγησή μας, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να εγκύψει κάποτε στον τομέα τούτο και το αρμόδιο Υπουργείο και η αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, για να δούμε με ποιο τρόπο είναι που αίρεται αυτή η αδικία, η πολύχρονη, η χρόνια αδικία που γίνεται σε βάρος της Κυπρίας γυναίκας. Εν πάση περιπτώσει, παρά το γεγονός πως το νομοθέτημα δε μας ικανοποιεί απόλυτα, αλλά μερικά, εντούτοις, όπως ανέφερα, το υπερψηφίζουμε, γιατί συνιστά μια άρση πολύχρονης, πολυαίωνης αδικίας σε βάρος της Κυπρίας αγρότισσας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Ηλιάδης και μετά ο κύριος Παπαρές, αν είδα καλά.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος χαιρετίζει την παρουσίαση στην ολομέλεια αυτού του νομοσχεδίου για τη συνταξιοδότηση των γυναικών στο 63ο έτος της ηλικίας τους και ασφαλώς θα το υπερψηφίσει.

Πρέπει να πούμε ότι ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα η συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, όπου οι γυναικείες οργανώσεις είχαν αντίθετες μεταξύ τους απόψεις, όλες με υπεύθυνα και σοβαρά επιχειρήματα. Η μια άποψη έλεγε ότι είναι μια δυσμενής διάκριση σε βάρος της γυναίκας, γιατί τη βγάζει έξω από την επαγγελματική και κοινωνική δραστηριότητα πιο γρήγορα από τους άνδρες. Η άλλη έλεγε ότι είναι ευμενής διάκριση υπέρ των ανδρών. Και όλες είχαν τη βάση τους και όλες είχαν τη δική τους - όχι λανθασμένη -λογική, εν πάση περιπτώσει.

Η δική μας η τοποθέτηση, κύριε Πρόεδρε, φθάνει στην υπερψήφιση του νομοσχεδίου με την εξής λογική: Στις κυπριακές συνθήκες η γυναίκα υφίσταται ένα μεγάλο, έναν τεράστιο αριθμό διακρίσεων που βγαίνουν είτε μέσα από τη νομοθεσία και τους θεσμούς αυτής της Πολιτείας είτε μέσα από τις κοινωνικές αντιλήψεις, που παρά την πρόοδό τους εξακολουθούν να είναι αρκετά καταπιεστικές για την Κυπρία γυναίκα. Έτσι, ακόμα και αν θεωρηθεί ευμενής μεταχείριση της γυναίκας, εμείς λέμε ναι, να προχωρήσουμε σ' αυτό το νομοθετικό μέτρο, ούτως ώστε να εξισορροπήσουμε ως ένα βαθμό τις πολλές δυσμενείς διακρίσεις και τις αδικίες που γίνονται σε βάρος της Κυπρίας γυναίκας. Είναι με αυτό το πνεύμα και με αυτή τη λογική που εμείς ψηφίζουμε τη συνταξιοδότηση στα 63 των Κυπρίων γυναικών.

Ίσως είναι η στιγμή να αναφέρουμε παρεμπιπτόντως και το πρόβλημα των Κυπρίων οικοκυρών, οι οποίες, παρά την πολύτιμη προσφορά που προσφέρουν στις οικογένειες και στην κοινωνία μας, παραμένουν χωρίς καμιά μέριμνα, χωρίς καμιά κάλυψη, χωρίς καμιά πρόνοια από το κράτος μας. Είναι καιρός η κοινωνία μας, ιδιαίτερα η Εκτελεστική Εξουσία, γιατί η Βουλή δεν μπορεί να αναλάβει τέτοιες

πρωτοβουλίες, να παρουσιάσει σκέψεις και προβληματισμούς και προς αυτή την κατεύθυνση. Η γυναίκα στην Κύπρο δεν προσφέρει μόνο στην εργασία της, όπως έχει λεχθεί και προηγουμένως. Προσφέρει στην οικογένειά της σαν οικοκυρά, προσφέρει τεράστια υπηρεσία στην κυπριακή κοινωνία και θα πρέπει σταδιακά να περάσει και στο επίκεντρο της προσοχής, της φροντίδας και της μέριμνας τόσο της Εκτελεστικής όσο και της Νομοθετικής Εξουσίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κατανοούμε τους ενδοιασμούς των γυναικείων οργανώσεων για απώλεια ορισμένων ωφελημάτων, όπως αυτές τους εξέθεσαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας. Αλλά στόχος όλων των κομμάτων είναι η συνταξιοδότηση όλων των εργαζομένων να αρχίζει από τα 60. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι η μείωση της συντάξιμης ηλικίας των γυναικών στα 63 θα είναι η απαρχή για την περαιτέρω βελτίωση της θέσης της γυναίκας και τη μείωση της συντάξιμης ηλικίας ορισμένων άλλων βαριών και ανθυγιεινών επαγγελμάτων.

Ήδη ο Δημοκρατικός Συναγερμός κατέθεσε σχετική πρόταση νόμου που συζητείται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την επίτευξη των στόχων τούτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κύριος Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η μείωση του ορίου ηλικίας των γυναικών από τα 65 στα 63 χρόνια για σκοπούς σύνταξης είναι ένα προοδευτικό νομοθέτημα, είναι ένα σύγχρονο νομοθέτημα που ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις απαιτήσεις και τα προβλήματα της γυναίκας της Κύπρου.

Θέλω, κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ στους φόβους που καλόπιστα έχουν εκφραστεί στην αρμόδια Επιτροπή, ότι η ψήφιση αυτού του νόμου θα σημαίνει διάκριση σε βάρος της γυναίκας, γιατί θα υποχρεώνεται να αφυπηρετεί δύο χρόνια προηγούμενα από τον άνδρα. Είναι η μια πλευρά των διακρίσεων που έχουν επισημάνει καλόπιστα, επαναλαμβάνω, μερικές γυναικείες οργανώσεις.

Η άποψή μας είναι ότι οι γυναίκες της Κύπρου, όπως είναι σήμερα τα πράγματα, βρίσκονται σε πολύ μειονεκτική θέση απέναντι στον άνδρα, που είναι το άλλο φύλο. Διότι οι γυναίκες, όταν σχολάσουν -και εννοούμε τις μισθωτές, όπως είναι οι εργάτριες, οι υπάλληλοι, οι πωλήτριες, οι εκπαιδευτικοί, οι αγρότισσες και άλλες- έχουν να επιτελέσουν μια δεύτερη δουλειά στο σπίτι τόσο με το νοικοκυριό όσο και με τη φροντίδα των παιδιών και γενικότερα της οικογένειας.

Κατά συνέπεια η γυναίκα της Κύπρου είναι πιο βασανισμένη από ό,τι είναι ο άνδρας και έτσι πρέπει να μεριμνήσουμε, ώστε να έχει μία σχετικά πρόωρη σύνταξη σε σχέση με τον άνδρα, πρόωρη συνταξιοδότηση, για να μπορεί τέλος πάντων να ανταποκρίνεται καλύτερα στα καθήκοντά της.

Η θέση του ΑΚΕΛ είναι ότι η γυναίκα πρέπει να συνταξιοδοτείται από τα 60 χρόνια. Καταλαβαίνουμε όμως ότι υπάρχουν αντικειμενικές δυσκολίες και θεωρούμε το σημερινό νομοθέτημα σαν ένα πρώτο βήμα που ανταποκρίνεται στα συμφέροντα των γυναικών, στις απαιτήσεις της ζωής, έτσι που να γίνει η ζωή της γυναίκας πιο εύκολη και πιο αποδοτική για την οικογένεια και για την πατρίδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου, που τιτλοφορείται «Νόμος τροποποιών τους περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμους του 1980 μέχρι 1989».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου, που τιτλοφορείται «Νόμος τροποποιών τους περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμους του 1967 μέχρι 1988».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 14, που είναι «Ο περί Εργοστασίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Φεβρουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και του ΚΕΒΕ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Εργοστασίων Νόμου, με στόχο την αύξηση των χρηματικών ποινών που προβλέπονται και κατ' επέκταση την πιο αποτελεσματική εφαρμογή του σε ό,τι αφορά τη διατήρηση ασφαλών και υγιεινών συνθηκών εργασίας για τους εργαζομένους. Με τις τροποποιήσεις που προτείνονται σκοπείται επίσης η άρση ορισμένων ερμηνευτικών δυσχερειών που παρουσιάζει η διατύπωση διάταξης της ισχύουσας νομοθεσίας που αναφέρεται στα θέματα απόδειξης της ευθύνης σε περιπτώσεις ατυχημάτων σε εργοστάσια.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν ενώπιον της Επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ζήτησαν την ψήφισή του σε νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, επικροτώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 44 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 47 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 48 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 67 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 95 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 8 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 97 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 9 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εργοστασίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 20, που είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Ρήνα Κατσελλή
Αλέκος Μαρκίδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιανουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά Κανονισμών.

Με τους υπό αναφορά Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Νόμου, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3 και 4 του περί Μεταβίβασης της Άσκησης των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης και περί Υπουργείου Παιδείας Νόμου (12 του 1965), σκοπείται η ρύθμιση της λειτουργίας των εσπερινών γυμνασίων.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί είναι πανομοιότυποι με τους Κανονισμούς που ψήφισε η Βουλή το 1985 για τη ρύθμιση της λειτουργίας των δημόσιων σχολείων μέσης εκπαίδευσης, με κατάλληλη προσαρμογή τους προς τις ιδιαιτερότητες των εσπερινών γυμνασίων.

Σύμφωνα με όσα δήλωσαν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, υπάρχει σήμερα αυξημένο ενδιαφέρον, από νεαρά κυρίως άτομα, για φοίτηση στα εσπερινά γυμνάσια. Συγκεκριμένα σήμερα φοιτούν σε εσπερινά γυμνάσια 115 μαθητές στη Λευκωσία, 72 στη Λεμεσό και 35 στην Πάφο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Το αυξημένο από νεαρά κυρίως άτομα ενδιαφέρον για φοίτηση στα εσπερινά γυμνάσια υπογραμμίζει στην Έκθεσή της η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Και θεωρούμε τον εαυτό μας ευτυχή, γιατί η Βουλή αρχικά και το κράτος στη συνέχεια, ύστερα από επανειλημμένες εισηγήσεις μας στη δεκαετία του 60-70, προώθησαν τη σύσταση του θεσμού του εσπερινού γυμνασίου στον τόπο μας, που αποδείχτηκε, όπως και η Επιτροπή στην Έκθεσή της τονίζει, πολλαπλά επωφελής.

Πρόκειται ίσως για τον πιο ιδιότυπο εκπαιδευτικό και κοινωνικό θεσμό που λειτουργεί στον τόπο μας και που σε ανάλογα επίπεδα και σε ανάλογο εμπρέπον ύψος δε λειτουργεί σε άλλες χώρες του κόσμου.

Έτσι οι πονεμένοι, καταπονημένοι αυτοί άνθρωποι, που για τρία, τέσσερα, πέντε καμιά φορά χρόνια, παραγκωνίζοντες οικογένεια και κοινωνικές υποχρεώσεις για να ασχοληθούν με την αυτομόρφωσή τους με τη βοήθεια των καθηγητών τους -αναφέρω δειγματοληπτικά την περίπτωση 48χρονου μαθητή του Εσπερινού Γυμνασίου Λευκωσίας που ερχόταν κάθε νύκτα για πολλά χρόνια από τη Δρομολαξιά, για να φοιτήσει στο νυκτερινό γυμνάσιο-ζητούν και σχετική αναβάθμιση του status του σχολείου τους.

Οι διδασκαλίες που γίνονται αποτελούν ουσιαστικές διαλέξεις, οι προβληματισμοί που αναπτύσσονται από τους μαθητές φτάνουν σε ψηλά επίπεδα, ενώ η κοινωνική δραστηριοποίησή τους είναι αξιοσημείωτη. Και μόνο η Έκθεση «Μνήμη των κατεχόμενων εδαφών», που το Εσπερινό Γυμνάσιο Λευκωσίας πρόσφατα διοργάνωσε, συνιστά αξιόλογο δείγμα της εξαίρετης δουλειάς που στα γυμνάσια αυτά επιτελείται. Γι' αυτό εισηγούμαστε την προσπάθεια αναβάθμισης και υποβοήθησης του θεσμού από μέρους του κράτους.

Είναι καιρός, έντιμε κύριε Πρόεδρε, συγκεκριμένα, να στεγαστεί και το Εσπερινό Γυμνάσιο Λευκωσίας σε πρώτο στάδιο και αργότερα τ' άλλα γυμνάσιά μας στη Λεμεσό και την Πάφο, έτσι που ν' αποκτήσουν μόνιμο στέγαστρο, με δυνατότητα αξιοποίησης του οικήματος από τα πρωινά γυμνάσια, άμα υπάρχει η έλλειψη, σε τρόπο που να παύσει η ως την ώρα τουλάχιστο οδυσσειακή τους πραγματικά περιδίνηση. Έτσι θα μπορέσουν να αποκτήσουν και τα δικά τους όργανα διδασκαλίας, που για την ώρα στερούνται, τη δική τους δανειστική

βιβλιοθήκη, όπου για την ώρα λυμφατικός είναι ο αριθμός των βιβλίων που υπάρχουν, το δικό τους αρχείο και οτιδήποτε άλλο σχετίζεται με την ομαλή λειτουργία αυτών των σχολείων.

Ένα άλλο σημείο που θα 'θελα να θίξω πριν κλείσω είναι η ανάγκη εγκατάστασης κεντρικών θερμάνσεων στα νυκτερινά αυτά σχολεία, γιατί τώρα, στις κατάψυκτες αυτές νύκτες του Γενάρη, του Φλεβάρη, του Μάρτη, με το θερμόμετρο να πέφτει στους τρεις και στους δυο βαθμούς ακόμα, οι τάξεις ουσιαστικά αδειάζουν, ενώ οι εναπομένοντες μαθητές μαζί με τους καθηγητές τους ουσιαστικά χειμάζονται και υποφέρουν.

Κάποια επομένως μέτρα επιβάλλεται να ληφθούν και στον τομέα αυτό, έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β' - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Ρυθμίσεως Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

2) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

3) Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Έγγραφα που αφορούν την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ετήσια Έκθεση του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας για τα έτη 1984-1987.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

7) Ο περί Αναπληρωτών Μελών της Αστυνομικής Δύναμης (Μονιμοποίηση) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κ. Λέανδρο Ζαχαριάδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ο περί Περιφρόνησης της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κ. Γλαύκο Κληρίδη, Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, εκτός αν υπάρχει άλλη εισήγηση.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Ο περί Νέου Κτιρίου της Βουλής των Αντιπροσώπων (Ίδρυση Ταμείου για την Ανέγερση) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων των κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα έλεγα αυτή η πρόταση νόμου να πάει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών με τον Πρόεδρο της Βουλής παρόντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 544 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Φεβρουαρίου 1990.

«Πέρασε πρόσφατα (πριν από λίγες τώρα μέρες) από την Κύπρο ως προσκεκλημένος της Μορφωτικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας ο Arpad Papp, καταξιωμένος ελληνιστής και πανεπιστημιακός δάσκαλος, ιδρυτής και ψυχή της 'Μεσογειακής Εστίας' στη Βουδαπέστη, ποιητής και μεταφραστής στα ουγγρικά δεκάδων χιλιάδων σελίδων Νεοελλήνων λογοτεχνών (Καβάφη, Ρίτσου, Μυριβήλη, Καζαντζάκη, Σεφέρη, Λειβαδίτη, Σικελιανού, Χατζή, Βρεττάκου, Καμπανέλλη, Χάρη, Σαμαράκη, Τερζάκη, Ασημακόπουλου, Πρεβελάκη, Βαλέτα, Χατζηαναγνώστου, κ.ά.), αλλά και Κυπρίων (Χρυσάνθη, Χριστοφίδη, Μόντη, Π. Στυλιανού, Φ. Σταυρίδη κ.ά.), και που δημοσίευσε (τα μεταφρασμένα στα ουγγρικά) έργα τους σε περιοδικά κι εφημερίδες ή/και στην πρόσφατή του ανθολογία ποίησης από 14 χώρες.

Ερωτάται γι΄αυτό το αρμόδιο Υπουργείο:

Δε θα΄πρεπε -μιας κι η Κύπρος για την ώρα δε διαθέτει Ακαδημία ή άλλο ανώτατο παρεμφερές ίδρυμα- η Εκτελεστική Εξουσία ή και το αρμόδιο Υπουργείο να μελετήσουν τρόπους ηθικής καταξίωσης κι επιβράβευσης της τεράστιας και συγκλονιστικής αυτής προσφοράς προς την ελλαδική (και κυπριακή) γραμματεία του πιο πάνω ελληνιστή ή/και άλλων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 545 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Φεβρουαρίου 1990.

«Οι κάτοικοι της εντός των τειχών Λευκωσίας επαναφέρουν το θέμα της αξιοποίησης του κτιρίου της παλιάς Ηλεκτρικής, υπογραμμίζοντες πως το εγκαταλειμμένο σήμερα κτίριο εύκολα θα μπορούσε με μικροδιαρρυθμίσεις και μικροβελτιώσεις να μετατραπεί σε μουσείο με εκθέματα τα παλιά μηχανήματα κι εργαλεία της παλιάς Ηλεκτρικής, καθώς κι άλλα αντικείμενα και στοιχεία μηχανικής περασμένων εποχών, που βρίσκονται άχρηστα και παραπεταμένα σε διάφορα μέρη της ελεύθερης Κύπρου. Πώς τοποθετείται το αρμόδιο Υπουργείο στο εξειδικευμένο τούτο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 546 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Φεβρουαρίου 1990.

«Την πεζοδρόμηση άλλων ή και άλλων δρόμων -που δεν αποτελούν, όπως χαρακτηριστικά τονίζουν σε έγγραφά τους που μας απέστειλαν, ούτε πύλη εισόδου κι εξόδου της πόλης, αλλά ούτε και σημαντικό χώρο διακίνησης τροχοφόρων, αλλά (απλά) δρόμους με εμπορικά (κυρίως) καταστήματα, κατάλληλους για διακίνηση πεζών, όπως ακριβώς γίνηκε και σ΄άλλες πόλεις του εξωτερικού -ζητούν κάτοικοι της Λευκωσίας.

Μνημονεύουν, μάλιστα, την περίπτωση της Αθήνας, όπου πεζοδρομήσεις γίνηκαν σε δευτερεύοντες δρόμους της πόλης, κι επικαλούνται την κακή συνήθεια του Κύπριου πολίτη να μη διανύει πεζή μεσαίες ή και μεγάλες αποστάσεις.

Πώς αντιμετωπίζουν οι αρμόδιες αρχές την εισήγηση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 547 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Φεβρουαρίου 1990.

«Πεζοδρόμια, όπου τούτο είναι δυνατό, και πέραν των υπαρχόντων σε μερικές βασικές οδούς (π.χ. Λήδρας, Ονασαγόρου κ.ά.), ζητούν οι εντός των τειχών κάτοικοι της Λευκωσίας.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 548 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Φεβρουαρίου 1990.

«Μερικοί ιδιοκτήτες αυτοκινήτων έχουν στα αυτοκίνητά τους επικίνδυνο προφυλακτήρα (εισαγόμενο ή προστιθέμενο επιτόπια) -όπως τα εισαγόμενα Jeep και μερικά Pick-up, αντίστοιχα- με αποτέλεσμα να προκαλούν σοβαρούς τραυματισμούς ή και θανάτους σε περιπτώσεις σύγκρουσής τους με άλλα οχήματα κι ιδιαίτερα μικρά, αλλά και με πεζούς. Δε θα΄πρεπε να ληφθούν από τις αρμόδιες αρχές κάποια περιοριστικά μέτρα, όπως έχει συμβεί και με τους συγκεντρωτικούς προβολείς;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 549 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Φεβρουαρίου 1990.

«Οι χώροι στάθμευσης θεωρούνται ως sine qua non στοιχείο για την ανέλιξη της εντός των τειχών ημικατεχόμενης πρωτεύουσας, λόγω του δημιουργηθέντος

και υφιστάμενου στην προκείμενη περίπτωση αδιαχώρητου. Συναφώς μας υποβάλλονται εισηγήσεις για την παροχή οικονομικών κινήτρων -όπως π.χ. είναι η απαλλαγή των ιδιοκτητών των νέων χώρων στάθμευσης από την καταβολή δημοτικών φόρων πάσης φύσεως, η παροχή χαμηλότοκων δανείων με τη δημιουργία οργανισμού ανάλογου προς τον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης (και ήδη ένα τέτοιο σχέδιο έχει εξαγγελθεί για την Αθήνα), ακόμα και απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος για μερικά χρόνια κ.ά. -για ενθάρρυνση επενδυτών για δημιουργία χώρων στάθμευσης. Παράλληλα εισηγούνται την από μέρους του δήμου δημιουργία ή και επαύξηση των χώρων στάθμευσης:

(i) Στην τάφρο κάτω από το ταχυδρομείο.

(ii) Με τη χρησιμοποίηση του χώρου κάτω από το «ΟΧΙ».

(iii) Του χώρου στάθμευσης βόρεια του ανοίγματος Κολοκάση και

(iv) Με τη δημιουργία νέου χώρου στάθμευσης στην τάφρο από την εξωτερική είσοδο της Πύλης Αμμοχώστου παρά το υπαίθριο θεατράκι μέχρι το άνοιγμα Χρυσαλινιώτισσας.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 550 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Φεβρουαρίου 1990.

«Τα λίγα 'ανοίγματα' της εντός των τειχών Λευκωσίας κι οι στενοί της δρόμοι επιτάσσουν τη λήψη δραστικών μέτρων για αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού της προβλήματος με μια σειρά από μέτρα ανάμεσα στα οποία εντάσσονται κι οι μονοδρόμοι.

Οι κάτοικοι τονίζουν πως η πλειοψηφία των μονοδρόμων παραμένει η ίδια όπως προσδιορίστηκε ήδη από το 1958, αν και, όπως χρακτηριστικά τονίζουν:

(i) Η πόλη διχοτομήθηκε από τότες για πρώτη φορά.

(ii) Περιορίστηκε η ελεύθερη περιοχή της πόλης περισσότερο μετά την τουρκική εισβολή.

(iii) Η πεζοδρόμηση δρόμων της κι η Λαϊκή Γειτονιά περιόρισαν ακόμα πιο πολύ τον προσπελάσιμο σε οχήματα χώρο της.

Εισηγούνται για τούτο -μιας και πέρασαν πάνω από 30 χρόνια που καθορίστηκαν οι μονοδρόμοι και πολλές και ραγδαίες μεταβολές στο κέντρο της πόλης έχουν συμβεί από τότες, που άλλαξαν τον κορμό τον ίδιο της πόλης- ανασχεδιασμό των μονοδρόμων.

Υπάρχει (κι αν ναι σε ποιο στάδιο βρίσκεται) σχετικός προβληματισμός;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 551 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Φεβρουαρίου 1990.

«Η δρομολόγηση μικρών λεωφορείων, που να εκκινούν από τους πρώτους περιμετρικούς δρόμους έξω από τα τείχη, στη συνέχεια να μπαίνουν στην εντός των τειχών Λευκωσία με διαγεγραμμένη διαδρομή και στη συνέχεια να βγαίνουν εκτός πόλης, είναι αίτημα πολύχρονο των κατοίκων Λευκωσίας που πρόσφατα το επαναφέρουν, τονίζοντας πως με τον τρόπο αυτό θα διευκολυνθούν όσοι θέλουν να διακινηθούν μέσα στην πόλη χωρίς αυτοκίνητο κι ιδιαίτερα οι τουρίστες, που με τη δημιουργία της Λαϊκής Γειτονιάς και τη στοχοθετούμενη (προς το βορρά) διεύρυνσή της άρχισαν να περιέρχονται πεζή την παλιά πόλη.

Πώς αντιμετωπίζεται το όλο θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Τάκη Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ΄335, ημερομηνίας 18 Νοεμβρίου 1989,του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«1. 'Οπως αναφέρεται στην παράγραφο (α) του μέρους 'Καθήκοντα και Ευθύνες' των Σχεδίων Υπηρεσίας του Βιομηχανικού Υγιεινολόγου 2ης τάξης, τα κύρια καθήκοντα της θέσεως είναι η επισήμανση, ο υπολογισμός και ο έλεγχος των κινδύνων για την υγεία των εργαζομένων. Και οι τρεις πιο πάνω λειτουργίες απαιτούν ενδελεχή εξέταση των συντελούμενων σε κάθε εργασιακό χώρο βιομηχανικών διεργασιών, πριν μελετηθεί οποιαδήποτε σχέση των διάφορων δυσμενών για την υγεία χημικών και φυσικών παραγόντων που υφίστανται ή δημιουργούνται κατά τις πιο πάνω διεργασίες.

2. Είναι προφανές ότι οι κλάδοι θετικών επιστημών με τη μεγαλύτερη συνάφεια προς τη μελέτη των βιομηχανικών διεργασιών είναι οι κλάδοι της μηχανικής γενικά. Ταυτόχρονα, επειδή για τον ποσοτικό υπολογισμό των επικίνδυνων συνθηκών απαιτείται μια μεγάλη ποικιλία μετρήσεων κυρίως χημικών και φυσικών (χημικές αναλύσεις, μετρήσεις συγκεντρώσεως ουσιών στον αέρα, μετρήσεις θορύβου, ακτινοβολιών, έλεγχος συστημάτων εξαερισμού κ.ά.), ο Βιομηχανικός Υγιεινολόγος θα πρέπει επιπλέον να έχει εξειδικευμένες και σε βάθος γνώσεις χημείας και φυσικής.

Για τους πιο πάνω λόγους τα σχέδια υπηρεσίας του Βιομηχανικού Υγιεινολόγου καλύπτουν το φάσμα πανεπιστημιακών τίτλων που αναφέρονται σ'αυτά.

3. 'Οσον αφορά το θέμα της κάλυψης και του κλάδου της βιολογίας, αναφέρεται ότι οι γνώσεις στη βιολογία είναι χρήσιμες, μια και η βιομηχανική υγιεινή μελετά, μεταξύ άλλων, και τη σχέση και την επίδραση του εργασιακού περιβάλλοντος στον ανθρώπινο οργανισμό. Επειδή όμως σημαντικό μέρος της εργασίας του Βιομηχανικού Υγιεινολόγου είναι η μελέτη και ανάλυση των διεργασιών και οι μετρήσεις των παραγόντων του εργασιακού περιβάλλοντος και επειδή το μέρος της εργασίας που εξετάζει τη σχέση και επίδραση του εργασιακού περιβάλλοντος στον ανθρώπινο οργανισμό καλύπτεται από τον ιατρό εργασίας, που είναι τοποθετημένος στο Υπουργείο τούτο, κρίθηκαν αναγκαίες οι συγκεκριμένες ειδικότητες. Εξάλλου πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι υπάρχουσες θέσεις είναι μόνο δυο, από τις οποίες η μια δημιουργήθηκε μόλις το 1989, ενώ η άλλη από το 1971, και επομένως θα πρέπει να καθορίζονται στο παρόν στάδιο οι ειδικότητες που είναι άμεσα αναγκαίες για την υπηρεσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 23, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το θέμα της αναθεώρησης της οικιστικής Ζώνης στην περιοχή Ηλιουπόλεως στο Δάλι συζητήθηκε σε συνάντηση του Υπουργού Εσωτερικών με το Συμβούλιο Βελτιώσεως Δαλιού και συμφωνήθηκε όπως προωθηθεί η διαδικασία για ικανοποίηση του αιτήματος.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ΄. Τα θέματα υπ' αρ. 2 και 3 αντιλαμβάνομαι υπάρχει εισήγηση να μη συζητηθούν. Επομένως πάμε στο τέταρτο θέμα, που είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ».

Παρόντες:-Γεώργιος Σαββίδης, Πρόεδρος

Ανδρέας Παρισινός

Δήμος Γεωργιάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ρήνα Κατσελλή

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Σεπτεμβρίου 1989 και στις 19 Ιανουαρίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή στις 13 Απριλίου 1989 με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γεώργιου Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα ο Βουλευτής που το ενέγραψε, μίλησε για την ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας μας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, ανάγκη που επιβάλλεται ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης του τόπου σε διάφορους τομείς, της χρήσης χημικών ουσιών ιδιαίτερα στη βιομηχανία και γενικά της εμφάνισης νέων πηγών μόλυνσης. Πρόσθετα, ο εισηγητής του θέματος επισήμανε την ανάγκη προβληματισμού των αρμοδίων για κωδικοποίηση, ενοποίηση και εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας που αφορά το περιβάλλον και που σήμερα είναι διάσπαρτη σε πολλά νομοθετήματά μας, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες για την προστασία του περιβάλλοντος. Ακόμα θα πρέπει να εξεταστεί αν επιβάλλεται να εφαρμοστεί αμέσως στο σύνολό του ο νόμος του 1972 για την Πολεοδομία και Χωροταξία και τέλος να διερευνηθεί κατά πόσο είμαστε έτοιμοι να αξιοποιήσουμε την οικονομική ή άλλη βοήθεια που μας προσφέρουν στον τομέα αυτό διεθνείς οργανισμοί, όπως είναι η UNEP (Πρόγραμμα Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους της Εκτελεστικής Εξουσίας, τα τελευταία δύο χρόνια έρχεται στην Κύπρο ο νομικός εμπειρογνώμονας καθηγητής J. McLoughlin μέσα στα πλαίσια ενός σχεδίου για τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης, που πραγματοποιείται με τη συνεργασία της Ομόσπονδης Δημοκρατίας της Γερμανίας και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Δημοκρατίας. Στα πλαίσια του σχεδίου αυτού, που αφορά τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης και καλύπτει

τον αέρα, το έδαφος, το νερό και το θόρυβο, έχει συνταχθεί σχετική νομοθεσία από τον πιο πάνω νομικό εμπειρογνώμονα, η οποία βρίσκεται τώρα στο στάδιο της μετάφρασής της. Μόλις αυτή ολοκληρωθεί, θα σταλεί στο γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα για επεξεργασία και στη συνέχεια για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο. Η νομοθεσία αυτή αποτελεί το πρώτο βήμα για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας μας και καλύπτει τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης, γιατί θεωρήθηκε ότι στον τομέα αυτό υπάρχει επιτακτική ανάγκη που χρήζει άμεσης νομοθετικής ρύθμισης. Στη συνέχεια αναμένεται να συμπληρωθεί το υπόλοιπο έργο, ώστε να καλυφθούν από άποψη νομοθετικής ρύθμισης και όλες οι άλλες πηγές μόλυνσης του περιβάλλοντος.

Όπως επίσης τονίστηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους της Εκτελεστικής Εξουσίας, θεωρείται πολύ σημαντικό να εξευρεθούν νέες πηγές χρηματοδότησης, ώστε να μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν για τη συμπλήρωση του έργου αυτού οι υπηρεσίες του πιο πάνω νομικού, που είναι καλός γνώστης των κυπριακών πραγμάτων και της κυπριακής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Όπως ανέφερε στην Επιτροπή ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, το γραφείο του, που συμμετείχε προκαταρκτικά υπό συμβουλευτική ιδιότητα στο στάδιο σύνταξης της νομοθεσίας αυτής από τον πιο πάνω εμπειρογνώμονα, αναμένει την αποστολή του τελικού κειμένου για την καθιερωμένη νομοτεχνική επεξεργασία. Αναφορικά με το γενικότερο θέμα της κωδικοποίησης και ενοποίησης όλης της νομοθεσίας για το περιβάλλον θα πρέπει, όπως ο ίδιος δήλωσε, να προηγηθεί η πολιτική απόφαση και στη συνέχεια να κινηθούν οι κατάλληλοι μηχανισμοί ενοποίησης και αναθεώρησης της νομοθεσίας μέσα από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού ενημερώθηκε πάνω στην πορεία που ακολουθείται στο θέμα του εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας, σημειώνει με ικανοποίηση τη δήλωση των αρμοδίων ότι η νομοθεσία για τη βιομηχανική ρύπανση βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και καλεί όλους τους αρμόδιους παράγοντες να επιταχύνουν τις ενέργειές τους για την κατάθεσή της στη Βουλή το συντομότερο. Η Επιτροπή έχει την άποψη ότι η κατάθεση της νομοθεσίας αυτής μπορεί να αποτελέσει το πρώτο βήμα στο έργο του εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για το περιβάλλον, ενός τομέα που πραγματικά χρήζει άμεσης νομοθετικής ρύθμισης, λόγω της απότομης βιομηχανικής ανάπτυξης του τόπου και της έλλειψης του προαπαιτούμενου νομοθετικού πλαισίου που θα έθετε υπό έλεγχο την ανεξέλεγκτη βιομηχανική ρύπανση. Άλλωστε το γεγονός αυτό υπήρξε μια από τις πρώτες διαπιστώσεις της Επιτροπής Περιβάλλοντος αμέσως μετά τη σύστασή της. Παράλληλα, η Επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να πάρει τις κατάλληλες αποφάσεις τόσο για την έγκαιρη προώθηση του εκσυγχρονισμού της υφιστάμενης νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος όσο και για τη σύνταξη νέας, ώστε να περιληφθούν και όλες οι άλλες πηγές μόλυνσης του περιβάλλοντος. Τέλος, η Επιτροπή συμφωνεί με την άποψη των εκπροσώπων της Εκτελεστικής Εξουσίας για την αναγκαιότητα εξεύρεσης των πόρων, ώστε να εξασφαλιστούν και στο μέλλον οι υπηρεσίες του πιο πάνω νομικού που έχει ήδη ασχοληθεί με τη σύνταξη της νομοθεσίας αυτής για τη βιομηχανική ρύπανση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλήσω για την ουσία του θέματος, αλλά αντιλαμβάνομαι ότι είχε λεχθεί ότι το Κεφάλαιο Δ, όπως έγινε και προηγουμένως, θα πήγαινε σε μια ειδική ημέρα, μια ημέρα, δυο ημέρες, για να φύγουν όλα τα θέματα του Κεφαλαίου Δ. Γι' αυτό το λόγο δεν είχαμε προετοιμαστεί για σήμερα, γιατί αυτή ήταν η αντίληψή μας. Δεν ξέρω τα άλλα κόμματα πώς το βλέπουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό εξαρτάται από το ποια είναι η επιθυμία της Βουλής.

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Αυτό το θέμα είχε αναβληθεί και σε δυο προηγούμενες συνεδρίες, κύριε Πρόεδρε. Γι' αυτό, αν πούμε όλοι μας μερικά λόγια, το κλείνουμε και τελειώνουμε νομίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είστε έτοιμος, ορίστε.

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να συνεχίσουμε αυτό το θέμα, αλλά δεχόμαστε την άποψη που εξέφρασε ο κ. Ψυλλίδης για να συνέλθει ειδικά η Βουλή να καλύψει όλα τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δέχεστε αυτή την άποψη, θα δώσω απόψε το λόγο σε όσους θέλουν να μιλήσουν και αν κάποιοι θέλουν ακόμα και αυτό το θέμα να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη, θα παραμείνει.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Βεβαίως υπήρξε κάποια συμφωνία, αλλά δε θα εμποδίσουμε τον κ. Ηλιάδη να μιλήσει. Δεν είναι αυτός ο σκοπός μας και παρακαλώ να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όσοι θέλουν να μιλήσουν επί του θέματος μπορούν να μιλήσουν και το θέμα θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη.

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Με καθυστέρηση τριάντα περίπου χρόνων από την ίδρυσή της η Κυπριακή Δημοκρατία, η πολιτεία και η κοινωνία μας, μόλις πρόσφατα άρχισαν να ευαισθητοποιούνται και να συνειδητοποιούν την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος.

Βασικός βέβαια λόγος αυτής της ευαισθητοποίησης υπήρξε η αλόγιστη αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος που άρχισε από την πρώτη μετανεξαρτησιακή δεκαπενταετία με την απρογραμμάτιστη ανάπτυξη και που πήρε μεταπολεμικά το χαρακτήρα της σαρωτικής καταστροφής του περιβάλλοντος στο όνομα μιας δήθεν ανάπτυξης, μιας χωρίς όρια και φραγμούς κερδοσκοπίας. Δεν είναι λοιπόν υπερβολή να πούμε ότι σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σ' έναν περιβαλλοντικό Αττίλα.

Έτσι μέσα από τις αρνητικές εμπειρίες άρχισε και στην Κύπρο να δημιουργείται η περιβαλλοντική συνείδηση που εκδηλώθηκε κι εκφράστηκε από μια σειρά οικολογικές οργανώσεις που με τη δράση τους αφυπνίζουν και ανανεώνουν την κοινωνία μας, αμφισβητούν τις κατεστημένες απόψεις και λειτουργούν σαν αντίβαρο στην κρατούσα μονοδιάστατη αντίληψη της «ανάπτυξης» με μοναδικό κριτήριο το κέρδος έναντι παντός τιμήματος. Η παρέμβασή τους στην περίπτωση του Ακάμα είναι χαρακτηριστική.

Παράλληλα οι επηρεαζόμενοι πολίτες άρχισαν να κινητοποιούνται στην προσπάθειά τους να διεκδικήσουν το δικαίωμα για ένα υγιεινό περιβάλλον ζωής, όπως συνέβηκε με τις κοινότητες της περιοχής Βασιλικού.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα είναι ενθαρρυντικό ότι έστω και τα δυο τελευταία χρόνια, όπως αναφέρεται στην Έκθεση, άρχισε μια σοβαρή προσπάθεια για την ετοιμασία σύγχρονης νομοθεσίας για τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης. Και ασφαλώς συμφωνούμε με την κυβερνητική πλευρά ότι είναι ανάγκη να εξευρεθούν πηγές χρηματοδότησης για τη συνέχιση των υπηρεσιών του ξένου εμπειρογνώμονα για συμπλήρωση της σχετικής νομοπαρασκευαστικής εργασίας.

Η ενοποίηση, η κωδικοποίηση και ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας που αφορά το περιβάλλον στις σημερινές συνθήκες είναι μια αναγκαιότητα και μια επείγουσα προτεραιότητα, αλλά κατά τη γνώμη μας δεν αρκεί. Θα πρέπει παράλληλα οι ασκούντες την Εκτελεστική Εξουσία, τόσο στο κυβερνητικό επίπεδο όσο και στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης, να εφαρμόζουν επίσης την υφιστάμενη νομοθεσία.

Και στον τομέα της εφαρμογής του νόμου η κατάσταση είναι απογοητευτική. Τα παραδείγματα αφθονούν:

Για δεκαετίες λειτουργούσαν στην περιοχή Βασιλικού τα εργοστάσια του τσιμέντου και των Χημικών Βιομηχανιών, χωρίς ποτέ να έχει γίνει μελέτη για τη ρύπανση που προκαλούσαν στο περιβάλλον της περιοχής, για να διωχθούν οι τυχόν υπεύθυνοι για οχληρία και για να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα προστασίας της υγείας των κατοίκων της περιοχής. Και σαν να μην έφτανε αυτό, λαμβάνονταν και αποφάσεις για την εγκατάσταση και ηλεκτροπαραγωγού σταθμού στην ίδια περιοχή.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί σε ορισμένες από τις τουριστικές μας περιοχές.

Τα παραθαλάσσιά μας θέρετρα έχουν μετατραπεί κυριολεκτικά σε τσιμεντουπόλεις. Η κυπριακή θάλασσα αθέατη κρύβεται πίσω από τα ογκώδη ξενοδοχεία και τα συγκροτήματα και την απολαμβάνουν οι ξένοι ένοικοί τους, ενώ οι Κύπριοι πολίτες για να την πλησιάσουμε θα πρέπει πολλές φορές ακόμα και να πληρώσουμε. Το προπολεμικό προηγούμενο της Αμμοχώστου, της καταστροφής της φύσης της Αμμοχώστου, δεν ήταν φαίνεται αρκετό για να μας συνετίσει.

Γι' αυτή τη βάρβαρη καταστροφή του περιβάλλοντος ευθύνονται όλες οι κυβερνήσεις που πέρασαν ή που είναι σήμερα στην εξουσία, ουδεμιάς εξαιρουμένης. Αλλά και οι ευθύνες ορισμένων τοπικών αρχών είναι πολύ μεγάλες, είναι τεράστιες. Ό,τι συμβαίνει για χρόνια μεταπολεμικά και συνεχίζεται μέχρι σήμερα στην Αγία Νάπα είναι χαρακτηριστικό αυτών που λέγουμε.

Στην Αγία Νάπα αρχίζουν οι παράνομες οικοδομές, αλλά οι αρμόδιες τοπικές αρχές του Συμβουλίου Βελτιώσεως κάνουν πως δε βλέπουν και δεν παίρνουν έγκαιρα μέτρα. Οι οικοδομές συνεχίζονται για πολλούς μήνες μέχρι να τελει-

ώσουν και ύστερα οι τοπικές αρχές οχυρώνονται κουτοπόνηρα πίσω από το αφελές επιχείρημα: «Μα τι να κάνουμε τώρα; Να τους τα χαλάσουμε;»

Οι παρεμβάσεις, τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα και οι λογής-λογής σκοπιμότητες λειτουργούν διαβρωτικά σ' αυτό τον τομέα, όπως και σε άλλους βέβαια. Και όταν κάποτε δίδονται οδηγίες στους δικηγόρους του Συμβουλίου να κινήσουν δικαστική διαδικασία εναντίον των παρανομούντων, το θέμα οδηγείται τελικά στη μικροκομματική εκμετάλλευση: Παραμονές εκλογών οι διώξεις σταματούν κατόπιν εντολών, για να εξασφαλιστούν ως αντάλλαγμα μερικοί ψήφοι! Αυτά είναι γεγονότα γνωστά σε όλους.

Πρέπει να αναφέρουμε ακόμα ότι μερικές από τις λίγες αποφάσεις που εκδόθηκαν κατά καιρούς παραμένουν ανεκτέλεστες για λόγους που σαφώς υπαγορεύονται από τα ίδια συμφέροντα.

Έτσι φτάσαμε στο θλιβερό σημείο η παρανομία σε συγκεκριμένη περιοχή να αποτελεί τον κανόνα και η συμμόρφωση στο νόμο τη σπάνια εξαίρεση. Και όποιοι διατηρούν την παραμικρή αμφιβολία για του λόγου το αληθές, ας κάνουν μια επίσκεψη στην Αγία Νάπα και θα διαπιστώσουν ιδίοις όμμασι τις προκλητικά κραυγαλέες παρανομίες και εύκολα θα μάθουν πολλά.

Έχω τη γνώμη ότι δε δικαιούμαστε πια να σιωπούμε άλλο μπροστά σε τέτοιες καταστάσεις. Εμείς τουλάχιστο όχι. Διερωτώμαστε αν η εποπτεύουσα την τοπική αυτοδιοίκηση αρχή, δηλαδή το Υπουργείο Εσωτερικών, θα ασκήσει ποτέ ουσιαστικό έλεγχο σ' αυτές τις εντελώς απαράδεκτες καταστάσεις ή αν θα πρέπει η Βουλή να μελετήσει σε βάθος το θέμα και να ασκήσει αυστηρό κοινοβουλευτικό έλεγχο προς κάθε κατεύθυνση. Γιατί θα είναι τελικά ανεύθυνο να μιλάμε κι εμείς και η κυβέρνηση για νέες νομοθεσίες προστασίας του περιβάλλοντος και παράλληλα να μην εφαρμόζεται η ήδη ισχύουσα νομοθεσία!

Πέρα από τους κινδύνους που συνεπάγεται για την υγεία των ανθρώπων το μοντέλο αυτής της άναρχης ανάπτυξης, της ασύδοτης κερδοσκοπίας, καθημερινά καταστρέφει ανεπανόρθωτα το περιβάλλον, προσβάλλει την αισθητική μας αντίληψη, καταργεί την παραδοσιακή μας αρχιτεκτονική, παραφθείρει το λαϊκό μας πολιτισμό, ισοπεδώνει τις ιστορικές μας αξίες και απειλεί την ίδια την εθνική μας ταυτότητα.

Η προστασία λοιπόν του περιβάλλοντος αναδεικνύεται και στην Κύπρο σε μείζον κοινωνικό πρόβλημα και εντάσσεται πια στις πολιτικές προτεραιότητες της Νομοθετικής και της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Σίγουρα έχουμε αρκετό δρόμο να διανύσουμε μέχρι να πλησιάσουμε εκείνα τα ευρωπαϊκά επίπεδα ευαισθησίας που οδήγησαν πρόσφατα τον Ολλανδό Πρωθυπουργό να υποβάλει την παραίτησή του, όταν η Βουλή της χώρας του απέρριψε το πρόγραμμά του για την προστασία του περιβάλλοντος. Αλλά σίγουρα κι εμείς θα πρέπει να προσπαθήσουμε.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα είναι πρόθυμο να συνεργαστεί υπεύθυνα και μεθοδικά με όλες τις πτέρυγες της Βουλής και με την Εκτελεστική Εξουσία, ώστε από κοινού να ανακόψουμε τον επικίνδυνο κατήφορο και να σώσουμε ό,τι είναι δυνατό να σωθεί από τα λίγα που μένουν, πριν να είναι αργά ακόμα και για τις τελευταίες μικρές νησίδες του περιβάλλοντος που διασώζεται.

Και ο στόχος μας ασφαλώς δεν πρέπει να είναι μόνο η εισαγωγή μιας σύγχρονης νομοθεσίας, αλλά και η εφαρμογή της. Κυρίως αυτή, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σαββίδης.

Αντιλαμβάνομαι ότι τόσο ο κ. Στυλιανού όσο και ο κ. Ζαχαριάδης.....

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Επιφυλάσσομαι για την άλλη συνεδρία, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η ανάγκη εκσυγχρονισμού της κυπριακής νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος είναι σίγουρα μια αδιαμφισβήτητη ανάγκη που έγινε κοινή συνείδηση όχι μόνο των αρμόδιων τμημάτων του κυβερνητικού μηχανισμού, αλλά και της μεγάλης πλειοψηφίας του λαού μας που νοιάζεται για ένα καλύτερο μέλλον. Στο διάστημα των δέκα μηνών αφότου γράφτηκε το θέμα στη Βουλή, η κυβέρνηση έχει κάνει ένα αποφασιστικό πρώτο βήμα για την προώθηση εκσυγχρονισμένης νομοθεσίας για τα βασικά θέματα του περιβάλλοντος. Έχει κιόλας ετοιμαστεί το νομοσχέδιο για τη βιομηχανική ρύπανση με τη βοήθεια ειδικού που μετακλήθηκε από το εξωτερικό.

Πληροφορούμαστε ότι ετοιμάζεται στη συνέχεια ένα νομοσχέδιο που θα καλύπτει τη μόλυνση των νερών και των υδροφόρων στρωμάτων. Ο νόμος αυτός θα είναι εξαιρετικής σημασίας για την Κύπρο που έχει τόσο περιορισμένους υδάτινους πόρους. Τονίζουμε ακόμα μια φορά την ανάγκη να επιταχυνθεί, όσο είναι δυνατό, το δύσκολο και πολύπλοκο αυτό έργο του εκσυγχρονισμού ολόκληρης της νομοθεσίας που αφορά το περιβάλλον, γιατί η καθυστέρηση είναι μεγάλη και οι κίνδυνοι για ανεπανόρθωτες ζημιές στο φυσικό πλούτο της Κύπρου.

Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, επιβάλλεται η εφαρμογή του νόμου για την Πολεοδομία και Χωροταξία του 1972 στο σύνολό του, για να δοθούν οι απαραίτητες εξουσίες στα αρμόδια όργανα για αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος. Βέβαια η νομοθεσία δεν μπορεί να θεραπεύσει από μόνη της όλες τις αδυναμίες και ελλείψεις που παρατηρούνται σήμερα στη διαχείριση του φυσικού πλούτου και του περιβάλλοντος. Είναι όμως η απαραίτητη βάση πάνω στην οποία θα στηριχτεί μια δύσκολη και μακρόχρονη προσπάθεια της πολιτείας και του λαού για προστασία της γης, της ατμόσφαιρας, των νερών, ακόμα και της τροφής του ανθρώπου από επικίνδυνες πηγές μόλυνσης που διαρκώς πολλαπλασιάζονται με την πρόοδο της τεχνολογίας.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά θα συνεργαστεί πρόθυμα και ενεργά, για να ολοκληρωθεί και να εκσυγχρονιστεί η νομοθεσία μας σ' αυτόν το σημαντικό τομέα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος που θέλει να μιλήσει σήμερα;

Επειδή δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, το θέμα θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη, όπως και τα άλλα θέματα του Κεφαλαίου Δ. Και αντιλαμβάνομαι ότι η εισήγηση της Βουλής είναι να οριστεί ειδική μέρα ή μέρες εντός της προσεχούς βδομάδας, για να καλυφθούν όλα τα θέματα του Κεφαλαίου Δ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, την ερχόμενη βδομάδα έχουμε προσυνέδρια και την επόμενη τα συνέδριά μας. Γι' αυτό θα παρακαλέσω για την 11η Μαρτίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε ας είναι τη μεθεπόμενη βδομάδα, αν υπάρχουν ειδικές δυσχέρειες.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 1η Μαρτίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.
2) Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμος του 1989.
3) Ο περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
4) Ο περί Εξωτερικών Δανείων προς την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
5) Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων Νόμος του 1990. (Αναπομπή).

Πρόκειται περί αναπομπής. Επομένως πρέπει να εξεταστεί μέσα στα πλαίσια που καθορίζει το Σύνταγμα.

6) Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 1990.
7) Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημοσίων Δανείων Νόμος του 1990.
8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.1) του 1990.
9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.2) του 1990.
10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.4) του 1990.
11) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1990.
12) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1990.
13) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1990.
14) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 57) του 1989.
15) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.62) του 1989.
16) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.65) του 1989.
17) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 21) του 1989.

Κι εδώ ισχύει αυτό που λέχθηκε, ότι πρέπει πράγματι να εξετάσει η Επιτροπή Οικονομικών μαζί με τους αρχηγούς των κομμάτων όλες τις ειδικές περιπτώσεις.

18) Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
19) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.
(Πρόταση νόμου).
20) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

21) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

22) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

23) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

24) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αιτήσεις και Ιεραρχικαί Προσφυγαί) Κανονισμοί του 1990.

25) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990.

26) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αποζημίωσις) Κανονισμοί του 1990.

27) Οι περί Δικαστικής Φαρμακευτικής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

28) Οι περί Εθελοντών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 1990.

29) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων Εξουσιοδοτούσα τη Διενέργεια Δαπάνης από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου για το μήνα Μάρτιο του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

1) «Ο κυβερνητικός μηχανισμός κι οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ).

(Συνέχιση της συζήτησης).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αγορά εξοπλισμού στοιβασίας από την Αρχή Λιμένων Κύπρου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

α) «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία, προβλήματα και προοπτικές».

(Θέμα εγραφέν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων). (13.10.88).

β) «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία ως επιμέρους τομέας της κυπριακής οικονομίας - ιστορία, ανάγκες και προοπτικές».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (20.10.88).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

(Συνέχιση της συζήτησης).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου). (23.7.87).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ανωμαλίες που παρουσιάζονται στη λειτουργία του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου και η ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων πάνω στους άμεσα ενδιαφερομένους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το θέμα που αναφέρεται ως «Θέμα Μάριου Μαξιούτη».

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η διαμάχη και ο σάλος που παρατηρείται τελευταία ανάμεσα στις φρουταρίες και τα παντοπωλεία ως προς τον τρόπο και το ωράριο λειτουργίας τους και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του θέματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (20.4.1989).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3.1989).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη προστασίας της περιοχής του ΑΚΑΜΑ και η κήρυξή του σε εθνικό πάρκο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Μιχαήλ Θεοδούλου). (7.5.1987).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αίτημα

εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (2.2.1989).

Επιπλέον ο Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Τα σοβαρά προβλήματα των αγροτικών λεωφορείων και η ανάγκη λήψης μέτρων για την επίλυσή τους».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων; Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Επίσης ο ίδιος Βουλευτής ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η παράνομη πληρωμή από τον προϋπολογισμό του κράτους Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας διορισθέντων κατά παράβαση του νόμου».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου; Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Οι Βουλευτές κ. Γεώργιος Χαραλαμπίδης, Πέτρος Στυλιανού και Οδυσσέας Δημητρίου ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η απόφαση της κυβέρνησης να τροποποιήσει τα ωράρια λειτουργίας των καταστημάτων χωρίς την αναγκαία ολοκλήρωση του κύκλου επαφών με όλους τους επηρεαζομένους».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων; Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Οι Βουλευτές κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης και Σοφοκλής Χατζηγιάννης ζητούν την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Το νέο ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων που επέβαλε η κυβέρνηση, προβλήματα από την εφαρμογή του και η ανάγκη για την άμεση ανάκλησή του».

Είναι το ίδιο θέμα, επομένως θα έχει την ίδια τύχη.

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επ' αυτού του θέματος θα ήθελα να παρακαλέσω, αν δεν υπάρχει αντίθετη γνώμη, να κηρυχθεί επείγον και να συζητηθεί όσο το δυνατό πιο σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επαναλαμβάνω την πολλές φορές διατυπωθείσα άποψη ότι επείγον σημαίνει απλώς να καταργηθούν οι συνταγματικοί κανονισμοί, δηλαδή ότι χρειαζόμαστε 48 ώρες. Αν εννοούμε ότι πρέπει η Επιτροπή να το εξετάσει κατά προτεραιότητα, αυτό είναι άλλο θέμα και εναπόκειται βέβαια στην Επιτροπή.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς για το ίδιο θέμα θα ήθελα να παρακαλέσω να δοθεί ένα μήνυμα από μέρους της Βουλής προς το Υπουργείο Εργασίας να αφήσει το status το υπάρχον, μέχρις ότου επιληφθεί του θέματος η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Γιατί είναι τόσες οι αναταράξεις που θα γίνουν, αν εφαρμοστεί το νέο ωράριο, που θα δυσκολέψει και τους ιδιοκτήτες

καταστημάτων και τους ίδιους τους υπαλλήλους. Αν δεν υπάρχει ένσταση, να γίνει αυτή η έκκληση, μέχρις ότου συζητηθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Νομίζω σωστότερο θα ήταν το αρμόδιο Υπουργείο να παρακληθεί να μη διώκονται οι καταστηματάρχες, αν υπάρχει οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα από τη μη συμμόρφωση προς το νέο ωράριο, μέχρις ότου διευκρινιστεί το θέμα. Διότι διαφορετικά, ενώ θα συζητά η αρμόδια Επιτροπή και η Βουλή το θέμα αυτό, θα υπάρχει διάπραξη αδικημάτων ενδεχομένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να εισηγηθώ αυτό που έχει πει και ο κ. Στυλιανού. Να ζητήσουμε, αν συμφωνούν όλα τα κόμματα, από το Υπουργείο να αναστείλει το Διάταγμα, μέχρι να συζητηθεί και στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα από το πού θα πάει και πότε θα συζητηθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή το θέμα που ενέγραψαν οι συνάδελφοι, νομίζω ότι αυτή η Βουλή πρέπει να στείλει ένα μήνυμα προς την Εκτελεστική Εξουσία να αναστείλει την εφαρμογή του Διατάγματος και να γίνουν συναντήσεις και διαβουλεύσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, έτσι που να αντικριστεί θετικά το όλο πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης και μετά ο κ. Αναστασιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε και εμείς ότι θα πρέπει να γίνει ομόφωνη έκκληση προς την Εκτελεστική Εξουσία. Από νομικής άποψης δεν είναι δυνατό να ανασταλεί, να ανακληθεί, διότι εκδόθηκε το Διάταγμα. Απλώς είναι αυτό που ανέφερε ο κ. Μαθηκολώνης, να μη λαμβάνονται μέτρα εναντίον των παραβατών. Και το θέμα είναι πολύ σοβαρό, γιατί οι πάντες είναι εναντίον αυτής της ρύθμισης, και οι καταστηματάρχες και οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι. Άρα ενώπιον αυτής της εξέλιξης θα πρέπει η κυβέρνηση να μην επιμένει σε επιβολή κυρώσεων, μέχρι να το συζητήσει η Βουλή, διαφορετικά θα έχουμε μια κοινωνική αναταραχή για την οποία θα φέρει ακέραιη την ευθύνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ενώνω τη φωνή μου με τους υπόλοιπους συναδέλφους και συμφωνεί και το δικό μας κόμμα. Είτε αναστολή εφαρμογής του Διατάγματος είτε μη λήψη μέτρων. Νομίζω το μήνυμα είναι κοινό. Ότι δε θα πρέπει με κανένα τρόπο να τύχει εφαρμογής αυτό το οποίο εκδόθηκε. Άλλως πως γίνεται

να καταθέσουμε κατ' επειγόντως πρόταση νόμου και αμέσως να αναστείλουμε την εφαρμογή του. Μπορούμε να το κάνουμε, αλλά δεν είναι εδώ το θέμα. Το θέμα είναι ότι φαίνεται πως με κάποιο τρόπο, είτε αυθαίρετα ή χωρίς διαβουλεύσεις, εκδόθηκε κάποιο Διάταγμα που ενοχλεί και τους καταστηματάρχες και τους υπαλλήλους. Εφόσον υπάρχει ομοφωνία της Βουλής, αν εσείς διαβιβάσετε το έντονο μήνυμα και τη θέση όλων των πλευρών της Βουλής, είμαι σίγουρος ότι δεν υπάρχει κυβέρνηση τόσο άσοφη που θα ενεργήσει κατ' αντίθεση.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Άσοφη;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν ξέρω πόσο άσοφη είναι.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σίγουρα θα διαβιβάσω το μήνυμα. Αλλά εμένα σ' αυτές τις περιπτώσεις η πρόταση του κ. Αναστασιάδη με βρίσκει πιο σύμφωνο. Να σταματήσουμε τις εκκλήσεις και να σταματήσουμε τις παρακλήσεις. Αυτή η Βουλή έχει όλα τα δικαιώματα κι όταν υπάρχουν τέτοια θέματα -αντί να εγγράφονται για να πάνε στο Κεφάλαιο Δ και να παρακαλείται ο Πρόεδρος να παρακαλέσει τους Υπουργούς ή τους οποιουσδήποτε να αναστείλουν μέτρα δίωξης-νομίζω ότι προτιμότερη μέθοδος -και συμφωνώ απόλυτα επ' αυτού-είναι εκεί και όπου η Βουλή έχει τον τρόπο να επεμβαίνει νομοθετικά και να καθορίζει με τη δική της θέληση αυτά τα θέματα. Έχω την εντύπωση ότι αυτό θα προσδίδει μεγαλύτερο κύρος στη Βουλή, παρά οι παρακλήσεις του Προέδρου. Γιατί αντιλαμβάνεστε τι σημαίνει, αν κάνω την παράκληση και η παράκληση δε γίνει δεκτή. Τότε πρέπει αυτή η Βουλή να είναι έτοιμη πλέον να πάρει και ορισμένα άλλης μορφής μέτρα, για να σώσει το κύρος αυτής της Βουλής. Και σας προειδοποιώ ότι αυτό θα ζητήσω από τη Βουλή σε τέτοια περίπτωση.

Ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι καταστροφές και ζημιές που προκλήθηκαν στην ακριτική Αθηαίνου από την πρόσφατη θεομηνία και τρόποι βοήθειας προς τους πληγέντες κατοίκους».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων; Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Επίσης όλα τα κόμματα ζητούν να εγγραφεί το θέμα «Η πρόσφατη απαράδεκτη απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας να απολύσει δέκα από τους τριάντα δύο εργατοτεχνίτες της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας και η ανάγκη ακύρωσής της». Η παράκληση είναι όπως εκφράσω από την έδρα της Βουλής τώρα την ομόφωνη θέση της Βουλής για αναστολή οποιωνδήποτε μέτρων απόλυσης μέχρι εξέτασης του θέματος. Και προτιμώ αυτή τη διαδικασία, αν οι διάφορες πλευρές της Βουλής φυσικά εκφράζουν αυτή τη θέληση. Να λεχθεί από την έδρα της Βουλής τώρα προειδοποιητικά προς την κυβέρνηση ότι δεν πρέπει να χωρήσει στις απολύσεις, προτού έρθει σε επαφές με την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής. Να ακούσει τις απόψεις της, να ακούσει και τις απόψεις των ενδιαφερόμενων εργαζομένων, προτού καταλήξει σε απόφαση απόλυσης.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Συμφωνούμε με την πρότασή σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κι εμείς συμφωνούμε με την πρότασή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα δεν είναι απλώς ένα θέμα για μερικές απολύσεις. Είναι ένα τεράστιο θέμα το οποίο έχει σχέση και με την πολιτιστική μας κληρονομιά σε γενικότερη βάση. Γι' αυτό είμαστε υπέρ της πρότασης αυτής και θα επανέλθουμε σε ευρύτερο φάσμα πάνω στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ μ' όσα λέχθηκαν προηγουμένως και θέλω να προσθέσω ότι ήταν εποχή να σκεφτούμε επέκταση αυτού του θεσμού που περιλαμβάνει τη χειροτεχνία και όχι περιορισμό της και απόλυση εργατοτεχνικού προσωπικού. Και απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, αν υπάρχουν έξοδα, τα έξοδα τα περισσότερα είναι τα διοικητικά και όχι τα έξοδα τα εργατικά, που στο κάτω-κάτω είναι και παραγωγικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ήθελα να προσθέσω κάτι. Ότι οι πληροφορίες που έχω είναι ότι λέχθηκε πως δεν αποδίδει κέρδος η χειροτεχνία. Δηλαδή κάτι το οποίο υπάρχει στον τόπο μας σε τόσο μικρή έκταση, μια προσπάθεια συντήρησης παραδόσεων αιώνων, θέλει να το σταματήσει αυτή η νέα πολιτική, διότι ακριβώς δε δίνει κέρδος. Δε δίνει δηλαδή το εμπορικό εκείνο κέρδος το οποίο μετρά φαίνεται σήμερα στη σκέψη ορισμένων κύκλων. Είναι πολύ επικίνδυνο αυτό το πράγμα και πρέπει να καταστεί σαφές ότι μάλλον πρέπει να επεκταθεί αυτός ο θεσμός, παρά να περιοριστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα, κύριε Πρόεδρε, χωρίς εξαγωγές στο εξωτερικό, μόνο με τον εσωτερικό τουρισμό, μόνο με την εσωτερική αγορά, δεν παραμένει ούτε ένα προϊόν αδιάθετο. Χώρια από το γεγονός πως 600,000 το χρόνο επισκέπτες επισκέπτονται αυτά τα εργαστήρια και παίρνουν μια εικόνα της πολιτιστικής παραγωγής και παράδοσης της Κύπρου που, όπως ανέφερε και ο συνάδελφος Χατζηδημητρίου, θα έπρεπε να την αναβαθμίσουμε και όχι να την καταργήσουμε. Γιατί η προοπτική τώρα της κυβέρνησης είναι να παράγουν με το κομμάτι το καθένα και να τα πουλούν, χωρίς να υπάρχει καθόλου προσωπικό και χωρίς να υπάρχει καμιά παρουσία άλλου υπαλλήλου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον είπαμε ότι θα το μελετήσουμε, γιατί μπαίνουμε στην ουσία και συζητούμε θέματα κάποιας ουσίας; Θα επανέλθουμε να πούμε αυτά τα πράγματα, όταν θα γίνει η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όμως για να πάρετε την απόφαση, σημαίνει ότι κατ' αρχήν αντιλαμβάνεστε ότι υπάρχει αυτό το πρόβλημα. Και είναι καλά, δεδομένου ότι λέχθηκε και από την έδρα, να διαβιβαστεί αυτή η έκκληση και να διευκρινιστεί ότι η έκκληση σχετίζεται όχι μόνο με καθαρά οικονομικούς λόγους, αλλά και με λόγους πολιτιστικής κληρονομιάς.

Έτσι φτάσαμε στο τέλος της σημερινής ημερήσιας διάταξης.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 7.30 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Συζήτηση (Α. Γαλανός, Πρόεδρος, Λ. Ιεροδιακόνου, Τ. Χατζηδημητρίου, Ντ. Κωνσταντίνου) πάνω στο θέμα της μαζικής κατάθεσης από την κυβέρνηση συμπληρωματικών προϋπολογισμών και απόφαση για παραπομπή του θέματος στη σύσκεψη των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

2) Απόφαση του Σώματος μετά από συζήτηση (Χρ. Σολωμής, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου, Ε. Ευσταθίου, Γλ. Κληρίδης, Α. Παναγιώτου) να προβεί σ' όλα τα αναγκαία διαβήματα για την απελευθέρωση του Ελληνοκύπριου φοιτητή Νίκου Νικολάου και του Μανωνίτη διδασκάλου Ιωσήφ Παύλου, οι οποίοι παράνομα συνελήφθηκαν και κατακρατούνται από το ψευδοκράτος του Ντενκτάς.

3) Διάψευση από τον Πρόεδρο της Βουλής δημοσιευμάτων που παρουσίαζαν τον Υπουργό Εσωτερικών ως αρνούμενο να παρευρεθεί στη συζήτηση αναφορικά με τις καταγγελίες για χρησιμοποίηση του κρατικού μηχανισμού με σκοπό την προώθηση της δημιουργίας κόμματος.

4) Αγορεύσεις και συζήτηση (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Πουμπουρής) πάνω στο θέμα «Ο κυβερνητικός μηχανισμός κι οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης» και απόφαση του Σώματος για παραμονή του θέματος στην ημερήσια διάταξη.

5) Απόφαση του Σώματος μετά από συζήτηση (Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Μαρκίδης, Α. Δημητριάδης, Π. Στυλιανού, Δ. Ηλιάδης) για αναβολή της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και 'Αλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989», λόγω της ανάγκης εξέτασης από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Προσφύγων και Νομικών των τροποποιήσεων που εισηγήθηκε ο κ. Μαρκίδης.

6) 'Εκθεση και συμπληρωματική 'Εκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

7) 'Εκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος του 1990», οι παρατηρήσεις του κ. Π. Στυλιανού πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

8) 'Εκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

9) 'Εκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Σφαγείου Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

10) 'Εκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Α. Ψυλλίδη πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

11) 'Εκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1989» και 2. «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Ρ. Κατσελλή, Α. Ζιαρτίδης, Π. Στυλιανού, Δ. Ηλιάδης, Α. Παπαρές, Μ. Πουμπουρής) και ψήφιση αυτών σε Νόμους.

12) 'Εκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εργοστασίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως Τροποποιητικός του 1990).

13) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Εσπερινών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί του 1990», οι παρατηρήσεις του κ. Π. Στυλιανού πάνω στο θέμα και έγκριση αυτών.

14) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

15) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η ανάγκη ηθικής επιβράβευσης της προσφοράς του Ούγγρου ελληνιστή Arpad Papp - Το θέμα της αξιοποίησης του κτιρίου της παλιάς Ηλεκτρικής στη Λευκωσίας -Αίτημα κατοίκων της Λευκωσίας για πεζοδρόμηση κι άλλων δρόμων -Αίτημα κατοίκων της εντός των τειχών Λευκωσίας για κατασκευή πεζοδρομίων σε μερικές βασικές οδούς - Η τοποθέτηση επικίνδυνων προφυλακτήρων σε ορισμένα αυτοκίνητα - Αίτημα για επαύξηση των χώρων στάθμευσης στην εντός των τειχών Λευκωσία -Αίτημα για ανασχεδιασμό των μονοδρόμων στην εντός των τειχών Λευκωσία -Αίτημα για δρομολόγηση μικρών λεωφορείων που να εξυπηρετούν την εντός των τειχών Λευκωσία).

16) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Το θέμα των προσόντων που απαιτούνται για τη θέση του Βιομηχανικού Υγιεινολόγου - Το θέμα της αναθεώρησης της οικιστικής ζώνης στην περιοχή Ηλιουπόλεως στο Δάλι).

17) Έκθεση για το θέμα «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος» και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Δ. Ηλιάδης, Γ. Σαββίδης).

18) Εγγραφή και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Τα σοβαρά προβλήματα των αγροτικών λεωφορείων και η ανάγκη λήψης μέτρων για την επίλυσή τους».

(β) «Η παράνομη πληρωμή από τον προϋπολογισμό του κράτους Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας διορισθέντων κατά παράβαση του νόμου».

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου).

(γ) «Η απόφαση της κυβέρνησης να τροποποιήσει τα ωράρια λειτουργίας των καταστημάτων χωρίς την αναγκαία ολοκλήρωση του κύκλου επαφών με όλους τους επηρεαζομένους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Γ. Χαραλαμπίδη, Π. Στυλιανού και Ο. Δημητρίου).

(δ) «Το νέο ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων που επέβαλε η κυβέρνηση, προβλήματα από την εφαρμογή του και η ανάγκη για την άμεση ανάκλησή του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Μαθηκολώνη και Σ. Χατζηγιάννη).

(ε) «Οι καταστροφές και ζημιές που προκλήθηκαν στην ακριτική Αθηαίνου από την πρόσφατη θεομηνία και τρόποι βοήθειας προς τους πληγέντες κατοίκους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη).

(στ) «Η πρόσφατη απαράδεκτη απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας να απολύσει δέκα από τους τριάντα δυο εργατοτεχνίτες της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας και η ανάγκη ακύρωσής της».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων).

19) Απόφαση μετά από συζήτηση (Π. Στυλιανού, Α. Μαθηκολώνης, Ο. Δημητρίου, Μ. Πουμπουρής, Δ. Ηλιάδης, Ν. Αναστασιάδης, Πρόεδρος) όπως διαβιβαστεί προς την κυβέρνηση η έντονη επιθυμία όλων των πλευρών της Βουλής να μην επιβληθούν κυρώσεις στους παραβάτες του διατάγματος σχετικά με το νέο ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων, μέχρις ότου συζητηθεί το θέμα στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

20) Απόφαση μετά από συζήτηση (Πρόεδρος, Μ. Χριστοφίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Ε. Ευσταθίου, Π. Στυλιανού) όπως διαβιβαστεί προς την κυβέρνηση η ομόφωνη θέση της Βουλής για αναστολή οποιωνδήποτε μέτρων απόλυσης εργατοτεχνιτών της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας μέχρι την εξέταση του θέματος από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 1ης Μαρτίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.10 μ.μ.)

(Αρ. 21)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΓΑΛΑΝΟΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα, προτού ξεκινήσουμε, να αναφέρω κάτι το οποίο συνέβηκε σήμερα έξω από το κτίριο της Βουλής. 'Εχουν βάλει ορισμένα σίδερα εκεί που τέλος πάντων όλοι οι Βουλευτές σταθμεύουν τα αυτοκίνητά τους. Φυσικά δε λέμε ότι οι Βουλευτές πρέπει να παρανομούν. Κάθε άλλο! Αλλά δεν υπάρχει χώρος στον οποίο να βάλουμε τα οχήματά μας. Γι' αυτό παρακαλώ όπως εξεταστεί το θέμα, καθότι νομίζω ότι ήταν μια ευκολία για όλους μας εκεί πέρα, ενώ τώρα δημιουργείται τεράστιο πρόβλημα για στάθμευση των οχημάτων μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, ήδη είχαν δοθεί κάποιες οδηγίες από τον Πρόεδρο της Βουλής, όπως αντιλαμβάνομαι, και από τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους, για να μπει κάποια τάξη, οι οποίες δεν τηρούνται. Εκείνο το οποίο αποφασίστηκε, πριν μπούμε στη συνεδρία, είναι στην επόμενη συνάντηση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων με τον Πρόεδρο της Βουλής στην οποία θα παρευρίσκεται και ο Γενικός Διευθυντής της Βουλής να ληφθούν τέτοια μέτρα, που οπωσδήποτε να μη συμβούν ξανά παρόμοια πράγματα. Επομένως, θα επιληφθούμε του θέματος.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού μπούμε στο Κεφάλαιο Α της σημερινής ημερήσιας διάταξης, θα ήθελα να πληροφορήσω τους κυρίους Βουλευτές ότι έχει προγραμματιστεί για τη μεθεπόμενη Πέμπτη, 15 Μαρτίου, ολοήμερη συνεδρία για συζήτηση όλων των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ. Η Νομοθετική Εργασία θα γίνει την Τετάρτη το απόγευμα της 14ης Μαρτίου και, αν υπάρχει βέβαια περιθώριο χρόνου, θα αρχίσουμε και τη συζήτηση των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ της 14ης Μαρτίου, που εν πάση περιπτώσει, όπως είπα, θα συζητηθούν την επομένη.

Η τελευταία συνεδρία του Σώματος πριν από τη διάσκεψη της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης θα γίνει στις 19 Μαρτίου, ημέρα Δευτέρα, για να δοθεί καιρός στους Βουλευτές να προετοιμαστούν.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για το θέμα της 19ης Μαρτίου, επειδή είχε γίνει μια σχετική συζήτηση σε κάποιο άλλο επίπεδο, η 19η Μαρτίου είναι μέρα Δευτέρα και υπάρχουν κάποιες πρακτικές δυσκολίες. Αν ήταν δυνατό η 19η Μαρτίου να γίνει 20ή Μαρτίου, μέρα Τρίτη. Και αντιλαμβάνομαι ότι το απόγευμα είναι η συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συζητήθηκε, κύριε Σολωμή, για την 20ή Μαρτίου, αλλά είναι η μέρα που συνεδριάζουν τα πολιτικά γραφεία και οι κοινοβουλευτικές ομάδες των κομμάτων. Να δούμε αν μπορεί να υπάρξει κάποια άλλη ημερομηνία.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ίσως, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς με όλο το σέβας προς τους συναδέλφους από τη Λευκωσία. Αντιλαμβάνεστε ότι οι συνάδελφοι όλων των κομμάτων από άλλες πόλεις μ' αυτή τη διευθέτηση θα πρέπει να είναι στη Λευκωσία Τετάρτη, Πέμπτη, Δευτέρα για τη Βουλή, Τρίτη για τις κοινοβουλευτικές ομάδες και τις υπόλοιπες μέρες φυσικά για τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

Γι' αυτό, αν είναι δυνατό, την Τρίτη, 20 Μαρτίου, κάποια ώρα μπορεί να γίνουν οι συνεδρίες των κοινοβουλευτικών ομάδων και να πραγματοποιηθεί η συνεδρία της Βουλής. Είναι θέμα καθαρά πρακτικό αυτό για τους υπόλοιπους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι ανταλλάχθηκαν τέτοιες απόψεις στην Επιτροπή Άμυνας, γιατί εκείνη τη μέρα θα πρέπει να περάσουμε και τους Κανονισμούς για την Εθνική Φρουρά. Και έγινε μια τέτοια διευθέτηση, για να μπορεί να διεκπεραιωθεί η εργασία. Αλλά έχω την εντύπωση ότι, αν γίνει Δευτέρα απόγευμα, 19 του μήνα, δε θα δημιουργήσει σοβαρές δυσκολίες. Θα ήταν περισσότερες οι δυσκολίες, αν ήταν ολοήμερη τη Δευτέρα. Έτσι νομίζω η 19η του μήνα το απόγευμα είναι μια ημερομηνία κατά την οποία μπορεί να συναντηθούμε όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σύμφωνοι. Πιστεύω, κύριε Χατζηδημητρίου, ότι, όποια μέρα κι αν διαλέξουμε, κάποια δυσκολία θα υπάρχει. Επομένως, εφόσον θα υπάρχουν αρκετές μέρες μετά ελεύθερες, για να προετοιμαστούμε για τη Διακοινοβουλευτική Ένωση, νομίζω ότι το απόγευμα της Δευτέρας θα μπορούμε να προχωρήσουμε.

Και τώρα μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Α, Νομοθετική Εργασία. Τα θέματα υπ' αριθμό 2 και 3, που είναι «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμος του 1989» και «Ο περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», δεν είναι έτοιμα. Όσον αφορά το θέμα υπ' αριθμό 1, που είναι «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989», ζητήθηκε κάποια αναβολή, για να σταλεί κάποια συμπληρωματική Έκθεση. Γι' αυτό προχωρούμε στο θέμα υπ' αρ. 4 της ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Εξωτερικών Δανείων προς την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας που συνομολογήθηκε μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και γαλλικού οίκου για τη χορήγηση δανείου μέχρι συνολικού ύψους 289,861,600 γαλλικών φράγκων υπό μορφή πιστώσεων για τη χρηματοδότηση της αγοράς γαλλικών προϊόντων.

Η πιο πάνω συμφωνία δανείου είναι ανάγκη να επικυρωθεί από τη Βουλή σύμφωνα με τη νομοθεσία που αφορά την άσκηση των δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου και παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στην κατ' άρθρο ανάγνωσή του.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εξωτερικών Δανείων προς την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένστασή όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων Νόμος του 1990». Αναπομπή. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ Ή ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος	Ανδρέας Γεωργίου
Πολύβιος Κόλοκος	Νίκος Φλουρέντζος
Λέανδρος Ζαχαριάδης	Νεόφυτος Ηλία
Κώστας Ερωτοκρίτου	Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συνήλθε στις 20 και 27 Φεβρουαρίου 1990 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή την 1η Φεβρουαρίου 1990, ύστερα από την αναπομπή του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του Άρθρου 51(1) του Συντάγματος.

Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Οι προτασσόμενοι λόγοι αναπομπής αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 1990 που κυκλοφόρησε ήδη σ' όλα τα Μέλη της Βουλής. Στην επιστολή της αναπομπής υποστηρίζεται η άποψη ότι ο αναπεμπόμενος νόμος, όπως έχει διαμορφωθεί, δε συνάδει προς τις διεθνείς υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας και προς το Νόμο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού (Νόμος 207 του 89), γι' αυτό και δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι οι περιορισμοί που επιβάλλει στο δικαίωμα ασκήσεως επαγγέλματος δυνάμει του 'Αρθρου 25 του Συντάγματος είναι προς το δημόσιο συμφέρον και ως εκ τούτου βρίσκεται σ' αντίθεση προς το εν λόγω 'Αρθρο του Συντάγματος. Πρόσθετα στην ίδια επιστολή της αναπομπής υποστηρίζεται ότι το 'Αρθρο 6 του αναπεμπόμενου νόμου, κατά παράβαση βασικών αρχών που διέπουν το νομικό σύστημα της Κυπριακής Δημοκρατίας περιλαμβανόμενων και εκείνων του 'Αρθρου 12 του Συντάγματος, καθιερώνει ποινική ευθύνη αξιωματούχων και μετόχων εταιρειών που παραβαίνουν τις διατάξεις του αναπεμπόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας επανεξετάζοντας τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχτηκε η αναπομπή αυτή εξακολουθεί, ως θέμα αρχής, να υποστηρίζει την αναγκαιότητα νομοθετικής ρύθμισης του θέματος των ξεπουλημάτων. Η Επιτροπή με την ευκαιρία αυτή θέλει να επισημάνει ότι η νομοθεσία που προτείνεται δεν τίθεται άμεσα σε ισχύ αλλά συναρτάται με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μέχρι τη λήψη της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου προσφέρεται για την εξέταση όλων των πτυχών του θέματος και ακόμα για την ετοιμασία σχετικού νομοθετήματος για το οποίο γίνεται μεν αναφορά στην επιστολή αναπομπής, αλλά οι αρμόδιοι δεν ήταν σε θέση να προδιαγράψουν ενώπιον της Επιτροπής το ακριβές περιεχόμενό του.

Υποστηρίζοντας η Επιτροπή την άποψη ότι η Βουλή θα πρέπει να εμμείνει στον αναπεμφθέντα Νόμο, εισηγείται με την ευκαιρία της επανεξέτασης αυτής τη μερική τροποποίησή του, ώστε να ρυθμιστεί, με βάση τις συνταγματικά αποδεκτές θέσεις, το θέμα της ποινικής ευθύνης που προβλέπεται στο Νόμο αυτό αναφορικά με τους μετόχους των εταιρειών, καθώς επίσης και το θέμα της αναγραφής των τιμών (παλαιών και νέων) όταν γίνονται τα ξεπουλήματα, τα οποία διευρύνονται, ώστε να καλύπτουν οργανωμένες εκθέσεις που πραγματοποιούνται υπό την αιγίδα της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής και επειδή έχουν γίνει τροποποιήσεις στο νομοσχέδιο, είναι ανάγκη όπως ξαναψηφιστεί. Τίθενται σε ψηφοφορία τα σχετικά άρθρα του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στην ανάγνωση των άρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Περιορισμός των διαφημίσεων ή των αναγγελιών πώλησης εμπορευμάτων σε τιμές εκπτώσεων. 'Αρθρο 3.

Εξαιρέσεις. Άρθρο 4.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 5.

Ποινική Ευθύνη. Άρθρο 6.

Καλόπιστη δημοσίευση διαφήμισης. Άρθρο 7.

Καλόπιστη ενέργεια ή πράξη υπαλλήλου. Άρθρο 8.

Εξουσιοδότηση λειτουργών. Άρθρο 9.

Εξουσία εισόδου σε κατάστημα. Άρθρο 10.

Τροποποίηση των περιόδων εκπτώσεων. Άρθρο 11.

Έναρξη και διάρκεια της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 12 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 12 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 1990». Βεβαίως οι Εκθέσεις αυτών των προϋπολογισμών δεν έχουν κυκλοφορήσει έγκαιρα. Αλλά, επειδή είναι ομόφωνες, αν δεν υπάρχει ένσταση, να προχωρήσουμε.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ ΕΙΔΗΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Ο Προϋπολογισμός του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων για το 1990 κατατέθηκε στη Βουλή στις 11 Ιανουαρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκε και παρευρέθηκε στην Επιτροπή ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού και κατέθεσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από την Επιτροπή.

Ο πιο πάνω Προϋπολογισμός, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει έσοδα ύψους £210,000 και δαπάνες ύψους £210,000.

Όπως είναι γνωστό, το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων, που μέχρι πρόσφατα λειτουργούσε υπό την αιγίδα του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, διέπεται σήμερα από σχετική νομοθεσία που θεσπίστηκε το 1989 (Νόμος Αριθμός 87 του 1989) σύμφωνα με την οποία θεωρείται αυτόνομος και ανεξάρτητος οργανισμός ο οποίος λειτουργεί με βάση θεμελιώδεις αρχές που καθορίζονται λεπτομερώς στη νομοθεσία αυτή. Σύμφωνα με την ίδια νομοθεσία, το Πρακτορείο έχει δικό του Προϋπολογισμό που καταρτίζεται ετήσια από το Συμβούλιο και υπόκειται στην έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Κύριο έσοδο του Πρακτορείου είναι η κυβερνητική χορηγία που για το 1990 ανέρχεται στις £205,000 σε σύγκριση με £140,000 που ήταν το 1989.

Στο στάδιο της εξέτασης του όλου θέματος από την Επιτροπή κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών αριθμός τροπολογιών στον υπό εξέταση Προϋπολογισμό με βάση τις οποίες το αρχικό ποσό των δαπανών μειώνεται συνολικά κατά £53,454. Οι τροπολογίες αυτές υιοθετήθηκαν από την Επιτροπή και ενσωματώθηκαν στα κατάλληλα μέρη του Προϋπολογισμού.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό εξέταση νομοσχεδίου, όπως αυτό διαμορφώθηκε τελικά με τη μείωση της συνολικής πρόνοιας των δαπανών από £210,000 σε £194,218.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κάποιες υποσημειώσεις πάνω στο θέμα. Ψηφίζουμε σήμερα αυτό τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων και δημιουργούμε στην πραγματικότητα έναν καινούργιο θεσμό. Έναν καινούργιο όμως θεσμό που πρέπει να διαδραματίσει έναν πολύ σημαντικό πολιτικό ρόλο. Αυτός ο πολιτικός ρόλος θα αντιμετωπιστεί όχι μόνο με χρήματα, αλλά και με την ανάλογη εμπλοκή των ανθρώπων που θα πρέπει να δείξουν δημιουργικό πνεύμα και μεγάλη δραστηριότητα, γιατί δεν είναι μόνο θέμα χρημάτων η δημιουργία ενός επιτυχούς πρακτορείου ειδήσεων το οποίο έχει ανάγκη ο τόπος. Μου έκαμε εντύπωση, όταν στην τελευταία Σύνοδο της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης το μόνο περίπτερο το οποίο υπήρχε μέσα στο χώρο ήταν εκείνο του B.B.C. Τα μέσα μαζικής επικοινωνίας παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο, έτσι και το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων έχει να διαδραματίσει το δικό του ρόλο ακόμα και αύριο, όταν θα έχουμε τη Διακοινοβουλευτική Ένωση στην Κύπρο.

Και θα ήθελα να προσθέσω ακόμα μια παρατήρηση, ότι δηλαδή θα πρέπει να έχει ζωντάνια ειδήσεων, επαρκή κάλυψη των γεγονότων και να αποφεύγει τις πάρα πολλές διατυπώσεις απόψεων με τη μετάδοση μακροσκελέστατων άρθρων, όπως είδαμε τον τελευταίο καιρό στον τύπο. Έτσι θέλω να τελειώσω με την παρατήρηση ότι το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων πρέπει να γίνει ένας

ζωντανός και αποδοτικός οργανισμός, όχι μια ακόμα δημόσια υπηρεσία, αλλά με ανθρώπους που θα έχουν έντονη και ζωηρή εμπλοκή στο θέμα, ώστε να είναι αποδοτικοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ κάποια ησυχία, για να ακούμε τον ομιλητή.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου και πάλι θα ήθελα κι εγώ να υπογραμμίσω την ανάγκη στελέχωσης του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων, ένα θέμα που και πέρσι από το βήμα της Βουλής είχαμε πρώτοι θίξει. Είχαμε αναφέρει πως είναι αντιστρόφως ανάλογο το επιτελούμενο έργο με τη στελέχωσή του. Ιδιαίτερα, αν λάβουμε υπόψη το Τουρκοκυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων και τις διασυνδέσεις του με το Τουρκικό Πρακτορείο Ειδήσεων, εμφαίνεται αυτή η αντίστροφη αναλογία σε σχέση με το δικό μας πρακτορείο.

Συγκεκριμένα, ενώ το Τουρκοκυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων, που συνεργάζεται με το πρακτορείο «Ανατόλια», έχει 13 υπαλλήλους, εμείς όλο κι όλο έχουμε έναν υπάλληλο πάνω σε έμμισθη βάση με πλήρη απασχόληση και δυο άλλους ημιαπασχολουμένους. Έτσι, αν θέλουμε να επιτελέσει το ρόλο του και το έργο του, τουλάχιστον θα πρέπει όχι μόνο να δώσουμε χρήματα, όπως είπε ο κ. Χατζηδημητρίου, που περίπου είναι τα ίδια που δώσαμε σε σχέση με πέρσι, αλλά, έστω, να αυξήσουμε το προσωπικό του κατά επτά τουλάχιστον υπαλλήλους, όπως από χρόνια τώρα ζητά το πρακτορείο ειδήσεων στην Κύπρο, για να φέρει σε πέρας και τη συνήθη εργασία του και την εργασία της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης που είναι σωστή επιχείρηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου και παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στην κατ' άρθρο ανάγνωσή του.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων ποσού που δεν υπερβαίνει τις £194,218 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 - 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Δημόσιων Δανείων για το 1990 κατατέθηκε στη Βουλή την 1η Φεβρουαρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκε και παρευρέθηκε στην Επιτροπή ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι ανέλυσαν τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού και κατέθεσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από την Επιτροπή.

Ο πιο πάνω Προϋπολογισμός, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει έσοδα ύψους £6,897,170 και δαπάνες ύψους £11,334,084.

Όπως είναι γνωστό, το υπό αναφορά Ταμείο, το οποίο υφίσταται και λειτουργεί με βάση την περί Δημοσίων Δανείων νομοθεσία, χρηματοδοτείται κυρίως από δάνεια που προέρχονται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και από τους τόκους και το κεφάλαιο που εισπράττονται από τους δανειζομένους. Το Ταμείο αυτό παρέχει δάνεια για την εκτέλεση έργων δημόσιας ωφέλειας λαμβάνοντας υπόψη τους διαθέσιμους πόρους ρευστότητας, καθώς και τη σημασία των διάφορων έργων σε σχέση με το αναπτυξιακό πρόγραμμα της κυβέρνησης. Οι λογαριασμοί του Ταμείου αυτού ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Στο στάδιο της μελέτης του Προϋπολογισμού αυτού από την Επιτροπή κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών σχετική εισήγηση για τροποποίηση του Κεφαλαίου 11 του Προϋπολογισμού με την αύξηση της πρόνοιας που αφορά την έκδοση δανείων για ανάπτυξη Υπηρεσιών Οδικών Μεταφορών από £167,000 σε £787,000. Η εισήγηση αυτή υιοθετήθηκε από την Επιτροπή και ενσωματώθηκε στο κατάλληλο μέρος του Προϋπολογισμού.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του πιο πάνω νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί με την αύξηση των συνολικών δαπανών από £11,334,084 σε £11,954,084.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου και παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στην κατ' άρθρο ανάγνωσή του.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων ποσού £11,954,084 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Πρώτος Πίνακας. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 4 και οι Πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων £50,900 και η διάθεσή του για το λογιστικό διακανονισμό της παραχώρησης δανείου στην κυπριακή παροικία της Βρισβάνης για την ανέγερση πολιτιστικού κέντρου.

Η Επιτροπή, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου και παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στην κατ' άρθρο ανάγνωσή του.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £50,900 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συνολικού ποσού χρημάτων £148,000 και η διάθεσή του ως ακολούθως:-

(α)	Για την κάλυψη των δικαιωμάτων λογιστικού οίκου που πρόσφερε τις υπηρεσίες του σχετικά με την εκκαθάριση των εταιρειών του συγκροτήματος Α. Πιερή	£28,000
(β)	Για τη διοργάνωση στην Κύπρο τον Οκτώβριο του 1990 του 13ου Διεθνούς Σεμιναρίου Ανώτατης Εξειδίκευσης Αστυνομίας	£90,000
(γ)	Για την κάλυψη της δαπάνης για την παροχή βοήθειας σε είδος προς τη Ρουμανία	£30,000

Η Επιτροπή, μελετώντας ξεχωριστά καθεμιά από τις ζητούμενες πιστώσεις, αποφάσισε να μην εγκρίνει στο παρόν στάδιο την πρόνοια που αναφέρεται στο

θέμα της εκκαθάρισης των εταιρειών του συγκροτήματος Α. Πιερή, μιας και το θέμα αυτό αποτελεί αντικείμενο ειδικής μελέτης από άλλη Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Διαμορφώνοντας ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου και παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στην κατ' άρθρο ανάγνωσή του.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £120,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 4) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων £131,055 και η κατανομή του σε διάφορα επιμέρους κεφάλαια και άρθρα του Προϋπολογισμού του φετινού χρόνου.

Το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης θα διατεθεί για την κάλυψη της κρατικής συνεισφοράς στα έξοδα που απαιτούνται για την παρουσίαση της έκθεσης «Αμμόχωστος, 36 αιώνες Πολιτισμού» στην Ομόσπονδη Δημοκρατία της Γερμανίας και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (£50,000) και για την καταβολή αυξημένης υπερωριακής αποζημίωσης σε υπαλλήλους του Τμήματος Τελωνείων (£35,280).

Η Επιτροπή, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου και παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στην κατ' άρθρο ανάγνωσή του.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £131,055 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 4) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων £30,000 και η διάθεσή του για την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας στην κοινοτική στέγη «Αρχάγγελος Μιχαήλ» Καϊμακλίου.

Η Επιτροπή, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε να εκφράσουμε την ικανοποίησή μας για την κατάθεση από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας του νομοσχεδίου αυτού και τις ευχαριστίες μας προς την Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής που εισηγείται ομόφωνα την ψήφισή του σε νόμο. Με την ευκαιρία αυτή θέλουμε να παρατηρήσουμε πως τέτοιες χειρονομίες ενισχύουν και ενθαρρύνουν την κοινοτική πρωτοβουλία και αποτελούν ταυτόχρονα αναγνώριση της προσπάθειας για επίλυση ή έστω απάμβλυνση σοβαρών περιφερειακών κοινοτικών προβλημάτων, όπως είναι η φροντίδα και η μέριμνα για πρόσωπα της τρίτης λεγόμενης ηλικίας. Αυτή η έμπρακτη αναγνώριση με τη σειρά της από μέρους της πολιτείας δημιουργεί συνθήκες άμιλλας ανάμεσα στις κοινότητες για προαγωγή της αλληλεγγύης, της αλληλοβοήθειας και γενικότερα του ανθρωπισμού που μακροπρόθεσμα αναβαθμίζουν και προβάλλουν την ποιότητα του λαού μας.

Για τους λόγους αυτούς χαιρετίζουμε την κατάθεση του νομοσχεδίου και μαζί μ' όλα τα άλλα κόμματα της Βουλής θα ψηφίσουμε ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ευχάριστο που η κυβέρνηση Βασιλείου μέσα μέσα δίνει την ευκαιρία στο Δημοκρατικό Κόμμα να εκφράζει την ικανοποίησή του.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου και παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στην κατ' άρθρο ανάγνωσή του.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £30,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 5) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £865,675 και η κατανομή του σε αριθμό κεφαλαίων και άρθρων του προϋπολογισμού του φετινού χρόνου.

Το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης αφορά πληρωμές στον εργολάβο, την κάλυψη άλλων εκκρεμουσών υποχρεώσεων σχετικά με την ανέγερση του Διεθνούς Κέντρου Συνεδρίων (£453,240) και τη συμπλήρωση των εργασιών βελτίωσης αριθμού δρόμων (£375,300).

Η Επιτροπή, με εξαίρεση το κονδύλι που αναφέρεται στο Διεθνές Κέντρο Συνεδρίων το οποίο αποφάσισε να εξετάσει σε ειδική συνεδρία της που καθορίστηκε για το σκοπό αυτό, ομόφωνα υιοθετεί τις υπόλοιπες πιστώσεις που ζητούνται, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με ανάλογη μείωση της συνολικής πίστωσης που ζητείται και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1990.

Με την ευκαιρία της μελέτης τόσο του υπό αναφορά Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού όσο και μιας σειράς άλλων συμπληρωματικών προϋπολογισμών, για τους οποίους γίνεται λόγος σ' άλλες Εκθέσεις της Επιτροπής, επισημάνθηκε από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος το γεγονός ότι η κυβέρνηση, παρ' όλες τις υποσχέσεις που έδωσε μέσω του αρμόδιου Υπουργού της, ξεκίνησε από τους πρώτους κιόλας μήνες του έτους να καταθέτει σωρηδόν συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς και μάλιστα για έργα τα οποία θα μπορούσαν άνετα να προβλεφθούν στους Προϋπολογισμούς για το 1990. Από της

πλευράς της ίδιας Ομάδας έγινε εισήγηση το γενικό αυτό θέμα να απασχολήσει την Ολομέλεια του Σώματος με την ταυτόχρονη όμως επιφύλαξη του δικαιώματός τους να εκφράσουν εκτενέστερα τις απόψεις τους κατά τη συζήτηση των συμπληρωματικών προϋπολογισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου και παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στην κατ' άρθρο ανάγνωσή του.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £412,435 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 4 και ο Δεύτεροος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Τ.Α.Ε.Π. ποσού χρημάτων £2,980,000 και η διάθεσή του—

(α) Για την παραχώρηση υπό μορφή δανείου £2,650,000 στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης για τη δανειοδότηση δικαιούχων του Σχεδίου Παροχής Κινήτρων για εγκατάσταση σε κοινότητες που βρίσκονται στην αποστρατικοποιημένη ζώνη.

(β) Για τη συμπλήρωση δαπάνης £330,000 που απαιτείται για την εφαρμογή του νέου σχεδίου παροχής κυβερνητικών δανείων σε εκτοπισθέντες και πληγέντες επιχειρηματίες.

Η Επιτροπή, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου θα 'θελα να πω δυο λόγια. Πρόσθετα από το γεγονός πως χαιρετίζουμε και επιψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο, θα 'θελα να τονίσω πως, πέρα από την καλή πρακτική και διαδικασία της ενίσχυσης των ακριτικών αγροτικών κοινοτήτων που βρίσκονται σε περιοχές όπου χρειάζονται τη δανειοδότηση τα νέα ζευγάρια, για να μπορέσουν με τα κατάλληλα κίνητρα, να ανακάμψουν από το σύνδρομο της τούρκικης κατοχικής παρουσίας, θα πρέπει οπωσδήποτε να δούμε και το θέμα της ημικατεχόμενης Λευκωσίας που είναι κι αυτή ακριτική περίπτωση. Είναι ακριτική πόλη. Και πρέπει να εξηγήσουμε πως ορισμένες οδοί της Λευκωσίας είτε εκβάλλουν στην ουδέτερη ζώνη, είτε διχοτομούνται απ' αυτή. Αναφέρω δειγματοληπτικά και μόνο την περίπτωση του Αγίου Δομετίου, και της κοινότητας του Αγίου Παύλου, όπου βρίσκονται οι οδοί Συρακουσών, Αρχιμήδους, Θησέως, Πλούτωνος, Ανδρέα Κάρυου, Καραολή, Γιωργάλλα, Κουτσόφτα, Υμηττού, Πριάμου, για να πω πως μόνο στην περίπτωση του Αγίου Δομετίου έχουμε τουλάχιστον δέκα οδούς που είτε

διχοτομούνται είτε εκβάλλουν, όπως είπα, στην πράσινη γραμμή. Ειδικότερα και πιο συγκεκριμένα και πιο κλασικό παράδειγμα είναι η περίπτωση της οδού Πριάμου,που το δυτικό της τμήμα ανήκει στην πράσινη γραμμή και το ανατολικό της ανήκει στην ελεύθερη ζώνη.

Ανάλογα προβλήματα υπάρχουν και τον 'Αγιο Κασσιανό, υπάρχουν και στο Καϊμακλί και στο Βόρειο Πόλο. Γι' αυτό η Λευκωσία, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πιστεύουμε πως πρέπει αμέσως να συμπεριληφθεί στο σχέδιο δανειοδότησης των νέων ζευγαριών, για να μπορέσει να ανακάμψει, γιατί δεν αντέχει άλλο την πρακτική της καταθλιπτικής παρουσίας — κάτω από το πέλμα των Τούρκων — των πλείστων μερών της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου και παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στην κατ' άρθρο ανάγνωσή του.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £2,980,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 4 και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που Εξουσιοδοτεί τη Διενέργεια Δαπάνης από Ορισμένα Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το Μήνα Μάρτιο του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΜΑΡΤΙΟ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω Απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

Με την πιο πάνω Απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση διενέργειας δαπάνης για το μήνα Μάρτιο του 1990 ποσού που δε θα υπερβαίνει εκείνο το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στους οικείους Προϋπολογισμούς του 1989 καθενός από τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, των οποίων οι Προϋπολογισμοί για το 1990 δεν έχουν ακόμα εγκριθεί από τη Βουλή, και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Μάρτιο του 1989.

Με την πιο πάνω Απόφαση δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να συμπληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρις ότου εγκριθούν από τη Βουλή και πάρουν την τελική τους μορφή οι Προϋπολογισμοί του 1990.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) νομοθεσία, οι Προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονοδιαγράμματα που υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο οι Προϋπολογισμοί ορισμένων από τα νομικά αυτά πρόσωπα δεν έχουν ακόμα κατατεθεί στη Βουλή ή δεν κατατέθηκαν έγκαιρα, γι' αυτό και η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να ολοκληρώσει την εξέτασή τους και την ετοιμασία των Εκθέσεών της, πράγμα που καθιστά στο μεταξύ αναγκαία την εξουσιοδότηση διενέργειας δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω Απόφαση της Βουλής.

Ειδικότερα οι προτεινόμενες πιο πάνω εξουσιοδοτήσεις από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών είναι αναγκαίες για σκοπούς συνέχισης των διάφορων υπηρεσιών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, για τις οποίες γίνεται πρόνοια στους Προϋπολογισμούς τους για το 1990, και μέχρι να καταστεί δυνατή η ψήφιση των Προϋπολογισμών τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση Απόφασης, με την ταυτόχρονη όμως διευκρίνιση ότι η εισήγηση αυτή δεν προκαθορίζει και τις τελικές θέσεις των Μελών της Επιτροπής πάνω στους Προϋπολογισμούς των επηρεαζόμενων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την Απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΜΑΡΤΙΟ ΤΟΥ 1990

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους, οι Προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση των δαπανών που περιλαμβάνονται σ' αυτούς.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση των Προϋπολογισμών αριθμού των νομικών αυτών προσώπων για μελέτη και ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1989.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα.

ΓΙ' ΑΥΤΟΥΣ τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:-

(α) Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Μάρτιο του 1990 ποσού που δε θα υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στους οικείους Προϋπολογισμούς του 1989 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.

(β) Η εξουσιοδότηση αυτή δίδεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του Προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το νέο οικονομικό έτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η Απόφαση εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η Απόφαση εγκρίνεται.

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα υπ' αρ. 18 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» (πρόταση νόμου), είναι έτοιμο και θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχει ένσταση, να προωθηθεί σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οπωσδήποτε δεν έχει θεωρηθεί έτοιμο από τη Γραμματεία της Βουλής. Αν όμως δεν υπάρχει ένσταση από καμιά πλευρά, έστω κι αν η Έκθεση δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα, τότε να προχωρήσουμε.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κυκλοφόρησε πολύ έγκαιρα η Έκθεση, κύριε Πρόεδρε. Είναι από την περασμένη βδομάδα που κυκλοφόρησε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Αλέκος Μαρκίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Νεόφυτος Ηλία
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε επτά συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν από τις 23 Μαρτίου 1989 μέχρι τις 18 Ιανουαρίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Κατά τις πρώτες συνεδρίες της η Επιτροπή ασχολήθηκε βασικά με την υπό αναφορά πρόταση νόμου που κατατέθηκε από τον αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του όλου θέματος κρίθηκε αναγκαίο όπως οι σκοποί της προταθείσας νομοθεσίας διευρυνθούν, ώστε να καλύψουν όλα τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, και ο Γενικός Εισαγγελέας ανέλαβε να ετοιμάσει σχετικό περί τούτου σχέδιο νόμου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται στη διευρυμένη του τώρα μορφή είναι η ομοιόμορφη ρύθμιση του θέματος του διορισμού και του τερματισμού των υπηρεσιών, καθώς επίσης και του πειθαρχικού ελέγχου πάνω στους Γενικούς Διευθυντές των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου.

Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις που προτείνονται από την Επιτροπή, οι Γενικοί Διευθυντές των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου θα διορίζονται από τα οικεία συμβούλια αλλά με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου. Η ίδια διαδικασία προτείνεται επίσης σε θέματα πειθαρχικού πάνω σ' αυτούς ελέγχου και παύσης τους.

Με την υιοθέτηση των ρυθμίσεων αυτών επιδιώκεται περισσότερη σχέση-εξάρτηση των Γενικών Διευθυντών από τα οικεία συμβούλια, χωρίς να περιορίζεται η Εκτελεστική Εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου στους πιο πάνω οργανισμούς, αφού οι αποφάσεις των συμβουλίων τους θα υπόκεινται στην τελική του έγκριση.

Τα Μέλη της Επιτροπής κ. Νεόφυτος Ηλία και Στ. Μανδριώτης του ΑΚΕΛ-Αριστεράς διαφώνησαν με την απόφαση της πλειοψηφίας και τάχθηκαν υπέρ της υιοθέτησης της αρχής του διορισμού των προσώπων αυτών από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από εισήγηση των οικείων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, όπως αρχικά προτάθηκε από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Το Μέλος της Επιτροπής κ. Δημήτρης Ηλιάδης του Σ.Κ. ΕΔΕΚ τάχθηκε επίσης υπέρ της ψήφισης του σχεδίου νόμου, όπως αυτό αρχικά ετοιμάστηκε από το Γενικό Εισαγγελέα, με το επιχείρημα ότι η προβλεπόμενη σ' αυτό διαδικασία παρέχει περισσότερα εχέγγυα για την καλύτερη επιλογή των Γενικών Διευθυντών, γιατί θα γίνεται από ευρύτερο κύκλο υποψηφίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού ενσωμάτωσε τις πιο πάνω αποφασισθείσες τροποποιήσεις στο υπό συζήτηση σχέδιο νόμου, εισηγείται στη Βουλή να το ψηφίσει σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, σε αντικατάσταση της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα 'θελα να ρωτήσω το Γραμματέα αν είναι έτοιμη η νομοτεχνική επεξεργασία.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κυκλοφόρησε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυκλοφόρησε η 'Εκθεση, κύριε Δημητριάδη, αλλά η νομοτεχνική επεξεργασία δε βρίσκεται ακόμα κοντά στη Γραμματεία.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η υπό αναφορά πρόταση νόμου κατατέθηκε από μένα εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και αρχικά σκοπό είχε την τροποποίηση του βασικού νόμου για την Αρχή Λιμένων Κύπρου, ώστε ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής να διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αντί από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Οι λόγοι που με οδήγησαν να εισηγηθώ την τροπολογία ήταν μεταξύ άλλων και οι ακόλουθοι: Οι σχέσεις του Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων με το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής, ο τρόπος διοίκησης της Αρχής Λιμένων από το Γενικό Διευθυντή, οι εργασιακές σχέσεις του Γενικού Διευθυντή με το προσωπικό της Αρχής και με τις συντεχνίες. Για να διαμορφώσει η Επιτροπή μια καλύτερη εικόνα του όλου προβλήματος, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της και

εξέφρασαν τις απόψεις τους όλοι οι πρώην Πρόεδροι των Διοικητικών Συμβουλίων της Αρχής με εξαίρεση τον κ. Σταύρο Γαλαταριώτη για τους γνωστούς λόγους, διότι σχεδόν σ' όλους μας είναι γνωστή η θέση του κ. Γαλαταριώτη και η αντιδικία που είχε στο παρελθόν με τον κ. Παγιάτα.

Θα αναφερθώ σε ορισμένες απόψεις των διάφορων πρώην Προέδρων και ειδικότερα στο τι λέχθηκε από τον κ. Δημητράκη Λιβέρα που είπε τα εξής: «Ο νόμος της Αρχής έγινε στα μέτρα του κ. Παγιάτα. Πιστεύω ότι είναι η μόνη νομοθεσία που είναι έτσι διατυπωμένη. Ο κ. Παγιάτας είναι έντιμος, έξυπνος, ικανός, είναι όμως και δύσκολος, προβληματικός, ανορθόδοξος και περίπλοκος στις σχέσεις του. Νιώθει τα Διοικητικά Συμβούλια της Αρχής σαν παράσιτα και του παρέχονται δικαιώματα από τη νομοθεσία ανεπίτρεπτα. Άλλοτε μεθοδεύει, άλλοτε υπονομεύει εκμεταλλευόμενος συμβούλους μη καλά ενημερωμένους σε θέματα της Αρχής που είναι περίπλοκα». Εκθέτοντας τις απόψεις τους οι άλλοι πρώην Πρόεδροι, ορισμένοι απ' αυτούς μας είχαν πει ότι η νομοθεσία της Αρχής χρειάζεται εξ ολοκλήρου τροποποίηση. Όλοι, μηδενός εξαιρουμένου, είχαν υποστηρίξει την πρόταση νόμου, ότι δηλαδή ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής έπρεπε να διορίζεται από το συμβούλιο της Αρχής και όχι από το Υπουργικό Συμβούλιο. Στη συνεδρία παρευρέθηκαν επίσης και μέλη του σημερινού συμβουλίου της Αρχής και, παρ' όλο που ο Πρόεδρός του δεν παρευρέθηκε, εκείνο το οποίο μας διαμήνυσε μέσω μέλους της Αρχής ήταν ότι, εφόσον και εκείνος διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, δεν ήταν ανάγκη να παραστεί, καθότι και ο κ. Παγιάτας διοριζόταν από το Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά όλοι όσοι παρευρέθηκαν πάλι είχαν την άποψη ότι ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής πρέπει να διορίζεται από το συμβούλιο και όχι από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Πραγματικά, κύριοι συνάδελφοι, η εικόνα η οποία κατά τη γνώμη μου δόθηκε σε εκείνη τη συνεδρία της Επιτροπής είναι ανησυχητική. Παρ' όλο που πολλά θα μπορούσαν να λεχθούν, εντούτοις όμως ανέφερα ορισμένα ενδεικτικά που αναμφίβολα είναι οι απόψεις όλων αυτών που υπηρέτησαν, τουλάχιστον τα τελευταία δέκα χρόνια, στα διάφορα συμβούλια της Αρχής.

Ερχόμενος τώρα σ' ένα άλλο θέμα, στις σχέσεις του Γενικού Διευθυντή με το προσωπικό της Αρχής, θα 'θελα να αναφερθώ σε δύο τάξεις. Η μία τάξη είναι οι διευθυντές και οι τμηματάρχες και η άλλη είναι το κατώτερο προσωπικό.

Είναι γεγονός, και έχουν κατατεθεί προς τούτο έγγραφα, ότι δυστυχώς οι σχέσεις του Γενικού Διευθυντή με τους διευθυντές και τους τμηματάρχες δεν είναι καθόλου καλές. Απ' όσα λέχθηκαν, επί σειρά ετών υπήρχαν διαφορές μεταξύ τους και προβλήματα και σε μια προσπάθεια του παλιού συμβουλίου της Αρχής επί προεδρίας του κ. Ζαμπέλα είχε ξεκινήσει κάποια διαδικασία και κάποιος διάλογος προς γεφύρωση αυτών των διαφορών. Με την αλλαγή του συμβουλίου έγιναν προσπάθειες εκ μέρους αυτών των ανθρώπων να συνεχιστεί αυτός ο διάλογος και δυστυχώς σκόνταψαν στην αλαζονεία του κ. Παγιάτα, σκόνταψαν στον ετσιθελισμό του, αφού με κανέναν τρόπο δεν επέτρεπε σ' αυτούς τους ανθρώπους να προχωρήσουν προς το συμβούλιο, ώστε αυτή η διαδικασία που ξεκίνησε στο παρελθόν να συνεχιστεί. Και έχουμε επισκέψεις τους σε Βουλευτές, έχουμε διαμαρτυρίες τους στον ίδιο τον Πρόεδρο της Αρχής, τον κ. Πούγιουρο, και έχουμε επιστολές του ίδιου του κ. Πούγιουρου ο οποίος εκπλήττετο για τη στάση την οποία ο Γενικός Διευθυντής έπαιρνε έναντι αυτών των αξιωματούχων της Αρχής.

Αν έρθω τώρα στις σχέσεις του με το κατώτερο προσωπικό της Αρχής, είμαστε, αγαπητοί συνάδελφοι, μάρτυρες γι' αυτές, αφού επανειλημμένα είδαμε έξω από τη Βουλή είτε αχθοφόρους είτε άλλα μέλη του προσωπικού να παρελαύνουν σε πικετοφορίες και να καταφέρονται εναντίον της γενικής διεύθυνσης. Υπάρχουν γραπτά κείμενα, υπάρχει πρόσφατη απόφαση των δύο συντεχνιών της Αρχής, δηλαδή της ΠΑΣΥΔΥ και ΣΥΑΛΚ, που εκπροσωπούν τη συντριπτική πλειοψηφία των λιμενικών υπαλλήλων ή τα 5/6 και ζητούν επίμονα να φύγουν από την εργοδότηση της Αρχής και να επανέλθουν πίσω στην κυβέρνηση, όπως ήταν και στο παρελθόν. Δηλαδή και μ' αυτό το προσωπικό δυστυχώς οι σχέσεις του δεν είναι καθόλου καλές αλλά χειρότερες, μπορεί να πει κανένας, απ' ό,τι είναι με τους τμηματάρχες και τους διευθυντές της Αρχής.

Δυστυχώς, αγαπητοί συνάδελφοι, παρ' όλα τα χρόνια που πέρασαν, τα προβλήματα της Αρχής παραμένουν άλυτα και αυτό αναμφίβολα έχει οδυνηρές επιπτώσεις τόσο στη λειτουργία της Αρχής όσο και στην οικονομία του τόπου γενικότερα. Είναι μ' αυτές τις σκέψεις και μ' αυτές τις έγνοιες που αρχικά είχα καταθέσει την πρόταση νόμου, όπως είχε αναφερθεί αρχικά. Κατά τη συζήτηση όμως και τη μελέτη του θέματος κρίθηκε σκόπιμο -και συμφωνήσαμε πλήρως σ' αυτό- να διευρυνθεί, ώστε να καλύψει όλους τους Γενικούς Διευθυντές μηδενός εξαιρουμένου, διότι σκοπός μας και επιδίωξή μας δεν ήταν η προσωπική επίθεση εναντίον οποιουδήποτε. Γι' αυτό και επιδίωξή μας ήταν όλοι όσοι είχαν σχέση με τα λιμάνια να έρθουν ενώπιον της Επιτροπής και να εκφράσουν τις απόψεις τους. Σκοπός μας ήταν να διορθώσουμε τα κακώς έχοντα. Και ελπίζουμε ότι μ' αυτή την τροπολογία, όπως τελικά έχει διαμορφωθεί, η Αρχή Λιμένων θα δει καλύτερες μέρες, γιατί, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ένας ζωτικός τομέας της οικονομίας μας και έχουμε υποχρέωση όλοι μας να προβληματιστούμε και να συμβάλουμε στη λύση των τόσων προβλημάτων τα οποία έχει σήμερα η Αρχή.

Άλλωστε η θέση αυτή την οποία ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το ΔΗ.ΚΟ. έχουν πάρει είναι και θέση που υποστηρίχτηκε το 1981 στην έκθεση Truss Ross των εμπειρογνωμόνων που είχαν τότε διοριστεί. Στις σελίδες 30 και 31 αναφέρονται μεταξύ άλλων τα εξής: «Δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι το κλειδί της αποτελεσματικής διοίκησης και του ελέγχου του οργανισμού δημόσιου δικαίου είναι η ποιότητα της εργασιακής σχέσης μεταξύ του Προέδρου και του Γενικού Διευθυντή. Γι' αυτό θεωρούμε ότι το Συμβούλιο πρέπει να διορίζει το δικό του Γενικό Διευθυντή, για να μεγιστοποιεί τις ευκαιρίες ύπαρξης αλληλοκατανόησης και σεβασμού και να έχει τη δύναμη να τον απολύει κατόπιν σωστής έρευνας». Με βάση τα πιο πάνω ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει την πρόταση νόμου, όπως τελικά διαμορφώθηκε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, αναφερθήκατε στο Δημοκρατικό Συναγερμό και το ΔΗ.ΚΟ. Θα έπρεπε να αναφερθείτε ισότιμα στο Δημοκρατικό Συναγερμό και το Δημοκρατικό Κόμμα ή στο ΔΗ.ΣΥ. και το ΔΗ.ΚΟ.

(Γέλια)

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Προσπαθούσα να είμαι, κύριε Πρόεδρε, όσο το δυνατό πιο σύντομος, εξ ου και έγιναν ορισμένες περικοπές. Άλλη φορά όμως που θα μου δοθεί η ευκαιρία ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η αρχική κατάθεση του Νόμου που συζητούμε σήμερα δικαιολογημένα χαρακτηρίστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων ο περί Παγιάτα Νόμος, γιατί ο στόχος του ήταν εξόφθαλμος.

Αυτή η πρακτική δε μας βρίσκει καθόλου σύμφωνους. Αυτό το Σώμα πρέπει να νομοθετεί βασισμένο σε αρχές και όχι επηρεασμένο από προσωπικά κίνητρα. Η Βουλή δεν είναι τόπος για να συζητούνται και να λύονται διαφορές, ιδιαίτερα όταν ο κατηγορούμενος δε βρίσκεται εδώ, για να απαντήσει στις κατηγορίες οι οποίες εκτοξεύονται εναντίον του.

Η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα καταψηφίσει το προτεινόμενο νομοσχέδιο, όπως έχει διαμορφωθεί από την πλειοψηφία της Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων. Υποστηρίζουμε το Νόμο όπως έχει κατατεθεί από τη Γενική Εισαγγελία ο οποίος προνοεί διορισμό των Γενικών Διευθυντών Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου από το Υπουργικό Συμβούλιο κατόπιν εισήγησης του οικείου συμβουλίου. Πιστεύουμε πως ο τρόπος αυτός δίνει τη δυνατότητα διαβουλεύσεων για την εξεύρεση του πιο κατάλληλου προσώπου πάνω σε αξιοκρατική βάση. Αντίθετα, ο διορισμός των Γενικών Διευθυντών από το συμβούλιο δημιουργεί ένα τετελεσμένο γεγονός που δυσκολεύει τη συζήτηση και τις διαβουλεύσεις για να γίνει η καλύτερη δυνατή επιλογή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημήτρης Ηλιάδης παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στην ολομέλεια σήμερα έχει επαναληφθεί ακριβώς εκείνο το οποίο συνέβηκε στην Επιτροπή Συγκοινωνιών της Βουλής. Τελειώνοντας ο κ. Ερωτοκρίτου μας είπε ότι σκοπός του δεν ήταν η προσωπική επίθεση εναντίον κανενός. Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή η εικόνα ήταν η εξής: Είχαμε μια πρόταση νόμου του κ. Ερωτοκρίτου για τον τρόπο διορισμού του Γενικού Διευθυντή της Αρχής Λιμένων. Ένα καθαρά θεσμικό θέμα για το οποίο λογικά αναμέναμε ότι θα ακούαμε τους λόγους δυσλειτουργίας λόγω του ισχύοντος συστήματος και τη θεραπεία την οποία θα προσέφερε η πρόταση νόμου με την εισήγηση την οποία κατέθεσε ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ωστόσο, εκεί κλήθηκαν όλοι οι πρώην διευθυντές και άλλοι αξιωματούχοι, μέλη του Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων, και έγινε μια όχι προσωπική επίθεση, αλλά, τολμώ να πω, μια προσπάθεια προσωπικού εξευτελισμού και ηθικής σπίλωσης ανθρώπου για τον οποίο δε χρειάζεται να πω τι λέχθηκε, γιατί πολλά επαναλήφθηκαν και σήμερα ενώπιον της ολομέλειας.

Το πράγμα είχε γίνει τόσο έντονο, τόσο έντονο και τόσο θλιβερό, που ακόμα και ο εισηγητής στο τέλος, όπως είπε και σήμερα εξάλλου, δέχθηκε ότι ήταν χρήσιμο να διευρυνθεί το θέμα, για να καλύψει και τους διευθυντές των άλλων οργανισμών, αφού όμως είχαμε προλάβει να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για τον εξευτελισμό του ενός για τον οποίο ενδιαφερόμασταν προηγουμένως.

Αυτό το πράγμα συνέβηκε και σήμερα ενώπιον της ολομέλειας. Αναγνώστηκαν ενδεικτικά αποσπάσματα αλλά ενδεικτικά για ποιο σκοπό; Τα ενδεικτικά αποσπάσματα τα οποία τείνουν να υποστηρίξουν τις απόψεις του εισηγητή της πρότασης νόμου. Δεν αναγνώστηκαν και ενδεικτικά αποσπάσματα μιας άλλης άποψης.

Δεν παριστάνουμε τους συνήγορους και τους υπερασπιστές κανενός. Και δεν πιστεύουμε ότι ο Διευθυντής της Αρχής Λιμένων είναι αλάθητος. Ωστόσο λιγότερη προσωπική επίθεση, λιγότερη προσωπική εμπάθεια είναι χρησιμότερη, γιατί μας βοηθά και στις Επιτροπές και στην ολομέλεια και στους οργανισμούς να λειτουργούμε τους θεσμούς με πιο ήρεμο πνεύμα και μεγαλύτερη συναίσθηση δημόσιου συμφέροντος.

Αν μιλούμε για ένα θεσμό, τότε ξεχωρίζουμε τα πρόσωπα. Αν ενδιαφερόμαστε για τα πρόσωπα, εγγράφουμε θέμα εναντίον προσώπου και, όπως συνέβηκε επανειλημμένα και στο παρελθόν, καλούμε τους κατηγορουμένους και τους μάρτυρες της κοινοβουλευτικής διαδικασίας, φέρνουμε το θέμα και κατανέμουμε ευθύνες.

Αλλά να κάνουμε χαρακτηρισμούς για θέμα το οποίο δε μελετήθηκε και δεν εξετάστηκε από την Επιτροπή και για το οποίο δεν υπάρχει καμιά Έκθεση την οποία να μελετήσει η ολομέλεια, για να συμμετάσχει στη συζήτηση και να κρίνει, το θεωρώ εντελώς αντιδεοντολογικό και θεωρώ ότι το Προεδρείο θα έπρεπε να διακόψει τον προηγούμενο συνάδελφο που μίλησε, όταν έμπαινε σε θέματα τα οποία δεν αναφέρονται καν στην Έκθεση την οποία συζητούμε.

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς δεν πρόκειται ποτέ να υποστηρίξουμε προσωπική νομοθεσία υπέρ ή εναντίον οποιουδήποτε προσώπου. Όμως ύστερα από τη σημερινή εξέλιξη φαίνεται ότι, παρά την αποδοχή της διεύρυνσης της πρότασης και για άλλους διευθυντές, παραμένει η προσωπική αιχμή στην πρόθεση. Γι' αυτό εμείς λέμε ότι σε έναν οργανισμό, όπως και σε άλλους βέβαια, στον οποίο παίζονται τεράστια οικονομικά συμφέροντα, όπου το δημόσιο συμφέρον βρίσκεται υπό διωγμό από αδίστακτους μεγαλοεπιχειρηματίες οι οποίοι εννοούν ότι το κυπριακό δημόσιο, ο κυπριακός λαός πρέπει να πληρώνει φόρους, να κάνει λιμάνια, να κάνει εξοπλισμούς, να κάνει εγκαταστάσεις, για να μπαίνουν μέσα να αλωνίζουν, να κερδοσκοπούν και να ζητούν και τα ρέστα από το κράτος από πάνω είναι κάτι που δεν μπορούμε ούτε να το δεχθούμε ούτε να σιωπήσουμε και πολύ περισσότερο ούτε να ψηφίσουμε τέτοιους νόμους.

Γι' αυτό πέρα από την αντίθεσή μας έχουμε μια άλλη εισήγηση προς τη Βουλή. Λέχθηκε ότι αυτή η πρόταση νόμου αφορά όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς. Υποβάλλω στο Σώμα ότι δεν είναι αρμόδια η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών να κάνει νομοσχέδια για δημόσιους οργανισμούς οι οποίοι δε βρίσκονται στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων της και εισηγούμαι όπως αυτό το νομοθέτημα αναβληθεί και παραπεμφθεί ό,τι αφορά κάθε οργανισμό στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ή συνολικά το θέμα στην Επιτροπή Νομικών η οποία κρίνεται, αν πρέπει να επιλέξουμε μια αρμόδια Επιτροπή, ότι είναι η μόνη η οποία κέκτηται αυτή την αρμοδιότητα.

Αυτά και για άλλους λόγους ουσιαστικής διαφωνίας με τη νομοθεσία και για λόγους ηθικής τάξης και για λόγους πολιτικής τάξης αλλά και για λόγους δημόσιου συμφέροντος το οποίο στην Αρχή Λιμένων πλήττεται από το μεγάλο κεφάλαιο με τον πιο αναίσχυντο, με τον πιο ανέντιμο και τον πιο αδίστακτο τρόπο. Και η Βουλή ως ο κατ' εξοχήν, νομίζω, εκφραστής του δημόσιου

συμφέροντος έχει κάθε λόγο να προασπίζεται το δημόσιο συμφέρον και όχι τον κάθε «μεγαλοκαρχαρία» ο οποίος εννοεί να λυμαίνεται τις δημόσιες εγκαταστάσεις και το δημόσιο χρήμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διαφωνώ με το συνάδελφο κ. Ηλιάδη, ότι έπρεπε να διακόψω τον προηγούμενο ομιλητή. Βεβαίως ο ίδιος, αν επιθυμούσε, μπορούσε να είχε θέσει κάποιο θέμα τάξης την ώρα που μιλούσε ο κ. Ερωτοκρίτου. Οπωσδήποτε γίνεται μια ζωντανή συζήτηση και έδωσε την απάντησή του ο συνάδελφος.

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο συνάδελφος κ. Ηλιάδης δεν άντεξε στον πειρασμό και στο τέλος παρασύρθηκε και εισήλθε σε άλλο κεφάλαιο, θέμα για το οποίο είχε κατηγορήσει προηγουμένως τον κ. Ερωτοκρίτου ότι προσωποποίησε το θέμα. Δεν είναι θέμα ούτε μεγάλου κεφαλαίου ούτε εκμετάλλευσης της Αρχής Λιμένων ούτε εκμετάλλευσης από τους λίγους των πολλών, κύριε Ηλιάδη, όπως ξέρετε πολύ καλά. Αν θέλετε, μπορείτε να εγγράψετε θέμα, για να μας δοθεί η ευκαιρία να το συζητήσουμε, ακριβώς όπως εισηγηθήκατε για τα θέματα στα οποία εισήλθε ο συνάδελφος κ. Ερωτοκρίτου.

Όσον αφορά την άλλη παρατήρηση του κ. Ηλιάδη, ότι δεν είναι αρμόδια η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων να νομοθετήσει για το θέμα αυτό, και πάλι πιστεύω ότι ο κ. Ηλιάδης, αν είχε οποιαδήποτε αμφιβολία, θα έπρεπε να την έθετε ενώπιον της Επιτροπής στις επανειλημμένες συνεδριάσεις που είχαμε κάμει -επτά φορές ασχοληθήκαμε με αυτό το θέμα-και θα είχαμε την ευκαιρία να εξετάσουμε το θέμα και από αυτή την πλευρά.

Εν πάση περιπτώσει, δε γίνεται ρύθμιση μόνο για την Αρχή Λιμένων, αλλά η ρύθμιση γίνεται για όλους γενικά τους ημικρατικούς οργανισμούς και κυρίως για σκοπούς ομοιομορφίας. Άλλος λόγος για τον οποίο γίνεται αυτή η τροποποίηση της νομοθεσίας είναι για αναβάθμιση του κύρους και της ανεξαρτησίας των Διοικητικών Συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών.

Ανέφερα προηγουμένως ότι θέλουμε να πετύχουμε ομοιομορφία στη ρύθμιση αυτών των σχέσεων σε όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς. Γιατί, τι είναι αυτό που συμβαίνει σήμερα; Σε μερικούς ημικρατικούς οργανισμούς ο Γενικός Διευθυντής διορίζεται μόνο από το Διοικητικό Συμβούλιο, χωρίς να δίνεται λόγος ούτε πρώτα ούτε ύστερα στο Υπουργικό Συμβούλιο. Σε άλλους ημικρατικούς οργανισμούς οι διορισμοί των Γενικών Διευθυντών γίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως έγινε τελευταία στον Κ.Ο.Τ., αν δεν απατώμαι. Και σε άλλους, τρίτη κατηγορία, γίνεται τώρα από το Υπουργικό Συμβούλιο με εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του οργανισμού.

Δηλαδή έχουμε τρεις κατηγορίες ξεχωριστές και, εφόσον τέθηκε θέμα για τροποποίηση του Νόμου αναφορικά με την Αρχή Λιμένων, η Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων θεώρησε ότι θα ήταν χρήσιμο να υπάρξει ομοιόμορφη ρύθμιση για όλους ανεξαιρέτως τους ημικρατικούς οργανισμούς. Γι' αυτό και ζήτησε από το Γενικό Εισαγγελέα, που παρίστατο στις συνεδριάσεις της Επιτροπής, να ετοιμάσει πρόταση που να ρυθμίζει ενιαία αυτό το θέμα. Βέβαια, η πρόταση την οποία μας ετοίμασε ο Γενικός Εισαγγελέας προνοούσε ότι «οι Γενικοί Διευθυντές

θα διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο με εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου των ημικρατικών οργανισμών», θέση την οποία κατά πλειοψηφία η Επιτροπή απέρριψε και αποφάσισε την υιοθέτηση της εισήγησης που υπάρχει σήμερα ενώπιον του Σώματος.

Δε συμφωνώ με το συνάδελφο κ. Ηλία ότι είναι ο περί Παγιάτα Νόμος. Οπωσδήποτε υπήρξαν κάποιες αφορμές, για να παρουσιαστεί το θέμα ενώπιον της Επιτροπής. Υπήρξαν κάποιες αιτίες για τις οποίες ο κ. Ερωτοκρίτου αποφάσισε να καταθέσει την πρόταση νόμου. Αλλά θέλω να τονίσω ότι δεν έχουμε τίποτε εναντίον του Παγιάτα με το οποίο να ασχοληθούμε σήμερα. Αν υπάρχει οτιδήποτε εναντίον του κ. Παγιάτα, ασφαλέστατα θα πρέπει να εγγραφεί ξεχωριστό θέμα και να του δώσουμε την ευκαιρία να ακουστεί. Δεν μπορούμε να επικρίνουμε, χωρίς να ακούσουμε. «Μηδενί δίκην δικάσης, πριν αμφοίν μύθον ακούσης». Κατά συνέπεια το σημερινό θέμα θα πρέπει να αποσυνδεθεί πλήρως από το πρόσωπο του κ. Παγιάτα.

Εκτός από το διορισμό των Γενικών Διευθυντών είναι και το θέμα της πειθαρχικής δίωξης. Ξέρουμε ότι προέκυψε αυτό το θέμα, όταν κάποτε υπήρξε θέμα πειθαρχικής δίωξης κάποιου Γενικού Διευθυντή ενός συγκεκριμένου ημικρατικού οργανισμού. Και εκεί τέθηκε το θέμα ότι δεν ήταν αρμόδιο το Διοικητικό Συμβούλιο του ημικρατικού οργανισμού αλλά ήταν το Υπουργικό Συμβούλιο. Με τη ρύθμιση που γίνεται σήμερα ρυθμίζονται όλα αυτά τα θέματα και κατά συνέπεια αναβαθμίζεται ουσιαστικά ο ρόλος των Διοικητικών Συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών.

Εμείς πιστεύουμε χωρίς καμιά απολύτως εμπάθεια ότι η ρύθμιση αυτή θα αποβεί προς όφελος του τόπου γενικότερα, γι' αυτό και την επικροτούμε και την ψηφίζουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζήτησε το λόγο και ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Δημητριάδης προς το τέλος της ομιλίας του είπε πολύ ορθά ότι δεν είναι ορθό να δικάζεται και να καταδικάζεται κάποιος, χωρίς να ακουστεί. Επαναλαμβάνω ότι αυτή η ρήση του κ. Δημητριάδη είναι πολύ ορθή. Λυπούμαι όμως να παρατηρήσω ότι κατά τη συζήτηση αυτού του θέματος δε διακατέχονταν οι ομιλίες όλων των συναδέλφων απ' αυτή την αρχή, απ' αυτό το πνεύμα.

Λυπούμαι να παρατηρήσω, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό το βήμα χρησιμοποιήθηκε, για να γίνει επίθεση προσωπικά εναντίον κάποιων ατόμων. Και πιστεύω ότι αυτό το Σώμα θα πρέπει πάνω σε τέτοια ζητήματα να ρυθμίσει και να αποφασίσει οριστικά τη θέση και τις προσεγγίσεις του. Έχω την πεποίθηση ότι είναι θέμα τάξης και θέμα ήθους αυτού του Σώματος απ' αυτό το βήμα κανέναν να μην προσβάλλει και κανέναν να μη διαβάλλει, εφόσον οι διαβαλλόμενοι και προσβαλλόμενοι λείπουν απ' αυτή την αίθουσα και δεν έχουν το δικαίωμα και την ευκαιρία να ακουστούν, όπως ακούομαστε εμείς απ' αυτό το βήμα, και από δημοσιογράφους και γενικά από τον κυπριακό λαό.

Επαναλαμβάνω ότι είναι ζήτημα τάξης και ζήτημα ήθους γι' αυτό το Σώμα. Αν συνεχιστεί η τακτική να βάλλονται και να διαβάλλονται απ' αυτό το βήμα πρόσωπα που απουσιάζουν από την αίθουσα αυτή και που δεν έχουν το δικαίωμα

να μιλήσουν, πιστεύω ότι αυτή η Βουλή δε θα ενεργεί κατά ορθό και δεοντολογικό τρόπο. Γι' αυτό εκφράζω τη λύπη μου, γιατί ο συνάδελφος κ. Ερωτοκρίτου στο μεγαλύτερο μέρος της ομιλίας του επιδόθηκε σε προσωπική επίθεση ενάντια σε άτομα, ενάντια στο Γενικό Διευθυντή της Αρχής και απέδωσε όλα τα προβλήματα και όλες τις κακοδαιμονίες που αντιμετωπίζει αυτός ο ημικρατικός οργανισμός στο Γενικό Διευθυντή.

Είπε μεταξύ άλλων ο κ. Ερωτοκρίτου ότι ακόμα και ο νόμος που διέπει την Αρχή Λιμένων και ο οποίος νόμος ψηφίστηκε απ' αυτό το Σώμα είναι κομμένος και ραμμένος -αυτό ήταν το νόημα της αναφοράς του- στα μέτρα του κ. Παγιάτα.

Λυπούμαι, αγαπητοί συνάδελφοι, αλλά θεωρώ ότι αυτή η τοποθέτηση είναι μειωτική για το ίδιο το Σώμα.

Αν αυτό το Σώμα στον κατάλληλο χρόνο έκρινε ορθό και σκόπιμο να ψηφίσει εκείνο το Νόμο, δεν είναι δυνατό με την παρέλευση ορισμένων χρόνων να αποδίδουμε το περιεχόμενο εκείνου του Νόμου στο Γενικό Διευθυντή αυτού τού οργανισμού.

Δε θα σχολιάσω όσα είπε ο συνάδελφος κ. Ερωτοκρίτου, παρ' όλο που απέδωσε και τις κακές εργασιακές σχέσεις ή τα προβλήματα εργασιακών σχέσεων που υπάρχουν στην Αρχή Λιμένων στις αδυναμίες και την κακοδιαχείριση του κ. Παγιάτα. Βέβαια δε γνωρίζω σε ποιο βαθμό ο συνάδελφος κ. Ερωτοκρίτου κατέχει το πρόβλημα των εργασιακών σχέσεων στην Αρχή Λιμένων και στα λιμάνια, αλλά θέλω να υπογραμμίσω με αυτή την ευκαιρία ότι το πρόβλημα των εργασιακών σχέσεων στα λιμάνια είναι από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει όχι μόνο η Αρχή Λιμένων αλλά γενικότερα η κυπριακή κοινωνία.

Επαναλαμβάνω πως δε νομίζω ότι είναι ορθό και δίκαιο να απλοποιούνται τα πράγματα και να απολυτοποιούνται, αποδίδοντας τις ευθύνες αποκλειστικά σ' ένα πρόσωπο και δη στο Γενικό Διευθυντή. Και νομίζω ότι ο συνάδελφος κ. Ερωτοκρίτου, πριν καταλήξει στα πορίσματά του, θα ήταν ορθό και σκόπιμο να καλούσε όλες τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, για να ακούσει τις απόψεις τους για τα εργατικά προβλήματα και τις εργασιακές σχέσεις στην Αρχή Λιμένων και να ακούσει και τις γνώμες τους, γιατί δηλ. υπάρχουν αυτά τα προβλήματα. Αυτή θα ήταν μια ορθή και δίκαιη προσέγγιση.

Έχει βέβαια αναφέρει ο συνάδελφος κ. Ερωτοκρίτου και το γεγονός ότι δυο από τις τέσσερις συντεχνίες που λειτουργούν στο χώρο της Αρχής Λιμένων ζήτησαν όπως οι λιμενικοί υπάλληλοι γίνουν δημόσιοι υπάλληλοι, αντί να είναι υπάλληλοι της Αρχής Λιμένων.

Λυπούμαι, αλλά είναι πολύ ασθενές το επιχείρημα. Πρώτα απ' όλα το ζήτησαν οι δυο από τις τέσσερις συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι οποίες μάλιστα εκπροσωπούν τη μεγάλη πλειοψηφία των υπαλλήλων της Αρχής Λιμένων, αλλά εν πάση περιπτώσει είναι μόνο δυο από τις τέσσερις συνδικαλιστικές οργανώσεις αυτού του χώρου. Αλλά και πάλι το γεγονός ότι οι υπάλληλοι της Αρχής Αναδασμού αποφάσισαν κάποτε ότι ήταν προτιμότερο να ενταχθούν στη δημόσια υπηρεσία αποτελεί επιχείρημα, για να ισχυριστεί κάποιος ότι το γεγονός ότι εντάχθηκαν στη δημόσια υπηρεσία οι υπάλληλοι της Αρχής Αναδασμού οφειλόταν στην κακοδιαχείριση του τότε Διευθυντή;

Γι' αυτό εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, ότι, όταν αναφερόμαστε σε ζητήματα τα οποία, επαναλαμβάνω, έχουν σχέση με πρόσωπα, θα πρέπει αυτό το Σώμα να διακατέχεται από μια ορισμένη δεοντολογία, για να μην υποβαθμίζεται το ίδιο το Σώμα.

Αναφορικά με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και την πρόταση νόμου, τη θέση μας την έχει εκφράσει ο συνάδελφος κ. Ηλία. Θα υποστηρίξω την επιχειρηματολογία του συναδέλφου κ. Ηλιάδη, ότι δεν είναι δυνατό μια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, η Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων στην προκείμενη περίπτωση, να αποφαίνεται ότι οι διορισμοί των Γενικών Διευθυντών σε όλους γενικά τους ημικρατικούς οργανισμούς θα πρέπει να γίνονται με τον τρόπο με τον οποίο αυτή αποφασίζει και μάλιστα να αποφασίζει αυτή η Κοινοβουλευτική Επιτροπή, χωρίς να έχει ακούσει ουσιαστικά την Εκτελεστική Εξουσία -άκουσε το Υπουργείο Συγκοινωνιών, αντιλαμβάνομαι, αλλά όχι την κυβέρνηση ως τέτοια-και χωρίς να ακούσει και τους υπόλοιπους ημικρατικούς οργανισμούς.

Γι' αυτό υποστηρίζω την πρόταση του συναδέλφου κ. Ηλιάδη όπως μη ψηφιστεί η υπό συζήτηση πρόταση νόμου και όπως το θέμα παραπεμφθεί και σε άλλες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, δεδομένου ότι και άλλες Επιτροπές έχουν ενδιαφέρον για το υπό συζήτηση θέμα, και όπως ακουστεί γενικά η κυβέρνηση για την πρόταση που υποβάλλεται σχετικά με τη ρύθμιση του θέματος διορισμού των Γενικών Διευθυντών των ημικρατικών οργανισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή τέθηκε ένα θέμα δεοντολογίας όσον αφορά επίθεση εναντίον δημόσιων προσώπων από πλευράς Βουλευτών, πιστεύω ότι μπορεί να γίνεται κριτική, αλλά πρέπει να είναι τεκμηριωμένη και ταυτόχρονα η κριτική αυτή πρέπει να κατευθύνεται σε πράξεις, παραλείψεις ή στην πολιτική του προσώπου και όχι στο ίδιο το δημόσιο πρόσωπο.

Θα μπούμε στις δευτερολογίες;

Βλέπω ότι θέλει να μιλήσει ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Το υπό συζήτηση θέμα έχει δυο όψεις. Η μια όψη του θέματος είναι περί του κατά πόσο είναι ορθό θέμα που ενδιαφέρει τη γενικότερη πολιτική του κράτους να συζητείται παρεμπιπτόντως, όπως συνέβηκε με το νομοθέτημα το οποίο βρίσκεται ενώπιόν μας προς επιψήφιση. Διότι είναι καλώς γνωστό ότι η πρόταση νόμου, όπως και ο εισηγητής της μας ανέφερε, έγινε για το συγκεκριμένο Διευθυντή και αφορούσε το διορισμό του Διευθυντή στην Αρχή Λιμένων Κύπρου. Κατά την εξέταση όμως του θέματος αυτού αποφασίστηκε όπως όλοι οι Γενικοί Διευθυντές όλων των ημικρατικών οργανισμών διορίζονται κατά τον άλφα ή βήτα τρόπο. Πρέπει να πω ότι τέτοια θέματα σημαντικά δεν μπορούν να συζητούνται παρεμπιπτόντως και επ' ευκαιρία, αλλά θα πρέπει να τυγχάνουν ευρύτερης μελέτης και προβληματισμού, διότι ουσιαστικά οι Διευθυντές των ημικρατικών οργανισμών στο σύνολό τους επιτελούν έργο ουχί μικρότερης σημασίας απ' ό,τι το ίδιο το Υπουργικό Συμβούλιο και η κυβέρνηση.

Γι' αυτό το λόγο θεωρώ ότι η εισήγηση του συναδέλφου κ. Ηλιάδη να εξεταστεί το θέμα από την Επιτροπή Νομικών ή όπως άλλως ήθελε γίνει εισήγηση, ίσως από δυο Επιτροπές, είναι ο ορθός τρόπος αντιμετώπισης ενός πάρα πολύ σοβαρού θέματος.

Όμως, όπως είπα, το θέμα παρουσιάζει και μια δεύτερη όψη, η οποία ήδη έχει συζητηθεί, περί του κατά πόσο είναι επιτρεπτό από το βήμα τούτο στο οποίο βρίσκομαι να κατηγορούνται άνθρωποι οι οποίοι αδυνατούν να υπερασπίσουν τον εαυτό τους, οι οποίοι δεν έχουν τη δυνατότητα να υπερασπίσουν τον εαυτό τους,

και μάλιστα όταν οτιδήποτε λέγεται μπορεί να δημοσιεύεται από τον τύπο ή από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας χωρίς κανέναν κίνδυνο, επειδή, όπως ορίζεται ρητώς στο Σύνταγμα, αναφορές που γίνονται από ομιλητές από του βήματος της Βουλής τυγχάνουν προνομιακής μεταχείρισης και δε θεωρούνται λίβελλοι, ώστε, και όταν ακόμα θίγουν την προσωπικότητα των ανθρώπων, παραμένουν ατιμώρητοι.

Κατά συνέπεια και δεδομένης αυτής της κατάστασης θα πρέπει να γίνεται μετά μεγίστης φειδούς η αναφορά σε πρόσωπα που αδυνατούν να υπερασπίσουν τον εαυτό τους. Κι ο συνταγματικός νομοθέτης, όταν είχε καθορίσει το δικαίωμα των Υπουργών να παρουσιάζονται στη Βουλή για να υπερασπίζουν τον εαυτό τους ή να αναφέρονται στο Σώμα επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους, είχε υπόψη του ασφαλώς ότι ουδείς θα εκαταχράτο του βήματος τούτου, για να προβαίνει σε προσωπικές επιθέσεις εναντίον ανθρώπων που δεν μπορούν να υπερασπίσουν τον εαυτό τους.

Γι' αυτό το λόγο θέλω να απολογηθώ προς τον κ. Παγιάτα, διότι από του βήματος τούτου έγινε ευρεία αναφορά στο πρόσωπό του, χωρίς ο ίδιος να μπορεί να απαντήσει ή να επεξηγήσει τα αποδιδόμενα σ' αυτόν από τους ομιλητές.

Επίσης θέλω να αναφερθώ στην ομιλία του κ. Δημητριάδη ο οποίος συμφώνησε πράγματι ότι δεν επιτρέπεται η κατάχρηση του βήματος και σε όλους τους συναδέλφους που συμφωνούν με τη θέση αυτή και πιστεύω ότι ο συνάδελφος κ. Ερωτοκρίτου δεν είχε συνειδητοποιήσει το κακό που έκαμνε, όταν ομιλούσε κατά τον τρόπο αυτό εναντίον ενός Γενικού Διευθυντή σημαντικού ημικρατικού οργανισμού.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

'Ηξερα τι έκαμνα.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Επειδή όμως ο κ. Ερωτοκρίτου απαντά ότι ήξερε τι έκαμνε, θέλω να του πω ότι, αν ήξερε πράγματι τι έκαμνε και αν εν γνώσει του ανέφερε ό,τι ανέφερε, ενώ γνώριζε πως αδυνατεί ο άλλος να απαντήσει, κακώς έκαμε και γι' αυτό το λόγο η θέση μου είναι ότι πάρα πολύ κακά έκαμε στην παρούσα υπόθεση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Κύριε Ερωτοκρίτου, θα δευτερολογήσετε;

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τίθεται θέμα διαδικασίας.

Η εισήγησή σας είναι, κύριε Σαββίδη, να προχωρήσει το Σώμα και να ψηφίσει κατά πόσο να παραπεμφθεί ή όχι στην Επιτροπή Νομικών;

Θα το βάλω σε ψηφοφορία, αλλά να συμπληρωθεί η συζήτηση.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προσωπικά και εκ μέρους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας δε θα εμπλακούμε εμείς στην περί Παγιάτα αντιπαράθεση και αντιδικία. Είναι ένα θέμα με μεγάλο ιστορικό και θυμούμαι πόσες φορές μας απασχόλησαν στην Επιτροπή Συγκοινωνιών, ενόσω ήμουν μέλος της, θέματα της Αρχής Λιμένων.

Πάντοτε ετίθεντο και υπήρχαν πλευρές που τον αντιμάχονταν με πάθος, υπήρχαν και οι πλευρές που τον υποστήριζαν με το ίδιο πάθος.

Όμως πιστεύω πως αυτό το θέμα θα έπρεπε να εντάσσεται μέσα σε εκείνα τα πλαίσια και σ' εκείνα τα κεφάλαια και όχι στη σημερινή συζήτηση. Ιδιαίτερα από τη στιγμή που η βάση του υπό συζήτηση θέματος έχει ξεφύγει πλέον από τη μεμονωμένη περίπτωση της Αρχής Λιμένων και έχει μπει πάνω στη βάση ενός θεσμικού σχεδίου νόμου που ρυθμίζει όλους ανεξαιρέτως τους ημικρατικούς οργανισμούς.

Εξάλλου πρέπει να έχουμε υπόψη ότι, είτε το ένα γινόταν είτε το άλλο, δε θα επηρέαζε καθόλου τη θέση των υπαρχόντων Γενικών Διευθυντών οποιουδήποτε ημικρατικού οργανισμού. Αυτό προς γνώσιν όλων. Αφορά το μέλλον.

Πήρα το λόγο όμως για να κάνω μερικές διευκρινίσεις και να καταλήξω σε μερικά συμπεράσματα θέτοντας το θέμα πάνω στη σωστή του βάση και διάσταση. Ως μέλος της Επιτροπής Συγκοινωνιών, όταν ήρθε η πρόταση νόμου του συναδέλφου κ. Ερωτοκρίτου ειδικά για την Αρχή Λιμένων, ήμουν από εκείνους που δήλωσαν απερίφραστα: «Αν θα μείνει μεμονωμένη, προσωπικά είμαι εναντίον και για το κόμμα μου θα δηλώσω ότι είναι εναντίον». Γιατί πραγματικά πιστεύω ότι δεν πρέπει να απομονώνουμε περιπτώσεις τις οποίες θα ρυθμίσουμε. Πρέπει να ξεφύγουμε από αυτή τη στενή αντίληψη των μεμονωμένων και προσωπικών περιπτώσεων, ανεξάρτητα ποιον αφορούν, είτε αυτός λέγεται Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων είτε Παγιάτας είτε Γιάννης είτε Κωστάκης. Αυτά ως θέμα αρχής.

Όμως η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα έθεσε το θέμα πάνω σε ένα γενικότερο θεσμικό πλαίσιο, για να ρυθμιστεί επί τη ευκαιρία η κατάσταση των Γενικών Διευθυντών όλων των ημικρατικών οργανισμών. Διότι έπρεπε να ρυθμιστεί είτε τώρα είτε αργότερα και αποτέλεσε αυτό το πράγμα την ευκαιρία για να ρυθμιστεί.

Δε συμφωνώ με εκείνους που ισχυρίζονται ότι η κρατική πλευρά κρατήθηκε εκτός θέματος για ένα ζήτημα δημόσιου συμφέροντος το οποίο την αφορά. Η κυβερνητική πλευρά ήταν πλήρως ενήμερη μέσω του αρμόδιου Υπουργού της και να μην είμαστε αφελείς. Όταν υπάρχει αρμόδιος Υπουργός, σημαίνει ότι συνεννοείται με την κυβέρνησή του.

Επίσης θα πρέπει να πληροφορήσουμε το Σώμα και εκείνους που μας ακούουν ότι, όταν η Επιτροπή Νομικών υιοθέτησε την αρχή να προχωρήσει στο γενικό θεσμικό πλαίσιο, κλήθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας του κράτους στον οποίο έθεσαν το πρόβλημα. Και είναι ο Γενικός Εισαγγελέας του κράτους που ετοίμασε αυτό το ζήτημα, το νομοσχέδιο ή την πρόταση νόμου, όπως την έχουμε ενώπιόν μας και θα ήταν αστείο να πιστέψουμε ότι ο Γενικός Εισαγγελέας ως νομικός σύμβουλος του κράτους δε συνεννοήθηκε πρώτα με τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες. Επομένως δεν αποτελεί επιχείρημα αυτό το πράγμα.

Εκείνο όμως που αληθεύει είναι το εξής: Μετά τις διαβουλεύσεις των κυβερνητικών υπηρεσιών η πρόταση της Γενικής Εισαγγελίας ήταν να κάνει εισήγηση ο ημικρατικός οργανισμός και να αποφασίζει το Υπουργικό Συμβούλιο. Και η Επιτροπή Συγκοινωνιών κατά πλειοψηφία υιοθέτησε ακριβώς το αντίθετο, δηλαδή να αποφασίζει ο ημικρατικός οργανισμός και να εγκρίνει το Υπουργικό Συμβούλιο. Και αυτή είναι μια ορθή θέση, μια ορθή τοποθέτηση με την οποία συμφωνούμε και είναι γι' αυτό που τασσόμαστε υπέρ αυτού του νομοσχεδίου.

Επομένως τίποτε, κανένα επιχείρημα δεν ευσταθεί, ώστε να μην προχωρήσουμε σήμερα. Μα εξετάστηκε από μια Επιτροπή, την Επιτροπή Συγκοινωνιών. Μα δεν είναι η πρώτη φορά που εξετάζονται γενικότερα θέματα, όταν προκύψουν, από οποιαδήποτε Επιτροπή, ενώ άπτονται και θεμάτων της αρμοδιότητας άλλης Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Όμως δεν είναι αυτό το ζήτημα. Είτε το θέλουμε είτε όχι μετά την επεξεργασία που έγινε και με τη θέση την κρατική, δηλαδή την κυβερνητική, δύο κόμματα τα οποία έχουν σχηματίσει πλειοψηφία έχουν πάρει θέση. Αυτή η θέση δεν πρόκειται να αλλάξει είτε στην Επιτροπή Νομικών πάει το θέμα είτε σε οποιαδήποτε άλλη Επιτροπή. Διότι, ανεξάρτητα από το ποια Επιτροπή επεξεργάζεται αυτά τα πράγματα, γνωρίζουμε όλοι ότι το θέμα εξετάζεται σε κομματικό επίπεδο, εξετάζεται στις κοινοβουλευτικές ομάδες και το ακούουν όλοι και παίρνουν θέση. Προς τι; Απλώς και μόνο για να αναβάλουμε το θέμα και να ταλαιπωρούμαστε και να ασχολούμαστε άδικα;

Γι' αυτό θα ήθελα να δηλώσω ότι κανένα επιχείρημα δεν ευσταθεί, ώστε να μην προχωρήσουμε, είτε συμφωνούμε είτε διαφωνούμε. Και εμείς δηλώνουμε ότι ορθά εξελίχθηκε η μελέτη αυτού του θέματος, ορθά κατέληξε κοντά μας και είναι ορθές οι θέσεις που περιέχονται στην πρόταση νόμου, όπως την επεξεργάστηκε η πλειοψηφία της Επιτροπής Συγκοινωνιών και την οποία θα ψηφίσουμε σήμερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου μόνο δυο λόγια, για να αποκαταστήσουμε τα γεγονότα. Εξ όσων πληροφορούμαι ο αρμόδιος Υπουργός των Συγκοινωνιών, όταν εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής, συζήτησε μόνο το θέμα της Αρχής Λιμένων. Σε εκείνο το στάδιο δεν είχε τεθεί ενώπιόν του θέμα για όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς, πρώτο.

Δεύτερο, ο Γενικός Εισαγγελέας, το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα, ετοίμασε ένα έγγραφο το οποίο ήρθε όχι όμως ως νομοσχέδιο αλλά κατόπιν της συζήτησης που έγινε στην Επιτροπή. Και ο Γενικός Εισαγγελέας διεκδικεί και τον τίτλο του νομικού συμβούλου της Βουλής.

Τρίτο, δεν μπορώ να κατανοήσω τη θέση ότι δεν πρόκειται να αλλάξουμε τη θέση μας, μια και αποφασίσαμε. Είναι θέμα το οποίο αφορά όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς. Είναι πρωτάκουστο να αποφασίζουμε για τόσο ζωτικά θέματα, για θέματα διοίκησης των ημικρατικών οργανισμών, χωρίς καν να ρωτήσουμε τη γνώμη τους, των πιο βασικών από τους ημικρατικούς οργανισμούς, της Αρχής Ηλεκτρισμού και τόσων, τόσων άλλων.

Κατά συνέπεια, νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν πρόκειται να χάσει τίποτε η Βουλή, αλλά αντίθετα θα περισώσει και την τάξη και τη διαδικασία, αν αποστείλει το θέμα στην Επιτροπή Νομικών, για να ακουστούν όλες οι πλευρές και η κυβέρνηση πάνω σε ένα τόσο σοβαρό θέμα. Και ας μην αλλάξει γνώμη ο κ. Παναγιώτου στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ο κ. Σαββίδης ζήτησε το λόγο προηγουμένως για θέμα διαδικασίας. Κύριε Ερωτοκρίτου, είχε ζητήσει το λόγο ο κ. Σαββίδης για πρωτολογία.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Είχα ζητήσει το λόγο προηγουμένως για θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, είχε ζητήσει το λόγο προηγουμένως ο κ. Σαββίδης για πρωτολογία.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στο θέμα διαδικασίας καλύφθηκα αρκετά από τον έντιμο κ. Παπαπέτρου.

Ήθελα να επισημάνω ότι πράγματι υπήρξε σοβαρό θέμα διαδικασίας και ο έντιμος Πρόεδρος το επισήμανε εκ των υστέρων. Νομίζω όμως ότι έπρεπε κατά τη διάρκεια της συζήτησης να επέμβει ο κύριος Πρόεδρος και να περιορίσει το κακό που γίνεται σ' αυτό το Σώμα, όταν συζητούμε αντί νόμους προσωπικά θέματα.

Υπάρχουν όμως δυο άλλα θέματα διαδικασίας. Η Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων ζήτησε αντικανονικά από το Γενικό Εισαγγελέα να ετοιμάσει νόμο για ημικρατικούς οργανισμούς οι οποίοι δεν είναι στη δικαιοδοσία της. Βέβαια εξήγησε ο κ. Παναγιώτου πως έγινε αυτό ύστερα από την ορθή θέση του ότι δεν μπορούμε να συζητήσουμε και να ψηφίσουμε έναν προσωπικό ουσιαστικά νόμο. Ήταν όμως λάθος της Επιτροπής η ίδια να ζητήσει να μπει σε τομείς που δεν της ανήκουν. Και θα ήταν κακή αρχή για τη Βουλή αυτή, αν εξέταζε θέματα ύστερα από παρέμβαση Επιτροπών τα οποία είναι έξω από τη δική τους δικαιοδοσία.

Το δεύτερο θέμα διαδικασίας, το νομοσχέδιο που ετοιμάστηκε από το Γενικό Εισαγγελέα και αφορούσε όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς, ημικρατικούς οργανισμούς που είναι κάτω από άλλα Υπουργεία, εξετάστηκε μόνο από μια Επιτροπή η οποία είναι αναρμόδια για τους περισσότερους ημικρατικούς οργανισμούς για τους οποίους θέλουμε να ψηφίσουμε σήμερα, χωρίς να ακουστούν τα αρμόδια Υπουργεία και χωρίς να ακουστούν τα συμβούλια αυτών των ημικρατικών οργανισμών. Θα είναι η πρώτη φορά, αν ψηφίσουμε σήμερα αυτή τη νομοθεσία, που εφαρμόζουμε μια τέτοια κακή διαδικασία, αφού, χωρίς να ακούσουμε τους αρμοδίους, θα ψηφίσουμε για θέματα ζωτικής σημασίας γι' αυτούς.

Γι' αυτό θα πρέπει κατά τη γνώμη μου, όπως εισηγήθηκε αρχικά ο κ. Ηλιάδης και υποστήριξαν και άλλοι, να αναβληθεί η συζήτηση και η εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα για όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς να πάει στην αρμόδια Επιτροπή Νομικών και να κληθούν οι ενδιαφερόμενοι μπροστά της, για να εξεταστεί από την αρχή το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είμαι με την ισχυρή εντύπωση ότι δημιουργείται πρόβλημα ηθικής τάξης και δημιουργούμε προηγούμενο το οποίο θα ζημιώσει αυτή τη Βουλή.

Το ερώτημα είναι αν μια Επιτροπή μπορεί να υπεισέρχεται και να εξετάζει θέματα τα οποία υπάγονται σε άλλη Επιτροπή.

Υποβάλλω το ερώτημα: Δικαιούται η Επιτροπή Συγκοινωνιών να εξετάζει με ποιο τρόπο διορίζεται ο Διευθυντής της ΟΥ.Τ.Α. ή της Αρχής Ηλεκτρισμού, δυο οργανισμών από τους οποίους ο ένας υπάγεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας; Δικαιούται μια Επιτροπή, η Επιτροπή Συγκοινωνιών, να εξετάζει το θέμα ενός άλλου ημικρατικού οργανισμού που είναι εκτός της αρμοδιότητάς της, όπως για παράδειγμα είναι ο Θ.Ο.Κ. ή όπως για παράδειγμα είναι ο Κ.Ο.Τ. ή άλλοι οργανισμοί που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητά της; Και αντιστρόφως: Δικαιούται η Επιτροπή Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών να εξετάσει θέμα που δεν είναι της αρμοδιότητάς της;

Έχουμε ένα παράδειγμα από την περασμένη συνεδρία της Βουλής, το εξής:

Προέκυψε θέμα τροποποιήσεων που είχε υποβάλει ο κ. Μαρκίδης, τροποποιήσεων που αφορούσαν το νομοσχέδιο για τον κηδεμόνα των τουρκοκυπριακών περιουσιών.

Τι έκαμε αυτό το Σώμα σ' αυτή την περίπτωση; Το Σώμα σ' αυτή την περίπτωση είπε: «Θα παραπεμφθεί στην Επιτροπή Προσφύγων της Βουλής, αλλά ταυτόχρονα θα παραπεμφθεί και στην Επιτροπή Νομικών που φέρει την ευθύνη για τροποποίηση νομοσχεδίων που αφορούν και την Επιτροπή Νομικών».

Επί του προκειμένου θέλω να αναφέρω το άρθρο 42 του Κανονισμού της Βουλής: «Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή προχωρεί το ταχύτερον εις την μελέτην του παραπεμπομένου εις αυτήν θέματος, ετοιμάζει έκθεσιν το ταχύτερον δυνατόν και μεριμνά όπως αύτη κυκλοφορήση αμέσως προς άπαντας τους Βουλευτάς».

Στην προκείμενη περίπτωση το παραπεμφθέν θέμα στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων ήταν ένα και μοναδικό, ήταν ποιος διορίζει το Διευθυντή της Αρχής Λιμένων, δεν ήταν ποιος διορίζει το Διευθυντή της Α.Η.Κ. ή οποιουδήποτε άλλου ημικρατικού οργανισμού. Κακώς λοιπόν η Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων υπεισήλθε, έστω και αν κάλεσε το Γενικό Εισαγγελέα να υποβάλει σχετικό νομοσχέδιο, κακώς υπεισήλθε στις αρμοδιότητες άλλων Επιτροπών. Πολύ περισσότερο γιατί δεν κλήθηκαν οι αρμόδιοι και εκπρόσωποι αυτών των οργανισμών, τον τρόπο διορισμού των διευθυντών των οποίων επιδιώκουμε να τροποποιήσουμε, όπως δεν καλέσαμε και τους αρμόδιους Υπουργούς που φέρουν την ευθύνη γι' αυτούς τους ημικρατικούς οργανισμούς.

Κατά συνέπεια εμείς υποστηρίζουμε την πρόταση του κ. Ηλιάδη να αναβληθεί η συζήτηση και να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Νομικών ή και σε άλλη Επιτροπή και να κληθούν από τις αρμόδιες Επιτροπές όλοι οι ενδιαφερόμενοι για να εκθέσουν τις απόψεις τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λέχθηκε κατά κόρον από τους συναδέλφους της Αριστεράς και της ΕΔΕΚ ότι μια Επιτροπή δεν μπορεί να υποβάλλει εισηγήσεις ή να κάνει πρόταση νόμου, όταν το θέμα σχετίζεται με άλλες Επιτροπές ή άλλα Υπουργεία.

Πιστεύω ότι είναι λανθασμένη θέση, γιατί εδώ είναι η Βουλή που νομοθετεί. Η Βουλή νομοθετεί και επομένως οποιαδήποτε Κοινοβουλευτική Επιτροπή καταθέσει πρόταση νόμου σ' αυτό το Σώμα αυτή η Βουλή αποφασίζει και αυτή η Βουλή νομοθετεί.

Είναι λανθασμένη η άποψη ότι έπρεπε να πάει σ' όλες τις Επιτροπές. Με

συγχωρείτε! Εδώ μια Επιτροπή θεώρησε σωστό να υποβάλει κάποια πρόταση νόμου. Αν αυτή η Βουλή θεωρεί ότι δεν είναι σωστή, είναι στη διάθεσή της να ψηφίσει κατά ή υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δώσω το λόγο για δευτερολογίες.

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Ο κ. Παναγίδης αναφέρθηκε σε κάτι το οποίο δεν είναι ορθό, που είναι η καθ'ύλην αρμοδιότητα κάθε Επιτροπής, που είναι συνταγματικά όργανα και ασκούν τις εξουσίες της αρμοδιότητας που τους έχει ανατεθεί. Βεβαίως η Επιτροπή Εμπορίου θα εξετάσει θέματα της Επιτροπής Εμπορίου και η Επιτροπή Συγκοινωνιών θέματα της Επιτροπής Συγκοινωνιών και η Επιτροπή Νομικών άλλα θέματα.

Το να ακούω τώρα να διατυπώνεται η άποψη ότι οποιαδήποτε Επιτροπή μπορεί να ετοιμάζει οποιαδήποτε πρόταση νόμου και να επιλαμβάνεται άλλων θεμάτων από εκείνα που της ανατέθηκαν να εξετάσει είναι κάτι που είναι εντελώς έξω από τη συνταγματική τάξη και τη διαδικασία που καθορίζουν το Σύνταγμα και οι Κανονισμοί.

Αυτή είναι η απάντηση η οποία οφείλεται να δοθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, για να αντιληφθώ, αν όλες οι Επιτροπές της Βουλής ασχολούνται με έναν ξεχωριστό ημικρατικό οργανισμό, θα πρέπει να γίνουν προτάσεις νόμου από όλες τις Επιτροπές;

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

'Οχι, δεν είναι έτσι. Η απάντηση δεν είναι αυτή.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Είναι θέμα γενικού νομικού κανόνα.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

'Οταν υπάρχει ο γενικός κανόνας, είναι της Επιτροπής Νομικών. Αλλά παραπέμφθηκε από το Προεδρείο η εξέταση του θέματος πώς θα πρέπει να διορίζεται ο Διευθυντής της Αρχής Λιμένων και η Επιτροπή εκείνη παρεμπιπτόντως είπε: «'Οχι της Αρχής Λιμένων, αλλά και για τους άλλους σαράντα ημικρατικούς οργανισμούς θα κάνουμε αυτή τη διευθέτηση». Παρεμπιπτόντως δεν εξετάζονται τέτοια θέματα.

'Η θα μπορούσε αύριο να μας πει ότι και στο Ρ.Ι.Κ. πρέπει να διορίζεται κατά τον άλφα ή βήτα τρόπο. Δεν μπορεί. Αυτά τα πράγματα πρέπει να είναι της καθ'ύλην αρμοδιότητας του συνταγματικού οργάνου και τίποτε περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Θα σας δώσω την ευκαιρία, κύριε Παναγίδη, αλλά έχει ώρα που ζήτησε το λόγο ο κ. Ερωτοκρίτου.

Θα έχει την ευκαιρία και ο κ. Μαρκίδης.

Εν τω μεταξύ κάλεσα τον κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Φυσικά δεν εκπλήττομαι για τη στάση των συναδέλφων του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ, ειδικότερα της ΕΔΕΚ, διότι, προτού ανέλθω στο βήμα, γνώριζα πολύ καλά ότι μέσα σε τούτο το Σώμα ο κ. Παγιάτας έχει δικηγόρους από το κόμμα της ΕΔΕΚ. Το γνώριζα πολύ καλά, προτού ανέλθω στο βήμα.

Τώρα μας ανέφεραν ότι υπήρχε προσωπική επίθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Δεν μπορεί ένας συνάδελφος να μιλά με αυτό τον τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, να μείνουμε μέσα σε κάποια πλαίσια συζήτησης του γενικού θέματος και της γενικής αρχής, διότι εδώ εξάλλου λέχθηκε ότι νομοθετούμε πάνω στο θέμα των Γενικών Διευθυντών και όχι για ένα άτομο.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δημιουργήθηκε θέμα ηθικής τάξης, διότι ο ομιλητής απέδωσε ιδιοτελή ελατήρια σε ομιλητή του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ και καλώ τον ομιλητή να αποσύρει ό,τι ανέφερε προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να διαφωνήσω με όσα λέγονται. Αυτά τα οποία είπε ο κ. Ερωτοκρίτου δεν αποδίδουν ιδιοτελή ελατήρια σε οποιοδήποτε συνάδελφο. Απλώς ο κ. Ερωτοκρίτου θέλησε να χρωματίσει το δικό του επιχείρημα χρησιμοποιώντας μια λέξη όπως η λέξη 'δικηγόρος'.

Ασφαλέστατα δεν εννοούσε ιδιοτέλεια και έχω την εντύπωση ότι στα πλαίσια επιτρεπτής κοινοβουλευτικής διαμάχης μεταξύ κομμάτων πάνω σε θέμα στο οποίο υπάρχει διαφωνία επιτρέπεται το ύφος το οποίο χρησιμοποίησε ο κ. Ερωτοκρίτου. Και δεν μπορούμε να πούμε ότι ο κ. Ερωτοκρίτου έχει ξεφύγει από το μέτρο του επιτρεπτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ο κ. Μαρκίδης έχει απαντήσει για λογαριασμό του ομιλούντος.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι δικηγόρος μου φαίνεται.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Διότι φαντάζομαι υπονοούσε εμένα ο κ. Ερωτοκρίτου, όταν είπε ότι, προτού ανέλθει στο βήμα, γνώριζε πως έχει δικηγόρους ο κ. Παγιάτας. Κατά συνέπεια ο

κ. Μαρκίδης μόνο όσον αφορά τον εαυτό του σε περίπτωση προσωπικής επίθεσης και ύβρης, θα έλεγε κάποιος, να απαντά και να μην αναλαμβάνει οποιοδήποτε ρόλο πατερναλιστικό ή προστατευτικό άλλων. Άλλωστε δεν του πάει και ο ρόλος αυτός, διότι δεν είναι ορθό να ασχολείται με αυτά τα θέματα.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δε θέλουμε προστασία, κύριε συνάδελφε.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Δημιουργήθηκε θέμα ηθικής τάξης πολύ σημαντικό και σπουδαίο. Διότι ο κ. Ερωτοκρίτου, λόγω του ότι εκφράστηκαν προφανώς επιχειρήματα για τη στάση την οποία τήρησε και η οποία και εσείς είδατε ότι δημιουργούσε θέματα ηθικής τάξης, φρόντισε να υιοθετήσει τη μέθοδο της προσωπικής επίθεσης και της ευτέλειας. Δεν ξέρω με ποιο τρόπο κρίνοντας επέλεξε αυτό τον τρόπο ή τι άλλη εμπειρία έχει ο ίδιος για να θέλει να κάμει αυτό το πράγμα, να θίγει δηλαδή μέλη του Σώματος τα οποία απλούστατα ασκούν τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με το Σύνταγμα ευόρκως στο χώρο αυτό.

Λυπούμαι πάρα πολύ, αλλά, αν το Προεδρείο επιτρέπει αυτού του είδους την εκτροπή, τότε το Σώμα τούτο θα έχει να θρηνήσει πάρα πολύ και η αξιοπρέπεια και η εγκυρότητά του θα μειωθούν στον έσχατο βαθμό, αν δεν προστατευθούν τα μέλη του από το Προεδρείο του Σώματος αυτού. Καθήκον του Προέδρου είναι να προστατεύει πρώτα τα μέλη. Αν δε θέλει ο Πρόεδρος να το κάμει, βεβαίως υπάρχουν άλλοι τρόποι να αμυνθούν εκείνοι οι οποίοι θίγονται και θίγεται ένας άνθρωπος, όταν του λένε ότι οτιδήποτε ανέφερε στη συζήτηση ενός νόμου το ανέφερε διότι ήταν δικηγόρος κάποιου. Δεν είναι έτσι τα πράγματα, κύριοι. Έχουμε την αξιοπρέπεια και την εντιμότητά μας εδώ και τα καθήκοντα του ο ομιλών τα ασκεί κατά τον υπό του Συντάγματος και της ηθικής τάξης επιβεβλημένο τρόπο.

Αυτό είναι που θέλω να τονίσω και παρακαλώ να αποσύρει τη μομφή η οποία έγινε εναντίον μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Προεδρείο αναφέρθηκε ήδη στην ανάγκη να είμαστε συγκρατημένοι στις εκφράσεις μας, διότι μιλούμε για ένα γενικό θέμα. Δε θα ήθελα όμως να μεταβληθεί σε μάχη των δικηγόρων αυτό το θέμα, γι'αυτό παρακαλώ να πάρει το λόγο ο κ. Ηλιάδης και μετά ο κ. Μαρκίδης, αλλά να μείνουμε μέσα στο θέμα μας. Το Προεδρείο ζήτησε από τον ομιλητή να παραμείνει στα πλαίσια του γενικού θέματος.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Επειδή ήμουν ένας από τους δύο της κοινοβουλευτικής μας ομάδας που μίλησε, κύριε Πρόεδρε, δικαιούμαι να εκφράσω γνώμη επί των λεχθέντων υπό του κ. Μαρκίδη.

Δεν έχω την παραμικρή δυσκολία να αποδεχτώ, και μάλιστα ανεπιφύλακτα, την εξήγηση και την ερμηνεία την οποία έδωσε ο κ. Μαρκίδης. Πλην όμως την έδωσε ο κ. Μαρκίδης και όχι εκείνος ο οποίος είπε αυτά τα οποία λέχθηκαν.

Σέβομαι και δέχομαι τα όσα είπε ο κ. Μαρκίδης, αν τα υιοθετεί πρώτος ο κ. Ερωτοκρίτου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, μένει ο κ. Ερωτοκρίτου να δεχτεί την ερμηνεία του κ. Μαρκίδη, για να προχωρήσουμε.

Ο κ. Μαρκίδης παρακαλώ.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Δε σηκώθηκα για να κάμω το δικηγόρο του κ. Ερωτοκρίτου. Ο κ. Ερωτοκρίτου δε χρειάζεται δικηγόρο.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ούτε και χρειάζομαι.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Είναι εκεί και μπορεί να απαντήσει για τον εαυτό του.

Λυπούμαι πάρα πολύ. Δε σηκώθηκα για να κάμω το δικηγόρο του κ. Ερωτοκρίτου. Σηκώθηκα για να θέσω συγκεκριμένη θέση ως προς τα επιτρεπτά όρια ομιλιών στα πλαίσια κοινοβουλευτικής διαμάχης. Το θέμα που έθεσα δεν έχει καμιά σχέση με τα όσα είπε ή δεν είπε ο κ. Ερωτοκρίτου. Το θέμα που θέτω είναι ότι από την ώρα που όλοι μας αποφασίσαμε να πολιτευτούμε πρέπει να αντέχουμε και την κριτική και να μην παρουσιαζόμαστε τόσο εύθικτοι όσο έχουμε παρουσιαστεί σήμερα.

Προτού συνεχίσω, θα ήθελα απλώς να σας υπενθυμίσω ότι ακόμα και για προσωπική εμπάθεια του κ. Ερωτοκρίτου μίλησαν ορισμένοι ομιλητές και ο κ. Ερωτοκρίτου δε διέκοψε ούτε και κανένας από το Δημοκρατικό Συναγερμό θεώρησε σκόπιμο να διακόψει εκείνη την ώρα τον ομιλητή.

Εγώ λέω: Αφού αποφασίσαμε να πολιτευτούμε, όχι τόσο πολλή ευθιξία. Και δεν το λέω αυτό ως δικηγόρος του κ. Ερωτοκρίτου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πιστεύω ότι το θέμα τάξης λήγει με την ερμηνεία που του δόθηκε, ότι δηλαδή δεν υπήρχε υπαινιγμός σ'αυτά που ανέφερε ο κ. Ερωτοκρίτου και τα οποία ερμηνεύτηκαν από τον κ. Μαρκίδη.

Παρακαλώ να συνεχίσει ο ομιλητής, διότι, εφόσον τίθεται πάνω σ'αυτή τη βάση, και είμαι σίγουρος ότι ο κ. Ερωτοκρίτου δέχεται πως αυτή είναι η βάση, μπορούμε να προχωρήσουμε.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Βεβαιότατα, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, λέχθηκαν πολλά και θα ασχοληθώ με το πρώτο που λέχθηκε από τον κ. Ηλία, όπως επίσης και με ό,τι λέχθηκε από τον κ. Ηλιάδη και από τον κ. Ευσταθίου.

Μας είπαν ότι είχα προσωπικά κίνητρα εγώ για την κατάθεση εκείνης της πρότασης νόμου.

(Κάτι πάει να πει ο κ. Ηλιάδης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ μη διακόπτετε τον ομιλητή, για να προχωρήσουμε.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εγώ δε διέκοψα κανέναν, όταν εσείς μιλούσατε.

Αναφέρθηκα στην ομιλία μου και είπα λεπτομερέστατα τους λόγους που με

ώθησαν στην αρχή να καταθέσω εκείνη την πρόταση νόμου και δε χρειάζεται να τους επαναλάβω. Και μάλιστα, για να βεβαιωθούμε ότι αυτά τα οποία ακούαμε και λέγονταν ήταν αλήθεια, ζητήσαμε να έρθουν στην Επιτροπή ολόκληρο το συμβούλιο της Αρχής Λιμένων και όλοι οι πρώην πρόεδροι της Αρχής, για να μας πουν τι γίνεται με την Αρχή Λιμένων.

Γιατί ξενίστηκαν οι συνάδελφοι, όταν ανέφερα από πρακτικά τι έγινε; Δεν είναι κουβέντες δικές μου. Αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι, που ανέφερα στην ομιλία μου είναι από κείμενα, είναι από πρακτικά τα οποία κρατήθηκαν σ'αυτές τις συνεδρίες. Δεν είναι λόγια του Ερωτοκρίτου και λυπούμαι που δίδονται αυτοί οι χαρακτηρισμοί και λέγεται ότι έχω εγώ εμπάθεια εναντίον οποιουδήποτε. Καμιά εμπάθεια δεν υπάρχει εναντίον οποιουδήποτε.

Δεν υπήρχε οποιαδήποτε εμπάθεια προς πληροφορία σας και για το πώς ξεκίνησε αυτή η πρόταση νόμου σας λέω ότι, αφού συζητήθηκε το όλο θέμα, προσωπικά ο ίδιος τροποποίησα την πρόταση νόμου, για να είναι γενικότερη, και μετά επεξεργάστηκε αυτή την πρόταση νόμου και ο Γενικός Εισαγγελέας και έτσι δεν είχα λόγο εγώ για κανέναν και ούτε ήμουν εναντίον κανενός για να κάμω εκείνο το οποίο έκαμα.

Αλλά, αγαπητοί συνάδελφοι, πρέπει να σοβαρευτούμε. Και να σοβαρευτούμε για τον εξής λόγο: Είναι γνωστά τα προβλήματα της Αρχής Λιμένων. Γιατί θέλουμε να κλείσουμε τα αυτιά μας σ'αυτά;

Ανέφερα, και θα καταθέσω έγγραφα, ότι οι τμηματάρχες είχαν τρομερά παράπονα εναντίον της γενικής διεύθυνσης. Δεν ήταν δικά μου παράπονα. Και έχω εδώ σωρεία επιστολών γι'αυτά τα θέματα και έχω επίσης επιστολή του νυν Προέδρου της Αρχής Λιμένων η οποία απευθύνεται σε Βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού, στον κ. Αναστασιάδη, και λέει τα εξής:

«Αγαπητέ Νίκο,

Πήρα την επιστολή σας, ημερομηνίας 13.2.89, το περιεχόμενο της οποίας μου προκάλεσε και κατάπληξη και στενοχώρια, γιατί οι διευθυντές-τμηματάρχες της Αρχής της οποίας προΐσταμαι δεν ηδυνήθησαν να με συναντήσουν μαζί με το Γενικό Διευθυντή, για να συνεχίσουμε τη διαδικασία επίλυσης προβλημάτων που ξεκίνησε ο προκάτοχός μου, πρώην Πρόεδρος της Αρχής κ. Ζαμπέλας, παρά τις συνεχείς γραπτές εκκλήσεις των εν λόγω διευθυντών-τμηματαρχών προς το Γενικό Διευθυντή της Αρχής και χωρίς να ενημερωθώ απ'αυτόν γι'αυτή τη σημαντική ενέργειά του.

Ανταποκρινόμενος στην έκκλησή σας, παρακαλώ πληροφορήστε τους διευθυντές-τμηματάρχες ότι θα τους δεχθώ μαζί με το Γενικό Διευθυντή της Αρχής στο γραφείο μου στα κεντρικά γραφεία της Αρχής Λιμένων στη Λευκωσία την προσεχή Παρασκευή, 7.4.89, και ώρα 11.00 π.μ.».

Δεν είναι ο Ερωτοκρίτου που είπε αυτά τα πράγματα. Αυτά τα πράγματα λέχθηκαν από τους ίδιους και υπάρχουν γραπτά. Και για ό,τι ο Ερωτοκρίτου ανέφερε υπάρχουν γραπτά κείμενα. Και δεν έχει ο Ερωτοκρίτου εναντίον κανενός εμπάθεια ούτε εναντίον του κ. Παγιάτα ούτε εναντίον κανενός διευθυντή οποιουδήποτε οργανισμού ούτε και εναντίον κανενός ατόμου. Απλώς ο Ερωτοκρίτου λέει αυτά τα οποία λέχθηκαν και επαναλαμβάνει αυτά τα οποία λέχθηκαν από τους ανθρώπους που ήταν επικεφαλής αυτών των οργανισμών επί σειρά ετών.

Γιατί θέλουμε και επιμένουμε να παραγνωρίζουμε αυτά τα γεγονότα για τα οποία υπάρχουν γραπτά ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι θέμα τάξης, κύριε Σαββίδη;

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Είναι θέμα τάξης για σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μας πείτε, κύριε Σαββίδη, ποιο είναι το θέμα τάξης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συνεχίζετε να επιτρέπετε να κατηγορείται εδώ ένα πρόσωπο με έξυπνο τρόπο, άσχετα με το νομοσχέδιο που αφορά όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς, χρησιμοποιώντας όλους αυτούς που επιστρατεύθηκαν ή που έχουν λόγους να κατηγορούν αυτό το πρόσωπο.

Δεν πρέπει να τ' επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σαββίδη, λυπούμαι, αλλά δε δέχομαι να μου δίνετε μαθήματα για το τι είναι θέμα τάξης διότι, όπως ξεκίνησε το θέμα και επεκτάθηκε, είναι πολύ δύσκολο. Αν ήταν να τεθεί θέμα τάξης, έπρεπε να είχε τεθεί προ πολλής ώρας. Εφόσον όμως διευρύνθηκε το θέμα και λέχθηκαν ορισμένα πράγματα, δεν μπορεί να μην απαντήσει κάποιος ο οποίος κατηγορήθηκε για εμπάθεια.

Έκανα παρατήρηση προηγουμένως στον κ. Ερωτοκρίτου, ότι έπρεπε να παραμείνει σε κάποια πλαίσια.

Από την άλλη πλευρά, όταν στη συζήτηση την κοινοβουλευτική ανοίγει ένα παράθυρο, τότε μπορεί και ο άλλος να απαντήσει πάνω σε εκείνο που λέχθηκε, και το γνωρίζουμε.

Οπωσδήποτε όμως, κύριε Ερωτοκρίτου, πιστεύω ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση. Επομένως να τελειώνουμε και να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία πάνω στο ίδιο θέμα. Πρώτα στη διαδικασία και μετά να προχωρήσουμε.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο το οποίο θέλω να πω, αφού τονίζετε ότι έχει εξαντληθεί το θέμα, είναι ότι κανένα προσωπικό ελατήριο δεν υπήρχε για οποιονδήποτε. Ήταν τα τεράστια προβλήματα της Αρχής τα οποία είχαν εντοπιστεί και είναι αυτοί οι λόγοι που με ώθησαν να καταθέσω την πρόταση νόμου στην αρχή, όπως κατατέθηκε. Είμαι εγώ ο ίδιος που την τροποποίησα σε μεταγενέστερο στάδιο, για να γενικευτεί, και αυτή την πρόταση νόμου την έχει επεξεργαστεί και ο Γενικός Εισαγγελέας και η μόνη διαφορά, κύριε Πρόεδρε, η οποία υπάρχει είναι ότι κατά την πρόταση νόμου του Γενικού Εισαγγελέα, όπως διαμορφώθηκε, οι Γενικοί Διευθυντές πρέπει να διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, κάτι δηλαδή που γινόταν και στο παρελθόν, που σημαίνει ότι, αν αυτή η πρόταση νόμου κατέληγε με την εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα, τότε θα ήταν δώρο άδωρο. Δε θα χρειαζόταν καν η πρόταση νόμου.

Γι' αυτό επιμένω και λέω, κύριε Πρόεδρε, ότι ήμουν εγώ ο ίδιος που είχα κάμει αυτές τις διαδικασίες και επίσης πιστεύω ότι υπήρχαν αρκετά έγγραφα και ο κ. Παγιάτας ήταν παρών στις συνεδρίες αυτές στις οποίες καλέσαμε τους πρώην διευθυντές ενώπιόν του, για να λεχθούν αυτά τα πράγματα.

Έτσι, δεν ήρθαμε για να κατηγορήσουμε κανέναν, αλλά εκεί που υπάρχουν ευθύνες, κατά τη γνώμη μου, κύριε Πρόεδρε, και εκεί που υπάρχουν δεδομένα αυτά πρέπει να λέγονται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, πιστεύω ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση και θα θέσω το θέμα, κατά πόσο δηλαδή εξαντλήθηκε, σε ψηφοφορία.

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι διεξάγεται μια συζήτηση η οποία δε φαίνεται να τερματίζεται, παρ'όλον ότι το θέμα έχει ουσιαστικά εξαντληθεί. Δε θέλουμε να αδικήσουμε καμιά πλευρά για τις απόψεις της.

Νομίζω ότι, αν η πρόταση νόμου παραπεμφθεί ξανά στην ίδια Επιτροπή, διότι υπάρχουν ίσως και κάποιες νομοτεχνικές αλλαγές που πρέπει να γίνουν στην πρόταση νόμου, και επανέλθει την ερχόμενη Πέμπτη για ψήφιση, αυτή ίσως θα είναι η καλύτερη διαδικασία.

Εισηγούμαι αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι διεξάγεται μια πολύ έντονη συζήτηση γύρω από αυτό το θέμα.

Πιστεύω ότι θα ήταν ορθό, όπως εισηγήθηκε και ο κ. Μάτσης, να παραπεμφθεί ξανά στην ίδια Επιτροπή για να το επεξεργαστεί και την ερχόμενη Πέμπτη σίγουρα να τεθεί προς ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επρόκειτο να επαναπεμφθεί στην ίδια Επιτροπή, γιατί έγινε η συζήτηση; Η συζήτηση έγινε ακριβώς γι'αυτό το λόγο, επειδή η Επιτροπή αυτή θεωρείται περιορισμένης αρμοδιότητας σε σχέση με αυτό το θέμα. Και η πρόταση η οποία υπάρχει είναι να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Νομικών. Αυτό είναι το θέμα. Αν πρόκειται να παραπεμφθεί κάπου, θα πρέπει να πάει στην Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε όπως αναβληθεί για μια βδομάδα, αλλά να παραπεμφθεί και στην Επιτροπή που το συζήτησε, όπως και στην Επιτροπή Νομικών, και σε κοινή συνεδρία τους να καλέσουν τους φορείς που ενδιαφέρονται γι'αυτά τα ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πιστεύω ότι θα ήταν μια συμβιβαστική λύση, αν παραπεμπόταν και στις δυο Επιτροπές.

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα έκανα την πρόταση και με πρόλαβε ο κ. Πουμπουρής. Συμφωνούμε απόλυτα. Να πάει στην Επιτροπή από την οποία προήλθε συν στην Επιτροπή Νομικών λόγω της ευρύτητας του θέματος και νομίζω ότι αυτό συμβαδίζει με την πρόταση του κ. Μάτση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω πάλι τη θέση ότι η συζήτηση του θέματος έχει εξαντληθεί και δεν έχουμε καμιά ένσταση, αν η Επιτροπή Συγκοινωνιών ενισχυθεί με την παρουσία της Επιτροπής Νομικών στη συζήτηση αυτής της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως καταλήγουμε όλοι σύμφωνοι. Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να θέσω ένα άλλο θέμα τάξης για τον κ. Ηλιάδη, ο οποίος έχει διαμαρτυρηθεί για το ότι προσβλήθηκε ο κ. Παγιάτας.

Ο ίδιος ο κ. Ηλιάδης κατερχόμενος από το βήμα αποκάλεσε τους επιχειρηματίες, οι οποίοι πολύ νόμιμα εργάζονται και προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στα διάφορα λιμάνια, φυσικά με το κέρδος τους οι άνθρωποι -και γνωρίζουμε όλοι ότι αυτή η ιδιωτική πρωτοβουλία έχει προσφέρει τόσα πολλά στην ανάκαμψη της οικονομίας της Κύπρου- τους έχει αποκαλέσει, κύριε Πρόεδρε, «μεγαλοκαρχαρίες».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα σας παρακαλέσω ...

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Σας παρακαλώ, κύριοι, θέτω ένα θέμα τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Μαθηκολώνη, το έχετε θέσει το θέμα σας, αλλά από τους δικηγόρους τότε πάμε στους επιχειρηματίες, από τους επιχειρηματίες πού θα πάμε;

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να μου επιτρέψετε να τελειώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Ο κ. Ηλιάδης έχει αποκαλέσει αυτούς τους ανθρώπους «μεγαλοκαρχαρίες» και αυτός ο χαρακτηρισμός νομίζω ότι είναι πάρα πολύ βαρύς και πάρα πολύ άπρεπος.

Αν ο κ. Ηλιάδης ήθελε να είναι συνεπής με τη θέση του ότι, ενόσω ενώπιον του Σώματος δεν υπάρχουν οι άνθρωποι εκείνοι τους οποίους κατηγορούμε, για να υπερασπιστούν τον εαυτό τους, δεν πρέπει να τους κατηγορούμε, πρέπει ο κ. Ηλιάδης να σηκωθεί και να απολογηθεί για την απρεπή έκφραση την οποία έχει χρησιμοποιήσει γι'αυτή την τάξη των ανθρώπων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη, είμαι υποχρεωμένος να σας δώσω το λόγο, για να απαντήσετε, αλλά με την απάντησή σας λήγει οριστικά η συζήτηση για την Αρχή Λιμένων, για τους δικηγόρους, για τους επιχειρηματίες κτλ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όχι μόνο δεν ανακαλώ, αλλά επιμένω μέχρι τελευταίας τελείας σε ό,τι είπα από το βήμα της Βουλής, διότι πράγματι υπάρχουν ορισμένοι «μεγαλοκαρχαρίες» οι οποίοι λειτουργούν μέσα στα λιμάνια της Κυπριακής Δημοκρατίας και έχουν το θράσος να πιστεύουν ότι ο εργαζόμενος κόσμος αυτού του κράτους θα πρέπει να πληρώνει φόρους, να γίνονται με εκατομμύρια λίρες έργα, για να μπαίνουν μέσα αυτοί, να λυμαίνονται τα λιμάνια και να κερδοσκοπούν. Και πέραν αυτού έχουν το θράσος να διοικούν με βάση τα συμφέροντά τους τα λιμάνια και να καταπατείται μ'αυτό τον τρόπο το δημόσιο συμφέρον.

Αυτή είναι μια σαφής πολιτική θέση και δε θα ήμουν άξιος Βουλευτής του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, αν δεν την έθετα επίσημα και υπεύθυνα από του βήματος της Βουλής, και δε θα είχα καμιά ιδεολογική συνέπεια, αν δεν επέμενα με πίστη στην πεποίθησή μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ πρέπει να τεθούν τα πράγματα στη θέση τους.

Ο κ. Ηλιάδης δεν έχει αναφερθεί σε ονόματα. Έχει αναφέρει ότι σε κάποια τάξη ανθρώπων υπάρχουν «μεγαλοκαρχαρίες». Αν είχε αναφερθεί σε ονόματα, θα μπορούσε να είχε τεθεί θέμα τάξης.

Είναι δικαίωμα του κ. Μαθηκολώνη να υπερασπιστεί αυτή την τάξη και να πει ότι δεν υπάρχουν «μεγαλοκαρχαρίες», όπως είπε ο κ. Ηλιάδης, αλλά, αν συνεχίσουμε μ'αυτό το πνεύμα ... Νομίζω ότι δεν πρέπει και ούτε μπορεί να επεκταθεί η Βουλή. Υπάρχει και θέμα κύρους αυτού του Σώματος, και γι'αυτό κάπου πρέπει να σταματά μια συζήτηση.

Γι'αυτό θεωρώ ότι έληξε η συζήτηση.

Τα θέματα υπ'αριθμό 15, 16 και 17 στη σημερινή ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 62) του 1989», «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 65) του 1989» και «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 21) του 1989», έχουν αποσυρθεί από την κυβέρνηση και δεν ξέρω αν θα επανακατατεθούν.

Επομένως περατώθηκε αισίως η συζήτηση του Κεφαλαίου Α.

(Γέλια)

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1989 Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμος του 1990.

Κατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα κάτωθι κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1990.

7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1990.

8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1990.

9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1990.

10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 3) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι πιο κάτω Κανονισμοί κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων:

11) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών και Αναδιάρθρωση του Μισθολογίου και των Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

12) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

13) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πέρα Πεδίου του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 1989 (Αρ. 89 του 1989).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18) Έγγραφα που αφορούν την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Λιμένων Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20) Έγγραφα που αφορούν την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις νόμου:

21) Ο περί Καθιερώσεως της 1ης Μαΐου ως Επίσημης Τραπεζικής Αργίας.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη, Βουλευτή Λάρνακας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

22) Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε εκ μέρους όλων των κοινοβουλευτικών ομάδων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από ό,τι αντιλαμβάνομαι -είναι και αντίληψη και των άλλων κομμάτων και θα επιβεβαιώσουν αυτή τη θέση- θα πρέπει να διαβιβαστεί η άμεση τοποθέτηση της Βουλής προς την Εκτελεστική Εξουσία για άρση του διατάγματος με την αίσθηση ότι, αν αρθεί το διάταγμα, θα μπορεί να αποσυρθεί και η πρόταση νόμου. Αν το διάταγμα παραμείνει, θα υποχρεωθούμε το ταχύτερο δυνατό να φέρουμε στην ολομέλεια του Σώματος τη σχετική πρόταση νόμου για ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι είναι με αυτό το πνεύμα που εξηγήθηκαν οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ομόφωνα στην προηγούμενη συνεδρία της Βουλής ύστερα από εισήγηση δική μας και του Δημοκρατικού Συναγερμού λήφθηκε αυτή η απόφαση. Και έπρεπε ήδη, αν δεν έχει σταλεί το μήνυμα προς την Εκτελεστική Εξουσία, να είχε σταλεί, γιατί ήταν αυτή η θέση, ομόφωνα επαναλαμβάνω, της ολομέλειας του Σώματος. Γι' αυτό παρακαλώ δέστε τα πρακτικά της προηγούμενης συνεδρίας και συναινούσης και της σημερινής συνεδρίας να διαβιβαστεί το αίτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το αίτημα κανονικά πρέπει να έχει διαβιβαστεί, γιατί οπωσδήποτε συζητήθηκε και διαβιβάστηκε από το ίδιο το Σώμα κατά τη συζήτηση στο Σώμα.

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα προσθέσω περισσότερα στα όσα λέχθηκαν. Η πρόταση νόμου ετοιμάστηκε από το Δημοκρατικό Συναγερμό και με τη σύμφωνη γνώμη όλων των κομμάτων κατατέθηκε στη Βουλή. Και αναμένουμε να συνέλθει το Υπουργικό Συμβούλιο, για να ακυρώσει το διάταγμα το οποίο εγκρίθηκε προηγουμένως από το Υπουργικό Συμβούλιο και να αρθεί αυτή η ακαταστασία η οποία δημιουργήθηκε εν τω μεταξύ. Και αναμένουμε ότι αυτό θα γίνει προ της συνεδρίας της Βουλής της ερχόμενης Πέμπτης, για να μη βρεθούμε στην όχι ευχάριστη θέση να νομοθετήσουμε επί ενός διατάγματος που ουσιαστικά θα οδηγηθεί στην ακύρωσή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήδη η Εκτελεστική Εξουσία θα 'πρεπε να είχε απαντήσει στο αίτημα της Βουλής και σίγουρα πρέπει να υπάρξει απάντηση μέχρι την επόμενη Πέμπτη.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς συμφώνησε και υπέγραψε τη σχετική πρόταση νόμου, γιατί η κυβέρνηση, και πιο συγκεκριμένα ο Υπουργός Εργασίας, μέχρι σήμερα δεν έχει κατορθώσει να εισαγάγει το θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο, για να ανασταλεί το διάταγμα αυτό, με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούνται οι επηρεαζόμενοι από αυτό, όπως είναι οι υπάλληλοι των καταστημάτων, οι πωλήτριες και οι καταστηματάρχες ακόμα. Γι' αυτό θα εργαστούμε, για να ψηφιστεί αυτή η πρόταση νόμου σε νόμο, έτσι που να αρθεί το διάταγμα, εκτός αν το Υπουργείο ή μάλλον το Υπουργικό Συμβούλιο άρει το διάταγμα, έτσι που να διευκολύνει και τη Βουλή να μη νομοθετήσει πάνω σ' ένα θέμα που είναι λίγο δύσκολο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η μπάλα, κύριε Πουμπουρή, βρίσκεται ξεκάθαρα στο γήπεδο του Υπουργού Εργασίας και πρέπει να αναμένουμε απάντηση.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συνέρχεται αύριο και στις 3.00 μ.μ. η Επιτροπή Εργασίας, για να δει και τις εισηγήσεις και την πρόταση νόμου. Ελπίζω πω θα κλείσει με την πρόταση νόμου το θέμα και θα ξεκαθαρίσει οριστικά η κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ: Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Σε απάντηση στην ερώτησή μας ΔΕ' 151 με ημερομηνία 3/10/85 σχετικά με την αντικατάσταση του δικτύου υδατοπρομήθειας της κοινότητας Προδρόμου, ο Υπουργός Εσωτερικών μας απάντησε στις 9/5/86 ότι 'τέτοιο θέμα ουδέποτε

τέθηκε από το Συμβούλιο Βελτιώσεως του χωριού ή το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων . Οι κάτοικοι όμως σε χθεσινή μας επίσκεψη στην κοινότητά τους μας επανέλαβαν και πάλι το αίτημα για αντικατάσταση του πεπαλαιωμένου υδρευτικού τους δικτύου.

Τι λέει το Υπουργείο Εσωτερικών;»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 591, ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την αντικατάσταση του υδρευτικού δικτύου του χωριού Πρόδρομος, σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων προχωρεί στην ετοιμασία σχεδίου για την πιο πάνω εργασία. 'Οταν το σχέδιο είναι έτοιμο, θα υποβληθεί στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Προδρόμου για έγκριση και θα ακολουθήσει η περίληψή του στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991.»

Ερώτηση ημερομηνίας 1ης Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα την 1η Ιουνίου 1989.

«Μεγάλο μέρος της κοινότητας Κουκλιών έχει κηρυχθεί αρχαιολογική ζώνη και ως εκ τούτου πολλοί ιδιοκτήτες κατοικιών που περιλαμβάνονται στην εν λόγω ζώνη υφίστανται μεγάλες ζημιές και ταλαιπωρίες.

Έχει απαλλοτριωθεί από αρκετού χρόνου μεγάλη έκταση γης εντός της κοινότητας με την προοπτική να μοιραστεί σε οικόπεδα για ν'ανταλλαγούν με αυτά που απαλλοτριώθηκαν.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο πότε θα υλοποιηθεί η ως άνω απόφαση, για να λυθεί αυτό το πρόβλημα που χρονίζει.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΓ' 638 και ΕΔ' 260, ημερομηνιών 1ης Ιουνίου 1989 και 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων από την ανάγκη μετακίνησης κατοίκων της κοινότητας των οποίων οι κατοικίες προβλέπεται να απαλλοτριωθούν για αρχαιολογικούς σκοπούς έχει εγκριθεί πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο η εκτέλεση σχεδίου διαχωρισμού οικοπέδων το οποίο συνδυάζεται με δημιουργία οικοπέδων για φτωχές οικογένειες και επέκταση του σχολικού γηπέδου έναντι δαπάνης £600,000. Η πρώτη φάση του έργου θα εκτελεσθεί φέτος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 22 Ιουνίου 1989.

«Οι μελισσοφάγοι έχουν κηρυχθεί προστατευόμενα πουλιά, πλην όμως είναι γνωστή η μεγάλη καταστροφή που προκαλούν στα μελίσσια και ιδιαίτερα στις βασίλισσες.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο αν μπορεί να επιτρέψει να φονεύονται τουλάχιστο γύρω από τα μελίσσια.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 689, ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Ο μελισσοφάγος δεν είναι προστατευόμενο είδος και έτσι το κυνήγι του επιτρέπεται στις περιόδους και περιοχές που καθορίζονται κατά καιρούς με σχετικές γνωστοποιήσεις των οικείων επάρχων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 30 Ιουνίου 1989.

«Οι κάτοικοι Μαθιάτη ζητούν αναθεώρηση (κι αναγωγή στα 75%) του ύψους της κρατικής συνεισφοράς για αναπτυξιακά έργα στην κοινότητα, μιας και σημαντικότατο μέρος της τουρκοκυπριακής περιουσίας -που ανέρχεται στα 65 - 70% της συνολικής κοινοτικής περιουσίας-δόθηκε σε μη κατοίκους, ενώ από το υπόλοιπο 25-30% το 20% περίπου συνίσταται από χαλίτικη (κρατική) γη.

Πώς αντικρίζει το αρμόδιο Υπουργείο το αίτημα της κοινότητας που μας επανυπέβαλαν (στις 28.6.89) ο κοινοτάρχης κι άλλοι κάτοικοι;»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ΄ 705, ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1989,του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η κοινοτική συνεισφορά του χωριού Μαθιάτης καθορίστηκε με βάση ειδική μελέτη που έλαβε υπόψη την οικονομική κατάσταση και τον πληθυσμό του χωριού.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 552 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Φεβρουαρίου 1990.

«Εισηγήσεις για καταβολή προσπαθειών για αναβίωση του παλιού γυναικοπάζαρου στη Λευκωσία (πάνω σε βάση μόνιμη και σε συγκεκριμένο χώρο) μας υποβλήθηκαν προφορικά αλλά κι εγγράφως από πολλούς κατοίκους της πρωτεύουσας, που προτείνουν μερικούς χώρους, κι ανάμεσά τους το χώρο πίσω από την εκκλησιά του Τρυπιώτη που σήμερα χρησιμοποιείται ως χώρος στάθμευσης.

Πώς αντιμετωπίζεται η εισήγηση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 553 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Φεβρουαρίου 1990.

«Το πασίγνωστο στη Λευκωσία αλλά και ανά το παγκύπριο λουτρό Ομεριέ (Εμερκέ) θα μπορούσε -σε περίπτωση αναπαλαίωσης κι επαναφοράς στην αρχική μορφή του- ν΄αποτελέσει πολύ αξιόλογο και ελκυστικό στον εσωτερικό κι εξωτερικό τουρισμό αξιοθέατο της παλιάς Λευκωσίας.

Πώς αντιμετωπίζει την εισήγηση το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 554 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 8 Φεβρουαρίου 1990.

«Στις 12.4.84 ο τότε Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, απαντώντας σε ερώτησή μου με τα στοιχεία ΔΓ΄ 199, παρείχε διαβεβαίωση ότι τα άτομα που απασχολούνταν ως Επιθεωρητές Νερού στο μεγάλο αρδευτικό έργο Πάφου θα μονιμοποιούνταν με τη δημιουργία 12 θέσεων Επιθεωρητών Ύδατος μέσα στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης για το 1985.

Παρά το γεγονός ότι βρισκόμαστε στο έτος 1990, η πιο πάνω υπόσχεση και διαβεβαίωση παραμένει ανεκπλήρωτη.

Καλείται, κατόπιν τούτου, το Υπουργείο Γεωργίας να πληροφορήσει το Σώμα πού οφείλεται αυτή η απαράδεκτη καθυστέρηση και πότε επιτέλους θα μονιμοποιηθούν οι πιο πάνω Επιθεωρητές Νερού.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 555 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 8 Φεβρουαρίου 1990.

«Η Ανώγυρα αντιμετωπίζει προβλήματα από την έλλειψη νερού τόσο για ύδρευση όσο και για άρδευση.

'Οσον αφορά την ύδρευση της κοινότητας, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ισχυρίζεται ότι το πόσιμο νερό είναι ικανοποιητικό για τις ανάγκες των κατοίκων, ενώ η χωριτική αρχή επιμένει ότι το καλοκαίρι υπάρχει μεγάλη έλλειψη νερού, ιδιαίτερα τώρα που κατοικούν στο χωριό και 30 οικογένειες 'Αγγλων.

Για την κάλυψη των αρδευτικών τους αναγκών οι κάτοικοι εισηγούνται είτε την κατασκευή υδατοδεξαμενών είτε τον εμπλουτισμό των υδάτινων πόρων του χωριού με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 556 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου και Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΔΗ.ΚΟ. κ. Αλέξη Γαλανό στις 8 Φεβρουαρίου 1990.

«Παρακαλώ όπως μας πληροφορήσετε σε ποιο σημείο βρίσκονται τα σχέδια τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής Σωτήρας Αμμοχώστου.

Η περιοχή Σωτήρας προσφέρεται σε μεγάλο βαθμό για τουριστική ανάπτυξη και όπως αντιλαμβανόμαστε υπάρχουν από καιρό σχέδια τα οποία δεν έχουν ακόμα προχωρήσει στο στάδιο της υλοποίησής τους.

Θεωρώ το θέμα πολύ σοβαρό, γιατί η ακριτική περιοχή Σωτήρας αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα και, ενώ, όπως αναφέρθηκε, προσφέρεται καθ' όλα για τουριστική ανάπτυξη, αναπτύσσονται άλλες περιοχές που δε διαθέτουν περισσότερα τουριστικά πλεονεκτήματα από αυτά της Σωτήρας.

Αναμένουμε σύντομα απάντησή σας επί του σοβαρού αυτού θέματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 557 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Φεβρουαρίου 1990.

«Τα πολύ αξιόλογα και μοναδικά στην ελεύθερη Κύπρο (μετά την κατάληψη της παλιάς πόλης της Αμμοχώστου) βενετσιάνικα τείχη της Λευκωσίας θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν με πολλές μορφές με στόχο την ιστορική, πολιτιστική και τουριστική προβολή τους, ιδιαίτερα αν πλήρως αναπαλαιωθούν με επαναφορά τόσο του αρχικού τους status, όσο και της προοπτικής ολοκληρωμένης κατασκευής τους (μιας και δεν πρόλαβαν οι Ενετοί να τα ολοκληρώσουν) με τις πολεμίστρες, τους πύργους και του προμαχώνες: Καράφφα (Caraffa), Φλάτρο (Flatro), Λορεντάνο (Loredano), Μπάρμπαρο (Barbaro), Κουιρίνι (Quirini), Μούλα (Mula), Ρόκκα (Roccas), Τρίπολη (Tripoli), Ντ'Αβίλα (Davila), Κωνστάντζο (Constanzo), Ποδοκάταρο (Podocataro), σε τρόπο που να επιτρέπουν εκδηλώσεις του τύπου 'ήχος και φως' ή άλλες συναφείς παραστάσεις με αποτέλεσμα την επίτευξη ενός πρωτότυπου, μοναδικού και πολύ αξιόλογου αξιοθέατου για την αναζωογόνηση της Λευκωσίας και με σταδιακή (εν ανάγκη) προώθηση του όλου σχεδιασμού (σε μια εικοσαετία π.χ.) λόγω του υψηλού κόστους. Τέλος ο νυχτερινός, με ειδικούς προβολείς, φωτισμός των τειχών θα προσέδιδε φαντασμαγορικό θέαμα και (τουριστικά) αξιοποιήσιμο προϊόν.»

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 558 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 10 Φεβρουαρίου 1990.

«Χώρες της ΚΟΜΕΚΟΝ δημοσιοποίησαν ήδη πρόθεσή τους να υποβάλουν -μετά τις κοσμογονικές εξελίξεις στις χώρες τους- αίτηση ένταξής τους στην ΕΟΚ.

Ενόψει και αυτών των ανακατατάξεων δεν πιστεύει ούτε και τώρα η Εκτελεστική Εξουσία -που έχουν δραματικά στενέψει τα περιθώρια ένταξής μας- πως επιβάλλεται η άμεση υποβολή της αίτησης ένταξής μας στην ΕΟΚ;

Τέλος παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να απαντήσει με σαφήνεια:

1. Αν στοχεύει να υποβάλει αίτηση.
2. Πότε στοχεύει να υποβάλει την αίτηση.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 559 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Φεβρουαρίου 1990.

«Ιδιαίτερη ανησυχία εκφράζουν, σύμφωνα και με το επισυναπτόμενο έγγραφο, οι κάτοικοι Μουτουλλά για το θέμα της κατασκευής νέου γεφυριού στην κοινότητα, θέμα που το Υπουργείο Συγκοινωνιών ανέλαβε -σ΄ επίσκεψη του αρμόδιου Υπουργού στην κοινότητα και στην παρουσία μας, καθώς και των συναδέλφων κ. Κόλοκου και Πέτα- να μελετήσει και να πληροφορήσει σύντομα τους κατοίκους για τ΄αποτελέσματα της μελέτης.

Οι κάτοικοι προσθέτουν πως θεωρούν την κατασκευή του έργου ζωτικής σημασίας για τη γενικότερη λειτουργικότητα της κοινότητας, μιας και θα την εξυπηρετεί καλύτερα, ασφαλέστερα και αποτελεσματικότερα.

Ακόμα προσθέτουν πως με την κατασκευή του νέου γεφυριού θα παραμείνει στην κοινότητα ο χώρος της υφιστάμενης πλατείας για πολλαπλή αξιοποίησή του. Προστίθεται ακόμα πως ο χώρος αυτός συνιστά την ωραιότερη κοιλάδα της κοινότητας που οι προοπτικές αξιοποίησής της- με την κατασκευή νέου γεφυριού- είναι μοναδικές.

Πώς εξελίσσεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 560 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 10 Φεβρουαρίου 1990.

«Πολλή ανησυχία εκφράζουν τα μέλη της χωριτικής αρχής κι οι κάτοικοι Μουτουλλά για το γεγονός πως έχει περάσει αρκετός χρόνος από την επίσκεψη του αρμόδιου Υπουργού (Συγκοινωνιών και Έργων) στην κοινότητά τους, χωρίς να έχει αρχίσει ακόμα οποιαδήποτε εργασία αναφορικά με την εξασφάλιση του χώρου για την κατασκευή γηπέδου στην κοινότητα, έργο για το οποίο -όπως υπάρχει ισχυρισμός από μέρους των κατοίκων και σύμφωνα και με το επισυναπτόμενο έγγραφο που μου απέστειλαν-υπήρξε επίσημη υπουργική διαβεβαίωση πως η απόφαση για την υλοποίησή του ήταν οριστική.

Πώς τοποθετείται στο όλο θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 561 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Φεβρουαρίου 1990.

«Κάτοικοι Παρισινού (Λευκωσίας) μας ανέφεραν σε σημερινή επίσκεψή μας στην κοινότητα πως:

(i) Μέρος της πολυσύχναστης λεωφόρου Αρχαγγέλου, από το καφενείο «Δροσιά» μέχρι το φούρνο, παραμένει χωρίς οδικό φωτισμό με άμεσους επικρεμάμενους κινδύνους για πεζούς αλλά και εποχουμένους.

(ii) Μέρος της οδού Καλλιπόλεως, και μάλιστα το επικίνδυνο τμήμα της που εκβάλλει στη λεωφόρο Αρχαγγέλου, παραμένει με πλημμελή φωτισμό, ενώ -πρόσφατα- το μεγαλύτερο μέρος της έχει άπλετα ηλεκτροδοτηθεί.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο τα συναφή αυτά προβλήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 562 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Φεβρουαρίου 1990.

«Πρώτιστα η νευραλγική οδός Κουρίου αλλά και άλλες οδοί του προαστίου Παρισινός Λευκωσίας (Κλεοπάτρας, Κ. Σακκά, Ύμηττού κ.ά) χρειάζονται (όπως διαπιστώσαμε και προσωπικά) επιδιορθώσεις, ασφαλτικές επαναστρώσεις και/ή διαπλατύνσεις.

Πώς αντιμετωπίζει το θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 563 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Φεβρουαρίου 1990.

«Αίτημα κατοίκων του Παρισινού Λευκωσίας είναι ο ακάλυπτος χείμαρρος που διασταυρώνει την Κουρίου (εκκινώντας νοτιότερα από την πιο πάνω οδό) και κατευθύνεται προς την περιοχή της Κόκα-Κόλα είτε να χτιστεί είτε να επικαλυφθεί (όπως έγινε και με το γνωστό ποταμό στην Παλουριώτισσα), μιας και μαζεύει (στις βαριές χειμερινές περιόδους) αντικείμενα, που -αποφράσσοντα την εκροή του- γίνονται αιτία πλημμυρών σε πλείστες οικιστικές μονάδες του.

Πώς αντιμετωπίζεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 564 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Φεβρουαρίου 1990.

«Η πολύ επικίνδυνη στροφή από τη λεωφόρο Αρχαγγέλου στην οδό Καλλιπόλεως Παρισινού -όπου πλείστα όσα ατυχήματα επισυνέβησαν-παρά τον 'Ευκάλυπτο' χρειάζεται (όπως σήμερα μας ανέφεραν οι κάτοικοι κι εμείς από προσωρινή αυτοψία επανειλημμένα διαπιστώσαμε) αναδιάταξη, σε τρόπο που να προσφέρει μεγαλύτερη ορατότητα σ'οδηγούς (βασικά) αλλά και σε πεζούς.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 565 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Φεβρουαρίου 1990.

«Φώτα τροχαίας χρειάζονται -επιμένουν οι κάτοικοι Παρισινού-στη διασταύρωση της οδού Καλλιπόλεως με τη λεωφόρο Γρίβα Διγενή (παρά το Μοναστηράκι) λόγω των πολλών ατυχημάτων που συνέβησαν, ιδιαίτερα για τους εξερχομένους της Καλλιπόλεως και κατευθυνομένους στα δεξιά της λεωφόρου Γρίβα Διγενή.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 566 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 15 Φεβρουαρίου 1990.

«Το Φεβρουάριο του 1986 η Διοίκηση των Αγγλικών Βάσεων δημιούργησε απαγορευτική ζώνη γύρω από την κοινότητα Ακρωτηρίου. Με την ενέργειά τους αυτή οι 'Αγγλοι απέκλεισαν ολόκληρη σχεδόν την οικιστική περιοχή του χωριού, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν άλλοι κατάλληλοι χώροι, για να κτίσουν οι κάτοικοι τα σπίτια τους. 'Εκτοτε έγιναν αρκετά διαβήματα για κατάργηση ή περιορισμό της ζώνης αυτής χωρίς όμως αποτέλεσμα. Οι 'Αγγλοι προβάλλουν τη δικαιολογία ότι η απαγορευτική ζώνη επιβλήθηκε στο χωριό δήθεν για λόγους ασφάλειας και αρνούνται να επιτρέψουν στους κατοίκους να κτίσουν στην περιοχή που απέκλεισαν.

Εν τω μεταξύ τα νέα ζευγάρια που δε βρίσκουν χώρο για να κτίσουν τα σπίτια τους άρχισαν να εγκαταλείπουν το χωριό και να εγκαθίστανται στην πόλη.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν έγιναν διαπραγματεύσεις με τις αρχές των Βάσεων για επίλυση των πιο πάνω προβλημάτων και, αν ναι, ποια είναι τα αποτελέσματά τους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 567 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 15 Φεβρουαρίου 1990.

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Λουβαρά εγείρουν και πάλι το θέμα διανομής της περιουσίας του ερειπωμένου χωριού Αθρακός.

Σύμφωνα με παλιό αίτημα των κατοίκων, η περιουσία του Αθρακού, που βρίσκεται μέσα στα φυσικά όρια του Λουβαρά, κανονικά θα έπρεπε να δοθεί σ΄αυτούς.

Όπως καταγγέλουν οι κάτοικοι, η κυβέρνηση παραχώρησε ή αποφάσισε να παραχωρήσει ολόκληρη την περιουσία του Αθρακού στο Καλό Χωριό, παρ΄ όλο που μεγάλο μέρος της περιουσίας αυτής γειτνιάζει με το Λουβαρά.

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο; Η κυβέρνηση έχει την πρόθεση να μελετήσει ξανά το θέμα και να παραχωρήσει μέρος των εγκαταλειμμένων κτημάτων στην κοινότητα Λουβαρά, αφού, όπως οι κάτοικοι μας πληροφορούν, η περιουσία αυτή βρίσκεται μέσα στα φυσικά όρια του χωριού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 568 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 15 Φεβρουαρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προτίθεται να παραχωρήσει ηλεκτρικό ρεύμα στα χαλίτικα οικόπεδα της κοινότητας Λουβαρά στα οποία αρκετοί κάτοικοι έκτισαν και άλλοι άρχισαν να κτίζουν τα σπίτια τους, αντιμετωπίζοντας όμως προβλήματα λόγω μη παροχής ηλεκτρικού ρεύματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 569 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 15 Φεβρουαρίου 1990.

«Στην περιοχή 'Στέρνες' του χωριού Σωτήρα της Επαρχίας Λεμεσού άρχισε ο διαχωρισμός οικοπέδων σε χαλίτικη γη. Για το διαχωρισμό των οικοπέδων αυτών οι κάτοικοι αγωνίζονται 15 και περισσότερα χρόνια.

Σύμφωνα με υπόσχεση του Υπουργού Εσωτερικών προς τη χωριτική αρχή, πέντε οικόπεδα θα ήταν έτοιμα και θα παραδίδονταν μέχρι το τέλος του 1989.

Βρισκόμαστε ήδη στα μέσα Φεβρουαρίου του 1990 και έγινε μόνο η χωρομέτρηση και χάραξη των οικοπέδων.

Γιατί αυτή η καθυστέρηση;

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 570 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 15 Φεβρουαρίου 1990.

«Δυτικά της κοινότητας Ακρωτηρίου, στην περιοχή 'Λούκας', υπάρχει γη χαλίτικη κατάλληλη για οικιστικούς σκοπούς.

Αίτημα των κατοίκων είναι να διαχωριστεί σε οικόπεδα η πιο πάνω περιοχή και αυτά να παραχωρηθούν σε φτωχές οικογένειες του χωριού, για να κτίσουν σ΄αυτά και έτσι να παραμείνουν στο χωριό.

Η Διοίκηση των Αγγλικών Βάσεων αντιδρά και συσχετίζει το διαχωρισμό των οικοπέδων με την απαγορευτική ζώνη που επέβαλε στο χωριό δήθεν για λόγους ασφάλειας.

Καλείται η κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται να προχωρήσει στο διαχωρισμό των οικοπέδων και σε ποια διαβήματα έχει προβεί προς τους 'Αγγλους, ώστε να πάψουν να αντιδρούν στην υλοποίηση του πιο πάνω αιτήματος της κοινότητας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 571 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Φεβρουαρίου 1990.

«Η οδός Κίμωνος στην Ακρόπολη διχάζεται (όπως κάτοικοι μας ανέφεραν και προσωπικά διαπιστώσαμε) όχι μόνο μια μα δυο φορές -ενώ το όνομα της οδού έπρεπε να υπάρχει σ'ευθεία τροχιά, ενώ παράλληλα να υπάρχουν και συναφείς ενδείξεις/σηματοδοτήσεις- με αποτέλεσμα να χάνεται ο προσανατολισμός των επισκεπτών της οδού, που συστηματικά και σταθερά αναβαθμίζεται με τη δημιουργία γκαλερί (Οπους 39 π.χ.) κι άλλων αξιόλογων μονάδων.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 572 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Φεβρουαρίου 1990.

«Σ' ορισμένες κεντρικές αρτηρίες αστικών κέντρων (π.χ. στις λεωφόρους Γρηγόρη Αυξεντίου, Γρίβα Διγενή, σε μέρος της Μακαρίου -από τα φώτα 'Καλησπέρα' μέχρι το Χίλτον, αν όχι και το Woolworth - στη Λευκωσία, καθώς και στη Στροβόλου και τη Τσερίου στο Στρόβολο κ.ά) το όριο ταχύτητας των 50 χιλιομέτρων (30 μιλίων) θεωρείται πεπερασμένο από χρόνια, μιας και τα σύγχρονα οχήματα δεν μπορούν να διακινούνται με την τρίτη ή την τέταρτη ταχύτητα με τόσο χαμηλό όριο, μ'αποτέλεσμα η διακίνηση με τη δεύτερη ταχύτητα να προκαλεί φθορές κι απεριόριστη σπατάλη καυσίμων, ενώ (πρόσθετα) οι αρτηρίες αυτές παρέχουν προστατευτικές καλύψεις σε πεζούς.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 573 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Φεβρουαρίου 1990.

«Μολονότι εδώ και μερικές βδομάδες έχει εκδοθεί από τον τέως διευθυντή του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, δρα Κώστα Π. Κύρρη -στη σειρά των εκδόσεων του Κέντρου-πολυσέλιδη η κυπριακή βιβλιογραφία των ετών 1980-89 (με συμπληρώσεις από το 1965 κ.ε.), εντούτοις το βιβλίο (που κόστισε -πέραν του πνευματικού μόχθου-κι αρκετές χιλιάδες λίρες για το λαό και το δημόσιο) παραμένει εκτός κυκλοφορίας και κλειδωμένο σ'αποθήκες.

Αν, όπως γνώστηκε (κι ανεξάρτητα αν δικαιολογημένα ή όχι), υπάρχει οποιαδήποτε επιφύλαξη σε βιβλιογραφική/βιβλιοκριτική αποτίμηση του συγγραφέα, συνιστά τούτο λόγο τέτοιας προσέγγισης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 574 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτο Ηλία στις 15 Φεβρουαρίου 1990.

«Το ανώτατο ύψος του κυβερνητικού δανείου προς αιγοπροβατοτρόφους για την ανέγερση υποστατικών καθορίστηκε το 1978 στις£2.000, για να καλύπτει το 7 5% του συνολικού κόστους.

Το σημερινό κόστος για την ανέγερση ενός υποστατικού αιγοπροβάτων ανέρχεται, σύμφωνα με κυβερνητικούς υπολογισμούς, στις £7.000, ενώ το ποσό της δανειοδότησης παραμένει εκείνο που καθορίστηκε πριν από 12 χρόνια, δηλαδή οι £2.000.

Το χαμηλό αυτό ποσό δανειοδότησης καθιστά πολύ δύσκολη, αν όχι αδύνατη, τη μετακίνηση υποστατικών μακριά από κατοικημένες περιοχές, με αποτέλεσμα να διώκονται οι κτηνοτρόφοι, να πληρώνουν βαριά πρόστιμα και μερικοί να απειλούνται με φυλάκιση.

Σκέφτεται το αρμόδιο Υπουργείο να αυξήσει το ποσό της δανειοδότησης για τα κτηνοτροφικά υποστατικά και πότε;

Δε νομίζουν οι αρμόδιοι πως είναι δίκαιο να ανασταλούν οι διώξεις των κτηνοτρόφων, μέχρι που να διευθετηθεί το θέμα της χορήγησης ικανοποιητικών δανείων και της εξεύρεσης κατάλληλων χώρων για μετακίνηση των κτηνοτροφικών υποστατικών;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΔ' 59 και ΕΔ' 65, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Ο αριθμός των αγρινών αυξήθηκε κατά τα τελευταία χρόνια λόγω των διάφορων μέτρων που λήφθηκαν και εξακολουθούν να λαμβάνονται για την προστασία τους. Είναι γεγονός ότι η αύξηση του είδους, που όπως είναι γνωστό είναι μοναδικό στον κόσμο, έχει ως αποτέλεσμα την πρόκληση κάποιων ζημιών σε γεωργικές καλλιέργειες που βρίσκονται κατά μήκος ολόκληρης σχεδόν της οροθετικής γραμμής του δάσους. Για απάμβλυνση του προβλήματος τα Υπουργεία Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων προβαίνουν συστηματικά στη σπορά βίκου και κριθαριού μέσα σε διάφορες περιοχές του δάσους Πάφου, ώστε να αποφεύγονται οι εξορμήσεις των ζώων προς τις καλλιεργούμενες περιοχές των παρυφών του δάσους. Εκτός τούτου το Υπουργείο δε νομίζει ότι οι ζημιές είναι τέτοιες που να δικαιολογείται αποζημίωση.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 191, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Το αίτημα για αντικατάσταση του υδρευτικού δικτύου Τρούλλων ηγέρθη το 1987 και έκτοτε ετοιμάστηκε σχέδιο που προβλέπει δαπάνη £80,000.

Το σχέδιο αυτό είχε χαμηλότερη προτεραιότητα έναντι άλλων παρόμοιων έργων που βρίσκονταν στο στάδιο της εκτέλεσης και γι'αυτό, με βάση και το ύψος των πιστώσεων που θα δαπανούνταν μέσα στο 1990 για παρόμοια έργα, δεν κατέστη τελικά δυνατό να περιληφθεί στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1990.

Το υδρευτικό δίκτυο Τρούλλων, αν και εγκαταστάθηκε πριν από πολλά χρόνια, δε δημιουργεί κινδύνους για την υγεία των κατοίκων.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 245, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Ο εν λόγω δρόμος, που εμπίπτει στη δικαιοδοσία της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας, έχει ήδη προχωρήσει με τη διαδικασία των αναγκαίων απαλλοτριώσεων. Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1990 υπάρχει πρόνοια £88,000 για τον εν λόγω δρόμο.

Αναφορικά με το σημείο της γέφυρας πλησίον του Μαζωτού, ετοιμάζονται σχέδια από το Τμήμα Δημόσιων Έργων για βελτίωση και ευθυγράμμιση του τμήματος αυτού για παράκαμψη της υφιστάμενης γέφυρας.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΓ' 638 και ΕΔ' 260, ημερομηνιών 1η Ιουνίου 1989 και 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων από την ανάγκη μετακίνησης κατοίκων της κοινότητας, των οποίων οι κατοικίες προβλέπεται να απαλλοτριωθούν για αρχαιολογικούς σκοπούς έχει εγκριθεί πρόσφατα από το Υπουργικό Συμβούλιο η εκτέλεση σχεδίου διαχωρισμού οικοπέδων το οποίο συνδυάζεται με δημιουργία οικοπέδων για φτωχές οικογένειες και επέκταση του σχολικού γηπέδου έναντι δαπάνης £600,000. Η πρώτη φάση του έργου θα εκτελεσθεί φέτος.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 399, ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«Το Υπουργείο Παιδείας έχει ήδη παραχωρήσει στη Σχολική Επιτροπή Καντού βοήθεια από £2,000 για την επιδιόρθωση του σχολικού κτιρίου του χωριού, η οποία και προωθείται από την ίδια τη Σχολική Επιτροπή ύστερα από σχετική έγκριση του Συμβουλίου Προσφορών.

Για τον ίδιο σκοπό θα διατεθεί πολύ σύντομα και πρόσθετο ποσό από £1,500.

Όσον αφορά τη βελτίωση του κτιρίου του νηπιαγωγείου, το Υπουργείο Παιδείας λυπάται γιατί δεν έχει στη διάθεσή του πιστώσεις με τις οποίες θα μπορούσε να βοηθήσει.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μια εισήγηση διαδικασίας θα θέλα να κάμω εκ μέρους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, κύριε Πρόεδρε.

Στο Κεφάλαιο Δ είναι γραμμένο το γνωστό θέμα Νέμιτσα, το οποίο η Βουλή κήρυξε επείγον και έχει επιληφθεί αυτού η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Η μελέτη του θέματος έχει ολοκληρωθεί και είναι έτοιμο να συζητηθεί στην προσεχή συνεδρία της Βουλής στις 8 Μαρτίου.

Η εισήγησή μας είναι να μπει στο Κεφάλαιο Δ και να συζητηθεί στην επόμενη συνεδρία ανεξάρτητα από το υπόλοιπο Κεφάλαιο Δ για το λόγο ότι άλλως πως η προσεχής συνεδρία της Βουλής θα ασχοληθεί με νομοθετική εργασία μόνο μιάμισης ή δυο ωρών και το θέμα Νέμιτσα, επειδή έχει πολιτικές πτυχές, θα πάρει μεγάλη συζήτηση και, αν το αφήσουμε μέσα στο όλο Κεφάλαιο Δ, θα σπαταληθεί όλος ο χρόνος σε βάρος των υπόλοιπων θεμάτων και δε θα τελειώσει στις ειδικές συνεδρίες που έχουμε καθορίσει η συζήτηση του Κεφαλαίου Δ. Γι' αυτό θα έκαμνα την εισήγηση και για σκοπούς συνέπειας, αφού λήφθηκε η απόφαση να συζητηθεί κατά προτεραιότητα, εφόσον ολοκληρώθηκε, αλλά και για λόγους πρακτικής διευκόλυνσης να το διαχωρίσουμε από τα υπόλοιπα θέματα, αν δεν υπάρχει ένσταση, γιατί άλλως πως θα αντιμετωπιστούν προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχει ληφθεί πρώτα πρώτα απόφαση κατά πόσο δε θα συζητηθεί στην επόμενη συνεδρία το Κεφάλαιο Δ. Δεύτερο, αντιλαμβάνομαι ότι, όταν γράφτηκε το θέμα για τον Υπουργό Εμπορίου, είχε εγγραφεί ως επείγον. Επομένως είναι με αυτή τη βάση που αντιμετωπίζεται από όλες τις πλευρές και δεν υπάρχει ένσταση.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Εντάξει, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως η συζήτηση του Κεφαλαίου Δ αναβάλλεται και τα θέματα που βρίσκονται εγγεγραμμένα θα πάρουν τη σειρά τους στην επόμενη συνεδρία.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει εσφαλμένα να αναγράφεται ως πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Δ το θέμα της πολιτικής δραστηριότητας υπουργών. Θα πρέπει να παραμείνει στη θέση που αποφάσισε η Βουλή, δηλαδή προ της ημερήσιας διάταξης, ώστε να συνεχιστεί μέσα σ' αυτά τα πλαίσια η συζήτηση, όταν θα συνεχιστεί στην προσεχή συνεδρίαση ή στη μεταπροσεχή, όταν θα γυρίσουν από τη Νέα Υόρκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κανονικά έτσι θα έπρεπε να ήταν και είχε αποφασιστεί να αναμένουμε μερικές βδομάδες, μέχρι να επιστρέψουν και οι υπόλοιποι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι ή αρχηγοί κομμάτων που απουσιάζουν στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 8 Μαρτίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

(1) «Ο κυβερνητικός μηχανισμός και οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ).

(Συνέχιση της συζήτησης).

(2) «Οι καταγγελίες που έχουν δημοσιευτεί στον τύπο και αφορούν τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα για χρησιμοποίηση της θέσης του για προώθηση των συμφερόντων της βιομηχανίας Νέμιτσα στην οποία έχει ο ίδιος οικονομικό ή άλλο συμφέρον.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων όλων των κομμάτων). (14.12.1989).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

(1) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Αναπομπή).

(2) Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμος του 1989.

(3) Ο περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(4) Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.

(5) Ο περί Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ. (Ειδικό Δάνειο) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.64) του 1989.

(7) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός Νόμος του 1990. (Αναπομπή).

(8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.57) του 1989.

(9) Ο περί Μελισσοκομίας Νόμος του 1988. (Πρόταση νόμου).

(10) Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

(11) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.
(Πρόταση νόμου).

(12) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(13) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

(14) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση
και 'Αλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος
του 1989.

(15) Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός)
Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

(16) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.

(17) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

(18) Οι περί Δικαστικής Φαρμακευτικής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

(19) Οι περί Εθελοντών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 1990.

(20) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αιτήσεις και Ιεραρχικαί Προσφυγαί) Κανονισμοί του 1990.

(21) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990.

(22) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αποζημίωσις) Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

Ο Βουλευτής κ. Δημήτρης Ηλιάδης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι συνεχιζόμενες απαράδεκτες συνθήκες στέγασης των προσφύγων στους κυβερνητικούς οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου και Σωτήρας, οι υποσχέσεις και οι ευθύνες της κυβέρνησης.»

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων.

Ο ίδιος Βουλευτής ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη αποζημίωσης των πατατοπαραγωγών που υπέστησαν ζημιές από θεομηνίες το Νοέμβρη και Δεκέμβρη του 1988.»

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Παρισινός ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Το πρόβλημα αποχετεύσεων του εργοστασίου ΣΕΒΕΓΕΠ στον Αστρομερίτη και η ανάγκη άμεσης επίλυσής του.»

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση και σ' αυτό το θέμα.

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

Ο Βουλευτής κ. Λεόντιος Ιεροδιακόνου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η κατάσταση στις Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες, η απονομή δικαιοσύνης σε σχέση με την παραπλανητική πρόσκληση για εγγραφή (prospectus) της εταιρείας αυτής και το δημόσιο συμφέρον.»

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

Ο Βουλευτής κ. Μιχαήλ Θεοδούλου ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η φημολογούμενη παραχώρηση νερού από το φράγμα Ασπρόκρεμμου σε μεγαλοεπιχειρηματία για τουριστικούς σκοπούς στην περιοχή 'Πέτρα του Ρωμιού', τη στιγμή που δεν ικανοποιείται αίτημα παραχώρησης νερού από το ίδιο φράγμα για αρδευτικούς σκοπούς σε αριθμό κοινοτήτων της χαμηλής περιοχής Πάφου.»

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Αντιλαμβάνομαι ότι εκκρεμεί και κάποια ερώτηση για το θέμα αυτό, αλλά, επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. κ. Αλέξης Γαλανός και ο Βουλευτής του ίδιου κόμματος κ. Πέτρος Στυλιανού, όπως και το αξ. Μέλος της Βουλής κ. Ρήνα Κατσελλή, ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη επιτάχυνσης στο θέμα της σύστασης της κρατικής βιβλιοθήκης.»

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης ζητά την εγγραφή των πιο κάτω θεμάτων:

«Η ακριτική κοινότητα της Πύλας, τα πολλά και σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει, η απομόνωσή της ένεκα της κατασκευής του παρακαμπτήριου Λάρνακας-Δεκέλειας και οι κίνδυνοι που διαγράφονται για το μέλλον του ελληνικού πληθυσμού της.»

«Η αυθαίρετη και καταστροφική για το περιβάλλον ενέργεια του Τμήματος Λατομείων να παραχωρήσει άδεια λατόμησης στην παραλιακή ζώνη του χωριού 'Αγιος Θεόδωρος Λάρνακας και η ανάγκη για άμεση ανάκληση της άδειας αυτής.»

Η εισήγηση είναι όπως και τα δύο θέματα παραπεμφθούν για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, και τα δύο θέματα εγγράφονται και παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

'Εχει ολοκληρωθεί η συνεδρία του Σώματος.

('Ωρα λήξης: 6.37 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου 'Αριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Αναφορά πριν από την εισαγωγή στην ημερήσια διάταξη στο θέμα του χώρου στάθμευσης των οχημάτων των Βουλευτών [Κ. Ερωτοκρίτου, Προεδρεύων (Α. Γαλανός)] και διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Προεδρεύων, Χρ. Σολωμής, Τ. Χατζηδημητρίου) σχετικά με την ημερομηνία διεξαγωγής της τελευταίας συνεδρίασης της Βουλής πριν από τη διάσκεψη της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εξωτερικών Δανείων προς την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

3) Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων Νόμος του 1990» και επαναψήφιση αυτού σε Νόμο ύστερα από μερική τροποποίησή του.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 1990», οι σύντομες αγορεύσεις που ακολούθησαν (Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Στυλιανού) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 3 του 1990).

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1990», η σύντομη αναφορά του Βουλευτή κ. Ν. Μουσιούττα πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 2 του 1990).

10) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 3 του 1990).

11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1990», η σύντομη αγόρευση του Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού που ακολούθησε και ψήφιση αυτού σε Νόμο

12) Έκθεση για το θέμα «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που Εξουσιοδοτεί τη Διενέργεια Δαπάνης από Ορισμένα Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το Μήνα Μάρτιο του 1990» και έγκριση της Απόφασης.

13) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις, η συζήτηση και οι διαξιφισμοί που ακολούθησαν αναφορικά με απρεπείς χαρακτηρισμούς (Κ. Ερωτοκρίτου, Προεδρεύων, Ν. Ηλία, Δ. Ηλιάδης, Α. Δημητριάδης, Π. Δίγκλης, Ε. Ευσταθίου, Α. Παναγιώτου, Μ. Παπαπέτρου, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Μαρκίδης, Γ. Σαββίδης, Ι. Μάτσης, Κ. Παναγίδης, Μ. Πουμπουρής, Α. Μαθηκολώνης), αναβολή της ψηφοφορίας για την επόμενη συνεδρίαση και επαναπομπή της πρότασης νόμου στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

13α) Διεξαγωγή συζήτησης (Γ. Σαββίδης, Μ. Πουμπουρής, Κ. Παναγίδης, Ε. Ευσταθίου, Προεδρεύων, Μ. Παπαπέτρου) για διαδικαστικό θέμα ύστερα από παρατήρηση του κ. Γ. Σαββίδη ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων καθ' υπέρβαση των αρμοδιοτήτων της εξέτασε το θέμα του διορισμού των Γενικών Διευθυντών όλων των ημικρατικών οργανισμών.

14) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

15) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Τ. Χατζηδημητρίου, Προεδρεύων, Π. Στυλιανού, Ι. Μάτσης, Μ. Πουμπουρής) ύστερα από την κατάθεση πρότασης νόμου με τον τίτλο «Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» αναφορικά με τη διαβίβαση αιτήματος της Βουλής προς την κυβέρνηση για άρση του διατάγματος που αφορά τις ώρες λειτουργίας των καταστημάτων.

16) Ερώτησεις Βουλευτών (Η αντικατάσταση του υδρευτικού δικτύου της κοινότητας Προδρόμου - Ο διαχωρισμός οικοπέδων στα Κούκλια για την παραχώρησή τους σε κατοίκους των οποίων τα σπίτια περιλαμβάνονται στην αρχαιολογική ζώνη - Το κυνήγι του μελισσοφόρου - Αίτημα Μαθιάτη για αναθεώρηση του ύψους της κρατικής συνεισφοράς στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων -Εισήγηση κατοίκων της Λευκωσίας για αναβίωση του παλιού γυναικοπάζαρου -Η αναπαλαίωση και αξιοποίηση του λουτρού Ομεριέ (Εμερκέ) στη Λευκωσία - Η δοθείσα από το 1984 υπουργική διαβεβαίωση για μονιμοποίηση δώδεκα Επιθεωρητών 'Υδατος - Το υδρευτικό και αρδευτικό πρόβλημα του χωριού Ανώγυρα - Τα σχέδια τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής Σωτήρας -Η αξιοποίηση των βενετσιάνικων τειχών της Λευκωσίας -Το θέμα της υποβολής αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ -Το θέμα της κατασκευής νέου γεφυριού στο Μουτουλλά - Το θέμα της εξασφάλισης χώρου για κατασκευή γηπέδου στην κοινότητα Μουτουλλά - Η έλλειψη ικανοποιητικού φωτισμού σε τμήμα της λεωφόρου Αρχαγγέλου και της οδού Καλλιπόλεως στην περιοχή Παρισινού - Η ανάγκη επιδιόρθωσης, βελτίωσης και διαπλάτυνσης οδών της περιοχής Παρισινού - Αίτημα των κατοίκων Παρισινού για ανακοπή του χειμμάρου που διασχίζει την περιοχή - Η επικίνδυνη στροφή στη συμβολή της λεωφόρου Αρχαγγέλου με την οδό Καλλιπόλεως στην περιοχή Παρισινού - Η ανάγκη εγκατάστασης φώτων τροχίας στη συμβολή της λεωφόρου Γρίβα Διγενή με την οδό Καλλιπόλεως στην περιοχή Παρισινού - Η απαγορευτική ζώνη που επέβαλε η διοίκηση των αγγλικών βάσεων γύρω από την κοινότητα Ακρωτηρίου - Αίτημα των κατοίκων Λουβαρά για την παραχώρηση σ' αυτούς της περιουσίας του ερειπωμένου χωριού Αθρακός -Η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στις κατοικίες που κτίστηκαν σε χαλίτικά οικόπεδα της κοινότητας Λουβαρά - Η καθυστέρηση που παρατηρείται στο διαχωρισμό οικοπέδων στην περιοχή «Στέρνες» του χωριού Σωτήρα - Αίτημα της κοινότητας Ακρωτηρίου για διαχωρισμό σε οικόπεδα της χαλίτικης γης που υπάρχει στην τοποθεσία «Λούκας» και η αντίδραση των 'Αγγλων -Η οδός Κίμωνος στην Ακρόπολη και η ανάγκη τοποθέτησης σ' αυτή κατευθυντήριων σημάτων -Αίτημα για αύξηση του ορίου ταχύτητας σε κεντρικούς δρόμους των πόλεων -Η μη κυκλοφορία της κυπριακής βιβλιογραφίας των ετών 1980-89 που εξέδωσε ο Δρ. Κώστας Κύρρης -Η ανάγκη αύξησης του ύψους του κυβερνητικού δανείου που χορηγείται στους κτηνοτρόφους).

17) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η αύξηση του αριθμού των αγρινών και μέτρα για αποτροπή των ζημιών που προκαλούν σε καλλιεργημένες περιοχές - Το σχέδιο για την αντικατάσταση του υδρευτικού δικτύου Τρούλλων -Η επιδιόρθωση του δρόμου Κιτίου - Μαζωτού - Σχέδιο διαχωρισμού

οικοπέδων στα Κούκλια για την παραχώρησή τους σε κατοίκους των οποίων τα σπίτια περιλαμβάνονται στην αρχαιολογική ζώνη - Η παροχή οικονομικής βοήθειας από το Υπουργείο Παιδείας για την επιδιόρθωση του σχολείου και του νηπιαγωγείου του χωριού Καντού).

18) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:-

(α) «Οι συνεχιζόμενες απαράδεκτες συνθήκες στέγασης των προσφύγων στους κυβερνητικούς οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου και Σωτήρας, οι υποσχέσεις και οι ευθύνες της κυβέρνησης.»

(β) «Η ανάγκη αποζημίωσης της πατατοπαραγωγών που υπέστησαν ζημιές από θεομηνίες το Νοέμβρη και Δεκέμβρη του 1988.»

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη).

(γ) «Το πρόβλημα αποχετεύσεων του εργοστασίου ΣΕΒΕΓΕΠ στον Αστρομερίτη και η ανάγκη άμεσης επίλυσής του.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).

(δ) «Η κατάσταση στις Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες, η απονομή δικαιοσύνης σε σχέση με την παραπλανητική πρόσκληση για εγγραφή (prospectus) της εταιρείας αυτής και το δημόσιο συμφέρον.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Λ. Ιεροδιακόνου).

(ε) «Η φημολογούμενη παραχώρηση νερού από το φράγμα Ασπρόκρεμμου σε μεγαλοεπιχειρηματία για τουριστικούς σκοπούς στην περιοχή «Πέτρα του Ρωμιού», τη στιγμή που δεν ικανοποιείται αίτημα παραχώρησης νερού από το ίδιο φράγμα για αρδευτικούς σκοπούς σε αριθμό κοινοτήτων της χαμηλής περιοχής Πάφου.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ -Αριστεράς).

(στ) «Η ανάγκη επιτάχυνσης στο θέμα της σύστασης της κρατικής βιβλιοθήκης.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Γαλανού και Π. Στυλιανού και της κ. Ρήνας Κατσελλή).

(ζ) «Η ακριτική κοινότητα της Πύλας, τα πολλά και σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει, η απομόνωσή της ένεκα της κατασκευής του παρακαμπτήριου Λάρνακας - Δεκέλειας και οι κίνδυνοι που διαγράφονται για το μέλλον του ελληνικού πληθυσμού της.»

(η) «Η αυθαίρετη και καταστροφική για το περιβάλλον ενέργεια του Τμήματος Λατομείων να παραχωρήσει άδεια λατόμησης στην παραλιακή ζώνη του χωριού 'Αγιος Θεόδωρος και η ανάγκη για άμεση ανάκληση της άδειας αυτής.»

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 8ης Μαρτίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 22)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, προτού μπούμε στη σημερινή ημερήσια διάταξη, πρέπει να σας διαβάσω μια επιστολή ομάδας Βουλευτών η οποία λήφθηκε προ ολίγου από το Προεδρείο της Βουλής. Η επιστολή έχει ως εξής:

«'Εντιμε κύριε Πρόεδρε,

Η κρίση και η αντιπαράθεση που από καιρό σοβούσαν στο χώρο του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς γενικότερα έχουν προσλάβει νέες διαστάσεις. Η ηγεσία του κόμματος, αδυνατώντας να ανεχθεί τη διαφωνία, να συλλάβει τα νέα κοσμογονικά μηνύματα που μας στέλνει η περεστρόικα και η νέα σκέψη, εξακολουθεί πεισματικά να παραμένει προσκολλημένη στα δογματικά εκείνα στερεότυπα που οδήγησαν το σοσιαλισμό σε βαθιά κρίση και το σταλινικό μοντέλο σε ολοκληρωτική κατάρρευση και χρεοκοπία.

Οι καθαιρέσεις στελεχών από το Πολιτικό Γραφείο του ΑΚΕΛ, η αποχώρηση μιας σειράς στελεχών από την Κεντρική Επιτροπή, η καθαίρεση του Γενικού Γραμματέα της ΕΔΟΝ και η χθεσινή καθαίρεση του Προέδρου και του Γενικού Γραμματέα της ΠΕΟ, σε συνδυασμό με την άρνηση της ηγεσίας του κόμματος να μας δώσει το δικαίωμα να απευθυνθούμε στα μέλη του κόμματος και να εκφράσουμε τις δικές μας απόψεις, αποτελούν εφαρμογή συγκεκριμένης πολιτικής που στοχεύει στη φίμωση και την πολιτική εξουθένωση.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες η παραμονή μας στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ καθίσταται χωρίς νόημα και περιεχόμενο. Αντίθετα θα μας καθιστούσε υπεύθυνους και υπόλογους για πράξεις και ενέργειες που έρχονται σε πλήρη αντίθεση με τις αρχές και τα ιδανικά για τα οποία ο κόσμος της Αριστεράς μας έχει εκλέξει στο βουλευτικό αξίωμα. Γι' αυτό και σας πληροφορούμε ότι αποχωρούμε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ.

Πιστοί στις πιο πάνω αρχές και στα πιο πάνω ιδανικά, πιστοί στη μεγάλη υπόθεση του δημοκρατικού, του ανθρώπινου σοσιαλισμού, πιστοί στις ψηλές αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης και στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων των εργαζομένων του τόπου μας, πιστοί στη δέσμευσή μας για αγώνα για δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού σας πληροφορούμε ότι θα αποτελέσουμε στη Βουλή χωριστή κοινοβουλευτική ομάδα.

Διατελούμε με τιμή,
Α. Ζιαρτίδης
Ντ. Κωνσταντίνου
Α. Φάντης
Π. Δίγκλης
Μ. Παπαπέτρου»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εκφράζω τη λύπη μου για την απόφαση των συναδέλφων Ζιαρτίδη, Κωνσταντίνου, Φάντη, Δίγκλη και Παπαπέτρου να αποχωρήσουν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και να ιδρύσουν χωριστή ομάδα. Οι ισχυρισμοί που προβάλλουν δεν ευσταθούν και οι χαρακτηρισμοί τους είναι εντελώς απαράδεκτοι και ανυπόστατοι. Τα αίτια της κρίσης στο ΑΚΕΛ και γενικότερα στο χώρο της Αριστεράς βρίσκονται στο ότι μερικοί δε σέβονται τις δημοκρατικές διαδικασίες και την αρχή της πλειοψηφίας, όπως αυτή εκφράστηκε στα σώματα του κόμματος, στις κομματικές ομάδες και στα σώματα του μαζικού λαϊκού κινήματος.

Η δήλωση των συναδέλφων δεν εξετάζεται από εμάς ως θέμα κανονισμών ή δικαιωμάτων που προκύπτουν από το Σύνταγμα αλλά ως θέμα ουσίας και πολιτικής δεοντολογίας. Οι συνάδελφοι εκλέχθηκαν Βουλευτές όχι ως άτομα αλλά ως υποψήφιοι του κόμματος στα ψηφοδέλτια του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, τα οποία καταρτίστηκαν από τα εκλεγμένα όργανα του κόμματος και τελικά από την Κεντρική Επιτροπή του ΑΚΕΛ. Μάλιστα είχαν τοποθετηθεί σε εκλέξιμες θέσεις. Οι ψηφοφόροι του ΑΚΕΛ-Αριστεράς έδωσαν σ' αυτούς την ψήφο τους, για να εφαρμόσουν το πρόγραμμα και τις αποφάσεις του κόμματος, την πολιτική του, που καθορίζεται από το συνέδριο και την ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής. Τους υπερψήφισαν ως εκπροσώπους του κόμματος. Ήταν και είναι κατά συνέπεια ηθικά δεσμευμένοι απέναντι στο κόμμα και το λαϊκό κίνημα και κατά προέκταση απέναντι στους ψηφοφόρους που τους ψήφισαν να εργαστούν ως μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς και όχι να προχωρήσουν στο σχηματισμό δική τους ομάδας. Η ενέργειά τους αποτελεί κατάχρηση της λαϊκής ψήφου και εντολής και αποτελεί περίεργο φαινόμενο το ότι οι συνάδελφοι, που δηλώνουν πίστη στη δημοκρατία και το πολιτικό ήθος, δεν αισθάνονται την

ανάγκη να σεβαστούν τη λαϊκή εντολή. Εμείς τους καλούμε να παραμείνουν στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς. Αν, όπως δήλωσαν προηγούμενως, παραμένουν μέλη του ΑΚΕΛ, τότε οι οποιεσδήποτε διαφορές που έχουν με την Κεντρική Επιτροπή και το κόμμα μπορούν να επιλυθούν σε κομματικό επίπεδο και όχι στη Βουλή. Το αν προτίθενται να συνεχίσουν την αντιπαράθεση και την πολεμική τους ενάντια στο κόμμα και τις αποφάσεις του, περιφρονώντας τις δημοκρατικές διαδικασίες όπως εκφράζονται με τη θέληση της καταπληκτικής πλειοψηφίας του κομματικού συνόλου, εναπόκειται στη συνείδησή τους και στο βαθμό της πολιτικής τους ευθιξίας έναντι των ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ-Αριστεράς που τους ανέδειξαν στο αξίωμα του Βουλευτή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Κύριε Δίγκλη, σας παρακαλώ, αν θα μιλήσετε επί του θέματος αυτού, σας παρακαλώ, διότι πρόκειται περί μιας δήλωσης προς τη Βουλή ότι μια ομάδα Βουλευτών αποχωρεί από ένα κόμμα και δημιουργεί άλλη ομάδα. Δεν πρόκειται να λυθούν τα προβλήματα του ΑΚΕΛ και οι διαφορές σας μαζί με το κόμμα εδώ. Επομένως, αν θα σας δώσω το λόγο, θα περιοριστείτε πάνω στην ομιλία του κ. Πουμπουρή και θα τελειώνουμε ως εδώ.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Δεν έχω πρόθεση να μιλήσω επί των κομματικών διαφορών, κύριε Πρόεδρε. Είναι επί της δήλωσης του συναδέλφου Πουμπουρή που θα μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αλλά, αν μιλήσετε επί της δήλωσης του κ. Πουμπουρή, αντιλαμβάνομαι ότι θα ζητήσει και ο ίδιος να δευτερολογήσει επί της δικής σας ομιλίας.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δώσει το λόγο στο συνάδελφο Πουμπουρή, ο οποίος προέβη σε ορισμένες τοποθετήσεις. Έχω τη γνώμη ότι είναι και δικαίωμά μου, αλλά και εσείς θα πρέπει να μου δώσετε το λόγο, για να σχολιάσω τα όσα λέχθηκαν. Διαφορετικά να μου επιτρέψετε να πω ότι δεν εφαρμόζετε όπως πρέπει να εφαρμόζετε τον Κανονισμό της Βουλής και δε δίνετε τα ίδια δικαιώματα σε όλους τους Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δίγκλη, προτρέχετε, διότι, καθώς γνωρίζετε, είμαι ο τελευταίος των Βουλευτών που θα ήθελα να αφαιρέσω το λόγο από οποιοδήποτε συνάδελφο. Γι' αυτό το λόγο με έχετε παρεξηγήσει. Δεν πρόκειται να σας αφαιρέσω το λόγο. Πρόκειται να σας δώσω το λόγο. Αλλά η προσπάθειά μου είναι να κρατήσω αυτή τη συζήτηση μέσα σε λογικά πλαίσια, γιατί και πάλι επαναλαμβάνω ότι τα κομματικά προβλήματα δε λύνονται μέσα σ' αυτό το χώρο.

Ο κ. Κληρίδης παρακαλώ.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ηγέρθη ένα θέμα διαδικασίας το οποίο, κατά την άποψή μου, είναι πολύ σοβαρό. Ποιο είναι το θέμα διαδικασίας; Όταν μια ομάδα ή ένας Βουλευτής αποχωρεί από ένα κόμμα είναι φυσικά καθήκον του, υποχρέωσή του και δικαίωμά του να απευθύνει επιστολή προς τον Πρόεδρο της Βουλής, για να

πει ότι αποχωρεί για τους άλφα λόγους. Οι λόγοι όμως για τους οποίους αποχωρεί δεν μπορούν να αποτελέσουν θέμα συζήτησης στη Βουλή και δε θα έπρεπε να είχε δοθεί ο λόγος στον κ. Πουμπουρή για να απαντήσει. Μιας όμως και δόθηκε ο λόγος, φυσικά τώρα θα απαντήσει και ο κ. Δίγκλης. Αλλά στο μέλλον πρέπει να το έχουμε ξεκάθαρο ότι η διαδικασία αποχώρησης αφορά μόνο την ομάδα η οποία αποχωρεί και η οποία δηλώνει τους λόγους, χωρίς η Βουλή να υπεισέρχεται στο αν είναι ορθοί ή λανθασμένοι αυτοί οι λόγοι. Δεν είναι καθήκον της Βουλής να αποφασίζει αν οι λόγοι ευσταθούν ή όχι. Απλώς ακούει τους λόγους της αποχώρησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ απόλυτα μαζί σας, κύριε Κληρίδη. Επειδή όμως η επιστολή της αποχώρησης περιλάμβανε ορισμένους ισχυρισμούς, γι' αυτό το λόγο ο Πρόεδρος της Βουλής έχει αποφασίσει να δοθεί ο λόγος και στο κόμμα από το οποίο γίνεται η αποχώρηση, για να πουν και εκείνοι τις απόψεις τους.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Καί για να μην εγερθώ ακόμα μια φορά, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επισύρω την προσοχή σας στο σχετικό άρθρο του Συντάγματος, το οποίο είναι το άρθρο 73.12:

«Πολιτικόν κόμμα εκπροσωπούμενον εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων δι' αριθμού βουλευτών τουλάχιστον ίσου προς το δώδεκα επί τοις εκατόν του συνολικού αριθμού των βουλευτών δύναται να σχηματίση πολιτικήν κομματικήν ομάδα δικαιουμένην αναγνωρίσεως.»

Το θέμα το οποίο εγείρεται έχει δύο πτυχές. Πρώτο, η ομάδα των έντιμων Βουλευτών που αποχωρούν αποτελεί κόμμα; Διότι, για να είναι κοινοβουλευτική ομάδα, πρέπει να εκπροσωπεί κόμμα. Δεύτερο, πρέπει να είναι ίση με το 12%. Άρα ενώπιόν μας έχουμε ομάδα Βουλευτών που δικαιούται να υπάρχει, αλλά που δεν αποτελεί κοινοβουλευτική ομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κληρίδη, έχουμε αποφασίσει να μην μπούμε σήμερα σ' αυτό το θέμα. Είναι γνωστό το άρθρο 73.12 του Συντάγματος. Επίσης εγείρονται και άλλα θέματα, όπως είναι το θέμα των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, της συμμετοχής των διάφορων Βουλευτών στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, πράγματα για τα οποία θα αποφασίσει η Επιτροπή Επιλογής με βάση βέβαια το Σύνταγμα.

Λοιπόν, ορίστε, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να υπογραμμίσω κι εγώ ότι η αίθουσα της Βουλής δεν προσφέρεται ως χώρος για τη λύση εσωκομματικών διαφορών οποιουδήποτε κόμματος. Και νομίζω ότι τα θέματα που τέθηκαν με τη δήλωση του συναδέλφου Μ. Πουμπουρή δε θα έπρεπε να είχαν τεθεί. Η δήλωση στην οποία προέβησαν οι πέντε Βουλευτές, περιλαμβανόμενου και του εαυτού μου, έχω την εντύπωση και την πεποίθηση ότι με αρκετή σαφήνεια εξηγούσε τους λόγους της αποχώρησής μας από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ. Τους λόγους για τους οποίους καταλήξαμε, αποφασίσαμε ότι θα αποχωρήσουμε και θα αποτελέσουμε ξεχωριστή ομάδα. Η δήλωσή μας, επαναλαμβάνω, μιλά αφ' εαυτής και δε θα έπρεπε να είχε σχολιαστεί από μέρους του συναδέλφου Μ. Πουμπουρή. Εν πάση περιπτώσει, αφού έγιναν σχόλια επί της δήλωσής μας, να μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να προβώ σε ορισμένα σχόλια επί των σχολίων.

Η εξέλιξη η σημερινή δεν προκαλεί λύπη μόνο στο συνάδελφο Πουμπουρή ή και στα υπόλοιπα μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ. Αυτή η εξέλιξη προκαλεί λύπη και σ' εμάς που αποχωρήσαμε. Και προέβημεν σ' αυτό το διάβημα ούτε απερίσκεπτα ούτε ελαφρά τη καρδία. Προέβημεν σ' αυτό το διάβημα ύστερα από πολλή περίσκεψη και αφού σταθμίστηκαν όλοι οι παράγοντες και ιδιαίτερα αφού λήφθηκε υπόψη η χθεσινή καρατόμηση των ηγετών της ΠΕΟ, κυρίων Ζιαρτίδη και Δίγκλη, πράξη η οποία είναι για μένα αδιανόητο να έχει γίνει χωρίς την άμεση συμμετοχή της ηγεσίας του ΑΚΕΛ. Συνεπώς, επαναλαμβάνω, και σ' εμάς προκαλεί θλίψη αυτή η εξέλιξη. Αλλά ο καθένας πρέπει να αναλογιστεί και να διερωτηθεί ποιος φέρει την ευθύνη γι' αυτή την εξέλιξη. Και λυπούμαι να πω ότι την ευθύνη τη φέρει ακέραιη η ηγεσία του ΑΚΕΛ, η οποία επίμονα αρνήθηκε και κώφευσε σε όλες τις προσπάθειες για συναινετική διευθέτηση των διαφορών.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Θέτω θέμα τάξης και διαδικασίας. Να μου επιτρέψετε να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι θέμα τάξης, μάλιστα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα, θέμα τάξης. Τα επιχειρήματα που αναφέρει τώρα ο συνάδελφος Δίγκλης τα αναφέρει στη δήλωση που διαβάσατε εσείς. Κατά συνέπεια, θέλω να διευκρινίσω ότι, αν του επιτρέψετε να κάμει ομιλία, θα ζητήσω και εγώ, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, να σχολιάσω την ομιλία που θα κάμει ο συνάδελφος Δίγκλης. Διαφορετικά δεν έχει νόημα η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης θα είναι πολύ σύντομος στα θέματα αυτά, διότι και ο ίδιος έχει αναγνωρίσει ότι οι κομματικές και ιδεολογικές διαφορές δε λύνονται εδώ. Ο χώρος αυτός δεν προσφέρεται γι' αυτό το σκοπό.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν προτίθεμαι να μακρηγορήσω σε αυτά τα ζητήματα. Αλλά, επαναλαμβάνω, έχετε δώσει το λόγο στο συνάδελφο Πουμπουρή, ο οποίος εξέθεσε τις απόψεις τις δικές του και της κοινοβουλευτικής του ομάδας επί του θέματος και επί των ζητημάτων που τίθενται στη δήλωση των πέντε Βουλευτών που αποχώρησαν και επαναλαμβάνω ότι δε νομίζω ότι είναι δυνατό να στερήσετε από μένα το δικαίωμα να εκφράσω τις απόψεις μου επί όσων έχει πει ο συνάδελφος Πουμπουρής.

Προχωρώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχει πει ο συνάδελφος Πουμπουρής ότι οι ισχυρισμοί που διατυπώνονται στη δήλωσή μας δεν ευσταθούν και ότι οι χαρακτηρισμοί που διατυπώνονται είναι ανυπόστατοι. Να μου επιτρέψει ο συνάδελφος Πουμπουρής να επικαλεστώ το σοφό ρητό: κανένας δεν μπορεί να κρίνει ο ίδιος τον εαυτό του. Τον καθένα τον κρίνουν οι άλλοι. Ας επιτρέψει λοιπόν ο συνάδελφος Πουμπουρής σε άλλους να έχουν το δικαίωμα να κρίνουν και να εκφράζουν εκτιμήσεις για το άλφα ή το βήτα ζήτημα που αφορά τους χειρισμούς της ηγεσίας του ΑΚΕΛ.

Έχει αναφέρει ο συνάδελφος Πουμπουρής ότι η αιτία της κρίσης μέσα στο ΑΚΕΛ είναι η άρνηση, όπως είπε, των πέντε Βουλευτών που αποχώρησαν να σεβαστούν τις αρχές της δημοκρατίας και τις αποφάσεις της πλειοψηφίας των

κομματικών μελών. Περιττό να αναφέρω ότι αυτή η τοποθέτηση του συναδέλφου Πουμπουρή ακριβώς εισάγει στη Βουλή τις εσωκομματικές διαφορές. Και από το βήμα της Βουλής καταβλήθηκε προσπάθεια να δοθούν εξηγήσεις αναφορικά με την εσωκομματική κρίση.

Δε θα ασχοληθώ εν εκτάσει με αυτό το θέμα. Θα υπογραμμίσω απλώς ότι με βάση τη στοιχειώδη αντίληψη της δημοκρατίας εμείς ζητήσαμε από την ηγεσία του ΑΚΕΛ να δοθεί η δυνατότητα στα κομματικά μέλη να ακούσουν και τη δεύτερη άποψη και να δοθεί ο λόγος και σ' εμάς, για να ενημερώσουμε ορθά και αντικειμενικά, όχι παραποιημένα, για τις απόψεις μας και για την αντίληψή μας για την κρίση στο κόμμα. Και αυτή η πρόταση απορρίφθηκε ασυζητητί. Συνεπώς, διερωτώμαι για ποια αντίληψη περί δημοκρατίας μπορεί να μιλά ένας, όταν την αντίληψη της δημοκρατίας την ανάγει σε μονόλογο και σε προσπάθεια μονοπώλησης της πληροφόρησης και της ενημέρωσης των κομματικών μελών, για να διαμορφώσει τη θέση και την τοποθέτησή τους πάνω σε τόσο σοβαρά ζητήματα. Εμείς, ναι! και αυτήν ακόμα τη στιγμή είμαστε έτοιμοι για διάλογο με βάση τις πραγματικές αρχές της δημοκρατίας, με βάση την πραγματική δημοκρατία κι όχι με βάση μια ιδιόμορφη αντίληψη της δημοκρατίας.

Έχει λεχθεί από το συνάδελφο Πουμπουρή ότι οι πέντε Βουλευτές που αποχώρησαν εκλέχθηκαν στο βουλευτικό αξίωμα όχι ως άτομα αλλά ως υποψήφιοι στα ψηφοδέλτια του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς. Και πρόσθεσε ότι τοποθετήθηκαν μάλιστα σε εκλέξιμη θέση. Μια διόρθωση, συνάδελφε Πουμπουρή. Εκλέχθηκαν και Βουλευτές -ένας από τους πέντε συγκεκριμένα-που δεν είχαν τοποθετηθεί σε εκλέξιμη θέση. Και εκλέχθηκε Βουλευτής, συγκεκριμένα ο συνάδελφος Παπαπέτρου, με την ετυμηγορία του εκλογικού σώματος και κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει αυτή την ετυμηγορία. Συνεπώς, ναί! εκλεγήκαμε με βάση το ψηφοδέλτιο του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς αλλά, επαναλαμβάνω και υπογραμμίζω, με την ετυμηγορία του εκλογικού σώματος. Και γνωρίζει ο συνάδελφος Πουμπουρής ότι οι σταυροί προτίμησης που πήραν οι πέντε Βουλευτές που αποχώρησαν δεν αντιστοιχούσαν στις θέσεις στις οποίες η ηγεσία του κόμματος τους είχε τοποθετήσει. Συνεπώς, ναι! εκλεγήκαμε με βάση τα ψηφοδέλτια του ΑΚΕΛ Αριστεράς αλλά, επαναλαμβάνω, με την ετυμηγορία των ψηφοφόρων και του εκλογικού σώματος. Ασφαλώς εκλεγήκαμε βάσει ενός προγράμματος. Και από τη δήλωση στην οποία σήμερα προέβημεν είναι σαφές πέραν οποιασδήποτε αμφιβολίας ότι οι αποχωρούντες από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ, σχηματίζοντας ξεχωριστή ομάδα, θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε με την ιδιότητα του Βουλευτή ακολουθώντας το πρόγραμμα βάσει του οποίου εκλεγήκαμε και τα ιδανικά και τα οράματα στα οποία πιστεύουν οι ψηφοφόροι που μας εξέλεξαν και για τα οποία μας θέλουν να αγωνιζόμαστε από τα έδρανα της Βουλής. Συνεπώς οι ισχυρισμοί για έλλειψη ήθους από μέρους μας ή οι τοποθετήσεις του συναδέλφου Πουμπουρή αναφορικά με την αποχώρησή μας θα είχαν θέση, αν από μέρους μας υπήρχε οποιαδήποτε πρόθεση να απεμπολήσουμε το πρόγραμμα, τις αρχές, τα ιδανικά και τα οράματα βάσει των οποίων εκλεγήκαμε στη βουλευτική έδρα. Επαναλαμβάνω και υπογραμμίζω: Θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε από το βουλευτικό αξίωμα, ακολουθώντας το πρόγραμμα βάσει του οποίου εκλεγήκαμε. Βάσει των ιδανικών μας για τη δημοκρατία, τον ανθρώπινο και δημοκρατικό σοσιαλισμό θα αγωνιζόμαστε από την έπαλξη της Βουλής για δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού. Δε θα προδώσουμε τα ιδανικά των ψηφοφόρων που μας εξέλεξαν και δε θα προδώσουμε

την εμπιστοσύνη που οι ψηφοφόροι επέδειξαν αναδείχνοντάς μας στο βουλευτικό αξίωμα.

Όσον αφορά το ήθος στο οποίο αναφέρθηκε ο συνάδελφος Πουμπουρής, νομίζω ότι διέπραξε σφάλμα να επικαλεστεί αυτή την έννοια. Και διερωτώμαι αν μπορεί κάποιος να μιλά για ήθος δικό μας, όταν είναι ολοφάνερο ότι οι χθεσινές καρατομήσεις στην ΠΕΟ συντελέστηκαν ύστερα από την καθοδήγηση της ηγεσίας του κόμματος. Διερωτώμαι αν μπορεί ένας να μιλά για δικό μας ήθος, όταν έγινε μια σειρά καρατομήσεων καταξιωμένων στελεχών του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς, απλώς και μόνο εξαιτίας των ιδεών και των αντιλήψεών τους, και μάλιστα σε μια εποχή που συντελούνται κοσμογονικές αλλαγές. Σε μια εποχή που έχουν γκρεμιστεί τα σταλινικά πρότυπα και τα δόγματα με βάση τα οποία πρόσφατα έγιναν οι καρατομήσεις στο ΑΚΕΛ και στο μαζικό κίνημα. Συνεπώς επαναλαμβάνω ότι θα ήταν σοφότερο, αν ο συνάδελφος Πουμπουρής απέφευγε να μιλήσει για το δικό μας ήθος. Το δικό μας ήθος, επαναλαμβάνω, μας υποβάλλει ότι θα μείνουμε πιστοί στις ιδέες, στα ιδανικά μας, στα οράματά μας βάσει των οποίων εκλεγήκαμε στο βουλευτικό αξίωμα.

Μας έχει απευθύνει έκκληση ο συνάδελφος Πουμπουρής να παραμείνουμε στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ Αριστεράς. Έχω την πεποίθηση ότι αντί αυτής της έκκλησης ο συνάδελφος Πουμπουρής και οι άλλοι ηγέτες του ΑΚΕΛ θα έπρεπε προχθές να σκεφθούν δυο φορές, πριν ανάψουν το πράσινο φως για τις καθαιρέσεις στην ηγεσία της ΠΕΟ. Γι' αυτό είναι θλιβερό γιατί η κρίση προσέλαβε τη μορφή που προσέλαβε χθες και σήμερα. Την ευθύνη όμως γι' αυτή την κρίση και την κορύφωσή της δεν τη φέρουν οι πέντε Βουλευτές που αποχώρησαν σήμερα από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ. Την ευθύνη τη φέρει η ηγεσία του ΑΚΕΛ, η οποία πραγματοποίησε την επιλογή και τροχιοδρόμησε τις εξελίξεις όπως έχουν διαμορφωθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουμπουρή, θα απαντήσετε σύντομα, διότι είπαμε ότι οι κομματικές διαφορές δε λύνονται εδώ μέσα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πρώτα θέλω να επαναλάβω ότι εμείς δεν εισαγάγαμε εδώ στη Βουλή τις διαφορές που έχουμε στο ΑΚΕΛ και στο κίνημα της Αριστεράς. Η δήλωση των πέντε συναδέλφων ήγειρε αυτό το ζήτημα. Μας αποκάλεσαν και σταλινικούς και δεν ξέρω τι άλλο. Κατά συνέπεια οι ίδιοι έχουν εγείρει τέτοιο ζήτημα εδώ και θα ήταν ακατανόητο να μην επιτραπεί στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του κόμματος από το οποίο αποχωρούν οι πέντε συνάδελφοι να αναφερθεί πολύ πολύ περιεκτικά σ' αυτούς τους ισχυρισμούς.

Δεύτερο, ποια είναι η αντίληψη για τη δημοκρατία; Πράγματι υπάρχει μια περίεργη αντίληψη για τη δημοκρατία μεταξύ μας και μεταξύ των συναδέλφων. Όταν θα εκλεγόταν ο Γενικός Γραμματέας του κόμματος, οι ίδιοι είχαν εισηγηθεί ότι θα έπρεπε να πάμε στις κομματικές ομάδες και να ζητήσουμε την άποψή τους. Τώρα, πήγαμε στις κομματικές ομάδες, ζητήσαμε την άποψή τους και άκουσαν οι κομματικές ομάδες τις απόψεις τους από τη Χαραυγή και όλο τον τύπο. Και γνώριζαν οι κομματικές ομάδες τις απόψεις τους. Κατά συνέπεια, δεν έχουμε περίεργη αντίληψη εμείς για τη δημοκρατία. Κάποιοι άλλοι έχουν περίεργη αντίληψη και αυτό φαίνεται από το ότι, ενώ το συνδικαλιστικό κίνημα αποφάσισε με μυστική ψηφοφορία τον περασμένο Φεβρουάριο και τους κάλεσε να

μην προβαίνουν σε ενέργειες που αδυνατίζουν το κίνημα της ΠΕΟ και το κόμμα, οι ίδιοι περιφρόνησαν αυτή την έκκληση του Γενικού Συμβουλίου της ΠΕΟ. Τώρα θέλουν να αποδώσουν σ' εμάς τις ευθύνες για το ότι το Γενικό Συμβούλιο της ΠΕΟ προχώρησε και τους απάλλαξε από τα καθήκοντά τους.

Ποιος λοιπόν σέβεται τη δημοκρατία; Ποιος σέβεται την πλειοψηφία; Αυτός που δεν αναγνωρίζει την ετυμηγορία, τη μυστική ετυμηγορία, του συνδικαλιστικού κινήματος ή αυτός που τη σέβεται; Και είναι άσκοπο και άδικος κόπος να αποδίδετε αλλού τα αίτια των εξελίξεων στο συνδικαλιστικό κίνημα, όταν εσείς οι ίδιοι περιφρονήσατε και τα τμηματικά συμβούλια και τις επιτροπές των συντεχνιών και γενικά τη μεγάλη μάζα των εργαζομένων, της εργατικής τάξης που είναι στην ΠΕΟ. Η ευθύνη λοιπόν βαραίνει άλλους και όχι εμάς.

Λέχθηκε ότι δεν έπρεπε να μιλήσουμε για ήθος. Ποιο πρόγραμμα θα εφαρμόσετε, από τη στιγμή που το πρόγραμμα που δεσμευτήκατε να εφαρμόσετε είναι αυτό που εκπροσωπεί και εκφράζει το ΑΚΕΛ, και με βάση ποια λογική θα εφαρμόζετε εσείς αυτό το πρόγραμμα, όταν δε σέβεστε αυτό που αποφασίζουν οι πολλοί;

Κατά συνέπεια υπάρχει θέμα δεοντολογίας το οποίο πρέπει να σας προβληματίσει. Και πρέπει να σας απασχολήσει. Δε θα επεκταθώ, κύριε Πρόεδρε, γιατί δε θέλω να συνεχιστεί αυτή η συζήτηση. Δεν είναι εδώ που θα συζητήσουμε και θα λύσουμε τις κομματικές μας διαφορές, αλλά ο δημοκρατικός σοσιαλισμός δεν οικοδομείται και δεν προωθείται με την περιφρόνηση προς τις δημοκρατικές διαδικασίες και με την περιφρόνηση προς την αρχή της πλειοψηφίας, όπως εκφράστηκε και σε σώματα του συνδικαλιστικού κινήματος, όπως εκφράστηκε και γενικότερα μέσα στο κόμμα της εργατικής τάξης. Κατά συνέπεια, ακόμα μια φορά απευθύνω έκκληση να επανέρθουν οι συνάδελφοι στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και εκεί να συζητήσουμε και να λύσουμε, όπως και στο κόμμα, κάθε διαφορά που έχουμε. Δε θέλω να συνεχίσω, έχω πολλά να πω, αλλά, επαναλαμβάνω, σέβομαι το χρόνο αυτής της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κύριε Παπαπέτρου, δε δίνω το λόγο σε κανέναν. Έχει λήξει η συζήτηση. Λυπούμαι, κύριοι, διότι πρώτα απ' όλα δεν έπρεπε να είχα δώσει το λόγο σε κανέναν.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Όμως δώσατε το λόγο και για δευτερολογίες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δευτερολόγησε ο κ. Πουμπουρής και έληξε η συζήτηση. Λυπούμαι πάρα πολύ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Γιατί; Αφού δεν είμαστε ομάδα, να πρωτολογήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι πάρα πολύ.

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι, προτού αποφασιστεί αν έκλεισε ή αν δεν έκλεισε αυτή η συζήτηση, την οποία δεν ανοίξαμε εμείς αλλά εσείς, να ρωτήσετε το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κακώς επιτράπηκε κατά την άποψή μας, με όλο το σέβας, να ανοίξει η συζήτηση. Όμως πιστεύουμε ότι, εφόσον άνοιξε αυτή η συζήτηση, θα πρέπει τουλάχιστον να ερωτηθεί το Σώμα αν θα προχωρήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Το θέτω ενώπιόν σας. Εξαντλήθηκε, κύριοι, το θέμα ή θέλετε να συζητήσουμε τα προβλήματα του ΑΚΕΛ εδώ;

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Εγείρεται ακόμα ένα θέμα, κύριε Πρόεδρε. Αν είναι θέμα προς συζήτηση, επιτρέπεται να συμμετάσχουμε και εμείς σ' αυτή τη συζήτηση ή είναι ειδικό θέμα για ορισμένους μόνο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είτε το θέλουμε είτε όχι, αυτές οι στιγμές είναι ιστορικές στιγμές του Κοινοβουλίου και η πολιτική ιστορία του τόπου είναι καλό να γράφεται και να καταγράφεται μέσα στο Κοινοβούλιο. Σήμερα είναι η σειρά του ΑΚΕΛ, μπορεί αύριο να είναι η σειρά κάποιου άλλου. Μπορεί το Κοινοβούλιο να είναι καλό βήμα για όλους μας και αυτό το Σώμα, το οποίο ασχολήθηκε πολλές φορές με τα πιο επουσιώδη θέματα, μπορεί σήμερα να δώσει το χρόνο που χρειάζεται, για να ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, λυπούμαι πάρα πολύ, αλλά προσωπικά συμφωνώ με τον κ. Κληρίδη, ότι δηλαδή δεν έπρεπε να είχε δοθεί ο λόγος σε κανέναν. Είναι θέμα όμως για το οποίο δεν αποφάσισα εγώ, πρώτο, και δεύτερο, δε νομίζω ότι είναι η κοινοβουλευτική ιστορία του τόπου οι διαφορές που υπάρχουν μέσα σε ένα κόμμα. Αν το κόμμα αυτό θέλει να λύσει τις διαφορές του, ας τις λύσει· δε θα τις λύσει μέσα στη Βουλή. Δεν είναι η κοινοβουλευτική ιστορία του τόπου αυτή. Είναι η κομματική ιστορία και οι κομματικές διαφορές ενός κόμματος.

Λοιπόν θέτω, κύριοι, το θέμα ενώπιόν σας.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά θέλω να πω.

Εγώ δεν έχω ένσταση να συζητηθεί το θέμα όσο χρειάζεται, αλλά να εγγραφεί θέμα, διότι, αν συνεχίσουμε εδώ τη συζήτηση, νομίζω ότι θα είμαστε εκτός τάξεως. Γι' αυτό εγώ θα θύμιζα το γνωμικό: αντί να τρίζει το αμάξι, τρίζει ο αμαξηλάτης. Και έτσι, ας μη συζητούμε παραπάνω τα ζητήματα. Να εγγραφεί θέμα και να το συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Νομίζω ότι έγινε μια εισήγηση.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ούτε θα τρίξω ούτε θα «πουμπουρίσω». Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θέλω να θέσω τα πράγματα στην ορθή τους θέση. Η ορθή θέση είναι ότι, όταν αποχωρεί μια κοινοβουλευτική ομάδα ή μια ομάδα Βουλευτών ή ακόμα ένας Βουλευτής δηλώνει την αποχώρηση και τους λόγους της. Οι λόγοι γίνονται δεκτοί άνευ συζητήσεως. Εδώ δυστυχώς δόθηκε ο λόγος στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ για να απαντήσει. Και τώρα μπήκαμε σε μια συζήτηση, αλλά σε τι συζήτηση! Θέλετε αυτή η Βουλή να πάρει απόφαση αν ορθά μια ομάδα αποχώρησε; Δεν είναι θέμα της Βουλής. Είναι θέμα του κόμματος. Επομένως, αν οι κύριοι θέλουν ενόψει της νέας πολιτικής Γκορπατσώφ να υπάρξει πλήρης διαφάνεια, εμείς δε θα εμποδίσουμε τη διαφάνεια και μπορούν να συνεχίσουν τη συζήτησή τους μ' εμάς ακροατές και θεατές. Αλλά είναι θέμα δικό σας μεταξύ σας να αποφασίσετε αν θέλετε να συνεχίσετε. Εμείς δεν έχουμε λόγο, διότι δεν πρόκειται να δικάσουμε και να αποφασίσουμε ποιος εκ των δύο έχει το δίκαιο. Επομένως, αν θέλετε να συνεχίσετε τη συζήτηση, απλώς για να μας διαφωτίσετε, θα σας ακούσουμε με ψυχραιμία και υπομονή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι, κύριοι, διότι δεν είναι θέμα το οποίο αφορά μόνο τις δύο ομάδες του ΑΚΕΛ-Αριστεράς. Είναι θέμα το οποίο αφορά ολόκληρη τη Βουλή και τη διαδικασία η οποία ακολουθείται ενώπιον αυτού του Σώματος. Και πρέπει να σας υπενθυμίσω ότι έχουμε πολλά άλλα θέματα να εξετάσουμε σήμερα. Δεν είναι θέμα της Βουλής οι κομματικές διαφορές ούτε και συζητούνται ενώπιον αυτού του Σώματος. Γι' αυτό το λόγο θέτω και πάλι το θέμα.

Πόσοι Βουλευτές ψηφίζουν υπέρ του τερματισμού της συζήτησης;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Θα εισηγούμουν, κύριε Πρόεδρε, ως θέμα διαδικασίας, να δοθεί ο λόγος και στο συνάδελφο Παπαπέτρου που ζήτησε προηγουμένως το λόγο, δεδομένου ότι ο συνάδελφος Πουμπουρής έχει δευτερολογήσει. Όμως, δεν αποτελεί πρόθεση δική μας να ταλαιπωρήσουμε το Σώμα. Έχουμε λάβει υπόψη όσα λέχθηκαν από άλλους έντιμους Βουλευτές. Και από της δικής μας πλευράς, παρ' όλο που, επαναλαμβάνω, θα προτιμούσαμε να είχε δοθεί ο λόγος και στο συνάδελφο Παπαπέτρου, δεν επιμένουμε να συνεχιστεί η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, έχω τη γνώμη ότι η άποψη του κ. Δίγκλη είναι σοφή. Έχει εξαντληθεί η συζήτηση· μια συζήτηση η οποία, συμφωνώ απόλυτα με τον κ. Κληρίδη, δεν έπρεπε να είχε γίνει. Εν πάση περιπτώσει, όμως, έγινε.

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, κατόπιν αυτής της απροσδόκητης σήμερα παρεμβολής του προβλήματος το οποίο έχει εξετάσει το Σώμα, θα ήταν παράλειψη αν δεν υπενθύμιζα ότι σήμερα είναι η 80ή επέτειος της ανακήρυξης της Ημέρας της Γυναίκας, η οποία καθιερώθηκε από τη Δεύτερη Σοσιαλιστική Διεθνή το 1910.

(Κτυπά τη σφύρα)

Κύριοι συνάδελφοι, δε δικαιολογείται αυτός ο θόρυβος, διότι το θέμα για το οποίο θα πω μερικά λόγια εκ μέρους όλων των κομμάτων της Βουλής δεν είναι ούτε μικρό ούτε ασήμαντο. Είναι ένα θέμα πολύ μεγάλης σημασίας. Δεν

πρόκειται αυτή τη στιγμή να ασχοληθώ με την ιστορική εξέλιξη του όλου θέματος. Με την καταπίεση και την εκμετάλλευση της γυναίκας από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι των αρχών του αιώνα μας. Δεν πρόκειται να ασχοληθώ με το πώς και γιατί καθιερώθηκε η 8η Μαρτίου ως η Ημέρα της Γυναίκας. Δεν πρόκειται να ασχοληθώ με την εξέλιξη του γυναικείου κινήματος στην Κύπρο, ιδίως μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Και δεν πρόκειται να επαναλάβω το θαυμασμό μου και του Σώματος αυτού προς την Κυπρία γυναίκα για τη δράση της κατά τη διάρκεια του εθνικοαπελευθερωτικού μας αγώνα του 1955 - 1959. Όλα αυτά τα έχω πει πέρσι και είναι γραμμένα στα πρακτικά της Βουλής της 9ης Μαρτίου του 1989.

Σήμερα θα ασχοληθώ με την τελευταία φάση του αγώνα του γυναικείου κινήματος. Και η τελευταία αυτή φάση φαίνεται ότι οδηγεί προς την τελειωτική εξίσωση της γυναίκας με τον άνδρα.

Είναι γεγονός ότι το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και η νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας έδιναν πολλά περιθώρια και εξίσωναν σε πολλά σημεία τα δύο φύλα. Εντούτοις όμως υπήρχαν ορισμένα σημεία και στο Σύνταγμα και στη νομοθεσία μας, που εν πολλοίς ήταν απηρχαιωμένη από την εποχή της αποικιοκρατίας, που άφηναν τη γυναίκα σε δευτερεύουσα θέση. Μια βασική τροχοπέδη για την πρόοδο και την εξίσωση της γυναίκας μέσα στην οικογένεια ήταν το Άρθρο 111 του Συντάγματος και το γεγονός ότι τα προβλήματα που αφορούσαν το γάμο και το διαζύγιο δε βρίσκονταν στα χέρια της πολιτείας και επομένως η πολιτεία δεν μπορούσε να νομοθετήσει επί των θεμάτων τούτων.

Αυτό το Σώμα -και είναι προς τιμήν του- από το 1979 ασχολήθηκε μ' αυτό το θέμα και πήρε ορισμένες αποφάσεις οι οποίες υλοποιήθηκαν από την κυβέρνηση κατά το 1982, όταν διορίστηκε η επιτροπή για την αναθεώρηση του Οικογενειακού Δικαίου υπό την προεδρία του Εφέτη κ. Λουκή Σαββίδη.

Τα πορίσματα της επιτροπής αυτής είναι γνωστά και είναι γνωστή η νομοθεσία την οποία ψήφισε αυτό το Σώμα, η οποία αναθεωρεί τελείως τη θέση της γυναίκας μέσα στην οικογένεια. Η γυναίκα γίνεται ίση με τον άνδρα. Οι παλιές αρχές του Ρωμαϊκού Δικαίου «ο ανήρ είναι η κεφαλή της οικογενείας», «ο ανήρ ασκεί την πατρικήν εξουσίαν», «Ο ανήρ φέρει τα βάρη του γάμου», «ο ανήρ αποφασίζει διά την μόρφωσιν και αποκατάστασιν των τέκνων», όλα αυτά πλέον ανήκουν στο παρελθόν. Δεν είναι ο ανήρ, είναι οι γονείς που αποφασίζουν για όλα αυτά τα θέματα, γιατί και η γυναίκα είναι ένας από τους δυο γονείς. Και αυτό αποτελεί τεράστια πρόοδο για την εξέλιξη της γυναίκας.

Δεν είναι μυστικό ότι η γυναίκα άρχισε να ενδιαφέρεται για τα κοινά μετά την απελευθέρωση, δηλαδή μετά το 1960. Και μέσα στο σύντομο σχετικά χρονικό διάστημα των 30 περίπου ετών βλέπουμε τη γυναίκα να ανεβαίνει και στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα και στον τομέα των ημικρατικών οργανισμών σε ανώτερες διευθυντικές θέσεις. Και αυτή η δικαστική έδρα ακόμα, που εθεωρείτο κονκλάβιο των ανδρών, έχει κατακτηθεί από γυναίκες, οι οποίες ασκούν τα καθήκοντά τους με τόση επιτυχία όση και οι άνδρες.

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, έχουν ιδρυθεί σ' αυτό τον τόπο διάφορες γυναικείες οργανώσεις, για να προωθήσουν τα δικαιώματα της γυναίκας. Έχει ιδρυθεί επίσης κρατικός φορέας για την προώθηση και εδραίωση των δικαιωμάτων της γυναίκας. Έχει γίνει πολύ μεγάλη πρόοδος, ιδίως μετά την ψήφιση από αυτό το Σώμα του νόμου που καθιερώνει την ισομισθία μεταξύ ανδρών και γυναικών,

δηλαδή ίσο μεροκάματο για ίση ποιοτικώς και ποσοτικώς δουλειά. Αυτό είναι μια μεγάλη πρόοδος, γιατί η απελευθέρωση της γυναίκας δεν μπορεί να υπάρξει, αν προηγουμένως η γυναίκα δεν απελευθερωθεί οικονομικά.

Ελπίζω ότι αυτές όλες οι οργανώσεις θα είναι αχρείαστες σε λίγα χρόνια. Ελπίζω αυτά τα χρόνια να μην είναι πολλά, να είναι πολύ λίγα, γιατί πιστεύω ακράδαντα ότι μέσα στα 5 ή 10 προσεχή χρόνια δε θα υπάρχει πρόβλημα εξίσωσης των δύο φύλων, γιατί η εξίσωση θα είναι ζωή και πράξη. Θα την έχουμε κατανοήσει όλοι μας -και άνδρες και γυναίκες- και θα τη μεταβάλουμε σε πιστεύω μας. Ελπίζω ότι αυτή η ώρα δε θα αργήση να έλθει.

Κύριοι συνάδελφοι, σήμερα δεν είναι μόνο αυτή η επέτειος που μας απασχόλησε. Στο «κράτος» υπάρχουν σήμερα τρία παιδιά...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερα, κύριε πρόεδρε. Συνέλαβαν ακόμα ένα σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τέσσερα. Συνέλαβαν ακόμα ένα σήμερα, όπως πληροφορούμαι, και θα ήταν παράλειψη αν αυτό το Σώμα στη σημερινή του συνεδρία δεν ενδιαφερόταν γι' αυτή την υπόθεση. Σήμερα ο πρώτος, που συνελήφθη πριν από 20 μέρες, παρουσιάστηκε στο «δικαστήριο» και καταδικάστηκε σε φυλάκιση 20 ημερών η οποία αρχίζει από σήμερα. Δηλαδή οι 20 μέρες της κράτησής του πάνε χαμένες. Υπάρχουν τα άλλα τρία παιδιά που δεν ξέρουμε πότε θα παρουσιαστούν στο «δικαστήριο» και ποιες θα είναι οι ποινές στις οποίες θα υποβληθούν.

Όμως, αυτό το Σώμα πρέπει να εκφράσει επίσημα τις απόψεις του και γι' αυτό το λόγο καλώ στο βήμα τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκο Κληρίδη, για να καταθέσει τις απόψεις του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ο κ. Κληρίδης έχει το λόγο.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Η παράνομη σύλληψη, η παράνομη κράτηση και η παράνομη καταδίκη από παράνομα δικαστήρια ενός παράνομου κράτους πρέπει να μας δημιουργήσουν επιβεβλημένο καθήκον όχι να απευθυνθούμε στις παράνομες αυτές καταστάσεις για να απελευθερώσουμε τα παιδιά, αλλά να αποταθούμε στη διεθνή κοινωνία και να ζητήσουμε από όλα τα διεθνή όργανα την καταδίκη αυτής της πράξεως και την απελευθέρωσή τους.

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι η σύσκεψη την οποία είχαν οι πολιτικοί αρχηγοί των κομμάτων χθες και η οποία ασχολήθηκε με αυτό το θέμα υπό την προεδρία του εκτελούντος καθήκοντα Προεδρεύοντος της Δημοκρατίας δρα. Λυσσαρίδη έκαμε θετικά βήματα ως προς τα μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν και ως προς τα στάδια κατά τα οποία τα μέτρα αυτά πρέπει να υλοποιηθούν. Πιστεύω ότι σήμερα εκείνο που έχει να κάμει αυτό το Σώμα, πέρα από το να καταδικάσει τις πράξεις του παράνομου καθεστώτος Ντενκτάς, είναι να προχωρήσει στην απαίτησή του όπως τα μέτρα τα οποία συμφωνήθηκαν ομόφωνα υλοποιηθούν το ταχύτερο δυνατό, πρώτο, για να καταγγελθεί η παράνομη ενέργεια του παράνομου καθεστώτος και, δεύτερο, για να απελευθερωθούν τα παιδιά τα οποία κρατούνται παρανόμως.

Πιστεύω ότι σε αυτό το σημείο δε θα υπάρξει κανένα κόμμα το οποίο θα διαφωνήσει, δοθέντος ότι όλοι οι αρχηγοί των κομμάτων κατέληξαν σε ομόφωνες

θέσεις και αποφάσεις επί του θέματος. Δε νομίζω ότι χρειάζεται κανείς να μακρηγορήσει επί του θέματος και πιστεύω ότι το ταχύτερο δυνατό, όταν έρθει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, πρέπει να συγκληθεί το Εθνικό Συμβούλιο, για να τοποθετηθεί και το Εθνικό Συμβούλιο, ούτως ώστε να έχουμε την ομόφωνη τοποθέτηση της Βουλής, της Εκτελεστικής Εξουσίας και του Εθνικού Συμβουλίου ως προς τα μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν και να υλοποιηθούν το ταχύτερο δυνατό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κύριο Κληρίδη και καλώ στο Βήμα τον κύριο Γαλανό.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το ψευδοκράτος Ντενκτάς και οι δυνάμεις κατοχής του δυνάστη έχουν προχωρήσει σε ακόμα μια πρόκληση εναντίον του κυπριακού ελληνισμού. Αφού τορπίλισαν με το χειρότερο δυνατό τρόπο τις συνομιλίες της Νέας Υόρκης, έριξαν το προσωπείο απέναντι στο λαό μας και με τον πιο παράνομο τρόπο συνέλαβαν τέσσερις νέους, τέσσερα παιδιά της Κύπρου, στην ουδέτερη ζώνη, σε μια ζώνη όπου με κανέναν τρόπο δεν εδικαιούντο να συλλάβουν τους νέους. Δεν είναι της παρούσης να βγουν κάποια θλιβερά συμπεράσματα όσον αφορά την πολιτική της απαγκίστρωσης, που έδωσε το δικαίωμα στους Τούρκους, στα τούρκικα στρατεύματα, στο ψευδοκράτος Ντενκτάς, να αλωνίζουν μέσα στην ουδέτερη ζώνη, στη νεκρή ζώνη, και να συλλαμβάνουν αθώους διαδηλωτές.

Εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι να βροντοφωνάξουμε τη συμπαράστασή μας προς αυτά τα παιδιά, που νέοι, με καρδιά που πάλλεται από τα ιδανικά της φυλής μας, δεν αισθάνονται πως υπάρχουν διαχωριστικές γραμμές, δε δέχονται τα τείχη και τα συρματοπλέγματα του μίσους και της ντροπής και πιστεύουν σε μια επανενωμένη, ελεύθερη πατρίδα. Και είναι προς τιμήν τους που δεν πτοήθηκαν από τις δυνάμεις του δυνάστη, αλλά προχώρησαν στο να εκδηλώσουν τα πιστεύω τους και τα ιδανικά τους.

Έχουν συλληφθεί και παραπέμπονται σε δίκες σε παράνομα δικαστήρια από ένα παράνομο κράτος. Στέκουν περήφανα και δεν αναγνωρίζουν αυτό το κράτος. Από την άλλη πλευρά εμείς ως πολιτικά κόμματα, ως Βουλή, πρέπει όχι μόνο να καταδικάσουμε αυτές τις ενέργειες που αποτελούν ντροπή για τον πολιτισμένο κόσμο της ανθρωπότητας, αλλά και όλοι μαζί, και σωστά τονίστηκε από τον κύριο Κληρίδη, σαν ένα κόμμα, υπερκομματικά, να αντιμετωπίσουμε αυτές τις ενέργειες με διάφορα μέτρα τα οποία ήδη αποφάσισε η πολιτική ηγεσία του τόπου και τα οποία πρέπει να υλοποιηθούν χωρίς καθυστέρηση.

Επομένως, επαναλαμβάνουμε και εμείς ότι εκείνο το οποίο προέχει αυτή τη στιγμή είναι να καταδικάσουμε όλοι μας με τον πιο έντονο τρόπο τη στάση του δυνάστη και ταυτόχρονα να υλοποιήσουμε τα διάφορα μέτρα, για να απελευθερωθούν τα παιδιά μας, αλλά ταυτόχρονα και να δημιουργηθούν συνθήκες, για να μη συνεχιστεί αυτή η διαρκής πρόκληση του καθεστώτος Ντενκτάς, του ψευδοκράτους Ντενκτάς και των τουρκικών στρατευμάτων εναντίον του λαού μας.

Είναι κάτι το οποίο δεν πρέπει να επιτρέψει ο ελεύθερος κόσμος και θα πρέπει η κοινωνία των εθνών να τοποθετηθεί έντονα, για να σταματήσει κάτι που, επαναλαμβάνουμε, όπως εμείς τουλάχιστον πιστεύουμε, είναι ντροπή για την πολιτισμένη ανθρωπότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κύριο Γαλανό και καλώ στο βήμα τον κύριο Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θεωρούμε τη σύλληψη και φυλάκιση του φοιτητή Νίκου Νικολάου, καθώς και τη σύλληψη και κράτηση τριών άλλων νέων, από τα τουρκικά στρατεύματα ενέργεια παράνομη και αυθαίρετη. Σε μια περίοδο που ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών μόλις την περασμένη βδομάδα κάλεσε τους δύο ηγέτες να μην κάνουν οτιδήποτε που δυνατό να επιδεινώσει την κατάσταση στην Κύπρο, η εμμονή του παράνομου καθεστώτος Ντενκτάς και των κατοχικών δυνάμεων στη συνέχιση της κράτησης των τεσσάρων νεαρών και η παραπομπή των τριών στα λεγόμενα δικαστήρια δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια πράξη εκδικητική, μια πράξη που συμβάλλει στην επιδείνωση της κατάστασης.

Όμως αυτό που χρειάζεται αυτός ο τόπος τούτη την ώρα δεν είναι η επιδείνωση της κατάσταση στην Κύπρο αλλά η μείωση της έντασης. Μόνο μέσα σε συνθήκες αποφυγής της οξύτητας μπορούν οι δύο κοινότητες να προωθήσουν την πολιτική της επαναπροσέγγισης και της επανένωσης της πατρίδας μας.

Το ΑΚΕΛ ενώνει τη φωνή του με τη φωνή των χιλιάδων φοιτητών και μαθητών που με ειρηνικά μέσα αγωνίζονται για την άμεση απελευθέρωση των τεσσάρων νέων και ζητά από τα Ηνωμένα Έθνη και από όλες τις χώρες, γενικά από τη διεθνή κοινότητα, να ασκήσουν την πίεσή τους, για να αφεθούν χωρίς καθυστέρηση ελεύθεροι οι τέσσερις νέοι. Ταυτόχρονα, ενώ θα αγωνιζόμαστε ειρηνικά και με αποφασιστικότητα για την επίτευξη αυτού του σκοπού, υπογραμμίζουμε την ανάγκη να επιδειχθεί από όλους η αναγκαία σύνεση και υπευθυνότητα, έτσι που να αποφευχθούν ενέργειες που θα επιδεινώσουν την κατάσταση και θα διευκολύνουν τον Ντενκτάς να βγει από τη δύσκολη θέση στην οποία τον έχει οδηγήσει η πρόσφατα αρνητική και αδιάλλακτη στάση του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κύριο Πουμπουρή και καλώ τον κύριο Χατζηδημητρίου στο βήμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι οφειλόμενο χρέος προς τα νιάτα της Κύπρου η σημερινή αναφορά στη Βουλή των Αντιπροσώπων, γιατί τα μαντάτα που έρχονται από τα κατεχόμενα μιλούν για την ομηρία των παιδιών μας, για τη σκληρότητα του δυνάστη, για το μήνυμα ενός καθεστώτος και μιας κατάστασης περασμένων εποχών, όταν η ανθρωπότητα κινείται προς άλλες πλευρές και προς άλλες κατευθύνσεις, όταν παντού στον κόσμο ευωδιάζει την ανθρωπότητα και τους ανθρώπους η δημοκρατία και η ελευθερία. Εδώ στην Κύπρο τα παιδιά μας διώκονται, συλλαμβάνονται από τις κατοχικές δυνάμεις, εγκλείονται σε φυλακές, γιατί απλούστατα θέλουν να περπατήσουν μέσα στη χώρα τους.

Συλλαμβάνεται ο Νικολάου, γιατί γράφει κάποιο σύνθημα πάνω στους τοίχους, κάτι το συνηθισμένο σε όλα τα δημοκρατικά καθεστώτα του κόσμου. Απαγορευμένο μόνο εκεί όπου υπάρχουν δικτατορίες ή κατοχές και τότε γίνεται πράξη κολάσιμη και καμιά φορά γίνεται και θάνατος. Και κατακρατείται ο Πέτρος Παπαλεοντίου, γιατί θέλησε να κατεβάσει τη σημαία του κατακτητή. Και

εκεί που θα 'πρεπε να είχε παρέμβει η Ειρηνευτική Δύναμη, μέσα από την αποστρατιωτικοποιημένη περιοχή ο τούρκικος κατοχικός στρατός παρεμβαίνει, για να συλλάβει και πάλι ένα νέο που ήθελε απλώς να διαδηλώσει την απόφασή του να ζήσει σε μια πατρίδα ελεύθερη. Και είναι ακόμα οι άλλοι νέοι που η αίσθηση της πατρίδας τους οδήγησε να περπατήσουν στα κατεχόμενα εδάφη μας.

Τώρα, νέα ονόματα και νέα γεγονότα καταγράφονται στην κυπριακή ιστορία. Εκεί που όλοι νόμιζαν ότι είχε παγοποιηθεί και ότι παθητικά παρακολουθούσαμε την τραγωδία της πατρίδας μας, ξάφνου βλέπουμε τους νέους της Κύπρου να παίρνουν στους ώμους τους την ιστορία και να ανοίγουν με περίσσιο θάρρος και αποφασιστικότητα νέους δρόμους πορείας για όλους μας και να βάζουν μπροστά μας καθήκοντα και υποχρεώσεις και να λογαριάζουμε τι εμείς πρακτικό κάνουμε κάθε μέρα για να αντιμετωπίσουμε τη σκλαβιά, την κατοχή της πατρίδας μας, για να προωθήσουμε τον αγώνα μας ένα βήμα παραπέρα. Οι νέοι άκουσαν τους γονείς και άκουσαν τους δασκάλους τους και σίγουρα, όταν πήγαιναν απ' εκεί, ονειρεύονταν την Κερύνεια, την Καρπασία, του Μόρφου, τον Πενταδάκτυλο. 'Ανοιξαν το δρόμο της πάλης. Τον άνοιξαν για όλους μας, αλλά και την ανθρωπότητα ολόκληρη την έβαλαν μπροστά στις ευθύνες της. Από τη μια μεριά οι κατοχικές δυνάμεις, η βία, η καταπίεση και από την άλλη η θέληση για ελευθερία. Και όταν υπάρχουν οι συνθήκες που υπάρχουν στην Κύπρο, διερωτώμαστε αν υπάρχει κανένας άνθρωπος που μπορεί να λογαριάζει τον εαυτό του ελεύθερο είτε Αμερικάνος είναι είτε Ευρωπαίος είτε Ασιάτης.

Τα νιάτα της Κύπρου μέσα στα μπουντρούμια του Ντενκτάς και της 'Αγκυρας χαλκεύουν τους νέους αγωνιστές, τους νέους μαχητές, αυτούς που θα συνεχίσουν την ελληνική ιστορία και παράδοση σ' αυτό τον τόπο, που τον θέλουν να ζήσει ελεύθερος και να έχει μια ιστορική συνέχεια και ένα ιστορικό μέλλον. Και είναι με τη θέληση των λαών και την αποφασιστικότητα της νεολαίας που ανοίγουν οι δρόμοι του μέλλοντος. Και είναι αυτά τα γεγονότα τις μέρες τούτες που γεμίζουν την καρδιά μας με πολλές συγκινήσεις, αλλά και με ένα αίσθημα αισιοδοξίας ότι η Κύπρος μπορεί να πάει καλύτερα, ότι η Κύπρος μπορεί να ελευθερωθεί και ότι η πολιτική ηγεσία του τόπου με τις αποφάσεις που έχουν ήδη ληφθεί και που θα μεθοδευθούν τις προσεχείς ημέρες θα μπορέσει να ανταποκριθεί στο μεγάλο της ρόλο να εκπροσωπήσει τα νιάτα, να διεξάγει το μεγάλο αγώνα για απελευθέρωση της Κύπρου.

Στο μεταξύ απευθύνουμε το χαιρετισμό μας στα παιδιά που είναι στα κελιά του Ντενκτάς και της 'Αγκυρας και στις οικογένειές τους και τους εκφράζουμε την αμέριστη συμπαράσταση και υποστήριξή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κύριο Χατζηδημητρίου και καλώ εκπρόσωπο της νέας ομάδας να καταθέσει τις απόψεις της επί του θέματος τούτου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η σύλληψη των τεσσάρων νέων από τα κατοχικά στρατεύματα έρχεται να υπογραμμίσει και να υπενθυμίσει με τον πιο έντονο τρόπο ότι κανένας εφησυχασμός δεν πρέπει και δεν μπορεί να υπάρξει σ' αυτό τον τόπο, εφόσον συνεχίζεται η κατοχή. 'Ερχεται να υπογραμμίσει και να υπενθυμίσει με τον πιο σαφή τρόπο ότι από τη στιγμή που το Κυπριακό παραμένει άλυτο, από τη στιγμή που τα κατοχικά στρατεύματα βρίσκονται μέσα στην πατρίδα μας, το Κυπριακό είναι μια ανοικτή πληγή, μια ανοικτή πληγή η

οποία υπενθυμίζει σ' όλους μας τις υποχρεώσεις μας και τις προοπτικές του αγώνα μας.

Κύριε Πρόεδρε, τα γεγονότα της σύλληψης των τεσσάρων νέων είναι γεγονότα τα οποία λαμβάνουν χώρα λίγες μόνο ώρες μετά το ναυάγιο των συνομιλιών στη Νέα Υόρκη. Είναι γεγονότα τα οποία έρχονται λίγες ώρες μετά τη διεθνή απομόνωση στην οποία βρίσκεται το καθεστώς Ντενκτάς και η 'Αγκυρα μετά τις απαράδεκτες και προκλητικές θέσεις που διατύπωσαν στη Νέα Υόρκη. Είναι εντελώς φυσικό για το καθεστώς Ντενκτάς και την 'Αγκυρα μέσα από αυτά τα γεγονότα να προσπαθούν τεχνητά να οξύνουν την κατάσταση στην Κύπρο. Να την οξύνουν, για να μετατοπίσουν το κέντρο βάρους από τις πραγματικές διαστάσεις του προβλήματος. Για να μετατοπίσουν τις δικές τους πραγματικές ευθύνες για το ναυάγιο των συνομιλιών.

Κύριε Πρόεδρε, το καθεστώς Ντενκτάς παράλληλα με τη σύλληψη και παράνομη κράτηση τεσσάρων νέων προσπαθεί να δημιουργήσει συνθήκες για έμμεση αναγνώριση του ψευδοκράτους παρουσιάζοντας τους νέους μπροστά στα «δικαστήρια», επιβάλλοντας ποινές, τόπους κράτησης κτλ. Συμφωνούμε με τα μέτρα που συμφωνήθηκαν από τα κόμματα για αντιμετώπιση της κατάστασης. Συμφωνούμε ότι επιβάλλεται η ανάληψη μιας διεθνούς εκστρατείας διαφώτισης και για τη σύλληψη αλλά και για τους πραγματικούς λόγους που οδήγησαν στη σύλληψη. 'Ομως την ίδια στιγμή θα 'θελα να συμφωνήσω με το συνάδελφο κ. Πουμπουρή, ότι θα πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα το θέμα της δημιουργίας έντασης. Θα είναι τραγικό λάθος, αν με κάποιους λανθασμένους ή αδέξιους χειρισμούς από την πλευρά μας συμβάλουμε εμείς στη δημιουργία έντασης, γιατί τότε είναι ακριβώς που θα κάνουμε αυτό το οποίο επιδιώκει ο Ντενκτάς και θα τον διευκολύνουμε αφάνταστα στις προσπάθειές του.

Καλώ λοιπόν κι εγώ με τη σειρά μου όλες τις πολιτικές δυνάμεις και ολόκληρο τον κυπριακό λαό, και ιδιαίτερα τη μαθητιώσα νεολαία, να συνεχίσουν τον αγώνα τους αλλά με σύνεση και με περίσκεψη. 'Εναν αγώνα εναρμονισμένο με τις αναγκαίες πολιτικές ενέργειες που θα πρέπει να γίνουν σ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κύριο Παπαπέτρου για την ομιλία του και καλώ τον εκπρόσωπο της αρμενικής θρησκευτικής ομάδας, κύριο Καλαϊτζιάν.

Α. ΚΑΛΑΪΤΖΑΝ:

'Εντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Οι τελευταίες πολιτικές εξελίξεις μετά το ναυάγιο των συνομιλιών και οι προκλητικές ενέργειες του καθεστώτος Ντενκτάς φαίνονται ως μια καλά ενορχηστρωμένη προσπάθεια των εγκάθετων της 'Αγκυρας να παραπλανήσουν τη διεθνή κοινή γνώμη, αλλά και ταυτόχρονα να προκαλέσουν την κυπριακή κυβέρνηση και το λαό μας περιφρονώντας κάθε αρχή δικαίου. Η παράνομη σύλληψη Κυπρίων πολιτών και η πρόσφατη απαγωγή των μαθητών και προσαγωγή τους σε ψευδοδικαστήρια δεν έχουν άλλο σκοπό παρά να προκαλέσουν περισσότερο το λαό. Το καθεστώς Ντενκτάς ίσως έτσι να νομίζει ότι θα κάμψει το αγωνιστικό φρόνημα του λαού μας, δημιουργώντας κλίμα έντασης και κίνδυνο ανάφλεξης.

Γι' αυτό τούτη τη στιγμή, το καθήκον όλων εμάς, ολόκληρου του λαού της Κύπρου, περιλαμβανομένων και των τουρκοκυπριακών μαζών που αντιτίθενται στην πολιτική του Ντενκτάς, είναι να εκδηλώσουμε την καταδίκη μας με τον πιο

έντονο τρόπο, επιδεικνύοντας ταυτόχρονα την απαιτούμενη ψυχραιμία και αυτοσυγκράτηση. Πρέπει όμως ιδιαίτερα να δείξουμε με αποφασιστικότητα πως οι οποιεσδήποτε ενέργειες του παράνομου καθεστώτος Ντενκτάς δε θα κάμψουν το ηθικό του λαού μας, αλλά θα συνεχίσουμε όλοι ενωμένοι να αγωνιζόμαστε μέχρι τέλους για μια πατρίδα ελεύθερη και απαλλαγμένη από τα τουρκικά στρατεύματα. Αυτό είναι το μήνυμα που πρέπει να δώσουμε όχι μόνο στον Ντενκτάς αλλά και σε ολόκληρη τη διεθνή κοινότητα, που θα πρέπει πλέον να παίξει πιο αποφασιστικό ρόλο, αν θέλει το κυπριακό πρόβλημα να πάψει να αποτελεί παραφωνία στο σημερινό διεθνές κλίμα που δημιούργησε η επίλυση πολλών διεθνών προβλημάτων με βάση τις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης.

Άλλωστε η δίκαιη και σωστή λύση του κυπριακού προβλήματος με βάση τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών αποτελεί άμεση αναγκαιότητα, αν θέλει η ανθρωπότητα να περάσει μόνιμα σε περίοδο ύφεσης και ειρήνης. Ακόμα μια φορά εμείς, οι Αρμένιοι της Κύπρου, τονίζουμε πως θα αγωνιστούμε με τους αδελφούς Ελληνοκυπρίους για μια Κύπρο ενωμένη, μια Κύπρο στην οποία θα μπορούμε όλοι οι κάτοικοί της να απολαμβάνουμε ανενόχλητοι τα αγαθά της ειρήνης και της ελευθερίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Καλαϊτζιάν, με την ομιλία του οποίου τελειώνει αυτό το θέμα.

Τώρα ποιο είναι το μήνυμα και ποια η απόφαση αυτού του Σώματος; Δε νομίζω ότι υπάρχει οποιαδήποτε δυσκολία να εξευρεθεί η ομόφωνη απόφαση αυτού του Σώματος που είναι η εξής: Πρέπει να σταθούμε παρά το πλευρόν της αγωνιζόμενης νεολαίας, πρέπει να ληφθούν όλα τα μέτρα μέσα στα πλαίσια του δυνατού, ούτως ώστε να αφεθούν όσο γίνεται πιο γρήγορα ελεύθεροι, και εν πάση περιπτώσει πρέπει να δοθεί το μήνυμα στη διεθνή κοινή γνώμη ότι όλα αυτά δεν πρόκειται να κάμψουν το φρόνημα του ελληνικού κυπριακού λαού και ότι δεν πρόκειται να τον εξαναγκάσουν να δεχτεί οποιαδήποτε λύση η οποία θα αντίκειται προς το δίκαιο και τη διεθνή ηθική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα, κύριοι συνάδελφοι, στο Κεφάλαιο Α΄, που είναι η Νομοθετική Εργασία.

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένεκα της σημασίας του θέματος εισηγούμαστε -όπως εξάλλου προνοεί και η ημερήσια διάταξη -να αρχίσουμε από το Κεφάλαιο Δ΄ με τα θέματα τα εγγεγραμμένα ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα έχει αποφασιστεί να αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Α΄, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αυτή ήταν η απόφαση που πήραμε το πρωί, αλλά ένεκα και του χρονικού διαστήματος που έχουμε σήμερα και της σημασίας του Κεφαλαίου Δ΄ ίσως θα 'ταν καλύτερα, αν συμφωνούν και οι υπόλοιπες πλευρές, να αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Δ΄.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν μπορώ να ανατρέψω την απόφαση η οποία λήφθηκε το πρωί και με την παρουσία σας μάλιστα. Επομένως, θα προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Α΄.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί να λήφθηκε μια απόφαση το πρωί, αλλά την τελική λέξη την έχει η ολομέλεια. Θα 'θελα να ακούσουμε και τις άλλες πλευρές αν συμφωνούν με αυτή την εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Δεν έχω καμιά ένσταση.

Ο κύριος Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε πάρει ημερήσια διάταξη στην οποία έχει ήδη προταχθεί το Κεφάλαιο Δ΄.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Εχει κυκλοφορήσει από ημερών πολλών, κύριε Ομήρου, αλλά σήμερα το πρωϊ αποφασίστηκε από την πολιτική ηγεσία αυτού του Σώματος ότι είναι ανορθόδοξο να αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Δ΄ και ότι πρέπει να αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Α΄. Δεν είναι δική μου υπόθεση.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Δεν έχουμε πάρει οποιαδήποτε νεότερη ημερήσια διάταξη. Συνεπώς ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι δική μου υπόθεση.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

... αυτό ήθελα να σας αναφέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό ήταν το consensus όλων των πολιτικών αρχηγών σήμερα το πρωί.

Λοιπόν, ο κύριος Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ορθά είπατε ότι το πρωί στη συνήθη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων με τον Πρόεδρο της Βουλής είχαμε αποφασίσει να ακολουθήσουμε τον ορθόδοξο τρόπο, δηλαδή να συζητήσουμε πρώτα το Κεφάλαιο Α΄ και στο τέλος το Κεφάλαιο Δ΄.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δική σας εισήγηση.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δική μου ήταν και η εισήγηση και δέχομαι την ευθύνη της εισηγήσεως. Επειδή όμως δεν ανέμενα ότι θα υπήρχε κάποιο ανορθόδοξο σύστημα για το θέμα της αποσκίρτησης/αποχώρησης και ίδρυσης νέας ομάδας Βουλευτών και επειδή αυτό το θέμα απασχόλησε αρκετό χρόνο τη Βουλή, όπως στη συνέχεια και το δεύτερο θέμα, πιστεύω κι εγώ ότι θα ήταν καλύτερα, επειδή μερικοί από μας και ειδικά εγώ ο ίδιος, ο οποίος κατ΄ ανάγκην θα είμαι και ο εισηγητής του θέματος, θα είναι ανάγκη να αποχωρήσω από τη συνεδρία της Βουλής για άλλους λόγους, θα παρακαλούσα, αν μπορούμε, να αρχίσουμε από το Κεφάλαιο Δ΄.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν τίθεται τέτοιο ζήτημα, κύριε Κληρίδη, δεν υπάρχει θέμα. Γιατί, εφόσον θα αποχωρήσετε σε κάποιο σημείο της συζήτησης για άλλη ανειλημμένη υποχρέωση, νομίζω ότι δεν τίθεται ζήτημα.

Ο κύριος Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν το πρωί παίρναμε αυτή την απόφαση, εμείς είχαμε υπόψη μας και άλλους λόγους, όπως είναι η εκδήλωση στην οποία θα πάμε εκεί στο φυλάκιο του Λήδρα Πάλας, όπως και εκδηλώσεις που έχουν γυναικείες οργανώσεις. Τώρα, εμείς δεν έχουμε ένσταση να συζητηθεί το θέμα που είναι γραμμένο για το Νέμιτσα. Αλλά, επειδή στην ημερήσια διάταξη, στη Νομοθετική Εργασία, υπάρχουν αναπομπές που είναι ανάγκη να συζητηθούν γιατί εκπνέει η προθεσμία τους, η άποψή μου είναι να συζητήσουμε εκείνα τα θέματα των αναπομπών που επείγουν και, αν θέλετε, να μη συζητηθούν τα άλλα. Εμείς δεν έχουμε καμιά ένσταση. Και είναι καλό επίσης να διευκρινιστεί ότι εκεί, στη συνάντηση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, αποφασίστηκε ότι για το θέμα Νέμιτσα θα μιλήσει ένας μόνο από κάθε κόμμα απόψε. Και ύστερα είναι άλλο ζήτημα αν θα παραταθεί η συζήτηση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι!

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Έτσι είναι που αποφασίσαμε, αγαπητέ Αλέξη.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αποφασίσαμε, κύριε Πουμπουρή ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, σας παρακαλώ! Θα πω εγώ ποια ήταν η απόφαση. Ήταν ότι, αν τα κόμματα δε δεχτούν να γίνει η συζήτηση επί επιπέδου αρχηγών κομμάτων, τότε θα μιλήσουν τέσσερις εκπρόσωποι απόψε, ένας από κάθε κοινοβουλευτική ομάδα, πέντε με τη νέα ομάδα, και το θέμα θα μείνει στην ημερήσια διάταξη για την προσεχή συνεδρία. Ώστε είναι περιττό να επεμβαίνουμε και να διακόπτουμε τους άλλους.

Κύριε Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας προς εσάς ως Προεδρεύοντος του Σώματος και προς όλους τους Κοινοβουλευτικούς Εκπρόσωπους, κάπου νιώθω την ανάγκη και αισθάνομαι την υποχρέωση να υποδείξω, επαναλαμβάνω με πολλή εκτίμηση, ότι δεν πρέπει εύκολα αρχές παραδεδεγμένες και θεσμικές αυτού του Σώματος να τροποποιούνται τόσο εύκολα. Εδώ θα πρέπει να υπενθυμίσω και διερωτώμαι, κύριε Πρόεδρε, διότι και με βάση το Σύνταγμα και τον Κανονισμό βασικά το έργο αυτού του Σώματος είναι πρώτα το νομοθετικό. Δε θέλω να υποτιμήσω την προτεραιότητα οποιουδήποτε θέματος. Επαναλαμβάνω: μπορεί ειδικά σήμερα να είναι άμεσης προτεραιότητας τα δυο θέματα στα οποία έχουν αναφερθεί οι Κοινοβουλευτικοί μας Εκπρόσωποι. Πλην όμως ως Βουλευτής δεν το δέχομαι αυτό, να πληροφορούμαι αν έχει συμφωνηθεί ή έχει μετά τροποποιηθεί η συμφωνία των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και με κάποια συμβουλή του Προεδρείου σας να ρυθμίζεται η συζήτηση διάφορων σοβαρών θεμάτων/

νομοθετημάτων - αναφέρθηκαν δυο αναπομπές νόμων, αλλά υπάρχουν και άλλοι νόμοι οι οποίοι επειγόντως θα πρέπει να ψηφιστούν ή όχι από αυτό το Σώμα. Με όλο το σέβας και πάλι, τρίτη φορά το επαναλαμβάνω, θα πρέπει όχι με πολλή ευκολία να τροποποιούμε και να αλλοιώνουμε κοινοβουλευτικούς θεσμούς, για να γνωρίζουμε και οι υπόλοιποι Βουλευτές, το Σώμα ολόκληρο, τη διαδικασία επιτέλους που θα ακολουθείται και ο καθένας τις υποχρεώσεις του, ανάλογα με την Επιτροπή όπου ανήκει, με το θέμα στο οποίο θα πρέπει να προετοιμαστεί και με την ψηφοφορία που θα πρέπει να επακολουθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ απόλυτα μαζί σας, κύριε Σολωμή, αλλά αυτή είναι μια εξαιρετική περίπτωση. Βλέπετε ότι ο εισηγητής του θέματος, που είναι ο κύριος Κληρίδης, θα αποχωρήσει εντός ολίγου από τη συνεδρία αυτή, γιατί έχει κάποια άλλη υποχρέωση. Και πρέπει να σας πω ότι, παρ' όλον ότι τέθηκε στην ημερήσια διάταξη το Κεφάλαιο Δ' πρώτο, ο κύριος Κληρίδης ήγειρε το θέμα ότι είναι ανορθόδοξος αυτός ο τρόπος και αντίθετος με το Σύνταγμα και είπαμε ότι θα συζητηθεί στο τέλος, μετά τη Νομοθετική Εργασία.

Λοιπόν, αυτή τη στιγμή όμως, εφόσον εγείρεται αυτό το θέμα, τι θέλετε να του πω του κυρίου Κληρίδη; «Μη φύγεις, κύριε Κληρίδη, σε διατάζω να μείνεις εδώ»; Τι θα γίνει, αφού θα φύγει ο άνθρωπος!

Ο κύριος Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τις κανονικές διαδικασίες λειτουργίας αυτού του Σώματος, έχουν ήδη εκφραστεί απόψεις και δε θα τις επαναλάβω.

Το θέμα εδώ τώρα παρουσιάζει κάποια ιδιομορφία, την αναγκαιότητα να αποχωρήσει ο κύριος Κληρίδης μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Η εισήγηση η δική μας είναι να δοθεί ο λόγος στον κύριο Κληρίδη, για να μιλήσει επί του θέματος που αναφέρεται στο Κεφάλαιο Δ', να μην προχωρήσουμε στη συζήτηση των δυο θεμάτων που αναγράφονται για το λόγο ότι θεωρώ ότι δεν υπάρχουν και τα αναγκαία χρονικά πλαίσια για την ολοκλήρωση της συζήτησης και, δεδομένου ότι υπάρχουν θέματα στο Κεφάλαιο Α' τα οποία θεωρούνται επείγοντα, μετά την ομιλία του κυρίου Κληρίδη να προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Α'. Αυτή είναι η δική μας εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στη Βουλή αυτή μπορεί κάποιοι συνάδελφοι ή ο κύριος Κληρίδης να έχει επείγουσα εργασία και να αποχωρήσει, όμως εμείς οι υπόλοιποι θα προχωρήσουμε να διεκπεραιώσουμε τη νομοθετική εργασία, που εξάλλου δεν είναι πολύ μεγάλη.

Όμως, όσον αφορά το θέμα Νέμιτσα, σίγουρα εμείς δεχόμαστε την εισήγηση που έγινε να μιλήσει ένας από κάθε κόμμα Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ή όχι ή ομάδα. Όμως δεν μπορεί να μιλήσει μόνο ο εισηγητής και να μην τοποθετηθούν και οι άλλες πλευρές. Επομένως, εφόσον θα ανοίξει το θέμα και θα μιλήσει ο εισηγητής, να τοποθετηθούν και οι άλλες πλευρές και να προχωρήσουμε μετά στο Κεφάλαιο Α', στη Νομοθετική Εργασία, που σίγουρα πιστεύω ότι δεν πρόκειται να πάρει πάρα πολύ χρόνο.

Αλλά η διαδικασία που εμείς τουλάχιστον εισηγούμαστε είναι να αρχίσουμε τώρα με το Κεφάλαιο Δ΄, δηλαδή με το θέμα Νέμιτσα, να διαβαστεί η Έκθεση, να μιλήσει ένας από κάθε πλευρά, να μείνει εγγεγραμμένο στην ημερήσια διάταξη μέχρι την επόμενη συνεδρία και μετά να συνεχίσουμε με τη Νομοθετική Εργασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, επειδή προβλέπω ότι αυτό το θέμα θα μας απασχολήσει πολλή ώρα, είμαι διατεθειμένος να δεχθώ την άποψή σας υπό τον όρο όμως ότι θα θέταμε χρόνο στις ομιλίες των διάφορων ομιλητών.

Ο κύριος Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έχουμε περίπου καταλήξει στη διαδικασία και τη νέα διαμόρφωση της ημερήσιας διάταξης. Είναι προτιμότερο να προχωρήσουμε στη συζήτηση, για να μη χάσουμε περισσότερο χρόνο σε διαδικαστικά θέματα. Ήδη έχει εγκριθεί ότι θα προταχθεί το θέμα του Κεφαλαίου Δ΄ για τον κύριο Νέμιτσα και στη συνέχεια, μετά τις ομιλίες, που προβλέπεται ότι δε θα είναι μακρές, όπως δηλώθηκε το πρωί και στη σύσκεψη, να προχωρήσουμε στη Νομοθετική Εργασία για τα επείγοντα νομοθετήματα που έχει μπροστά του το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι μας πειράζει, κύριε Χατζηδημητρίου, αν πούμε ότι οι ομιλίες δε θα πάρουν πάνω από δέκα λεπτά;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, γιατί θα αρχίσουμε να συζητούμε αν θα είναι δέκα λεπτά ή δεκαπέντε λεπτά και θα χάσουμε αρκετή ώρα στο πόσα λεπτά θα είναι η κάθε ομιλία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα γιατί να συζητούμε, κύριε ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να κρίνει το Προεδρείο κατά τη διάρκεια των ομιλιών, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι. Εγώ είμαι πολύ φιλελεύθερος, ξέρετε, σ΄ αυτό το θέμα.

(Γέλια)

Γι΄ αυτό το λόγο θέλω να καθοριστεί εκ των προτέρων, γιατί εγώ δε διακόπτω κανέναν που θέλει να μιλήσει.

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν όλοι μας κάνουμε οικονομία του χρόνου, νομίζω ότι δε θα αργήσουμε. Αλλά δεν είναι σωστό Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι να περιοριστούν να μιλήσουν δέκα ή δεκαπέντε ή είκοσι λεπτά. Εμείς από τώρα σας λέμε πως δε θα μιλήσουμε πέραν των δεκαπέντε λεπτών, εγώ προσωπικά. Όμως, αν κάποιος μιλήσει είκοσι ή είκοσι πέντε λεπτά για ένα τόσο σοβαρό θέμα, νομίζω ότι δεν μπορούμε να βάλουμε χρονικά όρια. Σίγουρα όμως πιστεύω ότι δεν πρόκειται, σήμερα τουλάχιστον, να έχουμε μακρές ομιλίες. Γι΄ αυτό, όπως εισηγήθηκε ο κύριος Χατζηδημητρίου, ας μπούμε στα θέματά μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν επιμένω να ορίσουμε χρόνο σήμερα, αλλά δε δέχομαι την εισήγησή σας ότι είναι υποτιμητικό να καθοριστεί χρόνος. Σε όλα τα κοινοβούλια του κόσμου υπάρχει χρόνος και καθορίζεται από τον Κανονισμό του Σώματος μάλιστα, όπως και στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στο Ευρωκοινοβούλιο και παντού. Γιατί εδώ είναι υποτιμητικό;

Αλλά, εν πάση περιπτώσει, δεν επιμένω σ' αυτό το θέμα.

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΕΙ ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ ΚΑΙ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΥΡΙΟ ΤΑΚΗ ΝΕΜΙΤΣΑ ΓΙΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΓΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΝΕΜΙΤΣΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΧΕΙ Ο ΙΔΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ Η ΑΛΛΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Δεκεμβρίου 1989, 9 και 23 Ιανουαρίου και 22 Φεβρουαρίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τ. Νέμιτσας, οι ανώτεροι υπάλληλοι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Α. Πετρώνδας και Γ. Λουκαΐδης, η δ/δα Πόπη Αβραάμ, Γραμματέας Α' στο Υπουργείο Εξωτερικών, ο κ. Ν. Δημήτρίου, εκπρόσωπος της εταιρείας PONT-A-MOUSSON στην Κύπρο, καθώς και ο Διευθυντής του Γραφείου του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού στο Παρίσι κ. Κ. Κυπριανίδης. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής, στις 19 Δεκεμβρίου 1989, παρέστη και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με την ιδιότητά του ως νομικού συμβούλου της Δημοκρατίας μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του δυνάμει του άρθρου 113.1 του Συντάγματος. Στις συνεδρίες της Επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης και τα αξιότιμα Μέλη της Βουλής κ. Α. Γαλανός, Δ. Γεωργιάδης, Ν. Μουσιούττας, Α. Παναγιώτου, Θ. Μιχαηλίδης, Α. Ψυλλίδης, Π. Στυλιανού και Γ. Χαραλαμπίδης.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή στις 14 Δεκεμβρίου 1989 ύστερα από εισήγηση του αξιότιμου Μέλους της και Προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλ. Κληρίδη και στη συνέχεια παραπέμφθηκε

στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα. Για την εγγραφή του θέματος αυτού έγινε επίσης παρόμοια εισήγηση από της πλευράς της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ειδικότερα, με την επιστολή του πιο πάνω Μέλους της Βουλής, η οποία απευθύνεται προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ζητείται από την Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας να διερευνήσει καταγγελίες που έχουν δημοσιευτεί στον τύπο αναφορικά με συνομιλία που είχε ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τ. Νέμιτσας με τον πρόεδρο της γαλλικής εταιρείας PONT-A-MOUSSON κ. Bernard Novel στις 12 Οκτωβρίου 1988 στο Παρίσι και να αποφανθεί και ενημερώσει τη Βουλή κατά πόσο ο κ. Υπουργός χρησιμοποίησε τη θέση του, για να προωθήσει τα συμφέροντα της βιομηχανίας Νέμιτσας στην οποία έχει οικονομικό ή άλλο συμφέρον.

Θα πρέπει στο στάδιο αυτό να αναφερθεί ότι ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Νέμιτσας υπήρξε Managing Director στην εταιρεία NEMITSAS GROUP μέχρι την ημέρα που παραιτήθηκε, για να αναλάβει ως Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας στην κυβέρνηση Βασιλείου. Ο κ. Νέμιτσας υπήρξε μέτοχος στην εταιρεία NEMITSAS GROUP μέσω της προσωπικής εταιρείας επενδύσεων TAKIS NEMITSAS INVESTMENT, η οποία και κατέχει το 50% περίπου των μετοχών της εταιρείας NEMITSAS GROUP. Στην εταιρεία TAKIS NEMITSAS INVESTMENT, ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας είναι μέτοχος κατά το 1/5, αφού έχει δώσει τα 4/5 των μετοχών της εταιρείας αυτής στα παιδιά του μετά την ενηλικίωσή τους. Στο Συμβούλιο της εταιρείας TAKIS NEMITSAS INVESTMENT δε συμμετέχει ο Υπουργός κ. Νέμιτσας, αλλά μετέχουν οι τρεις κόρες του και οι κ. Γ. Κακογιάννης και Ι. Βάκης.

Ενεργώντας η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα, κάλεσε στις συνεδρίες της όλα τα πρόσωπα που κατά την άποψή της θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην καλύτερη διερεύνηση του όλου θέματος και ζήτησε επίσης όπως κατατεθούν ενώπιόν της γραπτά στοιχεία και σημειώσεις για τον ίδιο σκοπό. Από τα πιο πάνω γραπτά στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής εντοπίζονται και επισυνάπτονται ως τα πιο διαφωτιστικά πάνω στο θέμα τα ακόλουθα:-

(α) Πρακτικό που αφορά τη συνάντηση του Υπουργού κ. Τ. Νέμιτσα με τον Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου της Γαλλίας κ. JEAN-MARIE RAUSCH που έγινε την Τετάρτη 12 Οκτωβρίου 1988 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α»).

(β) Πρακτικό αναφορικά με τη συνάντηση του Υπουργού κ. Τ. Νέμιτσα με τον πρόεδρο της γαλλικής εταιρείας PONT-A-MOUSSON κ. Bernard Novel που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 12 Οκτωβρίου 1988 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β»).

(γ) Σύντομο ενημερωτικό σημείωμα για τις επαφές του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τ. Νέμιτσα στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Γ. Βασιλείου στο Παρίσι από 10 μέχρι 12 Οκτωβρίου 1988 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Γ»).

(δ) Η δήλωση του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τ. Νέμιτσα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας στις 19 Δεκεμβρίου 1989 αναφορικά με το πιο πάνω θέμα (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Δ»).

Στη συνέχεια, και για σκοπούς μιας γενικής διαφώτισης του Σώματος πάνω στο ιστορικό και τα στοιχεία που συνθέτουν το υπό συζήτηση θέμα, παρατίθενται δηλώσεις και απόψεις που εκφράστηκαν σε απάντηση των ερωτήσεων που υπέβαλαν Βουλευτές στα πιο πάνω πρόσωπα που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της Επιτροπής μέσα στα πλαίσια της διερεύνησης του υπό συζήτηση θέματος και οι οποίες κρίθηκε σκόπιμο ότι μπορεί να βοηθήσουν στην εξαγωγή των ορθών πορισμάτων πάνω στο θέμα.

Καταθέτοντας ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τ. Νέμιτσας στην Επιτροπή και αφού προηγήθηκε η κατάθεση γραπτής δήλωσής του που επισυνάπτεται, όπως αναφέρεται στην παρούσα Έκθεση, πληροφορούσε την Επιτροπή μεταξύ άλλων και για τα ακόλουθα:

1. ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ - ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

(α) Επιθυμία του Υπουργού είναι να κατατοπίσει την Επιτροπή, το Σώμα και το κοινό για τον τρόπο με τον οποίο χειρίζεται τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου του και ειδικότερα για τις δραστηριότητές του πάνω στο επίμαχο θέμα της επίσκεψής του στη Γαλλία πριν από 14 μήνες, δηλαδή τον Οκτώβριο του 1988.

(β) Στα πλαίσια της πιο πάνω επίσκεψής του στη Γαλλία πραγματοποίησε 5 συναντήσεις για θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου του και παρέστη σε αριθμό άλλων επισκέψεων και εκδηλώσεων. Μια από τις πέντε συναντήσεις ήταν και αυτή με τον πρόεδρο της εταιρείας PONT-A-MOUSSON κ. Bernard Novel. Η συνάντηση αυτή είχε διευθετηθεί από τη γαλλική πρεσβεία στην Κύπρο και συμπεριλαμβανόταν στο επίσημο πρόγραμμα της επίσκεψης που είχε ετοιμάσει η γαλλική κυβέρνηση.

(γ) Η πιο πάνω γαλλική εταιρεία PONT-A-MOUSSON έχει αντιπρόσωπό της στην Κύπρο τον κ. Ν. Δημητρίου από τη Λευκωσία από τις αρχές του 1962. Με την εταιρεία αυτή, η οποία ειδικεύεται κυρίως στην κατασκευή χυτοσιδηρών σωλήνων και εξαρτημάτων, η βιομηχανία Νέμιτσας Λτδ προσπάθησε στο παρελθόν, και συγκεκριμένα από το 1975 και μέσω πάντοτε του αντιπροσώπου της στην Κύπρο κ. Ν Δημητρίου, να συνεργαστεί σε θέματα τεχνολογίας. Το 1985 ζητήθηκε η συνεργασία της PONT-A-MOUSSON για το νέο χυτήριο που η βιομηχανία Νέμιτσας Λτδ αποφάσισε να κατασκευάσει, συνεργασία η οποία δεν καρποφόρησε και η βιομηχανία Νέμιτσας Λτδ. προχώρησε και δημιούργησε το νέο χυτήριό της με γερμανική τεχνολογία.

(δ) Ενόψει του πιο πάνω ιστορικού ήταν αναπόφευκτο κατά τη συνάντηση του Υπουργού με τον πρόεδρο της PONT-A-MOUSSON τον Οκτώβριο του 1988 να περιστραφεί η συζήτηση και σε θέματα της βιομηχανίας χυτηρίων και κατ' επέκταση να εκφραστεί η επιθυμία για κάποιου είδους συνεργασία στον τεχνολογικό τομέα ως μέρος της προσπάθειας για την ανάπτυξη της κυπριακής τεχνολογίας.

2. ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΝΕΜΙΤΣΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ PONT-A-MOUSSON

(α) Αναφορικά με τη συνάντηση του κυρίου Υπουργού με τον πρόεδρο της PONT-A-MOUSSON αυτή ήταν μια καθαρά εθιμοτυπική συνάντηση την οποία ζήτησε η γαλλική πλευρά, επειδή έτυχε ο Υπουργός να είναι

γνωστός στην PONT-A-MOUSSON από τις πολλές προσπάθειες συνεργασίας πάνω σε τεχνολογία από βιομηχανία σε βιομηχανία και όχι από συνεργασία για να αποκομιστούν οφέλη από πωλήσεις ή αγορές εμπορευμάτων και τούτο γιατί η PONT-A-MOUSSON έχει το δικό της αντιπρόσωπο στην Κύπρο.

(β) Η παράκληση για τη συνάντηση αυτή έγινε από τη γαλλική πλευρά, περιλαμβανόταν στο πρόγραμμα και στην πραγματικότητα δεν υπήρχε περίπτωση συνεργασίας, γιατί η βιομηχανία Νέμιτσας που έχει το μοναδικό αυτόματο χυτήριο στην Κύπρο το έχει ήδη κατασκευάσει από το 1985 παίρνοντας γερμανική τεχνολογία.

(γ) Τόσο η επίσκεψη του κ. Novel στο ξενοδοχείο του Υπουργού όσο και το περιεχόμενο της συζήτησης ήταν φιλοφρονητικής φύσης. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια της φιλοφρονητικής συζήτησης εκφράστηκε η ευχή να μπορούσε να γίνει συνεργασία με τη βιομηχανία Νέμιτσας ή με οποιαδήποτε άλλη βιομηχανία.

(δ) Δεν ήταν εκ των προτέρων γνωστό στον Υπουργό τι θα ήγειρε στη συζήτηση ο κ. Novel. Η συνεργασία πάνω σε τεχνικούς τομείς δεν έχει όρια και περιθώρια. Η προώθηση της συνεργασίας στον τομέα των χυτηρίων, όπως και σε άλλους τομείς της βιομηχανίας και του εμπορίου, είναι μέσα στα καλώς νοούμενα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του εκάστοτε Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας. 'Οταν ο κ. Novel εξέφρασε τη σκέψη για συνεργασία, ο Υπουργός εξέφρασε την ευχή να γίνει μια τέτοια συνεργασία είτε με την εταιρεία Νέμιτσας είτε με οποιαδήποτε άλλη εταιρεία.

(ε) Το θέμα που αφορούσε αμυντικές κατασκευές, απ' ό,τι θυμάται ο Υπουργός, δεν είχε θιγεί με τον εκπρόσωπο της PONT-A-MOUSSON για το λόγο ότι η εταιρεία αυτή δεν έχει σχέση με κάτι τέτοιο. Αυτή η συζήτηση θα πρέπει να αναφέρεται στις σημειώσεις της συνάντησής του με τον Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου κ. Rausch που ήταν και ο αρμόδιος Υπουργός.

3. ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΝΕΜΙΤΣΑ ΜΕ ΤΟ ΓΑΛΛΟ ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

(α) Η συνάντηση του Υπουργού Εμπορίου με τον Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου κ. Rausch δεν ήταν μια εθιμοτυπική συνάντηση αλλά συνάντηση ουσίας, η οποία και προηγήθηκε της συνάντησης του κ. Νέμιτσα με τον κ. Novel της εταιρείας PONT-A-MOUSSON.

(β) Η αναφορά του Υπουργού κ. Νέμιτσα στην ιδιότητα που είχε στο παρελθόν σχετικά με την εταιρεία Νέμιτσας έγινε για λόγους καθαρά αλληλογνωριμίας των δύο Υπουργών και αφού ο Γάλλος Υπουργός προηγήθηκε κάνοντας αναφορά στο δικό του πρόσωπο και στην προηγούμενη εργασία του, ζητώντας ταυτόχρονα από τον κ. Νέμιτσα να τον πληροφορήσει από ποιο τομέα απασχόλησης προερχόταν και για πόσο χρόνο ήταν Υπουργός.

(γ) Η αναφορά του κ. Νέμιτσα στην PONT-A-MOUSSON κατά τη συνάντησή του με το Γάλλο Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου έγινε σε μια προσπάθεια να παρουσιαστεί ότι η Κύπρος είχε σχέσεις και έχει σχέσεις σε διάφορους τομείς με τη Γαλλία και αυτό ακριβώς το νόημα είχε.

Η αναφορά του κ. Νέμιτσα στη συνάντηση που θα είχε αργότερα με τον πρόεδρο της εταιρείας PONT-A-MOUSSON 'κ. Novel και στο γεγονός ότι επρόκειτο εκεί να συζητηθεί το θέμα των δυνατοτήτων κοινοπραξίας μεταξύ της εταιρείας Νέμιτσας και της εταιρείας PONT-A-MOUSSON ήταν φυσικό να γίνει, γιατί ο Υπουργός ήταν εύλογο να σκέφτεται ότι ο πρόεδρος της PONT-A-MOUSSON θα αναφερόταν στις δραστηριότητες της εταιρείας του και της εταιρείας Νέμιτσας που χρονολογούνταν από το 1975. Ο κ. Νέμιτσας την ίδια αναφορά θα έκανε, αν επρόκειτο για μια οινοβιομηχανία, βιομηχανία ένδυσης ή οποιαδήποτε άλλη βιομηχανία.

(δ) Ο Υπουργός κ. Νέμιτσας δεν έκανε πρόταση στο Γάλλο Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου για συνεργασία. 'Εκανε απλώς μια ευχή για τεχνική συνεργασία των κυπριακών εταιρειών με τις αναπτυγμένες χώρες της Ευρώπης, κάτι που θα οδηγήσει σε τεχνολογική ανάπτυξη του τόπου μας.

(ε) Στη συνάντηση με τον Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου συζητήθηκαν πάνω από 15 θέματα και, όπως προκύπτει και από τα πρακτικά, έγινε αναφορά και σε άλλες εξειδικευμένες περιπτώσεις και τονίστηκαν και άλλου είδους συνεργασίες. Ονομαστική αναφορά έγινε σε μια σειρά από γαλλικές εταιρείες που θα μπορούσαν να κάμουν συνεργασία με κυπριακούς οίκους. Από πλευράς κυπριακών εταιρειών αναφέρθηκε η εταιρεία Νέμιτσας ως μια φυσιολογική εξέλιξη της συζήτησης, αφού ο Γάλλος Υπουργός είχε μπροστά του τον κ. Νέμιτσα.

(στ) Το θέμα αυτό ήταν το πρώτο που αναφέρθηκε στη συνάντηση -ίσως για να θερμάνει την ατμόσφαιρα, να βρεθούν κοινά ενδιαφέροντα και να δημιουργηθεί ένα πνεύμα καλής επικοινωνίας-και στη συνέχεια μπήκαν στην ουσία. Το σπουδαιότερο αίτημα ήταν να συζητηθεί η τεχνολογία των Γάλλων στην κατασκευή μαρίνων, τα συστήματα τηλεπικοινωνιών που ενδιέφεραν την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, καθώς και άλλα θέματα. Φυσικά, και χωρίς την επιδίωξη του κ. Νέμιτσα, άρχισε η συζήτηση με την ερώτηση του Γάλλου Υπουργού για το τι έκανε προηγουμένως ο κ. Νέμιτσας και ποια η σχέση της εταιρείας Νέμιτσας με την PONT-A-MOUSSON. Χωρίς να αμφισβητείται η ακρίβεια των πρακτικών, εντούτοις, όπως είναι διατυπωμένα, δε φαίνονται οι ερωτήσεις του Γάλλου Υπουργού που προηγήθηκαν.

4. ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΥΟ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

(α) 'Εχει καθιερωθεί από τον Υπουργό νέο σύστημα τήρησης σημειώσεων και πρακτικών σε όλες ανεξαίρετα τις συναντήσεις του. Εκεί όπου επιβάλλεται επιβεβαιώνονται οι συνομιλίες με σχετική επιστολή ή με αντίγραφο των πρακτικών το οποίο αποστέλλεται και προς την άλλη πλευρά. 'Ετσι και στη συγκεκριμένη περίπτωση ζητήθηκε να κρατηθούν σημειώσεις από τη Γραμματέα της πρεσβείας δ/δα Πόπη Αβραάμ και στη συνέχεια ετοιμάστηκε πρακτικό.

(β) Αν υπήρχε οποιοσδήποτε λόγος να αποκρυβεί οτιδήποτε, θα ήταν πολύ εύκολο η συνάντηση να γίνει χωρίς την παρουσία τρίτων και χωρίς πρακτικό. Τα πρακτικά αυτά έχουν συνταχθεί από την πιο πάνω

Γραμματέα και έχουν καταχωρηθεί στο αρχείο του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και δεν αμφισβητείται από τον Υπουργό τίποτε απ' όσα έγραψε η Γραμματέας, η οποία απέδωσε πράγματι το πνεύμα των συναντήσεων πολύ σωστά.

(γ) Ο Υπουργός έχει καθιερώσει την τακτική να μην ελέγχει τα πρακτικά, γιατί στην αντίθετη περίπτωση θα αποδειχθεί ότι μετατρέπεται σε γραφέα. Αυτή η τακτική ακολουθήθηκε και στη συγκεκριμένη περίπτωση.

(δ) 'Εχει συνταχθεί από λειτουργό του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας χωρίς την παραμικρή ανάμειξη του Υπουργού ενημερωτικό σημείωμα που περιλαμβάνει τα κύρια σημεία του λεπτομερειακού σημειώματος της Γραμματέως. η σύνταξη του σημειώματος αυτού αποτελεί και πάλι διαδικασία ρουτίνας. Το συνοπτικό αυτό σημείωμα είναι συμπληρωματικό του πρώτου και βρίσκεται καταχωρημένο μαζί μ' αυτό στο σχετικό φάκελο του αρχείου του Υπουργείου.

5. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΕΥΡΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Για την αξιοποίηση των δύο πιο πάνω συναντήσεων του Υπουργού κ. Νέμιτσα ανατέθηκε στον τμηματάρχη του Τμήματος Βιομηχανίας να μελετήσει το θέμα. Η κατάληξη ήταν ότι η Γαλλία δεν προσφερόταν για τέτοιου είδους ανάπτυξη με τις κυπριακές βιομηχανίες, συμπεριλαμβανομένης και της βιομηχανίας Νέμιτσας, γι' αυτό και προχώρησαν σε άλλες διαδικασίες οι οποίες ελπίζεται ότι θα φέρουν αποτέλεσμα.

Στη συνέχεια προσήλθε και απάντησε σε ερωτήσεις Βουλευτών η δ/δα Π. Αβραάμ, τώρα Γραμματέας Α' στο Υπουργείο Εξωτερικών, η οποία και ήταν παρούσα και τηρούσε πρακτικά σε όλες τις συναντήσεις του Υπουργού κ. Νέμιτσα στο Παρίσι. Συγκεκριμένα αναφέρθηκαν τα ακόλουθα:

(α) 'Οπως συνηθίζεται σε διάφορες επαφές εκπροσώπων της κυπριακής κυβέρνησης στη Γαλλία, μέλος της πρεσβείας τηρεί πρακτικά των συναντήσεων. Η ίδια δεν είναι στενογράφος, αλλά έπαιρνε χειρόγραφες σημειώσεις από τη συζήτηση, τις οποίες και στη συνέχεια δακτυλογραφούσε. Κατά τη γνώμη της αποδίδει όσο πιο πιστά μπορεί τα διαμειφθέντα, χωρίς όμως να αποδίδει με ακρίβεια όλες τις λεπτομέρειες. Αυτό συνέβη και στις δύο συγκεκριμένες συναντήσεις για τις οποίες γίνεται η συζήτηση.

(β) Τα πρακτικά, αφού συντάχθηκαν από τη δ/δα Π. Αβραάμ, υποβλήθηκαν στον πρέσβη ο οποίος, ας σημειωθεί, δεν παρίστατο στις συναντήσεις. Τα πρακτικά τα εξέτασε επίσης και συμφώνησε με το περιεχόμενό τους ο Διευθυντής του Κ.Ο.Τ. στο Παρίσι κ. Κυπριανίδης, ο οποίος είχε επίσης συνοδεύσει τον Υπουργό σ' όλες τις συναντήσεις του. Στη συνέχεια ο πρέσβης απέστειλε τα πρακτικά απευθείας στις αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας.

(γ) Δεν υποβλήθηκε καμιά παρατήρηση ή παράπονο από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας για την ορθότητα των πρακτικών ούτε επίσης έγιναν οποιεσδήποτε προσθήκες ή αλλαγές σ' αυτά (πέρα από την προσθήκη του μικρού ονόματος του κ. Κυπριανίδη).

(δ) Η συνάντηση του κ. Νέμιτσα με τον πρόεδρο της PONT-A-MOUSSON είχε διευθετηθεί μέσω της γαλλικής πρεσβείας στην Κύπρο. Συγκεκριμένα, όταν η δ/δα Π. Αβραάμ τηλεφώνησε στην πιο πάνω εταιρεία, για να διευθετήσει τη συνάντηση Νέμιτσα με τον πρόεδρο της PONT-A-MOUSSON ύστερα από παράκληση του Διευθυντή του Κ.Ο.Τ. στο Παρίσι της δόθηκε η απάντηση ότι η συνάντηση είχε κιόλας διευθετηθεί. Όλες οι άλλες συναντήσεις διευθετήθηκαν από την πρεσβεία μας στο Παρίσι. Στον κ. Νέμιτσα δόθηκε το πρόγραμμα των συναντήσεών του την ημέρα της άφιξής του στο Παρίσι.

(ε) Κατά τη συνάντηση του κ. Νέμιτσα με τον πρόεδρο της PONT-A-MOUSSON η συζήτηση γινόταν στα γαλλικά και στα αγγλικά και τα πρακτικά τηρούνταν στη γλώσσα που μιλούσε ο καθένας, στα αγγλικά για τον κ. Νέμιτσα και στα γαλλικά για τον κ. Novel. Υπήρχε επίσης ένας εκπρόσωπος της PONT-A-MOUSSON που μιλούσε πολύ καλά τα αγγλικά και μεσολαβούσε ως διερμηνέας.

(στ) Δεν υπάρχει περίπτωση να έχουν αναμειχθεί πρακτικά ή μέρος των πρακτικών που αφορούν τη μια συνάντηση με τα πρακτικά που αφορούν άλλη συνάντηση.

(ζ) Η συνάντηση του κ. Νέμιτσα με τον κ. Novel της PONT-A-MOUSSON κατά την άποψη της δ/δας Π. Αβραάμ ήταν μάλλον φιλοφρονητική. Έδινε την αίσθηση ότι ήταν μια συνάντηση γνωριμίας και αναφοράς στις συνεργασίες που είχαν παλαιότερα, ο κ. Νέμιτσας με την προσωπική του ιδιότητα αυτή τη φορά, και με σκοπό περισσότερο να εγκαθιδρυθεί ένα κλίμα καλύτερης γνωριμίας μεταξύ των δύο ατόμων, χωρίς όμως απώτερο στόχο που να οδηγούσε σε κάτι το συγκεκριμένο ή για να λύσουν οποιοδήποτε θέμα ή να συζητήσουν οποιεσδήποτε λεπτομέρειες.

(η) Η συνάντηση του κ. Νέμιτσα με τον κ. Rausch, Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου, ήταν μια επίσημη συνάντηση ουσίας και περιλαμβανόταν στο επίσημο πρόγραμμα του κ. Νέμιτσα. Στη συνάντηση αυτή ο λόγος δόθηκε πρώτα στον κ. Νέμιτσα, όπως συνηθίζεται σύμφωνα με το γαλλικό πρωτόκολλο, δηλαδή ο λόγος να δίνεται πρώτα στους προσκεκλημένους. Η συνάντηση πήρε τη μορφή μιας ευχάριστης συνομιλίας μεταξύ δύο Υπουργών που προσπαθούσαν να γνωριστούν, να προγευματίσουν μαζί και να ανταλλάξουν απόψεις για την πιθανότητα συνεργασίας μεταξύ των χωρών τους.

(θ) Η ειδική αναφορά που έγινε στην κυπριακή εταιρεία Νέμιτσας στα πλαίσια της συνάντησης του κ. Νέμιτσα με το Γάλλο Υπουργό είχε κάνει εντύπωση στη δ/δα Π. Αβραάμ, ενώ δεν της έκανε τόση εντύπωση η αναφορά στην εταιρεία Νέμιτσας στα πλαίσια της άλλης συνάντησης του Υπουργού με τον Πρόεδρο της PONT-A-MOUSSON.

Στην Επιτροπή προσήλθε επίσης και κατέθεσε τις απόψεις του πάνω στο θέμα ο κ. Πετρώνδας, Διευθυντής του Τμήματος Εμπορίου του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο οποίος και απαντώντας στις ερωτήσεις των Βουλευτών αναφέρθηκε μεταξύ άλλων και στα ακόλουθα:

(α) Στην αποστολή αυτή που είχε μεταβεί ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δε συμμετείχε λειτουρ-

γός του Υπουργείου, επειδή ακριβώς επρόκειτο για επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας. Το Υπουργείο έλαβε γνώση όλων των επαφών εκ των υστέρων, όταν ήρθε το σημείωμα από την κυπριακή πρεσβεία στη Γαλλία. Όπως είναι η συνηθισμένη διαδικασία που ακολουθείται σ' όλες αυτές τις περιπτώσεις, δόθηκαν οδηγίες να γίνει ένα περιληπτικό σημείωμα με βάση το οποίο θα λαμβάνονταν μέτρα, αν χρειαζόταν, μεταγενέστερα. Το περιληπτικό αυτό σημείωμα συντάχθηκε από το λειτουργό του Υπουργείου κ. Λουκαΐδη, διορθώθηκε φραστικά από τον κ. Πετρώνδα χωρίς να γίνουν αλλαγές ουσίας και καταχωρήθηκε στο φάκελο του Υπουργείου. Αντίγραφα δόθηκαν στο Γενικό Διευθυντή και στον Υπουργό, τα οποία και μονογραφήθηκαν από τους ίδιους.

(β) Στο περιληπτικό πρακτικό δεν έχουν μπει πολλές λεπτομέρειες, γιατί το Υπουργείο ενδιαφέρουν οι γενικές αρχές που συζητήθηκαν. Η μη περίληψη της αναφοράς που έγινε από τον Υπουργό στην εταιρεία Νέμιτσας στα πλαίσια των συναντήσεών του στο Παρίσι δεν έγινε με καμιά σκοπιμότητα, αλλά απλώς και μόνο για να είναι το σημείωμα περιληπτικό. Το συνοπτικό πρακτικό, όπως έγινε, κρίνεται ικανοποιητικό για σκοπούς ενημέρωσης, αξιολόγησης και αξιοποίησης.

(γ) Ο κ. Πετρώνδας δε γνωρίζει και δεν είναι σε θέση να γνωρίζει αν ο Υπουργός, πριν μονογράψει το ενημερωτικό σημείωμα, το αντιπαρέβαλε με το αρχικό κείμενο.

(δ) Το θέμα της προώθησης της συνεργασίας υπό μορφή κοινοπραξίας το οποίο συζητήθηκε στις πιο πάνω συναντήσεις του Υπουργού δεν ήταν της αρμοδιότητας του κ. Πετρώνδα, αλλά αφορούσε το Τμήμα Βιομηχανίας. Ο ίδιος δεν πήρε οποιεσδήποτε οδηγίες για την προώθησή του.

(ε) Δεν είναι ασύνηθες οι κυπριακές αποστολές να συζητούν σε κρατικό επίπεδο θέματα που αφορούν συγκεκριμένες κυπριακές βιομηχανίες ή εταιρείες.

Στη συνέχεια προσήλθε και κατέθεσε στην Επιτροπή ο κ. Λουκαΐδης, λειτουργός του Τμήματος Εμπορίου του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο οποίος είχε συντάξει το συνοπτικό ενημερωτικό σημείωμα για τις συναντήσεις του Υπουργού κ. Νέμιτσα στο Παρίσι:

(α) Το Νοέμβριο του 1988 δόθηκαν στον κ. Λουκαΐδη γραπτές οδηγίες από το Διευθυντή Εμπορίου να ετοιμάσει ένα συνοπτικό σημείωμα των πρακτικών των συναντήσεων του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας. Το σημείωμα αυτό έπρεπε να είναι περιληπτικό για εύκολη αναφορά στα κύρια θέματα, αφού προοριζόταν μάλλον για υπηρεσιακούς σκοπούς. Η σύνταξή του έγινε με βάση τα πρακτικά της Γαλλίας που κάλυπταν 20 σελίδες και αποτελείτο από 7 με 8 σελίδες.

(β) Το συνοπτικό πρακτικό εγκρίθηκε από το Διευθυντή του Τμήματος Εμπορίου, καθώς και από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, και μονογραφήθηκε από τον Υπουργό.

(γ) Στο συνοπτικό πρακτικό δεν έγινε οποιαδήποτε αναφορά στη συγκεκριμένη βιομηχανία Νέμιτσας, αν και στο αρχικό πρακτικό γινόταν αναφορά τόσο στη βιομηχανία Νέμιτσας όσο και σε άλλες κυπριακές βιομηχανίες. Θεωρήθηκε ορθότερο να μη δοθεί η εντύπωση ότι ως

κρατικοί λειτουργοί προωθούν τα συμφέροντα μιας συγκεκριμένης βιομηχανίας.

Επίσης στο συνοπτικό πρακτικό δεν έγινε μνεία της αναφοράς που υπάρχει στο αρχικό πρακτικό της συνάντησης του κ. Νέμιτσα με τον κ. Novel, όπου εκφράζεται από μέρους του κ. Νέμιτσα η επιθυμία να τύχει η βιομηχανία Νέμιτσας της εμπειρίας της εταιρείας PONT-A-MOUSSON σε θέματα αμυντικού εξοπλισμού στα οποία προγραμματίζει να επεκταθεί. Ο λόγος ακριβώς είναι ότι, όπως και στο πιο πάνω αρχικό πρακτικό αναφέρεται, η εταιρεία Νέμιτσας προγραμματίζει μελλοντικά να επεκταθεί και μέχρι στιγμής δεν έχει ετοιμάσει τίποτε το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί.

(δ) Ονομαστική αναφορά στην εταιρεία Νέμιτσας δεν έγινε στο συνοπτικό πρακτικό για τους λόγους που αναφέρθηκαν πιο πάνω. Ονομαστική αναφορά στο ίδιο πρακτικό γίνεται σε γαλλικές εταιρείες που ενδιαφέρονται για συνεργασία, γιατί η καθεμιά απ' αυτές ενδιαφέρεται για κάποιου είδους ξεχωριστή συνεργασία. Αφορούν ξεχωριστά συμφέροντα και προωθούν συγκεκριμένα προϊόντα.

Στην Επιτροπή προσήλθε επίσης και απάντησε σε ερωτήσεις Βουλευτών ο κ. Ν. Δημητρίου, αντιπρόσωπος της γαλλικής εταιρείας PONT-A-MOUSSON στην Κύπρο από το 1962:

(α) Ο κ. Δημητρίου ενημερώθηκε από το Γάλλο Πρέσβη στην Κύπρο για την επίσκεψη που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί στη Γαλλία από τον Πρόεδρο Βασιλείου και τον κ. Νέμιτσα. Ο ίδιος, όταν του ζητήθηκε η γνώμη, εισηγήθηκε στο Γάλλο πρέσβη ότι ο κ. Υπουργός θα μπορούσε να συναντηθεί με εκπρόσωπο της εταιρείας PONT-A-MOUSSON, γιατί ήταν εθνικοποιημένη εταιρεία, είχε πάρει ένα μεγάλο συμβόλαιο στην Κύπρο και διατηρούσε σχέσεις με την Κύπρο.

(β) Για το γεγονός ότι η συνάντηση τελικά πραγματοποιήθηκε ο κ. Δημητρίου ενημερώθηκε από κάποιο εκπρόσωπο της εταιρείας, ο οποίος του ανέφερε ότι επρόκειτο για μια φιλοφρονητική επίσκεψη, χωρίς να του αναφέρει τι λέχθηκε σ' αυτή.

(γ) Ο κ. Νέμιτσας δεν ήρθε σε επαφή με τον κ. Ν. Δημητρίου πριν από το ταξίδι του ούτε επιστρέφοντας τον ειδοποίησε ή τον συνάντησε ειδικά για να τον ενημερώσει σχετικά με τη συνάντηση. Εκείνο που έγινε ήταν ότι ο κ. Δημητρίου προσκάλεσε τον Υπουργό σε γεύμα μετά την επιστροφή του και με την ευκαιρία αυτή συζητήθηκε και η συνάντηση του κ. Νέμιτσα με την PONT-A-MOUSSON.

(δ) Κατά τη γνώμη του κ. Δημητρίου, η PONT-A-MOUSSON δεν κατασκευάζει οτιδήποτε το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην πολεμική βιομηχανία. Στον κ. Δημητρίου ουδέποτε εκφράστηκε οποιαδήποτε επιθυμία από μέρους της βιομηχανίας Νέμιτσας να τύχει της εμπειρίας της PONT-A-MOUSSON στην κατασκευή αμυντικού εξοπλισμού.

(ε) Το 1975 ή 1976 με εισήγηση του ίδιου έγινε μια προσπάθεια για συνεργασία της PONT-A-MOUSSON με την εταιρεία Νέμιτσας η οποία δεν καρποφόρησε, γιατί η PONT-A-MOUSSON έκρινε ότι οι εγκαταστάσεις της εταιρείας Νέμιτσας ήταν ανεπαρκείς. Επίσης η

εταιρεία Νέμιτσας το 1983 και 84, στην προσπάθειά της να εκμοντερνίσει το χυτήριό της, ήρθε σε επαφή με την PONT-A-MOUSSON.

(στ) Μετά την ανάγνωση των πρακτικών της συνάντησης του κ. Νέμιτσα με τον πρόεδρο της PONT-A-MOUSSON ο κ. Δημητρίου εξέφρασε την άποψη ότι αυτή θα μπορούσε να μη θεωρηθεί εθιμοτυπική, αλλά να χαρακτηριστεί συνάντηση ουσίας. Απ' ό,τι ο ίδιος αντιλαμβάνεται και γνωρίζει, η PONT-A-MOUSSON δεν πρέπει να είναι ενήμερη των πρακτικών της συνάντησης αυτής.

(ζ) Στην υποθετική περίπτωση δημιουργίας ενός μεγάλου συνεταιρισμού μεταξύ της βιομηχανίας Νέμιτσας και της PONT-A-MOUSSON ίσως ο ρόλος του κ. Δημητρίου εκλείψει, εκτός αν του δοθούν μετοχές στο συνεταιρισμό αυτό.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής ο κ. Κ. Κυπριανίδης, Διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού στο Παρίσι, δήλωσε τα ακόλουθα:

(α) Ο κ. Κυπριανίδης παρέστη σ' όλες τις συναντήσεις του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας στο Παρίσι μετά από σχετική παράκληση του ίδιου του Υπουργού.

(β) Ο ίδιος δεν είχε οποιοδήποτε πρόγραμμα στα χέρια του, αλλά το πληροφορήθηκε από τη δ/δα Π. Αβραάμ την ημέρα της άφιξης του Υπουργού στο Παρίσι. Επίσης δε γνώριζε ποιες διευθετήσεις έγιναν προηγουμένως για τις συναντήσεις του Υπουργού και αρνήθηκε κατηγορηματικά ότι έκανε οποιοδήποτε τηλεφώνημα στη δ/δα Π. Αβραάμ, για να της αναθέσει τη διευθέτηση συνάντησης μεταξύ του Υπουργού και του προέδρου της PONT-A-MOUSSON.

(γ) Τα πρακτικά των συναντήσεων τα οποία του αποστάληκαν από τη δ/δα Π. Αβραάμ τα φύλαξε μετά από μια πρόχειρη ανάγνωσή τους στο γραφείο του, χωρίς ο ίδιος να τα εγκρίνει ή να προβεί σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια σχετικά μ' αυτά, αφού δεν είχε οποιαδήποτε εξουσία για να κάνει κάτι τέτοιο. Εκ των υστέρων δεν είχε καμιά επαφή γύρω από το θέμα αυτό.

(δ) Μετά την ανάγνωση του συνοπτικού πρακτικού από τον κ. Κυπριανίδη λέχθηκε ότι κατά την άποψή του αποδίδει την ουσία της συνομιλίας. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε για να προωθηθούν τα κυπριακά προϊόντα και έγινε αναφορά και στην εταιρεία Νέμιτσας, χωρίς να δοθεί ιδιαίτερη σημασία σ' αυτή. Σημασία δόθηκε στη γεωγραφική θέση της Κύπρου για σκοπούς εξαγωγής προϊόντων στις αραβικές χώρες γενικά και όχι προϊόντων ειδικά της εταιρείας Νέμιτσας.

(ε) Ο κ. Κυπριανίδης δεν έκρινε ορθό να εκφραστεί για την εντύπωση που του δημιούργησε η συνεχής αναφορά της εταιρείας Νέμιτσας στις σχετικές συναντήσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, έχοντας υπόψη της τόσο τα επισυνημμένα πρακτικά των συναντήσεων του Υπουργού όσο και τις απόψεις που εκφράστηκαν ενώπιόν της απ' όλα τα πιο πάνω πρόσωπα, χωρίς στο στάδιο αυτό να έχει ακόμα καταλήξει σε οποιαδήποτε συμπεράσματα, διαπιστώνει τα ακόλουθα, απ' όλες τις πλευρές παραδεκτά, γεγονότα:

(α) Η συνάντηση του Υπουργού κ. Νέμιτσα με το Γάλλο Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου ήταν μια επίσημη συνάντηση ουσίας και είχε

διευθετηθεί μέσω της κυπριακής πρεσβείας στο Παρίσι. Κατά τη συνάντηση αυτή έγινε ονομαστική αναφορά στην εταιρεία Νέμιτσας, στις δυνατότητες συνεργασίας της με την PONT-A-MOUSSON, καθώς και στην προηγούμενη ιδιότητα του Υπουργού κ. Νέμιτσα σε σχέση με την εταιρεία αυτή. Το θέμα της εταιρείας Νέμιτσας ήταν ένα από τα πολλά θέματα που συζητήθηκαν στη συνάντηση αυτή και θίγηκε στην αρχή της συνάντησης. Στη συνέχεια και κατά τη συζήτηση άλλων θεμάτων έγινε ονομαστική αναφορά σε γαλλικές εταιρείες, δεν έγινε όμως καμιά ονομαστική αναφορά σε άλλη κυπριακή εταιρεία πλην της εταιρείας Νέμιτσας.

(β) Η συνάντηση του Υπουργού κ. Νέμιτσα με τον πρόεδρο της γαλλικής εταιρείας PONT-A-MOUSSON δεν ήταν επίσημη και είχε πολλά στοιχεία μιας φιλοφρονητικής συνάντησης.

Επίσης ήταν η μόνη από τις συναντήσεις του Υπουργού που διευθετήθηκε από τη γάλλική πρεσβεία στην Κύπρο. Στη συζήτηση που διεξήχθη στα πλαίσια της συνάντησης αυτής κυριάρχησε η αναφορά στην εταιρεία Νέμιτσας, στις προσπάθειες που έγιναν στο παρελθόν για συνεργασία της με την PONT-A-MOUSSON και στις δυνατότητες που υπάρχουν για μια συνεργασία στο μέλλον. Παράλληλα αλλά όχι με την ίδια συχνότητα έγινε αναφορά και «σε άλλες κυπριακές βιομηχανίες» ή «τοπικές βιομηχανίες». Παρά το γεγονός ότι στο τέλος της συνάντησης αυτής, όπως αναφέρεται και στο σχετικό πρακτικό, ο κ. Νέμιτσας ανέφερε ότι θα ενημέρωνε τις τοπικές βιομηχανίες για το ενδιαφέρον της εταιρείας PONT-A-MOUSSON και ότι θα εξέταζε στο μέλλον σχέδια που θα υποβοηθούσαν παρόμοια συνεργασία και με άλλες εταιρείες, δεν έγινε καμιά τέτοια ενέργεια ούτε και τελεσφόρησε μέχρι στιγμής οποιαδήποτε συνεργασία της PONT-A-MOUSSON είτε με τη βιομηχανία Νέμιτσας είτε με οποιαδήποτε άλλη κυπριακή βιομηχανία.

(γ) Στο αρχικό πρακτικό των δύο συναντήσεων γίνεται ονομαστική αναφορά στην εταιρεία Νέμιτσας, ενώ στο σύντομο ενημερωτικό πρακτικό που ετοιμάστηκε εκ των υστέρων από λειτουργό του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας δε γίνεται ειδική αναφορά στην εταιρεία Νέμιτσας, αλλά αναφέρονται γενικά οι κυπριακές επιχειρήσεις και βιομηχανίες. Αντίθετα στο συνοπτικό αυτό πρακτικό γίνεται ονομαστική αναφορά στις γαλλικές εταιρείες για τις οποίες έγινε λόγος στις συναντήσεις.

(δ) Ο αντιπρόσωπος της εταιρείας PONT-A-MOUSSON στην Κύπρο ήταν ενήμερος για τη συνάντηση που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί μεταξύ του κ. Νέμιτσα και του προέδρου της PONT-A-MOUSSON. Το πιο πάνω πρόσωπο είχε επίσης πληροφορηθεί ότι η συνάντηση αυτή τελικά πραγματοποιήθηκε.

Η Επιτροπή με βάση το ενημερωτικό υλικό που τέθηκε ενώπιόν της έχει επισημάνει έναν αριθμό αντιφατικών ή ανακόλουθων μεταξύ τους στοιχείων τα οποία, χωρίς να θέλει να αξιολογήσει ή να τους προσδώσει οποιαδήποτε σημασία

ή σκοπιμότητα, θεωρεί καθήκον της να παραθέσει για σκοπούς αντικειμενικότερης ενημέρωσης του Σώματος:

(α) Σύμφωνα με την εκδοχή που έδωσε στην Επιτροπή ο Υπουργός κ. Νέμιτσας, κατά τη συνάντησή του με το Γάλλο Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου αναφέρθηκε στην προηγούμενη ιδιότητά του σε σχέση με τη βιομηχανία Νέμιτσας, καθώς και στις δυνατότητες συνεργασίας της εταιρείας αυτής με τη γαλλική εταιρεία PONT-A-MOUSSON μετά από σχετικές ερωτήσεις του Γάλλου Υπουργού. Επίσης, ο κ. Νέμιτσας έχει την εντύπωση ότι και στην περίπτωση της συνάντησης με τον κ. Novel της PONT-A-MOUSSON πρώτος ο κ. Novel ήγειρε το θέμα δυνατότητας συνεργασίας της PONT-A-MOUSSON με τη βιομηχανία Νέμιτσας και άλλες κυπριακές εταιρείες. Στα πρακτικά που έχουν συνταχθεί από τη δ/δα Π. Αβραάμ που ήταν παρούσα στη συνάντηση αυτή δε φαίνεται να έχουν προηγηθεί σχετικές ερωτήσεις από το Γάλλο Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου ή τον κ. Novel, γιατί, όπως είπε ο Υπουργός, ίσως να θεωρήθηκαν λεπτομέρειες.

(β) 'Οπως ανέφερε στην Επιτροπή ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας, το θέμα που αφορά τις αμυντικές κατασκευές, απ' ό,τι θυμάται, δεν είχε θιγεί στη συνάντηση με τον εκπρόσωπο της PONT-A-MOUSSON, γιατί η εταιρεία αυτή δεν εξειδικεύεται ούτε και έχει σχέση με κάτι τέτοιο. Φυσιολογικά αυτό το θέμα αφορά τη συνάντηση με τον Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου που ήταν και το αρμόδιο πρόσωπο.

Κατά την άποψη του Υπουργού, η συμπερίληψη του θέματος αυτού στο πρακτικό που αφορά τη συνάντηση του Υπουργού με τον εκπρόσωπο της PONT-A-MOUSSON ίσως να οφείλεται σε κάποια σύγχυση των πρακτικών, επειδή η μια συνάντηση ακολουθούσε την άλλη.

Από την άλλη η δ/δα Π. Αβραάμ που τήρησε τα πρακτικά θεωρεί ότι δεν είναι δυνατό να έγινε οποιαδήποτε ανάμειξη των δύο συναντήσεων και των πρακτικών που κρατήθηκαν για καθεμιά απ' αυτές.

(γ) Σύμφωνα με τη δήλωση της δ/δας Π. Αβραάμ, ο Διευθυντής του Κ.Ο.Τ. στο Παρίσι της είχε τηλεφωνήσει για να της αναθέσει να διευθετήσει τη συνάντηση του Υπουργού κ. Νέμιτσα με εκπρόσωπο της εταιρείας PONT-A-MOUSSON, η οποία όμως είχε ήδη διευθετηθεί, όπως τελικά της λέχθηκε, από την πιο πάνω εταιρεία.

Αντίθετα ο Διευθυντής του Κ.Ο.Τ. αρνείται ότι είχε οποιαδήποτε τηλεφωνική ή άλλη επικοινωνία με τη δ/δα Π. Αβραάμ για το σκοπό αυτό.

(δ) 'Οπως επίσης ανέφερε στην Επιτροπή η δ/δα Π. Αβραάμ, τα πρακτικά που η ίδια συνέταξε εγκρίθηκαν και από το Διευθυντή του Κ.Ο.Τ. στο Παρίσι, ο οποίος ήταν και το μοναδικό πρόσωπο, εκτός από την ίδια, που παρέστη από κυπριακής πλευράς στις συναντήσεις του κ. Υπουργού. Επίσης ανέφερε ότι συζήτησαν το περιεχόμενο των πρακτικών και ο κ. Κυπριανίδης συμφώνησε μαζί της. Από την άλλη ο κ. Κυπριανίδης δήλωσε στην Επιτροπή ότι δεν ενέκρινε τα πρακτικά, αλλά μετά από μια πρόχειρη ανάγνωση τα φύλαξε στο γραφείο του χωρίς καμιά συνέχεια πάνω στο θέμα.

(ε) Ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας, παρά το γεγονός ότι δήλωσε στην Επιτροπή ότι συμφωνεί με το πνεύμα των πρακτικών, εντούτοις στην πορεία της συζήτησης υπέδειξε στην Επιτροπή ορισμένα σημεία που κατά την άποψή του δεν αποδόθηκαν με ακρίβεια ή και απουσίαζαν εντελώς.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι αποστενογραφημένη απόδοση των όσων λέχθηκαν στις συνεδρίες της είναι καταχωρημένη υπό τη μορφή πρακτικών που βρίσκονται στα αρχεία της Βουλής και στη διάθεση κάθε Μέλους της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού ολοκλήρωσε τη μελέτη του όλου θέματος, προέβη στην αξιολόγηση των γεγονότων που έχουν ήδη παρατεθεί πιο πάνω. Σύμφωνα με την αξιολόγηση, αυτή αποτελεί αναμφισβήτητο και παραδεκτό απ' όλες τις πλευρές γεγονός ότι -

(α) 'Εγινε πράγματι επίσημη συνάντηση του Υπουργού κ. Νέμιτσα με το Γάλλο Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου κατά την οποία έγινε ονομαστική αναφορά στην εταιρεία Νέμιτσας, στις δυνατότητες συνεργασίας της εταιρείας αυτής με την PONT-A-MOUSSON, καθώς και στην προηγούμενη ιδιότητα του Υπουργού κ. Νέμιτσα σε σχέση με την εταιρεία Νέμιτσας.

(β 'Εγινε πράγματι ανεπίσημη συνάντηση του Υπουργού κ. Νέμιτσα με τον πρόεδρο της γαλλικής εταιρείας PONT-A-MOUSSON στα πλαίσια της οποίας διεξήχθη συζήτηση, όπου και κυριάρχησε η αναφορά στην εταιρεία Νέμιτσας, στις προσπάθειες που έγιναν στο παρελθόν για συνεργασία της εταιρείας αυτής με την PONT-A-MOUSSON και στις δυνατότητες που υπάρχουν για μια συνεργασία στο μέλλον.

Με γνώμονα τα πιο πάνω και ύστερα από σοβαρό προβληματισμό η πλειοψηφία των Μελών της Επιτροπής-Βουλευτών των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και του Σ.Κ. ΕΔΕΚ έχει οδηγηθεί στα ακόλουθα συμπεράσματα και παρατηρήσεις:-

(α) Αποτελεί αναμφισβήτητη θέση αρχής ότι πρόσωπα που κατέχουν δημόσιο αξίωμα δεν πρέπει να το χρησιμοποιούν για την προαγωγή προσωπικών τους συμφερόντων ή την προώθηση άλλων συμφερόντων από εκείνα που υπαγορεύει το δημόσιο συμφέρον κι η κοινή ωφέλεια. Η θέση αυτή πρέπει να είναι απαράβατη, να τηρείται και να φαίνεται ότι τηρείται από όλους ανεξαίρετα τους κρατικούς αξιωματούχους.

(β) Πρόσωπα που ασκούν δημόσιο αξίωμα πρέπει με πολλή επιμέλεια και φροντίδα να απέχουν από οποιαδήποτε ενέργεια ή συμπεριφορά που δημιουργεί ή μπορεί να δημιουργήσει την εντύπωση ότι προσπαθούν να εξυπηρετήσουν προσωπικά τους συμφέροντα. Στην αντίθετη περίπτωση κλονίζεται η εμπιστοσύνη του λαού προς τα πρόσωπα αυτά και προς τις αρχές και αξίες που τα πρόσωπα αυτά αντιπροσωπεύουν και κατ' επέκταση κλονίζεται η εμπιστοσύνη του λαού προς τη νόμιμη εξουσία και υπονομεύονται οι πολιτειακοί θεσμοί και η ηθική τάξη.

(γ) Εφαρμόζοντας τις γενικές αυτές αρχές στα πραγματικά γεγονότα που αφορούν το υπό συζήτηση θέμα προκύπτει, κατά την αντίληψη των πιο πάνω Μελών της Επιτροπής, ότι ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Νέμιτσας στα πλαίσια των συναντήσεών του με το Γάλλο Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου και τον πρόεδρο της εταιρείας PONT-

A-MOUSSON τον Οκτώβρη του 1988 ενήργησε κατά τρόπο που κρίνεται ότι δε συνάδει αυστηρά με τις προαναφερθείσες αρχές. Επιπρόσθετα η συμπεριφορά του Υπουργού ήταν τέτοια, που μπορούσε να ερμηνευτεί, έστω και αν δεν υπήρχε κακή πρόθεση εκ μέρους του (και στο θέμα της πρόθεσης διαφέρουν οι απόψεις των Μελών της Επιτροπής), ως προσπάθεια προώθησης των συμφερόντων της εταιρείας Νέμιτσας.

(δ) Η πλειοψηφία της Επιτροπής έχει επίσης τη γνώμη ότι ο Υπουργός θα έπρεπε οπωσδήποτε (και αναμφίβολα θα μπορούσε) να αποφύγει οποιαδήποτε ενέργεια ή αναφορά του που ήταν και η αιτία της δημιουργίας των εντυπώσεων αυτών. Με αυτό το πνεύμα και με αυτή την έννοια η πλειοψηφία της Επιτροπής αποδοκιμάζει τις πιο πάνω ενέργειες του Υπουργού και θεωρεί ότι η συμπεριφορά του στις συγκεκριμένες περιπτώσεις υπήρξε πολιτικά επιλήψιμη και συνιστά απαράδεκτη παρεκτροπή.

Από της πλευράς των Μελών της Επιτροπής-Βουλευτών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς έγινε σε σχέση με το υπό αναφορά θέμα η πιο κάτω τοποθέτηση:-

(α) Για το ΑΚΕΛ αποτελεί πρώτιστο θέμα αρχής όπως οι Υπουργοί και άλλοι αξιωματούχοι του κράτους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους έχουν ως μέλημά τους την προώθηση και προαγωγή του δημόσιου συμφέροντος. Σε καμιά περίπτωση με τις πράξεις ή παραλείψεις τους δεν επιτρέπεται να δημιουργούν και την παραμικρή έστω υπόνοια ότι ενεργούν αντίθετα προς την πιο πάνω αρχή.

(β) 'Οσον αφορά την περίπτωση του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Νέμιτσα, θα μπορούσε αυτός στη διάρκεια των συνομιλιών του στη Γαλλία τον Οκτώβρη του 1988 να μην αναφερθεί καθόλου σε επιχειρήσεις στις οποίες τυγχάνει να είναι μέτοχος. Ο λόγος είναι γιατί οι αναφορές που έκανε έδωσαν αφορμή να εγερθούν σχόλια και εντυπώσεις που σ' ένα βαθμό άπτονται του κύρους τόσο του ίδιου ως Υπουργού όσο και της κυβέρνησης της οποίας είναι μέλος. Και αυτό παρά το γεγονός ότι οι πιο πάνω αναφορές του κ. Υπουργού έγιναν μέσα στα πλαίσια συζήτησης για τις προοπτικές συνεργασίας μεταξύ κυπριακών και γαλλικών βιομηχανικών επιχειρήσεων, που η πραγματοποίησή της θα εξυπηρετούσε ασφαλώς το συμφέρον της κυπριακής οικονομίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α»

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΤΑΚΗ ΝΕΜΙΤΣΑ ΜΕ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΥΡΙΟ JEAN-MARIE RAUSCH

ΤΕΤΑΡΤΗ, 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1988

Ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κύριος Τάκης Νέμιτσας είχε την Τετάρτη 12.10.88, ώρα 8.30 π.μ., ιδιαίτερη συνάντηση υπό μορφή προγεύματος εργασίας με τον Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου της Γαλλίας κύριο Jean-Marie Rausch.

Η συνάντηση έγινε στο Υπουργείο Εξωτερικού Εμπορίου και διάρκεσε 50 λεπτά.

Στο πρόγευμα εργασίας παρακάθισαν επίσης από γαλλικής πλευράς ο Διευθυντής του Πολιτικού Γραφείου του Υπουργού κύριος Christian Tardivon και ο Σύμβουλος του Υπουργού κύριος Jean-Christophe Chouvet. Από κυπριακής πλευράς παρακάθισαν ο Διευθυντής του ΚΟΤ στο Παρίσι κύριος Κώστας Κυπριανίδης και η υπογράφουσα.

Ο Γάλλος Υπουργός κύριος Jean-Marie Rausch καλωσόρισε τον Υπουργό κύριο Νέμιτσα και εξέφρασε τη χαρά του που συναντούσε τον εκπρόσωπο μιας χώρας μικρής μεν, αλλά με την οποία η Γαλλία είχε σημαντικές συναλλαγές. Ο κύριος Rausch ανέφερε ότι είναι Υπουργός εδώ και τέσσερις μήνες μόνο και ότι στο παρελθόν είχε μια μικρή επιχείρηση που ειδικευόταν στην παραγωγή ζωοτροφών.

Ο Υπουργός κύριος Νέμιτσας, αφού ευχαρίστησε το Γάλλο Υπουργό για την πρόσκλησή του στο πρόγευμα εργασίας, επισήμανε πως έγινε Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας στις 29.2.88 και ότι προηγουμένως είχε τη βιομηχανία Νέμιτσας που ειδικεύεται στην κατασκευή υδραντλιών και υλικού για οικοδομές και η οποία συνεργάζεται μεταξύ άλλων με γαλλικές επιχειρήσεις. Μια τέτοια περίπτωση, συνέχισε, είναι εκείνη της PONT-A-MOUSSON σχετικά με την κατασκευή τμήματος του μεγαλεπήβολου σχεδίου του νότιου αγωγού για τη μεταφορά νερού από τα ορεινά μέρη της Κύπρου προς την επαρχία Αμμοχώστου. Ο κύριος Υπουργός ανέφερε πως έχει επισκεφθεί στο παρελθόν τη Γαλλία για επαγγελματικούς λόγους και εξέφρασε τη χαρά του που είχε την ευκαιρία να συναντήσει τον κύριο Rausch. Ο κύριος Νέμιτσας είπε ότι η κυβέρνηση προσπαθεί να προωθήσει τη συνεργασία κυπριακών με ευρωπαϊκές επιχειρήσεις υπό μορφή «Joint Ventures» και ανέφερε ότι υπάρχουν ήδη δυνατότητες κοινοπραξίας μεταξύ της βιομηχανίας Νέμιτσας και της εταιρείας PONT-A-MOUSSON για την κατασκευή εξαρτημάτων που θα πρέπει να σφυρηλατηθούν. Ο κύριος Νέμιτσας πρόσθεσε πως θα συναντούσε αργότερα τον πρόεδρο της εταιρείας PONT-A-MOUSSON κύριο Novel με τον οποίο θα συζητούσε το θέμα αυτό.

Ο κύριος Υπουργός ανέφερε στη συνεχεια πως η Κύπρος είναι μεν μικρή χώρα, αλλά ότι στις επιχειρηματικές δραστηριότητες οι μικρές χώρες μπορούν να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο. 'Οσον αφορά την Κύπρο, ο κύριος Νέμιτσας τόνισε ότι αυτή διατηρεί καλές σχέσεις με τις αραβικές και αφρικανικές χώρες και ότι θα μπορούσε να αποτελέσει μια γέφυρα για επιχειρηματικές δραστηριότητες με την πολιτική επιρροή και την καλή διαχείριση που διακρίνει την κυπριακή κυβέρνηση.

Σχετικά με τις εμπορικές σχέσεις, ο κύριος Νέμιτσας ανέφερε ότι οι συναλλαγές αυξάνονται συνεχώς με τη Γαλλία και υπάρχουν ακόμα περιθώρια για την περαιτέρω ανάπτυξή τους. Εξέφρασε ωστόσο ανησυχία για το σημαντικό χάσμα που υπάρχει μεταξύ των εισαγωγών και των εξαγωγών, παρ' όλο που αυτό έχει περιορισθεί σε σχέση με τα έτη 1984-1986 που αντιστοιχούσαν στην αγορά από την Κύπρο των Airbus. Ο κύριος Υπουργός είπε ενδεικτικά ότι οι εισαγωγές από τη Γαλλία έφθασαν το 1987 τα 460 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα, ενώ οι εξαγωγές προς τη Γαλλία ισοδυναμούσαν με 60 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα, χωρίς να ληφθεί ακόμη υπόψη η αγορά αμυντικού υλικού. Σχετικά με το θέμα αυτό ο κύριος Νέμιτσας αναφέρθηκε στην πώληση από την εταιρεία SOFMA δύο περιπολικών σκαφών για την αστυνομία και παρακάλεσε το Γάλλο Υπουργό να διερευνήσει τις δυνατότητες χορήγησης μακροπρόθεσμης πίστωσης 15 έως 20 χρόνων στην Κύπρο για την αγορά από γαλλικές εταιρείες

και άλλων περιπολικών σκαφών και ελικοπτέρων για την αστυνομία για σκοπούς διάσωσης π.χ. λουομένων ή ψαράδων και όχι για αμυντικούς σκοπούς. Ο Υπουργός τόνισε ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα συναντούσε την ίδια μέρα τους εκπροσώπους διάφορων εταιρειών που προμηθεύουν τέτοια σκάφη ή ελικόπτερα και ζήτησε από το Γάλλο Υπουργό να εξετάσει το αίτημα της κυβέρνησης για τη χορήγηση μακροπρόθεσμης πίστωσης.

Στη συνέχεια ο Υπουργός, αφού ανέπτυξε στον κύριο Rausch τους τομείς που καλύπτει το Υπουργείο του, αναφέρθηκε στις προοπτικές αύξησης της τουριστικής κίνησης από και προς τη Γαλλία. Ο κύριος Νέμιτσας ενημέρωσε το Γάλλο Υπουργό για τις συνομιλίες που είχε με τον Υπουργό Τουρισμού κύριο Stirn, κατά τις οποίες συζήτησε τις δυνατότητες δρομολόγησης νέων πτήσεων και καθορισμού χαμηλότερων αεροπορικών ναύλων, καθώς και το θέμα της χρηματοδότησης από τη γαλλική πλευρά μελέτης για την κατασκευή μαρίνας στη Λεμεσό. Ο κύριος Υπουργός παρακάλεσε τον κύριο Rausch να εξετάσει σε ποιο στάδιο βρίσκεται το αίτημα της κυβέρνησης και όπως η μελέτη καλύψει την κατασκευή δύο μαρίνων, μιας στη Λεμεσό και μιας στην Πάφο. Ο κύριος Νέμιτσας εξέφρασε την ελπίδα ότι θα δοθεί άμεση συνέχεια στο θέμα αυτό, πράγμα που θα συνέβαλλε, κατά την άποψή του, στη δημιουργία νέων δραστηριοτήτων και ανταλλαγών μεταξύ των δύο χωρών.

Ο Γάλλος Υπουργός Εξωτερικού Εμπορίου κύριος Rausch απαντώντας είπε ότι θεωρούσε την πρόταση για εγκαθίδρυση συνεργασίας υπό μορφή κοινοπραξίας μεταξύ της εταιρείας PONT-A-MOUSSON και της βιομηχανίας Νέμιτσας πολύ ενδιαφέρουσα, έχοντας υπόψη ότι κατάγεται ο ίδιος από την ίδια περιοχή όπου είναι εγκαταστημένη η εν λόγω εταιρεία.

Σχετικά με τις εμπορικές συναλλαγές, ο Γάλλος Υπουργός τις χαρακτήρισε εξαίρετες και ανέφερε πως η Γαλλία έχει μεν πλεόνασμα στο εμπορικό της ισοζύγιο, αλλά επέμεινε ότι το χάσμα είναι πιο μικρό από εκείνο που ανέφερε ο κύριος Νέμιτσας. Ο κύριος Rausch είπε ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία τους, οι εξαγωγές προς την Κύπρο φθάνουν τα 500 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα, ενώ οι εισαγωγές ανέρχονται σε 140 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα, ήτοι μια αναλογία 4 προς 1 και όχι 7 προς 1 με βάση τα στατιστικά στοιχεία της Κύπρου. Ο Γάλλος Υπουργός ανέφερε ότι η Γαλλία κατείχε την έκτη σειρά ανάμεσα στους προμηθευτές και πως θα μπορούσε να βελτιώσει τη θέση της.

Ο Υπουργός κύριος Νέμιτσας παρατήρησε στο σημείο αυτό πως η κυβέρνηση με τη νέα πολιτική της έχει άρει τους περιορισμούς που ίσχυαν για τις εισαγωγές στην Κύπρο γαλλικών τυριών και παράλληλα εφαρμόζει αυστηρή πολιτική ελέγχου της ποιότητας τόσο των γεωργικών όσο και των βιομηχανικών προϊόντων με βάση τα κυπριακά πρότυπα που είναι εκείνα της Ε.Ο.Κ.

Ως εκ τούτου, συνέχισε, διανοίγονται προοπτικές για τους ενδιαφερόμενους επενδυτές όσον αφορά αφενός τα προϊόντα ποιότητας και αφετέρου τα έτοιμα είδη ένδυσης. Ο κύριος Υπουργός τόνισε πως μπορούν να εξασφαλισθούν στην Κύπρο προϊόντα ή είδη υψηλής ποιότητας με χαμηλό κόστος και ήδη έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον από ορισμένες εταιρείες για τα είδη ένδυσης.

Εξάλλου ο Υπουργός κύριος Νέμιτσας ανέφερε πως η Κύπρος θα επιθυμούσε να πάρει μέρος στην προσεχή διεθνή εμπορική έκθεση «Foire de Paris» και παρακάλεσε το Γάλλο Υπουργό να ασκήσει την επιρροή του για την εξασφάλιση του αναγκαίου χώρου με ευνοϊκούς όρους συμμετοχής, έχοντας υπόψη ότι θα είναι και η πρώτη συμμετοχή της Κύπρου.

Τέλος, ο κύριος Νέμιτσας ζήτησε από το Γάλλο Υπουργό να διερευνήσει τις δυνατότητες σύναψης νέας συμφωνίας εμπορικής συνεργασίας. Στο παρελθόν, συνέχισε, συνήφθη παρόμοια συμφωνία που δεν τέθηκε σε ισχύ. Σε περίπτωση που η Κύπρος συμμετάσχει στην έκθεση «Foire de Paris», είπε ο κύριος Υπουργός, θα μπορούσε να επισκεφθεί τη Γαλλία στο πλαίσιο των προετοιμασιών της, προκειμένου να εξετάσει τους τρόπους αμοιβαίας συνεργασίας, εκτός εάν ο Γάλλος Υπουργός προτιμούσε να επισκεφθεί την Κύπρο, για να υπογράψει παρόμοια συμφωνία. Αυτή θα μπορούσε, τόνισε ο κύριος Νέμιτσας, να προβλέψει τις εξαγωγές προς τη Γαλλία νωπών φρούτων και λαχανικών, πατατών, μπαμιών, ορτυκιών, κρασιών υψηλής ποιότητας, επιτραπέζιων σταφυλιών, ειδών ένδυσης και επίπλων.

Απαντώντας ο Γάλλος Υπουργός κύριος Rausch είπε ότι, όσον αφορά το αίτημα του Υπουργού για τη χορήγηση μακροπρόθεσμης πίστωσης για την αγορά σκαφών και ελικοπτέρων, οι υπηρεσίες του θα μελετούσαν το θέμα. Εξ όσων γνώριζε, συνέχισε, η διάρκεια της πίστωσης ποικίλλει ανάλογα με το σκοπό της αγοράς, ήτοι αν προορίζεται για την αστυνομία ή για την άμυνα. Συγκεκριμένα ο κύριος Rausch είπε πως άλλοι πελάτες που αγόραζαν γαλλικά ελικόπτερα για σκοπούς άλλους από τη διάσωση τουριστών ή ψαράδων δε θα κατανοούσαν τη χορήγηση σε άλλη χώρα μακροπρόθεσμης πίστωσης, έστω κι αν η αγορά δεν είχε τον ίδιο σκοπό.

Σχετικά με τις δυνατότητες εγκατάστασης μονάδων στην Κύπρο για την κατασκευή ειδών ένδυσης σε χαμηλό κόστος, ο Γάλλος Υπουργός εξέφρασε το ενδιαφέρον του και υποσχέθηκε να μελετήσει το θέμα ευνοϊκά.

Επίσης, όσον αφορά την έκθεση «Foire de Paris», διαβεβαίωσε τον κύριο Νέμιτσα πως θα ασκήσει την επιρροή του για την εξασφάλιση των καλύτερων όρων συμμετοχής.

Σχετικά με το θέμα της κατασκευής μαρίνων στην Κύπρο, ο Γάλλος Υπουργός είπε ότι θα συζητούσε το θέμα με τον Υπουργό Τουρισμού κύριο Stirn.

Τέλος, όσον αφορά τις δυνατότητες σύναψης εμπορικής συμφωνίας, υποσχέθηκε να τις εξετάσει με τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Στη συνέχεια ο Γάλλος Υπουργός κύριος Rausch αναφέρθηκε στο ενδιαφέρον γαλλικών εταιρειών να εξασφαλίσουν διάφορες κρατικές αγορές για την εγκατάσταση εξοπλισμού στην Κύπρο.

Συγκεκριμένα είπε πως η εταιρεία ALCATEL ενδιαφέρεται για τον εκσυγχρονισμό των τηλεφωνικών εγκαταστάσεων. Ο Κύπριος Υπουργός είπε πως ήδη οι τηλεφωνικές εγκαταστάσεις στην Κύπρο είναι γαλλικού τύπου. Ωστόσο, ανέφερε πως η CYTA διερευνά τώρα τις δυνατότητες εγκατάστασης συστήματος υποβρύχιων καλωδίων για το οποίο έχει ήδη επιδείξει ενδιαφέρον γαλλική εταιρεία. Οπότε, συνέχισε, η γαλλική εταιρεία μπορεί να υποβάλει κι αυτή την προσφορά της. Ο Γάλλος Υπουργός υπογράμμισε ότι υπάρχουν έμπειρες γαλλικές εταιρείες σ' αυτό τον τομέα.

Σχετικά με την κάλυψη με ραντάρ, ο Γάλλος Υπουργός είπε πως η εταιρεία THOMSON είναι άμεσα ενδιαφερόμενη. Ο κύριος Νέμιτσας ανέφερε πως η Κύπρος έχει ήδη συνάψει ένα συμβόλαιο με την THOMSON, που υπογράφηκε τον Οκτώβρη του 1987 από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, αλλά δεν έχει αρχίσει ακόμη η προμήθεια του υλικού.

Όσον αφορά το θέμα της μηχανογράφησης των εγκαταστάσεων των τηλεπικοινωνιών, ο Γάλλος Υπουργός είπε πως η εταιρεία BULL έχει υποβάλει την προσφορά της ύψους 30 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων. Ο Υπουργός κύριος Νέμιτσας ανέφερε πως το θέμα αυτό είναι της αρμοδιότητας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, αλλά υποσχέθηκε να εξετάσει με προσοχή τη γαλλική προσφορά στο πλαίσιο του Συμβουλίου Προσφορών.

Επίσης, ο Γάλλος Υπουργός αναφέρθηκε στο ενδιαφέρον της εταιρείας ALCATEL ATFH για την εγκατάσταση χερσαίου σταθμού για τις τηλεπικοινωνίες μέσω δορυφόρων και σ' εκείνο της εταιρείας DEGREMONT για το σχέδιο προμήθειας νερού στην Τερσεφάνου. Ο κύριος Υπουργός είπε πως έχουν υποβληθεί οι προσφορές και διαβεβαίωσε το Γάλλο Υπουργό πως θα εξετάσει με ιδιαίτερη προσοχή τις προσφορές των γαλλικών εταιρειών στο πλαίσιο του Συμβουλίου Προσφορών.

Τέλος, ο Γάλλος Υπουργός κύριος Rausch είπε πως η Γαλλία ενδιαφέρεται να εξασφαλίσει το σχέδιο της επέκτασης των εγκαταστάσεων του Νοσοκομείου Λευκωσίας. Ήδη έχουν υποβάλει μια κοινή προσφορά οι εταιρείες SPIES-BATIGNOLLES, HOSPITEX και HOPITAUX DE FRANCE και ανέφερε πως η γαλλική κυβέρνηση θα μπορούσε να εγγυηθεί πίστωση μέχρι 8 1/2 χρόνια. Ο Υπουργός κύριος Νέμιτσας απάντησε ότι ήταν ενήμερος για το θέμα και πληροφόρησε τον κύριο Rausch πως επρόκειτο να συναντήσει αμέσως μετά τη λήξη της συνομιλίας μαζί του τον Υπουργό Υγείας κύριο Claude Evin για τη συζήτηση αυτού του θέματος.

Καταλήγοντας ο Υπουργός κύριος Νέμιτσας απηύθυνε πρόσκληση στο Γάλλο Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου να επισκεφθεί την Κύπρο για περαιτέρω ανταλλαγή απόψεων. Ο κύριος Rausch αποδέχθηκε την πρόσκληση με ιδιαίτερη χαρά και διαβεβαίωσε τον κύριο Νέμιτσα ότι θα προγραμματίσει μια επίσκεψή του στην Κύπρο στις αρχές του προσεχούς έτους.

Η συνάντηση έληξε στις 9.20 π.μ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β»

ΕΠΑΦΕΣ ΜΕ ΓΑΛΛΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΤΑΚΗ ΝΕΜΙΤΣΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ PONT-A-MOUSSON ΚΥΡΙΟ BERNARD NOVEL

ΤΕΤΑΡΤΗ, 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1988

Ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κύριος Τάκης Νέμιτσας είχε ιδιαίτερη συνάντηση την Τετάρτη 12.10.88, ώρα 10.15, με τον πρόεδρο της εταιρείας PONT-A-MOUSSON κύριο Bernard Novel. Στη συνάντηση παρίσταντο επίσης από κυπριακής πλευράς ο Διευθυντής του Κ.Ο.Τ. στο Παρίσι κύριος Κώστας Κυπριανίδης και η υπογράφουσα.

Ο κύριος Υπουργός ανέφερε στον κύριο Novel πως ο σκοπός της συνάντησης ήταν να εξετάσουν από κοινού τους τρόπους περαιτέρω ανάπτυξης της συνεργασίας μεταξύ της βιομηχανίας Νέμιτσας και άλλων κυπριακών βιομηχανιών και της εταιρείας Pont-a-Mousson. Ο κ. Νέμιτσας είπε πως η βιομηχανία Νέμιτσας είναι πρωτοπόρα στον τομέα της και ότι ο ίδιος είχε επισκεφθεί την πιο πάνω εταιρεία το 1976, όταν είχε τη διαχείριση της εν λόγω βιομηχανίας, με απώτερο στόχο να εγκαθιδρυθεί μια στενή συνεργασία μεταξύ των δύο μονάδων και ίσως να

εγκατασταθεί ένα χυτήριο στην Κύπρο. Όπως είπε ο κύριος Υπουργός, το χυτήριο αυτό έχει δημιουργηθεί τώρα στην Κύπρο και λειτουργεί με απόλυτα αυτόματο σύστημα.

Ο κύριος Novel επιβεβαίωσε πως το 1976 η εταιρεία του προγραμμάτιζε τη δημιουργία ενός χυτηρίου στη Σαουδική Αραβία. Ωστόσο, έχοντας υπόψη ότι η βιομηχανία Νέμιτσας διαθέτει τώρα χυτήριο, εξέφρασε την άποψη πως αντιπροσωπεία της εταιρείας θα μπορούσε να το επισκεφθεί και να εξετάσει τις δυνατότητες ανταλλαγής προϊόντων.

Κατά τον Υπουργό κύριο Νέμιτσα υπάρχουν δύο τρόποι για την προώθηση της συνεργασίας και των ανταλλαγών. Αφενός η κατασκευή των ειδών/εξαρτημάτων από τις τοπικές βιομηχανίες και η εισαγωγή μεγαλύτερης κλίμακας ειδών/εξαρτημάτων και αφετέρου η κατασκευή ειδών/ εξαρτημάτων στο πλαίσια συνεργασίας υπό μορφή κοινοπραξιών (Joint Ventures). Σχετικά ο κύριος Νέμιτσας τόνισε ότι η κυβέρνηση αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στις κοινές ενέργειες και προσπάθειες και παρέχει προνόμια στις βιομηχανίες που κατασκευάζουν επιτόπου διάφορα είδη/εξαρτήματα.

Ο κύριος Novel εξέφρασε την άποψη ότι θα μπορούσαν να υπάρξουν δύο μορφές συνεργασίας. Αφενός η κατασκευή ράβδων και αφετέρου η σύναψη διμερούς εμπορικής συμφωνίας που θα καλύπτει όλα τα προϊόντα και είδη.

Ο κύριος Νέμιτσας αναφέρθηκε εξάλλου στις εξαίρετες σχέσεις που διατηρεί η Κύπρος με τις αραβικές χώρες που μπορούν να αναπτυχθούν ακόμη περισσότερο, πράγμα που θα μπορούσε να εξυπηρετήσει και τη Γαλλία.

Ο κύριος Novel συμφώνησε με τον κύριο Υπουργό, αλλά παρατήρησε πως η Γαλλία έχει κι αυτή καλές σχέσεις με τις χώρες της Μέσης Ανατολής. Όσον αφορά την εταιρεία του, συνέχισε, αυτή έχει αντιπροσώπους σ' αυτές τις χώρες και έναν αντιπρόσωπο στην Κύπρο μέσω του οποίου μπορούν να αρχίσουν οι επαφές για περαιτέρω ανάπτυξη των ανταλλαγών. Ο πιο πάνω ανέφερε πως θα πρέπει πρώτα, στα πλαίσια μιας μελλοντικής συνεργασίας, να εξετασθούν όλα τα είδη/εξαρτήματα που κατασκευάζονται επιτόπου και να γίνει επεξεργασία ενός κοινού σχεδίου που θα προνοεί την κατασκευή στην Κύπρο ορισμένων ειδών/εξαρτημάτων που θα προορίζονται για εξαγωγές στη γύρω περιοχή. Από τη σκοπιά αυτή, τόνισε ο κύριος Novel, η Κύπρος έχει προνομιακή γεωγραφική θέση.

Ο Υπουργός κύριος Νέμιτσας ανέφερε επίσης ότι η βιομηχανία Νέμιτσας προγραμματίζει να επεκταθεί και στην κατασκευή μέρους του αμυντικού εξοπλισμού και πως θα επιθυμούσε να γνωρίσει την πείρα της εταιρείας PONT-A-MOUSSON σ' αυτό τον τομέα, ώστε να εξασφαλισθούν χαμηλότερα κόστα.

Ο κύριος Novel εισηγήθηκε όπως μεταβεί αντιπροσωπεία της εταιρείας του μέχρι τέλους του τρέχοντος έτους, προκειμένου να εξετάσει επιτόπου τα είδη που κατασκευάζουν οι τοπικές βιομηχανίες, τις δυνατότητες επέκτασης των δραστηριοτήτων και των εγκαταστάσεών τους κ.ά. Αυτή θα είναι η βιομηχανική προσέγγιση. Στη συνέχεια, όσον αφορά την εμπορική προσέγγιση, θα μπορούσαν να μελετηθούν οι τρόποι συνεργασίας στα πλαίσια μιας εμπορικής συμφωνίας που θα πρέπει να συναφθεί μεταξύ των δύο χωρών.

Ο Υπουργός κύριος Νέμιτσας είπε ότι θα ενημερώσει τις τοπικές βιομηχανίες για το ενδιαφέρον της εταιρείας PONT-A-MOUSSON και πως θα εξετάσει στο μέλλον σχέδια που θα υποβοηθούσαν παρόμοια συνεργασία και με άλλες εταιρείες.

Η συνάντηση έληξε στις 10.50.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Γ»

ΣΥΝΤΟΜΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΑΦΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΤΑΚΗ ΝΕΜΙΤΣΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ ΑΠΟ 10 - 12.10.1988

Α. Συνάντηση του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κυρίου Τάκη Νέμιτσα με τον Υπουργό Τουρισμού της Γαλλίας κύριο Olivier Stirn την Τρίτη, 11 Οκτωβρίου 1988, και ώρα 10.00 π.μ.

Ο Γάλλος Υπουργός Τουρισμού κύριος Stirn, αφού εξέφρασε την ευαρέσκειά του για τη συνάντηση και τη γνωριμία του με τον κύριο Νέμιτσα, ζήτησε να τον ενημερώσει γις τις τουριστικές εγκαταστάσεις που διαθέτει σήμερα η Κύπρος και την τουριστική κίνηση, ώστε να εξετάσει τους τρόπους βελτίωσης της αμοιβαίας συνεργασίας στον τουριστικό τομέα.

Ο κύριος Υπουργός αναφερόμενος στο θέμα τόνισε ότι η Κύπρος διαθέτει σειρά πολυτελών τουριστικών ξενοδοχείων και μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των τουριστών διάφορων χωρών προέλευσης.

Η μεγαλύτερη τουριστική κίνηση προέρχεται από το Ηνωμένο Βασίλειο, τις σκανδιναβικές χώρες, την Ελλάδα κ.ά. Γενικά οι τουρίστες που επισκέπτονται την Κύπρο είναι ψηλής στάθμης και εκφράζουν πλήρη ικανοποίηση για τις διευκολύνσεις που παρέχει η Κύπρος. Στη συνέχεια ο κύριος Υπουργός ανέφερε ότι η Κύπρος σήμερα διαθέτει 300 ξενοδοχεία χωρητικότητας 40,000 κλινών, ενώ συνεχίζεται η οικοδόμηση και άλλων εγκαταστάσεων. Οι Γάλλοι τουρίστες που επισκέπτονται σήμερα την Κύπρο ανέρχονται γύρω στις 30,000. Υπάρχουν πιθανότητες περαιτέρω αύξησης της τουριστικής κίνησης και προς τις δύο χώρες. Στη συνέχεια ζητήθηκε από τον κύριο Stirn να εξετάσει με την εταιρεία Air France την αύξηση των δρομολογίων της προς την Κύπρο για διευκόλυνση των επιβατών, καθότι η Cyprus Airways λόγω περιορισμένων αεροσκαφών δεν μπορεί επί του παρόντος να αυξήσει τα δρομολόγιά της.

Επίσης ζητήθηκε από το Γάλλο Υπουργό να ασκήσει την επιρροή του προς την Air France για καθορισμό πιο χαμηλών ναύλων που θα εξυπηρετούσαν το τουριστικό ρεύμα και προς τις δύο κατευθύνσεις. Ο Γάλλος Υπουργός υποσχέθηκε να εξετάσει τα θέματα με τη γαλλική εταιρεία.

Τέλος, ο κύριος Νέμιτσας αναφέρθηκε στο αίτημα της κυπριακής κυβέρνησης για χρηματοδότηση από τη γαλλική κυβέρνηση της μελέτης για την κατασκευή μαρίνας στη Λεμεσό στα πλαίσια της εφαρμογής της τουριστικής συμφωνίας Κύπρου-Γαλλίας που υπογράφηκε το 1986. Ο κύριος Νέμιτσας επισήμανε ότι το αίτημα της κυβέρνησης αφορούσε μόνο την κατασκευή μαρίνας στη Λεμεσό, αλλά παρακάλεσε τον Υπουργό όπως η μελέτη καλύψει την κατασκευή μαρίνας και στην Πάφο.

Ο Γάλλος Υπουργός δεσμεύτηκε κατά τη συνάντηση να κινηθεί δραστήρια προς αυτή την κατεύθυνση και είπε πως θα συζητούσε επίσης το θέμα αυτό στις 12.10.88 με τον Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου κύριο Rausch στο περιθώριο της συνεδρίας του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κύριος Νέμιτσας κάλεσε στη συνέχεια τον Υπουργό Τουρισμού κύριο Stirn να επισκεφθεί την Κύπρο την άνοιξη του 1989 για ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη συνεργασία στον τουριστικό τομέα.

Ο Γάλλος Υπουργός ευχαρίστησε θερμά τον κύριο Νέμιτσα για την πρόσκλησή του και, αφού την αποδέχθηκε, είπε ότι θα καταβάλει κάθε προσπάθεια για να επισκεφθεί την Κύπρο στο εγγύς μέλλον.

Β. Συνάντηση του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κυρίου Τάκη Νέμιτσα με το Γάλλο Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου κύριο Jean-Marie Rausch την Τετάρτη, 12 Οκτωβρίου 1988, και ώρα 8.30 π.μ. υπό μορφή προγεύματος εργασίας στο Υπουργείο Εξωτερικού Εμπορίου

Στη συνάντηση παρακάθισαν από γαλλικής πλευράς ο Διευθυντής του Πολιτικού Γραφείου του Υπουργού κύριος Christian Tardivon και ο Σύμβουλος του Υπουργού κύριος Jean-Christophe Chouvet.

Κατά τη συνάντηση και μετά τις φιλοφρονήσεις των δύο Υπουργών, ο κύριος Νέμιτσας ανέφερε ότι η κυπριακή κυβέρνηση προσπαθεί να προωθήσει τη συνεργασία κυπριακών επιχειρήσεων και βιομηχανιών με ευρωπαϊκές εταιρείες και βιομηχανίες υπό μορφή «Joint Ventures» και ανέφερε ότι υπάρχουν δυνατότητες κοινοπραξίας. Ο κύριος Υπουργός ανέφερε στη συνέχεια πως η Κύπρος, παρά το γεγονός ότι είναι μικρή χώρα, διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στις επιχειρηματικές δραστηριότητες και το διεθνές εμπόριο.

Σχετικά με τις εμπορικές σχέσεις, ο κύριος Υπουργός ανέφερε ότι αυτές αναπτύσσονται συνεχώς με τη Γαλλία, αλλά υπάρχουν περιθώρια για περαιτέρω ανάπτυξή τους. Εξέφρασε ωστόσο ανησυχία για το σημαντικό έλλειμμα που υπάρχει στο εμπορικό ισοζύγιο υπέρ της Γαλλίας.

Ενδεικτικά οι κυπριακές εισαγωγές από τη Γαλλία το 1987 έφθασαν τα 460 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα, ενώ οι εξαγωγές μας ισοδυναμούσαν με 60 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα, χωρίς να ληφθεί ακόμη υπόψη η αγορά αμυντικών υλικών. Στο σημείο αυτό ο κύριος Rausch επέμεινε ότι το χάσμα είναι πιο μικρό και ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία τους, οι γαλλικές εξαγωγές προς την Κύπρο φθάνουν τα 500 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα, ενώ οι εισαγωγές ανέρχονται σε 140 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα, ήτοι μια αναλογία 4 προς 1 και όχι 7 προς 1 με βάση τα στατιστικά στοιχεία της Κύπρου.

Στη συνέχεια ο κύριος Νέμιτσας αναφέρθηκε στην πώληση από την εταιρεία SOFMA δύο περιπολικών σκαφών για την κυπριακή αστυνομία και παρακάλεσε το Γάλλο Υπουργό να διερευνήσει τις δυνατότητες χορήγησης μακροπρόθεσμης πίστωσης 15 έως 20 χρόνων για την αγορά και άλλων περιπολικών σκαφών και ελικοπτέρων από γαλλικές εταιρείες όχι για αμυντικούς σκοπούς.

Επίσης ο Υπουργός ανέπτυξε στον κύριο Rausch τους τομείς που καλύπτει το Υπουργείο του και αναφέρθηκε στις προοπτικές αύξησης της τουριστικής κίνησης από και προς τη Γαλλία. Ο κύριος Νέμιτσας ενημέρωσε το Γάλλο Υπουργό για τις συνομιλίες που είχε με τον Υπουργό Τουρισμού κύριο Στιρν, κατά τις οποίες συζήτησε τις δυνατότητες δρομολόγησης νέων πτήσεων και καθορισμού χαμηλότερων αεροπορικών ναύλων, καθώς και το θέμα της χρηματοδότησης από τη γαλλική πλευρά μελέτης για την κατασκευή μαρίνας στη Λεμεσό. Ο κύριος Νέμιτσας παρακάλεσε τον κύριο Rausch να εξετάσει σε ποιο στάδιο βρίσκεται το αίτημα της κυβέρνησης και όπως η μελέτη καλύψει την κατασκευή δύο μαρίνων, μιας στη Λεμεσό και μιας στην Πάφο.

Στη συνέχεια ο κύριος Νέμιτσας ανέφερε στον κύριο Rausch ότι η Κύπρος ενδιαφέρεται να συμμετάσχει στην προσεχή διεθνή εμπορική έκθεση «Foire de

Paris» και παρακάλέσε το Γάλλο Υπουργό να ασκήσει την επιρροή του για την εξασφάλιση του αναγκαίου χώρου με ευνοϊκούς όρους συμμετοχής, έχοντας υπόψη ότι θα είναι και η πρώτη συμμετοχή της Κύπρου.

Τέλος ο κύριος Νέμιτσας ζήτησε από το Γάλλο Υπουργό να διερευνήσει τις δυνατότητες σύναψης νέας συμφωνίας εμπορικής συνεργασίας. Στο παρελθόν υπογράφτηκε παρόμοια συμφωνία που δεν τέθηκε σε ισχύ.

Απαντώντας ο Γάλλος Υπουργός κύριος Rausch είπε ότι, όσον αφορά το αίτημα του Υπουργού για τη χορήγηση μακροπρόθεσμης πίστωσης για την αγορά σκαφών και ελικοπτέρων, οι υπηρεσίες του θα μελετούσαν το θέμα. Εξ όσων γνωρίζει η διάρκεια της πίστωσης ποικίλλει ανάλογα με το σκοπό της αγοράς.

Επίσης όσον αφορά την Έκθεση «Foire de Paris» διαβεβαίωσε τον κύριο Νέμιτσα πως θα ασκήσει την επιρροή του για την εξασφάλιση των καλύτερων όρων συμμετοχής.

Σχετικά με το θέμα της κατασκευής μαρίνων στην Κύπρο, ο Γάλλος Υπουργός είπε ότι θα συζητούσε το θέμα με τον Υπουργό Τουρισμού κύριο Stirn.

Όσον αφορά τις δυνατότητες σύναψης εμπορικής συμφωνίας, ανέφερε ότι θα τις εξετάσει με τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Στη συνέχεια ο Γάλλος Υπουργός κύριος Rausch αναφέρθηκε στο ενδιαφέρον γαλλικών εταιρειών να εξασφαλίσουν διάφορες κρατικές αγορές για την εγκατάσταση εξοπλισμού στην Κύπρο και ανέφερε γαλλικές εταιρείες όπως:

α) Την εταιρεία ALCATEL που ενδιαφέρεται για τον εκσυγχρονισμό των τηλεφωνικών εγκαταστάσεων.

β) Την εταιρεία THOMSON που ενδιαφέρεται για την κάλυψη με ραντάρ.

γ) Την εταιρεία BULL που έχει υποβάλει προσφορά ύψους 30 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων για το θέμα της μηχανογράφησης των εγκαταστάσεων των τηλεπικοινωνιών.

δ) Την εταιρεία ALCATEL ATFH που ενδιαφέρθηκε για την εγκατάσταση χερσαίου σταθμού για τις τηλεπικοινωνίες μέσω δορυφόρων.

ε) Την εταιρεία DEGREMONT για το σχέδιο προμήθειας νερού στην Τερσεφάνου.

Τέλος ο Γάλλος Υπουργός κύριος Rausch είπε πως η Γαλλία ενδιαφέρεται να εξασφαλίσει το σχέδιο της επέκτασης των εγκαταστάσεων του Νοσοκομείου Λευκωσίας. Ήδη έχουν υποβάλει μια κοινή προσφορά οι εταιρείες SPIES-BATIGNOLLES, HOSPITEX και HOPITAUX DE FRANCE και ανέφερε πως η γαλλική κυβέρνηση θα μπορούσε να εγγυηθεί πίστωση μέχρι 8 1/2 χρόνια.

Ο κύριος Νέμιτσας στη συνέχεια διαβεβαίωσε το Γάλλο Υπουργό πως θα εξετάσει με ιδιαίτερη προσοχή τις προσφορές των πιο πάνω γαλλικών εταιρειών στα πλαίσια του Συμβουλίου Προσφορών.

Όσον αφορά το θέμα της επέκτασης του Νοσοκομείου Λευκωσίας και της γαλλικής προσφοράς, ο Υπουργός κύριος Νέμιτσας απάντησε ότι ήταν ενήμερος για το θέμα και ότι θα συναντούσε αμέσως μετά τη λήξη της συνομιλίας μαζί του τον Υπουργό Υγείας κύριο Claude Evin για συζήτηση αυτού του θέματος.

Στο τέλος της σύσκεψης ο κύριος Νέμιτσας απηύθυνε πρόσκληση στο Γάλλο Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου να επισκεφθεί την Κύπρο για περαιτέρω ανταλλαγή απόψεων. Ο κύριος Rausch αποδέχθηκε την πρόσκληση με ιδιαίτερη χαρά.

Γ. Συνάντηση του Υπουργού κυρίου Τάκη Νέμιτσα με τον Υπουργό Αλληλεγγύης, Υγείας και Κοινωνικής Περίθαλψης και Κυβερνητικό Εκπρόσωπο κύριο Claude Evin στο Υπουργείο Υγείας την Τετάρτη 12.10.1988 και ώρα 9.35

Στη συνάντηση παρευρέθηκε επίσης από γαλλικής πλευράς ο Διευθυντής του Πολιτικού Γραφείου του Υπουργού κύριος Jean-Rene Erunetiere.

Ο Γάλλος Υπουργός, αφού ευχαρίστησε τον κύριο Νέμιτσα που είχε την ευγενή καλοσύνη να ανταποκριθεί στην παράκλησή του για τη συνάντηση, ανέφερε ότι το κύριο θέμα στο οποίο επιθυμούσε να αναφερθεί ήταν το σχέδιο της κυβέρνησης για την επέκταση του Νοσοκομείου Λευκωσίας. Ο κύριος Evin είπε ότι έχει υποβληθεί μια κοινή προσφορά δύο γαλλικών εταιρειών για την πραγματοποίηση του σχεδίου και εξέφρασε την ελπίδα πως οι κυπριακές αρχές θα δώσουν ιδιαίτερη έμφαση στην εν λόγω προσφορά.

Ο κύριος Νέμιτσας υποσχέθηκε να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη γαλλική προσφορά, όταν το θέμα θα εξετασθεί από το Συμβούλιο Προσφορών στο οποίο συμμετέχει. Επίσης ο κύριος Υπουργός καταλήγοντας ζήτησε από το Γάλλο Υπουργό να διερευνήσει και τις πιθανότητες χορήγησης πίστωσης με ευνοϊκούς όρους, πράγμα που θα συνέβαλλε στην κατακύρωση ενδεχομένως της γαλλικής προσφοράς.

Ο Γάλλος Υπουργός υποσχέθηκε να εξετάσει ευνοϊκά το ζήτημα.

Δ. Επαφές με γαλλικές εταιρείες

Συνάντηση του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κυρίου Τάκη Νέμιτσα με τον πρόεδρο της γαλλικής εταιρείας PONT-A-MOUSSON κύριο Bernard Novel.

Ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κύριος Τάκης Νέμιτσας ανέφερε στον κύριο Novel πως ο σκοπός της συνάντησης ήταν να εξετάσουν από κοινού τρόπους περαιτέρω ανάπτυξης της συνεργασίας μεταξύ κυπριακών βιομηχανιών και της εταιρείας PONT-A-MOUSSON.

Ο κύριος Novel επιβεβαίωσε πως το 1976 η εταιρεία του προγραμμάτιζε τη δημιουργία ενός χυτηρίου στη Σαουδική Αραβία. Ωστόσο έχοντας τώρα υπόψη ότι υπάρχουν και κυπριακές βιομηχανίες που διαθέτουν χυτήριο εξέφρασε την άποψη πως αντιπροσωπεία της εταιρείας θα μπορούσε να επισκεφθεί την Κύπρο και να εξετάσει τις δυνατότητες συνεργασίας.

Ο Υπουργός στη συνέχεια τόνισε ότι η κυβέρνηση αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στις κοινές ενέργειες και προσπάθειες και παρέχει προνόμια στις βιομηχανίες που κατασκευάζουν διάφορα είδη/εξαρτήματα για σκοπούς εξαγωγής.

Ο Γάλλος Υπουργός ανέφερε στη συνέχεια ότι στα πλαίσια μιας μελλοντικής συνεργασίας θα πρέπει να εξετασθούν όλα τα είδη/εξαρτήματα που κατασκευάζονται στην Κύπρο και να γίνει επεξεργασία ενός κοινού σχεδίου που θα προνοεί την κατασκευή στην Κύπρο ορισμένων ειδών/εξαρτημάτων που θα προορίζονται για εξαγωγές στη γύρω περιοχή. Από τη σκοπιά αυτή, τόνισε ο κύριος Novel, η Κύπρος έχει προνομιακή γεωγραφική θέση.

Στη συνέχεια ο κύριος Novel εισηγήθηκε όπως μεταβεί αντιπροσωπεία της εταιρείας του στην Κύπρο μέχρι τέλους του τρέχοντος έτους, προκειμένου να εξετάσει επιτόπου τα είδη που κατασκευάζουν διάφορες κυπριακές βιομηχανίες και τις δυνατότητες επέκτασης των δραστηριοτήτων και των εγκαταστάσεών

τους. 'Οσον αφορά την εμπορική προσέγγιση, θα μπορούσαν να μελετηθούν τρόποι συνεργασίας στα πλαίσια μιας εμπορικής συμφωνίας μεταξύ των δύο χωρών.

Ο Υπουργός κύριος Νέμιτσας διαβεβαίωσε ότι θα ενημερώσει τις κυπριακές βιομηχανίες για το ενδιαφέρον της εταιρείας PONT-A-MOUSSON.

Ε. Συνάντηση του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κυρίου Γιώργου Βασιλείου με τον Πρόεδρο του «Club Mediterranee» κύριο Gilbert Trigano

Την Τετάρτη 10 Οκτωβρίου 1988 και ώρα 11.00 ο πρόεδρος του Club Mediterranee έγινε δεκτός από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στη συνάντηση παρευρισκόταν επίσης από γαλλικής πλευράς ο κύριος Stefan Geissler, Διευθυντής Εξωτερικών Σχέσεων του Club Mediterranee, και από κυπριακής πλευράς ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκης Νέμιτσας και ο Διευθυντής του Γραφείου του ΚΟΤ στο Παρίσι.

Ο Πρόεδρος του Club Mediterranee στη συνάντηση που είχε με τον Πρόεδρο Βασιλείου ανέφερε ότι το Club Mediterranee ενδιαφερόταν από αρκετό καιρό να επενδύσει στην Κύπρο, αλλά έχει αναβάλει επανειλημμένα την υλοποίηση των σχεδίων του λόγω διάφορων δυσχερειών.

Ο κύριος Trigano ανέφερε πως το σοβαρότερο πρόβλημα είναι η εξεύρεση κατάλληλου χώρου. Σύμφωνα με την πολιτική του Club Mediterranee, συνέχισε, ο χώρος στον οποίο θα εγκαταστήσει τουριστικό χωριό πρέπει να είναι προστατευμένος και να προσφέρεται για τον τουρισμό για όσο το δυνατό μεγαλύτερη διάρκεια. Επίσης, διάφοροι παράγοντες έχουν προτείνει στο παρελθόν οικόπεδα που είτε είναι ακατάλληλα από πλευράς τοποθεσίας είτε είναι πανάκριβα.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απαντώντας είπε πως θα δώσει οδηγίες στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας και σε άλλες αρμόδιες αρχές να εξεύρουν κατάλληλο χώρο για την εγκατάσταση του Club Mediterranee.

Στη συνέχεια ο κύριος Trigano ζήτησε από τις κυπριακές αρχές να τον πληροφορήσουν κατά πόσο υπάρχει οποιοδήποτε ξενοδοχείο το οποίο θα μπορούσε να διατεθεί αμέσως στο Club Mediterranee σαν ένα πρώτο βήμα προς την εγκατάσταση τουριστικού χωριού.

Ο Πρόεδρος Βασιλείου ανέφερε τη δυνατότητα συνεργασίας υπό μορφή «Joint Ventures» με την Τράπεζα Κύπρου που κατέχει στην Αγία Νάπα 100 έως 300 στρέμματα όπου έχουν κτισθεί επαύλεις. Το όλο σύμπλεγμα είναι γνωστό ως Kermia Village.

Ο κύριος Trigano παρατήρησε ότι το Club Mediterranee δημιούργησε μικρά τουριστικά χωριά όχι μόνο με χώρους αναψυχής και κοντά στη θάλασσα αλλά και σε ορεινά μέρη ή σε αρχαιολογικούς χώρους.

Στη συνέχεια ο κύριος Trigano ευχαρίστησε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και του εισηγήθηκε να μεταβεί στην Κύπρο το συντομότερο δυνατό ο Διευθυντής Εξωτερικών Σχέσεων του Club κύριος Geissler, προκειμένου να έχει τις σχετικές επαφές και να διερευνήσει τον κατάλληλο χώρο σε συνεργασία με κυβερνητικούς παράγοντες.

Επίσης θα μπορούσε να γίνει μια αρχή με την εξεύρεση κατάλληλου ξενοδοχείου που θα λειτουργήσει σαν βασικός άξονας του τουριστικού χωριού που θα δημιουργηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.

Ο Πρόεδρος Βασιλείου εξέφρασε την πεποίθηση ότι η καλύτερη περίπτωση είναι εκείνη του τουριστικού συμπλέγματος Kermia που θα μπορούσε να αναδιοργανωθεί και επεκταθεί.

Ο κύριος Trigano κατέληξε τονίζοντας ότι βασικός παράγοντος για την επιτυχία της επένδυσης είναι η εξεύρεση κατάλληλου εταίρου και εξέφρασε την πεποίθηση πως η Τράπεζα Κύπρου θα αποτελέσει έναν πολύ καλό εταίρο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Δ»

ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΤΑΚΗ ΝΕΜΙΤΣΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΣΤΙΣ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1989 ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Ανταποκρίθηκα με προθυμία στην πρόσκληση της Βουλής των Αντιπροσώπων, αλλά δεν είμαι εδώ ως κατηγορούμενος ούτε και ήλθα για να απολογηθώ, διότι δεν έκαμα οτιδήποτε το επιλήψιμο. Παρευρίσκομαι στη συνεδρίαση αυτή, γιατί είμαι πάντοτε υπέρ της διαφάνειας και της πλήρους ενημέρωσης του λαού.

Διακατέχομαι από τη ζωηρή επιθυμία να κατατοπίσω την Επιτροπή και κατ' επέκταση ολόκληρο το Σώμα και το κοινό για τον τρόπο με τον οποίο χειρίζομαι τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και ειδικότερα για τις δραστηριότητές μου που αφορούν το επίμαχο θέμα της επίσκεψής μου στη Γαλλία πριν από 14 μήνες, δηλαδή τον Οκτώβριο του 1988.

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής μου αυτής είχα πέντε συναντήσεις για θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου μου εκτός από την παρουσία μου σε αριθμό άλλων συσκέψεων και εκδηλώσεων. Μια από αυτές τις συναντήσεις ήταν και με τον πρόεδρο της βιομηχανίας PONT-A-MOUSSON κύριο Bernard Novel. Η συνάντηση είχε διευθετηθεί από τη γαλλική πρεσβεία στην Κύπρο και συμπεριλαμβανόταν στο επίσημο πρόγραμμα της επίσκεψης που είχε ετοιμάσει η γαλλική κυβέρνηση.

Η PONT-A-MOUSSON έχει αντιπρόσωπο στην Κύπρο τον κύριο Νεόφυτο Δημητρίου από τη Λευκωσία από τις αρχές της δεκαετίας του 1960.

Η PONT-A-MOUSSON έχει το μεγαλύτερο χυτήριο στην Ευρώπη και ίσως στον κόσμο. Χρησιμοποιεί αναπτυγμένη τεχνολογία και ειδικεύεται κυρίως στην κατασκευή χυτοσιδηρών σωλήνων και εξαρτημάτων. Με τη βιομηχανία αυτή και μέσω πάντοτε του αντιπροσώπου της στην Κύπρο κ. Νεόφυτου Δημητρίου η βιομηχανία Νέμιτσας Λτδ. προσπάθησε στο παρελθόν, και συγκεκριμμένα από το 1975, να συνεργαστεί σε θέματα τεχνολογίας. Στόχος της συνεργασίας αυτής ήταν η εξασφάλιση αναπτυγμένης τεχνολογίας για την παραγωγή χυτοσιδηρών εξαρτημάτων με προορισμό κυρίως τις χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Το 1985 συζητήθηκε η συνεργασία της PONT-A-MOUSSON στο νέο χυτήριο που η βιομηχανία Νέμιτσας Λτδ. αποφάσισε να κατασκευάσει και έγιναν συναντήσεις με τεχνικούς των δύο εταιρειών. Η συνεργασία με την PONT-A-MOUSSON δεν καρποφόρησε και η βιομηχανία Νέμιτσας Λτδ. προχώρησε και δημιούργησε το νέο χυτήριο με γερμανική τεχνολογία.

Αντιλαμβάνεστε ότι ήταν αναπόφευκτο κατά τη συνάντησή μου με τον πρόεδρο της PONT-A-MOUSSON τον Οκτώβριο του 1988 να περιστραφεί η συζήτηση και σε θέματα της βιομηχανίας χυτηρίων και κατ' επέκταση να εκφραστεί η επιθυμία για κάποιου είδους συνεργασία στον τεχνολογικό τομέα ως

μέρος της προσπάθειας για ανάπτυξη της κυπριακής τεχνολογίας. Αυτό έπραξα και πράττω πάντοτε σε πολλές άλλες περιπτώσεις που αφορούν βιομηχανικά θέματα και ειδικότερα τις οινοβιομηχανίες, τις βιομηχανίες ένδυσης και υπόδησης, τις γαλακτοβιομηχανίες κτλ. Αν θέλετε, μπορώ να σας δώσω αρκετά παραδείγματα.

Πέραν τούτου έχω καθιερώσει και το νέο σύστημα της τήρησης σημειώσεων και πρακτικών σε όλες ανεξαιρέτως τις συναντήσεις μου. Μάλιστα εκεί όπου επιβάλλεται επιβεβαιώνονται οι συνομιλίες με σχετική επιστολή ή με αντίγραφο των πρακτικών το οποίο αποστέλλεται προς την άλλη πλευρά. Το ίδιο έγινε και στην περίπτωση της PONT-A-MOUSSON. Ζήτησα να κρατηθούν σημειώσεις από τη Γραμματέα και στη συνέχεια ετοιμάστηκε πρακτικό. Αν ήθελα να αποκρύψω οτιδήποτε, το πιο έυκολο πράγμα θα ήταν να κάνω τη συνάντησή μου με τους εκπροσώπους της PONT-A-MOUSSON χωρίς την παρουσία τρίτων και χωρίς σημειώσεις και πρακτικά. Εξάλλου, η βιομηχανία Νέμιτσας Λτδ. δεν εκπροσωπείτο ποτέ μόνο από εμένα. Είναι εταιρεία η οποία εργοδοτεί πάνω από 250 άτομα και είναι στελεχωμένη με άρτια καταρτισμένο επιστημονικό προσωπικό, ικανότατο να κάνει οποιεσδήποτε διαπραγματεύσεις επιθυμεί χωρίς εμένα.

Θα ήθελα να τονίσω ότι είναι λυπηρό το ότι ένα ανύπαρκτο στην ουσία θέμα έγινε αντικείμενο παραπλανητικής εκμετάλλευσης από μια μικρή μερίδα του κυπριακού τύπου με φανερό στόχο τη συκοφάντηση και την υπόσκαψη του ονόματός μου και της κυβέρνησης. Τελειώνοντας θέλω να τονίσω ότι δεν έχω τίποτε να κρύψω και ότι είμαι και θα είμαι πάντα στη διάθεση και την καλόπιστη κριτική της Βουλής και του τύπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κύριος Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι, η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας ύστερα από μια ζωή τριάντα ετών περίπου πρώτη φορά ασχολείται με το θέμα της συμπεριφοράς Υπουργού για προώθηση συμφερόντων δικής του εταιρείας. Θέλω από την αρχή να τονίσω ότι, όταν παραπέμπεται ένα τέτοιο θέμα σε Επιτροπή της Βουλής προς έρευνα, η Επιτροπή που θα ερευνήσει το θέμα έχει καθήκον και υποχρέωση χωρίς κομματικούς επηρεασμούς να εργαστεί σαν δικαστικό σώμα, να εξετάσει όλα τα στοιχεία και να υποβάλει αντικειμενική έκθεση ενώπιον του Σώματος.

Θέλω ακόμα να τονίσω ότι οποιοσδήποτε από μας έχει οποιοδήποτε αίσθημα, παράπονο ή οτιδήποτε εναντίον του Υπουργού για τον οποίο εξετάζεται η υπόθεση οφείλει να το αποβάλει και οφείλει απλώς να εκτελέσει καθήκοντα ενόρκου, γιατί το θέμα που εξετάζεται αφορά έναν αξιωματούχο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Με αυτό το πνεύμα και θέλοντας όχι να αντιπολιτευθώ την κυβέρνηση, αλλά θέλοντας η Βουλή να είναι φρουρός άοκνος και ακοίμητος του σωστού τρόπου λειτουργίας της Εκτελεστικής και Νομοθετικής Εξουσίας απηύθυνα επιστολή προς τον Προέδρο της Βουλής και ζήτησα το θέμα να παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή προς έρευνα, μόλις στον τύπο δημοσιεύτηκαν ειδήσεις που έφεραν το Υπουργό να χρησιμοποιεί το αξίωμά του για προώθηση ιδιωτικών συμφερόντων της εταιρείας του.

Θέλω να τονίσω από την αρχή ότι ο κύριος Υπουργός δεν υπήρξε ποτέ στέλεχος του κόμματός μου, δεν υπήρξε πολιτικός μου συνεργάτης, αλλά δεν υπήρξε και εχθρός μου. Μάλλον θα 'λεγα ότι μας συνδέει κάποια προσωπική φιλία. 'Οταν όμως ανερχόμαστε στο βήμα αυτό, ουδεμία προσωπική φιλία ή σχέση μπορεί να μας εμποδίσει από του να πράξουμε το καθήκον μας, έστω κι αν μερικοί τηλεφώνησαν σ' εμάς, για να μας πουν να ακολουθήσουμε ήπιο ύφος. Δεν πρόκειται από αυτό το βήμα ο Δημοκρατικός Συναγερμός, όταν εξετάζονται θέσεις αυτής της φύσεως, να επηρεαστεί από κανέναν. Με ψυχραιμία και αντικειμενικότητα θα εξετάζει τα θέματα και θα είναι αμείλικτος φρουρός της ορθής διαδικασίας και των δίκαιων αποφάσεων.

Θέλω αμέσως να μπω στο θέμα της Επιτροπής. Πιστεύω ότι η Επιτροπή είναι άξια συγχαρητηρίων, γιατί, βλέποντας τα πρακτικά, αναγινώσκοντας με προσοχή την 'Εκθεσή της, πρέπει να εκφράσω την άποψη ότι εργάστηκε πράγματι δίκαια, αντικειμενικά και αμερόληπτα. Θέλω ακόμα να πω ότι γνωρίζω ότι πιθανόν να προσεγγίστηκαν και Μέλη της Επιτροπής σε μια προσπάθεια επηρεασμού, αλλά είναι προς τιμήν και πάλι της Επιτροπής το ότι δε δέχθηκε να επηρεαστεί.

Βασική αρχή η οποία πρέπει να διέπει τη συμπεριφορά των Υπουργών, των Βουλευτών και των άλλων δημόσιων λειτουργών είναι ότι δεν επιτρέπεται ούτε κατά διάνοια να χρησιμοποιείται το αξίωμα του Βουλευτή, του Υπουργού, του δημόσιου λειτουργού για προώθηση είτε δικών τους συμφερόντων είτε συμφερόντων φίλων τους είτε συμφερόντων συγγενών τους. Και όχι μόνο δεν πρέπει να είναι επιτρεπτό αυτό το πράγμα, αλλά η συμπεριφορά τους πρέπει να είναι τόσο άψογη, ούτως ώστε να μη δίδεται η παραμικρή αιχμή και η παραμικρή ευκαιρία και η παραμικρή εντύπωση ότι υπάρχει παρέκκλιση από αυτή τη θεσμική αρχή. Και είναι τω όντι θεσμική αυτή η αρχή, ότι δεν πρέπει κατέχων δημόσιο αξίωμα να προωθεί τα δικά του συμφέροντα ή εκείνα των φίλων και συγγενών του μέσω του δημόσιου αξιώματος. Εδώ εφαρμόζεται το προαιώνιο ρητό: η γυναίκα του Καίσαρα δεν είναι αρκετό να είναι τίμια, πρέπει να φαίνεται ότι είναι τίμια. Και το μήνυμα το οποίο θέλω να αποστείλω και προς τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας από το βήμα αυτό είναι ότι οφείλει να είναι προσεκτικός και να ελέγχει τη συμπεριφορά και των Υπουργών αλλά και των συνεργατών του και ακόμα των συμβούλων του. 'Ετσι μόνο διαμορφώνεται η εντύπωση και η πραγματικότητα ότι υπάρχει ευνομία στον τόπο.

Δέχομαι τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε η Επιτροπή ως ορθά συμπεράσματα και επομένως δε θα προβώ σε εκτεταμένη ανάλυση του γιατί και πώς κατέληξε η Επιτροπή. Η εμπεριστατωμένη 'Εκθεση της Επιτροπής δίδει ορθή εικόνα της πραγματικότητας και από την εικόνα αυτή βγαίνουν αβίαστα τα συμπεράσματα ότι ο Υπουργός στις δυο περιπτώσεις που αναφέρονται - ήτοι στη συνάντησή του με τον ομόλογό του Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας της Γαλλίας και με τον πρόεδρο της εταιρείας PONT-A-MOUSSON -συμπεριφέρθηκε κατά τρόπο που, κι αν ακόμα δεν είχε πρόθεση να προωθήσει τα δικά του συμφέροντα, δημιούργησε την εύλογη εντύπωση ότι πράγματι προωθούσε τα συμφέροντα της εταιρείας του.

Πιστεύω ακόμα πως αυτό το διαισθάνθηκαν και οι ίδιοι οι υπάλληλοι του Υπουργείου του, γιατί υπάρχει κατάθεση ότι στο συνοπτικό έγγραφο το οποίο ετοιμάστηκε για ενημέρωση σκόπιμα απαλείφθηκαν τα όσα αναφέρονταν στις συνομιλίες του στη δική του εταιρεία - και με τον πρόεδρο της εταιρείας και με

τον ομόλογό του Υπουργό - μήπως, λέει, δημιουργηθεί η εντύπωση ότι ο Υπουργός προωθούσε τα δικά του συμφέροντα. Αυτή και μόνο η μαρτυρία είναι αρκετή, για να καταδικάσει πέραν πάσης αμφιβολίας τον Υπουργό ότι τουλάχιστον, στην καλύτερη περίπτωση, ενήργησε - για να μην πω με επιπολαιότητα - με αφέλεια, η οποία δεν πρέπει να είναι χαρακτηριστικό οιουδήποτε που κατέχει το υπουργικό αξίωμα.

Λυπούμαι πράγματι, γιατί ο Υπουργός δεν ήλθε ενώπιον της Βουλής, δεν παραδέχθηκε το σφάλμα του και δε δήλωσε ενώπιον αυτού του Σώματος ότι θα είναι πολύ προσεκτικότερος στο μέλλον. Αν ο Υπουργός ακολουθούσε αυτή την πορεία, ίσως θα ήμουν επιεικέστερος. Ίσως θα μπορούσα να πω ότι είναι το πρώτο αμάρτημα. Ίσως να μπορούσα να προχωρήσω μέχρι του σημείου να πω αυτό το οποίο όλοι μας οι χριστιανοί λέμε: συχωρεμένος να 'ναι για το πρώτο του αμάρτημα. Αλλά δυστυχώς δεν είδα τον Υπουργό μετά την Έκθεση αυτή, της Επιτροπής, να προβαίνει σ' αυτή την ενδεδειγμένη και αναγκαία χειρονομία.

Καταλήγω ότι η συμπεριφορά του Υπουργού ήταν επιλήψιμη, αλλά δε θα προχωρήσω στο σημείο να πω αυτή τη στιγμή ποια θα είναι η θέση μας έναντι αυτού του Υπουργού, αν, αφού η συζήτηση θα αναβληθεί και μέχρι τότε, δεν ακούσω τη δήλωση του Υπουργού, την παραδοχή του σφάλματος και τη διαβεβαίωσή του ότι στο μέλλον θα είναι πάρα πολύ προσεκτικός και δε θα επαναληφθούν παρόμοια σφάλματα. Θέλω να δώσω την ευκαιρία της επιείκειας, αν υπάρξει αναγνώριση του σφάλματος. Αν όμως όχι, τότε θα επανέλθω και θα είμαι δριμύτερος και αυστηρότερος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος θέλω να τονίσω απερίφραστα και ξεκάθαρα ότι όσα θα πούμε σήμερα δεν προέρχονται και δεν πηγάζουν από οποιαδήποτε αντιπολιτευτική διάθεση. Αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα του Υπουργού Εμπορίου, όπως δημιουργήθηκε, χωρίς φόβο, χωρίς πάθος, χωρίς έχθρα, απολύτως αντικειμενικά.

Πιθανώς ως Δημοκρατικό Κόμμα να ασκούμε αντιπολίτευση στην κυβέρνηση Βασιλείου σε εθνικά, σε οικονομικά και σε πολλά άλλα θέματα, όμως το θέμα Νέμιτσα, το οποίο σήμερα απασχολεί το Σώμα, το αντιμετωπίζουμε ως θέμα αρχής, ως θέμα συμπεριφοράς ανώτερων αξιωματούχων του κράτους από οποιαδήποτε κυβέρνηση κι αν προέρχονται και ταυτόχρονα ως θέμα του ρόλου της Νομοθετικής Εξουσίας, του ελεγκτικού ρόλου της Νομοθετικής Εξουσίας απέναντι στους κατά καιρούς κυβερνώντες.

Σίγουρα, και πολύ σωστά τονίσθηκε και δεν έχουμε να προσθέσουμε τίποτε στα όσα ανέφερε ο προηγούμενος ομιλητής, δεν μπορεί ένας αξιωματούχος του κράτους, ένας Υπουργός μιας κυβέρνησης να συνδυάζει, να αναμειγνύει κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των καθηκόντων του προσωπικά και ιδιοτελή συμφέροντα δικά του ή συμφέροντα φίλων και συνεργατών.

Πρέπει να υπάρχει ένα επίπεδο συμπεριφοράς μεταξύ των αξιωματούχων του κράτους. Ένα επίπεδο το οποίο να μην επιτρέπει με κανέναν τρόπο την ανάμειξη προσωπικών συμφερόντων. Ιδιαίτερα ένας Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο οποίος χειρίζεται κατά κανόνα πολλά εμπορικά και βιομηχανικά

συμφέροντα, πρέπει να είναι πάρα πολύ προσεκτικός. Και πολύ φοβούμαστε ότι ο κ. Νέμιτσας, ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας, δεν υπήρξε καθόλου προσεκτικός.

Τα συμπεράσματα της Επιτροπής Εμπορίου, της πλειοψηφίας της Επιτροπής, είναι απόλυτα σωστά και πιστεύουμε κι εμείς ότι έγινε μια πάρα πολύ καλή δουλειά χωρίς φόβο και χωρίς πάθος, όπως τονίστηκε, μια αντικειμενική δουλειά, με βάση τα δεδομένα, την πραγματικότητα, όλα εκείνα τα στοιχεία τα οποία συγκέντρωσε η αρμόδια Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Δεν εξετάζουμε κατά πόσο ο κύριος Υπουργός κινήθηκε από ιδιοτελή συμφέροντα ή η συμπεριφορά του ήταν προϊόν αφέλειας ή υπερβολικού ενθουσιασμού ή επιπολαιότητας, διότι δυστυχώς, όσον αφορά τη συμπεριφορά των κυβερνώντων, ισχύει, και σωστά λέχθηκε κι αυτό, ότι είναι το πώς φαίνεται πολλές φορές η γυναίκα του Καίσαρα εξίσου σημαντικό με το πώς είναι και ποια είναι η συμπεριφορά της. Είναι θέμα εντυπώσεων πολλές φορές και είναι εξίσου καθοριστικές αυτές οι εντυπώσεις όσο οι πράξεις κάποιου, που οπωσδήποτε χαράζουν και δίδουν το σήμα μιας συμπεριφοράς.

Εδώ θα θέλαμε κι εμείς να προσθέσουμε ότι, αν ο κύριος Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας ερχόταν σ'αυτό το Σώμα, στην αρμόδια Επιτροπή, και έλεγε ξεκάθαρα «απολογούμαι, ήταν επιπολαιότητα, ήταν λάθος» και δεχόταν τις ευθύνες του, πολύ διαφορετικά θα αντιμετωπιζόταν απ'αυτό το Σώμα.

Αλλά εκείνο το οποίο συνέβηκε ήταν μια προσπάθεια να διασκεδαστεί η όλη υπόθεση. Ήταν μια προσπάθεια να παρουσιαστεί ότι ο κύριος Υπουργός πολύ καλά ενήργησε, δηλαδή να αμφισβητηθούν κάποιες πολύ βασικές και απαράβατες αρχές, και ότι περίπου προωθούσε τα συμφέροντα αυτού του τόπου συζητώντας για τη βιομηχανία Νέμιτσα. Δηλαδή περίπου εισήχθη η αρχή ότι οτιδήποτε είναι καλό για τη βιομηχανία Νέμιτσα είναι καλό και για ολόκληρη την κυπριακή βιομηχανία.

Είναι αυτό το οποίο κάποτε λεγόταν στις Ηνωμένες Πολιτείες, πως οτιδήποτε είναι καλό για την General Motors είναι καλό για την οικονομία των Ηνωμένων Πολιτειών.

Περίπου αυτή την αρχή προσπάθησε ο κ. Υπουργός να προωθήσει στην Επιτροπή, όταν είπε: «Ξέρετε, προωθώντας την κυπριακή βιομηχανία, γιατί να μην προωθήσω και τα συμφέροντα μιας μεγάλης, δυνατής εταιρείας, όπως είναι η βιομηχανία Νέμιτσα, και αλίμονο αν εγώ, ο Υπουργός Εμπορίου, θα αναμείγνυα τα συμφέροντα με το να αναφέρω τη βιομηχανία Νέμιτσα».

Πιστεύω ότι, αντί να αναγνωρίσει το λάθος του, προώθησε και παρουσίασε μια τέτοια δικαιολογία, που υποτιμούσε εξαρχής τη νοημοσύνη αυτού του Σώματος. Και, επαναλαμβάνω, αντί να έρθει απλά και ταπεινά να παραδεχτεί κάποιο λάθος που σίγουρα θα αντιμετωπιζόταν με επιείκεια, γιατί αυτός ο λαός είναι επιεικής και ξεχνά εύκολα και μπορεί να έχει έντονα πάθη σε ορισμένες περιπτώσεις, αλλά υπάρχει και έμφυτη καλοσύνη, και ουδέποτε καταδίκασε κάποιον, τουναντίον στον τόπο μας η μια εικόνα διαδέχεται την άλλη και πολλά πράγματα ξεχνιούνται πολύ εύκολα και η μνήμη είναι αδύνατη και είναι λυπηρό πολλές φορές που η μνήμη είναι αδύνατη, αλλά γενικά αυτή είναι η νοοτροπία στον τόπο μας, ο κύριος Υπουργός δε δέχτηκε την ανάληψη των ευθυνών του, παρ' όλο που είχε μήνυμα και από τον ίδιο τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο που ανέφερε ότι ήταν τουλάχιστον επιπόλαιη η όλη συμπεριφορά του, αλλά επέμενε να

αρνείται τη συμπεριφορά αυτή, να αρνείται τις ευθύνες του και να προσπαθεί, επαναλαμβάνω, να επηρεάσει τις εργασίες της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, να επηρεάσει άτομα, πρόσωπα, Βουλευτές, με διάφορα τηλέφωνα και με διάφορες προσπάθειες και αυτό, κατά την άποψή μας, ήταν ανεπίτρεπτο και εξίσου σοβαρό με την όλη συμπεριφορά του έναντι της γαλλικής εταιρείας PONT-A-MOUSSON.

Δε θα θέλαμε να πούμε πολλά πράγματα, διότι πιστεύουμε ότι το θέμα καλύπτεται άκρως ικανοποιητικά από την Έκθεση της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας και πιστεύουμε ότι ο προηγούμενος ομιλητής έθεσε το θέμα στη σωστή του βάση, στη σωστή θεσμική του βάση, διότι δεν είναι θέμα ούτε του κ. Νέμιτσα ούτε οποιουδήποτε άλλου. Είναι το θέμα του Υπουργού Εμπορίου και της συμπεριφοράς του.

Είναι αυτό το μήνυμα που πρέπει να δοθεί, διότι δεν έχουμε τίποτε έναντι του Υπουργού Εμπορίου. Τουναντίον κάποτε ο κ. Τάκης Νέμιτσας ήταν συνεργάτης, ήταν φίλος, παραμένει φίλος, θα έλεγα, αλλά από την άλλη πλευρά θα ήταν τεράστιο λάθος να επιτρέπαμε σε κάποιους παλιούς δεσμούς να επηρεάσουν την αντικειμενική θεώρηση αυτού του θέματος.

Θα ήθελα όμως τελειώνοντας να πω και κάτι άλλο που πιστεύω ότι έχει τεράστια σημασία σ'αυτό τον τόπο. Οι κυβερνώντες ενός τόπου δεν κυβερνούν ελέω Θεού και με θεϊκό φιρμάνι. Οι κυβερνώντες ενός τόπου δεν είναι αφέντες αυτού του τόπου. Δεν μπορεί να είναι αλαζονικοί και να αντιμετωπίζουν με υπεροψία τον κόσμο γενικά και τους διαφόρους με τους οποίους έρχονται σε επικοινωνία κατά τη διάρκεια των καθηκόντων τους. Οι αξιωματούχοι και οι Υπουργοί ενός τόπου κυβερνούν ελέω λαού, ιδιαίτερα ενός λαού βασανισμένου, ιδιαίτερα ενός λαού υπό ημικατοχή που έχει περάσει πολλά, και πρέπει να είναι και σωστοί στις πράξεις τους και ταπεινοί και απλοί στις ενέργειές τους και στη συμπεριφορά τους.

Και αυτά τά λέω, διότι υπάρχει μια τάση, ιδιαίτερα σ'αυτή την κυβέρνηση, μιας αλαζονείας, μιας υπεροπτικής συμπεριφοράς, μιας άρνησης παραδοχής κάποιων λαθών και μιας προσπάθειας δικαιολόγησης των αδικαιολογήτων.

Η απλότητα στους πολιτικούς άνδρες ανεβάζει αυτόν που την έχει και η υπεροψία κατεβάζει ταυτόχρονα εκείνο που χρησιμοποιεί υπεροπτική συμπεριφορά.

Δε γνωρίζουμε πώς ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο κ. Βασιλείου, αντιμετωπίζει το ολίσθημα του Υπουργού του Εμπορίου. Βλέπουμε όμως διάφορα πράγματα που μας ανησυχούν. Και βλέπουμε επίσης ότι κάπως απουσιάζει η αναγκαία ευθιξία και ευαισθησία των κυβερνώντων για διάφορα πράγματα.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα πάει ξεκάθαρα το μήνυμα ότι τουλάχιστον η Νομοθετική Εξουσία, και σ'αυτό δεν έχω καμιά αμφιβολία πως όλα τα κόμματα συμφωνούν στην προσέγγιση, δεν είναι διατεθειμένη να αποδεχθεί οποιαδήποτε συμπεριφορά κυβερνώντος η οποία να προκαλεί το δημόσιο αίσθημα, να τίθεται εναντίον του δημόσιου συμφέροντος και ταυτόχρονα να βγαίνει έξω από κάποια πλαίσια και επίπεδα συμπεριφοράς.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα επιληφθεί αυτού του θέματος και ότι και ο ίδιος πιστεύει σ'αυτά στα οποία πιστεύουμε εμείς και ο ίδιος θα φροντίσει μελλοντικά να τηρηθούν κάποιοι απαράβατοι κανόνες συμπεριφοράς, καθώς και ότι και ο ίδιος δε δίδει λαβή στους

Υπουργούς του να πιστεύουν ότι αυτά τα επίπεδα συμπεριφοράς μπορούν να παραβιάζονται πολύ εύκολα.

Δεν πρόκειται να ζητήσουμε από το βήμα, όπως πολύ πιθανώς να αναμένουν, την παραίτηση του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας, διότι επαναλαμβάνουμε ότι είναι ένα θέμα ευθιξίας και ευαισθησίας του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας και του ίδιου του Υπουργού και επαναλαμβάνουμε ότι αντιμετωπίζουμε το θέμα θεσμικά και αντικειμενικά και όχι για να ασκήσουμε αντιπολίτευση.

Κι εμείς, αν ο ίδιος ο Υπουργός αυτή τη δωδεκάτη ώρα αναγνωρίσει ότι διέπραξε λάθος, αναγνωρίσει ότι η συμπεριφορά του δεν ήταν εκείνη η οποία έπρεπε, σίγουρα θα αντιμετωπίσουμε μια τέτοια παραδοχή και με πολλή επιείκεια και με πολλή διάθεση να του δοθεί και άλλη ευκαιρία.

Επομένως αυτά τα λέμε ως ένα μήνυμα και μέσα σε κάποια πλαίσια θεσμικής συμπεριφοράς και όχι για να πλήξουμε τον κ. Νέμιτσα ή οποιοδήποτε Υπουργό ο οποίος δεν τηρεί τους απαράβατους κανόνες σωστής συμπεριφοράς και ευπρεπούς συμπεριφοράς όσον αφορά το χειρισμό δημόσιων θεμάτων, που εμείς τουλάχιστον, ως Δημοκρατικό Κόμμα, αλλά είμαι σίγουρος και οι άλλες πλευρές το ίδιο αισθάνονται, πιστεύουμε ότι θα πρέπει να τηρούνται σε μια ευρωπαϊκή, πολυκομματική δημοκρατία, όπως είναι η Κύπρος, και σε μια χώρα που σίγουρα δε θα θέλει να μεταβληθεί ούτε σε δημοκρατία τύπου μπανάνας αλλά ούτε και σε έναν τόπο που να έχει ολοκληρωτικές και απολυταρχικές αντιλήψεις για το πώς να κυβερνούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ τον κ. Νεόφυτο Ηλία εκ μέρους του ΑΚΕΛ να μιλήσει επί του θέματος.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εξετάζουμε σήμερα ένα σοβαρό πρόβλημα που χρήζει προσεκτικής, αντικειμενικής και ακριβοδίκαιης προσέγγισης. Το θέμα που αναφέρεται ως «Οι καταγγελίες που έχουν δημοσιευτεί στον τύπο και αφορούν τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα για χρησιμοποίηση της θέσης του για προώθηση των συμφερόντων της βιομηχανίας Νέμιτσα στην οποία έχει ο ίδιος οικονομικό ή άλλο συμφέρον».

Προτού προχωρήσω στην ουσία του θέματος, θα ήθελα να αναφερθώ στη στάση μερίδας του τύπου που αντιδεοντολογικά και ανυπόστατα προχώρησε αυτές τις μέρες στην προβολή του θέματος αυτού κατά τρόπο που προκαταλαμβάνει το Σώμα και τείνει να δημιουργήσει στο κοινό εντυπώσεις που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Μια εφημερίδα την περασμένη Παρασκευή, προτού καν συμπληρωθεί και εκδοθεί από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή η σχετική Έκθεση προς το Σώμα, προέβη σε ένα ανυπόστατο και αντιφατικό δημοσίευμα. Αναφέρθηκε στο υπό συζήτηση θέμα με τον τίτλο «Το ΑΚΕΛ καίει το Νέμιτσα» και πιο κάτω γράφει: «Ενώ τα κόμματα προωθούσαν κοινή και ήπια τοποθέτησή τους για το όλο θέμα, ξαφνικά το ΑΚΕΛ άλλαξε στάση και ζήτησε όπως ο κ. Νέμιτσας απαλλαγεί κάθε μομφής για τις επαφές που είχε με τον πρόεδρο της PONT-A-MOUSSON». Και συνεχίζει η εφημερίδα: «Μετά απ΄αυτό τα άλλα κόμματα

αντέδρασαν και έτσι η 'Εκθεση που θα συνταχθεί από την Επιτροπή εκτιμάται πως θα επιρρίπτει με την ομόφωνη γνώμη των ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, και ευθύνες στον κ. Νέμιτσα». Και συνεχίζει πιο κάτω το δημοσίευμα: «Το θέμα θα έλθει στην ολομέλεια της Βουλής και θα αποτελέσει αντικείμενο έντονης συζήτησης, πράγμα που θα αποφευγόταν, αν η 'Εκθεση ήταν ομόφωνη». Το δημοσίευμα προχωρεί ακόμα στην παράθεση διαπιστώσεων που κατά τον ισχυρισμό της εφημερίδας περιέχονται στο προσχέδιο της σχετικής 'Εκθεσης.

Αναφέρθηκα στο δημοσίευμα αυτό, γιατί απ'αυτό προκύπτουν μερικά ερωτήματα και παρατηρήσεις που αφορούν το Σώμα της Βουλής.

Το πρώτο ερώτημα που προκύπτει είναι από πότε καθιερώθηκε στο Σώμα αυτό η τακτική να δίνονται στη δημοσιότητα προσχέδια Εκθέσεων, προτού αυτά ολοκληρωθούν και εγκριθούν από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Το δεύτερο στοιχείο είναι η ανεπίτρεπτα σκόπιμη διαστρέβλωση και παραποίηση της τοποθέτησης των κομμάτων στο θέμα αυτό.

Το τρίτο στοιχείο είναι η ψευδής πληροφόρηση ότι με ομόφωνη απόφαση θα αποφευγόταν συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια της Βουλής. Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, που είναι η αρμόδια Επιτροπή, καμιά πλευρά δεν ανέλαβε τέτοια υποχρέωση. Αντίθετα τονίστηκε εμφαντικά πως για το θέμα αυτό θα γίνονταν ομιλίες στην ολομέλεια της Βουλής. Εξάλλου κανένας δεν μπορεί να αφαιρέσει το δικαίωμα και να εμποδίσει οποιοδήποτε μέλος της Βουλής να πει τη γνώμη του στην ολομέλεια, ανεξάρτητα από το ομόφωνο ή όχι της 'Εκθεσης.

Εμείς είμαστε υπέρ της ελεύθερης έκφρασης και της διαφάνειας. 'Εχουμε το θάρρος να λέμε με παρρησία και υπευθυνότητα τη γνώμη μας πάνω σε κάθε θέμα που απασχολεί τη Βουλή χωρίς υποκειμενισμό και χωρίς εξόγκωση ή υποβάθμιση των πραγματικών γεγονότων.

Θα πρέπει όμως να τονίσουμε ταυτόχρονα πως είμαστε ενάντια σε κάθε συσκότιση, διαστρέβλωση και παραποίηση που γίνεται στο όνομα της διαφάνειας για την εξυπηρέτηση αλλότριων σκοπών.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, καταγγέλω στο Σώμα το απαράδεκτο δημοσίευμα και το αφήνω στη δική σας κρίση.

Αυτό που θέλω να τονίσω εμφαντικά είναι πως το ΑΚΕΛ ούτε καίει ούτε σκεπάζει κανέναν για οποιοδήποτε θέμα. Το ΑΚΕΛ έχει μια μακροχρόνια ιστορία υπεύθυνης, αντικειμενικής, ακριβοδίκαιης προσέγγισης των γεγονότων, έχοντας πάντα γνώμονά του την εξυπηρέτηση του κυπριακού λαού προς τον οποίο πρόσφερε και προσφέρει ανεκτίμητες υπηρεσίες.

'Ερχομαι τώρα στην ουσία του προβλήματος που συζητούμε σήμερα.

Είναι καθήκον της Βουλής να παρακολουθεί στενά και να ελέγχει τις πράξεις και τις ενέργειες της Εκτελεστικής Εξουσίας και των προσώπων που την ασκούν. 'Ενας τέτοιος αυστηρός αλλά καλόπιστος έλεγχος συμβάλλει τα μέγιστα στην πρόληψη και την αποφυγή ατοπημάτων, διαφυλάττει και ισχυροποιεί το κύρος της κυβέρνησης και βοηθά αποτελεσματικά στο ξεπέρασμα αδυναμιών και ελλείψεων, αν τυχόν υπάρχουν.

Τα γεγονότα της υπόθεσης που εξετάζουμε σήμερα αναφέρονται εκτεταμένα και λεπτομερειακά στην 'Εκθεση που έχει κατατεθεί στο Σώμα. Για τη διερεύνηση της υπόθεσης έγιναν πολύωρες συνεδριάσεις της Επιτροπής Εμπορίου και έγινε εξονυχιστική εξέταση όλων των προσώπων που είχαν με οποιοδήποτε τρόπο γνώση του θέματος.

Γι'αυτό δε θα επαναλάβω εδώ τα γεγονότα. Θα περιοριστώ στη δική μας εκτίμηση και τη διατύπωση της θέσης της κοινοβουλευτικής μας ομάδας για το υπό συζήτηση θέμα.

Ως θέμα αρχής η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς εκφράζει με σαφήνεια τη θέση πως οι Υπουργοί και οποιοιδήποτε άλλοι αξιωματούχοι του κράτους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους θα πρέπει να έχουν μέλημά τους την προώθηση, την προάσπιση και την προαγωγή του δημόσιου συμφέροντος. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται με τις πράξεις ή τις παραλείψεις τους να δημιουργούν και την παραμικρή έστω υπόνοια ότι ενεργούν αντίθετα προς την πιο πάνω αρχή.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, έχοντας υπόψη μας όλα τα γεγονότα, όπως αυτά έχουν εκτεθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, εκφράζουμε την άποψη πως δεν υπήρξε οποιαδήποτε ενσυνείδητη παραβίαση της αρχής από τον έντιμο Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Νέμιτσα κατά τη διάρκεια των συνομιλιών του στη Γαλλία τον Οκτώβρη του 1988.

Έχουμε όμως τη γνώμη πως, έστω κι αν έγινε μέσα στα πλαίσια συζήτησης για τις προοπτικές συνεργασίας μεταξύ κυπριακών και γαλλικών βιομηχανικών επιχειρήσεων με σκοπό την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της κυπριακής οικονομίας, θα έπρεπε να είχε αποφευχθεί αυτή η αναφορά στο όνομα της εταιρείας της οποίας είναι μέτοχος ο κ. Νέμιτσας. Κι αυτό, όχι γιατί προσδίδουμε στην αναφορά αυτή οποιαδήποτε κακή πρόθεση, αλλά γιατί πιστεύουμε πως για τα δημόσια πρόσωπα η καλή πρόθεση και η ανιδιοτέλεια δεν είναι αρκετό μόνο να υπάρχουν, αλλά είναι απαραίτητο και να φαίνεται ότι υπάρχουν. Διαφορετικά αφήνουν περιθώρια και δίνουν αφορμή για σχόλια, εντυπώσεις και εκμετάλλευση που άπτονται του κύρους των συγκεκριμένων δημόσιων προσώπων.

Μια τέτοια πιστεύουμε πως είναι και η περίπτωση που εξετάζουμε σήμερα.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς εξετάζει και τοποθετείται στο θέμα αυτό αντικρίζοντάς το στις πραγματικές του διαστάσεις χωρίς μεγεθυντικούς φακούς αλλά και χωρίς καμιά απολύτως πρόθεση υποβάθμισης ή συγκάλυψής του.

Η θέση μας είναι σαφής, αντικειμενική, ανεπηρέαστη και έχει σκοπό της αποκλειστικά και μόνο την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ τον κ. Ομήρου στο βήμα.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Προτού ασχοληθώ με την ουσία του θέματος, θεωρώ απαραίτητο να θίξω ένα θέμα διαδικασίας το οποίο ηγέρθη στο αρχικό στάδιο της συζήτησης στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Το θέμα το οποίο είχε εγερθεί είναι κατά πόσο είχε το δικαίωμα η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, και γενικότερα βέβαια οποιαδήποτε Κοινοβουλευτική Επιτροπή, να ασχοληθεί με παρόμοιας φύσης θέμα. Γιατί, όπως ανέφερε και ο εισηγητής του θέματος, ο κ. Κληρίδης, πράγματι είναι η πρώτη φορά στα τριάντα χρόνια της ιστορίας της που η Βουλή των Αντιπροσώπων ασχολείται με παρόμοιας φύσης θέμα.

Έχω τη γνώμη ότι, αν η Βουλή αποστερείτο αυτή τη βασική της λειτουργία, να ασκεί δηλαδή κοινοβουλευτικό έλεγχο για πράξεις ή παραλείψεις κυβερνητικών οργάνων, τότε σημαίνει ότι αυτό το Σώμα θα ήταν μουγκό, παράλυτο και ανίκανο να ανταποκριθεί στην πιο βασική του λειτουργία ή σε μια από τις πιο βασικές του λειτουργίες, που είναι η άσκηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Η τάση στις σύγχρονες δημοκρατίες είναι να ενισχύονται και να διευρύνονται οι εξουσίες δημοκρατικού ελέγχου ως ασφαλιστική δικλίδα και αποτρεπτικός παράγοντας σε φαινόμενα κατάχρησης εξουσίας και κρατικής αυθαιρεσίας από την πλευρά της διοίκησης και των κυβερνητικών αξιωματούχων.

Η Βουλή, που εκφράζει πρωτογενώς τη θέληση του κυρίαρχου λαού, είναι και πρέπει συνεχώς να αναβαθμίζεται ως βασικός θεσμός της δημοκρατίας και του λαϊκού ελέγχου. Υπό αυτή την έννοια η δυνατότητα της Βουλής να ασκεί αποφασιστικό και αποτελεσματικό έλεγχο της Εκτελεστικής Εξουσίας αποτελεί μια κρίσιμη λειτουργία, απαραίτητη για την προστασία του πολίτη, την προστασία της πολιτείας και του δημόσιου συμφέροντος από μια αυθαίρετη δημόσια διοίκηση και από εκτροπές οργάνων της που παραβιάζουν τους βασικούς κανόνες συμπεριφοράς μιας ισόνομης και δημοκρατικής πολιτείας.

Θεώρησα απαραίτητο να τονίσω τα πιο πάνω σημεία, για να μην υπάρχει καμιά απολύτως αμφιβολία για το δικαίωμα της Βουλής να ασκεί κατά πλήρη και εξαντλητικό τρόπο τις λειτουργίες του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Δεν τέθηκε και ούτε τίθεται θέμα ούτε ανακριτικών ούτε δικαστικών αρμοδιοτήτων ή εξουσιών ούτε καν οιονεί ανακριτικών ή δικαστικών αρμοδιοτήτων ή εξουσιών. Και παρά τη βαθιά μας εκτίμηση και προς το θεσμό και προς το πρόσωπο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, θα πρέπει να πούμε ότι οι αυτόκλητες υποδείξεις προς την Επιτροπή αναφορικά με την έκταση και τη φύση των δικαιωμάτων και της Επιτροπής Εμπορίου και οποιασδήποτε άλλης Επιτροπής ήταν πραγματικά και περιττές και αχρείαστες.

Κύριε Πρόεδρε,

Τόσο από το Σύνταγμα όσο και από το υπόλοιπο νομικό πλαίσιο, καθώς και από τον Κανονισμό της Βουλής, προκύπτει και είναι σαφές ότι η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή εξετάζοντας το υπό αναφορά θέμα ασκεί κοινοβουλευτικό έλεγχο και σε καμιά περίπτωση δεν ασκεί ανακριτικές ή δικαστικής φύσης αρμοδιότητες ή εξουσίες.

Η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας αποδίδει με σαφήνεια τη σε βάθος εξέταση των καταγγελιών που δημοσιεύτηκαν στον τύπο αναφορικά με τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας, σε σχέση με χρησιμοποίηση της θέσης του για προώθηση προσωπικής φύσης συμφερόντων.

Η Επιτροπή είχε να επιτελέσει ένα εξαιρετικά σοβαρό, ευαίσθητο και λεπτό έργο, που αφορά την πολιτική τιμή και υπόληψη ενός δημόσιου άνδρα. Έχοντας επίγνωση αυτού του πολύ σοβαρού και ευαίσθητου ρόλου και καθήκοντος, τα μέλη της Επιτροπής επέδειξαν ψηλό αίσθημα ευθύνης, αμεροληψία και αντικειμενικότητα και έδωσαν την ευκαιρία σε όλους τους ενδιαφερομένους και με οποιοδήποτε τρόπο εμπλεκομένους να εκφράσουν τις απόψεις τους και να καταθέσουν τα όποια στοιχεία είχαν στα χέρια τους.

Το υλικό που μπορεί ουσιαστικά και πρωταρχικά να αξιολογηθεί είναι τα πρακτικά των συναντήσεων του Υπουργού με τον πρόεδρο της γαλλικής εταιρείας PONT-A-MOUSSON και τον Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου της Γαλλίας. Από

τις καταθέσεις τόσο του Υπουργού όσο και των άλλων προσώπων που προσήλθαν στην Επιτροπή και παρά το γεγονός ότι διαπιστώθηκαν κάποιες αντιφάσεις που αναφέρονται στην Έκθεση δεν έχει προκύψει οποιοδήποτε πρόσθετο σημαντικό στοιχείο που να διαφοροποιεί το περιεχόμενο των πρακτικών των πιο πάνω συναντήσεων.

Είναι γεγονός παραδεκτό και αναμφισβήτητο ότι τόσο στην επίσημη συνάντηση του Υπουργού Εμπορίου κ. Νέμιτσα με το Γάλλο Υπουργό Εξωτερικού Εμπορίου όσο και στην ανεπίσημη συνάντηση του κ. Νέμιτσα με τον πρόεδρο της γαλλικής εταιρείας έγινε συγκεκριμένη και ονομαστική αναφορά στις προοπτικές συνεργασίας της εταιρείας Νέμιτσα με τη γαλλική εταιρεία PONT-A-MOUSSON. Ιδιαίτερα στη συνάντηση του Υπουργού με τον πρόεδρο της γαλλικής αυτής εταιρείας το θέμα της δυνατότητας και προοπτικής συνεργασίας ύπηρξε κυρίαρχο.

Τα πιο πάνω στοιχεία, που παραμένουν χωρίς καμιά απολύτως αμφισβήτηση, είναι αυτά που προσφέρονται προς αξιολόγηση και κρίση.

Σε μια δημοκρατική και ευνομούμενη πολιτεία θα πρέπει να αποτελεί κανόνα απαράβατο και θέμα τάξης και αρχής πρωταρχικό οι αξιωματούχοι της πολιτείας να απέχουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους από πράξεις και συμπεριφορά που σκοπεύουν ή τείνουν να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι σκοπεύουν στην εξυπηρέτηση προσωπικών συμφερόντων.

Μια τέτοια συμπεριφορά, πέραν του ότι αποτελεί εκτροπή από νομικό και θεσμικό πλαίσιο, υπονομεύει το αίσθημα εμπιστοσύνης του λαού προς τη νόμιμη εξουσία και δημιουργεί συνθήκες υπόσκαψης των πολιτειακών θεσμών και της ηθικής τάξης. Τέτοιες συνθήκες μπορούν ακόμα να ευνοήσουν τη δημιουργία κλίματος και συνθηκών διαφθοράς, να θέσουν στο περιθώριο την έννοια και το περιεχόμενο του δημόσιου συμφέροντος και να αναγορεύσουν σε κυρίαρχες αξίες στην κοινωνία την προώθηση ιδιοτελών και προσωπικών συμφερόντων.

Αυτά τα πλαίσια συμπεριφοράς και κανόνων τάξης και ηθικής σε μια ευνομούμενη και δημοκρατική πολιτεία δεν πρέπει απλώς να τηρούνται, αλλά και να φαίνεται ότι τηρούνται, όπως με έμφαση τονίστηκε από όλους τους προηγούμενους ομιλητές, για να εμπεδώνεται ακριβώς και να ενισχύεται το αίσθημα εμπιστοσύνης των πολιτών προς τους θεσμούς, τις λειτουργίες και τους φορείς της πολιτείας.

Στην υπόθεση που συζητούμε και με δεδομένη τη σχέση του Υπουργού Εμπορίου με την εταιρεία Νέμιτσα δεν μπορούμε παρά να διαπιστώσουμε παραβίαση των πιο πάνω κανόνων που επιτάσσουν αποχή από συμπεριφορά που στοχεύει ή τείνει να δημιουργήσει την εντύπωση ότι στοχεύει στην εξυπηρέτηση προσωπικών συμφερόντων.

Παρά το γεγονός ότι δεν προέκυψε κανένα στοιχείο που να τεκμηριώνει τελεσφόρηση συνεργασίας ως αποτέλεσμα των συνομιλιών και επαφών του Υπουργού Εμπορίου στο Παρίσι, εντούτοις είμαστε υποχρεωμένοι να αποδοκιμάσουμε την εκτεταμένη και επίμονη αναφορά στις δυο συναντήσεις στο ενδεχόμενο συνεργασίας της εταιρείας Νέμιτσα με τη γαλλική εταιρεία PONT-A-MOUSSON.

Επιπολαιότητα; Μειωμένο αίσθημα αντίληψης για τα πλαίσια των κανόνων συμπεριφοράς ενός κρατικού αξιωματούχου; Χρησιμοποίηση αθέμιτα της θέσης του Υπουργού;

Όποια ερμηνεία κι αν δοθεί από κάποιο, με όση επιείκεια ή αυστηρότητα κι αν κριθεί αυτή η συμπεριφορά, το γεγονός παραμένει ένα για κάποιο που θέλει να προσεγγίσει το θέμα με τη μεγαλύτερη αντικειμενικότητα, ευθυκρισία και αμεροληψία: Αυτή η συμπεριφορά έτεινε να δημιουργήσει την εντύπωση ότι υπήρξε προσπάθεια αξιοποίησης και εκμετάλλευσης της υπουργικής ιδιότητας για προαγωγή προσωπικής φύσης συμφερόντων.

Υπό αυτή την έννοια θεωρούμε ότι δεν τηρήθηκαν στην υπόθεση αυτή οι κανόνες της χρηστής διοίκησης και της αρχής ότι οι κυβερνητικοί αξιωματούχοι θα πρέπει κατά την άσκηση των πολιτειακών τους καθηκόντων να αποφεύγουν τη με οποιοδήποτε τρόπο προαγωγή ή ανάμειξη προσωπικής φύσης συμφερόντων.

Όπως είπα και στην αρχή, το θέμα είναι σοβαρό, λεπτό και ευαίσθητο. Συνδέεται με την πολιτική τιμή και υπόληψη ενός δημόσιου προσώπου. Και η από μέρους μας τήρηση ενός κώδικα αμεροληψίας, αντικειμενικότητας και ευθυκρισίας θα έπρεπε να είναι απαρέγκλιτη.

Είναι γεγονός ότι, αν υπήρχε παραβίαση αυτού του κώδικα και υιοθετείτο συμπεριφορά συκοφαντίας και σκοπιμοτήτων οποιασδήποτε μορφής, θα ήμαστε ανάξιοι του ρόλου και της αποστολής μας. Το ίδιο ανάξιοι θα ήμαστε, αν επιχειρούσαμε την παρασιώπηση και συγκάλυψη μιας πρόδηλα αξιόμεμπτης και επιλήψιμης συμπεριφοράς.

Αν θέλουμε να δημιουργήσουμε αίσθημα εμπιστοσύνης στις λειτουργίες και τις εξουσίες της Βουλής ως της ανώτατης μορφής και του θεσμού λαϊκής κυριαρχίας και να αναγορεύσουμε τον κοινοβουλευτικό έλεγχο σε θεσμό με αποτελεσματικότητα και λαϊκή εκτίμηση που να δημιουργεί παράδοση και κύρος για το μελλοντικό ρόλο τον οποίο θα πρέπει να διαδραματίζει, δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να συμπεριφερόμαστε, ως Βουλή, με αίσθημα αυστηρότητας αλλά και δικαίου και με προσήλωση προς το Σύνταγμα, τους νόμους και τις κυρίαρχες κοινωνικές και ηθικές αξίες.

Είμαι βέβαιος ότι το πόρισμα της Επιτροπής είναι αποτέλεσμα της τήρησης αυτών των αρχών, αυτών των πλαισίων συμπεριφοράς και αυτού του κώδικα.

Το τι θα πράξει ο Υπουργός Εμπορίου και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι θέμα που αφορά τη δική τους ευαισθησία και τη δική τους αντίληψη για τις αρχές και τις αξίες που τα δημόσια πρόσωπα πρέπει να εκπροσωπούν και να τηρούν.

Τελικός κριτής της συμπεριφοράς όλων είναι σε τελική ανάλυση ο κυρίαρχος λαός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα να παραμείνει το θέμα και επιφυλασσόμαστε να μιλήσουμε στην προσεχή συνεδρία του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παραμείνει, κύριε Κωνσταντίνου, στην προσεχή συνεδρία το θέμα αυτό, το οποίο μάλιστα εισηγούμαι να συζητηθεί κατά προτεραιότητα, ούτως ώστε να τελειώσει.

Και μπαίνουμε τώρα στη Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Πρόκειται περί αναπομπής.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συνήλθε στις 5 Μαρτίου 1990 και επανεξέτασε τον πιο πάνω Νόμο τον οποίο η Βουλή ψήφισε στις 8 Φεβρουαρίου 1990 και τον οποίο ανέπεμψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Αρχηγός της Αστυνομίας, καθώς επίσης εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών και του Συνδέσμου Κατώτερων Αστυνομικών.

Σύμφωνα με τους προτασσόμενους λόγους αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1990, υποστηρίζεται ανάμεσα σ' άλλα ότι οι πρόνοιες του αναπεμπόμενου νόμου θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργία, απόδοση και αποτελεσματικότητα της Αστυνομίας, γι' αυτό και προτείνεται, αντί τα ενδιαφερόμενα μέλη της δύναμης να έχουν το δικαίωμα αφυπηρέτησης στο 60ό έτος της ηλικίας τους, να δικαιούνται οικονομικής προαγωγής με την παραχώρηση σ' αυτούς δύο ετήσιων προσαυξήσεων της κλίμακάς τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, επανεξετάζοντας τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους αναπομπής, εξακολουθεί να υποστηρίζει τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, γι' αυτό και αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή όπως εμμείνει στην απόφασή της σε σχέση με αυτόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Μια δήλωση, κύριε Πρόεδρε, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών. Εμμένοντας στην αρχική της θέση η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών δηλώνει ότι θα εξετάσει χωρίς καθυστέρηση οποιοδήποτε σχέδιο της Εκτελεστικής Εξουσίας που θα δίνει κίνητρα για εθελοντική αφυπηρέτηση από το αστυνομικό σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θέτω την αναπομπή σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η αναπομπή απορρίπτεται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην άλλη αναπομπή, που είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΕΜΦΘΕΝΤΑ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συνήλθε στις 28 Φεβρουαρίου και 7 Μαρτίου 1990 και επανεξέτασε τον πιο πάνω Νόμο τον οποίο η Βουλή ψήφισε στις 8 Φεβρουαρίου 1990 και τον οποίο ανέπεμψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος.

Σύμφωνα με τους προτασσόμενους λόγους αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1990, υποστηρίζεται ότι οι εισφορές που γίνονται σε πολιτικά κόμματα δεν είναι εισόδημα απαλλαγμένο από το φόρο εισοδήματος, αλλά δαπάνες που εκπίπτουν κατά τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος, γι' αυτό και γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του αναπεμπόμενου άρθρου 3, έτσι που οι εισφορές αυτές να εκπίπτονται από το φορολογητέο εισόδημα των φυσικών και νομικών προσώπων. Παράλληλα γίνεται εισήγηση για περαιτέρω τροποποίηση του άρθρου αυτού, ώστε οι διεκδικούμενες εκπτώσεις να αποδεικνύονται με σχετικές αποδείξεις.

Η Επιτροπή, επανεξετάζοντας τον αναπεμφθέντα νόμο και τους λόγους πάνω στους οποίους στηρίχθηκε η αναπομπή του, εξακολουθεί κατά πλειοψηφία να υποστηρίζει τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή όπως εμμείνει στην απόφασή της σε σχέση με αυτόν με τη νομοτεχνική και μόνο αλλαγή του υπό αναφορά Νόμου, όσον αφορά το σχετικό άρθρο της νομοθεσίας για το φόρο εισοδήματος που πρέπει να τροποποιηθεί.

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής Βουλευτές των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστεράς και Σ.Κ. ΕΔΕΚ εξακολουθούν να διατηρούν τις θέσεις τους, όπως αυτές αναλύθηκαν στο στάδιο της συζήτησης και ψήφισης του αναπεμφθέντος νόμου ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω να κάμω την εξής παρατήρηση γι' αυτή την αναπομπή, η οποία είναι παρόμοια με παρατήρηση την οποία είχε κάνει σε προηγούμενη συνεδρία ο κ. Κληρίδης: Παρατηρείται το φαινόμενο η κυβέρνηση Βασιλείου να προβαίνει διαρκώς σε αναπομπές θεμάτων για τα οποία πιθανώς να έχει διαφορετικές απόψεις. Ο θεσμός της αναπομπής πρέπει να χρησιμοποιείται με πολλή φειδώ και προσοχή και πολύ φοβούμαι ότι με τον τρόπο με τον οποίο η κυβέρνηση χρησιμοποιεί αυτό το θεσμό τον έχει μειώσει και, αν συνεχίσει, οπωσδήποτε πιστεύουμε ότι θα είναι πολύ περιφρονητική η όλη στάση της απέναντι στο Σώμα. Δεν μπορεί η κυβέρνηση μέσα σ' ένα διάστημα έξι βδομάδων να προβαίνει σε οκτώ και δέκα και δώδεκα αναπομπές, όταν άλλα χρόνια, άλλες εποχές, δεν έρχονταν πέραν της μιας ή των δύο αναπομπών το χρόνο. Είναι μια πολύ κακή τακτική την οποία ακολουθεί και θα πρέπει να αντιληφθεί ότι η Βουλή δεν περνά τυχαία κάποια νομοσχέδια και επιπλέον η κυβέρνηση δεν μπορεί για ψύλλου πήδημα να προβαίνει σε αναπομπές. Απλώς είναι ένα μήνυμα που πρέπει να δοθεί, διότι η Βουλή θα πρέπει να αντιμετωπίσει αυτές τις αναπομπές ως μια αντιπολιτευτική τάση της κυβέρνησης προς την ίδια τη Βουλή και ως περιφρονητική προς το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Η κατάθεση της αναπομπής, κύριε Πρόεδρε, είναι κάτι που πρέπει να αποφεύγεται και θα παρακαλούσα όπως αυτό το μήνυμα δοθεί στη νέα κυβέρνηση η οποία πρέπει να προσέχει τους θεσμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, έχει τόσο δίκαιο σε όσα είπε ο κ. Γαλανός για το θέμα της αναπομπής, ώστε θα πρέπει η Βουλή να παρατηρήσει ότι τουλάχιστον επί του θέματος των αναπομπών η αλλαγή που υποσχέθηκε ο Πρόεδρος Βασιλείου δεν είναι αλλαγή, διότι συνεχίζεται η ίδια συνήθεια των αναπομπών του τέως Προέδρου κ. Κυπριανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα υποστηρίξουμε την αναπομπή για τους λόγους που αναφέραμε κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου. Όμως τούτο δε σημαίνει ότι απαλλάσσουμε την κυβέρνηση από την ευθύνη της να δει το πρόβλημα της κανονικής λειτουργίας της δημοκρατίας με τη χρηματοδότηση των κομμάτων, μια αρχή στην οποία επιμένουμε και θα εξακολουθούμε να ασκούμε πίεση στην κυβέρνηση, ώστε να προωθήσει αυτό το σωστό τρόπο χρηματοδότησης και ενίσχυσης της δημοκρατίας και της κανονικής κοινοβουλευτικής ζωής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Η θέση μας, κύριε Πρόεδρε, είναι αυτή που φαίνεται στην Έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής. Εμμένουμε στην αρχική μας θέση για την οποία και καταψηφίσαμε την πρόταση νόμου και επομένως και το νόμο που ψηφίσαμε. Κατά συνέπεια επιμένουμε σ' αυτή την αρχική μας θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς θα υποστηρίξουμε την αναπομπή, όπως ήταν και οι θέσεις τις οποίες υποστηρίξαμε αρχικά από το βήμα της Βουλής. Όμως θα ήθελα και εγώ να παρατηρήσω αυτό που έχουν παρατηρήσει και οι υπόλοιποι συνάδελφοι, ότι η τακτική των συχνών αναπομπών είναι μια τακτική η οποία δε νομίζω ότι βοηθά. Αντίθετα έχω τη γνώμη ότι το θέμα, όταν γίνονται συχνές αναπομπές, πλέον παίρνει άλλη μορφή και έτσι θα πρέπει αυτό το Σώμα να έχει μια επαφή, θα έλεγα ο Πρόεδρος της Βουλής με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για να συζητηθεί το θέμα αυτό, έτσι που στο μέλλον να μην παρατηρούνται αυτές οι τόσο συχνές αναπομπές για θέματα μάλιστα στα οποία είναι φανερό ποια είναι η τοποθέτηση του Σώματος από την ψήφιση του δοσμένου νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς μια πολύ σύντομη απάντηση στον κ. Μαρκίδη. Φαίνεται ότι ο κ. Μαρκίδης δεν αισθάνεται πολύ ευτυχής

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι δε χρειάζεται, κύριε Γαλανέ.

(Γέλια)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε. Αν ήταν όλοι μας να λέμε όσα δε χρειάζονται, πιστεύω θα έπρεπε να ισχύει ακόμα και για το σεβαστό Προεδρείο.

(Γέλια)

Θα ήθελα όμως να πω στο συμπαθή συνάδελφο ότι δίνει την εντύπωση καμιά φορά ότι δεν είναι ευτυχής με την αλλαγή, διότι θα προτιμούσε να κάνει αντιπολίτευση της προηγούμενης κυβέρνησης.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμάς δε θα μας ενοχλούσε να κάνουμε αντιπολίτευση σε κυβέρνηση την οποία δε βγάλαμε εμείς.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, κατόπιν όσων λέχθηκαν θέτω το θέμα της αναπομπής σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

22 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Η αναπομπή απορρίπτεται με 15 ψήφους υπέρ, 22 εναντίον και καμιά αποχή.

Και προχωρούμε στα υπόλοιπα θέματά μας που δεν είναι και λίγα. Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Γεωργίου
Αντώνης Ανδρέου
Νίκος Μουσιούττας
Πολύβιος Κόλοκος
Στέλιος Μανδριώτης
Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σ' ένα μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ Μαΐου 1989 και Φεβρουαρίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού η Επιτροπή κάλεσε σε ορισμένες από τις συνεδρίες της τον Υπουργό Άμυνας και τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς οι οποίοι ανέλυσαν τη φιλοσοφία και τις κυριότερες πρόνοιες του νόμου που προτείνεται. Στα πλαίσια της ίδιας εξέτασης η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις/εισηγήσεις των εκπροσώπων όλων των Σωμάτων και Κλάδων του Στρατού και να μελετήσει σωρεία μνημονίων που κατατέθηκαν ενώπιόν της είτε από τα πρόσωπα που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της Επιτροπής είτε από οργανωμένα σύνολα ή άτομα που δεν παρέστησαν στις συνεδρίες της, αλλά διατύπωσαν τις απόψεις και εισηγήσεις τους γραπτώς.

Με το νόμο που προτείνεται κωδικοποιείται, αναθεωρείται και εκσυγχρονίζεται η νομοθεσία που διέπει τα του Στρατού της Δημοκρατίας με κύρια επιδίωξη και στόχο την από κάθε άποψη ορθολογιστικότερη οργάνωση και λειτουργία του Στρατού υπό το φως των σημερινών συνθηκών, την εμπειρία που έχει αποκτηθεί και τα νέα στρατιωτικά δεδομένα.

Οι βασικότερες διατάξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου αναφέρονται στη σύνθεση του Στρατού, στο διορισμό, τις προαγωγές, τις αφυπηρετήσεις - παραιτήσεις, τις απολαβές και τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των μελών του Στρατού, στις εξουσίες του Υπουργού Άμυνας σε σχέση με την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου και στις εξουσίες του Υπουργικού Συμβουλίου για προσλήψεις στο Στρατό εθελοντών υπαξιωματικών και για αποσπάσεις των μελών του Στρατού στην Εθνική Φρουρά ή την Αστυνομία. Πιο λεπτομερειακή ρύθμιση των θεμάτων που σχετίζονται με διορισμούς, προαγωγές, αφυπηρετήσεις, παραιτήσεις, πειθαρχικά παραπτώματα και ποινές, άδειες, επιδόματα και άλλα ωφελήματα των μελών του Στρατού προβλέπεται ότι θα γίνει με Κανονισμούς τους οποίους και είχε υπόψη της η Επιτροπή στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού άκουσε σε πρώτο στάδιο της απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, πραγματοποίησε στη συνέχεια αριθμό συνεδριών της στα πλαίσια των οποίων και εξετάστηκαν, με την παρουσία εκπροσώπων του Υπουργείου Άμυνας και του ΓΕΕΦ, οι επιμέρους διατάξεις του νομοσχεδίου υπό το φως των απόψεων και εισηγήσεων που τέθηκαν ενώπιόν της. Ως αποτέλεσμα της εξέτασης αυτής η Επιτροπή υιοθέτησε αριθμό συμπληρωματικών τροπολογιών στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, οι κυριότερες των οποίων συνοψίζονται στα πιο κάτω:-

(α) Διασαφηνίζεται ότι οι εξουσίες που παρέχονται στον Υπουργό Άμυνας για τη γενική εποπτεία του Στρατού εντάσσονται στα πλαίσια της υλοποίησης των σκοπών του νόμου και προς το συμφέρον της Δημοκρατίας.

(β) Γίνεται πρόνοια, ώστε η απόσπαση ενός μέλους του Στρατού στην Αστυνομία ύστερα από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να γίνεται μόνο για την εκτέλεση ειδικών καθηκόντων.

(γ) Για το διορισμό στο Στρατό αξιωματικών με σύμβαση θα θεωρούνται ως ικανοποιητικές προϋποθέσεις, εκτός από τις επαρκείς στρατιωτικές γνώσεις, και οι επαρκείς τεχνικές ή επιστημονικές γνώσεις.

(δ) Τροποποιείται η ορολογία των «οπλιτών μακράς θητείας» σε «εθελοντές υπαξιωματικούς». Η πρόσληψη των υπαξιωματικών αυτών στο Στρατό, που θα είναι για περιορισμένο χρόνο, θα γίνεται σύμφωνα με διαδικασία που θα προδιαγράφεται σε σχετικούς Κανονισμούς που θα εκδίδει το Υπουργικό Συμβούλιο και θα εγκρίνονται από τη Βουλή.

(ε) Στις διατάξεις που προβλέπουν το δικαίωμα των μελών του Στρατού να παραιτηθούν προστίθεται η προϋπόθεση της δεκαπενταετούς υπηρεσίας στο Στρατό.

(στ) Βελτιώνονται οι διατάξεις που αναφέρονται στις συντάξεις που παραχωρούνται σε εξαρτωμένους των μελών του Στρατού που πεθαίνουν κατά την εκτέλεση του καθήκοντός τους και προστίθενται νέες διατάξεις για την παραχώρηση συντάξεων σε μέλη του Στρατού που αφυπηρετούν λόγω αναπηρίας τους που προέρχεται κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των καθηκόντων τους.

Με βάση όλα τα πιο πάνω η Επιτροπή έχει επαναδιατυπώσει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, το οποίο και επισυνάπτει στην Έκθεσή της αυτή, με την ομόφωνη εισήγηση προς τη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο.

Προβαίνοντας στην πιο πάνω εισήγησή της η Επιτροπή πιστεύει ότι με το νέο νομοθέτημα που προτείνεται και με τη δέσμη των νέων Κανονισμών για τους διορισμούς, τις προαγωγές και αφυπηρετήσεις αξιωματικών και υπαξιωματικών του Στρατού που αναμένεται να ακολουθήσει σύντομα θα τεθούν όλες οι αναγκαίες βάσεις και προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός υγιούς στρατεύματος στη Δημοκρατία, πράγμα που θεωρείται πρώτη προτεραιότητα κάτω από τις συνθήκες που διέρχεται σήμερα ο τόπος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συστατικό στοιχείο της ενίσχυσης της αμυντικής μας θωράκισης θεωρούσαμε και θεωρούμε ακόμα ότι είναι ο εκσυγχρονισμός όλων των νομοθετημάτων που αφορούν την Εθνική μας Φρουρά και, ξεκινώντας από την αρχή, τον κυπριακό στρατό. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας τους τελευταίους εννιά μήνες εξετάζει συστηματικά και εντατικά τρία νομοθετήματα που έχουν άμεση σχέση ακριβώς με τον τομέα αυτό. Το πρώτο νομοθέτημα το οποίο σήμερα καλείται ομόφωνα το Σώμα να ψηφίσει είναι η τροποποίηση του Νόμου περί Στρατού της Δημοκρατίας. Τα άλλα δύο νομοθετήματα -που ελπίζουμε οι συνάδελφοι της Επιτροπής Άμυνας πολύ σύντομα να παρουσιάσουν και εκεί ομόφωνα για ψήφιση στο Σώμα- αφορούν την πρόσληψη και γενικά την ανέλιξη και την αφυπηρέτηση των αξιωματικών και των υπαξιωματικών.

Είναι εδώ που θα ήθελα να τονίσω ότι το γεγονός αυτό, δηλαδή της βελτίωσης των σχετικών νομοθετημάτων, ιδιαίτερα το χαιρετίζουμε, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, γιατί επιτέλους πιστεύουμε ότι σε σημαντικό βαθμό βελτιώνονται οι πρόνοιες εκείνες των σχετικών μας νομοθετημάτων που αφορούν την Εθνική Φρουρά, επαναλαμβάνω, ως πρώτο, ως βασικό ίσως συστατικό στοιχείο της ανέλιξης της Εθνικής μας Φρουράς και της ενίσχυσης της αμυντικής μας θωράκισης.

Επίσης, χωρίς να θέλω να μπω σε λεπτομέρειες, όπως ήδη έχει αναφερθεί κατά την ανάγνωση της Έκθεσης, είναι σημαντικό το γεγονός ότι με το νέο νόμο εισάγεται πλέον μόνιμα ο θεσμός του εθελοντή υπαξιωματικού, ο θεσμός του μόνιμου ουσιαστικά υπαξιωματικού, τον οποίο τόσο πολύ έχει στερηθεί και παράλληλα έχει ανάγκη η Εθνική Φρουρά. Και μέσα σ' αυτά τα πλαίσια ακριβώς προνοείται και η πρόσληψη των γυναικών στην Εθνική μας Φρουρά. Είναι αυτό που με ιδιαίτερη χαρά έχουμε χαιρετίσει όλα τα σώματα, όλες οι πλευρές της Βουλής, την ενημέρωση από το αρμόδιο Υπουργείο ότι το ενδιαφέρον το οποίο έχει υπάρξει και είναι ακόμα σε εξέλιξη από τις νέες μας για ένταξη στην Εθνική Φρουρά στα πλαίσια αυτού ακριβώς του νομοθετήματος είναι πραγματικά πολύ μεγάλο, σημαντικό, και μπορώ να χρησιμοποιήσω ακόμα και τη λέξη συγκινητικό.

Πιστεύουμε ότι είναι δύσκολο το έργο το οποίο καλούμαστε να επιτελέσουμε ως Επιτροπή Άμυνας, λόγω πραγματικά της ιδιομορφίας, της ιδιαιτερότητας των μόνιμων στελεχών της Εθνικής μας Φρουράς, που απλώς υπενθυμίζω ότι προέρχονται από τους πρώτους, όπως ονομάζονται, της πρώτης σειράς, αξιωματικούς, τα πρώτα στελέχη του κυπριακού στρατού που είχαν ενταχθεί το 1960 και είναι βασικά αγωνιστές του 1955-59 στη συντριπτική τους πλειοψηφία και αποτελείται από μόνιμα στελέχη, αποφοίτους παραγωγικών, όπως ονομάζονται,

στρατιωτικών σχολών. Επίσης αποτελείται από μόνιμους από τις εφεδρείες μας μονιμοποιηθέντες αξιωματικούς και τέλος από κάποιους άλλους ειδικούς εμπειρογνώμονες που έχουν μονιμοποιηθεί στην Εθνική μας Φρουρά. Αυτά, μαζί δυστυχώς με πολλά λάθη του παρελθόντος, έχουν δυσκολέψει το έργο της Επιτροπής 'Αμυνας, η οποία όμως πιστεύει ότι σε μεγάλο βαθμό έχει βελτιώσει και το νομοθέτημα τούτο και πραγματικά προσπαθεί να βελτιώσει και τα άλλα νομοθετήματα.

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ότι είναι η φιλοδοξία μας να δώσουμε τουλάχιστον τώρα το καλύτερο δυνατό νομοθέτημα και για το στρατό αλλά και για τους κανονισμούς των αξιωματικών και των υπαξιωματικών. 'Ισως με τη χρησιμοποίηση, με την εφαρμογή των νομοθετημάτων αυτών σύντομα να διαπιστωθεί η αναγκαιότητα κάποιων άλλων τροποποιήσεων, κάποιων άλλων βελτιώσεων. Χωρίς να θέλω να τίθεμαι μπροστά -νομίζω όμως ότι εκφράζω το αίσθημα όλων των Μελών της Επιτροπής 'Αμυνας εδώ- είμαστε στη διάθεση των αρμοδίων πάντοτε για συνεχή βελτίωση.

Και επίσης τελειώνοντας θα ήθελα να εκφράσω και από το βήμα της Βουλής ιδιαίτερα τις ευχαριστίες μας για τις προσπάθειες τις οποίες κατέβαλαν και καταβάλλουν τα μέλη της Γραμματείας της Βουλής μας, των Επιτροπών, που πραγματικά εδώ και κατά τη διάρκεια των θερινών μας διακοπών αλλά και μέχρι σήμερα ακόμα, αγνοώντας ώρες εργάσιμες και μη, προσπαθούν να επιτελέσουν αυτό το έργο και να μας βοηθήσουν να είμαστε συνεπείς στις υποσχέσεις μας ως Επιτροπή 'Αμυνας, που είναι δηλαδή να παραδώσουμε στην Εθνική μας Φρουρά σύγχρονο νομοθέτημα, σύγχρονους κανονισμούς περί αξιωματικών και υπαξιωματικών εντός του Μάρτη, ώστε να μπορέσουν σύντομα επίσης, ελπίζουμε μέχρι το Μάιο, να γίνουν οι προαγωγές που τόσο έχουν στερηθεί στην Εθνική Φρουρά τα μόνιμά μας στελέχη, αφού εδώ και τρία μέχρι τέσσερα χρόνια -τώρα είμαστε στον τέταρτο χρόνο-δεν έχουν γίνει καθόλου ακόμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο λόγια μόνο από τη θέση μου. Δε θα επαναλάβω όσα είπαν οι συνάδελφοι. Θέλω όμως να χαιρετίσω με τη σειρά μου την πρόνοια που προβλέπει και παρέχει την ευχέρεια πρόσληψης των εθελοντών υπαξιωματικών. Αυτή ήταν πάντα μια κραυγαλέα ανάγκη για την Εθνική μας Φρουρά, γιατί, όπως όλοι καλά γνωρίζουμε, τα οπλικά συστήματα που αποκτήσαμε και που αποκτούμε τα χειρίζονται μέχρι σήμερα οι κληρωτοί που είναι νεαρά περαστικά παιδιά. Αυτό έχει να κάμει ασφαλώς και με την αποτελεσματικότητα των συστημάτων αλλά πολύ περισσότερο ακόμα και με την καλώς νοούμενη οικονομία. Μπορεί να πληρωθούν περισσότερα χρήματα γι' αυτούς που θα προσληφθούν, αλλά σε τελευταία ανάλυση αυτό που γίνεται είναι πράγματι μια εξοικονόμηση.

Δε θα θέλαμε να υστερήσουμε στο θέμα των ευχαριστιών προς τη Γραμματεία και έτσι ευχαριστούμε και εμείς με τη σειρά μας τη Γραμματεία που χειρίζεται τα θέματα της άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Αλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πραγματικά η Επιτροπή Άμυνας αισθάνεται ιδιαίτερη χαρά κι ευτυχία που παρουσιάζει το σημερινό νομοθέτημα ενώπιον του Σώματος, γιατί εργάστηκε σκληρά, αλλά και γιατί έχει τη συναίσθηση και τη συνείδηση ότι επιτέλεσε ένα πολύ σημαντικό έργο που αποτελεί υποδομή για την ίδια την έννοια της άμυνάς μας. Γιατί άμυνα δεν είναι μόνο τα οπλικά συστήματα. Άμυνα σ' έναν τόπο, ιδιαίτερα σαν το δικό μας, είναι και η οργάνωση του στρατού μας και θα πρέπει σήμερα να πούμε ότι δυστυχώς πολύ λίγα πράγματα είχαν γίνει για μια κανονική οργάνωση του στρατού, σε τρόπο που να διατηρείται και το αξιόμαχο του σώματος στο επίπεδο που θέλουμε, αλλά να είναι κι ευτυχισμένοι οι άνθρωποι οι οποίοι είναι μέσα στην ίδια την Εθνική Φρουρά. Και πιστεύουμε ότι με αυτό το νομοθέτημα βάζουμε τέρμα σε μια περίοδο με πολλά μειονεκτήματα και ανοίγουμε μια νέα προοπτική, αφού οι αξιωματικοί οι οποίοι έχουν προσφέρει τεράστιες υπηρεσίες στην πατρίδα μας θα μπορούν να αισθάνονται ότι υπηρετούν τον τόπο τους, ότι έχουν αναγνώριση αυτών των υπηρεσιών, διασφάλιση της ζωής τους, ακόμα και των οικογενειών τους.

Θέλουμε να εκφράσουμε την εκτίμησή μας προς τους παλιούς και τους νέους αξιωματικούς και μάλιστα με το νομοθέτημα, με τους κανονισμούς για την αφυπηρέτηση, όπως και για την προαγωγή, δημιουργούμε συνθήκες ανανέωσης, δημιουργούμε τις συνθήκες τερματισμού κάποιων υπηρεσιών, κάποιων ιστοριών, κάποιων καταστάσεων που μπορεί πολλές φορές να μην ήταν οι επιθυμητές ή να μην ήταν η επιθυμητή η δραστηριότητα μέσα στην ίδια την Εθνική Φρουρά και μέσα στον τόπο. Όμως επιθυμία ολόκληρης της Επιτροπής ήταν με ένα πνεύμα γενναιοψυχίας να προσφέρει την ευχέρεια, ώστε να υπάρχει μια δυνατότητα αποστράτευσης μέσα σε συνθήκες που να μη δημιουργούν ανθρώπινα προβλήματα.

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι η Επιτροπή, και πολύ σωστά αναφέρθηκε, με τη βοήθεια της Γραμματείας της Βουλής, της Γραμματείας της Επιτροπής μπόρεσε έπειτα από πολύ σκληρή δουλειά και προσπάθεια να παρουσιάσει ένα έργο ενώπιόν σας για το οποίο αισθάνεται και περηφάνια και χαρά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επειδή έχει πολλά άρθρα, κύριε Πρόεδρε, θα προχωρήσω κατά δέκα-δέκα.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εξουσίες Υπουργού. Άρθρο 3.

Διάκριση του Στρατού σε Στρατό Ξηράς, Ναυτικό και Αεροπορία. Άρθρο 4.

Βαθμοί Αξιωματικών, Υπαξιωματικών και Οπλιτών και αντιστοιχία μεταξύ των Κλάδων. Άρθρο 5.

Εθελοντική υπηρεσία στο Στρατό. Άρθρο 6.

Μέγιστος αριθμός Αξιωματικών, Υπαξιωματικών και Οπλιτών. Άρθρο 7.

Διορισμός Αξιωματικών και Υπαξιωματικών από το Υπουργικό Συμβούλιο και Οπλιτών από τον Υπουργό. 'Αρθρο 8.

Περίοδος δοκιμασίας. 'Αρθρο 9.

Διορισμοί Αξιωματικών με σύμβαση. 'Αρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των δέκα πρώτων άρθρων;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα δέκα πρώτα άρθρα του νομοσχεδίου ψηφίζονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προαγωγές Αξιωματικών και Υπαξιωματικών. 'Αρθρο 11.

Βασική στρατιωτική εκπαίδευση πριν από διορισμό. 'Αρθρο 12.

Διορισμός Υπαξιωματικών με σύμβαση. 'Αρθρο 13.

Εθελοντές Υπαξιωματικοί. 'Αρθρο 14.

Μισθοί Αξιωματικών, Υπαξιωματικών και Οπλιτών. 'Αρθρο 15.

Επιδόματα Αξιωματικών, Υπαξιωματικών και Οπλιτών. 'Αρθρο 16.

Τα μέλη του Στρατού εφοδιάζονται με όπλα, στολές κτλ. 'Αρθρο 17.

Αφυπηρετήσεις Αξιωματικών, Υπαξιωματικών και Οπλιτών. 'Αρθρο 18.

Παραιτήσεις Αξιωματικών, Υπαξιωματικών και Οπλιτών. 'Αρθρο 19.

Παράταση υπηρεσιών σε καιρό πολέμου κτλ. 'Αρθρο 20.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τα άρθρα 11 - 20, και των δυο συμπεριλαμβανομένων, εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διαβεβαίωση πριν από ανάληψη καθηκόντων. 'Αρθρο 21.

Σύνταξη σε εξαρτημένους Αξιωματικού, Υπαξιωματικού ή Οπλίτη που πεθαίνει κατά την εκτέλεση του καθήκοντός του. 'Αρθρο 22.

Σύνταξη σε Αξιωματικούς, Υπαξιωματικούς ή Οπλίτες που αφυπηρετούν λόγω αναπηρίας που προκλήθηκε κατά την εκτέλεση του καθήκοντός τους. 'Αρθρο 23.

Χρόνος φοίτησης σε Ανώτατη Στρατιωτική Σχολή ή σε Στρατιωτική Σχολή λογίζεται συντάξιμη υπηρεσία. 'Αρθρο 24.

Υποχρέωση όσων αφυπηρετούν για επιστροφή όπλων, εφοδίων κτλ. 'Αρθρο 25.

Ψευδής πληροφορία ή δήλωση για εξασφάλιση διορισμού ή πρόσληψης. 'Αρθρο 26.

Κανονισμοί. 'Αρθρο 27.

Χαριστική σύνταξη σε ορισμένες περιπτώσεις. 'Αρθρο 28.

Κατάργηση και Διαφύλαξη. 'Αρθρο 29.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άρθρα 21 - 29 εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Παύλος Δίγκλης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ Ιανουαρίου 1989 και Φεβρουαρίου 1990. Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου αυτού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ανώτεροι υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι ανέλυσαν την όλη φιλοσοφία του υπό αναφορά νομοσχεδίου και κατέθεσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών σχετικά με το όλο θέμα.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η αύξηση των περιθωρίων δανεισμού της κυβέρνησης από την Κεντρική Τράπεζα για περίοδο δέκα χρόνων, για να παρασχεθεί σ' αυτή η δυνατότητα να επιλέγει τους τρόπους χρηματοδότησης των αναγκών της και να μην προσφεύγει αναγκαστικά σε εξωτερικό δανεισμό εκτός από τις ανάγκες του ισοζυγίου πληρωμών.

Ειδικότερα με το νομοσχέδιο αυτό διπλασιάζονται προσωρινά τα ποσοστά δανειοδότησης του δημοσίου από την Κεντρική Τράπεζα, όσον αφορά τις χορηγήσεις, τα γραμμάτια του δημοσίου και τα κρατικά χρεόγραφα, νοουμένου ότι μετά την πάροδο των δέκα χρόνων τα ποσοστά αυτά θα επανέλθουν στα επίπεδα που ισχύουν σήμερα, δηλαδή στο 25% και 30% των προϋπολογισμένων τακτικών εσόδων της κυβέρνησης, όσον αφορά τις χορηγήσεις και τα γραμμάτια του

δημοσίου, αντίστοιχα, και στο 20% επί του συνόλου των υποχρεώσεων όψεως της Τράπεζας, όσον αφορά τα κρατικά χρεόγραφα.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής και αναλύθηκαν εκτενέστερα από τον Υπουργό Οικονομικών και το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, το προτεινόμενο νομοθέτημα, που εντάσσεται στα πλαίσια της αντιμετώπισης της σημερινής δημοσιονομικής κατάστασης, θεωρείται μέτρο αδήριτης ανάγκης, για να αποφευχθούν κατά το δυνατό οι δυσμενείς επιπτώσεις που συνεπάγεται η μέθοδος του εξωτερικού δανεισμού πέρα από το επίπεδο που προσδιορίζουν οι ανάγκες του ισοζυγίου πληρωμών (αύξηση του εξωτερικού μας χρέους, κίνδυνοι από τις πιθανές αυξήσεις των επιτοκίων διεθνώς και τις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών).

Όπως ιδιαίτερα τονίστηκε στην Επιτροπή, η κυβέρνηση δεν προτίθεται να εξαντλήσει τα ζητούμενα τώρα διευρυμένα περιθώρια δανειοδότησης από την Κεντρική Τράπεζα, πριν εξαντληθούν άλλοι τρόποι δανεισμού με θετικότερες οικονομικές επιπτώσεις. Συναφώς αναφέρθηκε ότι ο απευθείας δανεισμός από το κοινό, λόγω των θετικών του επιπτώσεων στην οικονομία, θα εξακολουθήσει να προτιμάται και προς την κατεύθυνση αυτή μελετώνται τρόποι για την αύξηση τέτοιων δυνατοτήτων, ενώ αντίθετα ο δανεισμός από την Κεντρική Τράπεζα θα συνεχίζει να διαδραματίζει συμπληρωματικό ρόλο στη χρηματοδότηση του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Σε ό,τι αφορά τις επιπτώσεις στο επίπεδο της εγχώριας ζήτησης, το ρυθμό πληθωρισμού και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, δηλώθηκε ότι δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ δανεισμού από την Κεντρική Τράπεζα ή από το εξωτερικό σε αντίθεση με τον απευθείας δανεισμό του δημοσίου από τους ιδιώτες ο οποίος απορροφά μέρος της εγχώριας ζήτησης. Η διαφορά μεταξύ της χρηματοδότησης του δημοσιονομικού ελλείμματος από την Κεντρική Τράπεζα ή από το εξωτερικό, όσον αφορά τις οικονομικές τους επιπτώσεις, όπως αναφέρθηκε, έγκειται στο ότι ο τελευταίος δανεισμός επηρεάζει αυξητικά το λογαριασμό κεφαλαίων του ισοζυγίου πληρωμών και κατ' επέκταση το ύψος των συναλλαγματικών αποθεμάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ύστερα από την αρχική εξέταση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου αποφάσισε όπως το όλο θέμα αντιμετωπιστεί σφαιρικά και σε συνδυασμό με την ευρύτερη κυβερνητική πολιτική για τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Συναφώς η Επιτροπή, προτού διαμορφώσει οποιαδήποτε τελική θέση, ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών να καταθέσει ενώπιόν της ολοκληρωμένο πρόγραμμα για τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, καθώς επίσης τη δέσμη μέτρων που μελετούσε τότε στα πλαίσια της εξαγγελθείσας βραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης φορολογικής μεταρρύθμισης.

Ανταποκρινόμενος στην παράκληση της Επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών με σχετική επιστολή του, ημερ. 15 Ιουνίου 1989, παρέθεσε τα βασικότερα μέτρα πολιτικής που προγραμματίζεται να ληφθούν από την κυβέρνηση στα πλαίσια των προϋπολογισμών για το 1990 και '91 για τη συγκράτηση του ρυθμού αύξησης σημαντικών κατηγοριών δαπανών. Παράλληλα υπογραμμίστηκε ότι τα μέτρα της φορολογικής μεταρρύθμισης με την πιο αισιόδοξη προοπτική δεν αναμένεται να έχουν πλήρη απόδοση μετά το 1992, πράγμα που σημαίνει ότι η ανάγκη του δημόσιου τομέα για δανεισμό θα είναι μεγάλη κατά τα προσεχή χρόνια, εκτός αν η Βουλή θα επιθυμούσε την εισαγωγή ειδικών μέτρων φορολογίας για κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών στο ενδιάμεσο διάστημα, πρόσθετα από τα μέτρα για

τη συγκράτηση των δαπανών. Τέλος στην ίδια επιστολή τονίζεται ότι η αύξηση των περιθωρίων δανεισμού από την Κεντρική Τράπεζα θα δημιουργήσει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για μια πιο ορθολογιστική διαχείριση και καλύτερη αξιοποίηση των πηγών εσωτερικού δανεισμού προς το συμφέρον της γενικότερης οικονομίας.

Η παραπέρα συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου από την Επιτροπή αναβλήθηκε ενόψει της κατάθεσης στο μεταξύ των κρατικών προϋπολογισμών για το 1990, στα πλαίσια και σε συνδυασμό με τους οποίους αποφασίστηκε να αντικριστεί και το υπό αναφορά θέμα.

Το όλο θέμα αποτέλεσε αντικείμενο νέας σειράς επαφών και συνεδριών της Επιτροπής με στόχο τη διαπίστωση των πραγματικών χρηματοδοτικών αναγκών της κυβέρνησης με βάση τα σημερινά δεδομένα και τους υφιστάμενους πόρους χρηματοδότησης που έχει στη διάθεσή της.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις χρηματοδοτικές ανάγκες της κυβέρνησης σε συνδυασμό με τους διαθέσιμους χρηματοδοτικούς πόρους, αναμένει ότι κατά το 1990 θα υπάρξει ανάγκη εξασφάλισης επιπρόσθετης χρηματοδότησης της τάξης των £25 εκ. Για την ικανοποίηση ακριβώς των χρηματοδοτικών αυτών αναγκών η πλειοψηφία της Επιτροπής είναι της γνώμης ότι θα μπορούσε να υιοθετηθεί μερική αύξηση των πιστωτικών ορίων δανειοδότησης από την Κεντρική Τράπεζα, που δε θα υπερβαίνει όμως το 5% των σημερινών ποσοστών και για μια περίοδο δύο χρόνων μόνο, για να υπάρχει η ευχέρεια επανεκτίμησης της θέσης αυτής ανάλογα με την ορθολογιστική χρήση και την καλύτερη αξιοποίηση των νέων αυτών δυνατοτήτων και σε συνδυασμό με τα αναμενόμενα κυβερνητικά μέτρα μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος και την άσκηση γενικά πολιτικής συγκράτησης των καταναλωτικών δαπανών.

Χωρίς να επηρεάζεται το δικαίωμα των Μελών της Επιτροπής να αναφερθούν εκτενέστερα στα γενικότερα ζητήματα οικονομικής πολιτικής που εγείρονται από το υπό αναφορά νομοσχέδιο και σε συσχετισμό με την κυβερνητική δημοσιονομική πολιτική, η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα τις πρόνοιες του νομοσχεδίου. Αντίγραφο του νέου νομοσχεδίου επισυνάπτεται με την εισήγηση της πλειοψηφίας της Επιτροπής προς τη Βουλή να το ψηφίσει σε νόμο.

Ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Τ. Χατζηδημητρίου δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική του ομάδα θα τηρήσει στάση αποχής στο υπό αναφορά θέμα και ότι θα εκθέσει εκτενέστερα τις απόψεις της κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σαφής η τοποθέτηση της δικής μας ομάδας πάνω στη φιλοσοφία του όλου νομοσχεδίου, που αποσκοπεί στην αύξηση των περιθωρίων δανεισμού της Κύπρου από την Κεντρική Τράπεζα για περιορισμένο χρονικό διάστημα, για να επιλέγει τους τρόπους χρηματοδότησης των αναγκών της και να μην προσφεύγει, όπως είπαμε, αναγκαστικά στον εξωτερικό δανεισμό για τις ανάγκες του ισοζυγίου πληρωμών.

Όμως είναι επάναγκες να τονιστεί πως με την απόφαση αυτή του Σώματος, που ομόφωνα, με εξαίρεση την ΕΔΕΚ, είναι που ψηφίζουμε σήμερα, θα παρασχεθούν στο δημόσιο ταμείο μερικές δεκάδες εκατομμύρια λίρες.

Έτσι δραττόμεθα της ευκαιρίας αυτής, για να τονίσουμε πως αρκετά αναπτυξιακά έργα που τα συναρτά η κυβέρνηση με το φόρο προστιθέμενης αξίας και πλείστα από τα οποία είχε η ίδια προϋποσχεθεί στο λαό πως θα εκτελούσε, όπως είναι ο δρόμος Λευκωσίας-Πύργου, το φράγμα της Βυζακιάς και δεκάδες άλλα που και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υποσχέθηκε και Υπουργοί, ενώ ανώτερα κυβερνητικά στελέχη και κλιμάκιο Υπουργών έχουν πάει επιτόπου και τα έχουν υποσχεθεί, προέχει τουλάχιστον τώρα με αυτή την πρωτοβουλία που αναλαμβάνεται από μέρους της Βουλής, να υλοποιηθούν και να μη τα συναρτούν, να μην τα εξαρτούν και να μη ζητούν από τους κοινοτάρχες να ασκήσουν πιέσεις στους Βουλευτές, για να μπορέσουν τα αναπτυξιακά τους έργα, τα οποία, επαναλαμβάνω για πολλοστή φορά, τα υποσχέθηκε η παρούσα κυβέρνηση, να υλοποιηθούν κατά προτεραιότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου και μετά ο κ. Ευσταθίου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι και οι κοινότητες και οι Βουλευτές και εδώ στο Σώμα πάρα πολλές φορές έχουμε υποδείξει και πλειοδοτούμε για την εκτέλεση έργων από μέρους της κυβέρνησης. Και δεν είναι η πρώτη φορά, είναι η πολλοστή που ο κ. Στυλιανού αναφέρεται και σε συγκεκριμένα έργα. Και σε συνδυασμό με το σημερινό νομοθέτημα και τα 25 εκατομμύρια που άκουσε ο κ. Στυλιανού έχει εισηγηθεί και έργα και τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν να ξοδευτούν. Θα 'θελα να τον διαβεβαιώσω ότι τα 25 αυτά εκατομμύρια δεν είναι για την εκτέλεση έργων που ψηφίζονται. Τα είκοσι πέντε αυτά εκατομμύρια λίρες δε θα επαρκέσουν, για να καλυφθούν τα ελλείμματα των προϋπολογισμών που ήδη ψηφίσαμε.

Κατά συνέπεια πρέπει να είναι σαφές στο Σώμα αυτό τι κάμνουμε. Αυτή τη στιγμή εκείνο που κάμνουμε είναι, αντί η κυβέρνηση να αποταθεί στο εξωτερικό για να συνάψει εξωτερικό δάνειο για την κάλυψη των ελλειμμάτων της, η κυβέρνηση να ζητά αυτό το πράγμα να το καλύψει από εσωτερικές πηγές και δη από την Κεντρική Τράπεζα.

Κατά συνέπεια αυτά τα λεφτά είναι για να καλυφθούν τα ελλείμματα. Είναι άλλα λεφτά που θα χρειαστούν για την εκτέλεση πρόσθετων έργων εκτός από αυτά που προνοούνται στους προϋπολογισμούς.

Αυτά, έτσι που να έχει σαφή αντίληψη το Σώμα για το τι ψηφίζουμε αυτή τη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Έχω καλυφθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω πως ο σκοπός και ο στόχος είναι σαφείς, αλλά ο κ. Κωνσταντίνου φαίνεται πως δε συνέλαβε μια πραγματικότητα η οποία δημιουργείται. Και

μιλούμε για την εξαγγελία αναπτυξιακών έργων εκ μέρους του κράτους από δυο χρόνια τώρα με επιτόπιες επισκέψεις κλιμακίων Υπουργών, που συναρτούν τώρα όμως την εκτέλεση αυτών των έργων με την επιψήφιση του φόρου προστιθέμενης αξίας. Γι' αυτό είπαμε, κύριε Πρόεδρε, πως με τα είκοσι πέντε έστω αυτά εκατομμύρια -που πιστεύουμε πως είναι πολύ περισσότερα εμείς, μπορεί να είναι και περισσότερα από τριάντα και σαράντα -θα πρέπει οπωσδήποτε οι υποσχέσεις, τουλάχιστον αυτές που έχουν δοθεί, να υλοποιηθούν. Και ο δρόμος προς τον ακριτικό Πύργο να γίνει και το φράγμα προς τη Βυζακιά και ένα σωρό άλλα έργα, τα οποία και η δική μας η κυβέρνηση είχε δρομολογήσει, αλλά και η παρούσα έχει με υπερβάλλοντα ζήλο υιοθετήσει.

Αυτά τουλάχιστον να μην τα συναρτά με το φόρο προστιθέμενης αξίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η κυβέρνηση, όταν κατέθεσε τους προϋπολογισμούς, είχε δηλώσει ότι, για να γίνουν αυτά τα έργα, χρειάζονται πρόσθετα έσοδα. Αν αυτά θα είναι από το φόρο προστιθέμενης αξίας ή από οποιουσδήποτε άλλους φόρους, αυτό το θέμα είναι άλλο. Αλλά, αν δεν υπάρξουν έσοδα, δεν μπορούν να υπάρξουν έργα. Και πολύ σωστά ο κ. Στυλιανού έχει πει ότι τόσο η παρούσα κυβέρνηση όσο και η προηγούμενη κυβέρνηση έδωσαν πολλές φορές υποσχέσεις οι οποίες παραμένουν ανεκπλήρωτες. Είναι λόγω του γεγονότος ότι οι διάφοροι Υπουργοί που επισκέπτονται τα διάφορα χωριά κτλ. κάμνουν, πρώτο, αυτό που πολλές φορές κι εμείς ως Βουλή κάμνουμε, δημοκοπούν δηλαδή λίγο, και δεύτερο, γιατί δε συνοδεύονται και από τον Υπουργό Οικονομικών ο οποίος έχει σαφή γνώση του τι μπορεί να εκτελεστεί και τι δεν μπορεί να εκτελεστεί.

Κακά είναι τα ψέματα. Έχουμε φτάσει σ' ένα σημείο όπου, για να εκτελεστούν έργα πρόσθετα απ' αυτά που προνοούνται στους προϋπολογισμούς, χρειάζονται πρόσθετα εισοδήματα. Και αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει στα σοβαρά να απασχολήσει αυτό το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με τον κ. Κωνσταντίνου και με το πνεύμα με το οποίο αναφέρθηκε στη συζήτηση αυτού του θέματος για την αύξηση του δανεισμού την οποία δίδουμε προς την Κεντρική Τράπεζα.

Εκείνο όμως το οποίο θα πρέπει να τονίσουμε είναι ότι παράλληλα θα πρέπει να καυτηριάσουμε κατά κάποιο τρόπο και τις ενέργειες των Υπουργών που ξεχύνονται στην ύπαιθρο και απ' εκεί και απ' εδώ και ξοδεύουν εκατομμύρια λίρες σε υποσχέσεις, αλλά και τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ο οποίος έλεγε ότι θα δαμάσει τους προϋπολογισμούς και το δημοσιονομικό έλλειμμα όχι με πρόσθετες φορολογίες και ότι θα προβεί σε τέτοια αναπτυξιακά έργα που δεν είδε ποτέ της η Κύπρος. Και είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που πρέπει να δούμε και κάποιες υποσχέσεις οι οποίες δεν εκπληρώνονται. Κατά τα άλλα συμφωνούμε απόλυτα με τον κ. Κωνσταντίνου. Δεν πετούμε στα σύννεφα. Πρέπει όμως παράλληλα, με αυτή την ευκαιρία, να τονίσουμε ότι δεν μπορούν οι Υπουργοί να ξεχύνονται στην ύπαιθρο και στις πόλεις και να υπόσχονται εκατομμύρια λίρες και

από την άλλη μεριά να έρχονται να μας λέγουν «ναι, αλλά για να τα κάμουμε, θέλουμε αύξηση φορολογιών, θέλουμε το ένα, θέλουμε το άλλο». Να πουν «εμείς πλέον αποτύχαμε και δεν μπορούμε να σας κάμουμε κανένα έργο ανάπτυξης και το δημοσιονομικό έλλειμμα με την πολιτική που ακολουθούμε θα πολλαπλασιάζεται αντί να λιγοστεύει».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου μόνο δυο λόγια.

Προς υποστήριξη αυτού που έχει αναφέρει ο κ. Στυλιανού και ο κ. Ψυλλίδης, που οργιάζει στην επαρχία της Λάρνακας, θα ήθελα να πω μόνο δυο λόγια.

Πράγματι ορισμένα αναπτυξιακά έργα της Λάρνακας από τη σημερινή κυβέρνηση έχουν καταργηθεί τελείως και τα συναρτά με τη νέα φορολογία και γίνεται μια κατάχρηση από την κυβέρνηση λέγοντας ότι όλα θα εξαρτηθούν από τη Βουλή και πολύ σωστά ο κ. Στυλιανού έθιξε αυτά τα οποία έχει πει. Να σταματήσει πλέον η κυβέρνηση να χρησιμοποιεί τη Βουλή ως πρόσχημα, λέγοντας ότι όλα τα έργα τα αναπτυξιακά θα εξαρτηθούν από την έγκριση της Βουλής και μόνο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα από υποσχέσεις που δίδονται και δημοκοπίες που γίνονται, το κράτος έχει αποστολή ορισμένα βασικά έργα τα οποία είναι χρήσιμα για την ευημερία του λαού να τα κάμει και, όταν έχουμε προϋπολογισμούς της τάξης των επτακόσιων και πλέον εκατομμυρίων λιρών το χρόνο, δεν μπορεί να λέγεται ότι μας λείπουν δυο ή τρία εκατομμύρια λίρες για να ξεκινήσουμε τόσο ζωτικά για την ευημερία του τόπου έργα, όπως είναι ο δρόμος του Πύργου, αφού για να έλθει κάποιος στη Λευκωσία χρειάζεται δυστυχώς περισσότερο χρόνο παρά να πάει στο Λονδίνο ή γίνεται συνωστισμός έξω από τη Λευκωσία το πρωί που έρχονται οι εργαζόμενοι που, για να μετακινηθούν δυο τρία μίλια, θέλουν μια ολόκληρη ώρα.

Αυτά τα πράγματα δε δικαιολογούνται και πράγματι δόθηκαν υποσχέσεις, όπως αυτές που είπε ο κ. Ψυλλίδης, ότι, χωρίς να αυξήσουμε καμιά φορολογία, θα πολλαπλασιαστούν τα έσοδα του δημοσίου. Αυτοί που τα λέγουν οφείλουν πραγματικά να επωμίζονται και τις ευθύνες τους μεταγενέστερα και ενέχει το στοιχείο του εκβιασμού η συνάρτηση του ότι θα κάμω ένα άλφα ή βήτα έργο, αν μου δώσεις φόρους της τάξης των 100, 200, 300 εκ. λιρών το χρόνο.

Αυτά τα πράγματα δεν μπορούν να έχουν τη θέση τους σε μια κοινωνία όπου η ηθική τάξη θα πρέπει να αποτελεί το υπόβαθρο της χρηστής διοίκησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ, κύριε Ευσταθίου, μαζί σας, αλλά σήμερα το νομοσχέδιο ζητά την εξουσιοδότηση της Βουλής, για να δανείζεται η κυβέρνηση περισσότερα χρήματα

από την Κεντρική Τράπεζα για την κάλυψη του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών. Δεν τίθεται ζήτημα δημόσιων έργων.

Επομένως, όλα αυτά είναι εκτός θέματος.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ναι, αλλά γενικεύτηκε η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άφησα επίτηδες, για να συζητηθεί το θέμα.

Ορίστε, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σωστά το τοποθετήσατε ότι η κυβέρνηση αντί εξωτερικού δανεισμού, επειδή είναι ψηλά τα εξωτερικά επιτόκια και επειδή σύστησε η Διεθνής Τράπεζα ότι είναι προτιμότερος ο εσωτερικός δανεισμός και δη η αύξηση των πιστωτικών περιθωρίων από την Κεντρική Τράπεζα, δηλαδή η αύξηση κατά ένα ποσοστό, προχώρησε προς αυτή την κατεύθυνση. Βεβαίως ζήτησε πολύ περισσότερα η κυβέρνηση από ό,τι πήρε. Εμείς δώσαμε κάποια περιθώρια, για να μπορεί να συμπληρώσει κάποια έργα τα οποία έχει στο πρόγραμμά της, μέχρις ότου αποφασίσουμε τι θα γίνει με τα φορολογικά μέτρα της κυβέρνησης.

Όμως θέλουμε να δώσουμε μια προειδοποίηση. Σίγουρα όλοι μας παρουσιαστήκαμε εποικοδομητικοί έναντι της κυβέρνησης και της δώσαμε τις δυνατότητες στο παρόν στάδιο να έχει αυτά τα πιστωτικά περιθώρια και ορισμένα άλλα ποσά που ζητά. Αναμένουμε όμως και από πλευράς κυβέρνησης ότι αυτά τα περαιτέρω περιθώρια που έχει θα τα χρησιμοποιήσει με πολλή προσοχή, θα ακολουθήσει σωστή δημοσιονομική πολιτική, θα κατασταλούν κάποιες τάσεις άκρατης σπατάλης τις οποίες βλέπουμε, θα εφαρμοστούν κάποιες αρχές λιτότητας και περισυλλογής τις οποίες ευαγγελιζόταν η κυβέρνηση αυτή, ο κ. Βασιλείου, προ πολλού χρόνου και ελπίζουμε επιτέλους να γίνει και με αυτές τις συνθήκες θα έχουμε την ευχαρίστηση ότι φανήκαμε εποικοδομητικοί και το πράξαμε.

Αλλά, επειδή δώσαμε μόνο δυο χρόνια και όχι τέσσερα που ζήτησε η κυβέρνηση, δώσαμε δηλαδή αύξηση για δυο χρόνια και όχι για τέσσερα...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι δέκα που ζήτησε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

...δίδουμε κατά κάποιο τρόπο μια προειδοποίηση ότι, αν δεν προσεχθεί το όλο θέμα των σπαταλών της κυβέρνησης και γενικά της περισυλλογής την οποία υποσχέθηκε, αυτό το Σώμα ή τουλάχιστον η δική μας πλευρά δε θα είναι τόσο έτοιμη να ψηφίζει εκείνα τα οποία ζητά η κυβέρνηση. Φανήκαμε εποικοδομητικοί, θέλουμε να είμαστε εποικοδομητικοί, αλλά από την άλλη αναμένουμε από την κυβέρνηση να υλοποιήσει κάποιες υποσχέσεις.

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι ασυνήθιστα σημαντικό το νομοσχέδιο που συζητούμε. Δεν είναι ένα επιμέρους θέμα. Είναι σύμπτωμα της όλης κατάστασης, είναι απόδειξη ότι υπάρχει πολύ μεγάλο οικονομικό πρόβλημα, είναι ένδειξη ότι δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματά μας από τη στιγμή που ζητούμε να κατα-

φύγουμε στη λύση της αύξησης του περιθωρίου του δανεισμού της κυβέρνησης από την Κεντρική Τράπεζα. Και επειδή πάντα αρεσκόμαστε να αυτοϋπερηφανευόμαστε για τα οικονομικά μας επιτεύγματα, επειδή μας ικανοποιεί να παρουσιάζουμε δημοσιεύματα του ξένου ή άλλου τύπου σχετικά με τα διάφορα οικονομικά μέτρα και τα οικονομικά επιτεύγματα, θα πρέπει να αναφέρω εδώ ότι, όταν για πρώτη φορά ανέφερε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας την πρόθεσή του να καταφύγει σε εσωτερικό δανεισμό σε μια μακροσκελέστατη συνέντευξή του, κατά τα άλλα θριαμβευτική, στον Οικονομικό Ταχυδρόμο, ο Διευθυντής του Οικονομικού Ταχυδρόμου σχολίασε πολύ αρνητικά αυτή τη συγκεκριμένη απόφαση του Προέδρου να θελήσει να καταφύγει στον εσωτερικό δανεισμό, για να αντιμετωπίσει τα δημοσιονομικά ελλείμματα, γιατί έχει πείρα η Ελλάδα του τι σημαίνει να καταφεύγει κάποιος στον εσωτερικό δανεισμό, για να αντιμετωπίσει καταναλωτικές ιδιαίτερα δαπάνες.

Αναφέρθηκε προηγουμένως ο κ. Γαλανός στο θέμα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Εμάς οι πληροφορίες μας είναι αντίθετες, ότι δηλαδή επιφύλαξη διατύπωσε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο γι' αυτού του είδους την αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων του τόπου. Φυσικά, κατά την υποστήριξη του νομοσχεδίου, έγινε πολλή φιλολογία πάνω στο θέμα του εξωτερικού και του εσωτερικού δανεισμού. Μας είπαν: «Ξέρετε, ο εξωτερικός δανεισμός είναι κακός, γιατί έχει ψηλά επιτόκια, γιατί η ισοτιμία των νομισμάτων είναι τέτοια, που μπορεί να μας επηρεάσει δυσμενώς». Όμως κοντά στις κακές συνέπειες του εξωτερικού δανεισμού θα πρέπει να αναφέρουμε και τις κακές συνέπειες του εσωτερικού δανεισμού, ότι δηλαδή αυξάνει την κατανάλωση και οδηγεί σε πληθωρισμό, που είναι η χειρότερη προοπτική για τους εργαζομένους του τόπου μας σε περίπτωση που θα επιτρέψουμε αυτή την εξέλιξη. Ακριβώς επειδή ήταν πολύ σοβαρό το θέμα, απασχόλησε για πολύ μεγάλη περίοδο την Επιτροπή Οικονομικών. Είναι από το 1988 που εκκρεμεί ενώπιον της Επιτροπής αυτό το νομοσχέδιο και ήρθε η κυβέρνηση, έστειλε έγγραφα η κυβέρνηση και υποσχέθηκε μέτρα η κυβέρνηση με επιστολή του Υπουργού Οικονομικών και υποσχέθηκε μέτρα για περιορισμό των καταναλωτικών δαπανών, και περιορισμός των καταναλωτικών δαπανών δεν υπάρχει για το 1990. Το μέγιστο που επιτεύχθηκε είναι να παραμείνει κατά κάποιο τρόπο σε κάποια όρια ανώτερα από το 1988, αλλά να αναφέρεται το ποσό των £209 εκ. για το κρατικό μισθολόγιο. Όμως διερωτώμαστε πού θα φτάσει το κρατικό μισθολόγιο μέχρι το τέλος του 1990, όταν λογαριάσουμε το μεγάλο αριθμό των έκτακτων υπαλλήλων, όταν λογαριάσουμε πρόσθετες θέσεις ή άλλες δαπάνες γύρω απ' αυτό το θέμα.

Εξάλλου υπάρχει και μια θλιβερή επικάλυψη υπηρεσιών που στοιχίζουν εκατομμύρια λίρες και ούτε αυτό αντιμετωπίστηκε. Αντίθετα διαπιστώνουμε με δέος κάποια επιδείνωση της κατάστασης με πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα την υπόθεση της αστυνομίας και του στρατού. Θα έχουμε αεροπορία της αστυνομίας, θα έχουμε αεροπορία του στρατού, θα έχουμε ελικόπτερα της αστυνομίας, θα έχουμε ελικόπτερα του στρατού, θα έχουμε σκάφη της αστυνομίας, θα έχουμε σκάφη του στρατού με ανάλογη υποδομή, πράγμα που θα διπλασιάσει για ένα μικρό κράτος όλες αυτές τις δαπάνες, και αυτά τη στιγμή που πρέπει να γίνουν οικονομίες, για να μειωθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα.

Μας είπε επίσης η κυβέρνηση: «Ξέρετε είναι προσωρινό μέτρο, γιατί είναι το νέο φορολογικό πακέτο και, μόλις εγκριθεί, όλα αυτά τα προβλήματα θα

αντιμετωπιστούν και δε θα έχουμε ανάγκη τα δανειοδοτικά όρια τα οποία ζητούνται». Όμως δεν ξέρουμε πότε θα τελειώσει το θέμα των φορολογικών μέτρων. Δε θέλω να συζητήσω το θέμα των φορολογικών μέτρων, γιατί ακόμα βρίσκεται υπό εξέλιξη το θέμα. Όμως θα κάμω ορισμένες υποθέσεις. Αν πάρει λιγότερα απ' όσα υπολογίζει η κυβέρνηση, τι θα γίνουν τα δημοσιονομικά ελλείμματα και τι θα γίνει με την αύξηση των χορηγήσεων από την Κεντρική Τράπεζα; Και αν ακόμα εξασφαλίσει τα φορολογικά μέτρα η κυβέρνηση, τι θα πρωτοπρολάβει να χρηματοδοτήσει; Εδώ η κυβέρνηση το μόνο που πέτυχε να περιορίσει, για να βάλει σε κάποιο έλεγχο το δημοσιονομικό έλλειμμα, είναι οι παραγωγικές επενδύσεις. Είναι οι επενδύσεις υποδομής, είναι, όπως είπε ο φίλος μου ο Στάθης, ο δρόμος του Πύργου της Τηλλυρίας και άλλα παρόμοια έργα. Αυτά όλα είναι που κόπηκαν για να πετύχει η οικονομία. όχι από το μισθολόγιο, όχι από τις καταναλωτικές δανειοδοτήσεις αλλά από τις παραγωγικές επενδύσεις. Αν λοιπόν έστω πάρει κάποια χρήματα, πού θα τα πρωτοχρησιμοποιήσει; Σε παραγωγικές επενδύσεις; Ή για τις ανάγκες των δήμων, αφού εξήγγειλε τελευταία ότι και αυτούς θα τους καλύψει με τα φορολογικά μέτρα; Ή μήπως ακόμα και για το φορέα για την ισότιμη κατανομή των βαρών, αφού ακούσαμε χθες βράδυ ότι και σ' αυτούς υποσχέθηκε χρήματα από το φορολογικό πακέτο; Τι θα πρωτοπρολάβει με αυτά τα χρήματα που, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των οικονομολόγων του Σοσιαλιστικού Κόμματος, για να περάσουν, που θα ολοκληρωθεί η εισπρακτική τους δυνατότητα μόνο το 1992, αν ισχύουν περίπου τα ίδια δεδομένα με τα σημερινά, θα είναι και 15 εκ. λιγότερα απ' ό,τι είναι τα σημερινά εισοδήματα της Δημοκρατίας;

Έτσι λοιπόν φοβούμαστε ότι η δικαιολογία ότι τα μέτρα δε θα χρειάζονται μετά την επιβολή των νέων φορολογιών ότι είναι εκτός πραγματικότητας. Αλλά υπάρχει και ένα άλλο θέμα που επικαλούνται στερεότυπα πολλοί συνάδελφοι και θα το επικαλεστώ και εγώ τώρα, το «ουδέν μονιμότερον του προσωρινού». Υπάρχει μια ιστορία στο θέμα της αύξησης των δανειοδοτικών ορίων. Χρειάστηκε πρώτη φορά το 1979, όταν άρχιζαν να παρουσιάζονται τα ελλείμματα τα δημοσιονομικά από την προηγούμενη κυβέρνηση και τότε ζητήθηκε ένα ποσοστό 10% για τις χορηγήσεις και 6% για τα χρεόγραφα και αυτά ως οροφή όχι ως δανειοδότηση, αύξηση της δανειοδότησης. Αυτό το 10% ύστερα έγινε 25% και αυτό το 25% το κάνουμε 30% τώρα και ειλικρινά θα πρέπει να ανησυχούμε γι' αυτή την εξέλιξη, κύριοι συνάδελφοι, για να μην αναφέρω άλλες οικονομίες που περνούν δραματικές καταστάσεις λόγω ακριβώς της εξάντλησης αυτών των περιθωρίων, όταν και αυτά στηρίζονται στις εισπράξεις του κράτους που είναι και αυτές περιορισμένες ή περιορίζονται σταδιακά. Υπήρχε τρόπος; Ναι, υπήρχε τρόπος και με κάποια συγκεκριμένα και πειστικά μέτρα αλλά και με ένα βασικό στοιχείο που δεν ακούγεται πια από τα χείλη της κυβέρνησης, τη φοροδιαφυγή. Ή τερματίστηκε η φοροδιαφυγή από την ημέρα που ήρθε ο κ. Βασιλείου στην εξουσία ή αποσιωπάται η φοροδιαφυγή. Και αν τερματίστηκε, τα συγχαρητήριά μας. Όμως θα θέλαμε να μάθουμε πού πήγαν τα χρήματα. Όμως, αν αποσιωπάται, είναι όχι μόνο σφάλμα, αλλά είναι πραγματικό έγκλημα σε βάρος της οικονομίας, διότι υπάρχει υπόθεση ότι η φοροδιαφυγή είναι του ύψους των £100 εκ., ώστε τα £25 εκ. που αυτή τη στιγμή θα δώσουμε με αύξηση των δανειοδοτικών ορίων θα μπορούσαν πολύ εύκολα να αντιμετωπιστούν με υποτυπώδη αύξηση της εισπρακτικής δυνατότητας της φορολογίας μας, αν εχρησιμοποιείτο ο φόρος εισοδήματος και οι υπάλληλοι όχι για το κυνηγητό κάποιων

υπαλλήλων, που έτσι κι αλλιώς τους κόβουν τα χρήματα, αλλά για να κυνηγούνται οι «μεγαλοκαρχαρίες» για την είσπραξη των οφειλομένων προς το κράτος. Εκείνο που θέλουμε να αναφέρουμε είναι ότι μ' αυτό το νομοσχέδιο, με την έγκρισή του, ενισχύουμε ένα κακό προηγούμενο. Φοβούμαστε ότι θα χαλαρώσει η προσπάθεια για χαλιναγώγηση των δαπανών και ότι ακόμα θα λιγοστέψει η δυνατότητα δανειοδότησης της οικονομίας του τόπου και είναι μ' αυτό το σκεπτικό που το Σοσιαλιστικό Κόμμα, ως προειδοποίηση, απλώς θα απέχει από αυτή την ψηφοφορία με τη συναίσθηση ότι αυτό είναι αισθητό και αντιληπτό απ' όλους τους συναδέλφους και είναι αυτό το μήνυμα των περιορισμών που έβαλαν και οι άλλοι συνάδελφοι πάνω στο θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι φανερό, μπορώ να πω ότι είναι σαφέστατο, ότι συνεχίζεται η αποτυχία της πολιτείας μας στον οικονομικό τομέα. Καμιά προσπάθεια δεν έχει καταβληθεί ή κανένα επίτευγμα δεν έχουμε δει για την περιστολή ή τον περιορισμό των δαπανών. Εδώ σαφέστατα θέλω να πω ότι ο κ. Στυλιανού με πολύ δίκαιο υποστήριξε ότι πρέπει πρωταρχικά να βάλουμε μπροστά κάποια σημαντικά αναπτυξιακά έργα. Σίγουρα πρέπει να υπάρξει ιεράρχηση, να υπάρξουν επιλογές και δεν μπορεί, ενώ η κυβέρνηση είχε ως προεκλογικό μήνυμα, ως προεκλογικό σλόγκαν ότι θα μειώσει τις δαπάνες, σήμερα να συνειδητοποιούμε και να ψηλαφούμε ότι τίποτε δεν έχει επιτευχθεί στο συγκεκριμένο αυτό τομέα.

Σήμερα επανέρχεται η ίδια η κυβέρνηση και λέει ότι δυστυχώς δεν είναι μπορετό ή υπάρχουν τεράστιες δυσκολίες στο να μειώσουμε ή να συμπιέσουμε τις δαπάνες. Και καταφεύγουμε με το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας στον εσωτερικό δανεισμό κατόπιν υπόδειξης φυσικά εξωτερικής, όπως γίνεται σ' όλες τις χώρες που έχουν αποτύχει και έχουν προβλήματα οικονομικά. Εμείς εκείνο που έχουμε να πούμε είναι ότι κατά την κατάθεση των νέων προϋπολογισμών του κράτους σίγουρα θα είμαστε πολύ αυστηροί και δε θα δεχτούμε να επαναληφθεί το ίδιο φαινόμενο, να υπάρχει εκείνο το τεράστιο άνοιγμα που ερχόμαστε εκ των υστέρων στο πόδι, για να βρούμε τρόπους να το καλύψουμε και ιδιαίτερα θέτοντας στο περιθώριο ουσιαστικά αναπτυξιακά έργα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να βάλουμε ορισμένα πράγματα στη σωστή τους διάσταση. Σίγουρα έχουμε να προβούμε σε πολλή κριτική όσον αφορά την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Σίγουρα κατά τη διάρκεια των προϋπολογισμών βάλαμε το δάχτυλο »επί τον τύπον των ήλων» και είπαμε ότι αυτή η κυβέρνηση από παραγωγικά έργα στράφηκε προς καταναλωτικές δαπάνες και υπάρχει ένας υπερκαταναλωτισμός πολύ επικίνδυνος, διότι αυξάνεται το χρέος αυτού του τόπου, εξωτερικό και εσωτερικό, το δημόσιο χρέος, χωρίς να δημιουργείται ταυτόχρονα εθνικός πλούτος. Ενώ προηγουμένως γινόταν η κριτική ότι αύξανε η προηγούμενη κυβέρνηση το εξωτερικό χρέος, γενικά το δημόσιο

χρέος, αλλά υπήρχε μια ζηλευτή αύξηση του εθνικού πλούτου. Εδώ αυξήθηκε κατά £900 εκ. τα τελευταία δύο χρόνια το ολικό χρέος της Κύπρου, αλλά το αντίκρισμα, όσον αφορά τον εθνικό πλούτο, είναι μηδαμινότατο, διότι δυστυχώς τα λεφτά αυτά πήγαν σε καταναλωτικές δαπάνες.

Από την άλλη πλευρά, όταν μιλούμε για αύξηση των πιστωτικών περιθωρίων της κυβέρνησης από την Κεντρική Τράπεζα, πρέπει να έχουμε υπόψη μας ορισμένες παραμέτρους. Τι είναι εκείνο το οποίο μετρά αυτά τα πιστωτικά περιθώρια και γιατί υποστηρίζουμε το 25% ή το 30% ή το 40% ή το 50%; Είναι τα συναλλαγματικά αποθέματα. Σήμερα τα συναλλαγματικά αποθέματα της Κύπρου ανέρχονται σε πάνω από £750 εκ. Αυτό είναι πολύ ζηλευτό επίπεδο, ανεξάρτητα αν υπάρχουν άλλοι δείκτες αρνητικοί. Όταν ήταν 25% αυτά τα δανειστικά περιθώρια και τα πιστωτικά περιθώρια που λέγαμε, τα συναλλαγματικά αποθέματα ήταν £350 -£400 εκ. Σήμερα διπλασιάστηκαν. Επομένως, ήταν πολύ φυσικό να αυξηθούν κατά 5%, διότι είχαμε την κάλυψη των μεγάλων συναλλαγματικών αποθεμάτων. Δεν υπάρχει πρόβλημα σ' αυτό το σημείο και πολύ σωστά εισηγήθηκε η Διεθνής Τράπεζα να στραφούμε προς αυτή την κατεύθυνση.

Από την άλλη πλευρά τούτο δε σημαίνει ορισμένα πράγματα, ότι δηλαδή η κυβέρνηση πρέπει να συνεχίσει την πολιτική των δαπανών και των αλόγιστων σπαταλών και ότι δεν πρέπει να κοιτάξει να συμπιέσει τις κυβερνητικές δαπάνες. Διότι εδώ είναι το μεγάλο μας πρόβλημα. Και δε δεχόμαστε ότι είναι τόσο ανελαστικές οι δημόσιες δαπάνες όσο θέλουμε να τις παρουσιάσουμε. Και δε δεχόμαστε ότι θα πρέπει, με όλο το σέβας προς τους δημόσιους υπαλλήλους, ότι θα πρέπει να μη γίνει και εκεί μια προσπάθεια και ότι δε θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι πρέπει να αυξηθεί σίγουρα η παραγωγικότητα στο δημόσιο τομέα, όπως αυξάνεται η παραγωγικότητα και στον ιδιωτικό τομέα. Και δε δεχόμαστε ότι θα πρέπει να δίδεται πάντα προτεραιότητα στο δημόσιο τομέα και να μη λαμβάνεται υπόψη πόσο στοιχίζει στους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας η συντήρηση ενός πολύ υψηλού, όσον αφορά έξοδα και δαπάνες, δημόσιου τομέα.

Όλα αυτά είναι σωστά, γίνεται η κριτική, αλλά από την άλλη πλευρά, επαναλαμβάνω, είναι ανεπίτρεπτο να μην ψηφίζουμε ορισμένα απαραίτητα μέτρα πιστωτικής πολιτικής ή ακόμα και φορολογικής και να δημοκοπούμε με πολύ μεγάλες κουβέντες, χωρίς να αντιλαμβανόμαστε ποια είναι η ευθύνη μας και ποιο είναι το κόστος του να μην ψηφίζουμε ορισμένα πράγματα. Ψηφίζουμε ορισμένα πράγματα και προειδοποιούμε για ορισμένα άλλα πράγματα. Μπορεί να καταψηφίζουμε, αλλά από την άλλη χρειάζονται προϋπολογισμοί σε ένα κράτος. Τι γίνεται, αν όλα τα κόμματα τηρούν αποχή ή καταψηφίζουν τους προϋπολογισμούς; Τι γίνεται, αν όλα τα κόμματα καταψηφίζουν ορισμένα απαραίτητα μέτρα για να καλύψει η κυβέρνηση τις ανάγκες της; Εδώ είναι που θα πρέπει να ζυγίσουμε προσεκτικά τα πράγματα και να ακολουθήσουμε τη γραμμή της ευθύνης. Ναι στην κριτική, ναι σε κάποιους περιορισμούς, ναι να καταψηφίζουμε ορισμένα πράγματα, αλλά έχουμε ένα κράτος, και ως Βουλή, ανεξάρτητα αν είμαστε αντιπολίτευση, πρέπει να αναλαμβάνουμε και εμείς τις ευθύνες μας, αν θέλουμε αυτό το κράτος να συνεχίσει κάποια πορεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια λακωνική δήλωση. Διερωτώμαι αν τα ποσά που ψηφίζουμε σήμερα θα καλύψουν έστω και κατά το ελάχιστο τους συμπλη-

ρωματικούς προϋπολογισμούς που συνεχίζει να μας κουβαλά η κυβέρνηση και που εγκρίνουμε εδώ σ' αυτό το Σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά ευτυχώς που έχουμε τον κ. Γαλανό μέσα στη Βουλή, για να μας επιπλήττει, να μας συμβουλεύει και να καθοδηγεί το σκάφος της πολιτικής ζωής προς το δρόμο της υπευθυνότητας. Έτσι, όταν ψηφίζει θετικά, είναι πατριωτισμός. Όταν ψηφίζει αρνητικά, είναι πάλι πατριωτισμός. Όταν οι άλλοι ψηφίζουν αρνητικά, τότε υφίστανται τους μύδρους του κ. Γαλανού, επειδή δε συμφώνησαν μαζί του. Διερωτώμαι πότε θα σταματήσει αυτή η τακτική. Να αναλαμβάνει ο καθένας τις ευθύνες του. Στο κάτω κάτω είμαστε μέσα σ' αυτή την αίθουσα, αντιπροσωπεύουμε κάποιες απόψεις, κάποιες αντιλήψεις, και είναι με την ψήφο τη θετική ή την αρνητική που τοποθετούμαστε μπροστά στο λαό υπεύθυνα ο καθένας, για να προκαλέσουμε και τον προβληματισμό σε ορισμένα ζητήματα, για να ληφθούν αποφάσεις. Και διερωτώμαι πώς θα εδημιουργείτο αυτός ο προβληματισμός, αν δεν υπήρχε ο διάλογος. Η Βουλή υπάρχει, για να γίνεται διάλογος· όχι για να ρωτούμε τον κ. Γαλανό τι να κάμνουμε για να συμφωνούμε, ώστε να μην υπάρχει πρόβλημα σ' αυτό το χώρο.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, κύριε Χατζηδημητρίου, ο κ. Γαλανός είπε απλώς τις απόψεις του.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και εγώ απλώς τις απόψεις μου, κύριε Πρόεδρε, για τον κ. Γαλανό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εσείς τις απόψεις σας, βεβαίως, αλλά αυτό δε σημαίνει ...

Ορίστε, κύριε Γαλανέ, έχετε να προσθέσετε τίποτε;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Βέβαια έχω να προσθέσω, διότι νομίζει ο κ. Χατζηδημητρίου ότι αυτός μόνο έχει το προνόμιο και το δικαίωμα να επικρίνει τους πάντες, διότι επικρίνει τους πάντες. Από καθέδρας κρίνει, κατακρίνει, δικάζει και καταδικάζει ο ίδιος και δε δίνει το δικαίωμα σε κάποιον άλλο να κάμει κάποια κριτική. Και συγκεκριμένα δεν αναφέρθηκα καν στον κ. Χατζηδημητρίου. Είπα ότι θεωρούμε υπεύθυνη πολιτική μερικές φορές να ψηφίζουμε μερικά πράγματα, έστω κι αν έχουμε αντίθετες απόψεις πάνω σε πολλά άλλα πράγματα, και δε θεωρούμε ότι είναι υπεύθυνο να καταψηφίζουμε. Δεν είπα ούτε αν είναι το κόμμα του κ. Χατζηδημητρίου, αν ψηφίζει, καταψηφίζει ή οτιδήποτε άλλο. Απλώς συνέκρινα τη δική μας θέση, το να ψηφίσουμε δηλαδή ορισμένα πράγματα, με τη θέση να μην ψηφίσουμε. Αν ο ίδιος έτυχε να μην ψηφίσει και θεώρησε ότι τον συνέκρινα τον ίδιο, σημαίνει ότι «όποιος έχει τη μούγια μουγιάζεται». Αλλά επαναλαμβάνω ότι το δικαίωμα μέχρι τώρα της από καθέδρας κριτικής των πάντων, του μεγάλου πατριωτισμού, του μονοπωλίου του πατριωτισμού σ' αυτό τον τόπο και του μονοπωλίου των αγώνων ο κ. Χατζηδημητρίου το θέλει για τον εαυτό του. Και το θεωρώ αυτό το πράγμα υποκρισία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συγνώμη. Θέλει ο κ. Γαλανός να λέει υπονοούμενα και να κάνουμε πως δεν καταλαβαίνουμε. Καταλαβαίνουμε, κύριε Γαλανέ, και βέβαια καταλαβαίνουμε. Και όσον αφορά τον πατριωτισμό ή τη μονοπώληση ή οτιδήποτε, υπάρχει η ιστορία του καθενός και υπάρχει και ο λαός ο οποίος κρίνει και ξέρει πολύ καλά πώς να τοποθετείται..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Σίγουρα, αλλά μας κρίνουν ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ δεν είναι τρόπος συζήτησης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν πειράζει. ας κάμουμε και καμιά φορά έτσι συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριοι, ένα λεπτό. Πραγματικά είναι θλιβερός ο τρόπος αυτής της συζήτησης και είναι υπέρ το δέον ζωηρός και υποβιβάζει τη συζήτηση ενώπιον αυτού του Σώματος.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν είναι ανάγκη να την ανεβάζουμε πάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να την ανεβάζουμε, κύριε Χατζηδημητρίου, πάντοτε. Αλλά πιστεύω ότι τόσο ο κ. Γαλανός όσο και εσείς δε θέλετε να κατηγορήσετε ο ένας τον άλλο. Αυτά είναι διαξιφισμοί οι οποίοι πιστεύω ότι δεν έχουν τη θέση τους και είναι θέμα της στιγμής, να πούμε, διότι δεν εννοείτε ό,τι λέτε ο ένας εναντίον του άλλου. Αυτό θα ήταν πάρα πολύ κακό.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και για χάρη των πρακτικών, για να ξέρουμε ο καθένας πού στεκόμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, κύριοι.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την ευκαιρία της συζήτησης του νομοσχεδίου αυτού επεκτάθηκε η συζήτηση στα θέματα της γενικότερης οικονομικής πολιτικής. Εγώ δεν πρόκειται να αναφερθώ, γιατί δεν πέρασε πολύ καιρός που έχουμε αναπτύξει τις απόψεις μας γύρω από τα θέματα της κατάστασης της οικονομίας και δε θα αναφερθώ. Αλλά θα ήθελα να επανέλθω στο τι ψηφίζουμε σήμερα, γιατί νομίζω ότι είναι σημαντικό να ξέρουμε τι ψηφίζουμε. Αυτό που ψηφίζουμε σήμερα είναι για να καλυφθούν ελλείμματα των κρατικών προϋπολογισμών, ελλείμματα δημοσιονομικά. Αυτό είναι που κάμνει σήμερα η Βουλή. Τι ζήτησε η κυβέρνηση; Η κυβέρνηση ζήτησε διπλασιασμό των ποσοστών που είχε για δανεισμό από την Κεντρική Τράπεζα και με χρεόγραφα και άλλως πως. Και η Επιτροπή

Οικονομικών της έδωσε το 20% απ' αυτό που ζητούσε. Κατά συνέπεια δε δόθηκε στην κυβέρνηση ό,τι ζήτησε. Και αυτό το πράγμα, αυτό που ψηφίζει σήμερα η Βουλή πρέπει να πούμε ότι το εισηγείται η Επιτροπή Οικονομικών ύστερα από πολύ προβληματισμό.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

«Τζιοιλιοπόνημα».

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ο κ. Γαλανός χρησιμοποίησε τη λέξη «τζιοιλιοπόνημα» και δεν είναι έξω από την πραγματικότητα, διότι έχει 1 1/2 χρόνο που ταλαιπωρείται το νομοσχέδιο τούτο στην Επιτροπή Οικονομικών. Και, ενώ η κυβέρνηση ζητούσε τα τραβηκτικά αυτά περιθώρια για 10 χρόνια, η Επιτροπή Οικονομικών τα περιέκοψε στα 2 χρόνια. Κατά συνέπεια εδώ εκείνο που δίδει σήμερα το Σώμα είναι πραγματικά ορισμένα ψίχουλα, για να καλυφθούν πολύ άμεσες και πιεστικές ανάγκες του κράτους. Αυτό είναι που καλείται σήμερα το Σώμα να ψηφίσει, όπως το διαμόρφωσε τελικά η Επιτροπή Οικονομικών. Αν αυτό το θέμα θα ψηφιστεί ή όχι, είναι θέμα του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 17 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 3 αποχές το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 49 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 17 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 3 αποχές το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 50 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του τρίτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 17 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 3 αποχές το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 17 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 3 αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Υπάρχουν μερικά άλλα θέματα ακόμα, αλλά είχε γίνει μια εισήγηση να τα αφήσουμε για την προσεχή συνεδρία. Η άποψή μου είναι να συνεχίσουμε και να τα τελειώσουμε.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα θέμα που οπωσδήποτε θα παρακαλούσα το Σώμα να το διεκπεραιώσουμε, το θέμα του δανείου προς τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, το οποίο είναι τώρα δύο χρόνια και νομίζω ότι είναι κρίμα να αναμένουμε την άλλη εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία. Να διαβαστεί η Έκθεση. Υπάρχει κοινή Έκθεση.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Και να θεωρηθεί αναγνωσθείσα η Έκθεση, κύριε Πρόεδρε. Είναι άλλωστε και ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει μία Έκθεση. Είναι δύο τα θέματα. Να διαβαστεί. είναι δύο σελίδες μόνο, δεν είναι σπουδαίο πράγμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1.«Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΛΤΔ. (ΕΙΔΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 2. «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 64) ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Παύλος Δίγκλης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 1990.

Με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια σκοπείται η αύξηση του Ειδικού Δανείου που θα χορηγηθεί από την κυβέρνηση προς τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ. από 60 σε 67.1 εκατομμύρια λίρες, για να μπορέσει η συνεργατική αυτή τράπεζα να αντιμετωπίσει τις πρόσθετες ζημιές της που έχουν στο μεταξύ

δημιουργηθεί λόγω του μεγάλου κεφαλαιουχικού ελλείμματος και να μπορέσει έτσι να αποκαταστήσει τη φερεγγυότητά της και να εξασφαλιστεί η επικερδής λειτουργία της. Παράλληλα διευρύνονται οι εξουσίες του Υπουργού Οικονομικών, έτσι που να μπορεί να ασκεί πιο αποτελεσματικό έλεγχο και εποπτεία στην Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ. μέχρι την τελική αποπληρωμή του δανείου αυτού.

Ειδικότερα με βάση τις πρόνοιες των υπό συζήτηση νομοσχεδίων προβλέπονται τα ακόλουθα:-

(α) Χορηγείται στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα δάνειο ύψους £53,335,713 με τόκο προς 1%. Στο δάνειο αυτό ενσωματώνεται ένα δεύτερο δάνειο ύψους £3,764,287 που έχει ήδη χορηγηθεί στην τράπεζα αυτή με σχετική νομοθεσία.

(β) Το επιτόκιο του συνολικού δανείου των £67.1 εκ. προς τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα καθορίζεται σε 1%. Ο Υπουργός Οικονομικών θα έχει την ευχέρεια να αυξομειώνει το επιτόκιο αυτό μέχρι ποσοστού 5% ανάλογα με την εκάστοτε κρατούσα οικονομική κατάσταση της τράπεζας.

(γ) Για σκοπούς αποτελεσματικότερου κρατικού ελέγχου και εποπτείας της τράπεζας αυτής μέχρι την τελική αποπληρωμή του πιο πάνω Ειδικού Δανείου διευρύνονται οι εξουσίες του Υπουργού σχετικά με το δικαίωμα διαφωνίας του προς αποφάσεις της επιτροπείας της τράπεζας και παρέχεται σ' αυτόν το δικαίωμα να εγκρίνει τους ετήσιους και συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με γνώμονα τη θέση της που εκφράστηκε παλαιότερα για την ανάγκη αποκατάστασης της φερεγγυότητας της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, ενός παράγοντα που κρίνεται απόλυτα αναγκαίος για την ενίσχυση και παραπέρα ανάπτυξη του συνεργατικού κινήματος, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, όπως αυτά έχουν τελικά διαμορφωθεί από καθαρά νομοτεχνική άποψη και με την τροποποίηση του τίτλου τους ώστε να αναφέρονται ως 1. «Ο περί Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ. (Ειδικό Δάνειο) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και 2. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1990» αντίστοιχα.

Παράλληλα με την πιο πάνω εισήγησή της η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία όπως προβεί άμεσα και χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση στην εφαρμογή της υπό έγκριση νομοθεσίας για την οικονομική ενίσχυση της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, παράγοντας που αναμένεται να συμβάλει στην εξασφάλιση της επικερδούς λειτουργίας της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η ομόφωνη επιψήφιση αυτού του νομοθετήματος με το οποίο θα εγκριθεί δανεισμός £57 εκ. στη Συνεργατική Κεντρική

Τράπεζα αποτελεί, κατά την εισήγησή μου, την εκδήλωση της ισχυρότατης απόφασης αυτού του Σώματος να προστατεύσει, να συμπαρασταθεί και να ενισχύσει το συνεργατικό κίνημα και επίσης να δοθεί το μήνυμα ότι δεν πρόκειται το Σώμα αυτό ποτέ του να δεχτεί την κηδεμόνευση του συνεργατισμού, που είναι το πιο γνήσιο λαϊκό κίνημα για την καλυτέρευση της ζωής των μαζών. Η διαχείριση του συνεργατικού κινήματος θα παραμείνει στα μέλη του και κατά συνέπεια όλη εκείνη η ποικιλώνυμη επιχειρηματολογία που κατά καιρούς μας σερβίρεται ότι επέστη ο χρόνος να τεθεί υπό κηδεμόνευση και έλεγχο και ότι δεν είναι ορθό πλέον ο συνεργατισμός να καταγίνεται με δανεισμούς της τάξης του 30%, όπως ισχυρίζονται οι άλλες εμπορικές τράπεζες, είναι κάτι το οποίο δεν μπορεί να πιάσει τόπο, διότι ακούεται σε «ώτα μη ακουόντων».

Κύριε Πρόεδρε, μάλιστα όχι κατά 30% το συνεργατικό κίνημα να διαχειρίζεται τα κεφάλαια του λαού αλλά κατά 50% και 60%. Μάλιστα, να δίδονται χρήματα, για να βελτιώνεται η ζωή των ανθρώπων, και να μη μας λέγουν ότι εκτράπηκε της αποστολής του, διότι δήθεν αγοράζουν και έπιπλα οι εργαζόμενοι, αγοράζουν και τηλεοράσεις έγχρωμες. Να αγοράζουν και έγχρωμες τηλεοράσεις και καλύτερα έπιπλα, διότι ο σκοπός της ζωής είναι η αναβάθμιση και η ισοτιμία. Γι' αυτό το λόγο χαίρομαι ιδιαίτερα που ομόφωνα το Σώμα χωρίς κανένα δισταγμό δίνει αυτά τα £60 εκ., ούτως ώστε η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα να επανεύρει τη δυνατότητα της επαναδραστηριοποίησής της μετά τις ζημιές που υπέστη κυρίως και προεχόντως λόγω της τούρκικης εισβολής εδώ. Και παρακαλώ όπως ως Προεδρεύων αυτού του Σώματος μεταφέρετε το μήνυμα προς όλους εκείνους οι οποίοι δυσαρεστούνται επειδή υπάρχει και ανθεί το κίνημα τούτο ότι δε θα επιτρέψουμε ποτέ ούτε να γίνει ποδηγέτηση του κινήματος ούτε ανακοπή της προόδου του, αλλά θα το θέλαμε να κατέκλυζε κυριολεκτικά την κοινωνία μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Είναι γεγονός ότι αυτό το νομοθέτημα θα έπρεπε να είχε ψηφιστεί προ πολλού χρόνου. Ψηφίστηκε και η κυβέρνηση δεν αποφάσιζε σε καμιά περίπτωση να εφαρμόσει το νόμο που αυτή η Βουλή ψήφισε. Όμως αυτή η Βουλή ομόφωνα στην προσπάθειά της να ενισχύσει το συνεργατικό κίνημα και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα αποφάσισε να δεχτεί τους όρους της Εκτελεστικής Εξουσίας, όπως παρουσιάζονται σήμερα στο νομοσχέδιο.

Θέλουμε και εμείς με τη σειρά μας, ως Δημοκρατικό Κόμμα, να προειδοποιήσουμε ότι δε θα ανεχτούμε σε καμιά περίπτωση κηδεμόνευση του συνεργατικού κινήματος και επέμβαση στα εσωτερικά του κινήματος, γιατί, κύριε Πρόεδρε, όλοι θα πρέπει να δεχτούν ότι το συνεργατικό κίνημα ήταν το κίνημα που έδωσε την ευκαιρία στις φτωχές τάξεις του λαού μας και στις μεσαίες τάξεις του λαού μας να ανορθώσουν το βιοτικό τους επίπεδο και να δημιουργήσουν τη δική τους κατοικία. Γι' αυτό επαναλαμβάνω ότι ψηφίζουμε αυτό το νομοθέτημα με την ελπίδα ότι η κυβέρνηση δε θα θελήσει σε καμιά περίπτωση να επέμβει στα εσωτερικά πράγματα του κινήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν επιτρέπεται.

Το συνεργατικό κίνημα, αν δεν υπήρχαν οι ατασθαλίες που έγιναν στο παρελθόν από τους υπευθύνους με τους δικτατορικούς νόμους που υπήρχαν τότε, δε θα είχε την ανάγκη τώρα να δανειστεί. Όμως το συνεργατικό κίνημα έστω και τώρα, μετά την εισβολή και την κατοχή, αναπτύσσεται, μεγαλώνει, αγκαλιάζει. Δε θέλουμε εμείς να τεθεί υπό έλεγχο, δε θέλουμε να περιοριστεί η δραστηριότητα του συνεργατικού κινήματος. Είναι ομόφωνη η απόφαση να εγκρίνουμε αυτό το νομοθέτημα. Όμως δεχόμαστε να διευρυνθούν οι εξουσίες του Υπουργού Οικονομικών για αυστηρότερο έλεγχο ή του δίνουμε δικαιώματα επέμβασης και ελέγχου στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, μέχρις ότου εξοφληθεί το δάνειο, αλλά υποστηρίζουμε αυτό που είπαν οι άλλοι συνάδελφοι, ότι δε θέλουμε σε καμιά περίπτωση με αυτό να θεωρηθεί ότι δεχόμαστε γενικότερο έλεγχο ή υιοθέτηση των φωνών που ακούονται ότι πρέπει να περιοριστεί στο μέλλον το συνεργατικό κίνημα.

Κύριε Πρόεδρε, ακούεται η φωνή από τις εμπορικές τράπεζες ότι θα χαλάσουν τον κόσμο, για να επιβάλουν αυστηρότερο έλεγχο στο συνεργατικό κίνημα. Έχουν δημοσιευτεί αυτά τα πράγματα. Τους προειδοποιήσαμε και θα πρέπει να προειδοποιήσουμε την κυβέρνηση να κλείσει τα αυτιά της σ' αυτές τις φωνές, διότι ο λαός μας, οι εργαζομένοι, οι εργάτες, οι αγρότες, θα υπερασπιστούν τούτο το συνεργατικό κίνημα, για να μη χαλάσει, αλλά να συνεχίσουν να το υποστηρίζουν όπως και στο παρελθόν έτσι και στο μέλλον, για να αποδείξουν ακόμα μια φορά ότι αυτός ο λαός έχει ωριμότητα να αντιμετωπίζει χαλάσματα, να κλείνει πληγές, να αναστηλώνει ερείπια, αλλά είναι ιδεολόγος, προοδευτικός, όπως είναι σήμερα που ενισχύει το συνεργατικό του κίνημα και δέχεται να καταθέτει τα χρήματά του ο εργαζόμενος με χαμηλότερο επιτόκιο απ' ό,τι στις εμπορικές τράπεζες και δέχεται ακόμα να ενισχύει αυτό το κίνημα της αλληλεγγύης. Δεν παρασύρεται από το εμπορικό κεφάλαιο των εμπορικών τραπεζών και δέχεται ακόμα με αλληλεγγύη να ενισχύει την οικονομία μας με χαμηλότερο επιτόκιο για τα δάνειά του, παρά τις εμπορικές τράπεζες που τοκίζουν μέχρι 13%.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και θα θέλαμε να δοθεί το μήνυμα ότι και η Βουλή με την ομόφωνή της θέση υποστηρίζει το συνεργατικό κίνημα και δε θα επιτρέψει τον έλεγχο και τον περιορισμό της δραστηριότητάς του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα ασχοληθώ με τη σημασία και το ρόλο που διαδραματίζει το συνεργατικό κίνημα, διότι αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει συνάδελφος εδώ που να μην εκτιμά αυτό το ρόλο και να μην υποστηρίζει την ενίσχυση και την περαιτέρω ανάπτυξη του συνεργατικού κινήματος στον τόπο μας. Αλλά δεν είναι αυτό που συζητούμε αυτή τη στιγμή. Εκείνο που συζητούμε είναι η παροχή δανείου προς τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, για να λύσει τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει εξαιτίας των γνωστών καταστάσεων, οι οποίες στοίχισαν σ' αυτή την τράπεζα πέραν των £65 εκ. και, για να μπορεί η τράπεζα αυτή να λειτουργήσει και σε κάποιο στάδιο να γίνει επικερδής, χρειάζεται να πάρει αυτή την ενίσχυση από το κράτος.

Η ενίσχυση αυτή, κύριε Πρόεδρε, και αυτό συζητήθηκε στην Επιτροπή Οικονομικών, θα ήταν πιο απλή και ίσως το Σώμα να μην έβλεπε τόσο μεγάλο κονδύλι, διότι το όλο θέμα που παρουσιάζεται είναι ότι η κυβέρνηση θα επιχορηγεί την τράπεζα αυτή με £2,400,000 το χρόνο. Δηλαδή θα μπορούσε στους προϋπολογισμούς κάθε χρόνο να μπαίνει ένα κονδύλι £2,400,000, αν και εφόσον η οικονομική κατάσταση της τράπεζας ήταν έτσι. Διότι η κυβέρνηση θα τοκίσει αυτό το δάνειο το οποίο δε θα πάει στις κάσες της τράπεζας με 1%, η τράπεζα αυτή θα το έχει κατατεθειμένο στην Κεντρική Τράπεζα που θα της πληρώνει 5% και τη διαφορά του 4% θα την επωφελείται. Είναι για να καλύπτονται οι ζημιές της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας. Αυτό είναι στην πράξη εκείνο που ψηφίζουμε σήμερα. Υπάρχει έλεγχος από μέρους της κυβέρνησης και με βάση το νόμο για τις τράπεζες και της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας από την Κεντρική Τράπεζα; Η απάντηση είναι θετική. Ναι, υπάρχει. Αυτό το πράγμα σημαίνει ότι ο έλεγχος της Κεντρικής Τράπεζας θα επεκταθεί και στα συνεργατικά ιδρύματα; Η απάντηση είναι αρνητική. 'Οχι, αυτό το πράγμα αφορά αυτό τον έλεγχο, όπως αφορά και κάθε άλλη τράπεζα, και εφόσον θα υπάρχει αυτό το δάνειο.

Κατά συνέπεια, αυτή τη στιγμή με το νομοθέτημα που πάμε να ψηφίσουμε δεν τίθεται με οποιοδήποτε τρόπο υπό τον έλεγχο της Κεντρικής Τράπεζας οποιοδήποτε συνεργατικό ίδρυμα, και απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι αυτά τα θέματα ως Επιτροπή Οικονομικών τα συζητήσαμε και με την Κεντρική Τράπεζα, ούτε υπάρχει πρόθεση να γίνει κάτι τέτοιο προς αυτή την κατεύθυνση. Αν και εφόσον υπάρξει, το Σώμα έχει τη δύναμη και τη θέληση, αντιλαμβάνομαι, να αντιμετωπίσει το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι η ομόφωνη ψήφος για τα δύο αυτά νομοσχέδια είναι πολύ εκδηλωτική των απόψεων αυτού του Σώματος και πιστεύω ότι δε χρειάζεται τίποτε άλλο από την ομόφωνη ψήφο, για να δοθεί το μήνυμα το οποίο πρέπει να δοθεί προς την Εκτελεστική Εξουσία.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και ο συνάδελφος Παναγίδης και ο συνάδελφος ο Τσιέττης και πρώτος ο συνάδελφος, ο συνάδελφος Ευσταθίου, σας παρακάλεσαν να μεταφέρετε ένα μήνυμα. Το μήνυμα πως δεν πρέπει με κανένα λόγο και κανέναν τρόπο και κάτω από οποιοδήποτε πρόσχημα -γιατί κάποια προσχήματα αρχίζουν να αναφύονται- το γεγονός και το θέμα που συγκεκριμένα ανέφερε ο συνάδελφος Παναγίδης. κι είναι τούτο σαφές: Δε θα δεχθούμε την κηδεμόνευση του συνεργατικού κινήματος. Είχαμε ψηφίσει ένα νόμο πριν από οκτώ τώρα μήνες και παρέμεινε σε εκκρεμότητα, μέχρι που ουσιαστικά πειθαναγκάστηκε το συνεργατικό κίνημα να δεχτεί την κηδεμόνευση, έστω για το χρόνο μέχρι την αποπληρωμή του δανείου. Και θα παρακαλούσαμε να το μεταφέρετε αυτό το μήνυμα στην κυβέρνηση. Γιατί και από κυβερνητικής πλευράς και από πλευράς Υπουργείου Οικονομικών και από πλευράς κεντρικών εμπορικών τραπεζών ακούγονται ενορχηστρωμένες φωνές πως πρέπει εκείνα τα προνόμια τα σχετικά που δίνονται στο συνεργατικό κίνημα να υφαρπαγούν και να αφαιρεθούν. Και αυτό το Σώμα πιστεύω πως πρέπει να δώσει το μήνυμα πως, μέχρις εκείνο το σημείο που έχει κοινή συναινέσει αποδεχθεί και αποφανθεί να δοθεί το δάνειο, μέσα σ' εκείνα τα πλαίσια να παραμείνει η κυβερνητική πολιτική. Να μην προχωρήσει παραπέρα.

Γιατί ο Τσιέττης πολύ σωστά ανέφερε πως οι φωνές που ακούγονται είναι φωνές ανησυχητικές όπως: «Θα δώσουμε μάχες επανειλημμένες, μέχρι να θέσουμε κάτω από το ίδιο φασματοσκόπιο, όπου τίθενται οι εμπορικές τράπεζες, και το συνεργατικό κίνημα». Όμως το συνεργατικό κίνημα είναι εκείνο που έσωσε το μέσο Κύπριο, είναι εκείνο που έδωσε την ωστική κίνηση στην κυπριακή οικονομία να σταθεί μετά την εισβολή και στον κυπριακό λαό να ορθοποδήσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση των δύο νομοσχεδίων χωριστά.

Πρώτο είναι το νομοσχέδιο «Νόμος που Τροποποιεί τον περί Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ (Ειδικό Δάνειο) Νόμο του 1988».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ. (Ειδικό Δάνειο) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου με τον τίτλο «Νόμος Προνοών περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού για τη Χρήση του Δωδεκαμήνου που Λήγει στις 31 Δεκεμβρίου του Έτους 1990».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Πάγιου Ταμείου ποσού £53,335,713 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1989. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν και Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Νομίζω, κύριοι, ότι εδώ, σ' αυτό το σημείο, μπορούμε να διακόψουμε και να παραπέμψουμε όλα τα άλλα νομοσχέδια τα οποία ήταν έτοιμα απόψε και δεν προλάβαμε να τα συζητήσουμε, διότι εμφιλοχώρησαν άλλα θέματα, να τα παραπέμψουμε να τεθούν στην ημερήσια διάταξη της προσεχούς συνεδρίας του Σώματος που θα γίνει στις 14 του μήνα.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β', που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Προστασίας της Εμπορικής Εκμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Στεγών διά Ηλικιωμένους και Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων ('Οροι Υπηρεσίας των Υπαλλήλων του Συμβουλίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Οι περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Πληρωτέα Τέλη) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο 'Αμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής 'Αμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο 'Αμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής 'Αμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Οι περί Τροχαίας Κινήσεως Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί 'Εγκωμης του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Οι περί Κλινικών Εργαστηρίων Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Έγγραφα που αφορούν την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

14) Ο περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου (Εισαγωγή Φοιτητών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κύριο Α. Ψυλλίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τους Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. κ. Π. Στυλιανού, Γ. Χαραλαμπίδη και Α. Χρυσοστόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Αλέκο Μαρκίδη εκ μέρους του ΔΗ.ΣΥ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Και έτσι φθάσαμε στο τέλος του Κεφαλαίου Β'.

Κεφάλαιο Γ'. Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 8 Ιουνίου 1989.

«Τι προγραμματισμός υπάρχει για την εγκατάσταση τηλεφώνων στα σπίτια στην προσφυγική κοινότητα Αγίου Γεωργίου στην επαρχία Πάφου;»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΓ' 661, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1989 , του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η εγκατάσταση τηλεφώνων στην κοινότητα Αγίου Γεωργίου Πάφου θα συνδυαστεί με την εκτέλεση των οδικών έργων που προγραμματίζονται να γίνουν στο δρόμο Νικόκλειας - Φασούλας -Μαμωνιών-Αγίου Γεωργίου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 15 Ιουνίου 1989.

«Ο συνοικισμός 'Προφήτης Ηλίας' της Συκόπετρας αριθμεί 53 κατοίκους, η πλειοψηφία των οποίων είναι παιδιά κάτω των 16 χρόνων. Οι λίγοι αυτοί άνθρωποι είναι γεμάτοι ενέργεια, κτίζουν συνεχώς σπίτια και κανένας δε φεύγει από το συνοικισμό. Αυτοί οι άνθρωποι αγωνίζονται με όλα τα μέσα να κρατηθούν και να επιβιώσουν στην κοινότητά τους, όμως αντιμετωπίζουν πρόβλημα πόσιμου νερού.

Η κυβέρνηση ετοίμασε σχέδιο για τη διασωλήνωση του νερού, οι δαπάνες του οποίου υπολογίζονται στις £39,000 περίπου. Οι φορολογούμενοι ανέρχονται στους 15 και η συνεισφορά τους ανέρχεται στο 1/4 του ποσού, δηλ. £9,500 περίπου, ποσό που αδυνατούν να πληρώσουν.

Επειδή η προσπάθεια αυτών των κατοίκων να κρατηθούν στον τόπο τους είναι αξιοθαύμαστη, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν σκέφτεται να απαλλάξει αυτούς τους ανθρώπους από την επιβάρυνση του 1/4 των εξόδων, για να μπορέσουν να συνεχίσουν να ζουν στον τόπο τους προς καταπολέμηση και της αστυφιλίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 681, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σας πληροφορώ ότι το υδρευτικό και αρδευτικό σχέδιο που ετοιμάστηκε για το συνοικισμό 'Προφήτης Ηλίας' του χωριού Συκόπετρα μελετάται ακόμα από

τους κατοίκους του συνοικισμού. Το θέμα αυξημένης κυβερνητικής συνεισφοράς θα εξετασθεί μετά τη λήψη τελικής απόφασης από τους ενδιαφερομένους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 6 Ιουλίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής πώς προτίθεται να διαφυλάξει και επιδιορθώσει την παραδοσιακή αποβάθρα στην πόλη της Λάρνακας, που έχει καταντήσει παγίδα και άκρως επικίνδυνη για τους περαστικούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΓ' 718, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Από σχετική έρευνα που έγινε έχει διαπιστωθεί πως η εν λόγω αποβάθρα δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Αρχής Λιμένων, αλλά τυγχάνει διαχείρισης από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.

Για το λόγο αυτό αντίγραφο της πιο πάνω ερώτησης διαβιβάζεται στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας για περαιτέρω χειρισμό του θέματος λόγω αρμοδιότητας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 575 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 15 Φεβρουαρίου 1990.

«Για να εκδοθούν έγκυρα πιστοποιητικά ιδιοκτησίας για τα κτήματα των δεκάδων χιλιάδων προσφύγων από την Αμμόχωστο πρέπει αυτοί να παρουσιαστούν στο Κτηματολόγιο Αμμοχώστου που εδρεύει στη Λάρνακα και να υποβάλουν δηλώσεις σχετικά με τα κατεχόμενα κτήματά τους.

Οι κατεχόμενες περιουσίες υπολογίζονται σε οχτακόσιες χιλιάδες αγροτεμάχια.

Οι πρόσφυγες Αμμοχώστου δυστυχώς βρίσκονται στις πιο απομακρυσμένες περιοχές των επαρχιών Πάφου, Λεμεσού και Λευκωσίας και είναι πολύ δύσκολο γι' αυτούς να μεταβούν στη Λάρνακα, γιατί θα θυσιάσουν εργάσιμες μέρες και θα υποβληθούν σε έξοδα για τη μεταφορά τους.

Στο παρελθόν υποβλήθηκαν δηλώσεις στα Επαρχιακά Κτηματολόγια. Μπορούν μήπως να χρησιμοποιηθούν οι υπηρεσίες των Επαρχιακών Κτηματολογίων Λεμεσού, Πάφου και Λευκωσίας, για να εξυπηρετηθούν οι πρόσφυγες από την Αμμόχωστο, χωρίς να μεταβούν στη Λάρνακα;

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν έχει μελετηθεί το πρόβλημα, ώστε να αποφευχθούν οι ταλαιπωρίες των προσφύγων από την Αμμόχωστο που βρίσκονται σε άλλες επαρχίες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 576 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Φεβρουαρίου 1990.

«Το κυκλοφοριακό χάος -που βασανίζει τη διχοτομημένη Λευκωσία εδώ και χρόνια και γίνεται καθεχρονικά οξύτερο-καθίσταται ουσιαστικά δραματικό από τις χειμερινές βροχές κι επιδεινούται ακόμα περισσότερο λόγω της ανυπαρξίας ανισόπεδων διαβάσεων στις περιοχές που γειτνιάζουν με την κοίτη του Πεδιαίου, που -όπως διαπιστώσαμε- παρέσυρε και τα ημιτελή έργα που από καιρό γίνονταν (χωρίς ατυχώς να αποπερατώνονται) στην περιοχή 'Ελαιώνες' στο Στρόβολο.

Πρόσθετα τα συνεχώς εξαγγελλόμενα και μη αρχίζοντα (και φυσικά και μη ολοκληρούμενα) έργα διαπλάτυνσης της Γρίβα Διγενή συνιστούν ακόμη έναν αρνητικό παράγοντα του όλου προβλήματος.

Ερωτάται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Πότε οριστικά θα αποπερατωθούν τα πιο πάνω έργα στο Στρόβολο;
2. Πότε θ'αρχίσουν και πότε θα ολοκληρωθούν τα έργα διαπλάτυνσης της Γρίβα Διγενή;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 577 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 16 Φεβρουαρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής σχετικά με την αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην αποπεράτωση των εργασιών του δρόμου Λάρνακας - Ορόκλινης από το σημείο συμβολής του με τον παρακαμπτήριο Λάρνακας-Δεκέλειας μέχρι την είσοδο του χωριού. Η καθυστέρηση αυτή έχει ξεπεράσει τους δώδεκα μήνες και το μήκος του δρόμου δεν υπερβαίνει το ένα χιλιόμετρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 37, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το θέμα της αναθεώρησης των πολεοδομικών ζωνών 'Αλασσας βρίσκεται υπό μελέτη από τα αρμόδια τμήματα/υπηρεσίες.

Σχετικά σημειώνεται ότι η κήρυξη των υπό αναφορά ζωνών κρίθηκε αναγκαία:

(α) Για την προστασία του υδατοφράκτη Κούρρη από τυχόν μολύνσεις.

(β) Για την προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος στην περιοχή.

(γ) Για την αποτελεσματική ρύθμιση της μελλοντικής ανάπτυξης.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 67, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια της κοινότητας Παναγιάς, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Η κοινότητα Παναγιάς υδροδοτείται από το συνδυασμένο σχέδιο των πηγών ''Αππηδες', των οποίων η απόδοση ποικίλλει ανάλογα με τη βροχόπτωση κάθε χρόνου. Από το 1984 η υδατοπρομήθεια του χωριού ενισχύθηκε με τη μεταφορά του νερού της πηγής 'Χολέτρικα' η οποία έχει απόδοση πολύ ασταθή και σε χρόνους χαμηλής βροχόπτωσης ξηραίνεται.

(β) Για επίλυση του προβλήματος ανορύχθηκαν μεταξύ 1986 και 1988 από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης πέντε γεωτρήσεις οι οποίες δυστυχώς δεν ήταν επιτυχείς. Τελευταία το Συμβούλιο Βελτιώσεως Παναγιάς υπέδειξε μια πηγή στην περιοχή Βρετσιών. Το θέμα παραπέμφθηκε στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για υδρομετρήσεις και υπολογισμό της δαπάνης για τη μεταφορά του νερού της πηγής αυτής στο χωριό. Αν τα στοιχεία που θα προκύψουν είναι θετικά,τότε θα ετοιμαστεί σχέδιο που θα τεθεί ενώπιον του Συμβουλίου Βελτιώσεως Παναγιάς για έγκριση.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 68, ημερομηνίας 11 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με τις ζημιές που υπέστη ο νέος δρόμος Λεμεσού-Αγρού κοντά στη Γεράσα από τις βροχές του περασμένου χειμώνα, παραθέτω τα πιο κάτω:

Οι ζημιές στον πιο πάνω δρόμο έχουν ήδη αποκατασταθεί με την κατασκευή νέων τοίχων αντιστήριξης.

Συστάθηκε τεχνική διερευνητική επιτροπή από λειτουργούς του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για εξέταση των αιτίων της κατάρρευσης των τοίχων αντιστήριξης. Το πόρισμα της επιτροπής είναι ότι η κύρια αιτία για την κατάρρευση των τοίχων αντιστήριξης (που εφάπτονταν δυο στροφών του ποταμού) και την κατολίσθηση μέρους του δρόμου ήταν η εξαιρετικά ψηλή βροχόπτωση που σημειώθηκε στην περιοχή στις 8 και 9 Ιανουαρίου 1989, που, σύμφωνα με στοιχεία της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, ήταν η ψηλότερη των τελευταίων 73 χρόνων από το 1916 που τηρούνται στοιχεία. Το γεγονός ότι κατά το πιο πάνω διήμερο η συνολική βροχόπτωση έφτασε το 30% περίπου της συνολικής χρονιαίας βροχόπτωσης δείχνει το μέγεθος του όγκου του νερού που χρειάστηκε να αποστραγγίσει ο μικρός αλλά ορμητικός ποταμός στην περιοχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 90, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια της κοινότητας Καλού Χωριού (Κλήρου), σας πληροφορώ ότι για την αντιμετώπιση του προβλήματος που δημιουργήθηκε λόγω της μείωσης της απόδοσης της κοινοτικής γεώτρησης του χωριού Κλήρου το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης ανόρυξε τέσσερις γεωτρήσεις οι οποίες όμως ήταν ανεπιτυχείς. Πρόσφατα έχει επιταχθεί ιδιωτική ιδιοκτησία για την ανόρυξη νέας γεώτρησης. Στο μεταξύ για την προσωρινή αντιμετώπιση του προβλήματος θα εξασφαλιστεί η αναγκαία ποσότητα νερού από άλλη κοινοτική γεώτρηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 92, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το πρόβλημα των αποβλήτων και σκουπιδιών που διοχετεύονται στον ποταμό Κλήμο στον Άγιο Δομέτιο, σας πληροφορώ ότι στον ποταμό δε διοχετεύονται βιομηχανικά απόβλητα, αλλά κατά καιρούς συσσωρεύονται διάφορα σκουπίδια με αποτέλεσμα τα νερά να μένουν στάσιμα και να προξενείται δυσοσμία. Για επίλυση του προβλήματος αποφασίστηκε από το Υπουργείο μας σε συνεργασία με τους δήμους Αγίου Δομετίου και Έγκωμης να γίνεται καθαρισμός του ποταμού δυο φορές το χρόνο με έξοδα της κυβέρνησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 135, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Για την ασφαλτόστρωση των δρόμων μέσα στο χωριό Λύμπια έχει δαπανηθεί κατά τα τελευταία δυο χρόνια ποσό £90,000 που καταβλήθηκε εξ

ολοκλήρου από την κυβέρνηση, πέραν του ποσού των £38,000 που δαπανήθηκε και πάλι από την κυβέρνηση τα προηγούμενα χρόνια για τον ίδιο σκοπό. Με τα πιο πάνω ποσά έχουν σχεδόν ασφαλτοστρωθεί όλοι οι αναγκαίοι δρόμοι του χωριού.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 197, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

(α) Ο Αγροτικός Πυροσβεστικός Σταθμός Παλαιχωρίου λειτουργεί ομαλά σε ενοικιαζόμενο υποστατικό από το Μάρτιο του 1988.

(β) Δεν προγραμματίζεται η ανέγερση νέου αστυνομικού σταθμού στο Παλαιχώρι, στο παρόν τουλάχιστον στάδιο. Συναφώς αναφέρεται ότι το γενικότερο θέμα αστυνόμευσης της υπαίθρου βρίσκεται υπό μελέτη με σκοπό την ίδρυση μεγάλων περιφερειακών σταθμών.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 227, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ετοιμάζει σχέδιο για την αντικατάσταση του δικτύου υδατοπρομήθειας Χολετριών το οποίο θα ολοκληρωθεί τον προσεχή Ιούνιο. Στη συνέχεια θα ζητηθεί η έγκριση του σχεδίου από τους ενδιαφερομένους και, αν υιοθετηθεί, θα προταθεί για περίληψη στον προϋπολογισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 230, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η κοινότητα Κονιών υδροδοτείται, μαζί με άλλα 21 χωριά, από το Κυβερνητικό Σχέδιο Υδατοπρομήθειας Χαμηλών Χωριών Πάφου, οι υδάτινοι πόροι του οποίου δεν είναι τώρα αρκετοί για την ικανοποίηση των υδρευτικών αναγκών που έχουν δημιουργηθεί. Για την αντιμετώπιση των αναγκών αυτών έχουν περιληφθεί στο φετινό Προϋπολογισμό Αναπτύξεως πιστώσεις ύψους £233,000 για την εκτέλεση των αναγκαίων έργων η οποία έχει ήδη αρχίσει. Αναφέρω επίσης ότι το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων με δική του πρωτοβουλία ετοιμάζει σχέδιο για εγκατάσταση νέου υδρευτικού δικτύου στην υδατοπρομήθεια Κονιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 239, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με τις ζημιές που έχουν προκληθεί από χαλαζοθύελλα σε φυτείες γεωργών στην κοινότητα Κονιών τον Οκτώβρη του 1989,σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Από εξέταση που έγινε από αρμόδιους λειτουργούς του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διαπιστώθηκε ότι στα Κονιά δεν έχουν προκληθεί οποιεσδήποτε ζημιές που δεν καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α. Στην περιοχή αυτή έχουν προκληθεί ζημιές σε φυτείες εσπεριδοειδών οι οποίες θα αποζημιώθούν από τον

Ο.Γ.Α. Οι ζημιές, που κυμαίνονται από 50%-80%, έχουν ήδη εκτιμηθεί από τον Ο.Γ.Α. και η διαδικασία για καταβολή των αποζημιώσεων βρίσκεται σε εξέλιξή.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 240, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Προαγωγή μελών της αστυνομίας μετά από πολύχρονη ευδόκιμη υπηρεσία

Με βάση τον περί Αστυνομίας νόμο και τους Κανονισμούς, για να προαχθεί ένας αστυνομικός σε λοχία, πρέπει να κατέχει τα πιο κάτω προσόντα:

(ι) Να μην του έχει επιβληθεί ποινή μεγαλύτερη από αυστηρή επίπληξη για πειθαρχικό αδίκημα κατά τη διάρκεια των δυο ετών πριν από τις προαγωγές.

(ιι) Να έχει πετύχει στις εξετάσεις για προαγωγή σε λοχία.

(ιιι) Να έχει συμπληρώσει εξαετή υπηρεσία, εξαιρέσει αυτών που κατέχουν ειδικά προσόντα αναγκαία για την εκτέλεση των ειδικών καθηκόντων τα οποία θα τους ανατεθούν, οπότε η εξαετής περίοδος δεν είναι αναγκαία.

Αυτόματη προαγωγή, χωρίς να συντρέχουν οι πιο πάνω προϋποθέσεις, δεν προβλέπεται στην υφιστάμενη νομοθεσία και κανονισμούς. Συναφώς αναφέρεται ότι πρόσφατα κατατέθηκε στη Βουλή σχετική πρόταση νόμου από τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, η οποία μελετάται από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

(β) Φρουρές από υπερήλικες αστυνομικούς

Είναι πράγματι δύσκολο για αστυνομικό κάποιας ηλικίας να εργάζεται σε στατικό καθήκον. Καταβάλλεται προσπάθεια να χρησιμοποιούνται νεαρά μέλη της αστυνομίας γι'αυτούς τους σκοπούς, στο βαθμό που οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν.

(γ) Απασχόληση αστυνομικών σε στατικά σημεία πέραν των 4 ωρών

Κατά κανόνα εφαρμόζονται οι σχετικοί κανονισμοί και οι αστυνομικοί εργάζονται σε στατικά καθήκοντα 4 ώρες, όπως προβλέπεται σ'αυτούς. Υπάρχουν ωστόσο περιπτώσεις που λόγω έκτακτων γεγονότων ή απρόβλεπτων συμβάντων οι αστυνομικοί καλούνται να εργαστούν περισσότερες ώρες σε στατικά σημεία.

(δ) Επίδομα βάρδιας

Στους υφιστάμενους κανονισμούς δεν προβλέπεται η χορήγηση επιδόματος βάρδιας.

(ε) Κίνητρα σ'αυτούς που επιτυγχάνουν σε εξετάσεις και δεν προάγονται

Τα μέλη της αστυνομίας που, αν και επιτυγχάνουν στις εξετάσεις, δεν προάγονται γίνεται προσπάθεια να αξιοποιούνται, όπου τούτο είναι δυνατό, σε εξειδικευμένες υπηρεσίες, όπως ΤΑΕ, ΟΠΕ κτλ.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά, στις ερωτήσεις ΕΔ΄ 243 και ΕΔ΄ 351, ημερομηνιών 19 Οκτωβρίου και 21 Νοεμβρίου 1989, των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου και Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σχετικά με τα προβλήματα που δημιουργεί στο κοινό το κλείσιμο από τους Άγγλους του κεντρικού δρόμου που διέρχεται από τις βάσεις Δεκέλειας προς τα Κοκκινοχώρια, σας παραθέτω τα πιο κάτω:

Από πληροφορίες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων το κλείσιμο του εν λόγω δρόμου γινόταν επί προσωρινής βάσεως για την εκτέλεση αναγκαίων εργασιών βελτίωσής του και δεν οφειλόταν σε άλλους λόγους.

Όταν παρουσιάζεται τέτοιο πρόβλημα, το Υπουργείο αυτό προβαίνει στις δέουσες ενέργειες προς τις αρχές των βάσεων για την όσο το δυνατό μείωση της ταλαιπωρίας του κοινού.

Για το θέμα της διακίνησης των ψαράδων προς το αλιευτικό καταφύγιο της Δεκέλειας δόθηκε ήδη απάντηση από το Υπουργείο Γεωργίας με την επιστολή του Υπουργού Γεωργίας προς εσάς με αρ. φακ. 153/85 και ημ. 1.12.89.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 250, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου.

«Έχει ετοιμασθεί σχέδιο για τη χρησιμοποίηση του νερού της γεώτρησης που ανορύχθηκε για την ενίσχυση του συστήματος υδατοπρομήθειας 'Ξεροπηγή', από το οποίο θα ενισχυθεί και η υδατοπρομήθεια των κοινοτήτων Σίμου, Δρύμου και Δρυνιάς. Το σχέδιο θα εκτελεσθεί σε δυο φάσεις έναντι δαπάνης ύψους £171.400. Στο φετινό προϋπολογισμό προβλέπονται πιστώσεις £87,237 για εκτέλεση της πρώτης φάσης του έργου. Η δεύτερη φάση του έργου θα εκτελεσθεί νωρίς το 1991 με πιστώσεις που θα προταθούν στον προϋπολογισμό του 1991.

Οι κοινότητες Λάσας και Μηλιάς δεν αντιμετωπίζουν προς το παρόν έλλειψη νερού.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 262, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Οι ημερήσιες ανάγκες της κοινότητας Χολετριών σε πόσιμο νερό κατά τις περιόδους αιχμής κυμαίνονται γύρω στα 70 κυβ. μ. και εξασφαλίζονται από δυο υφιστάμενες πηγές συνολικής ημερήσιας απόδοσης 20 κυβ. μ. και από τη γεώτρηση του τοπικού αρδευτικού τμήματος που έχει απόδοση γύρω στα 70 κυβ. μ. νερού την ώρα.

Έχοντας υπόψη πως με το νερό που παρέχεται με τη λειτουργία της γεώτρησης του τοπικού αρδευτικού τμήματος για μια μόνο ώρα ανά 24ωρο οι ημερήσιες ανάγκες της κοινότητας σε πόσιμο νερό υπερκαλύπτονται, δε θεωρούμε ότι δημιουργείται ανεπάρκεια νερού. Παρ' όλα αυτά, θα ετοιμαστεί σχέδιο αξιοποίησης της υφιστάμενης γεώτρησης με αρ. 18/69 για ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της κοινότητας Χολετριών, ώστε να μην παρίσταται ανάγκη να χρησιμοποιείται νερό από τη γεώτρηση του τοπικού αρδευτικού τμήματος.

Αφού ετοιμαστεί και εγκριθεί το σχέδιο αυτό από τους ενδιαφερομένους, θα προωθηθεί για υλοποίηση μέσω των ετήσιων προϋπολογισμών του κράτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 263, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Στο σχολικό κτίριο έγιναν ήδη μικρής έκτασης επιδιορθώσεις με δαπάνη ποσού £1,800. Συγκεκριμένα έχει επιδιορθωθεί το πάτωμα των αιθουσών διδασκαλίας και ο υδατοστάτης του σχολείου.

Για το 1990 έχει προγραμματιστεί η βελτίωση των υφιστάμενων αποχωρητηρίων και η επέκτασή τους, όπως επίσης η ανέγερση τοίχου αντιστήριξης και η περίφραξη του σχολικού χώρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 271, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«(α) Η τελική θέση που επιλέγηκε για κατασκευή του φράγματος που θα αντικαταστήσει εκείνο που θα κατασκευαζόταν στην περιοχή 'Πλατύ' -που, όπως είναι γνωστό, εγκαταλείφθηκε λόγω περιβαλλοντικών προβλημάτων- βρίσκεται στον παραπόταμο Φοινιού σε απόσταση 3.5 χιλιομέτρων περίπου δυτικά της κοινότητας Φοινιού. Από το φράγμα αυτό θα καλυφθούν μεταξύ άλλων και περιοχές των χωριών Αρμίνου και Μέσανα.

(β) Μέχρι τώρα έχουν συμπληρωθεί οι γεωτεχνικές έρευνες σε επίπεδο προμελέτης και άρχισε ήδη η μελέτη σκοπιμότητας, η οποία αναμένεται να συμπληρωθεί σε διάστημα 9 μηνών, εκτός αν παρουσιαστούν ιδιαίτερα γεωτεχνικά προβλήματα που θα απαιτήσουν περισσότερο χρόνο.

(γ) Συμπληρώθηκε επίσης και προκαταρκτική περιβαλλοντική έρευνα, η οποία έδειξε ότι θα πρέπει να ακολουθήσει πλήρης περιβαλλοντική μελέτη, η οποία θα γίνει στα πλαίσια της μελέτης σκοπιμότητας που διεξάγεται ήδη.

(δ) Με βάση τα πορίσματα των προαναφερόμενων μελετών θα ληφθεί απόφαση για την κατασκευή του φράγματος και, αν είναι θετική, θα προταθεί περίληψη πιστώσεων στον προϋπολογισμό για την εκτέλεση του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΔ΄ 281 και ΕΔ΄ 287, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Οι κοινοτικές συνεισφορές των χωριών Δρύμου και Δρυνιά καθορίστηκαν με βάση ειδική μελέτη που έλαβε υπόψη την οικονομική κατάσταση και τον πληθυσμό των χωριών.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 283, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το δρόμο Λάσας-Σαραμά, σας πληροφορώ ότι η γενική βελτίωση και διεύρυνση του αγροτικού αυτού δρόμου θα γίνει σταδιακά μέσω των ετήσιων

προϋπολογισμών λόγω της χαμηλής προτεραιότητάς του έναντι άλλων οδικών έργων της περιοχής. Ο πιο πάνω δρόμος συντηρείται κάθε χρόνο από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου, ώστε να βρίσκεται σε ικανοποιητική κατάσταση.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 284, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το Υπουργείο Παιδείας έχει προκηρύξει δυο φορές διαγωνισμό για την επιδιόρθωση του σχολικού κτιρίου Λάσας, χωρίς να υπάρξει δυστυχώς ενδιαφέρον από εργολάβους οικοδομών.

Ευτυχώς η τρίτη προσπάθεια είχε θετικό αποτέλεσμα και, όπως ελπίζεται, εντός των ημερών θα αρχίσουν οι σχετικές εργασίες για τη βελτίωση του πιο πάνω σχολικού κτιρίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 288, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989 , του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Έχει ετοιμαστεί σχέδιο για τη χρησιμοποίηση του νερού της γεώτρησης που ανορύχθηκε για την ενίσχυση του συστήματος υδατοπρομήθειας 'Ξεροπηγή', από το οποίο θα ενισχυθεί και η υδατοπρομήθεια της Σίμου και εκείνη των κοινοτήτων Δρύμου και Δρυνιάς. Το σχέδιο θα εκτελεστεί σε δυο φάσεις έναντι δαπάνης ύψους £171,400. Στο φετινό προϋπολογισμό προβλέπονται πιστώσεις £87,237 για εκτέλεση της πρώτης φάσης του έργου. Η δεύτερη φάση του έργου θα εκτελεστεί νωρίς το 1991 με πιστώσεις που θα προταθούν στον προϋπολογισμό του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 300, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 29-31 της συμφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης της Κύπρου και των Ηνωμένων Εθνών, ημερ. 31ης Μαρτίου 1964, η Ειρηνευτική Δύναμη έχει δικαίωμα να εγκαθιδρύσει δικές της ταχυδρομικές υπηρεσίες για εξυπηρέτηση των μελών της δύναμης, τόσο στα σημεία όπου βρίσκονται οι δυνάμεις του ΟΗΕ στην Κύπρο όσο και μεταξύ των σημείων αυτών και του εξωτερικού. Η συμφωνία αυτή δεν καλύπτει την αλληλογραφία που αποστέλλεται από την Ειρηνευτική Δύναμη μέσω των ταχυδρομικών υπηρεσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τέτοια αλληλογραφία θα πρέπει να φέρει γραμματόσημα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στην προκείμενη περίπτωση η Ειρηνευτική Δύναμη που εδρεύει στην περιοχή του Αεροδρομίου Λευκωσίας και η οποία τυγχάνει να απαρτίζεται από Βρετανούς στρατιώτες έχει χρησιμοποιήσει παράτυπα βρετανικά γραμματόσημα, τα οποία προφανώς είχαν αγοραστεί από τα καταστήματα της N.A.A.F.I. που υπάρχουν στην περιοχή αυτή.

Στην περιοχή του Αεροδρομίου Λευκωσίας εξάλλου εδρεύουν και στρατεύματα των βρετανικών βάσεων τα οποία, με βάση τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας, διατηρούν τη δική τους ανεξάρτητη ταχυδρομική υπηρεσία και ταχυδρομικά γραφεία, καθώς και σημεία εξυπηρέτησής τους εκτός του

χώρου των κυρίαρχων βρετανικών βάσεων, ένα από τα οποία τυγχάνει να βρίσκεται στην εν λόγω περιοχή.

Σ'ό,τι αφορά την ανταλλαγή της αλληλογραφίας από τις βρετανικές βάσεις, αυτή γίνεται από τα ανταλλακτήρια γραφεία της Δεκέλειας και Λάρνακας αντίστοιχα και η αλληλογραφία αυτή φέρει βρετανικά γραμματόσημα.

Φαίνεται ότι η υπό αναφορά αλληλογραφία έφτασε στα κυπριακά ταχυδρομεία από τις βρετανικές βάσεις, χωρίς να γίνει αντιληπτό ότι αυτή προερχόταν από την Ειρηνευτική Δύναμη του ΟΗΕ, γιατί η σφραγίδα της ΟΥΝΦΙΚΥΠ ήταν στο πίσω μέρος των φακέλων.

Για την πιο πάνω παρατυπία της Ειρηνευτικής Δύναμης το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων έχει διαμαρτυρηθεί προς τη Διοίκηση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών, πράγμα το οποίο έχει κάμει και στο παρελθόν για παρόμοιες περιπτώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 308, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το αίτημα των κτηνοτρόφων Αρχιμανδρίτας να διατεθεί το νερό της μιας από τις δυο διατρήσεις που έχουν ανορυχθεί από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης στην περιοχή για την ικανοποίηση των αναγκών τους, σας πληροφορώ ότι και οι δυο αυτές γεωτρήσεις είναι ανεπιτυχείς.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ'319, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Το αυλάκι στο οποίο έχει παρουσιαστεί η διάβρωση βρίσκεται στην εξωτερική πλευρά της περίφραξης του χώρου του Β' Δημοτικού Σχολείου Δρομολαξιάς και επομένως ευθύνη για τη σχετική επιδιόρθωση έχει άλλη κυβερνητική υπηρεσία η οποία έχει ήδη επιληφθεί του θέματος.

Όσον αφορά την τοποθέτηση αλεξικέραυνου στο σχολείο, το Υπουργείο Παιδείας θα προωθήσει τη διαδικασία εγκατάστασης της σχετικής συσκευής, εφόσον διαπιστωθεί από έρευνα που γίνεται πως οι καιρικές συνθήκες στην περιοχή το επιβάλλουν.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 338, ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1989, του Κοινοβουλευτικού Εκπρόσωπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με τις λατομήσεις στην περιοχή του χωριού Λυδροθόντας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Στην περιοχή του πιο πάνω χωριού λειτουργούν αρκετά χρόνια λατομεία για ανόρυξη κοκκινοχώματος για τις ανάγκες των τουβλοποιείων. Όλες σχεδόν οι λατομήσεις γίνονται σε ιδιωτικά κτήματα με τη συγκατάθεση των ιδιοκτητών τους, ενώ μετά τη λατόμηση τα κτήματα ισοπεδώνονται για γεωργική αξιοποίηση.

(β) Είναι γεγονός ότι οι λατομήσεις επηρεάζουν το φυσικό περιβάλλον και καταβάλλονται προσπάθειες για περιορισμό της οχληρίας που παρουσιάζεται.

(γ) Όσον αφορά τις ζημιές στους αγροτικούς δρόμους, τις διασωληνώσεις κτλ., οι λατόμοι είναι υπόχρεοι να προβαίνουν στην αποκατάστασή τους ή να καταβάλλουν ανάλογες αποζημιώσεις και, εφόσον δεν υποβάλλονται συγκεκριμένα παράπονα, εξετάζονται από την υπηρεσία μεταλλείων και λαμβάνονται τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 346, ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε σχετικά με τη ζήτηση προσφορών για την προμήθεια 1,243 ηλιακών θερμοσιφώνων για τις κατοικίες των κυβερνητικών οικισμών ήταν σύμφωνη με τους σχετικούς Κανονισμούς και την καθιερωμένη τακτική. Ειδικότερα αναφέρονται τα ακόλουθα:

(α) Επειδή οι πιο πάνω προσφορές για την προμήθεια, τοποθέτηση και σύνδεση 1,243 ηλιακών θερμοσιφώνων περιλαμβάνουν και οικοδομικές, ηλεκτρολογικές και υδραυλικές εργασίες, δικαίωμα υποβολής προσφοράς δόθηκε αρχικά μόνο στους εγγεγραμμένους εργολήπτες στο Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών. Ωστόσο, όταν ο Σύνδεσμος Κατασκευαστών Ηλιακών Θερμοσιφώνων διαμαρτυρήθηκε ότι τα μέλη του τέθηκαν σε μειονεκτική θέση έναντι των εργοληπτών, το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε να ακυρωθούν οι προσφορές και να προκηρυχθούν νέες με δικαίωμα συμμετοχής τόσο των εγγεγραμμένων εργοληπτών όσο και των κατασκευαστών ηλιακών θερμοσιφώνων.

(β) Από τις τέσσερις προσφορές που υποβλήθηκαν οι τρεις ήταν από κατασκευαστές ηλιακών θερμοσιφώνων και η μια από εργοληπτική εταιρεία, η οποία έκαμε και τη χαμηλότερη προσφορά. Επειδή η εταιρεία αυτή δεν πληρούσε σ'ένα σημείο τους όρους της προσφοράς, δεν έγινε κατακύρωση σ'αυτή. Το σημείο αυτό εντοπίστηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως κατά την αξιολόγηση των προσφορών, αναφέρθηκε στις γραπτές εισηγήσεις που υποβλήθηκαν στο Συμβούλιο Προσφορών και η προσφορά της εν λόγω εταιρείας κρίθηκε άκυρη. Επειδή οι αμέσως επόμενοι προσφοροδότες είχαν σημαντική διαφορά στην τιμή σε σύγκριση με την εκτίμηση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, θεωρήθηκε πιο ορθό να μην κατακυρωθούν οι προσφορές, αλλά να ξαναζητηθούν νέες.

(γ) Στη συνέχεια ζητήθηκαν νέες προσφορές και τελικά κατακυρώθηκαν από το Συμβούλιο Προσφορών σε δυο προσφοροδότες, το μεγαλύτερο μέρος σε εταιρεία κατασκευής ηλιακών θερμοσιφώνων και το υπόλοιπο σε εργοληπτική εταιρεία που ήταν και οι χαμηλότεροι προσφοροδότες.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 359, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα του κυβερνητικού οικισμού Καθολικής Λεμεσού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Πόσιμο νερό

Η υδροδότηση των πολυκατοικιών έχει γίνει σύμφωνα με τους κανονισμούς του Συμμβουλίου Υδατοπρομήθειας. Όλες οι πολυώροφες οικοδομές, τόσο στον ιδιωτικό τομέα όσο και στους κυβερνητικούς οικισμούς, υδροδοτούνται μέσω δεξαμενών. Οι 'αδειούχοι' των διαμερισμάτων μπορούν να παίρνουν νερό προς πόση από βρύσες που υπάρχουν στις αυλές των πολυκατοικιών, αν δε θέλουν να χρησιμοποιούν το νερό που έρχεται μέσω των δεξαμενών, παρ' όλο που κι αυτό είναι αναμφίβολα κατάλληλο για το σκοπό αυτό.

(β) Χώρος αθλοπαιδιών

Δεν υπάρχει διαθέσιμος χώρος για τη δημιουργία χώρου αθλοπαιδιών στον υπό αναφορά οικισμό.

(γ) Εγκατάσταση τηλεφώνων

Το θέμα αφορά την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, η οποία παρακλήθηκε να προωθήσει το θέμα.

(δ) Μόνωση ταρατσών

Όλες οι πολυκατοικίες του πιο πάνω κυβερνητικού οικισμού έχουν επαλειφθεί με ασφαλτική μόνωση που θεωρείται ένα από τα καλύτερα είδη μόνωσης που γίνονται στην Κύπρο. Δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε παράπονα στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως από 'αδειούχους' για διαρροές από τις πλάκες οροφής των πολυκατοικιών.

(ε) Καθαρισμός χώρων

Όλα τα οικοδομικά υλικά έχουν καθαριστεί από τους χώρους γύρω από τις πολυκατοικίες. Ο τακτικός καθαρισμός των κοινόχρηστων χώρων γύρω από τις πολυκατοικίες είναι ευθύνη του οικείου δήμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ' 365, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Τον Ιούνιο του 1987 η Βουλή ψήφισε σε νόμο νομοσχέδιο που κατέθεσε η κυβέρνηση για τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια Υπέρ Τρίτου) Νόμου, σύμφωνα με το οποίο η υποχρεωτική ασφάλιση των μηχανοκίνητων οχημάτων επεκτείνεται, ώστε να καλύπτονται τόσο οι επιβάτες του οχήματος (περιλαμβανομένων και των μελών της οικογένειας του ασφαλισμένου) όσο και οι ζημιές ξένης περιουσίας.

Σύμφωνα με τροποποίηση που επέφερε η Βουλή στο νομοσχέδιο που κατέθεσε η Εκτελεστική Εξουσία, η ισχύς των διατάξεων που αφορούν την υποχρεωτική ασφάλιση θα αρχίσει σε ημερομηνία που θα ορίσει το Υπουργικό Συμβούλιο και η οποία δεν μπορεί να είναι ενωρίτερη της εγκρίσεως των περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Κανονισμών. Η Βουλή έθεσε αυτή την προϋπόθεση, ώστε να καθορίσει η ίδια τα ασφάλιστρα της νέας ασφάλισης, εξουσία που της παρέχει ο νέος περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμος, αρ. 72 του 1984. Παρενθετικά αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τους ισχύοντες περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμους του 1967 έως 1980 (άρθρο 56), τα ασφάλιστρα για τους κλάδους που είναι υποχρεωτικοί διά νόμου καθορίζονται με διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου. Ο νέος περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμος του 1984, ο οποίος θα μπορεί να τεθεί σε ισχύ

όταν εγκριθούν οι Κανονισμοί, προβλέπει ότι ο καθορισμός των ασφαλίστρων γίνεται με Κανονισμούς που εγκρίνει η Βουλή των Αντιπροσώπων.

Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Κανονισμοί εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 5 Ιανουαρίου 1989 και κατατέθηκαν για ψήφιση στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 11 Ιανουαρίου 1989. Στις 8 Φεβρουαρίου 1989, ύστερα από παράκληση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού η οποία, λόγω φόρτου εργασίας, δεν είχε τον απαραίτητο χρόνο για μελέτη του θέματος, οι Κανονισμοί αποσύρθηκαν. Πρόθεση της Εκτελεστικής Εξουσίας είναι η επανυποβολή τους, μόλις το επιτρέψουν οι εργασίες της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Σημειώνεται ότι στις 4 Οκτωβρίου 1989 πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνεδρία της Επιτροπής για μελέτη των εν λόγω Κανονισμών.

Σε ό,τι αφορά το συμπέρασμα του αξιότιμου Βουλευτή ότι εξαιτίας της μη ύπαρξης σχετικών Κανονισμών 'οδηγούμαστε άφευκτα στην επαύξηση των οδικών ατυχημάτων', θα θέλαμε να διευκρινίσουμε ότι με την τροποποίηση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια Υπέρ Τρίτου) Νόμου επεκτείνεται απλώς η υποχρεωτική ασφαλιστική κάλυψη των οδηγών, ώστε να μην παραμένουν χωρίς αποζημίωση θύματα οδηγών με περιορισμένη κάλυψη. Δεν αντιλαμβανόμαστε όμως τον τρόπο με τον οποίο η νέα νομοθεσία θα βοηθήσει στη μείωση των οδικών ατυχημάτων και επομένως δε συμφωνούμε με τον ισχυρισμό ότι η καθυστέρηση στην έναρξη ισχύος της οδηγεί σε αύξηση των οδικών ατυχημάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 373, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Για το ίδιο θέμα υπέβαλε ερώτηση και ο αξιότιμος Βουλευτής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκος Μακρίδης με αρ. ΕΔ' 140 και ημ. 16.9.1989 η οποία απαντήθηκε με την επιστολή μου με αρ. 162/67/Β/17 και ημ. 28.11.1989.

Ο διορισμός των πιο πάνω επιστατών έγινε με βάση τις ισχύουσες διαδικασίες για την επιλογή των υποψηφίων.

Η Τμηματική Επιτροπή που ορίστηκε για να συμβουλεύσει την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας για την πλήρωση των εν λόγω θέσεων αποφάσισε τη διεξαγωγή γραπτού διαγωνισμού, ενεργώντας μέσα στα πλαίσια των Κανονιστικών Διατάξεων που διέπουν τις αρμοδιότητες και τη μέθοδο ενέργειας των Τμηματικών Επιτροπών.

Στη γραπτή εξέταση κλήθηκαν όλοι οι αιτητές που υπέβαλαν αίτηση και πληρούσαν τους όρους των σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση επιστάτη στο Τμήμα Δημόσιων Έργων.

Τρεις από τους υποψήφιους αιτητές δεν μπόρεσαν να παρευρεθούν στη γραπτή εξέταση την καθορισμένη ημερομηνία για λόγους υγείας και, αφού προσκόμισαν ιατρικά πιστοποιητικά για επιβεβαίωση των πιο πάνω, η Τμηματική Επιτροπή αποφάσισε να κληθούν σε νέα γραπτή εξέταση.

Η Τμηματική Επιτροπή υπέβαλε τους τρεις πιο πάνω υποψηφίους σε γραπτή εξέταση σε νέα ημερομηνία και με διαφορετικά θέματα με παρόμοια βαρύτητα με τα προηγούμενα.

Σημειώνεται ότι στην έκθεση που ετοίμασε και έστειλε στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας η Τμηματική Επιτροπή κατέγραψε το γεγονός αυτό.

Με βάση τα αποτελέσματα του γραπτού διαγωνισμού, όσοι από τους υποψηφίους συγκέντρωσαν βαθμολογία 50 βαθμών και άνω περιλήφθηκαν στο σύντομο κατάλογο (short list) που ετοιμάστηκε από την Τμηματική Επιτροπή και στάληκε στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας μέσω του Υπουργείου αυτού.

Τόσο η διεξαγωγή γραπτού διαγωνισμού όσο κι η κατάρτιση του σύντομου καταλόγου που στάληκε στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας αποτελούν αποκλειστική ευθύνη και αρμοδιότητα της Τμηματικής Επιτροπής και το Υπουργείο αυτό σε κανένα στάδιο της όλης διαδικασίας δεν παρενέβη.

Η περαιτέρω διαδικασία που αφορά την τελική επιλογή των 32 υποψηφίων και ο διορισμός τους στη θέση επιστάτη αποτελούν αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, η οποία και κάλεσε όλους τους υποψηφίους που περιλαμβάνονταν στο σύντομο κατάλογο σε προσωπική συνέντευξη.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 376, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την παραχώρηση της κυβερνητικής γεώτρησης 114/82 για την υδατοπρομήθεια Κοκκινοτριμιθιάς, παραθέτω τα πιο κάτω:

Παρ΄ όλο που η υπ΄αναφορά κυβερνητική γεώτρηση χρησιμοποιείται για την υδατοπρομήθεια Λευκωσίας, εντούτοις, για να ενισχυθεί η υδατοπρομήθεια Κοκκινοτριμιθιάς, ετοιμάστηκε σχέδιο για την αξιοποίησή της για το σκοπό αυτό.

Το σχέδιο αυτό διαβιβάστηκε στον Έπαρχο Λευκωσίας από τις 30.7.1987 για έγκριση. Η κοινότητα δεν το έχει εγκρίνει μέχρι τώρα, προβάλλοντας την αξίωση να αναλάβει η κυβέρνηση ολόκληρη τη δαπάνη για την εκτέλεση του έργου (£28,000) αντί το 50% που προβλέπεται από την πολιτική που εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις εκτέλεσης έργων υδατοπρομήθειας.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄384, ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου.

«(α) Σύμφωνα με το άρθρο 7 του περί Κανονισμού Εισαγωγών Διατάγματος του 1988 (Κ.Δ.Π. 88/88), όλα τα εμπορεύματα που προορίζονται για εισαγωγή πρέπει να φέρουν ανεξίτηλη ένδειξη της χώρας προέλευσής τους. Ωστόσο, επειδή σε μερικές περιπτώσεις δεν αναγράφεται η χώρα προέλευσης, στην προσπάθειά του να διευκολύνει το εμπόριο και να αποφευχθούν άσκοπες ταλαιπωρίες των εισαγωγέων και πρόσθετη επιβάρυνση της οικονομίας το Υπουργείο, ύστερα από μελέτη των σχετικών εγγράφων και πιστοποιητικών που υπέβαλαν οι ενδιαφερόμενοι εισαγωγείς για τη χώρα προέλευσης των εμπορευμάτων, συγκατατέθηκε στην εκτελώνιση και διάθεσή τους, εφόσον θα γινόταν η αναγκαία σήμανση και θα επροηγείτο η επιθεώρησή τους.

(β) Στο συνημμένο κατάλογο αναφέρονται οι εταιρείες και τα προϊόντα για τα οποία παραχωρήθηκε η σχετική έγκριση του Υπουργείου κατά την περίοδο του τρίτου τριμήνου του 1989.

(γ) Με ανακοινωθέν του Υπουργείου που εκδόθηκε στις 22.1.1990 επιστήθηκε η προσοχή των ενδιαφερόμενων εισαγωγέων στο ότι στο μέλλον θα εφαρμόζονται αυστηρά οι πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας και δε θα επιτρέπεται η εισαγωγή εμπορευμάτων που δε θα φέρουν την

αναγκαία ένδειξη. Μόνη εξαίρεση θα αποτελούν εμπορεύματα τα οποία αποδεδειγμένα έχουν ήδη φορτωθεί πριν από τις 22.1.1990.

Το Υπουργείο μελετά τώρα το όλο θέμα, σταθμίζοντας τα τυχόν προβλήματα που δυνατό να παρουσιαστούν με την αυστηρή εφαρμογή της σχετικής πρόνοιας του διατάγματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 391, ημερομηνίας 1ης Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Τμήμα Ελληνικών Σπουδών, Φιλοσοφίας και Ιστορίας στην αρχή της λειτουργίας του θα παρέχει πτυχίο στις ελληνικές σπουδές. Θα λειτουργεί επίσης ως βοηθητικό άλλων τμημάτων και θα προσφέρει μαθήματα για τη γενική μόρφωση των φοιτητών. Θα ασχολείται με επιστημονική έρευνα και θα προσφέρει μεταπτυχιακά και επιμορφωτικά μαθήματα.

Το τμήμα θα δέχεται 30 περίπου φοιτητές το χρόνο για πτυχίο στις ελληνικές σπουδές. Σε μεταγενέστερο στάδιο το τμήμα θα δέχεται περί τους 20 φοιτητές το χρόνο για απόκτηση πτυχίου στην ιστορία, στην αρχαιολογία και στη φιλοσοφία.

Όπως είναι γνωστό, υπάρχει στενή συνάφεια μεταξύ των θεμάτων των οποίων επιλαμβάνονται οι φιλολογικές επιστήμες (και ιδιαίτερα οι ελληνικές σπουδές) και των θεμάτων των οποίων επιλαμβάνεται η ιστορία και η φιλοσοφία. Στην πραγματικότητα όλες αυτές οι επιστήμες αποτελούν την ουσία των ανθρωπιστικών σπουδών και η καθεμιά, μέχρις ενός βαθμού, συνιστά απαραίτητο συμπλήρωμα της άλλης. Γι΄αυτό τόσο στα ελλαδικά όσο και σε άλλα πανεπιστήμια οι φοιτητές και των τριών πιο πάνω επιστημονικών κατευθύνσεων, ανεξάρτητα από την έμφαση που επιθυμούν να δώσουν σε μια από αυτές, είναι υποχρεωμένοι να αποκτούν ένα καλό υπόβαθρο και στις άλλες δυο.

Νοουμένου ότι στο αρχικό στάδιο της λειτουργίας του πανεπιστημίου δε θα παρέχονται πτυχία ιστορίας και φιλοσοφίας και με βάση το σκεπτικό της προηγούμενης παραγράφου, η προσάρτηση των θεμάτων αυτών στο Τμήμα Ελληνικών Σπουδών θεωρείται η καταλληλότερη διευθέτηση.

Η διευθέτηση αυτή όχι μόνο δε μειώνει τη σημασία του Τμήματος Ελληνικών Σπουδών, αλλά αντίθετα την ενδυναμώνει. Επιπλέον προσδίδει στο τμήμα ιδιαίτερη αξία και κύρος, επειδή οι φοιτητές άλλων τμημάτων και σχολών θα επιλέγουν μαθήματα φιλολογίας, ιστορίας και φιλοσοφίας ως μέρος της γενικής τους μόρφωσης. Νοείται ότι σ΄ένα μεταγενέστερο στάδιο το πανεπιστήμιο μπορεί, αν το κρίνει σκόπιμο και αναγκαίο, να προωθήσει την ανεξαρτητοποίηση των Τμημάτων Ιστορίας και Φιλοσοφίας.

Επισημαίνεται επίσης πως η πιο πάνω διευθέτηση συντείνει στη μείωση των συνολικών λειτουργικών δαπανών του πανεπιστημίου που θα προέκυπταν από την ύπαρξη πολλών μικρών ανεξάρτητων τμημάτων. Από την άλλη δεν πρόκειται να έχει οποιεσδήποτε δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις στο Τμήμα Ελληνικών Σπουδών, επειδή το ύψος των οικονομικών κονδυλίων που χορηγούνται στα τμήματα καθορίζεται πάντοτε με βάση τις εκάστοτε επιμέρους ανάγκες και τη γενικότερη εκπαιδευτική και επιστημονική προσφορά του κάθε τμήματος.

Τέλος σημειώνεται ότι για τον καθορισμό των πρώτων τμημάτων κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων Κανονισμοί που συνοδεύονταν από

αναλυτικό σημείωμα στο οποίο αναφέρονταν διεξοδικά οι λόγοι και το σκεπτικό καθορισμού, στο αρχικό στάδιο λειτουργίας του πανεπιστημίου, των συγκεκριμένων αυτών τμημάτων. Οι πιο πάνω Κανονισμοί ψηφίστηκαν στις 30 Νοεμβρίου 1989 ομόφωνα από όλα τα παρόντα μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 392, ημερομηνίας 1ης Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Τα πρώτα τμήματα του πανεπιστημίου Κύπρου, όπως αυτά καθορίζονται στους Κανονισμούς που τιτλοφορούνται 'Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου ('Ιδρυση των Πρώτων Τμημάτων) Κανονισμοί του 1989', εγκρίθηκαν ομόφωνα από όλα τα παρόντα μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 30 Νοεμβρίου 1989.

'Οπως είναι γνωστό, τα πρώτα τμήματα του πανεπιστημίου έχουν καθοριστεί με γνώμονα-:

(α) Τις βασικές ακαδημαϊκές προϋποθέσεις για τη λειτουργία του πανεπιστημίου, που προκύπτουν από την ακαδημαϊκή δομή και την οργάνωση σπουδών του πανεπιστημίου.

(β) Τις σημερινές ανάγκες της Κύπρου σε ανθρώπους και δυναμικό και τις διαγραφόμενες προοπτικές.

(γ) Τη σχετική ζήτηση σπουδών από τους φοιτητές.

(δ) Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που έχει η Κύπρος σε ορισμένους τομείς.

Τα τμήματα που έχουν ήδη εγκριθεί αποτελούν απλώς τα πρώτα τμήματα του πανεπιστημίου και οπωσδήποτε με αυτά δεν εξαντλείται όλο το φάσμα των επιστημών που εξυπηρετούν τις ανάγκες και τα συμφέροντα της Κύπρου και/ή του ίδιου του πανεπιστημίου ούτε και παραγνωρίζεται η σπουδαιότητα άλλων επιστημών.

Είναι βέβαιο πως με την πάροδο του χρόνου θα προστίθενται νέα τμήματα και/ή ειδικά προγράμματα σπουδών και έρευνας στο πανεπιστήμιο με βάση πάντοτε τις εκάστοτε αναπτυξιακές ανάγκες, προτεραιότητες και δυνατότητες τόσο της Κύπρου όσο και του πανεπιστημίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 393, ημερομηνίας 1ης Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Το Δημοτικό Σχολείο Μαζωτού χρειαζόταν νέα αίθουσα διδασκαλίας από τον περασμένο Σεπτέμβρη. Η αίθουσα είχε έγκαιρα προγραμματιστεί για την ανέγερσή της μάλιστα ζητήθηκαν δυο φορές προσφορές, που έληγαν στις 12.5.1989 και 9.6.1989 αντίστοιχα, χωρίς δυστυχώς αποτελέσματα, γιατί δεν υπήρξε ενδιαφέρον από μέρους εργολάβων οικοδομών.

Ζητήθηκαν για τρίτη φορά προσφορές, οι οποίες έληγαν στις 15.9.1989, όμως, επειδή στο μεταξύ παρουσιάστηκε, σύμφωνα με νεότερα στοιχεία, η ανάγκη για μια νέα αίθουσα διδασκαλίας, κρίθηκε σκόπιμο για αποφυγή μεγαλύτερης ταλαιπωρίας για το σχολείο να μην κτιστούν χωριστά οι δυο αίθουσες αλλά ταυτόχρονα.

Όπως ελπίζεται, οι νέες προσφορές για ανέγερση των δυο νέων αιθουσών θα ζητηθούν σύντομα, ώστε οι σχετικές εργασίες να συμπληρωθούν μέχρι τον ερχόμενο Σεπτέμβρη.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 397, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία το κριτήριο που έχει τη μεγαλύτερη βαρύτητα και που ουσιαστικά καθορίζει τη σειρά κάποιου στον κατάλογο διοριστέων στη μέση και τεχνική εκπαίδευση είναι, για όσους έχουν εγγραφεί μέχρι τις 31.8.1987,η ημερομηνία λήψεως του πρώτου πτυχίου τους. Το γεγονός αυτό από μόνο του καταδεικνύει ότι ο κατάλογος,όπως συντάσσεται σήμερα,δεν προάγει την αξιοκρατία ούτε διασφαλίζει ότι θα διορίζεται ο καταλληλότερος υποψήφιος, αλλά απλώς κατατάσσει τους υποψηφίους με βάση κυρίως την ηλικία τους. Τα άλλα στοιχεία, που είναι ο βαθμός τους στο πτυχίο τους, η μετεκπαίδευση, η πείρα κτλ., καθορίζουν τη σειρά τους στη χρονιά που τέλειωσαν τις βασικές σπουδές τους και πήραν το πρώτο τους πτυχίο.

Το γεγονός ότι οι διορισμοί γίνονται με έναν τρόπο όπως τον πιο πάνω, χωρίς σχεδόν κανέναν άλλο έλεγχο από πλευράς πολιτείας της καταλληλότητας, της επάρκειας, των ικανοτήτων, της πνευματικής υγείας και γενικά της αξίας αυτών των ανθρώπων που καλούνται να εκτελέσουν τόσο σημαντικό έργο, έχει προβληματίσει σοβαρά το Υπουργείο Παιδείας το οποίο αναζητά άλλο τρόπο διορισμού στον οποίο, με πλήρη διαφάνεια και αντικειμενικότητα, βαρύτητα να δίδεται σε διεθνώς αναγνωρισμένα αξιοκρατικά κριτήρια.

Το Υπουργείο Παιδείας, αφού συμπληρώσει τις μελέτες του, θα υποβάλει το θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο θα αποφασίσει αν θα υποβληθεί τροποποιητικό νομοσχέδιο στη Βουλή ή όχι,καθώς και το περιεχόμενό του.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄ 400, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Μέχρι τις 4.2.90 εξήχθησαν συνολικά 26,906 τόνοι γκρέιπφρουτ σε σύγκριση με 24,094 τόνους οι οποίοι εξήχθησαν κατά την αντίστοιχη περίοδο του περσινού χρόνου.

(β) Το πρόβλημα που παρουσιάστηκε στη διάθεση της φετινής παραγωγής γκρέιπφρουτ της περιοχής Περιστερώνας οφείλεται στο γεγονός ότι οι εξαγωγείς δεν επέδειξαν το ανάλογο ενδιαφέρον, γιατί, όπως ισχυρίζονται, η ποιοτική κατάσταση των γκρέιπφρουτ της περιοχής δεν ικανοποιούσε τις απαιτήσεις των αγοραστών του εξωτερικού.

(γ) Στο μεταξύ το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη σύσταση ειδικής επιτροπής από εκπροσώπους των Υπουργείων Οικονομικών, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, καθώς και του Γραφείου Προγραμματισμού,για να εξετάσει το πρόβλημα διάθεσης των εσπεριδοειδών σε όλες του τις πτυχές και να υποβάλει εισηγήσεις για την αντιμετώπισή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 403, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Το θέμα της άμεσης τηλεοπτικής σύνδεσης της Κύπρου με την ελληνική τηλεόραση απασχόλησε πρόσφατα (18.1.90) το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο και αποφάσισε όπως εκπονηθεί ολοκληρωμένη τεχνικοοικονομική μελέτη. Η ετοιμασία της εν λόγω μελέτης αναμένεται να συμπληρωθεί πολύ σύντομα και θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη τελικής απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 404, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το θέμα της αυτοματοποίησης της διαλογής της αλληλογραφίας αποτέλεσε αντικείμενο σοβαρής μελέτης εκ μέρους του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για το σκοπό αυτό είχαν κληθεί στην Κύπρο τον περασμένο Απρίλιο δύο εμπειρογνώμονες της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης.

Το έργο των ξένων εμπειρογνωμόνων στράφηκε κυρίως: (α) Στην ετοιμασία της βάσης για εισαγωγή του ταχυδρομικού κώδικα, ο οποίος αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για χρήση αυτόματων μηχανών διαλογής της αλληλογραφίας και (β) Στην ετοιμασία των τεχνικών προδιαγραφών για την αγορά της εν λόγω μηχανής.

Προωθείται τώρα η επεξεργασία του ταχυδρομικού κώδικα, ο οποίος αναμένεται να εφαρμοστεί περί το τέλος του τρέχοντος έτους, ενώ παράλληλα έχουν προκηρυχθεί διεθνείς προσφορές για την αγορά της μηχανής, οι οποίες λήγουν στις 23 Μαρτίου 1990.

Από την εφαρμογή της αυτόματης διαλογής της αλληλογραφίας, που τοποθετείται στον επόμενο χρόνο, αναμένεται να προκύψει εξοικονόμηση προσωπικού, το οποίο θα τοποθετηθεί σε άλλους τομείς των ταχυδρομικών υπηρεσιών που χρειάζονται ενίσχυση.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 414, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Το θέμα που εγείρεται έχει ήδη επισημανθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών και θα διευθετηθεί σύντομα με κατάλληλη τροποποίηση του σχετικού εντύπου.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Τάκη Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 415, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1989, του Μέλους της Βουλής εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνας Κατσελλή. «Συνταξιοδότηση της οικοκυράς

Το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ασφαλίζει υποχρεωτικά κάθε πρόσωπο που ασκεί βιοποριστικό επάγγελμα στην Κύπρο είτε ως μισθωτός είτε ως αυτοτελώς εργαζόμενος. Δίνει επίσης δικαίωμα για προαιρετική ασφάλιση σε πρόσωπα που διακόπτουν για οποιοδήποτε λόγο την απασχόλησή τους με την προϋπόθεση ότι έχουν συμπληρώσει υποχρεωτικά ασφάλιση ενός τουλάχιστον έτους.

Η ιδιότητα της οικοκυράς δε θεωρείται βιοποριστική απασχόληση και κατά συνέπεια οι οικοκυρές δεν ασφαλίζονται από το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Όμως, ως σύζυγοι έχουν ορισμένα ωφελήματα από το Σχέδιο με βάση την ασφάλιση των συζύγων τους. Τα ωφελήματα αυτά είναι το βοήθημα τοκετού και η σύνταξη χηρείας. Θεωρούνται επίσης εξαρτώμενες του συζύγου τους και έτσι, όταν αυτός δικαιούται οποιοδήποτε επίδομα ή σύνταξη, παίρνει και προσαύξηση για τη σύζυγό του.

Το αίτημα των οικοκυρών για συνταξιοδότηση είχε κατ'αρχήν υποβληθεί το 1983 και εξετάστηκε κατά καιρούς σε συνεννόηση με τους κοινωνικούς συνεταίρους στα πλαίσια του Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος. Σε κοινή συνεδρία του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος και του Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων που έγινε στις 20.1.87 αποκλείστηκε, ως θέμα αρχής, η συνταξιοδότηση από το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων οποιασδήποτε κατηγορίας ανασφάλιστων, περιλαμβανομένων των οικοκυρών, δεδομένου ότι σκοπός του Σχεδίου είναι η χορήγηση ασφαλιστικών παροχών, δηλ. παροχών σε αντάλλαγμα της πληρωμής εισφορών.

Η ένταξη των οικοκυρών στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είτε προαιρετικά είτε υποχρεωτικά θεωρήθηκε ότι θα δημιουργούσε σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία του Σχεδίου. Συγκεκριμένα προαιρετική ασφάλιση των οικοκυρών θα οδηγούσε στην ασφάλιση μόνο εκείνων που πλησιάζουν τη συντάξιμη ηλικία με συνέπεια τη μετάθεση του βάρους της χρηματοδότησης των συντάξεών τους στους εργαζομένους, μεταξύ των οποίων σημαντικό ποσοστό είναι εργαζόμενες γυναίκες. Υποχρεωτική ασφάλιση σημαίνει υποχρεωτικές εισφορές απ'όλες ανεξαιρέτως τις παντρεμένες γυναίκες ηλικίας κάτω των 65 ετών οι οποίες δεν είναι ασφαλισμένες ως εργαζόμενες. Αυτό κρίνεται πολιτικά δύσκολο, αν όχι και ανέφικτο, γιατί, για να εξασφαλίσουν έστω και τις βασικές παροχές, οι οικοκυρές θα πρέπει να πληρώνουν με τα σημερινά δεδομένα μια εισφορά της τάξης των £5 την εβδομάδα. Και αν ακόμα τα ωφελήματά τους περιορίζονταν στη σύνταξη γήρατος, η εισφορά δε θα ήταν κατώτερη από £3 την εβδομάδα.

Η μόνη άλλη λύση θα ήταν η συνταξιοδότηση των οικοκυρών από τον κρατικό προϋπολογισμό. Σήμερα οι γυναίκες ηλικίας 65 χρόνων και πάνω που ζουν στις ελεύθερες περιοχές υπολογίζονται σε 35,000 περίπου, από τις οποίες 19,500 παίρνουν σύνταξη χηρείας ή γήρατος από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αν στις υπόλοιπες 15,500 χορηγηθεί η κατώτατη σύνταξη που παίρνει σήμερα ένας συνταξιούχος του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων χωρίς εξαρτώμενα (£56.28 για 13 μήνες από 1.1.90), το κόστος θα ανέλθει σε £11,340,000 περίπου το χρόνο. Αν χορηγηθεί η πλήρης βασική σύνταξη κοινωνικών ασφαλίσεων, το κόστος θα φτάσει τα £16,000,000. Και με την υπόθεση ότι σε περίπτωση συνταξιοδότησης των οικοκυρών η αύξηση που παρέχεται γι'αυτές στους συνταξιούχους συζύγους τους από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα χορηγείται στις ίδιες τις οικοκυρές, όταν φτάσουν στα 65, και θα λογίζεται έναντι της σύνταξης που θα της παρέχει το κράτος, η δαπάνη για τον κρατικό προϋπολογισμό δε θα ήταν κατώτερη από £6,000,000.

Έστω όμως και αν το κόστος για την καταβολή των συντάξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό δε θα εθεωρείτο απαγορευτικό, η λύση αυτή εγείρει σοβαρά προβλήματα κοινωνικής πολιτικής και ειδικότερα της πολιτικής χρηματοδότησης των κοινωνικών παροχών. Συγκεκριμένα οι εργαζόμενες γυναίκες οι οποίες είναι ταυτόχρονα και οικοκυρές, για να πάρουν σύνταξη, πληρώνουν ένα

αρκετά ψηλό ποσοστό του εισοδήματός τους. Αν οι οικοκυρές πάρουν δωρεάν σύνταξη από το κράτος, θα εγερθεί το ερώτημα γιατί οι εργαζόμενες γυναίκες να μην πάρουν δωρεάν την ίδια σύνταξη απαλλασσόμενες από ανάλογη εισφορά στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το ίδιο ερώτημα θα ισχύει ίσως για όλους ανεξαιρέτως τους εργαζομένους ανεξάρτητα από φύλο.

Επιπρόσθετα ένας αριθμός πολιτών και των δύο φύλων, που λόγω σωματικής ή πνευματικής αναπηρίας είναι έξω από την αγορά εργασίας, δεν παίρνουν καμιά σύνταξη σήμερα, παρ' όλο που μπορεί να λεχθεί ότι είναι πιο άξιοι βοήθειας παρά οι οικοκυρές.

Ενόψει των πιο πάνω, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θεωρεί ότι μόνο στα πλαίσια ενός συστήματος συντάξεων για όλους τους ανασφάλιστους, ανεξάρτητα από φύλο ή οικογενειακή κατάσταση, μπορεί να ικανοποιηθεί το αίτημα των οικοκυρών. Η συνταξιοδότηση των ανασφάλιστων, περιλαμβανομένων και των οικοκυρών, είναι μέσα στα μέτρα που θα μελετηθούν στα πλαίσια του Πενταετούς Σχεδίου Ανάπτυξης 1989-1993.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Χρ. Χρυσάνθου στην ερώτηση ΕΔ΄415, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1989, του Μέλους της Βουλής εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνας Κατσελλή.

«Στο νομοσχέδιο για τις περιουσιακές σχέσεις μεταξύ των συζύγων, που προωθεί το Υπουργείο Δικαιοσύνης και που προβλέπεται να κατατεθεί σύντομα στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

(α) Σε περίπτωση λύσης ή ακύρωσης του γάμου ή διακοπής της έγγαμης συμβίωσης δίδεται δικαιοδοσία στο δικαστήριο να προβεί σε ανακατανομή της περιουσίας του ενός συζύγου,που αποκτήθηκε μετά το γάμο,προς όφελος του άλλου με βάση το ποσοστό συμμετοχής στην απόκτησή της. Τεκμαίρεται ότι το ποσοστό συμμετοχής είναι ένα τρίτο, εκτός αν αποδειχθεί μεγαλύτερο ή μικρότερο ή καθόλου ποσοστό.

(β) Η προσφορά της συζύγου ως οικοκυράς στη φροντίδα του σπιτιού, του συζύγου και των τέκνων θεωρείται συμμετοχή και λαμβάνεται υπόψη στην ανακατανομή της περιουσίας του συζύγου.

(γ) Εισάγεται ο θεσμός της διατροφής μεταξύ των συζύγων, τόσο κατά τη διάρκεια του γάμου όσο και μετά τη λύση του. Η υποχρέωση για διατροφή ισχύει για το σύζυγο αλλά και για τη σύζυγο.

Με την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου θα κατοχυρώνεται πολύ ικανοποιητικά η οικοκυρά σε περίπτωση διαζυγίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 417, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Τσιέττη.

«Το Υπουργείο Παιδείας έχει προγραμματίσει την ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου στην Αγία Νάπα και μάλιστα οι τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου έχουν εκπονήσει τα αρχιτεκτονικά σχέδια του έργου.

Η καθυστέρηση στη θεμελίωση του κτιρίου οφείλεται σε πρόβλημα όσον αφορά την κρατική γη που θα χρησιμοποιηθεί, το οποίο όμως, όπως ελπίζεται, θα υπερπηδηθεί σύντομα.

Με τα πιο πάνω δεδομένα πιστεύεται πως το νέο σχολικό κτίριο θα είναι έτοιμο το Σεπτέμβρη του 1991».

Απάντηση ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 423, ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Μακρίδη.

«Σας πληροφορώ ότι η αντικατάσταση του κοινοτάρχη Μαραθόβουνου κ. Ανδρέα Γιωργάλλα έγινε, όπως και πολλών άλλων, μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για ανανέωση των χωριτικών επιτροπών μετά τη λήξη της θητείας τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 445, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με την εγγραφή της κουμανδαρίας ως προϊόντος με γεωγραφική προέλευση, σας πληροφορώ ότι οι σχετικοί κανονισμοί έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατέθηκαν ήδη ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Τετάρτη, 14 Μαρτίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
2) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1989.
3) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1989.
4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.3) του 1990.
5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1990.
6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1990.
7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1990.
8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 57) του 1989.
9) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990.
10) Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1990.
11) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1990.
12) Ο περί Μελισσοκομίας Νόμος του 1988. (Πρόταση νόμου).
13) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
14) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989.
15) Ο περί Αναπληρωτών Μελών της Αστυνομικής Δύναμης (Μονιμοποίηση) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
16) Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
17) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

18) Ο περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.

19) Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

20) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.
(Πρόταση νόμου).

21) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

22) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

23) Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

24) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

25) Ο περί της Συμβάσεως για την Πρόληψη της Ρυπάνσεως της Θάλασσας από Απόρριψη Καταλοίπων και Άλλων Υλών του 1972 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1990.

26) Ο περί των Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

27) Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών εναντίον της Παράνομης Διακίνησης Ναρκωτικών και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

28) Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

29) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

30) Ο περί Κτήσεως Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Αλλοδαποί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

31) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Εκπαιδευτικά Δάνεια στους Υπαλλήλους και τα Τέκνα τους) Κανονισμοί του 1990.

32) Οι περί Εθελοντών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 1990.

33) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

34) Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαιδεύσεως (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) Κανονισμοί του 1990.

35) Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1990.

36) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμοί του 1990.

37) Οι περί Δικαστικής Φαρμακευτικής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

38) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αιτήσεις και Ιεραρχικαί Προσφυγαί) Κανονισμοί του 1990.

39) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990.

40) Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αποζημίωσις) Κανονισμοί του 1990.

41) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

1) «Ο κυβερνητικός μηχανισμός και οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ).

(Συνέχιση της συζήτησης).

2) «Οι καταγγελίες που έχουν δημοσιευτεί στον τύπο και αφορούν τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα για χρησιμοποίηση της θέσης του για προώθηση των συμφερόντων της βιομηχανίας Νέμιτσα στην οποία έχει ο ίδιος οικονομικό ή άλλο συμφέρον».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων όλων των κομμάτων). (14.12.1989). (Συνέχιση της συζήτησης).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η μελισσοκομία και τρόποι επίλυσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (10.12.87).

Επίσης ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη εξέτασης του θέματος της δημιουργίας παραλιακού δρόμου Λάρνακας-Μενεού σε συνδυασμό με τη νέα επέκταση του αεροδρομίου».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

Ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Χαραλαμπίδης ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η προσπάθεια μετατροπής των Κέντρων Νεότητας σε φορείς προώθησης της κυβερνητικής πολιτικής».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Ο Βουλευτής κ. Κώστας Ερωτοκρίτου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η καθυστέρηση που παρατηρείται για τη δημιουργία της νέας βιομηχανικής περιοχής Κολοσσίου στην επαρχία Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Ο ίδιος Βουλευτής ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Οι ενέργειες της κυβέρνησης για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του φράγματος Ξυλούρικου που θεωρείται έργο ύψιστης προτεραιότητας για την περιοχή».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η παραβίαση από τους Τούρκους της συμφωνίας για την απαγκίστρωση και η σύλληψη του μαθητή Πέτρου Παπαλεοντίου».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο Βουλευτής του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Ευστάθιος Ευσταθίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η αναγκαιότητα επανεκτίμησης της μέχρι σήμερα ακολουθούμενης κυβερνητικής πολιτικής και η αναγκαιότητα χάραξης της προώθησης νέας εξωτερικής πολιτικής για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος μετά την πλήρη αποτυχία των συνομιλιών της Νέας Υόρκης».

Ο κ. Ευσταθίου ζητά όπως το θέμα θεωρηθεί κατεπείγον και καθοριστεί σύντομη ημερομηνία για τη συζήτησή του στην ολομέλεια σε έκτακτη συνεδρία του Σώματος.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, τότε διερωτώμαι ποια έκτακτη συνεδρία του Σώματος θα οριστεί για να συζητηθεί το θέμα αυτό, που είναι πράγματι πολύ βασικό και το οποίο πρέπει να συζητηθεί.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελπίζω ότι στην προσεχή σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών θα τεθεί αυτό το θέμα, ούτως ώστε να ληφθεί η απόφαση για την ακριβή ημερομηνία της συζήτησής του.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ακόμα ένα θέμα, κύριοι, το οποίο είναι «Η ανάγκη κατασκευής παρακαμπτήριου δρόμου Παλαιχωριού-Ασκά-Φτερικουδιού». Είναι θέμα το οποίο εγγράφουν όλα τα κόμματα της Βουλής (Τ. Χατζηδημητρίου για την ΕΔΕΚ, Χρ. Πέτας για το ΑΚΕΛ, Α. Μαρκίδης για το ΔΗ.ΣΥ., Π. Κόλοκος για το ΔΗ.ΚΟ.).

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρόκειται για δύο θέματα. Το πρώτο, όπως με θύμισε ο συνάδελφος κ. Κ. Παναγίδης, το Κυπριακό, έχει εγγραφεί από τον Κοινοβου-

λευτικό μας Εκπρόσωπο και θα παρακαλούσαμε να συνδυαστεί μαζί με την περίπτωση του κ. Ε. Ευσταθίου, διότι είχε εγγραφεί πριν. Αλλά, με όλο το σέβας, δεν προσδιορίσατε τη διαδικασία συζήτησης του θέματος Νέμιτσα. Θα προταχθεί -που πρέπει- της ημερήσιας διάταξης ή θα ενταχθεί στο Κεφάλαιο Δ'; Έχουμε την εντύπωση πως πρέπει να προσδιορίσετε πού πρέπει να τοποθετηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού!

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ναί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα αυτό θα τελειώσει στην προσεχή συνεδρίαση του Σώματος. Αν θα συζητηθεί πρώτο ή στο Κεφάλαιο Δ, δεν έχει σημασία.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 9.15 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Ανάγνωση από τον Προεδρεύοντα κ. Γεώργιο Λαδά επιστολής ομάδας Βουλευτών (Α. Ζιαρτίδη, Ντ. Κωνσταντίνου, Α. Φάντη, Π. Δίγκλη, Μ. Παπαπέτρου) με την οποία γνωστοποιούν την απόφασή τους να αποχωρήσουν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Πουμπουρής, Προεδρεύων, Π. Δίγκλης, Μ. Παπαπέτρου, Α. Μαρκίδης, Α. Γαλανός, Γ. Χαραλαμπίδης, Μ. Χριστοφίδης, Χρ. Κουρτελλάρης).

1α) Παρατήρηση του κ. Γλ. Κληρίδη πάνω σε διαδικαστικό θέμα σχετικά με την αναρμοδιότητα της Βουλής να επιλαμβάνεται του θέματος της αποσκίρτησης Βουλευτών από ένα κόμμα.

2) Σύντομη ομιλία του Προεδρεύοντος του Σώματος με την ευκαιρία της 80ής επετείου της καθιέρωσης της 8ης Μαρτίου ως Ημέρας της Γυναίκας.

3) Αναφορά του Προεδρεύοντος του Σώματος στη σύλληψη τεσσάρων νέων από τα τουρκικά κατοχικά στρατεύματα και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν αναφορικά με τα γεγονότα (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Παπαπέτρου, Α. Καλαϊτζιάν).

4) Διεξαγωγή συζήτησης (Α. Γαλανός, Προεδρεύων, Γ. Ομήρου, Γλ. Κληρίδης, Μ. Πουμπουρής, Χρ. Σολωμής, Π. Δίγκλης, Τ. Χατζηδημητρίου) σχετικά με το αν θα ακολουθήσει η Νομοθετική Εργασία ή η συζήτηση των θεμάτων που είναι εγγεγραμμένα στο Κεφάλαιο Δ΄ της ημερήσιας διάταξης και απόφαση για συζήτηση των τελευταίων.

5) Έκθεση για το θέμα «Οι καταγγελίες που έχουν δημοσιευτεί στον τύπο και αφορούν τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας κύριο Τάκη Νέμιτσα για χρησιμοποίηση της θέσης του για προώθηση συμφερόντων της βιομηχανίας Νέμιτσα στην οποία έχει ο ίδιος οικονομικό ή άλλο συμφέρον», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Ν. Ηλία, Γ. Ομήρου) και απόφαση για συνέχιση της συζήτησης στην επόμενη συνεδρίαση του Σώματος.

6) Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», η σύντομη δήλωση του Βουλευτή κ. Λ. Ζαχαριάδη πάνω στο θέμα και εμμονή της Βουλής ομόφωνα στην προηγούμενη απόφασή της.

7) Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Α. Γαλανός, Ε. Ευσταθίου, Α. Μαρκίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Πουμπουρής, Ντ. Κωνσταντίνου, Γλ. Κληρίδης) και εμμονή της Βουλής κατά πλειοψηφία στην προηγούμενη απόφασή της.

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Χρ. Σολωμής, Ν. Μουσιούττας, Τ. Χατζηδημητρίου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Π. Στυλιανού, Ντ. Κωνσταντίνου, Ε. Ευσταθίου, Α. Ψυλλίδης, Ο. Δημητρίου, Προεδρεύων, Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Παρισινός, Α. Χρυσοστόμου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

10) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1) «Ο περί Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ. (Ειδικό Δάνειο) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και 2) «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 64) του 1989», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Ε. Ευσταθίου, Κ. Παναγίδης, Κ. Τσιέττης, Ντ. Κωνσταντίνου, Π. Στυλιανού) και ψήφιση αυτών σε Νόμους (του δεύτερου με αρ. 4 του 1990).

11) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

12) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η εγκατάσταση τηλεφώνων στην κοινότητα Αγίου Γεωργίου στην Πάφο - Το υδρευτικό πρόβλημα του συνοικισμού «Προφήτης Ηλίας» της Συκόπετρας - Η ανάγκη επιδιόρθωσης της αποβάθρας που βρίσκεται στη Λάρνακα - Η έκδοση πιστοποιητικών ιδιοκτησίας για τα κτήματα των προσφύγων από την Αμμόχωστο - Η επιδείνωση του κυκλοφοριακού προβλήματος της Λευκωσίας λόγω της μη εκτέλεσης ή αποπεράτωσης διάφορων έργων - Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση που παρατηρείται στην αποπεράτωση των εργασιών του δρόμου Λάρνακας-Ορόκλινης).

13) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Το θέμα της αναθεώρησης των πολεοδομικών ζωνών Άλασσας - Η υδατοπρομήθεια της κοινότητας Παναγιάς - Οι ζημιές που προκλήθηκαν στο νέο δρόμο Λεμεσού-Αγρού κοντά στη Γεράσα το χειμώνα του 1989 - Το υδρευτικό πρόβλημα της κοινότητας Καλού Χωριού (Κλήρου) - Το πρόβλημα των αποβλήτων και σκουπιδιών που διοχετεύονται στον ποταμό Κλήμο στον Άγιο Δομέτιο - Η ασφαλτόστρωση των δρόμων του χωριού Λύμπια -Ο Αγροτικός Πυροσβεστικός Σταθμός και ο Αστυνομικός Σταθμός Παλαιχωρίου -Σχέδιο για την αντικατάσταση του δικτύου υδατοπρομήθειας Χολετριών - Η υδροδότηση της κοινότητας Κονιών -Οι ζημιές που προκλήθηκαν από χαλαζοθύελλα σε φυτείες της κοινότητας Κονιών τον Οκτώβριο του 1989 - Θέματα που αφορούν τα μέλη της αστυνομίας -Το πρόβλημα που δημιουργείται με το κλείσιμο από τους Άγγλους του κεντρικού δρόμου που διέρχεται από τις βάσεις Δεκέλειας προς τα Κοκκινοχώρια - Η ενίσχυση της υδατοπρομήθειας των κοινοτήτων Σίμου, Δρύμου και Δρυνιάς - Η ικανοποίηση των ημερήσιων αναγκών της κοινότητας Χολετριών σε πόσιμο νερό -Επιδιορθώσεις στο σχολικό κτίριο των Νέων Χολετριών - Η κατασκευή φράγματος για την ικανοποίηση των αρδευτικών αναγκών των κοινοτήτων Αρμίνου, Μεσάνων κ.ά. -Ο καθορισμός των κοινοτικών συνεισφορών των χωριών Δρύμου και Δρυνιά - Η βελτίωση και διεύρυνση του δρόμου Λάσας-Σαραμά -Η επιδιόρθωση του σχολικού κτιρίου Λάσας - Σχέδιο για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της κοινότητας Σίμου, καθώς και των κοινοτήτων Δρύμου και Δρυνιάς - Η χρησιμοποίηση από την Ειρηνευτική Δύναμη βρετανικών γραμματοσήμων σε αλληλογραφία της που έφτασε στα κυπριακά ταχυδρομεία - Αίτημα των κτηνοτρόφων Αρχιμανδρίτας για διάθεση σ'αυτούς του νερού της γεώτρησης που ανορύχθηκε στην περιοχή - Εκτέλεση εργασιών στο Β' Δημοτικό Σχολείο Δρομολαξιάς - Οι λατομήσεις στην περιοχή του χωριού Λυθροδόντας -Η προκήρυξη προσφορών για την προμήθεια ηλιακών θερμοσιφώνων που θα τοποθετηθούν στις κατοικίες κυβερνητικών οικισμών - Διάφορα προβλήματα του

οικισμού Καθολικής στη Λεμεσό -Η επέκταση της υποχρεωτικής ασφάλισης των μηχανοκίνητων οχημάτων στους επιβάτες και στους τρίτους - Η επιλογή τριάντα δύο επιστατών που διορίστηκαν στο Τμήμα Δημόσιων Έργων - Η παραχώρηση της κυβερνητικής γεώτρησης 114/82 για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας Κοκκινοτριμιθιάς -Η εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την ένδειξη της χώρας προέλευσης που πρέπει να φέρουν τα εισαγόμενα εμπορεύματα -Το Τμήμα Ελληνικών Σπουδών, Φιλοσοφίας και Ιστορίας του κυπριακού πανεπιστημίου - Η έγκριση των πρώτων τμημάτων του κυπριακού πανεπιστημίου - Το θέμα των δύο νέων αιθουσών διδασκαλίας που χρειάζεται το Δημοτικό Σχολείο Μαζωτού - Το θέμα των κριτηρίων με βάση τα οποία καταρτίζονται οι κατάλογοι διοριστέων στη μέση και τεχνική εκπαίδευση - Το θέμα της διάθεσης της παραγωγής γκρέιπφρουτ -Το θέμα της σύνδεσης της Κύπρου με την ελληνική τηλεόραση - Το θέμα της αυτοματοποίησης της διαλογής της αλληλογραφίας - Η ανάγκη τροποποίησης της αίτησης που υποβάλλεται για έκδοση δελτίου ταυτότητας - Το αίτημα των οικοκυρών για συνταξιοδότησή τους -Η κατοχύρωση της οικοκυράς σε περίπτωση διαζυγίου με βάση το νομοσχέδιο για τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων -Η ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου στην Αγία Νάπα - Η αντικατάσταση του κοινοτάρχη Μαραθόβουνου κ. Ανδρέα Γιωργάλλα - Η εγγραφή της κουμανδαρίας ως προϊόντος με γεωγραφική προέλευση).

14) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η ανάγκη εξέτασης του θέματος της δημιουργίας παραλιακού δρόμου Λάρνακας-Μενεού σε συνδυασμό με τη νέα επέκταση του αεροδρομίου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).

(β) «Η προσπάθεια μετατροπής των Κέντρων Νεότητας σε φορείς προώθησης της κυβερνητικής πολιτικής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

(γ) «Η καθυστέρηση που παρατηρείται για τη δημιουργία της νέας βιομηχανικής περιοχής Κολοσσίου στην επαρχία Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(δ) «Οι ενέργειες της κυβέρνησης για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του φράγματος Ξυλούρικου που θεωρείται έργο ύψιστης προτεραιότητας για την περιοχή».

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου).

(ε) «Η παραβίαση από τους Τούρκους της συμφωνίας για την απαγκίστρωση και η σύλληψη του μαθητή Πέτρου Παπαλεοντίου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου).

(στ) «Η ανάγκη κατασκευής παρακαμπτήριου δρόμου Παλαιχωρίου-Ασκά-Φτερικουδιού».

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους όλων των κομμάτων).

15) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ και παραπομπή στην ολομέλεια του Σώματος του θέματος «Η αναγκαιότητα επανεκτίμησης της μέχρι σήμερα ακολουθούμενης κυβερνητικής πολιτικής και προώθησης νέας εξωτερικής πολιτικής για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος μετά την πλήρη αποτυχία των συνομιλιών της Νέας Υόρκης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Ευσταθίου).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 14ης Μαρτίου 1990

('Ωρα έναρξης: 5.00 μ.μ.)

(Αρ. 23)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε σήμερα απευθείας στο Κεφάλαιο Α', που είναι η Νομοθετική Εργασία.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Ο κύριος Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Θα παρακαλούσα να μου επιτρέψετε να προβώ εκτός ημερήσιας διάταξης σε μια δήλωση, κύριε Πρόεδρε, εγείροντας ένα θέμα. Νομίζω ότι υπάρχει προηγούμενο. Είναι πρακτική σ' αυτή τη Βουλή και επιτρέπονται παρόμοιες δηλώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δίγκλη, αν είναι συζητήσιμη η δήλωση την οποία θα κάνετε και θα δημιουργήσει συζήτηση, δε θα την επιτρέψω. Διότι βλέπω ότι και ο κύριος Πουμπουρής θέλει να απαντήσει στη δήλωσή σας και το δηλώνει προκαταβολικά.

Επομένως, δε νομίζω ότι είναι ορθό να διακόψουμε τη Νομοθετική Εργασία που έχουμε σήμερα, και που είναι 25 ολόκληρα θέματα, για να συζητούμε δηλώσεις εκτός θέματος και εκτός agendas.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι θα πρέπει να μου επιτρέψετε. Επαναλαμβάνω ότι δεν είναι η πρώτη φορά που εκτός ημερήσιας διάταξης έγιναν σ' αυτό το Σώμα δηλώσεις. Δεν ξέρω αν θα προκαλέσει συζήτηση η δήλωσή μου. Θεωρώ όμως ότι το θέμα είναι τέτοιο που θα πρέπει να μου επιτρέψετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μου επιτρέψετε να μη σας επιτρέψω, κύριε Δίγκλη.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι πάρα πολύ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαπέτρου, έχω πάρει την απόφασή μου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Διερωτώμαι αν επίθεση εναντίον τριών Βουλευτών δεν είναι θέμα που αφορά αυτή τη Βουλή και κατά πόσο έχει δικαίωμα ο οποιοσδήποτε Πρόεδρος να απαγορεύσει να τεθεί αυτό το θέμα στο Σώμα. Είναι θέμα που αφορά όλους τους Βουλευτές. Είναι θέμα που αφορά τη λειτουργία και του Σώματος και της Δημοκρατίας. Και δεν έχει κανένας Πρόεδρος το δικαίωμα να μας απαγορεύσει να θέσουμε τέτοιο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαπέτρου, είστε εκτός τάξεως. Εν πάση περιπτώσει...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Το ruling σας είναι εκτός τάξεως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει. Πολύ ωραία, αν το ruling μου είναι εκτός τάξεως, είναι άλλο θέμα. Αυτό θα το αποφασίσει το Σώμα. Αλλά, καλώς ή κακώς, πήρα την απόφασή μου. Δε θα επιτρέψω καμιά συζήτηση πριν από την ημερήσια διάταξη.

Μετά από την ημερήσια διάταξη να το δούμε.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να θέσετε σε ψηφοφορία κατά πόσο θα μας επιτραπεί να προβούμε στη δήλωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κύριε Δίγκλη. Δεν είναι θέμα για ψηφοφορία. Λυπούμαι.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι βάσει των κανονισμών δεν είναι δυνατό να απορρίψετε εισήγηση για να τεθεί στην κρίση του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν απορρίπτεται η εισήγησή σας, κύριε Δίγκλη, αλλά δεν τη δέχομαι πριν από την ημερήσια διάταξη. Να δούμε την ημερήσια διάταξη και κατόπιν την εισήγησή σας.

Ο κύριος Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγείρεται θέμα τάξεως, νομίζω, υψίστης σπουδαιότητας. Με όλο το σεβασμό που τρέφει το κόμμα μας προς την έδρα, νομίζω ότι, εφόσον Βουλευτής ζήτησε να τεθεί το θέμα στη διάθεση του Σώματος, πρέπει το θέμα να τεθεί στη Βουλή για να αποφασίσει αυτή περί του πρακτέου. Έστω και αν ένας Βουλευτής το ζητήσει αυτό το πράγμα, είναι η Βουλή που πρέπει να αποφασίσει για το θέμα και όχι ο Πρόεδρος ή ο Προεδρεύων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι, κύριε Μαρκίδη, διότι διαφωνώ μαζί σας. Διότι αυτή η έδρα έχει και ορισμένα δικαιώματα. Και αυτή η έδρα αποφάσισε ότι θα γίνει η ημερήσια διάταξη και κατόπιν θα δούμε το θέμα αυτό.

Λοιπόν προχωρούμε, κύριοι, στην ημερήσια διάταξη.

Τα δύο πρώτα θέματα στην ημερήσια διάταξη, για τα οποία υπάρχει κοινή Έκθεση, είναι «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1989». Παρακαλώ να διαβαστεί επίσης και η Έκθεση του τρίτου κατά σειρά νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ.7) Νόμος του 1989», που είναι συναφές με τα δύο πρώτα.

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει τις Εκθέσεις.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΥΝΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 2. «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 6) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 31 Ιανουαρίου, 19 Φεβρουαρίου και 7 και 14 Μαρτίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο αξιότιμος Υπουργός Οικονομικών ο

οποίος ανέλυσε την πολιτική της κυβέρνησης, όπως αυτή αντικατοπτρίζεται στις διατάξεις των υπό αναφορά νομοσχεδίων. Στην τελευταία συνεδρία της Επιτροπής ήταν παρόντες οι Βουλευτές κ. Δ. Γεωργιάδης, Κ. Χρίστου και Λ. Θεοδούλου.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η παράταση της ισχύος της νομοθεσίας για επιβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας για τέσσερα ακόμα χρόνια, δηλαδή μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1994, σε συνδυασμό με την αύξηση του φορολογικού συντελεστή από 2% σε 4% για τις αποδοχές των αυτοτελώς εργαζομένων, τους τόκους, τα μερίσματα, τα ενοίκια, τα κέρδη των εταιρειών και το εισόδημα των οργανισμών προσώπων.

Με το δεύτερο νομοσχέδιο σκοπείται η αύξηση του φόρου καταναλώσεως πάνω στη βενζίνη κατά 7 σεντ το λίτρο, τα έσοδα από την οποία θα κατατίθενται στο Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, με βάση τις πρόνοιες των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, που εντάσσονται στα πλαίσια των προσπαθειών που καταβάλλονται για την ενίσχυση του Ταμείου για την Άμυνα της Δημοκρατίας, υπολογίζεται να εισπραχθούν επιπρόσθετα έσοδα ύψους £21 εκατ. (£14 εκατ. από την προτεινόμενη αύξηση του φόρου καταναλώσεως πάνω στη βενζίνη και £7 εκατ. από την προτεινόμενη αύξηση της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα).

Η ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης, αναφέρεται στην ίδια Έκθεση, κρίνεται απόλυτα αναγκαία, λόγω των συνεχώς αυξανόμενων αμυντικών δαπανών για σκοπούς συντήρησης αλλά και αντικατάστασης του υφιστάμενου οπλικού εξοπλισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας, ως θέμα αρχής, την αναγκαιότητα χρηματοδότησης των αναγκών για την αμυντική θωράκιση και συνεκτιμώντας τις επιπτώσεις στους διάφορους τομείς της οικονομίας που θα έχουν τα προτεινόμενα φορολογικά μέτρα, αποφάσισε κατά πλειοψηφία να εισηγηθεί στη Βουλή την αύξηση της τιμής της βενζίνης κατά τρία σεντ το λίτρο και την αύξηση του φορολογικού συντελεστή για σκοπούς έκτακτης εισφοράς για την άμυνα από 2% σε 3% στα εισοδήματα που περιλαμβάνονται στο υπό αναφορά νομοσχέδιο με εξαίρεση όμως τις αποδοχές των αυτοτελώς εργαζομένων ως μέτρο ισότιμης μεταχείρισης προς τα εισοδήματα των μισθωτών.

Οι κ. Κ. Χρίστου και Λ.. Θεοδούλου δήλωσαν ότι η Κοινοβουλευτική τους Ομάδα τάσσεται ενάντια στην επιβολή οποιασδήποτε αύξησης στην τιμή της βενζίνης, θα συμφωνήσει όμως με την αύξηση του φορολογικού συντελεστή για σκοπούς έκτακτης εισφοράς για την άμυνα από 2% στο 4% με εξαίρεση όμως το εισόδημα που προκύπτει από τους τόκους.

Η Επιτροπή ομόφωνα υιοθέτησε σχετική εισήγηση για την παράταση της ισχύος της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά υπέρ της Άμυνας μέχρι τις 30.6.93 και με ημερομηνία έναρξης ισχύος των αλλαγών που προτείνονται στη νομοθεσία αυτή την 1η Ιουνίου 1990.

Διαμορφώνοντας ανάλογα τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμο. Το νομοσχέδιο για την αύξηση του φόρου κατανάλωσης στη βενζίνη ενσωματώθηκε για νομοτεχνικούς και πρακτικούς λόγους σε άλλο νομοσχέδιο που αφορά την ίδια νομοθεσία για τελωνειακούς δασμούς. Αυτό αποτελεί αντικείμενο άλλης Έκθεσης της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ διαβάστε και την άλλη, κύριε Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 7) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Παύλος Δίγκλης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Ιανουαρίου, 21 Φεβρουαρίου και 7 και 14 Μαρτίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο αξιότιμος Υπουργός Οικονομικών συνοδευόμενος από ανώτερους λειτουργούς του Υπουργείου του, καθώς και εκπρόσωποι των καπνοβιομηχανιών και άλλων ενδιαφερόμενων οργανώσεων. Στην τελευταία συνεδρία της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες οι Βουλευτές κ. Δ. Γεωργιάδης, Κ. Χρίστου και Μ. Θεοδούλου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του δασμολογίου με την αύξηση του φόρου κατανάλωσης πάνω στα επιτοπίως παραγόμενα τσιγάρα και την επιβολή φόρου κατανάλωσης στα εισαγόμενα τσιγάρα.

Οι αυξήσεις που προτείνονται γίνεται εισήγηση με το κυβερνητικό νομοσχέδιο να επιβληθούν κλιμακωτά και σε διαφορετικές χρονικές περιόδους.

Σύμφωνα με την εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, οι προτεινόμενες τροπολογίες εντάσσονται στα πλαίσια των προσπαθειών της κυβέρνησης για σταδιακή μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και αναμένεται να αποφέρουν πρόσθετα έσοδα £1,8 εκ. ετήσια από την αύξηση των συντελεστών κατά 3 σεντ και £1.2 εκ. για κάθε διαδοχική αύξηση των συντελεστών κατά 2 σεντ. Με βάση την ίδια Έκθεση προκύπτει επίσης ότι η πρόσθετη επιβάρυνση στα εισαγόμενα τσιγάρα κρίνεται αναγκαία ως αντιστάθμισμα της σταδιακής μείωσης του εισαγωγικού δασμού πάνω σ' αυτά με βάση τις πρόνοιες του Πρωτοκόλλου για Τελωνειακή Ένωση της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τους λόγους που υπαγόρευσαν τις αυξήσεις που προτείνονται, ως θέμα αρχής, συμφωνεί με τις αυξήσεις αυτές με εξαίρεση τα τσιγάρα κατηγορίας Γ για τα οποία θα μπορούσε ο συντελεστής φόρου να ανέλθει στα 8 σεντ, αντί στα εννέα που προτείνει το κυβερνητικό νομοσχέδιο.

Η Επιτροπή δεν επικροτεί εντούτοις τον τρόπο επιβολής, διαδοχικά και χρονικά, των αυξήσεων που προτείνονται, γιατί συνυπάρχει ο κίνδυνος δημιουργίας

συνθηκών κερδοσκοπίας σε βάρος του καταναλωτικού κοινού. Συναφώς η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη και τις απόψεις του αρμόδιου Υπουργού, εισηγείται όπως οι αυξήσεις στα τσιγάρα, ντόπια και εισαγόμενα, περιοριστούν στα 8, 16 και 23 σεντ και, αν τεθεί θέμα μελλοντικής αναθεώρησης, θα μπορούσε ν' αποτελέσει αντικείμενο ξέχωρου νομοσχεδίου που η συνεκτίμησή του θα γινόταν εν πάση περιπτώσει υπό το φως των δεδομένων που θα είχε στη διάθεσή της η Βουλή στο δοσμένο χρόνο.

Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες ανάγκες για την άμυνα εισηγείται όπως όλες οι εισπράξεις από τις νέες αυτές αυξήσεις κατατεθούν στο Ταμείο για την Άμυνα και έχει περιλάβει για τούτο σχετική διάταξη στο υπό αναφορά νομοσχέδιο.

Η Επιτροπή εισηγείται ως ημερομηνία έναρξης ισχύος των αυξήσεων που προτείνονται τη 15η Μαρτίου 1990.

Διαμορφώνοντας ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές, κύριοι, επί θέματος αρχής, επί όλων των θεμάτων; Βεβαίως, θα γίνουν κοινές ομιλίες, αλλά θα ψηφιστούν κεχωρισμένως τα τρία νομοσχέδια που υπάρχουν.

Ο κύριος Θεοδούλου.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ανήλθα στο βήμα βασικά για να εξηγήσω τη θέση μας όσον αφορά τα νομοσχέδια αυτά. Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα έχει ταχθεί ενάντια στην αύξηση της τιμής της βενζίνης. Και θέλω εδώ να διευκρινίσω ότι αυτό δε συνεπάγεται αλλαγή της θέσης μας υπέρ της αμυντικής θωράκισης, αλλά εμείς εμμένουμε στη θέση μας ότι και το θέμα της αμυντικής θωράκισης πρέπει επιτέλους να ρυθμιστεί στα πλαίσια μιας ορθολογιστικής κλίμακας, έτσι που τα βάρη από αυτή την επιβάρυνση, από αυτή τη φορολογία, να πέφτουν ανάλογα στο λαό με βάση τα εισοδήματά του.

Πρόκειται όμως για μια σοβαρή φορολογία αναφορικά με τη βενζίνη που κατά κύριο λόγο πιστεύουμε ότι θα πλήξει τους εργαζομένους, τα λαϊκά στρώματα. Πρόκειται για μια φορολογία η οποία θα επηρεάσει το κόστος ζωής στον τόπο μας, θα δημιουργήσει αλυσιδωτές επιπτώσεις και γι' αυτούς τους λόγους εμείς θεωρούμε ότι δεν είναι δυνατό να ψηφίσουμε αυτή την έμμεση φορολογία, έστω και αν το αποτέλεσμά της θα καταλήξει, όπως προνοείται, στο Ταμείο της Αμυντικής Θωράκισης. Επαναλαμβάνω ότι η θέση μας τούτη δε σημαίνει εναντίωση στην ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης, αλλά αντικρίζουμε εμείς το θέμα αυτό με τις επεξηγήσεις που έχω δώσει.

Πρέπει επίσης να πω ότι εμείς ύστερα από την εξαίρεση των εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων -και χαιρόμαστε γιατί εξαιρέθηκαν αυτά τα εισοδήματα- διαφωνούμε και με τη φορολογία αναφορικά με τους τόκους, γιατί και αυτή η φορολογία πιστεύουμε ότι σε τελευταία ανάλυση, στο μεγαλύτερο βαθμό θα πλήξει τους φτωχούς καταθέτες, τα λαϊκά στρώματα. Έχουμε δεχτεί όμως όπως η φορολογία αυτή, όπως έχει προταθεί από την κυβέρνηση, καλύψει σ' αυτό τον τομέα τα κέρδη και τα ενοίκια.

Όσον αφορά τη δεύτερη Έκθεση, τελικά έχουμε και εμείς συμφωνήσει ύστερα από τις τροποποιήσεις που περιορίζουν τη φορολογική αύξηση πάνω στα

τσιγάρα για ένα χρόνο και ύστερα και από τη σχετική μείωση που έχει επέλθει όσον αφορά τα λαϊκά τσιγάρα. Κάτω από αυτά τα δεδομένα συμφωνούμε, όσον αφορά τη δεύτερη Έκθεση, και οι θέσεις μας όσον αφορά την πρώτη είναι αυτές τις οποίες εξέθεσα. Με αυτό το πνεύμα εμείς αντιμετωπίζουμε αυτό το φορολογικό νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κύριος Γαλανός, παρακαλώ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι πολύ σύντομος, διότι δεν έχω πρόθεση να επαναλάβω τα όσα επανειλημμένα έχουμε αναφέρει από αυτό το βήμα, δηλαδή το πόσο υποστηρίζουμε την ενίσχυση της άμυνάς μας και ότι αυτός ο τόπος δεν μπορεί να επιβιώσει, εκτός αν ενισχύσει την άμυνά του και δώσει κάποιο μήνυμα ότι είμαστε διατεθειμένοι να κάνουμε όλοι μας κάποιες θυσίες, αν θέλουμε πράγματι να αντιμετωπίσουμε την τούρκικη απειλή, τον Αττίλα που βρίσκεται απέναντί μας.

Ενώ σε όλα τα μέρη του κόσμου, ιδιαίτερα στην Ευρώπη, φυσά ένας άνεμος αλλαγής και ελευθερίας και ειρήνης και αποκατάστασης των καταπατηθέντων δικαιωμάτων και προώθησης και προάσπισης των ανθρώπινων δικαιωμάτων, εμείς ακόμα ζούμε κάτω από αυτή την απειλή. Ιδιαίτερα τελευταία βλέπουμε ότι έχει αυξηθεί αυτή η απειλή, έχει αυξηθεί η αδιαλλαξία της Άγκυρας και του Ντενκτάς και το Κυπριακό συνεχίζει να βρίσκεται σε ένα αδιέξοδο, ενώ καθημερινά παρουσιάζονται νέες προκλήσεις από πλευράς κατακτητή και ψευδοκράτους. Και βλέπουμε οπωσδήποτε το τι συμβαίνει σήμερα στη νεκρή ζώνη με τα νέα παιδιά μας τα οποία συλλαμβάνονται καθημερινά σχεδόν από τις δυνάμεις του ψευδοκράτους και του Αττίλα.

Είναι γι' αυτό το λόγο που η δική μας πλευρά έχει ψηφίσει το μεγαλύτερο μέρος των νομοσχεδίων τα οποία υπέβαλε η κυβέρνηση, γιατί πάγια τακτική μας είναι να ψηφίζουμε τα νομοσχέδια αυτά, τόσο επί εποχής Κυπριανού, αλλά και επί της σημερινής διακυβέρνησης Βασιλείου. Πιστεύουμε ότι η σημερινή κυβέρνηση συνεχίζει μια σωστή αμυντική πολιτική και εμείς είμαστε οι πρώτοι που θα υποστηρίξουμε αυτή την πολιτική.

Θα μπορούσαμε να είχαμε ψηφίσει και μεγαλύτερα κονδύλια και θα μπορούσαμε να είχαμε υποστηρίξει τα πλήρη κονδύλια τα οποία ζήτησε η κυβέρνηση. Αλλά, όπως έγινε και στο παρελθόν, για σκοπούς επίτευξης μιας πλειοψηφίας προς αυτή την κατεύθυνση, δεχθήκαμε κάποιες μειώσεις για να μπορέσουμε οπωσδήποτε να περάσουμε, σε έναν ικανοποιητικό βαθμό, κονδύλια απαραίτητα για την ενίσχυση της άμυνας.

Θα θέλαμε να κάνουμε μια παρατήρηση, όσον αφορά τη θέση του ΑΚΕΛ. Πιθανώς τα τρία σεντ για τη βενζίνη και ίσως και κάποιες άλλες πρόνοιες να δημιουργούν κάποια προβλήματα. Ίσως να μην είναι κάτι πολύ αγαπητό στις πλατιές μάζες του λαού μας. Σίγουρα, αν ήταν δυνατό, θα θέλαμε και εμείς να καταψηφίσουμε κονδύλια τα οποία αυξάνουν το κόστος ζωής. Όμως λέχθηκε πολλές φορές, και θέλουμε να το επαναλάβουμε ακόμα μια φορά στους φίλους μας, Βουλευτές της αριστεράς, ότι, για να μπορέσουμε να στηρίξουμε μια άμυνα, χρειάζονται κάποιες θυσίες από όλες τις τάξεις του λαού. Περισσότερο από εκείνους που μπορούν βέβαια να κάνουν αυτές τις θυσίες. Αλλά όλος ο λαός μας

πρέπει να μετέχει με κάποιες θυσίες, αν θέλουμε πραγματικά να επιβιώσουμε και αν θέλουμε να δημιουργήσουμε μια αξιόλογη άμυνα.

Γι' αυτό το λόγο, για κάποιες φορολογίες, που υπό άλλες συνθήκες με κανένα τρόπο δε θα δεχόμαστε να ψηφίσουμε, είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε κάποιες δημαγωγίες πάνω σ' αυτό το θέμα, διότι βάζουμε σαν πρώτη προτεραιότητά μας το θέμα της ενίσχυσης της αμυντικής μας δυνατότητας.

Είναι με αυτές τις σκέψεις που το Δημοκρατικό Κόμμα υποστηρίζει τα νομοσχέδια τα οποία κατατέθηκαν, όπως τροποποιήθηκαν από την πλειοψηφία των κομμάτων στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα της άμυνας νομίζω ότι στο Σώμα αυτό έχει συζητηθεί επανειλημμένα και η θέση όλων των κομμάτων είναι υπέρ της ενίσχυσης της αμυντικής μας θωράκισης. Πάνω σ' αυτό το θέμα δεν υπήρξαν διαφορές στο Σώμα, όσες φορές συζητήθηκε ένα τέτοιο θέμα. Το σημείο στο οποίο υπήρξαν διαφορές, και υπάρχουν διαφορές και σήμερα, είναι στο ποιος πληρώνει τα ποσά για την άμυνα.

Εμάς η θέση μας ήταν πάντοτε ότι το κύριο βάρος, τόσο για τις φορολογίες όπως και για τα θέματα της άμυνας, θα πρέπει να πέφτει στους ώμους των πλουσιότερων στρωμάτων του πληθυσμού. Δυστυχώς, παρά τις επανειλημμένες εισηγήσεις μας για την κλιμάκωση της φορολογίας για την άμυνα, η Εκτελεστική Εξουσία δεν έγινε δυνατό μέχρι σήμερα να φέρει σχετική νομοθεσία, έτσι που να κλιμακώνεται η συνεισφορά για την άμυνα, για να πληρώνουν, ναι, και τα φτωχότερα στρώματα, αλλά λιγότερα, και να πληρώνουν και τα πλούσια στρώματα, αλλά περισσότερα αναλογικά.

Η φορολογία η οποία προτείνεται σήμερα, όπως και προηγούμενες φορολογίες, είναι ισοπεδωτική. Είναι φορολογία η οποία πλήττει τους καταναλωτές, ασχέτως από το ύψος των εισοδημάτων τους. Και είναι με βάση αυτή τη φιλοσοφία που η ομάδα μας δεν είναι δυνατό να συμφωνήσει με την αύξηση της τιμής της βενζίνης ούτε και με την εισήγηση που γίνεται για τρία σεντ το λίτρο, διότι αυτό θα επιβαρύνει πλατιές μάζες εργαζομένων. Γι' αυτό εμείς την πρόνοια αυτή θα την καταψηφίσουμε.

Έχουμε συμφωνήσει με την αύξηση του 2% σε 3% αναφορικά με τα ενοίκια, αναφορικά με τα μερίσματα, αλλά δεν είναι δυνατό να συμφωνήσουμε με τους τόκους, για τον απλούστατο λόγο πως η πληρωμή τόκων που αφορά η νομοθεσία αυτή και η επιβολή αυξημένης φορολογίας πάνω στους τόκους καλύπτει κατά κύριο λόγο τα ταμεία προνοίας και τις καταθέσεις των χιλιάδων φτωχών καταθετών στις τράπεζες. Τα πλουσιότερα στρώματα κατά τεκμήριον δεν εισπράττουν τόκους. Πληρώνουν τόκους και πραγματοποιούν κέρδη.

Κατά συνέπεια, ο λόγος για τον οποίο εμείς θα καταψηφίσουμε την αύξηση του 2% πάνω στους τόκους, είναι γιατί πιστεύουμε ότι αυτό θα πλήξει πλατιές μάζες φτωχών καταθετών.

Όσον αφορά το θέμα των τσιγάρων, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, η Έκθεση είναι ομόφωνη, και εμείς θα ψηφίσουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη ότι το 1.8 εκατομμύρια λίρες που αφορά τα τσιγάρα

θα πάει και αυτό στην άμυνα, έχω τη γνώμη ότι θα ήταν δυνατό να μειωθεί το βάρος ή τουλάχιστον να εξαιρεθούν οι τόκοι από την αύξηση του 2% σε 3%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κύριος Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Αυτό το Σώμα για αρκετά χρόνια έχει επιδείξει ομοφωνία υποστηρίζοντας την ανάγκη για ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης. Και θα έπρεπε το μήνυμα αυτό, το οποίο τόσο ξεκάθαρα δόθηκε από όλο το Σώμα προς την κυβέρνηση, να είχε αξιοποιηθεί κατά διαφορετικό τρόπο.

Επανειλημμένα εμείς εισηγηθήκαμε ότι πρέπει να αποφασισθεί ποια είναι η προτεραιότητα που θα δώσουμε στο θέμα της άμυνας. Θα έπρεπε να ενταχθεί η δαπάνη της άμυνας με την προτεραιότητα που της δίνουμε στον Κρατικό Προϋπολογισμό και θα έπρεπε η φορολογία ανάλογα να αυξηθεί, για να καλύπτονται οι δαπάνες της ενίσχυσης της άμυνάς μας.

Δεν είναι νοητό να ακολουθούμε ένα σύστημα με βάση το οποίο σήμερα, αν πέσει η τιμή της βενζίνης, έχουμε περιθώρια για να κάνουμε την άμυνά μας, ενώ, αν ανεβεί η τιμή της βενζίνης, δεν έχουμε τα αναγκαία λεφτά για να ενισχύσουμε την άμυνά μας. Αυτού του είδους ο ανερμάτιστος προγραμματισμός δε δημιουργεί εκείνη την εμπιστοσύνη που θέλουμε όλοι να δημιουργήσουμε στο θέμα της άμυνας.

Εμείς θα ψηφίσουμε το φορολογικό αυτό νομοσχέδιο, όπως έχει διαμορφωθεί. Αλλά θέλουμε να επαναλάβουμε για ακόμα μια φορά ότι ο ερασιτεχνισμός σ' αυτά τα θέματα και η προχειρότητα πρέπει να σταματήσει. Πρέπει η κυβέρνηση να αποφασίσει, αφού ακούσει και τις απόψεις της Βουλής, ποια είναι η προτεραιότητα του θέματος της άμυνας και πρέπει τότε να διαθέσει τα κονδύλια από τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή από τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως ή και από τους δύο για την άμυνα και πρέπει ανάλογα, για να καλυφθεί η δαπάνη, να μελετήσει ποιες φορολογίες θα αυξηθούν.

Δε γίνεται να έρχεσαι και να λες «Θα πάρω από τα πετρέλαια, αν η τιμή μείνει έτσι». Αν ανεβεί τι θα πάρεις; Πιστεύω λοιπόν ότι, επαναλαμβάνοντας τη θέση μας ότι θέλουμε άμυνα, θέλουμε να ενισχυθεί η άμυνα. Θέλουμε όμως ταυτόχρονα να καθοριστεί και η προτεραιότητα του θέματος της άμυνας μέσα στον Προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι συζητήσαμε επανειλημμένα το θέμα της άμυνας, έχουμε τοποθετηθεί όλοι θετικά υπέρ της αμυντικής μας θωράκισης και με τον έναν ή τον άλλο τρόπο συμβάλαμε η κάθε πλευρά προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της άμυνάς μας. Και σίγουρα αυτό δίνει ένα μήνυμα και προς την κυβέρνηση και προς το λαό. Ότι η άμυνα αποτελεί μια από τις πρώτες προτεραιότητες, αν όχι την πρώτη προτεραιότητα, για την ενίσχυση του εσωτερικού μας μετώπου.

Το να μιλούμε για εσωτερικό μέτωπο χωρίς άμυνα είναι σαν να μιλούμε στο κενό. Είμαστε κράτος, είμαστε ένας τόπος κατεχόμενος και η δύναμη και η ισχύ και η αποφασιστικότητα μπορεί να εκφραστεί μόνο μέσα από μια ισχυρή άμυνα. Και επιμένουμε πάνω στη λέξη άμυνα όλες οι πλευρές, γιατί περί άμυνας πρόκειται.

Ό,τι και να κάνουμε δεν πρόκειται να αλλάξει το ισοζύγιο των στρατιωτικών δυνάμεων στην Κύπρο. Απλώς δε δεχόμαστε να είμαστε πρόβατα επί σφαγή ούτε θέλουμε να είναι η προώθηση των τουρκικών επεκτατικών σχεδίων ένας περίπατος στην Κύπρο. Θέλουμε να ξέρει η Άγκυρα και ο Ντενκτάς ότι απ' εδώ υπάρχουν οι περήφανοι άνθρωποι που θα αγωνισθούν για την πατρίδα τους σπιθαμή με σπιθαμή, σπίτι με σπίτι, και ότι δεν πρόκειται να παραδώσουν αμαχητί τον τόπο τους, την πατρίδα μας. Και δε θα αφήσουμε να επαναληφθεί το 1974, που ήταν προϊόν μιας απαίσιας προδοσίας που οδήγησε τον τόπο στην καταστροφή.

Έρχονται μπροστά μας οι οικονομικές πτυχές του προβλήματος, διότι η άμυνα χρειάζεται χρήματα. Και είναι γεγονός ότι μαζεύτηκαν πολλές υποχρεώσεις των τελευταίων καιρών και υπάρχει ένα σημαντικό έλλειμμα στο Ταμείο της Αμυντικής Θωράκισης. Και αυτό δυστυχώς ήταν φυσικό. Γιατί η άμυνα παραμελήθηκε για χρόνια πριν, για χρόνια μετά το 1974. Μπορούμε να πούμε ότι σοβαρή προσπάθεια για ενίσχυση της άμυνας ξεκίνησε από την προηγούμενη κυβέρνηση Κυπριανού, στην τελευταία της περίοδο, και συνεχίζεται από τη σημερινή κυβέρνηση με τον ίδιο ζήλο για ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης.

Και είναι αυτά που καλούμαστε σήμερα, καθυστερημένες υποχρεώσεις μας, να καλύψουμε έστω και τώρα. Υπάρχει κάποια διόγκωση των σημερινών υποχρεώσεων, διότι προηγουμένως δε δίναμε τίποτε. Παρ' όλη την αύξηση των δαπανών μας, είναι ζήτημα να φτάνουμε στο 4 ή 4.5% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος.

Άλλες χώρες που δεν έχουν κατοχή, που δεν έχουν εισβολή, που δεν αντιμετωπίζουν κίνδυνο ολικής κατάληψης, ξοδεύουν πολύ περισσότερα πράγματα, γιατί η άμυνα είναι αλληλένδετη με την ανεξαρτησία μιας χώρας και την ύπαρξή της μέσα στο σύγχρονο κόσμο. Έτσι το ότι δίνουμε και 4.5% από το ακαθάριστό μας εθνικό προϊόν για την άμυνα, σημαίνει ότι δε δίνουμε τίποτε ή δίνουμε πολύ λίγο. Και αυτό πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε. Όλοι συμβάλλουμε φυσικά, αλλά δε φτάσαμε στο σημείο να πούμε ότι κάναμε θυσίες για την άμυνα.

Τώρα σε ό,τι αφορά τα συγκεκριμένα προβλήματα που έρχονται μπροστά μας. Είναι γεγονός ότι η άμυνα επιβαρύνει κατά κύριο λόγο τις χαμηλότερες εισοδηματικές τάξεις. Αλλά μπορώ να πω ότι έστω και οι φόροι οι οποίοι έχουν μπει συλλαμβάνουν και κάποια εισοδήματα που διαφεύγουν και από το φόρο εισοδήματος και αυτό είναι κάτι το θετικό. Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το θέμα του πετρελαίου, με την αύξηση της τιμής του πετρελαίου χάθηκαν δέκα εκατομμύρια λίρες από το Ταμείο της Αμυντικής Θωράκισης.

Και είναι αυτά που πρέπει τουλάχιστον να αναπληρωθούν, για να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε στις υποχρεώσεις μας. Και είναι ζήτημα αν, με τις φορολογίες που βάζουμε σήμερα, ξεπερνούμε έστω κατά ελάχιστο αυτό το όριο των δέκα εκατομμυρίων λιρών. Και είναι πολύ σωστό αυτό που είπε ο κύριος Κληρίδης, ότι δεν πρέπει να βασιζόμαστε στην τύχη. Ελπίζω ότι αντιμετωπίζεται αυτό το θέμα με αυτό το νομοσχέδιο και ότι αυτή η φορολογία θα είναι σταθερή, ανεξάρτητα από την αύξηση ή τη μείωση της τιμής του πετρελαίου.

Αν τώρα αυτό αποτελεί επιβάρυνση των λαϊκών τάξεων, μπορεί σε κάποιο σημείο να αποτελεί. Αλλά σε κάποιο και μόνο σημείο. Διότι είναι φόρος κατανάλωσης. Διότι είναι φόρος, σε μεγάλο βαθμό, πολυτέλειας, γιατί μπορεί να κρατούμε τα αυτοκίνητα και να γυρίζουμε άσκοπα, ή ακόμα είναι φόρος που βαρύνει πολύ περισσότερο εκείνους που έχουν μεγάλα αυτοκίνητα και κάνουν μεγάλη κατανάλωση βενζίνης. Για εκείνους που κάνουν μικρή κατανάλωση βενζίνης, είναι μικρή η επιβάρυνση. Και αυτό, έστω μέσα στα πλαίσια της κατανάλωσης, έχει μια λογική και θα πρέπει κατά κάποιο τρόπο να το δούμε από αυτή την πλευρά.

Υπάρχει και το θέμα των τόκων. Σίγουρα υπάρχουν οι φτωχοί που έχουν κάποιες καταθέσεις και αν έχουν δύο χιλιάδες λίρες μπορεί να εισπράττουν και εκατό λίρες τόκους ή 150 λίρες τόκους. Δηλαδή μπορεί κάποιος φτωχός που έχει δύο χιλιάδες λίρες να πληρώνει δύο ή τρεις λίρες στην άμυνα. Τρεις λίρες με αυτά τα σημερινά δεδομένα. Και αυτή είναι η πλευρά που μας ενδιαφέρει και νομίζουμε ότι δεν επιβαρύνεται πολύ, έστω και με τις δύο, τρεις, πέντε ή επτά ή οκτώ λίρες, αν έχει πέραν των πέντε ή δέκα χιλιάδων λιρών καταθέσεις. Όμως σίγουρα θα συλλάβει τις μεγάλες καταθέσεις. Γιατί δεν είναι μόνο οι φτωχοί που έχουν καταθέσεις στις τράπεζες. Υπάρχουν και τεράστια ποσά κατατεθειμένα, των εκατό και των 150 και των 200 και των 300 χιλιάδων λιρών. Και όλοι έχουμε φίλους τραπεζίτες και ας τους ρωτήσουν, για να πάρουν σχετικές πληροφορίες για το πόσοι τέτοιοι καταθέτες υπάρχουν. Και σίγουρα αυτοί δεν είναι μέσα στους φτωχούς καταθέτες που θα πρέπει να τους λογαριάσουμε, για να μην τους επιβαρύνουμε με κάποια περαιτέρω αύξηση του φόρου πάνω στους τόκους που παίρνουν από τέτοια εισοδήματα. Έτσι ομολογώ ότι και εδώ δεν αντιλαμβάνομαι ότι επιβαρύνουμε τις χαμηλότερες εισοδηματικές τάξεις με αυτή τη φορολογία.

Και ένα τελευταίο σημείο που συζητήθηκε πολλές φορές εδώ στο Σώμα, κατά πόσο χρειάζεται ή όχι ειδικό ταμείο και πώς μπορούμε να μπούμε στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Πραγματικά θα ήταν πολύ όμορφα, πολύ ωραία, αν τακτοποιούνταν όλα με ένα λογαριασμό μέσα στους κρατικούς προϋπολογισμούς. Αλλα όταν σκεφτούμε και λογαριάσουμε το πώς δουλεύει το φορολογικό μας σύστημα, το πόσο τεράστια φοροδιαφυγή υπάρχει, το ότι υπάρχει πάνω από 100 εκατομμύρια λίρες φοροδιαφυγή σ' αυτό τον τόπο και ότι πάλι οι χαμηλοί εισοδηματίες και οι μισθωτοί είναι που πληρώνουν -το 70% των εισοδημάτων του κρατικού προϋπολογισμού είναι από τους μισθωτούς που προκύπτει-δεν ξέρω με ποιο τρόπο θα βοηθούσε μια τέτοια μετάθεση όλης της ευθύνης στους κρατικούς προϋπολογισμούς, με το σημερινό φορολογικό σύστημα, στην απάμβλυνση της επιβάρυνσης των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων.

Εξάλλου πολύ φοβούμαι ότι, αν μετατίθετο το βάρος στους κρατικούς προϋπολογισμούς και δινόταν η διάσταση που έπρεπε να δοθεί στην άμυνα, τότε σίγουρα δε θα υπήρχε ούτε ανάπτυξη ούτε κοινωνικές παροχές. Ενώ, έστω τουλάχιστον με αυτό τον τρόπο, με την ύπαρξη ειδικού ταμείου, και ο λαός προσφέρει με μεγαλύτερη προθυμία κάποιες εισφορές, διότι ξέρει ότι πηγαίνουν καθαρά για την άμυνα, αλλά και σίγουρα δεν επιβαρύνει ούτε την αναπτυξιακή πολιτική ούτε άλλη κοινωνική πολιτική, εφόσον θα ήθελε να την προωθήσει η κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, για να ξεκαθαρίσω ένα πράγμα. Σωστά λέχθηκε πως τα επτά σεντ που αρχικά ζήτησε η κυβέρνηση για την άμυνα ήταν για να αναπληρώσουν τα κονδύλια τα οποία χάθηκαν ένεκα της αύξησης της τιμής του πετρελαίου. Αλλά και κάτι άλλο που πρέπει να λεχθεί είναι ότι τα τρία σεντ που δίνουμε, και όχι επτά, δίνουν στην κυβέρνηση έξι εκατομμύρια λίρες. Με άλλα λόγια αν δε δίναμε και αυτά τα τρία σεντ, τότε η κυβέρνηση θα εισέπραττε μόνο το 25% των κονδυλίων που ζήτησε, πράγμα που θα ήταν εντελώς ανεπαρκές ένεκα των υποχρεώσεων και δε θα αναπληρούσε με κανένα τρόπο εκείνα τα οποία είχε υπολογίσει για το ειδικό ταμείο. Επομένως δεν υπήρχε εκλογή παρά να δώσουμε τουλάχιστον τα 2/3, όπως δίνουμε σήμερα, από εκείνα τα οποία ζήτησε η κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση των δυο νομοσχεδίων. Τα νομοσχέδια θα ψηφιστούν κεχωρισμένως, κύριοι, όπως γίνεται πάντοτε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αρχίζουμε με το πρώτο νομοσχέδιο, που είναι «Νόμος που τροποποιεί τους περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμους του 1985 έως 1988».

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα, καθώς αντιλαμβάνομαι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Θα παρακαλούσα να διαβαστούν τα εδάφια (α), (β), (γ) κτλ. του δεύτερου άρθρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Πιο συγκεκριμένα, κύριε Πρόεδρε, το εδάφιο (δ) είναι υπό καταψήφιση από μέρους της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας. Είναι αυτό που αναφέρεται στα τοκομερίδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κατά συνέπεια, εμείς καταψηφίζουμε το εδάφιο (δ) του άρθρου 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Υπάρχουν άλλες παρατάξεις που έχουν οποιαδήποτε διαφωνία εν σχέσει με το άρθρο 2 του νομοσχεδίου;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Το εδάφιο (δ) είναι αυτό που ήγειρε ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κι εμείς το καταψηφίζουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εσείς το καταψηφίζετε.

Ώστε το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται ομόφωνα, πλην του εδαφίου (δ) το οποίο καταψηφίζεται από τους Βουλευτές του ΑΚΕΛ και την καινούργια ομάδα. Δηλαδή 14 ψηφίζουν εναντίον.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του εδαφίου (δ);

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα και το εδάφιο (2) εγκρίνεται διά πλειοψηφίας.

Το άρθρο 2 του νομοσχεδίου παραμένει ως έχει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Το άρθρο 3 εγκρίνεται ομόφωνα, καθώς αντιλαμβάνομαι.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι είναι ομόφωνο.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Με την εξαίρεση του εδαφίου (δ), κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε γίνεται, κύριε Πουμπουρή. Εδωπέρα είναι ολόκληρο το νομοσχέδιο. Και νομίζω ότι καταψηφίζετε το εδάφιο (δ). Αλλά τώρα το νομοσχέδιο ως σύνολο νομίζω ότι πρέπει να το ψηφίσετε ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο νομοσχέδιο, που είναι «Νόμος Τροποποιών τον περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμο».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Εκτός του συνοπτικού τίτλου, εμείς καταψηφίζουμε την αύξηση της βενζίνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ώστε θα καταψηφίσετε το άρθρο 2 του νομοσχεδίου, που είναι το επόμενο άρθρο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο άρθρο του νομοσχεδίου εγκρίνεται ομόφωνα, καθώς αντιλαμβάνομαι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 2 είναι εκείνο το οποίο θέτει τους φορολογικούς συντελεστές.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 25 ψήφους υπέρ και 14 εναντίον, ψηφίζεται το άρθρο 2 του νομοσχεδίου και ο Τρίτος Πίνακας του βασικού νόμου, όπως τροποποιείται. Καθώς και το Μέρος «Β» του Τρίτου Πίνακα που τροποποιείται με την προσθήκη νέας κλάσης με αριθμό 4, όπως αυτή φαίνεται στον Πίνακα του παρόντος Νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδική διάταξη. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του τρίτου άρθρου του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 3 λοιπόν εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λιανική τιμή της βενζίνης. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το τέταρτο άρθρο καθορίζει την τιμή της βενζίνης έξτρα σε 29.4 ανά λίτρο και της συνήθους σε 27.2 ανά λίτρο.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αυτό είναι εκείνο που καθορίζει την τιμή. Κατά συνέπεια θα το καταψηφίσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Και εσείς, κύριε Πουμπουρή;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Κι εμείς το ίδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 4, ως έχει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και το τέταρτο άρθρο λοιπόν εγκρίνεται κατά πλειοψηφία.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο με πλειοψηφία 25 έναντι 14.

Προχωρούμε στο .....

Εδώ, κύριοι, θα διακόψουμε τη Νομοθετική Εργασία για ένα λεπτό, για να προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Β, Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, διότι είναι ανάγκη να κατατεθεί και να κηρυχθεί επείγουσα μια πρόταση νόμου, η οποία πρέπει να ψηφιστεί σήμερα. Γι' αυτό το λόγο καλώ το Γραμματέα να ασχοληθεί με το Κεφάλαιο Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Απασχολήσεως Παιδιών και Νεαρών Προσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί της Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράταση της Ισχύος) Νόμος του 1990.

3) Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

4) Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών (Ταμείο Χρηματοδότησης της Λειτουργίας) Νόμος του 1990.

5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1990. Και

6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1990.

Και τα πέντε κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Οι περί Επαγγελματικής Αδείας Οδηγού Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990. Και

9) Οι περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Έγγραφα που αφορούν την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση Νόμου:

12) Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, με την παράκληση να το εξετάσει αμέσως και με την παράκληση επίσης όπως κηρυχθεί επείγον αυτό το νομοθέτημα, γιατί σήμερα είναι η τελευταία ημέρα που μπορούμε να επιληφθούμε του θέματος αυτού. Παρακαλώ την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών να αποσυρθεί για να εξετάσει το θέμα αυτό, ούτως ώστε να είναι έτοιμο προσεχώς.

Προχωρούμε τώρα στο πέμπτο θέμα της σημερινής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Φεβρουαρίου και 7 Μαρτίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και κατέθεσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες για το υπό συζήτηση θέμα.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων £170,000 και η διάθεσή του για τη διενέργεια νέας καταγραφής των αμπελιών.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή και αναλύθηκαν εκτενέστερα από τους αρμοδίους προκύπτουν τα πιο κάτω:-

(α) Η νέα καταγραφή των αμπελιών, που θα γίνει με βάση τη σχετική νομοθεσία, εντάσσεται στα πλαίσια της υλοποίησης της αμπελουργικής πολιτικής της κυβέρνησης και τη λύση του αμπελουργικού προβλήματος και στοχεύει ειδικότερα στη συγκέντρωση και εξακρίβωση των στοιχείων για τα αμπέλια οινοποιήσιμων και επιτραπέζιων ποικιλιών και για τους ιδιοκτήτες/καλλιεργητές τους.

(β) Τα στοιχεία αυτά θα χρησιμοποιηθούν για καλύτερο προγραμματισμό των νέων αμπελοφυτειών και διάθεση της παραγωγής, για δικαιότερη καταβολή τυχόν αποζημιώσεων και επιχορηγήσεων και γενικά για την πιο αποτελεσματική εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής στον αμπελουργικό τομέα.

(γ) Η νέα αυτή καταγραφή των αμπελιών είναι αναγκαία γιατί η τελευταία καταγραφή που έγινε το 1971 πάνω σε παγκύπρια βάση δεν είναι πλήρως ενημερωμένη, αφού δεν περιλαμβάνει τις διαφοροποιήσεις που μεσολάβησαν έκτοτε στο ιδιοκτησιακό καθεστώς και την κατάσταση των αμπελιών.

(δ) Το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης θα διατεθεί για την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού (33 απογραφείς) οι οποίοι θα ασχοληθούν με τη νέα καταγραφή των αμπελιών, έργο που υπολογίζεται να συμπληρωθεί σε διάστημα δύο μηνών.

(ε) Η διαδικασία και οι λεπτομέρειες της καταγραφής αυτής, ο τρόπος της κωδικοποίησης και μηχανογράφησης των στοιχείων και το χρονοδιάγραμμα του όλου έργου, αναλύονται σε σχετικό σημείωμα το οποίο κατατέθηκε στην Επιτροπή και βρίσκεται στα αρχεία της Βουλής και στη διάθεση κάθε Μέλους της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της υιοθετεί, με τη διαφωνία του Μέλους της κ. Χατζηδημητρίου, τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1990».

Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή προβαίνει στην εισήγηση αυτή, δε διαφεύγει της προσοχής της ότι η ζητούμενη τώρα πίστωση θα μπορούσε να είχε περιληφθεί στους Προϋπολογισμούς για το 1990 και έτσι θα είχε αποφευχθεί το ανησυχητικό φαινόμενο που άρχισε και συνεχίζεται από την κυβέρνηση με την κατάθεση συνεχώς και νέων συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η εργασία της καταγραφής των αμπελιών θα έπρεπε να είχε γίνει πριν από την προώθηση του κυβερνητικού σχεδίου για την εκρίζωση των αμπελιών και τις βεβιασμένες εξαγγελίες για ριζικά μέτρα επίλυσης του αμπελουργικού προβλήματος, όταν μάλιστα απουσιάζουν στοιχειώδεις προετοιμασίες και μελέτη προς την κατεύθυνση αυτή. Άλλωστε η ίδια η εργασία της καταγραφής έχει ήδη υπέρμετρα καθυστερήσει παρόλες τις υπουργικές υποσχέσεις που δόθηκαν στο παρελθόν.

Το Μέλος της Επιτροπής κ. Χατζηδημητρίου δήλωσε ότι η Κοινοβουλευτική του Ομάδα θα τηρήσει στάση αποχής κατά την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου για τους λόγους που θα αναλύσουν ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, για να επαναλάβω ακόμα μια φορά ότι δεν μπορεί να συνεχισθεί το φαινόμενο η κυβέρνηση να καταθέτει συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς για κονδύλια τα οποία θα μπορούσε να είχε προβλέψει στους τακτικούς προϋπολογισμούς.

Είναι ξεκάθαρο ότι υπάρχει εδώ μια σαφέστατη πολιτική της κυβέρνησης η οποία αποσκοπούσε στο να συμπιέσει τεχνητά τους κρατικούς προϋπολογισμούς, να παρουσιάσει ένα πολύ μικρότερο ταμειακό έλλειμμα ενσυνείδητα και αργότερα να έλθει, όπως έρχεται τώρα, να φορτώσει το Σώμα με επανειλημμένους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς.

Αυτή η τακτική η οποία γίνεται παρά τις επανειλημμένες προειδοποιήσεις περί του εναντίον της Βουλής, και είχε προειδοποιηθεί η κυβέρνηση κατά τη διάρκεια της εξέτασης και της ψήφισης των κρατικών προϋπολογισμών, μας λυπεί. Διότι εκτός απ' οτιδήποτε άλλο, δίδει την εικόνα ότι η κυβέρνηση δε λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις παροτρύνσεις και τις διάφορες προτροπές της Βουλής να μην παρουσιάζει τεχνητούς προϋπολογισμούς, αλλά την πραγματική εικόνα, όταν παρουσιάζονται οι οικονομικοί προϋπολογισμοί του κράτους.

Πώς μπορούμε να λαμβάνουμε σοβαρά την οικονομική πολιτική που ανταναακλάται από αυτούς τους κυβερνητικούς προϋπολογισμούς, όταν παρατηρείται το φαινόμενο να συμπιέζονται τεχνητά και να μην αντιπροσωπεύουν την πραγματική κατάσταση;

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα δοθεί τέρμα στη συνέχιση της πολιτικής αυτής, διότι αυτό το Σώμα τουλάχιστο δεν μπορεί να ανεχθεί να συνεχισθεί αυτή η κοροϊδία. διότι πρόκειται περί κοροϊδίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου και ο κ. Μαρκίδης.

Ο κ. Ηλία και ο κ. Χρυσοστόμου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε ένα νομοσχέδιο για ειδίκευση συμπληρωματικής πίστωσης που κανονικά δε θα έπρεπε να εγείρει ούτε πολλά προβλήματα ούτε να απασχολήσει πάρα πολύ τη Βουλή, τουλάχιστο λόγω του μεγέθους του. Διότι σ' αυτή τη Βουλή πέρασαν και συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί πολύ ψηλότεροι.

Όμως έχει την εξής πρωτοτυπία. Είναι ένας συμπληρωματικός προϋπολογισμός που, με την πρόφαση ότι γίνεται για να επισπεύσει τη λύση του αμπελουργικού προβλήματος, θα καθυστερήσει τη λύση του αμπελουργικού προβλήματος. Διότι μέχρι τώρα και οι αμπελουργοί και οι αγροτικές οργανώσεις και η Βουλή περίμεναν την εξαγγελία του σχεδίου επίλυσης του αμπελουργικού προβλήματος όλα τα τελευταία χρόνια. Γιατί στο μεταξύ έγιναν σχετικές εξαγγελίες και δόθηκαν και χρονικές προθεσμίες. Γιατί στο μεταξύ λήφθηκαν μέτρα για εκρίζωση με μηδαμινές αποζημιώσεις ή αναστολή επαναφύτευσης αμπελιών πάλι για λόγους αντιμετώπισης του προβλήματος.

Και τώρα έρχεται η κυβέρνηση και μας λέει ότι όλα όσα έκαμε μέχρι τώρα, όλα όσα είπαμε μέχρι τώρα, δεν ισχύουν, διότι δεν έχουμε ολοκληρωμένο σχέδιο, διότι μας λείπουν τα στοιχεία.

Και το ερώτημα είναι: Η κυβέρνηση δε γνώριζε ότι της έλειπαν τα στοιχεία, όταν έκαμνε τις εξαγγελίες της για ολοκληρωμένο σχέδιο; Ή μήπως τότε δεν τα θεωρούσε απαραίτητα; Και αν τότε δεν τα θεωρούσε απαραίτητα, τι την έκανε σήμερα να τα θεωρήσει τόσο σημαντικά, ώστε να έρθει με συμπληρωματικό προϋπολογισμό προς αυτή την κατεύθυνση;

Εκτός φυσικά αν η καταγραφή είναι απαραίτητη, οπότε μπαίνουν τα εξής ερωτήματα:

Μας λέει ότι η τελευταία απογραφή έγινε το 1971-72. Από τότε η φύτευση, η εκρίζωση και η αποκατάσταση ποικιλιών γίνεται με άδεια που εκδίδεται από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων και υπάρχουν όλα τα σχετικά στοιχεία στο Συμβούλιο. Το 1977 και το 1985 έγινε απογραφή της γεωργίας στο σύνολό της που κάλυπτε και τα αμπέλια. Έτσι δεν ξέρουμε αν υπάρχει κάτι περισσότερο που μπορεί να μας δώσει μια έρευνα που θα γίνει τώρα για τη λύση του αμπελουργικού προβλήματος. Γιατί νομίζουμε ότι είχε στα χέρια της όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για την αντιμετώπιση αυτού του βασανιστικού προβλήματος.

Μας λέει φυσικά «Ξέρετε, δεν έχω ακριβή 100% στοιχεία». Και ποια η απόδειξη ότι και με τη νέα απογραφή θα έχει όλα αυτά τα πλήρη στοιχεία;

Μας λέει ότι υπάρχουν οι παράνομες φυτείες που δε δηλώθηκαν. Και ποια η απόδειξη ότι θα δηλωθούν τώρα οι παράνομες φυτείες; Αλλά και να δηλωθούν και να υπάρξει η διαφοροποίηση σε σχέση με την προηγούμενη κατάσταση, είναι ελάχιστη και δε θα εμπόδιζε την κυβέρνηση να πάρει απόφαση, διότι εκείνο που φαίνεται να λείπει δεν είναι τα στοιχεία, αλλά η πολιτική βούληση για τη λύση του αμπελουργικού προβλήματος.

Φοβούμαστε ότι με τον προϋπολογισμό που πάμε να ψηφίσουμε ψηφίζουμε και μια τριετή τουλάχιστον καθυστέρηση στην προώθηση σχεδίου για λύση του αμπελουργικού προβλήματος.

Το πρώτο σημείωμα που ήρθε ενώπιον της Βουλής έφερε ημερομηνία 4 Δεκεμβρίου 1989, πριν δηλαδή ψηφίσουμε τους τακτικούς προϋπολογισμούς. Και πολύ σωστά ανέφεραν οι άλλοι συνάδελφοι ότι θα μπορούσε, αν πράγματι τους απασχολούσε τόσο πολύ, να μπει στους προηγούμενους προϋπολογισμούς.

Υπάρχει και το χρονοδιάγραμμα που λέει ότι πρέπει απαραίτητα να υπάρξει η ψήφιση αυτού του προϋπολογισμού μέσα στο Μάρτη, ώστε να αρχίσει από το Μάρτη και μετά η όλη διαδικασία, ώστε μέσα σε δυο μήνες να γίνει και ο έλεγχος, μέσα στο Μάιο.

Με την καθυστέρηση στην ψήφιση αυτού του προϋπολογισμού χάνεται ο φετινός χρόνος. Και όταν χαθεί ο φετινός χρόνος και χαθεί ο Μάιος που επρόκειτο να γίνει ο έλεγχος των αμπελιών, που είναι ο μόνος κατάλληλος χρόνος σύμφωνα με την Έκθεση, είναι ολόκληρος χρόνος που χάνεται γύρω από αυτό το θέμα.

Αλλά υπάρχει και ένα άλλο στοιχείο που αναφέρεται και στην Έκθεση της Επιτροπής, αλλά και σε ένα έγγραφο του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων. Φαίνεται λοιπόν καθαρά ότι εκείνο που απασχολεί τους υπεύθυνους, τους κυβερνητικούς παράγοντες, δεν είναι μόνο το θέμα των αμπελιών, αλλά και η

ταυτότητα των ιδιοκτητών των αμπελιών. Διότι λέει στο έγγραφο του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων ότι θα αναζητήσει τους πραγματικούς αμπελουργούς, πράγμα που σημαίνει ότι κάποιοι θα εκπαραθυρωθούν από το επάγγελμα. Φαίνεται ότι μερικοί υπάλληλοι ή εργαζόμενοι μπορεί να έρθει κάποιο στάδιο που να μη θεωρούνται ότι είναι αμπελουργοί και τότε είναι δυνατό να απομακρυνθούν από τον κατάλογο των αμπελουργών, φυσικά με ανάλογες μειώσεις των επιχορηγήσεων που σήμερα δίδονται, πράγμα που αναφέρεται και στην Έκθεση για δικαιότερη κατανομή των όλων βαρών.

Το στοιχείο αυτό λοιπόν μας δημιουργεί ανησυχία: ότι στην πραγματικότητα δεν είναι τα αμπέλια που αναζητούμε, αλλά αναζητούμε και τους αμπελουργούς, για να μειώσουμε τον αριθμό τους όσο μας είναι δυνατό, για να μειωθούν οι επιχορηγήσεις και με αυτό τον τρόπο να προωθηθεί η κυβερνητική πολιτική για τη μείωση των επιχορηγήσεων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όχι, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως έχουν σήμερα τα πράγματα, η καταγραφή των αμπελιών είναι αναγκαία και γι' αυτό η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα ψηφίσει τη σχετική δαπάνη. Είναι αναγκαία, γιατί θα συμβάλει στον κατάλληλο προγραμματισμό της αμπελοκαλλιέργειας, στον προγραμματισμό διάθεσης των αμπελουργικών προϊόντων και γενικότερα στη λύση του αμπελουργικού μας προβλήματος.

Θα μπορούσε όμως να αποφεύγετο αυτή η δαπάνη των £170,000, αν η καταγραφή του 1971 ενημερώνετο κανονικά κάθε χρόνο.

Η αμπελοκαλλιέργεια είναι υπό έλεγχο και όποιος θα εκριζώσει ή όποιος θα φυτέψει αμπέλι παίρνει άδεια από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων. Δε βλέπουμε εμείς καμιά δυσκολία σ' αυτό το θέμα να είχε ενημερωθεί κανονικά η καταγραφή του 1971, έτσι που να μην υπάρχει η αναγκαιότητα της δαπάνης αυτής σήμερα.

Δίνεται επίσης επιχορήγηση στα αμπέλια. Και όλα τα αμπέλια είναι καταγραμμένα και αν αλλάξουν ιδιοκτήτη, αυτός δηλώνεται για να πάρει την επιχορήγηση. Άρα δε βλέπουμε βασική δικαιολογία γιατί δεν ενημερώνετο, παρά μια ίσως να μπορώ να τη χαρακτηρίσω αμέλεια να ενημερωθεί και να έχουμε μια πραγματική εικόνα για το ποια είναι η έκταση των αμπελιών που έχουμε σήμερα.

Η εισήγησή μου είναι να δοθεί στους αρμοδίους το μήνυμα ότι σ' αυτή την καταγραφή τουλάχιστον πρέπει να φροντίσουν οι σχετικές φόρμες που θα γίνουν, αλλά και μετέπειτα, να ενημερώνονται κανονικά, για να μη βρισκόμαστε στην ανάγκη κάθε λίγο να κάνουμε νέα καταγραφή των αμπελιών η οποία εξυπακούει και μεγάλη δαπάνη, αλλά και καθυστέρηση που εμποδίζει λύση των προβλημάτων.

Βέβαια κάποια μέτρα έχουν ληφθεί με βάση το σχέδιο σταδιακής ριζικής λύσης του αμπελουργικού προβλήματος που έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση. Όμως η ολοκλήρωση αυτού του σχεδίου καθυστερεί και από το βήμα αυτό θα πρέπει να στείλουμε το μήνυμα πως πρέπει να επισπευσθεί, να ολοκληρωθεί και να τεθεί σε εφαρμογή για τη λύση ενός τόσο σοβαρού αγροτικού προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συνηθίζω να αποκαλώ την κυβέρνηση της αλλαγής κυβέρνηση των ανεκπλήρωτων υποσχέσεων. Φαίνεται πως η κυβέρνηση Βασιλείου εφαρμόζει το ρητό «δικός μου ο λόγος: τον παίρνω πίσω, όποτε θέλω». Στ' αλήθεια για την κυβέρνηση της αλλαγής υπάρχει μεγάλη απόσταση μεταξύ λόγων και έργων.

Στις 9 του Μάρτη του 1989 ψηφίστηκε από αυτό το Σώμα ποσό £285,000 για την εκρίζωση των αμπελιών. Στην εισηγητική του Έκθεση το Υπουργείο Οικονομικών ανέφερε πως, μέχρι το τέλος του Μάρτη του 1989, θα εξάγγελλε το ολοκληρωμένο σχέδιο για επίλυση του αμπελουργικού προβλήματος. Σε παρέμβασή μου τότε, εξέφραζα την ανησυχία του Δημοκρατικού Κόμματος και τόνιζα πως πιστεύαμε πως θα τηρηθούν τα χρονικά περιθώρια. Στις 6 Ιουλίου 1989 ψηφίσαμε, για την εκρίζωση και πάλι των αμπελιών, ποσό £1,995,000, χωρίς και πάλι να υποβληθεί το ολοκληρωμένο σχέδιο για την επίλυση του αμπελουργικού προβλήματος. Κατά τη διάρκεια του 1989 σε περιφερειακές συσκέψεις στα κρασοχώρια, όπου παρευρίσκετο ο Υπουργός Γεωργίας και οποτεδήποτε γινόντουσαν τέτοιες συγκεντρώσεις, πάντοτε ανάγγελλε ότι το δικό του μέρος, το μέρος του σχεδίου που αφορούσε το δικό του Υπουργείο, ήταν έτοιμο και σύντομα θα προωθείτο προς τη Βουλή.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων, ο κύριος Καραμιχάλης, σε διάφορες συναντήσεις μας, δείχνοντας το κεφάλι του έλεγε πως το σχέδιο βρίσκεται στο κεφάλι του. Κι ενώ ο αμπελουργικός κόσμος ανέμενε αποκωδικοποίηση του σχεδίου από το κεφάλι του Προέδρου του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων, για να μάθει επιτέλους τι λέει αυτό το σχέδιο, σήμερα η κυβέρνηση παρουσιάζει ένα νέο συμπληρωματικό προϋπολογισμό και ζητά £170,000 για τη διενέργεια νέας καταγραφής των αμπελιών, παρουσιαζόμενη έτσι πως δεν ξέρει στ' αλήθεια τι κάνει. Η κυβέρνηση της αλλαγής, κύριε Πρόεδρε, έβαλε το αμάξι μπροστά από το άλογο. Αντί να έλθει το 1988 ή το Μάρτη του 1989 που ζητούσε λεφτά για την εκρίζωση των αμπελιών, να ζητήσει λεφτά για καταγραφή - γιατί όλοι γνώριζαν ότι υπήρχαν προβλήματα για την καταγραφή των αμπελιών -αντί να το κάνει τότε, έρχεται και το κάνει σήμερα, μετά που ήδη ξοδέψαμε περισσότερα από £2 εκ. για το σκοπό αυτό, χωρίς και να μας λέει πως δεν έχει προγραμματισμένο σχέδιο κτλ. Η καταγραφή θα διαρκέσει δυο χρόνια. Έτσι το ολοκληρωμένο σχέδιο ίσως να υποβληθεί μετά από δυόμισι χρόνια. Μα τότε θα έχει γίνει μια ουσιαστική αλλαγή. Θα έχει απαλλαγεί αυτός ο τόπος από την κυβέρνηση της αλλαγής. Η κυβέρνηση στην αντίκριση του τόσο σοβαρού προβλήματος, του αμπελουργικού, παρουσιάζεται αμελέτητη και απρογραμμάτιστη, με περιστασιακές αποφάσεις που έχουν επιπτώσεις στην αμπελουργική τάξη και στην οικονομία του τόπου.

Το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων επιχορήγησε την εκρίζωση αμπελιών και σε αρκετές περιπτώσεις εκριζώθηκαν αμπέλια με την προϋπόθεση ότι

είχαν δοθεί άδειες για αναμπέλωση. Αυτές οι άδειες έχουν τώρα ανασταλεί και τα κτήματα βρίσκονται ακαλλιέργητα για δυο τώρα χρόνια και δεν ξέρουμε για πόσα ακόμα χρόνια θα μένουν ακαλλιέργητα και οι αμπελουργοί μας να μένουν χωρίς εισόδημα. Εκτός όμως από τις άδειες που είχαν δοθεί και είχαν ανασταλεί, είναι και οι υπόλοιπες εκτάσεις των αμπελιών που έχουν εκριζωθεί και παραμένουν χέρσα κτήματα, χωρίς τίποτε και οι αμπελουργοί δεν ξέρουν τι να φυτέψουν. Είναι κάτι που υποτίθεται πως το ολοκληρωμένο σχέδιο θα προέβλεπε: τι θα φύτευαν στις εκτάσεις που εκριζώθηκαν. Έτσι παραμένουν οι αμπελουργοί χωρίς εισόδημα και δεν ξέρουν τι να κάνουν. Ίσως η φιλαγροτική πολιτική της κυβέρνησης της αλλαγής να αποσκοπεί στη συρρίκνωση του αγροτικού πληθυσμού, με απώτερο σκοπό να ικανοποιήσει ίσως ανάγκες του τουρισμού και της βιομηχανίας, μετατρέποντας τους γεωργούς σε εργάτες.

Συχνά ακούμε, κύριε Πρόεδρε, για έργα της κυβέρνησης της αλλαγής που έγιναν ή θα γίνουν για πρώτη φορά. Και πάντοτε ευχόμαστε να μην επαναληφθούν για δεύτερη φορά. Έτσι για πρώτη φορά γνωρίσαμε και τις χωματερές. Παρά την ασυνέπεια της κυβέρνησης και την έλλειψη προγραμματισμού από μέρους της, θα ψηφίσουμε το ποσό των £170,000, για να διευκολύνουμε την καταγραφή των αμπελώνων σαν μέτρο που θα βοηθήσει ίσως στην ολοκλήρωση του σχεδίου φαντάσματος που αναμένουμε να μας υποβάλει η κυβέρνηση. Θέλουμε όμως να προειδοποιήσουμε πως το Δημοκρατικό Κόμμα δε θα ανεχθεί άλλο εμπαιγμό της αμπελουργικής τάξης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κύριος Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας σήμερα είναι για να δοθεί η δυνατότητα στην Εκτελεστική Εξουσία να κάνει νέα καταγραφή των αμπελιών. Η ενέργεια αυτή από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας είναι ενδεικτική ότι η ίδια η ζωή απέδειξε ότι, αν δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία, δεν είναι δυνατό να προετοιμαστεί και μια ολοκληρωμένη πολιτική. Και είναι σωστή η παρατήρηση που έχει γίνει ότι αυτό το πράγμα θα 'πρεπε να προηγηθεί οποιωνδήποτε άλλων ενεργειών. Όχι μόνο για θέματα εκρίζωσης των αμπελιών, αλλά και για θέματα επιχορηγήσεων και προς ποιους παν οι επιχορηγήσεις αυτές, όπως και για άλλα θέματα τα οποία αφορούν το αμπελουργικό πρόβλημα. Κι εδώ βρίσκεται η ευθύνη της Εκτελεστικής Εξουσίας. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα επισπευσθεί η όλη καταγραφή, ώστε να δοθεί η δυνατότητα για την επεξεργασία ενός ολοκληρωμένου σχεδίου που να αντιμετωπίσει στο βαθμό που είναι δυνατό το αμπελουργικό πρόβλημα. Έχω, κύριε Πρόεδρε, τονίσει το 'στο βαθμό που είναι δυνατό', γιατί οι ωραιολογίες από το βήμα της Βουλής ή από τα στόματα των κυβερνώντων για ριζική αντιμετώπιση του αμπελουργικού προβλήματος έχω τη γνώμη ότι δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Εδώ είναι ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν όλες οι αμπελουργικές χώρες και ριζική λύση του δεν υπάρχει. Κατά συνέπεια, τουλάχιστον από το βήμα αυτής της Βουλής να λέμε την αλήθεια στους ενδιαφερομένους, τόσο στους κυβερνώντες όπως και στους άμεσα ενδιαφερομένους.

'Οσον αφορά το θέμα των χωματερών για το οποίο έγινε αναφορά από τον κύριο Χρυσοστόμου, γι' αυτό πρέπει να πούμε ότι είναι ένα από τα δώρα της σύνδεσης και που θα είναι ακόμα μεγαλύτερο με την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Τουλάχιστον, εμείς δε νιώθουμε ότι φέρουμε καμιά ευθύνη προς αυτή την κατεύθυνση. Ευθύνη, αν υπάρχει -και υπάρχει- πρέπει να φέρουν εκείνοι οι οποίοι τόσο ένθερμα υποστήριξαν τη σύνδεση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και πολύ περισσότερο που ζητούν εδώ και τώρα την υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς με τη σειρά μας θα ψηφίσουμε τις £170,000, παρόλους τους ενδοιασμούς που έχουμε για την καταγραφή των αμπελιών. Βέβαια πιστεύουμε ότι με την καταγραφή των αμπελιών θα καθυστερήσει η κυβέρνηση να μας παρουσιάσει το περίφημο εκείνο συμπληρωμένο σχέδιο για τη ριζική επίλυση του αμπελουργικού προβλήματος. Παρόλο που έβαλε χρονοδιάγραμμα, εντούτοις όλοι γνωρίζουμε πώς κινείται η κυβερνητική μηχανή, με ρυθμό χελώνας, και είμαι βέβαιος πως θα καθυστερήσει πολύ και θα βγει έξω από το χρονοδιάγραμμα που έβαλε. Εμείς περιμέναμε να καταθέσει το σχέδιο που υποσχέθηκε πριν τρία χρόνια και, αντί τούτου, κάθε τόσο προχωρεί σε ημίμετρα, όπως την εκρίζωση, τις χωματερές και τώρα την καταγραφή. Είναι καιρός να προχωρήσει η κυβέρνηση και να υλοποιήσει τις υποσχέσεις της και να μας παρουσιάσει το συντομότερο το σχέδιο τούτο.

Με την ευκαιρία αυτή θα 'θελα να αναφέρω στο Σώμα ότι υπάρχει ένα πρόβλημα στον 'Αγιο Κωνσταντίνο σχετικά με την κουμανταρία· είναι ένα μέρος του αμπελουργικού προβλήματος. 'Εχει τρία χρόνια που η κουμανταρία, αξίας περίπου £10,000, είναι αδιάθετη στις στέρνες του χωριού. Για την κυβέρνηση είναι μικρό ποσό, αλλά για τους κατοίκους είναι μεγάλο ποσό. Ο Υπουργός Εμπορίου υποσχέθηκε ότι, όταν περάσουν οι κανονισμοί και η κουμανταρία θεωρηθεί προϊόν με ονομασία προέλευσης, θα γίνουν προσπάθειες να διατεθεί το προϊόν τούτο. Γι' αυτό καλείται ο Υπουργός Εμπορίου να υλοποιήσει την υπόσχεσή του.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, θα 'θελα να δώσω μια σύντομη απάντηση στον κύριο Κωνσταντίνου, ο οποίος καταλόγισε σε βάρος της Ε.Ο.Κ. ότι υπήρξε θέμα χωματερών στην Κύπρο. Θα 'θελα να πω στον κύριο συνάδελφο ότι, αν δεν υπήρχε η σύνδεση με την Ε.Ο.Κ., τότε πράγματι θα υπήρχαν πολύ περισσότερες χωματερές, όσον αφορά τα αμπελουργικά προϊόντα. Και αν υπήρξαν κάποιες χωματερές, αυτό είναι προϊόν κακού προγραμματισμού αυτής της κυβέρνησης και όχι για καθετί που δεν πάει καλά να φταίει η Ε.Ο.Κ.

Αλλά ελπίζαμε ότι ο κύριος συνάδελφος το θέμα της Ε.Ο.Κ. θα το αντιμετώπιζε με κάπως διαφορετικό φακό, γιατί κατά τη γνώμη μας η ανανέωση πρέπει να περάσει μέσα από μια ενωμένη Ευρώπη και μια Ε.Ο.Κ. Και σίγουρα, αν αλλάξει κάποτε γνώμη, δε θα του το υπενθυμίσουμε, γιατί δε θα θέλαμε να εκμεταλλευθούμε κάποιο lapsus linguae που έκανε σ' αυτή την περίπτωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια παρέμβαση πάνω ακριβώς στο ίδιο θέμα, αν μου επιτρέπετε. Θα 'θελα να επαναλάβω ακριβώς αυτό που ανέφερε και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, ότι οι χωματερές δεν ήταν αποτέλεσμα της τελωνειακής ένωσης. Οι χωματερές ήταν αποτέλεσμα του κακού προγραμματισμού από την κυβέρνηση. 'Ηταν αποτέλεσμα της έλλειψης εκτίμησης των σωστών δεδομένων, γιατί είναι γνωστό σε όλους ότι δε χρειάζονταν οι χωματερές. Τα εργοστάσια σήμερα έχουν ανάγκη από ποσότητες σταφυλιών. Κι ενώ έπρεπε να προγραμματιστεί η παράδοσή τους στα εργοστάσια, εύκολα και απλά η κυβέρνηση δημιούργησε τις χωματερές. Είναι λοιπόν καθαρά αποτέλεσμα της έλλειψης σωστού προγραμματισμού και αντιμετώπισης του προβλήματος όπως έπρεπε από την κυβέρνηση. Είναι αποτέλεσμα της εντύπωσης που έχει η κυβέρνηση ότι απλά και εύκολα λύονται όλα τα προβλήματα, όπως αντιμετωπίζει γενικά τα προβλήματα. Και είναι αυτή η αιτία των χωματερών και όχι η σύνδεσή μας με την Ε.Ο.Κ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μια παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε. Αν γινόμασταν μέλη της Ε.Ο.Κ., άλλοι θα μας πλήρωναν τις χωματερές. Με το να μην είμαστε μέλη της Ε.Ο.Κ., πληρώνουμε μόνοι μας τις χωματερές. Αυτή είναι η διαφορά που υπάρχει μεταξύ χωματερών και χωματερών, που ελπίδα φυσικά και επιθυμία όλων μας είναι να μην υπάρχουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, αρκετά έχουμε πει για χωματερές .

Ο κύριος Παρισινός κάτι θέλει να προσθέσει.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος Κωνσταντίνου είπε κάτι το πολύ σωστό, ότι θα πρέπει να λέμε την αλήθεια προς τους ενδιαφερομένους. Και συμφωνούμε και προσυπογράφουμε. Αλλά πώς θα πούμε την αλήθεια, και μάλιστα προς μια συμπαθέστατη τάξη χιλιάδων αγροτών, όπως είναι οι αμπελουργοί, αν δεν έχουμε τα συγκεκριμένα στοιχεία, όπως αποδείχθηκε. Γιατί στο σημείο τούτο θέλω να σταθώ, κύριε Πρόεδρε, και να πω ότι παρατηρήθηκε για πολλοστή φορά ένα ανησυχητικό φαινόμενο στη διακυβέρνηση αυτού του κράτους: Χωρίς να έχουμε τα στοιχεία απλωμένα μπροστά στο τραπέζι, για να μπορέσουμε να μελετήσουμε, να σχεδιάσουμε, να εξαγγείλουμε και στη συνέχεια να υλοποιήσουμε, ήλθαμε να εκριζώσουμε, να δώσουμε αποζημιώσεις, να υποσχεθούμε χρονοδιαγράμματα και ξαφνικά να διαπιστώσουμε ότι αυτά όλα έγιναν στο γόνατο, χωρίς να έχουμε την αναγκαία υποδομή.

Γι' αυτό πιστεύω από τη σημερινή συζήτηση θα πρέπει, από όλες τις πλευρές, να πάει ένα μήνυμα προς την κυβέρνηση, την εκάστοτε κυβέρνηση, ότι εδώ χρειαζόμαστε σίγουρα σωστό προγραμματισμό, πριν κάνουμε οποιαδήποτε

σοβαρή χειρονομία. Και λέω ότι δεν μπορούμε να κτίζουμε εργοστάσια βαριάς βιομηχανίας και στη συνέχεια εμείς οι ίδιοι να επεκτείνουμε τις οικιστικές ζώνες γύρω από αυτά. Δεν μπορούμε να στήνουμε εργοστάσια λυμάτων και στη συνέχεια να επεκτείνουμε κι εκεί τις οικιστικές μας ζώνες. Και εκ των υστέρων να καλούμαστε να ανατρέψουμε δικές μας αποφάσεις. Άρα όλα αυτά χρειάζονται σίγουρα πολλή μελέτη, για να φθάσουν στην υλοποίησή τους.

Όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Οικονομική Αγορά, το μόνο που θα θέλαμε να πούμε είναι ότι είναι παραδεδεγμένο, κοινή διαπίστωση και απόδειξη, ότι η πρώτη τάξη, σε όλες τις χώρες, που ευεργετείται από την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα είναι η τάξη των αγροτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, πόσοι θέλουν να ομιλήσουν;

Ο κύριος Πουμπουρής δεν ομίλησε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να μιλήσω, αλλά επειδή έχουμε προκληθεί ότι η ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ. ή, τέλος πάντων, η Ε.Ο.Κ. θα προσφέρει έναν παράδεισο στους αγρότες, θέλουμε να πούμε στους συναδέλφους ότι το παράδειγμα της Ελλάδας με τα αγροτικά της προϊόντα είναι πολύ χαρακτηριστικό για τις δυσμενείς εξελίξεις που υπήρξαν. Κατά συνέπεια, η Ε.Ο.Κ. δεν πρόκειται να προσφέρει παράδεισο στους αγρότες μας ούτε στα αγροτικά προϊόντα. Οι χωματερές που υπάρχουν στην Ελλάδα είναι το χαρακτηριστικό γνώρισμα των επιζήμιων επιπτώσεων πάνω στην αγροτική οικονομία της Ελλάδας και την ίδια κατάσταση θα έχουμε και μεις. Κατά συνέπεια, εμείς δε θέλουμε να μας πληρώνει τις ζημιές των χωματερών η Ε.Ο.Κ., οι ξένοι, ούτε θέλουμε να έχουμε χωματερές. Θέλουμε να έχουμε μια σωστή οικονομική ανάπτυξη, μια σύνδεση με όλες τις χώρες του κόσμου, περιλαμβανόμενης και της Ε.Ο.Κ., για μια σωστή, ισοζυγισμένη εμπορική πολιτική προς όλες τις χώρες του κόσμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι μερικοί συνάδελφοι, όταν συζητούνται ζητήματα που έχουν σχέση με την πολιτική της παρούσας κυβέρνησης, αναζητούν κάπως απλοποιημένες και εύκολες απαντήσεις στα προβλήματα. Έχει λεχθεί προ ολίγου ότι οι χωματερές αναφορικά με τα σταφύλια του περασμένου καλοκαιριού οφείλονται σε λανθασμένες εκτιμήσεις της κυβέρνησης. Να μου επιτρέψει ο συνάδελφος που προέβηκε σ' αυτή τη διαπίστωση να πω ότι αυτό είναι πράγματι μια απλοποίηση, αν θέλετε μια μεγάλη απλοποίηση. Γιατί, έστω κι αν το περασμένο καλοκαίρι η κυβέρνηση δεν προχωρούσε στο θεσμό των χωματερών αναφορικά με τα σταφύλια μας, νομίζω ότι κανένας σ' αυτό το Σώμα και κανένας στην κυπριακή κοινωνία δεν αμφιβάλλει ότι υπάρχει ένα τεράστιο πρόβλημα διάθεσης των αμπελουργικών μας προϊόντων. Λέχθηκε ότι οι οινοβιομηχανίες τώρα αναζητούν ή θα επιθυμούσαν να έχουν σταφύλια για να βιομηχανοποιήσουν. Όμως το θέμα δεν εξαντλείται εδώ, αν οι οινοβιομηχανίες μπορούσαν να επεξεργαστούν και άλλη πρώτη ύλη. Το πρόβλημα και το ερώτημα είναι: Κι αν ακόμα επεξεργάζοντο τις ποσότητες των σταφυλιών που καταστράφηκαν σε χωματερές, τι θα γινόταν με τη διάθεση των προϊόντων της οινοποιητικής βιομηχανίας; Είναι μήπως άγνωστο σ' αυτό το Σώμα ότι ένα από τα τεράστια

προβλήματα που αντιμετωπίζει η οικονομία μας είναι ακριβώς η διάθεση των οινικών μας προϊόντων; Συνεπώς μπορεί να μην καταστρέφονταν τα σταφύλια. Μπορεί να πήγαιναν στις οινοβιομηχανίες, για να μετατεθεί το πρόβλημα αργότερα στη διάθεση των οινικών μας προϊόντων.

Τώρα, έχει γίνει κάποια συζήτηση για τις χωματερές κατά πόσο ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δίγκλη, νομίζω ότι πρέπει να τελειώνουμε με τις χωματερές...

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Δε θα μακρηγορήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... γιατί ως γεγονός είναι και εκτός θέματος. Θα 'χει να πει κανείς πολλά πράγματα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μακρηγορήσω. Απλώς θα παρατηρήσω ότι, όσο κι αν ευχαριστεί ορισμένους συναδέλφους, οι χωματερές για την Ευρωπαϊκή Κοινή Αγορά είναι ένας θεσμός και κανένας δεν μπορεί να τον αρνηθεί ή να τον διαψεύσει. Συνεπώς διερωτούμαι, γιατί να προκαλούνται τα αισθήματα κάποιων συναδέλφων, όταν γίνεται αναφορά σε χωματερές.

Βέβαια λέχθηκε ότι, ναι, αλλά άλλοι πληρώνουν. Και πάλι νομίζω ότι είναι ένα είδος απλοποίησης. Γιατί το ερώτημα είναι κάποιοι πληρώνουν ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Ολοι πληρώνουν.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

..... αλλά από ποιους πληρώνουν, από πού παίρνουν για να πληρώνουν; Και πέραν τούτου, σε ποιες τιμές πληρώνουν εκείνα τα αγροτικά προϊόντα που καταστρέφονται στις χωματερές;

Συνεπώς θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, υπογραμμίζοντας ότι οι χωματερές, εν πάση περιπτώσει, δεν αποτελούν λύση, όσον αφορά τη διάθεση των αγροτικών μας προϊόντων και το πρόβλημα είναι να δούμε πώς προγραμματίζεται καλύτερα η ανάπτυξη γενικά της οικονομίας μας και πώς λύεται το πρόβλημα διάθεσης των αγροτικών μας προϊόντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με προηγούμενους συναδέλφους και υπερθεματίζω. Από εδώ, σ' αυτό το Σώμα, όταν μιλούμε πρέπει να λέμε την αλήθεια στον κόσμο και στους ενδιαφερομένους. Εμείς είμαστε οι πρώτοι που διαφωνήσαμε με τις χωματερές. 'Ομως δεν είναι αλήθεια να λέμε εδώ ότι οι οινοβιομηχανίες ήθελαν τα σταφύλια αμάν-αμάν και η κυβέρνηση τα έπιασε και τα έριξε στις χωματερές. Εμείς υποστηρίξαμε ότι δεν έπρεπε να μπουν στις χωματερές, να συνεχίζουν να παραλαμβάνουν και, αν καταστρέφονταν πάνω στα αμπέλια λόγω των καιρικών συνθηκών, να αποζημιωθούν. Αυτή ήταν η σωστή τακτική που έπρεπε να ακολουθηθεί. Υπήρξαν όμως συνάδελφοι εδώ που έγραψαν θέμα και εκβίαζαν ότι πρέπει να επισπευσθεί αμάν-αμάν η παραλαβή των σταφυλιών, γιατί θα καταστραφούν. Υπήρξε τεράστια πίεση γύρω από αυτό το θέμα και μερικές

από τις οινοβιομηχανίες, για να λέμε την αλήθεια, αρνούντο να παραλάβουν, μείωσαν την ποσότητα κατά μετοχή από 300 κιλά σε 125 ή 150 και δυσκόλευαν αυτή την κατάσταση. Τώρα, ήλθαν οι οινοβιομηχανίες και λεν «αν τα παραλαμβάναμε κι εκείνα, θα τα χρειαζόμαστε». Γιατί; Γιατί έχει συμβεί καταστροφή στην Πορτογαλία και την Ισπανία και ήλθαν να αγοράσουν κρασιά από κοντά μας και εκ των υστέρων παρουσιάστηκε. Αλλά εκ των υστέρων πολλοί γινόμαστε σοφοί.

Δεν είναι επίσης αλήθεια να λέμε ότι το αμπελουργικό πρόβλημα αμάν-αμάν καθυστέρησε μέσα σε τούτα τα χρόνια της διακυβέρνησης Βασιλείου. Πέρασαν πολλές άλλες κυβερνήσεις και οι αμπελουργοί υπέβαλλαν πάντοτε τα αιτήματά τους και απαιτούσαν να λυθεί αυτό το αμπελουργικό πρόβλημα. Δυστυχώς όμως δε λύθηκε. Και όταν έφευγε η κυβέρνηση Κυπριανού, ήταν γεμάτες οι στέρνες, πλήρεις, και των βιομηχανιών και του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων και έγινε κατορθωτό, από την κυβέρνηση Βασιλείου, να διατεθούν όλα αυτά τα αποθέματα, βέβαια με επιβάρυνση του δημοσίου, για να μπορέσει να παραληφθεί κι εκείνη η παραγωγή που παραλήφθηκε πέρυσι. Αυτή είναι η αλήθεια και αυτή την αλήθεια πρέπει να λέμε στον κόσμο, όταν ανεβαίνουμε στο βήμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με το να επικαλείται ένας τη λέξη »αλήθεια» δέκα φορές, δε σημαίνει και κατ' ανάγκη ότι αντιπροσωπεύει την αλήθεια. Τώρα τα αισθήματα του κυρίου Ηλία και μερικών συναδέλφων έναντι της κυβέρνησης του Κυπριανού και του Δημοκρατικού Κόμματος είναι γνωστά και επομένως δε χρειάζεται μερικές φορές να προφασίζονται άλλα αισθήματα τα οποία δεν υπάρχουν. Εκείνο όμως που θέλω να πω, για να ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα, είναι ότι ένα είναι το θέμα της Ε.Ο.Κ. και πόσο είναι υπεύθυνη η Ε.Ο.Κ. για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε με τα αμπελουργικά προϊόντα και άλλο είναι το θέμα των χωματερών σ' αυτό τον τόπο και από πού προήλθαν. Πρόκειται για δυο διαφορετικά πράγματα και πολύ κακά τα συγχύζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μην ασχοληθείτε με αυτά τα θέματα, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δε θα ασχοληθώ. Εκείνο με το οποίο θα ασχοληθώ, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι μερικοί συνάδελφοι, αντί να κοιτάζουν κάποιες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης - εφόσον αναφέρουμε παραδείγματα χωρών που κτυπούν την πόρτα σήμερα της Ε.Ο.Κ., γιατί έχουν αποτύχει οι οικονομίες τους και ιδιαίτερα η αγροτική τους πολιτική, και η Ε.Ο.Κ. βέβαια δεν πιστεύω ότι μπορεί να λύσει όλα τα προβλήματα, αλλά σίγουρα, πέραν πάσης αμφιβολίας, έχει βοηθήσει τις αγροτικές οικονομίες των χωρών που είναι συνδεδεμένες - αντί, επαναλαμβάνω, να κοιτάζουν εκείνες τις οικονομικές αποτυχίες που μας λυπούν, έρχονται εδώ και αναφέρουν παραδείγματα, ενώ έπρεπε να είναι πολύ προσεκτικοί, όταν μιλούν για κάποιες αποτυχημένες αγροτικές πολιτικές κάποιων χωρών. Με άλλα λόγια εκείνοι οι οποίοι ζουν σε γυάλινα σπίτια, αν θέλουμε να πηγαίνουμε σε ξένα παραδείγματα, πρέπει να μην πετούν πέτρες.

Όσον αφορά το θέμα της κυβέρνησης Βασιλείου, δεν υπάρχει κεκτημένη ταχύτητα από πλευράς δικής μας να κάνουμε κριτική. Απλώς έγινε μια

διαπίστωση ότι δόθηκαν κάποιες υποσχέσεις και κάποιες διαβεβαιώσεις οι οποίες δεν έχουν τηρηθεί. Αν η κυβέρνηση Βασιλείου δεν υποσχόταν σε όλο το λαό μας και στις διάφορες κατηγορίες του λαού μας τον ουρανό και τ' άστρα, δε θα γινόταν κριτική. Επειδή όμως δόθηκαν πολλές και ποικίλες υποσχέσεις για τα πάντα, είμαστε υποχρεωμένοι να υπενθυμίσουμε κάποιες υποσχέσεις και να εκφράσουμε την ελπίδα ότι μελλοντικά θα είναι πιο προσεκτική η κυβέρνηση και οι υποστηρικτές της, ώστε ή να υλοποιούνται αυτές οι υποσχέσεις ή να είναι περισσότερο φειδωλή η κυβέρνηση σ' αυτές τις υποσχέσεις.

Αυτή είναι η θέση και δεν είναι θέμα απλοποίησης ούτε είναι θέμα μεγάλης συζήτησης. 'Οπως είπατε πολύ σωστά, έχει εξαντληθεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Ζαχαριάδης.

Ελπίζω να μη μιλήσετε για χωματερές, κύριε Ζαχαριάδη.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

'Οχι, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς θα 'θελα να πω ότι έχω την εντύπωση ότι παρατραβά αυτή η συζήτηση χωρίς λόγο. Το θέμα μας είναι απλό. Το νομοσχέδιο μας ζητά να εγκρίνουμε ή να μην εγκρίνουμε £170,000, για να γίνει μια νέα καταγραφή των αμπελιών. Και ο λόγος είναι για να γίνει καλύτερος προγραμματισμός που θα δει με ποιο τρόπο θα αντιμετωπιστεί το θέμα καλύτερα. Το θέμα είναι: Δεχόμαστε ή δε δεχόμαστε; Τι συζητούμε τώρα την Ε.Ο.Κ. ή αν θα λύσουμε το αμπελουργικό εδώ. Δε λύεται το αμπελουργικό συζητώντας μέσα στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό το λόγο, κύριε Ζαχαριάδη θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου αυτή τη στιγμή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο πρώτο άρθρο αντιλαμβάνομαι θα απόσχει η ΕΔΕΚ. Κύριε Χατζηδημητρίου, απέχετε;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Ωστε είναι ομόφωνο, πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ, η οποία απέχει.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αφού είναι πλην των ψήφων, δεν είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι υπόλοιποι ομοφωνούν.

(Γέλια)

Λοιπόν, είναι θέμα διατύπωσης. Να το διατυπώσουμε διαφορετικά.

'Ωστε το πρώτο άρθρο εγκρίνεται με όλες τις ψήφους πλην των ψήφων της ΕΔΕΚ. Δηλαδή 32 ψήφοι υπέρ και τρεις αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £170,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η ίδια κατάσταση ισχύει και για το άρθρο 2, το οποίο εγκρίνεται με όλες τις ψήφους πλην 3 αποχών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επίσης το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται με 32 ψήφους υπέρ και 3 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 4 και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται επίσης με 32 ψήφους υπέρ, ουδεμία εναντίον και 3 αποχές.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

32.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον:

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 32 ψήφους υπέρ, ουδεμία εναντίον και 3 αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 6, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1990».

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν είναι για τις Κυπριακές Αερογραμμές -όπως πιστεύω ότι πρόκειται για τις Κυπριακές Αερογραμμές-επειδή δεν έχει κυκλοφορήσει έγκαιρα η Έκθεση και επειδή υπάρχουν κάποιες λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι ακόμα χρήζουν επεξεργασίας, αν υπάρχουν και άλλες πλευρές της Βουλής που συμφωνούν, να αναβληθεί, για να μπορέσει να γίνει -είναι σοβαρό θέμα- μια πιο ολοκληρωμένη μελέτη.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δε χάνει τίποτα, κύριε Πρόεδρε, αν μείνει στην προσεχή συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, να μείνει σε προσεχή συνεδρία.

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αυτό αναβάλλεται.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ)ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 5) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή στη συνεδρία της της 1ης Μαρτίου 1990 ψήφισε σε νόμο το υπό αναφορά νομοσχέδιο, αφού μείωσε τη συμπληρωματική πίστωση που ζητήθηκε κατά £453,240. Το ποσό αυτό αφορούσε πληρωμές σχετικά με την ανέγερση του Διεθνούς Κέντρου Συνεδρίων, θέμα το οποίο αποφασίστηκε να αποτελέσει αντικείμενο ειδικής μελέτης της Επιτροπής.

Ενεργώντας η Επιτροπή σύμφωνα με τα πιο πάνω συνήλθε σε δύο νέες συνεδρίες της, στις 28 Φεβρουαρίου και 7 Μαρτίου 1990, και ενημερώθηκε λεπτομερειακά από τους εκπροσώπους των Υπουργείων Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων για τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης.

Ειδικότερα όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους των πιο πάνω Υπουργείων, η ζητούμενη συμπληρωματική πίστωση θα διατεθεί ως ακολούθως:-

(α)	Για τον τελικό διακανονισμό των επιπλέον απαιτήσεων του εργολάβου που συμφωνήθηκε κατόπιν διαβουλεύσεων της τεχνικής επιτροπής του έργου με τον εργολάβο και σύμφωνα με οδηγίες της αρμόδιας για το έργο Υπουργικής Επιτροπής·	£371,306
(β)	για την πληρωμή υποχρεώσεων προς τον εργολάβο·	£ 13,928
(γ)	για την αγορά ενός plotter με τον αναγκαίο εξοπλισμό·	£8,500
(δ)	για την πληρωμή αποζημιώσεων, συμπεριλαμβανομένων και τόκων, για τεμάχιο γης που απαλλοτριώθηκε για την ανέγερση του Συνεδριακού Κέντρου.	£ 59,506
		£453,240

Με βάση τις συνολικές πιστώσεις που έχουν μέχρι σήμερα εγκριθεί από τη Βουλή, περιλαμβανόμενης και της υπό αναφορά συμπληρωματικής πίστωσης, προκύπτει ότι η ολική δαπάνη για την ανέγερση και τον εξοπλισμό του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου ανέρχεται στο ποσό των £6,118,182.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη ότι με τη ζητούμενη τώρα συμπληρωματική πίστωση επιτυγχάνεται ο οριστικός διακανονισμός των απαιτήσεων για το υπό αναφορά έργο, είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να αποδεχτεί την πρόταση για έγκριση της υπό αναφορά συμπληρωματικής πίστωσης. Για το σκοπό αυτό τη διαμόρφωσε σε αυτοτελές νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1990», το οποίο ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή να ψηφίσει σε νόμο.

Με την ευκαιρία όμως αυτή και υπό το φως των όσων μεσολάβησαν από τη λήψη της απόφασης για την ανέγερση του Κέντρου αυτού μέχρι και την υλοποίησή του, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι το θέμα αυτό θα πρέπει ν' αποτελέσει αντικείμενο ειδικής εξέτασης από την αρμόδια Επιτροπή Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, για να εξαχθούν και τα σωστά συμπεράσματα για ένα πολυσυζητημένο έργο το οποίο άρχισε μεν και συμπληρώθηκε σε σύντομο χρονικό διάστημα, ξεπέρασε όμως όλες τις προβλέψεις που έγιναν γύρω από το αναμενόμενο τελικό κόστος του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £453,240 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 4 και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 57) του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 57) ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Παύλος Δίγκλης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 16 Ιανουαρίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και κατάθεσε συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που σχετίζονται με το υπό συζήτηση θέμα.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού χρημάτων ύψους £2,773 και η διάθεσή του για τη δημιουργία νέας θέσης Γενικού Γραμματέα Νέας Γενιάς κάτω από το Κεφάλαιο Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών και αναλύθηκαν εκτενέστερα από τον εκπρόσωπό του ενώπιον της Επιτροπής, το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από τη ψήφιση του περί του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμου του 1989 (Νόμος 154 του 1989) με βάση τον οποίο προβλέπεται ότι της Γραμματείας προεδρεύει Γραμματέας καλούμενος «Γενικός Γραμματέας Νέας Γενιάς», ο οποίος διορίζεται και παύεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αποφάσισε κατά τη συνεδρία του της 8ης Νοεμβρίου 1989 τη δημιουργία νέας θέσης Γενικού Γραμματέα Νέας Γενιάς με ετήσιο προσωπικό μισθό £9,000, με επιπρόσθετο τιμαριθμικό επίδομα καθώς και με ετήσιο επίδομα παραστάσεως ύψους £2,400.

Όπως αναφέρεται ειδικότερα σε σχετικό σημείωμα το οποίο αποστάληκε στην Επιτροπή στη διάρκεια της συζήτησης του όλου θέματος, η μισθοδοσία της προτεινόμενης θέσης δικαιολογείται από τη φύση των αρμοδιοτήτων που θα ασκεί ο Γενικός Γραμματέας Νέας Γενιάς ο οποίος θα υπέχει πλήρη πολιτική ευθύνη, ανάλογη με εκείνη των Υπουργών, για τα θέματα νεολαίας και την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής και προγραμμάτων στον ευρύ και αναβαθμισμένο αυτό τομέα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τον Κεντρικό Φορέα Νεολαίας από τις οποίες προκύπτει η ανάγκη δημιουργίας της θέσης Γενικού Γραμματέα Νέας Γενιάς αποδέχεται την εισήγηση για τη δημιουργία της νέας αυτής θέσης όχι όμως στη μορφή που αυτή προτείνεται. Άποψη της Επιτροπής είναι ότι η μισθοδοσία και τα επιδόματα που προτείνονται για τη θέση αυτή εκτός του ότι είναι υπερβολικά δε δικαιολογούνται από τη φύση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων που θα ασκούνται από τον κάτοχό της όπως αυτά προδιαγράφονται στη σχετική νομοθεσία. Από την άλλη η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχθεί τα επιχειρήματα ότι η πολιτική ευθύνη που θα υπέχει ο κάτοχος της θέσης είναι ανάλογη με εκείνη των Υπουργών ώστε να δικαιολογείται και ανάλογη μισθοδοσία. Συναφώς η Επιτροπή αποφάσισε να καθορίσει για τη θέση του Γενικού Γραμματέα Νέας Γενιάς τη μισθοδοτική κλίμακα Α12.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο για το οποίο και γίνεται ομόφωνη εισήγηση στη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο στη μορφή που αυτό έχει διαμορφωθεί νομοτεχνικά και από απόψεως Προϋπολογισμού.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της Έκθεσης ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γ. Λαδάς αποχώρησε και τον αντικατέστησε ο κ. Λ. Ζαχαριάδης).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:
(Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ)

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς από τη θέση μου μια πολύ μικρή παρατήρηση. Το Σώμα αυτό έβαλε τα πράγματα στη θέση τους, διότι αποτελούσε τουλάχιστον πρόκληση όχι μόνο για τη Βουλή των Αντιπροσώπων, αλλά και για ολόκληρο τον κυπριακό λαό η προσπάθεια να διοριστεί σύμβουλος του Προέδρου και στενός συνεργάτης του με έναν υπέρογκο μισθό, με έναν πολύ υπερβολικό μισθό που πράγματι δεν αντιπροσώπευε τις υπηρεσίες που ανέμενε ο λαός απ' αυτό το φορέα. Δεν είναι θέμα οποιασδήποτε αντιπολίτευσης. Τουναντίον αντιμετωπίζουμε το θέμα του φορέα, παρόλες τις κάποιες επιφυλάξεις τις οποίες εκφράσαμε προηγουμένως και χωρίς προκαταλήψεις, κύριε Χατζηδημητρίου, το αντιμετωπίζουμε εποικοδομητικά. Όμως πρέπει όλοι να παραδεχθούμε ότι ήταν πράγματι πολύ προκλητική η κλίμακα την οποία εισηγήθηκε η κυβέρνηση γι' αυτή τη θέση. Και το γεγονός ότι προνοείτο κλίμακα ισότιμη με υπουργικό μισθό, πράγματι πρέπει να δώσει ένα μήνυμα στους κυβερνώντες ότι πρέπει να είναι και πάλι και σ' αυτό το θέμα πολύ φειδωλοί, όταν εισηγούνται ψηλές μισθοδοσίες για κάποιες θέσεις οι οποίες σκοπό έχουν να εξυπηρετούν τα κοινά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Πέραν των όσων ορθών έχει αναφέρει ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υποβάλω και μια ερώτηση στο Σώμα, παρά το γεγονός ότι συναπτόμενο μ' αυτό θέμα έχει εγγραφεί από τον έντιμο συνάδελφο κ. Άριστο Χρυσοστόμου. Και το ερώτημα είναι: Ο διορισθησόμενος και φερόμενος ως Γενικός Γραμματέας Νέας Γενιάς είναι από δύο χρόνια που κατοικοεδρεύει στο Προεδρικό Μέγαρο· από ποια κονδύλια έχουν παρασχεθεί οι μηνιαίες αντιμισθίες και τα άλλα έξοδα παραστάσεως σ' αυτούς όλους τους «φορείς», οι οποίοι δεν ήταν θεσμοθετημένοι και λειτουργούσαν χωρίς οποιαδήποτε ύπαρξη έγκρισης από μέρους του Σώματος;

Ελπίζω, κύριε Πρόεδρε, να υπάρξει μια απάντηση και να δοθεί μια σαφής θέση, όταν θα συζητηθεί το θέμα στο γενικότερό του spectrum από το συνάδελφο Άριστο Χρυσοστόμου. Αν όμως όχι, ελπίζω πως θα το παραπέμψουμε -και πιστεύω πως θα γίνει με τη συναίνεση του Σώματος- ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου της Βουλής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σχολιάσω το εξής: Ο κ. Λιλλήκας σε ανακοίνωσή του προ της σημερινής συνεδρίασης, οπότε θα ψηφιζόταν και ο σχετικός προϋπολογισμός, έκαμε σχόλιο ότι θα προτιμούσε να μην αμείβεται καθόλου και να προσφέρει τις υπηρεσίες του δωρεάν, διότι έκρινε ότι ο μισθός τον

οποίο η Βουλή είχε πρόθεση να ψηφίσει ήταν πολύ άπρεπος και πολύ μικρός για τον ίδιο ή και τη θέση την οποία πίστευε ο ίδιος ότι θα κατείχε. Και νομίζω ότι μια τέτοια δήλωση αποτελεί κατά κάποιο τρόπο προσβολή προς το Σώμα και δε θα έπρεπε να μείνει ασχολίαστη.

Και επίσης, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι, αν ο κ. Λιλλήκας πιστεύει ότι μπορεί να εργάζεται χωρίς μισθό και να προσφέρει τις υπηρεσίες του μ' αυτό τον τρόπο, τότε εμείς προφανώς καμιά ένσταση δε θα είχαμε, αρκεί η κυβέρνηση να καταθέσει ένα νέο νομοσχέδιο με το οποίο να ζητά να καταργήσουμε την αντιμισθία του κ. Λιλλήκα, οπότε και εμείς θα το πράξουμε, για να του δώσουμε την ευκαιρία να εργάζεται αμισθί, όπως ο ίδιος θέλει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε γνώριζα εγώ αυτή τη δήλωση του φερόμενου ως Γενικού Γραμματέα της Νέας Γενιάς. Ενόψει όμως των όσων ανέφερε ο συνάδελφος στο Σώμα, ότι προτίθεται να εργάζεται αμισθί, πιστεύω ότι δεν πρέπει να προχωρήσουμε σήμερα να εγκρίνουμε το μισθό αυτό που αναφέρεται στην 'Εκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Να παραπεμφθεί πίσω στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και να κληθεί να επανεξεταστεί το θέμα με τα νέα δεδομένα που έχουμε ενώπιόν μας. Είναι η πιο ενδεδειγμένη ενέργεια που μπορούμε να κάνουμε, πιστεύω, υπό τις περιστάσεις, μετά τη δήλωση του συναδέλφου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φυσικά ο κ. Μαθηκολώνης δε μιλούσε εκ μέρους του κ. Λιλλήκα, για να εκφράζει τις απόψεις του, αλλά η Επιτροπή είμαι σίγουρος ότι έλαβε υπόψη της, προτού στείλει αυτή την 'Εκθεση και τις απόψεις των διάφορων Υπουργείων και συνεπώς, για να είμαστε πιο σοβαροί, καταλήξαμε εδώ. Θα πρέπει να περάσει αυτή η αντιμισθία την οποία έκριναν ομόφωνα όλα τα Μέλη της Βουλής ότι ήταν η πρέπουσα και δε νομίζω να χωρεί ούτε αναβολή ούτε και οι οποιεσδήποτε δηλώσεις να λαμβάνονται στα σοβαρά υπόψη, αν λέγονται υπό το κράτος πικρίας ή υπό το αίσθημα αδικίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας θέση είναι ότι πρέπει να προχωρήσει αυτό το Σώμα να ψηφίσει το σχετικό νομοσχέδιο σε νόμο, γιατί, όπως λέχθηκε και προηγουμένως, το θέμα αυτό έχει εξεταστεί από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή που πήρε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου και μετά ο κ. Δίγκλης.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αυτό το Σώμα ενέκρινε κάποιο μισθό για τη θέση του Γενικού Γραμματέα Νέας Γενιάς. Δεν ψηφίζει το μισθό για συγκεκριμένο

πρόσωπο ούτε και έλαβε υπόψη τυχόν δηλώσεις αυτού του προσώπου. Ο μισθός αυτός ψηφίζεται για συγκεκριμένη θέση, οποιοδήποτε και αν είναι αυτό το πρόσωπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε ενώπιόν μας την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής πάνω σε συγκεκριμένο νομοσχέδιο το οποίο στάληκε από την Εκτελεστική Εξουσία και βέβαια διαφοροποιήθηκε κατά τη συζήτηση στην εν λόγω Επιτροπή. Νομίζω ότι το Σώμα καλείται να αποφασίσει με βάση αυτό το νομοσχέδιο και με βάση την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Αν έγιναν δηλώσεις από οποιοδήποτε πρόσωπο, νομίζω ότι δεν είναι θέμα το οποίο είναι δυνατό να ανακόψει την πορεία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £11,080 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990.

Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Μελισσοκομίας Νόμος του 1988» και το θέμα του Κεφαλαίου Δ' που τιτλοφορείται «Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η μελισσοκομία και τρόποι επίλυσής τους». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΤΑ ΣΟΒΑΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ Η ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΟΥΣ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν από 1η Νοεμβρίου 1988 μέχρι τις 27 Φεβρουαρίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος και του Παγκύπριου Συνδέσμου Μελισσοκόμων.

Όπως είναι γνωστό, η πιο πάνω πρόταση νόμου κατατέθηκε στις 10 Μαρτίου 1988 από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου εκ μέρους του ΔΗ.ΚΟ. και παραπέμφθηκε για μελέτη στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κατοχύρωση του επαγγέλματος του μελισσοκόμου, η προστασία του καταναλωτικού κοινού, καθώς και η ασφάλεια του κοινού γενικότερα από κινδύνους που προέρχονται από την εγκατάσταση και τη διακίνηση των μελισσών και των μελισσοκομείων.

Ειδικότερα με την υπό ψήφιση πρόταση νόμου καθορίζονται η ιδιότητα, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελισσοκόμων και των επιθεωρητών μελισσοκομίας, οι όροι που διέπουν τη λειτουργία των μελισσοκομείων, καθώς και οι ποινές που προβλέπονται για όσους παραβαίνουν τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Κατά τη διάρκεια της μελέτης της υπό ψήφιση πρότασης νόμου και με την ευκαιρία της παρουσίας ενώπιον της Επιτροπής όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, η Επιτροπή εξέτασε και το θέμα που γράφτηκε με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου και αναφέρεται ως «Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η μελισσοκομία και τρόποι επίλυσής τους».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα

εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί και με το συνοπτικό τίτλο «Ο περί Μελισσοκομίας Νόμος του 1990».

Η Επιτροπή, αναμένοντας ότι η θέσπιση της νομοθεσίας αυτής θα επιλύσει τα βασικά προβλήματα των μελισσοκόμων, όπως αυτά εκτέθηκαν ενώπιόν της από τους Συνδέσμους Μελισσοκόμων, καλεί με την ευκαιρία αυτή την Εκτελεστική Εξουσία να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία και ανάπτυξη της μελισσοκομίας, καθώς και για την αντιμετώπιση όλων των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μελισσοκόμοι στον τόπο μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Yes;

Ναι;

(Γέλια)

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Η μελισσοκομία αποτελεί για την αγροτική οικονομία αξιόλογο υποτομέα όχι τόσο για τη συνεισφορά της στη δημιουργία του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος με τα πολύτιμα προϊόντα της, όπως το μέλι, ο κηρός και ο βασιλικός πολτός ακόμα, αλλά για την αύξηση της φυτικής παραγωγής με το σημαντικό ρόλο της στην επικονίαση των φυτών. Η μέλισσα είναι το σύμβολο της εργατικότητας και της προσφοράς. Το ίδιο και η συμπαθής τάξη των μελισσοκόμων. Είμαι βέβαιος ότι ο νόμος που ψηφίζουμε σήμερα θα συμβάλει στην απάμβλυνση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η τάξη των μελισσοκόμων. Και με την ευκαιρία αυτή θέλω να τους διαβεβαιώσω πως το Δημοκρατικό Κόμμα θα παίρνει κάθε μέτρο που θα βοηθά στην ανάπτυξη της μελισσοκομίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης, παρακαλώ.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφέρω ότι η ομάδα μας υποστηρίζει την ψήφιση της πρότασης νόμου περί μελισσοκομίας του 1988, γιατί κατοχυρώνει τα δικαιώματα του μελισσοκόμου, τις υποχρεώσεις του και τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των γεωργικών λειτουργών. Καλούμε τέλος την κυβέρνηση να λάβει μέτρα για την επίλυση των προβλημάτων που προκύπτουν από τη μελισσοκομία. Πράγματι οι επενδύσεις που έχουν γίνει δικαιολογούν αυτή τη νομοθεσία. Έγιναν πολύ μεγάλες επενδύσεις. Δημιουργήθηκε Τμήμα Μελισσοκομίας. Όμως τα τελευταία χρόνια δημιουργούνται προβλήματα. Προβλήματα εισαγωγής ασθενειών που έχουν δημιουργήσει δυσκολίες στους μελισσοκόμους. Θα πρέπει να παρθούν μέτρα, για να σταματήσει η εισαγωγή ασθενειών.

Το δεύτερο σημείο που θα ήθελα να αναφέρω είναι ότι έχουμε εγκρίνει την περασμένη βδομάδα το πρότυπο για το μέλι, διότι πολλοί κατασκευαστές νόθευαν το κυπριακό μέλι και απέφευγε ο καταναλωτής να το αγοράσει. Με αυτούς τους δύνο νόμους, με τα μέτρα που πρέπει να παρθούν, για να προσφερθεί το γνήσιο μέλι που παράγει η Κύπρος μπορούμε εμείς οι Κύπριοι να αυξήσουμε την

παραγωγή, να δημιουργήσουμε δυνατότητες να αυξηθεί ο αριθμός των μελισσοκόμων, γιατί δυστυχώς τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί, να αυξηθεί η παραγωγή με δυνατότητες εξαγωγής και να αποφύγουμε επανάληψη του παρελθόντος, όταν υποχρεωνόμαστε να εισάγουμε μέλι.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εκ μέρους της ΕΔΕΚ, κύριε Πρόεδρε, και εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού. Έχουμε μιλήσει αρκετά για τις μέλισσες. Εμείς θα υποστηρίξουμε το νομοσχέδιο και για τους κηφήνες.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Να επανέλθουμε στις μέλισσες, μετά τους κηφήνες, κύριε Πρόεδρε. Θα ήθελα να πω ότι με τον περί Μελισσοκομίας Νόμο που ψηφίζουμε σήμερα πετυχαίνουμε πραγματική αναδόμηση στο σοβαρό αυτό τομέα της αγροτικής οικονομίας. Γιατί πετυχαίνουμε με το Νόμο αυτό να κατοχυρώσουμε το επάγγελμα του μελισσοκόμου εξασφαλίζοντας τα δικαιώματά του, αλλά ταυτόχρονα και τις υποχρεώσεις του έναντι των άλλων πολιτών και έναντι του κράτους. Πετυχαίνουμε επίσης την προστασία των καταναλωτών, γιατί στο παρελθόν κυκλοφορούσε μια ποικιλία δήθεν προϊόντων της μελισσοκομίας. Και τέλος πετυχαίνουμε και την ασφάλεια του κοινού από τους κινδύνους, γιατί και στο παρελθόν και πρόσφατα επανειλημμένα είχαμε καταγγελίες τόσο από οδηγούς οχημάτων όσο και από αγρότες για οχληρία, μολύνσεις και παραπομπή σε νοσοκομεία από τα προβλήματα που είχαν από τις μέλισσες.

Ολοκληρώνεται δε το φάσμα του ενδιαφέροντος όσον αφορά τη μελισσοκομία και τα προϊόντα της με το πρότυπο για το μέλι που πρόσφατα έχουμε ψηφίσει και το οποίο καλύπτει τα θέματα εμπορίας. Τέλος εκεί που πρέπει να σταθούμε ιδιαίτερα είναι στο εξής: Ότι με το νομοσχέδιο αυτό και με τις διαβεβαιώσεις των εκπροσώπων της κυβέρνησης και ιδιαίτερα του Υπουργείου Γεωργίας εξασφαλίζεται η αύξηση προσφοράς των κρατικών υπηρεσιών προς την τάξη των μελισσοκόμων και για πρώτη φορά υπάρχει το ενδιαφέρον και η απόφαση για μετεκπαίδευση και διορισμό ειδικών επιστημόνων στον τομέα αυτό, οι οποίοι θα έχουν την υποχρέωση με τακτικές επισκέψεις, ενημέρωση και διαφώτιση να βοηθήσουν γενικά την τάξη των μελισσοκόμων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πιστοποίηση ιδιότητας μελισσοκόμου. Άρθρο 3.

Υποχρεώσεις μελισσοκόμου. Άρθρο 4.

Επιθεωρητές μελισσοκομίας. 'Αρθρο 5.

Μελισσοκομεία. 'Αρθρο 6.

Επιθεώρηση μελισσοκομείου και μελισσοκομικού εργαστηρίου. 'Αρθρο 7.

Μελισσοκομικές περιοχές. 'Αρθρο 8.

Εγκατάσταση μελισσοκομείου. 'Αρθρο 9.

Μελισσοκομικά φυτά. 'Αρθρο 10.

Αεροψεκασμοί. 'Αρθρο 11.

Τεχνητές κηρήθρες. 'Αρθρο 12.

Ποινικά αδικήματα και ποινές. 'Αρθρο 13.

Κανονισμοί. 'Αρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 14 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 -14 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μελισσοκομίας Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». Παρακαλώ οποιοδήποτε Μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να διαβάσει την 'Εκθεση.

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Βλέποντας τη διατύπωση αυτής της πρότασης νόμου, νομίζω δημιουργείται μια αμφιβολία, γιατί, ενώ μιλά για κτήση ακίνητης ιδιοκτησίας που υπερβαίνει την απολύτως αναγκαία έκταση για την ανέγερση υποστατικού, για κατοικία ή επαγγελματική στέγη, δεν αναφέρεται στην ίδια την κατοικία και την ίδια την επαγγελματική στέγη, όταν κάποιος έρχεται να αγοράσει ένα διαμέρισμα το οποίο είναι ήδη κτισμένο ή ένα κατάστημα το οποίο ήδη υπάρχει και είναι κτισμένο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαρκίδη, νομίζω ότι αναφέρεστε σε λανθασμένο νομοσχέδιο.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Γιατί, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το νομοσχέδιο υπ' αριθμό 13 στην ημερήσια διάταξη αφορά κάτι διαφορετικό. Είναι διευκόλυνση των δικηγόρων να παίρνουν λεπτομέρειες από το Κτηματολόγιο.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι τις δικές σας σημειώσεις που βλέπω. Είναι λάθος ο αριθμός φαίνεται. Εγώ μιλώ για τα περί Κτήσεως Ακινήτου Ιδιοκτησίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμό 13 στην ημερήσια διάταξη, κύριε Μαρκίδη, είναι αυτό που αφορά τους δικηγόρους.

Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΔΙΑΚΑΤΟΧΗ, ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Μαρτίου 1990 στην παρουσία εκπροσώπων του Υπουργείου Εσωτερικών.

Με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το αξιότιμο Μέλος της κ. Α. Ανδρέου, τροποποιείται η νομοθεσία που διέπει τα σχετικά με την ακίνητη ιδιοκτησία, ώστε οι εξουσιοδοτημένοι δικηγόροι να δικαιούνται να παίρνουν πληροφορίες που σχετίζονται με καταχωρήσεις στα μητρώα ή τα βιβλία των Επαρχιακών Κτηματολογικών Γραφείων, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στις διατάξεις του υπό τροποποίηση νόμου.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, ο προτεινόμενος νόμος στοχεύει ειδικότερα στη διευκόλυνση της διαδικασίας συλλογής πληροφοριών που σχετίζονται με ακίνητη ιδιοκτησία ή διεκδίκηση δικαιώματος πάνω σ' αυτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου με τις οποίες συμφωνούν και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ανδρέου.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, απλώς μια παρατήρηση και διευκρίνιση. Η πρόταση νόμου στην ουσία αφορά την ανάθεση σε δικηγόρο της εξέτασης δικαιωμάτων επί ακινήτου ιδιοκτησίας ενός πολίτη χωρίς την ανάγκη της ανάθεσης αυτού του θέματος με πληρεξούσιο, ούτως ώστε να αντικαταστήσουμε μια χρονοβόρα και πολυδάπανη διαδικασία για μια τυπική ανάθεση δικηγορικής εργασίας με την απλή υπογραφή ενός διοριστήριου εγγράφου το οποίο συνήθως υπογράφεται για οποιαδήποτε νομική εργασία που ανατίθεται σε δικηγόρο. Ο

σκοπός ακριβώς της πρότασης νόμου είναι να διευκολύνει και να μετριάσει τις ταλαιπωρίες του κοινού, όταν υπάρχει θέμα εξέτασης δικαιωμάτων του επί ακινήτου ιδιοκτησίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 51Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον κ. Μουσιούττα να διαβάσει την Έκθεση.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Φεβρουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την Αστυνομία για τον ακριβή καθορισμό των καθηκόντων και των εξουσιών της

Πυροσβεστικής Υπηρεσίας αναφορικά με την πρόληψη και την κατάσβεση των πυρκαγιών καθώς και την πυροπροστασία.

Ειδικότερα με βάση τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου:-

(α) Παρέχεται η εξουσία στην Πυροσβεστική Υπηρεσία, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της για πυροπροστασία, να εξετάζει τις μελέτες και τα σχέδια των κτιρίων που θα ανεγερθούν ή θα διαφοροποιηθούν. Οι κατηγορίες των κτιρίων που θα τυγχάνουν του ελέγχου για πυροπροστασία θα καθορίζονται με Κανονισμούς που θα εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

(β) Καθορίζεται ως αξιόποινη πράξη τιμωρούμενη με χρηματική ποινή μέχρι £250 η παρεμπόδιση του ελέγχου της πυροπροστασίας. Κατά την εκδίκαση των αδικημάτων αυτών, το δικαστήριο θα έχει την ευχέρεια να διατάζει την αναστολή των κατασκευαστικών εργασιών στο κτίριο στο οποίο αναφέρεται η παράβαση μέχρι την τελική εκδίκαση της υπόθεσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, επικροτώντας τη θέση ότι το θέμα της πυροπροστασίας είναι ανάγκη να τεθεί πάνω σε πιο ορθολογιστική βάση, συμφωνεί με τις διατάξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 44 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το υπό εξέταση νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4 Δεκεμβρίου 1989, στις 15 Φεβρουαρίου και 12 Μαρτίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις των εκπροσώπων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών βασικού νόμου έτσι που:-

(α) να αυξηθεί από τις £500 στις £10,000 η αξία της κληρονομιάς που πρέπει να αφήνει κάποιος που πεθαίνει για σκοπούς έκδοσης πιστοποιητικού που να κατονομάζει τους κληρονόμους του·

(β) ο διαχειριστής να υποβάλλει κάθε χρόνο λογαριασμούς για τη διαχείριση της κληρονομιάς μαζί με δήλωση για τους λόγους για τους οποίους δε συμπληρώνεται η διαχείριση. Ο διαχειριστής που δε θα συμμορφώνεται με την προτεινόμενη πρόνοια θα υπόκειται σε αρχική χρηματική ποινή £250 και σε επιπρόσθετη ποινή £500, σε περίπτωση που θα παραλείπει μέσα στους επόμενους δύο μήνες από την παρέλευση έτους να προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες· και

(γ) προτείνεται η αύξηση από τις £300 στις £5,000 του ποσού κληρονομιάς, σε περίπτωση κατά την οποία υπάρχουν και κληρονόμοι ανίκανοι, που θα μπορεί να τυγχάνει συνοπτικής διαχείρισης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, έχοντας υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της και την ως τώρα πρακτική των διαχειρίσεων και με στόχο την απλοποίηση της διαδικασίας των διαχειρίσεων και ιδιαίτερα για μικρής αξίας κληρονομιές, έχει επαναδιατυπώσει το κείμενο του υπό εξέταση νομοσχεδίου έτσι που:-

(αα) Κάθε πρόσωπο στο οποίο εκδόθηκε παραχωρητήριο επικύρωσης διαθήκης ή έγγραφο διαχείρισης και κάθε διαχειριστής που διορίστηκε από το Δικαστήριο καταχωρεί στο Δικαστήριο, μέσα σε δύο χρόνια από την ημερομηνία που εκδόθηκε το παραχωρητήριο ή το διάταγμα που τον διόρισε, τους λογαριασμούς της διαχείρισης που διενεργήθηκε από

αυτόν και, αν η διαχείριση δεν έχει συμπληρωθεί, δήλωση που να εξηγεί τους λόγους για τους οποίους η διαχείριση δε συμπληρώθηκε και ακολούθως και μέχρι τη συμπλήρωση της διαχείρισης, εξαμηνιαίους λογαριασμούς της διαχείρισης μαζί με τη δήλωση που αναφέρεται πιο πάνω.

(ββ) προτείνεται η αύξηση στις £10,000 του ποσού της κληρονομιάς, σε περίπτωση ύπαρξης ανίκανου κληρονόμου, που θα μπορεί να τυγχάνει διαχείρισης με συνοπτική διαδικασία.

Η υφιστάμενη νομοθετική ρύθμιση σχετικά με τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις για υποβολή λογαριασμών από κάθε πρόσωπο στο οποίο εκδόθηκε παραχωρητήριο επικύρωσης διαθήκης ή έγγραφο διαχείρισης ή από κάθε διαχειριστή που διορίστηκε από το δικαστήριο, κρίθηκε ικανοποιητική και δεν υιοθετήθηκε η τροποποίηση που προτάθηκε.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή του, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της Έκθεσης ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γ. Λαδάς επανήλθε και κατέλαβε την έδρα του Προέδρου, ενώ ο κ. Λ. Ζαχαριάδης κατήλθε στη θέση του).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 45 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 49 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 - 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 -4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», που είναι πρόταση νόμου. Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΒΟΗΘΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου που κατατέθηκε από όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 9 Μαρτίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Ένωσης Δήμων, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, της ΕΝΕΛΕΚ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η άρση της ισχύος οποιωνδήποτε διαταγμάτων σχετικών με τον καθορισμό του νέου ωραρίου των καταστημάτων που εκδόθηκαν μετά τις 18 Φεβρουαρίου 1989, για να δοθεί στο μεταξύ η αναγκαία πίστωση χρόνου για την κανονιστική ρύθμιση όλων των θεμάτων που αναφέρονται στα ζητήματα του ωραρίου των καταστημάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου. Με την ψήφιση αυτή και την αναμενόμενη ετοιμασία και κατάθεση στη Βουλή των Κανονισμών για το ωράριο θα δοθεί η ευκαιρία σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να εκφράσουν τις απόψεις τους με την ελπίδα ότι ο τελικός διακανονισμός των ζητημάτων αυτών θα είναι το αποτέλεσμα μιας συναινετικής ρύθμισης και θα ικανοποιήσει όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές.

Η Επιτροπή αναμένει ότι η Εκτελεστική Εξουσία θα προχωρήσει χωρίς χρονοτριβή στην ετοιμασία και την κατάθεση των σχετικών Κανονισμών ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Θα θέλαμε να εκφράσουμε την ευαρέσκειά μας, γιατί η Επιτροπή ομόφωνα αποδέχεται την πρόταση νόμου -για την οποία πρώτοι εμείς μιλήσαμε στο Σώμα για την επικείμενη κατάθεσή της-για άρση των σχετικών διαταγμάτων των υπουργικών αναφορικά με το ωράριο των υπαλλήλων καταστημάτων.

Θα θέλαμε να παρακαλέσουμε, ταυτόχρονα, να δοθεί το μήνυμα προς την Εκτελεστική Εξουσία όπως στους κανονισμούς-παρά το γεγονός ότι θα έρθουν μπροστά στη Βουλή για τελική έγκριση ή διαφοροποίησή τους -ληφθούν υπόψη τα συμφέροντα βασικά των εργαζομένων και των καταστηματαρχών και όχι τα οποιαδήποτε συμφέροντα μεγαλοσυγκροτημάτων, για να ικανοποιηθούν κάποιες διασυνδέσεις οι οποίες υπάρχουν με ορισμένες προσωπικότητες που ενδιαιτούνται στο Προεδρικό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι λυπηρό που η Βουλή αναγκάζεται να προβεί σήμερα στην ψήφιση νομοθεσίας για ακύρωση διατάγματος αναφορικά με το ωράριο καταστημάτων, γιατί αυτό που αναγκάζεται να κάμει σήμερα η Βουλή θα έπρεπε να το είχε ήδη κάμει η Εκτελεστική Εξουσία. Έπρεπε δηλαδή να υπάρξει η σχετική προετοιμασία και η σχετική διαβούλευση με τα αρμόδια όργανα, προτού να εκδοθεί το διάταγμα το οποίο εξέδωσε ο Υπουργός Εργασίας.

Είναι παράλληλα, πιστεύω, η ευκαιρία να τονιστεί ότι μελλοντικά η κυβέρνηση θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη και προσεκτική πριν την έκδοση τέτοιων διαταγμάτων, διότι πραγματικά αφήνουν εκτεθειμένη την κυβέρνηση και δημιουργούν αρκετή ταλαιπωρία και αναστάτωση στο κοινό. Η συμπεριφορά της κυβέρνησης με την έκδοση διατάγματος χωρίς προσυνεννόηση και χωρίς καμιά διαβούλευση με τα αρμόδια όργανα και Σώματα κρίνεται ως ανεύθυνη και αψυχολόγητη ενέργεια με τεράστιες επιπτώσεις στους επηρεαζομένους.

Καλούμε την κυβέρνηση όπως μελλοντικά δείχνει περισσότερη υπευθυνότητα και σεβασμό στα αρμόδια όργανα και ιδιαίτερη προσοχή στην αποφυγή της ταλαιπωρίας του κοινού και να μην αναμένει την αντίδραση, για να προσαρμοστεί εκ των υστέρων σύμφωνα με τις εξελίξεις. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ενέργεια των κυβερνώντων είναι μια νέα νοοτροπία, ένα νέο σύστημα που εφαρμόζει η κυβέρνηση της αλλαγής, το να προβαίνει δηλαδή σε ενέργειες ετσιθελικές και άμεσες, προτού προβληθεί οποιαδήποτε αντίδραση, με απώτερο σκοπό την επίτευξη του δικού της σκοπού. Απορρίπτουμε και κακίζουμε αυτή την απαράδεκτη πολιτική και προειδοποιούμε την κυβέρνηση ότι δεν πρόκειται να δεχτούμε παρόμοια συμπεριφορά σε βάρος των καλώς νοουμένων συμφερόντων του λαού μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για λόγους αρχής. Κάποτε, όταν ανέβηκα στο βήμα για να μιλήσω στα πρώτα μου βήματα και ενώ μιλούσα για τις φωτιές, λέχθηκε εκεί από τον εκπρόσωπο του ΔΗ.ΚΟ., τον κ. Γαλανό, ότι ο Τσιέττης μιλά από γραπτό κείμενο. Ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου μιλούσε τώρα αρκετή ώρα από γραπτό κείμενο και δεν έγινε καμιά παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιλούσε από γραπτό κείμενο; Δεν το πρόσεξα, κύριε Τσιέττη.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ήταν για να είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε. για να μην πω περισσότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, κύριοι, στη νομοθετική εργασία οι ομιλίες γίνονται χωρίς χειρόγραφα. Δικαιούται κάποιος βέβαια να έχει σημειώσεις, αν αυτό απαιτείται, αν υπάρχουν αριθμοί, ονόματα και λοιπά, αλλά η ανάγνωση γραμμένων ομιλιών πρέπει να αποφεύγεται.

Εν πάση περιπτώσει, ο κ. Μανδριώτης έχει το λόγο.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να εκφράσω εκ μέρους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας την ευχαρίστησή μας και την ομοφωνία μας προς την ομόφωνη απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα του ωραρίου των υπαλλήλων καταστημάτων. Το διάταγμα το οποίο έχει ανακοινωθεί έχει δημιουργήσει πολλά και σοβαρά προβλήματα ανάμεσα στους υπαλλήλους, οι οποίοι υποχρεώθηκαν κατά ένα δυναμικό τρόπο να εκφράσουν τη δυσαρέσκειά τους για την αλλαγή του ωραρίου, πράγμα που δυσκόλευε γενικά όλους τους υπαλλήλους και τους άλλασσε τους όρους εργασίας. Θέλω να τονίσω την εκτίμηση των υπαλλήλων γι' αυτή την ενέργεια της Βουλής, όπως και των συνδικαλιστικών οργανώσεων και πιστεύω ότι η Βουλή θα δώσει ένα μήνυμα πρός τους αρμοδίους, ότι στην έκδοση διαταγμάτων που κυρίως αφορούν χιλιάδες υπαλλήλους πρέπει να είναι πάντοτε οι αρμόδιοι πάρα πολύ προσεκτικοί, γιατί δημιουργείται σύγκρουση και κατ' επέκταση βλάβη στην εθνική μας οικονομία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαθηκολώνης και ο κ. Δίγκλης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στις 18 του Φεβρουαρίου του 1990 η κυβέρνηση εξέδωσε ένα διάταγμα με το οποίο είχε τροποποιήσει τα ωράρια εργασίας των καταστημάτων. Αυτή η απόφαση της κυβέρνησης ήταν ίσως μια από τις πολύ λίγες περιπτώσεις που είχε ξεσηκώσει την καθολική και τη συντριπτική αντίδραση της πλειοψηφίας των επηρεαζομένων, που ουσιαστικά μπορούμε να πούμε ότι είναι η πλειοψηφία του κυπριακού λαού. Και δεν είναι ακριβές αυτό το οποίο λέχθηκε ή τονίστηκε από προηγούμενο ομιλητή ότι το μέτρο αυτό επηρέαζε τη ζωή των εργοδοτουμένων ή των υπαλλήλων. Αντίθετα επηρέαζε ουσιαστικά τη ζωή και των ίδιων των καταστηματαρχών, τις συνθήκες εργασίας τους και μάλιστα είχε ξεσηκώσει, γι' αυτό άλλωστε το λόγο, και την αντίδραση της συντριπτικής πλειοψηφίας και των ίδιων των καταστηματαρχών.

Ευθύς ως είχε δημοσιευτεί αυτό το διάταγμα θεωρήσαμε ως Δημοκρατικός Συναγερμός υποχρέωσή μας να εγγράψουμε στην αμέσως επόμενη συνεδρία του Σώματος θέμα στο Κεφάλαιο Δ' με το οποίο διατυπώναμε τη διαφωνία μας στην απόφαση αυτή της κυβέρνησης και ζητούσαμε την άμεση ανάκληση του σχετικού ή των σχετικών διαταγμάτων. Δώσαμε κάποιο εύλογο χρονικό διάστημα στην κυβέρνηση να μεταβάλει απόφαση, όχι διότι το ζητούσαν μερικοί Βουλευτές, ο

Δημοκρατικός Συναγερμός ή και το ΔΗ.ΚΟ., το οποίο επίσης ενέγραψε σχετικό θέμα, αλλά διότι πράγματι ζητούσε την ανάκληση ολόκληρος σχεδόν ο κυπριακός λαός ο οποίος επηρεάζετο απ' αυτό το διάταγμα. Και είναι φανερό ότι επηρεάζετο ο λαός, διότι το να έρχεται ουσιαστικά και έμμεσα η κυβέρνηση να επιβάλει στους εργαζομένους, είτε αυτοί λέγονται καταστηματάρχες είτε λέγονται υπάλληλοι των καταστηματαρχών, να εργάζονται το καλοκαίρι επί παραδείγματι μέχρι τις 8.30 το βράδυ, διότι σ' αυτό ουσιαστικά κατέληγε αυτό το διάταγμα, αυτό το πράγμα επηρέαζε γενικά τον τρόπο και τις συνθήκες ζωής όλων των ενδιαφερομένων σ' αυτή την υπόθεση.

Δυστυχώς η κυβέρνηση, παρά το γεγονός ότι της είχαμε παράσχει την ευχέρεια να ανακαλέσει αυτό το διάταγμα, δεν το έπραξε και μάλιστα η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή είχε πάρει ένα μήνυμα από τον κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι η κυβέρνηση δεν προτίθετο να ανακαλέσει αυτό το διάταγμα. Γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους πολύ σωστά όλα τα μέρη του Σώματος, όλα τα κόμματα, υπέβαλαν την κοινή πρόταση νόμου, η οποία σήμερα πρόκειται να ψηφιστεί και διά της οποίας ουσιαστικά καταργούνται τα εκδοθέντα διατάγματα και καλείται η κυβέρνηση να καταθέσει στο Σώμα σχετικούς κανονισμούς με τους οποίους να διακανονίσει τα ωράρια εργασίας των καταστημάτων και των εργαζομένων στα καταστήματα, κατά τρόπο με τον οποίο και η Βουλή να συμφωνεί.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας να επισημάνω το εξής γεγονός, το οποίο πράγματι επισήμαναν και προηγούμενοι ομιλητές. Η κυβέρνηση αποφάσισε να λάβει αυτό το καίριο και πολύ ουσιαστικής σημασίας μέτρο της αλλαγής των ωραρίων, όπως μας έχει πει ο κ. Υπουργός ή και οι εκπρόσωποί του, κατόπιν επιμελούς και αρκετά μακρόχρονης μελέτης. Και είναι αξιοπερίεργο να διαπιστώνει η Επιτροπή στο τέλος ότι κατά τη μελέτη αυτού του θέματος των ωραρίων η κυβέρνηση δεν παρέπεμψε αυτό το θέμα στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, προτού δημοσιεύσει τα σχετικά διατάγματα. Και είναι αξιοπερίεργο πως μια κυβέρνηση υπεύθυνη και σοβαρή, όπως θέλει η κυβέρνηση του κ. Βασιλείου να παρουσιάζεται, έχει εφαρμόσει ένα μέτρο το οποίο ξεσήκωσε την καθολική κυριολεκτικά αντίδραση του κυπριακού λαού. Και μάλιστα είναι αξιοπερίεργο και προκλητικό συνάμα το γεγονός ότι η κυβέρνηση κλήθηκε από τη Βουλή, απ' όλα τα κόμματα, να ανακαλέσει αυτό το διάταγμα ή αυτά τα διατάγματα για να δοθεί χρόνος να επαναμελετηθεί το ωράριο και η κυβέρνηση κώφευσε. Αυτή πιστεύω η στάση δεικνύει μια κυβέρνηση η οποία δεν προβληματίζεται σοβαρά και υπεύθυνα πάνω σε σοβαρά θέματα που αφορούν τη ζωή και τον τρόπο και τις συνθήκες διαβίωσης του κυπριακού λαού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας ομάδα χαιρετίζει και υποστηρίζει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου.

Είναι σε όλους γνωστές οι αντιδράσεις και τα αισθήματα που προκάλεσε το γνωστό κυβερνητικό διάταγμα, αναφορικά με το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων καταστημάτων.

Θεωρούμε, κύριε Πρόεδρε, ότι το εν λόγω διάταγμα εκδόθηκε χωρίς την αναγκαία περίσκεψη, αποτέλεσε μια αψυχολόγητη ενέργεια και προκάλεσε τα αισθήματα και τη δυσφορία και των εργαζόμενων υπαλλήλων, αλλά και των καταστηματαρχών, χωρίς καθόλου να υπήρχε ανάγκη προς τούτο.

Έχουμε τη γνώμη και την πεποίθηση ότι, αν από μέρους των αρμοδίων επιδεικνύετο περισσότερη προσοχή προς τις απόψεις του συνδικαλιστικού κινήματος, καθώς επίσης και προς τις απόψεις της οργάνωσης των καταστηματαρχών και αν λαμβάνονταν υπόψη περισσότερο τα συμφέροντα των πλέον άμεσα ενδιαφερόμενων ομάδων του πληθυσμού σε σχέση με αυτό το ωράριο, δε θα εξεδίδετο το εν λόγω διάταγμα και δε θα παρίστατο ανάγκη όπως η Βουλή σήμερα συζητήσει και ψηφίσει σε νόμο το υπό συζήτηση νομοθέτημα.

Γι' αυτό εισηγούμαστε ότι θα πρέπει μελλοντικά οι κυβερνητικοί αρμόδιοι να λαμβάνουν περισσότερο υπόψη τις γνώμες και του συνδικαλιστικού κινήματος, αλλά και τις γνώμες των άλλων οργανώσεων των εργαζομένων, γενικά των ενδιαφερομένων.

Είναι γνωστό ότι με την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοθετήματος τερματίζεται η ισχύς του εκδοθέντος πρόσφατα διατάγματος. Και είναι γνωστό ότι η ψήφιση του υπό συζήτηση νομοθετήματος θα επαναφέρει το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων και εργασίας των εργαζομένων που ίσχυε πριν από την έκδοση αυτού του διατάγματος.

Έχει υποβληθεί προηγούμενη εισήγηση από συναδέλφους όπως η κυβέρνηση προχωρήσει στην κατάθεση κανονισμών, με σκοπό τη ρύθμιση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων.

Όσον αφορά τη δική μας πλευρά, κύριε Πρόεδρε, θα δηλώσω ότι δεν επειγόμεθα ούτε βλέπουμε ζωτική ανάγκη κατάθεσης τέτοιων κανονισμών. Είναι βέβαια γεγονός ότι ο τερματισμός της ισχύος του γνωστού διατάγματος δημιουργεί ορισμένα προβλήματα και κενά. Αλλά, επαναλαμβάνω, δεδομένου ότι τα βασικά ζητήματα τα οποία κάλυπτε αυτό το διάταγμα επαναφέρονται στο προηγούμενο status, στην προηγούμενή τους υπόσταση, επαναλαμβάνω ότι εμείς δε βλέπουμε ότι υπάρχει ζωτική ή επείγουσα ανάγκη για την κατάθεση κανονισμών ρύθμισης της λειτουργίας των καταστημάτων.

Όσον αφορά τους εργαζόμενους υπαλλήλους και τους ίδιους τους καταστηματάρχες, βλέπουμε ότι βασικά τους ικανοποιεί το ωράριο στο οποίο θα επανέλθουν. Αν η κυβέρνηση προχωρήσει στην κατάθεση σχετικών κανονισμών, θα τους μελετήσουμε και θα τοποθετηθούμε ανάλογα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω κι εγώ εκ μέρους του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ να δηλώσω ότι με την πρόταση νόμου που ψηφίζουμε τερματίζεται μια αναταραχή και μια ανωμαλία που δε χρειαζόταν να δημιουργηθεί. Η επαναφορά του ωραρίου των καταστημάτων στα προηγούμενα δεδομένα ικανοποιεί το δημόσιο αίσθημα και ιδιαίτερα τους εργαζομένους. Άλλωστε το θεωρούμε και ένα αψυχολόγητο μέτρο, γιατί είχε ληφθεί χωρίς να λαμβάνει υπόψη τα κοινωνικά δεδομένα που ήταν προσαρμοσμένα προς ένα συγκεκριμένο τρόπο ζωής μέσα σ' ένα συγκεκριμένο ωράριο.

Αν νομίζει πάντως η κυβέρνηση ότι χρειάζονται κάποιες αλλαγές, έχει περιθώριο να τις συζητήσει με τους ενδιαφερομένους και να καταλήξει σε συμφωνία μαζί τους. Γιατί αν επαναλάβει αυτό που έκαμε τώρα, να προχωρήσει πρωτοβουλιακά γνωρίζοντας ότι υπάρχουν έντονες διαφωνίες, αν επαναλάβει το ίδιο πείραμα, θα έχει τα ίδια αποτελέσματα. Αν θέλει να έχει επιτυχία, πρέπει να εξασφαλίσει τη συναίνεση των ενδιαφερομένων απ' όλες τις πλευρές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μακρηγορήσω, θα είμαι πολύ σύντομος, ούτε θα επαναλάβω τα όσα λέχθηκαν. Αλλά είναι γεγονός ότι ήταν πολύ αψυχολόγητη η ενέργεια της κυβέρνησης όσον αφορά το ωράριο και ήταν αναγκαία η παρέμβαση αυτού του Σώματος με την πρόταση νόμου για να βάλει τα πράγματα στη θέση τους.

Σίγουρα μια κυβέρνηση πρέπει να έχει πολύ μεγαλύτερη επαφή με τον κόσμο, ιδιαίτερα με τη μεγάλη μάζα των καταστηματαρχών, για να μη γίνονται τέτοιες γκάφες -διότι πρόκειται περί μιας μεγάλης γκάφας- και θα αναμέναμε ο Υπουργός Εργασίας να κρατούσε κάπως πιο κοντά το σφυγμό της λαϊκής θέλησης, ιδιαίτερα, επαναλαμβάνω, της μεγάλης μάζας των καταστηματαρχών, για να μη γινόταν το μεγάλο λάθος που έγινε.

Οπωσδήποτε ας λεχθεί ότι δόθηκε κάποιο μήνυμα και ότι μελλοντικά η κυβέρνηση θα είναι πολύ πιο προσεκτική, πριν λαμβάνει τέτοιες αψυχολόγητες αποφάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Ο κ. Πουμπουρής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουμπουρή, ζητήσατε το λόγο; Ορίστε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ψηφίζοντας το σημερινό νομοθέτημα, που είναι πρόταση και των τεσσάρων κομμάτων, θέλω να διευκρινίσω ότι με κανένα τρόπο δεν επεμβαίνουμε στο έργο της Εκτελεστικής Εξουσίας. Απλώς, επειδή κάμαμε πάρα πολλές προσπάθειες όλες οι πλευρές για να προχωρήσει η ίδια η κυβέρνηση να αποσύρει, να ακυρώσει αυτό το διάταγμα, έτσι που να μην ταλαιπωρούνται οι καταστηματάρχες, οι εργατοϋπάλληλοι και κυρίως οι πωλήτριες και άλλοι ενδιαφερόμενοι και επειδή δεν προχώρησε η κυβέρνηση σ' αυτή την ενέργεια, είμαστε αναγκασμένοι να ψηφίσουμε σήμερα αυτό το νομοθέτημα, έτσι που να υποχρεωθεί η κυβέρνηση να προχωρήσει στην κατάθεση των σχετικών κανονισμών.

Επαναλαμβάνω ότι πρόθεσή μας είναι να συμβάλουμε θετικά, ώστε η Εκτελεστική Εξουσία να υπολογίζει περισσότερο αυτό το Σώμα πάνω σε θέματα που επηρεάζουν τη ζωή και τα συμφέροντα χιλιάδων λαού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το ότι υποστηρίζουμε την πρόταση νόμου για άρση της ισχύος οποιουδήποτε διατάγματος που ψηφίστηκε μετά τις 18 του Φεβράρη του 1990 δε σημαίνει, κατά την προσωπική μου άποψη, ότι δεν υπάρχει ανάγκη για διαφοροποίηση των ωραρίων.

Υπάρχει ανάγκη για διαφοροποίηση των ωραρίων, λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο ζωής σήμερα και τις ανάγκες του καταναλωτικού κοινού. Όμως πιστεύουμε ότι αυτό πρέπει να είναι αποτέλεσμα κατά το δυνατό συναινετικής ρύθμισης και όχι επιβολής των απόψεων της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Είναι γνωστό ότι υπάρχει κάποια ανομοιομορφία στα ωράρια λειτουργίας των καταστημάτων. Ο Νόμος περί Βοηθών Καταστημάτων εφαρμόζεται στις δημοτικές μόνο περιοχές. Μέσα σ' αυτές τις ίδιες περιοχές με διατάγματα του αρμόδιου Υπουργού γίνεται διαφοροποίηση των ωραρίων ορισμένων καταστημάτων. Δεν εφαρμόζεται ο νόμος τούτος σε καταστήματα που βρίσκονται έξω από τις δημοτικές περιοχές, όπως στα Δημοτικά Συμβούλια π.χ. Στη Λεμεσό, συγκεκριμένα στην περιοχή Γερμασόγειας, που είναι τουριστική περιοχή, δεν τυγχάνει εφαρμογής αυτός ο νόμος.

Βλέπουμε λοιπόν ότι υπάρχει τουλάχιστο μια ανομοιομορφία στα ωράρια λειτουργίας των καταστημάτων, τα οποία τουλάχιστο πρέπει να τα αντιμετωπίσει η Εκτελεστική Εξουσία και η Βουλή.

Πιστεύουμε λοιπόν ότι υπάρχει αναγκαιότητα διαφοροποίησης του υφιστάμενου ωραρίου, αλλά με τέτοιο τρόπο που να μη δημιουργείται οποιοδήποτε πρόβλημα στους υπαλλήλους ή να τους αφαιρείται οποιοδήποτε κεκτημένο δικαίωμα, όπως επίσης με τέτοιο τρόπο που να μη δημιουργείται αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ των καταστηματαρχών.

Με αυτά αναμένουμε το συντομότερο δυνατό την κατάθεση κανονισμών από πλευράς της Εκτελεστικής Εξουσίας η οποία πρέπει, πιστεύω, να λάβει υπόψη τα πιο πάνω που αναφέρθηκαν, όπως επίσης και τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς, επειδή έγινε -αν δεν κάνω λάθος- αναφορά στους προηγούμενους ομιλητές και σε μένα από το συνάδελφο Παύλο Δίγκλη και στα όσα πάρα πολύ καλά είπε, θα 'θελα να κάμω αυτή την απλή και αθώα παρατήρηση: 'Οτι ο ίδιος ανέφερε πως δεν επείγεται να καταθέσει η Εκτελεστική Εξουσία τους νέους κανονισμούς για ρύθμιση του ωραρίου. Να μας επιτρέψει όμως ο συνάδελφος κ. Δίγκλης, ο οποίος είναι και ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής, να πούμε πως ακριβώς το αντίθετο είναι που ο ίδιος και η Επιτροπή ζητούν με την τελευταία παράγραφο της 'Εκθεσης, όπου είναι σαφές πως στην προκείμενη περίπτωση ζητά την επίσπευση της κατάθεσης!

Αυτά και ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές. Θα ήθελα όμως να επισύρω την προσοχή του Σώματος επί ενός σημείου, ότι με το νόμο αυτό καταργούνται βέβαια τα διατάγματα τα οποία έχουν γίνει, αλλά παραμένουν τα καταστήματα χωρίς νόμο για το ωράριο. Διότι η κατάργηση των διαταγμάτων δεν επαναφέρει στη ζωή το ωράριο το οποίο καταργήθηκε.

Επομένως πρέπει να το έχετε υπόψη σας αυτό το πράγμα, ότι καταργώντας τα διατάγματα αυτά, παραμένει η Κύπρος χωρίς ωράριο καταστημάτων.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Επαναφέρει το παλιό ωράριο, κύριε Πρόεδρε, η Έκθεση και η απόφαση της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν μπορεί να το επαναφέρει, κύριε Στυλιανού, διότι αυτό το Σώμα δεν μπορεί να κάμνει κανονισμούς.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ε, τότε ισχύει η έκκλησή μας για την όσο το δυνατό συντομότερη κατάθεση του νέου ωραρίου από την Εκτελεστική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό μάλιστα. Αλλά κανονισμούς αυτό το Σώμα δεν μπορεί να κάμνει.

Λοιπόν αυτό είναι το πρώτο σημείο. Εν πάση περιπτώσει, μπαίνουμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 4.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3, 4 και 5 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, και τα πέντε άρθρα της πρότασης νόμου εγκρίνονται και ψηφίζονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση να εγκριθεί η πρόταση νόμου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Και μιας και ψηφίσατε αυτή την πρόταση νόμου, κύριοι συνάδελφοι, θα θέλα να κάμω ακόμα μια παρατήρηση, με όλο τον οφειλόμενο σεβασμό.

Βεβαίως αυτό το Σώμα είχε δικαίωμα να ψηφίσει και ψήφισε. Αλλά είναι άκρως αντιδεοντολογικό να ερχόμαστε με νόμους και να ανατρέπουμε τα διατάγματα τα οποία εκδίδει η Εκτελεστική Εξουσία, κατόπιν νομοθετικής εξουσιοδότησης.

Αυτή είναι μια παρατήρηση την οποία βεβαίως ελπίζω ότι όλοι θα έχουμε υπόψη μας, διότι στο μέλλον, αν πρόκειται να επαναλαμβάνονται αυτά τα πράγματα, τότε θα θρηνήσουμε.

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, θα ήθελα να συμμεριστώ την άποψή σας. Πραγματικά έχω πολλές αμφιβολίες αν μπορεί νόμος να καταργήσει διάταγμα. Εκείνο το οποίο έπρεπε να κάμει η Βουλή ήταν να καθορίσει η Βουλή πλέον το ωράριο που ήθελε και να το ψηφίσει με νόμο. Αυτή ήταν η μόνη σωστή οδός να γίνει το πράγμα το οποίο επιδιώκετο να γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή συμφωνώ κι εγώ με την άλλη γνώμη την οποία έχετε εκφράσει, ότι δυστυχώς, από κάποια τυπικότητα, ίσως αβλεψία, έχουν παραμείνει τα καταστήματα χωρίς ωράριο, θα 'θελα η Βουλή ομόφωνα σήμερα να αποφασίσει, με την ευκαιρία που αύριο έχουμε άλλη συνεδρία, να δούμε τον τρόπο να καταθέσουμε μια πρόταση νόμου επειγόντως και να την περάσουμε και να καθορίσουμε τα παλιά τα ωράρια, για τον απλούστατο λόγο ότι, αν δεν το κάμουμε αύριο, επειδή η Βουλή θα αργήσει να συνέλθει, θα δημιουργηθούν αρκετά, υποψιάζομαι, και σοβαρά προβλήματα και αντιδράσεις που θα καταλήξουν εναντίον του Σώματος, το οποίο στο κάτω-κάτω το μόνο το οποίο επιδίωξε να κάμει στην προκείμενη περίπτωση ήταν να ακούσει τη φωνή και τις διαμαρτυρίες της μεγάλης πλειοψηφίας του λαού, η οποία δε συμφωνούσε με το ωράριο που έβαλε η κυβέρνηση.

Γι' αυτό νομίζω ότι πρέπει αύριο οπωσδήποτε να ψηφίσουμε και να καθιερώσουμε νέο ωράριο, πράγμα το οποίο πιστεύω ότι μπορούμε να πράξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είναι θέμα πρότασης νόμου την οποία μπορεί να καταθέσει οποιοσδήποτε Βουλευτής.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δυστυχώς, κύριε Πρόεδρε, ενός κακού γενομένου μύρια έπονται.

'Ηταν πολύ άσχημος ο τρόπος που προχώρησε η κυβέρνηση αψυχολόγητα. Εμείς προχωρήσαμε με τον πιο γοργό ρυθμό να διορθώσουμε ένα μεγάλο λάθος μπροστά στη μεγάλη κατακραυγή, αλλά ενεργήσαμε και αντισυνταγματικά και αντιδεοντολογικά. 'Ομως είναι στο χέρι μας να διορθώσουμε αυτή την κατάσταση και πρέπει όλες οι πλευρές να καθήσουμε κάτω να ετοιμάσουμε ένα νέο ωράριο, για να μπορέσουμε να δώσουμε πραγματικά νομική χροιά σ' αυτό το οποίο κάμαμε. Διότι στο τέλος θα έλθει η κυβέρνηση, η οποία είναι υπαίτιος αυτής της κατάστασης, και θα μας ζητήσει και ρέστα ρεζιλεύοντάς μας ότι προχωρούμε σε αντισυνταγματικές και αντιδεοντολογικές ρυθμίσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, ως γεγονός αυτός ήταν ο σκοπός και ο στόχος των παρατηρήσεών μου. Δεν έκαμα τις παρατηρήσεις αυτές για να κάμω τον έξυπνο, αλλά για να δούμε πώς θα διορθωθούν αυτά τα κενά και αυτά τα προβλήματα που δημιουργούνται.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προσωπικά ήμουν με την εντύπωση ότι η ακύρωση του γνωστού διατάγματος επαναφέρει το παλιό ωράριο. Δεν ισχυρίζομαι ότι είμαι ορθός. Εν πάση περιπτώσει, είμαι βέβαιος ότι το Σώμα γνωρίζει ότι, παρόλο που είχε εκδοθεί εκείνο το διάταγμα, δεν εφαρμόζετο και δεν εφαρμόζετο ούτε από τους καταστηματάρχες ούτε από τους υπαλλήλους. Και εξ όσων γνωρίζω θα συνεχίσουν και οι καταστηματάρχες και οι υπάλληλοι να εργάζονται με το προηγούμενο ωράριο. Τώρα υποβλήθηκε η εισήγηση ότι αυτό το Σώμα θα πρέπει να προχωρήσει τάχιστα να ρυθμίσει το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων με την ψήφιση σχετικού νόμου.

Έχω τη γνώμη, κύριε Πρόεδρε, ότι η Βουλή δεν πρέπει να διαπράξει σφάλμα σ' αυτό το ζήτημα. Είναι γνωστά τα αισθήματα τα αντιφατικά και οι αντιθέσεις που υπάρχουν μεταξύ των διάφορων ομάδων εργαζομένων, καταστηματαρχών και λοιπά που σχετίζονται με το ωράριο των καταστημάτων. Συνεπώς με το να προχωρήσουμε αύριο να ψηφίσουμε νόμο, επαναλαμβάνω ότι κατά την πεποίθησή μου θα ενεργήσουμε πολύ βεβιασμένα και αψυχολόγητα. Η δική μου εισήγηση είναι, δεδομένου ότι το διάταγμα εκείνο διά της σημερινής νομοθεσίας παύει να υπάρχει, να εισηγηθούμε στην κυβέρνηση όπως τάχιστα καταθέσει κανονισμούς για τη ρύθμιση του θέματος και όταν κατατεθούν οι κανονισμοί, τότε η Βουλή να σπεύσει να τους συζητήσει και να τους εγκρίνει, όπως αυτοί θα διαμορφωθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι λόγω της βιασύνης της Βουλής να ανταποκριθεί στο αίσθημα των διαφωνούντων με το ωράριο κατετέθη μία πρόταση η οποία θα έπρεπε να είχε τελείως διαφορετική μορφή. Η μορφή θα έπρεπε να ήταν να καθορίζει το ωράριο. Όπως κατατέθηκε όμως η πρόταση και ψηφίστηκε, έρχεται η Βουλή και καταργεί διάταγμα διά νόμου, πράγμα το οποίο είναι αντισυνταγματικό.

Επομένως η εισήγηση η δική μου είναι χωρίς καθυστέρηση, παρά το γεγονός ότι θα έχουμε ακόμα μια παραβίαση, η Βουλή να ασχοληθεί με νομοσχέδιο στην ίδια σύνοδο το οποίο ήδη έχει ψηφίσει και αυτό απαγορεύεται, εντούτοις είναι εσωτερικός κανονισμός της Βουλής τον οποίο εμείς μπορούμε να παραβλέψουμε, γι' αυτό εισηγούμαι, επαναλαμβάνω, το ταχύτερο δυνατό και προτού ακόμα σταλεί αυτό το νομοσχέδιο στην Εκτελεστική Εξουσία για να το υπογράψει ο Πρόεδρος, οπότε θα έχει και την ευκαιρία να το στείλει για γνωμάτευση στο Ανώτατο Δικαστήριο, να καταθέσουμε άλλη πρόταση νόμου η οποία κατά θετικό τρόπο να κανονίζει το ωράριο. Δεν μπορεί να γίνει άλλως πως. Αυτή τη στιγμή θα υπάρχει ένας νόμος ο οποίος θα είναι αντισυνταγματικός, θα υπάρχει ένα διάταγμα το οποίο λέει η Βουλή ακύρωσε, αλλά το Συνταγματικό θα πει ότι δεν ακυρώθηκε και θα μπούμε σε μια περιπέτεια.

Η μόνη απλή διέξοδος και λύση είναι να κατατεθεί μία πρόταση νόμου, η οποία κατά θετικό τρόπο και όχι καταργώντας το διάταγμα να καθορίζει το ωράριο, που είναι δικαιοδοσία της Βουλής να το κάμει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, οπωσδήποτε έχουμε ένα πρόβλημα, αλλά πρέπει να τονιστεί ότι η Βουλή, η Επιτροπή Εργασίας, ενήργησε καλή τη πίστει. Οπωσδήποτε δε νομίζω ότι αυτό το θέμα μπορεί να το λύσουμε τώρα στην ολομέλεια, έτσι εισηγούμαι αύριο πριν τη σύγκληση της ολομέλειας να συνέλθει η Επιτροπή Εργασίας για να αποφασίσει περί του πρακτέου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Υπάρχει μία παρερμηνεία. Με το να ψηφίσουμε το νόμο δεν καταργείται το υφιστάμενο ωράριο, διότι δεν ισχύει ο νόμος αν δε δημοσιευτεί. Συνεπώς δεν είναι απόλυτα επείγον για αύριο. Αν υπάρξει η σχετική καθυστέρηση μέχρι της υπογραφής, δημοσίευσης και λοιπά, θα ισχύει το ωράριο έστω και αυτό με το οποίο διαφωνούμε. Μπορεί εν τω μεταξύ το Υπουργικό Συμβούλιο να εκδώσει άλλο ωράριο αύριο, αφού έχουν συνεδρία, ή τη μεθεπόμενη Πέμπτη, και εν τω μεταξύ να κατατεθεί ως εισηγήθηκαν και οι λοιποί συνάδελφοι και να το τροποποιήσουμε σχετικά, για να αποφύγουμε την περιπέτεια τη νομική η οποία διαφαίνεται να υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, τείνω να συμφωνήσω με τον κ. Αναστασιάδη, διότι κατά την πολύ ταπεινή μου γνώμη δεν είναι ορθό να σπεύσουμε να ψηφίσουμε εμείς ωράριο για τα καταστήματα. Υπάρχουν αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα, υπάρχουν διαφωνίες ανάμεσα στις διάφορες τάξεις του πληθυσμού και επομένως δε θα είναι ορθό να υπεισέλθουμε σ' αυτά τα θέματα. Να περάσει από το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, να τα συζητήσουν εκεί, να τα συμφωνήσουν και να μας φέρει η κυβέρνηση νέους κανονισμούς για να δούμε τότε πού θα καταλήξουμε.

Λοιπόν, κύριοι, νομίζω ότι έχει ψηφιστεί αυτός ο νόμος πια....

Τι θέλετε, κύριε Μαθηκολώνη;

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι προσβάλλει πάρα πολύ και την Επιτροπή και τη Βουλή αν μετά απ' αυτή τη συζήτηση, αφού διαπιστώνουμε ότι έγινε κάποιο λάθος, καλόπιστα έστω, ακόμα και αντιδεοντολογικά -που εγώ έχω κάποιες επιφυλάξεις γι' αυτό-και αφού η Βουλή ψήφισε κάποιο νόμο, να λέμε ότι θα τον αφήσουμε αυτό το νόμο, θα καλέσουμε τον Πρόεδρο άμεσα είτε έμμεσα να μην τον δημοσιεύσει για να μην εφαρμόζεται και τελικά να εφαρμόζεται ένα ωράριο το οποίο ολόκληρο το Σώμα έχει πει ότι είναι λανθασμένο. Και εγώ ρωτώ: Αν η κυβέρνηση, όπως μέχρι σήμερα έχει πράξει, δεν καταθέσει νέους κανονισμούς, τι θα κάνουμε; Θα έρθουμε ύστερα από δύο μήνες να ψηφίσουμε ένα νέο νόμο και να λέμε τα ίδια πράγματα; Εγώ πιστεύω ότι πρέπει η Επιτροπή της Βουλής, η Επιτροπή Εργασίας, αύριο να συνέλθει και να επιλύσει το θέμα και δε νομίζω ότι είναι λανθασμένο να έρθει η Βουλή να ψηφίσει νόμο με τον οποίο να επαναφέρει το παλιό ωράριο το οποίο έστω και αν μερικοί λέγουν ότι δεν είναι καλό, υπάρχουν μερικοί που λένε ότι είναι καλό, όπως ο κ. Δίγκλης επί παραδείγματι.

Και μέχρι σήμερα ζούσαμε με εκείνο το ωράριο και δεν υπήρχε κανένα πρόβλημα. Αλλά δυστυχώς με το νέο ωράριο το οποίο έχει βάλει η κυβέρνηση, ο λαός, όχι εμείς, η συντριπτική πλειοψηφία του λαού δεν μπορεί φαίνεται να ζήσει.

Και δε νομίζω ότι είναι σωστό με οποιαδήποτε δικαιολογία, επειδή έγινε κάποιο καλόπιστο λάθος, να το αφήσουμε το θέμα να περάσει με αυτό τον τρόπο που εισηγηθήκατε και εσείς προσωπικά και ο κ. Αναστασιάδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Για όνομα του Θεού, κύριε Πρόεδρε, νομίζω και εσείς και ο κ. Δίγκλης βάλατε το θέμα στις ορθές του διαστάσεις. Αν θελήσει η Βουλή να αναμειχθεί σ' αυτό το θέμα -με το οποίο για δυο τουλάχιστο χρόνια τώρα, πρόσφατα, το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα και για άλλα επτά πιο μπροστά, δέκα δηλαδή συναπτά, είχε ασχοληθεί και δεν είχε καταλήξει- οι πορείες δε θα γίνονται προς το Υπουργείο Εργασίας, θα γίνονται στη Βουλή για τα δεκάλεπτα και τα μισάωρα που έχουμε διαφορές. Εδώ παραλίγο να καταλήξουμε ύστερα από πέντε ώρες συνεδρίασης στη μεσολαβητική εισήγηση του κ. Δίγκλη και απέτυχε παταγωδώς η προσπάθεια. Επομένως να μην αναλάβουμε εμείς, σε καμιά απολύτως περίπτωση, να διευθετήσουμε αυτά τα θέματα, δεδομένου πως είναι πολύ ευαίσθητο το πολύ ισχυρό συνδικαλιστικό κίνημα και η πολύ καλά χειριζόμενη τα θέματα αυτά ΠΟΒΕΚ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι το Σώμα αισθάνεται εκτεθειμένο ένεκα αυτής της νομοθεσίας. Πιστεύω ότι όσο συζητείται, μια και έχει περάσει ήδη η νομοθεσία -και πιστεύω ότι λάθος δίνετε το λόγο και γίνεται η συζήτηση- όσο περισσότερο συζητείται, περισσότερο εκτίθεται το Σώμα. Η εισήγησή μου είναι αύριο η αρμόδια Επιτροπή να κάτσει να μελετήσει τι μπορεί να κάμει για να διορθωθεί η όλη κατάσταση. Αλλά η περαιτέρω συζήτηση στην ολομέλεια πιστεύω ότι χειροτερεύει την κατάσταση, αντί να τη βελτιώνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ενός κακού δοθέντος, κύριε Ιεροδιακόνου, μύρια έπονται. Αυτή είναι η ρήση που εφαρμόζεται σ' αυτή την περίπτωση. Λοιπόν δε θα δώσω το λόγο σε κανένα. Η πρόταση νόμου έχει ψηφιστεί, οι εργατικές οργανώσεις και οι εργοδοτικές οργανώσεις έχουν τα μέσα και τη δύναμη να πιέσουν για νέους κανονισμούς και πιστεύω ότι οι νέοι κανονισμοί θα γίνουν. Είναι θέμα πολιτικό. Δεν είναι θέμα νόμων.

Λοιπόν προχωρούμε στο επόμενο θέμα. Θα παρακαλέσω τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας να αναγνώσει την 'Εκθεση του θέματος «Ο περί Κτήσεως Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Αλλοδαποί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». (Πρόταση νόμου).

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μα υπάρχουν και άλλα θέματα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ξέρω, αλλά ο κ. Γαλανός επείγεται να φύγει και θέλει να πει ορισμένα πράγματα.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Γαλανός έχει ήδη φύγει. Θέλετε να ακολουθήσουμε τη σειρά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν έφυγε ο κ. Γαλανός, να ακολουθήσουμε τη σειρά. Λοιπόν προχωρούμε στο θέμα «Ο περί της Συμβάσεως για την Πρόληψη της Ρυπάνσεως της Θάλασσας από Απόρριψη Καταλοίπων και Άλλων Υλών του 1972 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΑΠΟ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΥΛΩΝ ΤΟΥ 1972 (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Νεόφυτος Ηλία
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Μαρτίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων που ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την Πρόληψη της Ρύπανσης της Θάλασσας από Απόρριψη Καταλοίπων και Άλλων Υλών μαζί με τις τροποποιήσεις που έγιναν σ' αυτή. Η Κυπριακή Δημοκρατία αποφάσισε να προσχωρήσει στη Σύμβαση με την υπ' αρ. 32.571 και με ημερομηνία 8 Νοεμβρίου 1989 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό αναφορά νομοσχεδίου απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης και των τροποποιήσεών της.

Η υπό επικύρωση Σύμβαση θεωρείται μία από τις θεμελιώδεις διεθνείς συμβάσεις για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, λόγω του ότι παρέχει σε παγκόσμια κλίμακα τη δυνατότητα για τον έλεγχο και την πρόληψη της ρύπανσης που προκαλείται από απόρριψη καταλοίπων και άλλων υλών. Σύμφωνα με τις πρόνοιές της, τα συμβαλλόμενα κράτη οφείλουν να απαγορεύουν την ηθελημένη απόρριψη στη θάλασσα υλών κάθε είδους, μορφής ή τύπου από σκάφη, περιλαμβανομένων και πλοίων, αεροσκαφών, εξεδρών ή άλλων τεχνητών θαλάσσιων κατασκευών.

Η προσχώρηση της Δημοκρατίας στη Σύμβαση αυτή αναμφίβολα θα συμβάλει στον περιορισμό της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος που προ-

καλείται από τις βλαβερές ουσίες που απορρίπτονται και θα έχει ευμενή απήχηση στους διεθνείς ναυτιλιακούς κύκλους, ιδιαίτερα μετά το θόρυβο που δημιουργήθηκε πρόσφατα με τις προσπάθειες πλοίων να απορρίψουν τοξικά απόβλητα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη σημασία της υπό αναφορά Σύμβασης για τη Δημοκρατία, λόγω της γειτνίασης της Κύπρου με περιοχές στις οποίες διακινούνται πολλά πετρελαιοφόρα που περικλείουν αυξημένους κινδύνους ρύπανσης, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή του για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης και των τροποποιήσεών της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμβάσεως και των Τροποποιήσεων. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αρμόδια Αρχή. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απαγόρευση απορρίψεως καταλοίπων ή άλλων υλών στη θάλασσα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αστική Ευθύνη. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χορήγηση αδειών απόρριψης καταλοίπων ή άλλων υλών στη θάλασσα. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 8 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εξουσία της Αρμόδιας Αρχής προς επιθεώρηση. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 9 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υποχρέωση πλοιάρχων, χειριστών αεροσκαφών προς αναφορά περιστατικών απορρίψεως. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 10 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 11 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παραβάσεις και κυρώσεις. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 12 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ιεραρχική Προσφυγή. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 13 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λήψη δικαστικών μέτρων προς είσπραξη της κατά το άρθρο 12 χρηματικής ποινής. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 14 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρηματική ποινή, αποζημιώσεις, δαπάνες, επιβάρυνση επί του πλοίου ή αεροσκάφους. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 15 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 16 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως για την Πρόληψη της Ρυπάνσεως της Θάλασσας από Απόρριψη Καταλοίπων και Άλλων Υλών του 1972 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 27, που είναι «Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών εναντίον της Παράνομης Διακίνησης Ναρκωτικών και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Κυρωτικός) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΤΡΟΠΩΝ ΟΥΣΙΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΟΜΙΚΩΝ
Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος	Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου	Αντώνης Ανδρέου
Θαλής Μιχαηλίδης	Ανδρέας Παναγιώτου
Γιαννάκης Μάτσης	Ζαχαρίας Τουλούρας
Μανώλης Χριστοφίδης	Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Πουμπουρής	Μιχάλης Παπαπέτρου
Γεώργιος Σαββίδης	Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιανουαρίου 1990 και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 1990. Οι δύο Επιτροπές εξέτασαν το πιο πάνω νομοσχέδιο σε κοινή συνεδρία τους που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαρτίου 1990. Στις πιο πάνω συνεδριάσεις κλήθηκαν και παρευρέθηκαν οι Υπουργοί Εξωτερικών και Δικαιοσύνης μαζί με υπηρεσιακούς παράγοντες των Υπουργείων τους.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών εναντίον της Παράνομης Διακίνησης Ναρκωτικών και Ψυχοτρόπων Ουσιών. Η Σύμβαση αυτή είναι το αποτέλεσμα σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών που λήφθηκε το 1984 ύστερα από εισηγήσεις του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου και της Επιτροπής Ναρκωτικών του Οργανισμού.

Με τη Σύμβαση αυτή συμπληρώνονται τα μέτρα που προβλέπονται στην Ενιαία Σύμβαση του 1961 για τα Ναρκωτικά, στη Σύμβαση περί Ψυχοτρόπων Ουσιών του 1971 και στο Πρωτοκόλλο του 1972. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Σύμβαση αυτή χαρακτηρίστηκε η πιο αποτελεσματική και ολοκληρωμένη διεθνής συμφωνία που έγινε μέχρι σήμερα για την καταπολέμηση της μάστιγας των ναρκωτικών.

Με την προτεινόμενη Σύμβαση εισάγονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες καινοτομίες:-

(α) Η αναζήτηση, παγοποίηση, ανεύρεση και κατάσχεση του προϊόντος από την παράνομη εκμετάλλευση ναρκωτικών.

(β) Η διευκόλυνση της έκδοσης φυγοδίκων που σχετίζονται με ναρκωτικά.

(γ) Ο έλεγχος της διακίνησης ναρκωτικών για να εξαρθρωθούν οργανωμένες ομάδες οι οποίες τα διακινούν με τη βοήθεια εμπορικών μεταφορέων, μέσω ταχυδρομείων, μέσω της θάλασσας, των ελεύθερων εμπορικών ζωνών και λιμανιών κτλ.

(δ) Η αυστηρή μεταχείριση των παραβατών και η επιβολή βαρύτερων ποινών.

(ε) Η διεθνής νομική συνεργασία για αποτελεσματική αναζήτηση και καταδίωξη των παραβατών.

(στ) Η διεθνής εποπτεία των μέτρων που λαμβάνει και της πολιτικής που ακολουθεί κάθε χώρα στον αγώνα για την καταπολέμηση των ναρκωτικών.

(ζ) Η λήψη από κάθε συμβαλλόμενο κράτος-μέλος νομοθετικών, διοικητικών, δημοσιονομικών και άλλων μέτρων διεθνούς συνεργασίας, για να επιτευχθεί η υλοποίηση των σκοπών της Σύμβασης αυτής.

Η υπό συζήτηση Σύμβαση υπογράφτηκε από την Κύπρο στις 20 Δεκεμβρίου 1988 στη Βιέννη. Η Σύμβαση αυτή έχει ήδη υιοθετηθεί ομόφωνα από 110 χώρες στις οποίες περιλαμβάνονται οι χώρες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και πολλές χώρες που συνορεύουν με την Κύπρο. Η Σύμβαση αυτή υπογράφτηκε από 79 χώρες και έχει κυρωθεί ήδη με νόμο από 4 χώρες, την Κίνα, τη Νιγηρία, τη Σενεγάλη και τις Μπαχάμες. Για να τεθεί η Σύμβαση αυτή σε ισχύ θα πρέπει να περάσουν ενενήντα μέρες από την ημερομηνία κατάθεσης στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών του εικοστού εγγράφου επικύρωσης της Σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Περιμένετε, κύριε Χριστοφίδη, σας παρακαλώ, διότι εδώ που λέει 79 χώρες πρέπει να είναι 19. Διότι παρακάτω, όταν λέει ότι πρέπει να υπογραφεί το έγγραφο και από το 20ό κράτος για να ισχύει, σημαίνει ότι το 79 είναι λάθος και είναι 19.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ναι αλλά, κύριε Πρόεδρε, το 20ό στο τέλος δεν έχει σχέση, διότι εδώ είναι ποιες το υπέγραψαν. Άλλο είναι ποιες το υπέγραψαν και άλλο ποιες το κύρωσαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η σύμβαση αυτή υπογράφηκε. Διότι λέει πιο πάνω ότι την υιοθέτησαν 110 χώρες.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Φαίνεται ότι η υιοθέτηση είναι η πράξη της έγκρισής της. Η υπογραφή είναι.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, υιοθετείται χωρίς να υπογραφεί;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ναι, έτσι ψήφισαν. Ψήφισαν στη Συνέλευση 110 χώρες. Εξ ου και ήταν ομόφωνη. Δηλαδή ομόφωνα 110 χώρες ήταν υπέρ της Σύμβασης. Στο μεταξύ, μετά από την έγκριση, 19 χώρες την έχουν υπογράψει και 4 μόνο την έχουν κυρώσει. Και εμείς προχωρούμε τώρα να κυρώσουμε τη Σύμβαση.

Επομένως, η τελευταία παράγραφος της σελίδας δύο της Έκθεσης είναι ως ανεγνώσθη. Δηλαδή 110 χώρες ομόφωνα, 79 χώρες υπέγραψαν και 4 κύρωσαν. Για να τεθεί η Σύμβαση αυτή σε ισχύ θα πρέπει να περάσουν 90 μέρες από την ημερομηνία κατάθεσης στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών του 20ού εγγράφου επικύρωσης της Σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, του 20ού εγγράφου επικύρωσης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

(Συνεχίζει την ανάγνωση της Έκθεσης)

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Νομικών, αφού έλαβαν ιδιαίτερα υπόψη:

(α) τους κινδύνους που διατρέχει η Κύπρος από την εξάπλωση της μάστιγας των ναρκωτικών, λόγω και της γεωγραφικής και πολιτικής της θέσης,

(β) το γεγονός ότι η υπό εξέταση Σύμβαση έχει υπογραφεί από πολλές ευρωπαϊκές και μεσογειακές χώρες,

(γ) την προσπάθεια που γίνεται για τη συμπλήρωση της νομοθεσίας μας στον τομέα αυτό,

(δ) το γεγονός ότι η υπό εξέταση Σύμβαση χαρακτηρίστηκε η πιο αποτελεσματική και ολοκληρωμένη που έγινε μέχρι σήμερα στον τομέα αυτό και

(ε) τα κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά οφέλη που αναμένεται να αποκομίσει η Κύπρος, αν επικυρώσει τη Σύμβαση,

υιοθετούν πλήρως τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κύριος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε δύο λόγια από τη θέση μου, έντιμε κύριε Πρόεδρε, για να προσθέσω και να τονίσω κάποια στοιχεία περισσότερα από όσα είχαμε πει την άλλη φορά, όταν συζητούσαμε παρεμφερές θέμα.

Πρώτα θα πω πως η Σύμβαση, η κύρωση της Σύμβασης, εισάγει -και πολύ σωστά- τη λήψη μερικών κυρωτικών, ουσιαστικά, και προληπτικών μέτρων, διωκτικών μέτρων για αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού. Όμως οι εμπειρίες που αυταπόδεικτα και πανθομολογούμενα έχουμε δείχνουν πως με τα μέτρα αυτά και μόνο -και στην περίπτωση ακόμα και της πιο επιτυχούς προσπάθειας δίωξης των εμπόρων του λευκού θανάτου-η επιτυχία που προκύπτει σε μια χώρα είναι της τάξης μόνο του 10%.

Άρα εκείνο που πρέπει να δούμε σήμερα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, και εκείνο που πρέπει να προωθήσουμε είναι η ανάγκη λήψης και εφαρμογής νομοθετικών μέτρων πρόληψης του εγκλήματος. Αν δεν μπορέσουμε συγκεκριμένα να ψηφίσουμε μια σχετική νομοθεσία για σύσταση ειδικής υπηρεσίας, η οποία πάνω σε επιστημονική και μόνιμη βάση να δει αυτό το θέμα, να έχει το δικό της προϋπολογισμό και να εκδαπανά κάποια χρήματα για το σκοπό αυτό, άδικα τότε θα περιμένουμε πως θα φέρουμε αποτελέσματα με τις εκκλήσεις, ακόμα και με το φορέα που πριν από έναν περίπου χρόνο έχει συσταθεί στο Προεδρικό Μέγαρο και σε κανένα διάβημα δεν έχει μπορέσει να προχωρήσει πάνω σ' αυτό το νευραλγικό θέμα.

Γιατί είναι πολύ σοβαρό το θέμα, έντιμε κύριε Πρόεδρε. Γιατί τα ανησυχητικά στοιχεία που έχουμε στα χέρια μας είναι και πολλά και σοβαρά. Οι αριθμοί συγκεκριμένα από το Τμήμα Δίωξης Ναρκωτικών παρέχουν-σύμφωνα με τον αριθμό των συλληφθέντων από τα αστυνομικά όργανα χρηστών-μια σταθερή, ετήσια, διαγραμματική, αυξητική τάση, ανάλογη με κείνη που παρουσιάζετο στο δείκτη εισδοχής στα διάφορα ιδρύματα αποθεραπείας τους, όπως είναι το ψυχιατρείο κι οι ψυχιατρικές πτέρυγες στη Λεμεσό και τη Λευκωσία.

Να προσθέσουμε τέλος πως από κλινικές διεργασίες το πρόβλημα είναι εντελώς άγνωστο από επιστημονικής και ενδημολογικής πλευράς και είναι άγνωστα ακόμη τα χαρακτηριστικά των χρηστών. Γι' αυτό επανατονίζουμε και επαναφέρουμε το θέμα και το προτάσσουμε ως θέμα νομοθεσίας και σύστασης υπηρεσίας για πρόληψη του εγκλήματος. Με ερασιτεχνισμούς και με αποσπασματικές και ουσιαστικά σπασμωδικές κινήσεις φοβούμαι, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως θα παραμείνουμε στον ίδιο παρονομαστή.

Γιατί, αν μπορέσουμε και συνεγείρουμε το λαό και τον συστρατεύσουμε, θα έχουμε χιλιάδες εθελοντές οι οποίοι θα αγωνίζονται μαζί μας για την πρόληψη του εγκλήματος. Αντίθετα, αν το αφήσουμε το κακό και θεριεύσει, πολύ φοβούμαστε πως θα μιλούμε κατόπιν εορτής. Θα μας έχουν προλάβει τα

γεγονότα και θα είναι αργά να καταφέρουμε το πλήγμα εναντίον του τέρατος που χειμάζει τη νεολαία μας. Γιατί σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία ο μέσος όρος αυτών που προσβάλλονται, αυτών που κάνουν χρήση, δεν ξεπερνά τα 25 - 26 χρόνια. Πλήττει επομένως την πιο χρυσή νεολαία, την πιο χρυσή ηλικία της κυπριακής κοινωνίας, που τόσο τη χρειάζεται ο τόπος σήμερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την κύρωση της Σύμβασης αυτής πραγματοποιούμε ένα αποφασιστικό βήμα στην αντιμετώπιση της μάστιγας των ναρκωτικών. Και έχει τονιστεί ότι αυτή η Σύμβαση έχει χαρακτηριστεί ως η πιο αποτελεσματική και ολοκληρωμένη που έγινε μέχρι σήμερα στον τομέα των ναρκωτικών. Το Σώμα γνωρίζει ότι εκκρεμούν ενώπιόν του νομοσχέδια που ολοκληρώνουν τη νομοθεσία μας για τα ναρκωτικά και αναμένεται ότι μέσα στους επόμενους δύο μήνες το αργότερο θα μπορέσουμε να ψηφίσουμε και να ολοκληρώσουμε τη νομοθεσία μας για αντιμετώπιση της μάστιγας των ναρκωτικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πίνακας, Μέρος πρώτο, Μέρος δεύτερο και κύρωση της Σύμβασης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών εναντίον της Παράνομης Διακίνησης Ναρκωτικών και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο και η Σύμβαση κυρούται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 28, που είναι «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Δεν ξέρω αν αυτό το θέμα συνδυάζεται με το υπ' αρ. 34, που είναι «Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαιδεύσεως (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) Κανονισμοί του 1990».

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Έχει το ίδιο αντικείμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το 28 όμως είναι Νόμος, ενώ το 34 είναι Κανονισμοί.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά έχουν το ίδιο αντικείμενο. Τις ιδιωτικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, μπορούμε να διαβάσουμε τις δύο Εκθέσεις, να συζητήσουμε τα θέματα μαζί και κατόπιν να ψηφίσουμε χωριστά το Νόμο και χωριστά τους Κανονισμούς.

Εμπρός, διαβάστε τις Εκθέσεις, κυρία Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΧΟΛΩΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Ρήνα Κατσελλή
Αλέκος Μαρκίδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Μιχάλης Παπαπέτρου
Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το υπό εξέταση νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, του Συνδέσμου Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (Ο.Ε.Β.).

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του βασικού νόμου περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Νόμος Αριθμός 1 του 1987) έτσι που να παρέχεται η δυνατότητα στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει Κανονισμούς που θα προβλέπουν και για τη δυνατότητα είσπραξης δικαιωμάτων και το ύψος των δικαιωμάτων για την εξέταση των δηλώσεων για ίδρυση και λειτουργία και για επιθεώρηση ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Για την υλοποίηση της πρόνοιας αυτής εκκρεμούν ενώπιον της Επιτροπής σχετικοί Κανονισμοί που καθορίζουν τα τέλη και δικαιώματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας επικροτεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ (ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Ρήνα Κατσελλή
Αλέκος Μαρκίδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Μιχάλης Παπαπέτρου
Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε τρεις συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Ιανουαρίου, στις 13 Φεβρουαρίου και στις 6 Μαρτίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, του Συνδέσμου Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (Ο.Ε.Β.).

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 34 του βασικού νόμου για τις σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σκοπείται η ρύθμιση των κτιριακών εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού που πρέπει να διαθέτουν οι σχολές αυτές, για να μπορούν να ιδρυθούν και να λειτουργούν νόμιμα και για να καταχωρηθούν στο σχετικό Μητρώο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά τροποποιηθεί. Με τις τροποποιήσεις αυτές γίνεται ξεκάθαρο ότι οι διαστάσεις των διάφορων χώρων που απαιτούνται από τους Κανονισμούς αυτούς θα συναρτώνται με το σύνολο των φοιτητών που θα τους χρησιμοποιεί για κάποια εκδήλωση και όχι με το συνολικό αριθμό των φοιτητών της κάθε σχολής. Ταυτόχρονα γίνεται εισήγηση όπως οι σχολές που λειτουργούσαν κατά την 1η Σεπτεμβρίου 1987, ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ ο βασικός νόμος για τις σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εξακολουθήσουν να λειτουργούν μόνο μέχρι και την 1η Σεπτεμβρίου 1992, αν οι εγκαταστάσεις τους δεν πληρούν τους περί Οδών και Οικοδομών Κανονισμούς για τα δημόσια κτίρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κυρία Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Δύο λόγια, κύριε Πρόεδρε. Είναι με ικανοποίησή της η Επιτροπή Παιδείας που εγκρίνει και το Νόμο και τους Κανονισμούς για τις Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Το μόνο που θα θέλαμε να πούμε είναι ότι σήμερα

όλες αυτές οι σχολές επιτελούν ένα έργο στο κοινωνικό σύνολο της Κύπρου και έτσι θα παρακαλούσαμε το Υπουργείο Παιδείας, όσο το δυνατό συντομότερα, να θέσει σε εφαρμογή όλους τους Νόμους που ψήφισε η Βουλή και τους Κανονισμούς, για να επέλθει μια τάξη στις σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, γιατί διαπιστώσαμε ότι καθυστερεί πολύ η ταξινόμηση, η κωδικοποίηση και η εγγραφή τους σύμφωνα με το Νόμο από το Υπουργείο Παιδείας.

Έτσι κάνουμε έκκληση στους αρμοδίους του Υπουργείου Παιδείας να θέσουν σε εφαρμογή όσα αυτή η Βουλή θεσμοθέτησε, για το καλό της ιδιωτικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που και πάλι τονίζουμε ότι επιτελεί ένα μεγάλο έργο στην Κύπρο σήμερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Και εγώ με τη σειρά μου θα ήθελα να υπογραμμίσω πως τέσσερα χρόνια τώρα, από την 1η του Σεπτέμβρη του 1987, που ψηφίσαμε το Νόμο τον οργανικό περί Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, περιμένουν αυτοί οι άνθρωποι, οι ευλογημένοι, τη διαδικασία για να μπορέσουν να εγγραφούν στα μητρώα του Υπουργείου Παιδείας, έτσι που να δίνουν επίσημα και κανονικά διπλώματα στους φοιτητές τους, προπάντων του εξωτερικού· και τέτοια διαδικασία, δυστυχώς, δε γίνεται.

Πιστεύουμε πως τα τρία «τέρμηνα» που πέρασαν -γιατί περάσαμε κι άλλα πριν από 6 - 8 μήνες- είναι αρκετά. Τώρα, με το διορισμό υπεύθυνου για τον έλεγχο και την εποπτεία, θα μπορέσουν αυτοί οι άνθρωποι νομότυπα να εγγραφούν, για να επιτελέσουν το έργο τους. Γιατί σε κάποιες άλλες περιπτώσεις (μεταπανεπιστημιακών και άλλων ιδρυμάτων) έχουμε δρομολογήσει κάποιες πορείες, κάποιες διαδικασίες, για να μπορούν να λειτουργήσουν, ενώ δεν είναι καθόλου εγγεγραμμένες ούτε με βάση την ισχύουσα νομοθεσία ούτε έχουν τεθεί ενώπιον της Βουλής και του Υπουργικού Συμβουλίου.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και πιστεύω πως αυτή τη φορά το δράμα αυτών των ανθρώπων θα επιλυθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κάλιο αργά παρά ποτέ, κύριε Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επιτέλους θα μπορέσουν να εγγραφούν οι άνθρωποι.

Λοιπόν προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου πρώτα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Τώρα έχουμε τους Κανονισμούς. Την Έκθεση την έχει διαβάσει η κυρία Κατσελλή.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στο να εγκριθούν οι Κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 30, που είναι «Ο περί Κτήσεως Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Αλλοδαποί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989».

Είναι πρόταση νόμου και καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΚΤΗΣΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 13 Μαρτίου 1990. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ο.Ε.Β., του ΚΕΒΕ, του Συνδέσμου Αναπτύξεως Γης και του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων.

Με το νόμο που προτείνεται, σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την κτήση ακίνητης ιδιοκτησίας (Αλλοδαποί), ώστε να καθορίζονται με Κανονισμούς οι όροι και τα κριτήρια με βάση τα οποία θα χορηγείται από το Υπουργικό Συμβούλιο άδεια για την απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας από αλλοδαπό, όταν αυτή υπερβαίνει την απολύτως αναγκαία έκταση για την ανέγερση υποστατικού για ιδιοκατοίκηση ή για επαγγελματική στέγη.

Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, με το νόμο που προτείνεται δημιουργείται το αναγκαίο νομικό υπόβαθρο για τη λεπτομερειακή κανονιστική ρύθμιση των θεμάτων απόκτησης ακίνητης ιδιοκτησίας από αλλοδαπούς, ιδιαίτερα όταν η έκταση της ιδιοκτησίας αυτής υπερβαίνει την απολύτως αναγκαία έκταση για σκοπούς ιδιοκατοίκησης ή επαγγελματικής στέγης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού μελέτησε την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, υιοθετεί ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού προηγουμένως επενεχθούν σ' αυτήν ορισμένες τροποποιήσεις που κρίθηκαν αναγκαίες ως αποτέλεσμα των συζητήσεων που διεξήχθησαν στα πλαίσια των συνεδριάσεων της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κύριος Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς δύο λόγια. Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του κόμματός μας, ο κύριος Γαλανός, παρακάλεσε να λεχθούν περίπου τα πιο κάτω.

Πως η πρόταση νόμου που κατατέθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΔΗ.ΚΟ. κύριο Γαλανό και υιοθετήθηκε και ψηφίζεται σήμερα από τη Βουλή σκοπεί στο να υπάρξει αποτελεσματικός έλεγχος στην ανεξέλεγκτη πώληση ή στη μακρόχρονη, πολύχρονη ενοικίαση μεγάλων εκτάσεων γης σε αλλοδαπούς.

Και η πρόσφατη περίπτωση των πολλών χιλιάδων στρεμμάτων που επιζητούνται να εκχωρηθούν σε αλλοδαπούς στην περιοχή Χα-Ποτάμι καταδεικνύει σαφέστατα την αναγκαιότητα της ύπαρξης μιας τέτοιας νομοθεσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κτήσεως Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Αλλοδαποί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 32, που είναι «Οι περί Εθελοντών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας να αναγνώσει την Έκθεση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ» ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990.

Παρόντες:-

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Γεωργίου
Αντώνης Ανδρέου
Νίκος Μουσιούττας
Πολύβιος Κόλοκος
Στέλιος Μανδριώτης
Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαρτίου 1990.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 14 και 27 της νέας νομοθεσίας για το Στρατό της Δημοκρατίας η οποία θεσπίστηκε πρόσφατα από τη Βουλή, καθορίζεται η διαδικασία πρόσληψης εθελοντών και εθελοντριών υπαξιωματικών και άλλα συναφή θέματα.

Ειδικότερα με τις πρόνοιες των Κανονισμών αυτών προβλέπονται ανάμεσα σ' άλλα τα πιο κάτω:-

(α) Η πρόσληψη εθελοντών-εθελοντριών υπαξιωματικών θα γίνεται για αρχική περίοδο τριών χρόνων και θα ανανεώνεται ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας.

(β) Τα προσόντα που πρέπει να έχουν οι υποψήφιοι για πρόσληψη ως εθελοντές-εθελόντριες υπαξιωματικοί, όπως ηλικία, μόρφωση, γραπτές εξετάσεις κτλ.

(γ) Τα επιλεγόμενα πρόσωπα θα υπόκεινται σε βασική εκπαίδευση στο Όπλο, το Σώμα ή την Ειδικότητά τους και στο διάστημα αυτό θα διαμένουν σε στρατόπεδα όπου και θα σιτίζονται δωρεάν.

(δ) Ύστερα από τη βασική τους εκπαίδευση θα απονέμεται στους εθελοντές-εθελόντριες υπαξιωματικούς ο βαθμός του λοχία με τον οποίο και θα υπηρετούν για όσο χρόνο διαρκεί η πρόσληψή τους.

(ε) Περιλαμβάνονται διατάξεις αναφορικά με τις απολαβές, άδειες και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και τη διαδικασία κάτω από την οποία οι εθελοντές-εθελόντριες υπαξιωματικοί θα μπορούν να παραιτηθούν ή να απολυθούν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, επικροτώντας τους Κανονισμούς αυτούς, οι οποίοι είναι άλλωστε το αποτέλεσμα της πρόσφατης ψήφισης από τη Βουλή του νέου νόμου για το Στρατό της Δημοκρατίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί για να συνάδουν με την προαναφερθείσα νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εγκρίνουμε σήμερα Κανονισμούς που έχουν θεσμική σημασία και αξία. Ανοίγουν νέες προοπτικές δραστηριότητας και νέους τομείς για τη γυναίκα στην Κύπρο. Και είμαι βέβαιος ότι μέσα απ' αυτή τη νέα κατάκτησή της η γυναίκα θα πάρει μια πιο σωστή και ολοκληρωμένη θέση μέσα στην κοινωνία.

Με τη χρησιμοποίηση του γυναικείου δυναμικού διπλασιάζονται οι δυνατότητές μας ως λαού, ιδιαίτερα στον αμυντικό τομέα, όπου το ανθρώπινο δυναμικό είναι το πιο πολύτιμο από όλα.

Με τους Κανονισμούς που εγκρίνουμε διασφαλίζεται η ισότητα και η ιδιομορφία της γυναίκας. Προσλαμβάνονται όχι μόνο οι άγαμες, αλλά και οι παντρεμένες και προστατεύονται όλα τα δικαιώματα της γυναίκας και το δικαίωμα της μητρότητας μέσα σ' αυτή την υπηρεσία, για να φανεί ότι δεν μπορεί να υπάρξει οποιοδήποτε εμπόδιο για τη γυναίκα, για να υπηρετήσει την πατρίδα της, που να προέρχεται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.

Εκείνο που θα πρέπει να επαινέσουμε είναι τον αξιέπαινο ζήλο των γυναικών, που τόσο πρόθυμα έσπευσαν με αιτήσεις να δηλώσουν το ενδιαφέρον τους να υπηρετήσουν στην Εθνική Φρουρά. Ελπίζουμε και πιστεύουμε ότι σ' αυτή τους την προσπάθεια -και με το ζήλο που έχουν επιδείξει- δε θα τις απογοητεύσουμε, ότι θα λειτουργήσουν τα αξιοκρατικά κριτήρια, ώστε να μην υπάρχει η αίσθηση οποιασδήποτε αδικίας αύριο για την πρόσληψη γυναικών, ώστε να αναλάβουν με ενθουσιασμό, πίστη και αυτοπεποίθηση τα νέα μεγάλα καθήκοντα και τις νέες μεγάλες ευθύνες που αναλαμβάνουν στην ενίσχυση των αμυντικών δυνατοτήτων, στην ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, που τόσο έχει ανάγκη ο τόπος μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φλουρέντζος.

Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Και η δική μας ομάδα χαιρετίζει την έγκριση των Κανονισμών αυτών, οι οποίοι ανοίγουν νέους ορίζοντες για την Εθνική μας Φρουρά, όσον αφορά τη λειτουργία της.

Θα ήθελα να τονίσω ότι οποιαδήποτε αναβάθμιση του άψυχου υλικού που διαθέτει η Εθνική μας Φρουρά δε θα ήταν τόσο ωφέλιμη, αν δεν αναβαθμιζόταν παράλληλα το έμψυχό μας υλικό.

Με την έγκριση των Κανονισμών και με την εισαγωγή της εγγραφής εθελοντριών στο στρατό μας ελευθερώνονται οι εθνοφρουροί μας, που μπορεί η Εθνική Φρουρά να τους χρησιμοποιήσει σε πόστα που θα ήταν δύσκολο να χρησιμοποιηθούν γυναίκες.

Πιστεύω, όπως ανέφερε και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ, ο κ. Χατζηδημητρίου, ότι οι Κανονισμοί θα εξασφαλίσουν αξιοκρατικά την εγγραφή των εθελοντριών και θα επιδειχθεί η κατάλληλη προσοχή στο να μη δημιουργούνται οποιεσδήποτε παρεξηγήσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κι εμείς με τη σειρά μας, κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να χαιρετίσουμε την έγκριση των Κανονισμών που θα υποβοηθήσουν σίγουρα στην ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρονται στην Εθνική Φρουρά και θα μπορέσουν να αποδεσμεύσουν πολύτιμο έμψυχο υλικό, το οποίο θα χρειαστεί να υπηρετήσει σε άλλες εξειδικευμένες μονάδες.

Γι' αυτό και πάλι επαναλαμβάνουμε πως χαιρετίζουμε ιδιαίτερα σήμερα την έγκριση αυτών των Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς με τη σειρά μας χαιρετίζουμε την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Ο θεσμός των εθελοντών και εθελοντριών υπαξιωματικών θεωρείται ύψιστης σημασίας για την άμυνά μας. Είναι χαρακτηριστικό το ενδιαφέρον που επιδείχθηκε εκ μέρους του γυναικείου φύλου, αλλά λυπούμαι να παρατηρήσω ότι δεν επιδείχθηκε το ίδιο ενδιαφέρον και από τους νέους μας. Γι' αυτό και ως Μέλος της Επιτροπής Άμυνας κάμνω έκκληση προς τους νέους της Κύπρου να ανταποκριθούν στο νέο θεσμό και να υποβάλουν αιτήσεις, ώστε να καταταχθούν ως εθελοντές υπαξιωματικοί, γιατί αυτό θα είναι προς το συμφέρον και της Κύπρου, αλλά και των ιδίων, με τα ωφελήματα και τις προοπτικές τις επαγγελματικές, οι οποίες διαγράφονται για τους ιδίους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των Κανονισμών αυτών;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αφού όλοι χαιρετίσαμε, δεν μπορεί να υπάρχει ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς, αλλά είναι τυπικό, κύριε Κληρίδη. Πρέπει να ρωτήσω αν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα)

Λοιπόν, επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας να καταθέσει την Έκθεση. Επειδή λείπει σήμερα ο κ. Παναγίδης...

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΟΡΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 1990.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 44 της βασικής νομοθεσίας περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 3 του Νόμου περί Οργανισμών Δημόσιου Δικαίου (Ρύθμιση Θεμάτων Προσωπικού), σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας), ώστε να παρασχεθεί στην πιο πάνω Αρχή η δυνατότητα να εισφέρει στα Ταμεία Βοήθειας τα οποία διατηρεί εφάπαξ ποσά για παροχή βοηθήματος σε έκτακτες και συγκεκριμένες περιπτώσεις που θα αποφασίσει.

Η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, ώστε να μπορέσει να υλοποιηθεί ένα παλαιό και δίκαιο αίτημα παλαιότερων υπαλλήλων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου που αφυπηρέτησαν πριν από το 1978 παίρνοντας κατά την αφυπηρέτησή τους ένα μικρό ποσό από το Ταμείο Προνοίας, χωρίς να τύχουν συνταξιοδότησης σύμφωνα με τα νεότερα σχέδια συντάξεως του οργανισμού που μπήκαν σε εφαρμογή από το 1978.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη της το γεγονός ότι το αίτημα των πιο πάνω υπαλλήλων έχει απασχολήσει επανειλημμένα την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η οποία και προέβη σε σχετικά διαβήματα για την υλοποίησή του, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπο συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας επιτρέπω, κύριε Ζιαρτίδη.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Όπως αναφέρεται στην Έκθεση, με αυτό το θέμα έχει ασχοληθεί αυτεπάγγελτα η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από αρκετές πιέσεις και παρακλήσεις των ενδιαφερόμενων υπαλλήλων ή πρώην υπαλλήλων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Όταν είδα να αναγράφεται στην ημερήσια διάταξη αυτό το θέμα και όταν σήμερα πήρα την Έκθεση της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, είπα μέσα μου, κύριε Πρόεδρε: «Επιτέλους!» Διότι δεν ξέρω αν είναι σε γνώση σας ότι αυτό το θέμα εκκρεμεί για πάνω από δυο χρόνια! Μάλιστα είναι ενδιαφέρον να ξέρει το Σώμα ότι εκείνοι που θα ωφεληθούν σήμερα με την ψήφιση αυτών των Κανονισμών είναι κατά 10 λιγότεροι από εκείνους που ήλπιζαν να ωφεληθούν, όταν για πρώτη φορά ηγέρθη το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απεδήμησαν εις Κύριον, κύριε Ζιαρτίδη;

(Γέλια)

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

(Γελά)

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, 10 απεδήμησαν. Το λέω αυτό για να ακούσουν ίσως εκείνοι που είναι υπεύθυνοι ότι πρέπει να κινούνται λίγο πιο γρήγορα, όταν εγείρονται σε αυτούς ανθρωπιστικά θέματα σαν αυτό. Εν πάση περιπτώσει, και εγώ και ο συνάδελφος Τάκης Χατζηδημητρίου, ο οποίος είχε επίσης την πρωτοβουλία να εγείρει αυτό το θέμα, θεωρούμε καθήκον μας να ευχαριστήσουμε και τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας και το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής για το ότι -έστω και αργά-αποφάσισαν να ικανοποιήσουν αυτό το αίτημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πρώτα πρέπει να ευχαριστήσω τον κ. Ζιαρτίδη για τις άοκνες πραγματικά προσπάθειες που κατέβαλε, μετά που ενεγράφη αυτό το θέμα στη Βουλή, για την αντιμετώπιση αυτού του ανθρωπιστικού θέματος, αλλά και να τον διορθώσω.

Είναι τέσσερα χρόνια και πλέον που μαχόμαστε και οι δυο, για να εξασφαλίσουμε αυτούς τους ανθρώπους. Είπε ότι 10 απεδήμησαν εις Κύριον. Αυτό ήταν και το επιχείρημά μας. Λέγαμε στους υπευθύνους: «Για όνομα του Θεού! Δώστε κάτι, διότι οι άνθρωποι θα πεθάνουν, δε θα προλάβουν να επωφεληθούν». Και όταν μας έλεγαν για τη δαπάνη τους λέγαμε: «Μην ανησυχείτε για τη δαπάνη, γιατί τώρα θα δοθεί αυτή η βοήθεια, για να ανακουφιστούν κάποιοι άνθρωποι σε πολύ προχωρημένη ηλικία, που υποχρεώνονταν, κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες και με κακή κατάσταση της υγείας τους, να εργάζονται ως κλητήρες ή οτιδήποτε άλλο, για να βγάλουν απλώς τα προς το ζην». Διότι και οι συντάξεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων που έπαιρναν ήταν πενιχρότατες. Έτσι ειλικρινά αισθανόμαστε κάπως την ικανοποίηση ότι έστω και αργά η Βουλή των Αντιπροσώπων μπόρεσε να δει το δράμα κάποιας ομάδας συμπατριωτών μας προχωρημένης ηλικίας -αυτών που θεμελίωσαν και δημιούργησαν την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου εργαζόμενοι υπερωρίες, με ελάχιστους μισθούς, που δεν είδαν ποτέ τους κλίμακα Α16 ή Α15, όπου η πιο χαμηλή κλίμακα είναι περίπου Α13, οι οποίοι συνταξιοδοτήθηκαν με £2,000 κάποτε σε κάποιο χρονικό διάστημα, μάλλον αφυπηρέτησαν με £2,000, χωρίς κανένα άλλο όφελος, όταν αυτή τη στιγμή πραγματικά έχουν εξασφαλίσει πάρα πολλά πλεονεκτήματα οι εργαζόμενοι.

Πρέπει να αναφέρω ότι βρήκαμε την κατανόηση του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας, για να μπορέσουν να περάσουν αυτοί οι Κανονισμοί και την κατανόηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Θα πρέπει κάποτε να αναφέρουμε και κάποια καλά λόγια για ανθρώπους οι οποίοι αισθάνθηκαν τη φωνή κάποιων αδικούμενων ανθρώπων και θέλησαν να σταθούν βοηθοί και αλληλέγγυοι προς αυτούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να πω και εγώ πως σε θέματα καθαρά ανθρωπιστικά δεν πρέπει να υπεισέρχεται η υπνηλία -η ασύγγνωστη μάλιστα- όπως πήγε να επιδειχθεί από κάποιες πλευρές. Γιατί, αν πράγματι δε βρισκόταν ο συνάδελφος Τάκης Χατζηδημητρίου να εγγράψει το θέμα κι ο συνάδελφος Ζιαρτίδης να τον συνοδεύσει στα διάφορα διαβήματά του, δε θα εκδημούσαν μόνο αυτοί οι δέκα, αλλά θα εκδημούσαν απαξάπαντες εις Κύριον και δε θα βρισκόμασταν σήμερα στη θέση να ψηφίζουμε ούτε για έναν από τους υπάρχοντες αυτούς ανθρώπους οι οποίοι, όπως σωστά λέχθηκε, θεμελίωσαν με το αίμα τους και με πολλές στερήσεις, με πολλή ευσυνειδησία, αυτό το έργο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Και λέμε το εξής, κύριε Πρόεδρε: Πως δεν πιστεύαμε πως στις παρυφές του 21ου αιώνα θα αντικρίζαμε παρόμοια σκλήρυνση και τυρεία από μέρους κάποιων πλευρών. Στην πρώτη δεκαετία, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, όταν κάποιοι εκπαιδευτικοί δυσκολεύτηκαν να επιλέξουν σωστά και επέλεξαν ταμεία προνοίας, όπως κι αυτοί εδώ οι υπάλληλοι -αντίς συνταξιοδοτικά- σύμφωνα με τους Νόμους της Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης κι όταν αποφασίσαμε και υποβάλαμε μια απλή ερώτηση στον τότε Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, τον Αρχεπίσκοπο Μακάριο, αμέσως παρέπεμψε αρμόδια το θέμα και έδωσε την ευκαιρία επιλογής. Σήμερα, ενώ πάμε να μπούμε στον 21ο αιώνα, παρ' ολίγο -αν δεν υπήρχε αυτή η πίεση και ο φορτισμός από μέρους των συναδέλφων- να μην τα καταφέρουμε να προλάβουμε εν ζωή τους υπαλλήλους αυτούς, οι οποίοι πράγματι με το αίμα τους έχουν στήσει αυτό το οικοδόμημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει εκτιμηθεί η κατανόηση που επιδείχθηκε και τελικά σε τέσσερα χρόνια λύθηκε ένα πρόβλημα. Διερωτούμαι, όταν δεν επιδειχθεί κατανόηση, πόσα χρόνια χρειάζονται για να λυθεί κάποιο σοβαρό πρόβλημα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάντοτε τα πρώτα 100 χρόνια είναι η δυσκολία, κύριε Νίκο. Τα άλλα είναι εύκολα πλέον!

(Γέλια)

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι θέμα διαδικασίας. Λέχθηκε ότι μερικοί απεδήμησαν εις Κύριον λόγω καθυστερήσεως. Αλλά αν συνεχίσουμε σ' αυτή τη Βουλή, για κάθε θέμα που συμφωνούμε,να εκφωνούμε και λογύδριο, θα αποδημήσουμε και από τη Βουλή, προτού τελειώσουμε την ημερήσια διάταξη!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε απόλυτο δίκαιο, κύριε Κληρίδη, και ελπίζω να σας ακούσουν εκείνοι οι οποίοι αρέσκονται στα λογύδρια!

Λοιπόν, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Δικαστικής Φαρμακευτικής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Τι σημαίνει, κύριε Παρισινέ, περί Δικαστικής Φαρμακευτικής;

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Θα ακούσετε στην Έκθεση αμέσως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διάβασα την Έκθεση, αλλά δεν αντελήφθην!

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 9 του Νόμου περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για τη δικαστική φαρμακευτική, ώστε η εξεταστέα ύλη για όσους επιθυμούν να εγγραφούν ως φαρμακοποιοί να εκσυγχρονιστεί με την περίληψη σ' αυτή και της νεότερης σχετικής νομοθεσίας. Παράλληλα γίνονται ορισμένες τροποποιήσεις στο ερμηνευτικό μέρος των Κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους προτείνονται οι πιο πάνω τροποποιήσεις, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως οι Κανονισμοί αυτοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους Κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αιτήσεις και Ιεραρχικαί Προσφυγαί) Κανονισμοί του 1990», 2. «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990» και 3. «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αποζημίωσις) Κανονισμοί του 1990». Καλείται ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών να διαβάσει την Έκθεση.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να θεωρηθεί η Έκθεση αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ (ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΙΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΑΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990», 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ (ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ 3. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ (ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ Σεπτεμβρίου 1989 και Ιανουαρίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης των Κανονισμών αυτών η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις των εκπροσώπων του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων, του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελεύθερων Επαγγελματιών, Μελετητών, Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών και της Παγκύπριας Ένωσης Κοινοτήτων. Η Επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να μελετήσει αριθμό μνημονίων που κατατέθηκαν ενώπιόν της τόσο από τους πιο πάνω εκπροσώπους, όσο και από αριθμό άλλων οργανώσεων ή ομάδων που δεν παρέστησαν στις συνεδρίες της Επιτροπής, αλλά διατύπωσαν τις εισηγήσεις τους γραπτώς.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 67 και 86 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, ρυθμίζεται αριθμός θεμάτων που θεωρούνται απαραίτητα για την πλήρη εφαρμογή της πολεοδομικής νομοθεσίας που προγραμματίζεται μέσα στον τρέχοντα χρόνο.

Ειδικότερα με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς:-

(α) προδιαγράφεται η διαδικασία αίτησης για χορήγηση πολεοδομικής άδειας, καθώς και η άσκηση ιεραρχικής προσφυγής εναντίον μιας πολεοδομικής απόφασης,

(β) καθορίζονται τα δικαιώματα που θα καταβάλλονται για κάθε μορφή ανάπτυξης με βάση την πολεοδομική νομοθεσία, και

(γ) ρυθμίζεται η διαδικασία και καθορίζεται ο τύπος και ο τρόπος επίδοσης ειδοποίησης για απαίτηση αποζημίωσης που καταβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Πολεοδομίας Νόμου.

Η Επιτροπή, εξετάζοντας τις επιμέρους διατάξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών υπό το φως των απόψεων και εισηγήσεων που τέθηκαν ενώπιόν της, επέφερε σ' αυτούς αριθμό τροπολογιών οι οποίες πραγματεύονται κυρίως τα πιο κάτω θέματα:

(α) Διατυπώνονται σαφέστερα οι διατάξεις που αναφέρονται στα δικαιώματα που καταβάλλονται στην Πολεοδομική Αρχή με την υποβολή μιας αίτησης για ανάπτυξη και παράλληλα διευρύνεται ο σχετικός Πίνακας, ώστε να περιληφθούν σ' αυτόν ξενοδοχειακές, βιομηχανικές, εμπορικές και άλλες αναπτύξεις.

(β) Στους Κανονισμούς για τις αιτήσεις και τις ιεραρχικές προσφυγές γίνεται πρόνοια, ώστε στο έντυπο της αίτησης για χορήγηση πολεοδομικής άδειας να καθορίζονται οι λεπτομέρειες των σχεδίων και των σχεδιαγραμμάτων που θα υποβάλλονται μαζί με την αίτηση αυτή ανάλογα με το είδος της ανάπτυξης.

(γ) Και οι τρεις υπό συζήτηση Κανονισμοί έχουν μεταγλωττιστεί από την καθαρεύουσα στη δημοτική γλώσσα και τροποποιήθηκαν νομοτεχνικά και λεκτικά για σκοπούς σαφέστερης απόδοσης του κειμένου τους.

Επισυνάπτοντας αντίγραφο των Κανονισμών αυτών η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, τόσο το καλύτερο.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση να εγκριθούν και οι τρεις αυτοί Κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι τρεις αυτοί Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας». Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση, εκτός αν θα θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΥΝΤΙΚΗ ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Παρόντες:-

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Μουσιούττας
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Φλουρέντζος
Στέλιος Μανδριώτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας συνήλθε σε τέσσερις συνεδρίες που πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιανουαρίου, 5 και 12 Φεβρουαρίου και στις 8 Μαρτίου 1990 και ενημερώθηκε λεπτομερώς από την Επιτροπή Διαχειρίσεως του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης για τις προϋπολογιζόμενες αμυντικές ανάγκες για το έτος 1990.

Η Επιτροπή με βάση την ενημέρωση που της έγινε εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της Απόφασης που εσωκλείεται, με την οποία εξουσιοδοτείται η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου να προβεί σε δαπάνες ύψους £117,875,640 για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας κάτω από τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την Απόφαση της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΒΟΥΛΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΠΕΙΔΗ η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας είναι ανάγκη να προβεί σε δαπάνη £117,875,640,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 9 των περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμων του 1985 και 1988, για τη διενέργεια της δαπάνης αυτής απαιτείται εξουσιοδότηση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων,

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ η Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού έλαβε υπόψη την Εισηγητική Πρόταση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, αποφασίζει να παράσχει εξουσιοδότηση στη Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου να προβεί στη διενέργεια δαπάνης ύψους £117,875,640 για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση της Απόφασης αυτής;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η Απόφαση εγκρίνεται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Είναι η πρόταση νόμου που καταθέσαμε σήμερα και κηρύξαμε επείγουσα. Καλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εσωτερικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΕΩΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΧΩΡΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κηρύχθηκε ως θέμα επείγουσας φύσης, σε σημερινή συνεδρία της.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την κατάργηση των χωριτικών επιτροπών των χωριών ή ενοριών που βρίσκονται στα όρια του δήμου, που όπως είναι γνωστό τίθεται σε εφαρμογή την 1η Απριλίου 1990, έτσι που η θητεία των υφιστάμενων χωριτικών επιτροπών να παραταθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου, για να καταστεί στο μεταξύ δυνατή η ολοκλήρωση των διεργασιών που απαιτούνται για τη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων των χωριτικών αυτών επιτροπών στους δήμους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών επικροτεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αρχικά η 'Εκθεση μιλούσε για το τέλος Ιουνίου, αλλά κατόπιν περαιτέρω διαβουλεύσεων η πλειοψηφία της Βουλής συστήνει να είναι μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, ούτως ώστε ο νόμος να αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου του 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Ωστε πρέπει να φύγει η λέξη 'Ιουνίου' στην 'Εκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Και στο νόμο, εκεί που λέει την 1η Ιουλίου 1990, να γίνει την 1η Ιανουαρίου 1991.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είναι τυχαία που αναφέρεται στην αρχική 'Εκθεση το τέλος Ιουνίου 1990. Αυτό οφείλεται στο ότι στην πρωινή συνάντηση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων είχαμε συμφωνήσει να πάμε ομόφωνα μέχρι το τέλος του Ιουνίου. Δυστυχώς όμως υπήρξε η υπαναχώρηση ύστερα για να πάμε τέλος του χρόνου.

Το θέμα αυτό της παράτασης της ισχύος της θητείας των κοινοτικών αρχών που λειτουργούν μέσα στις δημαρχούμενες περιοχές δεν είναι η πρώτη φορά που συζητείται σ' αυτό το Σώμα. Αν ανατρέξουμε στα πρακτικά αυτού του Σώματος, θα διαπιστώσουμε ότι από το 1985 και πιο συγκεκριμένα από το 1986 που οι πόλεις έχουν αποκτήσει τους αιρετούς δήμους τους, από τότε μπήκε το θέμα της κατάργησης των κοινοτικών αρχών.

Δυστυχώς όμως, ενώ συζητήθηκε επανειλημμένα εδώ αυτό το ζήτημα, συνεχώς παρατηρείται μια αναβλητικότητα να μην ψηφιστεί ο νόμος που καταργεί τις κοινοτικές αρχές και μεταβιβάζει τις εξουσίες στους δήμους, μεταβιβάζει τις αρμοδιότητες των κοινοτικών αρχών στους δήμους. 'Εχουν δηλώσει οι δήμοι ότι αναλαμβάνουν αυτή την ευθύνη και έχει δηλώσει το Υπουργείο Εσωτερικών, που είναι η αρμόδια αρχή, ότι μπορεί να μεταβιβάσει τις εξουσίες των κοινοτικών αρχών στους δήμους.

Δυστυχώς όμως πολιτικές σκοπιμότητες για διατήρηση διορισμένων κοινοτικών αρχών που δεν εκφράζουν τα αισθήματα των κατοίκων αυτών των ενοριών, πολιτικές σκοπιμότητες, λέω, αναβάλλουν και αναβάλλουν την υλοποίηση αυτού του νόμου.

Εμείς θα καταψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου. Η πρότασή μας είναι να παραμείνει όπως αρχικά είχε συμφωνηθεί σήμερα το πρωί, δηλαδή να ισχύει η θητεία των διορισμένων κοινοτικών αρχών μέχρι το τέλος του Ιουνίου. Αυτή είναι η πρότασή μας και θα καταψηφίσουμε την πρόταση για παράτασή τους μέχρι το τέλος του χρόνου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υπενθυμίσω στους συναδέλφους την ιστορία που αφορά το θέμα της κατάργησης ορισμένων χωριτικών αρχών όπως το λέει ο Νόμος.

Το Δεκέμβρη του 1989 αποφάσισε η Βουλή να καταργήσει το θεσμό των κοινοτικών αρχών σε δημαρχούμενες περιοχές.

Κατά την ημέρα της ψήφισης του Νόμου, το Δημοκρατικό Κόμμα εξέφρασε δυο αντιθέσεις. Η πρώτη αντίθεση ήταν για το λόγο ότι τα δημαρχεία ήταν απρόθυμα να δεχθούν και να επωμισθούν μια ευθύνη την οποία τους επιφόρτιζε ένας νόμος που η Βουλή αποφάσισε να θεσπίσει ερήμην των ενδιαφερομένων. Η δεύτερη αντίθεσή μας ήταν για το λόγο ότι είχαμε καταθέσει μια πρόταση νόμου για αιρετές χωριτικές αρχές στις δημαρχούμενες περιοχές και δυστυχώς η Επιτροπή Εσωτερικών ούτε καν άγγιξε το θέμα.

Κάναμε την αναφορά μας στην ολομέλεια και πιστεύω πως εξασφαλίσαμε τη συναίνεση της ολομέλειας να επανεξετάσει το θέμα εφ' όλης της ύλης κατά τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο. Τι έγινε από τότε;

Καλέσαμε την 'Ενωση Δήμων για να αντιληφθούμε ότι οι μισοί ήθελαν να αναλάβουν αυτές τις ευθύνες και οι άλλοι μισοί όχι. Τελικά κατέφθασε μια επιστολή ότι αποδέχονται. Η επιστολή αυτή έφθασε μόλις πριν μια βδομάδα.

'Οταν κλήθηκαν από την Επιτροπή Εσωτερικών για να μας πουν πώς σκοπεύουν να λειτουργήσουν αυτό το θεσμό που τους ανατίθεται, ο αντιπρόσωπός τους μας είπε πως δεν έχει ιδέα, πως είναι πιθανό να υπάρξει και κάποια δαπάνη. Πιθανό να είχαν υπόψη τους να διορίσουν ανθρώπους.

Και εδώ μπαίνει το ερώτημα: Ποιος θα πληρώνει τους υπαλλήλους που θα εκτελούν χρέη κοινοτάρχη; Αλλά και το κυριότερο, αν είναι μισθωτοί και θα λειτουργούν ασφαλώς με βάση κάποιο ωράριο, πώς θα εξυπηρετούν το λαό που συνήθισε τον κοινοτάρχη με διαφορετικό τρόπο και όταν η συνεργασία του λαού με τον κοινοτάρχη κατέστη τμήμα αναπόσπαστο του τρόπου ζωής τους;

Δε μας ικανοποίησε η απάντηση της 'Ενωσης Δήμων και από αυτό ομόφωνα έγινε παραδεκτό ότι έπρεπε να δοθεί κάποια αναβολή, να μας δώσουν εξηγήσεις για το πώς θα λειτουργεί ο θεσμός υπό τα δημαρχεία και τι δαπάνες υπολογίζουν πως θα χρειαστούν για τη λειτουργία του θεσμού. Αυτά για την 'Ενωση Δήμων.

Παρέμεινε ακόμα χωρίς να συζητηθεί η δική μας πρόταση νόμου για αιρετές χωριτικές αρχές. Και το θεωρούμε πραγματική περιφρόνηση προς το κόμμα μας να κάνουμε μια πρόταση νόμου, να καταργούμε αρχές, να δίνουμε παρατάσεις και σε όλο αυτό το διάστημα να μη μελετούμε μια πρόταση νόμου που είχε καταθέσει μια κοινοβουλευτική ομάδα.

Ευχαριστώ τον κ. Πουμπουρή που μου θύμισε πως οι δημοτικές εκλογές είχαν γίνει το 1986: δεν το θυμόμουν.

Η δική μας πρόταση, επειδή πιστεύουμε πως είναι πιθανό να πείσουμε τους συναδέλφους των άλλων κομμάτων για αιρετές χωριτικές αρχές, θα ήταν να παραταθεί η θητεία των νυν κοινοτικών και χωριτικών αρχών μέχρι την ημερομηνία που θα γίνουν οι δημοτικές εκλογές.

Με τον τρόπο αυτό οι πολίτες του δήμου μαζί με το ψηφοδέλτιο για δήμαρχο και δημοτικούς συμβούλους θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν ακόμα ένα ψηφοδέλτιο για τους κοινοτάρχες των ενοριών κάθε δήμου.

Αν όμως η πρότασή μας προκαταλαμβάνει την έκβαση της πρότασης νόμου που έχουμε καταθέσει, κατ' οικονομία θα συμφωνήσουμε με την πρόταση για τις 31 Δεκεμβρίου, που προέρχεται από το Δημοκρατικό Συναγερμό, ζητώντας και πάλι όμως τη συναίνεση της ολομέλειας ότι σ' αυτό το διάστημα θα συζητηθεί και η δική μας πρόταση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπετε.

Αυτό το θέμα που συζητούμε έχει ταλαιπωρήσει τη Βουλή και την Επιτροπή Εσωτερικών για αρκετό καιρό. Δεν είναι η πρώτη φορά που συζητείται παράταση της θητείας των χωριτικών αρχών στις δημαρχούμενες περιοχές. Αν δεν απατώμαι, είναι η τρίτη φορά που συζητούμε αυτό το θέμα.

Στην τελευταία συνεδρία της Επιτροπής Εσωτερικών, για πρώτη φορά η 'Ενωση Δήμων δήλωσε ότι είναι έτοιμη να αναλάβει τις λειτουργίες και τα καθήκοντα που εκτελούν σήμερα οι κοινοτικές αρχές στις δημαρχούμενες περιοχές. Και όπως σωστά λέχθηκε από προηγούμενο ομιλητή, όταν εξέθεσαν την άποψή τους αυτή στην Επιτροπή Εσωτερικών, ύστερα από έρευνα που έγινε, φάνηκε ότι, ενώ είναι έτοιμοι να αναλάβουν και ενώ είναι πρόθυμοι να αναλάβουν, δεν έχουν προχωρήσει σε κανένα πρακτικό μέτρο για να υλοποιήσουν αυτή την ευθύνη τους από την 1η Απριλίου, όπως προνοούσε ο Νόμος. Διότι η θητεία των σημερινών αρχών κανονικά έληγε στις 21 αυτού του μήνα.

Είναι με βάση αυτό το σκεπτικό που η Επιτροπή ομόφωνα είχε καταλήξει στο να δώσουμε τρεις μήνες παράταση, για να χρησιμοποιηθεί από τις δημοτικές αρχές αυτό το χρονικό διάστημα των τριών μηνών για να κάμουν όλες τις πρακτικές προετοιμασίες. Και ήμαστε με την εντύπωση ότι αυτό είχε συμφωνηθεί στην Επιτροπή και ακόμα όχι μόνο στην Επιτροπή, αλλά και το πρωί στην άτυπη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων περίπου είχαμε καταλήξει σ' αυτό.

'Ετσι μας ξάφνιασε πράγματι η εισήγηση που έγινε και αναφέρθηκε στην 'Εκθεση της Επιτροπής που κατέθεσε ο Πρόεδρος, ότι η παράταση που ζητείται είναι μέχρι το τέλος του χρόνου.

Η δική μας η άποψη είναι ότι μπορεί να δοθεί παράταση, αλλά μέχρι το τέλος του Ιουνίου. Δε χρειάζεται περισσότερη παράταση, εφόσον η ίδια η 'Ενωση Δήμων δήλωσε επίσημα ότι είναι έτοιμη να αναλάβει αυτό το καθήκον και κατά τη γνώμη μας τρεις μήνες είναι αρκετοί για να πάρουν όλα τα πρακτικά μέτρα, ώστε να αναλάβουν από την 1η Ιουλίου αυτά τα καθήκοντα.

Γι' αυτό και δε θα συμφωνήσουμε με την τροποποίηση, όπως κατατέθηκε από την πλειοψηφία της Επιτροπής Εσωτερικών, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω κι εγώ με τη σειρά μου να υποδείξω ότι αυτό το θέμα έχει παλινδρομήσει πολλές φορές και να υπενθυμίσω και τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Κόμματος ότι, ναι, κατέθεσαν πρόταση νόμου, αλλά σε κάποιο

στάδιο την απαρνήθηκαν την πρόταση και ήρθαμε πάλι από εκεί που ξεκινήσαμε για να περάσει όπως πέρασε ο Νόμος.

Τώρα το θέμα που έχουμε μπροστά μας είναι αν χρειάζονται τόσοι μήνες για να πει το δημοτικό συμβούλιο »διορίζω το Γιάννη, τον Κωστή για να εκτελεί αυτά τα καθήκοντα». Διότι οι δήμοι δήλωσαν ότι δέχονται να αναλάβουν αυτή την ευθύνη. Δε νομίζω ότι είναι αιτία η αρμοδιότητα, διότι ούτε νόμο χρειάζεται να προετοιμάσουν ούτε χρειάζεται οτιδήποτε. Απλώς κάθε δημοτικό συμβούλιο θα υποδείξει τη διαδικασία και τα πρόσωπα ή το πρόσωπο που θα εκπληρώνουν αυτά τα καθήκοντα.

Γι' αυτό εμείς θεωρούμε ότι και οι τρεις μήνες που μπαίνουν είναι αρκετός χρόνος, αλλά, εν πάση περιπτώσει, η πρότασή μας είναι να γίνει δεκτό το διάστημα των τριών μηνών που είναι υπέρ αρκετό για να ρυθμισθεί αυτό το θέμα και να μην υπάρξει κανένα πρόβλημα ή κανένα κενό στην εξυπηρέτηση των πολιτών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα πέραν των όσων έχουν αναφερθεί από τους συναδέλφους οι οποίοι συμφωνούν με τη δική μας τοποθέτηση να προσθέσω ότι για μας ένας ακόμα πρόσθετος λόγος ο οποίος μας ώθησε να υποστηρίξουμε την πρόταση όπως έχει εξαγγελθεί τώρα, είναι και το ότι μας έχουν προσεγγίσει αρκετοί αξιόλογοι άνθρωποι οι οποίοι είναι μέλη των κοινοτικών αρχών και κοινοτάρχες και οι οποίοι πράγματι διαμαρτύρονται, λέγοντας ότι είναι εντελώς άδικο να έρθει η Βουλή τώρα να τους απομακρύνει από μια κοινωνική δραστηριότητα και μια κοινωνική προσφορά την οποία είχαν μέχρι τώρα και οι οποίοι, επειδή υπήρξαν κοινοτάρχες, δεν υπέβαλαν υποψηφιότητα κατά τις εκλογές των δημοτικών αρχών και έτσι αυτή τη στιγμή, ανυπαίτια κατά κάποιο τρόπο, θα παραμείνουν εκτός των κοινοτικών αρχών και δε θα έχουν την ευκαιρία να συνεχίσουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, όπως το έκαναν μέχρι τώρα.

Πράγματι πολλοί από αυτούς ανήκουν σε διάφορα κόμματα, αλλά αυτό δεν πρέπει να μας απασχολεί. Το θέμα είναι ότι υπάρχει πράγματι αυτή τη στιγμή, όπως εμείς το αισθανόμαστε, μια υποχρέωση απόδοσης δικαιοσύνης προς αυτούς τους ανθρώπους. Είχαν διοριστεί και είχαν την εντύπωση και την ελπίδα ότι θα παρέμεναν κοινοτάρχες διορισμένοι, μέχρις ότου γίνουν οι κοινοτικές εκλογές.

Έχουμε αποφασίσει ότι δε θα γίνονταν κοινοτικές εκλογές στις δημαρχούμενες περιοχές και ερχόμαστε τώρα να πούμε ότι αυτούς τους ανθρώπους θα τους απομακρύνουμε από τη δυνατότητα προσφοράς των υπηρεσιών τους, από την κοινωνική τους προσφορά, όπως την πρόσφεραν μέχρι τώρα.

Γι' αυτό νομίζω πρέπει να τονισθεί και αυτή η όψη του θέματος, που είναι πιστεύω μια όψη απόδοσης δικαιοσύνης προς αυτούς τους ανθρώπους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα μικρό σχόλιο.

Απλώς το Δημοκρατικό Κόμμα δεν εγκατέλειψε ποτέ σκέψεις ή προτάσεις

που είχε γύρω από την εκλογή τέτοιων χωριτικών αρχών σε δημαρχούμενες περιοχές και είχαμε εγγράψει και επιμένουμε στη συζήτηση αυτού του θέματος.

Και ακόμα μια πληροφορία. Πέρα από τις λεπτομέρειες στις οποίες αναφέρθηκε ο συνάδελφος κ. Μουσιούττας για την ανυπαρξία απάντησης όσον αφορά το ποιοι θα εκτελούσαν αυτά τα πράγματα, πόσοι θα ήταν, πόσο θα στοιχίζουν, ποιο θα είναι το status τους, ποιοι θα τους επιτηρούν, ποιο θα είναι το ωράριό τους, θα πρέπει να υποδείξουμε ότι ο καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός, ο ίδιος ο Υπουργός Εσωτερικών, ο κ. Βενιαμίν, ενώπιον της Επιτροπής συμφώνησε ότι θα ήταν καλό να αναβληθεί η παραπέρα πρόοδος του θέματος μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρα ο ίδιος ο Υπουργός συμφωνούσε επακριβώς για τη μετακίνηση αυτής της ημερομηνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Λυπούμαι που είμαι υποχρεωμένος να αναφέρω και πάλι ότι σ' αυτό το Σώμα πρέπει να λέμε την αλήθεια.

Στη συνεδρία που συζητήθηκε η προηγούμενη αναβολή, οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Κόμματος απέσυραν την πρότασή τους για εκλογή, όταν η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς προσφέρθηκε να την υποστηρίξει. Και αυτά πρέπει να λέγονται καθαρά όπως είναι και επικαλούμαι τα πρακτικά της Βουλής για να διαπιστωθεί αυτή η αλήθεια.

Το δεύτερο σημείο στο οποίο θα ήθελα να αναφερθώ είναι η άποψη του κ. Μαθηκολώνη η οποία με ξενίζει, γιατί ως τώρα οι κοινοτικές αρχές δεν είναι εφ' όρου ζωής. Αυτό το εφ' όρου ζωής είναι για τους αρχιεπισκόπους και τους δεσποτάδες και όχι για τους κοινοτάρχες. Και αυτοί οι αρχιεπίσκοποι και οι δεσποτάδες εκλέγονται τουλάχιστον, ενώ οι κοινοτάρχες διορίζονται.

Προς τι η αδικία, αν αλλάξει ένας νόμος για να διοριστούν από κάποιες άλλες αρχές άλλοι; Είναι αδικία αυτό; Διερωτώμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Εδώ πέρα πρόκειται να παρατείνουμε τη θητεία ορισμένων ανθρώπων ως το τέλος του χρόνου. Είναι περιττό να μιλούμε για δεσποτάδες ή για δικαιώματα κοινοταρχών οι οποίοι θα πάψουν να προσφέρουν υπηρεσίες κτλ.

Λοιπόν, κύριοι, εγώ θα προχωρήσω στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

Λυπούμαι, κύριοι, έχει εξαντληθεί το θέμα. Δεν μπορούμε να συνεχίζουμε με αυτό το χαβά.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Υπάρχουν ανακρίβειες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ανακρίβειες υπάρχουν πολλές, κύριε Μουσιούττα. Μπορεί να υπάρχουν ανακρίβειες, αλλά η ουσία είναι μια. Ότι θα παρατείνουμε τη θητεία αυτών των ανθρώπων ως το τέλος του χρόνου.

Κύριοι, να προχωρήσουμε και να τελειώνουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο άρθρο εγκρίνεται κατά πλειοψηφία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 ψηφίζουν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα και το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται και ψηφίζεται κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20 ψηφίζουν υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14 ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο κατά πλειοψηφία.

Κεφάλαιο Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 578 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία η Αρχή Λιμένων εισπράσσει τέλη αποκομιδής σκυβάλων (£5 - £18.75 λίρες την ημέρα) τόσο από εν ενεργεία όσο και από παροπλισμένα πλοία.

Ερωτάται γι΄αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν (με τη σχετική εμπειρία που έχει) θεωρεί ορθό να πληρώνουν τόσο ψηλό τέλος ιδιοκτήτες παροπλισμένων πλοίων με ουσιαστικά μηδενικό αποσκυβαλισμό.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 579 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Να επιδιορθωθεί ο δρόμος Καμπιού (Φαρμακά)-Προφήτη Ηλία (8 περίπου χιλιομέτρων) και να κατασκευαστούν σ΄αυτό μικρά γεφύρια, δεδομένου πως ο δρόμος ενώνει τις επαρχίες Λευκωσίας -Λεμεσού, ζητούν οι κάτοικοι Καμπιού.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 580 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Ο δρόμος προς το Καμπί Φαρμακά από την πάροδο του δρόμου Φαρμακά (ένα χιλιόμετρο) βρίσκεται σ΄άθλια κατάσταση και χρειάζεται άμεση διαπλάτυνση και επιδιόρθωση.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 581 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Θέμα αντινομίας -όπως και στη σύσκεψή της 13.2.90, στα Λύμπια, προς τους αρμόδιους Υπουργούς τονίσαμε- ανακύπτει από το γεγονός πως από τους 9 περίπου κτηνοτρόφους που έχουν ανεγείρει φάρμες σε χαλίτικη γη, στους επτά έχει ήδη παραχωρηθεί ή αξιοποιηθεί (για τις φάρμες) χαλίτικη γη, ενώ οι άλλοι δυο -που η αναθεώρηση της περί της χαλίτικης γης νομοθεσίας τους πρόλαβε, προτού μπορέσουν να ολοκληρώσουν τα σχετικά τους διαβήματα-βρίσκονται ακάλυπτοι.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 582 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Στο Καμπί Φαρμακά έχει ιδρυθεί Κέντρο Νεότητας -στο οποίο μετέχουν 25 νέοι και νέες- που στεγάζεται στο παλιό δημοτικό σχολείο. Χρειάζονται όμως

και τη δημιουργία γηπέδου, που άρχισε ήδη, μιας και θα δημιουργήσει κάποια κίνηση και κίνητρα για εγκατάσταση μερικών, έστω, κατοίκων στην κοινότητα.

Πότε, πώς και πόσο οι κάτοικοι υποβοηθούνται;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 583 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Να επιδιορθωθεί και ν'ασφαλτοστρωθεί ο δρόμος Απλικιού-Φαρμακά (4 χιλιομέτρων) για καλύτερη εξυπηρέτηση και των γεωργών αλλά κι όσων μετακινούνται προς το Παλαιχώρι, ζητούν οι κάτοικοι των επηρεαζόμενων κοινοτήτων.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 584 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Είναι δεδομένο, τονίζουν οι κάτοικοι Καμπιού Φαρμακά, πως αύξηση του πληθυσμού και μόνιμη επανεγκατάσταση στην κοινότητα είναι πολύ δύσκολη, αν όχι αδύνατη. Μπορεί όμως η κοινότητα να σωθεί, προσθέτουν, αν κτίζονται νέα εξοχικά σπίτια. Τούτο μπορεί να γίνει, συνεχίζουν, μιας και το κλίμα και το περιβάλλον δεν υστερεί σε σύγκριση με άλλα ορεινά μας θέρετρα. Για το σκοπό αυτό -εισηγούνται- πρέπει να επεκταθεί η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος και νερού στην περιοχή 'Αλώνια',γιατί η εντός του χωριού περιοχή είναι πολύ δύσκολο αν όχι αδύνατο να αξιοποιηθεί.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 585 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Να επισκέπτεται δυο φορές τη βδομάδα ο γενικός παθολόγος (αντίς μιας), καθώς κι επισκέψεις (μια φορά τη βδομάδα) οφθαλμίατρου κι οδοντίατρου μας ζήτησαν οι εκπρόσωποι των κατοίκων της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών σε σύσκεψη (παρουσία και των Υπουργών Εμπορίου και Γεωργίας), που πραγματοποιήθηκε στις 13.2.90, στα γραφεία της Χωριτικής Αρχής.

Πώς αντιμετωπίζει τα αιτήματα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 586 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Στο Καμπί Φαρμακά δεν υπάρχει κέντρο ή καφενείο. Η κοινότητα χρειάζεται κάποιο χώρο, στον οποίο να μπορούν να συγκεντρώνονται όλοι οι κάτοικοι (καθώς κι οι μετοικήσαντες χωριανοί) τα Σαββατοκυρίακα ή/και τις διακοπές και να είναι πόλος έλξης επίσκεψης γνωστών και φίλων. Ο χώρος, εξάλλου, θα'πρεπε να διαμορφωθεί κατάλληλα για διασκεδάσεις, εκδρομικό σταθμό, κέντρο αναψυχής με χώρο στάθμευσης. Μας έχει αναφερτεί πως υπάρχει ο συγκεκριμένος τόπος και πολλοί χωριανοί είναι έτοιμοι να συνδράμουν για τη δημιουργία του. Τούτο,εξάλλου, θα αποτελέσει τον πρώτο ανασταλτικό λόγο της διάλυσης του χωριού και την απαρχή κάποιας κινητικότητας.

Πώς αντιμετωπίζει το θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 587 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«'Οπως και παρουσία των Υπουργών Γεωργίας κι Εμπορίου μας αναφέρτηκε από τους αρμόδιους τοπικούς φορείς σε σύσκεψη στα Λύμπια (στα γραφεία της Χωριτικής Αρχής), ο ποταμός Τρίμιθος είναι της δυναμικότητας των δυο

εκατομμυρίων κυβικών μέτρων νερού το χρόνο, από τα οποία αξιοποιούνται μόνο οι 200 χιλιάδες (με τα υπόλοιπα 1.800.000 ανεπίτρεπτα καθεχρονικά να χάνονται), ενώ τόση ανάγκη τα έχει ο φρυγμένος κυπριακός κάμπος.

Οι κάτοικοι ζητούν:

(i) να μεγαλώσει ο φράκτης, και

(ii) να γίνει κλειστός αγωγός για τη διακλάδωση του νερού.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 588 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Να επιδιορθωθούν (με διασκελισμούς ταχύτερους απ' ό,τι ίσαμε τώρα γίνεται, με την ετήσια επιψήφιση και παροχή για το σκοπό αυτό κονδυλίων της τάξης των £1,000, £1,500 και £2,000 λιρών) οι αγροτικοί τους δρόμοι ζητούν οι κάτοικοι της ακριτικής (και κατ' εξοχήν γεωργικής και κτηνοτροφικής) κοινότητας Λυμπιών. Και το γεγονός τούτο μας τονίστηκε έντονα κατά τη σύσκεψη στα γραφεία της χωριτικής αρχής, στις 13.2.90.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 589 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Οι κάτοικοι Λυμπιών, όπως μας ανέφεραν σε σύσκεψη παρουσία και των Υπουργών Γεωργίας και Εμπορίου -που πραγματοποιήθηκε στις 13.2.90 σε γραφεία της Χωριτικής Αρχής-ζητούν:

(i) Τη διενέργεια δοκιμαστικών γεωτρήσεων για ανεύρεση νερού.

(ii) Την καλλιέργεια των δυο πηγών Μαθιάτη για δυναμικότερη απόδοσή τους, έτσι που να παρασχεθεί η δυνατότητα παροχέτευσης μεγαλύτερης ποσότητας νερού και στην κοινότητά τους.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα:»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 590 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«'Οπως είναι γνωστό η σημασία καταπολέμησης της ποντίκας, λόγω των μεγάλων ζημιών που προκαλεί στις καλλιέργειες (κυρίως στα χαρουπόδεντρα, τα εσπεριδοειδή κτλ.), είναι πολύ μεγάλη, με αποτέλεσμα η κυβέρνηση να 'χει καταρτίσει προγράμματα καταπολέμησής της.

Στα πλαίσια αυτών των προγραμμάτων, και για σειρά ετών, τα δολώματα παρέχονταν δωρεάν στους ενδιαφερόμενους γεωργούς, πράγμα που επενεργούσε και σαν κίνητρο καταπολέμηση της μάστιγας. Σε πολλές περιπτώσεις συγκροτούνταν κι ειδικά συνεργεία για δωρεάν τοποθέτηση του ποντικοφάρμακου.

Φέτος, ξαφνικά, όπως καταγγέλει η ΠΕΚ, και χωρίς καμιά προειδοποίηση η κυβέρνηση αποφάσισε να σταματήσει τη δωρεάν χορήγηση του ποντικοφάρμακου στους γεωργούς, με αποτέλεσμα τη δικαιολογημένη αντίδραση και διαμαρτυρία τους.

Ο αγροτικός κόσμος ζητά να αναθεωρηθεί η απόφαση και να επαναρχίσει η δωρεάν χορήγηση ποντικοφάρμακου, καθώς κι η συγκρότηση συνεργείων καταπολέμησης της ποντίκας, για να απαλλαγεί ο γεωργός από τη μάστιγα που -εκτός από τις ζημιές στις φυτείες- είναι και φορέας ασθενειών.

Πώς αντιμετωπίζει το θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 591 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Όπως έχει ήδη κοινοποιηθεί αναμένεται -όπως, άλλωστε, καθεχρονικά σχεδόν πράττει- πως η Τουρκία θα διαμφισβητήσει και φέτος τα διαπιστευτήρια της αντιπροσωπείας της Κυπριακής Βουλής στο Συμβούλιο της Ευρώπης, ενόψει -μάλιστα-και των αναβαθμισμένων επιπέδων σκλήρυνσης της στάσης της στις ελληνοτουρκικές σχέσεις και στο κυπριακό. Με δεδομένα τα πιο πάνω δε θα 'ταν διπλά αναγκαίο και για λόγους αρχής αλλά και πολιτικής σκοπιμότητας ν'αμφισβητηθούν (είτε από πλευράς Ελλάδας είτε/και από φιλικές χώρες) τα διαπιστευτήρια της τούρκικης αντιπροσωπείας, μιας κι η Τουρκία:

(i) Κατέχει παράνομα το 40% του κυπριακού εδάφους, παρά τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα του ΟΗΕ.

(ii) Αρνείται να συμμορφωθεί προς τα ψηφίσματα του ίδιου του Συμβουλίου της Ευρώπης για το κυπριακό,καθώς και για άλλα θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που βάναυσα παραβιάζει η Τουρκία.

(iii) Καταπατεί κατά τον προκλητικότερο τρόπο τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσα στην ίδιά της τη χώρα.

(iv) Δολοφονεί τον άοπλο κουρδικό λαό, που αγωνίζεται για την εθνική ανεξαρτησία του.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς αντικρίζει το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 592 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Στη λεωφόρο Στροβόλου οι καταστηματάρχες υποστηρίζουν πως σε μερικά, τουλάχιστον, σημεία της, δειγματοληπτικά αναφέρουμε την ύπαρξη άδειου χώρου - τετράγωνου μεταξύ των αριθμών 63 και 65 του οποίου είχαμε και προσωπική αυτοψία, όπως και σε τμήμα της λεωφόρου, από τον αριθμό 66 και εξής και μέχρι τα φώτα τροχαίας Κληματαριάς, μπορούν να δημιουργηθούν μικροί, έστω, χώροι στάθμευσης ή/και προϋποθέσεις κάποιας απάμβλυνσης του προβλήματος αχρησίας των καταστημάτων τους, που αντιμετωπίζουν:

(i) Με τη συστηματική διαφώτιση για την ύπαρξη του χώρου στάθμευσης παρά την παλιά γέφυρα (παρά την Κληματαριά).

(ii) Με την αξιοποίηση (με την αγορά του από το Δήμο ή το Κράτος) του άδειου τετραγώνου,που μνημονεύσαμε, ως χώρου στάθμευσης.

(iii) Με την αναδιάταξη των λωρίδων (και τη διατήρηση δυο λωρίδων αντίς τριών) κίνησης προς τη Λακατάμια, έτσι που ν'αξιοποιηθεί η αριστερή λωρίδα για περιορισμένο, έστω, χώρο αλλά και χρόνο (π.χ. μισής ώρας) στάθμευσης, και

(iv) Με την εκπόνηση οποιωνδήποτε άλλων σχεδίων.

Και τούτο γιατί όλα τα καταστήματα -το ένα μετά το άλλο- ξενοικιάζονται, με χρεωκοπούντες τόσο τους ενοικιαστές όσο και τους ιδιοκτήτες των καταστημάτων.

Τέλος, δε θα πρέπει να ληφθεί πρόνοια για νησίδες ή νησίδα στάθμευσης στο υπόλοιπο (προς το προεδρικό) τμήμα της λεωφόρου, μιας κι ακόμα βρίσκεται (το τμήμα αυτό) υπό ανάπτυξη;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 593 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Με απόλυση, όπως μας αναφέρθηκε, προειδοποιήθηκε το 1/3 των εργατοτεχνιτών υπαλλήλων του κλάδου χειροτεχνίας -ενός κλάδου που πρωτοσυστάθηκε μετά την εισβολή από την επιτροπή αλληλεγγύης προς τους πρόσφυγες, του ΟΗΕ και με την οικονομική βοήθειά της και με συγκεκριμένο και προσδιορισμένο στόχο- του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Ερωτάται γι΄αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν:

Αληθεύουν και μέχρι ποιου ακριβώς βαθμού οι σχετικές πληροφορίες και αν είναι ορθές οι πληροφορίες πως:

(i) Οι παραγγελίες κι οι πωλήσεις διεξάγονται πολύ ομαλά, ενώ παράλληλα με ειδικό marketing θα μπορούσε να επιτευχθεί η εξεύρεση αγορών και στο εξωτερικό.

(ii) Όπως μας αναφέρθηκε κι όπως διαπιστώσαμε από προσωπική επίσκεψή μας στα εργαστήρια σήμερα, 19.2.90, αν απολυθούν οι πιο πάνω τεχνίτες (που μερικοί είναι οι μόνοι παραγωγοί στα εργαστήρια), αυτά θα κλείσουν, με αποτέλεσμα επενδύσεις σε εξοπλισμό και σε εκπαιδεύσεις προσωπικού (σε μια, μάλιστα, περίπτωση όπως του εργαστηρίου δερματοτεχνίας, εμπειρογνώμονας του ΟΗΕ εκπαίδευε για 4 χρόνια) να απωλεσθούν.

(iii) Η πολιτιστική προσφορά των εργαστηρίων είναι τεράστια, μιας και σε όλο το χρόνο, και καθημερινά, λεωφορεία πλήρη τουριστών (τρία την ημέρα το χειμώνα, και 15 την ημέρα το θέρος) επισκέπτονται το εργαστήρι, με αποτέλεσμα 60 περίπου χιλιάδες επισκέπτες το χρόνο να έχουν σοβαρές προσλαμβάνουσες παραστάσεις για τον εξειδικευμένο αυτό πολιτιστικό τομέα μας.

(iv) Οι απολύσεις έγιναν με ανορθόδοξο τρόπο. Δηλαδή ο τελευταίος προσληφθείς δεν απολύθηκε πρώτος.

Δε θα΄πρεπε γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να αναστείλει τις απολύσεις μέχρι τουλάχιστο της ενημέρωσης στο θέμα αυτό και της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 594 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 19 Φεβρουαρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή για τα πιο κάτω σοβαρά προβλήματα:

1. Γιατί δεν υπάρχει στο Νοσοκομείο Λάρνακας διαιτολόγος, όπως υπάρχει στα άλλα νοσοκομεία, με αποτέλεσμα οι ασθενείς να επισκέπτονται άλλα νοσοκομεία για εξασφάλιση διαιτολογίων;
2. Πώς ελέγχονται τα διαιτολόγια του νοσοκομείου για τους εσωτερικούς ασθενείς, αφού δεν υπάρχει διαιτολόγος;
3. Ο μακροσκελής κατάλογος ασθενών του Χειρουργικού Τμήματος που πρέπει να χειρουργηθούν πώς αντιμετωπίζεται, αφού υπάρχουν ασθενείς που γράφτηκαν σε κατάλογο για χειρουργική επέμβαση και αναμένουν εδώ και περισσότερο από πέντε μήνες;

4. Η μονάδα αιμοδιάλυσης πότε θα λειτουργήσει σε 24ωρη βάση, αφού με τον τρόπο που λειτουργεί σήμερα δεν εξυπηρετούνται οι ασθενείς και υπάρχουν παράλληλα και σοβαροί κίνδυνοι σε περιπτώσεις έκτακτων περιστατικών; Ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες αναφέρουν ότι πρόσφατα υπήρξε σοβαρότατος κίνδυνος απώλειας της ζωής κάποιων ασθενών.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 595 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Φεβρουαρίου 1990.

«Διαδίδεται ευρέως, όπως μας πληροφόρησαν οι κ. Αγαθοκλέους, Χρίστου, Νικολάου και Ησαΐα, εκπρόσωποι των κομμάτων ΔΗΚΟ, ΑΚΕΛ, ΔΗΣΥ και ΕΔΕΚ, αντίστοιχα, πως υπάρχει πρόθεση για διάλυση ή υποβιβασμό του αστυνομικού σταθμού Κάτω Πύργου, γεγονός για το οποίο οι κάτοικοι αντιδρούν εντονότατα, δεδομένου ότι:

(i) υπάρχων αστυνομικός σταθμός συνέτεινε στην εξάλειψη του εγκλήματος και της παρανομίας από την περιοχή.

(ii) Η κοινότητα Κάτω Πύργου βρίσκεται σχεδόν περικυκλωμένη από τούρκικους θύλακες (όπως, βασικά: Κόκκινα και Λιμνίτης) κι η παρουσία αστυνομικού σταθμού συμβάλλει αποφασιστικά στην εμπέδωση του αισθήματος της ασφάλειας κι εξυπηρετεί ποικιλότροπα την ακριτική περιοχή.

(iii) Κατά τους θερινούς μήνες ο πληθυσμός της κοινότητας δεκαπλασιάζεται, ως αποτέλεσματου εσωτερικού τουρισμού που διακινείται στην περιοχή Τηλλυρίας κι ειδικότερα του Κάτω Πύργου, γεγονός που επιβάλλει την επαύξηση των ανδρών της αστυνομικής δύναμης που υπηρετούν στο σταθμό Κάτω Πύργου κι όχι, αντίθετα, τον υποβιβασμό του σταθμού ή/και -ακόμα χειρότερα-την πλήρη απομάκρυνσή του.

Πώς τοποθετείται το αρμόδιο Υπουργείο στο δικαιολογημένο και καίριο τούτο αίτημα των κατοίκων της ακριτικής αυτής κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 596 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

«Το Γραφείο Μελετών Κυπριακού ιδρύθηκε από την κυβέρνηση Βασιλείου τον Ιούλη του 1988, με σκοπό την προώθηση υψηλής στάθμης επιστημονικών μελετών για υποβοήθηση του Προέδρου και του Εθνικού Συμβουλίου. Μάλιστα ο προβλεπόμενος προϋπολογισμός του για το 1990 ανέρχεται στις £72,335.

Το γραφείο όμως έχει στην ουσία διαλυθεί, αφού από τους τρεις ειδικούς επιστήμονες μελετητές που το στελέχωσαν ο ένας διορίστηκε πρέσβης και αποχώρησε, ο δεύτερος μετά από σύντομη θητεία επανήλθε στην υπηρεσία του στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών και ο τρίτος αναχωρεί από την Κύπρο, αφού εξελέγη καθηγητής σε ελληνικό πανεπιστήμιο.

Ύστερα από τα πιο πάνω, εύλογα προκύπτουν τα εξής ερωτήματα τα οποία καλείται η κυβέρνηση να απαντήσει:-

1. Ποιες μελέτες έγιναν από την ίδρυση του γραφείου μέχρι σήμερα, από ποιους έγιναν και πώς αξιοποιήθηκαν;
2. Είναι διασφαλισμένο ότι οι εργασίες διεξάγονται με επιστημονικά κριτήρια, χωρίς παρεμβάσεις ή μήπως υπεισέρχονται μικροπολιτικές σκοπιμότητες;

3. Ποιοι ειδικοί επιστήμονες, με ποια προσόντα, επιστημονική διάκριση και πείρα θα τοποθετηθούν στο γραφείο μελετών για τη διεξαγωγή υψηλής στάθμης επιστημονικής εργασίας, αφού διαφορετικά δε θα υπάρχει χρησιμότητα στη διατήρηση του γραφείου;
4. Τα ποσά που προβλέπει ο προϋπολογισμός για το γραφείο μελετών δαπανούνται για το σκοπό για τον οποίο εγκρίθηκαν από τη Βουλή ή όχι;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 597 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

«Ο πρόεδρος της κοινότητας Κάτω Πύργου μας εξέφρασε το παράπονο πως στην ακριτική (κι απομακρυσμένη) κοινότητά του δεν αποστέλλονται έμπειροι καθηγητές, αλλά νέοι και πολλές φορές πρωτοδιόριστοι, μ'αποτέλεσμα σ'ορισμένες τάξεις (π.χ. στις τελευταίες του πρακτικού) να προκύπτουν, όπως μας αναφέρθηκε, προβλήματα.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

1. Είναι βάσιμα τα πιο πάνω παράπονα;
2. Αν ναι, πώς και πότε σκοπείται η ικανοποίηση του αιτήματος για στελέχωση, με έμπειρο καθηγητικό προσωπικό, του σχολείου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 598 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πότε θα αρχίσουν οι εργασίες βελτίωσης (ευθυγράμμισης, διαπλάτυνσης, ασφαλτόστρωσης κτλ.) των δρόμων Κάτω Πύργου, για τους οποίους δόθηκε και σχετική αρμόδια (υπουργική) διαβεβαίωση πως θα γίνουν στα 1990;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 599 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

«Έντονες κυκλοφορούν οι φήμες στον ακριτικό Κάτω Πύργο πως θα μετατεθεί από το αγροτικό νοσοκομείο τους ο δεύτερος γιατρός, που με τόσους κόπους και παραστάσεις πέτυχαν την εκεί παρουσία του.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να διασκεδάσει τους φόβους των κατοίκων ενημερώνοντας σχετικά το Σώμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 600 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

«Η κοινότητα Κάτω Πύργου, όπως σήμερα μας ανέφερε ο κοινοτάρχης Αντρέας Ιωάννου, αισθάνεται έντονα για το γεγονός πως ίσως η κοινότητα να'ναι η μόνη στην Κύπρο, που δεν έχει κλειστό αγωγό. Έτσι το απηρχαιωμένο αρδευτικό της σύστημα (που εκκινά από το φράγμα Κατούρη) διακλαδώνεται με παλιά πετραύλακα (κατασκευάστηκαν στα 1960), που βρίσκονται σε άθλια κατάσταση και σπασμένα σε πολλά σημεία τους, γεγονός που αναπόδραστα συνεπιφέρει απώλειες. Έτσι -χωρίς δυνατότητα αυτοματισμού- το εργαζόμενο σε 24ωρη βάση αρδευτικό σύστημα εξαναγκάζει, συχνότατα, τους κατοίκους να αρδεύουν τα κτήματά τους στις δυο, τρεις, τέσσερις και πέντε το πρωί, πράγμα που, όπως τονίζουν, δεν παρατηρείται πουθενά αλλού της Κύπρου.

Είναι έτσι; Κι αν ναι, γιατί; Την καταδικάζει,μήπως, η ακριτική της ιδιότητα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 601 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

«Οι κυματοθραύστες στον Πύργο Τηλλυρίας, όπως μας ανέφερε σήμερα ο κοινοτάρχης Αντρέας Ιωάννου, κατασκευάστηκαν σε διάταξη κάθετη προς την παραλία, αντίς σε παράλληλη (όπως γίνηκε σ' όλα τα άλλα μέρη της Κύπρου), με αποτέλεσμα να μην επιτυγχάνεται η στοχοθετούμενη (με την κατασκευή των κυματοθραυστών) ανακοπή της διάβρωσης της παραλίας. Αντίθετα η διάβρωση, με ρυθμό μάλιστα αυξανόμενο, συνεχίζεται προκαλώντας τεράστιες ζημιές.

Ενόψει της αναφοράς αυτής του προέδρου της κοινότητας, σκοπεύει -κι αν ναι, πότε;- το αρμόδιο Υπουργείο να προβεί σε αναδιάταξη της κατασκευής των κυματοθραυστών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 602 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Φεβρουαρίου 1990.

«Ο Πρόεδρος Βασιλείου κατέστησε πριν από λίγα μόλις 24ωρα σαφές στον κοινοτάρχη Κάτω Πύργου Αντρέα Ιωάννου πως ο δρόμος Λευκωσίας-Πύργου δεν πρόκειται να γίνει, εκτός αν ψηφιστεί από τη Βουλή ο γνωστός Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), παρά:

(i) Τις προεκλογικές· και

(ii) τις μετεκλογικές διακηρύξεις του.

(iii) Τις διαβεβαιώσεις σε πρόσφατη επίσκεψη στον Πύργο κλιμακίου Υπουργών (από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Συγκοινωνιών και 'Εργων και Γεωργίας, που διαβεβαίωσαν τους κατοίκους -όπως μας ανέφερε σήμερα ο κοινοτάρχης Κάτω Πύργου- διά στόματος του πρώτου Υπουργού) πως ασυζητητί το έργο θα βρίσκεται στον προϋπολογισμό του 1990, προσθέτοντας χαρακτηριστικά: «Τόσους μήνες αντέξατε· γιατί δεν περιμένετε ακόμα λίγους;»

(iv) Το χρονοδιάγραμμα που εξάγγειλε και προώθησε η κυβέρνηση Κυπριανού: Στα 1987 θα τέλειωνε η μελέτη με τις δυο εναλλακτικές λύσεις. Αφού επιλεγόταν η λύση, ενωρίς στα 1988 θα ξεκινούσε η εκπόνηση των κατασκευαστικών σχεδίων και το έργο θ' άρχιζε στο β' εξάμηνο του 1988. 'Ηδη η Διεθνής Τράπεζα έχει αποδεχτεί τη δανειοδότηση του σχεδίου, ενώ ο ξένος εμπειρογνώμονας, που είδε σε δυο-τρεις περιπτώσεις το έργο, το χαρακτήρισε ως προτεραιότητας και συνέστησε όπως οι σχετικές εργασίες αρχίσουν αμέσως.

Καλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

1. Αληθεύουν οι σχετικές πληροφορίες για την κυβερνητική (προεδρική - υπουργική) υπαναχώρηση;

2. Αν αληθεύουν, γιατί σημειώνεται σε βάρος μιας τόσο ευαίσθητης κι ακριτικής περιοχής που άξιζε καλύτερης τύχης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 603 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Φεβρουαρίου 1990.

«Επειδή τόσο οι υπάλληλοι καταστημάτων όσο κι οι ιδιοκτήτες τους (που στη συντριπτική, τουλάχιστον, πλειοψηφία τους είναι μικροϊδιοκτήτες και καμιά φορά διευθύνουν οι ίδιοι τα καταστήματά τους κι επομένως δεν αντεπεξέρχονται στο συναγωνισμό του μεγαλοκαταστήματος) ενίστανται με πολύ δυναμισμό στις

πρόσφατες διαφοροποιήσεις του ωραρίου καταστημάτων, που -ιδιαίτερα για τις εργαζόμενες γυναίκες κι ακόμα πιο πολύ για τις εργαζόμενες μητέρες, που προέρχονται όχι μόνο από προάστια αλλά και από μακρινά χωριά: Αστρομερίτη, Ακάκι, Δένεια, Μάμμαρι, Καλό Χωριό, Κλήρου, Λυθροδόντα, Παλαιχώρι κ.ά, για να σταθούμε μόνο στη Λευκωσία, που χρειάζονται πολλές φορές και μια ώρα να επιστρέψουν στα σπίτια τους- με την επαύξηση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων (από τις 5.30 μ.μ. το χειμώνα στις 6.30 μ.μ. και από τις 7.30 π.μ. το θέρος στις 8.30 μ.μ.), θα προξενήσει ανυπέρβλητα προβλήματα- σημειώνουμε δειγματοληπτικά και μόνο πως οι πιο πάνω εργαζόμενες θα αντιμετωπίζουν προβλήματα και με τους βρεφοκομικούς και νηπιοκομικούς σταθμούς, που κλείνουν στις 5.30 μ.μ., περιμένοντας για λίγα μόνο λεπτά τις υπαλλήλους καταστημάτων να παραλάβουν τα παιδιά τους- δε θα'ταν σκόπιμο ν'ανασταλεί η ισχύς του σχετικού διατάγματος, μέχρις ότου εξευρεθεί συμπεφωνημένη διαδικασία μεταξύ των άμεσα ενδιαφερομένων (Συντεχνιών και καταστηματαρχών);»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 604 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 23 Φεβρουαρίου 1990.

«Το αρδευτικό έργο Λάνιας-Δωρού είναι έργο προτεραιότητας για τα δυο χωριά. 'Ομως παρόλο που η κατασκευή του άρχισε προ πολλού εξακολουθεί να παραμένει ημιτελές.

Σύμφωνα με τα πρακτικά συνάντησης του Υπουργού Γεωργίας με αντιπροσωπεία των κοινοτήτων Δωρού-Μοναγρίου στις 21.8.89 το όλο έργο έπρεπε να είχε αποπερατωθεί εντός του 1989.

Μέχρι της στιγμής όμως το έργο εξακολουθεί να παραμένει ημιτελές και οι κάτοικοι, παρόλα τα διαβήματά τους, πιστεύουν ότι ούτε μέχρι και το 1991 θα είναι έτοιμο.

Επειδή οι δυο κοινότητες επείγονται να αποπερατωθεί το συντομότερο το έργο για τις αρδευτικές τους ανάγκες και επειδή υπάρχουν και παλαιότερες υποσχέσεις, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους προγραμματίζει την αποπεράτωση του έργου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 605 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 23 Φεβρουαρίου 1990.

«Μια από τις υποχρεώσεις της εταιρείας Αμιάντου ήταν και η συντήρηση του υδατοφράκτη της Τριμίκλινης. Με τον τερματισμό όμως των εργασιών του μεταλλείου σταμάτησε και η συντήρηση του φράγματος.

Η χωριτική αρχή Τριμίκλινης μας πληροφορεί ότι επείγει ο καθαρισμός του φράγματος, καθώς και ο έλεγχος του πύργου και των 13 θυρών που υπάρχουν για το άνοιγμα και το κλείσιμό του.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποια μέτρα λαμβάνονται για τον καθαρισμό του υδατοφράκτη και τι έλεγχος γίνεται, αν γίνεται, για τη συντήρησή του.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 606 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτο Ηλία στις 23 Φεβρουαρίου 1990.

«Τον περασμένο χρόνο η ποντίκα προκάλεσε πρωτοφανείς καταστροφές στα χαρουπόδεντρα. Οι ζημιές είναι τεράστιες τόσο στην εθνική οικονομία όσο και στο φυσικό περιβάλλον.

Αποτελεσματική προστασία των χαρουπόδεντρων μπορεί να υπάρξει μόνο με ομαδική καταπολέμηση της ποντίκας από ειδικά συνεργεία σε κάθε χωριό.

Έχει προβεί το αρμόδιο Υπουργείο στις ανάλογες προετοιμασίες για έγκαιρη ομαδική καταπολέμηση της ποντίκας κατά το φετινό χρόνο, έτσι που να αποφευχθεί η ολοκλήρωση της καταστροφής;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 607 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτο Ηλία στις 23 Φεβρουαρίου 1990.

«Για την αντιμετώπιση των πιεστικών αναγκών της επαρχίας Λεμεσού σχετικά με τη βιομηχανική ανάπτυξη αποφασίστηκε από καιρό η δημιουργία της βιομηχανικής περιοχής Κολοσσιού. Για το σκοπό αυτό δαπανήθηκαν σημαντικά ποσά και άρχισε η εκτέλεση των αναγκαίων έργων υποδομής.

Δυστυχώς όμως η εκτέλεση του έργου αυτού έχει ανασταλεί και καμιά πρόνοια δεν υπάρχει στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1990 για τη συνέχισή του.

Ενόψει της μεγάλης ζήτησης οικοπέδων για βιομηχανική ανάπτυξη στην επαρχία Λεμεσού, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται η συνέχιση του έργου και πότε υπολογίζεται η συμπλήρωσή του, έτσι που να δοθούν οικόπεδα στους ενδιαφερομένους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 608 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 23 Φεβρουαρίου 1990.

«Υπάρχουν σχέδια για διαχωρισμό 84 οικοπέδων σε χαλίτικη γη στο Κολόσσι τα οποία θα δοθούν σε φτωχά νεαρά ζευγάρια για να κτίσουν και να παραμείνουν στο χωριό. Το αίτημα των κατοίκων για το διαχωρισμό των πιο πάνω οικοπέδων χρονολογείται από το 1971.

Αυτή τη στιγμή υπάρχουν έτοιμα 24 οικόπεδα τα οποία η κυβέρνηση προτίθεται να παραχωρήσει στην κοινότητα με βάση ορισμένα κριτήρια.

Οι κάτοικοι ανησυχούν πολύ, διότι, όπως μας πληροφορούν, με τα κριτήρια που καθορίστηκαν μόνο δυο οικογένειες στο χωριό μπορούν να εξασφαλίσουν οικόπεδο και γι'αυτό ζητούν ικανοποιητική χαλάρωση των κριτηρίων, για να μπορέσουν να ικανοποιηθούν όσο το δυνατό περισσότερες οικογένειες.

Με βάση τα πιο πάνω καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Πώς βλέπει το αίτημα των κατοίκων για χαλάρωση των κριτηρίων, ώστε να δοθούν και τα υπόλοιπα 22 οικόπεδα;

(β) Πότε νομίζει με βάση τις εκτιμήσεις της ότι θα γίνει ο διαχωρισμός και των άλλων οικοπέδων, ώστε να γνωρίζουν οι κάτοικοι αν θα τους παραχωρηθούν και πότε τα υπόλοιπα 60 οικόπεδα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 609 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 23 Φεβρουαρίου 1990.

«Το 1988 η κοινότητα Αγίου Κωνσταντίνου παρασκεύασε 150 γομάρια κουμανδαρίας τα οποία παραμένουν αδιάθετα μέσα στις στέρνες, λόγω των γνωστών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα εργοστάσια στην εμπορία και διάθεσή της.

Σε απάντησή του, ημερομηνίας 18.8.89, μετά από ερώτησή μας (ΕΓ' 650), μεταξύ άλλων ο Υπουργός Εμπορίου έλεγε:

'Για την κατασκευή της ποσότητας αυτής ο ΣΑΠ προβαίνει σε επανειλημμένα διαβήματα προς τις οινοβιομηχανίες, χωρίς ωστόσο οποιοδήποτε

αποτέλεσμα. Βέβαια οι προσπάθειες θα συνεχισθούν και ελπίζεται ότι τελικά θα καρποφορήσουν . . . .

Αναμένεται ότι με την εγγραφή της κουμανδαρίας ως προϊόντος ποιότητας με ονομασία προελεύσεως θα αυξηθεί η ζήτησή της και θα επιδειχθεί ενδιαφέρον για την αγορά και της κουμανδαρίας Αγίου Κωνσταντίνου.'

'Ηδη ψηφίστηκε ο νόμος για εγγραφή της κουμανδαρίας ως προϊόντος ποιότητας με ονομασία προέλευσης. Με βάση την πιο πάνω απάντηση του κ. Υπουργού, καλείται και πάλι ο Υπουργός Εμπορίου να πληροφορήσει τη Βουλή αν πράγματι πιστεύει ότι οι προσπάθειες προς τα εργοστάσια θα καρποφορήσουν και πότε προβλέπει ότι η ποσότητα αυτή της κουμανδαρίας θα διατεθεί. Ας σημειωθεί ότι σε περίπτωση καθυστέρησης θα αρχίσει η αλλοίωσή της.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 610 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 23 Φεβρουαρίου 1990.

«Ο δρόμος Λεμεσού - 'Υψωνα, από τις αποθήκες Αραούζου μέχρι τα καταστήματα Λανίτη, με τις πρώτες βροχές μετατρέπεται, λόγω της ιδιομορφίας του, σε μια τεράστια λίμνη, με αποτέλεσμα να υφίστανται μεγάλες ταλαιπωρίες όσοι τον χρησιμοποιούν. Ιδιαίτερες δυσκολίες αντιμετωπίζουν οι μοτοσυκλετιστές, οι ποδηλάτες και οι πεζοί, αν δοκιμάσουν φυσικά να τον χρησιμοποιήσουν. Επίσης προξενούνται πολλά αυτοκινητικά ατυχήματα όχι μόνο τις βροχερές μέρες, αλλά και μερικές βδομάδες μετά τις βροχές, μέχρι να εξατμιστούν τα νερά.

Για πολλά χρόνια γίνονται διαβήματα προς τις αρμόδιες αρχές, χωρίς να εξευρεθεί μέχρι της στιγμής καμιά λύση. Μόνο τα Δημόσια 'Εργα δοκιμάζουν ορισμένα ημίμετρα, χωρίς όμως αποτέλεσμα.

Επειδή το δρόμο αυτό χρησιμοποιούν καθημερινά χιλιάδες πολίτες που πηγαινοέρχονται στις δουλειές τους και στη βιομηχανική περιοχή, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν υπάρχουν οποιαδήποτε σχέδια για βελτίωση του δρόμου και, αν ναι, πότε προγραμματίζεται η εκτέλεση των έργων, ώστε να βελτιωθούν οι ατέλειες του δρόμου και να ανακουφιστούν οι κάτοικοι της πόλης από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν και τις ταλαιπωρίες που υφίστανται για αρκετά τώρα χρόνια.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 611 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 23 Φεβρουαρίου 1990.

«Παράπονα εγγράφως και προφορικά μας εξέφρασε η προσωρινή επιτροπή ειδικών αστυφυλάκων του Τμήματος Αρχαιοτήτων (που ανέρχονται σε 21 άτομα), καθώς και της Κεντρικής Τράπεζας (που αριθμούνται σε άλλα 27) για το γεγονός πως, ενώ έχουν διοριστεί με κανονικές διαδικασίες ως ειδικοί αστυφύλακες κι αποσπάστηκαν στο Τμήμα Αρχαιοτήτων (στην υπηρεσία φύλαξης των μουσείων στη Λευκωσία και στις άλλες πόλεις), εντούτοις η πρόσφατη απόφαση για μονιμοποίηση των ειδικών αστυφυλάκων δεν τους καλύπτει.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ'612 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτο Ηλία στις 23 Φεβρουαρίου 1990.

«Ο υδατοφράχτης στον Ξυλούρικο ποταμό προγραμματίστηκε αρχικά να καλύψει τα χωριά 'Αγιος Μάμας, Λιμνάτης, Καπηλειό και Κορφή. Με αναβάθμιση των σχεδίων προγραμματίστηκε και η κάλυψη των χωριών Απαισιά, Παλώδια, Παραμύθα, Σπιτάλι, Φασούλα, Γεράσα και Αψιού, δηλ. ο υδατοφράχτης θα καλύψει 11 συνολικά χωριά.

Η ενέργεια αυτή χαιρετίστηκε από τους κατοίκους των φτωχών αυτών ορεινών χωριών της επαρχίας Λεμεσού, γιατί θα συνέβαλλε στην αύξηση του πενιχρού τους εισοδήματος και στην ανακοπή της τάσης φυγής προς την πόλη.

Δυστυχώς όμως η εκτέλεση του έργου έχει ανασταλεί και ο υδατοφράχτης στον Ξυλούρικο ποταμό μπήκε στο παράρτημα του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως του 1990, στα έργα τρίτης προτεραιότητας.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

(α) Γιατί έχει ανασταλεί η εκτέλεση ενός τόσο σημαντικού αναπτυξιακού έργου που θα εξυπηρετήσει 11 φτωχές κοινότητες;

(β) Πότε προγραμματίζεται να αρχίσει η εκτέλεση του έργου αυτού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄613 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 27 Φεβρουαρίου 1990.

«Στην κοινότητα Αγίου Παύλου παρατηρείται έλλειψη κατάλληλης οικοπεδοποιήσιμης γης. Δίπλα από την αυλή του Δημοτικού Σχολείου, που είναι κλειστό, υπάρχουν τρεις σκάλες χαλίτικης οικοπεδοποιήσιμης γης. Οι κάτοικοι ζητούν να διαχωριστεί η γη αυτή σε οικόπεδα τα οποία να παραχωρηθούν σε νεαρά ζευγάρια της κοινότητας που επιθυμούν να κτίσουν και να παραμείνουν στο χωριό τους.

Νοουμένου ότι δεν υπάρχει άλλη κατάλληλη γη για οικοδομικούς σκοπούς, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή κατά πόσο σκέφτεται να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα του χωριού.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄614 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 27 Φεβρουαρίου 1990.

«Μεταξύ των κοινοτήτων Αγίου Παύλου και Αγίου Θεοδώρου υπάρχει μια απόσταση ενός χιλιομέτρου περίπου. Αίτημα των κατοίκων είναι να κατασκευαστεί δρόμος που να συνδέει τα δυο χωριά, καθώς και τον Άγιο Κωνσταντίνο.

Η κατασκευή του δρόμου είναι απαραίτητη, διότι πλείστες κυβερνητικές υπηρεσίες μεταφέρθηκαν στον Αγρό και οι κάτοικοι του Αγίου Παύλου και του Αγίου Κωνσταντίνου, που δυσκολεύονται τώρα να μεταβούν στον Αγρό για να τακτοποιήσουν τις δουλειές τους, θα διευκολυνθούν πολύ στις μετακινήσεις τους.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν υπάρχουν οποιαδήποτε σχέδια για τη σύνδεση των τριών χωριών με την κατασκευή του δρόμου και, αν ναι, πότε προγραμματίζεται η υλοποίηση των σχεδίων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄615 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 27 Φεβρουαρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποια βοήθεια προτίθεται να παραχωρήσει στην κοινότητα Αγίου Παύλου, ώστε η τελευταία να προχωρήσει στη συμπλήρωση της κατασκευής του κοινοτικού της γηπέδου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄616 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1990.

«Πρόβλημα διάθεσης της παραγωγής των γκρέιπ-φρουτ -όπως ανάστατοι, προφορικά και γραπτά, μας καταγγέλλουν, πέραν των πρόσφατων μαζικών συγκεντρώσεων διαμαρτυρίας τους-αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί τους της περιοχής Περιστερώνας, Ακακίου, Αστρομερίτη, καθώς και της 'ουδέτερης ζώνης' (Κατωκοπιάς, Αυλώνας κτλ) από την ανυπαρξία προσφοράς αμειπτικών (των καλλιεργητικών και συγκομιδικών δαπανών) τιμών.

Πρόσθετα καταγγέλλουν πως στις οποιεσδήποτε αγορές που πραγματοποιούνται οι έμποροι αγοράζουν στα τυφλά, χωρίς δηλαδή να προσδιορίζουν το επακριβές ύψος της προσφοράς τους, συναρτώντας το με τις (αδιακρίβωτες και αδιευκρίνιστες για τους παραγωγούς) τιμές πώλησης του προϊόντος.

Πιστεύει ειλικρινά το αρμόδιο Υπουργείο πως, κάτω από τις μειωτικές για την αξιοπρέπεια του επαγγέλματος κι εξαρθρωτικές για την εξειδικευμένη αγροτική τάξη των εσπεριδοκαλλιεργητών -η ίδια ολέθρια πρακτική και τακτική ακολουθείται από τους εμπόρους και στην αγορά των πορτοκαλιών τύπου 'Βαλέντσια'- αυτές συνθήκες, μπορεί να υπάρξει κι απλή έστω επιβίωση (για ανάπτυξη και αναβάθμιση δεν μπορεί να γίνει λόγος) του αγροτικού μας κλήρου; Και αν όχι, τι μέτρα στοχοτεθεί να πάρει για ανάσχεση της πτωτικής φθοράς του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ'617 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1990.

«Το τραγικό πρόβλημα για τον κυπριακό ελληνισμό αλλά και για τους ίδιους τους Τουρκοκυπρίους από το συνεχιζόμενο εποικισμό, που ο αριθμός τους ξεπέρασε τις 75 χιλιάδες και προσεγγίζει τις 80 χιλιάδες, ένα πρόβλημα που θέτει σε δοκιμασία την ίδια την αυθυπαρξία της Κύπρου -που και για τους πιο αδαείς πολιτικά είναι σοβαρότερο και απ'την ίδια την παρουσία του τουρκικού κατοχικού στρατού, για λόγους πολλούς κι εξόφθαλμους-είναι εντελώς ξεχωριστό από το θέμα των συνομιλιών για επίλυση του κυπριακού.

Δε θα'πρεπε, για τούτο και μόνο, να προσφεύγουμε αμέσως (και κάθε φορά ακόμα, μάλιστα, που τεκμηριωμένα στοιχεία περιέρχονται στα χέρια μας- και που η κυβέρνηση οποτεδήποτε ερωτώμενη απαντά πως κατέχει- για νέες αφίξεις) στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, έτσι που:

1. Οριστική κι ανέκκλητη απόφαση σε βάρος του εποικισμού να 'χει ληφθεί από το Συμβούλιο και να μην ανασύρονται ετεροχρονισμένα επιχειρήματα περί δήθεν ανθρωπιστικών λόγων μετά την 'εγκατάσταση' στα σπίτια μας και τη σύναψη γάμων;
2. Να αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για τους επίδοξους νέους εποίκους και σημείο προβληματισμού για τους ήδη 'εγκατεστημένους' (στη δική μας περιουσία, επανατονίζεται) εποίκους και τους εδώ πάτρωνές τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ'618 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Φεβρουαρίου 1990.

«Ενώ ομόφωνα η Βουλή κατά τη συνεδρία της της περασμένης Πέμπτης περιέκοψε -ύστερα από ομόφωνη και πάλιν πρόταση της Επιτροπής Οικονομικών- από τον προϋπολογισμό της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης ποσό 395 χιλιάδων, που προορίζονταν για ενίσχυση των σεμιναρίων της Πανεπιστημιακής Σχολής, που προγραμμάτισε η Τράπεζα Ανάπτυξης στο ΚΕΜΑ (δεδομένου πως το θέμα συζητιέται στην Επιτροπή Παιδείας της Βουλής), η Τράπεζα Ανάπτυξης προωθεί με αιτήσεις της (ημερομηνίας 14.2.90, αντίγραφα των οποίων εσωκλείονται) την τοποθέτηση τηλεπικοινωνικών συστημάτων για τη Σχολή, στο ΚΕΜΑ.

Υπογραμμίζουμε εξάλλου πως κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης την περασμένη Πέμπτη στη Βουλή, είχαμε

προειδοποιήσει και από το βήμα της Βουλής για την ανάγκη περιορισμού κάθε δραστηριότητας πάνω στο θέμα, μέχρις ότου αποφανθεί οριστικά γι'αυτό η ολομέλεια του Σώματος.

Πώς δικαιολογεί την τακτική του αυτή το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ'619 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 28 Φεβρουαρίου 1990.

«Πώς προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να αντιμετωπίσει τη σύγχρονη ανάγκη για δημιουργία τμήματος εξωσωματικής γονιμοποίησης στο Μακάρειο Νοσοκομείο, νοουμένου ότι συγκρούεται με τα συμφέροντα ιδιωτών γιατρών;

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή για το θέμα αυτό, δεδομένου ότι η απόφαση για τη δημιουργία του τμήματος αυτού έχει ήδη ανασταλεί και παραμένει μετέωρο το ερώτημα πού θα καταφεύγουν οι μη εύρωστοι οικονομικά, αφού στον ιδιωτικό τομέα η μέθοδος της εξωσωματικής γονιμοποίησης στοιχίζει χίλιες περίπου λίρες, ενώ είναι γνωστό ότι για να πετύχει η μέθοδος αυτή μπορεί να απαιτηθούν 5-6 προσπάθειες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ'620 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 28 Φεβρουαρίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν προτίθεται να δημιουργήσει ειδική υπηρεσία η οποία να εκτελεί τα καθήκοντα που εκτελεί σήμερα η τράπεζα αίματος, νοουμένου ότι η σημερινή προσφορά είναι πάνω σε οικειοθελή βάση αν και ο ρόλος αυτής της υπηρεσίας είναι πολύ σοβαρός, πράγμα που συνεπάγεται συστηματική σκληρή δουλειά.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ'621 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Φεβρουαρίου 1990.

«Ο δρόμος Καπέδων - Μονής Μαχαιρά, που συνιστά το μοναδικό δρόμο που οδηγεί τις χιλιάδες των Κυπρίων και ξένων επισκεπτών καθεχρονικά προς το ιστορικό μοναστήρι, είναι σε πλείστα σημεία του πολύ επικίνδυνος και δυσπρόσιτος -σ'ορισμένα, μάλιστα, τμήματά του δυο οχήματα από αντίθετες κατευθύνσεις ελαύνοντα δεν μπορούν να διαπεράσουν, μ'αποτέλεσμα το ένα να κατευθυνθεί με την οπίσθιαν ταχύτητα για δεκάδες μέτρα, με τους συμπαρομαρτούντες κινδύνους από τους χαίνοντες γκρεμούς, όπου και θανατηφόρα ατυχήματα έχουν συμβεί-ενώ ήδη πολλά σχέδια έχουν εκπονηθεί για ευθυγραμμίσεις και διαπλατύνσεις του, αίτημα άλλωστε που -όπως μας ανέφερε και στις 25.2.90, μετά το ετήσιο μνημόσυνο του ήρωα Γρηγόρη Αυξεντίου στη μονή, ο ηγούμενός της και απ'ό,τι γνωρίζουμε-είναι πολύχρονο, πέραν του γεγονότος πως είναι και δίκαιο, και θα ικανοποιήσει τις χιλιάδες των επισκεπτών της μονής.

Γιατί ο τόσος ετεροχρονισμός στην αξιοποίηση των προγραμματισθέντων έργων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ'622 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μιχάλη Πουμπουρή την 1η Μαρτίου 1990.

«Στην Αγία Νάπα και σε άλλες περιοχές της Κύπρου υπάρχουν μερικές χιλιάδες μη αδειούχα τουριστικά διαμερίσματα. Για την ανέγερσή τους δαπανήθηκαν δεκάδες εκατομμύρια λίρες.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα ποιες είναι οι σκέψεις και οι προθέσεις της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄623 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού την 1η Μαρτίου 1990.

«Όπως και στη Βουλή πρόσφατα (στις 22.2.90) -με την ευκαιρία της συζήτησης των κανονισμών για τα Εσπερινά Γυμνάσια-τονίσαμε, η ανέγερση ιδιόκτητου οικήματος για τα πιο πάνω σχολεία (στη Λευκωσία, αρχικά, και με την εμπειρία που θα προσκτούσαμε με επέκταση του θεσμού και στις άλλες πόλεις), με περιορισμένο αριθμό αιθουσών διδασκαλίας, αίθουσα συγκεντρώσεων/διαλέξεων, καθώς και με γραφεία για το διευθυντή και τον υποδιευθυντή, ενέχει πολλά θετικά στοιχεία, όπως:

1. Την απόκτηση ιδιόκτητων (για τα εσπερινά γυμνάσια) εργαστηρίων φυσικής και χημείας.
2. Τη λειτουργία σχολικής βιβλιοθήκης.
3. Τη διατήρηση αρχείου για τα γυμνάσια αυτά.
4. Τον τερματισμό της περιδίνησης των σχολείων.
5. Το συναισθηματικό (και διά βίου) δέσιμο καθηγητών και ιδιαίτερα μαθητών - μαθητριών με σχολικό κτίριο και το σχολείο, πράγμα που τώρα δεν επιτυγχάνεται, λόγω διεξαγωγής των σχολικών εργασιών σε κτίρια ξένα.
6. Την εγκατάσταση συστήματος κεντρικής θέρμανσης, που από την απουσία του -ιδιαίτερα στις κατάψυχρες χειμωνιάτικες νύχτες- δυσχεραίνεται η ομαλή διεξαγωγή των μαθημάτων.
7. Για πλείστους κι εξόφθαλμους θετικούς άλλους λόγους.

Πώς αντιμετωπίζεται η εισήγηση από το αρμόδιο Υπουργείο, που -όπως διαπιστώσαμε κι από την τελευταία επίσκεψή μας, στις 27.2.90, στο Εσπερινό Γυμνάσιο Λευκωσίας- συνιστά κι ομόθυμο αίτημα του διευθυντικού και διδαχτικού προσωπικού, καθώς και μαθητών του;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄624 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Μαρτίου 1990.

«Δεδομένου πως τόσο η εξωτερική εμφάνιση των νερών του φράκτη στα Πολεμίδια (όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε από πρόσφατη, στις 22.2.90, επίσκεψή μας στο φράγμα) όσο κι οι πρόσφατοι θάνατοι ψαριών (στον πιο πάνω φράκτη) προκαλούν ανησυχίες για πιθανή ρύπανση του φράγματος από γειτονικές δεξαμενές του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στο Βατί, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

(α) Έγιναν οι κατάλληλες έρευνες για το όλο θέμα;

(β) Αν ναι, σε ποια πορίσματα κατέληξαν;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄625 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 2 Μαρτίου 1990.

«Επειδή το (κρατικό) κυπριακό πιστοποιητικό γενικής εκπαίδευσης -που αποτέλεσε και αντικείμενο λεπτομερών και τεκμηριωμένων υπομνημάτων μας υπό την ιδιότητά μας ως Συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας για πολιτιστικά θέματα και που στάληκαν και στο Υπουργείο Παιδείας και γίνηκαν αντικείμενο μελέτης -έχει επανειλημμένα εξαγγελθεί αρμόδια πως θα εφαρμοζόταν, χωρίς

όμως οι σχετικές εξαγγελίες να εφαρμοστούν, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πότε τελικά θα τεθεί σε εφαρμογή, μιας και θα'χει τις πιο κάτω θετικές για τον κάτοχό του επιπτώσεις:

(α) Το πιστοποιητικό θα αναγνωρίζεται και επιτόπια, αλλά και διεθνώς - αν το επίπεδό του προσδιοριστεί και κρατηθεί σε κάποιο ύψος-κι ιδιαίτερα για πανεπιστημιακές σπουδές.

(β) Θα οδηγήσει άφευκτα στην αναβάθμιση του επιπέδου μεγάλων μαζών των αγροτικών κι ιδιαίτερα των ορεινών περιοχών -βασικά οικογενειαρχών και κάποιας ηλικίας- όπου η φοίτηση σε ημερήσια ή/και εσπερινά γυμνάσια είναι φυσιολογικά αδύνατη λόγω οικογενειακών κι επαγγελματικών υποχρεώσεων.

(γ) Σε πλείστες ευρωπαϊκές χώρες με την καλπάζουσα αναβάθμιση του επιπέδου σπουδών, η δημοτική (και μόνη) εκπαίδευση εντάσσει τους απόφοιτούς της στα πλαίσια των αγραμμάτων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ'626 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 3 Μαρτίου 1990.

«Σύμφωνα με πληφορορίες μας που είδαν το φως της δημοσιότητας (βλ. π.χ. 'Ο Αγών', 2.3.90, πρωτοσέλιδη είδηση κ.ά. εφημερίδες), υπερεκχειλίσεις, ιδιαίτερα μετά τις δαψιλείς βροχές του Φλεβάρη, από τα απόβλητα του εργοστασίου βαφής Rainbow στο Ακάκι (που παροχετεύονται σε πρόχειρες λίμνες) πλημμύρισαν, με αποτέλεσμα να επηρεαστούν παρακείμενες φυτείες πατατών. Σύμφωνα εξάλλου με άλλα στοιχεία που μας δόθηκαν από το Κρατικό Χημείο, το Υπουργείο Υγείας (και σωστά) ζήτησε και τελικά πέτυχε την καταστροφή των επηρεασθεισών ποσοτήτων πατατών, λόγω των σοβαρών κινδύνων που εγκυμονούνταν για την υγεία του λαού από την τυχόν κατανάλωσή τους.

Καλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή:

1. Αν αληθεύει πως το βαφείο όχι μονάχα δεν ελάττωσε τους εργασιακούς ρυθμούς του, ως οι επίσημες καθησυχαστικές διαβεβαιώσεις προς τους κατοίκους Ακακίου, αλλά -αντίθετα-τους αναβάθμισε εργαζόμενο επί 24ώρου βάσεως.
2. Αν τα απόβλητα συνεχίζουν να εκρέουν στα χωράφια της κοινότητας, ενώ (και παρουσία μας) οι προεδρικές διαβεβαιώσεις στο Ακάκι ήταν σαφείς και μιλούσαν για εξεύρεση τρόπου ανάσχεσης της διαδικασίας αυτής.
3. Πότε και με ποιον ακριβώς τρόπο θα επιλυθεί το όλο θέμα για το οποίο οι κάτοικοι, δίδοντες πίστη στις προεδρικές διαβεβαιώσεις περί καταρτισθέντος χρονοδιαγράμματος απομάκρυνσης του εργοστασίου, ανέστειλαν τις λαϊκές κινητοποιήσεις;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ'627 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. 'Αριστο Χρυσοστόμου στις 6 Μαρτίου 1990.

«Κάθε χρόνο μεγάλο μέρος της παραγωγής μανταρινιών καθίσταται μη εμπορεύσιμο και καταστρέφεται εξαιτίας της υδάτινης κηλίδας. Επειδή δεν έχει διασαφηνιστεί αν η υδάτινη κηλίδα οφείλεται σε αναπόφευκτη φυσική αιτία, οι ζημιές δεν καλύπτονται από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης.

Το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών τα τελευταία χρόνια διεξάγει έρευνα με σκοπό να διαπιστώσει την αιτία. Νοουμένου ότι οι ζημιές είναι μεγάλες, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

1. Αν το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών κατέληξε σε συμπεράσματα.
2. Αν μελετάται η πιθανότητα να καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α. οι ζημιές που οφείλονται στην υδάτινη κηλίδα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 628 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου και Κερύνειας κ. Αλέξη Γαλανό και κα Ρήνα Κατσελλή, αντίστοιχα, στις 7 Μαρτίου 1990.

«Καλούνται οι αρμόδιοι να πληροφορήσουν το Σώμα κάτω από ποιες συνθήκες και για ποιους λόγους έκλεισε το Γραφείο Μελετών για το Κυπριακό και με ποιο τρόπο σκέφτεται η κυβέρνηση να συμπληρώσει το σοβαρό κενό που δημιουργείται.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 629 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Μαρτίου 1990.

«Μολονότι δεν είμαστε ακόμα μέλος της Ε.Ο.Κ., εντούτοις πρόσφατα υπογράψαμε (με την Ε.Ο.Κ.) ειδικό χρηματοδοτικό πρωτόκολλο για ενίσχυση (πρώτιστα) της κυπριακής βιομηχανίας και (δευτερευόντως) της γεωργίας. Κι επειδή δεν υπάρχουν στο πιο πάνω πρωτόκολλο πρόνοιες για ενίσχυση των ορεινών και γενικά των μειονεκτουσών κυπριακών αγροτικών περιοχών -που η Ε.Ο.Κ. σε χώρες-μέλη της τις περιοχές αυτές ποικιλότροπα ενισχύει-παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί την προώθηση ενός τέτοιου πρωτοκόλλου, για ενίσχυση και των περιοχών αυτών, ενόψει και των γνωστών προσπαθειών που καταβάλλονται για αναβάθμιση του θεσμού του αναδασμού.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 630 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 8 Μαρτίου 1990.

«Στην κοινότητα Καλού Χωριού Λεμεσού υπάρχει και λειτουργεί μικρό εργοστάσιο για την παρασκευή κουμανδαρίας.

Το εργοστάσιο όμως αυτό είναι απαρχαιωμένο και οι συνθήκες εργασίας που επικρατούν σ΄ αυτό είναι πρωτόγονες, με αποτέλεσμα και οι αμπελουργοί να ταλαιπωρούνται και μεγάλη καθυστέρηση στην οινοποίηση των σταφυλιών να παρατηρείται.

Πρόσφατα η Βουλή θέσπισε νομοθεσία σχετικά με την κουμανδαρία ως προϊόν με ονομασία προέλευσης.

Επειδή με τη νομοθεσία που ψηφίστηκε αναμένεται να αυξηθεί η ζήτηση της κουμανδαρίας, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν έγιναν μελέτες για εκσυγχρονισμό του εργοστασίου με δαπάνες της κυβέρνησης σύμφωνα με το αίτημα των κατοίκων και, αν έγιναν, πότε προβλέπεται η υλοποίησή τους,ώστε να μπορέσουν και οι αμπελουργοί να εκσυγχρονίσουν τον τρόπο παρασκευής της κουμανδαρίας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 631 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 8 Μαρτίου 1990.

«Καλείται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή αν μελετά το ενδεχόμενο συμπλεγματοποίησης διάφορων κοινοτήτων για την κατασκευή κοινών έργων υποδομής, όπως έγινε και με το θεσμό των περιφερειακών δημοτικών σχολείων, με σκοπό την εξασφάλιση εργασίας στους αγρότες και την παραμονή τους στις ρίζες τους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 632 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Μαρτίου 1990.

«Τη διάνοιξη κι ασφαλτόστρωση του χωμάτινου δρόμου Ποταμίου προς τον κύριο δρόμο Βυζακιάς, μήκους 1,5 - 2 χιλιομέτρων, ζήτησαν κατά την ψεσινή επίσκεψή μας στο Ποτάμι ο κοινοτάρχης Ιωάννης Σωκράτους και άλλοι κάτοικοι, υπογραμμίζοντας πως:

(i) Θ΄ αποτελέσει κυκλοφοριακή διέξοδο της κοινότητας, την οποία μέχρι τώρα στερείται. Και

(ii) Θα ενισχύσει ιδιαίτερα τον αγροτικό κόσμο των δυο κοινοτήτων μ΄ευχερέστερη δυνατότητα αξιοποίησης του αγροτικού κλήρου.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 633 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Μαρτίου 1990.

«Την απομάκρυνση των λίγων μαντρών που υπάρχουν στην κοινότητα με την υποβοήθηση των κτηνοτρόφων για την εκτός κοινότητας μετακίνησή τους ζητούν οι κάτοικοι Ποταμίου, με σχετικές προς αρμοδίους παραστάσεις κι όπως και ψες (μέσω του κοινοτάρχη κι άλλων παραγόντων) μας ανέφεραν.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 634 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Μαρτίου 1990.

«Οι κάτοικοι Ποταμίου ζητούν -όπως και ψες, σ΄επίσκεψή μας στην κοινότητα επανέφεραν -την έναρξη δοκιμαστικών γεωτρήσεων στην περιοχή 'Πάνω Κάμπος΄, που -σε περίπτωση επιτυχούς απόληξης της όλης προσπάθειας- θα έχουν τη δυνατότητα άρδευσης τεράστιων εκτάσεων, ουσιαστικά αναξιοποίητων για την ώρα, καλλιεργήσιμης γης.

Πώς τοποθετείται το αρμόδιο Υπουργείο στο αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 50, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Οι Πολεοδομικές Ζώνες Τσάδας καθορίστηκαν με την ΚΔΠ. 62/8.2.85 και στη συνέχεια αναθεωρήθηκαν με την ΚΔΠ. 66/27.2.87. Με την πιο πάνω τροποποίηση εντάχθηκε στην οικιστική ζώνη έκταση 40 περίπου σκαλών. 'Εκτοτε δεν υποβλήθηκε οποιοδήποτε αίτημα από την κοινότητα για νέα αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 96, ημερομηνίας 28 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«1. Η υπαγωγή των διάφορων δρόμων σε διάφορες αρχές είναι ένας πολύ παλιός θεσμός, από την εποχή της αποικιοκρατίας, και σ΄ένα μεγάλο βαθμό υπαγορεύτηκε από την ανάγκη αποκέντρωσης.

2. Με την πάροδο του χρόνου άρχισαν να παρουσιάζονται προβλήματα συντονισμού και έλλειψης ομοιόμορφης πολιτικής με αποτέλεσμα το θέμα της υπαγωγής όλων των δρόμων σε ενιαία αρχή να απασχολήσει πολλές φορές την Εκτελεστική Εξουσία σε διάφορα επίπεδα. Θα μπορούσε κανείς να προβάλει διάφορα επιχειρήματα τόσο υπέρ της συγκέντρωσης των δρόμων σ΄ένα Υπουργείο όσο και εναντίον.

Εν τω μεταξύ, ειδικότερα για τους δρόμους των Επαρχιακών Διοικήσεων, κατά τα τελευταία χρόνια ακολουθείται η πιο κάτω πρακτική:-

(i) Τη βελτίωση δρόμων που θα πρέπει να βελτιωθούν και με σημασία όχι καθαρά τοπική αναλαμβάνει το Τμήμα Δημόσιων Έργων το οποίο και θα τους συντηρεί μελλοντικά.

(ii) Για σκοπούς εφαρμογής ομοιόμορφης κατά το δυνατό πολιτικής η μελέτη για τη βελτίωση των υπόλοιπων δρόμων τυγχάνει της έγκρισης του Τμήματος Δημόσιων Έργων και η κατασκευή τους γίνεται από συνεργεία των οικείων Επαρχιακών Διοικήσεων.

Εν πάση περιπτώσει το ευρύτερο θέμα της υπαγωγής του σχεδιασμού και της κατασκευής και συντήρησης όλων των κυβερνητικών δρόμων σε ενιαίο φορέα θα μελετηθεί εκ νέου από ειδική επιτροπή,σύμφωνα με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Προγραμματισμού της 15ης Δεκεμβρίου 1989, και η Βουλή θα ενημερωθεί σχετικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 176, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με τα μέτρα που λήφθηκαν για ασφαλή χρήση της προσωρινής γέφυρας στο δρόμο Λεμεσού-Πλατρών, παραθέτω τα πιο κάτω:

Τα κατασκευαστικά σχέδια για την ανακατασκευή/ενίσχυση του δρόμου Λεμεσού-Πλατρών περιλαμβάνουν και επέκταση της γέφυρας Ζυγού. Για την ασφάλεια τόσο των διερχόμενων οχημάτων όσο και του εργατικού προσωπικού κρίθηκε αναγκαία η κατασκευή παρακαμπτήριου της γέφυρας δρόμου.

Ο παρακαμπτήριος δρόμος, μήκους 450 μέτρων περίπου, κατασκευάστηκε σε πλάτος 8 μέτρων και έχει ασφαλτοστρωθεί. Για την ομαλή ροή των νερών του ποταμού κατασκευάστηκαν οχετοί ικανοποιητικής διαμέτρου, που υπολογίστηκε σύμφωνα με το μέσο όρο της μέγιστης απορροής του ποταμού κατά τα τελευταία 8 χρόνια.

Η κατασκευή μεγαλύτερου γεφυριού θεωρήθηκε αντιοικονομική για τη σύντομη περίοδο λειτουργίας του παρακαμπτήριου, που υπολογίζεται να είναι περίοδος 3 μηνών.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 181, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1989, του αξιότιμου Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Σύμφωνα με το συμβόλαιο για την ανακατασκευή/ενδυνάμωση του εν λόγω δρόμου, που γίνεται στα πλαίσια του Τέταρτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης, η ημερομηνία έναρξης του έργου είναι η 10η Ιουνίου 1989 και η ημερομηνία συμπλήρωσης η 8η Μαΐου 1990.

Μετά την έναρξη του έργου κρίθηκε αναγκαίο όπως τροποποιηθούν τα κατασκευαστικά σχέδια του δρόμου, με αποτέλεσμα την ανάθεση στον εργολάβο επιπρόσθετων εργασιών.

Με βάση τα πιο πάνω, είναι πιθανή η παράταση της ημερομηνίας αποπεράτωσης του έργου μέχρι τις 15.10.1990. Επίσης η πρόοδος των εργασιών θεωρείται ικανοποιητική και το έργο δεν παρουσιάζει καθυστέρηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ'199, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας, όταν και εφόσον ιδρυθούν και αρχίσουν τη λειτουργία τους τοπικά ιστορικά μουσεία, προτίθεται να κοινοποιήσει το γεγονός της ίδρυσης και λειτουργίας τους στον Κ.Ο.Τ., ώστε να συμπεριληφθούν στα προγράμματα των ξένων επισκεπτών και ταυτόχρονα να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να γίνουν οι σχετικές σημάνσεις σε κατάλληλους χώρους στις επηρεαζόμενες κοινότητες για επισήμανση και πρόβολή των τοπικών ιστορικών μουσείων.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 201, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Στο ΑΥΚ Παλαιχωρίου εργάζονται ένας γιατρός, δυο βοηθοί νοσοκόμες, ένας φαρμακοποιός και το επισκέπτεται και οδοντίατρος μια φορά τη βδομάδα. Ο γιατρός παραμένει και εξετάζει ασθενείς στο Παλαιχώρι κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Σάββατο. Την Τρίτη, Πέμπτη και Παρασκευή, ο γιατρός επισκέπτεται την Πλατανιστάσα, Ασκά, Φτερικούδι και 'Αλωνα. Από τα τηρούμενα στοιχεία των περιθαλπόμενων ασθενών προκύπτει ότι αν τοποθετηθεί και δεύτερος γιατρός θα υποαπασχολείται.

(β) 'Εχει ήδη αποφασιστεί να τοποθετηθεί παιδίατρος στον Αγρό, ο οποίος θα επισκέπτεται και το Παλαιχώρι.

(γ) Η διανυκτέρευση νοσοκόμας για την κάλυψη των έκτακτων περιστατικών δε δικαιολογείται γιατί προϋποθέτει την αύξηση του νοσηλευτικού προσωπικού από δύο σε έξι, πράγμα που θα οδηγούσε σε υποαπασχόληση.

(δ) Τοποθέτηση γιατρού σε αναμονή γίνεται μόνο στις κοινότητες που η προσέλευση των ασθενών είναι μεγάλη και υπηρετούν δυο γιατροί και οι οποίες είναι απομακρυσμένες.

(ε) Τα έκτακτα περιστατικά της κοινότητας Παλαιχωρίου μπορούν να καλύπτονται από το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ'246, ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Μακρίδη.

«(α) Οι δρόμοι Λευκωσίας-Λάρνακας και παρακαμπτήριος Λάρνακας, τμήμα Αραδίππου-Δεκέλειας, εκτελούνται εργολαβικά από την Εταιρεία Ιωάννου και Παρασκευαΐδη Λτδ. Το συμβόλαιο προβλέπει παράδοση των δρόμων κατά τμήματα και, σύμφωνα με το αναθεωρημένο πρόγραμμα εργασίας του εργολάβου, και τα δυο έργα προβλέπεται εκτός απροόπτου να συμπληρωθούν περί το τέλος του 1990.

(β) Ο δρόμος Λευκωσίας-Λάρνακας, σύμφωνα με το αρχικό συμβόλαιο, θα έπρεπε να συμπληρωθεί στις 9 Μαρτίου 1990 και ο παρακαμπτήριος Αραδίππου-Δεκέλειας, συμπεριλαμβανομένων, των ανισόπεδων κόμβων στις 25 Ιανουαρίου 1990. Εν τω μεταξύ, ο εργολάβος έχει υποβάλει δικαιολογητικά για την καθυστέρηση και έχει ζητήσει παράταση χρόνου. Οι απαιτήσεις του εργολάβου αξιολογούνται στο παρόν στάδιο, οπότε και θα διαφανεί κατά πόσο ο εργολάβος δικαιούται δικαιολογημένα παράταση χρόνου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου.

(γ) Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την προώθηση της μελέτης της επέκτασης του παρακαμπτήριου Λάρνακας προς την περιοχή Αμμοχώστου και την ανάθεση της τεχνοοικονομικής μελέτης σε Συμβούλους Μηχανικούς. Σύντομα θα ζητηθούν προσφορές από εγκεκριμένους οίκους Συμβούλων Μηχανικών για τη σχετική τεχνοοικονομική μελέτη.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 255, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Τμήμα Αρχαιοτήτων ήδη από πολλά χρόνια έχει καταρτίσει Αρχείο φωτογραφιών των πιο σημαντικών κυπριακών αρχαιοτήτων που βρίσκονται σε μουσεία στο εξωτερικό. Το Φωτογραφικό Αρχείο του Τμήματος διαθέτει συλλογή φωτογραφιών κυπριακών αρχαιοτήτων από είκοσι και πλέον μουσεία της Ευρώπης και της Αμερικής, μεταξύ των οποίων και εκείνα που αναφέρονται στην ερώτηση του κ. Στυλιανού. Το αρχείο αυτό είναι στη διάθεση των μελετητών.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων διαθέτει επίσης εκμαγεία των πιο σημαντικών κυπριακών αρχαιοτήτων που βρίσκονταν στο εξωτερικό. Η εξασφάλιση εκμαγείων όλων των αντικειμένων που βρίσκονται στο εξωτερικό είναι πολυδάπανη και δε θα εξυπηρετήσει κανένα σκοπό εφόσον υπάρχουν λεπτομερείς φωτογραφίες των αντικειμένων αυτών.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ'259, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σύμφωνα με την υφιστάμενη πολιτική, οι πληγέντες από θεομηνία που δεν καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α., δικαιούνται να πάρουν χαμηλότοκα δάνεια εφόσον είναι γεωργοί και το ποσοστό της ζημιάς τους είναι 50% και άνω. Στην περίπτωση των ζημιών που προκλήθηκαν από τη θεομηνία του Οκτώβρη, 1989, οι πληγέντες γεωργοί θα πάρουν πέραν των δανείων και κατά χάρη αποζημίωση, νοουμένου ότι το ποσοστό της ζημιάς είναι 80% και άνω και η συνολική ζημιά £2,000 και άνω.

Αναφέρεται συναφώς ότι στις περιοχές Γεροσκήπου, Κουκλιών, Μούτταλου και Χούλου υπάρχουν πληγέντες οι οποίοι ικανοποιούν τα πιο πάνω κριτήρια και θα τύχουν της προαναφερόμενης βοήθειας. Στη Μεσόγη οι ζημιές ήταν χαμηλότερες από 50%, ενώ στην περίπτωση των χωριών Έμπα και Αναβαργός δεν έχουν αναφερθεί οποιεσδήποτε ζημιές.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Μαρτίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 266, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το θέμα της επιχορήγησης πλαστικών κιβωτίων για τη μεταφορά σταφυλιών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η κυβέρνηση, στα πλαίσια των προσπαθειών της για βελτίωση της ποιότητας των σταφυλιών, ενέκρινε το 1989 την εφαρμογή του σχεδίου που προνοούσε, μεταξύ άλλων, την παροχή επιχορήγησης για την αγορά πλαστικών κιβωτίων για τη μεταφορά των σταφυλιών. Η επιχορήγηση παραχωρήθηκε σε αμπελουργούς που πληρούσαν τα κριτήρια που καθορίστηκαν με βάση την αρχή ότι η βοήθεια αυτή προορίζεται για τους πραγματικούς αμπελουργούς. Το σχέδιο, που έχει ήδη ολοκληρωθεί, δεν μπορεί να επεκταθεί για να καλύψει περιπτώσεις που δεν ικανοποιούν τα κριτήρια που είχαν καθοριστεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ΄ 305, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Διαφώτιση του κοινού για τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος άρχισε στην Κύπρο, κατά τα μέσα της δεκαετίας του εξήντα, σε μερικά σχολεία και επεκτάθηκε αργότερα στο ευρύ κοινό με διαλέξεις και προβολές ταινιών, άρθρα σε εφημερίδες και περιοδικά περιλαμβανομένου και του περιοδικού ΥΓΕΙΑ, διμηνιαίου και αργότερα τριμηνιαίου περιοδικού του Υπουργείου Υγείας.

Το 1980 ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τέθηκε σε εφαρμογή σχε[illegible]κή νομοθεσία κυριότερες πρόνοιες της οποίας ήταν:-

(α) Α[illegible]όρευση της προμήθειας καπνικών προϊόντων σε νεαρά πρόσωπα [illegible]άτω των 18 χρόνων.

(β) [illegible]ρευση της διαφήμισης καπνικών προϊόντων από τηλεοράσεως [illegible]ραδιοφώνου.

(γ) [illegible]ρευση του καπνίσματος σε κινηματοθέατρα.

(δ) [illegible]ς των διαφημίσεων που δημοσιεύονται στον τύπο ή προβάλ[illegible]ονται στον κινηματογράφο.

(ε) Αναγραφή προειδοποίησης για το βλαβερό του καπνίσματος σε όλα τα κυτία καπνικών προϊόντων, καθώς και στο κάτω μέρος των δημοσιευόμενων στον τύπο διαφημήσεων.

Στη 10ετία του 80, η διαφώτιση για τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος εντατικοποιήθηκε με την εφαρμογή τακτικών προγραμμάτων διαφώτισης σε όλα τα σχολεία της νήσου, στις μονάδες της Εθνικής Φρουράς, σε Κέντρα Νεότητας και άλλες οργανωμένες ομάδες προσώπων.

Το 1988, ετοιμάστηκαν, ψηφίστηκαν και έχουν τεθεί σε εφαρμογή σχετικοί κανονισμοί με τους οποίους απαγορεύεται το κάπνισμα στα δημόσια μεταφορικά μέσα, καθώς και σε καθορισμένους δημόσιους χώρους. Επίσης έχει τροποποιηθεί η προειδοποίηση ώστε να είναι πιο θετική και ο έλεγχος των διαφημίσεων καλύπτει σήμερα όλα τα είδη διαφημίσεως καπνικών προϊόντων.

Παρόλον ότι δεν υπάρχουν στατιστικά στοιχεία για αξιολόγηση αποτελεσμάτων, πιστεύουμε ότι η προσπάθεια άρχισε να αποδίδει. Αυτό φαίνεται από την εμφανή

μείωση του καπνίσματος μεταξύ του ανδρικού πληθυσμού, καθώς και από το γεγονός ότι σε διάφορους χώρους εργασίας οι μη καπνιστές δε διστάζουν σήμερα να απαιτούν από τους καπνιστές να μην καπνίζουν στην παρουσία τους σε κλειστούς χώρους. Ακόμα θα μπορούσαμε να πούμε ότι και η ίδρυση της Κίνησης μη Καπνιστών δεν είναι άσχετη με τα θετικά αποτελέσματα της διαφωτιστικής εκστρατείας που προηγήθηκε.

Όσον αφορά τα διαφωτιστικά προγράμματα, παράλληλα με τα μέχρι σήμερα υπάρχοντα, το Υπουργείο Υγείας προωθεί ειδικά προγράμματα με στόχο το γυναικείο πληθυσμό του τόπου μας, ο οποίος δυστυχώς δεν απέφυγε αυτό που παρατηρήθηκε και σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες δηλαδή την αύξηση του καπνίσματος μεταξύ των γυναικών όταν ήδη είχε αρχίσει η μείωση του καπνίσματος μεταξύ των ανδρών.

Για τη νομοθετική πλευρά του θέματος έχει επισημανθεί η ανάγκη διεύρυνσης του καταλόγου των δημόσιων χώρων όπου θα πρέπει να απαγορεύεται το κάπνισμα για να καλύψει διάφορους χώρους εργασίας. Επίσης έχουν επισημανθεί ορισμένες αδυναμίες της νομοθεσίας σχετικά με τον έλεγχο των διαφόρων μορφών διαφήμισης καπνικών προϊόντων και η αρμόδια Επιτροπή Ελέγχου Διαφημίσεων Καπνού ασχολείται με τη μελέτη του θέματος για την ετοιμασία τροποποιητικών εισηγήσεων.

Επιπλέον το Υπουργείο διεξάγει σήμερα έρευνα για την πρόληψη των καρδιαγγειακών και άλλων μη μεταδοτικών νοσημάτων. Μεταξύ των σημείων που ερευνούνται είναι και η έκταση του προβλήματος του καπνίσματος στην Κύπρο που ως γνωστό είναι ένας από τους προδιαθεσικούς παράγοντες για την πρόκληση καρδιαγγειακών και άλλων μη μεταδοτικών ασθενειών.

Παράλληλα ετοιμάζεται εντατικοποίηση της εκστρατείας εναντίον του καπνίσματος.

Η έρευνα προγραμματίζεται να επαναληφθεί μετά από 5 και μετά από 10 χρόνια, γεγονός που θα βοηθήσει να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα της εκστρατείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 357, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την αγορά οχημάτων για τις ανάγκες της Δημόσιας Υπηρεσίας σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Νοέμβριο 1989 αγοράστηκαν 9 αυτοκίνητα 1600 κ.ε. τύπου HATCHBACK και δόθηκαν για χρήση σε ισάριθμες Υπηρεσίες/Τμήματα. Τα οχήματα που αγοράστηκαν μπορούν να μεταφέρουν πέντε επιβάτες ή δυο επιβάτες και μικρό φορτίο.

Ο συνδυασμός αυτός εξυπηρετεί τη χρήση για την οποία προορίζονται.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 378, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου στην Κοκκινοτριμιθιά, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Στην κοινότητα Κοκκινοτριμιθιάς παραχωρήθηκε κρατική γη για την κατασκευή του κοινοτικού γηπέδου και ήδη εξασφαλίστηκε σχετική

άδεια οικοδομής. Η κοινότητα Κοκκινοτριμιθιάς αποτάθηκε στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού για οικονομική βοήθεια για την κατασκευή του γηπέδου.

(β) Το ενδεχόμενο παραχώρησης οικονομικής βοήθειας από τον Προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ έναντι των δαπανών κατασκευής του γηπέδου θα εξεταστεί ευνοϊκά, δεδομένου ότι στην κοινότητα Κοκκινοτριμιθιάς διαμένουν και εκτοπισθέντες που αντιπροσωπεύουν το 30% περίπου του συνόλου των κατοίκων.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Άμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΔ' 382, ημερομηνίας 29 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Παρόλον ότι ο θεσμός του 13ου μισθού για τους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα και της Δημόσιας Υπηρεσίας έχει εισαχθεί από πολλών ετών, δεν εξετάστηκε ποτέ στο παρελθόν θέμα επέκτασής του και στους εθνοφρουρούς, λόγω του γεγονότος ότι οι εθνοφρουροί δεν λαμβάνουν μισθό αλλά χορήγημα.

Ωστόσο, κάθε φορά που εξετάζεται θέμα αναθεωρήσεως του βασικού χορηγήματος των εθνοφρουρών, λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων, και το γεγονός ότι σ'αυτούς δεν καταβάλλεται 13ος μισθός όπως συμβαίνει με τους μισθωτούς του ιδιωτικού και του Δημόσιου τομέα.

Εξάλλου, από τον περασμένο χρόνο αποφασίστηκε όπως σε άπορους εθνοφρουρούς καταβάλλεται μέσω του Ταμείου Ευημερίας Εθνοφρουρού έκτακτο βοήθημα στη διάρκεια των γιορτών των Χριστουγέννων. Τα Χριστούγεννα του 1989 το ποσό αυτό ήταν £20 και καταβλήθηκε σε 220 εθνοφρουρούς που είχαν ανάγκη.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 418, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Τσιέττη.

«Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Αρχαιοτήτων), πάντοτε ενδιαφέρεται για το μοναστήρι της Αγίας Νάπας και παρακολουθεί συνεχώς την κατάστασή του, μετά τις εκτεταμένες εργασίες αποκατάστασης του αρχαίου αυτού μνημείου που έγιναν μεταξύ των ετών 1966-1968.

Το μοναστήρι είναι κηρυγμένο σε Αρχαίο Μνημείο Β' Πίνακα και σύμφωνα με την υφιστάμενη διαδικασία, η δαπάνη για την επιδιόρθωσή του καταβάλλεται από μισά από την κυβέρνηση και τον ιδιοκτήτη, που στην περίπτωση αυτή είναι η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου.

Το 1988, μετά από παράκληση του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας, το Τμήμα Αρχαιοτήτων ετοίμασε υπολογισμό δαπάνης που θα απαιτείτο για την επισκευή ορισμένων τμημάτων του μοναστηριού. Παρά το γεγονός ότι το Συμβούλιο Βελτιώσεως υποσχέθηκε να καταβάλει τη δαπάνη ή ν'αναλάβει την εκτέλεση της εργασίας με επίβλεψη του Τμήματος Αρχαιοτήτων, τούτο τελικά δεν έγινε.

Πρόσφατα το Τμήμα Αρχαιοτήτων ειδοποίησε τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας ότι είναι πρόθυμο ν'αναλάβει την εκτέλεση της εργασίας εντός του 1990, νοουμένου πως το Συμβούλιο Βελτιώσεως θα καταβάλει

τη δαπάνη. Επίσης το Τμήμα Αρχαιοτήτων θα μπορούσε να αναλάβει την εκτέλεση της εργασίας και μέσα στο 1991, οπότε θα μπορέσει να συνεισφέρει και το ήμισυ της απαιτούμενης δαπάνης.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Μαρτίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 419, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το θέμα της παροχής επιχορήγησης για την αγορά πλαστικών κιβωτίων μεταφοράς σταφυλιών στους κατοίκους του χωριού Λιμνάτης, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Τα κριτήρια που υιοθετήθηκαν για την επιχορήγηση της αγοράς πλαστικών κιβωτίων ήταν γενικά και αφορούσαν όλους τους αμπελουργούς και όχι μόνο αυτούς του χωριού Λιμνάτης. Αντικειμενικός στόχος του σχεδίου ήταν να βοηθηθούν οι πραγματικοί αμπελουργοί, δηλαδή αυτοί που έχουν ως κύριο επάγγελμα την αμπελουργία ή τη γεωργοκτηνοτροφία.

Με βάση το σχέδιο, οι αμπελουργοί που είχαν αμπέλια άνω των οκτώ στρεμμάτων, αλλά σε διαφορετικές περιοχές, θα δικαιούνταν επιδότηση, αν ήταν μόνιμοι κάτοικοι αμπελουργικών περιοχών. Ενημερωτικά αναφέρεται ότι το σχέδιο έχει ολοκληρωθεί και ολόκληρο το ποσό που εγκρίθηκε για την επιδότηση των πλαστικών κιβωτίων έχει διατεθεί στους δικαιούχους.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 485, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Οικονομικών ενέκρινε πρόσφατα την καταβολή των υπερωριών στα μέλη της αστυνομίας για το έτος 1989 στις οποίες περιλαμβάνονται και οι υπερωρίες της περιόδου των εκδηλώσεων στον Άγιο Κασσιανό. Η πληρωμή αναμένεται να γίνει μέσα στον τρέχοντα μήνα.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 527, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Από τη μέχρι τώρα πρόοδο των εργασιών του έργου του νότιου αγωγού δε φαίνεται να υπάρχει καθυστέρηση στην κατασκευή της Β΄ Φάσης του σχεδίου στην οποία περιλαμβάνεται η περιοχή της Λεμεσού. Αντιθέτως, το έργο έχει ήδη επισπευσθεί και καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την έγκαιρη ολοκλήρωσή του.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και έτσι φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας, διότι το Κεφάλαιο Δ΄ θα παραμείνει για αύριο.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είμαι βέβαιος ότι όλοι οι έντιμοι Βουλευτές γνωρίζουν τα θλιβερά επεισόδια τα οποία συνέβηκαν στην πόλη της Λάρνακας, με αποτέλεσμα τρεις Βουλευτές που παρευρέθηκαν σε σχετική συγκέντρωση να μη δυνηθούν να ασκήσουν το δημοκρατικό τους δικαίωμα να μιλήσουν ενώπιον των συγκεντρωθέντων.

Δεν προτίθεμαι να υπεισέλθω στην ουσία του θέματος. Θεωρούμε ότι εν πάση περιπτώσει αυτό το θέμα είναι πολύ σοβαρό. 'Οτι αφορά παραβίαση και των συνταγματικών και των ανθρώπινων και δημοκρατικών δικαιωμάτων τους και ως Βουλευτών, αλλά και ως πολιτών.

Θα υπογραμμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν στη Λάρνακα δεν είναι υπερβολή αν πω ότι δημιουργούν ορισμένους κινδύνους. Γι' αυτό, έχοντας όλα αυτά υπόψη και με στόχο την κατοχύρωση της εφαρμογής των συνταγματικών και δημοκρατικών δικαιωμάτων των Βουλευτών, αλλά και των πολιτών, εισηγούμαι όπως εγγραφεί ως θέμα προς συζήτηση και κηρυχθεί επείγον για να συζητηθεί αύριο ως πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Δ', στην ολομέλεια του Σώματος, το ακόλουθο θέμα:

«Η χθεσινή ματαίωση δημόσιας ομιλίας Βουλευτών στη Λάρνακα ως παραβίαση των συνταγματικών και διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρώπινων και δημοκρατικών δικαιωμάτων».

Αυτό είναι το θέμα που εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, ο κ. Δίγκλης θέλει να εγγράψει αυτό το θέμα και πρώτα ερωτώ αν υπάρχει ένσταση για την εγγραφή του θέματος.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν έχουμε ένσταση να εγγραφεί το θέμα, όπως το βάζει ο συνάδελφος Δίγκλης. Θέλουμε όμως να διευκρινίσουμε πως οι υπαινιγμοί που έγιναν δημόσια από τους συναδέλφους, ότι το ΑΚΕΛ επενέβηκε για να τους ματαιώσει τη συγκέντρωση, δεν ανταποκρίνονται στην αλήθεια. Και θέλω να το διευκρινίσω αυτό, διότι έκαμαν δηλώσεις οι ίδιοι στις εφημερίδες και είναι γι' αυτό το θέμα.

Δεχόμαστε λοιπόν να εγγραφεί το θέμα. Δε φοβούμαστε τίποτε να συζητηθεί αυτό το θέμα εδώ στη Βουλή. Αλλά οι υπαινιγμοί που έκαμαν ότι είναι το ΑΚΕΛ που το οργάνωσε δεν ανταποκρίνονται στην αλήθεια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουμπουρή, σας παρακαλώ.

'Ο,τι γράφουν οι εφημερίδες δε μας ενδιαφέρει. Εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι πώς έθεσε το ζήτημα ο κ. Δίγκλης. Και ο κ. Δίγκλης δεν έκαμε κανένα υπαινιγμό, για να είμαστε δίκαιοι.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ο κ. Δίγκλης, κύριε Πρόεδρε, αν μου δίνετε το λόγο, μίλησε στις εφημερίδες και απέδωσε σε μας τα γεγονότα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας είπα, κύριε Πουμπουρή, ότι δε μας ενδιαφέρει τι γίνεται έξω από αυτό το Σώμα.

Το θέμα το οποίο εισηγείται ο κ. Δίγκλης είναι αυτό και αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση για την εγγραφή του.

Το δεύτερο θέμα το οποίο εγείρεται είναι η προτεραιότητα. Ο κ. Δίγκλης εισηγείται να συζητηθεί αύριο αυτό το θέμα, διότι είναι επείγον και πρέπει να συζητηθεί. Θέτω αυτό το δεύτερο θέμα και πάλι σε ψηφοφορία ενώπιον του Σώματος.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει ένσταση να συζητηθεί, αλλά εγώ θα εισηγούμουν να πάει σε Επιτροπή για να το επεξεργαστεί. Σε αντίθετη περίπτωση υπενθυμίζω ότι έχουμε Εκθέσεις εδώ στο Κεφάλαιο Δ΄ για αύριο οι οποίες εκκρεμούν από τέσσερις-πέντε μήνες και μερικές έχασαν και την επικαιρότητά τους. Αν έρθουμε πάλι να ανοίξουμε άλλα θέματα και να τα αναβάλλουμε για να έρθει και να περάσει η Λαμπρή και να μη συζητηθούν, δεν ξέρω αν είμαστε σε τάξη ως Σώμα εδώ. Να ετοιμάζονται από τις Επιτροπές Εκθέσεις με τόσες προσπάθειες, να έρχονται στο Σώμα, να καθυστερούν και κάθε φορά να εγείρεται κάποιο θέμα και να μη βάζουμε προτεραιότητα σ΄ αυτό το θέμα.

Γι΄ αυτό εγώ, χωρίς να έχω καμιά ένσταση για τη συζήτηση, εισηγούμαι, για να επισπευσθεί η εξέταση, είτε να πάει σε Επιτροπή είτε να ακολουθήσει μετά τη συζήτηση των Εκθέσεων, για να μπορέσει να γίνει και η δουλειά της Βουλής που πρέπει να γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι το θέμα πρέπει να χαρακτηρισθεί θέμα επειγούσης φύσεως. Αυτό το Σώμα οφείλει να υπεραμύνεται των δικαιωμάτων των Βουλευτών και γενικά του κοινού, για να έχει την ελευθερία σε δημόσιες συγκεντρώσεις να εκφράζει τις απόψεις του.

Τρεις άνθρωποι οι οποίοι είναι μέλη αυτού του Σώματος, τρεις Βουλευτές, έτυχαν χειρισμού που δεν είναι επιτρεπτός και πιστεύω ότι είναι επείγον το θέμα, διότι, αν δεν το πατάξουμε τώρα, μεθαύριο μπορεί να συμβεί και σε άλλους. Και ενώ αυτός ο τόπος έχει δημιουργήσει μια παράδοση στην ελευθερία της έκφρασης απόψεων πολιτικών, όχι μόνο από Βουλευτές αλλά και από άλλους ανθρώπους, μπορεί μια μέρα να βρεθούμε κάτω από δυσκολίες στο να εκφράζουμε δημόσια τις απόψεις μας.

Πιστεύω ότι πρέπει να το εγκρίνουμε ως επείγον θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Μια εισήγηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Μουσιούττα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Δε διαφωνεί κανένας ότι είναι σοβαρό ούτε ενιστάμεθα να συζητηθεί το θέμα. Όμως επειδή υπάρχει συσσωρευμένη ύλη που είχε καθοριστεί από καιρό ότι αύριο θα ξεκαθαρίζαμε, αν είναι δυνατό, όπως συνηθίζετε να κάμνετε, να καθοριστεί ένα χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να διεξαχθεί και να τελειώσει αυτή η συζήτηση. Ας πούμε μια ώρα. Ελπίζω ότι θα είναι αρκετή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι πάρα πολύ δύσκολο, κύριε Μουσιούττα.

Άλλωστε αύριο θα προεδρεύει ο κ. Λυσσαρίδης. Σ' αυτή την έδρα θα κάθεται ο κ. Λυσσαρίδης και αντιλαμβάνομαι ότι θα είναι δική του δουλειά να διευθετήσει τα θέματα τα οποία υπάρχουν.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί να χρειαστεί περισσότερο της ώρας, μπορεί και λιγότερο. Δεν το γνωρίζουμε. Αλλά, αν αυτή η Βουλή συνεχίσει και την Παρασκευή, δεν είναι πρόβλημα. Όταν έχουμε σοβαρά θέματα και αν πράγματι επειγόμαστε για να μη μείνουν τα θέματά μας στην ημερήσια διάταξη, να συνεχίσουμε και την Παρασκευή και εν ανάγκη και το Σάββατο το πρωί. Αλλά πρέπει να το συζητήσουμε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Πάνω στο θέμα του επείγοντος, εμείς δε συμμεριζόμαστε αυτή την άποψη και ούτε μπορούμε να δεσμευθούμε ότι θα μιλήσουμε για τόση ώρα. Οι Βουλευτές μας, αν θιγούν -εξαρτάται από το πώς θα τοποθετηθεί το θέμα- θα μιλήσουν και θα υπερασπιστούν το κόμμα τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό έχω πει ότι δεν είναι δυνατό να καθοριστεί ώρα, κύριε Πουμπουρή, διότι είναι ένα θέμα το οποίο ασφαλώς σηκώνει πολλή συζήτηση.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κατά συνέπεια δε συμμετέχουμε στο επείγον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του επείγοντος του θέματος να συζητηθεί αύριο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 ψηφίζουν υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε το θέμα το οποίο έχει εγγράψει ο κ. Δίγκλης θα συζητηθεί αύριο.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για αύριο Πέμπτη, 15 Μαρτίου 1990, στις 10.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: --------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: --------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: --------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

(1) «Η χθεσινή ματαίωση δημόσιας ομιλίας Βουλευτών στη Λάρνακα ως παραβίαση των συνταγματικών και διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρώπινων και δημοκρατικών δικαιωμάτων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Παύλου Δίγκλη). (14.3.1990).

(2) «Ο κυβερνητικός μηχανισμός κι οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ).

(Συνέχιση της συζήτησης).

(3) «Οι καταγγελίες που έχουν δημοσιευτεί στον τύπο και αφορούν τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα για χρησιμοποίηση της θέσης του για προώθηση των συμφερόντων της Βιομηχανίας Νέμιτσα στην οποία έχει ο ίδιος οικονομικό ή άλλο συμφέρον».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων όλων των κομμάτων). (14.12.1989).

(4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αγορά εξοπλισμού στοιβασίας από την Αρχή Λιμένων Κύπρου».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

(5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία, προβλήματα και προοπτικές».

(Θέμα εγγραφέν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων). (13.10.88)

(β) «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία ως επιμέρους τομέας της κυπριακής οικονομίας - ιστορία, ανάγκες και προοπτικές».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (20.10.88).

(6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

(Συνέχιση της συζήτησης).

(7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου). (23.7.87).

(8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ανωμαλίες που παρουσιάζονται στη λειτουργία του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου και η

ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων πάνω στους άμεσα ενδιαφερομένους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

(9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το θέμα που αναφέρεται ως «Θέμα Μάριου Μαξιούτη».

(10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η διαμάχη και ο σάλος που παρατηρείται τελευταία ανάμεσα στις φρουταρίες και τα παντοπωλεία ως προς τον τρόπο και το ωράριο λειτουργίας τους και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του θέματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (20.4.1989).

(11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως »Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3.1989).

(12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη προστασίας της περιοχής του ΑΚΑΜΑ και η κήρυξή του σε εθνικό πάρκο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Μιχαήλ Θεοδούλου). (7.5.1987)

(13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

(14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας» (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (2.2.1989).

(15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως: «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.88).

(16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως: «Η ανάγκη να μελετηθεί εκ νέου η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα, συμπεριλαμβανομένης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοιν. Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Γαλανού). (11.5.89).

(17) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως: «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.89).

(18) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη όπως αναλάβει η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου την εισαγωγή σόγιας που χρησιμοποιείται από τους κτηνοτρόφους σαν βασικό μέσο διατροφής των ζώων τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.89).

Ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η παράλειψη της κυβέρνησης για ενίσχυση και αναβάθμιση του αγωνιστικού φρονήματος της νεολαίας και του λαού μας και η ανάγκη για άμεση αναθεώρηση αυτής της τακτικής».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Υπάρχει ένσταση;

Αν δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το θέμα εγκρίνεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Ο Βουλευτής κ. Κώστας Ερωτοκρίτου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Το πρόβλημα των κομίστρων μαθητών Μέσης Εκπαίδευσης που φοιτούν σε αγροτικά σχολεία και η ανάγκη επίλυσής του».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγκρίνεται και παραπέμπεται.

Ο ίδιος Βουλευτής ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η αξίωση του Τελωνείου για καταβολή επιπρόσθετων δασμών σε αριθμό οχημάτων που εκτελωνίστηκαν κανονικά και πουλήθηκαν σε (bona fide) αγοραστές.

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Υπάρχει ένσταση;

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγκρίνεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μιχάλης Πουμπουρής ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη όπως ξεπεραστούν οι δυσκολίες που παρουσιάζονται στην εξεύρεση χώρου για την ανέγερση αγοράς χοντρικής πώλησης στη Λάρνακα».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση;

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγκρίνεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Ο Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου, ο κ. Πέτρος Στυλιανού και η κυρία Κατσελλή ζητούν την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η σημαντική προσφορά του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στην αγροτική ανάπτυξη και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση;

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγκρίνεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η πιθανολογούμενη επαναλειτουργία των Χημικών Βιομηχανιών και οι καταστροφικές για το περιβάλλον συνέπειες από την επαναλειτουργία τους».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Υπάρχει ένσταση;

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγκρίνεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη συντήρησης και διατήρησης της παραδοσιακής αποβάθρας της Λάρνακας».

Το θέμα προκύπτει από ερώτηση στην οποία δε δόθηκε ικανοποιητική απάντηση και η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Υπάρχει ένσταση;

Αν δεν υπάρχει ένσταση -και νομίζω ότι δεν πρέπει να υπάρχει, διότι προκύπτει από ερώτηση στην οποία δε δόθηκε απάντηση- το θέμα εγκρίνεται και παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

Ο κ. Φλουρέντζος.

Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε ορίσει συνεδρίαση της Βουλής για αύριο στις 10.00 το πρωί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ:

Και διερωτώμαι αν εμείς, προπάντων από τις επαρχίες, θα έλθουμε εδώ για να μας δοθεί στο χέρι η ημερήσια διάταξη. Διερωτώμαι αν είναι ορθό τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι ορθό, κύριε Φλουρέντζο, αλλά πρέπει να αντιληφθούμε ότι σήμερα το προσωπικό αυτής της Βουλής ήταν κυριολεκτικά πελαγωμένο. Και έγιναν σοβαρότερες παρατυπίες ακόμα. Διότι δόθηκαν Εκθέσεις Κοινοβουλευτικών Επιτροπών επί σοβαρότατων θεμάτων την τελευταία στιγμή. Είναι μια εξοικονόμηση των πραγμάτων, διότι δυστυχώς δεν μπορούμε να κάνουμε διαφορετικά.

Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ:

Έχετε δίκαιο, κύριε Πρόεδρε. Αλλά εισηγούμαι να αρχίσει η συνεδρίαση της Βουλής στις 11.00 το πρωί αντί στις 10.00.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Δε θα προλάβουμε, κύριε Πρόεδρε γιατί έχουμε και τη συνεδρία πάνω στο Δ'.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, αντί να αναβάλουμε τη συνεδρίαση για η ώρα 11.00 π.μ., είναι καλύτερο να έλθουμε από η ώρα 9.00 π.μ., ούτως ώστε να πάρουμε τις Εκθέσεις, την ημερήσια διάταξη και ό,τι άλλο χρειαζόμεθα, να τα μελετήσουμε, ούτως ώστε να είμεθα έτοιμοι στις 10 π.μ. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος, διότι δυστυχώς έχουν πελαγώσει εδώ μέσα. Και πρέπει να σας πω ότι οι υπάλληλοι αυτού του Σώματος σήμερα πραγματικά είχαν πελαγώσει κυριολεκτικά!

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι η ημερήσια διάταξη δεν κυκλοφορεί προηγουμένως, προτού αναγνωσθεί. Τώρα επειδή είναι αύριο που θα γίνει η συνεδρία, δεν ξέρω τι θα γίνει, αλλά είναι σύνηθες η ημερήσια διάταξη να κυκλοφορεί μετά που θα αναγνωστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, κύριε Ερωτοκρίτου. Αλλά δυστυχώς βλέπετε ότι είναι κατ' οικονομία που τα κάνουμε όλα. Διότι είναι δύσκολες οι καταστάσεις μέσα στις οποίες λειτουργούμε.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

('Ωρα λήξης: 9.30 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου 'Αριστος

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

(1) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και 2. «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1989» και Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Μ. Θεοδούλου, Α. Γαλανός, Ντ. Κωνσταντίνου, Γλ. Κληρίδης, Τ. Χατζηδημητρίου) και ψήφιση αυτών σε Νόμους.

(2) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

(3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Ηλία, Α. Χρυσοστόμου, Ντ. Κωνσταντίνου, Α. Παπαρές, Γ. Χαραλαμπίδης, Α. Παρισινός, Μ. Πουμπουρής, Π. Δίγκλης, Λ. Ζαχαριάδης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 5 του 1990).

(4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 4 του 1990).

(5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 57) του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Γαλανός, Π. Στυλιανού, Α. Μαθηκολώνης, Γ. Χαραλαμπίδης, Ν. Αναστασιάδης, Μ. Πουμπουρής, Λ. Ιεροδιακόνου, Π. Δίγκλης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 5 του 1990).

(6) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μελισσοκομίας Νόμος του 1988» και για το θέμα «Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η μελισσοκομία και τρόποι επίλυσής τους», οι παρατηρήσεις των κ. Α. Χρυσοστόμου, Κ. Τσιέττη και Α. Παρισινού πάνω στο θέμα και ψήφιση της πρότασης νόμου σε Νόμο.

(7) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Α. Ανδρέου πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

(8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως Τροποποιητικός του 1990).

(9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

(10) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Π. Στυλιανού, Ο. Δημητρίου, Στ. Μανδριώτης, Α. Μαθηκολώνης, Π. Δίγκλης, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Γ. Χαραλαμπίδης) και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

(10α) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης [Κ. Τσιέττης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς)], πάνω σε διαδικαστικό θέμα μετά από παρατήρηση του κ. Τσιέττη ότι ο κ. Ο. Δημητρίου χρησιμοποίησε στην αγόρευση του χειρόγραφο, πράγμα που απαγορεύεται κατά τη διεξαγωγή της νομοθετικής εργασίας.

(11) Διεξαγωγή συζήτησης (Προεδρεύων, Α. Μαρκίδης, Α. Μαθηκολώνης, Α. Γαλανός, Π. Δίγκλης, Γλ. Κληρίδης, Ρ. Κατσελλή, Ν. Αναστασιάδης, Π. Στυλιανού, Λ. Ιεροδιακόνου) όσον αφορά τη δυνατότητα της Βουλής να καταργεί με νόμους διατάγματα που εκδίδει η Εκτελεστική Εξουσία.

(12) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως για την Πρόληψη της Ρυπάνσεως της Θάλασσας από Απόρριψη Καταλοίπων και Άλλων Υλών του 1972 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

(13) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών εναντίον της Παράνομης Διακίνησης Ναρκωτικών και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Κυρωτικός) Νόμος του 1990», οι παρατηρήσεις των κ. Π. Στυλιανού και Μ. Χριστοφίδη πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

(14) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαιδεύσεως (Εγκαταστάσεις και Εξοπλισμός) Κανονισμοί του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις της κ. Ρ. Κατσελλή και του κ. Π. Στυλιανού πάνω στο θέμα, ψήφιση του νομοσχεδίου σε Νόμο και έγκριση των Κανονισμών.

(15) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Κτήσεως Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Αλλοδαποί) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Π. Κόλοκου πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

(16) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Εθελοντών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμοί του 1990», η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Φλουρέντζος, Π. Κόλοκος, Α. Γεωργίου) και έγκριση αυτών.

(17) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Ζιαρτίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Στυλιανού, Ν. Μουσιούττας) και έγκριση αυτών.

(18) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Δικαστικής Φαρμακευτικής (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

(19) Έκθεση για τους Κανονισμούς 1. «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αιτήσεις και Ιεραρχικαί Προσφυγαί) Κανονισμοί του 1990», 2. «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990» και 3. «Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αποζημιώσεις) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

(20) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας και έγκριση αυτής.

(21) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Καταργήσεως Ορισμένων Χωριτικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», η συζήτηση που ακολούθησε (Λ. Ζαχαριάδης, Μ. Πουμπουρής, Ν. Μουσιούττας, Α. Φάντης, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Μαθηκολώνης, Π. Κόλοκος, Ν. Ηλία) και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

(22) Ερωτήσεις Βουλευτών (Τα τέλη αποκομιδής σκυβάλων που καταβάλλουν τα παροπλισμένα πλοία - Αίτημα για επιδιόρθωση του δρόμου Καμπιού-Προφήτη Ηλία - Αίτημα για επιδιόρθωση του δρόμου Φαρμακά-Καμπιού - Η παραχώρηση χαλίτικης γης σε κτηνοτρόφους στα Λύμπια - Αίτημα για κρατική επιχορήγηση της κοινότητας Καμπιού για δημιουργία γηπέδου - Αίτημα για επιδιόρθωση του δρόμου Απλικιού-Φαρμακά - Αίτημα της κοινότητας Καμπιού για επέκταση της παροχής νερού και ηλεκτρισμού στην περιοχή Αλώνια - Η ανάγκη εβδομαδιαίας επίσκεψης οφθαλμίατρου και οδοντίατρου στα Λύμπια -Η ανάγκη δημιουργίας καφενείου και εκδρομικού χώρου στο Καμπί -Αίτημα της κοινότητας Λυμπιών για αύξηση της χωριτικότητας του φράκτη του ποταμού Τρίμιθου -Αίτημα για επιδιόρθωση των αγροτικών δρόμων της κοινότητας Λυμπιών -Αιτήματα της κοινότητας Λυμπιών -Αίτημα του αγροτικού κόσμου για δωρεάν χορήγηση ποντικοφάρμακου - Η αναμενόμενη αμφισβήτηση από την Τουρκία των διαπιστευτηρίων της αντιπροσωπείας της Κυπριακής Βουλής στο Συμβούλιο της Ευρώπης -Το οξύ πρόβλημα στάθμευσης στη λεωφόρο Στροβόλου - Η προτιθέμενη απόλυση του ενός τρίτου των εργατοτεχνιτών υπαλλήλων του κλάδου χειροτεχνίας -Προβλήματα του Νοσοκομείου Λάρνακας - Η πρόθεση διάλυσης του αστυνομικού σταθμού Κάτω Πύργου -Ερωτηματικά όσον αφορά τη λειτουργία του Γραφείου Μελετών Κυπριακού - Αίτημα για στελέχωση με έμπειρο καθηγητικό προσωπικό του γυμνασίου του Κάτω Πύργου -Οι εργασίες βελτίωσης των δρόμων Κάτω Πύργου -Ανησυχίες από τη φημολογούμενη μετάθεση του δεύτερου γιατρού από το αγροτικό νοσοκομείο Κάτω Πύργου - Η ανάγκη κατασκευής κλειστού αγωγού άρδευσης στον Κάτω Πύργο - Η ανάγκη αναδιάταξης της κατασκευής των κυματοθραυστών στον Πύργο Τηλλυρίας - Η κυβερνητική υπαναχώρηση όσον αφορά την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Πύργου - Η ανάγκη αναστολής της ισχύος του διατάγματος που διαφοροποιεί το ωράριο των καταστημάτων -Αίτημα για αποπεράτωση του αρδευτικού έργου Λάνιας-Δωρού -Το πρόβλημα συντήρησης του υδατοφράκτη Τριμίκλινης - Η ανάγκη καταπολέμησης της ποντίκας - Η διακοπή των εργασιών για δημιουργία βιομηχανικής περιοχής στο Κολόσσι - Ο διαχωρισμός 84 οικοπέδων σε χαλίτικη γη στο Κολόσσι και τα κριτήρια παραχώρησής τους - Προβλήματα διάθεσης 150 γομαριών κουμανδαρίας Αγίου Κωνσταντίνου - Η ανάγκη βελτίωσης του δρόμου Λεμεσού-Ύψωνα από τις αποθήκες Αραούζου ως τα καταστήματα Λανίτη - Η μη μονιμοποίηση των ειδικών αστυφυλάκων του Τμήματος Αρχαιοτήτων και της Κεντρικής Τράπεζας -Η κατασκευή υδατοφράκτη στον Ξυλούρικο -Αίτημα της κοινότητας Αγίου Παύλου για διαχωρισμό χαλίτικης γης σε οικόπεδα - Αίτημα για κατασκευή δρόμου που να συνδέει τις κοινότητες Αγίου Παύλου, Αγίου Θεοδώρου και Αγίου Κωνσταντίνου -Αίτημα για παραχώρηση κρατικής βοήθειας στην κοινότητα Αγίου Παύλου για τη συμπλήρωση της κατασκευής του κοινοτικού της γηπέδου - Το πρόβλημα διάθεσης των γκρέιπ-φρουτ -Ο συνεχιζόμενος εποικισμός των κατεχομένων -Η πανεπιστημιακή σχολή της Τράπεζας Ανάπτυξης στο ΚΕΜΑ - Η ανάγκη δημιουργίας τμήματος εξωσωματικής γονιμοποίησης στο Μακάρειο Νοσοκομείο -Αίτημα για δημιουργία ειδικής υπηρεσίας που να εκτελεί τα σημερινά καθήκοντα της τράπεζας αίματος -Αίτημα για ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Καπέδων-Μονής Μαχαιρά -Το θέμα των μη αδειούχων τουριστικών καταλυμάτων στην Αγία Νάπα -Η ανάγκη ανέγερσης οικημάτων για τα εσπερινά γυμνάσια -Ανησυχίες για πιθανή ρύπανση του φράγματος Πολεμιδιών από τις γειτονικές δεξαμενές του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στο Βατί -Το

κυπριακό πιστοποιητικό γενικής εκπαίδευσης - Το πρόβλημα της υπερεκχείλισης των αποβλήτων του εργοστασίου Rainbow στο Ακάκι -Η καταστροφή μεγάλου μέρους της παραγωγής μανταρινιών εξαιτίας της υδάτινης κηλίδας - Η κατάργηση του Γραφείου Μελετών για το Κυπριακό - Η ανάγκη προώθησης ειδικού χρηματοδοτικού πρωτοκόλλου με την ΕΟΚ για ενίσχυση των ορεινών περιοχών -Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του εργοστασίου παρασκευής κουμανδαρίας που βρίσκεται στο Καλό Χωριό Λεμεσού - Η ανάγκη συμπλεγματοποίησης διάφορων κοινοτήτων για την κατασκευή κοινών έργων υποδομής -Αίτημα για διάνοιξη και ασφαλτόστρωση του δρόμου Ποταμίου προς τον κύριο δρόμο Βυζακιάς - Αίτημα για απομάκρυνση των μαντρών από την κοινότητα Ποταμίου -Αίτημα των κατοίκων Ποταμίου για έναρξη δοκιμαστικών γεωτρήσεων στην περιοχή Πάνω Κάμπος).

(23) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Το θέμα της αναθεώρησης των πολεοδομικών ζωνών Τσάδας - Το θέμα της υπαγωγής των διάφορων δρόμων σε διάφορες αρχές - Το θέμα της ασφάλειας της προσωρινής γέφυρας στο δρόμο Λεμεσού-Πλατρών -Η παρατηρούμενη καθυστέρηση στη διαπλάτυνση του δρόμου Λεμεσού-Πλατρών - Το θέμα της δημιουργίας ιστορικού μουσείου στο Παλαιχώρι - Προβλήματα του Αγροτικού Υγειονομικού Κέντρου Παλαιχωρίου - Συγκοινωνιακά προβλήματα ελεύθερης Αμμοχώστου - Η ανάγκη εξασφάλισης εκμαγείων των κυπριακών αρχαιοτήτων που βρίσκονται στο εξωτερικό - Αίτημα χαλαζόπληκτων φθαρτοπαραγωγών της Πάφου για παροχή κρατικής βοήθειας για τις ζημιές που υπέστησαν - Το θέμα της επιχορήγησης της αγοράς πλαστικών κιβωτίων για τη μεταφορά σταφυλιών - Το θέμα της διαφώτισης του κοινού για τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος - Η αγορά οχημάτων για τις ανάγκες της δημόσιας υπηρεσίας - Η κατασκευή κοινοτικού γηπέδου στην Κοκκινοτριμιθιά -Το θέμα της επέκτασης του θεσμού του 13ου μισθού και στους εθνοφρουρούς - Η ανάγκη επιδιόρθωσης του μοναστηριού της Αγίας Νάπας - Το θέμα της παροχής επιχορήγησης για την αγορά πλαστικών κιβωτίων μεταφοράς σταφυλιών στους κατοίκους Λιμνάτη -Οι υπερωρίες των αστυνομικών κατά τις εκδηλώσεις στον Άγιο Κασσιανό -Η καθυστέρηση στην κατασκευή της Β΄ Φάσης του Νότιου Αγωγού).

(24) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ μετά από συζήτηση (Π. Δίγκλης, Μ. Πουμπουρής, Προεδρεύων, Χρ. Κουρτελλάρης, Γλ. Κληρίδης, Ν. Μουσιούττας) του θέματος «Η χθεσινή ματαίωση δημόσιας ομιλίας Βουλευτών στη Λάρνακα ως παραβίαση των συνταγματικών και διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρώπινων και δημοκρατικών δικαιωμάτων» και παραπομπή του για συζήτηση στην ολομέλεια του Σώματος.

(25) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η παράλειψη της κυβέρνησης για ενίσχυση και αναβάθμιση του αγωνιστικού φρονήματος της νεολαίας και του λαού μας και η ανάγκη για άμεση αναθεώρηση αυτής της τακτικής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).

(β) «Το πρόβλημα των κομίστρων μαθητών Μέσης Εκπαίδευσης που φοιτούν σε αγροτικά σχολεία και η ανάγκη επίλυσής του».

(γ) «Η αξίωση του Τελωνείου για καταβολή επιπρόσθετων δασμών σε αριθμό οχημάτων που εκτελωνίστηκαν κανονικά και πουλήθηκαν σε (bona fide) αγοραστές».

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου).

(δ) «Η ανάγκη όπως ξεπεραστούν οι δυσκολίες που παρουσιάζονται στην εξεύρεση χώρου για την ανέγερση αγοράς χοντρικής πώλησης στη Λάρνακα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μ. Πουμπουρή).

(ε) «Η σημαντική προσφορά του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στην αγροτική ανάπτυξη και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. 'Α. Χρυσοστόμου, Π. Στυλιανού και Ρήνας Κατσελλή).

(στ) «Η πιθανολογούμενη επαναλειτουργία των Χημικών Βιομηχανιών και οι καταστροφικές για το περιβάλλον συνέπειες από την επαναλειτουργία τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη).

(ζ) «Η ανάγκη συντήρησης και διατήρησης της παραδοσιακής αποβάθρας της Λάρνακας».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 15ης Μαρτίου 1990

('Ωρα έναρξης: 10.30 π.μ.)

(Αρ. 24)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Η χθεσινή ματαίωση δημόσιας ομιλίας Βουλευτών στη Λάρνακα ως παραβίαση των συνταγματικών και διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρώπινων και δημοκρατικών δικαιωμάτων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Παύλου Δίγκλη) (14.3.1990).

Ο κ. Δίγκλης έχει το λόγο.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Είναι η εκτίμηση της δικής μας Ομάδας....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παρακαλέσω να πάρετε τις φωτογραφίες και μετά να περάσετε στα πλάγια, γιατί δε θέλω κανένα μέσα στην αίθουσα της Βουλής.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Επαναλαμβάνω ότι είναι η εκτίμηση της δικής μας Ομάδας ότι το θέμα που βρίσκεται υπό συζήτηση και το οποίο σχετίζεται με τη ματαίωση της συγκέντρωσης στη Λάρνακα την περασμένη Τρίτη συνιστά ένα εξαιρετικά σοβαρό θέμα παραβίασης και των συνταγματικών και των διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρώπινων και δημοκρατικών δικαιωμάτων. Και έχουμε την πεποίθηση, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό το Σώμα ως ο φρουρός του Συντάγματος, ο φρουρός της Δημοκρατίας, ο φρουρός των δημοκρατικών και ανθρώπινων δικαιωμάτων δεν ήταν και δεν είναι δυνατό να μείνει αδιάφορο μπροστά σ' αυτή την κατάσταση.

Έχουμε την πεποίθηση ότι αυτό το Σώμα έχει καθήκον και υποχρέωση με τις ενέργειες και τους χειρισμούς του να εξασφαλίσει την τήρηση στην πράξη και των συνταγματικών δικαιωμάτων των Βουλευτών, αλλά και όλων γενικά των πολιτών, αλλά και την τήρηση και εφαρμογή των διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρώπινων και δημοκρατικών δικαιωμάτων. Τα γεγονότα που σχετίζονται με τη ματαίωση της συγκέντρωσης στη Λάρνακα στην οποία παρευρίσκονταν και επρόκειτο να μιλήσουν τρία Μέλη αυτού του Σώματος, είμαι σίγουρος ότι είναι γνωστά σ' όλους από τα δημοσιεύματα του τύπου.

Θα πω μόνο, κύριε Πρόεδρε, ότι στην αίθουσα της συγκέντρωσης παρευρίσκονταν περίπου 350 άτομα και ότι η ματαίωση της συγκέντρωσης οφείλεται στις ενέργειες, τις απαράδεκτες ενέργειες μιας μικρής ομάδας των συγκεντρωθέντων, η οποία αριθμούσε όχι πέραν των 30 ατόμων. Αλλά καταλαβαίνετε ότι και μια τόσο μικρή ομάδα σε σύγκριση με το σύνολο των συγκεντρωθέντων ήταν σε θέση να ματαιώσει τη συγκέντρωση και να εμποδίσει την άσκηση των ανθρώπινων και συνταγματικών δικαιωμάτων. Είναι η εκτίμηση και η πεποίθησή μας, κύριε Πρόεδρε, ότι οι ενέργειες αυτής της ομάδας στην αίθουσα της συγκέντρωσης ούτε τυχαίες ήταν ούτε αυθόρμητες. Είναι η εκτίμηση και η πεποίθησή μας -έχοντας υπόψη τα πρόσωπα τα οποία πρωταγωνιστούσαν στη ματαίωση της συγκέντρωσης- ότι αυτά τα πρόσωπα ενεργούσαν κατόπιν καλά προετοιμασμένου σχεδίου, κατόπιν συγκεκριμένης καθοδήγησης. Φτάνει να αναφέρω μεταξύ άλλων ότι η ομάδα η οποία πρωταγωνίστησε στα επεισόδια και στη ματαίωση της συγκέντρωσης δεν προσήλθε στην αίθουσα της συγκέντρωσης ως μεμονωμένα άτομα, αλλά είχαν συγκεντρωθεί προηγούμενα σε κάποιο χώρο και ομαδικά, λίγο πριν από την έναρξη της συγκέντρωσης, προσήλθαν στην εν λόγω αίθουσα.

Είναι επίσης αξιοσημείωτο -επαναλαμβάνω- ότι πρωταγωνιστικό ρόλο στις εκδηλώσεις για ματαίωση της συγκέντρωσης διαδραμάτισαν γνωστά πρόσωπα τα οποία ή είναι έμμισθα σε ορισμένο μηχανισμό ή είναι γνωστά -υπογραμμίζω-για το ρόλο που διαδραματίζουν σε συγκεκριμένες κομματικές δραστηριότητες. Αυτό μας ανησυχεί ιδιαίτερα, κύριε Πρόεδρε, γιατί, αν πράγματι τα επεισόδια τα οποία διαδραματίστηκαν οφείλονταν σε αυθορμητισμό, αν αυτά τα επεισόδια ήταν αποτέλεσμα πηγαίων αισθημάτων και όχι οργανωμένης καθοδήγησης, διαφορετική θα ήταν η τοποθέτηση και η εκτίμησή μας. Έχοντας όμως υπόψη όλα τα δεδομένα και στοιχεία και με βάση την εκτίμησή μας ότι αυτά τα επεισόδια εξικνούντο από συγκεκριμένη, οργανωμένη καθοδήγηση, πιστεύω ότι το Σώμα θα πρέπει να προσδώσει ιδιαίτερη σημασία στα θλιβερά επεισόδια που συνέβησαν με αποτέλεσμα τη ματαίωση της συγκέντρωσης.

Είναι χαρακτηριστικό, κύριε Πρόεδρε, ότι τα επεισόδια άρχισαν, πριν ακόμα ξεκινήσει η συγκέντρωση. Πριν καν αρχίσει ο κύριος ομιλητής σ' αυτή τη συγκέντρωση, ο συνάδελφος Ζιαρτίδης, ζήτησαν το λόγο μέλη της ομάδας των ταραχοποιών και προσπάθησαν να παρεμποδίσουν την έναρξη της ομιλίας. Με βάση αυτά τα δεδομένα, επαναλαμβάνω ότι συνάγεται το συμπέρασμα ότι τα επεισόδια αυτά ήταν καλά οργανωμένα και το γεγονός της ματαίωσης της συγκέντρωσης προσλαμβάνει ιδιαίτερη σημασία. Έχουμε την πεποίθηση ότι και η Βουλή ως σύνολο, αλλά και όλα τα κόμματα αυτού του τόπου, ιδιαίτερα τα κοινοβουλευτικά κόμματα, οφείλουν με τις ενέργειές τους, με τους χειρισμούς και την πολιτική τους, να συμβάλλουν όχι στην παραβίαση και καταπάτηση συνταγματικών δικαιωμάτων, ανθρώπινων δικαιωμάτων διεθνώς αναγνωρισμένων, αλλά με τις ενέργειες, τους χειρισμούς και την πολιτική τους έχουν υποχρέωση -επαναλαμβάνω-ιδιαίτερα τα κοινοβουλευτικά κόμματα, να συμβάλλουν στην τήρηση, το σεβασμό και την εφαρμογή στην πράξη αυτών των δικαιωμάτων.

Βεβαίως καταλαβαίνουμε ότι ο στόχος εκείνων που οργάνωσαν τα επεισόδια σ' αυτή τη συγκέντρωση ήταν να μην υπάρξει ο διάλογος. Ήταν να παρεμποδιστούν οι ομιλητές στη συγκέντρωση να εκφέρουν τις απόψεις τους. Στόχος ήταν η παρεμπόδιση και η ματαίωση του διαλόγου -επαναλαμβάνω- για να μη δοθεί η ευκαιρία σε εκείνους που επιθυμούσαν και οι οποίοι παρευρέθησαν στη συγκέντρωση να ακούσουν και τη δεύτερη άποψη όσον αφορά την κρίση που πρόσφατα έχει ξεσπάσει στο ΑΚΕΛ και στην Αριστερά. Και θεωρούμε ότι αυτή η νοοτροπία, αυτός ο προσανατολισμός και αυτή η αντίληψη είναι ξένα προς τη σύγχρονη αντίληψη της δημοκρατίας. Προσδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στην υποχρέωση όλων -επαναλαμβάνω-με τις πράξεις και τις ενέργειές τους να εξασφαλίζουν σεβασμό στην πράξη των ανθρώπινων και συνταγματικών δικαιωμάτων, όπως είναι η ελευθερία της συγκέντρωσης, η ελευθερία της έκφρασης, η ελευθερία του λόγου. Όποιος με τις ενέργειές του παρεμποδίζει την εφαρμογή αυτών των δικαιωμάτων στην πράξη πιστεύουμε ότι στην ουσία παραβιάζει και αντιστρατεύεται το ίδιο το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Θα τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι κατά την πεποίθησή μας δεν έχει σημασία το γεγονός ότι στην προκείμενη περίπτωση η καταπάτηση και παραβίαση στοιχειωδών συνταγματικών και ανθρώπινων δικαιωμάτων αφορούσε τους τρεις συγκεκριμένους Βουλευτές. Σημασία έχουν τα θέματα αρχής, γιατί αν αυτό το γεγονός αφεθεί να περάσει απαρατήρητο, αν τα κόμματα και η Βουλή ως Σώμα δεν τοποθετηθούν και δεν καταδικάσουν τα γεγονότα που συνέβησαν την περασμένη Τρίτη στη Λάρνακα, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι αυτή η παραβίαση των συνταγματικών και ανθρώπινων δικαιωμάτων μπορεί να αποδειχθεί όχι η τελευταία. Και υπάρχει ο κίνδυνος να υπάρξει συνέχεια σε παρόμοιες αντιδημοκρατικές και αντισυνταγματικές ενέργειες. Συνεπώς θεωρούμε αναγκαία την τοποθέτηση της Βουλής σ' αυτό το θέμα, θεωρούμε αναγκαία την καταδίκη της Βουλής στις ενέργειες που έλαβαν χώρα την περασμένη Τρίτη στη Λάρνακα, για να μη δοθεί συνέχεια και για να διασφαλιστεί -επαναλαμβάνω-ο σεβασμός και η εφαρμογή των συνταγματικών και δημοκρατικών δικαιωμάτων.

Θα ήθελα να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι το υπό συζήτηση θέμα θα πρέπει να αντικριστεί έχοντας υπόψη και τις συγκεκριμένες συνθήκες τις οποίες σήμερα διέρχεται ο λαός μας. Ο κυπριακός λαός διεξάγει αγώνα ενάντια στην παραβίαση δημοκρατικών και διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρώπινων δικαιωμάτων. Διεξάγουμε αγώνα ενάντια στην εισβολή και την κατοχή. Διεξάγουμε αγώνα για το σεβασμό των δημοκρατικών μας δικαιωμάτων. Και πιστεύω ότι δεν είναι δυνατό να διεξάγουμε αυτό τον αγώνα και την ίδια στιγμή κάποιοι με τις ενέργειές τους να παραβιάζουν στοιχειώδη συνταγματικά δικαιώματα και με τις ενέργειές τους να αντιφάσκουν, να συγκρούονται με τον αγώνα του λαού μας για την κατίσχυση των δημοκρατικών και ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Βέβαια θα πω, κύριε Πρόεδρε, ότι η κατάσταση που έχει δημιουργηθεί δε χαροποιεί ασφαλώς κανένα. Και εμάς μας θλίβει αυτή η κατάσταση, αλλά θα επαναλάβω και θα υπογραμμίσω ότι την ευθύνη δε φέρουμε εμείς· την ευθύνη φέρουν άλλοι, γιατί εκτός του γεγονότος ότι με τις ενέργειές τους αντιστρατεύονται τα συνταγματικά και ανθρώπινα δικαιώματα, περαιτέρω με τις ενέργειές τους προσπαθούν να στερήσουν δικαιώματα τα οποία κατισχύουν σήμερα στις σοσιαλιστικές χώρες, δικαιώματα όπως εκείνο του δημόσιου διαλόγου. Είναι εξαιτίας αυτής της νοοτροπίας, εξαιτίας αυτής της προσέγγισης που έχουμε οδηγηθεί στη σημερινή κατάσταση η οποία -επαναλαμβάνω-κανένα δε χαροποιεί.

Κύριε Πρόεδρε, το πρόσχημα υπό το οποίο οι ταραχοποιοί την περασμένη Τρίτη ματαίωσαν τη συγκέντρωση στη Λάρνακα ήταν η απαίτηση όπως οι πέντε Βουλευτές οι οποίοι αποχώρησαν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ εγκαταλείψουν τη βουλευτική τους έδρα. Και είναι γνωστό ότι με αυτό το σύνθημα έχει δημιουργηθεί την τελευταία βδομάδα αρκετός θόρυβος. Γίνεται λόγος για σφετερισμό από μέρους μας της λαϊκής ψήφου. Θα πω με όλη την τόλμη ότι είναι γεγονός ότι και σε μένα -και εξ' όσων γνωρίζω και στους άλλους τέσσερις συναδέλφους που εγκατέλειψαν την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ- έγιναν τηλεφωνήματα με τα οποία ζητείται να παραχωρήσουμε τη βουλευτική μας έδρα. Επαναλαμβάνω αυτό είναι γεγονός. Θα προσθέσω όμως ταυτόχρονα ότι και εγώ και οι άλλοι τέσσερις συνάδελφοι έχουμε δεχτεί εκατοντάδες τηλεφωνήματα, έχουμε πλησιαστεί από πολλούς ψηφοφόρους μας και μας έχουν διαβιβαστεί εκατοντάδες μηνύματα τα οποία επιτακτικά προβάλλουν την απαίτηση, όπως μη εγκαταλείψουμε τη βουλευτική μας έδρα. Γιατί σ' αυτή την έδρα μάς ανέδειξε η λαϊκή ψήφος και κανένας δεν μπορεί να ισχυριστεί και δεν μπορεί να αποδείξει ότι εκείνοι οι οποίοι μας καλούν να παραχωρήσουμε τη βουλευτική μας έδρα αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία εκείνων που μας ανέδειξαν στη Βουλή.

Είναι γνωστό ότι η Αριστερά σήμερα που μας ανέδειξε στη Βουλή δεν είναι εκείνη η Αριστερά η οποία υπήρχε το Δεκέμβρη του 1985. Είναι γνωστό ότι αυτή η Αριστερά είναι σήμερα ουσιαστικά διασπασμένη. Συνεπώς εμείς δεν προτιθέμεθα να εγκαταλείψουμε τη βουλευτική μας έδρα, γιατί επαναλαμβάνω είναι εκατοντάδες τα μηνύματα και οι απαιτήσεις ψηφοφόρων μας, όπως παραμείνουμε και διατηρήσουμε τη βουλευτική μας έδρα. Δεν προσεγγίζουμε το θέμα από συνταγματικής ή νομικής άποψης. Προσεγγίζουμε αυτό το θέμα από πλευράς πολιτικής και -επαναλαμβάνω- έχοντας υπόψη τις έντονες απαιτήσεις ψηφοφόρων που μας ανέδειξαν στη Βουλή, όπως διατηρήσουμε την έδρα μας. Δεν προτιθέμεθα λοιπόν να την εγκαταλείψουμε. Ταυτόχρονα όμως δηλώνουμε ότι θα συνεχίσουμε από την έπαλξη της Βουλής να αγωνιζόμαστε για την υλοποίηση του προγράμματος βάσει του οποίου ο λαός μάς έστειλε στη Βουλή. Θα συνεχίσουμε από την έπαλξη της Βουλής να αγωνιζόμαστε για την προάσπιση των συμφερόντων των εργαζομένων, να αγωνιζόμαστε για δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού, να αγωνιζόμαστε για τα δημοκρατικά και ανθρώπινα δικαιώματα του λαού μας και να αγωνιζόμαστε επίσης για το δημοκρατικό και ανθρώπινο σοσιαλισμό.

Θα ήθελα να τελειώσω τη σύντομη αναφορά μου, κύριε Πρόεδρε, απευθύνοντας έκκληση και προς το Σώμα και προς όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα, όπως με τις ενέργειες και τις πράξεις τους αποδείξουν σεβασμό στην πράξη και προς το Σύνταγμα και προς τα διεθνώς αναγνωρισμένα ανθρώπινα και δημοκρατικά δικαιώματα. Έχω την πεποίθηση ότι οι διαφορές που υπάρχουν δεν είναι δυνατό να λυθούν με τις μεθόδους οι οποίες επικράτησαν την περασμένη Τρίτη στη Λάρνακα. Συζητώντας αυτές τις διαφορές έχω την πεποίθηση ότι θα πρέπει να τις συζητούμε πολιτισμένα. Και οι χειρισμοί και η συμπεριφορά μας σε σχέση με αυτές τις διαφορές θα πρέπει να ανεβάζει τον πολιτισμό του λαού μας, να δίνει παραδείγματα ήθους και πολιτισμού γενικά στο λαό μας, να αποδεικνύει ότι η κυπριακή κοινωνία πράγματι είναι μια πολιτισμένη κοινωνία. Με αυτά ολοκληρώνω την αναφορά μου στο υπό συζήτηση θέμα με την έκκληση, όπως το Σώμα της Βουλής καταδικάσει αυτά τα επεισόδια, αυτές τις ενέργειες και όπως με την τοποθέτησή του το Σώμα της Βουλής διασφαλίσει και συμβάλει στο σεβασμό και την τήρηση στην πράξη των συνταγματικών και ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Αφορμή γι' αυτή τη συζήτηση έδωσε η απόφαση των συναδέλφων που αποσχίστηκαν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ/Αριστεράς να οργανώσουν μέσω των φίλων τους μια ανοικτή συγκέντρωση στη Λάρνακα, για να μιλήσουν σε μέλη και φίλους του ΑΚΕΛ για τις διαφορές που έχουν με το κόμμα. Εκεί έγινε πραγματικά μια έντονη συζήτηση μεταξύ των παρευρισκομένων που έχουν αναδείξει τον Ανδρέα Ζιαρτίδη στο βουλευτικό αξίωμα και των διοργανωτών του. Δεν έχει σημασία αν ο συνάδελφος που μίλησε προηγουμένως προσπάθησε να παρουσιάσει τη συγκέντρωση, συγκέντρωση των 350 ανθρώπων με μόνο 40 που διαφωνούσαν μαζί τους. Αυτό δεν ανταποκρίνεται προς την πραγματικότητα. Αυτό που ανταποκρίνεται προς την πραγματικότητα και το οποίο επιβεβαιώνεται από τα δημοσιεύματα του τύπου και πιο συγκεκριμένα του ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΥ είναι ότι οι παρευρισκόμενοι ήταν 200, 50 από τους οποίους ήταν υποστηριχτές των διοργανωτών και 150 εναντίον τους. Αυτή η είδηση υπάρχει και σ' άλλες εφημερίδες και δεν μπορούμε να παραγνωρίζουμε τα δημοσιεύματα του τύπου και να μεγαλώνουμε τη συγκέντρωση και να μειώνουμε τον αριθμό που διαφωνούσε με τους συναδέλφους. Οπωσδήποτε όμως αυτό δεν είναι η ουσία του προβλήματος.

Από την αρχή θέλω να ξεκαθαρίσω ότι το ΑΚΕΛ είναι υπέρ της ελεύθερης και χωρίς περιορισμούς έκφρασης των απόψεων των Βουλευτών. 'Οχι μόνο οι Βουλευτές, αλλά και κάθε πολίτης έχει το αναφαίρετο δικαίωμα να μιλά ελεύθερα, να προβάλλει τις απόψεις του όπως ο ίδιος νομίζει. Από αυτή τη γενική μας τοποθέτηση προκύπτει ότι εμείς δε συμφωνούμε με την ένταση που δημιουργήθηκε και τους διαπληκτισμούς που είχαν σαν αποτέλεσμα τη ματαίωση της ομιλίας που θα έκαναν οι διοργανωτές.

Ποιος όμως ευθύνεται γι' αυτή την εξέλιξη; Προβλήθηκε ο ισχυρισμός και τον ακούσατε πριν λίγο απ' αυτό το βήμα ότι αυτός που ευθύνεται είναι η ηγεσία του ΑΚΕΛ που ενθάρρυνε τα μέλη να παρευρεθούν σ' αυτή τη σύναξη και να δημιουργήσουν επεισόδια. Θεωρώ χρέος μου να δηλώσω κατηγορηματικά ότι οι ισχυρισμοί αυτοί δεν ανταποκρίνονται προς την αλήθεια. Στοχεύουν να πλήξουν την ηγεσία του ΑΚΕΛ και όχι να δώσουν τη σωστή εικόνα των γεγονότων. Θεωρώ αναγκαίο να δηλώσω ότι οι οδηγίες που δόθηκαν στις επαρχιακές επιτροπές ήταν να συμβουλεύσουν τα μέλη να αποφύγουν να παρευρεθούν σε τέτοιες συγκεντρώσεις, για να μη δώσουν καμιά αφορμή για ένταση και πολύ περισσότερο να μη δώσουν προσχήματα για να παρουσιαστεί το ΑΚΕΛ ότι είναι ενάντια σ' αυτούς που οργανώνουν συγκεντρώσεις.

Από την άλλη όμως το ΑΚΕΛ δεν μπορεί ούτε και έχει τη δύναμη να παρεμποδίσει τα μέλη ή τα στελέχη ή τους οπαδούς του να παρευρίσκονται σε διάφορες συγκεντρώσεις. Αυτό είναι έξω από τη δύναμη του κάθε κόμματος. Προβλήθηκε ακόμα ο ισχυρισμός ότι η ματαίωση της ομιλίας οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στους ακροατές. Πρέπει και εδώ να διευκρινίσω ότι δε συμφωνούμε ούτε με γιουχαΐσματα ούτε με προσβλητικούς χαρακτηρισμούς. Εμείς του ΑΚΕΛ έχουμε την αλήθεια και το δίκαιο με το μέρος μας και δε χρειαζόμαστε ένταση και διαπληκτισμούς. Θα ήταν όμως παρασιώπηση και διαστρέβλωση της αλήθειας -και είναι εδώ που θέλω να συγκεντρωθεί η προσοχή

του Σώματος- αν εξετάζαμε το θέμα αυτό έξω από τις συγκεκριμένες συνθήκες και έξω από το κλίμα που δημιούργησε η απόφαση των πέντε να αποχωρήσουν από την Ομάδα του ΑΚΕΛ/Αριστεράς και να διατηρήσουν ταυτόχρονα τις έδρες που τους έχει δώσει το εκλογικό σώμα του ΑΚΕΛ/Αριστεράς. Δεν εννοώ τη στενή, τυπική πλευρά του προβλήματος. Εννοώ την ουσιαστική του πλευρά, την πολιτική του πλευρά που πρέπει να ενδιαφέρει όχι μόνο την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ/Αριστεράς, αλλά την κοινοβουλευτική ομάδα κάθε κόμματος σ' αυτό το Σώμα.

Αυτή λοιπόν θα έλεγα η ενέργεια των πέντε συναδέλφων υπήρξε και παραμένει σοβαρή πρόκληση προς το λαϊκό αίσθημα και αποτελεί κατά τη γνώμη μας την κύρια αιτία για την ένταση που επικράτησε στη Λάρνακα. Δικαιολογημένα οι αριστεροί ψηφοφόροι της Λάρνακας που μόχθησαν, για να αναδείξουν τον Ανδρέα Ζιαρτίδη στο βουλευτικό αξίωμα, πιστεύουν ότι σφετερίστηκε την ψήφο τους, ότι καταχράστηκε της εμπιστοσύνης τους. Δικαιολογημένα πιστεύουν και υποστηρίζουν ότι από τη στιγμή που αποφάσισε να διαχωρίσει τη θέση του από το ΑΚΕΛ και την Κοινοβουλευτική του Ομάδα όφειλε για λόγους πολιτικής δεοντολογίας και ευθιξίας να υποβάλει την παραίτησή του, για να δοθεί η έδρα που κερδήθηκε από τους ψηφοφόρους του ΑΚΕΛ και όχι από το συγκεκριμένο πρόσωπο σ' άλλο υποψήφιο του ΑΚΕΛ. Δεν το έκαμε ούτε ο ίδιος ούτε οι άλλοι που τον ακολούθησαν. Γι' αυτό και το θέμα που έβαζε η καταπληκτική πλειοψηφία των παρευρισκομένων στη συγκέντρωση ήταν να συζητηθεί πρώτα το θέμα της έδρας και μετά η ομιλία. Πάνω σ' αυτό το επίμαχο θέμα που είναι και η γενεσιουργός αιτία του προβλήματος είχαν διαφορετική άποψη οι πέντε συνάδελφοι που αποσχίστηκαν από το ΑΚΕΛ. Και την πρόβαλε μόλις πριν λίγο ο συνάδελφος Δίγκλης λέγοντας ότι έχουν εκατοντάδες μηνύματα που τους θέλουν να παραμείνουν Βουλευτές. Αυτοί λοιπόν προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι,«ναι, αποχωρήσαμε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ/Αριστεράς, αλλά δε σημαίνει πως δεν απολαμβάνουμε της εμπιστοσύνης του εκλογικού σώματος της Αριστεράς που μας ανέδειξε Βουλευτές».

Ας εξετάσουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτό τον ισχυρισμό με όλη την καλή θέληση. Οι φορείς, οι οργανωμένοι φορείς του εκλογικού σώματος της Αριστεράς είναι το ΑΚΕΛ και οι μαζικές λαϊκές οργανώσεις. Είναι τα στελέχη και μέλη αυτών των οργανώσεων μαζί με τους παράγοντες της Αριστεράς που το 1985, όπως και σε προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις δούλεψαν σκληρά και τους ανέδειξαν Βουλευτές του κόμματος. Ρωτούμε λοιπόν. Ποιοι φορείς των λαϊκών οργανώσεων σε παγκύπρια κλίμακα διατηρούν την εμπιστοσύνη στα πρόσωπά σας; Ποιοι φορείς σε παγκύπρια κλίμακα σας εξέφρασαν εμπιστοσύνη, αγαπητοί συνάδελφοι; Είναι τα τηλεγραφήματα που λέτε ότι παίρνετε τα οποία δεν είναι τίποτε άλλο παρά μερικές μονάδες; Κανένας από τους φορείς αυτούς δε σας εμπιστεύεται και δε σας υποστηρίζει, αγαπητοί συνάδελφοι. Ας πάμε όμως πιο συγκεκριμένα στη Λάρνακα. Ποιο οργανωμένο σύνολο του λαϊκού κινήματος της Λάρνακας διατηρεί την εμπιστοσύνη του προς το Ζιαρτίδη ως Βουλευτή -δε μιλώ ως άτομο, ως Βουλευτή; Τον υποστηρίζει μήπως η Π.Ε.Ο. που είναι η πιο μαζική οργάνωση του λαϊκού κινήματος της Λάρνακας; Τον υποστηρίζει μήπως η 'Ενωση Κυπρίων Αγροτών, η Ε.Κ.Α.; Τον υποστηρίζει και τον εμπιστεύεται μήπως η οργάνωση των γυναικών, η ΠΟΓΟ; Τον υποστηρίζει μήπως η ΕΔΟΝ που τα μέλη της έχουν ξενυκτίσει και έχουν μοχθήσει, για να τον ανακηρύξουν Βουλευτή; Μήπως υποστηρίζεται και τυγχάνει της εμπιστοσύνης κανενός τοπικού

συλλόγου, καμιάς τοπικής οργάνωσης των ενοριών της Λάρνακας ή κανενός χωριού; Υπάρχει κανένας σύλλογος που έχει εκδηλώσει την εμπιστοσύνη του προς τον Ανδρέα Ζιαρτίδη μετά τις διαφορές του και την πολεμική του ενάντια στο ΑΚΕΛ; Κανένας. Η απάντηση είναι μια και μοναδική. Κανένα οργανωμένο σύνολο της Αριστεράς δεν τρέφει εμπιστοσύνη προς το Βουλευτή Ζιαρτίδη. Αυτή είναι η πραγματικότητα, συνάδελφοι. Αυτοί που τον υποστηρίζουν είναι οι σαράντα, πενήντα που πήγαν στη συγκέντρωση και είχε και μερικούς από τα χωριά της Αμμοχώστου ακόμα. Και όμως. Ενώ και ο ίδιος και οι άλλοι συνάδελφοι γνωρίζουν ότι δεν απολαμβάνουν αυτής της εμπιστοσύνης, επιμένουν να ισχυρίζονται το αντίθετο και επιμένουν να διατηρούν τη βουλευτική έδρα που τους έχει δώσει το εκλογικό σώμα με την έκκληση και το πρόγραμμα του κόμματος.

Είναι λοιπόν αυτοί που έχουν προκαλέσει τα αισθήματα της καταπληκτικής πλειοψηφίας του λαού. Εννοώ του εκλογικού σώματος της Λάρνακας και πιο συγκεκριμένα των παρευρισκομένων.

Είναι λοιπόν βαθιά η πεποίθησή μας ότι οι συνάδελφοι που διαφώνησαν με τις δημοκρατικά παρμένες αποφάσεις και με την καταπληκτική πλειοψηφία της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ οφείλουν, έχουν χρέος απέναντι στο λαό, απέναντι σ' αυτούς που τους ψήφισαν να υπολογίζουν το μέγεθος της πικρίας και της αγανάκτησης που προκάλεσαν οι ενέργειές τους. Έχουν χρέος δείχνοντας συνέπεια όχι σ' αυτά που τους λέμε μόνο εμείς, αλλά σ' αυτά που τους είπε ο συνάδελφος Φάντης στις 22 Ιανουαρίου 1990. Ότι «οι Βουλευτές και πολύ περισσότερο οι Βουλευτές του ΑΚΕΛ πρέπει να είναι ανακλητοί και να παραιτούνται σεβόμενοι το λαϊκό αίσθημα.» Είναι αυτό το λαϊκό αίσθημα που υπάρχει τώρα στο χώρο του ΑΚΕΛ/Αριστεράς. Μια τέτοια ενέργειά τους πιστεύουμε ότι θα αποτελούσε στοιχειώδη σεβασμό προς τους ψηφοφόρους που τους ψήφισαν, αλλά και γενικότερα προς το λαϊκό αίσθημα.

Έγινε εδώ προσπάθεια να αποδοθούν αντιδημοκρατικές ενέργειες και αντιδημοκρατική νοοτροπία στην ηγεσία του ΑΚΕΛ. Συνάδελφοι, υπάρχει πράγματι μια διαφορετική προσέγγιση μεταξύ μας και των πέντε συναδέλφων που αποχώρησαν σε ό,τι αφορά το τι σημαίνει δημοκρατία μέσα στο κόμμα. Εμείς σεβόμενοι τις δημοκρατικές διαδικασίες και την αρχή της πλειοψηφίας, όπως εκφράζεται με τη μυστική ψηφοφορία, δεχόμαστε κάθε απόφαση που παίρνει η Κεντρική Επιτροπή του ΑΚΕΛ. Οι συνάδελφοι δεν την έχουν δεχθεί. Δε δέχονται τη δημοκρατική διαδικασία και την αρχή της πλειοψηφίας μέσα στο κόμμα. Και όχι μόνο μέσα στο κόμμα, αλλά δεν τη δέχονται ούτε μέσα στο μαζικό λαϊκό κίνημα. Είναι οι ίδιοι που αντί να σεβαστούν την έκκληση του Γενικού Συμβουλίου της Π.Ε.Ο. και να παραμείνουν στη θέση τους, οδήγησαν το Γενικό Συμβούλιο στην απαλλαγή τους από τα καθήκοντά τους ακριβώς γιατί δεν έχουν δείξει σεβασμό προς την απόφαση αυτού του γενικού συμβουλίου. Είναι οι ίδιοι που δε δέχονται να αποφασίζει το Γενικό Συμβούλιο της ΕΔΟΝ κατά καταπληκτική πλειοψηφία ποιος θα είναι ο Γενικός του Γραμματέας. Πέστε μου τώρα ποιος έχει δημοκρατική νοοτροπία και ποιος έχει αντιδημοκρατική νοοτροπία.

Το ΑΚΕΛ, αγαπητοί συνάδελφοι, έχει κάνει θυσίες για την υπεράσπιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων και το ξέρει πολύ καλά και ο Παύλος ο Δίγκλης και οι άλλοι συνάδελφοι. Γιατί εμείς έχουμε υποστεί πάρα πολλά από αντιδημοκρατικές ενέργειες που προέρχονταν από την άκρα δεξιά. Δυστυχώς όμως οι συνάδελφοι

αντί να δουν ότι το κόμμα τους δεν έπαψε να υπερασπίζει τις δημοκρατικές διαδικασίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα φορτώνουν αυτή τη στιγμή στο κόμμα αμαρτίες άλλων.

Εμείς λοιπόν σεβόμαστε την αρχή της πλειοψηφίας και σεβόμαστε και αγωνιζόμαστε για τα ανθρώπινα δικαιώματα και δεν μπορούμε να δεχθούμε ούτε την παραμικρή ευθύνη ότι ενεργούμε αντιδημοκρατικά. Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, λέγω ότι υπάρχει ένα θέμα εδώ πολύ βασικό. αυτό που ανέφερα στην αρχή. Το θέμα σφετερισμού της λαϊκής ψήφου. Αυτό το θέμα επαναλαμβάνω δεν αφορά μόνο το ΑΚΕΛ. Αφορά όλες τις πλευρές. Και έχουμε χρέος, αν θέλουμε να είμαστε συνεπείς με τις διακηρύξεις μας ότι σεβόμαστε το λαϊκό αίσθημα, να τοποθετηθούμε πάνω στο θέμα του σφετερισμού της λαϊκής ψήφου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Πουμπουρή ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Β. Λυσσαρίδης αντικαταστάθηκε από τον κ. Γ. Λαδά).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Ο κ. Κληρίδης, παρακαλώ.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι, αυτό το Σώμα σήμερα ασχολείται με ένα πολύ σοβαρό θέμα, ένα θέμα που αφορά την υφή της πραγματικής δημοκρατίας. Ένα θέμα για το οποίο αυτό το Σώμα θα 'πρεπε να είναι υπέρμαχο και της ελευθερίας της σκέψης και της ελευθερίας των συγκεντρώσεων και της ελευθερίας του εκφράζειν τις απόψεις. Δε θα περιορισθώ σε διάλεξη αρχών, αλλά θα καταπιαστώ με τα ουσιαστικά γεγονότα τα οποία διαδραματίστηκαν στη Λάρνακα. Και θέλω να δηλώσω σαφώς και απεριφράστως ότι δεν υποστηρίζω ούτε τη μια πλευρά, ούτε την άλλη. Ούτε και με ενδιαφέρουν οι καυγάδες μεταξύ πρώην Ακελικών και Ακελικών. Με ενδιαφέρει όμως η διατήρηση πραγματικής δημοκρατίας στον τόπο.

Προτού ανέλθω στο βήμα αυτό, γνώριζα ότι θα ετίθετο θέμα ποιος ή ποιοί ευθύνονται για τα γεγονότα. Ο κύριος Δίγκλης από το βήμα της Βουλής, αν και απέφυγε να αναφέρει τη λέξη ΑΚΕΛ -και βλέπω τη δυσκολία του- εντούτοις έθεσε ορισμένες θέσεις. Πρώτο, ότι τα επεισόδια δεν ήταν αυθόρμητα, δεύτερο ότι η ομάδα η οποία τα προκάλεσε ήταν οργανωμένη και τρίτο, ότι είχε προσύσκεψη και ότι εισήλασε στον τόπο που διαδραματίστηκαν τα γεγονότα.

Ο κύριος Πουμπουρής απαντώντας δεν αρνήθηκε αυτά τα στοιχεία. Αρνήθηκε ότι τα έκανε το ΑΚΕΛ. Και ανέρχομαι στο βήμα για να δηλώσω σαφώς και κατηγορηματικώς -και αναμένω και οι άλλοι εκπρόσωποι των κομμάτων να με ακολουθήσουν- ότι δεν οργανώθηκαν από τα δικά μας κόμματα, ότι δεν είχαμε συμφέρον να τα οργανώσουμε και ότι στην Κύπρο δεν υπάρχουν εξωγήινοι οι οποίοι διοργανώνουν αυτού του είδους τις πράξεις.

Θέλω λοιπόν να είμαι σαφής ότι διαπίστωσα με δικούς μου ανθρώπους από την ημέρα που συνέβησαν τα γεγονότα ότι, πρώτο, ήταν οργανωμένη ομάδα, καλώς οργανωμένη και ενορχηστρωμένη, ότι εισήλθαν όλοι μαζί, όχι με σκοπό για δημοκρατικό διάλογο, αλλά με σκοπό να παρεμποδίσουν άλλους να κάνουν διάλογο. Και αυτό δεν το ανέχομαι όπως δεν το ανέχθηκα όταν οργανωμένα λαϊκομετωπικά σχήματα εμπόδιζαν το δικό μου διάλογο με το λαό. Και θέλω να

θέσω υπόψη αυτού του Σώματος ότι καταφθάνουν τώρα, αυτή τη στιγμή, πληροφορίες από την Πάφο ότι παρόμοια επεισόδια σχεδιάζονται. Και θέλω από αυτό το βήμα της Βουλής να θέσω και την κυβέρνηση ενώπιον της ευθύνης της ότι οφείλει να διαφυλάξει την ελευθερία των συγκεντρώσεων και του ελεύθερου διαλόγου.

Πιστεύω ακόμα ότι οι έντιμοι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, λησμονούν κάτι. Εμείς οι αρχηγοί των κομμάτων, όταν υπήρχε μεγάλη κομματική ένταση, λόγω προεκλογικών προεδρικών ή και άλλων εκλογών συμφωνήσαμε να συναντώμαστε με τους εκπρόσωπους μας, να εξασκούμε την επιρροή μας, για να διατηρήσουμε την ελευθερία των συγκεντρώσεων, του ελεύθερου διαλόγου και την ευπρεπή εμφάνιση της Κύπρου στο εξωτερικό. Και το πετύχαμε αυτό το πράγμα ο κάθε ένας ενεργώντας προς τη δική του πλευρά. Δεν ήταν αρκετό -εφόσον όπως ο κύριος Πουμπουρής ανέπτυξε γώριζε ότι υπήρχε αντίθεση, όπως την παρουσιάζουν, σε τέτοιο βαθμό που θα μπορούσε να δημιουργήσει ένταση-απλώς να τους πουν «μην πάτε στη συγκέντρωση». Θα 'πρεπε σαφώς να προειδοποιήσουν τα μέλη τους ότι «δεν θα ανεχθούμε αυτού του είδους τη συμπεριφορά». 'Ετσι είναι τα υπεύθυνα κόμματα που κάνουν αγώνες για τη δημοκρατία.

Δεν μας ενδιαφέρουν οι διαφορές τους, αλλά θέλω να εγκύψω μόνο πάνω σ' ένα σημείο το οποίο οι ίδιοι ήγειραν και το οποίο δε θα 'πρεπε να είχε εγερθεί ούτε από τον κύριο Δίγκλη ούτε και από τον κύριο Πουμπουρή. Αν πρέπει ή όχι να καταθέσουν την εντολή οι αποσχισθέντες ή οι εκδιωχθέντες ή οι διαφωνήσαντες με την παραδοσιακή ηγεσία του ΑΚΕΛ. Αν αναφέρομαι σ' αυτό το θέμα, είναι ξεκάθαρα γιατί αυτό το θέμα μπορεί να συμβεί και σε άλλα κόμματα. Και θέλω να είμαι σαφής και κατηγορηματικός ως προς τις θέσεις που εμείς υποστηρίζουμε. 'Ενας Βουλευτής εκλέγεται με ένα ψηφοδέλτιο ενός κόμματος. Αν όμως επί βασικών θεμάτων, και αυτό είναι δικό του θέμα να κρίνει, διαφωνεί με το κόμμα και θέλει να ανεξαρτητοποιηθεί, ουδέποτε καταθέτει την εντολή. Και τονίζω τη λέξη 'ουδέποτε'. Και αν οι συνάδελφοί μου έχουν αμφιβολία θα τους παραπέμψω δυστυχώς στις Δυτικές Δημοκρατίες, στα κοινοβούλια τους -γιατί ασφαλώς δεν μπορούσα να τους παραπέμψω στις Ανατολικές όπου υπήρχε ο μονοκομματισμός- στις Δυτικές λοιπόν Δημοκρατίες και στα κοινοβούλια των δημοκρατικών συστημάτων των Δυτικών, της Ευρώπης, είναι σύνηθες φαινόμενο Βουλευτές να αλλάζουν τη θέση τους και είτε να ανεξαρτητοποιούνται είτε να ταυτίζουν τις θέσεις τους με άλλα κόμματα. Αλλά ουδέποτε -και τονίζω τη λέξη ουδέποτε- καταθέτουν την εντολή την οποία ο λαός τους έδωσε και τους ανέδειξε Βουλευτές.

Κύριοι, πιστεύω ότι η Βουλή αυτή έχει μόνο ένα ξεκάθαρο καθήκον και υποχρέωση. Πρώτο, να εκφράσει τη συμπαράστασή της προς τους Βουλευτές οι οποίοι έτυχαν αυτής της μεταχείρισης, ανεξάρτητα του σε ποια παράταξη ανήκουν, γιατί θα το κάμναμε και για Βουλευτές του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ και του ΔΗ.ΚΟ. και του Δημοκρατικού Συναγερμού. Δεύτερο, έχουμε καθήκον και υποχρέωση να προειδοποιήσουμε ότι αυτό το Σώμα δε θα ανεχθεί παρόμοια γεγονότα, και ας το λάβει σοβαρά υπόψη, και τρίτο, να καλέσουμε την κυβέρνηση να εκπληρώσει τις Συνταγματικές της υποχρεώσεις μεταξύ των οποίων είναι να διασφαλίζει το δικαίωμα της ελεύθερης συγκέντρωσης και όχι να επιτρέπει σε χούλιγκανς να εμποδίζουν Βουλευτές από του να ομιλούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα που συζητούμε σήμερα είναι πράγματι πολύ σοβαρό, γιατί η επίθεση εναντίον των τριών Βουλευτών στη Λάρνακα στην πραγματικότητα είναι επίθεση εναντίον ολόκληρου του Σώματος, επίθεση εναντίον ενός εκάστου εξ ημών. Αν πιστεύουμε ότι αυτός ο τόπος είναι συνταγματικά κατοχυρωμένος, αν πιστεύουμε ότι υπάρχει η ελευθερία έκφρασης, πολυκομματική δημοκρατία, πλουραλισμός και αν έχει το δικαίωμα ο αντίπαλός μας να μας κάνει κριτική, να διαφωνεί, γιατί αυτή είναι η πολυκομματική Δυτική Δημοκρατία, τότε πρέπει να καταδικάσουμε με τον πιο έντονο τρόπο τα γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα στη Λάρνακα.

Δεν είναι πρόθεση ούτε δική μας να αναμιχθούμε στις εσωτερικές διαφορές της Αριστεράς. Ούτε θα πάρουμε θέση ούτε επιζητούμε να εκμεταλλευτούμε με οποιοδήποτε τρόπο αυτές τις διαφορές. Όμως από την άλλη πλευρά, δεν μπορούμε να επιτρέψουμε να επικρατήσουν νοοτροπίες σ' αυτό τον τόπο παρωχημένων εποχών. Παρήλθεν ανεπιστρεπτί η εποχή του Στάλιν, που εξάλλου δεν υπήρξε ποτέ σ' αυτό τον τόπο. Και τραμπουκισμοί και αυτού του είδους οι ταραχές, οι οργανωμένες που δημιουργήθηκαν πιστεύουμε ότι θα πρέπει να παταχθούν με κάθε τρόπο. θα πρέπει να καταδικαστούν και δε θα πρέπει να επαναληφθούν, γιατί δίδεται πολύ κακή εικόνα για την Κύπρο και για τη δημοκρατία που θέλουμε να έχουμε σ' αυτό τον τόπο.

Θα καλέσουμε κι εμείς με τη σειρά μας την κυβέρνηση και το κράτος γενικά να λάβει τα μέτρα που πρέπει, γιατί, επαναλαμβάνουμε, τέτοιου είδους συμπεριφορά, τέτοιου είδους ταραχές δεν περιποιούν τιμή στον τόπο μας. Και δίδουν επιχειρήματα στους αντιπάλους μας και στους εχθρούς της Κύπρου ότι δεν έχουμε πραγματική δημοκρατία. Δε γνωρίζουμε πόσο οργανωμένα και από ποιους ήταν οργανωμένα. Ούτε θέλουμε να εκτοξεύσουμε κατηγορίες χωρίς να υπάρχουν στοιχεία ότι υπήρξαν οργανωμένα από οποιαδήποτε πλευρά. Όμως λέχθηκε από την πλευρά του κυρίου Κληρίδη ότι δεν είναι από το Συναγερμό. Δεχόμαστε τη διαβεβαίωσή του. Δεν είναι σίγουρα από το Δημοκρατικό Κόμμα και δεν είναι από την ΕΔΕΚ. Ελπίζουμε ότι ήταν ανεύθυνες πράξεις κάποιων ατόμων που πίστευσαν ότι με αυτό τον τρόπο εξυπηρετούσαν την ιδεολογία τους. Αλλά εδώ είναι καθήκον του ΑΚΕΛ να καταδικάσει έντονα αυτές τις πράξεις και να βεβαιωθεί ότι τέτοιου είδους ενέργειες δεν επαναλαμβάνονται. Γιατί, ειλικρινά, πιστεύουμε ότι είναι ζημιά που γίνεται στους συναδέλφους του ΑΚΕΛ να επιτρέπεται αυτού του είδους η συμπεριφορά.

Όσον αφορά το επιχείρημα το οποίο λέχθηκε για τις ανακλητές βουλευτικές θέσεις και πάλιν απαράβατος κανόνας δημοκρατίας είναι, όταν υπάρχουν σοβαρές ιδεολογικές διαφορές -και σωστά τέθηκε από τον κύριο Κληρίδη- τότε ένας Βουλευτής να μπορεί να εκφράσει αυτές τις διαφορές του και να μη είναι ανακλητός. Αν δεν είναι βέβαια σοβαρές οι διαφορές και είναι ξεκάθαρα θέμα κάποιων προσωπικών συμφερόντων, τότε πιθανώς να τίθεται σε κάποια άλλη βάση. Εμείς όμως σαν Δημοκρατικό Κόμμα είχαμε την ατυχία κάποιων οι οποίοι εγκατέλειψαν τα έδρανα του ΔΗ.ΚΟ. και πήγαν σε άλλα κόμματα. Δεν ζητήσαμε την παραίτησή τους και ενεργήσαμε, κατά τη γνώμη μας, με το σωστό δεοντολογικό τρόπο.

Οπωσδήποτε όμως δε θα υπεισέλθουμε, επαναλαμβάνω, στις εσωτερικές διαφορές της Αριστεράς. Θέλουμε όμως να επαναλάβουμε ότι το θέμα αυτό είναι θέμα αρχής. Δεν έχουμε ούτε να δώσουμε λόγο σε οποιοδήποτε, ούτε έχουμε την

προτίμηση προς οποιοδήποτε. Αλλά θέλουμε, να επαναλάβουμε, ότι η επίθεση εναντίον των τριών Βουλευτών αποτελεί ουσιαστικά επίθεση εναντίον ολόκληρου του Σώματος και ενός εκάστου εξ ημών. Κι αν δεν καταδικάσουμε εντονότατα αυτή την επίθεση, τότε εμείς οι ίδιοι δεν διαφυλάσσουμε το Σύνταγμα και τη δημοκρατία την οποία ορκιστήκαμε να υπηρετούμε με τον πιο αφοσιωμένο τρόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Άλλος ομιλητής;

Ο κύριος Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με τα δεδομένα και την ευκαιρία των επεισοδίων στη Λάρνακα έρχεται μπροστά μας ένα μεγάλο θέμα για το οποίο δυστυχώς όλοι έχουμε ένα μερίδιο εμπειρίας. Είναι τα κόμματά μας κοινωνοί τέτοιου είδους άσκησης βίας;ζ Γνωρίζουμε από ενέργειες τραμπούκων ή καταστάσεων που αποσκοπούσαν στην κατάπνιξη δικαιωμάτων. Και δυστυχώς η πορεία και ο αγώνας μας στην Κύπρο κινήθηκαν μέσα σε τέτοιου είδους αντιφάσεις και αν έχουμε κάποιο καθήκον και υποχρέωση είναι τουλάχιστο να τις κάνουμε λιγότερες.

Νιώθουμε μεγάλη δυσκολία γύρω από το θέμα. Είναι δύσκολο το θέμα, μια κρίση μέσα στο ΑΚΕΛ των σημερινών μάλιστα διαστάσεων και με τους σημερινούς ηγέτες. Με το ΑΚΕΛ βρεθήκαμε σε αντιπαράθεση πάνω σε θέματα σοσιαλισμού αλλά και πάνω στο ίδιο το εθνικό μας θέμα. Με τους σημερινούς ηγέτες, αλλά και με τους αποχωρήσαντες βρεθήκαμε πολλές φορές σε διάλογο και αντιπαράθεση. Σε μια μάλιστα περίπτωση που είναι δύσκολο να διαγραφεί από τη μνήμη των Εδεκιτών, όταν η χούντα και ο φασισμός μας επιτίθεντο στην οδό Σοφοκλέους, εμποδίστηκε η συζήτηση στη Βουλή των επεισοδίων εκείνων με σύμφωνη γνώμη τόσο της τότε δεξιάς όσο και του ΑΚΕΛ. Και δυστυχώς γνωρίσαμε και άλλες εμπειρίες. Γνωρίσαμε καφενεία κλειστά, ιδιαίτερα σε συνοικισμούς. Γνωρίσαμε καφενεία κάθε είδους απόχρωσης που στάθηκαν εμπόδιο, για να επικοινωνήσουμε με το κοινό και φέραμε εμείς στη Βουλή θέματα συνδικαλιστικής ελευθερίας.

Σήμερα υπάρχει μπροστά μας ένα πρόβλημα. Δε θέλουμε να μεταβληθούμε ούτε σε κριτές ούτε σε δασκάλους. Δεν το επιτρέπει αυτό ούτε το θέμα ούτε η ιστορία ούτε η ίδια η πραγματικότητα, γιατί δεν μπορούμε να παραβλέψουμε ότι παρ' όλες τις διαφορές βρεθήκαμε και σε κοινές τοποθετήσεις με το ΑΚΕΛ και τους ηγέτες του είτε βρίσκονται μέσα είτε έξω από το κόμμα. Είμαστε όμως υποχρεωμένοι να πάρουμε θέση πάνω σε ένα συγκεκριμένο γεγονός, στα επεισόδια της Λάρνακας που οδήγησαν σε διάλυση εκδήλωσης εκείνων που σήμερα έχουν αποχωρήσει από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ και συγκρότησαν δική τους ομάδα. Θεωρούμε δεδομένο και απαραβίαστο το δικαίωμα της έκφρασης γνώμης, το δικαίωμα της διαφωνίας. Θεωρούμε αναγκαίο το διάλογο, για να μπορέσει να λειτουργήσει η Δημοκρατία, να πληροφορηθεί ο λαός όλες τις απόψεις για να μπορέσει τελικά να κρίνει και να τοποθετηθεί πάνω σε όλα τα προβλήματα. Γι' αυτό κρίνουμε ανεπίτρεπτα τα επεισόδια που εμπόδισαν την ελευθερία της έκφρασης, γνώμης και απόψεων. Και αυτό ανεξάρτητα από αριθμούς, ακόμα και αν ολόκληρη η συγκέντρωση ήταν εχθρική, ο ομιλητής πρέπει να έχει διασφαλισμένο το δικαίωμα να διατυπώνει τις απόψεις του.

Η ομάδα των πέντε καταγγέλλει ως υπεύθυνη την ηγεσία του ΑΚΕΛ. Το ΑΚΕΛ αρνείται κάθε ευθύνη και καλεί τους φίλους και υποστηρικτές του και εδώ στη Βουλή και με ανακοίνωση στον τύπο να αντιμετωπίζουν με ψυχραιμία την κατάσταση. Η φόρτιση όμως του πολιτικού κλίματος με το αίτημα της παραίτησης των διαφωνούντων δε βοηθά στην υλοποίηση αυτής της τακτικής. Το θέμα της παραμονής ή όχι στη Βουλή εκείνων που έχουν αποχωρήσει είναι υπόθεση αντίληψης πολιτικής ευθύνης και είναι τελικά υπόθεση του λαού, υπόθεση των ψηφοφόρων που σίγουρα θα έρθει η στιγμή που θα κληθεί να δώσει την τελική του ετυμηγορία.

Σήμερα η ατμόσφαιρα είναι φορτισμένη. Υπάρχουν δηλώσεις, αντιδηλώσεις και άρθρα που δεν μπορούν να θεωρηθούν ψύχραιμη αντιμετώπιση της κατάστασης και είναι αυτά τα σημεία που χρειάζεται η Κύπρος και η πολιτική ζωή να απαμβλύνει και να περιορίσει. Δε θα κρίνουμε τις εξελίξεις στο ΑΚΕΛ, πού οφείλονται και ποια γεγονότα επέδρασαν στη διαμόρφωσή τους. Αυτό είναι ένα θέμα άσχετο με το σημερινό πρόβλημα. Εκείνο που σήμερα καλούμαστε όλοι να εννοήσουμε είναι ότι βρισκόμαστε σε μια νέα εποχή με εντελώς νέο ρόλο για τα κόμματα. Γνωρίζουν πιθανώς οι ομιλητές περισσότερα απ' όσα εμείς γνωρίζουμε. Μιλούν για ονόματα και πράγματα που εμείς δεν είμαστε ενήμεροι. Υπάρχει η ιστορία που έχει δημιουργήσει μια τεταμένη ατμόσφαιρα. Υπάρχει μια ιστορία στην οποία εμείς είμαστε αμέτοχοι. Εμείς μιλούμε μόνο γι' αυτά που ήρθαν στην αντίληψή μας. Και είναι αυτά που καταδικάζουμε, την άσκηση βίας, την κάθε ενέργεια τραμπούκων, το κάθε διάβημα και ενέργεια που αποσκοπεί στην αποσιώπηση ιδεών και απόψεων. Πιστεύουμε στο διάλογο και στην ελευθερία της έκφρασης γνώμης.

Σύγχρονη αντίληψη της Δημοκρατίας, σ' αυτή τη νέα εποχή που ζούμε· ζητά ένα κλίμα διαφωνίας και μέσα στα κόμματα και μέσα στην κοινωνία. Έχουμε πια πολίτες μπροστά μας που έχουν απαιτήσεις από όλους μας και αναζητούν νέα δεδομένα. Και υπάρχουν ακόμα και νέα δεδομένα γύρω από την έννοια της Αριστεράς. Γιατί και όταν μιλά το ΑΚΕΛ ή ακόμα αυτοί που έχουν αποχωρήσει από την Αριστερά, θα πρέπει κάποτε να εννοήσουμε ότι δεν περιορίζεται στους εαυτούς μας. Γιατί αν μιλά το ΑΚΕΛ για Αριστερά θα εννοεί την κομμουνιστική αριστερά. Υπάρχει μια ευρύτερη Αριστερά, μια Αριστερά στην οποία υπάρχουν και άλλα κόμματα είτε ακόμα υπάρχουν και άνθρωποι έξω από τα κόμματα, ανένταχτοι, που πρέπει και αυτοί κάποτε να τύχουν της δικής τους θέσης και να τερματιστούν τα μονοπώλια και να τερματιστούν οι αμφισβητήσεις του χαρακτήρα και της θέσης όλων των άλλων, για να μπορέσουμε να βρούμε ένα κλίμα συνεργασίας και από κοινού δημιουργίας προσπαθειών και προϋποθέσεων για μια άλλου είδους πολιτική ζωή στον τόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής επί του θέματος τούτου;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορούσα πραγματικά ποτέ να φανταστώ ότι θα χρειαζόταν να ανέλθω σ' αυτό το βήμα για να υπερασπιστώ τα δικαιώματά μου και τα δημοκρατικά δικαιώματα κάθε πολίτη από ενέργειες οι οποίες προέρχονται από ένα χώρο στον οποίο εγώ ανάλωσα τη σύντομη ζωή μου και άλλοι συνάδελφοί μου ανάλωσαν ολόκληρη τη μακρόχρονη ζωή τους.

Ανέρχομαι σ' αυτό το βήμα, όχι για να αντιδικίσω με το ΑΚΕΛ ούτε για να δημιουργήσω όξυνση. Ανέρχομαι σ' αυτό το βήμα για να υπερασπιστώ την αλήθεια και τις αρχές. Για να υπερασπιστώ τα δημοκρατικά και συνταγματικά μου δικαιώματα ως Βουλευτής και ως πολίτης και την ίδια ώρα τα ίδια δικαιώματα του κάθε πολίτη, του κάθε ανθρώπου αυτής της χώρας.

Ο αγαπητός συνάδελφος κ. Πουμπουρής προσπάθησε να μετατοπίσει το θέμα από την ουσία του και τις σωστές του διαστάσεις. Και είναι απόλυτα κατανοητή για μένα αυτή η προσπάθεια. Γιατί η ουσία του θέματος, γιατί τα επεισόδια της Λάρνακας και οι τραμπουκισμοί είναι γεγονότα τα οποία δεν αφήνουν πολλά περιθώρια για ελιγμούς. Γιατί σε θέματα αρχών και ιδιαίτερα όταν επικαλούμαστε την αρχή ότι κανένας σκοπός δεν μπορεί να αγιάζει τα μέσα, δεν υπάρχουν πολλά περιθώρια για ελιγμούς και για υπεκφυγές. Το θέμα δεν είναι αν οι πέντε Βουλευτές θα υποβάλουν την παραίτησή τους ή όχι. Αυτό το θέμα απαντήθηκε κατ' κόρον απ' όλες τις πλευρές της Βουλής, εκτός από εκείνη του ΑΚΕΛ. Και δε νομίζω ότι υπάρχουν πολλά να προσθέσω σ' αυτό το θέμα πλην του ότι αυτοί οι οργανωμένοι φορείς στους οποίους αναφέρθηκε ο κ. Πουμπουρής δεν είναι αυτοί οι οποίοι μας εξέλεξαν στη Βουλή. Μας εξέλεξε το Σώμα των 100 χιλιάδων ψηφοφόρων της Αριστεράς και το Εκλογικό Σώμα στις επόμενες εκλογές θα έχει το δικαίωμα δημοκρατικά και συνταγματικά να εκφράσει τις απόψεις του.

Όμως επαναλαμβάνω, το θέμα δεν είναι εδώ. Επειδή έγινε προσπάθεια να διαψευστούν τα όσα διακήρυξε ο συνάδελφος Δίγκλης, θα ήθελα να αναφερθώ στα γεγονότα. Είπε ο κ. Πουμπουρής: «Είναι ψέμα ότι οργανώσαμε εμείς την ομάδα των ταραχοποιών. Εμείς δώσαμε οδηγίες (είπε ο κ. Πουμπουρής) στις Επαρχιακές Επιτροπές να συμβουλεύσουν τα μέλη να μην πάνε, για να μη δώσουν προσχήματα. Δεν μπορούμε όμως να εμποδίσουμε τα μέλη μας να πάνε». Αυτό αναφέρεται και σε ανακοίνωση που έκδοσε το ΑΚΕΛ.

Ας δούμε όμως ποιοι ήταν επικεφαλής αυτής της ομάδας που προκάλεσαν τα επεισόδια. Από τη στιγμή που αμφισβητούνται τα γεγονότα, είμαι αναγκασμένος να καταθέσω στοιχεία. Το πρώτο στοιχείο: Τρεις μέρες πριν από την εκδήλωση ο ιατρός Χρίστος Κυριακίδης από τη Λάρνακα προειδοποιεί ή φέρει σε γνώση του Επαρχιακού Γραμματέα του ΑΚΕΛ Λάρνακας Φανή Χριστοδούλου, μέλους της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ, πληροφορία ότι ετοιμάζονται επεισόδια στη συγκέντρωση και ζητά την παρέμβαση του κόμματος για αποτροπή αυτών των επεισοδίων. Στο χώρο των επεισοδίων και αφού μας είπε ο κ. Πουμπουρής ότι είπαν στις Επαρχιακές να πουν στα μέλη να μην πάνε επικεφαλής της ομάδας παρευρίσκονταν οι ακόλουθοι: Δώρος Χριστουδουλίδης-μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ, Φανής Χριστοδούλου-μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ-Επαρχιακός Γραμματέας του ΑΚΕΛ Λάρνακας, Ελένη Κωστή-μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ-Επαρχιακή Γραμματέας της ΠΟΓΟ Αμμοχώστου, Τάκης Χρίστου-μέλος της Επαρχακής Γραμματείας του ΑΚΕΛ Λάρνακας έμμισθος, όπως και η Κωστή έμμισθη, όπως και ο Φανής Χριστοδούλου έμμισθος καθώς και ο Νίκος Χαραλάμπους έμμισθος και αυτός Επαρχιακός Γραμματέας της ΕΔΟΝ Λάρνακας.

Κατά τα άλλα, μας είπε ο κ. Πουμπουρής, ζήτησαν από τα μέλη του ΑΚΕΛ να μην έρθουν, για να μη δώσουν προσχήματα. Αλλά ήρθε η ηγεσία της επαρχίας, η κομματική ηγεσία της επαρχίας η οποία μάλιστα έριχνε και λάδι στη φωτιά. Όμως αυτό είναι η μια πτυχή του θέματος. Επαναλαμβάνουμε ότι το θέμα είναι η υπεράσπιση αρχών και όχι μια μεμονωμένη κατηγορία. Και σ' αυτό το σημείο,

αφού μιλούμε για αρχές, θα ήθελα να κάμω μια παρέθενση στα όσα ανέφερε ο συνάδελφος Χατζηδημητρίου μόλις τώρα. Για τις εμπειρίες του δικού τους κόμματος, για την απαγόρευση της συζήτησης των γεγονότων της οδού Σοφοκλέους και τη στάση που πήρε και η δική μας παράταξη, και να κάμω τη δική μας αυτοκριτική. Να αναγνωρίσω το τεράστιο λάθος και τις τεράστιες πολιτικές ευθύνες που αναλάβαμε με εκείνη μας την τακτική. Δεν έχω κανένα φόβο, δεν έχω κανένα δισταγμό να κάμω αυτή την αυτοκριτική.

Επανέρχομαι λοιπόν στα γεγονότα. Είπε ο κ. Πουμπουρής ότι εκεί στη συγκέντρωση της Λάρνακας έγινε μια έντονη συζήτηση. Αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είναι έντονη συζήτηση που έγινε. Ειλικρινά ντρέπομαι να επαναλάβω σ' αυτό το Σώμα το τι ύβρεις εκστομίζονταν, ιδιαίτερα ενάντια στο συνάδελφο Ζιαρτίδη. Να πω μόνον ότι μερικοί όρθιοι και ορυόμενοι φασκέλλωναν τον κ. Ζιαρτίδη, τον φώναζαν άτιμο και προδότη και του φώναζαν «ψόφο». Ντρέπομαι να επαναλάβω ή να αναφέρω τις ύβρεις, επαναλαμβάνω. Αυτό δεν είναι έντονη συζήτηση. Αυτό είναι οχλαγωγία. Αυτός είναι τραμπουκισμός. Αυτό είναι υπόσκαψη των δημοκρατικών διαδικασιών.

Πώς φτάσαμε εδώ; Φτάσαμε εδώ, γιατί ακολουθείται μια συγκεκριμένη πολιτική φανατισμού. Αναφέρθηκε και από προηγούμενους ομιλητές, όταν το δικαίωμα το δημοκρατικό ενός Βουλευτή να αποχωρήσει από την Κοινοβουλευτική του Ομάδα που αποτελεί θέμα ρουτίνας σε κάθε Δημοκρατικό Κοινοβούλιο του κόσμου, το μετατρέπουμε σε θέμα συλλαλητηρίων και συγκεντρώσεων που σκοπό έχουν να οξύνουν και να εκθρέψουν το φανατισμό. Όταν κατασκευάζουμε μια βιομηχανία ψηφισμάτων, όταν φανατίζουμε τον κόσμο, πρέπει να ξέρουμε ότι αυτά είναι οι αναπόδραστες συνέπειες αυτών μας των ενεργειών. Και θα πρέπει να πούμε ακόμα ότι, ναι έχουμε και εμείς πληροφορίες ότι και στην αυριανή μας συγκέντρωση στην Πάφο, αλλά έχουμε και κάποιες πληροφορίες ότι και σήμερα το απόγευμα (μακάρι να είμαστε λανθασμένοι) έξω από τη Βουλή, θα μας δεχτούν κάποιοι «αγανακτισμένοι» για να απαιτήσουν να παραιτηθούμε.

Είπε ο κ. Πουμπουρής ότι «εμείς δε θέλουμε την ένταση». Είπε ο κ. Πουμπουρής ότι «εμείς, το ΑΚΕΛ, είναι υπέρ της ελεύθερης έκφρασης και δε συμφωνούμε με την ένταση. Πραγματικά θα ήμουν ο ευτυχέστερος των ανθρώπων αν σήμερα θα μπορούσα να επιβεβαιώσω με τα γεγονότα τα όσα αναφέρει ο κ. Πουμπουρής. Όμως ποια είναι η πραγματικότητα; Βοά ολόκληρη η Κύπρος από τα επεισόδια της Λάρνακας. Το ΑΚΕΛ και με δηλώσεις στελεχών του και με ανακοινώσεις τοποθετείται πάνω σ' αυτό το θέμα. Η Χαραυγή γράφει κύρια άρθρα. Δεν ακούσαμε μέχρι αυτή τη στιγμή και ανέμενα να το ακούσω σήμερα στην αίθουσα της Βουλής, αλλά ούτε από τον κ. Πουμπουρή δεν το ακούσαμε, μια λέξη καταδίκης αυτών των επεισοδίων. Αποφεύγουν μέχρι αυτή τη στιγμή να καταδικάσουν τα επεισόδια. Να σας διαβάσω ένα απόσπασμα από το σημερινό κύριο άρθρο της Χαραυγής.

«Δεν είναι όμως προσβλημένοι, αγανακτισμένοι, που αισθάνονται οι ψηφοφόροι του ΑΚΕΛ (άρθρο αναφορικά με τα επεισόδια της Λάρνακας) για την υφαρπαγή της ψήφου τους από τους πέντε αποσκιρτήσαντες Βουλευτές. Βλέποντας τα απλά μέλη, οι φίλοι και οι οπαδοί του ΑΚΕΛ, την επιχειρούμενη διάσπαση του κόμματός τους, βλέποντας ορατό τον κίνδυνο για διάσπαση, κάνουν το λιγότερο που θα έπρεπε να κάνει ο καθένας».

Αυτά τα γράφει η Χαραυγή σήμερα και την ίδια ώρα η σημερινή Χαραυγή δημοσιεύει ανακοίνωση του Γραφείου Τύπου του ΑΚΕΛ που δε βρίσκει μια λέξη

καταδίκης για τα επεισόδια, αλλά λέγει ότι: «Η οξεία συζήτηση κατά την προχθεσινή συγκέντρωση δεν ήταν αποτέλεσμα κάποιας οργανωμένης από μέρους του κόμματος ενέργειας. Ήταν ακριβώς αποτέλεσμα της αυθόρμητης εκδήλωσης αισθημάτων αγανάκτησης από μέρους των ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ που προκλήθηκαν από την εμμονή των αποχωρησάντων να σφετερίζονται το βουλευτικό αξίωμα». Αν αυτές οι θέσεις δεν είναι ενθάρρυνση, αν αυτές οι θέσεις δεν είναι ομολογία ότι πίσω απ' αυτά τα γεγονότα βρίσκεται η καθοδήγηση του ΑΚΕΛ, τότε οι λέξεις έχουν χάσει τη σημασία τους. Και θα πρέπει να πω ότι τα γεγονότα της Λάρνακας εκφράζουν μια συγκεκριμένη νοοτροπία αναφορικά με τον τρόπο που σκέφτεται η ηγεσία του κόμματος. Διότι δεν είναι το μόνο κρούσμα. Να σας θυμίσω τα γνωστά επεισόδια της Πάφου στα οποία δυστυχώς είχε εμπλακεί και μέλος αυτού του Σώματος. Και να σας πω τι έλεγε η ανακοίνωση της Επαρχιακής Επιτροπής της Πάφου: Ύστερα από πληροφορίες και στενή παρακολούθηση των πολύωρων συσκέψεων, ο Επαρχιακός Γραμματέας και δύο άλλα στελέχη μπήκαν απρόσκλητα στην αίθουσα μιας μυστικής συνεδρίας. Αυτά τα λεν οι ίδιοι, δεν τα λέμε εμείς. Τα λέει η Επαρχιακή Επιτροπή του ΑΚΕΛ.

Είπε ο κ. Πουμπουρής, έχουμε την αλήθεια με το μέρος μας και δε χρειαζόμαστε ένταση. Ούτε εμείς χρειαζόμαστε ένταση ούτε αντιπαράθεση. Εμείς ένα πράγμα ζητήσαμε· διάλογο είτε μέσα είτε έξω από το κόμμα. Όπου θέλουν σε οποιοδήποτε επίπεδο μπροστά στο λαό, καθαρά και παστρικά, και μας αρνήθηκαν αυτό το δικαίωμα. Συνεπώς ένας ο οποίος έχει την αλήθεια με το δίκαιο του, το λιγότερο στο οποίο μπορεί να υποβάλει τον εαυτό του είναι ο ελεύθερος και δημοκρατικός διάλογος.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δε θα επεκταθώ άλλο σ' αυτό το θέμα. Θα ήθελα να αναφέρω ότι εμείς από την πλευρά μας, η δική μας ομάδα τάσσεται αποφασιστικά υπέρ της κατοχύρωσης των δημοκρατικών δικαιωμάτων και των ελευθεριών κάθε πολίτη. Εμείς δε θέλουμε να δημιουργήσουμε ένταση. Απευθυνόμαστε προς την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ και προς το ΑΚΕΛ και τους καλούμε σε ένα δημοκρατικό, έντιμο και ήρεμο διάλογο, για να μπορέσει ο λαός ήρεμα να αντιληφθεί τις διαφορές μας και να τοποθετηθεί πάνω σ' αυτές. Ούτε οι φανατισμοί ούτε οι αντιπαραθέσεις ούτε γεγονότα σαν εκείνα της Λάρνακας βοηθούν είτε την Αριστερά είτε γενικότερα τη Δημοκρατία. Γι' αυτό εμείς θα αγωνιστούμε για να κατοχυρώσουμε αυτές τις αρχές και να αποτρέψουμε στο μέλλον τέτοια επεισόδια μη ανταποκρινόμενοι και μη πέφτοντας θύματα της οποιασδήποτε πρόκλησης προς αυτή την κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Παπαπέτρου ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Λυσσαρίδης επανήλθε στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδούλου.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι πέντε συνάδελφοι Βουλευτές οι οποίοι αποσχίστηκαν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς δικαιωματικά έχουν χθες εγγράψει το υπό συζήτηση θέμα.

Έως εδώ όλα καλά και άγια. Νόμιμα, τυπικά και απλά εξάσκησαν το δικαίωμά τους, εγγράφοντας το θέμα των «επεισοδίων» σε μιά ανοικτή συγκέντρωση που οργάνωσαν οι ίδιοι και την οποία διαφήμισαν και δημόσια μέσω του τύπου.

Όμως κατά τη χθεσινή εγγραφή του θέματος ζήτησαν και αγωνίστηκαν να κηρυχθεί το θέμα αυτό επείγον σε σημείο που διαπληκτίστηκαν και με τον προεδρεύσαντα της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, όπως είναι γνωστό, δε συμφώνησε με το επείγον του θέματος και απέσχε κατά την ψηφοφορία ειδικά για το επείγον και όχι για την εγγραφή του θέματος.

Παρά τη θέση τη δική μας, οι πέντε συνάδελφοι αποσκιρτήσαντες από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, με την επιμονή τους και την υποστήριξη πρώτα απ΄ όλα του Δημοκρατικού Συναγερμού -και υπενθυμίζω την παρέμβαση των συναδέλφων Αλέκου Μαρκίδη και Γλαύκου Κληρίδη-όπως και άλλων Κοινοβουλευτικών Ομάδων πέτυχαν να κηρυχθεί το θέμα ως επείγον.

Πρέπει όμως εδώ να δηλώσω ότι δεν μας ξενίζει ούτε μας ενοχλεί, γιατί οι πέντε συνάδελφοι πέτυχαν με την υποστήριξη των άλλων πλευρών να κηρύξουν επείγον το θέμα. Δε μας ξενίζει, γιατί είτε το θέλουμε είτε όχι συνηθίσαμε να βλέπουμε εδώ και αρκετό καιρό και έξω από τη Βουλή αυτή την υποστήριξη των άλλων κομμάτων προς τους πέντε αποσχισθέντες και στην κατάσταση που εκπροσωπούν.

Πιστεύω ότι ούτε και τους πέντε συναδέλφους τους ξενίζει ή τους ενοχλεί καθόλου αυτή η υποστήριξη που τυγχάνουν με διάφορους τρόπους. Πέραν όμως απ΄ αυτό χρειάζεται να δούμε το θέμα σε όλη τη διάσταση και το βάθος του.

Ελπίζω να μην έχει κανένας αντίρρηση, γιατί είμαι βέβαιος ότι, όταν εγγραφόταν το θέμα, όλοι ήσαν βέβαιοι ότι ήταν αδιαχώριστη η ουσία με τη νομική και τυπική όψη και μορφή του. Εξάλλου δεν είμαστε εμείς που πρώτοι επιλέξαμε και αποφασίσαμε να μεταφέρουμε εντός της Βουλής την ουσία του θέματος, που είναι οι διαφορές των πέντε αποσχισθέντων και της παρέας τους με το ΑΚΕΛ και την Αριστερά. Η επιλογή αυτή είναι των πέντε που αποσκίρτησαν, πράγμα που καταμαρτυρείται τόσο από τη δήλωσή τους της προπερασμένης Πέμπτης, όταν αποσκίρτησαν, φορτώνοντάς μας με διάφορους χαρακτηρισμούς, όπως σταλινικοί, δογματικοί, αντιδημοκράτες και άλλα, όπως και με τις χθεσινές δηλώσεις τους στον τύπο και σήμερα ενώπιον της Βουλής.

Οι πέντε αποσχισθέντες συνάδελφοι μπορούσαν κάλλιστα, αν ήθελαν, την προπερασμένη Πέμπτη να δηλώσουν την απόσχισή τους χωρίς τους χαρακτηρισμούς, χωρίς να εισέλθουν στην ουσία των διαφορών τους με το ΑΚΕΛ και την Αριστερά. Μπορούσαν αν ήθελαν και σήμερα να μιλήσουν, αποφεύγοντας να εισέλθουν στην ουσία του προβλήματος και στους απαράδεκτους υπαινιγμούς και χαρακτηρισμούς σε βάρος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Επαναλαμβάνω, μπορούσαν να αφήσουν εκτός της Βουλής τις διαφορές τους με το ΑΚΕΛ και την Αριστερά, όμως δυστυχώς, σκόπιμα και συνειδητά αποφάσισαν να τις μεταφέρουν εντός της Βουλής, γιατί υπολογίζουν, πιστεύω, για δικούς τους λόγους στην υποστήριξη και άλλων πλευρών.

Εμείς, η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς δε θέλουμε και δεν επιδιώξαμε αυτή την εξέλιξη. Η εξέλιξη αυτή, δυστυχώς, και για τους λόγους που ανέφερα, μας επιβλήθηκε, γι΄ αυτό και την αντιμετωπίζουμε.

Κατά συνέπεια αυτή είναι η μια ουσιαστική πτυχή του θέματος που έχουμε μπροστά μας και για την οποία επισύρουμε την προσοχή της Βουλής, την οποία και καλούμε να τη λάβει σοβαρά υπόψη.

Μια άλλη ουσιαστική πτυχή του θέματος αποτελεί η μορφή και το περιεχόμενο της συγκέντρωσης της Λάρνακας, και εξηγούμαι. Οι αποσκιρτήσαντες συνάδελφοι επέλεξαν τη μορφή της ανοικτής συγκέντρωσης για να διαφωτίσουν τα μέλη του ΑΚΕΛ και τους οπαδούς της Αριστεράς, όπως οι ίδιοι εξήγγειλαν -και ίσως και άλλους-για τις διαφορές τους με το ΑΚΕΛ και την Αριστερά, για τους λόγους που αποσχίστηκαν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Νομικά και τυπικά είχαν αυτό το δικαίωμα. Νομικά και τυπικά είναι δημοκρατικό τους δικαίωμα. Κομματικά, εφόσον έχουν θέσει τον εαυτό τους εκτός του ΑΚΕΛ, πάλι δεν υπάρχει πρόβλημα. Είναι όμως καθόλα εντάξει αυτή η ενέργειά τους και πολιτικά και ηθικά και δεοντολογικά; Εμείς απαντούμε κατηγορηματικά, όχι. Γιατί οι συνάδελφοι με τη ενέργειά τους, με τη μορφή και το περιεχόμενο της συγκέντρωσής τους, και δεοντολογικά και πολιτικά και ηθικά διέπραξαν μια σοβαρή πρόκληση έναντι των Ακελιστών και Αριστερών ψηφοφόρων που τους ανέδειξαν στο βουλευτικό αξίωμα. Ήξεραν οι συνάδελφοι αποσκιρτήσαντες την αντίδραση των ψηφοφόρων και όμως με τη συγκέντρωσή τους πέταξαν το γάντι.

Κατά συνέπεια τα μέλη και οι ψηφοφόροι του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, αντιμετώπισαν με τον τρόπο τους, με τα αισθήματα και τις αντιλήψεις τους μια σοβαρή πρόκληση. Αμφιβάλλω αν τα μέλη και οι οπαδοί του οποιουδήποτε άλλου πολιτικού χώρου, δε θα αντιδρούσαν κατά τον ίδιο ή και πιο έντονο τρόπο μπροστά σε παρόμοια κατάσταση!

Είναι χρήσιμο σ' αυτό το σημείο να αναφέρω ότι το ΑΚΕΛ καθοδήγησε να απόσχουν τα μέλη και οι οπαδοί του απ' αυτές τις συνάξεις και όμως σύμφωνα με τις πληροφορίες μου πήγαν και μέλη και οπαδοί μας οι οποίοι απαίτησαν από τους συναδέλφους να παραιτηθούν από Βουλευτές, εφόσον αποσχίστηκαν από την Κοινοβουλευτική μας Ομάδα.

Τα μέλη και οι οπαδοί μας αισθάνονται ότι η απόσχιση των συναδέλφων, αντί της παραίτησή τους, συνιστά υφαρπαγή της ψήφου τους.

Αυτά τα δεδομένα τα λέω, γιατί πιστεύω ότι δεν μπορούν να παραγνωριστούν από οποιοδήποτε αντικειμενικό κριτή. Τα λέω γιατί πιστεύω ότι αποτελούν κι αυτά μια βασική, ουσιαστική πτυχή του θέματος την οποία η Βουλή οφείλει επίσης να λάβει σοβαρά υπόψη.

Πέρα όμως από τα πιο πάνω υπάρχει μπροστά μας κατά επείγοντα τρόπο το θέμα μιας συγκέντρωσης στη Λάρνακα, και ενημερωνόμαστε από κάποιους συναδέλφους οι οποίοι είναι σε αντιπαράθεση με το ΑΚΕΛ και την Αριστερά. Οι συνάδελφοι αυτοί στη μακρά αντιπαράθεσή τους μας έπεισαν ότι παίζουν ένα υπονομευτικό, διασπαστικό παιγνίδι μαζί μας.

Κάτω απ' αυτή την εμπειρία είναι δυνατό για μας να αποδεχθούμε, όση καλή θέληση και να επιδείξουμε, τις δικές τους διαπιστώσεις και εκτιμήσεις, αναφορικά με τα συμβάντα σ' αυτή τη συγκέντρωση;

Με όλη την ειλικρίνεια, εμείς, το λέω καθαρά, ότι αμφισβητούμε και τις προθέσεις και τις εκτιμήσεις τους. Κατά τη γνώμη μας οφείλει και η Βουλή να διατηρήσει το δικαίωμα της αμφιβολίας για τα όσα αναφέρουν οι συνάδελφοι.

Καταλήγοντας, εμείς πιστεύουμε ότι η πρόκληση ανήκει στους αποσκιρτήσαντες συναδέλφους. Η πρώτη ευθύνη ανήκει σ' αυτούς για ό,τι συνέβηκε στη Λάρνακα και κατά δεύτερο λόγο σε οποιουσδήποτε άλλους. Η γνώμη μας αλλά

και η συμβουλή μας προς τους αποσχισθέντες συναδέλφους είναι να σταματήσουν να μεταφέρουν εδώ στη Βουλή των αντιπαράθεσή τους προς το ΑΚΕΛ και την Αριστερά.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πριν κατέλθω από το βήμα ήθελα να σχολιάσω και μερικές απόψεις.

Μεταξύ άλλων, ο συνάδελφος κ. Δίγκλης, μιλώντας σήμερα μας είπε, με όλη την τόλμη, ότι δε σκοπεύουν να εγκαταλείψουν την έδρα, διότι η Αριστερά είναι τώρα διασπασμένη και η πλειοψηφία τους θέλει Βουλευτές. Με αυτή την ουσία, με διαφορετική ίσως έκφραση, αυτό το περιεχόμενο, αυτό το μήνυμα έδωσε στη σημερινή ομιλία του.

Νά μου επιτραπεί να πω ότι, κατά τη γνώμη μου, ενσυνείδητα ο συνάδελφος Δίγκλης και οι υπόλοιποι, κατά τη γνώμη μου, εμπαίζουν και τη Βουλή.

Όταν το ΑΚΕΛ με ποσοστό 90, 95% τους καταδίκασε, όταν όλο το μαζικό κίνημα μέσω των εκλεγμένων σωμάτων του τους καταδικάζει, νομίζω ότι δικαιούμαι να έχω αυτή την εκτίμηση ότι εμπαίζουν αυτή τη στιγμή και την ίδια τη Βουλή, λέγοντας ότι έχουν την υποστήριξη της πλειοψηφίας του εκλογικού σώματος.

Θα επαναλάβω, παρόλο που το έθιξα και στην ομιλία μου, ότι δεν εκπλήττομαι για την υποστήριξη προς τους πέντε συναδέλφους από τον κ. Κληρίδη και άλλους. Να μου επιτρέψει όμως ο κ. Κληρίδης, επειδή αναφέρτηκε σε πληροφορίες.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από το ακροατήριο δεν επιτρέπονται οποιεσδήποτε εκδηλώσεις, παρακαλώ.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Επειδή ο κ. Κληρίδης αναφέρτηκε σε πληροφορίες που έχει από δικούς του ανθρώπους σχετικά με τη συγκέντρωση στη Λάρνακα και σχετικά με την αυριανή συγκέντρωση στην Πάφο, να μου επιτρέψει να εκφράσω όχι μόνο την αμφιβολία μου αλλά το πιστεύω μου ότι αυτές οι πληροφορίες του δεν είναι αντικειμενικές. Και κατά προέκταση, αν δεν είναι πράγματι αντικειμενικές, εγείρονται διάφορα ερωτήματα.

Ο συνάδελφος κ. Παπαπέτρου αναφέρθηκε εδώ ότι ο ηγέτης της κατάστασής τους που έχουν στη Λάρνακα, ο κ. Κυριακίδης, τρεις μέρες πριν τη συγκέντρωση προειδοποίησε την Επαρχιακή Επιτροπή του ΑΚΕΛ ότι μπορεί να συμβούν επεισόδια στη συγκέντρωση.

Αντιλαμβάνομαι τι μήνυμα ήθελε να δώσει ο κ. Παπαπέτρου αλλά με όλο το σεβασμό θέλω να αμφισβητήσω και την πληροφορία του και την πράξη αυτή που αναφέρει, αλλά πολύ περισσότερο να υπογραμμίσω ότι αυτό που έχει αναφέρει εδώ δεν αποτελεί απόδειξη, δεν μπορεί να αποτελεί απόδειξη, αν υπήρχε οποιαδήποτε αντίδραση -και είμαι σίγουρος ότι υπήρχε πάρα πολλή αντίδραση πριν τη συγκέντρωση- ότι αυτό σημαίνει ότι ήταν οργανωμένη αυτή η αντίδραση.

Πρέπει επίσης να του πω ότι ούτε και η παρουσία μελών της Κεντρικής Επιτροπής ή της Επαρχιακής, όπως ανέφερε, αν ήταν, δεν ξέρω εγώ, αν παρευρέθηκαν, μαρτυρεί κι αυτό ότι πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι αυτό σημαίνει οργανωμένη ενέργεια από μέρους του ΑΚΕΛ.

Είναι γεγονός ότι η κατάσταση μέσα στο χώρο του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς σήμερα είναι σε οξυμμένη κατάσταση. Υπάρχουν έντονες απόψεις, υπάρχουν

ακραίες, αν θέλετε απόψεις, υπάρχουν μετριοπαθείς απόψεις, υπάρχουν όλων των αποχρώσεων οι απόψεις όσον αφορά τους χειρισμούς έναντι των πέντε, όσον αφορά τους χειρισμούς γενικότερα που πρέπει να γίνουν για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Μέσα απ' αυτό το πρίσμα κατά την άποψή μου πρέπει να δούμε αυτά τα γεγονότα, αυτά τα δεδομένα. Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι αν πραγματικά μέλη της Κεντρικής Επιτροπής ή της Επαρχιακής Επιτροπής παρευρέθηκαν και μόνο στη συγκέντρωση, αυτό ήταν έξω από την καθοδήγηση της ηγεσίας του ΑΚΕΛ και κατά συνέπεια θα έχει τις επιπτώσεις του αυτό το πράγμα. Το καταλαβαίνω. Δηλαδή ενήργησαν αντιδεοντολογικά με βάση τους κομματικούς κανόνες αυτοί οι οποιοιδήποτε παρευρέθηκαν στη συγκέντρωση.

Θέλω επίσης να διαβεβαιώσω αυτή τη στιγμή, επειδή έγινε αναφορά και για πληροφορίες για την Πάφο ότι εγώ ως Επαρχιακός Γραμματέας του κόμματος και το αρμόδιο καθοδηγητικό σώμα, από την περασμένη Δευτέρα έχουμε δώσει καθαρές οδηγίες, καθαρή καθοδήγηση προς τα στελέχη μας ότι πρέπει να αποφύγουν να παρευρεθούν την Παρασκευή στη συγκέντρωση που θα έχουν οι πέντε στο ξενοδοχείο.

Έγινε όμως αναφορά από το συνάδελφο κ. Παπαπέτρου και για τη μυστική σύσκεψη την οποία έκαμε η φραξιονιστική τους ομάδα στην Πάφο σε μια αίθουσα γκαλερύ πριν ένα-δυο μήνες, για να υπογραμμίσει εδώ ή για να επιρρίψει ευθύνες στο Βουλευτή και Επαρχιακό Γραμματέα του ΑΚΕΛ, δηλαδή σε μένα, για την ενέργειά μου να πάω να δω επί τόπου τι έκαμναν αυτά τα μέλη του κόμματος.

Είναι αλήθεια ότι αντιλήφθηκαν, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτή την παρασυναγωγή άλλα μέλη του ΑΚΕΛ τα οποία κλήθηκαν και αντέδρασαν και παρακολούθησαν αυτή τη συναγωγή. Και σε κάποιο στάδιο κάλεσαν τον Επαρχιακό Γραμματέα του κόμματος να διαπιστώσει ο ίδιος ότι υπάρχει και λειτουργεί φραξιονιστική κατάσταση μέσα στο κόμμα. Διαβεβαίωσαν τον Επαρχιακό Γραμματέα του κόμματος ότι επρόκειτο για μια σύναξη κομματικών μελών. Και κάτω απ' αυτά τα δεδομένα και λαμβάνοντας υπόψη το χώρο που επραγματοποιείτο αυτή η εκδήλωση, ο οποίος χώρος ένας εκθεσιακός χώρος στον οποίο μπαίνουν και βγαίνουν μέρα νύκτα σχεδόν οποιοιδήποτε και τουρίστες και ντόπιοι, επισκέφθηκε αυτό το χώρο και διαπίστωσε ότι εκεί βρίσκονταν μέλη του ΑΚΕΛ τα οποία συζητούσαν κάτω από την καθοδήγηση έμμισθου της ΠΕΟ, ο οποίος μετέφερε τις απόψεις των συναδέλφων Ζιαρτίδη και Δίγκλη, για τη δημιουργία άλλου πολιτικού σχήματος.

Δε νομίζω ότι η ουσία είναι γιατί μπήκε ο Επαρχιακός Γραμματέας του κόμματος σ' αυτή τη σύσκεψη ή την παρασυναγωγή, όπως την αποκαλώ, η οποία αποτελείτο από μέλη του κόμματος. Δε νομίζω ότι έχει κανένα άλλο επαρχιακό ή ανώτερο καθοδηγητικό στέλεχος οποιουδήποτε κόμματος το οποίο δεν έχει το δικαίωμα να παρευρεθεί σε μια σύναξη μιας ομάδας του, μιας οργάνωσης του κόμματός του. Ή είναι εύκολο για οποιοδήποτε να αρνηθεί, όταν καλείται, να διαπιστώσει ότι μέλη του κόμματος παραβιάζουν το Καταστατικό, προβαίνουν σε αντικομματικές ενέργειες; Αισθάνομαι ότι η θέση μου ήταν να διαπιστώσω και αυτό είχα πράξει, απλώς εισήλθα εκεί, με προσκάλεσαν να συζητήσω μαζί τους, εγώ τους είπα δυο λόγια και είχα φύγει. Απλώς διαπίστωσα τα συμβάντα. Και λυπούμαι, επαναλαμβάνω, γιατί και ο συνάδελφος Παπαπέτρου θέλει να μεταφέρει σ' αυτό το μήνυμα κάποια άλλα μηνύματα που να διαστρεβλώνουν την ουσία αυτής της σύναξης. Αλλά και κάποιοι άλλοι στο παρελθόν διά του τύπου προσπάθησαν να πράξουν το ίδιο και να αναμιχθούν, αν θέλετε, στα ενδοκομματικά του ΑΚΕΛ.

Αυτά όσον αφορά κάποιες δηλώσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Δε θα ανέβαινα και πάλι στο βήμα αλλά άκουσα πράγματα των οποίων οι διαστάσεις είναι εξωφρενικές. Και αν υπάρχει κάτι που δεν μπορώ να ανεχθώ, είναι η κακή αντίληψη η οποία υπάρχει από ορισμένους στο τι είναι η πραγματική δημοκρατία.

Θα συμβούλευα μερικούς αγορητές του ΑΚΕΛ να είναι πολύ προσεκτικοί στο τι λεν σ' αυτό το Σώμα. Εξέφρασε ο τελευταίος ομιλητής την απορία, γιατί ο Δημοκρατικός Συναγερμός ή ο Γλαύκος Κληρίδης, ο κ. Αλέξης Γαλανός και ο κ. Χατζηδημητρίου ψηφίσαμε πως το θέμα ήταν επείγουσας φύσης και γιατί οι ίδιοι απέσχαν αυτής της ψηφοφορίας.

Μα έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, όταν απειλήθησαν μέλη αυτού του Σώματος, όταν παρεμποδίστηκαν να εκφράσουν τις απόψεις τους, δεν είναι επείγον θέμα γι' αυτό το δημοκρατικό σώμα που λέγεται Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας; Είναι θέμα που έπρεπε να το θέσουμε στη σειρά των θεμάτων που αναμένουν συζήτηση, και υπάρχουν 150 θέματα προς συζήτηση, δηλαδή θα τέλειωνε και η θητεία αυτής της Βουλής, για να ασχοληθούμε με αυτό το θέμα που καθάπτεται της λειτουργίας της δημοκρατίας;

Μας είπε ακόμα ο έντιμος αγορητής ότι παρακολούθησε κινήσεις στελεχών του κόμματός του οι οποίοι προσπαθούσαν είτε να αποσχισθούν είτε να κάμουν άλλο κόμμα.

Αυτές οι νοοτροπίες μπορεί να υπήρχαν σε μονοκομματικά καθεστώτα τύπο Στάλιν και K.G.B. Δεν μπορούν όμως να υπάρχουν σε μια δημοκρατία .....

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξης.

Εγώ στην ομιλία μου δεν ανέφερα ότι παρακολούθησα. Απλώς για να το κάμουμε καθαρό, κύριε Κληρίδη .....

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Επήγετε για δειγματοληψία.

(Γέλια)

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Με κάλεσαν μέλη του κόμματος να πάω να δω τι εγίνετο εκεί, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δέχομαι τη διόρθωση. Δεν παρακολούθησε αλλά μετέβη για δειγματοληψία.

(Γέλια)

Και ερωτώ, μήπως μέσα στο ΑΚΕΛ υπάρχουν ακόμα νοοτροπίες K.G.B.; Εμάς στο δικό μας το κόμμα, και θα αναφέρω ένα παράδειγμα, στις προεδρικές εκλογές υπήρξε ομάδα Βουλευτών που διαφώνησε με την υποψηφιότητά μου. Έκαμαν συγκεντρώσεις για να προωθήσουν αυτή τη σκέψη. Ούτε είπαμε να παρακολουθηθούν ούτε και τους αποβάλαμε από το κόμμα. Αν δεν αντιλαμβανόμαστε αυτή την απλή έννοια της δημοκρατίας, τότε ας μην κάνουμε χρήση της λέξης «δημοκρατία».

Αλλά ανήλθα επίσης στο βήμα, διότι το θέμα πήρε μια άλλη τροπή. Πήρε μια σοβαρή τροπή, διότι εδώ από αυτό το βήμα έγινε σοβαρότατη καταγγελία ότι ορισμένα βασικά στελέχη του ΑΚΕΛ, ηγετικά στελέχη του ΑΚΕΛ, των οποίων τα ονόματα δόθηκαν από τον κ. Παπαπέτρου, ήσαν μέλη αυτής της ομάδας η οποία δημιούργησε τα επεισόδια. Και δεν ακούσαμε από κανένα ότι αυτοί οι άνθρωποι θα τύχουν τιμωρίας. Μας λέχθηκε ακόμα ότι δόθηκαν οδηγίες να μην παν. Αλλά αυτοί στους οποίους δόθηκαν οι οδηγίες για να τις δώσουν πάρα κάτω είναι αυτοί οι οποίοι πήγαν και δημιούργησαν τα επεισόδια!

Και τίθεται το ερώτημα το οποίο έβαλε ο έντιμος συνάδελφος, ότι δηλαδή γίνεται κοροϊδία. Το θέμα το οποίο τίθεται επί τάπητος είναι ποιος κοροϊδεύει ποιο, γιατί και πώς. Δεν μπορεί να βγαίνει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και να μας λέει ότι δόθηκαν οδηγίες και αργότερα να ακούουμε ότι επικεφαλής της ομάδας ή μέσα στην ομάδα που δημιούργησε τα επεισόδια ήσαν παρόντες ηγετικά στελέχη της επαρχίας.

Και νομίζω ότι εμείς θα ζητήσουμε, και γι' αυτό ανέβηκα στο βήμα, το θέμα να παραμείνει ανοικτό για περαιτέρω διερεύνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχε ζητήσει ο κ. Πουμπουρής το λόγο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αν ανεβαίνω αυτή τη στιγμή στο Βήμα είναι για να ανασκευάσω ανακριβείς ισχυρισμούς του συνάδελφου του Παπαπέτρου, οι οποίοι έδωσαν το έναυσμα στον κύριο Κληρίδη να οικοδομήσει συλλογισμούς και απόψεις που εκθέτουν το κόμμα μου.

Συνάδελφε Παπαπέτρου, όταν μιλούμε από αυτό το Βήμα και όταν αναφέρουμε ονόματα πρέπει να ελέγχουμε τις πληροφορίες μας για να μη συλλαμβανόμαστε ανακριβολόγοι. Διότι ανέφερες εδώ ότι παρευρέθηκε ο Φανής Χριστοδούλου, ο Επαρχιακός Γραμματέας του ΑΚΕΛ Λάρνακας. Ο Φανής Χριστοδούλου εκείνη τη νύχτα ήταν στα Περβόλια και αυτό είναι διαπιστωμένο από τους ηγέτες των Περβολιών που έκαναν εκείνη τη νύχτα συνεδρία και σε διαψεύδουν. Ανέφερες ότι ήταν η Ελένη Κωστή, η Γραμματέας της ΠΟΓΟ. Και εδώ συλλαμβάνεσαι ανακριβολόγος. Η Ελένη Κωστή έλειπε από τη Λάρνακα εκείνη τη νύχτα. Λέγεις ότι ήταν ο Τάκης Χρίστου. Και εδώ συλλαμβάνεσαι ανακριβολόγος. Ο μόνος που ήταν και δεν το αρνήθηκε και υπάρχει και δημοσίευμα στις εφημερίδες είναι ο Δώρος Χριστοδουλίδης, τον οποίο κάλεσες κιόλας από το Βήμα, για να βοηθήσει στο να κατευναστούν τα πνεύματα. Κατά συνέπεια η παράκλησή μου είναι, πριν αναφέρουμε πληροφορίες πάνω στις οποίες οικοδομούνται ολόκληρες απόψεις που προσανατολίζουν προς άλλη κατεύθυνση, να τις αποφεύγουμε ή τέλος πάντων να ελέγχουμε να είναι ακριβείς. Είναι αυτό το σημείο που ήθελα ειδικά να υπογραμμίσω.

Πέραν τούτου λέχθηκε από τον κύριο Κληρίδη ότι εγώ δεν αρνήθηκα ότι ήταν οργανωμένη η αντίδραση που παρατηρήθηκε. Κάθε άλλο. Εγώ υποστήριξα και υποστηρίζω και τώρα ότι δεν ήταν οργανωμένη από μέρους του ΑΚΕΛ, ούτε ήταν οργανωμένη από άλλη οποιαδήποτε κατάσταση. Ήταν εντελώς αυθόρμητη και ήταν ακριβώς η εκδήλωση της διαμαρτυρίας των αισθημάτων των Λαρνακέων, των αριστερών Λαρνακέων, προς μια κατάσταση η οποία υπάρχει είτε το θέλουμε είτε όχι. Και ο χώρος αυτός που ονομάζεται Κύπρος, και πολύ περισσότερο ο χώρος που ονομάζεται Λάρνακα, είναι πολύ μικρός και ξέρουμε πρόσωπα και

πράγματα. Και δεν μπορεί να αποτελεί ρουτίνα η παραίτηση Βουλευτών από τα κόμματά τους. Είναι θέμα ηθικής τάξης η παραίτηση Βουλευτών από τα Κόμματά τους, από τις Κοινοβουλευτικές τους Ομάδες, όταν επιμένουν να διατηρούν την έδρα, και αυτή είναι η πραγματικότητα.

Τέλος ήθελα να αναφέρω εδώ ότι το Κόμμα μας έχει αποδείξει έμπρακτα ότι σέβεται τις δημοκρατικές διαδικασίες, ότι είναι ενάντια σε καταστάσεις εκτροπής και ανωμαλίας και αυτό το έχει αποδείξει στα εξήντα χρόνια της ύπαρξής του. Άλλοι είναι εκείνοι που δεν μπορούν να μιλούν με περηφάνεια για το παρελθόν τους. Εμείς μπορούμε να μιλούμε με περηφάνεια για το παρελθόν μας, γιατί δεν εμπλακήκαμε ποτέ μας σε ανώμαλες καταστάσεις, δεν παραβιάσαμε δημοκρατικές διαδικασίες και δε βάψαμε τα χέρια μας με αίμα ούτε απέναντι στους Τούρκους ούτε απέναντι σε άλλους.

Λυπούμαι, είμαι υποχρεωμένος να κάνω αυτή τη διαπίστωση, για να μη μένει η εντύπωση ότι το ΑΚΕΛ είναι αυτό που έχει κατονομαστεί από άλλους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχε ζητήσει πρώτα το λόγο ο κύριος Γαλανός και είμαι υποχρεωμένος...

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου αναφορικά με αυτό που μόλις λέχθηκε, κύριε Πρόεδρε, μόνο για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Έγινε προσπάθεια από τον κύριο Πουμπουρή να αμφισβητηθούν τα στοιχεία τα οποία κατέθεσα στο Σώμα. Ο κύριος Πουμπουρής δεν ήταν παρών βεβαίως. Εγώ ήμουν παρών και επαναλαμβάνω την ορθότητα των στοιχείων.

Όμως θα ήθελα να υποβάλω μια πολύ απλή ερώτηση. Κανένας μέχρι σήμερα δεν ανέφερε τα πρόσωπα τα οποία ανέφερα σήμερα στη Βουλή. Πουθενά δεν δημοσιεύτηκε η παρουσία του Φανή Χριστοδούλου ή της Ελένης Κωστή. Γιατί λοιπόν ο κύριος Πουμπουρής ένιωσε την ανάγκη, χωρίς να τους κατηγορήσει κανείς μέχρι τώρα, να πάει να διαπιστώσει τις κινήσεις τους εκείνο το βράδυ και το άλλοθί τους; Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο, παραμένει το κρίσιμο ερώτημα πέραν των άλλων όλων πέρι αγανάκτησης και λοιπά. Καταδικάζει το ΑΚΕΛ ευθαρσώς και καθαρά τους τραμπουκισμούς της Λάρνακας, ναι ή όχι; Αυτό είναι το κρίσιμο ερώτημα και μπορούν να το απαντήσουν με ένα ναι ή ένα όχι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι εγώ που ανέφερα τα ονόματα. Τα ονόματα αυτά ήρθαν αυτή τη στιγμή τηλεφωνικώς εδώ στη Βουλή από το πιο αρμόδιο Σώμα της Επαρχιακής Επιτροπής της Λάρνακας που, όταν έμαθαν ότι διασύρονται τα ονόματα ανθρώπων εκεί στη Λάρνακα από τον Παπαπέτρου, ασφαλώς αγανάκτησαν .....

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μα πότε προλάβατε;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Τώρα μόλις πριν από λίγο. Την ώρα που μιλούσε, μάλιστα. Και λένε ότι εκεί ήταν ο Λούης ο Ηγουμενίδης, ο Άρης Γεωργίου, ο Πολυνίκης Αναστάση, ο Σιανής και δεν ήταν ο Φανής Χριστοδούλου που ήταν στα Περβόλια, δεν ήταν η Ελένη Κωστή, ούτε ο Τάκης Χρίστου. Ήταν μόνο ο Δώρος Χριστοδουλίδης και ο Νίκος Χαραλάμπους μαζί με τον Πολυνίκη που δεν άνοιξε το στόμα του. Κανένας άλλος από τα στελέχη του ΑΚΕΛ δεν ήταν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το ακροατήριο, δεν εννοώ ούτε να μιλάτε ούτε να λαμβάνετε μέρος στην όλη ιστορία. Όσοι θέλουν να μείνουν θα πρέπει να είναι εντελώς ήσυχοι. Άλλο η Βουλή, άλλο το ακροατήριο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Στην ομιλία μου ήμουν καθαρός. Εμείς είμαστε ενάντια σε κάθε ένταση και σε κάθε πρόκληση και προασπίζουμε το δικαίωμα των Βουλευτών να μιλούν ελεύθερα όπως και των άλλων πολιτών. Επειδή όμως το θέμα αυτό σχετίζεται με την κατάχρηση της λαϊκής εντολής το συσχετίζουμε με αυτό και κατά συνέπεια η θέση μας ξεκινά από αυτή τη θεμελιακή αρχή. Ότι υπήρξε κατάχρηση της λαϊκής εντολής, και από αυτή την άποψη τοποθετούμαστε ότι είμαστε ενάντια στα επεισόδια που έγιναν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κληρίδη, είχε ζητήσει . . . . . .

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Είναι εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, εφόσον σας παραχωρεί ο κύριος Γαλανός.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σημείωσα με το ρολόι μου το χρόνο που ο κύριος Παπαπέτρου ανέφερε τα ονόματα. Δέχομαι ότι το ΑΚΕΛ έχει εξαιρετική οργάνωση και ότι επικοινώνησε με τη Λάρνακα και ότι βρήκε και τους ανθρώπους αυτούς και ότι τους ρώτησε και έδωσαν καταθέσεις πού ήταν, ότι τις ερεύνησε και διαπίστωσε ότι έλεγαν την αλήθεια. Αν όλα αυτά τα πράγματα κατόρθωσε το ΑΚΕΛ να τα κάνει μεταξύ του τέλους της ομιλίας του κυρίου Παπαπέτρου και τώρα, πρέπει να τους πω εύγε! Αλλά δεν τρώμε πράσινο χαβιάρι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παραχώρησα στον κύριο Κληρίδη το δικαίωμα να μιλήσει, διότι γνώριζα ότι επρόκειτο περί του γνωστού χιούμορ. Όμως θα ήθελα να συμφωνήσω με τον κύριο Κληρίδη σε κάτι άλλο. Συμφωνούμε να μείνει εγγεγραμμένο το θέμα στο Κεφάλαιο Δ' μέχρι την επόμενη συνεδρία που αντιλαμβάνομαι θα γίνει στις 29 Μαρτίου για να διασφαλίσουμε ταυτόχρονα ότι δε θα υπάρξουν ανάλογα επεισόδια μέχρι τότε και για να πάει ξεκάθαρο το μήνυμα ότι, ανεξάρτητα από διαφορές που οπωσδήποτε μπορεί να είναι

εσωτερικές, ολόκληρο το Σώμα καταδικάζει χωρίς επιφύλαξη αυτά τα επεισόδια, και είναι κάτι το οποίο θα θέλαμε να πιστεύουμε, ότι τελικά όλες οι πλευρές θα καταδικάσουν τέτοια επεισόδια σε μια ευρωπαϊκή δημοκρατία, όπως θέλουμε να είναι η Κύπρος. Αν δεχόμαστε ότι η Κύπρος αποτελεί μια Ευρωπαϊκή Δημοκρατία, πολυκομματική και όχι κάτι άλλο, πρέπει να καταδικάσουμε τα επεισόδια. Τώρα, το πως αισθάνεται κάποια πλευρά εναντίον κάποιων Βουλευτών για τον άλφα ή βήτα λόγο, είναι κάτι άλλο. Δεν μπορεί όμως να συσχετιστεί με αυτά τα επεισόδια και τίποτε δεν μπορεί να αποτελέσει δικαιολογία για μια τέτοια συμπεριφορά. Και είναι έτσι που θα τοποθετηθεί το Σώμα, αν κάποια πλευρά πάει εναντίον σε τέτοιο ψήφισμα -διότι θα καταλήξουμε σε ψήφισμα-τότε ζημιά στον εαυτό της θα πράξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, λέχθηκαν νομίζω αρκετά και καλύφθηκε το θέμα. Όμως υπάρχουν και ορισμένα τα οποία θα πρέπει να λεχθούν ακόμα. Λέχθηκε από κάποιο εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ -δεν μας ενδιαφέρουν τα ονόματα, η ουσία είναι ότι είναι οι θέσεις που μας ενδιαφέρουν- ούτε λίγο ούτε πολύ ότι οι πέντε υποστηρίζονται από το Συναγερμό δήθεν. Ειλικρινά διερωτώμαι αν αυτό δεν είναι αιχμή δήθεν για να προσβάλουν ή για να εξυβρίσουν τους πέντε.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, κύριοι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, υπερασπίζεται και θα υπερασπίζεται το δικαίωμα του κάθε ανθρώπου ελεύθερα να εκφράζεται και να έχει τα ανθρώπινα δικαιώματα που το Σύνταγμα τα κατοχυρώνει. Ο Ανδρέας Ζιαρτίδης ή ο Ανδρέας Φάντης ή ο Ντίνος Κωνσταντίνου ή ο Παύλος Δίγκλης δε χρειάζονται δικηγόρους από το Συναγερμό. Έχουν μια ολόκληρη ζωή στο κίνημά τους, χαίρουν και σεβασμού και εκτίμησης και από το δικό μας κόσμο -έστω και αν διαφωνεί με τις ιδέες τους, έστω και αν υπήρξαμε πάντοτε αντίθετοι έστω και αν είμαστε τώρα αντίθετοι-αλλά δεν πάψαμε ποτέ να αναγνωρίζουμε και τους αγώνες, με βάση τα πιστεύω του κάθε ανθρώπου, όπως και τους δικούς σας, και συνεπώς δεν χρειαζόντουσαν δικηγόρους ή υπερασπιστές, για να φανεί ποιοι είναι και ποιοι ήταν.

Δεν είμαστε εμείς που τιμούσαμε τον Ανδρέα Ζιαρτίδη αλλά το ΑΚΕΛ για τα 70χρονά του. Δεν είμαστε εμείς που τιμήσαμε τον Ανδρέα Φάντη αλλά το ΑΚΕΛ. Αν διαφώνησαν με τις ομάδες τους...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν τιμήθηκε ο Φάντης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναι, συγγνώμη, δεν πρόλαβε ο κύριος Φάντης να τιμηθεί από το ΑΚΕΛ. Υπήρξε όμως μια πρόθεση. Αλλά εκείνο που μας ενδιαφέρει, κύριοι συνάδελφοι, και υποστηρίξαμε το επείγον είναι τις στάσεις που παρακολουθούμε να υπάρχουν από πλευράς ορισμένων που φαίνεται να είναι ή και να ανήκουν στην ηγεσία του ΑΚΕΛ. Γιατί, λέει, το επείγον; Βέβαια, κύριοι συνάδελφοι, ακούσατε να γίνουν φόνοι; Ακούσατε να υπάρχουν τραυματισμοί ή να έχουν μερικοί μεταφερθεί στα νοσοκομεία; Όχι. Λοιπόν πού είναι το επείγον;

Αφήστε τα πράγματα, διότι όπως μας είπε και ο κύριος Θεοδούλου, υπάρχουν πολλές απόψεις -και εδώ είναι ο κίνδυνος και οι ανησυχία μας- και ακραίες και μεσαίες, και μετριοπαθείς για τη συμπεριφορά των πέντε μέσα στο κόμμα. Έτσι

λέχθηκε και είναι γραμμένο στα πρακτικά. Δηλαδή όταν λέτε ακραίες, κύριε συνάδελφε, εννοείτε ότι υπάρχουν και κάποιο οι οποίοι πιθανό να μελετούν και σοβαρότερα από όσα έγιναν; Μπορεί να μελετούν ακόμα και να αφαιρέσουν ζωές, διότι έτσι πιστεύουν ότι είναι η δημοκρατία; Λυπούμαστε πάρα πολύ, αλλά κανένας από αυτό το Σώμα -και δεν μας ενδιαφέρει ποιου η ζωή-και το ίδιο θα πράτταμε αν ήταν η ζωή του κυρίου Πουμπουρή, αν ήταν η ζωή του κυρίου Χριστόφια, του κυρίου Θεοδούλου, του οποιουδήποτε που απειλείτο από τον οποιοδήποτε. Και είναι αδιανόητο να ανέρχεται συνάδελφος στο Βήμα και να λέει ότι «υπάρχουν διάφορες απόψεις και ακραίες και μετριοπαθείς»! Τί σημαίνει; Υπάρχει κανένας που μπορεί να κρίνει ποια είναι τα συνταγματικά, ή ποιο είναι το μέτρο του συνταγματικού δικαιώματος των Βουλευτών, έστω και αν ήταν του ΑΚΕΛ; Υπάρχει κανένας που δικαιολογείται και να δικαιολογείται μάλιστα, ότι μπορεί να επεμβαίνει σε χώρους όπου συχνάζουν και τουρίστες, για να συλλαμβάνει μέλη που πιθανό να διασκέδαζαν κιόλας, γιατί είναι δήδεν φραξιονίστες; Δουλειά δική σας φυσικά. Αλλά για το όνομα του Θεού! Είναι διαφορετική η αντίληψη της δημοκρατίας που έχουμε ορισμένοι σ΄ αυτό το Σώμα και σ΄ αυτό τον τόπο. Καλά κάνετε να προσαρμοστείτε. Και μην αιτιάστε ούτε το Συναγερμό, ούτε την ΕΔΕΚ, ούτε το ΔΗ.ΚΟ., αν οδηγήσατε κάποιους ανθρώπους εκτός του κόμματος. Προβληματιστείτε αν ορθά εσείς πολιτεύεστε, αν ορθά πολιτευθήκατε, αν ορθά πρεσβεύετε και πιστεύετε με βάση τη νέα σκέψη, τις νέες αντιλήψεις, ακόμα και σε παραδοσιακές χώρες, κομμουνιστικές. Αν παρακολουθήσετε λίγο τα γεγονότα, ίσως προσαρμοστείτε και προλάβετε περισσότερα κακά τα οποία δεν μας ενδιαφέρουν. Εμείς είμαστε οι μόνοι οι οποίοι δεν θα ωφεληθούμε από τη διάσπαση τη δική σας. Διότι δεν προσδοκούμε ψηφοφόρους από το ΑΚΕΛ, είτε από οποιοδήποτε χώρο της αριστεράς.

Πιστεύω φυσικά ότι θα αντιλαμβάνεστε ότι είναι αδιανόητο να μιλάτε ότι δεν υπάρχει είτε οργανωμένη προσπάθεια είτε καθοδήγηση. Εδώ αναγνώσθηκαν αποσπάσματα από τη «Χαραυγή», κύριοι συνάδελφοι, το εκφραστικό όργανο του κόμματός σας. Για το όνομα του Θεού! Και ούτε λίγο ούτε πολύ λέει ότι εκείνο που συνέβη στη Λάρνακα είναι το λιγότερο! Δηλαδή παροτρύνετε ότι υπάρχουν και περισσότερα που πρέπει και μπορεί να γίνουν. Αυτό είναι που μας ενοχλεί και επαναλαμβάνω ότι λίγο μας ενδιαφέρουν, όπως πολύ ορθά λέχθηκε από τον Πρόεδρο του Κόμματος, οι μεταξύ σας διαφορές και των πέντε Βουλευτών οι οποίοι, ασκώντας το αναφαίρετο δικαίωμά τους, διαχώρισαν τη θέση τους από το ΑΚΕΛ.

Ούτε θέλουμε να εμπλακούμε, ούτε πιστεύω ότι μέχρι σήμερα αισθανθήκατε ποτέ την παρέμβαση, τουλάχιστο του Δημοκρατικού Συναγερμού, στα εσωτερικά σας. Είναι καθαρά πρόβλημα ενδοκομματικό οι διαφορές σας. Αλλά εκείνο που δεν είναι καθόλου πρόβλημα δικό σας αλλά είναι και του συνόλου, είναι η διασφάλιση του δικαιώματος του κάθε πολίτη, και ιδιαίτερα του Βουλευτή που εκλέγεται και έχει το συνταγματικό δικαίωμα της έκφρασης, να προστατεύεται από τους όποιους τραμπούκους. Αυτά που γίνονταν στη Ρουμανία του Τσαουσέσκου, δεν είναι δυνατό να επιτραπεί να συμβαίνουν στην Κύπρο. Η εποχή εκείνη παρήλθε ανεπιστρεπτί. Και δε θα δεχθούμε από κανένα να αμφισβητήσει σε κανένα, όσο ιδεολογικά αντίθετος και αν είναι με μας, το δικαίωμα έκφρασης.

Πιστεύω ότι η ιστορία και του τόπου και η παγκόσμια έχει διδάξει πως μόνο ο σεβασμός των ανθρώπινων δικαιωμάτων είναι δυνατό να δώσει πρόοδο. Αν πραγματικά ορισμένοι πιστεύουν και εννοούν τι σημαίνει πρόοδος.

Την ίδια ώρα διερωτώμαι: Γιατί θα πρέπει να λαμβάνονται κάποια μέτρα από οργανωμένους αγανακτισμένους, όταν το ΑΚΕΛ διαπίστωσε, όπως ισχυρίζεται, ότι το 90 με 95% καταδικάζει την απόσχιση ή την αποχώρηση πέντε Βουλευτών από το Κόμμα; Αν έτσι έχει, θα πρέπει να αισθάνεστε απόλυτη ασφάλεια. Επιτέλους, αφήστε να εκφραστεί ελεύθερα ο καθένας, όπως θέλει. Και διερωτάστε γιατί το έφεραν στη Βουλή. Γιατί ίσως είναι το μόνο ελεύθερο Βήμα από το οποίο θα μπορούσε ελεύθερα να εκφραστούν χωρίς να κινδυνεύουν από κάποιους τραμπούκους, ή να χάσουν την αρτιμέλειά τους ή και τη ζωή τους, από ό,τι ακούσαμε.

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι τα ουσιώδη λέχθηκαν. Εκείνο που θέλουμε να επαναλάβουμε είναι πως δεν μας ενδιαφέρει -και το υπερτονίζουμε- η διαμάχη εντός οποιουδήποτε κόμματος. Είναι πρόβλημα εσωτερικό και το σεβόμαστε απόλυτα. Ούτε χρειάζονταν ούτε χρειάζονται οι οποιοιδήποτε συνήγορους ή συνηγόρους. Ούτε είμαστε υπέρ της μιας ή της άλλης πλευράς, ούτε εκφραζόμαστε ποιοι έχουν δίκαιο ή άδικο. Είναι δικαίωμα και είναι αναφαίρετο στις ιδέες του καθενός να αποφασίσει αν παραμένει ή όχι στο κόμμα του. Εκείνο όμως που επαναλαμβάνω έχουμε υποχρέωση να πράξουμε, και το πράττουμε, είναι να υπερασπίσουμε σήμερα τα δικαιώματα των πέντε, αύριο τα δικαιώματα ίσως των δέκα, μεθαύριο των οποιωνδήποτε διατρέχουν τον κίνδυνο από τραμπουκισμούς του είδους της Λάρνακας.

Σας ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η σθεναρή υποστήριξη προς τους πέντε, που έχουν αποσχιστεί από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, από ορισμένες πλευρές δε μας ξενίζει καθόλου. Αυτοί επιχαίρουν και πιστεύουν ότι με αυτό τον τρόπο θα κατορθώσουν να πλήξουν το ΑΚΕΛ που είναι στο στόχαστρό τους από πολύ καιρό.

Θέλουμε όμως να τους προειδοποιήσουμε εδώ ότι τα μέλη και οι οπαδοί του ΑΚΕΛ θα τους διαψεύσουν οπωσδήποτε.

Επιχειρήθηκε από πολλούς να αμφισβητηθεί ότι ήταν αυθόρμητη η εκδήλωση των Λαρνακέων και να παρουσιαστεί εδώ ότι ήταν κάτι οργανωμένο. Και μάλιστα από μερικούς εκφράστηκε η άποψη, γιατί το ΑΚΕΛ δεν εμπόδισε, γιατί το ΑΚΕΛ δεν επέβαλε σε όλα αυτά τα μέλη να μην πάνε στην εκδήλωση αυτή. Μα, κύριοι συνάδελφοι, εσύ κύριε Παπαπέτρου, ήσουν μέλος της Κεντρικής Επιτροπής και συ κύριε Δίγκλη και κύριε Φάντη και κύριε Κωνσταντίνου και κύριε Ζιαρτίδη και το ΑΚΕΛ όχι μόνο σας είπε σε διάφορες περιπτώσεις ότι αυτό που κάμνετε είναι προς το κακό του κόμματος αλλά και σε αποφάσεις ομόφωνες τις οποίες πήρατε δεν πειθαρχήσετε. Γιατί έχετε την απαίτηση τα απλά μέλη, αυτά τα μέλη της Λάρνακας που τα πληγώσατε με τη στάση σας, που ο κ. Ζιαρτίδης, τον οποίο για 30 χρόνια εξέλεγαν Βουλευτή και εκεί τους πλήγωσε, γιατί έχετε την απαίτηση ότι έπρεπε να πειθαρχήσουν και αμφισβητείτε ότι αυτή η εκδήλωση ήταν αυθόρμητη και εξέφραζαν την αγανάκτησή τους ίσα-ίσα γιατί προτιμήσατε να κρατήσετε τη Βουλευτική έδρα σε πείσμα αυτών που σας εξέλεξαν και ας δοκιμάζετε να αμφισβητείτε ότι είναι το ΑΚΕΛ που σας εξέλεξε!

Είναι, κύριοι συνάδελφοι, το ΑΚΕΛ που σας εξέλεξε, γιατί στο εκλογικό σύστημα της Κυπρου δεν είναι εκλεκτικά πρόσωπα που ψηφίζει ένας, ψηφίζει κόμμα και είναι κόμμα που ψήφισε στις προηγούμενες εκλογές.

Μιλούμε για ανθρώπινα δικαιώματα· ναι, έχουμε ανθρώπινα δικαιώματα και τα σεβόμαστε όλοι αλλά και οι Βουλευτές και ο απλός κόσμος έχει τα δικαιώματά του. Δεν μπορούμε να τα στερούμε από κανένα αυτά τα δικαιώματα. Δεν υποστηρίζουμε την έκφραση κατά βίαιο τρόπο, όχι. Αλλά έχει ο καθένας, όταν του πληγώνεις το φιλότιμό του, όταν του πληγώνεις την ευθιξία του, ιδιαίτερα αν αυτοί που την πληγώνουν δεν έχουν αισθήματα, ο λαός έχει και αισθήματα, έχει και πολιτική ευθιξία, έχει και πολιτικό ήθος.

Αλλά έγινε πολύς λόγος εδώ για πολιτικό ήθος και εκφράστηκαν σφοδρά παράπονα, γιατί ορισμένοι είπαν βαριές εκφράσεις στη συγκέντρωση της Λάρνακας.

Θα πρέπει εδώ να καταγγείλω ενώπιον των συναδέλφων ότι στην περασμένη συνεδρίαση της Βουλής, όταν εγώ είπα στο συνάδελφο Παπαπέτρου ότι «αν ήμουν στη δική σας θέση εγώ θα υπέβαλλα παραίτηση από τη Βουλή και όχι παραίτηση από την Κοινοβουλευτική Ομάδα», τόσο είναι το πολιτικό ήθος του κ. Παπαπέτρου που μου απάντησε επί λέξει «να πάτε να λουθείτε»!

(Γέλια)

Ναι, αυτό είναι το πολιτικό ήθος. Δεν είναι για γέλια, είναι για κλάματα, συνάδελφοι, αυτή η κατάσταση. Δεν είναι για γέλια, είναι για κλάματα!

Αν έχουμε απαίτηση από τον απλό κόσμο εκεί στη Λάρνακα, τον κόσμο με τα πληγωμένα αισθήματα, να εκφραζόταν κόσμια εκατό φορές περισσότερο έχουμε απαίτηση από ένα Βουλευτή να εκφράζεται με κοσμιότητα και να εκφράζεται ευπρεπώς.

Κλείοντας, συνάδελφοι, αυτό που έχω να πω, είναι ότι μπορεί να επιχαίρουν άλλες πλευρές, αλλ' αυτό ας προβληματίσει εκείνους τους πέντε, ας τους προβληματίσει που έδωσαν και δίνουν την ευκαιρία να πολεμούν αυτό το κόμμα για το οποίο όλοι μας έχουμε δώσει μια ζωή και θα συνεχίσουμε να δίνουμε μέχρι την τελευταία σταγόνα του αίματός μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τα εσωτερικά προβλήματα που αντιμετωπίζει το ΑΚΕΛ-Αριστερά, στο βαθμό που δεν επηρεάζουν την πολιτική ζωή του τόπου και ειδικότερα την πορεία του εθνικού μας θέματος, δεν μας ενδιαφέρουν.

Δε θα προβώ σε εκτιμήσεις για τα συγκεκριμένα γεγονότα της Λάρνακας. Εμείς, δυστυχώς, δεν έχουμε τις δικές μας πληροφορίες ούτε διαθέτουμε τους μηχανισμούς για συλλογή τέτοιας μορφής πληροφοριών ούτε όμως μου επιτρέπεται να αμφισβητήσω τα όσα λέχθηκαν από ορισμένους συναδέλφους. Μας ενδιαφέρει όμως ιδιαίτερα η εφαρμογή στην πράξη, η εφαρμογή στην καθημερινή έκφραση της ζωής των δημοκρατικών διαδικασιών, των ανθρώπινων δικαιωμάτων και ελευθεριών. Γι' αυτό μας βρίσκει αντίθετους κάθε πράξη και ενέργεια που θέτει σε αμφισβήτηση τη δημοκρατία, που αντιστρατεύεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες. Το σύνταγμά μας δίνει ιδιαίτερη σημασία στα

θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες. Μετά τις γενικές διατάξεις και πριν ασχοληθεί με την Εκτελεστική, Νομοθετική ή άλλη Εξουσία ή άλλα οποιαδήποτε θέματα, ασχολείται με τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες.

Στο άρθρο 6 το Σύνταγμά μας αναφέρει: «Έκαστος έχει το δικαίωμα ζωής και σωματικής ακεραιότητος»)

Στο άρθρο 11 αναφέρει: «Έκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας και προσωπικής ασφάλειας».

Στο άρθρο 18 αναφέρει: «Έκαστος έχει δικαίωμα ελευθερίας σκέψεως, συνειδήσεως και θρησκείας».

Στο άρθρο 19 αναφέρει: «Έκαστος έχει δικαίωμα ελευθερίας του λόγου και της καθ' οιονδήποτε τρόπο εκφράσεως».

Στο άρθρο 21 λέει: «Έκαστος έχει το δικαίωμα του συνέρχεσθαι ειρηνικώς».

Αυτά λοιπόν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες πρέπει να είναι σεβαστά και να προστατεύονται απ' όλους, ειδικότερα από τα οργανωμένα σύνολα. Γι' αυτό έχει ευθύνη η Βουλή και τα κόμματα να ασκήσουν την επιρροή τους για να αποτρέπονται οποιασδήποτε φύσεως εκδηλώσεις που θέτουν σε κίνδυνο τα συνταγματικά και ανθρώπινα δικαιώματα όχι μόνο των Βουλευτών αλλά κάθε πολίτη.

Ιδιαίτερη όμως ευθύνη για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών φέρει η κυβέρνηση. Η κυβέρνηση που έχει την αρμοδιότητα, τα μέσα και την ευθύνη για προστασία όλων των πολιτών.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χαραλαμπίδη

ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Λυσσαρίδης αντικαταστάθηκε στην έδρα του από το Βουλευτή κ. Γ. Λαδά).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου παρακαλώ. Είχε ζητήσει το λόγο από τον κ. Λυσσαρίδη και μετά ο κ. Χρίστου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχω ζητήσει το λόγο, κύριε Πρόεδρε, μόνο για να πω δυο λόγια διευκρινιστικά αναφορικά με τα γεγονότα της Λάρνακας.

Μιλώντας από το βήμα της Βουλής ο κ. Κληρίδης, κατέληξε σε τρεις θέσεις. Πρώτο, συμπαράσταση στους συναδέλφους, δεύτερο, να μην ανεχθούμε μελλοντικά σαν Βουλή παρόμοια γεγονότα και τρίτο να κληθεί η κυβέρνηση να εκπληρώσει τις συνταγματικές της υποχρεώσεις.

Ακριβώς σ' αυτό το σημείο θέλω να αναφέρω ότι αναφορικά με τα επεισόδια στη Λάρνακα η αστυνομία έπραξε το καθήκον της στο ακέραιο κι έλαβε εκ των προτέρων όλα τα απαραίτητα μέτρα και προνόησε ώστε ειδική ομάδα που επαγρυπνούσε παρενέβη την τελευταία στιγμή και αποφεύχθηκαν περισσότερα επεισόδια.

Το άλλο σημείο που νομίζω είναι καθήκον μου να τονίσω σαν Βουλευτής Λάρνακας, είναι ότι ο κ. Ζιαρτίδης που είναι Βουλευτής της επαρχίας μας, αναφορικά με το άτομό του χαίρει πλήρους και ιδιαίτερης εκτίμησης, όχι μόνο από το ΑΚΕΛ που τον εξέλεξε, όχι μόνο από όλους τους κομματικούς χώρους αλλά και από όλο το σύνολο των επαρχιωτών μας και νομίζω ότι ήταν καθήκον μου σαν Βουλευτής Λάρνακας να το διευκρινίσω.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυριάκος Χρίστου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα έχει πάρει ιδιαίτερη έκταση. Δεν είναι τυχαίο. Είναι εμφανής η προσπάθεια να αξιοποιηθεί από κάθε πλευρά, για να εξυπηρετηθούν στενά κομματικά συμφέροντα. Ακόμα μια προσπάθεια, όσον είναι δυνατό, να προκληθεί ζημιά στο ΑΚΕΛ και γενικά στην Αριστερά.

Υπό το φως αυτών των δεδομένων, τα οποία είναι εμφανή, είναι φυσικό να διερωτάται ένας κατά πόσο η εγγραφή και η συζήτηση του θέματος χωρίς να πάει στην αρμόδια Επιτροπή -η οποία στο κάτω-κάτω θα μπορούσε να ελέγξει τα γεγονότα-πραγματικά εξυπηρετεί το σκοπό για τον οποίο ενεγράφη, ή ακόμα αν θέλετε τη δημοκρατία. Έχω ιδιαίτερες αμφιβολίες, και ήταν και η δική μας σκέψη να πάει στην αρμόδια Επιτροπή να εξεταστεί αυτό το θέμα.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι έγινε εδώ προσπάθεια επίδειξης δημοκρατίας από κάθε πλευρά. Και πρέπει να χαιρετίσουμε αυτό το γεγονός τουλάχιστον σε ό,τι αφορά το μέλλον. Όμως όλα τα κόμματα έχουμε μια πείρα εδώ και έχουμε μια ιστορία. Όσο και να την αρνούνται μερικοί, δεν παύει να υπάρχει. Και εμείς είμαστε περήφανοι για την ιστορία του κόμματός μας. Γιατί πραγματικά σταθήκαμε σταθεροί υπερασπιστές των δημοκρατικών δικαιωμάτων του κυπριακού λαού.

Μερικές πλευρές είμαι βέβαιος ότι νιώθουν πολύ ένοχες, όταν θυμούνται τις ανατινάξεις των γραφείων του ΑΚΕΛ, όταν θυμούνται ή πρέπει να θυμούνται ανασκαλεύοντας την ιστορία, τις ανατινάξεις σπιτιών ηγετικών στελεχών του ΑΚΕΛ, όπως του συνάδελφου Μανδριώτη και του Κυριάκου Χρίστου, σε μια περίοδο κακή. Μάλιστα, έχουμε όλοι μια ιστορία υπεράσπισης της δημοκρατίας, η οποία είναι γραμμένη και δεν μπορεί να παρασιωπάται και να απαλείφεται. Και επαναλαμβάνω: Το ΑΚΕΛ -Αριστερά είναι περήφανο για την ιστορία του και την υπεράσπιση της δημοκρατίας. Γι' αυτό χαιρόμαστε σήμερα που όλοι με υπερβολικό ζήλο, με παχιά λόγια, εκφράζουν την υπεράσπιση των δημοκρατικών δικαιωμάτων του κυπριακού λαού και ελπίζουμε να υπάρξει γι' αυτά πραγματική συνέπεια και συνέχεια μελλοντικά.

Συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι έγινε προσπάθεια εκμετάλλευσης μιας όχι ευχάριστης εκδήλωσης. Έγινε προσπάθεια εκμετάλλευσης θα έλεγα από κάθε πλευρά που έχει λόγους να την εκμεταλλευτεί. Παρά τις δηλώσεις «δεν μας ενδιαφέρουν τα του κόμματος του ΑΚΕΛ, τα εσωτερικά του», όμως η εκμετάλλευση αυτής της κατάστασης ήταν εμφανής και μάλιστα χρησιμοποιήθηκαν και φράσεις και εκφράσεις υπερβολικές. Ήταν μια προσπάθεια να πλήξουν το ΑΚΕΛ, ή ακόμα και με μερικές ενέργειες όχι σωστές, μεγαλοποιώντας γεγονότα. Για παράδειγμα, ο κ. Κληρίδης, ο οποίος φυσικά φρόντισε να μας δώσει αρκετά μαθήματα δημοκρατίας, με υπερβολικό ζήλο αποκάλεσε «χουλιγκανισμό» αυτές τις εκδηλώσεις από μερικούς -δεν ξέρω αν η ένταση ήταν τόσο έντονη, περισσότερη από τούς αμπελουργούς, από τους παπάδες έξω από τη Βουλή, από άλλες εκδηλώσεις-αποκάλεσε κάποιους «χούλιγκανς», πράγμα το οποίο θεωρώ υπερβολικό και έξω από την πραγματικότητα, (αναφορά και επίθετο) που έχει φυσικά τη σκοπιμότητά του. Είπε: «Ξέρετε, λέχθηκε ότι γίνεται εισήγηση να πάει το θέμα στην Επιτροπή. Υπάρχουν 130 θέματα στις

Επιτροπές»! Τι είναι αυτό το 130 θέματα; Μια υπερβολική προσπάθεια για να δείξουμε ότι δεν υπάρχει χώρος για συζήτηση αυτού του ζητήματος. Και όμως πιστεύω ότι στην Επιτροπή θα μπορούσε να κληθεί και η αστυνομία και άλλοι, για να εξεταστούν τα γεγονότα στο βαθμό που πραγματικά συνέβησαν και δεν θα παρουσιαζόταν το φαινόμενο ο κ. Παπαπέτρου να λέγει ότι παρευρέθησαν οι τάδε και οι τάδε ονομαστικά και εμείς να έχουμε πληροφορίες που να λένε ότι αυτοί δεν παρευρέθηκαν ονομαστικά. Κατά συνέπεια επαναλαμβάνω ότι, ενώ διακηρύσσουν ότι δεν ήταν προσπάθεια τους να μπουν στα εσωτερικά του κόμματός μας, εξ αντικειμένου και φυσιολογικά υπεισήλθαν στα εσωτερικά του κόμματος, επικρίνοντάς το, υποβαθμίζοντάς το, κατηγορώντας το για έλλειψη δημοκρατίας και για άλλες εκδηλώσεις κτλ. και προτάσσοντας τον εαυτό τους ότι είναι οι μόνοι οι οποίοι πραγματικά έχουν μια δημοκρατία. Και μεταξύ αυτών φυσικά είναι και ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Φυσικά εμείς δεν πρόκειται να υπεισέλθουμε στα εσωτερικά του Δημοκρατικού Συναγερμού, πόση δημοκρατία λειτουργεί κτλ., κτλ. Είναι προσωπικό και δικό τους δικαίωμα.

Συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι έχουν μεγαλοποιηθεί, επαναλαμβάνω, τα γεγονότα για να δώσουν τον τόνο που συμφέρει σε μερικούς. Επρόκειτο για μια ανοιχτή συγκέντρωση, όπως λέχθηκε, σε ένα δημόσιο χώρο, και κλήθηκαν οι πάντες. Ήταν φυσικό -παρά τις ενέργειες της επαρχιακής επιτροπής να μην πάνε-μερικοί να πήγαν αυθόρμητα. Όχι για να προκαλέσουν επεισόδια, αλλά για να ακούσουν ή για να αντιδράσουν ακόμα, αν θέλετε, μέσα σε κάποια πλαίσια λογικά. Αναφέρθηκε η περίπτωση του Δώρου, ο οποίος ήταν παρών. Κακώς ήταν παρών, αλλά ήθελα να ακούσω κατά πόσο ο Δώρος ήταν μεταξύ των «χούλιγκανς». Δεν ξεκαθάρισε αυτό το πρόβλημα. Μεταξύ των χούλιγκανς σε εισαγωγικά που εσείς, κ. Μαρκίδη, θέλετε να αποκαλέσετε μερικούς οξύθυμους. Δεν ξέρω, δεν έχω πλήρη εικόνα για τα επεισόδια, αν προκλήθηκε ένταση υπερβολική, ξύλο κτλ., κτλ. Δεν έχουμε γνώση γι' αυτά τα πράγματα. Εν πάση περιπτώσει όμως, επειδή αναφέρθηκαν αυτά τα ονόματα, σαν να αφήνεται η εντύπωση ότι και αυτοί που απλώς παρευρέθησαν -και αμφισβητείται αυτό για μερικούς- ο ρόλος τους ήταν αυτός πραγματικά, δηλαδή να δημιουργήσουν επεισόδια και να κάμουν ο,τιδήποτε.

Πιστεύω ότι οι πέντε αποσχισθέντες βρισκόντουσαν στη Λάρνακα, όχι με την ιδιότητα του Βουλευτή, χωρίς να θέλω να πω ότι αυτή η ιδιότητα δεν υπάρχει, αλλά . . . . . .

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δεν ήταν και οι πέντε.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Οι τρεις, οι δυο, πόσοι ήταν. . . . . αλλά με την ιδιότητα του κομματικού ηγέτη, πρώην, οι οποίοι θέλουν να μεταφέρουν τις απόψεις τους σε ένα χώρο ακελιστών, μελών και φίλων του ΑΚΕΛ. Πιστεύω ότι και για τους Βουλευτές και για κάθε ένα πρέπει να υπάρχει δημοκρατία. Και πιστεύω ότι έπρεπε να μιλήσουν. Αλλά με το ίδιο δικαίωμα, το δημοκρατικό, είχαν και οι άλλοι το δικαίωμα να μιλήσουν και να εκφράσουν, φυσικά προσεκτικά, νόμιμα -και το επαναλαμβάνω αυτό- τις δικές τους απόψεις, τις διαφορετικές ίσως. Εδώ πράγματι φαίνεται πως δημιουργήθηκε μια κατάσταση. Γιατί δημιουργήθηκε; Μια άποψη λέει ότι η πλειοψηφία ήταν ήσυχη και μόνο καμιά εικοσιπενταριά ήσαν οι εγκάθετοι, κατά μερικούς. Ήταν αυτοί που ήταν κουβαλητοί. Μια άλλη

πληροφορία λέει ότι ήταν το αντίθετο. Διερωτώμαι πράγματι ποια είναι η πραγματικότητα. Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός είναι ότι δημιουργήθηκε μια κατάσταση που δεν επέτρεψε να συνεχιστεί η ομιλία και διακόπηκε η συγκέντρωση.

Έχω τη γνώμη ότι πραγματικά πρόκειται περί μιας όχι καλής, όχι ευχάριστης κατάστασης, για την οποία σε καμιά περίπτωση κανένας δεν μπορεί να χαίρεται για αυτό το γεγονός. Όμως πιστεύω ότι εδώ τα γεγονότα και τα πράγματα έχουν εκτραπεί, για να δημιουργηθεί μια ατμόσφαιρα σαν να γίνηκε εκεί δεν ξέρω και εγώ τι. Και λέγω έχει εκτραπεί σκόπιμα, για να γίνει εκμετάλλευση αυτών των γεγονότων από μερικές πλευρές που έχουν κάθε λόγο να θέλουν να τις εκμεταλλευτούν. Και είναι γι' αυτό που λέω κατά πόσο αυτό το θέμα θα έπρεπε να έλθει με τον τρόπο που ήλθε στη Βουλή.

Αγαπητοί συνάδελφοι, δε θα επεκταθώ περισσότερο. Θα σταθώ λίγο πάνω στο ζήτημα της βουλευτικής ιδιότητας, για το οποίο έγινε και γίνεται σοβαρός λόγος. Νομικά ασφαλώς δεν υπάρχει πρόβλημα. Δεν υπάρχει πρόνοια νομική που να καλύπτει τις περιπτώσεις Βουλευτών οι οποίοι αποχωρούν για διάφορους λόγους από την βουλευτική τους ομάδα. Ηθικά όμως υπάρχει για μερικούς. Υπάρχει ηθική υποχρέωση ενός ο οποίος εκλέγηκε -και στη συγκεκριμένη περίπτωση των Βουλευτών του ΑΚΕΛ- με το ψηφοδέλτιο του ΑΚΕΛ, με το ψηφοδέλτιο στο οποίο βρισκόντουσαν στην κορυφή, με την παρότρυνση να πάρουν σταυρούς προτιμήσεως αν θέλετε ακόμα, ορθά ή λανθασμένα. Τώρα αποσχίζονται. Υπάρχει κατά τη γνώμη μας ηθικό πρόβλημα. Και πρέπει να αναφέρω εδώ ότι αυτό το ηθικό πρόβλημα το είχε νιώσει έντονα ο συνάδελφος Ανδρέας Φάντης, ο οποίος αποχωρώντας από την Κεντρική Επιτροπή δήλωνε ότι θέτει τη βουλευτική του ιδιότητα στη διάθεση της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ. Απέσυρε το λόγο του τώρα; Είναι ένα ερώτημα. Μπορεί να τον απέσυρε. Είναι δικαίωμά του. Αλλά αυτή η υπόσχεση, αφού δόθηκε από τον Ανδρέα Φάντη, πέραν αυτών που έχουν αναφερθεί, δημιουργεί πρόβλημα. Κατά συνέπεια υπάρχει ηθικό πρόβλημα. Αν δεν με απατά η μνήμη μου, έχω τη γνώμη ότι σε περίπτωση θανάτου ενός βουλευτή ή για οποιοδήποτε λόγο αποχωρήσει, ζητείται η έγκριση του κόμματος στο οποίο ανήκει ο επόμενος, κατά πόσο πραγματικά τυγχάνει -ας με διορθώσουν αν υπάρχει λάθος- της έγκρισης, απολαμβάνει της εκτίμησής του, για να πάρει τη βουλευτική έδρα. Αυτό δεν εκφράζει με ένα έμμεσο τρόπο ότι οι Βουλευτές πρέπει να εκφράζουν με συνέπεια την πολιτική του κόμματος στο οποίο ανήκουν; Πιστεύω ότι πέραν από το ηθικό, υπάρχει και άλλο στοιχείο το οποίο θέτει αυτό το σημείο, ότι δηλαδή πρέπει πραγματικά οι Βουλευτές που εκλέγονται με ένα ψηφοδέλτιο να εκφράζουν το κόμμα στο οποίο ανήκαν και εξελέγησαν. Συνάδελφοι, έχω τη γνώμη ότι είναι μερικά τέτοια πράγματα τα οποία προκαλούν και πιστεύω ότι καλά είναι όλοι να τα προσέχουμε.

Κλείοντας, θα ήθελα να επαναλάβω ότι το ΑΚΕΛ έχει μια ιστορία υπεράσπισης της δημοκρατίας. Κανένας δεν μπορεί να του την αμφισβητήσει, γιατί είναι μια ιστορία μακρόχρονη. Πρέπει να διαβεβαιώσω ότι το ΑΚΕΛ - Αριστερά θα συνεχίσει με συνέπεια να υπερασπίζεται τη δημοκρατία και εσωτερικά στο κόμμα, αλλά και στην κοινωνία, γιατί πραγματικά πιστεύει πως η δημοκρατία αποτελεί το θεμέλιο λίθο πάνω στον οποίο κτίζεται η πρόοδος και η ευημερία πρώτα του κόμματος, αλλά και γενικότερα η ευημερία του λαού μας. Προς αυτή την κατεύθυνση θα εργαζόμαστε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, η ώρα είναι μία παρά πέντε. Θα διακόψουμε εδώ για να επανέλθουμε στις 4.00 το απόγευμα. Θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε για ακόμα λίγο, αλλά πληροφορήθηκα ότι στις 3.00 το απόγευμα υπάρχει μια σύσκεψη στην οποία ορισμένοι Βουλευτές είναι ανάγκη να παραστούν. Γι' αυτό το λόγο θα διακόψουμε τώρα και θα επανέλθουμε στις 4.00 το απόγευμα.

('Ωρα διακοπής: 12.55 μ.μ.)

('Ωρα επανέναρξης: 5.00 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Συνεχίζεται η συνεδρία.

'Οσον αφορά το θέμα του οποίου η συζήτηση άρχισε το πρωί, «Η χθεσινή ματαίωση δημόσιας ομιλίας Βουλευτών στη Λάρνακα ως παραβίαση των συνταγματικών και διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρώπινων και δημοκρατικών δικαιωμάτων» που γράφτηκε με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη, είναι το γενικό αίσθημα ότι το θέμα έχει εξαντληθεί και εκ μέρους όλων των πλευρών θα κάμω της εξής δήλωση:

Η Βουλή δε θα ανεχθεί καμιά ενέργεια που θα τείνει στο να παρεμποδίσει την ελεύθερη έκφραση ιδεών. Θα σταθεί σταθερά φρουρός των δημοκρατικών δικαιωμάτων και διαδικασιών και θα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις.

Και με αυτό θεωρώ ότι το θέμα έχει κλείσει.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή εγώ το πρωί είχα κάμει την εισήγηση να μείνει το θέμα στην ημερήσια διάταξη, ενόψει της δήλωσης σας ότι η Βουλή θα συνεχίσει να παρακολουθεί, δεν έχω ένσταση να κλείσει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι καταγγελίες που έχουν δημοσιευτεί στον τύπο και αφορούν τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα για χρησιμοποίηση της θέσης του για προώθηση των συμφερόντων της Βιομηχανίας Νέμιτσα στην οποία έχει ο ίδιος οικονομικό ή άλλο συμφέρον». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων όλων των κομμάτων.

Εκ μέρους του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα έχει αποσταλεί η εξής δήλωση:

«Λυπούμαι διότι εξ αφορμής μιας εθιμοτυπικής συνομιλίας που είχα στο Παρίσι πριν από 16 μήνες με τον Πρόεδρο της Εταιρείας PONT-A-MOUSSON, δημιουργήθηκε θέμα αναφορικά με την προώθηση συμφερόντων της Εταιρείας Νέμιτσας. Το γεγονός ότι η συνομιλία μου είχε γίνει με πλήρη διαφάνεια, στην παρουσία τρίτων προσώπων και με τήρηση πλήρων πρακτικών, αποδεικνύει ότι τίποτε το ιδιοτελές επεδίωκα.

Συμφωνώ πλήρως με τη θέση που εκφράστηκε και στη Βουλή ότι πρόσωπα που κατέχουν δημόσιο αξίωμα δεν πρέπει να προωθούν ιδιωτικά συμφέροντα και δηλώνω ότι ουδέποτε υπήρξε πρόθεσή μου ή έγινε προσπάθειά μου για αντίθεση προς την αρχή αυτή.

Μελετώντας εξάλλου τις τοποθετήσεις των κομμάτων και ειδικότερα την 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας κατά τη συζήτηση του θέματος στη Βουλή, επιθυμώ να αναφέρω ότι συμμερίζομαι το βασικό συμπέρασμα της Επιτροπής ότι:-

'... η συμπεριφορά του Υπουργού ήταν τέτοια που μπορούσε να ερμηνευτεί, έστω και αν δεν υπήρχε κακή πρόθεση εκ μέρους του (και στο θέμα της πρόθεσης διαφέρουν οι απόψεις των μελών της Επιτροπής) ως προσπάθεια προώθησης των συμφερόντων της Εταιρείας Νέμιτσας ... ο Υπουργός θα έπρεπε οπωσδήποτε (και αναμφίβολα θα μπορούσε) να αποφύγει οποιαδήποτε ενέργεια ή αναφορά του που ήταν και η αιτία της δημιουργίας των εντυπώσεων αυτών.'

Εκφράζω τη λύπη μου γι'αυτό και δηλώνω κατηγορηματικά ότι ως δημόσιο πρόσωπο, ήμουν, είμαι και θα παραμείνω πιστός υπηρέτης του δημόσιου συμφέροντος και μόνο. Διαβεβαιώ τη Βουλή ότι συμμερίζομαι πλήρως τις ανησυχίες της σε ό,τι αφορά τη διασφάλιση της αρχής ότι οι ενέργειες προσώπων που κατέχουν δημόσιο αξίωμα όχι μόνο πρέπει να είναι αλλά και να φαίνονται ότι είναι σύμφωνες με τις αρχές της χρηστής διοίκησης.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως γνωρίζετε το θέμα τέθηκε ενώπιον της Βουλής κατόπιν δικής μου επιστολής προς σας διά της οποίας ζητούσα να εξεταστεί η συμπεριφορά του Υπουργού λόγω ορισμένων δημοσιευμάτων στον τύπο.

Κατά την αγόρευσή μου στη Βουλή τόνισα ότι θα αναμέναμε κάποια απολογία εκ μέρους του Υπουργού.

Το συμπέρασμα της Επιτροπής ήταν ότι ο Υπουργός συμπεριφέρθηκε με τρόπο που μπορούσε εύλογα να δημιουργήσει την εντύπωση ότι σε εκείνη τη συνάντηση προωθούσε συμφέροντα της εταιρείας του.

Δέχεται αυτό το πόρισμα και εφόσον το δέχεται και εφόσον απολογήθηκε και εφόσον διαβεβαιώνει ότι δε θα επαναλάβει τέτοιο σφάλμα, και εφόσον η Βουλή θα συνεχίσει να είναι ακοίμητος φρουρός, δεν επιμένω να συνεχισθεί η συζήτηση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Προς στιγμή νόμισα πως ο κ. Κληρίδης είναι ακίνητος φρουρός και όχι ακοίμητος φρουρός.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Είμαι και ακίνητος και ακοίμητος.

(Γέλια)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν είναι δύσκολο να είναι ακίνητος.

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι τόσο ξεκάθαρη η απολογία του Υπουργού όπως αναμέναμε, ιδιαίτερα διότι απομόνωσε ένα μέρος της 'Εκθεσης και οπωσδήποτε έθεσε το θέμα με κάποιο τρόπο νομικιστικό. Εξάλλου θα αναμέναμε ότι δεν χρειαζόταν να αργοπορήσει τόσο πολύ η απολογία και μάλιστα όταν τέθηκε πλέον ένα δίλημμα ενώπιον του Υπουργού ή παραίτηση ή απολογία, από τις διάφορες πλευρές της Βουλής.

Πλήν όμως δεν παύει να είναι μια απολογία και δεν παύει να ισχύει αυτό το οποίο λέχθηκε από τουλάχιστο δυο κόμματα, ότι μια απολογία εκ μέρους του Υπουργού και μια αναγνώριση του λάθους, διότι επρόκειτο περί ενός μεγάλου λάθους, θα γινόταν αποδεκτή από πλευράς του Σώματος και θα βλέπαμε το όλο θέμα με επιείκεια κατόπιν αυτής της απολογίας.

Φαίνεται ότι είναι πολύ δύσκολο πολλές φορές να ταράξουν τα λιμνάζονται ύδατα κάποιας παχυδερμίας που υπάρχει από πλευράς αξιωματούχων του κράτους.

Εμείς, όπως ανέφερε και από πλευράς δικής του ο κ. Κληρίδης, θα δώσουμε κάποια νέα περιθώρια στον Υπουργό, θα παρακολουθούμε πολύ προσεκτικά την όλη εξέλιξη, θα κρίνουμε μελλοντικά τον Υπουργό, όχι τόσο από το λάθος αλλά από τη συμπεριφορά του στο μέλλον.

Ταυτόχρονα αναμένουμε από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, διότι δεν είναι αμέτοχος της συμπεριφοράς των Υπουργών του, έχει ευθύνη για τη συμπεριφορά των Υπουργών του, να αποκαταστήσει το κύρος της κυβέρνησής του και ταυτόχρονα να λάβει τέτοια μέτρα ώστε να μην επαναληφθούν παρόμοιες περιπτώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε ως θετική εξέλιξη την επιστολή που έχει στείλει ο κ. Νέμιτσας στο Σώμα και την οποία έχετε διαβάσει. Θεωρούμε ότι πραγματικά ο κ. Υπουργός έχει ανταποκριθεί στα αισθήματα αυτού του Σώματος, στις ανησυχίες αυτού του Σώματος, και η επιστολή του δείχνει ότι μπορούμε να κλείσουμε το θέμα.

Ναι, το θεωρούμε επαναλαμβάνω ως θετική εξέλιξη στις σχέσεις μεταξύ Νομοθετικής και Εκτελεστικής Εξουσίας και γι'αυτό θεωρούμε ότι περαιτέρω συζήτησή του είναι και αχρείαστη και χωρίς αντικείμενο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η αποδοχή των αρχών και των συμπερασμάτων της Επιτροπής από τον Υπουργό κ. Νέμιτσα μπορεί να θεωρηθεί και νομίζουμε ότι είναι έκφραση απολογίας που η Βουλή θα πρέπει να αποδεχθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας ομάδα δεν είχε την ευκαιρία να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος πριν μια βδομάδα. Είχαμε προετοιμαστεί για να τοποθετηθούμε σ'αυτή τη συνεδρία.

Ύστερα από την επιστολή του έντιμου Υπουργού και έχοντας υπόψη ότι το βασικό περιεχόμενο αυτής της επιστολής δέχεται ουσιαστικά το κύριο συμπέρασμα της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, το γεγονός δηλαδή ότι δέχεται

ότι θα μπορούσε η αναφορά του κατά τις συναντήσεις του να εκληφθεί ότι σκόπευε να προωθήσει συμφέροντα που σχετίζονται με την εταιρεία Νέμιτσας, ύστερα, λέω, από αυτή την επιστολή του Υπουργού, θεωρούμε ότι είναι μια θετική και ικανοποιητική εξέλιξη, γι'αυτό και δεν επιμένουμε να μιλήσουμε και να τοποθετηθούμε στο Σώμα.

Επαναλαμβάνω ότι θεωρούμε ότι η επιστολή του κ. Υπουργού μπορεί να κλείσει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θεωρώ λοιπόν ότι το θέμα έχει κλείσει.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αγορά Εξοπλισμού στοιβασίας από την Αρχή Λιμένων Κύπρου» (αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ«ΑΓΟΡΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΙΒΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Νίκος Μακρίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Νεόφυτος Ηλία
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12, 19 και 28 Σεπτεμβρίου, στις 9 Νοεμβρίου και στις 18 Ιανουαρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι της Αρχής Λιμένων Κύπρου, ο Πρόεδρος και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου, εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΟΜΕΠΕΓΕ, ΣΗΔΗΚΕΚ, ΠΑΣΥΔΥ και ΣΥΑΛΚ, του Συνδέσμου Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων Λεμεσού, του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου και της Εταιρείας Κίρζης και Στεφάνου. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκε και ο αξ. Βουλευτής κ. Α. Χρυσοστόμου.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα εξετάστηκε αυτεπάγγελτα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων η οποία, με σκοπό να διαμορφώσει η ίδια άποψη σχετικά με τις διάφορες πτυχές του υπό συζήτηση θέματος και ειδικότερα για τα διάφορα είδη εξοπλισμού στοιβασίας και τους διαθέσιμους χώρους στο λιμάνι της Λεμεσού, πραγματοποίησε επίσκεψη στο λιμάνι αυτό στις 19 Σεπτεμβρίου 1989 στην οποία συμμετείχαν και οι αξ. Βουλευτές κ. Α. Παναγιώτου, Α. Ψυλλίδης, Α. Χρυσοστόμου και Ι. Κατσουνωτός.

Εισάγοντας το όλο θέμα, ο Πρόεδρος της Επιτροπής αξ. Βουλευτής κ. Α. Δημητριάδης δήλωσε ότι, ύστερα από παραστάσεις διάφορων παραγόντων σύμ-

φωνα με τις οποίες η Αρχή Λιμένων Κύπρου μονομερώς και εντελώς ξαφνικά αποφάσισε να παραγγείλει καινούργιο εξοπλισμό για τη στοιβασία εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού τον οποίο και θα διαχειρίζεται η ίδια, η Επιτροπή αποφάσισε να εξετάσει το ιστορικό της σχετικής απόφασης, καθώς και τις επιπτώσεις της στον ιδιωτικό τομέα, ο οποίος προσφέρει τις σχετικές υπηρεσίες για τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων στα λιμάνια εδώ και πολλά χρόνια.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής, οι εκπρόσωποι της Αρχής Λιμένων Κύπρου, καθώς και ο Πρόεδρος και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, δήλωσαν σχετικά με το ιστορικό του θέματος τα ακόλουθα:

Η απόφαση για αγορά από την Αρχή Λιμένων Κύπρου εξοπλισμού για τη στοιβασία εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού, και συγκεκριμένα τρανσταινερσ, χρονολογείται από πολύ παλιά, αφού είχε ληφθεί στις 31 Σεπτεμβρίου 1981 από το τότε Διοικητικό Συμβούλιο, πρόεδρος του οποίου ήταν ο κ. Γαλαταριώτης. Η απόφαση εκείνη προνοούσε για την αγορά τεσσάρων transtainers και παρείχε το δικαίωμα αγοράς δύο επιπλέον, καθώς και για την αγορά δύο γερανογεφυρών, οι οποίες στο μεταξύ αγοράστηκαν.

Διάφορες μελέτες που έγιναν κατά καιρούς από διάφορους οίκους σχετικά με το σταθμό στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού περιείχαν εισηγήσεις σύμφωνα με τις οποίες, για να μετατραπεί η Κύπρος σε διεθνές διαμετακομιστικό κέντρο, σύμφωνα και με την κατά καιρούς ακολουθούμενη κυβερνητική πολιτική, θα έπρεπε τα transtainers οπωσδήποτε να αγοραστούν. Την ίδια εισήγηση υπέβαλε και η Διεθνής Τράπεζα στις 29 Ιουλίου 1986 η οποία και σύστησε την άμεση αγορά transtainers και την υπενοικίασή τους, ενώ ανάλογη μελέτη τεχνικοοικονομικής σύγκρισης των διάφορων ειδών εξοπλισμού στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων, που καταλήγει ότι τα transtainers είναι προτιμητέα έναντι άλλων ειδών εξοπλισμού, έγινε και από τεχνικό της Αρχής Λιμένων το 1987. Το όλο θέμα τέθηκε ενώπιον του νέου Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής πρόεδρος του οποίου είναι ο κ. Πούγιουρος και παραπέμφθηκε για εξέταση στην Υποεπιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου, η οποία και αποφάσισε στις 13 Απριλίου 1989 ότι τα transtainers έπρεπε να αγοραστούν. Παρά την απόφαση της αρμόδιας Υποεπιτροπής της Αρχής, το Διοικητικό Συμβούλιο δεν κατέληξε σε τελική απόφαση. Η τελική απόφαση λήφθηκε κατά πλειοψηφία από το Διοικητικό Συμβούλιο με αποχή ενός μόνο μέλους στις 18 Αυγούστου 1989, ενώ ένα άλλο μέλος διατύπωσε τις έντονες επιφυλάξεις του στο θέμα αυτό, παρά το γεγονός ότι ψήφισε υπέρ της λήψης της σχετικής απόφασης.

Συγκεκριμένα η απόφαση προνοεί τα ακόλουθα:

(α) Να καθοριστούν οι προδιαγραφές και οι όροι της ζήτησης προσφορών για την αγορά τεσσάρων transtainers με δικαίωμα (option) αγοράς άλλων δύο.

(β) Να συζητηθεί σε διάστημα ενός-δύο μηνών το θέμα του φορέα για τη διακίνηση containers στο λιμάνι της Λεμεσού.

Οι παράγοντες που συνέτειναν στη λήψη της πιο πάνω απόφασης συναρτώνται άμεσα με το θέμα της αναβάθμισης των λιμανιών και με την αρχή κατά την οποία ο βασικός εξοπλισμός των λιμανιών πρέπει να ανήκει στην Αρχή Λιμένων Κύπρου. Στις εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας των

τελευταίων οχτώ χρόνων παρατηρείται σχετικά ότι ο εξοπλισμός των λιμανιών δεν πρέπει να βρίσκεται υπό τον έλεγχο ιδιωτικής εταιρείας, ενώ για το θέμα της διαχείρισης του εξοπλισμού στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων στα λιμάνια υπάρχουν διϊστάμενες απόψεις μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με το αν θα πρέπει αυτή να ανατίθεται σε ιδιωτικούς φορείς ή να είναι κρατική.

Κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της Επιτροπής, τέθηκαν επιτακτικά ενώπιον των αρμοδίων δύο θέματα: Το ένα αφορούσε τη μη περίληψη του θέματος της αγοράς transtainers από την Αρχή Λιμένων Κύπρου στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας του Διοικητικού Συμβουλίου της 18ης Αυγούστου 1989 κατά την οποία λήφθηκε η σχετική απόφαση και το άλλο αφορούσε ενδεχόμενη προσωπική παρέμβαση του Προέδρου της Δημοκρατίας υπέρ της λήψης της απόφασης για αγορά του εξοπλισμού αυτού.

Οι πιο πάνω αρμόδιοι κατέθεσαν στην Επιτροπή τα ακόλουθα διευκρινιστικά στοιχεία:

Παρά το γεγονός ότι το θέμα της αγοράς εξοπλισμού στοιβασίας από την Αρχή Λιμένων Κύπρου δεν περιλαμβανόταν στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της 18ης Αυγούστου 1989 του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, κανένα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν έφερε ένσταση, αλλά αντίθετα ήταν κοινή η επιθυμία το θέμα να συζητηθεί και συζητήθηκε. Ένα μόνο μέλος δήλωσε ότι δε θα έπαιρνε μέρος στην ψηφοφορία για τη λήψη απόφασης, γιατί το θέμα δεν περιλαμβανόταν στην ημερήσια διάταξη.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, σε συνάντησή του με το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής για γενική συζήτηση πάνω σε θέματα που αφορούν τα λιμάνια πριν από τη λήψη της τελικής απόφασης, εξέφρασε την άποψη ότι το θέμα της αγοράς transtainers από την Αρχή είναι πολύ σημαντικό και γι' αυτό έπρεπε να προωθηθεί. Η έκφραση της πιο πάνω άποψης δε συνιστούσε ούτε υπόδειξη ούτε επιθυμία ούτε παρέμβαση στις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής.

Πάνω στο δεύτερο μέρος της απόφασης που λήφθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής στις 18 Αυγούστου 1989, το οποίο προνοεί να συζητηθεί μέσα σε δύο μήνες το θέμα της δημιουργίας φορέα για τη διακίνηση containers στο λιμάνι της Λεμεσού, κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους ίδιους αρμοδίους τα ακόλουθα:

Αν τελικά ληφθεί απόφαση μέσα στα εξαγγελθέντα χρονοδιαγράμματα για τη δημιουργία του πιο πάνω φορέα με τη μορφή δημόσιας εταιρείας, σκοπός θα είναι ο εξοπλισμός στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων να ανήκει στην Αρχή Λιμένων Κύπρου και, σύμφωνα και με συμβουλή της Διεθνούς Τράπεζας, να υπενοικιαστεί στην εταιρεία που θα δημιουργηθεί και στην οποία αναμένεται ότι θα συμμετάσχουν εκτός από την Αρχή Λιμένων Κύπρου και όλοι οι ενδιαφερόμενοι που είναι κυρίως οι σημερινοί χρήστες του λιμανιού της Λεμεσού, δηλαδή ο Σύνδεσμος Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων Λεμεσού, ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου και η Εταιρεία Κίρζης και Στεφάνου.

Σήμερα υπάρχουν στο λιμάνι της Λεμεσού δύο transtainers τα οποία ανήκουν στην Εταιρεία Κίρζης και Στεφάνου. Ο εξοπλισμός αυτός αγοράστηκε μεταχειρισμένος και χωρίς προηγούμενη άδεια της Αρχής. Για λόγους δημόσιου συμφέροντος και επειδή τα transtainers αυτά προσφέρουν μεγάλες διευκολύνσεις, η Αρχή δεν είχε άλλη εκλογή, παρά να παραχωρήσει εκ των υστέρων τη σχετική άδεια.

Σχετικά με τα πιο πάνω θέματα της αγοράς νέου μηχανικού εξοπλισμού στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων από την Αρχή Λιμένων Κύπρου, της διαχείρισης του εξοπλισμού αυτού και της δημιουργίας φορέα για τη διακίνηση containers στο λιμάνι της Λεμεσού, κατατέθηκαν στην Επιτροπή και οι ακόλουθες θέσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Οι εκπρόσωποι όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, δηλαδή της ΟΜΕΠΕΓΕ, ΣΗΔΗΚΕΚ, ΣΥΑΛΚ και ΠΑΣΥΔΥ, τάχθηκαν ανεπιφύλακτα υπέρ της αντικατάστασης και του εκσυγχρονισμού του μηχανικού εξοπλισμού που χρησιμοποιείται σήμερα στα λιμάνια.

Ο εκπρόσωπος της ΣΗΔΗΚΕΚ τάχθηκε υπέρ της αγοράς των transtainers από την Αρχή Λιμένων Κύπρου και υπέρ της σύστασης φορέα με την κατά πλειοψηφία συμμετοχή της Αρχής, καθώς και όλων των ενδιαφερομένων που διακινούνται σήμερα στα λιμάνια.

Ο εκπρόσωπος της ΣΥΑΛΚ εξέφρασε τις επιφυλάξεις της οργάνωσής του σχετικά με το αν θα πρέπει η διαχείριση του εισαγόμενου νέου εξοπλισμού να ανατεθεί σε ιδιώτες και όχι στην Αρχή Λιμένων Κύπρου.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ τάχθηκε υπέρ της κατά πλειοψηφία συμμετοχής της Αρχής Λιμένων Κύπρου στο φορέα που ενδεχομένως θα δημιουργηθεί μόνο όσον αφορά τη διοικητική πλευρά και χωρίς η Αρχή να έχει τον οικονομικό έλεγχο, ενώ για τη διαχείριση του μηχανικού εξοπλισμού υποστήριξε ότι αυτή μπορεί να ανατεθεί σε ιδιώτες.

Όπως είναι γνωστό εξάλλου, για την εκφόρτωση από το πλοίο, την παραλαβή στο κρηπίδωμα, τη διακίνηση στο λιμενικό χώρο, την τοποθέτηση στο σταθμό και την παράδοση των εμπορευματοκιβωτίων από το σταθμό εργάζονται:

(α) Ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου ως εργοδότης.

(β) Ο Σύνδεσμος Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων Λεμεσού και

(γ) Η Εταιρεία Κίρζης και Στεφάνου (Ομόνοια) ως Container Operator.

Καθεμιά από τις πιο πάνω υπηρεσίες ασκεί ή παρέχει μια συγκεκριμένη εργασία/εξυπηρέτηση και όλων ο στόχος και ο σκοπός είναι η άμεση ολοκλήρωση της φορτοεκφόρτωσης των πλοίων και η ταχεία παραλαβή και παράδοση των εμπορευματοκιβωτίων από και προς το σταθμό. Η μεγιστοποίηση της απόδοσης της κάθε πλευράς μεγιστοποιεί ταυτόχρονα και το όφελος του λιμανιού. Το συμφέρον όλων είναι η γρήγορη διεκπεραίωση της εργασίας και βέβαια το κέρδος κάθε πλευράς αποτελεί κίνητρο γι' αυτή.

Οι θέσεις των πιο πάνω βασικών συντελεστών διακίνησης εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού, όπως αυτές εκτέθηκαν στην Επιτροπή, είναι οι ακόλουθες:

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων Λεμεσού δήλωσαν στην Επιτροπή ότι η δημιουργία φορέα διακίνησης containers στο λιμάνι της Λεμεσού θα πλήξει ανεπανόρθωτα το επάγγελμα του αδειούχου λιμενικού αχθοφόρου. Σε περίπτωση σύστασής του, ο Σύνδεσμος δεν αποδέχεται την οικονομική συμμετοχή της Αρχής στο φορέα με ποσοστά.

Οι εκπρόσωποι της Εταιρείας Κίρζης και Στεφάνου, από τους βασικούς χρήστες του λιμανιού Λεμεσού και από τους σημαντικότερους συντελεστές διακίνησης εμπορευματοκιβωτίων στο χώρο αυτό, δήλωσαν στην Επιτροπή ότι θεωρούν την απόφαση για την αγορά transtainers από την Αρχή Λιμένων Κύπρου

λανθασμένη. Υποστηρίζοντας τη θέση αυτή, δήλωσαν ότι θεωρούν το κόστος αγοράς καινούργιων transtainers υπερβολικά ψηλό, ενώ η ίδια εργασία μπορεί να διεκπεραιώνεται με μεταχειρισμένο αλλά καλά συντηρημένο εξοπλισμό.

Οι εισηγήσεις των πιο πάνω εκπροσώπων σχετικά με το όλο θέμα συνοψίζονται στα ακόλουθα:

(α) Τα transtainers να μην αγοραστούν από την Αρχή Λιμένων Κύπρου αλλά από τον ιδιωτικό τομέα που σήμερα προσφέρει τις σχετικές υπηρεσίες στο λιμάνι της Λεμεσού, χωρίς κατ' ανάγκην να χρειάζεται να αγοραστούν καινούργια. Η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού θα διατηρήσει τα κόστα χαμηλά.

(β) Η σύσταση φορέα διακίνησης containers δεν είναι αναγκαία, αλλά αν τελικά ο φορέας συσταθεί, να μετέχει σ' αυτόν μόνο ο ιδιωτικός τομέας, δηλαδή ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου, ο Σύνδεσμος Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων Λεμεσού και η Εταιρεία Κίρζης και Στεφάνου.

(γ) Να χρησιμοποιηθεί μεικτό σύστημα εξοπλισμού στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων, ανάλογα με το διαθέσιμο νερό και τις ανάγκες στο λιμάνι της Λεμεσού.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου κατέθεσαν στην Επιτροπή τις ακόλουθες θέσεις, μαζί με γραπτά στοιχεία, σχετικά με το όλο θέμα:

Ο ιδιωτικός τομέας στα λιμάνια έχει αποδειχθεί ότι προσφέρει αποδοτικότερες και αποτελεσματικότερες υπηρεσίες συγκριτικά με τους κρατικούς φορείς ή οποιουσδήποτε άλλους φορείς του δημόσιου τομέα. Πάγια θέση του Συνδέσμου είναι λοιπόν η αποτελεσματικότερη διεξαγωγή της εργασίας με τα χαμηλότερα ναύλα. Ο ναυτιλιακός κόσμος και γενικά ο ιδιωτικός τομέας έχουν την άποψη ότι, αν ο εξοπλισμός στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων ανήκει στην Αρχή Λιμένων, τότε η Αρχή θα μπορεί να επιβάλλει επαχθείς όρους στους ενδιαφερομένους, ενώ η αγορά του εξοπλισμού αυτού από την ίδια την Αρχή αποδυναμώνει τον ιδιωτικό τομέα από του να αναπτύσσει μια δυναμική, ευέλικτη και πολύπλευρη πολιτική στη διακίνηση και στοιβασία των εμπορευματοκιβωτίων για αύξηση της παραγωγικότητας και εξασφάλιση χαμηλών κόστων. Από την άλλη δεν έχει γίνει η απαιτούμενη οικονομική μελέτη, που να αποδεικνύει ότι τα κόστα θα μειωθούν, αν ο εξοπλισμός αυτός ανήκει στην Αρχή. Η εισήγηση του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου είναι η εξής:

Η ευθύνη της διακίνησης και στοιβασίας/παράδοσης των εμπορευματοκιβωτίων από και προς το σταθμό πρέπει να διευθετηθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε η όλη εργασία να διεκπεραιώνεται από ιδιωτική εταιρεία στην οποία θα συμμετέχει ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων, ο Σύνδεσμος Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων Λεμεσού και η Εταιρεία Κίρζης και Στεφάνου. Η εταιρεία αυτή δε θα αποβλέπει σε υπερκέρδη και τα τέλη της θα ελέγχονται από την Αρχή Λιμένων η οποία θα συμμετέχει με εκπρόσωπό της στο Συμβούλιο της εταιρείας. Η Αρχή θα εισπράττει επίσης δικαιώματα (royalties) από την εταιρεία, η οποία θα εργάζεται με βάση κανονισμούς που θα εγκρίνονται από κοινού με την Αρχή. Επίσης ο εξοπλισμός που θα χρησιμοποιεί η εταιρεία θα εγκρίνεται από την Αρχή. Τα έσοδα της εταιρείας θα πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να είναι σε θέση να κάμνει απόσβεση του εξοπλισμού της, να τον αντικαθιστά και να τον συμπληρώνει, να καλύπτει τα λειτουργικά και άλλα έξοδά της και να αποκομίζει ένα ποσοστό ελεγχόμενου λογικού κέρδους.

Η άποψη των Ναυτικών Πρακτόρων είναι ότι η εισήγηση για τη δημιουργία ενιαίου φορέα με τη μορφή δημόσιας εταιρείας πρέπει να απορριφθεί για τους ακόλουθους λόγους:

(α) Η σύσταση δημόσιας εταιρείας θα έχει ως αποτέλεσμα την κατασκευή ενός δύσκαμπτου οργανισμού με δυσβάστακτο κόστος λειτουργίας και διαχείρισης, για την οποία το κοινό, εφόσον θα πρόκειται για ελεγχόμενη από την Αρχή Λιμένων εταιρεία χωρίς κερδοσκοπικό σκοπό, δε θα επιδείξει ενδιαφέρον.

(β) Τα συμφέροντα μιας δημόσιας εταιρείας στην οποία θα συμμετέχει η Αρχή Λιμένων Κύπρου ως μέτοχος, τη στιγμή που είναι και η αρμόδια αρχή για τα λιμάνια, θα συγκρούονται και το αποτέλεσμα θα αποβεί σε βάρος τόσο των λιμανιών, όσο και του διαμετακομιστικού εμπορίου. Αν όμως ο φορέας αυτός τελικά συσταθεί, η Αρχή Λιμένων σε καμιά περίπτωση να μη συμμετέχει σ' αυτόν.

Σχετικά με το ζήτημα του εξοπλισμού που πρέπει να χρησιμοποιείται για τη στοιβασία εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού, οι Ναυτικοί Πράκτορες έχουν την άποψη ότι το straddle carrier είναι το πιο κατάλληλο μηχάνημα στοιβασίας, επειδή είναι πιο ευέλικτο από το transtainers. Αν όμως θα χρησιμοποιούνται τελικά transtainers, τότε για την εξυπηρέτηση του σημερινού κύκλου εργασίας που ακολουθείται στο λιμάνι της Λεμεσού θα πρέπει να αγοραστούν από επτά μέχρι εννέα transtainers, ενώ στη διεξαγωγή των εργασιών δεν πρέπει να αναμειχθούν υπάλληλοι της Αρχής Λιμένων, ώστε να αποφευχθούν όλα εκείνα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Αρχή με τους υπαλλήλους της. Ο ρόλος της Αρχής στους χώρους των λιμανιών πρέπει να είναι συντονιστικός-ρυθμιστικός.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, με βάση όλα τα γραπτά και προφορικά στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της και την ενημέρωση που της έγινε πάνω στο υπό συζήτηση θέμα, αποφάσισε με πλειοψηφία των Μελών της Βουλευτών των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος τα ακόλουθα:

Η Αρχή Λιμένων Κύπρου δεν πρέπει να προχωρήσει στην παραγγελία και αγορά νέου εξοπλισμού στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού, και συγκεκριμένα transtainers, σύμφωνα με την απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1989, μέχρι τη λήψη απόφασης για τη σύσταση και σύνθεση του φορέα ο οποίος θα αναλάβει τη διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού.

Τα Μέλη της Επιτροπής Βουλευτές των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά και Σ.Κ. ΕΔΕΚ τάχθηκαν υπέρ της άμεσης αγοράς του νέου μηχανικού εξοπλισμού στοιβασίας, γιατί, κατά την άποψή τους, ο εξοπλισμός αυτός θα υποβοηθήσει στην έγκαιρη διεξαγωγή της εργασίας, θα συμβάλει στην επίτευξη χαμηλότερων κόστων, ενώ θα μπορεί να χρησιμοποιείται όλος ο χώρος του λιμανιού που είναι απαραίτητος για την όλη διαδικασία της στοιβασίας.

Επιπρόσθετα, το Μέλος της Επιτροπής Βουλευτής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Δ. Ηλιάδης επέκρινε το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής, γιατί, ενώ η σχετική απόφαση είχε ήδη ληφθεί από την 31η Σεπτεμβρίου 1981, εντούτοις καθυστέρησε πάρα πολύ στην υλοποίησή της, γεγονός που ήταν αντίθετο με το δημόσιο συμφέρον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως αναφέρθηκε και στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων, το θέμα «Αγορά Εξοπλισμού Στοιβασίας από την Αρχή Λιμένων Κύπρου» εξετάστηκε αυτεπάγγελτα από την Επιτροπή, με σκοπό να διαμορφώσει η ίδια μια γενική άποψη σχετικά με τις πτυχές του υπό συζήτηση θέματος.

Εκτός των πέντε συνεδριών που πραγματοποιήθηκαν, έγινε επίσκεψη στο λιμάνι Λεμεσού στις 19 Σεπτεμβρίου 1989, για μια επί τόπου έρευνα για τα διάφορα είδη εξοπλισμού στοιβασίας και τους διαθέσιμους χώρους.

Η Επιτροπή εξέτασε το θέμα αυτεπάγγελτα ύστερα από παραστάσεις διάφορων παραγόντων σύμφωνα με τις οποίες η Αρχή Λιμένων Κύπρου μονομερώς και ξαφνικά αποφάσισε να παραγγείλει καινούργιο εξοπλισμό για στοιβασία εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού και το οποίο θα διαχειριζόταν η ίδια.

Όπως είναι γνωστό, η τελική απόφαση λήφθηκε κατά πλειοψηφία από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 18 Αυγούστου 1989, η οποία προνοεί τα ακόλουθα:-

(α) Να καθοριστούν οι προδιαγραφές και οι όροι της ζήτησης προσφορών για την αγορά τεσσάρων transtainers με δικαίωμα (option) αγοράς άλλων δύο.

(β) Να συζητηθεί σε διάστημα ενός μέχρι δύο μηνών το θέμα του φορέα, για τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού.

Παρόλο που πιστεύω ότι για την αναβάθμιση των λιμανιών μας χρειάζεται, μεταξύ άλλων, και ο κατάλληλος σύγχρονος εξοπλισμός, εν τούτοις όμως είμαι της γνώμης ότι, η βεβιασμένη απόφαση του Συμβουλίου να αγοραστεί ο εξοπλισμός από την Αρχή Λιμένων είναι εσφαλμένη για τους ακόλουθους λόγους:-

(1) Δεν αποφασίστηκε ακόμα ο φορέας για τη διεκπεραίωση της εργασίας σχετικά με τη στοιβασία και διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων στη λιμενική περιοχή του λιμανιού της Λεμεσού.

Το θέμα αυτό είναι πολύ σοβαρό και αφορά βασικά το σωστό και αποτελεσματικό τρόπο διεκπεραίωσης της εργασίας για τη διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού. Για την εκφόρτωση από το πλοίο, την παραλαβή στο κρηπίδωμα, τη διακίνηση στο λιμενικό χώρο, την τοποθέτηση στο σταθμό και την παράδοση των εμπορευματοκιβωτίων από το σταθμό, εργάζονται:-

— οι ναυτικοί πράκτορες ως εργοδότες των λιμενεργατών.

— Ο Σύνδεσμος Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων που έχουν διά νόμου κατοχυρωμένα δικαιώματα.

— Η ιδιωτική εταιρεία ΟΜΟΝΟΙΑ, που χειρίζεται τα εμπορευματοκιβώτια χρησιμοποιώντας δικό της εξοπλισμό.

Η κάθε μια από τις πιο πάνω υπηρεσίες κάμνει ή παρέχει μια συγκεκριμένη εργασία και στόχος όλων και σκοπός είναι η άμεση ολοκλήρωση της φορτοεκ-

φόρτωσης των πλοίων και η ταχεία παραλαβή και παράδοση των εμπορευματοκιβωτίων από και προς το σταθμό. Ασφαλώς το κέρδος κάθε πλευράς αποτελεί κίνητρο. Και γεννάται το ερώτημα ποιος θα πρέπει να αναλάβει την ευθύνη της στοιβασίας και διακίνησης των εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού, δηλαδή από ποιους θα αποτελείται ο φορέας, έχοντας υπόψη κεκτημένα δικαιώματα και εμπλεκόμενα συμφέροντα.

(2) Δεν έγινε και δεν παρουσιάστηκε στο Συμβούλιο οικονομική μελέτη που να αποδεικνύει ότι τα κόστα θα μειωθούν, αν αυτός ο μηχανικός εξοπλισμός ανήκει στην Αρχή. Αντίθετα, υπάρχουν απόψεις ότι η αγορά του από την Αρχή θα δημιουργήσει επιπρόσθετα σύνθετα προβλήματα που αφορούν τη συντήρηση, επιδιόρθωση και αντικατάσταση τέτοιου εξοπλισμού, που αναπόφευκτα θα οδηγήσει στην αύξηση των κόστων, με όλες τις δυσμενείς συνέπειες στην οικονομία του τόπου.

(3) Το Συμβούλιο της Αρχής κατά τη λήψη της απόφασης δεν έλαβε σοβαρά υπόψη τη σημερινή κατάσταση που επικρατεί από τους χειριστές του λιμανιού, που πιστεύουν ότι έχουν κάποια κεκτημένα δικαιώματα αλλά και συμφέροντα, ήτοι αδειούχοι αχθοφόροι, ναυτιλιακοί πράκτορες, εταιρεία ΟΜΟΝΟΙΑ, και που αναμφίβολα δε θα δεχθούν αυτή την απόφαση και οπωσδήποτε θα αντιδράσουν κάτι που, σε τελευταία ανάλυση, θα αποβεί σε βάρος της καλής λειτουργίας του λιμανιού και κατ' επέκταση της οικονομίας του τόπου.

(4) Ο ρόλος του ιδιωτικού τομέα: Απ' όσα κατατέθηκαν στην Επιτροπή είναι φανερό ότι ο ρόλος και η σημασία του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη της ναυτιλιακής μας βιομηχανίας, αλλά ιδιαίτερα στην προσέλκυση διαμετακομιστικού εμπορίου, είναι πολύ σημαντικά. Με τις προσπάθειες του ιδιωτικού τομέα, το διαμετακομιστικό εμπόριο μέσω των κυπριακών λιμανιών, παρά τα σοβαρά προβλήματα που υπάρχουν, έχει σημειώσει θεαματική και αξιοζήλευτη αύξηση και άνοδο. Τούτο αποδεικνύεται και από την ποσότητα των εμπορευματοκιβωτίων που διακινήθηκε από το 1975 που ξεκίνησε με 5,350 εμπορευματοκιβώτια και έφθασε το 1989 σε 270,000, από τα οποία πέραν του 75% είναι στη διαμετακόμιση. Τη διακίνηση αυτή, όπως είναι γνωστό, έκαμε η ιδιωτική εταιρεία ΟΜΟΝΟΙΑ που από το 1974 εργαζόταν με τα ίδια δικαιώματα, πλην μιας αύξησης του ύψους του 7.5% που εγκρίθηκε από την Αρχή Λιμένων τον Ιούλιο του 1988, παρόλες τις αυξήσεις των κόστων μέσα στα λιμάνια κατά την πιο πάνω περίοδο. Επιπρόσθετα η Αρχή εισπράττει δικαιώματα από την όλη εργασία ύψους 22% υπό τύπον royalties.

Η εξυπηρέτηση του διαμετακομιστικού εμπορίου αλλά και γενικά των εισαγωγών-εξαγωγών κυπριακών προϊόντων και εμπορευμάτων, στηρίζεται βασικά σε δυο δεδομένα: Την αυξημένη παραγωγικότητα και αποτελεσματικότητα και τα χαμηλά κόστα. Πιστεύω ότι και τα δυο αυτά στοιχεία μόνο ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να τα επιτύχει και όχι η Αρχή Λιμένων, με τα τόσα σοβαρά και άλυτα από χρόνια εσωτερικά της προβλήματα. Άλλωστε είναι για μας ανεπίτρεπτο να δαπανηθούν εκατομμύρια λίρες από το δημόσιο με αβέβαια αποτελέσματα, αντί να καταβληθεί αυτή η δαπάνη από τον ιδιωτικό τομέα για την αγορά του εξοπλισμού με απόλυτο έλεγχο της Αρχής ως προς τα κόστα, σύμφωνα με τις πρόνοιες της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Πρόσθετα, από έρευνα που εχω στα χέρια μου, από τα 55 σημαντικότερα container terminals σε χώρες της Ευρώπης, Αμερικής και Ασίας πλήν τεσσάρων, την ευθύνη για τη λειτουργία τους έχει εξ ολοκλήρου ο ιδιωτικός τομέας.

Το συμπέρασμα που βγαίνει αβασάνιστα στη δική μας περίπτωση αλλά και απο την πείρα που έχει αποκτηθεί, αναμφίβολα διαπιστώνεται ότι μόνο ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να αντεπεξέλθει αποτελεσματικά στη διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων και να προσφέρει χαμηλά κόστα.

Οι απαράδεκτες εργασιακές σχέσεις που επικρατούν στην Αρχή Λιμένων, τα σοβαρά εσωτερικά και διαρθρωτικά προβλήματα της Αρχής, είναι παράγοντες που δε συνηγορούν υπέρ της ανάληψης της ευθύνης τούτης από την Αρχή Λιμένων. Ο τρόπος εργασίας της Αρχής, τα γραφειοκρατικά συστήματα που ακολουθούνται, η νοοτροπία εργασίας και αντιμετώπισης των διάφορων προβλημάτων της διεύθυνσης της Αρχής, δημιουργούν τάσεις απαγκίστρωσης κάθε δυνατής υπηρεσίας στα λιμάνια από την Αρχή Λιμένων.

Η άρνηση του Προσωπικού της Αρχής να εργαστεί τις Κυριακές -που ελπίζουμε με τις τελευταίες εξελίξεις να λυθεί αυτό το θέμα οριστικά- η μη έγκαιρη έναρξη εργασίας το πρωί από το προσωπικό της Αρχής, η εγκατάλειψη της εργασίας από το ίδιο τούτο το προσωπικό στις 11 το βράδυ και η μη ολοκλήρωση της εργασίας των πλοίων, οπωσδήποτε δεν ευνοούν την ανάμιξη της Αρχής Λιμένων σε οποιαδήποτε άλλη εργασία.

Σε αντίθεση με τα πιο πάνω χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Αρχής είναι ο ιδιωτικός τομέας, ο οποίος είναι πιο αποτελεσματικός και ευέλικτος στη λήψη αποφάσεων και στη χάραξη πολιτικής, πιο ικανός στην αντιμετώπιση εργατικών προβλημάτων, με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και αυξημένη επιχειρηματική δραστηριότητα.

Με βάση τα πιο πάνω, καθώς επίσης και όλα τα γραπτά και προφορικά στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής και την ενημέρωση που έγινε πάνω στο υπό συζήτηση θέμα, ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι η Αρχή Λιμένων Κύπρου δεν πρέπει να προχωρήσει στην παραγγελία και αγορά νέου εξοπλισμού στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού, και συγκεκριμένα transtainers, σύμφωνα με την απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1989, μέχρι τη λήψη απόφασης για τη σύσταση και σύνθεση του φορέα, ο οποίος θα αναλάβει τη διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Προτού αφήσω το βήμα τούτο θα ήθελα να αναφερθώ και στο δεύτερο σκέλος της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής της 18ης Αυγούστου 1989 και να παρατηρήσω ότι, παρ' όλο που πέρασαν πέραν των έξι μηνών, τίποτε το συγκεκριμένο δεν έγινε μέχρι σήμερα για το θέμα του φορέα.

Γι' αυτό καλούμε την Εκτελεστική Εξουσία και το Συμβούλιο της Αρχής να επισπεύσουν το θέμα αυτό, καθώς επίσης και τα άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζει το λιμάνι της Λεμεσού, όπως η εκβάθυνση και άλλα, έτσι που η αναβάθμισή του να επιτευχθεί χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, προς το καλό της οικονομίας του τόπου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε με μεγάλη προσοχή διάφορα προβλήματα που έχουν σχέση με τη στοιβασία των εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι Λεμεσού, καθώς και της δημιουργίας φορέα για τη διεξαγωγή εργασιών εντός του λιμανιού.

Ένα σοβαρό θέμα που συζητείται από πολύ καιρό είναι τι είδους μηχανικός εξοπλισμός χρειάζεται να αγοραστεί, ποιος θα τον αγοράσει και ποιοι θα εκμεταλλεύονται την εργασία του μηχανικού αυτού εξοπλισμού. Η θέση μας πάνω σ'αυτά τα σημεία είναι η ακόλουθη:

Όσον αφορά τη δημιουργία φορέα, η θέση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς είναι ότι σήμερα στο λιμάνι Λεμεσού χρειάζεται η ύπαρξη ενός μικτού φορέα και να συμμετέχουν όλοι εκείνοι οι Οργανισμοί που διαδραματίζουν σήμερα σοβαρό ρόλο στη διεκπεραίωση των εργασιών στο λιμάνι Λεμεσού, όπως για παράδειγμα ο Σύνδεσμος Αδειούχων Αχθοφόρων, ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων, η Εταιρεία Κίρζη και Στεφάνου όπως και άλλες εταιρείες οι οποίες διαδραματίζουν ρόλο μέσα στο λιμάνι.

Υποστηρίζουμε τη συμμετοχή της Αρχής Λιμένων σε ένα τέτοιο φορέα, διότι η Αρχή Λιμένων είναι ο εκπρόσωπος του κράτους, είναι υπεύθυνη για τα λιμάνια της Κύπρου και το κράτος το οποίο ξόδεψε εκατομμύρια λίρες για την κατασκευή λιμανιών, πρέπει να έχει λόγο γύρω από τις εργασίες μέσα στα λιμάνια και το λόγο θα τον έχει μέσω της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Η Αρχή Λιμένων θα πρέπει να έχει σοβαρό λόγο στον καθορισμό των κόστων, στο συντονισμό των διάφορων εταιρειών που δουλεύουν εντός του λιμανιού, αλλά και στον έλεγχο της όλης εργασίας.

Ο όγκος της εργασίας στα λιμάνια διαρκώς αυξάνεται και η μεγαλύτερη χρησιμοποίηση της Κύπρου στο διαμετακομιστικό εμπόριο επιβάλλουν την συμμετοχή της Αρχής για τον έλεγχο αυτό των εργασιών.

Όσον αφορά το μηχανικό εξοπλισμό πρέπει αυτός να καθορίζεται από εξειδικευμένες επιτροπές ανάλογα με τις εργασίες στα λιμάνια. Έχουμε τη γνώμη ότι είναι προς το συμφέρον της οικονομίας και της εργασίας στα λιμάνια να ακολουθηθεί η εξασφάλιση διάφορων τύπων μηχανημάτων, έτσι που να χρησιμοποιούνται για όλες σχεδόν τις εργασίες, να μπορούν να χρησιμοποιούν όλο το χώρο στα λιμάνια, να γίνεται όσο το δυνατό μεγαλύτερη στοιβασία, πράγμα το οποίο θα εξοικονομήσει και εργασία και χώρο που είναι τόσο αναγκαίος για τα λιμάνια μας.

Τα τελευταία χρόνια η εργασία στα λιμάνια διαρκώς αυξάνεται σε τέτοιο μεγάλο σημείο έτσι που σήμερα να φθάσουμε στη διακίνηση 272,000 εμπορευματοκιβωτίων. Παράλληλα αυξήθηκε και η φορτο-εκφρόρτωση διαφόρων άλλων εμπορευμάτων.

Αυτή όλη η εργασία και αυτή η αύξηση των εργασιών είναι το αποτέλεσμα της εργατικότητας όλων των παραγόντων μέσα στο λιμάνι, είναι το αποτέλεσμα της αύξησης της παραγωγικότητας των λιμενεργατών μας, είναι η συμμετοχή του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων, είναι η βοήθεια που προσφέρει η Αρχή Λιμένων.

Έχουμε τη γνώμη ότι ο μηχανικός εξοπλισμός πρέπει να ανήκει στην Αρχή Λιμένων, διότι με αυτό τον τρόπο θα μπορεί να ενοικιάζει τα μηχανήματα, θα

είναι σε θέση, αν χρειαστεί, να ζητήσει προσφορές για την εκτέλεση διάφορων εργασιών. Με την ύπαρξη μηχανικού εξοπλισμού θα μπορεί να κάμνει αυτό το πράγμα.

Γι'αυτό εμείς υποστηρίζουμε ότι έχει κάθε δικαίωμα η Αρχή Λιμένων να αγοράσει και τα transtainers τα οποία πάει να παραγγείλει, να αγοράσει και τα straddle carriers ή και fork lifts για τη διεκπεραίωση όλης της εργασίας.

Εκείνο ακόμα το οποίο θέλουμε να τονίσουμε, για να μπορέσει να υπάρξει μείωση των κόστων μέσα στα λιμάνια, είναι ότι πρέπει να υπάρξει ένας συντονισμός της εργασίας μέσα στα λιμάνια που γίνεται από διάφορες εταιρείες. Να σταματήσει η καθυστέρηση η οποία δημιουργείται λόγω του ότι πάρα πολλές εταιρείες ενδιαφέρονται για τη διεκπεραίωση των εργασιών και παράλληλα να ληφθεί πρόνοια να ληφθούν μέτρα, έτσι που έγκαιρα να φθάνουν τα εμπορευματοκιβώτια ή και τα άλλα φορτία στο λιμάνι. Να μπορεί να γίνεται άμεσα η εκφόρτωση πάνω στα πλοία, ώστε να μην παρουσιάζεται το φαινόμενο τα πλοία να πιάνουν δουλειά η ώρα 9.00 - 10.00 ή και 11.00 και να υπάρχει σοβαρή καθυστέρηση με αποτέλεσμα να έχουμε την αύξηση των κόστων. Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θέλω με την ευκαιρία αυτή να τονίσω και να εκφράσω τη χαρά μου, διότι ένα από τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετώπιζαν σήμερα οι εργασίες στα λιμάνια ήταν το θέμα του ωραρίου, το θέμα της εργασίας της Κυριακής. Και πρέπει εδώ να τονίσω ότι αυτό το θέμα, με τη συμφωνία που κατέληξε χθες ο Υπουργός με τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις, η εργασία της Κυριακής είναι πλέον ένα θέμα λυμένο. Όμως πρέπει να προσέξουμε, από τυχόν διαφορές που θα παρουσιαστούν, να μη ναυαγήσει και πάλιν αυτή η προσπάθεια του ανοίγματος των εργασιών τις Κυριακές, όπως ναυάγησε στο παρελθόν, διότι κάποιοι άλλοι παράγοντες, κάποια άλλα συμφέροντα έχουν επέμβει και ναυάγησαν τις προσπάθειες και για πάρα πολλά χρόνια τα λιμάνια μας τις Κυριακές ήταν κλειστά.

Θέλω επίσης να τονίσω ότι για τη μείωση των κόστων, οι λιμενεργάτες μέσω των συνδικαλιστικών τους οργανώσεων έχουν προσφέρει αρκετά πράγματα, έτσι που να υποβοηθήσουν την έλαττωση των κόστων.

Θέλω να ελπίζω ότι το ίδιο πρέπει να γίνει από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη έτσι που να ρίξουμε πραγματικά τα κόστα, να υποβοηθήσουμε τον ερχομό στην Κύπρο νέων εταιρειών στο διαμετακομιστικό εμπόριο, πράγμα το οποίο θα υποβοηθήσει και την εργασία γενικά στο λιμάνι και γενικότερα την οικονομία του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα αυτό που συζητούμε σήμερα είναι πάρα πολύ σοβαρό, γιατί αφορά έναν από τους πιο νευραλγικούς για την οικονομία του τόπου δημόσιους οργανισμούς και γιατί ο χειρισμός του από τις κυβερνήσεις υπήρξε σκανδαλώδης. Γιατί μόνο έτσι μπορεί να χαρακτηρισθεί η παράλειψη, από το 1983 μέχρι σήμερα, της κυβέρνησης Κυπριανού και στη συνέχεια της κυβέρνησης Βασιλείου να εξοπλίσουν το σύγχρονο σταθμό εμπορευματοκιβωτίων του λιμανιού Λεμεσού με τα κατάλληλα μηχανήματα. Αποτέλεσμα ήταν και είναι η για αρκετά

χρόνια αδράνεια και η υπολειτουργία του σταθμού με συνέπεια, ιδιαίτερα πέρσι με την κατακόρυφη αύξηση της διακίνησης εμπορευματοκιβωτίων, να δημιουργηθεί αδιαχώρητο και να απωλεσθούν φορτία και γραμμές.

Είναι γνωστό ότι ο σταθμός εμπορευματοκιβωτίων, που στοίχισε στο δημόσιο εκατομμύρια λίρες, συμπληρώθηκε το 1983 και ότι ήδη από το 1984 εξοπλίστηκε με δυο καινούργιες γερανογέφυρες για τη φορτοεκφόρτωση εμπορευματοκιβωτίων στα πλοία. Ωστόστο, επτά ολόκληρα χρόνια μετά, ο εξοπλισμός στοιβασίας δεν έχει ακόμη εξασφαλιστεί με τις συνέπειες που έχουμε προαναφέρει. Το πώς και το γιατί, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, μια και το θέμα δεν είναι καθόλου άσχετο με τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα που διακινούνται μαζί με τα εμπορευματοκιβώτια μέσα στο λιμάνι της Λεμεσού. Αξίζει να ακολουθήσουμε τα γεγονότα.

Όταν διαφάνηκε η ανάγκη δημιουργίας σύγχρονου σταθμού, η Αρχή Λιμένων, ύστερα από προσφορές και με την έγκριση της Διεθνούς Τράπεζας που χρηματοδότησε το έργο, προσέλαβε ολλανδικό οίκο συμβούλων για μελέτη του θέματος που με τη σειρά τους εισηγήθηκαν την εξασφάλιση δυο γερανών για τη φορτοεκφόρτωση και τεσσάρων τραστέινερ με δικαίωμα για άλλα δυο για τη στοιβασία των εμπορευματοκιβωτίων. Αφού επέλεξαν ως εξοπλισμό τα τραστέινερ, οι σύμβουλοι της Αρχής εισηγήθηκαν ως κατάλληλη επιφάνεια του σταθμού τα gravel beds, ένα συγκεκριμένο τύπο επιφάνειας. Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι πρώτα γίνεται η επιλογή του εξοπλισμού, επειδή είναι πολύ πιο δαπανηρός, και ακολουθεί η επιλογή του τύπου της επιφάνειας του σταθμού που στοιχίζει πολύ-πολύ λιγότερα.

Ήδη από το Σεπτέμβρη του 1981 το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Λιμένων ενέκρινε τις εισηγήσεις των Ολλανδών συμβούλων για την αγορά των τραστέινερ. Έτσι, και παρά τις αντιδράσεις των ναυτικών πρακτόρων, η κυβέρνηση άναψε το πράσινο φως και το 1984 οι γερανογέφυρες εγκαταστάθηκαν και έκτοτε λειτουργούν κανονικά. Ενώ, αντίθετα και παρά την απόφαση του 1981, η αγορά των τραστέινερ ακόμη εκκρεμεί. Την αγορά των τραστέινερ, εκτός από τους Ολλανδούς συμβούλους, υποστήριξαν το τεχνικό τμήμα της Αρχής Λιμένων, ο εμπειρογνώμονας των Ηνωμένων Εθνών, που μετακλήθηκε ειδικά γι' αυτό το σκοπό από την κυβέρνηση, και η Διεθνής Τράπεζα. Αξίζει μάλιστα να αναφέρουμε ότι η Διεθνής Τράπεζα είχε τονίσει ότι για προστασία των σημαντικών επενδύσεων σε έργα υποδομής και για να μπορεί να συνεχιστεί απρόσκοπτα η διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων, αν για οποιοδήποτε λόγο ο διαχειριστής του σταθμού διακόψει τις εργασίες του, όλος ο μηχανικός εξοπλισμός θα πρέπει να ανήκει στην Αρχή Λιμένων και να ενοικιάζεται στο διαχειριστή. Έτσι αυτό που λέχθηκε για βεβιασμένη απόφαση τον Αύγουστο του 1989 του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων, δεν ανταποκρίνεται καθόλου στην πραγματικότητα όταν ένας αριθμός εμπειρογνωμόνων ομόφωνα συμπίπτουν σ' αυτή τη θέση. Κι αν υπάρχει κάτι για το οποίο θα πρέπει κανείς να κριτικάρει τα Συμβούλια είναι γιατί καθυστέρησαν επτά ολόκληρα χρόνια, μαζί με τις κυβερνήσεις, να εφαρμόσουν ειλημμένες αποφάσεις κατόπιν συμβουλών ειδικών εμπειρογνωμόνων. Παρ' όλα αυτά και υποκύπτοντας στις αντιδράσεις και τις διαβρωτικές παρεμβάσεις των μεγάλων ιδιωτικών συμφερόντων, οι κυβερνήσεις και τα Διοικητικά Συμβούλια δεν προχώρησαν ποτέ στην εφαρμογή των δικών τους αποφάσεων.

Η υλοποίηση της απόφασης του 1981 προσέκρουσε στις αντιδράσεις των ιδιωτικών συμφερόντων. Η πρώτη αντίδραση, αναμενόμενη άλλωστε, προήλθε από τη σημερινή -και τότε και σήμερα- διαχειρίστρια εταιρεία του σταθμού που διέβλεπε τον κίνδυνο κατάργησης του κερδοφόρου μονοπωλίου. Βέβαια το επιχείρημα που διαρκώς επαναλαμβανόταν για χρόνια ολόκληρα με φορτικότητα ήταν ότι τα τραστέινερ είναι «ακατάλληλα» για τη στοιβασία. Λίγο αργότερα προστέθηκαν και οι ναυτικοί πράκτορες, παρά το ότι δεν είχαν ποτέ καμιά ανάμιξη στη λειτουργία του σταθμού και το ότι ο εκσυγχρονισμός εξυπηρετεί τόσο τους ίδιους όσο και τους πλοιοκτήτες. Πολύ περισσότερο που οι εργασίες των ναυτικών πρακτόρων, δηλαδή οι φορτοεκφορτώσεις των πλοίων, απαγορεύεται ρητά από το άρθρο 10 του Νόμου να αναληφθούν από την Αρχή Λιμένων Κύπρου, έτσι που ούτε απομακρυσμένος «κίνδυνος» διαφαίνεται για τους ναυτικούς πράκτορες. Ωστόσο η αντίδρασή τους οφειλόταν στην προοπτική ίδρυσης φορέα για τη διαχείριση του σταθμού στον οποίο θα ήταν δυνατό να μετείχε και η Αρχή Λιμένων, μια συμμετοχή ιδιαίτερα αντιπαθής και ανεπιθύμητη στον ιδιωτικό τομέα στο βαθμό που τερμάτιζε το απόλυτο ιδιωτικό μονοπώλιο στη χρησιμοποίηση των επενδύσεων του λιμανιού που γίνανε βέβαια με δημόσιο χρήμα.

Η μονοπωλιακή εταιρεία, οι ναυτικοί πράκτορες και οι αδειούχοι αχθοφόροι κατορθώνουν έτσι, για χρόνια, να ματαιώνουν μέχρι και σήμερα την αγορά εξοπλισμού στοιβασίας από την Αρχή Λιμένων, από το δημόσιο, με αποτέλεσμα το μεγαλύτερο μέρος του σταθμού να αδρανεί, τα πλοία να καθυστερούν σημαντικά και το διαμετακομιστικό εμπόριο της Κύπρου να κινδυνεύει να χαθεί. Κύριο επιχείρημα στην αντίθεση αυτή ήταν ότι τα τραστέινερ αποτελούν «ακατάλληλο» εξοπλισμό, ένα επιχείρημα που εκείνοι που το επικαλούνταν γνώριζαν ότι είναι εντελώς αβάσιμο, αλλά το χρησιμοποιούσαν απλώς γιατί δεν είχαν τίποτε άλλο να προβάλουν. Τι θα έλεγαν; Μήπως ότι η Αρχή Λιμένων και η κυβέρνηση δεν έπρεπε να εξοπλίσουν το σταθμό που δημιούργησαν με δαπάνη εκατομμυρίων λιρών;

Άλλωστε, και σύμφωνα με έρευνα του 1989 σχετικά με τα τραστέινερ και το άλλο σχετικό μηχάνημα τα straddle carriers, αποδείχτηκε ότι κατά την τελευταία πενταετία ο συνολικός αριθμός τραστέινερ, σε χρήση και υπό παραγγελία, αυξήθηκε κατά 50%, ενώ τα straddle carriers μόνο κατά 10% και αυτό επειδή είναι παλιό μέσο, είναι πολλά λιμάνια που το έχουν και δεν μπορούν να το αντικαταστήσουν, έτσι είναι υποχρεωμένα να το συντηρούν και να το αναπληρώνουν. Αυτή είναι η σύγχρονη τάση με βάση τη στατιστική. Αλλά, αυτό το μοναδικό και πανίσχυρο επιχείρημα της ακαταλληλότητας ξαφνικά ξεχάστηκε και εξαφανίστηκε. Και εν μια νυκτί τα τραστέινερ μεταβλήθηκαν σε κατάλληλα, πολύ κατάλληλα, όταν η μονοπωλιακή εταιρεία εισήγαγε με πραξικοπηματικό τρόπο και τα επέβαλε σαν τετελεσμένο με την ανοχή ή τη συνενοχή και πάντως με την ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων, όταν έφερε δυο μεταχειρισμένα τραστέινερ της πρώτης μάλιστα γενιάς που είναι και αργοκίνητα και όντως ακατάλληλα. Έτσι ενώ τα σύγχρονα τραστέινερ που θα έφερνε το δημόσιο ήταν ακατάλληλα, τα πεπαλαιωμένα και χρησιμοποιημένα που έφερε η ιδιωτική εταιρεία ήταν πολύ κατάλληλα!

Χαρακτηριστικό της νοοτροπίας είναι ότι όχι μόνο δεν ζητήθηκε η άδεια της Αρχής πριν από την αγορά των δυο τραστέινερ -γιατί για μια δαπάνη εκατοντάδων χιλιάδων λιρών κανείς δεν ξεκινάει χωρίς να έχει προηγουμένως την άδεια- αλλά το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής ενημερώθηκε με επιστολή, ημερομηνίας

10.1.89, ότι στις 12.1.89, δηλαδή σε δυο μέρες, θα έφταναν τα μηχανήματα, τα οποία τελικά η Αρχή ενέκρινε εκ των υστέρων μετά από σφοδρές πιέσεις από διάφορες κατευθύνσεις συμφερόντων. Έτσι τώρα μετά το πρώτο θρασύ, αλλά πετυχεμένο εγχείρημα, η εταιρεία προσπαθεί με την ίδια περίπου μέθοδο να εισάξει και άλλα τρία τραστέινερ. Πολύ πρόσφατα και οι αδειούχοι αχθοφόροι έχουν εισάξει χωρίς άδεια και λειτουργούν στο λιμάνι, δυο ανυψωτικά μηχανήματα, ενώ η Αρχή έχει προσφύγει επιτέλους στη δικαιοσύνη γι' αυτό το θέμα.

Είναι λοιπόν φανερό ότι καμιά δύναμη δεν μπορεί να σταματήσει τα ιδιωτικά συμφέροντα από του να εισάγουν και να επιβάλλουν στο λιμάνι αυθαίρετα και παράνομα όποια μηχανήματα θέλουν, ακόμη κι αν είναι ακατάλληλα και εκτός προδιαγραφών, παρά τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, του Υπουργείου Συγκοινωνιών, του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων που στηρίζονται στο Νόμο, αλλά και στην ομόφωνη γνώμη όλων των εμπειρογνωμόνων και τις υποδείξεις της Διεθνούς Τράπεζας που χρηματοδότησε το έργο. Φαίνεται ακόμη ότι ο μόνος που δεν μπορεί να εισάξει -και μάλιστα τα κατάλληλα καινουργή μηχανήματα στο λιμάνι της Λεμεσού-είναι η Αρχή Λιμένων της Κυπριακής Δημοκρατίας που ενεργεί σύμφωνα με το Νόμο και τις πιο πάνω ομόφωνες αποφάσεις και συμβουλές.

Έτσι, όταν τον Αύγουστο του 1989 το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Λιμένων αποφάσισε να προχωρήσει στη διαδικασία των προσφορών και την επίλυση του θέματος του φορέα για τη διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού με βάση την ισχύουσα και ουδέποτε καταργηθείσα από το Σεπτέμβρη του 1989 απόφαση, ξεκίνησε νέος κύκλος αντιδράσεων, παρεμβάσεων και εκβιασμών των ίδιων γνωστών κύκλων των μεγάλων οικονομικών συμφερόντων.

Αλλά τώρα πια δεν έφταναν όλες οι άλλες παρεμβάσεις, ήλθε και η πλειοψηφία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών να ζητήσει από την Αρχή Λιμένων να μη προχωρήσει στην αγορά, όχι μέχρι να συζητηθεί το θέμα στην ολομέλεια -πρακτική που δεν είναι εξάλλου ασυνήθιστη όταν η Βουλή ασχολείται με παρόμοια θέματα-αλλά μέχρι να ληφθεί απόφαση και για την ίδρυση του φορέα. Κάτι που ούτε η Διεθνής Τράπεζα, ούτε οι εμπειρογνώμονες ούτε κανένας άλλος το συναρτά. Μια απόφαση που, κατά τη γνώμη μας, είναι πολύ λανθασμένη και μια θέση πολύ λανθασμένη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών. Ενώ όμως η πλειοψηφία της Επιτροπής Συγκοινωνιών με υπερβάλλουσα ευαισθησία και ζήλο ζήτησε την αναστολή της νόμιμης διαδικασίας προσφορών για την αγορά τραστέϊνερ από την Αρχή Λιμένων, από το κυπριακό δημόσιο, ωστόσο δεν έδειξε και την ίδια ευαισθησία προκειμένου για τις παράνομες και αυθαίρετες ενέργειες των ιδιωτών μέσα στο λιμάνι που γίνεται με τα λεφτά της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μάλιστα, στην τελευταία ή σε μια από τις τελευταίες συνεδρίες της Επιτροπής Συγκοινωνιών όπου συζητιόντουσαν τα προβλήματα του λιμανιού της Λεμεσού, ζητήθηκε από ορισμένους συναδέλφους να άρει η Αρχή Λιμένων τα δικαστικά μέτρα που έλαβε ενάντια στην παράνομη εισαγωγή και λειτουργία μηχανημάτων μέσα στο λιμάνι από ιδιώτες! Αυτός είναι ο σεβασμός προς το Νόμο και το δημόσιο συμφέρον ασφαλώς!

Και εύλογα διερωτάται κανείς πώς συμβαίνουν αυτά τα πράγματα. Πώς επιτρέπεται και πώς γίνεται ανεκτό ορισμένοι ιδιώτες να περιφρονούν και να καταπατούν το Νόμο, να αχρηστεύουν τις αποφάσεις και να εξευτελίζουν θρασύτατα δημόσιους οργανισμούς που ιδρύθηκαν και λειτουργούν ή που πρέπει να

λειτουργούν χάριν του δημόσιου συμφέροντος. Πώς τους επιτρέπεται να έχουν καταντήσει ένα δημόσιο οργανισμό φτωχό συγγενή και υπηρέτη των ιδιωτικών συμφερόντων, χωρίς ραχοκοκκαλιά, χωρίς ουσιαστική εξουσία και έλεγχο, χωρίς αξιοπρέπεια. Αλλά αυτοί οι ελάχιστοι ιδιώτες εξυπηρετούν τα συμφέροντά τους που αυτά και μόνο τους ενδιαφέρουν και ειλικρινά δεν τους μεμφόμαστε γι' αυτό παρ' όλη την έντονη διαφωνία μας για πολλούς λόγους αρχής σχετικά με τις μεθόδους που χρησιμοποιούν. Τις ευθύνες εμείς τις ζητάμε από άλλους, που άλλος θα 'πρεπε να ήταν ο ρόλος τους.

Οι κυβερνήσεις, λοιπόν της Κυπριακής Δημοκρατίας όλα αυτά τα χρόνια τι κάνουν πέρα από χαρτοπόλεμο; Γιατί δε σέβονται το Νόμο και τις δικές τους αποφάσεις που τις πήραν μάλιστα ύστερα από μελέτες και συμβουλές ακριβοπληρωμένων διεθνών εμπειρογνωμόνων; Δεν είναι αρκετό να διακηρύσσουν οι κυβερνήσεις πολιτική υπέρ του διαμετακομιστικού εμπορίου και στην πράξη να υποκύπτουν στη διάβρωση και να υποτάσσονται στα συμφέροντα. Είναι απαράδεκτο να δέχονται απαθώς την καταρράκωση του δημόσιου συμφέροντος από μια και μόνη μονοπωλιακή κατάσταση χωρίς να τολμούν, χωρίς να έχουν το θάρρος, αν μη τι άλλο, τουλάχιστο για λόγους στοιχειώδους κύρους να επιβάλουν το Νόμο.

Αλλά και τα διαδοχικά Διοικητικά Συμβούλια της Αρχής Λιμένων, από το 1981 μέχρι σήμερα που παίρνουν τις αποφάσεις, γιατί τις παίρνουν αν δεν πρόκειται να τις εφαρμόσουν; Ας έχουν τουλάχιστον την ειλικρίνεια να τις ανακαλέσουν ή ας παραιτηθούν, αν άβουλα άγονται και φέρονται και αν δεν είναι σε θέση, για οποιοδήποτε λόγο, να υπηρετήσουν το δημόσιο συμφέρον.

Εκείνο που μας παραξενεύει, κύριε Πρόεδρε, σ' αυτό το θέμα τόσον καιρό είναι ότι οι επηρεαζόμενοι εμπορευόμενοι, το Κ.Ε.Β.Ε. και η Ο.Ε.Β., δε διαμαρτυρήθηκαν και δε ζήτησαν την εισαγωγή των κατάλληλων σύγχρονων μηχανημάτων που θα διευκολύνουν και τους ίδιους στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Να υποθέσουμε ότι η αλληλεγγύη προς την ιδιωτική πρωτοβουλία λειτουργεί ακόμη και έναντια στα ίδιά τους τα συμφέροντα; Γιατί ένα ιδιωτικό μονοπώλιο με ακατάλληλα μηχανήματα, πέρα από την ανεπαρκή εξυπηρέτηση, είναι ανεξέλεγκτο στην αύξηση των κόστων, όταν η Αρχή θα βρίσκεται στο περιθώριο χωρίς τη δυνατότητα να λειτουργήσει για τη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος.

Αλλά εμείς ως Βουλή έχουμε δικαίωμα να θέσουμε σε κίνδυνο το διαμετακομιστικό εμπόριο της Κύπρου, να στερήσουμε την οικονομία από οφέλη της τάξης των 15 εκ. λιρών το χρόνο, να διακινδυνεύσουμε την απασχόληση χιλιάδων εργαζομένων, να υποβιβάσουμε την εξυπηρέτηση του εμποροβιομηχανικού μας κόσμου; Όλα αυτά είναι το καλώς νοούμενο δημόσιο συμφέρον που όμως συμβαδίζει και με το ιδιωτικό συμφέρον. Δε συμβαδίζει μόνο με το συμφέρον μιας και μοναδικής μονοπωλιακής εταιρείας. Εξάλλου η λογική των αριθμών μιλά από μόνη της: Η συνολική επένδυση της Αρχής Λιμένων, δηλαδή του κυπριακού δημόσιου, για το σταθμό εμπορευματοκιβωτίων του λιμανιού της Λεμεσού ανέρχεται σε £10 εκατομμύρια. Η επένδυση της μονοπωλιακής εταιρείας μέχρι το 1988 ήταν £150,000 και από τις αρχές του 1989 μόνο μισό εκατομμύριο λίρες. Σε αντίθεση τα ακαθάριστα εισοδήματα της εταιρείας από τη χρήση του σταθμού, σύμφωνα με τα δικά της στοιχεία που δήλωσε ήταν το 1989 £865,000, ενώ της Αρχής Λιμένων £190,000, το 22% των δικαιωμάτων και £260,000 από τα αποθηκευτικά τέλη. Έτσι με επένδυση £10 εκατομμυρίων το δημόσιο έχει ακαθάριστο εισόδημα £450,000 και η ιδιωτική εταιρεία με £0,5 εκατομμύρια έχει ακαθάριστο εισόδημα £865,000 το χρόνο! Με αυτά τα

δεδομένα δεν αποτελεί λοιπόν -μα καθόλου δεν αποτελεί-υπερβολή αυτό που είπαμε σε μια πρόσφατη συνεδρία της Βουλής και αντέδρασαν ορισμένοι συνάδελφοι. 'Οτι δηλαδή υπάρχουν πράγματι μερικοί των μεγάλων οικονομικών συμφερόντων σ' αυτό τον τόπο που έχουν την απαίτηση αλλά και το θράσος, αυτός ο λαός, οι φορολογούμενοι πολίτες, να πληρώνουν για να γίνονται λιμάνια, δαπάνες εκατομμυρίων λιρών για επενδύσεις σταθμών στα λιμάνια, για να έρχονται ύστερα αυτοί να κερδοσκοπούν παράνομα και ανεξέλεγκτα, αντίθετα με το δημόσιο συμφέρον, αντίθετα προς κάθε έννοια οικονομικής ανάπτυξης ή έστω σύγχρονης επιχειρηματικής λογικής. Και στο τέλος να έρχονται με θράσος και να ζητούν και τα ρέστα!

Αυτό δεν είναι ιδιωτική πρωτοβουλία, είναι ιδιωτική ασυδοσία και 'μας τουλάχιστον θα μας βρίσκει πάντα αντιμέτωπους. Δεν πρόκειται να συνεργήσουμε με κανένα τρόπο να περάσει. Ούτε θα μείνουμε απαθείς, ούτε θα σιωπήσουμε. Ούτε θα σιωπήσουμε ποτέ μπροστά σε τέτοιες απαράδεκτες καταστάσεις. Γι' αυτό έχουμε φωνή για να τις καταγγέλλουμε όσο πιο δυνατά μπορούμε. Αυτός είναι ο δικός μας ρόλος και εννοούμε να τον διαδραματίσουμε συνειδητά και ευσυνείδητα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κύριος Δίγλης και μετά ο κύριος Ηλία.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μακρηγορήσω. 'Εχουν λεχθεί αρκετά γύρω απ' αυτό το σοβαρό θέμα. Θα διατυπώσω μάλλον επιγραμματικά τις θέσεις μας δεδομένου ότι για το κύριο θέμα το οποίο εμφανίζεται μέσα από την 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής εμείς δε δυσκολευόμαστε να πάρουμε θέση. Στην πραγματικότητα το υπό συζήτηση θέμα αφορά την κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία των διάφορων πλευρών της Βουλής. Σε τελευταία ανάλυση το υπό συζήτηση θέμα ανάγεται στο ερώτημα ποιο ρόλο απονέμουν οι διάφορες πλευρές στο δημόσιο τομέα, στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Υποστηρίζουν οι διάφορες πλευρές ότι ο ρόλος του δημοσίου θα πρέπει να ενισχύεται διαρκώς ή υποστηρίζουν ότι αυτός ο ρόλος πρέπει να εξασθενίζει διαρκώς ενδυναμωνόμενος ο ρόλος του ιδιωτικού τομέα; Επαναλαμβάνω ότι σε τελευταία ανάλυση το υπό συζήτηση θέμα σχετίζεται και με την πολιτική της λεγόμενης ιδιωτικοποίησης. Γιατί, όταν σε ένα ειδικό τομέα της οικονομίας, όπως είναι τα λιμάνια, προσανατολισμός είναι η κατοχύρωση των συμφερόντων του ιδιωτικού τομέα, αυτό σε τελευταία ανάλυση δε σημαίνει τίποτε άλλο παρά προώθηση μιας μορφής ιδιωτικοποίησης.

Η δική μας η θέση, κύριε Πρόεδρε, είναι σαφής σ' αυτό το πρόβλημα. Δε δυσκολευόμαστε να διακηρύξουμε ότι η πολιτική του κυπριακού κράτους, η πολιτική της κυπριακής κοινωνίας θα πρέπει να στηρίζεται, λαμβανομένου υπόψη του σταδίου και των συνθηκών στις οποίες βρισκόμαστε, στη μικτή οικονομία, αλλά ταυτόχρονα υποστηρίζουμε ότι ο ρόλος του δημόσιου τομέα στην οικονομία όχι μόνο δεν πρέπει να εξασθενίζει, αλλά θα πρέπει να ενισχύεται όσο είναι δυνατό περισσότερο. Με βάση αυτή τη φιλοσοφία, με βάση αυτή την αφετηρία όσον αφορά το ερώτημα ποιος πρέπει να είναι ο χαρακτήρας του φορέα για τη διεκπεραίωση εργασιών μέσα στα λιμάνια, σαφώς απαντούμε ότι αυτός ο φορέας πρέπει να είναι μικτός. Διαφωνούμε κατηγορηματικά όπως ο φορέας διεκπεραίω-

σης εργασιών στα λιμάνια πρέπει να είναι ακραιφνώς ιδιωτικός. Υπογραμμίζω ότι θα πρέπει να είναι μικτός αυτός ο φορέας. Και υπογραμμίζω ταυτόχρονα ότι σ' αυτό το φορέα η συμμετοχή της Αρχής Λιμένων, του αρμόδιου κρατικού φορέα για τη διεκπεραίωση εργασιών στα λιμάνια, για τη διεύθυνση των λιμανιών, θα πρέπει να είναι αποφασιστική. Διευκρινίζω ότι σ' αυτό το φορέα θα πρέπει να συμμετέχει και ο Σύνδεσμος Αδειούχων Αχθοφόρων και ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων και οι εταιρείες Κίρζη και Στεφάνου και άλλοι ιδιωτικοί φορείς διεκπεραίωσης εργασιών στα λιμάνια. Αυτή είναι η δική μας αντίληψη, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το χαρακτήρα του φορέα για τη διεκπεραίωση εργασιών στα λιμάνια.

Υπογραμμίζω ότι τα λιμάνια είναι ένας καίριος τομέας. Είναι ένας τομέας κλειδί στην κυπριακή οικονομία και λαμβάνοντας υπόψη και αυτό το χαρακτήρα των λιμανιών, σε καμιά περίπτωση δε θα συμφωνήσουμε, όπως ο φορέας διεκπεραίωσης εργασιών στα λιμάνια είναι καθαρά ιδιωτικός. Έχουν προβληθεί ορισμένα επιχειρήματα, για να στηρίξουν την άποψη ότι ο φορέας θα πρέπει να είναι ακραιφνώς ιδιωτικός. Ένα από τα επιχειρήματα είναι ότι μόνο αν αυτός ο φορέας είναι ιδιωτικός, θα εξασφαλιστούν χαμηλά κόστα. Διαφωνούμε με αυτό το επιχείρημα. Υπάρχουν πάμπολλα επιχειρήματα, πάμπολλα παραδείγματα ημικρατικών οργανισμών οι οποίοι μαρτυρούν επιτυχή διεκπεραίωση εργασιών από κρατικούς ή ημικρατικούς φορείς.

Γι' αυτό το λόγο πιστεύουμε ότι και τα υπάρχοντα παραδείγματα των ημικρατικών οργανισμών συνηγορούν υπέρ του να είναι μικτός ο φορέας διεκπεραίωσης εργασιών στα λιμάνια. Αλλά πέραν τούτου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το δημόσιο έχει επενδύσει -όπως ήδη έχει λεχθεί- πάρα πολλά εκατομμύρια λίρες στα λιμάνια και θα ήταν αδιανόητο αυτές οι δημόσιες επενδύσεις να χρησιμοποιούνται, για να αποκομίζονται τεράστια κέρδη από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις και τον ιδιωτικό τομέα. Αν το ερώτημα, κύριε Πρόεδρε, είναι τι επιλέγουμε μεταξύ των συμφερόντων του ιδιωτικού τομέα και του δημόσιου τομέα, εμείς απαντούμε με σαφήνεια ότι είναι αδιανόητο να αντιπαρατίθενται τα συμφέροντα του ιδιωτικού τομέα στα συμφέροντα του δημόσιου, στα συμφέροντα του κυπριακού λαού.

Και πιστεύουμε ότι στην προκείμενη περίπτωση μπορεί να εξευρεθεί μια χρυσή τομή με τη δημιουργία, με τη σύσταση ενός μικτού φορέα. Άλλωστε θέλω να υπογραμμίσω και να υπενθυμίσω ότι η μικτή οικονομία και οι μικτοί φορείς δεν αποτελούν κάτι το νέο για την κυπριακή πραγματικότητα. Και θέλω να υπενθυμίσω επίσης ότι οι κυβερνήσεις Κυπριανού, οι κυβερνήσεις του ΔΗ.ΚΟ., πλειστάκις στο παρελθόν είχαν διακηρύξει την προσήλωσή τους στη μικτή οικονομία και συνεπώς στη σύσταση μικτών φορέων για την εκπλήρωση παρόμοιων εργασιών.

Με βάση αυτή τη συλλογιστική επαναλαμβάνω την τοποθέτησή μας υπέρ του μικτού φορέα όσον αφορά τη διεκπεραίωση των εργασιών στα λιμάνια. Και με βάση αυτή την τοποθέτηση πιστεύω ότι δεν μπορεί να αποτελεί πρόσχημα ή επιχείρημα το γεγονός ότι δεν έχει αποφασιστεί η σύνθεση αυτού του φορέα, για να μην παραγγελθούν τα μηχανήματα. Έχουμε την πεποίθηση ότι η Αρχή Λιμένων θα πρέπει να προχωρήσει να παραγγείλει τον τεχνικό εξοπλισμό που είναι απαραίτητος, όπως περιγράφεται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, έστω και αν δεν έχει αποφασιστεί η σύνθεση αυτού του φορέα. Δεδομένου μάλιστα ότι όποια και αν θα είναι η απόφαση για τη σύνθεση αυτού

του φορέα, πρακτικά δεν είναι καθόλου δύσκολο, όταν θα αγοραστούν τα μηχανήματα και δεδομένου ότι θα συσταθεί αυτός ο φορέας, τα κεφάλαια που δαπανήθηκαν ή θα δαπανηθούν για την αγορά του μηχανικού εξοπλισμού να κατανεμηθούν ανάλογα στους διάφορους μετόχους αυτού του φορέα.

Θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, χαιρετίζοντας και από τη δική μας πλευρά τη συμφωνία που πρόσφατα επιτεύχθηκε για την εργασία στα λιμάνια τις Κυριακές. Είναι γνωστό ότι αυτό είναι ένα πρόβλημα που χρόνισε. Είναι πάνω από δέκα χρόνια που συζητείται και πιστεύουμε ότι η λύση αυτού του προβλήματος θα διευκολύνει τη δουλειά στα λιμάνια. Και συνδυάζοντας αυτό το θέμα με το επιχείρημα που προβλήθηκε ότι οι εργασιακές σχέσεις στην Αρχή Λιμένων συνηγορούν υπέρ της ανάθεσης των εργασιών διεκπεραίωσης στα λιμάνια σε ιδιωτικό φορέα, πιστεύουμε ότι καθόλου αυτό το επιχείρημα δεν ευσταθεί και η λύση του προβλήματος σχετικά με τη δουλειά τις Κυριακές, αντίθετα υπογραμμίζει ότι τα προβλήματα που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις μπορούν και πρέπει να λυθούν και δε θα πρέπει να αποτελούν επιχείρημα ή πρόσχημα αναφορικά με τη σύνθεση αυτού του φορέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία και μετά ο κ. Δημητριάδης. Μόνον πριν αρχίσει ο κ. Ηλία, θέλω να σας πω το εξής: Έχω δώδεκα θέματα και έχω τρεις εναλλακτικές λύσεις. Η μια είναι ότι θα πάμε μέχρι το πρωϊ. Η δεύτερη είναι ότι θα βάλω άλλη συνεδρία, διότι όπως ξέρετε θα είναι η Διακοινοβουλευτική Ένωση και είπαμε ότι δε θα υπήρχε άλλη συνεδρία παρά μόνο στις 29 μόνο για ειδικούς Κανονισμούς οι οποίοι λήγουν και η τρίτη είναι να θεωρούνται οι Εκθέσεις αναγνωσθείσες. Όσα θέματα είναι ομόφωνα να μην υπάρχουν ομιλητές. Και για εκείνα που δεν είναι ομόφωνα να υπάρχει ένας ομιλητής υπέρ, ένας ομιλητής εναντίον και να κλείει το θέμα.

Επίσης θα ήθελα να σας προειδοποιήσω ότι για να υπάρχει -και το είπα πολλές φορές- αποτελεσματικότητα στο έργο της Βουλής θα πρέπει να έχουμε και κάτι πρακτικό το οποίο εμείς οι ίδιοι μπορούμε να αποφασίσουμε. Με τα ευχολόγια δε θα πετύχουμε τίποτε. Μόνο με αποφάσεις. Και υπάρχουν θέματα στα οποία η Βουλή μπορεί να προχωρήσει με δικές της αποφάσεις, για να ρυθμίσει θέματα.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η αγορά εξοπλισμού στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων για τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών που προσφέρουν τα κυπριακά λιμάνια αποτελεί ένα εξαιρετικής σπουδαιότητας θέμα που επιβάλλεται να αντικριστεί με τη μεγαλύτερη δυνατή προσοχή για την όσο το δυνατό καλύτερη εξυπηρέτηση των καλώς νοούμενων συμφερόντων του τόπου.

Η γεωγραφική μας θέση στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων, μας δίνει τη δυνατότητα να μετατρέψουμε την Κύπρο σ' ένα πρώτης τάξης διεθνές διαμετακομιστικό κέντρο με σημαντικά ωφελήματα για την εθνική μας οικονομία. Για να γίνει όμως αυτό κατορθωτό, χρειάζεται μεταξύ άλλων μέτρων και η αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού. Η προσέλκυση και η συγκράτηση των πελατών προϋποθέτει ορθή και γρήγορη εξυπηρέτηση. Η υπόδειξη για αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού διαλαμβάνεται κατά συγκεκριμένο τρόπο στις μελέτες που έγιναν κατά καιρούς από διάφορους οίκους εμπειρογνωμόνων που αναφέρουν συγκεκριμένα ότι «τα transtainers θα έπρεπε να αγοραστούν οπωσδήποτε». Η Αρχή

Λιμένων Κύπρου βασισμένη στις μελέτες των εμπειρογνωμόνων αποφάσισε στις 31 του Σεπτέμβρη του 1981 την αγορά εξοπλισμού στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού και συγκεκριμένα την αγορά τεσσάρων transtainers με δικαίωμα αγοράς άλλων δύο.

Δυστυχώς όμως κάποια συμφέροντα εμπόδισαν την υλοποίηση της απόφασης αυτής. Έτσι η κατάσταση αφέθηκε να διαιωνίζεται με σοβαρές δυσμενείς επιπτώσεις στις εργασίες του λιμανιού. Στις 29 Ιουλίου 1986 η Διεθνής Τράπεζα σύστησε την άμεση αγορά transtainers από την Αρχή Λιμένων και την υπενοικίασή τους. Τεχνικοοικονομική μελέτη επίσης που έγινε από την Αρχή Λιμένων το 1987 υποδεικνύει ότι τα transtainers είναι προτιμητέα έναντι άλλων ειδών εξοπλισμού. Παρόλα αυτά όμως η τότε Αρχή Λιμένων αντί να προχωρήσει στην αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού για το λιμάνι, επιδεικνύοντας αχαρακτήριστη ανοχή, άφησε να αγοραστούν από ιδιωτική εταιρεία, χωρίς την άδειά της, μεταχειρισμένα transtainers για τις ανάγκες του λιμανιού. Εκ των υστέρων μάλιστα η Αρχή παραχώρησε και τη σχετική άδεια στην ιδιωτική εταιρεία, παρά τις υποδείξεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας που στα τελευταία οκτώ χρόνια στις εκθέσεις του παρατηρούσε ότι«ο εξοπλισμός των λιμανιών δεν πρέπει να βρίσκεται υπό τον έλεγχο ιδιωτικής εταιρείας».

Έχοντας υπόψη μας τα αδιαμφισβήτητα αυτά γεγονότα δεν μπορούμε παρά να κακίσουμε και να επικρίνουμε δημόσια τη στάση των τότε αρμοδίων έναντι του τόσο σοβαρού προβλήματος του εξοπλισμού στοιβασίας εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού.

Στις 13 του Απρίλη του 1989 η Αρχή Λιμένων Κύπρου υπό τη νέα της σύνθεση αποφάσισε με 17 ψήφους υπέρ και 1 αποχή, πρώτο, να ετοιμαστούν οι προδιαγραφές και οι όροι για ζήτηση προσφορών για την αγορά τεσσάρων transtainers με δικαίωμα αγοράς άλλων δύο και δεύτερο, να συζητηθεί εντός δύο μηνών το θέμα του φορέα για τη διακίνηση containers στο λιμάνι της Λεμεσού. Με την απόφαση αυτή καθοριζόταν η ορθή πορεία για την επίλυση του προβλήματος. Αντί να χαιρετισθεί όμως η ευεργετική αυτή απόφαση της Αρχής, κάποιοι συνάδελφοι κίνησαν γη και ουρανό για τη ματαίωσή της. Ακόμα και σήμερα εδώ χαρακτηρίστηκε η απόφαση αυτή ως βεβιασμένη. Απόφαση που είχε ληφθεί από το Σεπτέμβρη του 1981, πριν εννιά ολόκληρα χρόνια και έπρεπε να είχε υλοποιηθεί, όταν αποφασίστηκε η υλοποίησή της, τη θεωρούμε βεβιασμένη.

Τα έντιμα μέλη των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος ζητούν να μην προχωρήσει η Αρχή Λιμένων στην αγορά νέου εξοπλισμού στοιβασίας και συγκεκριμένα transtainers μέχρι τη λήψη απόφασης για τη σύσταση και σύνθεση του φορέα ο οποίος θα αναλάβει τη διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού. Σύμφωνα βέβαια με την απόφαση στις 13 Απριλίου, αν τα πράγματα αφήνονταν να πάρουν την πορεία τους, σε δύο μήνες ο φορέας θα στηνόταν και θα προχωρούσε κανονικά η όλη εργασία εκεί που έπρεπε να προχωρήσει.

Ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων και η ιδιοκτήτρια ιδιωτική εταιρεία των transtainers που βρίσκονται τώρα στο λιμάνι της Λεμεσού προασπίζοντας τα δικά τους συμφέροντα αντιδρούν έντονα στην αγορά transtainers από την Αρχή. Τάσσονται ενάντια στη σύσταση φορέα εκτός αν μετέχει σ' αυτόν μόνο ο ιδιωτικός τομέας. Για τα κέρδη αυτής της εταιρείας έχουν κατατεθεί εδώ από προηγούμενους ομιλητές στοιχεία και δε χρειάζεται να τα επαναλάβω και εγώ.

Ζητούν οι κύριοι αυτοί να είναι απόλυτοι κυρίαρχοι σε ένα τόσο σημαντικό χώρο, όπως είναι τα λιμάνια για τα οποία το δημόσιο έχει επενδύσει εκατομμύρια λίρες. Ζητούν να χειρίζονται, όπως αυτοί θέλουν, μονοπωλιακά τη διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων και άλλες λειτουργίες του λιμανιού για την εξυπηρέτηση αποκλειστικά και μόνο των δικών τους συμφερόντων.

Οι εκπρόσωποι της ιδιωτικής ιδιοκτήτριας εταιρείας των transtainers που διεξάγει σήμερα σημαντικό μέρος της εργασίας διακίνησης των εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού ανέπτυξαν και μια άλλη παράξενη θεωρία. Υποστήριξαν πως η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού θα διατηρήσει τα κόστα χαμηλά. Αν δεχθούμε την άποψη αυτή, θα πρέπει να υποθέσουμε πως εκείνοι που πουλούν τα μεταχειρισμένα transtainers είναι ανάξιοι και κακοί διαχειριστές. Γιατί, δεν μπορεί να εξηγηθεί διαφορετικά να κρατούν τα transtainers όσον καιρό τους προσφέρουν ψηλό κόστος στη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων και, όταν αρχίσουν τα κόστα να πέφτουν, να τα πουλούν σε άλλους. Κάτι τέτοιο είναι εντελώς αφύσικο. Η προβολή του ισχυρισμού αυτού σκοπό έχει να δικαιολογήσει την ενέργειά τους, που από καιρό, με την ανοχή της τότε Αρχής Λιμένων, έχουν προβεί στην αγορά των μεταχειρισμένων transtainers. Τόσο η άποψη για την αγορά μεταχειρισμένων transtainers από ιδιώτες όσο και η προσπάθεια που καταβάλλεται για τον αποκλεισμό της Αρχής Λιμένων από το φορέα αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων του μεγάλου κεφαλαίου.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα ΑΚΕΛ/Αριστεράς θέτοντας πάνω απ' όλα το καλώς νοούμενο συμφέρον του τόπου υποστηρίζει την άμεση αγορά του νέου μηχανικού εξοπλισμού στοιβασίας από την Αρχή Λιμένων και τη σύσταση φορέα με τη συμμετοχή της Αρχής και όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών. Με τις θέσεις αυτές πιστεύουμε ότι εξυπηρετείται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο το δημόσιο συμφέρον για το οποίο πρέπει να νοιάζεται πρώτιστα το Σώμα αυτό.

Από προσωπική μας επίσκεψη με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, διαπιστώσαμε τη μεγάλη αναγκαιότητα του εξοπλισμού στοιβασίας. Διαπιστώσαμε επίσης πως το κοινό σύστημα διακίνησης εμπορευματοκιβωτίων με transtainers και straddle carrier ακόμα και με fork-lifts είναι τα καταλληλότερα για το λιμάνι της Λεμεσού.

Οπωσδήποτε η συνέχιση της καθυστέρησης στον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού στοιβασίας από την Αρχή Λιμένων θα έχει σοβαρές, δυσμενείς συνέπειες και αντίκειται προς την επιδίωξη της μετατροπής της Κύπρου σ' ένα διεθνές διαμετακομιστικό κέντρο. Χωρίς άλλη χρονοτριβή θα πρέπει να ξεπεραστούν οποιεσδήποτε αδικαιολόγητες αντιδράσεις και εμπόδια και αποφασιστικά η Αρχή Λιμένων να προχωρήσει άμεσα στην αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού του λιμανιού της Λεμεσού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα που συζητούμε σήμερα εξετάστηκε από την Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων αυτεπάγγελτα, μετά που γνώστηκε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Λιμένων Κύπρου πήρε ξαφνικά και μονομερώς την απόφαση να προχωρήσει στην αγορά τεσσάρων τραστέινερ, με δικαίωμα αγοράς για άλλα δυο, αδιαφορώντας για τις αντιδράσεις των άμεσα

ενδιαφερόμενων προσώπων ή ομάδων προσώπων που απασχολούνται σήμερα με τον ευαίσθητο αυτό τομέα των λιμανιών και ιδιαίτερα της διαμετακόμισης των εμπορευματοκιβωτίων.

Όπως είναι γνωστό για την εκφόρτωση από το πλοίο, την παραλαβή στο κρηπίδωμα, τη διακίνηση στο λιμενικό χώρο, την τοποθέτηση στο σταθμό και την παράδοση των εμπορευματοκιβωτίων από το σταθμό εργάζονται ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου σαν εργοδότης των λιμενεργατών, ο Σύνδεσμος Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων Λεμεσού και η εταιρεία ΟΜΟΝΟΙΑ σαν Container Operator. Κάθε μια από τις πιο πάνω υπηρεσίες ασκεί ή παρέχει μια συγκεκριμένη εργασία/εξυπηρέτηση και όλων ο στόχος και ο σκοπός είναι η άμεση ολοκλήρωση της φορτοεκφόρτωσης των πλοίων και η ταχεία παραλαβή και παράδοση των εμπορευματοκιβωτίων από και προς το σταθμό. Η μεγιστοποίηση της απόδοσης της κάθε πλευράς μεγιστοποιεί ταυτόχρονα και το όφελος του λιμανιού. Το συμφέρον όλων, αλλά και το συμφέρον του κράτους είναι η γρήγορη διεκπεραίωση της εργασίας και βέβαια δεν πρέπει να παραβλέπεται ότι η κάθε μια πλευρά επιδιώκει και τη μεγιστοποίηση του δικού της κέρδους.

Η εξυπηρέτηση του διαμετακομιστικού εμπορίου, αλλά και γενικά των εισαγωγών/εξαγωγών κυπριακών προϊόντων και εμπορευμάτων στηρίζεται βασικά σε δυο δεδομένα, την αυξημένη παραγωγικότητα και αποτελεσματικότητα και τα χαμηλά κόστα. Είναι αξίωμα ότι και τα δυο στοιχεία μόνο ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να τα επιτύχει, γεγονός που πολλές φορές έχει αποδειχθεί και στην πράξη. Βέβαια με την τοποθέτησή μας αυτή δεν υποστηρίζουμε ότι η όλη εργασία θα πρέπει να γίνεται ανεξέλεγκτα, αλλά πάντοτε κάτω από την καθοδήγηση και τον έλεγχο, τον αυστηρό μάλιστα έλεγχο, των αρμόδιων κρατικών αρχών. Είναι, κύριοι συνάδελφοι, χάρις σ' αυτό το σύστημα που η διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων από τα λιμάνια μας αυξάνεται χρόνο με χρόνο με αποτέλεσμα από τις 5,350 που διακινήθηκαν το 1975 και τις 17,762 που διακινήθηκαν το 1976 να πλησιάζουμε το 1989 τις 250,000, με όλες ασφαλέστατα τις ευεργετικές συνέπειες για την οικονομία του τόπου μας. Πιστεύουμε ότι θα ήταν λάθος να αναμειχθεί η ίδια η Αρχή Λιμένων Κύπρου στη διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων με δικό της εξοπλισμό και δικό της προσωπικό, γιατί είναι σίγουρο ότι σε μια τέτοια περίπτωση όχι μόνο η αύξηση των κόστων θα είναι βέβαιη, αλλά και οι εργατικές και άλλες διαφορές που υπάρχουν σήμερα δυστυχώς μέσα σ' αυτό τον ημικρατικό οργανισμό θα μεταφερθούν και στο χώρο των λιμανιών με τραγικά αποτελέσματα για το είδος αυτό του εμπορίου που διεξάγεται σήμερα στην Κύπρο.

Ο ισχυρισμός ότι η Αρχή Λιμένων έχει επενδύσει £9,5 περίπου εκατομμύρια στο νέο σταθμό και ότι δεν έχει καμιά συμμετοχή στα εισοδήματα που προκύπτουν δεν μπορεί να ευσταθίσει, γιατί η Αρχή με βάση τα στοιχεία του 1988 από την κεφαλαιουχική αυτή δαπάνη έχει ένα ετήσιο εισόδημα ύψους £1,8 εκ. το οποίο προέρχεται αποκλειστικά από τα εμπορευματοκιβώτια ως ακολούθως:

Γενικά λιμενικά δικαιώματα από πλοία εμπορευματοκιβωτίων £56,000.
Γενικά λιμενικά δικαιώματα από φορτία σε εμπορευματοκιβώτια £738,000.
Πλοηγικά δικαιώματα, δικαιώματα πλεύρησης και άλλα δικαιώματα £199,000.
Δικαιώματα χρήσεως γερανών από πλοία· εμπορευματοκιβωτίων £560,000.
Υπερωρίες για εξυπηρέτηση πλοίων εμπορευματοκιβωτίων £139,000 και τέλος δικαιώματα (Royalties) από τον Container Operator £140,000. Σύνολο £1,832,000 το χρόνο.

Από τα πιο πάνω στοιχεία προκύπτει ότι η κεφαλαιουχική αυτή επένδυση της Αρχής Λιμένων της αποδίδει ένα ετήσιο ποσοστό που ανέρχεται σε 19% της συνολικής επένδυσης το οποίο κρίνεται σαν πολύ ικανοποιητικό.

Ένα άλλο θέμα που πρέπει να αναφερθεί είναι ότι η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λήφθηκε όχι γιατί η πλειοψηφία τούτου πίστευε στην ορθότητα αυτής της θέσης, αλλά, δυστυχώς, μετά από οδηγίες του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας κυρίου Βασιλείου. Ο ίδιος ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου επιβεβαίωσε τις πληροφορίες μας ότι, όταν το θέμα τούτο παρουσιάστηκε για πρώτη φορά σε κανονική συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων, η εισήγηση της αγοράς των trastéiner από μέρους της Αρχής δεν μπόρεσε να εξασφαλίσει πλειοψηφία και εγκαταλείφθηκε για να επανέλθει αργότερα- εκτός μάλιστα ημερήσιας διάταξης- μετά που το Διοικητικό Συμβούλιο είχε συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κύριο Βασιλείου και μετά από υπόδειξή του ότι θα 'πρεπε χωρίς καμιά χρονοτριβή να προχωρήσουν στη λήψη της απόφασης αυτής. Δεν μπορούμε να γνωρίζουμε πόσο ενημερωμένος ήταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για το όλο θέμα, όταν έκαμνε την τοποθέτησή του αυτή. Ξέρουμε όμως ότι καμιά μελέτη ούτε έγινε ούτε παρουσιάστηκε στην Επιτροπή μας που να δικαιολογεί ή να στοιχειοθετεί την απόφαση αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Εκτός των άλλων θεωρούμε ότι η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής για αγορά των τραστέϊνερ είναι πρόωρη, γιατί θα 'πρεπε να προηγηθεί η λήψη απόφασης αναφορικά με τη σύσταση ενός αρμόδιου φορέα ή αρχής ή εταιρείας -όπως θέλουν ας την ονομάσουν- στην οποία θα 'πρεπε να ανατεθεί η διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι της Λεμεσού. Η σύσταση του φορέα αυτού θεωρείται αναγκαία για την καλύτερη διεκπεραίωση των εργασιών και από μέρους της ίδιας της Διεύθυνσης και από μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου ακόμα. Βέβαια υπήρχαν και υπάρχουν διαφορές απόψεων όσον αφορά τους παράγοντες που θα πρέπει να συμμετάσχουν στο φορέα αυτό και ιδιαίτερα στο θέμα της συμμετοχής ή όχι της Αρχής Λιμένων Κύπρου και το ενδεχόμενο ποσοστό της συμμετοχής της. Αντί όμως το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής ή ακόμα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κύριος Βασιλείου, εφόσον ο ίδιος ηθέλησε να εμπλακεί στο θέμα αυτό, να εντείνουν τις προσπάθειές τους προς την κατεύθυνση της εξεύρεσης αποδεκτής από όλες τις πλευρές λύσης, προχώρησαν στη μονομερή και ξαφνική απόφαση της αγοράς εξοπλισμού από μέρους της Αρχής, ίσως για να δημιουργήσουν τετελεσμένα γεγονότα και έθεσαν έτσι το αμάξι μπροστά από το άλογο.

Είναι αξιοσημείωτο ακόμα το γεγονός ότι παρά το γεγονός ότι από τις 18.8.89 μέχρι σήμερα πέρασαν όχι μόνο δυο μήνες αλλά εφτά ολόκληροι μήνες, εντούτοις ούτε το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής ούτε ο ίδιος ο κύριος Βασιλείου ενδιαφέρθηκαν να επιλύσουν το θέμα της δημιουργίας του φορέα. Εμείς πιστεύουμε ότι η Αρχή Λιμένων Κύπρου δε θα πρέπει σε καμιά απολύτως περίπτωση να προχωρήσει στην αγορά οποιουδήποτε άλλου μηχανικού εξοπλισμού για τα εμπορευματοκιβώτια, πριν να επιλυθεί το θέμα της δημιουργίας του φορέα με την ανάθεση σ' αυτόν των εργασιών της διακίνησης και στοιβασίας των εμπορευματοκιβωτίων.

Μίλησε ο κύριος Ηλιάδης για σκανδαλώδη συμπεριφορά της κυβέρνησης Κυπριανού ή ίσως ακόμα και αυτής της κυβέρνησης που οδήγησαν σε υπο-

λειτουργία, όπως μας είπε, το λιμάνι της Λεμεσού με αποτέλεσμα να ζημιώσει το δημόσιο πολλά μα πάρα πολλά εκατομμύρια λίρες. Διερωτούμαι πράγματι πόση κεκτημένη ταχύτητα αντιπολίτευσης έχει ακόμα ο συνάδελφος Ηλιάδης προς την κυβέρνηση Κυπριανού. Είναι γεγονός και το παρακολουθούμε όλοι ότι με κάθε ευκαιρία σε οποιοδήποτε θέμα ο κύριος Ηλιάδης θυμάται ακόμα την κυβέρνηση Κυπριανού προσπαθώντας να τις αποδώσει ευθύνες. Δικαίωμά του ασφαλέστατα είναι. μπορεί να επικρίνει, μπορεί να χρησιμοποιά το βήμα της Βουλής όπως θέλει.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Έχω μνήμη.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Αλλά επειδή ακριβώς μνήμη έχει ο κύριος Ηλιάδης, μνήμη έχουμε και μεις, και για όσους δεν έχουν μνήμη υπάρχουν και τα γραπτά κείμενα, που λεν ότι επί Κυπριανού το 1977, όταν ανέλαβε την εξουσία, διακινήθηκαν 28,000 μόνο εμπορευματοκιβώτια στο λιμάνι της Λεμεσού. Επί διακυβέρνησης Κυπριανού πάλιν μέχρι που έφυγε από την προεδρία ο κύριος Κυπριανού, παρά την υπολειτουργία του λιμανιού της Λεμεσού, παρά την αμέλεια που έδειξε ο Κυπριανού και η κυβέρνησή του, εντούτοις τα εμπορευματοκιβώτια που διακινήθηκαν δεν ήταν 18,000 μόνο το 1988, δεν ήταν 50,000 δεν ήταν 100,000 αλλά έφθασαν τις 200,000 το 1988 με αποτέλεσμα να αυξηθούν τα εισοδήματα του κράτους σε πολλά, πολλά εκατομμύρια λίρες. Βέβαια δεν παραβλέπουμε όλους τους άλλους παράγοντες που οδήγησαν στην αύξηση του διαμετακομιστικού αυτού εμπορίου που τόσα καλά επέφερε στον τόπο μας. Υπάρχουν και άλλοι παράγοντες, υπάρχουν και εξωγενείς παράγοντες, υπάρχουν και οι παράγοντες όλων των άλλων που συμμετέχουν στις εργασίες των λιμανιών τις οποίες επικροτούμε και εκφράζουμε τα συγχαρητήρια μας σε όλους. Αλλά δεν πιστεύω ότι θα ήταν δίκαιο να επικρίνουμε την κυβέρνηση Κυπριανού για υπολειτουργία των λιμανιών μας.

Προχώρησε ακόμα ο συνάδελφος Ηλιάδης να μας πει ότι θα πρέπει την εργασία εκεί, τον εξοπλισμό όλο -κυρίως τον εξοπλισμό-να τον αναθέσουμε στη Διεύθυνση της Αρχής Λιμένων Κύπρου. Βεβαίως είναι και θέμα ιδεολογικής τοποθέτησης. Ίσως ο κύριος Ηλιάδης να ονειρεύεται κρατικές επιχειρήσεις. Εμείς όμως δεν επικροτούμε, ευτυχώς, τις απόψεις του κυρίου Ηλιάδη. Ούτε ασφαλέστατα επικροτούμε και την άκρατη ιδιωτική οικονομία. Εμείς τασσόμαστε σταθερά υπέρ του συστήματος της μικτής οικονομίας που δοκιμάστηκε έμπρακτα στην Κύπρο και από την κυβέρνηση του αείμνηστου εθνάρχη Μακάριου και από την κυβέρνηση Κυπριανού και πέτυχαν. Και τα ευεργετικά αποτελέσματα τα βλέπουμε όλοι κι εμείς εδώ στην Κύπρο, αλλά ακόμα και ξένοι διεθνείς οργανισμοί. Αν λοιπόν οι σκέψεις του συνάδελφου Ηλιάδη ή ακόμα και των συναδέλφων του ΑΚΕΛ είναι να εγκαταστήσουμε εδώ στον τόπο μας κρατικές επιχειρήσεις η απάντησή μας είναι όχι. Και το όχι δεν είναι αυθαίρετο. Είναι μάλιστα και επίκαιρο. Εκεί που δοκιμάστηκαν αυτές οι κρατικές επιχειρήσεις βλέπουμε ότι απέτυχαν παταγωδώς και προσκαλούνται καθημερινά ιδιώτες επιχειρηματίες να αγοράσουν τις καταχρεωμένες κρατικές επιχειρήσεις.

Μίλησε ακόμα ο κύριος Ηλιάδης για το είδος του εξοπλισμού που θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τη στοιβασία των εμπορευματοκιβωτίων. Δε θεωρούμε ότι είναι ο κατάλληλος χρόνος να ασχοληθούμε με το θέμα αυτό. Εφόσον όμως έχει

εγερθεί, πρέπει να πω ότι εμείς έχουμε πεισθεί από την όλη επιχειρηματολογία που ακούσαμε κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της Επιτροπής μας ότι ένα μικτό σύστημα εξοπλισμού, δηλαδή ένα σύστημα που να αποτελείται και από τραστέινερ και από straddle carriers και ίσως από φορτοεκφορτωτές απλούς ακόμα, θα ήταν το ιδανικότερο για την περίπτωση των κυπριακών λιμανιών.

Μας είπε ο κύριος Ηλιάδης ότι τα τραστέινερ είναι ιδανικά για τα δικά μας λιμάνια, γιατί συνάδουν και με τα gravel beds που έχουν δημιουργηθεί από το 1983 τόσο. Ναι, αν πράγματι έτσι είναι η κατάσταση, τότε γιατί τόση αντίδραση; Γιατί η εταιρεία, που βάσει συμβολαίου ανέλαβε τη διακίνηση και τη στοιβασία των εμπορευματοκιβωτίων, αγόρασε με δικά της έξοδα και χρησιμοποιεί τραστέινερ για καλύτερη εξυπηρέτηση του είδους αυτού του εμπορίου; Μας λέχθηκε ότι δεν εξασφαλίστηκε εκ των προτέρων άδεια. Τι σημασία είχε αν είναι εκ των προτέρων ή αν είναι εκ των υστέρων; Μήπως επηρεάζονται τα δικαιώματα της Αρχής Λιμένων Κύπρου; Μήπως επηρεάζεται η εξυπηρέτηση των πελατών; Ασφαλέστατα όχι. Και η Αρχή Λιμένων Κύπρου εξακολουθεί να παίρνει τα ίδια δικαιώματα και οι πελάτες εξυπηρετούνται ακόμα καλύτερα. Και διερωτούμαστε πραγματικά γιατί ακόμα και σήμερα η Αρχή Λιμένων Κύπρου, παρά το γεγονός ότι η ίδια εταιρεία εξέφρασε την άποψη και την προθυμία να αγοράσει και άλλα τραστέινερ για την καλύτερη ακόμα εξυπηρέτηση των πελατών της, αρνείται πεισματικά η Διεύθυνση της Αρχής Λιμένων Κύπρου να παραχωρήσει αυτή την άδεια; Ποια είναι η δικαιολογία; Μπορεί κανείς να υποθέσει ότι,«ξέρετε είναι ίσως για να δημιουργήσει τετελεσμένα η ιδιωτική αυτή εταιρεία, η ΟΜΟΝΟΙΑ». Μα, κύριοι συνάδελφοι, λειτουργεί στο χώρο εκείνο η εταιρεία αυτή η ιδιωτική βάσει ενός συμβολαίου. Μας λέχθηκε ότι, ξέρετε, δημιουργεί υπερκέρδη. Αν δημιουργεί υπερκέρδη, περισσότερη ακόμα η ευθύνη της Αρχής Λιμένων Κύπρου, γιατί η ίδια η Αρχή επιφυλάσσει στον εαυτό της το δικαίωμα και βάσει νομοθεσίας να καθορίσει τα δικαιώματα που θα πρέπει να εισπράττονται από την εταιρεία αυτή. Αν λοιπόν τα δικαιώματα αυτής της εταιρείας της επιτρέπουν να δημιουργεί υπερκέρδη, θα μπορούσαν να επαναδιαπραγματευτούν τη συμφωνία που συνήφθη μεταξύ της Αρχής Λιμένων Κύπρου και της εταιρείας ΟΜΟΝΟΙΑ.

Λέχθηκε ακόμα σαν μομφή προς την Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, ίσως την πλειοψηφία των μελών της Επιτροπής, από τον κύριο Ηλιάδη ότι δεν έχουμε επιδείξει την ίδια ευαισθησία που επιδείξαμε στην περίπτωση της Αρχής Λιμένων Κύπρου που την καλέσαμε να μη προχωρήσει στην αγορά των τραστέινερ προτού δημιουργηθεί πρώτα ο φορέας. Δεν επιδείξαμε, λέει, την ίδια ευαισθησία και για την εταιρεία ΟΜΟΝΟΙΑ και για τους ιδιώτες αχθοφόρους. Η απάντησή μου δόθηκε προηγουμένως: Γιατί, απλούστατα, με τον τρόπο αυτό εξυπηρετείται καλύτερα το διαμετακομιστικό εμπόριο των εμπορευματοκιβωτίων.

Διερωτήθηκε ακόμα ο κύριος Ηλιάδης γιατί άραγε το ΚΕ.ΒΕ. και η Ο.Ε.Β., ιδιωτικοί οργανισμοί, που αποτελούνται από ιδιώτες δε διαμαρτύρονται για την όλη εργασία που διεξάγεται στα λιμάνια. Μα θα ήταν πραγματικά παράδοξο, κύριοι συνάδελφοι, να διαμαρτύρεται κάποιος, όταν γίνεται η δουλειά του καλά και μάλιστα όταν γίνεται με χαμηλά κόστα και του επιτρέπει να πραγματοποιεί μεγαλύτερα κέρδη. Και το ΚΕ.ΒΕ. λοιπόν και η Ο.Ε.Β., στις τάξεις των οποίων βρίσκονται όλοι αυτοί που εμπορεύονται αυτού του είδους τη διακίνηση, είναι ευχαριστημένοι από την εργασία που γίνεται στο λιμάνι. Γιατί λοιπόν να διαμαρτυρηθούν;

Τελειώνοντας θα 'θελα να διαβεβαιώσω το συνάδελφο κύριο Δίγκλη ότι εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα είμαστε και θα παραμείνουμε πιστοί στο μικτό οικονομικό σύστημα και πάντοτε όταν θα τίθεται οποιοδήποτε θέμα αρχής -γιατί σήμερα δεν τίθεται θέμα ούτε ίδρυσης του φορέα ούτε συμμετοχής σ' αυτόν για να τοποθετηθούμε-όταν θα τεθούν τέτοια θέματα, τότε ασφαλέστατα θα κάνουμε και τις ανάλογες τοποθετήσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Αν επιμένετε θα δώσω ένα υπέρ, ένα εναντίον, πέντε λεπτά στον καθένα. Κύριοι συνάδελφοι, πρέπει επιτέλους αυτή η Βουλή να βάλει και κάποια όρια. Συζητούμε καμιά φορά θέματα τα οποία είναι κοσμοϊστορικής σημασίας και δεν αποδίδεται η ίδια σημασία. Σας λέω ότι έχουμε ακόμα 12 θέματα. Επομένως θα δώσω στον κ. Ηλιάδη, επειδή ήταν εμπλεγμένος.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι επειδή λέχθηκαν ορισμένα πράγματα, θέλω και εγώ να απαντήσω στον κ. Ηλιάδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέντε λεπτά στον κ. Ηλιάδη, πέντε λεπτά στον κ. Ερωτοκρίτου, αν συμφωνεί η Βουλή, και θα κλείσω το θέμα. Αν υπάρχει ένσταση θα βάλω το θέμα σε ψηφοφορία στη Βουλή.

Ορίστε, πέντε λεπτά κύριε Ηλιάδη.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Θα εξαρτηθεί από το τι θα αναφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι προσωπική επίθεση, ναι. Αν είναι επιχειρήματα, η Βουλή τα άκουσε. Με το να τα ακούσει και δεύτερη και τρίτη φορά δεν αλλάζει τίποτε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Απλώς απαντώ σε ορισμένα ανακριβή τα οποία λέχθηκαν από τον κ. Δημητριάδη. Είπε ότι τάσσεται υπέρ του μικτού συστήματος και καταδικάζει τον κρατισμό στην οικονομία. Δεν υπήρξαμε ποτέ λάτρεις της απόλυτης κρατικοποίησης, κύριε Δημητριάδη, και εμείς είμαστε εκείνοι οι οποίοι, όπως επίσης και ο κ. Δίγκλης και ο κ. Μανδριώτης και ο κ. Νεόφυτος Ηλία, λέμε ότι στο θέμα του φορέα θα πρέπει να συμμετέχουν και να συνεργαστούν και ο ιδιωτικός τομέας και οι αχθοφόροι και οι ναυτικοί πράκτορες και η Αρχή Λιμένων. Εμείς πήραμε αυτή τη θέση υπέρ της μικτής οικονομίας. Εσείς γιατί δεν την παίρνετε, αλλά έμμεσα πλην σαφώς υποστηρίζετε την απόλυτη ιδιωτικοποίηση; Ερώτημα πρώτο.

Δεύτερο, αναφερθήκατε στη δική μας αναφορά στα λάθη της κυβέρνησης Κυπριανού. Αυτό οφείλεται σε δύο λόγους, πρώτον ότι ήταν πολλά και μεγάλα και δεν μπορούμε να τα ξεχάσουμε και το δεύτερο είναι ότι δυστυχώς διατηρούμε τη μνήμη μας.

Λέχθηκε ότι είπαμε εμείς ότι τα transtainers είναι ιδανική λύση. Για όνομα του Θεού ούτε τεχνικοί είμαστε ούτε εμπειρογνώμονες είμαστε για να αποφαινόμαστε για τεχνικά θέματα. Αυτά τα είπε η Διεθνής Τράπεζα, οι Ολλανδοί εμπειρογνώμονες, ο εμπειρογνώμονας των Ηνωμένων Εθνών. Αυτοί τα είπαν, κύριε Δημητριάδη, και όχι εμείς.

Ακόμη λέει ο κ. Δημητριάδης: Αν είναι υπερκέρδη που πραγματοποιά η ιδιωτική μονοπωλιακή εταιρεία, γιατί η Αρχή Λιμένων και ο δημόσιος τομέας δεν επαναδιαπραγματεύεται τους όρους; Ακριβώς, κύριε Δημητριάδη, διότι η ιδιωτική εταιρεία κρατάει και το κρέας κρατάει και το μαχαίρι. Γιατί δεν υπάρχει ευχέρεια διαπραγμάτευσης, όταν ο άλλος ασκεί απόλυτο έλεγχο και απόλυτη εξουσία μέσα στα λιμάνια και μπορεί να σου παραλύσει με την παραμικρή αφορμή τη λειτουργία των λιμανιών και να διαλύσει το διαμετακομιστικό μας εμπόριο και μην παριστάνεται τον αφελή για ποιο λόγο δεν μπορεί να γίνει η επαναδιαπραγμάτευση. Η επαναδιαπραγμάτευση θα μπορέσει να γίνει, όταν θα έχει και ένα ουσιαστικό ρόλο η Αρχή Λιμένων και το δημόσιο και δε θα είναι μια μαριονέττα στα χέρια των ιδιωτικών συμφερόντων, όπως εσείς και ο Δημοκρατικός Συναγερμός τη θέλει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ένα από τα θέματα που ειδικότερα ο κ. Ηλιάδης αλλά και οι άλλοι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ έχουν αναφέρει, έχουν σχολιάσει ότι το έχω αναφέρει εγώ, ήταν η βεβιασμένη απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων να προχωρήσει στην αγορά των transtainers. Θα ήθελα να παραπέμψω τους έντιμους συναδέλφους στα πρακτικά εκείνης της ημερομηνίας, να τα διαβάσουν, για να φανεί καθαρά εκεί πέρα ότι αυτά λέχθηκαν και σε εκείνη τη συνεδρία από αρκετά μέλη του Συμβουλίου, ότι δηλαδή η απόφαση την οποίαν είχαν πάρει -να μη το διαβάσω, αλλά ας κάμουν τον κόπο να το δουν-είναι βεβιασμένη, διότι ακόμα το Συμβούλιο δε γνωρίζει τη θέση της κυβέρνησης και τι είδους φορέα θέλει να προωθήσει. Και συνεχίζει να πει ότι δεν έχει παρουσιαστεί οικονομική μελέτη. Έτσι αυτά τα πράγματα τα οποία ανέφερε είναι πράγματα τα οποία αναφέρθηκαν στη συνεδρία εκείνης της ημερομηνίας, εκτός και αν οι έντιμοι συνάδελφοι δε θέλουν να τα λάβουν αυτά υπόψη.

Το δεύτερο θέμα είναι ότι αναφέρθηκαν σε εμπειρογνώμονες. Θα ήθελα πάλι να τους παραπέμψω γιατί φαίνεται δεν τα έχουν διαβάσει. Στην επιστολή της Διεθνούς Τράπεζας ημερομηνίας 27 Αυγούστου 1986, στην παράγραφο 4.01 αναφέρεται σαφώς ότι δεν πρέπει η Αρχή Λιμένων να αναμιχθεί σ' αυτό το θέμα και πρέπει πάση θυσία να αποφασιστεί πρώτα ο φορέας και μετά οτιδήποτε άλλο. Τώρα αν θα ζούμε με στο 1981 και προηγουμένως, τότε συμφωνώ μαζί σας. Αλλά δε ζούμε το 1981, ζούμε στο 1990 και αναμφίβολα πρέπει την εξέλιξη της επιστήμης, την εξέλιξη της τεχνολογίας, όλα να τα παρακολουθούμε και να είμαστε ευέλικτοι και να μην περιοριστούμε σε μια απόφαση που κακώς πιθανώς να λήφθηκε το 1981 και να μη λάβουμε υπόψη τι συμβαίνει σήμερα μέσα στα λιμάνια σε ολόκληρο τον κόσμο. Και ερωτώ τους έντιμους συναδέλφους: Γιατί από τα 55 μεγαλύτερα λιμάνια σήμερα του κόσμου μόνο τέσσερα λιμάνια και λόγω ειδικών συνθηκών βρίσκονται στα χέρια των Αρχών Λιμένων και όλα τα υπόλοιπα βρίσκονται στα χέρια του ιδιωτικού τομέα; Μήπως σ' όλες αυτές οι χώρες, που είναι και τα σημαντικότερα λιμάνια του κόσμου σήμερα, το σύστημα το οποίο χρησιμοποιείται είναι εσφαλμένο;

Και δεν θα ήθελα φυσικά να επαναλάβω και εκείνα με τα οποία ο συνάδελφος Δημητριάδης έχει απαντήσει στο συνάδελφο Ηλιάδη και τα οποία υιοθετώ

πλήρως λόγω του περιορισμού του χρόνου. Επίσης μας ανέφερε ότι τεχνικές υπηρεσίες της Αρχής συστήνουν ότι πρέπει να αγοραστούν τα transtainers και πρέπει επίσης να είναι στα χέρια της Αρχής. Λυπούμαι συνάδελφοι, αλλά δεν είναι αυτό. Και αναφέρομαι σε υπόμνημα ημερομηνίας 27.6.87 που οι ίδιοι οι τεχνικοί της Αρχής Λιμένων στη σελίδα 4 του υπομνήματος, οι ίδιοι τεχνικοί λένε τα εξής από ένα συνέδριο που ήρθε από το εξωτερικό: Τα τρία βασικά μηνύματα που πήρα από το συνέδριο αυτό που παρουσιάστηκαν πολύ υψηλού επιπέδου papers είναι τα ακόλουθα: 1, 2 και το 3, η τάση για ιδιωτικοποίηση των λιμανιών που έχει σχεδόν σ' όλες τις περιπτώσεις δώσει και εξαιρετικά αποτελέσματα. Συγκεκριμένα η ομιλία της Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων που απηύθυνε στο συνέδριο περιστρεφόταν γύρω από το θέμα αυτό. Δε γνωρίζω αν αυτές οι συστάσεις οι οποίες δίδονταν επανειλημμένα στο Διευθυντή της Αρχής Λιμένων έμεναν μέσα στα χαρτιά ή αν αυτές οι συστάσεις που δίδονταν πήγαιναν στα εκάστοτε Συμβούλια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα υπ' αριθμόν 8 που είναι Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι ανωμαλίες που παρουσιάζονται στη λειτουργία του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου και η ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων πάνω στους άμεσα ενδιαφερομένους» (αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή), υπάρχει εισήγηση, δεδομένου ότι έχει κυκλοφορήσει προ μακρού η Έκθεση, να θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα και αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΟΙ ΑΝΩΜΑΛΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΦΑΓΕΙΟΥ ΚΟΦΙΝΟΥ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΑΜΕΣΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε αυτεπάγγελτα το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Ιανουαρίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Εμπορίου και Βιομηχανίας, Εσωτερικών, του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ και Παναγροτικός Σύνδεσμος, του Συνδέσμου Κρεοπωλών, της Κεντρικής Επιτροπής Κτηνοτρόφων και της ΠΟΒΕΚ. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Ν. Μουσιούττας.

Εισάγοντας το θέμα, ο Πρόεδρος της Επιτροπής ανέφερε ότι το όλο θέμα εξετάζεται από την Επιτροπή ύστερα από παράπονα που έγιναν από κτηνοτρόφους, κρεοπωλεία, μεταφορείς αλλά και από το κοινό γενικότερα για τα

προβλήματα που παρουσιάστηκαν στη λειτουργία του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου και με σκοπό να μελετηθούν τρόποι επίλυσης των προβλημάτων αυτών, αφού ακουστούν οι απόψεις των υπευθύνων και των ενδιαφερόμενων μερών.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Κρεοπωλών Κύπρου δήλωσαν στην Επιτροπή πως η δημιουργία του Κεντρικού Σφαγείου δεν έχει επιλύσει πλήρως τα προβλήματα αναφορικά με τη σφαγή και την παράδοση των κρεάτων και αυτό επιβεβαιώθηκε πλήρως κατά τη διάρκεια των γιορτών των Χριστουγέννων οπότε, όπως ήταν εύλογο, σημειώθηκε αυξημένη ζήτηση και χρήση των υπηρεσιών του σφαγείου. Συγκεκριμένα, κατά τους ίδιους εκπροσώπους, το σφαγείο έκλεισε τρεις κατά συνέχεια μέρες κατά τη διάρκεια των γιορτών και το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τη συνήθεια του κυπριακού κοινού να καταναλώνει μεγάλες ποσότητες νωπών κρεάτων κατά τις μέρες αυτές, ανάγκασε τους κρεοπώλες, ενόψει και των διακοπών της Πρωτοχρονιάς, να σπεύσουν για την ικανοποίηση όλων αυτών των αναγκών όταν άνοιξε το σφαγείο, κατά τον ενδιάμεσο χρόνο Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς, με αποτέλεσμα να προκληθεί στο σφαγείο η γνωστή συμφόρηση. Κατά τη διάρκεια της συμφόρησης αυτής, το προσωπικό του σφαγείου δεν ήταν σε θέση να παραλάβει έγκαιρα τα ζώα και οι κρεοπώλες έχασαν πολύτιμο χρόνο από τις άλλες εργασίες τους, αφού μερικοί έφτασαν στο σημείο και να διανυκτερεύσουν μπροστά στο σφαγείο.

Για την αντιμετώπιση παρόμοιων καταστάσεων οι εκπρόσωποι των κρεοπωλών έκαμαν τις πιο κάτω εισηγήσεις:

(α) Το σφαγείο να μη διακόπτει τη λειτουργία του κατά τις αργίες.

(β) Το προσωπικό να εργάζεται με σύστημα βάρδιας για συνεχή παροχή υπηρεσιών.

(γ) Να δημιουργηθούν περιφερειακά σφαγεία κυρίως στις ορεινές περιοχές, γιατί υπάρχει αποδεδειγμένα δυσκολία για τη μεταφορά των ζώων από αυτές στο Κεντρικό Σφαγείο.

(δ) Οι κρεοπώλες να εκπροσωπούνται στην Επιτροπή του Σφαγείου, για να υπάρχει άμεση και καλύτερη συνεργασία στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρουσιάζονται.

(ε) Να γίνουν οι αναγκαίες επεκτάσεις στο Κεντρικό Σφαγείο.

Διατυπώνοντας τις απόψεις της οργάνωσής του, ο εκπρόσωπος της ΠΕΚ απέδωσε τη δημιουργία των προβλημάτων αυτών στην έλλειψη συντονισμού στο γενικότερο θέμα της διάθεσης κρεάτων, γι' αυτό και εισηγήθηκε τη δημιουργία κεντρικού φορέα που θα είναι υπεύθυνος για το συντονισμό των εργασιών από την παραγωγή μέχρι την κατανάλωση. Για το σκοπό αυτό πρότεινε τη δημιουργία Συμβουλίου Εμπορίας Κρεάτων.

Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγελαδοτρόφων (Π.Ο.Α.) δήλωσε στην Επιτροπή πως η δημιουργία του Κεντρικού Σφαγείου ήταν λανθασμένη και ότι, παρόλο τον εξοπλισμό του με όλα τα σύγχρονα μηχανήματα, αύξησε τα κόστα σφαγής και γενικά της διάθεσης των κρεάτων. Δηλώθηκε επίσης ότι οι σφαγείς από ελεύθεροι επαγγελματίες μετατράπηκαν σε απλούς υπαλλήλους, με αποτέλεσμα να μην αποδίδουν ικανοποιητικά και να παρατηρούνται καθυστερήσεις στην παραλαβή και τη σφαγή των ζώων, όπως και στην παράδοση των κρεάτων. Γι' αυτό οι κρεοπώλες αναγκάζονται να κλείνουν τα κρεοπωλεία τους και έτσι αυξάνονται τα κόστα. Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών ο εκπρόσωπος της οργάνωσης των αγελαδοτρόφων εισηγήθηκε τη δημιουργία επαρχιακών σφαγείων.

Ο εκπρόσωπος της ΕΚΑ δήλωσε στην Επιτροπή πως, παρόλες τις διακηρύξεις των υπευθύνων ότι το Κεντρικό Σφαγείο θα εξυπηρετούσε μέχρι και το τελευταίο χωριό εκτός από την επαρχία Πάφου, η ως τώρα εμπειρία απέδειξε το αντίθετο. Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, η ανεπάρκεια του Κεντρικού Σφαγείου αποδείχτηκε κατά τις γιορτές των Χριστουγέννων, γιατί δεν ήταν σε θέση να ανταποκριθεί στις αυξημένες ανάγκες και, αν το προσωπικό δεν επιδείκνυε το ζήλο που επέδειξε, το κοινό δε θα μπορούσε να προμηθευτεί κρέας. Για τη λύση του όλου προβλήματος ο εκπρόσωπος της ΕΚΑ εισηγήθηκε τη δημιουργία επαρχιακών σφαγείων και τη σύσταση φορέα ή Συμβουλίου Εμπορίας Κρεάτων.

Ο εκπρόσωπος της Κεντρικής Επιτροπής Κτηνοτρόφων χαιρέτισε τη δημιουργία του Κεντρικού Σφαγείου και ευχαρίστησε όλους όσοι συνέβαλαν στη δημιουργία του, καλώντας συνάμα όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να συμβάλουν στην επίλυση των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν.

Ο εκπρόσωπος της ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ανέφερε στην Επιτροπή πως το σφαγείο αντιμετωπίζει προβλήματα τα οποία ανακύπτουν ένεκα του μικρού χρόνου λειτουργίας του και της έλλειψης συντονισμού των ενδιαφερομένων. Αυτό διαφάνηκε έντονα κατά τις γιορτές των Χριστουγέννων που η κατανάλωση του κρέατος ήταν, όπως συνήθως, πολύ μεγάλη. Για τη λύση των προβλημάτων αυτών ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε τη σύσταση Συμβουλίου Διάθεσης Κρεάτων και μέχρι να γίνει αυτό πρότεινε να μετέχουν στη Διοικούσα Επιτροπή του σφαγείου εκπρόσωποι των κρεοπωλών και των κτηνοτρόφων και να γίνει μελέτη για τη δημιουργία περιφερειακών σφαγείων τα οποία θα βοηθήσουν στην επίλυση των προβλημάτων που υπάρχουν.

Εκφράζοντας τις απόψεις του, ο Διευθυντής του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών δήλωσε πως το Κεντρικό Σφαγείο ικανοποιεί τις προδιαγραφές της Ε.Ο.Κ., ελέγχεται πλήρως από το Τμήμα του και έχει εξασφαλίσει πιστοποιητικό έπειτα από επιθεώρηση που έγινε από ειδικούς κτηνίατρους της Ε.Ο.Κ..

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κεντρικού Σφαγείου δήλωσε στην Επιτροπή πως η δημιουργία του σφαγείου ήταν ένα κοσμογονικό γεγονός για την Κύπρο, αφού βελτιώθηκε ο τομέας της σφαγής και από την πρωτόγονη κατάσταση στην οποία βρισκόταν έφτασε σε επίπεδα που θεωρούνται ανώτερα από το μέσο όρο του επιπέδου των ευρωπαϊκών σφαγείων, ενώ εξασφαλίστηκε και το σχετικό πιστοποιητικό καταλληλότητας από την Ε.Ο.Κ. ύστερα από επιτόπια επιθεώρηση.

Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε επίσης πως πράγματι, κατά τη διάρκεια των γιορτών των Χριστουγέννων, παρουσιάστηκαν ορισμένα προβλήματα, που αφορούσαν όμως μόνο την παραλαβή των ζώων, πράγμα που οπωσδήποτε ταλαιπώρησε τους κρεοπώλες, και ότι δεν υπήρξε πρόβλημα όσον αφορά την παράδοση των κρεάτων στα κρεοπωλεία ή οποιοδήποτε πρόβλημα για το καταναλωτικό κοινό. Το πρόβλημα που παρουσιάστηκε, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, προέκυψε γιατί ήταν η πρώτη φορά που το σφαγείο λειτουργούσε κατά τη διάρκεια των γιορτών των Χριστουγέννων και, όπως είπε, τα επιμέρους προβλήματα που παρουσιάστηκαν, ύστερα από τη φετινή πείρα που αποκτήθηκε, θα αποφευχθούν οπωσδήποτε στο μέλλον.

Σχετικά με την αναγκαιότητα επέκτασης του σφαγείου ή την πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως δεν υπάρχει καμιά τέτοια ανάγκη, επειδή ο μέσος όρος απόδοσης του σφαγείου, εκτός από την περίοδο των γιορτών, είναι ψηλότερος των συνηθισμένων αναγκών και συνεπώς είτε το ένα γίνει είτε το άλλο θα προκληθούν αχρείαστα έξοδα.

Τέλος, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Σφαγείου πληροφόρησε την Επιτροπή πως ορίστηκε συνάντηση όλων των ενδιαφερόμενων μερών για τις 30 Ιανουαρίου 1990 στην οποία αναμένεται να μελετηθούν τρόποι αντιμετώπισης των προβλημάτων που υπάρχουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλες τις απόψεις και όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει με τη σειρά της ότι πράγματι υπήρξαν προβλήματα στη λειτουργία του Κεντρικού Σφαγείου κατά τη διάρκεια των γιορτών των Χριστουγέννων, που σχετίζονταν κυρίως με τη μη έγκαιρη παραλαβή των ζώων που προορίζονταν για σφαγή και αυτό λόγω της έλλειψης προγραμματισμού στην παράδοση των ζώων και της αυξημένης ζήτησης νωπών κρεάτων κατά την ίδια περίοδο.

Η Επιτροπή, εκφράζοντας την εκτίμησή της για το έργο που έχει επιτελέσει το Κεντρικό Σφαγείο, παρόλο που βρίσκεται ακόμα στα αρχικά στάδια της λειτουργίας του, καλεί το Διοικητικό του Συμβούλιο να καταβάλει, σε συνεργασία με όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, τις αναγκαίες προσπάθειες για την υπερπήδηση των διάφορων προβλημάτων που κατά καιρούς αναφύονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ίδιο ισχύει για το επόμενο θέμα που είναι 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνοουμένων και Παθόντων για το θέμα που τιτλοφορείται «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Μαυρίδης εξέφρασε την επιθυμία να αναγνωστεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά αν έρθει ο κ. Μαυρίδης και θέλει, θα το επαναφέρω, αν δεν έρθει όμως θα το θεωρήσω ως λήξαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη όπως αναλάβει η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου την εισαγωγή σόγιας που χρησιμοποιείται από τους κτηνοτρόφους σαν βασικό μέσο διατροφής των ζώων τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.89).

Υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές και αυτά τα θέματα διαγράφονται.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΟΠΩΣ ΑΝΑΛΑΒΕΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΙΤΗΡΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΥΣ ΣΑΝ ΒΑΣΙΚΟ ΜΕΣΟ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΤΟΥΣ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Αυγερινός Παπαρές
Κυριάκος Τσιέττης
'Αριστος Χρυσοστόμου
Ανδρέας Παρισινός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 21 Νοεμβρίου 1989 και 23 Ιανουαρίου, 6 Φεβρουαρίου και 6 Μαρτίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, της Επιτροπής Σιτηρών και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 20 Απριλίου 1989 από τον αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα, ο εισηγητής του, Βουλευτής κ. Τσιέττης, ανέφερε πως η σόγια είναι ένα από τα κύρια είδη τροφής που παρέχεται στα ζώα κι αυτό γίνεται κατόπιν ενθάρρυνσης της ίδιας της κυβέρνησης που τη συστήνει ως κατάλληλη και θρεπτική τροφή. Οι ποσότητες που εισάγονται ανέρχονται σε 45-50 χιλιάδες τόνους. Συνεχίζοντας ο ίδιος Βουλευτής δήλωσε πως η σόγια δεν περιλαμβάνεται στα ελεγχόμενα είδη και έτσι η Επιτροπή Τιμών δεν επεμβαίνει στον καθορισμό της τιμής πώλησής της, με αποτέλεσμα η τιμή της να μην είναι σταθερή και να προκαλούνται τεράστια προβλήματα στους κτηνοτρόφους, ενώ αυξάνονται συνάμα τα κόστα παραγωγής των κτηνοτροφικών προϊόντων. Ο εισηγητής του θέματος ανέφερε ακόμα πως οι εισαγωγείς της σόγιας είναι μόνο τρεις ή τέσσερις εταιρείες που άνετα σχηματίζουν ένα είδος μονοπωλίου του προϊόντος, κάτι από το οποίο μπορούν να αποκομίσουν υπερκέρδη. Συγκεκριμένα ανέφερε πως την εποχή αυτή η τιμή αγοράς της σόγιας ανέρχεται στα $220 δολλάρια τον τόνο, ενώ η τιμή πώλησής της ανέρχεται στις £265 λίρες τον τόνο.

Τέλος, ο εισηγητής κάλεσε την κυβέρνηση και ειδικότερα την Επιτροπή Σιτηρών να αναλάβει την εισαγωγή και διάθεση της σόγιας, καθώς και άλλων ζωοτροφών, πράγμα που θα σταθεροποιήσει τις τιμές και θα μειώσει τα κόστα παραγωγής των κτηνοτροφικών προϊόντων προς όφελος των κτηνοτρόφων αλλά και της οικονομίας του τόπου γενικότερα.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων συμφώνησαν με τις θέσεις του εισηγητή του θέματος και κάλεσαν την Επιτροπή Σιτηρών να αναλάβει χωρίς καθυστέρηση την εισαγωγή και διάθεση της σόγιας χρησιμοποιώντας την πείρα και τους μηχανισμούς της, για να προστατεύσει έτσι τους κτηνοτρόφους από την εκμετάλλευση των ιδιωτών εμπόρων, να συμβάλει στη μείωση των κόστων παραγωγής και να ωφελήσει γενικότερα την οικονομία του τόπου.

Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Σιτηρών δήλωσαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή πως δεν μπορούν να αναλάβουν την εισαγωγή και διάθεση της σόγιας για τους πιο κάτω λόγους:

(α) Η σόγια δεν είναι ελεγχόμενο προϊόν, γι' αυτό και δεν επιτρέπεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία η εμπορία της από την Επιτροπή.

(β) Δεν υπάρχουν οι κατάλληλοι αποθηκευτικοί χώροι και η ανέγερσή τους θα απαιτήσει τεράστια έξοδα.

(γ) Οι πολλές διακυμάνσεις στην τιμή του προϊόντος στη διεθνή αγορά σε συνδυασμό με το ολιγόχρονο της δυνατότητας αποθήκευσης του προϊόντος θα προκαλέσουν ζημιές κάτι που δεν είναι επιθυμητό, αφού τώρα οι

επιδοτήσεις προς προϊόντα εισαγόμενα από την Επιτροπή φτάνουν τα £30 εκ.

(δ) Η εμπορία της σόγιας από την Επιτροπή δε θα μειώσει τα κόστα.

(ε) Η εμπορία της σόγιας θα επιφέρει οικονομικές δυσκολίες στην Επιτροπή, όπως συνέβη και με ιδιώτες εμπόρους που αναγκάστηκαν να κηρύξουν πτώχευση.

(στ) Το θέμα δεν εξαρτάται από την Επιτροπή, αλλά απαιτείται να ληφθεί πολιτική απόφαση από την κυβέρνηση, για να αποφευχθεί ο ανταγωνισμός με τους ιδιώτες εμπόρους ο οποίος θα έχει άγνωστες συνέπειες.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Αντιπροσώπων Σιτηρών Κύπρου τάχθηκαν εναντίον της μονοπώλησης της εισαγωγής και διάθεσης της σόγιας από την Επιτροπή Σιτηρών και υποστήριξαν την ελεύθερη εμπορία του προϊόντος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, επισημαίνει με τη σειρά της τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κτηνοτρόφοι κατά την προμήθεια της σόγιας και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να μελετήσει τρόπους με τους οποίους θα εξασφαλιστεί χαμηλή και σταθερή τιμή, ώστε να μειωθούν τα κόστα παραγωγής των κτηνοτροφικών προϊόντων, πράγμα που θα έχει ως αποτέλεσμα χαμηλότερες τιμές των προϊόντων αυτών και γενικότερα ευεργετήματα στην όλη οικονομία του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως—

(α) «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία, προβλήματα και προοπτικές».

(Θέμα εγγραφέν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων). (13.10.88).

(β) «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία ως επιμέρους τομέας της κυπριακής οικονομίας - ιστορία, ανάγκες και προοπτικές».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (20.10.88).

Όσον αφορά αυτή την Έκθεση, η άποψή σας είναι να αναγνωστεί, αντιλαμβάνομαι.

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω πόσο επιμένουν οι συνάδελφοι. Επί θέματος διαδικασίας να κάμουμε μια εισήγηση, αφού θα διατυπωθούν οι απόψεις από του βήματος της Βουλής και θα γίνουν αρκετές ομιλίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ως γεγονός αν θα διατυπώσετε και απόψεις. Αν όμως η Έκθεση θα σας ικανοποιήσει;

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε φέρουμε ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, αφού θα μιλήσουμε επί του θέματος μετά. Αλλά αν οι άλλοι συνάδελφοι έχουν έντονες απόψεις ...

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Υπάρχουν θέσεις μέσα στην Έκθεση που δεν αναφέρονται στις ομιλίες μας, οι οποίες είναι εισηγήσεις που έγιναν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Και εμείς, κύριε Πρόεδρε, δε φέρουμε ένσταση να μην αναγνωστεί, δηλαδή να θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει αν επιμένουν οι συνάδελφοι, εγώ είμαι υποχρεωμένος να σεβαστώ την άποψή τους. Αν δεν επιμένουν όμως, καλώς.

Εντάξει, θεωρείται ως αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ 1. «Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ, ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ». ΚΑΙ 2. «Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΑΤΙΛΙΑ ΩΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Νίκος Μακρίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Νεόφυτος Ηλία
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τα πιο πάνω θέματα σε αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 8 Νοεμβρίου 1989 μέχρι 1 Φεβρουαρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση θεμάτων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Αρχής Λιμένων Κύπρου, καθώς και ο Σύμβουλος του Προέδρου της Δημοκρατίας για ναυτιλιακά θέματα. Στις συνεδρίες της Επιτροπής παρευρέθηκε επίσης ο αξ. Βουλευτής κ. Α. Χρυσοστόμου.

Όπως είναι γνωστό, το πρώτο από τα πιο πάνω θέματα είχε εγγραφεί στη Βουλή στις 13 Οκτωβρίου 1988 από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, ενώ το δεύτερο με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου στις 20 Οκτωβρίου 1988. Τα θέματα αυτά παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας τα υπό συζήτηση θέματα, ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Α. Δημητριάδης ανέφερε ότι η ραγδαία ανάπτυξη της εμπορικής ναυτιλίας στην Κύπρο υπαγορεύει την ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας της σημαίας της Κύπρου, γεγονός που θα αποκλείσει την περίπτωση να θεωρηθεί η Κυπριακή Δημοκρατία ότι αντιμετωπίζει τον τομέα αυτό χωρίς τη δέουσα σοβαρότητα. Τέλος, ο Πρόεδρος της Επιτροπής τόνισε την ανάγκη παρακολούθησης των εξελίξεων και ανάλογης αναθεώρησης της κυπριακής ναυτιλιακής νομοθεσίας και ζήτησε να πληροφορηθεί τις κυβερνητικές προθέσεις πάνω στο θέμα αυτό.

Ο εισηγητής του δεύτερου από τα υπό συζήτηση θέματα κ. Α. Χρυσοστόμου υποστήριξε ότι η γεωγραφική θέση της Κύπρου, το αναπτυγμένο, σύγχρονο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο, το τραπεζικό σύστημα και οι φορολογικές και άλλες διευκολύνσεις που παρέχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία, καθιστούν την κυπριακή σημαία πολύ ελκυστική, πράγμα που παρέχει στην κυπριακή εμπορική ναυτιλία δυνατότητες να αναπτυχθεί και να εξελιχθεί σε ένα σοβαρό οικονομικό τομέα με το αναγκαίο νομικό υπόβαθρο και την κατάλληλη υποδομή και ειδικότερα με—

(α) τη θέσπιση εκσυγχρονισμένης ναυτιλιακής νομοθεσίας·

(β) την αναβάθμιση του ρόλου του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας και των υπηρεσιών που παρέχει με την αναγκαία επάνδρωση, τόσο αριθμητικά όσο και ποιοτικά, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες·

(γ) τη μηχανογράφηση των δραστηριοτήτων του Τμήματος αυτού που θα συμβάλει στην καλύτερη και πιο ταχεία εξυπηρέτηση του κοινού·

(ε) τη δημιουργία γραφείων εμπορικής ναυτιλίας σε μεγάλες αγορές, όπως η Ιαπωνία, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής κτλ. και σε άλλες αγορές του εξωτερικού·

(στ) τη μελέτη μέτρων για την αντιμετώπιση προβλημάτων που είναι πιθανό να προκύψουν μετά την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα·

(ζ) την υπογραφή και επικύρωση όλων των Διεθνών Συμβάσεων που σχετίζονται με την εμπορική ναυτιλία. και (η) τη λήψη μέτρων που θα συμβάλουν στη μείωση των συνεχώς αυξανόμενων απωλειών σε αριθμό πλοίων και σε τόνους ακάθαρτης χωρητικότητας (gross tons).

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσαν ότι η κυπριακή εμπορική ναυτιλία θεμελιώθηκε το 1963 με την ψήφιση σχετικών νομοθεσιών που βασίστηκαν στην αντίστοιχη βρετανική νομοθεσία του 1894 και επισημάνθηκαν οι βασικές πτυχές του όλου θέματος που αφορούν βασικά -

(α) τη θέσπιση κατάλληλης νομοθεσίας· και

(β) την υιοθέτηση κυβερνητικής πολιτικής για την περαιτέρω προώθηση του τομέα της εμπορικής ναυτιλίας διεθνώς.

Ενημερώνοντας την Επιτροπή για το θέμα της νομοθεσίας, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι το σχετικό νομοσχέδιο για την εμπορική ναυτιλία που είχε κατατεθεί στη Βουλή και ακολούθως αποσύρθηκε για επανεξέταση από τη νέα κυβέρνηση, αποτελεί αντικείμενο μελέτης και διαβουλεύσεων των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών με τους ενδιαφερόμενους ναυτιλιακούς κύκλους, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Η κυβέρνηση, δηλώθηκε από τους ιδίους, αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην ανάγκη θέσπισης μιας σύγχρονης και κωδικο-

ποιημένης ναυτιλιακής νομοθεσίας, που θα αποτελέσει την κατάλληλη υποδομή για την αντιμετώπιση των εξωγενών διεθνών παραγόντων που επηρεάζουν άμεσα την ανάπτυξη της ναυτιλίας, γι' αυτό και καταβάλλεται κάθε προσπάθεια για αποπεράτωση της μελέτης του σχετικού νομοσχεδίου το συντομότερο.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι και ο Σύμβουλος του Προέδρου της Δημοκρατίας για ναυτιλιακά θέματα δήλωσαν επίσης στην Επιτροπή ότι η ανάγκη επανεξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου για την εμπορική ναυτιλία προέκυψε μετά από τη διαπίστωση της νέας κυβέρνησης ότι θα έπρεπε να ληφθούν και οι απόψεις άμεσα ενδιαφερόμενων ναυτιλιακών κύκλων πάνω στο όλο θέμα, όπως για παράδειγμα δικηγόρων, πλοιοκτητών κτλ., από τους οποίους και ζητήθηκε να υποβάλουν γραπτώς τις απόψεις τους. Κρίθηκε επίσης αναγκαίο το υπό συζήτηση νομοσχέδιο να μεταφραστεί στην αγγλική γλώσσα, ώστε να διευκολυνθούν οι ενδιαφερόμενοι που δε μιλούν την ελληνική να εκφέρουν τις απόψεις τους μέσα σε τακτή προθεσμία. Ως χρονοδιάγραμμα για την αποπεράτωση της εξέτασης των γραπτών απόψεων-ενστάσεων όλων των ενδιαφερομένων και την κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή, τέθηκε η περίοδος Μαρτίου-Μαΐου 1989.

Σχολιάζοντας τα όσα δηλώθηκαν σχετικά με την επανεξέταση του νομοσχεδίου για την εμπορική ναυτιλία, οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εξέφρασαν τη σφοδρή διαφωνία τους και δήλωσαν ότι είναι η πρώτη φορά που τόσο κατά τη σύνταξη, όσο και κατά τη συζήτηση του σχετικού νομοσχεδίου ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, ακούστηκαν τόσες πολλές απόψεις και έγινε τόσο διεξοδική συζήτηση, γι' αυτό και θα έπρεπε οι ενστάσεις των ενδιαφερόμενων κύκλων να εκτεθούν σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία κατά την εξέταση του νομοσχεδίου ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής. Απαράδεκτη θεωρήθηκε επίσης η απόφαση για μετάφραση του σχετικού νομοσχεδίου στην αγγλική, για να εκφέρουν γνώμη πάνω σ' αυτό όσοι δε γνωρίζουν την ελληνική, αφού σύμφωνα με την καθιερωμένη τακτική ουδέποτε μεταφράζεται σε ξένη γλώσσα κείμενο στη μορφή νομοσχεδίου και πριν αυτό ψηφιστεί σε νόμο.

Αναλύοντας ακολούθως οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων την κυβερνητική πολιτική πάνω στο θέμα της προβολής και προώθησης του τομέα της κυπριακής εμπορικής ναυτιλίας διεθνώς, δήλωσαν τα πιο κάτω:-

Η Κύπρος κατέχει σήμερα μια ζηλευτή θέση στο διεθνή ναυτιλιακό χώρο και είναι η έβδομη χώρα από την άποψη της χωρητικότητας των πλοίων. Αυτό ενισχύεται και από το γεγονός ότι πρόσφατα η Κύπρος εκλέγηκε στο Συμβούλιο του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (Ι.Μ.Ο.), που αποτελεί το ανώτατο εκτελεστικό όργανο του Οργανισμού, καθώς επίσης από τα σχόλια του διεθνούς ναυτιλιακού τύπου με αφορμή τελευταία επίσκεψη στην Κύπρο του Γενικού Γραμματέα του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (Ι.Μ.Ο.).

Μια από τις βασικές προϋποθέσεις για τη συνέχιση της ανοδικής πορείας της κυπριακής ναυτιλίας είναι, μεταξύ άλλων, εκτός από τη δημιουργία μιας σύγχρονης και υγιούς νομοθετικής υποδομής και η διείσδυση σε νέες μεγάλες αγορές, όπως είναι η Αμερική και η Ιαπωνία. Αυτό γίνεται συνεχώς πιο επιτακτικό, λόγω της απαγόρευσης της προσέγγισης πλοίων με κυπριακή σημαία στα τουρκικά λιμάνια και του κορεσμού των παραδοσιακών αγορών για την Κύπρο που εξυπηρετούνται κυρίως από την ελληνική και γερμανική ναυτιλία.

Η εμπορική ναυτιλία είναι μια διεθνής επιχειρηματική δραστηριότητα και η κατάλληλη οργάνωσή της θα επιφέρει τεράστια οφέλη στη Δημοκρατία, όπως

είναι η εισροή ξένου συναλλάγματος, η απασχόληση στο ναυτικό επάγγελμα και η δημιουργία ξένων διαχειριστικών εταιρειών στην Κύπρο.

Η απαγόρευση από την τουρκική κυβέρνηση της προσέγγισης κυπριακών πλοίων σε τουρκικά λιμάνια και βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της απαγόρευσης αυτής έδωσαν αφορμή στο Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για προβληματισμό πάνω στα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, ώστε η ανάπτυξη της κυπριακής εμπορικής ναυτιλίας να μην επηρεαστεί. Τα μέτρα που εισηγήθηκε το Τμήμα, με επιστολή του, ημερομηνίας 22 Μαΐου 1987, προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, αφορούν τη βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρονται από το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας και τρόπους διείσδυσης σε νέες αγορές, τη διεθνή προβολή της κυπριακής ναυτιλίας πάνω σε συστηματική και οργανωμένη βάση και τη σύναψη διμερών συμφωνιών συνεργασίας στην εμπορική ναυτιλία με όσο το δυνατό περισσότερες χώρες. Για τις εισηγήσεις αυτές δηλώθηκαν ειδικότερα τα ακόλουθα:

(1) Βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρει το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας

Το Τμήμα αυτό δημιουργήθηκε το 1978, αλλά με τη ραγδαία αύξηση του μεγέθους του κυπριακού εμπορικού στόλου παρατηρούνται σημαντικές καθυστερήσεις και ελλείψεις σε πολλούς τομείς, όπως είναι, μεταξύ άλλων, η έκδοση αντιγράφων του νηολογίου, η συμπλήρωση των βιβλίων του νηολογίου, η διενέργεια ερευνών στο νηολόγιο, η αποστολή επιστολών αναφορικά με τα υπολειπόμενα έγγραφα για τη μόνιμη νηολόγηση πλοίων. Οι παράγοντες που εμποδίζουν την αύξηση της παραγωγικότητας είναι η στενότητα και ακαταλληλότητα του στεγαστικού χώρου, η έλλειψη προσωπικού, ο πεπαλαιωμένος γραφειακός εξοπλισμός και η υπερωριακή απασχόληση χωρίς αμοιβή. Για την ομαλή λειτουργία του Τμήματος αυτού, αλλά και για την παροχή απρόσκοπτης εξυπηρέτησης στα πλοία, απαιτούνται τα ακόλουθα:

(α) Επάνδρωση του Τμήματος, αλλά και του Ναυτιλιακού Γραφείου που βρίσκεται στον Πειραιά, με επιπρόσθετο προσοντούχο επαγγελματικό και γραφειακό προσωπικό, αφού η παρούσα επάνδρωση κρίνεται ως ανεπαρκής για να καλύψει όλους τους τομείς δραστηριότητας και αρμοδιότητάς του.

(β) Εισαγωγή ειδικού ωραρίου εργασίας, υπερωριακή εργασία και καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης, ώστε να καλύπτεται, μεταξύ άλλων, η ανάγκη για συνεχή παρουσία Επιθεωρητών Πλοίων στα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους, η οποία είναι απαραίτητη για την εφαρμογή συστηματικού ελέγχου όλων των πλοίων που προσεγγίζουν τα κυπριακά λιμάνια από πλευράς ασφάλειας. Η επέκταση των ωρών λειτουργίας του Τμήματος και κατά το απόγευμα και τις δημόσιες αργίες που ισχύουν μόνο στην Κύπρο κρίνεται ως επιβεβλημένη και λόγω της διαφοράς της ώρας που υπάρχει στις διάφορες χώρες απ' όπου γίνεται η διαχείριση των κυπριακών πλοίων, καθώς επίσης και για την άμεση επίλυση των προβλημάτων που είναι δυνατό να παρουσιαστούν σε κυπριακά πλοία.

(γ) Αξιολόγηση και αναδιάρθρωση του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η λειτουργική οργανωτική δομή η οποία θα συμβάλει στην προσπάθεια επίτευξης των αναπτυξιακών στόχων του

Τμήματος και στην ενίσχυση σημαντικών τομέων της ναυτιλίας, όπως είναι η διερεύνηση των ατυχημάτων πλοίων, η εκπαίδευση και απονομή πιστοποιητικών ναυτικής ικανότητας, ο έλεγχος των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης των ναυτικών, οι οποίοι παραμελούνται λόγω έλλειψης προσωπικού με δυσμενείς επιπτώσεις στη φήμη της κυπριακής σημαίας.

(δ) Εγκατάσταση στο Τμήμα σύγχρονων μέσων τηλεπικοινωνίας και μοντέρνου γραφειακού εξοπλισμού για την ταχεία και απρόσκοπτη διεκπεραίωση της επιτελούμενης εργασίας, οργάνωση του αρχείου των πλοίων με την αντικατάσταση των συνηθισμένων φακέλων των εν ενεργεία πλοίων και διαχωρισμό της αλληλογραφίας σε θέματα νηολογίου, ασφάλειας, οικονομικών υποχρεώσεων και υποθηκών, εκπαίδευση προσωπικού, επιμόρφωση Διευθυντών Τμημάτων και παροχή κινήτρων για αυξημένη απόδοση, μηχανογράφηση του νηολογίου και των λογαριασμών των πλοίων, ενεργός συμμετοχή της Κύπρου σε διεθνή συνέδρια για την εμπορική ναυτιλία.

(ε) Κυβερνητικός προγραμματισμός υπό τη μορφή πενταετούς προϋπολογισμού των Τμημάτων για εφαρμογή των μέτρων πολιτικής και επίτευξη των αντικειμενικών στόχων, που θα αναθεωρείται κάθε χρόνο και θα εγκρίνεται από την κυβέρνηση και τη Βουλή μαζί με τον ετήσιο προϋπολογισμό.

(2) Διείσδυση σε νέες αγορές

Ο κυπριακός εμπορικός στόλος αποτελείται σήμερα κυρίως από πλοία ελληνικών, γερμανικών και κυπριακών συμφερόντων. Ένα σημαντικό ποσοστό των πλοίων αυτών είναι μικρού και μεσαίου μεγέθους και η εκμετάλλευσή του γίνεται στο εμπόριο των χωρών της Βόρειας Ευρώπης και των χωρών της Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας. Τα πλοία αυτά επηρεάζονται από την τουρκική απαγόρευση, με συνεπαγόμενη τη μείωση των δυνατοτήτων εκμετάλλευσής τους. Για την κατά το δυνατό ελαχιστοποίηση των συνεπειών αυτών και διατήρηση του ρυθμού ανάπτυξης του κυπριακού στόλου προτείνονται, μεταξύ άλλων, οι πιο κάτω ενέργειες:

(α) Να καταβληθεί προσπάθεια προσέλκυσης στο κυπριακό νηολόγιο πλοίων που ανήκουν σε αμερικάνικα και ιαπωνικά συμφέροντα και σε πλοιοκτήτες του Χονγκ-Κονγκ.

(β) Να βελτιωθούν οι υπηρεσίες μας στις χώρες από τις οποίες προέρχονται τα πλοία που εγγράφονται στο κυπριακό νηολόγιο.

(γ) Να βελτιωθούν οι προϋποθέσεις για προσέλκυση πλοίων μεγάλης χωρητικότητας με τη δημιουργία ναυτιλιακού γραφείου στο Προξενείο της Κύπρου στη Νέα Υόρκη και την τοποθέτηση σ' αυτό Επιθεωρητή Πλοίων του Τμήματος, το διορισμό Επίτιμου Προξένου ή δημιουργία προξενικού γραφείου της Κύπρου στο Αμβούργο, όπου εδρεύουν οι εταιρείες στις οποίες ανήκει ένα σημαντικό ποσοστό του κυπριακού εμπορικού στόλου.

(3) Προβολή της κυπριακής ναυτιλίας πάνω σε συστηματική και οργανωμένη βάση

Θεωρείται απαραίτητη η δημιουργία κλάδου έρευνας αγοράς/ μάρκετιγκ δημόσιων σχέσεων για τη συλλογή πληροφοριών αναφορικά με την ανταγωνιστική

θέση της Κύπρου, την ετοιμασία του κατάλληλου υλικού και τη διανομή του με προσωπικές κατά προτίμηση επαφές των Ναυτικών Ακολούθων και Επίτιμων Προξένων της Δημοκρατίας στο εξωτερικό με κατάλληλα άτομα. Αυτό κρίνεται ως το αποτελεσματικότερο μέσο προβολής της κυπριακής ναυτιλίας διεθνώς, αφού έχουν αποδειχθεί λιγότερο επιτυχημένοι οι τρόποι που χρησιμοποιούνταν μέχρι σήμερα, δηλαδή η προβολή υπό μορφή συνεντεύξεων του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων και του Διευθυντή του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας σε ξένα ναυτιλιακά έντυπα που δίνονται σε δημοσιογράφους μετά από δική τους πρωτοβουλία ή η προβολή υπό μορφή άρθρων βασισμένων στην ετήσια έκθεση του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας που συντάσσονται και πάλι από δημοσιογράφους με δική τους πρωτοβουλία. Γενικά η προβολή της Κύπρου στο ναυτιλιακό τομέα είναι σχεδόν ανύπαρκτη από κυβερνητικής πλευράς, αφού το πληροφοριακό υλικό που διαθέτει το Τμήμα αποτελείται από πολυγραφημένα φυλλάδια που αφορούν τη νηολόγηση πλοίων στο κυπριακό νηολόγιο. Η προβολή που γίνεται από ιδιώτες δικηγόρους δε φαίνεται επίσης να έχει επιτυχία, όταν δε γίνεται παράλληλα προβολή από κυβερνητικής πλευράς, ιδιαίτερα σε νέες αγορές.

(4) Σύναψη διμερών συμφωνιών συνεργασίας στην εμπορική ναυτιλία με όσο το δυνατό περισσότερες χώρες.

Η σύναψη διμερών συμφωνιών στην εμπορική ναυτιλία έχει διπλή σημασία, οικονομική και πολιτική. Με τις συμφωνίες αυτές βελτιώνεται αφενός η μεταχείριση των κυπριακών πλοίων στα ξένα λιμάνια και παρέχεται αφετέρου αναγνώριση της ανεξαρτησίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Δημοκρατίας. Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας προτείνει την ολοκλήρωση του συστήματος διοργάνωσης εξετάσεων και παροχής πιστοποιητικών ικανότητας στους ναυτικούς, που αποτελεί υποχρέωση κάθε ναυτιλιακού κράτους και που αναμένεται να αποφέρει σημαντικά έσοδα στη Δημοκρατία, καθώς και τη συμμετοχή της Κύπρου στο Μνημόνιο των Παρισίων, που αποτελεί συμφωνία συνεργασίας μεταξύ 14 Ευρωπαϊκών κρατών για έλεγχο των σκαφών που προσεγγίζουν τα λιμάνια τους, ανεξάρτητα από τη σημαία, από πλευράς ασφάλειας, πρόληψης της ρύπανσης της θάλασσας και συνθηκών εργασίας και διαβίωσης των ναυτικών. Συμμετοχή στη συμφωνία αυτή θα εξυψώσει κατά πολύ το γόητρο της κυπριακής σημαίας.

Σχετικά με τον πραγματικό ρόλο του Συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας για ναυτιλιακά θέματα, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον ίδιο πάνω στα ακόλουθα:

Τα καθήκοντα του Συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας για θέματα ασκούνται αμισθί και είναι καθαρά συμβουλευτικά τόσο προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όσο και προς το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων. Το τελευταίο ενημερώνει το Σύμβουλο, ως ειδικό, πάνω σ' όλα τα σχετικά θέματα, ζητά τη γνώμη του και τηρείται μεταξύ τους αρμονικότατη συνεργασία.

Αναφορικά με την περαιτέρω ανάπτυξη της εμπορικής ναυτιλίας στην Κύπρο ο ίδιος Σύμβουλος δήλωσε στην Επιτροπή ότι, για να γίνει η Κύπρος διεθνές ναυτικό κέντρο, δεν αρκεί μόνο η προσέλκυση στο κυπριακό νηολόγιο περισσότερων πλοίων, αλλά προέχει η θεμελίωση κατάλληλης υποδομής, νομοθετικής και άλλης, όπως και η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και η ανάπτυξη του τομέα προβολής διεθνώς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, με βάση την ενημέρωση που της έγινε πάνω στο όλο θέμα και όλα τα γραπτά και προφορικά στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, επισημαίνει τα ακόλουθα:

Η εμπορική ναυτιλία αποδεικνύεται ότι είναι σήμερα ένας από τους σημαντικότερους και ζωτικότερους κλάδους της κυπριακής οικονομίας. Αυτό γίνεται φανερό από το γεγονός ότι η Κύπρος έχει σήμερα το τρίτο μεγαλύτερο νηολόγιο στον κόσμο και ένα από τα συναγωνιστικότερα νηολόγια παγκόσμια, ενώ στην Κύπρο διατηρεί γραφεία πολύ μεγάλος αριθμός ναυτιλιακών εταιρειών. Η σημαντική αυτή ανάπτυξη της εμπορικής ναυτιλίας στην Κύπρο σε καμιά απολύτως περίπτωση δεν πρέπει να παραμεληθεί, ενώ ο ρυθμός ανάπτυξης θα πρέπει να συντελείται πάνω σε σωστή, ορθολογική και προγραμματισμένη βάση.

Πρώτο βήμα για την επίτευξη του στόχου αυτού αποτελεί ο εκσυγχρονισμός και η κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την εμπορική ναυτιλία. Όσον αφορά το θέμα αυτό η Επιτροπή εκφράζει την έντονη δυσαρέσκειά της για την απόσυρση από τη Βουλή του νομοσχεδίου για την εμπορική ναυτιλία του οποίου η εξέταση και συζήτηση είχε φτάσει σε πολύ προχωρημένο σημείο, καθώς και την έντονη ανησυχία της, γιατί το χρονοδιάγραμμα επανακατάθεσης στη Βουλή του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως αυτό δηλώθηκε ενώπιόν της από τους αρμόδιους φορείς, έχει εκπνεύσει από καιρό. Γι' αυτό καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να προχωρήσει χωρίς καθυστέρηση στην επανακατάθεση του θεμελιακού αυτού νομοσχεδίου στη Βουλή και δηλώνει ότι από την πλευρά της δεν πρόκειται να ανεχθεί περαιτέρω καθυστέρηση χάριν της επανεξέτασης απόψεων ή ενστάσεων ενδιαφερόμενων κύκλων, οι οποίες είναι δυνατό να εκτεθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ενώπιον της Επιτροπής με εκείνες τις τροποποιήσεις των άρθρων που θα κριθούν αναγκαίες. Στην περίπτωση της μη έγκαιρης επανακατάθεσης του σχετικού νομοσχεδίου, η Επιτροπή δηλώνει την πρόθεσή της για κατάθεση, εξέταση και ψήφιση σε νόμο σχετικής πρότασης νόμου.

Ως δεύτερο βήμα για την περαιτέρω ανάπτυξη της κυπριακής εμπορικής ναυτιλίας, η Επιτροπή θεωρεί αναγκαία τη διείσδυση σε μεγάλες αγορές του εξωτερικού, τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της φήμης της κυπριακής σημαίας και τη διεθνή προβολή της Κύπρου ως αξιόλογου ναυτιλιακού κέντρου. Προς την κατεύθυνση αυτή καλεί την κυβέρνηση σε σοβαρό προβληματισμό πάνω στο ποια μέτρα πρέπει να ληφθούν μέσα στα πλαίσια του επικρατούντος διεθνώς κλίματος στον τομέα αυτό, για συνεχή και σταθερή προβολή και διαφώτιση πάνω στις δυνατότητες και υπηρεσίες που προσφέρει η Κύπρος στον τομέα αυτό και επικροτεί τη διοργάνωση συνεδρίων και την αποστολή κλιμακίων στο εξωτερικό για πληροφόρηση πάνω στις ευκαιρίες που προσφέρει η Κύπρος.

Η Επιτροπή δηλώνει επίσης ότι υιοθετεί την εκφρασθείσα ενώπιόν της θέση, σύμφωνα με την οποία η εμπορική ναυτιλία, ως μια διεθνής και πολύ δυναμική επιχειρηματική δραστηριότητα, δεν μπορεί να ασκείται κάτω από τις σημερινές συνθήκες λειτουργίας του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας, οι οποίες μόνο σε φθορά, στασιμότητα και αδράνεια προσαρμογής στις εκάστοτε διεθνείς απαιτήσεις μπορούν να οδηγήσουν. Γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να μελετήσει με προσοχή θέματα που αφορούν αύξηση και επιμόρφωση του προσωπικού, εισαγωγή ειδικού ωραρίου εργασίας, εγκατάσταση σύγχρονου τηλεπικοινωνιακού και γραφειακού εξοπλισμού και γενικά οποιοδήποτε άλλο ζήτημα που ανάγεται στη σφαίρα βελτίωσης και εκσυγχρονισμού των παρεχόμενων από το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας υπηρεσιών.

Τέλος, η Επιτροπή δηλώνει την πρόθεσή της για συνέχιση της παρακολούθησης με προσοχή όλων των τομέων και εκφάνσεων της κυπριακής εμπορικής ναυτιλίας, όταν το κρίνει σκόπιμο, με στόχο την ενημέρωσή της πάνω στη γενικότερη πολιτική και τα προγράμματα της κυβέρνησης που αφορούν τον τομέα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θέλει να μιλήσει επί του θέματος;

Ο κ. Χρυσοστόμου και μετά ο κ. Ηλιάδης.

Στο σημείο αυτό θέλω να τονίσω με έμφαση πως η ανάπτυξη της εμπορικής ναυτιλίας δεν περιορίζεται μόνο στον οικονομικό τομέα, αλλά παράλληλα ενισχύει και προβάλλει διεθνώς την κρατική μας υπόσταση.

Στη θεαματική πρόοδο της εμπορικής ναυτιλίας συνέβαλαν η γεωγραφική θέση της Κύπρου, το αναπτυγμένο σύγχρονο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο, το τραπεζικό σύστημα και οι φορολογικές και άλλες διευκολύνσεις. Πέρα όμως από τις κατάλληλες συνθήκες που δημιούργησε το κράτος, πολλά οφείλονται στους Κύπριους εφοπλιστές που περιέβαλαν την κυπριακή σημαία με στοργή κι εμπιστοσύνη.

Θα ήταν όμως παράλειψη αν δεν έκαμνα μνεία στον ουσιαστικό ρόλο που διαδραμάτισε το προσωπικό του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας. Με αριθμητική ανεπάρκεια κι ελλιπή εξοπλισμό, οι λιγοστοί αυτοί δημόσιοι υπάλληλοι, χωρίς πείρα και παράδοση, υπερέβαλαν τον εαυτό τους σε προσφορά κι είναι άξιοι συγχαρητηρίων.

Έπαινος όμως οφείλεται και στους ναυτοδικηγόρους. Δεν είναι καθόλου υπερβολή αν πω ότι η ανάπτυξη της εμπορικής ναυτιλίας οφείλεται κατά κύριο λόγο στην έντονη δραστηριότητα που ανέπτυξαν και αναπτύσσουν τα ναυτοδικηγορικά μας γραφεία. Δικό τους είναι και το επίτευγμα της αξιοποίησης των καταστάσεων που δημιουργήθηκαν στις ανατολικές χώρες της Ευρώπης.

Κύριε Πρόεδρε,

Η θεαματική ανάπτυξη της εμπορικής ναυτιλίας δεν πρέπει να οδηγήσει σε εφησυχασμό. Αντίθετα, όλες οι υπηρεσίες πρέπει να βρίσκονται σε εγρήγορση, γιατί υπάρχει πάντοτε ο κίνδυνος το γοργό ρυθμό ανάπτυξης να το διαδεχθεί κατακόρυφη πτώση, αφού δεν είμαστε μόνοι στην αγορά.

Διεθνής κατάσταση.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η Κύπρος μετά την ανεξαρτησία, ανάμεσα στις άλλες δραστηριότητες, άρχισε δειλά αλλά σταθερά να οργανώνει και να αναπτύσσει και τον τομέα της εμπορικής ναυτιλίας.

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία σε δυο χρόνια, το 1963 και 1964, είχαν εγγραφεί στο κυπριακό νηολόγιο έντεκα πλοία, ολικής χωρητικότητας 32,155 κόρων με άμεσα έσοδα £2,875, ενώ την 31η Δεκεμβρίου 1987 ο στόλος που ήταν εγγεγραμμένος στο κυπριακό νηολόγιο ανήλθε σε 1981 πλοία, ολικής χωρητικότητας 17,890,061 κόρων, με άμεσα έσοδα £2,463,722. (Για σκοπούς πρακτικών καταθέτω σχετικό πίνακα που παρουσιάζει την προοδευτική αύξηση του εμπορικού μας στόλου χρόνο με χρόνο).

TABLE 4
THE CYPRUS MERCHANT FLEET AND THE DIRECT REVENUE FROM MERCHANT SHIPPING 1963 - 1987

Year	ships		Tonnage		Revenue	
	Number	Increase %	GRT	Increase %	Amount £ Cent	Increase %
1963	2	—	96	—	(1)	—
1964	9	350	32,155	33,395	2,875.00	—
1965	42	367	180,108	460.12	9,255.00	222
1966	69	64.3	342,262	90	43,368.00	368.56
1967	119	72.5	638,510	86.55	84,730.83	95.37
1968	154	29.4	813,988	27.48	114,817.00	35.51
1969	219	42.2	1,149,330	41.2	162,101.93	41.18
1970	314	43.4	1,575,702	37.1	218,220.92	34.62
1971	426	35.7	1,933,332	22.7	271,398.00	24.37
1972	659	55	2,838,811	46.84	389,061.00	43.35
1973	876	33	3,637,679	28.14	615,231.00	58.13
1974	907	3.54	3,519,638	-3.24	623,793.00	1.39
1975	930	2.53	3,329,346	-5.40	657,488.00	5.40
1976	1006	8.2	2,967,946	-10.8	613,942.00	-6.62
1977	1190	10.3	2,765,299	- 6.8	554.597.00	-9.67
1978	1244	4.5	2,688,723	-2.8	508,991.00	-8.22
1979	1215	-2.33	2,306,493	-14.21	461,764.00	-9.27
1980	1233	1.48	2,098,392	-9.02	427,486.00	-7.42
1981	1205	-2.27	1,944,847	-7.32	422,594.07	-1.14
1982	1338	-11.04	2,621,944	34.814	523.859.00	23.96
1983	1324	-1.05	5,552,338	111.764	846,660.00	61.62
1984	1376	3.93	7,227,418	30.17	1,107,784,00	30.83
1985	1487	8.07	9,596,882	32.78	1,432,992.00	29.36
1986	1803	21.25	13,948,452	45.34	1,984.579.00	38.50
1987	1981	9.87	17,890,061	28.26	2,463.722.16	24.14

(1) The revenue for 1963 is included in that of 1964.

Τα άμεσα κυβερνητικά έσοδα από την εμπορική ναυτιλία, που για το 1987 ανήλθαν στο ποσό των £2,463,722, προήλθαν από διάφορα τέλη, φόρους και άδειες και αντιπροσωπεύουν κατά κύριο λόγο, εισροή ξένου συναλλάγματος.

Πέρα όμως από τα άμεσα έσοδα του κράτους, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η οικονομία της Κύπρου ενισχύεται σημαντικά από την εγγραφή υπεράκτιων ναυτιλιακών εταιρειών, τη λειτουργία γραφείων τους στην Κύπρο, την απασχόληση προσωπικού και την αξιοποίηση του σημαντικού τομέα προσφοράς υπηρεσιών. Τα έμμεσα έσοδα υπολογίζονται στο δεκαπλάσιο των άμεσων εσόδων.

Με θετικότητα μπορούμε να πούμε ότι ο τομέας της εμπορικής ναυτιλίας εξελίχθηκε σε ζωτικό κλάδο της κυπριακής οικονομίας με δυνατότητες περαιτέρω προόδου.

Η διεθνής κρίση που μάστιζε την εμπορική ναυτιλία την περασμένη δεκαετία φαίνεται να έχει ξεπεραστεί. Αυτή η κρίση οδήγησε τους πλοιοκτήτες, πάντα με κύριο γνώμονα τη μείωση των εξόδων τους από την εκμετάλλευση των πλοίων τους, να είναι πολύ εκλεκτικοί όσον αφορά τη σημαία στην οποία θα έγραφαν τα πλοία τους. Κύριο στοιχείο της επιλογής ήταν το κόστος της νηολόγησης, τα ετήσια τέλη και οι οποιεσδήποτε φορολογικές απαλλαγές. Βασικός επίσης παράγοντας που λαμβάνεται σοβαρά υπόψη είναι η γρήγορη εξυπηρέτηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες σε θέματα που τους αφορούν.

Η Κύπρος πρόσφερε και συνεχίζει να προσφέρει πάντα τα ίδια κίνητρα, άσχετα από το γεγονός ότι τα σημερινά ψηλά ναύλα που προσφέρονται στη διεθνή αγορά, δεν αφήνουν τους πλοιοκτήτες να κάμουν μεγάλες σκέψεις και υπολογισμούς προς αυτή την κατεύθυνση πλέον.

Εκτός των παραδοσιακών ανταγωνιστών της κυπριακής σημαίας (Παναμάς, Λιβερία, Μάλτα, Σιγκαπούρη), έχουν ξεφυτρώσει και άλλα διεθνή νηολόγια που συναγωνίζονται με μεγάλη επιτυχία την Κύπρο και άλλους όπως η Δανία, η Νορβηγία και η Γερμανία.

Κατά τη διάρκεια της περασμένης δεκαετίας πολλές ναυπηγικές εγκαταστάσεις έκλεισαν ή ανέστειλαν τις κατασκευαστικές τους δραστηριότητες και μάλλον δεν προβλέπεται αύξηση του αριθμού του παγκόσμιου στόλου.

Επίσης λόγω του σημερινού ψηλού κόστους των νέων κατασκευών πολλοί πλοιοκτήτες προσπαθούν να παρατείνουν την οικονομική ζωή των πλοίων τους με αποτέλεσμα την αύξηση του ποσοστού των υπερήλικων πλοίων που βραχυπρόθεσμα θα προκαλέσει την υποβάθμιση των επιπέδων ασφάλειας με όλους τους συνεπαγόμενους κινδύνους.

Οι παραδοσιακές αγορές της κυπριακής σημαίας βρίσκονται στη Δυτική Ευρώπη και παρατηρείται τάση μείωσης του ενδιαφέροντος προς την Κύπρο. Άλλες μεγάλες αγορές με πολλά συμφέροντα για τη σημαία μας είναι η Αμερική, η Ιαπωνία, το Χονγκ-Κονγκ και οι ανατολικές χώρες της Ευρώπης.

Μ' αυτά τα δεδομένα πρέπει να μελετηθεί χωρίς καθυστέρηση διαφοροποίηση των κινήτρων, για να διατηρηθεί και να αναπτυχθεί η αγορά της Ευρώπης και παράλληλα να δοθεί βαρύτητα στις αγορές των Η.Π.Α., της Ιαπωνίας και του Χονγκ-Κονγκ. Το Χονγκ-Κονγκ αποτελεί ναυτιλιακό κέντρο μεγάλης σπουδαιότητας και λόγω των ιδιαζουσών συνθηκών (Κίνα - Μεγάλη Βρετανία) παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Η παρουσία μας στο Χονγκ-Κονγκ είναι ανύπαρκτη κι οι ενέργειές μας πρέπει να είναι γρήγορες, συντονισμένες και αποφασιστικές. Χρειάζεται οργάνωση, κατατοπιστικό υλικό, αποστολές και μόνιμη εκπροσώπησή μας, όπως στον Πειραιά, Λονδίνο και Νέα Υόρκη, με ναυτιλιακό γραφείο. Ο Πρόξενος της Κύπρου στο Χονγκ-Κονγκ είναι μεγάλος πλοιοκτήτης με πολλή επιρροή και πρέπει να αξιοποιηθεί στο μέγιστο βαθμό.

Ανατολικές χώρες της Ευρώπης.

Η πολιτική της φιλελευθεροποίησης που εφαρμόζει η Ρωσία καθώς και οι ανατολικές χώρες της Ευρώπης, μετά τα κοσμοϊστορικά γεγονότα, ευνοεί την εγγραφή πλοίων στο κυπριακό νηολόγιο. Ήδη 43 ρωσικά πλοία εγγράφονται στο κυπριακό νηολόγιο και, όταν ρυθμιστούν κάποια θέματα, θα ακολουθήσει η εγγραφή άλλων 100 πλοίων. Πρόκειται για μικρής ηλικίας πλοία που θα βελτιώσουν ποιοτικά το κυπριακό νηολόγιο. Η Βουλγαρία επίσης αναμένεται να ακολουθήσει το παράδειγμα της Ρωσίας.

Η εκστρατεία που πρέπει να αναληφθεί και να ενταθεί προς τις νέες αγορές πρέπει να στοχεύει τόσο στην πρσέλκυση πλοίων όσο και στην προσέλκυση διαχειριστικών εταιρειών πλοίων ή και άλλων οργανισμών συναφών υπηρεσιών.

Για την επιτυχή έκβαση των προσπαθειών για την ανάπτυξη της εμπορικής ναυτιλίας επιβάλλεται η λήψη μέτρων που να στοχεύουν στη βελτίωση των έργων υποδομής στην Κύπρο.

Διαφήμιση.

Στο σημείο αυτό, κύριε Πρόεδρε, θέλω να τονίσω ότι στην προσπάθεια που καταβάλλεται για προώθηση της εμπορικής ναυτιλίας, δεν πρέπει να εφαρμόζεται το ρητό «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα».

Από δημοσιεύματα στον τύπο, που δε διαψεύστηκαν, προκύπτει ότι ο κ. Ζήνωνας Κατσουρίδης, Σύμβουλος του Προέδρου για θέματα εμπορικής ναυτιλίας, μιλώντας στη Ναυτιλιακή Λέσχη του Πειραιά, κάλεσε τους Έλληνες εφοπλιστές να υψώσουν στα πλοία τους την κυπριακή σημαία. Και για να θεμελιώσει τις προτροπές του, πρόβαλε τα πλεονεκτήματα του κυπριακού νηολογίου έναντι του ελληνικού.

Να φιλοξενώ τον αδελφό μου στο σπίτι μου και αυτός να προσπαθεί να υφαρπάσει την περιουσία μου!

Έχω την άποψη ότι δημιουργείται σοβαρό θέμα τάξης για τον Προεδρικό Σύμβουλο.

Η πρόκληση του Προεδρικού Συμβούλου στον Πειραιά, το άντρο του ελληνικού νηολογίου, αποτελεί το λιγότερο ανεπίτρεπτη ενέργεια.

Δικαιολογημένα τα αισθήματα πικρίας των αδελφών μας. Η ένοχη παρασιώπηση του γεγονότος αυτού από την Κυπριακή Κυβέρνηση είναι απαράδεκτη. Οφείλει ο Πρόεδρος να καλέσει το Σύμβουλό του σε τάξη.

Καμιά, απολύτως καμιά, σκοπιμότητα δε δικαιολογεί τη διατάραξη των αδελφικών σχέσεων. Αντίθετα, υπό τις συνθήκες που διέρχεται ο Ελληνισμός, επιβάλλεται όπως οι σχέσεις συσφίγγονται περισσότερο σε όλους τους τομείς.

Θέσπιση Ναυτιλιακής Νομοθεσίας.

Οι εκπρόσωποι της κυβερνητικής πλευράς δήλωσαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, κατά τη μελέτη του θέματος, ότι αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην ανάγκη θέσπισης μιας σύγχρονης και κωδικοποιημένης ναυτιλιακής νομοθεσίας που θα αποτελέσει την κατάλληλη υποδομή για την αντιμετώπιση των εξωγενών διεθνών παραγόντων που επηρεάζουν άμεσα την ανάπτυξη της ναυτιλίας.

Ας δούμε τώρα πώς ενήργησε η κυβέρνηση στο σοβαρό θέμα της θέσπισης ναυτιλιακής νομοθεσίας που, όπως τόνισαν οι εκπρόσωποι, της αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία.

Το Μάιο του 1982 προσλήφθηκε από την κυβέρνηση ο ελλαδίτης εμπειρογνώμονας Αλέξιος Μοσχονάς, με σκοπό να βοηθήσει στην αναθεώρηση και κωδικοποίηση της κυπριακής ναυτιλιακής νομοθεσίας. Από τα έγγραφα που κατατέθηκαν στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή διαπιστώνεται ο όγκος εργασίας που διεκπεραίωσε καθώς και η εργασία που αναμενόταν να συμπληρώσει ο κ. Μοσχονάς.

Θα αναφερθώ μόνο στο Σημείωμα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, που υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο στις 10.6.88, με εισήγηση για παράταση της παραμονής στην Κύπρο του κ. Αλέξιου Μοσχονά.

Απόσπασμα από το σημείωμα.

«Η πείρα απέδειξε ότι στροφή αμερικανικών και ιαπωνικών συμφερόντων προς την κυπριακή σημαία δεν είναι δυνατό να γίνει προτού προσχωρήσουμε στις κυριότερες συμβάσεις που αφορούν τη ρύπανση της θάλασσας και τους όρους εργασίας των ναυτικών. Ο κ. Μοσχονάς ετοίμασε κυρωτικά νομοσχέδια σχετικά με τη ρύπανση, αφού μελέτησε, με τη βοήθεια ειδικών, τις συναφείς συμβάσεις. Τα εν λόγω νομοσχέδια έχουν ήδη σταλεί στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο. Τα θέματα των συνθηκών, όρων εργασίας και ευημερίας των ναυτικών ρυθμίζονται από μεγάλο αριθμό ναυτιλιακών συμβάσεων και συστάσεων της διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (I.L.O.).»

Έχει ετοιμαστεί από τον κ. Μοσχονά εμπεριστατωμένη μελέτη για 30 περίπου συμβάσεις του ILO, που περιλαμβάνει ανάλυσή τους, σύγκριση με την υφιστάμενη και προτεινόμενη νομοθεσία και τυχόν επιπτώσεις από την κύρωσή τους. Αναμένεται από καιρό η συζήτηση των συμβάσεων αυτών από το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, σύμφωνα με τις καθιερωμένες διαδικασίες. Στη συνέχεια θα πρέπει να ετοιμαστούν από εμπειρογνώμονα σχετικοί κυρωτικοί νόμοι για όσες αποφασιστεί να κυρωθούν. Η εργασία αυτή είναι ογκώδης και πολύπλοκη αλλά επιβάλλεται να προωθηθεί το συντομότερο, για ν' αποκατασταθεί η φήμη της κυπριακής σημαίας στους κόλπους του ILO. Η εκκρεμότητα αυτή απασχολεί σοβαρά τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τις συντεχνίες.

Η εργασία που επιτελείται για τον εκσυγχρονισμό της ναυτιλιακής μας νομοθεσίας και τα μέχρι σήμερα αποτελέσματά της, έχουν δει το φως της δημοσιότητας σε ευρεία κλίμακα τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Η προσπάθεια αυτή είχε διεθνώς πολύ ευμενή απήχηση για την κυπριακή σημαία και πιστεύεται πως έχει συντελέσει στην προσέλκυση σοβαρών πλοιοκτητών στο κυπριακό νηολόγιο.

Είναι, λέει το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, η πρώτη φορά στα 25 χρόνια ζωής της κυπριακής ναυτιλίας που γίνεται μια τόσο σοβαρή και αποτελεσματική εργασία για επίτευξη του βασικότατου αυτού στόχου, δηλαδή της δημιουργίας νομοθετικής υποδομής. Τούτο οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στις άοκνες και φιλόπονες προσπάθειες του κ. Μοσχονά που αφιερώθηκε ολοκληρωτικά στο έργο αυτό. Αναφέρεται συναφώς ότι η τότε Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, με επιστολή προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων στις 10.10.84, ανέφερε ότι η παρουσία και οι τεχνικές γνώσεις του κ. Μοσχονά κρίνονται απαραίτητες και για την ετοιμασία των κανονισμών που θα εκδοθούν με βάση το νόμο που ετοιμάστηκε και επανεξετάζεται, έργο το οποίο θα απαιτούσε την πολύμηνη συνεργασία του με το Γραφείο της. Εκτός από αυτό, η τότε Γενικός Εισαγγελέας εξέφρασε τη γνώμη ότι η παρουσία στην Κύπρο του κ. Μοσχονά και σε μεταγενέστερο στάδιο, θα συνέβαλλε ουσιαστικά, λόγω των γνώσεων και της πείρας που διαθέτει, στην αποτελεσματική εφαρμογή της. Ο κ. Μοσχονάς, εκτός από τη μακρόχρονη πείρα και την εργατικότητά του, έχει προσβάσεις και επαφές με ειδικούς πάνω σε κάθε θέμα που επεξεργάζεται, με αποτέλεσμα οι προτάσεις που ετοιμάζει να είναι ολοκληρωμένες και ψηλού ποιοτικού επιπέδου.

Τυχόν, λέει το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, αποχώρηση του κ. Μοσχονά, θα θέσει σε κίνδυνο την όλη επένδυση που έγινε και θα έχει σαν αποτέλεσμα την επιβράδυνση ή και τον τερματισμό της πολύχρονης προσπάθειας για εκσυγχρονισμό και κωδικοποίηση της ναυτιλιακής μας νομοθεσίας, με σοβαρές

επιπτώσεις στην περαιτέρω ανάπτυξή της. Όχι μόνο δε θα ολοκληρωθεί η εργασία, αλλά και αυτή που έγινε δε θα αξιοποιηθεί, τόσο λόγω ελλιπούς επάνδρωσης του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας όσο και λόγω έλλειψης εξειδικευμένων γνώσεων. Η περίπτωση της ναυτιλιακής νομοθεσίας είναι ιδιάζουσα. Αποτελείται από σωρεία συμβάσεων, κωδίκων, συστάσεων, νόμων και κανονισμών. Η υφιστάμενη νομοθεσία αποτελείται από 40 περίπου τέτοια νομοθετήματα.

Και καταλήγει το σημείωμα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων: Ενόψει των πιο πάνω το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων πιστεύει ότι η παρουσία του κ. Μοσχονά είναι απαραίτητη και επιβεβλημένη, κάτω από τις περιστάσεις, μέχρι να ολοκληρωθεί το τεράστιο και αξιόλογο έργο του εκσυγχρονισμού και της κωδικοποίησης της κυπριακής ναυτιλιακής νομοθεσίας.

Το Υπουργικό Συμβούλιο (Αρ. Απόφασης 30.495) αποφάσισε να εγκρίνει παράταση της παραμονής του κ. Μοσχονά μόνο για ένα μήνα και να ορίσει Επιτροπή από Υπουργούς, για να μελετήσει αν επιβάλλεται η περαιτέρω παραμονή του στην Κύπρο και να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο, αφού ζητήσει τις απόψεις του κ. Ζήνωνα Κατσουρίδη, Συμβούλου του Προέδρου καθώς και Δικηγορικών Γραφείων που ασχολούνται με θέματα εμπορικής ναυτιλίας.

Η εξ Υπουργών Επιτροπή στο σημείωμά της προς το Υπουργικό Συμβούλιο ημερομηνίας 10.8.1988 αναφέρει:

«Η εν λόγω Επιτροπή συνήλθε σε συνεδρία στις 10 Αυγούστου 1988 στην οποία παρευρίσκετο και ο Σύμβουλος του Προέδρου για θέματα εμπορικής ναυτιλίας και, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα δεδομένα που σχετίζονται με το όλο θέμα, αποφάσισε να εισηγηθεί προς το Υπουργικό Συμβούλιο όπως:

(α) Παραταθεί η παραμονή στην Κύπρο του κ. Αλέξιου Μοσχονά, εμπειρογνώμονα για την εμπορική ναυτιλία, μέχρι την 31η Οκτωβρίου 1988, οπότε και οι υπηρεσίες του τερματίζονται οριστικά, και

(β) Ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την επί μονίμου βάσης αντιμετώπιση των αναγκών που σχετίζονται με την αναθεώρηση και εκσυγχρονισμότης κυπριακής ναυτιλιακής νομοθεσίας, μέσα στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης και ενίσχυσης του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας.»

Στη συνέχεια το Υπουργικό Συμβούλιο με αρ. Απόφασης 30.580 υιοθέτησε τις εισηγήσεις της εξ Υπουργών Επιτροπής, έτσι οι υπηρεσίες του κ. Μοσχονά τερματίστηκαν οριστικά στις 31 Οκτωβρίου 1988.

Διαβάζοντας το ιστορικό της υπόθεσης «Μοσχονά», δημιουργούνται εύλογες απορίες. Πώς, ενώ το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και η Γενική Εισαγγελία σχολιάζουν ευμενώς το επιτελεσθέν από τον κ. Μοσχονά έργο και τονίζουν εμφαντικά πως τυχόν αποχώρησή του θα θέσει σε κίνδυνο την όλη επένδυση που έγινε, θα επιβραδύνει ή και θα τερματίσει την πολύχρονη προσπάθεια για εκσυγχρονισμό της ναυτιλιακής μας νομοθεσίας και πως, όχι μόνο δε θα ολοκληρωθεί η εργασία αλλά κι' αυτή που έγινε δε θα αξιοποιηθεί, η εξ Υπουργών Επιτροπή, την οποία απάρτιζαν οι Υπουργοί Συγκοινωνιών και Έργων, Εμπορίου και Βιομηχανίας, Οικονομικών και Άμυνας σε συνεδρία της στις 10.7.88 με τη συμμετοχή του κ. Ζήνωνα Κατσουρίδη, Συμβούλου του Προέδρου, παραγνώρισε τις πολύ υπεύθυνες και σοβαρές εισηγήσεις του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων;

Ποιά σκοπιμότητα εξυπηρετούσε η πλήρης παραγνώριση των απόψεων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων;

Αλλά το θέμα της νομοθεσίας είχε συνέχεια.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ανέφεραν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή ότι το νομοσχέδιο για την εμπορική ναυτιλία που είχε κατατεθεί στη Βουλή αποσύρθηκε από τη νέα κυβέρνηση και αποτελεί αντικείμενο μελέτης και διαβουλεύσεων των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών με τους ενδιαφερόμενους ναυτιλιακούς κύκλους, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι και ο Σύμβουλος του Προέδρου της Δημοκρατίας για ναυτιλιακά θέματα δήλωσαν στην Επιτροπή ότι η ανάγκη επανεξέτασης του νομοσχεδίου προέκυψε μετά από τη διαπίστωση της νέας κυβέρνησης ότι θα έπρεπε να ληφθούν και απόψεις άμεσα ενδιαφερόμενων ναυτιλιακών κύκλων, δικηγόρων, πλοιοκτητών, οι οποίοι κλήθηκαν να υποβάλουν γραπτώς τις απόψεις τους. Κρίθηκε, όπως τόνισαν, αναγκαίο το νομοσχέδιο να μεταφραστεί στην αγγλική γλώσσα, ώστε να διευκολυνθούν οι ενδιαφερόμενοι που δε μιλούν την ελληνική να εκφέρουν απόψεις μέσα σε τακτή προθεσμία.

Όπως δηλώθηκε, θα αποπερατωνόταν η εξέταση των γραπτών απόψεων-ενστάσεων όλων των ενδιαφερομένων και θα ακολουθούσε κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή στην περίοδο Μαρτίου-Μαΐου 1989. Οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα εξέφρασαν τη σφοδρή διαφωνία τους και δήλωσαν ότι είναι η πρώτη φορά που τόσο κατά τη σύνταξη όσο και κατά την εξέταση του νομοσχεδίου ακούστηκαν τόσες πολλές απόψεις και έγινε τόσο διεξοδική συζήτηση και αν υπήρχαν ενστάσεις ή απόψεις έπρεπε να εκτεθούν κατά την εξέταση του νομοσχεδίου.

Κύριε Πρόεδρε, έκρινα σκόπιμο, αντί να σχολιάσω τη συμπεριφορά της κυβέρνησης στο θέμα αυτό, να παραθέσω τα γεγονότα και ο καθένας να εξάξει τα δικά του συμπεράσματα.

Κύριε Πρόεδρε, πρόκειται για πολύ σοβαρό θέμα και είναι λογικό να υπάρχουν διαφορετικές απόψεις. Εκείνο όμως που προέχει είναι το γενικότερο συμφέρον της οικονομίας του τόπου, γι' αυτό το σοβαρό τούτο θέμα που θα αποτελέσει την υποδομή για την αντιμετώπιση των εξωγενών διεθνών παραγόντων που επηρεάζουν άμεσα την ανάπτυξη της ναυτιλίας πρέπει να αντικριστεί με μοναδικό γνώμονα την εξυπηρέτηση της εμπορικής μας ναυτιλίας.

Αντιλαμβάνομαι ότι ειδική επιτροπή στην οποία συμμετέχουν το Κυπριακό Ναυτιλιακό Συμβούλιο καθώς και ναυτοδικηγορικά γραφεία έχουν επεξεργαστεί το νομοσχέδιο μέχρι το 9ο μέρος και η σχετική εισήγηση υποβλήθηκε ήδη στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Παράγοντες που έχουν άμεση σχέση με την εμπορική ναυτιλία έχουν την άποψη ότι η νομοπαρασκευαστική εργασία μπορεί να είναι τμηματική, κατά ενότητα ναυτικού δικαίου, και να προωθείται κατ' αυτό τον τρόπο στη Βουλή. Λόγω της προεργασίας που έχει ήδη γίνει, σε διάστημα δύο μηνών από σήμερα θα μπορεί να κατατεθεί στη Βουλή μια μεγάλη ενότητα η οποία καλύπτει τα θέματα νηολόγησης, παράλληλης νηολόγησης και υποθηκών που ουσιαστικά αποτελούν το πιο σημαντικό μέρος του περί Εμπορικής Ναυτιλίας Νόμου. Οι υπόλοιπες ενότητες θα μπορούσαν, αφού συμπληρωθεί η επεξεργασία, να κατατεθούν σταδιακά στη Βουλή μέχρι και το τέλος του χρόνου.

Εφόσον οι άμεσα ενδιαφερόμενοι και οι αρμόδιες υπηρεσίες συμφωνούν με αυτή τη διαδικασία οφείλουν να συντονίσουν τις ενέργειές τους, ούτως ώστε να μην υπάρξει περαιτέρω καθυστέρηση και το σοβαρό τούτο θέμα να επιλυθεί.

Συμμετοχή της Κύπρου στο Μνημόνιο των Παρισίων.

Το μνημόνιο των Παρισίων αποτελεί συμφωνία συνεργασίας μεταξύ 14 Ευρωπαϊκών κρατών για έλεγχο των σκαφών που προσεγγίζουν τα λιμάνια τους, ανεξάρτητα σημαίας, από άποψη ασφάλειας, πρόληψης της ρύπανσης της θάλασσας και συνθηκών εργασίας και διαβίωσης των ναυτικών. Η συμμετοχή μας στη συμφωνία αυτή, θα εξυψώσει κατά πολύ το γόητρο της κυπριακής σημαίας αλλά ακόμα δεν είμαστε σε θέση, από πλευράς νομοθεσίας, για να αποταθούμε για συμμετοχή.

Οι Διεθνείς Συμβάσεις που εκκρεμούν και εμποδίζουν τη συμμετοχή μας στο τόσο σημαντικό μνημόνιο των Παρισίων, είναι οι Συμβάσεις του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας (I.L.O).

Και είναι λυπηρό γιατί ακόμα δεν κυρώσαμε τις σοβαρές τούτες συμβάσεις, που θα εξύψωναν τόσο πολύ το γόητρο της κυπριακής σημαίας.

Σίγουρα οι ενέργειες της κυβέρνησης στο θέμα Μοσχονά και τα άλλα στα οποία αναφέρθηκα προηγουμένως συνήργησαν ανασταλτικά και στην περίπτωση αυτή.

Υπεράκτιες Διαχειριστικές Εταιρείες.

Από πρόχειρη έρευνα διαπίστωσα πως οι υπεράκτιες διαχειριστικές εταιρείες απασχολούν μόνο γραφειακό προσωπικό από την Κύπρο, ενώ το τεχνικό προσωπικό είναι ξένοι.

Εισηγούμαι όπως το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων επιληφθεί του θέματος αυτού, και αν διαθέτουμε Κύπριους τεχνικούς άρτια καταρτισμένους να τους δίδεται προτεραιότητα πρόσληψης έναντι των ξένων. Θα ήταν ίσως φρόνιμο να ενθαρρυνθούν Κύπριοι να ακολουθήσουν τεχνικά επαγγέλματα που έχουν σχέση με την εμπορική ναυτιλία.

Απαγόρευση της προσέγγισης Κυπριακών πλοίων σε τούρκικα λιμάνια που επιβλήθηκε αππό την Τουρκία το Μάιο του 1987.

Η κατάφωρη παραβίαση της διεθνώς αποδεκτής αρχής της ελεύθερης ναυσιπλοΐας υποχρέωσε αριθμό πλοιοκτητών μικρού και μεσαίου μεγέθους πλοίων που διακινούνταν στη Μεσόγειο, να μεταγραφούν σε άλλα νηολόγια. Εντούτοις παρέμεινε ανεπηρέαστη η νηολόγηση μεγάλων φορτηγών και δεξαμενοπλοίων.

Επειδή η ληστρική ενέργεια της Τουρκίας επηρεάζει βασικά την αγορά της Ευρώπης, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα και να εξαγγελθούν κίνητρα που να στοχεύουν στη διατήρηση της αγοράς και στην εξάσκηση πίεσης προς την Τουρκία για άρση του εμπάρκο.

Ένα μέτρο που θα μπορούσε να εξαγγελθεί θα ήταν η απαλλαγή σημαντικού ποσοστού από τα ετήσια τέλη (φόρος χωρητικότητας, άδεια ασυρμάτου κ.ά.) εφόσον πλοία από χώρες της Ε.Ο.Κ. υπό κυπριακή σημαία θα προσλάμβαναν καπετάνιο και ανώτερους αξιωματικούς από χώρες της Ε.Ο.Κ..

Η εξασφάλιση χαμηλού κόστους σε συνδυασμό με βελτίωση του επιπέδου ασφάλειας των πλοίων θα προσέλκυε την εγγραφή πλοίων από χώρες της Ε.Ο.Κ. στο κυπριακό νηολόγιο και παράλληλα θα ενθάρρυνε την άσκηση πιέσεων από χώρες της Ε.Ο.Κ. προς την Τουρκία προς άρση του εμπάρκο.

Θα ήταν χρήσιμο να μελετηθεί η εισήγηση αυτή μαζί με άλλες σκέψεις που πιθανό να γίνονται, ούτως ώστε να αντιμετωπιστεί το σοβαρό τούτο πρόβλημα.

Ναυτικά ατυχήματα.

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύονται σε έντυπα ειδικά για τη ναυτιλία, η Κύπρος παρουσιάζεται με αυξημένα ποσοστά ολικών απωλειών. Ιδιαίτερα όμως το 1988, εκτός των απωλειών που οφείλονταν στον Περσο-Ιρακινό πόλεμο, προκλήθηκαν σοβαρά ατυχήματα με απώλειες ζωών.

Σύμφωνα με το Nautical Yearbook στις 29.1.88 το πλοίο Rolandia, ενώ έπλεε στον Ατλαντικό μεταφέροντας φορτίο από αλουμίνιο; βυθίστηκε και δώδεκα ναυτικοί απώλεσαν τη ζωή τους.

Στις 22.4.1988 το πλοίο Athenian Venture, ενώ έπλεε στον Ατλαντικό μεταφέροντας αμόλυβδη βενζίνη, μετά από έκρηξη μοιράστηκε στα δύο. Είκοσι τέσσερις Πολωνοί-μέλη του πληρώματος και 5 γυναίκες σύζυγοι μελών του πληρώματος απώλεσαν τη ζωή τους.

Άλλο ατύχημα με το πλοίο Charlie είχε σαν αποτέλεσμα το θάνατο 26 ατόμων (25 ναυτικών και μιας γυναίκας συζύγου ναυτικού).

Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της που απορρέουν από Διεθνείς Συμβάσεις που έχει επικυρώσει.

Για το Athenian Venture έχω εγγράψει σχετικό θέμα. Από ότι γνωρίζω οι έρευνες δεν έχουν ολοκληρωθεί ακόμα. Το ίδιο αντιλαμβάνομαι ισχύει για πολλά άλλα ατυχήματα.

Οι απώλειες πλοίων αφορούν μεγάλα ποσά και επηρεάζονται σοβαρά συμφέροντα, γι' αυτό επιβάλλεται η ταχεία διερεύνηση κάθε ναυτικού ατυχήματος. Ολιγωρία στη διερεύνηση των ατυχημάτων παρέχει το χρόνο για εξάλειψη ή απόκρυψη στοιχείων και συγκάλυψη πιθανής σκοπιμότητας. Η καθυστέρηση στη διερεύνηση ατυχημάτων αντιβαίνει προς τις διεθνείς συμβάσεις που έχουμε επικυρώσει και δυσφημίζει το όνομα της Κύπρου.

Συμμετοχή σε Διεθνείς Οργανισμούς.

Η Κύπρος για δεύτερη συνεχή χρονιά πέτυχε να εκλεγεί στο συμβούλιο του International Maritime Organization (I.M.O). Επίσης η Κύπρος πέτυχε να εκλεγεί μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Διεθνούς Ταμείου για αποζημιώσεις για ζημιές από πετρέλαιο που επιτεύχθηκε σχεδόν αμέσως μετά την εισδοχή της στο Ταμείο αυτό. Πρόκειται για τιμητικές διακρίσεις τις οποίες οφείλουμε να αξιοποιούμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Επικρατεί η άποψη ότι η κυβέρνηση δεν αξιολόγησε και δεν αξιοποίησε στο βαθμό που πρέπει τις θέσεις που κατέχει η Κύπρος στους δύο σημαντικούς για την εμπορική ναυτιλία Διεθνείς Οργανισμούς.

Αριθμητική ανεπάρκεια προσωπικού.

Το τεχνικό προσωπικό στο Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας αποτελείται από το Διευθυντή και εννιά επιθεωρητές πλοίων. Τέσσερεις από αυτούς επανδρώνουν θέσεις στο εξωτερικό και ένας είναι τοποθετημένος στο λιμάνι Λεμεσού. Απομένουν τέσσερις επιθεωρητές για να διεκπεραιώνουν τον όγκο της καθημερινής εργασίας, (επείγουσες ανάγκες και προβλήματα των πλοίων) και να αναλαμβάνουν τη διερεύνηση ατυχημάτων που προϋποθέτει πολυήμερη παραμονή στο εξωτερικό.

Με τον όγκο της εργασίας δε μένει χρόνος για συγγραφή κανονισμών, έρευνα της αγοράς και μελέτες αναφορικά με διεθνείς συμβάσεις κ.ά..

Ο μεγάλος αριθμός πλοίων που είναι εγγεγραμένος στο κυπριακό νηολόγιο είναι δυσανάλογος προς τον αριθμό των ατόμων που αποτελούν την τεχνική ομάδα, με αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργία του Τμήματος και στην ανάπτυξη της εμπορικής ναυτιλίας.

Κρατική Τρομοκρατία.

Η κρατική τρομοκρατία που έκαμε την εμφάνισή της φέτος σε βάρος πλοίων υπό κυπριακή σημαία είναι πολύ σοβαρό θέμα και πρέπει να αντικριστεί υπεύθυνα και χωρίς καθυστέρηση.

Τα πρόσφατα επεισόδια σε βάρος του Ζευς Ξένιος και του BaronessM (το τελευταίο επεισόδιο είχε ως αποτέλεσμα ένας νέος 25 χρόνων να χάσει τη ζωή του, καθώς και μεγάλο αριθμό τραυματιών και καταστροφή του πλοίου) είναι ανησυχητικά φαινόμενα, προκαλούν ανασφάλεια και θα επηρεάσουν δυσμενώς την εμπορική μας ναυτιλία, αν δεν πάρουμε τα αναγκαία μέτρα που να αποτρέπουν στο μέλλον τέτοιες ενέργειες

Η κρατική τρομοκρατία επηρεάζει τη διεθνώς αποδεκτή ελεύθερη ναυσιπλοΐα και είναι διεθνώς καταδικαστέα. Είμαστε μικρή και αδύναμη χώρα, αλλά διαθέτουμε μοχλούς πιέσεως τους οποίους πρέπει να αξιοποιήσουμε, για να γίνουν σεβαστά και απαραβίαστα τα δικαιώματά μας στην ελεύθερη ναυσιπλοΐα.

Σχέσεις του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων και του Συμβούλου του Προέδρου για θέματα εμπορικής ναυτιλίας

Η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής αναφέρει ότι: «Τα καθήκοντα του Συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας για ναυτιλιακά θέματα ασκούνται αμισθί και είναι καθαρά συμβουλευτικά τόσο προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας όσο και προς το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων. Το τελευταίο ενημερώνει το Σύμβουλο, ως ειδικό, πάνω σ' όλα τα σχετικά θέματα, ζητά τη γνώμη του και τηρείται μεταξύ τους αρμονικότατη συνεργασία.»

Από ό,τι διαδίδεται -και είναι γνωστό πως δε δημιουργείται καπνός χωρίς φωτιά- κι αν κρίνει κανείς από την απόφαση για τερματισμό των υπηρεσιών του Ελλαδίτη εμπειρογνώμονα, που λήφθηκε σε συνεδρία στην οποία συμμετείχε ο Σύμβουλος του Προέδρου της Δημοκρατίας και που ήταν άκρως αντίθετη με την εισήγηση του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, αλλά ακόμα και από τις πομπώδεις δηλώσεις για την ντε φάκτο ύπαρξη Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, αλλά και την εμφάνιση στη διοργάνωση του Maritime Cyprus 1989, όπου ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων ήταν θεατής σε αντίθεση με την προβολή του Συμβούλου του Προέδρου, είναι πρόδηλο ότι οι σχέσεις των δύο δεν είναι τόσο αρμονικές όσο παρουσιάστηκαν να είναι και όπως αναφέρεται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Αν το θέμα των σχέσεων ήταν καθαρά προσωπικό, θα αφορούσε τους δύο μόνο. Όταν όμως αφορά τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων που είναι ο αρμόδιος Υπουργός για θέματα εμπορικής ναυτιλίας και το Σύμβουλο του Προέδρου της Δημοκρατίας για τον ίδιο σκοπό, αποτελεί θέμα δημόσιου ενδιαφέροντος, διότι έχει άμεση σχέση με την ανάπτυξη του ζωτικού τομέα της εμπορικής ναυτιλίας.

Δυστυχώς ο καπνός απλώνεται, κάτι που μαρτυρά πως η φωτιά δυναμώνει και οι επιπτώσεις στην εμπορική ναυτιλία δεν είναι απομακρυσμένες. Εύκολη

λύση θάναι κάποιο ανακοινωθέν διάψευσης μα τούτο δε θα σβήσει τη φωτιά. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει υποχρέωση να επέμβει, ενόσω είναι ακόμα καιρός.

Κύριε Πρόεδρε, είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι η εμπορική ναυτιλία ήδη αποτελεί ζωτικό τομέα της οικονομίας μας και έχει πολλές δυνατότητες για περαιτέρω πρόοδο.

Σε γενικές γραμμές παρουσίασα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο ζωτικός τούτος τομέας, και τόσο στην εισήγησή μου στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων όσο και στην παρούσα ομιλία μου υπέβαλα εισηγήσεις που στοχεύουν στην επίλυση των προβλημάτων αυτών, γι' αυτό δε θεωρώ σκόπιμο να τις επαναλάβω.

Η κυβέρνηση οφείλει να εγκύψει με προσοχή στα προβλήματα της εμπορικής ναυτιλίας και χωρίς καθυστέρηση να πάρει τα αναγκαία μέτρα για την επίλυσή τους, ούτως ώστε η εμπορική ναυτιλία να συνεχίσει απρόσκοπτα την ανοδική της πορεία για το καλό της οικονομίας του τόπου μας.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χρυσοστόμου ο Πρόεδρος της Βουλής αντικαταστάθηκε από τον κ. Πουμπουρή).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:
(Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ)

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι που δεν είναι στην αίθουσα ο κ. Δημητριάδης, γιατί θα δει ότι η δική μας η μνήμη είναι αμφίδρομη και λειτουργεί προς όλες τις κατευθύνσεις. Στο θέμα που συζητούμε η κυβέρνηση και η διακυβέρνηση Κυπριανού κερδίζει πόντους πολλούς απέναντι στη διακυβέρνηση Βασιλείου, και δεν έχουμε καμιά επιφύλαξη και κανένα δισταγμό να κάνουμε εύφημες μνείες σ' αυτά που θα πούμε πάρα κάτω. Ελπίζω οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ. να μεταφέρουν το μήνυμα και στον κ. στη θέση σας για να σας βλέπουμε!

(Γέλια)

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα στοιχεία τα οποία έχουν αναφερθεί στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, όπως επίσης και στη μακρά, εμπεριστατωμένη και ενδιαφέρουσα ομιλία του συνάδελφου κυρίου Άριστου Χρυσοστόμου η οποία, στα πιο πολλά της σημεία ήταν εξαιρετική και μας βρίσκει σχεδόν απόλυτα συμφώνους, δεν πρόκειται να τα επαναλάβουμε.

Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια η κυπριακή εμπορική ναυτιλία περνά ένα στάδιο αλματώδους ανάπτυξης. Είναι γι' αυτό άξιες επαίνου και οι κυβερνήσεις Κυπριανού και η κυβέρνηση Βασιλείου για τη σημασία που έδωσαν σ' αυτό τον τομέα.

Περαιτέρω έχουμε τη γνώμη ότι ο ρόλος του προσωπικού του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας ήταν ιδιαίτερα σημαντικός στη διεκπεραίωση αυτής της μεγάλης εργασίας, για την οποία δεν υπήρχε προηγούμενη πείρα και για την οποία χρειάστηκε πολλή ευσυνειδησία, πολλή κούραση και η κατάθεση μεγάλου βαθμού μόχθου. Και οι Κύπριοι λειτουργοί στην Κύπρο και στα γραφεία της Κύπρου στο εξωτερικό, στις πρεσβείες και τα ναυτικά μας γραφεία -της

Κυπριακής Δημοκρατίας εννοώ- με ανεπαρκή μέσα πρόσφεραν εξαιρετικές και αποτελεσματικές υπηρεσίες στους εφοπλιστές και τους πλοιοκτήτες, σε βαθμό που δεν υστερούσαν και δεν υστερούν απέναντι σε ξένα νηολόγια, τα οποία διαθέτουν όλα τα σύγχρονα μέσα. Ωστόσο υπάρχουν ακόμα περιθώρια μεγάλα για την καλύτερη οργάνωση και για την ανάπτυξη και καλύτερη αποδοτικότητα της υπηρεσίας των υπηρεσιών μας της εμπορικής ναυτιλίας.

Δεν πρόκειται, κύριε Πρόεδρε, να αναφέρω όσα σωστά περιέχει η Έκθεση, ούτε όσα ανέφερε ο κ. Χρυσοστόμου. Θέλω να κάμω μερικές παρατηρήσεις μόνο πριν να κάμουν τις εισηγήσεις τις οποίες θα καταθέσουμε εκ μέρους του Σοσιαλιστικού Κόμματος.

Η περίπτωση του Έλληνα εμπειρογνώμονα κ. Μοσχονά, ο οποίος μετακλήθηκε σωστά από την κυβέρνηση Κυπριανού και ο οποίος ήταν ο βασικός συντελεστής μιας πεντάχρονης εργασίας, η οποία κατέληξε στην σύνταξη μιας σύγχρονης ναυτιλιακής νομοθεσίας, το 1988 όταν έληξε η ετήσια σύμβαση εργοδότησης την οποία είχε με την κυπριακή κυβέρνηση, εξαπεστάλη από την Κύπρο, γιατί η κυβέρνηση Βασιλείου δεν ανανέωσε τη συμφωνία. Και αυτό, παρά το γεγονός ότι ήταν ο κύριος εγκέφαλος μιας εξαιρετικής δουλειάς, παρά τις εισηγήσεις του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας και του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, το Υπουργικό Συμβούλιο το 1988 διέκοψε αυτή την αποδοτικότατη συνεργασία. Ήταν ένα μεγάλο λάθος του Προέδρου Βασιλείου γιατί: Πρώτον, η επεξεργασία και η ψήφιση της νομοθεσίας δεν τέλειωσε, και δεύτερον, μετά την ψήφιση θα χρειαστούν δεκάδες κανονισμοί για εφαρμογή της ναυτιλιακής αυτής νομοθεσίας, εργασία την οποία ο πιο κατάλληλος να διεκπεραιώσει είναι ασφαλώς ο πρωτεργάτης στη σύνταξη της ναυτιλιακής νομοθεσίας. Έτσι, χωρίς κανένα ενδοιασμό, μπορούμε να πούμε ότι η απομάκρυνση του κ. Μοσχονά από την Κύπρο ήταν ένα πλήγμα, το οποίο επέφερε η κυβέρνηση Βασιλείου ενάντια στην ανάπτυξη της εμπορικής μας ναυτιλίας σ' αυτό τον τομέα, την οποία είχε αρχίσει προς τιμήν της η κυβέρνηση Κυπριανού.

Ένα δεύτερο θέμα, το οποίο θα πρέπει να αναφέρουμε, είναι το εξής: Όταν συζητούσαμε τη ναυτιλιακή νομοθεσία, κλήθηκαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι και ανάμεσα στους πρώτους ήταν ο κύριος Χατζηϊωάννου, ο Πρόεδρος της Ένωσης Κυπρίων Εφοπλιστών και ο μεγαλύτερος -ίσως και ο μόνος μεγάλος-Κύπριος πλοιοκτήτης και εφοπλιστής. Ο κ. Χατζηϊωάννου, παρ' όλον ότι κλήθηκε επανειλημμένα να προσέλθει και να μας πει τις απόψεις του, τις οποίες αναμέναμε να ακούσουμε με πολύ ενδιαφέρον (όλα τα Μέλη της Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων) περιφρόνησε την Επιτροπή και μας απαξίωσε της εμφανίσεώς του ενώπιον της Βουλής. Έτσι, χωρίς να έχουμε καν υπόψη μας τις γνώμες του, πληροφορηθήκαμε ότι απέρριπτε ολοσχερώς το νομοθέτημα, διότι διαφωνούσε, χωρίς ποτέ να μας διαβιβάσει με οποιοδήποτε τρόπο τις απόψεις του. Ασφαλώς ακόμα και αυτή η στάση του κ. Χατζηϊωάννου είναι σεβαστή. Δεν μπορούμε και δε θέλουμε κανένα να υποχρεώσουμε να καταθέσει ενώπιον της Βουλής τις απόψεις του, αν αυτός δε θέλει. Όμως εκείνο το οποίο δεν ήταν σωστό είναι το εξής:-

Στη διάρκεια του ναυτιλιακού συνεδρίου τον περασμένο Σεπτέμβριο, που διοργανώθηκε στην Κύπρο με εξαιρετική ομολογουμένως επιτυχία, ο κ. Χατζηϊωάννου, ενώπιον ενός ακροατηρίου 800 ενδιαφερομένων -η πλειοψηφία των οποίων ήταν αλλοδαποί, οι οποίοι ήλθαν να ακούσουν για την Κύπρο-εξαπέλυσε μια δριμύτατη επίθεση ενάντια σ' αυτή τη νομοθεσία την οποία -ούτε λίγο ούτε

πολύ- αποκάλεσε ως «Δαμόκλειο Σπάθη» που επικρέμμαται πάνω από την κεφαλή της κυπριακής εμπορικής ναυτιλίας. Αυτό ήταν λανθασμένο για τρείς λόγους:-

Ο πρώτος λόγος είναι ότι ο κ. Χατζηϊωάννου όφειλε να σεβαστεί την Κύπρο, αν όχι τη Βουλή, γιατί όταν έχουμε ξένους, δεν κατηγορούμε, και μάλιστα άδικα, την πατρίδα μας.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι αν ο κ. Χατζηϊωάννου είχε απόψεις, όφειλε πρώτα να τις διαβιβάσει στους νομοθέτες αυτής της χώρας και ύστερα να τους κατηγορεί ενώπιον οποιωνδήποτε ξένων.

Και ο τρίτος λόγος είναι ότι ο κ. Χατζηϊωάννου εξέφρασε(;) με αυτή του την πράξη αλαζονική συμπεριφορά απέναντι στη λαϊκή αντιπροσωπεία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Έχουμε τη γνώμη σ' αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε, ότι ασφαλώς είναι επιθυμητή και αναγκαία η συνεργασία με τους πλοιοκτήτες και ιδιαίτερα με τους Κυπρίους. Εξάλλου τα κίνητρα και όλη μας η προσπάθεια είναι πώς να προσελκύσουμε ακόμη περισσότερους, γιατί η σύγχρονη οικονομία, και ιδιαίτερα η διεθνής εμπορική ναυτιλία, δε λειτουργεί με βάση συναισθηματισμούς αλλά με βάση επιχειρηματικά κίνητρα τα οποία, αν θέλουμε να είμαστε παρόντες και να διεκδικήσουμε μια αξιόλογη θέση στον παγκόσμιο ναυτιλιακό κόσμο, είμαστε υποχρεωμένοι να προσφέρουμε και εμείς τα ίδια ή ακόμα και καλύτερα. Και πιστεύω ότι αυτή είναι η ομόφωνη πρόθεση και της Βουλής αλλά και της κυβέρνησης και όλων των ενδιαφερόμενων και σχετικών παραγόντων στον τόπο μας.

Όμως, από τη συνεργασία και την προσφορά κινήτρων, η οποία πρέπει να γίνει, ως το σημείο να μπορούμε να αποτελούμε και αντικείμενο αλαζονικής και περιφρονητικής συμπεριφοράς, υπάρχει μια διαφορά την οποία εμείς δεν είμαστε διατεθειμένοι να βαδίσουμε, για να παραστήσουμε ότι δεν καταλαβαίνουμε τι μας λένε, χάριν κάποιων συμφερόντων. Δεν μπορεί και δεν είναι σωστό, νομίζουμε, κανένας με ένα αφ' υψηλού τρόπο να υπαγορεύει, και μάλιστα χωρίς διάλογο, την άποψή του στην κυβέρνηση και τη Βουλή. Γιατί ποιος τελικά θα καθορίζει την πολιτική και ποιος τη νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας στα θέματα της εμπορικής ναυτιλίας; Η κυβέρνηση και η Βουλή της Κυπριακής Δημοκρατίας ή κάποιοι που εννοούν ότι έχουν το δικαίωμα να συμπεριφέρονται αλαζονικά απέναντι στις συντεταγμένες και συνταγματικές εξουσίας αυτού του κράτους;

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε τη γνώμη ότι η εμπορική μας ναυτιλία βαδίζει στο σωστό δρόμο. Η Βουλή μέσα από τους προϋπολογισμούς ποτέ δεν αρνήθηκε να αντιμετωπίσει θετικά όλα τα αιτήματα που έρχονται. Και πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να μελετήσει ακόμα πιο επιστάμενα το θέμα, να φέρει κι άλλες προτάσεις και εισηγήσεις για την ανάπτυξη της κυπριακής εμπορικής ναυτιλίας, γιατί έχουμε τη γνώμη και την πίστη ότι αυτό το Σώμα θα το δει με εποικοδομητικό φακό και με ένα πρίσμα και με μια διάθεση καλόπιστου διαλόγου.

Δεδομένων αυτών των σημερινών καταστάσεων, της αναπτυξιακής δηλαδή πορείας, απαιτείται η λήψη ορισμένων άμεσων μέτρων για την παραπέρα ανάπτυξη της κυπριακής εμπορικής ναυτιλίας που, κατά τη δική μας γνώμη, είναι τα ελάχιστα. Πρώτα είναι η ενίσχυση του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας με το απαραίτητο τεχνικό και άλλο προσωπικό, για την ομαλή, γρήγορη και αποτελεσματική λειτουργία του. Τώρα, στα κεντρικά γραφεία του Τμήματος, είναι τοποθετημένοι μόνο τέσσερις επιθεωρητές πλοίων, που είναι επιφορτισμένοι με τη

διεκπεραίωση όλης της τεχνικής εργασίας του Τμήματος και τη διερεύνηση των ατυχημάτων των πλοίων και επιπλέον επανδρώνουν εκ περιτροπής το Τμήμα κατά τις απογευματινές ώρες. Το Τμήμα θα πρέπει να εφοδιαστεί επίσης και με τον απαραίτητο γραφειακό και μηχανογραφικό εξοπλισμό, για την όσο το δυνατό αποτελεσματικότερη λειτουργία του.

Η προώθηση της νέας νομοθεσίας ενώπιον της Βουλής είναι ένα θέμα πάνω στο οποίο διατύπωσε και εδώ ανακρίβειες ο κύριος Χατζηϊωάννου ενώπιον του ναυτιλιακού συνεδρίου. Γιατί είπε ότι τη ναυτιλιακή νομοθεσία δεν την έφερε στη Βουλή η κυβέρνηση Κυπριανού και την εκράτησε -διότι είχε επιφυλάξεις-ενώ την έφερε η κυβέρνηση Βασιλείου. Αυτό είναι λάθος. Είναι το αντίστροφο. Είναι η κυβέρνηση Κυπριανού που συνέταξε αυτή τη σοβαρή νομοθεσία και είναι η κυβέρνηση εκείνη που την κατέθεσε. Και είναι η κυβέρνηση Βασιλείου η οποία την απέσυρε αμέσως, μετά την εκλογή της, με την υπόσχεση ότι το αργότερο τον Ιούνιο του 1989 θα την επανακατέθετε. Έχουν περάσει εννέα τουλάχιστον μήνες, αλλά αυτή η νομοθεσία ακόμη αναμένεται από την κυπριακή Βουλή, χωρίς να υπάρχουν ενδείξεις για το πότε θα κατατεθεί από τη σημερινή κυβέρνηση. Και αυτό, η εισαγωγή νέας νομοθεσίας, αποτελεί επιτακτική ανάγκη για τον εκσυγχρονισμό της κυπριακής ναυτιλιακής νομοθεσίας σε ό,τι αφορά κυρίως τη νηολόγηση των πλοίων και την ασφάλειά τους, τον περιορισμό της ευθύνης του πλοιοκτήτη για ναυτιλιακές απαιτήσεις και την εκπαίδευση και τα προσόντα των ναυτικών, τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας και το πειθαρχικό καθεστώς των ναυτικών. Επίσης θα καταστήσει δυνατή τη δημιουργία ειδικού ταμείου εμπορικής ναυτιλίας, που θα βοηθήσει, τόσο στη βελτίωση της ευελιξίας του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας στην παροχή υπηρεσιών, όσο και στην ενίσχυση της ναυτιλιακής υποδομής της Κύπρου, που είναι τόσο αναγκαία για την καλύτερη προβολή της στο εξωτερικό.

Τρίτο, χρειάζεται η προώθηση για επικύρωση της Σύμβασης 147, της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας για τα ελάχιστα επίπεδα συνθηκών εργασίας των ναυτικών.

Τέταρτο, η περαιτέρω προώθηση της ναυτικής εκπαίδευσης στην Κύπρο πάνω σε διεθνή βάση και η δημιουργία μηχανισμού εξετάσεων για απονομή αποδεικτικών ναυτικής ικανότητας σε όλους τους κλάδους.

Πέμπτο, η δημιουργία γραφείων και ο διορισμός αντιπροσώπων της Κύπρου στην Άπω Ανατολή και ιδιαίτερα στο Χονγκ Κονγκ και την Ιαπωνία για παροχή άμεσης εξυπηρέτησης και για προβολή της Κύπρου ως ναυτιλιακού κέντρου.

Η πρόσφατη δημιουργία ναυτιλιακού γραφείου της Κύπρου στη Νέα Υόρκη και προξενείου στο Αμβούργο είναι αναμφίβολα σωστές ενέργειες που, αν γινόταν πριν πέντε και δέκα χρόνια, θα αποτελούσαν ήδη σημαντικότατες πηγές εσόδων για την Κυπριακή Δημοκρατία.

Έκτο, η οργανωμένη και συστηματική προβολή της Κύπρου στο εξωτερικό, ιδιαίτερα στις μεγάλες αγορές της Αμερικής και της Άπω Ανατολής. Η προβολή αυτή θα πρέπει να γίνεται τόσο με κατάλληλο πληροφοριακό υλικό και διαφήμιση όσο και με σεμινάρια και επαφές. Επίσης η ενεργός συμμετοχή μας στις εργασίες διεθνών οργανισμών αποτελεί αξιόλογο μέσο προώθησης και προβολής.

Έβδομο, η διερεύνηση των σοβαρών ναυτικών ατυχημάτων πρέπει να τεθεί πάνω σε τακτική και πιο οργανωμένη ασφαλώς βάση. Η παράλειψη διεξαγωγής διερεύνησης έχει ως αποτέλεσμα τη δυσφήμηση της κυπριακής σημαίας από το διεθνή τύπο -και δεν είναι λίγα τα παραδείγματα- και τις οργανώσεις των

ναυτικών και καταστρέφει ό,τι κτίζεται με πολύ κόπο στον τομέα της βελτίωσης και της φήμης της σημαίας μας.

Ό'γδοο, η περαιτέρω σύσφιξη των σχέσεων και της συνεργασίας μας στον τομέα της εμπορικής ναυτιλίας με τις σοσιαλιστικές χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Οι ραγδαίες αλλαγές και το πνεύμα που επικρατεί εκεί παρέχουν πια σημαντικές ευκαιρίες συνεργασίας προς αμοιβαίο όφελος. Το οικονομικό κόστος για υλοποίηση των πιο πάνω είναι πολύ μικρό σε σχέση με τα προσδοκώμενα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν. Το συνολικό κόστος λειτουργίας του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας είναι της τάξης του μισού εκατομμυρίου λιρών, ενώ τα έσοδα ξεπερνούν, σε ξένο μάλιστα συνάλλαγμα, τα £2,300,000. Μπορούμε άνετα να υπολογίσουμε ότι με περισσότερες δαπάνες, με περισσότερη οργάνωση και με εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας και της οργάνωσής μας, έχουμε τεράστια περιθώρια για περαιτέρω ανάπτυξη της κυπριακής εμπορικής ναυτιλίας που αποτελεί μεγάλη επένδυση για την ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στέλιος Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ένας σοβαρός τομέας της κυπριακής οικονομίας είναι η εμπορική ναυτιλία. Τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται μια σημαντική ανάπτυξη αυτού του τομέα σε σημείο που ο αριθμός των πλοίων με κυπριακή σημαία να έχει φθάσει τις 2,000 περίπου με χωριτικότητα πέραν των 18,5 εκατομμυρίων κόρων.

Η Κύπρος θεωρείται μια χώρα με πολύ μεγάλο αριθμό πλοίων υπό κυπριακή σημαία και μπορεί να συναγωνιστεί πολλές άλλες χώρες με παράδοση στην εμπορική ναυτιλία. Είναι ένας τομέας που η εργοδότηση ναυτικών ξεπερνά τις 20,000, αλλά απ' αυτούς οι Κύπριοι ναυτικοί είναι 300 μέχρι 350.

Έχουμε τη γνώμη ότι τα τελευταία χρόνια η κυπριακή σημαία άρχισε να χρησιμοποιείται ως σημαία ευκαιρίας και σε μερικές αναπτυγμένες χώρες παρουσιάζεται το φαινόμενο να μας προειδοποιούν ότι δε θα ανεχθούν τη σημερινή κατάσταση.

Το πρώτο και το κυριότερο είναι ότι μέχρι σήμερα δεν υπάρχει ένας πλήρης κώδικας που να καθορίζει δια νόμου όλες τις πτυχές της εμπορικής ναυτιλίας, όπως είναι η ασφάλεια των ναυτεργατών, οι όροι εργασίας και πολλά άλλα.

Ο τομέας της εμπορικής ναυτιλίας πρέπει να προστατευθεί και να κατοχυρωθεί δια νόμου και η ομάδα μας βλέπει ή θεωρεί απαραίτητο να κατατεθεί σύντομα το νομοσχέδιο περί Εμπορικής Ναυτιλίας στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, την Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, και να έλθει στο Σώμα για να εγκριθεί και να γίνει νόμος.

Είναι ανάγκη να κατοχυρωθούν δια νόμου τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ναυτικών υπό κυπριακή σημαία, είτε αυτοί είναι Κύπριοι είτε είναι ξένοι ναυτικοί.

Από τα στοιχεία που υπάρχουν, ο αριθμός των Κύπριων ναυτικών είναι πολύ χαμηλός και ο βασικός λόγος είναι ότι μας λείπει η ναυτική παράδοση. Οι Κύπριοι ως τώρα αποφεύγουν την εργασία στα πλοία διότι εξασφαλίζουν στον τόπο τους άλλους καλύτερους όρους εργασίας, πιο ασφαλείς και βρίσκονται κοντά στις οικογένειές τους.

Ο αριθμός των πλοίων με κυπριακή σημαία παρέχει τη δυνατότητα εργοδότησης πολλών Κύπριων ναυτικών που μπορεί ο αριθμός τους να ξεπεράσει τις 15,000. Γι' αυτό έχει σημασία τι μέτρα πρέπει να ληφθούν, για να προσληφθούν Κύπριοι στο ναυτικό επάγγελμα. Πρέπει επίσης να ληφθούν μέτρα έτσι που ο Κύπριος ναυτικός να μετεκπαιδευθεί, για να μπορέσει να ανέβει όλη την ιεραρχία του ναυτικού επαγγέλματος. Μια τέτοια προσπάθεια, η οποία πρέπει να γίνει από το κράτος, τους εφοπλιστές και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, θα εξαλείψει για πολλά χρόνια το ανεργιακό πρόβλημα, θα υπάρξουν σημαντικά έσοδα στην κυπριακή οικονομία και μεγάλη ποσότητα συναλλάγματος.

Είμαστε επίσης υποχρεωμένοι, πολύ περισσότερο το συνδικαλιστικό κίνημα της Κύπρου, να κάνει τέτοιες συμβάσεις με τους εφοπλιστές, με τις οποίες όχι μόνο να εξασφαλίζει τους Κυπρίους, αλλά να μην αποτελούν και οι ξένοι εύκολη εργατική δύναμη για τα πλοία υπό κυπριακή σημαία.

Είναι γνωστό ότι διάφορες συνδικαλιστικές οργανώσεις των ναυτικών στο εξωτερικό πάρα πολλές φορές έχουν κατακρατήσει πλοία υπό κυπριακή σημαία, διότι παρέβαιναν ουσιώδεις όρους των διεθνών συμβάσεων και αυτό ζημιώνει το κύρος της Κυπριακής Δημοκρατίας γενικότερα. Πρέπει η κυπριακή εμπορική ναυτιλία να προστατευθεί. Ο Νόμος περί Εμπορικής Ναυτιλίας πρέπει να είναι προοδευτικός, νόμος που να κατοχυρώνει τα δικαιώματα και των εφοπλιστών και των εργαζομένων, έτσι που η εμπορική ναυτιλία να προσφέρει ακόμα περισσότερα στην κυπριακή οικονομία.

Δε θα μιλήσουμε σήμερα με λεπτομέρειες γα το θέμα της εμπορικής ναυτιλίας. Επιφυλασσόμαστε να πούμε τις απόψεις μας λεπτομερειακά, όταν θα έλθει σύντομα το νομοσχέδιο στο Σώμα, όπως υποσχέθηκαν οι αρμόδιοι.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Μανδριώτη, ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην αίθουσα και καταλαμβάνει την έδρα του Προέδρου).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων, τα υπό συζήτηση θέματα απασχόλησαν την Επιτροπή σε αριθμό συνεδριών της που έγιναν στο διάστημα από 8 Νοεμβρίου 1989 μέχρι 1η Φεβρουαρίου 1990. Σ' αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν απόψεις όλα τα τμήματα και φορείς που έχουν σχέση με την εμπορική ναυτιλία.

Είναι κοινή διαπίστωση ότι η ραγδαία ανάπτυξη της εμπορικής ναυτιλίας στην Κύπρο υπαγορεύει την ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας της σημαίας μας, ούτως ώστε να αντιμετωπίζεται σοβαρά και να μη θεωρείται σημαία ευκαιρίας στα ανοικτά νηολόγια. Είναι επίσης κοινή διαπίστωση ότι η εμπορική ναυτιλία είναι σήμερα ένας από τους σημαντικότερους και ζωτικότερους πνεύμονες της κυπριακής οικονομίας. Αυτό είναι φανερό από το γεγονός ότι η Κύπρος έχει σήμερα το τρίτο μεγαλύτερο νηολόγιο στον κόσμο και ένα από τα συναγωνιστικότερα νηολόγια παγκόσμια, ενώ στην Κύπρο διατηρεί γραφεία πολύ μεγάλος αριθμός ναυτιλιακών εταιρειών.

Ας εξετάσουμε όμως από πού ξεκινήσαμε, μέχρι πού φθάσαμε και τι πρέπει μελλοντικά να γίνει για την περαιτέρω ανάπτυξη και αναβάθμιση του τόσο ζωτικού κλάδου της οικονομίας μας.

Η Κύπρος, παρ' όλη τη σημαντική γεωγραφική της θέση, που είναι κοντά στις πυκνές ναυτιλιακές γραμμές που συνδέουν την Ευρώπη με τον Αραβικό κόλπο και την 'Απω Ανατολή, και την αρχαία παράδοσή της ως σημαντικού εμπορικού και ναυτιλιακού κέντρου, δεν ανέπτυξε οποιαδήποτε ναυτιλιακή δραστηριότητα πριν την ανεξαρτησία της.

Η προώθηση των ναυτιλιακών επιχειρήσεων στην Κύπρο άρχισε το 1963 με τη θέσπιση των τριών βασικών νόμων για την εμπορική ναυτιλία, που βασιζόταν στην αντίστοιχη βρετανική νομοθεσία. Το κυπριακό νηολόγιο δημιουργήθηκε τον ίδιο χρόνο και ήταν ευθύνη του Τμήματος Λιμένων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και 'Εργων. Το 1977 δημιουργήθηκε το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας που ανέλαβε όλα τα καθήκοντα και τις ευθύνες που αφορούσαν την εμπορική ναυτιλία.

Από δυο πλοία ολικής χωρητικότητας 96 κόρων το 1963, το κυπριακό νηολόγιο είχε μέχρι τις 31.12.89 γραμμένα 1952 πλοία, ολικής χωρητικότητας 18,063,489 κόρων.

Η τουρκική εισβολή του 1974 και η αβέβαιη πολιτική κατάσταση που δημιούργησε επιβράδυνε την ανάπτυξη της κυπριακής εμπορικής ναυτιλίας. Εντατικές όμως ήταν οι προσπάθειες τόσο της τότε κυπριακής κυβέρνησης όσο και των ναυτιλιακών παραγόντων του τόπου, οι οποίες ανέκοψαν τη μείωση του κυπριακού εμπορικού στόλου, που προχωρούσε με γρήγορο ρυθμό. Σ' αυτό συνέβαλε σημαντικά η έγκαιρη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών μέτρων, όπως είναι ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Προσωριναί Διατάξεις) Νόμος του 1974 (Ν.45/74).

Επίσης το 1978 η τότε κυβέρνηση άρχισε να παίρνει σειρά μέτρων με σκοπό την περαιτέρω βελτίωση του ονόματος της κυπριακής σημαίας που, λόγω της έλλειψης καλά επανδρωμένου αρμόδιου φορέα, της απηρχαιωμένης σχετικής νομοθεσίας και της κρίσης στις διεθνείς ναυτιλιακές δραστηριότητες που επέτρεπαν τη διατήρηση πλοίων με μειωμένα επίπεδα ασφάλειας για λόγους οικονομίας, αντιμετώπιζε διεθνώς δυσμενή σχόλια. Κυριότερα από τα μέτρα αυτά ήταν η ενίσχυση του νεοσύστατου Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας με τεχνικό, διοικητικό και γραμματειακό προσωπικό, η άσκηση καλύτερου ελέγχου πάνω στα κυπριακά πλοία και η εισαγωγή ορίου ηλικίας για τη νηολόγηση πλοίων.

Αργότερα η τότε κυβέρνηση προχώρησε στη σύσφιξη των σχέσεών της με τις αναπτυσσόμενες κυρίως χώρες, συνάπτοντας διμερείς συμφωνίες για συνεργασία στον τομέα της ναυτιλίας.

Από το 1982 άρχισε μια σοβαρή και συστηματική εργασία για εκσυγχρονισμό και κωδικοποίηση της ναυτιλιακής μας νομοθεσίας και παράλληλα προωθήθηκε η κύρωση των διεθνών ναυτιλιακών συμβάσεων για την ασφάλεια στη θάλασσα, καθώς και την προστασία της από τη ρύπανση. Σήμερα η Κύπρος έχει προσχωρήσει σ' όλες τις κυριότερες διεθνείς ναυτιλιακές συμβάσεις.

Η λήψη των πιο πάνω μέτρων, σε συνδυασμό με την ύφεση της κρίσης στη διεθνή ναυτιλία, συνέτεινε σημαντικά στη γρήγορη ανάπτυξη του κυπριακού στόλου μετά το 1982, καθώς και στην ανάπτυξη συναφών δραστηριοτήτων στην Κύπρο, όπως είναι η ίδρυση εταιρειών διαχείρισης πλοίων.

Νέα ώθηση στην κυπριακή ναυτιλία δόθηκε και από τη σημερινή κυβέρνηση με τη λήψη σειράς μέτρων για αναβάθμιση του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας, βελτίωση της φήμης της κυπριακής σημαίας διεθνώς και προβολή της Κύπρου ως βάσης για ναυτιλιακές δραστηριότητες.

Η σημερινή κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας τις μεγάλες προοπτικές που διανοίγονται για επέκταση των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων στην Κύπρο, καταβάλλει προσπάθειες για να καταστήσει τη χώρα μας μεγάλο ναυτιλιακό κέντρο.

Το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας έχει ενδυναμωθεί με τη δημιουργία τριών νέων θέσεων Λειτουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, η πλήρωση των οποίων αναμένεται να γίνει πολύ σύντομα. Παράλληλα, ενισχύθηκε με έκτακτο γραμματειακό προσωπικό, μέχρι να καταστεί δυνατή η τοποθέτηση μόνιμου τέτοιου προσωπικού. Το Τμήμα άρχισε να λειτουργεί και τα απογεύματα για καλύτερη εξυπηρέτηση των πλοιοκτητών. Επίσης προχώρησε σημαντικά η διαδικασία για την πλήρη μηχανογράφησή του.

Έχουν καταβληθεί μεγάλες και συντονισμένες προσπάθειες για προβολή της Κύπρου στο εξωτερικό ως αξιόλογου ναυτιλιακού κέντρου και για διείσδυση σε νέες μεγάλες αγορές, όπως είναι εκείνες της Αμερικής, του Χονγκ Κονγκ και της Ιαπωνίας.

Αποστολή επισκέφθηκε το Χονγκ Κονγκ για τρεις βδομάδες μέσα στο 1989 και είχε, με τη συνεργασία του εκεί Προξένου της Δημοκρατίας, σειρά εντατικών επαφών με εταιρείες πλοιοκτητών και διαχειριστών πλοίων καθώς και με ναυτοδικηγόρους, στους οποίους ανέπτυξε τα πλεονεκτήματα της κυπριακής σημαίας. Οι προσπάθειες αυτές άρχισαν να αποδίδουν και για πρώτη φορά γράφτηκαν πλοία στο κυπριακό νηολόγιο από το Χονγκ Κονγκ.

Έχουν προγραμματιστεί η διοργάνωση σεμιναρίου στη Νέα Υόρκη και η επίσκεψη κυπριακής αποστολής στο Χονγκ Κονγκ και την Ιαπωνία εντός του έτους.

Παράλληλα και με δική μας πρωτοβουλία πάλι, δημοσιεύθηκαν πολλά άρθρα σε ναυτιλιακές εφημερίδες και περιοδικά του εξωτερικού που πρόβαλλαν την Κύπρο ως ναυτιλιακό κέντρο και καθιστούσαν γνωστή τη σημαία μας και τη ναυτιλιακή υποδομή μας.

Ο αριθμός των υπεράκτιων ναυτιλιακών εταιρειών, που άνοιξαν γραφεία στην Κύπρο, σημείωσε κατακόρυφη αύξηση. Συγκεκριμένα το 1987 ο αριθμός των υπεράκτιων εταιρειών που έδρευε στην Κύπρο και που ασχολούνταν με τη διαχείριση και ναύλωση πλοίων ήταν 30 και το 1989 αυξήθηκε σε 50. Εξάλλου οι υπεράκτιες εταιρείες που ασχολούνται με άλλες ναυτιλιακές υπηρεσίες αυξήθηκαν από 10 το 1987 σε 16 το 1989, ορισμένες όμως από αυτές είναι από τις μεγαλύτερες του κόσμου. Σημαντική επίσης αύξηση σημειώθηκε και στην εγγραφή πλοίων και πρόσφατα μάλιστα ρωσικών, και σ' αυτή την προσπάθεια η προσφορά του συμβούλου του Προέδρου για ναυτιλιακά θέματα ήταν αισθητή.

Μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών αυτών για διείσδυση σε νέες μεγάλες ναυτιλιακές αγορές δημιουργήθηκε τον περασμένο Οκτώβριο ναυτιλιακό γραφείο στη Νέα Υόρκη, το οποίο στεγάζεται στο εκεί Κυπριακό Προξενείο. Του γραφείου αυτού προΐσταται Επιθεωρητής Πλοίων του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας, που έχει ήδη δραστηριοποιηθεί και αρχίσει επαφές με κρατικές υπηρεσίες, πλοιοκτήτριες και διαχειρίστριες εταιρείες και δικηγορικούς οίκους,

διανέμοντας σχετικό κατατοπιστικό υλικό και αναπτύσσοντας τα πλεονεκτήματα της σημαίας μας.

Επαναδραστηριοποιήθηκε το Αμβούργο ως κέντρο διεξαγωγής ναυτιλιακών πράξεων αναφορικά με τα κυπριακά πλοία, με τη δημιουργία Κυπριακού Προξενείου, που αναμένεται να λειτουργήσει πολύ σύντομα.

Με πρωτοβουλία του Συμβούλου του Προέδρου για ναυτιλιακά θέματα κ. Ζήνωνα Κατσουρίδη του οποίου οι υπηρεσίες τα τελευταία δυο χρόνια είναι άξιες επαίνου, διοργανώθηκε στην Κύπρο τον περασμένο Σεπτέμβριο για ναυτιλιακά θέματα το σεμινάριο «Maritime Cyprus 1989» που σημείωσε μεγάλη επιτυχία και συνέβαλε σημαντικά στην προβολή της Κύρπου ως διεθνούς ναυτιλιακού κέντρου και ως μιας σοβαρής ναυτιλιακής δύναμης. Οι εργασίες του σεμιναρίου κινηματογραφήθηκαν σε ειδική κασέττα και οι σχετικές ομιλίες εκδόθηκαν σε ειδικό έντυπο που στάληκε σε όλους τους συνέδρους και άλλους ενδιαφερομένους.

Εκτός από τις πάμπολλες κυβερνητικές και ιδιωτικές εκδόσεις, που παρουσιάστηκαν στο σεμινάριο, διανεμήθηκε και η ετήσια έκθεση του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας για το 1988, που εκτυπώθηκε σε πολυτελή έκδοση για πρώτη φορά.

Η Κύπρος εκλέγηκε για δεύτερη κατά συνέχεια φορά μέλος του Συμβουλίου του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού ΙΜΟ με περισσότερους ψήφους αυτή τη φορά. Το γεγονός αυτό αποτελεί έμπρακτη απόδειξη της ευόδωσης των προσπαθειών μας να καταστήσουμε την Κύπρο μια σοβαρή ναυτιλιακή δύναμη.

Η Κύπρος έχει επικυρώσει μέσα στο 1989 τις κυριότερες διεθνείς συμβάσεις του ΙΜΟ, που αναφέρονται στην πρόληψη της ρύπανσης της θάλασσας. Αυτές είναι: Η διεθνής σύμβαση για την πρόληψη της ρύπανσης της θάλασσας από πλοία, του 1973, όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλό της του 1978, η διεθνής σύμβαση για την αστική ευθύνη για ζημιές από τη ρύπανση με πετρέλαιο του 1969 και η διεθνής σύμβαση για την ίδρυση διεθνούς ταμείου αποζημίωσης για ζημιές από τη ρύπανση με πετρέλαιο του 1971. Με τις επικυρώσεις των συμβάσεων αυτών η Κύπρος έχει υιοθετήσει τις κυριότερες διεθνείς συμβάσεις του ΙΜΟ.

Έγιναν πρόσφατα διαπραγματεύσεις, τόσο στην Κύπρο όσο και στη Σοβιετική Ένωση, για τροποποίηση της υφιστάμενης διμερούς ναυτιλιακής συμφωνίας με τη χώρα αυτή. Κύριος σκοπός της τροποποίησης είναι η παροχή δυνατότητας εργοδότησης ναυτικών της μιας χώρας στα πλοία της άλλης. Είναι η πρώτη φορά που σοβιετικοί ναυτικοί θα εργοδοτούνται σε ξένα πλοία. Η επιλογή της Κύπρου για το σκοπό αυτό αποτελεί απόδειξη των στενών φιλικών δεσμών μεταξύ των δυο χωρών, καθώς και έμπρακτη αναγνώριση των ψηλών επιπέδων της ναυτιλίας μας.

Επιπρόσθετα, τελευταία, όπως ανέφερα και προηγουμένως, έχουν τεθεί πέραν των 45 ρωσικών πλοίων υπό την κυπριακή σημαία.

Μια από τις πιο βασικές υποδομές της ναυτιλίας είναι η ύπαρξη εκπαιδευτηρίων για παροχή ναυτικής εκπαίδευσης. Η κυβένηση, αναγνωρίζοντας τις μεγάλες προοπτικές για ανάπτυξη του τομέα αυτού ετοιμάζει, σε συνεργασία με την Ιδιωτική Σχολή Ναυτικών της Χανσεάτικ στη Λεμεσό, τεχνικοοικονομική μελέτη για επέκταση των δραστηριοτήτων της σχολής και λειτουργία της πάνω σε νέα βάση. Επίσης μέσα στα πλαίσια της ενδυνάμωσης της κυπριακής ναυτιλιακής υποδομής δημιουργήθηκε ο κυπριακός νηογνώμονας, που έχει εξουσιοδοτηθεί από

την κυβέρνηση να επιθεωρεί πλοία υπό κυπριακή σημαία και να εκδίδει σ' αυτά εκ μέρους της πιστοποιητικά, σύμφωνα με τις διατάξεις των διεθνών συμβάσεων που επικύρωσε. Η Κύπρος είναι η μόνη χώρα με ανοιχτό νηολόγιο, που διαθέτει δικό της νηογνώμονα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν από την πρώην κυβέρνηση Κυπριανού, την τωρινή κυβέρνηση, καθώς επίσης και τον ιδιωτικό τομέα, ναυτιλιακούς πράκτορες, δικηγόρους και άλλους, είναι αξιέπαινες και δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι η κυπριακή σημαία, από σημαία ευκαιρίας που παρουσιαζόταν στο παρελθόν από ορισμένους ανταγωνιστικούς ναυτιλιακούς κύκλους, καθιερώθηκε σήμερα ως σημαία προόδου.

Με τα πιο πάνω όμως δεν εισηγούμαι ότι δεν υπάρχουν περιθώρια για ανάπτυξη και αναβάθμιση. Αν συγκρίνουμε τα μέσα που διαθέτουμε σήμερα με εκείνα των άλλων ανοικτών νηολογίων όπως η Λιβερία, ο Παναμάς και άλλα, θα διαπιστώσουμε ότι χρειάζονται πολλά να γίνουν ακόμα. Οι προοπτικές είναι τεράστιες, γι' αυτό και η ευθύνη της κυβέρνησης μεγαλύτερη για ορθό προγραμματισμό, βελτίωση των υπηρεσιών, ενδυνάμωση των διάφορων αποστολών στο εξωτερικό και άλλα.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να παρατηρήσω τα εξής:-

Η εμπορική ναυτιλία, ως μια διεθνής και πολύ δυναμική επιχειρηματική δραστηριότητα, δεν μπορεί να ασκείται κάτω από τις σημερινές συνθήκες λειτουργίας του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας. Γι' αυτό καλούμε την Εκτελεστική Εξουσία να μελετήσει με προσοχή θέματα που αφορούν αύξηση και επιμόρφωση του προσωπικού, εγκατάσταση σύγχρονου τηλεπικοινωνιακού και γραφειακού εξοπλισμού, ενδυνάμωση των ναυτιλιακών μας προξένων στο εξωτερικό, επίσπευση της διαδικασίας για την επανεξέταση του νομοσχεδίου περί Εμπορικής Ναυτιλίας και γενικά οποιοδήποτε άλλο ζήτημα ανάγεται στη σφαίρα βελτίωσης και εκσυγχρονισμού των παρεχόμενων από το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας υπηρεσιών.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Με την άδεια σας, κύριε Πρόεδρε, η δική μας η πλευρά αισθάνεται ότι πρέπει να διακόψουμε τη συνεδρίαση. Παρακολουθούμε πόσοι Βουλευτές έχουν μείνει στην αίθουσα και πώς παρακολουθούν και τη συζήτηση που γίνεται. Γι' αυτό το λόγο πιστεύουμε ότι εξυπηρετείται καλύτερα το κύρος της Βουλής αν αναβληθεί η σημερινή συνεδρίαση για άλλη μέρα, για να συνεχίσουμε με τη συγκεκριμένη ημερήσια διάταξη. Δεν έλειψαν οι μέρες, κατά τη γνώμη μας, αλλά εν πάση περιπτώσει η ώρα είναι 8.20 μ.μ., είμαστε εδώ από το πρωί, και όπως γίνεται η συζήτηση λυπούμαι να πω ότι δεν είναι συζήτηση. Γι' αυτό το λόγο εγώ εισηγούμαι να διακόψουμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η άποψή μου είναι ότι η συζήτηση γι' αυτά τα θέματα, αυτής της ποιότητας θα είναι πάντοτε. Λυπούμαι που το λέω. Διότι μια Βουλή η οποία νομίζει ότι με το να γίνονται απλώς διαλέξεις, χωρίς να λαμβάνονται αποφάσεις, θα έχει και αποτελέσματα, είτε με δέκα Βουλευτές, είτε με όλους τους Βουλευτές, τα αποτελέσματα θα είναι τα ίδια.

Όπως ξέρετε, σύντομα θα διακόψει η Βουλή λόγω του ότι έχουμε τη Διακοινοβουλευτική Ένωση -ακόμα και οι Επιτροπές της Βουλής δε θα μπορούν να λειτουργούν- επομένως αν θα διακόψουμε, θα πρέπει εντός της εβδομάδας μάξιμουμ να επανέλθετε, για να κλείσει αυτό το θέμα. Και νομίζω πως θα είναι λιγότεροι οι Βουλευτές και θα έχω και το πρόβλημα αν θα έχω απαρτία. Τώρα έχω. Γι' αυτό έχω την εντύπωση ότι είναι προτιμότερο να προχωρήσουμε, με την παράκληση να τελειώνουμε, διότι είναι θέματα θεωρητικής και μόνο σημασίας -λυπούμαι που το επαναλαμβάνω- για να μην εκκρεμούν όλα αυτά τα θέματα στην ημερήσια διάταξη.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς αυτό θα έλεγα. Δε διαφωνούμε ότι πρέπει να επισπεύσουμε. Εφόσον μάλιστα έχει Εκθέσεις που είναι ομόφωνες, νομίζω ότι μπορούμε να κλείσουμε τα θέματα. Διότι μπορούν να θεωρηθούν αναγνωσθείσες. Και εφόσον οι διάφορες πλευρές είχαν την ευχέρεια να πουν τις απόψεις τους ενώπιον των αρμόδιων Επιτροπών, μένει να πάνε στον προορισμό τους και πάρα κάτω να δούμε τι θα κάνουμε.

Η εισήγησή μου είναι όσες Εκθέσεις είναι ομόφωνες και μπορούν να θεωρηθούν αναγνωσθείσες, να δηλωθούν από τους Προέδρους των Επιτροπών και να κλείσουμε, για να προχωρούμε πάρα κάτω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το δοκιμάσουμε.

Το επόμενο θέμα είναι:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ -Αριστεράς)

(13.4.89). (Συνέχιση της συζήτησης).

Η Έκθεση αναγνώστηκε σε προηγούμενη συνεδρίαση του Σώματος: είχε αρχίσει και η συζήτηση και το θέμα παρέμεινε ανοικτό.

Υπάρχουν ομιλητές;

Η κυρία Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τις τελευταίες δεκαετίες έγινε φανερό ό,τι είχε αρχίσει ήδη από τον προηγούμενο αιώνα: Δηλαδή η δυνατότητα του ανθρώπου, στην προσπάθειά του να προοδέψει και να αποκτήσει καλύτερη ποιότητα ζωής, να καταστρατηγεί και την πρόοδο και την ποιότητα της ζωής του. Έχουμε φτάσει στο σημείο που η

πρόοδος δεν είναι πια πρόοδος, όπως την εννοούσαμε και την επιδιώκαμε παλιά, και πολλά από τα μέσα για καλύτερη ζωή αποδεικνύονται πως προκαλούν διάφορες ασθένειες ή ακόμα και το θάνατο. Ακόμα χειρότερα, μερικά προϊόντα για δήθεν «καλοζωή» δε διαταράσσουν μόνο την υγεία μας, μα την ισορροπία ολόκληρης της γης, όπως τα σπρέϋ, σε συνάρτηση με το σχηματισμό της τόσο επικίνδυνης τρύπας του όζοντος ή το φαινόμενο του θερμοκηπίου, που τα αρνητικά του φαινόμενα άρχισαν ήδη να είναι αισθητά σε όλο τον κόσμο σήμερα.

Εδώ στην Κύπρο ήδη το περιβάλλον μας δεινοπαθεί, πρώτα από τη μη εφαρμογή της υπάρχουσας νομοθεσίας, όσο ελαστική ή ελλειπής και αν είναι και δεύτερο, από το μη εκσυγχρονισμό και την κωδικοποίησή της. Αξιέπαινη η ανάθεση σε εμπειρογνώμονα, τον καθηγητή Κακλούλιν, της μελέτης για τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Θα είναι ευχής έργο οι προτάσεις του να κατατεθούν, το ταχύτερο δυνατό, σε μορφή νομοσχεδίων στη Βουλή. Όμως, αυτό σήμερα δεν είναι αρκετό, γιατί το θέμα είναι πάρα πολύ σοβαρό. Η ίδια η κυβέρνηση πρέπει να διαθέσει τα απαραίτητα χρήματα, για να μπορέσει να συνεχίσει και να ολοκληρώσει ο εμπειρογνώμονας αυτός τις μελέτες και τις εισηγήσεις του, και αν χρειαστεί να κληθούν και άλλοι εμπειρογνώμονες, αν δεν έχουμε κατάλληλο δυναμικό επιστημόνων εδώ στην Κύπρο. Η Έκθεση αναφέρει πως θα γίνει προσπάθεια να εξευρεθούν οι οικονομικοί πόροι από διάφορες χρηματοδοτικές πηγές. Δε λέμε να μη γίνουν προσπάθειες για χρηματοδοτικές πηγές αλλού, μα το θέμα παραείναι σοβαρό για να στηριχτούμε μόνο σ' αυτό. Η κυβέρνηση πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες της και μακάρι να εξευρεθούν και επιπρόσθετα χρήματα από χρηματοδοτικές πηγές εκτός Κύπρου. Ήδη τη σοβαρότητα των επιπτώσεων της έλλειψης νομοθεσίας την έζησαν τις τελευταίες μέρες οι κάτοικοι του Ακακίου από το εργοστάσιο βαφής υφασμάτων που υπάρχει εκεί, και που θα χρειαστούν όχι λίγα χρήματα για τη μετακίνησή του, και να πάει πού; Ήδη οι κάτοικοι της Σκαρίνου -που ειπώθηκε ότι μπορεί να πάει σ' αυτή την περιοχή-αντιδρούν, και με το δίκαιό τους, γιατί δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία που να είναι καθοδηγητική και να εμποδίζει τα απόβλητα να έχουν καταστρεπτικές συνέπειες στο περιβάλλον. Αν υπήρχε, ίσως οι βιομήχανοι, που οπωσδήπτε δε θέλουν ούτε το δικό τους κακό ούτε των γύρω τους, θα έπαιρναν εξαρχής τα κατάλληλα μέτρα, θα τοποθετούσαν βάσει νομοθεσίας και μελετών τα κατάλληλα φίλτρα κτλ., ώστε να μην υπήρχε τώρα πρόβλημα. Η πρόληψη είναι καλύτερη από τη θεραπεία και πολύ πιο οικονομική, και μόνο κατάλληλοι νόμοι μπορούν να προλαμβάνουν οικολογικές και άλλες καταστροφές.

Παράλληλα όμως με την έλλειψη σχετικής νομοθεσίας στην Κύπρο, ζούμε το θλιβερό φαινόμενο να μην εφαρμόζονται οι Νόμοι που ήδη υπάρχουν. Ακόμα η Βουλή έχει τύχει να νομοθετήσει και ο Νόμος να μην έχει τεθεί σε ισχύ, όπως συμβαίνει με το Νόμο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας του 1972, που δεν έχει ακόμα τεθεί σε ισχύ στο σύνολό του, και, όπως αναφέρεται στην Έκθεση, πρέπει να εξεταστεί αν επιβάλλεται τώρα να μπεί σε ισχύ ολόκληρος. Αν υποθέσουμε πως υπήρχαν ελαφρυντικά προηγουμένως -που δεν υπήρχαν-σήμερα είναι ανεπίτρεπτο να μην τηρούνται αυστηρά οι σχετικοί νόμοι που υπάρχουν για την προστασία του περιβάλλοντος. Γιατί, κύριε Πρόεδρε, αν δεν τηρούνται αυτοί που υπάρχουν τώρα, ποιος ο λόγος να ξοδευτούν χρήματα, να έλθουν ειδικοί, να παιδευτεί η Εισαγγελία και να καθήσει η Βουλή να τους μελετήσει και να θεσμοθετήσει άλλους; Ποιος ο λόγος οποιουδήποτε εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας

μας για το περιβάλλλον, αν δεν την τηρούμε; Και αυτό με φέρνει στο πιο βασικό μέρος του προβλήματος: Δεν είναι αρκετό να γίνει νομικά ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για το περιβάλλον. Θα πρέπει να γίνει ο εκσυγχρονισμός της νοοτροπίας μας σε ό,τι έχει σχέση με την καταστροφή του περιβάλλοντος με την απαραίτητη διαφώτιση. Είμαστε προοδευτικός λαός και δε μας λείπει ο κοινός νους για να αντιληφθούμε ποιο είναι το συμφέρον μας μακροχρόνια. Έτσι πρέπει να γίνει κατάλληλη διαφώτιση. Να εξηγηθεί πως η πρόοδος κινδυνεύει να είναι καταστροφή, αν δεν προσέξουμε πως η λανθασμένη αναζήτηση καλύτερης ποιότητας ζωής οπωσδήποτε θα έχει αντίθετα αποτελέσματα, αν γίνει λανθασμένα. Πρέπει επίσης να γίνει κοινή συνείδηση πως όσο έχουμε εμείς δικαιώματα ύπαρξης και προστασίας της ύπαρξής μας αυτής , άλλο τόσο έχουν δικαίωμα ύπαρξης οι χελώνες, τα πουλιά, τα τόσα λουλούδια και φυτά μας που τα περισσότερα είναι ενδημικά ή σπάνια είδη σ΄ ολόκληρο τον κόσμο. Οι νόμοι ενός κράτους είναι κατά μεγάλο μέρος κωδικοποίηση των ηθών και των εθίμων ενός λαού. Αν συμβαίνει το αντίθετο, τότε ο λαός αντιδρά και οι νόμοι μένουν κενά γράμματα και είτε δεν εφαρμόζονται, είτε καταστρατηγούνται. Για τούτο, πέρα από την επιτάχυνση της σύνταξης και επικύρωσης νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, που είναι αδήρητη ανάγκη, θα πρέπει να ενταθούν τα μέτρα διαφώτισης για να συνειδητοποιήσουμε όλοι τους κινδύνους που μας απειλούν από την καταστροφή του περιβάλλοντος. Εισηγούμαστε τα μέτρα αυτά να αρχίσουν να αναβαθμίζονται στα σχολεία, στα μέσα μαζικής επικοινωνίας-εφημερίδες, ραδιόφωνο, τηλεόραση. Στο έργο αυτό της διαφώτισης μας ευκολύνουν δυστυχώς τα ήδη καταστρεπτικά αποτελέσματα της κατάχρησης που έγινε νόμιμα ή παράνομα μέχρι τώρα. Είχαμε το παράδειγμα της Αμμοχώστου πριν την εισβολή, που το επαναλάβαμε μετά την εισβολή και σε άλλες πόλεις και χωριά μας λιγότερο ή περισσότερο και τώρα παρουσιάζονται καυτά και τόσο σοβαρά προβλήματα βιομηχανικής ρύπανσης. Αν δεν καλλιεγήσουμε περιβαλλοντική ευαισθησία, αρχίζοντας από το μικρό παιδί που ασυναίσθητα πετά όπου φτάσει ό,τι δε χρειάζεται, μέχρι το βιομήχανο που φροντίζει από άγνοια να προμηθευτεί ακατάλληλα φίλτρα για το εργοστάσιό του, μέχρι την ανεξέλεγκτη τουριστική ανάπτυξη που δε συνεπάγεται μόνο περιβαλλοντικά προβλήματα μα και κοινωνικά και κινδύνους αυτοκαταστροφής της, αν δεν την προσέξουμε και αν δεν προχωρήσουμε μελετημένα, τότε αν όχι εμείς, τα παιδιά μας θα αντιμετωπίζουν άλυτα προβλήματα/κατάρες, που εμείς θα τους έχουμε κληροδοτήσει.

Πριν τελειώσω δεν μπορώ παρά να αναφέρω το παράδειγμα της Αγγλίας, όπου μόλις αποδείχτηκε πως τα σπρέϋ συντελούν στο μεγάλωμα της τρύπας του όζοντος, χωρίς θέσπιση καμιάς νομοθεσίας -επειδή έχουν αυξημένη περιβαλλοντική συνείδηση-ελαχιστοποίησαν τη χρήση τους. Και χωρίς νομοθεσία χρησιμοποιούν σε πολλές περιπτώσεις χαρτοσακκούλες αντί τα τόσο βλαβερά πλαστικά, και ανακυκλώνουν ό,τι μπορεί να ανακυκλωθεί, από το χαρτί μέχρι τα άχρηστα κουτιά αλουμινίου, εξοικονομώντας έτσι τους φυσικούς πόρους όλης της γης, που με τους πληθυσμούς που έχουμε σήμερα στη γη είναι αποδεδειγμένο πως δεν είναι ανεξάντλητοι.

Ελπίζω γρήγορα ακόμα και αυτή η Βουλή να χρησιμοποιά ανακυκλωμένο χαρτί, όπως το χαρτί στο οποίο είναι γραμμένες οι επιστολές που μου στέλλει η κόρη μου και άλλοι από την Αγγλία. Και όσοι από μας χαμογελάσουν με συγκατάβαση θεωρώντας κάτι τέτοιο μηδαμινό, θα είναι απόδειξη πως και εμείς οι ίδιοι οι Βουλευτές ακόμα δεν έχουμε σε αναπτυγμένο βαθμό περιβαλλοντική συνείδηση.

Τελειώνοντας, εκφράζουμε την ευχή να έχουμε γρήγορα όχι μόνο κατάλληλους νόμους για το περιβάλλον, αλλά να έχουμε και την ανάλογη προπαίδεια για να μη τους καταστρατηγούμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, ο κ. Γεωργιάδης.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι πολύ σύντομος. Δε θα αναφερθώ καθόλου σε όσα αναφέρονται στην Έκθεση, διότι πράγματι ανακύπτει και είναι σίγουρο το συμπέρασμα ότι η νομοθεσία μας όσον αφορά το βασικό περιβάλλον, πραγματικά χρειάζεται εκσυγχρονισμό.

Σήμερα είναι φανερό και γνωστό σε όλους ότι υπάρχει περιβαλλοντική συνείδηση σε όλο τον κόσμο και αυτό είναι πράγματι γεγονός διότι αντιλήφθηκαν όλοι τις τρομακτικές καταστροφές τις οποίες έχουμε επιφέρει στον πλανήτη μας. Σε όλο τον κόσμο υπάρχει προσπάθεια για προστασία του περιβάλλοντος.

Πιστεύουμε ότι ειδικά στην Κύπρο χρειάζεται ιδιαίτερη προστασία, διότι η Κύπρος σήμερα βασικά αποτελείται μόνο από περιβάλλον. Έχουμε αέρα, ήλιο, θάλασσα. Όλα αυτά είναι περιβάλλον· και αν αυτά τα καταστρέψουμε, θα είναι τεράστια η ζημιά για την εθνική μας οικονομία.

Για το λόγο αυτό πραγματικά πιστεύουμε ότι πρέπει να γίνει σε όλους μας περιβαλλοντική συνείδηση και υπάρχουν πολλά πρότυπα σε πολλές χώρες και πρέπει να τα εκμεταλλευτούμε.

Ενδεικτικά θα ήθελα να αναφέρω ότι ο άνθρωπος έχει βασικό δικαίωμα για ελευθερία, ισότητα και ικανοποιητικές συνθήκες ζωής σε ένα περιβάλλον ποιότητας. Η σπουδαιότητα του περιβάλλοντος αναγνωρίζεται σήμερα παγκόσμια και το πνεύμα της σύγχρονης οικολογικής κίνησης συγκινεί, όπως ανέφερα, όλους τους λαούς.

Γι' αυτό πιστεύουμε ότι πρέπει να υιοθετήσουμε και να υποστηρίζουμε σταθερά όλες τις αρχές και συστάσεις για το ανθρώπινο περιβάλλον των Ηνωμένων Εθνών, της Ε.Ο.Κ., της Κοινοπολιτείας, της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης και όλων των άλλων διεθνών οργανισμών.

Ενδεικτικά πρέπει να υιοθετήσουμε και να υποστηρίξουμε όλες τις συστάσεις της Διάσκεψης της Στοκχόλμης, των Ηνωμένων Εθνών, επίσης το πρόγραμμα της UNDP για το περιβάλλον.

Πιστεύουμε ότι η δημιουργία ενός ενιαίου φορέα για την προστασία του περιβάλλοντος με σαφή καθορισμό αρμοδιοτήτων, καθηκόντων και υποχρεώσεων, που θα συντονίζει τις ενέργειες και θα παρακολουθεί και θα εφαρμόζει το θεσμικό πλαίσιο για θέματα περιβάλλοντος, θα είναι πολύ υποβοηθητική.

Θα ήθελα ενδεικτικά πάλι να αναφέρω ορισμένα μέτρα τα οποία μπορούν να ληφθούν και νομοθετικά και τα οποία θα βοηθήσουν, πιστεύουμε, στην αποτελεσματική ρύθμιση των θεμάτων του περιβάλλοντος. Αυτά θα ήταν η καθιέρωση ζωνών αναχαίτισης γύρω από βιομηχανικές περιοχές και η ανάπτυξη πάρκων γύρω από αυτά, η προστασία και προγράμματα διαχείρισης γεωτόπων, για παράδειγμα η αλυκή της Λάρνακας, ο Ακάμας, το Κάβο-Γκρέκο, η προστασία από το βιομηχανικό και αστικό θόρυβο, η προστασία από επικίνδυνες και τοξικές ουσίες, η προστασία από την αισθητική ρύπανση και διάφορα άλλα μέτρα, τα οποία μπορούν στο μεταξύ να προβλεφθούν.

Θεωρούμε απόλυτα δυνατή την εναρμόνιση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης με τις περιβαλλοντικές αξίες και πιστεύουμε ότι η ολοκληρωμένη περιβαλλοντική πολιτική είναι το απαραίτητο θεμέλιο συνεχούς οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Θεωρούμε επίσης απαραίτητη, όπως ανέφερα, την περιβαλλοντική συνείδηση και υποστηρίζουμε την περιβαλλοντική εκπαίδευση της νεότερης γενιάς μέσω σχολικών προγραμμάτων.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα πάλι να αναφέρω -μάλλον κάτι το οποίο σήμερα έχω δει στην εφημερίδα της κυβέρνησης- ότι έχουν προκηρυχθεί δυο θέσεις Λειτουργών Περιβάλλοντος και αυτό είναι μια αρχή για την περαιτέρω ενίσχυση της όλης προσπάθειας για την προστασία του περιβάλλοντος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ν. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού μας περιβάλλοντος είναι μεγάλη και επείγουσα.

Δεν είναι υπερβολή να πούμε πως σημειώθηκε υπερβολική καθυστέρηση στη λήψη των κατάλληλων μέτρων, με αποτέλεσμα την πρόκληση σημαντικών και σε πλείστες περιπτώσεις ανεπανόρθωτων ζημιών στο φυσικό μας περιβάλλον.

Η έλλειψη σύγχρονης νομοθεσίας και η χαλαρότητα στην εφαρμογή της υφιστάμενης συνέβαλαν στη μη ορθολογιστική αξιοποίηση των όμορφων ακρογιαλιών μας και στον καταστρεπτικό επηρεασμό του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Υπάρχουν περιπτώσεις που η θέα της θάλασσας έχει αποκλεισθεί εντελώς από όγκους μπετόν. Σειρά ψηλών οικοδομών, στριμωγμένων η μια δίπλα στην άλλη, αποτελούν πραγματικό σινικό τοίχος στη θάλασσα της Λεμεσού. Περάσματα προς τη θάλασσα για το κοινό δύσκολα βρίσκεις. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που ξενοδοχεία οικειοποιούνται τη θάλασσα και την περιφράσσουν. Απρογραμμάτιστα και κατά λανθασμένο τρόπο κτίστηκαν από ιδιώτες προβλήτες μέσα στη θάλασσα που προκάλεσαν ζημιές στην ακρογιαλιά.

Αντί αξιοποίηση της παραλίας μας, έγινε αλόγιστη εκμετάλλευσή της κατά αδηφάγο τρόπο που κατέστρεψε σε πλείστες περιπτώσεις το φυσικό μας περιβάλλον.

Τα λύματα της Λεμεσού που τοποθετούνται στο Βατί εισρέουν στον υδατοφράκτη των Πολεμιδιών, προκαλώντας μόλυνση του νερού και αφόρητη δυσοσμία στις περιοχές που αρδεύονται από το νερό αυτό. Η δυσοσμία από τα σκουπίδα και τα λύματα επηρεάζουν επίσης όσους περνούν από το δρόμο δίπλα στο Βατί, οδεύοντας για τα ορεινά μας θέρετρα.

Με βάση ποια νομοθεσία και ποια κριτήρια έγιναν και συνεχίζονται όσα έχω αναφέρει; Οι κίνδυνοι μόλυνσης από τις χημικές ουσίες των βιομηχανιών, η ρύπανση της θάλασσας, η ηχορύπανση που κατάντησε βραχνάς στις πόλεις, πώς αντιμετωπίζονται χωρίς σύγχρονη νομοθεσία;

Βαρύ πλήγμα υφίσταται το φυσικό μας περιβάλλον και από την καταστροφή του πρασίνου. Τα χαρουπόδενδρα που στολίζουν τη γη μας, εγκαταλελειμένα και απροστάτευτα, παρουσιάζουν όψη δένδρων που προέχρονται από τεράστια

πυρκαγιά. Ο βιότοπος στην περιοχή Ακρωτηρίου αντιμετωπίζει κίνδυνο καταστροφής τώρα που το νερό του Κούρη αποθηκεύεται στον υδατοφράκτη της 'Αλασσας.

Ο Ακάμας θα είχε και αυτός την τύχη άλλων περιοχών, αν δεν εκδηλώνονταν οι αντιδράσεις όλων όσων νοιάζονται για την προστασία του περιβάλλοντος και την ορθολογιστική αξιοποίηση των φυσικών μας πόρων.

Η ανοικοδόμηση μεγάλων βιομηχανικών μονάδων ή και άλλων που επηρεάζουν το φυσικό περιβάλλον, όπως είναι οι χημικές βιομηχανίες, βαφεία, ηλεκτροπαραγωγοί σταθμοί, εργοστάσια μπαταριών, λατομεία και άλλα, γίνονταν ως τώρα ανεξέλεγκτα χωρίς να προηγηθεί καμιά περιβαλλοντική μελέτη.

Αποτέλεσμα αυτής της ανεξέλεγκης πολιτικής, που συνεχίστηκε για πολλά χρόνια, είναι οι καταστρεπτικές συνέπειες που είχαμε σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις με μόλυνση του φυσικού περιβάλλοντος, των νερών ή και προϊόντων ακόμα και με επηρεασμό της υγείας του λαού.

Μόνο τελευταία άρχισαν να γίνονται μελέτες για το φυσικό περιβάλλον, προτού αποφασιστεί η δημιουργία τέτοιων βιομηχανικών μονάδων ή άλλων αναπτυξιακών έργων.

Χαιρετίζουμε τις ενέργειες της κυβέρνησης για τις περιβαλλοντικές μελέτες που έγιναν, καθώς και τη συνεργασία με ξένους εμπειρογνώμονες για σύνταξη νομοθεσίας σχετικά με τη βιομηχανική ρύπανση. Τονίζουμε όμως την αναγκαιότητα για μια ολοκληρωμένη περιβαλλοντική πολιτική και τη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών και άλλων μέτρων προτού να είναι αργά.

Είμαστε ένα μικρό νησί με περιορισμένες εκτάσεις. Η οικονομία μας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον τουρισμό. Το κύριό μας πλεονέκτημα είναι η θάλασσα, ο ήλιος και γενικότερα το φυσικό μας περιβάλλον. Οι τουρίστες δεν έρχονται εδώ, για να δουν οικοδομές από μπετόν. Απ'αυτές έχουν μπόλικες και στις δικές τους χώρες.

Το μήνυμα που θα πρέπει να σταλεί από το Σώμα αυτό στην Εκτελεστική Εξουσία είναι η επίσπευση της κατάθεσης στη Βουλή των αναγκαίων νομοσχεδίων, αλλά και η άμεση λήψη των απαραίτητων μέτρων για να προστατεύσουμε αποτελεσματικά ότι απόμεινε από το φυσικό μας περιβάλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Επειδή με παρακάλεσε ο κ. Μαθηκολώνης, κύριε Πρόεδρε, που έχει επείγουσα εργασία, αν επιτρέπεται, να του δώσετε το λόγο πιο μπροστά από μένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχω καμιά ένσταση.

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πράγματι σωστή η διαπίστωση η οποία περιέχεται στην 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, ότι υπάρχει ανάγκη για τον εκσυγχρονισμό και την ενοποίηση της νομοθεσίας για το περιβάλλον.

Είναι επίσης γεγονός ότι η καθυστέρηση στον εκσυγχρονισμό της σχετικής νομοθεσίας, αλλά και η καθυστέρηση στην ενοποίησή της, τουλάχιστο μετά την τουρκική εισβολή, φαίνεται να είναι εντελώς αδικαιολόγητη.

Πέραν αυτής της διαπίστωσης, δηλάδη της διαπίστωσης για την ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας, πιστεύω ότι πρέπει να γίνει μια ακόμα πιο σοβαρή διαπίστωση. Ότι σήμερα δυστυχώς, τριάντα χρόνια μετά την ανεξαρτησία, διαπιστώνουμε τραγικά ότι, πρώτον, πέραν της έλλειψης της κατάλληλης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, υπάρχει και έλλειψη περιβαλλοντικής πολιτικής. Επίσης φαίνεται δυστυχώς ότι υπάρχει και έλλειψη περιβαλλοντικής συνείδησης.

Αυτή η τελευταία έλλειψη είναι ίσως πιο ουσιαστική και πιο δραματική, διότι είναι αυτή η οποία πράγματι έχει προκαλέσει αλλοίωση και καταστροφή στο φυσικό μας περιβάλλον. Και είναι άξιο πράγματι λόγου να αναφερθεί ότι τα τελευταία χρόνια δημιουργούνται ομάδες και πρωτοβουλίες περιβαλλοντικές, οι οποίες πιέζουν την κυβέρνηση και πιέζουν τα κόμματα και τους άλλους φορείς στο να δημιουργηθεί πράγματι και περιβαλλοντική νομοθεσία και περιβαλλοντική πολιτική αλλά και περιβαλλοντική συνείδηση.

Αλλά το κυριότερο πρόβλημα στο θέμα που συζητούμε σήμερα, πιστεύω δεν είναι τόσο η έλλειψη της κατάλληλης περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Διότι νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος οπωσδήποτε υπάρχει και αν αυτή η νομοθεσία εφαρμόζετο σωστά, ίσως δε θα είχαμε τα προβλήματα που διαπιστώνουμε σήμερα.

Και θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, για να μην παραμείνει αυτή η συζήτηση θεωρητική και ακαδημαϊκή ως προς την ανάγκη περιβαλλοντικής νομοθεσίας ή περιβαλλοντικής συνείδησης, να αναφέρω μερικά παραδείγματα τα οποία αποδεικνύουν περίτρανα το πώς αντιμετώπιζαν και πώς συνεχίζουν δυστυχώς να αντιμετωπίζουν οι μέχρι σήμερα κυβερνήσεις τα περιβαλλοντικά προβλήματα αυτού του τόπου.

Έχουμε ως γνωστό όλοι γνωρίσει την κατάσταση που λέγεται Χημικές Βιομηχανίες από περιβαλλοντική άποψη. Είναι γνωστή η ρύπανση τόσο της θάλασσας όσο και γενικά του περιβάλλοντος, καθώς και οι κίνδυνοι που προκλήθηκαν για την υγεία των κατοίκων της περιοχής από τη λειτουργία των Χημικών Βιομηχανιών.

Η κυβέρνηση είχε παραμείνει σχεδόν ανίσχυρη να αντιμετωπίσει το πρόβλημα και βρεθήκαμε προ μιας κατάστασης η οποία σε καμιά χώρα του κόσμου που σέβεται τον ευατό της δε θα μπορούσε να επιτραπεί. Να λειτουργεί δηλαδή μια σοβαρή βιομηχανία, μια βαριά βιομηχανία, χωρίς άδεια οικοδομής και χωρίς πιστοποιητικό έγκρισης για τις εγκαταστάσεις της. Αυτό το πράγμα είναι κάτι το οποιο ήταν και είναι εντελώς αδιανόητο.

Και η τραγωδία όσον αφορά τις Χημικές Βιομηχανίες συνεχίζεται, διότι έχουμε δει τις τελευταίες μέρες στον τύπο δημοσιεύματα τα οποία πιθανολογούν την επαναλειτουργία των Χημικών Βιομηχανιών με τον ίδιο τρόπο που λειτουργούσαν μέχρι σήμερα.

Βλέποντας αυτά τα δημοσιεύματα, σπεύσαμε ως Δημοκρατικός Συναγερμός και εγγράψαμε ήδη την περασμένη Πέμπτη, στο Κεφάλαιο Δ της Βουλής, ως ξεχωριστό θέμα για συζήτηση, το θέμα της πιθανολογούμενης επαναλειτουργίας των Χημικών Βιομηχανιών και των κινδύνων που διαγράφονται για το μέλλον της περιοχής όσον αφορά τη ρύπανση και την καταστροφή του περιβάλλοντος.

Στην ίδια περιοχή δυστυχώς λειτουργεί και η Τσιμεντοποιία Βασιλικού, μια άλλη οχληρή βιομηχανία, η οποία από ότι θυμούμαι, από το 1981 που είμαι Βουλευτής Λάρνακας, κάθε χρόνο, και πολλές φορές κάθε χρόνο, οι κάτοικοι των κοινοτήτων της περιοχής διαμαρτύρονται σφοδρά, διότι η Τσιμεντοποιία Βασιλικού λειτουργεί πολλές φορές προκαλώντας τεράστια οχληρία και καταστροφή στο περιβάλλον, διότι δεν αφήνει τα φίλτρα της να λειτουργούν συνεχώς για λόγους οικονομίας.

Και σ'αυτή την περίπτωση, ενώ υπάρχει νομοθεσία που επιβάλλει την παρεμπόδιση της οχληρίας, εντούτοις δεν ακούσαμε να επιβληθεί οποιαδήποτε σοβαρή ποινή στην Τσιμεντοποιία Βασιλικού, για να την αποτρέψει από του να συμπεριφέρεται με τον τρόπο που έχω περιγράψει.

Πέραν αυτών των δυο βιομηχανιών, η κυβέρνηση σήμερα προβληματίζεται και μελετά να εγκαταστήσει ακόμα μια τρίτη βιομηχανία, τον ανθρακικό σταθμό για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην ίδια περιοχή. Και δε σκέφθηκε η κυβέρνηση ότι εγκαθιστώντας τρεις βιομηχανίες αυτού του είδους που έχω αναφέρει, ψηλής οχληρίας, σημαίνει χωρίς καμιά αμφιβολία και με μαθηματική ακρίβεια ότι θα προκαλέσει κατ'ανάγκη τη μετακίνηση όλων των κατοίκων της περιοχής, οι οποίοι θα την εγκαταλείψουν, διότι δε θα μπορούν να ζουν μέσα σε τέτοιες συνθήκες.

Πέραν τούτου, στην ίδια περιοχή, πλησίον, έχει εγκατασταθεί το σφαγείο της Κοφίνου και όποιος περάσει από την περιοχή, πρέπει να κρατά τη μύτη του από τη φρικτή δυσοσμία η οποία προκαλείται. Και έχουν δαπανηθεί εκατοντάδες χιλιάδες λίρες για τη δημιουργία του σφαγείου και δε λήφθηκε πρόνοια να εγκατασταθεί παράλληλα ένα κατάλληλο σύστημα επεξεργασίας των λυμάτων, για να αποτρέπεται αυτή η δυσοσμία και αυτή η οχληρία.

Δε σταμάτησε όμως εκεί η κυβέρνηση η οποία οπωσδήποτε θα πρέπει να σκεφθεί περιβαλλοντικά.

Ακούσαμε χθες και σήμερα με πολλή έκπληξη ως Λαρνακείς και ως Βουλευτές Λάρνακας, ότι η κυβέρνηση και το Υπουργικό Συμβούλιο μελέτα την εγκατάσταση στην ίδια αυτή περιοχή της βιομηχανίας βαφείου Rainbow, το οποίο θα μετακινηθεί από την περιοχή Ακακίου. Είναι κάτι το οποίο είναι εκπληκτικό να το σκέφτεται κανένας. Η κυβέρνηση να αποφασίσει να μετακινήσει το βαφείο Rainbow, διότι προκαλεί οχληρία στο Ακάκι, και να μεταφέρει αυτή τη βιομηχανία, αυτή την επιχείρηση, στην περοχή Κοφίνου-Κόρνου, που είναι πολύ κοντά στην περιοχή Βασιλικού. Ούτε να το διανοηθούμε μπορούμε ούτε να αποδεχθούμε τέτοια επιδίωξη.

Όφείλω, κύριε Πρόεδρε, από αυτό το βήμα, να απευθύνω μια προειδοποίηση προς την κυβέρνηση, ότι δηλαδή αν σκέφτεται με την περιβαλλοντική πολιτική που έχει, με λίγα λόγια αν έχει πρόθεση να μετατρέψει την επαρχία Λάρνακας σε σκουπιδότοπο της Κύπρου, αυτό τη διαβεβαιούμε ότι δε θα μπορέσει να το επιτύχει, διότι θα βρει αντίθετους όχι μόνο τους Βουλευτές της Λάρνακας αλλά και ολόκληρο το λαό της επαρχίας μας.

Δεν είμαστε διατεθειμένοι, και το επαναλαμβάνω, να δεχθούμε τη Λάρνακα ως επαρχία-σκουπιδότοπο της Κύπρου, αλλά ούτε και μετατροπή της περιοχής Βασιλικού και της περιοχής Κοφίνου, σε περιοχή βιομηχανική και σε περιοχή βαριάς βιομηχανίας. Η Λάρνακα δυστυχώς αρκετά έχει υποφέρει από την περιβαλλοντική πολιτική των κυβερνήσεων τα τελευταία χρόνια.

Τα διυλιστήρια λειτουργούν με τέτοιο τρόπο και με τέτοια αδιαφορία από πλευράς αρμοδίων, που όποιος περάσει καθημερινά έξω από τα διυλιστήρια, και προκαλώ οποιοδήποτε να περάσει, πρέπει να κρατά τη μύτη του από την τρομερή δυσοσμία η οποία προκαλείται. Και δε γνωρίζουμε αν αυτή η δυσοσμία συνεπάγεται και βλάβη στην υγεία, διότι αυτές οι οσμές και αυτά τα αέρια τα οποία βγαίνουν μπορεί να είναι δηλητηριώδη. Δεν έχουμε τα μέσα να το ελέγξουμε.

Έχουμε πράγματι χάσει εντελώς την εμπιστοσύνη μας προς την κυβέρνηση και τη νυν αλλά και την προηγούμενη, η οποία κανένα μέτρο δεν έχει πάρει μέχρι σήμερα ή μέχρι τότε που ήταν κυβέρνηση, για να εμποδίσει τη μεγάλη οχληρία που προκαλείται από τη λειτουργία των διϋλιστηρίων.

Δυστυχώς, όποτε είχαμε ασχοληθεί με το θέμα 'διυλιστήρια', μας έλεγαν ότι είναι αδιανόητο να μετακινηθούν, διότι υπάρχει ψηλό κόστος. Μπορεί να υπάρχει ψηλό κόστος, αλλά πρέπει η κυβέρνηση, η νυν έστω, κάποτε να προβληματιστεί υπεύθυνα. Αν δεν μπορούν να μετακινηθούν τα διϋλιστήρια, τουλάχιστο να πάψουν να προκαλούν τη δυσοσμία ή και τη βλάβη στην υγεία των κατοίκων της Λάρνακας, που προκαλείται από τη λειουργία τους.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

θα ήθελα να τελειώσω επαναλαμβάνοντας ότι δεν αρκεί μόνο η διαγραφή ή ο καταρτισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Αν σεβόμαστε τους εαυτούς μας, μέχρις ότου καταρτιστεί αυτή η νομοθεσία και μέχρις ότου ψηφιστεί, πρέπει να φροντίσουμε η υπάρχουσα τώρα νομοθεσία να εφαρμόζεται κατά τον πιο αυστηρό τρόπο και εκείνοι που με τις πράξεις ή παραλείψεις τους μολύνουν το περιβάλλον ή καταστρέφουν το περιβάλλον, πρέπει να τιμωρούνται παραδειγματικά.

Θα ήθελα να τελειώσω, λέγοντας και σχολιάζοντας την έλλειψη πραγματικά περιβαλλοντικής πολιτικής, με ένα θέμα το οποίο είχαμε εγγράψει τελευταία στο Κεφάλαιο Δ, και από τη συζήτηση στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων αποκαλύφθηκε πλήρως η έλλειψη περιβαλλοντικής πολιτικής.

Αναφέρομαι στην κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου Λάρνακας-Δεκέλειας ο οποίος περνούσε και περνά μέσα από την καρδιά της τουριστικής περιοχής της Λάρνακας. Τελευταία, πριν λίγες μόνο μέρες, ήλθαν στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή οι αρμόδιοι κυβερνητικοί του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Πολεοδομίας και ομολόγησαν εκεί ότι αυτό το δρόμο τον χάραξαν και τον κατασκευάζουν, και σε λίγους μήνες τελειώνει, χωρίς να υπάρξει οποιαδήποτε περιβαλλοντική μελέτη για τις συνέπειες από την κατασκευή αυτού του δρόμου και τη διέλευσή του μέσα από την καλύτερη τουριστική περιοχή της Λάρνακας.

Παράλληλα, τελευταία έχει διαφανεί, από έρευνες της ίδιας της Βουλής, και υπάρχει και στην Έκθεση της Βουλής σχετικό σχόλιο, ότι στην καλύτερη τουριστική περιοχή της Λάρνακας, στη Βορόκλινη, εξαιτίας της έλλειψης περιβαλλοντικής πολιτικής, η κυβέρνηση έχει τοποθετήσει, δίπλα από αυτή την περιοχή, την κτηνοτροφική περιοχή Λειβαδιών, πράγμα το οποίο θα ήταν αδιανόητο για οποιοδήποτε πολιτισμένο κράτος του κόσμου να επιτραπεί να συμβεί.

Δυστυχώς, η έλλειψη περιβαλλοντικής συνείδησης στους κυβερνητικούς παράγοντες και η έλλειψη περιβαλλοντικής πολιτικής, μας οδηγεί σ'αυτά τα τραγικά αποτελέσματα.

Και τελειώνω λέγοντας ότι ως επαρχία η Λάρνακα πράγματι έχει υποφέρει σε πολύ μεγάλο βαθμό από αυτή την έλλειψη περιβαλλοντικής πολιτικής και από την αδιαφορία των αρμοδίων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόθεσή μου είναι όλα τα άλλα θέματα να αναβληθούν, και η εισήγησή μου θα είναι ότι για κάθε θέμα θα υπάρχει περιορισμένο χρονικό διάστημα. Σε κάθε Βουλή του κόσμου, ανάλογα με τη βαρύτητα του θέματος, δίνεται ορισμένος χρόνος για τη συζήτησή του. Φοβούμαι ότι, αν συνεχιστεί αυτή η πολιτική, όχι μόνο κανένα θέμα δε θα έχει σημασία αν συζητείται ή όχι στη Βουλή, ούτε ο τύπος ούτε η κυβέρνηση, ούτε ο λαός θα αποδίδουν οποιαδήποτε σημασία σ' αυτής της μορφής τις συζητήσεις. Για να κάνουμε τις συζητήσεις μας πραγματικά παραγωγικές, θα πρέπει να κατευθύνουμε τις σκέψεις μας και να κατανείμουμε το χρόνο μας κατά τρόπο που να είναι ανάλογος με τη βαρύτητα του θέματος. Γι' αυτό η εισήγησή μου προς τους αρχηγούς των Κοινοβουλευτικών Ομάδων είναι για τα υπόλοιπα θέματα, τα οποία θα μείνουν μετά το Πάσχα πλέον -δε θα υπάρξει άλλη συνεδρίαση της Βουλής-να κατανέμεται ορισμένος χρόνος.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μας βρίσκει σύμφωνους αυτή η άποψη, την υποστηρίξαμε κατ' επανάληψη, όμως στην πρακτική εφαρμογή συναντούμε δυσκολίες και ανατρέπονται και αποφάσεις τις οποίες παίρνουμε. Διερωτούμαι αν δε θα έπρεπε να ψηφίζαμε κάποια σχετική πρόνοια στους Κανονισμούς της Βουλής, ώστε να ελέγχεται μέσα από Κανονισμό αποδεκτό από όλους τους συναδέλφους. Διότι είναι αρκετό ένας συνάδελφος να απιστήσει προς κάποια προειλημμένη απόφαση, για ν' ανατραπεί όλη αυτή η προσπάθεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σίγουρα θα ρυθμιστεί διά Κανονισμού το θέμα, αλλά μέχρι να ρυθμιστεί δι' αποφάσεως της Βουλής, θα θεωρείται το Σώμα των Εκπροσώπων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ως αρμόδιο για ρύθμιση του τρόπου συζήτησης των θεμάτων στη Βουλή.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Γι' αυτό πρέπει να ρυθμιστεί με Κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και η απόφαση της Βουλής είναι αρκετή.

Ο κύριος Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνα τα οποία θεωρήθηκαν ως αναγνωσθέντα, ασφαλώς αφαιρούνται από την προσεχή ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν έλθω σ' αυτά, θα πω ποια παραλείπονται.

Υπάρχει άλλος ομιλητής εκτός από τον κ. Πέτρο Στυλιανού;

Α! Θα υπάρχουν και άλλοι.

Τότε και το θέμα αυτό θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη για την επόμενη συνεδρία της Βουλής.

Το επόμενο θέμα είναι:

'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου). (23.7.87).

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως η 'Εκθεση θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα;

Δεν υπάρχει. Η 'Εκθεση θεωρείται ως αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΡΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΥ ΜΑΡΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΥΤΗΣ.»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Φεβρουαρίου 1989 και 29 Ιανουαρίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Συγκοινωνιών και 'Εργων, του Γραφείου Προγραμματισμού, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, ο 'Επαρχος Λάρνακας και οι Κοινοτάρχες των επηρεαζόμενων κοινότητων της περιοχής Ορεινής, και ειδικότερα των χωριών Κάτω Δρυ, Σκαρίνου, Οράς, Βαβατσινιάς, Κάτω Λευκάρων, Βάβλας, Λάγιας, Οδού και Αγίων Βαβατσινιάς. Στα πλαίσια της συζήτησης του όλου θέματος παρευρέθηκαν επίσης στην Επιτροπή ο εισηγητής του αξ. Βουλευτής κ. Α. Γεωργίου, καθώς και ο αξ. Βουλευτής κ. Α. Ανδρέου.

Το πιο πάνω θέμα, που έχει εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου στις 27 Ιουλίου 1987 παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών για μελέτη και ετοιμασία σχετικής 'Εκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του ανέφερε ότι η περιοχή Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας, που από πλευράς φυσικής καλλονής δεν έχει τίποτε να ζηλέψει από τα ορεινά μας θέρετρα, φθίνει συνεχώς και οι κάτοικοί της ολοένα λιγοστεύουν. Αυτό οφείλεται βασικά στην έλλειψη της αναγκαίας υποδομής σε βασικούς τομείς της οικονομίας που θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για να συγκρατήσει τους κατοίκους και ειδικά τους νέους στην περιοχή αυτή. Τέτοια υποδομή είναι για παράδειγμα η ύπαρξη ενός ικανοποιητικού οδικού δικτύου που να επιτρέπει την εύκολη μετάβαση και σύνδεση των χωριών αυτών με τις αστικές περιοχές της Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας. Οι υφιστάμενοι δρόμοι είναι στενοί και δεν έχουν επίστρωση με πρέμιξ. 'Ενας

τέτοιος δρόμος είναι ο δρόμος Χοιροκοιτίας-Οράς που έχει σχεδιαστεί προ εικοσαετίας και ο δρόμος Οδού-Φαρμακά του οποίου η κατασκευή καθυστερεί αδικαιολόγητα. Το απηρχαιωμένο αυτό οδικό δίκτυο έχει ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση στις μεταφορές ή και την παντελή έλλειψη μεταφορικών μέσων με όλες τις καταστρεπτικές για τη σύνδεση της περιοχής αυτής με την υπόλοιπη Κύπρο συνέπειες. Στην ίδια περιοχή παρατηρείται επίσης η έλλειψη υποδομής για τουριστική ανάπτυξη, η έλλειψη αρδευτικών έργων και η πλημμελής παροχή ιατρικής περίθαλψης.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της περιοχής αυτής, δήλωσε ο εισηγητής, θα πρέπει να δοθούν κίνητρα σε νεαρά ζευγάρια που θα τα ωθήσουν να μην εγκαταλείπουν την περιοχή, και να προωθηθεί υπό τη μορφή ειδικών κινήτρων μετακίνηση και στέγαση προσφύγων σε συνοικισμούς στην Ορεινή, ώστε να δοθεί νέα ζωή στα χωριά αυτά. Καταλήγοντας ο ίδιος δήλωσε ότι απαίτηση της περιοχής και εισήγησή του είναι ο καταρτισμός ενός Ενιαίου Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Ορεινής με δανειοδότηση, κατά το πρότυπο του Ενιαίου Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Πιτσιλιάς.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής οι Κοινοτάρχες των χωριών της περιοχής Ορεινής, ανέφεραν ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα χωριά τους είναι κοινά και ότι η επίλυσή τους αναμφίβολα θα συγκρατήσει τους κατοίκους στις κοινότητές τους. Ως σοβαρότερα προβλήματα ανέφεραν την αστυφιλία, καθώς επίσης το συγκοινωνιακό και το υδατικό πρόβλημα. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν, μεταξύ άλλων, ότι πρέπει να δοθεί κάποια κρατική επιχορήγηση στους αδειούχους λεωφορειούχους της Επαρχίας Λάρνακας, ώστε να εκτελούν πάνω σε τακτική γραμμή τα δρομολόγια από και προς την περιοχή Ορεινής που τώρα δεν εκτελούνται τακτικά μια και οι επιβάτες είναι λίγοι. Ζήτησαν επίσης τη βελτίωση του τηλεπικοινωνιακού δικτύου της περιοχής, που παρουσιάζει κατά καιρούς μεγάλα προβλήματα και αναφέρθηκαν στην έλλειψη νερού για άρδευση των χωραφιών τους.

Καταθέτοντας πάνω στο όλο θέμα οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ότι το θέμα της περιοχής Ορεινής συζητήθηκε παλαιότερα μαζί με το θέμα της περιοχής Πιτσιλιάς, αλλά κανένα του Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Πιτσιλιάς, διότι η Διεθνής Τράπεζα δεν ήταν διατεθειμένη να καλύψει όλα τα Περιφερειακά Σχέδια Ανάπτυξης. Πρόθεση της κυβέρνησης, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, είναι όπως στα πλαίσια του Αναθεωρημένου Σχεδίου Ανάπτυξης όλης της Κύπρου δημιουργηθούν τέτοιοι μηχανισμοί, ώστε τα Περιφερειακά Σχέδια Ανάπτυξης να αποβούν αποτελεσματικότερα.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου Προγραμματισμού δήλωσε στην Επιτροπή ότι το Αναθεωρημένο Σχέδιο Ανάπτυξης όλης της Κύπρου, το οποίο επρόκειτο να συμπληρωθεί αρχές Ιουνίου 1989, βρίσκεται στο τελικό στάδιο επεξεργασίας και θα προωθηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο. Στο Σχέδιο αυτό περιλαμβάνονται τέτοιοι μηχανισμοί που θα καθιστούν πιο αποτελεσματικά τα Περιφερειακά Σχέδια Ανάπτυξης. Για τα ήδη υπάρχοντα στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης Σχέδια θα μελετηθούν οι μηχανισμοί για επίσπευση των διαδικασιών εκτέλεσης των διάφορων έργων, ενώ μελετάται και η πιθανότητα κατάρτισης Ενιαίου Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης· όσον αφορά όμως την περιοχή Ορεινής δηλώθηκε ότι δεν υπάρχει οποιοδήποτε ειδικό σχέδιο.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής ο Έπαρχος Λάρνακας δήλωσε ότι η περιοχή Ορεινής θεωρείται από τις καλύτερες στην Κύπρο, γιατί περιλαμβάνει

χωριά με πραγματικά γνήσιο χαρακτήρα τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν τουριστικό πόλο έλξης, αν υπήρχαν τα απαιτούμενα έργα υποδομής και ιδιαίτερα το αναγκαίο οδικό δίκτυο. Για την ανάπτυξη της περιοχής, εισηγήθηκε ο ίδιος, θα πρέπει απαραίτητα να καταρτιστεί Ενιαίο Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης. Για τα προβλήματα στο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο της περιοχής, ο Έπαρχος Λάρνακας δήλωσε στην Επιτροπή ότι οι βλάβες στο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο οφείλονται στις εξορμήσεις των κυνηγών στην περιοχή, ενώ πάνω στο θέμα της έλλειψης νερού για άρδευση δήλωσε ότι δε συστήνονται τα αρδευτικά συστήματα, παρά το γεγονός ότι έγιναν κατά καιρούς συστάσεις για τη δημιουργία χωμάτινων δεξαμενών, και τούτο γιατί η απόδοσή τους είναι οριακή.

Σχολιάζοντας την εισήγηση για την κατάρτιση ενός ενιαίου Σχεδίου αγροτικής ανάπτυξης, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν ότι, στα πλαίσια του Αναθεωρημένου Σχεδίου 5ετούς Ανάπτυξης, μελετάται το θέμα της προώθησης Σχεδίων Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης κατά το πρότυπο της Πιτσιλιάς, ενώ για τα ήδη υπάρχοντα Σχέδια προωθείται επίσπευση της υλοποίησής τους.

Σχολιάζοντας τα θέματα που εμπίπτουν στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, εκπρόσωπος αυτού δήλωσε τα ακόλουθα:

(α) Βρίσκεται υπό κατασκευή ο δρόμος Λάγιας-Βάβλας έναντι κονδυλίου £140,000, ενώ ετοιμάζονται τα κατασκευαστικά σχέδια του παρακαμπτήριου δρόμου Οράς και του δρόμου Φαρμακά-Οδού. Κατασκευάζεται επίσης ο δρόμος Λευκάρων-Δελίκηπου.

(β) Για το θέμα της πλημμελούς εξυπηρέτησης της περιοχής από τους αδειούχους λεωφορειούχους, εξαιτίας των λίγων επιβατών που χρησιμοποιούν τα λεωφορεία αυτά, βρίσκεται υπό μελέτη το θέμα της δημιουργίας Εταιρείας Αγροτικών Λεωφορείων που αναμένεται ότι θα λύσει το πρόβλημα της άσκοπης σπατάλης δυναμικού που παρουσιάζεται σήμερα.

(γ) Η επίστρωση των δρόμων της περιοχής με πρέμιξ είναι πολύ δαπανηρή και τούτο συνεπάγεται την κατασκευή μικρότερου μέρους του δρόμου, γι' αυτό και η πολιτική του Υπουργείου είναι η συμπλήρωση όσο το δυνατό νωρίτερα του μεγαλύτερου μέρους των υπό κατασκευή δρόμων.

Η εκπρόσωπος του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού δήλωσε ότι οι μελέτες του Οργανισμού στρέφονται γενικότερα προς την ανάπτυξη του αγροτοτουρισμού και την ενθάρρυνση εκδρομών προς την ενδοχώρα. Στα πλαίσια μάλιστα της μελέτης του θέματος του αγροτοτουρισμού θα μελετηθούν επιστάμενα και οι προοπτικές και δυνατότητες ανάπτυξης και της περιοχής Ορεινής. Ο Οργανισμός προτίθεται επίσης να περιλάβει την περιοχή Ορεινής σε φυλλάδιο που θα εκδόσει γενικά για την Επαρχία Λάρνακας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, με βάση την ενημέρωση που της έγινε από τους αρμοδίους και όλα τα διαφωτιστικά στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της σχετικά με το όλο θέμα, πιστεύει ότι ο ορθός τρόπος αντιμετώπισης του όλου προβλήματος είναι ο καταρτισμός ενός Σχεδίου Ενιαίας Αναπτύξεως Ορεινής Λάρνακας, κατά το πρότυπο του Σχεδίου Ενιαίας Ανάπτυξης Πιτσιλιάς και καλεί την κυβέρνηση να προβεί στην ετοιμασία και υλοποίηση τέτοιου σχεδίου το συντομότερο δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Υπάρχουν ομιλητές, άρα το θέμα παραμένει για την επόμενη συνεδρίαση της Βουλής.

Το θέμα υπ' αρ. (8) στη σημερινή ημερήσια διάταξη, που αναφέρεται ως «Οι ανωμαλίες που παρουσιάζονται στη λειτουργία του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου και η ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων πάνω στους άμεσα ενδιαφερομένους», έχει ήδη θεωρηθεί ως αναγνωσθέν και συζητηθέν.

Άρα το θέμα θεωρείται ότι είναι ήδη κλειστό.

Το επόμενο θέμα που είναι:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το θέμα που αναφέρεται ως «Θέμα Μάριου Μαξιούτη»,

παραμένει για την προσεχή συνεδρίαση της Βουλής.

Το υπ' αρ. (10) θέμα είναι:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως Η διαμάχη και ο σάλος που παρατηρείται τελευταία ανάμεσα στις φρουταρίες και τα παντοπωλεία ως προς τον τρόπο και το ωράριο λειτουργίας τους και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του θέματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (20.4.1989).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Ας θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα η Έκθεση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Η ΔΙΑΜΑΧΗ ΚΑΙ Ο ΣΑΛΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΦΡΟΥΤΑΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΚΑΙ ΤΟ ΩΡΑΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ Η ΕΞΕΥΡΕΣΗ ΤΡΟΠΩΝ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος,
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 23 Ιουνίου και 1 Νοεμβρίου 1989, και 2 Φεβουαρίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Δημάρχου Λεμεσού, της ΠΟΒΕΚ, των Αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗ, των Συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, των Συνδέσμων Φρουταριών, Υπεραγορών και Παντοπωλών και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του, Βουλευτής κ. Α. Παπαρές, ανέφερε πως επικρατεί μεγάλη διαμάχη μεταξύ των φρουταριών, των παντοπωλείων και των υπεραγορών για το λόγο ότι οι φρουταρίες δεν τηρούν το επιβαλλόμενο από το νόμο ωράριο και επειδή διαθέτουν και είδη παντοπωλείου και υπεραγοράς προκαλείται αθέμιτος ανταγωνισμός. Επίσης, κατά τον ίδιο Βουλευτή, επειδή οι φρουταρίες προμηθεύονται τα είδη τους απευθείας από τους παραγωγούς, όπως ισχυρίζονται οι παντοπώλες, δεν πληρώνουν τέλη κι έτσι ο αθέμιτος ανταγωνισμός οξύνεται ακόμα περισσότερο. Οι ιδιοκτήτες των φρουταριών υποστηρίζουν ότι με το να παρατείνουν τη λειτουργία τους εξυπηρετούν καλύτερα το κοινό, ιδιαίτερα αυτούς που εργάζονται ως αργά και ταυτόχρονα συμβάλλουν κατά πολύ στην αύξηση παραγωγής και τη διάθεση των γεωργικών προϊόντων, πράγμα που εξυπηρετεί τον αγροτικό κόσμο. Τέλος ο εισηγητής του θέματος κάλεσε τους αρμοδίους να πάρουν μέτρα για τη λύση του προβλήματος, για να τερματιστεί η διαμάχη που παρατηρείται μεταξύ των πιο πάνω τάξεων.

Εκφράζοντας τις απόψεις της ΠΟΒΕΚ εκπρόσωπός της ανέφερε πως το πρόβλημα που υπάρχει είναι πολύ σοβαρό, κυρίως στη Λεμεσό, όπου η κατάσταση είναι απαράδεκτη. Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, ενώ τα παντοπωλεία τηρούν το ωράριό τους, οι φρουταρίες, που στην ουσία είναι υπεραγορές αφού διαθέτουν και όλα τα είδη παντοπωλείου, δεν το τηρούν, με αποτέλεσμα να δημιουργείται αθέμιτος συναγωνισμός. Συγκεκριμένα, κατά τον εκπρόσωπο της ΠΟΒΕΚ, υπάρχουν φρουταρίες ανοιχτές από τις 5 μ.μ. μέχρι και τα μεσάνυκτα και αν δε ληφθούν μέτρα για την εφαρμογή του ωραρίου οι συνέπειες θα είναι σοβαρές.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Παντοπωλών και Ιδιοκτητών Υπεραγορών που προσήλθαν ενώπιον της Επιτροπής δήλωσαν πως η κατάσταση είναι ανυπόφορη κι αν δε ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα υπάρχει κίνδυνος τα παντοπωλεία και οι υπεραγορές να κλείσουν από τον αθέμιτο ανταγωνισμό που γίνεται σε βάρος τους. Οι φρουταρίες, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, κατέχουν τα πιο καίρια πόστα, δεν πληρώνουν διαπύλια, γιατί οι παραγωγοί παραδίδουν απευθείας σ' αυτούς και σε χαμηλές τιμές αντί μέσω της χονδρικής αγοράς, κι ο συναγωνισμός γίνεται σκληρότερος, αφού εκτός από τα φρούτα και τα φθαρτά διαθέτουν και όλα τα είδη παντοπωλείου και υπεραγοράς.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Φρουταριών ζήτησαν τη διά νόμου επέκταση του υφιστάμενου ωραρίου, γιατί αυτό συμπίπτει με εκείνο των εργαζομένων και γι' αυτό οι εργαζόμενοι είναι δύσκολο να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους σε φρέσκα φρούτα και λαχανικά. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως ακριβώς επειδή τα φρούτα και τα λαχανικά είναι φθαρτά, γι' αυτό χρειάζεται περισσότερος συνεχόμενος χρόνος για να διατεθούν, γιατί αν παραμείνουν αδιάθετα μέχρι την επόμενη μέρα είναι άχρηστα κι οι ζημιές που προκαλούνται είναι ανεπανόρθωτες. Ένα άλλο πρόβλημα που επισήμαναν οι ιδιοκτήτες

φρουταριών είναι το θέμα του όρου των ζωνών. Σύμφωνα με τον όρο αυτό, όσα καταστήματα λειτουργούν σε ζώνη που έχει καθοριστεί ως τουριστική δικαιούνται να παραμένουν ανοικτά πέραν του κανονικού ωραρίου, ενώ άλλα που μπορεί και να απέχουν μόνο μερικά μέτρα από τη ζώνη αυτή υποχρεώνονται να κλείνουν. Για το θέμα της αποφυγής της πληρωμής διαπυλίων από τις φρουταγορές, οι ιδιοκτήτες φρουταριών δήλωσαν ότι είναι εναντίον της κατάστασης αυτής και κάλεσαν το Δημαρχείο να πάρει τα απαραίτητα μέτρα.

Ο εκπρόσωπος των φθαρτεμπόρων που προσήλθε ενώπιον της Επιτροπής δήλωσε πως το υφιστάμενο ωράριο δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, γι' αυτό και εισηγήθηκε την επέκτασή του για όλους καταστήματα, φρουταρίες και υπεραγορές.

Ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών εισηγήθηκε την επέκταση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων, για να ευκολύνονται οι καταναλωτές, κυρίως οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα, να ψωνίζουν.

Οι εκπρόσωποι των Αγροτικών Οργανώσεων τάχθηκαν υπέρ της νομοθετικής ρύθμισης της παράτασης του ωραρίου λειτουργίας των φρουταριών, γιατί με τον τρόπο αυτό, όπως δήλωσαν, διατίθενται περισσότερα προϊόντα και αποφεύγεται η καταστροφή τους που δυνατό να προέλθει από την καθυστέρηση της διάθεσής τους ως φθαρτών. Επισήμαναν μάλιστα το γεγονός ότι από ένα δίωρο κλείσιμο των φρουταριών προέκυψε ζημιά σαράντα χιλιάδων λιρών. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ζήτησαν την επίσπευση της θέσπισης σχετικής νομοθεσίας, για να επιλυθεί ριζικά το πρόβλημα.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων τάχθηκαν κατ' αρχήν εναντίον της παράτασης του ωραρίου λειτουργίας των φρουταριών, γιατί κάτι τέτοιο θα παραβλάψει τα συμφέροντα των εργαζομένων και θα προκαλέσει παρόμοιες καταστάσεις και σε άλλους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Οι ίδιοι εκπρόσωποι επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τις τελικές τους απόψεις κατά τη διαδικασία της θέσπισης της σχετικής νομοθεσίας, της οποίας και ζήτησαν την επίσπευση.

Σύμφωνα με το Δημοτικό Γραμματέα του Δήμου Λεμεσού, στην Πόλη αυτή, όπου σύμφωνα με τα στοιχεία που υπάρχουν εντοπίζεται σχεδόν εξ ολοκλήρου το πρόβλημα, υπάρχουν 31 φρουταρίες εκ των οποίων οι 9 είναι στα Δημοτικά όρια και οι 22 εκτός δημοτικών ορίων. Το πρόβλημα εντάθηκε στις 18 Ιουνίου 1989, όταν οι καταστηματάρχες έκλεισαν τη Χονδρική Αγορά. Κατόπιν τούτου επήλθε η εξής συμφωνία:

(α) Η διακίνηση φθαρτών να γίνεται μέχρι τις 2μ.μ.,

(β) όσοι εκθέτουν στα πεζοδρόμια θα διώκονται, και

(γ) τα παράνομα υποστατικά θα διώκονται.

Σύμφωνα και πάλι με το Δημοτικό Γραμματέα Λεμεσού, κατά την εφαρμογή της συμφωνίας, και παρόλο που έγιναν και διώξεις, επισημάνθηκαν αδυναμίες της νομοθεσίας όσον αφορά το ωράριο και την έννοια της φρουταρίας, γι' αυτό και πρέπει να γίνει συμπλήρωση της σχετικής νομοθεσίας.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφώνησαν με την ύπαρξη και τη σοβαρότητα του προβλήματος και δήλωσαν πως από τις επαφές που είχαν κάμει με όλους τους ενδιαφερομένους διαπιστώθηκε πως το πρόβλημα βρισκόταν πολύ κοντά στη ριζική του λύση. Για

το σκοπό αυτό ζήτησαν να τους δοθεί καιρός να μελετήσουν τρόπους που θα εξυπηρετούσαν καλύτερα όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, ενώ ανέλαβαν τη δέσμευση να καταθέσουν ως το τέλος του περασμένου Οκτώβρη σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή για ψήφιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, σε πρώτο στάδιο έδωσε την πίστωση χρόνου που ζήτησε η Εκτελεστική Εξουσία, χωρίς όμως οποιοδήποτε αποτέλεσμα. Σε επανεκτίμηση της κατάστασης, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το πρόβλημα όχι μόνο δεν επιλύθηκε, αλλά οξύνθηκε ακόμα περισσότερο, γι' αυτό και καλείται η Εκτελεστική Εξουσία να επισπεύσει τις διαδικασίες κατάθεσης του πιο πάνω νομοσχεδίου στη Βουλή και να πάρει τα αναγκαία μέτρα για την προσωρινή αντιμετώπιση του προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν, το θέμα τελειώνει.

Το επόμενο θέμα είναι:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κύπριους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ) (16.3.1989).

Υπάρχουν ομιλητές;

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Υπάρχουν ομιλητές πάνω σ' αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, άρα το θέμα παραμένει για την επόμενη συνεδρίαση.

Το επόμενο θέμα είναι:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη προστασίας της περιοχής του ΑΚΑΜΑ και η κήρυξή του σε εθνικό πάρκο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Μιχαήλ Θεοδούλου). (7.5.1987).

Υπάρχουν ομιλητές; Υπάρχουν.

Το θέμα παραμένει για την επόμενη συνεδρίαση της Βουλής.

Το υπ' αρ. (13) θέμα είναι:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

Λ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Λ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Εισηγούμαι όπως και αυτή η Έκθεση θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η Έκθεση θεωρείται ως αναγνωσθείσα. Δεν υπάρχει κανένας που θέλει να μιλήσει;

Λ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Όχι.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πάντως ο κ. Μαυρίδης ήθελε να μιλήσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι γι' αυτό που το άφησα ξέχωρα. Ήταν η μόνη φορά που ο κ. Μαυρίδης εξέφρασε επιθυμία να μιλήσει. Αν είναι γι' αυτό το πράγμα, ας παραμείνει.

Παρακαλώ!

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια εισήγηση γι' αυτό το θέμα. Νομίζω να το περάσουμε κι αυτό το θέμα και επειδή ο κ. Μαυρίδης, στην ομιλία που μας έδωσε, επιφυλάσσεται να μιλήσει σε ένα γενικότερο φάσμα και πλαίσιο των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Μαρωνιτική κοινότητα, ας το περάσουμε, και να βάλουμε ειδικό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να βάλουμε ειδικό θέμα. Πολύ ωραία.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Με την παράκληση όλοι οι Εκπρόσωποι να το δείτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα και επισυνάπτεται.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΑΙΤΗΜΑ ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ ΓΕΩΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΩΡΙΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΠΡΟ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Πέτρος Στυλιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνοουμένων και Παθόντων εξέτασε αυτεπάγγελτα το πιο πάνω θέμα σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Οκτωβρίου 1989 και στις 7 Φεβρουαρίου 1990. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Δικαιοσύνης.

Εισάγοντας το θέμα ο εκπρόσωπος των Μαρωνιτών στη Βουλή, κ. Μαυρίδης, περιέγραψε τις δύσκολες συνθήκες κάτω από τις οποίες διαβιούν οι εγκλωβισμένοι στις κατεχόμενες περιοχές, καθώς και τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν για τη συντήρηση των οικογενειών τους. Στη συνέχεια ανέφερε ότι οι Αρχές της Δημοκρατίας απαγορεύουν ή και παρεμποδίζουν την ελεύθερη μεταφορά των προϊόντων που παράγουν οι εγκλωβισμένοι από τις κατεχόμενες στις ελεύθερες περιοχές. Το πρόβλημα αυτό, συνέχισε ο ίδιος εκπρόσωπος, σε συνδυασμό και με την ανομβρία που παρουσιάστηκε, επιδείνωσε τα προβλήματα των εγκλωβισμένων. Γι' αυτό ζήτησε τη βοήθεια της Βουλής για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Στην ίδια συνεδρία της Επιτροπής κατατέθηκε και έγγραφο των εγκλωβισμένων της Καρπασίας με το ίδιο αίτημα, καθώς και κατάλογοι γεωργικών προϊόντων των οποίων ζητείται η ελεύθερη μεταφορά και διάθεση στις ελεύθερες περιοχές.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ειδικός επί ανθρωπιστικών θεμάτων, συμφώνησε με την ύπαρξη του προβλήματος αυτού και δήλωσε πως, αν δε δοθούν ευκαιρίες στους εγκλωβισμένους να μεταφέρουν και διαθέτουν τα προϊόντα τους στις ελεύθερες περιοχές, θα αναγκαστούν να φύγουν, αφού στο σύνολό τους είναι γεωργοί κι οι κατοχικές αρχές δεν τους εντάσσουν σε κανένα σχέδιο διάθεσης προϊόντων. Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως το πρόβλημα έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις, μεταξύ των εγκλωβισμένων ήδη υπάρχει μεγάλη ένταση και το θέμα πρέπει να εξεταστεί σοβαρά από το κράτος. Δήλωσε ωστόσο πως υπάρχουν αντικειμενικές δυσκολίες για την ελεύθερη μεταφορά των προϊόντων αυτών στα ελεύθερα εδάφη και τις οποίες συνόψισε στα τρία πιο κάτω σημεία:

(α) Υπάρχει κίνδυνος μεταφοράς ασθενειών.

(β) Υπάρχουν δυσκολίες στη διαπίστωση της ιδιοκτησίας των προϊόντων.

(γ) Υπάρχουν εγκλωβισμένοι που εκμεταλλεύονται την κατάσταση και μεταφέρουν προϊόντα που δεν είναι δικά τους με σκοπό την κερδοσκοπία.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν ενώπιον της Επιτροπής ότι πράγματι τίθενται περιορισμοί στην ελεύθερη διακίνηση προϊόντων από τα κατεχόμενα στα ελεύθερα εδάφη, ένεκα του μεγάλου κινδύνου μεταφοράς ασθενειών που υπάρχει, γιατί σε τέτοια περίπτωση η ζημιά που θα προκληθεί στο εξαγωγικό μας εμπόριο θα είναι τεράστια. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως το Υπουργείο τους περιορίζει μεν τη μαζική μεταφορά προϊόντων, καθόρισε όμως μια ποσότητα προϊόντων κατά είδος που μπορεί να μεταφέρεται, αφού προηγηθούν εξετάσεις στο Κτηνιατρείο ή σε άλλες αρμόδιες υπηρεσίες. Σε αντιστάθμισμα του περιορισμού αυτού δίνεται στους εγκλωβισμένους άλλου είδους βοήθεια, προς αναπλήρωση των εσόδων που θα είχαν από τη διάθεση των προϊόντων τους. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως τα κατεχόμενα εδάφη καθορίστηκαν ως ζώνη ασφάλειας, ένεκα του απροσπέλαστου των περιοχών και της αδυναμίας ελέγχου των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν στη συνεδρίαση πως το Υπουργείο τους ακολουθεί τις οδηγίες των αρμόδιων Υπηρεσιών και επιτρέπει ή απαγορεύει, ανάλογα με την περίπτωση, τη μεταφορά γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων στις ελεύθερες περιοχές. Δήλωσαν επίσης πως πρέπει να

δίνονται οι κατάλληλες οδηγίες στους εγκλωβισμένους σχετικά με το τι πρέπει να παράγουν, ώστε να μπορούν στη συνέχεια να το διαθέτουν στις ελεύθερες περιοχές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνοουμένων και Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει την ύπαρξη και τη σοβαρότητα του προβλήματος, καθώς και τις δυσκολίες που παρουσιάζονται για την επίλυσή του. Λαμβάνοντας όμως ιδιαίτερα υπόψη η Επιτροπή τις δύσκολες συνθήκες κάτω από τις οποίες διαβιούν οι εγκλωβισμένοι, τη δύσκολη οικονομική θέση στην οποία βρίσκονται και τις πολλαπλές οικογενειακές δυσκολίες και υποχρεώσεις που έχουν, καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να πάρει όλα τα απαιτούμενα και δυνατά μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος, περιλαμβανομένων και συμβουλών ως προς τα είδη που πρέπει να παράγουν και τα οποία θα μπορούν να διαθέτουν στις ελεύθερες περιοχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα θεωρείται λήξαν.

Για το θέμα του «Δάσους της Αθαλάσσας...», υπάρχουν Βουλευτές που θέλουν να μιλήσουν;

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, νοουμένου ότι λείπουν πολλά μέλη της Επιτροπής Περιβάλλοντος στο εξωτερικό, παρακαλώ να μείνει κι αυτό το θέμα για την επόμενη συνεδρίαση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι αυτός ο λόγος, δε θα το δεχτώ. Αν εσείς θέλετε να μιλήσετε, θα το δεχτώ. Για μένα είναι οι παρόντες Βουλευτές που λαμβάνονται υπόψη.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Μάλιστα, θα μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι το θέμα αυτό θα παραμείνει λοιπόν.

Το επόμενο θέμα είναι:

> Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτηδείους σε βάρος των τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.88).

Αυτό το θέμα ζητήθηκε ούτως ή άλλως να αναβληθεί. Επομένως και το θέμα αυτό αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρίαση της Βουλής.

Το 16ο θέμα είναι:

> Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη να μελετηθεί εκ νέου η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα, συμπεριλαμβανομένης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Γαλανού). (11.5.89).

Το θέμα αυτό δεν είναι έτοιμο, επομένως αναβάλλεται.

Σχετικά με το 17ο θέμα:

> Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.89).

Μου ζητήθηκε ήδη από τον εισηγητή του θέματος, τον κ. Γαλανό, όπως το θέμα αυτό παραμείνει. Ο κ. Γαλανός λείπει στο εξωτερικό με κοινοβουλευτική αποστολή.

Το τελευταίο θέμα, δηλαδή το 18ο στη σημερινή ημερήσια διάταξη, που τιτλοφορείται «Η ανάγκη όπως αναλάβει η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου την εισαγωγή σόγιας που χρησιμοποιείται από τους κτηνοτρόφους σαν βασικό μέσο διατροφής των ζώων τους», ήδη έκλεισε προηγουμένως.

Και τελειώσαμε με τα θέματα της σημερινής ημερήσιας διάταξης.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για τις 29 Μαρτίου 1990, και ώρα 4.00 μ.μ.. Η ημερήσια διάταξη θα κυκλοφορήσει αργότερα.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 9.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

(1) Αγορεύσεις και συζήτηση που έγιναν από τους αξ. Βουλευτές (Π. Δίγκλης, Μ. Πουμπουρής, Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Παπαπέτρου, Μ. Θεοδούλου, Ν. Αναστασιάδης, Ν. Ηλία, Γ. Χαραλαμπίδης, Ο. Δημητρίου και Κ. Χρίστου) πάνω στο θέμα «Η χθεσινή ματαίωση δημόσιας ομιλίας Βουλευτών στη Λάρνακα ως παραβίαση των συνταγματικών και διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρώπινων και δημοκρατικών δικαιωμάτων» και κλείσιμο του θέματος ύστερα από δήλωση του Προέδρου του Σώματος ότι η Βουλή θα συνεχίσει να παρακολουθεί το όλο θέμα.

(2) Ανάγνωση από τον Πρόεδρο του Σώματος επιστολής του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τ. Νέμιτσα αναφορικά με το θέμα «Οι καταγγελίες που έχουν δημοσιευτεί στον τύπο και αφορούν τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τ. Νέμιτσα για χρησιμοποίηση της θέσης του για προώθηση των συμφερόντων της βιομηχανίας Νέμιτσα στην οποία έχει ο ίδιος οικονομικό ή άλλο συμφέρον», οι σύντομες δηλώσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου και Π. Δίγκλης) και λήξη του θέματος.

(3) Έκθεση για το θέμα «Αγορά εξοπλισμού στοιβασίας από την Αρχή Λιμένων Κύπρου», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που έγιναν πάνω στο θέμα (Κ. Ερωτοκρίτου, Στ. Μανδριώτης, Δ. Ηλιάδης, Π. Δίγκλης και Α. Δημητριάδης) και έγκριση αυτής.

(4) Έκθεση για το θέμα «Οι ανωμαλίες που παρουσιάζονται στη λειτουργία του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου και η ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων πάνω στους άμεσα ενδιαφερομένους» και έγκριση αυτής.

(5) Έκθεση για το θέμα «Η ανάγκη όπως αναλάβει η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου την εισαγωγή σόγιας που χρησιμοποιείται από τους κτηνοτρόφους σαν βασικό μέσο διατροφής των ζώων τους» και έγκριση αυτής.

(6) Έκθεση για τα θέματα 1. «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία, προβλήματα και προοπτικές» και 2. «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία ως επιμέρους τομέας της κυπριακής οικονομίας -ιστορία, ανάγκες και προοπτικές», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στα θέματα (Α. Χρυσοστόμου, Δ. Ηλιάδης, Στ. Μανδριώτης και Κ. Ερωτοκρίτου) και αναβολή της συζήτησης του θέματος για την επόμενη συνεδρία του Σώματος.

(7) Αγορεύσεις Βουλευτών (Ρ. Κατσελλή, Δ. Γεωργιάδης, Ν. Ηλία και Α. Μαθηκολώνης) πάνω στο θέμα «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος» και αναβολή του για την επόμενη συνεδρία του Σώματος.

(8) Έκθεση για το θέμα «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής» και αναβολή του θέματος για την επόμενη συνεδρίαση του Σώματος.

(9) Έκθεση για το θέμα «Η διαμάχη και ο σάλος που παρατηρείται τελευταία ανάμεσα στις φρουταρίες και τα παντοπωλεία ως προς τον τρόπο και το ωράριο λειτουργίας τους και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του θέματος» και έγκριση αυτής.

(10) Έκθεση για το θέμα «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο» και έγκριση αυτής.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 19ης Απριλίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.29 μ.μ.)

(Αρ. 25)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η σημερινή συνεδρία της Βουλής συμπίπτει σχεδόν με την επέτειο της γενοκτονίας των Αρμενίων στις 24 Απριλίου.

Είναι φυσικό να αισθανόμαστε αποτροπιασμό και αγανάκτηση, όταν επαναφέρουμε στη μνήμη μας ένα από τα πιο αποτρόπαια εγκλήματα της σύγχρονης ιστορίας, τη γενοκτονία των Αρμενίων.

Στόχος της Τουρκίας ήταν η εξαφάνιση του αρμενικού έθνους. Ενός έθνους που εμπλούτισε τον ανθρώπινο πολιτισμό σε όλες του τις εκφράσεις για χιλιάδες χρόνια.

Μαζικές δολοφονίες, ομαδικές απαγχονίσεις, με τους δημίους να φωτογραφίζονται με αυτοϊκανοποίηση δίπλα στα σώματα των πατριωτών και τους σωρούς των κρανίων που συσσώρευσε η τουρκική θηριωδία.

Σε μια μακρά, ατέλειωτη, βασανιστική και απάνθρωπη πορεία, εκατοντάδες χιλιάδες βρήκαν φρικτό θάνατο από τις κακουχίες, τα βασανιστήρια, την πείνα και τους βιασμούς.

Η γενοκτονία των Αρμενίων συνταράζει ακόμα και τώρα όλους τους λαούς του κόσμου και αποτελεί θέμα προς συζήτηση σε έναν μεγάλο αριθμό κοινοβουλίων.

Το έγκλημα παραμένει ατιμώρητο και η Τουρκία προσπαθεί να πλαστογραφήσει την ιστορία και να διαγράψει την ιστορική μνήμη. 'Ομως αδέκαστη η

ιστορία κρατεί την Τουρκία στο εδώλιο του κατηγορουμένου. Και ασφαλώς τα θύματα αυτού του εγκλήματος, οι Αρμένιοι, ποτέ δε θα ανεχθούν ή θα επιτρέψουν τη διαγραφή του εγκλήματος.

Αλλά και όλοι οι λαοί έχουν την ίδια στάση. Γιατί ατιμώρητα εγκλήματα και ανοχή παρασιώπησης δημιουργούν την επακόλουθη ανοχή μίμησης και επανάληψης.

Ο κυπριακός λαός είναι και ο ίδιος θύμα θηριωδίας από την ίδια πηγή. Σε μερικές εβδομάδες 1,5% του κυπριακού ελληνισμού δολοφονήθηκε, το ένα τρίτο του πληθυσμού οδηγήθηκε στην προσφυγιά και έκτοτε σχεδόν 2,000 αγνοούνται.

Έτσι, αν κάθε λαός συγκλονίζεται από τη γενοκτονία των Αρμενίων, είναι φυσικό εμείς να αισθανόμαστε πιο βαθιά το δράμα τους και να τους αγκαλιάζουμε με αγάπη, συμπαράσταση και συναγωνιστικότητα.

Εδώ στην Κύπρο θύματα και απόγονοι των θυμάτων της γενοκτονίας αποτελούν μια διαλεχτή κοινότητα που έχει την αγάπη και την εκτίμηση όλων μας. Οι Αρμένιοι της Κύπρου αγαπούν και αγαπιούνται από τη δεύτερη αυτή πατρίδα τους. Καθολική απαίτηση είναι η αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας με την πίστη πως μόνο η δικαιοσύνη και ο σεβασμός των δικαιωμάτων όλων των λαών αποτελούν τη βάση για μόνιμη ειρήνη.

Με τη σύμφωνη γνώμη όλων των πολιτικών πλευρών, η Βουλή αποφασίζει τα ακόλουθα:

1. Σημειώνει με αποτροπιασμό και καταδικάζει ανεπιφύλακτα τη γενοκτονία του αρμενικού έθνους που ξερίζωσε τους Αρμενίους από τα πατρογονικά τους εδάφη,
2. υποστηρίζει την πλήρη αποκατάσταση των απαράγραπτων δικαιωμάτων του αρμενικού λαού,
3. υπογραμμίζει την μακρόχρονη αρμονική συμβίωση και αδελφική συνεργασία με τους Αρμενίους της Κύπρου και τη συνεισφορά τους στην πολιτική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή του τόπου, και
4. αποφασίζει όπως η 24η Απριλίου κηρυχθεί ως Εθνική Μέρα Μνήμης της Γενοκτονίας του Αρμενικού Έθνους.

Δεδομένου ότι είναι με τη σύμφωνη γνώμη όλων των κομμάτων, είμαι βέβαιος ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Καλώ τη Βουλή να τηρήσει μονόλεπτη σιγή για τα θύματα της γενοκτονίας.

(Τηρείται μονόλεπτη σιγή)

Καλώ τον εκπρόσωπο της αρμενικής κοινότητας κ. Αράμ Καλαϊτζιάν στο βήμα.

Α. ΚΑΛΑΪΤΖΙΑΝ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι Βουλευτές,

Είναι δύσκολο με λόγια να εκφράσω τα βαθιά αισθήματα συγκίνησης και ευγνωμοσύνης που με διακατέχουν αυτή τη στιγμή, γιατί σήμερα εσείς, οι αντιπρόσωποι του κυπριακού ελληνισμού, πρωτοπόροι της καταδίκης της γενοκτονίας, ήρθετε με τον πιο έμπρακτο τρόπο να τιμήσετε τη μνήμη των μαρτύρων του αρμενικού έθνους, καθιερώνοντας ως Εθνική Μέρα Μνήμης την 24η Απριλίου.

Είμαι βέβαιος πως αυτή τη στιγμή εδώ στην Κύπρο, στο χώρο της Βουλής, θα ήθελαν να βρίσκονται όχι μόνο οι Αρμένιοι της Κύπρου, αλλά οι απανταχού

Αρμένιοι, για να ζήσουν και να μοιραστούν μαζί μου τα αισθήματα της συγκίνησης και της ευγνωμοσύνης που με πλημμυρίζουν.

Στις 24 του Απρίλη του 1915, πριν από 75 ακριβώς χρόνια, επιχειρήθηκε η δολοφονία ενός ολόκληρου λαού, των Αρμενίων. Οι Νεότουρκοι εκμεταλλεύθηκαν την εμπλοκή του κόσμου στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και προσπάθησαν να απαλλαγούν από τους λαούς εκείνους που, παρά τη μακραίωνη σκλαβιά τους, δεν είχαν χάσει ούτε την εθνική τους ταυτότητα ούτε τη θέληση για την εθνική τους αποκατάσταση. Και το πιο βαρύ τίμημα το πλήρωσε ο αρμενικός λαός. Στο διάστημα αυτό εξοντώθηκαν ενάμισι εκατομμύριο Αρμένιοι κάθε ηλικίας και φύλου.

'Οσοι επέζησαν κάτω από δραματικές συνθήκες αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την πατρογονική τους γη. 'Ενας πολιτισμός χιλιετηρίδων, εκκλησίες και μοναστήρια, σχολεία, εκατοντάδες πόλεις και χωριά και μια ανθηρή οικονομία, καταστράφηκαν τελείως. Κι όμως, ο αρμενικός λαός κατάφερε να επιζήσει.

Γι' αυτό, 75 χρόνια μετά, εμφανίζεται με τον πιο ζωντανό τρόπο η πραγματικότητα της Σοβιετικής Αρμενίας, όπου ένα τμήμα του αρμενικού λαού ζει και δημιουργεί πιστό στην ιστορία του, αναπτύσσοντας αφενός την εθνική κουλτούρα και την τεχνολογία σε αξιοθαύμαστο βαθμό και αφετέρου την πραγματικότητα της αρμενικής διασποράς που έχει αναλάβει την ευθύνη της διεθνοποίησης και της προώθησης του αρμενικού ζητήματος στο δρόμο της δικαίωσης.

Σήμερα, 75 χρόνια μετά τη διάπραξη της πρώτης οργανωμένης γενοκτονίας του αιώνα μας, όλοι οι Αρμένιοι ενωμένοι, όπου κι αν βρισκόμαστε, τιμούμε τη μνήμη των νεκρών μας και ταυτόχρονα συνενώνουμε τη φωνή της διαμαρτυρίας μας, γιατί μέχρι σήμερα οι σκοπιμότητες και τα συμφέροντα εμποδίζουν την αναγνώριση και επίσημη καταδίκη από τα Ηνωμένα 'Εθνη της γενοκτονίας των Αρμενίων.

Καλούμε την ανθρωπότητα να αναμετρήσει τις ευθύνες της, γιατί η σιωπή, πέρα από τη γενοκτονία των Αρμενίων, άνοιξε το δρόμο και σε άλλες ανάλογες τραγωδίες, όπως την απόπειρα του ναζισμού πριν από πενήντα χρόνια, αλλά και την πρόσφατη απόπειρα ξεριζωμού του κυπριακού ελληνισμού. Κι αυτή η πικρή κοινή μοίρα βρήκε τους λαούς μας, τον αρμενικό λαό και τον κυπριακό ελληνισμό, να αγωνίζονται για προάσπιση των καταπατημένων δικαιωμάτων τους, σε έναν αγώνα φυσικής και εθνικής επιβίωσης, αλλά και σε έναν αγώνα που στόχο έχει να επικρατήσουν οι αρχές του δικαίου και της ισότητας μεταξύ όλων των λαών, ως ο μόνος δρόμος για εδραίωση της ειρήνης και ευημερίας ολόκληρης της ανθρωπότητας.

Γι' αυτό εμείς, οι Αρμένιοι της Κύπρου, είμαστε ολόψυχα δοσμένοι στον αγώνα που διεξάγει ο κυπριακός ελληνισμός εδώ και 16 ολόκληρα χρόνια, για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση που θα επιτρέπει σε ολόκληρο τον κυπριακό λαό να απολαμβάνει τα αγαθά της προόδου και της ευημερίας, χωρίς οποιεσδήποτε ξένες επεμβάσεις που θα μπορούσαν ξανά να διαταράξουν την ειρήνη στη μαρτυρική Κύπρο μας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Για μια ακόμα φορά εκφράζω τις βαθιές ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη της αρμενικής κοινότητας για το σημερινό ιστορικό ψήφισμα της Βουλής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα συνεχίσουμε τώρα με την κανονική ημερήσια διάταξη.

Το μοναδικό θέμα το οποίο υπάρχει στο Κεφάλαιο Α' είναι: «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων Εξουσιοδοτούσα τη Διενέργεια Δαπάνης από Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το μήνα Απρίλιο του 1990 «.Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΑΠΡΙΛΙΟ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω Απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου 1990. Στη συνεδρία της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι Βουλευτές κ. Χρ. Κουρτελλάρης, Κ. Χρίστου, Π. Στυλιανού και Ν. Μουσιούττας.

Με την πιο πάνω Απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση διενέργειας δαπάνης για το μήνα Απρίλιο του 1990 ποσού που δε θα υπερβαίνει εκείνο το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στους οικείους Προϋπολογισμούς του 1989 καθενός από τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, των οποίων οι Προϋπολογισμοί για το 1990 δεν έχουν ακόμα εγκριθεί από τη Βουλή, και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Απρίλιο του 1989.

Με την πιο πάνω Απόφαση δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να συμπληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρις ότου εγκριθούν από τη Βουλή και πάρουν την τελική τους μορφή οι Προϋπολογισμοί του 1990.

'Οπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) νομοθεσία, οι Προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονοδιαγράμματα που υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο οι Προϋπολογισμοί ορισμένων από τα νομικά αυτά πρόσωπα δεν έχουν ακόμα κατατεθεί στη Βουλή ή δεν κατατέθηκαν έγκαιρα, γι' αυτό και η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να ολοκληρώσει την εξέτασή τους και την ετοιμασία των Εκθέσεών της, πράγμα που καθιστά στο μεταξύ αναγκαία την εξουσιοδότηση διενέργειας δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω Απόφαση της Βουλής.

Ειδικότερα οι προτεινόμενες πιο πάνω εξουσιοδοτήσεις από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών είναι αναγκαίες για σκοπούς

συνέχισης των διάφορων υπηρεσιών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, για τις οποίες γίνεται πρόνοια στους Προϋπολογισμούς τους για το 1990, και μέχρι να καταστεί δυνατή η ψήφιση των Προϋπολογισμών τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση Απόφασης, με την ταυτόχρονη όμως παρατήρηση ότι στο μέλλον η Επιτροπή θα αρνηθεί να εξετάσει τους Προϋπολογισμούς των νομικών προσώπων τα οποία κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας αδικαιολόγητα καθυστερούν να καταθέσουν τους Προϋπολογισμούς τους στη Βουλή για έγκριση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΑΠΡΙΛΙΟ ΤΟΥ 1990

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους, οι Προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση των δαπανών που περιλαμβάνονται σ' αυτούς.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση των Προϋπολογισμών αριθμού των νομικών αυτών προσώπων για μελέτη και ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1989.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα.

ΓΙ' ΑΥΤΟΥΣ τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:-

(α) Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Απρίλιο του 1990 ποσού που δε θα υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στους οικείους Προϋπολογισμούς του 1989 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.

(β) Η εξουσιοδότηση αυτή δίδεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του Προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το νέο οικονομικό έτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση της Απόφασης;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η Απόφαση θεωρείται ότι εγκρίνεται.

Κεφάλαιο Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Υδατοπρομηθείας Χωρίων δι' Οικιακούς Σκοπούς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1990.

5) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Τα δυο αυτά νομοσχέδια στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί Επαρχιακών Κτηματολογικών Γραφείων Αμμοχώστου και Κυρηνείας (Προσωριναί Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα οκτώ νομοσχέδια στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1990.

8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1990.

9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1990.

10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1990.

11) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1990.

12) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

13) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990.

14) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται όλα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας και Κατηγορίες Θέσεων) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Ο περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα δυο νομοσχέδια στάληκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων:

17) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

18) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται και τα δυο ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19) Ο περί Εγγυήσεως Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20) Ο περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21) Ο περί της Συμφωνίας για την Εγκατάσταση Αντιπροσωπείας της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Κυπριακή Δημοκρατία (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα νομοσχέδια στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

22) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1990, και

23) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα νομοσχέδια στάληκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας:

24) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους της Αρχής και Εξαρτωμένους αυτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

25) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους της Αρχής και Εξαρτωμένους Αυτών Όμοιον προς το Σχέδιον Συντάξεων της Κυβερνήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26) Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27) Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28) Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεως) Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

29) Οι περί Εθελοντών-Εθελοντριών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής 'Αμυνας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι ακόλουθοι δυο Κανονισμοί στάληκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων:

30) Οι περί Αμπελουργίας και Αμπελώνων (Επισκόπηση και Καταγραφή) Κανονισμοί του 1990.

31) Οι περί Γεωργικής Ασφάλισης (Συντάξεις και Χορηγήματα στους Υπαλλήλους του Οργανισμού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι ακόλουθοι Κανονισμοί στάληκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας:

32) Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και Εξαρτωμένους Αυτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

33) Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και Εξαρτωμένους Αυτών 'Ομοιον προς το Σχέδιον Συντάξεων της Κυβερνήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

34) Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

35) Οι περί Φυλακών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι ακόλουθοι Κανονισμοί στάληκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας:

36) Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου Φυτεύσεως Ελαιοδένδρων και Παραγωγής Ελαιοδενδρυλλίων Κανονισμοί του 1990.

37) Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μονάδες Μετρήσεως) Κανονισμοί του 1990.

38) Οι περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

39) Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων ('Οροι Υπηρεσίας των Υπαλλήλων του Συμβουλίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

40) Οι περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Πληρωτέα Τέλη) Κανονισμοί του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι ακόλουθοι Κανονισμοί στάληκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και 'Εργων:

41) Οι περί της Επαγγελματικής Αδείας Οδηγού Κανονισμοί του 1990.

42) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

43) Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών) Κανονισμοί του 1990.

44) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου, Αύξησις των Μισθών και Αναδιάρθρωσις του Μισθολογίου και των Θέσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

45) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου, Σχέδια και Λοιποί 'Οροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

46) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου, Σχέδια και Λοιποί 'Οροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οι ακόλουθοι Κανονισμοί στάληκαν από το Υπουργείο Παιδείας:

47) Οι περί Πολιτιστικών και 'Αλλων Υπηρεσιών (Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών - Θέση Ερευνητή) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

48) Οι περί Υπουργείου Παιδείας (Διοίκηση - Θέση Εκπαιδευτικού Προγραμματιστή) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα 'Εγγραφα στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

49) 'Εγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 8/3/90 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του 'Αρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1989 (Αρ. 1 του 1989), το εδάφιο (2) του 'Αρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1989 (Αρ. 2 του 1989) και το εδάφιο (2) του 'Αρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1989 (Αρ. 3 του 1989).

50) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 8/3/90 και στις 19/4/90 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1990 (Αρ. 232 του 1989), το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1990 (Αρ. 233 του 1989) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1990 (Αρ. 234 του 1989).

51) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία; και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπτονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα Έγγραφα στάληκαν από το Υπουργείο Παιδείας:

52) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

53) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

54) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Στάληκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

55) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Λιμένων Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Στάληκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

56) Εξαμηνιαία Έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας για την περίοδο που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1989 σύμφωνα με το Άρθρο 119(5) του Συντάγματος.

Στάληκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

57) Ο περί Αναγνώρισης και Καθιέρωσης της 15ης Ιουλίου ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν προασπιζόμενοι τη Δημοκρατία εναντίον του προδοτικού πραξικοπήματος της 15ης του Ιούλη 1974 Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Σ.Κ. ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

58) Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Μιχάλη Πουμπουρή, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

Εδώ τελειώνει η κατάθεση Νομοσχεδίων και Έγγράφων

Κεφάλαιο Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 635 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Μαρτίου 1990.

«Νερό από γειτνιάζουσες προς την κοινότητα γεωτρήσεις ζητούν οι κάτοικοι Βυζακιάς, όπως ο κοινοτάρχης της κι άλλοι κάτοικοι στις 7.3.90 μας ανέφεραν, μιας και -λόγω της απόστασης από τις σήμερα προσφερόμενες γεωτρήσεις μέχρι το ντεπόζιτο της κοινότητας- τώρα πληρώνουν δυο χιλιάδες λίρες τη διμηνία ρεύμα για τη φορά αυτή.

Πρόσθετα ζητούν την αναβάθμιση των τιμών χρέωσης του νερού προς το στρατόπεδο της Εθνικής Φρουράς για σμίκρυνση της υφιστάμενης μεγάλης διαφοράς χρέωσης μεταξύ στρατοπέδου της Εθνικής Φρουράς και κατοίκων. Πώς αντιμετωπίζονται αρμόδια τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 636 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Μαρτίου 1990.

«Σε απότομη στροφή (με συνεπακόλουθα την έλλειψη ορατότητας και τους αναπόδραστους κινδύνους) καταλήγει ο υπό ανακατασκευή δρόμος προς τη

Βυζακιά μας ανέφεραν οι κάτοικοί της στις 7.3.90, που επισκεφθήκαμε την κοινότητα, ζητώντας την επέκταση του δρόμου κατά μερικές δεκάδες μέτρα για υπερκερασμό των κινδύνων.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 637 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Μαρτίου 1990.

«Λόγω της φετινής ανομβρίας οι κάτοικοι Βυζακιάς ζητούν να τους επιτραπεί να κάμνουν χρήση του νερού του φράκτη, όπως έχει συμβεί και σ'άλλες χρονιές άνομβρες, μιας και κινδυνεύουν οι φυτείες τους άμεσα.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 638 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Μαρτίου 1990.

«Ο γιατρός, που μια φορά τη βδομάδα πήγαινε στη Βυζακιά, εδώ και δεκαοκτώ τώρα μήνες, έπαψε να επισκέπτεται την κοινότητα, όπως στις 7.3.90 οι κάτοικοι μας ανέφεραν, που πρόσθεσαν πως είναι έτοιμοι να εξεύρουν προσωρινά χώρο για στέγαση του ιατρείου, μέχρι την προγραμματισθείσα ανέγερση νέου.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 639 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Μαρτίου 1990.

«Παράπονα μας εξέφρασαν οι κάτοικοι Βυζακιάς -μ' επικεφαλής τον κοινοτάρχη Αντρόνικο Πολυκάρπου- κατά την επίσκεψή μας στην κοινότητα τη νύχτα της 7ης του Μάρτη του 1990, για το γεγονός πως στον υπό ανακατασκευή δρόμο προς τη Βυζακιά από τον παρακαμπτήριο του δρόμου Λευκωσίας-Τροόδους μέχρι την κοινότητα:

(i) Δεν υπάρχουν σηματοδοτήσεις, μ'αποτέλεσμα οι κάτοικοι να παραπονιούνται ότι υπέστησαν ζημιές τ'αυτοκίνητά τους, γεγονός άλλωστε που και προσωπικά διαπιστώσαμε.

(ii) Δε δημιουργήθηκε παρακαμπτήριος, μέχρι το χρόνο της αποπεράτωσης του δρόμου.

(iii) 'Εξω από τα σπίτια των κατοίκων δημιουργήθηκαν ανοίγματα που χρειάζονται επιδιόρθωση.

(iv) 'Εχουν προξενηθεί ζημιές (τόσο σ'απώλειες νερού όσο και σ' όλο το σύστημα διασωλήνωσης) στο υδρευτικό σύστημα της κοινότητας από τα κατασκευαστικά έργα και γι'αυτό ζητούν την κρατική επιχορήγηση για αποκατάστασή τους.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 640 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Μαρτίου 1990.

«Το πρόβλημα της ύπαρξης βλημάτων μη εκραγέντων από ασκήσεις της μονάδας της εθνικής φρουράς, που είναι στρατοπεδευμένη στην κοινότητα, μας ανέφεραν ο κοινοτάρχης κι άλλοι κάτοικοι Βυζακιάς, κατά την επίσκεψή μας στην κοινότητα, στις 7.3.90, επαναφέροντας το γνωστό θέμα πως από τις ίδιες ασκήσεις έχουν υποστεί ζημιές υποστατικά της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 641 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Μαρτίου 1990.

«Τη μετακίνηση του στρατοπέδου της μονάδας της εθνικής φρουράς, που βρίσκεται στην κοινότητά τους, ζητούν οι κάτοικοι Βυζακιάς.

Πού βρίσκεται το πολύχρονο τούτο αίτημα των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 642 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Μαρτίου 1990.

«Δεδομένου πως στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης επιτελείται πανθομολογούμενο αξιόλογο εκπαιδευτικό έργο, δε θα΄πρεπε το αρμόδιο Υπουργείο, στο οποίο ανήκει κι η τιμή της όλης λειτουργίας τους, να προχωρήσει:

(i) Στην πίστωση με 1/2 τουλάχιστο μονάδα ετήσια των διδασκόντων σ΄αυτά καθηγητών, για σκοπούς διορισμού τους σε σχολεία Μέσης Παιδείας;

(ii) Στη νομοθετική ρύθμιση του διορισμού τους, σε τρόπο που:

(α) Σε περίπτωση ύπαρξης ικανοποιητικού αριθμού μαθητών (και καλής επίδοσης των διδασκόντων καθηγητών), οι καθηγητές να επαναδιορίζονται, με ανάθεση σ΄αυτούς δυο, αν όχι και τριών τουλάχιστο τμημάτων, έτσι που η αντιμισθία τους νάναι εφελκυστική;

(β) Σαν απόρροια του πρώτου σημείου (α) του θέματος ιι, δεν θα΄πρεπε να ικανοποιείται το ήδη διδάσκον προσωπικό, προτού προχωρήσουμε στο διορισμό νέων;

(iii) Στην καταβολή στο διδακτικό προσωπικό αντιμισθίας και για τις γιορτές των Χριστουγέννων και του Πάσχα;

(iv) Σε σταδιακή αναβάθμιση της μισθοδοσίας τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 643 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Μαρτίου 1990.

«Επειδή σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία, οι άντρες της ΜΜΑΔ μόνο μέχρι τρία χρόνια πρέπει να υπηρετούν στα πιο πάνω σώματα ασφαλείας, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, αν:

(i) Υπάρχουν άντρες στη δύναμη της ΜΜΑΔ, που υπηρετούν για περισσότερα από τρία χρόνια στην πιο πάνω μονάδα;

(ii) Αν ναι, δε φρονεί το Υπουργείο πως με τον τρόπο αυτό οι παραμένοντες για πολλά χρόνια στην πιο πάνω δύναμη δε θα έχουν τη δυνατότητα ανέλιξής τους στην αστυνομική δύναμη, μιας και θα στερούνται των απαραίτητων για ανελιχτικούς σκοπούς εξειδικευμένων εφοδίων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 644 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Μαρτίου 1990.

«Οι κάτοικοι Ανθούπολης μας υπογράμμισαν χτες το απόγευμα, που επισκεφθήκαμε ύστερα από πρόσκλησή τους την κοινότητα, πως, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του πρώτου ιατρικού λειτουργού του Υπουργείου Υγείας, τα νερά των γεωτρήσεων της Ανθούπολης από τα οποία υδρεύονται είναι εντελώς ακατάλληλα για πόση, πέρα από το γεγονός πως προσφέρονται σε ανεπαρκείς ποσότητες, δεδομένο που αναγκάζει τους κατοίκους να υδρεύονται από βυτιοφόρα.

Οι κάτοικοι τόνισαν εξάλλου πως, αν η απαράδεκτη κατάσταση συνεχιστεί, θα κλιμακώσουν μέτρα αντίδρασης, περιλαμβανομένων και πορειών προς τη Βουλή και το Προεδρικό. Οι κάτοικοι ζήτησαν όπως η υδροδότησή τους αναληφθεί από το κράτος ή από το Δήμο Λακατάμιας, που ο τελευταίος με έγγραφό του προς τον Έπαρχο Λευκωσίας ζήτησε όπως η εταιρεία τερματίσει την άντληση από όλες τις γεωτρήσεις που παίρνει νερό που χρησιμοποιεί για ύδρευση της περιοχής.

Πώς αντιμετωπίζεται επιτέλους το σοβαρό για την υγεία των κατοίκων τούτο πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 645 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λέανδρο Ζαχαριάδη στις 14 Μαρτίου 1990.

«Καλείται το καθ'ύλην αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα ποια μέτρα έχουν ληφθεί για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών βιομηχανιών ενόψει των επιπτώσεων της τελωνειακής ένωσης της Κύπρου με την ΕΟΚ και ποιο το χρονοδιάγραμμα για την ουσιαστική εφαρμογή κάθε μέτρου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 646 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 14 Μαρτίου 1990.

«Οι εργατοϋπάλληλοι που εργάζονται στις βρετανικές βάσεις στο τμήμα Δημόσιων Έργων της αγγλικής κυβέρνησης (P.S.A.) απολύονται στις 31/3/90 και χάνουν τη δουλειά τους, διότι η βρετανική κυβέρνηση αποφάσισε να διαλύσει το πιο πάνω τμήμα και να το παραχωρήσει σε ιδιωτικές εταιρείες.

Επειδή στο τμήμα αυτό εργάζονται και θα παραμείνουν άνεργοι 500 περίπου εργατοϋπάλληλοι με υπηρεσία 5 - 35 χρόνων, καλείται η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή για τα ακόλουθα:

(1) Είναι ενήμερη για τις πιο πάνω προθέσεις της αγγλικής κυβέρνησης;

(2) Η πρόθεση αυτή της αγγλικής κυβέρνησης συνάδει με τους όρους εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας;

(3) Ποια η νομική υπόσταση υπερπόντιων εργοληπτικών οίκων σε οικοδομικές εργασίες εντός των βάσεων;

(4) Ποια η νομική υπόσταση της μεταβίβασης του παρόντος έμψυχου υλικού του P.S.A. σε οποιοδήποτε ιδιωτικό οργανισμό;

(5) Τι μέτρα θα λάβει η κυβέρνηση της Δημοκρατίας για την προστασία αυτών των υπαλλήλων και την πλήρη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 647 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Μαρτίου 1990.

«Τα οικόπεδα για επαγγελματική στέγη -μας ανέφεραν κατά την επιτόπια επίσκεψή μας στον οικισμό Επισκοπής, στις 28.2.90, οι κάτοικοι- παραχωρούνται χωρίς να εκτελούνται τα έργα υποδομής, με αποτέλεσμα οι πρόσφυγες να επιβαρύνονται με πρόσθετα έξοδα. Γι'αυτό ζητούν όπως τα έξοδα γι'αυτά τα έργα αναληφθούν από την Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, που εισπράττει και τα νοίκια.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 648 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Μαρτίου 1990.

«Στην περιοχή Επισκοπής, μας ανέφεραν ξανά οι κάτοικοι, υπάρχουν μεγάλες εκτάσεις κρατικής γης, που μπορούν να μετατραπούν σε οικόπεδα για τη στέγαση

φτωχών οικογενειών και προσφύγων κι οι σχετικοί κανονισμοί, όπως τροποποιήθηκαν το καλοκαίρι του 1986, καλύπτουν πλήρως και τους πρόσφυγες, κι ενώ, προσθέτουν, διαμαρτυρόμενοι,σ'άλλους που τίποτε δεν έχασαν -και που μερικοί, μάλιστα, δεν πληρούν τα κριτήρια, παραπονούνται ακόμα-παραχωρούνται οικόπεδα σε τιμή κόστους, αντίθετα στους πρόσφυγες, μας ανάφεραν στις 28.2.90 που τους επισκεφθήκαμε, μόλο που εγκρίθηκε η παραχώρηση οικοπέδων και δόθηκαν οδηγίες διαχωρισμού και παραχώρησής τους σε φτωχές οικογένειες και πρόσφυγες, μέχρι τώρα κι ειδικά σε πρόσφυγες δεν παραχωρήθηκαν.

Η κατάσταση αυτή πλήττει τους πρόσφυγες και τους αναγκάζει να αγοράζουν σε πολύ ψηλές τιμές οικόπεδα, για να κτίσουν το δικό τους σπίτι. Η απόκτηση, όμως, από τους πρόσφυγες ιδιόκτητης στέγης, 16 χρόνια μετά την εισβολή, αποτελεί εθνική αναγκαιότητα και έργο κοινωνικής δικαιοσύνης, βοηθά στον αγώνα για επιστροφή και αποτελεί, τονίζουν, βάση που θα χρειαστεί για την επαναδραστηριοποίηση, όταν θα επιστρέψουν στις πατρογονικές τους εστίες.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 649 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 19 Μαρτίου 1990.

«Η Επιτροπή Σιτηρών έχει προκηρύξει προσφορές για τη μεταφορά των σιτηρών για την επόμενη διετία που θα υποβληθούν στις 23.3.1990. Επειδή όμως στις δυο προηγούμενες περιπτώσεις υποβολής προσφορών υπήρξαν παράπονα και διαμαρτυρίες σχετικά με το αδιάβλητο της διαδικασίας, καθώς και προσφυγή στη δικαιοσύνη, καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα προτίθεται να πάρει, ώστε να διασφαλιστεί με τον αυστηρότερο δυνατό τρόπο το αδιάβλητο της διαδικασίας των προσφορών.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 650 που υποβλήθηκε από το Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 20 Μαρτίου 1990.

«Παρακαλώ το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει πότε έχει κατά νου να αρχίσει τη δημιουργία έργου υδροδότησης της κοινότητας Κοράκου από πηγή του Τροόδους, προς αντικατάσταση των σημερινών πηγών που ως γνωστό παρουσιάζουν πρόβλημα μόλυνσης.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 651 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Μαρτίου 1990.

«'Οπως μας ανέφεραν σήμερα σε επιτόπια επίσκεψή μας στο οικισμό 'Αγιος Γεώργιος Παλουριώτισσας οι εκτοπισμένοι κάτοικοι του οικισμού, τα κεντρικά ντεπόζιτα νερού που βρίσκονται στα ισόγεια των κατοικιών της οδού Ναυσικάς και που παροχετεύουν το νερό στα ατομικά ντεπόζιτα της πιο πάνω οδού, έχουν και αυτά γεμίσει με λάσπη και σκουριές -όπως ακριβώς έχουν πάθει και τα ατομικά ντεπόζιτα, που παρόλους τους επανειλημμένους καθαρισμούς τους από τους ίδιους τους κάτοικους, οι σκουριές δε φεύγουν κι κάτοικοι ταλαιπωρούνται αφάνταστα, όπως επανειλειμμένα υποβάλαμε αρμόδια χωρίς όμως, ατυχώς, αποτελέσματα- με κινδύνους άμεσους για την υγεία των κατοίκων.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν για το δεύτερο τουλάχιστο αυτό αίτημα θα επιδειχθεί το σχετικό ενδιαφέρον.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 652 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Μαρτίου 1990.

«Οι κάτοικοι Βυζακιάς με επικεφαλής τον κοινοτάρχη τους, Αντρόνικο Πολυκάρπου, μας εξέφρασαν κατά την ψεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα το

πολύχρονο παράπονο πως ο ΟΓΑ έχει καθορίσει χαμηλά ποσοστά της στρεμματικής απόδοσης για τα δημητριακά σ'όλο το τρίγωνο της περιοχής Βυζακιάς, Νικηταρίου, Ποταμιού, Κουτραφά και Σινά 'Ορους με αποτέλεσμα σε περιόδους ανομβρίας, όπως η φετινή, να μην αποδίδεται η κανονική στρεμματική αποζημίωση.

Παρακαλείται γι'αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή:

1. Με βάση ποιο κριτήριο έγινε η σχετική αποτίμηση της κατά στρέμμα παραγωγής της πιο πάνω περιοχής;
2. Ενόψει των πιο πάνω παραπόνων στοχοθετείται η επανεκτίμηση της στρεμματικής απόδοσής της;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 653 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 22 Μαρτίου 1990.

«Σε πρόσφατη επίσκεψή μας στο χωριό Λαγουδερά οι κάτοικοι μας πληροφόρησαν ότι γίνεται αλόγιστη εκκοπή πεύκων στην περιοχή του δάσους 'Αδελφοί' που γειτνιάζει με την κοινότητά τους.

Παρακαλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει αν θεωρείται πραγματικά αναγκαία η εκκοπή πεύκων σε τέτοιο βαθμό και ποια μέτρα λαμβάνονται για την αποφυγή πιθανών καταστροφικών επιπτώσεων, τόσο στο περιβάλλον όσο και στις εδαφικές και κλιματολογικές συνθήκες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 654 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 23 Μαρτίου 1990.

«Παρακαλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει αν υπάρχουν οποιαδήποτε σχέδια για την επίλυση του καυτού προβλήματος που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι των κοινοτήτων από τους Αγίους Τριμιθιάς μέχρι την περιοχή της Πιτσιλλιάς, Σολιάς και Μαραθάσας, λόγω του φτωχού οδικού δικτύου. Παρακαλούμε επίσης να μας πληροφορήσει:

(α) Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες για την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Κοκκινοτριμιθιάς.

(β) Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες στο δρόμο και στο γεφύρι που θα συνδέουν το δρόμο Κ. Μονής-Πλατανιστάσας με τον Ξυλιάτο μέσω Αγίας Μαρίνας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 655 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 23 Μαρτίου 1990.

«Στις 29.9.89 δημοσιεύτηκε στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με αριθμό Γνωστοποίησης 2725 κενή θέση Ανώτερου Λειτουργού Ινστιτούτου Εκπαίδευσης Προσωπικού Ξενοδοχείων και Επισιτιστικής Βιομηχανίας, με τελευταία ημερομηνία υποβολής αιτήσεων την 21.10.89.

Η Τμηματική Επιτροπή κάλεσε στο Υπουργείο Εργασίας στις 30 Ιανουαρίου σε προφορική εξέταση ορισμένους από τους αιτητές, προφανώς εκείνους που έκρινε ότι κατέχουν τα προσόντα. 'Εκτοτε η διαδικασία δεν έχει προχωρήσει.

Η θέση Ανώτερου Λειτουργού στο Ι.Ξ.Ε.Τ. είναι κενή από 1.3.89. Γιατί δεν προχωρεί η διαδικασία πλήρωσής της;

Πότε υπολογίζεται να πληρωθεί η θέση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 656 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Μαρτίου 1990.

«Να αναπροσαρμοστεί το όλο σύστημα παραχώρησης τουρκοκυπριακού κλήρου στην Ποταμιά ζητούν οι κάτοικοί της -όπως με υπόμνημά της, ημερ. 21.3.90, τονίζει κι η χωριτική αρχή Ποταμιάς, που μας επέδωσε και φωτοτυπία του οποίου επισυνάπτεται-γιατί, όπως τονίζουν κι όπως κι εμείς παλιότερα και με ερωτήσεις μας τονίζαμε, είναι αδιανόητο να παραχωρείται τουρκοκυπριακή γη σε πρόσφυγες που κατοικούν στο Στρόβολο, στη Λακατάμια, στο Παλιομέτοχο και αλλού. Επίσης με το ίδιο έγγραφό τους και κατά την ίδια συνάντηση ζήτησαν να παραχωρηθεί σε αυτόχθονες κατοίκους Ποταμιάς αντίστοιχη σ΄έκταση τουρκοκυπριακή γη με τη γη που έχουν στα κατεχόμενα.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 657 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Μαρτίου 1990.

«Τη διαπλάτυνση - ευθυγράμμιση του δρόμου Ποταμιάς -Δαλιού ζητούν επανειλημμένα οι κάτοικοι και με πρόσφατο, ημερομ. 10.3.90 προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας υπόμνημά τους. Η σύνδεση με το Δάλι γίνεται με δρόμο που βρίσκεται σε άθλια κατάσταση, που σε μερικά σημεία του είναι πολύ επικίνδυνος, όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε τη νύχτα της 21ης Μαρτίου 1990, όταν κατευθυνόμενοι με το αυτοκίνητό μας (στο οποίο επέβαινε και ο κοινοτάρχης Ποταμιάς κι άλλοι παράγοντες της ίδιας κοινότητας) από την Ποταμιά στο Δάλι, κινδυνέψαμε να συγκρουστούμε με αυτοκίνητο που ερχόταν από αντίθετη κατεύθυνση: και τούτο λόγω της στενότητας του δρόμου και των επικίνδυνων ανοιγμάτων που βρίσκονται στα παγκέτα του.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 658 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Μαρτίου 1990.

«΄Αμεση αύξηση του αριθμού των κλινών του ογκολογικού τμήματος, μας ζήτησε να προωθήσουμε η πρόεδρος και η γραμματέας του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών, ΄Αννα Αχιλλεούδη και Σταυρούλα Τσιάκκα, αντίστοιχα με έγγραφό τους που επισυνάπτεται -μιας κι ο αριθμός των 16 κλινών δεν μπορεί πια να επαρκέσει. Παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις κι ανακοινώσεις στον τύπο από το Υπουργείο Υγείας, το θέμα των κλινών παραμένει, γιατί ούτε με τις πρόσφατες προσλήψεις δόθηκε στο ογκολογικό τμήμα πρόσθετο προσωπικό για αύξηση των κλινών. Αντίθετα, ανοίχτηκαν άλλα τμήματα που ήταν στο πρόγραμμα και γίνηκε επέκταση του λαρυγγολογικού θαλάμου από 16 σε 24 κλίνες, που δεν ήταν στο πρόγραμμα. ΄Ετσι δεν περίσσεψε και πάλι προσωπικό για τους καρκινοπαθείς, που συνεχίζουν να ταλαιπωρούνται. Υπάρχουν, τονίζουν, δεκάδες περιπτώσεις ασθενών που συνεχώς αναβάλλεται η θεραπεία τους για 10-20 μέρες, γιατί δεν υπάρχει κρεβάτι!

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 659 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Μαρτίου 1990.

«Ούτε οι Ελληνοκύπριοι ούτε οι Τουρκοκύπριοι κάτοικοι Ποταμιάς, κι ιδιαίτερα οι νέοι, έχουν τη δυνατότητα ψυχαγωγίας. Ζητούν για τούτο δημιουργία ΄Πλατείας Κέντρου Νεότητας΄ με βιβλιοθήκη, Κέντρο Νεότητας, παιγνίδια κλπ., καθώς κι ενίσχυση της προσπάθειας ανασύστασης της ποδο-

σφαιρικής ομάδας της κοινότητας, που παλιότερα απαρτιζόταν από Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους ποδοσφαιριστές.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 660 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Μαρτίου 1990.

«Το διαχωρισμό οικοπέδων από την κυβέρνηση και την παραχώρησή τους σε πρόσφυγες καθώς και σε χαμηλές εισοδηματικά τάξεις της κοινότητας ζητούν οι κάτοικοι Ποταμιάς.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 661 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Μαρτίου 1990.

«Για την ανάγκη επανέκδοσης από τη Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας του πολύ αξιόλογου λογοτεχνικού -διηγηματογραφικού, χρονογραφικού, θεατρικού και μυθιστοριογραφικού- έργου, καθώς και του ανέκδοτου λογοτεχνικού υλικού που υπάρχει στα χέρια ιδιωτών (Νίνας Ρουσιά Αθήνα, Κώστα Μ. Προυσή Η.Π.Α κ.ά) της πεζογράφου Μαρίας Ρουσιά είχαμε υποβάλει πριν από μερικά χρόνια σχετική ερώτηση που παρέμεινε αναπάντητη.

Μπορεί τώρα τουλάχιστο το αρμόδιο Υπουργείο να δώσει μια απάντηση στο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 662 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 29 Μαρτίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή με ποιο τρόπο και με ποια προγράμματα η κυπριακή τηλεόραση κάλυψε την επέτειο της 25ης Μαρτίου, νοουμένου ότι, αν οι εθνικές αυτές επέτειοι δεν αποτελούν προτεραιότητα και αναγκαιότητα για ανύψωση του αγωνιστικού μας φρονήματος και αν η τηλεόραση δεν είναι το κατάλληλο μέσο για προώθηση αυτής της ανάγκης, πώς μπορούμε να ισχυριζόμαστε ότι ο λαός μας σήμερα διεξάγει αγώνα απελευθερωτικό;

Μήπως αυτά που συμβαίνουν σήμερα στην πράσινη γραμμή, οι αγωνιστικές εκδηλώσεις των νέων μας, οι παράνομες συλλήψεις και οι παράνομες καταδίκες τους, δε θα ήταν ίσως ένα ζωντανό επίκαιρο υλικό για παρουσίαση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 663 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 29 Μαρτίου 1990.

«Σε επισκέψεις μου για μελέτη προβλημάτων προσφύγων υποβλήθηκε το παράπονο ότι η κυβέρνηση δεν πληρώνει τα αγώγια των προσφύγων μαθητών που φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία μέσης εκπαίδευσης, μέτρο το οποίο εφαρμόζει για μαθητές δημόσιων σχολείων.

Γι΄αυτό καλείται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή εάν προτίθεται και πότε να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα των εκτοπισθέντων για επέκταση της ισχύος του μέτρου και στους μαθητές των ιδιωτικών σχολείων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 664 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 29 Μαρτίου 1990.

«Το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων με επιστολή του ημερομ. 31/7/1987 (Αρ. Φακ. 17/85/1) προς τον

πρόσφυγα Γιαννή Σίσου από το Κιβισίλι απορρίπτει αίτημά του για αποζημίωσή του λόγω της απώλειας των ζώων του (αιγοπροβάτων) που προσβλήθηκαν από την τρομώδη νόσο με το αιτιολογικό ότι δεν μπορεί να δοθεί αναδρομικά αποζημίωση για ζώα που σφάχτηκαν ή πέθαναν πριν από την εφαρμογή των μέτρων αντιμετώπισης της τρομώδους νόσου.

Επειδή ο πρόσφυγας Γιαννής Σίσου, μόλις διαπίστωσε την ύπαρξη της ασθένειας, συνεργάστηκε πλήρως με τις κτηνιατρικές υπηρεσίες, όπως του ζητήθηκε, και επειδή από τις 24/11/1986 είχαν τοποθετηθεί αριθμοί στο σύνολο των προβάτων του που ουσιαστικά είχαν πλέον τεθεί κάτω από την επίβλεψη και την ευθύνη των αρμοδίων, οι απώλειες κατά την περίοδο από τις 24/11/1986 μέχρι το Νοέμβριο του 1987 θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για την κάλυψη της ζημιάς.

Καλείται γι'αυτό η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή εάν προτίθεται να επανεξετάσει το δίκαιο αίτημα του πρόσφυγα Γιαννή Σίσου να αποζημιωθεί για όλες τις απώλειες των ζώων του ένεκα της τρομώδους νόσου, αφού απώλειες ουσιαστικά σημειώθηκαν και μέσα στην περίοδο που ακολούθησε την τοποθέτηση αριθμών στα ζώα, οπότε την ευθύνη ουσιαστικά είχαν οι αρμόδιες υπηρεσίες.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 665 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 29 Μαρτίου 1990.

«Έχω πληροφορηθεί πως το Υπουργείο Παιδείας απορρίπτει αίτημα της συμβασιούχου δασκάλας Ελένης Παπαμιχαήλ Μιλτιάδους (οδός Κρίνων αρ. 13, Βεργίνα-Λάρνακα) για συμπληρωματικές σπουδές στο Γ' έτος της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου, παρά το γεγονός ότι είναι απόφοιτος της Ζαριφείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας Αλεξανδρούπολης και με διετή φοίτηση στα κέντρα Ανώτερης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Αθηνών.

Επειδή η πιο πάνω στάση του Υπουργείου Παιδείας έχει ως επακόλουθο η δασκάλα αυτή να τοποθετείται κάθε χρόνο σε διαφορετικό σχολείο, να μην πληρώνεται για ολόκληρο το χρόνο και γενικά να νιώθει ανασφάλεια για την επαγγελματική της αποκατάσταση, καλείται το Υπουργείο Παιδείας να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να αντικρίσει θετικά το δίκαιο αυτό αίτημα και πότε.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 666 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 30 Μαρτίου 1990.

«Στις 11/8/87 ο τότε Υπουργός Εσωτερικών σε περιφερειακή συγκέντρωση στο Κελλάκι έδωσε οδηγίες στους αρμόδιους τεχνικούς να προβούν σε εκτίμηση της δαπάνης για ασφαλτόστρωση μέρους του δρόμου που διασχίζει το Πραστειό Κελλακίου προς τα Φοινικάρια, μήκους 0.8 χιλιομέτρων.

Επειδή μέχρι της στιγμής δε φαίνεται να υπάρχουν ενδείξεις για την κατασκευή του έργου, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν έγινε η εκτίμηση και πότε προβλέπεται η εκτέλεση του έργου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 667 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 30 Μαρτίου 1990.

«Η ορεινή κοινότητα της Συκόπετρας αντιμετωπίζει εδώ και αρκετά χρόνια σοβαρό πρόβλημα με το αποχετευτικό της σύστημα.

Το έδαφος, λόγω της ιδιομορφίας του, δεν έχει απορροφητικότητα και τα ακάθαρτα νερά τρέχουν στους δρόμους και στις αυλές των σπιτιών και προκαλούν οχληρία στους κατοίκους.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν υπάρχουν μελέτες για το πιο πάνω πρόβλημα και τι μέτρα προτίθεται να πάρει για την επίλυσή του.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 668 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 30 Μαρτίου 1990.

«Ο κύριος δρόμος Τραχωνίου - Λεμεσού χρειάζεται συνεχή συντήρηση. Επειδή και στις δυο πλευρές του δρόμου υπάρχουν τα γνωστά κυπαρίσσια της περιοχής που δημιουργούν σκιά,ακόμη και ύστερα από ελάχιστες βροχές είναι πάντοτε βρεγμένος και γεμάτος μικρές λίμνες. Λόγω των νερών και της συνεχούς χρήσης η άσφαλτος είναι συνέχεια καταστρεμμένη.

Εκτός τούτου υπάρχουν δυο πολύ επικίνδυνες στροφές οι οποίες χρειάζεται να ευθυγραμμιστούν, διότι έγιναν ήδη αρκετά δυστυχήματα από τα οποία τα τρία ήταν θανατηφόρα. Επιπρόσθετα ο δρόμος είναι σκοτεινός και χωρίς σηματοδότηση.

Οι κάτοικοι έκαναν πολλά διαβήματα προς τις αρμόδιες αρχές για βελτίωση της κατάστασης χωρίς αποτέλεσμα.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Πώς αντιμετωπίζει το όλο πρόβλημα και αν υπάρχει πιθανότητα να ασφαλτοστρωθεί σύντομα ο δρόμος με πρέμιξ.

(β) Υπάρχουν σχέδια για ευθυγράμμιση του δρόμου προς αποφυγή νέων δυστυχημάτων και πότε προβλέπεται η εκτέλεσή τους;

(γ) Επειδή ο δρόμος είναι σκοτεινός, θα γίνει καμιά φορά η σηματοδότησή του για διευκόλυνση των οδηγών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 669 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 30 Μαρτίου 1990.

«Η κυβέρνηση διαχώρισε 300 οικόπεδα στη γη του Μερρά Τραχωνίου τα οποία και διέθεσε στους πρόσφυγες.

Σε αντάλλαγμα της αξίας των οικοπέδων έγινε συμφωνία το 1978 μεταξύ της Χωριτικής Αρχής και του Υπουργού Εσωτερικών να διαχωριστούν 220 νέα οικόπεδα στο Μερρά με έξοδα της κυβέρνησης για τους αυτόχθονες κατοίκους.

Έγινε ο διαχωρισμός των οικοπέδων και παραχωρήθηκαν στους κατοίκους, αλλά, παρ΄όλο που κτίστηκαν σ΄αυτά σπίτια, ούτε πεζοδρόμια κατασκευάστηκαν ούτε και ασφαλτόστρωση των δρόμων έγινε, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Ύστερα από διαβήματα της Χωριτικής Αρχής για ολοκλήρωση των έργων δόθηκε η απάντηση ότι ξοδεύτηκαν ήδη £120,000 αντί £100,000 που ήταν η αρχική εκτίμηση.

Εκτός των πιο πάνω η κυβέρνηση προχώρησε στο διαχωρισμό άλλων 500 οικοπέδων για την τρίτη και τέταρτη φάση του συνοικισμού, χωρίς καν να ερωτηθεί η Χωριτική Αρχή.

Με βάση τα πιο πάνω καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Πώς και πού ξοδεύτηκαν οι £120,000;

(β) Αφού υπήρξε συμφωνία για το διαχωρισμό των 220 οικοπέδων, γιατί να μη συμπληρωθούν τα αναγκαία έργα πριν παραχωρηθούν στους κατοίκους;

(γ) Πώς θα αποζημιωθεί το χωριό για τα υπόλοιπα 500 οικόπεδα τα οποία αποτελούν ιδιοκτησία του, νοουμένου ότι οτιδήποτε χρειαστεί να ξοδευτεί για τους πρόσφυγες πληρώνεται από το ΤΑΕΠ;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 670 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Απριλίου 1990.

«Δεδομένου πως συνιστά ουσιαστικά πράξη ελάχιστου εθνικού και κοινωνικού χρέους η στέγαση των θυγατέρων κι άλλων εξαρτωμένων των πεσόντων, αγνοουμένων και αναπήρων των αγώνων του κυπριακού λαού, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει τη Βουλή αν στοχοθετεί την ικανοποίηση του πιο πάνω αιτήματος της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Παθόντων (ΠΟΑΠ) που συνίσταται:

(i) Στην παροχή στεγαστικών βοηθημάτων σ΄ όλες ανεξαίρετα τις θυγατέρες των πεσόντων, αγνοουμένων και βαριά αναπήρων.

(ii) Στην παροχή στεγαστικών επιδομάτων στα άρρενα τέκνα των πιο πάνω κατηγοριών παθόντων με τα υφιστάμενα κριτήρια επιδότησης στέγης (προσφύγων).

(iii) Στην παροχή (με κριτήρια και πάλι) στεγαστικών επιδομάτων σ΄ όλους τους ανάπηρους παθόντες που παίρνουν σύνταξη από την αρμόδια κρατική επιτροπή (Επιτροπή Ανακουφίσεως Παθόντων του Υπουργείου Δικαιοσύνης) με ποσοστό αναπηρίας από 16-39%.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 671 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Απριλίου 1990.

«Να δοθούν χαμηλότοκα δάνεια σε κατοίκους Ποταμιάς για επέκταση των βιοτεχνιών τους, ζητούν οι κάτοικοι της κοινότητας, όπως και προφορικά και με το εσώκλειστο έγγραφό τους κατά την επίσκεψή μας στην κοινότητα, στις 21.3.90, μας ανέπτυξαν.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 672 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 9 Απριλίου 1990.

«Από τις 7/11/89 διακόπηκε η χρήση δυο οχημάτων που χρησιμοποιούνταν από την υπηρεσία περιοδευουσών βιβλιοθηκών λόγω ακαταλληλότητας.

Δεδομένου ότι η υπηρεσία που προσφέρουν οι περιοδεύουσες βιβλιοθήκες κρίνεται επωφελής και αναγκαία, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή:

(1) Ποιες περιοχές εξυπηρετούσαν τα δυο οχήματα;

(2) Πώς εξυπηρετούνται έκτοτε αυτές οι περιοχές;

(3) Πώς αξιοποιούνται οι υπάλληλοι που χρησιμοποιούσαν τα δυο οχήματα και εξυπηρετούσαν συγκεκριμένες περιοχές;

(4) Πόσα οχήματα διαθέτει η υπηρεσία περιοδευουσών βιβλιοθηκών και ποιας ηλικίας;

(5) Κρίνεται ικανοποιητική η κατάσταση των οχημάτων από μηχανικής απόψεως;

(6) Ποιες περιοχές σε παγκύπρια κλίμακα καλύπτονται από τις περιοδεύουσες βιβλιοθήκες;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 673 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 11 Απριλίου 1990.

«Στη βιομηχανική περιοχή Λεμεσού κατασκευάστηκε χημικός-βιολογικός σταθμός για την επεξεργασία των βιομηχανικών αποβλήτων. Ο σταθμός αποπερατώθηκε το Σεπτέμβρη του 1989 και έκτοτε αναμένεται η τέλεση των εγκαινίων. Η κατασκευή του σταθμού κρίθηκε αναγκαία για να προστατευθεί η υγεία τόσο των εργαζομένων όσο και των κατοίκων της περιοχής, αλλά και για να περιοριστεί η ρύπανση των υδροφόρων στρωμάτων.

Δυστυχώς ο σταθμός δε λειτούργησε ακόμα και η απαράδεκτη κατάσταση συνεχίζεται με αυξημένους τους κινδύνους τόσο για τη δημόσια υγεία όσο και για τα υδροφόρα στρώματα της περιοχής. Γι΄αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε θα τεθεί σε λειτουργία ο σταθμός.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 674 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 10 Απριλίου 1990.

«Από τη διακίνηση, μας αναφέρουν οι κάτοικοι Πολιτικού, μεγάλων φορτηγών αυτοκινήτων (που διακινούνται για το λατομείο στο Φιλάνι) και το φορτίο που απ΄αυτά δέχεται ο δρόμος Επισκοπειού-Πολιτικού σταδιακά καταστρέφεται. Οι ενδιαφερόμενοι κάτοικοι ζητούν να δημιουργηθεί -σύμφωνα άλλωστε και με τη σχετική διαβεβαίωση που από μερικούς τώρα μήνες τους δόθηκε-δρόμος παρακαμπτήριος.

Πού βρίσκεται το σχετικό θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 675 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Απριλίου 1990.

«Δεδομένου πως οι δήμοι της Κύπρου στερούνται κανονισμών τόσο για την εύρυθμη λειτουργία τους όσο και για την πληρέστερη νομική λειτουργία τους - μ΄αποτέλεσμα να λειτουργούν σύμφωνα με τους κανονισμούς των Συμβουλίων Βελτιώσεως- παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν και πότε στοχοθετεί τη θέσπιση και κατάθεσή τους στο Σώμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 6, ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με διάφορα αιτήματα/προβλήματα των προσφύγων που διαμένουν στην Επισκοπή, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Για τις στεγαστικές ανάγκες των εκτοπισθέντων Επισκοπής έχουν διαχωριστεί μέχρι τώρα 232 οικόπεδα και προωθείται ο διαχωρισμός άλλων 55. Δεν υπάρχουν εγκεκριμένοι εκτοπισθέντες για αυτοστέγαση στην Επισκοπή, έτσι που να καθυστερεί η παραχώρηση οικοπέδου. Εξάλλου στην Επισκοπή έχουν διαχωριστεί σε χαλίτικη γη 40 οικόπεδα για άπορες οικογένειες. Για τη διάθεσή τους υποβλήθηκαν κατ΄αρχάς 71 αιτήσεις (50 από αυτόχθονες και 21 από εκτοπισθέντες) από τις οποίες όσες ικανοποιούσαν τα σχετικά κριτήρια εγκρίθηκαν για παραχώρηση κρατικών οικοπέδων (19). Άλλες 12 έχουν κατ΄αρχήν εγκριθεί και προωθείται η τελική έγκρισή τους. Σημειώνεται ότι για ικανοποίηση των αναγκών και άλλων φτωχών οικογενειών της κοινότητας προωθείται συμπληρωματικό σχέδιο για διαχωρισμό άλλων 42 οικοπέδων.

(β) Δεν υπάρχει σχέδιο για ανέγερση κατοικιών για άπορες οικογένειες στο χωριό αλλά μόνο σχέδιο διαχωρισμού οικοπέδων σε χαλίτικη γη, όπως αναφέρεται στο (α) ανωτέρω.

(γ) Οι τουρκοκυπριακοί κενοί χώροι που υπάρχουν μέσα στην κατοικημένη περιοχή του χωριού καθαρίζονται από το Συμβούλιο Βελτιώσεως Επισκοπής με πιστώσεις που παραχωρεί η Υπηρεσία Προστασίας και Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών. Κατά τον τρέχοντα χρόνο παραχωρήθηκε στο Συμβούλιο Βελτιώσεως ποσό £620 και καθαρίστηκαν 14 τέτοιοι χώροι που είχαν υποδειχθεί.

(δ) Ο τελευταίος συστηματικός κύκλος των επιδιορθώσεων/ βελτιώσεων των τουρκοκυπριακών κατοικιών στην Επισκοπή άρχισε στο τέλος του 1986. Σύμφωνα με το αρχικό πρόγραμμα της Υπηρεσίας Προστασίας και Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, οι εργασίες επιδιορθώσεων και στις 281 κατοικίες επρόκειτο να αποπερατωθούν μέχρι το τέλος του 1989. Λόγω όμως της έλλειψης εργατοτεχνικού προσωπικού που παρουσιάστηκε κατά τους τελευταίους 18 μήνες περίπου, ο ρυθμός των εργασιών μειώθηκε, με αποτέλεσμα η εκτέλεση των εργασιών να καθυστερήσει κατά έναν περίπου χρόνο, δηλ. μέχρι το τέλος του 1990. Όσοι όμως από τους ενοίκους των υπό αναφορά κατοικιών επιθυμούν να επισπεύσουν την επιδιόρθωση της κατοικίας τους μπορούν να αναλάβουν οι ίδιοι την εκτέλεση των εργασιών με πιστώσεις που θα τους παραχωρήσει η Υπηρεσία Προστασίας και Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, νοουμένου ότι θα προηγηθεί γραπτή συμφωνία με την Υπηρεσία.

(ε) Από κονδύλια του ΤΑΕΠ παραχωρήθηκε στο οικείο Συμβούλιο Βελτιώσεως μέσα στο 1989 ποσό £1,365 για αξιοποίηση δυο χώρων πρασίνου στις περιοχές 'Α' και 'Δ' του συνοικισμού.

(στ) Η επιδιόρθωση και ασφαλτόστρωση του χώρου μπροστά στο γυμνάσιο έχει ήδη συμπληρωθεί.

(ζ) Για την επιδότηση του αγωγίου των μαθητών του δημοτικού σχολείου παραχωρήθηκε στην κοινότητα ποσό £500 για τη σχολική χρονιά 1989-1990.

(η) Η κατασκευή πεζοδρομίων στο συνοικισμό θα αρχίσει μόλις ολοκληρωθούν οι εργασίες που άρχισαν στους συνοικισμούς Αγίας Φύλας και Πολεμιδιών. Αυτό αναμένεται να γίνει περί το τέλος του τρέχοντος έτους ή αρχές του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 38, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Μέσα στα πλαίσια των ετήσιων Προϋπολογισμών Αναπτύξεως προωθούνται στη Συλίκου έργα για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων και τη γενικότερη ανάπτυξη της κοινότητας. Τέτοια έργα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας με σκοπό την υδροδότηση νέων περιοχών που παρουσιάζουν τάσεις για οικιστική ή παραθεριστική ανάπτυξη, τη βελτίωση του οδικού δικτύου προς την κοινότητα, όπως με την κατασκευή νέας γέφυρας στο δρόμο Μοναγρίου-Συλίκου-Πέρα Πεδίου, την επέκταση του ηλεκτρικού δικτύου και το υπό εκτέλεση έργο αναπαλαίωσης της βρύσης 'Λαβρανιά'.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 44, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το θέμα της μετατροπής του παλιού αστυνομικού σταθμού Τσάδας σε νηπιαγωγείο παραθέτω τα πιο κάτω:

Από τον Πρόεδρο της Χωριτικής Αρχής Τσάδας και άλλους αντιπροσωπευτικούς παράγοντες του χωριού ζητήθηκε η παραχώρηση του πρώην αστυνομικού σταθμού του χωριού για στέγαση του νηπιαγωγείου που σήμερα στεγάζεται σε αίθουσα του δημοτικού σχολείου του χωριού.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας του οποίου ζητήθηκαν οι απόψεις, συμφώνησε με τη μεταστέγαση του νηπιαγωγείου, νοουμένου ότι το οίκημα του αστυνομικού σταθμού θα διαμορφωθεί κατάλληλα σε συνεννόηση με τις τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας.

Το αίτημα της Χωριτικής Αρχής εγκρίθηκε και κλήθηκε από τον Επαρχιακό Μηχανικό Δημοσίων Έργων Πάφου, κατόπιν δικής μου εξουσιοδοτήσεως, όπως προσέλθει και υπογράψει το σχετικό ενοικιαστήριο έγγραφο.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 77, ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Όπως είναι γνωστό, η Λαϊκή Γειτονιά δημιουργήθηκε με τη συνεργασία κυβέρνησης και Δήμου, με σκοπό την αναπαλαίωση του οικοδομικού τετραγώνου μεταξύ των οδών Ιπποκράτους και Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Για το σκοπό αυτό αγοράστηκε ή απαλλοτριώθηκε αρκετή ιδιωτική ακίνητη ιδιοκτησία.

Απώτερος στόχος της περιορισμένης αυτής δημόσιας επέμβασης ήταν η δημιουργία συμπλέγματος εμπορικών χρήσεων παραδοσιακού χαρακτήρα και η επίδειξη τεχνικών προτύπων αναπαλαίωσης, για να ενεργοποιηθεί και το ιδιωτικό ενδιαφέρον με την ανάληψη ανάλογων πρωτοβουλιών στο γύρω χώρο. Ο στόχος αυτός επιτεύχθηκε σε κάποιο βαθμό και ήδη στον περίγυρο της Λαϊκής Γειτονιάς έχουν δραστηριοποιηθεί ιδιωτικές επενδύσεις συντήρησης οικοδομών και έχει εντατικοποιηθεί η εμπορική χρήση τους.

Θέμα επέκτασης της Λαϊκής Γειτονιάς, με την απαλλοτρίωση και ανοικοδόμηση της περιοχής που περικλείεται μεταξύ των οδών Τρικούπη, Αισχύλου, Σόλωνος, Φανερωμένης και Λεύκωνος, δε μελετήθηκε, λόγω κυρίως της τεράστιας δαπάνης που ένα τέτοιο έργο συνεπάγεται.

Ο Δήμος Λευκωσίας έχει πρόσφατα πεζοδρομοποιήσει τμήματα των οδών Ιπποκράτους, Σόλωνος, Πασικράτους και Φιλοκύπρου, που περιέπεσαν σταδιακά στη σφαίρα επιρροής της Λαϊκής Γειτονιάς, και όπως είναι γνωστό μελετάται θέμα επέκτασης του μέτρου αυτού και στις οδούς Λήδρας και Ονασαγόρου ή τμημάτων τους, κατά τρόπο που να μην επηρεάζεται η κυκλοφοριακή εξυπηρέτηση του εμπορικού πυρήνα της παλιάς πόλης.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 132, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο δρόμος Φαρμακά-Μαχαιρά που ενώνεται με το δρόμο Γούρρι-Λαζανιάς είναι αγροτικός δρόμος που εξυπηρετεί τους κατοίκους στις γεωργικές τους

ασχολίες. Παρά το γεγονός αυτό φέτος θα ασφαλτοστρωθεί τμήμα του δρόμου μέχρι την κοινοτική διάτρηση για εξυπηρέτηση της υδατοπρομήθειας του χωριού.

Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Απλικιού-Φαρμακά, που προωθείται σταδιακά, θα συνεχιστεί και φέτος με πιστώσεις ύψους £15,000 και το όλο έργο αναμένεται να συμπληρωθεί στα επόμενα δυο χρόνια. Τέλος, ο δρόμος Φαρμακά-Συκόπετρας είναι αγροτικός και η ασφαλτόστρωση δε δικαιολογείται επί του παρόντος.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 179, ημερομηνίας 3 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα αριθμού εκτοπισθέντων κρατικών και ημικρατικών υπαλλήλων που βοηθήθηκαν μέσω των στεγαστικών σχεδίων των οργανώσεών τους να ενταχθούν στα συνήθη στεγαστικά σχέδια που εφαρμόζονται για όλους τους πρόσφυγες, σας πληροφορώ ότι το αίτημα δεν μπορεί να ικανοποιηθεί γιατί, σύμφωνα με πάγια τακτική που εφαρμόζεται χωρίς παρέκκλιση, όποιος ευεργετηθεί με ένα σχέδιο δεν μπορεί να βοηθηθεί εκ δευτέρου, μεταπηδώντας σε άλλο που εκ των υστέρων θεωρεί πιο πλεονεκτικό. Σ' ό,τι αφορά τη συγκεκριμένη περίπτωση που αναφέρεται στην ερώτηση δόθηκε ήδη απάντηση στον κ. Στυλιανού από το Διευθυντή της ΥΜΑΠΕ από τις 14.9.89.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 220, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ι. Αναβάθμιση Αστυνομικής Σχολής

Η Αστυνομική Σχολή προσφέρει σήμερα τη βασική εκπαίδευση στους νεοπροσλαμβανόμενους αστυνομικούς, καθώς επίσης και άλλα επιμορφωτικά και εξειδικευμένα προγράμματα σε μέλη της Δύναμης μέχρι και το βαθμό του Υπαστυνόμου.

Η προσπάθεια που καταβάλλεται για αναβάθμιση της Αστυνομικής Σχολής σε Αστυνομική Ακαδημία αποσκοπεί στο να καλυφθούν τα κενά που παρουσιάζονται σήμερα στα εκπαιδευτικά προγράμματα, ειδικά σε βαθμοφόρους και συγκεκριμένα σε τομείς οργάνωσης, διοίκησης και διεύθυνσης προσωπικού. Με την αναβάθμιση των προγραμμάτων, τα θέματα αυτά θα έχουν πρωτεύουσα θέση. Ταυτόχρονα προγραμματίζεται να καλυφθεί ένα άλλο κενό, που είναι η εκπαίδευση και επιμόρφωση των ανώτερων στελεχών της Δύναμης (Ανώτερων Υπαστυνόμων και Αστυνόμων Α και Β), ένας τομέας που μέχρι σήμερα καλυπτόταν σε πολύ περιορισμένο βαθμό και τούτο μόνο σε Αστυνομικά Κολλέγια του εξωτερικού (Μ. Βρετανία κ.ά.)

Στόχος των νέων προγραμμάτων είναι η βελτίωση και ενίσχυση των ικανοτήτων των μελών και ειδικότερα των αξιωματικών, για να καταστούν ικανοί ν'ανταποκρίνονται πιο αποδοτικά και πιο αποτελεσματικά στα καθήκοντα, ευθύνες και απαιτήσεις της Δύναμης.

Ταυτόχρονα θα δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην εκμάθηση ξένων γλωσσών, οι οποίες θεωρούνται απαραίτητες στη διεκπεραίωση της αποστολής των μελών της Δύναμης.

Η Αστυνομική Ακαδημία θα λειτουργεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών περί Αστυνομίας και θα διαθέτει τρεις σχολές στις οποίες θα διοργανώνονται τα προγράμματα, όπως φαίνεται πιο κάτω:

(1) Σχολή Λοχιών και Αστυφυλάκων

-Βασική σειρά εκπαίδευσης για νεοσύλλεκτους
-Σειρά μαθημάτων μονιμοποίησης -Πρόγραμμα για Λοχίες
-Εξειδικευμένα προγράμματα

(2) Σχολή Αξιωματικών (Ανωτέρων και Κατωτέρων)
-Προγράμματα για Υπαστυνόμους (Μαθήματα Διοικήσεως Κατώτερου Επιπέδου)
-Προγράμματα για Ανώτερους Υπαστυνόμους (Μαθήματα Διοικήσεως Μέσου Επιπέδου)
-Προγράμματα για Ανώτερους Αξιωματικούς.

(3) Σχολή Ξένων Γλωσσών
-Προγράμματα για την εκμάθηση τουρκικών, αραβικών, γερμανικών και άλλων γλωσσών που θεωρούνται απαραίτητες για όλα τα μέλη της Δύναμης. (Αγγλική γλώσσα διδάσκεται στη βασική σειρά εκπαίδευσης νεοσύλλεκτων).

Η Αστυνομική Ακαδημία θα έχει ως πρότυπο Κολλέγια και Ακαδημίες που λειτουργούν στη Βρετανία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

ΙΙ. Χρόνος Λειτουργίας Αστυνομικής Ακαδημίας

Οι προετοιμασίες για τη λειτουργία της Αστυνομικής Ακαδημίας βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο και προγραμματίζεται να λειτουργήσει το επόμενο ακαδημαϊκό έτος που αρχίζει το Σεπτέμβριο 1990. Από το Φεβρουάριο άρχισε σειρά μαθημάτων 'εκπαίδευση εκπαιδευτών', την οποία παρακολουθούν ενδιαφερόμενοι αξιωματικοί, από τους οποίους επιλέγησαν οι πιο κατάλληλοι.

ΙΙΙ. Αξιοποίηση Διπλωματούχων Μελών της Δύναμης

Τα μέλη της Δύναμης που έχουν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή άλλο ισότιμο προσόν αξιοποιούνται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. 'Οσοι από αυτούς είναι εγγεγραμμένοι δικηγόροι αποσπάσθηκαν ήδη στα Τμήματα Εισαγγελίας, όπου σύμφωνα με το Νόμο 8/1989 υπηρετούν ως δημόσιοι κατήγοροι, εκτός ορισμένων περιπτώσεων που οι ίδιοι προτίμησαν να υπηρετούν σε άλλα υπεύθυνα καθήκοντα.

'Οσον αφορά άλλους πτυχιούχους, αξιολογούνται σύμφωνα με τα προσόντα τους και τοποθετούνται στις ανάλογες υπηρεσίες.

'Ηδη στους νέους περί Αστυνομίας Κανονισμούς (ΚΔΠ.52/89) γίνεται ειδική πρόνοια και το πανεπιστημιακό δίπλωμα θεωρείται επιπρόσθετο προσόν για σκοπούς αξιολόγησης και προαγωγής.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 223, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Το συμβόλαιο κατασκευής του υπό αναφορά δρόμου, όπως συμβαίνει κατά κανόνα με όλα τα συμβόλαια κατασκευής τεχνικών έργων, περιλαμβάνει πρόνοιες για καταβολή αποζημιώσεων από τον εργολάβο στον εργοδότη, ώστε ο εργοδότης να αποζημιωθεί πλήρως για τις πραγματικές ζημιές του από τυχόν καθυστερήσεις στη συμπλήρωση των εργασιών.

'Ετσι και στην προκείμενη περίπτωση ο μηχανικός του έργου θα υπολογίσει και θα αποφανθεί για τις ευθύνες της καθυστέρησης και για τις ζημιές του εργοδότη, αφού με τη συμπλήρωση των εργασιών μελετήσει το θέμα σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 231, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την τιμή διάθεσης των υπό διαχωρισμό οικοπέδων στο χωριό Κονιά, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Σύμφωνα με προκαταρκτική εκτίμηση, για το διαχωρισμό των επτά οικοπέδων για τις ανάγκες των άπορων οικογενειών του χωριού θα απαιτηθεί συνολική δαπάνη ύψους £25,000 περίπου (κατασκευή δρόμων £20,000, υδατοπρομήθεια £2,450, ηλεκτροδότηση £2,500 και τηλέφωνα £100).

(β) Λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω εκτίμηση για τα έξοδα διαχωρισμού των οικοπέδων και το ότι η αξία της χαλίτικης γης που διαχωρίζεται σε οικόπεδα δε λογίζεται στην αξία των οικοπέδων, η τιμή πωλήσεως των οικοπέδων υπολογίζεται ότι θα κυμαίνεται γύρω στις των £4,000 το καθένα.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 268, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την εγκατάσταση τηλεφώνων στο χωριό Χολέτρια, σας πληροφορώ ότι η εγκατάσταση τηλεφώνων θα συνδυαστεί με τα οδικά έργα που προγραμματίζονται να γίνουν στο δρόμο Χολέτρια-Σταυροκόννου-Κελοκέδαρα.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 258, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σχετικά με την ανέγερση γεωργικών αποθηκών στον κυβερνητικό οικισμό Κουκλιών, σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως μπορεί να παραχωρήσει τέτοιες άδειες στους ενδιαφερόμενους πρόσφυγες, νοουμένου ότι οι αποθήκες θα είναι κτιστές με διαστάσεις 6.00 μ. Χ 3.15 μ. και οροφή από μπετόν.

Αναφέρεται συναφώς ότι από τις 24 συνολικά οικογένειες στις οποίες παραχωρήθηκε κατοικία στον οικισμό Κουκλιών, οι αποκλειστικά γεωργικές είναι μόνο 4. Ήδη οι δυο απ΄αυτές αποτάθηκαν στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και εφοδιάστηκαν με αρχιτεκτονικά σχέδια βάση των οποίων θα προχωρήσουν στην ανέγερση της αποθήκης τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 235, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την εγκατάσταση τηλεφώνων σε σπίτια στα χωριά Αρμίνου, Μέσανα και Σαλαμιού, σας πληροφορώ ότι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου με πληροφόρησε ότι η εγκατάσταση των τηλεφώνων θα συνδυαστεί με τα οδικά έργα που προγραμματίζονται να γίνουν στις πιο πάνω κοινότητες.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 306, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου.

«Σας πληροφορώ ότι με τα μέτρα που έχουν ληφθεί από την αστυνομία δεν απαγορεύεται η είσοδος πολιτών στην Πύλα. Διευκρινίζεται ότι πρόκειται για γενικά μέτρα αστυνόμευσης που αποσκοπούν στην τήρηση του νόμου και της τάξης λαμβανομένων υπόψη των ειδικών συνθηκών που επικρατούν στην περιοχή, με έμφαση στην πάταξη του λαθρεμπορίου και των παράνομων συναλλαγών.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Μαρτίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 309, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«(α) Με βάση τα υδρογεωλογικά δεδομένα της περιοχής της κοινότητας Αρχιμανδρίτας, η ανεύρεση υπόγειου νερού που θα μπορούσε να αποτελέσει βάση για εκτέλεση αρδευτικού έργου είναι σχεδόν αδύνατη.

(β) Μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών εξετάστηκε και το ενδεχόμενο άρδευσης 167 δεκαρίων (125 σκαλών) γης του χωριού Κάτω Αρχιμανδρίτα μέσω χωμάτινης δεξαμενής χωρητικότητας 120.000 κυβικών μέτρων, που θα μπορούσε να γεμίζει κατά τους χειμερινούς μήνες από τον ποταμό Χα-Ποτάμι με τη χρήση δήμματος και σωληναγωγού εκτροπής. Ο συντελεστής εσωτερικής απόδοσης ενός τέτοιου έργου είναι πολύ χαμηλός (6.3%) και ο βαθμός προτεραιότητάς του θα εξαρτηθεί και θα αποφασιστεί μετά την ολοκλήρωση της μελέτης αναφορικά με την ποιότητα της γης που θα μπορούσε να αρδευθεί, που από πρώτη άποψη φαίνεται να είναι ψηλής περιεκτικότητας σε ανθρακικό ασβέστιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 316, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Από το έργο του Νότιου Αγωγού έχει ήδη παραχωρηθεί νερό για την αρδευτική κάλυψη 1,328 σκαλών γης της κοινότητας Δρομολαξιάς.

Οι υδάτινοι πόροι του έργου, που είναι περιορισμένοι, έχουν ήδη κατανεμηθεί πλήρως και δεν είναι δυνατή η κάλυψη πρόσθετων εκτάσεων της κοινότητας αυτής.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 317, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«(α) Στη Δρομολαξιά λειτουργεί ένα τμήμα δημόσιου νηπιαγωγείου και ένα τμήμα κοινοτικού νηπιαγωγείου τα οποία στεγάζονται τώρα σε δύο αίθουσες του Β' Δημοτικού Σχολείου του χωριού.

(β) Το Υπουργείο Παιδείας συνιστά την ανέγερση διτάξιου νηπιαγωγείου, γιατί οι αίθουσες που ήδη χρησιμοποιούνται ως νηπιαγωγείο στο Β' Δημοτικό Σχολείο θα χρειαστούν για τις ανάγκες του δημοτικού σχολείου λόγω αυξήσεως των τμημάτων του.

(γ) Η Υπηρεσία Διαχειρίσεως και Προστασίας Τ/Κ Περιουσιών διέθεσε κατάλληλη τουρκοκυπριακή γη για την ανέγερση δύο αιθουσών του νηπιαγωγείου και οι τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας προχώρησαν στην εκπόνηση των σχεδίων και σε εκτίμηση της απαιτούμενης δαπάνης η οποία υπολογίζεται σε £26,000.

(δ) Η ανέγερση του νηπιαγωγείου μπορεί να αρχίσει, μόλις η Χωριτική Αρχή καταθέσει στο Υπουργείο Παιδείας ποσό £21,000. Το Υπουργείο Εσωτερικών είναι διατεθειμένο, λόγω της φοίτησης στο νηπιαγωγείο και παιδιών προσφύγων, να καταβάλει το υπόλοιπο της δαπάνης (£5,000), δηλ. £3,000 κατά το τρέχον έτος και £2,000 κατά το επόμενο έτος.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 337, ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1989, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Η κοινότητα Λυθροδόντα συνδέεται με τους νέους δρόμους Λευκωσίας - Λεμεσού και Λευκωσίας-Λάρνακας στον ανισόπεδο κόμβο Αγίας Βαρβάρας μέσω του δρόμου Λυθροδόντα-Μαθιάτη-Αγίας Βαρβάρας.

Η διαδρομή μέχρι το νέο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού βελτιώθηκε κατά περιόδους στα τελευταία χρόνια και είναι σε ικανοποιητική κατάσταση αφενός και αφετέρου η σύνδεση με το νέο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού με κανονικές λωρίδες επιβραδύνσεως/επιταχύνσεως.

Ο δρόμος αυτός αποτελεί τη συντομότερη όδευση από το Λυθροδόντα προς το νέο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού και ως εκ τούτου δεν προγραμματίζεται άλλη όδευση σύνδεσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 386, ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Μακρίδη.

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα των προσφύγων που διαμένουν στον κυβερνητικό οικισμό Πλατύ Αγλαντζιάς, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Οι περσιάνες των κουφωμάτων των υπνοδωματίων θα τοποθετηθούν εντός τριών μηνών.

(β) Σύμφωνα με το πρόγραμμα που έχει ετοιμαστεί, η τοποθέτηση ηλιακών θερμοσιφώνων στον πιο πάνω οικισμό θα αρχίσει, αφού πρώτα ολοκληρωθεί η τοποθέτηση ηλιακών θερμοσιφώνων στους κυβερνητικούς οικισμούς της Α΄ Φάσης. Ο οικισμός Πλατύ Αγλαντζιάς είναι της Β΄ Φάσης και υπολογίζεται ότι θα αρχίσει η τοποθέτηση των ηλιακών θερμοσιφώνων το δεύτερο εξάμηνο του 1991.

(γ) Τα ντεπόζιτα νερού που έχουν φθαρεί αντικαθίστανται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Πρόσφατα αντικαταστάθηκαν στον πιο πάνω οικισμό 11 ντεπόζιτα νερού. Το καθάρισμα των ντεπόζιτων νερού των κατοικιών αποτελεί ευθύνη των ίδιων των αδειούχων.

(δ) Ο καθαρισμός των κοινόχρηστων χώρων και των χώρων πρασίνου του οικισμού είναι ευθύνη του Δήμου Αγλαντζιάς στον οποίο έχει διαβιβαστεί αντίγραφο της ερώτησης.

(ε) Οι αδειούχοι των οικιστικών μονάδων του οικισμού πρέπει να ειδοποιούν έγκαιρα το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για την

κένωση των απορροφητικών τους λάκκων, για να αποφεύγεται το ξεχείλισμά τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 398, ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμου Γεωργιάδη.

«Αναφορικά με τους πρόσφυγες που διατηρούν υποστατικά εργασίας μέσα στο χώρο της παλιάς Διεθνούς Έκθεσης στη Λευκωσία που ανήκει στην Ιερά Μονή Κύκκου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Πέντε συνολικά πρόσφυγες εξακολουθούν να παραμένουν στον πιο πάνω χώρο και η κυβέρνηση εξέφρασε προθυμία να τους βοηθήσει να δραστηριοποιηθούν αλλού. Στον έναν παραχωρήθηκε ήδη κρατική γη στο Τσέρι για την ανέγερση νέου εργαστηρίου, ενώ οι αιτήσεις τριών άλλων για την παραχώρηση κρατικής γης στην Κοκκινοτριμιθιά εξετάζονται και ελπίζεται σύντομα να ληφθεί τελική απόφαση. Ο πέμπτος δεν υπέβαλε τέτοια αίτηση και δε γνωρίζουμε πώς σκέφτεται να λύσει το πρόβλημά του.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 402, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με το αίτημα του Δήμου Αγίου Δομετίου για πρόσθετη ετήσια επιχορήγηση ίση με το 10% των κρατικών εσόδων από τη φορολογία των ιπποδρομιακών στοιχημάτων και λαχείων, σας πληροφορώ ότι το αίτημα δεν κατέστη δυνατό να ικανοποιηθεί όπως υποβλήθηκε, διότι θα επηρεαζόταν η επιχορήγηση του αθλητισμού, δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος των κρατικών εσόδων από τη φορολογία των ιπποδρομιακών στοιχημάτων και λαχείων παραχωρείται στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού και το υπόλοιπο σ'άλλους φορείς του αθλητισμού. Όμως, μέσα στα πλαίσια της οικονομικής ενίσχυσης των δήμων και των άλλων αρχών τοπικής διοίκησης, μελετάται θέμα παροχής στο Δήμο Αγίου Δομετίου αυξημένης οικονομικής βοήθειας με άλλη μορφή.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 416, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το θέμα της προστασίας και διατήρησης της χαρουπιάς απασχολεί σοβαρά την κυβέρνηση και γι'αυτό το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, έχοντας υπόψη την παρατηρούμενη τάση μείωσης του αριθμού των χαρουπόδεντρων, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια αναπλήρωσης των χαρουπόδεντρων που χάνονται κάθε χρόνο από διάφορες αιτίες.

Επειδή το ενδιαφέρον των χαρουποπαραγωγών για ανανέωση των φυτειών τους είναι μειωμένο, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, στην προσπάθειά του να ενθαρρύνει τη φύτευση χαρουπόδεντρων, διαθέτει δενδρύλλια από το 1986 στην επιχορηγημένη τιμή των 25 σ. το δενδρύλλιο. Τα πρώτα χρόνια εφαρμογής του σχεδίου, δηλ. το 1987-1988, η ζήτηση ήταν αυξημένη και διατέθηκαν 7,500 δενδρύλλια. Δυστυχώς, κατά τη φετινή περίοδο, η ζήτηση ήταν πολύ περιορισμένη και διατέθηκαν μόνο 700 δενδρύλλια. Γι'αυτό το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αποφάσισε να διαθέσει δωρεάν αρκετά δενδρύλλια χαρουπιάς στα πλαίσια του σχεδίου για επέκταση του πρασίνου.

Σχετικά με τη σκοπιμότητα να επιχορηγηθεί η καλλιέργεια της χαρουπιάς, αναφέρεται ότι προς το παρόν το θέμα αυτό δεν έχει προτεραιότητα. Αν στο μέλλον οι περιστάσεις το απαιτήσουν, τότε θα μελετηθεί.

Τέλος, αναφέρεται ότι η καταπολέμηση της ποντίκας βρίσκεται μέσα στις προτεραιότητες των δραστηριοτήτων του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Στους ετήσιους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως υπάρχει πρόνοια για δαπάνες για την καταπολέμηση της ποντίκας. Το 1988 διατέθηκαν £27,444 για παρασκευή ποντικοφάρμακου και £10,000 για οργάνωση συνεργείου με έκτακτους εργάτες για την τοποθέτηση δολωμάτων στις χαρουπιές. Το 1989 διατέθηκαν £83,718 για παρασκευή και διάθεση ποντικοφάρμακου και £15,000 για έκτακτα εργατικά.

Παράλληλα, το αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οργανώνει έκτακτα συνεργεία που τοποθετούν δολώματα στα δέντρα και στις χαρουποπαραγωγικές επαρχίες Λάρνακας, Λεμεσού και Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 453, ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με το θέμα των δαπανών των χωριών για οδικό φωτισμό, σας πληροφορώ πως μέσα στα πλαίσια της κυβερνητικής πολιτικής για οικονομική ενίσχυση όλων των Τοπικών Αρχών, προωθείται η εισαγωγή σχεδίου για ανάληψη από το κράτος των δαπανών των χωριών για οδικό φωτισμό, όπως και μέρους των δαπανών των μεγάλων Δήμων. Σχετική εξαγγελία έγινε πρόσφατα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 460, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την κατασκευή πεζοδρομίων στους συνοικισμούς αυτοστέγασης Τσερίου, σας πληροφορώ ότι κατά το τρέχον έτος θα δοθεί προτεραιότητα στους βασικούς δρόμους των περιοχών 'Α' και 'Β' του συνοικισμού με τη διάθεση συνολικών πιστώσεων ύψους £24,700.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεώργιου Ιακώβου στην ερώτηση ΕΔ΄ 481, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Μόλις γνώστηκε σε μας από τις αρμόδιες υπηρεσίες το επεισόδιο σε βάρος του εγκλωβισμένου γέροντα Δημήτρη Μανιταρά από το Ριζοκάρπασο, έγιναν αμέσως όλα τα διαβήματα προς την Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών τόσο από το Υπουργείο Εξωτερικών όσο και από την Υπηρεσία Ανθρωπιστικών Υποθέσεων του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ζητήθηκε επίσπευση της έρευνας της Αστυνομίας της Ειρηνευτικής Δύναμης και πλήρη στοιχεία για το επεισόδιο, τονίζοντας τη σοβαρότητα του θέματος και συνδέοντάς το με παρόμοια επεισόδια που συνεχίζουν να λαμβάνουν χώρα σε βάρος ηλικιωμένων κυρίως εγκλωβισμένων με δράστες κυρίως νεαρούς εποίκους.

Στην Ειρηνευτική Δύναμη δόθηκε λεπτομερής κατάλογος παρόμοιων επεισοδίων/πράξεων βίας και εκβιασμού σε βάρος εγκλωβισμένων που συνέβησαν τον

τελευταίο χρόνο. Τονίστηκε ότι οι πράξεις αυτές λαμβάνουν χώρα συστηματικά και πιστεύουμε βάσει σχεδίου, με σκοπό τον εξαναγκασμό και των λίγων εναπομείναντων εγκλωβισμένων (στην πλειονότητα υπερηλίκων) να εγκαταλείψουν τις κατεχόμενες περιοχές. Η Ειρηνευτική Δύναμη προβαίνει σε μελέτη τρόπων ενεργότερου ρόλου της στο θέμα των εγκλωβισμένων με βάση τη Συμφωνία της Τρίτης Βιέννης και η ίδια μας είχε ζητήσει το λεπτομερή αυτό κατάλογο.

Οι πληροφορίες που είχε η κυβέρνηση για την κακοποίηση του εγκλωβισμένου Μανιταρά ήταν οι ακόλουθες:

Στις 31/12/1989 και ώρα 17.00 τρεις νεαροί έποικοι μπήκαν στο σπίτι του Ε/Κ εγκλωβισμένου Δημήτρη Μανιταρά, 82 χρόνων από το Ριζοκάρπασο και τον κτύπησαν σε διάφορα μέρη του σώματός του, όταν αυτός αρνήθηκε να τους δώσει χρήματα. Από τα κτυπήματα ο γέρο Δημήτρης Μανιταράς άρχισε να φωνάζει και να καλεί σε βοήθεια, με αποτέλεσμα οι τρεις Τ/Τ έποικοι να τραπούν σε φυγή.

Το γέρο Δημήτρη βρήκε πληγωμένο στο σπίτι του ο Τ/Τ έποικος Χαλήλ, ηλικίας 35 χρόνων, που τον επισκέφθηκε μετά τις 17.00 στο σπίτι του για να του πάρει φαγητό. Ο Χαλήλ πηγαίνει τακτικά φαγητό στο Μανιταρά ο οποίος γι'αυτή την εξυπηρέτηση τον πληρώνει. Ο Χαλήλ, αφού σήκωσε το γέρο Μανιταρά από το πάτωμα, κατάγγειλε το συμβάν στην 'αστυνομία' Ριζοκαρπάσου η οποία ανέλαβε να εξετάσει την υπόθεση.

Την ίδια μέρα στις 19.00, δύο Τ/Κ 'αστυνομικοί' επισκέφθηκαν το γέρο Μανιταρά στο σπίτι του και αυτός τους κατονόμασε ως πρόσωπα που τον κτύπησαν τον Τζιεγκίζ Τζιοσκούν, γνωστό από την υπόθεση της Αλέξιας Χρονία, το Βεφάτ Σονμέζ, που αυτομόλησαν μαζί στις ελεύθερες περιοχές, και κάποιο Χαλήλ, ηλικίας 30 ετών, υπάλληλο στο 'δημαρχείο' Ριζοκαρπάσου. Και οι τρεις έποικοι συνελήφθησαν από την Τ/Κ 'αστυνομία' και αφού παρέμειναν υπό κράτηση για τρεις μέρες κατηγορήθηκαν γραπτώς και αφέθησαν ελεύθεροι για να παρουσιαστούν αργότερα ενώπιον Τ/Κ 'δικαστηρίου'.

Το γέρο Μανιταρά μετέφερε στο νοσοκομείο Αμμοχώστου, όπου παρέμεινε τρεις μέρες για νοσηλεία, ο Αντρέας Χ» Παναγή με το ιδιόκτητο αυτοκίνητό του.

Καταθέσεις για την όλη υπόθεση έδωσαν στην Τ/Κ 'αστυνομία' ο Αντρέας Χ» Παναγή και ο Τ/Τ Χαλήλ, ο οποίος βρήκε το γέρο Μανιταρά πληγωμένο στο σπίτι του, και ο ίδιος ο Δημήτρης Μανιταράς.

Τόσο το Υπουργείο Εξωτερικών όσο και η Υπηρεσία Ανθρωπιστικών Υποθέσεων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας και άλλα Υπουργεία, παρακολουθούν στενά όλα τα θέματα που αφορούν τους εγκλωβισμένους και προβαίνουν σε όλα τα διαβήματα και καταγγελίες προς τα Ηνωμένα Έθνη τόσο για συγκεκριμένες περιπτώσεις όσο και για την κατάσταση των εγκλωβισμένων γενικά. Για τα θέματα των εγκλωβισμένων γίνονται επίσης διαβήματα προς ξένες κυβερνήσεις και άλλους διεθνείς οργανισμούς για συγκεκριμένες περιπτώσεις (π.χ. κατακράτηση και λογοκρισία των βιβλίων των εγκλωβισμένων μαθητών) καθώς και παρεμβάσεις σε διεθνή βήματα.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 513, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Στο δημοτικό σχολείο Στρουμπίου φοιτούν κατά την παρούσα σχολική χρονιά 17 παιδιά. Κατά τα Χριστούγεννα δόθηκε πράγματι έγκριση για

μετεγγραφή σε δυο παιδιά, γιατί οι γονείς τους εργάζονται στην Πάφο, η δε γιαγιά που τα πρόσεχε παρουσίασε πιστοποιητικό γιατρού ότι είναι άρρωστη και δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη τους μετά τη λήξη των μαθημάτων.

Σύμφωνα με τις προεγγραφές του Ιανουαρίου κατά το σχολικό έτος 1990-91 θα φοιτούν και πάλι 17 παιδιά στις διάφορες τάξεις και επομένως θα συνεχίσει να λειτουργεί ως μονοθέσιο σχολείο.

Πάγια πολιτική του Υπουργείου Παιδείας είναι να τηρούνται οι εκπαιδευτικές περιφέρειες και να αποθαρρύνεται με κάθε τρόπο η μετεγγραφή παιδιών από την ύπαιθρο στα αστικά κέντρα.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 522, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με αίτημα κατοίκων του χωριού 'Αγιος Γεώργιος για επιδιόρθωση 12 κατοικιών Γ' κατηγορίας σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

Στο χωριό υπάρχουν 10 Τ/Κ κατοικίες Γ' κατηγορίας στις οποίες διέμεναν ισάριθμες προσφυγικές οικογένειες, έξι (6) από τις οποίες έχουν πρόσφατα μεταστεγαστεί σε νέες κυβερνητικές κατοικίες. Οι υπόλοιπες 4 κατοικίες θα επιδιορθωθούν ριζικά και θα αναβαθμιστούν στη Β' κατηγορία. Οι σχετικές εργασίες αναμένεται να αρχίσουν το Μάιο του τρέχοντος έτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1990 του Υπουργού 'Αμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΔ' 524, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

Παπαρέ.

«(α) Υπεύθυνος για την εφαρμογή του Νόμου και των Κανονισμών περί Πολιτικής 'Αμυνας είναι ο Υπουργός Εσωτερικών. Το Υπουργείο 'Αμυνας δεν έχει καμιά αρμοδιότητα για τα θέματα της Πολιτικής 'Αμυνας ούτε και έχει μετακαλέσει ποτέ εμπειρογνώμονα για την αναδιάρθρωση και αναδιοργάνωση της Πολιτικής 'Αμυνας.

(β) Τα Υπουργεία Εσωτερικών και 'Αμυνας συνεργάζονται στενά σε διάφορα θέματα που αφορούν τη συγκρότηση και αποστολή της Πολιτικής 'Αμυνας. Τέτοια θέματα είναι για παράδειγμα η επάνδρωση της Πολιτικής 'Αμυνας με πλεονάζον προσωπικό από την εφεδρεία της Εθνικής Φρουράς και η μετακίνηση ή μη κατοίκων από περιοχές υψηλού κινδύνου σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 532, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το γεφύρι που υπάρχει στον παλιό χωματόδρομο Αγ. Μάμαντος-Πελενδριού, σας πληροφορώ πως κτίστηκε γύρω στο 1920 και δεν αποτελεί αρχαίο μνημείο, σύμφωνα με την περί Αρχαιοτήτων Νομοθεσία.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα του Κεφαλαίου Δ' είναι:

«Ο κυβερνητικός μηχανισμός κι οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ). (15.2.1990).

(Συνέχιση της συζήτησης).

Το θέμα αυτό παραμένει στην ημερήσια διάταξη.

Το δεύτερο θέμα είναι:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το θέμα που αναφέρεται ως «Θέμα Μάριου Μαξιούτη».

Η Έκθεση έχει ήδη αναγνωστεί. (Σ.Σ. Η Έκθεση είχε αναγνωστεί στη Βουλή κατά τη συνεδρίαση της 10ης Νοεμβρίου 1988 και το θέμα είχε αναβληθεί μέχρι την εκδίκαση της Απόφασης του Στρατιωτικού Δικαστηρίου).

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Στο πόρισμα του θανατικού ανακριτή για το θάνατο του στρατιώτη Μάριου Μαξιούτη μεταξύ άλλων αναφέρονται και τα ακόλουθα:-

«Η απομόνωση σ' ένα τέτοιο κελί, σαν αυτό του Αστυνομικού Σταθμού της Πύλης Πάφου, προσβάλλει κατάφωρα την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Δε συνάδει με την κράτηση ενός νεαρού στρατιώτη και πολύ περισσότερο όταν αυτός, σύμφωνα με το Σύνταγμα, είναι αθώος, μέχρι να αποδειχθεί η ενοχή του. Ο Μάριος Μαξιούτης δεν ήταν κατηγορούμενος. Ήταν απλώς ύποπτος».

Και παρακάτω ο θανατικός ανακριτής συνεχίζει:

«Αν και δεν είναι έργο μου να βρω το κίνητρο που τον οδήγησε στην αυτοκτονία, πρέπει να πω ότι, με τα όσα είδα και άκουσα, σχημάτισα την εντύπωση ότι το γεγονός ότι θεωρήθηκε ύποπτος για κλοπή υλικού της Εθνικής Φρουράς και το γεγονός ότι τέθηκε υπό κράτηση και ανεκρίνετο του προκάλεσε συναισθηματική φόρτιση, που τον έκαμε να δράσει παρορμητικά».

Και καταλήγει ο ανακριτής:

«Επομένως το πόρισμά μου στην υπόθεση αυτή είναι ότι ο θάνατος του στρατιώτη Μάριου Μαξιούτη, τέως από τη Λευκωσία, οφείλεται σε αυτοκτονία και δε στοιχειοθετείται οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα εναντίον οποιουδήποτε άλλου προσώπου αναφορικά με το θάνατο αυτό».

Ναι..... Μπορεί, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, να μη στοιχειοθετείται ποινικό αδίκημα εναντίον κανενός. Πόσο βέβαιοι όμως είμαστε για το αν δε στοιχειοθετείται ηθικοκοινωνικό πολιτειακό αδίκημα σε βάρος της νεολαίας του τόπου μας; Είναι γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, που η αυτοκτονία του εθνοφρουρού Μάριου Μαξιούτη δεν πρέπει να αφεθεί να παρέλθει ως ένα οποιοδήποτε συνηθισμένο τραγικό συμβάν. Αντίθετα, πρέπει να μας προβληματίσει. Να δούμε αν, ως πολιτεία, κάναμε όλα όσα θα 'πρεπε να κάνουμε για τα στρατευμένα παιδιά μας, αν και πόσο ευθυνόμαστε για το συμβάν, μα προπαντός τι ενδείκνυται από εδώ και εμπρός να πράξουμε. Γιατί αναμφίβολα η νεολαία μας, η πιο ελπιδοφόρα επένδυση για το μέλλον της δοκιμαζόμενης πατρίδας, μπαίνει στο στράτευμα ανέτοιμη και απροετοίμαστη ψυχολογικά, με αποτέλεσμα οι ατομικές αδυναμίες και οι ευαισθησίες των κληρωτών να εκτίθενται επικίνδυνα και να στοχοποιούνται, να επικεντρώνουν κάποτε τον εμπαιγμό, την ειρωνεία ή και τη χλεύη από μέρους του περιβάλλοντος, με συνέπεια την επιδείνωση ψυχωτικών

προδιαθέσεων του κληρωτού ή την πρόσκτηση καινούργιων ψυχολογικών καρκινωμάτων, που με τη σειρά τους δημιουργούν ροπές έκκεντρες, προς ποικιλόμορφες εκδηλώσεις, τάσεις και εκφράσεις.

Φαινόμενα που δακτυλοδείχνουν την ύπαρξη του σοβούντος προβλήματος σημειώθηκαν δυστυχώς πολλά. Στα ακραία και απομονωμένα φυλάκια της Λεύκας και του Κάμπου είχαμε απόπειρες αυτοκτονίας με κόψιμο αρτηριών με λεπίδα. Αλλού είχαμε παθολογικές κλοπές αντικειμένων αξίας και αντικειμένων άνευ αξίας. Παντού αρκετά φαινόμενα κατάθλιψης και μελαγχολίας. Κάπου είχαμε φαινόμενα χρήσης ή απόπειρας χρήσης ναρκωτικών κι αλλού φαινόμενα συστηματικής λιποταξίας, αυτοπυροβολισμών, βανδαλισμού και σαδισμού και κάπου, στην πράσινη γραμμή, συμπεριφορά ανταρσίας.

Σύμφωνα με στοιχεία του στρατιωτικού δικαστηρίου κάθε χρόνο αναφέρονται 25 περίπου πραγματικές και μη πραγματικές περιπτώσεις απόπειρας αυτοκτονίας. Συμπλήρωμα του θλιβερού κύκλου των περιστατικών υπήρξε η αυτοκτονία του εθνοφρουρού Μάριου Μαξιούτη στις 11 Μαρτίου του 1988, στο ψυχρό κι ασφυκτικό κελί του αστυνομικού σταθμού της Πύλης Πάφου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δε χρειάζονται νομίζω ιδιαίτερες επιστημονικές γνώσεις για να αντιληφθούμε ότι στον τομέα της ψυχικής υγιεινής κάτι δεν πάει καλά, κάτι νοσεί και κάτι επιβάλλεται να γίνει. Γιατί αυτοί οι κληρωτοί είναι τα ίδια ακριβώς παιδιά που μόλις χτες ακόμα καθόντουσαν στα μαθητικά θρανία. Ο καθένας τους είχε τον τύπο του και την ατομικότητά του, είχε εκείνο που λέμε το ξεχώρισμά του, που το βλέπει όμως να σβήνει ξαφνικά και να μη μετρά στους κάπως ισοπεδωτικούς χώρους, όπως φυσιολογικά είναι και ο στρατός. Το κακομαθημένο παιδί της καταναλωτικής κοινωνίας, το υπερπροστατευμένο παιδί, το παιδί που θρησκεύει, το ωραίο αγόρι της γειτονιάς, το ίνδαλμα της παρέας ή της μικρής του κοινωνίας, το ταλέντο στη μουσική ή στον αθλητισμό και ο άριστος μαθητής, όλοι αυτοί, μπαίνοντας στο στρατό -σ΄ αυτό το πέλαγος της ισοπέδωσης της ατομικότητας- είναι επόμενο να συγχύζονται, να νιώθουν καθίζηση του εγώ τους, να αισθάνονται ανασφάλεια ή και εγκατάλειψη. Και πολλές είναι οι φορές που ανακαλύπτουν ότι αυτό το κάποιο ειδικό ξεχώρισμά τους καταντά αυτό καθ΄ εαυτό μαγνήτης συγκέντρωσης μαζικής επιθετικότητας από μέρους του περιβάλλοντος: και το όριο της αντοχής του καθενός είναι εντελώς προσωπικό. Και είναι άγουροι νέοι, 18 μόλις χρόνων, χθεσινοί μαθητές. Και είναι όλοι αυτοί τμήμα της νεολαίας μας, της χρυσής ελπίδας του τόπου μας. Μπαίνουν λοιπόν στο στρατό και τους θέλουμε όλους να μεταμορφωθούν από τη μια μέρα στην άλλη σε άντρες δυναμικούς και σκληροτράχηλους, ικανούς να δράσουν πειθαρχημένα, αυτόβουλα και συλλογικά: και τους θέλουμε ακόμα ψύχραιμους, συγκροτημένους και σκληραγωγημένους. Δε γίνονται δυστυχώς τέτοια θαύματα. Οι τιμημένοι στρατηγοί και οι ανώτεροι αξιωματικοί της εθνοφρουράς μας είμαι βέβαιος πως κάνουν το παν. Είναι όμως υπό τις περιστάσεις υπερπολύτεκνοι και τους είναι εκ των πραγμάτων αδύνατο να σκύψουν με πατρική φροντίδα πάνω στα υπάρχοντα ή στα αναφυόμενα ιδιαίτερα προσωπικά προβλήματα μερικών παιδιών τους. Αλλά, και αν ακόμα το μπορούσαν, η φύση των προβλημάτων στα οποία αναφερόμαστε είναι τέτοια, που η αντιμετώπισή τους δεν είναι θέμα στρατιωτικών γνώσεων ή στρατιωτικής αντιμετώπισης. Το δυστύχημα είναι πως στη διάπλαση χαρακτήρων δεν υπάρχει η μια και μαγική συνταγή που να εφαρμόζεται για όλους. Ο ψυχικός κόσμος των νέων έχει πολύ μυστήριο και είναι πολλοί οι δρόμοι και είναι πολλοί οι τρόποι που

οδηγούν στη θεραπεία και την τελείωση. Και μόνο ειδικοί θα μπορούσαν να αναλάβουν αυτή τη φροντίδα.

Για να μην απεραντολογώ, θα εισηγηθώ πρακτικά τι πρέπει να γίνει για την προετοιμασία των κληρωτών πριν την κατάταξη και τη μέριμνα μετά απ' αυτή:

1) Για τους τελειόφοιτους των Λυκείων το Υπουργείο Άμυνας, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας, να εισάξουν στο σχολικό πρόγραμμα, μια τουλάχιστον ώρα την εβδομάδα, το μάθημα «Γνωριμία με την Εθνική Φρουρά». Το μάθημα τούτο να συνδυαστεί με επισκέψεις σε στρατόπεδα και να στοχεύει στο να βιώσουν και να αφομοιώσουν οι μαθητές, έστω σε κάποιο βαθμό, τη ζωή στο στρατόπεδο.
2) Το ραδιόφωνο και η τηλεόραση να αφιερώσουν τακτικό χρόνο για την εθνοφρουρά με στόχο την εμψύχωση και την εξύψωση του αγωνιστικού φρονήματος κληρωτών και λαού και με κατάλληλα προγράμματα, επιστημονικά καταρτισμένα και ψυχολογημένα, να κάμουν τον εθνοφρουρό να νιώθει τιμή και περηφάνια που η πατρίδα τού εμπιστεύθηκε τη φύλαξή της, αντί να αισθάνεται σαν αγγαρεία τη θητεία και την υπηρεσία του. Να του εμφυσήσουν δηλαδή την πίστη στο σκοπό. Κι αυτή η επίγνωση, ότι υπηρετεί κανείς ιερό σκοπό, θα είναι αυτή καθ' εαυτή πανίσχυρος ψυχικός εξοπλισμός που, εκτός των άλλων, θα ενεργεί και σαν καταλύτης ενάντια σε κάθε ψυχοπνευματική φθορά.
3) Στον τομέα της ψυχαγωγίας -της σωστής ψυχαγωγίας- ο ΘΟΚ, οι χορωδίες και οι πολιτιστικοί σύλλογοι έχουν πολλά να δώσουν στα στρατευμένα παιδιά της Κύπρου και τα άλλα εκείνα της Ελλάδας που υπηρετούν στον τόπο μας.
4) Και το πιο σημαντικό:

   Να επανδρωθεί το Υπουργείο Άμυνας με τον απαιτούμενο αριθμό επίλεχτων ψυχολόγων και κοινωνιολόγων που να 'χουν δικαίωμα ελεύθερης πρόσβασης στα στρατόπεδα. Με το έμπειρο και διεισδυτικό μάτι τους θα μπορέσουν εύκολα να επισημάνουν και να διορθώσουν. Αλλά προπαντός θα μπορέσουν να προλάβουν πολλά δεινά. Είναι αδιανόητο, κύριοι συνάδελφοι, να μεριμνούμε για την υγεία των οδόντων των κληρωτών και να παραβλέπουμε την υγεία της ψυχής τους.

Αν η νεολαία μας είναι η χρυσή ελπίδα της Κύπρου και η πιο ελπιδοφόρα επένδυση για το μέλλον του τόπου μας, όπως όλοι μας λέμε, κάθε δαπάνη γι' αυτές τις ρυθμίσεις θα είναι πάντα μικρή.

Τέλος εισηγούμαι να τροποποιηθεί ο σχετικός νόμος έτσι που η κράτηση κληρωτού που διέπραξε ποινικό αδίκημα να γίνεται σε ειδικά διαρρυθμισμένους ανθρώπινους χώρους, κάτω από την επίβλεψη υπεύθυνου και επίλεκτου ψυχολόγου, που να παραστέκεται θετικά στους εθνοφρουρούς στις κρίσιμες και τόσο καθοριστικές για το μέλλον στιγμές της ζωής τους. Ποτέ πια κελιά αστυνομικών σταθμών.

Αισθάνομαι βέβαιος πως οι συνάδελφοι όλων των κομμάτων στη Βουλή εκτιμούν σωστά την επείγουσα ανάγκη λήψης από μέρους της πολιτείας όλων των απαραίτητων μέτρων, για να τεθεί τέρμα στην ύπαρξη του κενού, ενός κενού που καθόλου δε μας τιμά ούτε ως κράτος ούτε ως αγωνιζόμενο για επιβίωση λαό.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, δηλώνουμε πως ως Δημοκρατικό Κόμμα θα επιμένουμε στην άμεση αντιμετώπιση της κατάστασης και θα παρακολουθούμε. Και να ευχόμαστε να μη χρειαστεί να επανέλθουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μανδριώτης έχει το λόγο.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε σήμερα μπροστά μας την Έκθεση της Επιτροπής Άμυνας σχετικά με την αυτοκτονία του Μάριου Μαξιούτη. Είναι πράγματι μια τραγική ιστορία. Ένας νεαρός εθνοφρουρός δεν άντεξε τη σύλληψη και την κράτησή του στα κρατητήρια, πράγμα που ίσως να μεγάλωσε τυχόν ψυχολογικά προβλήματα, και προέβη στην πράξη της αυτοκτονίας. Αυτή η πράξη της αυτοκτονίας ενός νεαρού εθνοφρουρού βάζει μπροστά στο Υπουργείο και μπροστά σε όλους τους υπευθύνους μερικά σοβαρά καθήκοντα. Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι στην κατάταξη των εθνοφρουρών πρέπει να υπάρχει μια καλύτερη ιατρική εξέταση, έτσι που να είναι δυνατό να επισημαίνονται ασθένειες στους στρατιώτες και πολύ περισσότερο μια τέτοια εξέταση που να επισημαίνει τυχόν ψυχολογικά προβλήματα στους στρατιώτες, πράγμα που θα επιτρέψει στους αρμοδίους να τους τοποθετούν στις κατάλληλες θέσεις και να τους χειρίζονται ανάλογα.

Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι τυχόν σύλληψη και κράτηση εθνοφρουρών πρέπει να γίνεται και πάλι κάτω από μια ιατρική, αυστηρή ιατρική, εξέταση και ακόμα ότι πρέπει να ληφθεί πρόνοια για τον τόπο που θα κρατηθεί αυτός ο νεαρός εθνοφρουρός και παράλληλα για τη συμπεριφορά αυτών που τον κρατούν στην απομόνωσή του.

Πέραν των πιο πάνω, πρέπει να επικρατήσει μια περισσότερο ανθρωπιστική συμπεριφορά όλων εκείνων των υπευθύνων για τους νεαρούς εθνοφρουρούς των 17 και 18 χρόνων, οι οποίοι δεν μπορούν να αντέξουν τυχόν τιμωρίες, κυρίως όταν έχουν και κάποια ψυχολογικά προβλήματα. Γι' αυτό είναι ανάγκη να υπάρξει μια πληρέστερη ιατρική παρακολούθηση των νεαρών μας εθνοφρουρών.

Πέραν τούτου πρέπει να τονιστεί ότι τελευταία παρουσιάζονται και περιπτώσεις αυτοκτονίας και εκδηλώσεις αυτοπυροβολισμών, αλλά και πυροβολισμών ή κακής συμπεριφοράς από συναδέλφους των στρατιωτών ή ακόμα και από τους ανωτέρους τους, και πρέπει και αυτή η κατάσταση να προσεχτεί, για να δημιουργούμε το κατάλληλο εκείνο κλίμα που να ωθεί τους στρατιώτες μας να εκτελούν, κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, το καθήκον τους και όχι να έχουμε κρούσματα αυτοκτονίας.

Πρέπει να προσεχτεί αυτό το θέμα περισσότερο τώρα που στην Εθνική Φρουρά στρατολογούνται κοπέλες και δεν πρέπει να δημιουργηθούν απογοητεύσεις στα πρώτα βήματα της στρατολογίας γυναικών στην Εθνική Φρουρά. Πρέπει να υπάρχει πάντοτε ανθρώπινη συμπεριφορά προς τους στρατιώτες μας, πράγμα που θα τους ωφελήσει να εκτελούν, κατά τον καλύτερο τρόπο, τα καθήκοντά τους προς την πατρίδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου και μετά ο κ. Σολωμής.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η υπόθεση του εθνοφρουρού Μάριου Μαξιούτη, από την πρώτη μέρα της ανακοίνωσης του θανάτου του, υπήρξε αντικείμενο έρευνας από πλευράς Επιτροπής. Επισκεφθήκαμε το στρατόπεδο, είδαμε τους χώρους όπου διαπράχθηκε το αδίκημα της κλοπής κάποιων εξαρτημάτων, κάποιων τηλεσκοπίων, μιλήσαμε με τους υπεύθυνους του στρατοπέδου, επισκεφθήκαμε τον αστυνομικό σταθμό, πήγαμε στο κελί που συνέβηκε το τραγικό περιστατικό. Μπορούμε να πούμε ότι η Επιτροπή έδειξε ιδιαίτερη ευαισθησία και εξέφρασε τον κλονισμό ολόκληρου του κυπριακού λαού γύρω από το συμβάν. Έκαμε την Έκθεση κι έκαμε συστάσεις γύρω από το θέμα. Δεν ξέρω αν η κυβέρνηση μελέτησε την Έκθεση, αν πήρε κάποια μέτρα. Γιατί εκεί, σ' εκείνη την Έκθεση, γίνονται οι δυο βασικές αναφορές που επισήμαναν οι προηγούμενοι ομιλητές. Και είμαι βέβαιος ότι και ο επόμενος που θα μιλήσει -όλοι τους είναι Μέλη της Επιτροπής Άμυνας, και ο κ. Μουσιούττας και ο κ. Μανδριώτης και ο κ. Σολωμής- θα τις επισημάνει: Ότι δηλαδή θα πρέπει να αναθεωρηθεί το ζήτημα κράτησης των εθνοφρουρών. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση της ψυχικής ισορροπίας, της ψυχικής υγείας των παιδιών, ώστε να τα προστατεύουμε από οποιοδήποτε ατυχές ή δραματικό περιστατικό. Ζούμε μάλιστα και σε μια μικρή κοινωνία και έχουμε ζήσει και το δράμα της οικογένειας του Μάριου Μαξιούτη. Της μάνας του, του πατέρα, των αδελφών του. Και ήταν ο Μάριος ο Μαξιούτης ένα παιδί πάνω στο οποίο στήριζε πολλές ελπίδες η οικογένεια. Ελπίδες που ξαφνικά μια μέρα έχασε, όταν κλήθηκαν η μάνα και ο πατέρας να παραλάβουν από το ψυχρό κελί της φυλακής το άψυχο σώμα του παιδιού.

Δε θα αναφερθώ σε περαιτέρω σημεία σε ό,τι αφορά την ουσία του θέματος, διότι έχω καλυφθεί από συναδέλφους, γιατί στο μεταξύ πάρθηκε η απόφαση του θανατικού ανακριτή. Και θα παραμείνουμε πάνω στο ίδιο το συμβάν, πάνω στο ίδιο το γεγονός, όπως παρουσιάστηκε.

Είναι γεγονός ότι στην εθνοφρουρά ένας ορισμένος αριθμός παιδιών χάνει τη ζωή του. Είναι τα ατυχήματα. Κι εκεί χρειάζεται κάποια ιδιαίτερη προσοχή, ώστε να μην πληρώνουμε τόσο ακριβά κάποιο ατύχημα ή κάποια έλλειψη προσοχής. Εκεί χρειάζεται μεγαλύτερη επιμέλεια, καλύτερη οργάνωση, καλύτερη παρακολούθηση από μέρους των ιθυνόντων των στρατοπέδων, για να μην έχουμε επανάληψη εκείνου του συμβάντος του πρόσφατου, όπου μια υδροφόρα σκότωσε ένα στρατιώτη. Επίσης υπάρχει απώλεια ζωών από επιπολαιότητα. Από παιγνίδια με τα όπλα. Και εκεί χρειάζεται η διδασκαλία και η επίγνωση του κινδύνου που υπάρχει για τα παιδιά.

Φυσικά στη γνώση και την αντίληψη όλων μας υπάρχουν και κάποιες φορτισμένες μνήμες. Μια εποχή, όπως τον καιρό της χούντας, που σκοτώνονταν παιδιά από δήθεν τυχαία εκπυρσοκρότηση όπλων. Ή που χάνονταν παιδιά από βασανιστήρια! Και έφερναν στα νοσοκομεία άψυχα κορμιά παιδιών που από βασανιστήρια υφίσταντο πνιγμό από τα κτυπήματα και από τους εμετούς της λιποθυμίας. Ή υπάρχουν ακόμα παιδιά που έχασαν τη ζωή τους από αφυδάτωση και βασανιστήρια, όπως εκείνη η τραγική περίπτωση του Χριστόδουλου Αγιομαμίτη, που έμεινε παροιμιώδης στα χρονικά της χούντας. Ένα από τα τελευταία απομεινάρια που μας άφησε πριν από το προδοτικό πραξικόπημα. Όλα όμως αυτά έχουν εκλείψει. Υπάρχουν πολύ καλύτερες συνθήκες αυτή τη

στιγμή στο στρατό μας και δεν υπάρχουν φόνοι στρατιωτών. Είμαστε βέβαιοι ότι, όπου υπάρχει ανάγκη επίδειξης κάποιας προσοχής, θα καταβληθεί, όσο είναι δυνατό σε μεγαλύτερη ένταση και με μεγαλύτερη επιμέλεια, για να διαφυλάσσονται τα παιδιά από άλλης μορφής ατυχήματα, για να προστατεύουμε και τα ίδια και τους γονιούς τους.

Υπάρχει όμως κι ένα άλλο μεγάλο θέμα: Όλα τά παιδιά που πηγαίνουν στο στρατό αντέχουν εξίσου τις συνθήκες της Εθνοφρουράς; Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε είναι προβλήματα της Εθνικής Φρουράς ή συγκεκριμένων στρατιωτών; Τολμώ να πω ότι είναι προβλήματα των συγκεκριμένων στρατιωτών. Και το θέμα έχει αποτελέσει αντικείμενο επιστημονικής έρευνας. Μάλιστα στο Παγκόσμιο Ψυχιατρικό Συνέδριο που έγινε πρόσφατα ανακοινώθηκε και μελέτη για την ψυχική κατάσταση στρατιωτών στα στρατόπεδα, στα κέντρα εκπαίδευσης, αμέσως μετά από τη στράτευσή τους. Και αναφέρω μόνο το εξής: Από έρευνα σε 412 άτομα διαπιστώθηκε ότι τα 58 ένιωθαν μέτρια ως έντονα συναισθήματα απελπισίας. Και ποια ήταν αυτά τα 58 παιδιά από τα 412 που είχαν την ίδια ηλικία, την ίδια μόρφωση, τις ίδιες συνθήκες ζωής μέσα στο στρατόπεδο; Αυτά τα παιδιά, λέει, είχαν κοινά χαρακτηριστικά από ψυχοτραυματικές εμπειρίες. Χωρισμένοι γονείς, κακοποίηση στο σπίτι, εσωστρέφεια, άλλες οικογενειακές καταστάσεις, ανύπαντροι γονείς κτλ. Έτσι, εκείνο το οποίο θέλουμε και πρέπει να δούμε ιδιαίτερα είναι: Αν μπορούμε, και στο βαθμό που μπορούμε, να επισημάνουμε αυτές τις αδύναμες μονάδες του στρατού, πριν εκδηλωθεί επιβάρυνση της κατάστασής τους, επιδείνωση της κατάστασής τους. Αν είναι δυνατό αυτά τα παιδιά να τα θέσουμε κάτω από μια προστασία ευθύς εξαρχής με την κατάταξή τους. Μπορεί κάποιο ερωτηματολόγιο να είναι χρήσιμο, ώστε να γίνεται αυτή η διάγνωση, αν υπάρχουν τέτοια παιδιά, πώς να τα προστατεύσουμε και πώς να τα παρακολουθήσουμε, ώστε να διαφυλαχθεί η ψυχική τους υγεία και να προλάβουμε οποιεσδήποτε δυσμενείς εξελίξεις. Και συμφωνώ με την άποψη που ετέθη και από τον κ. Μουσιούττα, αλλά και που υπάρχει και στην Επιτροπή ότι θα πρέπει αυτά να αποτελέσουν αντικείμενο επιστημονικής μελέτης και παρακολούθησης από ειδικούς ψυχίατρους.

Το ποσοστό των παιδιών αυτών -τουλάχιστον όπως φαίνεται από την Έκθεση που διαβάσαμε- είναι γύρω στο 15% στο συγκεκριμένο στρατόπεδο. Φυσικά τα πράγματα δεν είναι τόσο αποθαρρυντικά. Διότι, λέει, μετά από κάποιο χρονικό διάστημα, μόνο στους 26 από τους 58 αυξήθηκε η ένταση απελπισίας, ενώ όλοι οι άλλοι ξεπέρασαν, κατά κάποιο τρόπο, το πρόβλημά τους. Και από αυτό διαπιστώνεται ότι τα προβλήματα δεν πηγάζουν από το στρατόπεδο, αλλά από τις καταβολές που υπάρχουν στην ψυχοσύνθεση του ίδιου του ατόμου.

Φυσικά αναφέρθηκαν προηγουμένως στοιχεία στη δική μας περίπτωση, από τις στατιστικές του στρατοδικείου, για 25 πραγματικές ή μη πραγματικές αυτοκτονίες και για άλλες ενέργειες διαταραχής της ψυχικής ισορροπίας. Είναι σ' όλα αυτά που πραγματικά θα πρέπει στο σημείο αυτό να στρέψουμε την προσοχή μας, για να τις αντιμετωπίσουμε ως ειδικές παθολογικές καταστάσεις. Φυσικά τις εισηγήσεις οι οποίες γίνονται και θα γίνουν από εδώ θα πρέπει να τις συζητήσουμε στη συνέχεια και με το Υπουργείο Άμυνας, ώστε να υλοποιηθούν και να μη μείνουν απλώς διαπιστώσεις, είτε της Επιτροπής είτε της συζήτησης μέσα στα πλαίσια του Κεφαλαίου Δ, που κατάντησε ανενεργό, μη αποδοτικό και υποτιμητικό για την ίδια τη Βουλή και για τα θέματα τα οποία συζητούμε.

Έτσι, πιθανό να είναι χρήσιμο τα Μέλη της Επιτροπής να ξαναδούμε το θέμα μέσα από τα πορίσματα που θα προκύψουν από τη συζήτηση και να ζητήσουμε με επιστολή μας την εφαρμογή ορισμένων μέτρων.

Πάντως θέλω να καταλήξω με τούτο: Γενικά οι στρατιώτες μας είναι καλοί. Γενικά οι στρατιώτες μας είναι προσαρμοσμένοι μέσα στο στρατό. Αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Κι αντιμετωπίζουν δυσκολίες -είπε κάτι προηγουμένως ο συνάδελφος ο κ. Μουσιούττας-λόγω της υπερπροστασίας. Και σ' αυτό το σημείο θα πρέπει και η οικογένεια να δει τις δικές της ευθύνες. Γιατί δεν είναι λίγες οι φορές που η οικογένεια, και εκεί που δεν είναι διαλυμένη, φέρει τεράστιες ευθύνες για την ψυχική υγεία των παιδιών. Και γνωρίζουμε όλοι τι τραβούμε από πιέσεις διάφορων γονιών, διότι το παιδί τους είναι στο ένα φυλάκιο και δεν είναι στο άλλο ή διότι το παιδί τους πρέπει να είναι κάπου που περίπου να μην κάνει τίποτε σε αρκετές περιπτώσεις. Έτσι το μήνυμα που πρέπει να στείλουμε -μπορεί να είναι προς την Εθνική Φρουρά, αλλά πρέπει να είναι και προς το σύνολο της κοινωνίας μας- είναι ότι θα πρέπει να έχουμε στρατό, θα πρέπει να είναι ανθρώπινες οι συνθήκες και θα πρέπει να κατανοήσουν όλοι ότι τα παιδιά τους θα βρεθούν μέσα σε στρατιωτικό κλίμα, όπου το μόνο αίτημά μας θα πρέπει να είναι η ισότιμη μεταχείριση. Γιατί σήμερα δεν υπάρχει ισότιμη μεταχείριση. τα υπερπροστατευμένα παιδιά εξακολουθούν να είναι υπερπροστατευμένα και στο στρατό και το κύριο βάρος πέφτει στα παιδιά του λαού. Όμως δε συζητούμε το συνολικό θέμα της Εθνοφρουράς, αλλά τις οριακές εκείνες περιπτώσεις που θέλουμε να προλάβουμε, για να μην καταλήγουν σε τραγικές εξελίξεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πέρα από την έκφραση της απεριόριστης λύπης και συμπάθειας του Σώματος προς την οικογένεια του θύματος, του δεκαοκτάχρονου Μάριου Μαξιούτη, αυτό το Σώμα έχει και μπορεί να επιτελέσει και ένα άλλο σοβαρό καθήκον. Να στείλει τα κατάλληλα μηνύματα και συμπεράσματα από την εξέταση της όλης υπόθεσης και των συνθηκών της αυτοκτονίας του Μάριου Μαξιούτη προς τους αρμοδίους, δηλαδή προς την Εκτελεστική Εξουσία, προς το Υπουργείο Άμυνας και φυσικά προς τη στρατιωτική μας ηγεσία. Και τούτο το έχει πράξει το Σώμα με την Έκθεση της Επιτροπής Άμυνας η οποία καταλήγει σε συγκεκριμένα συμπεράσματα και σε συγκεκριμένες εισηγήσεις. Φυσικά και εμείς με τη σειρά μας συμφωνούμε απόλυτα με όσα λέχθηκαν υπό μορφή εισηγήσεων για τη βελτίωση των συνθηκών εξέτασης κυρίως της ψυχικής υγιεινής των στρατιωτών μας. Και για να γίνω πιο συγκεκριμένος. Εδώ θα πρέπει να ενισχυθεί η στρατιωτική ιατρική υπηρεσία και με ψυχίατρους, ίσως ψυχολόγους -δεν είμαι και αρμόδιος της ειδικότητας- και οπωσδήποτε με κοινωνιολόγους πέρα από τις άλλες ιατρικές ειδικότητες οι οποίες υπάρχουν.

Ασφαλώς υπάρχουν και θα υπάρχουν προβλήματα στους εφήβους μας, στους δεκαοκτάχρονους που κατατάσσονται στην πιο εύπλαστη αυτή ηλικία, στην εφηβεία τους. Και εδώ είναι που θα πρέπει να εγκύψουμε χωρίς υπερβολές και παράλληλα να δούμε και μέσα από κάποια άλλη διάσταση το όλο πρόβλημα.

Διότι άκουσα με προσοχή τα όσα λέχθηκαν από τους συναδέλφους, τον κ. Μουσιούττα, τον κ. Μανδριώτη και τον κ. Χατζηδημητρίου. Βασικά συμφωνώ με τις εισηγήσεις. Ναι, καλύτερος ιατρικός έλεγχος σε ειδικότερα θέματα ψυχικής υγείας, ψυχικής υγιεινής των στρατιωτών μας, των φαντάρων μας, ειδικά των νεοσύλλεκτων. Οπωσδήποτε καλύτερη ιατρική παρακολούθηση στη διάρκεια της θητείας, όταν εκεί ίσως θα παρατηρούνται -αν παρατηρούνται-ορισμένα κρούσματα, όπως αυτό που συνέτεινε και στο θάνατο του Μάριου Μαξιούτη.

Είναι δεδομένο το ενδιαφέρον της πολιτείας για όλους τους τομείς που αφορούν τους στρατιώτες μας. Αλλά οφείλω, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι κάπου λέχθηκαν και μερικά στοιχεία που είτε είναι υπερβολικά είτε τείνουν -μέσα από το πνεύμα της καλής πρόθεσης και διάθεσης των συναδέλφων για τη βελτίωση του όλου συστήματος, κυρίως στον ιατρικό έλεγχο και στην ιατρική παρακολούθηση των στρατιωτών μας- να μη δώσουν και την πραγματική εικόνα. Και γίνομαι πιο συγκεκριμένος. Χαίρομαι για την τελευταία διαπίστωση του κ. Χατζηδημητρίου ότι πρώτα-πρώτα πρέπει οι ίδιοι οι γονείς, πρέπει η ίδια η κοινωνία μας να θεραπεύσει αυτό το τραύμα που ονομάζεται υπερπροστασία. Πρέπει εμείς οι γονείς πρώτα, πρέπει εμείς ως κοινωνικοί λειτουργοί όλοι μας να θεραπεύσουμε αυτή την ασθένεια που έχουμε να τρέχουμε ξωπίσω τα παιδιά μας, όταν στρατεύονται. Γιατί επικαλούμενος και εγώ στοιχεία και στατιστικές τα οποία μας δίνει το αρμόδιο Υπουργείο -μας έδινε από χρόνια τώρα, οποιαδήποτε κι αν ήταν η κυβέρνηση, και μας δίνει και το νυν-σημειώνω ότι οι κατά καιρούς αρχηγοί της Εθνικής Φρουράς είναι περήφανοι, γιατί τα παιδιά μας των 18 μέχρι 20 χρόνων είναι κατά κανόνα πρότυπα στρατιωτών. Όχι μόνο πειθαρχίας, καλής απόδοσης, ψηλής νοημοσύνης και οπωσδήποτε μάθησης, γιατί είναι στη συντριπτική τους πλειοψηφία απόφοιτοι σχολών μέσης εκπαίδευσης, αλλά και ως προς τις δυνατότητες που έχουν να φέρουν σε πέρας το έργο τους, συγκρινόμενοι με στρατιώτες άλλων, αν θέλετε, υπηκοοτήτων της ίδιας ηλικίας.

Βεβαίως ακούεται κάπως ανησυχητικά από το βήμα τούτο ότι ένας αριθμός -10, 15, 20 - πραγματικών ή μη αυτοκτονιών παρατηρείται στην Εθνική μας Φρουρά. Αλλά άραγε, κύριοι συνάδελφοι, αν κοιτάξουμε μέσα σε δέκα χιλιάδες εργαζομένους, αν κοιτάξουμε μέσα σε δέκα χιλιάδες φοιτητές και φοιτήτριες, αν κοιτάξουμε μέσα σε δέκα χιλιάδες μιας συγκεκριμένης κατηγορίας ατόμων στην κοινωνία, δε θα παρατηρήσουμε κάποια ψυχικά τραύματα; Εδώ τον τελευταίο μήνα μόνο σε μια πόλη της νήσου μας είχαμε έξι αυτοκτονίες και άλλες δέκα απόπειρες αυτοκτονίας. Με τούτο δε θέλω να πω ότι με το κλασικό «αυτά συμβαίνουν και εις Παρισίους» πρέπει να παρηγορηθούμε. Αλλά από την άλλη να μη δίνουμε την εικόνα και την εντύπωση ότι σήμερα παρουσιάζονται ανησυχητικά ψυχικά τραύματα και ανησυχητική εικόνα στην ψυχική υγεία των στρατιωτών μας, τέτοια που θα πρέπει να εγκύψουμε με όλη την προσοχή μας και με όλες τις δυνάμεις. Αντίθετα πρέπει να νιώθουμε υπερήφανοι, γιατί σε δέκα χιλιάδες άτομα -και είναι συγκεκριμένο και είναι χαρακτηριστικό, όταν μιλούμε για αριθμούς και στατιστικές πρέπει πρώτα-πρώτα να βάζουμε το σύνολο του αριθμού που μας απασχόλησε-στην ηλικία εκείνη των 18 με 20 χρόνων, την πιο εύπλαστη, την πιο βασική στη διαμόρφωση, στη διάπλαση του χαρακτήρα παρατηρούνται ίσως αυτά τα φαινόμενα στο ποσοστό του 10%, του 15%, του 20%.

Επομένως είναι με αυτό που θέλω να τελειώσω. Δε διαφωνώ στο ότι πρέπει να ληφθούν τα μέτρα, να επανδρωθούν οι ιατρικές μας υπηρεσίες με περισσότερες ειδικότητες, κυρίως στον τομέα της ψυχικής υγιεινής. Καλύτερη παρακολούθηση,

ναι. Αλλά για το θέμα του ηθικού των στρατιωτών μας, όπως και για κάποια άλλα σωστικά μέτρα για την καλύτερη εμφάνιση, επιφυλασσόμαστε σ' αυτά τουλάχιστον που λέχθηκαν από τον κ. Μουσιούττα, όταν στο επίκεντρο κάποιου άλλου θέματος ουσίας θα το συζητούμε, να υποβάλουμε και εμείς τις εισηγήσεις μας. Γιατί σωστά πιστεύουμε ότι, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι αυτά τα επεισόδια είναι τέτοια που πρέπει να μας ανησυχούν και πρέπει να τα αντιμετωπίζουμε, δεν πρέπει όμως να τα προβάλλουμε σαν μια εικόνα η οποία σήμερα δίνει και την πραγματική έκταση ενός σοβαρού προβλήματος που υπάρχει στην Εθνική μας Φρουρά.

Έγινε λόγος περί αυτοπυροβολισμών. Μά, αν ανατρέξουμε στο διάστημα από το χρόνο της ίδρυσης της Εθνικής Φρουράς ή της Εθνοφρουράς μέχρι σήμερα, θα δούμε ότι σημειώθηκαν πολλά τέτοια επεισόδια. Και σ' όλους τους στρατούς υπάρχουν αυτά. Επαναλαμβάνω, δεν πρέπει να καθησυχάζουμε, αλλά πρέπει να λέμε και απ' αυτό το βήμα ότι δεν είμαστε σε ανησυχητική κατάσταση. Υπάρχουν μεμονωμένα επεισόδια και μεμονωμένες περιπτώσεις, αλλά πρέπει να είμαστε υπερήφανοι από την άλλη και για το ηθικό των στρατιωτών μας και για την επίδοση και για την πειθαρχία τους. Εκεί δε που χρειάζονται περισσότερα μέτρα, να ληφθούν. Το νέο στοιχείο που θέλω να εισάξω στο Σώμα είναι ότι πρώτα κάποια μέτρα πρέπει να κατευθυνθούν περισσότερο προς την κοινωνία, προς τους γονείς, προς το περιβάλλον, που άμεσα επηρεάζουν τα παιδιά μας. Αναφέρομαι στην υπερπροστασία, στην παρεμβολή, αν θέλετε στο κοινώς λεγόμενο ρουσφέτι, για να καλοπερνά το παιδί μας, όταν είναι στο στρατό. Εκεί, κύριοι συνάδελφοι, είναι το πρόβλημα βασικά και μπορούμε όλοι μας να βοηθήσουμε. Βεβαίως, επαναλαμβάνω, χωρίς να αγνοούμε και το γεγονός ότι οι σωστές ιατρικές υπηρεσίες πρέπει να λειτουργούν και στην Εθνική μας Φρουρά.

Και πριν κατέβω από το βήμα, κύριε Πρόεδρε, με την ευκαιρία της στράτευσης των γυναικών που άρχισε τις τελευταίες μέρες, θέλω να τονίσω πως πραγματικά, ως Επιτροπή Άμυνας, ως Σώμα, έχουμε χαιρετίσει το νέο αυτό θεσμό, γιατί πιστεύουμε ότι πολλά έχουν να προσφέρουν οι γυναίκες. Ειδικότερα το απέδειξαν με τον αριθμό των ενδιαφερομένων, όταν για άμεση πρόσληψη 125 είχαν ενδιαφερθεί πέραν των 700 γυναικών. Αυτό είναι ενδεικτικό και της σωστής επιλογής που πιστεύουμε ότι έγινε. Αλλά στο θέμα που συζητούμε άμεση σχέση έχει και τούτο. Δυστυχώς και ο τύπος σε κάποιο βαθμό μας έδωσε την εντύπωση ότι σε κάποιου είδους ιατρικές εξετάσεις δεν υπήρξε η σωστή ίσως εικόνα, εκεί που ήταν αναγκαίο να γίνουν και κάποιες αφαιρέσεις ενδυμάτων. Εκεί θα ήθελε πραγματικά πιστεύω η Επιτροπή Άμυνας, το Σώμα, η κοινωνία μας ολόκληρη να έβλεπε ότι οι αρμόδιοι ιατροί που σωστά έπρεπε να εξετάσουν, ιατρικά ή υγειονομικά, τις κοπέλες μας που στρατεύονται ανήκαν στο ίδιο φύλο με τους επιλεγόμενους. Έπρεπε δηλαδή να ήταν γυναίκες αντί άνδρες. Το συγκεκριμένο το οποίο εισηγούμαι είναι τούτο: Ότι πρέπει στην άμεση πρόσληψη ιατρικού προσωπικού στην Εθνική Φρουρά, με το νέο στοιχείο τώρα της στράτευσης των γυναικών, να προσέξουμε ώστε να προσληφθούν -πέραν της μιας, αν δεν κάνω λάθος, στρατιωτικής ιατρού με το βαθμό του λοχαγού που υπηρετεί-και άλλες γυναίκες ιατροί που οριστικά θα ήταν καλύτερα, όπως αποδείχθηκε στη συγκεκριμένη περίπτωση να υπηρετούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μια ή δυο παρεμβολές από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να πω πως η δραματική έκκληση του συναδέλφου Νίκου Μουσιούττα «ποτέ πια κράτηση κληρωτών και στρατιωτών στα κελιά των αστυνομικών σταθμών» μάς βρίσκει απόλυτα σύμφωνους. Γιατί, έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, είχαμε επισκεφθεί λίγες μόλις ώρες μετά από την αυτοκτονία του Μάριου Μαξιούτη το κελί στον Αστυνομικό Σταθμό της Πύλης Πάφου στο οποίο είχε κρατηθεί. Και διαπιστώσαμε με λύπη μας δυστυχώς πως το κελί αυτό όχι μονάχα ήταν πολύ χειρότερο από τα κελιά στα οποία κρατηθήκαμε στη διάρκεια του 55-59 και εμείς και πολλοί άλλοι συνάδελφοι, αλλά και από τα χειρότερα κελιά κράτησης της Ομορφίτας και των κεντρικών φυλακών που ήταν υπό μορφή απομονωτηρίων και τιμωρητηρίων. Γι' αυτό, έντιμε κύριε Πρόεδρε, παρά το γεγονός πως -πρέπει να το πω και να το υπογραμμίσω αυτό στη Βουλή, γιατί πρέπει να γίνει σαφές-διορίστηκαν πρόσφατα, μετά το θάνατο του Μάριου Μαξιούτη και μετά την προβολή του θέματος από τη Βουλή -κι' είναι εδώ που πρέπει να πω πως τα θέματα στο Κεφάλαιο Δ' έχουν τις θετικές επιπτώσεις τους και δεν πάνε χαμένα-δύο με τρεις ψυχίατροι πάνω σε μόνιμη βάση στο στράτευμα, με αποτέλεσμα να ανακοπεί και να ανασχεθεί η ροή ψυχικά πασχόντων προς την ψυχιατρική πτέρυγα του Νοσοκομείου Λευκωσίας- και αυτό είναι το θετικό στοιχείο- όμως πρέπει να πω πως πρόσθετα ο συνάδελφος Μουσιούττας έχει επικαλεστεί στοιχεία, με βάση επίσημα δεδομένα και στατιστικά στοιχεία από το επίσημο αρχείο της στρατονομίας. 'Ο,τι είπε, το είπε με την πρόθεση, με το στόχο, να επενεργήσουν θετικά και όχι ασφαλώς βλαπτικά και να πανικοβάλουν την κυπριακή κοινωνία.

Μ' αυτό το πρίσμα, μ' αυτά τα δεδομένα είναι που το βλέπουμε και εμείς και η έκκλησή μας είναι οπωσδήποτε οι συνθήκες κράτησής των εθνοφρουρών να είναι ανθρώπινες και όχι υπό τις προϋποθέσεις στις οποίες είχαμε εμπλακεί προηγουμένως.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αφορμή για να ανέβω για ένα λεπτό στο βήμα είναι η τελευταία απόπειρα αυτοκτονίας του εθνοφρουρού Χαράλαμπου Βάσιλα. Και επειδή λέχθηκε από το βήμα της Βουλής και από άλλους συναδέλφους ότι οι εκθέσεις μιλούν για παιδιά προβληματικών οικογενειών, ο Χαράλαμπος Βάσιλας ήταν καλής οικογένειας, πρόσφυγας από την 'Αχνα, άριστος μαθητής, δημοσίευε πολλές φορές απόψεις. ήταν κοινωνικότατος. 'Ομως, υγιής από τις εξετάσεις των γιατρών, ένοιωθε καταπίεση από το λοχαγό του, από τους ανωτέρους του. Και η απόπειρά του ήταν να πιει ποντικοφάρμακο, για να καταλήξει στο νοσοκομείο με πολλές προσπάθειες των γιατρών για να τον σώσουν. Γι' αυτό, ναι, έχουμε καλά παιδιά, έχουμε καλούς στρατιώτες, έχουμε τιμημένους αξιωματικούς. 'Ομως, όπως έχουμε τιμημένους δασκάλους που διαμορφώνουν χαρακτήρα, που διαπαιδαγωγούν τη νεολαία μας, θα θέλαμε και από τους αξιωματικούς να ζητήσουμε καλύτερη συμπεριφορά απέναντι στα παιδιά μας, στους εθνοφρουρούς μας. Γιατί ασφαλώς υπάρχουν και ευαίσθητα παιδιά, τίμια παιδιά, πατριώτες. Και σ' αυτή την περίπτωση οι αξιωματικοί πρέπει να γίνουν οι δάσκαλοι, για να διαμορφώσουμε τους νέους που θέλουμε για την πατρίδα μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα έπαιρνα το βήμα, γιατί το θέμα το οποίο συζητούμε έχει εξαντληθεί με τα όσα ανέφεραν οι συνάδελφοι. Απλώς αναγκάζομαι να πάρω το λόγο, για να εκφράσω μια σοβαρή προσωπική επιφύλαξη σε κάτι στο οποίο αναφέρθηκε ο συνάδελφος Σολωμής. Προσωπικά τουλάχιστον εκφράζω έντονες επιφυλάξεις σε ό,τι ακούστηκε δημόσια και από τον τύπο, αλλά και σήμερα από το βήμα της Βουλής, ότι πρέπει τις νέες μας στρατιωτίνες να τις εξετάζουν μόνο γυναίκες. Πιστεύω ότι, αν ενθαρρύνουμε αυτή την τάση, θα προχωρήσουμε πάνω σε εσφαλμένα βήματα. Πρέπει οπωσδήποτε -και είναι καιρός-να ξεπεράσουμε τις προκαταλήψεις οι οποίες υπάρχουν. Η ιατρική είναι ιερό λειτούργημα ανεξάρτητα από το φύλο του γιατρού και εκείνου ο οποίος εξετάζεται. Παράδειγμα θα αναφέρω -και είναι γνωστό σε όλους μας: Διερωτώμαι ακόμα και στην καθημερινή μας ζωή οποιαδήποτε γυναίκα η οποία θα προστρέξει σε γιατρό για να εξεταστεί κατά πόσο θα αναζητήσει γυναίκα γιατρό ή άνδρα γιατρό ή απλώς τον κατάλληλο για την εξέταση και τη θεραπεία. Και πάνω σ' αυτή τη βάση θα πρέπει να τίθεται, ιδιαίτερα εφόσον αφορά το στράτευμα. Γιατί ας μην ξεχνούμε σε στιγμές δύσκολες δεν μπορεί να υπάρχει αυτή η διάκριση, ποιο φύλο θα προσφέρει ιατρική υπηρεσία. Έχουμε υποχρέωση όλοι ως κοινωνικό σύνολο και εμείς ως δημόσια πρόσωπα αυτό το μήνυμα να δώσουμε, για να βοηθήσουμε τις ενδιαφερόμενες και την κοινωνία γενικά να ξεπεράσουν αυτή την προκατάληψη και να το αντιμετωπίσουν με το δέοντα τρόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι θα ήταν ατελής η συζήτηση αυτού του θέματος, αν δεν τονιζόταν ιδιαίτερα ίσως, κατά τη γνώμη μου, η σοβαρότερη διάσταση του προβλήματος αυτού το οποίο προκάλεσε το θάνατο του εθνοφρουρού Μάριου Μαξιούτη. Θίγηκε κατά κάποιο τρόπο από τον κ. Στυλιανού το θέμα αυτό που θα εγείρω τώρα, αλλά δε θίγηκε στο βάθος με το οποίο έπρεπε να θιγεί κατά την ταπεινή μου γνώμη. Από την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής δεν προκύπτει καθόλου, κατά την ταπεινή μου γνώμη, ότι ο Μάριος Μαξιούτης έπασχε από οποιοδήποτε ψυχολογικό πρόβλημα. Και δεν ήταν αρμοδιότητα της Επιτροπής προφανώς να εξετάσει αυτό το θέμα και να καταλήξει σε οποιοδήποτε συμπέρασμα. Εκείνο όμως το οποίο θίγει αυτή η Έκθεση -και το οποίο έπρεπε και εμείς, πιστεύω, να θίξουμε κατά τον πρέποντα τρόπο- είναι το γενικότερο και σοβαρότατο θέμα των συνθηκών κράτησης ύποπτων προσώπων γενικά και όχι μόνο των εθνοφρουρών.

Δεν έχω υπεισέλθει και δε γνωρίζω τις λεπτομέρειες του θανάτου του εθνοφρουρού Μάριου Μαξιούτη. Ούτε και το πόρισμα της Αστυνομίας προκύπτει από την Έκθεση η οποία έχει κατατεθεί στο Σώμα. Εκείνο όμως το οποίο προκύπτει με πολύ μεγάλη καθαρότητα, κατά την ταπεινή μου γνώμη, είναι ότι οι συνθήκες κράτησης του νεαρού Μάριου Μαξιούτη και γενικότερα οι συνθήκες κράτησης ύποπτων προσώπων σε επαρχιακούς αστυνομικούς σταθμούς είναι τέτοιες που είναι απάνθρωπες. Τα κελιά είναι πράγματι, όπως τα έχει περιγράψει ο κ. Στυλιανού, πολλές φορές απομονωτήρια.

Γνωρίζουμε, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς αυτή είναι η τραγική πραγματικότητα, ότι ύποπτα πρόσωπα τα οποία δεν έχουν καταδικαστεί και δεν έχουν βρεθεί καν ένοχα μπορεί να κρατούνται μέχρι και τρεις ακόμα μήνες σε επαρχιακούς αστυνομικούς σταθμούς και να βρίσκονται έγκλειστα σε μικρά δωματιάκια, πολλές φορές ολόκληρα εικοσιτετράωρα συνεχώς, υπό συνθήκες ψύχους, υπό συνθήκες ψηλής θερμοκρασίας, υπό συνθήκες πραγματικά -και μιλώ και από προσωπική πείρα ως δικηγόρος-απάνθρωπες. Δεν είναι η πρώτη φορά που έχουμε εγείρει ενώπιον των δικαστηρίων το θέμα αυτών των τραγικά απαράδεκτων και απάνθρωπων συνθηκών κρατήσεως ύποπτων προσώπων στους αστυνομικούς σταθμούς. Τι πρέπει να γίνει; Πιστεύω ότι έχουμε ηθική υποχρέωση ως Νομοθετική Εξουσία να καλέσουμε επιτέλους τώρα -τριάντα χρόνια μετά την ανακήρυξη της Δημοκρατίας αυτού του τόπου- το Υπουργείο Δικαιοσύνης, να καλέσουμε την κυβέρνηση να εξετάσει και να γίνει μια σε βάθος έρευνα, αν πράγματι οι συνθήκες κράτησης στα επαρχιακά αστυνομικά τμήματα, στους επαρχιακούς αστυνομικούς σταθμούς, είναι ανθρώπινες. Και εγώ είμαι σίγουρος ότι καμιά έκθεση, οσοδήποτε αδαής κι αν είναι εκείνος ο οποίος θα κάνει την έρευνα, δεν μπορεί να καταλήξει στο ότι οι συνθήκες κράτησης είναι ανθρώπινες. Και ας μην ξεχνούμε ότι στους επαρχιακούς σταθμούς δεν κρατούνται μόνο Κύπριοι υπήκοοι. Κρατούνται πολλές φορές και αρκετοί ξένοι υπήκοοι οι οποίοι στο τέλος μπορεί να κηρυχθούν -και κηρύσσονται πολλές φορές από τα δικαστήρια-αθώοι.

Γι΄ αυτόν ακριβώς το λόγο πιστεύω ότι αυτό ήταν μια κύρια και σοβαρή αιτία του θανάτου του Μάριου Μαξιούτη. Κι αν αξίζει τον κόπο αυτή η Βουλή να θίξει κάτι στη μνήμη αυτού του νεαρού στρατιώτη ο οποίος αυτοκτόνησε, αξίζει τον κόπο να κτυπήσουμε το κακό στη ρίζα του. Διότι εγώ προσωπικά πιστεύω ότι κύρια αιτία που ώθησε αυτό το νεαρό άνθρωπο στην αυτοκτονία είναι ο περιορισμός του, η απομόνωσή του υπό απάνθρωπες συνθήκες στα κελιά, σ΄ ένα πολύ μικρό δωμάτιο πιστεύω- δεν το γνωρίζω αυτό το δωμάτιο, αλλά είμαι σίγουρος ότι είναι ένα πολύ μικρό δωμάτιο μέσα σ΄ έναν αστυνομικό σταθμό-εγκαταλελειμμένος για πολλές ώρες συνέχεια μόνος του.

Γι΄ αυτό το λόγο πιστεύω ότι πρέπει το συμπέρασμα αυτής της συζήτησης να μην περιοριστεί μόνο στα ψυχολογικά προβλήματα από τα οποία πιθανόν να υποφέρουν μερικοί από τους εθνοφρουρούς μας. Αυτό είναι πραγματικότητα και είναι ανθρώπινο. Δεν είναι μόνο οι εθνοφρουροί ή μόνο μια τάξη ανθρώπων η οποία μπορεί μέσα στους κόλπους της να έχει κάποιους ανθρώπους οι οποίοι να έχουν προβλήματα. Και δε λέγω για τον αποβιώσαντα Μαξιούτη ότι είχε αυτά τα προβλήματα.

Θέλω να τελειώσω λέγοντας ότι το θέμα είναι γενικότερο και σοβαρότατο και πρέπει αυτό το Σώμα στη μνήμη του Μάριου Μαξιούτη να το δει με αυτό το γενικό τρόπο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς χάριν διευκρίνισης της κατάστασης. Η Επιτροπή δεν ασχολήθηκε με την ψυχολογική κατάσταση του Μαξιούτη ούτε αποφάσισε ότι ήταν η αιτία του θανάτου του ή της αυτοκτονίας του, όπως δεν αναφέρει ούτε καν

τον τρόπο με τον οποίο απέθανε. Είναι τα γεγονότα τα οποία εξέτασε και μόνο η Επιτροπή. Αν έγιναν κάποιες αναφορές, είναι στην προέκταση της συζήτησης. Άλλοι προεκτάθηκαν εκεί που η επιστήμη είναι που οδηγεί, άλλοι στις προσωπικές τους απόψεις γύρω από τις συνθήκες κράτησης κρατουμένων. Έτσι θα παρακαλέσω, τουλάχιστον πάνω στο θέμα που συζητούμε, να παραμείνουμε στις αναφορές της Έκθεσης της Επιτροπής, που είναι τα γεγονότα που εξέτασε και έκαμε ορισμένες συστάσεις γύρω από το θέμα της κράτησης και της αποφυγής επανάληψης με τη λήψη κάποιων ευρύτερων μέτρων ψυχολογικών, ψυχιατρικών από πλευράς κυβέρνησης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σημειώσω ότι με τη νοοτροπία που παρατηρείται σήμερα αναφορικά με το στράτευμα υπάρχει υπερπροστασία σε βαθμό τέτοιο που μπορεί να καταργήσει πλήρως την πειθαρχία. Δηλαδή, αντί που θα φτιάξουμε στρατιώτες, καταλήγουμε πλέον να φτιάχνουμε νηπιαγωγεία. Και διερωτώμαι αν σε κάποια στιγμή χρειαστεί αυτοί οι άνθρωποι να πολεμήσουν, αν θα πειθαρχήσουν με τη νοοτροπία που υπάρχει σήμερα. Ξέρω ότι, όταν πήγαινε κάποιος στο παρελθόν στο στρατό, υπήρχε το ρητό που έλεγε «εκεί που σταματά η λογική, ξεκινά ο στρατός». Τούτο σήμαινε ότι, από τη στιγμή που φορείς μια στολή, πρέπει να δεχθείς και κάποια αυστηρή, υποτίθεται, πειθαρχία, κάποια άσκηση. Και να μη φτάνουμε στο σημείο «μη μου άπτου». Λυπούμαι που το λέγω, αλλά τελευταία υπερασπίστηκα ορισμένους στρατιώτες και περιήλθε σε γνώση μου ότι στρατιώτες που βρίσκονται σε προκεχωρημένα φυλάκια φτάνουν στο σημείο να τα εγκαταλείπουν όλοι και να μένει ενίοτε ένας. Και στο τέλος λέμε να υπάρχει προστασία, να μην επιβάλλονται ποινές, να μην επιβάλλεται πειθαρχία και ούτω καθεξής. Πρέπει λοιπόν να προσέξουμε και αυτό τον τομέα, αν θέλουμε να έχουμε στρατό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου, ο κ. Σολωμής, ο κ. Μουσιούττας και κλείνουμε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς μια παράκληση, κύριε Πρόεδρε. Να μείνουμε στο θέμα μας. Τίποτε άλλο.

Ευχαριστώ.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Συμφωνώ με τον κ. Χατζηδημητρίου κατά τα άλλα. Μια μικρή διόρθωση. Πράγματι ο προβληματισμός του συναδέλφου κ. Παναγιώτου θα πρέπει να γίνει και από τη θετική του πλευρά. Μ' εκείνο το οποίο ανέφερα σχετικά με την ιατρική παρακολούθηση και τον υγειονομικό έλεγχο που γίνεται στη στράτευση των γυναικών, ότι καλό θα ήταν να ήταν και γυναίκες ιατροί, δεν εννοούσα ότι αποκλειστικά πρέπει να χρησιμοποιούνται γυναίκες. Πληροφοριακά δε αναφέρω στο Σώμα -καλό θα είναι να το γνωρίζει- και φυσικά και στον κ. Παναγιώτου ότι μια μορφή, κύριε Παναγιώτου, υγειονομικού ελέγχου των υποψήφιων εθελοντριών υπαξιωματικών ήταν και οι σωματικές διαστάσεις. Υπήρχε λόγος εκεί να γυμνώνονται τριάντα γυναίκες σ' ένα δωμάτιο μπροστά σε τρεις γιατρούς; Αυτό μιλά αφ' εαυτού. Δε θέλω να παρατηρήσω τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας και τελειώνουμε.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι, ως κατακλείδα, η ολομέλεια να αποφασίσει για πρακτικές εισηγήσεις, για τροποποίηση του νόμου για κράτηση εθνοφρουρών που διαπράττουν ποινικό αδίκημα κτλ., να παραπεμφθεί το θέμα σε κοινή συνεδρία της Επιτροπής Άμυνας και Νομικών, για να προχωρήσουμε σε τροποποίηση του νόμου σε πρώτη φάση έστω ειδικά για τους εθνοφρουρούς που διαπράττουν ποινικό αδίκημα. Στη συνέχεια θα μπορούσαν και οι δύο Επιτροπές να προωθήσουν τις εισηγήσεις τους προς το Υπουργείο Άμυνας για μέτρα που πρέπει να ληφθούν για βελτίωση της κατάστασης.

Τελειώνοντας πρέπει να πω ότι κάνοντας κάποιες παρατηρήσεις για κακώς έχοντα, δεν υπήρξε πρόθεση ή διάθεση να ενσπείρουμε πανικό. Αντίθετα σταχυολογώντας περιστατικά, τα αποδώσαμε σε παιδιά που είχαν λόγους και προδιάθεση να έχουν προβλήματα. Δε μιλήσαμε για σύνολο. Ούτε ασπάζομαι την άποψη του συναδέλφου Χατζηγιάννη για τους εθνοφρουρούς μας ότι εγκαταλείπουν όλοι τα φυλάκιά τους κτλ. Αλλά μιλούμε για τη νεολαία μας, ένα τμήμα του πληθυσμού στο οποίο πρέπει να δώσουμε την καλύτερη δυνατή φροντίδα ως πολιτεία. Επομένως αξίζει να εγκύψουμε και στα λίγα αυτά περιστατικά που αναφέραμε, για να τα διορθώσουμε, αν μπορέσουμε, και να τα μειώσουμε στο ελάχιστο δυνατό. Αυτός ήταν ο στόχος και ο σκοπός της ομιλίας μου. Οποιαδήποτε παρερμηνεία είναι ατυχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, επειδή είναι η πίστη μου ότι η πιο κοντινή τέχνη στην πολιτική είναι η μουσική, η οποία σημαίνει επανάληψη απλώς με αλλαγή της ενορχήστρωσης, θα επαναλάβω. Η Βουλή να πάψει να κάνει εκκλήσεις, όταν η ίδια μπορεί να νομοθετεί. Η Βουλή κάνει εκκλήσεις, όταν είναι θέματα στα οποία δεν μπορεί να νομοθετεί. Και πάλι δεν κάνει εκκλήσεις. Κάνει προειδοποιήσεις ότι, αν δεν εισακουστεί, έχει τρόπο άλλο να επιβάλει τις απόψεις της. Ο λόγος για τον οποίο επανειλημμένα σας προειδοποίησα ότι το Κεφάλαιο Δ κατάντησε αντιπαραγωγικό -όχι γιατί δεν μπορούσε να είναι παραγωγικό-είναι ότι, αντί να καταλήγει σε αποφάσεις της Βουλής τις οποίες η Βουλή να προσπαθήσει να μετατρέψει σε νομοθετήματα και επομένως να αλλοιώσει τα κοινωνικά φαινόμενα στα οποία θέλει να επέμβει, η Βουλή συνεχώς λέγει να απευθυνθούμε στην Εκτελεστική Εξουσία και να την παρακαλέσουμε να κάνει το άλφα και το βήτα. Αυτό εξευτελίζει το κύρος της Βουλής. Και είναι η τελευταία φορά που θα κάμω αυτή την προειδοποίηση. Γιατί μετά θα εξευτελίσω και το κύρος της έδρας της Βουλής. Γι' αυτό θα παρακαλέσω, κύριοι συνάδελφοι, όσοι έχουν συγκεκριμένες απόψεις για θέματα που δε συνεπάγονται οικονομική επιβάρυνση της κυβέρνησης να τα μετατρέπουν σε προτάσεις νόμου, για να μπορεί αυτή η Βουλή να προχωρεί.

Εν πάση περιπτώσει νομίζω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε στο επόμενο θέμα.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Με την εισήγηση να παραπεμφθούν οι εισηγήσεις στην Επιτροπή Άμυνας και εκεί καθορίζουμε πώς θα προχωρήσουμε. Αφού τις μελετήσουμε στην

Επιτροπή 'Αμυνας, εκεί που θα είναι αναγκαία η βοήθεια της Επιτροπής Νομικών, της ζητούμε τη βοήθειά της. Αλλά πρώτα να τα δούμε ως Επιτροπή 'Αμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

'Οχι, η Επιτροπή 'Αμυνας θα τα δει. Κι αν χρειαστεί νομοτεχνική, έχουμε τις υπηρεσίες της Βουλής.

Το επόμενο θέμα είναι η 'Εκθεση για την ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής, θέμα που γράφτηκε από τον κ. Γεωργίου.

Δεδομένου ότι η 'Εκθεση κυκλοφόρησε προ μακρού, η Βουλή θέλει να θεωρηθεί αναγνωσθείσα ή θέλει να κατατεθεί; Αν δεν υπάρχει ένσταση, θα τη θεωρήσω αναγνωσθείσα.

(Η 'Εκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΡΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΥ ΜΑΡΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΥΤΗΣ.»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Νίκος Μουσιούττας
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Φεβρουαρίου 1989 και 29 Ιανουαρίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Συγκοινωνιών και 'Εργων, του Γραφείου Προγραμματισμού, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, ο 'Επαρχος Λάρνακας και οι Κοινοτάρχες των επηρεαζόμενων κοινοτήτων της περιοχής Ορεινής, και ειδικότερα των χωριών Κάτω Δρυ, Σκαρίνου, Οράς, Βαβατσινιάς, Κάτω Λευκάρων, Βάβλας, Λάγιας, Οδού και Αγίων Βαβατσινιάς. Στα πλαίσια της συζήτησης του όλου θέματος παρευρέθηκαν επίσης στην Επιτροπή ο εισηγητής του, αξ. Βουλευτής κ. Α. Γεωργίου, καθώς και ο αξ. Βουλευτής κ. Α. Ανδρέου.

Το πιο πάνω θέμα, που είχε εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου στις 27 Ιουλίου 1987 παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών για μελέτη και ετοιμασία σχετικής 'Εκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του ανέφερε ότι η περιοχή Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας, που από πλευράς φυσικής καλλονής δεν έχει τίποτε να ζηλέψει από τα ορεινά μας θέρετρα, φθίνει συνεχώς και οι κάτοικοί της ολοένα λιγοστεύουν. Αυτό οφείλεται βασικά στην έλλειψη της αναγκαίας υποδομής σε βασικούς τομείς της οικονομίας που θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για να συγκρατήσει τους κατοίκους και ειδικά τους νέους στην περιοχή αυτή.

Τέτοια υποδομή είναι για παράδειγμα η ύπαρξη ενός ικανοποιητικού οδικού δικτύου που να επιτρέπει την εύκολη μετάβαση και σύνδεση των χωριών αυτών με τις αστικές περιοχές της Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας. Οι υφιστάμενοι δρόμοι είναι στενοί και δεν έχουν επίστρωση με πρέμιξ. Ένας τέτοιος δρόμος είναι ο δρόμος Χοιροκοιτίας-Οράς που έχει σχεδιαστεί προ εικοσαετίας και ο δρόμος Οδούς-Φαρμακά του οποίου η κατασκευή καθυστερεί αδικαιολόγητα. Το απαρχαιωμένο αυτό οδικό δίκτυο έχει ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση στις μεταφορές ή και την παντελή έλλειψη μεταφορικών μέσων με όλες τις καταστρεπτικές για τη σύνδεση της περιοχής αυτής με την υπόλοιπη Κύπρο συνέπειες. Στην ίδια περιοχή παρατηρείται επίσης η έλλειψη υποδομής για τουριστική ανάπτυξη, η έλλειψη αρδευτικών έργων και η πλημμελής παροχή ιατρικής περίθαλψης.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της περιοχής αυτής, δήλωσε ο εισηγητής, θα πρέπει να δοθούν κίνητρα σε νεαρά ζευγάρια που θα τα ωθήσουν να μην εγκαταλείπουν την περιοχή και να προωθηθεί υπό τη μορφή ειδικών κινήτρων μετακίνηση και στέγαση προσφύγων σε συνοικισμούς στην Ορεινή, ώστε να δοθεί νέα ζωή στα χωριά αυτά. Καταλήγοντας ο ίδιος δήλωσε ότι απαίτηση της περιοχής και εισήγησή του είναι ο καταρτισμός ενός Ενιαίου Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Ορεινής με δανειοδότηση, κατά το πρότυπο του Ενιαίου Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Πιτσιλιάς.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής οι Κοινοτάρχες των χωριών της περιοχής Ορεινής ανέφεραν ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα χωριά τους είναι κοινά και ότι η επίλυσή τους αναμφίβολα θα συγκρατήσει τους κατοίκους στις κοινότητές τους. Ως σοβαρότερα προβλήματα ανέφεραν την αστυφιλία, καθώς επίσης το συγκοινωνιακό και το υδατικό πρόβλημα. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν, μεταξύ άλλων, ότι πρέπει να δοθεί κάποια κρατική επιχορήγηση στους αδειούχους λεωφορειούχους της επαρχίας Λάρνακας, ώστε να εκτελούν πάνω σε τακτική γραμμή τα δρομολόγια από και προς την περιοχή Ορεινής που τώρα δεν εκτελούνται τακτικά μια και οι επιβάτες είναι λίγοι. Ζήτησαν επίσης τη βελτίωση του τηλεπικοινωνιακού δικτύου της περιοχής, που παρουσιάζει κατά καιρούς μεγάλα προβλήματα και αναφέρθηκαν στην έλλειψη νερού για άρδευση των χωραφιών τους.

Καταθέτοντας πάνω στο όλο θέμα οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ότι το θέμα της περιοχής Ορεινής συζητήθηκε παλαιότερα μαζί με το θέμα της περιοχής Πιτσιλιάς, αλλά κανένα Περιφερειακό Σχέδιο Ανάπτυξης δεν καταρτίστηκε κατά το πρότυπο του Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Πιτσιλιάς, διότι η Διεθνής Τράπεζα δεν ήταν διατεθειμένη να καλύψει όλα τα Περιφερειακά Σχέδια Ανάπτυξης. Πρόθεση της κυβέρνησης, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, είναι όπως στα πλαίσια του Αναθεωρημένου Σχεδίου Ανάπτυξης όλης της Κύπρου δημιουργηθούν τέτοιοι μηχανισμοί, ώστε τα Περιφερειακά Σχέδια Ανάπτυξης να αποβούν αποτελεσματικότερα.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου Προγραμματισμού δήλωσε στην Επιτροπή ότι το Αναθεωρημένο Σχέδιο Ανάπτυξης όλης της Κύπρου, το οποίο επρόκειτο να συμπληρωθεί αρχές Ιουνίου 1989, βρίσκεται στο τελικό στάδιο επεξεργασίας και θα προωθηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο. Στο Σχέδιο αυτό περιλαμβάνονται τέτοιοι μηχανισμοί που θα καθιστούν πιο αποτελεσματικά τα Περιφερειακά Σχέδια Ανάπτυξης. Για τα ήδη υπάρχοντα στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης Σχέδια θα μελετηθούν οι μηχανισμοί για επίσπευση των διαδικασιών εκτέλεσης

των διάφορων έργων, ενώ μελετάται και η πιθανότητα κατάρτισης Ενιαίου Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης: όσον αφορά όμως την περιοχή Ορεινής δηλώθηκε ότι δεν υπάρχει οποιοδήποτε ειδικό σχέδιο.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής ο Έπαρχος Λάρνακας δήλωσε ότι η περιοχή Ορεινής θεωρείται από τις καλύτερες στην Κύπρο, γιατί περιλαμβάνει χωριά με πραγματικά γνήσιο χαρακτήρα τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν τουριστικό πόλο έλξης, αν υπήρχαν τα απαιτούμενα έργα υποδομής και ιδιαίτερα το αναγκαίο οδικό δίκτυο. Για την ανάπτυξη της περιοχής, εισηγήθηκε ο ίδιος, θα πρέπει απαραίτητα να καταρτιστεί Ενιαίο Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης. Για τα προβλήματα στο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο της περιοχής, ο Έπαρχος Λάρνακας δήλωσε στην Επιτροπή ότι οι βλάβες στο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο οφείλονται στις εξορμήσεις των κυνηγών στην περιοχή, ενώ πάνω στο θέμα της έλλειψης νερού για άρδευση δήλωσε ότι δε συστήνονται τα αρδευτικά συστήματα, παρά το γεγονός ότι έγιναν κατά καιρούς συστάσεις για τη δημιουργία χωμάτινων δεξαμενών, και τούτο γιατί η απόδοσή τους είναι οριακή.

Σχολιάζοντας την εισήγηση για την κατάρτιση ενός ενιαίου Σχεδίου αγροτικής ανάπτυξης, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν ότι, στα πλαίσια του Αναθεωρημένου Σχεδίου 5ετούς Ανάπτυξης, μελετάται το θέμα της προώθησης Σχεδίων Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης κατά το πρότυπο της Πιτσιλιάς, ενώ για τα ήδη υπάρχοντα Σχέδια προωθείται επίσπευση της υλοποίησής τους.

Σχολιάζοντας τα θέματα που εμπίπτουν στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, εκπρόσωπος αυτού δήλωσε τα ακόλουθα:

(α) Βρίσκεται υπό κατασκευή ο δρόμος Λάγιας-Βάβλας έναντι κονδυλίου £140,000, ενώ ετοιμάζονται τα κατασκευαστικά σχέδια του παρακαμπτήριου δρόμου Οράς και του δρόμου Φαρμακά-Οδούς. Κατασκευάζεται επίσης ο δρόμος Λευκάρων-Δελίκηπου.

(β) Για το θέμα της πλημμελούς εξυπηρέτησης της περιοχής από τους αδειούχους λεωφορειούχους, εξαιτίας των λίγων επιβατών που χρησιμοποιούν τα λεωφορεία αυτά, βρίσκεται υπό μελέτη το θέμα της δημιουργίας Εταιρείας Αγροτικών Λεωφορείων που αναμένεται ότι θα λύσει το πρόβλημα της άσκοπης σπατάλης δυναμικού που παρουσιάζεται σήμερα.

(γ) Η επίστρωση των δρόμων της περιοχής με πρέμιξ είναι πολύ δαπανηρή και τούτο συνεπάγεται την κατασκευή μικρότερου μέρους του δρόμου, γι' αυτό και η πολιτική του Υπουργείου είναι η συμπλήρωση όσο το δυνατό νωρίτερα του μεγαλύτερου μέρους των υπό κατασκευή δρόμων.

Η εκπρόσωπος του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού δήλωσε ότι οι μελέτες του Οργανισμού στρέφονται γενικότερα προς την ανάπτυξη του αγροτουρισμού και την ενθάρρυνση εκδρομών προς την ενδοχώρα. Στα πλαίσια μάλιστα της μελέτης του θέματος του αγροτουρισμού θα μελετηθούν επιστάμενα και οι προοπτικές και δυνατότητες ανάπτυξης και της περιοχής Ορεινής. Ο Οργανισμός προτίθεται επίσης να περιλάβει την περιοχή Ορεινής σε φυλλάδιο που θα εκδόσει γενικά για την επαρχία Λάρνακας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, με βάση την ενημέρωση που της έγινε από τους αρμοδίους και όλα τα διαφωτιστικά στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της σχετικά με το όλο θέμα, πιστεύει ότι ο ορθός τρόπος αντιμετώπισης του όλου

προβλήματος είναι ο καταρτισμός ενός Σχεδίου Ενιαίας Αναπτύξεως Ορεινής Λάρνακας, κατά το πρότυπο του Σχεδίου Ενιαίας Ανάπτυξης Πιτσιλιάς και καλεί την κυβέρνηση να προβεί στην ετοιμασία και υλοποίηση τέτοιου σχεδίου το συντομότερο δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο σκοπός για τον οποίο έχω εγγράψει το υπό συζήτηση θέμα είναι η μελέτη και η επίλυση κατά προτεραιότητα των προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας. Στην περιοχή Ορεινής περιλαμβάνονται οι κοινότητες Χοιροκοιτίας, Σκαρίνου, Λάγιας, Βάβλας, Οράς, Οδούς, Μελίνης, Κάτω Δρυ, Βαβατσινιάς, Αγίων Βαβατσινιάς και Λευκάρων.

Οι κοινότητες αυτές, οι οποίες βρίσκονται σε μια από τις πιο όμορφες και πιο γραφικές περιοχές της Κύπρου, δεν έχουν να ζηλέψουν σε τίποτε τα παραδοσιακά ορεινά μας θέρετρα, εκτός του ότι κανένα ουσιαστικό έργο δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα στην περιοχή αυτή.

Για χρόνια τώρα, οι κάτοικοι της περιοχής αναμένουν την κατασκευή του δρόμου Χοιροκοιτίας-Βάβλας-Οράς-Αγίων Βαβατσινιάς και των διακλαδώσεών του, του δρόμου Οδούς-Φαρμακά και του δρόμου Βάβλας-Αγίου Μηνά-Κάτω Δρυ και Λευκάρων. Οι δρόμοι αυτοί είναι σήμερα σε άθλια και απαράδεκτη κατάσταση, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι της περιοχής Ορεινής να ταλαιπωρούνται κατά τη διακίνησή τους προς τις διάφορες πόλεις και τις εργασίες τους, να υφίστανται φθορές και ζημιές τα οχήματά τους, να είναι συνεχώς εκτεθειμένοι στον κίνδυνο πρόκλησης δυστυχημάτων, ο δε χρόνος που χρειάζονται για να μεταβούν στον προορισμό τους να υπερδιπλασιάζεται.

Τα μέσα συγκοινωνίας, όπως αγροτικά ταξί και λεωφορεία, είναι σχεδόν ανύπαρκτα, χωρίς τακτικές γραμμές, αφού δεν είναι βιώσιμα ως επιχειρήσεις. Και αλλοίμονο στους κατοίκους που δεν έχουν δικό τους μεταφορικό μέσο και θέλουν να διακινηθούν, ιδίως όταν είναι νύκτα και έχουν πρόβλημα υγείας ή έχουν παιδί στο στρατό.

Εκτός από το πρόβλημα του απαρχαιωμένου οδικού δικτύου δεν έχει γίνει σχεδόν κανένα έργο υποδομής για την αγροτική, οικιστική, τουριστική, πολιτιστική και βιοτεχνική ανάπτυξη της περιοχής, ενώ το πρόβλημα της έλλειψης νερού για άρδευση είναι οξύτατο.

Όλα τα αιτήματα των χωριτικών αρχών για εκτέλεση έργων υποδομής απορρίπτονταν για χρόνια από τους αρμοδίους με το αιτιολογικό ότι τα έργα δε θα ήταν βιώσιμα.

Ως αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής, οι κάτοικοι τράπηκαν σε μια χωρίς προηγούμενο φυγή προς τις πόλεις, αφού κοινότητες με χίλιους κατοίκους έμειναν σήμερα με εκατό μέχρι διακόσιους και η περιοχή οδηγήθηκε σε καταστροφικό μαρασμό. Οι κοινότητες, στην πλειοψηφία τους, έχουν μετατραπεί σε κοινότητες γερόντων με κατά κεφαλήν ετήσιο εισόδημα από £350 μέχρι £600.

Για να αναχαιτιστεί η αστυφιλία και να περισωθούν οι κοινότητες της Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας πρέπει, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Επιτροπής Εσωτερικών, να γίνει ενιαίο σχέδιο ανάπτυξης κατά το πρότυπο του σχεδίου της Πιτσιλιάς.

Περαιτέρω και ειδικότερα εισηγούμαστε να γίνουν τα πιο κάτω:

(α) Να δοθεί προτεραιότητα στην επίλυση του προβλήματος του οδικού δικτύου, με πρώτη προτεραιότητα στους δρόμους Χοιροκοιτίας-Βάβλας-Οράς-Αγίων Βαβατσινιάς και Οδούς-Φαρμακά. Οι δρόμοι αυτοί πρέπει να επιστρωθούν με πρέμιξ και να παύσουν να επιδιορθώνονται τμηματικά, χρόνο με χρόνο, γιατί με το σημερινό ρυθμό, εκτός του ότι θα περάσουν αρκετά ακόμα χρόνια μέχρι την αποπεράτωσή τους, το τμήμα που κατασκευάζεται τον ένα χρόνο καταστρέφεται μέχρι την αποπεράτωση του τμήματος του επόμενου χρόνου. Γι' αυτό απαιτείται η εξασφάλιση δανείου για την ανακατασκευή ολόκληρου του οδικού δικτύου σε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

(β) Λόγω του μικρού αριθμού των κατοίκων στην κάθε κοινότητα της περιοχής, να παύσει να αποτελεί κριτήριο για την εκτέλεση των έργων η βιωσιμότητά τους και να καταβάλλονται από το κράτος τα έξοδα για τον οδικό φωτισμό και τη συντήρηση των αγροτικών δρόμων. Πρέπει επίσης να αυξηθεί η κρατική επιχορήγηση για τις ισοπεδώσεις των κτημάτων και την κατασκευή αντιδιαβρωτικών έργων.

(γ) Να κατασκευαστούν νέοι αγροτικοί δρόμοι, όπου χρειάζονται, για την καλύτερη διακίνηση των αγροτών στα κτήματά τους.

(δ) Να δοθούν άδειες για αγροτικά ταξί σε κατοίκους της περιοχής και να επιχορηγούνται τα λεωφορεία, για να υπάρχει τακτική συγκοινωνία προς τα αστικά κέντρα.

(ε) Για την αντιμετώπιση του προβλήματος της έλλειψης νερού για άρδευση να κατασκευαστούν υδατοδεξαμενές και άλλα αρδευτικά έργα, ανεξάρτητα αν η απόδοσή τους κρίνεται ότι θα είναι οριακή.

(στ) Να δημιουργηθούν χώροι αναψυχής και ψυχαγωγίας των παιδιών και των νέων και να δοθούν κίνητρα για την παραμονή των νεαρών ζευγαριών στις κοινότητές τους, όπως είναι ο διαχωρισμός και η παραχώρηση οικοπέδων σε χαλίτικη γη.

(ζ) Να γίνουν έργα υποδομής για την τουριστική ανάπτυξη και να προωθηθεί ο αγροτουρισμός στην περιοχή.

(η) Να δοθούν κίνητρα για την ίδρυση βιοτεχνιών, ώστε να εξασφαλιστεί η απασχόληση του μη αγροτικού εργατικού δυναμικού της περιοχής.

Κύριε Πρόεδρε, όπως είναι φυσικό, ασχολήθηκα με τις ιδιαιτερότητες των γενικών προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας, χωρίς να υπεισέλθω στα επιμέρους προβλήματα της καθεμιάς από τις πιο πάνω κοινότητες.

Χαιρετίζω τις δηλώσεις των αρμοδίων στην Επιτροπή Εσωτερικών, επισημαίνοντας ότι έκτοτε παρήλθε ένας ολόκληρος χρόνος χωρίς οποιαδήποτε ουσιαστική πρόοδο. Οι δηλώσεις των αρμοδίων επαναλήφθηκαν με υποσχέσεις των Υπουργών Εσωτερικών, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Συγκοινωνιών και Έργων προς τους κατοίκους της περιοχής σε επίσκεψή τους στην Ορά στις 4 Δεκεμβρίου 1989.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι τα αιτήματα της περιοχής και η ομόφωνη θέση της Βουλής για καταρτισμό ενιαίου σχεδίου ανάπτυξης κατά το πρότυπο της Πιτσιλιάς θα ικανοποιηθούν.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι οι υποσχέσεις θα υλοποιηθούν, ότι τα λόγια θα μετατραπούν σε έργα, γι' αυτό και θεωρούμε το θέμα ανοικτό και δηλώνουμε ότι θα παρακολουθούμε την πρόοδο και την εξέλιξή του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος της Βουλής βρίσκεται σήμερα ένα αρκετά σοβαρό πρόβλημα της επαρχίας Λάρνακας και βγαίνει ξανά στην επιφάνεια μια αδικημένη και παραμελημένη περιοχή.

Η Ορεινή της Λάρνακας, μια εξαιρετική περιοχή με πλούσια φυσική καλλονή και χαρισματική γεωγραφική θέση, μαραίνεται και εγκαταλείπεται με τον καιρό και την ελπίδα και την υπομονή την έχει διαδεχθεί η εγκατάλειψη και η απαισιοδοξία.

Οι προεκλογικές υποσχέσεις της κυβέρνησης Βασιλείου για παρεμπόδιση της αστυφιλίας, οι υποσχέσεις για νέα προγράμματα για τον αγρότη και τον κτηνοτρόφο ήταν η τελευταία ελπίδα που παρέμεινε για να κρατηθούν στον τόπο τους οι κάτοικοι της Ορεινής. Δυο τώρα χρόνια μετά την εκλογή της κυβέρνησης Βασιλείου - της κυβέρνησης των υποσχέσεων και των απραγματοποίητων έργων - και η τελευταία αυτή ελπίδα έχει εξανεμιστεί και όλα τα όνειρα και οι προσδοκίες τους έπεσαν στο κενό. Και όχι μόνο δε βελτιώθηκαν οι συνθήκες, όπως αναμενόταν, αλλά δυστυχώς σήμερα τα πράγματα όχι μόνο χειροτέρεψαν, αλλά τα χωριά αυτά κινδυνεύουν πλέον από άμεση εγκατάλειψη.

Μια πρόχειρη μελέτη της τελευταίας πενταετίας δείχνει ξεκάθαρα τη συνεχιζόμενη μείωση των κατοίκων αυτής της περιοχής, με ιδιαίτερη ευαισθησία στη νεολαία που παρουσιάζει ιδιαίτερα ανησυχητική μείωση. Αν ρίξουμε μια ματιά στους κατοίκους, βλέπουμε ότι σε καμιά κοινότητα δεν παρουσιάζεται αύξηση, ενώ αντιθέτως παρουσιάζεται μείωση. Παράλληλα διαπιστώνεται ότι η μείωση αυτή είναι ανησυχητική, γιατί με τους λίγους κατοίκους που παραμένουν στα χωριά σταματά κάθε ρυθμός ανάπτυξης και κάθε προσπάθεια για βελτίωση. Με μια προσωπική επίσκεψη στην περιοχή θα διαπιστωθεί ότι αυτοί που παραμένουν στα χωριά είναι άνθρωποι μεγάλης ηλικίας, μερικοί άνεργοι και ανεπάγγελτοι νέοι και άλλοι που τρέφουν ακόμα τις τελευταίες ελπίδες για καλυτέρευση των συνθηκών. Παρά την προσπάθεια για αναλυτική αναφορά στην Έκθεση της Βουλής, στην πραγματικότητα δυστυχώς δεν έχει εκφραστεί ξεκάθαρα η πραγματική, ανησυχητική κατάσταση.

Η διαβίωση στα χωριά του Κάτω Δρυ, Σκαρίνου, Μελίνης, Οράς, Βαβατσινιάς, Κάτω Λευκάρων, Βάβλας, Λάγιας, Οδούς, Αγίων Βαβατσινιάς και Χοιροκοιτίας είναι σήμερα απελπιστική και μέρα με τη μέρα φθίνει κυριολεκτικά. Κανένα τεκμηριωμένο σχέδιο ανάπτυξης της περιοχής δεν έχει προγραμματιστεί και εκτός από μεγάλα λόγια και υποσχέσεις τίποτα δεν έχει εκτελεστεί. Οι δρόμοι είναι απροσπέλαστοι και εκτός από τον άβολο και απαρχαιωμένο σχεδιασμό τους- από εικοσαετίας έχουν χαραχθεί- ούτε και τη στοιχειώδη συντήρηση δεν έχουν. Εξάλλου παρά τη δυσχερή λειτουργικότητά τους ούτε και τα απαιτούμενα λεωφορεία δεν υπάρχουν για εξυπηρέτηση των κατοίκων σε μερικά χωριά. Και τούτο αποτελεί μια τρανή απόδειξη της εγκατάλειψης, αν λάβει κανείς υπόψη ότι

παλιά οι λεωφορειούχοι βρίσκονταν σε πολύ πλεονεκτική θέση έναντι των άλλων κατοίκων.

Συγκεκριμένα σοβαρότατο πρόβλημα αποτελεί το συγκοινωνιακό. Η μεταφορά και η επιστροφή των μαθητών και εργαζομένων στην πόλη γίνεται ολοένα και δυσκολότερη και άλλοτε ένα λεωφωρείο χρειάζεται να καλύψει δυο και τρεις κοινότητες, ενώ υπάρχουν κοινότητες που δεν έχουν καθόλου μέσο μεταφοράς, όπως είναι ο Κάτω Δρυς. Διερωτούμαστε λοιπόν με ποιους τρόπους η κυβέρνηση εμποδίζει την αστυφιλία. Αλλεπάλληλες προσπάθειές μας προς το αρμόδιο Υπουργείο δεν έχουν αποφέρει μέχρι σήμερα κανένα αποτέλεσμα. Αντίθετα υπάρχουν περιοχές που οι δρόμοι έχουν επιδιορθωθεί τρεις και τέσσερις φορές κατά την τελευταία τριετία, ενώ στην περιοχή της Ορεινής επικρατεί απόλυτη αδιαφορία και εγκατάλειψη από την κυβέρνηση.

Άλλο επίσης σημαντικό πρόβλημα της περιοχής, πέραν των δρόμων, είναι το υδατικό και οι αγροτικοί δρόμοι, οι οποίοι μέχρι να διορθωθούν, έστω και προσωρινά, χρειάζονται νέα έξοδα για το νέο χρόνο, γιατί τα χρήματα που χορηγούνται δεν είναι αρκετά για να γίνει σωστή δουλειά. Και έχουμε έτσι άσκοπη σπατάλη χρημάτων και καμιά ουσιαστική εξυπηρέτηση.

Θα χρειαζόταν ίσως αρκετός χρόνος για να αναφερθώ αναλυτικά στα πολλά προβλήματα της Ορεινής. Πιστεύω όμως ότι δεν είναι η αναφορά που χρειάζεται, γιατί δεν είναι άγνωστα στους αρμοδίους, αλλά αυτό που χρειάζεται είναι η αντιμετώπισή τους. Και δεν είμαι από αυτούς που πιστεύουν ότι τα προβλήματα αυτά είναι άλυτα ή δύσκολα. Λείπει απλώς το ανάλογο ενδιαφέρον και η απόφαση για ριζική λύση και αντιμετώπιση. Είναι καιρός η κυβέρνηση να ξεφύγει από τις υποσχέσεις και να μπει στα έργα. Και πιστεύω ότι είναι ίσως η καταλληλότερη ευκαιρία να φέρω σε φως την απαράδεκτη και ανεπίτρεπτη αντιλαϊκή πολιτική της κυβέρνησης Βασιλείου για την επαρχία της Λάρνακας και να καυστηριάσω την καταστροφική για την επαρχία μας πολιτική να αφαιρούνται από τον Προϋπολογισμό έργα που η προηγούμενη κυβέρνηση είχε θέσει ως άμεση προτεραιότητα. Συγκεκριμένα μεγάλα αναπτυξιακά έργα, όπως το Φράγμα Αρχαγγέλου στην Αραδίππου, έχουν ακυρωθεί. Ο παρακαμπτήριος δρόμος Λάρνακας-Αεροδρομίου έχει ακυρωθεί και επίσης έργα αναβάθμισης του λιμανιού Λάρνακας έχουν παραμείνει ανεφάρμοστες υποσχέσεις.

Πολύ σωστά και δικαιολογημένα ο Έπαρχος Λάρνακας επισήμανε ότι η περιοχή Ορεινής είναι από τις καλύτερες στην Κύπρο. Είναι ορθή η διαπίστωση ότι θα μπορούσε με λίγο μόνο περισσότερο ενδιαφέρον από τους αρμοδίους να αποτελέσει η περιοχή αυτή τουριστικό πόλο έλξης. Και είναι προς τιμή των κατοίκων της περιοχής που κράτησαν και κρατούν με τα δόντια τους αυτές τις περιοχές.

Καταλήγοντας θα μπορούσα να εισηγηθώ πολλούς τρόπους για επίλυση των προβλημάτων της Ορεινής. Περιορίζομαι μόνο στους πιο βασικούς που είναι και η γενική διαπίστωση. Αν η κυβέρνηση θέλει να σώσει την περιοχή της Ορεινής, μόνο δυο τρόποι υπάρχουν:

Ο καταρτισμός ενός σχεδίου ενιαίας ανάπτυξης της Ορεινής και άμεση τουριστική προβολή και αξιοποίηση της περιοχής. Αλλά τούτο το συντομότερο δυνατό, χωρίς καμιά αναβολή και προτού η φθορά του χρόνου καταστρέψει ολοκληρωτικά την περιοχή.

Ως Βουλή θα αναμένουμε τη θετική ανταπόκριση της κυβέρνησης και θα παρακολουθούμε με ενδιαφέρον την όλη εξέλιξη και δε θα διστάσουμε να

επαναφέρουμε το θέμα μέχρι την τελειωτική επίλυση όλων των σοβαρών προβλημάτων της Ορεινής.

Ήδη μόλις χθες η κυβέρνηση διακήρυξε τη δημιουργία και βελτίωση ορομων σε όλη την Κύπρο. Ας ελπίσουμε ότι η Ορεινή δε θα παραμείνει η τελευταία στις νέες προτεραιότητες της κυβέρνησης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι κύριοι Βουλευτές,

Η όμορφη περιοχή της Ορεινής της Λάρνακας και πιο συγκεκριμένα τα χωριά Βάβλα, Λάγια, Άγιοι Βαβατσινιάς και Οδού εγκαταλείπονται. Οι λίγοι κάτοικοι που έμειναν σ' αυτά τα χωριά δίνουν μια σκληρή μάχη για την επιβίωσή τους, για να κρατηθούν στις ρίζες τους.

Για τη σωτηρία και την ανάπτυξη της Ορεινής Λάρνακας η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, το ΑΚΕΛ-Αριστερά, υποστηρίζει την ανάγκη όπως βελτιωθεί το οδικό δίκτυο της περιοχής και την ανάγκη όπως γίνουν στην περιοχή τα αναγκαία αναπτυξιακά έργα για την απασχόληση των κατοίκων. Οι κάτοικοι και οι οργανώσεις τους υποστηρίζουν όπως η κυβέρνηση δώσει προτεραιότητα για τη βελτίωση του οδικού δικτύου. Υποστηρίζουμε το δίκαιο αίτημά τους. Επιβάλλεται η αποπεράτωση, η διαπλάτυνση και η ευθυγράμμιση του δρόμου Χοιροκοιτίας - Βάβλας, που είναι ο κύριος δρόμος που συνδέει την περιοχή με τον κύριο δρόμο Λεμεσού -Λευκωσίας -Λάρνακας. Επιβάλλεται η επίσπευση της δημιουργίας νέου δρόμου από την Ορά στους Αγίους Βαβατσινιάς.

Αναφέρομαι στις καθημερινές ταλαιπωρίες των κατοίκων στους Αγίους Βαβατσινιάς, γιατί σ' αυτό το χωριό δεν μπορεί να φτάσει μεγάλο φορτηγό αυτοκίνητο, ούτε τρέιλερ, ούτε κομπάιν, ούτε διατρητική μηχανή ή λεωφορείο. Οι κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία και το ερώτημα είναι πώς δουλεύουν και πώς διακινούνται και πώς ζουν.

Κύριε Πρόεδρε, οι κάτοικοι του μικρού αυτού χωριού, των Αγίων Βαβατσινιάς, είναι υποχρεωμένοι να μεταφέρουν τα υλικά οικοδομής με μεγάλα φορτηγά μέχρι την Ορά και στη συνέχεια να πηγαινοέρχονται με μικρά αυτοκίνητα για να μεταφέρουν τα υλικά τους στο χωριό τους, σαν να πηγαίνουν στο Άγιο Όρος. Γι' αυτό είναι υποχρέωση και καθήκον των αρμοδίων να επισπεύσουν τη δημιουργία δρόμου για την εξυπηρέτηση των ταλαιπωρημένων κατοίκων στους Αγίους Βαβατσινιάς.

Για το δρόμο Οδούς - Φαρμακά οι αρμόδιοι αναφέρουν ότι χρειάζονται μεγάλες δαπάνες για τη διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση του δρόμου, γιατί η απόσταση είναι περίπου επτά χιλιόμετρα. Όμως ο δρόμος Οδούς - Φαρμακά είναι σχεδόν αδιάβατος και οι κάτοικοι είναι υποχρεωμένοι να διακινούνται μέσω αυτού του δρόμου με κίνδυνο της ζωής τους για να φθάσουν στη Λευκωσία.

Γι' αυτό η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς υποστηρίζει το δίκαιο αίτημα των κατοίκων της Ορεινής Λάρνακας για βελτίωση του οδικού δικτύου της περιοχής. Για να μπορούν οι κάτοικοι να μετακινούνται στις πόλεις, για να

σταματήσει η φυγή των κατοίκων, για να μην εγκαταλείπουν οι νέοι τα χωριά τους.

Να παρθούν μέτρα για τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, μέτρα για ενθάρρυνση δημιουργίας μικρών βιομηχανικών μονάδων, όπως έγινε και στην Τόχνη, μέτρα για να μείνουν οι κάτοικοι στη γη τους και στις περιουσίες τους.

Ελπίζουμε ότι η κυβέρνηση Βασιλείου θα πράξει αυτό που δεν έκανε η προηγούμενη κυβέρνηση στην τελευταία δεκαετία, με το νέο σχέδιο που εξήγγειλε χθες για βελτίωση του οδικού δικτύου σε όλη την Κύπρο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ανδρέου.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει το γεγονός ότι τα χωριά της Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας φθίνουν και τείνουν να γίνουν νεκροχώρια. Ταυτόχρονα κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί το γεγονός ότι η περιοχή της Ορεινής της Λάρνακας είναι μια από τις πιο όμορφες της Κύπρου. Εν πάση περιπτώσει είναι η πιο όμορφη περιοχή της επαρχίας μας. Είναι κρίμα να αφήσουμε από ηθελημένη αδιαφορία αυτή την ωραία περιοχή της Κύπρου να καταστραφεί.

Ο κόσμος σήμερα μέσα στους τόσους τραυματισμούς που προκάλεσε στο περιβάλλον στρέφεται προς τη φύση. Γι' αυτό και βλέπουμε το παγκόσμιο φαινόμενο στις αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες ο αστικός πληθυσμός να εγκαταλείπει τις μεγαλουπόλεις και να ζητά διαμονή και καθαρό αέρα στην ύπαιθρο. Η Κύπρος δεν είναι εξαίρεση σ' αυτό το φαινόμενο. Βασικό όμως υπόβαθρο για να δημιουργηθούν αυτές οι προϋποθέσεις είναι η ύπαρξη ενός καλού ή ανεκτού τουλάχιστον οδικού δικτύου προς την ύπαιθρο.

Για την επαρχία Λάρνακας η διέξοδος προς τη φύση είναι η περιοχή της Ορεινής. Αλλά δυστυχώς σήμερα είναι αδιέξοδο, γιατί το οδικό δίκτυο της περιοχής είναι σε κακά χάλια. Από πολλά χρόνια υπήρχε το αίτημα των κατοίκων της περιοχής για βελτίωση του οδικού δικτύου. Πάντα δίνονταν υποσχέσεις, αλλά ουδέποτε υλοποιούνταν. Σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, επιβάλλεται η κυβέρνηση να δει το πρόβλημα με περισσότερη στοργή και κατανόηση.

Μέσα στην εξαγγελθείσα δέσμευση της κυβέρνησης για ισομερή ανάπτυξη της υπαίθρου, επιβάλλεται να δοθεί η σωστή προτεραιότητα και στην περιοχή της Ορεινής Λάρνακας, αρχίζοντας από το υπ' αρ. ένα πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζει η περιοχή, το οδικό δίκτυο. Στους αριθμούς, στα άλλα προβλήματα και στις λεπτομέρειες έχουν ήδη αναφερθεί οι άλλοι συνάδελφοι.

Εγώ, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, περιορίζομαι μόνο στο θέμα του οδικού δικτύου, για να μην επαναλάβω αυτά τα οποία έχουν ήδη λεχθεί από τους άλλους συναδέλφους. Θα ήθελα να υποδείξω ότι την προτεραιότητα στην αναγκαιότητα κατασκευής ενός δρόμου δεν πρέπει να την καθορίζει πάντοτε η πυκνότητα της κυκλοφορίας ή η βιωσιμότητα της περιοχής. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως στην περίπτωση της Ορεινής Λάρνακας, ισχύει, πιστεύω, ακριβώς το αντίθετο. Για να αναπτυχθεί ολόκληρη η περιοχή και κατ' επέκταση να αυξηθεί σημαντικά και η κίνηση προς και από την περιοχή, θα πρέπει πρώτα να συμπληρωθεί το οδικό δίκτυο. Πρέπει να θεωρηθεί το θέμα υψίστης προτεραιό-

τητας για τη διάσωση της περιοχής και ένα έργο υποδομής τεράστιας σημασίας για ολόκληρη την επαρχία της Λάρνακας, και γιατί όχι, και της Κύπρου.

Ας ελπίσουμε ότι η σημερινή συζήτηση θα ευαισθητοποιήσει την κυβέρνηση και θα ενεργήσει γρήγορα και αποτελεσματικά για την επίλυση αυτού του τόσο σοβαρού προβλήματος, σώζοντας με αυτό τον τρόπο ολόκληρη την ορεινή περιοχή της Λάρνακας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαθηκολώνης και μετά ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι η πρώτη φορά που συζητείται το θέμα αυτό ενώπιον του Σώματος, γιατί στο παρελθόν και πριν από αρκετά, θα 'λεγα, χρόνια είχε κατ' επανάληψη εγγραφεί το θέμα του κινδύνου ερήμωσης των ορεινών κοινοτήτων σ' ολόκληρη την Κύπρο και είχαμε την ευκαιρία τότε να τοποθετηθούμε και να περιλάβουμε την περιοχή της Ορεινής Λάρνακας μέσα στις περιοχές όπου έπρεπε η εκάστοτε κυβέρνηση να επιδείξει το απαραίτητο ενδιαφέρον και να καταρτίσει τα απαραίτητα σχέδια, έτσι ώστε να αποφευχθεί η ερήμωση αυτών των κοινοτήτων και αυτών των περιοχών.

'Οπως έχει λεχθεί και από τους προηγούμενους ομιλητές, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, η Ορεινή της Λάρνακας αποτελεί πράγματι μια από τις πιο όμορφες ορεινές περιοχές της Κύπρου μας, ένα από τα πιο όμορφα ορεινά θέρετρα τα οποία διαθέτει το νησί μας. Η Ορεινή της Λάρνακας αποτελείται από τα χωριά της Χοιροκοιτίας, της Σκαρίνου, της Λάγιας, της Βάβλας, της Οράς, της Οδούς, της Μελίνης, της Βαβατσινιάς, των Αγίων Βαβατσινιάς, του Κάτω Δρυ, των Πάνω Λευκάρων και των Κάτω Λευκάρων.

'Εχουν μιλήσει διάφοροι ομιλητές επί του θέματος αυτού και θα 'θελα ιδιαίτερα να ξεκινήσω από μερικά σχόλια τα οποία έχει κάνει ο συνάδελφος κ. Οδυσσέας Δημητρίου, ο οποίος έχει πει ότι τίποτε δεν έχει κάμει η κυβέρνηση - και εννοούσε προφανώς την κυβέρνηση του κ. Βασιλείου - για να βοηθήσει να αποτραπεί η αστυφιλία η οποία μάστιζε και μαστίζει την ορεινή περιοχή της Λάρνακας. Κανένα σχέδιο, έχει πει ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου -απευθυνόμενος προς το Σώμα και προς το λαό, για να τον ακούσει ο λαός -ολοκληρωμένο για δέσμη κινήτρων, για προγραμματισμό, για μελέτη, δεν έχει γίνει, λέει, από την κυβέρνηση Βασιλείου για να καταπολεμηθεί η αστυφιλία η οποία μαστίζει την Ορεινή Λάρνακας και η οποία έχει επηρεάσει ανεπανόρθωτα ίσως - όπως θα εξηγήσω σε κάποιο βαθμό -την Ορεινή της Λάρνακας. Ξέχασε ίσως ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου -απευθυνόμενος προς το Σώμα και προς το λαό -ότι για δέκα χρόνια, από το 1978, κυβέρνηση σ' αυτό τον τόπο ήταν η κυβέρνηση του δικού του κόμματος και ότι ο κ. Κυπριανού ήταν Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Και όπως θα εξηγήσω με λεπτομέρεια και με αριθμούς, αν αυτή η περιοχή έχει πράγματι ερημωθεί και αντιμετωπίζει κίνδυνο επιβίωσης και χρειάζεται ιδιαίτερη φροντίδα και προσπάθεια, αυτή την κατάντια δεν την έφερε η κυβέρνηση Βασιλείου - θα έλθω και στην πολιτική της κυβέρνησης Βασιλείου -αλλά δυστυχώς η μεγάλη αδιαφορία της κυβέρνησης Κυπριανού. Και έχουμε υποχρέωση από αυτό το βήμα, το οποίο όλοι πρέπει να σεβόμαστε, να σεβόμαστε το βήμα, το Σώμα και τους εαυτούς μας, να διακηρύσσουμε και να διαπιστώνουμε την αλήθεια. Να λέμε τα σύκα-σύκα και τη σκάφη-σκάφη. Δεν μπορούμε να απευθυνόμαστε ένα περίπου

χρόνο πριν τις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές προς το λαό και να λέμε ότι η κυβέρνηση Βασιλείου έχει οδηγήσει την Ορεινή Λάρνακας στο μαρασμό. 'Οχι, κύριοι. Δεν είναι η κυβέρνηση Βασιλείου η οποία έχει οδηγήσει την Ορεινή Λάρνακας στο μαρασμό. Στο μαρασμό την έχουν οδηγήσει, την περιοχή Ορεινή Λάρνακας, όλες οι κυβερνήσεις μέχρι σήμερα. Γιατί όλες οι κυβερνήσεις έχουν επιδείξει μια εγκληματική, θα 'λεγα, αδιαφορία για την περιοχή αυτή της Λάρνακας.

Μέχρι σήμερα πραγματικά -και είναι διαπίστωση και προηγούμενων ομιλητών- δεν υπήρξε οποιοδήποτε ολοκληρωμένο σχέδιο για την ανάπτυξη της Ορεινής Λάρνακας. 'Οταν συζητείτο -και αυτό το δεδομένο υπάρχει στην 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών η οποία κατατέθηκε στο Σώμα - όταν εξεταζόταν η αναγκαιότητα καταρτισμού του ενιαίου σχεδίου ανάπτυξης Πιτσιλιάς, τέθηκε τότε πράγματι και το θέμα της αναγκαιότητας καταρτισμού ενός ενιαίου σχεδίου ανάπτυξης και της Ορεινής Λάρνακας. Δυστυχώς όμως καμιά κυβέρνηση, τόσο του κ. Κυπριανού όσο και του κ. Βασιλείου, μέχρι σήμερα δεν έχει αποφασίσει να υλοποιήσει οποιοδήποτε ειδικό σχέδιο για την ανάπτυξη της ορεινής περιοχής της Λάρνακας.

Πράγματι απ' αυτή την έλλειψη πολιτικής και ενδιαφέροντος έχει παρουσιαστεί τα τελευταία χρόνια, από το 1960 μέχρι σήμερα, μια τρομερή τάση αστυφιλίας η οποία έχει πλήξει -θα 'λεγα με πολλή επιφύλαξη, την οποία θα επεξηγήσω αργότερα -έχει πλήξει ίσως ανεπανόρθωτα την περιοχή της Ορεινής Λάρνακας. Και δε θα ασχοληθώ θεωρητικά ή ακαδημαϊκά. Θα αναφέρω αριθμούς και στατιστικές. Για την περιοχή της Ορεινής Λάρνακας έχουν γίνει συνολικά τέσσερις πληθυσμιακές απογραφές. 'Εχει γίνει μια απογραφή το 1960, μια το 1973, μια το 1976 και μια το 1982. Το 1989 η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας, κατόπιν φαίνεται που αντιλήφθηκαν ότι κάτι δεν πάει καλά με την Ορεινή, αποφάσισε να κάμει μια πρόχειρη μελέτη πληθυσμιακή της περιοχής και κατέληξε και αυτή η Επαρχιακή Διοίκηση σε κάποια αποτελέσματα το 1989. Κατά συνέπεια έχουμε πληθυσμιακά δεδομένα για όλα αυτά τα πέντε χρονικά διαστήματα. Ποια είναι αυτά τα πληθυσμιακά δεδομένα;

Κοινότητα της Σκαρίνου: Το 1960 ξεκίνησε με 298 κατοίκους, το 1973 έγιναν 214 οι κάτοικοι, το 1976, μετά την τουρκική εισβολή, έγιναν 249 - αυξήθηκε κατά περίπου 30 τόσους κατοίκους -και το 1982 ο αριθμός των κατοίκων της περιοχής Σκαρίνου της Ορεινής Λάρνακας κατήλθε στους 181. Από το 1960 μέχρι το 1982 η Σκαρίνου ξεκίνησε από 298 κατοίκους και κατέληξε σε 181 κατοίκους. Σύμφωνα με τη μελέτη της Επαρχιακής Διοίκησης το 1989, η Σκαρίνου έχει σήμερα 175 κατοίκους. Ξεκίνησε το 1960 με 298 κατοίκους και κατέληξε το 1990 με 175 κατοίκους. Αυτό σημαίνει, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, έλλειψη πολιτικής για την Ορεινή της Λάρνακας. Θα αναφέρω τροχάδην και για τις άλλες κοινότητες, για να δείτε ποια η κατάντια.

Χοιροκοιτία:

1960 — 406 κάτοικοι
1973 — 343 »
1976 — 383 »
1982 — 369 »
1989 — 401 »

Ξεκίνησε το 1960 η Χοιροκοιτία με 406 κατοίκους και κατέληξε το 1989 με 401 κατοίκους.

Βάβλα:

1960 — 133 κάτοικοι
1973 — 113 »
1976 — 95 »
1982 — 57 »
1989 — 87 »

Λάγια: Το 1960 είχε 77 κατοίκους. Σήμερα έχει 22 κατοίκους. Από τους 77 το 1960 η κοινότητα της Λάγιας στην Ορεινή Λάρνακας κατέληξε σήμερα, με την πολιτική του ενδιαφέροντος, σε 22 κατοίκους, αφού κυμάνθηκε στα διάφορα χρόνια που έχω αναφέρει σε 46, σε 45 και σε 29.

Η Οδού είναι η μόνη κοινότητα από τις κοινότητες της Ορεινής Λάρνακας η οποία ξεκίνησε το 1960 με 250 κατοίκους και κατέληξε, δεν ξέρω κι εγώ πώς, το 1989, μετά από διακυμάνσεις μειωτικές, να έχει σήμερα 260 κατοίκους. Δηλαδή, μέσα σε 30 χρόνια, με την πολιτική του ενδιαφέροντος των εκάστοτε κυβερνήσεων, κατέληξε να αυξηθεί η κοινότητα της Οδούς κατά δέκα ανθρώπους, αφού οι 250 κάτοικοι του 1960, το 1973 έγιναν 218, 223 κάτοικοι το 1976 και 170 το 1982.

Οι Αγίοι Βαβατσινιάς από 397 κατοίκους το 1960 κατέληξαν το 1989 σε 380. Η Βαβατσινιά από 229 κατοίκους το 1960 κατέληξε σε 215 το 1989. Η Μελίνη από 221 κατοίκους το 1960 πήγε το 1982 σε 206 και το 1989 σε 180. Η Ορά από 335 κατοίκους το 1960 κατέληξε σε 225 σήμερα. Ο Κάτω Δρυς από 307 κατοίκους σε 220 σήμερα. Τα Κάτω Λεύκαρα από 304 κατοίκους σε 241 σήμερα.

Γιατί αυτή η κατάσταση; Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, η έλλειψη πολιτικής και ενδιαφέροντος οδήγησε την Ορεινή να έχει σήμερα ένα κατά κεφαλήν εισόδημα ετήσιο £531. Δηλαδή μηνιαίως κατά άτομο περίπου υ44. Και μ' αυτό το κατά κεφαλήν εισόδημα των £531 να συμμετέχουν και στις διάφορες φορολογίες -οδικός φωτισμός, δημόσια υγεία - τις οποίες οι κυβερνήσεις επιβάλλουν σ' αυτή την περιοχή.

Γι' αυτούς όλους τους λόγους πιστεύω ότι, αν θέλουμε πράγματι να είμαστε ειλικρινείς με τον εαυτό μας και εμείς ως Βουλή, αλλά και η σημερινή κυβέρνηση, πρέπει να διαπιστώσουμε ότι δεν επιδείχθηκε από οποιοδήποτε το πρέπον ενδιαφέρον για την Ορεινή Λάρνακας. Εδώ και μια ολόκληρη δεκαετία ξεκίνησε ένας δρόμος, ο δρόμος της Χοιροκοιτίας-Βάβλας-Λάγιας-Οδούς και Αγίων Βαβατσινιάς, και ακόμα δεν έχει τελειώσει. Όπως λέχθηκε, χρόνο με το χρόνο ασχολούνται τα Δημόσια Έργα με το να διορθώνουν ζημιές οι οποίες προκαλούνται από τον προηγούμενο χρόνο. Καμιά σχεδόν πρόοδος δε γίνεται προς το τέλειωμα αυτού του δρόμου.

Έχει λεχθεί σωστά ότι το οδικό δίκτυο της περιοχής Ορεινής είναι ίσως το κατ' εξοχήν έργο το οποίο θα βοηθούσε στο να πάρει τα πάνω η περιοχή αυτή. Αυτό το στοιχειώδες πράγμα δυστυχώς δεν το έχουν αντιληθεί οι μέχρι σήμερα κυβερνήσεις. Γι' αυτό το λόγο τελειώνω λέγοντας κι εγώ με τη σειρά μου ότι εκείνο το οποίο χρειάζεται η Ορεινή Λάρνακας είναι ένα πολύ καλό οδικό δίκτυο, το οποίο πρέπει να περατωθεί όχι μέσα στο πλαίσιο της ερχόμενης δεκαετίας, αλλά θα 'λεγα μέσα στα επόμενα 2, 3, 4 το αργότερο χρόνια. Αν θέλουμε να

σταματήσουμε την αστυφιλία η οποία μαστίζει αυτή την περιοχή, δεν έχουμε πλέον το περιθώριο να μιλούμε για πολιτική δεκαετιών. Η πολιτική δεκαετιών ήταν πολιτική η οποία έπρεπε να ασκηθεί και να διαγραφεί στο παρελθόν. Σήμερα πρέπει να μιλούμε για πολιτική των επόμενων 2, 3, 4 ετών, όταν μιλούμε για την Ορεινή της Λάρνακας.

Τελειώνω λέγοντας ότι πρέπει να ετοιμαστεί ένα ενιαίο σχέδιο ανάπτυξης της περιοχής αυτής και πρέπει ιδιαίτερα να δοθεί βαρύτητα στην ανάπτυξη του αγροτουρισμού, ο οποίος τονίζω ότι δεν αναπτύσσεται με τις θεωρίες και τις διακηρύξεις στις οποίες αρέσκεται η κυβέρνηση Βασιλείου, η οποία σήμερα είναι υπεύθυνη για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα. Ο αγροτουρισμός στις αγροτικές αυτές περιοχές αναπτύσσεται με την ετοιμασία ενός πλήρους και ολοκληρωμένου σχεδίου κινήτρων, μιας δέσμης μέτρων, η οποία θα οδηγήσει στην ανάπτυξη και θα ενισχύσει τον αγροτουρισμό. Από θεωρίες και από διακηρύξεις και από πολλά λόγια η Ορεινή της Λάρνακας και οι κοινότητες που την αποτελούν έχουν χορτάσει, χωρίς να δουν οποιοδήποτε αποτέλεσμα. Εκείνο που χρειάζεται είναι πλέον έργα συγκεκριμένα και όχι λόγια.

Θα 'θελα να τελειώσω λέγοντας ότι, αν στο προσεχές μέλλον η κυβέρνηση Βασιλείου αποτύχει να παρουσιάσει στη Βουλή ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για το σταμάτημα της αστυφιλίας και ένα σχέδιο που θα προωθήσει την ανάπτυξη της περιοχής της Ορεινής Λάρνακας, τότε προσωπικά πιστεύω ότι αυτό το Σώμα έχει τη δυνατότητα να λάβει συγκεκριμένα μέτρα και για να ενισχύσει συγκεκριμένα τον αγροτουρισμό, αλλά και για να απαλλάξει τους κατοίκους της περιοχής από πολλές ενδεχομένως φορολογίες, οι οποίες αποτελούν ανασχετικούς παράγοντες στην ανάπτυξη της περιοχής και οι οποίες ενισχύουν και εντείνουν την αστυφιλία.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Το πρόβλημα του μαρασμού της υπαίθρου είναι ένα χαρακτηριστικό, ένα πρόβλημα, που το συναντά κανείς σε πολλά μέρη της κυπριακής υπαίθρου. Όμως έχουν δίκαιο όλοι οι προηγούμενοι ομιλητές και ο εγγράψας το θέμα ότι το πρόβλημα του μαρασμού της Ορεινής της Λάρνακας παρουσιάζει σήμερα ιδιαίτερη σοβαρότητα και ότι πρέπει να εξεταστεί, όπως λέει και ο τίτλος του θέματος, κατά προτεραιότητα.

Είναι πρόβλημα οδικού δικτύου μόνο; Η απάντηση είναι όχι. Βεβαίως η ανάπτυξη του συγκοινωνιακού συστήματος είναι απαραίτητη για την οικονομική ανάπτυξη μιας περιοχής. Αλλά νομίζω ότι μόνο το οδικό δίκτυο, μόνο η ανάπτυξη του οδικού δικτύου δεν είναι αρκετή. Στη Λάρνακα, στην Ορεινή της επαρχίας Λάρνακας, παρουσιάζεται σωρεία προβλημάτων τα οποία πρέπει να μελετηθούν και να λυθούν με ένα ειδικό πρόγραμμα.

Είχε γίνει ένα πείραμα για την περιφερειακή ανάπτυξη Πιτσιλιάς το οποίο κατά γενική ομολογία συνέβαλε στην ανάπτυξη της περιοχής. Θεωρήθηκε επιτυχές πείραμα και επομένως εγέρθηκε από τους Βουλευές της επαρχίας Λάρνακας η επανάληψη εκείνου του πειράματος για την Ορεινή της επαρχίας. Και δόθηκαν, από ό,τι θυμούμαι, επανειλημμένα υποσχέσεις ότι το επιτυχές εκείνο πείραμα θα επαναληφθεί. Δεν τηρήθηκαν οι υποσχέσεις. Και έχει δίκαιο ο κύριος

Μαθηκολώνης, όταν λέει ότι οι ευθύνες δεν είναι μόνο ευθύνες της τελευταίας διετίας, αλλά είναι ευθύνες της τελευταίας δεκαπενταετίας.

Αν μετροφυλλήσουμε τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Βουλής των τελευταίων 15 - 20 χρόνων θα βρούμε ότι το θέμα της ανάπτυξης της Ορεινής Λάρνακας, το θέμα της παροχής βοήθειας για την ανάπτυξη αυτής της περιοχής, εγείρεται σχεδόν κάθε χρόνο κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών. Και επανειλημμένα δόθηκαν υποσχέσεις ότι το πρόβλημα θα μελετηθεί. Εντούτοις εξακολουθεί να μένει άλυτο, εξακολουθεί να μένει εκκρεμές.

Στην Έκθεση διέκρινα ότι υπάρχει μια τάση να αντικριστεί το ζήτημα της Ορεινής της Λάρνακας ως ένα μέρος του ολικού προβλήματος της αγροτικής ανάπτυξης στην Κύπρο. Έχω τη γνώμη, κύριε Πρόεδρε και κύριοι Βουλευτές, ότι για να λυθεί το πρόβλημα πρέπει να κοιταχτεί ειδικά ως πρόβλημα μιας συγκεκριμένης περιφέρειας και όπως έγινε με την περιφέρεια Πιτσιλιάς να μελετηθεί και να υιοθετηθεί ένα ειδικό πρόγραμμα ανάπτυξης της περιφέρειας της Ορεινής Λάρνακας.

Θέλω ιδιαίτερα να αναφερθώ, εφόσον μιλούμε για την ανάπτυξη της περιοχής, στο πολύ σοβαρό υδατικό πρόβλημα, είτε αυτό παρουσιάζεται ως πρόβλημα άρδευσης είτε ως πρόβλημα ύδρευσης των κοινοτήτων. Πλείστα χωριά αντιμετωπίζουν αυτό το πρόβλημα και για σειρά χρόνων σε κάθε επίσκεψη Βουλευτή ή Υπουργού αυτό το ζήτημα τίθεται επιτακτικά. Έχω τη γνώμη ότι στην περίπτωση μελέτης ενός ειδικού περιφερειακού σχεδίου το υδατικό πρόβλημα πρέπει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής.

Ένα άλλο πρόβλημα που τίθεται από τις περισσότερες κοινότητες είναι το επίπεδο της παρεχόμενης ιατρικής περίθαλψης. Σε πολλά χωριά υπάρχουν χώροι που προορίζονται να χρησιμοποιούνται ως ιατρεία για επισκέψεις κυβερνητικών ιατρών. Αλλά κυβερνητικοί ιατροί επισκέπτονται τα ιατρεία αυτά κάθε ένα ή δύο μήνες και έτσι η ύπαρξη των ιατρείων είναι μόνο τυπική. Αυτό το θέμα της αναβάθμισης της ιατρικής περίθαλψης στην Ορεινή της επαρχίας Λάρνακας πρέπει να μελετηθεί ειδικά.

Το συγκοινωνιακό πρόβλημα λόγω του ότι οι κοινότητες είναι μικρές είναι πολύ σοβαρό. Υπάρχουν λεωφορεία, αλλά η λειτουργία αυτών των λεωφορείων γίνεται προβληματική λόγω της μη ύπαρξης επιβατών. Οι κάτοικοι απαιτούν, και νομίζω έχουν δίκαιο να απαιτούν, την επιχορήγηση των συγκοινωνιακών τους υπηρεσιών.

Για να τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω ότι το πρόβλημα της Ορεινής της Λάρνακας θα λυθεί, μόνο αν μελετηθεί και υιοθετηθεί ένα ειδικό πρόγραμμα περιφερειακής ανάπτυξης, όπως έγινε με την περιφέρεια Πιτσιλιάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Μουσιούττας

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Δύο λόγια από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Οι συνάδελφοι Μαθηκολώνης και Τσιέττης επαναλαμβάνουν ακόμα το παλιό ρεφραίν που κράτησε πράγματι πάρα πολύ. Εδώ η νέα κυβέρνηση διάνυσε το ήμισυ της θητείας της και ακόμα θυμούμαστε να επιρρίπτουμε ευθύνες στην προηγούμενη κυβέρνηση.

Ήθελα, για να φρεσκάρω τη μνήμη τους, να πω πως η προηγούμενη κυβέρνηση, ύστερα από την κοσμογονική καταστροφή που είχε γίνει με το

πραξικόπημα και την εισβολή, 16 χρόνια πριν από σήμερα, είχε την ευθύνη -η προηγούμενη και η προπροηγούμενη κυβέρνηση, η κυβέρνηση Μακαρίου- να ιεραρχήσει κάποια έργα που θα αποτελούσαν το θεμέλιο του μακροχρόνιου αγώνα που μας επιβλήθηκε. Να μην ξεχνούμε την ανάγκη για στέγαση των προσφύγων. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι σήμερα ούτε σταγόνα βροχής δεν πέφτει που να μην περισυλλέγεται σε υδατοφράκτες. Να μην ξεχνούμε ότι είμαστε απόλυτα εντάξει σε αεροδρόμια, λιμάνια, δρόμους. Και είχε προχωρήσει ακόμα η προηγούμενη κυβέρνηση να σχεδιάσει τους δρόμους που εκτελεί σήμερα η σημερινή κυβέρνηση.

Επομένως, χωρίς να λέμε ότι δεν πρέπει να ληφθεί μέριμνα για καταπολέμηση της αστυφιλίας και επομένως φροντίδα για την Ορεινή Λάρνακας, όχι μόνο για συγκράτηση των κατοίκων, αλλά και για ανάπτυξη της περιοχής, εμείς λέμε πως τώρα είναι η ώρα να γίνουν μελέτες και γι' αυτά τα έργα. Και όχι μόνο μελέτες, αλλά να μπουν στην πράξη. Όπως στην πράξη πρέπει να μπουν και τα έργα που δεν έγιναν από οποιαδήποτε προηγούμενη κυβέρνηση στη δυτική περιοχή της πόλης της Λευκωσίας. Υπάρχει μια εξήγηση. Υπάρχει μια ιεραρχία. Υπήρξε μια καταστροφή και έγιναν αρκετά έργα. Και μόνο κακόπιστοι μπορούν να τα παραβλέψουν.

Η Ορεινή της Λάρνακας μπορεί να έμεινε παραμελημένη. δεν είναι ούτε η πρώτη ούτε η μόνη περιοχή της Κύπρου. Αλλά επαναλαμβάνω ότι αν δεν πρόλαβε η προηγούμενη κυβέρνηση να κάμει οτιδήποτε για την Ορεινή Λάρνακας, είναι γιατί στην ιεράρχηση των προτεραιοτήτων υπήρχαν άλλα έργα που έπρεπε να γίνουν. Και έγιναν. Για να μην πω σήμερα ότι η νέα κυβέρνηση, για να κάμει οτιδήποτε σχετικό με συγκράτηση του πληθυσμού της υπαίθρου, έχει συνδυάσει και έχει ιεραρχήσει τα έργα και τα έχει συσχετίσει με την αποδοχή ή μη δέσμης φορολογικών μέτρων.

Είναι ειλικρινά άξιο περιέργειας ότι αυτό το ρεφραίν για επίρριψη ευθύνης στην προηγούμενη κυβέρνηση κράτησε πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι αξίωμα για κάθε πολίτη και πολύ περισσότερο για τους Βουλευτές να είναι αντικειμενικοί στις κρίσεις και επικρίσεις τους.

Συμφωνούμε ότι υπάρχουν προβλήματα στην Ορεινή της Λάρνακας. Είναι όμως σωστό να πούμε ότι αυτά τα προβλήματα δεν είναι δημιούργημα των δύο τελευταίων χρόνων. Αυτά τα προβλήματα είναι παλιά. Έχουν δημιουργηθεί κάτω από ορισμένες αντίξοες συνθήκες. Και δεν είναι δημιούργημα των δύο τελευταίων χρόνων και δεν είναι σωστό να αποδώσουμε τις ευθύνες για τη μη επίλυσή τους στη σημερινή κυβέρνηση.

Αν έχει υποσχεθεί οτιδήποτε η σημερινή κυβέρνηση για την Ορεινή της Λάρνακας και δεν το έχει κάμει, ασφαλώς πρέπει να την επικρίνουμε. Αλλά κατά τον ίδιο τρόπο πρέπει να πούμε και τις αλήθειες για την προηγούμενη κυβέρνηση. Χωρίς με αυτό να παραγνωρίζουμε το έργο που έχει κάμει η προηγούμενη κυβέρνηση ή το έργο που κάνει η σημερινή κυβέρνηση, αν θέλουμε να είμαστε αντικειμενικοί και δίκαιοι.

Είναι λοιπόν χρόνια τα προβλήματα αυτά. Και δεν μπορούμε να δεχτούμε τον ισχυρισμό ότι η κυβέρνηση Βασιλείου ακολουθεί μια αντιλαϊκή πολιτική για τη

Λάρνακα. Αν δεν εκπλήρωσε το ένα ή το άλλο έργο η κυβέρνηση, να την επικρίνουμε. Αλλά να αποδίδουμε τέτοιους βαριούς χαρακτηρισμούς, νομίζω ότι γινόμαστε άδικοι και μη αντικειμενικοί.

Αν για παράδειγμα δεν υπάρχουν αγροτικοί δρόμοι, δεν μπορεί να ευθύνεται μια κυβέρνηση που ανέλαβε πριν δύο χρόνια. Ή αν υπάρχει το κύμα της αστυφιλίας που δημιουργήθηκε κάτω από ορισμένες αντίξοες συνθήκες ένεκα των οικονομικών προβλημάτων, επίσης δεν μπορεί να ευθύνεται η σημερινή κυβέρνηση. Και θα έλεγα ούτε και η προηγούμενη κυβέρνηση μπορεί να ευθύνεται σε απόλυτο βαθμό για την αστυφιλία. Είναι άλλο ζήτημα αν έπρεπε να παρθούν μέτρα για να συγκρατηθεί ο πληθυσμός και δεν πάρθηκαν.

Εμείς λοιπόν συμφωνούμε ότι υπάρχουν προβλήματα. Και τα προβλήματα αυτά πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε από κοινού, να τα αντιμετωπίσουμε με αντικειμενικά κριτήρια. Υπάρχει για αρκετές κοινότητες το πρόβλημα της παραχώρησης οικοπέδων σε άπορες οικογένειες. Αυτό το θέμα πρέπει να επισπευσθεί και να παραχωρηθεί ειδική βοήθεια σε αυτές τις περιοχές για να συγκρατείται ο πληθυσμός, να παραμένει εκεί, στις ρίζες του.

Υπάρχει το πρόβλημα του αγροτουρισμού το οποίο είναι ένα πρόβλημα που αφορά ολόκληρη την Κύπρο, αλλά αφορά ιδιαίτερα αυτή την όμορφη περιοχή. Και ασφαλώς πρέπει να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να αναπτυχθεί ο αγροτουρισμός, έτσι που να συμβάλει στο να έχουν οι κάτοικοι της περιοχής το αναγκαίο εισόδημα, για να μπορούν να συγκρατηθούν εκεί.

Υπάρχει το πρόβλημα το συγκοινωνιακό, το πρόβλημα του οδικού δικτύου και άλλα συναφή προβλήματα, προβλήματα ιατρικής περίθαλψης που πρέπει να τους δοθεί προτεραιότητα, για να μπορέσει να συγκρατηθεί ο πληθυσμός σ' αυτή την περιοχή. Με δυο λόγια θα είμαστε αντικειμενικοί και θετικοί, αν όλοι μαζί συμβάλουμε -και η Νομοθετική και η Εκτελεστική Εξουσία- για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα της περιοχής. Αλλά, επαναλαμβάνω, δεν αντιμετωπίζονται με αρνητική πολιτική ούτε και με βαριούς χαρακτηρισμούς.

Αυτή είναι η θέση του ΑΚΕΛ, αγαπητοί συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αναγκάζομαι να μιλήσω, γιατί ορισμένοι συνάδελφοι, τώρα ο κ. Πουμπουρής, προηγούμενα ο κ. Μαθηκολώνης, προσπάθησαν να επιρρίψουν ευθύνες στην κυβέρνηση Κυπριανού. Βεβαίως ο κ. Πουμπουρής δικαιολογημένα θέλει να υπερασπίζεται την κυβέρνηση Βασιλείου.

Όμως ένα πράγμα δε λαμβάνει υπόψη αυτό το Σώμα. Ότι ο τόπος το 74 είχε σχεδόν καταστραφεί και έχει αναστηλωθεί ολόκληρη η Κύπρος, έχουν δημιουργηθεί τέτοια έργα, που οι ξένοι εμπειρογνώμονες μιλούν για οικονομικό θαύμα στην Κύπρο. Έχει υποχρέωση αυτό το Σώμα να το αναγνωρίσει.

Σήμερα στην εξουσία είναι ο κ. Βασιλείου. Δε λέμε ότι δημιουργήθηκαν αυτά τα προβλήματα σήμερα. Όμως το Σώμα θα πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη το τι εξήγγειλε ο κ. Βασιλείου, όταν ζητούσε την ψήφο από αυτό το λαό. Εξήγγειλε και υποσχέθηκε ότι θα αναστηλώσει τα πάντα. Ότι θα υπάρξει πρόοδος στον κάθε τομέα σ' αυτό τον τόπο.

Επομένως εδώ είναι η κριτική που ασκείται πάνω στην κυβέρνηση Βασιλείου και όχι ότι έχουν δημιουργηθεί προβλήματα σήμερα επί διακυβέρνησης Βασιλείου. Επομένως πιστεύω ότι λανθασμένα ορισμένοι συνάδελφοι προσπαθούν ακόμα, ύστερα από δύο χρόνια εξουσίας σ' αυτό τον τόπο του κ. Βασιλείου, να επιρρίψουν ευθύνες στην κυβέρνηση Κυπριανού που έχει αποδείξει περίτρανα ότι έχει δημιουργήσει τέτοια έργα που, επαναλαμβάνω, μιλούν για οικονομικό θαύμα στην Κύπρο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κι εγώ με τη σειρά μου, κύριε Πρόεδρε, για λόγους πρακτικών και για λόγους αποκατάστασης της πραγματικότητας πάνω στο ίδιο θέμα που έχει μιλήσει ο κ. Παναγίδης και ο κ. Μουσιούττας, θα 'θελα να πω μόνο δυο λόγια.

Ο συνάδελφος κ. Μαθηκολώνης αδικαιολόγητα διακατέχεται από αδικαιολόγητο μένος εναντίον της πρώην κυβέρνησης Κυπριανού και του Δημοκρατικού Κόμματος. Επειδή ο ίδιος και το κόμμα του είναι συνηθισμένοι μια ζωή στην αντιπολίτευση, τίποτε το θετικό δεν αναγνωρίζουν σ' αυτό τον τόπο. Ακόμα και σήμερα που το Δημοκρατικό Κόμμα και ο κ. Κυπριανού βρίσκονται στην αντιπολίτευση, ο κ. Μαθηκολώνης συνεχίζει να αντιπολιτεύεται την πρώην κυβέρνηση Κυπριανού, γιατί έτσι συνήθισε. Δε μας φοβίζει τέτοια αντιπολίτευση, γιατί έχουμε παρουσιάσει αρκετά έργα σ' αυτό τον τόπο. 'Ομως αυτή είναι η νοοτροπία, κύριε Πρόεδρε, που επικρατεί μέσα στη Βουλή από το συνάδελφο. Και είναι πάνω στη νοοτροπία αυτή που ήθελα να μιλήσω. Θίγεται φαίνεται ο κ. Μαθηκολώνης από το γεγονός ότι το κόμμα του είναι σήμερα συμπολίτευση και δε δέχεται να μιλούμε εναντίον της κυβέρνησης που συμπολιτεύεται. 'Ομως, κύριε Μαθηκολώνη, τις εξαγγελίες γι' αυτά τα έργα δεν είναι η κυβέρνηση Κυπριανού που τις έχει κάνει, αλλά ο ίδιος ο κ. Βασιλείου. Και είναι με αυτές τις υποσχέσεις που ο κ. Βασιλείου υπέκλεψε την ψήφο του λαού. Και εμείς τίποτε περισσότερο δε ζητούμε. Αυτές τις εξαγγελίες που προεκλογικά και μετεκλογικά ο κ. Βασιλείου έδωσε στο λαό, αυτές να εφαρμόσει. Και είναι αδιανόητο, επιτέλους, μια κυβέρνηση να εξαγγέλλει έργα εδώ και δυο χρόνια, να μη γίνεται απολύτως τίποτε και να αναμένουμε να τελειώσει η θητεία σε δυο χρόνια, για να τα εφαρμόσει η επόμενη κυβέρνηση.

Θα πρέπει λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, να τονιστεί ότι αντιπολίτευση είναι καλοπροαίρετη από οποιοδήποτε κόμμα, αλλά όταν γίνεται υπεύθυνα και όχι χάριν αντιπολίτευσης, ιδιαίτερα στο Δημοκρατικό Κόμμα και στην κυβέρνηση Κυπριανού, που, όπως πολύ καλά ο κ. Παναγίδης ανέφερε προηγουμένως, έκαμε αρκετά έργα σε δύσκολους καιρούς. Και είναι λυπηρό σήμερα να γίνεται αυτή η προσπάθεια από ορισμένους συναδέλφους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα πρόθεση να μιλήσω, αλλά με έβαλε στον πειρασμό ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου και ζήτησα το λόγο για να συμφωνήσω μαζί του ότι η

αντιπολίτευση θα πρέπει να γίνεται με μέτρο, για να είναι και αποτελεσματική. Και πιστεύω ότι το να διατυπώνονται κατηγορίες ότι ο Πρόεδρος Βασιλείου υπέκλεψε την ψήφο του λαού, διότι υποσχέθηκε ορισμένα πράγματα στο προεκλογικό του πρόγραμμα για λύση προβλημάτων για τα οποία χρειάζεται σχεδιασμός πολύ μακροχρόνιος, δεν είναι ούτε σωστή αντιπολίτευση ούτε έχει πολλή σχέση με την πολιτική σοβαρότητα.

Θα ήθελα να συμφωνήσω ότι ο τόπος υπέστη μια καταστροφή το 1974 και ότι τέθηκαν ορισμένες προτεραιότητες από την κυβέρνηση του κ. Κυπριανού -και καλά έκανε- και ότι έγιναν σοβαρά και πολλά έργα σ' αυτή την περίοδο. 'Ομως αυτό σε καμιά περίπτωση, κατά την άποψή μου, δε δικαιολογεί την παντελή εγκατάλειψη αυτής της περιοχής. Και θα ήθελα να υποβάλω το συγκεκριμένο ερώτημα στον κ. Δημητρίου που κατηγορεί την κυβέρνηση Βασιλείου ότι υπέκλεψε την ψήφο του λαού. Στα εκλογικά προγράμματα του κ. Κυπριανού και του ΔΗ.ΚΟ. σε όλη την περίοδο από το 1977 μέχρι το 1978 τι λεγόταν γι' αυτά τα προβλήματα; Λεγόταν μήπως στο λαό ότι έχουμε άλλες προτεραιότητες και περιμένετε; 'Η δίδονταν υποσχέσεις απλόχερες οι οποίες δεν υλοποιούνταν. Δεν κατηγορώ κανένα. Απλώς επαναλαμβάνω ότι η αντιπολίτευση, για να είναι αποτελεσματική, χρειάζεται μέτρο και υπευθυνότητα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαθηκολώνης. Παρακαλώ λίγο σύντομα.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Ναι θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε, και ιδιαίτερα θα απαντήσω, όπως είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω, στο συνάδελφο ο οποίος με έχει κατηγορήσει, στον κ. Οδυσσέα Δημητρίου, και στους άλλους συνάδελφους του ΔΗ.ΚΟ, ότι διακατέχομαι από κάποιο μένος εναντίον του κόμματός τους και των ιδίων ενδεχομένως Αυτό το πράγμα είναι ανακριβέστατο και αναληθέστατο. Φαίνεται ότι οι συνάδελφοι δεν αναγνωρίζουν το στοιχειώδες δικαίωμα κάθε Βουλευτή και δη Βουλευτών διάφορων κομμάτων να διαφωνούν με απόψεις Βουλευτών άλλων κομμάτων και να διαφωνούν ως προς την επιτυχία της πολιτικής ή της γραμμής διάφορων άλλων κομμάτων.

Εγώ, στην προκείμενη περίπτωση, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν έχω κάμει τίποτε περισσότερο και τίποτε λιγότερο απ' ό,τι θεωρώ ότι ήταν υποχρέωσή μου. Και υποχρέωσή μου σ' αυτό το Σώμα δεν είναι να δημοκοπώ, όπως επιδίωξε ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου να πράξει από το βήμα της Βουλής, ο οποίος κατηγόρησε την κυβέρνηση Βασιλείου ότι ευθύνεται για την κατάντια της Ορεινής Λάρνακας. Αυτό έχει πει ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου. Και θεώρησα εγώ υποχρέωσή μου, ως Βουλευτής αυτού του Σώματος, ως υπόλογος στο λαό, να απαντήσω στον κ. Οδυσσέα Δημητρίου και να αποκαταστήσω, τι άλλο, την αλήθεια. Να πω ότι δεν πιστεύω ότι ευθύνεται μόνο ο κ. Βασιλείου. Και τονίζω ότι δεν ευθύνεται μόνο ο κ. Βασιλείου για τη μη ανακοπή της αστυφιλίας ή τη μη αντιμετώπιση των προβλημάτων της Ορεινής Λάρνακας, αλλά, αν υπάρχει κάποιος που κατ' εξοχήν ευθύνεται και αν θέλουμε να είμαστε φιλαλήθεις, αυτός είναι η προηγούμενη κυβέρνηση η οποία κυβερνούσε αυτό τον τόπο για 10 χρόνια. Εξάλλου ο κ. Μουσιούττας, ο συνάδελφος του κ. Δημητρίου, Βουλευτής του ΔΗ.ΚΟ., έχει ομολογήσει ότι η κυβέρνηση Κυπριανού ίσως δεν πρόλαβε να λύσει τα προβλήματα της Ορεινής. Ο κ. Μουσιούττας έχει πει ότι δεν πρόλαβε. Εγώ

λέω ότι είχε υποχρέωση να προλάβει. Τώρα όσον αφορά το αν η κυβέρνηση του ΔΗ.ΚΟ. και του κ. Κυπριανού έχει προσφέρει σ' αυτό τον τόπο και έχει κάμει το οικονομικό θαύμα, είμαι υποχρεωμένος και πάλι να απαντήσω στους συναδέλφους....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην μπούμε σε ευρύτερη οικονομική συζήτηση.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς και μόνο θα απαντήσω, διότι εισηγήθηκαν ότι διακατέχομαι από μένος εναντίον τους. Στα 10 χρόνια, κύριε Πρόεδρε, είναι η άποψή μου ότι δεν είναι η κυβέρνηση του ΔΗ.ΚΟ. η οποία έκαμε το θαύμα στην επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού. Αυτό το θαύμα το πέτυχε η ιδιωτική πρωτοβουλία, η προσπάθεια ολόκληρου του λαού. Και εξάλλου οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ. γνωρίζουν πολύ καλά ότι ο λαός το 1988, κατόπιν που πρόσφεραν ένα δεκαετές θαύμα, τους έκρινε και τους καταψήφισε. Και ένα άλλο σημείο το οποίο έχουμε υποχρέωση να υπενθυμίσουμε στους συναδέλφους είναι ότι, αν ο κ. Βασιλείου υπέκλεψε κάποιων την ψήφο, δεν είναι εν πάση περιπτώσει την ψήφο του λαού του Δημοκρατικού Συναγερμού που υπέκλεψε, αλλά την ψήφο κάποιων άλλων κομμάτων περιλαμβανομένου και μεγάλου ποσοστού του ίδιου του κόμματος του ΔΗ.ΚΟ. Και αν το ΔΗ.ΚΟ. στη δεύτερη Κυριακή των εκλογών δεν ψήφιζε τον κ. Βασιλείου, ο κ. Βασιλείου δε θα ήταν αυτή τη στιγμή στην κυβέρνηση. Και αυτό το πράγμα πρέπει να το ομολογήσουν οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ., αν θέλουν να είναι ειλικρινείς και να σέβονται τους εαυτούς τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω μόνο σ' έναν του ΔΗ.ΚΟ., για να απαντήσει...

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νόμισα πως τελειώσατε.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Όχι δεν τέλειωσα. Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι έχουν κατηγορήσει το Δημοκρατικό Συναγερμό ότι είναι κόμμα συμπολίτευσης. Νομίζω, ας μου επιτραπεί, με όλο το σεβασμό των συναδέλφων, ότι βρίσκονται σε κατάσταση παραισθήσεων. Διότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός ουδέποτε υπήρξε συμπολίτευση του κ. Βασιλείου ούτε και θα υπάρξει ποτέ συμπολίτευση στον κ. Βασιλείου. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ιδρύθηκε και αγωνίζεται, για να καταστεί κυβέρνηση και να μπορέσει να εφαρμόσει τη δική του πολιτική, όταν θα επιτύχει αυτό το πράγμα. Και είμαστε σίγουροι ότι πολύ σύντομα θα το πετύχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να δηλώσω κατηγορηματικά ότι σεβόμαστε την άποψη οποιουδήποτε συναδέλφου εδώ που εκφράζεται στη Βουλή. Όμως εκείνο που λέμε είναι ότι εδώ στην εξουσία για δύο χρόνια τώρα είναι η κυβέρνηση του κ. Βασιλείου. Γίνεται μια προσπάθεια να επιρριφθεί οποιαδήποτε έλλειψη ενδιαφέροντος ή προόδου σε κάποιες κοινότητες πάνω στην κυβέρνηση Κυπριανού. Και

δηλώνουμε ξανά, κατηγορηματικά μάλιστα, ότι μετά το 1974 η Κύπρος είχε καταστραφεί σχεδόν παντελώς. Αυτός ο τόπος ξαναδημιουργήθηκε σε μια προσπάθεια της κυβέρνησης Κυπριανού, βεβαίως χωρίς να παραγνωρίζουμε και τη συνεισφορά ολόκληρου του λαού της Κύπρου σ' αυτή την προσπάθεια της ανοικοδόμησης και της αναστήλωσης και της προόδου και της ανάπτυξης. Ο κ. Μαθηκολώνης φαίνεται ότι ακόμα κρατεί κακία του Δημοκρατικού Κόμματος, γιατί δεν υποστήριξε τον κ. Κληρίδη τότε στις προεδρικές εκλογές. Λυπούμαι πάρα πολύ. Και αν ο κ. Μαθηκολώνης τρέφει αυτό το αίσθημα ακόμα, πιστεύω ότι καμιά φορά δε θα προοδεύσει το κόμμα του με αυτή τη συμπεριφορά που έχει πάντοτε έναντι του Δημοκρατικού Κόμματος. Εκείνο που λέμε, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι η κριτική είναι δεκτή και πρέπει να γίνεται κριτική. Εμείς λέμε ότι αυτά τα προβλήματα δεν τα δημιούργησε η κυβέρνηση Βασιλείου, ότι τα βρήκε ο κ. Βασιλείου αυτά τα προβλήματα της Ορεινής Λάρνακας, υπήρχαν. Όμως εδώ το ερώτημα είναι το εξής: Οι εξαγγελίες και οι υποσχέσεις της κυβέρνησης Βασιλείου σε ποιο βαθμό έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα; Δε λέμε τίποτε άλλο. Και πιστεύω ότι, όταν ένας υποψήφιος Πρόεδρος προεκλογικά και μετεκλογικά μια κυβέρνηση ζητά την ψήφο του λαού και δίδει διάφορες υποσχέσεις, τουλάχιστο στα δύο χρόνια της θητείας θα πρέπει να υλοποιήσει ένα μεγάλο μέρος τουλάχιστον, όχι ολόκληρο το μέρος, των υποσχέσεών του προς το λαό. Αυτή είναι η θέση μας και δεν είναι στείρα αντιπολίτευση. Η κριτική μας και η πολιτική μας είναι πάντοτε σωστή, υπεύθυνη και έχει αποδείξει και στην ψήφιση των προϋπολογισμών και στην ψήφιση διάφορων σοβαρών κονδυλίων που αφορούσαν την επιβίωση αυτού του τόπου ότι το Δημοκρατικό Κόμμα στάθηκε υπεύθυνα και ψήφισε διάφορα ποσά σ' αυτό το Σώμα.

Επομένως παρακαλώ τους συναδέλφους να πάψουν να έχουν στο στόμα τους συνέχεια το Δημοκρατικό Κόμμα και το Σπύρο Κυπριανού. Πιστεύω ότι η κυβέρνηση Κυπριανού πρόσφερε πολλά σ' αυτό τον τόπο και πιστεύω ότι αυτό το Σώμα θα πρέπει να αναγνωρίζει κάποτε και αυτή την προσφορά ενός ανθρώπου που υπηρέτησε για πολλά χρόνια αυτό τον τόπο πατριωτικά και ανθρωπιστικά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω το λόγο στον κ. Πουμπουρή.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι δυο λόγια, πέστε τα. Μετά θα δώσω στον κ. Πουμπουρή.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πρώτα ο κ. Πουμπουρής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, διότι, αν είναι επί προσωπικού θέματος, προτιμώ να το τελειώνετε. Και θα ήθελα να υπενθυμίσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι κόμματα σημαίνει αντιπαράθεση και να μην αναμένουμε ότι είναι ποτέ δυνατό, υπό οποιεσδήποτε προϋποθέσεις, το ένα κόμμα να αναγνωρίζει στο άλλο ό,τι νομίζει το ίδιο ότι πρέπει να του αναγνωριστεί. Αυτή είναι η πολιτική ζωή.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω μόνο δυο λόγια και λυπάμαι που ζητώ το λόγο κατ' επανάληψη, αλλά είναι διότι προκαλούμαστε και πρέπει να απαντή-

σουμε. Και ιδιαίτερα όταν κατηγορούμαστε για δημοκοπία απ' αυτούς που δημοκοπούν συνέχεια απ' αυτό το βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόνο επί του θέματος δημοκοπίας.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να επεξηγήσω αρχικά, επειδή ο κ. Παπαπέτρου ανέφερε ότι δεν αντιλήφθηκε αυτά που είχα πει, το εξής: Ο κ. Βασιλείου ζήτησε την ψήφο του λαού για να κάμει ορισμένα έργα. Μέσα στις υποσχέσεις του κ. Βασιλείου, όταν ήρθε στη Λάρνακα και στη Σκαρίνου και στη Βαβατσινιά και στη Βάβλα που ανέφερα προηγουμένως στην ομιλία μου, ήταν και ότι θα εμποδίσει την αστυφιλία. Και δεν ανέμεναν οι κάτοικοι των χωριών εκεί της περιοχής της Λάρνακας ότι ο κ. Βασιλείου θα εμπόδιζε την αστυφιλία μετά την πενταετία, αλλά άμεσα. Και είπα ότι πέρασαν δύο ολόκληρα χρόνια και δεν έκαμε τίποτε για την αστυφιλία και απεναντίας ότι αυξήθηκε δυστυχώς η αστυφιλία.

Το δεύτερο θέμα, κύριε Πρόεδρε, για τη δημοκοπία του κ. Μαθηκολώνη. Είναι υποχρέωση του κάθε Βουλευτή της κάθε επαρχίας, όταν συζητείται θέμα που γνωρίζει υπεύθυνα ο Βουλευτής και το χειρίζεται προσωπικά, να λέει τα σύκα-σύκα και τη σκάφη-σκάφη. Και στην προκείμενη περίπτωση τα χωριά αυτά αντιμετωπίζουν αυτά τα προβλήματα. 'Ο,τι έχω αναφέρει, το είχε αναφέρει και προηγούμενα ο κ. Γεωργίου, το ανέφερε και μετά ο κ. Ζιαρτίδης, το ανέφερε και ο κ. Κυριάκος Τσιέττης και είναι μια τρανή απόδειξη ότι υπάρχουν προβλήματα στην περιοχή. Αν αυτά τα προβλήματα καυστηριάζουν την κυβέρνηση που δεν εφάρμοσε τις υποσχέσεις της κι αν αυτό το πράγμα λέγεται δημοκοπία κατ' επεξήγηση του κ. Μαθηκολώνη, ας το αφήσουμε στο Σώμα να το κρίνει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής και τελειώνουμε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή μας έχουν αποδοθεί ελατήρια άλλα από τα αντικειμενικά και επειδή μας έχουν κατηγορήσει ότι είμαστε μανιώδεις ενάντια στον κ. Σπύρο Κυπριανού και στο Δημοκρατικό Κόμμα, εμείς θέλουμε να διευκρινίσουμε ότι δεν τρέφουμε μίσος ούτε μνησικακία απέναντι σε οποιοδήποτε κόμμα ή απέναντι σε οποιοδήποτε πολιτικό παράγοντα αυτού του τόπου. Απλώς είπαμε στην ομιλία μας ότι πρέπει να εξετάζουμε με αντικειμενικά κριτήρια τα έργα που γίνονται και τις υποσχέσεις που δίνονται και κατά πόσο εκπληρώνονται αυτές οι υποσχέσεις. Να επικρίνουμε μεν, αλλά να μη χρησιμοποιούμε βαριούς χαρακτηρισμούς. Και οι βαριοί χαρακτηρισμοί -λυπούμαι να παρατηρήσω- κύριε Πρόεδρε, προήλθαν όχι από εμάς, αλλά από το συνάδελφο κ. Ο. Δημητρίου ο οποίος, κατά τη γνώμη μου, βρίσκεται εν αδίκω. Επαναλαμβάνουμε ότι δεν υποτιμούμε το έργο καμιάς κυβέρνησης και δε σταματούμε να επικρίνουμε οποιαδήποτε κυβέρνηση που δεν εκπληρώνει τις υποσχέσεις της. Σ' αυτό θα είμαστε αντικειμενικοί και δίκαιοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου:

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς, που δε θέλουμε ν' ασχοληθούμε ούτε με τα προβλήματα του κ. Βασιλείου ούτε με τα προβλήματα του κ. Κυπριανού, θέλουμε να

επιμείνουμε πάνω στο θέμα των προβλημάτων. Να μας επιτρέψετε να μιλήσουμε στην προσεχή συνεδρίαση της Βουλής για τα προβλήματα της Ορεινής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω να μη μου φέρετε καινά δαιμόνια.....

(Γέλια)

Το επόμενο θέμα είναι:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1988).

(Συνέχιση της συζήτησης).

Δεν ξέρω αν η συζήτηση θα συνεχιστεί σήμερα λόγω της απουσίας του κ. Σαββίδη.

Εντάξει. Μου είχε ζητήσει ήδη το λόγο ως πρώτος ομιλητής ο κ. Στυλιανού προκειμένου.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Στην Κύπρο μπορεί να μην έχουμε πρόβλημα ρύπανσης σε αναπεπτάμενους χώρους, γιατί απλούστατα τέτοιους χώρους δεν έχουμε. Όμως το πρόβλημα υφίσταται, μιας και οι γενεσιουργές αιτίες λειτουργούν. Τα βιομηχανικά συγκεκριμένα απόβλητα συνιστούν ουσιαστική πηγή ρύπανσης του περιβάλλοντος. Έτσι και τα βιομηχανικά απόβλητα από τα εργοστάσια βαφής, το γνωστό π.χ. Rainbow στο Ακάκι και από άλλα ανάλογα βαφεία σε όλη την Κύπρο, επιμολύνουν το περιβάλλον σε ουσιαστικό βαθμό από τα τοξικά τους απόβλητα: οργανικούς ρυπαντές και τοξικά μέταλλα. Επιμολύνουν την ατμόσφαιρα, το έδαφος, το νερό, τα τρόφιμα και τον άνθρωπο από τους ποικίλους ρύπους που εκρέουν από αυτά.

Έτσι πρόσφατα επισημάνθηκε από το χημείο του κράτους πως πατάτες που δέχθηκαν υπερχειλίσματα των λυμάτων του βαφείου του Ακακιού βρέθηκαν επιμολυσμένες από πολύ ισχυρούς ρυπαντές, όπως είναι οι πενταχλωροφενόλες, και φυσικά καταστράφηκαν από το Υπουργείο Υγείας που σωστά, στην προκείμενη περίπτωση, ενέργησε. Εργοστάσια βαφής που επιρυπαίνουν το περιβάλλον υπάρχουν επίσης και στη Λεμεσό κι αλλού. Σημαντικοί είναι επίσης οι κίνδυνοι από τα εργοστάσια κατασκευής μπαταριών, ενώ η ρύπανση που καταπέμπεται από τα μολυβδοτοξικά τους μέταλλα επεκτείνεται σ' όλο το περιβάλλον. Άλλα εργοστάσια επιμολύνουν το περιβάλλον με τις εκπομπές υδραργύρου και καδμίου που, σε συνδυασμό με το μόλυβδο, συναποτελούν τα τρία πιο επικίνδυνα τοξικά μέταλλα, λόγω της βιοενίσχυσής τους.

Εκτός από τους πιο πάνω συντελεστές ρύπανσης, ρυπαίνουν το περιβάλλον και τα διυλιστήρια. Έτσι, έχει επισημανθεί για παράδειγμα πως η εξωτερική εμφάνιση του νερού στα Πολεμίδια έχει διαφοροποιηθεί. Πήρε συγκεκριμένα υποκίτρινη όψη, που έχει εμβάλει σε σοβαρές ανησυχίες τους περίοικους. Εξάλλου οι πρόσφατοι θάνατοι ψαριών στο φράγμα προκαλούν ανησυχίες για πιθανή ρύπανση του φράγματος των Πολεμιδιών από τις παρακείμενες δεξαμενές του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στο Βατί, πράγμα για το οποίο κλήθηκε το

χημείο το κράτους να αποφανθεί σχετικά. Και θα πρέπει εδώ να τονιστεί με κάθε σοβαρότητα πως άλλο είναι να δημιουργούμε ένα σταθμό και να παρουσιάζουμε στα χαρτιά άκακα, αβλαβή και καθαρά νερά κι άλλο είναι ό,τι στη μετεξέλιξη των πραγμάτων συμβαίνει. Γι' αυτό επιβάλλεται όπως, από την πρώτη στιγμή εγκατάστασης του σταθμού, ακολουθεί αυστηρότατος έλεγχος των παραγόμενων αποβλήτων. Γιατί εύκολα μπορεί να επισυμβεί η ανακοπή της ομαλής λειτουργίας του σταθμού με την ενέργεια αστάθμητων παραγόντων ή μεταλλαγών των παραμέτρων της λειτουργίας τους, που δεν επισημαίνονται. Για παράδειγμα, αν τα λίπη δεν παροχετευθούν έξω από το σταθμό, αν για οποιοδήποτε λόγο δε λειτουργήσουν καλά οι λιποπαγίδες, αν δε διασφαλιστεί καλά η είσοδος οξυγόνου για βιολογική αποικοδόμηση (διάσπαση), τότες υπάρχουν οι κίνδυνοι, όσο καλά κι αν κατασκευαστεί ο σταθμός, για επιμολύνσεις. Είναι γι' αυτό το λόγο που σε κάθε νέο σταθμό ζητούμε όπως δοθεί η εντέλεια η οποία χρειάζεται για να μην είναι πρώτου βαθμού, αλλά δεύτερου και τρίτου βαθμού.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, η διαπίστωση πως:

(α) Η «θεραπεία» της ρύπανσης δεν είναι πάντα εφικτή και, στις περιπτώσεις που είναι εφικτή, είναι χρονοβόρα και πολύ δαπανηρή (για παράδειγμα στις ΗΠΑ υπολογίστηκε πως, για να καθαριστούν οι ρυπασμένες περιοχές που περιέχονται στον κατάλογο προτεραιοτήτων της Υπηρεσίας για την Προστασία του Περιβάλλοντος (Ε.Ρ.Α.), θα χρειαστούν 100 χρόνια και 100 δισεκατομμύρια δολάρια) όπως υποστήκαμε κι εμείς στην Ποταμιά και όπως φοβούμαστε πως θα υποστούμε και σε άλλες περιπτώσεις, αν δεν επενεργήσουμε σωστά και αν δεν αναβαθμίσουμε την ποιότητα των βιολογικών σταθμών που κατασκευάζουμε.

(β) Πολλοί ρυπαντές που έχουν συνεργό δράση -αλληλοενισχύονται δηλαδή, με αποτέλεσμα οι ζημιές να παίρνουν τρομακτικές διαστάσεις και να ξεφεύγουν εντελώς από τον ανθρώπινο έλεγχο- οδήγησαν στη διαμόρφωση της γενικά αποδεκτής θέσης πως η προσοχή των αρμοδίων πρέπει να συγκεντρωθεί στην πρόληψη της ρύπανσης, παρά στα νομοθετικά μέτρα και την ανάπτυξη τεχνολογικών μέσων για περιορισμό της μετά τη χρήση των ρυπαντών. Τα μέτρα για περιορισμό της ρύπανσης πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο όταν δεν έχουν ευρεθεί προληπτικά μέτρα για την αποφυγή της. Η Υπηρεσία Προστασίας του Περιβάλλοντος, σε πρόσφατη αναφορά του Συμβουλευτικού Επιστημονικού της Συμβουλίου, τονίζει πως επιβάλλεται η υιοθέτηση μιας στρατηγικής, που θα δίνει έμφαση στην πρόβλεψη και πρόληψη της ρύπανσης κι όχι στη θεραπεία της. Η αλλαγή στρατηγικής θεωρείται ουσιώδης για τη μελλοντική φυσική, περιβαλλοντική και οικονομική υγεία και γι' αυτό υποβάλλεται από επιστήμονες η εισήγηση να αφιερωθεί η 20ή Επέτειος Προστασίας της Γης, το 1990, στην πρόληψη της ρύπανσης.

Πολλά από τα περιβαλλοντικά προβλήματα -και θέλω να τονίσω αυτό το θέμα στη Βουλή- πηγάζουν από την παραγωγή ενέργειας από ορυκτά καύσιμα (άνθρακα βασικά, πετρέλαιο) και την παραγωγή πυρηνικής ενέργειας. Ο άνθρακας μπορεί να ρυπαίνει το περιβάλλον κατά την εισαγωγή του, την εσωτερική διακίνησή του, την αποθήκευσή

του, την καύση του και τη διάθεση των αποβλήτων. Η καύση του άνθρακα κατά την οποία, ανάλογα με τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία, εκπέμπονται μέχρι 283 βλαπτικές ουσίες -και η οποία μερικοί, στην ατελέστερη μάλιστα μορφή αξιοποίησής της, εισηγούνται να χρησιμοποιηθεί και στην Κύπρο, στο Βασιλικό συγκεκριμένα-θεωρείται:

(1) Μια από τις βασικές πηγές ρύπανσης του περιβάλλοντος με τα αέρια διοξειδίου του θείου, διοξειδίου του αζώτου και διοξειδίου του άνθρακα. Τα πρώτα δυο ευθύνονται για το φαινόμενο της όξινης βροχής (για το οποίο επανειλημμένα μας μίλησε στη Βουλή η συνάδελφος κ. Ρήνα Κατσελλή και άλλοι συνάδελφοι), που προκάλεσε ήδη το «θάνατο» δασών και λιμνών στην Ευρώπη, στις Η.Π.Α. και τον Καναδά κι αν δεν καταπολεμηθεί με ριζικά μέτρα, απειλεί με απρόβλεπτες καταστρεπτικές επιπτώσεις στο οικοσύστημα. Το τρίτο φέρει την κύρια ευθύνη (με τη συμβολή άλλων αερίων-ρυπαντών της ατμόσφαιρας) για το «φαινόμενο του θερμοκηπίου», τον εγκλωβισμό δηλαδή θερμότητας γύρω από τη γη, με συνέπεια τη συνεχή αύξηση της θερμοκρασίας. Η αύξηση αυτή, που υπολογίζεται πως μέχρι τα μέσα του επόμενου αιώνα θα φτάσει πιθανό τους 5^0C, προβλέπεται πως θα προκαλέσει αλλαγές, που θα καταλήξουν σε βαθμιαία καταστροφή της ισορροπίας που υπάρχει στη φυσική, φυτική, ζωική και ενάλια ζωή. Παράλληλα, υπάρχουν σοβαρά στοιχεία σύμφωνα με τα οποία το φαινόμενο του θερμοκηπίου έχει συνεργό επίδραση στη δημιουργία οπών του όζοντος στη στρατόσφαιρα, ενός άλλου δηλαδή από τα σοβαρά οικουμενικά περιβαλλοντικά προβλήματα.

(2) Πηγή εκπομπής μονοξείδιου του άνθρακα, αιθάλης και σωματιδίων. Ο εκπεμπόμενος άνθρακας προσροφά στην επιφάνειά του υδρογονάνθρακες από την αέρια φάση, καθώς επίσης και τοξικά μέταλλα και σχηματίζει έτσι πολύ τοξικά συμπλέγματα, ικανά να προκαλέσουν καρκίνο (ιδιαίτερα καρκίνο του πνεύμονα), μια μάστιγα από την οποία η ανθρωπότητα -αλλά και η Κύπρος με τις εκατοντάδες νέα κρούσματα το χρόνο- χειμάζεται ιδιαίτερα.

(3) Μια από τις κύριες πηγές ρύπανσης του αέρα, του νερού και του εδάφους με τα τοξικά μέταλλα κάδμιο, αρσενικό, χαλκό, μόλυβδο, υδράργυρο, ψευδάργυρο κ.ά. Ο άνθρωπος και κάθε ζωντανός οργανισμός αντιμετωπίζει σοβαρούς κινδύνους από τον επιταχυνόμενο ρυθμό αύξησης της συγκέντρωσης των τοξικών αυτών μετάλλων, το γρήγορο ρυθμό εισόδου τους μέσω του περιβάλλοντος στα τρόφιμα και την αύξηση της τοξικότητάς τους, που οφείλεται σε συνεργό επίδραση μεταξύ τους, όταν συνυπάρχουν στο περιβάλλον.

(4) Η κύρια πηγή ρύπανσης της ατμόσφαιρας, του νερού και του εδάφους από τους ισχυρά καρκινογόνους πολυπυρηνικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες (Π.Α.Υ.). Οι ουσίες αυτές είναι ιδιαίτερα επικίνδυνες, γιατί είναι χημικά σταθερές και στην πάροδο δεκάδων χρόνων η συγκέντρωσή τους ελάχιστα μειώνεται λόγω μικροβιακής διάσπασης, φωτοοξείδωσης ή άλλων μηχανισμών. Έρευνες που έγιναν στην Αγγλία και την Αμερική απέδειξαν ότι αφενός μεν τα επίπεδα των ουσιών αυτών στο περιβάλλον αυξάνονται συνεχώς και αφετέρου πως υπάρχει συσχετισμός της αύξησής τους με την αύξηση στην καύση του άνθρακα. Και

(5) Πηγή όζοντος στην τροπόσφαιρα, που παράγεται από τη φωτόλυση των οξειδίων του αζώτου και πτητικών οργανικών ουσιών που εκπέμπονται επίσης κατά την καύση του άνθρακα.

Δε θα 'θελα όμως στο εξειδικευμένο τούτο θέμα να απασχολήσω άλλο το Σώμα, μολονότι θα μπορούσαν ασφαλώς να προστεθούν κι άλλα.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Η προηγούμενη δεκαετία χαρακτηριζόταν από δυο παράλληλες τάσεις:

I. Την τάση για εξεύρεση και ανάπτυξη υπαλλακτικών πηγών ενέργειας, περιβαλλοντικά καθαρής, και

II. Την τάση για μεγαλύτερη τεχνολογική ανάπτυξη, ώστε να περιοριστεί ο αντίκτυπος που έχει η χρήση των συμβατικών πηγών ενέργειας στην υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον.

Στην αναζήτηση υπαλλακτικών πηγών, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (renewable sources of energy) π.χ. ηλιακή ενέργεια, βιομάζα, γεωθερμική, ωκεανοθερμική, υδροηλεκτρική και η δύναμη του ανέμου, συγκεντρώνουν την προσοχή ερευνητών και περιβαλλοντικών υπηρεσιών, γιατί είναι πλούσιες, αβλαβείς και συμβιβάσιμες με το περιβάλλον.

Οι τεχνολογίες της ανανεώσιμης ενέργειας χαρακτηρίζονται από:

(α) Προσαρμοστικότητα: Τοπικά διαθέσιμες πηγές μπορούν να χρησιμοποιούνται για τοπικές ανάγκες ή να επιλέγεται η πηγή ανάλογα με τη συγκεκριμένη χρήση της ενέργειας.

(β) Τη διάρκεια και το ανεξάντλητο (sustainability) των πηγών, οι οποίες αναπληρώνονται με φυσικές διαδικασίες. Οι τεχνολογίες αυτές μετατρέπουν φυσικές πηγές σε ενέργεια, χωρίς να καταστρέφουν το οικοσύστημα από το οποίο προέρχονται.

(γ) Ασφάλεια: Μειώνουν την πιθανότητα μιας οικουμενικής καταστροφής, στην οποία οδηγούν τα σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα (φαινόμενο του θερμοκηπίου, καταστροφή του στρατοσφαιρικού όζοντος, όξινη βροχή, ραδιενεργά απόβλητα από τα οποία απειλείται η ανθρωπότητα και ατυχήματα).

Έτσι, έντιμε κύριε Πρόεδρε, τα κράτη οφείλουν να αυξήσουν τη χρηματοδότηση ερευνών για υπαλλακτικές πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανόμενης της ηλιακής, και να προωθήσουν τη χρήση του φυσικού αερίου, που είναι καθαρότερο από τον άνθρακα και ασφαλώς και από το πετρέλαιο. Γιατί οι συνέπειες από τη συνεχιζόμενη καύση ορυκτών καυσίμων είναι τόσο τρομερές, ώστε μόνη συνετή πράξη εκ μέρους των κυβερνήσεων να θεωρείται η λήψη μέτρων ριζικής θεραπείας, που αρχίζουν από την εξοικονόμηση ενέργειας και καταλήγουν στην ανάπτυξη και χρησιμοποίηση πηγών ανανεώσιμης ενέργειας.

Φίλοι κύριοι συνάδελφοι,

Επιγραμματικά -για την Κύπρο μιλάμε ειδικά- πρέπει να λεχθούν τα πιο κάτω:-

1. Να ολοκληρωθεί και να τεθεί σε άμεση εφαρμογή η μελέτη που επεξεργάζεται ο εμπειρογνώμονας Μακλώκλαντ για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

2. Η νομοθεσία αυτή όμως πρέπει να διαλαμβάνει προδιαγραφές και να προνοεί και για τα πιο κάτω:-

   (i) άρτια τεχνολογία, για να αποφεύγεται η ρύπανση.

   (ii) τήρηση διεργασιών για ασφάλεια των εργαζομένων στον εργασιακό χώρο.

   (iii) κατάλληλη επεξεργασία και διάθεση των λυμάτων.

Κι είναι γι' αυτόν ακριβώς το λόγο που ζητούμε όπως όλοι ανεξαίρετα οι βιολογικοί σταθμοί που κατασκευάζονται στην Κύπρο είναι υψηλής στάθμης και περιωπής, τριτοβάθμιοι και συνάδοντες με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Κι είναι και γι' αυτούς τους λόγους που ζητούμε και την αναβάθμιση του βιολογικού σταθμού -ιδιαίτερα μετά το φιάσκο Ποταμιάς- στην Ανθούπολη.

Γι' αυτό εξάλλου και αφορισμοί κι εκ στόματος μάλιστα επισήμου πως προκριτέα είναι, αντίς μιας οκάς ακακιώτικα πράσινα φασολάκια, μια οκά πράσινα δεκάλιρα, δεν είναι σοβαροί και δεν προοιωνίζουν ευτυχισμένο για τον τόπο μέλλον.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Είναι φανερό πως βρισκόμαστε μπροστά σε ραγδαίες εξελίξεις. Εξελίξεις που οδηγούν σταθερά στην εγκατάλειψη των συμβατικών πηγών ενέργειας και που επιβάλλονται από τα οικουμενικά περιβαλλοντικά προβλήματα, τα οποία πηγάζουν κατά κύριο λόγο από τη χρήση τους και οδηγούν από το σημερινό αφανισμό πτηνών, ζώων και φυτών, στον αυριανό αφανισμό του ανθρώπινου είδους. Οι νέες προοπτικές που διανοίγονται μπροστά μας είναι ευοίωνες για την υγεία, το περιβάλλον και την οικονομία και πρέπει να αποτελέσουν τον πυρήνα σοβαρής και συστηματικής έρευνας στα πλαίσια ενός αναπτυξιακού ενεργειακού προγράμματος του κράτους. Για το λόγο αυτό άποψή μας είναι πως δεν πρέπει να βιαστούμε, όπως σπεύδουμε τώρα, στην εγκατάσταση νέων σταθμών ή ακόμα και στην επέκταση των υφιστάμενων, εκτός κι αν αποδεδειγμένα αντιμετωπίζουμε άμεσες και πιεστικές ενεργειακές ανάγκες. Σ' αντίθετη περίπτωση, επιβάλλεται να ακούσουμε κι εμείς τα μηνύματα των καιρών και να τα λάβουμε σοβαρά υπόψη στη διαμόρφωση της ενεργειακής πολιτικής που θα ακολουθήσουμε ως κράτος, αν δε θέλουμε να κλάψουμε κάποτες σ' ερείπια κι αν φυσικά επιβιώσουμε ως τότες.

Πριν αποχωρήσω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, από το βήμα, θα 'θελα να εξάρω τόν άψογο ρόλο που στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος επιτελεί το Γενικό Χημείο του κράτους κι ειδικά η Διευθύντριά του κ. Ντίνα Ακελίδου, η οποία με πραγματική ευσυνειδησία και με πολλή επίγνωση της σοβαρότητας και της κρισιμότητας της θέσης της, καθώς και με τη στάση και την πρωτοβουλία της έδωσε, και στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές -Προστασίας του Περιβάλλοντος και Υγείας- και στον κυπριακό λαό, το σωστό στίγμα και τη σωστή γραμμή πλεύσης για τη βιολογική αυθυπαρξία αυτού του τόπου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η προστασία του περιβάλλοντος παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια μια μεγάλη ευαισθησία παγκόσμια. Και αυτό οφείλεται βασικά στην αύξηση των αναγκών και της δραστηριότητας που απαιτεί η καταναλωτική μας κοινωνία και ιδιαίτερα στη θεαματική πρόοδο της επιστημονικής έρευνας που μπόρεσε πλέον να διαπιστώσει καθαρά τα βλαπτικά αποτελέσματα.

Η ευαισθησία αυτή η παγκόσμια είχε σίγουρα φωτισμένα αποτελέσματα και ενέργειες, γιατί οδήγησε στο να γίνουν διεθνείς συμφωνίες που στοχεύουν στην πραγματική προστασία του περιβάλλοντος που αφορά τη ζωή και την επιβίωση αυτής ακόμα της ανθρωπότητας. Εμείς, ως Κύπρος, ως νησί, είμαστε ευτυχείς,

γιατί έχουμε υπογράψει διεθνείς συμβάσεις που αποσκοπούν στην προστασία της θάλασσας. Ας μην ξεχνούμε ότι πριν λίγα χρόνια η ασυνειδησία ορισμένων υπήρξε αιτία η Μεσόγειος να αποτελεί χώρο απόρριψης όλων των σκυβάλων των πλοίων, ενώ σήμερα, με τις αυστηρές κυρώσεις που επιβάλλονται, σίγουρα έχουμε μια μεγάλη προστασία απ' αυτή την ασυδοσία που παρατηρήθηκε στο παρελθόν. Επίσης έχουμε υπογράψει συμβάσεις για την προστασία λιμνών, ποταμών και άλλες συμβάσεις που αφορούν μέτρα για ασθένειες ή για την προστασία τόσο της πανίδας όσο και της χλωρίδας του τόπου.

Όμως εδώ, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να τονίσω ότι, υπογράφοντας όλες αυτές τις συμβάσεις, με λύπη διαπιστώνω ότι η ενέργεια για εφαρμογή τους στη δική μας πατρίδα είναι ημιτελής, γιατί η κυβέρνηση, η πολιτεία μας, μπορεί να εφαρμόζει αυτές τις συμφωνίες μόνο στη μισή Κύπρο. Άρα είναι καθήκον και υποχρέωσή μας σε κάθε διεθνές βήμα και με κάθε ευκαιρία που μας δίνεται να καταγγέλλουμε παγκόσμια αυτή την παράνομη κατοχή που μεταξύ όλων των άλλων κακών δε μας επιτρέπει να εφαρμόζουμε και τις διεθνείς συμβάσεις τις οποίες εμείς υπογράφουμε.

Τώρα στα εσωτερικά μας θέματα διαπιστώνουμε ότι δεν υπάρχει ενιαία πολιτική για πρόβλεψη και ασφάλεια όσον αφορά τη βιομηχανική ρύπανση. Έχουμε ήδη εγγράψει θέμα στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας και περιμένουμε ότι συντομότατα θα το συζητήσουμε, για να εισηγηθούμε μια συγκεκριμένη πολιτική που θα λύσει το πελώριο αυτό πρόβλημα. Ήδη η Βουλή χειροπιαστά και έμπρακτα έχει επιδείξει και αποδείξει το ενδιαφέρον της όσον αφορά το περιβάλλον με σωρεία θεμάτων σοβαρών που έχει εγγράψει στην Επιτροπή Περιβάλλοντος, όσο και σ' άλλες Επιτροπές που ασχολούνται με θέματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος. Η δε κυβέρνηση πρέπει να τονίσουμε και να παραδεκτούμε ότι έχει αναβαθμίσει το ενδιαφέρον της και ήδη έχει αναθέσει στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων το συντονισμό του θέματος προστασίας περιβάλλοντος το οποίο έχει συστήσει μια Επιτροπή. Όμως εμείς πιστεύουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό δεν αρκεί, αλλά χρειάζεται μια πολιτική απόφαση που να βάζει το θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος στις πρώτες προτεραιότητες. Θα πρέπει να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι σήμερα σε άλλες μεγάλες, προηγμένες χώρες έχουν συσταθεί ειδικά Υπουργεία Περιβάλλοντος. Εμείς λόγω συνταγματικού κωλύματος δεν έχουμε αυτό το δικαίωμα να δημιουργήσουμε ειδικό Υπουργείο, αλλά, ασπαζόμενος την πολύ εύστοχη εισήγησή σας ότι από το βήμα αυτό στο Κεφάλαιο Δ' θα πρέπει να ερχόμαστε με κάτι συγκεκριμένο, θα ήθελα να αναφέρω και να αποκαλύψω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός ετοιμάζει μια συγκεκριμένη πρόταση για τη σύσταση φορέα που θα εισηγείται, θα συντονίζει, θα εποπτεύει και θα ελέγχει όλη τη δραστηριότητα που αναφέρεται στην προστασία του περιβάλλοντος. Επίσης ετοιμάζει ο Δημοκρατικός Συναγερμός μια δεύτερη πρόταση που στοχεύει στο να καλλιεργηθεί στον τόπο μας, στο λαό μας η περιβαλλοντική συνείδηση. Γιατί σίγουρα καμιά κυβέρνηση, όσα μέτρα θεαματικά και αν λάβει, δεν μπορεί να έχει το απαιτούμενο αποτέλεσμα, αν δεν έχει τη συνεργασία του συνόλου του λαού.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να εκφράσω μόνο μια ανησυχία. Δυστυχώς νομοθεσίες υπάρχουν για όλα τα θέματα. Ακόμα και σ' αυτό το καινούργιο θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος έχουμε νόμους που μπορούν σίγουρα εφαρμοζόμενοι να μας δώσουν ικανοποιητική προστασία, μέχρις ότου ο μελετητής ο ξένος και οι αρμόδιες υπηρεσίες να μας δώσουν την εκσυγχρονισμένη,

ολοκληρωμένη νομοθεσία. Όμως παρατηρούμε στον τόπο μας μια τρομακτική αδυναμία. Τη μη εφαρμογή των νόμων. Διότι εκεί θα πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα. Θα πρέπει να υπάρξει ο απαιτούμενος έλεγχος από την Εκτελεστική Εξουσία ότι πράγματι εφαρμόζονται οι νόμοι τους οποίους ψηφίζουμε και καλύπτουν βασικότατα θέματα, όπως είναι η προστασία του περιβάλλοντος. Οι διαπιστώσεις μας μέχρι σήμερα είναι ότι υστερούμε τρομακτικά στο κεφάλαιο εφαρμογής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα του εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος είναι εξαιρετικά σοβαρό. Βεβαίως ο Πρόεδρος της Επιτροπής, ο συνάδελφος Γ. Σαββίδης, λόγω άλλης σοβαρής ευθύνης, δεν κατέστη δυνατό να παρευρεθεί στη συνεδρίαση. Είναι προετοιμασμένος να αναπτύξει τις απόψεις της δικής μας Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Έτσι παρακαλώ να παραμείνει το θέμα στην ημερήσια διάταξη, για να καταστεί δυνατό να αναπτύξει τις απόψεις κατά την επόμενη συνεδρίαση της Βουλής.

Με την ευκαιρία όμως που είμαι στο βήμα, θα ήθελα να τονίσω ή να αναφέρω μερικά πράγματα σε ό,τι αφορά την έκταση αυτού του μεγάλου προβλήματος. Η κατάσταση που παρουσιάζεται είναι εντελώς διαφορετική από εκείνη που είχαμε τα τελευταία λίγα χρόνια. Και αν δεν πω μήνα με μήνα, αλλά χρόνο με χρόνο γίνεται ακόμα σοβαρότερη η κατάσταση. Πρέπει να πούμε ότι η μόλυνση του περιβάλλοντος από ορισμένες δραστηριότητες, βιομηχανικές ή άλλες, ή από τη ρίψη των λυμάτων σε διάφορους τόπους κτλ. ή και στη θάλασσα ακόμα, έχει δημιουργήσει τεράστιους κινδύνους ή έχει αυξήσει τους κινδύνους για την υγεία των ανθρώπων. Το τι αναπνέουμε, το τι τρώμε και το τι πίνουμε έχει σχέση με την επιδείνωση ορισμένων ασθενειών. Τελευταία είδα με πολλή ανησυχία, σε μια εφημερίδα καθημερινή στη χώρα μας, την πληροφορία ότι 130 νέοι το χρόνο προσβάλλονται από καρκίνο. Και στην περίπτωση αυτή η εξήγηση που δίνουν οι επιστήμονες -μιλούμε μόνο για τους νέους, αυτό έλεγε η είδηση αυτή, αλλά η κατάσταση αυτή δεν είναι μόνο τους νέους που επηρεάζει-είναι ότι το τι τρώμε, το τι πίνουμε και το τι αναπνέουμε έχει σχέση με το θέμα των κινδύνων για την υγεία των ανθρώπων. Εδώ θα πρέπει να λεχθεί ότι πραγματικά τα στοιχεία που ανέφερε ο συνάδελφος κ. Πέτρος Στυλιανού είναι πολύ χαρακτηριστικά και θα μπορούσαν να αναφερθούν και πολλά άλλα που δίνουν πιο ολοκληρωμένη την εικόνα.

Πρέπει να πούμε ότι πρόσφατα οι τέσσερις πλευρές της Βουλής με αντιπροσώπους τους προσκλήθηκαν να πάρουν μέρος σε σύσκεψη η οποία αφορούσε την αντιμετώπιση του θέματος των λυμάτων με ένα σταθμό που γίνεται εδώ στην Ανθούπολη. Εκεί είχε διαπιστωθεί από εμπειρογνώμονες που μετακλήθηκαν από το εξωτερικό ότι υπάρχει μια διαφορά μεταξύ των επιστημόνων σε ό,τι αφορά τον τρόπο της κατασκευής αυτών των σταθμών. Και αμέσως την επόμενη Κυριακή εκείνης της σύσκεψης έγινε η επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας στην Ποταμιά, ο οποίος είπε: «Δυστυχώς ο σταθμός που έγινε

κατασκευάστηκε λανθασμένα και είμαστε υποχρεωμένοι τώρα να κατασκευάσουμε άλλο σταθμό, ο οποίος θα κοστίσει ένα εκατομμύριο λίρες.» Δεν είναι βέβαια εκείνος ο σταθμός μόνο ο προβληματικός, αλλά υπάρχουν και άλλοι σταθμοί. Και τα εκατομμύρια φεύγουν, όταν πολλές ανάγκες έχουμε. Και για πολλά προβλήματα δόθηκαν υποσχέσεις ότι θα αντιμετωπιστούν και καθυστερεί ακόμα η επίλυση αυτών των προβλημάτων. Πολύ κοντά στη Λευκωσία είχε πραγματοποιήσει επίσκεψη επί τόπου αντιπροσωπεία και πάλι των διάφορων πλευρών της Βουλής για να διαπιστώσει, τρία μίλια νότια της Λευκωσίας, ότι σε απόσταση κάπου τριών χιλιομέτρων υπήρχε ένας μεγάλος αύλακας, σε ορισμένα σημεία πλωτός, σωστή δεξαμενή από λύματα και βόθρους, ο οποίος προκαλεί πράγματι μεγάλη οχληρία και αποτελεί εστία μολύνσεως και κινδύνων για τη ζωή των κατοίκων των κοινοτήτων νότια της Λευκωσίας.

Θα πρέπει να πούμε ότι λίγες μέρες μετά από τη συνάντηση που είχαμε στη Λακατάμια, με παρουσία καθηγητή που μετεκλήθη από το εξωτερικό ειδικά για να πει γνώμη για τον τρόπο που κατασκευάζεται ο σταθμός αυτός των λυμάτων, πραγματοποιήθηκε άλλη σύσκεψη υπό την προεδρία του Δημάρχου της Λευκωσίας, ο οποίος έχει και μια άλλη ιδιότητα -Πρόεδρος της Επιτροπής της Αποχετεύσεως- στην οποία σύσκεψη προσκάλεσε ειδικούς συμβούλους από τον Καναδά και έφθασαν αεροπορικώς ειδικά για να μας αναπτύξουν τις δικές τους απόψεις, οι οποίες διέφεραν από τις απόψεις που είχαν εκφραστεί λίγες μέρες πριν στη Λακατάμια από άλλο καθηγητή, ο οποίος επίσης μετεκλήθη από το εξωτερικό. Και παρουσιάζεται η κατάσταση, αγαπητοί συνάδελφοι, να έχουμε στις υπηρεσίες του κράτους επιστήμονες, οι οποίοι αποτελούν αξίες και πολύτιμο κεφάλαιο για την προστασία της υγείας του λαού και για την αναπτυξιακή προσπάθεια στον τόπο, που διαφωνούν μεταξύ τους ως προς τον τρόπο της κατασκευής αυτών των σταθμών. Έχουμε τη γνώμη -και ήταν και η άποψη άλλων συναδέλφων- ότι θα ήταν πολύ επωφελές αν αναλαμβάνετο η πρωτοβουλία από μέρους των αρμοδίων να συγκληθούν ειδικές συσκέψεις ή σεμινάρια, για να συζητηθεί το θέμα και να δοθεί η ορθή απάντηση στο ερώτημα «Πώς κατασκευάζονται αυτοί οι σταθμοί» και να μην αφήνουμε να δαπανούνται τεράστια ποσά, χωρίς να έχουμε τελικά σταθμούς λυμάτων κτλ.

Τέλος, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να τονίσω και κάτι άλλο: Όταν, ωθούμενοι ή κεντριζόμενο το ενδιαφέρον μας από το ίδιο το πρόβλημα, όπως παρουσιάζεται, θέτουμε την ανάγκη να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα, το ταχύτερο δυνατό, ριζικά και αποτελεσματικά, μας υποδεικνύεται ότι εκείνο που μας ενδιαφέρει -το ανέφερε και ο κ. Πέτρος Στυλιανού- είναι να αναπτύξουμε τις βιομηχανίες μας, να μην επηρεάζουμε την αναπτυξιακή προσπάθεια της βιομηχανίας μας. Τονίζουμε με σαφήνεια και κατηγορηματικά ότι και εμείς υποστηρίζουμε θερμά την ανάπτυξη των βιομηχανικών μας μονάδων. Δε θέλουμε σε κανένα βαθμό να θέσουμε οποιουσδήποτε περιορισμούς σε αυτή την αναπτυξιακή προσπάθεια. Θεωρούμε, αν θέλετε, ότι οι μονάδες μας αυτές είναι η κότα που θα γεννήσει το χρυσό αυγό για την Κύπρο. Αλλά, προς Θεού, δεν πρέπει να παραβλέψουν αυτές οι μονάδες τα δικά τους καθήκοντα, τις δικές τους ευθύνες. Είναι ανάγκη από την πρώτη στιγμή που μπαίνει ο θεμέλιος λίθος για να γίνει μια μονάδα, να λαμβάνεται υπόψη και το πώς ρίπτονται, πού ρίπτονται, πώς εξουδετερώνονται οι σκόνες ή τα λύματα ή οι άλλες ουσίες οι οποίες, κατά τον έναν ή τον άλλο τρόπο, είναι δυνατό να επηρεάσουν την υγεία του κόσμου. Και πέραν τούτου δεν είναι μόνο η κυβέρνηση, δεν είναι μόνο οι δήμοι, δεν είναι μόνο οι βιομηχανικές μας

μονάδες, αλλά όλοι μας μπορούμε να βοηθήσουμε στην προστασία του περιβάλλοντος. Πρώτιστα όμως -και έχει δίκαιο ο εισηγητής του θέματος για εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος-πρέπει να δούμε τη νομοθεσία μας και να θεσπίσουμε πρόνοιες ανασταλτικές της ρύπανσης του περιβάλλοντος. Δηλαδή να ενισχύσουμε την αποτελεσματικότητα των προνοιών της νομοθεσίας μας, η οποία θα πρέπει πράγματι να γίνει περισσότερο αποτελεσματική στην προστασία του περιβάλλοντος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Η απόφαση την οποία θέλω να θέσω υπόψη σας είναι ότι στην επόμενη συνεδρίαση θα μιλήσει μόνο ο εισηγητής και θα κλείσει το θέμα. Όπως και στην προηγούμενη περίπτωση, θα μιλήσει ο κ. Χατζηδημητρίου που ζήτησε -αν άλλος θέλει, να το δηλώσει τώρα-και ο εισηγητής, αν το θελήσει. Αυτή είναι η απόφαση.

Θέλω να σας πω ότι υπάρχουν πολλά θέματα και ότι μ' αυτό το ρυθμό πολύ φοβούμαι ότι οι εργασίες της Βουλής δε θα είναι πολύ εποικοδομητικές.

Εν πάση περιπτώσει, δε θα ήθελα να προχωρήσω, εκτός αν ήξερα ότι στο επόμενο θέμα θα υπάρξει μόνο ένας ομιλητής, ο εισηγητής. Αν θα υπάρξουν άλλοι, θα το αναβάλω, όπως θα κάμω για όλα τα υπόλοιπα θέματα.

Παραμένουν λοιπόν όλα για την επόμενη συνεδρίαση της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 26 Απριλίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1990.
2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1990.
3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1990.
4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1990.
5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1990.
6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (ΤΑΕΠ) Νόμος (Αρ. 2) του 1990.
7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (ΤΑΕΠ) Νόμος (Αρ. 3) του 1990.
8) Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
9) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
10) Ο περί Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
11) Ο περί Αναπληρωτών Μελών της Αστυνομικής Δύναμης (Μονιμοποίηση) Νόμος του 1990.
(Πρόταση νόμου).
12) Ο περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου (Εισαγωγή Φοιτητών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
(Πρόταση νόμου).

13) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.
(Πρόταση νόμου).

14) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

15) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.
(Πρόταση νόμου).

16) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

17) Ο περί Πολιτικών Δικαιωμάτων των Υπαλλήλων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

18) Ο περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1988.
(Πρόταση νόμου).

19) Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1990.

20) Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1990.

21) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πέρα Πεδιού του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

1) «Ο κυβερνητικός μηχανισμός κι οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ). (15.2.1990).
(Συνέχιση της συζήτησης).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή
κ. Α. Γεωργίου). (23.7.1987).
(Συνέχιση της συζήτησης).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).
(Συνέχιση της συζήτησης).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3 1989).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη προστασίας της περιοχής του Ακάμα και η κήρυξή του σε εθνικό πάρκο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου). (7.5.1987).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (2.2.1989).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.1988).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη να μελετηθεί εκ νέου η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα, συμπεριλαμβανόμενης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Γαλανού). (11.5.1989).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.1989).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (8.2.1990).

Οι Βουλευτές κ. Αλέξης Γαλανός, Πέτρος Στυλιανού και Νίκος Μουσιούττας ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη μονιμοποίησης των γυναικών Ειδικών Αστυνομικών, που έχουν υπηρεσία πάνω από 15 χρόνια».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Επαναλαμβάνω και πάλι για πολλοστή φορά ότι όλα αυτά τα θέματα μπορούν να τα εισηγούνται στους Προέδρους των Επιτροπών, οι οποίοι αυτεπαγγέλτως δικαιούνται να ασχοληθούν με τα θέματα, για να μην παρουσιαζόμαστε και στον έξω κόσμο ότι έχουμε περίπου, ξέρω εγώ, 200 θέματα εν εκκρεμότητι, ενώ δεν είναι θέματα τα οποία βρίσκονται εν εκκρεμότητι. Οι Βουλευτές κ. Χρίστος Σολωμής και Ανδρέας Μαθηκολώνης ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η φημολογούμενη πρόθεση της κυβέρνησης να επιτρέψει τη μεταφορά του Βαφείου Rainbow στην περιοχή Κόρνου-Κοφίνου και η δικαιολογημένη αντίδραση των κατοίκων της περιοχής».

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Ο κ.Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Πάνω σ' αυτό ακριβώς το θέμα σήμερα με έχουν πάρει από την περιοχή της Αναφωτίας -ο κοινοτάρχης-

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δε θα μπούμε στη συζήτηση.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

'Οχι, δε θα μπούμε στη συζήτηση, κύριε Πρόεδρε. Να μου επιτρέψετε απλώς και μόνο να πω ότι το θέμα είναι πλέον άκρως επείγον, διότι άρχισαν εκεί, φαίνεται, τις εργασίες για την εγκατάσταση του βαφείου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να σας απαντήσω; Κύριε συνάδελφε, με συγχωρείτε...

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Θα ήθελα να ζητήσω να κηρυχθεί επείγον...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

'Οσο κι αν κηρυχθεί επείγον, θα έχει τελειώσει το κτίσιμο. Το επείγον θα το κάμει η Επιτροπή. Αν η Επιτροπή το αρπάξει αμέσως και το φέρει στους αρχηγούς των κομμάτων και οι αρχηγοί των κομμάτων συμφωνήσουν, τότε ανατίθεται στον Πρόεδρο, ο οποίος κάμνει τα διαβήματα και έχει κάποτε κάποιο αντίκτυπο. Διότι, όταν ο Πρόεδρος κάμνει, εκ μέρους της Βουλής, διάβημα προς την κυβέρνηση, πρέπει να πω ότι τις περισσότερες τουλάχιστον φορές, αν όχι όλες, λαμβάνεται υπόψη. Αν πάρει το δρόμο της στην Επιτροπή κανονικά, όπως πάει τώρα, σας λέω ότι θα έχει κτιστεί το εργοστάσιο, προτού ακόμα η Επιτροπή το εξετάσει.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Αλλά το θεωρώ υποχρέωσή μου και συμφωνώ με όσα έχετε πει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν υπάρχει θέμα προτεραιότητας. Δεν είναι νομοθεσία. Αν η Επιτροπή το φέρει, θα εξεταστεί. Δεν είναι νομοσχέδιο που χρειάζεται να κηρυχθεί επείγον,

για να μην κυκλοφορήσει η Έκθεση 48 ώρες προ της συζήτησης. Επομένως, ευχαρίστως να πείτε στον Πρόεδρο της Επιτροπής να το βάλει μπροστά, να κάνει αμέσως την Έκθεση, και είμαι βέβαιος ότι η Βουλή δε θα διστάσει να το συζητήσει.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Εντάξει, δέχομαι αυτή την εισήγηση, παρόλο που δεν είναι η πρώτη φορά που το Σώμα έχει κηρύξει επείγοντα θέματα του Κεφαλαίου Δ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ούτε και είναι η πρώτη φορά που ο Πρόεδρος του Σώματος υπέδειξε αυτό το πράγμα.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Εντάξει, παραδέχομαι αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Χαραλαμπίδης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη επίλυσης των προβλημάτων από τον τρόπο λειτουργίας των καντίνων στα σχολεία Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Ο Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου ζητά την εγγραφή των ακόλουθων θεμάτων τα οποία προκύπτουν από ερωτήσεις στις οποίες δε δόθηκαν ικανοποιητικές απαντήσεις.

1) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Παραμάλι - Αυδήμου, με αποτέλεσμα το νερό να ρέει στη θάλασσα και οι αμπελώνες να μην αρδεύονται».
2) «Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Λάνιας-Δωρού με δυσμενείς επιπτώσεις στις δυο κοινότητες».

Η εισήγηση είναι όπως και τα δυο θέματα παραπεμφθούν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Επειδή και τα δυο θέματα προκύπτουν από ερωτήσεις στις οποίες δε δόθηκαν ικανοποιητικές απαντήσεις, εγγράφονται αυτόματα και παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Επίσης ο ίδιος Βουλευτής ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η αθέτηση υποσχέσεων αναφορικά με οδικά προβλήματα της κοινότητας Προδρόμου».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Το θέμα προκύπτει από μη ικανοποιητική απάντηση σε ερώτηση.

Κι αυτό το θέμα εγγράφεται αυτόματα, επειδή προκύπτει από μη ικανοποιητική απάντηση, και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Οι Βουλευτές κ. Α. Ζιαρτίδης, Α. Φάντης, Ντ. Κωνσταντίνου, Π. Δίγκλης και Μ. Παπαπέτρου ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι κίνδυνοι από την ύπαρξη παράνομου οπλισμού και η ανάγκη λήψης αποφασιστικών μέτρων για ανακάλυψη και παράδοσή του στο κράτος».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και να εξετασθεί ως επείγον κατά προτεραιότητα.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και θα εξεταστεί ως επείγον κατά προτεραιότητα από την Επιτροπή.

Ο Βουλευτής κ. Τ. Χατζηδημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη μονιμοποίησης των υπαλλήλων της Σεβέρειου Βιβλιοθήκης, καθώς και των Βιβλιοθηκών του Γυμνασίου Παλουριώτισσας, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, της Παιδαγωγικής Ακαδημίας και του Λανίτειου Λυκείου Α΄ Λεμεσού και η ένταξή τους στις κατάλληλες κλίμακες».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Υπάρχει ένσταση;

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Επίσης ο ίδιος Βουλευτής ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Ανάληψη εκστρατείας διάσωσης της Αρχιγραμματείας και των κτιρίων που βρίσκονται γύρω από αυτή».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Υπάρχει ένσταση;

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται, εφόσον δεν υπάρχει ένσταση.

Το Μέλος της Βουλής κ. Ρ. Κατσελλή ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη διατήρησης και αναπαλαίωσης των γραφείων της Αρχιγραμματείας η οποία στέγασε το 1882 το πρώτο σύγχρονο κυπριακό Νομοθετικό Σώμα για σκοπούς ιστορικούς, πολιτιστικούς και περιβαλλοντικούς».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος. Αντιλαμβάνομαι ότι είναι το ίδιο θέμα. Άρα παραπέμπονται και τα δυο στην Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Ο Βουλευτής κ. Π. Στυλιανού ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Τα άμεσα κι επείγοντα προβλήματα που αντιμετωπίζει η τάξη παθόντων: οικογένειες πεσόντων, αγνοουμένων και αναπήρων των αγώνων».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων και Παθόντων.

Υπάρχει ένσταση;

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Το Μέλος της Βουλής κ. Ρ. Κατσελλή ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ενημέρωση των μαθητών για τους κινδύνους χρήσης ναρκωτικών και τρόποι καταπολέμησής τους με ειδικά μαθήματα μέσα στις τάξεις κάθε χρόνο».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Υπάρχει ένσταση;

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Το Μέλος της Βουλής κ. Ρ. Κατσελλή ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η προσθήκη κυπριακής κατασκευής προφυλακτήρων στα διάφορα αυτοκίνητα και οι κανονιστικές διατάξεις για την οδική ασφάλεια».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο Βουλευτής κ. Α. Γαλανός ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η εμπειρία του πρόσφατου Συνεδρίου της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης και κατά πόσο ανταποκρίνεται το ΡΙΚ - Τηλεόραση στο ρόλο του για την προώθηση και ιεράρχηση των σωστών προτεραιοτήτων σε μια σύγχρονη ευρωπαϊκή Δημοκρατία και κοινωνία».

Η εισήγηση είναι όπως εγγραφεί και συζητηθεί ως θέμα προτεραιότητας στο Κεφάλαιο Δ.

Φαίνεται ότι εδώ εννοεί στην ολομέλεια του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση για την ολομέλεια;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και θα συζητηθεί στην ολομέλεια.

Ο Βουλευτής κ. Ο. Δημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η αθέτηση της υπόσχεσης της κυβέρνησης για αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Ο Βουλευτής κ. Δ. Ηλιάδης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η συμπερίληψη της περιοχής του Συμβουλίου Βελτίωσης Σωτήρας στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη ρύθμιση της τουριστικής ανάπτυξης».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Ο Βουλευτής κ. Χρ. Κουρτελλάρης ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Οι προθέσεις της κυβέρνησης για απαλλοτρίωση 1,200 στρεμμάτων αγροτικής γης για επέκταση του Αεροδρομίου Λάρνακας και οι δυσμενείς επιπτώσεις για τους ιδιοκτήτες και τους κατοίκους των γύρω χωριών».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 7.45 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Αναφορά του Προέδρου του Σώματος στην επέτειο της γενοκτονίας των Αρμενίων, έγκριση σχετικού ψηφίσματος, τήρηση μονόλεπτης σιγής για τα θύματα της γενοκτονίας και ομιλία του αντιπροσώπου της αρμενικής κοινότητας κ. Αράμ Καλαϊτζιάν.

2) Έκθεση για το θέμα «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το μήνα Απρίλιο του 1990», ανάγνωση της Απόφασης και έγκριση αυτής.

3) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

4) Ερωτήσεις Βουλευτών (Αιτήματα της κοινότητας Βυζακιάς -Αίτημα της κοινότητας Βυζακιάς για επέκταση του υπό ανακατασκευή δρόμου προς την κοινότητα - Αίτημα των κατοίκων Βυζακιάς όπως τους επιτραπεί να κάνουν χρήση του νερού του φράγματος - Η διακοπή των επισκέψεων γιατρού στην κοινότητα Βυζακιάς -Προβλήματα από τον υπό ανακατασκευή δρόμο προς τη Βυζακιά - Η ύπαρξη μη εκραγέντων βλημάτων από ασκήσεις της εθνικής φρουράς στη Βυζακιά - Αίτημα των κατοίκων Βυζακιάς για μετακίνηση του στρατοπέδου που βρίσκεται στην κοινότητα -Αιτήματα των εκπαιδευτικών που διδάσκουν στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης -Η ύπαρξη αντρών στη ΜΜΑΔ που υπηρετούν για περισσότερα από τρία χρόνια - Το ακατάλληλο για πόση νερό των γεωτρήσεων της Ανθούπολης - Τα μέτρα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών βιομηχανιών - Η σκοπούμενη απόλυση των εργατοϋπαλλήλων που εργάζονται στις βρετανικές βάσεις στο Τμήμα Δημόσιων Έργων - Αίτημα των προσφύγων του οικισμού Επισκοπής για εκτέλεση από το κράτος των έργων υποδομής στα οικόπεδα που παραχωρούνται για επαγγελματική στέγη - Αίτημα των προσφύγων που διαμένουν στην Επισκοπή για διαχωρισμό κρατικής γης σε οικόπεδα για τη στέγασή τους - Η ανάγκη διασφάλισης του αδιάβλητου της διαδικασίας των προσφορών για τη μεταφορά των σιτηρών της επόμενης διετίας - Το θέμα της δημιουργίας έργου υδροδότησης της κοινότητας Κοράκου από πηγή του Τροόδους - Η ύπαρξη λάσπης και σκουριάς στα ντεπόζιτα νερού της οδού Ναυσικάς στον οικισμό Άγιος Γεώργιος Παλουριώτισσας - Αίτημα της κοινότητας Βυζακιάς για επανεκτίμηση από τον ΟΓΑ της στρεμματικής απόδοσής της - Η αλόγιστη εκκοπή πεύκων στην περιοχή του δάσους «Αδελφοί» - Το φτωχό οδικό δίκτυο των κοινοτήτων από τους Αγίους Τριμιθιάς μέχρι την περιοχή Πιτσιλλιάς, Σολιάς και Μαραθάσας - Η καθυστέρηση στη λειτουργία πλήρωσης της θέσης του Ανώτερου Λειτουργού Ινστιτούτου Εκπαίδευσης Προσωπικού Ξενοδοχείων και Επισιτιστικής Βιομηχανίας - Αίτημα για αναπροσαρμογή του συστήματος παραχώρησης Τ/Κ κλήρου στην Ποταμιά - Αίτημα για διαπλάτυνση-ευθυγράμμιση του δρόμου Ποταμιάς-Δαλιού - Η ανάγκη αύξησης του αριθμού των κλινών του Ογκολογικού Τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας - Αίτημα για δημιουργία «Πλατείας Κέντρου Νεότητας» στην Ποταμιά -Αίτημα της κοινότητας Ποταμιάς για παραχώρηση κρατικής γης σε πρόσφυγες -Η ανάγκη επανέκδοσης από τη Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας του λογοτεχνικού έργου της Μαρίας Ρουσιά -Η κάλυψη της επετείου της 25ης Μαρτίου από την κυπριακή τηλεόραση -Αίτημα για κάλυψη από το κράτος των μεταφορικών των προσφύγων μαθητών που φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία - Αίτημα για πλήρη αποζημίωση του πρόσφυγα κτηνοτρόφου Γιαννή Σίσου για τις ζημιές που υπέστη από την τρομώδη νόσο -Αίτημα για εγγραφή της συμβασιούχου δασκάλας

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 26ης Απριλίου 1990

('Ωρα έναρξης: 6.40 μ.μ.)

(Αρ. 26)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, πριν μπούμε στην ημερήσια διάταξη, θα σας αναγνώσω τον κατάλογο των Μελών για τα οποία υπάρχει εισήγηση να αποτελέσουν την Επιτροπή Επιλογής της Βουλής. Ο κατάλογος αυτός υποβάλλεται προς έγκριση στην ολομέλεια:

Βάσος Λυσσαρίδης, Πρόεδρος ex officio
Γλαύκος Κληρίδης
Μιχάλης Πουμπουρής
Τάκης Χατζηδημητρίου
Ιωάννης Μάτσης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Γεώργιος Λαδάς
Χρίστος Κουρτελλάρης
Παύλος Δίγκλης

Η εισήγηση αυτή γίνεται με τη διαφωνία των Βουλευτών του ΑΚΕΛ. Ρωτώ λοιπόν αν η εισήγηση αυτή εγκρίνεται από τους υπόλοιπους Βουλευτές.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο κ. Γαλανός, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω, αυτός είναι ο κατάλογος ο οποίος μου έχει δοθεί.

(Γέλια)

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν πρόκειται να συνεχίζονται πεντάωρες συνεδριάσεις όπως η σημερινή, δε θα με ενοχλούσε καθόλου αν δε συμμετείχα. Αλλά φαίνεται ότι συμμετέχω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, πρόκειται περί παραλείψεως. Πάνω στη βιασύνη του ο Γενικός Διευθυντής της Βουλής παρέλειψε το όνομα του κ. Γαλανού. Απολογούμεθα πράγματι για την παράλειψη αυτή.

Εν πάση περιπτώσει, με τη διαφωνία των Βουλευτών του ΑΚΕΛ, ο κατάλογος αυτός εγκρίνεται και τα Μέλη αυτά αποτελούν την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Επιλογής.

Προχωρούμε στην ημερήσια διάταξη και δη στο Κεφάλαιο Α, που είναι η Νομοθετική Εργασία.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1990».

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, οι Εκθέσεις για τα υπ' αρ. 1 μέχρι 7 θέματα στην ημερήσια διάταξη θα μπορούσαν, αν συμφωνεί το Σώμα, -λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι οι Εκθέσεις είναι ομόφωνες- να θεωρηθούν αναγνωσθείσες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, εγώ προσωπικά δεν έχω ένσταση.

Υπάρχει, κύριοι, οποιαδήποτε ένσταση, να θεωρηθούν αναγνωσθείσες οι Εκθέσεις των υπ' αρ. 1 μέχρι 7 θεμάτων;

Δεν υπάρχει ένσταση.

Αρχίζουμε λοιπόν με την 'Εκθεση του υπ' αρ. 1 θέματος.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28

Φεβρουαρίου, στις 7 και 14 Μαρτίου και στις 18 Απριλίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών και ο Αρχηγός της Αστυνομίας. Στην τελευταία συνεδρία της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες οι Βουλευτές κ. Χρ. Κουρτελλάρης, Κ. Χρίστου, Π. Στυλιανού και Ν. Μουσιούττας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £8,301,786 και η διάθεσή του για την κάλυψη των δαπανών αγοράς μηχανοκίνητων οχημάτων και άλλου εξοπλισμού από την Αστυνομία, για να εκπληρώσει η τελευταία τις συμβατικές της υποχρεώσεις αναφορικά με την αγορά πτητικών και πλωτών μέσων, καθώς και για τη διάθεση των αναγκαίων πιστώσεων που απαιτούνται για τη δημιουργία αριθμού νέων θέσεων στην Αστυνομία και την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή, αφού ζήτησε και πήρε όλα τα αναγκαία στοιχεία σε σχέση με τις ζητούμενες πιστώσεις και έλαβε υπόψη το γεγονός ότι το σημαντικότερο μέρος των πιστώσεων αυτών, ύψους £6 εκ., αναμένεται να διατεθεί για την κάλυψη ανειλημμένων συμβατικών υποχρεώσεων για εξοπλισμό που παραγγέλθηκε από πέρσι σε ξένους οίκους του εξωτερικού ή για την αγορά άλλου ειδικού εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών ύστερα από σχετική έγκριση της Βουλής στα πλαίσια του προϋπολογισμού του περασμένου χρόνου, αποφάσισε να εισηγηθεί σε πρώτο στάδιο την έγκριση των πιστώσεων αυτών, με εξαίρεση όμως τις πιστώσεις που ζητούνται για την αγορά εξοπλισμού για τη ΜΜΑΔ και για αντιδιαδηλωτικές εξαρτύσεις, συνολικού ύψους £115,980.

Αναφορικά τέλος με τις νέες θέσεις που ζητείται να δημιουργηθούν στην Αστυνομία και την Πυροσβεστική Υπηρεσία, η Επιτροπή συμφωνεί με την έγκριση των θέσεων για την Πυροσβεστική Υπηρεσία, λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι απόλυτα αναγκαίες για την επάνδρωση νέων πυροσβεστικών σταθμών που έχουν ήδη ανεγερθεί με έγκριση της Βουλής. Για τις νέες θέσεις που ζητούνται για την Αστυνομία η Επιτροπή θα επανέλθει, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη όλων των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της.

Η Επιτροπή, διαμορφώνοντας ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού μειωθεί η ζητούμενη συμπληρωματική πίστωση από £8,301,786 σε £7,982,872 και τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχον ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θα διαβάζω όλους τους αριθμούς των πλαγιοτίτλων μαζί, κ. Πρόεδρε.

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £7,982,872 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 με τον Πρώτο Πίνακα, και 4 με το Δεύτερο Πίνακα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 με τον επισυνημμένο Πρώτο Πίνακα και 4, με τον επισυνημμένο Δέυτερο Πίνακα, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Το δεύτερο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 6) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου 1990 με την παρουσία εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρόντες οι Βουλευτές κ. Χρ. Κουρτελλάρης, Κ. Χρίστου, Π. Στυλιανού και Ν. Μουσιούττας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £394,000 και η διάθεσή του για τη λήψη διάφορων μέτρων προς απάμβλυνση των συνεπειών από την ανομβρία στον κτηνοτροφικό τομέα.

Ειδικότερα οι ζητούμενες πιστώσεις θα διατεθούν για την παραχώρηση δωρεάν κριθαριού προς όλους τους αιγοπροβατοτρόφους και για τη δανειοδότησή τους, για να μπορέσουν να εξασφαλίσουν διάφορες άλλες ζωοτροφές και χρειώδη για τα ζώα τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επικροτεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £394,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 με τον επισυνημμένο Πρώτο Πίνακα, και 4 με τον επισυνημμένο Δεύτερο Πίνακα, εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 με τον επισυνημμένο Πρώτο Πίνακα, και 4 με τον επισυνημμένο Δεύτερο Πίνακα, εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 7) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου

1990 με την παρουσία εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρόντες οι Βουλευτές κ. Χρ. Κουρτελλάρης, Κ. Χρίστου, Π. Στυλιανού και Ν. Μουσιούττας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £150,000 και η διάθεσή του για την καταβολή μηνιαίου επιδόματος, ύψους £100 το μήνα, σε δικαιούχους παραπληγικούς/ τετραπληγικούς σύμφωνα με το σχέδιο βοήθειας που έχει καταρτιστεί για το σκοπό αυτό.

Η χορήγηση του επιδόματος αυτού εντάσσεται στα πλαίσια της υποβοήθησης της αναξιοπαθούσας αυτής τάξης των πολιτών, για να μπορούν να αντεπεξέρχονται καλύτερα προς τις ειδικές ανάγκες που αντιμετωπίζουν και ικανοποιεί ένα από πολλού αίτημα της Οργάνωσης των Παραπληγικών.

Η Επιτροπή επιδοκιμάζει τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £150,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 με τον επισυνημμένο Πρώτο Πίνακα και 4 με τον επισυνημμένο Δεύτερο Πίνακα, εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 μαζί με τους επισυνημμένους Πρώτο και Δεύτερο Πίνακες εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου 1990 με την παρουσία εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρόντες οι Βουλευτές κ. Χρ. Κουρτελλάρης, Κ. Χρίστου, Π. Στυλιανού και Ν. Μουσιούττας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £219,510 και η διάθεσή του για την κατανομή του σε διάφορα Κεφάλαια και Άρθρα του Προϋπολογισμού του 1990 που αποδείχθηκαν ανεπαρκή για την ικανοποίηση των αναγκών που έχουν προβλεφθεί.

Το μεγαλύτερο μέρος των πιστώσεων που ζητούνται θα διατεθεί για την καταβολή των εξόδων για την ανάκτηση των μωσαϊκών της Παναγίας της Κανακαριάς (£120,000) και για την αναθεώρηση του επιδόματος για υπερωριακή απασχόληση και αναμονή των τεχνολόγων των νοσοκομειακών εργαστηρίων (£33,100).

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τους λόγους για τους οποίους ζητούνται κατά περίπτωση οι συμπληρωματικές αυτές πιστώσεις, συμφωνεί με την έγκρισή τους, νοουμένου ότι θα μειωθεί η ζητούμενη πίστωση για την κάλυψη των εξόδων ανάκτησης των πιο πάνω αρχαιοτήτων από £120,000 σε £83,000 που είναι το ύψος των πραγματικών ως τώρα δαπανών και θα αφεθεί για σκοπούς παραπέρα μελέτης και διερεύνησης η πίστωση ύψους £3,000 που ζητείται για σκοπούς χαριστικής καταβολής βοήθειας σε συγκεκριμένη περίπτωση πολίτη και η πίστωση ύψους £41,750 που ζητείται για τη διεξαγωγή συγκριτικής μελέτης μισθών και άλλων όρων εργοδότησης στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα.

Η Επιτροπή, διαμορφώνοντας ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ζιαρτίδης παρακαλώ.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ψηφίσω το προτεινόμενο νομοσχέδιο, έχω όμως μια παρατήρηση σχετικά με την απόφαση της Επιτροπής να περικόψει το ποσό των £41,750 που ζητείται για τη διεξαγωγή συγκριτικής μελέτης μισθών και άλλων όρων εργοδότησης στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα.

Η Επιτροπή δε δίνει τους λόγους για τους οποίους αποφάσισε να περικόψει αυτό το ποσό. Είναι πιθανό, αν μας έδινε τους λόγους, να συμφωνούσαμε όλοι μαζί της.

Πρόκειται για ένα πολύ σοβαρό θέμα. Ένα θέμα που συζητείται συχνά και μέσα στους πολιτικούς συνδικαλιστικούς κύκλους αυτού του τόπου. Εννοώ το χάσμα το οποίο υπάρχει όσον αφορά στη μισθοδοσία δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων στον ιδιωτικό τομέα.

Έχω τη γνώμη, κ. Πρόεδρε και κ. συνάδελφοι, ότι αυτό είναι ένα θέμα πάνω στο οποίο κυκλοφορούν συνεχώς φήμες -όσον αφορά κυρίως τους μισθούς των δημόσιων υπαλλήλων-φήμες που αφήνουν εκτεθειμένη τη δημοσιοϋπαλληλική τάξη. Δεν είμαι σίγουρος αν οι κατηγορίες οι οποίες εκτοξεύονται, οι φήμες οι οποίες κυκλοφορούν είναι δίκαιες ή όχι, γι' αυτό έχω τη γνώμη ότι η διερεύνηση αυτού του Σώματος, η διεξαγωγή της συγκριτικής μελέτης, επιβάλλεται και προς το συμφέρον και τη φήμη της δημοσιοϋπαλληλικής τάξης, αλλά και για τη διόρθωση μιας αδικίας, αν πράγματι υπάρχει το χάσμα το οποίο λέγεται ότι υπάρχει.

Έχω λοιπόν τη γνώμη, κύριε Πρόεδρε, ότι το Σώμα πρέπει να στείλει ένα μήνυμα ότι «βιαζόμαστε να διεξαχθεί η συγκριτική μελέτη για να δούμε αν υπάρχει χάσμα, πόσο είναι αυτό το χάσμα και πώς είναι δυνατό να διορθωθεί».

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £137,760 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 με τον επισυνημμένο Πίνακα, εγκριθούν;

Και τα τρία άρθρα μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Και βεβαίως το μήνυμα το οποίο θέλει να αποστείλει προς την Εκτελεστική Εξουσία ο Βουλευτής κ. Ζιαρτίδης, είναι ένα μήνυμα το οποίο θα διαβιβαστεί.

Και προχωρούμε στο επόμενο νομοσχέδιο που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 6) ΤΟΥ 1990

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου 1990 με την παρουσία εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρόντες οι Βουλευτές κ. Χρ. Κουρτελλάρης, Κ. Χρίστου, Π. Στυλιανού και Ν. Μουσιούττας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £1,568,900 και η διάθεσή του για την ανέγερση, επέκταση ή/και βελτίωση των σχολικών κτιρίων στη μέση γενική εκπαίδευση.

Η Επιτροπή, επικροτώντας τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου παρατηρώντας όμως ταυτόχρονα ότι τόσο η συμπληρωματική αυτή πίστωση όσο και πλείστες άλλες που άρχισαν μηχανικά να συρρέουν προς τη Βουλή, υπό τη μορφή συμπληρωματικών προϋπολογισμών, θα μπορούσαν να προβλεφθούν και περιληφθούν στον Προϋπολογισμό για το 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £1,568,900 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1, 2 και 3 μαζί με τον Πίνακα;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα, εγκρίνονται ομόφωνα.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε το επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (ΤΑΕΠ) Νόμος (Αρ. 2) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1990

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου 1990 με την παρουσία εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρόντες οι Βουλευτές κ. Χρ. Κουρτελλάρης, Κ. Χρίστου, Π. Στυλιανού και Ν. Μουσιούττας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού χρημάτων ύψους £39,930 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης συντήρησης του κτιρίου του Κοινοτικού Κέντρου Ευημερίας Αγίου Αθανασίου Λεμεσού.

Η Επιτροπή, επικροτώντας τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £39,930 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψήφιστεί σε Νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (ΤΑΕΠ) Νομος (Αρ. 3) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1990

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου 1990 με την παρουσία εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρόντες οι Βουλευτές κ. Χρ. Κουρτελλάρης, Κ. Χρίστου, Π. Στυλιανού και Ν. Μουσιούττας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού χρημάτων ύψους £300,000 και η διάθεσή του για την έναρξη, μέσα στο 1990, των έργων κατασκευής κεντρικού αποχετευτικού συστήματος στον Κυβερνητικό Οικισμό «Στρόβολος ΙΙΙ».

Η Επιτροπή, επικροτώντας τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £300,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1,2 και 3 μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 3) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου (Εισαγωγή Φοιτητών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας να διαβάσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Ρήνα Κατσελλή
Αλέκος Μαρκίδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Φεβρουαρίου και στις 13 Μαρτίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας κι ο Διευθυντής της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου. Στην ίδια συνεδρία της Επιτροπής παρέστησαν επίσης εκπρόσωποι του

Παγκύπριου Διαβητικού Συνδέσμου και της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκαταστάσεως Αιμορροφιλικών οι οποίοι υποστήριξαν ένθερμα τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Με την υπό εξέταση πρόταση νόμου, η οποία έχει κατατεθεί στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, σκοπείται η τροποποίηση του βασικού περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου (Εισαγωγή Φοιτητών) Νόμου του 1986, για να παρέχεται η δυνατότητα και στους αιμορροφιλικούς και στα παιδιά που πάσχουν απο νεανικό διαβήτη να είναι υποψήφιοι στις ειδικές κατηγορίες ένταξης στην ΠΑΚ.

Απώτερος στόχος της πιο πάνω πρότασης νόμου είναι η υποβοήθηση των παιδιών αυτών να ενταχθούν ομαλά στην κοινωνία και να αποκατασταθούν επαγγελματικά. Με την υπό εξέταση πρόταση νόμου η Επιτροπή Παιδείας θέλει να ανοίξει το δρόμο για την ομαλή ένταξη των παιδιών αυτών σε ολόκληρη τη δημόσια και ημικρατική υπηρεσία και στο υπό ίδρυση πανεπιστήμιο.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής ανέφερε ότι το Υπουργείο Παιδείας δεν έχει έντονες απόψεις για το θέμα της επέκτασης των ειδικών κατηγοριών για εισδοχή στην ΠΑΚ, ταυτόχρονα όμως τονίστηκε ότι εκκρεμούν ήδη πολλά αιτήματα από διάφορες άλλες κατηγορίες υποψηφίων για ένταξη στην ΠΑΚ. Από το ίδιο Υπουργείο κατατέθηκε επίσης ότι η φετινή χρονιά είναι η τελευταία που λειτουργεί η ΠΑΚ, ενόψει της αναμενόμενης λειτουργίας του πανεπιστημίου στην Κύπρο. Σε συμπλήρωση των πιο πάνω, ο Διευθυντής της ΠΑΚ καταθέτοντας επίσης ενώπιον της Επιτροπής είπε ότι φοιτούν σήμερα στην Παιδαγωγική Ακαδημία 54 φοιτητές που έχουν εισαχθεί με ειδικά κριτήρια και ότι από τους φοιτητές αυτούς μερικοί παρουσιάζουν προβλήματα, λόγω της ελλιπούς φοίτησής τους και της μειωμένης δυνατότητας συγκέντρωσης και απόδοσής τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, έχοντας υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της και αφού έλαβε ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι οι αιμορροφιλικοί αποτελούν ουσιαστικά μια φθίνουσα αριθμητικά τάξη, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου (Εισαγωγή Φοιτητών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως η πρόταση νόμου εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το τελευταίο θέμα που έχουμε στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πέρα Πεδιού του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να διαβάσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΕΡΑ ΠΕΔΙΟΥ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Απριλίου 1990.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) νομοθεσίας, αυξάνονται τα δικαιώματα διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία του χωριού Πέρα Πεδί από 30 μιλς σε 10 σεντ για κάθε νύκτα για κάθε άτομο πάνω από 10 χρονών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών επικροτεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, θέτω τους Κανονισμούς αυτούς υπό έγκριση.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Έχει τελειώσει το Κεφάλαιο Α, κύριοι συνάδελφοι.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β, που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(1) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(2) Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 1990.

(3) Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 1990.

Και τα δυο αυτά νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται και τα δυο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(4) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(5) Ο περί Εκδόσεως Φυγοδίκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(6) Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

(7) Ο περί Θερινής Μεταμεσημβρινής Αναπαύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τα δυο αυτά νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα 8 νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:-

(8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1990.

(9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1990.

(10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1990.

(11) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1990.

(12) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1990.

(13) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1990).

(14) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1990.

(15) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται και τα 8 στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(16) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(17) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάφου του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(18) Οι περί Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων (Σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(19) Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα έξι νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων:-

(20) Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Κανονισμοί του 1990.

(21) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Καθορισμός Περιοχών) Κανονισμοί του 1990.

(22) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Ώρες Εργασίας Βοηθών Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990.

(23) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Μεταβολή Ωρών Κλεισίματος (Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990.

(24) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Εβδομαδιαίες Ημιαργίες) Κανονισμοί του 1990.

(25) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποίηση Πινάκων) Κανονισμοί του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(26) Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαιδεύσεως (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επι τροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(27) Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής (Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(28) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτου υπαλλήλου από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

(29) Έγγραφα πού αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία.

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985. (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κονοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση Νόμου.

(30) Ο περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τους αξ. κ. Α. Μαρκίδη, Βουλευτή ΔΗ.ΣΥ. και Ν. Μουσιούττα, Βουλευτή ΔΗ.ΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Μαίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 11 Μαΐου 1989.

«Τη δημιουργία ειδικού χώρου στην Ποταμιά ζητούν οι κάτοικοι της κοινότητας αφιερωμένου στην πολύχρονη -και μέχρι τώρα, μ΄όλες τις εναντιοδρομίες- αγαστή κι ειρηνική συμβίωση (εκδηλούμενη με κοινούς αθλητικούς συλλόγους, σωματεία, κοινά καφενεία, οικονομία, δημόσιες σχέσεις, κ.ά.) Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων.

Πώς αντικρίζει το θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ΄ 563, ημερομηνίας 11 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτηση της Χωριτικής Αρχής Ποταμιάς για παραχώρηση Τουρκοκυπριακής γης για τη δημιουργία κοινοτικού γηπέδου, σας πληροφορώ ως ακολούθως:

Η αίτηση εγκρίθηκε από την Κεντρική Επιτροπή Προστασίας και Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών στις 29.9.89 και η παραχώρηση έγινε με την υπογραφή σχετικού συμβολαίου από τη Χωριτική Αρχή στις 29.12.89. Συνεπώς το θέμα πρέπει να θεωρείται λήξαν.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 29 Ιουνίου 1989.

«Αιτήματα των εκτοπισμένων κατοίκων Μαθιάτη, όπως μας εξετέθησαν κατά την ψεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα,

(i) Η κατασκευή προστατευτικού περιτοιχίσματος για τα 24 σπίτια της αυτοστέγασης σε Τ/Κ γη.

(ii) Η ανέγερση τοίχων αντιστήριξης λόγω επικίνδυνων γεωμορφολογικών συνθηκών σε πέντε τουλάχιστον υποστατικά εκτοπισθέντων (Νικόλα Φωκά, Αντώνη Αποστολίδη, Κυριάκου Δημήτρη, Γιώργου Καμπανέλλα, Μάρκου Μάρκου κ.ά.).

(iii) Η αναθεώρηση του τρόπου παροχής του Τ/Κ κλήρου. Συγκεκριμένα τονίστηκε πως κάπου 30 άτομα, μη κάτοικοι Μαθιάτη, από διάφορα χωριά -πλείστοι, μάλιστα, υψηλόμισθοι-κατέχουν Τ/Κ κλήρο γύρω στα 1.200 στρέμματα, ενώ οι εκτοπισθέντες κάτοικοι της κοινότητας (που, μάλιστα είναι χαμηλόμισθοι, και πολύτεκνοι) ελάχιστο Τ/Κ κλήρο κατέχουν.

Τονίστηκε ακόμα πως πολλοί μη κάτοικοι καλλιεργητές Τ/Κ κλήρου αγνοούν πού βρίσκεται ο κλήρος που τους δόθηκε, μιας και τον υπενοικιάζουν.

Πώς αντικρίζει τα πιο πάνω αιτήματα -κι ιδιαίτερα το iii -το αρμόδιο Υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ΄ 701, ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αιτήματα των εκτοπισμένων κατοίκων Μαθιάτη, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Η κατασκευή περιτοιχισμάτων στις κατοικίες αυτοστέγασης σε τουρκοκυπριακή γη, όπως και στις περιπτώσεις των κυβερνητικών

οικοπέδων αυτοστέγασης, αποτελεί ευθύνη των ίδιων των ενοίκων και όχι της κυβέρνησης.

(β) Κατόπιν επιτόπιας έρευνας διαπιστώθηκε ότι οι κατοικίες που αναφέρονται δε διατρέχουν οποιοδήποτε κίνδυνο λόγω γεωμορφολογικών συνθηκών και υψομετρικών διαφορών και συνεπώς δεν υπάρχει ανάγκη ανέγερσης τοίχων αντιστήριξης. Εξάλλου, όπως αναφέρεται πιο πάνω, τούτο αποτελεί ευθύνη των ιδιοκτητών.

(γ) Στο χωριό έχει διανεμηθεί γεωργική γη συνολικής έκτασης 3,233 σκαλών σε 88 κλήρους που παραχωρήθηκαν σε δικαιούχους καλλιεργητές. Από αυτούς 70 είναι πρόσφυγες και 18 αυτόχθονες κάτοικοι Μαθιάτη προς τους οποίους παραχωρήθηκε μικρή έκταση τουρκοκυπριακής γης (110 σκ.) που είναι περίκλειστη από ιδιόκτητα κτήματά τους και συνεπώς μπορεί να αξιοποιηθεί μόνο από τους ίδιους. Τούτο συνάδει και με τα σε ισχύ κριτήρια διάθεσης της τουρκοκυπριακής γεωργικής γης. Συναφώς αναφέρεται ότι από τους 70 πρόσφυγες κατόχους κλήρων οι 34 διαμένουν στο χωριό και κατέχουν πολύ ικανοποιητικούς και βιώσιμους κλήρους και οι υπόλοιποι σε γειτονικά χωριά ή σε κυβερνητικούς οικισμούς και συνοικισμούς αυτοστέγασης της Λευκωσίας, όπου δεν υπάρχει διαθέσιμη γη.

(δ) Τονίζεται ότι η κατ'έτος διανομή των γεωργικών κλήρων στο χωριό, όπως και σε άλλες κοινότητες, γίνεται από την Επαρχιακή Επιτροπή Προστασίας και Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών στην οποία εκπροσωπούνται τόσο οι Αγροτικές Οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική όσο και η ΠΕΠ με βάση αντικειμενικά κριτήρια, αφού ληφθούν υπόψη οι εισηγήσεις των Τοπικών Επιτροπών Προσφύγων που υπάρχουν σε κάθε κοινότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 195, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με διάφορα προβλήματα των κοινοτήτων Παλαιχωρίου Μόρφου και Παλαιχωρίου Ορεινής, σας πληροφορώ τά ακόλουθα:

(α) Κατασκευή γεφυριού στην τοποθεσία 'Αγκούλοι'.

Για την εκτέλεση του έργου θα απαιτηθεί ποσό £8,500 και προγραμματίζεται συμπερίληψή του στον Προϋπολογισμό του 1991.

(β) Εγγραφή των νέων δρόμων της κοινότητας.

Η εγγραφή των πιο πάνω δρόμων θα γίνει μόλις εξασφαλιστούν οι έγγραφες συγκαταθέσεις των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών. Σε αντίθετη περίπτωση θα προχωρήσει η διαδικασία απαλλοτρίωσης.

(γ) Χωρομέτρηση των δημόσιων χώρων.

Αναμένεται η υποβολή καταλόγου και σχεδίων από τη Χωριτική Επιτροπή, για να προωθηθεί η διαδικασία χωρομετρήσεων και εγγραφής των χώρων αυτών.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 286, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το δρόμο Δρυνιάς-Δρύμου, σας πληροφορώ ότι αυτός είναι χωμάτινος και χρησιμοποιείται κυρίως ως αγροτικός. 'Υστερα από σχετικό αίτημα των δυο

κοινοτήτων ετοιμάστηκε σχέδιο διεύρυνσης του δρόμου, ο οποίος χρειάζεται και άλλες βελτιώσεις. Αναμένεται ότι το έργο θα προωθηθεί για εκτέλεση εντός του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 289, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το δρόμο Σίμου-Κουγιούκας, σας πληροφορώ ότι μέχρι τώρα βελτιώθηκε τμήμα του πιο πάνω δρόμου, μήκους 2χλμ. και έναντι δαπάνης £120,000. Φέτος θα ασφαλτοστρωθεί από το Τμήμα Δημόσιων Έργων τμήμα του δρόμου από τον Άγιο Δημητριανό προς Μηλιά, έναντι δαπάνης £120,000. Μέχρι την ολοκλήρωση των βελτιωτικών εργασιών τα τμήματα του δρόμου που δε βελτιώθηκαν θα συντηρούνται και θα επιδιορθώνονται από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 321, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Η στέγη του Δημοτικού Σχολείου Λόφου έχει ήδη αντικατασταθεί με νέα και έτσι έχει διασωθεί το κτίριο από περαιτέρω φθορά της τοιχοποιίας και του πατώματός του.

Η βελτίωση/συντήρηση του όλου κτιρίου θα απαιτήσει πρόσθετο σοβαρό ποσό με το οποίο θα επιβαρυνθούν η Λόφου και ο Ύψωνας.

Αν η Σχολική Εφορεία των δυο χωριών αποφασίσει την προώθηση των πιο πάνω εργασιών,το Υπουργείο Παιδείας θα προσφέρει την τεχνική βοήθεια που θα απαιτηθεί και ίσως μικρή χρηματική βοήθεια από το περιορισμένο ποσό που έχει στη διάθεσή του για πολιτιστικούς σκοπούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 328, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με εισήγηση για κατάργηση των εισοδηματικών κριτηρίων για την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για στέγαση/αυτοστέγαση/αγορά έτοιμης κατοικίας/διαμερίσματος σε νεαρά ζευγάρια προσφύγων, σας πληροφορώ ότι δεν αντιμετωπίζεται θέμα κατάργησης των εισοδηματικών κριτηρίων, αλλά αναθεώρησής τους από καιρό σε καιρό για να συνάδουν με τα εκάστοτε ισχύοντα οικονομικά δεδομένα. Συναφώς αναφέρεται ότι πρόσφατα συμφωνήθηκε κατ΄αρχήν με την ΠΕΠ αναθεώρηση των εισοδηματικών κριτηρίων που αναμένεται να οριστικοποιηθεί και εξαγγελθεί σύντομα.

Τα υπόλοιπα θέματα που εγείρονται στην ερώτηση αφορούν το Υπουργείο Οικονομικών το οποίο και θα απαντήσει.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 349, ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τα προβλήματα που παρουσιάζει ο σταθμός επεξεργασίας λυμάτων του βρετανικού οικισμού Βερεγγάρια στα Κάτω Πολεμίδια, σας πληρο-

φορώ ότι για τη μείωση της κακοσμίας, όταν παρουσιάζεται, οι βρετανικές αρχές χρησιμοποιούν χημικές ουσίες.

Σχετικά καταβάλλονται προσπάθειες όπως οι βρετανικές αρχές κατασκευάσουν νέο αποτελεσματικό σύστημα επεξεργασίας λυμάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 362, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα και ο συνοικισμός Αλεθρικού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Κατασκευή δεύτερης διάβασης στον παρακαμπτήριο δρόμο Λάρνακας/Κοφίνου που να συνδέει την κοινότητα.

Το θέμα αφορά το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, στο οποίο διαβιβάστηκε αντίγραφο της ερώτησης.

(β) Επέκταση του δικτύου του Νότιου Αγωγού για κάλυψη και της κοινότητας Αλεθρικού.

Το θέμα αφορά το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, στο οποίο διαβιβάστηκε αντίγραφο της ερώτησης.

(γ) Αντικατάσταση των ηλιακών θερμοσιφώνων στις κατοικίες του συνοικισμού αυτοστέγασης.

Όλες οι κατοικίες του συνοικισμού αυτοστέγασης εκτοπισθέντων Αλεθρικού στην περιοχή 'Α' κτίστηκαν στα πρώτα στάδια εφαρμογής του σχεδίου αυτοστέγασης και οι κατοικίες αυτές θα αντικατασταθούν/βελτιωθούν σύμφωνα με σχετικές εκτιμήσεις του Τμήματος Δημόσιων Έργων. Στις εκτιμήσεις περιλαμβάνεται και η αντικατάσταση/επιδιόρθωση των ηλιακών θερμοσιφώνων. Όσον αφορά τις κατοικίες του συνοικισμού στην περιοχή 'Β' που κτίστηκαν σε μεταγενέστερο στάδιο με αυξημένη οικονομική βοήθεια έναντι εκείνων της 'Α' περιοχής δεν παραχωρείται οικονομική βοήθεια για αντικατάσταση/επιδιόρθωση των ηλιακών θερμοσιφώνων, αλλά η σχετική δαπάνη βαρύνει τους ίδιους τους πρόσφυγες.

(δ) Παραχώρηση αποζημιώσεων στους ιδιοκτήτες γης που αρχικά χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή του νέου δρόμου Λάρνακας/ Κοφίνου, αλλά αργότερα εγκαταλείφθηκε.

Το θέμα βρίσκεται υπό μελέτη από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 387, ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Με σκοπό τη διάσωση και διαφύλαξη του εξαιρετικά πολύτιμου δημοσιογραφικού και ιστοριογραφικού υλικού των κυπριακών εφημερίδων, έχει ήδη αρχίσει και συνεχίζεται η μικροφωτογράφηση όλων των τόμων των εφημερίδων που φυλάσσονται στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, ενώ παράλληλα καταβάλλονται προσπάθειες για εξασφάλιση όσων τόμων ή φύλλων ελλείπουν. Εξάλλου, προωθείται η εφαρμογή σύγχρονου μηχανογραφημένου συστήματος ευρετηρίασης

και αποδελτίωσης των κυπριακών εφημερίδων και για το σκοπό αυτό υπάρχει σχετική πρόνοια στο φετινό προϋπολογισμό.

Σ'ό,τι αφορά τις αναγκαίες κτιριακές βελτιώσεις του χώρου φύλαξης των εφημερίδων, λόγω των περιορισμένων κονδυλίων στο φετινό Τακτικό Προϋπολογισμό για τέτοιες εργασίες, προγραμμματίζεται η κατά φάσεις διεξαγωγή των εργασιών με σταδιακή διάθεση των αναγκαίων πιστώσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 450, ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Κοτσιάτη - Αγίας Βαρβάρας θα αρχίσει φέτος με ποσό £10,000.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 456, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Τα παγκέττα των δρόμων Τσερίου-Αναλιόντα και Τσερίου-Δευτεράς έχουν ήδη επιδιορθωθεί από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 458, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Τσερίου προς το νέο δρόμο Λευκωσίας - Λεμεσού θα συνεχισθεί φέτος με ποσό £25,000.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 465, ημερομηνίας 30 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με ορισμένα αιτήματα του χωριού Τσέρι, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Η αστυνομία περιπολεί το χωριό Τσέρι συστηματικά σε ακανόνιστα χρονικά διαστήματα και λαμβάνει όλα τα ενδεδειγμένα προληπτικά μέτρα για πάταξη κάθε είδους παρανομίας.

(β) Προωθείται και βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο η διαδικασία εξεύρεσης κατάλληλου χώρου για μεταφορά σ'αυτόν των υφιστάμενων προβληματικών εργαστηρίων/βιομηχανικών μονάδων έξω από την κατοικημένη περιοχή του χωριού και τη σωστή τοποθέτηση νέων οχληρών βιοτεχνιών στο μέλλον.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 482, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«(α) Χοιροστάσιο.

Το χοιροστάσιο στο οποίο γίνεται αναφορά ανεγέρθηκε σύμφωνα με άδεια οικοδομής σε ζώνη όπου επιτρέπεται η ανέγερση χοιροστασίων. Σύμφωνα με όρο που τέθηκε στην άδεια, τα λύματα διοχετεύονται σε στεγανή δεξαμενή, από την

οποία αντλούνται και μεταφέρονται με βυτιοφόρο σε απομακρυσμένη περιοχή. Η διευθέτηση αυτή πιστεύεται ότι είναι ικανοποιητική και δε δημιουργούνται οποιαδήποτε ουσιαστικά προβλήματα οχληρίας. Αναφέρεται εξάλλου ότι τυχόν απαίτηση για εγκατάσταση βιολογικού σταθμού για επεξεργασία των λυμάτων θα καταστήσει τη λειτουργία του χοιροστασίου αντιοικονομική.

(β) Επεξεργασία λυμάτων του συνοικισμού.

Οι δεξαμενές επεξεργασίας των λυμάτων, όπως είναι κατασκευασμένες, δεν μπορούν να καλυφθούν, γιατί η μέθοδος επεξεργασίας των λυμάτων στην περίπτωση αυτή βασίζεται στην ηλιοφάνεια. Εξάλλου, όπως έχει διαπιστωθεί από επιτόπιες επισκέψεις αρμόδιων λειτουργών του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, του Υγειονομείου και του Γραφείου Επάρχου, δεν προκαλείται δυσοσμία στο συνοικισμό από τις δεξαμενές αυτές.

(γ) Επιδιόρθωση κατοικιών χαμηλού κόστους.

Η επιδιόρθωση των κατοικιών χαμηλού κόστους έχει αρχίσει από το 1989. Ως γνωστό το σχέδιο επιδιόρθωσης/αντικατάστασης των κατοικιών αυτών είναι πενταετές και δεν είναι δυνατό να επιδιορθωθούν όλες οι κατοικίες ταυτόχρονα. Πρώτα θα συμπληρωθούν οι εργασίες επιδιόρθωσης/αντικατάστασης των κατοικιών που άρχισαν από πέρσι και μετά θα δοθεί βοήθεια για την επιδιόρθωση και των υπολοίπων. Ήδη στο συνοικισμό Τερσεφάνου από τις 31 προβληματικές κατοικίες χαμηλού κόστους παραχωρείται οικονομική βοήθεια για επιδιόρθωση των 8.

(δ) Καύση σκυβάλων.

Η εισήγηση για καύση των σκυβάλων που απορρίπτονται στην περιοχή από το Δήμο Λάρνακας δεν είναι δυνατή, γιατί περιβαλλοντικά δεν είναι αποδεκτή μέθοδος για διάφορους λόγους (π.χ. μόλυνση περιβάλλοντος από τα αέρια που δημιουργούνται από την καύση, δυσοσμία σε μεγάλη απόσταση, κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιών σε παρακείμενα αγροτεμάχια με δενδρώδεις ή κτηνοτροφικές καλλιέργειες κτλ.). Η μέθοδος υγειονομικού ενταφιασμού των σκυβάλων που εφαρμόζεται σήμερα από το Δήμο Λάρνακας κρίνεται ως η ορθότερη.

Όπως αντιλαμβανόμαστε, το αίτημα δεν είναι να καίγονται τα σκύβαλα αλλά να μην καίγονται, γιατί η Χωριτική Επιτροπή Τερσεφάνου επανειλημμένα έχει εκφράσει παράπονα στο Γραφείο Επάρχου Λάρνακας ότι περιοδικά γίνεται καύση των σκυβάλων στο χώρο εναπόθεσης των σκυβάλων του Δήμου Λάρνακας, με αποτέλεσμα να προκαλείται οχληρία. Παρόλο που υπάρχουν προειδοποιητικές πινακίδες ότι απαγορεύεται η καύση σκυβάλων ή η απόρριψή τους εκτός του περιφραγμένου χώρου, μερικοί ιδιώτες προβαίνουν στο κάψιμο σκυβάλων, κυρίως κατά τη διάρκεια της νύκτας. Ο Δήμος Λάρνακας παρακολουθεί την κατάσταση σε συνεννόηση με την Αστυνομική Διεύθυνση Λάρνακας για εντοπισμό και τιμωρία των παρανομούντων.

(ε) Ασφαλτόστρωση δρόμου που συνδέεται με το δρόμο Λεμεσού.

Ο δρόμος αυτός είναι χωμάτινος, μήκους 5 χμ. περίπου και οδηγεί προς τον σκυβαλότοπο της Λάρνακας μέχρι τον κύριο δρόμο Λάρνακας-Κοφίνου. Τμήμα του δρόμου από τον κύριο δρόμο Λάρνακας-Κοφίνου μέχρι και το σκυβαλότοπο έχει ασφαλτοστρωθεί για την εξυπηρέτηση των σκυβαλοφόρων οχημάτων του Δήμου Λάρνακας. Για την ασφαλτόστρωση του υπόλοιπου τμήματος του δρόμου απαιτείται δαπάνη ύψους £150,000, δε θεωρείται όμως έργο προτεραιότητας κι έτσι ο

Έπαρχος Λάρνακας περιορίζεται σε περιοδική συντήρησή του. Κατά το τρέχον έτος θα δαπανηθεί το ποσό των £3,000 για το σκοπό αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 528, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την όδευση του νέου αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου, σας παραθέτω τα πιο κάτω:

Για μελέτη των διάφορων εναλλακτικών λύσεων για την όδευση του δρόμου Λεμεσού-Πάφου έχει γίνει τεχνικοοικονομική μελέτη από οίκο ξένων συμβούλων μηχανικών. Στην περιοχή Ερήμης-Επισκοπής μελετήθηκαν επτά εναλλακτικές οδεύσεις.

Από την τεχνικοοικονομική μελέτη προκύπτει ότι, τόσο από τεχνική όσο και από οικονομική άποψη, η όδευση του δρόμου θα πρέπει να είναι βόρεια της Ερήμης-Επισκοπής. Με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων (ανισόπεδες διαβάσεις, πλαγιόδρομοι, διαμόρφωση του τοπικού οδικού δικτύου κτλ.) θα απαμβλυνθούν σε πολύ μεγάλο βαθμό οι επιπτώσεις στην ανάπτυξη της Ερήμης.

Για την όδευση του δρόμου έγινε σχετική ενημέρωση των Χωριτικών Αρχών Ερήμης και Επισκοπής από τους μελετητές στις 23 Φεβρουαρίου 1990.

Οι απόψεις των Χωριτικών Αρχών θα μελετηθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 631, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σας πληροφορώ ότι η δυνατότητα εκτέλεσης κοινών έργων υποδομής που να εξυπηρετούν διάφορες κοινότητες εξετάζεται πάντοτε μέσα στα πλαίσια της μελέτης για την υλοποίηση των έργων αυτών, χωρίς να χρειάζεται η συμπλεγματοποίηση των ενδιαφερόμενων χωριών.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τέλος φθάνουμε στο Κεφάλαιο Δ' το οποίο θα αναβληθεί για την ερχόμενη Πέμπτη.

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι σίγουρος ότι εκφράζω τα αισθήματα πολλών Βουλευτών, αν τουλάχιστον για χάρη πρακτικών καταθέσω διαμαρτυρία γι' αυτό το οποίο συνέβηκε σήμερα. Υπήρχε καθορισμένη συνεδρίαση αυτού του Σώματος για την 4η απογευματινή και αντί να αρχίσουμε συνεδρίαση στις 4.00, αρχίσαμε συνεδρίαση με πέραν των δυόμισι ωρών καθυστέρηση. Ελπίζω αυτού του είδους η καθυστέρηση να μην επαναληφθεί. Απλώς σας λέγω ότι υπήρχαν Βουλευτές που ήταν έτοιμοι να αποχωρήσουν και να δημιουργήσουν τεχνητή έλλειψη απαρτίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαρκίδη, βλέπω το σημείο το οποίο εγείρετε αλλά κάποτε - κάποτε εγείρονται ενώπιον αυτού του Σώματος διάφορα θέματα τα οποία είναι ανάγκη να εξετάζονται και αν είναι δυνατό να επέρχεται συμφωνία επί των θεμάτων αυτών, ούτως ώστε να μην γίνεται θόρυβος και άσκοπες συζητήσεις ενώπιον αυτού του Σώματος.

Σήμερα πραγματικά από τις 9.00 το πρωί ώς τις 11.00 και από τις 3.30 το απόγευμα ώς τις 6.00, συζητούνταν διάφορα προβλήματα τα οποία ελπίζω ότι θα διευθετηθούν μέχρι της προσεχούς Πέμπτης.

Εν πάση περιπτώσει απολογούμαι ως προεδρεύων αυτού του Σώματος προς τους Βουλευτές, οι οποίοι πραγματικά επέδειξαν Ιώβειον υπομονήν αναμένοντες επί τρεις ολόκληρες ώρες, για να παραστούν σ' αυτή τη συνεδρία του Σώματος. Αλλά σας διαβεβαιώ ότι ο χρόνος αυτό δε σπαταλήθηκε άδικα. Έγινε πολλή και θετική δουλειά που ελπίζουμε ότι την προσεχή Πέμπτη θα καταλήξει σε θετικά αποτελέσματα.

Η προσεχής συνεδρία του Σώματος ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 3 Μαΐου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

(1) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(2) Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(3) Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(4) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.13) του 1990.

(6) περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1990.

(7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1990.

(8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (ΤΑΕΠ) Νόμος (Αρ. 4) του 1990.

(9) Ο περί Αναπληρωτών Μελών της Αστυνομικής Δύναμης (Μονιμοποίηση) Νόμος του 1990.

(10) Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

(11) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

(12) Ο περί Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(13) Ο περί της Συμφωνίας για την Εγκατάσταση Αντιπροσωπείας της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Κυπριακή Δημοκρατία (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

(14) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988.
(Πρόταση νόμου).

(15) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

(16) Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

(17) Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989.

(18) Ο περί Πολιτικών Δικαιωμάτων των Υπαλλήλων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

(19) Ο περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1988. (Πρόταση νόμου).

(20) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

(21) Οι περί Κλινικών Εργαστηρίων Κανονισμοί του 1990.

(22) Οι περί Τροχαίας Κινήσεως Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Έγκωμης του 1990.

(23) Οι περί Φυλακών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

(24) Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεως) Κανονισμοί του 1990.

(25) Οι περί Πολιτιστικών και Άλλων Υπηρεσιών (Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών - Θέση Ερευνητή) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

(26) Οι περί Υπουργείου Παιδείας (Διοίκηση - Θέση Εκπαιδευτικού Προγραμματιστή) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

(27) Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1990.

(28) Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

(1) «Ο κυβερνητικός μηχανισμός κι οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ). (15.2.1990).

(Συνέχιση της συζήτησης).

(2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου). (23.7.1987).

(Συνέχιση της συζήτησης).

(3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

(Συνέχιση της συζήτησης).

(4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3 1989).

(5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη προστασίας της περιοχής του Ακάμα και η κήρυξή του σε εθνικό πάρκο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου). (7.5.1987).

(6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (2.2.1989).

(7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.1988).

(8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.1989).

(9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (8.2.1990).

Ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκος Κληρίδης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Πρόσφατες ενδείξεις για παράνομες ενέργειες που στοχεύουν στη δημιουργία εσωτερικής ανωμαλίας».

Ο κ. Κληρίδης ζητά όπως το θέμα κηρυχθεί επείγον και όπως προτού συζητηθεί κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, για να παραθέσει όλα τα εις χείρας των αρχών στοιχεία.

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, εγγράφω το θέμα αυτό με την παράκληση όπως η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών καλέσει τον Υπουργό Εσωτερικών όσο γίνεται πιο γρήγορα ούτως ώστε να δώσει τα στοιχεία που αναφέρονται στην πρόταση του κ. Κληρίδη.

Οι Βουλευτές κ. Κυριάκος Χρίστου, Στέλιος Μανδριώτης και Νεόφυτος Ηλία ζητούν εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς την εγγραφή του πιο κάτω θέματος, το οποίο παρακαλούν όπως θεωρηθεί επείγον.

«Οι κίνδυνοι που παρουσιάζονται για εγκατάλειψη του λιμένος της Λεμεσού από την εταιρεία SKANDACH και άλλες εταιρείες που έχουν σχέση με το διαμετακομιστικό εμπόριο και τα επείγοντα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος».

Αν δεν υπάρχει ένσταση το θέμα αυτό θα το εγγράψω. Αλλά υπάρχει και η εισήγηση να κηρυχθεί επείγον.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πάντως παρόμοιο θέμα υπάρχει ήδη ενώπιον της Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων το οποίο συζητείται. Είναι κάπως γενικότερο θέμα, για τα θέματα των αναγκών του λιμανιού Λεμεσού. Μάλιστα έχουμε και συνεδρία στις 10 του μηνός. Έχει οριστεί συνεδρία για τις 10 Μαΐου για το θέμα τούτο που είναι συνυφασμένο με την όλη κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν ικανοποιούνται οι εγγράφοντες. . . . . .

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι πρέπει να κάνουμε μια κατάταξη των θεμάτων κατά ταχύτητα. Διότι με το να γίνουν όλα επείγοντα, έχασε το νόημά της η λέξη επείγον. Έτσι θα πρέπει να βάλουμε ένα άλλο μέτρο, με ποια ταχύτητα δηλαδή θα πρέπει να εξετάζεται το θέμα, ώστε να παίρνει και την ανάλογη σειρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σωστό. Αυτό το θέμα όμως, κύριοι, λέει ο κ. Ερωτοκρίτου, υπάρχει ήδη εγγεγραμμένο και συζητείται. Λοιπόν, αν . . . . . .

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Δεν έχει συζητηθεί τέτοιο θέμα, όπως το τοποθετούμε, κύριε Πρόεδρε. Ούτε ξέραμε μέχρις αυτή τη στιγμή ότι καθορίστηκε συνεδρία να συζητηθούν αυτά τα θέματα. Εμείς επιμένουμε στην εγγραφή του και αν υπάρχει και οποιοδήποτε άλλο θέμα που μπορεί να συνδυαστεί, ας συνδυαστεί στη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μανδριώτη, πιστεύω ότι το πρακτικό μέρος του όλους θέματος είναι να εγγράψουμε το θέμα αυτό και να συζητηθεί μαζί με το θέμα το οποίο συζητείται τώρα και για το οποίο μας μίλησε ο κ. Ερωτοκρίτου, διότι διαφορετικά . . . . . .

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα αυτό είναι πραγματικά επείγον. Οι πληροφορίες που εγώ έχω, συμπληρωματικά με αυτές που έχουν οι συνάδελφοι, είναι ότι υπάρχει κίνδυνος σε δέκα, δεκαπέντε μέρες να εκδηλωθεί αυτή η ενέργεια της Scandach και προειδοποίησε κιόλας και κατά συνέπεια συμφωνώ να περιληφθεί μαζί με τα άλλα συναφή θέματα στην Επιτροπή Συγκοινωνιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα είναι ο ταχύτερος τρόπος για να συζητηθεί.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μιχάλης Πουμπουρής ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος το οποίο παρακαλεί να παραπεμφθεί επειγόντως στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

«Οι πληροφορίες για την παρουσία ενόπλων του Ισραήλ στα λιμάνια και αεροδρόμια της Κύπρου, οι κίνδυνοι επεισοδίων και η ανάγκη λήψης επειγόντων μέτρων για την αποτροπή τους».

Αντιλαμβάνομαι ότι η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, που είναι η Επιτροπή Εσωτερικών και αντιλαμβάνομαι ότι ενώπιον της Επιτροπής πρέπει να κληθούν οι αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες και ίσως και ο Υπουργός Εσωτερικών ούτως ώστε να πληροφορήσουν το Σώμα σε ποιο σημείο βρίσκεται αυτή η υπόθεση.

Εγγράφεται λοιπόν και παρακαλείται ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να καλέσει τα πρόσωπα αυτά ούτως ώστε να γίνει η ανάλογη εξέταση.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είμαι αναπληρωτής Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών... Βεβαίως δεν υπάρχει ένσταση γι' αυτό το θέμα αν επιμένουν οι εισηγητές να θεωρηθεί ως επείγον, αλλά απλώς θα ήθελα να υπενθυμίσω το φόρτο εργασίας, ειδικότερα στην Επιτροπή Εσωτερικών, τόσο σε νομοθετήματα που περιλαμβάνουν νομοσχέδια και προτάσεις νόμου, καθώς επίσης και σε άλλα θέματα του Κεφαλαίου Δ'. Γι' αυτό επαναλαμβάνω, αν είναι δυνατό, να ληφθεί υπόψη. Θεωρώ υποχρέωσή μου να κάνω αυτή τη δήλωση, αφού απουσιάζει και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών ο κ. Ζαχαριάδης, για να μην εφαρμοστεί πραγματικά αυτό που ανέφερε και ο κ. Χριστοφίδης προηγουμένως «σπεύδε βραδέως για να φτάσεις πρώτος». Γι' αυτό μήπως το επείγον θα πρέπει να θεωρηθεί ότι στο τέλος δεν θα εξυπηρετήσει το σκοπό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, όλα τα πράγματα είναι σχετικά. Δεν υπάρχει τίποτα το απόλυτο. Επομένως, η παράκληση είναι η Επιτροπή Εσωτερικών να βρει τον τρόπο της να διευθετήσει μέσα σε όλα τα άλλα θέματα τα οποία έχει, και αντιλαμβάνομαι ότι έχει πάρα πολλά, να το διευθετήσει και αυτό.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Θα προσπαθήσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταλαβαίνω τις δυσκολίες που έχει η Επιτροπή Εσωτερικών και κάνω μια εισήγηση, για να διευκολύνω. Με την ευκαιρία που θα κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών για να καταθέσει για το προηγούμενο θέμα, με το οποίο εμείς συμφωνούμε, και επειδή είναι της ίδιας φύσης το θέμα αυτό, είναι θέματα ασφάλειας, θα παρακαλούσα να εξεταστεί και αυτό στην Επιτροπή, για να κόψουμε και δρόμο.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, μπορεί να γίνει έτσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, μπορεί να συνδυαστεί με το θέμα του κ. Κληρίδη, εφόσον θα κληθεί και σ' αυτό το θέμα ο Υπουργός Εσωτερικών.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η παροχή υποσχέσεων προς κάθε κατεύθυνση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Βασιλείου και η σύνδεσή τους με τα φορολογικά μέτρα».

Ο κ. Χατζηδημητρίου παρακαλεί όπως το θέμα συζητηθεί άμεσα.

Λοιπόν, βλέπετε ότι ο κ. Χατζηδημητρίου, επειδή βλέπει ότι το επείγον έχει χάσει τη σημασία του και είναι μια σχετική έννοια, χρησιμοποίησε τη λέξη άμεσα.

Λοιπόν, κύριοι, το θέμα πραγματικά είναι ένα θέμα το οποίο κάποτε πρέπει να συζητηθεί ενώπιον αυτού το Σώματος. Τώρα εξαρτάται από το Προεδρείο της Βουλής, πότε θα καταστεί δυνατή η διευθέτηση ημερομηνίας για τη συζήτηση αυτού του θέματος. Γι' αυτό το λόγο το θέμα εγγράφεται και εναπόκειται στο Προεδρείο της Βουλής να καθορίσει την ημερομηνία της συζήτησης του θέματος.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. κ. Αλέξης Γαλανός ζητά την εγγραφή και κατευθείαν συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ' του πιο κάτω θέματος, το οποίο επίσης παρακαλεί όπως κηρυχθεί επείγον.

«Η αντιδεοντολογική συμπεριφορά του προέδρου της Δημοκρατίας κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στην Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων και οι σχετικές ευθύνες της Εκτελεστικής Εξουσίας, της Βουλής και των Κομμάτων, όσον αφορά τα καυτά προβλήματα του τόπου».

Δε βλέπω τον κ. Γαλανό εδώ, νομίζω όμως ότι θα μπορούσε να συνδυαστεί το θέμα μαζί με το προηγούμενο και να τεθεί επίσης στο discretion, στη διακριτική εξουσία του Προέδρου της Βουλής, για να δώσει την κατάλληλη ημερομηνία, για τη συζήτηση και των δύο θεμάτων ταυτόχρονα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Διότι είναι σαν να είναι τα ίδια, με διαφορετικές λέξεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι σχετικά, εν πάση περιπτώσει.

Ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η άμεση ανάγκη επίλυσης του σοβαρού προβλήματος στέγασης των χαμηλά αμειβόμενων τάξεων και αναξιοπαθούντων ατόμων».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Παρά το φόρτο εργασίας της Επιτροπής, κύριε Σολωμή, εφόσον οι συνάδελφοι επιμένουν να εγγράφουν θέματα που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Εσωτερικών, είμαι υποχρεωμένος να τα παραπέμπω στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Το έχουμε σημειώσει και αυτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι Βουλευτές κ. Αλέκος Μαρκίδης, Ανδρέας Γεωργίου και Σοφοκλής Χατζηγιάννης ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η απόλυση από το Υπουργικό Συμβούλιο την 1.2.1980 δημόσιων υπαλλήλων για λόγους δημόσιου συμφέροντος και η ανάγκη άμεσης άρσης της γενόμενης αδικίας εν όψει της πρόσφατης απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου στην αναθεωρητική έφεση 941».

Το πιο πάνω θέμα παρακαλούν όπως θεωρηθεί επείγον και παραπεμφθεί για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Παραπέμπεται λοιπόν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών και η Επιτροπή Νομικών, μέσα στο φόρτο της εργασίας που έχει, ας διευθετήσει ώστε να συζητήσει και αυτό το θέμα σχετικώς επειγόντως.

Ο κ. Σοφοκλής Χατζηγιάννης παρακαλεί όπως εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επτροπή Υγείας για μελέτη το ακόλουθο θέμα:

«Η επίδραση των λυμάτων στην υγεία των κατοίκων του χωριού Κελλιά της Επαρχίας Λάρνακας καθώς και στο φυσικό περιβάλλον γενικά και η ανάγκη λήψης των κατάλληλων θεραπευτικών μέτρων».

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

Και έτσι έχουμε φτάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 7.20 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας.

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Εισήγηση και έγκριση του καταλόγου των μελών της Επιτροπής Επιλογής της Βουλής.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 9 του 1990).

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1990», η σύντομη αναφορά του αξ. Βουλευτή Α. Ζιαρτίδη πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νομος (Αρ. 3) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

9) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου (Εισαγωγή Φοιτητών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

10) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πέρα Πεδιού του 1990» και έγκριση αυτών.

11) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.

12) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η δημιουργία κοινοτικού γηπέδου στην Ποταμιά - Τα αιτήματα των εκτοπισμένων κατοίκων Μαθιάτη)

13) Απαντήσεις Υπουργών σε Ερωτήσεις Βουλευτών (Τα διάφορα προβλήματα της κοινότητας Παλαιχωρίου - Η διεύρυνση και βελτίωση του δρόμου Δρυνιάς-Δρύμου - Η βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Σίμου-Κουγιούκας - Η βελτίωση και συντήρηση του Δημοτικού Σχολείου Λόφου - Η εισήγηση για κατάργηση των εισοδηματικών κριτηρίων για την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για τις στεγαστικές ανάγκες των προσφύγων - Τα προβλήματα που παρουσιάζει ο σταθμός επεξεργασίας λυμάτων του βρετανικού οικισμού Βερεγγάρια στα Κάτω Πολεμίδια - Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα και ο συνοικισμός Αλεθρικού - Η διάσωση και διαφύλαξη του εξαιρετικά πολύτιμου δημοσιογραφικού και ιστοριογραφικού υλικού των κυπριακών εφημερίδων - Η επιδιόρθωση των παγκέττων των δρόμων Τσερίου-Αναλιόντα και Τσερίου-Δευτεράς - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Τσερίου προς

το νέο δρόμο Λευκωσίας -Τα διάφορα αιτήματα του χωριού Τσέρι -Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Τερσεφάνου -Η όδευση του νέου αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου -Η εκτέλεση κοινών έργων υποδομής).

14) Διαμαρτυρία από τον αξ. Βουλευτή Αλέκο Μαρκίδη για τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρήθηκε σχετικά με την ώρα έναρξης της συνεδρίασης του Σώματος.

15) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Πρόσφατες ενδείξεις για παράνομες ενέργειες που στοχεύουν στη δημιουργία εσωτερικής ανωμαλίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΣΥ. κ. Γλ. Κληρίδη).

(β) «Οι κίνδυνοι που παρουσιάζονται για εγκατάλειψη του λιμένος της Λεμεσού από την εταιρεία SKANDACH και άλλες εταιρείες που έχουν σχέση με το διαμετακομιστικό εμπόριο και τα επείγοντα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Κ. Χρίστου, Στ. Μανδριώτη και Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς).

(γ) «Οι πληροφορίες για την παρουσία ενόπλων του Ισραήλ στα λιμάνια και αεροδρόμια της Κύπρου, οι κίνδυνοι επεισοδίων και η ανάγκη λήψης επειγόντων μέτρων για την αποτροπή τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μ. Πουμπουρή).

(δ) «Η άμεση ανάγκη επίλυσης του σοβαρού προβλήματος στέγασης των χαμηλά αμειβόμενων τάξεων και αναξιοπαθούντων ατόμων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).

(ε) «Η απόλυση από το Υπουργικό Συμβούλιο την 1.2.1980 δημόσιων υπαλλήλων για λόγους δημόσιου συμφέροντος και η ανάγκη άμεσης άρσης της γενόμενης αδικίας ενόψει της πρόσφατης απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου στην αναθεωρητική έφεση 941».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Μαρκίδη, Α. Γεωργίου και Σ. Χατζηγιάννη).

(στ) «Η επίδραση των λυμάτων στην υγεία των κατοίκων του χωριού Κελλιά της επαρχίας Λάρνακας, καθώς και στο φυσικό περιβάλλον γενικά και η ανάγκη λήψης των κατάλληλων θεραπευτικών μέτρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη).

16) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ και παραπομπή στην ολομέλεια του Σώματος των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η παροχή υποσχέσεων προς κάθε κατεύθυνση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Βασιλείου και η σύνδεσή τους με τα φορολογικά μέτρα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τ. Χατζηδημητρίου).

(β) «Η αντιδεοντολογική συμπεριφορά του Προέδρου της Δημοκρατίας κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στην Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων και οι σχετικές ευθύνες της Εκτελεστικής Εξουσίας, της Βουλής και των κομμάτων, όσον αφορά τα καυτά προβλήματα του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Γαλανού)

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 3ης Μαΐου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 27)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι Βουλευτές, προτού μπούμε στη σημερινή ημερήσια διάταξη, θα ήθελα να μου επιτραπεί να εξαγγείλω τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, όπως έχουν διευθετηθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Επιλογής. Οι Επιτροπές αυτές έχουν ως εξής:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Ανδρέας Ψυλλίδης
Ιωάννης Μάτσης
Νίκος Αναστασιάδης
Μανώλης Χριστοφίδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Μιχάλης Πουμπουρής
Γεώργιος Σαββίδης

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Αλέκος Μαρκίδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης
Νίκος Φλουρέντζος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος
Στέλιος Μανδριώτης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ανδρέας Δημητριάδης
Ιάκωβος Κατσουνωτός
Ανδρέας Ζιαρτίδης

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΟΜΙΚΩΝ

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Αντώνιος Ανδρέου
Ανδρέας Γεωργίου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Χρίστος Πέτας
Κυριάκος Χρίστου
Ευστάθιος Ευσταθίου
Μιχάλης Παπαπέτρου

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Ρήνα Κατσελλή, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Πέτρος Στυλιανού

Αλέκος Μαρκίδης
Νίκος Αναστασιάδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Γεώργιος Σαββίδης
Χρίστος Πέτας
Εκπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων
Αράμ Καλαϊτζιάν
Φέλιξ Κυρίλλης
Ιωάννης Μαυρίδης

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΜΥΝΑΣ

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Ανδρέας Γεωργίου
Αντώνιος Ανδρέου
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Κίμων Παναγίδης
Νίκος Μουσιούττας
Πολύβιος Κόλοκος
Στέλιος Μανδριώτης
Νίκος Φλουρέντζος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Χρίστος Κουρτελλάρης Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Γεώργιος Παπαδόπουλος
'Αριστος Χρυσοστόμου
Οδυσσέας Δημητρίου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Γιαννάκης Ομήρου

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Άριστος Χρυσοστόμου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Μακρίδης
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Ανδρέας Παναγιώτου
Αλέκος Μαρκίδης
Νίκος Μακρίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Νεόφυτος Ηλία
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΥΓΕΙΑΣ

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Ανδρέας Παρισινός
Αντώνης Ανδρέου
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Ιωάννης Μάτσης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Αυγερινός Παπαρές
Ανδρέας Ψυλλίδης
Άριστος Χρυσοστόμου

Ιωάννης Ιωαννίδης
Χρίστος Πέτας
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ - ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ - ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ - ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Νίκος Μακρίδης
Χρίστος Σολωμής
Πέτρος Στυλιανού
Ζαχαρίας Τουλούρας
Ρήνα Κατσελλή
Δημήτρης Ηλιάδης

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Κωνσταντίνος Λόρδος, Πρόεδρος
Ανδρέας Μαθηκολώνης, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Αντώνιος Ανδρέου
Ανδρέας Παρισινός
Γεώργιος Λαδάς
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Ανδρέας Παναγιώτου
Κυριάκος Τσιέττης
Κυριάκος Χρίστου
Δημήτρης Ηλιάδης

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΡΗΣΕΩΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

(Κανονισμός 16)
Βάσος Λυσσαρίδης, Πρόεδρος (ex-officio)
Ιωάννης Μάτσης
Γεώργιος Λαδάς
Μιχάλης Πουμπουρής

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Γεώργιος Σαββίδης, Πρόεδρος
Νεόφυτος Ηλία
Ανδρέας Παρισινός
Δήμος Γεωργιάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Ψυλλίδης

Ρήνα Κατσελλή
Πολύβιος Κόλοκος
Δημήτρης Ηλιάδης

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΩΝ

Ιωάννης Μάτσης
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Χρίστος Πέτας

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΑΦΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Αλέξης Γαλανός
Μιχάλης Πουμπουρής
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Ντίνος Κωνσταντίνου

AD HOC ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Μανώλης Χριστοφίδης
Γεώργιος Λαδάς
Γεώργιος Σαββίδης
Ευστάθιος Ευσταθίου
Μιχάλης Παπαπέτρου

AD HOC ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Πέτρος Στυλιανού
Χρίστος Πέτας.

Αυτές είναι οι Επιτροπές, όπως έχουν αποφασιστεί.

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αντιλαμβάνομαι ότι θα γίνει συζήτηση, μπορείτε πληροφοριακά, για να μπορέσουμε να προπαρασκευαστούμε και να μετάσχουμε στη συζήτηση, να μας πληροφορήσετε ποιο σχετικό 'Αρθρο του Συντάγματος και ποιο σχετικό κανονισμό έχετε εφαρμόσει στα πλαίσια των αποφάσεων που έχετε μόλις εξαγγείλει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η Επιτροπή Επιλογής έλαβε υπόψη της τις πρόνοιες του 'Αρθρου 73 του Συντάγματος.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μόνο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και δη τις παραγράφους 3, 4 και 12. Δε γνωρίζω αν άλλα Μέλη της Επιτροπής Επιλογής είχαν υπόψη τους και οποιοδήποτε άλλο κανονισμό, όπως είναι ο Κανονισμός της Βουλής, ο οποίος έχει ορισμένες πρόνοιες, αλλά υπόκειται στο 'Αρθρο του Συντάγματος το οποίο και υπερισχύει εν πάση περιπτώσει.

Θα ήθελα όμως να πω το εξής: Αν πρόκειται να συζητήσουμε αυτό το θέμα τώρα, πιστεύω ότι μόνο τα Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Επιλογής θα είναι πλήρως ενήμερα της όλης κατάστασης. Αλλά τα άλλα Μέλη της Βουλής αντιλαμβάνομαι ότι θα ήθελαν να προπαρασκευαστούν περισσότερο.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αναρωτιέμαι αν οποιαδήποτε πλευρά επιθυμεί να θέσει θέμα κατά πόσο θα έπρεπε κανονικά το θέμα να τεθεί στο Κεφάλαιο Δ και να το συζητήσουμε και μάλιστα, αν επιθυμεί, με προτεραιότητα. Αλλά επειδή είναι θέμα προπαρασκευής, όπως είπατε, για το θέμα που θα τεθεί, δεν ξέρω κατά πόσο συζητείται τώρα ή κατά πόσο εγγράφεται, παραπέμπεται στο Κεφάλαιο Δ και του δίνεται προτεραιότητα, αν επιθυμεί η πλευρά που θα το εγγράψει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν τίθεται θέμα Κεφαλαίου Δ. Αφορά θέμα λειτουργίας της Βουλής και η Βουλή ρυθμίζει τα της λειτουργίας της σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του Άρθρου 73 του Συντάγματος, αν δε με απατά η μνήμη μου. Επομένως, αν και εφόσον τεθεί θέμα μομφής ή διαφωνίας με όσα η Επιτροπή Επιλογής αποφάσισε, τώρα είναι ο κατάλληλος καιρός να συζητηθεί στην ολομέλεια του Σώματος. Ο οποιοσδήποτε Βουλευτής αισθάνεται ότι δεν μπορεί να μιλήσει τώρα, γιατί είναι απληροφόρητος ή γιατί θέλει προπαρασκευή, όταν θα έλθει η ώρα και θα μιλήσουν εκείνοι που μπορούν να μιλήσουν, ας σηκωθεί πάνω να ζητήσει αναβολή του θέματος για την άλλη βδομάδα. Αλλά εκείνοι που μπορούν να μιλήσουν σήμερα, να μιλήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Έχει δίκαιο ο κ. Μαρκίδης, όταν λέγει ότι είναι θέμα το οποίο αφορά τη λειτουργία της Βουλής. Αλλά αυτό δε σημαίνει ότι η συζήτηση πρέπει να γίνει σήμερα. Μπορεί να ακούσουμε την ένσταση την οποία έχει μια μερίδα Βουλευτών μέσα σ' αυτό το Σώμα και να επακολουθήσει συζήτηση την προσεχή Πέμπτη, κατά προτεραιότητα, οπότε όλοι οι Βουλευτές θα είναι πλήρως κατατοπισμένοι και θα μπορούν να συζητήσουν αυτό το θέμα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, αναρωτήθηκα πού μπορεί αυτό το θέμα να συζητηθεί για Βουλευτές οι οποίοι δεν είναι προπαρασκευασμένοι. Όμως δεν έχουμε καμιά ένσταση. Αν οποιοσδήποτε επιθυμεί να εγείρει το θέμα αυτό τώρα, να το εγείρει και κατόπιν εσείς, ως Πρόεδρος, θα κρίνετε κατά πόσο μπορεί να συνεχιστεί τώρα ή κατά πόσο η συζήτηση θα συνεχιστεί την επόμενη βδομάδα. Όμως για να μην υπάρξει καμιά παρεξήγηση ότι προσπαθούμε να εμποδίσουμε οποιοδήποτε να εκφράσει απόψεις ή διαμαρτυρία για την απόφαση της Επιτροπής Επιλογής -είναι δημοκρατική αυτή η Βουλή και τη χαιρόμαστε-είμαστε έτοιμοι να το συζητήσουμε και τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα σίγουρα μπορεί να εγερθεί τώρα. Και ένα θέμα το οποίο εγείρεται στη Βουλή και αρχίζει η συζήτησή του συζητείται μέχρι σημείου που κάποιοι Βουλευτές δηλώνουν ότι είναι ανέτοιμοι και θέλουν να παραμείνει και να συνεχιστεί η συζήτησή του στην επόμενη συνεδρία. Είναι πρόθεσή μου και πρόθεση άλλων συναδέλφων να μιλήσουμε επί του θέματος στη σημερινή συνεδρία και γι' αυτό θα παρακαλούσαμε να μας δώσετε την ευκαιρία και να αφήσετε τη συζήτηση να εξελιχθεί ομαλά μέχρι του σημείου που μπορεί να εξελιχθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεδομένου ότι η σύσταση των Επιτροπών υπάγεται στην έγκριση της ολομέλειας, θα πρέπει η συζήτηση, αν είναι δυνατό, να ολοκληρωθεί σήμερα και να λήξει με την έγκριση ή την απόρριψη οποιασδήποτε πρότασης που είναι δυνατό να διατυπωθεί στην ολομέλεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να ακούσουμε την ένσταση την οποία έχει ένας αριθμός Βουλευτών. Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές δεν υπόκεινται στην έγκριση της ολομέλειας. Αποφασίζονται από την Επιτροπή Επιλογής. Εφόσον όμως ορισμένοι Βουλευτές, Μέλη αυτού του Σώματος, έχουν ένσταση, είμαστε υποχρεωμένοι να ακούσουμε την ένστασή τους.

Τώρα, αν θα συνεχίσουμε τη συζήτηση τώρα ή την προσεχή Πέμπτη, εσείς θα το αποφασίσετε. Εγώ δεν πρόκειται να εμποδίσω κανένα από του να μιλήσει, αν θέλει να μιλήσει. Αλλά θέτω το θέμα ενώπιόν σας. Νομίζετε ότι είναι ορθό να εξακολουθήσει και να αποπερατωθεί η συζήτηση σήμερα ή να το αφήσουμε να αρχίσει και να αποπερατωθεί η συζήτηση την προσεχή Πέμπτη;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για τ' όνομα του Θεού! Με την εξέλιξη της συζήτησης θα διαφανεί αν απαιτείται ή όχι η συνέχισή της την επόμενη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Να ακούσουμε λοιπόν τον κ. Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα έχετε διαπιστώσει από την ανάγνωση των ονομάτων των διάφορων Επιτροπών ότι απ' αυτές τις Επιτροπές λείπουν παντελώς τα ονόματα ορισμένων Μελών της Βουλής. Και είναι βέβαιο ότι αυτή η παράλειψη δεν είναι καθόλου τυχαία. Η μη συμπερίληψη ορισμένων Βουλευτών σε Κοινοβουλευτικές Επιτροπές είναι το αποτέλεσμα εσκεμμένης ενέργειας, ενσυνείδητης πολιτικής από μέρους ορισμένων πλευρών της Βουλής. Είναι γνωστό σε όσους παρακολούθησαν τις συζητήσεις γύρω απ' αυτό το θέμα ότι αρχικά προβλήθηκαν δήθεν συνταγματικά κωλύματα, για να στερήσουν στους πέντε Βουλευτές που ανήκουν στην Ομάδα του Ανανεωτικού Δημοκρατικού Σοσιαλιστικού Κινήματος το δικαίωμα να συμμετέχουν παντελώς στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Για να διευκρινιστεί κατά πόσο πράγματι υπάρχουν ή υπήρχαν συνταγματικά κωλύματα, ζητήθηκε η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα. Και η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα είναι σαφής και κατηγορηματική, ότι δεν υπάρχουν οποιαδήποτε συνταγματικά κωλύματα για τη συμπερίληψη οποιουδήποτε Βουλευτή σε Κοινοβουλευ-

τικές Επιτροπές. Οποιουδήποτε Βουλευτή, είτε ανήκει σε κοινοβουλευτική ομάδα είτε είναι ανεξάρτητος είτε ανήκει σε ομάδα η οποία βάσει των 'Αρθρων του Συντάγματος δεν είναι δυνατό να κριθεί ως κοινοβουλευτική ομάδα.

Μετά απ' αυτή τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα οι πλευρές εκείνες οι οποίες ευθύς εξαρχής στόχευαν στον αποκλεισμό των Μελών της ομάδας του ΑΔΗΣΟΚ από τις διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές φρόντισαν να εξεύρουν και να επικαλεστούν διάφορα άλλα επιχειρήματα. Είναι η δική μας ισχυρή πεποίθηση ότι μόνο επιχειρήματα κομματικών σκοπιμοτήτων μπορούν να δικαιολογήσουν τον αποκλεισμό των πέντε Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Γιατί βάσει του Συντάγματος -επαναλαμβάνω- είναι αναφαίρετο δικαίωμα κάθε Βουλευτή να ανήκει σε Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

Η εμπειρία αυτού του Σώματος παρέχει πλούσια παραδείγματα τα οποία καταδεικνύουν ότι, και αν ακόμη ορισμένοι Βουλευτές ή έστω και ένας Βουλευτής δεν ανήκει ή δεν ανήκουν σε κοινοβουλευτική ομάδα, έχουν νόμιμο δικαίωμα να περιληφθούν σε Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Στις συζητήσεις που διεξήχθηκαν αυτές τις μέρες έχουμε επικαλεστεί αυτά τα παραδείγματα και θα τα εκθέσω στο Σώμα, για να καταφανεί ότι μόνο κομματικές σκοπιμότητες μπορούν να προβληθούν, για να αποκλειστούν οι πέντε Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

Είναι γνωστό ότι οι πέντε Βουλευτές του ΑΚΕΛ, όταν ιδρύθηκε η Κυπριακή Δημοκρατία το 1960, δεν αποτελούσαν για ενσυνείδητους λόγους κοινοβουλευτική ομάδα. Παρά ταύτα οι πέντε Βουλευτές του ΑΚΕΛ συμμετείχαν στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Εκτός αυτού του ισχυρού προηγούμενου υπάρχουν διάφορα άλλα παραδείγματα. Είναι γνωστό ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα της ΕΔΕΚ, που σ' αυτή τη Βουλή κρίθηκε βάσει γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα ότι αποτελεί κοινοβουλευτική ομάδα, σε προηγούμενες Βουλές δε συμπλήρωνε τον απαιτούμενο αριθμό, για να κριθεί ως κοινοβουλευτική ομάδα. Είναι γνωστό για παράδειγμα ότι στις βουλευτικές εκλογές του 1981 το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ ανέδειξε μόνον τρεις Βουλευτές. Πολύ απείχε ο αριθμός των τριών Βουλευτών από του να κριθεί ότι ανταποκρινόταν στα καθιερωμένα από το Σύνταγμα κριτήρια, για να αποτελεί κοινοβουλευτική ομάδα. Εντούτοις καμιά ένσταση δεν υπήρξε και η πρακτική είναι ότι οι τρεις Βουλευτές του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ συμμετείχαν στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές που οι ίδιοι επιθυμούσαν. Αλλά υπάρχουν και άλλα παραδείγματα. Για παράδειγμα από τις βουλευτικές εκλογές του 1976 αναδείχθηκε ως ανεξάρτητος με πριμοδότηση ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος. Και παρ' όλο που δεν ανήκε σε οποιαδήποτε κοινοβουλευτική ομάδα, παρ' όλο που ήταν ανεξάρτητος, επιλέγηκε και προήδρευε της Επιτροπής Οικονομικών, θα έλεγα της σημαντικότερης Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Συνεπώς διερωτώμαι, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, πώς είναι δυνατό οι διάφορες πλευρές αυτού του Σώματος να εφαρμόζουν αλλοπρόσαλλη πολιτική σε διαφορετικές περιπτώσεις. Πώς είναι δυνατό μετά τις εκλογές του 1981 η τριμελής βουλευτική ομάδα της ΕΔΕΚ να θεωρηθεί ότι είχε δικαίωμα να συμμετέχει στις διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, ενώ αρνούνται ορισμένες πλευρές το ίδιο δικαίωμα στους πέντε Βουλευτές, οι οποίοι προσχώρησαν στο Ανανεωτικό Δημοκρατικό Σοσιαλιστικό Κίνημα; 'Εχω την πεποίθηση ότι μόνο αλλοπρόσαλλη τακτική μπορεί να χαρακτηριστεί η διαφορετική προσέγγιση ορισμένων πλευρών σ' αυτό το ίδιο ζήτημα.

Έχει γίνει λόγος στη διάρκεια των συζητήσεων ότι θα μπορούσαν οι πέντε Βουλευτές που εκπροσωπούν το Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ. στη Βουλή να μετέχουν στις διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, αλλά ως παρατηρητές, χωρίς δικαίωμα ψήφου. Εμείς απορρίψαμε και απορρίπτουμε κατηγορηματικά αυτή την προσέγγιση. Το δικαίωμα συμμετοχής Βουλευτών στις διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές χωρίς δικαίωμα ψήφου δεν αποτελεί δώρο από μέρους οποιασδήποτε πλευράς προς τους πέντε Βουλευτές της ομάδας μας, γιατί το ίδιο το Σύνταγμα κατοχυρώνει αυτό το δικαίωμα των Βουλευτών. Και αρνούμαστε επίσης την προσέγγιση εκείνων των πλευρών οι οποίες επέλεξαν να αποδεχθούν τη συμμετοχή ορισμένων μελών της δικής μας ομάδας σε ορισμένες Επιτροπές, βάσει της επιλεκτικής, όπως την αποκάλεσαν, επιλογής.

Θεωρούμε, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, ότι οι πέντε Βουλευτές έχουν τα ίδια ακριβώς δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις και καθήκοντα, όπως οποιοδήποτε άλλο Μέλος αυτού του Σώματος. Και απαιτούμε όπως οι Βουλευτές της δικής μας ομάδας συμμετέχουν στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές με τα ίδια ακριβώς δικαιώματα και τις ίδιες ακριβώς υποχρεώσεις. Δε δεχόμαστε δωρεά από κανένα. Ούτε χάρη δικαιούμαστε από οποιοδήποτε. Συνεπώς διεκδικούμε τα δικαιώματα που μας ανήκουν βάσει του Συντάγματος και θα δηλώσω ότι θα διεκδικήσουμε αυτά τα δικαιώματά μας όχι μόνον ενώπιον αυτού του Σώματος, αλλά και όπου χρειαστεί.

Το μεγάλο ερώτημα και το μεγάλο πρόβλημα το οποίο τίθεται ενώπιον αυτού του Σώματος είναι κατά πόσο ακριβώς όλοι οι Βουλευτές θα συμμετέχουν ισότιμα στις διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Η άρνηση συμπερίληψης των Βουλευτών της δικής μας ομάδας στις πλείστες Επιτροπές -και λέγω στις πλείστες, γιατί θα έχει προσεχθεί ότι ορισμένα μέλη της δικής μας ομάδας έχουν επιλεγεί για μικρό αριθμό Κοινοβουλευτικών Επιτροπών- αυτή η λεγόμενη επιλεκτική προσέγγιση είναι φανερό ότι αποτελεί δυσμενή διάκριση από μέρους αυτού του Σώματος σε βάρος των Βουλευτών της δικής μας ομάδας. Και δεν είμαστε διατεθειμένοι να ανεχθούμε και να δεχθούμε αυτή τη δυσμενή διάκριση. Επαναλαμβάνω ότι θα διεκδικήσουμε τα δικαιώματα τα οποία προκύπτουν για όλους τους Βουλευτές βάσει του Συντάγματος.

Με βάση αυτή την προσέγγιση, κύριε Πρόεδρε, είμαι εξουσιοδοτημένος από την ομάδα του ΑΔΗΣΟΚ στη Βουλή να δηλώσω ότι εκτός αν το Σώμα της Βουλής μας υποχρεώσει, δεν είμαστε διατεθειμένοι να συμμετάσχουμε ούτε σε εκείνες τις Επιτροπές τις οποίες υπό μορφή χάριτος μας έχει κατατάξει η Επιτροπή Επιλογής. Και ειδικότερα αναφέρω ότι εγώ προσωπικά υποβάλλω την παραίτησή μου από την Επιτροπή Επιλογής.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ενώπιον του Σώματος τίθεται ένα βασικό θέμα αρχής. Κατά πόσο αυτό το Σώμα, το Σώμα που πρέπει να είναι ο φρουρός της δημοκρατίας, της ισοτιμίας και των δικαιωμάτων γενικά των πολιτών, αλλά και ιδιαίτερα των Βουλευτών-Μελών του, κατά πόσο θα μετέλθει τις μεθόδους τις οποίες εισάγει η εισήγηση της Επιτροπής Επιλογής, για να καταπολεμηθούν αναφαίρετα δημοκρατικά, πολιτικά δικαιώματα οποιουδήποτε Μέλους αυτού του Σώματος. Γιατί είναι φανερό ότι εκείνες οι πλευρές οι οποίες επέλεξαν το δρόμο του αποκλεισμού μας από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, με αυτή την ενέργειά τους δε στοχεύουν σε τίποτε άλλο, παρά να πλήξουν τις προσπάθειες για τη δημιουργία του Αναγεννητικού Δημοκρατικού Σοσιαλιστικού Κινήματος. Και θέλω να προειδοποιήσω ότι θα αποτύχουν οι πλευρές που επέλεξαν αυτό το δρόμο σ΄ αυτό το άχαρι έργο τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θέλω να υπενθυμίσω ότι στις 8 Μαρτίου 1990, όταν αποσχίστηκαν οι συνάδελφοι από την Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, εμείς είχαμε δηλώσει εδώ ότι το θέμα δεν ήταν συνταγματικό για μας. Ήταν πολιτικό το πρόβλημα. Και απ' αυτή την αφετηρία ξεκινήσαμε και τότε, ξεκινούμε και τώρα. Και θέλω να διευκρινίσω ότι στην Επιτροπή Επιλογής εμείς έχουμε διαφωνήσει να συμμετέχουν οι συνάδελφοι στις διάφορες Επιτροπές. Γιατί οι συνάδελφοι αυτοί έχουν εκλεγεί με το ψηφοδέλτιο του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και είχαν υποσχεθεί στους ψηφοφόρους το 1985 ότι θα εφαρμόζουν το πρόγραμμα του ΑΚΕΛ -Αριστεράς και ότι θα σέβονται την ιδεολογία και την πολιτική του. Αυτές ήταν οι διακηρύξεις τους το 1985. Κατά συνέπεια οι ψηφοφόροι του ΑΚΕΛ το 1985 δεν τους απέστειλαν στη Βουλή για να εφαρμόζουν οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα, αλλά για να εφαρμόζουν το προεκλογικό πρόγραμμα που υποσχέθηκαν στους ψηφοφόρους. Το προεκλογικό πρόγραμμα του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω, κ. Πουμπουρή, ότι αυτό το θέμα έχει συζητηθεί και έχει εξαντληθεί σε προηγούμενη συνεδρίαση του Σώματος. Και έχει αποφασιστεί ήδη απ' αυτό το Σώμα ότι είναι δικαίωμα οποιωνδήποτε Βουλευτών, οι οποίοι εξελέγησαν υπό τη σημαία ενός κόμματος ή μιας παρατάξεως, να αποχωρούν, ενώ ταυτόχρονα διατηρούν όλα τα δικαιώματα τα οποία έχουν ως Βουλευτές. Επομένως το θέμα είναι άλλο. Βεβαίως είναι η πολιτική πτυχή του θέματος και αυτή την πτυχή να μας αναπτύξετε αυτή τη στιγμή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι σωστό να αφήσετε τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο αυτής της ομάδας να εκθέσει τις απόψεις της ομάδας του, όπως νομίζει σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Και ασφαλώς θα σταθώ και στο άλλο ζήτημα που έχετε θίξει.

Σεβόμενοι λοιπόν τους ψηφοφόρους του ΑΚΕΛ - Αριστεράς που ψήφισαν τους 15 Βουλευτές, μεταξύ των οποίων και τους πέντε που αποσχίστηκαν, εμείς δε συμφωνήσαμε να περιληφθούν στις Επιτροπές. Έτσι, οι λόγοι για τους οποίους διαφωνήσαμε είναι γιατί οι συνάδελφοι αυτοί αθέτησαν την υπόσχεση που έχουν δώσει στους ψηφοφόρους του ΑΚΕΛ -Αριστεράς.

Λέχθηκε ότι υπάρχουν άλλες περιπτώσεις στις οποίες μικρότερη σε αριθμό ομάδα αντιπροσωπεύτηκε στις Επιτροπές της Βουλής. Αναφέρθηκε για παράδειγμα η Ομάδα της ΕΔΕΚ, που αποτελείτο από τρεις Βουλευτές. Ποια είναι η διαφορά; Η διαφορά βρίσκεται στο ότι εκείνοι είχαν κατέβει μπροστά στους ψηφοφόρους ως υποψήφιοι της ΕΔΕΚ με το πρόγραμμα της ΕΔΕΚ και πήραν αυτούς τους ψηφοφόρους και ανέδειξαν τόσους Βουλευτές. Επαναλαμβάνω ότι οι πέντε δεν κατήλθαν μπροστά στους ψηφοφόρους με τη σημερινή τους ιδιότητα, αλλά κατήλθαν ως υποψήφιοι με το ψηφοδέλτιο του ΑΚΕΛ. Κατά συνέπεια δεν είναι το ίδιο πράγμα που συνέβη με τους υποψηφίους και τους Βουλευτές της

ΕΔΕΚ. Κατά συνέπεια, κύριε Πρόεδρε, δεν πήραν το λαϊκό χρίσμα με τη σημερινή τους ιδιότητα. Και έτσι η άποψή μας είναι ότι δεν είναι σωστό, για λόγους σεβασμού προς τους ψηφοφόρους που τους ανέδειξαν στο βουλευτικό αξίωμα, να συμμετέχουν σ' αυτές τις Επιτροπές.

Λέχθηκε ότι αποτελούν πολιτική ομάδα. Η παράγραφος 12 του 'Αρθρου 73 του Συντάγματος είναι καθαρή. Πολιτική κομματική ομάδα μπορούν να αποτελούν εκείνοι οι Βουλευτές που συνθέτουν το δώδεκα και πέραν επί τοις εκατόν του συνολικού αριθμού των Βουλευτών. Οι συνάδελφοι δεν έχουν αυτό το ποσοστό. Δε μιλώ για τη συμμετοχή τους στις Επιτροπές. Μιλώ για το αν μπορούν να ονομάζονται πολιτική ομάδα ή κοινοβουλευτική ομάδα. Επαναλαμβάνω, η θέση μας απορρέει από το σεβασμό που έχουμε προς τους ψηφοφόρους του ΑΚΕΛ, που τους ανέδειξαν στο βουλευτικό αξίωμα. Και ξεκινώντας απ' αυτή την αφετηρία διατυπώσαμε την άποψη που έχουμε διατυπώσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Αλλος ομιλητής επί του θέματος τούτου;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είναι η πρόθεσή μας να αναμειχθούμε ούτε με κανένα τρόπο επιθυμούμε να αναμειχθούμε σ' αυτή την αντιδικία και τη διαμάχη που υπάρχει μεταξύ του ΑΚΕΛ και του ΑΔΗΣΟΚ, της ομάδας των πέντε ανανεωτικών. Πιστεύουμε ότι είναι εσωτερικό θέμα της Αριστεράς να επιλύσουν τις διαφορές τους και πιστεύω ότι στην προηγούμενη συνεδρία της Βουλής, όταν υπήρξε κάποια συζήτηση για άδικη μεταχείριση της ομάδας των πέντε, ιδιαίτερα για τα γεγονότα της Λάρνακας, τοποθετηθήκαμε χωρίς καμιά περιστροφή, ξεκάθαρα, εναντίον της προσπάθειας που έγινε από κάποια ομάδα εκεί, ανεξάρτητα αν ήταν οργανωμένη ή όχι, να φιμώσει την ελεύθερη έκφραση. 'Ομως, κατά την άποψή μας, απ' όσα τουλάχιστον λέχθηκαν δεν είναι ξεκάθαρη η συνταγματική πλευρά και δεν υπάρχουν πραγματικά προηγούμενα για να πάρουμε μια απόφαση. Αν ερχόταν ο Γενικός Εισαγγελέας να τονίσει ιδιαίτερα ότι υπάρχει θέμα δυσμενούς διάκρισης, τότε διαφορετικά θα το βλέπαμε. 'Ομως η γνωμάτευση την οποία υπέβαλε στα Μέλη της Επιτροπής Επιλογής είναι ότι τίποτε δεν εμποδίζει, αλλά δεν είναι επιτακτικό αυτό, δικαιούνται τα μέλη της ομάδας των πέντε να μετέχουν σε Επιτροπές. Και η δική μας η πλευρά μαζί με την ΕΔΕΚ εξέφρασε την άποψη ότι είμαστε έτοιμοι να δούμε επιλεκτικά τη συμμετοχή συναδέλφων σε διάφορες Επιτροπές της Βουλής.

Εκείνο το οποίο δεν είναι ξεκάθαρο είναι κατά πόσο αποτελούν πραγματικά πολιτικό κόμμα στη Βουλή, γιατί δεν υπάρχει ορισμός και σαν τέτοιο έχουν δικαιώματα να μετέχουν σε όλες τις Επιτροπές όπως και τα άλλα κόμματα. Αυτό δεν ξεκαθάρισε. Και φοβούμαστε ότι το Σύνταγμα δεν είναι καθαρό πάνω σ' αυτό το θέμα. Εκείνο το οποίο τονίζει το Σύνταγμα είναι ότι τίποτε δεν εμποδίζει, δεν απαγορεύει τη συμμετοχή των συναδέλφων σε Επιτροπές και γι' αυτό το λόγο είμαστε έτοιμοι και δεχτήκαμε να μετάσχουν σε πολλές Επιτροπές της Βουλής. Και δεν είναι θέμα, όπως λέχθηκε, ελεημοσύνης. Τουναντίον είναι θέμα δικαιοσύνης για μας. 'Ομως είναι ένα λεπτό θέμα το οποίο δεν καθορίζει το Σύνταγμα, γι' αυτό και η δική μας η θέση ήταν δύσκολη.

Έχω όμως και την εντύπωση ότι εδώ γίνεται μια προσπάθεια, με όλο το σέβας προς τους αγαπητούς συναδέλφους, να δοθεί εικόνα ότι διάφορες πλευρές της Βουλής καταδιώκουν την ομάδα των πέντε και να δημιουργηθεί ένα κλίμα συμπάθειας γενικά στο λαό ότι υφίστανται μια καταδίωξη και επομένως ότι διάφορα κόμματα θέλουν να τους φιμώσουν, ότι φοβούνται αυτή την κατάσταση και με κάθε τρόπο θέλουν να εμποδίσουν συμμετοχή στις Επιτροπές και την εξάσκηση αυτών των δικαιωμάτων. Πιστεύω ότι, αν αυτή είναι η προσπάθεια και αν είναι αυτό το μήνυμα που θέλετε να μεταδοθεί, είναι άδικο, είναι πάρα πολύ άδικο. Γιατί, επαναλαμβάνουμε, και εμείς βρισκόμαστε σε δύσκολη θέση να χαράξουμε μια σωστή γραμμή μεταξύ δύο ομάδων της Αριστεράς, θέλοντας ταυτόχρονα να τονίσουμε ότι δε θέλουμε να κάνουμε καμιά διαφορά. Είναι εσωτερικά θέματα της Αριστεράς στα οποία δε θέλουμε να αναμειχθούμε. Ούτε θέλουμε να δοθεί η εντύπωση ότι έχουμε οποιαδήποτε σκοπιμότητα να αναμειχθούμε σε μια εσωτερική διαφορά. Αυτή ήταν τουλάχιστον η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος, αυτή ήταν η συλλογιστική μας και δε θα δεχτούμε οποιαδήποτε κατηγορία ότι έχει οποιοδήποτε λόγο το Δημοκρατικό Κόμμα να θέλει να φιμώσει οποιαδήποτε πλευρά.

Λέχθηκαν διάφορα παραδείγματα τα οποία νομίζουμε ότι δεν είναι ακριβή παραδείγματα και δεν είναι σωστά. Αναφέρθηκε το παράδειγμα του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου ότι ανέλαβε την Επιτροπή Οικονομικών. Μα θέλουμε να υπενθυμίσουμε ότι τότε ίσχυε το πλειοψηφικό σύστημα, το οποίο είναι πολύ διαφορετικό από το αναλογικό, και ταυτόχρονα ο κ. Παπαδόπουλος ανήκε σε μια ευρύτερη συμμαχία τεσσάρων κομμάτων που καθόρισε ένα ψηφοδέλτιο βάσει αυτής της συμμαχίας και εξέλεξε έναν αριθμό Βουλευτών. Αλλά και να λεχθεί ότι ο κ. Παπαδόπουλος ανέλαβε την Επιτροπή Οικονομικών, εμείς λέμε ότι, μάλιστα, και οι υπόλοιποι από μας δεχτήκαμε, ένεκα των γνώσεων και της πείρας του, ο κ. Κωνσταντίνου να αναλάβει την Επιτροπή Οικονομικών. Υπήρξε δηλαδή και στην περίπτωση του κ. Παπαδόπουλου μια επιλεκτική απόφαση να αναλάβει την Προεδρία μιας Επιτροπής. Το ίδιο συνέβη και με τον κ. Κωνσταντίνου. Γι' αυτό δε βλέπουμε πράγματι ότι υπάρχει δίκαιο στην προσπάθεια που γίνεται να παρουσιαστούν οι συνάδελφοι ότι υφίστανται για κάποιους λόγους από άλλα κόμματα μια καταδίωξη και ότι έχουμε λόγους να θέλουμε να μη συμμετέχουν σε Επιτροπές.

Εξάλλου, όπως είναι σε όλους γνωστό, μπορεί μεν να υπάρχει η ψήφος στις Επιτροπές, αλλά ταυτόχρονα μπορούν να συμμετέχουν. Έστω και αν δεν υπάρχει η ψήφος, την ψήφο τους θα τη δώσουν, όταν η Έκθεση των Επιτροπών θα έρθει στο Σώμα, οπότε διεκδικούν απόλυτα τα δικαιώματά τους. Οι Επιτροπές εκείνο το οποίο κάνουν είναι να επεξεργάζονται κάποια νομοσχέδια, παίρνουν κάποιες θέσεις και την τελική λέξη την έχει αυτό το Σώμα. Αν όμως, και θέλω αυτό να το τονίσω, κύριοι συνάδελφοι, έρθει ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας με μια περαιτέρω γνωμάτευση η οποία να τονίζει ότι δεν είναι απλώς δικαίωμα να συμμετέχουν, δηλαδή τίποτε δεν εμποδίζει τη συμμετοχή τους, αλλά πράγματι πρόκειται για δυσμενή διάκριση και ότι πράγματι πρόκειται για πολιτικό κόμμα με ίσα δικαιώματα με τις κοινοβουλευτικές ομάδες στη Βουλή, τότε σίγουρα θα ξαναδούμε το θέμα. Διότι δεν είναι, επαναλαμβάνουμε, πρόθεσή μας να αδικήσουμε κανένα ή να υπεισέλθουμε στις διαφορές τις οποίες έχει η Αριστερά.

Γι' αυτό παρακαλούμε, αν είναι δυνατό, αυτές οι διαφορές να περιοριστούν μεταξύ των δύο πλευρών και να μη γίνεται προσπάθεια ανάμειξης άλλων πλευρών

ή εκτόξευσης κατηγοριών ότι το Δημοκρατικό Κόμμα έχει οποιοδήποτε λόγο και κάνει προσπάθεια να φιμώσει την ομάδα των πέντε. Πιστεύουμε ότι αποδείξαμε, και το επαναλαμβάνω αυτό το πράγμα, σε προηγούμενη συνεδρία ότι εκεί που υπάρχει πραγματική αδικία και υπάρχει καταδίωξη ενάντια στα δημοκρατικά θέσμια δεν έχουμε κανένα δισταγμό να καταδικάσουμε αυτή την προσπάθεια, όπως είχαμε τονίσει και στην προηγούμενη συνεδρία ότι δεν το θεωρούμε απαραίτητο βάσει του αναλογικού συστήματος, αν κάποια ομάδα αποχωρήσει, ότι πρέπει να παραδώσουν την εντολή. Και αυτό λέχθηκε ξεκάθαρα από τη δική μας πλευρά. Όμως εδώ υπάρχει, κατά την άποψή μας, ένα συνταγματικό κενό. Δεν υπάρχει συγκεκριμένη νομολογία, όσον αφορά το τι είναι κόμμα και τι είναι εκείνο το οποίο καθορίζει ένα κόμμα. Είναι κόμμα μια ομάδα η οποία αποχωρεί από ένα άλλο κόμμα και προχωρεί σε ένα συνέδριο; Είναι κόμμα μια ομάδα η οποία διεκδικεί ένα ποσοστό από εκλογές; Είναι κόμμα μια ομάδα η οποία εξασφαλίζει 1%-2%-3% από αυτές τις εκλογές ή ένα άλλο ποσοστό; Αυτά τα πράγματα δεν έχουν καθοριστεί ακόμα διά νόμου. Ίσως χρειάζεται ως Βουλή να εγκύψουμε πάνω σ' αυτά τα σημεία και να αποφασίσουμε τι μπορεί να αποτελεί ένα κόμμα και τι είναι αυτό το οποίο δίδει κάποια ορισμένα δικαιώματα. Μέχρις ότου το κάνουμε όμως αυτό, υπάρχουν αυτά τα κενά τα οποία μας έχουν φέρει όλους σε μια δύσκολη θέση να υποστηρίξουμε τη μια πλευρά ή την άλλη. Θα παρακαλούσαμε όμως τους συνάδελφους να μη βγάζουν εύκολα συμπεράσματα, διότι το Δημοκρατικό Κόμμα δεν έχει κανένα λόγο να μεροληπτεί υπέρ της μιας ή της άλλης κατάστασης. Τώρα, αν υπάρχει κάποια πλευρά και αν υπάρχουν κάποιοι συνάδελφοι οι οποίοι θέλουν να το εκμεταλλευτούν αυτό το πράγμα για να ακούσουμε φιλιππικούς περί δημοκρατίας, φιλιππικούς για το πόσο δημοκρατικοί είναι εκείνοι και άλλοι δεν είναι και να εκμεταλλευτούν αυτή την υπόθεση, είναι δικαίωμά τους και ας το κάνουν. Εμείς όμως τοποθετούμαστε στα πράγματα ως έχουν και δεν προσπαθούμε απ' αυτή την υπόθεση να εκμεταλλευτούμε, γιατί πιστεύουμε ότι ο κόσμος και κρίση έχει και αντίληψη και αντιλαμβάνεται πολλές φορές από πού προέρχεται κάποια δημοκοπία. Αφήνουμε τη δημοκοπία σε εκείνους που θα ήθελαν να την εξασκήσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής παρακαλώ;

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο κ. Γαλανός έσπευσε να αμυνθεί σε επίθεση, προτού του γίνει οποιαδήποτε επίθεση! Τα είπε τόσο αμερόληπτα και ήταν τόσο πειστικός για την αμερόληπτη στάση που τηρεί το κόμμα του για το όλο θέμα, αφού είναι θέμα που αφορά καθαρά τα εσωτερικά της Αριστεράς, ώστε διερωτώμαστε πραγματικά γιατί το κόμμα του πήρε θέση. Μήπως, με όσα είπε, το κόμμα του θα αλλάξει θέση και θα τηρήσει πλέον αποχή απ' αυτό το ζήτημα, ακριβώς για να αποδείξει την αμεροληψία του; Ή μήπως υπό το κάλυμμα της αμεροληψίας παίρνει θέση στα «εσωτερικά» της Αριστεράς, που ο ίδιος τόσο πολύ ήθελε να τα αποφύγει; Αυτό είναι το ερώτημα για το Δημοκρατικό Κόμμα, με βάση τα όσα λέχθηκαν από τον κ. Γαλανό. Και θα ήθελα, ακούοντας τον κ. Γαλανό, να πω προς την ομάδα των πέντε ή το κόμμα ΑΔΗΣΟΚ. ότι δεν υφίστανται βέβαια οποιαδήποτε καταδίωξη,

απλώς υφίστανται, στο συγκεκριμένο θέμα, τη σύμπτωση απόψεων τριών κομμάτων, του ΑΚΕΛ, του ΔΗ.ΚΟ. και της ΕΔΕΚ. Αλλά το θέμα δεν είναι θέμα εσωτερικών της Αριστεράς. Είναι θέμα που αφορά ολόκληρη τη Βουλή, διότι είναι θέμα που αφορά την ίδια τη λειτουργία της Βουλής. Και ρώτησα τον Προεδρεύοντα του Σώματος σήμερα ποιες διατάξεις εφάρμοσε η Επιτροπή Επιλογής για να κάμει τους διορισμούς που ακούσαμε σήμερα. Και πήρα την απάντηση ότι η Επιτροπή Επιλογής εφάρμοσε το 'Αρθρο 73, παράγραφος 2, 73, παράγραφος 4 και 73, παράγραφος 12 του Συντάγματος. Και εγώ αυτά είχα υπόψη μου, κύριε Πρόεδρε. Ανησυχούσα μήπως υπήρχε καμιά άλλη διάταξη που πιθανώς να μου είχε διαφύγει. Διότι ευθύς εξαρχής θέλω να πω προς αυτό το Σώμα ότι αυτές οι συγκεκριμένες διατάξεις δε δικαιολογούν αυτά τα οποία έγιναν σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατά τη γνώμη σας!

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ασφαλέσταται Εφόσον μιλώ εγώ, εννοώ κατά τη γνώμη μου. Και όταν θέλετε να ακούσετε, κύριε Πρόεδρε, θα αποφύγω τον πειρασμό να ερωτήσω ποια θα είναι η δική σας γνώμη. Διότι το 'Αρθρο 73, παράγραφος 2 και 3, του Συντάγματος λέγει το εξής:

«2. Κατά την επομένην της εκλογής του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Βουλής συνεδρίασιν καταρτίζεται επιτροπή επιλογής αποτελουμένη εκ του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων ως Προέδρου, του Αντιπροέδρου αυτής ως αντιπροέδρου και οκτώ ετέρων εκλεγομένων υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων βουλευτών εξ ων εξ εκ των εκλεγέντων υπό της ελληνικής κοινότητος και δύο εκ των εκλεγέντων υπό της τουρκικής κοινότητος.

3. Η επιτροπή επιλογής καταρτίζει τας μονίμους κοινοβουλευτικάς επιτροπάς ως και οιασδήποτε άλλας προσωρινάς, συνιστωμένας δι' ωρισμένον σκοπόν ή ειδικάς κοινοβουλευτικάς επιτροπάς και διορίζει βουλευτάς ως μέλη των επιτροπών τούτων. Κατά τον καταρτισμόν και διορισμόν δέον να λαμβάνωνται υπ' όψιν αι προτάσεις αι υποβαλλόμεναι υπό της ελληνικής κοινοτικής ομάδος ή υπό των πολιτικών κομματικών ομάδων εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων....».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

«...Οι διορισμοί εις τας τοιαύτας επιτροπάς υπόκεινται εις τας διατάξεις της αμέσως επομένης παραγράφου.».

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Τα αφήνω, κύριε Πρόεδρε εκείνα. Αφήνω μια φράση η οποία δεν έχει πρακτική σημασία για τους σκοπούς της συζήτησης αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Οχι, τα λέγω για να αντιληφθείτε ότι παρακολουθώ αυτά που διαβάζετε.

(Γέλια)

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εκείνο το οποίο θα ήθελα να ερωτήσω, κύριε Πρόεδρε, είναι πότε έπαυσα εγώ να είμαι Πρόεδρος της Επιτροπής Υγείας και διορίστηκα σήμερα Πρόεδρος της Επιτροπής Υγείας. Πότε έπαυσε ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης να είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών και διορίστηκε σήμερα Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών. Πότε έπαυσε ο κ. Λέανδρος Ζαχαριάδης να είναι Πρόεδρος της

Επιτροπής Εσωτερικών και διορίστηκε σήμερα Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών. Πότε έπαυσε ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου να είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών και διορίστηκε σήμερα Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών. Και πότε έπαυσε ο κ. Γαλανός να είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Εξωτερικών και διορίστηκε σήμερα Πρόεδρος της Επιτροπής Εξωτερικών.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς ορίστηκε ένα μέλος περισσότερο από το Συναγερμό και ένα από το Δημοκρατικό Κόμμα κι έτσι πρέπει να ξαναδιαβαστούν οι Επιτροπές. Το ξέρει πολύ καλά αυτό ο κ. Μαρκίδης. Επομένως τι δημαγωγεί; Γιατί κάνει ερωτήματα που γνωρίζει την απάντησή τους;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, σας παρακαλώ!

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επειδή αναφέρθηκε το όνομά μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαρκίδη, νομίζω ότι όλα αυτά τα πράγματα τα οποία λέτε έχουν μόνο τυπική σημασία. Διότι η ουσία είναι μια: 'Οτι οι Επιτροπές παρέμειναν ως είχαν και προσετέθησαν ορισμένα άτομα σε ορισμένες Επιτροπές. Αλλά η Επιτροπή Επιλογής αποφάσισε ότι πρέπει να ανακοινωθούν εκ νέου οι ανασυσταθείσες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Το ένα δεν αποκλείει το άλλο.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς μια ερώτηση. Είπατε ότι ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχουμε διαλογική συζήτηση και ούτε είμαι υποχρεωμένος να απαντώ σε ερωτήσεις δικές σας ή οποιουδήποτε άλλου Βουλευτή. Αυτή είναι η απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Επιλογής και είναι δικαίωμά σας βέβαια να μην την εγκρίνετε. Αν η Επιτροπή αποφάσισε αυτά τα πράγματα, τα αποφάσισε. Αν το Σώμα τώρα δεν τα εγκρίνει, είναι άλλο θέμα και δεν ξέρω αν αυτά τα οποία έκαμε η Επιτροπή Επιλογής υπόκεινται σε οποιαδήποτε έγκριση. Μάλλον πιστεύω ότι δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε έγκριση.

Λοιπόν, κατόπιν αυτού μπορούμε να προχωρήσουμε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μάλιστα. Και αν αισθανθείτε την ανάγκη να με διακόψετε, παρακαλώ να το κάμετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είσθε εκτός θέματος, βεβαίως θα σας διακόψω.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

'Οχι, θα είμαι εντός θέματος. Διότι λέγω το εξής: 'Οπως μόλις μας είπε ο Προεδρεύων, απλώς -λέει-προσετέθησαν ορισμένα Μέλη στις Επιτροπές. Κατά τα λοιπά ο νέος διορισμός των παλιών Προέδρων ή Μελών ήταν κάτι το τυπικό. Θα ήθελα απλώς να κάμω μια ερώτηση και μην απαντήσετε. Αφαιρέθηκαν Μέλη από

τις προηγούμενες Επιτροπές ή όχι; Ο κ. Παπαπέτρου, για παράδειγμα, που ήταν Μέλος της Επιτροπής Παιδείας, είναι Μέλος της Επιτροπής Παιδείας; Αν δεν είναι Μέλος της Επιτροπής Παιδείας, πότε έπαυσε να είναι Μέλος της Επιτροπής αυτής, ποιος τον έπαυσε, πότε και γιατί και με βάση ποια συγκεκριμένη συνταγματική διάταξη; Ο κ. Ζιαρτίδης ήταν Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας. Δε γνωρίζω αν στην επιλεκτική επιλογή που έγινε -δε θυμούμαι-αν τώρα διορίστηκε Μέλος της Επιτροπής Εργασίας.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι, είναι Μέλος.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Αλλά ρωτώ: Πότε έπαυσε να είναι Πρόεδρος, ποιος τον έπαυσε και με βάση ποια συνταγματική διάταξη τον έπαυσε; Και θα ήθελα να έλθω και στο συγκεκριμένο παράδειγμα, όχι ενός Προέδρου, ενός Μέλους μιας Επιτροπής. Παίρνω το παράδειγμα του κ. Παπαπέτρου. Δε γνωρίζω τώρα σε ποια Επιτροπή επιλεκτικά επιλέγηκε ο κ. Παπαπέτρου να διοριστεί. Μπορεί να είναι η Παιδείας, μπορεί να είναι η Νομικών, μπορεί να είναι οποιαδήποτε άλλη Επιτροπή. Δεν έχει σημασία. Παίρνω μια Επιτροπή που ήταν Μέλος και τώρα δεν είναι. Και ρωτώ: Με βάση ποια συνταγματική διάταξη έπαυσε ο κ. Παπαπέτρου να είναι Μέλος της Επιτροπής στην οποία διορίστηκε από την Επιτροπή Επιλογής, η οποία καταρτίστηκε κατά την πρώτη συνεδρίαση αυτού του Σώματος, μετά την εκλογή Προέδρου της Βουλής, όπως λέγει η παράγραφος 2 του 'Αρθρου 73 του Συντάγματος; Διότι περί αυτού πρόκειται. Δεν είναι απλό θέμα προσθήκης Μελών σε Επιτροπές. Εδώ πέρα χωρίς συζήτηση, χωρίς να βλέπω μπροστά μου οποιαδήποτε συνταγματική διάταξη, θεωρήθηκε πολύ φυσικό γεγονός να θεωρηθούν ορισμένες θέσεις σε ορισμένες Επιτροπές κενωθείσες αυτόματα. Και ρωτώ: Με βάση ποια συνταγματική διάταξη; Διότι βλέπω στο Σύνταγμα το δικαίωμα της Επιτροπής Επιλογής να διορίζει, αλλά δε βλέπω κανένα δικαίωμα της Επιτροπής Επιλογής να παύει. Δε βλέπω καμιά διάταξη στο Σύνταγμα που να προνοεί πότε κενούται μια θέση σε μια Επιτροπή. Και ρωτώ: Αποφάσισε η Επιτροπή Επιλογής ότι η θέση του κ. Παπαπέτρου κενώθηκε αυτόματα στην Επιτροπή Παιδείας και ότι αυτόματα ο κ. Παπαπέτρου, επειδή αποχώρησε από το ΑΚΕΛ, έπαυσε να είναι Μέλος της Επιτροπής Παιδείας; Αυτή είναι η θέση της Επιτροπής Επιλογής; Αν δεν είναι αυτή η θέση της Επιτροπής Επιλογής, τον έπαυσε τον κ. Παπαπέτρου από Μέλος της Επιτροπής Παιδείας η Επιτροπή Επιλογής; Και αν δεν τον έπαυσε, πώς τώρα η Επιτροπή Επιλογής δε θεωρεί ότι είναι Μέλος της Επιτροπής Παιδείας της Βουλής; Ούτε ο Κανονισμός της Βουλής δεν καλύπτει το θέμα και επομένως ούτε με βάση την πρώτη παράγραφο του 'Αρθρου 73 μπορεί να λυθεί αυτό το θέμα. Επομένως το συμπέρασμα το δικό μου και η γνώμη η δική μου είναι ότι βρισκόμαστε μπροστά σε αυθαίρετη αντισυνταγματική διαδικασία. 'Οτι αυθαίρετα θεωρήθηκαν ορισμένες θέσεις κενωθείσες και αυθαίρετα ορισμένοι Βουλευτές, οι οποίοι νόμιμα είχαν διοριστεί σ' αυτές τις θέσεις, θεωρήθηκε -χωρίς καμιά απόφαση απ' αυτό το Σώμα-ότι έπαυσαν να είναι Μέλη αυτών των Επιτροπών.

Αν, κύριε Πρόεδρε, νομίζετε ότι αυτά τα ερωτήματα τέθηκαν προς το Γενικό Εισαγγελέα και σας απάντησε, θα ήθελα να μάθω τι σας απάντησε. Αν δεν τέθηκαν προς το Γενικό Εισαγγελέα αυτά τα ερωτήματα με τον τρόπο που τίθενται εδώ, νομίζω ότι θα άξιζε τον κόπο να τεθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν τέθηκαν, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δεν έχω καμιά αμφιβολία περί αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και πρέπει να σας διορθώσω σε ορισμένα σημεία της αγόρευσής σας.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Άρθρο 73 παράγραφος 2 του Συντάγματος ομιλεί μόνο για τη σύνθεση της Επιτροπής Επιλογής και όχι των άλλων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών. Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές διέπονται από τις παραγράφους 3 και 4 του Άρθρου 73 του Συντάγματος. Και ένα Σώμα το οποίο δικαιούται να διορίζει, ασφαλώς δικαιούται και να παύει και ασφαλώς δικαιούται να αναδιαρθρώνει αυτές τις Επιτροπές. Αυτή είναι η ορθή νομική θέση και δεν είναι ανάγκη να ερωτηθεί ούτε ο Γενικός Εισαγγελέας ούτε οποιοσδήποτε άλλος.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δεν είναι καθόλου νομικά σωστή αυτή η θέση. Δεν έπεται ότι ένα Σώμα το οποίο διορίζει, δικαιούται και να παύει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως!

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Άλλη είναι η εξουσία του διορισμού και άλλη είναι η εξουσία της παύσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε, κύριε Μαρκίδη, αν ένα Μέλος της Επιτροπής Οικονομικών διοριστεί από την αρχή της βουλευτικής περιόδου, είναι αμετακίνητος στη θέση εκείνη, οτιδήποτε και αν κάνει; Ας υποθέσουμε ότι συμπεριφέρεται κατά τρόπο απρεπή. Δε δικαιούται η Επιτροπή Επιλογής να τον μετακινήσει και να τον παύσει;

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Όχι!

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Υπαινίσσεσθε ότι υπήρξαμε απρεπείς;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κύριε Παπαπέτρου.

Και δε δι[illegible] κι να αναδιαρθρώσει την Επιτροπή Οικονομικών, εντάσσοντας άλλ[illegible] δήποτε κόμματος, για το οποίο θα είχαν συμφωνήσει τα [illegible]πή Οικονομικών; Αυτά για μένα προκαλούν έκπληξη!

Πολλές φορές τα νομικά προκαλούν έκπληξη, όπως προ-[illegible]ρόπος εκλογής του νυν Προέδρου της Βουλής που έχουμε. [illegible]...

[illegible]ύριε Μαρκίδη. Να μας διασαφηνίσετε τι εννοείτε...

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Έκπληξη το γεγονός ότι επετράπη σε ένα κόμμα να ψηφίσει δυο φορές στην ίδια εκλογή. Εμένα μου προεκάλεσε έκπληξη. Γιατί εκπλήττεσθε; Όλος ο κόσμος εξεπλάγη.

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Μαρκίδη, πράγματι θα εδικαιούσθο να εκφράσετε την έκπληξή σας, όταν γινόταν η ψηφοφορία.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Την εξέφρασα!

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Με το να εκφράζετε την έκπληξή σας τέσσερα χρόνια μετά, σημαίνει ότι το είχατε πολύ βαθιά μέσα στην καρδιά σας.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Καθόλου, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ!

(Κτυπά τη σφύρα)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι εκδικητική προσέγγιση που σίγουρα δε βοηθά αυτό το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, κύριε Μαρκίδη. Παρακαλώ μη βγαίνετε έξω από το θέμα για να θίγετε άλλα προβλήματα, τα οποία δεν είναι του παρόντος. «Αρκετόν τη ημέρα η κακία αυτής». Μην προσθέτετε κι άλλες κακίες.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλον ότι είσθε εναντίον των διαλογικών συζητήσεων, εξελέξατε την οδό της διαλογικής συζήτησης. Δε φταίω εγώ γι' αυτό.

Αναφέρθηκε από τον Προεδρεύοντα αυτού του Σώματος σήμερα ότι, όταν ο Νόμος ή το Σύνταγμα δίνει δικαίωμα διορισμού σε συγκεκριμένο Σώμα, εξυπακούεται ότι δίνει και δικαίωμα παύσεως του διοριζομένου. Εγώ λέγω δεν εξυπακούεται καθόλου αυτή η νομική αρχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Μαρκίδη, έχω πει επανειλημμένα ότι το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων δεν είναι ούτε συνταγματικό δικαστήριο ούτε πανεπιστημιακή έδρα, για να κάνουμε ορισμένα μαθήματα. Είναι πολιτικό βήμα και θέλω να ακούσω πολιτικές απόψεις και όχι ιστορίες.

(Γέλια)

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ακούσετε αυτό το οποίο θέλω εγώ να ακούσετε και είμαι εντός θέματος και δεν επιτρέπω πλέον αυτές τις διακοπές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είσθε εντός θέματος, να ομιλήσετε εντός θέματος.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μιλώ εντός θέματος. Σχολιάζω την απόφαση της Επιτροπής Επιλογής την οποία θεωρώ αντισυνταγματική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία!

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Είμαι εντός θέματος ή δεν είμαι εντός θέματος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είσαι.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Ωραία! Ευχαριστώ πολύ. Είμαι εντός θέματος. Και απαντώ στο ερώτημα το οποίο εσείς βάλατε. Απαντώντας σε ερώτημα το οποίο εσείς βάλατε, είμαι εντός θέματος ή είμαι εκτός θέματος; Διότι, αν απαντώντας σας είμαι εκτός θέματος, σημαίνει ότι το ερώτημά σας ήταν εκτός θέματος. Αλλά το ερώτημά σας ήταν εντός θέματος. Και λέγετε εσείς, Σώμα το οποίο διορίζει δικαιούται να παύει. Και ερωτώ: Έπαυσε; Πότε αυτή η Επιτροπή Επιλογής συνήλθε και έπαυσε αυτούς τους ανθρώπους από Μέλη των διάφορων Επιτροπών της Βουλής; Αν κάμνω λάθος και η Επιτροπή Επιλογής έχει βγάλει απόφαση παύσεως, πέστε μου το. Υπάρχει, κύριε Δίγκλη, απόφαση παύσεως οποιουδήποτε Μέλους από Επιτροπή της Βουλής;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ρωτήστε το κόμμα σας που αντιπροσωπεύετε, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δεν υπάρχει, κύριε Χατζηδημητρίου.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να τελειώσει ο κ. Μαρκίδης, κύριε Πουμπουρή.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δυσκολεύονται. Δεν ξέρω ποιο είναι το πρόβλημά τους. Οι διακοπές, κύριοι συνάδελφοι, σημαίνουν ότι κάποιοι δυσκολεύονται. Είμαι ευχαριστημένος από τις διακοπές!

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Είναι η δική σας ερμηνεία αυτή.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Μάλιστα. Και θα κάμω ακόμα μια ερμηνεία. Μα αργότερα, αργότερα.

Σχετικά με το θέμα στο οποίο αναφέρεται ο Προεδρεύων, εγώ λέγω ότι το θέμα αυτό έπρεπε να είχε ρυθμιστεί ή να ήταν ρυθμισμένο από τον Κανονισμό της Βουλής, που ψηφίζεται με βάση την πρώτη παράγραφο του Άρθρου 73 του Συντάγματος. Ερώτησε ο Προεδρεύων: Και τι θα γίνει αν κάποιος Βουλευτής συμπεριφέρεται συστηματικά απρεπώς στα πλαίσια μιας Επιτροπής; Δεν έχει δικαίωμα η Επιτροπή Επιλογής να τον παύσει; Όχι. Όπως είναι η κατάσταση αυτή τη στιγμή, δεν έχει κανένα δικαίωμα να τον παύσει. Αλλά το θέμα αυτό πολύ άνετα μπορεί να ρυθμιστεί από τη Βουλή με Κανονισμό που θα ισχύει για όλες τις περιπτώσεις και όχι επιλεκτικά, όποτε θέλει η πολιτική πλειοψηφία του Σώματος αυτού. Διότι μπορεί το θέμα να είναι πολιτικό -όχι μπορεί να είναι- είναι ασφαλώς πολιτικό. Ακριβώς επειδή είναι πολιτικό θέμα, λαμβάνονται

πολιτικές αποφάσεις και γι' αυτό το λόγο θα έπρεπε να υπήρχε Κανονισμός, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία των απόψεων της εκάστοτε μειοψηφίας της Βουλής. 'Οχι όποτε θέλουμε οι έξι Βουλευτές της ΕΔΕΚ αποτελούν κομματική ομάδα επίσημα, ενώ δεν αποτελούν το 12%, που προνοεί η παράγραφος 12 του 'Αρθρου 73 του Συντάγματος. Και μπορεί να διαμαρτυρηθεί η ΕΔΕΚ, αλλά αυτή είναι η πραγματικότητα. Οι Βουλευτές αυτής της Βουλής είναι 80 και οι έξι Βουλευτές της ΕΔΕΚ δεν αντιπροσωπεύουν το 12%. Η Βουλή αυτή αποτελείται από 56 Ελληνοκύπριους Βουλευτές και 24 Τουρκοκύπριους και το 12% του Συντάγματος εφαρμόζεται επί του αριθμού 80. Και ουδεμία γνωμοδότηση οποιουδήποτε Γενικού Εισαγγελέα μπορεί να αλλάξει τη μαθηματική πράξη του 12% πάνω στο 80. Αυτό το οποίο γίνεται σήμερα είναι δυσμενής διάκριση. Διότι με την ίδια λογική που η ίδια αυτή Βουλή δέχθηκε εκπροσώπηση της ΕΔΕΚ σε όλες τις Επιτροπές, με την ίδια λογική έπρεπε να είχε δεχθεί εκπροσώπηση του νέου κόμματος σε όλες τις Επιτροπές, ιδιαίτερα εκείνοι που υποστηρίζουν την απλή αναλογική, που θέλουν και εκλογικό σύστημα απλής αναλογικής. Να μπαίνουν στη Βουλή και εκείνοι που έχουν το 1% και το 2%. Μάλιστα. Ε! Κι άμα μπουν δε θα μετέχουν σε Επιτροπές; 'Η η απλή αναλογική σταματά στο 8%, στο 6%, στο 9%. Και αν -θεωρητικά-κάποτε σ' αυτή η Βουλή εκλεγούν ανεξάρτητοι, τι θα γίνει; 15 ανεξάρτητοι. Δε θα μετέχει στις Επιτροπές με δικαίωμα ψήφου κανένας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ! Αφήστε τον κ. Μαρκίδη να τελειώσει την αγόρευσή του.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εγώ λέω, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτά τα οποία έγιναν δεν ανταποκρίνονται στη συνταγματική τάξη, την οποία καθιερώνει το Σύνταγμα. 'Οτι αυτά τα οποία έγιναν συνιστούν δυσμενή διάκριση σε βάρος πέντε συναδέλφων αυτού του Σώματος. 'Οτι αυτά τα οποία έγιναν συνιστούν δυσμενή διάκριση υπαγορευόμενη από λόγους στυγνού πολιτικού συμφέροντος. Και κακώς έγιναν. Και ακόμα υπάρχει η δυνατότητα έγκαιρης επαναθεώρησης της όλης πολιτικής στάσης των πλευρών αυτής της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Αλλος ομιλητής;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Διευκρίνιση θα κάμω μόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, κύριε Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Στο ερώτημα του κ. Μαρκίδη πότε η Επιτροπή Επιλογής ή αυτό το Σώμα αποφάσισαν ότι πρέπει να αναδιαρθρώσουν τις Επιτροπές της Βουλής. Θέλω να απαντήσω σε τούτα και να τα προσέξει ο κ. Μαρκίδης. Αμέσως μετά την απόσχιση των πέντε συναδέλφων, η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς είχε στείλει επιστολή στον Πρόεδρο της Βουλής με την οποία έλεγε τα εξής: 'Υστερα από την παραίτηση των πέντε συναδέλφων από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς ζητούμε εμείς, ως Κοινοβουλευτική Ομάδα του

ΑΚΕΛ-Αριστεράς, όπως αναδιαρθρωθούν οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, έτσι που να πάρουν τις θέσεις που κατείχαν προηγούμενα οι συνάδελφοι εκ μέρους του ΑΚΕΛ στις διάφορες Επιτροπές οι Βουλευτές του ΑΚΕΛ. Η Επιτροπή Επιλογής συνεδρίασε, παρόντος και του αρχηγού του Δημοκρατικού Συναγερμού, και συμφώνησαν όλες οι πλευρές ότι πρέπει να γίνει αναδιάρθρωση. Και μάλιστα αυτή η αναδιάρθρωση εγκρίθηκε από την ολομέλεια της Βουλής την περασμένη Πέμπτη, όταν ενέκρινε ήδη την Επιτροπή Επιλογής. Δε δικαιούται λοιπόν ο συνάδελφος ο κ. Μαρκίδης με τόσες νομικές γνώσεις να ξεχνά αυτή την αλήθεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δε θα μπω στην ουσία. Όμως επειδή λέγονται πολλά πράγματα και πολλές κατηγορίες και εμείς δεν πιστεύουμε ότι αυτό το θέμα είναι θέμα εκμετάλλευσης από καμιά πλευρά και επειδή είπατε, κύριε Πρόεδρε, ότι δε λήφθηκε γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα για το αν υπάρχει δυσμενής διάκριση, εμείς δηλώνουμε αμέσως να ληφθεί γνωμάτευση και, αν υπάρχει οποιαδήποτε δυσμενής διάκριση, να ξαναδούμε το θέμα. Αλλά τονίζουμε ότι υπάρχει συνταγματικό κενό και όσες γνώσεις και αν έχει ο κ. Μαρκίδης, όσο καλός συνταγματολόγος και αν είναι, για μας ακόμα υπάρχει νομικό κενό. Ας ζητηθεί αυτή η γνωμάτευση και αν υπάρχει αυτό το πρόβλημα, να το δούμε. Αλλά παρακαλούμε το θέμα αυτό που αφορά δύο πλευρές να μην τύχει εκμετάλλευσης από άλλους. Νομίζω ότι δεν προσφέρεται. Δεν είναι η Αριστερά θάλασσα για να αλιεύει κανένας ούτε θα πάρουμε τη θέση καμιάς πλευράς. Και για το ΑΚΕΛ έχουμε να κάνουμε κριτική ότι ζει σε άλλες εποχές, επομένως δεν έχουμε να πουλήσουμε σε κανένα εκδούλευση, κύριε Μαρκίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είμαι υποχρεωμένος πρώτα να ξεκινήσω απ' όλες τις αναφορές που έγιναν γύρω από το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ έχει μια θέση στην πολιτική ζωή. Εκείνη ακριβώς που του έδωσε ένα τμήμα του κυπριακού λαού. Έκαμε δύσκολους αγώνες, μεγάλους αγώνες, είναι περήφανο για την ιστορία του και πιστεύει ότι εκπροσωπεί τους ψηφοφόρους του με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Έτσι η θέση την οποία διεκδικούμε δεν είναι σε οποιαδήποτε Επιτροπή ούτε σε οποιοδήποτε θελήσει να τοποθετήσει το κόμμα βάσει του ποσοστού, αλλά είναι η θέση που έχει μέσα στον κυπριακό λαό, ανεξάρτητα από πολιτική τοποθέτηση και ιδιαίτερα έναντι των ψηφοφόρων του.

Αν είχε τη μια ή την άλλη μορφή εκπροσώπησης μέσα στις Επιτροπές στις τελευταίες και προτελευταίες εκλογές, όχι στις εκλογές του 70, στις τελευταίες και προτελευταίες εκλογές, αυτή ήταν η θέση που με κοινή συγκατάθεση όλα τα κόμματα που είχαν κατέλθει σε εκλογές αποφάσισαν ότι θα έπρεπε να έχει ένα κόμμα που αντιπροσώπευε ένα ποσοστό του κυπριακού λαού. Και είναι με αυτή την ιδιότητα και μ' αυτά τα συστατικά που μετέσχε στις διάφορες Επιτροπές. Στα 1970 υπάρχει, ναι, ιστορικό προηγούμενο όπου η Επιτροπή Επιλογής αποφάσιζε και διόριζε όπου ήθελε. Και μάλιστα, όταν ο Πρόεδρος του κόμματος είχε ζητήσει την εποχή εκείνη να τοποθετηθεί στην Επιτροπή Εξωτερικών

τουλάχιστον, η Επιτροπή Επιλογής έκρινε ότι έπρεπε να πάει στην Επιτροπή Υγείας. Δε χάλασε τον κόσμο η ΕΔΕΚ. Είχε άλλους αγώνες να κάμει η ΕΔΕΚ, πολύ σημαντικότερους από το σε ποια Επιτροπή της Βουλής θα συμμετείχε. Συζητούμε πράγματι θέματα και θέματα ουσίας σ' αυτό το Σώμα σήμερα. Δεν είναι ούτε θέματα φιλανθρωπίας ούτε θέματα διωγμών. Είναι θέματα θεσμών λειτουργίας του πολιτεύματος, των δημοκρατικών θεσμών, της ίδιας της έννοιας του κόμματος. Διότι πραγματικά πώς κατασκευάζονται τα κόμματα; Τα κόμματα κατασκευάζονται μέσα στη Βουλή; Και είναι η Βουλή που παρουσιάζει τα κόμματα; Ή ο λαός αναδεικνύει τα κόμματα και τους εκπροσώπους των κομμάτων; Αυτό είναι το μεγάλο ερώτημα. Και είναι πάγιο ερώτημα. Και είναι μόνιμο ερώτημα μέσα στην πολιτική ζωή του τόπου. Και ήρθαμε, όταν συνεδριάζαμε στο Εθνικό Συμβούλιο, όταν διάφοροι ζήτησαν να μπουν μέσα, και είπαμε δεν μπορεί να μπει στο Εθνικό Συμβούλιο κάποιος ο οποίος δεν έχει το τεκμήριο μιας λαϊκής εκπροσώπησης. Έστω και αν δεν έχει αντιπροσωπευθεί στη Βουλή, τουλάχιστον να έχει 5%. Και όταν συζητούσαμε για το θέμα των περιουσιών των κομμάτων και εκεί ορίστηκε ένας ελάχιστος αριθμός, το 3% τουλάχιστον, για να είναι κάποιος κόμμα. Και αν χρειάζεται κάποτε κάποια βελτίωση η νομοθεσία, πρέπει, ναι, αφού στηριχτούμε στο Σύνταγμα, να κατασκευάσουμε τη νομοθεσία σχετικά με τα κόμματα, για να μπορούμε να τοποθετούμαστε και να ξέρουμε πού βαδίζουμε και πώς τοποθετούμαστε. Διότι αυτή τη στιγμή ερχόμαστε διά μέσου των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και των θέσεων μέσα στη Βουλή να διασφαλίσουμε την ύπαρξη κόμματος. Μα δεν είμαστε εμείς που διορίζουμε τα κόμματα. Είναι ο λαός που διορίζει τα κόμματα. Όμως αυτό που έχουμε μπροστά μας είναι προϊόν μιας πολιτικής κρίσης, είναι προϊόν κρίσης μέσα στην κομματική ζωή. Διασπάστηκε ένα κόμμα και ταλαιπωρείται μια Βουλή, διότι διασπάστηκε πάνω σε επίπεδο ηγεσίας, κοινοβουλευτικής εκπροσώπησης, ένα κόμμα. Και απ' αυτό το σημείο πράγματι δημιουργείται πρόβλημα. Ποιο όμως πρόβλημα δημιουργείται, κύριοι συνάδελφοι; Δημιουργείται το πρόβλημα κατά πόσο τούτη η Βουλή, με αυτή τη σύνθεση, αντιπροσωπεύει το λαϊκό αίσθημα. Και αν ήταν οποιοιδήποτε θαρραλέοι και δημοκράτες, θα έπρεπε να αναζητήσουν μια άλλη πρόκληση. Να πάνε στο λαό, να ζητήσουν να γίνουν αμέσως βουλευτικές εκλογές. Για να δούμε ποιος είναι ποιος, τι ο καθένας μας αντιπροσωπεύει, σε ποια Επιτροπή ο καθένας μετέχει. Όχι να μετατρέψουμε το θέμα της αντιπροσώπευσης στις Επιτροπές σε κύριο θέμα της πολιτικής ζωής. Ναι, και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ τοποθετείται με σαφήνεια πάνω στο θέμα. Αυτή η Βουλή με τη σημερινή της σύνθεση δεν αντιπροσωπεύει πλέον το εκλογικό Σώμα και εκείνο που θα πρέπει να σκεφτεί σοβαρά είναι την ταχύτερη δυνατή πορεία προς το λαό, για να μη διαταλαιπωρείται η Βουλή μέσα σε μια κρίση και μέσα σε μια θύελλα ποτηρίου και να αναζητούμε νομικές και συνταγματικές ερμηνείες, αν έπρεπε ή δεν έπρεπε, ποιος μπαίνει ποιος δεν μπαίνει, που μπορούμε να τα συζητούμε ως αύριο και που και αυτά έχουν μια λογική. Μέσα στις Επιτροπές αντιπροσωπεύονται τα κόμματα τα οποία αντιπροσωπεύουν τμήμα του λαού κατά αναλογία εκπροσώπησης, όπως εξελέγησαν την πρώτη ημέρα των εκλογών.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τρεις πλευρές της Βουλής σήμερα, η πλευρά του ΑΚΕΛ, του ΔΗ.ΚΟ. και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, συνήργησαν σε μια αυθαιρεσία ολκής. Σήμερα, αυτές οι τρεις πλευρές της Βουλής με την απόφασή τους έχουν δυσφημίσει το Σώμα και έχουν υποσκάψει το κύρος του μπροστά στο λαό και μπροστά στη διεθνή κοινωνία. Και θα ήθελα να τεκμηριώσω αυτούς μου τους ισχυρισμούς παίρνοντας τα πράγματα από την αρχή.

Όταν ηγέρθη το θέμα για πρώτη φορά, με εξαίρεση το ΑΚΕΛ, οι άλλες δυο πλευρές δεν τόλμησαν σ' εκείνο το στάδιο να πουν ότι υπάρχει οποιοδήποτε συνταγματικό κενό ή ότι υπάρχει οποιαδήποτε πολιτική βούληση για να αποκλειστούν οι πέντε Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Καλύφθηκαν, ταμπουρώθηκαν πίσω από μια άποψη που εκφράστηκε ότι το Σύνταγμα απαγορεύει τη συμμετοχή μας στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Και μάλιστα διακήρυτταν προς κάθε κατεύθυνση -και τους προκαλώ να με διαψεύσουν- ότι «εμείς δεν έχουμε καμιά ένσταση να μπείτε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Εμείς θέλουμε να μπείτε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, αλλά μας απαγορεύει το Σύνταγμα».

Και ήλθε η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα η οποία ανέφερε κατά τρόπο σαφή ότι δεν υπάρχει κανένα κώλυμα για τη συμμετοχή των πέντε Βουλευτών. Και ήλθε αυτή η γνωμάτευση για τον απλούστατο λόγο ότι το ερώτημα που του τέθηκε δεν ήταν ούτε δυσμενής διάκριση ούτε οτιδήποτε άλλο, αλλά ρωτήθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας για ένα πράγμα. Αν απαγορεύεται η συμμετοχή μας στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Γιατί αυτή ήταν η θέση.

Και όταν ήλθε αυτή η απάντηση, τότε ξαφνικά ανακαλύψαμε και συνταγματικά κενά, τότε ξαφνικά ανακαλύψαμε ότι τα κόμματα δεν κατασκευάζονται μέσα στη Βουλή, τότε ξαφνικά ανακαλύψαμε ότι οι πέντε Βουλευτές θα πρέπει να τεθούν στη γωνιά και να μετατραπούν σε Βουλευτές δεύτερης κατηγορίας.

Κανένας απολύτως δεν έχει το δικαίωμα να διαβαθμίζει τους Βουλευτές αυτού του Σώματος. Όλοι ήλθαμε εδώ με την ψήφο του λαού. Όλοι ήλθαμε εδώ με σταυρούς προτίμησης. Όλοι ήλθαμε εδώ με βάση το Σύνταγμα και θα πρέπει να λειτουργούμε ισότιμα. Οποιαδήποτε προσπάθεια να ταξινομήσουμε τους Βουλευτές σε κατηγορίες, χωρίς να απευθύνω συγκεκριμένη κατηγορία προς οποιοδήποτε, ισοδυναμεί με ανατροπή του Συντάγματος, ισοδυναμεί με υπόσκαψη και ανατροπή των πολιτικών θεσμών αυτού του τόπου.

Και θα ήθελα να ρωτήσω κατά τρόπο συγκεκριμένο. Δε μας αναγνωρίζετε ότι είμαστε κοινοβουλευτική ομάδα; Εντάξει. Και είμαστε πέντε άτομα, πέντε Βουλευτές. Με ποια λογική, με ποιο ηθικό και πολιτικό έρεισμα τοποθετείτε τον Παπαπέτρου σε μια Επιτροπή και δεν τοποθετείτε τον Ανδρέα Φάντη, ο οποίος τίμησε αυτό το Σώμα για δεκαετίες ολόκληρες;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Προτείνω να τοποθετηθεί και ο κ. Φάντης.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αυτά είναι σουβατίσματα, κύριε Χατζηδημητρίου. Αυτά είναι σουβατίσματα, για να καλύψετε τα κενά της πολιτικής σας τοποθέτησης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απαντώ στην πρόκλησή σας για να δείξουμε ότι είναι διαφορετική η στάση μας, κύριε Παπαπέτρου, και όχι όπως την εμφανίζετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, μη διακόπτετε τον ομιλητή. Να τελειώσει την αγόρευσή του.

Συνεχίστε, κύριε Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ο κ. Γαλανός κατέβαλε μεγάλη προσπάθεια, για να πείσει το Σώμα και το λαό ότι αυτό που συμβαίνει είναι μια εσωτερική διαφορά της Αριστεράς και ότι ο ίδιος δεν τοποθετείται.

Κύριε Γαλανέ, ο λαός και μας ακούει και μας καταλαβαίνει. Ο λαός γνωρίζει. Είναι κοινό μυστικό στο λαό ότι κάποια νέα πολιτικά ειδύλλια, κάποιοι νέοι πολιτικοί έρωτες αναβιώνουν τον τελευταίο καιρό. Το γνωρίζει.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μακάρι.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Μακάρι για σας.

Το γνωρίζει ο λαός.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ, μη διακόπτετε τον ομιλητή.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Και ο λαός γνωρίζει ότι οι τοποθετήσεις σας σ' αυτό το θέμα πολύ απέχουν από θέματα αρχής, αλλά είναι τοποθετήσεις σκοπιμότητας, μικροκομματικών συμφερόντων, ακριβώς για να ενισχύσετε αυτούς τους πολιτικούς έρωτες που εμφανίζονται στον ορίζοντα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μα οι έρωτες δεν ξαναθερμαίνονται, κύριε Παπαπέτρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Γαλανέ, αναφέρατε ότι δεν αναμειγνύεστε στην κρίση. Εμείς σας λέμε ότι αναμειγνύεστε κατά τρόπο πολύ συγκεκριμένο και εσείς και η ΕΔΕΚ, για τον απλούστατο λόγο ότι αυτό το οποίο κάμνετε σήμερα είναι να ολοκληρώσετε το φάσμα των καθαιρέσεων οι οποίες άρχισαν με την καθαίρεση του Ζιαρτίδη και του Φάντη από το ΑΚΕΛ, με τις καθαιρέσεις των στελεχών της ΠΕΟ, που όσοι υπέγραψαν ότι θα ενταχθούν στο ΑΔΗΣΟΚ έχουν κηρυχθεί πλεονάζον προσωπικό. Ξαφνικά οι οκτώ που υπέγραψαν κηρύχθηκαν πλεονάζον προσωπικό. Και τώρα με την ψήφο σας και εσείς του ΔΗ.ΚΟ. και εσείς της ΕΔΕΚ συνεργείτε για να ολοκληρωθούν οι καθαιρέσεις, διότι ουσιαστικά σήμερα μας καθαιρείτε από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και μας μετατρέπετε σε Βουλευτές δεύτερης κατηγορίας.

Αλλά πέραν των όσων ανέφερε ο κ. Δίγκλης για τα παραδείγματα, με τη σημερινή σας απόφαση παραβιάζετε και την κοινοβουλευτική πρακτική, διότι

υπήρξαν και στο παρελθόν αποχωρήσεις Βουλευτών από τα κόμματά τους, αλλά σε καμιά περίπτωση δε μετακινήθηκαν από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές στις οποίες συμμετείχαν.

Ανέφερε ο κ. Πουμπουρής ότι το θέμα είναι πολιτικό και όχι συνταγματικό. Σε κάποιο στάδιο και για τον κ. Πουμπουρή το θέμα ήταν συνταγματικό. «Υπάρχει συνταγματικό κώλυμα», έλεγε στην Επιτροπή Επιλογής. «Δε συμφωνούμε να γίνει τίποτε για τη συμμετοχή τους». Όταν παραμερίστηκε το συνταγματικό, έγινε πολιτικό το θέμα.

Μάλιστα, συμφωνούμε ότι πέρα από συνταγματικό είναι και θέμα πολιτικής νοοτροπίας και αντίκρισης των συγκεκριμένων πραγμάτων από πλευράς του ΑΚΕΛ.

Αναφέρει ότι έχουμε εκλεγεί με το ψηφοδέλτιο του ΑΚΕΛ, με υπόσχεση προς το πρόγραμμά του. Δηλαδή ο κ. Πουμπουρής, επικαλούμενος κάποια επιχειρήματα, προσπαθεί να στοιχειοθετήσει πολιτικά ή νομικά τη θέση ότι οι Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ είναι Βουλευτές δεύτερης κατηγορίας. Και προσέξτε, κύριοι συνάδελφοι, διότι αυτή η τακτική προδίδει μια επικίνδυνη νοοτροπία, μια νοοτροπία η οποία, αν αφεθεί να περάσει, δεν ξέρω πού θα σταματήσει και ποιους κινδύνους δημιουργεί για την ομαλή πολιτική ζωή του τόπου.

Τόσο ο κ. Γαλανός όσο και ο κ. Χατζηδημητρίου στάθηκαν στο θέμα του πολιτικού κόμματος. Είναι απόλυτα φυσιολογική για μας αυτή η θέση τους. Είναι απόλυτα φυσιολογική, γιατί ακριβώς διαβλέπουν κινδύνους, διαβλέπουν πολιτικούς κινδύνους για τις πλευρές τους, τις οποίες προσπαθούν να θωρακίσουν.

Εκείνο το οποίο θα ήθελα να διακηρύξω είναι ότι, αν είμαστε ή δεν είμαστε πολιτικό κόμμα, αφορά εκείνους τους ανθρώπους οι οποίοι ίδρυσαν το πολιτικό κόμμα. Τα πολιτικά κόμματα δεν ιδρύονται μέσα στη Βουλή, κύριε Χατζηδημητρίου. Αλλά νομίζω ότι 700 άνθρωποι έχουν δικαίωμα να ιδρύσουν πολιτικό κόμμα, χωρίς να ζητήσουν την άδειά σας ή του κόμματός σας.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Με τις εκλογές, κύριε Παπαπέτρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριοι.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Και ασφαλώς δεν μπορούν να προστρέξουν στις εκλογές πριν από τη δημιουργία του.

Και θα ήθελα να αναφέρω ότι κανένας δεν αμφισβητεί ότι οι «Φιλελεύθεροι» είναι πολιτικό κόμμα. Υπάρχει και απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου και σαν τέτοιοι απολαύουν τα δικαιώματα του νόμου από το Ρ.Ι.Κ.

Όμως αναφέρει ο κ. Γαλανός ότι προσπαθούμε να δώσουμε την εικόνα ότι μας καταδιώκουν. Κύριε Γαλανέ, τα αισθήματα του κόμματος του δικού σας, όπως και της ΕΔΕΚ και του ΑΚΕΛ, φυσικά δεν μπορούν να αποκρυβούν με τίποτε, όσο επιμελώς και αν προσπαθείτε να τα κρύψετε. Είναι φανερά και έκδηλα μπροστά στον κυπριακό λαό, όπως φανεροί και έκδηλοι είναι και οι λόγοι για τους οποίους έχετε αυτές τις τοποθετήσεις. Όμως μην προσπαθείτε με αυτές τις τοποθετήσεις να μας αποτρέψετε από του να υπερασπισθούμε με σθένος τα συνταγματικά μας δικαιώματα. Διότι περί αυτού πρόκειται. Σήμερα υπερασπιζόμαστε τα συνταγματικά μας δικαιώματα και θα συνεχίσουμε να τα υπερασπιζόμαστε με σθένος από κάθε βήμα και από κάθε έπαλξη.

Είπε ο κ. Γαλανός: «Δε θέλουμε να τους φιμώσουμε». Ναι, είναι μια έμμεση μορφή φίμωσης. Είναι μια έμμεση μορφή, για να δώσετε το μήνυμα στο λαό ότι το ΑΔΗΣΟΚ δεν υπάρχει. Είναι μια έμμεση μορφή, για να πείτε ότι ούτε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές δεν αντιπροσωπεύονται, για να αντιμετωπίσετε αυτό το οποίο αποκάλυψε ο κ. Χατζηδημητρίου, αυτό το οποίο καίει· την αντιπροσώπευση του ΑΔΗΣΟΚ στο Εθνικό Συμβούλιο.

Όμως, κύριοι, είστε δέσμιοι των δικών σας κριτηρίων αναφορικά με τη σύνθεση του Εθνικού Συμβουλίου. Και αν παραβείτε αυτά τα κριτήρια τα οποία εσείς οι ίδιοι θέσατε, θα είστε ανεπανόρθωτα εκτεθειμένοι μπροστά στο λαό, ότι μετατρέπετε αυτά τα κριτήρια κατά τρόπο ευκαιριακό και συμφεροντολογικό.

Και ανέφερε ο κ. Γαλανός ότι ο Τάσσος Παπαδόπουλος εκλέγηκε με μια συμμαχία και με το πλειοψηφικό σύστημα. Το πρώτο που θα ήθελα να πω είναι ότι το εκλογικό σύστημα δεν έχει απολύτως καμιά σχέση ή συνάρτηση με τα δικαιώματα των Βουλευτών μέσα στη Βουλή. Και το δεύτερο που θα ήθελα να πω είναι ότι ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος ήταν στη στήλη των ανεξάρτητων υποψηφίων.

Όμως θα ήθελα να ρωτήσω. Οι τρεις Βουλευτές της ΕΔΕΚ το 1981 με ποιο εκλογικό σύστημα εξελέγησαν; Με το πλειοψηφικό μήπως; Να σας θυμίσω. Είναι με το αναλογικό, το ίδιο εκλογικό σύστημα το οποίο επικρατεί και σήμερα.

Οι επιλεκτικές αποφάσεις, κύριοι συνάδελφοι, είναι τρωτές, διότι δε στηρίζονται σε αρχές. Είναι τρωτές, γιατί προσπαθούν να αφαιρέσουν δικαιώματα από κάποιους Βουλευτές και να χρυσώσουν το χάπι δίνοντας κάποια δικαιώματα σε άλλους Βουλευτές.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το Ανανεωτικό Δημοκρατικό Σοσιαλιστικό Κίνημα, είτε αρέσει σε κάποιους είτε δεν αρέσει, αποτελεί μια πραγματικότητα. Αποτελεί μια πραγματικότητα στην πολιτική ζωή του τόπου.

Αν νομίζουν κάποιοι ότι με κάποια διοικητικά μέτρα, μέσα από Επιτροπές Επιλογής μπορούν να ανατρέψουν το ρουν της ιστορίας, μπορούν να γυρίσουν τα πράγματα πίσω και ότι μπορούν να ανατρέψουν την πολιτική ζωή του τόπου, είναι γελασμένοι. Οι πολιτικές μάχες, κύριοι του ΔΗ.ΚΟ., της ΕΔΕΚ και του ΑΚΕΛ, δε θα αποφασιστούν μέσα στην Επιτροπή Επιλογής. Θα αποφασιστούν μπροστά στο λαό.

Και κάτι για την πρόκληση του κυρίου Χατζηδημητρίου για την προσφυγή στο λαό για εκλογές. Καταλαβαίνω τον πανικό του. Καταλαβαίνω ότι θέλει να κάμει εκλογές αύριο, για να εύρει το ΑΔΗΣΟΚ κόμμα μιας βδομάδας και να το αντιμετωπίσει πιο άνετα από ό,τι φαντάζεται. Όμως η δημοκρατία επιβάλλει να δοθεί στο κίνημά μας ο απαιτούμενος χρόνος να οργανωθεί μέσα στα συνταγματικά πλαίσια εκπνοής της θητείας αυτής της Βουλής. Αν βεβαίως αποφασίσετε περί του αντιθέτου, σίγουρα ο λαός θα είναι ο κριτής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι μήνες τώρα που παρακολουθώ σ' αυτό το βήμα ότι έχουμε δυο φώτα,

ένα δεξιά και ένα αριστερά. Αυτό που είναι αριστερά για μήνες τώρα δεν ανάβει. Πρέπει να υπάρχει και προς τα αριστερά φως, για να υπάρχει περισσότερος φωτισμός.

Το θέμα που συζητούμε μας το δημιούργησε η ίδια η επωνυμία του ΑΚΕΛ. Έβλεπα πάντα τον ορισμό ή την επωνυμία ΑΚΕΛ παύλα Αριστερά. Και εκείνη η παύλα φαίνεται δεν ήταν παύλα, ήταν το πλην που προοιώνιζε κάποια αφαίρεση μελλοντική.

(Γέλια)

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα σήμερα που συζητούμε δεν αφορά το ΑΚΕΛ, δεν είναι εσωτερικό θέμα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς. Είναι θέμα που αφορά την ίδια τη δημοκρατία, είναι θέμα που αφορά τη Βουλή, είναι θέμα που αφορά το Σύνταγμα της Δημοκρατίας. Δεν υπάρχει κενό στο Σύνταγμα. Την κενότητα τη δημιουργούμε εμείς με τη δική μας κενότητα ως προς την προσέγγιση του θέματος.

Ακούστηκαν διάφορες περίεργες θεωρίες. Ακούστηκε η θεωρία της αποστασίας. Ο Βουλευτής είναι ελεύθερος να μετέχει ελεύθερα στο κόμμα της εκλογής του. Αυτό είναι δίδαγμα της δημοκρατίας. Το νομικό μας καθεστώς γνωρίζει και αναγνωρίζει το θεσμό αυτό. Διότι, αν δεν τον αναγνώριζε με τον Εκλογικό Νόμο που είχαμε ψηφίσει, θα θεωρούσε ότι ο Βουλευτής που εγκαταλείπει το κόμμα του χάνει την έδρα του. Αλλά όμως το νομικό μας καθεστώς δεν προβλέπει τέτοιες κυρώσεις.

Είναι πάγια η συνταγματική θέση ότι οι Βουλευτές εκπροσωπούν το σύνολο του λαού. Μπορούν να ανήκουν σε κόμματα, μπορούν να εκλέγονται από τους οπαδούς κάποιων κομμάτων, αλλά σ' αυτή την αίθουσα είναι οι Βουλευτές που εκπροσωπούν τον κυρίαρχο λαό.

Η κεντρική έννοια στο Σύνταγμά μας, σε ό,τι αφορά τη Βουλή των Αντιπροσώπων, είναι ο Βουλευτής. Αυτή είναι η οντότητα που αναγνωρίζεται. Και ο κάθε Βουλευτής είναι ίσος προς όλους τους Βουλευτές. Δηλαδή υπάρχει ισότητα μεταξύ των Βουλευτών. Οι Βουλευτές έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις. Είτε ανήκουν σε κομματικές ομάδες είτε είναι ανεξάρτητοι είτε είναι άτομα. Επομένως μέσα στην αίθουσα του κοινοβουλίου εκπροσωπούμε το σύνολο του λαού.

Τέθηκε το ερώτημα: Ποιοι ή ποιος δημιουργεί τα κόμματα; Και ειπώθηκε ότι τα κόμματα τα δημιουργεί ο λαός. Νομίζω ότι δεν έχει σημασία αυτό το ερώτημα για το θέμα που εξετάζουμε. Διότι μπορεί να υπάρχει κόμμα που δημιούργησε ο λαός, αλλά για να αναγνωρίζονται οι Βουλευτές του μέσα στο κοινοβούλιο ως πολιτική **κομματική** ομάδα, θέλει το Σύνταγμα με ξεκάθαρη διάταξη, στο Άρθρο 73, **παράγραφος 12**, να εκπροσωπούν το 12% του συνολικού αριθμού των Βουλευτών ή των **Μελών** της Βουλής των Αντιπροσώπων. Μόνο αν διαθέτουν το 12% αυτού του **συνολικού** αριθμού, δικαιούνται αναγνωρίσεως ως πολιτική κομματική ομάδα.

Με αυτά τα κριτήρια, αν τα εφαρμόσουμε στην παρούσα κατάσταση των πολιτικών πραγμάτων, έχουμε ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι πολιτικό κόμμα και δικαιούται αναγνωρίσεως ως πολιτική κομματική ομάδα στη Βουλή. Το ίδιο και το Δημοκρατικό Κόμμα, το ίδιο και το ΑΚΕΛ, διότι η διαίρεση του 12% μας δίδει ότι πρέπει να έχουν τουλάχιστο δέκα Βουλευτές. Για την ακρίβεια 9,9. Επομένως με αυτά τα κριτήρια άνετα τα τρία κόμματα είναι κόμματα και εκτός Βουλής και κομματικές ομάδες δικαιούμενες αναγνωρίσεως εντός Βουλής.

Υπάρχει το πρόβλημα με την ΕΔΕΚ.....

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν θεωρεί ότι η ΕΔΕΚ δεν είναι κόμμα, ας το έβαζε ο Πρόεδρός του στην Επιτροπή Επιλογής κι εμείς θα ήμαστε πρόθυμοι να δεχθούμε την αριθμητική. Δε μας ενδιαφέρει η αριθμητική ούτε δίνουμε αυτή τη μάχη ούτε για το 10% ούτε για το 11% ούτε για το 12%.

Έτσι θέλω να γίνει σαφές αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, είναι για σκοπούς επιχειρήματος που το αναφέρει ο κ. Μανώλης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, είναι για σκοπούς αντιπαράταξης και αντιπαράθεσης. Και σας λέω ότι δε διεκδικούμε καμιά θέση σε καμιά Επιτροπή, κύριε Χριστοφίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Χατζηδημητρίου, αν δε συμφωνείτε με αυτά που λέει ο κ. Χριστοφίδης, ασφαλώς θα σας δοθεί η ευκαιρία να τον αντικρούσετε. Αλλά είναι περιττό να τον διακόπτετε, διότι δε θα τελειώσουμε έτσι ποτέ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν έχει αντίρρηση ο κ. Χριστοφίδης.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι θέμα αντίρρησης του κ. Χριστοφίδη. Το θέμα είναι αν διεξάγεται ομαλά η συζήτηση ενώπιον αυτού του Σώματος ή όχι.

Συνεχίστε, κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι και αγαπητέ συνάδελφε της ΕΔΕΚ,

Δεν ήταν πρόθεσή μου να πω ότι η ΕΔΕΚ δεν είναι κόμμα, διότι η ΕΔΕΚ είναι πολιτικό κόμμα. Το Άρθρο όμως 73 του Συντάγματος λέει: «Πολιτικόν κόμμα εκπροσωπούμενον εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων δι' αριθμού βουλευτών τουλάχιστον ίσου προς το δώδεκα επί τοις εκατόν του συνολικού αριθμού των βουλευτών δύναται να σχηματίση πολιτικήν κομματικήν ομάδα δικαιουμένην αναγνωρίσεως.»

Άρα το ερώτημα δεν είναι αν είστε πολιτικό κόμμα. Πολιτικό κόμμα είστε, αλλά το ερώτημα είναι αν αυτό το πολιτικό κόμμα πληροί τα κριτήρια του Άρθρου 73.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Να θέσετε θέμα, κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Δε θέτουμε θέμα, κύριοι, όπως δε θέσαμε μέσα στα πλαίσια ήπιου πολιτικού κλίματος προηγούμενα γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ να μείνετε μέσα στο θέμα που έχουμε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Αυτό είναι που συζητούμε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να ζητήσουμε γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριοι, οι γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα δεν είναι κείμενα υπέρτερα των συνταγματικών κειμένων.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ωραία.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριοι, όχι διαλογική συζήτηση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λέγονται πράγματα που είναι εκτός τάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι εκτός τάξεως, ναι. Μάλιστα τον έχω διακόψει ήδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είμαι εκτός τάξεως, διότι το θέμα αυτό το αναφέρω για να καταλήξω στη σύνθεση την τελική ως προς το τι θα γίνει στο συγκεκριμένο θέμα που αντιμετωπίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, δεν είναι ανάγκη να θίγουμε άλλα κόμματα και άλλους ανθρώπους, για να καταλήξουμε σε ορισμένα συμπεράσματα. Για όνομα του Θεού!

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Έρχομαι τώρα στην ουσία την απόλυτη του θέματος.

Ο Προεδρεύων της Βουλής σήμερα μας ανακοίνωσε τις ολοκληρωμένες συνθέσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών. Υπήρξε η ανακοίνωση της σύνθεσης των Επιτροπών, ακολούθησε ένσταση ως προς τη νομιμότητα της σύνθεσης και είμαστε τώρα μπροστά στην ολομέλεια, για να έχουμε απόφαση της ολομέλειας πάνω στο θέμα.

Είναι γεγονός ότι, αν κοιτάξει ένας τον κατάλογο των Επιτροπών, όπως μας διαβάστηκε, από σωρεία Επιτροπών απουσιάζουν οι συνάδελφοι που ήγειραν την ένσταση. Συγκεκριμένα τους βλέπω μόνο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Επιλογής, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών και στην Ad Hoc Επιτροπή Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, αν έχω κοιτάξει καλά όλα τα ονόματα.

Εδώ είναι που δημιουργείται το θέμα.

Ερώτημα: Η Επιτροπή Επιλογής έχει καταρτίσει τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές σύμφωνα με το Σύνταγμα και το Νόμο και τους Κανονισμούς που διέπουν αυτό το θέμα; Για να μπορούμε να απαντήσουμε στο ερώτημα, πρέπει να ξέρουμε τι λέει το Σύνταγμα.

Το Άρθρο 73, παράγραφος 3, μας λέει: «Η επιτροπή επιλογής καταρτίζει τας μονίμους κοινοβουλευτικάς επιτροπάς ως και οιασδήποτε άλλας προσωρινάς συνιστωμένας δι' ωρισμένον σκοπόν ή ειδικάς κοινοβουλευτικάς επιτροπάς και διορίζει βουλευτάς ως μέλη των επιτροπών τούτων. Κατά τον καταρτισμόν και διορισμόν δέον να λαμβάνωνται υπ' όψιν αι προτάσεις αι υποβαλλόμεναι υπό της ελληνικής κοινοτικής ομάδος και της τουρκικής κοινοτικής ομάδος ή υπό των πολιτικών κομματικών ομάδων εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων.»

Σχετική είναι και η επόμενη παράγραφος 4 του 'Αρθρου 73, που λέει: «Η ελληνική και η τουρκική κοινοτική ομάς και αι πολιτικαί κομματικαί ομάδες εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων εκπροσωπούνται δεόντως εις εκάστην μόνιμον και πάσαν άλλην προσωρινήν, συνιστωμένην δι' ωρισμένον σκοπόν ή ειδικήν κοινοβουλευτικήν επιτροπήν.....»

Είναι η θέση μου ότι η Επιτροπή Επιλογής έχει το δικαίωμα διορισμού Βουλευτών στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, αλλά δεν έχει το δικαίωμα μη διορισμού Βουλευτή σε Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. 'Οταν γίνει η τελική σύνθεση των Επιτροπών, θα ρωτήσουμε: Είναι όλοι οι Βουλευτές μέλη Επιτροπών; Και αν είναι, υπάρχει κάποια ισότητα στο μεμονωμένο Βουλευτή, όπως αντιπροσωπεύεται και μετέχει στις Επιτροπές;

Και αυτά τα ερωτήματα πρέπει να απαντηθούν.

Ο Κανονισμός 38 μας λέει τα εξής και είναι ουσιώδη: «Ουδείς Βουλευτής δύναται να αρνηθή διορισμόν εις οιανδήποτε μόνιμον, ειδικήν ή προσωρινήν Κοινοβουλευτικήν Επιτροπήν, εκτός εάν έχη προς τούτο ειδικούς λόγους και ικανοποιή περί τούτου την Επιτροπήν Επιλογής.»

Και ολοκληρώνω την εισήγησή μου ότι ο Βουλευτής έχει δικαίωμα διορισμού του σε Επιτροπή και έχει και υποχρέωση, όπως λέει ο Κανονισμός 38, μη αρνήσεως διορισμού του σε Επιτροπή.

Ας δούμε τώρα τη σύνθεση των Επιτροπών μας. Είναι δεόντως συγκροτημένες; Και βλέπουμε ότι εκπροσωπούνται σε κάθε Κοινοβουλευτική Επιτροπή τέσσερις του Δημοκρατικού Συναγερμού, τρεις του Δημοκρατικού Κόμματος, δύο του ΑΚΕΛ, ένας της ΕΔΕΚ και σε ορισμένες από τις Επιτροπές που έχουμε οι συνάδελφοι του ΑΔΗΣΟΚ.

Αυτό το «δεόντως» που λέει το Σύνταγμα ή ο Κανονισμός ή η λογική, με βάση το οποίο πρέπει να είναι συντεθειμένες οι Επιτροπές, πώς θα το εξηγήσουμε; Είτε θα το εξηγήσουμε με βάση αριθμητικά δεδομένα, με βάση τον αριθμό των Βουλευτών κάθε κόμματος στη Βουλή, είτε με βάση την εκλογική δύναμη στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές του κάθε κόμματος στη Βουλή. Δηλαδή πρέπει να υπάρχουν κάποια ορισμένα αναγνωρισμένα κριτήρια. 'Ισως το καλύτερο κριτήριο για μας εδώ είναι ο αριθμός των Βουλευτών της κάθε κοινοβουλευτικής ομάδας στη Βουλή.

Με βάση το ότι έχουμε ενδεκαμελείς Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, αν κατανέμουμε τις θέσεις κατ' αναλογία του αριθμού των κομμάτων στη Βουλή, έχουμε ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός δικαιούται 3.73 Βουλευτές. 'Αρα με βάση τα καθιερωμένα μαθηματικά πρέπει να έχει τέσσερις Βουλευτές σε κάθε ενδεκαμελή Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Το Δημοκρατικό Κόμμα δικαιούται 3.14 Βουλευτές και δικαιούται πάλι, βάσει καθιερωμένων μαθηματικών δεδομένων, τρεις Βουλευτές. Το ΑΚΕΛ δικαιούται 1.96 Βουλευτές σε κάθε Κοινοβουλευτική Επιτροπή και βάσει πάλι καθιερωμένων μαθηματικών δεδομένων και κανόνων δικαιούται δύο Βουλευτές.

Μένει τώρα το ερώτημα: Τι γίνεται με τους υπόλοιπους; Είτε η ΕΔΕΚ θεωρηθεί πολιτική κομματική ομάδα είτε θεωρηθούν έξι Βουλευτές παρόντες στη Βουλή που αποτελούν ομάδα, δικαιούνται ένα Βουλευτή σε κάθε Κοινοβουλευτική Επιτροπή με βάση τα καθιερωμένα μαθηματικά. Οι άλλοι πέντε Βουλευτές, αν ληφθούν ως σύνολο ή ως ανεξάρτητη ομάδα ανεξάρτητων Βουλευτών στη Βουλή, δικαιούνται και αυτοί ένα Βουλευτή σε κάθε Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Αυτά τα κριτήρια δεν είναι αυθαίρετα. Δεν είναι δημιούργημα σημερινής σκέψης. Ακολουθούνται και σε άλλα κοινοβούλια. Στο ελληνικό κοινοβούλιο υπάρχει και το 'Αρθρο 68, το οποίο αναφέρω έτσι κατ' αναλογία, που λέει: «Αι Κοινοβουλευτικαί Επιτροπαί συνιστώνται κατ' αναλογίαν της δυνάμεως των κομμάτων, των ομάδων και των ανεξαρτήτων.....».

Δεν είναι παράλογο να χρησιμοποιήσουμε στην περίπτωσή μας αυτή την αναλογία. Επομένως με όλες αυτές τις προσεγγίσεις, θα μπορούσε λογικά, θα μπορούσε νομικά, θα μπορούσε κοινοβουλευτικά και συνταγματικά, να έχουμε ενδεκαμελείς Κοινοβουλευτικές Επιτροπές με αναλογία 4, 3, 2, 1 και 1.

'Εχουμε δει ότι οι Βουλευτές των αναγνωρισμένων πολιτικών κομματικών ομάδων στη Βουλή αντιπροσωπεύονται στις ομάδες ή μετέχουν στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, σε τρεις τουλάχιστον. Δηλαδή ο κάθε Βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο κάθε Βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος, ο κάθε Βουλευτής του ΑΚΕΛ ή της ΕΔΕΚ, αλλά ας μείνουμε στα τρία μεγάλα κόμματα, μετέχει τριών τουλάχιστον Κοινοβουλευτικών Επιτροπών. Αυτό μπορεί να μας δώσει το μέτρο του δικαιώματος του μεμονωμένου Βουλευτή στη Βουλή για σκοπούς ίσης μεταχείρισης. Δηλαδή θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο καθένας μας, μακριά από την ομπρέλα των κομμάτων, δικαιούται να μετέχει σε τρεις τουλάχιστον Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

Αν αυτό το λογικό μέτρο και αυτή τη λογική προσέγγιση την εφαρμόσουμε στην περίπτωση των πέντε συναδέλφων, δικαιούνται να μετέχουν συνολικά σε 15 Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, πράγμα που θα έλυε πάλι το θέμα.

Επομένως, είτε προσεγγίζοντας το θέμα με την εφαρμογή του 'Αρθρου 73 είτε με την αρχή της ισότητας είτε με την αρχή των δεδομένων για κάθε Βουλευτή στη Βουλή, βλέπουμε ότι η κάθε Κοινοβουλευτική μας Επιτροπή θα μπορούσε να είχε αυτή τη σύνθεση που έχω προαναφέρει, δηλαδή 4, 3, 2, 1 και 1.

Κύριε Πρόεδρε,

Δε συμμερίζομαι τη θέση ότι, αφού ο Βουλευτής έφυγε από το κόμμα του, πρέπει να τύχει κυρώσεων και πρέπει να μη δικαιούται να ασκήσει τα δικαιώματα του Βουλευτή και τις υποχρεώσεις του Βουλευτή που έχει. Παραμένει Βουλευτής όπως και πριν και έχει τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις που είχε σε κάθε ουσιώδη στιγμή της θητείας του.

Πιστεύω ότι, αν προσεγγίσουμε το θέμα με κατανόηση, μακριά από κομματικά πάθη, μακριά, αν θέλετε, από κομματικά μίση, αν θέλετε να προσεγγίσουμε το θέμα όχι στενόκαρδα ή μικροπολιτικά, αλλά με έναν τρόπο που να τιμούμε τους εαυτούς μας, την αποστολή μας και το έργο μας, πιστεύω ότι θα είναι καλό να αναπροσαρμόσουμε τη σύνθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, έτσι που να υπάρχει η αναλογία σε κάθε Κοινοβουλευτική Επιτροπή του 4, 3, 2, 1 και 1.

Με αυτή την εισήγηση πιστεύω ότι λύεται το θέμα. Δε μένουμε εκτεθειμένοι ούτε στο παρόν στάδιο ούτε στο μέλλον για εκείνους που θα μελετούν την κοινοβουλευτική μας ιστορία. Και πιστεύω ότι έχουμε χρέος έναντι των εαυτών μας και έναντι των κομμάτων μας και έναντι των συναδέλφων μας και έναντι του κυρίαρχου λαού που εκπροσωπούμε εδώ να φανούμε αντάξιοι της αποστολής μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Θα δευτερολογήσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κυριάκος Χρίστου, διότι πρόκειται περί δευτερολογίας, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος δικαιούμαι να.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά είναι δευτερολογία.

Να μιλήσει ο κ. Κυριάκος Χρίστου, ο οποίος θα πρωτολογήσει, και όταν αρχίσουμε τις δευτερολογίες, βεβαίως.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Παπαπέτρου αναφερόμενος στην απόφαση της Επιτροπής Επιλογής την έχει χαρακτηρίσει αυθαιρεσία ολκής. Κατά τη γνώμη μου είναι πολύ ατυχής η αναφορά αυτή. Υπάρχει πράγματι αυθαιρεσία ολκής από μερικούς, αλλά η γνώμη μου είναι ότι αυτή η αυθαιρεσία δεν είναι από την Επιτροπή, αλλά είναι από τους αποσκιρτήσαντες Βουλευτές. Εδώ βρίσκεται η αυθαιρεσία ολκής και είναι λυπηρό γιατί δεν το έχουν συνειδητοποιήσει παρά τις διαπιστώσεις των εκλεκτόρων τους, οι οποίοι επανειλημμένα τους έχουν καλέσει να καταθέσουν τη βουλευτική τους έδρα στο κόμμα το οποίο ανήκαν.

Βέβαια χρειάζεται ευαισθησία. Δυστυχώς φάνηκε πως δεν υπάρχει αυτή η ευαισθησία. Υπήρξε για ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Και φαίνεται πως η παρόδος του χρόνου έχει επουλώσει αυτή την ευαισθησία, την έχει καλύψει.

Είχαμε μιλήσει σε μια προηγούμενη συνεδρίαση της Βουλής και είχαμε αναφέρει ότι η εκλογή τους έγινε με βάση το εκλογικό πρόγραμμα του ΑΚΕΛ. Οι θέσεις δεν είναι προσωπικές, αλλά ανήκουν στο κόμμα το οποίο τους έχει εκλέξει. Και έπρεπε να επιδείξουν ευαισθησία, όπως και μερικοί άλλοι είχαν επιδείξει. Και αναφέρομαι στην περίπτωση του κ. Φοίβου Κληρίδη ο οποίος για διάφορους λόγους διαφώνησε, είχε διαφορετικές απόψεις και αποχώρησε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς, δίνοντας το δικαίωμα στο ΑΚΕΛ να κάμει άλλη δική του επιλογή.

Υπήρξε ευαισθησία και από τον κ. Ανδρέα Φάντη ο οποίος, επαναλαμβάνω, αποχωρώντας από την Κεντρική Επιτροπή δήλωσε ότι «την έδρα μου τη βουλευτική την αφήνω στη διάθεση της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ». Τώρα αυτή η έδρα μεταφέρεται σε κάποιο άλλο κόμμα. Κατά τη γνώμη μου εδώ βρίσκεται η αυθαιρεσία ολκής. Υπήρξε ακόμα ευαισθησία από την πλευρά του κ. Παπαπέτρου ο οποίος αποχωρώντας είπε ότι σκέφτεται να εγκαταλείψει και τη βουλευτική έδρα που πήρε από το ΑΚΕΛ. Δυστυχώς με την πάροδο του χρόνου έχει αλλάξει ιδέα και έχει σφετεριστεί την έδρα που πήρε από το ΑΚΕΛ-Αριστερά. Αυτή είναι η πραγματικότητα και εδώ βρίσκεται η αυθαιρεσία ολκής την οποία καλούνται να δούν και να αντιληφθούν οι συνάδελφοι.

Ο κ. Παπαπέτρου όμως προχώρησε και κάπου αλλού. Αναφερόμενος προφανώς στις τοποθετήσεις του ΔΗ.ΚΟ. και της ΕΔΕΚ, μίλησε για αναβίωση πολιτικών ερώτων. Δεν ξέρω από πού το συμπέρασμα. Πιστεύω όμως ότι με την ίδια λογική θα έπρεπε να πω ότι δεν αναβιώνουν, αλλά φαίνεται πως αναπτύσσονται κάποιοι άλλοι έρωτες.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Συμπεθερκά γίνονται, αλλά γαμπρός δε βρίσκεται, κύριε Χρίστου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κάποιοι άλλοι έρωτες αναπτύσσονται. Με την ίδια λογική, επαναλαμβάνω..... με την ίδια λογική, επαναλαμβάνω, φαίνεται πως αναπτύσσονται κάποιοι άλλοι έρωτες μεταξύ των αποσκιρτήσαντων και του ΔΗ.ΣΥ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Για όνομα του Θεού!

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Με συγχωρείτε, δεν είμαι εγώ που βγάζω αυτό το συμπέρασμα, αλλά βασισμένος πάνω σε όλα όσα έχουν λεχθεί νομίζω ότι μπορώ να κρίνω με την ίδια λογική, αν αυτή είναι λογική, και αυτό το φαινόμενο το οποίο παρουσιάζεται. Ο κ. Μαρκίδης, ο Γενικός Γραμματέας του ΔΗ.ΣΥ. και ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης χρησιμοποίησαν τη δικηγορική τους δεινότητα για να υποστηρίξουν τις θέσεις των πέντε Βουλευτών που ήταν εκλελεγμένοι από το ΑΚΕΛ και έχουν αποσκιρτήσει. Πιστεύω ότι σ' αυτή την περίοδο είναι δυνατό να αναπτύσσονται και τέτοιοι έρωτες.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Άνισοι.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Άνισοι λέει ο συνάδελφος. Τέτοιοι έρωτες. Δηλαδή να υπάρξουν έρωτες μεταξύ άκρας δεξιάς και αυτής της ομάδας, όπως αναπτύχθηκαν.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ας αφήσουμε τα θέματα των ερώτων, κύριε Χρίστου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όπως αναπτύχθηκαν και κάποιοι έρωτες μεταξύ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ας αφήσουμε τα θέματα των ερώτων, κύριε Χρίστου.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη, το θέμα έγινε σεξουαλικό.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, κύριοι, σας παρακαλώ. Σας παρακαλώ.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

... και μεταξύ άλλων ομάδων.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι επικίνδυνο και το AIDS.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ας τα αφήσουμε, κύριοι.

Βέβαια είναι πολύ ωραία όλα αυτά τα αστεία.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αναφέρθηκα επειδή είχε αναφερθεί το θέμα όχι από μένα, κύριε Πρόεδρε, αλλά από άλλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Και το ανατρέπω, για να αντιληφθούν τι είπαν μερικοί. Το αντιστρέφω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάντως αρκετά λέχθηκαν περί ερώτων.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το τρίτο σημείο που ήθελα να σταθώ πάνω στην ομιλία που έγινε από τον κ. Παπαπέτρου είναι και σχετικά με τις καθαιρέσεις. Εδώ δε συζητούμε ζητήματα καθαιρέσεων, όμως θεωρήθηκε χρήσιμο να αναφερθούν οι καθαιρέσεις από το ΑΚΕΛ, από την ΠΕΟ και κάμποσα πράγματα. Πρώτα πρέπει να πούμε ότι για λόγους τάξης δεν είναι καθαιρέσεις, γιατί μερικοί δεν είχαν καθαιρεθεί, αλλά είχαν αποσκιρτήσει. Και ένας μεταξύ αυτών ήταν και ο κ. Παπαπέτρου.

Συνάδελφοι, με συγχωρείτε που στάθηκα σε μερικά σημεία από αναφορές άλλων Βουλευτών. Θα ήθελα να σταθώ σ' αυτό που υπάρχει σαν μια πραγματικότητα. Εδώ αντιμετωπίζουμε μια πραγματικότητα, μια κατάσταση. Πέντε Βουλευτές του ΑΚΕΛ έχουν αποσκιρτήσει. Δε μας ενδιαφέρει, δεν εξετάζουμε τους λόγους. Έχουν όμως φύγει από το ΑΚΕΛ και τώρα διεκδικούν τα δικαιώματά τους στη Βουλή. Δεν έχω υπόψη μου νομικά και λοιπά. Όμως αυτή είναι μια πραγματικότητα, την οποία εμείς, εν πάση περιπτώσει, δεν αποδεχόμαστε. Δεν εκφράζουν οι πέντε το εκλογικό σώμα που τους έχει εκλέξει. Και κατά συνέπεια θεωρούμε ότι δε δικαιούνται να κατέχουν τις έδρες που είχαν.

Κατά συνέπεια δε δικαιολογούμε την παραμονή τους ή την αναγνώρισή τους ως μέλη των Επιτροπών. Είναι δικαίωμα των άλλων πλευρών να αποφασίσουν όπως θέλουν. Αυτή είναι η τοποθέτησή μας. Εξαιτίας όμως αυτής της αλλαγής που έχει επέλθει στο εκλογικό σώμα έγινε αναδιάρθρωση των Επιτροπών. Και μάλιστα τέτοια αναδιάρθρωση που μερικές πλευρές πήραν περισσότερους από ό,τι είχαν προηγουμένως, μερικές πλευρές πήραν λιγότερους από όσους είχαν προηγουμένως. Κατά συνέπεια έχουμε μια αναδιάρθρωση.

Είναι λυπηρό, κατά τη γνώμη μου, γιατί υπάρχει κενό και στο Σύνταγμα, ας με διορθώσουν μερικοί άλλοι συνάδελφοι, υπάρχει κενό και στο Σύνταγμα και στους Κανονισμούς που να διευκρινίζει τι γίνεται στις περιπτώσεις που Βουλευτής ή ομάδα Βουλευτών αποχωρούν από την κοινοβουλευτική τους ομάδα ή από το κόμμα από το οποίο έχουν εκλεγεί.

Πιστεύω πως δεν υπάρχει σ' αυτό το σημείο διευκρίνιση και πιστεύω ότι είναι κάτι το οποίο ίσως αυτό το Σώμα να το επιληφθεί για να δει πώς μπορεί να το αντιμετωπίζει. Εμείς έχουμε τη γνώμη εν πάση περιπτώσει ότι οι Βουλευτές που αποσκιρτούν κανονικά πρέπει να αφήνουν τις έδρες τους στο κόμμα από το οποίο έχουν εκλεγεί.

Η Επιτροπή Επιλογής η οποία έχει συσταθεί, έχει καταλήξει σε μια εισήγηση. Εμείς διαφωνούμε, επαναλαμβάνω, με την απόφαση της Επιτροπής Επιλογής να τοποθετήσει σ' αυτές τις θέσεις Βουλευτές που έχουν αποσκιρτήσει και κατά συνέπεια, κατά τη δική μας αντίληψη, έχουν χάσει τη βουλευτική τους ιδιότητα με την έννοια της αντιπροσωπευτικότητας.

Και όμως, επαναλαμβάνω, είναι δικαίωμα της Επιτροπής Επιλογής να αποφασίσει. Πιστεύω ότι πρέπει το ζήτημα να κλείσει με την εισήγηση που έχει

γίνει, ορθή ή λανθασμένη, συμφωνούμε όλοι ή διαφωνούμε. Και εμείς επαναλαμβάνω ότι διαφωνούμε. Και αν υπάρχει οποιοδήποτε άλλο νομικό κώλυμα, είναι ζήτημα το οποίο μπορεί να αποφασίσει ή να αποφανθεί ο Γενικός Εισαγγελέας σχετικά με αυτό το ζήτημα.

Αυτά, συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νεόφυτος Ηλία και κατόπιν ο κ. Κωνσταντίνου και ο κ. Ηλιάδης.

Τελειώνουν οι πρωτολογίες φαντάζομαι με τον κ. Ηλιάδη.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Εξαρτάται, μπορεί να έχει και άλλους που θέλουν να πρωτολογήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Αν θέλουν και άλλοι, είναι δικαίωμά τους να πρωτολογήσουν, κύριε Σολωμή.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Επιτροπή Επιλογής, ως ένα αρμόδιο σώμα, σε πολύωρες συνεδριάσεις της αποφάσισε και καθόρισε τα μέλη των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών κατά τον πιο ενδεδειγμένο και τον πιο δημοκρατικό τρόπο.

Ο κ. Δίγκλης παρουσιάστηκε εδώ διαφωνώντας με την απόφαση της Επιτροπής Επιλογής και υπέβαλε παραίτηση. Κανένα ασφαλώς δεν εκπλήττει η στάση αυτή του κ. Δίγκλη. Δεν είναι η πρώτη φορά που ο κ. Δίγκλης δεν επιδεικνύει σεβασμό στην καλώς νοούμενη δημοκρατία, στις αποφάσεις που δημοκρατικά παίρνονται. Αυτό δεν το επιδεικνύει μόνο εδώ στη Βουλή, δεν το επιδεικνύει μόνο εδώ στην απόφαση της Επιτροπής Επιλογής. Αυτή του τη στάση την επέδειξε ο κ. Δίγκλης και στο κόμμα του, όταν διαφώνησε με απόφαση της καταπληκτικής πλειοψηφίας και έπραξε κάτι παρόμοιο με αυτό που πράττει εδώ. Το ίδιο έπραξε και στην οργάνωση στην οποία ανήκε, διαφωνώντας με την καταπληκτική πλειοψηφία. Και τόσο ενδοοργανωτικά όσο και δημόσια ο κ. Δίγκλης διακήρυξε πως θα σέβεται τις αποφάσεις εκείνες, μόνο εκείνες με τις οποίες συμφωνεί ο ίδιος.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Θέμα τάξεως ή θέμα διαδικασίας.

Ν. ΗΛΙΑ:

Γι' αυτό δε μας εκπλήττει καθόλου η στάση του....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλία, σας παρακαλώ, ο κ. Σολωμής θέτει ένα θέμα διαδικασίας. Να το ακούσουμε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κατ' αρχήν απολογούμαι στο συνάδελφο που τον διακόπτω, γιατί πραγματικά, έστω και αν υπάρχει δικαιολογία, δεν είναι ευχάριστο να διακόπτεις συνάδελφο που αγορεύει από το βήμα. Πλην όμως, κύριε Πρόεδρε, επειδή λέχθηκαν πολλά και αντιλαμβάνομαι θα λεχθούν πολλά, εδώ, αν εγώ τουλάχιστο έχω αντιληφθεί τι συζητά αυτό το Σώμα εδώ και δυο ώρες, το θέμα είναι αν αυτοί οι πέντε συγκεκριμένοι Βουλευτές- αν τους θεωρεί αυτό το Σώμα Βουλευτές-έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στις Επιτροπές ή όχι. Δεν είναι τώρα που θα συζητήσουμε κατά πόσο αποσκίρτησαν ή αποχώρησαν ή εκδιώχτηκαν. Δεν

είναι θέμα το οποίο πρέπει να απασχολήσει το Σώμα, κύριε Πρόεδρε. Και εκείνο στο οποίο θα πρέπει να περιοριστούμε είναι κατά πόσο -και αυτό είναι το σημείο της συζήτησης- οι πέντε συγκεκριμένοι Βουλευτές δικαιούνται να συμμετέχουν ή όχι στις Επιτροπές. 'Αλλως πως πουθενά δε θα καταλήξουμε και στο τέλος υποβαθμίζουμε το ίδιο το βασικό σημείο για το οποίο συζητούμε. Μ' αυτό, αν θα συνεχίσει ο συνάδελφος να επιχειρηματολογεί και άλλοι συνάδελφοι, θα πρέπει να ασχοληθεί το Σώμα. Αλλά, με το να επεκτεινόμαστε στη διαφωνία και στις διαφορές μεταξύ του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και των πέντε συγκεκριμένων συναδέλφων και να εξερχόμαστε του θέματος, δε λύουμε το θέμα. Πολλαπλασιάζουμε τα προβλήματα και κάθε άλλο παρά συνεισφέρουμε εκεί που θέλουμε όλοι, στην επίλυση με δημοκρατικές διαδικασίες κάποιου συγκεκριμένου θέματος το οποίο στο τέλος δε συζητούμε.

Δικαιούνται οι πέντε Βουλευτές, αν είναι Βουλευτές -διότι έχω ακούσει ότι αμφισβητείται και η βουλευτική τους ιδιότητα, μπορεί να τους την αμφισβητούν μερικοί- να συμμετέχουν στις Επιτροπές ή όχι;

Με όλο το σέβας, κύριε Πρόεδρε, έχετε υποχρέωση σ' αυτά τα περιθώρια να διατηρήσετε και να συντονίσετε την περαιτέρω συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σολωμή, αντιλαμβάνομαι το σημείο το οποίο εγείρετε τώρα. Το έχω εγείρει πριν από πολλή ώρα. Εντούτοις όλα αυτά τα θέματα εγείρονται σαν επιχειρήματα της υποστήριξης της μιας ή της άλλης θέσης και είναι δύσκολο να ξεχωρίσεις πότε δε χρησιμοποιούνται σαν επιχειρήματα υπέρ της μιας ή της άλλης θέσης και πότε όχι.

Βεβαίως το πρόβλημα είναι αυτό το οποίο θέσατε, αν αυτοί είναι Βουλευτές και αν δικαιούνται να συμμετέχουν στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Αλλά για να καταλήξουμε σ' αυτό το συμπέρασμα, μερικοί τουλάχιστο, όχι εγώ προσωπικά, μερικοί Βουλευτές πηγαίνουν και εξετάζουν το ιστορικό της όλης υπόθεσης και καταλήγουν στο συμπέρασμα άλλοι μεν ότι δικαιούνται και άλλοι ότι δε δικαιούνται για τους λόγους τους οποίους επανειλημμένα έχουν εκθέσει.

Συνεπώς είναι κάπως δύσκολο να αποφύγει κανείς τις παρεκβάσεις αυτές, διότι είναι τα δικαιολογητικά των απόψεων μιας ορισμένης παράταξης τα οποία δυστυχώς δεν μπορούμε να τους απαγορεύσουμε να τα πουν και να τα επαναλάβουν όσες φορές επιθυμούν.

Ναι, συνεχίστε, κύριε Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω ότι ο κ. Δίγκλης και ενδοοργανικά και δημόσια έχει πει επανειλημμένα πως σέβεται μόνο εκείνες τις αποφάσεις με τις οποίες συμφωνεί ο ίδιος. Αυτή είναι η στάση του κ. Δίγκλη απέναντι στη δημοκρατία.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.....

Ν. ΗΛΙΑ:

Και δεν είμαστε εμείς εδώ που θα την κρίνουμε, αλλά είναι ο λαός που μας ακούει που θα κρίνει τον καθένα μας με τη στάση και με τα έργα του.

Ζήτησε ο κ. Δίγκλης να αντιπροσωπεύσει εδώ, όπως και οι άλλοι, το ΑΔΗΣΟΚ.....

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Επί προσωπικού θέματος, κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι είναι το προσωπικό θέμα, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Επειδή ο ομιλητής εκφωνεί ασύστολα ψεύδη, επιφυλάσσω το δικαίωμα στον εαυτό μου να απαντήσω μετά το πέρας της ομιλίας του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα ασφαλώς, δεν είναι ανάγκη να επιφυλάξετε κανένα δικαίωμα, κύριε Δίγκλη, διότι το έχετε το δικαίωμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Απλώς προειδοποιώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι ανάγκη να προειδοποιείτε.

Ν. ΗΛΙΑ:

Ζήτησε ο κ. Δίγκλης να αντιπροσωπεύσει στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές το ΑΔΗΣΟΚ. Δεν είναι όμως το ΑΔΗΣΟΚ που εξέλεξε τους πέντε Βουλευτές, αλλά είναι το ΑΚΕΛ. Και οι έδρες αυτές ανήκουν στο ΑΚΕΛ και όχι σε οποιοδήποτε άλλο κόμμα. Αν δεν στηρίζονταν μερικοί μόνο στη νομική πλευρά, αλλά έβλεπαν, έστω και ελάχιστα, την ηθική, την πολιτική πλευρά και επιδείκνυαν ίχνος πολιτικής ευθιξίας, θα έπρεπε από καιρό να είχαν παραιτηθεί από αυτό το Σώμα και όχι να παραιτούνται από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ για να φτιάξουν άλλη ομάδα και άλλο κόμμα. Τέτοια ηθική στον πολιτικό βίο δεν πρέπει να αφήσουμε να υπεισέλθει.

Ζήτησε να αντιπροσωπεύσει εδώ το ΑΔΗΣΟΚ. Άδικα και αδικαιολόγητα ζητά ο κ. Δίγκλης και οι άλλοι να αντιπροσωπεύσουν εδώ κόμμα το οποίο δεν υπήρχε και δεν υπάρχει.

Έγινε πολύς λόγος και για πολιτικούς έρωτες από τον κ. Παπαπέτρου. Ναι, υπάρχουν και έχουν φανεί. Αυτή είναι η σθεναρή υποστήριξη από τους ομιλητές του ΔΗ.ΣΥ. προς την ομάδα των πέντε. Αλλά ουδείς φθόνος γι' αυτή την υποστήριξη. Ο λαός έχει κριτήριο, ακούει, βλέπει, παρακολουθεί και κρίνει.

(Προς το τέλος της ομιλίας του κ. Ηλία ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γ. Λαδάς αντικαταστάθηκε στην έδρα του από το Βουλευτή κ. Ι. Μάτση).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ι. ΜΑΤΣΗΣ)

Ο κ. Κωνσταντίνου έχει το λόγο.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να ασχοληθώ με θέματα τα οποία έχουν συζητηθεί κατά κόρον αναφορικά με την αποχώρηση των πέντε Βουλευτών από το ΑΚΕΛ ούτε με έρωτες, κύριε Πρόεδρε. Άλλωστε πολλοί από μας είναι παρελθόν. Θα ήθελα να ασχοληθώ μόνο με την ουσία του θέματος.

Αυτό το Σώμα από της ίδρυσής του, το 1960, μέχρι σήμερα υπεράσπιζε, και σωστά, με σθένος τα δικαιώματα της Βουλής, τα δικαιώματα των Βουλευτών, τη δημοκρατία και τη δημοκρατική λειτουργία αυτού του Σώματος και γενικότερα

της πολιτικής ζωής σ' αυτό τον τόπο. Και πρέπει να πούμε ότι αυτό το Σώμα πάντοτε, μέχρι σήμερα, επέδειξε σθεναρότητα όσον αφορά αυτά τα πολύ ζωτικά ζητήματα για τον τόπο και ιδιαίτερα γι' αυτό το Σώμα.

Είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που από το 1960 στη λειτουργία αυτού του Σώματος επικράτησε το πνεύμα της δημοκρατίας και του μη διαχωρισμού των Βουλευτών σε πρώτης και δεύτερης κατηγορίας. Αυτό συνέβηκε το 1960 με την πενταμελή ομάδα του ΑΚΕΛ στη Βουλή και τα ίσα δικαιώματα και την ίση συμμετοχή τους σ' αυτή. Αυτό επαναλήφθηκε αργότερα με το γιατρό τον Παρασκευαΐδη, όταν ανεξαρτητοποιήθηκε και δεν του περιόρισε κανένας το δικαίωμά του να συμμετέχει σε Επιτροπές. Ακολούθησε η περίπτωση των τριών Βουλευτών της ΕΔΕΚ οι οποίοι αναγνωρίστηκαν, και ορθά αναγνωρίστηκαν, ακόμα και ως κοινοβουλευτική ομάδα εδώ και λειτούργησαν σε όλες τις Επιτροπές.

Το ίδιο έγινε με τον ανεξάρτητο Βουλευτή κ. Τάσσο Παπαδόπουλο και μάλιστα του ανατέθηκε και η προεδρία της Επιτροπής Οικονομικών. Το ίδιο έγινε με τον κ. Λεόντιο Ιεροδιακόνου, όταν ήταν ανεξάρτητος Βουλευτής σ' αυτό το Σώμα. Το ίδιο επαναλήφθηκε με τους αποσκιρτήσαντες από το ΔΗ.ΚΟ. Βουλευτές οι οποίοι και εκείνοι παρέμειναν στις Επιτροπές στις οποίες βρίσκονταν και δεν έθεσε κανένας θέμα ότι αυτοί οι Βουλευτές θα έπρεπε να αποκλειστούν από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

Αν τα έχω αναφέρει αυτά, κύριοι συνάδελφοι, είναι για να καταλήξω ότι αυτό το Σώμα, ορθά σεβόμενο τον εαυτό του, σεβόμενο τις δημοκρατικές αρχές, σεβόμενο τη βουλευτική ιδιότητα, σεβόμενο την αξιοπρέπεια αυτού του Σώματος, ενεργούσε πάντοτε κατά τρόπο ώστε αυτά που πίστευε και διακήρυσσε τα εφάρμοζε και στην πράξη.

Σήμερα, η εισήγηση που γίνεται από την Επιτροπή Επιλογής στοχεύει να ανατρέψει όλη αυτή την ιστορία του Σώματος αναφορικά με τα θέματα των Βουλευτών και των βουλευτικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Γιατί υπεισήλθαν οι πολιτικές σκοπιμότητες, ακόμα αν θέλετε και το μίσος. Και γίνεται εισήγηση εδώ όπως Βουλευτές αυτού του Σώματος αποκλειστούν από Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

Παρουσιάζεται δε και το εξής παράδοξο: Εκείνοι οι Βουλευτές που επιλεκτικά τους έκαμε η Επιτροπή Επιλογής το χατίρι και τοποθετήθηκαν σε κάποιες Επιτροπές είναι υποχρεωμένοι, με βάση τους κανονισμούς, να παρευρίσκονται και να εκπληρώνουν το βουλευτικό τους καθήκον. Αλλά δεν έχουν από την άλλη το δικαίωμα οι ίδιοι να αποτελούν μέλη αυτών των Επιτροπών. Αυτή η παραδοξότητα, κύριοι συνάδελφοι, παρουσιάζεται από το γεγονός ότι το κριτήριο αυτή τη φορά δεν ήταν η βουλευτική ιδιότητα, δεν ήταν το βουλευτικό αξίωμα και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του Βουλευτή, αλλά η πολιτική σκοπιμότητα η οποία εκφράστηκε σε όλο το μεγαλείο της από αυτό το βήμα.

Έχει λεχθεί εδώ από την πλευρά του ΑΚΕΛ ότι με την εισήγηση της Επιτροπής Επιλογής, με βάση την αιτιολόγηση που έχουν κάμει, οι ίδιοι διαφωνούν, έστω και με εισήγηση που γίνεται για να μετέχουν σε κάποιες Επιτροπές οι πέντε Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ. Όμως θα ψηφίσουν την εισήγηση της Επιτροπής Επιλογής. Διαφωνούν μεν, θα ψηφίσουν δε.

Ο κ. Γαλανός είπε ότι δεν υπεισέρχεται στην ενδοκομματική διαμάχη. Και ενώ δεν υπεισέρχεται στην ενδοκομματική διαμάχη, από την άλλη θα ψηφίσει την

εισήγηση της Επιτροπής Επιλογής. Και αυτό με κανένα τρόπο δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι υπεισέρχεται στη διαμάχη. Τοποθετείται γύρω από το θέμα αυτό.

Μάλιστα, κύριοι συνάδελφοι, έχουμε φτάσει στο σημείο από το βήμα της Βουλής να τίθεται και το ερώτημα κατά πόσο είμαστε ή όχι Βουλευτές. Θα ήταν καλά το Σώμα αυτό, και δεν ξέρω αν η αρμόδια Επιτροπή είναι η Επιτροπή Επιλογής, να αποφασίσει και επ' αυτού του θέματος. Κατά πόσο είμαστε ή δεν είμαστε Βουλευτές. Διότι ως εδώ έχουν φτάσει πια τα πράγματα.

Κύριοι συνάδελφοι, για μένα είναι σαφής παραβίαση και του Συντάγματος και των κανονισμών λειτουργίας της Βουλής. Εδώ για πολιτικές σκοπιμότητες πάμε να δημιουργήσουμε μια νέα παράδοση σ' αυτό το Σώμα. 'Οτι στη Βουλή αυτή, και κατά συνέπεια και καθοδήγηση στις μελλοντικές Βουλές, θα πρέπει να υπάρχουν δύο ειδών Βουλευτές. Το ένα είδος να είναι οι Βουλευτές εκείνοι οι οποίοι θα έχουν πλήρη δικαιώματα και υποχρεώσεις. Και ένα άλλο είδος Βουλευτές οι οποίοι θα έχουν μόνο υποχρεώσεις και κανένα δικαίωμα.

Πιστεύω, κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτό το Σώμα δε θα επιτρέψει να οδηγηθούν τα πράγματα προς αυτή την κατεύθυνση. 'Εχω τη γνώμη ότι υπάρχει ακόμα χρόνος για ωριμότερες σκέψεις για την ορθή λύση αυτού του προβλήματος, που δεν είναι άλλη από τη συμμετοχή, ισότιμα, στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές όλων των Βουλευτών και όχι μόνο των 51 Βουλευτών και οι υπόλοιποι πέντε από τους 56 να έχουν διαφορετικά δικαιώματα, αλλά πλήρεις υποχρεώσεις. Θέλω να πιστεύω ότι ακόμα υπάρχει χρόνος αυτό το Σώμα να περισώσει και την αξιοπρέπεια, αλλά και τους θεσμούς του, δίνοντας αυτό το οποίο αξίζει σ' αυτό το Σώμα. 'Οτι το Σώμα αυτό έχει Βουλευτές οι οποίοι είναι ίσοι και οι οποίοι έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Είναι δευτερολογία, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θέτω θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αν θέλει να μιλήσει ο κ. Μαρκίδης, ευχαρίστως.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

'Οχι, θέτω θέμα διαδικασίας. Προηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, και Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου.

Δεν έχει κανένα δικαίωμα Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος να δευτερολογεί, όποτε θέλει. Καθόσον αφορά τα δικαιώματα Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου ο κανονισμός σιωπά. Δεν μπορεί οποτεδήποτε Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος να αγορεύει από το βήμα της Βουλής. Παρακαλώ να μου υποδειχθεί ο κανονισμός βάσει του οποίου ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος δικαιούται να αγορεύει όποτε θέλει και όσες φορές θέλει. Καθόσον αφορά αγορεύσεις, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος έχει ακριβώς τα ίδια δικαιώματα που έχουν όλοι οι Βουλευτές.

Αυτά λέγω, και παρακαλώ να μου υποδειχθεί η συγκεκριμένη διάταξη βάσει της οποίας ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος μπορεί να αγορεύει οποτεδήποτε, όσες φορές θέλει, πάνω στο ίδιο θέμα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα-πρώτα δε θέλω να στερήσω από κανένα συνάδελφο που θέλει να πρωτολογήσει -απλώς δεν πρόσεξα πως υπήρχε άλλος- την ευκαιρία να μιλήσει πριν από μένα. Γι' αυτό και δεν επικαλούμαι τα δικαιώματα του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου, όποια και αν είναι.

Το δεύτερο όμως που θέλω να πω στον κ. Μαρκίδη, αυτά να τα λέει συνήθως στον αρχηγό του τον κ. Κληρίδη ο οποίος επικαλείται αυτό το δικαίωμα. Αλλά ακριβώς επειδή ο κ. Μαρκίδης δεν μπορεί να τα πει αυτά του κ. Κληρίδη, αισθάνεται αυτή την αδυναμία, ξεσπά πάνω στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος, γιατί δεν έχει τη δυνατότητα και το θάρρος να ξεσπάσει πάνω στο δικό του Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, σας παρακαλώ. Έχοντας...

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Επί προσωπικού θέματος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Ορίστε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Επί προσωπικού θέματος. Δεν έχω κανένα φόβο για κανένα. Το δικό μας κόμμα είναι δημοκρατικό και επιτρέπει πλήρη έκφραση απόψεων και εντός κόμματος και εκτός κόμματος. Αν στο δικό σας κόμμα υπάρχουν διαφορετικές καταστάσεις, αυτό είναι εντελώς διαφορετικό θέμα. Το θέμα σήμερα εγέρθηκε, κύριε Πρόεδρε. Εγείρω θέμα και λέγω να μου υποδειχθεί η διάταξη του κανονισμού της Βουλής, σύμφωνα με την οποία ένας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Σχολιάζουν ότι δεν έχει τέτοιο δικαίωμα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος).

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Α! δε δικαιούται.

Ναι, αλλά διεκδικεί δικαίωμα και λέει ότι το παραχωρεί. Δεν έχει δικαίωμα, για να παραχωρήσει. Απλώς δεν έχει δικαίωμα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δε συζήτησα το δικαίωμα, κύριε Πρόεδρε, και είπαμε ότι «αλλού μας τρώει και αλλού κνηθόμαστε».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι. Παρακαλώ.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει θέμα τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ, ο κ. Πουμπουρής.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ από το Προεδρείο να ανακαλέσει τον κ. Γαλανό σε τάξη. Η φράση «αλλού μας τρώει και αλλού κνηθόμαστε» δεν είναι επιπέδου Βουλής Αντιπροσώπων.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Είναι μια φράση που ο κ. Κουρτελλάρης επανειλημμένα χρησιμοποίησε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Δεν είναι φράση αυτή. 'Οχι. Λυπούμαι παρά πολύ. Ουδέποτε χρησιμοποιώ εγώ αισχρές φράσεις στον πολιτικό διάλογο. Λοιπόν, πρόκειται περί φράσεως η οποία δεν περιποιεί τιμή σ' αυτό το Σώμα και ζητώ από το Προεδρείο να ανακαλέσει τον κ. Γαλανό σε τάξη.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το αποσύρω εγώ ο ίδιος και λέω στον κ. Μαρκίδη ότι αλλού θέλει να ξεσπάσει και αλλού ξεσπά. Αν τον ικανοποιεί, εντάξει, αλλά αυτή είναι η πραγματικότητα. 'Οποια φράση και αν χρησιμοποιήσουμε, η πραγματικότητα είναι μια: 'Οτι ο κ. Μαρκίδης σε κάποιον άλλον ήθελε να τα πει, αλλά τα λέει στον κ. Γαλανό. Εντάξει, κύριε Μαρκίδη, καταλάβαμε πολύ καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριοι, όχι διαλογική συζήτηση. Είναι γεγονός ότι η αποψινή συνεδρία διεξάγεται σε κάπως έντονο ύφος και λέχθηκαν ομολογουμένως πράγματα τα οποία ήταν ευκταίον να μην είχαν λεχθεί από του βήματος της Βουλής. Αλλά παρακαλώ τα μέλη να συμπεριφερθούν μέσα στα θέσμια τα κοινοβουλευτικά.

Ο κ. Πουμπουρής μήπως ζήτησε το λόγο;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, είναι επί του σημείου που ήγειρε ο κ. Μαρκίδης. Μου προκαλεί κατάπληξη το ερώτημα, διότι μπορεί να μην υπάρχει στον κανονισμό της Βουλής, αλλά υπάρχει στην πρακτική που ακολουθούμε εδώ και πολλά χρόνια. Ο ίδιος πολλές φορές ζήτησε, όταν απουσίαζε ο Κοινοβουλευτικός του Εκπρόσωπος, και έκαμε παρεμβάσεις. Και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΣΥ. έχει κάμει παρεμβάσεις και απορώ γιατί εγείρει το θέμα ο κ. Μαρκίδης.

Δε λέω ότι πρέπει να κάνει κατάχρηση ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του δικαιώματος να κάνει παρεμβάσεις, αλλά εν πάση περιπτώσει δεν πρέπει να αναζητούμε προσχήματα, για να ματαιώσουμε μια δημοκρατική συζήτηση που διεξάγεται εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός είχε ζητήσει το λόγο;

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήταν για να σας υπενθυμίσω ότι δεν πρωτολόγησε ο κ. Δημήτρης Ηλιάδης που ζήτησε το λόγο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του θέματος που ηγέρθη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί του θέματος που ηγέρθη, όχι πάνω στην ουσία. Ναι, κύριε Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Μάλιστα. Απλώς θα ήθελα να εκφράσω τη χαρά μου διότι ο κ. Πουμπουρής επικαλείται την κοινοβουλευτική πρακτική. Είμαι βέβαιος ότι θα την επικαλεστεί μέχρι το τέλος και δε θα την εφαρμόσει επιλεκτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οποιοσδήποτε άλλος επί του θέματος;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αλλού το πάει ο κ. Παπαπέτρου. Εδώ συζητούμε το συγκεκριμένο θέμα της παρέμβασης των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και δεν είναι σωστό για λόγους αδυναμίας ο κ. Παπαπέτρου να υπεκφεύγει από την ουσία του προβλήματος και να αναζητά άλλα. Για το κύριο θέμα είπαμε και θα πούμε τις απόψεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, η καθιερωμένη τακτική ομολογουμένως -και όλοι οι συνάδελφοι το γνωρίζουν- είναι ότι, οσάκις Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ζητήσει το λόγο, του δίνεται από το Προεδρείο της Βουλής. Αυτή είναι η καθιερωμένη τακτική την οποία όλοι έχουμε ζήσει και γνωρίζουμε ότι λειτουργεί σ' αυτό το Σώμα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Λοιπόν, μπορώ να έχω το λόγο τότε, κύριε Πρόεδρε;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ένα λεπτό, επειδή επιθυμώ να πρωτολογήσω. Από σεβασμό πιστεύω προς όσους δεν .... Αλλά, αν θέλετε, ευχαρίστως, φτάνει να μη μου αφαιρεθεί το δικαίωμα να σας απαντήσω.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, θέλετε τώρα ή μετά; Εγώ δεν έχω καμία ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, θα ήθελα συμπληρώνοντας να πω ότι, αν θα δευτερολογήσετε, είναι σκοπιμότερο να αφεθεί η συζήτηση να διεξαχθεί με εντίμους συναδέλφους που δεν έχουν πρωτολογήσει, προτού πάρετε το λόγο.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δε διαφωνώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, όταν σήκωσα το χέρι μου δεν πρόσεξα πως υπήρχε άλλος που ήθελε να πρωτολογήσει. Δεν αφαιρώ από κανένα το λόγο. Αν θέλει ο κ.

Αναστασιάδης, να μιλήσει. 'Οχι διότι φοβούμαι πως θα μου απαντήσει, αλλά, αν έχει ζητήσει το λόγο, θα πρωτολογήσει. Το ίδιο και ο κ. Ηλιάδης. Και όταν τελειώσουν οι πρωτολογίες, τότε ελπίζω να μου επιτρέψει ο κ. Μαρκίδης να δευτερολογήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης έχει το λόγο.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω τη γνώμη ότι τα επιχειρήματα υπέρ και κατά έχουν πραγματικά εξαντληθεί. Αν έχω ανέβει στο βήμα, είναι απλώς για να κάμω κάποιες παρατηρήσεις σε ορισμένα σημεία που είτε αναφέρθηκαν στο Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ είτε είναι σημεία στα οποία οφείλουμε να επιδείξουμε μια ιδιαίτερη πολιτική ευαισθησία.

Ο κ. Χριστοφίδης, όπως και ο κ. Μαρκίδης, στην προσπάθεια μονοπώλησης κάθε έννοιας δημοκρατίας σ' αυτό το Σώμα, δε δίστασαν επανειλημμένα να αναφερθούν στην περίπτωση του Σοσιαλιστικού Κόμματος και να μας πουν κατά κόρον αν είμαστε ή αν δεν είμαστε κοινοβουλευτικό κόμμα δικαιούμενο, δυνάμει του 7.12 του Συντάγματος, να έχουμε κοινοβουλευτική ομάδα σ' αυτό το Κοινοβούλιο. Οι αγαπητοί συνάδελφοι φαίνεται θέλουν να μαλώνουν με τα ρούχα τους ή με τους εαυτούς τους, γιατί δεν έχουμε αυτοαναγορευθεί κοινοβουλευτική ομάδα σ' αυτό το Σώμα. Ζητήθηκε γνωμάτευση της Εισαγγελίας και είπε η Εισαγγελία ότι, ναι, οι έξι Βουλευτές του Σοσιαλιστικού Κόμματος αποτελούν κοινοβουλευτική ομάδα. Και κάθησαν οι σοφοί ηγέτες μας στα συμβούλια των αρχηγών - ή, αν θέλετε, στην Επιτροπή Επιλογής, την οποία και πάλι επικαλούνται - και πάλι αποφάσισαν ομόφωνα, του Συναγερμού μη εξαιρουμένου, ότι είμαστε κοινοβουλευτική ομάδα. Και το Σώμα, η ολομέλεια, επικύρωσε την απόφαση της Επιτροπής Επιλογής. Σήμερα έρχονται και διερωτώνται κατά πόσο είμαστε ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Γιατί το αμφισβητείτε σε άλλους.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, αν έχετε διαφορετική γνώμη, αν έχετε δεύτερες γνώμες από εκείνες που κάνατε πριν μια πενταετία, έχετε κάθε δικαίωμα, έστω και καθυστερημένα, μαζί με την έκπληξή σας για την εκλογή του Λυσσαρίδη ως Προέδρου της Βουλής, να εκφράσετε και τη μεταμέλειά σας για εκείνη σας την απόφαση. Κάντε το, αλλά σταματήστε να μας παρενοχλείτε με γνωστές τετριμμένες κουβέντες και ξεπερασμένα θέματα. Αν θέλετε να βρείτε επιχειρήματα, σκεφτείτε κάτι καινούριο.

'Οσον αφορά την έκπληξη του κ. Μαρκίδη για την εκλογή του Προέδρου της Βουλής κι εμείς είχαμε εκπλαγεί ως γεγονός εκείνη την ημέρα, γιατί κι εμείς δεν περιμέναμε. Αλλά μέσα σε μια πενταετία εμάς μας πέρασε η έκπληξη. Του κ. Μαρκίδη φαίνεται ότι ακόμα δεν του έχει περάσει. Ε! Τι να κάνουμε, κύριε Μαρκίδη; Και μην ξεχνάτε ότι προσέφυγε τότε η Βουλή για εκείνες τις διαδικασίες και ζήτησε και πήρε γνώμη και από το Ανώτατο Δικαστήριο. Οφείλατε, αν θέλατε, να προσφύγετε στη δικαιοσύνη να αμφισβητήσετε εκείνη την εκλογή. Μα είναι επιχείρημα αυτό να το επικαλούμαστε ύστερα από πέντε χρόνια;

Θα 'θελα μια απλώς αναφορά να κάμω, πέρα από τη μονοπώληση της δημοκρατίας από το Δημοκρατικό Συναγερμό -που όφειλε να είναι πιο προσεκτικός και πιο ευαίσθητος σε θέματα δημοκρατίας- σε κάποια σημεία του κ. Παπαπέτρου και να τα σχολιάσω.

Πιστεύω ότι ήταν άστοχη η σύνδεση του θέματος που συζητούμε με τις καθαιρέσεις ή τις αποχωρήσεις ή εν πάση περιπτώσει με την ενδοκομματική κρίση και το πρόβλημα το οποίο αντιμετώπισε ή αντιμετωπίζει ο χώρος του ΑΚΕΛ. Αν έγινε αναφορά σε αισθήματα από τον κ. Παπαπέτρου, ήταν δικαίωμά του να το κάμει. Όμως, ειλικρινά, θα 'πρεπε να κάνει αναφορά και να προσπαθήσει να ερμηνεύσει τα αισθήματα όλων των πλευρών και όχι μόνο εκείνων που διαφωνούν μαζί του.

Ρωτήθηκε ο κ. Παπαπέτρου και μας υπέβαλε το ερώτημα: Μα 700 άνθρωποι δεν μπορούν να κάνουν κόμμα; Ασφαλώς μπορούν. Και 700 και 70 και 7. Έχω την άποψη ότι δεν είναι αρνητικό φαινόμενο η δημιουργία καινούριων κομμάτων, ιδιαίτερα στον ευρύτερο χώρο της Αριστεράς, όπου θέλουμε να πιστεύουμε ότι υπάρχει προβληματισμός γόνιμος και εποικοδομητικός. Μια υπεύθυνη παρουσία εκείνων που δεν μπορούν για οποιοδήποτε λόγο να καλυφθούν μέσα σ' ένα σχήμα μπορεί να αποδειχθεί και θέμα υγείας στον ευρύτερο πολιτικό μας χώρο. Αυτό όμως δεν μπορούμε να το κρίνουμε και να το αποφασίσουμε. Αυτό θα βγει μέσα από την πείρα, μέσα από τους αγώνες του οιουδήποτε σχήματος, τους οποίους τελικά θα κρίνει έτσι κι αλλιώς ο λαός με την κυρίαρχη θέλησή του.

Και ποιος θα μπορούσε να αμφισβητήσει σ' ανθρώπους που έχουν γράψει ιστορία σ' αυτό τον τόπο και στο ευρύτερο προοδευτικό κίνημα, όχι μόνο στην Κύπρο, όπως είναι ένας Ζιαρτίδης, ένας Φάντης ή ένας Ντίνος Κωνσταντίνου, το δικαίωμα να εκφραστούν και να κάνουν κόμμα και να προχωρήσουν, όπως αυτοί νομίζουν. Δεν είναι αυτά τα οποία τέθηκαν σε αμφιβολία και να μην παίρνουμε αλλού τη συζήτηση. Εκφράζουμε το σεβασμό μας και προς το κόμμα που ίδρυσαν και προς τα πρόσωπά τους, παρά τις διαφωνίες που είχαμε και όταν ήταν στο ΑΚΕΛ και που ενδεχομένως θα έχουμε όταν ακούσουμε ποιες θα είναι οι ακριβείς θέσεις του κόμματος το οποίο έχει εξαγγελθεί στο ιδρυτικό συνέδριο.

Οι πολιτικές μάχες δεν κερδίζονται, κύριε Παπαπέτρου, στην Επιτροπή Επιλογής. Εμείς θα λέγαμε ούτε καν στη Βουλή. Οι πολιτικές μάχες δίνονται και κερδίζονται μέσα στο λαό και σε τελική ανάλυση είναι εκείνος που μας βλέπει και είναι εκείνος που μας κρίνει. Και αν κάποιος έχει παρουσία σ' αυτό το Σώμα, δεν είναι γιατί το θέλησε ο ίδιος, αλλά γιατί ο ίδιος ο λαός τον έστειλε.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ηλιάδη ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γεώργιος Λαδάς επανήλθε στην έδρα).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Μετά είναι ο κ. Κουρτελλάρης βλέπω εδώ και μετά ο κ. Αναστασιάδης και ο κ. Παναγιώτου.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω να συμφωνήσω, κύριε Πρόεδρε, μαζί σας ότι το βήμα δεν είναι ούτε συνταγματικό δικαστήριο ούτε πανεπιστημιακή έδρα. Το θέμα που συζητούμε

είναι καθαρά πολιτικό. Και τις θέσεις μας για την πολιτική πτυχή τις έχει αναπτύξει και πριν, αλλά και στη σημερινή συνεδρία, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, ο συνάδελφος κ. Πουμπουρής.

Όμως ζήτησα το λόγο για να σχολιάσω μερικά πράγματα, γιατί συμφωνώ ότι για όλους μας υπάρχει ένας κριτής και αυτός ο κριτής είναι εκείνος που μας έστειλε εδώ με το πληρεξούσιο που μας έδωσε, ο λαός. Και δεν μπορούμε να κάμνουμε συγκρίσεις σε ανόμοια πράγματα. Δεν υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, προηγούμενο σ' αυτή τη Βουλή, από την ανακήρυξη της Δημοκρατίας, που να αποσκιρτήσει ομαδικά μια μερίδα Βουλευτών. Γιατί αν υπήρχε, σίγουρα θα εξεταζόταν και θα λαμβάνονταν και τα ανάλογα μέτρα, για να αντιμετωπιστεί το θέμα από τη νομική ή άλλη πλευρά των σχετικών κανονισμών των λειτουργιών της Βουλής. Δεν υπάρχει προηγούμενο, γιατί, όταν γινόταν με το πλειοψηφικό σύστημα η εκλογή, ο ψηφοφόρος δικαιούταν να ψηφίσει τόσους Βουλευτές όσες είναι οι έδρες της εκλογικής περιφέρειας που ψηφίζει. Και όταν έγινε το σύστημα αναλογικό, από το 1981 κι εδώ, μπήκε η υπόσταση των κομμάτων. Αυτή είναι η φιλοσοφία του εκλογικού συστήματος του αναλογικού. Και θέλω να θυμίσω ότι δεν υπήρξε περίπτωση που οποιοσδήποτε Βουλευτής ήλθε μπροστά στο Σώμα, γιατί αποσκίρτησε από κάποιο άλλο κόμμα, και διεκδίκησε δικαιώματα για λογαριασμό του κόμματος που τον έστειλε εδώ στη Βουλή. Εδώ και η ΕΔΕΚ και οι άλλοι που ήλθαν κατά καιρούς, και ο Παρασκευαΐδης και ο Τάσσος και οι οποιοιδήποτε άλλοι, ήλθαν όταν παρουσιάστηκαν στο λαό και είπαν: «Αυτός είμαι, αυτές είναι οι προθέσεις μου, αποτείνομαι σε σένα και ζητώ την έγκρισή σου». Και την πήραν με τον τρόπο που την πήραν. Εδώ το φαινόμενο που έχουμε είναι πρωτοφανές για την Κυπριακή Βουλή. Για πρώτη φορά μια μεγάλη μερίδα ενός κόμματος, για οποιουσδήποτε λόγους -δε θα εξετάσω και ούτε θα υπεισέλθω σ'αυτά τα θέματα- αποφάσισε να εγκαταλείψει τη σημαία και το κόμμα κάτω από τα οποία εκλέγηκε. Και έρχεται τώρα να μας πει κιόλας για δημοκρατία, να μας μιλήσει για αυθαιρεσία, να μας μιλήσει για χίλια δυο άλλα πράγματα τα οποία ακούσαμε σ' αυτή την αίθουσα.

Λυπούμαι πολύ, κύριε Πρόεδρε, αλλά φαίνεται ότι υπάρχει -και δυστυχώς αυτό το πράγμα πιστοποιείται από τα ίδια τα γεγονότα-έλλειψη σεβασμού προς την αλήθεια και τα γεγονότα, προς τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουμε ο καθένας. Δεν είμαι νομικός, κύριε Πρόεδρε, αλλά δε γνωρίζω καμιά περίπτωση που να πάει ένας, έστω και για το πιο απλό θέμα, που ήταν πληρεξούσιος αντιπρόσωπος και έχασε την ιδιότητα από εκείνον που τον έβαλε πληρεξούσιο και να του λέει «εγώ είμαι και διεκδικώ αυτά τα δικαιώματα». Δεν ξέρω, νομίζω ότι ο λαός έχει και κρίση και ικανότητα και θα έχει και την ευκαιρία να κρίνει τον καθένα μας.

Έγινε πολύς λόγος για το θέμα της δημοκρατίας, των δημοκρατικών διαδικασιών, των θεσμίων, της ηθικής. Δεν ξέρω πόσα άλλα επίθετα χρησιμοποιήθηκαν εδώ, τα οποία κατά καιρούς στη διάρκεια της Κυπριακής Δημοκρατίας πολλοί τα χρησιμοποίησαν, αλλά δε θα 'θελα να αναφερθώ στην κακοποίηση αυτών των όρων και αυτών των εννοιών. Εκείνο που θέλω να ξεκαθαρίσουμε εδώ είναι ότι, ναι, δεν έχουν ιδιότητα στις Επιτροπές, γιατί όταν πήραν την ιδιότητα δόθηκε ο κατάλογος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και δυνάμει αυτού του καταλόγου μπήκαν στις Επιτροπές για το ΑΚΕΛ-Αριστερά. Ποιος από τους ίδιους ή οποιοσδήποτε από μας σήμερα μπορεί να πει ότι εκπροσωπούν το ΑΚΕΛ-

Αριστερά; Ήδη είπαν ότι εκπροσωπούν άλλο κόμμα που κατασκευάστηκε ύστερα από την αποσκίρτηση. Άρα δεν μπορούν να λένε ότι δεν μπορούσε ή δεν έπρεπε να γίνει ανασύσταση των Επιτροπών. Η ανασύσταση των Επιτροπών προκύπτει από τα ίδια τα γεγονότα, γιατί κάποιοι απώλεσαν την ιδιότητα του αντιπροσώπου και αυτοί οι κάποιοι είναι οι πέντε οι συγκεκριμένοι για τους οποίους κάνουμε λόγο. Και λογικά το κόμμα από το οποίο πήγασαν και εξ ονόματος του οποίου μπήκαν στις Επιτροπές δεν μπορούσε να δεχθεί. Και διερωτώμαι: Αν σε οποιοδήποτε άλλο κόμμα παρουσιαζόταν αυτό το φαινόμενο, θα έλεγε «Μάλιστα, κύριοι, αυτός που έφυγε είναι εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ και τον αναγνωρίζω»; Δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα, κύριοι συνάδελφοι. Να είμαστε άνθρωποι και λογικοί και πρακτικοί και όχι να επικαλούμαστε νομικά ή νομικίστικα επιχειρήματα ή προσχήματα, για να δικαιολογήσουμε τα αδικαιολόγητα σ' αυτά τα ζητήματα.

Και δε νομίζω ότι δικαιούται ένας να λέει ότι είναι αυθαιρεσία ολκής αυτό που αποφάσισε η Επιτροπή. Ο Γενικός Εισαγγελέας γνωμάτευσε ότι δύνανται να είναι. Δε σημαίνει πως είναι υπόχρεη η Επιτροπή να τους βάλει. Και είναι δικαίωμα της Επιτροπής να αποφασίσει. Εμείς είπαμε τις απόψεις μας, εξακολουθούμε να έχουμε τη θέση μας και είναι καθαρά πολιτική και δεν είναι θέμα μίσους. Δεν είναι θέμα προσωπικής διαφοράς. Είναι θέμα καθαρά πολιτικής προσέγγισης και αντιμετώπισης.

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα για μένα είναι εντελώς απλό. Είναι δικαίωμα του καθενός να έχει τις απόψεις του. Είναι δικαίωμα των συναδέλφων να πουν την ένστασή τους, όπως είναι και δικαίωμα των νομικών από την πλευρά του ΔΗ.ΣΥ. να τους υπερασπίσουν, όπως τους υπεράσπισαν. Εντάξει. Δικαίωμα και των μεν και των δε και να αλληλοϋπερασπίζονται και να αλληλοσυναντιούνται. Εκείνο όμως το οποίο είναι καθαρά δικαίωμα του Σώματος είναι να αποφασίσει ποιοι θα αποτελέσουν τις Επιτροπές, με ποια κριτήρια και πάνω σε ποιες αρχές. Μέχρι σήμερα η αρχή που υπήρχε ήταν ο κατάλογος των κομμάτων, τον οποίο ίδρυε κάθε κόμμα με βάση την αναλογία η οποία καθοριζόταν από την Επιτροπή Επιλογής και με βάση τη δύναμή του. Και αυτός ο κατάλογος ήταν πάντα σεβαστός. Στην προκείμενη περίπτωση δημιουργείται το θέμα από το γεγονός ότι δεν υπάρχει κοινοβουλευτική ομάδα που λέει το Σύνταγμα. Δεν υπάρχει κοινοβουλευτικό κόμμα. Μπορούν να φτιάξουν οποιοδήποτε σχήμα με οποιοδήποτε όνομα, αλλά δεν είναι κοινοβουλευτικό κόμμα. Γιατί θα γίνει κοινοβουλευτικό κόμμα, αν και όταν θα παρουσιαστεί στο λαό, αν και όταν ο λαός θα δώσει πληρεξούσιο σ' αυτό το κόμμα. Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει τέτοιο πληρεξούσιο και απορώ γιατί οι συνάδελφοι θέλουν να κάμνουν συγκρίσεις ανόμοιων πραγμάτων. Η πραγματικότητα είναι ότι αποσχίστηκαν από μια κοινοβουλευτική ομάδα για οποιουσδήποτε λόγους. Νομικά δεν μπορούμε να τους πούμε φύγετε. Εμείς τους λέμε να σεβαστούν την ηθική, τη δεοντολογία, αλλά αυτοί λεν: «Όχι, είμαστε αυτοί που είμαστε και δε θέλουμε να αποχωρήσουμε.» Δικαίωμά τους, αφού το διεκδικούν με το Σύνταγμα. Αλλά από την άλλη πλευρά δεν μπορούν να θεωρούν κιόλας ότι είναι αυθαιρεσία το να λέμε ότι «κύριοι, αυτό το πράγμα το οποίο κάμνετε αντίκειται προς την πολιτική δεοντολογία, αν θέλετε και προς την ηθική, τα θέσμια τα πολιτικά με τα οποία αντιμετωπίζονται τέτοιου είδους θέματα.»

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, εγώ θεωρώ ότι πράγματι συμφωνώ με ένα σημείο από εκείνα που είπε ο κ. Παπαπέτρου. Ότι ο λαός μάς ακούει και ο λαός θα μας κρίνει. Άμα θα έλθει η ώρα, θα μας κρίνει και όταν θα κριθούν -εμείς δε

ζητήσαμε να γίνουν πρόωρες εκλογές για να μην ετοιμαστούν, ας ετοιμαστούν όσο θέλουν και όπως θέλουν και ας παρουσιαστούν-αν ο λαός τους δώσει το πληρεξούσιο, εμείς θα το σεβαστούμε, όποιο και να είναι και από όποιον και να έλθει αυτό το πληρεξούσιο. Γιατί το θέμα, επαναλαμβάνω, στο παρελθόν δεν τέθηκε σε τέτοια βάση, γιατί δεν υπήρξε ανάλογο προηγούμενο σ' αυτή τη Βουλή από την ίδρυση της Δημοκρατίας. Γιατί το ΑΚΕΛ ήταν κόμμα και μάλιστα με ιστορία και το ξέρουν οι συνάδελφοι. Το ΑΚΕΛ παρουσιάστηκε στο λαό και πήρε αυτό που πήρε. Όπως και η ΕΔΕΚ και τα άλλα κόμματα και ο Παρασκευαϊδης, που ήταν ανεξάρτητος και ο Τάσσος που ήταν ανεξάρτητος. Παρουσιάστηκε στο λαό ως ανεξάρτητος. Δεν παρουσιάστηκε με το ΑΚΕΛ και ύστερα να πει: «Μάλιστα, κύριε, αποχωρούμε από το ΑΚΕΛ, κάμνουμε άλλο κόμμα και διεκδικούμε κοινοβουλευτική οντότητα στη Βουλή». Δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα και πιστεύω ότι οι συνάδελφοι και το καταλαβαίνουν και το κατανοούν, αλλά υπερασπίζονται μια υπόθεση η οποία είμαι βέβαιος ότι τους αφήνει εκτεθειμένους μέσα στο λαό. Όμως, όταν θα έλθει η ώρα, ο λαός θα κρίνει τον καθένα μας και από την πολιτική μας νοοτροπία και από το καθετί, από την πράξη ή τη συμπεριφορά ή τις ενέργειες που θα κάμει ή που έκαμε ο καθένας μας μέχρι την ημέρα που θα βρεθούμε μπροστά στο λαό για να μας κρίνει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να αποδείξουμε σε κάποιους συναδέλφους πόσο αδικούν τους εαυτούς τους, όταν προσπαθούν να δημοκοπούν και ότι πράγματι, αν υπάρχει θέμα δυσμενούς διάκρισης, όπως λέγεται, που εμείς πιστεύουμε ότι δεν υπάρχει, είμαστε έτοιμοι να το ξαναδούμε, εμείς θα εισηγούμαστε να αναβληθεί ως την άλλη Πέμπτη και να πάρουμε πράγματι γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα κατά πόσο τίθεται θέμα δυμενούς διάκρισης. Και επί τη βάσει αυτής της γνωμάτευσης, τότε τα κόμματα ας τοποθετηθούν τουλάχιστον πάνω στην πολιτική πλευρά.

Γι' αυτό το λόγο μερικοί συνάδελφοι, επαναλαμβάνω, να είναι πολύ προσεκτικοί πριν να επιτίθενται και να χρησιμοποιούν αυτό το θέμα για δικούς τους σκοπούς. Εκτός αν αυτό το θέμα τους συναδέλφους δεν τους αρέσει, γιατί τότε χάνεται η ευκαιρία κάποιας εκμετάλλευσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Έχω δώσει το λόγο στον κ. Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, όχι προς Θεού, απαντά ο κ. Πουμπουρής σ' αυτό που έχει λεχθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάνω σ' αυτό μόνο, κύριε Πουμπουρή. Μάλιστα, εντάξει.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Η εκκρεμότητα αυτή, κύριε Πρόεδρε, συνεχίζεται εδώ και δυο σχεδόν μήνες. Από την πλευρά του ΑΚΕΛ έχουμε τονίσει επανειλημμένα στον Πρόεδρο της Βουλής και στην Επιτροπή Επιλογής ότι δεν μπορεί να παρατείνεται αυτή η εκκρεμότητα. Γι' αυτό ποιες γνωματεύσεις θα ζητήσουν οποιοιδήποτε συνάδελφοι είναι ένα, αλλά οι Επιτροπές πρέπει να διαμορφωθούν, για να λειτουργήσουν με βάση αυτό που έχει αποφασίσει η Επιτροπή Επιλογής. Αν θα ζητήσουν οι συνάδελφοι και άλλη γνωμάτευση για συμπληρωματικούς λόγους, αυτό είναι δουλειά δική τους. Αλλά οι Επιτροπές, όπως έχουν γίνει, πρέπει να λειτουργήσουν. Δεν μπορεί να παρατείνεται αυτή η εκκρεμότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι Επιτροπές θα λειτουργήσουν, κύριε Πουμπουρή, οποιαδήποτε κι αν είναι η άποψη. Είτε ζητηθεί γνωμάτευση είτε όχι οι Επιτροπές έχουν γίνει από την Επιτροπή Επιλογής και είναι έγκυρες.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ή θα αποφανθούμε πάνω στο θέμα που ήγειρε ο κ. Γαλανός ή θα συνεχίσουμε τη συζήτηση. Αν θεωρείται τετελεσμένο, σημαίνει ότι θα πρέπει να συνεχίσει η συζήτηση και παράλληλα ίσως να ζητηθεί γνωμάτευση. Αν θεωρηθεί ότι αναστέλλεται η ισχύς της απόφασης της Επιτροπής Επιλογής μέχρι την απόφαση ή τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, είναι εντελώς διαφορετικό. Να μας διευκρινίσει ο κ. Γαλανός αν αυτό εννοούσε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αναστασιάδη, δεν μπορεί να γίνει αυτό. Δηλαδή δεν μπορούμε να αναστείλουμε την απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Επιλογής. Πιστεύω δε ότι ό,τι συζητούμε εδώ είναι άσκοπο, γιατί οι αποφάσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Επιλογής δεν τίθενται υπό την έγκριση της ολομέλειας του Σώματος. Είναι απόφαση της Επιτροπής Επιλογής. Αυτά λέει το Σύνταγμα δηλαδή, με συγχωρείτε.

Ο κ. Δίγκλης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ήταν διευκρίνιση που ζήτησα, κύριε Πρόεδρε.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σ' ό,τι έχετε πει μόλις τώρα. Είναι η ταπεινή μου γνώμη ότι, αν αυτό το Σώμα αποφασίσει διαφορετικά, θα είναι άνω ποταμών να ισχύσει η απόφαση της Επιτροπής Επιλογής και να μην ισχύσει η απόφαση του Σώματος. Συνεπώς η απόφαση της Επιτροπής Επιλογής, ναι, ισχύει, εκτός αν το Σώμα αποφασίσει διαφορετικά.

Και επί του προκειμένου, όσον αφορά την εισήγηση του κ. Γαλανού, εμείς δεχόμαστε να διακοπεί για σήμερα η συζήτηση, να ζητηθεί η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα κατά πόσο η πρακτική ή η απόφαση της Επιτροπής Επιλογής αποτελεί ή δεν αποτελεί δυσμενή διάκριση για εκείνους τους Βουλευτές

που αγνοήθηκαν εντελώς κατά τον καταρτισμό των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, για παράδειγμα ο συνάδελφος Φάντης σε καμιά Επιτροπή δεν έχει επιλεγεί ούτε και εγώ προσωπικά έχω επιλεγεί για οποιαδήποτε Επιτροπή και αισθάνομαι ότι δεν αποτελώ ισότιμο μέλος αυτού του Σώματος, όπως αποτελούν τα υπόλοιπα μέλη της Βουλής. Γι' αυτό, ναι, θα πρέπει να ζητηθεί η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα κατά πόσο η περιφρόνηση θα 'λεγα ή η μη συμπερίληψή μας σε διάφορες Επιτροπές αποτελεί ή δεν αποτελεί δυσμενή διάκριση. Και αφού ζητηθεί η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, εμείς εισηγούμαστε να συνεχιστεί η συζήτηση την επόμενη βδομάδα. Εκτός αν η Επιτροπή Επιλογής, βάσει της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα, αποφασίσει να αναθεωρήσει την απόφασή της την οποία έχετε καταθέσει προ ολίγου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Νομίζω ότι η εισήγησή σας ήταν καθαρή, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι, αλλά θα 'θελα να διευκρινίσω το εξής: 'Οταν άρχισε η συζήτηση λέχθηκε -και πολύ σωστά- από εσάς ότι αρχίζουμε τη συζήτηση και πιθανόν να χρειαστεί να συνεχιστεί η συζήτηση την άλλη βδομάδα, αφού κατατοπιστούν πάνω στα θέματα της συζήτησης και οι υπόλοιποι Βουλευτές. Εν τω μεταξύ η Επιτροπή Επιλογής έχει καθορίσει τον καταρτισμό των Επιτροπών. Νομίζω, εφόσον τέθηκε θέμα δυσμενούς διάκρισης -παρ' όλο που οι πλευρές εξέθεσαν τις θέσεις τους πάνω σε πάρα πολλά άλλα θέματα-νομίζω ότι, σεβόμενοι τον εαυτό μας, πρέπει να μελετήσουμε και την άποψη του Γενικού Εισαγγελέα. Και αν η άποψη είναι τέτοια που να πρέπει, αφού συνυπολογίσουμε και κάποια άλλα πράγματα τα οποία συζητήσαμε εδώ, να το επανεξετάσουμε, είμαστε ένα Σώμα το οποίο έχει κάθε δικαίωμα να επανεξετάσει το θέμα με βάση κάποια κριτήρια. Γι' αυτό το λόγο επιμένω ότι, εφόσον τίθεται από μερικούς συναδέλφους αυτό το θέμα της δυσμενούς διάκρισης, δεν μπορούμε παρά να πάρουμε μια γνωμάτευση. Πήραμε γνωμάτευση πάνω σε κάποια άλλη πτυχή, πρέπει να ολοκληρώσουμε τη γνωμάτευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ, κύριε Γαλανέ, και μάλιστα θα θέσω το θέμα ενώπιον του Σώματος προς ψηφοφορία.

Τι θέλετε, κύριε Παπαπέτρου;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παράκλησή μου είναι, αν τελικά θα ζητηθεί γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα, πέραν του ερωτήματος της δυσμενούς διάκρισης που τέθηκε, να τεθεί και το ερώτημα αναφορικά με την κοινοβουλευτική πρακτική και τη νομική της αξία.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

'Ηθελα να διευκρινίσω ότι την ερχόμενη βδομάδα ή αύριο θα συνεδριάσουν

Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Θα συνεδριάσουν ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η σύνθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών ισχύει, κύριε Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ήθελα μια διαβεβαίωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είναι. Λοιπόν, κύριοι, θέτω ενώπιον του Σώματος την πρόταση η οποία υπάρχει εκ μέρους του κ. Γαλανού. Έληξαν οι συζητήσεις επί του θέματος αυτού.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ένα θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι θα πείτε, κύριε Μανώλη;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ έχουμε τον έλεγχο του έργου της Επιτροπής Επιλογής. Έχετε προβάλει τον ισχυρισμό ότι το έργο της Επιτροπής Επιλογής είναι ανέλεγκτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπόκειται στην έγκριση της ολομέλειας του Σώματος. απλώς αναγγέλλεται.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είναι ο ισχυρισμός του Προεδρεύοντος της Βουλής ότι το έργο της Επιτροπής Επιλογής είναι ανέλεγκτο και δεν ελέγχεται από την ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είπα αυτό το πράγμα, κύριε Χριστοφίδη. Είπα ότι η αναγγελία των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών είναι απλώς αναγγελία. Δε λέγω ότι η ολομέλεια του Σώματος σε δεδομένη συζήτηση ειδικά πάνω στο θέμα αυτό δεν μπορεί να ελέγξει το έργο της Επιτροπής.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Υπάρχει διαφωνία και σ' αυτή την κοινοβουλευτική θέση και σ' αυτή την ερμηνεία, κύριε Πρόεδρε, διότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Επιλογής με βάση συνταγματικά κριτήρια θα καταρτίσει τις Επιτροπές. Από τη στιγμή που θα ανακοινώσει στην ολομέλεια τη σύνθεση των Επιτροπών και υπάρξει ένσταση, θα κρίνει η ολομέλεια αν είναι έγκυρη η ένσταση και αν τηρήθηκαν ή όχι τα συνταγματικά κριτήρια και θα ακολουθήσει απόφαση της Βουλής κατά πόσο το έργο της Επιτροπής Επιλογής είναι σωστό ή όχι. Διότι διαφορετικά είναι σαν να έχουμε αποξένωση της εξουσίας από την ολομέλεια και θα την έχει η Επιτροπή Επιλογής. Και μου φαίνεται εκ πρώτης όψεως ότι αυτό δεν είναι κοινοβουλευτικά σωστό ή συνταγματικά επιτρεπτό. Γι' αυτό πιστεύω ότι, αν αναβληθεί η λήψη απόφασης για το αν η σύνθεση των Επιτροπών από την Επιτροπή Επιλογής είναι σωστή, μέχρι που να ληφθεί αυτή η απόφαση θα ισχύουν οι Επιτροπές με την παλιά τους σύνθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Έτσι πρέπει να είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τη νέα σύνθεσή τους θα ισχύουν και αυτό είναι το ορθό. Διότι δεν υπάρχει τίποτε στο Σύνταγμα το οποίο να λέγει ....

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Να ζητήσουμε, κύριε Πρόεδρε, και επί τούτου γνωμάτευση και να αποφανθούμε ως ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ αυτή τη στιγμή, κύριε Χριστοφίδη, λησμονώ τη νομική μου ιδιότητα. Δεν είμαι νομικός αυτή τη στιγμή. Και διαβάζω το 'Αρθρο 73 του Συντάγματος. Θέλω τη γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα αν η απόφαση της Επιτροπής Επιλογής υπόκειται στην έγκριση της ολομέλειας του Σώματος.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχήν θέλω να δηλώσω πως ο Δημοκρατικός Συναγερμός συμφωνεί με την πρόταση του κ. Γαλανού και πιστεύει πως πραγματικά, αν όλοι σεβόμαστε το Γενικό Εισαγγελέα, όπως διατεινόμαστε, και το Σύνταγμα, ανάλογη θα είναι η γνωμάτευσή του, ανάλογη θα είναι και η πολιτική συμπεριφορά μερικών στη Βουλή.

Παράλληλα και ταυτόχρονα θα ήθελα -μιλώντας τώρα εκ μέρους και του Αλέκου του Μαρκίδη ο οποίος ήγειρε πολλά νομικά σημεία-τα ερωτήματα που θα τεθούν προς το Γενικό Εισαγγελέα να είναι και όσα ήγειρε κατά τη διάρκεια της ομιλίας του ο κ. Μαρκίδης, ώστε να υπάρξει μια ολοκληρωμένη απάντηση επί όλων των νομικών πτυχών, για να λήξει άπαξ και διά παντός αυτό το μικρό θέμα που μεγαλοποιήθηκε και βασανίζει το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα κάνουμε Επιτροπή από έναν αντιπρόσωπο από κάθε κόμμα, για να διατυπώσει τα ερωτήματα προς το Γενικό Εισαγγελέα. Δε νομίζω ότι υπάρχει καλύτερη άποψη.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Μάλιστα. Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, είμαι από εκείνους που πιστεύουν ότι δεν είναι θέμα νομικής συμβουλής/γνωμάτευσης ούτε και θα λύσει το πρόβλημα και να μην αυταπατώμαστε. Ούτε το Σύνταγμα λύει το θέμα ούτε οι κανονισμοί μάς λύουν το θέμα, ιδιαίτερα μετά από τη θεσμοθέτηση του αναλογικού συστήματος των εκλογών. Είτε το θέλουμε είτε όχι θα πρέπει να προσαρμοστούμε σ' αυτόν το θεσμικό τρόπο τον οποίο εισαγάγαμε και οπωσδήποτε και η σύνθεση των Επιτροπών πρέπει -όπως και η Βουλή- να αντιπροσωπεύει αυτή την έκφραση και πιθανώς και τις ενδιάμεσες διαφοροποιήσεις.

Επομένως είναι περισσότερο θέμα κοινοβουλευτικής ρύθμισης και περισσότερο θέμα κανονισμού. Αν θέλουμε να προχωρήσουμε σωστά, εκείνο που πρέπει να κάνουμε είναι να συνέλθουμε είτε στην Επιτροπή Κανονισμού είτε στην Επιτροπή Νομικών, να μας απασχολήσει και τότε, ναι, να πάρουμε υπεύθυνα τις θέσεις μας,

για να μη λέμε αερολογίες περί δημοκρατίας και ό,τι θέλουμε να κάνουμε και να το προσαρμόζουμε ο καθένας στα μέτρα μας. Πρέπει να βρούμε τους τρόπους επίλυσης του θέματος με κοινοβουλευτική ρύθμιση, με κανονισμό. Τίποτε, καμιά νομική συμβουλή -και θα το δούμε στην πράξη- δεν πρόκειται να λύσει το θέμα. Και πολύ φοβούμαι ότι το αναζητούμε αυτό, για να αποφύγουμε τις ευθύνες μας. Αν θέλουμε να προχωρήσουμε, όπως παρουσιάζεται η κατάσταση ηγέρθη ένα θέμα και πρέπει να το αντιμετωπίσουμε. Θα το αντιμετωπίσουμε ως Βουλή είτε το θέλουμε είτε όχι και από εκεί και πέρα θα πρέπει να παραπέμψουμε το θέμα, να προβληματιστούμε, για να κάνουμε σχετικό κανονισμό. Είναι θέμα κοινοβουλευτικής ρύθμισης. Τίποτε άλλο. Ουαί και αλλοίμονο αν αυτά τα λειτουργικά, τα εσωτερικά, τα δικά μας τα παραπέμπουμε να μας τα λύουν άλλοι. Δεν είναι τρόπος αυτός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παναγιώτου, το θέμα το οποίο ηγέρθη είναι ξεκάθαρο. Αν υπάρχει δυσμενής διάκριση είναι ένα θέμα καθαρά νομικό. Και επειδή δεν είμαστε όλοι νομικοί μέσα σ' αυτό το Σώμα, χρειάζεται να έχουμε την επίσημη άποψη του νομικού συμβούλου αυτού του Σώματος.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον έστω και από μια πλευρά -και εδώ τέθηκε από δύο πλευρές- τίθεται συνταγματικό πρόβλημα δυσμενούς διάκρισης και όχι θέμα δυσμενούς διάκρισης για τον Κώστα, τον Ανδρέα ή τον Ηλία κάπου στην Κύπρο, αλλά δυσμενούς διάκρισης έναντι συναδέλφων, είμαστε υποχρεωμένοι να δοθεί μια απάντηση σ' αυτή την κατηγορία και σ' αυτό το θέμα. Δε σημαίνει κατ' ανάγκη ότι η συνταγματική πτυχή είναι η μόνη. Λέχθηκε ότι υπάρχουν άλλες πτυχές. Υπάρχουν θέματα του αναλογικού συστήματος και τα συνεπακόλουθά του και μπορεί να υπάρχουν και άλλες πολιτικές πτυχές. Δε σημαίνει με άλλα λόγια ότι παίρνουμε τη συνταγματική απάντηση και ότι λύεται αμέσως το πρόβλημα για κάποιες πλευρές. Όμως είναι απαραίτητο να δοθεί μια απάντηση, όσον αφορά τη συνταγματική πτυχή, διότι πιθανώς να επηρεάσει κάποιες θέσεις.

Και επειδή τέθηκε εντονότατα από δύο πλευρές της Βουλής, από συναδέλφους, ότι υπάρχει δυσμενής διάκριση εναντίον τους, δεν μπορεί αυτό το πράγμα να μείνει χωρίς να πάρουμε γνωμάτευση. Δεν μπορεί το Σύνταγμα να το χρησιμοποιούμε για ορισμένα θέματα και να είμαστε οι μεγάλοι θεματοφύλακες του Συντάγματος, όσον αφορά το διαζύγιο και χίλια άλλα πράγματα, και εδώ σ' αυτό το θέμα να λέμε ότι δεν είναι θέμα Συντάγματος. Ή το Σύνταγμα το σεβόμαστε και το λαμβάνουμε υπόψη γενικά σ' όλα ή δεν το λαμβάνουμε υπόψη. Λοιπόν δύο μέτρα και δύο σταθμά εμείς τουλάχιστον δε θα δώσουμε, γιατί είναι οι αρχές οι οποίες προωθούν σε τελευταία ανάλυση οποιοδήποτε κόμμα. Και εγώ τουλάχιστον αυτές τις αρχές θέλω να υποστηρίξω, ενόσω είμαι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος αυτού του κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριε Γαλανέ, θα θέσω την εισήγησή σας.

Ορίστε, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Θα ήθελα πρώτα να χαιρετίσω αυτά που τελευταία υπογράμμισε ο κ. Γαλανός και να εκφράσω την ευχή ότι αυτά που είπε ο κ. Γαλανός -και επαναλαμβάνω τα χαιρετίζω- θα αποτελέσουν το γνώμονα και το κριτήριο κατά

την τοποθέτηση του Δημοκρατικού Κόμματος στην επόμενη συνεδρία επί του υπό συζήτηση θέματος. Όσον αφορά, κύριε Πρόεδρε, κατά πόσο στο μεταξύ θα λειτουργήσουν οι Επιτροπές, όπως τις έχετε ανακοινώσει και όπως τις καθόρισε η Επιτροπή Επιλογής, η πεποίθησή μου είναι ότι θα στερείται νοήματος να αποταθούμε στο Γενικό Εισαγγελέα, για να μας γνωματεύσει κατά πόσο εμείς που δεν περιλαμβανόμαστε στις Επιτροπές ή περιλαμβανόμαστε όχι ισότιμα είμαστε ή δεν είμαστε δεύτερης κατηγορίας Βουλευτές. Επαναλαμβάνω θα είναι χωρίς νόημα, αν θα αποταθούμε στο Γενικό Εισαγγελέα, για να του ζητήσουμε αυτή τη γνωμάτευση και ταυτόχρονα η Βουλή για ορισμένους λόγους, για ορισμένες σκοπιμότητες, να προχωρήσει να θέσει σε εφαρμογή εκείνο για το οποίο θα ζητήσει τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα. Έχω την πεποίθηση ότι από μέρους της Βουλής θα υπάρξει μια ανακολουθία και ασυνέπεια μεταξύ των δύο ενεργειών της. Γι' αυτό η εισήγησή μου είναι να αποταθεί το Σώμα στο Γενικό Εισαγγελέα, για να του ζητήσει τη γνωμάτευση και τα πράγματα να παραμείνουν ως είχαν μέχρι σήμερα, μέχρις ότου ληφθεί η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα και αποφασιστεί τελικά το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δίγκλη, δυστυχώς δε γίνεται να εφαρμοστεί η εισήγησή σας αυτή. Διότι η Επιτροπή Επιλογής έχει πάρει μια απόφαση η οποία έχει ακυρώσει όλες τις προηγούμενες. Και δεν μπορεί να αναβιώσει η παλιά σύνθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών. Θα μείνουμε χωρίς Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, αν γίνει αυτό το πράγμα.

Κύριοι, είναι απλή η εισήγηση του κ. Γαλανού. Να τη θέσω σε ψηφοφορία, να τελειώνουμε.

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το Σώμα αυτό έχει επανειλημμένα τοποθετηθεί έναντι των γνωματεύσεων που δίνει κάθε φορά ο Γενικός Εισαγγελέας. Έχουμε πάρει επανειλημμένα θέσεις και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι το κόμμα του κ. Αναστασιάδη πολλές φορές διαφώνησε με τις γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα και ούτε και τις ακολούθησε. Γι' αυτό δεν πιστεύω ότι ο κ. Αναστασιάδης σήμερα δικαιούται να μας καθοδηγεί και να μας συμβουλεύει από τώρα ότι θα πρέπει να ακολουθήσουμε και να συμμορφωθούμε στην υπόδειξη του Γενικού Εισαγγελέα, γιατί με αυτό τον τρόπο θα καταστήσουμε και γνωστό το σεβασμό μας προς το θεσμό του Γενικού Εισαγγελέα ή προς το πρόσωπο του κ. Τριανταφυλλίδη. Δεχόμαστε αυτή την εισήγηση του κ. Γαλανού, υπό την προϋπόθεση ότι η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα θα ληφθεί υπόψη, θα μελετηθεί από το κάθε κόμμα και μαζί με όλα τα άλλα στοιχεία που συνιστούν την υπόθεση αυτή θα μας καθοδηγήσει στο να τοποθετηθούμε τελικά το κάθε κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνώ απόλυτα μαζί σας, κύριε Δημητριάδη. Δεν είναι δεσμευτική, είναι απλώς συμβουλευτική η άποψη του Γενικού Εισαγγελέα. Ουδέποτε αυτό το Σώμα δέχθηκε ότι δεσμεύεται από γνωμάτευση οποιουδήποτε.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι η συζήτηση ολοκληρώθηκε. Εξετέθησαν όλες οι απόψεις και τέθηκε σε αμφισβήτηση η άποψη της Επιτροπής Επιλογής. Νομίζω, με όλο το σέβας προς την άποψή σας, ότι, ναι, μπαίνει θέμα ψηφοφορίας για έγκριση ή απόρριψη της πρότασης της Επιτροπής Επιλογής. Και πάω να συμφωνήσω και με την άποψη του κ. Χριστοφίδη ότι, όπως όλων των Επιτροπών, και αυτής της Επιτροπής η άποψη πρέπει να τίθεται υπό την κρίση της ολομέλειας, διότι δε λέγει και πουθενά στο Σύνταγμα ότι δεν τίθεται υπό έγκριση. Οπότε, αν τεθεί υπό την έγκριση της ολομέλειας, τελειώνει και το ζήτημα, κύριε Πρόεδρε. Αν υπάρχει οποιαδήποτε άλλη διαδικασία, μπορεί να προχωρήσει πάνω σε άλλο επίπεδο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η άποψή μου δε συμφωνεί με την άποψη αυτή και επομένως, για να θέσω την απόφαση της Επιτροπής Επιλογής υπό την έγκριση αυτού του Σώματος, πρέπει να έχω τη σύμφωνη γνώμη της πολιτικής ηγεσίας και νομική συμβουλή. Διότι εγώ αυτή τη στιγμή δεν είμαι νομικός. Επομένως, κύριοι, θέτω υπόψη του Σώματος την εισήγηση του κ. Γαλανού.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της εισήγησης του κ. Γαλανού;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να θέσετε πρώτα σε ψηφοφορία την τροπολογία που έγινε στην εισήγηση του κ. Γαλανού ότι θα παραπεμφθεί το θέμα στο Γενικό Εισαγγελέα και εν τω μεταξύ οι Επιτροπές δε θα λειτουργήσουν. Και αφού προχωρήσουμε στο θέμα επί της τροπολογίας, τότε να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κύριε Παπαπέτρου. Έχω πει για ποιο λόγο δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα. Διότι δεν μπορούν να αναβιώσουν οι παλιές Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και διότι θα μείνουμε χωρίς Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

Θέτω σε ψηφοφορία την εισήγηση του κ. Γαλανού.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της εισήγησης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

34 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η Βουλή αποφασίζει με 34 ψήφους υπέρ και 3 αποχές την αναβολή του θέματος μέχρι την προσεχή Πέμπτη και εν τω μεταξύ να ζητηθεί η γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα επί ορισμένων θεμάτων τα οποία θα καταρτίσει Επιτροπή η οποία θα αποτελείται από έναν αντιπρόσωπο εκάστου κόμματος.

Λοιπόν, κύριοι, νομίζω ότι είναι η ορθότερη απόφαση που έχουμε πάρει και καμιά φορά ο κ. Γαλανός, ο οποίος παρεξηγείται από πολλούς πολλές φορές, έχει δίκαιο.

(Γέλια)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακόμα έναν τέτοιο ωραίο λόγο να πείτε και καταστραφήκαμε τελείως.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, τώρα ας μπούμε στην ημερήσια διάταξη που έχουμε μπροστά μας και είναι η νομοθετική εργασία την οποία πρέπει οπωσδήποτε να διεκπεραιώσουμε.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Θέλω να υπενθυμίσω μια απόφαση που έχουμε πάρει ως Κοινοβουλευτικοί για το θέμα της κατάληψης του ξενώνα του ελληνικού Πατριαρχείου, πριν μπούμε στη νομοθετική εργασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απ' ό,τι θυμούμαι, κύριε Πουμπουρή, η απόφαση ήταν διαφορετική. Δηλαδή θα επικοινωνήσει το Προεδρείο της Βουλής με το Υπουργείο Εξωτερικών και λοιπά, ούτως ώστε να γίνει πρώτα το διάβημα εκ μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας και κατόπιν από τη Νομοθετική Εξουσία του κράτους.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να σας υπενθυμίσω ότι λέχθηκε ότι από τη θέση τους οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι θα κάμουν μια τοποθέτηση με αντικείμενο την πρόσκληση προς την κυβέρνηση να πάρει τα αναγκαία μέτρα, αλλά διά του βήματος της Βουλής, όχι μέσα από παρασκηνιακή επαφή, αλλά με δημόσια ανακίνηση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω αν είχατε βγει εκείνη την ώρα από την αίθουσα της σύσκεψης, κύριε Χατζηδημητρίου, αλλά είμαι με την εντύπωση ότι η άποψη ήταν ότι πρέπει να γίνουν πρώτα διαβήματα από την κυβέρνηση και κατόπιν να ακολουθήσει η Βουλή.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να είμαι ειλικρινής και μένα η εντύπωσή μου ήταν πως θα λέγονταν κάποια λόγια απ' όλες τις πλευρές. Όμως σημασία έχει ότι πρέπει η κυβέρνηση να λάβει τα δέοντα μέτρα για να προστατεύσει το Πατριαρχείο, για να γίνουν όλα τα ενδεδειγμένα. Τώρα δεν πιστεύω να χρειάζονται λογύδρια στο θέμα αυτό, αλλά να διαβιβαστεί από πλευράς Βουλής προς την κυβέρνηση αυτό το αίτημά μας. Δεν έχουμε να πούμε τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκείνο το οποίο λέχθηκε, κατόπιν παρέμβασης του κ. Κληρίδη, ήταν ότι δεν είναι ορθό η Νομοθετική Εξουσία να κάμνει ορισμένα διαβήματα, προτού ακόμη θέσει το θέμα η κυβέρνηση επισήμως ενώπιον της κυβέρνησης του κράτους περί του οποίου πρόκειται.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ακούστε, είναι το θέμα πάρα πολύ σοβαρό· έχω δει παραπέρα αναβολή. Η άποψη ήταν ότι θα γίνουν κάποιες αναφορές. Είναι πολιτικό το θέμα, δεν είναι υπόθεση λογυδρίων. Είναι μέγα το θέμα, είναι εθνικό το θέμα, διότι καταλαμβάνεται το Πατριαρχείο των Ιεροσολύμων, ένας τόπος όπου για αιώνες άνθισε μια ελληνορθόδοξη παράδοση. Και αλλοίμονο αν αυτή η Βουλή έχει καιρό να συζητά πέντε ώρες για πράγματα διαδικαστικά αμφιβόλου σημασίας και δεν έχει την ώρα να αναφερθεί σε θέματα κινδύνων του ελληνισμού και παρουσίας του μέσα στη Μέση Ανατολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, δεν είναι θέμα ώρας. Ήμουν με την αντίληψη ότι λήφθηκε αυτή η απόφαση των πολιτικών αρχηγών. Αν θυμάστε διαφορετικά, εγώ είμαι διατεθειμένος να κάτσω εδώ ως τις 12, για να συζητήσουμε αυτό το θέμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε χρειάζεται να κάτσετε ως τις 12. Ως τις 7.35 απλώς και τελειώνουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, πολύ ωραία, εγώ δεν έχω καμιά ένσταση πάνω σ' αυτό το θέμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε να συνεχίσω, αφού πήρα το λόγο, για να ολοκληρωθεί αυτό το θέμα χωρίς συζήτηση, αν δεν πρέπει να συζητηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θέλω να εκφράσω εκ μέρους του Σ.Κ. ΕΔΕΚ τη βαθιά ανησυχία του κόμματός μας για όσα συμβαίνουν στα Ιεροσόλυμα σε βάρος της Ελληνορθόδοξης Εκκλησίας. Η κατάληψη ενός κτιρίου του Πατριαρχείου στρέφεται εναντίον μιας συνεχούς παρουσίας αιώνων και βυζαντινής παράδοσης της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Η αποκάλυψη ότι η εγκατάσταση των εποίκων έγινε με χρηματοδότηση της ισραηλιτικής κυβέρνησης φανερώνει σχέδιο παρέμβασης για εξουδετέρωση του Πατριαρχείου. Οι αποφάσεις και των δικαστηρίων είναι αντιφατικές και ενώ δικαιώνεται τυπικά, ουσιαστικά διαιωνίζεται η κατάληψη του Πατριαρχείου από τους εποίκους.

Οι διαδηλώσεις και η κακοποίηση του Πατριάρχη, το κλείσιμο των εκκλησιών είναι μόνο κάποιες πτυχές του προβλήματος. Το θέμα δεν είναι μόνο θρησκευτικό, αλλά και εθνικό. Γιατί, αν επιτραπούν τέτοιες παρεμβάσεις σήμερα, αύριο θα υπάρξουν χειρότερες. Υπάρχουν κιόλας πληροφορίες ότι ο Πατριάρχης Διόδωρος δεν είναι αρεστός στις ισραηλιτικές αρχές. Και είναι δυνατό να έχουμε αύριο άλλου είδους παρεμβάσεις για τοποθέτηση κάποιων σε θέσεις ιεραρχικές, αρεστών στο καθεστώς του Ισραήλ. Γι' αυτό επιβάλλεται η κινητοποίηση όλων μας για την προστασία της Ελληνορθόδοξης Εκκλησίας και πρέπει η Βουλή να καλέσει την κυβέρνηση να παρέμβει προς την κυβέρνηση του Ισραήλ, με την οποία διατηρεί διπλωματικές σχέσεις, για να εκφράσει την έντονη διαμαρτυρία της για τα συμβαίνοντα και να ζητήσει την προστασία του Πατριαρχείου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε απόλυτα με τη σημασία αυτού του θέματος και με όσα έχει αναφέρει ο κ. Χατζηδημητρίου, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ. Φαίνεται ότι υπάρχει ένα σχέδιο, αλλά δεν είναι τόσο απλά τα πράγματα, όσο μπορεί να παρουσιάζονται, διότι βρέθηκε, είπαν, κάποια περγαμηνή στα κτίρια του Πατριαρχείου που αποδεικνύει ότι ανήκε προηγουμένως στον ιουδαϊκό λαό. Δηλαδή είναι από εκείνα τα απίθανα, για να δικαιολογήσουν την επέμβαση στα του Πατριαρχείου και για να εποικήσουν εκείνη την Ιερά Μονή και γενικά έναν τόπο που για πολλά χρόνια ήταν ένα φυτώριο της Ελληνορθόδοξης Εκκλησίας. Εισήγηση είναι το θέμα να παραπεμφθεί αμέσως στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και να ζητήσουμε από τον Υπουργό Εξωτερικών να μας εξηγήσει, να μας δώσει λεπτομέρειες τι διαβήματα έχουν γίνει και από πλευράς κυβέρνησης Κύπρου και από πλευράς της ελληνικής κυβέρνησης. Πιστεύω ότι μπορεί να συνεργαστούν σ' αυτό το σημείο, υπάρχει θέμα συνεργασίας των δύο κυβερνήσεων, ώστε να σταματήσει αυτή η απαράδεκτη κατάσταση. Αφού κατατοπιστεί η αρμόδια Επιτροπή και αφού πιέσουμε την κυβέρνηση, αν δεν έχει πάρει ήδη κάποια μέτρα, να πάρει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα, τότε θα πρέπει να επανέρθει το θέμα στο Σώμα για να κατατοπιστούμε. Πάντως το θέμα είναι πάρα πολύ σοβαρό. Πράγματι οι ανησυχίες του συνάδελφου είναι απόλυτα δικαιολογημένες και πρέπει να ζητήσουμε από την κυβέρνηση να πάρει όλα τα μέτρα και ταυτόχρονα να μας κατατοπίσει πού βρίσκεται το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ουδείς διαφωνεί με τις θέσεις αυτές, κύριοι.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, κύριε Πρόεδρε, δεν έχει κανένα δισταγμό. Και όχι μόνο δεν έχει κανένα δισταγμό, αλλά εκφράζει τις ίδιες ανησυχίες που εξέφρασαν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι της ΕΔΕΚ, του ΔΗΚΟ και είμαι σίγουρος και του ΑΚΕΛ. Γιατί η Κύπρος, ως μια χώρα που δέχεται εποίκους, δεν ανέχεται και άλλες χώρες να πράττουν ανάλογα σε βάρος οποιουδήποτε, πολύ περισσότερο όταν πρόκειται για το Πατριαρχείο, για τη θρησκεία μας, για την εθνική μας υπόσταση από ένα κράτος το οποίο ισχυρίζεται πως κάποτε δέχτηκε παρόμοιες από άλλους διώξεις. Θα έπρεπε να είχε διδαχθεί ο εβραϊκός και ο ισραηλιτικός λαός, από την ιστορία του τουλάχιστον, ότι θα έπρεπε να τηρεί ανάλογο σεβασμό προς άλλους, όσο ήθελε να τηρούν άλλοι προς εκείνον. Και είναι αδιανόητο για μας να δεχτούμε κάποιοι, είτε λέγονται Ισραηλίτες είτε οτιδήποτε άλλο, να μετέρχονται βίαια μέσα, να παραγνωρίζουν το διεθνές δίκαιο και να συμπεριφέρονται κατά τον αυθαίρετο τρόπο που συμπεριφέρθηκαν οι Ισραηλίτες με την ανοχή της ισραηλιτικής κυβέρνησης. Συνενώνουμε τη φωνή μας και πιστεύουμε πως είναι ορθή η εισήγηση του κ. Γαλανού για παραπομπή του θέματος και άμεση εξέταση, ώστε συντονισμένες να είναι οι ενέργειες και προς την ισραηλιτική κυβέρνηση και σε συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση προς την ισραηλιτική πρεσβεία εδώ, για να δώσουν τα μηνύματα. Πιστεύουμε ότι πρέπει να κινητοποιηθεί όλος ο χριστιανικός κόσμος. Και δε θέλουμε να αντιπαραταχθούμε με το ισλαμικό στοιχείο, διότι ευτυχώς δεν είναι καν ισλαμιστές που διώκουν το

χριστιανισμό αυτή τη στιγμή. Είναι οι Ιουδαίοι που τον καταδιώκουν. Συνεπώς πιστεύουμε πως άμεσα επιβάλλεται να γίνουν όλες οι πολιτικές ενέργειες και τα διαβήματα και να ληφθούν όλα τα μέτρα, ώστε να υπάρξει πραγματικά μια κινητοποίηση για αναστολή κάθε παραβίασης του διεθνούς δικαίου που επιχειρείται από την ισραηλιτική κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς καταδικάζει και στιγματίζει την ενέργεια των Ισραηλιτών που ενθάρρυναν και επέβαλαν, υποβοήθησαν την κατάληψη του ξενώνα του Πατριαρχείου από τους εποίκους. Η πράξη αυτή δεν είναι μόνο ασέβεια προς τα θρησκευτικά ιδρύματα και τις θρησκευτικές παραδόσεις που επέζησαν μέσα από πολλές δυσκολίες στο πέρασμα του χρόνου. Είναι ταυτόχρονα και μια εκδήλωση των κατακτητικών προθέσεων των ιθυνόντων κύκλων του Ισραήλ σε βάρος των Παλαιστινίων και του αραβικού λαού γενικότερα. Είναι μια εκδήλωση αδιαλλαξίας και δείχει απροθυμία για ειρηνική επίλυση του παλαιστινιακού προβλήματος. Και ο κυπριακός λαός, που υποφέρει από την τουρκική κατοχή και τη μεταφορά δεκάδων χιλιάδων εποίκων από την Τουρκία στα κατεχόμενα εδάφη μας, αξιώνει όπως αποχωρήσουν χωρίς χρονοτριβή οι έποικοι από τον ξενώνα του ελληνικού Πατριαρχείου και όπως η διεθνής κοινότητα πάρει τα αναγκαία μέτρα, έτσι που να αποδοθεί ο ξενώνας στους δικαιούχους του. Ταυτόχρονα διαδηλώνει ο κυπριακός λαός την αλληλεγγύη του προς τον παλαιστινιακό λαό για τερματισμό του εποικισμού των κατεχόμενων εδαφών από τους Ρωσοεβραίους ή οποιουσδήποτε άλλους εποίκους και αξιώνει την αποχώρηση των ισραηλιτικών στρατευμάτων από τα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η ομάδα του ΑΔΗΣΟΚ εκφράζει την έντονη καταδίκη της για την κατάληψη του ξενώνα του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων. Δεν έχουμε την παραμικρή αμφιβολία ότι την ευθύνη γι' αυτή την παρανομία και απαράδεκτη πράξη φέρει ακέραια η κυβέρνηση του Ισραήλ. Γι' αυτό υποστηρίζουμε και εμείς όπως από μέρους της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας ληφθούν τα δέοντα μέτρα, γίνουν οι δέουσες παραστάσεις προς την κυβέρνηση του Ισραήλ, για να εκκενωθεί αμέσως ο ξενώνας του Πατριαρχείου. Συμφωνούμε με την εισήγηση όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εξωτερικών, η οποία θα πρέπει να συνέλθει το ταχύτερο δυνατό για να συζητήσει το θέμα και να καθορίσει τα συγκεκριμένα μέτρα στα οποία θα πρέπει να προβεί το κυπριακό κράτος. Δράττομαι της ευκαιρίας, κύριε Πρόεδρε, να εκφράσω την έντονη καταδίκη μας για τον εποικισμό των κατεχόμενων αραβικών εδαφών, γιατί το θέμα που συζητούμε έχει άμεση σχέση μ' αυτό τον εποικισμό, και να διατυπώσω και τη δική μας απαίτηση όπως τερματιστεί αυτός ο εποικισμός και όπως ληφθούν τα δέοντα μέτρα από τη διεθνή κοινωνία για δίκαιη λύση του παλαιστινιακού προβλήματος. Εκφράζουμε προς τον αδελφό παλαιστινιακό λαό, εμείς, ένας λαός που είμαστε θύμα εισβολής και κατοχής, την αμέριστη συμπαράσταση και αλληλεγγύη μας στο δίκαιο αγώνα τους ενάντια στην ισραηλιτική κατοχή.

Θα ήθελα πριν τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, να σχολιάσω κάτι το οποίο ίσως στη ρύμη του λόγου έχει αναφέρει ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου. Σχολιάζοντας τη δική σας τοποθέτηση όσον αφορά αυτό το θέμα και πώς το είχατε αντιληφθεί, ανέφερε ότι σπαταλήσαμε πέντε ώρες για συζήτηση θέματος αμφιβόλου σημασίας. Έχω την εντύπωση ότι ή θέλω να πιστεύω ότι η απλή αυτή η έκφραση έχει διαφύγει από το συνάδελφο κ. Χατζηδημητρίου. Γιατί δε διανοούμαι ότι η συζήτηση ή και ο αγώνας για το σεβασμό των δημοκρατικών και ανθρώπινων δικαιωμάτων σε οποιαδήποτε περίπτωση μπορεί να κρίνεται ως αμφιβόλου αξίας. Άλλωστε θα ήθελα να υπενθυμίσω το συνάδελφο κ. Χατζηδημητρίου ότι ο ίδιος και το κόμμα του θα πρέπει να έχουν ή έχουν μάλλον αρκετές εμπειρίες αναφορικά με τους αγώνες που χρειάζονται για το σεβασμό των δημοκρατικών και ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι γεγονός ότι έχουμε πολλή πείρα και από διωγμούς και από τον κ. Δίγκλη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ μην υποβιβάζετε τη συζήτηση ενός τόσο σοβαρού θέματος. Εδωπέρα υπάρχει μια εισήγηση και πάλι του κ. Γαλανού, αντί να γίνει διάβημα αμέσως προς την κυβέρνηση για να λάβει τα δέοντα μέτρα, να κληθεί ο Υπουργός Εξωτερικών ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών, να κατατοπίσει την Επιτροπή αυτή επί των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί, αν έχουν ληφθεί, και περαιτέρω να αποφασίσουμε τι θα πρέπει να γίνει. Αν θα ακολουθήσουμε αυτή τη δεύτερη εισήγηση, τότε η σύνοδος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών πρέπει να γίνει αμέσως, ούτως ώστε να μη χάνουμε πολύτιμο χρόνο.

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η παράκλησή μας προς την κυβέρνηση να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα που ενδείκνυνται αυτή τη στιγμή δεν αποκλείει την εισήγηση του κ. Γαλανού. Να λάβει τα αναγκαία μέτρα, οποιαδήποτε μέτρα χρειάζονται να ληφθούν αυτή τη στιγμή, και στη συνέχεια να έρθει στην Επιτροπή, να ενημερώσει την Επιτροπή Εξωτερικών και να κρίνει η Επιτροπή κατά πόσο τα μέτρα που λήφθηκαν είναι τα αναγκαία ή μπορεί να ληφθούν οποιαδήποτε άλλα μέτρα επιπρόσθετα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα, κύριε Πρόεδρε, η εισήγηση του κ. Χαραλαμπίδη είναι σωστή και το ένα δεν αίρει το άλλο, γιατί πρέπει οπωσδήποτε να ληφθούν τάχιστα μέτρα. Ο Πατριάρχης επανειλημμένα εκπέμπει στη διαπασών τους κινδύνους που επικρέμανται όχι μόνο εναντίον των χριστιανών, αλλά και εναντίον των μουσουλμάνων, γιατί και από εκείνους έχουν καταλάβει ιερά καθιδρύματα. Ο ίδιος ο Πατριάρχης, πρέπει να το τονίσουμε αυτό, σύρθηκε και διώχθηκε και εδάρη και πρέπει και αυτό να επισημανθεί. Επομένως, κύριε Πρόεδρε, επιβάλλεται να δώσουμε ένα σήμα και παράλληλα, όπως πολύ σωστά είπε ο κ. Γαλανός, να το επανεξετάσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Το ένα δεν αποκλείει το άλλο. Να γίνουν και τα δύο λοιπόν. Ώστε θα γίνει το διάβημα προς την κυβέρνηση για να κάμει τα σχετικά διαβήματα και θα κληθεί και ο Υπουργός Εξωτερικών ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών το ταχύτερο δυνατό.

Προχωρούμε, κύριοι, παρακάτω στη νομοθετική εργασία που έχουμε ενώπιόν μας και η οποία ευτυχώς δεν είναι πολλή. μπορούμε να τελειώσουμε σύντομα. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1990».

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι πρέπει κάποτε τούτο το Σώμα να βάλει κάποια τάξη. Αν εξαιρέσουμε τους Κανονισμούς για την Εθνική Φρουρά που κυκλοφόρησαν έγκαιρα και μπορούμε να τους ψηφίσουμε αυτή τη στιγμή, οι άλλες Εκθέσεις κυκλοφόρησαν μόλις πριν τρεις ώρες στα κουτιά μας. Είναι αδιανόητο Βουλευτής να σηκώνεται πάνω να ψηφίζει οτιδήποτε, χωρίς να γνωρίζει το περιεχόμενο. Επομένως μια και διά παντός να σταματήσει αυτή η κατάσταση η οποία επικρατεί. Δεν επιρρίπτω μομφή εναντίον κανενός, αλλά είναι θέμα τάξης και αρχής πλέον να την ακολουθήσουμε. Επομένως δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σε ψήφιση κανενός άλλου νόμου, εκτός από τους Κανονισμούς της Εθνικής Φρουράς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ψυλλίδη, αυτό το θέμα το είχα εγείρει, αν δεν κάμνω λάθος, πριν δύο χρόνια, αλλά η απάντηση ήταν ότι, αν ακολουθήσουμε αυτή την αυστηρή τακτική συμμόρφωσης με το Σύνταγμα, τότε δε θα προχωρεί η δουλειά αυτού του Σώματος. Πρέπει να βρούμε κάποια χρυσή τομή, διότι πραγματικά είναι απαράδεκτο να σηκώνεται ένας Βουλευτής και να ψηφίζει οτιδήποτε, χωρίς προηγουμένως να είναι πλήρως κατατοπισμένος. Δηλαδή χωρίς να έχει το κείμενο του νόμου το οποίο θα ψηφίσει και την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Εντούτοις, αν σήμερα έχετε ένσταση, τότε βεβαίως δεν μπορεί να γίνει άλλη νομοθετική εργασία. Μπορεί να υπάρχουν ενστάσεις και από άλλους Βουλευτές. δεν ξέρω. Αλλά και μια ένσταση ότι δε λήφθηκε η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής είναι αρκετή.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται, απ' ό,τι είπε ο κ. Ψυλλίδης και το αντιλαμβανόμαστε όλοι, ότι κάπου χωλαίνουμε. Στη στελέχωση. Αυτό το οποίο κάμνουμε για πληθώρα υπαλλήλων ή για πλεονάζον προσωπικό μέσα στον κρατικό μηχανισμό, ας το κάνουμε για τις ανάγκες που έχει η Βουλή επιτέλους. Εμείς νομοθετούμε, εμείς μπορούμε να ζητήσουμε από την Εκτελεστική Εξουσία να στείλει υπαλλήλους να επανδρώσουμε τις υπηρεσίες. Διότι πολύ ορθά ήγειρε ο κ. συνάδελφος το θέμα. Αν την επόμενη εβδομάδα ετοιμαστούν άλλα τόσα νομοσχέδια, αλλά δεν κυκλοφορήσουν έγκαιρα από έλλειψη προσωπικού, αυτή η Βουλή θα κλείσει στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας είπα, κύριε Αναστασιάδη, ότι το ήγειρα προ δύο ετών αυτό το θέμα ...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν είναι θέμα να το εγείρουμε, κύριε Πρόεδρε. Είναι θέμα να μην περάσουμε κανένα προϋπολογισμό, αν μας αρνείται η κυβέρνηση επιπλέον προσωπικό, που δε νομίζω να εγέρθηκε τόσο έντονα προς την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και υπάρχει προσπάθεια εκ μέρους του Προεδρείου να βελτιωθεί αυτή η κατάσταση, διότι πραγματικά είναι απαράδεκτη.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει απόφαση των κομμάτων πιστεύω ότι η Βουλή δε χρειάζεται να ζητά από την κυβέρνηση κονδύλια, αλλά η Βουλή δικαιούται να έχει τους δικούς της προϋπολογισμούς. Επομένως λήφθηκε απόφαση, υπάρχουν τα κονδύλια, απλώς είναι θέμα να προχωρήσουμε για την υλοποίηση ορισμένων πραγμάτων τα οποία καθυστερούν. Και είναι στο δικό μας χέρι να γίνει αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Λοιπόν, κύριοι, εφόσον υπάρχει ένσταση, δεν μπορούμε να συζητήσουμε κανένα θέμα εκτός από τους Κανονισμούς για την Εθνική Φρουρά, που είναι 1. «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1990» και 2. «Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ, ΙΕΡΑΡΧΙΑ, ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ, ΙΕΡΑΡΧΙΑ, ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Γεωργίου
Αντώνης Ανδρέου
Νίκος Μουσιούττας
Πολύβιος Κόλοκος
Στέλιος Μανδριώτης
Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε πολλές συνεδρίες που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ Μαΐου του 1989 και Απριλίου του 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης των Κανονισμών αυτών η Επιτροπή κάλεσε σε ορισμένες από τις συνεδρίες της τον Υπουργό Άμυνας και τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις

επιδιώξεις των Κανονισμών. Στα πλαίσια της ίδιας εξέτασης η Επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις/εισηγήσεις των εκπροσώπων όλων των Σωμάτων και Κλάδων του Στρατού και να μελετήσει σωρεία μνημονίων που κατατέθηκαν ενώπιόν της είτε από τα πρόσωπα που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της Επιτροπής είτε από οργανωμένα σύνολα ή άτομα που δεν παρέστησαν στις συνεδρίες της, αλλά διατύπωσαν τις απόψεις και εισηγήσεις τους γραπτώς.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 27 της νέας νομοθεσίας για το Στρατό της Δημοκρατίας που θεσπίστηκε πρόσφατα από τη Βουλή, εκσυγχρονίζονται και αναθεωρούνται οι Κανονισμοί που διέπουν τα των Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού με απώτερο στόχο να τεθούν οι βάσεις και προϋποθέσεις για μια καθ' όλα ορθολογιστική οργάνωση και αποτελεσματική λειτουργία του Στρατού, ώστε να καταστεί ικανός να φέρει σε πέρας την αποστολή του.

Οι υπό συζήτηση Κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα που διέπουν τους διορισμούς, την ιεραρχία, τις προαγωγές και τις αφυπηρετήσεις των μόνιμων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών του Στρατού και αναφέρονται ειδικότερα:-

(α) Στους βαθμούς κατά Κλάδο και στην κατανομή τους σε Όπλα και Σώματα.

(β) Στην προέλευσή τους και στα προσόντα που απαιτούνται για εισαγωγή τους σε στρατιωτικές σχολές ή για απευθείας διορισμό τους από το Υπουργικό Συμβούλιο.

(γ) Στην ιεραρχία, στους βαθμούς και στα καθήκοντά τους.

(δ) Στη συγκρότηση των σωμάτων που είναι αρμόδια για τις κρίσεις, καθώς και στον καθορισμό των κριτηρίων για την αξιολόγηση των κρινομένων.

(ε) Στη διαδικασία σύνταξης των εκθέσεων ικανότητας και στον καθορισμό της κλίμακας των ουσιαστικών προσόντων.

(στ) Στη διαδικασία που θα ακολουθείται για τις προαγωγές και τις αφυπηρετήσεις.

(ζ) Στα συνταξιοδοτικά και άλλα ωφελήματα που θα παραχωρούνται σε περιπτώσεις αφυπηρετήσεων.

(η) Σε ειδικές ρυθμίσεις αναφορικά με τους Αξιωματικούς Πρώτης Σειράς που διορίστηκαν πριν από την 31η Δεκεμβρίου 1962, στα πλαίσια της αρχικής συγκρότησης του Στρατού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στην ανάγκη θέσπισης Κανονισμών που να διασφαλίζουν τη δικαιοσύνη και την αξιοκρατία μεταξύ των μόνιμων στελεχών του Στρατού και στην προσπάθειά της να σχηματίσει σφαιρική εικόνα γύρω από το όλο θέμα, κάλεσε ενώπιόν της αντιπροσωπείες από όλα τα Σώματα και Κλάδους του Στρατού και μελέτησε σωρεία υπομνημάτων στα οποία περιλαμβανόταν ένας μεγάλος αριθμός εισηγήσεων για επιμέρους τροποποιήσεις στις διατάξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Όλες οι εισηγήσεις που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή από τις ενδιαφερόμενες πλευρές τέθηκαν υπόψη του Υπουργείου Άμυνας και του ΓΕΕΦ, ενώ σε επόμενο στάδιο η Επιτροπή πραγματοποίησε νέα σειρά συνεχών και πολύωρων συνεδριών της με την παρουσία εκπροσώπων του Υπουργείου Άμυνας και του ΓΕΕΦ, στις οποίες εξετάστηκαν οι επιμέρους διατάξεις των Κανονισμών υπό το φως των απόψεων και εισηγήσεων που τέθηκαν ενώπιόν της.

Ως αποτέλεσμα της διαδικασίας που ακολουθήθηκε προέκυψε η ανάγκη για μια σειρά τροπολογιών που κρίνονται απόλυτα αναγκαίες για την παραπέρα διασφάλιση της καλύτερης οργάνωσης και λειτουργίας του Στρατού. Οι κυριότερες από τις τροπολογίες αυτές συνοψίζονται στα πιο κάτω:-

(α) Θεσμοθετούνται τα κίνητρα για την απόκτηση ψηλότερου επιπέδου μόρφωσης των Αξιωματικών.

(β) Καθορίζονται σαφέστερα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που απαιτούνται για σκοπούς διορισμού ή ανέλιξης των Αξιωματικών.

(γ) Για σκοπούς κατανομής των Αξιωματικών και Υπαξιωματικών κατά Κλάδο για τη μετάταξή τους θα λαμβάνεται υπόψη και η επιθυμία των ενδιαφερομένων.

(δ) Διασφαλίζονται οι διατάξεις που αναφέρονται στα θέματα αρχαιότητας των Αξιωματικών.

(ε) Διαφοροποιούνται τα προσόντα που απαιτούνται για τους Υπαξιωματικούς και αυξάνονται οι προοπτικές ανέλιξής τους.

(στ) Διαλαμβάνονται ειδικές διατάξεις για τους Αξιωματικούς Πρώτης Σειράς.

(ζ) Προνοείται ότι οι ποινές των Αξιωματικών και Υπαξιωματικών που παραγράφονται με βάση τη σχετική νομοθεσία θα διαγράφονται από τους ατομικούς τους φακέλους και δε θα αποτελούν στοιχεία κρίσης τους.

(η) Διαφοροποιείται η κλίμακα βαθμολογίας των ουσιαστικών προσόντων που αποτελούν στοιχεία των εκθέσεων ικανότητας των Μελών του Στρατού.

(θ) Προστίθεται νέα πρόνοια με βάση την οποία οι Αξιωματικοί και Υπαξιωματικοί οφείλουν πίστη και σεβασμό στο Σύνταγμα και στους νόμους της Δημοκρατίας, καθώς και στη διατήρηση της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Κύπρου.

Με βάση όλα τα πιο πάνω η Επιτροπή έχει επαναδιατυπώσει τους υπό αναφορά Κανονισμούς, τούς οποίους και επισυνάπτει στην Έκθεσή της με την ομόφωνη εισήγηση προς τη Βουλή να τους εγκρίνει, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

Προβαίνοντας στην πιο πάνω εισήγησή της, η Επιτροπή πιστεύει ότι με τους νέους αυτούς Κανονισμούς τίθενται οι αναγκαίες βάσεις και προϋποθέσεις για την ορθή οργάνωση και λειτουργία του Στρατού, καθώς και για την αξιοκρατική ανέλιξη των στελεχών του, πράγμα που συνιστά απαραίτητο εχέγγυο για τη δημιουργία και λειτουργία ενός καθ' όλα υγιούς στρατεύματος.

Η Επιτροπή έχει την πεποίθηση ότι με τους Κανονισμούς αυτούς μπαίνει, στο βαθμό που ήταν κατορθωτό, μια τάξη στο στράτευμα, που σταδιακά αλλά σταθερά θα αναβαθμιστεί και θα γίνει αποτελεσματικότερο στην αποστολή του. Η Επιτροπή θέλει επίσης να παρατηρήσει ότι οι υπό συζήτηση Κανονισμοί δε συνιστούν ούτε μπορούσαν να αποτελέσουν, για καθαρά αντικειμενικούς λόγους, θεσμικό νομοθέτημα που εισάγεται από την αρχή στο Στρατό. Αντίθετα, οι Κανονισμοί αυτοί σε πολλά τους σημεία ήταν το αποτέλεσμα συγκερασμού απόψεων και συμφερόντων που δημιουργήθηκαν με τον τρόπο με τον οποίο άρχισε ο Κυπριακός Στρατός να λειτουργεί στο ξεκίνημά του και λόγω της ποικιλίας

ανθρώπινου προσωπικού και δυνατοτήτων. Η Επιτροπή δηλώνει επίσης ότι θα παρακολουθεί από κοντά την εφαρμογή στην πράξη των Κανονισμών αυτών και θα είναι έτοιμη να επανεξετάσει οποιαδήποτε εισήγηση για περαιτέρω βελτίωση των διατάξεών τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, λίγα λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, οι Κανονισμοί είναι ομόφωνοι και η Βουλή δίκαια μπορεί να διερωτηθεί αν χρειαζόταν να επιμείνουμε σε κάποιες προφορικές αναφορές. Όμως υπάρχουν ορισμένα βασικά σημεία τα οποία θα θέλαμε να θέσουμε υπόψη σας. Οι Κανονισμοί οι οποίοι περνούν σήμερα από τη Βουλή είναι προϊόν μακράς εργασίας, πολύμοχθης εργασίας από πλευράς του Υπουργείου Άμυνας. Και χαιρετίζουμε σήμερα την παρουσία του Υπουργού στη συνεδρίαση αυτή, γιατί είμαι βέβαιος ότι αυτό αποτελεί αποκορύφωμα και του ενδιαφέροντος και του μόχθου που το Υπουργείο και οι συνεργάτες του στην Εθνική Φρουρά και στο Υπουργείο κατέθεσαν για την προετοιμασία αυτών των Κανονισμών. Αλλά και η Επιτροπή της Βουλής, από τη στιγμή που δημοσιοποιήθηκαν οι Κανονισμοί, βρέθηκε πραγματικά μπροστά σε μια σωρεία προβλημάτων, υπαρκτών προβλημάτων, σκέψεων και απόψεων κατώτερων ή άλλων Αξιωματικών που θα έπρεπε να τις συζητήσει και να τις δει διεξοδικά, να δει διεξοδικά όλα τα προβλήματα και να αναζητήσει, όπου ήταν δυνατό, κάποιες λύσεις, ώστε ουσιαστικά να μπει μια καινούργια βάση για το στρατό μας και τις προοπτικές του. Γιατί οι Κανονισμοί οι οποίοι περνούν σήμερα είναι ιστορικής σημασίας για την άμυνα του τόπου, είναι ιστορικής σημασίας για την εξέλιξη της Εθνικής Φρουράς. Και αισθανόμαστε πραγματικά περήφανοι για το έργο που συλλογικά επιτελέστηκε, τόσο από πλευράς κυβέρνησης όσο και από πλευράς Βουλής-Βουλευτών, αλλά και του προσωπικού της Βουλής, που κατέθεσε τεράστιο μόχθο στο να συγκεντρώσει όλα τα σχετικά στοιχεία, να μας τα ταξινομήσει, ώστε να μπορούμε να έχουμε όλες τις απόψεις μπροστά μας, όταν συζητούσαμε τα επιμέρους θέματα. Είχαμε λοιπόν να αντιμετωπίσουμε προβλήματα μόνιμων Αξιωματικών, είχαμε να αντιμετωπίσουμε προβλήματα Αξιωματικών που τοποθετήθηκαν εξαρχής στην Εθνική Φρουρά και άλλων Αξιωματικών αποφοίτων της Σχολής Ευελπίδων, δημιουργημένες καταστάσεις και προβλήματα. Και αναζητήσαμε κάποιες τομές, κάποιες λύσεις, ώστε όλοι οι Αξιωματικοί να βρουν μια διέξοδο, ώστε όλοι οι Αξιωματικοί να βρουν την καλύτερη δυνατή διευθέτηση των θεμάτων που τους απασχολούσαν. Πρόσθετα φυσικά και με την εισήγηση του Υπουργείου προχώρησαν στη θεσμοθέτηση των αξιοκρατικών κριτηρίων. Αν προχώρησε κάπου η Επιτροπή, αυτό μπορούμε να πούμε είναι προς την πλευρά της φιλελευθεροποίησης των δικαιωμάτων των Αξιωματικών και των στελεχών του στρατεύματός μας, αλλά μέσα σε τέτοια πλαίσια που να μη διαταράσσεται ούτε η στρατιωτική πειθαρχία ούτε η στρατιωτική τάξη. Πιστεύουμε ότι με τους σημερινούς Κανονισμούς έχουμε καταθέσει ένα πολύ σημαντικό έργο που αντιμετωπίζει τα προβλήματα των Αξιωματικών και θεμελιώνει τις προοπτικές

για αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, που αποτελεί το βασικότερο παράγοντα για τη θεμελίωση μιας γερής και αποτελεσματικής άμυνας έναντι της τουρκικής απειλής που τόσο έντονα αντιμετωπίζουμε. Και η Εθνική μας Φρουρά αποτελεί την πρωτοπορία σ' αυτό τον αγώνα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής. Μετά τον κ. Σολωμή εσείς, κύριε Μανδριώτη.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ζητώ την επιείκειά σας, γιατί οι περισσότεροι ίσως από εμάς τις τελευταίες τουλάχιστο 12 ώρες, συνεδριάζουμε χωρίς διακοπή.

Είναι εδώ που θα ήθελα να καταλήξω με τη σειρά μου ότι ίσως κάπως να «κακοποιούνται» ή να αδικούνται οι Κανονισμοί τους οποίους καλείται το Σώμα να εγκρίνει. Γιατί πραγματικά ως Επιτροπή 'Αμυνας ομόφωνα, όλες οι πλευρές της Βουλής, θα θέλαμε οι Κανονισμοί τούτοι να μπορούσαν να συζητηθούν κάτω από περιθώρια μεγαλύτερης χρονικής άνεσης, αλλά, αν θέλετε, και καλύτερης ενημέρωσης του Σώματός.

Χαιρετίζουμε την παρουσία στη Βουλή του Υπουργού 'Αμυνας, της αθόρυβης πραγματικά ή μέρους τουλάχιστον της αθόρυβης στρατιωτικής μας ηγεσίας που ακούραστα εργάζεται. Τούτο δείχνει ότι πραγματικά -και συμφωνούμε κι εμείς με την 'Εκθεση που έχει κυκλοφορήσει ενώπιόν σας- ακρογωνιαίος λίθος, συστατικό στοιχείο της ομαλής και σωστής λειτουργίας του Κυπριακού Στρατού, της Εθνικής μας Φρουράς, είναι η ύπαρξη σύγχρονων Κανονισμών για το Σώμα των Αξιωματικών και Υπαξιωματικών που να προνοούν τα της πρόσληψης, της ανέλιξης και της αφυπηρέτησης τούτων. Είναι πράγματι δυο από τις σοβαρά αδικημένες τάξεις οι δυο αυτές που ανέφερα, το Σώμα των Αξιωματικών και των Υπαξιωματικών του Κυπριακού Στρατού ή και της Εθνικής μας Φρουράς, γιατί, κύριοι συνάδελφοι, τα τέσσερα τελευταία χρόνια δεν έχουν γίνει καθόλου προαγωγές. Γιατί οι Κανονισμοί που μέχρι αυτή τη στιγμή λειτουργούν, είναι Κανονισμοί δεκαετίας ή και περισσότερο. Και μ' αυτό καταδεικνύεται ότι καταπονώντας την ανέλιξη, τη σωστή ανέλιξη των Αξιωματικών και των Υπαξιωματικών μας, ουσιαστικά πλήτταμε το έργο της αμυντικής μας θωράκισης και της ενίσχυσης της αποφασιστικής, την οποία όλοι μαζί, όλα τα κόμματα, όλες οι πλευρές της Βουλής, θέλαμε να δώσουμε τα τελευταία χρόνια. Είναι, όπως έχει αναφερθεί, επίμονα και επίπονα, χωρίς να φεισθεί η Επιτροπή κόπων και μόχθων, που για ένα σχεδόν χρόνο, αφού είχε καταθέσει το Υπουργείο 'Αμυνας πριν περίπου ένα χρόνο, τον Ιούνιο του 1989, τους Κανονισμούς που συζητούμε, τους μελετούσε και περίπου σε 10-11 μήνες, σήμερα δηλαδή, τους εγκρίνουμε. Στο διάστημα τούτο των 11 μηνών, σε δεκάδες συνεδρίες που είχαμε, ακούσαμε αντιπροσωπείες ομάδες, άτομα που έχουν σχέση με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς και καθοδηγηθήκαμε σωστά από τον Υπουργό 'Αμυνας, από τη στρατιωτική μας ηγεσία και τους συμβούλους τους, στη θεσμοθέτηση κάποιων σωστών Κανονισμών. Είναι εκεί που η Επιτροπή 'Αμυνας, εκτός από το καθαρά νομοθετικό αρχικά έργο της, είχε να επιτελέσει και θεραπευτικό -τρόπον τινά- έργο. Γιατί; Λίγη υπομονή, κύριοι συνάδελφοι, χρειάζεται, γιατί πραγματικά μιλούμε για μερικές εκατοντάδες ανθρώπους που ήταν και είναι το στήριγμα της Εθνικής μας Φρουράς, της ασφάλειάς μας της εθνικής και του μέλλοντός μας. Δικαιούνται μερικά ακόμα λεπτά.

Στις τάξεις των Αξιωματικών και των Υπαξιωματικών της Εθνικής μας Φρουράς βασικά -δε μου αρέσει η χρήση των λέξεων «τάξεις» ή «καταστάσεις», αλλά η προέλευση στο Σώμα αυτό είναι κάπως ποικίλη- είχαμε να αντιμετωπίσουμε ιδιαίτερα προβλήματα των πρώτων τιμημένων Αξιωματικών της Εθνικής μας Φρουράς που προήρχοντο από τις τάξεις του απελευθερωτικού μας αγώνα και οι οποίοι είναι γνωστοί σήμερα ως οι Αξιωματικοί της Πρώτης Σειράς. Είναι αυτοί που από το 1960 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του 1962 επάνδρωσαν την Εθνική μας Φρουρά. Είναι αυτοί που άντεξαν τα τελευταία 30 χρόνια στις τρομερές πιέσεις και τους γνωστούς μέχρι τώρα κινδύνους. Είναι αυτοί που πραγματικά, χωρίς πολλή στρατιωτική προπαίδεια, με προσόν και με γνώμονα τη λεβεντιά τους και ό,τι μπορούσαν μόνοι τους να απορροφήσουν από την καθημερινότητα της στρατιωτικής τους προσπάθειας, έφτασαν σήμερα να είναι σχεδόν στην ηγεσία της Εθνικής μας Φρουράς. Παράλληλα με αυτούς θέλαμε να τιμήσουμε και να εκτιμήσουμε, όσο είναι δυνατό, ως Επιτροπή Άμυνας, το έργο των Αξιωματικών που από τις εφεδρείες του 76-77 έχουν επάξια επανδρώσει τις τάξεις των Αξιωματικών, αλλά και των Υπαξιωματικών της Εθνικής μας Φρουράς. Είναι αυτοί που μετά από τα τραγικά γεγονότα του 1974 δέχθηκαν, κάτω από δύσκολες και άμεσα επικίνδυνες συνθήκες, να υπηρετήσουν την πατρίδα. Παράλληλα δε με αυτούς είχαμε να ταξινομήσουμε -αν θέλετε να παντρέψουμε- και τους τελευταίους Αξιωματικούς των τελευταίων χρόνων που προέρχονται από τις παραγωγικές σχολές της Ελλάδας. Από τη Σχολή Ευελπίδων, τη Σχολή Ικάρων, τη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων. Πιστεύουμε πως τώρα ορθοδρομούμε κάποιους σωστούς Κανονισμούς, την απουσία των οποίων έχει στιγματίσει η Επιτροπή τούτη, και ιδιαίτερα ο Δημοκρατικός Συναγερμός, όπως και τους κατά καιρούς υπευθύνους. Οπωσδήποτε τιμούμε και εκτιμούμε κατάλληλα τον αρμόδιο μέχρι σήμερα Υπουργό, που έχει καταθέσει, στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα, τους Κανονισμούς για συζήτηση.

Είναι γι' αυτό που ανέφερα, κύριοι συνάδελφοι, ότι ήταν το έργο της Επιτροπής Άμυνας και θεραπευτικό: Να βρει τις χρυσές τομές. Δεν είμαστε μάγοι φυσικά ούτε μάγισσες. Πιστεύουμε ότι έχουμε εκσυγχρονίσει τους Κανονισμούς με τη βοήθεια και την ακούραστη συνεργασία της Γραμματείας της Βουλής μας, μέσα σε πλαίσια μάλιστα δεκάδων, σχεδόν εκατοντάδων σελίδων τριών νομοθετημάτων -διότι ήταν και η τροποποίηση του περί Στρατού της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμου που έχει προηγηθεί και των δυο Κανονισμών που τώρα συζητούμε-που έπρεπε ακριβώς να αντιμετωπιστούν όλα τα προβλήματα που ανέφερα. Και σήμερα πιστεύουμε ότι έχουμε πράγματι, με τη βοήθεια, επαναλαμβάνω, του Υπουργείου Άμυνας και της στρατιωτικής μας ηγεσίας, με τη συνεργασία της Γραμματείας της Βουλής, φτάσει σε ένα ζηλευτό σημείο. Δεν ισχυριζόμαστε ότι δε θα υπάρξουν κάποιες παραλείψεις ή κάποια κενά. Έγιναν πολλές προσπάθειες μέχρι και σήμερα ακόμα επί επιπέδου πολιτικής ηγεσίας, για να μην αδικηθεί κανένας, για να δώσουμε το σωστό μήνυμα, όχι μόνο από πλευράς μισθοδοσίας ή ανέλιξης ή για σκοπούς κάποιας επαύξησης των αρμοδιοτήτων, των αστέρων και των βαθμών, αλλά, επαναλαμβάνω, και αναγνώρισης του έργου αυτών των ανθρώπων που -είτε Αξιωματικοί ονομάζονται, είτε οι ταλαίπωροι Υπαξιωματικοί μας, που για 10-12 ολόκληρα χρόνια παρέμειναν στον ίδιο βαθμό- θα μπορούν, σε δυο μήνες από σήμερα και κάθε χρόνο, να κρίνονται και να αμείβονται, επαναλαμβάνω, πρώτα ηθικά, γιατί εμείς έτσι τους βλέπουμε.

Με αυτά πραγματικά χαιρετίζουμε σήμερα την έγκριση των Κανονισμών και ως Επιτροπή Άμυνας, όπως σωστά και στο τέλος της Έκθεσης αναφέρεται, θα είμαστε πάντοτε στη διάθεση του Υπουργού, της στρατιωτικής μας ηγεσίας, αλλά και όλων των ενδιαφερομένων για συνεχή βελτίωση.

Τελειώνοντας δε -οριστικά τελειώνοντας- και πάλι θα ήθελα να υποδείξω ότι η Επιτροπή Άμυνας ομόφωνα μέχρι τώρα έχει εργαστεί σε όλο το έργο της και φυσικά και για την έγκριση των παρόντων Κανονισμών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε σήμερα μπροστά μας τους νέους Κανονισμούς που θα διέπουν τη λειτουργία της Εθνικής Φρουράς.

Όπως έχει λεχθεί, η Επιτροπή Άμυνας έχει ασχοληθεί επανειλημμένα με αυτούς τους Κανονισμούς. Άκουσε τις απόψεις του ΓΕΕΦ, τις απόψεις του Υπουργείου και αντιπροσωπειών των Αξιωματικών και Υπαξιωματικών της Εθνικής Φρουράς.

Έχουμε τη γνώμη ότι με την εφαρμογή των νέων Κανονισμών γίνεται μια αναβάθμιση στο στρατό και παράλληλα εξαλείφονται αρκετές αδικίες που υπήρχαν μέχρι σήμερα, λόγω του ότι με την καθυστέρηση λειτουργίας των Συμβουλίων Κρίσεων ο πρώτος αριθμός Αξιωματικών και Υπαξιωματικών δεν προωθήθηκε σε εκείνες τις θέσεις που εδικαιούτο.

Με τους Κανονισμούς θεσπίζουμε τα κίνητρα για την απόκτηση ψηλότερου επιπέδου μόρφωσης των Αξιωματικών μας. Καθορίζονται πιο αναλυτικά τα προσόντα που απαιτούνται για σκοπούς διορισμού ή για την ανέλιξη των Αξιωματικών και των Υπαξιωματικών. Καθορίζονται τα προσόντα για την κατανομή στους διάφορους κλάδους του στρατού. Διασφαλίζονται επίσης οι διατάξεις που αναφέρονται στην αρχαιότητα των Αξιωματικών. Γίνεται μια πιο καλή διαφοροποίηση στην κλίμακα της βαθμολογίας, με τον καθορισμό των προσόντων και της ικανότητάς τους με βάση τις εκθέσεις που γίνονται.

Στη μελέτη αυτών των Κανονισμών το κύριο που επικράτησε είναι να δώσουμε Κανονισμούς τέτοιους που να εξαλείφουν αδικίες που έγιναν μέχρι σήμερα, αλλά και να θέτουν τις βάσεις για μια ομαλή λειτουργία και ανέλιξη στις διάφορες βαθμίδες της Εθνικής Φρουράς.

Λόγω της σοβαρότητας και του ρόλου που διαδραματίζουν οι Αξιωματικοί και Υπαξιωματικοί στην Εθνική Φρουρά, πρέπει να έχουν τις ευκαιρίες αναβάθμισής τους, αλλά και ευκαιρίες για απόκτηση όλων των προσόντων και της αναγκαίας μόρφωσης, έτσι που με την αναβάθμισή τους σε πιο ψηλές θέσεις να εξυπηρετούν αποτελεσματικά την Εθνική Φρουρά και να εξυπηρετούνται παράλληλα και οι ίδιοι.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα εκτιμά το έργο των Αξιωματικών και Υπαξιωματικών στην Εθνική Φρουρά. Πρέπει να τονισθεί ότι οι Αξιωματικοί και Υπαξιωματικοί θα πρέπει να στέκουν αποφασιστικά, υπερασπίζοντας την πατρίδα μας, πιστοί στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, εφαρμόζοντας τους νόμους του κράτους και έτοιμοι να αγωνιστούν για τη διατήρηση της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Υπενθυμίζω ότι όταν πρόκειται περί Νομοθετικής Εργασίας δεν επιτρέπεται η ανάγνωση ομιλιών.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ως Δημοκρατικό Κόμμα και εμείς με τη σειρά μας χαιρετίζουμε ιδιαίτερα την ομοψυχία και την ομοφωνία και το πνεύμα κατανόησης που επικράτησε στις μακρές συνεδρίες της Επιτροπής 'Αμυνας.

Αισθάνομαι όμως ιδιαίτερα την ανάγκη να εκφράσω την εκτίμησή μας στην κυρία Λητώ Μιχαηλίδου και τον κύριο Κωστάκη Χριστοφόρου που διαδραμάτισαν το βαρύ ρόλο να κωδικοποιήσουν τις απόψεις όλων μας, καθώς και τις απόψεις 16 περίπου διαφόρων τμημάτων της Εθνικής Φρουράς.

Δε θα καταπονήσω το Σώμα με επαναλήψεις, αφού όλα ήταν ομόφωνα και αφού εν περιλήψει τα έχουν πει οι προλαλήσαντες συνάδελφοι.

Θα ήθελα όμως να σχολιάσω κάπως κάποιες πρόνοιες που αφορούν τους στρατιωτικούς της λεγόμενης Πρώτης Σειράς. Τα παιδιά δηλαδή που στελέχωσαν με την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας τον Κυπριακό Στρατό. Αν δε με απατά η μνήμη μου, ήταν τότε 170, από τους οποίους επέζησαν περίπου οι μισοί. 'Ολοι αυτοί, που είναι γέννημα του αγώνα του 1955-59, που ανδρώθηκαν μέσα σ' εκείνο τον αγώνα, αμούστακα τότε παιδιά, πορεύονται προς τη δύση της στρατιωτικής τους καριέρας.

Μέσα από τους Κανονισμούς η Κοινοβουλευτική Επιτροπή 'Αμυνας θέλησε από μέρους της πολιτείας να αποδώσει την πρέπουσα τιμή και αναγνώριση των αγώνων τους και της ηρωικής παρουσίας τους σε όλα τα περιστατικά που συντάραξαν κατά καιρούς τον τόπο μας.

Χαιρετίζουμε ως Δημοκρατικό Κόμμα τους υπό έγκριση Κανονισμούς, είμαστε βέβαιοι για την έγκρισή τους και αν υπάρχουν, όπως λέχθηκε, οποιαδήποτε κενά, εδώ είμαστε για να τα διορθώσουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα θέσω τους δυο Κανονισμούς για έγκριση χωριστά.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών που αφορούν τους Αξιωματικούς;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών που αφορούν τους Υπαξιωματικούς;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, και οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Με την έγκριση αυτών των Κανονισμών έχουμε φθάσει στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας αυτού του Σώματος.

Κεφάλαιο Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

Παρακαλώ το Γραμματέα να καταθέσει τα νομοσχέδια και τα έγγραφα που υπάρχουν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(1) Ο περί της Οικουμενικής Σύμβασης για το Δικαίωμα Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα νομοσχέδια στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

(2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1990.

(3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1990.

(4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1990.

(5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(6) Οι περί Κλινικών Εργαστηρίων Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(7) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την Υδατοπρομήθειαν της Καθορισμένης Περιοχής του Χωρίου Νέου Χωρίου (Πάφου) Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(8) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία· και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(9) Έγγραφα που αφορούν την πρόσληψη και την παράταση έκτακτων υπαλλήλων από το Πανεπιστήμιο Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Στάληκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(10) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση Νόμου:

(11) Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Α. Ψυλλίδη, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

Κεφάλαιο Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 10 Ιανουαρίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα των κατοίκων του προσφυγικού οικισμού Κοτσιάτη για επιδιόρθωση κι ασφαλτόστρωση των δρόμων της κοινότητας, που δεν έχουν επιδιορθωθεί -ασφαλτοστρωθεί.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 11 Ιανουαρίου 1989.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζει το αίτημα των κατοίκων του προσφυγικού οικισμού Κοτσιάτη για αύξηση της κρατικής επιχορήγησης για ενίσχυση του ταμείου δημόσιας υγείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΓ' 313 και ΕΓ' 318, ημερομηνιών 10 και 11 Ιανουαρίου 1989, αντίστοιχα, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με προβλήματα της κοινότητας Κοτσιάτη, σας απαντώ τα ακόλουθα:-

(α) Επιδιόρθωση και ασφαλτόστρωση δρόμων

Μέσα στο 1989 παραχωρήθηκε στην κοινότητα ποσό £7,000 για το σκοπό αυτό. Για το 1990 ενδέχεται να παραχωρηθεί πρόσθετο ποσό, αν υπάρξει ευχέρεια προς τούτο, ανάλογα με τις πιστώσεις που έχουν εγκριθεί στον Προϋπολογισμό.

(β) Ενίσχυση Ταμείου Δημόσιας Υγείας

Το Ταμείο Δημόσιας Υγείας του χωριού ενισχύθηκε κατά το 1989 με ποσό £7,000 για την εκτέλεση αντιπλημμυρικών έργων και με ποσό £300 για οδικό φωτισμό. Για το δεύτερο σκοπό θα παραχωρηθεί και φέτος οικονομική βοήθεια, το ύψος της οποίας θα αποφασιστεί σύντομα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 22 Μαΐου 1989.

«Το έντονο αίσθημα της ανασφάλειας που διακατείχε τους κατοίκους των ακριτικών περιοχών της Λευκωσίας, και που γίνηκε τώρα εντονότερο, όπως μας δήλωσαν στις 21.5.89 που επισκεφθήκαμε τις εντός των τειχών ακριτικές ενορίες της Λευκωσίας -μετά την αιφνιδιαστική απαγκίστρωση που εκτελέστηκε τόσο αθόρυβα (τη νύκτα της Τετάρτης, 17ης τρέχοντος), που οι πλείστοι δεν την αντιλήφθηκαν παρά μόνο το πρωί της άλλης μέρας, της Πέμπτης, 18ης Μαΐου- μας εξέφρασαν οι κάτοικοι, επαναλαμβάνοντας το παλιό αίτημά τους για ειδική αντίκριση των ακριτικών αυτών περιοχών από μέρους του κράτους, όπως π.χ. με δανειοδότησή τους με χαμηλότοκα δάνεια για να αναπαλαιώσουν ή/και να ξανακτίσουν τα γκρεμισμένα (από την πολύχρονη αχρησία) σπίτια τους. Οι κάτοικοι τόνισαν πως μόνο οι ίδιοι θα μπορέσουν να κρατήσουν και να αναβαθμίσουν την περιοχή κι όχι τα οποιαδήποτε συστήματα αναγκαστικής απαλλοτρίωσης των υποστατικών τους.

Πώς αντικρίζει το αρμόδιο Υπουργείο το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΓ' 614 και ΕΔ' 277, ημερομηνιών 22 Μαΐου 1989 και 31 Οκτωβρίου 1989, αντίστοιχα, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι στις περιοχές της Λευκωσίας που έγινε απαγκίστρωση δεν έχει αποφασιστεί η εισαγωγή σχεδίου για βελτίωση/συντήρηση κατοικιών στις εν λόγω περιοχές. Ανεξάρτητα από αυτό, οι ενδιαφερόμενοι ιδιοκτήτες σπιτιών μπορούν, εφόσον ικανοποιούν τα κριτήρια, να επωφεληθούν από το νεοεισαχθέν Σχέδιο Δανειοδότησης Ιδιοκτητών Διατηρητέων Οικοδομών, σύμφωνα με το οποίο επιχορηγείται μέρος του επιτοκίου του δανείου που εξασφαλίζεται από τους ιδιοκτήτες τέτοιων κατοικιών μέσω των εμπορικών τραπεζών προς το σκοπό

επιδιόρθωσης/ανακαίνισης των διατηρητέων οικοδομών τους. Είναι ωστόσο αναγκαίο όπως οι ιδιοκτήτες τέτοιων κατοικιών που βρίσκονται σε περιοχές που έγινε απαγκίστρωση ενημερώνουν τις κατά τόπους στρατιωτικές αρχές για την έναρξη οποιωνδήποτε κατασκευαστικών εργασιών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 25 Μαΐου 1989.

«Επειδή στην τελευταία (πριν από μερικές τώρα βδομάδες) σύσκεψη στο Προεδρικό Μέγαρο (υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας) συμφωνήθηκε ν'αρχίσουν αμέσως διεργασίες για την επείγουσα απομάκρυνση του εργοστασίου DEXEL και δόθηκαν μάλιστα οδηγίες στο Δήμαρχο και τον Υπουργό Εσωτερικών να μεθοδεύσουν την υλοποίηση της απομάκρυνσης (σχετική επίσημη ανακοίνωση μεταδόθηκε την ίδια νύκτα της σύσκεψης και από την τηλεόραση), χωρίς μέχρι τώρα να υπάρξουν οποιεσδήποτε απτές εξελίξεις, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς υλοποιείται η απόφαση που τόσο έντονα γι'αυτήν αισθάνονται οι χιλιάδες των κατοίκων της περιοχής και σε ποιο στάδιο βρίσκεται το όλο θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 621, ημερομηνίας 25 Μα·ί·ου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη μετακίνηση του εργοστασίου DEXEL, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με εξουσιοδότηση του Υπουργικού Συμβουλίου το θέμα χειρίζεται το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας με το Δήμαρχο Λακατάμιας και με τη συνεργασία του Υπουργείου Εσωτερικών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Ιουνίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 2 Ιουνίου 1989.

«Οι κάτοικοι Τραχωνίου Λεμεσού ζητούν -μιας κι όπως μας ανέφεραν τους δόθηκε ήδη σχετική υπόσχεση- περιοχή για ανάπτυξη της βιοτεχνικής τους ζώνης.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ'639, ημερομηνίας 2 Ιουνίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι δεν προβλέπεται η δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής στο χωριό Τραχώνι Λεμεσού.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 21, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι το θέμα της δημιουργίας Βιοτεχνικής Περιοχής στο Δάλι μελετάται και προωθείται από το Συμβούλιο Βελτιώσεως Δαλιού σε συνεργασία με την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας και τις άλλες αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 87, ημερομηνίας 21 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τα προβλήματα που δημιουργούνται από τη λειτουργία του εργοστασίου βαφής υφασμάτων RAINBOW στο Ακάκι, σας πληροφορώ ότι το Υπουργικό Συμβούλιο έχει ήδη αποφασίσει τη μετακίνησή του σε άλλη περιοχή. Αναμένεται ότι η μετακίνηση θα συμπληρωθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 148, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η μικρή μονάδα κατασκευής ζωοτροφών που υπάρχει μέσα στο χωριό Νικόκλεια λειτουργεί χωρίς άδεια και βρίσκεται μέσα στην οικιστική ζώνη του χωριού, στην οποία δεν επιτρέπεται η ανέγερση/λειτουργία μονάδων ως η πιο πάνω. Η λειτουργία της μονάδας δημιουργεί συνεχή οχληρία στο χωριό.

Η μονάδα θα μπορούσε να μετακινηθεί εκτός της οικιστικής ζώνης, οπότε δε θα δημιουργείται κανένα πρόβλημα. Εν πάση περιπτώσει το θέμα τυγχάνει χειρισμού από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 217, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την παραχώρηση κρατικής γης στην κοινότητα Καμπιών για τη δημιουργία γηπέδου, σας πληροφορώ ότι η υποδειχθείσα κρατική γη κρίθηκε από τον ΚΟΑ ακατάλληλη. Ως εκ τούτου η κοινότητα, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, προσπαθεί να εξεύρει νέα κρατική γη.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 282, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το δρόμο Δρύμου-Γιόλου, ο οποίος είναι χωμάτινος και έχει μήκος 4.5 χμ περίπου, σας πληροφορώ ότι πρόκειται για δρόμο που χρησιμοποιείται βασικά ως αγροτικός και ο οποίος μέχρι τώρα συντηρείτο από τις δυο κοινότητες. Το αίτημα για αναβάθμισή του σε χωριτικό δρόμο υποβλήθηκε φέτος και θα εξεταστεί σε συνδυασμό με άλλα παρόμοια έργα στην επαρχία Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 299, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη σηματοδότηση του δρόμου από τον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού προς την Ποταμιά, σας πληροφορώ ότι έχει ήδη τοποθετηθεί κατευθυντήρια πινακίδα που δείχνει τα χωριά Άγιος Σωζόμενος και Ποταμιά, καθώς επίσης και προειδοποιητική πινακίδα σε μια επικίνδυνη στροφή του δρόμου πλησίον της Ποταμιάς.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 322, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κώστα Ερωτοκρίτου.

«Ο νέος δρόμος Λεμεσού-Ύψωνα-Λόφου, μέσω του φράγματος Κούρρη, μήκους 8 περίπου χιλιομέτρων, κατασκευάστηκε από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων με βάση προδιαγραφές που ετοιμάστηκαν από την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού και στοίχισε £84,376.

Οι σχετικές προδιαγραφές αφορούσαν την κατασκευή χωμάτινου δρόμου με τους απαραίτητους οχετούς και ένα γεφύρι στον ποταμό Κρυό, καθόριζαν δε το πλάτος του στα 6.5 μέτρα (21.4 πόδια) και όχι στα 35 πόδια, όπως αναφέρεται στην ερώτηση. Παρά ταύτα, σε αρκετά τμήματα του δρόμου το πλάτος είναι πολύ πέραν των 6.5 μέτρων, σε καμιά όμως περίπτωση λιγότερο από ό,τι προβλέπεται στις προδιαγραφές.

Η κατασκευή του δρόμου άρχισε στις 11 Ιανουαρίου 1988 και συμπληρώθηκε περί το τέλος του ίδιου χρόνου, στη συνέχεια δε παραδόθηκε στην Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού στην αρμοδιότητα της οποίας εμπίπτει η μελλοντική συντήρησή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 341, ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της παραχώρησης κρατικής γης στο Πλατύ Αγλαντζιάς στη μαρωνιτική κοινότητα για την ανέγερση εκκλησίας, σας πληροφορώ ότι η αίτηση εξετάζεται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, προκειμένου να υποβληθεί έκθεση στην αρμόδια Υπουργική Επιτροπή για λήψη απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 342, ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της παραχώρησης προς τη μαρωνιτική κοινότητα κρατικής γης στη Λεμεσό για τη δημιουργία κοιμητηρίου, σας πληροφορώ ότι παρά τις προσπάθειες δεν έγινε κατορθωτή η εξεύρεση κατάλληλης κρατικής γης για το σκοπό αυτό. Στο μεταξύ η κοινότητα έχει εξεύρει ιδιωτική γη, μελετάται δε παραχώρηση κυβερνητικής βοήθειας για την αγορά της.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1990, του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 343, ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την παραχώρηση προς τη μαρωνιτική κοινότητα κρατικής γης στην Ανθούπολη για την ανέγερση δημοτικού σχολείου, σας πληροφορώ ότι το θέμα εξετάζεται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας,προκειμένου να υποβληθεί στην αρμόδια Υπουργική Επιτροπή για λήψη αποφάσεως.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ΄ 350, ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το αίτημα των Κυπρίων Εκπαιδευτικών Ελλάδας για χορήγηση προσαυξήσεων στους εκπαιδευτικούς που αφυπηρέτησαν πρόωρα από την κυπριακή

κυβέρνηση, με παγοποίηση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων τους, και υπηρετούν τώρα στην Ελλάδα, αναφορικά με την περίοδο που βρίσκονταν με άδεια απουσίας χωρίς απολαβές (1974-1981), εξετάστηκε από το Υπουργείο Οικονομικών, πλην όμως δεν μπορεί να ικανοποιηθεί γιατί, σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς, οι υπάλληλοι που απουσιάζουν με άδεια απουσίας χωρίς απολαβές δεν κερδίζουν προσαύξηση. Οι Κανονισμοί αυτοί εφαρμόστηκαν και εφαρμόζονται αυστηρά σε όλες τις περιπτώσεις χορήγησης άδειας χωρίς απολαβές. Στην περίπτωση των εκπαιδευτικών αυτών τα ωφελήματά τους θα υπολογιστούν με βάση το μισθό τον οποίο θα δικαιούνταν κατά τον Οκτώβριο 1981. Ο μισθός αυτός θα είναι ο μισθός που είχαν το Σεπτέμβριο-Οκτώβριο 1974 αυξημένος με τις γενικές αυξήσεις μισθών και τις τιμαριθμικές αυξήσεις που δόθηκαν στο διάστημα από Σεπτέμβριο-Οκτώβριο 1974 μέχρι τον Οκτώβριο 1981. Τα ωφελήματα αφυπηρέτησης που δικαιούνται θα αυξηθούν κατά τα ποσοστά που θα έχουν αυξηθεί οι συντάξεις μεταξύ της ημερομηνίας πρόωρης αφυπηρέτησής τους και της ημερομηνίας καταβολής των ωφελημάτων.

Όσον αφορά την πρόνοια που περιλαμβάνεται στη νομοθεσία που διέπει τις συντάξεις των κρατικών υπαλλήλων για κατακράτηση εισφορών για το ταμείο χηρών και τέκνων κατά την περίοδο που οι υπάλληλοι βρίσκονται με άδεια χωρίς απολαβές, το Υπουργείο Οικονομικών επιθυμεί να αναφέρει ότι στα τροποποιητικά νομοσχέδια για τις συντάξεις που κατατέθηκαν πρόσφατα στη Βουλή περιλαμβάνεται πρόνοια για μη αποκοπή εισφορών κατά την περίοδο που υπάλληλοι απουσιάζουν με άδεια χωρίς απολαβές, που δεν είναι συντάξιμη. Στην πρόνοια όμως αυτή δε δίδεται αναδρομική ισχύς.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 362, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με την επέκταση του δικτύου του έργου του Νότιου Αγωγού, που είναι το μόνο από τα 4 θέματα που ανάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

Το νερό του έργου του Νότιου Αγωγού έχει ήδη δεσμευτεί για τις περιοχές που είναι ήδη ενταγμένες στο σχέδιο και στο παρόν στάδιο δεν είναι δυνατή η περίληψη πρόσθετων εκτάσεων. Το αίτημα θα εξεταστεί μετά από τη συμπλήρωση και λειτουργία του όλου έργου του Νότιου Αγωγού και εφόσον θα προκύψουν πλεονάσματα νερού.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 374, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Αφότου ανέλαβε η στρατιωτική αστυνομία την έκδοση των πάσων ακολουθείται νέα διαδικασία ανανέωσης των παλιών πάσων, η οποία, λόγω του μεγάλου αριθμού των αιτητών, απαιτεί κάποιο χρόνο για την εξακρίβωση της ορθότητας των στοιχείων και δικαιολογητικών που υποβάλλονται στο έντυπο αίτησης.

(β) Του ευεργετήματος των πάσων δύναται να τυγχάνουν μόνο οι κάτοικοι των χωριών Μάμμαρι, Κοκκινοτριμιθιάς και Παλιομετόχου και όσοι διαμένουν ανατολικά της εν λόγω γραμμής που είναι μόνιμοι κάτοικοι

των εν λόγω χωριών και εργάζονται στη Λευκωσία ή κάτοικοι της Λευκωσίας που αποδεδειγμένα έχουν περιουσία πέραν του αερολιμένα και απασχολούνται σ'αυτή. Η Ε.Δ. δε συνιστά επέκταση του ευεργετήματος αυτού και σε άλλα χωριά, για λόγους ασφάλειας της περιοχής αερολιμένα όπου, όπως αναφέρθηκε, υπάρχουν αποθήκες οπλισμού (συμπεριλαμβανομένου και οπλισμού της κυβέρνησης).

(γ) Όλοι οι ενδιαφερόμενοι δικαιούχοι δύνανται να αποταθούν για εξασφάλιση πάσου κάθε Δευτέρα και Παρασκευή στο οδόφραγμα "FOXTROT" του δρόμου προς τον αερολιμένα για προμήθεια και συμπλήρωση εντύπων αιτήσεως με τα δικαιολογητικά, την οποία ακολουθεί και προσωπική συνέντευξη. Για διευκόλυνση των ενδιαφερομένων αξιωματούχοι των Η.Ε. επισκέφθηκαν ήδη τα προαναφερθέντα χωριά και διαμοίρασαν έντυπα αιτήσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γ. Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ' 394, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το αίτημα αριθμού υπαλλήλων της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας για αναγνώριση για σκοπούς σύνταξης της προϋπηρεσίας που είχαν στη Βρετανική Μετεωρολογική Υπηρεσία, πριν από το διορισμό τους στη Δημόσια Υπηρεσία, υποβλήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών μέσω τού δικηγόρου τους, με βασικό επιχείρημα το γεγονός ότι αυτοί προσέφεραν εμμέσως υπηρεσίες και στην Κυπριακή Κυβέρνηση κατά τη διάρκεια της εν λόγω προϋπηρεσίας τους.

2. Το ως άνω αίτημα δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις του περί Συντάξεων Νόμου, γιατί δεν ικανοποιεί τη βασική προϋπόθεση του Νόμου, δεδομένου ότι η διεκδικούμενη προϋπηρεσία δεν ήταν 'υπηρεσία υπό την κυβέρνηση της Κύπρου', όπως απαιτεί το άρθρο 2. Το γεγονός, εξάλλου, ότι οι ενδιαφερόμενοι προσέφεραν εμμέσως υπηρεσίες και στην Κυπριακή Κυβέρνηση δεν κρίθηκε ότι αποτελεί δικαιολογητική βάση για προώθηση τροποποίησης της νομοθεσίας με σκοπό να αναγνωριστεί η διεκδικούμενη προϋπηρεσία, γιατί η εν λόγω προσφορά των υπηρεσιών τους έγινε στα πλαίσια της άσκησής των, μεταξύ άλλων, καθηκόντων τους ως υπαλλήλων της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας των βρετανικών κυρίαρχων βάσεων. Τυχόν ικανοποίηση του συγκεκριμένου αιτήματος θα αποτελούσε οπωσδήποτε επικίνδυνο προηγούμενο με ανεπιθύμητες προεκτάσεις.

3. Ο διευθυντής της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού πληροφόρησε σχετικά το δικηγόρο των αιτητών.

Οι ενδιαφερόμενοι καταχώρησαν προσφυγή (αρ. 428/89) εναντίον της πιο πάνω απόφασης. Η υπόθεση εκδικάζεται ήδη ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 443, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Πέτα.

«Σχετικά με τοποθέτηση πινακίδων στην αρχή της πρόσβασης προς το χωριό Λυθροδόντας από τον υπεραστικό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού, παραθέτω τα πιο κάτω:

2. Το Τμήμα Δημόσιων Έργων από τον Οκτώβριο του 1986 εφαρμόζει τις εισηγήσεις ξένου εμπειρογνώμονα σχετικά με την ταξινόμηση, αρίθμηση και σηματοδότηση του οδικού δικτύου.

Σύμφωνα με τις εισηγήσεις τις οποίες υιοθέτησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, οι τοπωνυμίες που ενδείκνυται να αναγράφονται στις πληροφοριακές πινακίδες είναι τρεις το πολύ για κάθε κατεύθυνση, κατά σειρά προσεγγίσεώς τους και δη εκείνες με τον περισσότερο πληθυσμό.

Στις πληροφοριακές πινακίδες που υπάρχουν στον κόμβο Αγίας Βαρβάρας επί του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Λεμεσού, αναγράφονται κατά σειρά: Λάρνακα και Αγία Βαρβάρα (για ένδειξη του δρόμου Αγίας Βαρβάρας-Λυθροδόντα) και Δάλι (για ένδειξη του δρόμου Δάλι-Λύμπια). Είναι επομένως αδύνατο να προστεθεί τέταρτη τοπωνυμία επί του εν λόγω αυτοκινητόδρομου.

Το χωριό Λυθροδόντας αναγράφεται σε πινακίδα στην αρχή του δρόμου Αγίας Βαρβάρας-Μαθιάτη-Λυθροδόντα.

3. Σ' ότι αφορά το δεύτερο σκέλος της ερώτησης, δηλαδή την αντικατάσταση πεπαλαιωμένων πινακίδων, το Τμήμα Δημόσιων Έργων, μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με αριθμό 32.687 και ημερ. 1 Δεκεμβρίου 1989, για διάθεση ποσού ύψους £850,000 για βελτίωση της οδικής σήμανσης, προγραμματίζει, εντός του 1990 και 1991, την αντικατάσταση όλων των παλιών και φθαρμένων πινακίδων στο οδικό δίκτυο της ελεύθερης Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 457, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Τσερίου-Λακατάμιας θα συνεχισθεί φέτος με ποσό £10,000.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1990 του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Χρ. Χρυσάνθου στην ερώτηση ΕΔ' 480, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παρισινού.

«Η Ειδική Επιτροπή του Υπουργείου Δικαιοσύνης για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά ετοίμασε τα ακόλουθα προσχέδια Νόμων τα οποία θα προωθηθούν για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού ενημερωθεί η Εθνική Επιτροπή για την Καταπολέμηση της Χρήσης και Διακίνησης των Ναρκωτικών:

1. Προσχέδιο Νέου Νόμου περί Διακίνησης Ναρκωτικών που κρίνεται απαραίτητος για την αντιμετώπιση των υποχρεώσεων που απορρέουν για την Κύπρο από την υπογραφή και κύρωση της νέας Σύμβασης των Η.Ε. εναντίον της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών (Σύμβαση Βιέννης 1988). Σκοπός του νόμου είναι η παροχή στα Δικαστήρια πρόσθετων εξουσιών για την αποτελεσματικότερη τιμωρία των ενόχων για αδικήματα διακίνησης ναρκωτικών. Οι βασικότερες πρόνοιες αφορούν τηω αναζήτηση, παγοποίηση και κατάσχεση του προϊόντος της εμπορίας, την ποινικοποίηση αποδοχής δωρεών και υποβοήθησης απόκρυψης ή μεταμφίεσης των κερδών, την παρεμπόδιση αποξένωσης περιουσίας υπόπτων κτλ. Επίσης καθορίζονται τα αδικήματα της διακίνησης που περιλαμβάνουν τα σχετικά με την παραγωγή, κατασκευή, προμήθεια, κατοχή, εισαγωγή/εξαγωγή κτλ. και οι αντίστοιχες ποινές.

Το νομοσχέδιο συνοδεύεται από εμπεριστατωμένη ανάλυση και αιτιολογία.

2. Προσχέδιο Νόμου περί Μεταχείρισης Τοξικομανών που προβλέπει μεταξύ άλλων: (α) τον καθορισμό ειδικών κέντρων αποτοξίνωσης τοξικομανών, (β) την κράτηση και περίθαλψη ανηλίκων στα κέντρα κατόπιν αιτήσεως του κηδεμόνα, (γ) την ενδονοσοκομειακή περίθαλψη τοξικομανών καταδίκων και (δ) την αναβολή επιβολής ποινής σε καταδικασθέντες τοξικομανείς υπό τον όρο να υποβληθούν σε αποτοξίνωση.

3. Προσχέδιο Νόμου τροποποιητικού του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου του 1977 που προβλέπει τροποποιήσεις για σκοπούς συμπλήρωσης και ευθυγράμμισης της νομοθεσίας με τις διατάξεις της Σύμβασης της Βιέννης. Οι κυριότερες είναι η αύξηση των ποινών στο ανώτατο όριο της ισόβιας φυλάκισης, η ποινικοποίηση της προώθησης χρήσης ναρκωτικών με έντυπα και άλλα μέσα, η παροχή εξουσίας στα δικαστήρια να αφαιρούν την άδεια οδήγησης ως ποινή για παραβάσεις ναρκωτικών και ο καθορισμός επιβαρυντικών για τον κατηγορούμενο στοιχείων και περιστατικών.

4. Προσχέδιο Νόμου τροποποιητικού του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155 που προβλέπει την αντικατάσταση του άρθρου 6, ώστε υπό ορισμένες προϋποθέσεις να μπορεί να εκδίδεται δικαστικό διάταγμα για εξασφάλιση εγγράφων από την αστυνομία, όταν ερευνά ορισμένα εγκλήματα περιλαμβανομένων των ναρκωτικών. (Το νομοσχέδιο αυτό έχει ήδη κατατεθεί στη Βουλή).

5. Προσχέδιο Νόμου περί Προστασίας του Απόρρητου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων) που σκοπεί τη διασφάλιση του απόρρητου της ιδιωτικής επικοινωνίας με διάφορα μέσα και την υπό αυστηρές προϋποθέσεις παρακολούθηση συνδιαλέξεων στις περιπτώσεις που επιτρέπει το Σύνταγμα για σκοπούς ανίχνευσης και δίωξης εγκλημάτων συμπεριλαμβανομένων των ναρκωτικών. Το σχέδιο ποινικοποιεί υποκλοπές πάσης φύσεως, απαγορεύει την εισαγωγή, κατοχή και χρήση συσκευών υποκλοπής, απειλεί αυστηρές ποινές εναντίον των παραβατών και ρυθμίζει τη χρήση αποδεικτικών στοιχείων ληφθέντων με παρακολούθηση ιδιωτικής επικοινωνίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 487, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την επιτήρηση των διαβάσεων πεζών στα σχολεία σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Η επιτήρηση των διαβάσεων πεζών αναλήφθηκε κατ΄ αρχήν από την αστυνομία, όταν εισήχθηκε ο θεσμός της διασταύρωσης των οδών από τους πεζούς μέσω των διαβάσεων πεζών μέσα στη δεκαετία του 1960, μέχρις ότου συνηθίσουν οι οδηγοί οχημάτων να σταματούν και δίδουν προτεραιότητα στους πεζούς όπως προνοεί η νομοθεσία (οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί του 1984). Η αστυνομία είχε αναλάβει προσωρινά την επάνδρωση των διαβάσεων πεζών, γιατί δεν είχε υιοθετηθεί ο θεσμός του τροχονόμου από τους Δήμους.

(β) Στον περί Δήμων Νόμο υπάρχει πρόνοια που παρέχει εξουσία στους Δήμους να διορίζουν τροχονόμους ή άλλα κατάλληλα πρόσωπα (σχολικούς τροχονόμους) να ρυθμίζουν την τροχαία, όταν οι μαθητές διασταυρώνουν το δρόμο μέσω των διαβάσεων πεζών κατά τις ώρες που προσέρχονται ή αποχωρούν από το σχολείο.

(γ) Επειδή τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις της αστυνομίας έχουν αυξηθεί σημαντικά και στις διαβάσεις πεζών διετίθετο σημαντικός αριθμός μελών της αστυνομίας τόσο κατά τις πρωινές όσο και τις μεσημβρινές ώρες σε βάρος άλλων πιεστικών υποχρεώσεων της Δύναμης, είχαν προειδοποιηθεί από πολλού οι Δήμοι να προβούν σε διευθετήσεις για το διορισμό σχολικών τροχονόμων όπως προνοεί η περί Δήμων Νομοθεσία.

(δ) Με εντολή του Αρχηγού Αστυνομίας, οι Αστυνομικοί Διευθυντές Επαρχιών ήλθαν σ'επαφή με τους οικείους δήμους, Διευθυντές Σχολείων και Συνδέσμους Γονέων, προκειμένου να διορίσουν οι δήμοι δικούς τους σχολικούς τροχονόμους στις διασταυρώσεις πεζών που χρησιμοποιούν οι μαθητές κατά τη μετάβαση, επιστροφή τους από τα σχολεία τους. Ήδη ο Δήμος Στροβόλου έχει διορίσει 9 σχολικούς τροχονόμους που έχουν εκπαιδευθεί κατάλληλα από την αστυνομία και εργάζονται πολύ ικανοποιητικά. Ο Έπαρχος Λευκωσίας έχει επίσης διορίσει ένα σχολικό τροχονόμο για το συνοικισμό Ανθούπολης, ο δε Δήμος Αγλαντζιάς τέσσερις για επάνδρωση των διαβάσεων μαθητών έξω από τα δημοτικά σχολεία της περιοχής του. Σε παρόμοιες διευθετήσεις θα προβούν, όπως γίνεται αντιληπτό, και άλλοι δήμοι που εργάζονται προς αυτή την κατεύθυνση.

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι από πλευράς της αστυνομίας έγινε η ενδεδειγμένη μεθόδευση στην προσέγγιση του όλου θέματος, χωρίς οποιαδήποτε αδικαιολόγητη σπουδή, όπως αναφέρεται στην ερώτηση, παρέχοντας προς τούτο επαρκή χρονικά περιθώρια στους δήμους να αναλάβουν τις υποχρεώσεις τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 501, ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με παράπονα γυναικών ειδικών αστυφυλάκων για το μη διορισμό τους σε οργανικές θέσεις αστυφυλάκων,σας πληροφορώ ότι στις γραπτές και προφορικές εξετάσεις που έγιναν πέτυχαν μόνο 30 γυναίκες ειδικοί αστυφύλακες (από σύνολο 93 που αποτάθηκαν), διορίστηκαν δε και οι 30. Συναφώς αναφέρεται ότι κατά τις προσλήψεις ακολουθήθηκαν πιστά οι σχετικοί κανονισμοί που διέπουν τη διαδικασία προσλήψεων στην αστυνομία.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 505, ημερομηνίας 19 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι τόσο οι 4 προσωρινοί λοχίες της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας όσο και οι 12 προσωρινοί λοχίες της αστυνομίας, μονιμοποιήθηκαν ήδη στο βαθμό του λοχία από τις 3.3.90 σύμφωνα με την επιφύλαξη του Κανονισμού 56(1) των περί αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών του 1959 (Κ.Δ.Π. 51/89).»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 507, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την εκτέλεση καθηκόντων δημοπράτη από κοινοτάρχες δημαρχούμενων περιοχών, σας πληροφορώ ότι όλα τα θέματα που συναρτώνται με την

ψήφιση του νόμου για κατάργηση των Χωριτικών Επιτροπών στις δημαρχούμενες περιοχές βρίσκονται υπό μελέτη σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, προκειμένου να γίνουν έγκαιρα όλες οι αναγκαίες ρυθμίσεις και διευθετήσεις για να μην υπάρξει οποιοδήποτε κενό. Συναφώς αναφέρεται ότι η θητεία των υφιστάμενων Χωριτικών Επιτροπών στις δημαρχούμενες περιοχές έχει παραταθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Άμυνας κ. Ανδρέα Ανωλεύτη στην ερώτηση ΕΔ΄ 508, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η σωματική διάπλαση, η προσωπικότητα, αρτιμέλεια κλπ., των υποψηφίων για τις Ανώτατες Στρατιωτικές Σχολές όχι μόνο θεωρούνται από το Υπουργείο Άμυνας ουσιαστικά προσόντα, αλλά από το ακαδημαϊκό έτος 1989-90, είναι και προαπαιτούμενα για να μπορέσει ο υποψήφιος να παρακαθήσει στις γραπτές εξετάσεις για τις σχολές αυτές.

Αυτό αναφέρεται ρητά στον οδηγό εξετάσεων, που εκδίδει το Υπουργείο Παιδείας από το 1989, για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, η Σχολή Ναυτικών Δοκίμων και η Σχολή Ικάρων. Το Υπουργείο Άμυνας παραπέμπει με σχετική ανακοίνωσή του όλους τους υποψηφίους στον πιο πάνω οδηγό για ενημέρωση πάνω στις λεπτομέρειες των εξετάσεων οι οποίες πιστεύει ότι είναι πέρα για πέρα κατατοπιστικές.

Η σωματική διάπλαση, η προσωπικότητα και η αρτιμέλεια αποτελούσαν πάντοτε ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων για τις Ανώτατες Στρατιωτικές Σχολές, με τη συμπερίληψη όμως των εξετάσεων για τις σχολές αυτές στις εξετάσεις που διεξάγει το Υπουργείο Παιδείας για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, οι υποψήφιοι που δεν πετυχαίνουν στις ιατρικές εξετάσεις, ψυχοτεχνικές και αθλητικές δοκιμασίες, αποκλείονται από τη γραπτή εξέταση.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1990 του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Χρ. Χρυσάνθου στην ερώτηση ΕΔ΄ 509, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η Εθνική Επιτροπή για Πρόληψη της Διακίνησης και Χρήσης Ναρκωτικών έχει συσταθεί με τη συμμετοχή σ΄ αυτή των αρμόδιων κρατικών και ημικρατικών φορέων, των μαζικών οργανώσεων νεολαίας και των οργανώσεων που ασχολούνται κυρίως με την καταπολέμηση των ναρκωτικών ή με θέματα ψυχοκοινωνικής υγείας. Με βάση τα κριτήρια αυτά δεν μπορεί να συμμετέχει ο ΣΥΠΑΕΚ, όπως δε συμμετέχει καμιά άλλη συνδικαλιστική οργάνωση.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά, στην ερώτηση ΕΔ΄ 519, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την τηλεφωνοδότηση των χωριών Φασούλας, Άγιος Γεώργιος και Μαμώνια,σας πληροφορώ ότι η εγκατάσταση τηλεφώνων σ'αυτές τις

κοινότητες θα συνδυαστεί με τα οδικά έργα που προγραμματίζονται να γίνουν στην περιοχή των χωριών αυτών.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 537, ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας ίσης προς το 50% της κανονικής βοήθειας για αγορά έτοιμης κατοικίας/ διαμερίσματος και στις περιπτώσεις των προσφύγων που παντρεύονται μη προσφυγοπούλες, που αγόρασαν ήδη το διαμέρισμά τους, σας πληροφορώ ότι το θέμα θα μελετηθεί σε συνεργασία με την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων για τον καθορισμό της πολιτικής που θα εφαρμόζεται.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 547, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η κατασκευή πεζοδρομίων σε δρόμους της παλιάς Λευκωσίας προωθείται στα πλαίσια υλοποίησης σχεδίων στην περιοχή αυτή και ανάλογα με τις εκάστοτε οικονομικές δυνατότητες του Δήμου Λευκωσίας. Επισημαίνεται σχετικά ότι το σχέδιο πεζοδρομοποίησης Λήδρας-Ονασαγόρου, που είναι το επόμενο σχέδιο που θα προωθηθεί στα πλαίσια του ενιαίου ρυθμιστικού σχεδίου Λευκωσίας, προβλέπει κατασκευή πεζοδρομίων στους δρόμους Βασ. Βουλγαροκτόνου, Γερμανού Πατρών, Αρσινόης, Φωκίωνος, Αισχύλου κτλ.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 549, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με τη δημιουργία χώρων στάθμευσης στην παλιά Λευκωσία και την παροχή κινήτρων για το σκοπό αυτό σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η δημιουργία χώρων στάθμευσης αποτελεί βασικό στοιχείο για την αναζωογόνηση της εντός των τειχών παλιάς Λευκωσίας. Ήδη στα πλαίσια του σχεδίου πεζοδρομοποίησης του συμπλέγματος των οδών Λήδρας-Ονασαγόρου περιλαμβάνονται προτάσεις για δημιουργία πρόσθετων χώρων στάθμευσης τόσο γύρω όσο και μέσα στην παλιά πόλη.

Συγκεκριμένα προτείνεται η κατασκευή υπόγειου μεγάλου χώρου στην τάφρο κάτω από το ταχυδρομείο, η αύξηση της χωρητικότητας στους προμαχώνες Κωστάντζα και Τρίπολη, καθώς και η δημιουργία νέων χώρων μέσα στην παλιά πόλη για εξυπηρέτηση των περιοχών της πράσινης γραμμής.

Για την παραχώρηση κινήτρων για δημιουργία ιδιωτικών χώρων τόσο μέσα όσο και έξω από την παλιά πόλη, μελετήθηκαν προτάσεις και ετοιμάζεται πλαίσιο πολιτικής από ειδική Τεχνική Επιτροπή που συστάθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων για το σκοπό αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 550, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το κυκλοφοριακό πρόβλημα στην παλιά Λευκωσία σας πληροφορώ ότι το όλο θέμα μελετήθηκε τόσο στα πλαίσια του ενιαίου ρυθμιστικού

σχεδίου Λευκωσίας που στοχεύει στην αναβίωση της περιοχής όσο και από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων μαζί με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως από πλευράς ενιαίου σχεδιασμού του κυκλοφοριακού συστήματος της πρωτεύουσας.

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια του σχεδίου πεζοδρομοποίησης της Λήδρας-Ονασαγόρου προτείνονται νέες μονοδρομήσεις για εξυπηρέτηση τόσο των αναγκών που θα προκύψουν από την προτεινόμενη πεζοδρομοποίηση όσο και από το ίδιο το κυκλοφοριακό σύστημα μέσα στην εντός των τειχών περιοχή. Στόχος της ανασχεδιοποίησης του κυκλοφοριακού συστήματος είναι ο σταδιακός περιορισμός της κυκλοφορίας οχημάτων και η καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των περιοχών της πράσινης γραμμής.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 552, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την αναβίωση του Γυναικοπάζαρου στην παλιά Λευκωσία, σας πληροφορώ ότι η σταδιακή εφαρμογή μέτρων και η υλοποίηση σχεδίων για την αναβίωση της εντός των τειχών Λευκωσίας αποτελούν τον κύριο στόχο της πολιτικής του ενιαίου ρυθμιστικού σχεδίου Λευκωσίας. Ήδη εφαρμόζεται το σχέδιο αναβίωσης Χρυσαλινιώτισσας και επίκειται η εφαρμογή του σχεδίου πεζοδρομοποίησης των οδών Λήδρας-Ονασαγόρου. Το ενιαίο ρυθμιστικό σχέδιο Λευκωσίας προγραμματίζει στο μέλλον και άλλα συγκεκριμένα έργα για αναβίωση της εντός των τειχών Λευκωσίας.

Στο παρόν στάδιο δεν έγινε οποιαδήποτε συγκεκριμένη πρόταση αναφορικά με το Γυναικοπάζαρο. Η εισήγηση όμως αυτή μπορεί να μελετηθεί στα πλαίσια του σχεδιασμού των επόμενων φάσεων του ενιαίου ρυθμιστικού σχεδίου Λευκωσίας.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εν τέλει φθάνουμε στο Κεφάλαιο Δ, για το οποίο δε νομίζω ότι υπάρχει ο χρόνος και η ηρεμία που χρειάζεται για να αναπτύξουμε το θέμα της Ε.Ο.Κ., το οποίο είναι πράγματι πάρα πολύ σοβαρό θέμα και το οποίο θα πρέπει οπωσδήποτε να ανοίξει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος την προσεχή Πέμπτη.

Η προσεχής συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 10 Μαΐου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:-

Το θέμα της συμμετοχής των πέντε Βουλευτών που αποχώρησαν από το ΑΚΕΛ-Αριστερά στις διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

(Συνέχιση της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

(1) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(2) Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(3) Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(4) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.5) του 1990.

(6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.9) του 1990.

(7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.10) του 1990.

(8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.11) του 1990.

(9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.12) του 1990.

(10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1990.

(11) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(12) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

(13) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990.

(14) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1990.

(15) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1990.

(16) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1990.

(17) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (ΤΑΕΠ) Νόμος (Αρ. 4) του 1990.

(18) Ο περί Αναπληρωτών Μελών της Αστυνομικής Δύναμης (Μονιμοποίηση) Νόμος του 1990.

19) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990.

(20) Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1990.

(21) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1990.

(22) Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1990.

(23) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

(24) Ο περί της Συμφωνίας για την Εγκατάσταση Αντιπροσωπείας της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Κυπριακή Δημοκρατία (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

(25) Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμος του 1988.

(26) Ο περί Υδατοπρομηθείας Χωρίων δι' Οικιακούς Σκοπούς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(27) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

(28) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

(29) Οι περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

(30) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμοί του 1990.

(31) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

(32) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους της Αρχής και Εξαρτωμένους αυτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

(33) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και

Εξαρτωμένους Αυτών Ομοίου προς το Σχέδιον Συντάξεων της Κυβερνήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

(34) Οι περί Φυλακών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

(35) Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

(36) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών και Αναδιάρθρωση του Μισθολογίου και των Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

(37) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί 'Οροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

(38) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί 'Οροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) (Αρ.2) Κανονισμοί του 1990.

(39) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων Εξουσιοδοτούσα τη Διενέργεια Δαπάνης από Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το μήνα Μάιο του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

(1) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

(8.2.1990).

(2) «Ο κυβερνητικός μηχανισμός κι οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ). (15.2.1990)

(Συνέχιση της συζήτησης)

(3) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου). (23.7.1987)

(Συνέχιση της συζήτησης)

(4) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομαδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς). (13.4.1989).

(Συνέχιση της συζήτησης).

(5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3 1989).

(6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη προστασίας της περιοχής του Ακάμα και η κήρυξή του σε εθνικό πάρκο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου). (7.5.1987).

(7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).(2.2.1989).

(8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.1988).

(9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη να μελετηθεί εκ νέου η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα, συμπεριλαμβανόμενης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Γαλανού). (11.5.1989).

(10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.1989).

(11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η παρεχόμενη ως κρατική και ιδιωτική κτηνιατρική υπηρεσία, προκύπτοντα προβλήματα, προοπτική για βελτιώσεις και η απάμβλυνση του προβλήματος των άνεργων κτηνίατρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Έ. Χρυσοστόμου). (26.1.89).

(β) «Οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού από την αλόγιστη χορήγηση αντιβιοτικών φαρμάκων στα ζώα χωρίς συνταγή κτηνίατρων και στη συνέχεια η ανεξέλεγκτη διάθεσή τους για κατανάλωση στην αγορά».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (16.3.89).

(12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000

τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, ξύλα, τούβλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (12.10.89).

(13) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (16.11.89).

(14) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.89).

(β) «Τα πλεονάσματα των μανταρινιών και οι τρόποι διάθεσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.12.89).

(Το θέμα μεταφέρθηκε από την Κοιν. Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας όπου είχε αρχικά παραπεμφθεί).

(γ) «Οι κίνδυνοι καταστροφής των φυτειών εσπεριδοειδών στην ακριτική περιοχή Στροβιλιών λόγω της εξάντλησης των υδάτινων πόρων και η ανάγκη επίσπευσης του έργου για μεταφορά νερού από το Νότιο Αγωγό στην περιοχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.89).

(15) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (18.1.90).

Οι Βουλευτές κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης και Αντώνης Ανδρέου ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η τεράστιων διαστάσεων ρύπανση της θάλασσας και της παράκτιας περιοχής Βασιλικού από τη διαρροή πετρελαίου που σημειώθηκε στις 29.4.90, οι ευθύνες για τη διαρροή και οι τρόποι αντιμετώπισης της ρύπανσης και της οικολογικής καταστροφής που προκλήθηκε, ως και η ανάγκη λήψης προστατευτικών μέτρων για αποφυγή επανάληψης παρόμοιων καταστάσεων».

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων όπως το θέμα αυτό εγγραφεί εκ μέρους όλων των κομμάτων και παραπεμφθεί

στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, θα ήθελα να παρακαλέσω να το συνδέσετε ή να το ανακοινώσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ως γεγονός απόφαση των κοινοβουλευτικών αρχηγών να εγγραφεί ως θέμα από όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες και αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση.

Εγγράφεται λοιπόν και παραπέμπεται, με την παράκληση να εξεταστεί όσο γίνεται πιο γρήγορα, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Ο Βουλευτής κ. Δημήτρης Ηλιάδης ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η διαρροή πετρελαίου στη θαλάσσια περιοχή Βασιλικού-Ζυγίου, η οικολογική καταστροφή που προκλήθηκε και οι ευθύνες που προκύπτουν».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Δηλαδή θα συγχωνευτεί μαζί με το προηγούμενο θέμα.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η μετανάστευση χιλιάδων Ρωσοεβραίων στο Ισραήλ και στα κατεχόμενα εδάφη και η χρησιμοποίηση της Κύπρου ως διαμετακομιστικού σταθμού».

Το θέμα προκύπτει από ερώτηση στην οποία δε δόθηκε ακόμα απάντηση. Ο κ. Χατζηδημητρίου παρακαλεί το θέμα να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και να κληθεί ο Υπουργός Εξωτερικών να ενημερώσει τα μέλη της Επιτροπής σχετικά και γενικότερα πάνω στο θέμα των κυπροαραβικών σχέσεων.

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί να συνδυαστεί με το θέμα που ήδη παραπέμψατε, με το πρόβλημα του Πατριαρχείου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς!

Το έντιμο Μέλος της Βουλής κα Ρήνα Κατσελλή ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι λόγοι που δεν έχει εφαρμοστεί ακόμα στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας από τους αρμόδιους γιατρούς η μέθοδος της εξωσωματικής γονιμοποίησης».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο Βουλευτής κ. Δημήτρης Ηλιάδης ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Οι αποκαλύψεις για την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, οι συνέπειες και οι ευθύνες που προκύπτουν».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Στην Επιτροπή Ελέγχου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επιτροπή Οικονομικών ή Ελέγχου; Ο κ. Ηλιάδης τι λέει;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ελέγχου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου, εφόσον δεν υπάρχει ένσταση από τον εγγράψαντα.

«Η ανάγκη υλοποίησης κατά το συντομότερο δυνατό της κατ' αρχήν απόφασης του Προέδρου της Δημοκρατίας για την επέκταση και την αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας και η ανάγκη για την εφαρμογή στην πράξη της πολιτικής για την ισόρροπη ανάπτυξη των λιμανιών Λάρνακας και Λεμεσού».

Το θέμα ζητείται όπως εγγραφεί εκ μέρους όλων των κομμάτων και η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξης: 8.30 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Ανακοίνωση από τον Προεδρεύοντα της συνεδρίας κ. Γ. Λαδά της απόφασης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Επιλογής αναφορικά με την αναδιάρθρωση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, η ένσταση που προβλήθηκε από τον κ. Δίγκλη εκ μέρους των 5 Βουλευτών που αποχώρησαν από το ΑΚΕΛ-Αριστερά, οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Μ. Πουμπουρής, Α. Γαλανός, Α. Μαρκίδης, Προεδρεύων, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Παπαπέτρου, Μ. Χριστοφίδης, Α. Χρίστου, Ν. Ηλία, Ντ. Κωνσταντίνου, Δ. Ηλιάδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Ν. Αναστασιάδης, Α. Παναγιώτου, Α. Δημητριάδης) και απόφαση του Σώματος για αναβολή του θέματος μέχρι να ληφθεί γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα επί ορισμένων σχετικών θεμάτων.

1α) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Χρ. Σολωμής, Προεδρεύων) πάνω σε διαδικαστικό θέμα μετά από παρατήρηση του κ. Σολωμή ότι οι αγορητές πρέπει να περιοριστούν στο θέμα που συζητείται.

1β) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης [Α. Μαρκίδης, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Μ. Παπαπέτρου, Προεδρεύων (Ι, Μάτσης)] πάνω σε διαδικαστικό θέμα μετά από παρατήρηση του κ. Μαρκίδη ότι ο Κανονισμός της Βουλής δεν προβλέπει πουθενά ότι οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι προηγούνται των άλλων Βουλευτών στις δευτερολογίες.

1γ) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Α. Μαρκίδης, Α. Γαλανός) μετά από παρατήρηση του κ. Μαρκίδη ότι ο κ. Γαλανός χρησιμοποίησε απρεπείς φράσεις που δεν αρμόζουν στον πολιτικό διάλογο και στο Σώμα της Βουλής.

2) Αναφορά στην κατάληψη από εποίκους του ξενώνα του ελληνικού Πατριαρχείου στα Ιεροσόλυμα, καταδίκη της ενέργειας αυτής [Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Γαλανός, Ν. Αναστασιάδης, Μ. Πουμπουρής Π. Δίγκλης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς), Γ. Χαραλαμπίδης, Π. Π. Στυλιανού] και απόφαση του Σώματος όπως γίνει διάβημα προς προς την κυβέρνηση για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων και όπως κληθεί ο Υπουργός Εξωτερικών στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών για ενημέρωση όσον αφορά τα μέτρα αυτά.

3) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Α. Ψυλλίδης, Προεδρεύων, Ν. Αναστασιάδης, Α. Γαλανός) πάνω σε διαδικαστικό θέμα μετά από παρατήρηση του κ. Ψυλλίδη ότι οι Εκθέσεις δεν κυκλοφόρησαν έγκαιρα.

4) Έκθεση για τους Κανονισμούς 1. «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1990» και 2. «Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμοί του 1990», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Τ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Σολωμής, Στ. Μανδριώτης και Ν. Μουσιούττας) και έγκριση αυτών.

5) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

6) Ερωτήσεις Βουλευτών (Αίτημα για επιδιόρθωση και ασφαλτόστρωση των δρόμων του προσφυγικού οικισμού Κοτσιάτη -Αίτημα για αύξηση της κρατικής επιχορήγησης για ενίσχυση του ταμείου δημόσιας υγείας του προσφυγικού

οικισμού Κοτσιάτη -Αίτημα για κρατική ενίσχυση των κατοίκων των ακριτικών περιοχών της Λευκωσίας - Το θέμα της μετακίνησης του εργοστασίου DEXEL -Αίτημα για δημιουργία βιοτεχνικής ζώνης στο Τραχώνι Λεμεσού).

7) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Το θέμα της δημιουργίας βιοτεχνικής περιοχής στο Δάλι - Προβλήματα από τη λειτουργία του εργοστασίου βαφής Rainbow στο Ακάκι - Η μικρή μονάδα κατασκευής ζωοτροφών στο χωριό Νικόκλεια - Το θέμα της παραχώρησης κρατικής γης στα Καμπιά για δημιουργία γηπέδου - Η κατάσταση του δρόμου Δρύμου-Γιόλου - Η σηματοδότηση του δρόμου από τον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού προς την Ποταμιά - Η κατασκευή και συντήρηση του νέου δρόμου Λεμεσού-Ύψωνα-Λόφου -Το αίτημα για παραχώρηση κρατικής γης στο Πλατύ Αγλαντζιάς για ανέγερση μαρωνιτικής εκκλησίας - Το θέμα της παραχώρησης κρατικής γης στη Λεμεσό για δημιουργία κοιμητηρίου Μαρωνιτών - Το θέμα της παραχώρησης προς τη μαρωνιτική κοινότητα κρατικής γης στην Ανθούπολη για ανέγερση δημοτικού σχολείου - Το αίτημα των Κύπριων Εκπαιδευτικών Ελλάδας για χορήγηση προσαυξήσεων για την περίοδο που βρίσκονταν με άδεια απουσίας χωρίς απολαβές -Το θέμα της επέκτασης του δικτύου του έργου του Νότιου Αγωγού -Η απαγόρευση της διόδου οδηγών μέσω της περιοχής του αεροδρομίου Λευκωσίας -Το αίτημα υπαλλήλων της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας για αναγνώριση για σκοπούς σύνταξης της προϋπηρεσίας που είχαν στη Βρετανική Μετεωρολογική Υπηρεσία - Η τοποθέτηση πινακίδων στην αρχή της πρόσβασης προς το χωριό Λυθροδόντας από το δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Τσερίου-Λακατάμιας - Η εκστρατεία κατά των εμπόρων των ναρκωτικών - Το θέμα της επιτήρησης των διαβάσεων πεζών στα σχολεία - Ο μη διορισμός γυναικών ειδικών αστυφυλάκων σε οργανικές θέσεις αστυφυλάκων - Ο κίνδυνος αφυπηρέτησης τεσσάρων πυροσβεστών που εκτελούν για πολλά χρόνια καθήκοντα λοχία με βαθμό απλού - Η εκτέλεση καθηκόντων δημοπράτη από κοινοτάρχες δημαρχούμενων περιοχών - Οι εξετάσεις για τις στρατιωτικές σχολές της Ελλάδας και η σωματική διάπλαση των υποψηφίων - Το αίτημα του ΣΥΠΑΕΚ για συμμετοχή του στην Εθνική Επιτροπή Καταπολέμησης Ναρκωτικών - Η εγκατάσταση τηλεφώνων στα χωριά Φασούλα, Άγιος Γεώργιος και Μαμώνια - Το θέμα της παραχώρησης οικονομικής βοήθειας στους πρόσφυγες που παντρεύονται μη προσφυγοπούλες - Η κατασκευή πεζοδρομίων σε δρόμους της παλιάς Λευκωσίας - Η δημιουργία χώρων στάθμευσης στην παλιά Λευκωσία -Το κυκλοφοριακό πρόβλημα στην παλιά Λευκωσία -Το θέμα της αναβίωσης του Γυναικοπάζαρου στην παλιά Λευκωσία).

8) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η τεράστιων διαστάσεων ρύπανση της θάλασσας και της παράκτιας περιοχής Βασιλικού από τη διαρροή πετρελαίου που σημειώθηκε στις 29.4.90, οι ευθύνες για τη διαρροή και οι τρόποι αντιμετώπισης της ρύπανσης και της οικολογικής καταστροφής που προκλήθηκε, ως και η ανάγκη λήψης προστατευτικών μέτρων για αποφυγή επανάληψης παρόμοιων καταστάσεων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων).

(β) «Η μετανάστευση χιλιάδων Ρωσοεβραίων στο Ισραήλ και στα κατεχόμενα εδάφη και η χρησιμοποίηση της Κύπρου ως διαμετακομιστικού σταθμού». (Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου).

(γ) «Οι λόγοι που δεν έχει εφαρμοστεί ακόμα στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας από τους αρμόδιους γιατρούς η μέθοδος της εξωσωματικής γονιμοποίησης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή).

(δ) «Οι αποκαλύψεις για την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, οι συνέπειες και οι ευθύνες που προκύπτουν». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη).

(ε) «Η ανάγκη υλοποίησης κατά το συντομότερο δυνατό της κατ' αρχήν απόφασης του Προέδρου της Δημοκρατίας για την επέκταση και την αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας και η ανάγκη για την εφαρμογή στην πράξη της πολιτικής για την ισόρροπη ανάπτυξη των λιμανιών Λάρνακας και Λεμεσού». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Β. Βιβλιοθήκη

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 10ης Μαΐου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 28)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι Βουλευτές, το πρώτο θέμα το οποίο υπάρχει στην agenda που βρίσκεται ενώπιόν σας δε θα συζητηθεί σήμερα, γιατί η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα έφθασε μόλις προ ολίγου και δεν υπάρχει χρόνος για τη μελέτη της γνωμάτευσης αυτής, η οποία άλλωστε για εκείνους που την έχουν δει -εγώ δεν την έχω δει- δεν είναι πλήρης.

Προχωρούμε λοιπόν στο Κεφάλαιο Α' που είναι η νομοθετική εργασία. Το τέσσερα πρώτα θέματα που είναι εγγεγραμμένα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», «Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», «Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», και «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», για τα οποία υπάρχει κοινή 'Εκθεση.

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση προς το Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990», (2) «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990», (3) «Ο ΠΕΡΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ (4) «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Φεβρουαρίου και στις 23 Απριλίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τις επιμέρους πρόνοιες των νομοσχεδίων. Στην ίδια συνεδρία κλήθηκαν επίσης και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, της ΟΕΛΜΕΚ, του Συνδέσμου Επιθεωρητών Μέσης Εκπαίδευσης, του Ανώτατου Δικαστηρίου, της Επιτροπής Επαρχιακών Δικαστών, της Ομοσπονδίας Ημικρατικών Οργανισμών, της Επιτροπής Πρώην Δημόσιων Υπαλλήλων που υπηρετούν σε ημικρατικούς οργανισμούς και άλλες αρχές δημόσιας ωφέλειας, της ομάδας υπαλλήλων της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, της ΣΗΔΗΚΕΚ (ΠΕΟ) και του Κλαδικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου. Στην ίδια συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν επίσης κι άλλες οργανώσεις επηρεαζόμενων υπαλλήλων που δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρία, ενώ παράλληλα λήφθηκε από την Επιτροπή μεγάλος αριθμός υπομνημάτων από διάφορες ομάδες κρατικών υπαλλήλων καθώς και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών. Στη διάρκεια της συζήτησης του όλου θέματος παρευρέθηκαν επίσης στην Επιτροπή οι αξιότιμοι Βουλευτές κ. Χρ. Κουρτελλάρης και Π. Στυλιανού.

Με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια επιφέρονται ουσιαστικές βελτιώσεις στα σχέδια συντάξεων των δημόσιων υπαλλήλων, των καθηγητών, των δασκάλων και των δικαστών, οι οποίες αναφέρονται ειδικότερα στα πιο κάτω:-

(α) Μειώνονται από 36 2/3 σε 33 1/3 τα χρόνια που απαιτούνται για πλήρη σύνταξη των κρατικών υπαλλήλων και καταργείται η ευχέρεια που παρέχεται σήμερα στον υπάλληλο να κάμει εκλογή, για να πάρει είτε πλήρη σύνταξη είτε μειωμένη σύνταξη με φιλοδώρημα.

(β) Εισάγεται ο θεσμός της υποχρεωτικής χορήγησης φιλοδωρήματος κατά την αφυπηρέτηση και το ανώτατο όριο της ετήσιας σύνταξης, που σήμερα καλείται «μειωμένη σύνταξη», παραμένει στο 50% των τελευταίων απολαβών.

(γ) Μειώνονται από 10 σε 5 τα έτη υπηρεσίας που απαιτούνται για απόκτηση του δικαιώματος σύνταξης και από 5 σε 3 τα έτη υπηρεσίας που απαιτούνται για καταβολή φιλοδωρήματος σε περίπτωση παραίτησης.

(δ) Επιφέρεται αύξηση στη σύνταξη χήρας κατά 50%. ειδικότερα αυξάνεται η σύνταξη αυτή από 50% σε 75% της σύνταξης του συνταξιούχου για υπηρεσία με εισφορές και από 25% σε 37 1/2% για υπηρεσία χωρίς εισφορές.

(ε) Η σύνταξη τέκνων, που αυξάνεται επίσης μέχρι και 50%, διευρύνεται ώστε να καλύπτει και άρρενα τέκνα που εκτελούν τη θητεία τους στην Εθνική Φρουρά.

(στ) Βελτιώνονται τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα με περαιτέρω αύξηση της συντάξιμης υπηρεσίας στις περιπτώσεις αφυπηρέτησης για λόγους υγείας και θανάτου υπαλλήλου στην υπηρεσία.

(ζ) Αναγνωρίζεται για σκοπούς σύνταξης η υπηρεσία στη δημόσια ή εκπαιδευτική υπηρεσία κρατικών υπαλλήλων που μεταπήδησαν σε ημικρατικό οργανισμό ή αρχή τοπικής διοίκησης πριν από το Μάιο του 1979, ημερομηνία που είχε εισαχθεί ο θεσμός της παγοποίησης των ωφελημάτων των υπαλλήλων που μεταπηδούν σε ημικρατικό οργανισμό, κατά τον ίδιο τρόπο που αναγνωρίστηκε η υπηρεσία των υπαλλήλων που μεταπήδησαν ή μεταπηδούν μετά την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με ειδική πρόνοια που έχει εισαχθεί στην υπό τροποποίηση νομοθεσία. Παράλληλα προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις για τους υπαλλήλους της πρώην υπηρεσίας τουρισμού του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας οι οποίοι μεταφέρθηκαν αναγκαστικά στον Κ.Ο.Τ. μετά την κατάργηση της υπηρεσίας τουρισμού. Αναγνωρίζεται επίσης η υπηρεσία στις σχολικές εφορείες των Υγειονομικών Επισκεπτριών που μεταφέρθηκαν αναγκαστικά στο Υπουργείο Υγείας μετά την ανάληψη της σχολιατρικής υπηρεσίας από το Υπουργείο Υγείας.

(η) Εισάγεται πρόνοια για απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος οποιουδήποτε φιλοδωρήματος ή εφάπαξ ποσού που καταβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις της υπό τροποποίηση νομοθεσίας.

Ως αποτέλεσμα των βελτιώσεων που προτείνονται στα σχέδια συντάξεων των κρατικών υπαλλήλων κρίθηκε επίσης αναγκαία η τροποποίηση της περί Δικαστηρίων νομοθεσίας που αναφέρεται στις συντάξεις δικαστών, ώστε να προσαρμοστεί προς τις νέες διατάξεις που τώρα προτείνονται στη δημόσια υπηρεσία με την ταυτόχρονη όμως διατήρηση της διαφοροποίησης που ισχύει σήμερα αναφορικά με το θέμα των ετών υπηρεσίας που απαιτούνται για πλήρη σύνταξη για τους δικαστές του Ανώτατου Δικαστηρίου και τους υπόλοιπους δικαστές.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής η εφαρμογή των τροπολογιών που προτείνονται στα σχέδια συντάξεων των κρατικών

υπαλλήλων συνεπάγεται πρόσθετο κόστος £931,729 ή 6,8% όπως αναλύεται πιο κάτω:-

α.	Αύξηση συντάξεων χηρών και τέκνων:		£402,038
β.	Αύξηση λόγω διαφοροποίησης του συντελεστή σύνταξης από 1/660 σε 1/600		
	(i) Συντάξεις :	£24,965	
	(ii) Φιλοδωρήματα:	£96,028	
			£120,993
γ.	Αύξηση φιλοδωρήματος λόγω αναπροσαρμογής του συντελεστή (από 12.5 σε 14):		£408,698
			£931,729

Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος από την Επιτροπή υποβλήθηκε αριθμός τροπολογιών από τους εκπροσώπους των διάφορων οργανώσεων για την περαιτέρω βελτίωση των υπό εξέταση σχεδίων συντάξεων. Ορισμένες από τις τροπολογίες αυτές υιοθετήθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο και στάληκαν στη Βουλή με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1990 για συμπερίληψή τους στα κείμενα των υπό συζήτηση νομοσχεδίων.

Οι συμπληρωματικές αυτές τροπολογίες αναφέρονται ειδικότερα στην εισαγωγή του θεσμού της μεταβίβασης της σύνταξης γυναικών υπαλλήλων στο σύζυγο και τα παιδιά τους, θεσμός που εντάσσεται στα πλαίσια της νέας πολιτικής για την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος της γυναίκας, στην εναρμόνιση των διατάξεων για αφυπηρετήσεις προς τις αντίστοιχες διατάξεις του νέου Νόμου για τη δημόσια υπηρεσία και στην αναδρομική ισχύ από τη 17η Ιουλίου 1981 της πρόνοιας για απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος οποιουδήποτε φιλοδωρήματος ή εφάπαξ ποσού που καταβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις της υπό τροποποίηση νομοθεσίας.

Επειδή τα νομοσχέδια που κατατέθηκαν αρχικά στη Βουλή όσο και οι συμπληρωματικές τροπολογίες που στάληκαν μεταγενέστερα ήταν συνταγμένα στην καθαρεύουσα, κρίθηκε σκόπιμη η μεταγλώττισή τους στη δημοτική γλώσσα σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επικροτώντας τις βελτιώσεις που επιφέρονται στα σχέδια συντάξεων των κρατικών υπαλλήλων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμους των υπό αναφορά νομοσχεδίων όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, Θα είμαι σύντομος.

Με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια θεραπεύεται μια αδικία. Υπάρχει όμως μια άλλη τάξη εις βάρος της οποία συνεχίζεται μια αδικία και για την οποία πρέπει το Σώμα να ενδιαφερθεί. Πρόκειται για υπαλλήλους οι οποίοι μεταπήδησαν από τη δημόσια υπηρεσία σε οργανισμούς δημόσιας ωφέλειας ή αρχές τοπικής διοίκησης και αντίστροφα.

Ήδη η Βουλή στις 15 Μαρτίου του 1989 επιλήφθηκε του θέματος και η Επιτροπή Εργασίας είχε εισηγηθεί την ανάγκη υλοποίησης της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 29/683 ημερομηνίας 28/1/89 γι' αυτή την τάξη των υπαλλήλων. Εισηγούμαι όπως μαζί με την έγκριση των νομοσχεδίων αυτών σταλεί στην κυβέρνηση ότι είναι επιθυμία του Σώματος όπως επιληφθεί και του θέματος των υπαλλήλων αυτών και αποστείλει στη Βουλή σχετικό νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΣΝΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι με τη νομοθεσία που ψηφίζεται βελτιώνεται το σύστημα των συντάξεων για τους κυβερνητικούς υπαλλήλους και επιλύεται σε κάποιο βαθμό και το θέμα των κυβερνητικών εκείνων υπαλλήλων οι οποίοι έχουν μεταπηδήσει σε ημικρατικούς οργανισμούς. Είναι γεγονός ότι η νομοθεσία αυτή δεν περιλαμβάνει την αντίστροφη κατάσταση, δηλαδή τους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών που μεταπηδούν στην κυβερνητική υπηρεσία, όπως έχει θίξει και ο κ. Ζαχαριάδης. Οι ενδιαφερόμενοι με υπόμνημά τους σήμερα έχουν αποταθεί στην Επιτροπή Οικονομικών αναφορικά μ' αυτό το θέμα. Με βάση το Σύνταγμα η Βουλή δεν είναι δυνατό να επιφέρει την τροποποίηση αυτή. Γι' αυτό εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, όπως η Επιτροπή Οικονομικών επιληφθεί του θέματος και στείλει σχετική επιστολή προς την κυβέρνηση, για να μελετήσει το θέμα και με τροποποιητικό νομοσχέδιο να γίνει δυνατή η επίλυσή αυτού του θέματος. Γι' αυτό και με αυτή την ευκαιρία, κύριε Πρόεδρε, σκοπεύω στη συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικών την προσεχή Δευτέρα να θέσω το θέμα και να ζητήσω όπως σταλεί σχετική επιστολή προς το Υπουργείο Οικονομικών, έτσι που να καταστεί δυνατή η τροποποίηση της υπό ψήφιση σήμερα νομοθεσίας, ώστε να καλύψει και αυτή τη μερίδα των ενδιαφερόμενων υπαλλήλων, οι οποίοι για διάφορους λόγους έχουν μεταπηδήσει από τους ημικρατικούς οργανισμούς στο δημόσιο τομέα. Έχω τη γνώμη ότι με τον τρόπο αυτό θα δοθεί η δυνατότητα, αν και εφόσον η Εκτελεστική Εξουσία στείλει σχετική νομοθεσία στη Βουλή, η Βουλή αυτή να επιλύσει και αυτό το πρόβλημα το οποίο παρουσιάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης... Ο κ. Γαλανός ζήτησε το λόγο. Προηγείται.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, δύο λόγια, ότι από πλευράς δικής μας πιστεύουμε ότι είναι δίκαιο και θα υποστηρίξουμε όσοι μεταπήδησαν από ημικρατικούς οργανισμούς στο δημόσιο τομέα ή το αντίθετο, από το δημόσιο τομέα στους ημικρατικούς οργανισμούς, να μην απολέσουν τα δικαιώματα τα οποία έχουν, αλλά να υπάρχει μια ευθυγράμμιση για λόγους δικαιοσύνης.

Επομένως από πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος θα υποστηρίξουμε οτιδήποτε βάζει τα πράγματα στη θέση τους και δεν επιτρέπει αδικία σε βάρος οποιασδήποτε κατηγορίας ανθρώπων που μεταπήδησαν από τη μια πλευρά στην άλλη. Είναι μια θέση αρχής και είμαστε έτοιμοι να την υλοποιήσουμε όσον αφορά τις σχετικές διατάξεις του νόμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης. Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν πειράζει, ο κ. Κουρτελλάρης για να μην κάνει και γυμναστική.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, εντάξει. Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος κι έτσι δεν θα καθυστερήσει ο κ. Χατζηδημητρίου.

Θέλω να δηλώσω από την πλευρά της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς ότι είμαστε πλήρως σύμφωνοι με την Έκθεση και τα νομοσχέδια τα οποία καλύπτει η Έκθεση, για να λυθεί μια σειρά προβλημάτων των εργαζομένων στη Δημόσια Υπηρεσία· και περισσότερο μ' αυτή τη ρύθμιση δικαιώνονται, σε ένα σημαντικό βαθμό, στρώματα εργαζομένων και ιδιαίτερα χήρες, οι οποίες για πολλά χρόνια αντιμετώπιζαν και αντιμετωπίζουν μέχρι τώρα αυτά τα προβλήματα που σήμερα πάει να λύσει η νομοθεσία αυτή.

Θέλω επίσης να δηλώσω ότι και εμείς θεωρούμε δίκαιο το αίτημα των υπαλλήλων εκείνων που έχουν μεταπηδήσει στο δημόσιο τομέα από ημικρατικούς οργανισμούς και, όπως λέχθηκε και από προηγούμενους ομιλητές, ασφαλώς αυτό το θέμα δεν μπορεί να το λύσει η Βουλή. Πρέπει να έλθει από την κυβέρνηση. Και σίγουρα όταν, με τα διάφορα διαβήματα που θα γίνουν και μέσω της Επιτροπής Οικονομικών και από τους ίδιους, έλθει το θέμα, θα υποστηρίξουμε τη λύση και τη ρύθμισή του, για να δικαιωθούν οι υπάλληλοι. Και δε βλέπουμε λόγο να έχει δυσκολία, διότι σύμφωνα με όσα μας δήλωσαν για τη συγκεκριμένη περίπτωση που μας είδαν, η ΣΥΤΑ είναι ήδη έτοιμη να πληρώσει το ποσό το οποίο της αναλογεί και συνεπώς είναι θέμα απλώς να γίνουν οι διαδικασίες, έτσι που να ρυθμιστεί κατά τον ορθότερο και δικαιότερο τρόπο και όσο γίνεται πιο σύντομα και αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γεγονός ότι ψηφίζουμε ένα νομοθέτημα κοινωνικής σημασίας που βελτιώνει το σύστημα των συντάξεων.

Στην Επιτροπή ήλθαν πολλά προβλήματα ειδικών κατηγοριών. Όμως τούτο ήταν πέρα από τις αρμοδιότητες και της Επιτροπής και της Βουλής για να τα λύσει, γιατί προϋπόθεταν αύξηση των δαπανών που θα ήταν αντισυνταγματικό να προχωρούσαμε.

Στο μεταξύ, πριν και μετά τη συζήτηση, παρουσιάστηκαν διάφορες ομάδες με τελευταίο υπόμνημα αυτό που μας κατέθεσαν σήμερα εκείνοι που μεταπήδησαν από τον ημικρατικό τομέα στο δημόσιο τομέα, που ζητούν διασφάλιση των δικαιωμάτων τους. Και εμείς με τη σειρά μας θα προσθέσουμε την υποστήριξή μας στην επαναπομπή του συγκεκριμένου θέματος στην κυβέρνηση, ώστε να

μελετηθεί μαζί με τυχόν άλλα επιμέρους προβλήματα, αν θελήσει η Εκτελεστική Εξουσία να επανέλθει στην Επιτροπή ή στη Βουλή με σχετικές προτάσεις, ώστε να αντιμετωπίσουμε τις περιπτώσεις, όπου διαπιστωμένα έχουν γίνει αδικίες.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα ομόφωνα η Βουλή προωθεί το νομοσχέδιο, γιατί διαλαμβάνει βασικές δομές επ' ωφελεία των δημόσιων υπαλλήλων.

Όμως, εκείνο που πρέπει να τονίσω είναι το γεγονός πως η Βουλή αυτή την πρώτη Ιουνίου του 1989, ύστερα από εισήγησή μας και παραπομπή του θέματος στην αρμόδια Επιτροπή, την Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, είχε καλέσει την Εκτελεστική Εξουσία να διασφαλίσει τα δίκαια αυτών των ανθρώπων, οι οποίοι πράγματι κατάφωρα αδικούνται, δεδομένου πως η σύνταξή τους λογίζεται επί του τελευταίου μισθού τον οποίο είχαν, όταν ήταν στους ημικρατικούς οργανισμούς, με αποτέλεσμα να ζημιώνεται εκατοντάδες λίρες το μήνα ο κάθε υπάλληλος από τη συνταξιοδότησή του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, κ. Πρόεδρε, ήταν σαφής. Αφού μελέτησε -λέγει στην Έκθεσή της- την πρώτη Ιουνίου τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα έχει καταλήξει στο συμπέρασμα πως λόγοι ίσης μεταχείρισης αλλά και λόγοι ενιαίας αντίκρισης των κρατικών, ημικρατικών υπηρεσιών και αρχών τοπικής διοίκησης, επιβάλλουν την υλοποίηση της πρώτης απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου του κ. Κυπριανού και διαλαμβάνονται τα σχετικά στοιχεία. Η Επιτροπή τόνισε πως πιστεύει επίσης πως οι πρόνοιες της απόφασης αυτής πρέπει να επεκταθούν, για να καλύψουν τους δημόσιους υπαλλήλους που προήλθαν από τις σχολικές εφορείες, καθώς και οποιουσδήποτε άλλους υπαλλήλους που μεταπήδησαν από τη δημόσια υπηρεσία σε οποιοδήποτε οργανισμό, αρχή ή ίδρυμα που ασκεί μορφή κρατικής εξουσίας και αντίστροφα.

Θέλω να πω, έντιμε κ. Πρόεδρε, πόσο αυτό το θέμα εκκρεμεί. Ομόφωνα η Βουλή ενέκρινε την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Κοινωνικών Ασφαλίσεων από ένα περίπου χρόνο τώρα και πιστεύω πως επέστη ο χρόνος να εξαλειφθεί αυτή η διπλή αδικία η οποία γίνεται και όσον αφορά τη σύνταξη και όσον αφορά εκείνους οι οποίοι από τους ημικρατικούς οργανισμούς μεταπήδησαν στο δημόσιο τομέα να αδικούνται. Και ελπίζω πως η Βουλή, αφού αποφάσισε και αφού η ίδια επικύρωσε την απόφαση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου με την οποία αναβαθμίζονται αυτές οι συνταξιοδοτήσεις, πρέπει και στην προκείμενη περίπτωση να φανούμε συνεπείς και έντιμα τοποθετημένοι απέναντί τους.

Άλλωστε και στα 1964 περίπου κάναμε το ίδιο και για εκείνους τους δημόσιους υπαλλήλους -συγκεκριμένα τους εκπαιδευτικούς, τους δασκάλους και τους καθηγητές- που επέλεξαν μια μορφή συνταξιοδότησης διαφορετική από εκείνη που ουσιαστικά τους δόθηκε.

Αυτά, κ. Πρόεδρε, και σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, εισηγούμαι να υιοθετηθεί από το Σώμα η εισήγηση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, δηλαδή

να εξεταστεί το θέμα την προσεχή Δευτέρα, και να αποσταλεί επιστολή προς την Εκτελεστική Εξουσία, για να αποστείλει το σχετικό νομοσχέδιο προς εξέταση ενώπιον αυτού του Σώματος.

Προχωρούμε τώρα στην ψήφιση των τεσσάρων αυτών νομοσχεδίων. Υπάρχει μεν Κοινή Έκθεση, αλλά τα νομοσχέδια θα ψηφιστούν κεχωρισμένως. Προχωρούμε λοιπόν στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου που είναι:

«Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7Β του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 7Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 16Β του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Αντικατάσταση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 14.

Αυξήσεις συντάξεων χηρών και τέκνων που καταβάλλονται κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Νόμου.

Άρθρο 15.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου.

Άρθρο 16.

Τροποποίηση των περί Συντάξεων Κανονισμών. Πίνακας. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από 1 μέχρι 17, καθώς και ο επισυνημμένος Πίνακας, εγκριθούν;

Τα άρθρα από 1 μέχρι 17 του νομοσχεδίου μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα, καθότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση για την ψήφισή τους.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου που είναι:

«Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Τροποποιήση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 3.

Αντικατάσταση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 8Α του βασικού νόμου. 'Αρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 8Β του βασικού νόμου. 'Αρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 8Γ του βασικού νόμου. 'Αρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 12Α του βασικού νόμου. 'Αρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 12.

Κατάργηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 13.

Αντικατάσταση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 14.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου.
'Αρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου.
'Αρθρο 16.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου.
'Αρθρο 17.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου.
'Αρθρο 18.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων.
'Αρθρο 19.

Αυξήσεις συντάξεων χηρών και τέκνων που καταβάλλονται κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Νόμου.
'Αρθρο 20.

'Εναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου.
'Αρθρο 21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από 1 μέχρι και του 21ου συμπεριλαμβανομένου εγκριθούν;

Τα άρθρα από 1 μέχρι και του 21ου συμπεριλαμβανομένου εγκρίνονται ομόφωνα, μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου αυτού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του τρίτου νομοσχεδίου που είναι:

«Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 46 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 47 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 48 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 51Α του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 51Β του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 51Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 52 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 55Α του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 56 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Κατάργηση του άρθρου 57 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 61 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Αντικατάσταση του άρθρου 62Ε του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 62Ζ του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του άρθρου 62Η του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του άρθρου 18.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 19.

Αυξήσεις συντάξεων χηρών και τέκνων που καταβάλλονται κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 20.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από 1 μέχρι και του 21ου συμπεριλαμβανομένου εγκριθούν και ψηφιστούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα από 1 μέχρι και του 21ου του νομοσχεδίου αυτού εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη και τελευταία ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το ως άνω νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να προβεί στη δεύτερη ανάγνωση του τέταρτου νομοσχεδίου που είναι:

«Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου, που θα γίνει με την ανάγνωση του τίτλου μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Το πέμπτο έτοιμο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 10) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου και 2 Μαΐου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς του νομοσχεδίου και κατέθεσε συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες

σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα. Στη δεύτερη συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης οι αξιότιμοι Βουλευτές κ. Ν. Μουσιούττας, Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου και Χρ. Κουρτελλάρης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού χρημάτων ύψους £147,654 και η διάθεσή του για την αναδόμηση/αναδιάρθρωση του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών σε συνδυασμό με την καθιέρωση του συστήματος βάρδιας και τη δραστική μείωση των υπερωριών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, έχοντας υπόψη τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την ανάγκη αναδόμησης/αναδιάρθρωσης των Ταχυδρομείων, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής με τις σημαντικές αλλαγές που έχουν επέλθει στον τομέα των εργασιών των ταχυδρομείων.

Με γνώμονα τη βάση αυτή η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £147,654 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα και το άρθρο 4 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα εγκριθούν και ψηφιστούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 και ο Πρώτος Πίνακας, καθώς και το άρθρο 4 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα, εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Το επόμενο έτοιμο θέμα για σήμερα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 11) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου και 2 Μαΐου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς του νομοσχεδίου και κατέθεσε συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα. Στη δεύτερη συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης οι αξιότιμοι Βουλευτές κ. Ν. Μουσιούττας, Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου και Χρ. Κουρτελλάρης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού χρημάτων ύψους £113,034 και η διάθεσή του για την αναδόμηση των θέσεων ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, επικροτεί την ανάγκη αναδόμησης του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να προβεί στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, που θα γίνει δια της αναγνώσεως του αριθμού των άρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £113,034 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα, το άρθρο 4 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα, Πρώτο Μέρος, και το Δεύτερο Πίνακα, Δεύτερο Μέρος εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα, και 4 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα, Πρώτο Μέρος και το Δεύτερο Πίνακα, Δεύτερο Μέρος, εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να προβεί στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου αυτού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 13) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Απριλίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς του νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρών ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Χρ. Κουρτελλάρης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £7,845 και η διάθεσή του για την κατανομή του σε διάφορα κεφάλαια και άρθρα του φετινού προϋπολογισμού.

Το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης θα διατεθεί για την αντικατάσταση του τηλεφωνικού συστήματος της Πρεσβείας στη Μόσχα (£2,405), καθώς και για τη συνέχιση των εργασιών επιδιόρθωσης της κατοικίας του Πρέσβη στο Νέο Δελχί (£2,460).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς για τους οποίους θα διατεθεί η ζητούμενη συμπληρωματική

πίστωση, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλείται ο έντιμος Γραμματέας να προβεί στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, η οποία θα γίνει δια της αναγνώσεως του αριθμού των άρθρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £7,845 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3, μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα, εγκριθούν και ψηφιστούν;

Τα άρθρα 1, 2 και 3, μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα, εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα από τη Βουλή.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να προβεί στην τρίτη και τελευταία ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, ομόφωνα το νομοσχέδιο αυτό εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο έτοιμο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου και 2 Μαΐου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς του νομοσχεδίου και κατέθεσε συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα. Στη δεύτερη συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης οι αξιότιμοι Βουλευτές κ. Ν. Μουσιούττας, Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου και Χρ. Κουρτελλάρης.

Με το νόμο που προτείνεται τροποποιείται ο Προϋπολογισμός του 1990 για τη ρύθμιση της αντιμισθίας αριθμού Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων και μιας Ερευνήτριας που υπηρετούν στο Υπουργείο Παιδείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να προβεί στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου δια της αναγνώσεως του αριθμού των άρθρων μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Κεφαλαίου 72Α του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 και ο επισυνημμένος Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Τα άρθρα 1 και 2 καθώς και ο επισυνημμένος Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα, μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το αμέσως επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου και 2 Μαΐου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς του νομοσχεδίου και κατέθεσε συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα. Στη δεύτερη συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης οι αξιότιμοι Βουλευτές κ. Ν. Μουσιούττας, Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου και Χρ. Κουρτέλλάρης.

Με το νόμο που προτείνεται τροποποιείται ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1990 για τη συμπερίληψη σ' αυτόν των προνοιών της συμφωνίας αναδιάρθρωσης των θέσεων στο Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να προβεί στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα του βασικού νόμου. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 2.

'Εναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, μαζί με τον επισυνημμένο Πρώτο Πίνακα, και 3 εγκριθούν;

ομόφωνα, μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη και τελευταία ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου και 2 Μαΐου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς του νομοσχεδίου και κατέθεσε συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα. Στη δεύτερη συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης οι αξιότιμοι Βουλευτές κ. Ν. Μουσιούττας, Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου και Χρ. Κουρτελλάρης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του Προϋπολογισμού του 1990 για την αναδόμηση μιας θέσης λειτουργού αναδασμού στο Τμήμα Αναδασμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα, μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου δια της αναγνώσεως του τίτλου μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 4) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου και 2 Μαΐου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς του νομοσχεδίου και κατέθεσε συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα. Στη δεύτερη συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης οι αξιότιμοι Βουλευτές κ. Ν. Μουσιούττας, Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου και Χρ. Κουρτελλάρης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του Προϋπολογισμού του 1990 για την αναδόμηση της θέσης του ανώτερου δικαστικού επιδότη στο Δικαστικό Τμήμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ανδρέου έχει το λόγο.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, μόνο δυο λόγια. Απλώς θα ήθελα να παρατηρήσω ότι παρόμοιο αίτημα υπάρχει και από τους πρωτοκολλητές των επαρχιακών δικαστηρίων και θα ήταν χρήσιμο αν η Εκτελεστική Εξουσία προχωρούσε προς επίλυση και αυτού του θέματος, διότι πράγματι οι πρωτοκολλητές εκτελούν ένα πολύ σημαντικό έργο στα δικαστήρια και φαίνεται εκ των πραγμάτων, όπως είχε φανεί και από Έκθεση της Επιτροπής Νομικών το Νοέμβριο του 1989, ότι είναι πράγματι αδικημένοι και λίγο ξεχασμένοι. Γι' αυτό και θα παρακαλούσα να ζητηθεί από την Εκτελεστική Εξουσία να προχωρήσει με την επίλυση και αυτού του θέματος που θα βοηθήσει σημαντικά στην αποτελεσματικότητα των δικαστηρίων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή η εισήγησή σας είναι να γίνει κάποια αναβάθμιση και των πρωτοκολλητών λόγω του πολύπλοκου έργου το οποίο εκτελούν. Νομίζω ότι η εισήγηση είναι δίκαιη και θα πρέπει να γίνει προς την Εκτελεστική Εξουσία ούτως ώστε να μελετηθεί και αυτό το θέμα.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Ήδη, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει η Έκθεση της Επιτροπής Νομικών που εισηγείται αυτό το πράγμα προς την Εκτελεστική Εξουσία, αλλά ενόψει ακριβώς του θέματος ότι βλέπουμε εδώ αναδόμηση και της θέσης του δικαστικού επιδότη, πιστεύουμε ότι θα ήταν λογικό και δίκαιο να δοθεί και κάποια προτεραιότητα στην επίλυση του θέματος των πρωτοκολλητών που εκκρεμεί εδώ και αρκετό καιρό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως να υπομνηστεί η Εκτελεστική Εξουσία, κύριε Ανδρέου.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 7) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Απριλίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς του νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρών ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Χρ. Κουρτελλάρης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £89,520 και η διάθεσή του:-

(α)	για την προβολή και ανάπτυξη της εμπορικής ναυτιλίας· και	£30,680
(β)	για τη συμπλήρωση των εργασιών βελτίωσης του συστήματος κλιματισμού/ εξαερισμού του Νέου Νοσοκομείου Λάρνακας.	£58,840
		£89,520

Η Επιτροπή, έχοντας υπόψη τα συμπληρωματικά στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της αναφορικά με τις πιο πάνω πιστώσεις, επικροτεί τους σκοπούς διάθεσής τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δυο λόγια από τη θέση μου αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε. Σχετικά με το δεύτερο ποσό των £60,000 σχεδόν για τη συμπλήρωση των εργασιών και τη βελτίωση του συστήματος κλιματισμού και εξαερισμού του νέου νοσοκομείου Λάρνακας. Μιλάμε για ένα νοσοκομείο που τέλειωσε και άρχισε να λειτουργεί μόλις πριν από μερικά χρόνια. Και ακριβώς επειδή οι εργασίες δεν έγιναν σωστά

και υπήρξαν ελαττωματικές, βρισκόμαστε λίγα χρόνια μετά τη λειτουργία του στην ανάγκη μόνο για το σύστημα κλιματισμού, να δαπανούνται σήμερα άλλες £60,000 από το δημόσιο ταμείο. Αυτό το θεωρούμε ένα απαράδεκτο φαινόμενο και αν το ψηφίζουμε είναι γιατί αντιλαμβανόμαστε την αναγκαιότητα να υπάρχει σωστός κλιματισμός σ' ένα νοσοκομείο. Και θα πρέπει, εφόσον μιλούμε για το νοσοκομείο της Λάρνακας, να πούμε ότι υπάρχουν και άλλα μηχανήματα και εγκαταστάσεις και χώροι που είναι είτε ελαττωματικά είτε αχρησιμοποίητα είτε αναξιοποίητα μέχρι σήμερα. Προς αυτή την κατεύθυνση επισύρουμε την προσοχή της Εκτελεστικής Εξουσίας, για να χρησιμοποιεί με μεγαλύτερη φειδώ το δημόσιο χρήμα και να είναι με αυστηρότερο έλεγχο που θα επιβλέπει την εκτέλεση των δημόσιων έργων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Συμφωνούμε ότι πρέπει να ψηφιστεί και να επισπευσθεί μάλιστα η κατασκευαστική εργασία ενόψει του ότι αρχίζουν οι ζέστες και οι άρρωστοι θα χρειάζονται κλιματισμό. Όμως θέλω με την ευκαιρία και εγώ να στείλω το μήνυμα ότι στην εκτέλεση διάφορων δημόσιων έργων υπάρχουν σοβαρά μειονεκτήματα. Χθες μου κατάγγειλαν περίπτωση κατά την οποία πριν λίγο βγήκε ο εργολάβος από μέσα και όμως δεν υπάρχει κανονική εξυπηρέτηση και δεν πηγαίνει κιόλας να κάμνει τις επιδιορθώσεις. Πρέπει επομένως να σταλεί μήνυμα ότι οι αρμόδιες αρχές πρέπει να ελέγχουν τα πάντα ικανοποιητικά, για να τηρούνται οι όροι εκτέλεσης των διάφορων έργων, έτσι που να μη δημιουργούνται προβλήματα σε βάρος και του δημόσιου και του κοινού που εξυπηρετείται από τα διάφορα έργα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά από τη συζήτηση που έγινε στο θέμα αυτό σαφώς προκύπτει ότι δεν υπάρχει άλλη εκλογή και διαδικασία, αφού όλες οι πλευρές συμφωνούν, ομόφωνα να παραπεμφθεί και αυτό το θέμα στην Επιτροπή Ελέγχου. Εδώ υπάρχει κάποιος βάσιμος, όχι απλώς ισχυρισμός, κάποια στοιχεία, ότι υπήρξαν κακοτεχνίες, ότι δεν είχαν εκπονηθεί τα κατάλληλα σχέδια ή και αν είχαν εκπονηθεί, δεν είχαν εκτελεστεί. Μιλούμε για £60,000. Κάπου υπάρχει και η άποψη ότι το ίδιο πρόβλημα υπάρχει και για τους ηλιακούς θερμοσίφωνες και θα μιλούμε ίσως για άλλες £60,000 - £70,000 σε 1 - 2 μήνες. Επομένως, κύριε Πρόεδρε, ομόφωνα, αφού και αυτεπάγγελτα η αρμόδια Επιτροπή της Βουλής έχει το δικαίωμα εξέτασης, να παραπεμφθεί από το Προεδρείο, από το Σώμα, στην αρμόδια Επιτροπή, στην Επιτροπή Ελέγχου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύουμε ότι είναι σωστή η κριτική που κάνει το κυβερνών κόμμα για ατασθαλίες και πιθανή έρευνα, γι' αυτό πιστεύουμε ότι η αρμόδια

Επιτροπή Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών πρέπει να το επιληφθεί, διότι ένα θέμα για το οποίο ακόμα και ένα κυβερνών κόμμα κάμνει κάποια κριτική, σίγουρα πρέπει να εξεταστεί απ' αυτή την Επιτροπή. Γι' αυτό είμαστε σύμφωνοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Είναι για το κυβερνών κόμμα που θα διαμαρτυρηθείτε, κύριε Πουμπουρή;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό που ήθελα να πω για τον κ. Γαλανό είναι ότι το νοσοκομείο αυτό έχει κτιστεί επί εποχής της Προεδρίας του κ. Κυπριανού. Κατά συνέπεια δεν έχει κτιστεί επί εποχής του κ. Βασιλείου. Ύστερα πρέπει να διευκρινίσω ότι εμείς δεν είμαστε κυβερνών κόμμα. Εμείς είμαστε ένα κόμμα που υποστηρίζουμε τα θετικά της κυβέρνησης Βασιλείου και επικρίνουμε οποιαδήποτε αρνητικά.

Ευχαριστώ.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Εκείνο ακόμα που μένει να λεχθεί είναι και από ποια βοήθεια έχει κτιστεί το νοσοκομείο. Είναι μήπως από αμερικανική βοήθεια, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι αυτό το θέμα «κυβερνών κόμμα» να το αφήσουμε και να εξετάσουμε αν πράγματι έγινε κακή εργασία και τα λοιπά. Διότι ήταν καιρός που είχαμε ειδύλλιο μεταξύ ΔΗ.ΚΟ. και ΑΚΕΛ, μίνιμουμ πρόγραμμα. Ποιοι κυβερνούσαν τον τόπο ή συγκυβερνούσαν είναι αμφίβολο να το βρούμε αυτή τη στιγμή. Υπήρξε άλλη εποχή που μάλλωσαν και δεν ξέρουμε πάλι ποιο ήταν το κυβερνών κόμμα. Και τώρα θα πουν μερικοί, να το πω και τούτο, ότι «μα τώρα συγκυβέρνηση είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός με τον Βασιλείου». Εμείς δεν τον βγάλαμε στην εξουσία αλλά εκείνοι που τον έβγαλαν θέλουν να μας πουν πως είμαστε συγκυβέρνηση. Για να μην μπούμε σ' αυτά τα θολά νερά και να φύγουμε από την ουσία του θέματος, εισηγούμαι η Επιτροπή Ελέγχου να εξετάσει αν έγινε σωστά η δουλειά ή αν δεν έγινε. Και να αφήσουμε τα κυβερνώντα και μη κυβερνώντα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, περίπου ο κ. Κληρίδης μας είπε ότι «ξέρετε, κάποια άλλοι βγάλαν τον κ. Βασιλείου, αλλά εμείς ...»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ας μη μιλήσουμε περί ειδυλλίων, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα. Είπε για ειδύλλια, είναι άνοιξη και λοιπά. Είναι γνωστά αυτά. Αλλά περίπου μας είπε ο κ. Κληρίδης «άλλοι τον έβγαλαν αλλά εμείς περίπου που δεν τον βγάλαμε και τον πολεμήσαμε είμαστε μαζοχιστές και τον υποστηρίζουμε». Επομένως δε θα συζητήσουμε τώρα ούτε για τους μαζοχισμούς του κ.

Κληρίδη και του κόμματός του ούτε αν είναι κυβερνών κόμμα το ΑΚΕΛ ούτε αν άλλοι στενοχωρούνται και τους εκπλήττει αν ονομάζονται κυβερνών κόμμα. Τα προβλήματα του νοσοκομείου είναι τώρα που παρουσιάζονται και το θετικό είναι να τα αντιμετωπίσουμε όλοι μαζί με ένα πνεύμα ως Βουλή και να μη συζητούμε τώρα τις αμαρτίες όλων μας συμπεριλαμβανομένων και του μαζοχισμού του Συναγερμού ή του σαδισμού, γιατί είναι η άλλη πλευρά του ίδιου νομίσματος του Συναγερμού.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, δε θα απαντήσω στον κ. Αλέξη Γαλανό για το μαζοχισμό, διότι κάνει λάθος χρήσεως της ορολογίας. Είναι για τις μαλακίες που θα του απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Είναι πολύ ωραία τα αστεία, σπάζουν βέβαια τη μονότονη ατμόσφαιρα αυτού του Σώματος, αλλά θα δώσω το λόγο στον κ. Ηλιάδη που το ζητά πολλή ώρα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα θέμα το οποίο μπορεί να έχει σχέση και με διασπάθιση δημόσιου χρήματος και συμφωνούμε με την εισήγηση του κ. Σολωμή να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Ελέγχου και τα άλλα λόγια είναι εκ του περισσού επί του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Επειδή το θέμα αυτό είναι πολύ σοβαρό για το νοσοκομείο της Λάρνακας και πολλά τμήματα δε λειτουργούν, αντί να μπει σε μια νέα διαδικασία αυτό το πρόβλημα, εισηγούμαι άμεσα, επειδή έχει ήδη καθυστερήσει σχεδόν ένα χρόνο περισσότερο, να προχωρήσει και να το εξετάσει η Επιτροπή εν τω μεταξύ, διότι πολλοί γιατροί κατ΄ επανάληψη ζητούν κάποια προβλήματα να επιδιορθωθούν, και στη συνέχεια ας παραπεμφθεί για να εξεταστεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι ήδη η Επιτροπή Ελέγχου ασχολείται με το θέμα. Συζήτησε και για τα ηλιακά θερμοσίφωνα και άλλα παρόμοια και βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη της Επιτροπής Ελέγχου το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε όλη αυτή η συζήτηση είναι εκ του περισσού, κύριε Χρυσοστόμου. Εφόσον η αρμόδια Επιτροπή ήδη μελετά αυτό το θέμα, ό,τι πούμε περισσότερο είναι πλεονασμός.

Λοιπόν εισηγούμαι όπως εγκριθεί η εισήγηση του κ. Σολωμή και όπως η Επιτροπή αυτή επισπεύσει τη μελέτη του θέματος, για να καταλήξει σε μια Έκθεση την οποία να έχουμε πολύ σύντομα.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £89,520 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 4) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Απριλίου

1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς του νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρών ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Χρ. Κουρτελλάρης.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού χρημάτων ύψους £63,865 και η διάθεσή του για την κάλυψη της μισθοδοσίας και των άλλων εξόδων λειτουργίας της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων μέχρι το τέλος του 1990.

Όπως είναι γνωστό, η ζητούμενη στο φετινό προϋπολογισμό πρόνοια για τους πιο πάνω σκοπούς μειώθηκε από τη Βουλή από £76,865, που αρχικά ζητήθηκε, σε £13,000 με απώτερο στόχο να καλύψει τα έξοδα της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων για τους δυο πρώτους μήνες του 1990, περίοδος που κρίθηκε αναγκαία, για να ολοκληρωθεί η μελέτη της σχετικής νομοθεσίας έργων για να τεθεί πάνω σε θεσμοθετημένη βάση η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων. Με το νομοσχέδιο αυτό προτείνεται η έγκριση του ποσού για την υπόλοιπη περίοδο, δηλαδή από την 1η Μαρτίου 1990 μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε με τη διαφωνία των Μελών της-Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού και της ΕΔΕΚ, να εισηγηθεί στη Βουλή την έγκριση ποσού που θα καλύψει τα έξοδα της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων μέχρι το τέλος του τρέχοντος Ιουνίου, δηλαδή για περίοδο τεσσάρων μηνών μόνο, γιατί κατά τη γνώμη της θεωρείται ικανοποιητικός χρόνος για την ολοκλήρωση της πιο πάνω μελέτης.

Με βάση τη θέση αυτή η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή, κατά πλειοψηφία, την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως τελικά έχει διαφοροποιηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ.Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δυο λόγια από τη θέση μου αν μου επιτρέπετε, κ. Πρόεδρε.

Δεν είναι η πρώτη φορά που με αφορμή τους τακτικούς προϋπολογισμούς του ΤΑΕΠ ή με έκτακτους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς που έρχονται κάθε λίγο ζητούνται κονδύλια για τη συντήρηση και τη λειτουργία της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, η οποία πιστεύουμε ότι μόνο κατ' όνομα είναι παγκύπρια και μόνο κατ' όνομα εκπροσωπεί τους πρόσφυγες.

Μας ζητούνται τώρα £63,000 για τέσσερις μήνες, από το Μάρτιο μέχρι τον Ιούνιο για τη λειτουργία της Π.Ε.Π. Θα ήταν ασυνέπεια από μέρους μας αν δεν ακολουθούσαμε και σήμερα την πάγια τακτική που έχουμε να καταψηφίζουμε οποιοδήποτε κονδύλι προορίζεται για την Π.Ε.Π., γιατί πιστεύουμε και είναι γεγονός ότι η Π.Ε.Π. δε λειτουργεί δημοκρατικά, δεν εκλέγονται με δημοκρατικές διαδικασίες τα όργανά της σε τοπικό, σε επαρχιακό και σε παγκύπριο επίπεδο, και δεν είναι δυνατό να αναγνωρίσουμε σε κανένα το δικαίωμα να εκπροσωπεί τους πρόσφυγες, αν δεν εκλεγεί με δημοκρατικές διαδικασίες. Και δημοκρατικές διαδικασίες σημαίνουν καθολική, μυστική ψηφοφορία με αναλογικό σύστημα.

Έχουμε τη γνώμη ότι αν η Βουλή ψηφίσει αυτά τα κονδύλια, αρνείται ουσιαστικά να ασκήσει αποτελεσματική πίεση πάνω στην Π.Ε.Π., για να αλλάξει

την αντιδημοκρατική λειτουργία της και να επιτρέψει την ψηφοφορία και την καθολική εκπροσώπηση όλων των προσφύγων μέσα από μια παγκύπρια δημοκρατική επιτροπή προσφύγων, η οποία θα εκφράζει το προσφυγικό κίνημα τόσο στις προσφυγικές του διεκδικήσεις αλλά ιδιαίτερα στην απελευθερωτική προσπάθεια η οποία πρέπει να αποτελεί την αιχμή του προσφυγικού κινήματος.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Από το 1982 με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού είχε εγγραφεί το θέμα της σύστασης, της λειτουργίας, της ύπαρξης, της νομιμότητας -αν θέλετε- της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, γνωστής ως Π.Ε.Π. Και τότε είχε καταλήξει με ομιλίες τεκμηριωμένες, με αποδείξεις και στοιχεία ο Δημοκρατικός Συναγερμός και είχε καταδείξει σε αυτό το Σώμα πέραν πάσης αμφιβολίας ότι αντιδημοκρατικές ήσαν οι αρχές οι οποίες ουσιαστικά διήπαν τον τρόπο της επιλογής των προσφυγοπατέρων και ήταν τέτοιες που καταπατούσαν κάθε δικαίωμα και οποιαδήποτε δημοκρατική αρχή.

Πρόσθετα, συνεπής βέβαια ο Δημοκρατικός Συναγερμός σ' αυτή του τη θέση από το 1981 μέχρι σήμερα, ούτε τακτικό προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ αλλά ούτε και συμπληρωματικό προϋπολογισμό ψήφιζε σωστά για τη διάθεση οποιουδήποτε ποσού. Πέραν της επανάληψης που ακούεται κάθε μερικούς μήνες απ'αυτό το βήμα, γιατί ο Δημοκρατικός Συναγερμός δε θα ψηφίσει και εξαιτίας του γεγονότος ότι εκκρεμεί στην Επιτροπή Νομικών σχετική πρόταση νόμου την οποία έχουμε καταθέσει και με την οποία με απλά λόγια ζητούμε την εκδημοκρατικοποίηση των διαδικασιών και των θεσμών σύμφωνα με τους οποίους θα εκλέγονται οι προσφυγοπατέρες μας. Και θα ήθελα να καταδείξω και κάτι άλλο σ' αυτό το Σώμα, που χωρίς να το θέλει -τουλάχιστον αναγνωρίζω αυτή τήν καλή πίστη και διάθεση- ίσως γίνει κάποτε συνεργό και σε σωστή και χρηστή διοίκηση και διαχείριση χρημάτων του δημοσίου, τα οποία εγκρίνονται με την πλειοψηφία που διαθέτει σήμερα το ΑΚΕΛ και το ΔΗ.ΚΟ. στη Βουλή, από το δημόσιο ταμείο. για τη διαχείριση, επαναλαμβάνω, αυτών των χρημάτων και τη διάθεση δήθεν για σκοπούς προσφυγικούς, επειδή ελλείπει ακριβώς ο ουσιαστικός αυτός έλεγχος της διάθεσης των κονδυλίων. Εξαιτίας του όχι δημοκρατικού τρόπου της εκλογής των υπευθύνων, των αρμοδίων της προσφυγικής μας οργάνωσης, επαναλαμβάνω, μήπως θα βρεθεί κάποτε και αυτό το Σώμα να είναι υπόλογο σε κάποιες κακοδιαχειρίσεις. Επαναλαμβάνω και τούτο που στο παρελθόν κατά κόρον έχω επίσης υποδείξει και εγώ και ο Δημοκρατικός Συναγερμός στο σύνολό του, ότι δηλαδή έχουμε αποδυναμώσει τη φωνή των προσφύγων, ότι δεν έχουμε αντιμετωπίσει σωστά όλα τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν και ότι ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται, είτε επί διακυβέρνησης Κυπριανού, είτε σήμερα επί διακυβέρνησης Βασιλείου, είναι τέτοιος που κάθε άλλο παρά ικανοποιητικός είναι. Γιατί δυστυχώς πρωταρχικό μέλημα της ηγεσίας της Παγκύπριας Οργάνωσης Προσφύγων ήταν να προσφέρει το σχετικόν ύδωρ και τη γή -γην και ύδωρ- στην εξουσία, παρά να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα των προσφύγων. Νιώθω την ανάγκη να αναφερθώ στο σημείο τούτο και στην τελευταία δημοσιογραφική διάσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας πριν περίπου 1 1/2 μήνα,

όπου μεταξύ άλλων αναφέρθηκε και στο προσφυγικό πρόβλημα. Και εκεί με μεγάλη μου έκπληξη πραγματικά άκουσα ότι σημειώθηκε μεγάλη πρόοδος και έχουν λυθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό τα προσφυγικά προβλήματα! Και διερωτήθηκα μήπως πράγματι και τα άλλα προβλήματα, τα σοβαρά τα οποία αντιμετωπίζει το κράτος, η πατρίδα μας, το δημόσιο, έχουν επιλυθεί στο βαθμό που είδαμε να επιλύονται και τα προσφυγικά μας προβλήματα τα τελευταία δυο χρόνια από την κυβέρνηση του κ. Βασιλείου; Αν είναι έτσι, τότε πραγματικά εγώ τουλάχιστον ανησυχώ, γιατί δεν είδα απολύτως καμιά πρόοδο να σημειώνεται στο θέμα της αντιμετώπισης των προσφυγικών προβλημάτων. Απλώς μόνο έχουμε περάσει κάποιο νόμο, μετά από 14-15 χρόνια κατοχής, και έχουμε θεσμοθετήσει κάποιο -όπως τον ονομάζουμε- κεντρικό φορέα, κάποιο φορέα ίσης κατανομής βαρών. Την ουσία δεν την είδαμε. Και όχι μόνο δεν την είδαμε αλλά δεν είδαμε και προσπάθεια που να αντιλαμβάνεται την ουσία της αντιμετώπισης του προσφυγικού προβλήματος, που είναι πράγματι η αντίκριση του προσφυγικού προβλήματος πάνω στη βάση της ίσης κατανομής, πάνω σε ίσα βάρη, τα οποία πρέπει να αναλάβει ολόκληρος ο κυπριακός ελληνισμός. Και με την ευκαιρία τούτη θα έπρεπε να προβληματιστούν διπλά οι δυνάμεις εκείνες αυτού του Σώματος, αυτού του τόπου, που έρχονται σήμερα να επικροτήσουν ουσιαστικά αυτά τα οποία λέγονται καθώς και το έργο της Π.Ε.Π. που κάθε άλλο παρά θετικό είναι στον προσφυγικό χώρο.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η θέση της κοινοβουλευτικής μας ομάδας είναι ότι έπρεπε να ψηφιστεί ολόκληρο το ποσό για το 1990, γιατί μ' αυτό τον τρόπο δε θα υπήρχε μια εκκρεμότητα που αφορά ένα αριθμό υπαλλήλων που εργάζονται στις υπηρεσίες της ΠΕΠ. Θα ψηφίσουμε όμως έστω και το ποσό που καλύπτει μέχρι το τέλος του ερχόμενου Ιουνίου, διαφορετικά καταλαβαίνουμε ότι θα βρεθούν σε πολύ δύσκολη θέση τα πρόσωπα που εργάζονται σ' αυτό το μηχανισμό. Λέχθηκε εδώ ότι η ΠΕΠ λειτουργεί αντιδημοκρατικά. Η ΠΕΠ λειτουργούσε δημοκρατικά. Υπήρχαν όμως κενά. Αυτή είναι η αλήθεια. Και έχουμε δηλώσει από πριν και επαναλαμβάνουμε και σήμερα ότι είμαστε έτοιμοι να συμπράξουμε μαζί με τις άλλες πλευρές για να ρυθμίσουμε τα ζητήματα της ΠΕΠ είτε με νόμο είτε με μια άτυπη συμφωνία. Βασική όμως προϋπόθεση για τη ρύθμιση αυτών των ζητημάτων είναι η μυστική ψηφοφορία, κατά τη γνώμη μας, και η αναλογική εκπροσώπηση όλων των πλευρών. Αυτή είναι κατά τη γνώμη μας η ρύθμιση που πρέπει να κάνουμε, για να λύσουμε αυτό το ζήτημα, και η κοινοβουλευτική μας ομάδα, η δική μας πλευρά, είναι έτοιμη να συμβάλει μαζί με τις άλλες πλευρές, ώστε να λυθεί αυτό το ζήτημα. Λέχθηκε εδώ ότι δεν έχουν λυθεί τα προσφυγικά προβλήματα. Πραγματικά υπάρχουν πολλά προσφυγικά προβλήματα που δεν έχουν λυθεί. Και προσπάθεια όλων μας είναι να δούμε με ποιο τρόπο συμβάλλουμε ώστε αυτά τα προβλήματα να προωθηθούν προς τη σωστή τους λύση. Ήθελα όμως να ρωτήσω, συνάδελφοι. Προωθούμε τα προβλήματα προς τη σωστή τους λύση, όταν τον περασμένο Μάρτιο στην απουσία των Βουλευτών του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, οι άλλες πλευρές αποφάσισαν να μην

ανανεώσουν την ισχύ της έκτακτης εισφοράς για τους πρόσφυγες; Νομίζω ότι δε συμβάλλουμε μ' αυτό τον τρόπο. Γι' αυτό όταν λέμε ότι πρέπει να λυθούν τα προσφυγικά προβλήματα, πρέπει να συμβάλουμε όλοι με τα νομοθετήματα που υπάρχουν, ώστε να εξασφαλίζονται και τα αναγκαία ποσά. Η πρότασή μας λοιπόν που την κάνουμε και σήμερα είναι ότι πρέπει όλες οι πλευρές να συμβάλουμε προς την Εκτελεστική Εξουσία, για να επαναφέρει το νομοσχέδιο για την έκτακτη εισφορά, έτσι που να μπορέσουμε όλοι να συμβάλουμε στην επίλυση, στο βαθμό που μπορούμε βέβαια, των οξύτατων προσφυγικών προβλημάτων που απομένουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού και ο κ. Παπαπέτρου.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας η πλευρά έχει ξεκαθαρίσει τη θέση της και οι διαδικασίες έχουν δρομολογηθεί ήδη στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την εξεύρεση συμπεφωνημένης λύσης είτε με μια άτυπη διαδικασία είτε με τη θέσπιση ειδικής νομοθεσίας που θα διέπει τη λειτουργία της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.

Η δική μας εισήγηση ήταν εκείνη η οποία έταμε την απόσταση και αποφασίστηκε μέχρι τέλος Ιουνίου η παροχή αυτού του ποσού για να εξευρεθεί η λύση, αφενός και για να μη βρεθούν ακάλυπτοι οι εργαζόμενοι μέσα στην Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων.

Δε θα θέλαμε, έντιμε κ. Πρόεδρε, να μπούμε στις λεπτομέρειες αναφορικά με το επιτελούμενο έργο της Επιτροπής. Αυτό είναι θέμα του ιστορικού του μέλλοντος. Σε μερικούς τομείς έχουν κάνει θαύματα. Σε άλλους τομείς πιθανόν, και το πιστεύω προσωπικά, έχουν κενά. Αυτό όμως δεν είναι της ώρας να το αντιμετωπίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα το οποίο τίθεται ενώπιόν μας είναι κατά πόσο το Σώμα θα εγκρίνει το προτεινόμενο κονδύλι για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα τεσσάρων μηνών. Και εμείς υποστηρίζουμε την έγκριση του κονδυλίου αυτού για το χρονικό διάστημα το οποίο καθορίζεται. Ήδη μιλούμε για το χρονικό διάστημα που συμπληρώνει τέσσερις μήνες στο τέλος του Ιούνη. Δηλαδή μιλούμε ουσιαστικά για ενάμιση ακόμα μήνα.

Το επιχείρημα το οποίο τίθεται είναι ότι ψηφίζοντας αυτό το κονδύλι εξουδετερώνουμε την πίεση πάνω στην Π.Ε.Π., για να συγκατατεθεί στην ύπαρξη ή στην πραγματοποίηση αλλαγών αναφορικά με τη δημοκρατική της λειτουργία. Επί αυτού θα 'θελα να πω τις απόψεις μας.

Εκκρεμούν από πολλού μπροστά στην Επιτροπή Νομικών δυο προτάσεις νόμου επί του θέματος. Μια του ΔΗ.ΣΥ. και μια της ΕΔΕΚ. Η Επιτροπή Νομικών έχει εξετάσει σε βάθος και σε πλάτος αυτό το θέμα. Ουσιαστικά η μελέτη αυτού του θέματος από την Επιτροπή έχει συμπληρωθεί. Άρα εναπόκειται στην Επιτροπή να ολοκληρώσει τη δουλειά της με τις τοποθετήσεις των διάφορων πλευρών και να ψηφιστεί η σχετική νομοθεσία. Και επί αυτού θέλω να

πω ότι το ΑΔΗΣΟΚ υποστηρίζει την ανάγκη να πραγματοποιηθούν αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας της Π.Ε.Π., υποστηρίζει την ανάγκη να υπάρξει τέτοια νομοθετική ρύθμιση που να κατοχυρώνει τη δημοκρατική λειτουργία της Π.Ε.Π. Λέγοντας αυτά σε καμιά περίπτωση δε θα ήθελα να συμφωνήσω με εκείνες τις απόψεις οι οποίες μηδενίζουν ή μειώνουν σημαντικά τη δουλειά και την προσφορά της Π.Ε.Π. Η δική μας άποψη είναι ότι η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων πρόσφερε πολύτιμες υπηρεσίες. Είναι η άποψή μας ότι βοήθησε σημαντικά τον προσφυγικό κόσμο και αξίζει κάθε έπαινος προς αυτή την κατεύθυνση. Όμως το θέμα το οποίο βρίσκεται μπροστά μας δεν είναι αν κάποιος κάμνει καλά ή κακά τη δουλειά του, αλλά είναι ένα θέμα αρχής κατά πόσο θα κατοχυρώσουμε τις δημοκρατικές διαδικασίες και προς αυτή την κατεύθυνση η ομάδα του ΑΔΗΣΟΚ θα δώσει τη δική της συμβολή.

Κύριε πρόεδρε, πριν απέλθω από το βήμα θα 'θελα να αναφερθώ και εγώ στο θέμα που έθιξε ο συνάδελφος κ. Πουμπουρής αναφορικά με τη μη ανανέωση της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά. Είναι γεγονός ότι το σχετικό νομοσχέδιο που κατέθεσε η κυβέρνηση για ανανέωση του νόμου για την έκτακτη εισφορά ο οποίος εξέπνευσε ήδη δεν προωθήθηκε στην ολομέλεια, η οποία δεν προχώρησε στην ψήφισή του, γιατί η πλειοψηφία της Επιτροπής, οι πλευρές του ΔΗ.ΣΥ. και του ΔΗ.ΚΟ. τάχθηκαν εναντίον της ανανέωσης. Με αυτή την ευκαιρία θα 'θελα να υπογραμμίσω τη δική μας θέση η οποία είναι θέση σαφώς υποστηρικτική προς την ανάγκη ανανέωσης αυτής της νομοθεσίας ή για να ακριβολογούμε θέσπισης πλέον νέας νομοθεσίας, γιατί η παλιά έχει εκπνεύσει. Γιατί πιστεύουμε ότι τα σημαντικά ποσά τα οποία προκύπτουν από αυτή τη φορολογία εξακολουθούν να είναι απαραίτητα στο ταμείο του ΤΑΕΠ, για να χρησιμοποιηθούν για τις πολλαπλές ανάγκες κύρια του προσφυγικού κόσμου. Προς αυτή την κατεύθυνση συμφωνούμε και εμείς όπως κληθεί η Εκτελεστική Εξουσία να καταθέσει σχετικό νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, σε πολύ μεγάλη συντομία θέλουμε να πούμε ότι ψηφίζουμε παράταση απλώς ενός μικρού χρονικού διαστήματος, για να μπορέσουν να πληρωθούν οι διάφοροι υπάλληλοι και λειτουργοί στην Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων ως ότου συμπληρωθεί το σχέδιο που όλοι επιθυμούμε σ'αυτό το Σώμα, όλες οι πλευρές, για την εκδημοκρατικοποίηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.

Χωρίς να θέλουμε να ανατρέξουμε στο παρελθόν και τονίζοντας ότι η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων πρόσφερε πράγματι σημαντικές υπηρεσίες προς τον προσφυγικό κόσμο, όμως ταυτόχρονα επισημαίνουμε ότι υπάρχουν σοβαρά κενά τα οποία λύονται σε μια δημοκρατική κοινωνία όπως τη δική μας με τη συμμετοχή όλων των πλευρών και των κομμάτων. Νομίζουμε ότι δε μας παίρνουν τα περιθώρια πέραν του τέλους του Ιουνίου για να προωθήσουμε μια νομοθεσία ή ένα καταστατικό το οποίο να επιτρέπει την αναλογική συμμετοχή βάσει της δύναμης των κομμάτων στην Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, ώστε η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων να είναι ένα προσφυγικό κίνημα όλου του κυπριακού λαού, γιατί δε μπορούμε να χωρίζουμε τους πρόσφυγες σε διάφορες κατηγορίες.

Με αυτά τα δεδομένα και αυτές τις σκέψεις εμείς δίνουμε αυτή την παράταση, αλλά από την άλλη μεριά δίνουμε το μήνυμα ότι δε θα δεχθούμε άλλες παρατάσεις, γιατί πρέπει να επεξεργαστούμε το ταχύτερο δυνατό τις σχετικές πρόνοιες για συμμετοχή όλων των πλευρών και να μη μονοπωλεί καμιά πλευρά την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων.

Όσον αφορά το θέμα της έκτακτης εισφοράς θα μελετήσουμε με πολλή προσοχή τις απόψεις της κυβέρνησης, για να ανανεώσουμε αυτή τη φορολογία. Όμως πρέπει να υποδείξουμε ότι η ίδια η κυβέρνηση Βασιλείου, η οποία προεκλογικά και μετεκλογικά εξεδήλωσε την πρόθεση να αντικαταστήσει την έκτακτη εισφορά με κάποιες άλλες φορολογίες, γιατί και πάλι η βοήθεια προς τον προσφυγικό μας κόσμο δεν πρέπει να εξαρτάται από την α ή β φορολογία, αλλά πρέπει να είναι μια δοσμένη βοήθεια και ενίσχυση προς τον προσφυγικό μας κόσμο, ιδιαίτερα προς ορισμένες κατευθύνσεις που η κυβέρνηση Βασειλίου προανήγγειλε και δεν υλοποιεί σήμερα, ιδιαίτερα πάνω σε θέματα της αποκατάστασης της φερεγγυότητας των προσφύγων, των πιστοποιητικών ιδιοκατοίκησης και πολλών άλλων πραγμάτων, εκτός από τη διεύρυνση των στεγαστικών κριτηρίων που σίγουρα πρέπει να δούμε.

Επομένως για να μη δημοκοπεί οποιαδήποτε πλευρά -και νέα κόμματα τα οποία δημιουργούνται, νέες καταστάσεις, να είναι πολύ προσεκτικές πριν κατευθύνουν ή απευθύνουν οποιαδήποτε κατηγορία-είμαστε έτοιμοι να μελετήσουμε και το κυβερνητικό νομοσχέδιο, όταν επανέλθει, αφού δοθούν σαφή στοιχεία πως θα δεσμευθούν και θα χρησιμοποιηθούν τα κονδύλια αυτά για τον προσφυγικό μας κόσμο. Ας μη ξεκινούμε, λέω στους κυρίους συναδέλφους εδώ, με δημοκοπικές τάσεις, γιατί το πρώτο στοιχείο που χρειάζεται για να δημιουργήσει ένα νέο κόμμα μια φυσιογνωμία είναι η υπευθυνότητα και η σοβαρότητα την οποία θα χαιρετίσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε.

Ήθελα να αναφέρω ότι είναι και δική μας θέση ότι ήταν λάθος ή μη ανανέωση της φορολογίας για την έκτακτη προσφυγική εισφορά, γιατί πράγματι υπάρχουν τεράστιες ανάγκες των προσφύγων ακόμα. Δε συζητούμε εδώ ποια είναι η πρόθεση της κυβέρνησης στην οποία αναφέρθηκε ο κ. Γαλανός. Εδώ λέμε ποια είναι η δική μας η θέση και θα είμαστε ευτυχείς αν ακούγαμε και τις άλλες πλευρές, που αποτελούν πλειοψηφία, να τάσσονται υπέρ της έκτακτης προσφυγικής εισφοράς.

Το δεύτερο σημείο, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι ποτέ δε μηδενίσαμε, αντίθετα εκφράζουμε την εκτίμησή μας για την προσφορά και ατόμων και καταστάσεων μέσα από την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι είμαστε υποχρεωμένοι να ανεχόμαστε τη συνέχιση μιας αντιδημοκρατικής κατάστασης στη λειτουργία της Π.Ε.Π.

Θα 'θελα, κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να κάνω δυο παρατηρήσεις στα λεχθέντα από τον κ. Πουμπουρή. Το θέμα δεν είναι ανθρωπιστικό ότι κάποιοι άνθρωποι θα χάσουν τη δουλειά τους και ούτω καθ'εξής. Όχι, σεβόμαστε τους εργαζόμενους, δε θέλουμε να χάσουν τη δουλειά τους, αλλά δε βλέπουμε γιατί

αυτό το πράγμα πρέπει να συνδέεται με τη συνέχιση μιας αντιδημοκρατικής λειτουργίας.

Και το τελευταίο, θα 'θελα ιδιαίτερα να εκφράσω την εκτίμηση και να χαιρετίσω τη δήλωση του κ. Πουμπουρή ότι ο ΑΚΕΛ όταν μιλά για εκδημοκρατισμό εννοεί μυστική ψηφοφορία και αναλογικό εκλογικό σύστημα. Αυτό αποτελεί μια θετική στροφή στη στάση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ, η οποία πιστεύω ότι από αυτή τη στιγμή θα βοηθήσει στην ταχύτατη εκδημοκρατικοποίηση του προσφυγικού μας κινήματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου δυο λόγια αναφορικά με τα όσα είπε ο κ. Γαλανός. Αρχικά, εμφανώς πρόκειται περί παρεξήγησης. Καμιά επίθεση δεν έκανα στην ομιλία μου στο ΔΗ.ΚΟ. ούτε μέμφθηκα κανένα. Απλώς ανέφερα ένα ξηρό γεγονός όπως συνέβη στην Επιτροπή Οικονομικών. Αλλά επαναλαμβάνω ότι δεν υπήρχε καμιά απολύτως πρόθεση να ασκήσω κριτική σε οποιοδήποτε επί αυτού του θέματος.

Βεβαίως άκουσα τη διάλεξη του κ. Γαλανού και το μάθημα περί δημαγωγίας και επίσης τις συμβουλές του ότι τα νέα πολιτικά κόμματα θα πρέπει να φροντίσουν να οικοδομήσουν μια σοβαρή πολιτική φυσιογνωμία. Θα 'θελα να τον διαβεβαιώσω ότι αυτή είναι η προσπάθειά μας και προς αυτή την κατεύθυνση εργαζόμαστε και θα λάβουμε πολύ σοβαρά υπόψη τις συμβουλές του.

'Ομως μια και μιλούμε περί δημαγωγίας θα 'θελα να τελειώσω αυτή τη σύντομη παρέμβασή μου με το εξής: Αναφέρθηκε ο κ. Γαλανός στην ανάγκη εκδόσεως πιστοποιητικών ιδιοκατοίκησης. Χαίρομαι ιδιαίτερα γιατί το ΔΗ.ΚΟ. άρχισε και κάμνει δεύτερες σκέψεις επί του θέματος γιατί, από ό,τι ξέρω, κάποτε κάποιοι όταν αναφέρονταν σε αυτό το θέμα λίγο πολύ κατηγορούνταν για προδοσία, ότι εγκατέλειπαν τα πεπρωμένα του αγώνα του κυπριακού λαού και των προσφύγων. Χαίρομαι που γίνονται δεύτερες σκέψεις και εμείς είμαστε έτοιμοι να το επανεξετάσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μπουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χαίρομαι γιατί όλες οι πλευρές εκφράζουν την πρόθεσή τους να επαναψηφίσουν και να επαναφέρουν το Νόμο περί 'Εκτακτης Εισφοράς. Λέχθηκε όμως από τον κ. Γαλανό ότι εμείς θα περιμένουμε να δούμε τις προθέσεις της κυβέρνησης και να συζητήσουμε για να επαναφέρουμε ασφαλώς αυτό το Νόμο. Θέλω να υπενθυμίσω όμως ότι στις 13 του Μάρτη αυτού του χρόνου η Εκτελεστική Εξουσία έστειλε εδώ και εισηγητική έκθεση και σχετικό νομοσχέδιο με το οποίο ζητούσε από τη Βουλή να παρατείνει την ισχύ του Νόμου περί 'Εκτακτης Εισφοράς. Κατά συνέπεια η πρόθεση της κυβέρνησης έχει εκφραστεί με αυτό το νομοσχέδιο. Δε χρειαζόταν άλλη πρόθεση. 'Οτι απέμεινε ήταν να ψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο και όχι να απορριφθεί από τα δυο μεγάλα κόμματα.

Επαναλαμβάνω όμως, χαίρομαι γιατί υπάρχει η πρόθεση που εξαγγέλθηκε από τους συναδέλφους να ψηφίσουν το Νόμο περί 'Εκτακτης Εισφοράς, γιατί,

επαναλαμβάνω, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες και ιδιαίτερα τα προβλήματα των νεαρών ζευγαριών, τα προβλήματα της ανοικοδόμησης των συνοικισμών χαμηλού κόστους είναι τεράστια και πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης, ο κ. Γαλανός.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα εκφράσω ούτε λύπη ούτε χαρά. Χαίρομαι γιατί τα βρήκαν μεταξύ τους ή μάλλον δε λυπούμαι αν τα βρήκαν μεταξύ τους. Αλλά εγέρθηκα απλώς για να διευκρινίσω ένα θέμα. Η θέση μας είναι ξεκάθαρη. Είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε την εισφορά, όταν όμως και η κυβέρνηση καταθέσει συμπληρωματικό προϋπολογισμό για να μας πει πού θα πάνε αυτά τα λεφτά. Γιατί να ψηφίζουμε λεφτά, να τα παίρνει η κυβέρνηση και να μη βλέπουμε να γίνεται τίποτε και να μην ξέρουμε τι γίνεται; Αυτό δε νομίζουμε πως είναι σωστό. Αν η κυβέρνηση θέλει να ψηφιστεί η εισφορά, να συνεχιστεί, να το δούμε και να τη ψηφίσουμε. Ταυτόχρονα όμως θα μας πει ότι υπάρχουν κάτοικοι που ζουν σε υποστατικά που ούτε χοίροι δεν έπρεπε να ζουν μέσα. Τι ποσό θα διαθέσει από αυτή την εισφορά προς αυτή την κατεύθυνση; Όταν μου πει το ποσό, τότε να του ψηφίσω δυο εισφορές. Αλλά απλώς να ψηφίζουμε φόρους και να μην ξέρουμε πού πηγαίνουν δε νομίζω πως είναι ορθή πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν το θέμα ηγέρθη και υπήρχε κάποιο πρόβλημα είναι γιατί η ίδια η κυβέρνηση και ο ίδιος ο Πρόεδρος Βασιλείου εξήγγειλε προεκλογικά και μετεκλογικά ότι είχε υπόψη του να καταργήσει την έκτακτη εισφορά και να την αντικαταστήσει με κάποιες άλλες φορολογίες. Δεν είδαμε τις άλλες φορολογίες τις οποίες υποσχέθηκε και προανήγγειλε. Και απλώς αναρωτιούμαστε αν ο κ. Βασιλείου θέλει να συνεχίσει την προηγούμενη οικονομική πολιτική, πράγμα το οποίο οπωσδήποτε δε μας δυσαρεστεί. Αλλά δε γίνεται από τη μια μεριά να προαγγέλλει κάτι και από την άλλη να έρχεται και να ζητά από τη Βουλή να συνεχίσει το ίδιο πράγμα.

Έχει όμως δίκαιο ο κ. Κληρίδης στο ότι πριν να ψηφίζουμε την έκτακτη εισφορά ή οποιοδήποτε άλλο κονδύλι θα θέλαμε να γνωρίζουμε ότι πράγματι αυτά τα κονδύλια δεσμεύονται για τον προσφυγικό κόσμο και όχι για οποιοδήποτε άλλο. Και θέλουμε να γνωρίζουμε ότι γίνεται καλή χρησιμοποίηση αυτών των κονδυλιών. Γιατί δε γίνεται από τη μια μεριά να ζητούμε νέες φορολογίες από αυτό το λαό για τους πρόσφυγες, για τις ασθενέστερες εισοδηματικά τάξεις του λαού μας και από την άλλη να υπάρχει μια πολιτική ουχί νοικοκυρεμένη, μια πολιτική σπαταλών, μια πολιτική η οποία να εκθέτει την κυβέρνηση, η οποία κάποτε μιλούσε για λιτότητα και περισυλλογή, αλλά οτιδήποτε άλλο εκτός από λιτότητα και περισυλλογή πράττει. Γι΄αυτό το λόγο είμαστε έτοιμοι πραγματικά να βοηθήσουμε τις ασθενέστερες τάξεις του λαού μας και μια φιλολαϊκή πολιτική την οποία η κυβέρνηση δεν ακολουθεί. Αλλά θέλουμε να δούμε και από πλευράς κυβέρνησης κάποια δείγματα γραφής ότι υπάρχει η περισυλλογή και λιτότητα.

'Οσον αφορά τα σημεία τα οποία ήγειρε ο συνάδελφος κ. Παπαπέτρου, πρώτο και πάλιν χαιρόμαστε, όπως είπε ο κ. Κληρίδης, αυτή τη φορά -ναι χαιρόμαστε- ότι μπορούν να δεχθούν κάποιες απόψεις και κάποιες συμβουλές και δεν είναι απόλυτοι.

'Οσον αφορά τα πιστοποιητικά ιδιοκατοίκησης, αν η κυβέρνηση μπορεί πειστικά να ξεχωρίσει την πολιτική πλευρά από την οικονομική θα το δούμε, γιατί είναι κάτι το οποίο προανήγγειλε. Και δεν είναι τόσο θέμα αν υπάρχει κάποια πολιτική πλευρά που πρέπει να συζητηθεί, είναι περισσότερο θέμα -λέω του κ. Παπαπέτρου- συνέπειας προς τις κυβερνητικές εξαγγελίες, τις πολλές κυβερνητικές εξαγγελίες από τις οποίες δεν είδαμε καμιά να υλοποιείται. Γι' αυτό είναι μάλλον θέμα συνέπειας που τίθεται και όχι αν το ΔΗ.ΚΟ. συμφωνεί με την πολιτική πλευρά ή όχι. Ας έλθει η κυβέρνηση να μας δικαιολογήσει ότι μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα και να το υλοποιήσει, χωρίς να προκαταλάβει κάποιες πολιτικές λύσεις και είμαστε οι πρώτοι που θα ψηφίσουμε και πιστοποιητικά ιδιοκατοίκησης και οτιδήποτε άλλο το οποίο βοηθά τον προσφυγικό μας κόσμο, ο οποίος ακόμα υποφέρει και δεν βλέπει την προ πολλού εξαγγελθείσα φιλολαϊκή πολιτική της κυβέρνησης η οποία, επαναλαμβάνω, κάθε άλλο παρά φιλολαϊκή είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, προτού δώσω το λόγο σε οποιοδήποτε άλλο, θα 'θελα να τονίσω ότι ενώπιόν μας βρίσκεται ένα νομοσχέδιο για την έγκριση των μισθών των υπαλλήλων της Π.Ε.Π. για τέσσερις μήνες που τελειώνουν στο τέλος Ιουνίου. Εδώ πέρα η εξέλιξη της συζήτησης έχει συμπεριλάβει τη φορολογική πολιτική της κυβέρνησης και το όλο προσφυγικό πρόβλημα. Δε νομίζετε ότι είναι υπερβολικό; 'Εχω επιτρέψει τη συζήτηση αυτή, γιατί πραγματικά το θέμα είναι πάρα πολύ σοβαρό. Αλλά πρέπει να τραβήξουμε κάπου τη γραμμή πότε θα τελειώσει αυτό το θέμα.

Ο κ. Δίγκλης και ο κ. Ηλιάδης και ο κ. Κουρτελλάρης. Ο κ. Ιεροδιακόνου νομίζω ζήτησε το λόγο.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος κ. Γαλανός προσπάθησε να εξηγήσει και να αιτιολογήσει τη θέση του αναφορικά με το θέμα της έκτακτης εισφοράς. Και έκαμε επίκληση του γεγονότος ότι ο Πρόεδρος Βασιλείου στις προεκλογικές του υποσχέσεις, στο προεκλογικό του πρόγραμμα είχε αναλάβει ευθύνη και υποχρέωση να καταργήσει την έκτακτη εισφορά. Και με βάση αυτή την υπόσχεση την προεκλογική, ο κ. Γαλανός θεώρησε ότι ορθά έπραξε η δική του κοινοβουλευτική ομάδα στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να συνεργήσει στη μη προώθηση και τη μη ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου. Θα 'θελα να υπενθυμίσω τον κ. Γαλανό ότι η υπόσχεση ή αν θέλετε η δήλωση περί σταδιακής κατάργησης του Νόμου περί 'Εκτακτης Εισφοράς δεν είναι δήλωση ή υπόσχεση η οποία παρασχέθηκε για πρώτη φορά το 1987 ή το 1988. Γνωρίζει πολύ καλά ο κ. Γαλανός ότι παρόμοιες δηλώσεις και παρόμοιες υποσχέσεις είχαν δοθεί ακόμα πριν ο κ. Κυπριανού καταστεί Πρόεδρος της Δημοκρατίας και επαναλήφθηκαν οι ίδιες υποσχέσεις πλειστάκις, όταν ο κ. Κυπριανού ήταν Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Παρά ταύτα η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. δεν έκρινε στη διάρκεια μιας δεκαετίας σκόπιμο και αναγκαίο να συμβάλει στον τερματισμό της ισχύος του Νόμου περί 'Εκτακτης Εισφοράς. Και νομίζω ότι με τα ίδια κριτήρια που η

Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. για μια δεκαετία συνέβαλλε στην παράταση και ανανέωση αυτού του Νόμου, αυτής της εισφοράς, με την ίδια λογική, κατά τη δική μου γνώμη, όφειλε να χειριστεί το θέμα, το νομοσχέδιο για το οποίο γίνεται λόγος, δηλαδή της παράτασης της έκτακτης εισφοράς.

Θέλουμε να ελπίζουμε ότι, όταν η κυβέρνηση ή αν η κυβέρνηση στείλει εκ νέου σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή με την ίδια συλλογιστική η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. θα συνεργήσει για την επαναψήφιση αυτού του Νόμου.

Και όσον αφορά τα θέματα περί περισυλλογής, θα 'θελα να πω ότι εμείς επανειλημμένα έχουμε εγείρει αυτό το θέμα στη Βουλή. Χαιρόμαστε γιατί και ο κ. Γαλανός τώρα που το κόμμα του δεν είναι κυβερνών, τοποθετεί αυτή την ανάγκη και εμείς αναμένουμε ότι όλες οι πλευρές θα συνεργήσουν ούτως ώστε πράγματι να επέλθει καθεστώς περισυλλογής στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών.

'Οσον αφορά τα έργα τα οποία ζητούνται για την τυχόν ψήφιση από ορισμένες πλευρές ενός νέου νομοσχεδίου που θα αφορά την έκτακτη εισφορά, θα 'θελα να υποδείξω και να υπενθυμίσω ότι τα ποσά τα οποία αναμενόταν να εισπραχθούν, αν το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ψηφιζόταν και ο Νόμος παρατεινόταν, αυτά τα ποσά διαλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακούφισης Εκτοπισθέντων και Παθόντων. Συνεπώς, αν ρίξει ένας μια ματιά σ' αυτό τον Προϋπολογισμό θα δει αρκετά έργα για την εκτέλεση των οποίων η κυβέρνηση χρειαζόταν και χρειάζεται τα ποσά τα οποία θα 'πρεπε και θα πρέπει να προέλθουν από την ψήφιση νομοθεσίας περί έκτακτης εισφοράς.

Γι' αυτό έχω την πεποίθηση ότι αυτός ο Προϋπολογισμός είναι αρκετά τεκμηριωμένος και θυμούμαι ότι καμιά πλευρά της Βουλής δεν τον καταψήφισε, όπως συνέβη και με τους δυο άλλους Προϋπολογισμούς. Είναι αρκετά τεκμηριωμένος, για να παρέχει εχέγγυα για τη διάθεση των εσόδων από την έκτακτη εισφορά. Αν βέβαια ζητηθούν πρόσθετες εξηγήσεις από μέρους της κυβέρνησης, εμείς θα το χαιρετίσουμε και θα συμβάλουμε ούτως ώστε να δοθούν πρόσθετες εξηγήσεις αναφορικά με τη διάθεση των εσόδων και από την έκτακτη εισφορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και πάλιν υπενθυμίζω ότι δεν έχουμε θέμα οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης. 'Εχουμε ένα θέμα για την ψήφιση ενός μικρού ποσού για να πληρωθούν ορισμένοι άνθρωποι. Για όνομα του Θεού! 'Εχουμε πάρει ολόκληρη την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκπλήττομαι γιατί γίνεται αυτή η συζήτηση. Το θέμα αυτό απασχόλησε σήμερα το πρωϊ σύσκεψη των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων και αρχηγών των κομμάτων. Ομόφωνα καταλήξαμε στο συμπέρασμα, ο Πρόεδρος της Βουλής να ζητήσει από την κυβέρνηση να στείλει νομοσχέδιο και ταυτόχρονα συμπληρωματικό προϋπολογισμό για τη διάθεση των κονδυλίων αυτών. Και αυτή η απόφαση ήταν ομόφωνη. Γιατί εγείρεται τώρα και γιατί συζητούμε θέμα το οποίο δεν έχει σχέση με το υπό συζήτηση θέμα, νομίζω ότι είναι καιρός να μπούμε σε μια τάξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς, αυτό λέω κύριε Κληρίδη.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι έχει δίκαιο ο κ. Κληρίδης. Γιατί εδώ θα δημοκοπούμε ποιοι είναι οι προστάτες του προσφυγικού κόσμου και ποιοι δεν είναι, όταν όλοι ομόφωνα αποφασίσαμε ότι πρέπει να έλθει ένα δικαιολογημένο κονδύλι από την κυβέρνηση για την έκτακτη εισφορά.

Εδώ δηλαδή θα έχουμε μπροστά μας να αντιμετωπίσουμε το συναγωνισμό των δυο πλευρών της Αριστεράς ποια είναι το κυβερνών κόμμα και ποια υποστηρίζει περισσότερο τις κυβερνητικές θέσεις, όταν όλοι μας θέλουμε, κύριε Πρόεδρε, να ψηφίσουμε αυτά τα κονδύλια;

Είμαστε έτοιμοι για τους πρόσφυγες, αν η κυβέρνηση αιτιολογήσει τα κονδύλια, να δεχθούμε να επιψηφίσουμε τριπλάσια κονδύλια, αλλά αν έλθουν δικαιολογημένα. Και δεν είναι θέμα έκτακτης εισφοράς ή οποιασδήποτε φορολογίας, είναι θέμα τακτικών προϋπολογισμών με κάποια δικαιολογημένα κονδύλια τα οποία όλοι να αντιμετωπίσουμε. Δεν είναι θέμα μιας ειδικής φορολογίας η οποία να επιβάλλεται για τον προσφυγικό κόσμο. Εμείς θέλουμε να δούμε ένα γενικό σχέδιο της κυβέρνησης πως αντιμετωπίζονται ακόμα τα καυτά προβλήματα των προσφύγων.

Επομένως είμαστε έτοιμοι με όλες τις πλευρές να συνεργαστούμε, για να προωθήσουμε τα διάφορα στεγαστικά και άλλα προβλήματα των προσφύγων. Και ας μην προσπαθήσει οποιαδήποτε πλευρά να παρουσιαστεί σαν υπέρμαχος των προσφυγικών προβλημάτων. Όλοι είμαστε μαζί και ακολουθούμε την ίδια πολιτική για τον προσφυγικό κόσμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι σήμερα το πρωϊ έχει ληφθεί μια απόφαση και οσοδήποτε και αν αμφισβητείται αυτή η συνάντηση των αρχηγών των πολιτικών κομμάτων κάθε Πέμπτη, εντούτοις είναι πάρα πολύ χρήσιμη και θα μπορούσε να αποφεύγονται πολλές συζητήσεις αν τηρούνταν αυτές οι αποφάσεις οι οποίες λαμβάνονται.

Εκείνο το οποίο είπε ο κ. Κληρίδης είναι η πραγματικότητα. Όλες οι πλευρές της Βουλής συμφωνούν να σταλεί μια επιστολή και ανέλαβε ο Πρόεδρος της Βουλής να στείλει τη σχετική επιστολή στην Εκτελεστική Εξουσία, για να έχουμε τα σχετικά αποτελέσματα. Γιατί συζητούμε περαιτέρω δε βλέπω το λόγο δηλαδή. Για όνομα του Θεού! Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου για να τελειώνουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου άρθρου του νομοσχεδίου αυτού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

24 υπέρ και 17 εναντίον. Το πρώτο άρθρο λοιπόν εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £25,545 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγιναν 18 τώρα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται με 25 ψήφους υπέρ και 18 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του τρίτου άρθρου και του επισυνημμένου πίνακα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

25.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και 18 εναντίον.

Επομένως εγκρίνεται και το τρίτο άρθρο με τον Πίνακα κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

25 υπέρ.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο κατά πλειοψηφία με 25 ψήφους υπέρ και 18 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Αναπληρωτών Μελών της Αστυνομικής Δύναμης (Μονιμοποίηση) Νόμος του 1990».

Αντιλαμβάνομαι ότι στην περίπτωση αυτή είχε ζητηθεί κάποια αναβολή. Υπάρχει αυτή η αίτηση;

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Βεβαίως, συνεχίζει να υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίζει να υπάρχει.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητήθηκε αναβολή την προπερασμένη Πέμπτη. Δόθηκε. Ζητήθηκε αναβολή την περασμένη Πέμπτη. Δόθηκε. Δε βλέπω το λόγο γιατί να δοθεί άλλη αναβολή. Απλώς είναι μια κωλυσιεργία στο να ψηφιστεί το νομοσχέδιο. Αν υπάρχουν και άλλα θέματα, ας έρθει νέα πρόταση νόμου. Αλλά δε νοείται μια Επιτροπή να εκδώσει την Έκθεσή της, να εκκρεμεί η Έκθεσή της, να έχει περάσει το στάδιο των Επιτροπών και να δίνονται διαρκώς αναβολές. Τα κόμματα τοποθετήθηκαν, όπως φαίνεται από την Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι γι' αυτή την πρόταση νόμου έχει δοθεί μια αναβολή. Εκείνο που διερωτώμαι είναι γιατί δόθηκε η αναβολή. Δόθηκε για να επανεξεταστεί το θέμα, γιατί πράγματι είναι πολυδιάστατο και θα 'πρεπε να αντικριστεί σφαιρικά. Δημιουργούνται πάρα πάρα πολλά προβλήματα. Δεν επανεξετάστηκε. Δε συγκλήθηκε η Επιτροπή Εσωτερικών, για να επανεξετάσει το θέμα, όπως ήταν και η παράκληση παρουσία των αρμοδίων. Γιατί πράγματι για να λυθεί αυτό το θέμα χρειάζεται να συζητηθεί και να εξασφαλιστεί η συναίνεση του αρμόδιου Υπουργείου, γιατί μέσα στους τρόπους λύσης προβλέπεται δαπάνη. Είναι ένα πολύπλευρο θέμα. Δεν είναι δυνατό να το συζητήσουμε σήμερα, εφόσον δεν αξιοποιήσαμε την αναβολή που δόθηκε. Πολύ ευχαρίστως, αν θέλετε να συζητηθεί την ερχόμενη βδομάδα, αφού όμως προηγηθεί η συνεδρία της Επιτροπής Εσωτερικών παρουσία του αρμόδιου Υπουργού, για να τοποθετηθεί πλέον ο καθένας όπως νομίζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, η εισήγησή σας, κύριε Μουσιούττα, είναι ότι δεν έχει συμπληρωθεί η μελέτη η οποία έπρεπε να είχε γίνει και για την οποία δόθηκε η αναβολή. Και γι' αυτό το λόγο πρέπει να συνέλθει η Επιτροπή Εσωτερικών να επανεξετάσει το θέμα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Έγινε μια μελέτη και έγινε κάποια Έκθεση. Δεύτερες σκέψεις συνέτειναν στη λήψη απόφασης ομόφωνα για αναβολή. Γιατί δόθηκε αναβολή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς. Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι δεν ήταν αυτός ο λόγος που δόθηκε η αναβολή. Και δεν είναι θέμα να έρθει ο Υπουργός. Ο Υπουργός ήρθε, κλήθηκε, είπε τις απόψεις του και μετά που ήρθε ο Υπουργός και είπε τις απόψεις του κυκλοφόρησε Έκθεση με την οποία συμφωνούσαν τρία κόμματα και διαφωνούσε το ΔΗ.ΚΟ. Το ΔΗ.ΚΟ. ζήτησε μια αναβολή. Ήταν για να μελετήσει το θέμα; Για να τοποθετηθεί; Δε μας ενδιαφέρει αν ήθελε να αλλάξει το ΔΗ.ΚΟ. τις απόψεις του. Αλλά δεν μπορεί επειδή το ΔΗ.ΚΟ. θέλει μια αναβολή, να συνεχίζεται να δίνεται αναβολή, για να επανέλθει η Επιτροπή να εξετάσει το θέμα. Η Επιτροπή εξέτασε το θέμα. Τοποθετήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί ο κ. Κληρίδης να λέγει ότι όλα τα κόμματα έχουν τοποθετηθεί και έμεινε το ΔΗ.ΚΟ. και εξαιτίας του Δημοκρατικού Κόμματος μπορεί να υπήρξε απώλεια. Δεν είναι όμως τυχαίο ότι κατόπιν κάποιας επανεξέτασης, όλα τα άλλα κόμματα, εκτός από το Δημοκρατικό Συναγερμό, θεωρούν ότι είναι χρήσιμο να γίνει μια πολύ πιο προσεκτική μελέτη πριν τοποθετηθούν, διότι δεν είναι τόσο απλό το θέμα και διότι θέλουμε να πάρουμε μια πραγματικά δίκαιη απόφαση που να καλύπτει όλους τους αστυνομικούς και όχι οποιαδήποτε πτέρυγα ή οποιαδήποτε πλευρά. Και είναι με αυτά τα κριτήρια που θέλουμε να δούμε σφαιρικά το όλο θέμα που να καλύπτει και λοχίες και αναπληρωτές, αλλά και απλούς αστυνομικούς, για να κάνουμε κάτι το δίκαιο για όλη την αστυνομική δύναμη. Δεν είναι τόσο απλό το θέμα. Και αν κάποτε γίνεται κάτι το βεβιασμένο και την τελευταία στιγμή έστω δούμε ότι χρειάζεται μια επανεξέταση και μια δεύτερη σκέψη -και όταν και άλλες πλευρές οι οποίες προηγουμένως ήταν έτοιμες πιστεύουν ότι χρειάζεται πράγματι να το ξαναδούμε- τότε πιστεύω ότι δεν είναι θέμα Δημοκρατικού Κόμματος, αλλά είναι θέμα να λάβουμε την πιο δίκαιη και σωστή απόφαση. Και το μοναδικό μας κριτήριο είναι ότι θέλουμε να το μελετήσουμε πάνω στα κριτήρια τα οποία ανέφερε ο κ. Μουσιούττας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ ομολογώ ότι στο παρελθόν κατά τη διάρκεια της μελέτης του θέματος δεν είχα την ευκαιρία να ασχοληθώ μαζί του. Ασχολήθηκα μόλις χθες και σήμερα. Βεβαίως ο λόγος τον οποίο πρόταξε ο κ. Μουσιούττας για τη σημερινή αναβολή, το γεγονός δηλαδή ότι το αναβάλαμε την περασμένη βδομάδα, ασφαλώς για να δούμε κάποια θέματα, όχι για να τοποθετηθούν οι πλευρές -είχαν τοποθετηθεί- αλλά για να ξαναδεί μερικά σημεία η Επιτροπή σε συσχετισμό με το γεγονός ότι η Επιτροπή από τότε δε συνήλθε, σίγουρα στο μυαλό μου αποτελεί ένα σοβαρό λόγο που δικαιολογεί την αίτηση του κ. Μουσιούττα για αναβολή. Όμως σ' αυτό το λόγο θα ήθελα να προσθέσω και κάτι άλλο. Δεν έχω πρόθεση να κάνω διάλεξη ή να ισχυριστώ ότι γνωρίζω τα

πάντα. Αλλά μελετώντας αυτή την πρόταση νόμου θα ήθελα να εκφράσω τις σοβαρότατές μου αμφιβολίες αναφορικά με τη συνταγματικότητά του. Έχω πληροφορηθεί -δε γνωρίζω αν είναι ορθές οι πληροφορίες μου- ότι και το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα εξέφρασε τη γνώμη ότι υπάρχει κάποιο πρόβλημα συνταγματικό.

Έχω την άποψη ότι προ του κινδύνου να ψηφιστεί ενδεχομένως νομοθεσία η οποία υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να ανατραπεί ενώπιον του δικαστηρίου ως αντισυνταγματική, λίγες μέρες αναβολή δε θα έβλαπτε για να το δούμε και να μελετήσουμε αυτό το θέμα πιο επιστάμενα, αλλά και για τους λόγους που ανέφερε ο κ. Μουσιούττας. Γι' αυτούς τους λόγους εμείς υποστηρίζουμε την αίτηση για αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας η πλευρά είναι υπέρ της αναβολής και της επανόδου του θέματος στην Επιτροπή Εσωτερικών να το επανεξετάσει σε σχέση με περιπλοκές που δημιουργούνται σε ό,τι αφορά διάφορες άλλες βαθμίδες της αστυνομικής δύναμης, πράγμα που νομίζω ότι πρέπει να το προσέξουν όλες οι πλευρές. Δε θα ήταν σωστό να βιαστούμε να ψηφίσουμε αυτό το νομοθέτημα παραγνωρίζοντας περιπλοκές που μπορούν να προκύψουν όσον αφορά διάφορες άλλες βαθμίδες. Δεύτερο είναι και εμάς έγνοια μας ότι μπορεί να είναι αντισυνταγματικός αυτός ο νόμος. Και επειδή αυτή τη στιγμή υπάρχει σωρεία αναπομπών του Προέδρου -μερικούς νόμους τους οποίους ψηφίζαμε είδαμε ότι έπρεπε να ήμαστε περισσότερο προσεκτικοί- θα έλεγα ότι πρέπει να επιδείξουμε την αναγκαία υπομονή, ώστε να είμαστε βέβαιοι ότι ο νόμος που ψηφίζουμε θα είναι και συνταγματικός και θα καλύπτει όλες τις βαθμίδες της αστυνομικής δύναμης.

Υποστηρίζουμε λοιπόν να πάει πίσω στην Επιτροπή Εσωτερικών και να εξεταστεί απ' αυτής της άποψης, διότι υπάρχουν διάφορες άλλες βαθμίδες που εμπλέκονται σ' αυτή την υπόθεση. Και πιθανό, θα έλεγα, ότι το νομοθέτημα αυτό να εμπλέκεται και με το νόμο που έχουμε ψηφίσει προηγούμενα, το νόμο περί παράτασης του ορίου ηλικίας από 55 σε 60 χρόνια. Πιθανό, λέγω, δεν είμαι βέβαιος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι η πλειοψηφία ζητά αναβολή. Και αν διεξαχθεί ψηφοφορία, θα ψηφίσουν υπέρ της αναβολής. Αλλά θα ήθελα να απαντήσω σε τρία ή τέσσερα σημεία, γιατί πρέπει πλέον αυτό το Σώμα να μπει σε κάποια τάξη. Αυτή είναι μια πρόταση νόμου την οποία κατέθεσε από κοινού αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή της Βουλής, η Επιτροπή Εσωτερικών. Δεν ήταν πρόταση νόμου από οποιοδήποτε κόμμα. Είναι πρόταση, και αναφέρεται και στην Έκθεση ότι είναι πρόταση νόμου. Δεύτερο, στην Επιτροπή ήρθε ο Γενικός Εισαγγελέας. Δεν ηγέρθη θέμα αντισυνταγματικότητας ούτε ρωτήθηκε ή είπε ο Γενικός Εισαγγελέας ότι κάτι είναι αντισυνταγματικό. Τρίτο, ήρθε ο Υπουργός Εσωτερικών και δεν είπε ότι η κυβέρνηση αντιτίθεται ή το θεωρεί ως θέμα αντισυνταγματικό. Ερχόμαστε εμείς τώρα εκ των υστέρων να εγείρουμε διάφορα

θέματα τα οποία θα έπρεπε να τα διερευνήσουμε αν υπήρχαν. Και εγώ πιστεύω ότι τα περισσότερα είναι πλαστά και φανταστικά εκ των προτέρων. Γιατί; Διότι υπάρχουν μερικές παρεμβάσεις. Δε θα αναφερθώ. Γνωρίζω ποιες είναι οι παρεμβάσεις. Αλλά εφόσον η πλειοψηφία θέλει, δεχόμαστε να αναβληθεί μόνο για μια βδομάδα, μέχρι την ερχόμενη Πέμπτη και ας συνεδριάσει η Επιτροπή να εξετάσει όλες αυτές τις τοποθετήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα λήγει. Δεν υπάρχει θέμα, εφόσον συμφωνούν όλες οι πλευρές.

Ο κ. Ευσταθίου, γιατί η ΕΔΕΚ μόνο δεν έχει τοποθετηθεί.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν ανησυχούμε για τη συνταγματικότητα του νόμου, διότι η Βουλή δικαιούται να νομοθετεί εν παντί θέματι. Αυτά τα εφευρήματα της αντισυνταγματικότητας είναι εφευρήματα τα οποία δεν προσθέτουν και δε βοηθούν καθόλου στην εργασία αυτού του Σώματος. Αντίθετα υποβιβάζουν και τη συνταγματική του αποστολή και τις εξουσίες που του έχουν ανατεθεί από το λαό να εκτελεί, ώστε δε νομίζω πως είναι αντισυνταγματικό το νομοθέτημα. Είναι κοινωνικό πρόβλημα το οποίο πρέπει να λυθεί. Είναι αδιανόητο άνθρωποι να κατέχουν ένα βαθμό και να ασκούν τα καθήκοντα της θέσης τους επί σειράν ετών και όταν έρχονται οι προαγωγές να τους αφήνουν πίσω και να προάγουν άλλους και να εγείρονται τέτοια θέματα. Παρά ταύτα όμως εδώ το θέμα δεν έχει επιλυθεί από το νόμο τούτο σε βαθμό που να μπορεί να λεχθεί ότι τέθηκε τέρμα σε ένα κοινωνικό πρόβλημα, διότι έχει καταντήσει κοινωνικό πρόβλημα. Μόνο γι' αυτό το λόγο, για να δοθεί λύση ενιαία για όλες τις περιπτώσεις των αναπληρωματικών διορισμών, τους οποίους η Επιτροπή Εσωτερικών με το νέο νόμο, κατ' εισήγησή της, τον οποίο και δέχθηκε το Σώμα, κατάργησε αυτούς τους αναπληρωτικούς πλέον διορισμούς, διότι εξυπηρετούσαν ίσως άλλους σκοπούς τότε. Γι' αυτό το λόγο, για να δοθεί η ευκαιρία να εξεταστεί το θέμα καθ' ολοκληρίαν, από αρχής μέχρι τέλους, συγκατατιθέμεθα και εμείς στην αναβολή της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρόθεση όλων μας είναι να περάσουμε μια νομοθεσία που να αγκαλιάζει ολόκληρο το αστυνομικό σώμα και να εφαρμόζει όσο το δυνατό πιο δίκαια και αντικειμενικά κριτήρια για την αστυνομική δύναμη, ανεξάρτητα πού ανήκει έκαστος και ποιες είναι οι δικαιολογίες μας. Αν κατατέθηκε μια πρόταση νόμου από πλευράς της Επιτροπής Εσωτερικών, αυτή η πρόταση νόμου ήταν σαν ένα προζύμι για επεξεργασία. Λέγω αν κατατέθηκε. Δεν το έχω μελετήσει, αλλά ήταν ένα προζύμι, για να μπορέσουμε οπωσδήποτε να το επεξεργαστούμε και να καταλήξουμε σε μια δίκαιη λύση. Και αυτή παραμένει η πρόθεσή μας.

Όμως δεν πιστεύω ότι είναι ρεαλιστικό να μιλούμε για μια βδομάδα, διότι το θέμα είναι πάρα πολύ σοβαρό και αν θέλουμε να γίνει μια σωστή δουλειά, πρέπει να δώσουμε εκείνα τα χρονικά περιθώρια τα οποία πραγματικά χρειάζονται, για να δούμε το θέμα σφαιρικά όσον αφορά ολόκληρη την αστυνομική δύναμη και να μπουν κριτήρια που να καλύπτουν όλους με αντικειμενικό φακό. Βάσει αυτών των συλλογισμών εμείς είμαστε έτοιμοι και αναμένουμε τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εσωτερικών να καλέσει αμέσως συνεδρίες για να βρούμε, σε συνεργα-

σία με τον Υπουργό Εσωτερικών, τι είναι το σωστό που πρέπει να γίνει από όλες τις πλευρές, για να καλύψει ολόκληρη την αστυνομική δύναμη. Είναι με αυτούς τους συλλογισμούς τους οποίους και εμείς πιστεύουμε και με άλλες πλευρές θέλουμε να ξαναδούμε το όλο θέμα. Και νομίζω ότι αν γίνει οποιαδήποτε προσπάθεια να δοθούν κομματικά κριτήρια και να γίνει κομματική διαμάχη σ' αυτό το θέμα -από εμάς δεν υπάρχει τέτοια προσπάθεια- τότε πολύ κακή υπηρεσία προσφέρουμε στο θέμα της αστυνομίας η οποία υπάρχει για ολόκληρο το λαό και για ολόκληρο το κράτος και όχι για το άλφα ή βήτα κόμμα. Αυτή είναι η θέση μας και δίνουμε τη διαβεβαίωση πως θα δούμε και θα αντιμετωπίσουμε το θέμα εντός τακτών προθεσμιών με όλη την αντικειμενικότητα που πρέπει πάνω σε μια σφαιρική βάση.

Αυτά ήθελα να πω. Ακούω μερικούς συναδέλφους πως δεν τους αρέσουν, αλλά είναι η ειλικρινής και αντικειμενική θέση του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δώσω το λόγο στον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μπω στη διαμάχη. Εκείνο που θέλω να πω είναι ότι ως Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών ορίζω αυτό το Σάββατο, η ώρα 9.30π.μ., συνεδρία και όποιοι ενδιαφέρονται, να προσέλθουν να πουν τις νέες τους απόψεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, νομίζω ότι ...

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν πρόκειται να υιοθετηθεί η εισήγηση για σύγκληση της Επιτροπής Εσωτερικών για μας είναι αδιανόητο να συγκληθεί χωρίς την παρουσία του αρμόδιου Υπουργού. Και προς αποκατάσταση της αλήθειας -γιατί εγείρεται και θέμα προσωπικό- θα ήταν ανεύθυνο και επιπόλαιο από μέρους μου να υπογράψω την πρόταση ενός νόμου και από την πρώτη Έκθεση την οποία επικαλείται ο κ. Κληρίδης να διαχωρίζουμε τη θέση μας. Δε γίνονται αυτά τα πράγματα. Αν θέλετε να φρεσκάρω τη μνήμη όλων, αυτή η ιστορία με τους αστυνομικούς ξεκίνησε με πρόταση του Συναγερμού για αυτόματη προαγωγή. Με συνδυασμένη πρόταση ΔΗ.ΣΥ.-ΔΗ.ΚΟ. για μελέτη του θέματος αναπληρωτών προσοντούχων και μη, για να καταλήξει τελικά σε πρόταση από μέρους του Προέδρου της Επιτροπής Εσωτερικών που αφορά τους προσοντούχους αναπληρωτές αστυνομικούς σε διάφορα πόστα. Έτσι είναι η αλήθεια. Και αν άλλα κόμματα υπέγραψαν αυτή την πρόταση νόμου, εγώ δεν ξέρω. Εμείς δεν υπογράψαμε έτσι πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, νομίζω ότι ...

Ο κ. Πουμπουρής ζήτησε το λόγο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να πω ότι το ερχόμενο Σάββατο κανένας από τους Βουλευτές του ΑΚΕΛ δεν μπορεί να παραστεί σ' αυτή τη συνεδρία εξ αντικειμένου. Βάλτε το την ερχόμενη βδομάδα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Τη Δευτέρα πρωϊ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά με ξενίζουν οι δηλώσεις, οι ομιλίες και η συμπεριφορά μερικών συναδέλφων. Τέθηκε από τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού και δεν υπήρξε ένσταση -που έχει και τον πρώτο λόγο στο χώρο που ανήκει- κάποιο θέμα. Εκείνο όμως το οποίο νιώθω την ανάγκη να πω σ΄ αυτό το Σώμα είναι πως επιτέλους υπάρχουν θεσμοί. Επιτέλους, υπάρχει κοινοβουλευτική πρακτική και διαδικασία ή δεν υπάρχει; Ακούσαμε εδώ από Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο ότι οι προτάσεις νόμου αποτελούν προζύμια. Ακούσαμε από Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο ότι, ξέρετε μετά που θα ετοιμάζονται οι Εκθέσεις υπάρχουν σφαιρικές αντιμετωπίσεις και όχι κομματικά συμφέροντα και να μη δημοκοπούμε και να ξαναορίζονται συνεδρίες. Να ξέρουμε, κύριε Πρόεδρε, εδώ καλή τη πίστει ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών που είναι Βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού ήδη έχουν δεχθεί -και τείνω να συμφωνήσω με το θέμα, όπως τέθηκε τουλάχιστον από το συνάδελφο κ. Ευσταθίου- να το ξαναδούμε κάνοντας ακόμα μια προσπάθεια.

Αλλά ταυτόχρονα αυτά τα οποία λέχθηκαν από τον κ. Γαλανό και από άλλους συναδέλφους και από τον κ. Μουσιούττα περί βεβιασμένων ενεργειών και ξεγελασμάτων και έβαλα υπογραφή και δεν έβαλα υπογραφή είναι αστεία και γελοία. Υπάρχει μια Έκθεση της Επιτροπής Εσωτερικών ημερομηνίας 30 Απριλίου η οποία λέγει το ιστορικό, για να καταλήξουν τα τρία κόμματα και να συστήσουν στο Σώμα την ψήφιση της συγκεκριμένης πρότασης νόμου. Αν εξυπηρετούνται μερικοί συνάδελφοι ή δεν εξυπηρετούνται τα κόμματά τους αυτά δεν τα ξέρω, δεν αφορούν το Σώμα και έπρεπε να τα δουν, όταν εσυζητείτο η πρόταση νόμου. Να μην καθιερώσουμε και άλλη πρακτική, κύριε Πρόεδρε. Διότι την ερχόμενη Πέμπτη, όπως και προηγουμένως, που συζητούσαμε το νομοσχέδιο για το Τ.Α.Ε.Π. το συμπληρωματικό, μπορούσα και εγώ με τη σειρά μου να εγερθώ, να εκφωνήσω τον πανηγυρικό μου και τον φιλιππικό μου και να πω «θέλω και 15 μέρες ακόμα να το μελετήσω». Δε δέχομαι τις δηλώσεις αυτές που έγιναν, ότι είναι προζύμι οι προτάσεις νόμου. Είναι νομοθέτημα. Έχει την ίδια ισχύ που έχει το νομοσχέδιο. Υπεύθυνα τις διαχειρίζονται οι Επιτροπές.

Και θα ρωτήσω και έναν από τους συναδέλφους που διαμαρτύρονται ότι στη βδομάδα της αναβολής δεν κλήθηκε η Επιτροπή να διορθώσει τα πράγματα, όπως οι ίδιοι ήθελαν. Ποιος από τους συναδέλφους ζήτησε να συγκληθεί η Επιτροπή, αν δεν τη συγκάλεσε ο Πρόεδρος; Ο Πρόεδρος είναι εδώ. Απουσίαζε στο εξωτερικό. Κανένας δεν του ζήτησε. Και ο Αντιπρόεδρος είναι επίσης παρών. Δεχόμαστε την αναβολή, για να εξυπηρετήσουμε τον κοινό σκοπό και το κοινό συμφέρον, αλλά ταυτόχρονα να μην είμαστε όλοι μας συνεργοί και σε δηλώσεις, ότι οι Εκθέσεις πλέον είναι αστεία έγγραφα τα οποία ανατρέπονται, οπότε σχηματίζονται πλαστές πλειοψηφίες σε ψηφοφορίες στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ!

Κύριε Γαλανέ, ένα λεπτό. Κύριε Κουρτελλάρη, κύριε Κόλοκε. Ζητήσατε πολλοί το λόγο. Βεβαίως όλες αυτές είναι εκφράσεις, για να δοθεί η εντύπωση,

κύριε Σολωμή, ότι τίποτε δεν είναι τελειωτικό σ' αυτό το Σώμα μέχρις ότου ψηφιστεί σε νόμο. Αυτή η συνέλευση είναι κυρίαρχο σώμα. Και ό,τι αποφασίσουν οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές μπορεί να το ανατρέψει η ολομέλεια. Δε σημαίνει ότι δεσμεύεται αυτό το Σώμα από τις Εκθέσεις οποιασδήποτε Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Γι' αυτό το λόγο το κυρίαρχο αυτό Σώμα εκφράζει απόψεις πάνω στην Έκθεση αυτή και πάνω σ' αυτό το θέμα. Και εφόσον εκφράζει απόψεις, δεν μπορώ να το εμποδίσω αυτό το πράγμα. Ούτε κανείς μπορεί να το εμποδίσει. Το μόνο το οποίο μπορώ να κάνω είναι το εξής: Να θέσω την πρόταση αυτή σε ψηφοφορία.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο που έγινε επίθεση από το συνάδελφο και κριτική όσον αφορά τις προθέσεις μας, εμείς δε θα αποδώσουμε τα ίδια κριτήρια στους συναδέλφους που αποδίδουν σε μας. Είναι γνωστό ότι και πρόταση νόμου να υποβληθεί από ορισμένες πλευρές, αλλά και νομοσχέδιο να έρθει από την κυβέρνηση, έρχεται στο Σώμα για επεξεργασία και για να ακούσουμε απόψεις και για να δούμε το τι είναι το σωστό και δίκαιο και πως οπωσδήποτε καλύπτει το πρόβλημα που θέλουμε να επιλύσουμε με βάση κάποια κριτήρια.

Γι' αυτό αν ενόχλησε η έκφραση προζύμι -μάλιστα οποιαδήποτε νομοθεσία μπορεί να τύχει επεξεργασίας και τίποτε το τέλειο δεν υποβάλλεται στη Βουλή- να πω και κάτι άλλο. Και καμιά νομοθεσία δεν είναι τέλεια. Με την πάροδο του χρόνου ο νόμος είναι ζωντανός. Βλέπουμε τις ατέλειες και τις τροποποιούμε. Εγώ θέλω να επαναλάβω εκείνα που είπα προηγουμένως και να αντιμετωπίσουμε αν είναι δυνατό τα προβλήματα της αστυνομίας όλοι μαζί με αντικειμενικό φακό. Δε νομίζω και δε θεωρώ σωστό να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα της αστυνομίας μέσα από κομματικές διαμάχες. Πιστεύω να δοθεί ο χρόνος που χρειάζεται. Δεν πρέπει να είναι πάρα πολύς, πρέπει να είναι μια τακτή προθεσμία. Να συγκληθεί η Επιτροπή και να γίνει η προσπάθεια να βρούμε εκείνους τους κοινούς παρονομαστές, ώστε να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα με δίκαιο φακό και γενικά να μπουν αντικειμενικά και σωστά κριτήρια εφ' όλης της ύλης.

Η δική μας πρόθεση είναι αυτή και τείνουμε χείρα συνεργασίας προς όλες τις άλλες πλευρές -έστω κι αν την αμφισβητούν- για να προχωρήσουμε με σωστό τρόπο. Προειδοποιούμε όμως ότι οποιαδήποτε πλευρά προσπαθήσει να εισάξει κομματικά κριτήρια ή να εκμεταλλευθεί θέματα κομματικά σε θέματα αστυνομίας -και δεν κατηγορούμε καμιά πλευρά- πολύ κακή υπηρεσία προσφέρει στον κοινό σκοπό, για να βρούμε το τι είναι το δίκαιο για ολόκληρη την αστυνομική δύναμη. Αυτά έχω να πω και δεν έχω κατηγορήσει καμιά πλευρά. Δεχθήκαμε επιθέσεις. δεν τις ανταποδώσαμε, στην προσπάθειά μας να είμαστε εποικοδομητικοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, απ' όλη τη συζήτηση δεν αντιλήφθηκα καμιά πλευρά να θέλει να προσδώσει στο θέμα αυτό κομματική χροιά και κομματικά ελατήρια. Για να είμαστε δίκαιοι, δηλαδή. Γι' αυτό το λόγο ...

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι πράγματι, διότι πολύτιμος χρόνος αυτού του Σώματος καταναλίσκεται σε άσκοπες συζητήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ λυπούμαι μαζί σας, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ. Εδώ, κύριοι, γεννάται ένα ουσιαστικό θέμα. Και είναι κακή πολιτική να δημιουργούνται διαδικασίες οι οποίες αύριο θα παρασύρουν το Σώμα σε ατέρμονες εξετάσεις προτάσεων νόμων και νομοσχεδίων. Το Σύνταγμα καθορίζει ρητά ότι μια πρόταση νόμου ή ένα νομοσχέδιο παραπέμπεται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, εξετάζεται, υποβάλλεται Έκθεση, μπαίνει στην ημερήσια διάταξη -υπάρχει πρόνοια ότι πρέπει να κυκλοφορήσει η Έκθεση 48 ώρες πριν τη συζήτηση- και συζητείται. Αν υιοθετήσουμε τώρα κάτι άλλο- δε φέρω ένσταση, αλλά προειδοποιώ- αύριο θα έρχονται νομοσχέδια εδώ, θα περνούν, θα γίνονται οι μελέτες από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και θα σηκώνεται ένα κόμμα ή δύο κόμματα και θα λέγουν να επανεξεταστεί το θέμα. Και θα πηγαίνουν πίσω στις Επιτροπές, και θα ξαναέρχονται και θα πηγαίνουν και αυτή η Βουλή δε θα επιτελεί το έργο της. Είναι γι' αυτό που φέρω ένσταση στις αναβολές. Το νομοσχέδιο αυτό προήλθε είτε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών είτε από ένα κόμμα είτε από οποιοδήποτε. Πέρασε όλα αυτά τα στάδια και είναι πρωθύστερο να συζητούμε τώρα επανεξέταση. Αλλά εφόσον η πλειοψηφία -και δοθέντος ότι αυτό δε θα αποτελέσει προηγούμενο και πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε, διότι αύριο θα εγερθούν και άλλα θέματα και θα επαναλαμβάνουμε το ίδιο- δεν έχω ένσταση να αναβληθεί, όχι όμως επ' αόριστον. Γιατί το να μου λένε ότι είναι προζύμι ..., η στετέ μου έλεγε ότι «όποιος έθθελει να ζυμώσει, πέντε μέρες κοσσινίζει». Λέγω να βάλουμε μια τακτή προθεσμία. Δεκαπέντε μέρες είναι υπέρ-αρκετό, για να επανεξεταστεί. Επομένως εντός 15 ημερών επανέρχεται χωρίς άλλη αναβολή και θα τεθεί σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θέλω να θυμίσω τον κ. Κληρίδη για την πρακτική του παρελθόντος, ότι για το νομοσχέδιο που αναφέρεται «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1989», η Έκθεση της Επιτροπής ομόφωνα ήταν στις 29 Ιουλίου μπροστά στο Σώμα και μέχρι τώρα ακόμα δε συζητήθηκε. Άρα δεν είναι η μόνη φορά που νομοσχέδια για τον ένα ή τον άλλο λόγο μπορεί να χρειαστεί να γίνει παράταση και καθυστέρηση κτλ. Δε λέγω αν δικαιολογείται ή αν δε δικαιολογείται, αλλά λέγω ότι αυτό το πράγμα ζητήθηκε από την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού. Και θέλω να θυμίσω το γνωμικό που λέει: «Οϊ, τα δικά μας εν καρύδκια τζαι τζυλούν τζαι τους άλλους εν αφκά τζαί σπάζουν». Πρέπει να θυμάται ότι αυτό το πράγμα πρέπει να εφαρμόζεται για όλες τις περιπτώσεις.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκπλήσσομαι για την αφέλεια του αγορητού. Εδώ συζητούμε θέμα αν πρέπει να πάει πίσω στην Επιτροπή, όχι γιατί καθυστέρησε η συζήτηση. Το νομοσχέδιο στο οποίο αναφέρεστε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός δε ζήτησε να επανεξεταστεί, μετά που εξετάστηκε και υποβλήθηκε η Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Μετά, κύριε Κληρίδη. Είναι ακριβώς μετά. Το νομοσχέδιο ήρθε στη Βουλή ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, όχι διαλογική συζήτηση παρακαλώ!

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δε ζητήσαμε, κύριε Κουρτελλάρη, να πάει πίσω σε Επιτροπή και να επανεξεταστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, όχι διαλογική συζήτηση, παρακαλώ!

Κύριε Γαλανέ, έχετε μιλήσει πολλές φορές. Να δώσω το λόγο και στον κ. Φάντη ο οποίος μια ώρα ζητά το λόγο, για να τοποθετηθεί ο άνθρωπος.

(Γέλια)

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε, δέχομαι το ruling σας.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι για να συνεχίσω τη συζήτηση που ζήτησα το λόγο, αλλά απλώς για να υποδείξω ότι επειδή έγινε λόγος ότι πιθανόν η υπό συζήτηση πρόταση νόμου να είναι αντισυνταγματική, θα ήταν καλά να παραπεμφθεί ταυτόχρονα σ' αυτό το δεκαπενθήμερο και στην Επιτροπή Νομικών μαζί με την Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω ακόμα μια φορά -και δεν είναι θέμα πόσες φορές μίλησα- προσπαθώ να βρούμε κάτι το σωστό γι' αυτό το Σώμα. Αν εδώ πάμε για αντιδικία, και πέστε ότι επιμένει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, να γίνει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα δεν επιμένει, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Επιμένει την επόμενη βδομάδα και την άλλη. Τι θέλουμε δηλαδή; Εκ πρώτης όψεως να κάνουμε κάτι το αντισυνταγματικό και να μη βοηθήσουμε κάποιους ανθρώπους, όταν λέγετε να δούμε τη συνταγματική πλευρά; Το δεύτερο, τι θέλουμε να πούμε, ότι υποστηρίζουμε κάτι αλλά ότι δεν πέρασε; Εμείς θέλουμε επαναλαμβάνω να βρούμε εκείνα τα αντικειμενικά κριτήρια και να συνεργαστούμε. Λοιπόν, για να μην πολυλογούμε, να βάλουμε μια τακτή προθεσμία αν θέλετε, όχι δεκαπέντε μέρες, μέχρι τις 15 Ιουνίου να καταλήξουμε, για να γίνει μια σωστή δουλειά. Αυτή είναι η εισήγηση, για να μπορέσουμε να το δούμε σφαιρικά. Αυτή είναι η εισήγησή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, έχουν γίνει μάλλον δύο εισηγήσεις.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Επειδή μιλούμε για σφαίρες, για προζύμια, τα ψωμιά έμεινε να μας πείτε, κύριε Γαλανέ. 'Ολο το βράδυ και μιλά και παραμιλά μάλλον και κατά τα άλλα μας λέγει να μη συνεχίσουμε να μιλούμε. 'Οταν λέγω «παραμιλά» εννοώ με τη σημασία των ελληνικών, με το παραπάνω. 'Ετσι μην ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ωωωωωωωω!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να κάνετε και ορχήστρα, κύριε Παναγίδη. Συνεπώς οφείλετε να είστε και λίγο πιο συνεπής με την πρακτική που ακολουθείται σε τούτη τη Βουλή. Τα είπαμε, δε χρειάζεται να τα ξαναπούμε. Έγινε η πρόταση και ο Πρόεδρος ανταποκρίθηκε ότι την ερχόμενη Δευτέρα ορίζεται η συνεδρία της Επιτροπής Εσωτερικών. Έχουμε ακούσει όλο το βράδυ να μας μιλά ο κ. Γαλανός για το ότι δεν πρέπει να κομματικοποιούμε. Και ειλικρινά νομίσαμε ότι επρόκειτο περί πρυτάνεως της δημοκρατίας, διότι ξέχασε τη δεκαετία της κομματικής ταυτότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άσ' τη δεκαετία, κύριε Αναστασιάδη.

(Γέλια)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Το νόημα, κύριε Πρόεδρε· ποιος μου αφαίρεσε το λόγο; Εσείς ή ο κ. Γαλανός;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αναστασιάδη, εδώ πέρα υπάρχουν δύο εισηγήσεις. Η μια να αναβληθεί το θέμα για δεκαπέντε μέρες την οποία έκαμε ο κ. Κληρίδης και η άλλη να αναβληθεί μέχρι τις 15 Ιουνίου. Η διαφορά είναι δέκα μέρες.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με τον κ. Κληρίδη. Δεκαπέντε μέρες και να το επεξεργαστούμε να τελειώνουμε. Όσο για τα επίθετα του κ. Αναστασιάδη είναι φρέσκος ο συνάδελφος, ενθουσιώδης, δεν του απαντούμε. Είναι Αντιπρόεδρος. Δεν είναι ακόμα αρχηγός της ΝΕΔΗΣΥ, να το καταλάβει.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κύριοι, για τ' όνομα του Θεού!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δηλαδή, να υπάρχει και λίγη σοβαρότητα. Εδώ σας αμφισβητούν το δικαίωμα να είστε Γενικός Γραμματέας του κόμματός σας. Κοιτάξτε να μάθετε τις δημοκρατικές διαδικασίες, κύριε Γαλανέ. Και καλά θα ήταν να μην αστιεύεστε εκεί που πιθανό δε θα έπρεπε να μιλάτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, κύριοι, σας παρακαλώ!

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν είμαι εγώ ο πρώτος που ήγειρα αυτό το θέμα. Με πρόσβαλε ο κ. Αναστασιάδης, ενώ εγώ μιλούσα για να βρούμε κάποια δίκαιη λύση στο θέμα. Δεχόμαστε τις δεκαπέντε μέρες και δεν ανταπαντούμε σε προσβολές, διότι εδώ δε λύουμε τα προβλήματα σ' αυτό το Σώμα με εξυπνάδες και προσβολές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, έχουν λεχθεί αρκετά πάνω σ' αυτό το θέμα. Για τ' όνομα του Θεού!

Η υπόθεση αναβάλλεται για δεκαπέντε μέρες και είναι αστεία όλα αυτά τα οποία λέτε εδώ πέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γίνεται πολύς θόρυβος για το τίποτε σ' αυτό το Σώμα. Είναι εφτά η ώρα και δεν έχουμε κάμει τίποτα, καμιά ουσιαστική δουλειά.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί της Συμφωνίας για την Εγκατάσταση Αντιπροσωπείας της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Κυπριακή Δημοκρατία (Κυρωτικός) Νόμος του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών να διαβάσει την Έκθεση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Μανώλης Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το υπό εξέταση νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Συμφωνίας για την Εγκατάσταση Αντιπροσωπείας της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Κυπριακή Δημοκρατία και για τη ρύθμιση των προνομίων και ασυλιών που θα απολαμβάνουν ο επικεφαλής, τα μέλη και οι οικογένειες της Αντιπροσωπείας στην Κύπρο.

Η πιο πάνω Συμφωνία έχει εγκριθεί με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 32.922, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 1990 και έχει υπογραφεί από τον Επίτροπο της Ε.Ο.Κ. για Μεσογειακά θέματα, κ. Abel Matutes και τον Υπουργό Εξωτερικών της Κύπρου στις 10 Φεβρουαρίου 1990 στη Λευκωσία. Το Υπουργικό Συμβούλιο με μεταγενέστερη Απόφασή του με αριθμό 33.191, της 15ης Μαρτίου 1990, έχει εγκρίνει τη διαπίστευση του κ. Jean Pierre Derisbourg ως του πρώτου Αρχηγού της Αντιπροσωπείας της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Κύπρο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Κύπρος διατηρεί διπλωματικές σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα από το 1970 και Μόνιμη Αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες από το 1971. Είναι εκτίμηση του Υπουργείου Εξωτερικών ότι η εγκατάσταση Αντιπροσωπείας της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Κύπρο θα συμβάλει στην περαιτέρω ενίσχυση των ήδη καλών σχέσεων Κύπρου-Ε.Ο.Κ. και ειδικότερα θα βοηθήσει στην υλοποίηση της Συμφωνίας για Τελωνειακή Ένωση που υπέγραψαν τα δύο συμβαλλόμενα Μέρη.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της υπό αναφορά Σύμβασης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω Σύμβασης και αποβλέποντας στην περαιτέρω ενίσχυση των σχέσεων Κύπρου-Ε.Ο.Κ., εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια δήλωση θα κάμω μόνο.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα ψηφίσει τη Συμφωνία για την Εγκατάσταση Γραφείου Αντιπροσωπείας της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Κύπρο και για τη ρύθμιση των προνομίων που πρέπει να απολαμβάνουν τα μέλη της, γιατί το θεωρούμε αυτό σωστό. Ταυτόχρονα όμως θέλουμε να διευκρινίσουμε πως αυτό δε διαφοροποιεί τη θέση μας έναντι της ΕΟΚ. Η θέση μας ήταν, είναι και παραμένει ενάντια στην ένταξη στην Κοινότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Η δική μας Ομάδα, κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσει υπέρ του νομοσχεδίου, διότι συφωνεί με το περιεχόμενο. Όμως θα ήθελα να δηλώσω ότι η τοποθέτησή μας αυτή δεν προκαταλαμβάνει τη γενικότερη τοποθέτησή μας στο θέμα της ΕΟΚ, όπου θα τοποθετηθούμε κατά τη συζήτηση του θέματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκ μέρους του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ θέλουμε να χαιρετίσουμε την ψήφιση του σχετικού νόμου από τη Βουλή ως ένα ουσιαστικό σταθμό στην περαιτέρω πορεία της Κυπριακής Δημοκρατίας και των σχέσεών της με τις ευρωπαϊκές κοινότητες.

Σε μια στιγμή που συζητείται το θέμα της υποβολής αίτησης για ένταξη και μάλιστα την παραμονή της συνάντησης του Προέδρου της Δημοκρατίας με τους παράγοντες των ευρωπαϊκών κοινοτήτων, η ψήφιση αυτής της νομοθεσίας νομίζουμε ότι δίδει κάποιο μήνυμα προς την Ευρώπη για τη διάθεση της Κύπρου να αναπτύξει τις στενότερες δυνατές σχέσεις.

Πιστεύουμε ότι η διπλωματική αντιπροσωπεία των ευρωπαϊκών κοινοτήτων στην Κύπρο θα βοηθήσει κατά τούτο. Θα μπορέσει να δώσει τη σωστή πληροφόρηση στο λαό μας, ώστε να είναι πλήρως ενημερωμένος πάνω στις λεπτομέρειες, τις διαδικασίες και τη σημασία της ΕΟΚ όπως και τις εξελίξεις στον ευρωπαϊκό χώρο, ώστε η πορεία προς την ευρωπαϊκή ενότητα να είναι μια συνειδητή πορεία, βασισμένη σε γνώση των ευρωπαϊκών εξελίξεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο δυο λόγια, διότι είναι γνωστή η θέση και η τοποθέτηση του Δημοκρατικού Κόμματος και η πορεία του Δημοκρατικού Κόμματος προς την Ευρώπη και τον καιρό που ο κ. Κυπριανού ήταν Πρόεδρος της Δημοκρατίας και τώρα, και πόσο πιστεύουμε ότι πρέπει να ενισχυθούν αυτές οι θέσεις, γι'αυτό δεν μπορούμε παρά να υποστηρίξουμε ένθερμα την ενίσχυση αυτών των σχέσεων με τις προβλέψεις που γίνονται σ'αυτή τη νομοθεσία.

Τις γενικότερες απόψεις μας όσον αφορά την πορεία που ανέφερα και την ανάγκη αίτησης το ταχύτερο δυνατό για πλήρη ένταξη θα τις αναφέρουμε στο Κεφάλαιο Δ, το οποίο θα ανοίξει μόλις τελειώσει η Νομοθετική Εργασία, στο θέμα που έχουμε εγγράψει «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ».

Επομένως να μην πούμε περισσότερα. Είναι δεδομένη η θέση μας υπέρ αυτής της νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα λοιπόν είναι ομόφωνο αυτό το νομοσχέδιο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση συν Πίναξ. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 και ο επισυνημμένος Πίνακας ψηφίζονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας για την Εγκατάσταση Αντιπροσωπείας της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Κυπριακή Δημοκρατία (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Υδατοπρομηθείας Χωρίων δι' Οικιακούς Σκοπούς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΧΩΡΙΩΝ ΔΙΑ ΟΙΚΙΑΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Απριλίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση αριθμού διατάξεων του νόμου που διέπει την υδατοπρομήθεια των χωριών για οικιακούς σκοπούς, έτσι που να εναρμονιστούν με τα σημερινά δεδομένα και η εφαρμογή του στην πράξη να καταστεί πιο αποτελεσματική.

Οι κυριότερες τροπολογίες που προτείνονται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αποσκοπούν κυρίως:-

(α) Στην έγκριση των σχεδίων υδατοπρομήθειας του χωριού από τη Χωριτική Αρχή και όχι ύστερα από ψηφοφορία των κατοίκων, όπως ισχύει σήμερα·

(β) στην απλούστευση της διαδικασίας για απαλλοτρίωση περιουσίας που είναι αναγκαία για σκοπούς βελτίωσης της υδατοπρομήθειας και στην εναρμόνισή της με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία για τις απαλλοτριώσεις·

(γ) στη διαφοροποίηση του τρόπου είσπραξης των ποσών της προβλεπόμενης φορολογίας από τους κατοίκους οι οποίοι αρνούνται ή αμελούν να πληρώσουν με την καθιέρωση ποινικής διαδικασίας που προβλέπει ότι τα ποσά αυτά θα εισπράττονται μαζί με τις χρηματικές ποινές που επιβάλλονται· και

(δ) στην αύξηση από £20 σε £50 του ανώτατου ετήσιου ποσού του φόρου που επιβάλλεται για σκοπούς υδατοπρομήθειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετώντας τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Διαγραφή και αντικατάσταση του άρθρου 8 του βασικού νόμου.

Άρθρο 4.

Διαγραφή και αντικατάσταση του άρθρου 9 του βασικού νόμου.

Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Διαγραφή και αντικατάσταση του άρθρου 12 του βασικού νόμου.

Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Υδατοπρομηθείας Χωρίων δι' Οικιακούς Σκοπούς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΔΙΑΚΑΤΟΧΗ, ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 28 Απριλίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας που διέπει την ακίνητη ιδιοκτησία με την παροχή στο Διευθυντή του Τμήματος

Κτηματολογίου και Χωρομετρίας της διακριτικής εξουσίας να προβαίνει, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, σε κάθετο διαχωρισμό οικοπέδων ή και οικοδομών, όταν η κυριότητα της ιδιοκτησίας αυτής ανήκει σε περισσότερα από ένα πρόσωπα.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική νομοθεσία που ψηφίστηκε από τη Βουλή το 1986 προβλέφθηκε λεπτομερής περιπτωσιολογία όσον αφορά τις προϋποθέσεις διαίρεσης οικοπέδων σε μισά οικόπεδα. Η περιπτωσιολογία αυτή, εκτός του ότι δεν ήταν εξαντλητική, αποδείχτηκε στην πράξη μη ικανοποιητική ρύθμιση, μια και κατά περιόδους εγείρονταν ολοένα και νέες περιπτώσεις. Γι' αυτό και κρίθηκε πρακτικότερο να δοθεί η εξουσία στο Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας να εξετάζει κάθε περίπτωση ξεχωριστά και να συγκατατίθεται σ' ένα τέτοιο διαχωρισμό σε μισά οικόπεδα εφόσον πληρούνται ορισμένα κριτήρια και προϋποθέσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετώντας τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας, (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Τα επόμενα δυο θέματα είναι «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και «Οι περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

Υπάρχει κοινή Έκθεση την οποία καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επτροπής να διαβάσει, αλλά οι Κανονισμοί θα ψηφιστούν χωριστά.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 28 Απριλίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, αναθεωρούνται τα διάφορα τέλη που καταβάλλονται με βάση τη νομοθεσία για την πολιτογράφηση στη Δημοκρατία και τη νομοθεσία για τους αλλοδαπούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετώντας τα αναθεωρημένα τέλη που προτείνονται ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους πρώτους Κανονισμούς που αναφέρονται ως «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» προς έγκριση.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκρισή τους;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται και ψηφίζονται.

Οι δεύτεροι Κανονισμοί αναφέρονται ως «Οι περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση τους;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι Κανονισμοί αυτοί επίσης εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα που είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμοί του 1990» αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ (ΤΕΛΟΣ ΚΑΤΑΒΛΗΤΕΟΝ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Απριλίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου. Στη συνεδρίαση ήταν επίσης παρών ο αξ. Βουλευτής του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Κ. Χρίστου.

Σκοπός των Κανονισμών που προτείνονται είναι ο καθορισμός του ανώτατου ορίου απολαβών για σκοπούς υπολογισμού του τέλους βιομηχανικής καταρτίσεως σε £201 εβδομαδιαίως ή £871 μηνιαίως.

Ο καθορισμός του νέου αυτού ορίου είναι συνακόλουθος ανάλογου καθορισμού των ορίων που έγινε για σκοπούς υπολογισμού των εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μια και το τέλος βιομηχανικής καταρτίσεως εισπράττεται από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων για λογαριασμό της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου σύμφωνα με ανάλογη πρόνοια που υπάρχει στους περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Ταμείον διά Πλεονάζον Προσωπικόν) Κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να πούμε, ανκαι συμφωνούμε ασφαλώς με την ουσία, πώς κάποτε πρέπει να συνάδουν οι Κανονισμοί αυτοί και οι προσαυξήσεις να είναι αυτόματες με τις προσαυξήσεις που δίδονται όσον αφορά το τομέα των κοινωνικών ασφαλίσεων. Γιατί όπως και από το σκεπτικό της Έκθεσης προκύπτει και όπως και στην ουσία διεξάγεται, σε περίπτωση προσαυξήσεως των τελών των κοινωνικών ασφαλίσεων, προσαυξάνονται και τα τέλη ή όσον αφορά την Αρχή Βιομηχανικής Κατάρτισης.

Για να μην υπάρξει αυτός ο δυασμός, αυτή η δυαρχία, αυτή η διπλή κίνηση, πιστεύω ότι πρέπει κάποτε να τα συσσωματώσουμε με μια κίνηση, σε μια ενιαία νομοθεσία. Είναι η άποψη αυτή και του Υπουργείου Εργασίας και επανειλημμένα έχει εκτεθεί και από μας προς τους αρμόδιους φορείς.

Πιστεύω πως το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα κάποτε πρέπει να επιληφθεί του θέματος και αν δεν υπάρξει ένσταση εκ μέρους των εργοδοτών, να κλείσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, υπάρχει κανένας ο οποίος έχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Κατόπιν υπάρχει κοινή Έκθεση για τους εξής Κανονισμούς:

«Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους της Αρχής και Εξαρτωμένους αυτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους αυτών) (ομοίου προς το Σχέδιον Συντάξεων της Κυβερνήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΧΕΔΙΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥΣ ΑΥΤΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΧΕΔΙΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥΣ ΑΥΤΩΝ) (ΟΜΟΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟ'Ι) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Πολύβιος Κόλοκος, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Κυριάκος Τσιέττης, εκπροσωπώντας τον κ. Ν. Φλουρέντζο

Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Απριλίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχάνίας, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και των συντεχνιών του προσωπικού της Αρχής.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 44 της νομοθεσίας περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού, τροποποιούνται οι αντίστοιχοι βασικοί κανονισμοί για την ίδρυση Ταμείου Συντάξεων των υπαλλήλων της Αρχής σύμφωνα με το πρότυπο Κανονισμών άλλων ημικρατικών οργανισμών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους της Α.Η.Κ. οι πιο πάνω τροποποιήσεις αποτελούν προϊόν συλλογικών συμβάσεων και είναι ομόφωνα αποδεκτές απ' όλες τις πλευρές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους πρώτους Κανονισμούς που αναφέρονται ως «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους της Αρχής και Εξαρτωμένους αυτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Για τους δεύτερους Κανονισμούς που αναφέρονται ως «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους αυτών) (ομοίπου προς το Σχέδιον Συντάξεων της Κυβερνήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, και οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Φυλακών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών να διαβάσει την Έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΦΥΛΑΚΩΝ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Απριλίου 1990. Στα πλαίσια της ενημέρωσής της η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις του

Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Διευθυντή των Κεντρικών Φυλακών, καθώς και εκπροσώπων του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, Νόμος 1 του 1990, και σκοπό έχουν τον επανακαθορισμό των σχεδίων υπηρεσίας των θέσεων στις φυλακές, αφού πολλά απ' αυτά καθορίστηκαν για πρώτη φορά το 1961. Όπως είναι γνωστό, τα άρθρα 27 και 87 του πιο πάνω Νόμου προβλέπουν ότι τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων της δημόσιας υπηρεσίας θα καταρτίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο με κανονισμούς που θα εγκρίνει η Βουλή και μόλις εγκριθούν θα δημοσιεύονται σε ειδικό παράρτημα της επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές για τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας και αφού τα μελέτησε, εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθούν, ώστε για τη θέση του Διευθυντή Φυλακών να θεωρείται ικανοποιητικό προσόν για διορισμό και η δεκαπενταετής άσκηση της δικηγορίας και αφού διαγραφεί η σημείωση στο τέλος του σχεδίου υπηρεσίας για αναπλήρωση του Διευθυντή Φυλακών από άλλο πρόσωπο που έχει μακρά πείρα στη δημόσια υπηρεσία, την αστυνομία ή το στρατό. Η Επιτροπή προτείνει επίσης την τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας του Εκπαιδευτή, ώστε να αποτελεί πλεονέκτημα για διορισμό στη θέση η κατοχή απολυτηρίου τεχνικής σχολής και τριετής τουλάχιστον πρακτική εκπαίδευση ή εργασία στην ειδικότητά του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό έγκριση.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε θέσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ Ή ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ, ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΘΕ ΘΕΣΗΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Μανώλης Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και της συντεχνίας του Κλάδου του Υπουργείου αυτού.

Με τους υπό αναφορά Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 της περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας νομοθεσίας και που έχουν εγκριθεί από την αρμόδια Υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού για Σχέδια Υπηρεσίας και το Υπουργικό Συμβούλιο, σκοπείται η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας αριθμού θέσεων, για να δημιουργηθούν αυξημένες προοπτικές ανέλιξης υπηρετούντων υπαλλήλων του Υπουργείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

Καμιά ένσταση δεν υπάρχει, συνεπώς οι Κανονισμοί εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Για τα επόμενα τρία θέματα υπάρχει κοινή 'Εκθεση.

«Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών και Αναδιάρθρωση του Μισθολογίου και των Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

«Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί 'Οροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

«Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί 'Οροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990» 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990» 3. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 2) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Γεώργιος Χαραλαμπίδης, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Κώστας Ερωτοκρίτου

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Απριλίου

1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της Αρχής Λιμένων Κύπρου και των ενδιαφερόμενων συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Σκοπός των Κανονισμών που προτείνονται είναι η ρύθμιση των όρων υπηρεσίας των υπαλλήλων της Αρχής Λιμένων Κύπρου και ιδιαίτερα των θεμάτων διορισμού, προαγωγής, απόλυσης, αδειών ανάπαυσης, ιατρικής και κοινωνικής πρόνοιας, αντιμισθίας, ωφελημάτων αφυπηρέτησης λόγω ορίου ηλικίας, χορηγημάτων, πειθαρχίας και διαθεσιμότητας.

Με τους Κανονισμούς αυτούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 19(2) των περί Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμων του 1975 έως 1988, καλύπτονται οι κατηγορίες των θέσεων νοσοκόμων, γραφέων και στενογράφων και τα σχέδια υπηρεσίας τους διαμορφώνονται για να συνάδουν με τα σχέδια υπηρεσίας αντίστοιχων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στη συνεδρία της Επιτροπής συμφώνησαν με το περιεχόμενο των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, επικροτώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στην έγκριση των Κανονισμών χωριστά.

Όσον αφορά τους πρώτους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών και Αναδιάρθρωση του Μισθολογίου και των Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», υπάρχει καμιά ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται και ψηφίζονται.

Για τους δεύτερους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται και ψηφίζονται.

Προχωρούμε στους τελευταίους «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990».

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση και οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Το επόμενο θέμα, που είναι και το τελευταίο, είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων Εξουσιοδοτούσα τη Διενέργεια Δαπάνης από Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το μήνα Μάιο του 1990».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΜΑΙΟ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω Απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Μαΐου 1990. Στη συνεδρία της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι Βουλευτές κ. Κ. Ερωτοκρίτου, Χρ. Κουρτελλάρης, Π. Στυλιανού, Ν. Μουσιούττας και Α. Χρυσοστόμου.

Με την πιο πάνω Απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση διενέργειας δαπάνης για το μήνα Μάιο του 1990 ποσού που δε θα υπερβαίνει εκείνο το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στους οικείους Προϋπολογισμούς του 1989 καθενός από τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, των οποίων οι Προϋπολογισμοί για το 1990 δεν έχουν ακόμα εγκριθεί από τη Βουλή, και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Απρίλιο του 1989.

Με την πιο πάνω Απόφαση δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να συμπληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρις ότου εγκριθούν από τη Βουλή και πάρουν την τελική τους μορφή οι Προϋπολογισμοί του 1990.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) νομοθεσία, οι Προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονοδιαγράμματα που υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο οι Προϋπολογισμοί ορισμένων από τα νομικά αυτά πρόσωπα δεν έχουν ακόμα κατατεθεί στη Βουλή ή δεν κατατέθηκαν έγκαιρα, γι' αυτό και η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να ολοκληρώσει την εξέτασή τους και την ετοιμασία των Εκθέσεών της, πράγμα που καθιστά στο μεταξύ αναγκαία την εξουσιοδότηση διενέργειας δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω Απόφαση της Βουλής.

Ειδικότερα οι προτεινόμενες πιο πάνω εξουσιοδοτήσεις από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών είναι αναγκαίες για σκοπούς συνέχισης των διάφορων υπηρεσιών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, για τις οποίες γίνεται πρόνοια στους Προϋπολογισμούς τους για το 1990, και μέχρι να καταστεί δυνατή η ψήφιση των Προϋπολογισμών τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση

Απόφασης, με την ταυτόχρονη όμως παρατήρηση ότι στο μέλλον η Επιτροπή θα αρνηθεί να εξετάσει τους Προϋπολογισμούς των νομικών προσώπων τα οποία κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας αδικαιολόγητα καθυστερούν να καταθέσουν τους Προϋπολογισμούς τους στη Βουλή για έγκριση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΜΑΙΟ ΤΟΥ 1990

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους, οι Προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση των δαπανών που περιλαμβάνονται σ΄ αυτούς.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση των Προϋπολογισμών αριθμού των νομικών αυτών προσώπων για μελέτη και ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1989.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα.

ΓΙ΄ ΑΥΤΟΥΣ τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:-

(α) Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Μάιο του 1990 ποσού που δε θα υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στους οικείους Προϋπολογισμούς του 1989 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.

(β) Η εξουσιοδότηση αυτή δίδεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του Προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το νέο οικονομικό έτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί της Αποφάσεως αυτής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το μόνο, κύριε Πρόεδρε, που θέλω να αναφέρω είναι η ελπίδα ότι θα πάρουν αυτό το μήνυμα της Έκθεσης οι ημικρατικοί οργανισμοί και δεν ξέρω αν πέραν της αναφοράς στην Έκθεσης δε θα πρέπει και ο Πρόεδρος της Βουλής να διαβιβάσει την άποψη αυτού του Σώματος κατά τον ταχύτερο δυνατό τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω, κύριε Χατζηδημητρίου, ότι έχει διαβιβασθεί η Απόφαση αυτής της Βουλής και το μήνυμα αυτό δίδεται σε κάθε απόφαση που παίρνει αυτό το Σώμα, αλλά δυστυχώς δε βλέπω να γίνεται τίποτα προς την κατεύθυνση της έγκαιρης κατάθεσης των προϋπολογισμών αυτών.

Ας ελπίσουμε ότι στο μέλλον θα υπάρξει συμμόρφωση με τη σχετική νομοθεσία.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση της Απόφασης;

Επειδή δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, η Απόφαση αυτή εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα.

Ο κ. Κωνσταντίνου, παρακαλώ.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Με αφορμή τη μαζική κατάθεση στη Βουλή συμπληρωματικών προϋπολογισμών αμέσως μετά την ψήφιση του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 1990, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με εξουσιοδότησε να καταθέσω στο Σώμα την πιο κάτω δήλωση:-

Η Επιτροπή, παρόλο που επανειλημμένα αποδοκίμασε την απαράδεκτη αυτή τακτική και ζήτησε τον τερματισμό της, δυστυχώς δεν υπήρξε οποιαδήποτε θετική ανταπόκριση από μέρους των αρμοδίων. Γι' αυτό και η Επιτροπή, ενημερώνοντας σχετικά το Σώμα, είναι υποχρεωμένη να δηλώσει ότι θα σταματήσει την εξέταση οποιωνδήποτε άλλων συμπληρωματικών προϋπολογισμών και θα περιοριστεί στην εξέταση μιας σειράς άλλων θεσμικών νομοθετημάτων που εκκρεμούν εδώ και αρκετό χρόνο και τα οποία δεν ήταν δυνατό να εξεταστούν κάτω από τις πιεστικές συνθήκες που δημιούργησε και δημιουργεί η κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι η δήλωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών είναι δικαιολογημένη. Υπάρχουν πράγματι θεσμικά νομοσχέδια τα οποία εκκρεμούν ενώπιον της Επιτροπής και δεν της μένει καιρός να τα εξετάσει λόγω των πολλών νομοσχεδίων τα οποία φθάνουν ενώπιόν της και τα οποία είναι χρονοβόρα.

Γι'αυτό το λόγο ελπίζω ότι η Εκτελεστική Εξουσία θα πάρει το μήνυμα ώστε να ελαττώσει στο μίνιμουμ τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς οι οποίοι αποστέλλονται.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(1) Ο περί Συντάξεων (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργοί και Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(2) Ο περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(3) Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(4) Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Αναθεώρηση Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(5) Οι περί Αλιείας Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(6) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(7) Οι περί Κατασκευής Αεριούχων Αναψυκτικών Ποτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(8) Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Στάληκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(9) Έγγραφα που αφορούν:

Την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπολνται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(10) Έγγραφο που αφορά:

Την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίας Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Στάληκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(11) Έγγραφο που αφορά:

Την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το Πανεπιστήμιο Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Στάληκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Κεφάλαιο Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Οι κάτοικοι της κοινότητας Παλιόμυλος Μαραθάσας εμμένουν στη σταδιακή έστω επιδιόρθωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Παλιόμυλου-Προδρόμου, διότι, όπως πιστεύουν, με την κατασκευή αυτού του δρόμου θα αναζωογονηθεί η κοινότητά τους, παρ' όλον ότι η κυβέρνηση σε παλιότερη απάντησή της μας πληροφόρησε ότι η ασφαλτόστρωση είναι δαπανηρή και δε δικαιολογείται επί του παρόντος.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν επανεξέτασε καθόλου τη θέση της και αν προγραμματίζει, σταδιακά έστω, την εκτέλεση του έργου προς ικανοποίηση του αιτήματος των κατοίκων της ήδη φθίνουσας κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 582, ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το δρόμο Παλιόμυλου-Προδρόμου σας πληροφορώ ότι από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες γίνεται μελέτη με σκοπό την ιεράρχηση προτεραιοτήτων του συγκοινωνιακού δικτύου της περιοχής Νότιας Μαραθάσας, η οποία θα καλύψει και το δρόμο Παλιόμυλου-Προδρόμου, η ασφαλτόστρωση του οποίου απαιτεί δαπάνη ύψους £200,000 περίπου. Στο μεταξύ ο δρόμος θα συνεχίσει να συντηρείται από την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 16 Μαΐου 1989.

«Για δεκάδες τώρα χρόνια οι κάτοικοι των Καμιναριών αγωνίζονται για τη βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Καμιναριών-Αγ. Νικολάου Πάφου. Οι κάτοικοι πιστεύουν πως μόνο με τη σύνδεση της περιοχής Μαραθάσας με την Πάφο θα μπορέσουν τα χωριά τους να αναζωογονηθούν και να επιβιώσουν. Για την κατασκευή του έργου τούτου έγιναν δεκάδες υπομνήματα προς τους αρμοδίους καθώς και ερωτήσεις μέσω της Βουλής. Επίσης πάντοτε υποβάλλεται ως αίτημα προς Υπουργούς στις διάφορες κατά καιρούς περιφερειακές συγκεντρώσεις.

Η κυβέρνηση, σύμφωνα με μελέτες που έκαμε στο παρελθόν, πιστεύει ότι το έργο είναι πολυδάπανο και δεν τυγχάνει προτεραιότητας έναντι άλλων έργων. Τα χωριά της Μαραθάσας όμως πιστεύουν πραγματικά ότι, αν ανοιχθεί ο δρόμος, ο τόπος τους θα αναπτυχθεί τουριστικά διότι το φυσικό περιβάλλον της περιοχής τους είναι ωραιότατο. Με τη διέλευση επισκεπτών, ξένων και ντόπιων, θα δημιουργηθεί κίνηση, θα γίνουν διάφορα έργα υποδομής και πιστεύουν ότι θα δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για επιβίωση της περιοχής τους που αυτή τη στιγμή αιμορραγεί και φθίνει συνεχώς.

Ερωτάται η κυβέρνηση να πληροφορήσει το Σώμα αν έκαμε δεύτερες σκέψεις και αν έγιναν νέες μελέτες για προώθηση του προβλήματος προς ικανοποίηση του αιτήματος ολόκληρης της Μαραθάσας.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ' 585, ημερομηνίας 16 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τη βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Καμιναριών-Αγίου Νικολάου (Πάφου), σας πληροφορώ ότι λόγω της πολύ ψηλής δαπάνης του έργου, η οποία υπολογίζεται πέραν του £1.3 εκατ. περίπου, καθώς και των άλλων προτεραιοτήτων της κυβέρνησης για βελτίωση του οδικού δικτύου της υπαίθρου, η προώθηση του έργου θα πρέπει να γίνει, αφού ιεραρχηθεί με βάση το βαθμό προτεραιότητας και ωφελιμότητάς του, ώστε να ενταχθεί σ' ένα από τα μεγάλα σχέδια οδικής ανάπτυξης του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων. Ήδη, με οδηγίες του Υπουργού Εσωτερικών, προωθείται σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές και τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα και υπηρεσίες ιεράρχηση των προτεραιοτήτων και αναγκών του συγκοινωνιακού δικτύου της περιοχής Νότιας Μαραθάσας, η οποία θα καλύψει και το δρόμο Καμιναριών - Αγ. Νικολάου (Πάφου). Στο μεταξύ ο δρόμος συντηρείται κάθε χρόνο, για να βρίσκεται σε ικανοποιητική κατάσταση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού και ληφθείσα στις 25 Μαΐου 1989.

«Επειδή στην τελευταία (πριν από μερικές τώρα βδομάδες) σύσκεψη στο Προεδρικό Μέγαρο (υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας) συμφωνήθηκε ν' αρχίσουν αμέσως διεργασίες για την επείγουσα απομάκρυνση του εργοστασίου Ντέξελ και δόθηκαν μάλιστα οδηγίες στο Δήμαρχο και τον Υπουργό Εσωτερικών να μεθοδεύσουν την υλοποίηση της απομάκρυνσης (σχετική επίσημη ανακοίνωση μεταδόθηκε την ίδια νύκτα της σύσκεψης και από την τηλεόραση), χωρίς μέχρι τώρα να υπάρξουν οποιεσδήποτε απτές εξελίξεις, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς υλοποιείται η απόφαση που τόσο έντονα γι' αυτήν αισθάνονται οι χιλιάδες των κατοίκων της περιοχής, και σε ποιο στάδιο βρίσκεται το όλο θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΓ' 621, ημερομηνίας 25 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Για το θέμα της μετακίνησης του εργοστασίου μπαταριών ΝΤΕΞΕΛ σας πληροφορώ ότι έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες αναφορικά με το κόστος που συνεπάγεται η μετακίνηση του εργοστασίου και έχουν αρχίσει οι διαπραγματεύσεις με εκπροσώπους της εταιρείας, σε μια προσπάθεια κατάληξης σε αμοιβαία συμφωνία για τη μετακίνηση του εργοστασίου. Υπολογίζεται ότι οι διαπραγματεύσεις θα διαρκέσουν μέχρι το τέλος Μαΐου 1990 περίπου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 676 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Απριλίου 1990.

«Με βάση την έκθεση -που επισημάνθηκε κι αποκαλύφθηκε πρόσφατα από μέρους μας στη Βουλή- της Τράπεζας Αναπτύξεως σχετικά με το προγραμματιζόμενο Διεθνές Κέντρο Διευθύνσεως (που πρόσφατα μετάλλαξε όνομα για άγνωστους λόγους) που ως γνωστό θα στεγαστεί στο ΚΕΜΑ, προνοείται κι η ετήσια μισθοδοσία του προέδρου του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου, 'Αγγλου καθηγητή Tom Lampton (συνταξιούχου προέδρου του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου του Manchester Business School) από Λ.Κ. 60,000.

Καλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

(1) Πώς και με βάση ποια κριτήρια επιλέγηκε ο κ. Lampton στη θέση του προέδρου του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου.

(2) Προκηρύχθηκε η θέση του προέδρου του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου κι αν ναι σε ποια ακριβώς έντυπα;

(3) Δεδομένου πως υπάρχουν δεκάδες, αν όχι εκατοντάδες, αξιόλογοι Κύπριοι επιστήμονες, δε θα' πρεπε να γίνει διερεύνηση ανάμεσα και σ' αυτούς και υπόδειξη προς αυτούς να υποβάλουν κι αυτοί υποψηφιότητα;

(4) Πώς και από ποιους καθορίστηκε το ποσό της μισθοδοσίας των Λ.Κ. 60,000 (που ισοδυναμεί περίπου με βρετανικές £80,000), όταν το ανώτατο ποσό που παραχωρείται σε πρυτάνεις βρετανικών πανεπιστημίων με 8,000 και 10,000 φοιτητές (σ' αντίθεση με τους 20 και 30 μόνο -όπως τουλάχιστον υπήρξε ισχυρισμός- στο κυπριακό Δ.Κ.Δ) δεν

υπερβαίνει τις STG 50,000 (λίρες αγγλικές) που σημαίνει-με αφαίρεση του φόρου εισοδήματος-STG 38,000 και ΛΚ26,000 περίπου;

(5) Ποιος θα υποστεί τις κυρώσεις, αν και όταν η Βουλή αποφανθεί πως το όλο σχέδιο της δημιουργίας της παραπανεπιστημιακής αυτής μονάδας είναι άκυρο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 677 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Απριλίου 1990.

«Οι κάτοικοι Κοτσιάτη κατά την τελευταία (στις 6.4.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα ζήτησαν:

(i) Να εφοδιαστεί με πόσιμο νερό η υπό δημιουργία κτηνοτροφική τους ζώνη.

(ii) Να κατασκευαστεί δεξαμενή για λούσιμο των προβάτων τους και

(iii) Να επισπευσθεί η παραχώρηση κριθαριού στους κτηνοτρόφους.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα αρμόδια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 678 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Απριλίου 1990.

«Να ασφαλτοστρωθεί ο δρόμος Κοτσιάτη - Αγ. Βαρβάρας, μήκους 4 χιλιόμετρων, και για εξυπηρέτηση του γεωργοκτηνοτροφικού κλήρου των δυο κοινοτήτων και για εξυπηρέτηση των κατοίκων Πέρα Χωριού, Μαθιάτη, Λυθροδόντα αλλά και των επισκεπτών της Μονής Μαχαιρά ζητούν οι κάτοικοι Κοτσιάτη. Εξάλλου, από τους ίδιους κατοίκους ζητείται η ασφαλτόστρωση του δρόμου Κοτσιάτη-Τσερίου.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 679 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Απριλίου 1990.

«Την επίσκεψη συνεργείου επιδιορθώσεως των τουρκοκυπριακών οικιών στον Κοτσιάτη ζητούν οι κάτοικοι της κοινότητας, δεδομένου πως -όπως μας τόνισαν- συνεργείο έχει να την επισκεφθεί εδώ και δυο τώρα χρόνια, με αποτέλεσμα να παραμένουν ανοιχτά τα πλείστα πορτοπαράθυρα κι οι κάτοικοι να αντιμετωπίζουν σε πλείστες περιπτώσεις προβλήματα πολλαπλά (κοινωνικά, ηθικά, πρακτικά, κτλ.).

Υπάρχει πρόθεση να σταλεί συνεργείο και πότε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 680 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Απριλίου 1990.

«Την επιχορήγηση από το κράτος της διαδικασίας διαχωρισμού κρατικών οικοπέδων και παροχής τους σε φτωχές οικογένειες στον Κοτσιάτη -μέσα στα πλαίσια της απόφασης για παραχώρηση 11 οικοπέδων στο πρώτο στάδιο και άλλων 11 σε επόμενο- μας ζήτησαν οι κάτοικοι Κοτσιάτη μέσω του κοινοτάρχη τους, Βραχίμη Χατζηχάννα, κι άλλων παραγόντων της κοινότητας σε σχετική σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε σ΄αυτή κατά την τελευταία (στις 6.4.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα, λόγω της γνωστής ανέχειας που μαστίζει τον πρσφυγικό πληθυσμό της.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 681 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου στις 12 Απριλίου 1990.

«Πότε θα βοηθηθούν τα νεαρά ζευγάρια των ακριτικών περιοχών της Αθηαίνου και των Τρούλλων που, ενώ έχουν εγκριθεί εδώ και ένα χρόνο, δεν έχουν πάρει κανένα βοήθημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 682 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Απριλίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν προτίθεται και πότε να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα της κοινότητας Νατάς για μείωση της συνεισφοράς του χωριού στην εκτέλεση κοινοτικών έργων στο 1/4.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 683 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Απριλίου 1990.

«Η κοινότητα Νατάς, που είναι μια από τις φτωχές κοινότητες της επαρχίας Πάφου, εγείρει αίτημα κυβερνητικής επιχορήγησης του οδικού φωτισμού. Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν προτίθεται και πότε να ικανοποιήσει το δίκαιο και λογικό αυτό αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 684 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Απριλίου 1990.

«Καλείται το Υπουργείο Παιδείας να πληροφορήσει το Σώμα πού βρίσκεται το θέμα επαναλειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου Νατάς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 685 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Απριλίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα συμπληρωθεί η ασφαλτόστρωση του δρόμου που διέρχεται μέσω του χωριού Νατά.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 686 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Απριλίου 1990.

«Η κοινότητα Νατάς εγείρει αίτημα ευθυγράμμισης -διαπλάτυνσης του δρόμου Τίμης-Νατάς.

Νοουμένου ότι μετά την κατασκευή του νέου δρόμου Πάφου-Αμαργέτης η κοινότητα Νατάς είναι κατά κάποιο τρόπο αποκλεισμένη, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα αν προτίθεται και πότε να ικανοποιήσει το δίκαιο και λογικό αυτό αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 687 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Απριλίου 1990.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι διαδικασίες αποζημιώσεων κατοίκων Νατάς των οποίων ακίνητη ιδιοκτησία απαλλοτριώθηκε στα πλαίσια κατασκευής του νέου δρόμου Πάφου-Αμαργέτης.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 688 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Απριλίου 1990.

«Η κοινότητα Νατάς παραπονείται για τη μεγάλη καθυστέρηση στην εξέταση κτηματολογικών υποθέσεων του χωριού.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πού οφείλεται η καθυστέρηση και πότε θα επισκεφθεί το Κτηματολόγιο την πιο πάνω κοινότητα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 689 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Απριλίου 1990.

«Ο νέος δρόμος Πάφου-Αμαργέτης έχει υποστεί καθίζηση από μήνες και δημιουργείται σοβαρό κυκλοφοριακό πρόβλημα και κίνδυνοι για την ασφάλεια οδηγών και οχημάτων.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο γιατί η τόσο μεγάλη καθυστέρηση στην επιδιόρθωση του δρόμου και πότε αυτός θα επιδιορθωθεί.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 690 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 17 Απριλίου 1990.

«Ο δρόμος Πέγειας-Κάθηκα βρίσκεται σε πολύ άσχημη κατάσταση λόγω ανυπαρξίας συντήρησης τα τελευταία χρόνια. Ιδιαίτερα ταλαιπωρούνται οι κάτοικοι του Κάθηκα που χρησιμοποιούν πολύ συχνά αυτό το δρόμο.

Κατόπιν τούτου καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να επιδιορθώσει τον πιο πάνω δρόμο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 691 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 17 Απριλίου 1990.

«Η παράταση της ισχύος του διατάγματος για τη ρύθμιση της τουριστικής ανάπτυξης, ενώ είναι βασικά σωστή πολιτική για ορισμένες περιοχές, για άλλες περιοχές, όπως η Σωτήρα Αμμοχώστου, αποβαίνει καταστροφική.

Η παραλιακή περιοχή της Σωτήρας είναι εντελώς αναξιοποίητη και η ισορροπημένη τουριστική ανάπτυξή της, με σεβασμό προς το περιβάλλον, αποτελεί αναγκαιότητα. Με την προοπτική αυτή το Συμβούλιο Βελτιώσεως Σωτήρας έχει συνάψει υπέρογκα δάνεια και έχει προχωρήσει στη δημιουργία των απαραίτητων έργων υποδομής.

Στο μεταξύ η άδικη συμπερίληψη της Σωτήρας στην απαγόρευση όχι μόνο εμποδίζει την ανάπτυξη, αλλά δημιουργεί ανυπέρβλητα οικονομικά προβλήματα στην αποπληρωμή των χρεών, δεδομένου ότι χωρίς την ανάπτυξη η κοινότητα στερείται των αναμενόμενων εσόδων.

Για τους πιο πάνω λόγους η κοινότητα Σωτήρας δικαιολογημένα διαμαρτύρεται και απαιτεί την εξαίρεσή της από την απαγόρευση.

Καλείται λοιπόν η κυβέρνηση να ενημερώσει τη Βουλή αν εξέτασε την περίπτωση εξαίρεσης της Σωτήρας και αν όχι πώς αντιμετωπίζει το θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 692 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Απριλίου 1990.

«Να αξιοποιηθεί το πόσιμο νερό από τις πηγές 'Βιλλούρκα', που τώρα χύνεται και χάνεται στον ποταμό, -ενώ οι κάτοικοι πληρώνουν πανάκριβα (σε ρεύμα) για άντληση και εφοδιασμό τους με πόσιμο νερό- ζητούν οι κάτοικοι Κοτσιάτη.

Πώς αντιμετωπίζεται το δίκαιο τούτο αίτημά τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 693 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Απριλίου 1990.

«Την ανέγερση και Β΄ Δημοτικού Σχολείου -μιας και αφ'ενός ο αριθμός των μαθητών του πρώτου προσεγγίζει τους 400, (300 περίπου είναι φέτος) μαθητές με σταθερές ετήσιες αυξητικές τάσεις, ενώ αφ'ετέρου δεν υπάρχει χώρος για

επέκταση του λειτουργούντος δημοτικού- μας υπογράμμισε κατά την ψεσινή επίσκεψή μας στο Παλιομέτοχο ο κοινοτάρχης Δημήτρης Χατζηδημητρίου κι άλλοι παράγοντες της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το δικαιολογημένο τούτο αίτημα των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 694 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Απριλίου 1990.

«Την επίσπευση της ευθυγράμμισης του δρόμου για τη στοχοθετούμενη κατασκευή γεφυριού, που θα ενώνει την αξιόλογη κι αναπτυσσόμενη ανατολική περιοχή Παλιομετόχου με τον κύριο κορμό της κοινότητας, μας ζήτησε κατά την ψεσινή επίσκεψή μας ο κοινοτάρχης κ. Χατζηδημητρίου κ.ά. παράγοντές της.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το από παλιά εκκρεμούν τούτο θέμα, που τόση ανελικτική ώθηση -όπως τούτο εξόφθαλμα καταφαίνεται, κι όπως και με παλιότερη ερώτησή μας επισημαίναμε-θα προσδώσει στην κοινότητα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 695 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Απριλίου 1990.

«Ο ιερέας της Μαρωνιτικής εκκλησιάς, ο κοινοτάρχης και άλλοι παράγοντες της κοινότητας Κοτσιάτη (στην τελευταία, στις 6.4.90, επίσκεψή μας) κι ανάμεσα στα κοινοτικά μας ανέφεραν και τα προβλήματα -μπάζει νερά, γίνηκε στέγη πτηνών κτλ.- που παρουσιάζει η Μαρωνιτική εκκλησιά της κοινότητας και ζητούν την επιδιόρθωσή της.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 696 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 23 Απριλίου 1990.

«Να σταματήσει, έστω κι από το τέλος Μαΐου, η απορροή των λυμάτων της εταιρείας Κάρλσμπεργκ στο Γέρι, μιας και από της ημερομηνίας αυτής -και με βάση τις διαβεβαιώσεις της ίδιας της εταιρείας θ΄ αρχίσει τη λειτουργία του ο βιολογικός σταθμός της και παράλληλα να διενεργηθεί από το Κρατικό Χημείο έλεγχος (κι αποστραγγισμός) των ελών που σχηματίστηκαν και του βαθμού των επιμολύνσεων που προκλήθηκαν στο έδαφος και το υπέδαφος και να προωθηθεί τάχιστα η αποκατάσταση του εξαίρετου βιότοπου- με την πλουσιότατη βλάστηση και τη μοναδική πανίδα: Χελώνες, καβούρια, βατράχια κ.ά, που συντηρούσαν οι πηγές από την περιοχή Φτέλια-που καταστράφηκε, καθώς και του υπόλοιπου φυσικού περιβάλλοντος, ζήτησαν οι τέσσερις περίπου χιλιάδες κάτοικοι των εφτά οικισμών αυτοστέγασης Γερίου κατά την τελευταία (στις 21.4.90) επίσκεψή μας στους οικισμούς. Για το ίδιο θέμα ζήτησαν να διενεργηθεί αεροψεκασμός για καταστροφή των μυγών, κουνουπιών κ.ά. εντόμων, που από τα απόβλητα κ.ά. ακαθαρσίες που συσσωρεύτηκαν, λυμαίνονται την περιοχή.

Πώς αντιμετωπίζονται τα δίκαια τούτα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 697 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 23 Απριλίου 1990.

«Πολλοί, αν όχι κι όλοι οι δρόμοι των οικισμών αυτοστέγασης Γερίου χρειάζονται διαπλατύνσεις κι επιστρώσεις με πρέμιξ, ενώ αδικαιολόγητα καθυστερεί η κατασκευή πεζοδρομίων και πεζόδρομων. Για το ίδιο θέμα επισημαίνουν την πολύ επικίνδυνη πλήρη έλλειψη σηματοδοτήσεων σ΄ όλους τους δρόμους κι ιδιαίτερα σε κρίσιμες περιοχές (απότομες συμβολές, σχολεία, νηπιαγωγεία κ.ά).

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 698 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 23 Απριλίου 1990.

«Βασικό αίτημα των κατοίκων των οικισμών αυτοστέγασης Γερίου είναι η αντιμετώπιση των ολόχρονων,απροειδοποίητων και πολυήμερων διακοπών νερού στο υδρευτικό τους σύστημα κι ιδιαίτερα στις περιοχές (όπως του Σκοπευτηρίου κ.ά.) με ψηλό υψόμετρο.

Ζητούν για τούτο:

(i) ανέγερση νέου ντεπόζιτου νερού, που να ανταποκρίνεται στις ιδιάζουσες υψομετρικές συνθήκες της κοινότητας, και

(ii) αξιοποίηση του νερού πηγής της Λευκωσίας, για τη χρήση της οποίας -όπως υποστηρίζουν- δόθηκε παλιότερα κι επίσημη διαβεβαίωση.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 699 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κίμωνα Παναγίδη στις 25 Απριλίου 1990.

«Έχουμε πληροφορηθεί ότι το Τελωνείο Λεμεσού προσέλαβε την περασμένη εβδομάδα, μέσω του γραφείου Εργασίας, 13 υπαλλήλους. Οι πιο πάνω υπάλληλοι, μερικοί από τους οποίους είναι απόφοιτοι πανεπιστημίων, προσλήφθηκαν ως εργάτες. Καλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Με ποια κριτήρια προσλήφθηκαν;

(β) Ποια διαδικασία ακολουθήθηκε για την πρόσληψή τους;

(γ) Οι πιο πάνω προσληφθέντες εκτελούν ή όχι καθήκοντα Τελωνειακού Λειτουργού; Αν ναι, γιατί προσλήφθηκαν ως εργάτες;

(δ) Έχουν τηρηθεί οι διαδικασίες που προβλέπει η νομοθεσία για πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 700 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Απριλίου 1990.

«Την προσωρινή, έστω, αξιοποίηση (ως πολιτιστικού και αθλητικού κέντρου, και ως κέντρου νεότητας) του κτιρίου του εγκαταλειφθέντος Σκοπευτήριου, ζητούν οι κάτοικοι των οικισμών αυτοστέγασης Γερίου -αν το εγκαταλειφθέν οίκημα προορίζεται για άλλους σκοπούς- και μέχρι της οριστικής επαναξιοποίησής του από το κράτος.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το σημαντικό τούτο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 701 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Απριλίου 1990.

«Ενιαία περιοχή στέγασης των βιοτεχνιών τους ζητούν οι κάτοικοι των οικισμών αυτοστέγασης Γερίου.

Πού βρίσκεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 702 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Απριλίου 1990.

«Το διαχωρισμό οικοπέδων σε κρατική γη -που είναι και μεγάλη και αναξιοποίητη- για φτωχές οικογένειες, ζητούν οι κάτοικοι των οικισμών αυτοστέγασης Γερίου, όπως μας ανέφεραν κατά την τελευταία (στις 21.4.90) επίσκεψή μας σ' αυτούς.

Πώς αντιμετωπίζεται το δίκαιο τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 703 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Απριλίου 1990.

«Αίθουσα πολλαπλής χρήσης για το Β΄ Δημοτικό τους Σχολείο (με τους 500 περίπου μαθητές του) ζητούν οι κάτοικοι των οικισμών αυτοστέγασης Γερίου.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 704 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Απριλίου 1990.

«Να διαπλατυνθεί -σύμφωνα με τις δοθείσες υποσχέσεις- ο δρόμος Γερίου-Λατσιών, καθώς και ο δρόμος από τα μέσα της κοινότητας μέχρι τη Σχολή «Ευαγγελισμός», για να ολοκληρωθεί μια άρτια οδική σύνδεσή τους με την πρωτεύουσα, ζητούν οι κάτοικοι των οικισμών αυτοστέγασης Γερίου.

Πότε και πώς αντιμετωπίζονται τα δυο αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 705 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 24 Απριλίου 1990.

«Η μετανάστευση χιλιάδων Ρωσοεβραίων στο Ισραήλ, η δημιουργία και η επέκταση εγκατάστασης εποίκων στα κατεχόμενα εδάφη έχει εξελιχθεί σε ένα από τα σημαντικότερα θέματα της διεθνούς σκηνής.

Στο όλο θέμα έχει περιπλακεί και η Κύπρος, με τη χρησιμοποίηση του αεροδρομίου σύμφωνα με ορισμένες πληροφορίες ως διαμετακομιστικού σταθμού.

Βλέπει η κυβέρνηση τους κινδύνους που δημιουργούνται για την Κύπρο από αυτή την εξέλιξη και τι προτίθεται να κάμει, για να τερματιστεί μια δραστηριότητα με την οποία διαφωνούμε, τόσο για λόγους αρχής όσο και για λόγους πολιτικής;

Άλλωστε η Κύπρος, θύμα η ίδια εποικισμού, δεν μπορεί ούτε να ανέχεται ούτε να διευκολύνει προώθηση εποικιστικών σχεδίων οπουδήποτε και ιδιαίτερα στα κατεχόμενα εδάφη της Παλαιστίνης.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 706 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 24 Απριλίου 1990.

«Ως γνωστό υπάρχει κάποιο σχέδιο για παροχή κυβερνητικών δανείων σε εκτοπισθέντες και πληγέντες επιχειρηματίες. Το σχέδιο όμως αυτό καλύπτει μόνο όσους εκτοπισθέντες είχαν προ της εισβολής δικές τους επιχειρήσεις και επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν και πάλι στις ίδιες δουλειές.

Υπάρχουν όμως και άλλοι πολλοί εκτοπισθέντες τόσο στην πόλη όσο και στην ύπαιθρο που ζητούν να δραστηριοποιηθούν δημιουργώντας διάφορες επιχειρήσεις και μικρές βιομηχανίες, οι οποίοι όμως δεν καλύπτονται από το σχέδιο.

Επειδή με τις συνεχείς διακηρύξεις τόσο του Προέδρου όσο και των διάφορων Υπουργών αφήνεται να νοηθεί ότι προσπάθεια της κυβέρνησης είναι η ουσιαστική βοήθεια προς τους εκτοπισθέντες και ιδιαίτερα η ανάπτυξη της υπαίθρου, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή τα ακόλουθα:

(1) Δίδεται καθόλου βοήθεια σε εκτοπισθέντες που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν για πρώτη φορά στον ιδιωτικό τομέα δημιουργώντας μικρές και βιώσιμες βιοτεχνίες ή βιομηχανίες;

(2) Επειδή υπάρχουν πρόσφυγες που κατοικούν στην ύπαιθρο και επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν σε μικρές βιομηχανίες, υπάρχει πρόθεση της κυβέρνησης να βοηθηθούν αυτοί οι άνθρωποι;

(3) Μήπως προτίθεται η κυβέρνηση να βελτιώσει το υφιστάμενο σχέδιο για παροχή δανείων σε εκτοπισθέντες, ώστε να καλύπτει και άλλους που ζητούν τώρα να δραστηριοποιηθούν;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 707 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 25 Απριλίου 1990.

«Σχετικά με την απαλλοτρίωση ιδιωτικής καλλιεργήσιμης γης, στην περιοχή 'Κόρακας', Αγ. Ιωάννη Μαλούντας, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

(α) 'Εχει διερευνηθεί, και σε ποιο βαθμό, το ενδεχόμενο αποφυγής αυτής της απαλλοτρίωσης, έχοντας υπόψη το δεδομένο ότι αυτή η γη, για να καταστεί καλλιεργήσιμη και εύφορη, χρειάστηκε ο ιδρώτας, ο μόχθος και οι επενδύσεις των μικροκαλλιεργητών ιδιοκτητών της και αυτό μετά από τις πιέσεις και τις παρεμβάσεις και της Αρχής Αναδασμού;

(β) Γιατί, εφόσον υπήρχε η απόφαση για απαλλοτρίωση, οι αρμόδιοι δε σταμάτησαν την Αρχή Αναδασμού από τις προσπάθειές της να πουλήσει κλήρους που ήσαν μέχρι τότε αδιάθετοι, για να διδόταν έτσι η ευκαιρία στους ιδιοκτήτες της γης που θ'απαλλοτριωνόταν να εξασφαλίσουν άλλη ισάξια καλλιεργήσιμη γη;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 708 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Απριλίου 1990.

«Την κατασκευή τοίχων αντιστήριξης στην οδό Μόρφου, στην περιοχή Σκοπευτηρίου, Γερίου (στις οικιστικές μονάδες με αριθμούς: 11, 12, 13, 14, κ.ά) ζητούν από παλιά οι κάτοικοι.

Πού βρίσκεται το θέμα τούτο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 709 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Απριλίου 1990.

«Από παλιά δίδονται διαβεβαιώσεις για απομάκρυνση των μάντρων, που βρίσκονται στην κοινότητα Γερίου και μεταφορά τους στην κτηνοτροφική ζώνη.

Γιατί η καθυστέρηση στην υλοποίηση των υποσχέσεων κι εξαγγελιών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 710 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Απριλίου 1990.

«Την ανέγερση ιατρείου (σε υπάρχουσα -και προσφερόμενη-κρατική γη), για τις ανάγκες των γερόντων βασικά, ζητούν οι περίπου 4,000 κάτοικοι των εφτά οικισμών αυτοστέγασης Γερίου.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Απριλίου 1990, του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 80, ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι η εταιρεία Κάρλσμπεργκ έχει εγκαταστήσει σύστημα επεξεργασίας των λυμάτων της ζυθοποιίας της το οποίο αναμένεται να λειτουργήσει πολύ σύντομα.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1990, του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 144, ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το δρόμο Μαραθούντας-'Αρμου σας πληροφορώ ότι η διαπλάτυνση και ριζική βελτίωση του δρόμου αυτού θα μελετηθεί από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου μόλις ετοιμαστούν από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας τα απαραίτητα σχέδια και περιγραφή της επηρεαζόμενης ιδιωτικής περιουσίας η οποία θα απαλλοτριωθεί για τους σκοπούς του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 165, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα της Επιτροπής του Συνεργατικού Παντοπωλείου του Οίκου 'Αγιος Χαράλαμπος Λτδ., να αυξηθεί η ετήσια χορηγία προς το Συνεργατικό Παντοπωλείο, σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Οικονομικών έχει εγκρίνει την αύξηση της κυβερνητικής επιχορήγησης προς το Συνεργατικό Παντοπωλείο από £540 σε £720 το χρόνο με ισχύ από 1.1.1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1990, του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 214, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Μακρίδη.

«Σχετικά με την παραχώρηση κρατικής γης ως αντάλλαγμα για ιδιοκτησία που απαλλοτριώθηκε για την κατασκευή του φράγματος 'Αχνας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Από τις 55 αιτήσεις που υποβλήθηκαν για ανταλλαγή οι 20 αιτήσεις έχουν συμπληρωθεί και ευθύς ως οι αιτητές δηλώσουν ότι αποδέχονται την προτεινόμενη ανταλλαγή θα υποβληθούν στην αρμόδια Υπουργική Επιτροπή για έγκριση, ενώ για τις υπόλοιπες εκκρεμεί ο υπολογισμός της αγοραίας αξίας της αιτούμενης κρατικής γης, ο οποίος αναμένεται να συμπληρωθεί σύντομα. Η καθυστέρηση που σημειώθηκε οφείλεται στην ετοιμασία και έγκριση των Κανονισμών για τη διάθεση κρατικής γης από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(β) Οι αιτητές ενημερώθηκαν από τη Χωριτική Αρχή για την εξέλιξη των αιτήσεών τους, καθώς και από τον Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό Αμμοχώστου κατά τη διάρκεια επισκέψεών τους στο Γραφείο του, και

(γ) η τιτλοποίηση στους δικαιούχους θα γίνει μόλις εγκριθούν οι αιτήσεις για ανταλλαγή από την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1990, του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 257, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στο παρόν στάδιο το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών δίνει προτεραιότητα στη στελέχωση της βιβλιοθήκης του και την επιστημονική κατάταξη των συλλογών του.

Μετά τη συμπλήρωση του έργου αυτού και σε συνεργασία με την κυπριακή βιβλιοθήκη και άλλες βιβλιοθήκες θα εξεταστούν οι δυνατότητες δημιουργίας προγραμμάτων Μηχανογραφημένων Τραπεζών Δεδομένων (Data Bases).»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1990, του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 285, ημερομηνίας 2 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με το δρόμου Σίμου-Σκάρφος σας πληροφορώ ότι για τη βελτίωση του δρόμου (χαβάρωμα-επίστρωση ανηφορικών και επικίνδυνων τμημάτων με μπετόν) δαπανήθηκε το 1989 ποσό £5,000 και για το φετινό χρόνο προγραμματίζεται η συνέχιση των εργασιών βελτίωσης (φαρφάρισμα/επίστρωση με μπετόν σε δύσκολα σημεία) με πρόσθετη δαπάνη £5,000. Με τις πιο πάνω βελτιώσεις ο δρόμος θα βρίσκεται σε ικανοποιητική κατάσταση.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 305, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Διαφώτιση του κοινού για τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος άρχισε στην Κύπρο, κατά τα μέσα της δεκαετίας του εξήντα, σε μερικά σχολεία και επεκτάθηκε αργότερα στο ευρύ κοινό με διαλέξεις και προβολές ταινιών, άρθρα σε εφημερίδες και περιοδικά περιλαμβανομένου και του περιοδικού ΥΓΕΙΑ, διμηνιαίου και αργότερα τριμηνιαίου περιοδικού του Υπουργείου Υγείας.

Το 1980 ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τέθηκε σε εφαρμογή σχετική νομοθεσία κυριότερες πρόνοιες της οποίας ήταν:-

(α) Απαγόρευση της προμήθειας καπνικών προϊόντων σε νεαρά πρόσωπα κάτω των 18 χρόνων.

(β) Απαγόρευση της διαφήμισης καπνικών προϊόντων από τηλεοράσεως και ραδιοφώνου.

(γ) Απαγόρευση του καπνίσματος σε κινηματοθέατρα.

(δ) Έλεγχος των διαφημίσεων που δημοσιεύονται στον τύπο ή προβάλλονται στον κινηματογράφο.

(ε) Αναγραφή προειδοποίησης για το βλαβερό του καπνίσματος σε όλα τα κυτία καπνικών προϊόντων καθώς και στο κάτω μέρος των δημοσιευομένων στον τύπο διαφημίσεων.

Στη 10ετία του 80, η διαφώτιση για τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος εντατικοποιήθηκε με την εφαρμογή τακτικών προγραμμάτων διαφώτισης σε όλα τα σχολεία της νήσου, στις μονάδες της Εθνικής Φρουράς, σε Κέντρα Νεότητας και άλλες οργανωμένες ομάδες προσώπων.

Το 1988, ετοιμάστηκαν, ψηφίστηκαν και έχουν τεθεί σε εφαρμογή σχετικοί κανονισμοί με τους οποίους απαγορεύεται το κάπνισμα στα δημόσια μεταφορικά μέσα καθώς και σε καθορισμένους δημόσιους χώρους. Επίσης έχει τροποποιηθεί η προειδοποίηση ώστε να είναι πιο θετική και ο έλεγχος των διαφημίσεων καλύπτει σήμερα όλα τα είδη διαφημίσεως καπνικών προϊόντων.

Παρόλο ότι δεν υπάρχουν στατιστικά στοιχεία για αξιολόγηση αποτελεσμάτων, πιστεύουμε ότι η προσπάθεια άρχισε να αποδίδει. Αυτό φαίνεται από την εμφανή μείωση του καπνίσματος μεταξύ του ανδρικού πληθυσμού, καθώς και από το γεγονός ότι σε διάφορους χώρους εργασίας οι μη καπνιστές δε διστάζουν

σήμερα να απαιτούν από τους καπνιστές να μην καπνίζουν στην παρουσία τους σε κλειστούς χώρους. Ακόμη θα μπορούσαμε να πούμε ότι και η ίδρυση της Κίνησης Μη Καπνιστών δεν είναι άσχετη με τα θετικά αποτελέσματα της διαφωτιστικής εκστρατείας που προηγήθηκε.

Όσον αφορά τα διαφωτιστικά προγράμματα, παράλληλα με τα μέχρι σήμερα υπάρχοντα, το Υπουργείο Υγείας προωθεί ειδικά προγράμματα με στόχο το γυναικείο πληθυσμό του τόπου μας ο οποίος δυστυχώς δεν απέφυγε αυτό που παρατηρήθηκε και σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες δηλαδή την αύξηση του καπνίσματος μεταξύ των γυναικών όταν ήδη είχε αρχίσει η μείωση του καπνίσματος μεταξύ των ανδρών.

Για τη νομοθετική πλευρά του θέματος έχει επισημανθεί η ανάγκη διεύρυνσης του καταλόγου των δημόσιων χώρων όπου θα πρέπει να απαγορεύεται το κάπνισμα για να καλύψει διάφορους χώρους εργασίας. Επίσης έχουν επισημανθεί ορισμένες αδυναμίες της νομοθεσίας σχετικά με τον έλεγχο των διαφόρων μορφών διαφήμισης καπνικών προϊόντων και η αρμόδια Επιτροπή Ελέγχου Διαφημίσεων Καπνού ασχολείται με τη μελέτη του θέματος για την ετοιμασία τροποποιητικών εισηγήσεων.

Επιπλέον το Υπουργείο διεξάγει σήμερα έρευνα για την πρόληψη των καρδιαγγειακών και άλλων μη μεταδοτικών νοσημάτων. Μεταξύ των σημείων που ερευνούνται είναι και η έκταση του προβλήματος του καπνίσματος στην Κύπρο που ως γνωστό είναι ένας από τους προδιαθεσικούς παράγοντες για την πρόκληση καρδιαγγειακών και άλλων μη μεταδοτικών ασθενειών.

Παράλληλα ετοιμάζεται εντατικοποίηση της εκστρατείας εναντίον του καπνίσματος.

Η έρευνα προγραμματίζεται να επαναληφθεί μετά από 5 και μετά από 10 χρόνια γεγονός που θα βοηθήσει να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα της εκστρατείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 1990, του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 320, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Σχετικά με τη δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου και τουριστικού περιπτέρου στην παραθαλάσσια περιοχή Δρομολαξιάς-Μενεού σας πληροφορώ ότι στα πλαίσια προώθησης του θέματος βρίσκεται υπό μελέτη αίτηση του οικείου Συμβουλίου Βελτιώσεως για εξεύρεση και εκμίσθωση κατάλληλης έκτασης κρατικής γης.

Τελικές θέσεις θα διαμορφωθούν μετά την εξεύρεση του χώρου και υπό το φως της μελέτης άλλων συναφών θεμάτων όπως της οριστικοποίησης πολεοδομικών και άλλων χωροταξικών σχεδίων που επηρεάζουν την περιοχή, της δυνατότητας χρηματοδότησης του έργου κτλ.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1990, του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 329, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας έχει περιλάβει στο φετινό κτιριακό του πρόγραμμα ποσό από £22,000 για έναρξη, μέσα στο τρέχον έτος, των εργασιών για ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης στο Γυμνάσιο Ακακίου.

'Οπως αναμένεται, το όλο έργο θα συμπληρωθεί μέσα στο 1991 με την εξασφάλιση του συμπληρωματικού ποσού που θα χρειαστεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1990, του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ' 333, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το θέμα της παροχής οικονομικής βοήθειας προς την κοινότητα Ακακίου, για επιδιόρθωση του παλιού κτιρίου του δημοτικού σχολείου μελετήθηκε από το Υπουργείο τούτο και τα Υπουργεία Παιδείας και Εσωτερικών και αποφασίστηκε όπως τούτο αντικρισθεί θετικά. Υπάρχει εξάλλου και υπόσχεση του Προέδρου της Δημοκρατίας προς την κοινότητα Ακακίου για παροχή τέτοιας βοήθειας προς αυτή.

2. Για την επιδιόρθωση του παλιού κτιρίου του δημοτικού σχολείου Ακακίου η Σχολική Εφορεία Ακακίου θα δαπανήσει το ποσό των £26,891 σύμφωνα με την προσφορά που κατακυρώθηκε. Οι εργασίες έχουν ήδη αρχίσει και επιβλέπονται από τον προϊστάμενο των τεχνικών υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας.

3. Η επιδιόρθωση και επαναλειτουργία του κτιρίου του παλιού Δημοτικού Σχολείου Ακακίου κατέστη αναπόφευκτη λόγω της παρουσίας μεγάλου αριθμού προσφύγων μαθητών. Οι πρόσφυγες μαθητές αποτελούν το 40% του μαθητικού πληθυσμού του Ακακίου και ως εκ τούτου η σχετική δαπάνη θα πρέπει από πλευράς Προϋπολογισμού να βαρύνει τον Προϋπολογισμό του Τ.Α.Ε.Π. Επειδή όμως στο φετινό Προϋπολογισμό του Τ.Α.Ε.Π. δεν υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια για το σκοπό αυτό, το Υπουργείο Παιδείας θα περιλάβει ανάλογη πρόνοια στον Προϋπολογισμό του Τ.Α.Ε.Π. για το 1991.

4. Ενόψει των πιο πάνω το ύψος της οικονομικής βοήθειας έναντι της δαπάνης επιδιόρθωσης του σχολικού κτιρίου που θα συμπεριληφθεί στον Προϋπολογισμό του Τ.Α.Ε.Π. θα είναι ανάλογο με το ποσοστό των προσφύγων μαθητών που φοιτούν στο Δημοτικό Σχολείο Ακακίου.

5. Τέλος θα πρέπει να αναφερθεί ότι σύμφωνα με έκθεση του Επάρχου Λευκωσίας το κτίριο δεν είναι διατηρητέο σύμφωνα με το 'Αρθρο 38 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, Αρ. 90/72, όπως αναφέρεται στην ερώτηση του αξιότιμου Βουλευτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1990, του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 344, ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της παραχώρησης προς τη Μαρωνιτική κοινότητα κρατικής γης στο Πλατύ Αγλαντζιάς ή στην Ανθούπολη για την ανέγερση γηροκομείου σας πληροφορώ ότι το θέμα εξετάζεται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας το οποίο και θα υποβάλει σύντομα έκθεση προς την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή για λήψη απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαΐου 1990, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 354, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με την ίδρυση μουσείου κυπριακής υπαίθρου σας πληροφορώ τα εξής:

2. Με την απόφασή του αρ. 32.852 της 4ης Ιανουαρίου, 1990, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να εγκρίνει την ίδρυση του μουσείου κυπριακής υπαίθρου

και την παραχώρηση έκτασης 54 δεκαρίων κρατικής γης για τις ανάγκες του μουσείου καθώς και τη σύσταση Επιτροπής για προώθηση του θέματος και τη δημιουργία ειδικού ταμείου με συνεισφορές ιδιωτών, τα έσοδα του οποίου να διατίθενται επιπρόσθετα από τις κρατικές πιστώσεις, για την ίδρυση και λειτουργία του μουσείου.

3. Με την απόφαση αυτή αρχίζει ουσιαστικά η δεύτερη φάση της προσπάθειας για ολοκλήρωση της εργασίας για ίδρυση του μουσείου. Η πρώτη φάση, που άρχισε πριν από 5 χρόνια περίπου, στόχευε στη χωρίς χρονοτριβή συγκέντρωση και διατήρηση του υλικού που χανόταν μέρα με τη μέρα ή γινόταν δυσεύρετο. Μέχρι τώρα έχει δημιουργηθεί μια αξιόλογη και πλούσια συλλογή, που περιλαμβάνει πάνω από το 75% των αντικειμένων, εργαλείων κ.α. που αναφέρονται στην αγροτική ζωή.

4. Το χρονικό διάστημα που θα απαιτηθεί για την ολοκλήρωση της δεύτερης φάσης της προσπάθειας για την ίδρυση και λειτουργία του μουσείου υπολογίζεται σε μια πενταετία. Τούτο, βέβαια, θα εξαρτηθεί και από την επάρκεια των οικονομικών πόρων που θα διατεθούν (κρατικές πιστώσεις και συνεισφορές ιδιωτών) για τη συμπλήρωση του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 1990, του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 358, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σχετικά με την παραμονή αστυνομικών σε αστυνομικούς σταθμούς της υπαίθρου, πέρα από τις κανονικές ώρες εργασίας τους, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Η διοίκηση και ομαλή λειτουργία της αστυνομίας βασίζεται στον περί Αστυνομίας Νόμο (Κεφ. 285), στους περί Αστυνομίας Κανονισμούς 1989 και σε αστυνομικές διατάξεις που ο αρχηγός της Αστυνομίας εκδίδει από καιρό σε καιρό, σύμφωνα με το 'Αρθρο 9(1) του περί Αστυνομίας Νόμου.

(β) Η παραμονή αστυφύλακα στον σταθμό σαν 'εκτός υπηρεσίας εντός του σταθμού' διέπεται από την αστυνομική διάταξη 1/11.4 (στ). Για το είδος αυτής της υπηρεσίας που προσφέρει ο αστυφύλακας, αποζημιώνεται με επίδομα συντηρήσεως.

(γ) Το είδος αυτής της υπηρεσίας εκτελείται από αστυφύλακες που επανδρώνουν μικρούς σταθμούς υπαίθρου λόγω της μικρής αριθμητικής τους δύναμης. Η διευθέτηση αυτή ενδέχεται να περιοριστεί μελλοντικά σε μεγάλο βαθμό με την προγραμματιζόμενη δημιουργία μεγάλων περιφερειακών σταθμών στην ύπαιθρο και την ταυτόχρονη κατάργηση μικρών σταθμών.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1990, του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΔ΄ 360 και ΕΔ΄ 399,ημερομηνιών 24 Νοεμβρίου και 5 Δεκεμβρίου 1989, των Βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Χρίστου Σολωμή.

«Τα εγειρόμενα στις ερωτήσεις θέματα μελετήθηκαν σε σύσκεψη που έγινε στο Γραφείο Επάρχου Λεμεσού στις 12.1.90 υπό την προεδρία του Υπουργού

Εσωτερικών, με συμμετοχή εκπροσώπων της κοινότητας και λήφθηκαν ομόφωνες αποφάσεις για τον τρόπο προώθησης και επίλυσής τους. Για τις αποφάσεις που λήφθηκαν έχει ενημερωθεί σχετικά η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7.2.90.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Απριλίου 1990, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 368, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ελευθεροποίηση από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του τερματικού εξοπλισμού, παραθέτω τα πιο κάτω:

Με την εφαρμογή της πολιτικής της ελευθεροποίησης των τερματικών συσκευών η Αρχή Τηλεπικοινωνιών πρόσφερε για πώληση στους συνδρομητές της τις απλές τηλεφωνικές συσκευές στην τιμή των £3.35. Σε καμιά περίπτωση δεν ανακοίνωσε η Αρχή απαλλαγή των συνδρομητών από το βασικό ενοίκιο των £15 το χρόνο.

Το ενοίκιο των £15 το χρόνο δεν αποτελεί ενοίκιο της συσκευής, αλλά τη συνεισφορά των συνδρομητών στις δαπάνες κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης του τηλεφωνικού δικτύου, το κεφαλαιουχικό κόστος του οποίου υπολογίζεται σε £500 για κάθε γραμμή.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαΐου 1990, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 370, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Ακακίου για κατασκευή φράγματος, παραθέτω τα πιο κάτω:-

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ετοίμασε προκαταρκτική μελέτη για κατασκευή φράγματος στον ποταμό Ακακίου, στην περιοχή Μαλούντας, από το οποίο θα αρδεύεται και γη της κοινότητας Ακακίου.

Πριν ετοιμαστεί η οριστική μελέτη γίνεται έρευνα, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, για διακρίβωση και καταγραφή των υδατικών δικαιωμάτων, που ενδεχομένως υπάρχουν κατάντι του σημείου κατασκευής του φράγματος. Για το σκοπό αυτό οι Υδατικοί Επίτροποι που διεξάγουν την έρευνα αναμένεται να ολοκληρώσουν το έργο τους σε τρεις περίπου μήνες.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 385, ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η μελέτη του θέματος εκσυγχρονισμού του θεσμού των Σχολικών Εφορειών βρίσκεται στο τελικό της στάδιο.

Συγκεκριμένα η Τεχνική Επιτροπή που ορίστηκε από Επιτροπή από Υπουργούς υπέβαλε τις εισηγήσεις της.

Η Επιτροπή από Υπουργούς αφού διαμορφώσει τις τελικές της θέσεις στο θέμα θα τις θέσει ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου για λήψη απόφασης.

Επομένως στο παρόν στάδιο δε θεωρείται σκόπιμο να λεχθεί οτιδήποτε σχετικά με το θέμα πολύ δε περισσότερο με τα πολύ επιμέρους θέματα που τίθενται με την ερώτηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Πέτρου Στυλιανού.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 1990, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 388, ημερομηνίας 1η Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι του συνοικισμού Λειβαδιών Λάρνακας παραθέτω τα πιο κάτω για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων:

2. Τοποθέτηση Φώτων Τροχαίας στη συμβολή του δρόμου Λειβαδιών με το δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας.

Οι μελέτες που έχουν γίνει καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η εγκατάσταση φώτων τροχαίας δε δικαιολογείται. Επίσης η λειτουργία του παρακαμπτήριου Λάρνακας θα αλλοιώσει την υφιστάμενη τροχαία κίνηση στον παραλιακό δρόμο.

Το θέμα θα επανεξεταστεί μετά που θα δοθεί στην κυκλοφορία ο παρακαμπτήριος για να διαφανούν καθαρά τυχόν βελτιωτικά έργα που θα απαιτηθούν στη συμβολή.

3. Κατασκευή υπόγειας ή υπέργειας διάβασης στον παρακαμπτήριο Λάρνακας για τους γεωργοκτηνοτρόφους Λειβαδιών.

Το πιο πάνω αίτημα υποβλήθηκε από τη Χωριτική Αρχή Λειβαδιών στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων καθυστερημένα και ενώ οι εργασίες για την κατασκευή του παρακαμπτήριου, συμπεριλαμβανομένου και του τμήματος της περιοχής Λειβαδιών, βρίσκοντο σε προχωρημένο στάδιο.

Ήδη ο παρακαμπτήριος δρόμος Αραδίππου-Πύλας έχει συμπληρωθεί.

Το αίτημα θα απεναξεταστεί σε ευθετότερο χρόνο και όταν ο παρακαμπτήριος από την Αραδίππου μέχρι τη Δεκέλεια δοθεί στην κυκλοφορία, πράγμα που αναμένεται να γίνει πολύ σύντομα. Αν εξακολουθεί να παρίσταται ανάγκη διασταύρωσης του παρακαμπτήριου από τους γεωργοκτηνοτρόφους στην περιοχή, το αίτημα θα εξεταστεί ευνοϊκά.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Απριλίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 388, ημερομηνίας 1ης Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Για τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την καταπολέμηση του 'τυφοειδούς πυρετου' και της ποντίκας στην περιοχή Λειβαδιών Λάρνακας σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Κατ' αρχήν αναφέρω ότι δεν πρόκειται περί τυφοειδούς πυρετού, αλλά για ελαφράς μορφής εξανθηματικού τύφου (ρικετσίωση) που μεταδίδεται από ψύλλους που εγκαταλείπουν τους ψόφιους ποντικούς.

Στην περιοχή Λειβαδιών είχαν δηλωθεί από ιατρούς στην υπηρεσία μας, κατά την περίοδο Ιουλίου - Οκτωβρίου 1989, τέσσερα μόνο κρούσματα ρικετσιώσεως. Πιθανό όμως να διαγνώστηκαν και άλλα κρούσματα από ιατρούς και δε δηλώθηκαν στην υπηρεσία μας.

Μόλις δε τούτο περιήλθε σε γνώση της υπηρεσίας μας και συγκεκριμένα αρχές Νοεμβρίου ο πρώτος υγειονομικός επιθεωρητής και ο υπεύθυνος ιατρικός λειτουργός Λάρνακας επισκέφθηκαν την περιοχή και είχαν συνάντηση με τον κοινοτάρχη για το εν λόγω θέμα. Στη συνάντηση αποφασίστηκε όπως η κοινότητα αγοράσει το ποντικοφάρμακο και όπως, με την καθοδήγηση και βοήθεια της Υγειονομικής Υπηρεσίας, διεξαχθεί η εκστρατεία καταπολέμησης των ποντικών.

Στη συνέχεια η Υγειονομική Υπηρεσία σε συνεργασία με το Συμβούλιο Βελτιώσεως Λειβαδιών προέβη τον περασμένο Δεκέμβριο σε εκστρατεία καταπολέμησης των ποντικών και διενήργησε ψεκασμούς εναντίον των ψύλλων, που φυσιολογικά εγκαταλείπουν τους ψόφιους ποντικούς, με ικανοποιητικά αποτελέσματα. Τούτο επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια Δεκεμβρίου 1989-Μαρτίου 1990 μόνο ένα νέο κρούσμα ρικετσιώσεως έχει δηλωθεί στην υπηρεσία μας.

Όπως δε πληροφορούμαι, το Συμβούλιο Βελτιώσεως Λειβαδιών έχει ήδη λάβει απόφαση για αγορά νέας ποσότητας ποντικοφάρμακου και έχει προγραμματισθεί σε συνεργασία με την υπηρεσία μας νέα εκστρατεία καταπολέμησης κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο Απριλίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ΄ 401, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σχετικά με την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Υγείας μελετά την προώθηση σχεδίου μεταβίβασης της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στον ιδιωτικό τομέα.

Οι στόχοι του σχεδίου δεν είναι 'η ικανοποίηση μιας τάξης επιστημόνων', αλλά η αναβάθμιση των ιατρικών υπηρεσιών που προσφέρονται στο λαό με την αξιοποίηση όλου του ιατρικού δυναμικού, κυβερνητικού και ιδιωτικού, που διαθέτει ο τόπος, η αποσυμφόρηση των κυβερνητικών εξωτερικών ιατρείων και αγροτικών υγειονομικών κέντρων, η εκλογή από τον ασθενή του γιατρού της προτίμησής του κ.ά. Το Υπουργείο μελετά επίσης τρόπους μεταβίβασης μέρους της δευτεροβάθμιας φροντίδας στον ιδιωτικό τομέα σε κατοπινό στάδιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Απριλίου 1990, του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Τάκη Χριστοφίδη στις ερωτήσεις ΕΔ΄ 406 και ΕΔ΄ 422, ημερομηνιών 12 Δεκεμβρίου 1989 και 3 Ιανουαρίου 1990, των αξιότιμων Βουλευτών περιφερειών Λευκωσίας και Αμμοχώστου κ. Πέτρου Στυλιανού και Νίκου Μακρίδη, αντίστοιχα.

«Σχετικά με τη μεταστέγαση του μαθητικού οικοτροφείου στην Παιδική Στέγη Λευκωσίας σας πληροφορώ ότι η απόφαση αυτή, λήφθηκε μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για αναδιοργάνωση και βελτίωση των ιδρυματικών υπηρεσιών που παρέχει το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Στόχος είναι η σφαιρική κάλυψη των αναγκών των παιδιών που φροντίζονται στα ιδρύματα με την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και των κτιριακών εγκαταστάσεων.

Μετά από επισκέψεις στους ξενώνες της Λευκωσίας και τη συλλογή των σχετικών στοιχείων έγιναν επανειλημμένα συσκέψεις για μελέτη του όλου θέματος και λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες διαβίωσης όλων των παιδιών λήφθηκαν οι πιο κάτω αποφάσεις:

(α) Η παιδική στέγη να παραμείνει στο κτίριό της. Αυτό βρίσκεται στην Ακρόπολη, είναι ιδιόκτητο και κατά την περίοδο που λήφθηκε η απόφαση είχε μόνο 3 παιδιά σχολικής ηλικίας και 5 άτομα προσωπικό παρόλο που η χωρητικότητά της είναι 22 άτομα. Το κτίριο και ο εξοπλισμός βρίσκονται σε άριστη κατάσταση και η όλη ατμόσφαιρα είναι ευχάριστη και οικογενειακή. Τα παιδιά που βρίσκονταν στην παιδική στέγη μετακινήθηκαν από τις οικογένειες τους λόγω αδυναμίας των γονιών να τους προσφέρουν κατάλληλο περιβάλλον.

(β) Το μαθητικό οικοτροφείο που είχε 7 κορίτσια από οικογένειες που ζουν στα κατεχόμενα να μεταστεγασθεί στην παιδική στέγη. Το εν λόγω οικοτροφείο στεγάζεται σε ενοικιασμένο κτίριο στον Αγ. Ανδρέα. Για τη μεταφορά των κοριτσιών στο σχολείο και στα ιδιαίτερα μαθήματά τους έγιναν διευθετήσεις για τη χρησιμοποίηση ταξί.

(γ) Ο εφηβικός ξενώνας στον οποίο φροντίζονται 9 αγόρια 13-18 χρόνων να μεταστεγασθεί στο κτίριο του μαθητικού οικοτροφείου. Ο ξενώνας στεγάζεται σε κυβερνητικό κτίριο στο Στρόβολο το οποίο βρίσκεται σε πολύ κακή κατάσταση. Σ'αυτό φροντίζονται και αγόρια, παιδιά οικογενειών που ζουν στα κατεχόμενα. Με τον τρόπο αυτό θα βελτιώνονταν οι συνθήκες και των αγοριών και θα παρείχετο η ευχέρεια να επιδιορθωθεί ριζικά το κτίριο του ξενώνα ή να βρεθεί άλλη μονιμότερη λύση.

Για τις πιο πάνω αποφάσεις ενημερώθηκε η Συμβουλευτική Επιτροπή του μαθητικού οικοτροφείου σ' έκτακτη σύσκεψη που συγκλήθηκε στις 1.12.89 από τον Επαρχιακό Λειτουργό Ευημερίας Λευκωσίας. Η Επιτροπή συμφώνησε με τη μετακίνηση εφόσον αυτή θα εξυπηρετούσε καλύτερα τόσο τα κορίτσια του οικοτροφείου όσο και τ'αγόρια του ξενώνα.

Για την προγραμματιζόμενη μεταστέγαση ενημερώθηκαν τόσο τα παιδιά του μαθητικού οικοτροφείου όσο και εκείνα του ξενώνα. Οι αντιδράσεις ποικίλλουν και οι διαφωνίες και αμφιταλαντεύσεις θεωρήθηκαν ως η φυσιολογική ανθρώπινη αντίδραση σε κάθε αλλαγή κι'επιστεύετο ότι ήταν θέμα χρόνου να προσαρμοσθούν στο νέο χώρο και να πεισθούν για τα θετικά της διευθέτησης αυτής.

'Οσον αφορά τους γονείς, προγραμματιζόταν επικοινωνία μαζί τους για σχετική ενημέρωσή τους, αλλά πιστεύετο ότι δεν ετίθετο θέμα συγκατάθεσής τους μια και ήταν θέμα απλής μεταστέγασης, που γινόταν προς όφελος των παιδιών.

Η απόφαση ήταν να υλοποιηθεί το σχέδιο στις 8 Δεκεμβρίου το απόγευμα. Μετά από σχετικές οδηγίες ο Επαρχιακός Λειτουργός Ευημερίας Λευκωσίας μαζί με ακόμα μια λειτουργό πήγαν στο οικοτροφείο για να επιβλέψουν τη μετακίνηση. 'Οσα κορίτσια δεν είχαν ένσταση να μετακινηθούν άρχισαν να ετοιμάζουν τα πράγματά τους και ο Επαρχιακός Λειτουργός Ευημερίας προσφέρθηκε να βοηθήσει και άρχισε να βάζει βιβλία και παπούτσια σε σακκούλια νάϋλον. Τα κορίτσια τα οποία δεν ήθελαν τη μετακίνηση αντέδρασαν με υστερικές φωνές, ενώ άλλα τηλεφώνησαν σε δημοσιογράφους. Σε λίγο κατακλύσθηκε το κτίριο από δημοσιογράφους οι οποίοι με βίαιο τρόπο μπήκαν στο κτίριο, φωτογράφιζαν, έπαιρναν συνεντεύξεις και με τον τρόπο τους έδιναν τροφή στις υστερικές εκδηλώσεις των παιδιών. 'Οχι μόνο δεν εξασκήθηκε κανενός είδους βία αλλά οι λειτουργοί έγιναν αντικείμενο επίθεσης από τους δημοσιογράφους, ενώ εκτελούσαν τα καθήκοντά τους για την ομαλή μετακίνηση των παιδιών, διαθέτοντας ακόμα και τα αυτοκίνητά τους.

Μετά τα πιο πάνω επεισόδια η απλή μεταστέγαση μιας υπηρεσίας με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση όλων των παιδιών έχει ανασταλεί για να αποφευχθούν περαιτέρω περιπλοκές. Στο μεταξύ έγιναν επαφές τόσο με την Ελεύθερη Ενιαία Καρπασία όσο και με τους γονείς των κοριτσιών στους οποίους δόθηκαν οι ανάλογες εξηγήσεις και η ευκαιρία να επισκεφθούν την παιδική στέγη και να γνωρίσουν από κοντά τις συνθήκες και τον τρόπο λειτουργίας της. Μετά από σχετική παράκληση όλων των εμπλεκομένων το Υπουργείο θα επανεξετάσει το θέμα μετά τη λήξη της φετινής σχολικής χρονιάς.

'Οσον αφορά την αρχική ληφθείσα απόφαση, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με δήλωσή του, ημερομηνίας 9.12.89, στον ημερήσιο τύπο ανέλαβε πλήρη ευθύνη για τα πιο πάνω και έδωσε σχετικές εξηγήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1990, του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ' 407, ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η καταβολή μηνιαίου χορηγήματος σε εργάτες του πνεύματος και της τέχνης που δυσπραγούν εγκρίθηκε για πρώτη φορά με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του 1982. Το ύψος καθορίστηκε στις £40 το μήνα και κάλυπτε 9 άτομα.

'Εκτοτε το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίζει κατά καιρούς την αναθεώρηση του επιδόματος αυτού και τη διεύρυνση του καταλόγου των δικαιούχων.

Συγκεκριμένα το 1983 το χορήγημα αυξήθηκε στις £50 και το έλαβαν 15 άτομα, το 1986 ανήλθε στις £60 και οι δικαιούχοι σε 18, το 1988 αυξήθηκε στις £70 και το έλαβαν 21 άτομα και για το 1989 καθορίστηκε στις £100 για 22 άτομα.

'Οπως φαίνεται από τα πιο πάνω το ποσό του χορηγήματος στα οκτώ χρόνια της λειτουργίας του θεσμού έχει διπλασιαστεί.

Ενόψει αυτού το Υπουργείο Οικονομικών δεν κρίνει, στο παρόν στάδιο, αναγκαία την αναθεώρηση του χορηγήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1990 του Υπουργού 'Αμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΔ' 410, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη δωρεά διακίνηση των εθνοφρουρών στις αστικές περιοχές σας πληροφορώ τα κάτωθι:

(α) Στις 22.12.1988 το Υπουργείο 'Αμυνας συμφώνησε με τις δυο επαγγελματικές Οργανώσεις Αυτοκινητιστών Σ.Ε.Α.Κ και Π.Ε.Ε.Α., για τη δωρεά μεταφορά των εθνοφρουρών στις αστικές τροχαίες περιοχές των πόλεων Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας.

(β) Εκτός από το πιο πάνω σχέδιο λειτουργεί από αρκετό καιρό και σχέδιο μεταφοράς εθνοφρουρών στις πιο κάτω υπεραστικές διαδρομές.

(i) Λευκωσία - Λεμεσός - Τρόοδος

(ii) Λευκωσία - Λάρνακα

(iii) Λευκωσία - Κακοπετριά - Τρόοδος

(iv) Πάφος - Πύργος.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Απριλίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 432, ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Μακρίδη.

«Επειδή ο Νόμος 174/76 είναι πολύ περιεκτικός και περιέχει πρόνοιες οι οποίες ρυθμίζουν όλες τις πτυχές που σχετίζονται με την οδική ασφάλεια, δεν παρέστη ανάγκη για την επεξεργασία Κανονισμών.

Αναμφίβολα, αν παραστεί τέτοια ανάγκη, το Υπουργείο αυτό θα προβεί στην επεξεργασία των εν λόγω Κανονισμών.

Αρμοδιότητα για το Νόμο 158/87 έχει το Υπουργείο Οικονομικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 441, ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού ευρίσκεται πάντοτε στη διάθεση των αθλητικών φορέων για επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση των εξόδων θερμάνσεως του Κολυμβητηρίου Λάρνακας, ο ΚΟΑ πριν υποβληθεί οποιοδήποτε αίτημα από τους Ναυτικούς Ομίλους, έχει ήδη εγκρίνει την παραχώρηση ποσού £2,000 ως εξόδων θέρμανσης του Κολυμβητηρίου από τον Οκτώβριο 1989 μέχρι της χειμερινής περιόδου 1989-90. (Για το θέμα έχουν ενημερωθεί οι ενδιαφερόμενοι).

Ο ΚΟΑ θα μελετήσει περαιτέρω το θέμα αν η Διαχειριστική Επιτροπή του Κολυμβητηρίου διαπιστώσει πρόσθετες ανάγκες.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 471, ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το όλο θέμα των αδειών 'Ζ' έχει συζητηθεί στην Επιτροπή Νομικών της Βουλής σε δυο συνεδρίες, στις 22.2.1990 και 12.3.1990.

Η πολιτική του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, σ' ό,τι αφορά τις άδειες 'Ζ', περιέχεται σε σχετικό Σημείωμα που κατατέθηκε στην Επιτροπή Νομικών της Βουλής κατά τη συνεδρία της στις 12.3.1990. Αντίγραφο του Σημειώματος αυτού επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 472, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη συνεργασία με την Ελληνική Αρχαιολογική Υπηρεσία και την κάθοδο κλιμακίου της υπηρεσίας αυτής στην Κύπρο, παραθέτω τα πιο κάτω:

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων εδώ και αρκετά χρόνια συνεργάζεται με την Αρχαιολογική Υπηρεσία της Ελλάδας, καθώς και την Αρχαιολογική Εταιρεία. Προσπάθειά μας είναι η εδώ μόνιμη παρουσία της Ελλάδας με τη μορφή μιας Αρχαιολογικής Σχολής, κατά το πρότυπο των ξένων Αρχαιολογικών Σχολών που λειτουργούν στην Αθήνα. Για το σκοπό αυτό ο Διευθυντής του Τμήματος Αρχαιοτήτων εξέθεσε το θέμα τον περασμένο Σεπτέμβριο στον τότε Υπουργό Πολιτισμού της Ελλάδας κ. Μυλωνά, ο οποίος αποδέχθηκε την εισήγηση και εξήγγειλε σε δημοσιογραφική διάσκεψη την πρόθεσή του για δημιουργία 'Ελληνικής Αρχαιολογικής Σχολής στην Κύπρο'.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Αρχαιοτήτων) συνεχίζει επίσης τη συνεργασία που άρχισε με τη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών και οργανώνει πάνω σε συστηματική βάση την κάθοδο Ελλαδιτών φοιτητών της Αρχαιολογίας, με σκοπό την πρακτική τους εξάσκηση στις ανασκαφικές εργασίες που διεξάγονται εδώ.

Παράλληλα το Τμήμα Αρχαιοτήτων βρίσκεται σε επαφή με καθηγητή της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, για την επανάληψη των εργασιών της Αρχαιολογικής Αποστολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στην Κύπρο και ελπίζεται ότι κατά το 1991 θα επιτευχθεί η κάθοδος της αποστολής αυτής στην Κύπρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1990 του Υπουργού Άμυνας κ. Α. Αλωνεύτη σε ερώτηση ΕΔ΄ 477, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Στην περιοχή της οδού Συρακουσών υπάρχουν επανδρωμένα φυλάκια της Εθνικής Φρουράς και εφαρμόζονται όλα τα προσήκοντα μέτρα στρατιωτικής ασφάλειας, σε όλο το μήκος της γραμμής καταπαύσεως του πυρός.

(β) σχετικά με το δημοτικό φωτισμό στην υπόψη περιοχή το Υπουργείο Άμυνας δε θα είχε αντίρρηση για τη βελτίωσή του από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 480, ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Παρισινού.

«Σχετικά με το θέμα διακίνησης και διάθεσης ναρκωτικών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

(α) Τα τελευταία χρόνια έχει περιοριστεί σημαντικά η χρησιμοποίηση της Κύπρου ως κέντρου διαμετακόμισης ναρκωτικών λόγω της αυξημένης επαγρύπνησης της κυπριακής

αστυνομίας και των σημαντικών επιτυχιών της στον τομέα αυτό, που έχουν τύχει διεθνούς αναγνώρισης με πολύ ευνοϊκά και επαινετικά σχόλια για την Κύπρο. Βάσει αναφορών ξένων Υπηρεσιών Δίωξης Ναρκωτικών και της Διεθνούς Αστυνομίας (INTERPOL) επιβεβαιώνεται η αλλαγή δρομολογίων των φορτίων ναρκωτικών με προορισμό την Ευρώπη και άλλες χώρες. Έτσι, η Κύπρος χρησιμοποιείται μάλλον ως τόπος συναντήσεως των λαθρεμπόρων για διακανονισμό των παράνομων συναλλαγών τους.

(β) Έρνηση έχει υπογράψει όλες τις Διεθνείς Συμβάσεις που αφορούν την καταστολή του διεθνούς λαθρεμπορίου ναρκωτικών, ενώ η αστυνομία μας συνεργάζεται στενά στον τομέα αυτό με την INTERPOL, τα Ηνωμένα Έθνη και τις αρμόδιες υπηρεσίες ξένων χωρών (Η.Π.Α., Δ. Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιταλία, σκανδιναβικές χώρες, Αυστραλία, Γαλλία, Ελλάδα, Καναδάς, Σοβιετική Ένωση, Ισπανία, Συρία, Αίγυπτος, Ισραήλ, Λίβανος, κ.ά). Συναφώς αναφέρεται ότι δώδεκα από τις χώρες αυτές διατηρούν μόνιμους συνδέσμους τους (LIAISON OFFICERS) στην Κύπρο, με κύρια αποστολή την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα ναρκωτικά, με στόχο την επί διεθνούς πεδίου πάταξή τους.

(γ) Εξάλλου η κυπριακή κυβέρνηση έχει θέσει ως στόχο την ενεργότερη εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα για κατάλληλη διαφώτιση του κοινού και προχώρησε στην ίδρυση της Εθνικής Επιτροπής για την πρόληψη και καταπολέμηση των ναρκωτικών. Στην Επιτροπή αυτή, που έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα, συμμετέχουν, εκτός από τον κρατικό και άτομα από τον ιδιωτικό τομέα και σαν πρώτο βήμα έχει προγραμματιστεί η διοργάνωση σεμιναρίων με ξένους ειδικούς για εκπαίδευση αρμόδιων κρατικών οργάνων που θα αναλάβουν την περαιτέρω διαφώτιση του κοινού πάνω στο πρόβλημα των ναρκωτικών. Μέσα στο

πλαίσιο αυτό διοργανώθηκε πρόσφατα από τον Κεντρικό Φορέα Νεολαίας σεμινάριο με εκπαιδευτή ξένο ειδικό. Σημειώνεται ότι μέχρι σήμερα η ενημέρωση του κοινού γίνεται από μέλη του προσωπικού της αστυνομίας και των Υπουργείων Υγείας και Παιδείας, τα οποία δίδουν διαλέξεις σε σχολεία, Συνδέσμους Γονέων, Σωματεία, Οργανώσεις και αλλού. Οπωσδήποτε όμως επιβάλλεται η ενεργότερη συμμετοχή και συνεργασία του κοινού στην όλη προσπάθεια πρόληψης και περιστολής του προβλήματος των ναρκωτικών και προς την κατεύθυνση αυτή θα δοθεί ιδιαίτερη σημασία.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 491, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σχετικά με την ανάγκη ασφαλτόστρωσης του χωματόδρομου από τις Έμνες (ιστορική περιοχή Παναγιάς) μέχρι τον Κύκκο, μήκους 15 χλμ. παραθέτω τα πιο κάτω:

Το τμήμα του δρόμου Παναγιάς-Εμνών-Κύκκου από Παναγιά μέχρι Παρεκκλήσι Αγίου Γεωργίου Εμνών, μήκους 9 χλμ. περίπου, έχει βελτιωθεί και ασφαλτοστρωθεί μέσα στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως.

Η βελτίωση του υπόλοιπου τμήματος του δασικού δρόμου μέχρι τον Κύκκο, μήκους 15 χλμ., συνεπάγεται δαπάνη £2 εκ. περίπου και θα προωθηθεί ανάλογα με την προτεραιότητα του έναντι άλλων οδικών έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Απριλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 493, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σχετικά με τις ζημιές από χαλάζι σε αμπέλια και σε δενδρώδεις καλλιέργειες της περιοχής Παναγιάς-Αμπελίτη σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Οι πιο πάνω καλλιέργειες υπέστησαν το Μάη και τον Οκτώβρη του 1989 ζημιές από χαλάζι που ως γνωστό καλύπτονται από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης. Κατά τον υπολογισμό της αποζημίωσης για τις ζημιές που επισυνέβησαν το Μάη, αφαιρέθηκε από το ποσοστό της ζημιάς, ποσοστό 15% που προνοείται από τη σχετική νομοθεσία ενώ για τον υπολογισμό της αποζημίωσης για τις ζημιές του Οκτώβρη το ποσοστό της ζημιάς υπολογίστηκε πάνω στην παραγωγή που δεν είχε συγκομιστεί, χωρίς να αφαιρεθεί οποιοδήποτε ποσοστό.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Απριλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 512, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Κάτω Στρουμπιού για ανόρυξη γεωτρήσεων, σας πληροφορώ ότι η κοινότητα δεν έχει μέχρι τώρα υποβάλει τέτοιο αίτημα. Όταν υποβάλει το αίτημα, αυτό θα μελετηθεί από την Επιτροπή Ερευνητικών Γεωτρήσεων, σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία και πρακτική.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 523, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σ΄ ό,τι αφορά την αυτόματη προαγωγή ανώτερων αξιωματικών της αστυνομίας στον επόμενο βαθμό με την αφυπηρέτησή τους, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

(α) Η εντύπωση ότι οι ανώτεροι αξιωματικοί της αστυνομίας με την αφυπηρέτησή τους προάγονται αυτόματα στον αμέσως επόμενο βαθμό, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Είναι όμως γεγονός ότι μερικοί ανώτεροι αξιωματικοί, που βρίσκονταν με προαφυπηρετική άδεια, κρίθηκαν μέσα στο σύνολο όλων των υποψηφίων και, αφού επιλέγηκαν, προήχθηκαν κανονικά στον επόμενο βαθμό. Διευκρινίζεται ότι ένας μεγάλος αριθμός ανώτερων αξιωματικών συσσώρευσε άδεια απουσίας μεγάλης χρονικής διάρκειας η οποία χορηγείται υποχρεωτικά αμέσως πριν από την αφυπηρέτησή τους. Το γεγονός αυτό δεν τους αποστερεί το δικαίωμα να κριθούν, για σκοπούς προαγωγής, μέσα στο σύνολο όλων των υποψηφίων. Αυτό εξάλλου προνοεί και σχετική απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου.

(β) Η ίδια ακριβώς διαδικασία ακολουθείται και για τα μέλη των κατώτερων βαθμών τα οποία, ανεξάρτητα αν βρίσκονται με προαφυπηρετική άδεια ή όχι, κρίνονται μέσα στο σύνολο όλων των υποψηφίων, νοουμένου φυσικά ότι πληρούν και τα υπόλοιπα κριτήρια και, εφόσον επιλεγούν, προάγονται.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Απριλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων στην ερώτηση ΕΔ΄ 529, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το θέμα της αξιοποίησης γεωτρήσεων στον 'Αγιο Μάμα Λεμεσού παραθέτω τα πιο κάτω:

Η μια από τις δυο γεωτρήσεις που ανορύχθηκαν στην περιοχή 'Φοινίτζη' του Αγίου Μάμαντος Λεμεσού αποδείχθηκε ανεπιτυχής. Η δεύτερη γεώτρηση, που κατ' αρχήν φαίνεται να είναι επιτυχής, θα δοκιμασθεί φέτος εντατικά και, σε περίπτωση που θα αποδειχθεί ότι έχει σταθερή και ασφαλή απόδοση, θα ετοιμασθεί αρδευτικό σχέδιο για την αξιοποίησή της προς όφελος του Αρδευτικού Τμήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Απριλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 539, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μετά τις προκαταρκτικές παρατηρήσεις που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του 1989, για το έντομο Λιφ Χόππερ, προγραμματίζει μέσα στο 1990 σειρά νέων παρατηρήσεων που αποσκοπούν βασικά στην όσο το δυνατό πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση του εντόμου. Συγκεκριμένα θα παραχωρηθούν σε αμπελουργούς μιας αμπελουργικής κοινότητας φυτοφάρμακα δωρεάν. Τα φυτοφάρμακα αυτά θα χρησιμοποιηθούν με κατάλληλη τεχνική καθοδήγηση από μέρους Λειτουργών του Τμήματος Γεωργίας

με σκοπό να επιδειχθεί η αποτελεσματικότητα των ψεκασμών, στην περίπτωση που εφαρμόζονται πάνω σε ομαδική και ορθολογιστική βάση. Ταυτόχρονα θα συγκριθεί η αποτελεσματικότητα εφαρμογής των εντομοκτόνων με διαφορετικούς τρόπους, περιλαμβανομένου και του αεροψεκασμού, και παράλληλα θα εκτιμηθεί το κόστος εφαρμογής κάθε μεθόδου, για εξεύρεση του πιο οικονομικού τρόπου καταπολέμησης.

Μετά τη συμπλήρωση των πιο πάνω παρατηρήσεων και με βάση τα συμπεράσματα που θα προκύψουν, θα δοθούν οδηγίες στους Συνδέσμους Προστασίας Φυτών, για τον πιο οικονομικό τρόπο αντιμετώπισης του εντόμου. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι εφόσον η καταπολέμηση θα γίνει μέσα στα πλαίσια λειτουργίας των Συνδέσμων Προστασίας των Φυτών οι παραγωγοί θα μπορούν να τύχουν επιχορήγησης μέχρι 10% της ολικής δαπάνης.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Απριλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 540, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τα αρδευτικά θέματα της κοινότητας Πισσουρίου, παραθέτω τα πιο κάτω:

(α) Σαν αποτέλεσμα της βροχόπτωσης του Φεβρουαρίου, υπάρχει ικανοποιητική ροή νερού στον ποταμό που τροφοδοτεί τα Αρδευτικά Τμήματα Αλέκτορας και Πισσουρίου. Το φράγμα εκτροπής νερού από τον ποταμό προς τα Αρδευτικά Τμήματα υπερχειλίζει και η άρδευση των αμπελώνων της περιοχής συνεχίζεται κανονικά. Γι' αυτό δε συντρέχει λόγος για εκτέλεση οποιωνδήποτε έκτακτων έργων για την αύξηση των υδάτινων πόρων της περιοχής. Σε ό,τι αφορά ειδικά την παροχή νερού από το Κυβερνητικό Υδατικό Έργο του Νότιου Αγωγού για σκοπούς άρδευσης στο Πισσούρι, αυτή δεν είναι εφικτή, γιατί οι υδάτινοι πόροι του έργου είναι ήδη δεσμευμένοι για άρδευση των εκτάσεων που προβλέπονται από το σχέδιο και για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας αστικών, τουριστικών και άλλων περιοχών με βάση τις ανάγκες τους.

(β) Μέσα στο 1989 το Αρδευτικό Τμήμα Πισσουρίου εγκατέστησε και δεύτερο αγωγό μεταφοράς νερού από τον ποταμό και έτσι αύξησε σημαντικά την αρδευτική ικανότητα του έργου του. Αν στο μέλλον διαπιστωθεί ανεπάρκεια νερού, θα εξετασθεί το ενδεχόμενο εκτέλεσης έργων για προμήθεια πρόσθετου νερού.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 546, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι ο Δήμος Λευκωσίας προωθεί σε συνεννόηση με τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες σχέδια για πεζοδρομοποίηση κατάλληλων περιοχών της πόλης. Προτεραιότητα και έμφαση έχει δοθεί στην παλιά Λευκωσία με στόχο την προβολή και αναβάθμιση του ιστορικού χαρακτήρα της περιοχής και για να προσφέρει λύσεις στα πολλαπλά κυκλοφοριακά και άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν κυρίως οι περιοχές της πράσινης γραμμής.

Αρχικά πεζοδρομοποιήθηκε σύμπλεγμα δρόμων, με άξονα την οδό Ιπποκράτους. Τώρα προωθείται ανάλογο σχέδιο για την περιοχή με άξονα τις οδούς Λήδρας και Ονασαγόρου. Μετά την ολοκλήρωση και εφαρμογή του σχεδίου αυτού και με βάση τις περαιτέρω εμπειρίες που θα αποκτηθούν, θα συνεχιστεί η επέκταση του μέτρου και σε παρακείμενες περιοχές.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 577, ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σχετικά με ισχυριζόμενη αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην αποπεράτωση των εργασιών του δρόμου Λάρνακας-Ορόκλινης, από το σημείο συμβολής του με τον παρακαμπτήριο Λάρνακας-Δεκέλειας μέχρι την είσοδο του χωριού, παραθέτω τα πιο κάτω:-

1. Οι εργασίες βελτίωσης του αναφερόμενου τμήματος του δρόμου άρχισαν το τέλος Οκτωβρίου 1989 και, σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας του Τμήματος Δημοσίων Έργων, θα συμπληρώνετο μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου 1990.

2. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων προχώρησε στις εκσκαφές, επιχωματώσεις, κατασκευή υποθεμελίου και οχετών. Εν τω μεταξύ πράγματι παρατηρήθηκε κάποια καθυστέρηση στις εργασίες επέκτασης του υπογείου δικτύου της Αρχής Τηλεπικοινωνιών στο εν λόγω τμήμα του δρόμου που οφειλόταν σε τεχνικούς λόγους.

3. Ήδη τελείωσαν οι εργασίες που αναφέρονται πιο πάνω και το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει επαναρχίσει τη βελτίωση του δρόμου. Το έργο προβλέπεται ότι θα τελειώσει το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαΐου 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Απριλίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ΄ 599, ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κάτω Πύργου σας πληροφορώ ότι οι φήμες στις οποίες αναφέρεσθε είναι αβάσιμες και ότι ουδέποτε ηγέρθηκε τέτοιο θέμα να μετακινηθεί ο δεύτερος γιατρός από το Α.Υ.Κ. Πύργου. Το Υπουργείο Υγείας μόλις είχε εντοπίσει πριν ένα χρόνο την ανάγκη για τοποθέτηση δεύτερου γιατρού προχώρησε στην άμεση αντιμετώπισή του. Δεν είναι δυνατό για το Υπουργείο Υγείας να αφήσει την ακριτική και απομεμακρυσμένη αυτή περιοχή ακάλυπτη από ιατροφαρμακευτικής πλευράς.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 604, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το αρδευτικό έργο Λάνιας-Δωρού παραθέτω τα πιο κάτω:

Η εγκατάσταση αρδευτικού δικτύου στην περιοχή των αρδευτικών Τμημάτων Λάνιας Δωρού αποτελεί μέρος του ευρύτερου σχεδίου μεταφοράς νερού από το Μέσα Ποταμό για άρδευση αμπελώνων σουλτανίνας στα δυο χωριά. Το εν λόγω σχέδιο, που αναμένεται να στοιχίσει γύρω στις £340,000 (2/3 κυβερνητική συνεισφορά και 1/3 συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων), άρχισε αργά το 1987. Μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου, 1989, εκτελέστηκε το μέρος του έργου που αφορούσε το σύστημα μεταφοράς νερού από το Μέσα Ποταμό μέχρι το σημείο που θα

διαχωρίζεται τούτο στα δυο Αρδευτικά Τμήματα και η εγκατάσταση του αρδευτικού δικτύου στην περιοχή του αρδευτικού τμήματος Λάνιας, το οποίο και εξασφαλίζει από φέτος τις αναγκαίες ποσότητες νερού για άρδευση. Στο φετινό Προϋπολογισμό Αναπτύξεως περιλαμβάνονται πιστώσεις £88,000, και άρχισε ήδη η εγκατάσταση αρδευτικού δικτύου και στην περιοχή του αρδευτικού τμήματος Δωρού. Το έργο αναμένεται να συμπληρωθεί σε διάστημα 3 περίπου μηνών.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Α. Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 612, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτου Ηλία.

«Σχετικά με την κατασκευή υδατοφράκτη στο 'Ξυλούρικο', παραθέτω τα πιο κάτω:

(α) Η αναβολή της περίληψης πρόνοιας στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για το 1990 για εκτέλεση του εν λόγω έργου οφείλεται αφενός στη δημοσιονομική κατάσταση που επέβαλε αναθεώρηση των προτεραιοτήτων των διάφορων αρδευτικών έργων και αφετέρου στο γεγονός ότι η οριστική μελέτη και τα κατασκευαστικά σχέδια του υπό αναφορά φράγματος αναμένεται να συμπληρωθούν αργά φέτος.

(β) Θα προταθεί περίληψη πιστώσεων στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991, για το έργο.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ.

Το πρώτο θέμα είναι «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μας αναφέρθηκε ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας βρίσκεται στις Βρυξέλλες και έχει επαφές με αρμόδια σώματα της Ε.Ο.Κ. και μας λέχθηκε ότι δεν είναι σωστό να ανοίξουμε αυτό το θέμα, ενώ γίνονται αυτές οι επαφές. Παρόλο που πιστεύουμε ότι είναι εποικοδομητικός ο τρόπος που θα εγείρουμε το θέμα και οποιαδήποτε κριτική γίνει θα είναι εποικοδομητικής φύσης, εμείς θα σεβαστούμε αυτή την άποψη, για να αποδείξουμε ακόμα μια φορά ότι είναι εποικοδομητικά που αντιμετωπίζουμε αυτό το θέμα. Δεν είναι σκοπός μας, δεν είναι στόχος μας να προκαλέσουμε προβλήματα. Στόχος μας είναι να πετύχουμε την αίτηση το ταχύτερο δυνατό, γι' αυτό το λόγο θα δεχθούμε αναβολή το αργότερο όμως μια βδομάδα. Την επόμενη Πέμπτη ότι και να συμβεί θα ανοίξουμε το θέμα.

Αν συμφωνούν και οι άλλες πλευρές, τότε είμαστε έτοιμοι να δεχθούμε αυτή την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, είστε ο εγγράψας το θέμα εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος και αν σήμερα δεν επιθυμείτε να ανοίξετε το θέμα, δεν επιθυμείτε και δε θα το ανοίξετε. Συμφωνούν, φαντάζομαι, όλες οι άλλες πλευρές, δε βλέπω να υπάρχει καμιά αντίδραση προς την κατεύθυνση αυτή....

Ορίστε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν είναι θέμα, κύριε Πρόεδρε, αν επιθυμούμε ή όχι, γιατί είμαστε έτοιμοι. Απλώς σεβόμαστε κάποιο μήνυμα το οποίο πήραμε ότι δε θεωρείται σωστό δεοντολογικά να το ανοίξουμε ενόσω ο Πρόεδρος βρίσκεται στις Βρυξέλλες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σωστό, δεν το ανοίγουμε διότι....

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αν ήταν θέμα επιθυμίας θα το ανοίγαμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν το ανοίγουμε, διότι αυτός είναι ο λόγος και βλέπω ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση από καμιά πλευρά της Βουλής. Συνεπώς το θέμα θα μείνει για την προσεχή συνεδρία του Σώματος.

Κύριοι, υπάρχουν ακόμα άλλα τρία θέματα των οποίων άρχισε η συζήτηση, αλλά δεν έχει αποπερατωθεί. Πιστεύω όμως ότι σήμερα το Σώμα είναι ήδη καταπονημένο από την πολλή συζήτηση η οποία έγινε επί πολλών θεμάτων και συνεπώς η εισήγησή μου είναι να αναβάλουμε για την προσεχή Πέμπτη στο σημείο αυτό.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 17 Μαΐου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

Το θέμα της συμμετοχής των πέντε Βουλευτών που αποχώρησαν από το ΑΚΕΛ-Αριστερά στις διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

(Συνέχιση της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Εγγυήσεως της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
2) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990.
4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1990.
5) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.39) του 1989.
7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.3) του 1990.
8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.14) του 1990.
9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.15) του 1990.
10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.19) του 1990.
11) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1990.
12) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.21) του 1990.
13) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.22) του 1990.
14) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1990.
15) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1990.

16) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1990.

17) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1990.

18) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990.

19) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1990.

20) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

21) Ο περί Επαρχιακών Κτηματολογικών Γραφείων Αμμοχώστου και Κυρηνείας (Προσωριναί Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

22) Οι περί Υπουργείου Παιδείας (Διοίκηση - Θέση Εκπαιδευτικού Προγραμματιστή) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

23) Οι περί Αμπελουργίας και Αμπελώνων (Επισκόπηση και Καταγραφή) Κανονισμοί του 1990.

24) Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (Όροι Υπηρεσίας των Υπαλλήλων του Συμβουλίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

25) Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και εξαρτωμένους αυτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

26) Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και εξαρτωμένους αυτών) (όμοιον προς το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβερνήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

27) Οι περί Εθελοντών-Εθελοντριών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β : Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ : Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

(8.2.1990).

2) «Ο κυβερνητικός μηχανισμός κι οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ). (15.2.1990)

(Συνέχιση της συζήτησης)

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του

προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου). (23.7.1987)

(Συνέχιση της συζήτησης)

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989)

(Συνέχιση της συζήτησης).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3.1989)

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη προστασίας της περιοχής του Ακάμα και η κήρυξή του σε εθνικό πάρκο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου). (7.5.1987).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (2.2.1989).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.1988).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.1989).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η παρεχόμενη ως κρατική και ιδιωτική κτηνιατρική υπηρεσία, προκύπτοντα προβλήματα, προοπτική για βελτιώσεις και η απάμβλυνση του προβλήματος των ανέργων κτηνιάτρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (26.1.89).

(β) «Οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού από την αλόγιστη χορήγηση αντιβιοτικών φαρμάκων στα ζώα χωρίς συνταγή κτηνιάτρων και στη συνέχεια η ανεξέλεγκτη διάθεσή τους για κατανάλωση στην αγορά».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (16.3.89).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000 τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, ξύλα, τούβλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή». (12.10.89).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (16.11.89).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.89).

(β) «Τα πλεονάσματα των μανταρινιών και οι τρόποι διάθεσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.12.89).

(Το θέμα μεταφέρθηκε από την Κοιν. Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας όπου είχε αρχικά παραπεμφθεί).

(γ) «Οι κίνδυνοι καταστροφής των φυτειών εσπεριδοειδών στην ακριτική περιοχή Στροβιλιών λόγω της εξάντλησης των υδάτινων πόρων και η ανάγκη επίσπευσης του έργου για μεταφορά νερού από το Νότιο Αγωγό στην περιοχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.89).

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (18.1.90).

Ο Βουλευτής κ. Αλέκος Μαρκίδης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η όλη πολιτική της κυβέρνησης στην εφαρμογή του Νόμου περί Απαλλοτριώσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στην εξαγγελθείσα πρόσφατα απαλλοτρίωση της περιοχής της οδού Κινύρα στη Λευκωσία».

Ο κ. Μαρκίδης παρακαλεί όπως το θέμα θεωρηθεί επείγον και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Κύριοι, για το θέμα αυτό υπάρχει εισήγηση να θεωρηθεί επείγον. Η ερώτηση όμως είναι πόσο επείγον θα πρέπει να είναι, διότι υπάρχουν και άλλα καμιά δεκαριά επείγοντα θέματα και γι' αυτό το λόγο παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών με την παράκληση να το εξετάσει όσο γίνεται πιο γρήγορα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για το ίδιο θέμα υπάρχουν προτάσεις και από άλλους Βουλευτές. Έτσι, όταν με το καλό διεξέλθετε όλες τις σχετικές προτάσεις, συζητούμε στο τέλος πως και κατά ποιο τρόπο είναι δυνατό να συζητηθεί, γιατί ένας πολύ μεγαλύτερος αριθμός Βουλευτών είναι που αναφέρεται στο ίδιο πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, όλο αυτό το θέμα και όλα τα θέματα που αφορούν αυτό το ζήτημα παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών με την παράκληση η Επιτροπή Εσωτερικών να συνέλθει το ταχύτερο και να τα εξετάσει κατά προτεραιότητα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχω την εντύπωση ότι υπάρχει και η πρόταση να παραπεμφθεί και στην Επιτροπή Περιβάλλοντος, δεδομένου ότι γίνεται αναφορά και σύνδεση του θέματος της απαλλοτρίωσης με αλλοίωση του χαρακτήρα της πόλης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση να παραπεμφθεί....

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, η παράκληση είναι να διεξέλθετε και τα άλλα θέματα, ώστε να δούμε κατά ποιο τρόπο είναι διατυπωμένα, και στο τέλος να καταλήξουμε από κοινού σε κάποια ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σίγουρα λόγω του φόρτου εργασίας που έχει η Επιτροπή Εσωτερικών θα ετεροχρονιστεί η εξέτασή του με ενδεχόμενο να απαλλοτριωθούν και να καταστραφούν αξιόλογα κτίρια. Γι' αυτό παράκλησή μας είναι να παραπεμφθούν στην Επιτροπή Περιβάλλοντος, για να μπορέσουμε να φέρουμε κάποια αποτελέσματα.

Για το ίδιο θέμα και ο κ. Ευσταθίου έχει κάμει σχετική αναφορά καθώς κι εγώ, αλλά για πρακτικούς λόγους η γραμματεία δεν μπόρεσε να τη διεκπεραιώσει.

Παρακαλούμε γι' αυτό κι εμείς να παραπεμφθεί όχι στην Επιτροπή Εσωτερικών αλλά στην Επιτροπή Περιβάλλοντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα είναι αν εμπίπτει μέσα στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Περιβάλλοντος.

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι ενδεχόμενο να γίνει αυτό που είπε ο κ. Στυλιανού, να διαβιβαστεί παράκληση στην Εκτελεστική Εξουσία να αναστείλει αυτές τις διαδικασίες μέχρις ότου εξεταστεί. Αυτό είναι το ορθότερο να γίνει, διότι δεν χάθηκε ο κόσμος, δε νομίζω ότι υπάρχει τόση βία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλωστε οι διαδικασίες αυτές είναι χρονοβόρες, κύριε Ευσταθίου, και δε νομίζω ότι είναι τόσο πολύ επείγον το θέμα. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, η εισήγησή σας για να επιστηθεί η προσοχή της Εκτελεστικής Εξουσίας, ώστε να μην επισπεύσει αυτή την κατάσταση, νομίζω ότι είναι πολύ ορθή.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, παραμένει το θέμα αν θα πάει ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών ή Περιβάλλοντος. Πιστεύω ότι εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Εσωτερικών.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Και Περιβάλλοντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και Περιβάλλοντος.

Να παραπεμφθεί ενώπιον και των δυο Επιτροπών σε κοινή συνεδρία, για να είμαστε απόλυτα εντάξει.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου και ο Βουλευτής κ. Δημήτρης Ηλιάδης ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η πρόσφατη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να απαλλοτριώσει ακίνητη ιδιοκτησία στη Λευκωσία για την ανέγερση κυβερνητικών γραφείων».

Είναι το ίδιο θέμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι το ίδιο θέμα και παρακαλώ να προστεθούν τα ονόματα του κ. Ευσταθίου και του κ. Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλετε, εκ μέρους της ΕΔΕΚ.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Προς Θεού, κ. Πρόεδρε. Είμαι Βουλευτής του ΔΗ.ΚΟ. και όχι της ΕΔΕΚ!

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεχόμαστε, κύριε Πρόεδρε. Είναι παλιός γνώριμος ο κ. Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προστιθεμένου και του ονόματος του κ. Στυλιανού, διότι μπορεί να θέλει και ο κ. Ιάκωβος να συμμεριστεί την εγγραφή.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι Βουλευτής Λεμεσού ο κ. Ιάκωβος.

Ο Βουλευτής κ. Μιχάλης Παπαπέτρου ζητά εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ την εγγραφή του πιο κάτω θέματος.

«Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση του Συντάγματος και των Διεθνών Συνθηκών, και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο», και η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε ένσταση να εγγραφεί τέτοιο θέμα στη Βουλή και να παραπεμφθεί σε οποιαδήποτε Επιτροπή. Η ΠΕΟ είναι ένας αυτοτελής, αυτόνομος οργανισμός, διοικείται από συμβούλιο, έχει καταστατικό το οποίο ρυθμίζει με βάση τη νομοθεσία και διαφωνούμε να περιληφθεί ένα τέτοιο θέμα στο Κεφάλαιο Δ και να παραπεμφθεί σε οποιαδήποτε Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι πρέπει να δημιουργήσουμε μια νέα Επιτροπή που να αντιμετωπίζει τα εσωτερικά προβλήματα της Αριστεράς. Είναι αυτά πλέον με τα οποία θα μπλέκουμε.

Αλλά ειλικρινά δεν ξέρω, είμαστε όλοι σε δύσκολη θέση. Αν υπάρχει πράγματι θέμα ανθρώπινων δικαιωμάτων το οποίο εγείρεται σ' αυτό το Σώμα, τότε να το αντιμετωπίσουμε. Ο κ. Χατζηδημητρίου λέει να πάμε στο Συμβούλιο της Ευρώπης;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Στη Γενική Εισαγγελία.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Α, στην Εισαγγελία. Αλλά πράγματι κάπου πρέπει να τραβήσουμε μια γραμμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα είναι σαφές. Δεν εγγράφουμε θέμα για να υποκαταστήσουμε ούτε το καταστατικό ούτε τα εσωτερικά της ΠΕΟ. Και προς αυτή την κατεύθυνση ειλικρινά δεν μπορώ να κατανοήσω και το σχόλιο του κ. Γαλανού. Το θέμα είναι σαφές. Υπάρχει ισχυρισμός ότι αυτές οι απολύσεις για πολιτικούς λόγους παραβιάζουν ή όχι το καταστατικό της ΠΕΟ, ή είναι καλό ή κακό, παραβιάζουν διεθνείς συμβάσεις και το Σύνταγμα και η Βουλή σε θέματα συνδικαλιστικών ελευθεριών και στο παρελθόν υπήρξε πολύ ευαίσθητη και διερωτώμαι γιατί σήμερα θα παύσει να είναι ευαίσθητη και θα αρνηθεί να συζητήσει καν αυτό το θέμα. Προς αυτή την κατεύθυνση πιστεύω ότι θα πρέπει να εγγραφεί και να συζητηθεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, εφόσον υπάρχει ένσταση, είμαι υποχρεωμένος να το θέσω σε ψηφοφορία.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να προσθέσω σε όσα έχει πει ο συνάδελφος Παπαπέτρου ότι υπάρχουν συγκεκριμένες διεθνείς συμβάσεις τις οποίες έχει επικυρώσει η Κυπριακή Δημοκρατία σχετικά με την προστασία πολιτικών δικαιωμάτων ενάντια στην άσκηση διακρίσεων σε βάρος πολιτών για πολιτικούς λόγους και είναι βάσει αυτών των διεθνών συμβάσεων που, επαναλαμβάνω, επικυρώθηκαν από την Κυπριακή Δημοκρατία, που ζητούμε όπως εγγραφεί και απασχολήσει τη Βουλή αυτό το σοβαρό θέμα.

Έχω την πεποίθηση ότι αυτή η Βουλή που είναι προστάτης και του Συντάγματος αλλά και των δημοκρατικών και πολιτικών ελευθεριών δεν μπορεί να είναι αδιάφορος θεατής και παρατηρητής, όταν ασκείται καθεστώς διακρίσεων σε βάρος πολιτών της Δημοκρατίας, επαναλαμβάνω για πολιτικούς λόγους, διακρίσεων ενάντια στην απασχόλησή τους.

Γι' αυτό εισηγούμαστε την εγγραφή και συζήτηση του θέματος στην Επιτροπή Νομικών της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μου κάμνει εντύπωση η λογική και η γραμμή πάνω στην οποία στηρίζεται ο ισχυρισμός και η εισήγηση εγγραφής θέματος. Είμαι Βουλευτής από το 1970 και ουδέποτε αυτό το Σώμα και οι συνάδελφοι απ' αυτούς που ήταν από το 1970 Βουλευτές, ουδέποτε, λέω, ασχολήθηκε το Σώμα με το αν απόλυσε προσωπικό ο Λανίτης ή ο Σεβέρης ή οποιοσδήποτε εργοδότης ή οποιαδήποτε επιχείρηση ή οποιαδήποτε συντεχνία ή οποιαδήποτε εφημερίδα, εν ονόματι των ανθρώπινων δικαιωμάτων και οποιωνδήποτε άλλων. Ύστερα θέλω να θυμίσω, κύριε Πρόεδρε, και ιδιαίτερα τους νομικούς ότι έχουμε πρακτική σύμφωνα με την οποία αποφεύγουμε να κάμουμε ονομαστική αναφορά για πρόσωπο το οποίο δεν είναι στο Σώμα.

Πώς είναι δυνατό να συζητήσει η Βουλή είτε για την Π.Ε.Ο. είτε για οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση οποιοδήποτε θέμα που το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή σώμα δε μετέχει και δεν είναι δυνατό να μετέχει, διότι δεν είναι χώρος εδώ που θα εξετάσει αυτά τα θέματα.

Γι' αυτό το λόγο και επειδή υπάρχουν οι νόμοι για να ρυθμίζουν αυτά τα θέματα, είναι δικαίωμα οποιωνδήποτε οι οποίοι θεωρούν ότι παραβιάζονται τα δικαιώματά τους να αποταθούν είτε στο Εργατικό Διαιτητικό Δικαστήριο είτε στο οποιοδήποτε δικαστήριο είτε σε οποιοδήποτε διεθνή οργανισμό, και να θέσουν το θέμα. Δεν είναι πιστεύω δουλειά της Βουλής αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, πιστεύω ότι εξαντλήθηκε το θέμα, έχει συζητηθεί αρκετά, η άποψη είναι....

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Για να διευκρινιστεί αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, μόνο μισό λεπτό.

Στο παρελθόν, είπε ο κ. Κουρτελλάρης, ότι δεν άκουσε ποτέ από το 1970 να συζητούνται τέτοια θέματα. Θα ήθελα να τον υπενθυμίσω ότι στο παρελθόν συζητήθηκε σ' αυτό το Σώμα θέμα διακρίσεων σε βάρος της ΔΕΟΚ και συζητήθηκε θέμα απολύσεων από τις Κυπριακές Αερογραμμές, θέμα του Αμιάντου και πολλά άλλα θέματα.

Βεβαίως, αν ήταν ο Λανίτης, όπως είπε ο κ. Κουρτελλάρης, τότε θα ήταν άλλο το θέμα, αλλά εδώ είναι μια συνδικαλιστική οργάνωση....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Κύριε Παπαπέτρου, σας παρακαλώ. Δεν μας ενδιαφέρει τί έγινε στο παρελθόν. Εδώ πέρα έχουμε την πρόταση εγγραφής ενός θέματος. Δε θα δώσω το λόγο σε κανένα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πουμπουρή. 'Εχουν λεχθεί πάρα πολλά πάνω σ' αυτό θέμα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, να κάμω μια παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ. Μάλιστα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, σας παρακαλώ.

Η ΠΕΟ δεν είναι εργοδοτικός οργανισμός. Η ΠΕΟ είναι μια οργάνωση η οποία αγωνίζεται για τα συμφέροντα των εργατοϋπαλλήλων. Και είναι δικαίωμά της, όταν το θεωρήσει ότι έχει πλεονάζον προσωπικό να απολύσει, να προσλάβει, να κάμει ότι θεωρεί σωστό.

Δεύτερο, η ΠΕΟ δεν έχει διώξει κανένα, δεν έχει απολύσει κάνενα για πολιτικούς λόγους. Γι' αυτό....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουμπουρή, μπαίνουμε στην ουσία του θέματος.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Σύμφωνοι, αλλά επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να κάμουν τοποθετήσεις οι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουμπουρή, όλα αυτά είναι γνωστά. Μπαίνουμε στην ουσία του θέματος. Εδώ πέρα οι άνθρωποι θέλουν να εγγραφεί ένα θέμα. Εσείς λέτε όχι, να μην εγγραφεί. Εγώ είμαι υποχρεωμένος να το θέσω σε ψηφοφορία. Και ερωτώ, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της εγγραφής αυτού του θέματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10, κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11 αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Ωστε το θέμα εγγράφεται με 10 ψήφους υπέρ, 9 εναντίον και 11 αποχές.

Τι να κάμουμε; Το Σώμα έχει διαιρεθεί πάνω σ' ένα τόσο απλό θέμα.

Παραπέμπεται λοιπόν το θέμα αυτό ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου και οι Βουλευτές κ. Χρίστος Πέτας, Νίκος Μουσιούττας και Λεόντιος Ιεροδιακόνου ζητούν εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΕΔΕΚ, ΑΚΕΛ, ΔΗ.ΚΟ. και ΔΗ.ΣΥ. αντίστοιχα την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η κατασκευή του νέου δρόμου Πύργου-Λευκωσίας».

Η εισήγηση είναι όπως παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά το θέμα είναι επείγον. Δημιουργήθηκε ολόκληρη κρίση γύρω απ' αυτό το θέμα σε συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό εγγράφουμε κύριε Χατζηδημητρίου. Είναι περιττό να αγορεύουμε πάνω στα θέματα που εγγράφονται. Με συγχωρείτε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, έχετε πει ότι είναι επείγον και το ξέρω κι εγώ ότι είναι επείγον και όλοι μας.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Καταλαβαίνω τον εκνευρισμό σας από τα προηγούμενα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Οχι, για κάθε θέμα το οποίο εγγράφεται δεν πρόκειται να γίνονται αγορεύσεις.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα αγορεύσεις κάμνετε εσείς, κύριε Πρόεδρε, δεν έκαμα εγώ.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Οχι, με συγχωρείτε, εσείς κάμνετε αγορεύσεις.

Λοιπόν κύριοι, έχουμε άλλα δυο θέματα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Επί του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Οχι, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Δε θα αγορεύσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, κύριε Δίγκλη, ενεγράφη το θέμα και παραπέμφθηκε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Απλώς θα προσθέσω όπως θεωρηθεί ότι κι εμείς προσυπογράφουμε την εγγραφή του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προσυπογράφετε. Τόσο το καλύτερο.

Υπάρχει μια επιστολή προς τον Πρόεδρο της Βουλής την οποία θα σας αναγνώσω.

«Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή έχει δημιουργηθεί σοβαρό πρόβλημα από την απαλλοτρίωση καλλιεργήσιμης γης στην περιοχή 'Κόρακας' του χωριού Αγίου Ιωάννη Μαλούντας και έχουν ζημιωθεί από την απαλλοτρίωση αυτή πολλοί μικροκαλλιεργητές, παρακαλούμε όπως εγγραφεί το πιο κάτω θέμα στο Κεφάλαιο Δ' της ημερήσιας διάταξης της συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων:

'Η απαλλοτρίωση καλλιεργήσιμης γης στην περιοχή 'Κόρακας' του Αγ. Ιωάννη Μαλούντας'.

Για την καλύτερη εξέταση του θέματος παρακαλούμε όπως παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής».

Την επιστολή υπογράφουν οι κύριοι Ιεροδιακόνου, Πέτας, Μουσιούττας, Χατζηδημητρίου και Παπαπέτρου, δηλαδή εκ μέρους όλων των πλευρών της Βουλής.

'Αρα δεν υπάρχει θέμα. Θα εγγραφεί και θα πάει ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας.

Πολύ ωραία. Εγγράφεται λοιπόν και παραπέμπεται.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Είναι Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία.

Οι Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Δήμος Γεωργιάδης, Ανδρέας Παρισινός και Κωνσταντίνος Λόρδος ζητούν την εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ και την παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος των πιο κάτω θεμάτων:

1. «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των πρόσφατων απαλλοτριώσεων για κυβερνητικά γραφεία στις οδούς Κινύρα και Χαράλαμπου Μούσκου».
2. «Η ανάγκη περιβαλλοντικής εξέτασης της απόφασης για νέα κυβερνητικά κτίρια στην Αρχιγραμματεία».

Θα παραπεμφθεί μαζί με το όλο θέμα ενώπιον των δυο Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και θα εξεταστεί και αυτό το θέμα μαζί.

Κι' έτσι φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

('Ωρα λήξης: 7.40 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Αναβολή για την επόμενη συνεδρία του θέματος της συμμετοχής των πέντε Βουλευτών που αποχώρησαν από το ΑΚΕΛ-Αριστερά στις διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

2) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» 2. «Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» 3. «Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και 4. «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι σύντομες αναφορές που έγιναν (Λ. Ζαχαριάδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Α. Γαλανός, Χρ. Κουρτελλάρης, Τ. Χατζηδημητρίου και Π. Στυλιανού) και ψήφιση αυτών σε Νόμους.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 12 του 1990).

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αριθμό 10 του 1990).

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1990», η σύντομη αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Α. Ανδρέου πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

10) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1990», οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Δ. Ηλιάδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Χρ. Σολωμής, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Γλ. Κληρίδης, Ο. Δημητρίου και Έ. Χρυσοστόμου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 8 του 1990).

11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που έγιναν πάνω στο θέμα [Δ. Ηλιάδης, Χρ. Σολωμής, Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού, Μ. Παπαπέτρου, Α. Γαλανός, Γλ. Κληρίδης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς) και Π. Δίγκλης] και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

12) Αναβολή του θέματος «Ο περί Αναπληρωτών Μελών της Αστυνομικής Δύναμης (Μονιμοποίηση) Νόμος του 1990» ύστερα από συζήτηση (Γλ. Κληρίδης, Ν. Μουσιούττας, Α. Γαλανός, Μ. Παπαπέτρου, Μ. Πουμπουρής, Ε. Ευσταθίου, Λ. Ζαχαριάδης, Χρ. Σολωμής, Χρ. Κουρτελλάρης και Ν. Αναστασιάδης).

13) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας για την Εγκατάσταση Αντιπροσωπείας της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Κυπριακή Δημοκρατία (Κυρωτικός) Νόμος του 1990», οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Μ. Πουμπουρής, Μ. Παπαπέτρου, Τ. Χατζηδημητρίου και Α. Γαλανός) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

14) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Υδατοπρομηθείας Χωρίων δι' Οικιακούς Σκοπούς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

15) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

16) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και 2) «Οι περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

17) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», σύντομη αναφορά από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού και έγκριση αυτών.

18) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους της Αρχής και Εξαρτωμένους αυτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και 2) «Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους αυτών) (Όμοιον προς το Σχέδιον Συντάξεων της Κυβερνήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

19) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Φυλακών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

20) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Απαιτούμενα Προσόντα Διορισμού ή Προαγωγής, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες κάθε Θέσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

21) Έκθεση για τους Κανονισμούς 1) «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Αύξηση των Μισθών και Αναδιάρθρωση του Μισθολογίου και των Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», 2) «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και 3) «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

22) Έκθεση για το θέμα «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από ορισμένα πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Μάιο του 1990», η σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα από τον αξ. Βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και δήλωση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών κ. Ντ. Κωνσταντίνου και έγκριση αυτής.

23) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.

24) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η επιδιόρθωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Παλιόμυλου-Προδρόμου - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Καμιναριών-Αγίου Νικολάου (Πάφου) - Η μετακίνηση του εργοστασίου μπαταριών ΝΤΕΞΕΛ - Η προγραμματισμένη λειτουργία του Διεθνούς Κέντρου Διευθύνσεως - Τα διάφορα προβλήματα στην κοινότητα Κοτσιάτη - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Κοτσιάτη - Αγίας Βαρβάρας - Η επιδιόρθωση των τουρκοκυπριακών οικιών στον Κοτσιάτη - Οι στεγαστικές ανάγκες των κατοίκων Κοτσιάτη - Η παροχή βοήθειας σε νεαρά ζευγάρια των ακριτικών περιοχών Αθηαίνου και Τρούλλων - Το αίτημα της κοινότητας Νατάς για μείωση στο ένα τέταρτο της συνεισφοράς της στην εκτέλεση κοινοτικών έργων - Η επιχορήγηση του οδικού φωτισμού στην κοινότητα Νατάς - Η επαναλειτουργία του Δημοτικού Σχολείου Νατάς - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου που διέρχεται μέσω του χωριού Νατά - Η ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Τίμης-Νατάς - Η παροχή αποζημιώσεων στους κατοίκους Νατάς των οποίων η ακίνητη ιδιοκτησία απαλλοτριώθηκε στα πλαίσια κατασκευής του νέου δρόμου Πάφου - Αμαργέτης - Η καθυστέρηση στην εξέταση κτηματολογικών υποθέσεων του χωριού Νατάς - Η επιδιόρθωση του δρόμου Πάφου-Αμαργέτης - Η επιδιόρθωση του δρόμου Πέγειας-Κάθηκα - Η τουριστική ανάπτυξη της παραλιακής περιοχής Σωτήρας - Η αξιοποίηση του πόσιμου νερού από τις πηγές «Βιλλούρκα» - Η ανέγερση και Β' Δημοτικού Σχολείου στο Παλιομέτοχο - Η κατασκευή γεφυριού στο Παλιομέτοχο -Η επιδιόρθωση της μαρωνιτικής εκκλησίας στην κοινότητα Κοτσιάτη - Η αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος στο Γέρι - Το οδικό δίκτυο στους οικισμούς

αυτοστέγασης Γερίου - Η υδατοπρομήθεια στους οικισμούς αυτοστέγασης Γερίου - Η πρόσληψη 13 υπαλλήλων στο Τελωνείο Λεμεσού - Η αξιοποίηση του Σκοπευτηρίου Γερίου ως πολιτιστικού και αθλητικού κέντρου - Το αίτημα των κατοίκων των οικισμών αυτοστέγασης Γερίου για ενιαία περιοχή στέγασης των βιοτεχνιών τους - Το αίτημα των κατοίκων των οικισμών αυτοστέγασης Γερίου για διαχωρισμό οικοπέδων σε κρατική γη - Το αίτημα των κατοίκων των οικισμών αυτοστέγασης Γερίου για ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης για το Β' Δημοτικό Σχολείο - Η διαπλάτυνση του δρόμου Γερίου-Λατσιών - Η χρησιμοποίηση του αεροδρομίου Λάρνακας για τη μεταφορά Ρωσοεβραίων στα κατεχόμενα από το Ισραήλ αραβικά εδάφη - Η παροχή κυβερνητικών δανείων σε εκτοπισθέντες και πληγέντες επιχειρηματίες - Η απαλλοτρίωση ιδιωτικής καλλιεργήσιμης γης στην περιοχή «Κόρακας» Αγίου Ιωάννη Μαλούντας - Η κατασκευή τοίχων αντιστήριξης στην οδό Μόρφου (περιοχή Σκοπευτηρίου) στο Γέρι - Η απομάκρυνση των μαντρών που βρίσκονται στην κοινότητα Γερίου και η μεταφορά τους στην κτηνοτροφική ζώνη - Η ανέγερση ιατρείου για τις ανάγκες των κατοίκων των οικισμών αυτοστέγασης Γερίου).

25) Απαντήσεις Υπουργών σ' ερωτήσεις Βουλευτών (Η εγκατάσταση συστήματος επεξεργασίας λυμάτων από την εταιρεία Κάρλσμπεργκ - Η διαπλάτυνση του δρόμου Μαραθούντας-'Αρμου - Το αίτημα της Επιτροπής του Συνεργατικού Παντοπωλείου του Οίκου 'Αγιος Χαράλαμπος για αύξηση της ετήσιας χορηγίας του - Η κατασκευή του φράγματος 'Αχνας - Η λειτουργία και το πρόγραμμα του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών - Η βελτίωση του δρόμου Σίμου-Σκάρφος - Οι συνέπειες του καπνίσματος - Η δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου και τουριστικού περιπτέρου στην παραθαλάσσια περιοχή Δρομολαξιάς-Μενεού - Η ανέγερση αίθουσας πολλαπλής χρήσης στο Γυμνάσιο Ακακίου -Η παροχή οικονομικής βοήθειας προς την κοινότητα Ακακίου για επιδιόρθωση του παλιού κτιρίου του δημοτικού της σχολείου - Η ανέγερση γηροκομείου από τη μαρωνιτική κοινότητα - Η ίδρυση μουσείου κυπριακής υπαίθρου - Η παραμονή αστυνομικών σε αστυνομικούς σταθμούς της υπαίθρου - Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες στην Καντού - Η ελευθεροποίηση από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών των τερματικών συσκευών - Η κατασκευή φράγματος στο χωριό Ακάκι - Ο εκσυγχρονισμός του θεσμού των Σχολικών Εφορειών - Τα διάφορα προβλήματα του συνοικισμού Λειβαδιών Λάρνακας - Μέτρα για την καταπολέμηση του τυφοειδούς πυρετού και της ποντίκας στην περιοχή Λειβαδιών Λάρνακας - Η προώθηση σχεδίου μεταβίβασης της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στον ιδιωτικό τομέα - Η μεταστέγαση του μαθητικού οικοτροφείου στην Παιδική Στέγη Λευκωσίας - Η καταβολή μηνιαίου χορηγήματος σε εργάτες του πνεύματος και της τέχνης - Η δωρεάν διακίνηση των εθνοφρουρών στις αστικές περιοχές - Μέτρα για την καλύτερη οδική ασφάλεια -Η παραχώρηση των εξόδων θέρμανσης του Κολυμβητηρίου Λάρνακας από τον Κ.Ο.Α. - Η παραχώρηση αδειών «Ζ» - Η συνεργασία του Τμήματος Αρχαιοτήτων Κύπρου με την Ελληνική Αρχαιολογική Υπηρεσία - Μέτρα στρατιωτικής ασφάλειας στην περιοχή της οδού Συρακουσών - Η διακίνηση και διάθεση ναρκωτικών - Η ανάγκη ασφαλτόστρωσης του χωματόδρομου από τις 'Εμνες μέχρι τον Κύκκο - Η παροχή αποζημιώσεων στους αμπελουργούς Παναγιάς-Αμπελίτη - Η ανόρυξη γεωτρήσεων στην κοινότητα Κάτω Στρουμπίου -Η αυτόματη προαγωγή ανώτερων αξιωματικών της αστυνομίας στον επόμενο βαθμό με την αφυπηρέτησή τους - Η αξιοποίηση των γεωτρήσεων στον 'Αγιο Μάμα Λεμεσού - Η καταπολέμηση του εντόμου Λιφ Χόππερ - Τα αρδευτικά προβλήματα της κοινότητας Πισσουρίου - Η κατασκευή

πεζοδρομίων στην παλιά Λευκωσία - Η αποπεράτωση των εργασιών του δρόμου Λάρνακας-Ορόκλινης -Η μετακίνηση του δεύτερου γιατρού από το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κ. Πύργου - Το αρδευτικό έργο Λάνιας-Δωρού - Η κατασκευή υδατοφράκτη στον «Ξυλούρικο»).

26) Ομόφωνη έγκριση της εισήγησης του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού όπως το θέμα «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ» αναβληθεί για την επόμενη συνεδρία.

27) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

α) «Η όλη πολιτική της κυβέρνησης στην εφαρμογή του Νόμου περί Απαλλοτριώσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στην εξαγγελθείσα πρόσφατα απαλλοτρίωση της περιοχής της οδού Κινύρα στη Λευκωσία για την ανέγερση κυβερνητικών γραφείων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Μαρκίδη, Τ. Χατζηδημητρίου, Δ. Ηλιάδη, Π. Στυλιανού και Ε. Ευσταθίου).

β) «Η κατασκευή του νέου δρόμου Πύργου-Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων της Βουλής).

γ) «Η απαλλοτρίωση καλλιεργήσιμης γης στην περιοχή 'Κόρακας' του Αγ. Ιωάννη Μαλούντας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων της Βουλής).

δ) «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των πρόσφατων απαλλοτριώσεων για κυβερνητικά γραφεία στις οδούς Κινύρα και Χαράλαμπου Μούσκου» και

ε) «Η ανάγκη περιβαλλοντικής εξέτασης της απόφασης για νέα κυβερνητικά κτίρια στην Αρχιγραμματεία».

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Δ. Γεωργιάδη, Α. Παρισινού και Κ. Λόρδου).

28) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' ύστερα από συζήτηση (Μ. Πουμπουρής, Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Παπαπέτρου, Π. Δίγκλης και Χρ. Κουρτελλάρης) και παραπομπή στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή του ακόλουθου θέματος:

«Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της Π.Ε.Ο. για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση του Συντάγματος και των Διεθνών Συνθηκών, και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

Συνεδρίαση 17ης Μαΐου 1990

(Ώρα έναρξης: 4.25 μ.μ.)

(Αρ. 29)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι Βουλευτές, προτού μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης πρέπει να σας υπενθυμίσω ότι η Βορειοατλαντική Συμμαχία και δη το στρατιωτικό σκέλος της από το μήνα Φεβρουάριο σε μια άσκηση επί χάρτου έχει συμπεριλάβει στο πρόγραμμα και το παράνομο αεροδρόμιο του Λευκονοίκου, ένα αεροδρόμιο το οποίο παράνομα κατασκεύασαν πάνω σε έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας οι τουρκικές κατοχικές αρχές. Πάνω στο θέμα αυτό, αυτό το Σώμα έχει υποχρέωση, όχι μόνο δικαίωμα, αλλά και υποχρέωση, να εκφέρει τις απόψεις του.

Καλώ τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκο Κληρίδη στο βήμα.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Η ελληνική κυβέρνηση έχει πρόσφατα αποκαλύψει ότι σε στρατιωτικά γυμνάσια του ΝΑΤΟ περιλήφθηκε για σκοπούς αυτών των γυμνασίων από τη στρατιωτική ηγεσία του ΝΑΤΟ το παράνομο αεροδρόμιο στο βόρειο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου. Θεώρησα υποχρέωσή μας να συζητήσουμε αυτό το θέμα στη Βουλή των Αντιπροσώπων, όχι τόσο για να καταδικάσουμε αυτό το οποίο είναι οφθαλμοφανές και παράνομο, αλλά για να ακουστεί η φωνή της Βουλής της Κύπρου στις χώρες του ΝΑΤΟ και σε όλες τις άλλες χώρες.

Αναμφίβολα η κυβέρνηση διαμαρτυρήθηκε, αλλά πιστεύω και η Βουλή των Αντιπροσώπων μπορεί να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο με μια καταδίκη αυτής της απαράδεκτης πράξης η οποία αντιβαίνει στο διεθνές δίκαιο και η οποία δημιουργεί την εντύπωση, που πιθανόν να είναι και ο σκοπός της στρατιωτικής ηγεσίας του ΝΑΤΟ, ότι το βόρειο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου αποτελεί τουρκικό έδαφος.

Είναι γι' αυτό το λόγο που ομόφωνα αυτό το Σώμα καταδικάζει αυτή την ενέργεια. Και είμαι ευτυχής να πω ότι όλοι συμφωνούν ότι αυτή η πράξη δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητη και ότι όχι μόνο πρέπει να καταδικάσουμε την παρανομία του στρατιωτικού σκέλους του ΝΑΤΟ, αλλά και να το τονίσουμε αυτό ειδικά στα κοινοβούλιά τους, εξουσιοδοτώντας τον Πρόεδρο της Βουλής μας να επικοινωνήσει με όλα τα κοινοβούλια και να διαβιβάσει το ψήφισμα, όταν μάλιστα οι κυβερνήσεις αυτών των χωρών συνεχίζουν να αναγνωρίζουν την Κυπριακή Δημοκρατία και αρνούνται να αναγνωρίσουν το τουρκοκυπριακό «κράτος». Δεν μπορούμε να αφήσουμε τους στρατιωτικούς του ΝΑΤΟ να καθορίζουν πολιτική για το κυπριακό πρόβλημα. Γιατί αλλοίμονο στην Κύπρο, αν αυτό συμβεί.

Πιστεύω λοιπόν ότι σήμερα επιτελούμε ένα ουσιαστικό καθήκον υψίστης σημασίας -και είναι ευχάριστο το γεγονός ότι το επιτελούμε εν πλήρει ομοφωνία- και αποδεικνύουμε σε όλους τους χώρους ότι δε θα ανεχθούμε οποιαδήποτε κατάσταση να θεωρεί έδαφος της πατρίδας μας τουρκικό έδαφος και να το μεταχειρίζεται για οποιουσδήποτε σκοπούς προς αυτή την κατεύθυνση.

Πιστεύω ακόμα ότι θα έπρεπε η Βουλή στις επόμενες κοινοβουλευτικές αντιπροσωπείες που θα σταλούν σε διάφορες χώρες να το κάνει κύριο θέμα και να ζητήσουμε από τα κοινοβούλια των χωρών τις οποίες θα επισκεφθούμε να λάβουν τα αναγκαία μέτρα, για να μην επαναληφθεί αυτό το σφάλμα. Δόθηκε μια πρόχειρη εξήγηση την οποία δε δεχόμαστε. Η εξήγηση ήταν ότι ήταν λάθος. Τα σχέδια τα στρατιωτικά για γυμνάσια που αφορούν διάφορες χώρες δεν τα ετοιμάζουν λοχίες ή επιλοχίες. Τα ετοιμάζουν στρατηγοί και εγκρίνονται από στρατιωτικά επιτελεία, τα οποία ασφαλώς πρέπει να ξέρουν ποιες είναι οι χώρες που ανήκουν στη συμμαχία τους, για να κανονίσουν τα διάφορα αεροδρόμια από τα οποία θα εξορμήσουν. Και αυτοί οι στρατηγοί πρέπει να ξέρουν ότι η Κύπρος δεν υπήρξε, δεν είναι και δε θα γίνει χώρα του ΝΑΤΟ, για να περιλαμβάνουν το αεροδρόμιο στο βόρειο τμήμα της Κύπρου για σκοπούς ασκήσεως.

Πιστεύω λοιπόν ότι δεν μπορούμε να δεχθούμε μια τόσο αφελή εξήγηση. Προσβάλλουν και τη νοημοσύνη μας, νομίζοντας οι στρατιωτικοί του ΝΑΤΟ ότι είμαστε και εμείς αφελείς. Δεν είμαστε αφελείς. Γνωρίζουμε ποιοι και πώς ετοιμάζουν μιας συμμαχίας τα γυμνάσια και ποιοι τα εγκρίνουν και δεν πρόκειται περί λάθους. Πρόκειται περί πράξεως σκοπιμότητας η οποία πρέπει να παταχθεί εν τη γενέσει της.

Το κείμενο του ψηφίσματος το οποίο ετοιμάστηκε με βρίσκει σύμφωνο και εμείς ως Δημοκρατικός Συναγερμός θα υπερψηφίσουμε αυτό το ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Κληρίδη για την ομιλία του και καλώ στο βήμα τον κ. Παναγίδη, εκπρόσωπο του ΔΗ.ΚΟ.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το Δημοκρατικό Κόμμα καταδικάζει ανεπιφύλακτα και ταυτόχρονα εκφράζει την ιδιαίτερή του ανησυχία για τη συμπερίληψη του παράνομου αεροδρομίου

Λευκονοίκου -που κατασκεύασαν και λειτουργούν οι κατοχικές δυνάμεις- σε ασκήσεις επί χάρτου της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας. Η Κύπρος δεν ανήκει στο ΝΑΤΟ και επομένως η πράξη τούτη αποτελεί ξεκάθαρη παραβίαση του διεθνούς δικαίου.

Δεν μπορούν από τη μια οι κυβερνήσεις των χωρών του ΝΑΤΟ να ενθαρρύνουν κατά διάφορους τρόπους τη δική μας πλευρά για συνομιλίες για λύση του κυπριακού προβλήματος και από την άλλη κάποιες στρατιωτικές ηγεσίες των χωρών τούτων με τις πράξεις τους να ενισχύουν την επεκτατική πολιτική της Τουρκίας και τη συνεχή προσπάθειά της για την προώθηση τετελεσμένων στα πλαίσια της πολιτικής της.

Η προφορική εξήγηση που δόθηκε ότι πρόκειται περί λάθους δε σημαίνει ότι δεν υπάρχουν ευθύνες. Υπάρχουν ευθύνες και μάλιστα σοβαρότατες, γιατί κάποιοι μέσα στους κόλπους του ΝΑΤΟ προσπάθησαν να συμπεριλάβουν το παράνομο αεροδρόμιο στο κατεχόμενο Λευκόνοικο στα πλαίσια κάποιας άσκησης της συμμαχίας, εντάσσοντάς το στο στρατηγικό χώρο της Τουρκίας.

Ακόμα, κύριοι συνάδελφοι, και αν δεχθούμε ότι είναι λάθος κάποιων επιτελικών της συμμαχίας, που δε δεχόμαστε ότι είναι λάθος, η ενέργεια τούτη είναι καταδικαστέα και από κάθε άποψη ανεπίτρεπτη.

Είναι ολοφάνερο ότι τα κέντρα αποφάσεων του ΝΑΤΟ αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στη διεύρυνση της επιρροής της στρατιωτικής αυτής συμμαχίας. Αλλά με κανένα τρόπο δεν μπορούν να αφεθούν αυθαίρετα να κατατάσσουν, να εμπλέκουν ή να σύρουν μικρές και ανυπεράσπιστες χώρες - ιδιαίτερα στην περίπτωση της διχοτομημένης και ημικατεχόμενης Κύπρου - στα επιτελικά σχέδια δράσεών τους. Τούτο είναι ανεπίτρεπτο. Ενάντια σε κάθε νόμο, κώδικα και τάξη. Αλλά ταυτόχρονα πλήττει κατά τρόπο βάναυσο την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, φέρει ένταση στην κοινή γνώμη και προκαλεί δικαιολογημένα αισθήματα δυσφορίας και αντίδρασης έναντι στα πλαίσια δράσεως της συμμαχίας.

Καλούμε τα κράτη-μέλη του ΝΑΤΟ, τα πιο πολλά από τα οποία είναι και μέλη της Ε.Ο.Κ., να αναλογιστούν τις ευθύνες τους. Να επιδείξουν ευαισθησία και συνέπεια. Οι πολιτικές τους ηγεσίες να διαμηνύσουν κατά τρόπο σαφέστατο στα ηγετικά στρατιωτικά τους στελέχη, που συμμετέχουν στο Αρχηγείο του ΝΑΤΟ, να σταματήσουν να ενισχύουν στην ουσία με τέτοια σχέδια ή, όπως λένε, «λάθη» τον άκρατο επεκτατισμό της Τουρκίας και τα σχέδιά της εις βάρος της Κύπρου μας. Μιας χώρας μικρής, ευρωπαϊκής και ημικατεχόμενης.

Απαιτούμε να σεβαστούν την τραγωδία που διέρχεται ο τόπος και ο λαός μας. Να δείξουν έμπρακτα την αλληλεγγύη τους και αντί να συμπεριλαμβάνουν κατά τρόπο σκανδαλώδη τα παράνομα αεροδρόμια του Αττίλα, να απαιτήσουν από την Άγκυρα να αποσύρει αμέσως τα στρατεύματα κατοχής και τους εποίκους από την Κύπρο.

Το Δημοκρατικό Κόμμα χαιρετίζει την έντονη και έγκαιρη αντίδραση της κυβέρνησης της Ελλάδας και ελπίζει ότι η αποτελεσματική παρέμβασή της θα αποτρέψει την επανάληψη τέτοιων ενεργειών εις βάρος της Κύπρου, από οπουδήποτε και αν προέρχονται.

Το Δημοκρατικό Κόμμα θέλει να πιστεύει ότι η κυπριακή κυβέρνηση, παράλληλα με τα διαβήματα στα οποία, όπως ανακοίνωσε, έχει προβεί ή θα προβεί ακόμα, θα επαγρυπνεί συνεχώς για το ενδεχόμενο επανάληψης τέτοιων υποτιθέμενων λαθών.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω και εγώ με τη σειρά μου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος να πληροφορήσω το Σώμα ότι θα υπερψηφίσουμε το ψήφισμα το οποίο κατατέθηκε στο Σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Παναγίδη και καλώ στο βήμα τον κ. Μιχάλη Πουμπουρή, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η συμπερίληψη του αεροδρομίου του κατεχόμενου Λευκονοίκου σε άσκηση του ΝΑΤΟ πάνω σε χάρτη που παρουσιάζει κατεχόμενα εδάφη της πατρίδας μας ως τμήμα της Τουρκίας είναι μια σοβαρή πρόκληση προς τα αισθήματα του λαού μας. Είναι μια ενέργεια που παραβιάζει την κυριαρχία, την εδαφική ακεραιότητα και το αδέσμευτο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Δεδομένου ότι η Κύπρος είναι μια αδέσμευτη χώρα που δεν ανήκει σε κανένα στρατιωτικό συνασπισμό, η ενέργεια του ΝΑΤΟ συνιστά ταυτόχρονα και παραβίαση της διεθνούς νομιμότητας. Είναι πράξη αντίθετη με το νέο κλίμα της ύφεσης στις διεθνείς σχέσεις, με το κλίμα της μείωσης της έντασης, της αποχώρησης των ξένων στρατευμάτων από διάφορες χώρες. Αυτή η ενέργεια δείχνει ότι οι ηγετικοί κύκλοι των χωρών του ΝΑΤΟ ή των κυριότερων χωρών του ΝΑΤΟ δεν έχουν ενστερνιστεί τη νέα σκέψη στις διεθνείς σχέσεις και δεν έχουν απαλλαγεί από το σύνδρομο της αντιπαράθεσης και της ωμής επέμβασης στα εσωτερικά διάφορων χωρών και ιδιαίτερα στα εσωτερικά μικρών χωρών, όπως είναι η Κύπρος.

Είναι όμως, κύριε Πρόεδρε, αξιοπρόσεκτο ότι αυτή η προκλητική ενέργεια του ΝΑΤΟ έγινε ακριβώς τις ίδιες μέρες της συνάντησης του Προέδρου Βασιλείου με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη κ. Ντενκτάς στη Νέα Υόρκη, για αναζήτηση λύσης του Κυπριακού. Έγινε τις ίδιες μέρες που οι ηγέτες των κυριότερων χωρών του ΝΑΤΟ προέβαιναν σε πληθωρικές δηλώσεις υπέρ της επανένωσης της Κύπρου και υπέρ της επιτυχίας των συνομιλιών.

Αλλά πώς ήταν δυνατό να επιτύχουν οι συνομιλίες και να επανενωθεί η πατρίδα μας, όταν την ίδια στιγμή των ευχολογίων και των προτροπών για επιτυχία των συνομιλιών, οι επιτελείς του ΝΑΤΟ με την ενέργειά τους ενθάρρυναν την τουρκική αδιαλλαξία; Έτσι αυτή η ενέργεια των μελών του ΝΑΤΟ, των κυριότερων χωρών του ΝΑΤΟ, υπήρξε σοβαρότατο πλήγμα ενάντια στην προσπάθεια της κυπριακής κυβέρνησης και του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για αναζήτηση λύσης του Κυπριακού μέσω των συνομιλιών.

Αυτή η προκλητική ενέργεια του ΝΑΤΟ κρατήθηκε μυστική από το λαό. Και διερωτώμαστε γιατί δεν ενημερώθηκε έγκαιρα και επίσημα η κυπριακή κυβέρνηση γι' αυτό το μεγάλο σκάνδαλο σε βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας; Γιατί κρατήθηκε ο κυπριακός λαός σε άγνοια; Απλούστατα γιατί η ενέργεια των κυριότερων χωρών-μελών του ΝΑΤΟ περιείχε το στοιχείο της ενοχής των επιτελών του ΝΑΤΟ.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς καταδικάζει και στιγματίζει αυτή την απαράδεκτη ενέργεια της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας και ζητά

όπως οι δυνάμεις που ενέχονται σ' αυτή απολογηθούν προς την κυπριακή κυβέρνηση και δώσουν εξηγήσεις.

Συμφωνούμε με το ψήφισμα που έχει προταθεί και, επειδή πρόκειται και για θέματα ασφάλειας στην περιοχή μας, προτείνουμε όπως το ψήφισμα αυτό αποσταλεί και στα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας ή με την παράκληση προς το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ να το γνωστοποιήσει στα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Πουμπουρή για την ομιλία του και καλώ στο βήμα τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της ΕΔΕΚ, κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα μιλήσει ο Βουλευτής Αμμοχώστου κ. Ηλιάδης εκ μέρους της ΕΔΕΚ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποδεκτός.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι συγκλονιστική η αποκάλυψη ότι το ΝΑΤΟ συμπεριέλαβε σε πολεμική άσκησή του το παράνομο αεροδρόμιο που κατασκεύασαν οι Τούρκοι στο κατεχόμενο Λευκόνοικο. Τώρα πια δεν υπάρχει καμία αμφιβολία γιατί οι Αμερικάνοι δαπάνησαν γύρω στα 500 εκ. δολάρια για την κατασκευή του μεγαλύτερου πολεμικού αεροδρομίου της Μέσης Ανατολής στο Λευκόνοικο.

Το γεγονός ερμηνεύει την ίδια την κυπριακή τραγωδία, τα κοινά αγγλικά, αμερικάνικα και τούρκικα σχέδια ενάντια στην Κύπρο και το λαό της, λόγω της στρατηγικής σημασίας του νησιού. Ενώ ο κόσμος γύρω μας αλλάζει ραγδαία, είναι λυπηρό οι ίδιοι κύκλοι του ΝΑΤΟ που κατέστρεψαν τον τόπο μας να επιμένουν στην ίδια ψυχροπολεμική πολιτική.

Δεκαέξι χρόνια μετά την εισβολή αποδεικνύεται ξανά ότι το ΝΑΤΟ δεν έχει μεταβάλει τους στόχους του, ότι συνεχίζει να απεργάζεται την κατάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και την ολοκληρωτική υποδούλωση του λαού μας. Με την ενέργειά του αυτή αναγνωρίζει de facto την κατοχή και τη διχοτόμηση και παραβιάζει απροκάλυπτα την κυριαρχία του κυπριακού κράτους και το διεθνές δίκαιο.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ καταδικάζει κατηγορηματικά τη νέα νατοϊκή πρόκληση ως απαράδεκτη, ανέντιμη, παράνομη και εγκληματική. Και ζητούμε εξηγήσεις γιατί η κυπριακή κυβέρνηση καθυστέρησε τρεις ολόκληρες ημέρες από την αποκάλυψη του γεγονότος για να αντιδράσει και γιατί η διαμαρτυρία της υπήρξε τόσο χλιαρή.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ψηφίσουμε μαζί με όλους το ψήφισμα που κατατέθηκε, γιατί έτσι αυτή η Βουλή πιστεύουμε ότι συμπορεύεται με το λαό και στέλνει το μήνυμα ότι όλοι μαζί είμαστε ενωμένοι στα μεγάλα προβλήματα της κατοχής και έτοιμοι να υπερασπίσουμε τα δικαιώματά μας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να πω και δύο λόγια όχι ως Βουλευτής ή πολιτικός, αλλά ως Λευκονοικιάτης, ως ένας πρόσφυγας από το Λευκόνοικο, αφού το θέμα αναφέρεται

και αφορά άμεσα την κατεχόμενη κωμόπολή μου, τη γη μου, το σπίτι του. Θέλω να σας πω ότι εμείς οι Λευκονοικιάτες δεν αναγνωρίζουμε σε κανένα Τούρκο, Εγγλέζο, Αμερικάνο, νατοϊκό ή άλλο ξένο κανένα δικαίωμα πάνω στη γη μας.

Η γη του Λευκονοίκου ανήκει μόνο σε μας, στους νόμιμους κατοίκους του. Οι Λευκονοικιάτες, όσα χρόνια και να περάσουν, δε θα πάψουμε ποτέ να αγωνιζόμαστε για την απελευθέρωση και την επιστροφή, για να ζήσουμε ειρηνικά στη γη μας που την πότισαν γενιές και γενιές με τον ιδρώτα και το αίμα τους και όπου είναι θαμμένα τα κόκκαλα των γονιών μας.

Και να είστε σίγουροι πως εκείνη την άγια μέρα της επιστροφής, που θα έλθει, εμείς οι Λευκονοικιάτες θα ξηλώσουμε το πολεμικό αεροδρόμιο και τις πολεμικές εγκαταστάσεις. Να είστε σίγουροι πως η γη του Λευκονοίκου, ελεύθερη και ειρηνική, θα καρπίσει και θα πρασινίσει ξανά, δουλεμένη από τα τίμια χέρια των πρωτογεωργών της Μεσαρκάς.

Έσσεται ήμαρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Ηλιάδη για την ομιλία του και καλώ στο βήμα τον κ. Παπαπέτρου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Κληρίδης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο τελευταίος αγορητής είπε ότι η γη του Λευκονοίκου ανήκει μόνο στο Λευκόνοικο. Χωρίς να έχω επεκτατικές διαθέσεις, θα ήθελα να διορθώσω ότι ανήκει και σε όλους τους Κυπρίους, γιατί δεν πρόκειται περί Κατάγκας. Και εμείς, όταν μιλούμε για την κυπριακή γη, εννοούμε κάθε γωνιά κυπριακής γης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι υπό αυτό το πνεύμα που μίλησε ο κ. Ηλιάδης, κύριε Κληρίδη, αλλά το εξειδίκευσε, διότι είναι ο ίδιος από εκείνη την περιοχή και ήθελε να τονίσει τα αισθήματά του γι' αυτό το θέμα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η συμπερίληψη του αεροδρομίου του Λευκονοίκου σε σενάριο άσκησης του ΝΑΤΟ προκάλεσε τα αισθήματα του κυπριακού λαού. Και τούτο γιατί η ενέργεια αυτή αποτελεί δραστηριότητα που στρέφεται κατευθείαν ενάντια στο κυπριακό κράτος και τον κυπριακό λαό. Η νατοϊκή αυτή πρόκληση στην ουσία αμφισβητεί την κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και παράλληλα ενθαρρύνει τους κατοχικούς ισχυρισμούς ότι η κατεχόμενη βόρεια Κύπρος αποτελεί δήθεν ξεχωριστή κρατική οντότητα, μακριά από τον έλεγχο και τη δικαιοδοσία της κυπριακής κυβέρνησης.

Ο ισχυρισμός ότι η συμπερίληψη της Κύπρου στο σενάριο της άσκησης οφείλεται σε λάθος είναι εντελώς απαράδεκτος και υποτιμά τη νοημοσύνη του λαού μας. Είναι πεποίθησή μας ότι η πιο πάνω ενέργεια αποτελεί ενσυνείδητη πολιτική και στρατιωτική ενέργεια, αποκαλυπτική των προθέσεων των κύκλων του ΝΑΤΟ. Η Βορειοατλαντική Συμμαχία ποτέ δεν απέκρυψε τις προθέσεις της αναφορικά με την από μέρους της αξιοποίηση της στρατηγικής θέσης της Κύπρου.

Εμείς λέμε, και το υπογραμμίζουν τα ίδια τα γεγονότα, η ίδια η ζωή με τον πιο εμφαντικό τρόπο, πως πρόθεση του ΝΑΤΟ είναι η αξιοποίηση της Κύπρου για σκοπούς της συμμαχίας αυτής.

Εμείς λέμε πως οι γενεσιουργές αιτίες της κυπριακής κρίσης θα πρέπει να αναζητηθούν σε τούτο το γεγονός. Είναι γι' αυτό που οι διακοινοτικές διαφορές που υπήρχαν και υπάρχουν στην Κύπρο αξιοποιήθηκαν στο έπακρο από τους κύκλους του ΝΑΤΟ, στην προσπάθειά τους να εκμεταλλευτούν για τον εαυτό τους την κρίση. Είναι γι' αυτό που ο σωβινισμός καλλιεργήθηκε στο έπακρο και αποτέλεσε το θεμέλιο λίθο πάνω στον οποίο μεθοδεύτηκε η διαιρετική πολιτική στην Κύπρο. Είναι γι' αυτό που δύο χώρες του ΝΑΤΟ αφέθηκαν ανενόχλητες το 1974, η μια να ανατρέψει την κυβέρνηση με πραξικόπημα και η δεύτερη να εισβάλει και να κατέχει ακόμα, για 16 τώρα χρόνια, ένα μεγάλο μέρος του νησιού μας.

Είναι πεποίθηση του ΑΔΗΣΟΚ πως η νέα πρόκληση της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας δεν είναι τίποτε άλλο, παρά τα πλήρη αποκαλυπτήρια μιας πολιτικής που μεθοδεύεται από την πρώτη μέρα της ανεξαρτησίας και ακόμα πιο πριν.

'Οταν πριν μερικά χρόνια κατασκευαζόταν το αεροδρόμιο του Λευκονοίκου οι καταγγελίες υπήρξαν σαφείς. Καταγγέλθηκε ότι το αεροδρόμιο ανεγειρόταν για λογαριασμό του ΝΑΤΟ. Κάποιοι, οι πιο δύσπιστοι, δε θέλησαν να δεχτούν εκείνη την πραγματικότητα που βοούσε. Σήμερα οι ίδιοι νατοϊκοί, που έσπευδαν να διαψεύσουν τότε τις καταγγελίες και δήλωναν ότι δεν έχουν καμιά σχέση με την ανέγερση του αεροδρομίου, με τις ενέργειές τους ουσιαστικά ομολογούν την παράνομη επέμβασή τους στα εσωτερικά της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και τούτο αποτελεί ενέργεια που παραβιάζει το διεθνές δίκαιο, παραβιάζει τις αρχές της Διάσκεψης του Ελσίνκι, αλλά, το κυριότερο, υπονομεύει το κλίμα της ύφεσης που κυριαρχεί στις διεθνείς σχέσεις ως αποτέλεσμα της νέας σκέψης που εκπορεύτηκε από το Μιχαήλ Γκορμπατσώφ.

Με αυτή την αφορμή θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε την κατηγορηματική θέση του ΑΔΗΣΟΚ ενάντια στην εμπλοκή της Κύπρου στα πλοκάμια του νατοϊκού στρατιωτικού συμφώνου. Ενάντια στην εμπλοκή της Κύπρου σε οποιοδήποτε στρατιωτικό σύμφωνο. Εμείς του ΑΔΗΣΟΚ πιστεύουμε πως η νέα σκέψη στις διεθνείς σχέσεις δημιουργεί εκείνες τις βάσεις και εκείνες τις προϋποθέσεις που θα οδηγήσουν στην ενίσχυση της υπόθεσης της ειρήνης και της ύφεσης στον κόσμο. Εμείς πιστεύουμε πως η νέα σκέψη, μέσα από τον αφοπλισμό, οδηγεί στη μείωση του ρόλου και της σημασίας των στρατιωτικών συμφώνων και στην τελική διάλυσή τους.

Προς τούτη την κατεύθυνση θα κατευθύνουμε τον αγώνα και τις προσπάθειές μας, υπερασπιζόμενοι την αδέσμευτη εξωτερική πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η νέα σκέψη είναι αντίθετη με ενέργειες όπως αυτή που εξετάζουμε. Είναι αντίθετη με τους εξοπλισμούς και ψυχροπολεμικές ενέργειες, ακόμα και σε περίοδο ύφεσης. Και τούτο γιατί ως κεντρική φιλοσοφία έχει τα πανανθρώπινα ιδανικά, τα πανανθρώπινα κοινά συμφέροντα, εκείνες τις πανανθρώπινες αξίες που εξικνούνται πάνω από σύνορα, πάνω από ιδεολογίες και συνασπισμούς.

Κύριοι Βουλευτές,

Το ΑΔΗΣΟΚ πιστεύει ότι η κυβέρνηση συνειδητοποιεί το μέγεθος της πρόκλησης και του προβλήματος σε ολόκληρή τους την έκταση. Πιστεύουμε ότι σωστά έγιναν τα διαβήματα προς το ΝΑΤΟ, γραπτά και προφορικά. 'Ομως θεωρούμε πως πρέπει να γίνουν περισσότερα. Δεν τελειώνει το θέμα με

διαμαρτυρία στο ΝΑΤΟ. Οι χώρες-μέλη του ΝΑΤΟ είναι συνυπεύθυνες και τα διαβήματα, η έντονη διαμαρτυρία μας θα πρέπει να κατευθυνθεί σε καθεμιά απ' αυτές ξεχωριστά. Γιατί θα ήταν σοβαρό λάθος, στα πλαίσια της σωστής προσπάθειας που καταβάλλει η κυβέρνηση για επίδειξη καλής θέλησης αναφορικά με τη λύση του Κυπριακού, να επηρεαστεί με οποιοδήποτε τρόπο ο τόνος και η αποφασιστικότητα της αντίδρασής μας αναφορικά με την παραβίαση της κυριαρχίας μας από τη νατοϊκή ηγεσία.

Το ΑΔΗΣΟΚ καλεί την κυβέρνηση, ολόκληρο τον πολιτικό κόσμο και τον κυπριακό λαό σε επαγρύπνηση. Γιατί η υπόθεση της υπεράσπισης των δικαιωμάτων μας αποτελεί υπόθεση ολόκληρου του λαού. Η Βουλή προς τούτη την κατεύθυνση έχει σοβαρό ρόλο να διαδραματίσει. Θέλουμε να ελπίζουμε, ήδη φάνηκε από τη συζήτηση, πως η Βουλή σύσσωμη και ομόθυμη θα ανταποκριθεί στις προσδοκίες του κυπριακού λαού.

Θα υπερψηφίσουμε με τη σειρά μας και μεις το ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Παπαπέτρου για την ομιλία του. Τώρα θα αναγνώσω το ψήφισμα και θα το θέσω στην έγκριση του Σώματος.

Το ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων έχει ως εξής:

«ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού συζήτησε το θέμα της απαράδεκτης ενέργειας της στρατιωτικής ηγεσίας του ΝΑΤΟ να περιλάβει σε άσκηση πάνω σε χάρτη το αεροδρόμιο που κατασκεύασαν οι τουρκικές κατοχικές δυνάμεις σε παράνομα κατεχόμενο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο Λευκόνοικο, ομόφωνα αποφασίζει:

(α) Καταδικάζει την απαράδεκτη αυτή ενέργεια της στρατιωτικής ηγεσίας του ΝΑΤΟ ως προσβλητική και προκλητική σε βάρος του κυπριακού λαού, της κυριαρχίας, ανεξαρτησίας, της εδαφικής ακεραιότητας και του αδέσμευτου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(β) Καταγγέλλει την ενέργεια αυτή του ΝΑΤΟ ως ωμή και απροκάλυπτη παραβίαση του διεθνούς νόμου και πλήγμα στις προσπάθειες της κυπριακής κυβέρνησης για τη διασφάλιση της κυριαρχίας, ανεξαρτησίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(γ) Καλεί το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να προβεί στα αναγκαία διαβήματα προς τις κυβερνήσεις των χωρών-μελών του ΝΑΤΟ για σεβασμό της κυριαρχίας, ανεξαρτησίας, εδαφικής ακεραιότητας και του αδέσμευτου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(δ) Καλεί τα κοινοβούλια των χωρών-μελών του ΝΑΤΟ όπως λάβουν οποιαδήποτε μέτρα στη διάθεσή τους κρίνουν αναγκαία για τη μη επανάληψη παρόμοιας ενέργειας στο μέλλον, και

(ε) Εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και τα κοινοβούλια των χωρών-μελών του ΝΑΤΟ.»

Εγκρίνεται;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Εγκρίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι το ψήφισμα εγκρίνεται ομόφωνα. Ο Πρόεδρος της Βουλής ή ο Προεδρεύων της Βουλής θα εκτελέσει την εντολή του Σώματος διαβιβάζοντας το ψήφισμα προς το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για τα περαιτέρω.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αναφορικά με την εκτέλεση θα εισηγούμουν όπως ο Πρόεδρος της Βουλής καλέσει έναν έκαστο των πρεσβευτών των χωρών του ΝΑΤΟ και επίσημα στην Κύπρο προβεί στην επίδοση του ψηφίσματος. Θα αποκτήσει ιδιαίτερη σημασία, παρά αν σταλεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι μια εισήγηση. Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε απόλυτα με την εισήγηση του κ. Κληρίδη. Είναι μια πρακτική και άμεση εφαρμογή του ψηφίσματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε δίνουμε σημασία στο πώς θα πάει το ψήφισμα. Είτε έτσι είτε αλλιώς πρέπει να πάει. Ας πάει όπως λέει ο κ. Κληρίδης. Σ' αυτό που δίνουμε σημασία είναι μια παράκληση προς το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ να διαβιβάσει αυτό το ψήφισμα και στα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, εκτός αν προνοείται από την πρακτική που ακολουθεί ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ. Δηλαδή δίνουμε σημασία να πάει και στα Μόνιμα Μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας αυτό το ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ήταν ορθότερο αν από την αντιπροσωπεία μας ζητείτο από το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να κυκλοφορήσει αυτό το ψήφισμα ως έγγραφο των Ηνωμένων Εθνών σε όλα τα μέλη του διεθνούς οργανισμού. Νομίζω ότι αυτή είναι η ορθότερη τακτική.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Συμπληρωματικά προς την πρόταση του κ. Κληρίδη, κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε να καλέσει ο Πρόεδρος της Βουλής τους πρεσβευτές των χωρών-μελών του ΝΑΤΟ και θα ήθελα να προσθέσω και τους πρεσβευτές των χωρών-μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας και να τους ενημερώσει για το ψήφισμα και να τους το επιδώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σκοπίμως παρέλειψα τους πρεσβευτές των χωρών-μελών του ΝΑΤΟ. Θέλουμε να δώσουμε την εντύπωση διαβήματος. Και το διάβημα γίνεται προς εκείνες τις χώρες που ευθύνονται για την παραβίαση που έγινε. Στους άλλους δε

χρειάζεται να κάνουμε διάβημα, κοινοποίηση του διαβήματος. Είναι γι' αυτό που εισηγήθηκα το διάβημα με κάποια αυστηρότητα και σοβαρότητα να γίνει προς τους πρεσβευτές των υπεύθυνων χωρών. Των υπεύθυνων για το σφάλμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Συμφωνώ πλήρως με τη διευκρίνιση αυτή, κύριε Κληρίδη.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα ήθελα να προσθέσω, κύριε Πρόεδρε, ότι θα ήταν χρήσιμο να το στέλλαμε και στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΝΑΤΟ ως συγκεκριμένο διάβημα της Κυπριακής Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΝΑΤΟ;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μάλιστα. Υπάρχει οργανισμός του ΝΑΤΟ στον οποίο αντιπροσωπεύονται και κοινοβούλια των χωρών-μελών της Δυτικής Συμμαχίας. Σ' αυτό το όργανο να σταλεί η διαμαρτυρία της Βουλής μας, πρόσθετα προς την αποστολή που θα γίνει στις εθνικές Βουλές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση και αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση, τότε θα αποσταλεί και στα κοινοβούλια των χωρών του ΝΑΤΟ.

Και τώρα προχωρούμε, κύριοι συνάδελφοι, στη Νομοθετική Εργασία. Το θέμα του οποίου η συζήτηση ήταν καθορισμένο να συνεχισθεί σήμερα συμφωνήθηκε όπως αναβληθεί για την προσεχή Πέμπτη, δεδομένου ότι η νομική συμβουλή του Γενικού Εισαγγελέα, η γνωμοδότησή του μάλλον, λήφθηκε πάρα πολύ αργά και έπρεπε να μελετηθεί από τα κόμματα, για να μπορέσουν να τοποθετηθούν πάνω σ' αυτό το θέμα.

Προχωρούμε λοιπόν στο Κεφάλαιο Α', που είναι η Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΛΤΔ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Μαΐου 1990.

Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επικύρωση από τη Βουλή συμφωνίας μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ για την παραχώρηση κυβερνητικής εγγύησης για δανειοδότηση των πατατοπαραγωγών με ποσό μέχρι £1,760,000 μέσω των τοπικών συνεργατικών ιδρυμάτων τους για την αγορά πατατόσπορου, λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, πετρελαιοειδών και άλλων χρειωδών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους θα δοθεί η ζητούμενη κυβερνητική εγγύηση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ασφαλώς και θα ψηφίσουμε το προτεινόμενο νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε, αλλά θα 'θελα να τονίσω πως ζημιές από το χαλάζι έχουν προξενηθεί και στην περιοχή του Ακακιού και παρά το γεγονός ότι για πολλούς μήνες τώρα αγωνίζεται απεγνωσμένα αυτή η κοινότητα και η περιοχή της να πείσει τις αρμόδιες αρχές να δώσουν είτε πιστώσεις είτε οποιαδήποτε άλλη βοήθεια της μορφής πατατόσπορου, λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, πετρελαιοειδών και άλλων χρειωδών ή οποιασδήποτε άλλης μορφής βοήθεια, εντούτοις η Εκτελεστική Εξουσία κωφεύει προς αυτή την έκκλησή τους. Γι' αυτό η παράκλησή μας είναι να διαβιβαστεί -αν θέλετε-και από εσάς αυτή η εισήγησή τους ότι επέστη ο χρόνος όπως κι εκείνη η κοινότητα κι εκείνη η περιοχή, που υπέστη ζημιές ύψους πάνω από £250,000, συμπεριληφθεί στα σχέδια δανειοδότησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από ό,τι φαίνεται στο νομοσχέδιο, κύριε Στυλιανού, δεν καθορίζεται μια ορισμένη περιοχή. 'Οπου οι πατατοπαραγωγοί υπέστησαν ζημιές, ασφαλώς έχουν δικαίωμα να δανειοδοτηθούν επί τη βάσει του νομοσχεδίου αυτού. Δεν υπάρχει πρόβλημα.

Ορίστε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ο κ. Κουρτελλάρης κάτι θέλει, κύριε Πρόεδρε, και μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι ο συνάδελφος παρεξήγησε το σκοπό του νομοσχεδίου. Ο σκοπός του νομοσχεδίου είναι να λύσει το πρόβλημα των βαρυχρεωμένων πατατοπαραγωγών που, λόγω του ότι εξάντλησαν τα δανειοδοτικά τους περιθώρια, διευκολύνονται με κυβερνητική εγγύηση, για να συνεχίσουν την άσκηση της πατατοκαλλιέργειας. Αυτός είναι ο σκοπός του νομοσχεδίου και νομίζω κανένας δε διαφωνεί ότι έπρεπε και πρέπει να ψηφιστεί το νομοσχέδιο, για να διευκολυνθούν αυτοί οι άνθρωποι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και οπουδήποτε κι αν κατοικούν αυτοί οι παρατοπαραγωγοί, δικαιούνται να δανειοδοτηθούν επί τη βάσει του νομοσχεδίου αυτού.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι καθορισμένοι στην Επιτροπή. Ήλθαν εκεί και υπάρχουν τα στοιχεία. Είναι καθορισμένες και οι περιοχές και τα πρόσωπα κτλ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς θέλω να επεξηγήσω, κύριε Πρόεδρε, πως η κοινότητα αυτή επανειλημμένως, προ της κάλυψής της από τον Ο.Γ.Α., έχει πληγεί απ' αυτές τις θεομηνίες. Σε καμιά απολύτως περίπτωση δεν έχει βοηθηθεί. Οι κάτοικοι χρειάζονται τη βοήθεια, είτε υπό μορφή αποζημίωσης είτε άλλως πως, αλλά, και το σπουδαιότερο, μέσα στα πλαίσια του γράμματος του παρόντος νομοσχεδίου. Είναι βάσει αυτών των διατάξεων που με πήρε ψες ο πρόεδρος της κοινότητας και με παρακάλεσε όπως ζητήσουμε να βοηθηθεί και η κοινότητα αυτή σε περίπτωση έγκρισης του σχεδίου δανειοδότησης, προκειμένου να δανειοδοτηθεί κι αυτή και να επεκτείνει την καλλιέργειά της. Μιλάμε όχι γι' αποζημίωση, κύριε Πρόεδρε, αλλά για δανειοδότηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα αυτό είναι άλλο θέμα, κύριε Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, δε ζητούν αποζημίωση. Θέλουν υποβοήθηση, για να μπορέσουν να συνεχίσουν τις καλλιέργειές τους σ' αυτό το είδος. Αυτό το κατέστησα σαφές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπερτονίζω αυτά που είπε ο κ. Στυλιανού. Αλλά το νομοσχέδιο το οποίο συζητούμε δεν είναι αυτό στο οποίο αναφέρεται ο κ. Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς!

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και μεθόδους για να εγείρει το αίτημα αυτό η κοινοβουλευτική πράξη προσφέρει πολλές. Γι' αυτό έχω τη γνώμη ότι και καλύτερα και συντομότερα θα μπορεί να γίνει η εργασία αυτού του Σώματος, αν περιοριζόμαστε στο θέμα του νομοσχεδίου και τα ζητήματα αυτά εγείρονται είτε με επερωτήσεις είτε με εγγραφή θέματος στη Βουλή ή με επίσκεψη στο αρμόδιο Υπουργείο ή με διάφορους άλλους τρόπους. Έχω τη γνώμη ότι δεν είναι η ευκαιρία, όταν συζητείται ένα συγκεκριμένο θέμα, να τίθενται και άλλα θέματα σοβαρά -θα μπορούσα και εγώ να αναφέρω και άλλες κοινότητες που αντιμετωπίζουν προβλήματα- κατά τη συζήτηση ενός νομοσχεδίου το οποίο καμιά σχέση δεν έχει με αυτά τα οποία έχει αναφέρει ο κ. Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα αυτό προσπαθούμε να κάνουμε καθαρό, κύριε Κωνσταντίνου. 'Οτι αυτό το νομοσχέδιο έχει ένα συγκεκριμένο και ορισμένο σκοπό.

Λοιπόν, κύριε Στυλιανού, νομίζω ότι έχει διευκρινιστεί το θέμα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

'Οχι, δε ζητώ αποζημιώσεις, κύριε Πρόεδρε. Το είπα και το τόνισα. Απλώς να τύχουν και αυτοί μεταχείρισης ισονόμου και ίσης όπως και οι άλλοι, οι οποίοι με το νομοσχέδιο αυτό βοηθούνται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού, με συγχωρείτε. Αλλά ο Πρόεδρος της Βουλής δεν μπορεί να είναι ο διαβιβαστής των αιτημάτων των διάφορων Βουλευτών ή των διάφορων περιοχών της Κύπρου. Δεν είναι θέμα αυτό το οποίο μπορεί....

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε. Απλώς τη θέση αυτή, την οποία ανέπτυξα, δικαίωμά σας είναι να τη μεταβιβάσετε ή όχι. Αλλά θέλω να πω και στον κ. Κωνσταντίνου πως επανειλημμένα και οι πατατοπαραγωγοί Ακακίου και εμείς έχουμε κάμει τις αναγκαίες ενέργειες. Αλλά αυτές ήχησαν εις ώτα μη ακουόντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, εφόσον έχουν γίνει οι αναγκαίες ενέργειες, τότε σε τι χρειάζεται όλη αυτή η ιστορία;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Στυλιανού έχει ικανοποιηθεί από το γεγονός ότι έχει προβάλει αυτό το θέμα στη Βουλή. Αν η Βουλή εγκαινιάσει μια τέτοια τακτική, τότε νομίζω ότι θα αλλάξει ο όλος τρόπος εργασίας αυτής της Βουλής. Και γι' αυτό, ενώ ένας υποστηρίζει το αίτημα το οποίο έχει θέσει ο κ. Στυλιανού, από την άλλη πλευρά δεν είναι διατεθειμένος, αντιλαμβάνομαι, κανένας Βουλευτής να αποδεχθεί ότι η τακτική αυτή είναι τακτική την οποία το Σώμα αυτό θα πρέπει να δεχθεί ως πάγια πολιτική και πράξη. Αυτό είναι εκείνο που θέλω να καταλάβει ο κ. Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Και τα 3 άρθρα του νομοσχεδίου αυτού εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα, επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του δασμολογίου ώστε να μειωθεί ο εισαγωγικός δασμός των κλουβιών και των διχτύων που χρησιμοποιούνται για την ιχθυοκαλλιέργεια καθώς και των βιντεοταινιών με εκπαιδευτικό περιεχόμενο.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή και αναλύθηκαν εκτενέστερα από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, οι ψηλοί εισαγωγικοί δασμοί που επιβάλλονται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία σε δίχτυα και κλουβιά αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα στην προώθηση της ιχθυοκαλλιέργειας, γι' αυτό και κρίθηκε αναγκαία η μείωσή τους, ώστε τα είδη αυτά να επιβαρύνονται με τους συντελεστές του κοινού εξωτερικού δασμολογίου, δηλαδή ατελώς (ΕΟΚ) και 11% (Γενικός). Παράλληλα κρίθηκε σκόπιμο όπως οι δασμοί που επιβάλλονται στις βιντεοκασέτες εκπαιδευτικού ή πολιτιστικού περιεχομένου μειωθούν, ώστε να επιβαρύνονται με τους χαμηλούς συντελεστές 3,8% (ΕΟΚ) ή 7,2% (Γενικός).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθέτησε τη δασμολογική ελάφρυνση που προτείνεται στα δίχτυα και στα κλουβιά και αποφάσισε να αφήσει για περαιτέρω εξέταση το θέμα των βιντεοκασετών, αφού προηγουμένως τεθούν ενώπιόν της τα συμπληρωματικά στοιχεία που ζητήθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

Με βάση την πιο πάνω θέση η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και ομόφωνα εισηγείται την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Παράρτημα. Άρθρο 2.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 με το Παράρτημα και 3 εγκριθούν και ψηφιστούν;

Και τα 3 άρθρα του νομοσχεδίου, δηλαδή το άρθρο 1, το άρθρο 2 μαζί με το Παράρτημα και το άρθρο 3, ομόφωνα εγκρίνονται και ψηφίζονται, καθότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου ποσού £360 και η διάθεσή του για την κάλυψη της αύξησης του επιδόματος παραστάσεως του Διευθυντή της Αρχής από £50 σε £80 από την 1/1/1990.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη τις αναθεωρήσεις των επιδομάτων παραστάσεως που έγιναν για τις διευθυντικές θέσεις στο δημόσιο τομέα συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι΄ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου ποσού £360 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκριθούν και ψηφιστούν;

Και τα τρία άρθρα, καθώς και ο επισυνημμένος στο άρθρο 3 Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα, επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Και προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει καμιά ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου ποσού £395,000 και η διάθεσή του για την επιχορήγηση της δημιουργίας της απαραίτητης υποδομής για εφαρμογή προγραμμάτων επαγγελματικής/τεχνικής κατάρτισης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς θα 'θελα να ρωτήσω, κύριε Πρόεδρε, αν στα ποσά αυτά που πάμε να ψηφίσουμε υπάρχει οποιαδήποτε πίστωση για προγράμματα για τα οποία υπάρχει συζήτηση εκκρεμούσα ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Θα παρακαλούσα τον Πρόεδρο, αν υπάρχει αυτή η διάταξη, να το διευκρινίσει.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

'Οχι, δεν υπάρχει.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε. Τότε δεν έχουμε ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε λοιπόν στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου ποσού £395,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3, μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα, εγκριθούν και ψηφιστούν;

Τα άρθρα 1, 2 και 3, μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα, εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα, επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος δύναται να αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Και προχωρούμε τώρα στο πέμπτο θέμα της σημερινής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1989». Είναι πρόταση νόμου. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 5) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη, σε τρεις συνεδρίες. Η τελευταία συνεδρία της πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαΐου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο εισηγητής του προτεινόμενου σχεδίου νόμου κ. Δ. Ηλιάδης, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και αντιπροσωπεία των ενδιαφερόμενων συνταξιούχων χηρών.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος των συντάξεων χηρείας ως στοιχειώδες μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης για την κατηγορία των γυναικών που έχασαν τους προστάτες της οικογένειάς τους και επωμίζονται μεγαλύτερες οικονομικές, κοινωνικές και άλλες ευθύνες και βάρη.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν στην Επιτροπή ότι το προτεινόμενο μέτρο θα ήταν καλύτερα να αντιχριστεί στα πλαίσια της μελέτης της γενικότερης φορολογικής μεταρρύθμισης και ειδικότερα μέσω του μηχανισμού της παραχώρησης φορολογικών πιστώσεων και ότι με βάση τα προκαταρκτικά τους στοιχεία εκτιμούν ότι η αναμενόμενη απώλεια εσόδων υπολογίζεται να ανέλθει στις £50,000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετώντας τη θέση ότι η προτεινόμενη νομοθεσία αποτελεί μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκφράζουμε τη βαθιά μας ικανοποίηση και χαιρετίζουμε την ομόφωνη ψήφιση της πρότασης νόμου που έχουμε καταθέσει για την απαλλαγή των συντάξεων χηρείας από τη φορολογία.

Αποτελεί στοιχειώδες μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης το νομοθέτημα που εγκρίνουμε. 'Οταν μια οικογένεια έχει χάσει τον προστάτη της, αλλά και το κύριο εισόδημά της μαζί, είναι άδικο και ανεπίτρεπτο το κράτος να συνεχίζει να φορολογεί και να εκμηδενίζει τη μικρή σύνταξη που το ίδιο παραχωρεί.

Το νομοθέτημα όμως έχει και μια ιδιαίτερη ηθική σημασία. Με αυτό η Βουλή μας αναγνωρίζει και τιμά εκείνες τις γυναίκες που μέσα στην ανδροκρατούμενη κοινωνία μας είχαν την ατυχία να χάσουν το σύζυγό τους. Εκείνες τις γυναίκες που μόνες επωμίζονται όλες τις οικογενειακές, κοινωνικές και οικονομικές ευθύνες. Που στέκονται όρθιες, εργάζονται κι αγωνίζονται με αξιοπρέπεια στην κοινωνία σαν αληθινές ηρωίδες. Είναι αυτές τις άξιες γυναίκες και μητέρες που έμπρακτα τιμούμε σήμερα με το ομόφωνο νομοθέτημά μας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν και ψηφιστούν;

Και τα δυο άρθρα εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα, επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως η πρόταση νόμου εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Η πρόταση νόμου ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο, λόγω του ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε τώρα στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 14) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκαν επίσης τα αξιότιμα Μέλη της Βουλής κ. Κ. Χρίστου και Ν. Μουσιούττας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού χρημάτων ύψους £86,385 και η διάθεσή του για κατανομή σε διάφορα Κεφάλαια και Άρθρα του Τακτικού Προϋπολογισμού που κρίθηκαν ανεπαρκή.

Το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης θα διατεθεί για την καταβολή διάφορων χορηγιών και συνεισφορών (£34,936), για την κάλυψη των εξόδων εξαγωγής από τη ΣΕΔΙΓΕΠ Λτδ ενός περίπου εκατομμυρίου κιλών κρεμμυδιών (£27,449) και για την κάλυψη των εξόδων της Μεσογειακής Διάσκεψης για την προστασία του περιβάλλοντος από τη ρύπανση (£14,500).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £86,385 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα και οι επισυνημμένοι Πίνακες εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 15) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος και ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Τάμείου ποσού χρημάτων ύψους £13,550 και η διάθεσή του για την καταπολέμηση πυρκαϊών στην ύπαιθρο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £13,550 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τέσσερα άρθρα μαζί με τους επισυνημμένους Πίνακες εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την 'Εκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 19) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος και ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού χρημάτων ύψους £359,521 και η κατανομή του σε αριθμό Κεφαλαίων και 'Αρθρων του Τακτικού Προϋπολογισμού που κρίθηκαν ανεπαρκή.

Το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης θα διατεθεί για την κάλυψη διάφορων δαπανών σχετικά με τα δύο ελικόπτερα που παραγγέλθηκαν το 1989 από την Πολωνία με αντισταθμιστικό εμπόριο (£247,900) και για επιστροφές χρημάτων από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας με βάση την υφιστάμενη σχετική νομοθεσία (£60,000).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετώντας τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η υπό αναφορά συμπληρωματική πίστωση αποφάσισε να εισηγηθεί την έγκρισή της με ταυτόχρονη όμως μείωσή της κατά £15,000, ποσό που αφορά την παραχώρηση κατά χάριν οικονομικής βοήθειας για επιδιόρθωση ζημιών που προκλήθηκαν από έκρηξη βόμβας στην οικία του Διευθυντή των Φυλακών, θέμα που αφέθηκε να εξεταστεί περαιτέρω και στα πλαίσια της γενικότερης αντιμετώπισης παρόμοιων περιστατικών.

Με βάση την πιο πάνω θέση της η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο με τη μείωση του ποσού από £359,521 σε £344,521 και την τροποποίηση του τίτλου του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £344,521 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, και τα τρία άρθρα μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 20) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος και ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού χρημάτων ύψους £849,600 και η διάθεσή του για την καταβολή αυξημένης αποζημίωσης για νυκτερινό και απογευματινό καθήκον που καταβάλλεται στο προσωπικό που εργάζεται με το σύστημα βάρδιας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £849,600 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 21) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος και ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £159,901 και η διάθεσή του για την αναδόμηση/αναδιάρθρωση των θέσεων στο στρατό της Δημοκρατίας που θεωρείται αναγκαία υπό το φως και των νέων Κανονισμών για προαγωγές στο στρατό που θεσπίστηκαν πρόσφατα από τη Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £159,901 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας - Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας - Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα μαζί με τους Πίνακες εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 22) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος και ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £161,200 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης αγοράς/αντικατάστασης αντλητικού και άλλου εξοπλισμού για την ικανοποίηση υδατικών αναγκών που δημιουργούνται από τη φετινή χαμηλή βροχόπτωση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με την τροποποίηση του τίτλου του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μεταξύ άλλων το νομοσχέδιο προβλέπει για τοποθέτηση αντλιών και αγωγών σε διάφορα αρδευτικά τμήματα της Πιτσιλιάς αξίας £3,000. Πιστεύω ότι το ποσό δεν είναι καθόλου ικανοποιητικό. Η έλλειψη αντλιών μας απασχόλησε πάρα πολλές φορές και είχαμε επανειλημμένες επαφές τόσο με Υπουργούς όσο και με άλλους κρατικούς λειτουργούς και σπαταλήσαμε πάρα πολύ χρόνο για την επίλυση του προβλήματος τούτου.

Στήναμε μια αντλία σε μια διάτρηση, δήθεν για συντήρηση τη σήκωναν οι κρατικοί λειτουργοί, την έπαιρναν σε άλλο χωριό, την έστηναν για τρεις μήνες και τη σήκωναν για να την πάρουν σε άλλο χωριό. Αυτό ήταν αιτία να υπάρχουν προστριβές μεταξύ των κατοίκων της υπαίθρου και των διάφορων κρατικών λειτουργών.

Θέλω να πιστεύω ότι τα ποσά που ψηφίζουμε σήμερα για την αγορά αντλιών θα είναι ικανοποιητικά για τις ανάγκες ολόκληρης της υπαίθρου μας, για να σταματήσει και η ταλαιπωρία των κατοίκων και τα περιττά έξοδα που υφίστανται και οι διαξιφισμοί μεταξύ κυβέρνησης και των χωριτικών αρχών.

Εμείς θα παρακολουθούμε το θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Πραγματικά λόγω της φετινής ανομβρίας υπάρχουν τεράστια προβλήματα στην ύπαιθρο. Έχουμε ζητήσει από το Υπουργείο να μας δώσει μια ανάλυση πού θα χρησιμοποιηθούν τα ποσά αυτά, πόσες διατρήσεις από αυτές που έχουν ανορυχθεί θα καλυφθούν, για να δούμε αν είναι αρκετό το ποσό, διαφορετικά θα ζητήσουμε να επανέλθει το Υπουργείο με νέο συμπληρωματικό προϋπολογισμό, ούτως ώστε να βεβαιωθούμε ότι θα ικανοποιηθούν όλες οι ανάγκες της υπαίθρου φέτος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι μεγάλες και επείγουσες οι ανάγκες φέτος με την ανομβρία που έχει παρουσιαστεί. Παντού, σε όλα τα χωριά, παρουσιάζεται πρόβλημα διάσωσης δένδρων και φυτειών.

Χαιρετίζουμε την ψήφιση κονδυλίου γι' αυτό το σκοπό, αλλά πιστεύουμε πως δε θα είναι επαρκές για να καλύψει αυτές τις μεγάλες ανάγκες που παρουσιάζονται.

Βέβαια έχουμε υπόψη μας ότι η κυβέρνηση έχει κάμει μελέτη και έχει προτείνει ποσά για αντιμετώπιση των συνεπειών της ανομβρίας και εκφράζουμε την πεποίθηση πως θα δοθεί η αναγκαία προσοχή, ώστε να καλυφθούν όλες οι ανάγκες που παρουσιάζονται και να μην αφεθούν δένδρα να ξηραθούν ή φυτείες να καταστραφούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι η κυβέρνηση, εισάγοντας το νομοσχέδιο στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, θα έχει δώσει στοιχεία για το τι χρειάζεται γι' αυτές τις αντλίες που αποφασίζουμε να χρηματοδοτηθούν τώρα, εγκρίνοντας το σχετικό κονδύλι.

Αντιλαμβάνομαι την αδημονία και το ενδιαφέρον όλων των συναδέλφων για μεγαλύτερα κονδύλια, αλλά νομίζω ότι αν η κυβέρνηση από τις έρευνές της διαπιστώσει ότι χρειάζονται περαιτέρω κονδύλια, συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί για νέες ανάγκες που μπορεί να προκύψουν ή που πιθανό να υπάρχουν χωρίς να έχουν επισημανθεί, θα έρθει με νέα στοιχεία στη Βουλή, για να ζητήσει νέο συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

Γι' αυτό νομίζω ότι δε χρειάζεται να λέμε από τώρα τι πρέπει να γίνει στο μέλλον, εφόσον πιστεύουμε ότι αυτό μπορεί να διαπιστωθεί από τις έρευνες της ίδιας της κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φοβούμαι ότι θα διαφωνήσω με τον κ. Φάντη, γιατί η δική μου η άποψη είναι ότι πρόκειται περί ημιμέτρου. Βέβαια θα ψηφίσουμε αυτό το συμπληρωματικό προϋπολογισμό, γιατί προτίθεται να θεραπεύσει μέχρι ενός βαθμού το πρόβλημα.

Όμως, συμφωνώ με τον κ. Παπαρέ ότι το πρόβλημα είναι ευρύτερο από ό,τι παρουσιάζεται, διότι συνεχώς έχουμε παράπονα για τις αρδευτικές ανάγκες πολλών κοινοτήτων ως αποτέλεσμα της ανομβρίας και χρειάζεται μια ολοκληρωμένη μελέτη για τις ανάγκες αυτές, ούτως ώστε πράγματι να έρθει η κυβέρνηση κάποια στιγμή με αυτή την ολοκληρωμένη μελέτη και με έναν ολοκληρωμένο προγραμματισμό για το πώς θα αντιμετωπιστεί ριζικά αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα σκοπό να μιλήσω, αλλά φαίνεται ότι παρουσιάζεται μια αντινομία από μέρους της κυβέρνησης γι' αυτό το θέμα και μη σωστός προγραμματισμός. Κατ' επανάληψη η επαρχιακή διοίκηση, και γνωρίζω από τη Λεμεσό, μας είπε ότι πράγματι ορισμένες κοινότητες είχαν απόλυτη ανάγκη να τους σταλεί αντλία για τα δένδρα τα οποία ξηραίνονται λόγω της ανομβρίας. Η επαρχιακή διοίκηση ερχόταν σε επαφή με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων τους έλεγε «δεν έχουμε να δώσουμε τίποτε». Εν τω μεταξύ οι κοινότητες έκαναν προσπάθειες για να πάρουν αυτές τις αντλίες. Το αποτέλεσμα είναι να μένουν τα χωράφια ή τα δένδρα τους απότιστα και να ξηραίνονται.

Αν αυτή τη στιγμή δεν έχει γίνει κανονική μελέτη, και όπως μας λέει ο κ. Φάντης θα γίνει μελέτη, όταν θα γίνει η μελέτη δε θα υπάρχουν δένδρα για να

ποτίσουν. Επομένως εκείνο το οποίο προέχει είναι η άμεση παροχή αντλιών σε όλες τις κοινότητες που έχουν ανάγκη και να μην περιμένουμε πότε θα γίνει μελέτη και πότε θα έρθει η κυβέρνηση με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς στο μέλλον, για να ποτίσουν αυτές οι κοινότητες τα περιβόλια τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, το πρόβλημα δεν είναι αυτό. Το πρόβλημα είναι ότι η κυβέρνηση μας ζητά ορισμένο ποσό για ορισμένο σκοπό και εμείς δεν μπορούμε να της δώσουμε περισσότερα από ό,τι ζητά. Αυτά μας ζητά τώρα και της τα δίνουμε. Αν μας ζητήσει και άλλα στο μέλλον, τότε θα το μελετήσουμε και πιθανό να τα δώσουμε κι εκείνα.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως πολύ σωστά αναφέρατε, η κυβέρνηση ζητά ένα συγκεκριμένο κονδύλι και η Βουλή το εγκρίνει.

Η αντίληψή μου είναι ότι κατά τη συζήτηση στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, όταν ήρθαν οι αρμόδιοι κυβερνητικοί παράγοντες για να εισάξουν το νομοσχέδιο, καμιά πλευρά δεν εισηγήθηκε ότι δεν επαρκεί και ότι πρέπει να ζητήσουμε περισσότερα.

Βέβαια αν το θέμα είναι τόσο τραγικό όσο το περιέγραψε ο κ. Ψυλλίδης, διερωτώμαι τι θα γινόταν αν δεν ερχόταν αυτό το κονδύλι, αυτός ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός και ο άλλος ο οποίος εκκρεμεί για να συζητηθεί σε λίγο. Νομίζω ότι, αν οι αντλίες δε θα βρουν δένδρα, διότι θα ξηραθούν όλα, έπρεπε τουλάχιστον κάποιος από μας να αναλάβει την πρωτοβουλία και να εγγράψει το θέμα. Αλλά νομίζω, χωρίς να υποτιμώ την ύπαρξη προβλήματος, χωρίς να υποτιμώ την ανάγκη προγραμματισμού μακροπρόθεσμου και ολοκληρωμένου, ότι στο συγκεκριμένο θέμα υπερβάλλουμε λίγο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Πολύ καλός συνήγορος ο κ. Παπαπέτρου, κύριε Πρόεδρε. Αλλά υπάρχει σοβαρό πρόβλημα και θα έπρεπε αυτό το ποσό που ψηφίζουμε σήμερα να είχε έρθει πολύ πριν, διότι ήταν γνωστό ότι υπήρξε ανομβρία.

Πιστεύω ότι, αν τώρα προχωρήσουμε για να βρούμε πού και πότε θα χρησιμοποιηθούν οι αντλίες, μέχρι που να παραγγελθούν οι αντλίες και να φθάσουν στην Κύπρο, θα έχουμε σοβαρότερο πρόβλημα. Και εδώ πραγματικά υπήρξε ολιγωρία εκ μέρους της κυβέρνησης.

Εκείνο που τονίσαμε εμείς είναι ότι ψηφίζουμε το ποσό αυτό και ζητήσαμε να μας δώσουν στοιχεία για το πού θα χρησιμοποιηθούν. Και αν υπάρξει ανάγκη, είπαμε προηγουμένως ότι θα ζητήσουμε έστω και με νέο συμπληρωματικό προϋπολογισμό να καλυφθούν οι ανάγκες.

Φοβούμαι όμως ότι είναι αρκετά καθυστερημένα και θα υπάρξει πρόβλημα που δε θα μπορέσουμε να το επιλύσουμε, διότι ήδη βρισκόμαστε στη θερινή περίοδο που το νερό χρειάζεται για τα δένδρα και τις καλλιέργειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκείνοι που είναι υπεύθυνοι, κύριοι, ας αναλάβουν τις ευθύνες τους. Μας ζητούν ορισμένα χρήματα και τους τα δίνουμε. Αν ήθελαν περισσότερα, όφειλαν να ζητήσουν περισσότερα.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ ορθά τα λέτε. Αυτό το κονδύλι έστειλε η κυβέρνηση και η Βουλή το ψηφίζει.

Εδώ η ανησυχία όλων μας είναι ότι υπάρχει ένα σοβαρό πρόβλημα, ότι υπάρχει ανομβρία και ότι έπρεπε η κυβέρνηση να προλάβει ή θα έπρεπε να στείλει προηγουμένως προϋπολογισμό. Δεν είπαμε ότι θα ψηφίσουμε κονδύλι, διότι δεν μπορούμε να ψηφίσουμε κονδύλι. Η ανησυχία όλων μας είναι ότι πρέπει να επισπεύσει τις ενέργειές της και να καλύψει αυτό το πρόβλημα το συντομότερο δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η ανησυχία κρατεί όλους μας, κύριε Παναγίδη, διότι πράγματι είναι ένα σοβαρό θέμα το θέμα της ανομβρίας και η όλη οικονομία αυτού του τόπου εξαρτάται από τις ποσότητες αρδεύσιμου νερού και από τη βροχή που θα πέσει σ' αυτό τον τόπο.

Βλέπω ότι το πρόβλημα είναι πάρα πολύ σοβαρό και είναι πολύ σωστό να εκφράζεται η ανησυχία αυτού του Σώματος. Αλλά η ανησυχία αυτού του Σώματος δεν μπορεί να οδηγήσει πουθενά αλλού, παρά προς την κυβέρνηση η οποία, αν πραγματικά είναι βάσιμη η ανησυχία, θα πρέπει να στείλει αμέσως συμπληρωματικό προϋπολογισμό και να μας ζητήσει περισσότερα λεφτά για να μπορέσουμε να της τα δώσουμε. Διότι διαφορετικά νομίζω ότι θεωρητικολογούμε.

Κύριοι, νομίζω ότι έχουμε τελειώσει με αυτό το θέμα ...

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, δε νομίζω ότι θεωρητικολογούμε.

Υπάρχει ένα θέμα αρχής. Ότι αυτή η Βουλή, αυτό το Σώμα, δεν είναι σφραγίδα της όποιας κυβερνητικής πολιτικής και οι Βουλευτές έχουν και το δικαίωμα και το καθήκον να επισημαίνουν προβλήματα, αδυναμίες και να ασκούν κριτική στο κυβερνητικό έργο, με αφορμή και αυτούς τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς που κατατίθενται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πιστεύετε ότι με την ομιλία μου αρνήθηκα αυτό το δικαίωμα, κύριε Ομήρου;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Όχι, δεν αναφέρομαι στην ομιλία σας, αλλά αναφέρομαι στις παρεξηγήσεις που τυχόν θα προκύψουν από το περιεχόμενο συνολικά αυτής της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει παρεξήγηση. Τι παρεξήγηση υπάρχει;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Συνεπώς πρέπει να δηλώσω με κατηγορηματικότητα ότι δεν απεμπολούμε το δικαίωμά μας να εκφράζουμε απόψεις και να ασκούμε σκληρή κριτική, όταν χρειάζεται, για παραλείψεις ή αδυναμίες της κυβερνητικής πολιτικής.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, είπαμε, ναι, θα ψηφίσουμε αυτό το κονδύλι, αλλά έχουμε υπόψη μας, λόγω των επαφών μας με την ύπαιθρο, λόγω των καθημερινών μας επισκέψεων σε πολλά χωριά της Κύπρου, ότι πράγματι υπάρχουν τρομακτικά προβλήματα. Και δε θα αρχίσω τώρα να απαριθμώ τις κοινότητες για να το αποδείξω στο Σώμα, διότι πιστεύω όλοι οι συνάδελφοι έχουν αυτές τις επαφές και γνωρίζουν την αγωνία πραγματικά και τον πόνο των γεωργών μας οι οποίοι βλέπουν να ξηραίνονται καθημερινά οι φυτείες τους.

Συνεπώς είναι μια προειδοποίηση και μια έκκληση, αν θέλετε, προς την κυβέρνηση να στραφεί με περισσότερη προσοχή προς αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν, κύριε Ομήρου, αυτά τα προβλήματα και είναι δικαιολογημένη αυτή η κριτική και αυτή η έκκληση προς την κυβέρνηση. Αλλά δε βλέπω τι μπορούμε να κάνουμε με το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Είναι για να επισημάνουμε, κύριε Πρόεδρε, αυτή την κατάσταση και να καλέσουμε την κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Τα έχουμε επισημάνει. Τα ψηφίζουμε αυτά που μας ζητάτε, κύριοι, αλλά το πρόβλημα δε λύεται και μελετήστε το περαιτέρω.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ σε συνάδελφο που είπε ότι οι Βουλευτές δεν ενδιαφέρθηκαν και αν δεν ερχόταν αυτό το νομοσχέδιο, δε θα λαμβάνετο καμιά πρόνοια.

Εκείνο το οποίο ήθελα να τονίσω είναι ότι οι Βουλευτές ενδιαφέρθηκαν από πολύ νωρίς, πριν το Μάιο, πριν τον Απρίλιο, πριν το Μάρτιο, πριν το Φεβρουάριο και η κυβέρνηση και οι Έπαρχοι, και ειδικά ο Έπαρχος Λεμεσού, μας είπε ότι θα λύσει το πρόβλημα. Επομένως με τη σημερινή κατάθεση του νομοσχεδίου και την ψήφισή του λέμε τους φόβους μας, μήπως αυτό το πράγμα δεν ικανοποιήσει.

Έχουμε τάξει ως σκοπό μας να εξυπηρετούμε την ύπαιθρο. Και επομένως έχουμε κάθε δικαίωμα αυτή τη στιγμή να εκφραζόμαστε όπως πρέπει σ' αυτό το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ νομίζω ότι τα λόγια τα πολλά είναι φτώχεια.

Εδώ είναι ένα μήνυμα που στέλλει η Βουλή ότι είναι πρόθυμη και έτοιμη να ψηφίσει κονδύλια, για να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της ανομβρίας οι οποίες είναι και πολλές και σοβαρά τα προβλήματα που δημιουργεί και οι ανάγκες μεγάλες. Και σίγουρα η κυβέρνηση οφείλει να επιληφθεί των θεμάτων και να αποταθεί, αν χρειαστεί, ξανά στη Βουλή για να βοηθήσει, έτσι που έγκαιρα να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε καμιά περίπτωση δεν ήταν πρόθεσή μου να θίξω ή να μειώσω τη δραστηριότητα του οποιουδήποτε συναδέλφου. Εγώ στην παρέμβασή μου τόνισα μερικά γεγονότα τα οποία επαναλαμβάνω.

Στην Επιτροπή Οικονομικών, όταν συζητείτο το θέμα, καμιά πλευρά, απολύτως καμιά πλευρά αυτής της Βουλής δεν ήγειρε αυτά τα θέματα τα οποία εγείρονται σήμερα, για να αναφερθούν και στην Έκθεση. Δεν εγέρθηκαν. Κανένας μέχρι σήμερα δεν έγραψε κανένα θέμα για την καθυστέρηση της κυβέρνησης να φέρει αυτά τα κονδύλια ή για τον κίνδυνο καταστροφής λόγω της ανομβρίας. Κανένας απολύτως. Δεν εξαιρώ ούτε τον εαυτό μου.

Γι' αυτό ανέφερα αυτά τα απλά γεγονότα, για να θέσω τα πράγματα στη θέση τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Παπαπέτρου, αλλά είναι δικαίωμα των Βουλευτών, είτε έχει εγερθεί στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές είτε όχι, να κάμνουν την κριτική τους και να εκφέρουν τις απόψεις τους.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ασφαλώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, νομίζω ότι έληξε το θέμα.

Προχωρούμε ... Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια διευκρίνιση.

Νομίζω ότι είναι λάθος να λεχθεί ότι κανένας δεν ήγειρε θέμα. Αυτό το θέμα απασχόλησε τη Γεωργική Συμβουλευτική Επιτροπή κατά τρόπο έντονο. Απασχόλησε το ίδιο το Υπουργικό Συμβούλιο και συνεπώς δεν είναι σωστό να πούμε ότι δεν εγέρθηκε κανένα θέμα. Κάθε φορά που συζητείται νομοσχέδιο θα εγείρουμε θέμα και θα θεωρούμε ότι λύουμε το πρόβλημα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, έληξε η συζήτηση.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Τι είναι, κύριε Χρυσοστόμου;

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι απασχολήθηκε και η Επιτροπή Γεωργίας με αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχει σημασία, κύριοι, ποιοι και πόσοι απασχολήθηκαν. Απασχολήθηκε όλος ο κόσμος. Το γεγονός είναι αυτό που έχουμε.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £161,200 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα και ο επισυνημμένος Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 9) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £50,000 και η διάθεσή του για την εκτέλεση διορθωτικών έργων στεγανοποίησης της δεξαμενής Φαρμακά που έχει κατασκευαστεί στα πλαίσια του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές....

Ο κ. Παρισινός.

Με συγχωρείτε, κύριε Παρισινέ, δε σας είδα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Καθήμενος δεν είμαι πολύ ψηλός.

(Γέλια)

Κύριε Πρόεδρε, η δεξαμενή του Φαρμακά είναι ένα από τα μικρά έργα με πολύ θεαματικό όμως αποτέλεσμα, διότι σε συνδυασμό με τη βελτίωση του δρόμου είχε ως αποτέλεσμα να αναζωογονηθεί ολόκληρη η κοινότητα και σήμερα είναι ένα πρότυπο συγκράτησης των αγροτών στον τόπο της γέννησής τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χαίρω που το ακούω, κύριε Παρισινέ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Εργατικοί και παραγωγικοί έχουν υποθηκεύσει τις περιουσίες τους και έχουν δανειστεί και έχουν κάνει τεράστια έξοδα τόσο για εποχιακές όσο και για μόνιμες φυτείες.

Όμως θα ήθελα με λύπη να παρατηρήσω ότι αυτό το πρόβλημα της μη λειτουργίας της δεξαμενής είναι ο τρίτος χρόνος που υπάρχει. Λυπούμαι να πω ότι οι άνθρωποι αυτοί δεν μπόρεσαν να πάρουν αποτελέσματα από αυτή τη δραστηριότητα και την επένδυση των χρημάτων τους, διότι περίμεναν ότι σ' αυτά τα τρία χρόνια θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν το νερό. Δεν ξέρω γιατί υπήρξε τόσο μεγάλη καθυστέρηση στο να συμπληρωθεί το έργο που απέδωσε πράγματι αυτά τα θεαματικά αποτελέσματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελπίζουμε ότι θα συμπληρωθεί κατόπιν του συμπληρωματικού αυτού προϋπολογισμού, κύριε Παρισινέ.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να δηλώσω ότι εδώ υπάρχει και κάτι άλλο που πρέπει να επισημάνει το Σώμα με την ευκαιρία αυτή. Ότι αυτό το έργο δεν έχει πολλά χρόνια ζωής και το πιθανότερο είναι ότι η βλάβη οφείλεται σε παραλείψεις, ελλείψεις κτλ. Και εδώ πρέπει να στείλουμε ένα μήνυμα: Ότι, όσοι ασχολούνται με αυτά τά θέματα, πρέπει να μεριμνούν, ώστε τα έργα να γίνονται πάνω σε σωστή βάση, για να εξυπηρετούν το σκοπό της κατασκευής τους και να μη δαπανά το κράτος λεφτά τα οποία πρέπει να εξοικονομεί. Διότι δεν έχουμε περισσεύματα για πέταμα, αλλά πρέπει να εξοικονομούμε αυτά που έχουμε.

Αυτό είναι το μήνυμα που ήθελα με την ευκαιρία αυτή να σταλεί προς τους αρμοδίους, για να είναι προσεκτικοί όταν κατασκευάζουν έργα και πολύ περισσότερο σε κοινότητες, όπως ο Φαρμακάς, που έχουν ανάγκη έστω και αυτών των μικρών έργων για να επιβιώσουν και να κρατηθεί ο κόσμος στα χωριά και ιδιαίτερα στα ορεινά χωριά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £50,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων αυτών;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα και ο επισυνημμένος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 10) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £1,325,000 και η διάθεσή του για την αγορά οικήματος για τη στέγαση της κατοικίας του Μόνιμου Αντιπροσώπου της Κύπρου στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή και αναλύθηκαν εκτενέστερα από τους εκπροσώπους των αρμόδιων Υπουργείων, η πολιτική της κυβέρνησης για την αγορά ιδιόκτητων οικημάτων για στέγαση των γραφείων και των πρεσβευτικών κατοικιών της Δημοκρατίας στο εξωτερικό αποτελεί, όπως αποδείχθηκε από τις μέχρι σήμερα περιπτώσεις, την καλύτερη επένδυση. Στη συγκεκριμένη περίπτωση της αγοράς της πρεσβευτικής κατοικίας στη Νέα Υόρκη, παρά το φαινομενικά ψηλό κόστος αγοράς, πιστεύεται ότι μακροπρόθεσμα η επένδυση αυτή θα αποβεί προς όφελος της Δημοκρατίας, όπως εξάλλου έχει επανειλημμένα αποδειχθεί σε παρόμοιες περιπτώσεις, ενώ παράλληλα η Δημοκρατία θα απαλλαγεί από το ψηλό ενοίκιο που καταβάλλει σήμερα για το ενοικιαζόμενο κτίριο το οποίο μάλιστα δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες της πρεσβευτικής κατοικίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £1,325,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, και τα τρία άρθρα του νομοσχεδίου μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 11) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £43,490 και η διάθεσή του για την αγορά των αναγκαίων υλικών για την εφαρμογή των προγραμμάτων ταχύρρυθμης εκπαίδευσης του Κέντρου Παραγωγικότητας μέσα στο 1990.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £43,490 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα του νομοσχεδίου και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Και προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την 'Εκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 12) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £206,000 και η διάθεσή του για τη λήψη έκτακτων μέτρων για την ικανοποίηση των υδατικών αναγκών που δημιουργούνται από τη φετινή χαμηλή βροχόπτωση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

(Ο κ. Κωνσταντίνου προσθέτει λίγα λόγια μετά την ανάγνωση της 'Εκθεσης).

Κύριε Πρόεδρε,

Βλέπετε η κυβέρνηση έχει ανταποκριθεί πολύ γρήγορα στην απαίτηση της Βουλής, με πρόσθετο ποσό £206,000.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Αφού είναι τα ίδια, κύριε Κωνσταντίνου.

£3,000 λέει για την Πιτσιλιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές, κύριοι;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν ανέφερα προηγουμένως ότι το ποσό ήταν μειωμένο, είχα υπόψη μου και την έγκριση αυτού του ποσού. Στην επαρχία Λεμεσού υπάρχουν κάπου 14 γεωτρήσεις οι οποίες δεν έχουν καν δοκιμαστεί και όταν θα δοκιμαστούν και θα χρειαστούν αντλητικά συστήματα και τα δυο ποσά μαζί δε θα ικανοποιήσουν τις ανάγκες της Λεμεσού έστω.

Γι' αυτό κάμαμε την παρέμβασή μας προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Αλλος ομιλητής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς αυτό που είπε ο συνάδελφος Χρυσοστόμου είναι σωστό και ήθελα το γενικότερο θέμα να θίξω.

Η Βουλή έθιξε αυτή την ανάγκη όχι μόνο για τη Λεμεσό, αλλά και για τη Λευκωσία η οποία δοκιμάζεται από λειψυδρία και από τις επιπτώσεις της ανομβρίας, γιατί δεν έχουν γίνει τα αναγκαία έργα υποδομής. Σίγουρα πρέπει να το επωμισθεί αυτό και να μεταφερθεί το μήνυμα, γιατί τα ποσά αυτά είναι ανεπαρκέστατα και δεν μπορούν να αρκέσουν ούτε για μια επαρχία, πολύ περισσότερο για τις τέσσερις τουλάχιστο επαρχίες που δοκιμάζονται από τις επιπτώσεις της ανομβρίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Αλλος ομιλητής;

Εφόσον δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £206,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα του νομοσχεδίου και ο Πίνακας εγκριθούν;

Και τα τρία άρθρα του νομοσχεδίου μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται, επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Επαρχιακών Κτηματολογικών Γραφείων Αμμοχώστου και Κυρηνείας (Προσωρινάι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Καλείται ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΩΝ ΚΤΗΜΑΤΟ-ΛΟΓΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΚΑΙ ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ (ΠΡΟΣΩΡΙΝΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Απριλίου και 5 Μαΐου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Με το νόμο που προτείνεται παρέχεται στο Διευθυντή του Κτηματολογίου η ευχέρεια να εκδίδει, ύστερα από αίτηση του ιδιοκτήτη, βεβαίωση της ιδιοκτησίας για ακίνητα που βρίσκονται στις περιοχές Αμμοχώστου και Κερύνειας και αυτό μέχρις ότου καταστεί δυνατή η έκδοση πιστοποιητικού εγγραφής με βάση τη διαδικασία που προβλέπεται στην υπό τροποποίηση νομοθεσία.

Όπως είναι γνωστό με βάση την υπό τροποποίηση νομοθεσία, που θεσπίστηκε το 1984 και τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, προβλέπεται η δημιουργία νέων κτηματολογικών αρχείων για την ακίνητη ιδιοκτησία που βρίσκεται στις επαρχίες Αμμοχώστου και Κερύνειας για να είναι δυνατή η πραγματοποίηση κτηματολογικών συναλλαγών που αφορούν την ιδιοκτησία αυτή. Με βάση τα νέα αυτά αρχεία θα είναι δυνατή η έκδοση προσωρινών πιστοποιητικών εγγραφής ακίνητης ιδιοκτησίας και θ' αποτελούν τεκμήριο τίτλου ιδιοκτησίας με τη δυνατότητα να κηρυχθούν ως οριστικοί τίτλοι ιδιοκτησίας ύστερα από σχετικό διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στοχεύεται ειδικότερα η απλούστευση της διαδικασίας που προδιαγράφεται για την έκδοση τέτοιων πιστοποιητικών καθώς και η δυνατότητα έκδοσης βεβαιώσεων για τις ιδιοκτησίες αυτές μέχρι να καταστεί δυνατή η έκδοση των πιστοποιητικών αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετώντας τις τροπολογίες που προτείνονται ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ανταποκρίνεται σε μια συγκεκριμένη ανάγκη των προσφυγικών επαρχιών και υπήρξε ένα πάγιο αίτημα όλων των προσφύγων των επαρχιών Αμμοχώστου και Κερύνειας, και ασφαλώς και της επαρχίας Λευκωσίας στο μέρος που είναι προσφυγοποιημένη, η βεβαίωση για τις κτηματικές τους περιουσίες, έτσι που να μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν αυτή τη βεβαίωση για κάποιους σκοπούς, να εξυπηρετηθούν ως προσφυγικές οικογένειες.

Αυτό που χρειάζεται να τονίσουμε κατά τη γνώμη μας είναι ότι το Κτηματολόγιο πρέπει να προχωρήσει το συντομότερο δυνατό να πάρει τα αναγκαία πρακτικά μέτρα, ώστε να ανταποκριθεί σ' αυτό το καθήκον που του επιβάλλεται με βάση την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Το νομοσχέδιο αυτό, που, όπως είπα, ικανοποιεί μια συγκεκριμένη ανάγκη των προσφύγων, αποτελεί ένα μήνυμα ενθάρρυνσης προς τους πρόσφυγες και μια διαβεβαίωση ότι η κυβέρνηση και η Βουλή δεν παραγράφουν τις περιουσίες τους στα κατεχόμενα εδάφη. Αυτό αποτελεί, όπως είπα, ενθάρρυνση στον αγώνα και την επιμονή τους για επιστροφή στις περιουσίες τους, στα κατεχόμενα σπίτια τους.

Ελπίζουμε ότι σύντομα το Κτηματολόγιο θα είναι σε θέση να εκπληρώσει αυτή την ανάγκη και ενώ στο νομοσχέδιο αναφέρονται οι επαρχίες Αμμοχώστου και Κερύνειας, ασφαλώς πρέπει να υποθέσουμε ότι περιλαμβάνεται και το μέρος της επαρχίας Λευκωσίας που είναι προσφυγοποιημένο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με τη θεσμοθέτηση των διατάξεων τις οποίες εγκρίνουμε καλύπτεται μια ανάγκη κι ένα πάγιο αίτημα του προσφυγικού κόσμου, ώστε να εκδίδονται βεβαιώσεις ιδιοκτησίας της κατεχόμενης ακίνητης περιουσίας των προσφύγων μας.

Το θέμα έχει δυο πλευρές. Η πρώτη είναι περιουσιακής φύσης. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι τα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία θα λαμβάνονται μελλοντικά υπόψη για τη φερεγγυότητα των προσφύγων, ένα αίτημα το οποίο αποτελεί αναγκαιότητα για τον προσφυγικό κόσμο.

Η δεύτερη πλευρά του θέματος είναι ότι, τη στιγμή που το κατοχικό καθεστώς εκδίδει ψευδείς τίτλους ιδιοκτησίας για τις κατεχόμενες κλεμμένες και λεηλατημένες περιουσίες μας, ήταν υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσα από αυτή τη διαδικασία να εκδώσει τους νόμιμους, γνήσιους τίτλους για τους πραγματικούς ιδιοκτήτες των κατεχόμενων μας περιουσιών.

Απέναντι στην παρανομία και το σφετερισμό έχουμε να αντιτάξουμε τη νομιμότητα και τα δικαιώματά μας, τα οποία ούτε ξεχνούμε ούτε μπορούμε ποτέ να δεχτούμε ότι είναι δυνατό να παραγραφούν. Αυτή τη γη για την οποία σήμερα θα πάρουμε μόνο τίτλους, δεν πρόκειται ποτέ να πάψουμε να τη διεκδικούμε, μέχρι που να καταστούμε ξανά οι κύριοι και οι κυρίαρχοι των περιουσιών και των δικαιωμάτων μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πρέπει να πούμε ότι είναι πολύ αργοί οι ρυθμοί διευθέτησης αυτού του προβλήματος, δηλαδή της έκδοσης τίτλων για τις κατεχόμενες περιουσίες.

Από το 1984 που έχει ψηφιστεί ο σχετικός νόμος, έχουν περάσει έξι χρόνια. Και καταλαβαίνετε ότι το πέρασμα του χρόνου είναι σε βάρος των οικογενειών των προσφύγων, διότι πολλοί ενήλικες πρόσφυγες φεύγουν απ' αυτό τον κόσμο και τα παιδιά τους δεν ξέρουν την περιουσία και πού ήταν αυτή η περιουσία των γονιών τους. Γι' αυτό επείγει όπως ρυθμιστεί και διευθετηθεί αυτό το πρόβλημα.

Τώρα θα γίνει μια προσπάθεια, με βάση το νόμο που ψηφίζουμε σήμερα, να εκδίδονται τα πιστοποιητικά τα οποία μελλοντικά θα αποτελέσουν και το αντικείμενο ή τέλος πάντων το προστάδιο της έκδοσης τίτλων ή της μετατροπής των ίδιων των πιστοποιητικών σε τίτλο ιδιοκτησίας.

Είναι πολύ σημαντικό αυτό το ζήτημα για να υπάρξει μια συνέχεια, τα παιδιά να γνωρίζουν ότι οι γονείς τους είχαν περιουσία και ότι οι περιουσίες που τους άφησαν είναι σ' αυτά ή εκείνα τα μέρη.

Κατά τη γνώμη μου δε χρειάζεται το νομοσχέδιο να επεκταθεί και να περιλάβει και το θέμα της Λευκωσίας. Πρέπει να μείνει νομοσχέδιο και νόμος για την Αμμόχωστο και την Κερύνεια, διότι το Κτηματολόγιο της Λευκωσίας δεν έχει καταληφθεί από τα τούρκικα στρατεύματα. Αυτή είναι η εντύπωσή μου.

Εν πάση περιπτώσει τα Κτηματολόγια Αμμοχώστου και Κερύνειας έχουν καταληφθεί από τα τούρκικα στρατεύματα και είναι αυτό που επιβάλλει την έκδοση τίτλων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης και ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ο κ. Κουρτελλάρης προηγείται.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω πρώτα να διευκρινίσω ότι δε μιλούμε για θεσμικό νομοσχέδιο. Έγινε το θεσμικό νομοσχέδιο από την περίοδο που έχει λεχθεί. Υπάρχει ο νόμος. Εκείνο το οποίο συμβαίνει είναι η καθυστέρηση για τόσα χρόνια να προχωρήσει η υλοποίηση αυτού του θέματος. Και δε γίνεται λόγος για τη Λευκωσία, διότι ο σκοπός είναι ο καταρτισμός των διαδικασιών που απαιτούνται, τα μητρώα κτλ. για τα Κτηματολόγια που είναι κατεχόμενα. Για τη Λευκωσία υπάρχει το Κτηματολόγιο, ευτυχώς, και οποιοσδήποτε πολίτης είναι δυνατό να πάει να ζητήσει και για τη Μόρφου και για οποιαδήποτε άλλη περιοχή κατάσταση των περιουσιακών του στοιχείων. Και θέλω με την ευκαιρία αυτή, κύριε Πρόεδρε, να σταλεί ένα μήνυμα στις αρμόδιες αρχές ότι εμάς τους πρόσφυγες κάθε λίγο μας καλούν και μας ζητούν να τους πούμε μπλοκ, να τους πούμε τεμάχιο, κτλ. Πώς θα πω εγώ, ύστερα από 16 χρόνια, αυτά τα πράγματα; Φυσικά, όταν έπιασα το Κτηματολόγιο και ερεύνησα το θέμα, μου είπαν ότι ο σκοπός που καλούν τους πρόσφυγες είναι για να τους πουν το δελτίο ταυτότητας που δεν προβλέφθηκε τότε και μερικές άλλες λεπτομέρειες. Η γνώμη μου και το μήνυμα που θέλω με την ευκαιρία να σταλεί είναι ότι οι αρμόδιοι πρέπει να κάμουν χρήση των μέσων μαζικής επικοινωνίας, για να πουν του κόσμου τι θέλουν, για ποιο σκοπό το θέλουν, έτσι που να μην ταλαιπωρείται ο κόσμος να πηγαίνει και να ξαναπηγαίνει και ούτω καθεξής.

Γι' αυτό, με την ευκαιρία που ψηφίζουμε αυτό το κονδύλι, τονίζουμε δυο πράγματα. Πρώτα να επισπευσθούν οι διαδικασίες, αφού τώρα ψηφίζεται και το κονδύλι και δεύτερο να δοθούν με κατάλληλο τρόπο τα μηνύματα που χρειάζονται, για να τελειώνει η διαδικασία του καταρτισμού των μητρώων, για να μπορούν να εκδοθούν τα πιστοποιητικά και οι τίτλοι στον κατάλληλο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης και μετά ο κ. Σολωμής.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Μια-δυο διευκρινίσεις, κύριε Πρόεδρε, ήθελα να κάμω. Πρώτα πρέπει να πω ότι δεν υπάρχει κονδύλι σε τούτο το νομοσχέδιο το οποίο συζητούμε. Είναι απλώς η υποχρέωση του Κτηματολογίου να αναλάβει την ευθύνη της καταγραφής των περιουσιών και να δίνει διαβεβαιώσεις για τις περιουσίες των κατεχόμενων επαρχιών Αμμοχώστου και Κερύνειας.

Η δεύτερη διευκρίνιση που ήθελα να κάμω είναι ότι δεν εισηγήθηκα, όπως είπε ο αγαπητός συνάδελφος Πουμπουρής, να περιληφθεί στο νομοσχέδιο και το Κτηματολόγιο Λευκωσίας. Εκείνο που είπα είναι, όπως θα δοθούν διαβεβαιώσεις για την κτηματική περιουσία των προσφύγων της Αμμοχώστου και της Κερύνειας, κατά τον ίδιο τρόπο να δίνονται βεβαιώσεις και στους πρόσφυγες της περιοχής της Λευκωσίας που είναι κατεχόμενη. Δεν είπα να τροποποιηθεί το νομοσχέδιο, είτε ο τίτλος του είτε το περιεχόμενό του. Απλώς οι βεβαιώσεις αυτές να δίνονται και στους πρόσφυγες της κατεχόμενης επαρχίας Λευκωσίας, του μέρους της Λευκωσίας που είναι κατεχόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Με το σημερινό νομοθέτημα τροποποιούμε τη βασική νομοθεσία που αφορά την προσωρινή εγγραφή της ακίνητης περιουσίας που βρίσκεται στα κατεχόμενα. Είναι μια νομοθεσία που καθυστερημένα ψηφίστηκε απ' αυτό το Σώμα με ευθύνη της τότε κυβέρνησης -και μιλώ για καθυστέρηση 10 χρόνων από την εισβολή- για την έναρξη μιας συντονισμένης προσπάθειας από τα Κτηματολόγια για την καταγραφή της περιουσίας. Ακόμα πιο αδικαιολόγητη είναι στη συνέχεια η συμπεριφορά και η στάση όλων των υπευθύνων, γιατί σήμερα, 16 χρόνια μετά την εισβολή, βρισκόμαστε ακόμα στην τροποποίηση της νομοθεσίας και λέμε πως θα εκδίδουμε κάποιες προσωρινές διαβεβαιώσεις για την ακίνητη περιουσία.

Εδώ, αν πρέπει να γίνουν μερικές διαπιστώσεις, κύριε Πρόεδρε, οι διαπιστώσεις τούτες οριστικά είναι απογοητευτικές. Γιατί ο τρόπος που αντιμετωπίστηκε το θέμα της εκτίμησης, της καταγραφής, αν θέλετε, και της έκδοσης τώρα των προσωρινών εκείνων διαβεβαιώσεων για την ακίνητη περιουσία δείχνει και το γεγονός ότι οι μέχρι τώρα κυβερνήσεις δεν άγγιξαν ουσιαστικά το δάχτυλο «επί τον τύπον των ήλων», για να λύσουν οριστικά το προσφυγικό πρόβλημα. Και εκτείνοντας τις εκτιμήσεις και τις απογοητευτικές δυστυχώς διαπιστώσεις μας λέω τούτο: Σωστά αναφέρθηκε από προηγούμενους συναδέλφους και κακίστηκε η καθυστέρηση. Αλλά μήπως σκοπός μας είναι απλώς να εκδώσουμε κάποιες προσωρινές διαβεβαιώσεις; Μήπως απλώς σκοπός μας θα είναι αύριο να βεβαιώσουμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις ιδιοκτησίες στα κατεχόμενα; Οριστικά όχι. Πρώτος στόχος μας βέβαια παραμένει και είναι αμετάκλητος η επιστροφή και η κυριαρχία μας στις περιουσίες μας στα κατεχόμενα. Αλλά βασικά ενδιάμεσο προσωρινό μέτρο σωστά είναι εκείνο το οποίο καθυστερεί μέχρι τώρα και που αποτελεί το α και το ω στην επίλυση ουσιαστικά του προσφυγικού προβλήματος και στην οικονομική του αλλά, αν θέλετε, και στην κοινωνική του έκταση. Δηλαδή η ίση κατανομή των βαρών από την τουρκική εισβολή. Και μια βασική προϋπόθεση, ένα συστατικό στοιχείο στην αντιμετώπιση θα ήταν και η έγκαιρη έκδοση των σχετικών πιστοποιητικών, είτε προσωρινές διαβεβαιώσεις τα ονομάζουμε είτε οποιουσδήποτε άλλους τίτλους ιδιοκτησίας. Γιατί εδώ είναι που ευελπιστούμε, ελπίζουμε, θέλουμε, απαιτούμε, ζητούμε τουλάχιστον εμείς -από την προηγούμενη κυβέρνηση ζητούσαμε και απ' αυτή ζητούμε- αυτοί οι τίτλοι ιδιοκτησίας των κατεχομένων, προσωρινά έστω το δεχόμαστε, ναι, να αποτελούν κάποια φερεγγυότητα. Και είναι εδώ αναφερόμενος και την προηγούμενη Πέμπτη από το βήμα τούτο στη συζήτηση άλλου νομοθετήματος που τόνισα ότι δυστυχώς μας έχει απογοητεύσει και η πολιτική του κ. Βασιλείου αναφορικά με το προσφυγικό πρόβλημα. Ήμαστε όλοι μάρτυρες πριν περίπου ενάμιση μήνα, όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αναφερόμενος στην απολογία του για το έργο και τις ημέρες της κυβέρνησής του τα τελευταία δύο χρόνια, μας είπε πομπωδώς ότι έχει λυθεί σε μεγάλο βαθμό και το προσφυγικό πρόβλημα. Και αγωνιζόμουν και αγωνίζομαι ακόμα να βρω μέσα στην καθημερινότητα, στη νομοθεσία, αν θέλετε, αλλά και στην πραγματικότητα πού στηρίζεται πράγματι αυτή η αισιοδοξία και η εκτίμηση του Προέδρου. Τίποτε απολύτως δεν είδαμε να γίνεται τα τελευταία δύο χρόνια, εκτός από κάποιες αναπροσαρμογές, οριακές θα έλεγα, σε κάποια κριτήρια που έχουν τεθεί.

Έχουμε ψηφίσει μετά από πολλή προσπάθεια σ' αυτό το Σώμα τη νομοθεσία για το φορέα. Για να κάμει ο φορέας τι, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι; Αφού δεν έχει ουσιαστικά εκτελεστική εξουσία. Δεν έχει ταμείο, δεν έχει εισοδήματα. Για να κάμει τι ο φορέας; Αν χρειαστήκαμε 16 χρόνια για να κάνουμε φορέα και θέλουμε άλλα 16 χρόνια για να λειτουργήσει -που ελπίζουμε να μην υπάρχουν τότε πρόσφυγες για να συζητούμε για φορέα- έχουμε όλοι μας αποτύχει. Και είναι εδώ που ζητούμε διατάξεις σαν τις σημερινές που συζητούμε, ουσιαστικά να τις αντιμετωπίσουμε στην επίλυση του βασικού προβλήματος. Όχι σχεδιάζοντας προσωρινές διαβεβαιώσεις ή κάποιους τίτλους ιδιοκτησίας για να μην ξεχνούμε μόνο, αλλά να μπορέσουμε να λύσουμε και το πρόβλημα των προσφύγων που, δυστυχώς αυτή είναι η πραγματικότητα, στο μεγαλύτερο βαθμό από μόνοι τους κρατούν τα βάρη σήμερα της εισβολής και της κατοχής. Και δεν είναι υπερβολή αυτό που λέγεται τουλάχιστον ειδικά αναφερόμενος τώρα στη μεσαία οικονομική προσφυγική τάξη ότι την έχουμε αφανίσει, την έχουμε εξαφανίσει. Και αν υπάρχει κάποια επίπλαστη οικονομική ευμάρεια σήμερα στον τόπο μας -λέω επίπλαστη, γιατί είναι γνωστά τα αρνητικά σημεία της οικονομικής μας κατάστασης και στο χώρο των προσφύγων- δυστυχώς δημιουργεί την εντύπωση, επειδή μπαίνουμε στους συνοικισμούς ή στα τούρκικα χωριά και βλέπουμε την τηλεόραση την έγχρωμη ή κάποιο καλό αυτοκινητάκι έξω από το σπίτι του πρόσφυγα, ότι έχουμε λύσει και το προσφυγικό πρόβλημα. Ας δούμε και την υποδομή, ας δούμε και την περιουσία την οποία είχε και δεν έχει ο πρόσφυγας. Πώς θα σπουδάσει παιδιά, πώς θα προικοδοτήσει παιδιά, πώς θα συνταξιοδοτηθεί ο ίδιος αξιοπρεπώς από μόνος του. Το σπιτάκι το προσωρινό ή το αυτοκινητάκι το μικρό, έστω πολυτελείας, που διαθέτει προσωρινά μόνο του λύνουν το πρόβλημα. Δεν έχει την οικονομική υποδομή όμως που πρέπει, για να αντιμετωπίσει σήμερα είτε τα έξοδα σπουδών τουλάχιστον ενός παιδιού, που στο εξωτερικό σημαίνει από τις £15,000, £20,000, μέχρι τις £50,000, είτε προικοδότησης είτε αγοράς οποιασδήποτε επιχείρησης, για να βοηθήσει τον εαυτό του και την οικογένειά του. Δηλαδή τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι, γιατί έχω ξεφύγει κάπως από το θέμα, εδώ είναι που πρέπει να επικεντρωθεί η προσπάθεια αυτού του Σώματος. Όχι απλώς τεχνικά και ψευτονομοθετικά να ρυθμίζουμε και να διορθώνουμε μερικές ατασθαλίες. Το μήνυμα, το βάρος, αν θέλετε, αυτό πρέπει να είναι προς την κυβέρνηση. Να λύσουμε το προσφυγικό πρόβλημα στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό προσωρινότητας, ναι, οριστικά συμφωνούμε, αγγίζοντας το δάχτυλο «επί τον τύπον των ήλων» και όχι απλώς τροποποιώντας διατάξεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κυρία Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, το κόμμα μας χαιρετίζει με ανακούφιση αυτή την τροποποίηση αυτής της νομοθεσίας και ελπίζουμε ότι τώρα θα επιταχυνθούν οι ρυθμοί, έστω για την προσωρινή εγγραφή των περιουσιών μας στα κατεχόμενα.

Παρ' όλο που κι εμείς θα αγωνιζόμαστε για την ίση κατανομή βαρών, δε συνδέουμε αυτό το θέμα, που είναι τεράστιο και πολύπλοκο, με αυτές τις διαδικασίες που έχουμε ενώπιόν μας με αυτή την τροποποίηση.

Εμείς βλέπουμε ότι πραγματικά με την πάροδο των χρόνων η παλιά γενιά μεγαλώνει περισσότερο ή και πολλοί ηλικιωμένοι πεθαίνουν και θέλουν να

μεταβιβάσουν αυτή την περιουσία τους στα παιδιά τους, που είναι νόμιμο δικαίωμά τους και δεν το απεμπολούν με κανένα τρόπο. Έτσι θέλουμε να έχουμε αυτά τα προσωρινά πιστοποιητικά των περιουσιών μας, αλλά να έχουμε και το δικαίωμα να μεταβιβάζουμε αυτές τις περιουσίες στα παιδιά μας, για να συνεχίζουν τον αγώνα για επιστροφή. Διότι εκεί είναι ο τελικός στόχος. Το πόση περιουσία είχαμε ή αν είναι μια σκάλα ή δυο ή πέντε ή εκατό αυτό δεν έχει σημασία.

Επίσης θα θέλαμε, και νομίζουμε ότι αυτό δεν είναι ακατόρθωτο, το Κτηματολόγιο να χαρτογραφήσει και τις περιοχές, διότι τώρα με τις αεροφωτογραφίες που πιστεύουμε ότι υπάρχουν και τους λεπτομερείς γεωλογικούς ή μορφολογικούς χάρτες δεν είναι δύσκολο να χαρτογραφηθούν. Όχι μόνο να έχουμε τα πιστοποιητικά αυτά, αλλά και πάνω στο χάρτη να βλέπουμε ακριβώς πού είναι οι περιουσίες μας και όχι μόνο εμείς που τις περπατήσαμε και τις ξέρουμε, αλλά και τα παιδιά μας που δεν είχαν την τύχη να τις περπατήσουν.

Προσωπικά έχω ένα παιδί 16 χρόνων και θα ήθελα να του δείξω πάνω στο χάρτη, «εδώ ήταν το σπίτι μου, εδώ είναι το περιβόλι σου, εδώ είναι αυτά που έχεις και πρέπει να συνεχίσεις να αγωνίζεσαι για να επιστρέψεις πίσω.»

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρακολουθούμε από καιρό το πρόβλημα της εξασφάλισης των τίτλων των περιουσιών. Ο νόμος ψηφίστηκε από το 1984, αλλά με βάση τον παλιό νόμο δεν παίρναμε ως τώρα βεβαιώσεις για τα κτήματα. Ο Νόμος του 1984 περί Ίδρυσης Νέου Κτηματολογίου Αμμοχώστου και Κερύνειας δεν προνοεί ότι μπορούμε να παίρνουμε βεβαιώσεις. Έτσι, τώρα που λειτουργεί το νέο Κτηματολόγιο, άρχισε η εγγραφή και η διαδικασία, για να εξασφαλίσουμε τους τίτλους και το Κτηματολόγιο έρχεται τώρα να μας ζητήσει αυτή την έγκριση για να παίρνουμε και βεβαιώσεις.

Εσείς, κύριε Πρόεδρε, στην αρχή είπατε να μη βγαίνουμε έξω από το θέμα. Ωστόσο είμαστε υποχρεωμένοι και να διευκρινίζουμε την πραγματικότητα, για να δείξουμε ότι αυτό το Σώμα έχει εν γνώσει του το όλο πρόβλημα και ότι η διαδικασία αυτή έχει σκοπό να μας εκδώσει τους τίτλους για την πραγματοποίηση της διακήρυξης που έκαμε η κυβέρνηση Βασιλείου για φερεγγυότητα και τη δικαίωση των αγώνων αυτού του Σώματος και των προσφύγων: ότι επιτέλους πρέπει να μας εξασφαλιστεί φερεγγυότητα εμάς τους πρόσφυγες, ότι δεν είμαστε κάτοικοι ή πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Αυτό που θέλουμε να θίξουμε είναι η γραφειοκρατία που υπάρχει στον κρατικό μηχανισμό. Όπως είπε κι ο Πρόεδρος, κάτι που πρέπει να γίνει, πρέπει να γίνεται και να μην καθυστερεί. Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, καθυστερεί το Κτηματολόγιο και μας ταλαιπωρεί το Κτηματολόγιο.

Έχουμε υποβάλει επερώτηση στη Βουλή γιατί ο πρόσφυγας που διαμένει στην Πάφο να μεταβαίνει στην Αμμόχωστο για να δηλώσει το κτήμα του. Γιατί το 1984 και το 1974 ζήτησε από την Πάφο να κάμει τη δήλωση της κτηματικής περιουσίας και τώρα υποχρεώνονται οι 200,000 πρόσφυγες να μεταβαίνουν ή στη Λευκωσία ή στην Αμμόχωστο, οι Κερυνειώτες στη Λευκωσία και οι Αμμοχωστιανοί στη Λάρνακα, για να δηλώσουν την περιουσία τους;

Γι' αυτό λέγω ότι το μήνυμα που πρέπει να δώσουμε είναι να επισπευσθούν αυτά που πρέπει να γίνουν, για να εξασφαλιστεί ο τίτλος, απαραίτητος όρος για να εξασφαλιστεί η φερεγγυότητα του πρόσφυγα, του ξεριζωμένου, ο οποίος θέλει με αυτούς τους τίτλους να εξασφαλίσει την αξιοπρέπειά του, αλλά και το ότι η περιουσία των προσφύγων δεν έχει χαριστεί στους Τούρκους, αλλά η περιουσία είναι δική μας και θα αγωνιστούμε με αυτούς τους τίτλους, που τους κρατά τώρα το τούρκικο Κτηματολόγιο της Αμμοχώστου και δε μας τους δίδει, να αποδείξουμε -και έχουμε μάρτυρες- ότι αυτή είναι η γη μας και γι' αυτή τη γη θα αγωνιστούμε, για την επιστροφή στους τόπους μας και στα χωριά μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Τσιέττη, διακόπτω όταν είμαστε εκτός θέματος, όταν το θέμα δεν είναι σοβαρό και συζητούμε μάλλον εκ του περισσού. Αλλά όταν πρόκειται περί σοβαρών θεμάτων, ουδέποτε διέκοψα Βουλευτές στο να εκφέρουν τις απόψεις τους, έστω και αν είναι λίγο εκτός θέματος, πολλές φορές δε και πολύ εκτός θέματος. Αρκεί μόνο να συζητούμε πάνω σε σοβαρά θέματα και όχι πάνω σε θέματα τα οποία είναι μηδαμινά και δεν έχουν καμιά σημασία.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι τρίπτυχο το θέμα. Πρώτα χαιρετίζουμε, όπως η συνάδελφος κυρία Κατσελλή είπε και ο κ. Ηλιάδης, την πολιτική πτυχή του θέματος που για μας ενέχει τη μεγαλύτερη σημασία.

Δεύτερο, θα πρέπει να τονιστεί πως τα αρχεία της Λευκωσίας υπάρχουν, γι' αυτό δεν υπήρξε αυτή η κίνηση. Και το σπουδαιότερο πως, όσον αφορά την προσφυγική πολιτική, έχουμε φοβερές επιφυλάξεις και έχουμε και γραμμένο θέμα στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και θα το συζητήσουμε εν καιρώ τω δέοντι στην ολομέλεια του Σώματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να το συζητήσουμε, κύριε Στυλιανού, διότι αξίζει τον κόπο. Και είναι γι' αυτό το λόγο που επιτρέπω τη συζήτηση αυτού του θέματος σ' ένα νομοσχέδιο το οποίο αλλάζει μερικές λέξεις στο Νόμο ο οποίος ήδη υπάρχει.

Προχωρούμε, κύριοι, στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα πιο πάνω άρθρα εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, και τα τρία άρθρα του νομοσχεδίου εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επαρχιακών Κτηματολογικών Γραφείων Αμμοχώστου και Κηρυνείας (Προσωρινάι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο είναι «Ο περί Υπουργείου Παιδείας (Διοίκηση - Θέση Εκπαιδευτικού Προγραμματιστή) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990». Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ-ΘΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΗ) (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος

Αλέκος Μαρκίδης

Δήμος Γεωργιάδης

Γεώργιος Σαββίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Μαϊου 1990. Στα πλαίσια της ενημέρωσής της για τους πιο πάνω Κανονισμούς η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις εκπροσώπων των Υπουργείων Παιδείας και Οικονομικών και εκπροσώπων του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος Αριθμός 1 του 1990) και σκοπό έχουν την κανονιστική ρύθμιση, για πρώτη φορά, του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση εκπαιδευτικού προγραμματιστή στη Διοίκηση του Υπουργείου Παιδείας.

Όπως είναι γνωστό, τα άρθρα 27 και 87 του πιο πάνω Νόμου προβλέπουν ότι τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων της δημόσιας υπηρεσίας θα καταρτίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο με Κανονισμούς τους οποίους θα εγκρίνει η Βουλή και, μόλις εγκριθούν, θα δημοσιεύονται σε ειδικό παράρτημα της επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας.

Οι εκπρόσωποι των αρμόδιων Υπουργείων, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ, καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής, συμφώνησαν με το περιεχόμενο των υπό εξέταση Κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές για τους πιο πάνω Κανονισμούς, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος τούτου;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (Όροι Υπηρεσίας των Υπαλλήλων του Συμβουλίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ (ΟΡΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νεόφυτος Ηλία

Νίκος Φλουρέντζος

Ανδρέας Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο θέμα εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων και της συντεχνίας του προσωπικού του Συμβουλίου.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 13 της νομοθεσίας για τη ρύθμιση και τον έλεγχο της βιομηχανίας αμπελουργικών προϊόντων, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (Όροι Υπηρεσίας των Υπαλλήλων του Συμβουλίου), με στόχο την αναδιάρθρωση της υπηρεσίας του Συμβουλίου, ώστε οι Κανονισμοί αυτοί να ανταποκρίνονται στην πραγματική διάρθρωση όπως αυτή εφαρμόζεται από το 1984 και μετέπειτα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων και της συντεχνίας του προσωπικού του, η πιο πάνω τροποποίηση της διάρθρωσης της υπηρεσίας του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων έχει συμφωνηθεί με τις συντεχνίες από το 1984 και στην πράξη εφαρμόζεται από τότε.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος τούτου;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο είναι 'Εκθεση για τα θέματα «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και Εξαρτωμένους αυτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και Εξαρτωμένους αυτών 'Ομοιον προς το Σχέδιον Συντάξεων της Κυβερνήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΣΧΕΔΙΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥΣ ΑΥΤΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΣΧΕΔΙΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥΣ ΑΥΤΩΝ ΟΜΟΙΟΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νεόφυτος Ηλία
Νίκος Φλουρέντζος
Ανδρέας Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαΐου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης των Κανονισμών αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, καθώς και της συντεχνίας του προσωπικού του Οργανισμού.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 7 και 21 του νόμου για τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, σκοπείται η τροποποίηση των σχεδίων συντάξεων και χορηγημάτων που ισχύουν για τους υπαλλήλους του οργανισμού κατά το πρότυπο παρόμοιων σχεδίων συντάξεων που ισχύουν σε άλλους ημικρατικούς οργανισμούς.

Οι τροποποιήσεις που προτείνονται εντάσσονται στα πλαίσια υλοποίησης συλλογικών συμβάσεων μεταξύ του Οργανισμού και της συντεχνίας του προσωπικού του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί των θεμάτων τούτων;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τελευταίο θέμα στη νομοθετική εργασία είναι «Οι περί Εθελοντών-Εθελοντριών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ-ΕΘΕΛΟΝΤΡΙΩΝ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Γεωργίου
Αντώνης Ανδρέου
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Νίκος Μουσιούττας
Πολύβιος Κόλοκος
Στέλιος Μανδριώτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο αξιότιμος Υπουργός Άμυνας καθώς και ανώτεροι υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου του, οι οποίοι και ανέλυσαν τις επιμέρους πρόνοιες των Κανονισμών.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 14 και 27 της νομοθεσίας για το Στρατό της Δημοκρατίας, επιφέρεται αριθμός τροπολογιών στους Κανονισμούς για Εθελοντές-Εθελόντριες Υπαξιωματικούς του Στρατού που κρίνονται αναγκαίες από την ως τώρα πρακτική εφαρμογή τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας υιοθετώντας τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος τούτου;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το νομοθέτημα που ομόφωνα ψηφίζει τώρα το Σώμα έχει σχέση με την Επιτροπή Άμυνας, με τη στράτευση ανδρών και γυναικών, το θεσμό των εθελοντών-εθελοντριών υπαξιωματικών και παράλληλα με την έγκριση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού αρ. 21 που αυτό το Σώμα ψήφισε πριν περίπου 20 λεπτά και που προνοεί τη δημιουργία νέων θέσεων στον κυπριακό στρατό. Νιώθω την ανάγκη να πω τούτα τα δυο λόγια στο Σώμα. Σχεδόν κλείνει αυτούς τους μήνες ένας κύκλος αξιόλογης, ουσιαστικής, τολμώ να πω της

μεγαλύτερης, προσπάθειας που έγινε τουλάχιστον στο χρονικό διάστημα μετά το 1974 για την αναβάθμιση της άμυνας, της αμυντικής μας θωράκισης. Είναι προς το τέλος του ο κύκλος αυτός, γιατί περιλαμβάνει -και είναι πλέον κοινό μυστικό- ένα τριετές εξοπλιστικό πρόγραμμα για τα χρόνια 1989-90-91. Περιλαμβάνει την αύξηση των θέσεων του Κυπριακού Στρατού, περιλαμβάνει τη δημιουργία νέων θέσεων σε νέους θεσμούς στον τομέα της άμυνάς μας, όπως είναι η στράτευση ανδρών και γυναικών στη μορφή των εθελοντών υπαξιωματικών. Και βεβαίως θα ήθελα να υπενθυμίσω το Σώμα ότι πολλές δεκάδες εκατομμυριών λιρών έχουν εγκριθεί ομόφωνα και αγόγγυστα, αφού, εκτιμώντας σωστά το Σώμα τη συνολική προσπάθεια που γίνεται, δίδει τον καλύτερο εαυτό του, μονιασμένο και δογματικά προσηλωμένο στην προσπάθεια τούτη. Και πού θέλω να καταλήξω; Αυτά έχουν λεχθεί κατ' επανάληψη. Είναι όχι ακριβώς η προειδοποίησή μας, αλλά είναι τα λόγια τούτα που θα θέλαμε να απευθύνουμε και προς την κυβέρνηση και προς το αρμόδιο Υπουργείο, το Υπουργείο Άμυνας.

Ως Σώμα, ως Βουλή έχουμε σχεδόν δώσει οτιδήποτε μας έχουν ζητήσει σε χρόνο μηδέν, σε χρόνο ρεκόρ, αγγόγυστα και, επαναλαμβάνω, ομόφωνα. Έχουμε αναβαθμίσει θεσμούς ξεχασμένους, έχουμε δημιουργήσει νέους θεσμούς, έχουμε επιβαρύνει ουσιαστικά τα δημόσια οικονομικά μας. Βεβαίως σωστά ασκείται ο έλεγχος στο ταμείο της αμυντικής θωράκισης από το Σώμα μέσω της Επιτροπής Άμυνας, γιατί, είτε πρόκειται για δεκάδες εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες είτε για προσλήψεις εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων στην υπηρεσία της άμυνάς μας, της αμυντικής μας θωράκισης, της Εθνικής μας Φρουράς, θέλουμε να πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση και η στρατιωτική μας ηγεσία σωστά θα χρησιμοποιήσει και τους ανθρώπους τούτους και τα νέα οπλικά συστήματα, το νέο σύγχρονο οπλισμό που δίδει η Βουλή το δικαίωμα στην κυβέρνηση να προμηθευτεί για τη Δημοκρατία μας. Και όταν λέμε σωστά, εννοούμε ότι, εκεί που χρειάζεται η διαφάνεια, εκεί που χρειάζεται η εφαρμογή αξιοκρατικών κριτηρίων στις προσλήψεις, στις μεταθέσεις, στις αναβαθμίσεις, στις προαγωγές φυσικά, είτε τούτες είναι μόνιμων αξιωματικών είτε υπαξιωματικών είτε οποιωνδήποτε άλλων υπηρεσιών, θέλουμε να βλέπουμε τα αξιοκρατικά εκείνα κριτήρια που για χρόνια αυτό το Σώμα αγωνίζεται να πείσει όλες τις κατευθύνσεις ότι πρέπει να εφαρμόζονται στη στράτευση των νέων μας στην Εθνική Φρουρά ότι οριστικά θα τηρούνται. Έχουμε δείγματα καλής εφαρμογής και πιστής τήρησης σε βαθμό, επαναλαμβάνω, αξιόλογο και ικανοποιητικό από την κυβέρνηση. Πιστεύουμε ότι θα ολοκληρωθεί αυτός ο κύκλος κι ότι συνεχώς θα βελτιώνεται η κατάσταση τούτη. Η καλλιέργεια της αμυντικής συνείδησης, στην οποία έχουμε όλοι συμβάλει και πρωταρχικά το Σώμα τούτο που πρέπει να είναι περήφανο, πιστεύουμε ότι θα τύχει της κατάλληλης εκμετάλλευσης και αξιοποίησης από την κυβέρνησή μας, από το Υπουργείο Άμυνας, για να φτάσουμε πράγματι στο σημείο που θα είναι και για μας το καλύτερο και το ποθητό. Να ζητά δηλαδή ο ίδιος ο λαός μας, εφόσον εκκρεμεί η απειλή του Αττίλα, να ζητά ο ίδιος ο λαός μας να του επιβληθούν οι σχετικές φορολογίες, για να μπορέσει η αμυντική μας θωράκιση να αναβαθμιστεί και να μην αγωνίζεται η κυβέρνηση και το Σώμα να πείσει το λαό ότι σωστά πρέπει να συνεισφέρει και από τα πλεονάσματα, αλλά και από το υστέρημά του για την ενίσχυση της άμυνάς μας.

Βασική προϋπόθεση για να το πετύχουμε τούτο είναι οπωσδήποτε ο τρόπος με τον οποίο θα εφαρμόζονται οι αρχές τούτες από την Εκτελεστική Εξουσία. Και είναι αυτό που σε κάποιο βαθμό μπορώ να πω ότι ήταν και η αφορμή, η αιτία

μάλλον που ήθελα να απευθύνω αυτά τα λόγια, την «προειδοποίηση», αν θέλετε, προς την Εκτελεστική Εξουσία, προς το Υπουργείο Άμυνας: Σωστή εκμετάλλευση, σωστή χρησιμοποίηση, συνεργασία απόλυτη, αναβάθμιση όλων των τομέων μέσα σε πλαίσια αξιοκρατικά και κριτήρια που να επιτρέπουν στον κυπριακό ελληνισμό να πιστεύει ότι, ναι, πλούσιοι νέοι, φτωχοί νέοι, ολόκληρος ο λαός είναι έτοιμος, συστρατευμένος, χωρίς διακρίσεις, να υπηρετήσει τον τόπο του.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα θέλαμε, με την ευκαιρία των Κανονισμών που θα εγκρίνουμε και που αναφέρονται ως οι Κανονισμοί για Εθελοντές και Εθελόντριες Υπαξιωματικούς του Στρατού της Δημοκρατίας, να πούμε και εμείς λίγα λόγια, λίγες σκέψεις που έχουμε γύρω από τα θέματα της άμυνας και γύρω από τα θέματα της εκπαίδευσης αξιωματικών και υπαξιωματικών στο στρατό μας.

Είναι γνωστό ότι μετά από πολλή δουλειά, όπως τόνισε και ο κ. Σολωμής πριν από λίγο, η Επιτροπή Άμυνας έφτιαξε και έδωσε προς έγκριση Κανονισμούς που καθορίζουν τα προσόντα, τον τρόπο πρόσληψης, την ανέλιξη και την αφυπηρέτηση αξιωματικών και υπαξιωματικών. Και ήταν ένα πολύ σημαντικό, θεμελιώδες έργο υποδομής, αναγκαίο στο στράτευμα, για να δώσει μια ποιοτική βελτίωση και μια εύρυθμη λειτουργία στο στράτευμα της Κύπρου και να βοηθήσει στην ανέλιξη ενός στρατεύματος το οποίο ζει, κινείται και δρα μέσα σε μοντέρνα τεχνολογία, μέσα σε μοντέρνα οπλικά συστήματα.

Η Επιτροπή Άμυνας είναι γνωστό σε όλους πως, τόσο όσον αφορά μοντέρνα οπλικά συστήματα, όσο και σε ό,τι αφορά κάθε είδους μέσα επικοινωνίας και διακίνησης, ποτέ δεν έχει σταματήσει με ζήλο να μελετά, να προωθεί, να εισηγείται, να εγκρίνει, να ψηφίζει και να παροτρύνει όλους - μέσα και έξω από τη Βουλή - για συναντίληψη πάνω στα θέματα της άμυνας. Με την ίδια καλή διάθεση έχουμε κοιτάξει πολύ προσεκτικά τα θέματα της ποιοτικής βελτίωσης του στρατεύματος. Η εκπαίδευση, το ηθικό, η γνωριμία των στρατιωτών μας με την τελευταία κυριολεκτικά λέξη της τεχνολογίας, είναι θέματα που απασχολούσαν πάντοτε την Επιτροπή Άμυνας και για τα οποία έχουμε δείξει ιδιαίτερη προσοχή και ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Και χαιρόμαστε γιατί σήμερα εντοπίζουμε αξιόλογα στελέχη, αξιόλογες ομάδες, αξιόλογα συνεργεία - παντού σε όλη την Κύπρο -στο στρατό, στο ναυτικό, στην αεροπορία, τα οποία με επιμέλεια και με πλήρη τεχνική επάρκεια μπορούν να φέρουν το έργο που τους ανατίθεται σε πέρας.

Τέλος έχουμε, πέρα από τους Κανονισμούς για Αξιωματικούς και Υπαξιωματικούς, δώσει το πράσινο φως για την υλοποίηση των σχεδίων για εθελοντές υπαξιωματικούς και τις εθελόντριες βεβαίως γυναίκες υπαξιωματικούς. Και με την ευκαιρία αυτού του τελευταίου και με την ευκαιρία των Κανονισμών που σε λίγο θα εγκρίνουμε, θα πρέπει να χαιρετίσουμε από το βήμα αυτό την επάρκεια που έχουν επιδείξει οι γυναίκες εθελόντριες στην εκπαίδευσή τους, την προθυμία, το ζήλο, την προσαρμοστικότητα στη νέα ζωή του στρατεύματος, την ακρίβεια, το ψηλό αίσθημα ευθύνης και το γεγονός ότι σήμερα εμφανίζονται - από τις πληροφορίες που έχουμε και από την ομάδα των δημοσιογράφων που επισκέφθηκε στην Ελλάδα το κέντρο εκπαίδευσης- να έχουν προσαρμοστεί πλήρως και να εκτελούν με ακρίβεια και υπευθυνότητα τα καθήκοντά τους.

Η Επιτροπή 'Αμυνας και σ' αυτό τον τομέα, όπως και σε άλλους τομείς, θα στέκεται πάντοτε με προσοχή και θα είναι αρωγός σε όλα όσα χρειάζονται για την άμυνα της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου ζήτησε το λόγο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ο κ. Μανδριώτης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, ο κ. Μανδριώτης, εφόσον ο κ. Χατζηδημητρίου, ο οποίος προηγείται....

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, οι σημερινοί Κανονισμοί τείνουν να ρυθμίσουν την κατάταξη ή και την όλη στρατολογία των εθελοντών και εθελοντριών στην Εθνική μας Φρουρά. 'Ερχονται αυτοί οι Κανονισμοί ως συμπλήρωση των Κανονισμών που έχουμε εγκρίνει πριν μερικές μέρες και που ρυθμίζουν όλο το σύστημα της στρατολογίας, των προβιβασμών των αξιωματικών και υπαξιωματικών στην Εθνική μας Φρουρά.

Εκείνο το οποίο νομίζω πως πρέπει να προσεχθεί και έχει σχέση με τις προσπάθειες που καταβάλλει τόσο το Υπουργείο 'Αμυνας σε συνεργασία με την Επιτροπή 'Αμυνας, είναι πώς να βοηθήσουμε ακόμα περισσότερο, έτσι που αυτοί οι Κανονισμοί να ενθαρρύνουν και να συμπληρώνουν κάθε κενό το οποίο μπορεί να παρουσιαστεί τόσο στη στρατολογία εθελοντριών ή ακόμα και στις προσπάθειες που καταβάλλονται να μείνουν στο στρατό, να εκτελέσουν θητεία μακράς διάρκειας αρκετοί οπλίτες οι οποίοι είναι αναγκαίοι για να επανδρώσουν τα νέα οπλικά συστήματα, να επανδρώσουν τα νέα μηχανοκίνητα οχήματα με τα οποία έχει εφοδιαστεί η Εθνική Φρουρά και όχι να μείνουν αυτά τα νέα οπλικά συστήματα στα χέρια νεαρών και άπειρων, πράγμα το οποίο πολλές φορές δημιουργεί πιθανότητες μεγάλων ζημιών και σε βάρος της οικονομίας μας.

Γενικά πρέπει να τονίσω και εγώ με τη σειρά μου ότι όλες οι πληροφορίες που έρχονται για τις εθελόντριές μας είναι αρκετά ενθαρρυντικές. Και πρέπει, κατά την άποψή μου, να προσεχθεί αυτό το θέμα, έτσι που να μην απογοητεύσουμε αυτά τα νέα τμήματα που δημιουργούνται στην Εθνική Φρουρά, αλλά μάλλον με την κατάταξή τους στο στρατό να υποβοηθήσουν και άλλους εθελοντές να καταταγούν ή να παραμείνουν στην Εθνική μας Φρουρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Αλλος ομιλητής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα επαναλάβω και εγώ με τη σειρά μου μια διαπίστωση που τη γνωρίζει καλά η Βουλή και χρήσιμο είναι να την πληροφορηθεί και ο κυπριακός λαός ακόμα καλύτερα. Με τον τρόπο που εργάζεται η Επιτροπή 'Αμυνας έχει επιτευχθεί μια ατμόσφαιρα συνεργασίας με συναίσθηση εξυπηρέτησης ενός μεγάλου στόχου, μιας μεγάλης υπόθεσης: της άμυνας της πατρίδας μας. 'Εχει εδραιωθεί η αίσθηση της εθνικής ενότητας μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων μέσα στην Επιτροπή 'Αμυνας.

Όχι πως δεν υπάρχουν διαφωνίες, όχι πως δε γίνονται συζητήσεις. Αντίθετα και πολλές είναι οι συζητήσεις και πείσμονες οι ανταλλαγές απόψεων και πολύ μεγάλος ο αριθμός των διαφορετικών προσεγγίσεων. Όμως υπάρχει μια πρόθεση και μια διάθεση συνάντησης της αγωνίας, της έγνοιας της κάθε πλευράς, ώστε να επιτυγχάνουμε στο τέλος ένα κοινό σημείο προσέγγισης. Και όχι μόνο μεταξύ των κομμάτων. μπορώ να πω και μεταξύ της Επιτροπής και της κυβέρνησης. Και δεν είναι πάντοτε εύκολο αυτό το έργο. Μερικές φορές μάλιστα δοκιμάζεται πικρά. Όμως διαπιστώνουμε τελικά καλή διάθεση για συναντίληψη και με την κυβέρνηση. Και είναι αυτό που υπηρετούμε και όχι την καλλιέργεια διαφωνιών ή κατάστασης σύγκρουσης πάνω σε έναν τόσο ευαίσθητο τομέα που αφορά το μέλλον και την επιβίωση του λαού, που αφορά τα παιδιά της Κύπρου, νέους και νέες πλέον, που συνδέεται με την ίδια την οικονομία του τόπου.

Γίνεται αυτή η ευρύτερη συζήτηση με αφορμή τους Κανονισμούς και υπάρχει ένα σημείο δείγμα αυτής της διάθεσης αυτής της Επιτροπής. Σε όλα τα άλλα νομοθετήματα καταβάλλεται μια προσπάθεια περιορισμού των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών της Εκτελεστικής Εξουσίας, γιατί υπάρχει μια δυσπιστία και μια διάθεση μεγαλύτερου ελέγχου. Με αυτή ακριβώς την τροποποίηση προσφέρουμε το δικαίωμα της διακριτικής εξουσίας στον Υπουργό, για να παίρνει συγκεκριμένες αποφάσεις για προσλήψεις στην Εθνική Φρουρά, για επιλογή εθελοντριών και εθελοντών στην Εθνική Φρουρά. Και το τονίζω ιδιαίτερα αυτό το σημείο, γιατί, αν κατέληξε η Επιτροπή στο να αποδεχθεί αυτή την πρόταση της κυβέρνησης, το έκανε ακριβώς μέσα στα πλαίσια του κλίματος και της νοοτροπίας που περιέγραψα προηγουμένως. Και καλούμε την κυβέρνηση να σεβαστεί τη διακριτική εξουσία, να τη χρησιμοποιήσει με φειδώ, να τη χρησιμοποιήσει ακριβοδίκαια και αιτιολογημένα και να μην υποπέσει στο αμάρτημα της χρησιμοποίησης του στρατού της Δημοκρατίας ως μέσου για φαβοριτισμό, για προώθηση ανθρώπων ή ιδιαίτερων συμφερόντων ή για εξυπηρέτηση υπολογιστικών αντιλήψεων, για εξυπηρέτηση ιδιαίτερων ή ιδιοτελών σκοπών. Γιατί πραγματικά εκείνο που αναζητούμε είναι η ύπαρξη κλίματος εμπιστοσύνης. Οι άλλες αναφορές που γίνονται στην τροποποίηση των Κανονισμών αφορούν τον τρόπο επιλογής, τη συμπερίληψη μέσα στους Κανονισμούς συγκεκριμένων δοκιμασιών, ώστε να μην υφίστανται οποιαδήποτε άλλη αμφισβήτηση.

Είναι γεγονός ότι, όταν συζητούμε το θέμα των εθελοντών και εθελοντριών, καλλιεργείται, κατά κάποιο τρόπο, μια αίσθηση προσέγγισης ενός νέου κεφαλαίου στην άμυνα. Και είναι πράγματι ένα νέο μεγάλο κεφάλαιο στην άμυνα και για τους λόγους που αναφέρθηκαν, ότι χρειαζόμαστε έμπειρους ανθρώπους για τα τεχνολογικά προηγμένα συστήματα που έχει υιοθετήσει η Εθνική Φρουρά. Αλλά σημαίνει ταυτόχρονα μια μεγαλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού μας στη θεμελίωση της άμυνας του τόπου μας.

Εκείνο που θα πρέπει να προσέξουμε είναι το εξής: Ότι είναι τα πρώτα βήματα, 16 χρόνια ύστερα από την εισβολή και την κατοχή, στην κατεύθυνση της καλύτερης δυνατής αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού. Λείπει ακόμα εκείνο το συνολικό σύστημα, όπου ο καθένας από μας θα γνωρίζει τι θα πράξει την ώρα της κρίσης, την ώρα της δοκιμασίας που ελπίζουμε να μην έλθει ποτέ. Αλλά, αν έλθει, δεν πρέπει να υπάρχει κάποιος που να έχει απορία τι να κάμει για να υπερασπιστεί την πατρίδα του, το σπίτι του, τον εαυτό του. Και δυστυχώς το κενό εξακολουθεί να υπάρχει 16 χρόνια μετά και δε νομίζω να υπάρχει παρόμοιο σε οποιαδήποτε χώρα που αντιμετωπίζει τέτοια απειλή και να διατηρεί ακόμα

αυτή την εκκρεμότητα. Είναι ένα σημείο που θέλουμε να το επαναφέρουμε με την ελπίδα ότι θα απασχολήσει τους υπεύθυνους, γιατί πολλές φορές βρισκόμαστε και μπροστά σε ξένους που μας ρωτούν - δημοσιογράφους - για τα συστήματά μας της κινητοποίησης του λαού ή της πολιτοφυλακής και ειλικρινά δεν είμαστε σε θέση να δώσουμε ικανοποιητικές απαντήσεις. Και φυσικά χρειάζεται και η καλλιέργεια του ανάλογου αγωνιστικού κλίματος και πνεύματος με την καλλιέργεια των ανάλογων αξιών, όπου η ζωή έχει μόνο τότε νόημα μέσα σε μια ελεύθερη και δημοκρατική κοινωνία. Και αυτό να υψώνεται ως πρωταρχική αξία και όχι η αναζήτηση της χλιδής ή της πολυτέλειας, που είναι σήμερα τα δεδομένα της κυπριακής κοινωνίας.

Θέλω επίσης να αναφέρω με αυτή την ευκαιρία κάτι το συγκινητικό που το βλέπουμε καθημερινά στον τύπο. Όλους εκείνους τους φτωχούς ανθρώπους, όλα εκείνα τα παιδάκια, όλους εκείνους τους συνταξιούχους οι οποίοι πηγαίνουν και προσφέρουν εθελοντικά από το υστέρημά τους στην άμυνα του τόπου μας. Είναι κάτι που θα πρέπει να το επαινέσουμε δημόσια, γιατί πραγματικά δείχνει ότι το κλίμα και το πνεύμα της εθελοντικής προσφοράς έχει εδραιωθεί βαθιά μέσα στη συνείδηση του λαού μας, των χαμηλότερων εισοδηματικών τάξεων του λαού μας στο σύνολό τους. Και πιθανόν να είναι ένα παράδειγμα και για τους οικονομικά ισχυρότερους που δεν βλέπουμε τόσο φανερή την παρουσία τους, όσο θα τη θέλαμε, σε συνεισφορές ανάλογες με το οικονομικό τους αντίκρισμα, εθελοντικές συνεισφορές που να δείχνουν ότι υπάρχει το κλίμα και το πνεύμα της προσφοράς για τα θέματα της άμυνας. Και χρησιμοποιούμε το βήμα της Βουλής για να δώσουμε αυτό το μήνυμα, να συγχαρούμε εκείνους οι οποίοι προσφέρουν - σχολεία, άτομα, ιδιώτες, οργανισμούς, υπαλλήλους- και να καλέσουμε και όλους τους άλλους που είναι σε θέση να προσφέρουν ότι καιρός είναι να αρχίσουν να δείχνουν ότι τα λόγια τα συνοδεύουν με τις ανάλογες πράξεις. Χαιρετίζουμε επίσης την ανανέωση που παρουσιάζεται αυτές τις μέρες στην Εθνική Φρουρά με την αποστράτευση των παλαιών, τους οποίους συνοδεύουν η τιμή για όσους έπραξαν τα σωστά για την πατρίδα και για όσους δεν τα έπραξαν η επιείκεια όλων μας, και με την άνοδο νέων δυνάμεων μέσα στο σώμα της Εθνικής Φρουράς, με την προοπτική ότι ο κυπριακός ελληνισμός, τα στελέχη της Εθνικής Φρουράς θα ανταποκριθούν στο ύψος των περιστάσεων και της αποστολής τους. Γιατί εκεί ουσιαστικά στηρίζεται το μέλλον και η σωτηρία της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κυρία Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομη, αλλά θεώρησα καθήκον μου να έρθω στο βήμα με την ευκαιρία των Κανονισμών αυτών, για να πω ότι πραγματικά το αίσθημα για όσο το δυνατό πιο άρτια άμυνα στον τόπο μας ολοένα αυξάνει στις τάξεις του λαού μας. Και η χαρά μου είναι μεγάλη, γιατί για πρώτη φορά ίσως συμπεριλαμβάνονται σε νομοθεσία ή σε Κανονισμούς και εθελόντριες, δηλαδή γυναίκες.

Είναι πολύ άξιες όσες έχουν καταταγεί ήδη στην Εθνική Φρουρά και θα είναι πολύ χρήσιμο αν μελετηθούν οι δυνατότητες πιο μαζικής προσέλευσης γυναικών στο στρατό για υπηρεσία. Γιατί στον τόπο μας με την απειλή την οποία αντιμετωπίζουμε με ημικατεχόμενο έδαφος, οπωσδήποτε δεν μπορούμε να έχουμε

την πολυτέλεια να στερούμε από την άμυνά μας το μισό πληθυσμό, δηλαδή τις γυναίκες. Είμαι σίγουρη ότι σε όσο βαθμό κινδυνεύουν οι Κύπριοι στον ίδιο βαθμό κινδυνεύουν και οι Κύπριες και είμαι σίγουρη ότι θα βρεθούν γρήγορα τρόποι να υπηρετούν επί ίσοις όροις και οι γυναίκες για την προστασία του τόπου μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς αυτούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και πάλι, κύριοι, κατά τη συζήτηση των Κανονισμών αυτών επέτρεψα ομιλίες εκτός θέματος. Σκόπιμα, γιατί είναι ένα θέμα πολύ σοβαρό το οποίο απασχολεί και πρέπει να απασχολεί πάντα αυτό το Σώμα. Και δεν έχει σημασία αν ένας Βουλευτής πάνω σ' αυτά τα θέματα αισθάνεται την ανάγκη να πει ορισμένα πράγματα λίγο έξω απ' αυτό το περιορισμένο θέμα, αρκεί η συζήτηση να βρίσκεται στα επίπεδα εκείνα τα οποία περιποιούν τιμή σ' αυτό το Σώμα. Και αυτή η συζήτηση πραγματικά ήταν σε πολύ ψηλά κοινοβουλευτικά επίπεδα.

Προχωρούμε, κύριοι, τώρα στο Κεφάλαιο Β', που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ)

1) Ο περί Υδατοπρομηθείας Χωρίων (Ειδικά Μέτρα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Εγγραφής Χειροπρακτών Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Οι περί Ελευθέρων Λιμενικών Περιοχών Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη και παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση νόμου:

8) Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον αξ. Βουλευτή κ. Μιχάλη Παπαπέτρου, εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 711 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Απριλίου 1990.

«Δεδομένου πως δεκάδες Κύπριοι και ξένοι επιστήμονες (ερευνητές, λογοτέχνες κ.ά) έχουν συμβάλει σημαντικά στην αναβάθμιση της κυπριακής γραμματείας και της κυπρολογικής έρευνας, χωρίς την παραμικρή ηθική καταξίωσή τους από μέρους της επίσημης Κύπρου -μνημονεύονται δειγματοληπτικά και μόνο από τους Κύπριους του εξωτερικού οι: Κώστας Προυσής, Euro Layton, Νίκος Κρανιδιώτης κ.ά, και από τους ξένους οι: Ζαχαρίας Τσιρπανλής Γιώργος Κεχαγιόγλου, Ιωάννης Χασιώτης, Ροζιέ Μιλιέξ, Εμμανουήλ Πρωτοψάλτης (από τον ελλαδικό χώρο) και από τον τομέα της αρχαιολογικής έρευνας (δειγματοληπτικά μνημονεύονται και πάλι) οι: P Astrom, A.Le Brun, I. Todd, E. Peltenburg, E. Porada S. Symeonoglou, C.F.A. Schaeffer, Gallavotti-Pecorella E.,

T. Dothan, F.G. Maier, J. Pouilloux, Γ. Μπακαλάκης κ.ά., Arpad Papp κ.ά. (από τους μεταφραστές της γραμματείας μας) από ένα κατάλογο που θα κατάρτιζε ειδική επιτροπή από π.χ. το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, τη Μορφωτική Υπηρεσία, το Τμήμα Αρχαιοτήτων και με βάση κάποιες προδιαγραφές, όπως π.χ. οι εκδόσεις κι η γενικότερη συμβολή στην αναβάθμιση της κυπρολογικής έρευνας και της λογοτεχνίας-γραμματείας- δε θα 'πρεπε η κυπριακή κυβέρνηση (μέσω του Προέδρου ή, αν όχι, του Υπουργού Παιδείας) να τους προσκαλέσει- με την ευκαιρία των 30χρονων της Κυπριακής Δημοκρατίας- στην Κύπρο και σε μια σεμνή τελετή -όπως στο ήθος τους προσιδιάζει- να τους τιμήσει για την αξιόλογη αυτή πνευματική και πολιτιστική/επιστημονική προσφορά τους στη δοκιμαζόμενη Κύπρο;»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 248, ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Η διαφήμιση του γιαουρτιού 'Αντάρτης' μεταδόθηκε με μουσική υπόκρουση της μελωδίας του τραγουδιού 'Πάνω στου Τζιύκκου τα βουνά', μόνο για δυο μέρες. Η εν λόγω μουσική υπόκρουση αντικαταστάθηκε με άλλη, ύστερα από συνεννόηση του Ρ.Ι.Κ. με τον ενδιαφερόμενο κατασκευαστή του γιαουρτιού, που, επειδή διετέλεσε μέλος της ΕΟΚΑ, είναι γνωστός ως 'αντάρτης'.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Απριλίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 405, ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το σύστημα πληροφοριών 192 που χρησιμοποιείται τώρα από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου είναι αρκετά παλιό και παρέχει την ευχέρεια για καταχώρηση των συνδρομητών μόνο με λατινικούς χαρακτήρες.

Σχετικά πρέπει να σημειωθεί ότι μεγάλος αριθμός συνδρομητών της Αρχής είναι ξένοι και ακόμα πολλοί 'Ελληνες εγγράφουν εταιρείες με αγγλικές επωνυμίες. Το γεγονός αυτό καθιστά δύσκολη την ακριβή μετάφραση και κατ' επέκταση τη σωστή και γρήγορη εξυπηρέτηση του κοινού.

Η Αρχή λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να εδραιωθεί η χρήση της ελληνικής γλώσσας μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 425, ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας μελέτησε το θέμα της δομής της Μορφωτικής Υπηρεσίας σε συνάρτηση με τις εξαγγελίες της κυβέρνησης και με στόχο τη δημιουργία μιας υπηρεσίας που να μπορεί να ανταποκρίνεται στο ρόλο της ως φορέα της πολιτιστικής ανάπτυξης του τόπου. Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής αυτής, και με βάση τις υφιστάμενες διαδικασίες, το Υπουργείο Παιδείας υπέβαλε σχετικές εισηγήσεις στη Μικτή Τμηματική Επιτροπή (Μ.Ι.Τ.Ε.Π.).

Οι εισηγήσεις του Υπουργείου Παιδείας συζητήθηκαν σε ειδική συνεδρία της Μ.Ι.Τ.Ε.Π. όπου προκαταρκτικά συμφωνήθηκε αναδόμηση και αισθητή αναβάθμιση της Μορφωτικής Υπηρεσίας. Στη συνέχεια η σχετική συμφωνία που επιτεύχθηκε στη Μ.Ι.Τ.Ε.Π. προωθήθηκε στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού (ΜΕΠ) όπου και εκκρεμεί. Μετά τη συζήτηση του θέματος στη ΜΕΠ, θα πρέπει

η σχετική συμφωνία να αποσταλεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση προ της υποβολής της στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Στόχος του Υπουργείου Παιδείας είναι όπως η νέα δομή της Μορφωτικής Υπηρεσίας περιληφθεί στον Κρατικό Προϋπολογισμό του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 447, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η Μορφωτική Υπηρεσία, αναγνωρίζοντας την προσφορά των εκδόσεων Χρ. Ανδρέου στα κυπριακά γράμματα, τις έχει μέχρι τώρα ενισχύσει οικονομικά με προαγορά συνολικού ποσού £33,000 των έργων 'Κύπριοι Συγγραφείς, Λαϊκοί Ποιητές και Καλλιτέχνες', 'Ανθολογία Κυπριακής Λογοτεχνίας', Βασίλης Μιχαηλίδης' και 'Δημήτρης Λιπέρτης'.

Για το συγκεκριμένο έργο που αναφέρετε, έχουν ήδη διατεθεί για προαγορά £7,000, ενώ μελετάται και το ενδεχόμενο συμπληρωματικής αγοράς με την ολοκλήρωση του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 467, ημερομηνίας 30 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας αποδίδει τεράστια παιδαγωγική και καλλιτεχνική σημασία στο θεσμό της κρατικής ορχήστρας νέων, γι' αυτό και καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για την ποιοτική αναβάθμισή του.

Δεν είναι ακριβή τα στοιχεία ότι η ορχήστρα δεν έχει χώρο για δοκιμές, αφού αυτές διεξάγονται τακτικά στο δημοτικό σχολείο Ελένειο, ούτε ότι οι εκτελεστές από την Πάφο και Λεμεσό δεν πληρώνονται οδοιπορικά, αφού στην πραγματικότητα τους καταβάλλεται το επίδομα που δικαιούνται βάσει των σχετικών κανονισμών.

Το θέμα της στολής απασχόλησε το Υπουργείο επανειλημμένα λόγω της οικονομικής δαπάνης και άλλων συναφών προβλημάτων, που θα παρουσιάζονταν τακτικά, επειδή η βιολογική ανάπτυξη των εφήβων εκτελεστών θα υπαγόρευε συχνά την παραχώρηση καινούργιων στολών. Εν πάση περιπτώσει το θέμα της παραχώρησης στολών οδηγείται προς τη λύση του και σύντομα η ορχήστρα θα διαθέτει τη δική της στολή.

'Οσον αφορά το ποσό των £12, που καταβάλλεται στα μέλη μηνιαία, δεν υπέχει θέση αμοιβής, αλλά κάποιου επιδόματος προς κάλυψη μικροεξόδων, γιατί το Υπουργείο δεν επιθυμεί να ενθαρρύνει μεταξύ των παιδιών και νέων το κίνητρο του οικονομικού οφέλους, αλλά να τους προσφέρει τη δυνατότητα κοινωνικοποίησης, βελτίωσης του μουσικού επιπέδου τους και της αισθητικής τέρψης. Σημειώνεται συναφώς ότι στις ξένες χώρες τα μέλη των ορχηστρών νέων όχι μόνο δεν αμείβονται, αλλά πληρώνουν για τη συμμετοχή τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 475, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την παροχή βοήθειας στο ρουμανικό λαό από τα προβληματικά είδη των εσπεριδοειδών σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

(α) Μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για παροχή βοήθειας προς το ρουμανικό λαό, το Υπουργείο προέβηκε σε διευθετήσεις και στάληκαν

στη Ρουμανία ποσότητες διάφορων γεωργικών προϊόντων μεταξύ των οποίων και 19 τόνοι γκρέιπ-φρουτ,

(β) οι κλεμεντίνες ήταν μεταξύ των προϊόντων που αποφασίστηκε να σταλούν στη Ρουμανία, αλλά, ύστερα από διαβουλεύσεις με τα αρμόδια Τμήματα, διαπιστώθηκε ότι το στάδιο ωρίμανσης στο οποίο βρισκόταν το προϊόν αυτό δεν επέτρεπε τη μεταφορά/αποθήκευσή του. Έτσι τελικά, για να αποφευχθεί οποιαδήποτε κακή εντύπωση, αποκλείστηκε από τα είδη τα οποία στάληκαν.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 497, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου μελετά το θέμα ένταξης στο ρεπερτόριό του και ενός θεατρικού έργου του Νίκου Νικολαΐδη.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 503, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η πρόθεση της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως Λτδ. να ιδρύσει εκπαιδευτικό κέντρο με την επωνυμία International Management Development Centre έγινε επίσημα γνωστή στο Υπουργείο Παιδείας από επιστολή του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, που κοινοποιήθηκε στο Υπουργείο Παιδείας, προς τους νομικούς συμβούλους της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως Λτδ. κ.κ. Χρυσαφίνη και Πολυβίου ημερομηνίας 4.1.1990.

Στην πιο πάνω επιστολή του ο Γενικός Εισαγγελέας εξέφρασε την άποψη ότι εκ πρώτης όψεως το International Management Development Centre δεν εμπίπτει στις πρόνοιες του περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαιδεύσεως Νόμου (Νόμος 1/87), αν όμως το Υπουργείο Παιδείας ζητήσει από το Γενικό Εισαγγελέα να εξετάσει περαιτέρω το θέμα και να γνωματεύσει σχετικά θα το πράξει αφού δοθούν σ΄ αυτόν όλα τα στοιχεία.

Το Υπουργείο Παιδείας αφού εξασφάλισε όλα τα στοιχεία τα απέστειλε προς το Γενικό Εισαγγελέα στις 16.3.1990 και αναμένει τη γνωμάτευσή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 506, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας, με την έναρξη κάθε νέας σχολικής χρονιάς προγραμματίζει τις αθλητικές εκδηλώσεις της χρονιάς και παίρνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την άρτια οργάνωση και διεξαγωγή τους.

Την οργάνωση και διεξαγωγή των περιφερειακών πρωταθλημάτων, στα οποία εντάσσεται και η συνάντηση που αναφέρεται στη σχετική ερώτηση, αναλαμβάνει οργανωτική επιτροπή την οποία αποτελούν ο συντονιστής Διευθυντής, ο Διευθυντής του οποίου το σχολείο αναλαμβάνει τη διοργάνωση του πρωταθλήματος και οι συντονιστές των εκδηλώσεων της περιφέρειας.

Μεταξύ των καθηκόντων της εκάστοτε Οργανωτικής Επιτροπής είναι η αποστολή ειδοποίησης προς τη Σχολιατρική Υπηρεσία των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας για την κάλυψη όλων των σχολικών πρωταθλημάτων με σχολίατρο ή άλλο προσοντούχο άτομο. Η Επιτροπή δεν παρέλειψε να

ζητήσει και για το συγκεκριμένο πρωτάθλημα την κάλυψή του, αλλά αυτό δεν κατέστη δυνατό.

Το Υπουργείο Παιδείας συμμερίζεται την άποψη ότι σε αγώνες πρωταθλήματος πρέπει να υπάρχει σχολίατρος ή άλλο προσοντούχο άτομο. Χωρίς, ωστόσο, να διακόψει τη διεξαγωγή των πρωταθλημάτων θα προβεί σε επανεξέταση του θέματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄ 607, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτου Ηλία.

«Σχετικά με την ίδρυση βιομηχανικής περιοχής στο Κολόσσι σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Το αναπτυξιακό αυτό έργο περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες Α΄ του Ειδικού Προϋπολογισμού που κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων η ψήφιση του οποίου θα προωθηθεί παράλληλα με την ψήφιση της φορολογικής μεταρρύθμισης της κυβέρνησης.

(β) Τα κατασκευαστικά σχέδια για το έργο έχουν ήδη εκπονηθεί, μόλις δε εξασφαλισθούν οι αναγκαίες πιστώσεις θα ζητηθούν οι σχετικές προσφορές και θα προωθηθεί η εκτέλεσή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄ 630, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τον εκσυγχρονισμό του εργοστασίου παρασκευής κουμανδαρίας της κοινότητας Καλού Χωρίου Λεμεσού σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Σύμφωνα με το ΣΑΠ, για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων του εργοστασίου παρασκευής κουμανδαρίας του Καλού Χωρίου, έγινε σχετική μελέτη από την αρμόδια υπηρεσία του Τμήματος Γεωργίας, οι δε τελικές της εισηγήσεις υποβλήθηκαν ήδη στην επιτροπεία της Οινοποιητικής Εταιρείας της κοινότητας, και

(β) δεν εγείρεται θέμα εξ ολοκλήρου κυβερνητικής χρηματοδότησης του εκσυγχρονισμού του εργοστασίου. Ωστόσο θα μπορούσε να εξετασθεί η πιθανότητα παροχής της ίδιας βοήθειας που παρέχεται στις υφιστάμενες οινοβιομηχανίες με βάση το σχέδιο παροχής κινήτρων για αγορά μηχανικού εξοπλισμού που συμβάλλει στη βελτίωση των παραγόμενων οινικών προϊόντων.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ΄. Το πρώτο θέμα, που είναι «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ», (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.), (8.2.1990), δεν μπορεί να συζητηθεί σήμερα, κύριοι, γιατί ο εισηγητής του, ο κ. Γαλανός, απουσιάζει από την Κύπρο.

Όσον αφορά το δεύτερο θέμα, που είναι «Ο κυβερνητικός μηχανισμός κι οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης», (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΔΗ.ΣΥ., ΔΗ.ΚΟ. και ΕΔΕΚ),

(15.2.1990), (Συνέχιση της συζήτησης), με εισήγηση του κ. Κληρίδη στην πρωινή σύσκεψη, συμφωνήθηκε όπως παραπεμφθεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Αποκατάστασης Θεσμών και Αξιών.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα παραπεμφθεί στην εν λόγω Επιτροπή;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα παραπέμπεται στην εν λόγω Επιτροπή.

Το τρίτο θέμα είναι «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου). (23.7.1987). Είναι συζήτηση που συνεχίζεται και ελπίζω σήμερα να τελειώσουμε.

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι γεγονός ότι η Ορεινή περιοχή της Λάρνακας είναι μια από τις πιο παραμελημένες περιοχές της Κύπρου. Χωρίς στοιχειώδη έργα υποδομής, άρα και χωρίς οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, χωρίς υποτυπώδη έστω πολιτιστική ζωή, η περιοχή της Ορεινής παρακμάζει, ο πληθυσμός φθίνει και τα χωριά έχουν μετατραπεί σταδιακά σε φτωχά γηροκομεία. Κι αυτά ενώ η περιοχή της Ορεινής θεωρείται από τις καλύτερες στην Κύπρο με φυσικές καλλονές και παραδοσιακούς κυπριακούς οικισμούς και ενώ θα μπορούσε με τα κατάλληλα έργα να αποτελέσει πόλο έλξης του τουρισμού και χώρο δημιουργίας και προόδου για τους κατοίκους της.

Χωρίς την ύπαρξη ενός σύγχρονου οδικού δικτύου που θα καλύψει τις κοινότητες Χοιροκοιτίας-Βάβλας, Οράς-Αγίων Βαβατσινιάς, Οδούς-Φαρμακά, Βάβλας-Αγίου Μηνά, Κάτω Δρυ και Λευκάρων, δεν είναι δυνατό να μιλάμε για ανάπτυξη. Η περιοχή είναι ουσιαστικά αποκομμένη και απροσπέλαστη για τους ξένους και προβληματική για τη διακίνηση των κατοίκων της. Ακόμη τα συγκοινωνιακά μέσα είναι εντελώς ανεπαρκή, γιατί είναι ασύμφορα στη λειτουργία τους λόγω του μικρού αριθμού των κατοίκων.

Είναι απογοητευτικό ότι μέχρι στιγμής, πέρα από τις διαπιστώσεις και τις υποσχέσεις των αρμοδίων, δεν υπάρχει κανένα σοβαρό και ολοκληρωμένο σχέδιο ανάπτυξης για την περιοχή, όπως έγινε άλλωστε για παράδειγμα στην περίπτωση της Πιτσιλλιάς με το Σχέδιο Ενιαίας Ανάπτυξης.

Σημειώνουμε με ενδιαφέρον την αναφορά του Κ.Ο.Τ., κατά τη συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, ότι θα μελετηθούν «επισταμένα» οι δυνατότητες ανάπτυξης του αγροτουρισμού στην Ορεινή. Ωστόσο όμως για την ώρα το μόνο που προτίθεται να κάνει ο Κ.Ο.Τ., λόγω έλλειψης υποδομής, είναι να περιλάβει και την Ορεινή σ' ένα φυλλάδιο που θα εκδώσει για την επαρχία Λάρνακας. Ποτέ δεν έχει μελετηθεί και δεν προωθήθηκε κανένα έργο υποδομής και δεν υπάρχει κανένα πρόγραμμα αγροτικής, τουριστικής ή πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής.

Έτσι λίγα μόνο χιλιόμετρα από τον πολύβουο τουρισμό της παραλιακής περιοχής της Λάρνακας με τις λεωφόρους και τα πολυτελή ξενοδοχεία, υπάρχει ο μαρασμός και η καθυστέρηση. Και ύστερα μιλάμε για ισορροπημένη ανάπτυξη, για επιβίωση του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο, για συνέχιση της γεωργικής παραγωγής κτλ., κτλ., κτλ. Ενώ με κάθε ευκαιρία ή και χωρίς αυτή επαναλαμβάνουν οι αρμόδιοι και οι επίσημοι την αναγνώρισή τους στην προσφορά των αγροτών μας.

Είναι όμως καιρός να μετρήσουμε και την προσφορά του κράτους στους αγρότες και ιδιαίτερα στους αγρότες ορισμένων περιοχών, όπως η Ορεινή Λάρνακας, που έχουν καταδικαστεί στην υπανάπτυξη, όχι από τη φύση, όχι από την αναξιότητά τους, αλλά από την κρατική εγκατάλειψη και αστοργία.

Εμείς πιστεύουμε ότι χρειάζεται μια άλλη αντίληψη για την ανάπτυξη με κοινωνικό περιεχόμενο που δε θα έχει ως μοναδικό κριτήριο το κέρδος και τον πλουτισμό, αλλά που θα προσεγγίζει πιο ισορροπημένα, περισσότερο ανθρωποκεντρικά, τα προβλήματα.

Είναι θέμα φιλοσοφίας, γι' αυτό δεν τρέφουμε ψευδαισθήσεις ότι είναι δυνατό με την πολιτική που ακολουθείται όλα αυτά τα χρόνια να προωθηθούν αποτελεσματικά τα χρόνια προβλήματα περιοχών, όπως η Ορεινή της Λάρνακας.

Έχουμε όμως την αξίωση, κύριε Πρόεδρε, το κράτος μας να λειτουργεί κάπως δικαιότερα, να σμικρύνει και όχι να μεγεθύνει τα χάσματα ανάμεσα στους προνομιούχους και τους αδικημένους αυτής της κοινωνίας. Είναι το λιγότερο που μπορεί να κάνει, αλλά ούτε κι αυτό δε βλέπουμε να γίνεται. Έτσι διερωτώμαστε αν δικαιούμαστε να διατηρήσουμε κάποιες ελπίδες. Θα είμαστε πάντως μόνιμα πρόθυμοι να χαιρετίσουμε κάθε κίνηση στη σωστή κατεύθυνση και να συνεργαστούμε ανάλογα, με καλή θέληση και ειλικρίνεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ως εισηγητής του θέματος αισθάνομαι την ανάγκη να κλείσω το θέμα αυτό και χαιρετίζω την ομόφωνη τοποθέτηση όλων των πλευρών της Βουλής πάνω στο υπό συζήτηση θέμα. Είναι κοινή η διαπίστωση ότι η περιοχή Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας πραγματικά φθίνει και οδηγείται στην ερήμωση και το μαρασμό. Δεν είναι τυχαίο ότι πρόσφατα η χωριτική αρχή της Οδούς έχει υποβάλει παραίτηση, γιατί η κατάσταση του δρόμου Οδούς-Φαρμακά, όπως και του δρόμου Χοιροκοιτίας-Αγίων Βαβατσινιάς, είναι απελπιστική. Το ενιαίο σχέδιο ανάπτυξης της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας έπρεπε ήδη να καταρτιστεί.

Από την έναρξη της συζήτησης του θέματος στην Επιτροπή Εσωτερικών παρήλθε περισσότερο από ένας χρόνος χωρίς οποιαδήποτε πρόοδο. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ όπως διαβιβαστεί στην κυβέρνηση η απαίτησή μας να δώσει προτεραιότητα στην επίλυση των προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας και να υποβάλει στη Βουλή συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης όλων των έργων στα οποία έχουμε αναφερθεί τόσο εμείς όσο και οι άλλοι συνάδελφοι.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Γεωργίου ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γ. Λαδάς αντικαταστάθηκε από τον κ. Μ. Πουμπουρή).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ)

Το θέμα τούτο, αγαπητοί συνάδελφοι, έχει κλείσει ύστερα από τη σύντομη ομιλία του εισηγητή του θέματος.

Το τέταρτο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος», θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη, λόγω του ότι απουσιάζει ο Πρόεδρος της αρμόδιας Επιτροπής.

Προχωρούμε στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο», θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Αυγερινό Παπαρέ.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει τη σχετική Έκθεση.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, επί θέματος διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Για το τέταρτο θέμα, που είναι «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος», έχουν γίνει ομιλίες από όλες τις πλευρές και δεν παρίσταται ανάγκη να παραμείνει στην ήδη βαρυφορτωμένη ημερήσια διάταξή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απ' ό,τι θυμάμαι, κυρία Κατσελλή, το θέμα αυτό έμεινε στην ημερήσια διάταξη για να μιλήσει ο εγγράψας το θέμα, ο κ. Σαββίδης. Και επειδή απουσιάζει, θα παραμείνει στην ημερήσια διάταξη, για να συζητηθεί στην επόμενη συνεδρία.

Προχωρήστε, κύριε Ζιαρτίδη.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Για να το κλείσει, κύριε Πρόεδρε, το θέμα. όχι να συνεχίσουμε τη συζήτηση.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝ ΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΟΥ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΝΑ ΕΠΙΣΤΡΕΨΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω θέμα, που ενέγραψε ο αξ. Βουλευτής κ. Α. Παπαρές, σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Ιουνίου 1989 και 2 Φεβρουαρίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και των Κυπρίων που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα.

Εισάγοντας το θέμα, ο εισηγητής του Βουλευτής κ. Α. Παπαρές ανέφερε πως στην Ελλάδα ζουν και εργάζονται στο ελληνικό δημόσιο γύρω στα 500 άτομα που, παρ' όλο που επιθυμούν να επαναπατριστούν, δεν μπορούν να εγκαταλείψουν την εργασία τους και να έρθουν στην Κύπρο για να προστεθούν στον κατάλογο των ανέργων. Για το λόγο αυτό ο κ. Παπαρές ζήτησε να ληφθούν μέτρα για τη διευκόλυνση του επαναπατρισμού των προσώπων αυτών με την εργοδότησή τους στο κυπριακό δημόσιο. Επίσης ο κ. Παπαρές ανέφερε στην Επιτροπή ότι οι Κύπριοι της Ελλάδας στερούνται του δικαιώματος να ψηφίζουν και να ψηφίζονται είτε στην Κύπρο είτε στην Ελλάδα και ούτε έχουν το δικαίωμα να έχουν περιουσία στην Ελλάδα, πράγμα που τους καθιστά πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Ο εκπρόσωπος των εργαζόμενων Κυπρίων στο ελληνικό δημόσιο, αφού μετέφερε προς την Επιτροπή το χαιρετισμό τους, ζήτησε να αντικριστούν με κατανόηση τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, μια και βρίσκονται στην Ελλάδα λόγω της τουρκικής εισβολής και της ανεργίας και δήλωσε ότι μοναδική τους επιθυμία είναι να επιστρέψουν και να ζήσουν στην ιδιαίτερή τους πατρίδα. Ο ίδιος εκπρόσωπος, αφού εξέθεσε τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ομάδα αυτή, στάθηκε ιδιαίτερα στο γεγονός ότι οι ελληνικές αρχές τους θεωρούν προσωρινούς κατοίκους και δεν τους παραχωρούν σε καμιά περίπτωση την ελληνική ιθαγένεια, με αποτέλεσμα να στερούνται των δικαιωμάτων που έχουν όλοι οι Έλληνες υπήκοοι, όπως είναι το δικαίωμα κτήσεως περιουσίας και το δικαίωμα ψήφου. Από την άλλη, ούτε και στην Κύπρο έχουν δικαίωμα ψήφου, γιατί οι κυπριακές αρχές τους θεωρούν μόνιμους κατοίκους του εξωτερικού.

Στη συνέχεια, ο ίδιος εκπρόσωπος διατύπωσε το αίτημα των πεντακόσιων περίπου Κυπρίων που εργάζονται μόνιμα στο ελληνικό δημόσιο, το οποίο συνίσταται στην εργοδότησή τους στο αντίστοιχο κυπριακό δημόσιο, περιλαμβανομένων των ημικρατικών και άλλων δημόσιων οργανισμών, αφού το όλο θέμα ρυθμιστεί με διακρατική συμφωνία.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφεραν πως το αίτημα των ενδιαφερομένων προσκρούει στις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, οι οποίες, αν τροποποιηθούν, θα αντίκεινται στις συνταγματικές διατάξεις. Δηλώθηκε επίσης πως, κι αν ακόμα δεν υπήρχαν νομικά κωλύματα, η κρατική υπηρεσία δε θα μπορούσε να απορροφήσει έναν τόσο μεγάλο αριθμό υπαλλήλων, τη στιγμή που ήδη υπηρετούν έκτακτοι κρατικοί υπάλληλοι στην Κύπρο για τους οποίους γίνονται προσπάθειες μονιμοποίησής τους.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, ο μόνος τρόπος πρόσληψης που υπάρχει είναι η υποβολή αίτησης από τους ενδιαφερομένους, όταν δημοσιεύονται οι κενές θέσεις και δηλώθηκε ότι διαφορετική ρύθμιση θα καταστρατηγούσε τα δικαιώματα των υπόλοιπων πολιτών.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. ανέφεραν πως οποιαδήποτε προνομιακή αντίκριση των ενδιαφερομένων θα αποτελούσε δυσμενή διάκριση και θα ήταν αντισυνταγματική. Δήλωσαν ακόμα πως όλες οι κρατικές υπηρεσίες είναι ήδη κεκορεσμένες και δεν υπάρχει καμιά πιθανότητα δημιουργίας προϋποθέσεων για να εισαχθούν μαζικά υπάλληλοι σε μια υπηρεσία κεκορεσμένη, βεβαρημένη και με πολλά άλλα προβλήματα. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν επίσης πως σε περίπτωση μαζικής πρόσληψης των προσώπων αυτών θα δημιουργηθούν τεράστια προβλήματα κατάταξής τους, αφού για τους ήδη υπηρετούντες δημόσιους υπαλλήλους υπάρχει τεράστια δυσκολία μετάταξής τους από μια υπηρεσία σε άλλη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, αναγνωρίζει τις δυσκολίες που παρουσιάζονται για την επίλυση του προβλήματος, ενόψει όμως της επιθυμίας των ενδιαφερομένων, αλλά και της ανάγκης για λόγους αρχής του επαναπατρισμού τους, καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να προχωρήσει στη λήψη διάφορων μέτρων, μη αποκλειομένης και διακρατικής συμφωνίας με την Ελλάδα, που θα ρυθμίζει τα δικαιώματα των προσώπων αυτών στην Ελλάδα, για να ενθαρρύνει την επιστροφή των ανθρώπων αυτών στην ιδιαίτερή τους πατρίδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Έκθεση της Επιτροπής Εργασίας της Βουλής καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει στη λήψη διάφορων μέτρων, μη αποκλειόμενης και διακρατικής συμφωνίας με την Ελλάδα που θα ρυθμίζει τα δικαιώματα των Κυπρίων που εργάζονται στην Ελλάδα, για να ενθαρρύνει την επιστροφή τους στην Κύπρο.

Το πόρισμα όμως της Έκθεσης καλύπτει μόνο το πρώτο μέρος της εισήγησής μου, δηλαδή την εργοδότηση των Κυπρίων της Ελλάδας στο κυπριακό δημόσιο. Στο σημείο τούτο θα θελα να αναφέρω ότι, με επιστολή τους τον παρελθόντα Φεβρουάριο προς τον Πρόεδρο της Βουλής, τους αρχηγούς των κομμάτων και το Υπουργείο Εσωτερικών, οι Κύπριοι της Ελλάδας μέσω της Κυπριακής Εστίας Θεσσαλονίκης διευκρινίζουν ότι το πρόβλημά τους δεν είναι να προσληφθούν στο κυπριακό δημόσιο, πράγμα που θα έχει άλλες επιπτώσεις και θα τους φέρει αντιμέτωπους και με τους εδώ άνεργους πτυχιούχους, αλλά σε περίπτωση που θα προσληφθούν διά της κανονικής οδού είτε από τους καταλόγους είτε με εξετάσεις να μεταφέρονται τα δικαιώματά τους από το ελληνικό στο κυπριακό δημόσιο. Δηλαδή, Ταμεία Προνοίας, συντάξιμα χρόνια κτλ., πράγμα που ήδη ισχύει σε πολλούς άλλους τομείς στον ιδιωτικό τομέα. Να μη χάνουν με λίγα λόγια προϋπηρεσία 10 και 20 χρόνων. Αυτό είναι το πραγματικό αίτημά τους και ζητούν να εξευρεθούν οι κατάλληλοι τρόποι για ικανοποίησή του. Σε περίπτωση πρόσληψης μερικών π.χ. στο Κυπριακό Πανεπιστήμιο, να μεταφέρεται και να μετρά στη σύνταξή τους η προϋπηρεσία που έχουν στην Ελλάδα.

Το δεύτερο μέρος που κανονικά έπρεπε να είχε συμπεριληφθεί στην Έκθεση, όπως ανέφερα και στην εισαγωγική μου ομιλία στην Επιτροπή Εργασίας, είναι η στέρηση του δικαιώματος της ψήφου στους Κυπρίους της Ελλάδας. Αυτοί οι άνθρωποι δε δικαιούνται να εξασκούν το δημοκρατικό δικαίωμα της ψήφου τους ούτε εδώ στην Κύπρο, αλλά ούτε και στην Ελλάδα. Δε δικαιούνται με λίγα λόγια ούτε να ψηφίζουν ούτε και να ψηφίζονται.

Ακόμα ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζουν είναι η απαγόρευση να έχουν οποιαδήποτε άλλη περιουσία στο όνομά τους, εκτός από ένα κτήμα στην πρωτεύουσα του νομού της διαμονής τους. Εδώ θα θελα να αναφέρω το πιο κάτω παράδειγμα, για να δείξω τη σοβαρότητα του προβλήματος. Ζεύγος Κυπρίων στη Θεσσαλονίκη αγόρασε προ πενταετίας από κοινού ένα διαμέρισμα. Όταν πρόσφατα η σύζυγος θέλησε να αγοράσει ένα μικρό διαμέρισμα, για να το χρησιμοποιήσει ως ιατρείο, αναγκάστηκε να μεταβιβάσει το μερίδιό της με όλες τις οικονομικές επιβαρύνσεις στο παιδί της, για να μπορέσει να αγοράσει το ιατρείο της.

Ο σκοπός που έγραψα το θέμα είναι για να γίνουν προσπάθειες και ενέργειες μεταξύ των δυο κρατών, είτε με διακρατική συμφωνία είτε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, ώστε οι άνθρωποι αυτοί να δικαιούνται να αποκτήσουν περιουσία εκεί, καθώς επίσης και να αποκτήσουν το δικαίωμα να ψηφίζουν και να ψηφίζονται είτε στην Κύπρο είτε στην Ελλάδα.

Φυσικά, για να δικαιούνται ψήφο στην Ελλάδα, πρέπει πρώτα να αποκτήσουν ελληνική ιθαγένεια, πράγμα που αυτόματα λύνει και το πρόβλημα της απόκτησης ακίνητης περιουσίας, αφού με την ελληνική ιθαγένεια αποκτούν τα δικαιώματα των Ελλαδιτών. Οι ίδιοι πιστεύουν ότι για τη μη επίλυση του πιο πάνω προβλήματος την ευθύνη φέρει η κυπριακή κυβέρνηση, η οποία δε συναινεί στην παροχή ελληνικής ιθαγένειας για εθνικούς δήθεν λόγους. Έτσι δικαιολογημένα οι ίδιοι θεωρούν τους εαυτούς τους πολίτες δεύτερης κατηγορίας, αφού όλοι οι άλλοι ξένοι, μετά από μερικά χρόνια παραμονής στην Ελλάδα, αποκτούν την ελληνική υπηκοότητα με όλα τα δικαιώματα που τους παρέχει.

Μεταξύ των 500 περίπου Κυπρίων που εργάζονται στο ελληνικό δημόσιο υπάρχουν άνθρωποι που παραμένουν εκεί από την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Παρ' όλο που εργάζονται εκεί για 30 ολόκληρα χρόνια και δημιούργησαν οικογένειες, εντούτοις δεν κατόρθωσαν να εξασφαλίσουν ελληνική ιθαγένεια, με αποτέλεσμα να στερούνται του δικαιώματος να αποκτήσουν περιουσία, όπως ανέφερα πιο πάνω, και να μην μπορούν να εξασκήσουν το δικαίωμα της ψήφου, όπως όλος ο κόσμος.

Η προσφορά των Κυπρίων της Ελλάδας στην ιδιαίτερή τους πατρίδα είναι πολύ μεγάλη. Με τις πολλαπλές τους εκδηλώσεις-εθνικές, κοινωνικές, πολιτιστικές, κ.ά- κρατούν ζωντανή την παρουσία της Κύπρου στον ελλαδικό χώρο. Η εκεί παρουσία τους είναι συνεχής προπαγάνδα και διαφώτιση της κοινής γνώμης και υπενθυμίζει στον ελληνικό λαό ότι στην Κύπρο συνεχίζεται ένας αγώνας ελευθερίας ενάντια στην τουρκική κατοχή.

Άλλωστε αξέχαστη παραμένει στη μνήμη μας η κάθοδος των Κυπρίων στην Κύπρο κατά την τουρκική ανταρσία το Δεκέμβριο του 1963. Ευθύς σαν πληροφορήθηκαν ότι η πατρίδα τους κινδυνεύει, άφησαν σχολεία, δουλειές και οικογένεια και έτρεξαν να κατέλθουν στην Κύπρο και πρώτοι μεταξύ των πρώτων να προτάξουν τα στήθια τους στην πρώτη γραμμή του πυρός ενάντια στην τουρκική βουλιμία. Το ίδιο επαναλήφθηκε και σε άλλες δύσκολες στιγμές που είχε η Κύπρος.

Είναι γι' αυτούς και άλλους λόγους που η κυβέρνηση έχει καθήκον και υποχρέωση να προβεί σε κάθε ενέργεια και να προχωρήσει στη λήψη όλων των μέτρων που χρειάζεται να ληφθούν, για να ικανοποιηθούν τα δίκαια αιτήματα των Κυπρίων αδελφών μας. Κάτι ανάλογο απαιτεί το εθνικό συμφέρον να πράξουμε και για τους εδώ Έλληνες αδελφούς μας, οι οποίοι τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης από την κυπριακή κυβέρνηση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αριθμός συμπατριωτών μας, μετά τα δραματικά γεγονότα του 1974, υποχρεώθηκε να μεταναστεύσει στην Ελλάδα, με σκοπό την εξασφάλιση εργασίας,

για να επιβιώσει. Φιλόξενο στάθηκε το εθνικό κέντρο. Εντούτοις οι συμπατριώτες μας αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα.

Εκτός από το θέμα του επαναπατρισμού και της επαγγελματικής αποκατάστασης, που είναι πρώτο στη σειρά των προτεραιοτήτων τους, λόγω της προσωρινότητας της παραμονής τους στην Ελλάδα, στερούνται του δικαιώματος ψήφου και στην Κύπρο και στην Ελλάδα. Έτσι νιώθουν έντονα αδικημένοι, γιατί στερούνται του δημοκρατικού δικαιώματος της ενεργού συμμετοχής στο δημόσιο βίο.

Περαιτέρω, λόγω της προσωρινότητας της παραμονής τους στην Ελλάδα, στερούνται του δικαιώματος κτήσεως περιουσίας στην Ελλάδα, με αποτέλεσμα να μην έχουν τη δυνατότητα να αναπτυχθούν οικονομικά.

Άλλο θέμα που απασχολεί τους συμπατριώτες μας που απασχολούνται στο δημόσιο τομέα στην Ελλάδα είναι η αναγνώριση των ασφαλιστικών εισφορών. Ενώ σε όσους απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα αναγνωρίζονται, σε εκείνους που εργοδοτούνται στο δημόσιο τομέα δεν αναγνωρίζονται.

Κύριε Πρόεδρε,

Οι συμπατριώτες μας που εξ ανάγκης μετανάστευσαν αποτελούν ένα ζωντανό κύτταρο στον ελλαδικό χώρο. Παρά τα σοβαρά προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, διαθέτουν τον ελεύθερο χρόνο τους και οργανωμένοι σε τοπικούς συνδέσμους αναπτύσσουν έντονη δραστηριότητα, εθνική και κοινωνική, και η παρουσία τους είναι αισθητή και εποικοδομητική.

Με την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής προς το Σώμα και την απλή αναγνώριση των προβλημάτων που τους απασχολούν, χωρίς τη σε βάθος μελέτη αυτών των προβλημάτων που να στοχεύει στη λήψη αποφάσεων για επίλυσή τους, η όλη συζήτηση μετατρέπεται σε απλή έκφραση συμπάθειας. Και δεν είναι αυτό που αναμένουν οι συμπατριώτες μας. Και δεν είναι αυτός ο ρόλος μας.

Εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, να κληθεί η κυβέρνηση να επιληφθεί με προσοχή όλων των σοβαρών προβλημάτων που απασχολούν τους συμπατριώτες μας και η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να παρακολουθεί το θέμα και, αν χρειαστεί, να το επαναφέρει στην ολομέλεια της Βουλής.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χρυσοστόμου ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Λαδάς επανήλθε στην έδρα).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Υπάρχει άλλος ομιλητής στο θέμα αυτό;

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Θα σταθώ μόνο σε μερικά βασικά σημεία τα οποία μου έθιξαν οι Κύπριοι εκπαιδευτικοί της Ελλάδας, που συνίστανται συγκεκριμένα στη διακρατική συμφωνία για αναλογική σύνταξη, το πρώτο. Οι Κύπριοι εκπαιδευτικοί, που εργάζονται στην Ελλάδα μετά την τουρκική εισβολή και ύστερα από άδεια της κυπριακής πολιτείας, ζητούν τη συμπαράσταση του κυπριακού λαού στα πιο κάτω προβλήματά τους:

Επειδή, όπως τονίζουν, μερικοί απ' αυτούς για τα χρόνια υπηρεσίας τους στην Κύπρο πήραν από την κυπριακή κυβέρνηση μειωμένη αποζημίωση ή σύνταξη

-πριν ακόμα αναγνωριστεί αυτή η υπηρεσία από την ελληνική κυβέρνηση και σε περίοδο που το μέλλον της ήταν σκοτεινό και άδηλο- τώρα που η ελληνική κυβέρνηση αναγνώρισε αυτή την προϋπηρεσία με το Νόμο 1813, άρθρο 8 και με το εδάφιο (3), δημιουργείται, κατά την αντίληψή τους, το παρακάτω πρόβλημα. Τα χρόνια αυτά για τα οποία, όπως αναφέρουν, πήραν κάποια αποζημίωση αφαιρούνται από τη συνολική υπηρεσία τους και ως εκ τούτου τα χρόνια της υπηρεσίας τους στην Ελλάδα δεν εδραιώνουν δικαίωμα σύνταξης από την ελληνική κυβέρνηση, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία που απαιτεί τουλάχιστον 25 χρόνια υπηρεσίας.

Ύστερα απ' αυτό πιστεύουμε το αδιέξοδο πρέπει και εμείς, ως Κυπριακή Βουλή, ως Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε κάποιο στάδιο να επιληφθούμε του θέματος και να μεριμνήσουμε, ώστε να γίνει κάποια διακρατική συμφωνία μεταξύ των δύο κυβερνήσεων ή κάποια σύμβαση, έτσι που να μπορούν να παίρνουν από την κάθε χώρα τόση σύνταξη όσα και τα χρόνια υπηρεσίας τους σ' αυτή. Είναι αυτονόητο πως η συνολική τους υπηρεσία πρέπει να θεωρείται συνεχής και ενιαία και πως έτσι η αποζημίωση από τη δεύτερη χώρα πρέπει να γίνεται με βάση το μισθό που αναλογεί στη συνολική υπηρεσία του αφυπηρετούντος υπαλλήλου. Σημειώνουμε πως παρόμοια διακρατική συμφωνία έγινε ανάμεσα στις δύο κυβερνήσεις και ισχύει για τον ιδιωτικό τομέα και είναι αυτό που με πολύ παράπονο και πικρία εκφράζουν.

Το Υπουργείο Οικονομικών αντιτίθεται στην περίπτωση αυτή, υπογραμμίζοντας πως δεν ενδείκνυται η σύναψη διακρατικής συμφωνίας μεταξύ των κυβερνήσεων Κύπρου-Ελλάδας κατά το πρότυπο της συμφωνίας για τις κοινωνικές ασφαλίσεις, γιατί τυχόν ικανοποίηση του αιτήματος για αναλογική σύνταξη από την καθεμιά χώρα θα δημιουργήσει αναπόφευκτα πολλά προβλήματα. Σε αντίκρουση εκφράζουν τις θέσεις τους, που είναι: Αφού μια τέτοια συμφωνία έγινε, όπως διαβεβαιώνει το αρμόδιο Υπουργείο, για τη ρύθμιση των προβλημάτων άλλων εργαζομένων, θα ήταν άδικο να μη γίνει παρόμοια συμφωνία και για τους δημόσιους υπαλλήλους και ειδικά τους εκπαιδευτικούς.

Εξάλλου με έγγραφό τους οι Κύπριοι της Ελλάδας αναφέρονται στο ίδιο έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών και τονίζουν πως δεν υπονοείται καμιά απολύτως οικονομική επιβάρυνση της κυπριακής πολιτείας, γιατί απλούστατα το αίτημά τους είναι να γίνει διακρατική συμφωνία μεταξύ των δύο κυβερνήσεων, έτσι που να μπορούν να παίρνουν αναλογικά από την κάθε χώρα τόση σύνταξη όση και τα χρόνια υπηρεσίας τους σ' αυτή, με την προϋπόθεση βέβαια πως το άθροισμα των δύο κομματιασμένων συντάξεων δε θα είναι μικρότερο μιας κανονικής σύνταξης. Το εν λόγω αίτημά τους πιστεύω πως είναι καθαρά ηθικό και νομικό, γιατί σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, για να εδραιώσει, επαναλαμβάνω, δημόσιος υπάλληλος δικαίωμα σύνταξης, χρειάζεται 25ετή τουλάχιστον υπηρεσία.

Το δεύτερο αίτημά τους είναι η επιστροφή φιλοδωρήματος. Ο Σύνδεσμος Κυπρίων Εκπαιδευτικών Ελλάδας, αφού μελέτησε το έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών που μεταξύ άλλων αναφέρεται και στο αίτημα για επιστροφή του φιλοδωρήματος και δηλώνει πως δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό το αίτημα για μη επιβολή τόκου, δοθέντος ότι η επιβολή του τόκου σε φιλοδωρήματα που επιστρέφονται προβλέπεται από την περί συντάξεων νομοθεσία, παρατηρεί πως πιστεύουν ότι στην περίπτωσή τους δεν πρέπει να έχει εφαρμογή η σχετική νομοθεσία, γιατί επιστρέφοντας το φιλοδώρημα δεν επιδιώκουν να λογιστεί η

υπηρεσία τους ως συντάξιμη ή να καρπωθούν αυτοί οποιοδήποτε οικονομικό όφελος. Εκείνο που ζητούν με την επιστροφή του φιλοδωρήματος είναι μια βεβαίωση που να λέγει ότι για την υπηρεσία τους στην Κύπρο δεν πήραν οποιαδήποτε αποζημίωση και η οποία βεβαίωση θα τους υποβοηθήσει να τακτοποιήσουν τα συνταξιοδοτικά τους προβλήματα όχι εδώ, αλλά στην Ελλάδα.

Με βάση αυτό το σκεπτικό νομίζουμε πως θα πρέπει να γίνει αποδεκτο το αίτημα για επιστροφή του φιλοδωρήματος χωρίς τόκο, γιατί από μια τέτοια ρύθμιση μόνο όφελος θα έχει η Κυπριακή Δημοκρατία, ενώ σε αντίθετη περίπτωση θα υποστούν μεγάλη οικονομική αφαίμαξη, επιστρέφοντας ύστερα από τόσα χρόνια μερικές χιλιάδες λίρες με τη σημερινή ισοτιμία της δραχμής και μάλιστα με τόκους.

Αναφορικά με τις συνταξιοδοτικές τους κλίμακες τονίζουν πως μετά την εισβολή πολλοί εκπαιδευτικοί από την Κύπρο συνέχισαν τις υπηρεσίες τους στην Ελλάδα. Ύστερα από την πιεστική απαίτηση του κυπριακού αρμόδιου Υπουργείου υποχρεώθηκαν σε παραίτηση από τις θέσεις τους στην Κύπρο τον Οκτώβριο του 1981 και ένα ποσοστό τους άρχισε σταδιακά να συνταξιοδοτείται από την Κύπρο, λόγω της μη αναγνώρισης από την Ελλάδα της υπηρεσίας τους ως συντάξιμης. Το πρόβλημά τους είναι πως ο υπολογισμός της συντάξιμης υπηρεσίας τους δε γίνεται σύμφωνα με τις κλίμακες του νόμου 58 του 79, αλλά με τις προηγούμενες κλίμακες. Έτσι βρίσκονται σε μειονεκτική θέση έναντι των συναδέλφων τους που συνταξιοδοτούνται με τις ισχύουσες κλίμακες -παίρνουν σχεδόν τη διπλάσια σύνταξη για ίσο χρόνο υπηρεσίας- ενώ συμπληρώνουν το 55ο έτος της ηλικίας τους μαζί τους.

Στις συνταξιοδοτικές κλίμακες επίσης αναφέρονται, για να τονίσουν πως η θέση τους πάνω στο θέμα είναι πως εξακολουθούν να έχουν την πεποίθηση πως το αίτημά τους για υπολογισμό της συντάξιμης υπηρεσίας τους με βάση τις προσαυξημένες κλίμακες του 81 -χρονολογίας που αναγκαστικά υπέβαλαν τις παραιτήσεις τους-και όχι εκείνες του 74 που άρχισε η άδεια απουσίας από την υπηρεσία τους είναι και δίκαιο και ηθικά και νομικά θεμελιωμένο για τους πιο κάτω ουσιαστικούς λόγους:

Πρώτο, γιατί τα χρόνια της άδειας απουσίας τους από την κυπριακή εκπαίδευση χρησιμοποιήθηκαν αποκλειστικά και μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς σε σχολεία της Ελλάδας, όπως όριζαν οι όροι για τη συνέχιση της χορήγησης της ετήσιας άδειάς τους σε υπηρεσία, δηλαδή καθαρά εκπαιδευτική, η οποία θεωρείται και ομολογείται και επίσημα ως ενιαία και αδιαίρετη. Και δεύτερο, γιατί τα ίδια τα χρόνια με άδεια απουσίας και χωρίς απολαβές αναγνωρίστηκαν από την κυπριακή πολιτεία για σκοπούς προαγωγών και μισθολογικής εξέλιξης σε όσους εκπαιδευτικούς επέστρεψαν από την Ελλάδα και συνεχίζουν τις υπηρεσίες τους σε σχολεία της Κύπρου. Και τρίτο, γιατί για τα χρόνια τους αυτά έγιναν από το κυπριακό κράτος κρατήσεις από το Ταμείο Συντάξεως Χηρών και Ορφανών.

Θα ήθελα να αναφερθώ απλώς και μόνο επιγραμματικά στο αίτημά τους για προσαυξήσεις στη σύνταξη για την περίοδο απουσίας χωρίς αποδοχές, για αναγνώριση ως συντάξιμης της εκπαιδευτικής υπηρεσίας σε σχολεία της Ελλάδας και το τελευταίο, για να πω εκείνο το οποίο και ο συνάδελφος Χρυσοστόμου και ο συνάδελφος Παπαρές έθιξαν, στην ανάγκη να τους αναγνωριστεί η ελληνική υπηκοότητα, γιατί -όπως τονίζαμε και με σχετική επερώτησή μας στις 12 του Γενάρη του 1990- όλοι αυτοί οι άνθρωποι, σαράντα περίπου χιλιάδες οι πρόσφυγες που κατέφυγαν εκεί μετά την τουρκική εισβολή, αισθάνονται περίπου

-όπως και εδώ ο εκπρόσωπός τους, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Κυπρίων Ελλάδας, τόνισε- ως απάτριδες, μιας και δεν μπορούν να ψηφίσουν ούτε στην Κύπρο, όπου δεν έχουν τη συνήθη κατοικία τους τους τελευταίους προ της ψηφοφορίας έξι μήνες, όπως ο δικός μας νόμος προνοεί, μα ούτε και στην Ελλάδα, όπου οι Κύπριοι θεωρούνται αλλοδαποί, μιας και η κυπριακή κυβέρνηση ζήτησε, όπως αναφέρουν, από την ελληνική να μην τους δοθεί ελληνική υπηκοότητα με το επιχείρημα πως θα χάσουν έτσι την κυπριακή. Το επιχείρημα όμως το αντικρούουν -και σωστά-με την υπόδειξη πως μπορεί να ισχύσει -όπως ισχύει στην περίπτωση Ελλήνων πολιτών με αμερικανική, καναδική, γαλλική, βρετανική, γερμανική, ιταλική και άλλες υπηκοότητες- παράλληλα και πρόσθετα με την ελληνική ο θεσμός της διπλής υπηκοότητας, ελληνικής και κυπριακής, πράγμα που κατά τους ίδιους και κατά την κοινή λογική θα τους κατοχυρώσει από τις κατά καιρούς σημειούμενες ανταγωνιστικές αντιπαραθέσεις με άτομα που απειλούν να τους ξεριζώσουν από την Ελλάδα, ενώ πρόσθετα θα οδηγούσε στην ενδεχόμενη ανάδειξη μικρού ίσως μα με τεράστια πολιτική σημασία για την Κύπρο αριθμού Κυπρίων στην Ελλάδα, στην ελληνική Βουλή.

Έτσι πιστεύουμε πως πρέπει να το δούμε το θέμα ειδικότερα τούτο, έντιμε κύριε Πρόεδρε, μιας και έχει, πέραν της πολιτικής, της ανθρωπιστικής, και την εθνική του σημασία. Σίγουρα η ενεργός ανάμειξη, έστω και ως μη Βουλευτών, των Κυπρίων αυτών στην Ελλάδα με την ψηφοφορία, με τη συμμετοχή τους στις ελληνικές εκλογές, θα επηρεάσει θετικά την κυπριακή πολιτική σκηνή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα που έχει εγγράψει ο συνάδελφος κ. Παπαρές, αναφέρεται στα προβλήματα που απασχολούν τους Κύπριους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο. Και προφανώς η διατύπωση του θέματος δεν περιορίζει το θέμα στους Κύπριους οι οποίοι εργάζονται απλώς και μόνο στο δημόσιο στην Ελλάδα και που επιθυμούν για πολλούς και σοβαρούς λόγους να επαναπατριστούν στην Κύπρο.

Θα 'θελα να τονίσω ότι το πρόβλημα το οποίο έχει θέσει ο κ. Παπαρές, εν πάση περιπτώσει, είναι ένα μέρος του συνολικού προβλήματος που απασχολεί όχι μόνο τους Κύπριους εργαζομένους στο εξωτερικό, τους απόδημους οι οποίοι εργάζονται στο εξωτερικό, αλλά γενικά απασχολεί τον απόδημο ελληνισμό, είτε αυτός βρίσκεται εγκατεστημένος στην Ελλάδα ή και σε οποιεσδήποτε άλλες χώρες του εξωτερικού. Τα προβλήματα λοιπόν τα οποία απασχολούν τον απόδημο ελληνισμό είναι κοινά και ίσως θα αξίζει με την ευκαιρία αυτή του θέματος που συζητούμε τώρα να κάνουμε μια μνεία όσον αφορά αυτά τα γενικά προβλήματα και την κατά το δυνατό γενική αντιμετώπιση ή την απόδοση ιδιαίτερης σημασίας στα προβλήματα που απασχολούν τον απόδημο κυπριακό ελληνισμό σε ολόκληρο τον κόσμο.

Σωστά έχει αναφέρει ο κ. Στυλιανού ότι ο απόδημος κυπριακός ελληνισμός που βρίσκεται στην Ελλάδα ανέρχεται περίπου σε 35 - 40 χιλιάδες και δεν πρέπει να περιορίζεται, όπως έχω ήδη αναφέρει, μόνο στους εργαζομένους.

Θα πρέπει επίσης με την ευκαιρία αυτή νομίζω να σημειωθεί ότι ο απόδημος κυπριακός ελληνισμός σε ολόκληρο τον κόσμο υπολογίζεται ότι, σύμφωνα με

στοιχεία τα οποία έχουν οι αρμόδιες κυπριακές υπηρεσίες και τα οποία έχω προμηθευθεί από αυτές, ανέρχεται σε 400,000 περίπου Ελληνοκύπριους και δεν περιλαμβάνει οπωσδήποτε τη νέα γενιά ή πρόσωπα τα οποία έχουν γεννηθεί και μεγαλώσει στο εξωτερικό. Αντιλαμβάνεστε ότι σ' αυτό τον αριθμό του απόδημου κυπριακού ελληνισμού ο οποίος αντιμετωπίζει, μπορεί να πει κάποιος, σχεδόν τα ίδια προβλήματα σε οποιαδήποτε χώρα και αν βρίσκεται, χρειάζεται η κυπριακή κυβέρνηση να αποδώσει σημασία, όχι μόνο γιατί αποτελεί ελληνισμό ο οποίος βρίσκεται μακριά από την κοιτίδα του την Κύπρο, αλλά γιατί πράγματι έχει αποδειχθεί ότι ο απόδημος κυπριακός ελληνισμός μπορεί να βοηθήσει με πάρα πολλούς τρόπους την Κύπρο, τόσο στη διαφωτιστική προσπάθεια για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος, αλλά κατά κύριο λόγο πιστεύω προσωπικά πως μπορεί να βοηθήσει με τον επαναπατρισμό του, ο οποίος, αν ενισχυθεί με τα κατάλληλα μέτρα, μπορεί να μας βοηθήσει να αντιμετωπίσουμε πολλά προβλήματα που απασχολούν σήμερα την Κύπρο μας.

Ιδιαίτερα θα 'θελα να αναφέρω το θέμα της έλλειψης εργατικού δυναμικού που έντονα απασχολεί όλο τον κυπριακό λαό σήμερα, την κυβέρνηση, τη Βουλή, αλλά και το πρόβλημα των κινδύνων από την αλλοίωση του δημογραφικού χαρακτήρα της Κύπρου που είναι η επιδίωξη της πολιτικής του Ντενκτάς στο Βορρά διά του εποικισμού. Πιστεύω ότι έχουμε υποχρέωση να φροντίσουμε με τα κατάλληλα μέτρα να εντείνουμε και να ενισχύσουμε τη δυνατότητα που υπάρχει να επαναπατριστεί αυτός ο τεράστιος αριθμός Κυπρίων Ελλήνων που βρίσκονται στο εξωτερικό. 'Ηδη για το θέμα των προβλημάτων του απόδημου ελληνισμού έχω υποβάλει σχετική ερώτηση από τις 2.12.1986 και έχω θέσει τη σωρεία των προβλημάτων που απασχολούν τους 'Ελληνες απόδημους τα οποία και έχουν αναφέρει οι συνάδελφοι που έχουν μιλήσει προηγουμένως και νομίζω ότι δε χρειάζεται να τα αναφέρω.

Θα 'θελα όμως να πω ότι από τα προβλήματα αυτά, δυστυχώς μέχρι σήμερα, έχουν επιλυθεί πολύ λίγα, εξ ου και το ρεύμα του επαναπατρισμού δεν μπορεί να χαρακτηριστεί αξιοσημείωτο. Γι' αυτό το λόγο θα υιοθετήσω την εισήγηση προηγούμενων συναδέλφων -και ιδιαίτερα του κ. Χρυσοστόμου και του κ. Παπαρέ, που είναι ο εισηγητής του θέματος που έχει εγγραφεί - ότι πρέπει επιτέλους η σημερινή κυβέρνηση να αποφασίσει να δημιουργήσει μια σχετική επιτροπή. Υπάρχει ήδη υπηρεσία που ασχολείται με τα προβλήματα του απόδημου ελληνισμού. Πρέπει να ενεργοποιηθεί έστω ακόμα περισσότερο αυτή η υπηρεσία ή να δημιουργηθεί μια επιτροπή, μπορεί μια διυπουργική επιτροπή, η οποία να δει σφαιρικά τα προβλήματα που απασχολούν τους Ελληνοκυπρίους, είτε αυτοί βρίσκονται στην Ελλάδα και εργάζονται είτε δεν εργάζονται είτε βρίσκονται στο Ηνωμένο Βασίλειο. Και θα 'θελα επί τη ευκαιρία να αναφέρω ότι στην Αγγλία απασχολούν τον κυπριακό απόδημο ελληνισμό τεράστια εκπαιδευτικά προβλήματα που είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου εκεί. Οφείλει λοιπόν η κυβέρνηση να διορίσει μια επιτροπή η οποία να δει σφαιρικά αυτά τα προβλήματα του απόδημου κυπριακού ελληνισμού και να αποδώσει σ' αυτόν τον ελληνισμό μια δικαιοσύνη. Γιατί πιστεύω ότι μια τεράστια πλειοψηφία από όσους είναι εγκατεστημένοι στο εξωτερικό αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα, εν πολλοίς και οικονομικά, και θα 'θελαν πάρα πολύ να έλθουν στην Κύπρο και να εργαστούν, πράγμα που θα βοηθούσε και την κυπριακή οικονομία παράλληλα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν πολλοί ομιλητές, πολλοί Βουλευτές οι οποίοι θέλουν να μιλήσουν επί του θέματος τούτου. Η πρόθεσή μου είναι να το αφήσω στην agenda για την προσεχή Πέμπτη, γιατί απόψε, εν πάση περιπτώσει, δεν τελειώνουμε.

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου εγώ θα πω μονο τρία λόγια, γι' αυτό σας παρακαλώ μη με παραπέμψετε στην προσεχή Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Ζιαρτίδη.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Πρώτα θα ήθελα να σας υποσχεθώ ότι θα μείνω μέσα στο θέμα μου, όπως το ενέγραψε ο κ. Παπαρές και όπως το συζήτησε η Επιτροπή Εργασίας. Ότι υπάρχουν προβλήματα που βασανίζουν τους Κυπρίους που βρίσκονται στην Ελλάδα, οι οποίοι μετανάστευσαν μέσα στις συνθήκες που όλοι ξέρουμε, είναι γεγονός. Και ότι η κυπριακή πρεσβεία των Αθηνών πρέπει να σκύψει πάνω σ' αυτά τα προβλήματα και να τα μελετήσει, είναι σωστό.

Όμως, ποιο ήταν το πρόβλημα που έθεσε μπροστά μας ο εκπρόσωπος των Κυπρίων της Ελλάδας που ήρθε στην Επιτροπή; Ο εκπρόσωπος που ήρθε και μας είδε ήταν ένας από τους απασχολουμένους στο ελληνικό δημόσιο. Και το αίτημά του και το αίτημα των συναδέλφων του, των ομοιοπαθών του, ήταν το εξής: Αν ένας εργάζεται εκεί στο Κτηματολόγιο, να του επιτραπεί να γυρίσει στην Κύπρο και να βρει τη θέση του στο Κτηματολόγιο της Κύπρου. Αν εργάζεται στο νομικό τμήμα του ελληνικού δημοσίου, να επιστρέψει στην Κύπρο και να βρει έτοιμη θέση στο νομικό τμήμα της κυπριακής κυβέρνησης και για να μη φλυαρίσω και ούτω καθεξής.

Κύριε Πρόεδρε, η γνώμη μου είναι ότι τέτοια λύση αυτού του προβλήματος δεν είναι δυνατό να γίνει. Μας το είπαν και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, μας το είπαν και οι εκπρόσωποι της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ., το αντιλαμβανόμαστε και εμείς πόσο δύσκολο είναι. Όλα τα άλλα θέματα που θίγηκαν μπορεί να είναι υπαρκτά θέματα, αλλά πώς θα τα λύσουμε τώρα, αφού είναι εκτός θέματος; Για τις κοινωνικές ασφαλίσεις, κύριε Πρόεδρε, και τα δικαιώματα των εργαζόμενων Κυπρίων στην Ελλάδα υπάρχει «reciprocal agreement», αμοιβαία συμφωνία, μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου και όλα τα δικαιώματα και όλα τα συμφέροντα των Κυπρίων που εργάζονται στην Ελλάδα και των Ελλαδιτών που εργάζονται στην Κύπρο διασφαλίζονται απ' αυτή τη συμφωνία.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, είναι ένα θέμα το οποίο έχει αρκετό ενδιαφέρον. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν και άλλοι Βουλευτές οι οποίοι θέλουν να μιλήσουν. Δεν τελειώνουμε απόψε, γι' αυτό το λόγο θα το αφήσω στην ημερήσια διάταξη για την προσεχή Πέμπτη.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να δούμε πρώτα αν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν βέβαια. Υπάρχουν και άλλοι ομιλητές.

Λοιπόν, το επόμενο θέμα, κύριοι, είναι το θέμα που αφορά τον Ακάμα και έχω πληροφορίες εδώ ότι θα γίνει μια σύντομη δήλωση εκ μέρους όλων των κομμάτων. Αν πρόκειται να γίνει αυτό, να το δούμε, για να φύγει αυτό από την agenda. Αν όμως πρόκειται να γίνουν ομιλίες, τότε θα το αφήσουμε και αυτό για την ερχόμενη Πέμπτη.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Είναι σωστό, κύριε Πρόεδρε. Έχει ετοιμαστεί μια σύντομη δήλωση από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, πριν φύγει, την οποία έδωσε στην κ. Κατσελλή και έτσι θα μπορούσε με αυτή τη σύντομη δήλωση να τελειώσει αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε μπορούμε να προχωρήσουμε σ' αυτό το θέμα, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, να γίνει Η σχετική δήλωση από την Αντιπρόεδρο της σχετικής Επιτροπής και να τελειώσουμε με αυτό το θέμα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΑΚΑΜΑ ΚΑΙ Η ΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ».

Παρόντες:

Γεώργιος Σαββίδης, Πρόεδρος
Νεόφυτος Ηλία
Ανδρέας Παρισινός
Δήμος Γεωργιάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Ανδρέας Ψυλλίδης
Ρήνα Κατσελλή
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε σειρά συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 17 Φεβρουαρίου 1989 μέχρι 2 Φεβρουαρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο αξιότιμος Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου Προγραμματισμού, οι κοινοτάρχες και εκπρόσωποι των επηρεαζόμενων κοινοτήτων και συγκεκριμένα των χωριών Πέγειας, Κάθηκα, Αρόδων, Ίνιας, Δρούσιας και Νέου Χωριού, εκπρόσωποι περιβαλλοντικών και άλλων οργανώσεων, του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου, ο Πρόεδρος της Εταιρείας Fontana Amoroza Coast Ltd, καθώς και άλλα ενδιαφερόμενα άτομα. Ειδικότερα στις συνεδρίες της Επιτροπής εκπροσωπήθηκαν από πλευράς περιβαλλοντικών οργανώσεων ο Σύνδεσμος Προστασίας Κυπριακού Περιβάλλοντος, ο Γεωγραφικός Όμιλος Κύπρου, οι «Φίλοι της Γης», η Παγκύπρια Ένωση Γεωπόνων, ο Φιλοδασικός Σύνδεσμος Κύπρου, η «Πράσινη Ηχώ», η Κίνηση Πρασίνων, ο Σύνδεσμος Προστασίας Άγριας Ζωής, οι «Φίλοι του Ακάμα», καθώς και το

Σχέδιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την ορθολογική ανάπτυξη των χωριών στη χερσόνησο του Ακάμα (Laona Project). Παρόντες ήταν επίσης σε διάφορες συνεδρίες της Επιτροπής και οι αξ. Βουλευτές κ. Θ. Μιχαηλίδης, Ν. Μουσιούττας, Π. Στυλιανού, Π. Κόλοκος, Α. Γεωργίου, Α. Δημητριάδης, Γ. Παπαδόπουλος, Γ. Ομήρου, καθώς και ο εισηγητής του θέματος κ. Μ. Θεοδούλου.

Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω θέματος κατατέθηκε ενώπιον της Επιτροπής μεγάλος αριθμός υπομνημάτων από τις ενδιαφερόμενες πλευρές για την καλύτερη ενημέρωση των Μελών της Επιτροπής.

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος με σκοπό να μορφώσει τη δική της αντίληψη πάνω στις διάφορες πτυχές του όλου θέματος πραγματοποίησε η ίδια διήμερη επίσκεψη στην περιοχή του Ακάμα, στις 5 και 6 Μαΐου 1989, στην οποία συμμετείχαν και εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή από τον αξ. Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου στις 7 Μαΐου 1988 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε αρχικά στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα και αργότερα, μετά τη σύστασή της, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Ενεργώντας η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα, κάλεσε ενώπιόν της όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές από τις οποίες ζήτησε και πήρε όλα τα αναγκαία στοιχεία και το διαφωτιστικό υλικό για την καλύτερη μελέτη του όλου θέματος.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής, ο αξ. Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσε ότι η ακολουθούμενη από την κυβέρνηση πολιτική πάνω στο ζήτημα της προστασίας της περιοχής του Ακάμα επιδιώκει να εναρμονίσει την ορθολογική ανάπτυξη της όλης περιοχής με την παράλληλη διατήρηση και ανάπτυξη του περιβάλλοντος και των οικολογικών ιδιαιτεροτήτων της περιοχής. Με άλλα λόγια αποβλέπει στην ανάπτυξη χωρίς τις καταστροφικές από πολλές πλευρές συνέπειες στην αισθητική του τοπίου και στο φυσικό περιβάλλον, όπως συνέβη σ' άλλες περιοχές της Κύπρου. Για τους σκοπούς εφαρμογής της κυβερνητικής πολιτικής, «Ακάμας» ονομάζεται η ευρύτερη περιοχή της χερσονήσου που περιλαμβάνει τα δάση και τις παραλίες, καθώς και τη λωρίδα που γειτνιάζει με την περιοχή αυτή και αποτελεί ένα εξαιρετικής σημασίας μωσαϊκό με ιδιαίτερους βιότοπους και ιδιαίτερη σε κάθε τοποθεσία χλωρίδα και πανίδα, που χρήζει άμεσης προστασίας σαν μια από τις μοναδικές περιοχές στην Κύπρο και στη Μεσόγειο που έχει παραμείνει παρθένα και ανέπαφη.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, σπάνια είδη πανίδας, όπως είναι για παράδειγμα η χελώνα «καρέττα-καρέττα», καθώς και η πράσινη χελώνα, τείνουν να εξαφανιστούν από την Κύπρο και από τη Μεσόγειο γενικά. Η Πράσινη Χελώνα που είναι και η σπανιότερη γεννά μόνο στις τοποθεσίες της Τοξεύτρας και της Λάρας, που είναι και οι κυριότεροι πια χώροι αναπαραγωγής της στην Κύπρο. Οι φώκιες έχουν σχεδόν τελείως εκλείψει και απομένει μόνο ένα ζευγάρι στην περιοχή του Ακάμα από τις 400-500 περίπου φώκιες που υπάρχουν σ' ολόκληρη τη Μεσόγειο. Σπάνια επίσης είδη χλωρίδας, όπως το ενδημικό είδος της κυπριακής τουλίπας και ορισμένοι τύποι ορχιδέας, χρήζουν άμεσης προφύλαξης, διαφορετικά απειλούνται με εξαφάνιση, ενώ δεν πρέπει να αγνοηθεί η ύπαρξη ακτής εξαιρετικής ομορφιάς

με θαλάσσιες σπηλιές και σπάνιες φυτοκοινωνίες σ' όλη την έκταση που καλύπτει την απόσταση από τα Λουτρά της Αφροδίτης ως τη Φοντάνα Αμορόζα. Τονίστηκε επίσης ότι ολόκληρη η βόρεια περιοχή του Ακάμα συνταράσσεται από τα στρατιωτικά γυμνάσια των Βρετανών, με καταστροφικές συνέπειες για τις βιοκοινότητες που υπάρχουν εκεί. Ακόμη λέχθηκε ότι η ανεξέλεγκτη ανάπτυξη του τουρισμού, όπως για παράδειγμα στην περιοχή της Λάρας, θα διώξει σε λίγο και τις τελευταίες χελώνες που γεννούν ακόμη στην παραλία αυτή τα αυγά τους.

Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, εξαιτίας των πιο πάνω επικρατουσών συνθηκών που απειλούν την υπό συζήτηση περιοχή, θεωρεί επιβεβλημένη την προστασία του περιβάλλοντος, σε εναρμόνιση πάντοτε με την αγροτική και άλλη ανάπτυξη, και αποβλέπει σε μια ισοζυγισμένη ανάπτυξη όλων των επηρεαζόμενων τομέων.

Εκθέτοντας τις απόψεις του Υπουργείου τους ενώπιον της Επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ότι έχει αξιολογηθεί η ιδιομορφία του τοπίου του Ακάμα από την άποψη της φυσιογνωμίας και προέκυψε το συμπέρασμα ότι η χερσόνησος του Ακάμα είναι πραγματικά η μοναδική περιοχή στην Κύπρο και ίσως και στη Μεσόγειο όπου βρίσκονται ακόμη αρμονικά συνδυασμένα πολλά στοιχεία σε ένα χώρο. Για σκοπούς προστασίας του Ακάμα οι περιοχές που έτυχαν εξέτασης προτείνεται να συμπεριληφθούν στο εθνικό πάρκο που θα δημιουργηθεί, ενώ ταυτόχρονα αναγνωρίζεται και δεν υποβαθμίζεται η ανάγκη για οικονομική δραστηριότητα στην περιοχή, ώστε να ωφεληθούν τα φθίνοντα χωριά της. Έχουν παράλληλα μελετηθεί οι τοποθεσίες από την Πόλη της Χρυσοχούς ως τον κόλπο των Κοραλλίων από της πλευράς της ανάπτυξης του παραλιακού τουρισμού και καθορίστηκαν τα τμήματα που πρέπει να τύχουν προστασίας, ενώ παράλληλα καταβλήθηκε προσπάθεια για ρύθμιση της αισθητικής της γύρω περιοχής και περιορισμό κατά το δυνατό της παραλιακής ανάπτυξης.

Οι προτάσεις και εισηγήσεις των αρμόδιων κυβερνητικών τμημάτων πάνω στα ζητήματα που εγείρονται σχετικά με την προστασία και την ανάπτυξη της περιοχής του Ακάμα περιλαμβάνονται στο «Τοπικό Σχέδιο Ευρύτερης Περιοχής Ακάμα» που καταρτίστηκε από Ειδική Επιτροπή και βασίστηκε στο Νόμο για την Πολεοδομία, καθώς και στη μελέτη των προβλημάτων που απασχολούν την περιοχή, όπως είναι μεταξύ άλλων η συρρίκνωση του πληθυσμού, η υποαπασχόληση και η έλλειψη υπηρεσιών. Συνεπώς περιλαμβάνονται σ' αυτό μέτρα για τον ορθολογικό τρόπο της ανάπτυξης των χωριών καθώς και της διαχείρισης της όλης περιοχής, γι' αυτό και γίνονται εισηγήσεις και προτάσεις για ισόρροπη ανάπτυξη σ' όλους τους τομείς.

Καταθέτοντας τις θέσεις τους πάνω στο υπό αναφορά θέμα, οι εκπρόσωποι των περιβαλλοντικών οργανώσεων που κλήθηκαν ενώπιον της Επιτροπής δήλωσαν ότι η περιοχή Ακάμα αξίζει να τύχει της προσοχής όλου του κυπριακού λαού, γι' αυτό και θα πρέπει να γίνει συνείδηση σ' όλους ότι πρέπει να αποφευχθεί η αλόγιστη τουριστική ανάπτυξη, χωρίς να παραγνωριστεί η ανάπτυξη της οικονομίας των χωριών του Ακάμα. Οι κάτοικοι της περιοχής έχουν παραπλανηθεί σχετικά με την αποκόμιση οικονομικών ωφελημάτων, έχουν παρασυρθεί και νομίζουν ότι θα είναι προς όφελός τους να ενταχθεί ο Ακάμας στο γενικό τουριστικό οργασμό. Ο αγώνας για προστασία του περιβάλλοντος, όπως υποστηρίχτηκε από όλες τις περιβαλλοντικές οργανώσεις που ακούστηκαν στην Επιτροπή, αποτελεί μια άλλη μορφή αγώνα για επιβίωση. Η επικαλούμενη ισοζυ-

γισμένη ανάπτυξη τότε μόνο έχει νόημα όταν εφαρμόζεται στην κατάλληλη μονάδα, και μονάδα αποτελεί ολόκληρη η ελεύθερη Κύπρος που αυτή τη στιγμή πάσχει από αναρχική ανάπτυξη και όχι η συγκεκριμένη περιοχή του Ακάμα. Παρά το γεγονός ότι ο τουρισμός είναι η βάση της οικονομικής μας ζωής, η πορεία του μέχρι σήμερα έχει αποδειχθεί καταστροφική. Η προσέλευση τουριστών στην Κύπρο οφείλεται σε δυο παράγοντες, που είναι η ηλιοφάνεια και η ιδιοτυπία. Αν το τελευταίο αυτό στοιχείο εκλείψει, τότε η Κύπρος δε θα έχει πια να προσφέρει τίποτε περισσότερο από άλλους τουριστικούς προορισμούς, με αποτέλεσμα να αρχίσει να εκφυλίζεται ο κυριότερος πόρος της κυπριακής οικονομίας που είναι ο τουρισμός. Ο Ακάμας προσφέρει αυτή τη στιγμή βασικά στοιχεία στην ιδιοτυπία του νησιού και η διατήρησή του σε άγρια και παρθένα κατά το πλείστον μορφή θα συμβάλει τα μέγιστα στην ανάπτυξη της τουριστικής μας βιομηχανίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, στα πλαίσια της μελέτης του όλου θέματος, είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί και από τη Συντονίστρια του Σχεδίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την ορθολογική ανάπτυξη των χωριών στη χερσόνησο του Ακάμα, πάνω στο Σχέδιο που είναι γνωστό ως «Laona Project»Το πρόγραμμα αφορά μελέτη και ανάπτυξη οικοτουρισμού/αγροτουρισμού στον Ακάμα με ιδιαίτερη αναφορά στην οικονομική αναζωογόνηση που θα προσφέρει στα χωριά που συνορεύουν προς το προτεινόμενο εθνικό πάρκο. Επιλέγηκε από την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα η περιοχή του Ακάμα και συγκεκριμένα τα χωριά της Λαόνας λόγω της «γνησιότητας» των κοινοτήτων αυτών, της αγροτικής ζωής τους, της αρχιτεκτονικής τους και του γεγονότος ότι συνορεύουν με το δάσος του Ακάμα. Αυτά τα χαρακτηριστικά φαίνεται ότι αποτελούν ιδανικούς παράγοντες για την ανάπτυξη του νέου μοντέλου τουρισμού που προτιμάται σήμερα και που είναι ο «τουρισμός εμπειριών».

Αντίθετη άποψη πάνω στο θέμα της ανάπτυξης του Ακάμα κατά τρόπο ισοζυγισμένο εκφράστηκε από εκπρόσωπο του Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου που δήλωσε ότι πεποίθηση του Συνδέσμου είναι ότι οι κάτοικοι της περιοχής έχουν κάθε δικαίωμα στην πρόοδο και εξέλιξη όπως οι υπόλοιποι κάτοικοι της Κύπρου και ότι πρέπει να γίνει τεκμηριωμένη μελέτη αξιολόγησης του Ακάμα, η οποία να αποδεικνύει τα πραγματικά οφέλη που θα έχει για όλη την Κύπρο η οποιαδήποτε ανάπτυξη της περιοχής. Επίσης πρέπει να προηγηθεί, όπως και για κάθε άλλη πολεοδομική ανάπτυξη, μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Εκπρόσωποι των «Φίλων του Ακάμα» καταθέτοντας στην Επιτροπή δήλωσαν μεταξύ άλλων τις θέσεις τους σε θέματα αρχής, οι οποίες συνάδουν με τη διακήρυξη της 5ης Μαΐου 1989 που υπογράφτηκε από 83 συνολικά περιβαλλοντικές και άλλες οργανώσεις και φορείς που ασχολούνται με την προστασία του Ακάμα και με την οποία εκφράστηκε καθολική αξίωση προστασίας της περιοχής και κήρυξής της σε εθνικό πάρκο. Οι θέσεις αυτές συνοψίζονται στα ακόλουθα:

Οποιαδήποτε ανάπτυξη προγραμματίζεται πρέπει να επικεντρωθεί στα χωριά. Πρέπει να αποκλειστεί εντελώς η παραλιακή τουριστική ανάπτυξη σ' όλα τα σημεία της περιοχής προστασίας. Στις περιοχές Λουτρών Αφροδίτης-Ασπρόκρεμμου-Λατσιού και Τοξεύτρας-Θαλασσινών Σπηλιών, οι πολεοδομικές ζώνες πρέπει να καταργηθούν και οι επηρεαζόμενοι να αποζημιωθούν ή η γη τους να ανταλλαγεί με άλλη. Στις περιοχές που αναγνωρίζονται ως γεωργοκτηνοτροφικές να διασφαλιστεί η γεωργοκτηνοτροφική χρήση της γης. Οι μεμονωμένες τουριστικές κατοικίες μακριά από τα χωριά να αποκλειστούν. Νέα τουριστικά συγκροτήματα έξω από τον παραδοσιακό πυρήνα των χωριών να επιτραπούν σε

δεύτερο στάδιο και αφού πρώτα διασφαλιστεί η επιτυχία της αναστήλωσης και αναβίωσης των υφιστάμενων παραδοσιακών οικισμών. Η βοήθεια στα χωριά να είναι ουσιαστική και συγκεκριμένη, να περιλαμβάνει μέτρα και να καθορίζει προτεραιότητες για τη βοήθεια όλων των τομέων της οικονομίας τους.

Ο Συντονιστικός Φορέας των 83 οργανώσεων για την προστασία του Ακάμα απαιτεί σε γενικές γραμμές:

(1) Την κήρυξη ολόκληρης της περιοχής του Ακάμα σε εθνικό πάρκο με περιοχές διαβαθμισμένης προστασίας.

(2) Την απαλλαγή της περιοχής από τη βρετανική στρατιωτική παρουσία.

(3) Την εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος ανάπτυξης των χωριών με έμφαση στον αγροτουρισμό-οικοτουρισμό και πρόνοιες για τεχνική, οικονομική και κάθε άλλη βοήθεια στους κατοίκους της.

Τις θέσεις τους ενώπιον της Επιτροπής κατέθεσαν και οι κοινοτάρχες και εκπρόσωποι των επηρεαζόμενων κοινοτήτων της περιοχής του Ακάμα, οι οποίοι υποστήριξαν τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος χωρίς την παρεμπόδιση της ανάπτυξης των χωριών τους. Σχετικά έκαμαν αναφορά στο πολύ χαμηλό βιοτικό επίπεδο της περιοχής και ζήτησαν να τους αναγνωριστεί το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης με τους υπόλοιπους πολίτες της Δημοκρατίας για ανάπτυξη και απρόσκοπτη διακίνηση. Οι ίδιοι εκπρόσωποι τάχθηκαν ενάντια στον οικοτουρισμό ως μη εφαρμόσιμο, αποδέχτηκαν όμως τον αγροτουρισμό και δήλωσαν ότι ζητούν άμεση προσπέλαση προς τη δυτική παραλιακή ζώνη ως προϋπόθεση για την αποδοχή οποιουδήποτε σχεδίου για την περιοχή. Ως παράδειγμα ανέφεραν σχετικά τον τουριστικό δρόμο επτά μιλίων από τη Δρούσια προς το Λατσί, ο οποίος μαζί με την ύπαρξη ξενοδοχείου στη Δρούσια έφερε αναζωογόνηση και έδωσε νέα πολύπλευρη αξία στο χωριό. Ζήτησαν επίσης ανάπτυξη ολόκληρου του οδικού δικτύου της περιοχής, κίνητρα για ανάπτυξη της γεωργίας, πόρους για άρδευση, ηλεκτρικό ρεύμα, αναδασμό και «χαμηλής έντασης» τουριστικά έργα.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου Προγραμματισμού δήλωσε ότι δεν υπάρχει ολοκληρωμένη μελέτη για ανάπτυξη της περιοχής, παρά το γεγονός ότι έγιναν κατά καιρούς ορισμένες μελέτες για υδατική ανάπτυξη. Το «Τοπικό Σχέδιο Ευρύτερης Περιοχής Ακάμα» δεν αποτελεί Σχέδιο Ανάπτυξης, αλλά καθορίζει απλώς τα πλαίσια μέσα στα οποία θα προωθηθεί η ανάπτυξη του Ακάμα. Το Γραφείο Προγραμματισμού προωθεί τα Ενοποιημένα Σχέδια Αγροτικής Ανάπτυξης κατά το πρότυπο του ανάλογου Σχεδίου Πιτσιλιάς, γι' αυτό και έγιναν εισηγήσεις για την εκπόνηση ενός τέτοιου σχεδίου που, αφού κριθεί ότι αρμόζει στο χαρακτήρα της περιοχής, θα την εξισώσει από πλευράς προοπτικών με άλλες περιοχές της Κύπρου.

Στο στάδιο της συζήτησης και μελέτης του όλου θέματος ολοκληρώθηκε και κατατέθηκε από τους κυβερνητικούς αρμοδίους ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος το «Τοπικό Σχέδιο Ευρύτερης Περιοχής Ακάμα» το οποίο έτυχε μελέτης από την Επιτροπή. Στην ετοιμασία του υιοθετήθηκαν οι ακόλουθες πολεοδομικές αρχές και στόχοι που προκύπτουν από τις ιδιαίτερες ευαισθησίες των φυσικών χαρακτηριστικών, την κλίμακα, μορφή και χωροθέτηση

της ανάπτυξης και την ανάγκη για βελτίωση της εικόνας της οικονομίας και της απασχόλησης στην περιοχή:

(1) Η διατήρηση και προστασία της οικολογικής ισορροπίας και της δυνατότητας αναπαραγωγής των φυσικών οικοσυστημάτων και του φυσικού περιβάλλοντος γενικά και ιδιαίτερα περιοχών με μεγάλη αισθητική ή και γεωμορφολογική ή και επιστημονική και πολιτιστική αξία.

(2) Η απόλυτη προστασία των πολύ ευαίσθητων περιοχών και ακτών από την άποψη οικολογικού, επιστημονικού, πολιτιστικού, φυσικού ή άλλου ενδιαφέροντος για διαιώνιση του είδους και της παράδοσης.

(3) Η προβολή, οργάνωση και ρύθμιση του τρόπου χρήσης των λιγότερο ευαίσθητων περιοχών εξαιρετικής φυσικής ομορφιάς και ενδιαφέροντος που προσφέρονται για περιβαλλοντική εκπαίδευση και βιολογική, βοτανική, γεωλογική και άλλη επιστημονική έρευνα και για ψυχαγωγία ή αναζήτηση ψυχικής ηρεμίας.

(4) Η ορθολογική χρήση και αξιοποίηση των φυσικών πόρων της περιοχής και συνέχιση των ίδιων μορφών γεωργικής καλλιέργειας, για να μην αναστατωθεί η περιβαλλοντική ισορροπία.

(5) Η προαγωγή επιστημονικών μελετών και έρευνας με κατάλληλη προβολή των προσόντων ειδικού ενδιαφέροντος που διαθέτει η περιοχή και οργάνωση ειδικών για το σκοπό αυτό χώρων και υπηρεσιών.

(6) Η προαγωγή, η οργάνωση του χώρου και η παροχή διευκολύνσεων για προσέλκυση του τουρισμού με επιστημονικό ή περιπατητικό ενδιαφέρον.

(7) Η βελτίωση της περιφερειακής οικονομίας με τουριστική ανάπτυξη και συναφείς λειτουργίες και υπηρεσίες σε επιλεγμένες για το σκοπό παραλιακές και άλλες περιοχές, με απαραίτητη προϋπόθεση την αρμονική ένταξή τους στο φυσικό περιβάλλον.

(8) Η δημιουργία οργανωμένων χώρων και υπηρεσιών αναψυχής, παραθαλάσσια και στην ενδοχώρα, ειδικά για την εξυπηρέτηση των της οικονομικής ιλοξενούμενων στα χωριά τουριστών.

(9) Η λήψη μέτρων για την ανάκαμψη δραστηριότητας με τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για συγκράτηση του πληθυσμού και η υιοθέτηση μακροπρόθεσμων μέτρων για τη σταδιακή αναβίωση και ανάπτυξη των χωριών.

(10) Η οργάνωση της χωροδομής των χωριών και οικισμών της Λαόνας, με τρόπο που να συμβάλλει στη δημιουργία προοπτικών ανάπτυξης, στην οικονομική παροχή υποδομής και υπηρεσιών και στην προβολή της φυσιογνωμίας κάθε χωριού (χωρίς να παραβλάπτεται η παροχή υπηρεσιών).

(11) Η οργάνωση του χώρου που περιβάλλει τις κατοικημένες περιοχές των χωριών με άμεση επιδίωξη την προαγωγή εξειδικευμένων μορφών αγροκτηνοτροφικής δραστηριότητας με προσανατολισμό τις ανάγκες της τουριστικής βιομηχανίας.

(12) Η προαγωγή της οικοτεχνίας, βιοτεχνίας και αγροβιομηχανίας στους υφιστάμενους οικισμούς ανάλογα με τις προοπτικές που παρουσιάζονται στον κάθε τομέα δραστηριότητας σε κάθε περίπτωση.

(13) Η προαγωγή των διάφορων μορφών οικοτουρισμού, του αγροτουρισμού και των άλλων συναφών μορφών τουριστικής ανάπτυξης μικροκλίμακας στα χωριά της περιοχής.

(14) Η αναβίωση και ανάπλαση των παραδοσιακών οικισμών και πυρήνων μέσα στα πλαίσια δημιουργίας χαρακτηριστικών περιοχών παραδοσιακού περιβάλλοντος, χρήσεων και παροχής υπηρεσιών για την προσέλκυση του Κύπριου και ξένου επισκέπτη.

(15) Η ικανοποίηση των άμεσων αναγκών και η παροχή καθημερινών διευκολύνσεων στους υφιστάμενους οικισμούς, στο εμπόριο, εκπαίδευση, κοινωνικές, πολιτιστικές και άλλες υπηρεσίες και την ψυχαγωγία.

(16) Η κατάλληλη διαμόρφωση και οργάνωση του οδικού δικτύου και του συστήματος μεταφορών της περιφέρειας, ώστε να εξυπηρετεί την ανάγκη άμεσης σύνδεσης των χωριών της Λαόνας μεταξύ τους και με την πόλη της Πάφου και την Πόλη Χρυσοχούς.

(17) Η κατάλληλη οργάνωση και ρύθμιση του λοιπού οδικού δικτύου σε σχέση με τη γεωγραφική κατανομή των διάφορων χρήσεων γης στην περιοχή του Τοπικού Σχεδίου.

(18) Η προαγωγή εταιρειών μικτής οικονομίας και του θεσμού των κοινοτικών επιχειρήσεων στα διάφορα προγράμματα ανάπτυξης που προκύπτουν απο τα πιο πάνω, ώστε να προκύπτουν «οικονομίες κλίμακας» και συνολικό όφελος από τη χρήση κρατικής γης για τους σκοπούς του Τοπικού Σχεδίου.

(19) Η προαγωγή επενδυτικών προγραμμάτων και η άμεση κρατική οικονομική επέμβαση για την εξυπηρέτηση των στόχων και επιδιώξεων του Τοπικού Σχεδίου στα διάφορα επίπεδα.

Το Τοπικό Σχέδιο έχει βασιστεί σε στοιχεία και υλικό που παρασχέθηκαν από τις αντίστοιχες κυβερνητικές υπηρεσίες και τμήματα που έλαβαν μέρος στην Ειδική Επιτροπή που συστάθηκε για το σκοπό αυτό και την οποία απαρτίζουν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου Προγραμματισμού και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού. Συγκεκριμένα έλαβαν μέρος στον καταρτισμό του Σχεδίου από πλευράς Υπουργείων το Τμήμα Δασών, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος, το Τμήμα Αλιείας, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως, το Τμήμα Γεωργίας, το Τμήμα Αναδασμού, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, το Τμήμα Οδοποιίας, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και η Υπηρεσία Θήρας.

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης του Σχεδίου περιλαμβάνονται τα χωριά Κάθηκας, Πάνω και Κάτω Αρόδες, Ίνια, Δρούσια, Πιττοκόπου, Αντρολύκου, Φασλί και Νέο Χωριό. Από αυτά οι Κάτω Αρόδες, το Φασλί και η Αντρολύκου είναι εγκαταλειμμένα τουρκοκυπριακά χωριά.

Ως αποτέλεσμα ενιαίου περιφερειακού σχεδιασμού προβάλλεται στο υπό αναφορά Σχέδιο ένα αδιαχώριστο σύνολο προτάσεων και μέτρων πολιτικής που είναι δυνατό να κατανεμηθεί στις ακόλουθες ενότητες.

(α) Στη διατήρηση, προστασία, διαχείριση και αξιοποίηση των περιοχών φυσικής καλλονής και του φυσικού περιβάλλοντος γενικά.

(β) Στο πρόγραμμα ανάπτυξης των χωριών και της άμεσης περιφέρειάς τους.

(γ) Στην προαγωγή και οργάνωση της τουριστικής και παραθεριστικής ανάπτυξης και των συναφών υπηρεσιών.

(δ) Στο πρόγραμμα αγροτικής, κτηνοτροφικής, βιοτεχνικής και αγροβιομηχανικής αναπροσαρμογής και ανάπτυξης.

(ε) Στην παροχή απαραίτητης υποδομής (οδικό δίκτυο) και βασικών υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρατίθενται στο «Τοπικό Σχέδιο Ευρύτερης Περιοχής Ακάμα» τα χωριά της χερσονήσου του Ακάμα αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα επιβίωσης και απαιτούν την παροχή ανάλογων ευκαιριών ανάπτυξης με τις υπόλοιπες περιοχές της Κύπρου με σκοπό τη βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης στην περιοχή, την ανάκαμψη του ρυθμού μείωσης και γήρανσης του πληθυσμού και την αύξηση του χαμηλού εισοδήματος. Οι παράγοντες που συντελούν στην οικονομική δυσπραγία των χωριών αυτών είναι μεταξύ άλλων η έλλειψη εύφορης γης και ικανοποιητικής ποσότητας νερού για άρδευση, η νομαδική βόσκηση, η απομόνωση από τα κέντρα της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής δραστηριότητας παγκύπρια, καθώς και η έλλειψη υποδομής, υπηρεσιών και διευκολύνσεων.

Ο μεγαλύτερος πάντα κίνδυνος που απειλεί τη φυσιογνωμία και το φυσικό περιβάλλον της περιοχής είναι η οικοδομική ανάπτυξη και το πρόβλημα συνοψίζεται στα ακόλουθα:

(α) Στην οποιαδήποτε οικοδομική ή άλλη ανεπιθύμητη επέμβαση στο ευαίσθητο φυσικό περιβάλλον του Ακάμα.

(β) Στην πίεση για τουριστική ανάπτυξη στις βόρειες και νότιες παρυφές του Ακάμα που, αν συντελεστεί με βάση τους υφιστάμενους όρους δόμησης, θα έχει ολέθριες συνέπειες στο τουριστικό προϊόν της περιοχής και θα επηρεάσει ανεπανόρθωτα το φυσικό περιβάλλον.

(γ) Στις αρνητικές συνέπειες συγκρουόμενων συμφερόντων σχετικά με τις επιθυμητές χρήσεις γης, όπως είναι π.χ. η κτηνοτροφία, η λατόμευση πρώτων υλών, τα ορυχεία κ.ά.

(δ) Στον κίνδυνο αφανισμού της λαϊκής αρχιτεκτονικής παράδοσης.

(ε) Στον τρόπο ένταξης των οικοδομών στο περιβάλλον και την ποιότητα της αρχιτεκτονικής σύνθεσης γενικά.

Αφού έγινε αξιολόγηση του φυσικού περιβάλλοντος του Ακάμα, η ευρύτερη περιοχή Ακάμα ταξινομήθηκε σύμφωνα με το Σχέδιο σε τρεις πολεοδομικές υποπεριφέρειες που είναι οι εξής:

(α) Η πρώτη πολεοδομική υποπεριφέρεια που καλύπτει το βορειοδυτικό τμήμα της περιοχής, η οποία προτείνεται να καθοριστεί ως περιοχή εθνικού πάρκου για σκοπούς διατήρησης και βελτίωσης του φυσικού πλούτου της περιοχής και απόλαυσης των φυσικών καλλονών από το κοινό. Τα τμήματα της περιοχής του εθνικού πάρκου που διαθέτουν ευαίσθητα οικοσυστήματα και εξαιρετικά μορφώματα στην ανάγλυφη όψη του εδάφους απαιτούν απόλυτη προστασία και προτείνεται όπως καθοριστούν ως ακτές και περιοχές διατήρησης της φύσης. Στο υπόλοιπο μέρος του πάρκου θα επιτρέπεται η ελεγχόμενη προσέλευση του κοινού, ενώ αποκλείονται η ανεξέλεγκτη βόσκηση και το κυνήγι. Το 92% της έκτασης του πάρκου αποτελείται από κυβερνητική γη, το 8% από ιδιωτική γη και απ' αυτό 3% με 4% αποτελεί τουρκοκυπριακή ιδιοκτησία. Το εθνικό πάρκο θα διαχειρίζεται Αρχή που θα συσταθεί ειδικά για το σκοπό αυτό και η οποία θα καθορίζει τον τρόπο και το

είδος της διακίνησης, τη συχνότητα της χρήσης και το βαθμό της προσπελασιμότητας κάθε περιοχής του πάρκου ανάλογα με την περίοδο του έτους και την αντίστοιχη ανάγκη προστασίας της πανίδας και χλωρίδας κάθε περιοχής. Γίνεται επίσης πρόνοια για παροχή βασικών διευκολύνσεων και υπηρεσιών στα σημεία των τριών προτεινόμενων εισόδων του Ακάμα και εισήγηση για δημιουργία ανοικτού μουσείου για επιστημονική έρευνα με λυόμενες διευκολύνσεις παραμονής.

(β) Στη δεύτερη πολεοδομική υποπεριφέρεια υπερέχει το επιβλητικό τοπίο, κυρίως λόγω υψομέτρου, σε συνδυασμό με τοποθεσίες ειδικού επιστημονικού ενδιαφέροντος. Εδώ συγκεντρώνονται οι πιο σημαντικοί οικισμοί της Λαόνας, όπως είναι η Ίνια, Δρούσια, Αρόδες, Κάθηκας. Όπου η ευαισθησία και ιδιαιτερότητα του τοπίου το επιτρέπει, θα είναι δυνατή η ανάπτυξη της παραθεριστικής κατοικίας καθώς και αγροκτηνοτροφικών δραστηριοτήτων.

(γ) Στην τρίτη πολεοδομική υποπεριφέρεια επικρατεί το συνηθισμένο τοπίο του Ακάμα που θα αποτελέσει το στήριγμα της αγροκτηνοτροφικής ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής. Στο Σχέδιο περιλαμβάνονται επίσης προτάσεις ανάπτυξης με κοινά σημεία για όλα τα χωριά της περιοχής του Τοπικού Σχεδίου, που αναφέρονται στη διατήρηση, προστασία και αναβίωση της λαϊκής αρχιτεκτονικής, στην αξιοποίηση των παραδοσιακών οικοδομών και τη διαμόρφωση κεντρικής πλατείας παραδοσιακού χαρακτήρα, την αξιοποίηση της περιφερειακής ζώνης κάθε χωριού, τόσο της άμεσης όσο και της ευρύτερης, για σκοπούς γεωργικής και κτηνοτροφικής δραστηριότητας και άσκησης της αγροβιοτεχνίας, την αξιοποίηση των στοιχείων ειδικού, επιστημονικού, φυσικού και άλλου ενδιαφέροντος της περιφέρειας των χωριών, την παροχή βασικών υπηρεσιών και απαραίτητης υποδομής (δρόμοι, πλατείες, πεζόδρομοι, μονοπάτια), την αξιοποίηση των δυνατοτήτων τουριστικής ανάπτυξης και ανέγερσης παραθεριστικής κατοικίας στον πυρήνα και στην άμεση περιφέρεια κάθε χωριού και, όπου το φυσικό περιβάλλον το επιτρέπει, υπό τη μορφή οικοτουρισμού, μικρής κλίμακας τουριστικές εγκαταστάσεις και αγροτουρισμό.

Τα ειδικά χαρακτηριστικά της προτεινόμενης ανάπτυξης αποβλέπουν στη δημιουργία «ταυτότητας» σε κάθε χωριό που θα προκύπτει από την αξιοποίηση και προβολή του ιδιαίτερου δυναμικού τους για ανάπτυξη, καθώς και από την ανάγκη για αποτελεσματικότητα και οικονομία μέσα από τη συγκέντρωση ομοιόμορφων στοιχείων ανάπτυξης και υποδομής σε ένα οργανικό και ιεραρχημένο πλαίσιο παροχής.

Στο υπό αναφορά Σχέδιο προτείνονται επίσης νέες πολεοδομικές ζώνες που κατοχυρώνουν την επιθυμητή για την περιοχή τουριστική ανάπτυξη ως τον πρώτιστο παράγοντα οικονομικής δραστηριότητας και που έχουν ως στόχους την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, των αρχαιοτήτων και της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, την τόνωση και ανάπτυξη των χωριών της περιοχής, την ισορροπία της ανάπτυξης μεταξύ παραλίας και ενδοχώρας, την προστασία της καλής γεωργικής γης και των περιοχών αναδασμού και τέλος την οργάνωση και ενίσχυση της κτηνοτροφικής ανάπτυξης.

Αναφορικά με το οδικό δίκτυο, αυτό οργανώνεται σε τέσσερα επίπεδα, το περιφερειακό, το κύριο, το δευτερεύον και το τριτεύον. Η οργάνωση του κύριου

οδικού δικτύου σε γενικές γραμμές γίνεται κατά τρόπο που ο κύριος κυκλοφοριακός φόρτος να διοχετεύεται μακριά από ευαίσθητες περιβαλλοντικά περιοχές, ενώ θα βελτιωθεί η προσπέλαση προς τα χωριά της περιοχής μελέτης και προς τις παραλίες βόρεια και νότια που θα δεχτούν κάποιο βαθμό ελεγχόμενης τουριστικής ανάπτυξης. Γίνεται πρόβλεψη για δυο άνετες λωρίδες κυκλοφορίας και για παρακαμπτήριους προς τα παρακείμενα χωριά.

Το περιφερειακό οδικό δίκτυο περιλαμβάνει το δρόμο Πάφου -Πόλης της Χρυσοχούς - Πωμού.

Το δευτερεύον οδικό δίκτυο περιλαμβάνει το οδικό δίκτυο που εξυπηρετεί τις περιοχές ανάπτυξης των χωριών και συνδέει τις σημαντικότερες χρήσεις γης μεταξύ τους, το δίκτυο που συνδέει τις ευαίσθητες περιοχές του Σχεδίου με τα κοντινότερα χωριά, καθώς και τους δασικούς δρόμους μέσα στην προτεινόμενη περιοχή του εθνικού πάρκου.

Το τριτεύον οδικό δίκτυο περιλαμβάνει τους υπόλοιπους δρόμους προσπέλασης των χωριών της περιοχής μελέτης.

Τέλος στο Σχέδιο παρατίθεται σύνοψη πλαισίου της κρατικής επέμβασης στην περιοχή Ακάμα που είναι η ακόλουθη:

(1) Δημοσίευση και εφαρμογή νέων προτεινόμενων πολεοδομικών ζωνών.

(2) Άμεσος έλεγχος των τεμαχίων γης (οικοπέδων) που η ανάπτυξή τους είναι σήμερα εφικτή και που θα είχε καταστροφικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.

(3) Έλεγχος των τεμαχίων που η πιθανή ανάπτυξή τους θα είχε δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.

(4) Ετοιμασία λεπτομερών ρυθμιστικών σχεδίων για την παραλιακή περιοχή από το Λατσί μέχρι τα Λουτρά της Αφροδίτης, για την περιοχή Αγίου Γεωργίου Πέγειας και τις κεντρικές περιοχές των χωριών.

(5) Ο καταρτισμός νομοθεσίας για τη δημιουργία, οργάνωση, διαχείριση και λειτουργία του εθνικού πάρκου.

(6) Λεπτομερής μελέτη και σχεδιασμός της περιοχής του εθνικού πάρκου.

(7) Πρόγραμμα οικοτεχνικής, βιοτεχνικής και αγροβιοτεχνικής ανάπτυξης.

(8) Πρόγραμμα οικοτουρισμού, αγροτουρισμού, τουρισμού.

(9) Πρόγραμμα αγροτικής και κτηνοτροφικής ανάπτυξης βασισμένο σε μελέτη καταλληλότητας του εδάφους.

(10) Παροχή εκπαιδευτικών, πολιτιστικών, κοινωνικών και άλλων υπηρεσιών και εξυπηρετήσεων.

(11) Διευκόλυνση της διαδικασίας αξιοποίησης τουρκοκυπριακών περιουσιών πό μη πρόσφυγες.

(12) Κατασκευή οδικού δικτύου, πεζοδρόμων, έργων τεχνικής υποδομής συμπεριλαμβανόμενης της διαμόρφωσης πλατειών και άλλων χώρων πρασίνου στα χωριά.

(13) Προαγωγή επενδυτικών προγραμμάτων και εισαγωγή κινήτρων στα διάφορα προγράμματα ανάπτυξης.

(14) Οργάνωση εταιρειών μικτής οικονομίας με το θεσμό των κοινοτικών επιχειρήσεων στα διάφορα προγράμματα ανάπτυξης, ώστε να προκύπτουν οικονομίες κλίμακας και συνολικού οφέλους από τη χρήση κρατικής γης.

Εκφράζοντας τη σφοδρή τους αντίθεση οι εκπρόσωποι των κοινοτήτων Πέγειας, Πάνω Αρόδων, Δρούσιας, Νέου Χωριού και 'Ινιας, οι οποίοι παρευρέθηκαν σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στη Βουλή στις 16 Οκτωβρίου 1989 υπό την Προεδρία του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων με σκοπό την έκθεση των απόψεων των κοινοτήτων πάνω στο υπό αναφορά Σχέδιο, στην παρουσία μελών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, Βουλευτών και του Υπουργού Εσωτερικών, δήλωσαν ότι με το Σχέδιο πλήττεται κατάφωρα το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα της ιδιοκτησίας και η ιδιωτική πρωτοβουλία και ζήτησαν τα ακόλουθα:

Τον περιορισμό του εθνικού πάρκου μέσα στο κυβερνητικό δάσος, την εξαίρεση της κοινότητας της Πέγειας από το Τοπικό Σχέδιο Ακάμα, την άρση της Λευκής Ζώνης και την επαναφορά των πολεοδομικών ζωνών και συντελεστών δόμησης που ίσχυαν προηγουμένως.

Ο αξιότιμος Υπουργός Εσωτερικών και εκπρόσωποι του Υπουργείου του δήλωσαν σχετικά με τα πιο πάνω τα ακόλουθα:

Η οικολογική έννοια του δάσους του Ακάμα περιλαμβάνει έκταση μεγαλύτερη από το κυβερνητικό δάσος. Μέρος της περιοχής της Πέγειας αποτελεί φυσική, οικολογική, γεωγραφική και οικονομική προέκταση της Λαόνας, για τούτο και κρίθηκε σκόπιμη η κήρυξη της περιοχής σε Λευκή ζώνη ως ένα προσωρινό μέτρο μέχρι την εφαρμογή του Σχεδίου. Εκεί όπου θεωρείται ότι πλήττεται το δικαίωμα της ιδιοκτησίας, υπάρχουν οι συνταγματικές διατάξεις και οι προσφερόμενες διαδικασίες για προστασία και κατοχύρωσή του.

Η κυβέρνηση προτίθεται να συναντηθεί με καθεμιά από τις επηρεαζόμενες κοινότητες ξεχωριστά, για να εξετάσει τα αιτήματά τους με σκοπό, αν υπάρξει ανάγκη, να γίνουν οι κατάλληλες τροποποιήσεις στο υπό συζήτηση Σχέδιο.

Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί και σχετικά με τα στρατιωτικά γυμνάσια που διεξάγονται από τους Βρετανούς στην περιοχή του Ακάμα.

Εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κατέθεσε στην Επιτροπή ότι οι ασκήσεις αυτές γίνονται με βάση τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης η οποία παραχωρεί στο βρετανικό στρατό ξηράς δικαίωμα 70 ημερών για ασκήσεις και 10 ημερών στο βρετανικό ναυτικό για βομβαρδισμούς. Μετά την τουρκική εισβολή του 1974 παραχωρήθηκε στην Κυπριακή Κυβέρνηση δικαίωμα λατόμευσης λίθων σε περιοχή της Πύλας, όπου οι 'Αγγλοι είχαν επίσης δικαίωμα ασκήσεων, έναντι αύξησης των ημερών διεξαγωγής ασκήσεων στην περιοχή του Ακάμα σε 120. Σύμφωνα με τη Συνθήκη, η περιοχή ασκήσεων δεν περιλαμβάνει ολόκληρο το δάσος του Ακάμα, ενώ σε περίπτωση καταστροφής από πυρκαγιές κατά τη διάρκεια των ασκήσεων απαιτούνται ικανοποιητικές αποζημιώσεις οι οποίες και καταβάλλονται. Η κήρυξη της περιοχής σε εθνικό πάρκο είναι το κυριότερο όπλο της Δημοκρατίας εναντίον της διεξαγωγής των στρατιωτικών αυτών γυμνασίων.

Τέλος εγέρθηκε στην Επιτροπή το θέμα διαφιλονικούμενης ακίνητης ιδιοκτησίας στην περιοχή του ακρωτηρίου Ακάμα και συγκεκριμένα ιδιοκτησίας η οποία φέρεται ως εγγεγραμένη στην εταιρεία «Fontana Amoroza Coast Ltd», στην οποία φαίνεται ότι έγιναν αδικαιολόγητες επεμβάσεις, όπως για παράδειγμα εκχέρσωση της φυσικής βλάστησης και επαναφύτευση.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής ο εκπρόσωπος της πιο πάνω εταιρείας δήλωσε ότι το υπό συζήτηση κτήμα αγοράστηκε στις 7 Δεκεμβρίου 1965 από τον

Επίσημο Παραλήπτη σε πλειοδοτικό διαγωνισμό έναντι £26,000 με σκοπό την τουριστική του αξιοποίηση και αποτελεί το μοναδικό ιδιωτικό κτήμα στην περιοχή. Στο πωλητήριο έγγραφο αναφέρεται ότι η έκταση της ακίνητης αυτής ιδιοκτησίας είναι 1050 σκάλες περίπου.

Είναι ισχυρισμός της ιδιοκτήτριας εταιρείας ότι οι εγγραφές των κτημάτων της με συνολικό εμβαδόν 490 στρεμμάτων αντιστοιχούν προς 1054 σκάλες. Στα αρχεία του Κτηματολογίου δεν υπάρχουν οποιαδήποτε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το Τμήμα καθόρισε την έκταση των σχετικών εγγράφων σε 1050 σκάλες, αλλά έπειτα από επισταμένη έρευνα το Τμήμα έχει εξακριβώσει ότι οι σχετικοί τίτλοι ιδιοκτησίας στο όνομα της εταιρείας καλύπτουν έκταση 568 σκαλών μόνο.

Η διεκδικούμενη από την εταιρεία έκταση, με τον ισχυρισμό ότι αυτή καλύπτεται από τις υφιστάμενες στο όνομά της εγγραφές, τιτλοποιήθηκε αρχικά το 1885 «δυνάμει κατοχής» που δε βασίστηκε σε οποιοδήποτε σχέδιο ή σχεδιάγραμμα. Όπου εγγράφεται κτήμα που δεν είναι εγγεγραμμένο και αποδεικνύεται ότι τούτο κατέχεται για όχι λιγότερο από δέκα χρόνια παραχωρείται τίτλος «δυνάμει κατοχής». Όταν εκδόθηκαν οι τίτλοι της γης αυτής, τα κτήματα κατέχονταν από τον τότε ιδιοκτήτη. με βάση γενικά παραδεκτή αρχή του Δικαίου, τα κτήματα «Arazi Mirie», στην κατηγορία των οποίων ανήκουν αυτά, δηλαδή γη της οποίας η κυριότητα ανήκε στο κράτος και ο κάτοχός της μπορούσε να αποκτήσει τίτλο ιδιοκτησίας εξαιτίας της κατοχής τους, αποτελούνταν από γαίες προς καλλιέργεια και αυτός ήταν ο σκοπός της παραχώρησής τους από την κυβέρνηση προς τους καλλιεργητές/ιδιοκτήτες. Η διαμφισβητούμενη έκταση για την οποία υπάρχει ισχυρισμός της εταιρείας ότι της ανήκει, και κυρίως η λωρίδα κατά μήκος της παραλίας, είναι άγονη και βραχώδης και επομένως είναι αδύνατο να καλλιεργηθεί. Σύμφωνα πάντα με το Κτηματολόγιο οι εγγραφές δεν καλύπτουν την αμφισβητούμενη έκταση.

Η εταιρεία «Fontana Amoroza Coast Ltd» ζήτησε το έτος 1969 την έκδοση εκσυγχρονισμένου τίτλου που να βασίζεται στα σχέδια της χωρομετρίας για τα υπό συζήτηση κτήματα. Είχε διεξαχθεί τότε επιτόπια εξέταση κατά την οποία δεν κατορθώθηκε να εξακριβωθεί η ακριβής έκταση των κτημάτων που καλύπτονταν από τις εγγραφές. Ο Διευθυντής του Τμήματος, ο οποίος κλήθηκε να αποφανθεί, αποφάσισε ότι οπωσδήποτε οι εγγραφές δεν κάλυπταν την παραλιακή βραχώδη/κρημνώδη και άγονη λωρίδα γης που διαμφισβητείται. Ακολούθησε σχετική επιστολή προς την εταιρεία που είχε σαν αποτέλεσμα να κινηθεί δικαστική διαδικασία ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Κτηματολογικού Λειτουργού Πάφου. Η μελέτη των ισχυρισμών της εταιρείας κατά την εκδίκαση της υπόθεσης συνέτεινε ώστε να διεξαχθεί πιο εξονυχιστική έρευνα των συνόρων και της έκτασης των κτημάτων που κάλυπταν οι παλιές εγγραφές. Τελικά εξακριβώθηκε ότι οι εγγραφές στο όνομα της εταιρείας κάλυπταν, όλες μαζί, έκταση 568 σκαλών. Η νέα κατάσταση προκάλεσε τη λήψη νέων δικαστικών μέτρων εκ μέρους της ενδιαφερόμενης εταιρείας.

Τελευταία, η εταιρεία με τη χρήση εκσκαφέων άρχισε να εκχερσώνει ορισμένη έκταση στην περιοχή και υπήρξαν υπόνοιες ότι επενέβη και επί της «διαφιλονικούμενης» έκτασης, η οποία θεωρείται ιδιοκτησία της Δημοκρατίας, εκριζώνοντας εκατοντάδες δέντρα και σπάνια φυτά. Η ενέργεια αυτή προκάλεσε τις σφοδρές αντιδράσεις των περιβαλλοντιστών.

Σχετικά εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κατέθεσε στην Επιτροπή ότι μετά τη δικαστική απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου πάνω στο θέμα της διαφιλονικούμενης αυτής έκτασης σύμφωνα με την οποία με κοινή συναίνεση των ενδιαφερόμενων μερών ακυρώθηκαν οι σχετικές παλιές αποφάσεις του Κτηματολογίου, αφού έγινε αποδεκτό ότι το Κτηματολόγιο δεν είχε δικαίωμα παρά μόνο με αγωγή και εξασφάλιση σχετικής προς όφελός του απόφασης μετά από ακροαματική διαδικασία να εξασφαλίσει εγγραφή της διεκδικούμενης έκτασης επ' ονόματι της κυβέρνησης, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας έκαμε τις αναγκαίες ενέργειες ώστε να κινηθεί από της πλευράς της Δημοκρατίας η πολιτική διαδικασία για διεκδίκηση της διαφιλονικούμενης γης.

Για την παράνομη ανέγερση λυόμενου υποστατικού και για την καταστροφή και εκρίζωση οπωροφόρων δένδρων καταχωρήθηκαν ήδη ποινικές διώξεις εναντίον της εταιρείας Fontana Amoroza Coast Ltd στις 10 Ιανουαρίου 1989, ενώ για την παράνομη επέμβαση σε χαλίτικη γη και την παράνομη κατασκευή οικοδομών καταχωρήθηκαν ποινικές διώξεις στις 20 Φεβρουαρίου 1989.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος με βάση όλο το διαφωτιστικό υλικό και τη μελέτη σωρείας υπομνημάτων που τέθηκαν ενώπιόν της, την ενημέρωσή της από τους κυβερνητικούς και άλλους αρμοδίους, καθώς και τις εντυπώσεις που αποκόμισε από την επίσκεψη που η ίδια πραγματοποίησε στη χερσόνησο του Ακάμα, φρονεί ότι πράγματι ο Ακάμας αποτελεί τη μοναδική περιοχή στην ελεύθερη Κύπρο που έχει παραμείνει ανέπαφη από την απρογραμμάτιστη, αλόγιστη και καταστροφική ανάπτυξη και ότι συγκεντρώνει τεράστια οικολογική αξία με τα σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας που συναντώνται εκεί.

Ενόψει αυτής της διαπίστωσής της η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι θα πρέπει να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία του Ακάμα από οποιαδήποτε ενέργεια που θα μπορούσε να καταστρέψει, αλλοιώσει ή επηρεάσει τη μοναδικότητα του φυσικού πλούτου της περιοχής. Η Επιτροπή θεωρεί ως ένα απόλυτα αναγκαίο προς την κατεύθυνση αυτή μέτρο την άσκηση απ' όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες συντονισμένων ενεργειών προς τη Βρετανική Κυβέρνηση, το Βρετανικό Κοινοβούλιο, καθώς και προς τις εκεί περιβαλλοντικές οργανώσεις με σκοπό το σταμάτημα των βρετανικών γυμνασίων και βομβαρδισμών στον Ακάμα. Η συνέχιση των πιο πάνω γυμνασίων και βομβαρδισμών στον Ακάμα, που αποτελούν αιτία πρόκλησης πυρκαγιών και άλλων ανεπανόρθωτων ζημιών στο περιβάλλον, δημιουργεί μια κατάσταση συνεχούς καταστροφικής απειλής, εντελώς ασυμβίβαστης με οποιαδήποτε προσπάθεια για τη διατήρηση του Ακάμα. Η Επιτροπή πιστεύει επίσης ότι οποιαδήποτε προσπάθεια για την αξιοποίηση του Ακάμα θα πρέπει να γίνεται ορθολογικά, με απόλυτο σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και πιστή προσήλωση στις ιδιομορφίες του χώρου του. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να οριστικοποιηθεί από την κυβέρνηση ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την προστασία και ορθολογική αξιοποίηση του Ακάμα, αφού προηγουμένως ακουστούν οι απόψεις των τοπικών αρχών και μελετηθούν με τη δέουσα σοβαρότητα τα προβλήματα των κατοίκων της περιοχής οι οποίοι αναμφίβολα έχουν κάθε δικαίωμα να έχουν λόγο πάνω στο θέμα. Η Επιτροπή πιστεύει επίσης ότι θα πρέπει, στα πλαίσια του πιο πάνω σχεδίου, να ετοιμαστούν με βάση διεθνή πρότυπα κανονισμοί που να διέπουν τη λειτουργία μέρους του Ακάμα το οποίο θα κηρυχθεί σε εθνικό πάρκο, έτσι ώστε να είναι δυνατή όχι μόνο η προστασία του, αλλά και η σωστή και μεθοδευμένη αξιοποίηση των ιδιαιτε-

ροτήτων του. Το εθνικό πάρκο θα πρέπει να περιλαμβάνει χώρους προστασίας της φύσης στους οποίους η προστασία θα πρέπει να είναι διαβαθμισμένη ανάλογα με τους κινδύνους, τη σπανιότητα και την ευαισθησία της πανίδας και χλωρίδας, όπως και των βιοκοινοτήτων και βιοτόπων της περιοχής. Μεγάλη σημασία αποδίδει η Επιτροπή στην προστασία και διατήρηση της πανίδας και της χλωρίδας που διακρίνουν το χώρο του Ακάμα και ιδιαίτερα στα δύο σπάνια είδη χελώνας που υπάρχουν και που σύμφωνα με τις απόψεις των ειδικών απειλούνται με εξαφάνιση. Όσον αφορά τη χλωρίδα δίδεται έμφαση στην προστασία σπάνιων και ενδημικών ειδών, όπως είναι π.χ. η Κυπριακή Τουλίπα και ορισμένα είδη ορχιδέων, καθώς και σπάνιων και ευαίσθητων βιοκοινοτήτων.

Στο μεταξύ, και μέχρι την οριστικοποίηση και εφαρμογή του πιο πάνω ολοκληρωμένου σχεδίου για τον Ακάμα, θα πρέπει να αποτραπεί οποιαδήποτε επέμβαση στην περιοχή, γι' αυτό και κρίνεται σκόπιμο να ληφθούν όλα τα ενδεικνυόμενα νομοθετικά, διοικητικά και δικαστικά μέτρα. Ενόψει ιδιαίτερα του γεγονότος ότι έχουν ήδη παρουσιαστεί μερικά κρούσματα επέμβασης στο φυσικό περιβάλλον του Ακάμα, επιβάλλεται η πλήρης και συνεχής επαγρύπνηση των αρμόδιων υπηρεσιών για να αποτραπούν περαιτέρω επεμβάσεις που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν ανεπανόρθωτες ζημιές στο περιβάλλον. Τέλος η Επιτροπή, με την ευκαιρία της εξέτασης του πιο πάνω θέματος, έχει με ικανοποίησή της παρατηρήσει μια αυξημένη ευαισθητοποίηση του κοινού πάνω στα θέματα περιβάλλοντος που έχει εκφραστεί με σωρεία επιστολών και εγγράφων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και ζητούν την προστασία του Ακάμα. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η ευαισθητοποίηση του κοινού στα θέματα αυτά και η δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης θα συμβάλει αναμφίβολα στην απρόσκοπτη εφαρμογή μιας σωστής περιβαλλοντικής πολιτικής για το κοινό συμφέρον.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν πω τη δήλωση, θέλω να διορθώσω ότι είμαι απλό μέλος, δεν είμαι Αντιπρόεδρος της Επιτροπής.

Η Έκθεση πάνω στο θέμα «Η ανάγκη προστασίας της περιοχής του Ακάμα και η κήρυξή του σε εθνικό πάρκο» είναι ομόφωνη και σε αυτή εκθέτονται οι γνώμες όλων των ενδιαφερομένων και της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Θα σταθώ και θα τονίσω εκ μέρους όλων των μελών της Επιτροπής Περιβάλλοντος τη γνώμη των κοινοταρχών των επηρεαζόμενων κοινοτήτων, όπως εκφράστηκε στην Επιτροπή Περιβάλλοντος, οι οποίοι υποστήριξαν τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος, χωρίς όμως την παρεμπόδιση της σωστής περιβαλλοντικής ανάπτυξης των χωριών τους. Για να γίνει αυτό κατορθωτό, πρέπει η Εκτελεστική Εξουσία και οι εκπρόσωποι των χωριών να συνεχίσουν το διάλογο που άρχισε, για να εξαντλήσουν και να διαλευκάνουν όλα τα επιμέρους προβλήματα που παρουσιάζονται και να γίνει και στον τελευταίο κάτοικο των περιοχών αυτών αναλυτική ανάπτυξη της κάθε πτυχής του θέματος.

Επίσης πρέπει να ληφθούν πρόνοιες, ώστε να μη ζημιωθούν οι κάτοικοι των χωριών του Ακάμα και η κυβέρνηση πρέπει να ενισχύσει πλουσιοπάροχα τα χωριά με έργα υποδομής. Όταν η Αυστρία αποφάσισε να θέσει σε εφαρμογή το επιτυχημένο σχέδιό της για το δάσος της Βαυαρίας, που σήμερα προσελκύει το μισό τουρισμό που δέχεται ολόκληρη η χώρα αυτή, το πρώτο πράγμα που έκανε ήταν να ανοίξει ειδικά γραφεία διαφώτισης και διάλογο με τους κατοίκους του κάθε επηρεαζόμενου χωριού της.

Δεν υποτιμούμε τις γνώμες των αρμόδιων περιβαλλοντολόγων επιστημόνων. Αλλά δεν πρέπει να παραβλέπεται η διαφώτιση και ο διάλογος με τους άμεσα ενδιαφερομένους. Άλλωστε και ο ίδιος ο Υπουργός Εσωτερικών σε σχετική δήλωσή του στη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στη Βουλή, κάτω από την προεδρία του Προέδρου μας κ. Βάσου Λυσσαρίδη, στις 16 του Οκτώβρη πέρσι, δήλωσε πως η κυβέρνηση προτίθεται να συναντηθεί μέχρι εξαντλήσεως της συζήτησης των επιμέρους προβλημάτων της κάθε κοινότητας των χωριών του Ακάμα ξεχωριστά.

Αν η πραγματοποίηση της δήλωσής του αυτής καθυστερήσει περισσότερο, η Επιτροπή Περιβάλλοντος οπωσδήποτε θα επανέλθει και θα επανεξετάσει το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και με αυτό το θέμα, με την ομόφωνη άποψη όλων των πλευρών της Βουλής, φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 24 Μαΐου 1990, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

Το θέμα της συμμετοχής των πέντε Βουλευτών που αποχώρησαν από το ΑΚΕΛ — Αριστερά στις διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

(Συνέχιση της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

(1) Ο περί Αναπληρωτών Μελών της Αστυνομικής Δύναμης (Μονιμοποίηση) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

(2) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1990.

(3) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990.

(4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.3) του 1990.

(5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.8) του 1990.

(6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.19) του 1990.

(7) Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

(8) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

(9) Οι περί Αμπελουργίας και Αμπελώνων (Επισκόπηση και Καταγραφή) Κανονισμοί του 1990.

(10) Οι περί Κλινικών Εργαστηρίων Κανονισμοί του 1990.

(11) Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

(12) Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαιδεύσεως (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990.

(13) Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μονάδες Μετρήσεως) Κανονισμοί του 1990.

(14) Οι περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

(15) Οι περί Πολιτιστικών και Άλλων Υπηρεσιών (Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών - Θέση Ερευνητή) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

(16) Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 3 Μαΐου 1990 που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

(1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).(8.2.1990).

(2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή

κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

(Συνέχιση της συζήτησης).

(3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3.1989).

(Συνέχιση της συζήτησης).

(4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (2.2.1989).

(5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.1988).

(6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.1989).

(7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η παρεχόμενη κρατική και ιδιωτική κτηνιατρική υπηρεσία, προκύπτοντα προβλήματα, προοπτική για βελτιώσεις και η

απάμβλυνση του προβλήματος των άνεργων κτηνίατρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (26.1.89).

(β) «Οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού από την αλόγιστη χορήγηση αντιβιοτικών φαρμάκων στα ζώα χωρίς συνταγή κτηνίατρων και στη συνέχεια η ανεξέλεγκτη διάθεσή τους για κατανάλωση στην αγορά».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (16.3.89).

(8) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000 τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, ξύλα, τούβλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (12.10.89).

(9) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (16.11.89).

(10) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.89).

(β) «Τα πλεονάσματα των μανταρινιών και οι τρόποι διάθεσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.12.89).

(Το θέμα μεταφέρθηκε από την Κοιν. Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, όπου είχε αρχικά παραπεμφθεί).

(γ) «Οι κίνδυνοι καταστροφής των φυτειών εσπεριδοειδών στην ακριτική περιοχή Στροβιλιών λόγω της εξάντλησης των υδάτινων πόρων και η ανάγκη επίσπευσης του έργου για μεταφορά νερού από το Νότιο Αγωγό στην περιοχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.89).

(11) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (18.1.90).

(12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παραβίαση από το Ρ.Ι.Κ. συνταγματικών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις λόγω παράλειψης έναρξης διαπραγματεύσεων με τη ΣΗΔΗΚΕΚ για κτήματα εργαζομένων και η ανάγκη άμεσης θεραπείας της κατάστασης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (11.5.89).

(13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως-

(α) «Η απόρριψη των λυμάτων στην περιοχή Αγίας Ειρήνης Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην υγεία του λαού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη). (8.7.88).

(β) «Οι κίνδυνοι μόλυνσης των υδατοφρακτών Πολεμιδιών και Κούρρη, καθώς και των υδροφόρων στρωμάτων από την απόρριψη λυμάτων και μηχανελαίων στην περιοχή Βατί Αγ. Ειρήνης Λεμεσού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.2.90).

(14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

Ο Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος, με την εισήγηση να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

«Η σημαντική προσφορά στη διατήρηση και προβολή της λαϊκής τέχνης από τον Κλάδο Χειροτεχνίας και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του».

Αν δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκος Κληρίδης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος, το οποίο και παρακαλεί όπως χαρακτηριστεί επείγον.

«Η απαράδεκτη και παράνομη ενέργεια της στρατιωτικής ηγεσίας του ΝΑΤΟ να περιλάβει σε άσκηση επί χάρτου το αεροδρόμιο που κατασκεύασαν οι τούρκικες κατοχικές δυνάμεις στο Λευκόνοικο».

Αυτό το θέμα πιστεύω ότι έχει λήξει με τη σημερινή έγκριση του ψηφίσματος.

Ο Βουλευτής κ. Μιχάλης Παπαπέτρου ζητά εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ την εγγραφή των πιο κάτω θεμάτων:

(1) «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου, μέσω υποτιμολογήσεων, και η ανάγκη λήψης δραστικών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, εγγράφεται και παραπέμπεται στην εν λόγω Επιτροπή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Επειδή υπάρχουν παρόμοια θέματα που έχουμε εγγράψει κι εμείς, και επειδή το θέμα αυτό δεν είναι θέμα της Επιτροπής Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αλλά είναι θέμα της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, διότι αφορά εμπόριο, θα παρακαλούσα να εξεταστούν ενιαία -έχουμε κι εμείς παρόμοιο θέμα- και να παραπεμφθούν σ' αυτή την Επιτροπή, αντί στην Επιτροπή Ελέγχου Δημόσιων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και αφού υπάρχουν παρόμοια θέματα, θα συζητηθούν όλα μαζί. Είναι θέμα κοινής λογικής.

(2) «Οι κίνδυνοι για μη λειτουργία του Πανεπιστημίου κατά το 1991 και η ανάγκη λήψης δραστικών μέτρων για εξουδετέρωσή τους.»

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

(3) «Οι πληροφορίες για φυγάδευση από την Εταιρεία Αμιάντου μεγάλων κεφαλαίων στο εξωτερικό και η ανάγκη άμεσης διερεύνησης του θέματος και λήψης μέτρων».

Να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών.

(4) «Η ανάγκη έρευνας για τον τρόπο εφαρμογής της συμφωνίας ενοικίασης των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών».

Να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Αν δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα θέματα αυτά εγγράφονται και παραπέμπονται στις Επιτροπές που εισηγείται ο εγγράφων τα θέματα.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Τα σκάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις».

Να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Αυτό το θέμα είναι ταυτόσημο με το πρώτο θέμα του κ. Παπαπέτρου για τις υποτιμολογήσεις, ατασθαλίες στο τελωνείο, κτλ. κτλ. Αντιλαμβάνομαι δε ότι παρόμοιο θέμα έχει εγγράψει και ο κ. Πουμπουρής εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ -Αριστεράς. Ώστε όλα αυτά τα θέματα θα παραπεμφθούν ενώπιον της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι για να συνοψιστούν όλα τα θέματα μαζί -και πιθανό να έχει δίκαιο ο κ. Πουμπουρής ότι δεν είναι θέματα ελέγχου δημόσιων δαπανών- η πιο κατάλληλη Επιτροπή θα ήταν η Επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το βλέπω, κύριε Χατζηδημητρίου, αλλά είναι πολύ, πάρα πολύ βεβαρημένη αυτή η Επιτροπή. Και νομίζω ότι δε θα κάνουμε δουλειά με την Επιτροπή Οικονομικών.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όπως νομίζετε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ, ως Αναπληρωτής Πρόεδρος της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, θα ήθελα να δηλώσω ότι δεν έχουμε καμιά ένσταση να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Ελέγχου το θέμα το οποίο ταυτόσημα ενεγράφη και από τον κ. Παπαπέτρου και από τον κ. Χατζηδημητρίου, γιατί νομίζω ότι η Επιτροπή έχει λιγότερο φόρτο εργασίας, αλλά και γιατί νομίζουμε ότι ως Επιτροπή Ελέγχου και Δημόσιων Δαπανών μπορεί να διεξέλθει καλύτερα το θέμα αυτό. Αν βεβαίως το προεδρείο επιμένει να παραπεμφθεί το θέμα στην Επιτροπή μας, ευχαρίστως θα το επιληφθούμε. Αλλά θα έλεγα ότι η Επιτροπή Ελέγχου είναι καλύτερη και αρμοδιότερη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ δεν επιμένω σε τίποτε, αγαπητέ μου. Αλλά έχει υποδειχθεί από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ ότι η Επιτροπή εκείνη ασχολείται με τον έλεγχο των δημόσιων δαπανών. Ενώ αυτό το θέμα δεν είναι δημόσια δαπάνη. Είναι απάτες και ατασθαλίες που γίνονται σε βάρος της κυβέρνησης από διάφορα πρόσωπα.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αποσύρω την εισήγησή μου και συμφωνώ να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν είναι θέμα ποια Επιτροπή θα το εξετάσει. Η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ίσως να είναι η καταλληλότερη.

Προς πληροφορία σας έχουμε 350 θέματα εκκρεμούντα και εγγράφουμε και καμιά δεκαριά σε κάθε συνεδρίαση. Και ο Θεός να βάλει το Χέρι Του!

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου και ο Βουλευτής κ. Ευστάθιος Ευσταθίου ζητούν την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Οι ζημιές που προκλήθηκαν από τις πρόσφατες χαλαζοθύελλες που έπληξαν χωριά της επαρχίας Λευκωσίας και η ανάγκη επιτάχυνσης της διαδικασίας εκτίμησης των ζημιών για γρήγορη αποζημίωση των πληγέντων παραγωγών».

Να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Ώστε παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ζητά όπως εγγραφεί και παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή το πιο κάτω θέμα:

«Οι τεράστιες ζημιές σε οπωροφόρα δέντρα, δημητριακά και άλλες καλλιέργειες στις κοινότητες Κλήρου, Καλό Χωριό Κλήρου, Πέρα Ορεινής, Ψημολόφου, Γούρρι, Πολιτικό, Παλαιχώρι, Σπήλια, Κακοπετριά κ.ά. και η ανάγκη επιτάχυνσης της εκτίμησης των ζημιών για αποζημίωση των πληγέντων».

Νομίζω ότι είναι παρόμοιο με το προηγούμενο θέμα που παραπέμψαμε στην Επιτροπή Γεωργίας. Είναι ταυτόσημο. Επομένως να το παραπέμψουμε κι αυτό στην Επιτροπή Γεωργίας και να συζητηθούν και τα δυο θέματα μαζί.

Ο Βουλευτής κ. Παύλος Δίγκλης ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζομένους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος».

Να παραπεμφθεί για συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Παραπέμπεται λοιπόν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η αρνητική αντίκριση εκ μέρους της κυβέρνησης του θέματος της δημιουργίας του παραλιακού δρόμου Λάρνακας-Μενεού, σε συσχετισμό με την επέκταση του αεροδρομίου».

Να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Εγγράφεται λοιπόν και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Ο ίδιος Βουλευτής ζητά επίσης την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Οι αστήρικτες εκτιμήσεις γης από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και το Γραφείο Φόρου Εισοδήματος και οι δυσμενείς επιπτώσεις στο κοινό».

Να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Εγγράφεται και παραπέμπεται κι αυτό.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μιχάλης Πουμπουρής ζητά την εγγραφή των πιο κάτω θεμάτων.

(1) «Η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτή, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον.»

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

Αυτό το θέμα είναι ταυτόσημο με τα προηγούμενα. Θα συζητηθούν λοιπόν όλα μαζί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

(2) «Η παράνομη εισαγωγή 146 τόνων βοδινού κρέατος ακατάλληλου για

ανθρώπινη κατανάλωση, οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού και την ντόπια κτηνοτροφία και η ανάγκη απονομής ευθυνών.»

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Εγγράφεται λοιπόν και παραπέμπεται.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Υπάρχει εγγεγραμμένο στην Επιτροπή Γεωργίας το ίδιο θέμα ακριβώς. Συζητήθηκε πέρσι τον Ιούνιο και ζητήθηκαν στοιχεία, διότι δεν είναι η πρώτη φορά που εισάγονται αυτού του είδους τα ακατάλληλα κρέατα. Ζήτησα από τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής μας Επιτροπής να το φέρει προς συζήτηση στο σύντομο μέλλον για Έκθεση. Υπάρχει ήδη εγγεγραμμένο και ανοιχτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα αν είναι εγγεγραμμένο από πέρσι, επειδή έγινε και φέτος, εισηγούμαι να εγγραφεί και να παραπεμφθεί στην Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Και να συζητηθούν και τα δυο μαζί και ας γίνει κοινή Έκθεση.

Κύριοι, φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Ορίστε, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να σας υποβάλω μια παράκληση, κύριε Πρόεδρε.

Έχουν εγγραφεί πολύ σημαντικά θέματα που δυστυχώς δεν έρχονται στις αρμόδιες Επιτροπές. Και αναφέρομαι στην περίπτωση του μεγάλου θέματος των Ρωσοεβραίων που θέτουν μάλιστα σε κίνδυνο τις σχέσεις της Κύπρου με γειτονικές χώρες. Έχουν δημιουργήσει τεράστια προβλήματα, πολιτικά, ηθικά, διπλωματικά, και θα έπρεπε η Βουλή να έδειχνε το ανάλογο ενδιαφέρον σε συνδυασμό με τα γεγονότα στο Πατριαρχείο των Ιεροσολύμων που απασχόλησαν τη Βουλή. Δυστυχώς αυτό το θέμα, παρ' όλο που μπήκαμε στη δεύτερη βδομάδα από την εγγραφή του, δεν αντιμετωπίστηκε καθόλου.

Επίσης υπάρχει ένα δεύτερο θέμα που ανακοινώθηκε από αντιπροσώπους όλων των κομμάτων. Το θέμα που σχετίζεται με το δρόμο του Πύργου της Τηλλυρίας και του Κάμπου. Πήγαμε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δημιουργήθηκε κρίση, δημιουργήθηκαν προβλήματα και επίσης και αυτό δεν έχει προωθηθεί μέχρι της στιγμής.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Έχουμε συνεδρίαση την επόμενη Πέμπτη, κύριε Πρόεδρε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Την επόμενη Πέμπτη. Είναι ευχάριστη η πληροφόρηση ότι έστω την ερχόμενη Πέμπτη θα συνέλθει η Επιτροπή που θα πρέπει να ολοκληρώσει σύντομα το έργο της, πριν δημιουργηθούν μεγαλύτερα προβλήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 8.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μανδριώτης Στέλιος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Καταδίκη εκ μέρους όλων των πλευρών της Βουλής (Γλ. Κληρίδης, Κ. Παναγίδης, Μ. Πουμπουρής, Δ. Ηλιάδης, Μ. Παπαπέτρου) της απαράδεκτης ενέργειας της στρατιωτικής ηγεσίας του ΝΑΤΟ να περιλάβει σε άσκηση πάνω σε χάρτη το αεροδρόμιο που κατασκεύασαν οι τουρκικές κατοχικές δυνάμεις σε παράνομα κατεχόμενο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο Λευκόνοικο, και

έγκριση σχετικού ψηφίσματος προς το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και τα κοινοβούλια των χωρών-μελών του ΝΑΤΟ.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990», η συζήτηση που ακολούθησε πάνω στο θέμα [Π. Στυλιανού, Χρ. Κουρτελλάρης, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς), Ντ. Κωνσταντίνου] και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

6) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Ηλιάδη πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτής σε Νόμο (ως Τροποποιητικός του 1990).

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 13 του 1990).

10) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 16 του 1990).

11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 17 του 1990).

12) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1990», η συζήτηση που ακολούθησε πάνω στο θέμα (Α. Παπαρές, Α. Χρυσοστόμου, Ν. Ηλία, Α. Φάντης, Γ. Ομήρου, Α. Ψυλλίδης, Προεδρεύων, Μ. Παπαπέτρου, Κ. Παναγίδης, Χρ. Κουρτελλάρης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 18 του 1990).

13) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1990», οι παρατηρήσεις των κ. Παρισινού και Κουρτελλάρη πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

14) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

15) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 11) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

16) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 12) του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις των κ. Χρυσοστόμου και Στυλιανού πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

17) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επαρχιακών Κτηματολογικών Γραφείων Αμμοχώστου και Κυρηνείας (Προσωριναί Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Φάντης, Δ. Ηλιάδης, Μ. Πουμπουρής, Χρ. Κουρτελλάρης, Χρ. Σολωμής, Ρ. Κατσελλή, Κ. Τσιέττης, Π. Στυλιανού) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

18) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Παιδείας (Διοίκηση -Θέση Εκπαιδευτικού Προγραμματιστή) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

19) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (Όροι Υπηρεσίας των Υπαλλήλων του Συμβουλίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

20) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και Εξαρτωμένους αυτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Σχέδιον Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και Εξαρτωμένους αυτών Όμοιον προς το Σχέδιον Συντάξεων της Κυβερνήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

21) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Εθελοντών -Εθελοντριών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Χρ. Σολωμής, Π. Κόλοκος, Στ. Μανδριώτης, Τ. Χατζηδημητρίου, Ρ. Κατσελλή) και έγκριση αυτών.

22) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

23) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η ανάγκη απονομής τιμών σε Κυπρίους και ξένους επιστήμονες με την ευκαιρία των τριαντάχρονων της Κυπριακής Δημοκρατίας).

24) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η διαφήμιση του γιαουρτιού «Αντάρτης» - Η χρήση λατινικών χαρακτήρων στο σύστημα πληροφοριών 192 της Αρχής Τηλεπικοινωνιών - Το θέμα της αναδόμησης της Μορφωτικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας - Η ενίσχυση από τη Μορφωτική Υπηρεσία των εκδόσεων Χρ. Ανδρέου - Τα προβλήματα της Κρατικής Ορχήστρα Νέων — Η αποστολή στο Ρουμανικό λαό προβληματικών ειδών των εσπεριδοειδών - Η ένταξη στο ρεπερτόριο του ΘΟΚ έργου του Νίκου Νικολαΐδη -Η πρόθεση της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως Λτδ να ιδρύσει εκπαιδευτικό κέντρο με την επωνυμία International Management Development Centre - Η ανάγκη να παρευρίσκεται γιατρός σε μαθητικούς αθλητικούς αγώνες - Η δημιουργία βιομηχανικής περιοχής στο Κολόσσι - Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του εργοστασίου παρασκευής κουμανδαρίας στο Καλό Χωριό Λεμεσού).

25) Αγορεύσεις Βουλευτών (Δ. Ηλιάδης, Α. Γεωργίου) πάνω στο θέμα «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής» και λήξη αυτού.

26) Έκθεση για το θέμα «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο» και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Παπαρές, Α. Χρυσοστόμου, Π. Στυλιανού, Α. Μαθηκολώνης, Α. Ζιαρτίδης).

27) Έκθεση για το θέμα «Η ανάγκη προστασίας της περιοχής του Ακάμα και η κήρυξή του σε εθνικό πάρκο» και λήξη του θέματος μετά από δήλωση του Προέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος εκ μέρους όλων των κομμάτων.

28) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η σημαντική προσφορά στη διατήρηση και προβολή της λαϊκής τέχνης από τον Κλάδο Χειροτεχνίας και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου).

(β) «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου, μέσω υποτιμολογήσεων, και η ανάγκη λήψης δραστικών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής».

(γ) «Οι κίνδυνοι για μη λειτουργία του Πανεπιστημίου κατά το 1991 και η ανάγκη λήψης δραστικών μέτρων για εξουδετέρωσή τους.»

(δ) «Οι πληροφορίες για φυγάδευση από την Εταιρεία Αμιάντου μεγάλων κεφαλαίων στο εξωτερικό και η ανάγκη άμεσης διερεύνησης του θέματος και λήψης μέτρων».

(ε) «Η ανάγκη έρευνας για τον τρόπο εφαρμογής της συμφωνίας ενοικίασης των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών».

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ).

(στ) «Τα σκάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ).

(ζ) «Οι ζημιές που προκλήθηκαν από τις πρόσφατες χαλαζοθύελλες που έπληξαν χωριά της επαρχίας Λευκωσίας και η ανάγκη επιτάχυνσης της διαδικασίας εκτίμησης των ζημιών για γρήγορη αποζημίωση των πληγέντων παραγωγών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Τ. Χατζηδημητρίου και Ε. Ευσταθίου).

(η) «Οι τεράστιες ζημιές σε οπωροφόρα δέντρα, δημητριακά και άλλες καλλιέργειες στις κοινότητες Κλήρου, Καλό Χωριό Κλήρου, Πέρα Ορεινής, Ψημολόφου, Γούρρι, Πολιτικό, Παλαιχώρι, Σπήλια, Κακοπετριά κ.ά. και η ανάγκη επιτάχυνσης της εκτίμησης των ζημιών για αποζημίωση των πληγέντων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού).

(θ) «Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζομένους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη).

(ι) «Η αρνητική αντίκριση εκ μέρους της κυβέρνησης του θέματος της δημιουργίας του παραλιακού δρόμου Λάρνακας-Μενεού, σε συσχετισμό με την επέκταση του αεροδρομίου».

(ια) «Οι αστήρικτες εκτιμήσεις γης από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και το Γραφείο Φόρου Εισοδήματος και οι δυσμενείς επιπτώσεις στο κοινό».

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).

(ιβ) «Η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτή, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον».

(ιγ) «Η παράνομη εισαγωγή 146 τό ων βοδινού κρέατος ακατάλληλου για ανθρώπινη κατανάλωση, οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού και την ντόπια κτηνοτροφία και η ανάγκη απονομής ευθυνών».

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μ. Πουμπουρή).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 24ης Μαΐου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.33 μ.μ.)

(Αρ. 30)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, το πρώτο θέμα το οποίο έχουμε είναι το θέμα της συμμετοχής των πέντε Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

Σήμερα το πρωί η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Επιλογής σε συνεδρία της ξαναμελέτησε το θέμα της συμμετοχής των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές υπό το φως και της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα και με την επιφύλαξη των μελών της Επιτροπής του ΑΚΕΛ-Αριστεράς που διαφωνούν αποφάσισε τα πιο κάτω:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών: προστίθεται ο κ. Μιχάλης Παπαπέτρου.

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών: προστίθεται ο κ. Ανδρέας Φάντης.

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων: προστίθεται ο κ. Παύλος Δίγκλης.

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων: προστίθεται ο κ. Ανδρέας Ζιαρτίδης.

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας: προστίθεται ο κ. Παύλος Δίγκλης.

Επίσης ομόφωνα ορίζεται Αναπληρωτής Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ο κ. Στέλιος Μανδριώτης.

Κύριοι, με τη σύνθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, όπως συμφωνήθηκε, έχει αποπερατωθεί το επίμαχο αυτό θέμα.

Το δεύτερο θέμα το οποίο μας απασχολεί σήμερα, όπως απασχόλησε και τη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών το πρωί, είναι η έξαρση της βίας στα κατεχόμενα αραβικά εδάφη από τα ισραηλινά στρατεύματα, τα οποία με κάθε μέσο προσπαθούν να καταπνίξουν στο αίμα τον αγώνα του παλαιστινιακού λαού για ελευθερία και δικαιοσύνη.

Η Βουλή της Κύπρου δεν μπορούσε να μείνει απαθής μπροστά σ' αυτή την κατάσταση, γι' αυτό το λόγο και αποφάσισε επειγόντως να συζητήσει αυτό το θέμα.

Δίνω το λόγο και καλώ στο βήμα τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Κληρίδη επί του θέματος.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή η Βουλή συνέρχεται σήμερα στην κανονική της συνεδρία, αλλά προέταξε στην ημερήσιά της διάταξη ένα πολύ σοβαρό θέμα το οποίο απασχολεί τη διεθνή κοινή γνώμη. Το θέμα αυτό δεν αφορά ένα επεισόδιο που συνέβηκε, επειδή κάποιος Ισραηλίτης παρανοϊκός, όπως ισχυρίζεται το Ισραήλ, φόνευσε μερικούς 'Αραβες, αλλά συγκεντρώνεται στη συμπεριφορά των κατοχικών ισραηλινών στρατευμάτων εναντίον των νόμιμων κατοίκων, των Παλαιστινίων κατοίκων, της περιοχής. Είναι φανερό ότι καταβάλλεται προσπάθεια αντίθετη προς το διεθνές δίκαιο να επιβιώσει η κατοχή και να αλλοιωθεί ταυτόχρονα και η δημογραφική σύνθεση της περιοχής με τη μέθοδο του εποικισμού.

Οι Παλαιστίνιοι αγωνίζονται για την απελευθέρωση από την κατοχή και υπερασπίζουν τα πάτριά τους εδάφη. Η χρήση όπλων εναντίον τους, η χρήση ένσφαιρων πυρών, η χρήση απαράδεκτων μεθόδων καταπίεσης όχι μόνο συνιστούν αποτροπιαστικά εγκλήματα αλλά και παράβαση του διεθνούς δικαίου και του διεθνούς τρόπου συμπεριφοράς. Γι' αυτό ανεπιφύλακτα πρέπει να καταδικαστεί η ενέργεια των ισραηλινών στρατευμάτων, όπως ταυτόχρονα πρέπει να γίνει και έκκληση προς τη διεθνή κοινωνία και ειδικά προς το Συμβούλιο Ασφαλείας να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία του αγωνιζόμενου παλαιστινιακού λαού.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού θα ψηφίσουμε το ψήφισμα το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή, γιατί πιστεύουμε ότι ψηφίζοντας αυτό το ψήφισμα πράττουμε το καθήκον μας έναντι όχι μόνο του ηρωικού λαού των Παλαιστινίων, αλλά και εναντίον όλων εκείνων οι οποίοι δεν έχουν συνειδητοποιήσει ότι ο καιρός της εισβολής και της κατοχής έχει παρέλθει, γι' αυτό χαίρω ιδιαιτέρως, γιατί η Βουλή των Αντιπροσώπων ομόφωνα θα ψηφίσει το κατατεθέν ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα τον κ. Γαλανό.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος θέλουμε και εμείς να καταδικάσουμε με τον πιο έντονο τρόπο την έξαρση της βίας που παρατηρείται σήμερα στα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη εκ μέρους των

ισραηλινών στρατευμάτων. Είναι φανερό ότι τα ισραηλινά στρατεύματα και η σημερινή κυβέρνηση του Ισραήλ χρησιμοποιούν μεθόδους βίας, για να διαιωνίσουν την παράνομη παρουσία τους στα κατεχόμενα.

Δεν είναι θέμα παραδειγμάτων των επτά αθώων εργατών, όπως λέχθηκε, και κατά πόσο εκείνος ο οποίος έχει κάνει το έγκλημα είναι παρανοϊκός ή όχι. Είναι θέμα μιας συστηματικής πολιτικής που ακολουθείται από την κυβέρνηση δυστυχώς του Ισραήλ και τα ισραηλινά στρατεύματα, για να καταπνίξουν τα δίκαια του αγωνιζόμενου λαού των Παλαιστινίων.

Εμείς στην Κύπρο που υποφέρουμε από παρόμοια σχέδια, από παρόμοιες μεθόδους εποικισμού και ξεριζώματος του λαού μας, αν θέλουμε πραγματικά να είμαστε πάντα πειστικοί στις διεκδικήσεις μας, πρέπει να καταδικάζουμε ανεπιφύλακτα αυτές τις παρανομίες, αυτού του είδους τη βία, για να μπορούμε να ζητούμε από τη διεθνή κοινότητα να αντιμετωπίζει με δίκαιο τρόπο τα δικά μας προβλήματα.

Πιστεύουμε ότι σήμερα που πέφτουν τα τείχη του μίσους και της μισαλλοδοξίας, που η ανθρωπότητα τείνει χέρι φιλίας, που οι ιδεολογικοί συνασπισμοί ξεχνούν τις διαφορές τους και που υπάρχει μια τάση σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων δεν μπορούμε να βλέπουμε το θέμα των δικαίων οποιουδήποτε λαού με τρόπο επιλεκτικό, γιατί τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι και παραμένουν αδιαίρετα. Γι' αυτό το λόγο σωστά η Βουλή αποφάσισε, οι διάφορες πλευρές, να προχωρήσει σε ένα ψήφισμα το οποίο είναι ομόφωνο και θα αποσταλεί τόσο στο Συμβούλιο Ασφαλείας όσο και στα διάφορα διεθνή κοινοβουλευτικά σώματα με την ελπίδα ότι θα ληφθούν αμέσως όλα τα αναγκαία μέτρα, για να σταματήσει αυτή η παράνομη τακτική εκ μέρους των ισραηλινών στρατευμάτων που, όπως λέχθηκε, παραβιάζει κάθε αρχή του διεθνούς δικαίου, παραβιάζει τον καταστατικό χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τα ψηφίσματα αυτού του οργανισμού. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα τον κ. Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων επιτελεί σήμερα ένα χρέος προς τον αγωνιζόμενο παλαιστινιακό λαό.

Τα νέα στυγερά εγκλήματα που διαπράχθηκαν και συνεχίζονται ακόμα από τα ισραηλινά κατοχικά στρατεύματα σε βάρος των Παλαιστινίων αποτελούν ένα μελανό στίγμα για την πολιτισμένη ανθρωπότητα. Είναι μια ενέργεια που προκαλεί τον αποτροπιασμό, την ανησυχία και την έντονη καταδίκη της διεθνούς κοινότητας, μαζί και του δικού μας λαού.

Η κλιμάκωση των επιθέσεων των ισραηλινών στρατευμάτων, η δολοφονία δεκάδων και ο τραυματισμός εκατοντάδων άοπλων Παλαιστινίων βεβαιώνουν ότι οι αρχές του κράτους του Ισραήλ εφαρμόζουν μια πολιτική γενοκτονίας σε βάρος ενός λαού, όπως είναι ο λαός της Παλαιστίνης, που αγωνίζεται για ένα υπέρτατο αγαθό, να μπορεί να ζει σε συνθήκες ελευθερίας και ανεξαρτησίας στη δική του πατρίδα, την Παλαιστίνη.

Οι εγκληματικές αυτές πράξεις υπογραμμίζουν ότι οι ιθύνοντες αυτού του κράτους θέλουν να επιβάλουν με τη φωτιά και το σίδερο τις παράλογες

απαιτήσεις τους, για να συνεχίσουν ανενόχλητοι τον εποικισμό των κατεχόμενων εδαφών με κουβαλητούς, για να διαιωνίσουν την κατοχή της Παλαιστίνης.

Είμαστε βέβαιοι πως αυτή η κατοχική δύναμη της περιοχής δε θα μπορούσε να συμπεριφέρεται με αυτό το βάναυσο και αλαζονικό τρόπο σε βάρος των αραβικών λαών, σε βάρος της ειρήνης και της ασφάλειας στην περιοχή, αν δεν τύγχανε της ανοχής μερικών χωρών, που ουδέποτε συμφώνησαν στο να καταδικαστούν από το Συμβούλιο Ασφαλείας τα εγκλήματα σε βάρος των Παλαιστινίων.

Ο κυπριακός λαός, που είναι θύμα μιας άλλης κατοχικής δύναμης, καταδικάζει και στιγματίζει μ' όλη τη δύναμη της ψυχής του τη βαρβαρότητα κι εγκληματικότητα του ισραηλινού στρατού. Καταδικάζει τον εποικισμό των αραβικών εδαφών με οποιουσδήποτε ξένους. Διαδηλώνει την αμέριστη αλληλεγγύη και συμπαράστασή του προς το δοκιμαζόμενο λαό της Παλαιστίνης και απαιτεί όπως η διεθνής κοινότητα παράσχει άμεση προστασία προς τους Παλαιστινίους.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς θέλει να βεβαιώσει τους Παλαιστινίους αγωνιστές και γενικότερα τους αραβικούς λαούς ότι θα συνεχίσει να υποστηρίζει τη δίκαιη υπόθεσή τους, για να αποχωρήσουν τα κατοχικά στρατεύματα από τα εδάφη τους, για να αποκτήσουν οι Παλαιστίνιοι το δικαίωμα να έχουν το δικό τους κράτος στη δική τους πατρίδα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα τον κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ υπάρχει ένα μέγα γεγονός που έχει συγκλονίσει την ανθρωπότητα, τα εγκλήματα των κατοχικών δυνάμεων στην Παλαιστίνη, στα κατεχόμενα αραβικά εδάφη. Και υπάρχει και ένα εσωτερικό γεγονός που πρέπει να εκτιμήσουμε ιδιαίτερα, η εθνική εξωτερική πολιτική που ασκείται απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής. Οικοδομούμε μ' αυτό τον τρόπο μια βάση με την οποία μπορούμε να προσεγγίζουμε τα διεθνή θέματα και προσεγγίζοντας με νέο τρόπο τα εθνικά θέματα οικοδομούμε και μια πολιτική άμυνας για το πρόβλημα το δικό μας, για το κυπριακό πρόβλημα. Είναι ταυτόχρονα και ένα μήνυμα προς τους 'Αραβες, ότι ο κυπριακός λαός στο σύνολό του προσφέρει την αλληλεγγύη του χωρίς υπολογισμό και πολλές φορές και με αυτοθυσία. Και είναι ένα μήνυμα που ιδιαίτερα αυτή τη στιγμή πρέπει να βαραίνει στην καρδιά όλων, γιατί κοινοί είναι οι αγώνες και κοινές είναι οι προσπάθειες για αποκατάσταση της ειρήνης σε μια περιοχή, γιατί δεν μπορεί να υπάρξει ειρήνη ούτε όσο συνεχίζεται η κατοχή στην Παλαιστίνη ούτε όσο συνεχίζεται η κατοχή στην κυπριακή γη.

Είναι πραγματικά τραγικό το γεγονός ότι σε μια εποχή που ο κόσμος αλλάζει στην περιοχή μας τα πράγματα γίνονται πιο δύσκολα. Σε μια εποχή που προχωρεί ο αφοπλισμός στην περιοχή μας εντείνονται ο ανταγωνισμός των εξοπλισμών. Ενώ οι υπερδυνάμεις μειώνουν την αντιπαράθεση μεταξύ τους, το Μεσανατολικό και το Κυπριακό παραμένουν ως κάποια περιφερειακά θέματα χωρίς αντιμετώπιση και αφήνεται να κλιμακωθεί η κρίση και η ένταση. Και κλιμακώνονται κατά τρόπο τραγικό με τους φόνους στα κατεχόμενα, με τους εποικισμούς στην παλαιστινιακή γη αλλά ταυτόχρονα με ανάλογα εγκλήματα και

εδώ στην πατρίδα μας, την Κύπρο. Οι δύο δυνάμεις στην περιοχή του Ισραήλ και η Τουρκία συμπεριφέρονται με μια φοβερή υπεροψία, χωρίς να λογαριάζουν ούτε διεθνή νόμο ούτε διεθνείς εξελίξεις, και δυστυχώς δεν υπάρχουν εκείνοι από τις υπερδυνάμεις, από τους παράγοντες που μπορούν να προωθήσουν κάποια έννοια δικαιοσύνης οι οποίοι θα παρέμβουν αποτελεσματικά προς την κατεύθυνση αυτή.

Είναι όμως τραγικό και από μια άλλη σκοπιά, ότι οι Ισραηλίτες που υπήρξαν στο παρελθόν θύματα αυτή τη στιγμή προβαίνουν σε ενέργειες που δεν τους τιμούν, προβαίνουν σε ενέργειες που κανονικά θα πρέπει να τους κάνουν να ντρέπονται μπροστά στην παγκόσμια κοινή γνώμη. Και θα πρέπει να το συναισθανθούν το ταχύτερο δυνατό, γιατί οδηγούνται πράγματι σε μια απομόνωση, γιατί δεν είναι η βία που θα επικρατήσει στο τέλος. Στο τέλος εκείνο που θα επικρατήσει είναι ο ίδιος ο αγώνας του ενδιαφερόμενου λαού, είναι η αυτοθυσία των Παλαιστινίων, είναι η εντιφάτα, η εντιφάτα η οποία κατόρθωσε να ρίξει μια ισραηλινή κυβέρνηση, να γίνει παράγοντας εξελίξεων μέσα στο ίδιο το Ισραήλ και να δημιουργήσει αδυναμία σχηματισμού ισραηλινής κυβέρνησης τόσο καιρό τώρα.

Βρισκόμαστε πραγματικά σε μια εποχή μεγάλων διλημμάτων και ανάλογα διλήμματα υπάρχουν μπροστά μας και στη Μέση Ανατολή και με το Παλαιστινιακό. Βρισκόμαστε σε ίση απόσταση από την ειρήνη και τον πόλεμο. Αν υπάρξουν επείγουσες παρεμβάσεις του διεθνούς παράγοντα και του διεθνούς οργανισμού, θα έχουμε ειρήνη. Αν αφεθούν τα πράγματα να συνεχιστούν όπως εξελίσσονται τώρα, θα έχουμε νέα σύγκρουση, νέο πόλεμο, νέα αιματοχυσία. Και όλα αυτά είναι κοινή ευθύνη στο τέλος όλων, μικρών και μεγάλων δυνάμεων. Και εκείνο που προβάλλει πάνω απ' όλα είναι το δικαίωμα ενός λαού, που αυτή τη στιγμή του ανατινάζουν τα σπίτια του, τον σκοτώνουν, του κλείνουν τα σχολεία του, να ζήσει στη γη των πατέρων του, καθώς και η ανάγκη να διασφαλιστεί στον παλαιστινιακό λαό η αυτοδιάθεση, να διασφαλιστεί στον παλαιστινιακό λαό το κράτος της Παλαιστίνης, για να ζήσει ελεύθερος στην περιοχή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης καλείται στο βήμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η διεθνής κοινή γνώμη έγινε αυτές τις μέρες μάρτυρας ενός νέου εγκλήματος σε βάρος του ηρωικού παλαιστινιακού λαού. Η εν ψυχρώ δολοφονία Παλαιστινίων πατριωτών και ο τραυματισμός εκατοντάδων αγωνιστών της παλαιστινιακής ελευθερίας αποτελούν ένα ακόμα κρίκο στη μακριά αλυσίδα των εγκλημάτων των σιωνιστικών ισραηλινών αρχών. Οι ηρωικοί Παλαιστίνιοι δίνουν στον κόσμο δείγματα ηρωισμού και αυτοθυσίας. Δείχνουν πως ξέρουν να αγωνίζονται και να πεθαίνουν για τα μεγάλα ιδανικά της ελευθερίας, της δημοκρατίας, για την απελευθέρωση της πατρογονικής τους γης από την ισραηλινή κατοχή.

Το ΑΔΗΣΟΚ καταδικάζει έντονα το νέο αποτρόπαιο έγκλημα των σιωνιστικών ισραηλινών αρχών ενάντια στον παλαιστινιακό λαό. Υποστηρίζουμε την αξίωση για αποστολή στο Ισραήλ διεθνούς δύναμης του ΟΗΕ για την προστασία της ζωής και της ασφάλειας των Παλαιστινίων. Υποστηρίζουμε το αναφαίρετο δικαίωμα του παλαιστινιακού λαού για ελευθερία και ίδρυση του δικού του παλαιστινιακού κράτους.

Κύριε Πρόεδρε, με τον αδελφό παλαιστινιακό λαό διεξάγουμε τον ίδιο αγώνα ενάντια στην ξένη κατοχή. Ο αγώνας των Παλαιστινίων είναι και δικός μας αγώνας. Υποστηρίζουμε ολόψυχα τη δίκαιη υπόθεση των Παλαιστινίων. Σε μια εποχή που τα τείχη γκρεμίζονται, σε μια εποχή που εξαλείφθηκαν τα αποικιακά δεσμά, σε μια εποχή που πνέει ο άνεμος της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της νέας σκέψης και της περεστρόικα είναι αδιανόητο να γίνεται δεκτή η ξένη κατοχή, είναι αδιανόητο να υπάρχουν υπόδουλοι λαοί. Δεν έχουμε την παραμικρή αμφιβολία πως, όσος χρόνος κι αν περάσει, όσοι αγώνες κι αν χρειαστούν, θα στεφθεί με επιτυχία ο αγώνας και του παλαιστινιακού και του κυπριακού λαού. Το δίκαιο θα υπερισχύσει της απολυταρχικής δύναμης του ισχυρού.

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΔΗΣΟΚ υποστηρίζει το σχέδιο ψηφίσματος το οποίο θα κατατεθεί σε λίγο, για να ψηφιστεί γενικά από το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, κατόπιν των σύντομων μεν αλλά γλαφυρών και περιεκτικών ομιλιών όλων των πλευρών αυτού του Σώματος, υποβάλλω προς έγκριση το ακόλουθο ψήφισμα:

ΨΗΦΙΣΜΑ ΒΟΥΛΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού συζήτησε ως επείγον το θέμα της έξαρσης της βίας από μέρους των ισραηλινών κατοχικών στρατευμάτων σε βάρος των νόμιμων κατοίκων των κατεχόμενων αραβικών εδαφών, ομόφωνα ψηφίζει:

(1) Καταδικάζει ανεπιφύλακτα τα αιματηρά επεισόδια και τη σφαγή αθώων Παλαιστινίων από τα ισραηλινά στρατεύματα.

(2) Εκφράζει την αλληλεγγύη και συμπαράστασή της προς τον αγωνιζόμενο παλαιστινιακό λαό.

(3) Θεωρεί απαράδεκτο τον εποικισμό των κατεχόμενων αραβικών εδαφών.

(4) Καταγγέλλει την εγκληματική συμπεριφορά των ισραηλινών στρατευμάτων σε βάρος του παλαιστινιακού λαού.

(5) Αναμένει ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών θα επιληφθεί επειγόντως και θα λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία του παλαιστινιακού λαού που αγωνίζεται κατά της παράνομης κατοχής των εδαφών του.

Υπάρχει ένσταση όπως το ψήφισμα εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το ψήφισμα εγκρίνεται ομόφωνα.

Το ψήφισμα τούτο υπάρχει εισήγηση να αποσταλεί προς όλους τους διεθνείς οργανισμούς των οποίων η Κύπρος είναι μέλος, δηλαδή στα Ηνωμένα Έθνη, στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, στη Διακοινοβουλευτική Ένωση και στο Συνέδριο της Κοινοπολιτείας.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Α΄ που είναι η Νομοθετική Εργασία.

Ο κ. Ψυλλίδης, παρακαλώ.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτείνω όπως το τρίτο θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990»

αναβληθεί για μια βδομάδα, για να μας δοθεί η ευκαιρία να μελετήσουμε περαιτέρω ορισμένα θέματα τα οποία έχουν προκύψει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, δε νομίζω ότι είναι μεγάλο πράγμα, αν αναβληθεί το θέμα αυτό για την προσεχή Πέμπτη. Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα αναβληθεί;

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση και το θέμα αναβάλλεται για την προσεχή Πέμπτη.

Το πρώτο θέμα το οποίο έχουμε να εξετάσουμε είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Ο Προϋπολογισμός της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το 1990 κατατέθηκε στη Βουλή στις 8 Μαρτίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Απριλίου και 2 Μαΐου 1990. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Στη δεύτερη συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης οι αξιότιμοι Βουλευτές κ. Κ. Ερωτοκρίτου, Ν. Μουσιούττας, Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου, Χρ. Κουρτελλάρης και Δ. Ηλιάδης.

Ο πιο πάνω Προϋπολογισμός προβλέπει έσοδα ύψους £60,287,000 και έξοδα ύψους £67,400,760, δηλαδή παρουσιάζει έλλειμμα £7,113,760 το οποίο θα καλυφθεί από πλεονάσματα προηγούμενων χρόνων. Το αναπτυξιακό πρόγραμμα της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το 1990 προβλέπει επενδύσεις της τάξης των £16,6 εκ. για τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις και £7,1 εκ. για γήπεδα, κτίρια και άλλο τεχνικό εξοπλισμό.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους της Αρχής, κύριος σκοπός του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού είναι η συνέχιση της ταχύρρυθμης ανάπτυξης του τηλεπικοινωνιακού δικτύου τόσο για τις επικοινωνίες εσωτερικού όσο και για τις επικοινωνίες εξωτερικού. Οι επιμέρους στόχοι που αναμένεται να

επιτευχθούν με την εκτέλεση των έργων που προβλέπονται στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης του 1990 είναι η αύξηση της τηλεφωνικής πυκνότητας από 39 ευθείες τηλεφωνικές συνδέσεις κατά το τέλος του 1989 σε 43 μέχρι το τέλος του 1990 και η συμπλήρωση της αγροτικής ανάπτυξης σ'όλες τις περιοχές, ώστε να υπάρχει εγκατεστημένο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που να αντιστοιχεί σε μια τηλεφωνική σύνδεση για κάθε νοικοκυριό. Παράλληλα αναμένεται να επιτευχθούν οι στόχοι της ανάπτυξης των νέων υπηρεσιών, όπως της κινητής τηλεφωνίας, της πακετομεταγωγής δεδομένων, της τηλεομοιοτυπίας, της τηλεειδοποίησης και της αμφίδρομης δορυφορικής τηλεόρασης. Για την επίτευξη των στόχων αυτών έχουν περιληφθεί στο φετινό προϋπολογισμό τα αναγκαία έργα ανάπτυξης της τηλεπικοινωνιακής υποδομής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί στο σύνολό του τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό, γι'αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο. Με την ευκαιρία αυτή και επισημαίνοντας η Επιτροπή την καθεχρονική αύξηση των κερδών της Αρχής αναμένει από τους αρμοδίους να μελετήσουν και να εισαγάγουν τρόπους μετακύλισης μέρους των πραγματοποιούμενων κερδών στους καταναλωτές, πράγμα που θα πρέπει ν' αποτελεί το στόχο και την επιδίωξη κάθε οργανισμού δημόσιας ωφέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Τηλεποικινωνιών Κύπρου £67,400,760 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. 'Αρθρο 4.

'Ιδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. 'Αρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. 'Αρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα, 4, 5 μαζί με το Δεύτερο Πίνακα, Πρώτο Μέρος, και το Δεύτερο Πίνακα, Δεύτερο Μέρος, και 6 εγκριθούν;

Τα άρθρα από 1 μέχρι 6 μαζί με τους επισυνημμένους Πρώτο Πίνακα και Δεύτερο Πίνακα, Πρώτο Μέρος, Δεύτερο Πίνακα, Δεύτερο Μέρος, εγκρίνονται ομόφωνα, εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη και τελευταία ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα της σημερινής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω νομοσχέδιο ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή κατά το ένα μέρος του που αφορούσε τη διάθεση πιστώσεων για την αγορά εξοπλισμού για τις ανάγκες της Αστυνομίας. Το άλλο μέρος του νομοσχεδίου αυτού που αφορούσε τη δημιουργία αριθμού νέων θέσεων στην Αστυνομία αφέθηκε να εξεταστεί περαιτέρω από την Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή ενεργώντας μέσα στα πλαίσια αυτά ζήτησε και πήρε συμπληρωματικά στοιχεία κυρίως σε ό,τι αφορά την κατανομή των νέων θέσεων, αφού τα πρόσωπα που θα διοριστούν σ' αυτές θα επανδρώσουν τα αεροπορικά και πλωτά μέσα που αποφασίστηκε να αγοραστούν για τις ανάγκες της Αστυνομίας.

Συναφώς η Επιτροπή, εξετάζοντας κάθε νέα θέση ξεχωριστά, είναι της γνώμης ότι η Αστυνομία θα μπορούσε να ανταποκριθεί στις νέες ανάγκες με τη δημιουργία δεκαεννιά μόνο νέων θέσεων αντί των τριάντα έξι που προτείνονται από την Εκτελεστική Εξουσία.

Με βάση την πιο πάνω θέση της η Επιτροπή έχει ετοιμάσει ξεχωριστό νομοσχέδιο συμπληρωματικής πίστωσης ύψους £73,450 με τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 20) του 1990», το οποίο υποβάλλει στο Σώμα και ομόφωνα εισηγείται όπως αυτό ψηφιστεί σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε απλώς να τονίσουμε το εξής: Αν στην πράξη αποδειχθεί ότι ο αριθμός των επαϊόντων που έχουμε δώσει σ' αυτά τα θέματα δεν

είναι επαρκής, τότε εδώ είναι η Βουλή και θα μπορούμε να δούμε συμπληρωματικές ανάγκες.

Εκείνο που μας έκανε να περικόψουμε ριζικά τον αριθμό είναι ο φόβος μας, ένεκα και των ανάλογων θέσεων που υπάρχουν στην Εθνική Φρουρά, μήπως υπάρξει διπλασιασμός, και δεν είναι η πρώτη φορά που πράγματι υπάρχει διπλασιασμός σε διάφορες θέσεις στην κυβέρνηση.

Επαναλαμβάνουμε ότι θα δούμε το θέμα αυτό με πολλή κατανόηση, αν μελλοντικά οι ανάγκες αποδειχθούν μεγαλύτερες από αυτές που νομίζουμε, κι επομένως θα μπορεί η κυβέρνηση να έλθει αργότερα με συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Όμως ο ρόλος μας ως Βουλής σήμερα είναι να προβαίνουμε σε πολύ αναγκαίες περικοπές, διότι πράγματι μας έχουν κατακλύσει οι διάφορες κυβερνητικές δαπάνες, τα διάφορα έξοδα και οι διάφοροι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για παρόμοιους λόγους αλλά και για πρόσθετους που έχουν περιέλθει στη γνώση μου τις τελευταίες μέρες εγείρω κι εγώ ένσταση γι' αυτό το θέμα. Η ένσταση όμως κυρίως οφείλεται στο γεγονός ότι η Έκθεση αυτή δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα, με αποτέλεσμα εγώ μόλις τώρα να πληροφορηθώ ότι βρίσκεται ενώπιον του Σώματος. Έτσι, παρακαλώ το θέμα αυτό να αναβληθεί μέχρι την επόμενη συνεδρίαση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μια παρεξήγηση, διότι εμείς δεν έχουμε εγείρει ένσταση. Απλώς υποδείξαμε ότι είμαστε έτοιμοι, αν πράγματι οι ανάγκες είναι μεγαλύτερες, να επανέλθουμε και να αποκαταστήσουμε κάποιες από τις θέσεις τις οποίες έχουμε περικόψει. Εμείς τουλάχιστον έχουμε πάρει εγκαίρως την Έκθεση. Δε γνωρίζω αν οι συνάδελφοι....και δε θέλω να το αμφισβητήσω. Αν όμως έστω κι ένας συναδελφος....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, ένας Βουλευτής, ο κ. Λόρδος, εγείρει ένσταση, διότι δεν πήρε εγκαίρως την Έκθεση αυτή. Κι επειδή το θέμα είναι σοβαρό, γι' αυτό το λόγο η αίτηση του κ. Λόρδου, να παραμείνει για την προσεχή συνεδρία το θέμα αυτό, γίνεται αποδεκτή.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμπληρωματικά και η ίδια η Έκθεση φέρει ημερομηνία 23 Μαΐου και δεν είμαι ο μόνος που δεν την πήρα. Κυκλοφόρησε σήμερα δυστυχώς η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχει σημασία, κύριε Λόρδο.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Έχουμε συνεννοηθεί με τη Γραμματεία και μου επικυρώνουν ότι άργησε πράγματι να κυκλοφορήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγαπητέ μου κύριε Λόρδο, δεν έχει σημασία. Εφόσον εσείς δεν τη λάβατε και θέλετε να τη μελετήσετε, είναι δικαίωμά σας. Θα αναβληθεί επομένως για την προσεχή Πέμπτη.

Προχωρούμε στα επόμενα δύο θέματα για τα οποία υπάρχει κοινή Έκθεση. 1. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1990» και 2. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1990». Καλείται ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να τη διαβάσει στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ 2. «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 19) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Πέτρος Στυλιανού, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Όπως είναι γνωστό, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού κατά τη μελέτη των πιο πάνω νομοσχεδίων, που αφορούσαν την έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου συμπληρωματικών πιστώσεων για την κατανομή τους σε αριθμό Κεφαλαίων και Άρθρων του Τακτικού Προϋπολογισμού και που στο μεγαλύτερό τους μέρος εγκρίθηκαν ήδη από τη Βουλή, είχε αποφασίσει να εξετάσει περαιτέρω ορισμένες από τις πιστώσεις αυτές, αφού οι αρμόδιοι θα κατέθεταν τα συμπληρωματικά στοιχεία που ζητήθηκαν. Ανάμεσα στις πιστώσεις αυτές περιλαμβάνονταν πιστώσεις ύψους £3,000 για σκοπούς χαριστικής καταβολής βοήθειας σε συγκεκριμένη περίπτωση πολίτη και ποσό ύψους £15,000 για την παραχώρηση κατά χάριν οικονομικής βοήθειας για επιδιόρθωση των ζημιών που προκλήθηκαν από έκρηξη βόμβας στην οικία του Διευθυντή των Φυλακών.

Επανεξετάζοντας η Επιτροπή τα υπό αναφορά θέματα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Μαΐου 1990 υπό το φως και των συμπληρωματικών στοιχείων που στάληκαν στο μεταξύ από το αρμόδιο Υπουργείο, συμφωνεί με την έγκριση της πληρωμής των πιο πάνω πιστώσεων. Γι' αυτό και η Επιτροπή, εντάσσοντας τις πιστώσεις αυτές σε ενιαίο νομοσχέδιο συμπληρωματικής πίστωσης υπό τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1990», ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £18.000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκριθούν;

Και τα τρία άρθρα του νομοσχεδίου, καθώς και ο επισυνημμένος στο άρθρο 3 Πίνακας, εγκρίνονται ομόφωνα, καθότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα που έχουμε είναι «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990». Πρόταση νόμου. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΧΟΛΩΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Πέτρος Στυλιανού
Δήμος Γεωργιάδης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Μαΐου 1990. Στην πιο πάνω συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Στην πιο πάνω συνεδρίαση ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Μ. Παπαπέτρου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του βασικού νόμου για τις σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε ορισμένες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούσαν όταν τέθηκε σε ισχύ ο

βασικός νόμος, δηλ. την 1η Σεπτεμβρίου 1987, αλλά για διάφορους λόγους δεν υπέβαλαν έγκαιρα την απαιτούμενη από το Νόμο αίτηση εγγραφής τους στο Μητρώο Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, να το πράξουν έστω και τώρα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν και ψηφιστούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως η πρόταση νόμου εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, η πρόταση νόμου ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το ένατο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Οι περί Αμπελουργίας και Αμπελώνων (Επισκόπηση και Καταγραφή) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΠΕΛΩΝΩΝ (ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος	Αυγερινός Παπαρές
Κυριάκος Τσιέττης	Άριστος Χρυσοστόμου
Γεώργιος Παπαδόπουλος	Οδυσσέας Δημητρίου
Ανδρέας Παρισινός	Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Σκοπός των υπό συζήτηση Κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 του περί Αμπελουργίας και Αμπελώνων Νόμου του 1963, είναι η ρύθμιση της διαδικασίας καταγραφής και επισκόπησης των αμπελώνων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού άκουσε όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, ως θέμα αρχής, επικροτεί την αναγκαιότητα των νέων Κανονισμών που προτείνονται. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση η Επιτροπή προχώρησε στη λεπτομερή εξέταση των υπό αναφορά Κανονισμών. Από την εξέταση αυτή προέκυψε η ανάγκη για μια σειρά από επιμέρους τροποποιήσεις που να κατοχυρώνουν περαιτέρω τα δικαιώματα των αμπελουργών και να εμπεδώνουν καλύτερα το αίσθημά τους ότι η διαδικασία καταγραφής των αμπελιών θα είναι τυπικά και ουσιαστικά απόλυτα αντικειμενική.

Η Επιτροπή, αφού ενσωμάτωσε τις πιο πάνω τροποποιήσεις στους υπό συζήτηση Κανονισμούς, ομόφωνα εισηγείται στο Σώμα την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται ομόφωνα, επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Το δέκατο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι «Οι περί Κλινικών Εργαστηρίων Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας να καταθέσει την Έκθεση της Επιτροπής στο Σώμα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Αντώνης Ανδρέου
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση

αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Συμβουλίου Κλινικών Εργαστηρίων, καθώς και του Συνδέσμου Διευθυντών Κλινικών Εργαστηρίων.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 του περί Εγγραφής Κλινικών Εργαστηρίων Νόμου, σκοπείται η κανονιστική ρύθμιση αριθμού θεμάτων που καθιστούν δυνατή ή καλύτερη την εφαρμογή των διατάξεων του πιο πάνω βασικού νόμου.

Ειδικότερα με τους πιο πάνω Κανονισμούς προβλέπονται τα ακόλουθα:-

(α) Καθιδρύεται Ταμείο Κλινικών Εργαστηρίων κάτω από τη διαχείριση του Συμβουλίου, τα έσοδα του οποίου προέρχονται από τα τέλη εγγραφής των κλινικών εργαστηρίων.

(β) Καθορίζεται ο τομέας εργασιών κλινικού εργαστηρίου, του οποίου ο διευθυντής είναι Fellow του Institute of Medical Laboratory Sciences του Ηνωμένου Βασιλείου.

(γ) Καθορίζονται τα προσόντα των προσώπων που απασχολούνται στα κλινικά εργαστήρια.

(δ) Κατονομάζονται οι εξετάσεις οι οποίες μπορούν να διενεργούνται σε κλινικά εργαστήρια χωρίς την παραπομπή ιατρού.

(ε) Καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις σε χώρους και εξοπλισμούς.

(στ) Καθορίζονται ορισμένες προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται στα εργαστήρια και οι υποχρεώσεις του διευθυντή αναφορικά με θέματα υγείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού μελέτησε τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη της τη συμφωνία όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών με τις πρόνοιες αυτές, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, ομόφωνα οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ (ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος	Θαλής Μιχαηλίδης
Τάκης Χατζηδημητρίου	Νίκος Μουσιούττας
Λεόντιος Ιεροδιακόνου	Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 9 και 16 Μαΐου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες των Κανονισμών εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Σύμφωνα με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας και κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση, προτείνεται η αναπροσαρμογή της ανώτατης λιανικής τιμής πώλησης πετρελαιοειδών για τους επόμενους έξι μήνες με έναρξη ισχύος την 26η Απριλίου 1990.

Οι Κανονισμοί αυτοί, όπως είναι γνωστό, αποτελούν ουσιαστικά το αποτέλεσμα της ψήφισης από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμου του 1986 (Αρ. 23 του 1986), σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου ανατέθηκε στον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας η υποχρέωση να προβαίνει σε περιοδική αναπροσαρμογή της ανώτατης λιανικής τιμής πώλησης των πετρελαιοειδών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς τιμές του αργού πετρελαίου σε συνδυασμό με τη συναλλαγματική ισοτιμία του δολαρίου προς την κυπριακή λίρα. Ο τελευταίος καθορισμός της λιανικής τιμής πώλησης των πετρελαιοειδών τέθηκε σε ισχύ στις 3 Οκτωβρίου 1989. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, λαμβάνοντας υπόψη τα τελευταία δεδομένα σε σχέση με τη μέση τιμή του αργού πετρελαίου και το μέσο όρο της ισοτιμίας της κυπριακής λίρας προς το αμερικανικό δολάριο, βασικά προτείνει με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς τη διατήρηση των ίδιων ανώτατων λιανικών τιμών πώλησης πετρελαιοειδών που ίσχυσαν και στην προηγούμενη εξάμηνη περίοδο, με εξαίρεση τη λιανική τιμή του υγραερίου που αναθεωρείται από £120 σε £140 ανά μετρικό τόνο. Η αύξηση αυτή, που συζητήθηκε και υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Τιμών, οφείλεται στην αύξηση του κόστους εμφιάλωσης, διανομής και εμπορίας του υγραερίου. Η συνολική αύξηση αντιπροσωπεύει αύξηση £15 τον τόνο για τις εταιρείες εμφιάλωσης, £4.5 τον τόνο για τους διανομείς και 50 σεντ τον τόνο για τους λιανοπώλες.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω σε συνδυασμό με τα επιμέρους στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που συζητούμε επαναφέρει στο προσκήνιο την επιχορηγημένη παραχώρηση γκαζιού στις κατεχόμενες περιοχές. Και τούτο συνιστά μάλιστα μια μεγάλη αντίφαση με την ευρύτερή μας πολιτική, όταν καλούμε ξένους να μη δίνουν βοήθεια προς τα κατεχόμενα, διότι χρηματοδοτούν τους εποίκους και το στρατό κατοχής.

Στην προκείμενη περίπτωση χρηματοδοτούμε εμείς και τους εποίκους και το στρατό κατοχής και πολύ περισσότερο μάλιστα, όταν γνωρίζουμε ότι στα κατεχόμενα υπάρχουν ηλεκτροπαραγωγοί σταθμοί που λειτουργούν με γκάζι. Και όμως γκάζι για τις άλλες τους ανάγκες το παίρνουν επιχορηγημένο από την Κυπριακή Δημοκατία.

Φυσικά αισθάνομαι ότι αυτή τη στιγμή δεν μπορούμε να κάνουμε διαφορετικά και θα ψηφίσουμε και εμείς τη σχετική πρόταση, όμως επιφυλασσόμαστε στο μέλλον, διότι δεν μπορούμε να εξακολουθούμε να παρέχουμε εν λευκώ υποστήριξη για στήριξη του ντενκτασικού καθεστώτος που καταπιέζει τους Τουρκοκυπρίους και του κατοχικού καθεστώτος που μας αποστερεί τα σπίτια μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε διαφωνούμε με το συνάδελφο κ. Χατζηδημητρίου στο ότι υπάρχει μια αντίφαση από τη μια πλευρά να μη δεχόμαστε να αποστέλλονται εμπορεύματα από το εξωτερικό στα κατεχόμενα και να υπάρχει ένας αποκλεισμός, και λογικά γίνεται αυτό το πράγμα, και από την άλλη να παραχωρούμε γκάζι και άλλες ευκολίες που σε πολλές περιπτώσεις, αν όχι σε όλες, βοηθούν το καθεστώς του Ντενκτάς.

Βέβαια το θέμα σήμερα στο σημείο που βρίσκεται δεν είναι τόσο απλό. Υπάρχει μεν η αντίφαση, αλλά υπάρχουν τόσα άλλα συστατικά μέσα στην όλη θεώρηση του θέματος, όπως η εικόνα που θέλουμε να δώσουμε για επαναπροσέγγιση, οι διάφορες παραστάσεις που γίνονται από πλευράς ξένων και η εικόνα που θέλουμε να δώσουμε εμείς γενικά ότι είμαστε η επίσημη κυβέρνηση, που το θέμα αυτό θα έπρεπε να το αντιμετωπίσουμε σφαιρικά ως ένα θέμα ευρύτερης πολιτικής.

Ίσως η ηγεσία θα πρέπει μελλοντικά, συμφωνώντας σε μεγάλο βαθμό με τις σκέψεις του κ. Χατζηδημητρίου, να το ξαναδεί και να πάρει απόφαση μέχρι ποιου σημείου τραβά την πρώτη γραμμή και μέχρι ποιου άλλου σημείου διαφοροποιείται. Είναι βέβαια, επαναλαμβάνω, σωστή παρατήρηση, αλλά τα συστατικά είναι πάρα πολλά και πρέπει να τα ξαναδούμε σε κάποιο μελλοντικό στάδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή χρειάζεται διερεύνηση το θέμα, κύριε Γαλανέ;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα έλεγα ότι θα έπρεπε να επανεξετάσουμε και να επανεκτιμήσουμε τους λόγους για τους οποίους ακολουθείται αυτή η αντιφατική πολιτική την οποία υπέδειξε ο Γενικός Γραμματέας της ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ίσως κάποτε ένας από τους συναδέλφους να εγγράψει αυτό το θέμα, ούτως ώστε να εξεταστεί, διότι πράγματι αξίζει τον κόπο να εξεταστεί.

Παρακαλώ;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Σε ποια Βουλή, κύριε Πρόεδρε, θα εξεταστεί, αν το εγγράψουμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ως επείγον, κύριε Χατζηδημητρίου, διότι είναι πράγματι ένα θέμα που αξίζει τον κόπο να διερευνηθεί. Να αφήσουμε τις εκατοντάδες των άλλων θεμάτων που έχουν εγγραφεί, χωρίς να υπάρχει κανένας λόγος κατά τη γνώμη μου, και να δούμε αυτά τα θέματα που πραγματικά είναι σοβαρά.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Σωστή η υπόδειξή σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα τίθεται ως θέμα εποίκων. Εγώ θα έλεγα ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, που είναι και η αρμόδια, θα μπορούσε αυτεπαγγέλτως να βάλει το θέμα στην ημερήσια διάταξή της, να καλέσει τις αρμόδιες αρχές και να αρχίσει η μελέτη και στη συνέχεια η συζήτηση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι και πάλι το θέμα τόσο απλό και δεν είναι θέμα φιλοφρόνησης κατά πόσο θα αποσταλεί στην Επιτροπή Οικονομικών, που βεβαίως γνωρίζουμε ότι είναι πολυάσχολη, ή στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας. Είναι θέμα πολιτικής της κυβέρνησης, θα έλεγα, που πιθανότατα να άπτεται και της αρμοδιότητας της Επιτροπής Εξωτερικών και της Επιτροπής Εσωτερικών.

Γι΄αυτό το λόγο είναι εισήγησή μου στην προσεχή συνάντηση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων με τον Πρόεδρο της Βουλής ή τον Προεδρεύοντα της Βουλής να το συζητήσουμε και να δούμε πώς μεθοδεύεται καλύτερα η εκτίμηση του όλου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Συμφωνώ με την εισήγηση αυτή, κύριε Πρόεδρε. Το θέμα αυτό δεν μπορούμε να το δούμε μεμονωμένα. Είναι θέμα γενικότερης πολιτικής, γι΄αυτό πολύ ορθή η εισήγηση να το δείτε εσείς ως αρχηγοί κομμάτων και να δούμε πώς θα προχωρήσουμε μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που συζητούμε σήμερα είναι θέμα αναπροσαρμογής της τιμής του υγραερίου. Πάνω σ΄αυτό το θέμα τοποθετούνται όλες οι πλευρές θετικά.

Ηγέρθη ένα θέμα, το θέμα της προσφοράς ή της παροχής υγραερίου και άλλων ειδών πετρελαιοειδών στους Τούρκους. Αυτό είναι θέμα γενικότερο, πολύ σοβαρό και έχει προεκτάσεις γενικότερες και είναι καλύτερα να ασχοληθεί το Εθνικό Συμβούλιο, αν θέλετε, οι αρχηγοί των κομμάτων, για να έχουμε μια σφαιρική και ολοκληρωμένη αντίκρυση του προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η εισήγηση, κύριε Πουμπουρή, είναι να το δούνε οι πολιτικοί αρχηγοί την προσεχή Πέμπτη, όταν συνέλθουν εδώ, και νομίζω ότι, αν παραστεί ανάγκη, αν υπάρχουν επιπλοκές που επιβάλλουν την εξέταση του θέματος αυτού και από ανώτερο σώμα, όπως είναι το Εθνικό Συμβούλιο, τότε βεβαίως θα εξεταστεί,

αλλά δε νομίζω ότι θα παραστεί αυτή η ανάγκη. Μπορούμε να δούμε αυτό το θέμα ως πολιτική ηγεσία αυτού του τόπου και τότε θα δούμε τι μπορεί να γίνει.

Γι'αυτό το ζήτημα παρακαλείται ο Γενικός Διευθυντής της Βουλής να το έχει υπόψη του, ώστε να εξετασθεί την προσεχή Πέμπτη.

Υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση. συνεπώς οι Κανονισμοί εγκρίνονται. Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαιδεύσεως (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990». Καλείται ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας να διαβάσει την Έκθεση.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Αλέκος Μαρκίδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Ιανουαρίου, 13 Φεβρουαρίου, 6 Μαρτίου και 15 Μαΐου 1990. Στα πλαίσια της ενημέρωσής της για τους υπό αναφορά Κανονισμούς, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις εκπροσώπων του Υπουργείου Παιδείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, του Συνδέσμου Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (Ο.Ε.Β.). Η Επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να μελετήσει υπόμνημα που κατέθεσαν ενώπιόν της οι πιο πάνω ενδιαφερόμενες οργανώσεις.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 34 του βασικού νόμου για τις σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως αυτός τροποποιήθηκε πρόσφατα, σκοπείται ο καθορισμός του ύψους των τελών και των δικαιωμάτων που θα πρέπει να καταβάλλουν στο Υπουργείο Παιδείας οι ιδιοκτήτες των ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Ειδικότερα, με τους πιο πάνω Κανονισμούς προβλέπεται η επιβολή από τη μια τελών και δικαιωμάτων για κάθε κλάδο σπουδών τα οποία θα καταβάλλονται μια φορά και αφορούν δικαιώματα εξέτασης της δήλωσης για ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικής σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και για την εγγραφή της στο σχετικό Μητρώο και, από την άλλη, η επιβολή δικαιωμάτων επιθεώρησης που θα καταβάλλονται κάθε χρόνο, αφού ο βασικός νόμος προβλέπει ότι οι σχολές

αυτές θα επιθεωρούνται δυο φορές το χρόνο. Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας, τα πιο πάνω τέλη και δικαιώματα έχουν το χαρακτήρα των ανταποδοτικών τελών και το ύψος τους έχει διαμορφωθεί με βάση σχετική κοστολόγηση της δαπάνης για την υπηρεσία που θα προσφέρεται από το κράτος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, έχοντας υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό εξέταση Κανονισμών, αφού τροποποιηθούν, ώστε να μειωθούν από τις £300 στις £200 τα δικαιώματα εξέτασης της δήλωσης για την εγγραφή του πρώτου κλάδου σπουδών που λειτουργεί σε ιδιωτική σχολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μονάδες Μετρήσεως) Κανονισμοί του 1990».Καλείται ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας να διαβάσει την 'Εκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ (ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 12, 13 και 68 της νομοθεσίας για τα μέτρα και τα σταθμά, σκοπείται η αντικατάσταση της υφιστάμενης κανονιστικής νομοθεσίας για τις μονάδες μετρήσεως, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την ευθυγράμμισή της με την αντίστοιχη νομοθεσία άλλων χωρών και ιδιαίτερα των χωρών-μελών της ΕΟΚ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας να διαβάσει την Έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΚΡΗΚΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 13 του περί Εκρηκτικών Υλών Νόμου, σκοπείται η αναθεώρηση των υφιστάμενων τελών για την έκδοση των διάφορων πιστοποιητικών που προβλέπονται στην πιο πάνω βασική νομοθεσία για την κατασκευή, χρήση ή αποθήκευση εκρηκτικών υλών.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, η αναθεώρηση των πιο πάνω τελών γίνεται για να ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα, μια και αυτά έχουν αναθεωρηθεί για τελευταία φορά το 1987. Με τις τροποποιήσεις που προτείνονται αναμένεται ότι το σύνολο των εισπραττόμενων τελών της κυβέρνησης για τις εκρηκτικές ύλες θα διπλασιαστεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη τις εξηγήσεις που της δόθηκαν από τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου, ως θέμα αρχής, συμφωνεί με την αναθεώρηση των προτεινόμενων τελών όχι όμως στο ύψος που προτείνεται, γι' αυτό και εισηγείται την έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών, αφού προηγουμένως τροποποιηθούν, ώστε τα αναθεωρημένα τέλη να μην ξεπερνούν τελικά το διπλάσιο των υπό αναθεώρηση τελών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Πολιτιστικών και Άλλων Υπηρεσιών (Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών - Θέση Ερευνητή) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας να διαβάσει την Έκθεση.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ - ΘΕΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΗ) (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Πέτρος Στυλιανού
Δήμος Γεωργιάδης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και στις 15 Μαΐου 1990. Στα πλαίσια της ενημέρωσής της για τους πιο πάνω Κανονισμούς, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις εκπροσώπων του Υπουργείου Παιδείας, του Διευθυντή του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών και εκπροσώπων του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ. Στις πιο πάνω συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Μ. Παπαπέτρου.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 και σκοπό έχουν την αναθεώρηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση ερευνητή στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών.

Με τα νέα σχέδια υπηρεσίας που προτείνονται, πέρα από την εξειδίκευση των ειδικοτήτων και την πλήρωση των θέσεων ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες του Κέντρου, αναβαθμίζονται τα καθήκοντα και οι ευθύνες για τη θέση του ερευνητή και ταυτόχρονα αναβαθμίζονται τα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση με την απαίτηση για κατοχή μεταπτυχιακού διπλώματος ή τίτλου.

Οι εκπρόσωποι των αρμόδιων Υπουργείων, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ, καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής συμφώνησαν με το περιεχόμενο των πιο πάνω Κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές για τους πιο πάνω Κανονισμούς, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία, με έναρξη ισχύος από την 1η Ιανουαρίου 1991, μιας και για το φετινό χρόνο οι κενές θέσεις ερευνητή έχουν ήδη προκηρυχθεί για πλήρωση με βάση τα υφιστάμενα σχέδια υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ θα ήθελα να δηλώσω ότι, παρ'όλο που έχουμε μπροστά μας τα σχέδια υπηρεσίας για τη θέση ερευνητή, ζητούμε η ισχύς αυτών των Κανονισμών να άρχεται από την 1η Ιανουαρίου του 1991. Ίσως να διερωτάται κανένας αν υπάρχει καμιά αντινομία σ'αυτό το πράγμα.

Είναι γεγονός ότι υπάρχει. Υπάρχει, γιατί, ενώ αποστέλλονταν στη Βουλή για έγκριση αυτά τα σχέδια υπηρεσίας, ταυτόχρονα εζητείτο η πλήρωση της θέσης με βάση τα προηγούμενα σχέδια υπηρεσίας που παίρνουν άτομα τα οποία δε θα πληρούν ικανοποιητικά τη θέση του ερευνητή στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών.

Η θέση αυτή δημιουργεί εύλογα την υποψία ότι ο νέος ερευνητής ο οποίος θα μπει εκεί, αν πληρωθεί αυτή η θέση με βάση τα προηγούμενα σχέδια υπηρεσίας, μπορεί να είναι ύστερα από 10-15 χρόνια, όταν θα κενωθεί η θέση. Αυτό σημαίνει ότι θα υστερεί εκείνος που θα πληρώσει τη θέση σήμερα από την πραγματική θέση και από τα πραγματικά δεδομένα τα οποία θα έχουμε στο μέλλον.

Η Επιτροπή δεν μπορούσε να κάνει διαφορετικά, διότι είχε ήδη προκηρυχθεί η θέση. Εντούτοις, με την αναβολή της έναρξης ισχύος των παρόντων Κανονισμών πιστεύουμε ότι, αν δε βρεθεί το κατάλληλο άτομο για να πληρώσει τη θέση αυτή, θα δημοσιευθεί ξανά η θέση, έτσι που η θέση στο μέλλον ή και τώρα ακόμα θα πληρωθεί με βάση τους νέους Κανονισμούς και θα είναι η σωστή θέση εκείνη που ζητείται και θα βρεθεί το κατάλληλο άτομο στη σωστή θέση για την οποία έγιναν οι παρόντες Κανονισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα να μου δοθεί ο λόγος, για να εκφράσω πολύ σύντομα μερικές απόψεις πάνω στους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που σήμερα καλούμαστε να εγκρίνουμε και να επιψηφίσουμε.

Με τους Κανονισμούς αυτούς, όπως είναι γνωστό, αναβαθμίζουμε τα καθήκοντα και τις ευθύνες, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα, των ερευνητών του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών.

Θα πρέπει όμως ταυτόχρονα να τονίσουμε πως επιβάλλεται και η παράλληλη από μέρους μας αναβάθμιση των προσφερόμενων όρων εργοδότησης των εργαζομένων κάτω από πραγματικά δύσκολες συνθήκες -δύσκολες για την επιστημονική δημιουργία-ερευνητών του Κέντρου, καθώς και την ανάγκη αναβάθμισης του status του ερευνητή. Θα παραλείψω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ στη στεγαστική τους περιδίνηση, μιας και οι συνθήκες -χάρη στα διαβήματα της προηγούμενης διεύθυνσης του Κέντρου αλλά και στις δικές μας προσπάθειες -έχουν καταστεί περίπου ανθρώπινες.

Θα σταθώ όμως έστω κι ακροθιγώς σ' ορισμένους τομείς που σχετίζονται άμεσα με την ανάγκη παροχής κινήτρων για ανέλιξη, για να τονίσω πως οι προσφερόμενες κλίμακες εργοδότησης σ'ανθρώπους με διδακτορικούς τίτλους κι επιστημονική συγγραφική δραστηριότητα, οι κλίμακες συγκεκριμένα της τάξης του Α8 προς Α10, κλίμακες που ισοδυναμούν με θέσεις απλού καθηγητή ή κι απλού δασκάλου, όπως από την προσεχή χρονιά θα συμβεί, δε συνιστούν ποσώς κίνητρα εφελκυστικά.

Κι ούτε ανελικτικά κίνητρα προσφέρονται, μιας κι οι προοπτικές προαγωγής τους με την υφιστάμενη διαρθρωτική υποδομή είναι σχεδόν μηδενικές, αν όχι κι εκμηδενισμένες παντελώς.

Θα σταθώ επίσης σ'ένα άλλο καίριο και κρίσιμο στοιχείο, στο στοιχείο της έλλειψης ουσιαστικά δρώσας κεντρικής βιβλιοθήκης, καθώς και της απουσίας εξειδικευμένων βιβλιοθηκών στα γραφεία του κάθε ερευνητή. Είναι ένα αίτημα τόσο δίκαιο, όσο είναι κι εξόφθαλμα χρήσιμο. Χαιρόμαστε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, διαπιστώνοντας πως, πρόσφατα ιδιαίτερα, συναντούμε -όπως π.χ. στα γραφεία της Γενικής Εισαγγελίας αλλά κι αλλού, σ' άλλα κυβερνητικά ερευνητικά γραφεία-την ατομική βιβλιοθήκη για τον κάθε ερευνητικά εργαζόμενο κρατικό υπάλληλο. Και το ερώτημα που προκύπτει είναι: Γιατί η σωστή αυτή πρακτική να μην ακολουθείται και στο κατ' εξοχήν ερευνητικό ίδρυμα, το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών;

Η συμμετοχή των ερευνητών στα διάφορα επιστημονικά συνέδρια του εξωτερικού (της ειδικότητάς τους) είναι οργανικά απαραίτητη για τον εμπλουτισμό και την επιστημονική ενημέρωσή τους και θα πρέπει να πραγματοποιείται τουλάχιστον μια φορά κάθε δυο χρόνια κι όχι όπως μέχρι τώρα παρατηρείται, που η συμμετοχή τους δεν πραγματοποιείται ούτε μια φορά κάθε πέντε χρόνια. Και τα έξοδα της συμμετοχής τους αυτής -πέραν της αποπληρωμής του απλού εισιτηρίου που ως τα τώρα γίνεται- να διαλαμβάνουν όλα τα έξοδα στη διάρκεια της συμμετοχής τους στο συνέδριο: διατροφή, διαμονή και διακίνηση.

Εξάλλου όσοι ερευνητές ασχολούνται με την έρευνα κωδίκων, εγγράφων και αρχειακού γενικά υλικού σ' ευρωπαϊκές βιβλιοθήκες πρέπει να έχουν τουλάχιστον μια φορά κάθε δυο χρόνια την ευκαιρία να μεταβαίνουν στο εξωτερικό με πλήρη κρατικά έξοδα για εμπλουτισμό κι ενημέρωση του ερευνητικού τους έργου, δεδομένου πως όλα τα έγγραφα αυτά συνιστούν την υποδομή του συγγραφικού τους έργου.

Να επισημανθούν τέλος, έντιμε κύριε Πρόεδρε, οι ανάγκες κι οι ελλείψεις στον τομέα της έρευνας και να δρομολογηθεί η επιστημονική αντίκρισή τους. Και με βάση αυτές τις ανάγκες -κι όχι, όπως περίπου γίνεται τώρα, εική και ως έτυχε -να γίνονται οι αναγκαίες προσλήψεις. Να σημανθούν οι ανάγκες μας στη φιλολογία, την ιστορία, τη γλωσσολογία, την εθνογραφία, τη φιλοσοφία ακόμα και να επισημάνουμε και να ικανοποιήσουμε -ιδιαίτερα τώρα με την ουσιαστική αναστολή των εργασιών του Κρατικού Κυπριακού Κέντρου Μελετών -τις οργανικές απαιτήσεις που απορρέουν από την ανάγκη επιστημονικής (και πολιτικής) εντρύφησής μας στο γεωγραφικοπολιτικό μας περίγυρο με αραβολόγους, τουρκολόγους, εβραιολόγους κ.ά.

Να εξειδικεύσουμε ακόμα τα καθήκοντα που αναθέτουμε σε κάθε ερευνητή και, όταν όλες οι προϋποθέσεις που πιο πριν καθορίσαμε πληρωθούν, να επιζητείται καθεχρονικά απολογισμός από τους ερευνητές. Και να δημοσιεύονται στην ετήσια επετηρίδα του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, όπως ακριβώς γίνεται με τις δραστηριότητες καθηγητών (αναπληρωτών, επίκουρων, υφηγητών και λεκτόρων) των διάφορων πανεπιστημιακών σχολών, οι δραστηριότητες των ερευνητών και ως στοιχείο καταξίωσής τους και ως κίνητρο αλλά και για ενημέρωση του κυπριακού λαού. Και στα πλαίσια αυτά να συζητηθούν οι λόγοι για τους οποίους ερευνητές αποχωρούντες ύστερα από χρόνια απο το Κέντρο δεν παρουσιάζουν ούτε μια επιστημονική έκδοση. ή, κι αν παρουσιάζουν ύστερα από

δεκαετίες μια ή δυο, πόσα αυτή κοστολογείται; Και φοβούμαι πως πολλές δεκάδες χιλιάδες λίρες σε πολλές περιπτώσεις μας στοιχίζει μια τέτοια έκδοση, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Δεν είναι πρόθεσή μου να σχολιάσω ούτε το έργο ούτε τα δικαιώματα ούτε τα καθήκοντα των ερευνητών. Θέλω να σχολιάσω μόνο ένα σημείο που αναφέρεται στην Έκθεση, το σημείο που σχετίζεται με την ημερομηνία που θέτουν σε ισχύ τους Κανονισμούς.

Είναι η εντύπωσή μου ότι αυτή η πρόνοια ενδεχομένως να μας φέρνει έξω από το στόχο που ίσως όλοι θέλουμε, διότι, αν προκηρύχθηκε η θέση με βάση άλλα σχέδια υπηρεσίας και εμείς θέλουμε να είναι βελτιωμένες και αναβαθμισμένες οι αρμοδιότητες του ερευνητή, νομίζω ότι δε μας φέρνει στο στόχο η αναβολή της ημερομηνίας της εφαρμογής των Κανονισμών, αλλά πιθανότατα να μας βοηθούσε αν εφαρμόζονταν οι Κανονισμοί και γινόταν πρόνοια, ώστε, αν τυχόν δημοσιεύθηκε η θέση με βάση άλλα σχέδια υπηρεσίας, να ξαναδημοσιευθεί, για να μπορεί να αναβαθμιστεί πράγματι ο ρόλος και η θέση αυτού του προσώπου που θέλουμε να καλύψει σ' αυτό τον τομέα τις υπηρεσίες που χρειαζόμαστε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το είχα τονίσει στη σύντομη παρέμβασή μου. Αν μπορούσε να είχαμε τα νέα σχέδια υπηρεσίας και αν μπορούσαμε να ζητήσουμε θέση ερευνητή με βάση τα νέα σχέδια υπηρεσίας, θα το κάναμε. Ο λόγος για τον οποίο ζητούμε να ισχύσουν από την 1η Ιανουαρίου 1991 είναι για να μας δοθεί η ευκαιρία, αν είναι δυνατό, να πληρωθεί η θέση -κατόπιν διεξοδικής συζήτησης και κατόπιν γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα- και, αν η θέση αυτή τη στιγμή δεν πληρωθεί, να μπορεί να πληρωθεί με βάση τα νέα σχέδια υπηρεσίας.

Σε καμιά περίπτωση δεν μπορούσαμε να αναθεωρήσουμε τα παλιά σχέδια υπηρεσίας, διότι η θέση είχε ήδη δημοσιευθεί. Παρ' όλο που, όταν μας ήρθαν τα νέα σχέδια υπηρεσίας, κάναμε θόρυβο γι' αυτό το πράγμα, ήταν αργά. Ήδη, όταν έφθασαν τα νέα σχέδια υπηρεσίας, η θέση είχε δημοσιευθεί.

Γι' αυτό το λόγο κάναμε αυτή την πρόνοια κατόπιν γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα, ώστε να δοθεί η ευκαιρία σε περίπτωση που δεν πληρωθεί η θέση να μπορεί να ξαναδημοσιευθεί με βάση τα νέα σχέδια υπηρεσίας και πρέπει να υπάρξει ένα χρονικό διάστημα από την προηγούμενη δημοσίευση, για να μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή τα νέα σχέδια υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, κύριε Ψυλλίδη, αν εν τω μεταξύ μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1991 πληρωθεί αυτή η θέση, θα πληρωθεί με βάση τα παλιά σχέδια υπηρεσίας.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Πολύ σωστά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, υπάρχει καμιά ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Έγγραφα κατατεθέντα στη Βουλή στις 3 Μαΐου 1990 που αφορούν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΣΤΙΣ 3 ΜΑΪΟΥ 1990 ΕΓΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3 (1) (α) ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ) ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 1985 (ΑΡ. 99 ΚΑΙ 122 ΤΟΥ 1985)

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω Έγγραφο (με αρ. 88/1990) σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή ήταν παρόντες και οι αξιότιμοι Βουλευτές κ Π. Στυλιανού και Α. Χρυσοστόμου.

Με το πιο πάνω Έγγραφο, που κατατέθηκε στη Βουλή στις 3 Μαΐου 1990 από τον Υπουργό Οικονομικών σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμων του 1985 (Αρ. 99 και 122 του 1985), γίνεται εισήγηση για μετατροπή 129 ωρομισθίων που εκτελούν δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα σε έκτακτους υπαλλήλους με βάση τον κατάλογο που έχει υποβληθεί στη Επιτροπή Οικονομικών στο στάδιο της συζήτησης του όλου θέματος των ωρομισθίων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, ο αριθμός των ωρομισθίων για μετατροπή σε εκτάκτους έχει διαφοροποιηθεί από τον αρχικό κατάλογο των 131 σε 129, γιατί 2 από τα επηρεαζόμενα άτομα διορίστηκαν στο μεταξύ σε οργανικές θέσεις στη δημόσια υπηρεσία.

Με βάση σχετικές Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 3.4.1989 και 24.8.1989 εγκρίθηκε όπως οι υπάλληλοι που έχει διαπιστωθεί ότι εκτελούν δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα μετατραπούν αρχικά σε έκτακτους υπαλλήλους και στη συνέχεια μονιμοποιηθούν με βάση σχετικό νομοσχέδιο που θα κατατεθεί στη Βουλή. Για το σκοπό αυτό είχε σταλεί στη Βουλή και παλαιότερα σχετικό έγγραφο, το οποίο όμως ύστερα από παραστάσεις των ενδιαφερομένων αποσύρθηκε από το αρμόδιο Υπουργείο για επανεξέταση, με στόχο τη βελτίωση των

όρων μετατροπής των εν λόγω ωρομισθίων σε εκτάκτους. Οι βελτιωμένοι όροι μετατροπής, όπως προνοούνται στο υπό συζήτηση έγγραφο, συνοψίζονται στα πιο κάτω:

(α) Το ωρομίσθιο προσωπικό θα διοριστεί στις δημόσιες θέσεις (τα καθήκοντα των οποίων αποδεδειγμένα εκτελούσε), όπως αυτές εμφανίζονται στους Προϋπολογισμούς του 1987, πριν από την εισαγωγή του σχεδίου ομαδοποίησης των δημόσιων θέσεων, εκτός από τις περιπτώσεις του προσωπικού το οποίο εκτελούσε καθήκοντα κλητήρα ή βοηθού γραφείου, το οποίο και θα διοριστεί στη νέα ομαδοποιημένη θέση Βοηθού Γραφείου του Γενικού Βοηθητικού Προσωπικού των Γενικών Κατηγοριών Προσωπικού.

(β) Ο ωρομίσθιος θα πρέπει να εκτελούσε δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα πάνω σε πλήρη βάση για τρία τουλάχιστον χρόνια μέχρι και τις 26.9.1988.

(γ) Ο ωρομίσθιος πρέπει να ικανοποιεί τα σχέδια υπηρεσίας της θέσης στην οποία θα διοριστεί (εξαιρουμένου του όρου για επιτυχία σε ειδική γραπτή εξέταση που προβλέπει το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Βοηθού Γραφείου του Γενικού Βοηθητικού Προσωπικού).

(δ) Το προσωπικό θα ενταχθεί στις κλίμακες των θέσεων στις οποίες θα διοριστεί με βάση τις απολαβές του ως ωρομίσθιου μειωμένες κατά 7.5%, σε καμιά όμως περίπτωση το προσωπικό αυτό δεν μπορεί να τοποθετηθεί -

(ι) σε σημείο της κλίμακας ψηλότερο από τη βαθμίδα στην οποία θα ετοποθετείτο λαμβανομένων υπόψη των συμπληρωμένων ετών υπηρεσίας του σε δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα από το 1978 και μετά ή

(ιι) πιο χαμηλά από την αφετηρία της κλίμακας της θέσης στην οποία θα διοριστεί.

Ανεξάρτητα από τις πρόνοιες της παραγράφου (δ) (ι) πιο πάνω, σε καμιά περίπτωση οι μειωμένες κατά 7.5% ετήσιες απολαβές του προσωπικού δεν μπορούν να μειωθούν κατά ποσό που να υπερβαίνει τις £400 το χρόνο.

(ε) Η μετατροπή του ωρομισθίου σε έκτακτο υπάλληλο πρέπει να γίνει αναδρομικά από 1η Οκτωβρίου 1989.

Η Επιτροπή, υιοθετώντας τη μετατροπή των εν λόγω ωρομισθίων σε έκτακτους υπαλλήλους, είναι της γνώμης ότι δεν εγείρεται θέμα απαγόρευσης των συνεπακόλουθων προσλήψεων που προτείνονται κάτω από τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο υπό αναφορά έγγραφο.

Στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος και στη διάρκεια αυτής στάλήκαν στην Επιτροπή πολλά υπομνήματα από μέρους ενδιαφερόμενων προσώπων που διαμαρτύρονταν, γιατί δεν είχαν περιληφθεί στον κατάλογο των ωρομισθίων που τώρα μετατρέπονται σε ημερομίσθιους.

Η Επιτροπή για καθαρά αντικειμενικούς λόγους δεν ήταν σε θέση να επιβεβαιώσει ή όχι τους ισχυρισμούς που περιέχονταν στα υπομνήματα αυτά, γι'αυτό και κάλεσε τους αρμοδίους να εξετάσουν κάθε περίπτωση ξεχωριστά και να επανέλθουν το συντομότερο με τις εισηγήσεις τους. Με αφορμή τις παραστάσεις αυτές η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να παρατηρήσει ότι ο υπό αναφορά

κατάλογος έγινε δεκτός από την Επιτροπή, γιατί οι αρμόδιοι τη διαβεβαίωσαν ότι η ετοιμασία του στηρίχτηκε πάνω στην αντικειμενική διερεύνηση κάθε περίπτωσης ξεχωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η μετατροπή των 129 ωρομίσθιων υπαλλήλων σε εκτάκτους είναι ένα μέτρο που επανορθώνει μια αδικία. Οι 129 ωρομίσθιοι, ενώ εκτελούσαν για μεγάλο χρονικό διάστημα δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα, δεν είχαν καταταγεί στη θέση του εκτάκτου ούτε απολάμβαναν εκείνων των δικαιωμάτων που έπρεπε να απολαμβάνουν.

Κατά συνέπεια εμείς θα συμφωνήσουμε όπως εγκριθούν τα σχετικά έγγραφα. Υπάρχει όμως ένα πρόβλημα. Όπως αναφέρει και η Έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής, ένας αριθμός προσώπων που δεν περιλήφθηκαν στον κατάλογο των αρμοδίων έχουν παραπονεθεί, επειδή δικαιούνταν να περιληφθούν σ' αυτό τον κατάλογο και να μετατραπούν σε εκτάκτους και δεν περιλήφθηκαν. Γι' αυτό εμείς υποστηρίζουμε την εισήγηση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής όπως οι αρμόδιοι ετοιμάσουν νέο κατάλογο με βάση τα παράπονα που έχουν εκφραστεί, έτσι που να επανορθωθεί και οποιαδήποτε αδικία έχει παραβλεφθεί από τους αρμοδίους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλωστε αυτή είναι και η εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, κύριε Πουμπουρή.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την έγκριση των σημερινών εγγράφων φτάνει σε πέρας η ταλαιπωρία, η αγωνία και τα βάσανα 129 ατόμων τα οποία, ενώ εργάζονταν τόσα χρόνια και εκτελούσαν δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα, θεωρούνταν ωρομίσθιοι. Με την έγκριση των εγγράφων αυτών αίρεται αυτή η αδικία.

Όμως πρέπει να πούμε ότι με την έγκριση αυτών των εγγράφων παραμένουν δυο κενά ακόμα. Το πρώτο είναι η αποστολή στο Σώμα το συντομότερο δυνατό νομοσχεδίου το οποίο να μετατρέπει τους εκτάκτους αυτούς σε μόνιμους κυβερνητικούς υπαλλήλους. Αυτή άλλωστε είναι και η πρόθεση της ίδιας της κυβέρνησης, όπως διαβιβάστηκε στην Επιτροπή Οικονομικών. Γι' αυτό το πρώτο που αναμένουμε είναι ότι στο πιο σύντομο χρονικό διάστημα θα πρέπει η Εκτελεστική Εξουσία μετά την έγκριση των εγγράφων αυτών να στείλει νομοσχέδιο με το οποίο οι έκτακτοι αυτοί να μετατρέπονται σε μονίμους.

Το δεύτερο κενό που υπάρχει είναι ότι υπάρχουν στοιχεία και έγιναν πολλά παράπονα ότι αριθμός ωρομισθίων οι οποίοι εκτελούν δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα δεν έχουν περιληφθεί σ' αυτό τον κατάλογο.

Η Επιτροπή Οικονομικών δεν ήταν δυνατό να ερευνήσει αυτά τα θέματα ούτε και είναι της αρμοδιότητάς της να το κάμει. Όμως η Επιτροπή Οικονομικών έχει τη γνώμη ότι όλες αυτές οι περιπτώσεις ατόμων τα οποία έχουν παράπονο ότι έγινε διάκριση σε βάρος τους θα πρέπει να εξεταστούν από την Εκτελεστική

Εξουσία και μάλιστα το συντομότερο δυνατό και για όλες τις περιπτώσεις οι οποίες είναι παρόμοιες με τους 129, που σήμερα μετατρέπουμε σε εκτάκτους και αύριο ελπίζω σε μονίμους, θα πρέπει να ετοιμαστεί νέος κατάλογος, ο οποίος επίσης το συντομότερο να σταλεί στη Βουλή, ώστε και αυτοί οι ωρομίσθιοι, που κάτω από τις ίδιες συνθήκες θα έπρεπε σήμερα να είχαν μετατραπεί σε εκτάκτους, τουλάχιστον να μετατραπούν αύριο και να αρθεί η αδικία που γίνεται σε βάρος τους.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με τον τρόπο που έθεσε τα θέματα ο υπεύθυνος επί των οικονομικών θεμάτων του ΑΔΗΣΟΚ. Όμως πρέπει να τονιστούν τα εξής: Πράγματι η κυβέρνηση και η Επιτροπή έχουν διορθώσει μια σοβαρή αδικία που έγινε σε βάρος 129 ατόμων και χαιρόμαστε που σήμερα πράγματι η κατάσταση έχει πάρει την οριστική της πορεία προς το να διορθωθούν τα πράγματα. Όμως πράγματι υπάρχουν και άλλες περιπτώσεις και, αν αυτές οι περιπτώσεις δεν έχουν ακόμα εξεταστεί από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, αυτό οφείλεται στο ότι η κυβέρνηση καθυστερεί να μας στείλει τους καταλόγους εκείνους που αναμένουμε, δηλαδή την ορθολογιστική μελέτη του κατά πόσο εμπίπτουν στα ίδια κριτήρια που ισχύουν για τους 129 τους οποίους έχουμε εγκρίνει.

Σίγουρα συμφωνούμε κι εμείς ότι όσοι γίνουν από ωρομίσθιοι, με βάση αυτά τα κριτήρια, έκτακτοι πρέπει και να μονιμοποιηθούν.

Όμως πρέπει να δοθεί και μια προειδοποίηση στην κυβέρνηση, η οποία δε λέχθηκε προηγουμένως. Όταν μιλούμε για το θεσμό των εκτάκτων, υπάρχουν κάποια κριτήρια τα οποία έχει καθορίσει η Επιτροπή με πάρα πολλή προσοχή και τα οποία η κυβέρνηση κανονικά έχει δεχτεί. Όμως παρανομεί η κυβέρνηση, διότι δεν εφαρμόζει αυτά τα κριτήρια, και, ενώ ερχόμαστε εμείς και περικόπτουμε τους μονίμους στους τακτικούς προϋπολογισμούς, για να επιφέρουμε κάποιες οικονομίες, διά του θεσμού των εκτάκτων οι οποίοι προσλαμβάνονται όχι σαν αυτούς εδώ, που δικαίως θα γίνουν έκτακτοι και μετά μόνιμοι, η κυβέρνηση έχει καταντήσει το θέμα αυτό των εκτάκτων τον πίθο των Δαναΐδων.

Γι' αυτό το λόγο έχει δοθεί ένα μήνυμα ομόφωνο από όλες τις πλευρές από την Επιτροπή Οικονομικών, ότι, αν η κυβέρνηση δεν αντιμετωπίσει σφαιρικά πλέον το θέμα των εκτάκτων και της περισυλλογής η οποία αναμένεται, τότε τουλάχιστον εμείς, και πιστεύω και τα άλλα μέλη της Επιτροπής, θα προχωρήσουμε σε κάποια μέτρα, για να αναγκαστεί η κυβέρνηση και ιδιαίτερα ο Υπουργός Οικονομικών να ακολουθήσει μια σωστή, ορθολογιστική πολιτική στο θέμα των εκτάκτων και να εφαρμόσει, κύριε Πρόεδρε, τα κριτήρια τα οποία έχουν τεθεί προ πολλού χρόνου εκ μέρους της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα κι εγώ με τη σειρά μου να χαιρετίσω τα υπό έγκριση έγγραφα τα οποία πράγματι θέτουν ένα τέρμα στην αδικία η οποία κράτησε πολλά χρόνια.

Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι μεγάλος αριθμός αυτών των υπαλλήλων 18 ολόκληρα χρόνια ήταν ωρομίσθιοι, πρέπει να δεχτούμε ότι τουλάχιστον τερματίζεται το άγχος που είχαν αυτές οι οικογένειες για το μέλλον και των ιδίων και των παιδιών τους. Φαίνεται όμως ότι η μετατροπή τους σε εκτάκτους, κύριε Πρόεδρε, αφήνει ακόμα κάποια παράθυρα, όπως είδα στο έγγραφο, επειδή μπορεί ορισμένοι απ' αυτούς υπό το κάλυμμα ότι δεν έχουν τα προσόντα τα οποία προνοούνται για τη θέση η οποία αναμένεται να δημιουργηθεί να περάσουν από κάποιες εξετάσεις και υπάρχει το ενδεχόμενο ορισμένοι να μη μονιμοποιηθούν τελικά.

Είναι πιστεύω το μήνυμα αυτού του Σώματος ότι και οι 129 αυτοί έκτακτοι, οι οποίοι τόσα χρόνια έχουν ταλαιπωρηθεί, πρέπει να μετατραπούν σε μόνιμους υπαλλήλους, σύμφωνα με την επιθυμία του Σώματος. Και συμφωνώ επιπλέον ότι πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά και ο κατάλογος των υπόλοιπων ωρομισθίων και, αν εμπίμπτουν στις ίδιες κατηγορίες, αν δηλαδή εκτελούν δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα, πρέπει να ικανοποιηθεί επιτέλους και αυτών το αίτημά τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ύστερα από τέσσερις-πέντε ομιλητές φυσικό είναι να επαναλάβουμε μερικά από όσα λέχθηκαν. Πάντως με το έγγραφο που μόλις τώρα διαβάστηκε και που αφορά τη μετατροπή 129 ωρομίσθιων υπαλλήλων σε εκτάκτους -και, όπως ελπίζουμε, πολύ σύντομα σε μόνιμους υπαλλήλους- αίρεται πράγματι μια αδικία που επικρατούσε πολλά χρόνια. Έχουμε αναμειχθεί στο πρόβλημα των ωρομισθίων εδώ και αρκετά χρόνια και καταβάλαμε αρκετές προσπάθειες, αλλά πρέπει να ομολογήσουμε ότι πραγματικά το Τμήμα Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών έχει δείξει αρκετή αντίδραση στο να δεχθεί ότι αυτοί οι υπάλληλοι ύστερα από τόσα χρόνια υπηρεσίας εκτελούν δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα.

Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι το έγγραφο αυτό και η απόφαση αυτή θα έχουν αναδρομική ισχύ από την 1η του Οκτώβρη του 1989 ικανοποιεί σε κάποιο βαθμό και το αίτημα των ωρομισθίων. Παραμένει πράγματι ως γεγονός η εκκρεμότητα των υπολοίπων, οι οποίοι είναι και ένας πολύ μεγάλος αριθμός, και πρέπει να σταλεί το μήνυμα από όλες τις πλευρές της Βουλής προς το Τμήμα Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών ότι πρέπει να επαναλάβει την έρευνα για καθένα ξεχωριστά από τους ωρομίσθιους υπαλλήλους οι οποίοι παραμένουν σε εκκρεμότητα και να φέρει αυτό τον κατάλογο στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού της Βουλής, για να καθίσουμε πάλι, να εγκύψουμε σ' αυτό το πρόβλημα και να βρούμε μια δίκαιη λύση, για να ικανοποιήσουμε και το αίτημα των υπόλοιπων ωρομίσθιων υπαλλήλων.

Ευχαριστώ.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μόνο δύο λόγια από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Δημητρίου, από τη θέση σου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο δύο λόγια θα ήθελα να προσθέσω. Επειδή στην επαρχία μας, τη Λάρνακα, υπάρχουν αρκετοί ωρομίσθιοι που δεν έχουν δυστυχώς ενταχθεί σ' αυτό τον κατάλογο, θα παρακαλούσα να σταλεί ένα μήνυμα στην Εκτελεστική Εξουσία: Ο κατάλογος που από καιρό καθυστερεί να έρθει σήμερα ενώπιον της Βουλής, διότι πραγματικά εδώ και ενάμιση χρόνο αναμένουμε αυτό τον κατάλογο. Και θα ήθελα να σταλεί αυτό το μήνυμα για επίσπευση της ετοιμασίας αυτού του καταλόγου και αναμένουμε το συντομότερο νομοσχέδιο για τη μονιμοποίηση αυτών των υπαλλήλων που εγκρίνουμε σήμερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση αυτών των εγγράφων;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα έγγραφα εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β', που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(1) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990.

(2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1990.

(3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1990.

(4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 5) του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα τα θέματα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(5) Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Γενικοί Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(6) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Το επόμενο θέμα μας είναι το Κεφάλαιο Γ', Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 712 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 26 Απριλίου 1990.

«Από το 1982 που αφυπηρέτησε ο τότε 'Επαρχος Αμμοχώστου ήταν μόνιμο φαινόμενο να χηρεύει και να τελεί υπό αναπλήρωση η θέση του Επάρχου Αμμοχώστου.

Πριν από δυο περίπου χρόνια διορίστηκε μόνιμος 'Επαρχος Αμμοχώστου, αλλά τώρα, σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες, επίκειται η μετάθεσή του στο Υπουργείο Εσωτερικών, χωρίς να έχει οριστεί αντικαταστάτης.

Η ελεύθερη Αμμόχωστος, πέρα από τα ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζει λόγω της συνεχιζόμενης κατοχής, είναι μια ταχύτατα αναπτυσσόμενη περιοχή με τη μεγαλύτερη τουριστική ανάπτυξη στην Κύπρο, με ραγδαία οικιστική ανάπτυξη και με έντονη δραστηριότητα σε όλους τους άλλους τομείς. Ακόμα, οι περισσότερες κοινότητες της ελεύθερης Αμμοχώστου είναι συμβούλια βελτίωσης με αυξημένες κατά συνέπεια τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες του Επάρχου.

'Ετσι η για χρόνια απαράδεκτη απουσία Επάρχου και η απειλούμενη μετακίνηση του σημερινού Επάρχου Αμμοχώστου δημιουργούν σοβαρό πρόβλημα στη λειτουργία της επαρχιακής διοίκησης και την ανάπτυξη της ελεύθερης Αμμοχώστου.

Γι' αυτό καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή:

1. Αν και γιατί αποφασίστηκε η μετακίνηση του Επάρχου Αμμοχώστου.
2. Θεωρεί η κυβέρνηση την ακριτική ελεύθερη Αμμόχωστο επαρχία δεύτερης κατηγορίας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 713 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιαννάκη Μάτση στις 27 Απριλίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη σημερινή κατάσταση ελέγχου του κυπριακού εναέριου χώρου (FIR) και συγκεκριμένα:

(1) Ποιες διεθνείς συνθήκες καθορίζουν και διέπουν τον εναέριο χώρο που ελέγχεται από την Κυπριακή Δημοκρατία και από πότε;

(2) Υπήρξε οποιαδήποτε διαφοροποίηση των συνθηκών αυτών;

(3) 'Εχουν εν τω μεταξύ εγερθεί διεκδικήσεις επί του κυπριακού εναέριου χώρου;

(4) Υπάρχουν επεμβάσεις σ' αυτόν και πώς αντιμετωπίζονται διεθνώς;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 714 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 4 Μαΐου 1990.

«Οι πρόσφυγες κάτοικοι του συνοικισμού Μοσφιλωτής μου εξέθεσαν τα πιο κάτω προβλήματα κατά την τελευταία επίσκεψή μου:-

1) Υπάρχει αίτημα τα οικόπεδα που διανοίγονται για τις ανάγκες των φτωχών οικογενειών να μπορούν να απαιτηθούν και από φτωχούς πρόσφυγες, αν το επιθυμούν.

2) 'Ενεκα του υψόμετρου όπου βρίσκεται το χωριό Μοσφιλωτή οι ηλιακοί θερμοσίφωνες καταστρέφονται συχνά, γι'αυτό και χρειάζεται οικονομική βοήθεια για αντικατάστασή τους.

3) Οι δρόμοι εντός του συνοικισμού κατέστησαν αδιάβατοι και γι' αυτό υπάρχει αίτημα επιδιόρθωσής τους.

4) Οι 'φάλιες' που χρησιμοποιούνται για τα λατομεία της περιοχής προκαλούν οχληρία αλλά και μεγάλες ρωγμές στις προσφυγικές κατοικίες.

Γι'αυτό καλείται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να επιλύσει τα ανωτέρω προβλήματα που αφορούν τους πρόσφυγες κατοίκους της Μοσφιλωτής.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 715 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 4 Μαϊου 1990.

«Οι πρόσφυγες κάτοικοι του συνοικισμού Ψευδά μου έχουν υποβάλει κατά την επίσκεψή μου εκεί τα πιο κάτω αιτήματα:

1. Υπάρχει ανάγκη μιας επιπλέον αίθουσας διδασκαλίας για τη νέα σχολική περίοδο, γιατί οι μαθητές θα αυξηθούν ακόμα περισσότερο.
2. Υπάρχει ανάγκη για περίφραξη του σχολικού χώρου, γιατί καραδοκούν κίνδυνοι για τους μικρούς μαθητές τόσο από τα διερχόμενα αυτοκίνητα όσο και από τις 'δόμες' λόγω του ανισόπεδου του σχολικού χώρου.
3. Τα οικόπεδα που προορίζονται για φτωχές οικογένειες να μπορούν να αποκτηθούν και από πρόσφυγες που έχουν χαμηλά εισοδήματα, αν οι τελευταίοι επιθυμούν να στεγαστούν σε τέτοια οικόπεδα.
4. Ο καινούργιος δρόμος που έχει τελευταία κατασκευαστεί κατέστη επικίνδυνος ένεκα των αμμοχαλίκων που πέφτουν από τα διερχόμενα φορτηγά αυτοκίνητα.

Γι' αυτό καλείται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να επιλύσει τα ανωτέρω προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες κάτοικοι του συνοικισμού Ψευδά.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 716 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 4 Μαϊου 1990.

«Οι πρόσφυγες κάτοικοι που διαμένουν στο χωριό Κελλιά της Λάρνακας αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα, τα κυριότερα από τα οποία είναι:-

1) Η απόρριψη των λυμάτων σε σημείο πολύ κοντά στο χωριό έχει σοβαρή επίδραση τόσο στην υγεία των κατοίκων όσο και στο φυσικό περιβάλλον.Γι' αυτό υπάρχει καθολικό αίτημα των προσφύγων να σταματήσει η απόρριψη λυμάτων στην περιοχή τους, πράγμα που τους υποσχέθηκαν οι εκάστοτε κυβερνήσεις. Μάλιστα τονίζουν ότι η τελευταία έδωσε και χρονοδιάγραμμα απομακρύνσεως των λυμάτων που δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν τηρήθηκε.

2) Υπάρχει αίτημα για διάνοιξη δρόμου από το συνοικισμό προς το σχολείο.

3) Το σχολείο έχει ανάγκη γενικών επιδιορθώσεων. Πρόσθετα πρέπει να ανεγερθεί νέο αποχωρητήριο για τους μαθητές κοντά στο σχολικό κτίριο, γιατί είναι προβληματική η χρησιμοποίηση του υπάρχοντος κατά την περίοδο του χειμώνα, ένεκα της απόστασής του από το υπόλοιπο κτίριο.

4) Υπάρχει αίτημα για δενδροφύτευση και εξωραϊσμό του χώρου του πρασίνου.

Γι' αυτό καλείται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να αντικρίσει θετικά τα ανωτέρω αιτήματα.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 108, ημερομηνίας 6 Σεπτεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα των κατοίκων Μουτουλλά για ανασχεδιασμό του υφιστάμενου δρόμου Μουτουλλά-Πεδουλά παρά την τοποθεσία 'Αργάκι του Νίκου', σε τρόπο που να αξιοποιηθεί χώρος για τη δημιουργία κοινοτικού γηπέδου, παραθέτω τα πιο κάτω:

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, παρ' όλον ότι η δημιουργία γηπέδου δεν ανήκει στην αρμοδιότητά του, ανέλαβε να ετοιμάσει προκαταρκτική εκτίμηση του έργου, για να διευκολύνει την κοινότητα. Βάσει της εκτίμησης το έργο θα στοίχιζε περί τις £100,000.

Η κατασκευή γηπέδου στον πιο πάνω χώρο εξυπακούει προώθηση απαλλοτρίωσης τόσο για το χώρο του γηπέδου όσο και της αναγκαίας γης που θα καταληφθεί βάσει της νέας χάραξης του δρόμου που θα είναι χρονοβόρα.

Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι ο εργολάβος του έργου θα ήγειρε αξιώσεις για αποζημιώσεις από την παραμονή των μηχανημάτων του στην περιοχή, μέχρις ότου λήξουν οι εν λόγω διαδικασίες. Εξάλλου η δημιουργία γηπέδου στον εν λόγω χώρο δε φαίνεται να είναι εφικτή, διότι οι εργασίες του δρόμου προχωρούν με γοργό ρυθμό και έχουν προ πολλού εξαντληθεί τα περισσεύματα εκσκαφών που προορίζονταν για επιχωματώσεις.

Το αίτημα επανεξετάσθηκε πρόσφατα από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Συγκοινωνιών και Έργων και αποφασίστηκε όπως αναλάβει το Υπουργείο Εσωτερικών να μελετήσει το όλο πρόβλημα σε συσχετισμό με άλλα προβλήματα της κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ. 219, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Καμπιών για επίσπευση της καταβολής των αποζημιώσεων στους ιδιοκτήτες γης για τις σχετικές απαλλοτριώσεις για τη διαπλάτυνση του δρόμου Καμπιών-Καπέδων, παραθέτω τα πιο κάτω:

Από έρευνα εξακριβώθηκε ότι δεν εκκρεμεί ούτε στο Τμήμα Δημόσιων Έργων ούτε στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας θέμα καταβολής αποζημίωσης σε ιδιοκτήτες γης που απαλλοτριώθηκε για τη διαπλάτυνση του πιο πάνω δρόμου και που έχουν αποδεχθεί τη σχετική αποζημίωση.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 334, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η εξέλιξη του αριθμού των μαθητών του Παγκύπριου Γυμνασίου τα τελευταία χρόνια έχει ως εξής:

1981-82:				
	Γυμνασιακός κύκλος	902		
	Λυκειακός κύκλος	955	=	1,857
1982-83:				
	Γυμνασιακός κύκλος	716		
	Λυκειακός κύκλος	1,093	=	1,809
1983-84	(Λυκειακός κύκλος μόνο)			1,194
1984-85	»			1,335
1985-86	»			1,094
1986-87	»			1,010
1987-88	»			911
1988-89	»			697
1989-90	»			547
1990-91	(πρόβλεψη)			515
1991-92	»			540
1992-93	»			560
1993-94	»			600
1994-95	»			630

Ο αριθμός των μαθητών του Παγκύπριου Γυμνασίου μειώθηκε σημαντικά, κυρίως λόγω των δημογραφικών εξελίξεων και γιατί καταργήθηκε ο γυμνασιακός του κύκλος. Σημειώνεται ότι ο μέσος όρος των μαθητών στα λύκειά μας φέτος είναι 438 μαθητές.

Το πρόβλημα της μείωσης του αριθμού των μαθητών του Παγκύπριου Γυμνασίου απασχόλησε και απασχολεί το Υπουργείο Παιδείας. Ειδική Επιτροπή επανεξέτασε τη δυνατότητα καθιέρωσης εκπαιδευτικής περιφέρειας ή και την επαναλειτουργία του και ως γυμνασίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 407, ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Τα επιδόματα σε ανθρώπους του πνεύματος και της τέχνης που δυσπραγούν (και που δεν είναι απαραίτητα παλαίμαχοι) άρχισαν να παραχωρούνται (πάντοτε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ισχύος ενός χρόνου) από το 1982.

Πιο κάτω παραθέτω την εξέλιξη του θεσμού:

1982	9	άτομα	από	£ 40	το	μήνα
1983	17	»	»	£ 50	»	»
1984	18	»	»	£ 50	»	»
1985	20	»	»	£ 50	»	»
1986	20	»	»	£ 60	»	»
1987	22	»	»	£ 60	»	»
1988	20	»	»	£ 70	»	»
1989	22	»	»	£100	»	»
1990	24	»	»	£100	»	»

Όπως φαίνεται από τα πιο πάνω, τα ποσά των επιδομάτων στα οκτώ χρόνια της λειτουργίας του θεσμού έχουν διπλασιαστεί. Αύξησή τους προγραμματίζεται για το 1991.

Ας σημειωθεί ότι ο θεσμός αυτός λειτούργησε αντί ενός πιο σύνθετου, πιο μόνιμου και πιο φιλόδοξου σχεδίου, που το Υπουργείο Παιδείας ετοίμασε στα 1979. Πρόθεσή μας είναι να το επαναφέρουμε για συζήτηση και λήψη νέων αποφάσεων.

Ακόμα αναφέρουμε ότι η Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας επεξεργάζεται ένα άλλο σχέδιο τιμητικών διακρίσεων σε παλαίμαχους ανθρώπους των γραμμάτων, επιστημών και τεχνών, που όμως δε θα έχει τη μορφή οικονομικού χορηγήματος και που θα εξαγγείλει πολύ σύντομα.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 426, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Πρόθεση της κυβέρνησης δεν ήταν να τερματίσει ανεξαίρετα την παροχή επιδόματος μεταφορικών στους πρόσφυγες μαθητές, αλλά να περιορίσει την παροχή του ωφελήματος στις απόλυτα δικαιολογημένες περιπτώσεις και σε ορισμένες μόνο κατηγορίες, ώστε με την εξοικονόμηση μέρους του κονδυλίου που διατίθεται τώρα από ένα εκατομμύριο και πλέον λίρες να βοηθηθούν και περιπτώσεις μη προσφύγων μαθητών που πραγματικά έχουν ανάγκη του βοηθήματος.

Οπωσδήποτε έχει ήδη αποφασιστεί η συνέχιση της κάλυψης των μεταφορικών των προσφύγων μαθητών και για το τρέχον σχολικό έτος, εκτός της περίπτωσης των μαθητών που φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία, όπου τερματίστηκε η παροχή του επιδόματος από τον περασμένο Γενάρη.

Όπως αναμένεται, από του προσεχούς σχολικού έτους θα ισχύσει νέο σχέδιο επιδότησης των μεταφορικών των μαθητών για εφαρμογή της πιο πάνω πολιτικής στο θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 427, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«1. Ανθολογία Κυπριακής Λογοτεχνίας για το Γυμνάσιο

1.1. Η πιο πάνω ανθολογία έχει ολοκληρωθεί τόσο από την άποψη της ανθολόγησης, όσο και του σχολιασμού των κειμένων. Η ανθολόγηση

είναι θεματική και σ' αυτήν ανθολογούνται και συγγραφείς της γενιάς του '60 και του '74.

Το βιβλίο είναι έτοιμο για εκτύπωση και έχουν ήδη ζητηθεί προσφορές.

1.2. Την Ανθολογία Κυπριακής Λογοτεχνίας Γυμνασίου απαρτίζουν δυο μέρη.

Στο πρώτο μέρος ανθολογούνται κείμενα που καλύπτουν την 'Ιστορική εμπειρία της Κύπρου' και στο δεύτερο μέρος κείμενα που αναφέρονται στο θέμα 'Ο άνθρωπος και ο κόσμος'. Η ανθολόγηση είναι θεματική, για να συμβαδίζει με τη θεματική διδασκαλία κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας που ισχύει στο Γυμνάσιο. Αυτή εξάλλου ήταν και η απόφαση της ειδικής συμβουλευτικής επιτροπής ανθολογίων κυπριακής λογοτεχνίας.

Στο πρώτο μέρος μεταξύ των άλλων ενοτήτων ειδική ενότητα καλύπτει τον αγώνα του 1955-59. Σ' αυτήν ανθολογούνται κείμενα δόκιμων λογοτεχνών, ποιητικά και πεζά, ιδιαίτερα της γενιάς του '60. Παράλληλα ανθολογούνται κείμενα ηρώων (επιστολές, αποσπάσματα ημερολογίων), όπου δίνεται η μαρτυρία των ανθρώπων που δημιούργησαν το έπος του 55-59.

2. Ανθολογία Κυπριακής Λογοτεχνίας για το Λύκειο. (ΜΕΡΗ Α-Δ)

Η ανθολόγηση στο Λύκειο είναι γραμματολογική και όχι θεματική και φτάνει ως την πρώτη μεταπολεμική γενιά (1955). Τούτο έγινε σύμφωνα με την εισήγηση της ειδικής συμβουλευτικής επιτροπής και σύμφωνα με τις απόψεις των λογοτεχνικών σωματείων. Καθώς η ανθολόγηση φτάνει γραμματολογικά ως το 1955, είναι φυσικό τα κείμενα που αναφέρονται στο '55 να είναι περιορισμένα. Σε μελλοντική επανέκδοση θα καταβληθεί προσπάθεια να ενταχθούν και άλλα κείμενα σχετικά με τον αγώνα του 55-59.

Η ανθολογία κυκλοφορεί από το 1987 και έχει αποσπάσει θετικές κριτικές.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 429, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Έχουν γίνει από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, στο οποίο υπάγονται οι Κεντρικές Φυλακές, μελέτες και προσχέδια για μουσειακή αξιοποίηση του χώρου των φυλακών που σχετίζεται με τον απελευθερωτικό αγώνα 1955-1959.

Η αξιοποίηση του χώρου αυτού θα προωθηθεί, μόλις εκτελεστούν ορισμένα οικοδομικά έργα που προγραμματίστηκαν για το 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαΐου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 430, ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με κατασκευή φράγματος στη Βυζακιά, παραθέτω τα πιο κάτω:-

Ετοιμάστηκαν ήδη τα σχέδια και οι προδιαγραφές για την κατασκευή του φράγματος. Η εκτέλεση του έργου θα επιδιωχθεί μέσω των ετήσιων προϋπο-

λογισμών του κράτους. Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1990 περιλήφθηκε πίστωση £50,000 για εκτέλεση προκαταρκτικών εργασιών (ερευνητικής φύσεως). Σε συνάντηση που είχα στις 2.1.1990 με αντιπροσωπείες των χωριών Βυζακιά, Νικητάρι και Ποτάμι τους παρέσχα σχετική ενημέρωση.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 435, ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το ύψος της ετήσιας σχολικής φορολογίας κάθε κοινότητας υπολογίζεται με βάση τον προϋπολογισμό εξόδων-εσόδων του δημοτικού της σχολείου και αφού ληφθεί υπόψη το ποσό της κατά μαθητή κρατικής επιχορήγησης.

Επομένως το ποσό της φορολογίας και της κατά μαθητή κρατικής επιχορήγησης θα πρέπει με τη λήξη του σχολικού έτους να εξαντληθεί. Όμως σε πολλές περιπτώσεις το ποσό της φορολογίας αυξάνεται από τις ίδιες τις σχολικές/κοινοτικές επιτροπές, για να καλυφθούν και κάποιες ανάγκες σχολείων τους είτε αμέσως είτε αφού συγκεντρωθεί υπολογίσιμο αποθεματικό με τις αυξήσεις του ποσού φορολογίας πέραν του ενός χρόνου.

Είναι για τούτο που η νομοθεσία δεν προβλέπει υπολογισμό τόκων για τα ποσά που σε ορισμένες περιπτώσεις και προσωρινά παρουσιάζονται σε πίστη σχολικών λογαριασμών στο λογιστήριο του Υπουργείου Παιδείας.

Αντίθετα τα μικρά και προσωρινά δάνεια που εκδίδονται από τον κοινό λογαριασμό των σχολείων οριζόμενο από το νόμο ως Ταμείο «Α» επιβαρύνονται με χαμηλό επιτόκιο για κάλυψη εξόδων λειτουργίας του ταμείου και αύξηση του αποθεματικού του για εξυπηρέτηση των κοινοτήτων που έχουν ανάγκη δανειοδότησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 436, ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας θέτει πάντοτε στη διάθεση των κοινοταρχών όλα τα στοιχεία που αφορούν την κατάσταση του σχολικού λογαριασμού της κοινότητάς τους που τηρείται στο Υπουργείο Παιδείας. Προτιμάται ο τρόπος τούτος ενημέρωσης παρά η αναφορά απλώς ενός υπολοίπου την 31η Αυγούστου (που λήγει το σχολικό έτος) που πολλές φορές δεν είναι το πραγματικά διαθέσιμο, αφού σε τούτο περιλαμβάνονται σε πολλές περιπτώσεις οφειλόμενα ποσά προς εργολάβους, ποσά για άλλες υποχρεώσεις ή και ανείσπρακτα ποσά φορολογίας.

Οπωσδήποτε το Υπουργείο Παιδείας μελετά ήδη το θέμα το οποίο έθεσε υπόψη του Υπουργού Παιδείας και αντιπροσωπεία της Ένωσης Κοινοτήτων Λευκωσίας σε πρόσφατη συνάντησή τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ' 551, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Οι γενικές δαπάνες της δημοτικής εκπαίδευσης περιλαμβάνουν βασικά τη μισθοδοσία των δασκάλων, τη δαπάνη για τα σχολικά κτίρια και τα έξοδα λειτουργίας των σχολείων.

Το κράτος αναλαμβάνει πλήρως τη μισθοδοσία των δασκάλων και βοηθά, ανάλογα με την οικονομική κατάσταση κάθε κοινότητας, στην κάλυψη της δαπάνης για νέα σχολικά κτίρια, νέες αίθουσες διδασκαλίας, επιδιόρθωση γηπέδων κτλ. Το ποσοστό της βοήθειας σε περιπτώσεις φτωχών χωριών ανέρχεται στο 40-60% της δαπάνης, στις δε περιπτώσεις περιφερειακών δημοτικών σχολείων το ποσοστό της βοήθειας καλύπτει μέχρι και το 90% της δαπάνης.

Όσον αφορά τα ετήσια λειτουργικά έξοδα, το κράτος καταβάλλει ποσό £8 κατά μαθητή.

Από τα πιο πάνω φαίνεται καθαρά πως η κρατική βοήθεια στον τομέα της δημοτικής εκπαίδευσης είναι τουλάχιστον τόσο αξιόλογη, όσο και στον τομέα των αναπτυξιακών έργων που προωθούνται στην ύπαιθρο.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 438, ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Ένα από τα ωφελήματα που είχαν οι δάσκαλοι ήταν η παροχή σ΄αυτούς από τις κοινότητες στις οποίες υπηρετούσαν στέγης.

Το πιο πάνω ωφέλημα αντικαταστάθηκε με επίδομα ενοικίου-οδοιπορικών που παίρνουν οι δάσκαλοι βάσει συμφωνημένου με την οργάνωσή τους σχεδίου.

Η μικρή επιβάρυνση των κοινοτήτων έναντι της δαπάνης για το πιο πάνω επίδομα οδοιπορικών δικαιολογείται απόλυτα, αφού αντικαθιστά άλλη, πολύ πιο μεγάλη δαπάνη, όπως ήταν η εξασφάλιση με ενοίκιο διδασκαλικής κατοικίας.

Αναφέρεται σχετικά πως λόγω αυτής της επιβάρυνσης από £1.12 1/2 σεντ κατά μαθητή η κρατική επιχορήγηση κατά μαθητή για τα σχολεία της υπαίθρου αυξήθηκε από £4 σε £8 το χρόνο.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαΐου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 439, ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στην κοίτη του ποταμού Γιαλιά, μεταξύ Πέρα Χωριού Νήσου και Ποταμιάς, κατασκευάστηκαν 11 συνολικά εμπλουτιστικά φράγματα.

Τυχόν κατασκευή νέων εμπλουτιστικών φραγμάτων στην κοίτη του ποταμού Γιαλιά στην περιοχή Κοτσιάτη θα επηρεάσει δυσμενώς τόσο τα υπό αναφορά εμπλουτιστικά φράγματα, όσο και υφιστάμενο αρδευτικό έργο υδροληψίας, που εκτρέπει νερό από τον ποταμό για άρδευση σημαντικής έκτασης γης στην περιοχή Δαλιού.

Το υδροφόρο στρώμα της περιοχής Κοτσιάτη εμπλουτίζεται με φυσικό τρόπο, γιατί σχεδόν κάθε χρόνο υπάρχει σημαντική ροή νερού στον ποταμό μέχρι το Μάιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 444, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας κατά τα τελευταία χρόνια έχει προχωρήσει σε σημαντικές ενέργειες για προβολή της Κύπρου και του πολιτισμού της στην Ελλάδα κυρίως με τη λειτουργία του Σπιτιού της Κύπρου στην Αθήνα, την

προώθηση της διδασκαλίας της κυπριακής λογοτεχνίας σ'ελληνικά πανεπιστήμια (Θεσσαλονίκη, Αθήνα) κ.ο.κ. 'Ομως πιστεύει ότι δεν είναι ορθό να συμβληθεί με ιδιώτες για τη δημιουργία βιβλιοπωλείου στην Αθήνα, γιατί αυτό θα ήταν αντίθετο προς την ακολουθούμενη δεοντολογία και θα προέκυπτε θέμα άνισης μεταχείρισης.

Αν ο εκδοτικός οίκος ΜΑΜ ιδρύσει βιβλιοπωλείο στην Αθήνα, θα έχει τη βοήθεια που εμπίπτει μέσα στα πλαίσια της δεοντολογίας και των δυνατοτήτων του Υπουργείου Παιδείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 449, ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας ημερομ. 15.12.1989 έχει συσταθεί επιτροπή αποτελούμενη από τους Στέλιο Χατζηστυλλή, Μορφωτικό Λειτουργό Α', Παύλο Παρασκευά, Μορφωτικό Λειτουργό, Κώστα Νικολαΐδη και Λεύκιο Ζαφειρίου για τη διοργάνωση εκδηλώσεων προς τιμήν του Νίκου Νικολαΐδη το 1991.

Μέσα στα πλαίσια των εκδηλώσεων για το Νίκο Νικολαΐδη προγραμματίζονται:

(α) Φιλογική έκδοση μέρους του πεζογραφικού του έργου.

(β) 'Εκθεση ζωγραφικής με έργα του σε συνδυασμό με έκδοση λευκώματος που θα περιέχει επιλογή από το εικαστικό του έργο.

(γ) Λογοτεχνικό συνέδριο στη Λευκωσία.

Επίσης το Υπουργείο Παιδείας βρίσκεται σε επαφή με το Δήμο Λευκωσίας, το Θ.Ο.Κ. και το Ρ.Ι.Κ. με στόχο τη διοργάνωση και άλλων εκδηλώσεων για το Νίκο Νικολαΐδη.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαΐου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 459, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια Τσερίου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Παρ' όλο που από τα διαθέσιμα στοιχεία η κοινότητα Τσερίου δε φαίνεται να αντιμετωπίζει έλλειψη πόσιμου νερού, εντούτοις, επειδή πρόκειται για αναπτυσσόμενη κοινότητα, θα επιδιωχθεί η παραπέρα ενίσχυση της υδατοπρομήθειάς της μέσω νέας γεώτρησης που ανορύσσεται ήδη. Κατά συνέπεια δεν εγείρεται θέμα στο παρόν στάδιο για σύνδεση της υδατοπρομήθειας Τσερίου με τον αγωγό Βασιλικού-Πεντάσχοινου.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 461, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Κάθε σχολική χρονιά αξιωματικοί και κλιμάκια οδικής ασφάλειας του Τμήματος Τροχαίας, σε συνεργασία με τους διευθυντές των σχολείων, επισκέπτονται τα σχολεία δημοτικής, μέσης και τεχνικής εκπαίδευσης και οργανώνουν διαλέξεις και κινηματογραφικές προβολές με θέμα την οδική ασφάλεια. Τα σχολεία επίσης συμμετέχουν στις εκστρατείες οδικής ασφάλειας που οργανώνει το

Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και γενικά δε χάνουν ευκαιρία να αναπτύξουν οδική συνείδηση μεταξύ των μαθητών.

Ήδη έχει ληφθεί απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο (αρ. 32.687 μέ ημερομηνία 1.12.1989) η επιμόρφωση του κοινού να αρχίζει από την προδημοτική εκπαίδευση. Για το σκοπό αυτό το Υπουργείο Παιδείας θα συνεργαστεί με το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, για να καταρτιστούν ειδικά οπτικοακουστικά προγράμματα και σχετικά βιβλία και συγγράμματα. Το έργο της συγγραφής βιβλίων ειδικότερα για τα γυμνάσια και λύκεια θα αναλάβει η Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων Μέσης Εκπαίδευσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαΐου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 464, ημερομηνίας 30 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια Τσερίου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

Παρ΄ όλο που από τα διαθέσιμα στοιχεία η κοινότητα Τσερίου δεν φαίνεται να αντιμετωπίζει έλλειψη πόσιμου νερού, εντούτοις, επειδή πρόκειται για αναπτυσσόμενη κοινότητα και επειδή η υφιστάμενη κυβερνητική γεώτρηση που ζήτησε είναι δεσμευμένη για την υδατοπρομήθεια Λευκωσίας, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως ανορύσσει νέα γεώτρηση για παραπέρα ενίσχυση της κοινοτικής υδατοπρομήθειας Τσερίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 473, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας, ύστερα από αξιολόγηση των εκπαιδευτικών αναγκών των Κεντρικών Φυλακών, κατέληξε στο συμπέρασμα πως θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν στο χρόνο τριών ημερών. Για τις ανάγκες αυτές έχει αποσπασθεί δάσκαλος για τρεις μέρες την εβδομάδα. Παράλληλα, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έχει εμπλουτισθεί με την προσφορά βοήθειας σε διάφορους τομείς μέσω του προγράμματος των Επιμορφωτικών Κέντρων (4 περίοδοι την εβδομάδα για το μάθημα των Αγγλικών και 2 περίοδοι για το μάθημα της Ζωγραφικής).

Σε συνεννόηση με το Διευθυντή των Κεντρικών Φυλακών προσφέρεται βοήθεια με βάση τις εκάστοτε παρουσιαζόμενες ανάγκες.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 474, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών παραμένει κενή μια θέση Ερευνητή Α΄ και μια θέση Ανώτερου Ερευνητή.

Η διαδικασία πλήρωσης της θέσης Ερευνητή Α΄ άρχισε τον Απρίλιο του 1985 και η Τμηματική Επιτροπή υπέβαλε την Έκθεσή της. Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, αφού μελέτησε το θέμα, αποφάνθηκε ότι κανένας από τους υποψηφίους δεν πληρούσε όλες τις απαιτήσεις του σχεδίου υπηρεσίας για να τύχει προαγωγής. Ενδιαφερόμενο μέρος προσέφυγε στο Ανώτατο Δικαστήριο και ακολούθησε έφεση της Ε.Δ.Υ. η οποία έχει μόλις πρόσφατα εκδικαστεί. Το θέμα τώρα βρίσκεται υπό εξέταση από την Ε.Δ.Υ.

Το Υπουργείο Παιδείας ζήτησε την πλήρωση της θέσης του Ανώτερου Ερευνητή στις 23.9.1989. Η Ε.Δ.Υ. μας πληροφόρησε ότι η διαδικασία πλήρωσης της θέσης αυτής θα έπρεπε να ανασταλεί, μέχρις ότου συμπληρωθεί η εξέταση της πλήρωσης της θέσης του Ερευνητή Α΄ που αναφέρθηκε προηγουμένως. Η επανεξέταση από την Ε.Δ.Υ. του όλου θέματος δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 496, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας έχει ήδη συσταθεί επιτροπή για τη διοργάνωση το 1991 διάφορων εκδηλώσεων προς τιμήν του Νίκου Νικολαΐδη με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 35 χρόνων από το θάνατό του. Μεταξύ των άλλων της ενεργειών η επιτροπή αυτή έχει υποβάλει εισήγηση προς το Δημοτικό Συμβούλιο να δοθεί το όνομα του Ν. Νικολαΐδη σε οδό της Λευκωσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 508, ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η επιλογή των εισακτέων στις ανώτατες στρατιωτικές σχολές της Ελλάδας γίνεται από το ακαδημαϊκό έτος 1989-90 με κριτήριο τα αποτελέσματα των εξετάσεων που οργανώνει η Διεύθυνση Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

Για να δικαιούται ένας υποψήφιος να παρακαθίσει στις εξετάσεις αυτές, πρέπει να έχει τα καθορισθέντα προσόντα και να έχει επιτύχει στις αθλητικές και ψυχοτεχνικές δοκιμασίες που οργανώνει το Υπουργείο Άμυνας.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Απριλίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 538, ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η δρομολόγηση λεωφορείου στις ενορίες Αγίου Κασσιανού και Χρυσαλινιώτισσας μελετήθηκε επισταμένως, δεν κατέστη όμως αυτή δυνατή, γιατί η κίνηση στην περιοχή είναι πολύ πενιχρή. Οι κάτοικοι των πιο πάνω ενοριών μπορούν όμως να εξυπηρετηθούν από τα λεωφορεία των διαδρομών 46, 47 και 48 τα οποία διέρχονται σε απόσταση όχι μεγαλύτερη από 500 μέτρα περίπου και με συχνότητα 15΄ - 20΄ της ώρας.

Σημειώνεται ότι η διευθέτηση αυτή θα ισχύει μέχρι να υλοποιηθεί το γενικό σχέδιο αναζωογόνησης της παλιάς Λευκωσίας (MASTER PLAN), οπότε αναμένεται ότι θα λυθεί οριστικά το ζήτημα.

Σ΄ ό,τι αφορά εξάλλου τη δημιουργία ταχυδρομικού γραφείου στις πιο πάνω ενορίες, αυτή δε δικαιολογείται, γιατί ο αριθμός των κατοίκων είναι πολύ μικρός και η αλληλογραφία της περιοχής είναι ασήμαντη.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι πολιτική του Υπουργείου είναι να μην ανοίγονται μικρά ταχυδρομικά γραφεία, όπου ο μοναδικός υπάλληλος θα υποαπασχολείται, αλλά να συγχωνεύονται μικρά γραφεία και να δημιουργούνται μεγαλύτερα συνοικιακά τα οποία να εξυπηρετούν ευρύτερες περιοχές.

Επισημαίνεται ότι σε μικρή απόσταση από τις εν λόγω ενορίες λειτουργεί το Ταχυδρομικό Γραφείο Παλουριώτισσας το οποίο μπορεί να εξυπηρετεί τους ενδιαφερομένους.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄ 545, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου έχει παραχωρήσει στο Δήμο Λευκωσίας έναντι συμβολικού ενοικίου το κτίριο της παλιάς Ηλεκτρικής στην εντός των τειχών Λευκωσία για τη δημιουργία Δημοτικού και Πολιτιστικού Κέντρου.

(β) Ήδη ο Δήμος Λευκωσίας έχει πληροφορήσει την Α.Η.Κ. ότι προτίθεται να αρχίσει σύντομα εργασίες συντήρησης και επαναδιαμόρφωσης του κτιρίου, για να χρησιμοποιηθεί για τον παραπάνω σκοπό, η δε Αρχή Ηλεκτρισμού έδωσε τη συγκατάθεσή της για τις προτεινόμενες τροποποιήσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά στην ερώτηση ΕΔ΄ 551, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η λεωφορειακή σύνδεση της εντός των τειχών περιοχής της Λευκωσίας με τις περιοχές που βρίσκονται πέρα από τα τείχη έχει επιχειρηθεί και στο παρελθόν πάνω σε δοκιμαστική βάση για περίοδο τριών μηνών. Συγκεκριμένα το σχέδιο προέβλεπε όπως:

(α) Δρομολογηθούν ειδικά λεωφορεία στις διαδρομές με αριθμούς 26 (Μακεδονίτισσα, Έγκωμη, Άγιος Δομέτιος κτλ.), 27 (Ανθούπολη, Παρισινός, Περιοχή Κύκκου, Κεντρική Τράπεζα κτλ.) και 10 (συνοικισμός Αρχαγγέλου, Κόκκινες, Άσπρες, Γυμνάσιο Κύκκου κτλ.), τα οποία να κατευθύνονται προς την Πλατεία Διονυσίου Σολωμού και από εκεί μέσω της Πλατείας Ελευθερίας στις οδούς Λήδρας και Ονασαγόρου. Ακολούθως, πάλι μέσω της Πλατείας Ελευθερίας να επιστρέφουν στην αφετηρία τους.

(β) Τα λεωφορεία των διαδρομών 36 (Αγλαντζιά, Πλατύ), 40 (Συνοικισμός Παλουριώτισσας, Άγιος Νικόλαος, Παλουριώτισσα κτλ.) και 46 (Βόρειος Πόλος, Καϊμακλί, Πολυκατοικίες Βορείου Πόλου κτλ.) κινούνται προς την οδό Τρικούπη και από αυτή καταλήγουν στην Πλατεία Παλιού Δημαρχείου.

(γ) Το κόμιστρο παραμείνει στα ίδια επίπεδα.

Το σχέδιο αυτό έγινε με τη βοήθεια και την οικονομική κάλυψη του Δήμου Λευκωσίας. Δυστυχώς το επιβατικό κοινό δεν ανταποκρίθηκε θετικά παρά την ευρεία δημοσιότητα που δόθηκε. Καθ΄ όλη τη διάρκεια της λειτουργίας των αστικών αυτών οδικών γραμμών συγκεντρώθηκαν στοιχεία για την επιβατική κίνηση με βάση τα οποία διαπιστώθηκε ότι ο ημερήσιος αριθμός των επιβατών που διακινούνται κατά διαδρομή κυμαινόταν από μηδέν μέχρι επτά (7). Γι΄ αυτό το σχέδιο κρίθηκε αντιοικονομικό και διακόπηκε με τη λήξη της τρίμηνης δοκιμαστικής περιόδου.

Εξάλλου μέχρι σήμερα συνεχίζει τη λειτουργία της ειδική λεωφορειακή οδική γραμμή η οποία εξυπηρετεί την περιοχή με ένα λεωφορείο που κινείται κυκλικά από την Πλατεία Ηπείρου μέχρι το Παλιό Δημαρχείο με το εικονικό κόμιστρο των πέντε σεντ. Και στην περίπτωση αυτή η ανταπόκριση του κοινού είναι πολύ περιορισμένη και στην ουσία οι δαπάνες για τη συνέχιση της λειτουργίας της

γραμμής αυτής καλύπτονται από τα έσοδα των υπόλοιπων αστικών λεωφορείων Λευκωσίας.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, σε συνεργασία με το Δήμο Λευκωσίας και την εταιρεία 'Λεωφορεία Λευκωσίας Λτδ', μελετά τρόπους για ρύθμιση του προβλήματος μέσα στα πλαίσια του ενιαίου ρυθμιστικού σχεδίου για την πεζοδρόμηση του κέντρου της Λευκωσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 609, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το πρόβλημα διάθεσης κουμανδαρίας εσοδείας 1988 του Αγίου Κωνσταντίνου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Είναι γεγονός ότι για τη διάθεση της κουμανδαρίας που παρασκεύασε η κοινότητα Αγίου Κωνσταντίνου το 1988 καταβλήθηκαν πολλές προσπάθειες και έγιναν επανειλημμένα διαβήματα και παραστάσεις προς τις οινοβιομηχανίες για να την παραλάβουν, χωρίς ωστόσο αποτέλεσμα και τούτο λόγω των σημαντικών αποθεμάτων που διαθέτουν και των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν στη διάθεση του προϊόντος αυτού. Σημειώνεται ότι στους αμπελουργούς δόθηκε η συμβουλή να μην παρασκευάσουν κουμανδαρία, αλλά να παραδώσουν τα σταφύλια τους ως εκλεκτά.

(β) Η πρόσφατη έγκριση του διατάγματος που καθορίζει και αναγνωρίζει την κουμανδαρία ως οίνο με ελεγχόμενη ονομασία προελεύσεως αναμένεται ότι θα συμβάλει σταδιακά στην απάμβλυνση του σοβαρού προβλήματος διάθεσης που αντιμετωπίζεται, αλλά, όπως είναι φυσικό, το πρόβλημα δεν μπορεί να επιλυθεί αμέσως.

(γ) Δεν είναι δυνατό να προβλεφθεί αν και πότε θα καταστεί δυνατή η διάθεση της κουμανδαρίας του Αγίου Κωνσταντίνου, δεδομένου ότι από τώρα και στο εξής θα πρέπει να τυγχάνει και της έγκρισης της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων Οίνων.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο Δ' θα αναβληθεί για την προσεχή Πέμπτη και έτσι η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 31 Μαΐου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Αναπληρωτών Μελών της Αστυνομικής Δύναμης (Μονιμοποίηση) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
2) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1990.
3) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990.
4) Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1990.
5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.3) του 1990.
6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.12) του 1990.
7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.39) του 1989.
8) Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989.

9) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.9) του 1990.

11) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

12) Ο περί Εκδόσεως Φυγοδίκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

13) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

14) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

15) Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους Σκοπούς των περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής)

Ιδιοκτησίας Νόμων του 1962 και 1965 Νόμος του 1989.

16) Οι περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Πληρωτέα Τέλη) Κανονισμοί του 1990.

17) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάφου του 1990.

18) Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 1990.

19) Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

1) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέπου αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

(8.2.1990).

2) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή

κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

(Συνέχιση της συζήτησης).

3) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3.1989).

(Συνέχιση της συζήτησης).

4) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (2.2.1989).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.1988).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.1989).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η παρεχόμενη κρατική και ιδιωτική κτηνιατρική υπηρεσία, προκύπτοντα προβλήματα, προοπτική για βελτιώσεις και η απάμβλυνση του προβλήματος των άνεργων κτηνίατρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (26.1.89).

(β) «Οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού από την αλόγιστη χορήγηση αντιβιοτικών φαρμάκων στα ζώα χωρίς συνταγή κτηνίατρων και στη συνέχεια η ανεξέλεγκτη διάθεσή τους για κατανάλωση στην αγορά».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (16.3.89).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000 τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, ξύλα, τούβλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (12.10.89).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (16.11.89).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

α) «Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.89).

(β) «Τα πλεονάσματα των μανταρινιών και οι τρόποι διάθεσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.12.89).

(Το θέμα μεταφέρθηκε από την Κοιν. Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, όπου είχε αρχικά παραπεμφθεί).

(γ) «Οι κίνδυνοι καταστροφής των φυτειών εσπεριδοειδών στην ακριτική περιοχή Στροβιλιών λόγω της εξάντλησης των υδάτινων πόρων και η ανάγκη επίσπευσης του έργου για μεταφορά νερού από το Νότιο Αγωγό στην περιοχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.89).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (18.1.90).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παραβίαση από το Ρ.Ι.Κ. συνταγματικών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις λόγω παράλειψης έναρξης διαπραγματεύσεων με τη ΣΗΔΗΚΕΚ για κτήματα εργαζομένων και η ανάγκη άμεσης θεραπείας της κατάστασης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (11.5.89).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως-

(α) «Η απόρριψη των λυμάτων στην περιοχή Αγίας Ειρήνης Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην υγεία του λαού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη). (8.7.88).

(β) «Οι κίνδυνοι μόλυνσης των υδατοφρακτών Πολεμιδιών και Κούρρη, καθώς και των υδροφόρων στρωμάτων, από την απόρριψη λυμάτων και μηχανελαίων στην περιοχή Βατί Αγ. Ειρήνης Λεμεσού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.2.90).

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση τών προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης να απαγορεύσει τη δημιουργία νέων τουριστικών μονάδων σε ορισμένες

περιοχές και οι επιπτώσεις στην περαιτέρω ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Κ. Παναγίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.) (22.6.89).

16) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στα σχολεία της Λεμεσού από τη δράση αναρχικών και η ανάγκη λήψης πρακτικών μέτρων για την ομαλή λειτουργία τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (2.3.89).

Ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Παρισινός ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Το πρόβλημα της υπαγωγής εκπαιδευτηρίων σε διαφορετικές σχολικές εφορείες από το γεωγραφικό τους χώρο και η άμεση ανάγκη επίλυσής του».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Επίσης ο ίδιος Βουλευτής ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ. την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η εισαγωγή του μαθήματος 'Σπουδή του περιβάλλοντος' στα γυμνάσια και λύκεια ως ο καλύτερος τρόπος ανάπτυξης περιβαλλοντικής συνείδησης».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή αφορά τα σχολεία, είναι προτιμότερο να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Ο Βουλευτής κ. Χρίστος Κουρτελλάρης ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Οι διώξεις πατατοπαραγωγών στην περιοχή Δεκέλειας από τις αρχές των εκεί βρετανικών βάσεων, οι κίνδυνοι που δημιουργούνται και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπιση του προβλήματος».

Η εισήγηση του κ. Κουρτελλάρη είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Οι Βουλευτές Λάρνακας κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης, Ανδρέας Γεωργίου, Αντώνης Ανδρέου και Οδυσσέας Δημητρίου ζητούν την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Τα προβλήματα και οι κίνδυνοι από το σύστημα ύδρευσης της κωμόπολης Αθηαίνου και οι τρόποι επίλυσής τους».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένεκα της σοβαρότητας του θέματος που έχουμε εγγράψει και ένεκα του ότι συνεχίζει δυστυχώς να μην υπάρχει ύδρευση στην κοινότητα της Αθηαίνου, θα παρακαλούσαμε στο θέμα αυτό να δοθεί μεγάλη προτεραιότητα. Να συζητηθεί την ερχόμενη βδομάδα, ώστε να δούμε πώς μπορούμε και με ποιους τρόπους να βοηθήσουμε την ακριτική κοινότητα της Αθηαίνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ είναι ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ο κ. Κουρτελλάρης, για να δώσει όσο γίνεται μεγαλύτερη προτεραιότητα σ' αυτό το θέμα και να εξεταστεί όσο γίνεται πιο γρήγορα.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να πληροφορήσω ότι η Επιτροπή έχει συνεδρία την Τετάρτη και, επειδή θα είναι εδώ το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, θα ζητήσουμε να μπει και αυτό το θέμα πέραν των θεμάτων που υπάρχουν, για να ενημερωθούν όλες οι αρμόδιες και ενδιαφερόμενες πλευρές πάνω σ' αυτό το θέμα. Αλλά μια παράκληση. 'Οταν εγγράφονται θέματα, οι εισηγητές να έρχονται να τα παρουσιάζουν, διότι παρατηρήθηκε ότι συχνά εγγράφονται θέματα τα οποία είναι στην ημερήσια διάταξη και απουσιάζουν οι εισηγητές. Και θέλω να παρατηρήσω ότι αυτό δεν πρέπει να συνεχιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Λόρδος ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η ανάγκη πλήρους διερεύνησης από τη Βουλή των πρόσφατων αγορών αεροπλάνων, ελικοπτέρων και ακάτων από το Υπουργείο Εσωτερικών και της πρόθεσης του ίδιου Υπουργείου να αγοράσει ραντάρ και άλλο εξοπλισμό για την Αστυνομία».

Επειδή οι διαδικασίες αγορών βρίσκονται ακόμα σε εξέλιξη, ο κ. Λόρδος παρακαλεί όπως το θέμα χαρακτηρισθεί επείγον και παραπεμφθεί στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών και Οικονομικών.

Εισηγούμαι να παραπεμφθεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, διότι είναι στην αρμοδιότητά της και διότι θα εξεταστεί πιο γρήγορα το θέμα, δεδομένου ότι «όπου υπάρχουν πολλοί πετεινοί, αργεί να ξημερώσει.»

Αν ο κ. Λόρδος δεν έχει ένσταση, να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών. Αν χρειαστεί και η επέμβαση της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, τότε θα το κρίνει η Επιτροπή Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, για να καλέσει μέσα και την Επιτροπή Οικονομικών.

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Είμαι ικανοποιημένος με τη δήλωσή σας, κύριε Πρόεδρε, διότι είναι γι' αυτό ακριβώς το λόγο που ανέφερα και τις δύο Επιτροπές. Εν τω μεταξύ σημειώστε ότι η Επιτροπή Οικονομικών εξετάζει θέματα παρεμφερή τα οποία σχετίζονται με τις αγορές αυτές και τα οποία είναι προέκταση των αγορών αυτών και είναι γι' αυτό το λόγο που θα επιθυμούσα να ασχοληθούν και οι δύο Επιτροπές κατά την ανάγκη που θα προκύψει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν προκύψει αυτό το θέμα, ο κ. Μάτσης ασφαλώς θα καλέσει και την άλλη Επιτροπή. Δεν υπάρχει πρόβλημα.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Είμαι σύμφωνος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι Βουλευτές Αμμοχώστου του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χρίστος Σολωμής, Σοφοκλής Χατζηγιάννης και Νίκος Μακρίδης ζητούν την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η καθυστέρηση που παρατηρείται στην εκτέλεση του έργου του Νότιου Αγωγού στην περιοχή Αχερίτου και Βρυσούλλες και η ανάγκη ταχείας συμπλήρωσης του έργου».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί για μελέτη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και θεωρηθεί επείγον.

Το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται. Βεβαίως ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων θα δώσει την προτεραιότητα που είναι δυνατό να δοθεί και σ' αυτό το θέμα.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 6.10μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαπέτρου Μιχαήλ
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Ανακοίνωση από τον Προεδρεύοντα της συνεδρίασης κ. Γ. Λαδά της απόφασης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Επιλογής αναφορικά με το θέμα της συμμετοχής των πέντε Βουλευτών που αποχώρησαν από το ΑΚΕΛ-Αριστερά στις διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

2) Αγορεύσεις Βουλευτών (Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Δίγκλης) με αφορμή την έξαρση της βίας στα κατεχόμενα από τα ισραηλινά στρατεύματα αραβικά εδάφη και έγκριση σχετικού ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

4) Συμπληρωματική Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1990» και οι παρατηρήσεις του κ. Α. Γαλανού πάνω στο θέμα.

4α) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Κ. Λόρδος, Α. Γαλανός, Προεδρεύων) ύστερα από παρατήρηση του κ. Κ. Λόρδου ότι δεν πήρε εγκαίρως τη σχετική Έκθεση και αναβολή της συζήτησης του θέματος για την επόμενη συνεδρίαση του Σώματος.

5) Συμπληρωματική Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1990» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1990» και ψήφιση αυτών σε Νόμο με τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 19) του 1990».

6) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

7) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αμπελουργίας και Αμπελώνων (Επισκόπηση και Καταγραφή) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

8) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Κλινικών Εργαστηρίων Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

9) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», η συζήτηση που ακολούθησε (Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Γαλανός, Προεδρεύων, Ντ. Κωνσταντίνου, Λ. Ζαχαριάδης, Μ. Πουμπουρής) η οποία περιστράφηκε γύρω από το θέμα της παραχώρησης υγραερίου στις κατεχόμενες περιοχές και έγκριση αυτών.

10) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

11) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Μονάδες Μετρήσεως) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

12) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

13) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Πολιτιστικών και Άλλων Υπηρεσιών (Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών - Θέση Ερευνητή) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Ψυλλίδης, Π. Στυλιανού, Χρ. Κουρτελλάρης, Προεδρεύων) και έγκριση αυτών.

14) Έκθεση για το κατατεθέν στη Βουλή στις 3 Μαΐου 1990 Έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) των περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμων του 1985 (Αρ. 99 και 122 του 1985), οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Μ. Πουμπουρής, Ντ. Κωνσταντίνου, Α. Γαλανός, Σ. Χατζηγιάννης, Ι. Κατσουνωτός, Ο. Δημητρίου) και έγκριση αυτών.

15) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

16) Ερωτήσεις Βουλευτών (Το θέμα της μετάθεσης του Επάρχου Αμμοχώστου - Το θέμα του ελέγχου του κυπριακού εναέριου χώρου (FIR) - Προβλήματα των προσφύγων κατοίκων του χωριού Μοσφιλωτή - Προβλήματα των προσφύγων κατοίκων του χωριού Ψευδάς -Προβλήματα των προσφύγων κατοίκων του χωριού Κελλιά).

17) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Το αίτημα της κοινότητας Μουτουλλά για τη δημιουργία γηπέδου στην τοποθεσία «Αργάκι του Νίκου» στο δρόμο Μουτουλλά-Πεδουλά -Το θέμα της καταβολής αποζημιώσεων στους ιδιοκτήτες γης που απαλλοτριώθηκε για τη διαπλάτυνση του δρόμου Καμπιών-Καπέδων - Το θέμα του αριθμού των μαθητών του Παγκύπριου Γυμνασίου -Η χορήγηση επιδόματος σε ανθρώπους των γραμμάτων και των τεχνών που δυσραγούν - Το θέμα της επιδότησης των μεταφορικών των προσφύγων μαθητών - Οι Ανθολογίες Κυπριακής Λογοτεχνίας Γυμνασίου και Λυκείου του Υπουργείου Παιδείας - Η μουσειακή αξιοποίηση του χώρου των φυλακών που σχετίζεται με τον απελευθερωτικό αγώνα 1955-1959 - Η κατασκευή φράγματος στη Βυζακιά - Η ετήσια φορολογία των σχολείων των κοινοτήτων - Η ενημέρωση των κοινοταρχών γύρω από την κατάσταση του σχολικού λογαριασμού της κοινότητάς τους - Οι γενικές δαπάνες και η κρατική βοήθεια στον τομέα της δημοτικής εκπαίδευσης - Η παροχή επιδόματος ενοικίου-οδοιπορικών στους δασκάλους που υπηρετούν στην ύπαιθρο αντί της παραχώρησης στέγης - Η κατασκευή εμπλουτιστικών φραγμάτων στην κοίτη του ποταμού Γιαλιά μεταξύ Πέρα Χωριού Νήσου και Ποταμιάς - Το θέμα της δημιουργίας κυπριακού βιβλιοπωλείου στην Αθήνα - Η διοργάνωση από το Υπουργείο Παιδείας εκδηλώσεων προς τιμήν του Νίκου Νικολαΐδη - Η ενίσχυση της υδατοπρομήθειας Τσερίου μέσω νέας γεώτρησης - Η επιμόρφωση των μαθητών σε θέματα οδικής ασφάλειας - Η υδατοπρομήθεια Τσερίου -Οι εκπαιδευτικές ανάγκες που παρουσιάζονται στις Κεντρικές Φυλακές -Η πλήρωση των θέσεων Ερευνητή Α΄ και Ανώτερου Ερευνητή στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών - Η διοργάνωση εκδηλώσεων προς τιμήν του Ν. Νικολαΐδη

και εισήγηση να δοθεί το όνομά του σε οδό της Λευκωσίας - Ο τρόπος επιλογής των εισακτέων στις ανώτατες στρατιωτικές σχολές της Ελλάδας -Η δρομολόγηση λεωφορείου και η δημιουργία ταχυδρομικού γραφείου στον 'Αγιο Κασσιανό και στη Χρυσαλινιώτισσα - Η παραχώρηση από την ΑΗΚ στο Δήμο Λευκωσίας του κτιρίου της παλιάς Ηλεκτρικής για τη δημιουργία δημοτικού και πολιτιστικού κέντρου - Η λεωφορειακή σύνδεση της εντός των τειχών περιοχής της Λευκωσίας με τις υπόλοιπες περιοχές - Το πρόβλημα της διάθεσης της κουμανδαρίας Αγίου Κωνσταντίνου παραγωγής 1988).

18) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Το πρόβλημα της υπαγωγής εκπαιδευτηρίων σε διαφορετικές σχολικές εφορείες από το γεωγραφικό τους χώρο και η άμεση ανάγκη επίλυσής του».

(Θέμα εγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού).

(β) «Η εισαγωγή του μαθήματος «Σπουδή του Περιβάλλοντος» στα γυμνάσια και λύκεια ως ο καλύτερος τρόπος ανάπτυξης περιβαλλοντικής συνείδησης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).

(γ) «Οι διώξεις πατατοπαραγωγών στην περιοχή Δεκέλειας από τις αρχές των εκεί βρετανικών βάσεων, οι κίνδυνοι που δημιουργούνται και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπιση του προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς).

(δ) «Τα προβλήματα και οι κίνδυνοι από το σύστημα ύδρευσης της κωμόπολης Αθηαίνου και οι τρόποι επίλυσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Μαθηκολώνη, Α. Γεωργίου, Α. Ανδρέου και Ο. Δημητρίου).

(ε) «Η ανάγκη πλήρους διερεύνησης από τη Βουλή των πρόσφατων αγορών αεροπλάνων, ελικοπτέρων και ακάτων από το Υπουργείο Εσωτερικών και της πρόθεσης του ίδιου Υπουργείου να αγοράσει ραντάρ και άλλο εξοπλισμό για την Αστυνομία».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Λόρδου).

(στ) «Η καθυστέρηση που παρατηρείται στην εκτέλεση του έργου του Νότιου Αγωγού στην περιοχή Αχερίτου και Βρυσούλλες και η ανάγκη ταχείας συμπλήρωσης του έργου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Χρ. Σολωμή, Σ. Χατζηγιάννη και Ν. Μακρίδη).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 31ης Μαΐου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 31)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην ημερήσια διατάξη και πρώτα στο Κεφάλαιο Α', που είναι η Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Αναπληρωτών Μελών της Αστυνομικής Δύναμης (Μονιμοποίηση) Νόμος του 1990». (Πρόταση νόμου). Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της Βουλής να διαβάσει την 'Εκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ (ΜΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 12 Μαρτίου και στις 18 Απριλίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στην πρόταση νόμου ο αξιότιμος Υπουργός Εσωτερικών, ο Αρχηγός της Αστυνομίας, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Γενικής Εισαγγελίας της Δημοκρατίας.

Με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου σκοπείται η μονιμοποίηση των μελών της αστυνομικής δύναμης Κύπρου που υπηρετούν για πολλά χρόνια ως αναπληρωτές σε βαθμό ανώτερο από αυτό που κατέχουν με απώτερο στόχο την άρση της αδικίας που παρατηρείται σε βάρος των προσώπων αυτών.

Ειδικότερα με βάση τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου προβλέπονται τα πιο κάτω:-

(α) Αστυφύλακες που υπηρετούν στην Αστυνομία ως αναπληρωτές λοχίες τα τελευταία τέσσερα χρόνια πριν από την έναρξη της ισχύος της προτεινόμενης νομοθεσίας και οι οποίοι έχουν πετύχει στις εξετάσεις για προαγωγή τους στον αναπληρωτικό αυτό βαθμό μονιμοποιούνται στον εν λόγω βαθμό από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νόμου αυτού.

(β) Άλλα μέλη της Αστυνομίας, εκτός από τους αστυφύλακες, που κατά τα τελευταία 10 χρόνια υπηρετούν και συνεχίζουν να υπηρετούν ως αναπληρωτές σε βαθμό ανώτερο από αυτό που κατέχουν μονιμοποιούνται επίσης από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη ότι το νομοθέτημα που προτείνεται αίρει στην ουσία μια αταξία που για χρόνια τώρα υπάρχει στην αστυνομική δύναμη Κύπρου και θεωρώντας το μέτρο αυτό σαν το πρώτο μέτρο επίλυσης των προβλημάτων που έχουν συσσωρευθεί γύρω από την ανέλιξη των μελών της Αστυνομίας, εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος διαφωνώντας με τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου υποστήριξαν την άποψη ότι τα ζητήματα με τα οποία καταπιάνεται η νομοθετική αυτή ρύθμιση θα πρέπει να εξεταστούν σφαιρικά και σε συνάρτηση με την εισαγωγή της σωστής οργανωτικής διάρθρωσης στην Αστυνομία, θέμα για το οποίο έγιναν πολλές εισηγήσεις στο παρελθόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα αυτό εξακολουθεί να βρίσκεται υπό εξέταση στην Επιτροπή Εσωτερικών. Εκτέθηκαν οι απόψεις του Υπουργού Εσωτερικών που μελετούνται από τα κόμματα και δεν έχει ακόμα διαμορφωθεί η τελική θέση ούτε της Βουλής ούτε των κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, την περασμένη βδομάδα είχε συνέλθει η Επιτροπή Εσωτερικών. Ήταν παρόντες ο αρμόδιος Υπουργός και ο Αρχηγός της Αστυνο-

μίας. Λέχθηκαν πολλές απόψεις. Είμαι βέβαιος ότι υπάρχει επανατοποθέτηση των κομμάτων και αν επρόκειτο να παρουσιαστεί κάποια Έκθεση -αν είχε τελειώσει δηλαδή η μελέτη-θα έπρεπε να αναφέρεται στη νέα θέση που παίρνουν τα κόμματα έναντι αυτής της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα έπρεπε να υπάρχει δηλαδή συμπληρωματική Έκθεση.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ναι, έτσι πιστεύω, διότι επανεξετάστηκε το θέμα και με την επανεξέταση αντιλαμβάνομαι πως έγινε και επανατοποθέτηση. Άρα η θέση της Επιτροπής δεν είναι οπωσδήποτε αυτή η οποία αναφέρεται στην πρώτη Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή δεν αποπερατώθηκε ακόμα αυτό το θέμα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι πρέπει να μη βιαστούμε, διότι εδώ, όπως είναι τα πράγματα, αν επιμένουμε να γίνει ψηφοφορία, το αποτέλεσμα νομίζω μπορεί να προδιαγράφει ότι δε θα περάσει. Όμως αυτό μπορεί να μην αντιπροσωπεύει γενικά τη θέληση του Σώματος. Αν συνεχιστεί η μελέτη, μπορεί να γίνουν κάποιες τροποποιήσεις, ώστε να βρεθούν οι αναγκαίες συνισταμένες και κάποια συναίνεση σε κάποιες τροποποιήσεις που να μας επιτρέψουν να προχωρήσουμε. Γι' αυτό το λόγο παρακαλούμε να δοθεί κάποιος περισσότερος χρόνος, για να συνεχιστούν οι διαβουλεύσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, δεν υπάρχει λόγος ούτε για ψηφοφορίες ούτε για τίποτε. Το θέμα είναι καθαρό. Δεν έχει τελειώσει ακόμα η μελέτη αυτού του θέματος. Τα κόμματα θα επανατοποθετηθούν, θα γίνει συμπληρωματική Έκθεση από την Επιτροπή και συνεπώς θα μείνει για την ερχόμενη βδομάδα. Δε χάθηκε δα και ο κόσμος. Το θέμα αναβάλλεται για την ερχόμενη συνεδρία του Σώματος.

Ορίστε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να δοθεί λίγο περισσότερος χρόνος, για να γίνει η δουλειά που πρέπει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τη μεταπροσεχή Πέμπτη. Μετά ένα μήνα. Δεν υπάρχει θέμα.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μετά ένα μήνα θα πάμε για διακοπές και αντιλαμβάνομαι κανενός η πρόθεση δεν είναι να σταλεί στις καλένδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Επομένως, ορθά είπατε μετά δεκαπέντε μέρες. Πιστεύω να έχουν ωριμάσει τα πράγματα, να.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αλλά και μετά τρεις βδομάδες αν γίνει, κύριε Αναστασιάδη, δε χάνεται ο κόσμος. Τώρα τόσα χρόνια περιμέναμε. Αν τα κόμματα θέλουν μετά τρεις βδομάδες, γιατί να δημιουργήσουμε πρόβλημα;

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν ο Δημοκρατικός Συναγερμός, στον οποίο ανήκει η πρόταση νόμου, επιμένει μετά δεκαπέντε μέρες να παρουσιαστεί κάποια καινούργια Έκθεση, εμείς δεν έχουμε ένσταση να γίνει. Αλλά, όπως είπε και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, η αντίθεσή μας προς την πρόταση νόμου -και εμείς αντιτιθέμεθα-δεν έχει να κάνει με την ουσία του θέματος. Δηλαδή δεν ενιστάμεθα στο να τακτοποιηθούν οι αναπληρωτές. Όμως μαζί με εκείνους τους αναπληρωτές υπάρχουν και άλλα προβλήματα τα οποία εμείς θέλουμε να βλέπουμε πάντα μαζί. Αν όμως επιμένουν γι' αυτό το ειδικό θέμα, τότε σε δεκαπέντε μέρες, αν θέλουν, να τοποθετηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μουσιούττα, δεν επιμένουν οι άνθρωποι. Είπαμε μετά δεκαπέντε μέρες, μετά τρεις βδομάδες, δε χάνεται ο κόσμος.

Κύριε Αναστασιάδη, έχετε καμιά ένσταση να μείνει μετά τρεις βδομάδες;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για τ' όνομα του Θεού! Εγώ μίλησα στην επίσημη γλώσσα της Δημοκρατίας και δεν αντιλαμβάνομαι γιατί παρεξηγήθηκα. Είπα απλούστατα να μην πάει στις καλένδες. Δηλαδή δεν πειράζει πως θα αναβληθεί. Ορθά λένε τα κόμματα ότι προβληματίζονται. Είναι δικαίωμά τους, με τη διαφορά κάποτε να το συζητήσουμε και πριν, αν είναι δυνατό, από τις διακοπές. Αυτό είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε λοιπόν δεν υπάρχει πρόβλημα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας η θέση είναι όπως το πρόβλημα αυτό επανέλθει στο Σώμα, όταν θα ολοκληρωθεί η συζήτηση στην αρμόδια Επιτροπή και όταν, κατά την άποψή μας, εξεταστεί σφαιρικά το όλο πρόβλημα, έτσι που να καλύψουμε όλες τις πλευρές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα δεν υπάρχει καμιά ένσταση από καμιά πλευρά. Συνεπώς το θέμα αναβάλλεται για τρεις βδομάδες.

Προχωρούμε τώρα στο δεύτερο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Ο Προϋπολογισμός της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το 1990 κατατέθηκε στη Βουλή στις 11 Ιανουαρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Φεβρουαρίου, 14 Μαρτίου και 2 Μαΐου 1990. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Στην τελευταία συνεδρία της Επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης οι αξιότιμοι Βουλευτές κ. Κ. Ερωτοκρίτου, Ν. Μουσιούττας, Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου, Χρ. Κουρτελλάρης και Δ. Ηλιάδης.

Ο Προϋπολογισμός αυτός, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει για το 1990 έξοδα £80,377,462 και έσοδα £66,348,000.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω Προϋπολογισμού η Επιτροπή ενημερώθηκε ειδικότερα για το προγραμματιζόμενο αναπτυξιακό έργο της Αρχής και για την οργανωτική διάρθρωση του προσωπικού της, όπως αντικατοπτρίζεται στις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε λεπτομερειακά τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, αποφάσισε να εισηγηθεί τις πιο κάτω τροπολογίες που συνοψίζονται ειδικότερα στα ακόλουθα:-

(α) Στην τροποποίηση του άρθρου 4 του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ώστε οι εκθέσεις που ετοιμάζονται στις περιπτώσεις χρησιμοποίησης, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, περισσευμάτων ορισμένων άρθρων για την κάλυψη των ελλειμμάτων άλλων άρθρων να κατατίθενται στη Βουλή κάθε τρεις μήνες.

(β) Στην εναρμόνιση της μισθοδοσίας της θέσης του Γενικού Διευθυντή της Αρχής προς τη μισθοδοσία αντίστοιχων θέσεων άλλων ημικρατικών οργανισμών.

(γ) Στην περικοπή πιστώσεων ύψους £1,051,400 για το νέο αναπτυξιακό πρόγραμμα της Αρχής μιας και ισόποσό τους εγκρίθηκε ήδη από τη Βουλή με συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

(δ) Στη μετονομασία της θέσης του Βοηθού Διευθυντή Προσωπικού σε Ανώτερο Βοηθό Διευθυντή Προσωπικού χωρίς οποιαδήποτε αλλαγή στη μισθοδοσία της.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό του οποίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο.

Τα μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι η Κοινοβουλευτική τους Ομάδα θα καταψηφίσει τις πρόνοιες που αφορούν τα έξοδα παραστάσεως των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, πλην εκείνων του Προέδρου του, και αυτό σαν έκφραση της διαμαρτυρίας κι απαρέσκειάς τους για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε στο θέμα του επαναδιορισμού των Μελών του Συμβουλίου αυτού που, κατά την άποψή τους, ήταν παράνομη και αντιδεοντολογική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου μας βάζει φυσικά μπροστά στο μεγάλο αναπτυξιακό πρόβλημα που έχουμε σχετικά με τον ηλεκτρισμό. Μας βάζει μπροστά σε άλλα θέματα οργάνωσης της Αρχής Ηλεκτρισμού και παροχής ηλεκτρικού ρεύματος σε διάφορες περιοχές. Όμως είναι ο μοναδικός λογαριασμός της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενός ημικρατικού οργανισμού, που μας βρήκε αντιμέτωπους με την έννοια της κατοχής και της στάσης μας έναντι της κατοχής.

Είναι πολύ γνωστή και συζητείται από πάρα πολλά χρόνια τώρα η υπόθεση της δωρεάν παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στα κατεχόμενα. Το ύψος των χρημάτων που οφείλονται από τη δωρεάν παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στα κατεχόμενα ξεπερνά τα £100 εκ. Για το 1990 μάλιστα θα φθάσει στο ύψος των £9 εκ. η επιβάρυνση των ελεύθερων περιοχών για παροχή ρεύματος στην κατεχόμενη Κύπρο. Βλέπουμε μάλιστα ένα αυξανόμενο καθεχρονικά ύψος. Το 1988 ήταν £5 εκ. και τώρα φτάσαμε στα £9 εκ., με μια πραγματική δαπάνη το 1988 των £6 εκ. Και το ερώτημα που μπαίνει είναι πώς αντιμετωπίζουμε αυτή την κατάσταση. Και όταν πρόκειται φυσικά για αντιμετώπιση της κατοχής και του στρατού του Αττίλα, των 35,000 στρατιωτών, των αρμάτων, των κανονιών και των αεροπλάνων και των πλοίων της μεγάλης στρατιωτικής μηχανής της Τουρκίας, λέμε, «ξέρετε, είμαστε αδύναμοι να τα βάλουμε μαζί τους και δεν μπορούμε να απελευθερώσουμε τα κατεχόμενα εδάφη μας». Όμως στην προκείμενη περίπτωση εκείνοι οι οποίοι κατά κάποιο τρόπο βρίσκονται σε κάπως πλεονεκτική θέση είναι η δική μας πλευρά. Και όμως και πάλι για τους ίδιους λόγους, επειδή ακριβώς κατέχουν την πατρίδα μας οι Τούρκοι, και πάλι παρακολουθούμε παθητικά μια κατάσταση παροχής ρεύματος δωρεάν στα κατεχόμενα για λόγους αδυναμίας.

Από χρόνια και μάλιστα στις κρίσιμες ώρες και στις κρίσιμες στιγμές επανέρχεται πάντα το αίτημα, η ανάγκη της διακοπής της παροχής του ηλεκτρικού ρεύματος. Αυτό προβλήθηκε πολύ έντονα, και πιθανό να ήταν μέγιστο σφάλμα που δεν έγινε, όταν το 1983 ο Ντενκτάς ανακήρυσσε το ψευδοκράτος. Ήταν μοναδική ευκαιρία να λαμβανόταν μια απόφαση εκείνη την ημέρα. Ήταν το μόνο πρακτικό μέτρο που μπορούσαμε να πάρουμε, πέρα από την άφιξη ελληνικού στρατού στην Κύπρο. Δυστυχώς δεν υπήρξε η ανάλογη τόλμη και αποφασιστικότητα στο να ληφθεί αυτή η απόφαση.

Μπαίνει πάντα το θέμα ότι είναι πρόβλημα που συνδέεται με τους Τουρκοκύπριους και είναι θέμα που συνδέεται με την επαναπροσέγγιση ή ακόμα και με τις εξωτερικές σχέσεις της Κύπρου. Όμως αυτή τη στιγμή που και οι Τουρκοκύπριοι γεύονται τους καρπούς του ντενκτασικού καθεστώτος, θα έχουν αντιληφθεί ότι με την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος ενισχύεται όχι μόνο ο Αττίλας, αλλά και το καθεστώς του Ντενκτάς. Και είμαστε βέβαιοι ότι, αν εξηγούσαμε αυτή τη στιγμή στους Τουρκοκύπριους, θα καταλάβαιναν ότι δεν είναι δυνατό να στηρίζουμε το ντενκτασικό καθεστώς το οποίο διαιωνίζει το κυπριακό πρόβλημα. Σύμφωνα και με χθεσινή ακόμα δήλωση του Ντενκτάς, φτάσαμε στο σημείο να ακούμε απόψεις, όπως: «Αυτά που έχω μου είναι αρκετά. Για να δεχθώ λύση, πρέπει να πάρω και κάτι ακόμα περισσότερο.» Μπροστά λοιπόν σε τέτοιες καταστάσεις δεν είναι δυνατό να παρακολουθούμε παθητικά την κατάσταση στα κατεχόμενα και τη συσχέτισή μας με αυτά τα δεδομένα.

Και μάλιστα πρόσφατα η ίδια η κυβέρνηση, ο Υπουργός Εξωτερικών, έκανε διαβήματα σε ξένες χώρες ότι είναι αδιανόητο να προχωρούν ξένες χώρες σε εμπορικές σχέσεις με τα κατεχόμενα ή να συζητείται παροχή βοήθειας προς τα κατεχόμενα, διότι μέρος αυτής της βοήθειας θα πάει στους εποίκους και στον κατοχικό στρατό. Αν αυτό το πράγμα είναι αλήθεια για εμπορικές ή άλλες οικονομικές σχέσεις, είναι πολύ περισσότερο αλήθεια για την υπόθεση του ηλεκτρικού ρεύματος.

Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι το 34% του παρεχόμενου ηλεκτρικού ρεύματος πηγαίνει σε κατοικίες. Και αν οι αριθμοί είναι σωστοί, όπου περίπου υπάρχει ένας ίσος αρίθμός εποίκων με τον αριθμό των Τουρκοκυπρίων, το μισό αυτού του 34% πηγαίνει στο να στηρίζει τους εποίκους στα σπίτια μας και το άλλο μισό πηγαίνει στο να στηρίζει την κατάληψη των δικών μας σπιτιών στα κατεχόμενα εδάφη μας. Το 13% του ηλεκτρικού ρεύματος χρησιμοποιείται στο εμπόριο, δηλαδή στην εμπορία των κλοπιμιαίων περιουσιών μας. Το 9% χρησιμοποιείται για τη βιομηχανία και την ανάπτυξή τους και μάλιστα παρουσιάζει τάση ανοδική η κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος για βιομηχανικούς σκοπούς. Και το 17% του ηλεκτρικού ρεύματος, σύμφωνα με τουρκικά στοιχεία, πηγαίνει για σκοπούς, λένε τα τουρκικά δελτία, άμυνας, δηλαδή για σκοπούς Αττίλα. Δηλαδή για σκοπούς διατήρησης και διαιώνισης της παρουσίας του κατοχικού στρατού στην Κύπρο. Χρησιμοποιείται το ηλεκτρικό ρεύμα, όπου χρειάζεται, ώστε να είναι η παρουσία του στρατού πιο αποτελεσματική. Και φυσικά ανάλογο περίπου είναι το ποσό για την άντληση των υπόγειων υδάτων: 13% για την εκμετάλλευση της κατεχόμενης γης μας. Έτσι έχουμε τους διάφορους τυχοδιώκτες τύπου Ασίλ Ναδίρ. Έχουμε την κλοπή των περιουσιών μας. Έχουμε τον κατοχικό στρατό και ένα φασιστικό κράτος στα κατεχόμενα εδάφη, που καταπιέζει και τους ίδιους τους Τουρκοκύπριους, να στηρίζεται ουσιαστικά πάνω στη δική μας παροχή βοήθειας διά μέσου του ηλεκτρικού ρεύματος -επαναλαμβάνω £9 εκ.-που δεν είναι το μόνο όφελος προς τον Ντενκτάς, διότι ο Ντενκτάς εισπράττει το ανάλογο ποσό φορολογώντας τους Τουρκοκύπριους -και σύμφωνα με τις τουρκικές εκτιμήσεις αυτό φτάνει στα 121 εκ. τουρκικές λίρες-σταθερές τιμές. Δηλαδή από πάνω προσφέρουμε και ευκαιρία στον Ντενκτάς να καρπώνεται ωφελήματα από την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος.

Και αν αυτή όλη η ζημιά, αν αυτή όλη η παροχή ρεύματος στα κατεχόμενα σήμαινε κάτι για το πολιτικό μας πρόβλημα, θα μπορούσαμε να το συζητούσαμε. Όμως εκείνο το οποίο διαπιστώνουμε είναι μια σκλήρυνση της τουρκικής

πολιτικής, μια σκλήρυνση της τουρκικής αδιαλλαξίας. Έτσι δεν μπορούμε να πούμε ότι βοηθά είτε την επαναπροσέγγιση είτε την καλύτερη λύση του κυπριακού προβλήματος. Να είχαμε έστω μια αμοιβαιότητα, να παίρναμε κι εμείς κάτι από τα κατεχόμενα και να εξαρτώμαστε κατά κάποιο τρόπο από τα κατεχόμενα και να λέγαμε πάλι «είμαστε αιχμάλωτοι μιας κατάστασης», και αυτό θα μπορούσε να συζητηθεί. Όμως οι κατοχικές δυνάμεις ό,τι μπορούσαν να πράξουν το έχουν πράξει, για να αποκόψουν οποιαδήποτε παροχή προς τις ελεύθερες περιοχές, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την υπόθεση του νερού, όπου κάποιες ποσότητες που έρχονταν από την περιοχή Μόρφου τερματίστηκαν, για να έρχεται τώρα μόνο μια ελάχιστη ποσότητα που και αυτή διοχετεύεται στην κατεχόμενη Λευκωσία. Δηλαδή στο τέλος παρέχουμε διευκολύνσεις προς την κατεχόμενη Λευκωσία για το νερό το οποίο παραχωρείται στην τουρκική πλευρά από τις πηγές της περιοχής Μόρφου. Και σε αντάλλαγμα είχαμε την περίπτωση της Αθηαίνου, όπου μια σωλήνα που υδρεύει το χωριό και που έρχεται από την Ποταμιά περνά μόνο μέσα από δύο χιλιόμετρα κατεχόμενης γης και φτάσαμε στο σημείο να διακόπτεται το νερό, να παραμένει ολόκληρη η κωμόπολη της Αθηαίνου με την κτηνοτροφία και τις βιομηχανικές της μονάδες χωρίς νερό, να γίνει ένα είδος Βερολίνου, να χρειάζεται διοχέτευση νερού με βυτιοφόρα για 13 μέρες και να χρησιμοποιηθεί μια παραπλήσια λύση για την ύδρευση, με τον κίνδυνο αποκοπής του νερού ανά πάσα στιγμή.

Έτσι πιστεύουμε ότι η λήψη απόφασης για το τι γίνεται με την παροχή του ρεύματος είναι κάτι που πρέπει να συζητηθεί πάρα πολύ σοβαρά από όλους μας. Και το επιχείρημα ότι είναι δυνατό να επηρεαστούν δυσμενώς ορισμένοι Τουρκοκύπριοι θα πρέπει και αυτό να το συζητήσουμε και να τους το εξηγήσουμε, γιατί μέτρα εναντίον του Ντενκτάς, μέτρα εναντίον της κατοχής, είναι και μέτρα υπέρ των Τουρκοκυπρίων. Όπως ο Μαντέλα, όταν βρέθηκε μπροστά στο ενδεχόμενο της διακοπής ή της παράτασης των μέτρων εναντίον της κυβέρνησης της Νότιας Αφρικής, τάχθηκε υπέρ της συνέχισης των μέτρων εναντίον του ρατσιστικού καθεστώτος, έστω και αν αυτό θα σήμαινε και κακουχίες για το μαύρο πληθυσμό. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση τη δική μας. Θα πρέπει να αντιληφθούν όλοι ότι μέτρα που παίρνονται εναντίον της κατοχής και του κατοχικού καθεστώτος διανοίγουν τις προοπτικές για μια καλύτερη λύση και για μια καλύτερη προοπτική για την Κύπρο.

Για όλους αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ψηφίσει τους προϋπολογισμούς με περικοπή των £9,000,009, ποσό που αντιστοιχεί στα χρήματα που ξοδεύουμε για δωρεάν παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στα κατεχόμενα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δε θα ανερχόμουν στο βήμα, αν δεν ετίθετο πράγματι αυτό το πολύ σοβαρό θέμα της παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στην τούρκικη πλευρά. Αυτό το θέμα δεν είναι κάτι το καινούριο. Έχει χρόνια τώρα που προβληματίζει τον κυπριακό λαό και τις κυβερνήσεις της Κύπρου. Έχει συζητηθεί επανειλημμένα και έχουν ζυγιστεί τα υπέρ και τα κατά της παροχής του ηλεκτρικού ρεύματος. Δεν πρόκειται σήμερα να συζητήσουμε από αυτό το βήμα της Βουλής τα υπέρ και τα κατά, γιατί πράγματι υπάρχουν αρκετά

επιχειρήματα που να συνηγορούν η κυβέρνηση να κρατήσει μια πολύ πιο σθεναρή στάση και να επανεξετάσει και να επανεκτιμήσει την πολιτική της επί αυτού του θέματος. Αλλά ταυτόχρονα δεν είναι και τόσο απλό με μια μονοκονδυλιά να πάρουμε απόφαση να διακόψουμε το ηλεκτρικό ρεύμα, γιατί πιστεύουμε ότι υπάρχουν -και πιθανότατα θα υπάρξουν-σοβαρές επιπτώσεις όχι τόσο σε θέματα επαναπροσέγγισης και άλλα, αλλά σε θέματα που αφορούν τη νομική φυσιογνωμία της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία οπωσδήποτε αναγνωρίζεται από όλα τα κράτη του κόσμου και θεωρείται ότι καλύπτει όλη την επικράτεια. Επομένως, υποτίθεται ότι έχει και την υποχρέωση να προσφέρει κάποιες υπηρεσίες σε όλη την επικράτεια. Όμως, επαναλαμβάνω, το όλο θέμα έχει και τα υπέρ και τα κατά και πρέπει να γίνει μια σοβαρή συζήτηση και προβληματισμός σε βάθος στο αρμόδιο σώμα. Και το αρμόδιο σώμα γι' αυτό τον προβληματισμό είναι το Εθνικό Συμβούλιο. Γι' αυτό το λόγο το Δημοκρατικό Κόμμα με ανακοίνωσή του τόνισε ότι θα πρέπει σε προσεχή συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου να μελετηθεί με κάθε σοβαρότητα η παροχή του ηλεκτρικού ρεύματος σε συσχετισμό με πολλά άλλα πράγματα και σε συσχετισμό με τις τελευταίες προκλήσεις της τουρκικής πλευράς.

Δε νομίζω ότι είμαστε έτοιμοι να πούμε περισσότερα σήμερα, γιατί η υπεύθυνη ηγεσία νομίζουμε ότι θα έχει τη δυνατότητα πολύ σύντομα - και αύριο θα είναι η συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου -να μελετήσει σε βάθος το όλο θέμα και να πάρει μια σωστή απόφαση, αφού δει όλα τα δεδομένα. Δε νομίζω ότι είναι σωστό να ληφθούν αποφάσεις κάτω από το κράτος συναισθηματικών ελατηρίων ή κάποιων άλλων εξελίξεων που πιθανώς να δημιουργούν ένα κλίμα για κάποιες άλλες ενέργειες από δικής μας πλευράς. Τελειώνω λέγοντας σ' αυτό το σημείο ότι αναμένουμε να υπάρξει αυτός ο υπεύθυνος προβληματισμός στο Εθνικό Συμβούλιο.

Εκείνο το σημείο όμως το οποίο θα 'θελα να τονίσω και θα τονίσουν και άλλοι συνάδελφοι είναι ότι από πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος επιθυμούμε να εκφράσουμε την έντονη απαρέσκειά μας για το γεγονός ότι τελευταία το Συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού προχώρησε στο να προγραμματίσει ταξίδι στο εξωτερικό, για να μελετήσει διάφορους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς που λειτουργούν με άνθρακα. Αυτό κατά την άποψή μας αποτελεί περιφρόνηση του Σώματος, γιατί είναι πολύ καθαρό το μήνυμα το οποίο δόθηκε από πλευράς Βουλής -όλων των πλευρών-ότι δεν ευνοείται η χρησιμοποίηση άνθρακα. Και δεν είναι η πρώτη φορά που η Αρχή Ηλεκτρισμού περιφρονεί αποφάσεις και μηνύματα της Βουλής και αργότερα μας ζητά να εγκρίνουμε τετελεσμένα γεγονότα, παρ' όλο που είχαμε προειδοποιήσει. Και φοβούμαστε ότι και πάλι βαίνουμε προς τετελεσμένα γεγονότα.

Το αστειότερο της υπόθεσης είναι ότι το Συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού ήθελε να πάρει μαζί του και Βουλευτές -δυο στην αρχή και μετά είπε, ξέρετε, για να καλυφθούν όλα τα κόμματα, να πάρουμε 4 ή 5- ώστε οι Βουλευτές αυτοί να παρακολουθήσουν τις σκέψεις του Συμβουλίου και των άλλων εμπειρογνωμόνων της Αρχής Ηλεκτρισμού, όταν θα επισκέπτονται αυτούς τους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς. Πρώτα-πρώτα οι Βουλευτές εδώ δεν είναι για να συνοδεύουν την κάθε Αρχή ή το κάθε Υπουργείο σε διάφορα ταξίδια στο εξωτερικό. Έχει κάποιο κύρος και κάποια αξιοπρέπεια αυτή η Βουλή. Και αν επιθυμεί να εξετάσει ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς ή οτιδήποτε άλλο, να προβεί σε κάποια μελέτη από πλευράς Βουλής, εμείς θα προγραμματίσουμε κάποιο ταξίδι προς αυτή την

κατεύθυνση και θα ζητήσουμε εμπειρογνώμονες από την Αρχή Ηλεκτρισμού. Δεν ακολουθεί και δε συνοδεύει η Βουλή το εκάστοτε Συμβούλιο ή τους εκάστοτε υπεύθυνους της Αρχής Ηλεκτρισμού. Είναι το ανάποδο που έπρεπε να συμβαίνει, αν δεχθούμε ότι πράγματι πρέπει να γίνει μια τέτοια επίσκεψη. Όμως απορρίπτουμε την απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής Ηλεκτρισμού να μελετήσει το θέμα του άνθρακα και πάλι και να προβεί σε επισκέψεις πολυέξοδες, ενώ γνωρίζει πολύ καλά ποια είναι η θέση του Σώματος. Γι' αυτό το λόγο και για να δοθεί ένα καθαρότατο μήνυμα στους αρμοδίους της Αρχής Ηλεκτρισμού και στο Διοικητικό Συμβούλιο ότι αυτό το Σώμα δεν είναι εδώ μόνο για να ψηφίζει τα διάφορα κονδύλια και να βάζει τη σφραγίδα του σε οτιδήποτε αποφασίσει οποιοδήποτε συμβούλιο, θα καταψηφίσουμε το ποσό το οποίο αφορά τα αναπτυξιακά έργα, γιατί είναι από αυτό το ποσό που θα πληρωθούν τα έξοδα αυτού του ταξιδιού. Πιθανότατα το ποσό των αναπτυξιακών έργων να είναι μεγαλύτερο, αλλά εμείς θέλουμε να δώσουμε ένα μήνυμα στην Αρχή Ηλεκτρισμού ότι οφείλει να μην περιφρονεί αυτό το Σώμα και να λαμβάνει σοβαρά υπόψη τα διάφορα μηνύματα τα οποία παίρνει από όλες τις πλευρές της Βουλής. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού και το Συμβούλιό της θα αντιληφθεί επιτέλους ότι δεν μπορεί να αποφασίζει ερήμην, εφόσον οι προϋπολογισμοί της έρχονται κοντά μας, εδώ στη Βουλή, για έγκριση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κατά τη συζήτηση του Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το 1990 έχουν εγερθεί ορισμένα ζητήματα. Το πρώτο θέμα το οποίο εγείρεται και από την Έκθεση της Επιτροπής είναι ότι το Δημοκρατικό Κόμμα, για τους λόγους που εκθέτει, θα καταψηφίσει την αντιμισθία των συμβούλων της Αρχής Ηλεκτρισμού. Αυτό είναι δικαίωμά του. Έχει επεξηγήσει τη θέση του το Δημοκρατικό Κόμμα και προηγουμένως και επεξηγείται και στην Έκθεση και είναι δικαίωμά του. Εμείς -και αντιλαμβάνομαι και οι άλλες πλευρές-θα ψηφίσουμε αυτό το κονδύλι, γιατί δε βλέπουμε το λόγο για τον οποίο θα πρέπει να καταψηφιστούν τα έξοδα παραστάσεως των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής.

Το δεύτερο θέμα που έχει εγερθεί είναι ότι το Δημοκρατικό Κόμμα, λόγω των πληροφοριών που έχει ότι αντιπροσωπεία της Αρχής Ηλεκτρισμού έχει επισκεφθεί ή επισκέπτεται αυτή τη στιγμή το εξωτερικό για να δει ανθρακικούς σταθμούς και συνδέοντάς το με την απόφαση της Βουλής, θα καταψηφίσει το κονδύλι το οποίο αφορά τα αναπτυξιακά έργα της Αρχής Ηλεκτρισμού. Το ερώτημα που θα πρέπει να τεθεί είναι: Το κονδύλι στους Προϋπολογισμούς που αφορά το αναπτυξιακό πρόγραμμα της Αρχής για το 1990 περιλαμβάνει κονδύλι το οποίο αναφέρεται καθ' οιονδήποτε τρόπο στην εγκατάσταση στην Κύπρο ανθρακικού σταθμού; Η απάντηση σ' αυτό το ερώτημα είναι αρνητική. Και αυτό το θέμα το εξέτασε με πολλή λεπτομέρεια η Επιτροπή Οικονομικών. Κατά συνέπεια, αν στο Δημοκρατικό Κόμμα δημιουργεί έγνοιες το γεγονός ότι αντιπροσωπεία έχει μεταβεί στο εξωτερικό, υπάρχει, κατά την άποψή μου, πρακτικότερος τρόπος: Να κληθεί η Διεύθυνση της Αρχής Ηλεκτρισμού, για να διερευνηθεί αυτό το θέμα. Και μάλιστα, αν αποδειχθεί ότι, παρά την απόφαση της

Βουλής, η Αρχή Ηλεκτρισμού προχωρεί στη δημιουργία ανθρακικού σταθμού, τότε εδώ είναι το Σώμα να συζητήσει και να πάρει σχετικές αποφάσεις. Αλλά το να έρθουμε με μια μονοκονδυλιά, εξαιτίας του ότι υποψιαζόμαστε ότι προωθείται κάτι τέτοιο, να καταψηφίσουμε ολόκληρο το αναπτυξιακό κονδύλι της Αρχής Ηλεκτρισμού, έχω τη γνώμη ότι δε θα ήταν ορθή πράξη. Φυσικά αυτό αφορά το Δημοκρατικό Κόμμα, αλλά ήθελα αυτό το θέμα να το θίξω.

Το τρίτο θέμα το οποίο έχει τεθεί είναι το θέμα της παραχώρησης ρεύματος προς τους Τουρκοκύπριους. Αυτό είναι γεγονός ότι είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα, η παραχώρηση δηλαδή ηλεκτρικού ρεύματος, όπως και άλλων διευκολύνσεων προς τους Τουρκοκύπριους. Το ερώτημα όμως που πρέπει να θέσουμε είναι το εξής: Είναι η Αρχή Ηλεκτρισμού που ευθύνεται για το ότι παραχωρείται ρεύμα στους Τουρκοκύπριους; Και έχω τη γνώμη ότι η απάντηση στο ερώτημα είναι αρνητική. Δεν είναι η Αρχή Ηλεκτρισμού με δική της πρωτοβουλία και αυτοβούλως που προχώρησε στο να παραχωρήσει το ρεύμα. Η Αρχή Ηλεκτρισμού εκτελεί πολιτική απόφαση της κυβέρνησης. Και όπως πολύ σωστά έχει αναφέρει ο κ. Γαλανός, το πολιτικό αυτό θέμα έχει απασχολήσει επανειλημμένα την πολιτική ηγεσία αυτού του τόπου και η μέχρι σήμερα απόφαση είναι ότι θα πρέπει να συνεχιστεί αυτή η παροχή. Αν τίθεται θέμα επανεξέτασης αυτής της θέσης, ούτε εμείς δε διαφωνούμε. Έχουμε όμως τη γνώμη ότι θα ήταν άδικο το να έρθουμε κατά την ψήφιση των Προϋπολογισμών της Αρχής και να επικρίνουμε την Αρχή με την καταψήφιση £9 εκ. από τον Προϋπολογισμό της, χωρίς η Αρχή να ευθύνεται γι' αυτό.

Πρέπει να πω ότι βλέπω το σημείο που έχει θίξει ο κ. Χατζηδημητρίου ότι το θέμα αυτό είναι πολύ σοβαρό και πρέπει να απασχολήσει την πολιτική ηγεσία αυτού του τόπου. Όμως ταυτόχρονα έχω τη γνώμη ότι αυτή τη στιγμή, κατά την ψήφιση των Προϋπολογισμών, θα 'ταν λάθος η Βουλή να πάρει θέση και μάλιστα θέση την οποία να υλοποιήσει τώρα καταψηφίζοντας £9 εκ. από τον Προϋπολογισμό της Αρχής Ηλεκτρισμού. Η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, κύριοι συνάδελφοι και κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσει τον Προϋπολογισμό της Αρχής Ηλεκτρισμού, όπως τον έχει διαμορφώσει η Επιτροπή Οικονομικών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μάτσης. Είχε ζητήσει το λόγο ο κ. Γεωργίου, αλλά δεν τον βλέπω.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ψηφίζουμε τον ενώπιόν μας Προϋπολογισμό και εγέρθηκαν δυο θέματα: Η παροχή δωρεάν ηλεκτρικού ρεύματος στις κατεχόμενες περιοχές και δεύτερο το θέμα της δημιουργίας ανθρακικού σταθμού στην Κύπρο.

Σε ό,τι αφορά το πρώτο θέμα, κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι οι κυβερνήσεις που κυβέρνησαν αυτό τον τόπο μετά το 1974 διακατέχονταν και διακατέχονται από μια αναποφασιστικότητα και προσαρμογή εύκολη προς τις καταστάσεις που υφίστανται. Αναφέρομαι στο συγκεκριμένο θέμα της δωρεάν παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στις κατεχόμενες περιοχές. Δεν είναι εύκολο θέμα και δεν είναι η κατάλληλη στιγμή να τοποθετηθούμε επί αυτού του σοβαρού θέματος. Αυτή τη στιγμή δεν είμαστε εδώ για να επικρίνουμε την Αρχή Ηλεκτρισμού, η οποία παρουσιάζει τον Προϋπολογισμό της. Το θέμα άπτεται της γενικότερης πολιτικής γραμμής της κυπριακής κυβέρνησης και δεν μπορούμε, δεν είναι λογικό και σωστό να τοποθετηθούμε υπεύθυνα πάνω σ' ένα τόσο σοβαρό θέμα συζητώντας τον Προϋπολογισμό της Αρχής. Είναι θέμα το οποίο έπρεπε και

πρέπει και θα πρέπει να εξεταστεί μέσα στο σύνολο των πολιτικών πτυχών που απαρτίζουν το κυπριακό πρόβλημα και εκεί υπεύθυνα η πολιτική ηγεσία να τοποθετηθεί. Ελπίζω να το κάνουμε, γιατί είναι μια από τις πτυχές. Υπάρχουν κι άλλες πτυχές τις οποίες με την προσαρμοστικότητα και την εύκολη τοποθέτηση που ακολουθείται αφήνουμε να διαρρέουν και να γίνονται μόνιμες.

Επομένως ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει τον Προϋπολογισμό της Αρχής επί αυτού του θέματος - δε θα καταψηφίσει τα £9 εκ. - εν αναμονή και χωρίς να αποκλείουμε καμιά απόφαση οποιασδήποτε μορφής που θα ληφθεί υπεύθυνα από την πολιτική ηγεσία επί αυτού του σοβαρού θέματος.

Όσον αφορά το δεύτερο θέμα, κύριε Πρόεδρε, της δημιουργίας ή μη ανθρακικού σταθμού στην Κύπρο, οι θέσεις μας είναι γνωστές. Και επειδή στον Προϋπολογισμό αυτό δεν υπάρχει οποιαδήποτε νύξη προς οποιαδήποτε κατεύθυνση για δημιουργία οποιασδήποτε μορφής ηλεκτροπαραγωγού σταθμού, δε νομίζουμε ότι είναι η ώρα να συζητήσουμε ή να ανοίξουμε αυτό το θέμα. Οι θέσεις μας είναι γνωστές και με επιφύλαξη των γνωστών μας θέσεων θα ψηφίσουμε τους Προϋπολογισμούς, όπως είναι ενώπιόν μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα που συζητούμε είναι ο περί της Αρχής Ηλεκτρισμού Προϋπολογισμός του 1990. Συζητούμε σήμερα κατά πόσο θα ψηφίσουμε ή θα καταψηφίσουμε αυτό τον Προϋπολογισμό, κατά πόσο θα μειώσουμε ή θα περιορίσουμε τα κονδύλια που προνοεί. Ηγέρθη όμως και το θέμα της παροχής δωρεάν ηλεκτρικού ρεύματος προς τους Τουρκοκύπριους, προς τα κατεχόμενα. Είναι πράγματι ένα θέμα αυτό και δεν είναι η πρώτη φορά που εμφανίζεται. Αλλά δεν είναι ένα απλό θέμα και δεν είναι ένα θέμα περιορισμένης σημασίας. Είναι ένα θέμα που έχει, θα 'λεγα, πολιτικές προεκτάσεις, ένα θέμα που σχετίζεται και με τους Τουρκοκύπριους, αλλά είναι ένα θέμα που έχει, αν θέλετε, και πολιτικές προεκτάσεις, διεθνείς προεκτάσεις. Κατά συνέπεια, για το θέμα αυτό μπορεί να ανταλλαγούν απόψεις. Αλλά δεν μπορεί να εξεταστεί βεβιασμένα και να παρθούν βεβιασμένες αποφάσεις. Το θέμα αυτό μπορεί να απασχολήσει και τους αρχηγούς των κοινοβουλευτικών κομμάτων, αλλά να απασχολήσει πολύ περισσότερο το Εθνικό Συμβούλιο, μαζί με την κυβέρνηση, που είναι ο φορέας ο οποίος φέρει την ευθύνη για τις τύχες αυτού του τόπου. Επαναλαμβάνω είναι ένα θέμα σοβαρό και, κατά τη γνώμη μας, αυτό το σοβαρό θέμα πρέπει να το αντικρίζουμε και να το αντιμετωπίζουμε με τη λογική παρά με το συναίσθημα. Όσο δίκαιο και αν έχουμε, πάντοτε πρέπει να κυριαρχεί η λογική και η διαλλακτική προσέγγιση του ζητήματος.

Εμείς θα ψηφίσουμε τον Προϋπολογισμό, κύριε Πρόεδρε, όπως έχει. Δε βλέπουμε κανένα λόγο για να καταψηφίσουμε το ένα ή το άλλο κονδύλι. Ιδιαίτερα δε βλέπουμε το λόγο γιατί να καταψηφίσουμε το κονδύλι για τα αναπτυξιακά έργα, όταν όλων η απαίτηση είναι ότι πρέπει να προωθηθεί και να εφαρμοστεί το αναπτυξιακό πρόγραμμα της Α.Η.Κ., γιατί οι ανάγκες του τόπου αυξάνονται μέρα με τη μέρα. Και αν υπάρξει καθυστέρηση στην εφαρμογή του αναπτυξιακού προγράμματος, τότε οι συνέπειες θα είναι πολύ δυσμενείς για την οικονομία του τόπου και γενικότερα για τον τόπο μας. Αλλά το αναπτυξιακό αυτό πρόγραμμα πρέπει να εφαρμοστεί, αφού ληφθεί υπόψη η ομόφωνη θέληση της Βουλής όπως

εφαρμοστεί κατά τρόπο που να μην παραβιάζει το φυσικό περιβάλλον και τα δικαιώματα των κατοίκων της περιοχής για την οποία γίνεται λόγος και γενικότερα να μην οδηγεί στη μόλυνση του φυσικού περιβάλλοντος. Θα ψηφίσουμε λοιπόν τον Προϋπολογισμό, όπως έχει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου δύο λόγια μόνο, κύριε Πρόεδρε, για να τονίσω τα εξής: Ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, ο συνάδελφος Αλέξης Γαλανός, έθιξε ένα τεράστιο θέμα ηθικής και πολιτικής τάξης. Η Βουλή συγκεκριμένα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, στις 13 Ιουλίου του 1989 ομόφωνα έστειλε ένα σαφές μήνυμα στην Εκτελεστική Εξουσία: Να μην προχωρήσει στην κατασκευή ανθρακικού σταθμού. Προχώρησε πιο μπροστά η Βουλή και επιψήφισε, για να μην καταεξευτελιστεί διεθνώς η Αρχή Ηλεκτρισμού και η κυβέρνηση, το ενάμισι εκατομμύριο λίρες που παράνομα, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται μέσα στους προϋπολογισμούς της, χωρίς να περάσει από τη Βουλή είχε εκδαπανήσει η Αρχή Ηλεκτρισμού με τα σχέδια προς τους Kennedy and Donkins για ανεύρεση πηγών ανθρακικής ενέργειας και για τη μελέτη του περιβάλλοντος.

Είναι πιστεύω τώρα, έντιμε κύριε Πρόεδρε -ο συνάδελφος Γαλανός το ανέφερε και ίσως να μην επισημάνθηκε, όπως έπρεπε από τη Βουλή- που ο Πρόεδρος της Αρχής Ηλεκτρισμού, τέσσερα μέλη της Αρχής και τρία μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και μια πλειάδα από δημοσιογράφους πάνε σε τέσσερις ευρωπαϊκές χώρες, την Αυστρία, τη Δανία, τη Νορβηγία και τη Φινλανδία, για να κλείσουν συμφωνίες με ανθρακικούς σταθμούς, όπως δημοσιεύτηκε στον τύπο χωρίς να διαψευσθεί.

Και πρόσθετα είχαν και το θράσος, αν θέλετε, να καλέσουν και μέλη της Βουλής να συνοδεύσουν αυτή την αντιπροσωπεία, για να φέρει σε πέρας την αποστολή της για σύναψη και συνομολόγηση συμφωνίας για δημιουργία ανθρακικών σταθμών στον τόπο. Οι ίδιες πληροφορίες, έντιμε κύριε Πρόεδρε, αναφέρουν πως ο Υπουργός Εμπορίου δύο μήνες πριν είχε πάει ως προπομπός στις ίδιες αυτές χώρες, για να συζητήσει το όλο θέμα και ίσως για να αποκαθάρει τους ανθρακικούς σταθμούς.

Και όλα αυτά, έντιμε κύριε Πρόεδρε, γίνονται τη στιγμή κατά την οποία η Αυστραλία, μια κατ' εξοχήν ανθρακοπαραγωγός χώρα κλείνει τους ανθρακικούς σταθμούς της παραγωγής ενέργειας, σταθμούς που επικάθηνται πάνω στα ανθρακωρυχεία της. Και πάμε εμείς από την Αυστραλία να εισάξουμε κάρβουνο, για να κάνουμε ανθρακικούς σταθμούς. Την ίδια στιγμή, έντιμε κύριε Πρόεδρε, που η Αγγλία κλείνει, όπως δημοσίευσαν οι «Times» πριν από δύο μόλις μέρες τους ανθρακικούς σταθμούς της αντικαθιστώντας τους με πυρηνικούς, γιατί τους θεωρούν ως κατ' εξοχήν συντελεστές της καταστροφής της προστατευτικής σφαίρας του όζοντος.

Αυτά, έντιμε κύριε Πρόεδρε, είναι σημαντικά σημεία που πιστεύουμε πως πρέπει να θέσουν τη Βουλή προ των ευθυνών της.

Το θέμα το οποίο έθιξε ο συνάδελφος Χατζηδημητρίου είναι σοβαρότατο. Το θίξαμε επανειλημμένα και εμείς με εγγραφές του θέματος και με επερωτήσεις και πιστεύουμε, όπως είπε και ο συνάδελφος Γαλανός, πως κάποτε και το Σώμα και το Εθνικό πρέπει να το απασχολήσει σοβαρότατα, γιατί δεν είναι μόνο οι

Τουρκοκύπριοι που απολαμβάνουν αυτό το προϊόν που τους παρέχουμε, αλλά και οι τουρκικές στρατιωτικές αρχές που βλέπουμε πώς μας συμπεριφέρονται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θέλω να αντιδικήσω με κανένα συνάδελφο, διότι βρισκόμαστε όλοι σε μια παρόμοια περίπου προσέγγιση. Μόνο θα ήθελα να δικαιολογήσω τη δική μας τοποθέτηση. Το θέμα που εγείραμε δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία δεν είναι ένα θέμα που ήταν υπόθεση έμπνευσης της στιγμής. Είναι ένα θέμα που υπάρχει από πάρα πολύ καιρό, πάνω στο οποίο έπρεπε να υπήρχε κιόλας πολιτική απόφαση.

Αν ήταν να επισημάνω κάτι, είναι την καθυστέρηση λήψης κάποιας πολιτικής απόφασης και επίσης την ύπαρξη προβληματισμού μέσα στο λαό και να αναφέρω ότι η συζήτηση των Προϋπολογισμών πιθανόν να είναι ο μόνος τρόπος για την επαναφορά στο προσκήνιο του όλου προβλήματος και της συζήτησής του, που πιθανόν μαζί με άλλα μέτρα να αποτελούν θέμα αντιμετώπισης επιμέρους πτυχών της κατοχής. Και σίγουρα δεν αποτελούν αντιπολίτευση προς την Αρχή Ηλεκτρισμού. Και για να μην ξαναταλαιπωρώ τη Βουλή παίρνοντας το λόγο, θέλω να πω ότι ψηφίζοντας, θα ψηφίσουμε τους Προϋπολογισμούς. Και στο τελικό κεφάλαιο θα ψηφίσουμε με εννέα εκατομμύρια λίρες λιγότερα, πράγμα που καθορίζει περίπου την πολιτική μας απόφαση, για να μην ταλαιπωρήσουμε είτε τις υπηρεσίες είτε τη Βουλή, καταμερίζοντας το ποσό σε επιμέρους πρόνοιες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού δώσω το λόγο σε οποιοδήποτε άλλο, θα ήθελα να σημειώσω την παρουσία εντός της αίθουσας του Προέδρου της Επιτροπής του Ευρωκοινοβουλίου για τις Σχέσεις με την Κύπρο και των μελών της Επιτροπής τα οποία επισκέπτονται την Κύπρο και τα οποία είχαν σήμερα συνάντηση με τον Πρόεδρο της Βουλής και με την αντίστοιχη Επιτροπή του Σώματος.

Το ότι η Επιτροπή αυτή του Ευρωκοινοβουλίου βρίσκεται στην Κύπρο και το ότι ενδιαφέρεται για την επίλυση των προβλημάτων μας, αυτό μας γεμίζει με χαρά, γιατί η προσπάθειά μας είναι να προσεγγίσουμε περισσότερο την Ευρώπη, όσο γίνεται πιο γρήγορα. Και προς την κατεύθυνση αυτή είναι η κατάλληλη επιτροπή η οποία θα προπαρασκευάσει το δρόμο προς την πλήρη ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ. Είναι βεβαίως μια δύσκολη διαδικασία. Είναι μια διαδικασία η οποία θα πάρει πάρα πολλά χρόνια- δε λύεται από τη μια μέρα στην άλλη- και είναι γι' αυτό το λόγο ακριβώς που έχουν συσταθεί οι δύο επιτροπές τόσο του Ευρωκοινοβουλίου, όσο και της κυπριακής Βουλής, για να προπαρασκευάσουν το έδαφος προς την κατεύθυνση αυτή.

Όμως πλην του θέματος τούτου το Ευρωκοινοβούλιο έχει αποδείξει πολλές φορές τη συμπάθειά του προς την εθνική μας υπόθεση, έχει υποστηρίξει με ομιλίες και με ψηφίσματά του και με αποφάσεις του τη δίκαιη υπόθεση της Κύπρου και γι' αυτό το λόγο, μια και βρίσκεται εδώ, θα παρακαλέσουμε τον Πρόεδρο της Επιτροπής, το Sir James Scott-Hopkins, να διαβιβάσει προς το Ευρωκοινοβούλιο

την ευγνωμοσύνη της κυπριακής Βουλής των Αντιπροσώπων για την υποστήριξη της οποίας τυγχάνουμε στην Ευρώπη.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Υπάρχει και η εξής ευχάριστη σύμπτωση με την παρουσία των φίλων μας, διότι ελπίζουμε ότι σήμερα θα ανοίξουμε και τη συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ΄ του θέματος της ΕΟΚ και της ανάγκης για άμεση αίτηση από πλευράς κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είναι κάτι το οποίο βεβαίως θα προσπαθήσουμε να πραγματοποιήσουμε, όσο γίνεται πιο γρήγορα.

Και τώρα να συνεχίσουμε τη συζήτησή μας πάνω στο θέμα του Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού με τον κ. Ψυλλίδη, ο οποίος ζήτησε το λόγο.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πολλές φορές ορισμένα πράγματα τα οποία λέγονται ή γράφονται μέσα σε ορισμένες εκθέσεις περνούν απαρατήρητα, γιατί θέλουμε να τα κάνουμε να περνούν απαρατήρητα. Βεβαίως στους Προϋπολογισμούς τους οποίους θα ψηφίσουμε, και η ομάδα μας είπε με ορισμένες επιφυλάξεις ότι θα ψηφίσει, δεν υπάρχει κονδύλι για αναπτυξιακά έργα. Διότι το κονδύλι αυτό το περάσαμε προηγούμενα. Και αναφέρεται εκεί σε ποια σημεία του αναπτυξιακού έργου αναφέρεται εκείνο το κονδύλι, το οποίο είναι πέραν του ενός εκατομμυρίου λιρών. Εκείνο όμως το οποίο συμβαίνει είναι τούτο και γι΄ αυτό το λόγο είχα ζητήσει την περασμένη φορά να μη συζητηθεί αυτό το νομοσχέδιο, ώσπου να πάρουμε ορισμένες συμπληρωματικές πληροφορίες για την όλη υπόθεση. Παραμονές της ψήφισης αυτού του κονδυλίου φεύγει μερίδα της διοίκησης και του Συμβουλίου με επικεφαλής τον Πρόεδρο, για να πάνε στο εξωτερικό να μελετήσουν ανθρακικούς σταθμούς. Αυτό συνεπάγεται ένα κονδύλι το οποίο δεν ξέρουμε πόσο θα είναι, ίσως 15 - 20 χιλιάδες, τη στιγμή που αυτά τα πράγματα θα μπορούσαν να τα κάνουν εμπειρογνώμονες, να δώσουν μελέτες, όπως έγινε και στο παρελθόν, να ρωτήσουμε άλλες κυβερνήσεις και άλλα κράτη τι κάνουν με τους ανθρακικούς τους σταθμούς. Η Αγγλία, η οποία κάθεται πάνω στο κάρβουνο, λέει ότι θα σταματήσει χιλιάδες εργάτες που εργάζονται στα ανθρακωρυχεία. Για το φυσικό περιβάλλον, για το καλό του φυσικού περιβάλλοντος δεν πρόκειται να συνεχίσουν τη λειτουργία των ανθρακικών σταθμών.

Η έρευνα για οτιδήποτε είναι επιτρεπτή. Ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η έρευνα δεν είναι επιτρεπτός σ΄ αυτή την περίπτωση. Διότι δεν μπορεί ο οποιοσδήποτε με το να επισκεφθεί μια χώρα, έστω και τον ίδιο το σταθμό, να αντιληφθεί αν αυτός ο σταθμός μολύνει το περιβάλλον ή όχι. Ούτε με το μάτι μπορείς να δεις τη μόλυνση του περιβάλλοντος ούτε με οτιδήποτε άλλο. Εδώ γίνονται μελέτες και κατόπιν παρατηρήσεων πολλών ημερών, πολλών μηνών πολλές φορές, μπορείς να δεις τη μόλυνση η οποία προκύπτει από τους σταθμούς αυτούς.

Είχα την ευκαιρία, όταν βρισκόμουν στις Βρυξέλλες, να συναντηθώ με τον εμπειρογνώμονα της Διεθνούς Τράπεζας και μιλούσαμε για το θέμα των

ανθρακικών σταθμών και ήθελα να πάρω τη δική του γνώμη. Η απάντησή του ήταν αποτρεπτική: «Μην προχωρήσετε σε καμιά περίπτωση σε ανθρακικό σταθμό. Η Κύπρος είναι πολύ μικρή και δεν αντέχει σε τέτοιου είδους μολύνσεις».

Εκείνο το οποίο παρουσιάζεται σήμερα είναι να περνούμε προϋπολογισμούς και η Αρχή να μη μας λέει οριστικά τι προτίθεται να κάμει με το αναπτυξιακό της έργο, ενώ έχει τη ρητή εντολή της Βουλής ότι σε καμιά περίπτωση δε θα επιτρέψουμε να χρησιμοποιηθεί άνθρακας στην Κύπρο. Αυτό είναι το ένα θέμα.

Το δεύτερο αφορά τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Λυπούμαι, κύριοι συνάδελφοι, αν αυτό το πράγμα το θεωρούμε τόσο επιπόλαιο και αν νομίζουμε ότι το Δημοκρατικό Κόμμα το κάνει από πικάρισμα, επιπολαιότητα ή οτιδήποτε άλλο. Εδώ η Βουλή έχει ψηφίσει νόμο στον οποίο λέει πώς γίνεται η επιλογή των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών. Στην περίπτωση αυτή δεν έγινε σύμφωνα με το νόμο. Και η Βουλή συνεχίζει να λέει ότι είναι εντάξει.

Αν είναι αυτός ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζουμε εμείς οι ίδιοι τους νόμους τους οποίους εμείς ψηφίζουμε, τότε γιατί ζητούμε να μας σέβονται; Γιατί ζητούμε να μας λαμβάνουν υπόψη; Εκείνο το οποίο πρέπει να κάνουμε, έστω και αν πρόκειται να βάλουν τους ίδιους ανθρώπους -και δεν είναι θέμα προσωπικό για οποιοδήποτε- είναι να καλέσουμε την κυβέρνηση να είναι σύμφωνη με το νόμο τον οποίο πέρασε η Βουλή και τότε όλα θα είναι εντάξει. Αλλά όχι, γιατί έτσι μας συμφέρει σ' αυτή την περίπτωση, να το αφήνουμε να περάσει απαρατήρητο. Και όταν γνωρίζουμε κάτω από ποιες συνθήκες έγινε αυτή η μεταβολή του Συμβουλίου της Αρχής Ηλεκτρισμού. Επειδή η Βουλή είχε ταχθεί ενάντια στον ανθρακικό σταθμό και επειδή ο Πρόεδρος της Αρχής Ηλεκτρισμού σεβάστηκε αυτή την απόφαση της Βουλής, βρέθηκε τρόπος να φύγει από την Αρχή Ηλεκτρισμού.

Και την ίδια στιγμή τα άτομα εκείνα τα οποία προσπάθησαν να διώξουν τον Πρόεδρο της Αρχής Ηλεκτρισμού επαναδιορίστηκαν, χωρίς καν να ρωτηθούν τα κόμματα. Και αυτό είναι γνωστό, γιατί σχεδόν όλες οι πλευρές έκαναν δηλώσεις που έλεγαν ότι δε ρωτήθηκαν για το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Είναι γι' αυτό το λόγο που συνεχίζουμε να επιμένουμε σ' αυτό το σημείο, ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Ηλεκτρισμού είναι παράνομα. Και εφόσον είναι παράνομα, δεν μπορούν να συνεχίζουν να κυβερνούν έναν οργανισμό, όπως είναι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Και είμαστε και εμείς μαζί τους συνεπίκουροι, όταν ερχόμαστε να υπερψηφίσουμε είτε αυτό λέγεται προϋπολογισμός ή οτιδήποτε άλλο που προέρχεται από ένα Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο δε διορίστηκε κανονικά σύμφωνα με τους νόμους που ψήφισε αυτή η Βουλή.

Και σ' ένδειξη αυτής της απαρέσκειάς μας, η οποία είναι πολύ σημαντική, εμείς δε θα ψηφίσουμε. Όχι γιατί θα τους κάνουμε κακό -δεν είναι αυτό- αλλά για να δείξουμε την απαρέσκειά μας, ότι οφείλουν τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών να είναι νόμιμα, θα καταψηφίσουμε τα κονδύλια τα οποία αναφέρονται σε αντιμισθίες και οτιδήποτε άλλο που θα έχουν οι ίδιοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρώτα - πρώτα οφείλω μια διόρθωση, διότι αναφέρθηκα σε αναπτυξιακό πρόγραμμα και έχουμε παρατηρήσει τώρα ότι έχει ψηφιστεί σε προηγούμενη περίπτωση το αναπτυξιακό πρόγραμμα. Θα καταψηφίσουμε, όταν έρθει συμπληρωματικός προϋπολογισμός για το ταξίδι το οποίο θα γίνει. Οπωσδήποτε σημασία έχει το πολιτικό μήνυμα ότι με κανένα τρόπο δεν μπορούμε να εγκρίνουμε τέτοιου είδους ταξίδια τα οποία συγκρούονται με την απόφαση της Βουλής να μη χρησιμοποιηθεί άνθρακας.

Όμως, αν είχαμε έστω και μια αμφιβολία -και εγώ δε θα χρησιμοποιούσα τη λέξη παράνομα, θα χρησιμοποιούσα περισσότερο τις λέξεις παράτυπα και αντιδεοντολογικά συμπεριφέρθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο- αν είχαμε έστω και την παραμικρή αμφιβολία για την αντιδεοντολογική συμπεριφορά του, με αυτό το ταξίδι το οποίο γίνεται χωρίς καν να συνεννοηθούν με τη Βουλή, παρ' όλη την απαγόρευση και τη θέση της Βουλής, αποδεικνύεται ότι το Συμβούλιο αυτό δε λαμβάνει καθόλου σοβαρά υπόψη αυτό το Σώμα και ότι πράγματι πρέπει να μας απασχολήσει η όλη νοοτροπία του έναντι της Βουλής.

Για να μην αναφερθώ στο ρόλο που μερικοί από αυτούς τους κυρίους Συμβούλους -δε μιλώ για τον Πρόεδρο ο οποίος διορίστηκε αργότερα και τυγχάνει της εκτίμησής μας, τον κ. Παντζαρή-αλλά για να μην αναφερθώ σε μερικούς από αυτούς τους κυρίους οι οποίοι έπαιξαν πολύ άσχημο ρόλο στην εκπαραθύρωση ενός έντιμου ανθρώπου ο οποίος δεν είχε τίποτα σε βάρος του, παρά ότι προσπάθησε να κάμει σωστά τη δουλειά του και να ακολουθήσει τις υποδείξεις της Βουλής, του κ. Ανδρέα Μουσιούττα.

Και το λέμε και το παραδεχόμαστε ότι είναι και η συμπεριφορά τους, και του Υπουργού βέβαια, αλλά και κάποιων κυρίων Συμβούλων έναντι ενός έντιμου ανθρώπου που μας κάνει να αισθανόμαστε πολύ άσχημα για τους Συμβούλους της Αρχής Ηλεκτρισμού και για τον αυθαίρετο τρόπο με τον οποίο συμπεριφέρονται.

Κάθε φορά που φαγώνεται ένας έντιμος άνθρωπος από κάποιους, η δημοκρατία αυτού του τόπου γίνεται φτωχότερη. Και εμείς αισθανόμαστε έτσι από την συμπεριφορά τους έναντι του Ανδρέα Μουσιούττα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα το νομοσχέδιο που αφορά την έγκριση των Προϋπολογισμών της Αρχής Ηλεκτρισμού. Τη θέση μας για το νομοσχέδιο την έχει πει ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος και νομίζω ότι θα είναι απώλεια χρόνου να σχολιάσω περισσότερο τα σημεία που έχει θίξει. Ζήτησα το λόγο, για να σχολιάσω μόνο ένα σημείο. Το σημείο για το οποίο έγινε πολύς λόγος σε ό,τι αφορά τα θέματα της έρευνας από μέρους της Αρχής Ηλεκτρισμού για το πρόβλημα που σχετίζεται με την περαιτέρω ανάπτυξη που χρειάζεται ο τόπος ως προς την ηλεκτρική ενέργεια. Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, πως γνωρίζουμε όλοι τις εκθέσεις που δόθηκαν ότι, το πολύ σε μια πενταετία, θα έχουμε οξύτατο πρόβλημα ηλεκτρικής ενέργειας και κανένας μας δεν πιστεύω να έχει τη γνώμη ότι πρέπει να μείνουμε αδιάφοροι, μέχρι να έλθει η ώρα που δε θα έχουμε ηλεκτρισμό για να καλύψουμε τις ανάγκες του τόπου. Σίγουρα λοιπόν

πρέπει να γίνουν έρευνες, πρέπει να μελετηθεί το πρόβλημα, πρέπει να σταθμιστεί ανάλογα και να ληφθούν και αποφάσεις και να γίνουν πρακτικές ενέργειες για την υλοποίησή τους. Το θέμα δεν είναι αν θα είναι μόνο ανθρακικός ή αν θα είναι με άλλα καύσιμα και ποια θα είναι τα καύσιμα. Το θέμα είναι ότι χρειάζεται έρευνα. Και σίγουρα η έρευνα που θα κάνουν και πολύ περισσότερο οι αποφάσεις που θα ληφθούν πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τη θέση, που είναι η ομόφωνη θέση της Βουλής, ότι πρέπει να προστατευθεί το φυσικό περιβάλλον για πολλούς και διάφορους λόγους που λέχθηκαν και δε νομίζω ότι είναι αναγκαίο να επαναλάβω αυτή τη στιγμή. Συνεπώς νομίζω ότι ο θόρυβος -αν η λέξη είναι κατάλληλη- για το θέμα της έρευνας είναι εκ του περισσού, γιατί το να κάμνουμε έρευνα είναι αναγκαίο και χρήσιμο για να μη μείνουμε την ώρα που θα χρειαστεί να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα και να είμαστε ανέτοιμοι. Άλλωστε υπάρχει και το λαϊκό γνωμικό, κύριε Πρόεδρε, που λέει: «Του φρονίμου τα παιδιά πριν πεινάσουν μαγειρεύουν». Φανταστείτε τώρα να έλθει η ώρα που δε θα έχουμε ηλεκτρισμό και να ρωτάμε ύστερα γιατί η Αρχή δε μερίμνησε.

Νομίζω ότι δε χρειάζεται να κάνουμε πολλά σχόλια γύρω από το θέμα. Είναι ένα πρόβλημα που όλους πρέπει να μας απασχολεί. Σίγουρα πρέπει να λυθεί σωστά. Σίγουρα πρέπει να ληφθούν μέτρα για να προστατευθεί το περιβάλλον. Αλλά δεν μπορούμε να είμαστε τόσο επικριτικοί, γιατί κάποια αντιπροσωπεία της Αρχής πήγε ή πρέπει να πάει για να μελετήσει και να διερευνήσει αυτό το θέμα.

Το τελευταίο σημείο για το οποίο ήθελα απλώς να πω μια λέξη είναι ο λόγος που γίνεται για το θέμα του Συμβουλίου. Νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτή τη στιγμή συζητούμε τους Προϋπολογισμούς. Και αυτό είναι ανεξάρτητο από το ποιοι και πόθεν και πώς έχουν επιλεγεί τα μέλη του Συμβουλίου. Και πιστεύω ότι δεν είναι ούτε ορθό ούτε ωφέλιμο να θεωρούμε ή να χαρακτηρίζουμε με τον έναν ή τον άλλο τρόπο στην προσπάθειά μας να κάνουμε κριτική. Κριτική ναι, αλλά κριτική πρέπει να γίνεται πάνω σε εποικοδομητικά και βάσιμα δεδομένα, για να μπορούμε να οικοδομούμε πράγματι και να αντιμετωπίζουμε ορθολογιστικά τα προβλήματα και στο χώρο της Αρχής Ηλεκτρισμού, όπως και στους άλλους τομείς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να δευτερολογήσω. Απλώς θα 'θελα να κάμω δυο εισηγήσεις. Εδώ έχουν αναφερθεί θέματα αναφορικά με επίσκεψη, προγραμματισμό της Διεύθυνσης κτλ. της Αρχής Ηλεκτρισμού, για να καταλήξει σε ανθρακικό σταθμό. Εγώ πρέπει να πω ότι τίποτε από όλα αυτά δεν ξέρω και αντιλαμβάνομαι και πολλοί άλλοι συνάδελφοι. Γι' αυτό, για να μην τα λέμε εδώ και να μην ερευνώνται εδώ, εισηγούμαι να πάει στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή η οποία να καλέσει και την Αρχή, να συζητηθούν και να ετοιμαστεί έκθεση προς το Σώμα. Αυτή είναι η πρώτη μου εισήγηση.

Η δεύτερή μου εισήγηση είναι αναφορικά με το θέμα της λήψης πολιτικής απόφασης αναφορικά με την παροχή ρεύματος ή όχι στην άλλη πλευρά. Εισηγούμαι αυτό το θέμα να διαβιβαστεί από τον Πρόεδρο της Βουλής προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για να απασχολήσει το Εθνικό Συμβούλιο. Αν υπάρχει επιθυμία να απασχολήσει και τη Βουλή, δεν έχω ένσταση. Θα μπορούσε να σταλεί

και στην Επιτροπή Εξωτερικών της Βουλής, για να συζητηθεί και να ετοιμαστεί έκθεση. Έχω όμως τη γνώμη ότι το Εθνικό Συμβούλιο θα ήταν το κατάλληλο σώμα για να επιληφθεί αυτού του θέματος.

Αυτές είναι οι δυο εισηγήσεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι βασική αρχή, γνωστή σε όλους και καθιερωμένη, όταν συζητούνται προϋπολογισμοί να τίθεται επί τάπητος όλη η πολιτική που τους αφορά, σε όλες της τις πτυχές, σε όλο της το βάθος και την έκταση μέχρι και τα επιμέρους θέματα. Το ίδιο ισχύει και σ' αυτή την περίπτωση και εφόσον ψηφίζουμε προϋπολογισμούς ενός ημικρατικού οργανισμού, τότε τίθεται επί τάπητος όλη η πολιτική αυτού του οργανισμού.

Βέβαια εμείς -ως θέμα αρχής και συμπεριφερόμενοι υπεύθυνα έστω και ως κόμμα αντιπολίτευσης- ουδέποτε καταψηφίζουμε συλλήβδην προϋπολογισμούς, γιατί γνωρίζουμε τι σημαίνει αυτό. Εντούτοις είμαστε υποχρεωμένοι να επισημάνουμε εκείνα τα ειδικά σημεία τα οποία μας ενδιαφέρουν σε επιμέρους θέματα, για να στείλουμε τα ανάλογα μηνύματα. Και γνωρίζουμε όλοι ότι αυτό το Σώμα έχει ειλημμένη και σταθερή απόφαση πάνω στο θέμα του ανθρακικού σταθμού.

Παρ' όλα αυτά και τη στιγμή που ενώπιον αυτού του Σώματος εκκρεμεί ο Προϋπολογισμός αυτής της Αρχής, αυτού του οργανισμού, κατά παράδοξο τρόπο αρχίζει η τουριστική περιοδεία του Συμβουλίου με ένα σωρό συνοδοιπόρους στο εξωτερικό προς την προοπτική επιδίωξης της ίδρυσης ανθρακικού σταθμού.

Και αν πράγματι αυτό το Σώμα θέλει να συμπεριφέρεται υπεύθυνα, έχει υποχρέωση και καθήκον πάνω στο ειδικό σημείο αυτό να στείλει το μήνυμά του. Γιατί δεν μπορεί να καλείται αυτό το Σώμα να ψηφίζει κονδύλια τα οποία το Συμβούλιο θα χρησιμοποιήσει σε αντίθεση με τις αποφάσεις αυτού του Σώματος. Διότι αυτά τα έξοδα αυτού του ταξιδιού από κάπου θα πληρωθούν. Και θα πληρωθούν ασφαλώς από τον προϋπολογισμό τον οποίο σήμερα ψηφίζουμε.

Είναι αυτή ακριβώς η έννοια του μηνύματος που εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, θέλουμε να στείλουμε προς την αρμόδια αρχή, προς αυτό το Συμβούλιο, ειδικά πάνω σ' αυτό το θέμα. Θα πρέπει ακόμα να τονίσω επί του θέματος αυτού, σχετικά με τα όσα έχει αναφέρει ο συνάδελφος Κουρτελλάρης, ότι μπορούμε να ξεχωρίζουμε τι σημαίνει έρευνα και τι σημαίνουν ταξίδια αυτής της μορφής. Και έχουμε πλήρη επίγνωση του τι σημαίνουν, αν δε θέλουμε να κοροϊδεύουμε τους εαυτούς μας.

Δεν είναι όμως γι' αυτό το θέμα που ανέβηκα στο βήμα. Απλώς υποχρεώθηκα να κάμω αυτή τη γενική παρατήρηση σχετικά με τα όσα λέχθηκαν, για να μην είμαστε αντιφατικοί και στη μια περίπτωση να ακολουθούμε άλλα και στην άλλη άλλα, ανάλογα με τις σκοπιμότητες.

Προσωπικά έχω διαπιστώσει το εξής: Στο δεύτερο πίνακα του πρώτου μέρους για την ίδρυση των νέων θέσεων του προϋπολογισμού που θα ψηφίσουμε σήμερα ιδρύεται μια μόνιμη θέση Ανώτερου Βοηθού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών στην κλίμακα Α15. Από τη διερεύνηση την οποία έχω κάμει διαπίστωσα τα ακόλουθα τα οποία θα φέρω εις γνώση του Σώματος, έτσι ώστε

να διαπιστωθεί κατά πόσο απασχόλησε την αρμόδια Επιτροπή και κατά πόσο προκύπτει θέμα για το Σώμα, για νά αποφασίσουμε ανάλογα.

Οι ανάλογες σχετικές κλίμακες και βαθμίδες της υπηρεσίας είναι αυτές που ισχύουν και στη δημόσια υπηρεσία, δηλαδή η 14, η επόμενη είναι η 14 1/2 και μετά η 15. Στις οικονομικές υπηρεσίες υπάρχουν θέσεις στην κλίμακα Α14 μόνο. Σε όλες τις άλλες υπηρεσίες και τα τμήματα της Αρχής οι κλίμακες είναι κανονικές, 14, 14 1/2 και 15. Και επειδή είναι θέσεις προαγωγής, ασφαλέστατα, για να ανέλθεις στην κλίμακα Α15, πρέπει απαραίτητα να περάσεις από την προηγούμενη κλίμακα, από την προηγούμενη βαθμίδα, δηλαδή από τη 14, και μετά να μεταπηδήσεις στη 15.

Εδώ κατά παράδοξο τρόπο, ενώ δεν ιδρύθηκαν θέσεις στην κλίμακα Α14 1/2, ιδρύθηκε απευθείας θέση στην κλίμακα Α15 και έτσι με αυτό τον τρόπο οι υπάλληλοι σε περίπτωση προαγωγής θα μεταπηδήσουν και βαθμίδα και κλίμακα. Αυτό πιστεύω ότι δημιουργεί ένα παράδοξο φαινόμενο το οποίο και νομικά δεν είναι ορθόδοξο, αλλά που μπορεί να έχει και τις συνέπειές του. Γιατί τι θα συμβεί; Κανονικά ή θα πρέπει η κλίμακα αυτής της θέσης να προσαρμοστεί σ' όλες τις υπόλοιπες, δηλαδή στην κλίμακα 14 1/2, ή η αναγκαία συνέπεια είναι να υπάρξει το αίτημα όλες οι υπόλοιπες θέσεις να προσαρμοστούν απευθείας στην κλίμακα 15. Δηλαδή καταργουμένης της 14 1/2 ή μεταπηδώντας την και πηγαίνοντας απευθείας στην 15. Αυτό πιστεύω είναι ένα θέμα το οποίο δημιουργεί προβλήματα στην Αρχή, διότι ή θα υποχρεωθεί η Αρχή στο μέλλον να ιδρύσει θέσεις στην κλίμακα Α14 1/2 ή θα εξαναγκαστεί να την παρακάμψει εσαεί και να καταργήσει και για τα άλλα τμήματα την κλίμακα Α14 1/2.

Δεν ξέρω κατά πόσο το συζήτησε ή το μελέτησε η αρμόδια Επιτροπή. Θά ήθελα να δοθούν κάποιες εξηγήσεις, διότι υπάρχει πρόβλημα, θα υπάρξουν συνέπειες και, αν υπάρχει η διάθεση και δεν επισημάνθηκε, να μπορέσουμε να το τροποποιήσουμε ή τουλάχιστον να καλέσουμε την αρμόδια αρχή να δημιουργήσει θέση στην κλίμακα Α14 1/2, εις τρόπον ώστε οι προαγωγές να είναι φυσιολογικές, δηλαδή να περάσουν από τη 14 1/2, χωρίς να πηδούν βαθμίδα και κλίμακα, πράγμα το οποίο και από πλευράς νομικής, όπως γνωρίζουμε όλοι όσοι είμαστε νομικοί, είναι και παράνομο και μάλιστα συνεπάγεται και ακυρωτική διαδικασία.

Αυτό ήθελα να θέσω απλώς ενώπιον του Σώματος, για να ακούσω από την αρμόδια Επιτροπή κάποιες εισηγήσεις, πώς αντιμετωπίζεται και κατά πόσο θα πρέπει να τη διαφοροποιήσουμε ή τουλάχιστον να καλέσουμε την αρμόδια αρχή να επιληφθεί του θέματος, για να μας φέρει κάποιες, απόψεις και να ρυθμιστεί. Γιατί σίγουρα θα υπάρξουν προβλήματα, Δεν υπάρχει μέση λύση στο θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω πάνω στο θέμα αυτό, αλλά το Δημοκρατικό Κόμμα, παρά το γεγονός ότι δεν ήταν απόλυτα αναγκαίο, έχει εγείρει το ζήτημα του νέου αναπτυξιακού προγράμματος της Αρχής και συγκεκριμένα την πρόθεση ανέγερσης νέου ηλεκτροπαραγωγού σταθμού στην περιοχή Βασιλικού.

Εκείνο το οποίο θα ήθελα να θίξω, και νομίζω ότι αξίζει να σημειωθεί και να τονιστεί, είναι ότι αυτό το Σώμα ομόφωνα, όταν συζητούσε το ζήτημα του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού στο Βασιλικό, αποφάσισε ότι δεν πρέπει η κυβέρνηση να ασχολείται με το ζήτημα ή να εξετάζει με οποιοδήποτε τρόπο το ζήτημα της δημιουργίας στην περιοχή Βασιλικού ή και οπουδήποτε αλλού στην Κύπρο ανθρακικού ηλεκτροπαραγωγού σταθμού.

Και θα ήθελα, προτού προχωρήσω, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, για να φρεσκάρω τη μνήμη όλων μας, να διαβάσω ένα μικρό απόσπασμα από το τέλος της ομόφωνης Έκθεσης της Επιτροπής.

«Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος έχει τη γνώμη ότι η χρήση άνθρακα ως πηγής ενέργειας για τους σκοπούς της Αρχής Ηλεκτρισμού θα πρέπει να αποκλειστεί, μια και δημιουργεί επιπρόσθετα περιβαλλοντικά προβλήματα, όπως είναι η όξινη βροχή, η σκόνη από τη μεταφορά του άνθρακα, ειδικότερα κατά την καλοκαιρινή περίοδο, και η απόρριψη της τέφρας που δημιουργεί προβλήματα στο περιβάλλον. Γι' αυτούς τους λόγους η Αρχή θα πρέπει να αναζητήσει άλλες υπαλλακτικές πηγές ενέργειας».

Η Βουλή λοιπόν ομόφωνα, κύριοι Βουλευτές, είπε πριν από λίγους μήνες στην κυβέρνηση ότι πρέπει να σταματήσει να εξετάζει το θέμα της δημιουργίας ανθρακικού σταθμού οπουδήποτε στην Κύπρο.

Τι σημαίνει αυτό το πράγμα; Αυτό σημαίνει ότι η κυβέρνηση έπρεπε να πάρει το μήνυμα ότι αυτό το Σώμα δεν πρόκειται να ψηφίσει οποιοδήποτε κονδύλι το οποίο έχει σχέση με τη δημιουργία ανθρακικού σταθμού ή με τη μελέτη δημιουργίας ανθρακικού σταθμού. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, πολύ σωστά, πιστεύω, έχει τονιστεί από άλλους συναδέλφους ότι το ταξίδι το οποίο σκέφτονται να πραγματοποιήσουν η κυβέρνηση, οι Υπουργοί και η Αρχή Ηλεκτρισμού, για να επισκεφθούν δήθεν άλλους ανθρακικούς σταθμούς στην Ευρώπη, πιστεύουμε ότι είναι εντελώς αχρείαστο. Ακούω από τους συναδέλφους μετ' εκπλήξεως ότι δυστυχώς έχουν πάει ήδη. Και αυτό δημιουργεί ακόμα μεγαλύτερο πρόβλημα και ακόμα μεγαλύτερη πρόκληση. Πιστεύω ότι είναι εντελώς αδικαιολόγητο αυτό το ταξίδι, διότι το Σώμα, που έχει το δικαίωμα να εγκρίνει τις δαπάνες για την πραγματοποίηση τέτοιων ταξιδιών, δεν έχει εγκρίνει τέτοια δαπάνη.

Και δεν είναι η πρώτη φορά, κύριοι Βουλευτές, που αυτό το Σώμα είχε την ευκαιρία να πει ότι η κυβέρνηση και η κάθε κυβέρνηση πρέπει να μάθει να σέβεται επιτέλους τη Βουλή και να αναγνωρίζει τις εξουσίες που έχει αυτό το Σώμα και που είναι πάρα πολύ μεγάλες και πάρα πολύ σοβαρές. Και έχουμε πει επανειλημμένα ότι η κυβέρνηση ή και οι Υπουργοί ή και οι ημικρατικοί οργανισμοί δεν πρέπει και δεν έχουν δικαίωμα να προβαίνουν προκαταρκτικά σε δαπάνες, να φέρνουν τη Βουλή προ τετελεσμένων γεγονότων και να θεωρούν ότι αυτό το Σώμα θα 'ρθει ουραγός και θα υποστηρίξει και θα ψηφίσει τα κονδύλια τα οποία ήδη θα έχουν δαπανήσει. Κύριοι συνάδελφοι, σε λίγους μήνες, όταν ο έντιμος Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας ή και οι αρμόδιοι της Αρχής Ηλεκτρισμού θα επιστρέψουν από το εξωτερικό, θα 'ρθουν σ' αυτό το Σώμα, θα μας φέρουν ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό και θα μας πουν, κύριοι, ψηφίστε πέντε ή δέκα χιλιάδες λίρες ή είκοσι χιλιάδες λίρες ή όσο θα είναι το κόστος, διότι έχουμε επισκεφθεί το εξωτερικό για να εξετάσουμε ανθρακικούς σταθμούς, τους οποίους αυτό το Σώμα ομόφωνα, όπως έχω πει, έχει απαγορεύσει.

Πιστεύω ότι έφτασε η ώρα τώρα, αν θέλουμε να σεβόμαστε τους εαυτούς μας, όταν θα έλθουν αυτοί οι αρμόδιοι εδώ στο Σώμα με το συμπληρωματικό προϋπολογισμό, το Σώμα να τους απαντήσει ότι πρέπει επιτέλους για πρώτη φορά να πληρώσουν όλα αυτά τα έξοδα από τις δικές τους τσέπες, για να μάθουν άλλη φορά να σέβονται τα δημόσια ταμεία και το δημόσιο χρήμα. Και ελπίζω, όταν θα 'ρθει αυτός ο προϋπολογισμός, να έχουμε το θάρρος να καταψηφίσουμε ομόφωνα αυτό τον προϋπολογισμό, όπως έχουμε δηλώσει ομόφωνα την αντίθεσή μας προς τη δημιουργία ανθρακικού σταθμού.

Πέρα από αυτά τα οποία έχω αναφέρει, θα ήθελα να πω ότι με πολλή λύπη ή και επιφυλακτικότητα έχω διαπιστώσει από τις ομιλίες του κ. Πουμπουρή και του κ. Κουρτελλάρη ότι υπάρχει ίσως μια αμυδρή διαφοροποίηση στη θέση τους. Και θα ήθελα να υπομνήσω στον κ. Πουμπουρή ότι η θέση του και η θέση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς από τότε που είχαμε συζητήσει το θέμα ήταν η ακόλουθη -και αναγινώσκω από τα πρακτικά της ομιλίας του κ. Πουμπουρή:

«Γι' αυτό και η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς συμμερίζεται τις ανησυχίες των κατοίκων της περιοχής Βασιλικού και υποστηρίζει άμεσα μέτρα για τη μείωση της ρύπανσης που προκαλούν οι δυο βιομηχανίες. Υποστηρίζει όπως αποτραπεί η ανέγερση ανθρακικού ή άλλου ηλεκτροπαραγωγού σταθμού στην περιοχή Βασιλικού».

Αυτή την ξεκάθαρη και κρυστάλλινη θέση του κ. Πουμπουρή και του ΑΚΕΛ-Αριστεράς προ ολίγων μηνών την υιοθετούμε εμείς ως Βουλευτές Λάρνακας και την επαναλαμβάνουμε και ελπίζουμε και ευχόμαστε ότι δε θα υπάρξει οποιαδήποτε αλλαγή σ' αυτή τη στάση, διότι οπωσδήποτε δεν τιμά το ΑΚΕΛ-Αριστερά ούτε και τον κ. Πουμπουρή ούτε και τον κ. Κουρτελλάρη - να τελειώσω, κύριε Πουμπουρή, και μετά.....

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Εγώ δε μίλησα, κύριε Μαθηκολώνη.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Θα ήθελα να πω ότι ο κ. Πουμπουρής προ ολίγων λεπτών προσπάθησε να δικαιολογήσει τις έρευνες ή τις μελέτες που κάμνει η κυβέρνηση, για να αποφασίσει την κατασκευή ηλεκτροπαραγωγού σταθμού στην περιοχή Βασιλικού. Και νομίζω ότι αυτό το πράγμα είναι κατ' ευθείαν αντίθεση προς την προηγούμενη θέση του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Αν κάμνω λάθος, και χαίρομαι αν κάμνω λάθος, είναι πολύ εύκολο μετά που θα κατέλθω από το βήμα να με αντικαταστήσει είτε ο κ. Πουμπουρής είτε ο κ. Κουρτελλάρης και να επιβεβαιώσουν αυτή την κρυστάλλινη θέση στην οποία εμείς πιστεύουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τη διαφορά, κύριε Μαθηκολώνη, ότι κάποτε πρέπει να λήξει αυτή η συζήτηση.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Δεν έχω καμιά αμφιβολία, κύριε Πρόεδρε. Δεν είμαι εγώ που την άρχισα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίζεται για μιάμιση ώρα η συζήτηση και δεν άκουσα τίποτε το νεότερο επαναλαμβάνονται τα ίδια πράγματα.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Νομίζω ότι ακούστηκε νεότερο, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, το ότι αποκαλύφθηκε και τονίστηκε ότι αυτή η Βουλή δεν πρόκειται να ψηφίσει κονδύλια για ταξίδια Υπουργών και άλλων αξιωματούχων της Αρχής Ηλεκτρισμού, για εξέταση του θέματος του ανθρακικού, τη στιγμή που η Βουλή το έχει απαγορεύσει. Και νομίζω ότι αυτό δεν είχε λεχθεί ξεκάθαρα και ελπίζω, όταν θα έλθει ο προϋπολογισμός, να τον καταψηφίσουμε.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Λέχθηκε σαφέστατα.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Θα ήθελα επίσης, προτού κατέλθω από το βήμα, να σχολιάσω το θέμα το οποίο ήγειρε ο κ. Χατζηδημητρίου μετά από δεκαέξι χρόνια ότι.....

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι μετά από δεκαέξι χρόνια.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Επίσημα από του βήματος της Βουλής για να ληφθεί απόφαση, πρώτη φορά έχετε καταψηφίσει προϋπολογισμό εννιά εκατομμυρίων λιρών της Αρχής Ηλεκτρισμού, κύριε Χατζηδημητρίου, για την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στους Τουρκοκυπρίους.

Και νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να πούμε ότι θα έπρεπε ίσως αυτό το θέμα της ένστασης στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στους Τουρκοκυπρίους να είχε εγερθεί έγκαιρα, για να γνωρίζει και η Αρχή Ηλεκτρισμού πράγματι την ένσταση του Σώματος αυτού ή την ένσταση της κυβέρνησης και όχι στο μέσο του χρόνου, ενώ ήδη το ήμισυ σχεδόν της κατανάλωσης έχει δοθεί στους Τουρκοκυπρίους, να ερχόμαστε τώρα να καταψηφίζουμε ένα κονδύλι 4,5 εκ. λιρών το οποίο διερωτώμαστε πώς θα το καλύψει η Αρχή, αν εμείς το καταψηφίσουμε, αν δηλαδή όλα τα κόμματα συμπεριφέρονταν με τον τρόπο που συμπεριφέρεται το Σοσιαλιστικό Κόμμα της ΕΔΕΚ.

Αλλά θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι «ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα». Αν ο κ. Χατζηδημητρίου πιστεύει ότι μπορεί και είναι σωστό να απαγορευθεί στην Αρχή Ηλεκτρισμού να παρέχει δωρεάν ρεύμα στους Τουρκοκυπρίους, προσωπικά πιστεύω ότι αυτό το πράγμα μπορεί να επιτευχθεί με κατάθεση σχετικής νομοθεσίας στη Βουλή και με ψήφιση. Και είναι ανεξάρτητο με την απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου, το οποίο δεν είναι σώμα συνταγματικό στο κάτω-κάτω. Κυρίαρχο σώμα είναι η Βουλή και, αν πιστεύουμε ότι δεν πρέπει να παρέχουμε ρεύμα στους Τουρκοκυπρίους, θα πρέπει να κατατεθεί μια πρόταση νόμου η οποία να λέγει ότι το Σώμα αυτό αποφασίζει ότι απαγορεύεται στην Αρχή Ηλεκτρισμού να παρέχει ηλεκτρική ενέργεια σε περιοχές οι οποίες δεν ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία. Είναι το πιο απλό πράγμα και νομίζω ότι, αν οποιοσδήποτε μελετήσει το θέμα σε βάθος και καταλήξει ότι πρέπει να προχωρήσουμε σε μια τέτοια απόφαση, τότε «ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα». πήδημα.

Ευχαριστώ πολύ.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουμπουρή, δε νομίζω ότι είναι ανάγκη να απαντήσετε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε. Είναι θέμα τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε. Βεβαίως δε σας αρνούμαι το λόγο. Θα μιλήσετε, αλλά δε νομίζω ότι είναι ανάγκη.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι ανάγκη να διευκρινίσω τη θέση του ΑΚΕΛ, διότι δέχτηκα και εγώ και το κόμμα μου μια επίθεση από το συνάδελφο κ. Μαθηκολώνη, ότι αφήσαμε υπονοούμενα ή ότι αλλάξαμε τη θέση μας. Και δε νομίζω ότι σε τέτοια περίπτωση δεν πρέπει να διευκρινίσω.

Ακριβώς θέλω να υπενθυμίσω στον κ. Μαθηκολώνη τι είπα εδώ πριν από λίγη ώρα. Είπα ότι είναι χρέος της Αρχής Ηλεκτρισμού να επισπεύσει τις έρευνές της, για να προωθήσει και να εφαρμόσει το αναπτυξιακό της πρόγραμμα, για να έχουμε ηλεκτρισμό, για να είναι σίγουρο ότι θα αναπτυχθεί η οικονομία του τόπου και για να μην έχουμε τα προβλήματα που θα έχουμε, αν δεν εφαρμοστεί αυτό το πρόγραμμα. Και πρόσθεσα, και το θυμούμαι πολύ καλά, ότι η οποιαδήποτε απόφαση της Αρχής Ηλεκτρισμού πρέπει να συνάδει με την ομόφωνη απόφαση της Βουλής ότι δεν πρέπει να επηρεάζει ούτε την υγεία των κατοίκων ούτε το φυσικό περιβάλλον. Και η ομόφωνη απόφαση της Βουλής-και εμείς έχουμε συμβάλει αποφασιστικά στο να παρθεί-είναι ότι δεν πρέπει να γίνει ανθρακικός, γιατί δεν το σηκώνει όχι μόνο η περιοχή του Βασιλικού, αλλά πιστεύουμε και άλλες περιοχές. Και αυτή είναι και η θέση του κόμματός μας την οποία εγώ καταλαβαίνετε ότι και να είχα πρόθεση δεν έχω δικαίωμα να παραβιάσω.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα. Τώρα, αν υπάρχει διαφοροποίηση στη θέση του ΑΚΕΛ ή όχι, είναι θέμα δικό τους. Η πραγματικότητα είναι ότι εδώ συναγωνίζεται το ΑΚΕΛ με το ΑΔΗΣΟΚ ποιο είναι το κυβερνών κόμμα και υποστηρίζουν.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, υπάρχει μια εισήγηση.

Κύριοι, σας παρακαλώ. Είναι πέραν της μιάμισης ώρας που συζητούμε αυτό το θέμα και δεν έχω ακούσει πολλές νέες απόψεις. Δυο είναι τα σημεία γύρω από τα οποία περιστράφηκε η όλη υπόθεση και σπαταλήσαμε μιάμιση ώρα γι' αυτά τα δυο σημεία. Νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα, γι' αυτό το λόγο θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο άρθρο λοιπόν εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκρισις κονδυλίων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ύψους £79,325,543 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1990. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ομόφωνο, κύριοι;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως είπα και προηγουμένως, για να μην ταλαιπωρούμαστε με χωριστές ψηφοφορίες, την επιφύλαξή μας θα τη διατυπώσουμε στο τέλος, όταν θα φτάσουμε στις «Απρόβλεπτες Δαπάνες» και το συνολικό ποσό του προϋπολογισμού. Θα καταθέσουμε εκεί τη διαφοροποίηση της θέσης μας.

Στο μεταξύ θα ψηφίσουμε θετικά για όλα τα άλλα, για να μη δημιουργούμε ανωμαλίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, το ποσό των £9 εκ. το οποίο αναφέρατε, συμπεριλαμβάνεται στα £79,325,543. Επομένως πρέπει να διαφοροποιήσετε τη θέση σας εδώ, διότι ψηφίζετε όχι £79 αλλά £70 εκατομμύρια.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Σύμφωνοι. Σας ευχαριστώ για την υπόδειξή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2, ως έχει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

35 υπέρ, κύριε Πρόεδρε, και 4 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η ΕΔΕΚ δεν καταψηφίζει ολόκληρο το ποσό, αλλά καταψηφίζει μόνο £9 εκ. από το ποσό αυτό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του τρίτου άρθρου και του Πρώτου Πίνακα;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Το Διοικητικό Συμβούλιο σε ποιο άρθρο είναι, κύριε Πρόεδρε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σε κάποιο Πίνακα θα είναι, κύριε Γαλανέ, αλλά δεν ξέρουμε πού είναι.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Λοιπόν, σε όποιο Πίνακα είναι να το αφαιρέσετε από πλευράς ΔΗΚΟ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίησις του περισσεύματος ωρισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων υπό το αυτό Κεφάλαιον.

Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του τέταρτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το τέταρτο άρθρο ψηφίζεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυσις και κατάργησις θέσεων. Δεύτερος Πίναξ. Πρώτον Μέρος. Δεύτερος Πίναξ. Δεύτερον Μέρος. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 5 και το Πρώτο Μέρος του Δεύτερου Πίνακα εγκρίνονται;

Είναι εδώ, κύριε Γαλανέ, που είναι το κονδύλι το οποίο αμφισβητείτε και συνεπώς πρέπει να μας πείτε ποιο κονδύλι αμφισβητείτε.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Είναι το 267, «Αμοιβή και Έξοδα Μελών Συμβουλίου της Αρχής».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Κατά τα άλλα το Δημοκρατικό Κόμμα ψηφίζει το άρθρο 5 με την επιφύλαξη αυτή.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Να γίνει ειδική ψηφοφορία στο 267, για να τοποθετηθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, διότι όλοι οι άλλοι το ψηφίζουν. Επομένως, αν με την επιφύλαξη αυτή ψηφίζει το ΔΗΚΟ το άρθρο 5, νομίζω ότι λύεται το θέμα.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν το άρθρο 5, ως έχει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν το άρθρο 5 με την επιφύλαξη του κ. Γαλανού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ψηφίζουν 28 υπέρ και 11 εναντίον, άρα το άρθρο 5 και ο Δεύτερος Πίνακας, Πρώτο Μέρος, εγκρίνονται κατά πλειοψηφία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί ενασκούντες έλεγχον επί των κονδυλίων. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν το άρθρο 6;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το έκτο άρθρο ψηφίζεται ομόφωνα.

Και προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρηται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

Ο κ. Μάτσης παρακαλώ.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Είχε ζητηθεί, κύριε Πρόεδρε, την περασμένη βδομάδα και αναβλήθηκε η συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου, για να τύχει κάποιας περαιτέρω εξέτασης, πράγμα το οποίο δεν έγινε, και θα παρακαλούσαμε η αναβολή της συζήτησης να συνεχιστεί, για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα τα οποία συνάδελφος θέλει να εγείρει σε σχέση με το νομοσχέδιο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση ...

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε βεβαίως να ακούσουμε και την άποψη επί του θέματος του ευπαίδευτου Προέδρου της Επιτροπής Οικονομικών. Αλλά αν είναι θέμα αναβολής μιας βδομάδας, διότι κανονικά ο κ. συνάδελφος έπρεπε να το είχε συζητήσει αυτή τη βδομάδα, αν είναι θέμα αναβολής ακόμα για μια βδομάδα, μάλιστα.

Δε νομίζω ότι είναι όπως το θέμα της αστυνομίας που δώσαμε αναβολή τρεις βδομάδες. Είναι από τα θέματα της μιας βδομάδας αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το αφήνουμε για την ερχόμενη Πέμπτη.

Αναβάλλεται λοιπόν για την ερχόμενη Πέμπτη.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 9) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπώντας τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Χρίστου, εκπροσωπώντας τον κ. Χρ. Κουρτελλάρη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου και 2, 9 και 21 Μαΐου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του θέματος αυτού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο αξιότιμος Υπουργός Εσωτερικών συνοδευόμενος από ανώτερους υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου του, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και του Συνδέσμου Διαφημιστών Κύπρου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £2,240,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των ποσών που απαιτούνται για την αμφίδρομη τηλεοπτική σύνδεση Ελλάδας - Κύπρου για άμεση μετάδοση των προγραμμάτων της ΕΤ1 στην Κύπρο και του Ρ.Ι.Κ. στην Ελλάδα.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, η διακρατική συμφωνία-πλαίσιο που έχει υπογραφεί από τους Υπουργούς Εξωτερικών Κύπρου και Ελλάδας προβλέπει ότι η αναμετάδοση θα είναι άμεση και χωρίς καμιά παρεμβολή ή αλλαγή. Από πλευράς της Ελλάδας θα αναληφθούν όλα τα έξοδα που χρειάζονται για να φτάνει το πρόγραμμα της ΕΤ1 στον επίγειο δορυφορικό σταθμό λήψης «Μακάριος Γ΄» στην Κύπρο, ενώ από Κυπριακής πλευράς θα αναληφθεί η δαπάνη που απαιτείται για τη μεταφορά του προγράμματός της μέχρι την Ελλάδα. Η κάθε πλευρά θα αναλάβει τις δαπάνες διανομής του προγράμματος της άλλης πλευράς στην επικράτειά της. Με βάση το χρονοδιάγραμμα εργασίας που έχει καταρτιστεί, τα προγράμματα της ΕΤ1 θα μεταδίδονται στη Λευκωσία και Λεμεσό από την 1η Νοεμβρίου 1990 και θα είναι προσιτά στο 80% του πληθυσμού της Κύπρου, ενώ από την 1η Μαρτίου 1991 η μετάδοσή τους θα καλύπτει ολόκληρη την Κύπρο.

Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί εκτενέστερα για τις πρόνοιες της συμφωνίας-πλασίου που έχει υπογραφεί μεταξύ της Ελλάδας και της Κύπρου καθώς και για τις συνέπειες από την εφαρμογή της συμφωνίας αυτής. Ειδικότερα η Επιτροπή ενημερώθηκε για το θέμα του επηρεασμού των εσόδων του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου από τις μειωμένες διαφημίσεις, που σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των αρμοδίων του Ιδρύματος υπολογίζεται να μειωθούν στο 50%, ενώ με βάση εκτιμήσεις της ΕΤ, βασισμένες όπως αναφέρθηκε σε ευρωπαϊκά δεδομένα, ο επηρεασμός θα είναι

σχεδόν αμελητέος (5% -10%) και θα επηρεάζει βασικά διαφημίσεις πολυεθνικών προϊόντων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω αλλά και το γεγονός ότι η ζητούμενη συμπληρωματική πίστωση υλοποιεί ουσιαστικά τη σχετική συμφωνία που έχει ήδη υπογραφεί μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου, υιοθετεί, με τη διαφωνία του κ. Κ. Χρίστου, τους σκοπούς διάθεσής της, γι' αυτό και κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1990».

Διαφωνώντας με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας της Επιτροπής ο κ. Κ. Χρίστου δήλωσε ότι η Κοινοβουλευτική του Ομάδα, αφού έλαβε υπόψη την πολύ ψηλή δαπάνη για την εφαρμογή της αμφίδρομης τηλεοπτικής κάλυψης μεταξύ Κύπρου -Ελλάδας καθώς και τις δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις από τη μείωση μέχρι και 50% των εσόδων του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου από τις διαφημίσεις, δε θα συνηγορήσει για την έγκριση της ζητούμενης πίστωσης και ότι από της πλευράς του θεωρείται ως η καλύτερη λύση, από πολιτικής και οικονομικής άποψης, η δημιουργία δεύτερου καναλιού στο Ραδιοφωνικό 'Ιδρυμα Κύπρου.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της 'Εκθεσης ο Βουλευτής κ. Χρίστου αντικατέστησε τον κ. Λαδά στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:
(Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ)

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

'Ηθελα να εξηγήσω την αντίθεσή μας στο να ψηφιστεί ο νόμος που έχουμε μπροστά μας.

'Οταν εμφανίστηκε το θέμα της αμφίδρομης τηλεοπτικής σύνδεσης Κύπρου-Ελλάδας, εμείς υποδείξαμε τη δημιουργία δεύτερου καναλιού το οποίο θα εχρησιμοποιείτο για περισσότερες εκπομπές στην ελληνική γλώσσα από την Ελλάδα προς την Κύπρο ή και το αντίστροφο. Διότι εμείς είμαστε υπέρ του να μεταδίδονται περισσότερα προγράμματα στα ελληνικά, δεδομένου ότι ο λαός μας μιλά την ελληνική γλώσσα. Και εδώ πρέπει να υπενθυμίσω πως και η θέση της διεύθυνσης του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου αρχικά ήταν η ίδια, δηλαδή η δημιουργία δεύτερου καναλιού. Δεν έχουμε αντιληφθεί για ποιους λόγους έχει αλλάξει αυτή η θέση της διεύθυνσης του ΡΙΚ.

Εμείς πάντως διευκρινίζουμε τις απόψεις μας, διατηρούμε μάλλον τις απόψεις μας ότι η δημιουργία δεύτερου καναλιού και η πολλαπλή χρησιμοποίησή του εξυπηρετεί περισσότερο τα συμφέροντα της Κυπριακής Δημοκρατίας ως ανεξάρτητου κυπριακού κράτους. Ανταποκρίνεται κατά τη γνώμη μας καλύτερα προς το χαρακτήρα του ως κράτους όλων των Κυπρίων.

Με ένα τέτοιο δεύτερο κανάλι θα είχαμε την ευχέρεια και τη δυνατότητα να κάνουμε πιο συστηματικές και πιο αποδοτικές εκπομπές προς τους Τουρκοκυπρίους, έτσι που να προάγουμε και τους σκοπούς της επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, που είναι ένας τομέας πολύ αναγκαίος για

την επιτυχία του αγώνα μας. Αντίθετα με την αμφίδρομη τηλεοπτική σύνδεση με την Ελλάδα μειώνονται αυτές οι δυνατότητες εκπομπών προς τους Τουρκοκυπρίους.

Ο πρώτος βασικός λόγος που μας κάμνει να μην ψηφίσουμε το νομοσχέδιο είναι γιατί θέλουμε να προσδώσουμε μεγαλύτερη αυτοτέλεια στα μέσα ενημέρωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο δεύτερος βασικός λόγος, κύριοι συνάδελφοι, είναι οι οικονομικές επιπτώσεις. Θα πληρώσουμε τώρα ένα ποσό ύψους £2,240,000 για να γίνει η αμφίδρομη σύνδεση, αλλά θα συνεχίσουμε να πληρώνουμε κάθε χρόνο ένα άλλο σημαντικό ποσό που είναι μεταξύ του £1,100,000 και £1,600,000 για τη λειτουργία αυτής της αμφίδρομης σύνδεσης.

Πέραν τούτου υπάρχουν οι δηλώσεις των υπευθύνων του ΡΙΚ ότι θα απωλέσουν το 50% των διαφημίσεων, ένα ποσό δηλαδή που ανέρχεται γύρω στα £2,500,000 και το οποίο θα ζημιώσει το ΡΙΚ.

Επαναλαμβάνουμε λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, ότι υποστηρίζουμε όπως αυξηθούν οι εκπομπές από την Ελλάδα προς την Κύπρο, όχι όμως με την αμφίδρομη τηλεοπτική σύνδεση, που κατά τη γνώμη μας παρουσιάζει και οικονομικά και πολιτικά μειονεκτήματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Πουμπουρή, ο κ. Λαδάς επανήλθε στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αν μου επιτρέπετε από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος.

Το Δημοκρατικό Κόμμα υποστηρίζει την αμφίδρομη σύνδεση με την Ελλάδα ακριβώς για τους αντίθετους λόγους απ' αυτούς που ανέφερε ο κ. Πουμπουρής.

Εμείς πιστεύουμε ότι θα έχει πάρα πολύ ευεργετικά αποτελέσματα αυτή η αμφίδρομη σύνδεση με την Ελλάδα. Θα είναι προς όφελος του Κύπριου καταναλωτή, ή μάλλον τηλεθεατή, και ταυτόχρονα θα βοηθήσει στο να αντιληφθεί το ΡΙΚ και η κυπριακή τηλεόραση την ανάγκη να βελτιώσει την ποιότητα των προγραμμάτων του.

Προχωρούμε στο να γίνουμε πλήρες μέλος της Ευρώπης και οι ανησυχίες των συναδέλφων είναι παράλογες, με όλη την ειλικρίνεια, διότι σύντομα δε θα πατούμε μόνο ένα κουμπί και να παρακολουθούμε τι λέει η ελληνική τηλεόραση. Προσβλέπουμε στην ημέρα που θα πατούμε και άλλα κουμπιά και θα συνδεόμαστε με άλλες ευρωπαϊκές τηλεοράσεις.

Αλλάζει ο κόσμος, έρχεται πιο κοντά και ανοίγουν τα μέσα επικοινωνίας. Δεν πρέπει να τα βλέπουμε τα θέματα μικρόψυχα και μέσω ματογυαλιών, επειδή τάχατες θα χαθούν κάποια έσοδα από διαφημίσεις ή επειδή θα δώσουμε ένα-δυο εκατομμύρια λίρες, θα πρέπει να το δούμε από αυτή την πολύ στενή σκοπιά. Είναι μικρόψυχη προσέγγιση.

Βέβαια και στο θέμα της Ευρώπης η θέση του ΑΚΕΛ είναι διαφορετική, γι' αυτό ίσως και αυτή η αντιμετώπιση της αμφίδρομης σύνδεσης με την Ελλάδα.

Εμείς όμως πιστεύουμε ότι πρέπει να δίδεται όσο το δυνατό μεγαλύτερη ευχέρεια επιλογής στον τηλεθεατή, πρέπει να δημιουργηθεί αυτός ο συναγωνισμός, πρέπει να έχουμε την ευκαιρία σύνδεσης και με την Ελλάδα και με άλλα ευρωπαϊκά κανάλια. Και σίγουρα δε συγκρούεται αυτό το πράγμα με το δεύτερο κανάλι τηλεόρασης.

Εμείς χαιρετίζουμε την απόφαση, θα την υποστηρίξουμε και πιστεύουμε ότι θα είναι προς όφελος της Κύπρου.

Εξάλλου υπάρχει και η άλλη πλευρά των πολύ στενών σχέσεων Ελλάδας-Κύπρου τις οποίες πρέπει να ενισχύσουμε. Και πιστεύουμε ότι με αυτό τον τρόπο θα τις ενισχύσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ χαιρετίζει την απόφαση της κυβέρνησης που επικυρώνεται σήμερα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την αμφίδρομη τηλεοπτική σύνδεση Κύπρου-Ελλάδας.

Το κόμμα μας είχε έγκαιρα εγγράψει το θέμα στη Βουλή ζητώντας την τηλεοπτική σύνδεση Κύπρου-Ελλάδας, ιδιαίτερα ενόψει της εισβολής του τηλεοπτικού Αττίλα στα κυπριακά σπίτια, ο οποίος για πολλά χρόνια και ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια οργιάζει πραγματικά ανενόχλητα. Συνεπώς σοβαροί εθνικοί λόγοι επέβαλλαν την τηλεοπτική σύνδεση της Κύπρου με την Ελλάδα.

Περαιτέρω θα πρέπει να πούμε ότι ζούμε σε μια εποχή πραγματικής τεχνολογικής επανάστασης στον τομέα της πληροφόρησης και ιδιαίτερα στον τομέα των ραδιο-τηλεοπτικών μέσων. Τα σύνορα έχουν κατακρημνισθεί, η δορυφορική τηλεόραση εκπέμπει σήμερα σε ολόκληρο τον κόσμο. Θα ήταν τραγικό να αντιμετωπίζουμε τα θέματα της πληροφόρησης, της ελεύθερης διακίνησης των πληροφοριών, των ιδεών, της ψυχαγωγίας, μέσα από μια στενή αντίληψη απομονωτισμού.

Άλλωστε το γεγονός ότι θα υπάρξει αμφίδρομη τηλεοπτική σύνδεση δείχνει ότι δεν είναι η πρόθεσή μας με οποιοδήποτε τρόπο να υποσκάψουμε την κρατική μας υπόσταση, αφού το κυπριακό κράτος παράλληλα θα εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις για εκπομπή των τηλεοπτικών του προγραμμάτων προς ολόκληρη την ελληνική επικράτεια.

Έτσι λοιπόν λόγοι εθνικοί πρωταρχικά, λόγοι πολιτιστικοί, λόγοι εκσυγχρονιστικοί αναφορικά με τις νέες αντιλήψεις και πρακτικές στον τομέα την πληροφόρησης και της ψυχαγωγίας, επέβαλλαν και επιβάλλουν τη σύνδεση της Κύπρου τηλεοπτικά με την Ελλάδα. Αλλά θα προχωρούσα, για να πω περαιτέρω ότι επιβάλλεται η τηλεοπτική σύνδεση της Κύπρου και με τη δορυφορική τηλεόραση, για να προσφέρουμε στον κυπριακό λαό τη δυνατότητα πολιτιστικής σύνδεσης με αυτή την τεχνολογική επανάσταση σ' αυτό τον τομέα, όπως είπα προηγουμένως.

Άλλωστε έχουμε υπόψη μας ότι σε πολλά κυπριακά σπίτια αυτή τη στιγμή υπάρχει η δυνατότητα λήψης δορυφορικών καναλιών και σύντομα δήμοι θα εξασφαλίσουν, τηρουμένων των νομικών προϋποθέσεων, άδειες για να συνδεθούν με τη δορυφορική τηλεόραση. Έτσι αυτό που λέχθηκε προηγουμένως, ότι δε θα

πρέπει να ανοίξουμε τηλεοπτικά την Κύπρο στο εξωτερικό, δε θα μπορεί να ισχύει, διότι εκ των πραγμάτων αυτή η σύνδεση θα γίνει ούτως ή άλλως.

Υπάρχει και ένα άλλο θέμα. Εκφράστηκε μια επιφύλαξη και ένας φόβος ότι θα υπάρξει υπονόμευση του δικού μας τηλεοπτικού προγράμματος, του δικού μας εθνικού καναλιού, του ΡΙΚ.

Πραγματικά έχω την αντίθετη άποψη. Και αυτό απέδειξε η πείρα και η πρακτική σε άλλες χώρες. Το αντίθετο είναι που θα συμβεί. Θα αναβαθμιστούν τα τηλεοπτικά προγράμματα του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, γιατί μέσα από την ευγενική άμιλλα, μέσα από τον ανταγωνισμό, μοιραία θα υπάρξουν καλύτερες παραγωγές. Αυτό συνέβηκε και στην Ελλάδα, όπου, σύμφωνα με αξιόπιστες έρευνες της κοινής γνώμης, έχουν βελτιωθεί σε σημαντικό βαθμό τα προγράμματα των κρατικών τηλεοπτικών καναλιών, ως αποτέλεσμα της λειτουργίας ιδιωτικών καναλιών.

Το ίδιο έχει συμβεί επίσης και με τα προγράμματα των εθνικών ραδιοφώνων στην Ελλάδα. Μετά τη λειτουργία των ελεύθερων ή ιδιωτικών ραδιοσταθμών, είχαμε για τρομακτική ποιοτική άνοδο των εθνικών ραδιοφωνικών δικτύων και αυτό ως αποτέλεσμα ακριβώς των συνθηκών άμιλλας και ανταγωνισμού, αν θέλετε, που επικράτησαν σ' αυτό τον τομέα.

Συνεπώς δε θα πρέπει να υπάρχει καμιά επιφύλαξη, κανένας φόβος για την αμφίδρομη τηλεοπτική σύνδεση Κύπρου-Ελλάδας. Αποτελεί πραγματικά ένα σταθμό και μια αφετηρία, αν θέλετε, γι' αυτό το ευρύτερο άνοιγμα στον τομέα της πληροφόρησης του λαού μας.

Εμείς θέλω να πω ότι χαιρετίζουμε ως πραγματικά μια πολύ θετική εξέλιξη και σε επίπεδο εθνικό και σε επίπεδο πολιτιστικό αυτή την τηλεοπτική σύνδεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Ζούμε σε μια εποχή που συντελείται μια πραγματική επανάσταση, όσον αφορά τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Ζούμε σε μια εποχή, όπου τα σύνορα όσον αφορά την τηλεοπτική σύνδεση των διάφορων χωρών έχουν πάψει να υφίστανται. Και μέσα σ' αυτές τις συνθήκες θεωρούμε ότι η αμφίδρομη σύνδεση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου με την Ελληνική Τηλεόραση είναι το ελάχιστο που θα μπορούσε να γίνει για σκοπούς ενημέρωσης, διαφώτισης, πολιτισμού και ψυχαγωγίας του κυπριακού λαού.

Προσεγγίζοντας το θέμα από αυτή τη σκοπιά, η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα υποστηρίζει τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό και υποστηρίζει την αμφίδρομη σύνδεση του ΡΙΚ με την Ελληνική Τηλεόραση.

Ταυτόχρονα θα θέλαμε με αυτή την ευκαιρία να υποδείξουμε την ανάγκη όπως το ΡΙΚ μελετήσει ευρύτερα το θέμα της τηλεοπτικής σύνδεσης της Κύπρου για τους σκοπούς που όλοι καταλαβαίνουμε.

Όσον αφορά το δεύτερο κανάλι, είναι και η δική μας πεποίθηση ότι δεν πρέπει να θεωρείται ότι η αμφίδρομη σύνδεση του ΡΙΚ με την Ελληνική Τηλεόραση κατά οποιοδήποτε τρόπο παρεμποδίζει ή αποτελεί μέτρο που θα πρέπει να παρεμποδίζει τη δημιουργία δεύτερου καναλιού. Αντίθετα πιστεύουμε ότι και αυτό θα πρέπει να το μελετήσει το ΡΙΚ και να προγραμματίσει τη

δημιουργία δεύτερου καναλιού. Βέβαια είναι οικονομικό το πρόβλημα, αλλά επαναλαμβάνω ότι θα πρέπει να τεθεί στις προοπτικές ανάπτυξης της κυπριακής τηλεόρασης.

Πιστεύουμε ότι αυτό το θέμα της σύνδεσης με την Ελληνική Τηλεόραση σε καμιά περίπτωση δε θα πρέπει να συνδυάζεται με το πρόβλημα της επικοινωνίας με το σύνοικο τουρκοκυπριακό στοιχείο, θέμα για το οποίο υπερθεματίζουμε και το οποίο θα πρέπει να προωθηθεί οπωσδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε.

Σήμερα έχουμε ακούσει δυο φορές από συναδέλφους του ΑΔΗΣΟΚ ότι είναι κοινοβουλευτική ομάδα. Με βάση τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα και το Άρθρο του Συντάγματος το σχετικό, οι συνάδελφοι δεν είναι κοινοβουλευτική ομάδα και είναι καλά να αποφεύγεται ο όρος, για να ενεργούμε όλοι με βάση το Σύνταγμα και τις γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υποδείξω στο συνάδελφο Πουμπουρή ότι το Άρθρο 73, παράγραφος 12 του Συντάγματος, δε μιλά για κοινοβουλευτική ομάδα· μιλά για πολιτική κομματική ομάδα. Η ομάδα του ΑΔΗΣΟΚ αποτελεί κοινοβουλευτική ομάδα· δεν αποτελεί πολιτική κομματική ομάδα με την έννοια του Άρθρου 73.12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι έχει λυθεί το θέμα, κύριοι.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δε λύθηκε για μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε, και επί της ουσίας.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός χαιρετίζει την απόφαση και γι' αυτό θα ψηφίσει την αμφίδρομη σύνδεση της ελληνικής με την κυπριακή τηλεόραση.

Είναι πιστεύουμε, όπως λέχθηκε κι από άλλους συναδέλφους, η εποχή μιας τεχνολογικής πληροφορικής επανάστασης και συνεπώς είναι αδύνατο η Κύπρος να παραμείνει απομονωμένη, όταν μάλιστα το κατεχόμενο τμήμα φαίνεται να έχει δυνατότητες μιας τέτοιας επικοινωνίας με άλλα κέντρα πληροφόρησης. Κέντρα πληροφόρησης μάλιστα τα οποία επιδρούν αρνητικά στην επαναπροσέγγιση για την οποία σωστά μίλησε το ΑΚΕΛ. Αλλά θα πρέπει να λεχθεί ότι με κανένα τρόπο δεν είναι δυνατό να την επηρεάσει η σύνδεση με την Ελληνική Τηλεόραση. Τουναντίον πιστεύουμε πως εθνικοί, πολιτικοί και πολιτιστικοί λόγοι επέβαλλαν και επιβάλλουν την αμφίδρομη αυτή σύνδεση. Και είμαστε βέβαιοι πως παράλληλα και ταυτόχρονα θα υποβοηθήσει, ώστε με τον ανταγωνισμό να βελτιωθούν ακόμα περισσότερο τα προγράμματα και ποιοτικά να αναβαθμιστούν, ώστε ο

λαός μας να είναι σε θέση να παίρνει ανάλογα και με το τι πληρώνει, αλλά και με το τι του αξίζει.

Για όλους αυτούς τους λόγους ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει το νομοσχέδιο και επαναλαμβάνω πως χαιρετίζει την απόφαση για σύνδεση, συνενώνοντας ταυτόχρονα τη φωνή του με τη φωνή των άλλων κομμάτων πως είναι η ώρα να επισπεύσουμε, αν είναι δυνατό, τη σύνδεσή μας και με τον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο, ώστε να έχουμε όσο το δυνατό μεγαλύτερη δυνατότητα πληροφόρησης από γενικότερα τον παγκόσμιο και ιδιαίτερα τον ευρωπαϊκό χώρο, στον οποίο ανήκουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ σ' αυτά τα οποία μνημόνευσε ο συνάδελφος Ομήρου προηγουμένως, τα πολιτιστικά κέρδη τα οποία θα προστεθούν στην προκείμενη περίπτωση.

Η διάσπαση συγκεκριμένα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, του φράγματος της πολιτιστικής απομόνωσης, της φοβερής πολιτιστικής απομόνωσης στην οποία βρίσκεται η Κύπρος και η ποιοτική αναβάθμισή της από τη σύνδεση πιστεύω ότι αξίζουν όχι δυο εκατομμύρια λίρες, αλλά πολλαπλάσια χρήματα στην προκείμενη περίπτωση. Να τονίσουμε, κύριε Πρόεδρε, πως νοσεί η Κύπρος χωρίς την ύπαρξη κεντρικού πολιτιστικού φορέα και πολιτιστικής καθοδήγησης; Είναι περιττό. Σ' ένα ευρύτατο φάσμα και εκφάνσεις πολιτιστικών υποδομών θα συντελεστεί πρόοδος και θα πρέπει να το χαιρετίσουμε.

Θα πρέπει τέλος να πούμε πως η Κύπρος θα μεταδώσει τη φωνή της, το στίγμα των θέσεών της στο πολιτικό και το εθνικό θέμα και στο τελευταίο καλυβόσπιτο της Θράκης, της Μακεδονίας και του Αιγαίου. Και αυτό θα είναι σημαντικό κέρδος, πολλαπλάσια χρησιμότερο από τις εκδαπανήσεις τις οποίες θα κάνουμε.

Τέλος θα πρέπει να πούμε πως το ΡΙΚ όχι μόνο δεύτερο, αλλά και τρίτο και τέταρτο κανάλι μπορεί να κάμει. Και αυτό, αν έχει τις δυνατότητες της ποιοτικής αναβάθμισης των προγραμμάτων του, θα είναι μια πρόκληση να προχωρήσει και να αναβαθμίσει επιτέλους και το ΡΙΚ το σταθμό του.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που αναφέρθηκε και από άλλους συναδέλφους, θέλω να ευρύνω πάνω σε ένα άλλο, πολύ σημαντικό στοιχείο: Το γεγονός ότι θα εκπέμπουμε κι εμείς από εδώ στην Ελλάδα. Πιθανότατα μέσα από αυτή τη μετάδοση προγραμμάτων να μπορεί ο ελληνικός λαός να παρακολουθεί καλύτερα τις πολιτικές εξελίξεις και να έχει μια σαφέστερη εικόνα του εθνικού θέματος. Έτσι θα μπορέσουμε κι εμείς να έχουμε μια πολύ μεγαλύτερη εμβέλεια και ελπίζω οι υπεύθυνοι να έχουν την ανάλογη υπευθυνότητα, ώστε να δίδουμε μια καλή εικόνα μέσα στον ευρύτερο ελληνικό κόσμο, όπου θα κυκλοφορούν τα δικά μας προγράμματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό πως είχαμε εγγράψει σχετικό θέμα, γι' αυτό χαιρετίζουμε με ιδιαίτερη ικανοποίηση την έγκριση της αναγκαίας δαπάνης για την αμφίδρομη τηλεοπτική σύνδεση Κύπρου-Ελλάδας.

Εθνικοί και πολιτιστικοί λόγοι, όπως έχουν αναφέρει και άλλοι συνάδελφοι, επιβάλλουν την αμφίδρομη σύνδεση. Και δεν αμφιβάλλουμε ότι παράλληλα θα βοηθήσει και στην αναβάθμιση του ρόλου του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, χαίρω πάρα πολύ, διότι οι απόψεις της Βουλής συγκλίνουν επί του θέματος αυτού. Πιθανόν να υπάρχουν ορισμένες επιφυλάξεις, ορισμένες περαιτέρω εισηγήσεις για βελτίωση της κατάστασης, αλλά η ουσία είναι μία. 'Οτι το νομοσχέδιο θα εγκριθεί από όλα τα μέλη της Βουλής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 1 εγκρίνεται κατά πλειοψηφία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £2,240,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και το άρθρο 2 εγκρίνεται κατά πλειοψηφία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται κατά πλειοψηφία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 4 και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο κατά πλειοψηφία, με 28 ψήφους υπέρ και 8 εναντίον.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της Βουλής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας
Κυριάκος Τσιέττης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο αξ. Υπουργός Εσωτερικών. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρών και ο αξ. Βουλευτής κ. Α. Φάντης.

Με το νόμο που προτείνεται τροποποιείται η βασική νομοθεσία για την Αστυνομία, ώστε οι ειδικοί αστυφύλακες να τυγχάνουν των ίδιων συνταξιοδοτικών ωφελημάτων που χορηγούνται σ' όλα τα άλλα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου σε περίπτωση αφυπηρέτησής τους, πρόκλησης σωματικής βλάβης κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή θανάτου τους σε ενεργό υπηρεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, για να πω πως σίγουρα θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο, όπως άλλωστε φαίνεται και από την Έκθεση. Όμως να μου επιτραπεί να εκφέρω 2 -3 παρατηρήσεις που αφορούν καίρια σημεία και ελπίζω πως κάποτε η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή θα επιληφθεί του θέματος.

Το πρώτο θέμα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, είναι το γεγονός πως 48 συνολικά ειδικοί αστυφύλακες που εκτελούν χρέη φρούρησης, 27 συγκεκριμένα στην Κεντρική Τράπεζα και 21 στο Αρχαιολογικό Μουσείο, δεν περιλαμβάνονται στις διατάξεις και τα ευεργετήματα του υπό ψήφιση νομοσχεδίου. Και όμως, έντιμε κύριε Πρόεδρε, με κανονιστική πράξη και νομότυπη διοριστική απόφαση του Αρχηγού της Αστυνομίας έχουν διοριστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ειδικοί αστυφύλακες ή μήπως έχουν άλλο τίτλο;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι και αυτοί ειδικοί αστυφύλακες. Θα καταθέσω τα διοριστήριά τους στη Γραμματεία της Βουλής για να ενημερωθεί και παράκλησή μας είναι και αυτοί οι άνθρωποι κάποτε να βοηθηθούν.

Το δεύτερο αφορά την παράκληση όπως η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή δει δύο περιπτώσεις τραυματιών αστυνομικών, του 1955 ο πρώτος και του 1955 και του 1974 ο δεύτερος, που υπερβαίνουν το 55ο έτος και που δεν καλύπτονται από τις ευεργετικές διατάξεις του νομοσχεδίου.

Και τέλος να επισπευσθεί αυτή η εξαγγελθείσα κάποτε υπουργική απόφαση όπως και οι ειδικοί αυτοί αστυνομικοί κατοχυρωθούν, έστω και με τον τίτλο του μόνιμου ειδικού αστυνομικού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως. Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Πληρωτέα Τέλη) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ (ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΤΕΛΗ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 22 Μαΐου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω Κανονισμών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και του ΚΕΒΕ.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 41 της νομοθεσίας για την προστασία του ανταγωνισμού, σκοπείται ο καθορισμός των τελών που καταβάλλονται για την έκδοση αριθμού πιστοποιητικών σύμφωνα με τις πρόνοιες της εν λόγω νομοθεσίας.

Ειδικότερα στους πιο πάνω Κανονισμούς γίνεται πρόβλεψη για τον καθορισμό των τελών στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Για τη χορήγηση από την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού αρνητικών πιστοποιητικών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 της βασικής νομοθεσίας.

(β) Για τη χορήγηση ατομικής εξαίρεσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18· και

(γ) για την έκδοση αποσπάσματος των Μητρώων που τηρούνται σύμφωνα με τη βασική νομοθεσία.

Όπως είναι γνωστό, η νομοθεσία για την προστασία του ανταγωνισμού ψηφίστηκε από τη Βουλή το Νοέμβριο του 1989 και σύμφωνα με τις πρόνοιές της θα τεθεί σε ισχύ στις 8 Ιουνίου 1990.

Επεξηγώντας οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας το σκεπτικό με βάση το οποίο καθορίστηκε το ύψος των προτεινόμενων τελών δήλωσαν ότι για τον υπολογισμό τους λήφθηκε υπόψη ο χρόνος που απαιτείται για τη διερεύνηση και ετοιμασία των σχετικών εκθέσεων από τους αρμόδιους λειτουργούς πριν από την έκδοση των ζητούμενων πιστοποιητικών. Το πραγματικό κόστος της υπηρεσίας είναι περίπου το διπλάσιο απ' αυτό που καθορίζεται ως τέλος κατά περίπτωση.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ δήλωσαν στην Επιτροπή ότι, παρ' όλον ότι επικροτούν την ψήφιση της νομοθεσίας για την προστασία του ανταγωνισμού και αναμένουν την έναρξη της εφαρμογής της το ταχύτερο, εντούτοις διαφωνούν με τα προτεινόμενα στον Κανονισμό τέλη πιστοποίησης και εξαίρεσης, τα οποία θεωρούν πολύ ψηλά και αποθαρρυντικά για τις επιχειρήσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη τις εξηγήσεις που της δόθηκαν από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, τις οποίες και θεώρησε ικανοποιητικές, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάφου του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΑΦΟΥ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών, ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών. Στην ίδια συνεδρία παρών ήταν επίσης και ο αξ. Βουλευτής κ. Α. Φάντης.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 88 της περί Δήμων νομοθεσίας, σκοπείται η εισαγωγή νέων διατάξεων για τη ρύθμιση θεμάτων τροχαίας στο Δήμο Πάφου.

Ειδικότερα με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς παρέχεται στο Δημοτικό Συμβούλιο Πάφου η εξουσία για διορισμό τροχονόμων, τον ορισμό και τη σήμανση διαβάσεων για μαθητές και την πρόσληψη ειδικών τροχονόμων ή την εξουσιοδότηση κατάλληλων προσώπων για την άσκηση τέτοιων ειδικών καθηκόντων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτοί είναι όμοιοι με αντίστοιχους Κανονισμούς άλλων Δήμων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της Βουλής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας, εκπροσωπώντας τον κ. Γ. Χαραλαμπίδη

Αντώνης Ανδρέου, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Μαρκίδη

Νεόφυτος Ηλία

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα και των συνδικαλιστικών οργανώσεων Ο.Η.Ο. και ΣΗΔΗΚΕΚ. Στη συνεδρίαση ήταν επίσης παρών και ο αξ. Βουλευτής κ. Α. Ζιαρτίδης.

Με τους Κανονισμούς που προτείνονται σκοπείται η τροποποίηση των βασικών γενικών κανονισμών της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου με στόχο την επαναθέσπιση των σχεδίων υπηρεσίας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται για τη δημιουργία νέων σχεδίων υπηρεσίας και ως η σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Η επαναθέσπιση των σχεδίων αυτών υπηρεσίας κατοχυρώνει τα δικαιώματα των υπαλλήλων της Αρχής που διορίστηκαν πριν από την ημερομηνία αυτή και επικροτείται απ' όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β', που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί της Συμβάσεως της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών μεταξύ Κρατών και Διεθνών Οργανισμών ή μεταξύ Διεθνών Οργανισμών (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

5) Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

6) Ο περί Εγγυήσεως της Χορηγήσεως Πιστώσεων Ποσού μέχρι 'Εξι Εκατομμυρίων Λιρών στην Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων:

8) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1990.

9) Οι περί Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Διοίκηση) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Φρενάρους του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Οι περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Ταμείον διά Πλεονάζον Προσωπικόν) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία,, και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Έγγραφο που αφορά:

Την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων προς την Αρχή Λιμένων Κύπρου

σύμφωνα με τα εδάφια (2) και (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου του 1989 (Αρ. 61 του 1989).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από τις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας, Λεμεσού, Παραλιμνίου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

18) Ο περί Εγγραφής και Λειτουργίας Κλινικών Εργαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον αξ. Βουλευτή κ. Ε. Ευσταθίου, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Μαΐου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 24 Μαΐου 1989.

«Μέσα και έξω από τη Λάρνακα λειτουργούν διάφορες βιομηχανίες που δημιουργούν μεγάλη οχληρία. Το ίδιο συμβαίνει και στην Αραδίππου από μονάδες

της βιομηχανικής περιοχής. Νοουμένου ότι η κατάσταση έγινε αφόρητη τώρα τους καλοκαιρινούς μήνες και τείνει να χειροτερεύσει, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς στοχοθετεί να ρυθμίσει το σοβαρό τούτο πρόβλημα και πώς προστατεύεται η υγεία των πολιτών από την ανησυχητική αυτή εξέλιξη.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΓ΄ 618, ημερομηνίας 24 Μαΐου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σχετικά με οχληρία που προκαλούν διάφορες βιομηχανίες στις περιοχές Λάρνακας και Αραδίππου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Εργοστάσιο Αμβροσία

Λαμβάνονται από το Δήμο Αραδίππου δικαστικά μέτρα εναντίον της διεύθυνσης του εργοστασίου για άρση της προκαλούμενης οχληρίας.

(β) Μονάδα παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος

της Εταιρείας Αδελφοί Ιακώβου

Η πιο πάνω μονάδα βρίσκεται στην περιοχή Αραδίππου και επειδή δε διέθετε φίλτρα για καθαρισμό των αερίων προκαλείτο οχληρία στη γύρω περιοχή. Η διεύθυνση της ανωτέρω εταιρείας, μετά από υποδείξεις που της έγιναν αρμοδίως, προέβηκε στην εγκατάσταση του κατάλληλου εξοπλισμού, ύστερα δε από την εξέλιξη αυτή η κατάσταση είναι αρκετά ικανοποιητική και στο παρόν στάδιο δεν παρουσιάζεται σοβαρό πρόβλημα στην περιοχή.

(γ) Εργοστάσιο επεξεργασίας πυρηνέλαιου

Το ανωτέρω εργοστάσιο παραμένει κλειστό από το Δεκέμβριο του περασμένου χρόνου σύμφωνα με διάταγμα που εκδόθηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας. Η επηρεαζόμενη εταιρεία προτίθεται να προβεί στην ανέγερση νέου εργοστασίου στην περιοχή Δρομολαξιάς και υπέβαλε σχετική αίτηση για άδεια οικοδομής που βρίσκεται υπό εξέταση.

(δ) Εργοστάσιο της εταιρείας Πελέτικο

Το εργοστάσιο της εταιρείας Πελέτικο βρίσκεται μέσα στη βιομηχανική περιοχή Λάρνακας. Στο εργοστάσιο αυτό υπάρχουν τέσσερις μονάδες παραγωγής υλικών σε μορφή σκόνης (μπεντονίτη, γύψου, περλίτη και ασβεστόλιθου). Σύμφωνα με σχετική έκθεση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων οι δυο μονάδες του μπεντονίτη και του γύψου δεν παρουσιάζουν πρόβλημα εκπομπής σκόνης και ούτε αναμένεται να παρουσιάσουν στο μέλλον τέτοια προβλήματα, εφόσον τα εγκατεστημένα σακόφιλτρα συντηρούνται τακτικά και λειτουργούν ομαλά. Πρόβλημα παρουσιάζει η μονάδα περλίτη και η διεύθυνση της εταιρείας προγραμματίζει την αντικατάστασή της με νέα η οποία θα προβλέπει την εγκατάσταση σακόφιλτρων για συλλογή του παραγόμενου υλικού. Ήδη προέβηκε στη ζήτηση προσφορών για το σκοπό αυτό. Εξάλλου, σ΄ ό,τι αφορά τη μονάδα ασβεστόλιθου, που επίσης δημιουργεί πρόβλημα οχληρίας, η διεύθυνση της εταιρείας έχει δεσμευθεί να προβεί μέχρι το τέλος Ιουνίου στην εγκατάσταση σακόφιλτρων για απομόνωση της μονάδας.

(ε) Εργοστάσιο κατασκευής σφαιριδίων

Η διεύθυνση του ανωτέρου εργοστασίου έχει προχωρήσει στην εφαρμογή μέτρων για έλεγχο της ρύπανσης και έχει εγκαταστήσει σύστημα καθαρισμού των καυσαερίων του κλιβάνου και κατακράτησης του μολύβδου. Η κατάσταση επί του παρόντος κρίνεται ικανοποιητική.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 717 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 3 Μαΐου 1990.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα γιατί υπήρξε τόση μεγάλη καθυστέρηση στην αντιμετώπιση του σοβαρού αρδευτικού προβλήματος των κοινοτήτων Στατός και 'Αγιος Φώτιος, ενώ είναι γνωστή η μεγάλη έλλειψη νερού για άρδευση και επίσης γνωστός ο κίνδυνος ξήρανσης των φυτειών των οπωροφόρων δένδρων.

Ερωτάται επίσης το αρμόδιο Υπουργείο πότε προτίθεται να δώσει λύση στο κατεπείγον αυτό πρόβλημα με τη δημιουργία αρδευτικού έργου με τη μεταφορά νερού από τη δασική περιοχή 'Λαζάρηδες'.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 718 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Μαΐου 1990.

«Μ' έγγραφό της, που -με ημερομηνία 29.3.90- η Παγκύπρια Οργάνωση Τυφλών (ΠΟΤ) μας απέστειλε (και που αντίγραφό του εσωκλείεται), ζητά:

(α) Την επέκταση του θεσμού του αδασμολόγητου αυτοκινήτου για ανάπηρους και στους τυφλούς.

(β) Η παρεχόμενη πίστωση των £200 στο πληρωτέο ποσό για το φόρο εισοδήματος σε τυφλούς ν'αντικατασταθεί με την εξής διάταξη: Οι τυφλοί να δικαιούνται το τριπλάσιο ποσό από το εκάστοτε οριζόμενο ως αφορολόγητο ποσό για τους άλλους φορολογούμενους πολίτες (όπως συμβαίνει και στην Ελλάδα). Αν η Βουλή δεν αποδεχθεί την εισήγησή τους, ζητούν όπως η παρεχόμενη πίστωση των £200 αυξηθεί σε £600.

(γ) Τη μη κατάργηση των αδασμολόγητων ειδών -περιλαμβανόμενων και κείνων που οι τυφλοί δικαιούνται, με βάση το νόμο 1/81, παρ. β', εδαφ. 17- που η εκτελεστική εξουσία εισηγείται προς τη Βουλή.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 719 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Μαΐου 1990.

«Οι εκτοπισμένοι κάτοικοι της κοινότητας Μαρκί μας τονίζουν πως:

(i) Από διετίας συνεργείο επιδιορθώσεως Τ/Κ σπιτιών δεν έχει επισκεφθεί την κοινότητα, που αντιμετωπίζει συναφή προβλήματα.

(ii) Οικιστικές μονάδες έχουν καταστεί ετοιμόρροπες και χρειάζονται κατεδάφιση.

(iii) Οι δρόμοι μέσα στην κοινότητα έχουν καταστραφεί και χρειάζονται άμεση επιδιόρθωση.

(iv) Οι αγροτικοί της δρόμοι κατέστησαν αδιάβατοι, και

(v) Οι κάτοικοι στερούνται καφενείου, μ' αποτέλεσμα ουσιαστική αδυναμία προώθησης των κοινοτικών τους προβλημάτων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 720 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Μαΐου 1990.

«Γέφυρα στον ποταμό 'Αρμυρό' για διευκόλυνση των γεωργοκτηνοτρόφων ζητούν οι εκτοπισμένοι κάτοικοι της κοινότητας Μαρκί.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 721 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Μαΐου 1990.

«Η πτωχή και προβληματική λόγω και των μαζικών θανάτων από πνευμονοκονίαση κοινότητα Πλατανιστάσας, αντιμετωπίζει πρόβλημα στην καταβολή του 50% της κοινοτικής συνεισφοράς (η συνολική δαπάνη ανέρχεται σε £16.000) στη σωστή (και σωστική πολιτιστικά) προσπάθεια του τμήματος Αρχαιοτήτων να συντηρήσει και να αναπαλαιώσει τη στέγη και άλλα τμήματα της εκκλησιάς του Αρχαγγέλου Μιχαήλ της κοινότητας.

Δε θα 'πρεπε, λόγω της ιδιάζουσας αυτής περίπτωσης, να αναληφθεί το σύνολο της δαπάνης από το κράτος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 722 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Μαΐου 1990.

«Οι κάτοικοι στην οδό Κρέσνας (πάροδος Περικλέους, στο Στρόβολο) ζητούν να συμπεριληφθούν στο κεντρικό αποχετευτικό σχέδιο Λευκωσίας λόγω προβλημάτων που αντιμετωπίζουν από τα οικιακά αποχετευτικά συστήματα που έχουν. Συγκεκριμένα, λόγω της ιδιοσυστασίας του υπεδάφους υπερχειλίζουν σε πολύ σύντομα χρονικά διαστήματα, ενώ σε άλλες περιπτώσεις διαπερνούν το υπόστρωμα και εκβάλλουν και παροχετεύονται σε γειτονικές κατοικίες ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που οι τελευταίες διαθέτουν υπόγεια και ημιυπόγεια. Το τελευταίο αυτό δημιουργεί τεράστια προβλήματα καθώς και ταλαιπωρίες και δυσβάστακτα έξοδα.

Σημειώνουμε πως στο κεντρικό αποχετευτικό σύστημα είναι ήδη ενταγμένη η παράλληλη με την Κρέσνας, οδός Καρπενησίου.

Πώς αντιμετωπίζεται το δίκαιο τούτο αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 723 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Μαΐου 1990.

«Να ενισχυθεί διττά επιβάλλεται το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης -με τον αθησαύριστο λαογραφικό κι εθνογραφικό του πλούτο: Με τα 3,000 αντικείμενά του από τα οποία τα 2,000 περίπου προέρχονται από τα κατεχόμενα, μιας κι όλα τα παρόμοια αντικείμενα των κατεχομένων έχουν χαθεί: Το συναφές Μουσείο της Κερύνειας (του Τμήματος Αρχαιοτήτων), καθώς κι οι ιδιόκτητες συλλογές: Μαρίας Π. Ιωάννου (Αμμόχωστος), Τάκη Φυλακτού (Καραβάς), Μιχαλάκη Φιέρου (Κερύνεια), καθώς κι όλο το περιεχόμενο των νοικοκυριών στα μικρά και μεγάλα υποστατικά στις κατεχόμενες αγροτικές, βασικά, περιοχές του νησιού μας: Καρπασίας, Μόρφου, Κυθρέας, Λαπήθου, Καραβά, Λευκονοίκου, Τρικώμου και λοιπής Μεσαορίας κ.ά., που οι οικιστικές μονάδες τους συνιστούσαν ουσιαστικά μικρά μουσεία λαϊκής τέχνης -τόσο με οικονομική ενίσχυση για το σκοπό αυτό της ιδιοκτήτριας εταιρείας, της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών, όσο και με την απόσπαση προσοντούχου προσωπικού.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 724 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κυριάκο Χρίστου στις 10 Μαΐου 1990.

«Από τις κοινότητες Μοναγριού, Αγ. Γεωργίου (Συλίκου), Συλίκου και Κουκά διέρχεται δρόμος που συνδέεται με τον κύριο δρόμο Λεμεσού προς το Πέρα Πεδί.

Πάγιο αίτημα των κατοίκων και των τεσσάρων κοινοτήτων ήταν η ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου και ο ηλεκτροφωτισμός του τμήματος μεταξύ Αγ. Γεωργίου και Συλίκου. Απαραίτητο στοιχείο για τη βελτίωση του δρόμου αυτού ήταν η κατασκευή νέας γέφυρας κοντά στον Αγ. Γεώργιο.

Δεδομένου ότι πρόκειται για μια αναπτυσσόμενη περιοχή και η βελτίωση του αναφερόμενου δρόμου θα συμβάλει σ΄ αυτό, αλλά και στην αποσυμφόρηση του κύριου δρόμου που οδηγεί στα θέρετρά μας, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Έχουν γίνει μελέτες για την εκτέλεση αυτού του έργου;
2. Ποια είναι τα σχέδια της κυβέρνησης σε σχέση με την εκτέλεση αυτού του έργου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 725 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κυριάκο Χρίστου στις 10 Μαΐου 1990.

«Στις κοινότητες Κυβίδων και Σουνίου-Ζανατζιάς υπάρχουν αρκετοί κτηνοτρόφοι. Επανειλημμένα ζητούν τη δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης. Μέχρι σήμερα δεν υπάρχει, όπως διατείνονται, θετική ανταπόκριση στο αίτημά τους από την κυβέρνηση.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

— Έχει μελετηθεί το αίτημα αυτό των κτηνοτρόφων;
— Πώς το αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 726 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κυριάκο Χρίστου στις 10 Μαΐου 1990.

«Στην κοινότητα Λάνιας, ύστερα από επίμονα διαβήματα των κατοίκων, έγινε αρδευτικό έργο που αξιοποιείται κατά τη χειμερινή περίοδο.

Έντονη απαίτηση των κατοίκων ήταν και είναι να γίνει μια χωμάτινη υδατοδεξαμενή για συγκέντρωση νερού το χειμώνα μέσω του αρδευτικού αυτού έργου για άρδευση περιοχών και κατά την καλοκαιρινή περίοδο.

Νοουμένου ότι το αίτημα αυτό υποβλήθηκε από καιρό, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

— Έχει μελετηθεί το αίτημα των κατοίκων της Λάνιας;
— Πώς το αντικρίζει η κυβέρνηση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 727 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κυριάκο Χρίστου στις 10 Μαΐου 1990.

«Η κοινότητα Σουνίου-Ζανατζιάς υποφέρει από έλλειψη πόσιμου νερού. Είναι περιοχή αναπτυσσόμενη και η έλλειψη νερού περιορίζει την ανάπτυξή της. Έγιναν σχέδια και μελέτες, όμως καθυστερεί η υλοποίησή τους.

Γι΄ αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

— Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι μελέτες και πότε υπολογίζεται η υλοποίησή τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 728 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή στις 10 Μαΐου 1990.

«Στην περιοχή Μακρόνησος στην Αγία Νάπα κάθε καλοκαίρι πλανοδιοπώλες με κινητές καντίνες εξυπηρετούσαν ικανοποιητικά τους λουομένους. Φέτος έχει απαγορευτεί αυστηρά η πρόσβασή τους και τιμωρήθηκαν με μεγάλα πρόστιμα.

Δεδομένου πως στην περιοχή:

(α) Υπάρχουν μόνο δυο πολυτελή ξενοδοχεία με δικές τους πλαζ,

(β) δεν έχουν κτιστεί περίπτερα από το Συμβούλιο Βελτιώσεως, για να δοθούν στους πλανοδιοπώλες, και

(γ) οι πλανοδιοπώλες είναι φτωχοί μεροκαματιάρηδες,

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή γιατί να μην επιτραπεί, μέχρις ότου κτιστούν περίπτερα, η πλανοδιοπώληση στην περιοχή Μακρόνησος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 729 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 10 Μαΐου 1990.

«Οι πρόσφυγες κάτοικοι του συνοικισμού Λειβαδιών αντιμετωπίζουν τα κάτωθι προβλήματα:-

1. Οι λογαριασμοί κατανάλωσης νερού για περίοδο 3 μηνών είναι υπερβολικά μεγάλοι, παρά το γεγονός ότι γίνεται λογική χρήση του νερού και μάλιστα για τις βασικές ανάγκες των προσφυγικών οικογενειών.
2. Υπάρχει αίτημα λειτουργίας τοπικού ταχυδρομείου, γιατί παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στη διανομή των επιστολών.
3. Απαιτείται η κατασκευή υπόγειας διάβασης στον παρακαμπτήριο δρόμο κοντά στο χωριό Λειβάδια.
4. Προκαλούνται δυσοσμίες από λύματα χοιροστασίων που λειτουργούν κοντά στο χωριό.
5. Υπάρχει μεγάλη ανάγκη τοποθέτησης φώτων τροχαίας στην έξοδο του δρόμου κοντά στα διυλιστήρια.
6. Ο δρόμος Κοκκίνων-Λειβαδιών χρειάζεται περαιτέρω επιδιορθώσεις, γιατί αυτές που έγιναν είναι ανεπαρκείς και πρόχειρες.
7. Υπάρχει αίτημα πεζοδρομοποίησης της περιοχής του Δημοτικού Σχολείου κατά μήκος του κεντρικού δρόμου προς Τρούλλους.

Γι΄ αυτό και καλείται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να αντικρίσει θετικά την επίλυση των ανωτέρω προβλημάτων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 730 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη στις 10 Μαΐου 1990.

«Οι πρόσφυγες κάτοικοι του συνοικισμού Βρυσούλλων αντιμετωπίζουν τα κάτωθι προβλήματα:-

1. Προκαλούνται δυσοσμίες από την παρουσία των ακάλυπτων σκυβάλων που μεταφέρονται από όλες τις κοινότητες της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου. Υπάρχει αίτημα όπως τα σκύβαλα καλύπτονται με χώμα. Ριζική επίλυση του προβλήματος είναι η χρησιμοποίηση ειδικού συμπιεστή.

2. Το κίνητρο της επιδότησης κατοικίας σε ακριτικές περιοχές να δοθεί και στους κατοίκους του συνοικισμού των Βρυσούλλων.
3. Οι δρόμοι εντός του συνοικισμού έχουν διαβρωθεί και γι' αυτό χρειάζονται συντήρηση. Επίσης υπάρχει ανάγκη κατασκευής πεζοδρομίων.
4. Παρατηρείται καθυστέρηση στην εκτέλεση του έργου του νότιου αγωγού αναφορικά με την περιοχή Αχερίτου. Επιπλέον η τοποθέτηση σωλήνων παροχής νερού μικρής διαμέτρου θα δημιουργήσει μελλοντικά πρόβλημα ανεπάρκειας νερού.
5. Υπάρχει ανάγκη δημιουργίας γηπέδου για ποδοσφαιρικές συναντήσεις, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της ΚΟΠ, εφόσον στην κοινότητα υπάρχει ποδοσφαιρική ομάδα στη Δ' κατηγορία ποδοσφαίρου της ΚΟΠ.
6. Πρέπει να επιταχυνθεί η εφαρμογή του σχεδίου επιδιόρθωσης ή αντικατάστασης των προβληματικών προσφυγικών κατοικιών.

Γι' αυτό ερωτάται η αρμόδια αρχή να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε να αντικρίσει θετικά την επίλυση των ανωτέρω προβλημάτων,τα οποία παραμένουν από μακρού χρόνου άλυτα παρά τα επανειλημμένες υποσχέσεις των αρμοδίων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 731 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 10 Μαΐου 1990.

«Καλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει ποια μέτρα σκέφτεται να πάρει για τη διάσωση του ιστορικού αρχείου ταινιών του Ρ.Ι.Κ., ώστε να μην έχει την ίδια κακή τύχη όπως είχαν πολλές άλλες ταινίες στο παρελθόν, ανεκτίμητης ιστορικής και πολιτιστικής αξίας (ταινίες της τουρκικής εισβολής, ταινίες των τουρκοκρατούμενων περιοχών μας κτλ.), όπως αναφέρθηκε πρόσφατα από την υπεύθυνη προϊσταμένη του αρχείου του Ρ.Ι.Κ.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 7, ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζχηγιάννη.

«Σχετικά με την ασφαλτόστρωση του δρόμου από Τραχώνι προς Λεμεσό, παραθέτω τα πιο κάτω:-

Ο δρόμος αυτός έχει μήκος 4.5 χμ. Ήδη έχει βελτιωθεί μεγάλο μέρος του δρόμου. Στο πρόγραμμα του 1990 προβλέπεται η επίστρωση με πρέμιξ και του υπόλοιπου τμήματος του δρόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαΐου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 64, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την επίσκεψη γιατρού στο χωριό Περιστερώνα Πάφου σας πληροφορώ ότι έχει διευθετηθεί επίσκεψη στην πιο πάνω κοινότητα. Οι επισκέψεις άρχισαν από τις 24 Σεπτεμβρίου 1989 και γίνονται κάθε δεκαπέντε μέρες.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στις ερωτήσεις ΕΔ΄ 234 ΕΔ΄ 236 και ΕΔ΄ 238, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με προβλήματα του χωριού Χολέτρια, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Φέτος θα συνεχιστεί η εκτέλεση αντιπλημμυρικών έργων έναντι δαπάνης £30,000. Οι εργασίες θ΄ αρχίσουν εντός του τρέχοντος μηνός.

(β) Έχει ήδη ληφθεί απόφαση για την πώληση των κενών και των εκμισθωνόμενων σε μη δικαιούχους κυβερνητικών κατοικιών τόσο στα Χολέτρια, όσο και στα άλλα χωριά που μετακινήθηκαν. Στην περίπτωση των Χολετρίων το θέμα προωθείται σε συσχετισμό με τη δημιουργία νέων οικοπέδων, για να γίνει κατορθωτό να ικανοποιηθούν περισσότερες άστεγες οικογένειες του χωριού, και

(γ) Η ανέγερση κοινοτικού κέντρου θα μελετηθεί μέσα στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 297, ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με τα λιμνάζοντα νερά πλησίον του υπεραστικού δρόμου ο οποίος είναι παράλληλος προς το νέο λιμάνι Λεμεσού, σας πληροφορώ ότι πρόβλημα λιμνάζοντων νερών υπάρχει σε όλη την περιοχή του Ζακακίου και κυρίως στις πιο χαμηλές περιοχές κοντά στη θάλασσα. Το πρόβλημα αντιμετωπίζεται προσωρινά από τις υγειονομικές υπηρεσίες του Δήμου Λεμεσού οι οποίες καθαρίζουν τα καλάμια που βλάστησαν και ψεκάζουν την περιοχή. Επίσης για την αποχέτευση των νερών η Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία εγκατέστησε ηλεκτρική αντλία η οποία διοχετεύει τα νερά στη θάλασσα.

Η ριζική αντιμετώπιση του θέματος θα γίνει με την υλοποίηση του κεντρικού αποχετευτικού και αντιπλημμυρικού σχεδίου της Λεμεσού, το οποίο θα αρχίσει να υλοποιείται το 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ΄ 356, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τον αριθμό κρεβατιών του ογκολογικού τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Υγείας μέσα στα πλαίσια επέκτασης των υπηρεσιών του προγραμματίζει να προσθέσει έξι νέα κρεβάτια στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας για τις ανάγκες του ογκολογικού τμήματος. Για να γίνει αυτό κατορθωτό, πρέπει να υπάρχει και το ανάλογο νοσηλευτικό προσωπικό. Εντός των προσεχών ημερών έχει προγραμματισθεί η πρόσληψη νέων νοσοκόμων πάνω σε έκτακτη βάση έναντι κενών θέσεων, οπότε ελπίζεται να καταστεί δυνατή η στελέχωση του ογκολογικού τμήματος για το σκοπό αυτό. Εν τω μεταξύ, όταν υπάρχουν περισσότεροι ασθενείς, αποστέλλονται σε άλλους θαλάμους, κυρίως στον Παθολογικό.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 411, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«Σχετικά με διάφορα αιτήματα/προβλήματα των προσφύγων που διαμένουν στο συνοικισμό Κολοσσίου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

(α) Οι δρόμοι του συνοικισμού είναι όλοι ασφαλτοστρωμένοι. Η συντήρηση/επιδιόρθωση γίνεται από το γραφείο Επάρχου Λεμεσού το οποίο μέσα στο 1989 δαπάνησε για το σκοπό αυτό ποσό £4,375, ενώ ανάλογο ποσό υπολογίζεται ότι θα δαπανηθεί και φέτος.

(β) Στο Κολόσσι έχουν διαχωριστεί μέχρι σήμερα 494 οικόπεδα, σε ιδιωτική επί το πλείστον γη και αυτοστεγάστηκαν ισάριθμες προσφυγικές οικογένειες. Δυστυχώς η εξεύρεση άλλων χώρων για δημιουργία νέων πρόσθετων οικοπέδων στο Κολόσσι είναι προβληματική, λόγω μη ύπαρξης άλλης κατάλληλης κρατικής γης κι έτσι για τις μελλοντικές ανάγκες νέων ζευγαριών γίνονται σκέψεις για διαχωρισμό οικοπέδων σ' άλλα γειτονικά χωριά (Καντού και Επισκοπή) σε διαθέσιμη Τ/Κ γη.

(γ) Με βάση σχέδιο που ετοίμασε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων η πρόσβαση στον παρακαμπτήριο δρόμο Λεμεσού-Πάφου προνοείται με κατασκευή αριστερών στροφών, λωρίδων επιβράδυνσης/επιτάχυνσης οι οποίες θα εξυπηρετούν τους κατοίκους του συνοικισμού κατά την έξοδό τους από το συνοικισμό προς Πάφο. Προς τούτο έχουν υπογραφεί συμβόλαια με την εταιρεία ΜΕΤΚΟΝ, τα οποία προνοούν συμπλήρωση των εργασιών μέχρι το τέλος του 1990.

Όσον αφορά την έξοδο από το συνοικισμό προς Λεμεσό βάσει των πιο πάνω σχεδίων θα είναι δυνατή μέσω της υπόγειας διάβασης που έχει ήδη κατασκευαστεί στην περιοχή από την οποία θα εξυπηρετείται και το χωριό Κολόσσι, αλλά τα έργα διαμόρφωσης του δρόμου μελετούνται ακόμα στα πλαίσια των σχεδίων της κατασκευής του νέου δρόμου Λεμεσού-Πάφου.

(δ) Η επιχορήγηση του οδικού φωτισμού είναι γενικότερο θέμα και θα αντιμετωπιστεί μέσα στα πλαίσια σχετικής εξαγγελίας του Προέδρου της Δημοκρατίας στο συνέδριο της Ένωσης Δήμων στις 27 Ιανουαρίου 1990 για την ανάληψη από την κυβέρνηση ολόκληρης της δαπάνης για οδικό φωτισμό στα χωριά.

(ε) Το γραφείο Επάρχου Λεμεσού ζήτησε από τους ιδιοκτήτες των παράνομων μανδρών που κτίστηκαν πάνω σε χαλίτικη γη να τις κατεδαφίσουν, αλλά αυτοί αρνήθηκαν να το πράξουν απαιτώντας αποζημιώσεις. Ως εκ τούτου παρακλήθηκαν οι αρχές των βρετανικών βάσεων να προβούν στη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των επηρεαζομένων.

(στ) Στο συνοικισμό υπάρχει εμπορικό κέντρο με 7 καταστήματα. Το αίτημα για δημιουργία δεύτερου εμπορικού κέντρου θα επανεξεταστεί με βάση τις προτεραιότητες που θα τεθούν κατά το 1991. Όσον αφορά το αίτημα για τη δημιουργία επαγγελματικής στέγης στην περιοχή Κολοσσίου, λόγω μη ύπαρξης κατάλληλου χώρου, δεν είναι δυνατό να προωθηθεί.

(ζ) Η κατασκευή πεζοδρομίων σε συνοικισμούς αυτοστέγασης εκτοπισθέντων άρχισε το 1989. Ο καθορισμός των προτεραιοτήτων για την κατασκευή πεζοδρομίων γίνεται σε συνεργασία με τους οικείους Επάρχους και με τις επαρχιακές επιτροπές προσφύγων. Η περίπτωση του συνοικισμού Κολοσσίου θα μελετηθεί μέσα στα πλαίσια των πιστώσεων που θα περιληφθούν στον Προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ του προσεχούς έτους.

(η) Αν οι κάτοικοι του συνοικισμού είναι διατεθειμένοι να συνεισφέρουν εθελοντική εργασία στην αξιοποίηση και δεύτερου πάρκου, το γραφείο Επάρχου Λεμεσού είναι πρόθυμο να παράσχει προς τούτο μέσα στο τρέχον έτος οικονομική βοήθεια για το σκοπό αυτό.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 420, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Υπουργείο Παιδείας προωθεί, στις περιπτώσεις που υπάρχουν οι προϋποθέσεις, την ίδρυση περιφερειακών δημοτικών σχολείων για περαιτέρω βελτίωση του επιπέδου μόρφωσης των παιδιών της υπαίθρου. Μια από τις απαραίτητες προϋποθέσεις είναι και η προς τούτο επιθυμία των χωριών που θα εξυπηρετηθούν από το περιφερειακό δημοτικό σχολείο.

Στην περίπτωση των χωριών Λιμνάτη, Κορφής, Απαισιάς, Καπηλειού και Αγίου Μάμα έχει εκφρασθεί τέτοια επιθυμία, όμως υπήρξε πλήρης ασυμφωνία όσον αφορά το χώρο στον οποίο θα ανεγερθεί το νέο σχολείο.

Το Υπουργείο Παιδείας θα συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες για ίδρυση περιφερειακού σχολείου στην περιοχή.

Η λειτουργία περιφερειακού νηπιαγωγείου για τα παιδιά των πιο πάνω χωριών αποτελεί καθαρά ευθύνη των κοινοτικών αρχών και των γονιών των παιδιών. Το Υπουργείο Παιδείας θα παραχωρήσει, σε περίπτωση ίδρυσης κοινού νηπιαγωγείου στην πιο πάνω περιοχή, την κρατική βοήθεια, βάσει της ακολουθούμενης πολιτικής.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 421, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την ανάγκη διαπλάτυνσης και βελτίωσης του δρόμου Αγίας Ειρήνης-Καπηλειού, παραθέτω τα πιο κάτω:

Ο δρόμος Αγίας Ειρήνης-Καπηλειού είναι μέρος του δρόμου Παλώδιας-Απαισιάς -Κορφής-Λιμνάτη-Καπηλειού-Αγίου Μάμα-Τριμίκλινης του οποίου η βελτίωση έγινε σταδιακά και συμπληρώθηκε πρόσφατα στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως.

Το πλάτος του δρόμου από Αγία Ειρήνη μέχρι το Καπηλειό, μήκους 12 χμ. περίπου, είναι 3.50 - 5.50 μ., ενώ το υπόλοιπο τμήμα έχει πλάτος 5.50 - 7.50 μ.

Ετοιμάζεται το Ρυθμιστικό Δεκαετές Σχέδιο Οδικής Ανάπτυξης, βάσει του οποίου θα ιεραρχηθούν οι προτεραιότητες για τη βελτίωση του οδικού δικτύου γενικά, στο οποίο θα περιληφθεί και ο δρόμος από την Αγία Ειρήνη μέχρι το Καπηλειό.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 428, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την απόλυση της κ. Λίλλης Καλλή από τη Συνεργατική Ένωση Διαθέσεως Γεωργικών Προϊόντων σας αποστέλλω συνημμένως φωτοαντίγραφο επιστολής του Γενικού Διευθυντή/Γραμματέα της πιο πάνω Ένωσης με αρ. ΝΞ/ΕΘ/571 και ημερομηνία 2 Μαρτίου 1990, στην οποία δίδονται οι λόγοι απόλυσης της κ. Καλλή.

(α) Προ της 28.2.89 η ΣΕΔΙΓΕΠ Λτδ. απασχολούσε στο λογιστήριό της τους πιο κάτω εννέα υπαλλήλους, με ημερομηνία διορισμού αυτή που φαίνεται έναντι του ονόματος ενός εκάστου:

1. Σωτηράκης Μιχαηλίδης	Υπεύθυνος Λογιστηρίου	1. 7.70
2. Κωστάκης Χ'' Τζιωρτζής	Υπεύθυνος Εκκαθαρίσεων	26. 8.77
3. Μιχαλάκης Μαρράς	Λογιστικός Γραφέας	25. 9.71
4. Ανδρέας Αντωνιάδης	' '	20.12.72
5. Άννα Σαββίδου	' '	1. 3.73
6. Σωτηρούλλα Χρίστου	' '	1.10.73
7. Μαρία Παπάκη	' '	1.11.73
8. Λίλλη Καλλή	' '	1.11.73
9. Γεώργιος Γιαννάκη	' '	1.12.78

(β) Λόγω των σοβαρών οικονομικών προβλημάτων που αντιμετώπιζε η εταιρεία, το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του, ημερ. 15.4.87, (Αρ. Αποφ. 28.451) διόρισε τετραμελή Επιτροπή Μελέτης με όρους εντολής να μελετήσουν την οικονομική και διαχειριστική κατάσταση της εταιρείας και να εισηγηθούν τρόπους για την καλύτερη οικονομική και λειτουργική αναδιοργάνωσή της.

Την Επιτροπή αποτελούσαν οι πιο κάτω:-

1. Παναγιώτης Σταύρου, Δ/ντής Κρατικών Αποθηκών, Πρόεδρος
2. Γεώργιος Νεοφύτου, Λειτουργός Εμπορίου, Μέλος
3. Ανδρέας Γεωργιάδης, Λειτουργός Βιομηχανίας, Μέλος
4. Χαράλαμπος Παντελίδης, Αν. Διοικητικός Λειτουργός, Γραμματέας, Μέλος

(γ) Μεταξύ άλλων αδυναμιών η Επιτροπή Μελέτης διαπίστωσε ότι η εταιρεία απασχολούσε προσωπικό πέραν των αναγκών της και έκαμε εισήγηση για απόλυση πλεονάζοντος προσωπικού.

Παράλληλα η επιτροπεία της εταιρείας ανέθεσε σε ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα να μελετήσει την κατάσταση της εταιρείας σε συνδυασμό με την έκθεση της Επιτροπής Μελέτης και να κάμει και αυτός εισήγηση.

Οι διαπιστώσεις του εμπειρογνώμονα σε ό,τι αφορούσε το πλεονάζον προσωπικό συνέπεσαν με εκείνες της Επιτροπής Μελέτης.

(δ) Μετά τις πιο πάνω διαπιστώσεις η Επιτροπεία της Εταιρείας με ονομαστική εισήγηση του εμπειρογνώμονα αποφάσισε και απέλυσε, λόγω πλεονασμού, αριθμό υπαλλήλων, μεταξύ των οποίων και τρεις από το Λογιστήριο. Οι απολυθέντες είναι οι πιο κάτω:

1. Γεώργιος Γιαννάκη με ημερ. διορισμό 1.12.78
2. Άννα Σαββίδου με ημερ. διορισμό 1.3.73
3. Λίλλη Καλλή με ημερ. διορισμό 1.11.73

Στη συνέχεια η Επιτροπεία μετά από μεγάλες πιέσεις εκ μέρους των συντεχνιών αναγκάστηκε να αναθεωρήσει την απόφασή της και ανέστειλε την απόλυση της Άννας Σαββίδου και ενός μέλους του Τμήματος Εξαγωγών που είχε επίσης απολυθεί.

Η απόφαση της επιτροπείας να αναστείλει την απόλυση της κας Άννας Σαββίδου βασίστηκε στο ότι η κα Σαββίδου είχε περισσότερη υπηρεσία στην εταιρεία.

Μετά τη συμφωνία που συνομολογήθηκε μεταξύ της Σ.Κ. Τράπεζας Λτδ και της ΣΕΔΙΓΕΠ για ρύθμιση των εκατέρωθεν οικονομικών απαιτήσεων η όλη οικονομική κατάσταση της εταιρείας έχει βελτιωθεί.

Ο ισχυρισμός όμως ότι το προσωπικό γραφείων εργάζεται υπερωριακά δεν ευσταθεί. Κατά το τέλος του χρόνου υπήρξε ανάγκη για το κλείσιμο των λογαριασμών και μικρός αριθμός του προσωπικού εργάστηκε μερικά απογεύματα, όπως συνέβαινε σε διάφορες περιπτώσεις και προτού απολυθεί πλεονάζον προσωπικό.

Σημειώνεται ότι ένα σημαντικό μέρος της δουλειάς του Λογιστηρίου έχει μηχανογραφηθεί και με τον τρόπο αυτό έχουν περιοριστεί οι ανάγκες της εταιρείας σε προσωπικό.

(ε) Μέλημα και επιδίωξη της επιτροπείας της εταιρείας είναι να διεξάγονται οι εργασίες της εταιρείας με το απολύτως αναγκαίο προσωπικό, για να μην οδηγηθεί η εταιρεία στην κακή οικονομική κατάσταση του παρελθόντος.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 452, ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Πέτα.

«Σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Φαρμακά από τα υπερφορτωμένα οχήματα που ξεκινούν από τα σκυροποιεία βόρεια της κοινότητας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Για τον έλεγχο του αξονικού φορτίου έχουν προσληφθεί πρόσφατα στο Τμήμα Δημόσιων Έργων 12 ειδικοί αστυφύλακες οι οποίοι επανδρώνουν επί 24ώρου βάσεως το ζυγιστικό σταθμό Κοφίνου.

3. Επιπρόσθετα, οι εν λόγω αστυφύλακες έτυχαν εκπαίδευσης και για τις φορητές ζυγιστικές μηχανές και το Τμήμα Δημόσιων Έργων έχει αρχίσει τον περιοδικό έλεγχο σε διάφορους δρόμους.

4. Μέσα στα πλαίσια του προγράμματος περιοδικού ελέγχου συμπεριλαμβάνεται και ο δρόμος Φαρμακά. Ήδη από μετρήσεις που έγιναν στις 12 και 14 Μαρτίου 1990 για 32 οχήματα έχουν καταγγελθεί τα 14.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 461, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Με πρωτοβουλία του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων αποφασίστηκε πρόσφατα η σύσταση Ομάδας Εργασίας με εκπροσώπους του Υπουργείου

Παιδείας, της Αστυνομίας και του Τμήματος Δημόσιων Έργων, για τη συλλογή και επεξεργασία διαφωτιστικού και εκπαιδευτικού υλικού για την οδική ασφάλεια από το εξωτερικό, με σκοπό τη διάθεσή του στους εκπαιδευτικούς σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης για να τους βοηθήσει στη διδασκαλία σχετικών μαθημάτων.

Το εν λόγω υλικό, αρκετό από το οποίο έχει ήδη συλλεγεί, περιλαμβάνει έντυπα, βοηθήματα, ταινίες και ποικιλία άλλων οπτικοακουστικών μέσων και προγραμματίζεται να ετοιμαστεί για διάθεση στα σχολεία μέσα στο 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 463, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της κατασκευής αντιπλημμυρικών έργων στο Τσέρι παραθέτω τα πιο κάτω:

Σε συνεννόηση που είχαν πρόσφατα με τον κοινοτάρχη Τσερίου αρμόδιοι λειτουργοί του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, διευκρινίστηκε πως εκείνο που ζητά η κοινότητα είναι η κατασκευή μέσα στο χωριό συστήματος αποχέτευσης των όμβριων υδάτων και ότι για το σκοπό αυτό η κοινότητα Τσερίου ανέθεσε ήδη την ετοιμασία σχεδίου σε ιδιωτικό τεχνικό γραφείο.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαΐου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 469, ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1990, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με την υδατοδεξαμενή Παχύαμμου παραθέτω τα πιο κάτω:-

(α) Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1988 περιλήφθηκε πίστωση £50,000 για στεγανοποίηση της υδατοδεξαμενής Παχύαμμου. Επειδή όμως η χαμηλότερη προσφορά που υποβλήθηκε για εκτέλεση του έργου της στεγανοποίησης ανερχόταν στο ποσό των £97,955 που θεωρήθηκε υπερβολικά ψηλό, αποφασίστηκε από τα αρμόδια κρατικά όργανα να μην κατακυρωθεί η προσφορά και να εκτελεστεί η όλη εργασία κατά τον επόμενο χρόνο από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων με πολύ χαμηλότερο κόστος (£60,000 περίπου).

(β) Στο μεταξύ όμως το θέμα της ικανοποίησης των αρδευτικών αναγκών Παχύαμμου επανεξετάστηκε και αποφασίστηκε όπως το έργο της υδατοδεξαμενής Παχύαμμου ενταχθεί στο υπό κατασκευή Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Χρυσοχούς, όπως θα γίνει και στην περίπτωση των άλλων υδατικών έργων της περιοχής (αρδευτικά έργα Αργάκας, Αγίας Μαρίνας και Πωμού).

(γ) Η ένταξη του έργου στο Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Χρυσοχούς αποσκοπεί στη μόνιμη και απρόσκοπτη παροχή νερού για άρδευση των περιοχών του. Με τη διευθέτηση αυτή η κοινότητα Παχύαμμου θα ωφεληθεί σημαντικά, γιατί θα υπάρχει δυνατότητα μεγάλης επέκτασης των αρδευόμενων εκτάσεων, δεδομένου ότι θα παροχετεύεται νερό μέχρι και 300,000 κ.μ. το χρόνο, σε σύγκριση με 40,000 κ.μ. που μπορεί να αποδώσει η υφιστάμενη δεξαμενή.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 496, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι ο Δήμος Λευκωσίας αποφάσισε ήδη να δώσει το όνομα του μ. Νίκου Νικολαΐδη σ΄ έναν από τους νέους δρόμους που θα δημιουργηθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 498, ημερομηνίας 15 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με το θέμα της παράνομης σύλληψης και κράτησης του εγκλωβισμένου δασκάλου κ. Ιωσήφ Π. Τουμάζου, το Υπουργείο Παιδείας έχει προβεί σε γραπτό διάβημα προς τον κ. 'Οσκαρ Καμιλιόν, Ειδικό Αντιπρόσωπο του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο, και προς τον κύριο Φεντερίκο Μαγιόρ, Γενικό Διευθυντή της UNESCO.

Στο γραπτό διάβημα γίνεται αναφορά στο ιστορικό της σύλληψης και παράνομης κράτησης του δασκάλου από τις κατοχικές δυνάμεις, που είχε ως αποτέλεσμα το κλείσιμο του Δημοτικού Σχολείου στην Καρπάσεια. Ταυτόχρονα καλούνται οι δυο επίσημοι να επέμβουν και να ασκήσουν όλη την επιρροή τους για την άμεση απελευθέρωση του κ. Τουμάζου, για να μπορέσει ν' αναλάβει τα καθήκοντά του ως δάσκαλος.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 509, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του στις 22 Φεβρουαρίου 1990 αποφάσισε (αρ. απόφ. 33.109) τη σύσταση Εθνικής Επιτροπής για τα ναρκωτικά, της οποίας προεδρεύει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η οποία χειρίζεται όλα τα σχετικά θέματα.

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για να μπορούν να διαφωτίζουν κατάλληλα τους μαθητές άρχισε ήδη με τρία σεμινάρια που οργανώθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας ή τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς.

Οι εκπρόσωποι του ΣΥΠΑΕΚ θα μπορούσαν ν' απευθυνθούν στην Εθνική Επιτροπή, για να υποβάλουν τις εισηγήσεις τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 510, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με αίτημα των κατοίκων της Γιόλου όπως γίνουν οι αναγκαίες βελτιώσεις στο νέο δρόμο που διέρχεται από την κοινότητα, ώστε να παύσει η διοχέτευση των νερών της βροχής μέσω του εν λόγω δρόμου προς τους αγροτικούς δρόμους, παραθέτω τα πιο κάτω:

Με την επανακατασκευή του δρόμου Στρουμπιού-Γιόλου, η παροχέτευση των νερών της βροχής μέσα στο χωριό Γιόλου γίνεται μέσω ντουσιεμέδων από σκυρόδεμα. Η κατασκευή των ντουσιεμέδων κρίθηκε τεχνικά αναγκαία, λαμβάνοντας υπόψη το αργιλλώδες υπέδαφος, για καλύτερη αποστράγγιση των νερών της βροχής και περιορισμό μελλοντικών φθορών στο οδόστρωμα.

Είναι γεγονός ότι η κατασκευή ντουσιεμέδων από σκυρόδεμα αύξησε την ποσότητα των νερών της βροχής που παροχετεύονταν μέσω του δρόμου προς το κοινοτικό γήπεδο, γι' αυτό και δόθηκαν οδηγίες στον εργολάβο και κατασκεύασε ανοικτό χωμάτινο οχετό κατά μήκος του δρόμου προς το γήπεδο για προστασία του γηπέδου. Ο εν λόγω χωμάτινος οχετός θα επενδυθεί με σκυρόδεμα μέσα στο Μάιο του 1990.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 515, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σας πληροφορώ ότι δεν τίθεται θέμα διαγραφής των δανείων των αρδευτικών τμημάτων Σουσκιούς και Φασούλας, γιατί η συνεισφορά των προσφύγων μελών των τμημάτων ήταν μειωμένη στο 1/5 (αντί στο 1/3) της δαπάνης σύμφωνα με την ακολουθούμενη κυβερνητική πολιτική. Σχετικά σημειώνεται ότι στην περιοχή έγιναν αξιόλογα αρδευτικά έργα και ότι παραχωρήθηκε τριετής περίοδος χάριτος.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 517, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την κατασκευή νέου γεφυριού πάνω στον ποταμό Διαρίζο στα Μαμώνια σας πληροφορώ ότι το θέμα είναι γενικότερο και αφορά όλα τα χωριά της κοιλάδας του ποταμού Διαρίζου τα οποία εξυπηρετούνται τώρα από γεφυροντουσιεμέδες που έχουν ήδη κατασκευαστεί, περιλαμβανόμενης και της κοινότητας Μαμωνιών.

Λόγω της ψηλής δαπάνης κατασκευής τέτοιων γεφυριών, που υπολογίζεται σε £80,000 περίπου για κάθε γεφύρι, θα βελτιωθούν οι υφιστάμενοι γεφυροντουσιεμέδες μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων των ετήσιων Προϋπολογισμών Αναπτύξεως.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 534, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στη διάρκεια ολόκληρου του χρόνου η Λευκωσία είναι το επίκεντρο των περισσότερων και των πιο σημαντικών πολιτιστικών εκδηλώσεων που γίνονται στον τόπο μας. Εξαίρεση αποτελεί ο μήνας Αύγουστος, λόγω της ζέστης και του γεγονότος ότι πολλοί κάτοικοι της πόλης φεύγουν για διακοπές. Η διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων τον Αύγουστο στη Λευκωσία αντιμετωπίζει τον κίνδυνο να μη συγκεντρώσει ικανοποιητικό αριθμό θεατών, πράγμα που δεν είναι ευχάριστο, ούτε για τους καλλιτέχνες ούτε για τους οργανωτές.

Κατά τη διάρκεια του Αυγούστου γίνονται πολλά τοπικά φεστιβάλ σε ολόκληρη την Κύπρο, που τα παρακολουθούν και πολλοί κάτοικοι της Λευκωσίας. Η διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων σε μεγάλη κλίμακα στη Λευκωσία κατά το μήνα Αύγουστο θα μπορούσε να εκληφθεί ως διάθεση ανταγωνισμού των τοπικών φεστιβάλ.

Η καλοκαιρινή περίοδος που προσφέρεται καλύτερα για πολιτιστικές εκδηλώσεις στη Λευκωσία είναι οι αρχές Σεπτεμβρίου. Για το λόγο αυτό η Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας, σε συνεργασία με το Θ.Ο.Κ. και τον Κ.Ο.Τ. προγραμματίζουν τη διοργάνωση πάνω σε ετήσια βάση, κατά την περίοδο αυτή,

του Διεθνούς Καλλιτεχνικού Φεστιβάλ Κύπρου, που υπολογίζεται ότι θα αρχίσει από τον επόμενο χρόνο.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 536, ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Επειδή η δαπάνη για την επιδότηση των μεταφορικών εξόδων μαθητών τα τελευταία χρόνια έχει ξεπεράσει το ένα εκατομμύριο λίρες το χρόνο, η κυβέρνηση, με στόχο τον περιορισμό της δαπάνης αυτής στα πιο απαραίτητα επίπεδα, αποφάσισε, σαν πρώτο μέτρο, την κατάργηση από 1.1.90 του σχεδίου επιδότησης μεταφορικών μαθητών που φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης.

Το Υπουργείο Παιδείας είναι της γνώμης ότι η δαπάνη για τα μεταφορικά έξοδα που βαρύνει τους γονείς είναι ασήμαντη, σε σύγκριση με το ποσό των διδάκτρων που καταβάλλουν για τη φοίτηση των παιδιών τους σε ιδιωτικά σχολεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαϊου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 541, ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το ωράριο της Σεβερείου Βιβλιοθήκης είναι 7.30 π.μ. -5.30 μ.μ. και θεωρείται ικανοποιητικό επί του παρόντος. Όταν αλλάξουν οι συνθήκες, το ωράριο θα διαφοροποιηθεί. Έχουν γίνει επανειλημμένα ανακοινώσεις μέσω του τύπου και του ραδιοφώνου τόσο για το ωράριο, όσο και για τις υπηρεσίες που προσφέρει η Σεβέρειος Βιβλιοθήκη στους μαθητές και το κοινό.

Έχουν γίνει σχέδια από τις τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας για τη διαμόρφωση της εισόδου, καθώς και για αλλαγές και επέκταση της Σεβερείου Βιβλιοθήκης. Ζητήθηκαν ήδη προσφορές. Για το σκοπό αυτό οι αδελφοί Σεβέρη, δωρητές της Σεβερείου, έχουν καταβάλει £12,500 στη Σχολική Εφορεία Λευκωσίας και θα αυξήσουν τη δωρεά τους στις £35,000. Με τα χρήματα αυτά ελπίζεται ότι εκτός των επιδιορθώσεων θα τοποθετηθεί και σύστημα κλιματισμού.

Στη βιβλιοθήκη υπάρχει ηλεκτρονικός υπολογιστής και η μηχανογράφηση έχει αρχίσει.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαϊου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 543, ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Για το θέμα των έκτακτων Βοηθών Βιβλιοθηκαρίων, η σχετική απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων καθορίζει ότι η απασχόλησή τους πρέπει να παραμείνει πάνω σε προσωρινή βάση και το συμβόλαιό τους να ανανεώνεται κάθε έξι μήνες, αφού υποβληθεί σχετική πρόταση προς τη Βουλή από το Υπουργείο Παιδείας, όπως γίνεται για όλες τις περιπτώσεις των έκτακτων υπαλλήλων.

Υπενθυμίζεται ότι οι υπάλληλοι αυτοί εργοδοτούνται από τις σχολικές εφορείες (νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου) και όχι από το κράτος.

Ο λόγος που δεν προτείνεται καμιά αλλαγή στην υπηρεσιακή κατάστασή τους είναι γιατί ο θεσμός δεν πέτυχε στο βαθμό που αναμενόταν και γίνονται σκέψεις με τις σχολικές εφορείες για λήψη μέτρων για αύξηση του αναγνωστικού κοινού των βιβλιοθηκών, ώστε να δικαιολογείται η απασχόληση των βιβλιοθηκαρίων.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαϊου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 629, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με το Γ΄ Χρηματοδοτικό Πρωτόκολλο Κύπρου-ΕΟΚ σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

1. Η οικονομική συνεργασία Κύπρου-ΕΟΚ ρυθμίζεται από χρηματοδοτικά πρωτόκολλα, με βάση τα οποία η ΕΟΚ παρέχει χρηματοδότηση για έργα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης στην Κύπρο. Μεταξύ 1977-1989 καταρτίστηκαν και υλοποιήθηκαν δυο χρηματοδοτικά πρωτόκολλα, ενώ στο στάδιο αυτό προωθείται η εφαρμογή του Γ΄ Χρηματοδοτικού Πρωτοκόλλου.

2. Με βάση δήλωση της ΕΟΚ, που περιλαμβάνεται στο Πρωτόκολλο του 1987 για την τελωνειακή ένωση, το Γ΄ Χρηματοδοτικό Πρωτόκολλο θα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη χρηματοδότηση των κυπριακών τομέων παραγωγής, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις νέες συνθήκες ανταγωνισμού που δημιουργούνται με την τελωνειακή ένωση.

3. Μέσα σ΄ αυτά τα πλαίσια υπογράφηκε στις Βρυξέλλες την 1η Δεκεμβρίου 1989 το Γ΄ Χρηματοδοτικό Πρωτόκολλο Κύπρου-ΕΟΚ. Γενικά το Πρωτόκολλο προβλέπει ότι μεταξύ 1989-1993 η ΕΟΚ θα παραχωρήσει στην Κύπρο χρηματοδότηση συνολικού ύψους 62 εκατ. ECUS που ισοδυναμεί με £33 εκατ. περίπου.

4. Για την αξιοποίηση του πιο πάνω ποσού έχει προκαταρκτικά ληφθεί από την κυβέρνηση απόφαση όπως 19% του ποσού, δηλ. £6 εκατ. περίπου, διατεθεί για σκοπούς ανάπτυξης της γεωργίας.

5. Όσον αφορά την κατανομή του ποσού σε υποτομείς της γεωργίας, προτάθηκαν κατ΄ αρχήν γεωργικά προγράμματα και σχέδια που συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό και στη βελτίωση της παραγωγής φρούτων, λαχανικών και ανθέων, στην τεχνολογική αναβάθμιση της γεωργίας, στην αύξηση της παραγωγικότητας, στη βελτίωση της μεταφοράς και γενικά της εμπορίας των φθαρτών και φρούτων και στην επέκταση της χρήσης πιστοποιημένων σπόρων. Μέσα στα πλαίσια αυτών των προγραμμάτων και σχεδίων αναμφίβολα θα βοηθηθούν και ορεινές ή άλλως πως μειονεκτούσες αγροτικές περιοχές.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τέλος ερχόμαστε στο Κεφάλαιο Δ΄. Το πρώτο θέμα είναι:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.».

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή βλέπω την εδώ παρουσία των Βουλευτών να είναι πολύ πενιχρή, να θεωρήσουμε ότι αυτή η Έκθεση έχει αναγνωστεί, για να προχωρήσουμε αμέσως στη συζήτηση του όλου θέματος. Η Έκθεση έχει κυκλοφορήσει πριν από αρκετό τώρα καιρό. Είναι γνωστό το περιεχόμενό της. Επομένως να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, αν η εισήγηση αυτή του κ. Ψυλλίδη είναι αποδεκτή και αν ο κ. Γαλανός πρωτίστως, ο οποίος είναι ο εισηγητής αυτού του θέματος, δεν έχει ένσταση.....

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, δεν έχω ένσταση, διότι απλούστατα η Έκθεση αυτή κυκλοφόρησε προ ενός περίπου μηνός, έχει δει τη δημοσιότητα και νομίζουμε ότι οπωσδήποτε είναι καλύτερα να μπούμε στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μπούμε, να μπούμε αμέσως στο θέμα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δε θα πούμε τίποτε το λιγότερο τουλάχιστον από ό,τι έχει η Έκθεση. Περισσότερα μπορεί να πούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Να μπούμε στο θέμα αμέσως. Κύριε Γαλανέ, έχετε το λόγο ως ο εισηγητής του θέματος.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΚΩΛΥΣΙΕΡΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΠΑΡΑ ΤΑ ΕΠΑΝΕΙΛΗΜΜΕΝΑ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ, ΝΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΕΙ ΣΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ Ε.Ο.Κ.».

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Τάκης Χατζηδημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Ιωάννης Μάτσης
Μανώλης Χριστοφίδης
Γεώργιος Σαββίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το υπό εξέταση θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 Φεβρουαρίου, στις 3 Μαρτίου και στις 20 Απριλίου 1990. Στην πρώτη από τις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Εξωτερικών συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου του. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι αξ. Βουλευτές κ. Π. Κόλοκος, Ν. Μουσιούττας και Δ. Ηλιάδης.

Το υπό εξέταση θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ, στις 8 Φεβρουαρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής, ο Υπουργός Εξωτερικών ανέφερε ότι η κυβέρνηση δεν έχει ακόμα ολοκληρώσει μια σειρά ενεργειών της που προγραμματίζει για το θέμα. Συγκεκριμένα δήλωσε ότι η κυβέρνηση προωθεί μια σειρά από διαβουλεύσεις σχεδόν με όλες τις χώρες-μέλη της Ε.Ο.Κ. και ότι ο κύκλος αυτών των επαφών αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του φετινού Ιούνη,

οπότε λήγει και η Προεδρία της Ιρλανδίας στην Ε.Ο.Κ. Παράλληλα η κυβέρνηση μελετά διάφορα τεχνικά προβλήματα που τυχόν θα προκύψουν από την Ένωση. Πρόσθεσε μάλιστα ότι γίνονται και προγραμματίζεται να γίνουν οι επαφές αυτές, οι οποίες είναι ενδεικτικές των προθέσεων της κυβέρνησης για το θέμα και υπέδειξε ως πρόσφατο παράδειγμα των ενεργειών αυτών την επίσκεψη του κ. Ματούτες στην Κύπρο και τα κολακευτικά σχόλια με τα οποία ο τελευταίος αναφέρθηκε στις σχέσεις Κύπρου-Ε.Ο.Κ.

Ο Υπουργός Εξωτερικών ανέφερε επίσης ότι το γενικότερο κλίμα σχετικά με την υποβολή αίτησης ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. είναι πιο ευνοϊκό απ' ό,τι στο παρελθόν και καταλήγοντας δήλωσε ότι η θέση της κυβέρνησης είναι ότι πρέπει να συνεχίσουμε το διάλογο με διάφορες χώρες και να υποβάλουμε αίτηση μόλις υπάρξουν όλες εκείνες οι συνθήκες που θα ευνοούν την αίτησή μας. Απέφυγε όμως να καθορίσει χρονικά την υποβολή αίτησης ένταξης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού έλαβε υπόψη τη νέα αυτή ενημέρωση του Υπουργού Εξωτερικών και έχοντας επίσης υπόψη την πάγια θέση της πλειοψηφίας της Ολομέλειας του Σώματος, όπως αυτή εκφράστηκε επανειλημμένα, εκφράζει την άποψη ότι η κυβέρνηση παρουσιάζεται ανεπανόρθωτα εκτεθειμένη στο θέμα αυτό, γιατί, πέρα από τις γενικότητες που καταθέτουν οι εκπρόσωποί της, στην ουσία δεν έχει ακόμα αποφασίσει να υποβάλει αίτηση ένταξης στην Ε.Ο.Κ., χωρίς να συντρέχουν μάλιστα οποιοιδήποτε ουσιαστικοί λόγοι, αποστερώντας έτσι την Κύπρο από ένα ισχυρό, πολιτικό και οικονομικό όπλο και σημαντικότατο διεθνές βήμα. Για όλους αυτούς τους λόγους, η Επιτροπή στην πλειοψηφία της εισηγείται στην Ολομέλεια του Σώματος τη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών και άλλων μέτρων, για να γίνουν σεβαστά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, κ. Μ. Πουμπουρής και Γ. Σαββίδης, επανέλαβαν στην Επιτροπή την αντίθεση του κόμματός τους στην υποβολή αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. λόγω των αναμενόμενων δυσμενών επιπτώσεων στα συμφέροντα της Κύπρου τόσο στον πολιτικό όσο και στον οικονομικό τομέα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι η τρίτη φορά που συζητά η κυπριακή Βουλή το θέμα της ανάγκης για άμεση ένταξη στην Ε.Ο.Κ. τους τελευταίους 15 μήνες. Και τούτο γιατί ο Πρόεδρος κ. Βασιλείου επέλεξε να περιφρονεί συνεχώς και να μη λαμβάνει υπόψη τις αλλεπάλληλες αποφάσεις και υποδείξεις της κυπριακής Βουλής ότι πρέπει να προχωρήσουμε στην υποβολή της αίτησης για ένταξη χωρίς καμιά καθυστέρηση.

Βέβαια η συμπεριφορά του Προέδρου της Δημοκρατίας θυμίζει τη γνωστή κυπριακή παροιμία, που θα έλεγε και ο συνάδελφος κ. Κουρτελλάρης, ότι «Όποιος δε θέλει να πάει στο μύλο, 40 μέρες κοσκινίζει».

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

10 μέρες.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Στην περίπτωση τούτη είναι πολύ περισσότερες.

Το περίεργο είναι ότι ο Πρόεδρος κ. Βασιλείου επιθυμεί να παρουσιάζεται ως υπέρμαχος της ένταξης στην Ε.Ο.Κ.! Ευαγγελιζόταν προεκλογικά και υποσχόταν και τόνιζε ότι είναι ο Ευρωπαίος της Κύπρου και ότι θα προχωρούσε, μόλις

αναλάμβανε την προεδρία, στο να υποβάλει αίτηση, για να γίνει η Κύπρος πλήρες μέλος της Ε.Ο.Κ.

Δυστυχώς, έχουν περάσει δυο χρόνια σχεδόν από την ημέρα που ανέλαβε ο κ. Βασιλείου και καμιά αίτηση δεν έγινε. Εκείνο το οποίο συμβαίνει είναι το εξής: Συνήθως, όταν πλησιάζει η ημερομηνία της συζήτησης του θέματος στη Βουλή, βλέπουμε να επιταχύνεται το τέμπο ότι θα υποβληθεί αίτηση το ταχύτερο δυνατό, ακούονται διάφορα πράγματα, γίνονται κάποιες δηλώσεις από τον Πρόεδρο και τους Υπουργούς ότι επίκειται αυτή η αίτηση, ότι υπάρχει κάποιο ευνοϊκό κλίμα, ότι θα γίνει σ' αυτή την προεδρία ή στην άλλη προεδρία. Όμως, όταν τελειώσει η συζήτηση και ξεχαστεί το θέμα, τότε το τέμπο γίνεται και πάλι βραδύτερο και το όλο θέμα παραπέμπεται στις ελληνικές καλένδες!

Κατά καιρούς ακούσαμε ότι η αίτηση θα γινόταν επί ελληνικής προεδρίας. Αργότερα μας λέχθηκε ότι θα το αφήσουμε για τη γαλλική προεδρία. Αργότερα ήταν η ισπανική προεδρία. Τελευταία ήταν η προεδρία της Ιρλανδίας. Τώρα τελειώνει και η προεδρία της Ιρλανδίας και έρχεται η προεδρία της Ιταλίας. Και ακούμε τώρα πως ίσως να γίνει αυτή η αίτηση κατά τη διάρκεια της προεδρίας της Ιταλίας.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Υπουργός Εξωτερικών, οποτεδήποτε ερωτηθούν «Μα τι συμβαίνει επιτέλους, πότε θα αποφασίσετε να μας δώσετε ένα χρονοδιάγραμμα, για να τελειώσει αυτή η κοροϊδία όλων των πλευρών της Βουλής ή τουλάχιστον της συντριπτικής πλειοψηφίας του Σώματος;» απαντούν «Ξέρετε, πρέπει να ολοκληρώσουμε κάποιους κύκλους επαφών». Και οι κύκλοι, οι ατέλειωτοι κύκλοι, συνεχίζονται. Κύκλοι μέσα σε κύκλους. Επαφές μέσα σε επαφές. Όμως δε μας λέγεται ποτέ πού καταλήγουμε. Πότε, επιτέλους, φθάνουμε στο σημείο εκείνο που έχουν τερματιστεί οι κύκλοι και τετραγωνίζονται. Κάθε φορά γίνονται κάποιες βαρύγδουπες δηλώσεις από τον Υπουργό Εξωτερικών ότι το κλίμα είναι ευνοϊκότερο και ευνοϊκότερο, όμως αίτηση δε γίνεται. Ούτε κάποιο χρονοδιάγραμμα δε μας δίνεται.

Και το ερώτημα είναι: Τι είναι εκείνο το οποίο εμποδίζει αυτόν τον Ευρωπαίο Πρόεδρο, όπως παρουσιάστηκε τουλάχιστον, στο να προχωρήσει να υλοποιήσει τις επιθυμίες του ιδίου; Αυτά τα οποία υποσχόταν προεκλογικά και μετεκλογικά και τα οποία μας επαναλαμβάνει διαρκώς; Αναφέρθηκε προηγουμένως ότι πιθανώς να είχε επηρεαστεί από την αρνητική στάση του ΑΚΕΛ. Με όλη την ειλικρίνεια, δεν πιστεύουμε ότι το ΑΚΕΛ, ιδιαίτερα μετά και από την τελευταία απόφαση του Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ., την οποία χαιρετίζουμε, να υποστηρίξει την αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. -και αυτή η απόφαση έγινε σήμερα γνωστή κατά τη διάρκεια της συνάντησης με τους Ευρωβουλευτές- επαναλαμβάνουμε ότι ειλικρινά δεν πιστεύουμε ότι το ΑΚΕΛ είναι σε θέση και μπορεί να επηρεάσει μια τέτοια σημαντική απόφαση προς το αντίθετο. Ούτε νομίζουμε ότι θα πρέπει να υπάρχουν τέτοιες δεσμεύσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας προς ένα κόμμα, τέτοιου είδους δεσμεύσεις, που να τον υποχρεώνουν να περιφρονεί και να μη λαμβάνει υπόψη τη θέση και την απόφαση και τη σφοδρή επιθυμία του υπόλοιπου μέρους του κυπριακού λαού, του 80 ή του 85%. Ας πούμε του 80%.

Μας λεγόταν επίσης κάποτε ότι: «Ξέρετε, η προσπάθειά μας είναι να αποδείξουμε, πέραν πάσης αμφιβολίας, την αδιαλλαξία του κ. Ντενκτάς. Επομένως τώρα που τον έχουμε στριμώξει στον τοίχο, να μην του δώσουμε κάποιο άλλοθι, για να φύγει από τις συνομιλίες και να εξουδετερώσει τη διεθνή κοινή

γνώμη, την οποία έχουμε φέρει στα δικά μας νερά, έχοντάς τον εκθέσει. Γι' αυτό το λόγο, ξέρετε, δώστε μας ακόμα λίγο χρόνο, για να δούμε πού καταλήγουν οι συνομιλίες. Και παρακαλούμε να μη μας πιέζετε, για να επιτύχουμε τους άμεσους στόχους μας, όσον αφορά το θέμα των συνομιλιών». Με άλλα λόγια, να προχωρήσουμε να επιτύχουμε στο marketting, κάτι το οποίο απορρίψαμε από τότε, το marketting του κ. Βασιλείου, πριν να γίνει η αίτηση. Βέβαια θεωρήσαμε πολύ αφελή τη συλλογιστική να κωλυσιεργούμε στο θέμα της αίτησης μόνο και μόνο για σκοπούς marketting και για να μη δώσουμε επιχειρήματα στον κ. Ντενκτάς. Και μάλιστα είχαμε πει τότε ότι, αν ο κ. Ντενκτάς μπορεί να παρουσιάσει τέτοια επιχειρήματα και τέτοια άλλοθι, φανταστείτε, αν αυτές οι συνομιλίες συνεχίζονται για ακόμα 2, 3, 4 χρόνια, ότι θα πρέπει εμείς να καθυστερούμε αυτή την αίτηση! Δε γίνεται να συνδέουμε την αίτηση με την πρόοδο των συνομιλιών ή με τη συνέχιση των συνομιλιών, που μπορεί να τραβήξουν πάρα πολύ χρόνο.

Αλλά αυτή η συζήτηση σήμερα είναι ακαδημαϊκή. Το θέμα έληξε. Γιατί ο Ντενκτάς τορπίλλισε τις συνομιλίες. Οι συνομιλίες ναυάγησαν. Βρισκόμαστε μπροστά σε ένα φιάσκο, όσον αφορά τις διακοινοτικές συνομιλίες. Δεν υπάρχει επομένως αυτό το άλλοθι του κ. Βασιλείου. Σήμερα δεν μπορεί να φύγει από κανένα τραπέζι διαπραγματεύσεων ο κ. Ντενκτάς. Δεν μπορεί να μας πει ο κ. Ντενκτάς: «Θα φύγω, αν εσείς κάνετε αίτηση». Και όμως και πάλι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, έχοντας απωλέσει κι αυτό το επιχείρημα, δεν προχωρεί στην αίτηση. Και συνεχίζονται και πάλι οι κύκλοι των διαβουλεύσεων.

Το τρίτο που λέχθηκε -και πιστεύουμε και το πιθανότερο-είναι ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αισθάνεται κάποια δέσμευση προς τη Βρετανία, προς την κυβέρνηση της κ. Θάτσερ. Και είναι φυσικό η Βρετανία να μην επιθυμεί να προωθήσει και να ενθαρρύνει αίτηση της Κύπρου για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Διότι η Βρετανία θέλει να συνεχιστεί η pax britannica επί της Κύπρου. Δηλαδή η επικυριαρχία της. Θέλει να έχει βάση και στις δυο πλευρές της Κύπρου. Θέλει να ελέγχει τα πράγματα, τα οποία ελέγχει σε κάποιο βαθμό. Δε θέλει η Βρετανία να φύγει η Κύπρος από τη σφαίρα της επιρροής της, πράγμα το οποίο θα γίνει, αν προχωρήσουμε στην αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. και προχωρήσουμε συν τω χρόνω και στην πλήρη ένταξη. Αλλά αλίμονο, αγαπητοί συνάδελφοι, αν ένας Πρόεδρος μιας κυρίαρχης, ανεξάρτητης Δημοκρατίας, συνδέει ένα τέτοιο θέμα, το συναρτά με το αν μας επιτρέπει ή όχι η βρετανική κυβέρνηση. Πιστεύω ότι μια τέτοια εξάρτηση υποβαθμίζει την κρατική μας οντότητα και προσβάλλει τον κυπριακό λαό. Και αλίμονο αν πράγματι ο κ. Βασιλείου καθυστερεί, γιατί δεν έχει πάρει το πράσινο φως από την κυβέρνηση της κ. Θάτσερ. Αν όμως ο κ. Βασιλείου αρνηθεί κι αυτό το επιχείρημα, και αυτό το ενδεχόμενο, ότι είναι η βρετανική στάση που δεν του επιτρέπει να προχωρήσει στην αίτηση, τότε τι μένει; Τι να αντιληφθούμε; Να αντιληφθούμε ότι επίτηδες δε θέλει να λάβει υπόψη του τη Βουλή και μάλλον επειδή η Βουλή τον πιέζει, δε θέλει ο κ. Βασιλείου για λόγους εγωιστικούς, ένεκα των πιέσεων της Βουλής, να δώσει την εντύπωση ότι υποκύπτει σ' αυτές τις πιέσεις; Δε θέλει δηλαδή ο κ. Βασιλείου να λάβει υπόψη του αυτό το Σώμα; Τι άλλο να αντιληφθούμε, αν δεν είναι το ΑΚΕΛ που τον εμποδίζει, αν δεν είναι το θέμα των συνομιλιών -που δεν είναι, γιατί δεν υπάρχουν-και αν δεν είναι η κ. Θάτσερ, η οποία προβάλλει προσκόμματα; Τι είναι εκείνο επιτέλους, το οποίο εμποδίζει τον κ. Βασιλείου; Αναμένει άραγε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να δεχθούν όλες οι χώρες της Ε.Ο.Κ. εκ των

προτέρων να γίνει η αίτηση; Να προσυπογράψουν ότι θα δεχθούν την Κύπρο όταν μπει; Αφελέστατοl Καμιά χώρα από εκείνες οι οποίες έχουν ήδη γίνει μέλη και από εκείνες τις χώρες οι οποίες θα κάνουν αίτηση μελλοντικά, δεν έχει εξασφαλίσει εκ των προτέρων και δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να έχει εξασφαλίσει την πλήρη έγκριση όλων των εταίρων της Ε.Ο.Κ. Σίγουρα υπάρχουν δυσκολίες. Σίγουρα υπάρχουν πολλές χώρες οι οποίες υποστηρίζουν την αίτησή μας. Υπάρχουν και μερικές -και αναφέρθηκε η Βρετανία, μπορεί και κάποιες άλλες- οι οποίες έχουν επιφυλάξεις. Όμως η Κύπρος έχει προχωρήσει. Δεν είναι η Κύπρος μια χώρα τελείως εκτός Ευρώπης και ξαφνικά ανακαλύψαμε ότι θέλουμε να γίνουμε μέλη της Ευρώπης. Η Κύπρος είναι χώρα της Ευρώπης· ανήκει γεωγραφικά, ιστορικά και παραδοσιακά στην Ευρώπη. Η Κύπρος έχει τελωνειακή ένωση και δεν υπάρχει καμιά άλλη χώρα που έχει τελωνειακή ένωση, δηλαδή βρίσκεται στον προθάλαμο της πλήρους ένταξης. Και η Κύπρος έχει κάθε δικαιολογία να κάνει το επόμενο βήμα, την αίτηση για πλήρη ένταξη.

Αυτή είναι η κατάσταση, εδώ βρίσκονται τα πράγματα. Ο Πρόεδρος περιφρονεί την απόφαση της πλειοψηφίας αυτού του Σώματος και το δίλημμα το οποίο τίθεται ενώπιον της Βουλής στην τρίτη συζήτηση του θέματος είναι πώς θα υποχρεώσουμε τον Πρόεδρο κ. Βασιλείου να λάβει επιτέλους σοβαρά υπόψη του την κυπριακή Βουλή, η οποία αντιπροσωπεύεται από τους εκπροσώπους αυτού του λαού. Ιδίως σήμερα, μετά τις κοσμογονικές αλλαγές στον κόσμο, μετά τις ιδιαίτερες κοσμογονικές αλλαγές στην Ευρώπη, μετά που έχουν πέσει τα τείχη της ντροπής και του μίσους του Βερολίνου, μετά που οι ιδεολογικές αντιπαραθέσεις έχουν εξαφανιστεί, μετά που έχουν καταρρεύσει οποιεσδήποτε διαφορές, μετά που οι στρατιωτικοί συνασπισμοί έχουν χάσει τη σημασία τους, μετά που -επαναλαμβάνω-χώρες του ανατολικού μπλοκ και σήμερα της Κεντρικής Ευρώπης, όπως η Πολωνία, η Τσεχοσλοβακία, η Ανατολική Γερμανία, που θα γίνει μέρος της Γερμανίας, η Ρουμανία και άλλες, ήδη γίνονται μέλη και ζητούν να γίνουν μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, γίνονται μέλη και ζητούν να γίνουν μέλη του Ευρωκοινοβουλίου και προχωρούν στο να υποβάλουν αίτηση για το μεγάλο Ευρωπαϊκό Σπίτι για το οποίο ομιλεί ο κ. Γκορμπατσώφ, σήμερα που ήδη η Τουρκία και η Μάλτα έχουν κάνει αίτηση για πλήρη ένταξη στην Ε.Ο.Κ.

Κάποιος πιθανώς να πει: «Μα καλά, εφόσον οι αιτήσεις αυτές θα μελετηθούν μετά το 1992-1993, γιατί, κύριοι εδώ των κομμάτων, που υποστηρίζετε αυτό το θέμα, βιάζεστε; Γιατί δεν περιμένετε μετά το 1992-1993 που θα ανοίξουν και πάλι οι πύλες της Ευρώπης, για να κάνετε την αίτηση;» Η απάντηση είναι πολύ απλή. Το 1992-1993 θα αρχίσουν να λαμβάνονται αποφάσεις. Αλλά η προεργασία αρχίζει από σήμερα και μάλιστα θα έλεγα ή μάλλον θα χρησιμοποιούσα μια έκφραση του κ. Βασιλείου ότι έπρεπε ήδη η προετοιμασία να είχε αρχίσει από χθες. Πρέπει δηλαδή να προχωρήσουμε χωρίς καμιά καθυστέρηση, διότι κινδυνεύουμε να αργοπορήσουμε στην υποβολή της αίτησης και να χάσουμε τη σειρά μας.

Δεν έχουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, ψευδαισθήσεις ότι, κάνοντας την αίτηση, πατούμε ένα πράσινο κουμπί και βρισκόμαστε μέσα στην Ευρώπη, Ευρωπαίοι πολίτες, και η Κύπρος το 13ο ή 15ο ή 20ό μέλος της Ε.Ο.Κ. Γνωρίζουμε την κατάσταση. Ξέρουμε ότι από την ημέρα της υποβολής της αίτησης μέχρι την πλήρη ένταξη θα περάσουν αρκετά χρόνια. Θα υπάρξουν πολλές δυσκολίες. Θα χρειαστούν πάρα πολλές διεργασίες. Όμως, εκείνο το οποίο έχει σημασία σήμερα είναι ότι με την αίτησή μας προχωρούμε σε μια διαδήλωση των προθέσεών μας.

Δίδουμε το μήνυμα σε όλους, και εντός και εκτός της Κύπρου, ότι πιστεύουμε πως η Κύπρος είναι μέρος της Ευρώπης, ότι το Κυπριακό είναι ευρωπαϊκό πρόβλημα και ότι θέλουμε να προχωρήσουμε μαζί με αυτή τη μεγάλη οικογένεια, που λέγεται Ευρώπη. Θέλουμε να είμαστε ο ειρηνικός σταθμός λαών και πολιτισμών που οραματίζετο ο αείμνηστος Μακάριος πως θα ένωνε την Ευρώπη με τους υπόλοιπους λαούς της γης. Και η γεωγραφική θέση της Κύπρου είναι ιδανική γι' αυτό το σκοπό. Και το αδέσμευτο της Κύπρου είναι ιδανικό, για να υπάρξει αυτή η γέφυρα την οποία οραματιζόμαστε.

Μιλούμε για το θέμα των συνομιλιών και των πιέσεων πάνω στην Τουρκία. Μερικοί λέγουν, και έλεγαν μέχρι τώρα, ότι το θέμα της Ε.Ο.Κ. είναι το δεύτερο σε σημασία μετά το Κυπριακό. Είναι λανθασμένη τοποθέτηση, κύριοι συνάδελφοι, διότι το θέμα της Ε.Ο.Κ. είναι μέρος του Κυπριακού. Είναι αναπόσπαστο μέρος του Κυπριακού το θέμα της Ε.Ο.Κ. Διότι, με την αίτησή μας για πλήρη ένταξη, δημιουργούμε την ευρωπαϊκή διάσταση στο κυπριακό πρόβλημα. Για πρώτη φορά δημιουργούμε μοχλούς πίεσης από πλευράς Ε.Ο.Κ. προς την Τουρκία. Μέχρι τώρα, όταν συζητούμε το πρόβλημα της Κύπρου με τις διάφορες χώρες της Ε.Ο.Κ., με τους διάφορους φίλους Βουλευτές, με τους διάφορους αξιωματούχους της Ε.Ο.Κ., ακούμε ευχολόγια. Το Κυπριακό τίθεται σε μια αφηρημένη σφαίρα. Όμως από τη στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση για ένταξη της Κύπρου, συγκεκριμενοποιείται το Κυπριακό ως ευρωπαϊκό πρόβλημα. Αν θέλετε, πέστε ότι είναι ευρωπαϊκός πονοκέφαλος. Αλλά γίνεται πλέον βασικό πρόβλημα της Ευρώπης. Και ενόσω η Ελλάδα είναι ήδη πλήρης εταίρος της Ε.Ο.Κ., η Τουρκία προγραμματίζει να γίνει μέλος της Ε.Ο.Κ. και η κατεύθυνση της Τουρκίας και για λόγους οικονομικούς και για λόγους κοινωνικούς και για λόγους εσωτερικής δημοκρατίας είναι η Ευρώπη, με την αίτηση και της Κύπρου συνδέονται και οι τρεις χώρες μαζί και γίνεται το Κυπριακό αναπόσπαστο μέρος των προσανατολισμών της Τουρκίας προς την Ευρώπη. Και εδώ τίθεται βέβαια το θέμα ότι, ναι μεν η Τουρκία δε γίνεται τώρα πλήρες μέλος της Ε.Ο.Κ., γιατί υπάρχουν σοβαροί οικονομικοί, κοινωνικοί και άλλοι λόγοι, όμως με την αίτηση της Κύπρου ενισχύεται και ο λόγος που λέγεται Κύπρος. Διότι δεν μπορεί η Τουρκία να γίνει πλήρες μέλος μιας οικογένειας, αν δε συμμορφώνεται στον κώδικα συμπεριφοράς αυτής της οικογένειας. Κι αυτός ο κώδικας συμπεριφοράς υπαγορεύει ότι πρέπει να αποχωρήσουν τα τουρκικά στρατεύματα, οι έποικοι και να αποκατασταθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα σε μια άλλη χώρα της Ευρώπης που και αυτή έχει κάνει αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Επομένως το θέμα Ε.Ο.Κ., το θέμα αίτησης για ένταξη, είναι σίγουρα αναπόσπαστο μέρος του εθνικού θέματος και, ενώ σήμερα έχουμε το παράπονο ότι δεν υπάρχουν πραγματικοί μοχλοί πίεσης, συζητούμε χάριν του να συζητούμε. Ο διάλογος γίνεται χάριν του διαλόγου. Δεν υπάρχει πολιτική βούληση από πλευράς Τουρκίας να προχωρήσει προς μια δίκαιη και έντιμη λύση του Κυπριακού. Δεν υπάρχουν μοχλοί πίεσης, λέμε, διότι καμιά χώρα, κανένας σύμμαχος της Τουρκίας δεν αισθάνεται την ανάγκη ή την πίεση να προχωρήσει προς το να πιέσει την Τουρκία. Με την αίτηση της Κύπρου και συνδέοντας το Κυπριακό με το όλο θέμα Ε.Ο.Κ. - Τουρκία -Ελλάδα, δημιουργούμε, για πρώτη φορά θα έλεγα, πιέσεις και μοχλούς πιέσεων για ουσιαστικό διάλογο μεταξύ των δυο πλευρών.

Γι' αυτό το λόγο και για λόγους εθνικούς, πιστεύω, δεν πρέπει να αργοπορήσει η αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Εξάλλου ένα παράδειγμα απλό που θέλω να αναφέρω -και το οποίο νομίζω είναι αρκετά δυνατό- είναι το θέμα

της Ελλάδας. Το θέμα Καραμανλή. Ο Καραμανλής τόνισε ότι: «Προχώρησα στο να βάλω την Ελλάδα στην Ευρώπη για λόγους ασφαλείας». Μα, αν η Ελλάδα μπήκε στην Ευρώπη, στην Ε.Ο.Κ., για λόγους ασφάλειας -και δεν πρέπει να υποτιμούμε και αυτούς τους λόγους- πόσο μάλλον η Κύπρος, μια χώρα η οποία είναι υπό ημικατοχή, μια χώρα η οποία πράγματι κινδυνεύει, πρέπει να προχωρήσει και αυτή να βρεθεί κάτω από αυτή την ομπρέλα της ασφάλειας που λέγεται Ευρώπη, για τους λόγους τους οποίους αναφέραμε.

Δε νομίζω βέβαια ότι χρειάζεται να μιλήσω πολύ περισσότερο πάνω σ' αυτό το μοτίβο, γιατί είναι σε όλους καθαρό, κατά την άποψή μου, ότι είναι πάρα πολλά τα πολιτικά πλεονεκτήματα από μια άμεση αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. και για λόγους μακροχρόνιους και για λόγους ιστορικούς και γεωγραφικούς, αλλά και για άλλους λόγους που έχουν σχέση με την πρόοδο του εθνικού μας προβλήματος και τη λύση του Κυπριακού.

Λέγονται βέβαια διάφορα άλλα πράγματα, για να δημιουργήσουμε προσκόμματα. Ακούμε διάφορες δικαιολογίες, που κατά την άποψή μας είναι προφάσεις εν αμαρτίαις. Δεν έχουν καμιά βάση. Κάποιοι λένε ότι: «Ξέρετε, θα είναι τεράστια τα οικονομικά προβλήματα της Κύπρου, θα βρεθεί ενώπιον άνισου συναγωνισμού, θα δημιουργηθεί μαρασμός στην οικονομία και ιδιαίτερα σε ορισμένες βιομηχανίες» κτλ. κτλ. Η πιο απλή απάντηση, χωρίς να μπούμε στις λεπτομέρειες, είναι ότι σίγουρα, οπωσδήποτε, το θέμα της ένταξης είναι μια μεγάλη πρόοδος και έχει μόνο πλεονεκτήματα και όχι μειονεκτήματα έναντι της τελωνειακής ένωσης. Τώρα, αν θα αναφέρουμε τα πλεονεκτήματα της τελωνειακής, είναι άλλο θέμα. Αλλά σίγουρα η ένταξη είναι κάτι το πολύ καλύτερο από την τελωνειακή ένωση. Κάποιοι τομείς της βιομηχανίας ή πιθανώς της κτηνοτροφίας μπορεί να αντιμετωπίσουν προβλήματα. Αλλά πολύ περισσότεροι άλλοι τομείς θα έχουν ευεργετικά αποτελέσματα. Και εδώ τα πολιτικά οφέλη είναι πολύ μεγαλύτερα από τα οικονομικά. Και τα οικονομικά βέβαια αν μπουν στο ισοζύγιο, η πλάστιγγα σίγουρα γέρνει αποφασιστικά υπέρ των πλεονεκτημάτων. Όμως ακόμα και να μην ήταν έτσι το πράγμα, η κυπριακή οικονομία έχει αρκετό δυναμισμό, έχει αρκετές δυνατότητες, ώστε να αποδεχθεί την πρόκληση της Ευρώπης. Και είναι στο χέρι μας και έχουμε αρκετά χρόνια μπροστά μας, για να δημιουργήσουμε εκείνες τις συνθήκες με τη βοήθεια της κυβέρνησης, ώστε καμιά βιομηχανία, κανένας τομέας της οικονομίας να μην υποφέρει. Τουναντίον η οικονομική πρόκληση που λέγεται Ε.Ο.Κ. θα μας δημιουργήσει εκείνο το ταρακούνημα που χρειάζεται, για να ξανοιχτεί η οικονομία, να ακολουθήσει μια ισομερή ανάπτυξη και να μην περιορίζεται μόνο σε μερικούς τομείς, μερικοί εκ των οποίων σίγουρα -μπούμε δεν μπούμε στην Ε.Ο.Κ.-πρέπει να αναδομηθούν.

Κάποια άλλα αφελή επιχειρήματα είναι τα περί της ευρωπαϊκής κουλτούρας και ότι θα ανοίξουμε τον ομφαλό της γης σε αυτή την ευρωπαϊκή κουλτούρα και σε όλα τα κακά της ευρωπαϊκής κουλτούρας. Αλίμονο αν μπορούμε να δεχθούμε τέτοιου είδους επιχειρηματολογία, που νομίζω για κάποιες άλλες χώρες της Μέσης Ανατολής μπορεί να ισχύει, αλλά όχι για την Κύπρο, η οποία ήδη είναι ανοιχτή σε χίλιες δυο επιδράσεις. Πιστεύουμε ότι ο λαός μας έχει αρκετή ωριμότητα, ώστε να διατηρήσει και την εθνική του ταυτότητα και την πολιτιστική του κληρονομιά και την κρατική του οντότητα με την ένταξη στην Ε.Ο.Κ., χωρίς να επηρεαστεί ούτε η κουλτούρα μας ούτε η φύτρα μας ούτε οτιδήποτε άλλο.

Κάποιοι θέτουν θέμα Τουρκοκυπρίων. Ότι: «Ξέρετε, μα δεν είναι σωστό να προχωρήσουμε στην αίτηση, χωρίς να λάβουμε υπόψη μας τους Τουρκοκυπρίους».

Αυτό το επιχείρημα είναι πολύ επικίνδυνο. Διότι αυτό το επιχείρημα συνδέει την αίτηση με τη λύση του Κυπριακού. Θέλω να αντιστρέψω αυτό το επιχείρημα και να πω ότι: «Μα, αν δεν υπάρχουν μοχλοί πίεσης σαν αυτούς που προσφέρει η Ε.Ο.Κ., πιθανώς και να μη λυθεί ποτέ το Κυπριακό.» Επομένως αυτό σημαίνει παραπομπή του θέματος, όπως ανέφερα προηγουμένως, στις ελληνικές καλένδες. Όμως πιστεύω ότι για τους προοδευτικούς Τουρκοκυπρίους η αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. θα είναι ένας φάρος, θα είναι ένας πόλος έλξεως, ένας μαγνήτης που θα τους φέρει πιο κοντά μας. Διότι σίγουρα, αν γίνεται η σύγκριση -που θα γίνεται- μεταξύ της τουρκικής κατοχής, των τουρκικών στρατευμάτων, του έντονου ισλαμικού στοιχείου από τη μια μεριά και από την άλλη του τι έχει να προσφέρει μια δημοκρατική Ευρώπη και των μεγάλων δυνατοτήτων που μια ενωμένη Κύπρος θα έχει σε αυτή την Ευρώπη, πιστεύουμε ότι αυτός ο πόλος έλξεως θα είναι πολύ δυνατός για τους προοδευτικούς Τουρκοκυπρίους. Νομίζουμε ότι σίγουρα και το θέμα της επαναπροσέγγισης και το θέμα των κοινών προσπαθειών θα ενισχυθεί με την αίτηση της Κύπρου προς την κατεύθυνση της Ε.Ο.Κ.

Δε θέλουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, να μακρηγορήσουμε επί του θέματος. Τα επιχειρήματά μας τα έχουμε πει σε πάρα πολλές άλλες περιπτώσεις. Εμείς πιστεύουμε ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος που ο Πρόεδρος Βασιλείου και η κυβέρνησή του καθυστερούν, κωλυσιεργούν και δεν προχωρούν στην άμεση αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Τίθεται όμως ένα σοβαρό θέμα τάξης, ηθικής τάξης. Το γεγονός ότι αυτός ο Πρόεδρος δίνει την εντύπωση -και μακάρι να έχουμε λάθος- ότι περιφρονεί τις αποφάσεις της Βουλής. Και δεν είναι μόνο αυτό το θέμα. Δίνει την εντύπωση ότι δε λαμβάνει υπόψη και περιφρονεί τα οργανωμένα σύνολα. Δίνει την εντύπωση ότι δε λαμβάνει καθόλου υπόψη και βλέπει με χλευασμό τα κόμματα. Δίνει την εντύπωση ότι αισθάνεται δυνατός να ομιλεί κατευθείαν στο λαό, χωρίς να έχει την ανάγκη αυτών των κομμάτων. Κάποια τελευταία προγράμματα και κάποιες συζητήσεις στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο δίνουν αυτά τα μηνύματα, ότι ο Πρόεδρος κάπου θα αισθανόταν πιο ευτυχής, αν δεν υπήρχαν αυτοί οι τροχοί της δημοκρατίας που λέγονται κόμματα και αν δεν υπήρχε η κυπριακή Βουλή, με τις διάφορες θέσεις της, με τα διάφορα προβλήματα που μπορεί να του δημιουργεί, που είναι τροχοπέδη σε κάποιες αποφάσεις που θα ήθελε να λαμβάνει. Ας ελπίσουμε ότι δεν είναι έτσι ακριβώς τα πράγματα και κακώς μας έδωσε αυτή την εντύπωση ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Διότι, αν πράγματι είναι αυτές οι προθέσεις του, τότε πλανάται πλάνην οικτράν και ακολουθεί πολύ επικίνδυνη πορεία, που φέρνει έναν ηγέτη, που δεν έχει την πλειοψηφία της Βουλής με το μέρος του, που θέλει να παρουσιάζεται ανεξάρτητος, αντιμέτωπο με τα οργανωμένα σύνολα αυτού του λαού. Και αν συνεχιστεί αυτή η νοοτροπία και στο θέμα της Ε.Ο.Κ. και σε άλλα θέματα, θα αντιμετωπίσει τεράστια προβλήματα.

Αν βέβαια ένας ηγέτης ενδιαφέρεται να τελειώσει η θητεία του και να πάει σπίτι του, είναι ένα πράγμα. Αν όμως ένας ηγέτης, ανεξάρτητα από τα πόσα χρόνια θέλει να μείνει στην αρχή, ενδιαφέρεται για το τι θα γράψει η ιστορία και τι θα προσφέρει σ' αυτό τον τόπο και ποιες ρίζες θα καλλιεργήσει και θα αφήσει, τότε έχει την υποχρέωση να λαμβάνει σοβαρά υπόψη του την πλειοψηφία του κυπριακού λαού, να λαμβάνει υπόψη του την πλειοψηφία των πλευρών της Βουλής και να δέχεται τις αποφάσεις και εισηγήσεις της και να προχωρεί στην υλοποίησή τους.

Γι' αυτό το λόγο εμείς θέλουμε να προειδοποιήσουμε ότι δεν πρόκειται με κανένα τρόπο να ανεχθούμε περισσότερη περιφρόνηση από πλευράς του κ. Βασιλείου στις αποφάσεις αυτού του Σώματος. Είναι καιρός να συμμορφωθεί σε ορισμένα πράγματα και είναι καιρός να δεχθεί ότι δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση του να αγνοεί την ανάγκη αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.

Έχουμε υπόψη μας, όταν περατωθεί η συζήτηση αυτού του θέματος και όταν ακουστούν οι απόψεις από όλες τις πλευρές, σε συνεργασία και με άλλα κόμματα, να εισηγηθούμε κάποια μέτρα που να εξαναγκάσουν τον κ. Βασιλείου να αποδεχθεί την ετυμηγορία του Σώματος.

Δώσαμε πολλές ευκαιρίες τις δυο προηγούμενες φορές με ψηφίσματα, με ευχολόγια και με την ελπίδα ότι δε θα χρειαζόταν να γίνει αντιπαράθεση. Όμως είναι η τρίτη φορά και η τρίτη φορά πρέπει να είναι η τελευταία. Γι' αυτό το λόγο, μέσα στα διάφορα άλλα μέτρα τα οποία μελετούμε, εξετάζουμε την πιθανότητα ή τη δυνατότητα να καταθέσουμε νομοθεσία, η οποία να εξαναγκάζει τον Πρόεδρο κ. Βασιλείου να συμμορφωθεί στην απόφαση του Σώματος για υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. εντός του 1990. Και μάλιστα θα θέσουμε ένα χρονοδιάγραμμα επί ιταλικής προεδρίας. Θα καταθέσουμε αυτή την πρόταση νόμου και ας έλθουν κάποιοι να πουν ότι είναι αντισυνταγματική. Ας έλθει ο κ. Πρόεδρος να παραπέμψει το θέμα στο Ανώτατο. Ας έλθει να παραγνωρίσει κι αυτή την απόφαση και να ζητήσει να βρει νομικούς τρόπους να την αντιμετωπίσει. Όμως εμείς καταθέτουμε αυτή την πρόταση όχι για να τον δεσμεύσουμε νομικά -που μπορεί νομικά να μη δεσμεύεται. Καταθέτουμε αυτή την πρόταση νόμου, για να γνωρίζει ο Πρόεδρος το πολιτικό κόστος αυτή τη φορά του να περιφρονεί αυτό το Σώμα και με αόριστες υποσχέσεις να προσπαθεί να κωλυσιεργεί, χωρίς να δίνει τους πραγματικούς λόγους της μη υποβολής αίτησης.

Πιστεύουμε ότι και τα άλλα κόμματα πρέπει να σταθούν μαζί μας, όλοι μαζί να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων και να δώσουμε ένα μήνυμα, ότι η Νομοθετική Εξουσία δεν είναι διατεθειμένη να εμπαίζεται και ότι ο κ. Βασιλείου δεν μπορεί να κλείει τα μάτια του στο καθολικό αίτημα του κυπριακού λαού, που θέλει να προχωρήσουμε χωρίς καθυστέρηση στο να υποβάλουμε την αίτηση για πλήρη ένταξη στην Ε.Ο.Κ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι έτοιμοι για ομιλία απόψε;

Βλέπω ότι είμαστε τρεις, πράγμα που δείχνει ότι δεν πρόκειται να τελειώσουμε σύντομα. Γι' αυτό το λόγο θα ήθελα να σταματήσουμε ως εδώ και να αναβάλουμε τη συζήτηση για την προσεχή Πέμπτη, δεδομένου ότι υπάρχουν και άλλες υποχρεώσεις.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 7 Ιουνίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Αναπληρωτών Μελών της Αστυνομικής Δύναμης (Μονιμοποίηση) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1989.
3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος(Αρ. 8) του 1989.

4) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1990.
5) Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1990.
6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.3) του 1990.
7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.12) του 1990.
8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.39) του 1989.
9) Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989.
10) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
11) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
12) Ο περί Εκδόσεως Φυγοδίκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
13) Ο περί Εγγραφής και Λειτουργίας Κλινικών Εργαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου)
14) Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (8.2.1990).

   (Συνέχιση της συζήτησης).
2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτήκ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

   (Συνέχιση της συζήτησης).
3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

   (Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3.1989).

   (Συνέχιση της συζήτησης).
4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (2.2.1989).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.1988).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.1989).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η παρεχόμενη κρατική και ιδιωτική κτηνιατρική υπηρεσία, προκύπτοντα προβλήματα, προοπτική για βελτιώσεις και η απάμβλυνση του προβλήματος των άνεργων κτηνίατρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (26.1.89).

(β) «Οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού από την αλόγιστη χορήγηση αντιβιοτικών φαρμάκων στα ζώα χωρίς συνταγή κτηνίατρων και στη συνέχεια η ανεξέλεγκτη διάθεσή τους για κατανάλωση στην αγορά».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (16.3.89).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000 τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, ξύλα, τούβλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (12.10.89).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (16.11.89).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.89).

(β) «Τα πλεονάσματα των μανταρινιών και οι τρόποι διάθεσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.12.89).

(Το θέμα μεταφέρθηκε από την Κοιν. Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, όπου είχε αρχικά παραπεμφθεί).

(γ) «Οι κίνδυνοι καταστροφής των φυτειών εσπεριδοειδών στην ακριτική περιοχή Στροβιλιών λόγω της εξάντλησης των υδάτινων πόρων και η ανάγκη επίσπευσης του έργου για μεταφορά νερού από το Νότιο Αγωγό στην περιοχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.89).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (18.1.90).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που αναφέρεται ως «Η παραβίαση από το Ρ.Ι.Κ. συνταγματικών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις λόγω παράλειψης έναρξης διαπραγματεύσεων με τη ΣΗΔΗΚΕΚ για κτήματα εργαζομένων και η ανάγκη άμεσης θεραπείας της κατάστασης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (11.5.89).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως-

(α) «Η απόρριψη των λυμάτων στην περιοχή Αγίας Ειρήνης Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην υγεία του λαού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη). (8.7.88).

(β) «Οι κίνδυνοι μόλυνσης των υδατοφρακτών Πολεμιδιών και Κούρρη, καθώς και των υδροφόρων στρωμάτων από την απόρριψη λυμάτων και μηχανελαίων στην περιοχή Βατί Αγ. Ειρήνης Λεμεσού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.2.90).

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης να απαγορεύσει τη δημιουργία νέων τουριστικών μονάδων σε ορισμένες περιοχές και οι επιπτώσεις στην περαιτέρω ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Κ. Παναγίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.) (22.6.89).

16) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στα σχολεία της Λεμεσού από τη δράση αναρχικών και η ανάγκη λήψης πρακτικών μέτρων για την ομαλή λειτουργία τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βούλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (2.3.89).

17) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η καθυστέρηση που παρατηρείται για τη δημιουργία της νέας Βιομηχανικής Περιοχής Κολοσσίου στην επαρχία Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (8.3.90).

18) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη να μελετηθεί εκ νέου η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα, συμπεριλαμβανόμενης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Γαλανού). (11.5.1989).

Ο Βουλευτής κ. Χρίστος Πέτας ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Λευκωσίας για ανακατασκευή της οδού Αγίου Νικολάου στην Παλουριώτισσα και οι σαν αποτέλεσμα αυτής δυσβάστακτες οικονομικές επιβαρύνσεις στους ιδιοκτήτες ακινήτων της οδού αυτής».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί για μελέτη στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η άμεση ανάγκη εξέτασης ύδρευσης της Αθηαίνου με παράκαμψη των κατεχομένων».

Η εισήγηση είναι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πληροφορήσω τον εισηγητή ότι ήδη δηλώθηκε στην Επιτροπή Γεωργίας, όταν εξετάζετο το θέμα της ύδρευσης της Αθηαίνου, ότι ετοιμάζεται σχέδιο συνδεδεμένο με το Διυλιστήριο Τερσεφάνου γι' αυτό το θέμα. Έτσι θα έλεγα ότι θα είναι εκ του περισσού και ταλαιπωρία των αρμοδίων το να τους φέρουμε ξανά, για να μας πουν εκείνα που μας είπαν ήδη με την ευκαιρία που συζητείτο το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν μας τα είπαν, κύριε Κουρτελλάρη ...

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Μας τα είπαν, κύριε Πρόεδρε, και θα αναφερθούν και στην Έκθεση που θα έρθει στο Σώμα στην επόμενη ίσως συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα καθίσταται υπεράριθμο.

Ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ζητά την εγγραφή και παραπομπή στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή του πιο κάτω θέματος:

«Τα προβλήματα που προκύπτουν σε βάρος των κατοίκων της οδού Αγίου Νικολάου, στην Παλουριώτισσα, από τη στοχοθετούμενη διαπλάτυνσή της».

Είναι το ίδιο θέμα με το θέμα το οποίο εγγράφει ο κ. Πέτας, επομένως εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και θα συζητηθούν εκεί.

Ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Δημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη επέκτασης, αναβάθμισης και διατήρησης της παραδοσιακής αποβάθρας της Λάρνακας σε συνδυασμό με τα εκτελούμενα έργα στις Φοινικούδες της Λάρνακας».

Να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο ίδιος Βουλευτής ζητά επίσης την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η ανεπίτρεπτη πολιτική του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας να κατακρατεί το πλεόνασμα γάλακτος σε μη αμειπτικές τιμές από τους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος και στη συνέχεια να το πετά στους βόθρους».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται.

Να εξετάσετε λοιπόν αν χύνουν το γάλα μέσα στους βόθρους, κύριε Κουρτελλάρη.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να αναφέρω ότι δεν έχω ένσταση να έρθει στην Επιτροπή Γεωργίας ο Οργανισμός Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, αλλά υπάγεται στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας. Αν θα έρθει στην Επιτροπή Γεωργίας, εγώ δεν έχω καμιά ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Επειδή είναι γεωργικό το θέμα, να μείνει στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 7.20 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αναπληρωτών Μελών της Αστυνομικής Δύναμης (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και απόφαση του Σώματος μετά από συζήτηση [Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Μουσιούττας, Α. Γαλανός, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς), Ν. Αναστασιάδης, Μ. Πουμπουρής] για αναβολή του θέματος μέχρις ότου ολοκληρωθεί η εξέτασή του από την αρμόδια Επιτροπή.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Γαλανός, Ντ. Κωνσταντίνου, Ι. Μάτσης, Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού, Α. Ψυλλίδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Παναγιώτου, Α. Μαθηκολώνης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

3) Χαιρετισμός από τον Προεδρεύοντα της συνεδρίας κ. Γ. Λαδά της παρουσίας στην αίθουσα συνεδριάσεων του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής του Ευρωκοινοβουλίου για τις σχέσεις με την Κύπρο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1990», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Μ. Πουμπουρής, Α. Γαλανός, Γ. Ομήρου, Π. Δίγκλης, Ν. Αναστασιάδης, Π. Στυλιανού, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Χρυσοστόμου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Μ. Πουμπουρής, Π. Δίγκλης) μετά από παρατήρηση του κ. Πουμπουρή ότι, με βάση γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, οι Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ δεν αποτελούν κοινοβουλευτική ομάδα, γι' αυτό και πρέπει να αποφεύγεται ο όρος.

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Στυλιανού πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

7) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Προστασίας του Ανταγωνισμού (Πληρωτέα Τέλη) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

8) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πάφου του 1990» και έγκριση αυτών.

9) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Γενικοί Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

10) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

11) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η οχληρία που προκαλούν διάφορες βιομηχανίες στη Λάρνακα και Αραδίππου - Η μεγάλη καθυστέρηση στην αντιμετώπιση του σοβαρού αρδευτικού προβλήματος των κοινοτήτων Στατός και Άγιος Φώτιος - Αιτήματα της Παγκύπριας Οργάνωσης Τυφλών - Αιτήματα της κοινότητας Μαρκί -Αίτημα της κοινότητας Μαρκί για κατασκευή γέφυρας στον ποταμό Αρμυρό -Αίτημα Πλατανιστάσας για εξ ολοκλήρου ανάληψη από το κράτος της δαπάνης για συντήρηση και αναπαλαίωση της εκκλησίας του Αρχαγγέλου Μιχαήλ - Αίτημα των κατοίκων της οδού Κρέσνας στο Στρόβολο για συμπερίληψή τους στο κεντρικό αποχετευτικό σχέδιο Λευκωσίας - Η ανάγκη ενίσχυσης του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης -Αίτημα για βελτίωση του δρόμου που διέρχεται από τις κοινότητες Μοναγριού, Αγ. Γεωργίου, Συλίκου και Κουκά -Αίτημα για δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης στις κοινότητες Κυβίδων και Σουνίου-Ζανατζιάς - Αίτημα της κοινότητας Λάνιας για κατασκευή χωμάτινης υδατοδεξαμενής - Η έλλειψη νερού στην κοινότητα Σουνίου-Ζανατζιάς - Η απαγόρευση της πλανοδιοπώλησης στην περιοχή Μακρόνησος στην Αγία Νάπα -Προβλήματα του συνοικισμού Λειβαδιών -Προβλήματα του συνοικισμού Βρυσούλλων - Η ανάγκη διάσωσης του ιστορικού αρχείου ταινιών του ΡΙΚ).

12) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η ασφαλτόστρωση του δρόμου από Τραχώνι προς Λεμεσό - Οι επισκέψεις γιατρού στην Περιστερώνα Πάφου - Τα προβλήματα του χωριού Χολέτρια -Τα λιμνάζοντα νερά κοντά στον υπεραστικό δρόμο που είναι παράλληλος στο νέο λιμάνι Λεμεσού - Ο αριθμός κρεβατιών του ογκολογικού τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας - Αιτήματα του προσφυγικού οικισμού Κολοσσίου - Το θέμα της ίδρυσης περιφερειακού δημοτικού σχολείου και νηπιαγωγείου στα χωριά Λιμνάτης, Κορφή, Απαισιά, Καπηλειό και Άγιος Μάμας - Το θέμα της βελτίωσης του δρόμου

Αγίας Ειρήνης-Καπηλειού - Η απόλυση της κ. Λίλλης Καλλή από τη Συνεργατική Ένωση Διαθέσεως Γεωργικών Προϊόντων -Προβλήματα Φαρμακά από τα υπερφορτωμένα οχήματα που ξεκινούν από τα σκυροποιεία βόρεια της κοινότητας - Η ανάγκη προώθησης κώδικα οδικής αγωγής στους μαθητές των γυμνασίων και λυκείων -Το θέμα της κατασκευής αντιπλημμυρικών έργων στο Τσέρι - Η ανάγκη επιδιόρθωσης της δεξαμενής στον Παχύαμμο -Αίτημα να δοθεί το όνομα του Νίκου Νικολαϊδη σε δρόμο της Λευκωσίας - Το θέμα της παράνομης σύλληψης του εγκλωβισμένου δασκάλου Ιωσήφ Τουμάζου από τις κατοχικές δυνάμεις - Αίτημα του ΣΥΠΑΕΚ για συμμετοχή μελών του στην Εθνική Επιτροπή Καταπολέμησης Ναρκωτικών - Το θέμα της βελτίωσης του νέου δρόμου που διέρχεται από την κοινότητα Γιόλου - Το αίτημα για διαγραφή των δανείων των αρδευτικών τμημάτων Σουσκιούς και Φασούλας - Η κατασκευή νέου γεφυριού στον ποταμό Διαρίζο στα Μαμώνια - Το θέμα της διοργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων τον Αύγουστο στη Λευκωσία -Το θέμα της επιδότησης των μεταφορικών των μαθητών που φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης -Το ωράριο της Σεβερείου Βιβλιοθήκης -Το θέμα των έκτακτων Βοηθών Βιβλιοθηκαρίων - Η ανάγκη σύναψης ειδικού Πρωτοκόλλου με την ΕΟΚ για ενίσχυση των ορεινών και γενικά των μειονεκτουσών αγροτικών περιοχών).

13) Έκθεση για το θέμα «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.» και η αγόρευση του κ. Γαλανού πάνω στο θέμα.

14) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Λευκωσίας για ανακατασκευή της οδού Αγίου Νικολάου στην Παλουριώτισσα και οι σαν αποτέλεσμα αυτής δυσβάστακτες οικονομικές επιβαρύνσεις στους ιδιοκτήτες ακινήτων της οδού αυτής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Πέτα εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς).

(β) «Τα προβλήματα που προκύπτουν σε βάρος των κατοίκων της οδού Αγίου Νικολάου στην Παλουριώτισσα από τη στοχοθετούμενη διαπλάτυνσή της».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού).

(γ) «Η ανάγκη επέκτασης, αναβάθμισης και διατήρησης της παραδοσιακής αποβάθρας της Λάρνακας σε συνδυασμό με τα εκτελούμενα έργα στις Φοινικούδες της Λάρνακας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).

(δ) «Η ανεπίτρεπτη πολιτική του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας να κατακρατεί το πλεόνασμα γάλακτος σε μη αμειπτικές τιμές από τους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος και στη συνέχεια να το πετά στους βόθρους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 7ης Ιουνίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.23 μ.μ.)

(Αρ. 32)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, προτού μπούμε στην ημερήσια διάταξη που βρίσκεται ενώπιόν σας, θα ήθελα να ανακοινώσω επισήμως σ' αυτό το Σώμα ότι πριν λίγες μέρες πέθανε ένας πρώην συνάδελφος, ο Α. Καρσεράς, που διετέλεσε μέλος αυτού του Σώματος από το 1960 έως το 1970. Ο γιατρός ενδιαφερόταν πολύ για τα προβλήματα του γεωργικού μας κόσμου. Προήρχετο από την εκλογική περιφέρεια Αμμοχώστου και πρόσφερε ανεκτίμητες υπηρεσίες σ' αυτό το Σώμα και προπαντός στα θέματα της γεωργικής πολιτικής.

Θα ήταν πραγματικά παράλειψη αν δεν γινόταν μνεία σήμερα των πολλών και πολύτιμων υπηρεσιών που έχει προσφέρει. Ας ευχηθούμε όλοι να είναι ελαφρύ το χώμα της Κύπρου που τον σκεπάζει και να είναι αιώνια η μνήμη του.

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να εισηγηθώ, όπως η Βουλή καθιερώσει μια μέρα μνήμης για όλους τους αποθανώντες συναδέλφους, κατά την οποία να θυμούμαστε τους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι μια καλή εισήγηση την οποία θα πρέπει να θέσουμε ενώπιον της πολιτικής ηγεσίας την προσεχή Πέμπτη.

Ένα άλλο θέμα για το οποίο μου έχει αναθέσει να πω μερικά λόγια η πρωινή συνεδρία των αρχηγών και Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων των πολιτικών κομμάτων είναι και η εβδομάδα διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος.

Πρέπει να σας πω, κύριοι συνάδελφοι, ότι μετά το πέρας του ψυχρού πολέμου το οποίο ανάγγειλε ο Πρόεδρος Γκορπατσόφ στις Ηνωμένες Πολιτείες στην παρουσία και υπό τα χειροκροτήματα του Προέδρου Μπους και των Αμερικανών επισήμων, το δεύτερο σοβαρό θέμα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα είναι το πρόβλημα της ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος. Έχει φύγει ο βραχνάς του ατομικού πολέμου με τη συνεννόηση των δύο υπερδυνάμεων, αλλά παραμένει το πρόβλημα της ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος το οποίο είναι εξίσου σοβαρό, γιατί είναι ένα θέμα το οποίο δεν μπορεί να αλλάξει από τη μια μέρα στην άλλη. Είναι ένα θέμα το οποίο απαιτεί ομαδική προσπάθεια όλων των λαών, γιατί η ρύπανση του φυσικού περιβάλλοντος δεν εξαρτάται από τις προσπάθειες ενός λαού μόνο.

Η φύση δεν ξέρει πολιτικά σύνορα. Οτιδήποτε συμβαίνει στον πλανήτη μας, είτε αυτό συμβαίνει στη Βραζιλία είτε στην Κίνα είτε στις Ινδίες είτε στην Ευρώπη είτε οπουδήποτε αλλού, επηρεάζει το φυσικό περιβάλλον και τις κλιματολογικές συνθήκες παντού. Ήδη με την ανακάλυψη της οπής στο όζον που περιβάλλει την ατμόσφαιρα της γης, που άρχισε να δημιουργείται από το 1908 ή 1910, αρχίσαμε να υφιστάμεθα ορισμένες συνέπειες. Το όζον είναι εκείνο το οποίο παρεμποδίζει τις υπεριώδεις ακτίνες που είναι φωτιά να φτάνουν με τη δύναμη της ενέργειάς τους σε μας.

Επίσης είναι ένα άλλο πρόβλημα τα εκατομμύρια τόνοι του διοξείδιου του άνθρακα που τα εργοστάσια, οι μηχανές, τα αυτοκίνητα και τα παντός είδους μηχανοκίνητα οχήματα ρίχνουν κάθε χρόνο μέσα στην ατμόσφαιρα. Αυτή η κατάσταση οδηγεί στο λεγόμενο φαινόμενο του θερμοκηπίου του οποίου τα αποτελέσματα άρχισαν ήδη να γίνονται αισθητά και για τα οποία ανησυχούν πολύ σοβαρά όλοι οι ειδικοί επί των θεμάτων τούτων. Επίσης τα βιομηχανικά απόβλητα μολύνουν τις θάλασσες, τους ωκεανούς, τους υδάτινους πόρους γενικότερα, τις λίμνες, τους ποταμούς, ενώ η ατμόσφαιρα δηλητηριάζεται καθημερινά από εκατομμύρια εξατμίσεις αυτοκινήτων τα οποία κυκλοφορούν ανά τον κόσμο. Αυτή η κατάσταση έχει δημιουργήσει παγκόσμιο ενδιαφέρον και έχουν γίνει ήδη διεθνείς διασκέψεις με θέμα την προσπάθεια αποφυγής της περαιτέρω ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος.

Εμείς εδώ σ' αυτό τον τόπο δεν έχουμε να κάνουμε πολλά πράγματα. Είμαστε ένας μικρός λαός και δεν μπορούμε να επηρεάσουμε τη γενική κατάσταση όσον αφορά το φυσικό περιβάλλον. Μπορούμε όμως να κάνουμε ότι μπορούμε, για να διατηρήσουμε το φυσικό περιβάλλον αυτού του τόπου σε επίπεδα ικανοποιητικά. Μπορούμε να προσπαθήσουμε να σώσουμε αυτό τον τόπο, να μην τον μεταβάλουμε σε σκουπιδότοπο, να μην καταστρέψουμε τη χλωρίδα και την πανίδα του με την αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων. Ελπίζω το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ανάμεσα στα καθήκοντα του οποίου είναι και η διατήρηση και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, να κάμνει ότι μπορεί στον τομέα αυτό.

Νομίζω ότι έχω την εξουσιοδότηση όλων να πω ότι στην προσπάθεια αυτή, αυτό το Σώμα δε θα φεισθεί οποιωνδήποτε κονδυλίων τα οποία θα απαιτηθούν για τη βελτίωση της κατάστασης, αρκεί να πειστεί μόνο ότι η προσπάθεια η οποία καταβάλλεται είναι μέσα στα ενδεδειγμένα πλαίσια και ότι έχει σκοπό το δημόσιο συμφέρον.

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, ύστερα από τα λίγα αυτά λόγια που έχω πει για το φυσικό περιβάλλον και που ανταναακλούν όλες τις απόψεις αυτού του Σώματος, μπαίνουμε τώρα στην ημερήσια διάταξη, που είναι πρώτα το Κεφάλαιο Α΄, η Νομοθετική Εργασία.

Το πρώτο θέμα που έχουμε είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω νομοσχέδιο ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή κατά το ένα μέρος του που αφορούσε τη διάθεση πιστώσεων για την αγορά εξοπλισμού για τις ανάγκες της Αστυνομίας. Το άλλο μέρος του νομοσχεδίου αυτού που αφορούσε τη δημιουργία αριθμού νέων θέσεων στην Αστυνομία αφέθηκε να εξεταστεί περαιτέρω από την Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή ενεργώντας μέσα στα πλαίσια αυτά ζήτησε και πήρε συμπληρωματικά στοιχεία κυρίως σε ό,τι αφορά την κατανομή των νέων θέσεων, αφού τα πρόσωπα που θα διοριστούν σ΄ αυτές θα επανδρώσουν τα αεροπορικά και πλωτά μέσα που αποφασίστηκε να αγοραστούν για τις ανάγκες της Αστυνομίας.

Συναφώς η Επιτροπή εξετάζοντας κάθε νέα θέση ξεχωριστά είναι της γνώμης ότι η Αστυνομία θα μπορούσε να ανταποκριθεί στις νέες ανάγκες με τη δημιουργία δεκαεννιά μόνο νέων θέσεων, αντί των τριάντα έξι που προτείνονται από την Εκτελεστική Εξουσία.

Με βάση την πιο πάνω θέση της η Επιτροπή έχει ετοιμάσει ξεχωριστό νομοσχέδιο συμπληρωματικής πίστωσης ύψους £73,450 με τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1990», το οποίο υποβάλλει στο Σώμα και ομόφωνα εισηγείται όπως αυτό ψηφιστεί σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £73,450 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τέταρτο άρθρο και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τέταρτο άρθρο και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 21) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Τα επόμενα θέματα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1989» και «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 2) του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1989» για τα οποία υπάρχει κοινή Έκθεση. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ: «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 39) ΤΟΥ 1989». ΚΑΙ 2. «Ο ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ (ΑΡ.2) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1988 ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 10 Ιανουαρίου και 7 Μαΐου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος και ανέλυσε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £53,633 και η διάθεσή του:

(α) για την κάλυψη της δαπάνης για την αναβάθμιση της κλίμακας της θέσης Διευθυντή Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης από Α12 σε Α12 επεκτεινόμενη κατά δυο προσαυξήσεις αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 1988· και

(β) για την καταβολή ισόποσου επιδόματος ειδικών καθηκόντων στους καθηγητές του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου με το επίδομα που καταβάλλεται στους καθηγητές της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου.

Το θέμα της αναβάθμισης της κλίμακας του Διευθυντή των Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης έχει ήδη εγκριθεί από τη Βουλή στα πλαίσια της ψήφισης του Τακτικού Προϋπολογισμού για το 1990 και με τα υπό συζήτηση τώρα νομοσχέδια δίδεται αναδρομική ισχύς στην αναβάθμιση αυτή από τον Ιανουάριο του 1988, ώστε να καλυφθεί και αριθμός Διευθυντών που έχουν στο μεταξύ αφυπηρετήσει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, γι΄ αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους ώστε να αναφέρονται ως 1. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1990» και 2. «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1990», αντιστοίχως.

Επειδή από απόψεως Προϋπολογισμού υπάρχει ανάγκη ανάλογης τροποποίησης, για να καλυφθεί και η περίοδος από 1ης Ιανουαρίου 1989 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1989 όσον αφορά την αναβάθμιση της θέσης Διευθυντή Μέσης Εκπαίδευσης, γίνεται εισήγηση από την Επιτροπή όπως ταυτόχρονα ψηφιστεί σε νόμο σχετικό σχέδιο νόμου υπό τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1989 Νόμος του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στην ψήφιση των δύο νομοσχεδίων ξεχωριστά.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £53,633 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 22) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Άρθρου 100/102 του Κεφαλαίου 71Α του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Εκδόσεως Φυγοδίκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΦΥΓΟΔΙΚΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Κυριάκος Χρίστου
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το υπό εξέταση νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι να διευκολύνει την έκδοση φυγοδίκων με βάση την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Εκδόσεως Φυγοδίκων που κυρώθηκε με το Νόμο 95/70 χωρίς την αναγκαιότητα ικανοποίησης των διατάξεων των άρθρων 9(5)(α) και 13 του περί Εκδόσεως Φυγοδίκων Νόμου του 1970 (97/70) οι οποίες απαιτούν την απόδειξη εκ πρώτης όψεως υπόθεσης.

Η Κύπρος έχει κυρώσει με το Νόμο 95/1970 την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Έκδοση Φυγοδίκων που έγινε στο Παρίσι την 13ην Δεκεμβρίου 1957. Μετά την κύρωση της Σύμβασης ψηφίστηκε και ο περί Εκδόσεως Φυγοδίκων Νόμος, Νόμος αρ. 97 του 1970. Η Σύμβαση αυτή έχει κυρωθεί από 20 ευρωπαϊκές χώρες μέχρι σήμερα μεταξύ των οποίων η Αυστρία, Δανία, Γαλλία, Ομόσπονδη Δημοκρατία της Γερμανίας, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ισλανδία, Ιταλία, Λίχτενστάϊν, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Νορβηγία, Ισπανία, Σουηδία, Ελβετία, Φιλανδία, Πορτογαλία, Τουρκία και το Ισραήλ.

Ειδικότερα με το προτεινόμενο νομοσχέδιο προβλέπεται ότι:

(α) Δε θα ισχύουν οι διατυπώσεις του εδαφίου (5) του άρθρου 9 του περί Εκδόσεως Φυγοδίκων Νόμου σε περιπτώσεις αίτησης για έκδοση φυγοδίκων σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για εκδόσεις φυγοδίκων· και

(β) τα δικαιολογητικά στοιχεία που θα απαιτούνται για την έκδοση φυγοδίκων θα είναι εκείνα που προβλέπει το άρθρο 12 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης.

Οι προτεινόμενες με το υπό εξέταση νομοσχέδιο τροποποιήσεις αποτελούν λογική συνέχεια και αναγκαία συνέπεια της υπογραφής και της κύρωσης διεθνούς σύμβασης από τη Δημοκρατία της Κύπρου με στόχο την πραγματοποίηση στενότερης ένωσης μεταξύ των μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης και με συνεργασία στο δικαστικό πεδίο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση του υπό εξέταση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα από τη θέση μου, με την άδειά σας, απλώς να υπογραμμίσω ότι παρ' όλον ότι εμείς θεωρούμε ότι στις διατάξεις του νομοθετήματος το οποίο καλείται σήμερα να ψηφίσει η Βουλή υπάρχουν διατάξεις οι οποίες δε μας κάνουν ευτυχείς, διατάξεις πίσω από τις οποίες διαβλέπουμε υπό ορισμένες προϋποθέσεις, κινδύνους καταχρήσεων ή παραβιάσεων δικαιωμάτων. Εντούτοις προχωρούμε στην ψήφιση αυτού του νομοθετήματος, διότι νιώθουμε ότι η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης δε μας αφήνει κανένα περιθώριο περί του αντιθέτου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκδόσεως Φυγοδίκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Εγγραφής και Λειτουργίας Κλινικών Εργαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». (Πρόταση νόμου). Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο Μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 31 Μαΐου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την εγγραφή και λειτουργία των κλινικών εργαστηρίων, ώστε να δοθεί παράταση στο χρόνο που προβλέπεται για την κατάρτιση του μητρώου κλινικών εργαστηρίων από το ομώνυμο Συμβούλιο.

Η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται εκ των πραγμάτων αναγκαία, επειδή οι σχετικοί Κανονισμοί με βάση τους οποίους το Συμβούλιο Κλινικών Εργαστηρίων θα προχωρούσε στην κατάρτιση του πιο πάνω μητρώου δεν κατατέθηκαν έγκαιρα στη Βουλή για ψήφιση. Ως εκ τούτου η αρχικά προβλεπόμενη προθεσμία των έξι μηνών παρήλθε χωρίς την ολοκλήρωση της ετοιμασίας του εν λόγω μητρώου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πιο πάνω πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής και Λειτουργίας Κλινικών Εργαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ (ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ, ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Αλέκος Μαρκίδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2, 15, 22 και 29 Μαΐου και στις 5 Ιουνίου 1990. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής κλήθηκαν και

παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εκπαιδευτικών ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ. Στις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κ. Μ. Παπαπέτρου.

Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω Κανονισμών η Επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να μελετήσει και μια σειρά από γραπτά υπομνήματα που κατέθεσαν οι πιο πάνω οργανώσεις και διάφορες επιστολές από επηρεαζόμενους εκπαιδευτικούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 76 του περί Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας βασικού νόμου, σκοπείται η νομοθετική ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν τον καθορισμό της αναγνωρισμένης υπηρεσίας των εκπαιδευτικών λειτουργών για σκοπούς διορισμού, προαγωγής και προσαυξήσεων.

Όπως κατατέθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι υπό εξέταση Κανονισμοί έρχονται να ρυθμίσουν νομοθετικά και να κωδικοποιήσουν την «κρατούσα μακρόχρονη διοικητική πρακτική» στα θέματα που ρυθμίζουν οι πιο πάνω Κανονισμοί.

Ειδικότερα οι υπό αναφορά Κανονισμοί προβλέπουν τα ακόλουθα:

(α) εκπαιδευτικοί λειτουργοί σημαίνει όσους κατέχουν θέση για την πλήρωση της οποίας αρμόδια είναι η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας·

(β) καθορίζεται η εκπαιδευτική υπηρεσία ή προϋπηρεσία εκπαιδευτικού λειτουργού που αναγνωρίζεται για σκοπούς διορισμού, προαγωγής και προσαυξήσεων·

(γ) καθορίζονται τα θέματα της απόσπασης και των αναπληρωτικών διορισμών στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία·

(δ) ρυθμίζεται το θέμα του υπολογισμού της υπηρεσίας εκπαιδευτικού λειτουργού σε περίπτωση που αυτή διακόπτεται· και τέλος

(ε) προβλέπεται ότι οι εκπαιδευτικοί λειτουργοί που διεκδικούν αναγνώριση της προϋπηρεσίας τους, σύμφωνα με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, θα πρέπει να υποβάλουν, μέσα σε ένα χρόνο από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των πιο πάνω Κανονισμών, αίτηση στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, στην πλειοψηφία της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση Κανονισμών και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί από την Επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ διαφωνεί με τον Κανονισμό 11 των υπό εξέταση Κανονισμών, όπως έχει διαμορφωθεί, και εμμένει στην αρχική θέση της, η οποία είχε υποστηριχτεί και από την ΟΕΛΜΕΚ, ότι δηλαδή σε περίπτωση διακεκομμένης υπηρεσίας η υπηρεσία που προηγήθηκε της διακοπής θα επηρεάζεται από τη διακοπή, μόνο αν η διακοπή αυτή ξεπερνά τα τέσσερα χρόνια κι αυτό για να προστατευτούν τα δικαιώματα εκπαιδευτικών λειτουργών που για διάφορους λόγους π.χ. λόγω επαναπατρισμού, μητρότητας κτλ. αναγκάστηκαν να διακόψουν την υπηρεσία τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς επειδή έχουμε διαφοροποιημένη θέση όσον αφορά τον Κανονισμό υπ' αριθμό 11, η οποία διατυπώνεται σαφώς στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, παρακαλώ να αναγνωστεί και να τεθεί σε ξεχωριστή ψηφοφορία ο Κανονισμός 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, αυτό θα γίνει, γιατί έχω την εισήγησή σας γραπτώς ενώπιόν μου.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα θέσω πρώτα τον Κανονισμό υπ' αριθμό 11, αφού η Κοινοβουλευτική Ομάδα της ΕΔΕΚ εισηγείται να τροποποιηθεί ως ακολούθως:

11. -(1) Σε περίπτωση μη συνεχούς υπηρεσίας εκπαιδευτικού λειτουργού, ο χρόνος της υπηρεσίας που προηγήθηκε της διακοπής υπολογίζεται για σκοπούς προσαυξήσεων και υπολογισμού του χρόνου που απαιτείται για προαγωγή, όπως πιο κάτω:

(α) αν η διακοπή είναι μέχρι τέσσερα χρόνια, η υπηρεσία που προηγήθηκε της διακοπής υπολογίζεται ολόκληρη·

(β) αν η διακοπή είναι μεγαλύτερη από τέσσερα χρόνια, η υπηρεσία που προηγήθηκε της διακοπής υπολογίζεται κατά το 1/3.

Θέτω την εισήγηση αυτή του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ υπό την ψήφιση του Σώματος.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα η εισήγηση απορρίπτεται με 13 ψήφους υπέρ και 18 ψήφους εναντίον.

Προχωρούμε τώρα στην ψήφιση των Κανονισμών;

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν, όπως διατυπώθηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β' που είναι η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα ακόλουθα κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών:

2) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1990.
3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1990.
4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1990.
5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1990.
6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1990.
7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1990.
8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 6) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αυγόρου του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Οι περί Ιδιωτικών Νοσοκομείων Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Έγγραφο που αφορά: Την παράταση των υπηρεσιών έκτακτου υπαλλήλου από την Αρχή Λιμένων Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Έγγραφο που αφορά: Την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση Νόμου

13) Ο περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ' που είναι Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 1989 υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου και ληφθείσα στις 6 Ιουλίου 1989.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα της Βουλής πώς προτίθεται να διαφυλάξει και επιδιορθώσει την παραδοσιακή αποβάθρα στην πόλη της Λάρνακας που έχει καταντίσει παγίδα και άκρως επικίνδυνη για τους περαστικούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΓ'718, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σχετικά με τη διατήρηση και επιδιόρθωση της αποβάθρας Λάρνακας σας πληροφορώ ότι η παλιά ξύλινη αποβάθρα στη Μαρίνα Λάρνακας, που κηρύχθηκε με βάση τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο ως διατηρητέα, επιδιορθώθηκε/συντηρήθηκε από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού τα έτη 1985, 1987 και 1989. Στο μεταξύ ζητήθηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων να ετοιμάσει ολοκληρωμένη μελέτη για την παραπέρα συντήρηση και διατήρηση τόσο της αποβάθρας όσο και του μεταλλικού σκελετού της.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 732 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Μαΐου 1990.

«Οι κάτοικοι Ποταμιάς μέσω του κοινοτάρχη τους κ. Χριστόδουλου Δημητρίου κι άλλων παραγόντων, μας ανέφεραν κατά τη σύσκεψη στο γραφείο της χωριτικής αρχής στην τελευταία επίσκεψή μας στην κοινότητα, στις 21.3.90, πως μεγάλη απογοήτευση επικρατεί ανάμεσα στους κατοίκους, γιατί σημειώνεται ουσιαστική καθυστέρηση στην υλοποίηση της εξαγγελθείσας απόφασης της κυβέρνησης -που προήλθεν ύστερα και από απόφαση της Βουλής να προχωρήσει σε νομοθετική ρύθμιση του όλου θέματος αν η εκτελεστική εξουσία δεν αποδεχόταν

τις γνωστές θέσεις της ή κωλυσιεργούσε στη λήψη οριστικής απόφασης- για μετακίνηση του βιολογικού σταθμού της κοινότητας. Την αγωνία των κατοίκων επιτείνει το γεγονός πως ο σταθμός δε λειτουργεί και τα βοθρολύματα αφήνονται να ρέουν ακατέργαστα στις δεξαμενές και στη συνέχεια να κατευθύνονται σε παρακείμενο ποταμό, με τα γνωστά συνεπακόλουθα. Εξάλλου πρόσφατες μετρήσεις από κυβερνητικούς παράγοντες της στάθμης φρεάτων (λάκκων) παρά το σταθμό απέδειξε ανύψωση της στάθμης των νερών τους κατά μερικά εκατοστά, σ'αντίθεση με άλλους σε απομακρυσμένες αποστάσεις, που η στάθμη των νερών του κατήλθε.

Οι κάτοικοι γι' αυτό ρωτούν ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα που η εκτελεστική εξουσία προσδιόρισε για τη μετακίνηση του σταθμού, και που και ο ίδιος ο πρόεδρος Βασιλείου κατά την επίσκεψή του στην κοινότητα (στις 18.3.90) δεν καθόρισε.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 733 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Μαΐου 1990.

«Οι κάτοικοι Λακατάμιας μας ανέφεραν σε σημερινή επίσκεψή μας στην κοινότητα πως η διάνοιξη νέας λεωφόρου από την Πάνω Λακατάμια (από την περιοχή της ΣΥΤΑ) μέχρι τη Λευκωσία (ως πρώτη φάση), μήκους 8-9 χιλιομέτρων, στις όχθες του Πεδιαίου ποταμού, θάχει τις πιο κάτω θετικές επιπτώσεις:

i. Θα περάσει από ακατοίκητες περιοχές.

ii. Δε θα καταβληθούν αποζημιώσεις, μιας κι η περιοχή αυτή ανήκει στο δημόσιο.

iii. Η όλη λεωφόρος μπορεί να διανοιγεί με την κατασκευή 1-2 μονο ανισόπεδων διαβάσεων, χωρίς την ύπαρξη φώτων τροχαίας.

iv. Θα συντμήσει το χρόνο σε 8' - 9', αν υποτεθεί ως μέσο όριο ταχύτητας τα 50 τουλάχιστο χιλιόμετρα, που είναι το κανονικό όριο ταχύτητας σε κατοικημένη περιοχή -μολονότι η περιοχή δε θάναι ουσιαστικά κατοικημενη- ενώ τώρα (και σε ώρες αιχμής) οι κάτοικοι Π. Λακατάμιας χρειάζονται περίπου 45' - 60' για να φτάσουν στη Λευκωσία κι αντίστροφα.

v. Η σύντμηση του χρόνου, εξάλλου, θα εξοικονομήσει σε σημαντικό βαθμό καύσιμα.

vi. Θα συμβάλει στη δραστική μείωση εκπομπών μολύβδου -και της ρύπανσης-στην ατμόσφαιρα.

vii. Η διαδρομή θα είναι ασφαλέστερη για τους κατοίκους των περιοχών κι ιδιαίτερα για τους μαθητές της μείζονος Λακατάμιας, που το δημοτικό της βρίσκεται πάνω στη Λεωφόρο Μακαρίου.

viii. Προστίθεται ακόμα πως ο υφιστάμενος χωματένιος δρόμος -που έχω στις 22.3.90 διανύσει- προσφέρεται ως βάση για προώθηση του θέματος.

Στη δεύτερη φάση θα μπορούσε το έργο να φτάσει μέχρι τ' Ανάγυια.

Αν για την όλη εκτέλεση του έργου υπάρχουν οικονομικές δυσκολίες, δε θα μπορούσε τούτο να καλύψει μόνο την περιοχή Π. Λακατάμιας μέχρι το εργοστάσιο Shoemex στο Στρόβολο, οπότε και η απόσταση θα περιοριστεί σε πολύ μικρότερο ποσοστό του 1/2 της πρώτης φάσης αλλά και θα επιλύσει τα σημαντικότερα κυκλοφοριακά προβλήματα της περιοχής;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 734 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Μαΐου 1990.

«Με σχετικό υπόμνημά της, που μας κοινοποιήθηκε, η χωριτική αρχή Αλάμπρας ζητά απάντηση στα πιο κάτω εκκρεμούντα αιτήματά της που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του Υπουργείου Συγκοινωνιών.

1. Υλοποίηση των συμφωνηθέντων -για προώθησή τους- έργων στην κοινότητα.
2. Δημιουργία πλαγιόδρομων στην οδική αρτηρία Λευκωσίας-Λάρνακας.
3. Προώθηση σχεδίου αντιπλημμυρικών έργων για τα όμβρια νερά μετά την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας.
4. Επιδιόρθωση της υπόγειας διάβασης πεζών στο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού.
5. Δημιουργία διάβασης πεζών στον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού.
6. Επεμβάσεις σε μη απαλλοτριωθέντα κτήματα και προξενούμενες σ΄ αυτά ζημιές.

Πότε και πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 735 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Μαΐου 1990.

«Από τη διακίνηση, μας αναφέρουν οι κάτοικοι Πολιτικού, μεγάλων φορτηγών αυτοκινήτων (που διακινούνται για το λατομείο στο Φιλάνι) και του φορτίου που απ΄ αυτά δέχεται ο δρόμος Επισκοπειού-Πολιτικού σταδιακά καταστρέφεται. Οι ενδιαφερόμενοι κάτοικοι ζητούν να δημιουργηθεί -σύμφωνα, άλλωστε, και με τη σχετική διαβεβαίωση που πριν από μερικούς τώρα μήνες τους δόθηκε-δρόμος παρακαμπτήριος.

Πού βρίσκεται το σχετικό θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 736 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη στις 12 Μαΐου 1990.

«Σύμφωνα με επιβεβαιούμενες πληροφορίες το ΝΑΤΟ τον περασμένο Μάρτη ενέταξε την Κύπρο στην πολεμική άσκηση 'DENSE CROP - 90' και την περιέλαβε μάλιστα στη ζώνη ευθύνης του αρχηγείου Σμύρνης (!) παραδίδοντάς την ουσιαστικά στην Τουρκία.

Ανάμεσα στα άλλα η ηγεσία του ΝΑΤΟ διόρισε και όργανο με την ονομασία 'CYPRUS OPS' για τη διεξαγωγή των πολεμικών επιχειρήσεων στην Κύπρο. Το σενάριο πρόβλεπε επίσης και τη χρήση του πολεμικού αεροδρομίου που κατασκεύασαν οι Τούρκοι στο κατεχόμενο Λευκόνοικο.

Το γεγονός είναι συγκλονιστικό. Ενώ όμως η ελληνική κυβέρνηση έχει ήδη προβεί σε έντονα διαβήματα προς το ΝΑΤΟ, μέχρι στιγμής η άμεσα θιγόμενη κυπριακή κυβέρνηση δεν έχει καν διαμαρτυρηθεί...

Γι΄ αυτό ως βουλευτής αλλά και ως πρόσφυγας από το κατεχόμενο Λευκόνοικο που επιμένω ότι η γη του Λευκονοίκου ανήκει στους Λευκονοικιάτες, ερωτώ την κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή:

1. Γιατί παρουσιάζεται άφωνη και ανύπαρκτη και δεν αντέδρασε άμεσα μπροστά στην απροκάλυπτη παραβίαση του διεθνούς δικαίου και της κυριαρχίας του κυπριακού κράτους;

2. Γιατί δεν καταγγέλλει το ΝΑΤΟ ότι αναγνωρίζει ντε φάκτο τη διχοτόμηση και ότι απεργάζεται την κατάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και την ολοκληρωτική υποδούλωση του λαού μας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 737 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 15 Μαΐου 1990.

«Σύμφωνα με δημοσιεύματα στον Τύπο ο τραυματίας και ανάπηρος πολέμου 'Αγγελος Δημητριάδης είναι ο μόνος που εξακολουθεί να παραμένει άνεργος, αφού εργάστηκε για λίγο χρονικό διάστημα με σύμβαση στην εκπαιδευτική υπηρεσία και απολύθηκε.

Επειδή σε όλα τα κράτη του κόσμου οι ανάπηροι πολέμου τυγχάνουν ιδιαίτερης μεταχείρισης από το κράτος όσον αφορά την εργοδότησή τους, ερωτάται η κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω θέμα και πότε προτίθεται να εργοδοτήσει αυτό τον ανάπηρο σε οποιαδήποτε θέση της ειδικότητάς του ή και παραπλήσια.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 738 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 15 Μαΐου 1990.

«Κάτοικος Λεμεσού με γυναίκα πρόσφυγα και 4 παιδιά με βάση τους ισχύοντες κανονισμούς δικαιούται το ποσό των £6,825 για να κάμει αυτοστέγαση σε ιδιόκτητο οικόπεδο. Επειδή στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν υπάρχει ιδιόκτητο οικόπεδο, ο ενδιαφερόμενος αποφάσισε να επιδιορθώσει παλιά πατρική οικία στον Αγρό και να εγκατασταθεί στο χωριό του με την οικογένειά του, συμβάλλοντας έτσι και στην αναζωογόνηση της υπαίθρου. Για να επιδιορθωθεί όμως η πατρική οικία που βρίσκεται σε άθλια κατάσταση χρειάζεται σύμφωνα με εκτιμήσεις £12,000 περίπου. Ζητήθηκε από την κυβέρνηση να παραχωρηθεί στην οικογένεια αυτή το ποσό που δικαιούται για αυτοστέγαση δηλ. £6,825 για επιδιόρθωση της κατοικίας χωρίς άλλες απαιτήσεις.

Τα Δημόσια Έργα με δική τους εκτίμηση υποστηρίζουν ότι τα έξοδα επιδιόρθωσης θα ανέλθουν στις £6,090. Αφαιρούνται όμως από το ποσό αυτό £3,658 ως αξία εργασίας που δήθεν εκτελέστηκε στην οικοδομή. Με λίγα λόγια αναβιβάζεται η αξία του ερειπωμένου σπιτιού σε £3,658, πράγμα αδιανόητο, αφού είναι 'χαλαμάντουρο' και ακατάλληλο για κατοίκηση. Παραχωρείται λοιπόν στον αιτητή το ποσό των £2,432 για να το μετατρέψει σε κατοικήσιμο!

Εύκολα διερωτάται ο οποιοσδήποτε πώς είναι δυνατό να επιδιορθωθεί ένα σπίτι με £2,432, τη στιγμή που η κυβερνητική εκτίμηση ανέρχεται στις £6,090 και η ιδιωτική στις £12,000.

Ερωτάται λοιπόν το αρμόδιο Υπουργείο τα ακόλουθα:

1. Γιατί δεν παραχωρείται ολόκληρο το ποσό σ' αυτή την οικογένεια, αφού το δικαιούται σε περίπτωση αυτοστέγασης;
2. Νοουμένου ότι ο αιτητής είναι μικροϋπάλληλος και πολύτεκνος χωρίς άλλους πόρους ζωής πώς μπορεί να κάνει τις σχετικές επιδιορθώσεις με £2,432;
3. Πώς βοηθά η κυβέρνηση την ανάπτυξη και επιβίωση της υπαίθρου, αφού παρ' όλες τις διακηρύξεις για αναζωογόνησή της κάνει ακριβώς το αντίθετο;
4. Οι αιτητής επιδοτείται ήδη με £40 το μήνα για ενοίκιο κατοικίας και μέχρι της στιγμής επιβαρύνθηκε το κράτος με £2,500 σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία. Πόσα ακόμα θα πληρώσει το κράτος αν ο αιτητής

πάψει να ενδιαφέρεται να επιστρέψει στο χωριό του, πράγμα που θα το πράξει, αφού δεν έχει κανένα άλλο πόρο, για να μπορέσει να επιδιορθώσει την πατρική του κατοικία;

5. Γίνονται καθόλου σκέψεις για τροποποίηση των υφιστάμενων κριτηρίων, ώστε να καλύπτονται και αυτού του είδους υποθέσεις;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 739 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Μαΐου 1990.

«Την αναδιάρθρωση του Ιστοπαθολογικού Τμήματος, που -όπως τονίζεται σ' έγγραφο που μου απέστειλε στις 21.3.90 ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Καρκινοπαθών και Φίλων- είναι ανεπαρκές, μ' αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η ομαλή κι ασφαλής λειτουργία του, ζητούν οι Κύπριοι καρκινοπαθείς, μιας κι από τη σίγουρη ιστολογική διάγνωση που θα πραγματοποιηθεί εξαρτάται η ζωή του ασθενούς. Πρόσθετα τονίζουν πως μετά την αφυπηρέτηση στελέχους του εξαιρετικά ζωτικής σημασίας αυτού τμήματος το πρόβλημα γίνηκε οξύτερο.

Πώς αντιμετωπίζεται τ' όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 740 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Μαΐου 1990.

«Επισκεφθήκαμε σήμερα, ύστερα από πρόσκλησή τους, καταστηματάρχες της λεωφόρου Γρίβα Διγενή που εξέφρασαν τα πιο κάτω αιτήματα για αντιμετώπιση των διαγραφόμενων κινδύνων καταστροφής τους, μετά την ολοκλήρωση των έργων διαπλάτυνσης της λεωφόρου:

i. Να μην κατασκευαστεί διαχωριστική νησίδα ανάμεσα στα δυο τμήματα της λεωφόρου.

ii. Να τοποθετηθούν φωτεινοί σηματοδότες (Ζέπρα λάιτς).

iii. Να δημιουργηθούν χώροι στάθμευσης για τους πελάτες των καταστημάτων.

Οι καταστηματάρχες τόνισαν πως μετά την καταστροφική εμπειρία (για καταστηματάρχες κι ιδιοκτήτες καταστημάτων) που προέκυψε από τη διαπλάτυνση της λεωφόρου Στροβόλου θα πρέπει να ληφθούν και τα αναγκαία προστατευτικά μέτρα για τους καταστηματάρχες της λεωφόρου Γρίβα-Διγενή που καμιά ευθύνη δεν τους επιβαρύνει από τη διαφαινόμενη χρεοκοπία τους.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο τα αιτήματα κι ιδιαίτερα την ανάγκη δημιουργίας χώρων στάθμευσης για τους πελάτες των καταστημάτων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 741 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Μαΐου 1990.

«Διαπλάτυνση κι ασφαλτόστρωση του τμήματος του παλιού δρόμου Λευκωσίας - Τροόδους, που διέρχεται από την κοινότητά τους, ζητούν οι κάτοικοι Καλιανών, όπως ψες, μέσω του κοινοτάρχη τους Σάββα Μιχαηλίδη κι άλλων παραγόντων μάς τόνισαν κατά την επίσκεψή μας στην κοινότητα υπογραμμίζοντες -όπως εμφαίνεται και από το σε φωτοτυπία επισυναπτόμενο υπόμνημα:

i. το πολύ επικίνδυνο ορισμένων καμπών (όπως π.χ. παρά την ανεγειρόμενη καινούργια εκκλησιά κ.ά.),

ii. το αντιοικονομικό της καθεχρονικής επίστρωσης των παγκέτων με χαβάρα, που άφευκτα με τις βροχές παρασύρεται.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα που το βάσιμό του και προσωπικά διαπιστώσαμε;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 742 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 15 Μαΐου 1990.

«Πρόσφατα διοχετεύτηκαν στη θαλάσσια περιοχή Ζυγίου 60 τόνοι ακάθαρτου πετρελαίου, ως αποτέλεσμα βλάβης του παλιού αγωγού πετρελαίου που υπάρχει στην περιοχή.

Καταβλήθηκαν πολλές προσπάθειες και δαπάνες για να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος μόλυνσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Αγωγοί πετρελαίου υπάρχουν στη θαλάσσια περιοχή Λάρνακας και συγκεκριμένα στην περιοχή των διυλιστηρίων και του σταθμού της Α.Η.Κ. στη Δεκέλεια.

Οι κάτοικοι της περιοχής Λειβαδιών Λάρνακας, της Ορόκλινης, της Ορμήδειας και των προσφυγικών συνοικισμών ανησυχούν από τους υπάρχοντες κινδύνους μόλυνσης των περιοχών τους ως αποτέλεσμα της ύπαρξης των πιο πάνω αγωγών.

Ενόψει όλων των πιο πάνω, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει σχετικά το Σώμα για τα παρακάτω:-

1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχουν τους αγωγούς πετρελαίου των διυλιστηρίων και της Α.Η.Κ. Δεκέλειας;
2. Γίνονται μετρήσεις στην ατμόσφαιρα για τη διαπίστωση τυχόν μόλυνσης του περιβάλλοντος στις επηρεαζόμενες περιοχές, καθώς επίσης και της θάλασσας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 743 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Μαΐου 1990.

«Οι κάτοικοι Σινά 'Ορους μέσω του κοινοτάρχη τους (Νίκου Αλετράρη) κι άλλων παραγόντων μάς υπογράμμισαν, κατά τη χτεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα, την ανάγκη για:

i. Διαπλάτυνση των δρόμων της κοινότητας.

ii. Ουσιαστική κρατική βοήθεια για διάνοιξη αγροτικών δρόμων. Η κρατική συνεισφορά, τόνισαν, που βρίσκεται σε συστοιχία με τη λυμφατική κοινοτική, δεν επιτρέπει την κατασκευή περισσότερων από 50-100 μέτρων αγροτικών δρόμων ετήσια, γεγονός όμως που ούτε σε 20-25 χρόνια δε θα οδηγήσει σε αντίκριση του προβλήματος.

iii. Την αύξηση της παρεχόμενης για ύδρευση ποσότητας νερού προς την κοινότητα, μιας και:

α) Από την ίδια πηγή ('Χαντάρες' στον 'Αγιο Νικόλαο) -υδροδοτούνται και τα χωριά Τεμπριά κι Ευρύχου- παίρνουν τον ίδιο αριθμό σε κυβικά μέτρα νερού που υδροδοτούνται τα πιο πάνω χωριά από εικοσαετίας, που σημείωσαν από τότες μικρή, μα σταθερή δημογραφική ανάπτυξη.

β) Προστέθηκαν μετά το 1974 για ύδρευση από την ίδια ποσότητα δυο στρατόπεδα, τα γραφεία της Μητρόπολης Μόρφου, κυβερνητικά γραφεία που μεταφέρθηκαν από την κατεχόμενη Μόρφου (Πυροσβεστική Υπηρεσία, Αστυνομική Δύναμη Μόρφου, Γεωργικό Τμήμα, Γραφείο Επάρχου, Κτηνιατρείο, Δικαστήριο κτλ.) και διπλασιάστηκαν σχεδόν οι μαθητές του Γυμνασίου -Λυκείου Ευρύχου.

Πώς αντιμετωπίζονται τα δικαιολογημένα τούτα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 744 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Μαΐου 1990.

«Τα Καλιάνα μέσω του κοινοτάρχη τους (Σάββα Μιχαηλίδη) κι άλλων παραγόντων μάς έθιξαν κατά την ψεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα και τα πιο κάτω αιτήματα (φωτοτυπία του εγγράφου επισυνάπτεται), που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του Υπουργείου Εσωτερικών:

1. Χωρομέτρηση -σχετικό διάβημα έχουν ήδη κάμει από τετραετίας- των αγροτικών δρόμων, έτσι που οι ιδιοκτήτες των κτημάτων που διαπερά ο αγροτικός δρόμος να μπορούν να τ΄ αξιοποιήσουν.
2. Τοίχους αντιστήριξης σ΄ ορισμένα σημεία του κύριου δρόμου προς το χωριό.
3. Επιχορήγηση του οδικού φωτισμού, λόγω και της μεγάλης έκτασης της κοινότητας, του αραιού της κατοίκησης και της σταθερής δημογραφικής της αποψίλωσης (450 κάτοικοι το 1960, 250 μόνο σήμερα κι απ΄ αυτούς οι πλείστοι συνταξιούχοι).

Πώς τοποθετείται το αρμόδιο Υπουργείο στα τρία αυτά αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 745 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Μαΐου 1990.

«Οι κοινοτάρχες Καλιανών και Σινά 'Ορους κι άλλοι κάτοικοι των δυο κοινοτήτων ζήτησαν κατά την τελευταία (στις 14.5.90) επίσκεψή μας στις κοινότητες την αναπαλαίωση κι αξιοποίηση των εγκαταλειμμένων δυο δημοτικών σχολείων τους -οι λίγοι μαθητές των δυο κοινοτήτων μεταβαίνουν στο Δημοτικό Γαλάτας- ως:

ι. κοινοτικό κέντρο (στα Καλιάνα) και

ιι. πολιτιστικό κέντρο (στο Σινά 'Ορος).

Στοχεύει -κι αν ναι, πότε και πώς- το αρμόδιο Υπουργείο να ικανοποιήσει το ευγενικό τούτο αίτημα των δυο κοινοτήτων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 746 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Μαΐου 1990.

«Οι αγρότες των κοινοτήτων της Σολιάς (Τεμπριάς, Καλιανών, Σινά 'Ορους κ.ά.) διαμαρτύρονται, γιατί ο ΟΓΑ τους ζητά να καταβάλουν αναδρομικά ασφάλιστρα για το χαλάζι από το 1979 μέχρι το 1989 που ασφαλίστηκαν (ύψους μερικών εκατοντάδων λιρών για κάθε περίπτωση), ενώ δεν είχαν και το παράλληλο δικαίωμα υποβολής αιτήσεων για αποζημιώσεις από το είδος αυτό της ζημιάς -μολονότι υπέστησαν κατά καιρούς τέτοιες ζημιές- μιας και δεν καλύπτονταν (όταν υπέστησαν τις ζημιές) από το σχέδιο.

Πρόσθετα οι κάτοικοι ζητούν την εξέταση του ενδεχομένου κάλυψής τους από το βακτηριακό κάψιμο, που επιφέρει τρομακτικές ζημιές στις καλλιέργειες.

Πώς τοποθετείται το αρμόδιο Υπουργείο στα δυο τούτα θέματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 747 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Μαΐου 1990.

«Οι κάτοικοι Καλιάνων ζητούν να πληροφορηθούν:

i. Ποιο το σχέδιο αξιοποίησης του παραδοσιακού -και κριθέντος από το αρμόδιο τμήμα ως διατηρητέου- σταθμού Καλιανών;

ii. Πότε θα ολοκληρωθεί η ομολογουμένως αξιόλογη προσπάθεια αναπαλαίωσης που άρχισε εδώ και αρκετό χρονικό διάστημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 748 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 17 Μαΐου 1990.

«Επειδή καμιά ουσιαστική ως τα τώρα λύση δεν έχουμε προσφέρει στον τομέα της αξιοποίησης της 'σχόλης' (κατά την αρξάμενη, ήδη, μεσημβρινή θερινή ανάπαυση) στις πωλήτριες καταστημάτων -κι ιδιαίτερα σ' όσες προέρχονται από μακρινές κοινότητες- (ούτε η αυταναγκαστική παραμονή τους στα μαγαζιά συνιστά 'εμπρέπουσα' λύση, ούτε με τα υποτυπώδη γραφεία, που κάπου στη Λήδρας λυμφατικά δρουν, 'επιτελείται' το έργο που τους ανατέθηκε), καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα αν στοχοθετεί τη λειτουργία κέντρου/ων, που θα προσφέρει στις πωλήτριες τις στοιχειώδεις ανέσεις με τρόπο που οι πωλήτριες:

i. Να βρουν το περιβάλλον για ξεκούραση και το διάβασμα λογοτεχνικών κ.ά. βιβλίων, περιοδικών και εφημερίδων.

ii. Να τύχουν αυτομόρφωσης και

iii. Να προχωρήσουν στην εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 749 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 17 Μα·ί·ου 1990.

«Ο κύριος δρόμος που διέρχεται μέσα από την κοινότητα 'Εμπας και συνδέει την Πάφο με το μοναστήρι Αγίου Νεοφύτου χρειάζεται σοβαρή επδιόρθωση και εκσυγχρονισμό, για να ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να μας ενημερώσει κατά πόσο σκοπεύει και πότε να βελτιώσει και εκσυγχρονίσει αυτό το δρόμο.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 750 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 17 Μαΐου 1990.

«Οι κτηνοτρόφοι της κοινότητας Κουκλιών Πάφου, ανταποκρινόμενοι στην ανάγκη να μετακινήσουν τις μάντρες τους εκτός της κοινότητας, υπέβαλαν εδώ και μερικούς μήνες αιτήσεις για δανειοδότηση, όμως μέχρι τώρα δεν πήραν απάντηση.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή πότε θα εξεταστούν και θα εγκριθούν αυτές οι αιτήσεις.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 751 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 17 Μαΐου 1990.

«Στο χωριό Κούκλια της Πάφου απαλλοτριώθηκε γη για τις ανάγκες των οικογενειών που πρέπει να μετακινηθούν από την αρχαιολογική ζώνη.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με την πολιτική ή τον τρόπο που προτίθεται να παραχωρήσει τα οικόπεδα και γενικότερα να βοηθήσει για τη στέγαση αυτών των οικογενειών.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 752 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Μαΐου 1990.

«Νέα προσπέλαση στον κύριο δρόμο Λευκωσίας-Τροόδους -με βάση την υποσχεθείσα διαδικασία που εξήγγειλε ο τέως Υπουργός Συγκοινωνιών και 'Εργων κ. Πρωτοπαπάς, σε σύσκεψη στο Υπουργείο του, σύμφωνα με την οποία θα αναλαμβανόταν σχετική μελέτη για τη δυνατότητα διάνοιξης τέτοιας προσπέλασης στη γνωστή περιοχή, παρά το 'γεφύρι'- ζήτησαν ψες οι κάτοικοι Τεμπριάς με επικεφαλής τον κοινοτάρχη τους κ. Α. Στυλιανού, δεδομένου πως το χειμώνα

(από το Νιόβρη ως το τέλος τ' Απρίλη) κλείει ο μοναδικός προσπελάσιμος δρόμος προς τον κύριο δρόμο από τα υπερχειλίζοντα νερά του Κλάριου, με αποτέλεσμα η κοινότητα για έξι περίπου μήνες να αντιμετωπίζει οξύτατο πρόβλημα προσπέλασης.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μα·ί·ου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 172, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το θέμα της υδατοπρομήθειας του χωριού Σούνι-Ζανατζιά σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχει ετοιμάσει σχέδια για τη μεταφορά μέρους της πηγής 'Κεφαλόβρυσος'. Η δαπάνη του έργου υπολογίστηκε στις £116,000 και τούτο έχει περιληφθεί στις προτάσεις του πιο πάνω τμήματος για τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μα·ί·ου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 189, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη διαπλάτυνση/επαναχάραξη του δρόμου Παλαιχωρίου-Ασκά παραθέτω τα πιο κάτω:

Από προκαταρκτική εξέταση του θέματος προέκυψε ότι το έργο δεν μπορεί επί του παρόντος να ενταχθεί στο Δεκαετές Πρόγραμμα Οδικής Ανάπτυξης.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μα·ί·ου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 247, ημερομηνίας 25 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Μακρίδη.

«Σχετικά με την κατασκευή του αγωγού μεταφοράς νερού στην παραλιακή περιοχή Περβολιών και Μαζωτού σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Η σχετική καθυστέρηση που παρουσιάστηκε σε ορισμένα στάδια της εργασίας οφείλεται στην ανάγκη όπως ο κεντρικός αγωγός τοποθετηθεί σε θέση παράλληλα με προτεινόμενο δρόμο πρωταρχικής σημασίας. Επειδή ο δρόμος αυτός δεν είναι υφιστάμενος κατέστη αναγκαία η έκδοση διαταγμάτων απαλλοτρίωσης και επίταξης ιδιωτικής περιουσίας οι ιδιοκτήτες της οποίας δεν συγκατατέθηκαν στην τοποθέτηση του αγωγού,

(β) στόχος του σχεδίου είναι όπως δοθεί νερό σε μέρος τουλάχιστον της περιοχής μέσα στον τρέχοντα χρόνο, και

(γ) οι επιδιορθώσεις των δρόμων που επηρεάζονται από το έργο γίνονται το ταχύτερο μετά την τοποθέτηση του αγωγού.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μα·ί·ου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 361, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με την επιδιόρθωση των σπιτιών στα οποία διαμένουν γέροντες πρόσφυγες στο συνοικισμό Σωτήρας Αμμοχώστου, σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως άρχισε να επιδιορθώνει κατάλληλα τις κατοικίες αυτές συμπεριλαμβανομένου και του βαψίματός τους. Εξάλλου το γραφείο του Επάρχου Αμμοχώστου φρόντισε για την απομάκρυνση των άχρηστων αντικειμένων που βρίσκονται σε χώρους ακατοίκητων σπιτιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 366, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τη Λεωφόρο Τζων Κέννεντυ στην Παλλουριώτισσα σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών τροχαίας κυκλοφορίας στη Λεωφόρο αυτή και ιδιαίτερα στη συμβολή της με την οδό Τρύφωνα Τρύφωνος, ο Δήμος Λευκωσίας προωθεί την απαλλοτρίωση ιδιωτικού κτήματος, με σκοπό τη διάνοιξη νέου δρόμου που να συνδέσει την οδό Τρύφωνα Τρύφωνος με την οδό Καραβά. Με τη διευθέτηση αυτή θα εξυπηρετείται καλύτερα και ο κυβερνητικός οισκισμός Αγίας Βαρβάρας.

Παράλληλα, ετοιμάστηκαν και προωθούνται σχέδια για την τοποθέτηση πασσάλων και οδικού φωτισμού από το κατάστημα ΣΕΚΑΛ μέχρι τον κυκλοφοριακό κόμβο παρά το ΣΟΠΑΖ.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 409, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της χρησιμοποίησης της τάφρου στη Λευκωσία για διακίνηση των πεζών σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

Το θέμα καλύπτεται από το ενιαίο ρυθμιστικό σχέδιο Λευκωσίας και μέσα στα πλαίσια του σχεδίου περιοχής που ετοιμάστηκε για την κεντρική εμπορική περιοχή της πρωτεύουσας διαμορφώθηκε κατάλληλη πολιτική που περιλαμβάνει προτάσεις και για την τάφρο, τα τείχη και τους προμαχώνες. Για την τάφρο διαλαμβάνεται πρόταση για τη δημιουργία συνεχούς πεζόδρομου σε όλο το μήκος της, περιλαμβανομένων και των τμημάτων της που βρίσκονται στην κατεχόμενη περιοχή. Η υλοποίηση της πρόνοιας αυτής θα γίνει από το Δήμο Λευκωσίας κατά στάδια, στα πλαίσια της εκτέλεσης ειδικών έργων σε ξεχωριστά τμήματα της τάφρου, ανάλογα με τις προτεραιότητες και τους διαθέσιμους πόρους.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ. 424, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τοποθέτηση Κύπριου ασθενούς (δημόσιου υπαλλήλου) σε κατάλογο αναμονής με αριθμό 2702 σας πληροφορώ ότι μετά από εξέταση διαπιστώθηκε ότι ο ισχυρισμός αυτός είναι ανυπόστατος.

2. Ο αριθμός 2702, ήταν ο αύξων αριθμός καταλόγου που γράφτηκε ο ασθενής και όχι ο αριθμός αναμονής. Στον κατάλογο αυτό καταγράφονται όλα τα ορθοπεδικά περιστατικά από το 1983 από τα πλέον απλά που χρειάζονται τοπική αναισθησία μέχρι τα επείγοντα που χρειάζονται άμεση επέμβαση ή και περίπλοκα που χρειάζονται γενική επέμβαση αλλά μπορούν να περιμένουν. Όλα τα επείγοντα περιστατικά, περιλαμβανομένων των ατυχημάτων, τυγχάνουν άμεσης χειρουργικής επέμβασης. Πρόσθετα ένας αριθμός από τον κατάλογο αναμονής αναλόγως της σοβαρότητας καλείται κάθε βδομάδα για χειρουγική επέμβαση.

3. Μετά από έλεγχο του κατάλογου αναμονής διαπιστώθηκε ότι σχεδόν τα δυο τρίτα των περιστατικών, που μπορούσαν να περιμένουν έχουν τύχει της αναγκαίας χειρουργικής θεραπείας από το 1983 έως το 1989, και ότι οι εναπομείναντες ασθενείς δεν θα αναμένουν να χειρουργηθούν πέραν του έτους.

Το ορθοπεδικό τμήμα ανέκαθεν είχε το μεγαλύτερο πρόβλημα, και μετά από συντονισμένες προσπάθειες, κατορθώθηκε να μειωθεί ο κατάλογος αναμονής. Οι μεγάλες χειρουργικές επεμβάσεις από 2 τη βδομάδα το 1987 αυξήθηκαν σε 4-5 σήμερα. Παράλληλα αυξήθηκε και ο αριθμός των άλλων χειρουργικών επεμβάσεων.

Οι χειρουργικές επεμβάσεις έχουν ως εξής:

1983	435
1984	375
1985	448
1986	693
1987	867
1988	878
1989	984

Επίσης ενδεικτικό της αύξησης της εργασίας που γίνεται στο ορθοπεδικό τμήμα είναι και οι πιο κάτω δαπάνες για ορθοπεδικά εμφυτεύματα.

1985	Λ. 153,150
1986	145,425
1987	87,000
1988	205,000
1989	311,000

4. Αναφέρεται επίσης ότι τους τελευταίους 3 μήνες ενδυναμώθηκαν οι ορθοπεδικές κλινικές στην Πάφο, Λεμεσό, Λάρνακα στις οποίες πραγματοποιούνται τώρα δύσκολες επεμβάσεις, που προηγουμένως μόνο στη Λευκωσία μπορούσαν να γίνουν, με αποτέλεσμα να παρατηρηθεί αποσυμφόρηση και πιο γρήγορη εξυπηρέτηση των ασθενών. Σήμερα ο κατάλογος αναμονής είναι γύρω στους 12 μήνες περίπου. Ασφαλώς οι προσπάθειες θα συνεχίσουν, με στόχο την πλήρη εξάλειψή τους. Ηδη συζητείται επίσης και η πιθανότητα αποστολής ασθενών με χρόνιες παθήσεις στον ιδιωτικό τομέα.

Είναι σαφές από τα πιο πάνω ότι ο ασθενής προέβηκε σε βεβιασμένες ενέργειες και κατέληξε σε αυθαίρετα συμπεράσματα τα οποία δεν αποτελούν αντικειμενική κριτική των ορθοπεδικών μας πραγμάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 431, ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Μακρίδη.

«Σχετικά με τη βελτίωση των δρόμων Ξυλοφάγου — Αγίας Νάπας και Φρενάρους — Βρυσούλλων παραθέτω τα πιο κάτω:

(α) Δρόμος Ξυλοφάγου-Αγίας Νάπας

Η Βελτίωση του δρόμου αυτού έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στα πλαίσια των μέτρων για την οδική ασφάλεια (Αρ. Απόφασης 32.687 ημερ. 1.12.1989). Το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοιμάζει κατασκευαστικά σχέδια για τη διαπλάτυνση του οδοστρώματος του υφιστάμενου δρόμου μήκους 15 χλμ. και βελτίωση των επιφανειακών κόμβων προς τα χωριά Λιοπέτρι και Σωτήρα. Τα σχέδια υπολογίζεται ότι θα είναι έτοιμα περί το τέλος Αυγούστου του 1990.

Η έναρξη του έργου προγραμματίζεται μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 1991.

Το κόστος για τη βελτίωση του δρόμου αυτού υπολογίζεται σε £2 εκ. περίπου.

(β) (i) Δρόμος Φρενάρους-Βρυσούλλων

Η βελτίωση του δρόμου αυτού έχει επίσης εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στα πλαίσια των μέτρων για την οδική ασφάλεια.

Ολόκληρος ο δρόμος (4χλμ.) θα επανακατασκευαστεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Τα σχέδια θα είναι έτοιμα περί το τέλος Αυγούστου 1990.

Η έναρξη του έργου προγραμματίζεται μέσα στο Πρώτο εξάμηνο του 1991. Το προκαταρκτικό κόστος για τη βελτίωσή του υπολογίζεται σε £600,000.-

(ii) Έχουν δοθεί οδηγίες να αναβαθμιστεί σύντομα η σήμανση και σηματοδότηση του βελτιωμένου τμήματος του πιο πάνω δρόμου.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Μαΐου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 466, ημερομηνίας 30 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας, εκτιμώντας ότι το έργο του Άντρου Παυλίδη 'Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια' είναι αξιόλογο και χρήσιμο για τις σχολικές βιβλιοθήκες, προέβηκε, σε διάφορες ημερομηνίες, στην αγορά σειρών του έργου, χρησιμοποιώντας ποσά από το άρθρο Δ27 05 629 'Ανάπτυξη Σχολικών Βιβλιοθηκών' του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης. Το 1987 αγοράστηκαν 4 σειρές από 6 τόμους η κάθε σειρά, το 1988 αγοράστηκαν 4 σειρές από 8 τόμους και το 1989 αγοράστηκαν 8 σειρές από 10 τόμους.

Τα σχολεία, επίσης, έχουν τη δυνατότητα να αγοράσουν το έργο από το ποσό που τους χορηγείται για ανάπτυξη της βιβλιοθήκης τους.

Η τακτική αυτή θα συνεχιστεί και μετά την ολοκλήρωση του έργου.»

Συμπληρωματική απάντηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 474, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η διαδικασία για την πλήρωση της θέσης Ερευνητή Α΄ έχει ολοκληρωθεί και τώρα προχωρεί η διαδικασία πλήρωσης της θέσης Ανώτερου Ερευνητή που βρίσκεται ενώπιον της αρμόδιας Τμηματικής Επιτροπής.

Η Τμηματική Επιτροπή θα επιληφθεί του θέματος αυτού το ταχύτερο δυνατό.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 478, ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι ο Δήμος Αγίου Δομετίου, στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει η βελτίωση του οδικού φωτισμού όσο και του οδικού δικτύου της περιοχής του γενικότερα, προωθεί την εκτέλεση των αναγκαίων βελτιωτικών έργων μέσα στα πλαίσια των οικονομικών του δυνατοτήτων και ανάλογα με τις εκάστοτε προτεραιότητες. Το ασφαλτικό οδόστρωμα της οδού Ικάρου και των άλλων δρόμων της γύρω περιοχής έχει ήδη επιδιορθωθεί και προγραμματίζεται

και η κατασκευή πεζοδρομίων μέσα στα προσεχή 2-3 χρόνια. Ο οδικός φωτισμός της οδού Ικάρου θεωρείται μεν ικανοποιητικός αλλά και σ'αυτό τον τομέα προγραμματίζεται βελτίωσή του στο μέλλον με την αντικατάσταση των συνήθων λαμπτήρων με άλλους προηγμένης τεχνολογίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Απριλίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 489, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σχετικά με τη δημιουργία κατασκηνωτικού/εκδρομικού χώρου στον Πεύκο της Πέρα Βάσας παραθέτω τα πιο κάτω:-

(α) Η κατάσταση σχετικά με το θέμα παραμένει όπως έχει εκτεθεί στην απάντησή μου στη σχετική ερώτηση του ίδιου Βουλευτή που έδωσα στις 14.1.89. Αναφέρεται όμως ότι, έκτοτε, το Τμήμα Δασών κατασκεύασε προστατευτικό κυγκλίδωμα γύρω από τον Πεύκο της Πέρα Βάσας και σύντομα θα τοποθετηθούν παγκάκια γύρω απ' αυτό ώστε οι επισκέπτες να μπορούν να κάθονται και να χρησιμοποιούν 'ξηρά τροφή' αντί να ψήνουν σούβλα.

(β) Η περιοχή του Πεύκου της Πέρα Βάσας βρίσκεται στα σύνορα του δάσους, η δε δημιουργία οποιουδήποτε κατασκηνωτικού/εκδρομικού χώρου στην περιοχή θα προκαλέσει προβλήματα διαχείρισης και ιδιαίτερα κινδύνους προκλήσεως πυρκαγιών, η έγκαιρη κατάσβεση των οποίων θα ήταν δύσκολη λόγω του γεγονότος ότι δεν υπάρχει μόνιμα δασικό προσωπικό στην περιοχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 530, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το θέμα της δαπάνης για την επέκταση του αγωγού υδατοπρομήθειας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Μονιάτη σας πληροφορώ ότι η δαπάνη για το έργο αυτό καταβλήθηκε εξολοκλήρου από το ενδιαφερόμενο Συμβούλιο, με δάνειο που συνήψε από τους δανειστικούς επιτρόπους, γιατί η επέκταση αποσκοπεί να καλύψει περιοχές όπου παρατηρείται οικοπεδική και οικιστική ανάπτυξη για παραθεριστικούς σκοπούς. Από τις αναπτύξεις αυτές το Συμβούλιο έχει σεβαστό οικονομικό όφελος και γι' αυτό η κυβέρνηση δεν τις επιχορηγεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Μαΐου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 542, ημερομηνίας 1η Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Στη Σεβέρειο Βιβλιοθήκη και σε άλλες βιβλιοθήκες που υπάγονται στο Υπουργείο Παιδείας δεν υπάρχουν αρχέτυπα βιβλία, δηλ. βιβλία που έχουν εκδοθεί πριν το 1500 και που χαρακτηρίζονται ως incunabula. Υπάρχουν όμως αρκετά βιβλία που είναι εκδόσεις μετά το 1500 τόσο στη Σεβέρειο όσο και σε άλλες βιβλιοθήκες για τα οποία λαμβάνεται κάθε δυνατή φροντίδα, ώστε να μην καταστραφούν. Τα βιβλία αυτά δε δανείζονται. Δίδονται όμως για χρήση σε ειδικούς ερευνητές και μόνο μέσα στη βιβλιοθήκη.

Γίνονται προσπάθειες για συντήρηση όλων των παλιών εκδόσεων που έχουν ανάγκη.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 560, ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι για την κατασκευή κοινοτικού γηπέδου στο χωριό Μουτουλλάς προωθείται, σε συνεννόηση με το Συμβούλιο Βελτιώσεως του χωριού, η απαλλοτρίωση κατάλληλου χώρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτση ΕΔ΄ 563, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι ο Δήμος Στροβόλου προγραμματίζει να εκτελέσει φέτος ορισμένα βελτιωτικά έργα στο αργάκι που διασταυρώνει την οδό Κουρίου, οπότε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι της περιοχής θα ξεπεραστούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 572, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το όριο ταχύτητας στις κατοικημένες περιοχές (αστικές και αγροτικές) έχει καθορισθεί σε 50 χλμ. ανά ώρα για λόγους οδικής ασφάλειας. Μεγαλύτερο όριο ταχύτητας στις περιοχές αυτές όπου διακινούνται ποδήλατα, μοτοσυκλέττες και πεζοί θα δημιουργούσε αυξημένους κινδύνους πρόκλησης δυστυχημάτων.

Το όριο ταχύτητας δύναται να διαφοροποιηθεί με τη συναίνεση του Αρχηγού της Αστυνομίας, μόνο σε ορισμένες περιοχές όπου ο αριθμός των πεζών είναι περιορισμένος και η συχνότητα των παρόδων μικρή ή όταν αυτές ελέγχονται με φώτα τροχαίας και νησίδες.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 573, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Βιβλιογραφικό Παράρτημα της Επετηρίδας του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών για τα έτη 1984-87, (που περιλαμβάνει όλη την κυπρολογική βιβλιογραφία των ετών 1980-89, με συμπληρώσεις από το 1965 κ.ε.) και το οποίο έχει πρόσφατα εκδοθεί, δεν έχει κυκλοφορήσει ακόμα, γιατί το Υπουργείο Παιδείας έχει ζητήσει γνωμάτευση από το γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα για θέμα το οποίο αφορά το περιεχόμενο του εν λόγω βιβλίου και το οποίο πιθανώς να έχει νομικές επιπτώσεις στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών το οποίο έχει εκδώσει τον τόμο.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 578, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της πληρωμής τελών αποκομιδής σκυβάλων από τα παροπλισμένα πλοία σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

(α) Σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Αρχής Λιμένων Κύπρου για κάθε πλοίο που φθάνει στην περιοχή του λιμανιού της Λάρνακας ή της Λεμεσού πληρώνονται δικαιώματα αποκομιδής σκυβάλων τα οποία κυμαίνονται από £2.50 μέχρι £18.75 την ημέρα, ανάλογα με την

κατηγορία του πλοίου. Όλα τα πλοία είναι υποχρεωμένα να πληρώνουν τα εν λόγω δικαιώματα, είτε παραδώσουν σκύβαλα είτε όχι, ώστε η υποχρέωση αυτή να αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα για τη ρήψη σκυβάλων στη θάλασσα.

(β) Τα παροπλισμένα πλοία πληρώνουν το ελάχιστο ποσό όπου προνοούν οι εν λόγω Κανονισμοί, δηλαδή £2.50 την ημέρα και τούτο γιατί πάλι, σύμφωνα με σχετικούς κανονισμούς, ένα παροπλισμένο πλοίο θα πρέπει να διατηρεί ελάχιστο πλήρωμα. Έτσι και τα παροπλισμένα πλοία αναμένεται να δημιουργούν σκύβαλα.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄ 593, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Είναι γεγονός ότι μελετήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας το ενδεχόμενο απόλυσης αριθμού τεχνιτριών της Υπηρεσίας Χειροτεχνίας/Οικοτεχνίας γιατί αποδείκτηκε ότι η δραστηριότητα της παραγωγής στα εργαστήρια της υπηρεσίας είναι ασύμφορη και αντιοικονομική. Ωστόσο, καμιά απόλυση δεν έγινε μέχρι σήμερα ούτε στάληκε ειδοποίηση για απόλυση,

(β) το όλο θέμα αποτέλεσε αντικείμενο διεξοδικής συζήτησης στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας της Βουλής στις 2.3.90 το δε Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας παρακλήθηκε να επανεξετάσει την πρόθεσή του για απόλυση εργατικού προσωπικού, και

(γ) δεν υπάρχει πρόθεση όπως η Υπηρεσία Οικοτεχνίας/ Χειροτεχνίας περιορίσει τις δραστηριότητες παραγωγής και εμπορίας· τουναντίον θα τις προωθήσει σε μεγαλύτερο βαθμό αναπτύσσοντας προς τούτο στενότερη συνεργασία με ιδιώτες οικοτέχνες και βιοτέχνες προς τους οποίους θα ανατίθεται η παραγωγή έναντι αμοιβής με το κομμάτι.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ΄ 597, ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το Υπουργείο Παιδείας περιέβαλλε πάντοτε και εξακολουθεί να περιβάλλει με πολλή στοργή τα σχολεία της υπαίθρου.

Στο Γυμνάσιο Κάτω Πύργου υπηρετούν είκοσι εκπαιδευτικοί με πλήρη ή μερική απασχόληση. Δεκατέσσερις εκπαιδευτικοί είχαν, την 1η Σεπτεμβρίου 1989, αναγνωρισμένη εκπαιδευτική υπηρεσία 5 ως 25 έτη, τρεις καθηγητές 2 ως 5 έτη και τέσσερις καθηγητές κάτω από δυο έτη. Πιο συγκεκριμένα, οι τέσσερις καθηγητές που είχαν υπηρεσία κάτω από 2 έτη ήταν μια καθηγήτρια των αγγλικών και ένας εκπαιδευτής (πρακτικών γνώσεων) με υπηρεσία 10 μηνών, ένας καθηγητής των φυσικών με υπηρεσία 3 μηνών και ένας καθηγητής της μουσικής που δεν είχε προϋπηρεσία. Συνεπώς, το Γυμνάσιο Κάτω Πύργου συγκρίνεται πολύ ευνοϊκά με όλα τα υπόλοιπα σχολεία.

Υπήρξαν σχετικές δυσκολίες στο μάθημα της χημείας του συνδυασμού 2, αλλά το πρόβλημα αυτό ξεπεράστηκε με τη βοήθεια των οικείων επιθεωρητών.

Έχει διαπιστωθεί ότι σε μερικές περιπτώσεις δημιουργούνται προβλήματα ισόρροπης στελέχωσης των σχολείων της υπαίθρου λόγω του ότι οι περί

Εκπαιδευτικών Λειτουργών (τοποθετήσεις, μετακινήσεις και μεταθέσεις) Κανονισμοί του 1987 παρουσιάζουν αδυναμίες και ελλείψεις. Γι' αυτό στο Υπουργείο Παιδείας άρχισε ήδη η μελέτη του τρόπου εξάλειψης των προβλημάτων αυτών.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 616, ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«(α) Η εμπορία των εσπεριδοειδών διεξάγεται μέσα σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον τόσο στο εξωτερικό, όσο και στο εσωτερικό όπου οι τιμές διαμορφώνονται με βάση την προσφορά και τη ζήτηση και είναι εκτός του δικού μας ελέγχου.

(β) Εκτός των ιδιωτών εξαγωγέων που ασχολούνται με την εμπορία των εσπεριδοειδών υπάρχει και η ΣΕΔΙΓΕΠ στην οποία οι παραγωγοί μπορούν να δηλώνουν έγκαιρα τις προς εξαγωγή προβλεπόμενες ποσότητες που είναι διατεθειμένοι να διαθέσουν μέσω του Συνεργατικού αυτού Οργανισμού ο οποίος πληρώνει στους παραγωγούς τις τιμές που εξασφαλίζει στις αγορές του εξωτερικού, μείον τα σχετικά έξοδα, και

(γ) Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας προωθεί την εμπορία και εξαγωγή των εσπεριδοειδών μας μέσο διαφημίσεων και κατάλληλης ενημέρωσης των ενδιαφερομένων μερών, καθώς και με την προσφορά καλών υπηρεσιών για τη λύση προβλημάτων που αναφύονται στην ομαλή διεξαγωγή των εξαγωγών.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Μαΐου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 619, ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σχετικά με τη λειτουργία τμήματος εξωσωματικής γονιμοποίησης στο Μακάρειο Νοσοκομείο σας πληροφορώ ότι το νοσοκομείο αυτό διαθέτει εκπαιδευμένο ιατρικό προσωπικό καθώς και τον αναγκαίο εξοπλισμό για τη διενέργεια εξωσωματικής γονιμοποίησης. Λόγω έλλειψης του αναγκαίου προσωπικού η υπηρεσία αυτή δεν παρέχεται προς το παρόν, ελπίζεται όμως ότι θα αρχίσει να παρέχεται μόλις καταστεί δυνατή η στελέχωση της υπηρεσίας με τεχνικό εργαστηρίου.

Οι ιατρικές υπηρεσίες δεν ανταγωνίζονται τον ιδιωτικό τομέα γιατί με την παροχή της υπηρεσίας αυτής θα εξυπηρετούνται μόνο οι περιπτώσεις δικαιούχων γυναικών και όχι όλες οι περιπτώσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Ανδρέα Φιλίππου στην ερώτηση ΕΔ' 623, ημερομηνίας 1η Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η συστέγαση σχολείων που λειτουργούν τις ίδιες ώρες δημιουργεί πράγματι κάποια προβλήματα. Η συστέγαση όμως ημερήσιου και εσπερινού σχολείου δεν παρουσιάζει προβλήματα, γιατί το βράδυ όλο το σχολικό κτίριο παραχωρείται στο εσπερινό. Στη διάθεση του εσπερινού σχολείου βρίσκονται όλες οι ειδικές αίθουσες καθώς και η βιβλιοθήκη. Με τον τρόπο αυτό αξιοποιείται για πιο πολλές ώρες το σχολικό κτίριο και ο σχολικός εξοπλισμός.

Ο αριθμός των μαθητών στα εσπερινά σχολεία είναι μικρός. Τη φετινή σχολική χρονιά, για παράδειγμα, έχει ως εξής:

Εσπερινό Γυμνάσιο Λευκωσίας	115	μαθητές
Εσπερινό Γυμνάσιο Λεμεσού	72	»
Εσπερινό Γυμνάσιο Πάφου	38	»

Είναι, συνεπώς, αντιοικονομικό μέτρο η ανέγερση ξεχωριστών σχολικών κτιρίων για κάθε ένα από τα πιο πάνω εσπερινά σχολεία, τη στιγμή που υπάρχουν δεκάδες κτίρια που δεν αξιοποιούνται με οποιοδήποτε τρόπο τα βράδυα.

Είναι εξάλλου γνωστό ότι η κυβέρνηση έχει πρόσφατα αποφασίσει και τοποθετείται ήδη κεντρική θέρμανση σε κάθε νέο σχολικό κτίριο, ενώ ταυτόχρονα μελετώνται οι δυνατότητες εγκατάστασης κεντρικής θέρμανσης και στα παλιά κτίρια.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 624, ημερομηνίας 2 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την ποιότητα του νερού του φράγματος Πολεμιδιών σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

Από τη μέχρι τώρα αξιολόγηση των αναλύσεων νερού του φράγματος Πολεμιδιών, που διεξάγονται πάνω σε συστηματική βάση από το Κρατικό Χημείο, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(α) Το νερό είναι κατάλληλο για αρδευτικούς σκοπούς και δεν υπάρχει κίνδυνος δημιουργίας προβλημάτων για την υγεία του κοινού.

(β) Ο πρόσφατος θάνατος ψαριών οφείλεται βασικά στην έλλειψη επαρκούς οξυγόνου στην περίμετρο του φράγματος και για την αντιμετώπιση της κατάστασης τέθηκε σε λειτουργία σύστημα διοχέτευσης αέρα στο βυθό του φράγματος για αύξηση του οξυγόνου, με ικανοποιητικά αποτελέσματα. Για καθαρά προληπτικούς λόγους έχουν ανασταλεί οι άδειες ψαρέματος στο φράγμα.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους παρακολουθούν στενά την όλη κατάσταση και λαμβάνουν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την απάμβλυνση των προβλημάτων που δημιουργούνται από το λυματότοπο 'ΒΑΤΙ' μέχρι που να κατασκευαστεί το αποχετευτικό σύστημα Λεμεσού.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαΐου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 634, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανου.

«Σχετικά με το θέμα της ανόρυξης γεωτρήσεων στην περιοχή 'Πάνω Κάμπος' Ποταμίου για αρδευτικούς σκοπούς παραθέτω τα πιο κάτω:

Από μελέτες που έγιναν από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως του Υπουργείου τούτου, διαφάνηκε πως οι πιθανότητες ανεύρεσης υπόγειου νερού στην περιοχή 'Πάνω Κάμπος' Ποταμίου είναι πάρα πολύ περιορισμένες. Γι' αυτό η ανόρυξη γεώτρησης στην εν λόγω περιοχή έχει πολύ χαμηλή προτεραιότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ιάκωβου Αριστείδου στην ερώτηση ΕΔ' 655, ημερομηνίας 23 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η 'Εκθεση της Τμηματικής Επιτροπής για την πλήρωση της μιας κενής μόνιμης θέσης Ανώτερου Λειτουργού Ινστιτούτου Εκπαίδευσης Προσωπικού Ξενοδοχείων και Επισιτιστικής Βιομηχανίας, ημερομηνίας 24 Απριλίου 1990, στάλήκε στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, για προώθηση, στα πλαίσια των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων του 1967 έως 1987.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 675, ημερομηνίας 11 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανου.

«Σχετικά με τους Δημοτικούς Κανονισμούς σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

Σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο,η θέσπιση Δημοτικών Κανονισμών είναι ευθύνη των Δημοτικών Συμβουλίων. Και ενόσω ένα Συμβούλιο δεν προβαίνει σε τροποποιήσεις τούτο σημαίνει ότι οι ισχύοντες Κανονισμοί ικανοποιούν τις ανάγκες του.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και μπαίνουμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ' στο οποίο συνεχίζεται η συζήτηση τριών θεμάτων. Το πρώτο θέμα του οποίου η συζήτηση συνεχίζεται είναι «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.», θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γαλανό εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, τα μεγάλα θέματα στην Κύπρο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων έχουν ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό. 'Ολο και συζητούνται χωρίς όμως να παίρνονται αποφάσεις. Είναι και αυτό ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της κοινωνίας μας. Φοβάται τα ξανοίγματα και δειλιά μπροστά στο νέο.

Το θέμα της Ε.Ο.Κ. το συζητούμε πάνω από είκοσι χρόνια. Πρώτα ως περιστασιακό θέμα και όχι ως ζήτημα πολιτικής κατεύθυνσης και προοπτικής. Κινηθήκαμε πάνω σ' αυτό το πολύ μεγάλο πολιτικό πρόβλημα χωρίς ευρύτερους προβληματισμούς και εκεί αποδίδεται και μια σχετική διάσταση απόψεων που παρουσιάστηκε όλα τα προηγούμενα χρόνια. Δεν είχαμε ποτέ επαφή με το όραμα της ευρωπαϊκής ενότητας και μέσα από αυτό σκέψεις και προοπτικές για μια νέα θέση της Κύπρου και του κυπριακού προβλήματος μέσα στον κόσμο. Στην κυπριακή ζωή μπήκε από το παράθυρο ως συνέπεια της ένταξης της Βρετανίας και όχι ως δική μας επιλογή, όταν πρωτοσυζητήθηκε. Και τώρα εμποδίζεται η αίτηση, όχι με δική μας απόφαση, όχι από δικούς μας υπολογισμούς, αλλά λόγω Βρετανικής αντίδρασης και πολεμικής εναντίον της υποβολής αίτησης για ένταξη της Κύπρου στις ευρωπαϊκές οικονομικές κοινότητες.

Η καταγγελία που κάμνουμε, είναι συγκεκριμένη, στηρίζεται σε πληροφορίες και στηρίζεται και σε μια συγκεκριμένη πολιτική ανάλυση που δε θα προχωρήσω να την εκθέσω ενώπιον του Σώματος, γιατί έχει εκτεθεί σε παλαιότερες

περιπτώσεις και θα 'θελα να μείνω μέσα αποκλειστικά στο θέμα που έχουμε εγγράψει. Αναφέρουμε λοιπόν και επιμένουμε ότι η κυβέρνηση υποκύπτουσα σε Βρετανικές πιέσεις αποφεύγει να κάμει την αίτηση για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.

Τα τελευταία χρόνια, αμέσως μετά την τελωνειακή ένωση τέθηκε δυναμικά το θέμα της ένταξης. Φάνηκε από την αρχή ότι η θέση είχε μια ευρύτατη πολιτική υποστήριξη, όμως το θέμα ακόμα συζητείται. Οργανώθηκαν εκδηλώσεις, κινητοποιήθηκαν οι υποστηρικτές της ένταξης, έγιναν συζητήσεις στη Βουλή, βγήκαν ψηφίσματα και όμως και σήμερα δε γνωρίζουμε πότε η κυβέρνηση θα προχωρήσει στην υποβολή αίτησης. 'Οταν καλούνται στη Βουλή οι κυβερνητικοί παράγοντες μας λέγουν κάποιες αόριστες απόψεις για κατάλληλο καιρό, για αναγκαίες προετοιμασίες. Δε μπαίνουν όμως στον κόπο να μας εξηγήσουν ποιες είναι οι πραγματικές δυσκολίες, γιατί δεν ομολογούν τους πραγματικούς λόγους και αποκρύπτουν τους πραγματικούς λόγους και από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και από τον κυπριακό λαό. 'Οπως και δε μας λεν, λόγω όλων αυτών των αναστολών που οι απαγορεύσεις και οι παρεμβάσεις τρίτων επιβάλλουν, πότε θα είναι γι'αυτούς ο κατάλληλος καιρός υποβολής της αίτησης. Εμείς θεωρήσαμε κατάλληλο καιρό την ελληνική προεδρία και υποστηρίξαμε τότε την άμεση αίτηση. Και αργότερα θεωρήσαμε κατάλληλο καιρό το αδιέξοδο στις συνομιλίες, τον περασμένο Ιούνη, και πιο πρόσφατα κατάλληλο καιρό το αδιέξοδο μετά τη Νέα Υόρκη. Με μια τέτοια κίνηση θα δίναμε νέες διαστάσεις στο κυπριακό, μια νέα διεθνοποίηση της κρίσης και θα ανοίγαμε ευκαιρίες αξιοποίησης των νέων ευρωπαϊκών δυνατοτήτων.

Μας είχε λεθχεί ότι η Κυπριακή αίτηση θα υποβαλλόταν αμέσως μετά την Αυστριακή και τη Μαλτέζικη και ότι δεν ήταν σωστό να συνδεόταν με την Τούρκικη αίτηση. Για λόγους συζήτησης και λόγω καλής πίστης δεχθήκαμε αυτή τη δικαιολογία της κυβέρνησης και αναμέναμε ότι μετά την Αυστριακή αίτηση θα υποβαλλόταν η Κυπριακή αίτηση. 'Εγινε η Αυστριακή και η Κυπριακή όχι.

Λέχθηκε ότι θα ήταν προτιμότερο να υποβαλλόταν η αίτηση επί άλλης προεδρίας και όχι Ελληνικής, για να μη δοθεί, όπως λέχθηκε τότε, εθνικός χαρακτήρας στην αίτηση. 'Εκτοτε πέρασε η Γαλλική, πάει να λήξει η Ιρλανδική, χωρίς να γνωρίζουμε σε ποια προεδρία θα γίνει η αίτηση της Κύπρου. Τώρα διαρρέουν πληροφορίες ότι η αίτηση θα υποβληθεί επί Ιταλικής προεδρίας, μετά τον Ιούλιο. Αναφέρονται πάλιν χρονολογίες. Ειλικρινά ακούσαμε τόσες πολλές χρονολογίες και προϋποθέσεις υποβολής που δε μπορούμε αυτή τη στιγμή να δεχθούμε απλώς αυτές τις φήμες ως στοιχείο που θα μπορούσε να διαλύσει τις έγνοιες και τις αμφιβολίες μας.

Δεν υπάρχει ενημέρωση του πολιτικού κόσμου για την υποβολή της αίτησης, ούτε ενημέρωση του λαού σαν να επρόκειτο για το πιο επικίνδυνο απόρρητο που πρέπει να διαφυλαχθεί με κάθε θυσία. Και όμως ο χρόνος υποβολής της αίτησης έχει καθοριστική σημασία και φοβούμαστε και αναφέρουμε, με πλήρη συναίσθηση σοβαρότητας αυτών που λέμε, ότι αν καθυστερήσουμε ακόμα λίγο θα είναι αργά για να υποβάλουμε αίτηση ένταξης. Γιατί, στο μεταξύ, θα εκδηλωθεί νέα πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα, θα κινητοποιηθούν Αμερικανοι και Βρετανοί, θα κινηθούν προς τις Ευρωπαϊκές χώρες, θα τους πουν να μη γίνει δεκτή η Κυπριακή αίτηση και δεν ξέρω σε πιο φιάσκο είναι δυνατό να καταλήξει μια Κυπριακή αίτηση μετά από την εκδήλωση νέας πρωτοβουλίας του Γενικού Γραμματέα, αφού αφήσαμε στο μεταξύ να περάσει ανεκμετάλλευτος ένας

ολόκληρος χρόνος τραγικού αδιεξόδου γύρω από το κυπριακό πρόβλημα που ευνοούσε απόλυτα την υποβολή της Κυπριακής αίτησης. Ως τώρα θα 'πρεπε να υπήρχε μια πλήρης ενημέρωση του λαού. Δεν έγινε αυτή η ενημέρωση. Θα 'πρεπε να είχαν οργανωθεί συζητήσεις στα μέσα μαζικής επικοινωνίας με τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου. Δεν έγιναν οι συζητήσεις στα μέσα μαζικής επικοινωνίας με τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου και την κυβέρνηση και όλους μαζί πάνω σε τόσο μεγάλα στρατηγικής σημασίας θέματα, όπως το θέμα της αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. Σε άλλες χώρες όλα αυτά τα θέματα αποτελούν τα κεντρικά σημεία πολιτικής και δραστηριότητας του κράτους, των θεσμών των μηχανισμών, των διανοουμένων, των πολιτικών παραγόντων. Σ' εμάς εδώ είναι σαν να είναι ένα κάστρο κλειστό και προσπαθούμε να το εκπορθίσουμε χωρίς πολλή επιτυχία και δυνατότητα, γιατί τα κλειδιά και τις δικαιοδοσίες τις κρατά η κυβέρνηση και τις κρατά σαν αποκλειστικό προνόμιο δικό της. Μονοπωλεί την εξουσία πάνω στο θέμα και βάζει φραγμό στο γνήσιο προβληματισμό και τη σωστή ενημέρωση του λαού πάνω σε θέματα Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας. Και να μη μας πει κανένας αρμόδιος ή αναρμόδιος του Ρ.Ι.Κ. ότι παρεμβαίνουν τα κόμματα για να εμποδίζουν τη σωστή μετάδοση ειδήσεων από το Ρ.Ι.Κ., όταν τόσο μεγάλα θέματα δεν συζητούνται στο Ρ.Ι.Κ., δε συζητούνται από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, δε διαδραματίζει το ρόλο, όχι μόνο το σωστό, αλλά ρόλο ύπαρξης μέσων μαζικής επικοινωνίας. Και ξεκίνησε η συζήτηση την περασμένη Πέμπτη σ'αυτό το Σώμα, ενεγράφη τέτοιας μεγάλης σημασίας θέμα και μίλησε ο εισηγητής ο κ. Γαλανός, για να αναφέρει το βράδυ η τηλεόραση ότι ομίλησε ο κ. Γαλανός, σαν να μη ξέρουμε ότι μιλά ο κ. Γαλανός.

(γέλια)

Μιλά, μιλά. Και καλά και πολλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και πολλές φορές παραμιλά μάλιστα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και όμως για το Ρ.Ι.Κ. δεν ήταν αρκετό, για να αναφέρει οτιδήποτε πάνω στο τι μας είπε ο κ. Γαλανός πάνω στο θέμα.

(γέλια)

Κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά η μείωση της σημασίας του θέματος, ο περιορισμός της σημασίας του θέματος είναι τέτοιος που μας δημιουργεί ανησυχίες για τον τρόπο που το αντιμετωπίζει η κυβέρνηση και κατά πόσο έχει συνείδηση για το τι σημαίνει η υποβολή της αίτησης της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. Η υπομονή της συντριπτικής πλειοψηφίας της Βουλής άρχισε να εξαντλείται. Η σημερινή συζήτηση θα πρέπει να καταλήξει σε ψήφιση απόφασης ή πρότασης νόμου που να υποχρεώνει την κυβέρνηση να κάμει την περίφημη και πολυσυζητημένη αίτηση. Δε μπορούμε πια να δεχθούμε οποιαδήποτε άλλη αναβολή, γιατί στο κάτω-κάτω δεν έχουμε κανένα λόγο υπόψη μας που να δικαιολογεί τέτοια αναβολή. Νομίζουμε ότι έχουμε κιόλας καθυστερήσει. Οι συγκλονιστικές ευρωπαϊκές εξελίξεις έχουν μεταθέσει το ενδιαφέρον της Ε.Ο.Κ. στην Κεντρική Ευρώπη, με ανάλογο περιορισμό του ενδιαφέροντος στη Μεσόγειο και ακόμα μεγαλύτερο περιορισμό του ενδιαφέροντος στις τοπικές κρίσεις και περιορισμό του ενδιαφέροντος στο Κυπριακό και περιορισμό του ενδιαφέροντος στη Μέση Ανατολή, γιατί υπάρχουν άλλου είδους εξελίξεις και αφήσαμε όλο αυτό το χρόνο να περνά ανεκμετάλλευτος και να παραμερίζονται θέματα τόσον άμεσης ζωτικής σημασίας για την επιβίωση της Κύπρου.

Θα πρέπει η αίτηση να επισπευσθεί γι'αυτόν ακριβώς το λόγο. Να συνδεθεί η Κύπρος με την ευρύτερη ανακατάταξη των δυνάμεων αυτή την εποχή, με τον τερματισμό του ψυχρού πολέμου. Και δεν αναφέρομαι σε ποια συσχέτιση βρίσκεται το Κυπριακό με αυτή την εξέλιξη, τη διαφοροποίηση των στρατιωτικών συμφωνιών και την ένταξη και τη δυνατότητα της ένταξης της Κύπρου στα πλαίσια των νέων υπό διαμόρφωση αντιλήψεων για την ευρωπαϊκή ασφάλεια. Είναι πια φανερό ότι η Ε.Ο.Κ. θα υποστεί μια σημαντική διεύρυνση μέσα στη δεκαετία του 1990. Αίτηση αυτή την εποχή μας συνδέει με την πορεία για μια ευρύτερη ευρωπαϊκή ενότητα τη στιγμή ακριβώς που η Τουρκία στρέφεται προς σωβινιστικές και επεκτατικές επιλογές και γίνεται συντελεστής διάσπασης μέσα στον ίδιο τον ευρωπαϊκό χώρο. Όταν η Κύπρος συνδεθεί με τη έννοια της ευρωπαϊκής ενότητας, συνδεθεί με τις ευρωπαϊκές εξελίξεις για ενότητα, από τον Ατλαντικό ως τα Ουράλια, τότε θα υποχρεωθεί η Ευρώπη να δει το σύνολο των αποσταθεροποιητικών ενεργειών της Τουρκίας στην Ευρώπη και στην περιοχή. Πέραν της υπόθεσης της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Τούρκων πολιτών, του Αρμένικου και του Κουρδικού προβλήματος, των προβλημάτων που δημιουργεί η Τουρκία στη Γερμανία με τους Τούρκους εργάτες, των προβλημάτων που η Τουρκία δημιουργεί στην Ελλάδα και τη Βουλγαρία με τις Μουσουλμανικές μειονότητες, των προβλημάτων που δημιουργεί η Τουρκία στη Σοβιετική Ένωση με τις δραστηριότητες στο Αζερμπαϊτζάν, θα υπάρξουν και οι σωστές διαστάσεις του τούρκικου πλέον προβλήματος και θα φανεί ότι αυτό που συμβαίνει στην Κύπρο δεν είναι μόνο μια δικοινοτική διαφορά ή κάποια υπόθεση κακοκέφαλων Κυπρίων, αλλά είναι η υπόθεση του τούρκικου επεκτατισμού που ενοχλεί το σύνολο των ευρωπαϊκών εξελίξεων.

Όλα αυτά μαζί φανερώνουν ότι το Κυπριακό δεν είναι τίποτε άλλο παρά μεθόδευση της Άγκυρας για προώθηση των επεκτατικών της φιλοδοξιών. Αν μπορέσουμε να στρέψουμε την Ευρώπη εναντίον των χωριστικών και των σωβινιστικών τάσεων της Τουρκίας σε ένα πλέγμα των σχέσεων της με την Ευρώπη, θα ενισχυθεί η θέση και οι προοπτικές λύσης του Κυπριακού. Αν μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε την αντίθεση της Δύσης έναντι του Μουσουλμανικού φανατισμού, τον οποίο μεθοδικά προωθεί η Τουρκία, ακόμα και μέσα από την Κύπρο, ακόμα και μέσα από το Μπαϊράκ, ακόμα και μέσα από τον Ασίλ Ναδίρ, -εμπορεύεται το μουσουλμανισμό η Τουρκία στην περιοχή, για να αποκτήσει μεγαλύτερη δύναμη και επιρροή- τότε, αν μπορέσουμε να τα κάνουμε όλα αυτά φανερά, θα ανοίξουμε νέες προοπτικές για το ζήτημά μας. Εκτός φυσικά και αν ο τούρκικος μουσουλμανισμός είναι δυτικής έμπνευσης και καθοδήγησης, οπότε αλλάζουν τα πράγματα.

Η αναμέτρησή μας με την Τουρκία θα πρέπει να πάρει νέες μορφές ενταγμένες μέσα στις νέες διαδρομές των θεμελιακών αλλαγών και εξελίξεων που γίνονται γύρω μας. Πέρα από την απλή αντιπαράθεση πάνω σε επίπεδο τοπικό. Οι πιέσεις προς την Τουρκία μπορούν να διασφαλιστούν μέσα από μια σύγκρουση της χώρας με τις ευρωπαϊκές εξελίξεις και τις ευρωπαϊκές φιλοδοξίες στην περιοχή. Μια ενωμένη Ευρώπη δεν μπορεί να δεχθεί μια τούρκικη υπερδύναμη στην περιοχή με επεκτατικές και σωβινιστικές βλέψεις στην περιοχή. Άμεσες πιέσεις από τη Βρετανία ή τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής θα πρέπει να θεωρούνται απίθανες, γιατί εξακολουθούν να συνδέουν βασικά συμφέροντα και σχέδιά τους, σε αυξημένο μάλιστα βαθμό, την ίδια την Τουρκία. Γι'αυτό και ο κ. Λέτσκυ δεν ανησυχεί για την παρουσία του τούρκικου στρατού στην Κύπρο. Ο

κ. Λέτσχυ θέλει τη νομιμοποίηση της παρουσίας του τουρκικού στρατού στην Κύπρο. Βρίσκεται σε αναζήτηση νομικού πλαισίου παρουσίας του κατοχικού στρατού στην Κύπρο. Και δε θα είναι βελτίωση της θέσης της Κύπρου μέσα στην περιοχή και μέσα στην Ευρώπη απλώς η μείωση του κατοχικού στρατού στην Κύπρο. Και κάνει λάθος ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας, όταν δηλώνει στην Ουάσιγκτων ότι απόσυρση μέρους του κατοχικού στρατού από την Κύπρο θα είναι εκδήλωση καλής θέλησης. Πάνω στο θέμα της Αμμοχώστου υπάρχει προϊστορία και γίνεται αποδεκτό και υποστηρίζεται από όλους. Αλλά το να υποστηρίζεται ότι είναι υπόθεση εκδήλωσης καλής θέλησης η απόσυρση έστω και σεβαστού μέρους του τούρκικου κατοχικού στρατού, ενώ η κατοχή διατηρείται και η γραμμή Αττίλα συνεχίζεται, αυτό δεν είναι ούτε Ευρώπη ούτε ευρωπαϊκή ενότητα και το πρόβλημα εξακολουθεί να παραμένει, πιθανόν σε μεγαλύτερη οξύτητα.

Η υποβολή αίτησης ασφαλώς δε λύει το πρόβλημά μας. Είναι όμως φανερό ότι μας δίνει την ευκαιρία, ώστε με κατάλληλους χειρισμούς να εξελιχθεί σε καταλυτικό παράγοντα προς την κατεύθυνση αυτή. Η διαδικασία της ένταξης θα ενεργοποιήσει μηχανισμούς εμπλοκής του ευρωπαϊκού παράγοντα στην ειρηνευτική διαδικασία. Η ιδιότητα του υποψήφιου κράτους-μέλους δημιουργεί μια δυναμική, διαδικαστική και πολιτική, που θα ενισχύσει πρωτοβουλίες από την πλευρά των ευρωπαϊκών κρατών για την επίλυση του προβλήματός μας. Και όταν τελικά προωθηθεί η έννοια της ένταξης της Κύπρου θα γίνει αντιληπτό ότι ευεργετεί τόσο τους Ελληνοκύπριους όσο και τους Τουρκοκύπριους. Το πιθανότερο μάλιστα είναι ότι θα ευεργετήσει τους Τουρκοκύπριους περισσότερο, παρέχοντας σ'αυτούς ασφάλεια και δικαιώματα που σήμερα δεν έχουν. 'Οχι γιατί τους τα αποστερούμε εμείς, αλλά γιατί τους τα αποστερεί ο τούρκικος κατοχικός στρατός, όπως άλλωστε εκδηλώθηκε στις δυο τελευταίες εκλογές, και η καταπίεση των εποίκων που παραβιάζει την πολιτική τους θέληση. Πρόσθετα οι Τουρκοκύπριοι θα παίρνουν ακόμα μεγαλύτερη μερίδα της οικονομικής βοήθειας, ώστε να εξισορροπηθεί η οικονομική ανάπτυξη στον τόπο και να επιτευχθεί η ισόστιμη κατανομή. Θα πρέπει να αναλυθούν όλα αυτά στους Τουρκοκύπριους και θα 'πρεπε να χρησιμοποιηθούν τα μέσα μαζικής επικοινωνίας προς την κατεύθυνση αυτή, ώστε ένα τέτοιο θέμα ευρύτερης πολιτικής να έχει την υποστήριξη των πολιτικών δυνάμεων του σύνοικου στοιχείου. Ιδού στάδιο δόξης λαμπρό πάνω στην έννοια της επαναπροσέγγισης. Να δημιουργήσουμε κοινούς στόχους πέραν των σημερινών αντιθέσεων μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, μέσα σε υπερεθνικά πλαίσια αναζήτησης διεξόδων λύσης του θέματος της κυπριακής ελευθερίας. Μέσα στα πλαίσια μιας κοινής ευρωπαϊκής προσέγγισης μπορεί να οικοδομηθεί μια κοινά αποδεκτή γραμμή για ένα κοινό μέλλον για ολόκληρο τον πληθυσμό Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους. Ο Ντενκτάς προσπαθεί να δημιουργήσει νέα σωβινιστική και εθνικιστική προσέγγιση ότι η ένταξη στην Ε.Ο.Κ. σημαίνει άλλης μορφής ένωση! Αυτό ανακάλυψε ο κ. Ντενκτάς. Αυτό φανερώνει τη σύγχυση και την αδυναμία της θέσης του. 'Ενταξη ακριβώς στην Ε.Ο.Κ. σημαίνει υπερεθνική αντιμετώπιση των προβλημάτων με σωρεία διασφαλίσεων για χάρη κάθε πολίτη και με προστασία των ανθρώπινων του δικαιωμάτων.

Μέσα στα ευρύτερα Ευρωπαϊκά πλαίσια δε χωρούν ούτε σωβινισμοί ούτε χωριστικές τάσεις ούτε ψευδοκράτος ούτε στρατός κατοχής ούτε έποικοι ούτε πειρατική χρήση της Κύπρου από τον Ασίλ Ναδίρ, ούτε εμπόριο με το ψευδοκράτος. Είναι καιρός να οικοδομήσουμε και μια θετική πολιτική τι η Κύπρος

σημαίνει για την Κοινότητα. Η στρατηγική αξία που η Κύπρος έχει δεν είναι μόνο στρατιωτική, αλλά και πολιτική και οικονομική. Βρισκόμαστε στην πιο σημαντική περιοχή της γης και είναι μια ευρωπαϊκή προέκταση σε ένα κόσμο που βράζει και δε φανέρωσε ακόμη προς τα πού θα τραβήξει. Ταυτόχρονα λόγω της αποικιακής της ιστορίας η Κύπρος βρίσκεται σε επαφή με το αδέσμευτο κίνημα και με τις χώρες του Τρίτου Κόσμου.

Όλα αυτά μπορούν να αποτελέσουν συστατικά για μια Ευρωπαϊκή ένταξη. Αντιμετώπιση του Κυπριακού από την Ε.Ο.Κ. και λύση του προβλήματος σημαίνει ειρήνη και τάξη ανάμεσα σε Ευρωπαϊκές χώρες. Και η Κύπρος στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες σημαίνει σίγουρα πολλά για την ίδια, αλλά σημαίνει ταυτόχρονα και προέκταση προς την Ανατολή των δυνατοτήτων της Ευρώπης. Για όλους αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, υποστηρίζουμε ότι αυτή η συζήτηση κάπου θα πρέπει να καταλήξει σε συγκεκριμένο συμπέρασμα και συγκεκριμένη εισήγηση για προώθηση της απόφασης το ταχύτερο δυνατό, γιατί αισθανόμαστε ότι ήδη έχουμε αργήσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού. Ο κ. Πουμπουρής, έχετε ζητήσει το λόγο κ. Πουμπουρή, δε σας είδα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ζήτησα το λόγο από την περασμένη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, μάλιστα, ναι. Ο κ. Πουμπουρής, προηγείται εν πάση περιπτώσει, κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ούτε κι εγώ τον είδα!

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι για πολλοστή φορά που συζητείται το θέμα των σχέσεων της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Τώρα το θέμα εμφανίζεται και συζητείται ως θέμα κωλυσιεργείας της κυβέρνησης να υποβάλει την αίτηση για ένταξη.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς επανειλημμένα έχει εξηγήσει τη θέση της πάνω στο πρόβλημα. Επανειλημμένα έχουμε δηλώσει ότι δε συμφωνούμε με την υποβολή αίτησης και γενικότερα με την ένταξη. Θέλουμε μάλιστα να επαναλάβουμε πως επιδιώκουμε και υποστηρίζουμε την ύπαρξη εμπορικών, οικονομικών και άλλων σχέσεων με την ΕΟΚ πάνω στη βάση της ισοτιμίας και του αμοιβαίου συμφέροντος, όπως πράττουν και πολλές άλλες χώρες με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, διότι πιστεύουμε πως με αυτό τον τρόπο εξυπηρετούνται καλύτερα τα οικονομικά και εθνικά συμφέροντα της πατρίδας μας.

Δεν υποστηρίζουμε τον απομονωτισμό και την αποξένωση της Κύπρου από τις άλλες χώρες. Δεν είμαστε ενάντια στην Ευρώπη και πολύ περισσότερο δεν είμαστε ενάντια στο Κοινό Ευρωπαϊκό Σπίτι, όπως διατείνονται μερικοί. Είμαστε υπέρ του Κοινού Ευρωπαϊκού Σπιτιού, γιατί αυτό επιτάσσουν τα ύψιστα συμφέροντα της ειρήνης και της ασφάλειας των λαών της Ευρώπης, μαζί και του δικού μας λαού.

Υποστηρίζουμε τη νέα σκέψη στις διεθνείς σχέσεις, γιατί συμβάλλει στην αλληλοκατανόηση, στη μείωση του πυρηνικού οπλοστασίου στην Ευρώπη, γιατί προάγει την υπόθεση της ειρήνης και της ασφάλειας των λαών και βοηθά στην ειρηνική επίλυση των διεθνών περιφερειακών προβλημάτων περιλαμβανόμενου και του Κυπριακού.

Στον αγώνα που διεξάγουμε για την επανένωση της Κύπρου και την αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, επιζητούμε την υποστήριξη όλων των χωρών του κόσμου περιλαμβανομένων και των χωρών που είναι μέλη της ΕΟΚ.

Ενώ αυτή είναι η πάγια θέση μας, δε συμφωνούμε για την υποβολή της αίτησης ούτε και με την πλήρη ένταξη. Δε συμμεριζόμαστε την αισιοδοξία που τρέφουν μερικοί πως όταν γίνει η πλήρης ένταξη οι Κύπριοι θα τρώνε με χρυσά κουτάλια. Δε συμφωνούμε ότι θα προκύψουν οικονομικά και κοινωνικά οφέλη για το λαό μας. Διότι πρώτα και κύρια διαβλέπουμε κινδύνους, επειδή θα υπάρξουν δυσμενείς επιπτώσεις πάνω στη βιομηχανία του τόπου από την ελεύθερη και ανεξέλεγκτη διακίνηση αγαθών και κεφαλαίων.

Σε σχέση με αυτό υπενθυμίζω τι είπε ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Ιακώβου, όταν πήγε στις Βρυξέλλες στις αρχές του Μάη. Στη δήλωσή του ο κ. Υπουργός, ενώ διαπίστωνε κάποια αύξηση των εξαγωγών μας σε βιομηχανικά προϊόντα στην ΕΟΚ (αύξηση που ήταν σε βάρος των άλλων ειδών που εξάγουμε σ'αυτές τις χώρες) τόνιζε από την άλλη:

«Δεν πρέπει να παραβλέπουμε τις τεράστιες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι βιομηχανίες μας στην εγχώρια αγορά λόγω του ανταγωνισμού από τη φιλελευθεροποίηση του εμπορίου μας». Αυτός ο ανταγωνισμός, τόνιζε ο κ. Υπουργός, «βαθμιαία θα γίνεται οξύτερος».

Δεν πρέπει λοιπόν να θεωρείται εύκολο ότι θα αντέξει η βιομηχανία μας στο συναγωνισμό των βιομηχανικών κολοσσών της Ευρώπης. Διαβλέπουμε ακόμα κινδύνους από την αυξητική τάση που παρατηρείται στο εμπορικό έλλειμμα με τις χώρες της ΕΟΚ.

Στην ίδια δήλωσή του ο Υπουργός Εξωτερικών ανέφερε ότι από το 1987 μέχρι το 1989, το εμπορικό χάσμα με την ΕΟΚ διευρύνθηκε και έφτασε το 1989 στα £393 εκατομμύρια. Πιο συγκεκριμένα, οι εισαγωγές της Κύπρου από τις χώρες μέλη της ΕΟΚ, αυξήθηκαν από τα £363 εκατομμύρια που ήταν το 1987, σε £574 εκατομμύρια το 1989. Δηλαδή έχουμε μια αύξηση 58%.

Οι εξαγωγές της Κύπρου προς τις χώρες μέλη της ΕΟΚ από £122 εκατομμύρια το 1987, ανήλθαν στα £181 εκατομμύρια το 1989. Δηλαδή αυξήθηκαν κατά 48%.

Έτσι οι ρυθμοί αύξησης των εισαγωγών από τις χώρες της ΕΟΚ, είναι πιο ψηλοί από τους ρυθμούς αύξησης των εξαγωγών μας προς τις χώρες της κοινότητας, γεγονός που δείχνει ότι το εμπορικό έλλειμμα στις συναλλαγές με την ΕΟΚ μεγαλώνει. Το χάσμα διευρύνεται χρόνο με το χρόνο και αυξάνονται οι κίνδυνοι για τις αμοιβαία επωφελείς εμπορικές μας σχέσεις.

Έχουμε σοβαρές έγνοιες από το ότι σε συνθήκες πλήρους ένταξης θα υπάρξει η ελεύθερη και απεριόριστη διακίνηση, εγκατάσταση και απασχόληση προσώπων σε όλες τις χώρες της ΕΟΚ. Εδώ δεν εννοούμε μόνο τους κινδύνους που διατρέχουν οι κατακτήσεις των εργατοϋπαλλήλων από το ότι θα μπορούν να κατακλύζουν την Κύπρο τα εκατομμύρια των ανέργων της ΕΟΚ. Εννοούμε και τα

άλλα στρώματα, τους γιατρούς, τους πολιτικούς μηχανικούς, τους τεχνικούς και γενικά τους ελεύθερους επιχειρηματίες που θα υποστούν τις συνέπειες της ελεύθερης εγκατάστασης και εξάσκησης επαγγέλματος, από συναδέφλους τους των χωρών της ΕΟΚ.

Ανησυχούμε ακόμα από τις συνέπειες που θα προκύψουν για την αγροτική μας οικονομία, όπως είναι οι δυσμενείς επιπτώσεις που θα υπάρξουν στις επιδοτήσεις μερικών αγροτικών κλάδων, όπως και στα συμβούλια εμπορίας μερικών αγροτικών προϊόντων, διότι αυτά θεωρούνται θεσμικά μέτρα που δεν συνάδουν με τα πρότυπα της ΕΟΚ.

Πολλοί Κύπριοι αγρότες δεν είναι πλήρως ενήμεροι για τις συνέπειες που θα προκύψουν για μερικά βασικά αγροτικά μας προϊόντα από τον οξύτατο και άνισο ανταγωνισμό αγροτικών προϊόντων μερικών χωρών της ΕΟΚ.

Το ότι δεν είναι πλήρως ενημερωμένος ο λαός μας για την αγροτική πολιτική της ΕΟΚ, επιβεβαιώνεται και από αυτό που είπε ο Υπουργός Εξωτερικών στην αρμόδια Επιτροπή στις 16 του περασμένου Φλεβάρη. Υποστηρίζοντας ο κ. Υπουργός όπως γίνει η αναγκαία προετοιμασία και μετά να υποβληθεί η αίτηση, είπε: «Όταν ακούσουν ότι στην Κύπρο ελάχιστοι γνωρίζουν τι είναι Κοινή Αγροτική Πολιτική και ποιες είναι οι επιπτώσεις της, θα χαρακτηρίσουν την αίτησή μας σαν μια προχειρότητα και θα απορριφθεί».

Μας ενδιαφέρει ασφαλώς και η διαδικαστική πλευρά του προβλήματος. Και έχουμε την άποψη πως η ΕΟΚ δεν πρόκειται να δεκτεί την Κύπρο ως μέλος ενόσω το Κυπριακό παραμένει άλυτο. Και δεν πρόκειται να εξετάσει αιτήσεις για νέα μέλη πριν το 1993-94. Διερωτώμαστε λοιπόν, γιατί αυτή η βιασύνη για την υποβολή της αίτησης.

Πιο πολύ όμως μας ενδιαφέρει η πολιτική πτυχή του προβλήματος. Ακούσαμε με πολλή προσοχή την επιχειρηματολογία των υποστηρικτών της επίσπευσης της υποβολής αίτησης για ένταξη. Το σκεπτικό αυτής της επιχειρηματολογίας είναι πως, όταν υποβάλουμε την αίτηση, θα δείξουμε τον ευρωπαϊκό μας προσανατολισμό. Και τότε η ΕΟΚ θα κινήσει τους μοχλούς που διαθέτει, για να πιέσει την Τουρκία, θα τους κινήσει για μια σωστή λύση του Κυπριακού. Αυτό είναι το σκεπτικό.

Εδώ θέλω να διευκρινήσω πως και εμείς ζητούμε να κινηθούν οι ισχυροί μοχλοί πίεσης που διαθέτει η ΕΟΚ προς την κατεύθυνση της Τουρκίας για μια σωστή λύση. Αλλά θέλω παράλληλα να υπενθυμίσω πως η Κύπρος από πολλά τώρα χρόνια είναι προσανατολισμένη προς την Ευρώπη. Από τις αρχές του 1970 υπόγραψε τη σύνδεση με την ΕΟΚ και εδώ και τρία χρόνια έχει υπογράψει την τελωνειακή ένωση. Κι όμως σ'όλο αυτό το διάστημα η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα δεν κίνησε τους ισχυρούς μοχλούς που διαθέτει, για να επιτευχθεί σωστή λύση. Δεν κίνησε τους μοχλούς πίεσης που διαθέτει, για να πειστεί η Τουρκία να τερματίσει την κατοχή που αποτελεί και την ουσία του προβλήματός μας.

Δεν μπορούμε επίσης να παραγνωρίσουμε το στοιχείο της αντίφασης που υπάρχει στη στάση ηγετικών δυνάμεων της ΕΟΚ πάνω στην ουσία του Κυπριακού. Ενώ δηλαδή δηλώνουν ότι δεν αναγνωρίζουν το κράτος Ντενκτάς, ενώ δηλώνουν πως μόνο την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας αναγνωρίζουν, οι κυριότερες χώρες της ΕΟΚ έχουν ανοίξει γραφεία στα κατεχόμενα που διεκπεραιώνουν προξενικές, εμπορικές και άλλες υποθέσεις και όπως είναι γνωστό απορροφούν τα προϊόντα του ψευδοκράτους και το στηρίζουν.

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα οι κυβερνήσεις της Αγγλίας, της Δυτικής Γερμανίας και Ολλανδίας, υποστηρίζουν όπως η ΕΟΚ δέχεται τα προϊόντα που συνοδεύονται από φυτοϋγειονομικά πιστοποιητικά των αρχών Ντενκτάς. Είναι λοιπόν αυτό ένδειξη ότι στα πλαίσια της ΕΟΚ θα βρούμε τα εχέγγυα για την ενότητα της Κύπρου; Ότι θα βρούμε τη σωστή λύση του προβλήματός μας;

Άλλο στοιχείο σοβαρής αντίφασης που έπρεπε να προβληματίσει κάποιους είναι αυτό που συζητήσαμε πρόσφατα απ' αυτό το βήμα. Είναι δηλαδή η ενέργεια του ΝΑΤΟ που περιέλαβε και τις κατεχόμενες περιοχές και ειδικά το αεροδρόμιο Λευκονοίκου στους σχεδιασμούς για ασκήσεις του ΝΑΤΟ πάνω σε χάρτη. Το ερώτημα που προκύπτει είναι: Πώς συμβιβάζεται από τη μια οι κυριότερες ευρωπαϊκές χώρες της ΕΟΚ να δηλώνουν ότι δεν αναγνωρίζουν ούτε τη διαίρεση της Κύπρου ούτε το παράνομο «κράτος» Ντενκτάς, και από την άλλη οι ίδιες χώρες με τη νατοϊκή τους ιδιότητα να περιλαμβάνουν τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας στις στρατιωτικές τους ασκήσεις μαζί με την Τουρκία; Δεν είναι αυτό μια ολοφάνερη ενθάρρυνση της Τουρκίας και των διχοτομικών της σχεδίων;

Θα μπορούσαμε, κύριε Πρόεδρε, να παραθέσουμε πολλά άλλα στοιχεία που δείχνουν και επιβεβαιώνουν πως οι ηγετικές δυνάμεις της ΕΟΚ που είναι ταυτόχρονα και δυνάμεις του ΝΑΤΟ, δεν έχουν ουσιαστικά αλλάξει την προηγούμενη γνωστή τους στάση πάνω στην ουσία του Κυπριακού.

Περιοριζόμαστε όμως σ'αυτό και λέμε πως η Κύπρος σαν μια αδέσμευτη χώρα πρέπει να αναζητήσει τη σωστή και δίκαιη λύση του προβλήματός της όχι στα πλαίσια της ΕΟΚ αλλά στα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τις συναντήσεις των δυο υπερδυνάμεων.

Μέσα σ'αυτό το πλαίσιο επιζητούμε τη βοήθεια όλων των χωρών του κόσμου περιλαμβανομένων και των χωρών μελών της ΕΟΚ.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής επί του θέματος;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Επανειλημμένα το θέμα των σχέσεων Κύπρου-ΕΟΚ χαρακτηρίστηκε το σημαντικότερο μετά το πολιτικό μας πρόβλημα. Αυτός ο χαρακτηρισμός ήταν ορθός μέχρι πρότινος. Έχοντας υπόψη τις πρόσφατες εξελίξεις στην ίδια την ΕΟΚ, την ορισμένη διαφοροποίηση των θέσεων της στο Κυπριακό και την επιθυμία της Τουρκίας να ενταχθεί σ' αυτή καθίσταται φανερό πως το θέμα των σχέσεων Κύπρου-ΕΟΚ προσλαμβάνει ένα διαφορετικό χαρακτήρα. Οι σχέσεις Κύπρου-ΕΟΚ καθίστανται σ'ορισμένο βαθμό μέρος της ταχτικής και των διαδικασιών που στοχεύουν στην προώθηση δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού.

Το ΑΔΗΣΟΚ δε διακατέχεται ούτε από ρομαντισμό ούτε από ιδεαλισμό στις προσεγγίσεις του στο θέμα της ΕΟΚ. Δεν εξωραϊζουμε την ΕΟΚ. Διακατεχόμαστε από πολιτικό ρεαλισμό και αντικειμενική εκτίμηση για το ρόλο που είναι δυνατό να διαδραματίσει η ΕΟΚ και η υποβολή αίτησης για ένταξη σ'αυτή στις προσπάθειες για δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Δεν αμφιβάλλουμε πως μέχρι πρόσφατα η πολιτική της ΕΟΚ έναντι του Κυπριακού ήταν κάθε άλλο παρά ικανοποιητική. Ταυτόχρονα διαπιστώνουμε πως πρόσφατα παρατηρείται διαφοροποίηση των θέσεών της στο Κυπριακό. Κλασσικό παράδειγμα το ψήφισμα του Ευρωκοινοβουλίου του περασμένου Μάρτη, μετά το ναυάγιο της συνάντησης Βασιλείου-Ντενκτάς. Επίσης οι θέσεις της αντιπροσωπείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά την πρόσφατη επίσκεψή της στην Κύπρο είναι ενδεικτικές αυτής της διαφοροποίησης.

Με αυτές τις διαπιστώσεις δεν ισχυριζόμαστε πως εξέλιπαν οι δυσκολίες μέσα στην ΕΟΚ για το ρόλο που πρέπει να διαδραματίσει για την κάμψη της τουρκικής αδιαλλαξίας και τη δημιουργία των προϋποθέσεων για διεξαγωγή ουσιαστικού διακοινοτικού διαλόγου. Δυσκολίες υπάρχουν και θα συνεχίσουν να υπάρχουν.

Παρά ταύτα υπάρχει σήμερα προσφορότερο έδαφος μέσα στην ΕΟΚ για να διαδραματίσει ενεργότερο ρόλο προς αυτή την κατεύθυνση. Αυτό το έδαφος είναι καρπός τόσο των διεθνών εξελίξεων όσο και των ενδεδειγμένων χειρισμών από μέρους της κυπριακής πολιτικής ηγεσίας γενικά και ειδικά του Προέδρου Βασιλείου.

Το ερώτημα που προκύπτει υπό το φως αυτών των εξελίξεων, καθώς επίσης και της επιθυμίας της Τουρκίας για ένταξη στην ΕΟΚ, είναι κατά πόσο η υποβολή από μέρους της Κύπρου αίτησης για ένταξη σ'αυτή, θα διαδραματίσει θετικό ρόλο και θα ασκήσει θετική επίδραση στον αγώνα μας για δικαίωση.

Αποτελεί εκτίμηση του ΑΔΗΣΟΚ ότι μέσα στις σημερινές συνθήκες και υπό το φως των διαφαινόμενων προοπτικών, η υποβολή τέτοιας αίτησης είναι δυνατό να αποτελέσει θετικό παράγοντα και να συμβάλει στην ενίσχυση του ενδιαφέροντος της ΕΟΚ για λύση του Κυπριακού. Ως εκ τούτου, η υποβολή αίτησης είναι δυνατό να υποβοηθήσει την ενεργοποίηση της ΕΟΚ για τη δημιουργία των αναγκαίων συνθηκών και προϋποθέσεων για δίκαιη και βιώσιμη λύση.

Κύριε Πρόεδρε,

Η λύση του Κυπριακού αποτελεί τον κύριο και πρωταρχικό στόχο ολόκληρου του Κυπριακού λαού. Δεν αμφιβάλλω πως όλα τα πολιτικά κόμματα της πατρίδας μας υποτάσσουν ή πρέπει να υποτάσσουν όλα τα άλλα στην προώθηση αυτού του στόχου. Για το ΑΔΗΣΟΚ, εν πάση περιπτώσει, αυτό αποτελεί αξίωμα και απαράβατη αρχή. Με αυτό το γνώμονα το ΑΔΗΣΟΚ τάσσεται κατ'αρχήν υπέρ της υποβολής αίτησης για ένταξη στην ΕΟΚ, με την έννοια πως αυτή η θέση υπόκειται σε συζήτηση και έγκριση από το πρώτο συνέδριο του κινήματός μας που θα γίνει τον ερχόμενο μήνα.

Έχοντας υπόψη τη σοβαρότητα του θέματος, καθώς επίσης και την προεκλογική δέσμευση του Προέδρου Βασιλείου, το ΑΔΗΣΟΚ υποστηρίζει την ανάγκη διεξαγωγής δημοψηφίσματος πριν την υποβολή αίτησης, για να διακριβωθεί κατά επίσημο και αδιαμφισβήτητο τρόπο η λαϊκή ετυμηγορία.

Υποστηρίζοντας την ανάγκη υποβολής αίτησης για ένταξη στην ΕΟΚ, διευκρινίζουμε πως αυτό δε σημαίνει σε καμιά περίπτωση υποτίμηση των σχέσεών μας με τις άλλες χώρες. Οι σχέσεις της Κύπρου πρέπει να συνεχίσουν να αναπτύσσονται με τις σοσιαλιστικές, μεσανατολικές και γενικά τις αδέσμευτες χώρες προς αμοιβαίο όφελος.

Θεωρούμε επίσης αναγκαίο να διευκρινίσουμε πως εντασσόμενη η Κύπρος στην ΕΟΚ, το ΑΔΗΣΟΚ, σε συνεργασία με τις άλλες προοδευτικές αριστερές

δυνάμεις της Κύπρου θα ενώσει τις προσπάθειές του με εκείνες των ευρύτερων αριστερών δυνάμεων της ΕΟΚ για μια προοδευτική οικονομικο-κοινωνική ανάπτυξη και πολιτική προς όφελος των εργαζομένων, για τη μεταμόρφωση γενικά της ΕΟΚ σ'ένα προοδευτικό οργανισμό που θα θέτει τα πανανθρώπινα ιδανικά της ειρήνης, της ελευθερίας και της δημοκρατίας, τα συμφέροντα των εργαζομένων και του κοινωνικού συνόλου, πάνω από τα συμφέροντα των μονοπωλίων και πάνω από οποιαδήποτε άλλα ιδιοτελή συμφέροντα.

Επαναλαμβάνω πως δεν είμαστε ρομαντικοί. Πιστεύουμε όμως στη δύναμη των εργαζομένων και των λαών, πιστεύουμε στην εξέλιξη και στην ικανότητα των λαών να πετυχαίνουν μεγαλεπίβολους προοδευτικούς στόχους.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να τεκμηριώσω περισσότερο τη θέση του ΑΔΗΣΟΚ υπέρ της υποβολής αίτησης για ένταξη στην ΕΟΚ. «Τα πάντα ρει» έλεγαν οι αρχαίοι Έλληνες. Σε αυτές τις τρεις λέξεις ενσαρκώνεται το νόημα και η πεμπτουσία της διαλεχτικής. Αλίμονο σε εκείνους που ανεμίζουν τη σημαία της διαλεχτικής, για να καλύψουν υπό τη σκιά της τον πιο στείρο δογματισμό. Η ιστορία προσφέρει τραγικά μαθήματα για τις συνέπειες του δογματισμού και της αποστέωσης. Εμείς δεν αναγράφουμε μόνο στη σημαία μας τη διαλεχτική. Φροντίζουμε αυτή να αποτελεί βίωμα και πολιτική πραχτική μας. Είναι με βάση αυτή την αφετηρία που διαμορφώσαμε τη θετική στάση έναντι της υποβολής αίτησης για ένταξη στην ΕΟΚ.

Αυτό το θέμα το συζητούμε σήμερα, όχι στις δεκαετίες του 1950, 1960 και 1970. Ούτε ακόμα στο πρώτο μισό της δεκαετίας του 1980. Το συζητούμε στο κατώφλι του 21ου αιώνα. Το συζητούμε στο φόντο ραγδαίων διεθνών πολιτικών εξελίξεων. Το συζητούμε μέσα στις συνθήκες που δημιούργησε η περεστρόϊκα και η νέα σκέψη. Το συζητούμε στο φόντο της επαναστατικής αλλαγής στις σχέσεις Σοβιετικής Ένωσης και Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, ευρύτερα των σοσιαλιστικών και καπιταλιστικών χωρών. Το συζητούμε ακόμα στο φόντο των συναντήσεων Γκορμπατσιώφ-Ρήγκαν και Γκορμπατσιώφ-Μπους. Το συζητούμε υπό το φως της Συμφωνίας της Ουάσιγκτων για την εξάλειψη των πυραύλων μέσου και μικρού βεληνεκούς και υπό την επήρρεια της εντελώς πρόσφατης συνάντησης Γκορμπατσιώφ-Μπους και των πολύ θετικών της αποτελεσμάτων.

Αποτελεί κοινή εκτίμηση πως η περίοδος του ψυχρού πολέμου ενταφιάστηκε, πως άνοιξε οριστικά μια νέα περίοδος συνεννόησης και συνεργασίας σε πολλούς τομείς της οικονομικο-κοινωνικής ζωής. Η ένταση, η κούρσα των εξοπλισμών, η αντιπαράθεση, η πολιτική στο χείλος του πολέμου, αντικαθίστανται από την ύφεση, τον αφοπλισμό και τη συνεργασία.

Η υπό ορισμένους όρους εξασφάλιση από τη Σοβιετική Ένωση της ρήτρας του πλέον ευνοούμενου κράτους στις εξαγωγές της στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και η κατ'αρχήν συμφωνία για μείωση των στρατηγικών πυραύλων κατά 30%, η προοπτική της πλήρους εξάλειψης των πυρηνικών όπλων, αποτελούν καθοριστικά γνωρίσματα της εποχής μας, τα οποία κανένας δεν δικαιούται να αγνοεί συζητώντας το θέμα σχέσεων Κύπρου-ΕΟΚ.

Ζούμε σ'ένα κόσμο σαφώς και έντονα διαφορετικό από τον κόσμο που ζούσαμε ακόμα και στις αρχές της δεκαετίας του 1980, ακόμα και μέχρι το 1985, όταν διερχόμασταν την περίοδο του μίνι ψυχρού πολέμου.

Μέσα σ'αυτές τις συνθήκες ο ρόλος της Ευρώπης άλλαξε σημαντικά και θα αλλάξει ακόμα περισσότερο στο μέλλον. Η Ευρώπη στο παρελθόν αποτέλεσε το

λίκνο οξέων διακρατικών αντιπαραθέσεων που οδήγησαν στους δυο παγκόσμιους πολέμους. Τα τελευταία χρόνια η Ευρώπη συνέβαλε ουσιαστικά στη διαμόρφωση του νέου διεθνούς σκηνικού. Η Ευρώπη είναι προορισμένη να συμβάλει ακόμη περισσότερο στο μέλλον, στην πορεία για την ειρήνη και τον αφοπλισμό, για την επικράτηση των πανανθρώπινων αξιών της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, της προόδου και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Η ενωμένη Ευρώπη, το Κοινό Ευρωπαϊκό Σπίτι, αποτελεί σήμερα στόχο και ιδανικό των φιλειρηνικών, δημοκρατικών, προοδευτικών δυνάμεων. Είναι απ'αυτής της άποψης χαρακτηριστικά τα λόγια του Σοβιετικού ηγέτη σύντροφου Γκορμπατσιώφ στο περιοδικό «ΤΙΜΕ» (παραθέτω απόσπασμα):

«Η πορεία της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας ολοκλήρωσης, που ήδη υπόσχεται τόσα πολλά, θα δημιουργήσει σταδιακά ένα νέο οικονομικό περιβάλλον. Πολιτικά εισερχόμαστε ήδη σε μια νέα φάση που θα χαρακτηρίζεται από την εγκαθίδρυση μόνιμων συστημάτων ασφάλειας, αντί του ΝΑΤΟ και του Συμφώνου της Βαρσοβίας.

Προσβλέπω στην Ευρώπη σαν μια ένωση κρατών με κοινά ιδρύματα που θα διασφαλίζουν τη στρατιωτική και περιβαλλοντική ασφάλεια, μαζί με τη συνεργασία στον τομέα της επιστήμης και του πολιτισμού. Κάθε κράτος θα διατηρήσει τον τοπικό και εθνικό του χαρακτήρα και θα έχει το δικαίωμα να προστατεύσει τα ιδιαίτερά του συμφέροντα όχι σε βάρος των άλλων. Τα σύνορα πρέπει να είναι απαραβίαστα, αλλά θα πρέπει επίσης να προσλάβουν μια νέα ποιότητα διαφάνειας, που να επιτρέπει όλων των ειδών συνεργασίες και επικοινωνίες, εφόσον στηρίζεται στη δικαιοσύνη και στον αμοιβαίο σεβασμό.»

Κύριε Πρόεδρε,

Μέσα απ'αυτό το πρίσμα, όσον αφορά την αντίληψη για την ενωμένη Ευρώπη και το παγκόσμιο σύστημα ασφάλειας, πρέπει να αντικριστεί και το θέμα των σχέσεων Κύπρου-ΕΟΚ. Η ΕΟΚ αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα προς την ολοκλήρωση και ενοποίηση της Ευρώπης. Από τη δεκαετία του 1960 και 1970 και ιδιαίτερα στα τελευταία χρόνια, η ΕΟΚ υπέστη ουσιαστική διαφοροποίηση. Αποτελεί παράγοντα προς την ενοποίηση της Ευρώπης και προς την εξασφάλιση ενός διεθνούς συστήματος ασφάλειας.

Με αυτή την αντίληψη συντρέχουν ευρύτεροι λόγοι διεθνούς πολιτικής. Λόγοι που προωθούν τα συμφέροντα της ειρήνης, όπως η Κύπρος συμμετέχει σ'αυτές τις διεργασίες και συνδράμει, όσο μικρή και αν είναι, στην εξασφάλιση ενός διεθνούς συστήματος ασφάλειας και σταθερής ειρήνης. Δεν μπορούμε να είμαστε απομονωμένοι θεατές σ'αυτή την πορεία. Όσο ενεργότερα συμμετέχουμε στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, τόσο περισσότερο θα μπορούμε να συμβάλουμε στην ενοποίηση της Ευρώπης, στο διεθνές σύστημα ασφάλειας, στη διεθνή ειρήνη.

Μιλώντας για τις αλλαγές που συντελούνται διεθνώς και σε σχέση με την ΕΟΚ, είναι αδύνατο να αγνοήσουμε την προσέγγιση σοσιαλιστικών χωρών και ΕΟΚ. Είναι επίσης αδύνατο να αγνοήσουμε τη δεδηλωμένη πρόθεση σοσιαλιστικών χωρών να υποβάλουν αίτηση για πλήρη ένταξη σ'αυτή, όπως και την προοπτική που διανοίγεται σε λίγα χρόνια η ΕΟΚ των δώδεκα να γίνει η ΕΟΚ των εικοσιέξι. Αυτή η προοπτική θέτει κατά ουσιαστικά διαφορετικό τρόπο, όχι μόνο τα πολιτικά, αλλά ακόμα και τα στενά οικονομικά συμφέροντα της Κύπρου. Αυτή η προοπτική υπογραμμίζει την ανάγκη υποβολής αίτησης για ένταξη στην ΕΟΚ.

Κύριε Πρόεδρε,

Στο σκεπτικό του ΑΔΗΣΟΚ για υποστήριξη της υποβολής αυτής της αίτησης διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο και το γεγονός ότι ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη το καθεστώς τελωνειακής ένωσης Κύπρου-ΕΟΚ, με τις γνωστές δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις. Η πορεία της τελωνειακής ένωσης δεν μπορεί να αναστραφεί. Με αυτό το δεδομένο είμαστε υποχρεωμένοι να συγκρίνουμε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της πλήρους ένταξης σε σχέση με την τελωνειακή ένωση.

Αποτελεί διαπίστωση του ΑΔΗΣΟΚ πως οι δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις θα είναι περίπου οι ίδιες στην περίπτωση της πλήρους ένταξης και της τελωνειακής ένωσης. Ταυτόχρονα διαπιστώνουμε πως με την πλήρη ένταξη η Κύπρος αποκτά ορισμένα πλεονεκτήματα έναντι του καθεστώτος της τελωνειακής ένωσης.

Με την πλήρη ένταξη η Κύπρος θα αποκτήσει φωνή; όσο αδύνατη και αν θα είναι, στα διάφορα σώματα της ΕΟΚ, δικαίωμα που δεν έχει υπό καθεστώς τελωνειακής ένωσης.

Με την ένταξη η Κύπρος θα ωφελείται των διάφορων χορηγιών από τον προϋπολογισμό της ΕΟΚ, που επίσης δεν έχει υπό καθεστώς τελωνειακής ένωσης. Είναι χαρακτηριστικό ακόμα ότι σε περίπτωση πλήρους ένταξης, τα διάφορα κοινωνικά ωφελήματα των εργαζομένων της Κύπρου θα εξομοιωθούν με εκείνα των προηγμένων χωρών της ΕΟΚ.

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτοί είναι ορισμένοι βασικοί λόγοι που οδήγησαν το ΑΔΗΣΟΚ στην απόφαση για υποστήριξη της υποβολής αίτησης για ένταξη στην ΕΟΚ.

Όσον αφορά τις εκτιμήσεις άλλων κομμάτων για τον εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας χειρισμό του θέματος, δηλώνουμε πως δεν τις συμμεριζόμαστε. Έχουμε την πεποίθηση πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας χειρίζεται αυτό το θέμα με επίγνωση όλων των δεδομένων και σε μια προσπάθεια να εξασφαλιστούν οι καλύτερες δυνατές ευνοϊκές προϋποθέσεις για την υποβολή της αίτησης. Είναι επίσης η εντύπωσή μας πως ορισμένα κόμματα χειρίζονται το υπό συζήτηση θέμα με γνώμονα κομματικά συμφέροντα. Με αυτό το σκεπτικό το ΑΔΗΣΟΚ δε θα συμφωνούσε με την πρόθεση που εκδηλώθηκε από αυτό το βήμα για ψήφιση νόμου που θα ρυθμίζει τους χειρισμούς του Προέδρου της Δημοκρατίας σ'αυτό το θέμα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πριν κατέλθω από το βήμα, θα αναφερθώ σε ορισμένα σχόλια και τοποθετήσεις από αφορμή την απόφαση του ΑΔΗΣΟΚ για το υπό συζήτηση θέμα.

Κατηγορούμαι προσωπικά, όπως και άλλα στελέχη του ΑΔΗΣΟΚ, για αλλαγή θέσης σ'αυτό το θέμα. Απαντώ με παρρησία: Ναι, διαφοροποίησα τη θέση μου, υπό το φως όλων των δεδομένων που ανέφερα. Δεν είναι διαλεχτικός εκείνος που διατηρεί αναλλοίωτη τη θέση του, όταν οι αντικειμενικές εξελίξεις υποβάλλουν την ανάγκη αλλαγής της. Αυτό δεν είναι τίποτε άλλο από στείρος δογματισμός, που συσσώρευσε τόσα τραγικά δεινά στις σοσιαλιστικές χώρες και γενικά στην ανθρωπότητα. Θέλω προσωπικά να είμαι ξένος στις δογματικές προσεγγίσεις.

Όμως θα ήθελα να ρωτήσω τους κριτές: Μήπως η θέση και η πολιτική της Σοβιετικής Ένωσης έναντι των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας είναι σήμερα η ίδια με εκείνη πριν το 1985;

Είναι μήπως η θέση των χωρών μελών του Συμφώνου Οικονομικής Αλληλοβοήθειας έναντι της ΕΟΚ σήμερα η ίδια όπως πριν δύο, τρία ή πέντε χρόνια; Είναι σήμερα η ίδια η θέση της Τσεχοσλοβακίας, Γιουγκοσλαβίας και Ουγγαρίας, όπως πριν ένα χρόνο; Κι αν όλες αυτές οι χώρες έχουν δικαίωμα και καθήκον να διαφοροποιήσουν τη θέση τους έναντι της ΕΟΚ υπό το φως των νέων δεδομένων, γιατί οι επικριτές για καθαρά κοντόφθαλμους κομματικούς λόγους, θέλουν να στερήσουν από μένα και από άλλους το ίδιο δικαίωμα;

Υπάρχει όμως, κύριε Πρόεδρε, ακόμα ένα αμείλιχτο ερώτημα: Γιατί το ΑΚΕΛ έχει το δικαίωμα να διαφοροποιήσει τη θέση του έναντι στο Φόρο Προστιθέμενης Αξίας μεταξύ Μάρτη και Ιούλη ή στην καλύτερη περίπτωση Νιόβρη 1989 και μάλιστα ακριβώς με τα ίδια δεδομένα, ενώ ο Δίγκλης ή οποιοσδήποτε άλλος δεν έχει δικαίωμα να διαφοροποιήσει τη θέση του έναντι του θέματος της ένταξης της Κύπρου στην ΕΟΚ, έστω και αν άλλαξαν ουσιαστικά οι συνθήκες;

Την απάντηση την αφήνω να τη δώσει ο Κυπριακός λαός.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τη θέση του ΑΔΗΣΟΚ στο υπό συζήτηση θέμα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πάντοτε με συνέπεια υποστήριξε τη σύνδεσή μας με την ΕΟΚ. Με συνέπεια υποστηρίζει τις προσπάθειες για υπογραφή συμφωνίας τελωνειακής ένωσης και εκείνη τη συμφωνία την υπερψήφισε. Σαν πρώτη πολιτική δύναμη πήραμε πρώτοι τη θέση για πλήρη ένταξη και θα κάμουμε οτιδήποτε είναι δυνατό για να κάμψουμε την αρνητική στάση του Προέδρου στο να υποβληθεί αίτηση για πλήρη ένταξη στην Κοινότητα.

Θα 'θελα επίσης να υπογραμμίσω ότι συνεπείς στη θέση μας για σύνδεση και περισσότερο για πλήρη ένταξη στην ΕΟΚ διακηρύξαμε και στο παρελθόν και επιβεβαιώνουμε και τώρα ότι κατ' αρχήν θα υποστηρίξουμε τη νομοθεσία φόρου προστιθέμενης αξίας. Αυτό το θεωρούμε απλή συνέπεια με τη θέση μας.

Οι λόγοι για τους οποίους υποστηρίζουμε την πλήρη ένταξη είναι πάρα πολλοί. Στον οικονομικό τομέα περιορίζομαι να αναφέρω ότι χώρες της ΕΟΚ αποτελούσαν πάντοτε και συνεχίζουν να αποτελούν την παραδοσιακή μας αγορά. Με τη σύνδεσή μας και περισσότερο με την πλήρη ένταξη, θα κρατήσουμε αυτή την αγορά ανοικτή.

Ο συνάδελφος κ. Πουμπουρής πριν λίγο αναφέρθηκε στα προβλήματα που θα έχουν οι αγρότες μας. Δεν αναφέρθηκε όμως ότι 78% των εξαγωγών μας σε γεωργικά προϊόντα απορροφούνται από χώρες της ΕΟΚ. Και ας μας εξηγήσει, αν μείνουμε έξω απ'αυτή την αγορά, πού θα διοχετεύονται το 78% των εξαγωγών μας σε γεωργικά προϊόντα; Διότι μη σύνδεσή μας και μη ένταξή μας σημαίνει να μείνουμε έξω απ' αυτή την αγορά. Πρόσθετα 47% των εκβιομηχανισμένων γεωργικών μας προϊόντων απορροφούνται και αυτά από την ΕΟΚ. Ας μας εξηγήσουν οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ τι συνέπειες θα έχει πάνω στους αγρότες, αν μείνουμε έξω απ' αυτή την παραδοσιακή μας αγορά.

Πιο σοβαρός λόγος, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, που ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστηρίζει την πλήρη ένταξη, είναι τα πολιτικά οφέλη. Η Κύπρος, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, από τότε που υπάρχει ιστορία μέχρι σήμερα, με ελάχιστες εξαιρέσεις βρέθηκε πάντοτε κάτω από την κυριαρχία ή τον αποτελεσματικό έλεγχο της δύναμης εκείνης που έλεγχε την ανατολική Μεσόγειο είτε αυτή η δύναμη ήταν γειτονική είτε γεωγραφικά ήταν απομακρυσμένη αλλά είχε ζωτικά συμφέροντα και τη δύναμη να ελέγχει το χώρο της ανατολικής Μεσογείου. Και σήμερα η Κύπρος βρίσκεται, ένα μεγάλο μέρος του εδάφους της, κάτω από την κατοχή των Τούρκων, μιας μεγάλης χώρας η οποία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο και έχει συμφέροντα στην ανατολική Μεσόγειο.

Επαναλαμβάνω, πάντοτε από τότε που υπάρχει γνωστή ιστορία, η τύχη της Κύπρου ήταν αυτή. Για πρώτη φορά προσφέρεται η δυνατότητα στην Κύπρο να συνδεθεί με τον τεράστιο πολιτικοοικονομικό οργανισμό που λέγεται Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η οποία μπορεί να της δώσει αποτελεσματική προστασία προς τις ορέξεις οποιουδήποτε γείτονα ή απομακρυσμένης δύναμης, η οποία μπορεί να επιβουλεύεται τα εδάφη μας.

Και λέγω ότι είναι σε θέση να προσφέρει, γιατί δεν πρέπει να σταματά η σκέψη μας στο τι είναι σήμερα η Κοινότητα. Η Κοινότητα εξελίσσεται συνεχώς προς περαιτέρω ενοποίηση. Ήδη ο όρος «Οικονομική» έχει αφαιρεθεί. Δε λέγεται Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Ουσιαστικά είναι Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Είναι ξεπερασμένος ο όρος «Οικονομική Κοινότητα». Η οικονομική ένωση ολοκληρώνεται σε ενάμισι χρόνο αλλά παράλληλα με αυτή έχει ήδη διανυθεί αρκετή απόσταση προς την πολιτική ενοποίηση. Και όλα δείχνουν ότι αυτή η πορεία θα συνεχιστεί μέχρις ότου θα μιλούμε για τις Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης. Ήδη στον ευρωπαϊκό χώρο έπαψαν να μιλούν για ομάδα εθνών που αποτελούν την Κοινότητα και μιλούν για ομάδα λαών.

Ο δεύτερος λόγος για τον οποίο υποστηρίζουμε την πλήρη ένταξη είναι γιατί η Κύπρος έχει δεσμούς με την ΕΟΚ. Έχει ιστορικούς δεσμούς, συνδέεται πολιτειακά, έχουμε το ίδιο πολιτικό σύστημα· πλουραλιστική δημοκρατία· έχουμε το ίδιο οικονομικό σύστημα. Συνδέεται πολιτιστικά, αν θέλετε, συνδέεται και θρησκευτικά.

Ένα επιχείρημα το οποίο προβάλλεται για να μην υποβάλουμε τώρα αίτηση για πλήρη ένταξη είναι ότι, εν πάση περιπτώσει, δεν πρόκειται να ασχοληθεί η ΕΟΚ με την αίτησή μας ή θα είναι αρνητική η τοποθέτηση της ΕΟΚ, και μερικοί, για ενίσχυση αυτού του επιχειρήματος, επικαλούνται ότι ενόσω το κυπριακό βρίσκεται σε εκκρεμότητα, δεν πρόκειται να γίνουμε αποδεκτοί στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Μάλιστα επικαλούνται και δηλώσεις επισήμων της Κοινότητας.

Σίγουρα, αν δεν υπήρχε το εθνικό μας πρόβλημα, η πορεία προς ένταξη θα ήταν πιο εύκολη και πιο ομαλή. Είναι πιθανό να υπάρχει μια ομάδα επισήμων ή και κράτη ακόμα της ΕΟΚ τα οποία δε θα ήθελαν να μεταφέρουν μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο το Κυπριακό πρόβλημα. Όμως είναι λάθος να προβάλλεται σαν απόλυτο το επιχείρημα ότι η Κύπρος δε θα γίνει δεκτή στην Κοινότητα. Διότι από την άλλη πλευρά έχει πάρα πολλά θετικά στοιχεία, για να γίνει αποδεκτή η Κύπρος στην Κοινότητα. Πρώτα-πρώτα οι Κύπριοι είναι ευρωπαϊκός λαός με ευρωπαϊκή κουλτούρα. Δεύτερο, είμαστε μικρή χώρα και σαν κοινωνία αλλά περισσότερο σαν οικονομία δεν αναμένεται να επιφέρουμε οποιαδήποτε αναταραχή σε οποιαδήποτε οικονομία άλλης χώρας μέλους της ΕΟΚ.

Τρίτο, πληρούμε τόσο τα πολιτικά όσο και τα οικονομικά κριτήρια και επίπεδα που θέτει η ΕΟΚ τόσο στο πολιτικό όσο και στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Τέταρτο, ήδη έχουμε υπογράψει συμφωνία τελωνειακής ένωσης που είναι ένα πολύ σοβαρό βήμα προς την πλήρη ένταξη.

Πέμπτο και πιο σοβαρό, είναι ο ρόλος που θα μπορεί να διαδραματίσει η Ελλάδα σε περίπτωση που υπάρχει αρνητική στάση από μερικές χώρες της ΕΟΚ έναντι της υποβολής αίτησης για πλήρη ένταξη από την Κύπρο.

Με τις νέες διεθνείς εξελίξεις και άλλες χώρες, πέραν της Αυστρίας, αναμένεται να υποβάλουν αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ. Η Ελλάδα θα είναι σε θέση να σταματήσει οποιαδήποτε διεύρυνση της ΕΟΚ, αν ταυτόχρονα και παράλληλα δεν προχωρεί και η μελέτη της αίτησης της Κύπρου. Θα είναι σε θέση να διαδραματίσει αυτό τον καθοριστικό ρόλο, όταν έλθει η στιγμή. Αλλά για να μπορέσει η Αθήνα να διαδραματίσει αυτό το ρόλο θα πρέπει να υπάρχει η επίσημη αίτηση της Λευκωσίας στο τραπέζι της Κοινότητας. Αν δεν υπάρχει η επίσημη αίτηση, η Αθήνα δεν μπορεί να διαδραματίσει κανένα ρόλο. Είναι γι' αυτό που επιμένουμε ότι έπρεπε να είχε ήδη γίνει η αίτηση.

Ένα επιχείρημα επίσης που προβάλλεται, και στο οποίο αναφέρτηκε και λίγο σήμερα ο κ. Πουμπουρής, είναι ο αδέσμευτος χαρακτήρας της Κύπρου.

Θα υπολόγιζα ότι ακόμα και το ΑΚΕΛ με τις τελευταίες διεθνείς εξελίξεις θα θεωρούσε αυτό το επιχείρημα ξεπερασμένο. Δυστυχώς όμως φαίνεται ότι δεν μπόρεσαν να το ξεπεράσουν.

Εδώ θέλω να αναφέρω ότι δεν έχει καμιά χώρα, και αν υπάρχει παρακαλώ οποιοδήποτε να με διαψεύσει, η οποία θεώρησε την υπογραφή της τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ ότι αλλοιώνει τον αδέσμευτο χαρακτήρα της Κύπρου. Και όταν λέω καμιά χώρα, εννοώ από τους αδέσμευτους. Και δεν έχει καμιά χώρα η οποία βολιδοσκοπήθηκε ότι η Κύπρος θα υποβάλει αίτηση για πλήρη ένταξη και να εκφράσει φόβους ότι με αυτό τον τρόπο η Κύπρος θα μειώσει τον αδέσμευτο χαρακτήρα της. Οι μόνοι που βλέπουν κινδύνους ότι θα αλλοιώσουμε τον αδέσμευτο χαρακτήρα είναι οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ.

Ένα άλλο σημείο στο οποίο θα 'θελα να αναφερθώ είναι αυτό που ανέφερε προηγούμενα ο κ. Πουμπουρής, ότι η υποβολή αίτησης για ένταξη δε θα βοηθήσει καθόλου στην αναβάθμιση του κυπριακού. Και επιπρόσθετα ανέφερε ότι η Κύπρος έχει ήδη σύμβαση τελωνειακής ένωσης με την ΕΟΚ και αυτή δε βοήθησε στην αναβάθμιση του κυπριακού. Είναι λάθος, βοήθησε στην αναβάθμιση του κυπριακού μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο και πολύ περισσότερο θα βοηθήσει η υποβολή αίτησης για πλήρη ένταξη. Είναι πολιτική πράξη και πολιτική ενέργεια σημασίας το να υποβάλει η Κύπρος αίτηση για πλήρη ένταξη. Δείχνει τους μακροπρόθεσμους προσανατολισμούς αυτού του λαού.

Χαίρομαι ιδιαίτερα, διότι επισημοποίησε τη θέση του το ΑΔΗΣΟΚ όσον αφορά την υποβολή αίτησης και θα υπογράμμιζα εδώ ότι η πολιτική σημασία της υποβολής αίτησης θα ήταν ακόμα μεγαλύτερη, αν συμφωνούσε και το ΑΚΕΛ και δίναμε την εικόνα ενωμένης ηγεσίας και λαού, ομόφωνα να κτυπήσουμε την πόρτα της Ευρώπης.

Η υποβολή αίτησης, κύριοι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, θα βοηθήσει ευνοϊκά το εθνικό πρόβλημα. Υπάρχουν οι εξής πιθανότητες και δυνατότητες. Μετά την υποβολή αίτησης πρώτα-πρώτα θα αναβαθμιστεί ακόμα περισσότερο το ενδια-

φέρον της Κοινότητας, το οποίο παρουσιάστηκε πιο αναβαθμισμένο τα τελευταία δυο-τρία χρόνια. Όλο και περισσότερες χώρες της ΕΟΚ συνδέουν οποιαδήποτε αναβάθμιση των σχέσεών τους με την Τουρκία με πρόοδο στο κυπριακό.

Όμως μετά την υποβολή της επίσημης αίτησης για πλήρη ένταξη, μέχρι την πλήρη ένταξη, την υλοποίησή της δηλαδή, υπάρχει ενδεχόμενο να λυθεί το κυπριακό. Πώς θα επενεργήσει η ύπαρξή μας μέσα στην ΕΟΚ, πάνω στη λειτουργία πλέον μιας λύσης;

Όλοι υποστηρίζουμε λύση διαπραγματεύσεων μέσω ειρηνικών συνομιλιών. Πρέπει όλοι να γνωρίζουν ότι όσο ικανούς διαπραγματευτές και αν έχουμε, μια λύση στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων θα διαλαμβάνει αρκετά διαιρετικά στοιχεία. Εδαφικά, διοικητικά, πολιτειακά, οικονομικά και άλλα. Αυτό το γνωρίζουμε όλοι. Ύπαρξή μας μέσα στην ΕΟΚ θα επενεργεί σαν καταλυτική δύναμη πάνω στα διαιρετικά στοιχεία. Θα είναι αδιανόητο για το Λευκωσιάτη να μην μπορεί να μετακινείται ελεύθερα, και θέλω να το πω απλά. Η πτήση Λάρνακα-Παρίσι θα θεωρείται εσωτερική πτήση. Θα μπορεί ο Κύπριος πολίτης να πάει σε όλες της χώρες της Ευρώπης -είναι δώδεκα σήμερα, μπορεί τότε να είναι δεκατέσσερις- χωρίς να εύρει μπροστά του τελωνείο ή αστυνομία να τον ρωτήσει ποιος είναι.

Επαναλαμβάνω ότι θα είναι αδιανόητο για το Λευκωσιάτη να μπορεί να αγοράζει περιουσία στις Βρυξέλλες, στο Παρίσι, στο Λονδίνο, στην Αθήνα, στη Ρώμη και να μη μπορεί να κάμει το ίδιο πράγμα στην Κερύνεια. Θα είναι αδιανόητο για ένα οίκο που κτίζει ξενοδοχεία να μπορεί να κτίζει ξενοδοχείο στην Ισπανία αλλά να μην μπορεί να κτίσει στην Καρπασία. Άρα, αν μέχρι την πλήρη ένταξή μας εξευρεθεί και λύση του κυπριακού, τότε η ύπαρξή μας μέσα στην ΕΟΚ θα επενεργεί αλλιώτικα πάνω σε όλα τα διαιρετικά στοιχεία που τυχόν θα διαλαμβάνει μια λύση. Και αυτοί οι οποίοι θα συντηρούν ή θα προσπαθούν να συντηρούν τα διαιρετικά στοιχεία θα έρχονται σε σύγκρουση πλέον όχι μόνο με τους Ελληνοκυπρίους και με μερίδα των τουρκοκυπρίων, αλλά και με όλο αυτό το οικοδόμημα που λέγεται ευρωπαϊκό πνεύμα.

Η άλλη πιθανότητα είναι να μην εξευρεθεί λύση μέχρι η Κύπρος να γίνει πλήρες μέλος της ΕΟΚ. Τότε πάλι η ύπαρξή μας μέσα στην ΕΟΚ θα επενεργεί θετικά για το κυπριακό.

Πρώτα-πρώτα ύπαρξή μας μέσα στην ΕΟΚ με τη συνεχή ενοποιητική πορεία θα αποτελεί συνεχώς προστατευτική ασπίδα έναντι των περαιτέρω ορέξεων της Τουρκίας. Ήδη αποτελεί και σήμερα.

Δεύτερο, όλο και περισσότεροι Τουρκοκύπριοι θα θέλουν λύση, για να ωφεληθούν και αυτοί άμεσα από το οικοδόμημα της Ευρώπης.

Τρίτο, η Κύπρος θα βρίσκεται μέσα στην ΕΟΚ και η Τουρκία έξω από την ΕΟΚ και να θέλει να μπει στην ΕΟΚ. Και θα χρειάζεται η συγκατάθεση της Κύπρου για να γίνει αποδεκτή η Τουρκία μέσα στην ΕΟΚ.

Και εδώ ήθελα να αναφερθώ στο τελευταίο σημείο στο οποίο αναφέρονται οι πολέμιοι της υποβολής αίτησης για ένταξη, που αφήνουν να νοηθεί ότι, αν μπούμε στην ΕΟΚ, λίγο-πολύ θα μας φαν τα μεγάλα ψάρια που λέγονται Γερμανία, Αγγλία, Γαλλία ή και Ιταλία.

Σίγουρα, είναι μεγαλύτερες χώρες και είναι φυσικό να ασκούν περισσότερη βασική επιρροή. Δεν υπάρχει αμφιβολία, είναι φυσικός νόμος αυτός.

Όμως θα αναφερθώ στα τρία βασικά συλλογικά σώματα που υπάρχουν στην Κοινότητα, για να φανεί ότι αυτοί οι μεγάλοι εκπροσωπούνται δυσμενώς στα συλλογικά αυτά σώματα.

Ένα από τα σώματα είναι η Επιτροπή. Η Επιτροπή έχει 17 ψήφους. Οι πέντε χώρες, Γαλλία, Ιταλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία και Ισπανία έχουν από δυο ψήφους. Οι υπόλοιπες επτά χώρες, Βέλγιο, Ελλάδα, Ολλανδία, Πορτογαλλία, Δανία, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο έχουν από μια ψήφο.

Δε νομίζω να υπάρχει κανένας που να υποστηρίζει στα σοβαρά εδώ ότι οι μεγάλοι αδικούν τους μικρούς όσον αφορά τη σύσταση της Επιτροπής.

Το Συμβούλιο των Υπουργών έχει 76 ψήφους. Εδώ η Γαλλία, η Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γερμανία έχουν από δέκα ψήφους. Η Ισπανία έχει οκτώ ψήφους. Βέλγιο, Ελλάδα, Ολλανδία, Πορτογαλλία έχουν από πέντε ψήφους. Δανία, Ιρλανδία έχουν από τρεις ψήφους και το Λουξεμβούργο έχει δυο ψήφους.

Και σ' αυτή την περίπτωση οι μεγάλοι εκπροσωπούνται δυσμενώς στο Συμβούλιο των Υπουργών.

Αλλά θέλω να διευκρινίσω ότι αυτό το σώμα, και όχι μόνο αυτό το σώμα αλλά όλες οι σοβαρές αποφάσεις της Κοινότητας παίρνονται ομόφωνα. Δηλαδή και μια μικρή χώρα να διαφωνήσει δεν μπορεί να παρθεί απόφαση.

Το Συμβούλιο των Υπουργών πάνω σε δευτερευούσης σημασίας θέματα αποφασίζει με πλειοψηφία. Αλλά ποια πλειοψηφία; Ποιοτική πλειοψηφία και από τους 76 ψήφους απαιτούνται 54, για να επιτευχθεί ποιοτική πλειοψηφία.

Άρα και να σμίξουν οι πέντε μεγάλοι, Γαλλία, Ιταλία, Ην. Βασίλειο, Γερμανία, που έχουν από δέκα ψήφους, σημαίνει 40 ψήφους, και η Ισπανία οκτώ ψήφους, γίνονται 48, δεν μπορούν να εξασφαλίσουν πλειοψηφία μέσα στο Συμβούλιο των Υπουργών. Για να εξασφαλιστεί πλειοψηφία, είναι, επαναλαμβάνω, ποιοτική πλειοψηφία, η οποία από τους 76 ψήφους απαιτεί 54 ψήφους. Αν αυτό θεωρείται ότι οι μικροί μέσα στην ΕΟΚ είναι εύκολη λεία στα δόντια των μεγάλων, τότε δεν ξέρω, ίσως να μη σκεφτόμαστε με τον ίδιο τρόπο.

Το τρίτο συλλογικό σώμα της Κοινότητας είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο του οποίου οι εξουσίες, θέλω να διευκρινίσω ότι είναι πολύ περιορισμένες. Η μεγαλύτερη δύναμη κατά κάποιο τρόπο που βρίσκεται στο Σώμα αυτό είναι η έγκριση των προϋπολογισμών της Κοινότητας. Σ' αυτό το Κοινοβούλιο υπάρχουν 518 ψήφοι. Γερμανία, Ιταλία, Ην. Βασίλειο, Γαλλία έχουν από 81 έδρες. Η Ισπανία έχει 60 έδρες, η Ολλανδία 25 έδρες, Ελλάδα, Βέλγιο, Πορτογαλλία 24 έδρες, Δανία 16, Ιρλανδία 15 και Λουξεμβούργο 6 έδρες. Είναι γεγονός ότι εδώ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καταβλήθηκε προσπάθεια περίπου η αντιπροσώπευση να είναι κοντά στην πληθυσμιακή αναλογία. Όμως, και αξίζει να σημειωθεί εδώ, ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν παρουσιάζεται να ψηφίζει χώρα με χώρα. Δεν ψηφίζει Γερμανία και Γαλλία, δεν ψηφίζει Γαλλία και Αγγλία, ψηφίζουν σοσιαλιστές με συντηρητικούς, φιλελεύθεροι με χριστιανοδημοκράτες και γίνονται ιδεολογικοί συνδυασμοί και όχι συνδυασμοί μεγάλων και μικρών χωρών.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και θα 'θελα πάλι να υπογραμμίσω ότι ως κόμμα θα κάμουμε ότι είναι δυνατό, θα αναλάβουμε πρωτοβουλίες και θα συνεργαστούμε με άλλες πολιτικές δυνάμεις, για να ασκηθεί η πολιτική επιρροή που χρειάζεται πάνω στην κυβέρνηση, να υποβάλει το συντομότερο αίτηση για πλήρη ένταξη. Πιστεύουμε ότι ήδη έπρεπε να είχε υποβληθεί.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ιεροδιακόνου ο Βουλευτής κ. Κυριάκος Χρίστου αντικατέστησε τον Προεδρεύοντα της Βουλής κ. Γ. Λαδά στην έδρα του).

(ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ)

(Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ)

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Θα περίμενα πως το πολύ καλό παράδειγμα του προλαλήσαντος, του συνάδελφου Λεόντιου Ιεροδιακόνου, ότι συγκεκριμένα η πτήση Λάρνακα - Παρίσι θα θεωρείται εσωτερική πτήση, θα προεκτεινόταν έτσι που να διαλαμβάνει πως η μετάβαση του Λευκωσιάτη από τα ανατολικά κράσπεδα της οδού Πριάμου στα δυτικά, θα θεωρείται μετάβαση στο εξωτερικό!

Χαιρόμαστε φυσικά, έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, γιατί η σοφή αρχαιοελληνική ρήση, η ρήση του Ηράκλειτου συγκεκριμένα πως «τα πάντα ρει» που αποτέλεσε το κεντρικό σημείο αναφοράς μας στην τελευταία αγόρευση για το θέμα της ΕΟΚ, όταν υπήρξε η σχετική αντιπαλότητα, έγινε το κεντρομόλο σημείο της αναφοράς ενός έντιμου -όπως αποδεικνύεται από τη στάση τη σημερινή και προηγούμενες ασφαλώς- συνάδελφου, του Παύλου Δίγκλη, που με εντιμότητα, παρησία και σαφήνεια διακήρυξε τις θέσεις του κόμματός του, του ΑΔΗΣΟΚ στην προκείμενη περίπτωση. Και λυπούμαστε, γιατί ένα άλλο κόμμα εξακολουθεί να παραμένει εγκλωβισμένο στις αρχικές του θέσεις, εξακολουθεί να παραμένει αμετάθετο στις θέσεις του όσον αφορά την άρνησή του να δώσει το στίγμα και το φως, όπως το τόνισαν άλλοι συνάδελφοι και συγκεκριμένα ο Λεόντιος Ιεροδιακόνου, για συναινετική υποβολή της αίτησης ένταξης στην ΕΟΚ, με αποτέλεσμα να υπάρχει η γνωστή ανελαστική τοποθέτηση και φοβία εκ μέρους του Προέδρου για προώθηση του όλου θέματος στην ΕΟΚ.

Έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, η κυπριακή τραγωδία, με σενάριο και σκηνικό κομμένο στα αχνάρια της αρχαιοελληνικής τραγωδίας, συνεχίζεται με φορτισμό και επίταση με πρωταγωνιστές τώρα στο θέμα της ΕΟΚ τους δικούς μας άπειρους και άπραγους -μονολότι σε άλλα πολυπράγμονες- των πολιτικών πραγμάτων αλλά και βιαστών της εκπεφρασμένης λαϊκής βούλησης, όπως τόσο εύστοχα επεσήμανε την περασμένη Πέμπτη ο συνάδελφος Γαλανός, με την άρνησή τους να προωθήσουν την παλλαϊκή απαίτηση για άμεση υποβολή αίτησης ένταξης της Κύπρου στην ΕΟΚ. Και είναι προς τιμή του Δημοκρατικού Κόμματος και του κοινοβουλευτικού του εκπροσώπου που επανέφερε επί τάπητος το νευραλγικό και ζωτικό για την επιβίωση την ίδια και την αυθυπαρξία -εθνολογική και βιολογική- της Κύπρου, τούτο θέμα.

Φίλοι κύριοι συνάδελφοι, δε θα σταθώ στα όσα σωστά και αποφθεγματικά διακήρυξε, από τούτο δω το βήμα την περασμένη Πέμπτη, ο συνάδελφος Γαλανός. Θα προσπαθήσω απλά να κωδικοποιήσω μερικές, και δικές μας αλλά και άλλων συνεργατών και φίλων, επανειλημμένα εκπεφρασμένες θέσεις στο θέμα της ΕΟΚ.

Η εμπειρία προηγούμενων διευρύνσεων κατέδειξε πως οι διαδικασίες που ακολουθούν την αίτηση ένταξης διαρκούν μέχρι και μια δεκαετία. Επομένως, η τελική ένταξη συνιστά μακροχρόνιο ενδεχόμενο, που δε συσχετίζεται άμεσα με τους χειρισμούς επίλυσης του κυπριακού ζητήματος, παρά τη σπουδαιότητά της, για τις τελικές διευθετήσεις, αν και όταν υπάρξει λύση του προβλήματος. Αντίθετα οι διαδικασίες που θα ακολουθήσουν την αίτηση ένταξης της Κύπρου προσκτούν ιδιαίτερη σπουδαιότητα και συνδέονται πλήρως με τις προσπάθειες και τους χειρισμούς επίλυσης του κυπριακού ζητήματος.

Αυτή η διάσταση, θα πρέπει να τονιστεί, είναι παράγοντας που δεν έχει την ίδια σημασία σε περιπτώσεις άλλων συνηθισμένων αιτήσεων ένταξης. Και η διάσταση αυτή δεν έχει δυστυχώς γίνει πλήρως κατανοητή, είτε κάποιοι δε θέλησαν να γίνει πλήρως κατανοητή, ιδιαίτερα στην Κύπρο αλλά και κατ' επέκταση στην Ελλάδα.

Εξάλλου η ιδιομορφία που υπεισέρχεται, αναφέρεται στην εξαντικειμένου μεγάλη σημασία της πολιτικής πλευράς -που τόνισαν και άλλοι συνάδελφοι- της κυπριακής ένταξης. Βέβαια, κάθε ένταξη στην ΕΟΚ ενέχει τόσο οικονομική, όσο και πολιτική σημασία. Όμως τα υπαρξιακά προβλήματα της Κύπρου προσδίδουν στην πολιτική πτυχή τεράστια σημασία. Μια απλή σήμανση των επιχειρημάτων υπέρ και κατά της ένταξης, φανερώνει πως το ζήτημα είναι πρωταρχικά πολιτικό, σχετιζόμενο άμεσα, όχι μονάχα με την επίλυση του κυπριακού προβλήματος, αλλά όπως πιο πριν τόνισα με τη βιολογική και εθνολογική αυθυπαρξία του Κυπριακού Ελληνισμού.

Έχουμε και άλλοτε τονίσει, κι εμείς αλλά και πλείστοι όσοι άλλοτε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, πως στην πορεία προς οικονομική και πολιτική ολοκλήρωση που άρχισε στη δεκαετία του 1950, το κοινοτικό σύστημα εξελίσσεται και μεταλλάσσεται μέσα από ένα πολύπλοκο και πολυσύνθετο πλέγμα συμφερόντων, ισορροπιών και συνεχών διπραγματεύσεων, σε όλα τα επίπεδα και για όλα τα προβλήματα που αφορούν τις λειτουργίες και το μέλλον της Κοινότητας. Σ' αυτό το πλαίσιο είναι φυσικό να αναπτύσσεται κάποιου είδους επιφυλακτικότητα, όταν ανακύπτει θέμα διεύρυνσης.

Γιατί η εισδοχή ενός νέου κράτους προκαλεί αναπόφευκτα διαταραχή των λεπτών πολιτικών και οικονομικών ισορροπιών που συνθέτουν το κοινοτικό σύστημα και δημιουργεί την ανάγκη θεσμικών και άλλων ανακατατάξεων. Επιπλέον, δυνατό να θίγονται τα οικονομικά συμφέροντα επί μέρους ομάδων και κρατών μελών, ανάλογα με την περίπτωση.

Τέλος, αλλά όχι το τελευταίο, κάθε διεύρυνση περικλείει τον κίνδυνο εκφυλισμού της διαδικασίας ολοκλήρωσης (αύξηση της ετερογένειας, χαλάρωση της συνεκτικότητας και επίταση των δυσκολιών που προκύπτουν από τη θεσμική και πολιτική πολυπλοκότητα της διαδικασία λήψεως αποφάσεων). Είναι ακριβώς γι' αυτούς και για άλλους λόγους που παραδοσιακά το ενδεχόμενο κάθε νέας διεύρυνσης αντιμετωπίζεται με απροθυμία, επιφυλακτικότητα και όχι σπάνια με κάποια, αν θέλετε, μειωπική πολιτική προοπτική.

Όσοι είναι εξοικειωμένοι με την ευρωπαϊκή πολιτική γνωρίζουν πως οι αξιωματούχοι που εμπλέκονται στις διαδικασίες λήψεως αποφάσεων της Κοινότητας είναι συνήθως και απρόθυμοι και κουρασμένοι να αποδεχθούν ιδέες οι οποίες θα περιπλέξουν ακόμη περισσότερο μια ήδη πολύ περίπλοκη κατάσταση πραγμάτων του κοινοτικού θεσμικού πλαισίου. Είναι πολύ σύνηθες φαινόμενο να συναντά κανείς αξιωματούχους της Κοινότητας, εξαντλημένους από ατέρμονες και ατελεύτητες ενδοκοινοτικές διαπραγματεύσεις, απρόθυμους να αντιληφθούν, να κατανοήσουν ή να συμφωνήσουν στα αιτήματα τρίτων χωρών, πολύ περισσότερο στο αίτημα μιας τρίτης χώρας για πλήρη ένταξη, θέμα με οικονομικές και πολιτικές διαστάσεις που ξεπερνούν τις αρμοδιότητες ενός ατόμου ή ακόμη ενός θεσμού.

Παραταύτα, γίνονται διευρύνσεις και θα συνεχίσουν να γίνονται στο μέλλον, ανεξάρτητα του κατά πόσο και πώς αυτό επηρεάζει την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

'Ομως είναι σαφές πως η κυπριακή πολιτική ηγεσία δεν μπόρεσε ή δε θέλησε, όπως πολύ εύστοχα, επανατονίζω, τόνισε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος κύριος Γαλανός, την περασμένη Πέμπτη, να αντιληφθεί τους παράγοντες που υπεισέρχονται σε κάθε διεύρυνση και τη λογική που κρύβεται πίσω από τη στάση προσώπων, θεσμών και χωρών.

'Ετσι δεν έχουμε παρά να αναφερθούμε σε πρόσφατη -στις 30 του Οκτώβρη του 1989- δημόσια ομιλία του Κύπριου Υπουργού Εξωτερικών, ο οποίος προσπαθώντας να επεξηγήσει την καθυστέρηση υποβολής αίτησης από την Κυπριακή Κυβέρνηση, χρησιμοποίησε μεταξύ άλλων το επιχείρημα πως δεν είναι ελκυστικό για τα μέλη της Κοινότητας το ενδεχόμενο ανάμειξής τους σε ένα πρόβλημα όπως το Κυπριακό.

Αν αυτά ή παρόμοια ήταν τα κριτήρια στη λήψη αποφάσεων από την Κυπριακή Κυβέρνηση, η ανάλυση θα μας οδηγήσει όπως γίνεται αντιληπτό, σε πολύ ενδιαφέροντα συμπεράσματα όσον αφορά το κυπριακό πολιτικό σύστημα.

Συνεχίζοντας, όσον αφορά την προβληματική της διεύρυνσης, επισημαίνεται επίσης ότι η στάση προσώπων, θεσμών και χωρών καθορίζεται από τις διαδικασίες που καθιερωμένα ακολουθούνται στην πορεία διαμόρφωσης συλλογικής σκέψης και θέσης πάνω σε συγκεκριμένα προβλήματα. Για το κοινοτικό σύστημα, όσον αφορά το θέμα της ένταξης ενός νέου μέλους, υπάρχει ένας και μόνος τρόπος διαμόρφωσης της συνισταμένης των χιλιάδων επιμέρους απόψεων: η υποβολή αίτησης ένταξης από την ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα και καμιά άλλη διαδικασία.

Δηλαδή αν και όταν η πολιτική διαδικασία από μέρους της ηγεσίας της ενδιαφερόμενης τρίτης χώρας αποφασίσει πως η ένταξη αποτελεί επιθυμητό στόχο, τότε ανεξάρτητα κι ανεπηρέαστα, υποβάλλει αίτηση ένταξης ωθώντας έτσι προς ενεργοποίηση τους μοχλούς και τους μηχανισμούς μελέτης, διαπραγμάτευσης και λήψεως αποφάσεων του κοινοτικού χώρου. Οι διαδικασίες και οι διεργασίες που αρχίζουν σαν αποτέλεσμα της υποβολής της αίτησης, είναι μακρόχρονες πολυεπίπεδες, και αστάθμητες, στο βαθμό που διαχρονικά αλλάζουν τόσο τα συμφέροντα των κρατών μελών και του υποψήφιου μέλους όσο και οι πολιτικές και οικονομικές ισορροπίες που συνθέτουν το κοινοτικό και ευρωπαϊκό πολιτικό σύστημα. Επίσης κάτι πολύ σημαντικό: Αλλάζουν πρόσωπα και κυβερνήσεις και αυτό πρέπει να είναι υπόψη της Κυπριακής Κυβέρνησης.

Μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα αυτό που μετρά και που έχει σημασία δεν είναι η συγκυριακή άποψη ή θέση ενός προσώπου, ενός θεσμού ή μιας κυβέρνησης, της Θάτσερ, ή οποιουδήποτε άλλου, αλλά τα αποτελέσματα των διεργασιών και διαβουλεύσεων, όπως συσσωρεύονται κατά τη διάρκεια της μακρόχρονης δυναμικής διαδικασίας που ακολουθεί την υποβολή της αίτησης ένταξης.

Μεταξύ άλλων αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει μελέτη, διαπραγμάτευση, ανάλυση, δημόσια συζήτηση του επίμαχου θέματος, καταλήγοντας έτσι σταδιακά και μακροπρόθεσμα στη διαμόρφωση συλλογικής σκέψης και θέσης. Εξάλλου κατά τη διάρκεια αυτών των μακρόχρονων διαδικασιών δημιουργούνται αναρίθμητες διασυνδέσεις μεταξύ συμφερόντων, πολλά από τα οποία δε σχετίζονται μεταξύ τους, και σε θέματα που είτε δεν ανακύπτουν στο στάδιο της υποβολής αίτησης είτε εξελίσσονται διαχρονικά.

Συμπεραίνεται έτσι πως, αν και όταν, μια ευρωπαϊκή χώρα αποφασίσει να επιδιώξει ένταξη στην ΕΟΚ, είναι λανθασμένο και σε βάρος των καλώς νοούμενων ευρωπαϊκών συμφερόντων, η αποθάρρυνση υποβολής αίτησης. Κάθε υποψηφιό-

τητα, για να καταλήξει σε ένταξη, περνά μέσα από την προαναφερθείσα μακρόχρονη, δυναμική και πολυδιάστατη διαδικασία μελέτης, συζήτησης, διαπραγμάτευσης και διερεύνησης των δεδομένων. Θετικές ή αρνητικές θέσεις που εκφράζονται πριν την υποβολή μιας αίτησης ένταξης είναι επιπόλαιες, επιδερμικές, εφήμερες, μη στηριζόμενες σε ορθολογιστικά ή αντικειμενικά κριτήρια, που εκφράζουν τη στιγμιαία, ρηχή, αντίληψη ενός προσώπου ή μιας ομάδας προσώπων, ή ακόμα μιας ολόκληρης κυβέρνησης.

Γιατί κανείς δεν είναι σε θέση να γνωρίζει όλες τις πτυχές που υπεισέρχονται σε μια διερεύνηση, παρά μονάχα μετά την κατάθεση του αιτήματος αίτησης ένταξης, την σε βάθος και πλάτος εξέτασή του, και του σταθμίσματός του σε συνάρτηση με τα ρευστά και μόνιμα συμφέροντα και στόχους, διαδικασία που συμπεριλαμβάνει τόσο επίσημες όσο και ανεπίσημες διαπραγματεύσεις ενδοκοινοτικά και με την υποψήφια τρίτη χώρα.

Εξυπακούεται από τα προαναφερθέντα, ότι είναι προς το συμφέρον του τρίτου κράτους, που επιδιώκει ένταξη στην ΕΟΚ, να παρακάμψει τυχόν αρνητικές παραινέσεις και να ζητήσει την ενεργοποίηση των καθιερωμένων διαδικασιών. Θα μπορούσαμε επίσης να ισχυριστούμε ότι μακροχρόνια είναι προς το συμφέρον της Κοινότητας να ανταποκρίνεται θετικά στα αιτήματα χωρών οι οποίες προσδοκούν στενότερες σχέσεις ή και ένταξή τους στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Στην περίπτωση εκδηλωμένης πρόθεσης πλήρους ένταξης, ο μόνος σοβαρός τρόπος εμβάθυνσης των ζητημάτων που υπεισέρχονται είναι η μελέτη της αίτησης ένταξης στα πλαίσια των καθιερωμένων θεσμικών και πολιτικών διαδικασιών. Εξέταση παρελθουσών περιπτώσεων όπως για παράδειγμα της ελληνικής υποψηφιότητας, έδειξε ότι η ηγεσία παρέκαμψε πολιτικά κοντόφθαλμες αρνητικές παραινέσεις και προτροπές για αναβολή αίτησης ένταξης. Το ίδιο συνέβη και με την Τουρκία και με την Αυστρία.

Η περίπτωση της Κύπρου αποτελεί μια πολύ ενδιαφέρουσα περίπτωση στο βαθμό που μας βοηθά να φθάσουμε σε πολύ χρήσιμα συμπεράσματα για τις πολιτικές διαδικασίες στην Κύπρο και την Κοινότητα. Είναι επίσης πολύ ενδιαφέρουσα περίπτωση στο βαθμό που η αποδοχή των παραινέσεων για μη υποβολή αίτησης μέχρι στιγμής, δυνατό να έχει τεράστιες επιπτώσεις στην εξωτερική πολιτική της χώρας και την επίλυση του κυπριακού ζητήματος.

Η προβληματική γύρω από το θέμα τις διεύρυνσης επηρεάζεται και από μια μεγάλη ομάδα ενδογενών και εξωγενών παραγόντων. Οι ενδογενείς παράγοντες αναφέρονται κυρίως στη μεγάλη προσπάθεια που αναλήφθηκε το 1985 για ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς μέχρι το 1992 και οι εξωγενείς στις απροσδόκητες ανακατατάξεις του 1989 στην Ανατολική Ευρώπη και ιδιαίτερα στην Ανατολική Γερμανία. Θα μπορούσαμε, μάλιστα, να καθορίσουμε την περίοδο 1975 - 85 σαν περίοδο διεύρυνσης με την ένταξη Ελλάδας, Ισπανίας και Πορτογαλλίας και την περίοδο 1985 - 1995 σαν περίοδο εμβάθυνσης. Η διαδικασία ολοκλήρωσης που άρχισε το 1985 με την Ενιαία Πράξη, αποδέσμευσε μια οικονομική πολιτική και άρχισε περαιτέρω η ολοκλήρωση, που πολλοί διερωτούνταν για το πού θα οδηγούσε τελικά.

Η δυναμική που δημιούργησαν οι στόχοι και τα οράματα του 1992, συνδυασμένη με πρωτοβουλίες ανδρών όπως του Delors, για οικονομική και νομισματική ενοποίηση, έθεσαν επί τάπητος τα παραδοσιακά θεσμικά και πολιτικά ζητήματα που υπεισέρχονται στην πορεία προς την οικονομική και

πολιτική ολοκλήρωση. Μέχρι το 1989 πάντως, όλα έδειχαν πως υπήρχαν ευνοϊκές πολιτικές συγκυρίες και επαρκής συλλογική πολιτική βούληση για περαιτέρω εμβάθυνση της ολοκλήρωσης.

Στα πλαίσια αυτών των ενδοκοινοτικών εξελίξεων, ήταν φυσικό να υποβαθμιστεί το ενδεχόμενο μιας τρίτης διεύρυνσης μέχρι το 1992 και να δοθεί προτεραιότητα στην επίτευξη των στόχων, που είτε τέθηκαν το 1985, είτε ανέκυπταν στην πορεία. Οι προσπάθειες ορισμένων κύκλων να αποθαρρύνουν όσες περισσότερες χώρες μπορούσαν από το να υποβάλουν αίτηση ένταξης, εντάσσεται στη λογική της προαναφερθείσας συγκυρίας πραγμάτων. Σ' αυτό το σημείο είναι λογικό και σκόπιμο να γίνουν κάποιες επισημάνσεις.

Πρώτο, άλλο η αίτηση ένταξης μιας χώρας στην ΕΟΚ και άλλο η μελέτη και η διαπραγμάτευση. Από πρακτικής πλευράς, ακόμη και αν κάποια χώρα υπέβαλλε αίτηση στα 1986-90, δεν υπήρχαν χρονικά περιθώρια συμπλήρωσης των διαδικασιών μέχρι το 1992. Αναφέρεται συναφώς, πως η μελέτη διαρκεί συνήθως 3 - 5 χρόνια και η διαπραγμάτευση 3 - 6 χρόνια (στην περίπτωση της Ισπανίας κράτησε 8 χρόνια). Επομένως η μελέτη μιας αίτησης που θα υποβαλλόταν το 1988 ή το 1989 θα ολοκληρωνόταν το 1992 μέχρι το 1994, μετά δηλαδή την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς του 1992.

Στη συνέχεια οι διαπραγματεύσεις μπορεί να κρατούσαν μέχρι και το 2000. Επομένως είναι ανυπόστατο και γελοίο να συγχύζεται το 1992 με την υποβολή μιας αίτησης ένταξης, απλούστατα γιατί ούτε η μελέτη θα ολοκληρωνόταν μέχρι το 1992, ούτε και βέβαια θα άρχιζαν οι διαπραγματεύσεις πριν την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. Περίεργα στην Κύπρο υπήρξαν δεκάδες επίσημες δηλώσεις και ίσως εκατοντάδες άρθρα, που φθάνοντας μέχρι σημείου διαστρέβλωσης των θέσεων ευρωπαίων ηγετών, υποστήριζαν πως η Κοινότητα δε θα μελετήσει και δε θα εξετάσει ή ακόμα και δε θα δεχθεί αίτηση ένταξης πριν το 1992.

Πρόσθετα υπάρχει θέμα ορθής αντίληψης των θεσμικών και πολιτικών διαδικασιών και διεργασιών του ευρωπαϊκού πολιτικού συστήματος. Άλλο οι δηλώσεις των ατόμων, άλλο οι θέσεις ενός θεσμού ή ομάδας αξιωματούχων, άλλο οι θέσεις ή απόψεις εθνικών ομάδων, άλλο οι τοποθετήσεις ενός ηγέτη (πολλές φορές υποβολιμαίες για να επηρεασθούν οι ενδιαφερόμενοι προς την επιθυμητή κατάσταση), άλλο οι τοποθετήσεις μιας κυβέρνησης ενός κράτους μέλους, άλλο οι αναλύσεις και πληροφορίες του τύπου (πολλές φορές μυθιστορηματικές), άλλο οι απόψεις ενδιαφερόμενων ομάδων πίεσης και άλλο τέλος η οποιαδήποτε κοινοτική συλλογική τοποθέτηση.

Στην πορεία προς την υιοθέτηση μιας συλλογικής κοινοτικής απόφασης και θέσης, πορεία που θα μπορούσε να κρατήσει από μερικές βδομάδες μέχρι και πολλά χρόνια, εκφράζονται και ρίχνονται στην πολιτική αρένα της Ευρώπης αναρίθμητες απόψεις, οι οποίες μάλιστα χαρακτηρίζονται από ρευστότητα και προσαρμοστικότητα προς τις διακυμάνσεις συμφερόντων και πολιτικο-οικονομικών ισορροπιών.

Με κανένα τρόπο δεν μπορεί να προδικασθεί ποια τελικά άποψη θα επικρατήσει και ποια απόφαση θα ληφθεί μετά από πολλούς μήνες ή και πολλά χρόνια, κρίνοντας από αρχικές απόψεις και τοποθετήσεις των αναρίθμητων θεσμών, ομάδων και προσώπων που συμμετέχουν στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και στις Βρυξέλλες.

Επισημαίνεται συγκεκριμένα πως στη διαδικασία λήψης απόφασης, που επαναλαμβάνουμε διαρκεί μέχρι και πολλά χρόνια ανάλογα με το θέμα, γίνονται βολιδοσκοπήσεις των ενδιαφερομένων, διεξάγονται σκληρές ενδοτμηματικές συζητήσεις, ακολουθούν προτάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής, εκφράζονται οι θέσεις του Ευρωκοινοβουλίου και πάμπολλων άλλων αρμόδιων ενδιαφερομένων, οι προτάσεις στη συνέχεια συζητούνται στα όργανα του Συμβουλίου Υπουργών και δυνατό να επανέλθουν στην Εκτελεστική Επιτροπή για αλλαγή τους, επανέρχονται στο Συμβούλιο όπου συνεχίζεται σκληρή διαπραγμάτευση μεταξύ οικονομικών και πολιτικών συμφερόντων και, αν υπάρχει σύγκλιση και ισορροπία, λαμβάνεται συλλογική κοινοτική απόφαση, η οποία είναι η μόνη που εκφράζει τον οργανισμό που λέγεται ΕΟΚ.

Στο μεσοδιάστημα ή ακόμη αν όχι κυρίως πριν κινηθεί οποιαδήποτε διαδικασία, οι ενδιαφερόμενοι, με δηλώσεις και επαφές τους, ρίχνουν δοκιμαστικά μπαλόνια, επιχειρούν να πείσουν ή να υποβάλουν τις απόψεις τους με δηλώσεις ή συνομιλίες, και οι διάφορες ομάδες πίεσης αγωνίζονται να συνυπολογισθούν οι δικές τους απόψεις και τα συμφέροντα στις συντρέχουσες διεργασίες και διαδικασίες.

Για να αναφέρουμε ένα πολύ μικρό και ίσως όχι πλήρως αντιπροσωπευτικό παράδειγμα: Ακούστηκαν εδώ και αρκετά χρόνια πολλές απόψεις για τη μελλοντική αρχιτεκτονική και διαστρωμάτωση του ευρωπαϊκού χώρου ενόψει εξελίξεων εντός και εκτός της Κοινότητας. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι ιδέες του Γκορμπατσώφ για Κοινό Ευρωπαϊκό Σπίτι, του Μιττεράν για Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία και του Ντελόρ για Ευρώπη των ομόκεντρων κύκλων.

Οι ιδέες αυτές όμως, που ρίχτηκαν πρόσφατα στην πολιτική αρένα της Ευρώπης, εκφράζουν μεν εθνικές και προσωπικές εγκεφαλικές συλλήψεις αυτών που τις παρουσίασαν, δεν έχουν όμως συγκροτημένο εννοιολογικό περιεχόμενο, και αποσκοπούν στην ώθηση των ευρωπαϊκών εξελίξεων προς κατευθύνσεις που συμφέρουν αυτούς που τις εξέφρασαν ή των συμφερόντων που εκπροσωπούν.

Τέτοιες ιδέες, συχνότατες στην ιστορία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, είναι κατά το πλείστον εξωπραγματικά οράματα του απώτερου ή ακόμη και του μη προβλεπτού μέλλοντος, χρήσιμες αφ εαυτών σαν εθνικές ή προσωπικές εισροές στη δυναμική και πολυδιάσταση διαδικασία διαμόρφωσης και λήψης αποφάσεων στον ευρωπαϊκό χώρο. Διαχρονικά όμως αυτές οι ιδέες, οι απόψεις και εισηγήσεις, μεταλλάσσονται ανάλογα με τις εξελίξεις, πολλές φορές εγκαταλείπονται ή παραμένουν στο χρονοντούλαπο της ιστορίας, άλλες φορές υιοθετούνται μερικώς, και τις πιο πολλές φορές χρησιμεύουν σαν εκβιαστική δαμόκλειος σπάθη στο σκληρό διακρατικό παζάρι συμφερόντων.

Τα πιο κάτω παραδείγματα είναι ενδεικτικά:

Ο Ντε Γκωλ μιλούσε συχνά για την Ευρώπη από τον Ατλαντικό μέχρι τα Ουράλια αποσκοπώντας κυρίως στο να αμφισβητήσει τη Σοβιετική επιρροή στην Ανατολική Ευρώπη και ακόμη στο να αμφισβητήσει το Σοβιετικό Κράτος αυτό καθαυτό. Ο Ντε Γκωλ μιλούσε επίσης για την Ευρώπη των πατρίδων, σαν μια μόνιμη αντισταθμιστική γαλλική διεκδίκηση απέναντι στις πιέσεις άλλων Ευρωπαίων που πρόσβλεπαν και επεδίωκαν την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γαλλία και Γερμανία στη δεκαετία του 1970 χρησιμοποίησαν τον όρο της Ευρώπης των δύο ταχυτήτων σαν μοχλό πίεσης προς κράτη που ήταν απρόθυμα να ακολουθήσουν τους υπόλοιπους στην ενοποιητική πορεία. Παρόμοια, στα 1984 ο Πρόεδρος Μιττεράν μίλησε για μεταβλητή γεωμετρική Ευρώπη, για να αντιμετωπίσει τις αγγλικές φυγόκεντρες τάσεις.

Οι προαναφερθείσες ιδέες Ντελόρ για τους ομόκεντρους κύκλους που έγιναν πολύ δημοφιλείς στις αναλύσεις τον τελευταίο καιρό, αποβλέπουν, κατά τη γμώμη μας, στο να αποπροσανατολίσουν τρίτες χώρες που ενδεχομένως επιθυμούν πλήρη ένταξη, ωθώντας τελικά προς διεργασίες και διαπραγματεύσεις που θα παράξουν πλέγμα συνδεσιακών σχέσεων με τις χώρες του περίγυρου της Κοινότητας, οι οποίες θα αφήνουν όσο το δυνατό ανέπαφο το νομικό και θεσμικό κεκτημένο της ΕΟΚ, όπως διαμορφώνεται στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Αυτή η προσπάθεια ίσως να είναι αποτελεσματική με ορισμένες χώρες, με άλλες όμως ίσως όχι.

Η θέση μας αυτή στηριζόμενη σε δημόσιες δηλώσεις, στοιχειοθέτησε και τεκμηρίωσε την άποψη πως η κυπριακή πολιτική ηγεσία, παρά τις παροτρύνσεις και συμβουλές των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών της Ελλάδας, παρασύρθηκε και παγιδεύτηκε από ορισμένους κύκλους της Κοινότητας στο να μην υποβάλει αίτηση ένταξης το 1988 και το 1989, εισπράττοντας την κάλπικη υπόσχεση διαμόρφωσης ειδικής σχέσης Κύπρου - ΕΟΚ, η μορφή και ο χαρακτήρας της οποίας υποτίθεται ότι θα βρίσκεται μεταξύ πλήρους ένταξης και Τελωνειακής Ένωσης.

Όμως οι αλλαγές στην Ανατολική Ευρώπη και ιδιαίτερα στην Ανατολική Γερμανία άλλαξαν πολλούς από τους παράγοντες που συνθέτουν το πρόβλημα της διεύρυνσης και εμβάθυνσης της ΕΟΚ. Επιπλέον δεν θα ήταν υπερβολή αν ισχυριζόμασταν πως οι αλλαγές στην Ανατολική Ευρώπη και την ΕΣΣΔ επηρεάζουν θεμελιακά το υπόβαθρο και τους προσανατολισμούς του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

Στο μεταπολεμικό γεωστρατηγικό πλαίσιο της Ευρώπης και του κόσμου, από την εποχή του Σχεδίου Μάρσαλ, η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση θεωρήθηκε από πολλούς σαν η διαδικασία μέσω της οποίας οι δυτικές δυνάμεις εξασφαλίζουν την οικονομική και κοινωνική ευημερία της Δυτικής Ευρώπης και διασφαλίζουν μια πολιτική συγκροτημένη και οικονομικά οργανωμένη ομαδοποίηση κρατών απέναντι στις έκδηλες σοβιετικές τάσεις.

Παρά την ύπαρξη πάμπολλων άλλων παραγόντων που έπαιξαν ρόλο στην εγκαθίδρυση, ανάπτυξη και σταθεροποίηση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, υπέβοσκε πάντοτε το προαναφερθέν στοιχείο Ατλαντισμού, που πήγαζε από τις αδήριτες γεωστρατηγικές συνθήκες της μεταπολεμικής όμως περιόδου. Μπαίνοντας όμως στη δεκαετία του 1990, διαγράφεται σαφώς το ενδεχόμενο αποδυνάμωσης αυτού του κριτηρίου με αναπόφευκτες επιπτώσεις στις σχέσεις Αμερικής -Ευρώπης, Ευρώπης - Ανατολικής Ευρώπης και στους γενικότερους προσανατολισμούς της Κοινότητας.

Πρόσθετα, ομάδα κριτηρίων, παράγωγο των αλλαγών του 1989, σχετίζονται με το γερμανικό ζήτημα. Επειδή δεν είναι του παρόντος, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να αναλύσουμε αυτό το μεγάλο θέμα, αναφέρουμε απλά πως η δημιουργία της ΕΟΚ, μεταξύ πολλών άλλων, στηρίχθηκε σε ορισμένες λεπτές οικονομικές και πολιτικές ισορροπίες που αφορούν τη θέση της Γερμανίας στο ευρωπαϊκό πολιτικό σύστημα. Στον οικονομικό τομέα οι διευρύνσεις και οι διευθετήσεις, όπως αντικατοπτρίζονται στις δομές και τη φιλοσοφία της ΕΟΚ, ευνοούσαν τη Γαλλία στο γεωργικό τομέα και τη Γερμανία στο βιομηχανικό.

Στον αμυντικό τομέα, οι προσανατολισμοί μιας υπερεθνικά ελεγχόμενης γερμανικής δύναμης καθορίζονταν αφενός μεν με τη συμμετοχή της στο ΝΑΤΟ, αφετέρου δε με τη δέσμευση της χώρας αυτής να μην αποκτήσει πυρηνικά όπλα.

Επιπλέον, η διαίρεση του γερμανικού έθνους σε δύο κράτη, δημιουργούσε μεγάλους περιορισμούς τόσο στις σχέσεις των Γερμανών με την ανατολή όσο και με τη δύση. Αυτή η κατάσταση πραγμάτων, παρά τα κροκοδείλια δάκρυα, κάποιων ικανοποιούσε και ανατολικούς και δυτικούς.

Δηλαδή ένα πλέγμα διευθετήσεων, άλλες de facto και άλλες de jure, περιόριζαν και καθόριζαν το ρόλο του γερμανικού γίγαντα στο κέντρο της Ευρώπης. Η προοπτική ένταξης της Ανατολικής Γερμανίας στην ΕΟΚ, μέσω ενοποιήσεως, ανακατατάσσει, κατονομάζει ισορροπίες και συμφέροντα και δημιουργεί ανάγκες επαναπροσδιορισμού θεμελιωδών παραγόντων που συνθέτουν το ευρωπαϊκό και κοινοτικό πολιτικό και οικονομικό οικοδόμημα.

Μια τρίτη διάσταση των αλλαγών του 1989 αναφέρεται στην αποδέσμευση των υπόλοιπων χωρών της Ανατολικής Ευρώπης και την τάση πολλών απ' αυτές είτε να επιζητήσουν ένταξη στην ΕΟΚ, είτε στενότερες σχέσεις. Παράλληλα κάποιες χώρες προσεγγίζουν την Κοινότητα σε μια προσπάθεια να διασφαλίσουν τα συμφέροντά τους ενόψει της ενιαίας αγοράς του 1992, της οικονομικής και νομισματικής ενοποίησης και του ενδεχομένου διεύρυνσης που διαγράφεται στον ορίζοντα της δεκαετίας του 1990.

Επομένως όσον αφορά τη διεύρυνση της ΕΟΚ, ήδη άρχισαν σημαντικές διεργασίες και διαπραγματεύσεις σε όλα τα επίπεδα. Σύντομα μάλιστα θα διαγραφεί στον ορίζοντα η μορφή, ο χαρακτήρας και οι δομές τόσο της Κοινότητας του μέλλοντος, όσο και του ευρύτερου ευρωπαϊκού χώρου. Στην επιδίωξη των στόχων τους στον τομέα αυτό, η κάθε ευρωπαϊκή χώρα, μεθοδεύει τη συμμετοχή της στις παρούσες και στις μελλοντικές εξελίξεις, με πολιτικές επιλογές που συνάδουν με τη γεωπολιτική της θέση, τις οικονομικές της δομές, την πολιτική της ιστορία και τη συμμετοχή της σε συλλογικά όργανα και οργανισμούς.

Τονίζουμε πως δεν έχει μεγάλη σημασία για το θέμα μας, ότι άλλες είναι οι πολιτικές επιλογές και η θέση στη μελλοντική Ευρώπη της Γιουγκοσλαβίας και άλλες μιας χώρας μέλους της ΕΣΕΖ, άλλες της ουδέτερης και ιδιόμορφης Ελβετίας εντός αυτής της κίνησης, άλλες της Τουρκίας, άλλες της αδέσμευτης και της μικροσκοπικής Μάλτας, άλλες της ιδιόμορφης Φινλανδίας, άλλες της ουδέτερης Αυστρίας, άλλες της σκανδιναυικής και ανεπτυγμένης Νορβηγίας, και άλλες τέλος θα μπορούσαν να είναι οι πολιτικές επιλογές απέναντι στην Ευρώπη της Κυπριακής Δημοκρατίας, με δεδομένες τις διασυνδέσεις της, την Τελωνειακή Ένωση, την ιστορία της και το άλυτο εθνικό πρόβλημά της.

Όπως σκιαγραφώντας θα αναφέρουμε πιο κάτω, οι καθοριστικοί παράγοντες που έπαιξαν -και σ' ένα βαθμό ακόμη παίζουν- ρόλο στην προβληματική των σχέσεων Κύπρου - ΕΟΚ κατά τη διάρκεια της περιόδου 1987 - 90, είναι το άλυτο πρόβλημα που δημιούργησε η τουρκική πολιτική και εισβολή του 1974, η γεωγραφική θέση της Κύπρου, η τουρκική πολιτική απέναντι στην Κυπριακή Δημοκρατία, οι παραδοσιακές σχέσεις του Κυπριακού και Ελληνικού κράτους και τέλος η ύπαρξη ευρωπαϊκού συμφέροντος -όπως επανειλημμένα διακηρύσσεται- να αναπτυχθεί η πολιτική και εξωτερική ταυτότητα της Κοινότητας.

Εξυπακούεται πως η θέση μας θεωρεί σαν δεδομένη την ευρωπαϊκή επιλογή της Κυπριακής Δημοκρατίας, παρά τις αντιρρήσεις μιας συγκεκριμένης πολιτικής παράταξης στην Κύπρο, και το λέμε αυτό με πόνο ψυχής.

Τελειώνοντας με το θέμα της κοινοτικής συγκυρίας όσον αφορά τη διεύρυνση, συνοψίζουμε λέγοντας ότι το Ευρωπαϊκό πολιτικό σύστημα βρίσκεται σε μια

πρωτοφανή πορεία ανάπτυξης, ανακατάταξης, διαπραγμάτευσης και επαναδιορισμού των θεμελιωδών συνθετικών του στοιχείων. Καθοριστικό ρόλο παίζουν οι ενδογενείς παράγοντες που πηγάζουν από την πορεία προς την ενιαία αγορά και την οικονομική και νομισματική ενοποίηση, και οι εξωγενείς παράγοντες που σχετίζονται με τις πάσης φύσεως αλλαγές στον περίγυρο της Κοινότητας και στο διεθνές σύστημα γενικότερα.

Η δυναμική, πολυεπίπεδη και πολυδιάστατη διαπραγμάτευση που ήδη άρχισε και συνεχώς αναπτύσσεται διαμορφώνει τη μελλοντική πολιτική φυσιογνωμία του ευρωπαϊκού χώρου, αρθρώνει το εύρος, το βάθος και τη διστρωμάτωση της μελλοντικής Ευρωπαϊκής Κοινότητας και προσδιορίζει τις σχέσεις των χωρών του κοινοτικού περίγυρου με τη μελλοντική ΕΟΚ.

Η κάθε μια, όπως είπαμε, από τις ευρωπαϊκές χώρες επιδιώκει τους στόχους της με πολιτικές επιλογές που αντανακλούν τη θέση της στο διεθνές θεσμικό πλέγμα, την ιστορική της πορεία, τις πολιτικο-οικονομικές της ιδιομορφίες, τη γεωγραφική της θέση και τους γενικότερους πολιτικούς και κοινωνικούς της προσανατολισμούς.

Με τον 'Αλφα ή τον Βήτα τρόπο, πάντως η Κοινότητα για όλες τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, εξελίσσεται σε πόλο έλξης και χώρο αναφοράς, όπως επανειλημμένα τονίσαμε εμείς του ΔΗ.ΚΟ. και άλλοι, άλλων κομμάτων από αυτό το Βήμα.

Θα αναφερθούμε σε μερικές πιθανές πτυχές που σχετίζονται με την ένταξη στην ΕΟΚ σαν μακροχρόνια επιλογή του Κυπριακού κράτους. Κατ' αρχάς η ένταξη στην ΕΟΚ είναι θεμελιακή εξωτερική επιλογή με σαφή και συγκροτημένο κοινωνικό και πολιτικό προσανατολισμό. Πρόσθετα, δεδομένης της μορφής και του χαρακτήρα της Κοινότητας, η ένταξη διασφαλίζει την ανάπτυξη πολιτικών επιλογών εντός του ευρωπαϊκού χώρου που αντανακλούν τις ιδιαίτερες παραδοσιακές ευαισθησίες και εμπειρίες του Κυπριακού κράτους. Επιπλέον παρά το ότι η ένταξη αναπόφευκτα δημιουργεί την ανάγκη προσαρμογής στις πολιτικές τάσεις και συγκλίσεις που αναπτύσσονται στην Κοινότητα, η μορφή και ο χαρακτήρας της ΕΟΚ αφήνει μεγάλα περιθώρια διατήρησης ευαισθησιών και παραδοσιακών εξωτερικών διασυνδέσεων.

Αυτό είναι αποδεδειγμένο από τη συμμετοχή της ουδέτερης Ιρλανδίας, τις πολιτικές επιλογές της Γαλλίας και της Αγγλίας, τους σκανδιναβικούς προσανατολισμούς της Δανίας, τις μεσογειακές ευαισθησίες της Ιταλίας και της Ελλάδας και τις πολιτικές της Ομοσπονδιακής Γερμανίας (τόσο σε σχέση με την «οστπολιτικ» όσο και σε σχέση με τη Γερμανική ενοποίηση).

Τέλος, μια πιθανή μελλοντική διεύρυνση προς χώρες όπως η Αυστρία και η Μάλτα, θα πρέπει να εμπεδώσει ακόμη περισσότερο το υφιστάμενο, τόσο ιδιόμορφο όσο και παράδοξο φαινόμενο της ταυτόχρονης συνύπαρξης πολιτικής σύγκλισης και πλουραλισμού στις εξωτερικές επιλογές και ευαισθησίες του κάθε κράτους μέλους.

Η δεύτερη πτυχή αναφέρεται στην ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ σαν διεθνοπολιτικής επιλογής και σχετίζεται με την αναγκαιότητα συμμετοχής του Κυπριακού κράτους στη διεθνή οικονομική και πολιτική ζωή μέσω ενός συνεχώς αναπτυσσόμενου συστήματος περιφερειακών οργανισμών, πολιτικού και οικονομικού χαρακτήρα. Αυτή η αναγκαιότητα αφορά τόσο τις εξωτερικές εμπορικές ή οικονομικές σχέσεις, όσο και τη θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πλέγμα των παγκόσμιων και περιφερειακών γεωπολιτικών ισορροπιών.

Η τρίτη θέση, σχετιζόμενη με τη μόλις προαναφερθείσα πτυχή της ένταξης, αναφέρεται στη σκοπιμότητα μιας μόνιμης διεθνοπολιτικής ταύτισης της Κυπριακής Δημοκρατίας με έναν ευημερούντα, σταθερό, ισχυρό και δημοκρατικό χώρο, τον ευρωπαϊκό, που θωρακίζει ενάντια στους κινδύνους που ανακύπτουν από κλυδωνισμούς του παγκόσμιου και περιφερειακού συστήματος διακρατικών ισορροπιών.

Οι επιθετικές και επεκτατικές τάσεις στον άμεσο περίγυρο της Κύπρου, όπως απέδειξαν οι εμπειρίες της μετα-ανεξαρτησιακής περιόδου, καθιστούν τη σκοπιμότητα αυτή ακόμη πιο επιτακτική. Εξυπακούεται πως η απόλυτη διασφάλιση και θωράκιση ενός κράτους δεν υπήρξε και ούτε θα υπάρξει ίσως στην ιστορία των διακρατικών σχέσεων. Αυτό για το οποίο αναφερόμαστε είναι η μεθόδευση της συμμετοχής μας στη διεθνή σκηνή με πολιτικές που αυξάνουν την ασφάλειά μας σαν Κύπρου και ελαχιστοποιούν τους ενδεχόμενους κινδύνους.

Η τέταρτη και πέμπτη πτυχή αφορά τη βιωσιμότητα της τελικής λύσης του κυπριακού ζητήματος και την εξεύρεση διεξόδων όσον αφορά το εθνικό πρόβλημα της χώρας μας. Η ένταξη, σαν στρατηγική επιλογή, θα συμβάλει, όπως είπαμε πολλές φορές, πάνω σε μακροχρόνια βάση στη βιωσιμότητα, σταθερότητα και λειτουργικότητα των συνταγματικών και διεθνοπολιτικών διευθετήσεων που θα προκύψουν από μια ενδεχόμενη λύση.

Βασική αρχή της «Ευρωπαϊκής Ιδέας» και των θεσμών που λίγο πολύ την εκφράζουν, έγκειται στη δημιουργία διακρατικών και κοινωνικοπολιτικών δομών και θεσμών, η ύπαρξη και ανάπτυξη των οποίων επιτρέπει την αρμονική και ειρηνική συνύπαρξη διαφορετικών εθνοτήτων μέσα σε συνθήκες πολιτικής και οικονομικής ελευθερίας.

Για τον ίδιο ακριβώς λόγο, ενσωμάτωση της Κύπρου στην ευρωπαϊκή ενοποιητική διαδικασία, θα μπορούσε να αποτελέσει και τη μόνιμη λύση του εθνικού προβλήματος. Και οι δύο εθνότητες της Κύπρου, χωρίς να εγκαταλείψουν την εθνική, και το τονίζω αυτό, και πολιτιστική τους ταυτότητα, θα ενταχθούν μόνιμα σε μια διαδικασία που πρεσβεύει και αποσκοπεί στην καταπολέμηση του σωβινισμού κάθε μορφής, ενώ ταυτόχρονα σέβεται και προστατεύει τον πολιτισμό του καθενός.

Θα αναφερθούμε τώρα σε ελάχιστες πτυχές που σχετίζονται με την ένταξη της Κύπρου στην ΕΟΚ σαν βραχυχρόνια και μεσοπρόθεσμη επιλογή. Αν καθορίσουμε τον όρο βραχυχρόνια, την περίοδο δύο με πέντε χρόνια και μεσοπρόθεσμα τα έξι με δέκα χρόνια, τότε, ουσιαστικά, μιλάμε για τις θεσμικές και πολιτικές πτυχές που αφορούν την αίτηση ένταξης, παρά την τελική ένταξη, ενδεχόμενο το οποίο βρίσκεται στον ορίζοντα των δέκα με δεκαπέντε χρόνων.

Δηλαδή, αναφερόμαστε στη σημασία της υποβολής αίτησης ένταξης, στη μορφή και χαρακτήρα των διαδικασιών και διεργασιών που αναπτύσσονται σαν αποτέλεσμα της υποβολής αίτησης και τις προοπτικές των διαπραγματεύσεων. Κυρίως όμως η σημασία της υποβολής αίτησης και των διεργασιών που αναπτύσσονται, σχετίζονται άμεσα με τις συνομιλίες -όχι με τη λύση- τις συνομιλίες επίλυσης του κυπριακού ζητήματος και τον πιθανό ρόλο της Ευρώπης.

Αρχίζοντας από την πρώτη πτυχή το ρόλο της ΕΟΚ σαν διεθνούς οργανισμού, το Κυπριακό παρέχει μοναδική ευκαιρία να αναπτυχθεί η διεθνοπολιτική ταυτότητα της ΕΟΚ, επιθυμία που καθημερινά διακηρύσσεται στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Επιπλέον, ο θετικός ρόλος στην επίλυση του κυπριακού προβλήματος συμβάλλει στη βελτίωση των διακρατικών σχέσεων στον άμεσο γεωπολιτικό περίγυρο της Κοινότητας.

Εξάλλου το κυπριακό ζήτημα είναι ζωτικό θέμα ενός πλήρους κράτους μέλους, της Ελλάδας και των δύο συνδεδεμένων υποψήφιων μελών, της Κύπρου και της Τουρκίας. Βέβαια, δεν αναμένουμε από αξιωματούχους που ασχολούνται με τεχνοκρατικά θέματα να αντιληφθούν πλήρως τη σημασία της πτυχής αυτής. Θεωρούμε όμως τις διεργασίες που ακολουθούν την αίτηση της ένταξης σαν καταλυτικό παράγοντα διεύρυνσης, διεκδίκησης και διαμόρφωσης της συλλογικής κοινοτικής θέσης και σκέψης.

Ακόμα και τα πιο ψηλά πολιτικά στελέχη των κρατών μελών της Κοινότητας είναι αδύνατο να συνειδοποιήσουν και να διαμορφώσουν θέση και σκέψη που να καλύπτει όλες τις πτυχές μιας διεύρυνσης πριν την υποβολή αίτησης ένταξης. Κι αυτό θα συμβεί μόνο όταν υποβληθεί το αίτημα, όταν καλλιεργηθούν οι απόψεις όλων των ενδιαφερομένων και όταν περάσουν μέσα από τις συμπληγάδες της μελέτης, της ανάλυσης, της διαπραγμάτευσης, των διαβουλεύσεων και αναπτυχθεί στις εθνικές και υπερεθνικές υπηρεσίες, ώστε να υποβληθούν ώριμες θέσεις και σενάρια στα ανώτατα πολιτικά στελέχη.

Η άποψη ότι πρέπει να προετοιμαστεί μια ένταξη πριν υποβληθεί η αίτηση, είτε λέγεται από κοινοτικούς παράγοντες είτε από Κύπριους πολιτικούς, είτε από τον ίδιο ακόμα τον Πρόεδρο του κράτους, πιστεύουμε πως είναι ισχυρισμός έωλος, επικίνδυνος, που άθελα ή σκόπιμα αγνοεί καθιερωμένες διαδικασίες και κριτήρια που διέπουν κάθε υποψηφιότητα για ένταξη στην ΕΟΚ.

Είναι σαν να βάζουμε την άμαξα μπροστά από το άλογο, για να το χρησιμοποιήσουμε σα δικαιολογία για να μην οδηγηθούμε κάπου. Επαναλαμβάνουμε πως η προετοιμασία, η καλλιέργεια, η ανταλλαγή απόψεων και η ανάπτυξη των εκατέρωθεν θέσεων, γίνεται μετά την υποβολή αίτησης ένταξης, και όχι πριν. Πριν την υποβολή, κανείς, έντιμε κύριε Πρόεδρε, σε καμία βαθμίδα της κοινοτικής ιεραρχίας, δεν είναι σε θέση -και θα λέγαμε ότι δεν έχει και το δικαίωμα- να αποφανθεί καθοδηγητικά για την ένταξη μιας δημοκρατικής ευρωπαϊκής χώρας στην ΕΟΚ.

Η δεύτερη πτυχή σχετίζεται με το κυπριακό πρόβλημα και τις διαδικασίες επίλυσής του. Η υποβολή αίτησης ένταξης θα πυροδοτήσει τις καθιερωμένες διεργασίες που υπεισέρχονται σε κάθε υποψηφιότητα ένταξης στην ΕΟΚ. Η πολιτική δυναμική που θα δημιουργήσουν αυτές οι διεργασίες θα επενεργεί συντελεστικά και καταλυτικά στην εξεύρεση συνταγματικών και διεθνοπολιτικών διεξόδων στην πορεία επίλυσης του κυπριακού ζητήματος.

Οι ενδοκυπριακές συνομιλίες, όπως είναι γνωστό, νεφελοβατούν για δεκαπέντε σχεδόν χρόνια, λόγω ακριβώς διαφωνιών για το πώς θα μπορούσε να λειτουργήσει συνταγματικά και διεθνοπολιτικά το Κυπριακό κράτος, δεδομένων των γνωστών περιορισμών, συσσωρευμένων προβλημάτων και εξωτερικών παρεμβάσεων.

Η αίτηση ένταξης και οι διεργασίες που ακολουθούν, θα εισαγάγουν την ευρωπαϊκή προοπτική στο κυπριακό προσκήνιο, εμπλουτίζοντας τις διαδικασίες επίλυσης με νέες ιδέες και εναλλακτικές διεξόδους, οι οποίες συνάδουν με τις αρχές του ευρωπαϊκού χώρου, στα πλαίσια του οποίου και θα αναμένεται ότι θα λειτουργήσει η τελική λύση.

Δηλαδή, με τις διαδικασίες που πυροδοτούνται από την αίτηση ένταξης, η Κύπρος θα μπει σε μια μεγάλη διπλωματική μάχη στα πλαίσια της οποίας δύο παράλληλες και αλληλοσυμπληρούμενες, αλληλοεπηρεαζόμενες διαδικασίες θα συντρέχουν και θα αναπτύσσονται, όπως είπαμε και πριν, οδηγώντας τόσο προς λύση του Κυπριακού όσο και προς την ένταξη στην ΕΟΚ.

Από καθαρά τεχνικής πλευράς, και επειδή τα χρονοδιαγράμματα ένταξης ίσως δεν συμπίπτουν με τα αντίστοιχα επιθυμητά επίλυσης του κυπριακού ζητήματος, θα μπορούσε να επιδιωχθεί διαπραγματευτική διαδικασία δύο παράλληλων επιπέδων και δύο ταχυτήτων. Δηλαδή η μελέτη και η επεξεργασία και η διαπραγμάτευση των τεχνικο-οικονομικών πτυχών της ένταξης, θα μπορούσε να ακολουθήσει τον κανονικό αργό ρυθμό, ενώ η συζήτηση πάνω στα θέματα τα οποία εφάπτονται των πολιτικών πτυχών του κυπριακού προβλήματος που σχετίζονται με την ένταξη, θα μπορούσε να επιταχυνθεί με στόχο την επίτευξη κατ' αρχήν συμφωνίας.

Στο σημείο όμως αυτό, θα πρέπει να κάνουμε μια μικρή παρένθεση, για να τονίσουμε μια πολύ σημαντική πτυχή αυτού του ζητήματος. Η ευρωπαϊκή επιλογή, αν θα χρησιμεύσει σε οτιδήποτε, -και θα πρέπει να το τονίσουμε αυτό, κύριε Πρόεδρε- θα πρέπει να επηρεάσει τις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού στο στάδιο των διαπραγματεύσεων επίλυσης του κυπριακού προβλήματος.

Κάθε υπονοούμενο πως αίτηση ένταξης πρέπει να υποβληθεί μετά τη λύση του Κυπριακού, δε λαμβάνει ακριβώς υπόψη τον προβληματισμό που υποστηρίζει ότι το κυριότερο κριτήριο μεσοπρόθεσμα και βραχυχρόνια είναι η υποβοήθηση των συνομιλιών επίλυσης του Κυπριακού από μια νέα συνταγματική και διεθνοπολιτική προοπτική. Χωρίς μια νέα προοπτική, όπως απέδειξαν τα διεθνή αδιέξοδα των ενδοκυπριακών συνομιλιών, το κυπριακό πρόβλημα ίσως να μείνει για πάντα άλυτο, η ένταξη να μην πραγματοποιηθεί ποτέ, και το Κυπριακό κράτος να διαλυθεί και εξανεμισθεί.

Αν αυτός ο προβληματισμός, που κατά τη γνώμη μας διακατέχεται από σοβαρότητα και υπευθυνότητα, είναι γνωστός στην πολιτική ηγεσία της Κοινότητας, αλλά συνεχίζουν κάποιοι στην Αγγλία να αποθαρρύνουν την υποβολή αίτησης της Κύπρου, τότε υπάρχει πρόβλημα πολιτικής μυωπίας και ίσως πολιτικής ανευθυνότητας συγκεκριμένων ατόμων και παραγόντων.

Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσε κανείς να πει αρκετά ακόμα και να μιλά για πολλές ώρες. Κλείνω όμως λέγοντας το εξής: 'Οτι εναπομένει είναι αυτό που ο κ. Γαλανός τόνισε την περασμένη Πέμπτη καθώς και ο συνάδελφος Αλέκος Μαρκίδης παλαιότερα. Η κατάθεση πρότασης νόμου που να υποχρεώνει τον Κύπριο Πρόεδρο για άμεση υποβολή της αίτησης ένταξης της Κύπρου στην ΕΟΚ. Και ας πάει ο ίδιος, αν δεν του αρέσει ο Νόμος, αναλαμβάνοντας όμως και τα σχετικά κόστα, στο Ανώτατο, εφεσιβάλλοντας μόνος αυτός, τη λαϊκή επιλογή αλλά και τη λαϊκή επιταγή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κύριος Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι το θέμα που συζητούμε δεν είναι νέο. Αυτό το θέμα συζητήθηκε και πρόσφατα και στο παρελθόν και είμαι βέβαιος ότι αν μετροφυλλήσουμε τα πρακτικά της Βουλής, θα βρούμε χιλιάδες σελίδες γύρω απ' αυτό το θέμα, για να πει ο καθένας την άποψή του και το κάθε κόμμα την τοποθέτησή του. Είναι γεγονός ότι δεν είχα πρόθεση να μιλήσω, γιατί τις θέσεις της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς τις είχε εκθέσει με συντομία, θα

έλεγα μάλιστα ξανά, ο συνάδελφος Μιχάλης Πουμπουρής Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς. Όμως επειδή κάποιοι συνάδελφοι έκριναν σκόπιμο να διευρύνουν το θέμα, να επεκταθούν και να θίξουν πτυχές πολλές και διάφορες, για να εξωραϊσουν τη θέση τους, την πολιτική που ακολουθούν γύρω από αυτό το θέμα, έτσι αισθάνομαι υποχρεωμένος, έστω και σε συντομία, να σχολιάσω μερικά πράγματα.

Έγινε πολύς λόγος για τη σημασία που θα έχει η ένταξη στην Ε.Ο.Κ. για τη λύση του κυπριακού. Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να θυμίσω ότι από την περίοδο της σύνδεσης με τελωνειακή ένωση, αν δεν απατώμαι, έχει περάσει σχεδόν μια εικοσαετία και σ' αυτό το στάδιο είναι που έγιναν τα γνωστά γεγονότα του 74. Και συνεχίζω. Ακόμα θέλω να θυμίσω ότι πριν από μερικές μέρες έχει και δημόσια καταγγελθεί ότι μερικές και μάλιστα ηγετικές χώρες της Ε.Ο.Κ. αναγνωρίζουν τα φυτοϋγειονομικά πιστοποιητικά του καθεστώτος του Ντενκτάς και δέχονται να παίρνουν τα προϊόντα του και να συναγωνίζονται τα προϊόντα της Κυπριακής Δημοκρατίας, χωρίς αυτό να τους ενοχλεί και χωρίς αυτό να δημιουργεί οποιαδήποτε προβλήματα γι' αυτούς ή προϋπόθεση, που να μπορούμε εμείς να πούμε ότι μάλιστα, ξέρεις ευαισθητοποιήθηκαν και τώρα τα πράγματα έχουν αλλάξει. Μακάρι να ήταν έτσι. Όμως δεν υπάρχουν τέτοιες αποδείξεις.

Φυσικά ακούσαμε εδώ τις τοποθετήσεις που έκαμαν οι διάφορες πλευρές και η μόνη νέα τοποθέτηση που υπάρχει είναι η τοποθέτηση του Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ. Και θα έλεγα ότι είναι δικαίωμα των συναδέλφων να κάμουν τη στροφή που έχουν κάμει και να πάρουν τη θέση την οποία έχουν πάρει. Θέλω όμως να επισημάνω ότι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς δεν έθιξε με οποιοδήποτε τρόπο αυτή τη θέση και γεια τους και χαρά τους. Είναι θέμα να κρίνει και τους ίδιους, όπως και τον καθένα μας, ο κόσμος και άρα δεν υπήρχε λόγος να πάμε και στην περεστρόϊκα και στον Γκορμπατσώφ και δεν ξέρω που αλλού δεν πήγαμε, για να βρούμε επιχειρήματα, για να δώσουμε άλλοθι, εξήγηση δηλαδή, στην κοινή γνώμη που μας ακούει γι' αυτά τα θέματα.

Όσον αφορά τα επιχειρήματα ότι «ξέρετε η Ε.Ο.Κ. έχει κάμει αλλαγές», δεν ξέρω, πρέπει να πω μακάρι να ήταν έτσι τα πράγματα, και να είμαστε σε θέση να δούμε τέτοιες αλλαγές και να πούμε, μάλιστα τα πράγματα έχουν αλλάξει και δικαιολογούν. Διότι, ως θέμα αρχής, είναι δικαίωμα του καθενός να τοποθετείται και, αν κρίνει και όταν κρίνει σκόπιμο, να διαφοροποιεί τις τοποθετήσεις του. Όμως εμείς, αγαπητοί συνάδελφοι, πρέπει να πω ότι δε βλέπουμε ότι έγιναν αλλαγές που να καθιστούν αυτό το θέμα υπέρ της Κύπρου. Και αυτό το θέμα μας υποχρεώνει, διότι δεν είναι μικρό ζήτημα για το οποίο ένας θα πει «εντάξει, είναι μια λεπτομέρεια και δεν έχει σημασία».

Ακούσαμε εδώ τα επιχειρήματα που αφορούν την οικονομική πλευρά. Κύριοι συνάδελφοι, ας μην κλείνουμε τα μάτια. Είμαστε καταναλωτές προϊόντων της Ε.Ο.Κ. κατά τέσσερις φορές μεγαλύτεροι συγκριτικά με το ό,τι είναι εκείνοι καταναλωτές δικών μας προϊόντων και αγροτικών και βιομηχανικών. Και αυτά δεν τα λέμε εμείς. Τα λένε οι επίσημοι αριθμοί. Τα λέγει ο ίδιος ο Υπουργός Εξωτερικών. Τα αναγνωρίζουν οι πάντες. Άρα το ερώτημα «τι θα γίνει αν δεν πιάνουν τα προϊόντα μας» ... Μα είναι αστείο να μιλά κανένας και να προβάλλει αυτό το επιχείρημα, όταν ξέρει ότι το εμπόριο δεν είναι μονόδρομος. Δεν είναι δηλαδή δυνατό να παίρνουμε εμείς απ' αυτούς και να μην παίρνουν εκείνοι από μας. Και μέχρι τώρα που δεν κάναμε αίτηση για την ένταξη ή δεν είμαστε μέλη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας αγοράζουν τα προϊόντα μας. Και

μάλιστα θέλω να ξέρουν οι συνάδελφοι -και θέλω να εξειδικεύσω τώρα το θέμα για τα αγροτικά προϊόντα- ότι η κατάσταση που έχουμε και που θα έχουμε στο μέλλον σε περίπτωση πλήρους ένταξης, τότε είναι που θα την κρίνουμε, όταν θα έρθουν τα ίδια τα γεγονότα, για να διαψεύσουν αυτούς τους ισχυρισμούς.

Θέλω να αναφέρω ότι στην Κύπρο βρίσκεται τώρα αντιπροσωπεία της F.A.O. και μελετά τις επιπτώσεις αυτές. Και είχα την ευκαιρία να συναντηθώ με κάποιο απ' αυτούς πρόσφατα αυτή τη βδομάδα και αναγνώρισαν ότι η Κύπρος, ιδιαίτερα ο κλάδος της κτηνοτροφίας θα καταστραφεί βασικά. Τουλάχιστον οι μικρές και μεσαίες μονάδες είναι αδύνατο να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν σε περίπτωση που, και πολύ περισσότερο, αν γίνει η ένταξη, διότι τότε δε θα έχουμε μόνο το πρόβλημα του ανταγωνισμού που έχουμε τώρα στις εξωτερικές αγορές και θα έχουμε υπό τις ίδιες συνθήκες, αλλά όταν γίνει η πλήρης ένταξη και υπάρχει η πλήρης διακίνηση προϊόντων, ανθρώπων, εμπορευμάτων, τότε είναι που θα φανούν οι επιπτώσεις. Και δεν πρέπει αυτό το θέμα μερικοί συνάδελφοι να το διαγράφουν και να το παρουσιάζουν ότι, «ξέρετε όλα τούτα είναι γιατί το ΑΚΕΛ έχει απλώς τη θέση και δε θέλει, είναι δογματιστές» και δεν ξέρω τι άλλα ακούσαμε και σήμερα και άλλες φορές, «και γι' αυτό παραμένουν κολλημένοι στις θέσεις τους».

Συνάδελφοι, η πικρή αλήθεια και την αναγνωρίζουν τρίτοι και αυτός που σας είπα δεν είναι ούτε Κύπριος ούτε της κυβέρνησης ούτε της Ε.Ο.Κ. αναγνωρίζουν ότι σε μια τέτοια εξέλιξη, όταν θα εισάγονται, η δική μας αγορά θα χαθεί πλέον για τα προϊόντα μας, διότι δεν είναι μόνο πού θα πάρουμε τα προϊόντα μας, αλλά και αυτά που καταναλώνουμε στον τόπο μας δε θα είναι δυνατό να αντέξουν στο συναγωνισμό τον οποίο θα δημιουργήσει η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων από τις χώρες της Ε.Ο.Κ.

Έπειτα τελευταία είδατε ότι κάναμε τόσο θόρυβο και δικαιολογημένα λέγω οι συντεχνίες απείλησαν ότι σε περίπτωση που θα προχωρήσει η κυβέρνηση να φέρει ξένους εργάτες, τότε θα κάνουν απεργίες και θα αντιδράσουν δυναμικά. Τι θα γίνει στην τέτοια περίπτωση, όταν ελεύθερα θα έρχονται οι ξένοι εργάτες στην Κύπρο, όχι μόνον εργάτες ανειδίκευτοι, αλλά και όλων των ειδικοτήτων, θα έρχονται εδώ; Ποια θα είναι η κατάσταση για τους εργαζομένους; Θέλω ακόμα να θυμίσω ότι πρόσφατα κάποιοι από εδώ στη Βουλή είπαν ότι θα κάνουμε νόμο -και πήραμε ήδη κάποια μέτρα- για να απαγορεύσουμε να έρθει ο Γιαμάνι, για να κάμει αυτές τις επιχειρήσεις που ήταν να κάμει, για να μη δημιουργηθούν προβλήματα. Πώς θα αντιδράσουμε, όταν θα δώσουμε με αυτή την πράξη που θα δίνει το δικαίωμα και τη δυνατότητα σε οποιοδήποτε άτομο ή ομάδα ατόμων και επιχειρήσεων να έρθουν να εγκατασταθούν και να δημιουργήσουν αυτό που επιθυμούν και που θα τους δίνει τη δυνατότητα να δημιουργήσουν στην Κύπρο; Ώστε δεν είναι τόσο απλά τα θέματα, για να πούμε ότι, «ξέρετε είναι πεισματικά το ΑΚΕΛ που παίρνει θέση και αρνείται να συμπράξει για να κτυπήσουμε από κοινού την πόρτα της Ε.Ο.Κ.» Μακάρι να ήταν έτσι εύκολα τα πράγματα. Και εμείς δε θεωρούμε ότι έχουμε το δικαίωμα να παρασιωπήσουμε αυτά τα γεγονότα, αυτές τις αλήθειες τις οποίες σήμερα καλά ή κακά -καλά λέγω ότι στο παρελθόν και κάποιοι άλλοι συνάδελφοι μίλησαν στο παρελθόν- ξέρει ο κόσμος αυτά τα ζητήματα και σίγουρα ο κόσμος εύλογα πρέπει να ανησυχεί.

Όμως εμείς λέμε και διέξοδο γι' αυτό το θέμα. Εμείς είπαμε ότι μπορεί, κι αν ακόμα η κοινή γνώμη δε θεωρεί ότι έχουμε δίκαιο στις απόψεις μας, να προχωρήσει η κυβέρνηση, όπως το έχει υποσχεθεί ήδη, να κάμει δημοψήφισμα και

αν ο λαός πει okey, εντάξει θα πάρει και την ευθύνη ο λαός και ο καθένας μας θα το εφαρμόσει και θα ανταποκριθεί σ' αυτό που έχει καθήκον να κάμει και θα συμμορφωθεί στη λαϊκή θέληση, στη λαϊκή ετυμηγορία.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι που είμαι αναγκασμένος να σχολιάσω ακόμα μερικά ζητήματα, για να υπογραμμίσω τις αρνήσεις των συναδέλφων, που είναι δικαίωμά τους φυσικά να έχουν τις απόψεις τους και είναι δικαίωμά τους να έχουν τις τοποθετήσεις τους και είναι δικαίωμά τους να διαφοροποιούν τις θέσεις τους ο καθένας. Δεν αρνούμαι και δεν αρνείται κανένας μας το δικαίωμα. Αλλά δεν μπορώ να αντιληφθώ τη βιασύνη με την οποία μερικοί συνάδελφοι λένε, αν κάναμε χθες την αίτηση, όλα τα πράγματα θα ήταν όμορφα και ωραία. Ενώ την ίδια ώρα οι ίδιοι συνάδελφοι αναγνωρίζουν ότι και, όταν θα κάνουμε την αίτηση, μπορεί να περάσουν και δέκα και δεκαπέντε χρόνια και ακόμα ύστερα να μπορέσει, αν θα γίνει και όταν θα γίνει αυτή η ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Συνεπώς για μένα -και πιστεύω για όσους σκέφτονται όπως σκέφτομαι εγώ, έστω και αν κατηγορούμαι ότι είμαι δογματικός-υπάρχει αυτό το απλό ερώτημα. Αν εμείς υποβάλουμε την αίτηση και αν η κυβέρνηση αποφασίσει και δεχτεί αυτό που κάνει, θέμα δικό της. Αλλά αυτό το πράγμα ομολογούν οι ίδιοι, ότι δεν πρόκειται να εξεταστεί η αίτηση πριν από το 1993 και δεν πρόκειται να ικανοποιηθεί η αίτηση, αν θα ικανοποιηθεί, γρηγορότερα από κάμποσα χρόνια. Μερικοί το βάζουν, ο εισηγητής ιδιαίτερα ο κ. Γαλανός, αν δεν κάνω λάθος, μίλησε για δεκαπέντε τόσα χρόνια ότι μπορεί να χρειαστεί.

Γι' αυτό εμείς απλά αντιμετωπίζουμε αυτό το θέμα με συνέπεια στις εκτιμήσεις μας, στους κινδύνους που διαβλέπουμε και σε ό,τι αφορά τις πολιτικές πτυχές και σε ό,τι αφορά τις οικονομικές πτυχές. Και θεωρούμε ότι η πιο σωστή, η πιο ενδεδειγμένη διαδικασία για όλους μας ήταν και είναι το αίτημα που έχουμε πολλές φορές διατυπώσει ότι η κυβέρνηση ας θέσει το θέμα μπροστά στο λαό - έχει πολύ μικρότερα θέματα που άλλες χώρες κάνουν δημοψηφίσματα- να αποφασίσει ο λαός και να συμμορφωθούμε όλοι με τη θέληση και την ετυμηγορία του ίδιου του λαού και σ' αυτό το θέμα, όπως και σε άλλα σοβαρά ζητήματα. Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής πάνω σ' αυτό το θέμα;

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές σήμερα γι' αυτό το θέμα, θα το αφήσουμε την προσεχή Πέμπτη, οπότε θα λήξει η συζήτηση και ο κ. Γαλανός θα κλείσει το θέμα είτε ούτως είτε άλλως. Είτε με ψήφισμα είτε με πρόταση νόμου είτε με απόφαση είτε με οτιδήποτε άλλο, θα γίνει εισήγηση και να πάρει απόφαση αυτό το Σώμα.

Τώρα επειδή έχουμε ακόμα λίγο χρόνο, να προχωρήσουμε στο δεύτερο θέμα, για να καλέσω τον κ. Σαββίδη να κλείσει το θέμα του οποίου η συζήτηση έληξε ήδη. Και είναι το θέμα «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Σαββίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989). (Συνέχιση της συζήτησης). Θα είναι και επίκαιρο, διότι είναι και η βδομάδα του φυσικού περιβάλλοντος.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Τόσο η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για την «Ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος» όσο και η συζήτηση που έγινε στη Βουλή δείχνουν ότι υπάρχει πλήρης

ομοφωνία πάνω στο θέμα. 'Ολες οι πλευρές τόνισαν την ανάγκη για επιτάχυνση αυτής της διαδικασίας και υπογράμμισαν πως επιβάλλεται η χάραξη μιας περιβαλλοντικής πολιτικής που θα τερματίσει την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος από τη μόλυνση και τη ρύπανσή του.

Θα ήταν σοβαρή παράλειψη, κύριε Πρόεδρε, αν δε σημείωνα το αυξημένο ενδιαφέρον της κυβέρνησης για αντιμετώπιση προβλημάτων περιβάλλοντος και την προώθηση της αναγκαίας εκσυγχρονισμένης νομοθεσίας, όπως ζητήσαμε πριν ένα χρόνο εγγράφοντας το θέμα που συζητούμε. Απόδειξη για το αναβαθμισμένο αυτό ενδιαφέρον της κυβέρνησης είναι και τα δύο σοβαρά νομοσχέδια που κατατέθηκαν στη Βουλή για ψήφιση. Συγκεκριμένα το νομοσχέδιο για μείωση και εξάλειψη της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από βιομηχανικές πηγές και το νομοσχέδιο που προνοεί τη μείωση και εξάλειψη της ρύπανσης των νερών και την προστασία των φυσικών υδάτινων πόρων. Δεν μπορούμε παρά να συγχαρούμε τους αρμοδίους και τη Γενική Εισαγγελία για τη γρήγορη ετοιμασία και κατάθεση αυτών των νομοσχεδίων και ελπίζουμε ότι και η Βουλή θα συζητήσει σε βάθος και θα εγκρίνει έγκαιρα αυτά τα βασικά νομοσχέδια που θα αποτελέσουν τη βάση της εκσυγχρονισμένης κυπριακής νομοθεσίας για προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Πληροφορούμαι ότι δύο ακόμα νομοσχεδία, ένα για την ηχορύπανση και άλλο για τη ρύπανση του εδάφους, είναι έτοιμα στην Εισαγγελία και θα κατατεθούν προσεχώς στη Βουλή.

Είναι γενική διαπίστωση, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν επιτρέπεται κανένας εφησυχασμός στα θέματα της προστασίας του περιβάλλοντος. Πρέπει να συνεχίσουμε, παράλληλα με τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας μας την επαγρύπνησή μας για αυστηρή εφαρμογή της, για ανάπτυξη της υπηρεσίας ελέγχου και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, για αποτροπή όλων των κινδύνων από τυχόν ανεπανόρθωτες καταστροφές. Πρέπει όλοι μας, Βουλή, κυβέρνηση, και λαός να θέσουμε ως στόχο, όχι μόνο να διατηρήσουμε το φυσικό περιβάλλον και τις άπειρες ομορφιές της Κύπρου που διασώθηκαν μέσα από αιώνες, αλλά να κάνουμε το νησί μας ακόμα πιο όμορφο, ένα μέρος που θ' αναπτύσσεται παράλληλα το βιοτικό επίπεδο του λαού, ο φυσικός πλούτος ο πολιτισμός και οι φυσικές ομορφιές του. Με τα σημερινά εσπιστημονικά και τεχνολογικά μέσα αυτό είναι δυνατό.

Κλείνοντας θα ήθελα να αναφέρω πως επείγει να καθιερωθούν και να θεσμοθετηθούν δύο βασικές αρχές περιβαλλοντικής πολιτικής που θα βελτιώσουν σημαντικά την κατάσταση. Η πρώτη αρχή είναι ότι κανένα σοβαρό έργο στο μέλλον δε θα σχεδιάζεται και δε θα προωθείται η κατασκευή του, χωρίς να προηγηθεί μελέτη για εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από το έργο αυτό. Αυτό έχει εξάλλου διακηρυχθεί από τον αρμόδιο Υπουργό Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και δημόσια και στην Επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής. Ακόμα πρέπει αυτές οι περιβαλλοντικές μελέτες να δημοσιεύονται, για να μπορούν να ελέγχονται και να κρίνονται από τους ενδιαφερομένους. Δυστυχώς βλέπουμε ακόμα και σήμερα να προγραμματίζεται χτίσιμο γυμνασίου στο άλσος της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου ή μεταφορά βιομηχανίας που ρυπαίνει μια περιοχή σε άλλη περιοχή, χωρίς να έχει γίνει συστηματική και ολοκληρωμένη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Μια δεύτερη αρχή που πρέπει να εφαρμοστεί αμέσως και να θεσμοθετηθεί ίσως, είναι ότι για όλες τις οικονομικές επιπτώσεις της ρύπανσης και καταστροφής του περιβάλλοντος πληρώνει αυτός που ρυπαίνει. Αυτό είναι ανάγκη να θεσμοθετηθεί, γιατί στην Κύπρο πληρώνει σε πολλές περιπτώσεις ο πολίτης που υποφέρει από τη ρύπανση τα έξοδα για αντιμετώπιση της ρύπανσης μέσω του κρατικού προϋπολογισμού.

Την εφαρμογή αυτών των δύο βασικών αρχών τις ζητά και η Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον και τα περισσότερα αναπτυγμένα κράτη τις εφαρμόζουν, γιατί ιδιαίτερα αυτό προλαμβάνει και περιορίζει σημαντικά τις ζημιές στο φυσικό περιβάλλον. Θα ήταν ίσως παράλειψη αν τελειώνοντας δεν έκανα έκκληση προς την κυβέρνηση να εφαρμόσει το ταχύτερο τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο του 1972 στο σύνολό του, όπως έχει τροποποιηθεί από τη Βουλή, γιατί χωρίς αυτό το Νόμο δεν μπορεί να υπάρξει στοιχειώδης έλεγχος και προστασία του περιβάλλοντος.

Επίσης θα πρέπει να σεβόμαστε και να εφαρμόζουμε με συνέπεια τις διεθνείς συμβάσεις για προστασία του περιβάλλοντος που υπογράφουμε και επικυρώνουμε, διαφωτίζοντας το λαό μας για τις ευνοϊκές επιπτώσεις που θα έχουν μακρόχρονα. Πολλοί περιβαλλοντιστές είναι απογοητευμένοι από τις συνεχείς καταστροφές στο περιβάλλον της Κύπρου. Νομίζουμε πως η απαισιοδοξία για το μέλλον δεν είναι δικαιολογημένη. Η Βουλή, η κυβέρνηση και ο λαός μας με την αναπτυσσόμενη περιβαλλοντική συνείδηση μπορούν όχι μόνο να περισώσουν, αλλά και να βελτιώσουν το φυσικό περιβάλλον της Κύπρου. Η εισαγωγή νέας εκσυγχρονισμένης νομοθεσίας θα είναι το πρώτο σημαντικό βήμα, για ν' αρχίσει η αντίστροφη μέτρηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, με την εμπεριστατωμένη ομιλία του κ. Σαββίδη έκλεισε αυτό το πολύ σπουδαίο θέμα. Εντέλλεται η Γραμματεία να αποστείλει στην Εκτελεστική Εξουσία αντίγραφο της ομιλίας του κ. Σαββίδη, υπογραμμίζοντας ταυτόχρονα τις συγκεκριμένες εισηγήσεις τις οποίες κάμνει, για βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος και της νομοθεσίας που θα οδηγήσει σ'αυτό.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα του Κεφαλαίου Δ που είναι:

'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3.1989).

(Συνέχιση της συζήτησης).

Καλώ στο βήμα τον κ. Χρίστου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ορθά έχει εγγραφεί αυτό το θέμα και απασχολεί την ολομέλεια του Σώματος. Στην Ελλάδα πέραν των 500 Κυπρίων που εργάζονται στον κρατικό μηχανισμό καθώς και αρκετοί άλλοι Κύπριοι που ανέρχονται σε μερικές χιλιάδες αντιμετωπίζουν τα ίδια ή και σοβαρότερα προβλήματα. Δεν έχουν δικαίωμα ψήφου ούτε στην Ελλάδα ούτε στην Κύπρο. 'Εχουν προβλήματα σε ό,τι αφορά τις κοινωνικές ασφαλίσεις. 'Εχουν προβλήματα που σχετίζονται με την αγορά κτηματικής περιουσίας και πολλά άλλα που σχετίζονται με την επαγγελματική τους ανέλιξη.

'Ενα από τα σοβαρότερα προβλήματα -αν όχι το σοβαρότερο- που αντιμετωπίζει η κυπριακή παροικία, είναι η μη χορήγηση και ελληνικής υπηκοότητας στους Κυπρίους που ζουν και εργάζονται μόνιμα στην Ελλάδα. Η ύπαρξη αυτού

του προβλήματος προκαλεί αλυσιδωτά μια σειρά άλλων προβλημάτων. Πιο κάτω θα αναφέρουμε ορισμένα από τα προβλήματα που δημιουργούνται:-

α) ΘΕΜΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ.

Οι Κύπριοι που ζουν και εργάζονται για πολλά χρόνια στην Ελλάδα, με το σημερινό καθεστώς μετατρέπονται σε πολίτες δεύτερης κατηγορίας, αφού έχουν όλες τις υποχρεώσεις και στερούνται το πιο βασικό δημοκρατικό δικαίωμα: Να έχουν λόγο για το μέλλον τους, με το δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται. Σημειώνουμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία της παροικίας δεν έχει και δεν μπορεί να έχει δικαίωμα ψήφου και στην Κύπρο.

β) ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.

Οι μηχανικοί, απόφοιτοι ελληνικών ή ξένων πανεπιστημίων, δε γίνονται δεκτοί στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας με αποτέλεσμα να μην έχουν άδεια εξασκήσεως επαγγέλματος. Έτσι αναγκάζονται να δουλεύουν σε άλλα επαγγέλματα ή να γίνονται αντικείμενο άγριας εκμετάλλευσης.

Οι γιατροί που δουλεύουν στο ΕΣΥ (Εθνικό Σύστημα Υγείας) βρίσκονται σε συνεχή εκκρεμότητα, αφού ο νόμος αφορά μόνο Έλληνες υπηκόους. Οι Κύπριοι προσλαμβάνονται και δουλεύουν με ρύθμιση του Υπουργείου Υγείας που στερείται νομικής βάσης.

Ο οργανισμός απασχόλησης εργατικού δυναμικού (ΟΑΕΔ) έχει προγράμματα για την καταπολέμηση της ανεργίας, με τα οποία επιχορηγεί θέσεις εργασίας. Οι Κύπριοι εξαιρούνται σαν αλλοδαποί.

Περιοδικά εμφανίζονται κρούσματα απόρριψης αιτήσεων Κυπρίων για πρόσληψη στο δημόσιο, σε τράπεζες ή σε οργανισμούς του δημοσίου με το επιχείρημα ότι δεν είναι Έλληνες υπήκοοι.

Η Ε.Ο.Κ. έχει διάφορα προγράμματα εξειδικεύσεως ή επιμόρφωσης και υποτροφιών. Απ' αυτά εξαιρούνται οι Κύπριοι επιστήμονες και οι εργαζόμενοι στο δημόσιο, γεγονός που εμποδίζει την ανέλιξή τους. Με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση θα ενταθούν τα φαινόμενα άνισης μεταχείρισης, αφού για την Ε.Ο.Κ. οι Κύπριοι είναι αλλοδαποί.

γ) ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΛΛΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.

Το ελληνικό κράτος έχει ειδικό καθεστώς ιδιοκτησίας στις περιοχές που θεωρεί παραμεθόριες και απαγορεύει ή περιορίζει σημαντικά την κατοχή γης και κατοικίας από αλλοδαπούς. Η Κρήτη, η Κέρκυρα, διάφορες περιοχές της Θεσσαλονίκης, πολλά νησιά, περιλαμβάνονται στις παραμεθόριες περιοχές. Αυτό στερεί το δικαίωμα ιδιοκτησίας σε πολλούς Κυπρίους που ζουν στην Ελλάδα.

Σε πολλά δημοτικά νηπιαγωγεία γίνονται δεκτά μόνο παιδιά δημοτών. Τα παιδιά των Κυπρίων αποκλείονται, αφού οι γονείς τους, χωρίς την ελληνική υπηκοότητα, δεν μπορούν να είναι δημότες.

Πέρα από τα πιο πάνω προβλήματα, το ζήτημα της υπηκοότητας οξύνει ή και προκαλεί ακόμα το αντικυπριακό αίσθημα στους Έλληνες. Οι διάφορες ρυθμίσεις που γίνονται, για να λυθούν τα προβλήματα που δημιουργούνται, αντικρίζονται από αρκετούς Έλληνες με δυσφορία, γιατί νομίζουν ότι υπάρχει ευνοϊκή μεταχείριση των Κυπρίων. Σημειώνουμε ότι υπηκοότητα δεν παίρνουν ούτε οι Κυπρίες που είναι παντρεμένες με Έλληνες. Επίσης δε δίνεται υπηκοότητα σε παιδιά που και οι δυο γονείς τους είναι Κύπριοι αν δεν έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι είναι μόνιμοι κάτοικοι.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Παρά τα οργανωμένα διαβήματα που έγιναν τόσο προς την ελληνική όσο και την κυπριακή κυβέρνηση από τους Κυπρίους της Ελλάδας, τα προβλήματα αυτά εξακολουθούν να υπάρχουν. Όπως αναφέρεται μάλιστα σε σχετικό υπόμνημα των Κυπρίων της Ελλάδας, οι περισσότερες επιφυλάξεις για την επίλυση αυτών των προβλημάτων προέρχονται από την κυπριακή κυβέρνηση.

Χωρίς να υπεισερχόμαστε στην ουσία αυτών των προβλημάτων, επισημαίνουμε και υπογραμμίζουμε την απαραίτητη ανάγκη επίλυσής τους, για να τεθεί τέρμα σε μια απαράδεκτη κατάσταση.

Στην Έκθεση της Επιτροπής Εργασίας δικαιολογημένα λαμβάνονται υπόψη τα προβλήματα αλλά και οι δυσκολίες ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την απορρόφηση στον κρατικό μηχανισμό όσων εργάζονται στις κρατικές υπηρεσίες στην Ελλάδα. Γιατί όμως δε λαμβάνονται μέτρα για να επιλυθούν αυτά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, όχι μόνο όσοι εργάζονται στον κρατικό μηχανισμό, αλλά και όλοι οι άλλοι εργαζόμενοι εκεί;

Είναι πεποίθηση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ - Αριστεράς ότι πρέπει να αντικριστούν με συμπάθεια και κατανόηση τα προβλήματα των Κυπρίων εργαζομένων στην Ελλάδα στο σύνολό τους, και με διμερείς συμφωνίες να επιλυθούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ - Αριστεράς θα εργαστεί προς αυτή την κατεύθυνση, για να ξεπεραστούν οι δυσκολίες που υπάρχουν και να τερματιστεί αυτή η σκληρή και άδικη κατάσταση και οι άνισες συνθήκες κάτω από τις οποίες είναι υποχρεωμένοι να ζουν και να εργάζονται οι Κύπριοι που βρίσκονται στην Ελλάδα. Τα αιτήματά τους είναι βασικά δίκαια και δικαιολογημένα, γι' αυτό και πρέπει να επιλυθούν.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός θα ομιλήσει επί του θέματος και, αν δεν υπάρχον άλλοι ομιλητές, θα μείνει για την προσεχή συνεδρία οπότε και ο εισηγητής του, ο κ. Παπαρές, θα κληθεί να κλείσει το θέμα. Βλέπω ότι δεν είναι παρών απόψε.

Ορίστε, κ. Κατσουνωτέ.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα του επαναπατρισμού και εργοδότησης στο δημόσιο και τον ημικρατικό τομέα 500 περίπου Κυπρίων εργαζομένων στην Ελλάδα είναι πράγματι πολύ σοβαρό, γι' αυτό και χρειάζεται μεγάλο προβληματισμό και συνετούς χειρισμούς, για να βρεθεί μια δίκαιη λύση.

Είναι γεγονός πως για πολιτικούς αλλά και εθνικούς λόγους οι ελληνικές αρχές δεν παραχωρούν την ελληνική ιθαγένεια στους Κυπρίους, και αυτό είναι γνωστό σε όλους μας. Τώρα τελευταία έχουν γίνει επαφές μεταξύ των Υπουργών Εσωτερικών Ελλάδας και Κύπρου πάνω σ' αυτό το θέμα, αλλά τίποτε το ουσιαστικό δεν έχει ανακοινωθεί ακόμα, το οποίο να αλλάζει τη μέχρι σήμερα ισχύουσα τακτική.

Όλοι ασφαλώς θα θέλαμε να βλέπαμε τους συμπατριώτες μας να επανέρχονται στην πατρίδα μας, για να μοιραστούν μαζί μας τη δουλειά, τα αγαθά αλλά και τους αγώνες για εθνική δικαίωση. Δε θα υπήρχε ασφαλώς κανένα πρόβλημα εργοδότησης των συμπατριωτών μας, αν δεν ήσαν δημόσιοι η ημικρατικοί υπάλληλοι, γιατί είναι γνωστό ότι σε πάρα πολλούς τομείς, όπως στην

τουριστική βιομηχανία, στην ίδια τη βιομηχανία, στον τομέα της υγείας, στον αγροτικό τομέα, στην οικοδομική βιομηχανία, υπάρχουν πιέσεις για να επιτραπεί η εισαγωγή εργατών εξειδικευμένων και μη. Το γεγονός όμως ότι οι συμπατριώτες μας εργάζονται στην Ελλάδα είτε στο δημόσιο, είτε στον ημικρατικό τομέα, καθιστά το πρόβλημα ακόμα δυσκολότερο, γιατί είναι γνωστό πως στο δημόσιο τομέα της Κύπρου υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός έκτακτων υπαλλήλων και ένας πολύ μεγαλύτερος αριθμός ωρομίσθιων υπαλλήλων που αγωνίζονται για δέκα και πλέον τώρα χρόνια για τη μονιμοποίησή τους. Μ' αυτό δε σημαίνει πως οι συμπατριώτες μας αποκλείονται στο διηνεκές από του να εξασφαλίσουν δουλειά στην πατρίδα τους.

Με τον περί Συντάξεων Νόμο, που ψηφίστηκε πρόσφατα, ένας μεγάλος αριθμός δημόσιων υπαλλήλων, θα αφυπηρετήσουν κατά 3 σχεδόν χρόνια ενωρίτερα, ενώ η πρόωρη εθελοντική αφυπηρέτηση ενθαρρύνη πολλούς να τερματίσουν τις υπηρεσίες τους.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια της δημιουργίας κενών θέσεων στην Κύπρο, στον κρατικό και ημικρατικό τομέα, θα μπορούσε η κυβέρνηση ν' αντικρίσει το όλο πρόβλημα σε συνεννόηση με την ελληνική κυβέρνηση για την εξεύρεση ανώδυνης λύσης.

Εμείς του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ θα υποστηρίξουμε μια τέτοια προσπάθεια για κοινωνικούς αλλά και εθνικούς λόγους.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, με την ομιλία του κ. Κατσουνωτού φαίνεται ότι έχει εξαντληθεί αυτό το θέμα. Παραμένει μόνο να το κλείσει ο εισηγητής του, ο κ. Παπαρές, ο οποίος βλέπω ότι δεν είναι παρών, γι' αυτό το λόγο θα το αφήσουμε την προσεχή Πέμπτη.

Και με αυτή την ομιλία έχουμε φτάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος. Η προσεχής συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 14 Ιουνίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1989.
2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1989.
3) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1990.
4) Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1990.
5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.12) του 1990.
6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.5) του 1990.
7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1990.
8) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
9) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
10) Ο περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
11) Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

12) Ο περί των Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

13) Ο περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Ανάπηρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

14) Ο περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

15) Οι περί Ελεύθερων Λιμενικών Περιοχών Κανονισμοί του 1990.

16) Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Ανάπηρους Κανονισμοί του 1990.

17) Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Αναθεώρηση Τρίτης Σειράς) Κανονισμοί του 1990.

18) Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών) Κανονισμοί του 1990.

19) Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1990.

20) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

21) Οι περί Γεωργικής Ασφάλισης (Συντάξεις και Χορηγήματα στους Υπαλλήλους του Οργανισμού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

22) Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

23) Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου Φυτεύσεως Ελαιοδένδρων και Παραγωγής Ελαιοδενδρυλλίων Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (8.2.1990).

(Συνέχιση της συζήτησης).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3.1989). (Συνέχιση της συζήτησης).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).
(2.2.1989).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.1988).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.1989).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η παρεχόμενη ως κρατική και ιδιωτική κτηνιατρική υπηρεσία, προκύπτοντα προβλήματα, προοπτική για βελτιώσεις και η απάμβλυνση του προβλήματος των άνεργων κτηνίατρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (26.1.89).

(β) «Οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού από την αλόγιστη χορήγηση αντιβιοτικών φαρμάκων στα ζώα χωρίς συνταγή κτηνίατρων και στη συνέχεια η ανεξέλεγκτη διάθεσή τους για κατανάλωση στην αγορά».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (16.3.89).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000 τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, ξύλα, τούβλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (12.10.89).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (16.11.89).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.89).

(β) «Τα πλεονάσματα των μανταρινιών και οι τρόποι διάθεσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.12.89).

(Το θέμα μεταφέρθηκε από την Κοιν. Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, όπου είχε αρχικά παραπεμφθεί).

(γ) «Οι κίνδυνοι καταστροφής των φυτειών εσπεριδοειδών στην ακριτική περιοχή Στροβιλιών λόγω της εξάντλησης των υδάτινων πόρων και η ανάγκη επίσπευσης του έργου για μεταφορά νερού από το Νότιο Αγωγό στην περιοχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.89).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (18.1.90).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που αναφέρεται ως «Η παραβίαση από το Ρ.Ι.Κ. συνταγματικών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις λόγω παράλειψης έναρξης διαπραγματεύσεων με τη ΣΗΔΗΚΕΚ για κτήματα εργαζομένων και η ανάγκη άμεσης θεραπείας της κατάστασης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (11.5.89).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως-

(α) «Η απόρριψη των λυμάτων στην περιοχή Αγίας Ειρήνης Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην υγεία του λαού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη). (8.7.88).

(β) «Οι κίνδυνοι μόλυνσης των υδατοφρακτών Πολεμιδιών και Κούρρη, καθώς και των υδροφόρων στρωμάτων από την απόρριψη λυμάτων και μηχανελαίων στην περιοχή Βατί Αγ. Ειρήνης Λεμεσού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.2.90).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης να

απαγορεύσει τη δημιουργία νέων τουριστικών μονάδων σε ορισμένες περιοχές και οι επιπτώσεις στην περαιτέρω ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Κ. Παναγίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (22.6.89).

15) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στα σχολεία της Λεμεσού από τη δράση αναρχικών και η ανάγκη λήψης πρακτικών μέτρων για την ομαλή λειτουργία τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (2.3.89).

16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η καθυστέρηση που παρατηρείται για τη δημιουργία της νέας Βιομηχανικής Περιοχής Κολοσσίου στην Επαρχία Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (8.3.90).

17) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη να μελετηθεί εκ νέου η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα, συμπεριλαμβανόμενης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Γαλανού). (11.5.1989).

18) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πρόσφατη απαράδεκτη απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας να απολύσει δέκα από τους τριάντα δύο εργατοτεχνίτες της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας και η ανάγκη ακύρωσής της».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων της Βουλής). (22.2.1990).

19) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Το ορθολογιστικό της απόφασης για την εγκατάσταση των ηλιακών συστημάτων του Νοσοκομείου Λάρνακας σε σχέση με τη ζημιά που τυχόν προκαλείται στο Δημόσιο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη). (8.12.89).

20) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που τιτλοφορούνται -

(α) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση της διαπλάτυνσης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου Κιτίου-Μαζωτού-Αλαμινού».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (8.7.1988).

(β) «Η αθέτηση υποσχέσεων αναφορικά με οδικά προβλήματα της κοινότητας Προδρόμου».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (19.4.1990).

(γ) «Η σχεδιαζόμενη όδευση του δρόμου Σίφυλλου σε σχέση με την καλύτερη εξυπηρέτηση των γειτονικών κοινοτήτων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων). (14.3.1990).

21) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι καταστροφές και οι ζημιές που προκλήθηκαν στην ακριτική Αθηαίνου από την πρόσφατη θεομηνία και τρόποι βοήθειας προς τους πληγέντες κατοίκους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη). (22.2.1990).

(β) «Η ανάγκη αποζημίωσης των παραγωγών που υπέστησαν ζημιές από θεομηνίες το Νοέμβρη και Δεκέμβρη του 1988».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (1.3.1990).

22) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η φημολογούμενη παραχώρηση νερού από το φράγμα Ασπρόκρεμμου σε επιχειρηματία για τουριστικούς σκοπούς στην περιοχή Πέτρα του Ρωμιού, τη στιγμή που δεν ικανοποιείται αίτημα παραχώρησης νερού από το ίδιο φράγμα για αρδευτικούς σκοπούς σε αριθμό κοινοτήτων της χαμηλής περιοχής Πάφου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου). (1.3.1990).

23) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Ο αναδασμός, μέτρο ανάπτυξης και προόδου, και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (23.3.1989).

24) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση (κι ο κίνδυνος ματαίωσης) του φράγματος Βυζακιάς».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.1989).

(β) «Η ανάγκη επίσπευσης της κατασκευής του διϋλιστηρίου Τερσεφάνου, για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η παροχή πόσιμου νερού στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου). (14.12.1989).

25) Κοινή Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Το σοβαρό πρόβλημα της διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, η εξασφάλιση αμειπτικών τιμών και η ανάγκη λήψης μέτρων που να εξασφαλίζει στους γεωργοκτηνοτρόφους την

ανώτατη τιμή που καθορίζεται για τα προϊόντα τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (11.1.1990).

(β) «Η έλλειψη αμειπτικών τιμών των πατατών, τα συνεχώς αυξανόμενα κόστα παραγωγής και τα γενικότερα προβλήματα των πατατοπαραγωγών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Χρ. Σολωμή, Σ. Χατζηγιάννη, Ν. Μακρίδη και Α. Γεωργίου). (26.10.1989).

26) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το Σχέδιο Ενιαίας Ανάπτυξης Κρασοχωριών και η ανάγκη επίσπευσης της εφαρμογής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

27) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι διώξεις από το Υπουργείο Υγείας των μικροβιοτεχνών κατασκευαστών μουσταλευριάς (του παραδοσιακού σιουτζιούκκου) στην περιοχή Μαραθάσας.

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού για αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (5.10.89).

28) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη για κάλυψη των καταθετών της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Ριζοκαρπάσου κατά τον ίδιο τρόπο που το κράτος έχει καλύψει τους καταθέτες όλων των κατεχόμενων Συνεργατικών Πιστωτικών Εταιρειών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ζ. Τουλούρα). (15.12.1988).

29) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι καθυστερήσεις που σημειώνονται στην εκκαθάριση των προβληματικών Συνεργατικών Ιδρυμάτων και η παραβίαση προνοιών της νομοθεσίας περί Συνεργατικών Εταιρειών.

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.1989).

30) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η έκδοση από το Υπουργείο Υγείας πιστοποιητικών σε πρόσωπα που παρακολούθησαν τριετή κύκλο στη Θεωρία και την Πρακτική εφαρμογή της Ακτινογραφίας και πέτυχαν σε καθορισμένες εξετάσεις, ενώ υπάρχει ο ισχυρισμός ότι τα πιστοποιητικά αυτά περιέχουν αληθή στοιχεία».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (14.5.1989).

Κύριοι, είναι δεκατέσσερα νέα θέματα. Υπάρχουν και δεκατέσσερα που ήταν στη σημερινή ημερήσια διάταξη και παραπέμπονται, γίνονται εικοσιοκτώ και διερωτώμαι πόσα είναι δυνατό να συζητήσει αυτό το Σώμα την προσεχή Πέμπτη. Εν πάση περιπτώσει υπάρχουν αυτά τα θέματα.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Το θέμα του σιουτζιούκκου πρέπει να συζητηθεί τουλάχιστον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα συζητηθούν όλα, κύριε Πουμπουρή.

Ορίστε.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσαμε να βάλουμε μια έκτακτη σύνοδο της Ολομέλειας της Βουλής, ειδικά για να συζητηθεί το Κεφάλαιο Δ, νοουμένου ότι και η Βουλή κλείνει για το θέρος πολύ σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα γίνει εισήγηση την προσεχή Πέμπτη, κα Κατσελλή, και ελπίζω ότι θα οριστούν δύο μέρες, αφού προηγουμένως διευθετηθούν ορισμένα πράγματα, ούτως ώστε μέσα στις δύο μέρες να συζητήσουμε τουλάχιστον όλα αυτά τα θέματα που είναι εκκρεμή. Δηλαδή, να μην κολλήσουμε πάνω σε ορισμένα θέματα και να φάμε δύο και τρεις ώρες για το κάθε θέμα.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η πείρα από τις δύο προηγούμενες συζητήσεις των θεμάτων αυτών έδειξε ότι έχουμε τη δυνατότητα να συζητήσουμε πάρα πολλά θέματα, ιδίως αν βάλουμε κάποιους περιορισμούς, τα πεντάλεπτα, όπως κάποτε είχατε πει. Πιστεύω ότι πρέπει να το εφαρμόσουμε, αλλά σε πιο τακτά και πιο πυκνά διαστήματα, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

Επίσης, όσον αφορά το σιουτζιούκκο, αν δε βοηθούσατε και εσείς και κάποιοι άλλοι συνάδελφοι, οι δυστυχείς οι κάτοικοι της Μαραθάσας θα 'χαν οι μισοί τουλάχιστον συρθεί στα δικαστήρια. Ευχαριστώ.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι ο πάγκος του Συναγερμού, τον οποίο τιμά με την παρουσία του ο κ. Πέτρος, του έχει δώσει μερικά δείγματα και ο ίδιος εισηγήθηκε να περιορίσουμε το χρόνο των ομιλητών.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είναι παρήγορο σημείο, κύριε Σολωμή, διότι με αυτό τον τρόπο θα κόψουμε πάρα πολύ δρόμο. Είναι γεγονός ότι έχουμε ...

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Μήπως, κύριε Πρόεδρε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν έχει κανένα να μιλήσει εκ μέρους του και δανείστηκαν τον κ. Στυλιανού;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουν, κύριε Ψυλλίδη, αλλά δυστυχώς αυτή τη στιμγή ...

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Δε θα σου απαντήσω, κύριε Ψυλλίδη.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Ει Βέβαια ο κ. Σολωμής θα μου απαντήσει. Απαντάτε μου, κύριε Σολωμή.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, έχουμε ορισμένα θέματα ακόμη τα οποία ορισμένοι Βουλευτές ζητούν να εγγραφούν.

Ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Γεωργίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η αφόρητη κατάσταση και τα περιβαλλοντικά προβλήματα που δημιουργεί η λειτουργία του σφαγείου στην Κοφίνου».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην εν λόγω Επιτροπή.

Επίσης ο ίδιος Βουλευτής ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η ανάγκη τροποποίησης των Κανονισμών, ώστε να μειωθεί η έκταση των γηπέδων που απαιτείται για την ανέγερση ξενοδοχειακών μονάδων στην πόλη της Λάρνακας και τα άλλα αστικά κέντρα».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην εν λόγω Επιτροπή. Πάντως είναι πολύ σοβαρό το θέμα.

Ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Το πάγιο, πολύχρονο αίτημα του προσφυγικού κόσμου για απαλλαγή καταβολής μεταβιβαστικών προς απόκτηση πρώτης στέγης (κατοικίας ή διαμερίσματος) για σκοπούς ιδιοκατοίκησης».

Πληροφορούμαι ότι υπάρχει ήδη πρόταση νόμου γι' αυτό το θέμα.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό το θέμα. Εγγράψαμε το θέμα, για να βοηθήσουμε την πορεία και την εξέλιξη του θέματος που καθυστερούσε από ένα χρόνο στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Επειδή όμως πάει καλά στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, ας παραμείνει και θα αναμένουμε την εξέλιξη χωρίς προτεραιότητα, μέχρις ότου δούμε πώς θα προχωρήσει. Πάντως τέθηκε, για να βοηθήσουμε την πρόταση νόμου των συναδέλφων Χρ. Σολωμή και Σ. Χατζηγιάννη. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος, το οποίο προκύπτει από ερώτηση που δεν απαντήθηκε, και η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

«Η καθυστέρηση της λειτουργίας του χημικού-βιολογικού σταθμού στη βιομηχανική περιοχή Λεμεσού και οι σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των εργαζομένων, των κατοίκων της περιοχής και στα υδροφόρα στρώματα».

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην εν λόγω Επιτροπή.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 7.35 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχάλης
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Αναφορά του Προεδρεύοντα της Βουλής κ. Γ. Λαδά στο θάνατο του πρώην Βουλευτή Α. Καρσερά και έγκριση εισήγησης του αξ. Βουλευτή κ. Λ. Ζαχαριάδη όπως καθιερωθεί ημέρα μνήμης για τους αποθανώντες Βουλευτές.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 21 του 1990).

3) Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 39) του 1989» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 22 του 1990). 2. «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1988 Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο. 3. «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1989 Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκδόσεως Φυγοδίκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», η σύντομη παρατήρηση του αξ. Βουλευτή κ. Παπαπέτρου και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εγγραφής και Λειτουργίας Κλινικών Εργαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

6) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

7) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.

8) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η διατήρηση και επιδιόρθωση της αποβάθρας Λάρνακας - Η μετακίνηση του βιολογικού σταθμού Ποταμιάς - Η διάνοιξη νέας λεωφόρου από την Π. Λακατάμια μέχρι τη Λευκωσία - Τα διάφορα προβλήματα της κοινότητας Αλάμπρας - Πληροφορίες για ένταξη της Κύπρου στην πολεμική άσκηση DENSE CROP - 90' - Η εργοδότηση του τραυματία και ανάπηρου πολέμου Άγγελου Δημητριάδη - Η παροχή οικονομικής βοήθειας σε πολύτεκνο κάτοικο Λεμεσού για επιδιόρθωση της παλιάς πατρικής του οικίας στον Αγρό -Η αναδιάρθρωση του Ιστοπαθολογικού Τμήματος - Τα διάφορα αιτήματα των καταστηματαρχών της λεωφόρου Γρίβα Διγενή - Η διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση του παλιού δρόμου Λευκωσίας-Τροόδους που διέρχεται από την κοινότητα Καλιανών -Η διοχέτευση στη θαλάσσια περιοχή Ζυγίου 60 τόνων ακάθαρτου πετρελαίου - Τα διάφορα προβλήματα της κοινότητας Σινά Όρους - Τα διάφορα προβλήματα της κοινότητας Καλιανών - Η αξιοποίηση των εγκαταλειμμένων δυο δημοτικών σχολείων στα Καλιάνα και Σινά Όρος - Η καταβολή αναδρομικών ασφαλίστρων από τα χωριά Τεμπριά, Καλιάνα και Σινά Όρος - Η αξιοποίηση του σταθμού Καλιανών - Η λειτουργία κέντρων αναψυχής για τις πωλήτριες καταστημάτων κατά τη μεσημβρινή θερινή ανάπαυση - Η επιδιόρθωση του δρόμου Έμπας-Άγιος Νεόφυτος - Η δανειοδότηση των κτηνοτρόφων Κουκλιών Πάφου για

μετακίνηση των μαντρών τους - Η προσπέλαση του δρόμου από την Τεμπριά προς τον κύριο δρόμο Λευκωσίας - Τροόδους - Η υδατοπρομήθεια στο χωριό Σούνι-Ζανατζιά).

9) Απαντήσεις Υπουργών σ΄ερωτήσεις Βουλευτών (Η διαπλάτυνση και επαναχάραξη του δρόμου Παλαιχωρίου-Ασκά - Η κατασκευή αγωγού μεταφοράς νερού στην παραλιακή περιοχή Περβολιών-Μαζωτού - Η επιδιόρθωση των σπιτιών στο συνοικισμό Σωτήρας Αμμοχώστου - Η βελτίωση των συνθηκών τροχαίας κυκλοφορίας στη λεωφόρο Τζων Κέννετυ στην Παλουριώτισσα - Η χρησιμοποίηση της τάφρου στη Λευκωσία για διακίνηση των πεζών - Η τοποθέτηση ασθενούς σε μακρύ κατάλογο αναμονής για επείγον περιστατικό - Η βελτίωση των δρόμων Ξυλοφάγου-Αγίας Νάπας και Φρενάρους-Βρυσούλλων - Ο εμπλουτισμός των σχολικών βιβλιοθηκών με τη 'Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια' του 'Αντρου Παυλίδη - Η πλήρωση της θέσης Ερευνητή Α' και Ανώτερου Ερευνητή στο Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών -Η βελτίωση του οδικού φωτισμού και του οδικού δικτύου της οδού Ικάρου στον 'Αγιο Δομέτιο - Η δημιουργία κατασκηνωτικού εκδρομικού χώρου στον Πεύκο της Πέρα Βάσας - Η επέκταση του αγωγού υδατοπρομήθειας του Συμβουλίου Βελτιώσεως Μονιάτη - Τρόποι διασφάλισης σπάνιων εκδόσεων στις βιβλιοθήκες - Η κατασκευή κοινοτικού γηπέδου στο χωριό Μουτουλλάς - Ο προγραμματισμός βελτιωτικών έργων από το Δήμο Στροβόλου - Η αναθεώρηση του ορίου ταχύτητας στις κατοικημένες περιοχές - Η μη κυκλοφορία του βιβλιογραφικού παραρτήματος της επετηρίδας του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών για τα έτη 1984-1987 - Η πληρωμή τελών αποκομιδής σκυβάλων από πλοία που φθάνουν στις περιοχές των λιμανιών Λεμεσού και Λάρνακας - Η απόλυση προσωπικού από την Υπηρεσία Χειροτεχνίας/Οικοτεχνίας του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας - Η στελέχωση με έμπειρο καθηγητικό προσωπικό του Γυμνασίου Κ. Πύργου -Η εξαγωγή εσπεριδοειδών στο εξωτερικό -Η ανάγκη για τη δημιουργία τμήματος εξωσωματικής γονιμοποίησης στο Μακάρειο Νοσοκομείο - Η ανάγκη ανέγερσης χωριστού κτιρίου για τα εσπερινά γυμνάσια και ιδιαίτερα για το Γυμνάσιο Λευκωσίας - Η ποιότητα του νερού του Φράγματος Πολεμιδιών - Η ανόρυξη γεωτρήσεων στην περιοχή 'Πάνω Κάμπος'-Ποταμιού - Η πλήρωση της θέσης Ανώτερου Λειτουργού Ινστιτούτου Εκπαίδευσης Προσωπικού Ξενοδοχείων και Επισιτιστικής Βιομηχανίας - Η θέσπιση κανονισμών που να ρυθμίζουν τη λειτουργία των δήμων).

10) Αγορεύσεις από Βουλευτές (Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Πουμπουρής, Π. Δίγκλης, Λ. Ιεροδιακόνου, Π. Στυλιανού και Χρ. Κουρτελλάρης) πάνω στο θέμα «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.» και αναβολή του θέματος για την επόμενη συνεδρίαση του Σώματος.

11) Αγόρευση του αξ. Βουλευτή Γ. Σαββίδη πάνω στο θέμα «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος» και λήξη αυτού.

12) Αγορεύσεις από Βουλευτές (Κ. Χρίστου και Ι. Κατσουνωτός) πάνω στο θέμα «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο» και αναβολή αυτού για την επόμενη συνεδρίαση του Σώματος.

13) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

α) «Η αφόρητη κατάσταση και τα περιβαλλοντικά προβλήματα που δημιουργεί η λειτουργία του σφαγείου Κοφίνου», και

β) «Η ανάγκη τροποποίησης των Κανονισμών, ώστε να μειωθεί η έκταση των γηπέδων που απαιτείται για την ανέγερση ξενοδοχειακών μονάδων στην πόλη της Λάρνακας και τα άλλα αστικά κέντρα».

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου).

γ) «Το πάγιο, πολύχρονο αίτημα του προσφυγικού κόσμου για απαλλαγή καταβολής μεταβιβαστικών προς απόκτηση πρώτης στέγης (κατοικίας ή διαμερίσματος) για σκοπούς ιδιοκατοίκησης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή Π. Στυλιανού).

δ) «Η καθυστέρηση της λειτουργίας του χημικού βιολογικού σταθμού στη βιομηχανική περιοχή Λεμεσού και οι σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των εργαζομένων, των κατοίκων της περιοχής και στα υδροφόρα στρώματα». (Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 14ης Ιουνίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.27 μ.μ.)

(Αρ. 33)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει εάν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ)

(Εκτελεί χρέη Γραμματέα λόγω απουσίας του Γραμματέα κ. Ο. Δημητρίου)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, αν γίνει κάποια ησυχία τέλος πάντων, μπορούμε να μπούμε στο Κεφάλαιο Α', που είναι η Νομοθετική Εργασία.

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1989» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1989». Υπάρχει κοινή 'Εκθεση. Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να τη διαβάσει.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ: «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 2. «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος	Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Αλέξης Γαλανός	Θαλής Μιχαηλίδης
Τάκης Χατζηδημητρίου	Νίκος Μουσιούττας
Λέανδρος Ζαχαριάδης	Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε από κοινού τα πιο πάνω νομοσχέδια σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 22 Μαρτίου και 12 Απριλίου 1989 και στις 7 και 14 Μαρτίου και 16 Μαΐου 1990. Στο στάδιο της μελέτης των νομοσχεδίων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της ΠΑΣΥΔΥ, των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΛΤΕΚ, ΟΕΛΜΕΚ και ΠΟΕΔ και των Συνδέσμων Αστυνομίας.

Σκοπός των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, όπως αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου συνολικού ποσού £4,669,900, το οποίο είναι ίσο με ποσοστό 3% επί του μισθολογίου των αντίστοιχων κρατικών υπαλλήλων για το 1987, και η παραχώρησή του υπό μορφή συνεισφοράς στην ΠΑΣΥΔΥ (£2,2 εκ.) και στις εκπαιδευτικές οργανώσεις, στους Συνδέσμους Αστυνομίας και στα μέλη του Στρατού της Δημοκρατίας (£2,469,900).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή και αναλύθηκαν εκτενέστερα από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, με βάση σχετική συμφωνία που συνομολογήθηκε μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ, έχει συμφωνηθεί όπως, στα πλαίσια της ίσης μεταχείρισης των δημόσιων υπαλλήλων και των υπαλλήλων των ημικρατικών οργανισμών, παραχωρηθούν στους πρώτους τα ίδια ωφελήματα που παραχωρήθηκαν στους υπαλλήλους ημικρατικών οργανισμών τα οποία κυμαίνονται μεταξύ 3% και 4,6% υπολογιζόμενα πάνω στο μισθολόγιο του καθενός από τους οργανισμούς αυτούς. Η συμφωνία αυτή, που υιοθετήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 22 Δεκεμβρίου 1988, αποφασίστηκε με μεταγενέστερη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 9 Φεβρουαρίου 1989, όπως εφαρμοστεί και για τους υπόλοιπους υπαλλήλους του ευρύτερου δημόσιου τομέα, δηλαδή τους εκπαιδευτικούς, τα μέλη της Αστυνομίας και τα μέλη του Στρατού της Δημοκρατίας.

Οι πιο πάνω σχετικές συμφωνίες προβλέπουν όπως τα παραχωρούμενα ποσά χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων έργων και προγραμμάτων ευημερίας των υπαλλήλων του κρατικού τομέα, όπως είναι η ανέγερση βρεφονηπιοκομικών σταθμών και εξοχικών αναπαυτηρίων για τα τέκνα των υπαλλήλων, για τα ταμεία υποτροφιών για σπουδές, για ευημερία και κοινωνική πρόνοια των μελών των οργανώσεων αυτών κτλ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε ιδιαίτερα υπόψη ότι οι προτεινόμενες χορηγίες στις οργανώσεις των κρατικών υπαλλήλων εντάσσονται στα πλαίσια της ίσης μεταχείρισης όλων των εργοδοτουμένων από την κυβέρνηση, αποτελούν ουσιαστικά μέτρο κοινωνικής πολιτικής και θα παραχωρηθούν αντί οποιωνδήποτε άλλων γενικών μισθολογικών αυξήσεων, ως θέμα αρχής, συμφωνεί με την παραχώρησή τους για τους σκοπούς που αναφέρονται στις σχετικές συμφωνίες που έχουν συνομολογηθεί. Η Επιτροπή εντούτοις, αφού έλαβε υπόψη της το σημαντικό ύψος του συνολικού ποσού που προτείνεται να παραχωρηθεί και το γενικότερο δημοσιονομικό πρόβλημα που αντιμετωπίζεται σήμερα, αποφάσισε, με τη σύμφωνη γνώμη τόσο του Υπουργείου Οικονομικών όσο και των ενδιαφερόμενων οργανώσεων, το ποσό που ζητείται να παραχωρηθεί σε τρεις ισόποσες δόσεις και η διάθεσή του να γίνεται ανάλογα με την πρόοδο της εκτέλεσης των έργων που θα χρηματοδοτηθούν από τις πιστώσεις αυτές.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της η Επιτροπή έχει εντάξει τα υπό συζήτηση νομοσχέδια σε ενιαίο κείμενο υπό τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1990», συνολικής πρόνοιας ύψους £1,557,000 και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς δυο λόγια από τη θέση μου. Ναι μεν υποστηρίζουμε την έγκριση των κονδυλίων αυτών και τις συμφωνίες οι οποίες έχουν γίνει, αλλά ταυτόχρονα αναμένουμε να δίδονται τακτικά εκθέσεις προς τη Βουλή, όσον αφορά την πρόοδο των έργων αυτών και την καλή χρήση των χρημάτων τα οποία θα δοθούν, για να μπορεί η Βουλή να παρακολουθεί ότι πράγματι τα έργα προχωρούν με το ρυθμό που αποφασίστηκε και προς τις κατευθύνσεις που έχουν αποφασιστεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £1,557,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990, Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται επίσης ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα της ημερήσιας διάταξης, το υπ' αρ. 4, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1990».

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και το υπ' αριθμό 3 της ημερήσιας διάταξης είναι έτοιμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για το υπ' αριθμό 3 δεν έχει κυκλοφορήσει ακόμα η 'Εκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κυκλοφόρησε τώρα, αυτή τη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτή τη στιγμή κυκλοφορεί. Πολύ ωραία! Αν δεν υπάρχει ένσταση, προχωρούμε με το υπ' αριθμό 3 της ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο Προϋπολογισμός της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 1990 κατατέθηκε στη Βουλή την 1η Φεβρουαρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής 'Εκθεσης προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στην περίοδο μεταξύ 12 Φεβρουαρίου και 16 Μαΐου 1990. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο Υπουργός Συγκοινωνιών και 'Εργων συνοδευόμενος από ανώτερους λειτουργούς του Υπουργείου του, καθώς και εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της Αρχής Λιμένων Κύπρου. Σε ορισμένες από τις συνεδρίες της Επιτροπής παρευρέθηκαν και τα Μέλη της Βουλής κ. Κ. Ερωτοκρίτου, 'Α. Χρυσοστόμου και Π. Στυλιανού.

Ο πιο πάνω Προϋπολογισμός, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, πρόβλεπε έσοδα ύψους £9,385,000 και έξοδα ύψους £14,819,621.

Οι κυριότερες πηγές εσόδων της Αρχής προέρχονται από τη λειτουργία των λιμανιών (£9,255,000), δηλαδή από τα γενικά λιμενικά δικαιώματα, δικαιώματα από γερανούς και αποθηκευτικά δικαιώματα και τέλη, και ακολουθούν άλλα μικρότερα ποσά εσόδων από επενδύσεις και τόκους τραπεζών.

Τα τρέχοντα τακτικά έξοδα της Αρχής προϋπολογίζονται να ανέλθουν στα £5,617,121 σε σύγκριση με £5,196,400 που ήταν περίπου, ενώ τα κεφαλαιουχικά της έξοδα θα ανέλθουν στα £8.9 εκ. σε σύγκριση με £3.3 το 1989. Στα κεφαλαιουχικά αναπτυξιακά έξοδα της Αρχής περιλαμβάνεται η αγορά γερανογέφυρων (£2.5 εκ.), ο εξοπλισμός χειρισμού εμπορευματοκιβωτίων (£2.15 εκ.) και η δημιουργία ανοικτών αποθηκευτικών χώρων. Στο αναπτυξιακό μέρος των δαπανών του Προϋπολογισμού της Αρχής προβλέπεται αναβάθμιση των λιμανιών της Λάρνακας και της Πάφου.

Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της αναφορικά με τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό εντόπισε έναν αριθμό θεμάτων στα οποία τοποθετήθηκαν τα Μέλη της Επιτροπής ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία, προτείνοντας τις πιο κάτω τροπολογίες:

(α) Αναβαθμίσεις θέσεων:

Η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται την απόρριψη της πρότασης για την αναδρομική, από το 1980, βαθμολογική και μισθοδοτική αναβάθμιση της θέσης του Γενικού Διευθυντή της Αρχής. Η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η υιοθέτηση μιας τέτοιας πρότασης θα δημιουργούσε το έρεισμα για τη διεκδίκηση παρόμοιων αιτημάτων από κατόχους αντίστοιχων θέσεων σε άλλους ημικρατικούς οργανισμούς με όλα τα συνεπακόλουθα αποτελέσματα και τις αλυσιδωτές δυσμενείς επιπτώσεις. Η Επιτροπή δε θα είχε εντούτοις ένσταση στην αναβάθμιση της θέσης του Διευθυντή Προσωπικού και Διοίκησης για να συνάδει με άλλες ομοειδείς θέσεις, δε συμφωνεί όμως με την αναδρομική, από το 1980, ισχύ που προτείνεται να δοθεί στην πρόταση αυτή.

(β) Αμοιβές εμπειρογνωμόνων:

Στον Προϋπολογισμό της Αρχής υπάρχει πρόνοια ύψους £600,000 και κατανέμεται για μια σειρά από εργασίες. Για τις εργασίες που αφορούν (α) την επιθεώρηση των εργασιών για την κατασκευή εξοπλισμού χειρισμού εμπορευματοκιβωτίων (£40,000), (β) τη μελέτη για την αξιοποίηση των μικρών λιμανιών (£31,000) και (γ) για διάφορες άλλες ad hoc μελέτες (£50,000) η Επιτροπή εισηγείται την περίληψη συμβολικής μόνο πρόνοιας, μέχρι που να κατατεθούν ενώπιόν της συμπληρωματικά στοιχεία που σχετίζονται με τις εργασίες αυτές.

Η Επιτροπή εισηγείται επίσης όπως η πρόνοια ύψους £40,000 που αφορά την εμπορία λιμανιών (Κεφ. 3 και 'Αρθρο 1.3800) και στην οποία περιλαμβάνονται £20,000 επαναψηφίσεις, περιοριστεί σε συμβολική πρόνοια μόνο, μέχρι που να δοθούν οι αναγκαίες εξηγήσεις.

Σε σχέση με το κονδύλι για την αγορά εξοπλισμού για το χειρισμό εμπορευματοκιβωτίων (£2,150,000) η πλειοψηφία της Επιτροπής συντάχτηκε με την άποψη να περιληφθεί συμβολική μόνο πρόνοια, μέχρι που να αποφασιστεί η ίδρυση του φορέα διακίνησης εμπορευματοκιβωτίων. Η μειοψηφία της Επιτροπής υποστήριξε τη θέση ότι θα πρέπει η Αρχή να προχωρήσει στην άμεση υλοποίηση του προγράμματος αυτού ανεξάρτητα από το θέμα του φορέα εκμετάλλευσης του εξοπλισμού αυτού.

Στο στάδιο της μελέτης του Προϋπολογισμού της Αρχής κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων συμπληρωματικές τροπολογίες που αφορούν τη δημιουργία αριθμού νέων θέσεων, στα πλαίσια υλοποίησης σχετικής συμφωνίας μεταξύ της Αρχής και των συνδικαλιστικών οργανώσεων για την επαναλειτουργία των λιμανιών τις Κυριακές. Η Επιτροπή εισηγείται την υιοθέτηση των τροπολογιών αυτών και την ενσωμάτωσή τους στα κατάλληλα μέρη του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Η Επιτροπή με την ευκαιρία της μελέτης του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού έχει διαπιστώσει ότι σε ορισμένες περιπτώσεις (υπερωρίες κτλ.) έχουν διενεργηθεί πληρωμές χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής. Υπογραμμίζοντας την παράλειψη αυτή η Επιτροπή δηλώνει ότι δεν προτίθεται να αποδεχτεί στο μέλλον παρόμοιες ενέργειες και θα αρνηθεί να δώσει την εκ των υστέρων έγκρισή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Άριστος Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κατά τη συζήτηση των Προϋπολογισμών της Αρχής Λιμένων από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών στις 12 Φεβρουαρίου 1990, ζητήθηκαν ορισμένα διευκρινιστικά στοιχεία, μερικά από τα οποία απαντήθηκαν. Μέχρι όμως το τέλος Απριλίου δε δόθηκε απάντηση στα υπόλοιπα ερωτήματα, γι' αυτό στις 7 Μαΐου 1990 στάληκε επιστολή από το Γενικό Διευθυντή της Βουλής που έλεγε: «Έχω οδηγίες από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ζητήσω να την ενημερώσετε για τα πιο κάτω θέματα που τέθηκαν από τα Μέλη της στη διάρκεια της συζήτησης του πιο πάνω θέματος...». Και κατέληγε η επιστολή: «Παρακαλώ όπως έχουμε τις απαντήσεις σας το ταχύτερο δυνατό, ώστε να μπορέσει η Επιτροπή να ολοκληρώσει τη μελέτη του πιο πάνω Προϋπολογισμού.»

Κύριε Πρόεδρε,

Η επιστολή αυτή μέχρι σήμερα δεν έτυχε απάντησης. Θεωρώ τη συμπεριφορά της Αρχής Λιμένων απαράδεκτη και προσβλητική για τη Βουλή. Αν δε διακυβεύετο η ομαλή λειτουργία των λιμανιών, που τόσο πολύ μας ενδιαφέρει, η Κοινοβουλευτική μας ομάδα θα αρνείτο να εγκρίνει τους Προϋπολογισμούς. Εντούτοις η περιφρόνηση προς το Σώμα δεν πρέπει να μείνει απαρατήρητη, γι' αυτό εισηγούμαι όπως η Βουλή καυτηριάσει την απαράδεκτη συμπεριφορά των υπευθύνων και ταυτόχρονα τους καλέσει να συμμορφωθούν.

Κύριε Πρόεδρε,

Κατά τη μελέτη των Προϋπολογισμών διαπίστωσα πως κάθε χρόνο, από το 1984 και μετά, τα έσοδα της Αρχής, όπως παρουσιάζονται στους Προϋπολογισμούς, δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, με μεγάλη διαφορά μεταξύ προϋπολογισθέντων και πραγματικών εσόδων. Η απόκλιση των προϋπολογισθέντων και πραγματικών εσόδων κυμαίνεται από μισό εκ. λίρες μέχρι £1,792,000 χρόνο με το χρόνο. Για τους Προϋπολογισμούς του 1990 καταβάλλεται η ίδια προσπάθεια. Ενώ η επιβατική κίνηση αυξάνεται, ιδιαίτερα με τη δρομολόγηση

περισσότερων κρουαζιερόπλοιων, τα έσοδα από επιβάτες για το 1990 παρουσιάζονται μειωμένα κατά 9% έναντι εκείνων του 1989. Ειλικρινά διερωτώμαι ποια σκοπιμότητα εξυπηρετείται από τη μόνιμη παραπληροφόρηση του Σώματος.

Θέλω επίσης να σχολιάσω τα πιο κάτω θέματα:

«Γενικά Λιμενικά Δικαιώματα», Άρθρο 1550, «Δικαιώματα από υπερωρίες».

Ενώ τα έξοδα από υπερωρίες θα μειωθούν από £835,000 το 1989 σε £695,000 το 1990, τα έσοδα από δικαιώματα από υπερωρίες παρουσιάζονται αυξημένα. Ζητήσαμε να δοθεί κάποια εξήγηση γι' αυτό το αλλοπρόσαλλο, δε δόθηκε όμως καμιά εξήγηση και ούτε απαντήθηκε το ερώτημα αυτό.

«Γενικά Λιμενικά Δικαιώματα», Άρθρο 1700, «Άδειες και Δικαιώματα».

Οι Προϋπολογισμοί προβλέπουν 43% αύξηση. Στο ερώτημά μας από που θα προέλθει η προβλεπόμενη αύξηση δε δόθηκε καμιά απάντηση.

Άρθρο 1562, «Αποβάθρες».

Η μεγάλη αποβάθρα του παλιού τελωνείου στη Λεμεσό είναι συνδεδεμένη με τη γραφικότητα και την ιστορία της παλιάς Λεμεσού. Όταν ρωτήθηκε από δημοσιογράφο ο Δημοτικός Μηχανικός της πόλης μας για την κατάσταση της αποβάθρας απάντησε πως σε επιθεώρηση που είχε κάνει διαπίστωσε μια απαράδεκτη κατάσταση. Συγκεκριμένα έχει ήδη υποστεί σημαντική φθορά και ζημιά κυρίως η υποδομή της (σιδηρές στηρίξεις). Επίσης αριθμός εγκάρσιων συνδέσμων έχει αποκοπεί ή βρίσκεται σε στάδιο αποκοπής και μεγάλο τμήμα του ξύλινου καταστρώματος σάπισε και χρήζει άμεσης αντικατάστασης. Αν η αποβάθρα αποτελούσε ιδιωτική περιουσία, σίγουρα θα θεωρείτο διατηρητέα και θα λαμβάνονταν μέτρα συντήρησής της, ενώ τώρα αφήνεται από την Αρχή Λιμένων στη φθορά.

Παλαιότερα την ευθύνη για τη συντήρηση της αποβάθρας είχαν τα Δημόσια Έργα και τη διατηρούσαν σε καλή κατάσταση. Δυστυχώς από τότε που περιήλθε στη δικαιοδοσία της Αρχής Λιμένων εγκαταλείφθηκε.

Κατά τη συζήτηση των Προϋπολογισμών της Αρχής Λιμένων ζήτησα να πληροφορηθούμε τι ποσά δαπανήθηκαν για τη συντήρηση αυτής της αποβάθρας, χρόνο με χρόνο, από τότε που ανέλαβε η Αρχή Λιμένων το παλιό λιμάνι. Δυστυχώς και αυτό το ερώτημα παρέμεινε αναπάντητο.

Όπως είπα και προηγουμένως, η αποβάθρα του παλιού λιμανιού είναι συνδεδεμένη με τη γραφικότητα και την ιστορία της Λεμεσού και οι Λεμεσιανοί είναι αρκετά ευαίσθητοι στο θέμα αυτό, γι' αυτό καλώ την Αρχή Λιμένων, προτού είναι αργά, να προβεί στη συντήρησή της. Στο Ζύγι, κύριε Πρόεδρε, γίνεται ετήσια συντήρηση της αποβάθρας από την Αρχή. Γιατί στη Λεμεσό εγκαταλείφθηκε;

Το Άρθρο 3750 αναφέρεται στην Αμοιβή Εμπειρογνωμόνων και σε Κατανομή Διάφορων Ποσών. Γίνεται πρόνοια για ποσό £31,000 για τη μελέτη και αξιοποίηση των μικρών λιμανιών. Ζητήσαμε να δοθούν λεπτομέρειες, αλλά δε δόθηκε απάντηση, γι' αυτό η Κοινοβουλευτική μας ομάδα δε θα ψηφίσει το ποσό αυτό. Επίσης γίνεται πρόνοια για ποσό £50,000 για ad hoc μελέτες. Και γι' αυτό το θέμα ζητήσαμε εξηγήσεις και πάλι δε δόθηκε καμιά απάντηση.

Τα προβλήματα του λιμανιού της Λεμεσού είναι πολλά, με σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου. Δεν προτίθεμαι όμως να επεκταθώ περισσότερο τώρα, γιατί ήδη το θέμα συζητείται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Συγκοινωνιών και Έργων και σύντομα θα βρίσκεται ενώπιον του Σώματος ή Έκθεση της Επιτροπής για συζήτηση.

Η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών επικρίνει την Αρχή Λιμένων για το ότι προβαίνει σε δαπάνες και ζητά έγκριση από τη Βουλή εκ των υστέρων. Φαίνεται πως η Αρχή Λιμένων δε δίδει τη σημασία που πρέπει στην ετοιμασία των Προϋπολογισμών της και το θεωρεί δεδομένο ότι μπορεί να ενεργεί όπως θέλει και να παίρνει εκ των υστέρων έγκριση.

Χαρακτηριστικό της νοοτροπίας που επικρατεί στη Διεύθυνση της Αρχής Λιμένων είναι το περιεχόμενο επιστολής που υπογράφεται από την κα. Α. Σαββίδου για το Γενικό Διευθυντή της Αρχής Λιμένων Κύπρου και που στάλθηκε στη Βουλή. Για να δικαιολογήσουν την πληρωμή ποσών χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής, αναφέρουν: «Όπως γίνεται αντιληπτό, δεν ήταν δυνατό να μην πληρωθούν οι υπερωρίες, γιατί δεν είναι νοητό με το υφιστάμενο σύστημα να μην εργάζονται τα λιμάνια υπερωριακά, δυστυχώς ούτε και να αναβάλλετο η πληρωμή των υπερωριών μέχρι της έγκρισής τους από τη Βουλή». Από το σημείωμα αυτό αβίαστα βγαίνει το συμπέρασμα ότι η Διεύθυνση της Αρχής Λιμένων Κύπρου το θεωρεί δεδομένο ότι μπορεί να προβαίνει σε δαπάνες, χωρίς να έχει την προηγούμενη έγκριση της Βουλής. Φαίνεται πως δεν έγινε αντιληπτό από μέρους της Διεύθυνσης της Αρχής Λιμένων Κύπρου ότι είναι δική της ευθύνη να προϋπολογίζει ορθά τις δαπάνες, έστω κι αν αφορούν υπερωρίες, ούτως ώστε να έχει εκ των προτέρων έγκριση από τη Βουλή. Θεωρώ δε περιττό να τονίσω ότι η Βουλή ουδέποτε αρνήθηκε να μελετήσει και να ψηφίσει και συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, όταν χρειάστηκε, εφόσον υποβάλλονταν έγκαιρα και τεκμηριωμένα.

Κύριε Πρόεδρε,

Παρά τις σοβαρές επιφυλάξεις μας, για την ομαλή λειτουργία των λιμανιών και μόνο η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. θα ψηφίσει τους Προϋπολογισμούς της Αρχής Λιμένων Κύπρου, όπως θα τροποποιηθούν στη συνέχεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής, κύριοι, σε θέμα αρχής για τον Προϋπολογισμό της Αρχής Λιμένων;

Κύριοι, παρόλον ότι πρόκειται περί Νομοθετικής Εργασίας και ο Κανονισμός απαγορεύει γραπτές ομιλίες, εντούτοις, λόγω του ότι υπάρχουν πολλοί αριθμοί στην περίπτωση αυτή, υπάρχουν πολλά γεγονότα κτλ., σημειώσεις είναι αδύνατο να μην επιτραπούν, γιατί είναι αδύνατο να ενθυμηθεί κανείς τόσα πράγματα απ' έξω. Αυτό το πράγμα συμβαίνει πάντοτε. Άλλωστε και όταν μιλούμε για τους προϋπολογισμούς που είναι και αυτοί Νομοθετική Εργασία, έχουμε πάντα γραπτές ομιλίες ακριβώς γι' αυτό το λόγο, γιατί υπάρχουν πολλοί αριθμοί, πολλά γεγονότα και είναι αδύνατο να τα θυμάται κανείς απ' έξω.

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα σταθώ μόνο σε τέσσερα σημεία της Έκθεσης. Το πρώτο σημείο είναι οι αναβαθμίσεις των θέσεων. Όπως φαίνεται και από την Έκθεση, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται την απόρριψη της πρότασης για την αναδρομική, από το 1980, βαθμολογική και μισθοδοτική

αναβάθμιση της θέσης του Γενικού Διευθυντή της Αρχής. Εκείνο που ήθελα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι, παρόλο που η θέση του Διευθυντή της Αρχής Λιμένων έχει από το 1981 μισθολογικά διευθετηθεί και από τότε επανειλημμένα γίνονταν προσπάθειες για να μπει στον Προϋπολογισμό, αλλά κοβόταν από την τότε κυβέρνηση του κ. Κυπριανού, για πρώτη φορά φέτος επανήλθε στους Προϋπολογισμούς της Αρχής και μάλιστα σε αντίθεση με τη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών που ήταν καθαρή η θέση του ότι δεν έπρεπε αυτό να περιληφθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο, καθότι, με βάση διεθνώς αποδεκτά κριτήρια, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δε δικαιολογείται η ζητούμενη αλλαγή. Μεταξύ άλλων ούτε το μέγεθος του οργανισμού της Αρχής Λιμένων ούτε η διάρθρωση των διευθυντικών θέσεων κάτω από το επίπεδο του Γενικού Διευθυντή ή η πολυπλοκότητα της δέσμης των θεμάτων πολιτικής που αποφασίζει ο κάτοχος της θέσης δικαιολογούν την προτεινόμενη μεταβολή. Παρά ταύτα και παρά την αντίθεση του Υπουργείου Οικονομικών, προχώρησαν και έχουν περιλάβει μέσα στον Προϋπολογισμό αυτό το ποσό για την αναβάθμιση, που ακράδαντα πιστεύω ότι πολύ ορθά όλα τα κόμματα ομόφωνα έχουν απορρίψει. Ο λόγος που το αναφέρω είναι ότι, εκεί που ούτε καν έπρεπε να αναφερθεί, εντούτοις σε αντίθεση με τις απόψεις του Υπουργείου Οικονομικών, έχει ειδικά περιληφθεί η θέση του Γενικού Διευθυντή.

Το δεύτερο θέμα στο οποίο ήθελα να σταθώ είναι οι αμοιβές των εμπειρογνωμόνων. Όπως ανέφερε και ο συνάδελφος κ. Άριστος Χρυσοστόμου, η Επιτροπή ζήτησε λεπτομέρειες για τα ποσά τα οποία αναφέρονταν στον Προϋπολογισμό και μέχρι σήμερα ουδεμία απάντηση λήφθηκε. Ούτε καν λήφθηκε υπόψη η Βουλή για τα θέματα τούτα που της ζητούσαν να ψηφίσει. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι είναι μια τακτική που πρέπει να εκλείψει και πρέπει να επιδειχθεί ο απαιτούμενος σεβασμός σ' αυτό το Σώμα, γιατί είναι το Σώμα το οποίο χειρίζεται αυτές τις υποθέσεις, είναι το Σώμα που χειρίζεται τους Προϋπολογισμούς, είναι το Σώμα που θα τους ψηφίσει. Και έχουν κάθε υποχρέωση να δίνουν τις λεπτομέρειες τις οποίες ζητά η Βουλή και μάλιστα έγκαιρα προς αυτές τις κατευθύνσεις.

Το τρίτο θέμα στο οποίο ήθελα να αναφερθώ, κύριε Πρόεδρε, είναι οι συμπληρωματικές τροπολογίες που αφορούν τη δημιουργία νέων θέσεων στα πλαίσια υλοποίησης σχετικής συμφωνίας μεταξύ της Αρχής και των συνδικαλιστικών οργανώσεων για την επαναλειτουργία των λιμανιών τις Κυριακές.

Παρόλο που αυτό το θέμα εκκρεμεί προ πολλού καιρού και είχαμε τα δυσάρεστα αποτελέσματα εταιρείες να εγκαταλείπουν την Κύπρο -και ένας από τους λόγους ήταν και οι Κυριακές- εντούτοις δυστυχώς, και πολύ αργά μπορεί να πει κανείς, ήλθαν αυτή τη στιγμή να καλύψουν αυτές τις θέσεις, πράγμα που έπρεπε να είχε γίνει πολύ νωρίτερα, παρά τώρα. Χαιρετίζουμε την θέση τούτη, αλλά πιστεύουμε ότι έπρεπε αυτό να είχε γίνει πολύ προηγούμενα, ούτως ώστε να αποφευχθούν οικονομικές συνέπειες, όπως έχει συμβεί.

Το τελευταίο σημείο στο οποίο ήθελα να σταθώ είναι ότι δυστυχώς παρατηρείται σ' αυτό τον οργανισμό ότι ξοδεύονται χρήματα, χωρίς να υπάρχει έγκριση της Βουλής και έρχονται εκ των υστέρων για να τα ψηφίσει η Βουλή. Είναι καιρός που πρέπει να πάει το μήνυμα στην Αρχή Λιμένων ότι αυτό το Σώμα δεν είναι διατεθειμένο -τουλάχιστον ο Δημοκρατικός Συναγερμός- να ψηφίσει μελλοντικά οποιαδήποτε ποσά για τα οποία δεν υπάρχει έγκριση εκ των προτέρων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο Προϋπολογισμός της Αρχής Λιμένων που βρίσκεται σήμερα ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος είναι ίσως ο πιο ενδιαφέρων από όλους τους Προϋπολογισμούς των ημικρατικών μας οργανισμών, γιατί πρόκειται για έναν οργανισμό ο οποίος από καιρό ταλανίζεται από διάφορα προβλήματα, έναν οργανισμό ο οποίος ακόμα φαίνεται ότι ψάχνει να βρει το δρόμο της εύρυθμης λειτουργίας του, για να μπορέσει να εξυπηρετήσει τόσο τις ανάγκες της Κύπρου όσο και το διαμετακομιστικό εμπόριο, το οποίο ασκείται κυρίως μέσα από το λιμάνι της Λεμεσού.

Τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει η Αρχή Λιμένων αποτελούν αντικείμενο μελέτης εδώ και τρία χρόνια της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων. Είναι ένα μεγάλο κεφάλαιο της κυπριακής οικονομίας και ένα θέμα πάνω στο οποίο υπάρχουν αλληλοσυγκρουόμενα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα. Και είναι γι' αυτό το λόγο κυρίως που δημιουργούνται και τα προβλήματα που υπάρχουν. Δεν είναι πρόθεσή μου να υπεισέλθω στη συζήτηση ούτε καν στην αναφορά των προβλημάτων τα οποία αντιμετωπίζει η Αρχή Λιμένων. Απλώς θέλω να πω ότι το Σοσιαλιστικό Κόμμα πιστεύει ότι θα πρέπει όλοι μας μέσα στη Βουλή να λειτουργήσουμε, παρά τις αντίθετες απόψεις που έχουμε -και πράγματι έχουμε- μέσα σ' ένα κλίμα υπευθυνότητας, με συναίνεση, ώστε να μπορέσουμε να βρούμε έναν κοινό παρονομαστή, να συζεύξουμε, αν είναι δυνατό, το δημόσιο και το ιδιωτικό συμφέρον, ώστε να μπορέσει να λειτουργήσει εύρυθμα ένας νευραλγικός τομέας, μια νευραλγική υπηρεσία για την ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας.

Θα 'θελα να σταθώ και να δικαιολογήσω την υποστήριξή μας σε δυο από τα κονδύλια τα αμφιλεγόμενα και τα επίμαχα του Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων. Υπάρχει το κονδύλι των 2.5 εκ. λιρών, το οποίο κατά πλειοψηφία θα απορριφθεί στη σημερινή ψήφιση του Προϋπολογισμού. Εμείς είμαστε σαφέστατα υπέρ της δαπάνης των £2.5 εκ. για την αγορά των μηχανημάτων τραστέινερς για τη διαμετακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων μέσα στο λιμάνι της Λεμεσού. Ο λόγος που υποστηρίζουμε την αγορά αυτή από την Αρχή Λιμένων είναι όχι η δική μας η άποψη, αλλά η γνώμη των πιο κάτω ειδικών εμπειρογνωμόνων οι οποίοι έχουν μελετήσει και έχουν αποφανθεί επί του θέματος:

(α) Οι εμπειρογνώμονες τους οποίους κάλεσε η κυπριακή κυβέρνηση και η Αρχή Λιμένων έχουν απαντήσει ότι πρέπει η Αρχή να αγοράσει αυτά τα μηχανήματα.

(β) Οι εμπειρογνώμονες της Διεθνούς Τράπεζας, η οποία χρηματοδοτεί το έργο, έχουν δώσει την ίδια καταφατική γνώμη.

(γ) Οι εμπειρογνώμονες της ίδιας της Αρχής Λιμένων έχουν επίσης αποφασίσει ότι αυτή είναι η καλύτερη λύση η οποία υπηρετεί και το εμπόριό μας, αλλά και την απρόσκοπτη λειτουργία των λιμανιών μας, ώστε να μην είναι δυνατό να πέσουν θύματα οποιασδήποτε εκβιαστικής ενέργειας από οποιοδήποτε ο οποίος με τα δικά του μηχανήματα λειτουργεί μέσα στο λιμάνι.

Το δεύτερο θέμα, για το οποίο εμείς τουλάχιστον θα ψηφίσουμε υπέρ και θέλω να δικαιολογήσω το γιατί, είναι η πληρωμή καταβολής υπερωριακού επιδόματος στο λιμενάρχη Λάρνακας, κάτι το οποίο δε συμβαίνει με το λιμενάρχη Λεμεσού. Και θέλω να είμαστε σαφείς ότι δεν πρόκειται για δυσμενή διάκριση, γιατί, αν ήταν δυσμενής η διάκριση, τότε ή και τους δυο θα ψηφίζαμε ή και τους δυο θα καταψηφίζαμε. Όταν ο λιμενάρχης Λάρνακας μεταφέρθηκε από τη δημόσια υπηρεσία στην Αρχή Λιμένων Κύπρου, οι όροι της πρόσληψής του, οι οποίοι σαφώς αναφέρονται στην επιστολή διά της οποίας προσελήφθηκε, αναφέρουν ρητά ότι δικαιούται του υπερωριακού επιδόματος, παρόλον ότι ανήκει σε μια κλίμακα στην οποία οι υπόλοιποι δημόσιοι υπάλληλοι δε δικαιούνται. Ήταν ένας ρητά προβλεφθείς όρος της πρόσληψής του, γι' αυτό δεν μπορούμε να τον αγνοήσουμε, αφού αποτελεί δέσμευση της ίδιας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι στην άρνηση πληρωμής αυτού του ποσού εγέρθηκε αγωγή ενώπιον του δικαστηρίου και υπήρξε δικαστικός συμβιβασμός, ο οποίος και επιδίκασε αυτή την πληρωμή. Άρα, πέραν του δικαιώματος, υπάρχει και η κατοχύρωση και η αναγνώρισή του και η επιβολή του δικαιώματος διά δικαστικής απόφασης. Άρα, κατά τη γνώμη μας, δε θα ήταν λογικό η Βουλή να αρνηθεί να εγκρίνει αυτό το κονδύλι.

Στην περίπτωση του λιμενάρχη Λεμεσού σε όλους οι οποίοι είχαν κάνει συνέντευξη διευκρινίστηκε ότι στους όρους της απασχόλησής τους δεν περιλαμβάνεται η πληρωμή υπερωριακής απασχόλησης. Και στην πρόσληψη υπήρξε επίσης ρητή πρόβλεψη ότι τέτοιος όρος δεν ισχύει στην περίπτωση του λιμενάρχη Λεμεσού. Άρα δεν μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι πρόκειται για μια δυσμενή διάκριση ή ευμενή αντίστοιχα υπέρ ή έναντι οποιουδήποτε άλλου. Είναι γι' αυτούς τους λόγους που εμείς θα ψηφίσουμε, υπεύθυνα πιστεύω, και τα δυο αυτά κονδύλια.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι το Σοσιαλιστικό Κόμμα είναι έτοιμο και πρόθυμο, μέσα στον κυκεώνα των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Αρχή Λιμένων και τα κυπριακά λιμάνια, ιδιαίτερα στη Λεμεσό, να συνεργαστεί εποικοδομητικά με όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες, με κύριο γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και την εξυπηρέτηση της κυπριακής οικονομίας. Και όταν λέμε εξυπηρέτηση της κυπριακής οικονομίας, εννοούμε και το συμφέρον των επιχειρηματιών, αλλά κυρίως του συνόλου του κυπριακού λαού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ηλιάδη, όταν θα φθάσουμε στα σημεία αυτά, να μας τα υποδείξετε, για να τα θέσω ιδιαιτέρως σε ψηφοφορία. Συμπεριλαμβάνονται στον Πίνακα.

Λοιπόν, ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε τους Προϋπολογισμούς της Αρχής Λιμένων και θα ήθελα με την ευκαιρία αυτή να επισημάνω μερικά βασικά ζητήματα, χωρίς να θέλω να επεκταθώ σε λεπτομέρειες. Το πρώτο που θέλω είναι να υπογραμμίσω την τεράστια οικονομική και ευρύτερη σημασία που έχουν τα λιμάνια, τόσο της Λάρνακας όσο και της Λεμεσού. Επίσης είναι γνωστό σε όλους, και στο Σώμα και πιστεύω και ευρύτερα, ότι στον τομέα αυτό της Αρχής Λιμένων αντιμετωπίζουμε πολλά και ποικίλα προβλήματα τα οποία οπωσδήποτε πρέπει να τύχουν της ανάλογης προσοχής, για να λυθούν όσο γίνεται ορθά και ικανοποιητικά.

Δίδουμε όμως ως Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς ξεχωριστή σημασία στα αναπτυξιακά προγράμματα της Αρχής και ιδιαίτερα σ' αυτά τα προγράμματα που αφορούν τα λιμάνια της Λάρνακας και της Λεμεσού, αλλά ιδιαίτερα της Λάρνακας το οποίο γνωρίζουμε όλοι ότι τελευταία αντιμετώπισε και συνεχίζει να αντιμετωπίζει προβλήματα και κινδύνους να εγκαταλειφθούν μεταφορικές υπηρεσίες οι οποίες έχουν πολύ μεγάλη σημασία και για την ίδια την Αρχή, αλλά ιδιαίτερα για την οικονομία του τόπου. Γι' αυτό εμείς έχουμε ταχθεί και συνεχίζουμε να τασσόμαστε υπέρ της άποψης ότι όλα τα σχετικά με τα αναπτυξιακά προγράμματα της Αρχής Λιμένων και ιδιαίτερα αυτά που αφορούν το λιμάνι της Λάρνακας θα πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης και επείγουσας εξέτασης και αντιμετώπισης, για να προλάβουμε μεγαλύτερες αρνητικές συνέπειες και για τους απασχολούμενους στα λιμάνια, αλλά και για την οικονομία του τόπου. Γι' αυτό και εμείς πιστεύουμε ότι οι δαπάνες που αφορούν τα αναπτυξιακά προγράμματα θα έπρεπε και πρέπει και να εγκριθούν, αλλά και να επεκταθούν, έτσι που να συμβάλουμε, ώστε η Αρχή να μπορέσει να ξεπεράσει δυσκολίες που υπάρχουν και να αναβαθμίσει τόσο το ρόλο και τη σημασία, όσο και την έκταση της απόδοσης και της σημασίας της οικονομικής και της ευρύτερης που έχουν τα λιμάνια μας και στη Λάρνακα και στη Λεμεσό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Αλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θα είστε σύντομος, ναι.

Ν. ΗΛΙΑ:

'Ηθελα ν' αναφερθώ σε ένα σχόλιο, μια αναφορά που έγινε από προηγούμενο συναδέλφο σχετικά με τα μειωμένα έσοδα της Αρχής Λιμένων από τα κρουαζιερόπλοια. Και ήθελα να υπενθυμίσω το συνάδελφο αυτό, όπως και άλλους, ότι, όταν κατατέθηκε σ' αυτό το Σώμα νομοσχέδιο σύμφωνα με το οποίο θα πληρώνονταν κανονικά τέλη από τα κρουαζιερόπλοια, αυτό το νομοσχέδιο καταψηφίστηκε, με αποτέλεσμα να εισπράττονται μειωμένα τέλη, ενώ τα κρουαζιερόπλοια αυξάνονται και πληθύνονται και ενώ τα κέρδη επίσης αυξάνονται, όπως αναφέρθηκε και με στοιχεία, όταν συζητούσαμε το νομοσχέδιο αυτό σ' αυτό το Σώμα.

'Ενα άλλο σημείο στο οποίο ήθελα να αναφερθώ είναι όσον αφορά την αγορά των μηχανημάτων από την Αρχή Λιμένων. Και γι' αυτό το σημείο υπήρχε απόφαση για αγορά η οποία όμως, με παρέμβαση ορισμένων πλευρών της Βουλής, έχει ματαιωθεί, με αποτέλεσμα τώρα να εκφράζονται εδώ παράπονα για τη λειτουργία των λιμανιών.

Επίσης ήθελα να τονίσω εδώ ότι η κατάσταση στα λιμάνια μας είναι σοβαρή. Από το λιμάνι της Λεμεσού ήδη έχει φύγει η εταιρεία SKANDACH και έχει μεταφερθεί σε ένα λιμάνι της Αιγύπτου. Γι' αυτό πρέπει να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καλή λειτουργία των λιμανιών μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος. Τις θέσεις του κόμματός μας τις έχει εκθέσει ο συνάδελφος κ. Α. Χρυσοστόμου, όμως πρέπει να τονίσω δύο σημεία, γιατί σ' αυτά τα δύο σημεία τίθεται ένα πολύ σοβαρό θέμα τάξης.

Είναι απαράδεκτο η Βουλή να ζητά διευκρινιστικά στοιχεία από την Αρχή Λιμένων ή από οποιαδήποτε άλλη Αρχή ή από οποιαδήποτε κυβερνητική υπηρεσία και να μη δίδεται απάντηση. Ζητήθηκαν διευκρινιστικά στοιχεία στις 12 Φεβρουαρίου και δε δόθηκαν. Μετά επανήλθε η Βουλή διά του Γενικού Διευθυντή, αρχές του περασμένου μηνός, και ζήτησε να δοθεί απάντηση. Και πάλι άκρα σιωπή κάλυψε τις θέσεις της Αρχής Λιμένων. Υπάρχει θέμα περιφρόνησης του Σώματος και δεν μπορούμε να αφήσουμε αυτό το θέμα απαρατήρητο.

Το δεύτερο σημείο το οποίο θέλω να τονίσω είναι ότι είναι και πάλι απαράδεκτο οποιοσδήποτε οργανισμός δημόσιας ωφέλειας να προχωρεί σε δαπάνες, χωρίς να έχει την προτέρα εξουσιοδότηση του Σώματος. Δεν έχουμε καμιά προσωπική υποστήριξη ή αλλεργία για οποιοδήποτε εργάζεται σε δημόσιο οργανισμό. Θέλουμε να είμαστε απόλυτα αντικειμενικοί. Αλλά βλέπουμε απ' αυτά τα δύο σημεία τα οποία αναφέρω ότι τίθεται σοβαρότατο θέμα τάξης και παρακαλούμε τον Πρόεδρο του Σώματος να μεσολαβήσει, να πάρει όλα τα απαραίτητα μέτρα, για να μη συνεχιστεί η περιφρόνηση ολόκληρου του Σώματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής επί του θέματος;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Διευκρινιστικά, κύριε Πρόεδρε, σ' αυτό που έχει αναφέρει ο συνάδελφος κ. Ηλία, εγώ είχα αναφέρει ότι υπάρχει διαφορά από το 1984 μέχρι το 1990 των προϋπολογισθησόμενων ποσών με τα πραγματικά έσοδα. Και συνεχίζει η ίδια κατάσταση για τη φετινή χρονιά. Αυτή ήταν η παρατήρησή μου και είναι άσχετη με τα τέλη που έχει αναφέρει ο συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή λέγετε, κύριε Χρυσοστόμου, ότι προϋπολογίζονται έσοδα πολύ μεγαλύτερα από τα πραγματικά;

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Πολύ χαμηλότερα από τα πραγματικά. Μέχρι που αρχίζουν από ποσό £412,000 ένα χρόνο μέχρι £1,792,000

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε είναι λάθος προϋπολογισμού.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Είναι για έξι χρόνια συνέχεια αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του Ταμείου της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού £12,870,281 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1990. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου;

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι το διορθωμένο τούτο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι το διορθωμένο, μάλιστα.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Επειδή δεν έχουμε το διορθωμένο, κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να πηγαίνει σελίδα με σελίδα, για να βλέπουμε πού βρισκόμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, υπάρχουν δύο κονδύλια τα οποία έχουν ελαττωθεί.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου, £12,870,281, όπως έχουν περικοπεί. Όσοι δεν ψηφίζουν τα £2,000,000 για τα εργαλεία και την πληρωμή αναδρομικών στο Γενικό Διευθυντή πρέπει να ψηφίσουν υπέρ. Οι άλλοι πρέπει να ψηφίσουν εναντίον. Αυτό πρέπει να γίνει.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στο Κεφάλαιο 2 αναφέρεται και το Ειδικό Επίδομα των £11,000 για το οποίο εμείς έχουμε αντίθετη άποψη. Εδώ γίνεται μια διάκριση σε βάρος άλλων υπαλλήλων -όχι μόνο του λιμενάρχη στη Λεμεσό, αλλά και άλλων υπαλλήλων. Έχουμε την άποψη ότι θα δημιουργηθεί προηγούμενο που θα αναστατώσει όχι μόνο την Αρχή Λιμένων, αλλά και τη δημόσια υπηρεσία και τις υπηρεσίες στους ημικρατικούς οργανισμούς. Ειλικρινά πιστεύουμε ότι δεν είναι ορθό να καταβάλλεται ετήσιο επίδομα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Εδώ ψηφίζουμε, δεν επιχειρηματολογούμε, κύριε Πρόεδρε. Έχουμε όλοι μας απόψεις σε κάθε άρθρο, αλλά εδώ μόνο ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω δηλώσει ήδη, κύριοι, ότι το ποσό το οποίο αναφέρεται στο αρχικό νομοσχέδιο έχει ελαττωθεί κατά το ποσό των £2,000,000 για την αγορά εργαλείων και το ποσό το οποίο αναφέρεται στην αναδρομική πληρωμή των αυξήσεων του Γενικού Διευθυντή. Λοιπόν, επομένως εκείνοι οι οποίοι ψηφίζουν εναντίον αυτών των δύο ποσών πρέπει να ψηφίσουν υπέρ του άρθρου 2 και εκείνοι

οι οποίοι ψηφίζουν εναντίον αυτών των περικοπών πρέπει να ψηφίσουν εναντίον αυτού του άρθρου. Είναι καθαρό.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να διευκρινίσω ότι εμείς ψηφίζουμε το νομοσχέδιο, όπως το έχει διαμορφώσει η αρμόδια Επιτροπή. Και είναι σύμφωνο και με τη δική σας γνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, πρέπει να ψηφίσετε υπέρ του δεύτερου άρθρου.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα, ψηφίζουμε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως εκείνοι οι οποίοι διαφωνούν με την πληρωμή των £2,000,000 για την αγορά εργαλείων και για την πληρωμή αναδρομικώς ορισμένων δικαιωμάτων του Γενικού Διευθυντή πρέπει να αναφερθούν στο σχετικό σημείο του Πίνακα, ούτως ώστε να τα θέσω αυτά τα δύο κονδύλια σε χωριστή ψηφοφορία.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, για να ξέρω τι ψηφίζω. Εκτός από τα ποσά που έχετε αναφέρει, κάνω ειδική αναφορά και στο ειδικό επίδομα, αν θα το θέσετε ξεχωριστά σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ό,τι θέλετε να θέσω ξεχωριστά σε ψηφοφορία να μου το υποδείξετε, για να το θέσω.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Επειδή συμπεριλαμβάνεται στο Κεφάλαιο 2, γι' αυτό το αναφέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου, όπως είναι εδώ πέρα;

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το ποσό το οποίο θέτετε προς ψηφοφορία είναι το διορθωμένο, δηλαδή μειωμένο κατά ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, κύριε Ιεροδιακόνου, το είπα δέκα φορές ως τώρα. Κύριε ελέησον! Το έθεσα σε ψηφοφορία, το είπα δέκα φορές ότι είναι το ελαττωμένο.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου, του διορθωμένου;

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, για να μην υπάρξει παρεξήγηση. Ψηφίζουμε το δεύτερο άρθρο, όπως τροποποιήθηκε, με μια διαφορά για το άρθρο 1143 που αναφέρεται στο Ειδικό Επίδομα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιο είναι το άρθρο 1143;

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Στη σελίδα 17. Το άρθρο 1143.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 1143 είναι αφαιρεμένο απ' εδώ. Ειδικό Επίδομα και λοιπά, £11,000, έχει αφαιρεθεί.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Αν έχει αφαιρεθεί, τότε συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα πρέπει να ψηφίσετε.

Κύριοι, επειδή δεν έχουν γίνει οι διορθώσεις όλων των αντιγράφων τα οποία βρίσκονται στα χέρια σας, δημιουργούνται αυτά τα προβλήματα. Αλλά το ποσό αυτό των £11,000 έχει αφαιρεθεί. Επομένως το δεύτερο άρθρο πρέπει να ψηφιστεί απ' όλους.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μ' εκείνους που θέλουν να ψηφίσουν τις £11,000 τι γίνεται; Αφού υπάρχει ο Δημοκρατικός Συναγερμός και αντιλαμβάνομαι και η ΕΔΕΚ που ψηφίζουν αυτό το κονδύλι των £11,000,, και το ΑΔΗΣΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, οι £11,000 αυτές αρχικά σβήστηκαν, αλλά κατόπιν προστέθηκαν, όπως μου λέει ο κ. Χριστοφόρου.

Τώρα βεβαίως πώς έγιναν όλα αυτά τα πράγματα είναι περίεργο. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, αυτή είναι η πραγματικότητα. Γι' αυτό το λόγο πείτε μου ποια είναι τα κονδύλια πάνω στα οποία υπάρχουν διαφωνίες. Είναι τούτο το άρθρο 1143 στη σελίδα 17 και είναι οι £11,000 οι οποίες παραμένουν. Το Δημοκρατικό Κόμμα θέλει να αφαιρεθούν αυτές οι £11,000.

Θέτω λοιπόν σε ψηφοφορία το άρθρο 1143. Ειδικό Επίδομα £11,000.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

28 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 28 ψήφους υπέρ, 11 εναντίον και καμιά αποχή το άρθρο 1143 εγκρίνεται και συμπεριλαμβάνεται στον Προϋπολογισμό.

Επειδή δεν υπάρχει αλλού διαφορά, προχωρούμε στο τρίτο άρθρο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκριθούν, όπως έχουν γίνει από την Επιτροπή;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίησις του περισσεύματος ωρισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων υπό το αυτό Κεφάλαιον. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τέταρτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τέταρτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί ενασκούντες έλεγχον επί των κονδυλίων. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πέμπτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πέμπτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρηται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο ομόφωνα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο Προϋπολογισμός του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου για το 1990 κατατέθηκε στη Βουλή στις 19 Απριλίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου, 2 και 16 Μαΐου και 6 Ιουνίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού και τους στόχους του Θεατρικού Οργανισμού. Στις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες οι αξιότιμοι Βουλευτές κ. Κ. Ερωτοκρίτου, Π. Στυλιανού, 'Α. Χρυσοστόμου και Δ. Ηλιάδης.

Ο Προϋπολογισμός του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου για το 1990 είναι ισοζυγισμένος και παρουσιάζει έσοδα και έξοδα ύψους £1,180,177. Κύρια πηγή χρηματοδότησης του Προϋπολογισμού του ΘΟΚ είναι η κυβερνητική χορηγία που ανέρχεται στο ποσό του ενός εκατομμυρίου λιρών.

Στα πλαίσια της μελέτης του Προϋπολογισμού αυτού η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί πάνω στις δραστηριότητες του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου και τους στόχους και επιδιώξεις του. Ανάμεσα σ'αυτούς εντάσσεται μια σειρά από μέτρα για την ανάπτυξη και ενίσχυση του ελεύθερου θεάτρου καθώς και η δημιουργία για το σκοπό αυτό της αναγκαίας υποδομής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επικροτώντας τα σχέδια δράσης του Θεατρικού Οργανισμού υιοθετεί στο σύνολό του τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Είναι με πολλή επιφύλαξη που ψηφίζουμε και εμείς τον Προϋπολογισμό, διότι δυστυχώς δεν έχουμε ακόμη διαπιστώσει πως ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου έχει προχωρήσει προς τις σωστές κατευθύνσεις, δηλαδή να γίνει εκείνος ο φορέας του ελεύθερου θεάτρου που τουλάχιστον η δική μας πλευρά επιθυμεί και έχει εκφράσει επανειλημμένα απόψεις. Είχαμε όμως κάποιες διαβεβαιώσεις πως θα πρέπει να ελπίζουμε πως σύντομα θα γίνουν πολύ μεγαλύτερες προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση, γι' αυτό δίνουμε ακόμα κάποια πίστωση, ελπίζοντας ότι επιτέλους ο Θ.Ο.Κ. θα μετατραπεί σε εκείνο το φορέα που πραγματικά χρειάζεται η Κύπρος, το φορέα δηλαδή εκείνο που θα αναπτύξει το ελεύθερο θέατρο στον τόπο μας και όχι απλώς να είναι ένας οργανισμός θεάτρου ο ίδιος. Θα πρέπει δηλαδή να χρησιμοποιήσει πολύ μεγαλύτερα κονδύλια, για να ενθαρρύνει πολλούς θιάσους να προχωρήσουν, να δημιουργήσουν το ελεύθερο θέατρο της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου και μετά ο κ. Παπαπέτρου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα του Θ.Ο.Κ. απασχόλησε τη Βουλή σε επανειλημμένες συνεδριάσεις, τόσο της Επιτροπής όσο και της ολομέλειας. Επανέρχεται όμως για συζήτηση, όποτε κατατίθενται και συζητούνται οι Προϋπολογισμοί του ιδιαίτερα. Υπάρχει μια συνοπτική 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας που αναφέρεται πολύ αναλυτικά πάνω στο Θ.Ο.Κ. και στα προβλήματά του. Εκεί διατυπώθηκαν και κάποιες διαβεβαιώσεις από πλευράς διοικητικού συμβουλίου. Δόθηκαν κάποιες υποσχέσεις για αντιμετώπιση αποδεδειγμένων

αδυναμιών του οργανισμού, που μπορώ να πω ότι τον τελευταίο καιρό φαίνεται ότι κάπως έχουν επιδεινωθεί, με μια αυξημένη κριτική σχετικά με το ρεπερτόριο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου. Έτσι καλό είναι το διοικητικό συμβούλιο και η καλλιτεχνική διεύθυνση να δουν με ιδιαίτερη προσοχή τόσο την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού όσο και την επιλογή του δραματολογίου, ώστε να διαδραματίζει ένα σωστότερο ρόλο, να βρίσκεται πιο κοντά και στο λαϊκό αίσθημα, αλλά και στις πολιτιστικές ανάγκες του τόπου.

Φυσικά πάνω στο θέμα αρχής που έθεσε προηγουμένως και ο κ. Γαλανός, εμείς είμαστε της άποψης ότι ορθά υπάρχει και ένας θίασος που μπορούμε να τον λογαριάζουμε κρατικό και θα πρέπει να διαφυλαχθεί η ύπαρξη και η λειτουργία του, με φυσικά παράλληλη ενίσχυση κάθε καλής προσπάθειας που ανταποκρίνεται σε ορισμένα κριτήρια του ελεύθερου θεάτρου. Και είναι με αυτό το σκεπτικό που ψηφίζουμε τον Προϋπολογισμό του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το ΑΔΗΣΟΚ ψηφίζει τους Προϋπολογισμούς του Θ.Ο.Κ. υπογραμμίζοντας την πεποίθησή του ότι ο οργανισμός αυτός προχωρεί προς τη σωστή κατεύθυνση. Είναι πεποίθησή μας ότι για πρώτη φορά από την ίδρυση του οργανισμού έχουν τεθεί οι βάσεις και γίνονται εκείνες οι τομές που ακριβώς οδηγούν τον οργανισμό στο να παίξει το ρόλο του όχι απλά ως κρατικός θίασος, αλλά ως φορέας πολιτισμού, ως φορέας της θεατρικής ανάπτυξης σ' αυτό τον τόπο. Θα είμαστε οι τελευταίοι που θα υποστηρίζαμε ότι όλα όσα έγιναν είναι αρκετά και ότι δεν υπάρχουν πολλά άλλα να γίνουν. Υπογραμμίζουμε ότι υπάρχουν πολλά βήματα που πρέπει να γίνουν. Όμως εκείνο το οποίο έχει ιδιαίτερη σημασία για μας είναι ότι ακριβώς ο οργανισμός προχωρεί με σταθερά βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση. Και ακριβώς από τη μελέτη των Προϋπολογισμών προκύπτει αυτή η στροφή στους προσανατολισμούς του οργανισμού, ιδιαίτερα αναφορικά με την ενίσχυση του ελεύθερου θεάτρου. Εκφράζοντας λοιπόν αυτή μας την ευαρέσκεια για την πορεία του οργανισμού θα ψηφίσουμε τους Προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Εμείς εκτιμούμε το ρόλο και τη συμβολή του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου στα πολιτιστικά πράγματα του τόπου, γι' αυτό θα ψηφίσουμε τον Προϋπολογισμό του οργανισμού. Εκτιμώντας αυτή τη συμβολή, θέλουμε να υπογραμμίσουμε την ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση της όλης δουλειάς του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου και ιδιαίτερα την ενθάρρυνση που πρέπει να δώσει στο ελεύθερο θέατρο. Αλλά, για να γίνει αυτό, χρειάζονται τα απαραίτητα οικονομικά και έτσι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς θα ψηφίσει και οποιοδήποτε άλλο προϋπολογισμό έρθει για την ενίσχυση του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός επέλεξε την οδό της θετικής ανταπόκρισης αντί της αρνητικής απόρριψης. Υπήρξε μια περίοδος που πραγματικά θα έπρεπε να υποστεί κάποια δοκιμασία το διοικητικό συμβούλιο, αν ήταν επιδεκτικό συζήτησης για βελτίωση και για ορθές κατευθύνσεις ή όχι. Θέλουμε να πιστεύουμε πως με το διάλογο που έχει ξεκινήσει με το διοικητικό συμβούλιο και κάποιες πρώτες ενδείξεις υπάρχει έδαφος. Και εφόσον υπάρχει έδαφος, η ψήφος μας είναι θετική, για να δοθεί η ευκαιρία -γιατί πιστεύουμε στην ύπαρξη φορέα πολιτιστικού- ώστε να γίνουν ακόμα τα κατάλληλα βήματα ή τα παραπέρα βήματα, ώστε να δούμε το Θ.Ο.Κ. στον πραγματικό του ρόλο. Διαφαίνονται τώρα κάποιες πραγματικές ελπίδες για αναδιάρθρωση και νέο, αν θέλετε, ξεκίνημα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δημιουργία του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ήταν ασφαλώς η σοβαρότερη και παλιότερη πολιτιστική προσπάθεια του κράτους σ' αυτό τον τόπο. Έχει αποδώσει πολλά ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου, αλλά δεν έχει αποδώσει εκείνα τα οποία περίμενε και ο πνευματικός κόσμος της Κύπρου και ο λαός. Έγινε μια σοβαρή κριτική από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας στην Έκθεση που ανέφερε ο κ. Χατζηδημητρίου και γίνονται σοβαρές προσπάθειες για διόρθωση ελλείψεων και βελτίωση. Η βοήθεια στις άλλες θεατρικές κινήσεις, στις μη κρατικές σκηνές -δε λέγω ελεύθερο θέατρο, διότι όλο το θέατρο είναι ελεύθερο και πρέπει να είναι ελεύθερο και πρώτα απ' όλα η κρατική σκηνή- που δίνεται σε όλες τις προσπάθειες για ανάπτυξη του θεάτρου στην Κύπρο είναι κάτι το καινούργιο, είναι κάτι το καλό και προχωρά καλά. Δεν υποτιμώ όμως, όπως είπε και ο κ. Χατζηδημητρίου, τα επιτεύγματα που πρέπει να έχει η κρατική σκηνή, που πρέπει να βελτιωθεί, πρέπει να δώσει στον κόσμο αυτό το οποίο επιδιώκουμε. Η ανάγκη για ύπαρξη κρατικής σκηνής είναι δεδομένη και έχει να παίξει σοβαρό ρόλο, πιστεύω εγώ, πολύ σοβαρότερο από το λεγόμενο ελεύθερο θέατρο, τις διάφορες κατακομματιασμένες θεατρικές κινήσεις. Αν στην Ελλάδα υστερεί κάπως σήμερα το θέατρο, είναι γιατί υπάρχουν πενήντα θέατρα στην Αθήνα εκτός από την κρατική σκηνή. Αν υπήρχαν 10, 15, 5, θα ήταν ασφαλώς καλύτερη και ποιοτικά και ποσοτικά η απόδοσή τους.

Γι' αυτό νομίζω ότι παράλληλα με τη βοήθεια που δίνεται σε κάθε θεατρική κίνηση, και με την οποία συμφωνούμε, θα πρέπει να προσεχθεί περισσότερο η κρατική σκηνή και πρώτα απ' όλα το ρεπερτόριο της κρατικής σκηνής. Θα πρέπει το ρεπερτόριο της κρατικής σκηνής να μας φέρνει σε επαφή με το σύγχρονο παγκόσμιο θέατρο, με το οποίο έχουμε από καιρό χάσει την επαφή και δεν παρακολουθούμε την πρόοδο και ανάπτυξή του. Αυτό είναι ένα καθήκον που μένει να το εκτελέσει η κρατική μας σκηνή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το Σώμα αυτό πέρσι, τον Απρίλη του 1989, ύστερα από μια εμπεριστατωμένη, όπως ανέφερε ο συνάδελφος Χατζηδημητρίου, Έκθεση της

Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, τοποθετήθηκε με πολύ ενάργεια, καθαρότητα και σαφήνεια πάνω στο πολυσυζητημένο θέμα της θεατρικής ανάπτυξης στον τόπο. Από την αναδίφηση εκείνων όλων των ομιλιών και εκείνων όλων των θέσεων το συμπέρασμα, το ερώτημα μάλλον που προκύπτει σήμερα είναι πόσα βήματα μπροστά έχουμε κάμει από τότε μέχρι σήμερα. Και δυστυχώς πρέπει να πούμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως είναι σημειωτά τα βήματα που έχουμε επιτελέσει. Γι' αυτό πιστεύουμε πως το νέο διοικητικό συμβούλιο, που έκαμε διεργασίες, έκαμε επαφές με εκπροσώπους των κομμάτων, θα πρέπει οπωσδήποτε να υλοποιήσει τις εξαγγελίες του.

Θα πρέπει σήμερα να επισημάνουμε μερικά πράγματα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, που πρέπει να προχωρήσουν. Θα πρέπει να ζητήσουμε την αναβάθμιση του ρόλου της καλλιτεχνικής επιτροπής. Θα πρέπει να πούμε πως πρέπει να γίνει ενεργότερη η συμμετοχή στα διοικητικά συμβούλιά τους, στα διοικητικά τους σώματα, στο διοικητικό συμβούλιο και στην καλλιτεχνική επιτροπή, ανθρώπων με εξειδικευμένες και εμπεριστατωμένες γνώσεις για το θέατρο, όπως συγγραφέων, ηθοποιών, σκηνοθετών, μελετητών και άλλων. Θα πρέπει να πούμε ότι ακόμα μέχρι σήμερα δυστυχώς αποκλείονται από τα ίδια αυτά τα διοικητικά σώματα εκπρόσωποι των οργανωμένων συνόλων, όπως είναι οι οργανώσεις, οι εταιρείες, κτλ. που ασχολούνται με το θέατρο. Και θα πρέπει να τονίσουμε πως ακόμα εξακολουθεί να καθηλώνεται ο ρόλος του Κύπριου συγγραφέα, που είναι ο μόνος που μπορεί να συλλάβει το σφυγμό της κυπριακής σημερινής πραγματικότητας, να αντλήσει από τις ρίζες της ιστορίας, της θρησκείας, του πολιτισμού και της παράδοσης και να κάμει έτσι το έργο του ελκυστικό και κατανοητό στο σημερινό θεατή και να τον ωθήσει να ξαναγυρίσει αυταναγκαστικά, και όχι εξαναγκαστικά, στις θεατρικές αίθουσες.

Λυπούμαι να πω, κύριε Πρόεδρε, πως αυτό που επισήμανε και ο κ. Γαλανός και ο κ. Χατζηδημητρίου είναι σωστό. Επανειλημμένα και κατά κόρον και οι συνάδελφοι της Αριστεράς τόνισαν πως πρέπει οπωσδήποτε να αναβαθμίσουμε το ρόλο του κυπριακού ρεπερτορίου. Ενώ πέρσι κανένα κυπριακό θεατρικό έργο δεν είχε προβληθεί, φέτος προβάλλουμε στις 6 του Ιούνη το έργο του Πιτσιλλίδη, ένα μόνο έργο, ένα παιδικό και προγραμματίζουμε κι ένα το φθινόπωρο, τον Πέτρο τον Α' του κ. Ιωαννίδη. Πιστεύω πως είναι λυμφατικός ακόμα ο ρόλος του κυπριακού ρεπερτορίου και πρέπει να το βοηθήσουμε. Να τονίσω ακόμα πως έργα βραβευμένα σε παγκύπριους θεατρικούς διαγωνισμούς δεν παρουσιάζονται από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Θα πρέπει επίσης να πούμε πως χρειάζεται η αναβάθμιση του ρόλου του Κύπριου σκηνοθέτη. Θα πρέπει να πούμε πως η ιδέα και η εξαγγελία για κυπριακό θεατρικό εργαστήρι πρέπει να σημειώσει τους αναγκαίους διασκελισμούς. Θα πρέπει να πούμε πως είναι πλημμελής και λυμφατική η αμοιβή του Κύπριου συγγραφέα, που παίρνει, με έξοδα £5,000 για να εκδώσει ένα βιβλίο, £100. Επομένως δεν μπορεί να επιβιώσει η θεατρική παραγωγή. Θα πρέπει να τονίσουμε ακόμα πως εξαγγέλλεται ρεπερτόριο που καταστρατηγείται.

Θα πρέπει να πούμε πως είναι ανεπίτρεπτος ο ετεροχρονισμός στην κατάθεση των Προϋπολογισμών, έντιμε κύριε Πρόεδρε. Γιατί, στα μέσα του Ιούνη του 1990, τι προγραμματισμός μπορεί να γίνει για το υπόλοιπο του 1990; Πέρσι τουλάχιστον ο Προϋπολογισμός κατατέθηκε στις 20 περίπου του Απρίλη και συζητήθηκε και είχε περάσει από τη Βουλή. Φέτος ετεροχρονίστηκε, αντί να προχρονιστεί κατά δύο περίπου μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, κύριε Στυλιανού, αλλά δεν έχει ετεροχρονιστεί από το Θ.Ο.Κ., διότι εμείς εδώ τους ψηφίσαμε Προϋπολογισμό μόνο για τρεις μήνες αρχικά.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, αλλά πρέπει οπωσδήποτε να συνάδουν και οι εξαγγελίες. Υπήρχε κάποια πολιτική διαφορά. Υπήρχε κάποιος λόγος. Υπήρχε κάποια ανακολουθία σε σχέση με κάποιες εξαγγελίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι. Να επιρρίπτουμε ευθύνες, όταν υπάρχουν. Αλλά όχι και εκεί που δεν υπάρχουν.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα, ναι, κύριε Πρόεδρε. Αλλά ήταν απόρροια, ήταν αποτέλεσμα κάποιων υπαναχωρήσεων και κάποιων μη εκπληρώσεων κάποιων θέσεων. Συμφωνώ ως ένα σημείο μαζί σας, αλλά υπάρχει και μια άλλη ειδοποιός διαφορά που πρέπει και εκείνη να λεχθεί. Θα πρέπει επίσης τέλος να πούμε, κύριε Πρόεδρε, πως υπάρχει ανισομερής κατανομή του ποσού ανάμεσα σε διοικητικά έξοδα, ανάμεσα σε σκηνοθετικά, ανάμεσα σε συγγραφικά και ανάμεσα στην ενίσχυση ακόμη του ελεύθερου θεάτρου. Όμως επανατονίζουμε, όπως ο συνάδελφος κ. Γαλανός τόνισε εμφαντικά, πως κάποτε αυτή η μεγιστοποίηση, αυτή η διάσταση θα σμικρυνθεί και θα συρρικνωθεί, μιας και είναι αυτές οι εξαγγελίες οι επανειλημμένες που έχουν δοθεί από το νέο διοικητικό συμβούλιο. Και περισσότερο κυπριακό ρεπερτόριο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Θα είμαι σύντομη, κύριε Πρόεδρε,

Όπως αναφέρθηκε και από τον Κοινοβουλευτικό μας Εκπρόσωπο, οπωσδήποτε θα ψηφίσουμε τον Προϋπολογισμό του Θ.Ο.Κ., διότι έχουν δώσει διαβεβαιώσεις ότι θα γίνει πιο καλή και μελετημένη πορεία στο μέλλον. Όμως δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου έχει την ψηλότερη χορηγία των πολιτιστικών παροχών της Κυπριακής Δημοκρατίας και ότι οι άλλοι όλοι τομείς εξακολουθούν να παίρνουν ψυχία. Γι' αυτό και η Βουλή αυτή έχει αυξημένες απαιτήσεις από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, ο οποίος πρέπει να διαδραματίσει μεγαλύτερο ρόλο σε πιο πλατιά στρώματα του κυπριακού λαού, μια και παίρνει την πιο μεγάλη χορηγία. Γι' αυτό πρέπει να ξανατονίσω ότι πρέπει να γίνεται πιο μελετημένη κατανομή του χρηματικού αυτού ποσού, που για την Κύπρο είναι αρκετά σεβαστό. Και για να γίνει αυτό, χρειάζονται οπωσδήποτε να γίνουν δομικές αλλαγές και αναδιάρθρωση. Ο Θ.Ο.Κ. έχει ένα-δυο δεκαετίες ζωής και λειτουργεί με ένα νόμο με τον οποίο άρχισε. Αυτός ο νόμος πρέπει από τους αρμοδίους και με τη συνεργασία της Βουλής να ξαναμελετηθεί, για να προχωρήσουμε πιο πέρα. Επίσης δεν είδαμε ακόμα να υπάρχει στον τόπο Δραματική Σχολή, που την έχουμε ανάγκη, για να υπάρξει ανανέωση. Δεν είδαμε ακόμα ένα θεατρικό εργαστήρι της προκοπής και, όπως είπε και ο συνάδελφος Στυλιανού, το κυπριακό έργο -παρόλο που έγιναν προσπάθειες-εξακολουθεί να είναι υποβαθμισμένο. Δεν είδαμε ακόμα θεατρικά εργαστήρια στα σχολεία.

Πρέπει ο Θεατρικός Οργανισμός, ως ο αρμόδιος φορέας, να συνεργαστεί με το Υπουργείο Παιδείας και από το Δημοτικό και το Γυμνάσιο πρέπει να έχουμε στο αναλυτικό πρόγραμμα θεατρικά εργαστήρια, όχι για να βγάλουμε ηθοποιούς, αλλά για να δώσουμε στα πλατιά στρώματα των Κυπρίων θεατρική παιδεία. Επίσης νομίζω ότι πολύ χωλαίνει ο τομέας του ερασιτεχνικού θεάτρου. Το ερασιτεχνικό θέατρο είναι αυτό που θα φέρει και θεατές, όχι μόνο στη σκηνή του Θ.Ο.Κ., αλλά και στο ελεύθερο θέατρο. Μια και δίνουμε αυτό το ποσό στον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, δεν πρέπει ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου να στήνει παραστάσεις, είτε ο ίδιος είτε τα θέατρα τα οποία επιχορηγεί, ερήμην του κυπριακού κοινού. Πρέπει οπωσδήποτε να υπάρχει θεατρική παιδεία, για να έρχονται στα θέατρά μας θεατές και να είναι το θέατρο δραστικό στον τόπο. Σε έναν τόπο, ο οποίος είναι υπό ημικατοχή, πολύ σωστά ενισχύεται το θέατρο, αλλά, εφόσον ενισχύεται, πρέπει να είναι δραστικό και να δίδει τα σωστά μηνύματα στον τόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Κύριοι, χαίρω πάρα πολύ, διότι όλες οι πλευρές της Βουλής θα ψηφίσουν τους Προϋπολογισμούς του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου. Έγιναν πολλές παρατηρήσεις εποικοδομητικές. Το θέμα είναι απέραντο, υπάρχουν πολλά προβλήματα, τίποτε δεν είναι τέλειο σ' αυτό τον κόσμο. Πιστεύω όμως ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Θ.Ο.Κ. καλή τη πίστει αγωνίζεται και κάνει ό,τι μπορεί, για να φέρει σε πέρας το πολύ δύσκολο έργο που έχει επωμιστεί. Όπως αντιλαμβάνομαι, είναι ανοιχτό σε εισηγήσεις και είναι έτοιμο να δεχθεί και να συζητήσει οποιαδήποτε εποικοδομητική εισήγηση πάνω στο τεράστιο αυτό θέμα, το οποίο δεν είναι δυνατό να συζητηθεί μέσα στα πλαίσια των Προϋπολογισμών. Γι' αυτό το λόγο, κύριοι, και πάλι εκφράζω τη χαρά μου, γιατί ψηφίζεται ομόφωνα αυτός Προϋπολογισμός.

Και προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού £1,180,177 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5 και 6, μαζί με τους επισυνημμένους Πίνακες, εγκριθούν;

Τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5 και 6, μαζί με τους επισυνημμένους Πίνακες, εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα, επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου, που θα γίνει με την ανάγνωση του τίτλου μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα της σημερινής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 12) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 Μαΐου και 6 Ιουνίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού χρημάτων ύψους £750,000 και η διάθεσή του για την καταβολή χορηγίας στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου για το 1990.

Η χορηγία αυτή μαζί με τη χορηγία των £250,000 που εγκρίθηκε ήδη στα πλαίσια του φετινού Κρατικού Προϋπολογισμού είναι αναγκαία για τη χρηματοδότηση του Προϋπολογισμού του Οργανισμού για το 1990, ειδικότερα προκειμένου να ανταποκριθεί στα διάφορα προγράμματά του για την προώθηση της θεατρικής ανάπτυξης στον τόπο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £750,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3, μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα, εγκριθούν;

Τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τρίτο, μαζί με τον Πίνακα, εγκρίνονται ομόφωνα, αφού δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να καταθέσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

'Οπως είναι γνωστό, το πιο πάνω νομοσχέδιο, που αφορούσε τη βελτίωση του σχεδίου συντάξεων των δημόσιων υπαλλήλων, ψηφίστηκε σε νόμο από τη Βουλή στις 10 Μαΐου 1990. Στο τελικό στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών στάλθηκε από το Υπουρ-

γείο Οικονομικών συμπληρωματική τροπολογία που αναφέρεται στην οικειοθελή πρόωρη αφυπηρέτηση των δημόσιων υπαλλήλων, η οποία όμως αφέθηκε να εξεταστεί σε μεταγενέστερο στάδιο, μια και η Επιτροπή είχε ήδη κυκλοφορήσει στο Σώμα τα σχετικά κείμενα του νομοσχεδίου και της Έκθεσής της.

Με βάση την εν λόγω τροπολογία, που επανεξετάστηκε από την Επιτροπή σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 30 Μαΐου και στις 6 Ιουνίου 1990, παρέχεται στο Υπουργικό Συμβούλιο η εξουσία όπως, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, χορηγεί σε υπάλληλο, του οποίου επιτρέπεται η οικειοθελής πρόωρη αφυπηρέτηση με σκοπό την πρόσληψή του με σύμβαση για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων, τόσα επιπρόσθετα ωφελήματα αφυπηρέτησης όσα ήθελε θεωρήσει λογικό και πρέπον και κάτω από τους όρους τους οποίους ήθελε καθορίσει.

Η τροπολογία αυτή έχει εγκριθεί με την υπ' αριθμό 33.149 και ημερομηνία 22.2.1990 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Επιπρόσθετα από την πιο πάνω τροπολογία το Υπουργείο Οικονομικών υπέδειξε στην Επιτροπή την ανάγκη συμπερίληψης στην υπό τροποποίηση νομοθεσία συμπληρωματικής διάταξης που να προβλέπει την παροχή σύνταξης τέκνων, όταν δεν καταβάλλεται σύνταξη χήρας, θέμα που εκ παραδρομής δεν είχε περιληφθεί στο νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή.

Η Επιτροπή υιοθετώντας τις πιο πάνω τροπολογίες έχει ετοιμάσει ξεχωριστό σχέδιο νόμου με τίτλο «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990» το οποίο υποβάλλει στο Σώμα με την κατά πλειοψηφία εισήγησή της όπως ψηφιστεί σε νόμο.

Τα Μέλη της Επιτροπής κ. Κ. Λόρδος και Λ. Ιεροδιακόνου διαφωνώντας με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας δήλωσαν ότι η Κοινοβουλευτική τους Ομάδας συντάσσεται ενάντια στην τροπολογία που προτείνεται για καθαρά λόγους αρχής, γιατί η τροπολογία αυτή ουσιαστικά εξυπηρετεί συγκεκριμένο πρόσωπο και στην πραγματικότητα αποτελεί προσωπικό νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός διά των αντιπροσώπων του στην Επιτροπή Οικονομικών ξεκάθαρα έδωσε τη θέση του ότι τάσσεται εναντίον της τροπολογίας για καθαρά λόγους αρχής, γιατί πιστεύει ότι ούτε σωστό ούτε αναγκαίο είναι να ψηφίζουμε τροπολογίες που αφορούν συγκεκριμένο ή συγκεκριμένα πρόσωπα.

Πήρα το λόγο ειδικά για ν' αναφερθώ στους κυβερνητικούς χειρισμούς και να τους χαρακτηρίσω το ολιγότερο ως ατολμία, γιατί θέλω να τονίσω ιδιαίτερα ότι δε μας βρίσκει σύμφωνους η νοοτροπία να επιστρατεύεται η Βουλή, ενώ η κυβέρνηση έχει όλη τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει και τους νόμους και τις διαδικασίες που υπάρχουν, για να λύνει τα προβλήματα που αναφύονται στην κρατική μηχανή. Επιτρέψτε μου όμως, κύριε Πρόεδρε, με λίγα λόγια να δώσω την εικόνα στο συγκεκριμένο θέμα.

Στις 26.2.1987 η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ - Αριστεράς ενέγραψε το θέμα «Οι ανωμαλίες στο Υπουργείο Γεωργίας». Συζητώντας αυτό το θέμα σε

πάρα πολλές πολύωρες, μακροχρόνιες συνεδριάσεις, είχαμε την ευκαιρία να πληροφορηθούμε ότι στο Υπουργείο αυτό, για ένα μεγάλο διάστημα, έγιναν κυριολεκτικώς πράγματα και θαύματα. Πληροφορηθήκαμε ότι ο τρίτος τη τάξει στο Υπουργείο, που είχε διοριστεί στις 15.9.1985, στις 29 Νοεμβρίου του ίδιου χρόνου είχε μια σύγκρουση με τον Υπουργό και το Γενικό Διευθυντή του ίδιου Υπουργείου. Ακολούθησαν στη σύγκρουση ή τη διαφωνία -αν θέλετε- αυτή και οι εκατοντάδες άλλοι υπάλληλοι του ίδιου Υπουργείου. Και καταλήγουμε να έχουμε δυο στρατόπεδα, τα οποία να συγκρούονται και να διαφωνούν,, και αυτή η κατάσταση συνεχίζεται για δυο ολόκληρα χρόνια! Εκεί μας είχε αναφερθεί και μας είχε καταγγελθεί ότι παρακολουθούνταν τηλέφωνα, ότι κρυφάκουαν πίσω από πόρτες, ότι παρακολουθούσαν τα γραφεία ο ένας του άλλου. Πληροφορηθήκαμε ότι το θέμα απασχόλησε και τη δικαιοσύνη, οι καταγγελίες έφθασαν στη δημοσιότητα, η μια πλευρά κατάγγελλε την άλλη για σκάνδαλα, παραλείψεις ή οτιδήποτε άλλο, είχε συσταθεί από την κυβέρνηση Ειδική Επιτροπή, έγινε πειθαρχική έρευνα, έγιναν καταγγελίες ακόμα και για απειλές κατά της ζωής ανθρώπων και τέλος είχε οριστεί Ερευνητική Επιτροπή. Θέλω να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι αβίαστα στην Επιτροπή Γεωργίας ρωτήθηκαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι τότε απλά: Πότε έβρισκαν καιρό να ασχοληθούν και με τα ουσιαστικά τους καθήκοντα, όταν ασχολούνταν νυχθημερόν με τις εκθέσεις, που αποτελούν τόμους ολόκληρους, με τις καταγγελίες ή την αλληλογραφία και τις αλληλοκατηγορίες; Λυπούμαι ειλικρινά να παρατηρήσω ότι και αυτή η Επιτροπή Γεωργίας της Βουλής, η οποία ανάλωσε ώρες ολόκληρες σε αλλεπάλληλες συνεδρίες και έχει πραγματικά μια στίβα από πρακτικά, δεν έχει μέχρι σήμερα, το 1990, κύριε Πρόεδρε -ενώ ασχολείται από το 1987 με το θέμα-καταλήξει σε έκθεση και πόρισμα. Γιατί; Απλούστατα διότι έχει ζητήσει επανειλημμένα από τις αρμόδιες υπηρεσίες -η Επιτροπή Γεωργίας- να καταθέσουν ενώπιόν της την απόφαση δικαστηρίου, τα αποτελέσματα της αστυνομικής έρευνας και το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής. Δυστυχώς, μέχρι την ώρα που μιλούμε, κύριε Πρόεδρε, αυτά τα τεκμήρια δεν έχουν κατατεθεί στην Επιτροπή Γεωργίας, με αποτέλεσμα το θέμα να παραμένει ανοιχτό.

Αν τα λέω όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, είναι για να δείξω ότι ένα Υπουργείο -που δεν είναι τυχαίο Υπουργείο, είναι το Υπουργείο Γεωργίας, του οποίου οι δραστηριότητες αφορούν ουσιαστικά το 1/3 του λαού μας- ανάλωσε δυο χρόνια στον κλεφτοπόλεμο, όπως είπαμε προηγουμένως, της ανώτατης ηγεσίας του και των στελεχών του και στα υπόλοιπα τρία, μέχρι την ώρα που μιλάμε, χρόνια παρέμεινε ακέφαλο το σπουδαιότερό του τμήμα. Και γιατί όλα αυτά; Γιατί δεν τόλμησε η προηγούμενη κυβέρνηση να λύσει το θέμα, διά των νόμων και των διαδικασιών που υπάρχουν, και δεν τόλμησε ούτε η τωρινή κυβέρνηση να δώσει επιτέλους μια λύση στην εκκρεμότητα αυτή, παρά μόνο μετά από 2,5 χρόνια έρχεται η τωρινή κυβέρνηση να ζητήσει από τη Βουλή να τη βγάλει από το αδιέξοδο με την τροπολογία αυτή, την οποία έχουμε μπροστά μας.

Λυπούμαι ειλικρινά, κύριε Πρόεδρε, που επανέρχομαι να τονίσω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός διαφωνεί πλήρως με την τακτική και τη νοοτροπία αυτή. Δεν μπορεί κανένας να μας πείσει ότι η πολιτεία, η οποία σε λίγους μήνες θα εορτάσει, κατά πανηγυρικό τρόπο, τα τριαντάχρονά της, δεν έχει τους απαιτούμενους νόμους, δεν έχει τις απαιτούμενες διαδικασίες, ώστε να λύσει ένα πρόβλημα που αφορά την εύρυθμη λειτουργία ενός βασικού κρατικού τομέα και μετά από πέντε ολόκληρα χρόνια ερχόμαστε στη Βουλή για να ζητήσουμε ειδική τροπολογία.

Αυτοί είναι οι λόγοι που μας κάνουν, κύριε Πρόεδρε, να καταψηφίσουμε την τροπολογία. Και θέλω να τονίσω, κατά τον πιο εμφαντικό τρόπο, ότι δε μας απασχολεί ούτε πρόσωπο ούτε πρόσωπα ούτε θέμα ευθυνών ούτε ποιος έχει δίκαιο ούτε ποιος έχει άδικο στη συγκεκριμένη περίπτωση, αλλά αναφορικά με το θέμα τούτο σαφέστατα η τοποθέτησή μας αφορά καθαρά θέμα αρχής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Δεν είναι πρόθεσή μας να υποστηρίξουμε τη σημερινή κυβέρνηση και οποιαδήποτε τροπολογία καταθέσει στη Βουλή. Όμως θα ήθελα να ασχοληθώ με το ευρύτερο θέμα αρχής για προσωπικούς νόμους.

Σίγουρα οι προσωπικοί νόμοι ή οι νόμοι που αφορούν ένα άτομο θα πρέπει κατά κανόνα να αποφεύγονται. Όμως υπάρχουν εξαιρέσεις. Και «ο αναμάρτητος τον λίθον πρώτος βαλέτω». Όλα τα κόμματα στο παρελθόν -και μπορώ να υπενθυμίσω στους συναδέλφους ότι υπήρξαν άλλες περιπτώσεις που υποστήριξαν- για λόγους ανθρωπιστικούς, με βάση κάποια κριτήρια έλαβαν κάποιες αποφάσεις. Γι' αυτό το λόγο νομίζω ότι υπάρχουν κάποιες εξαιρέσεις, υπάρχουν κάποια κριτήρια, και πολλά πράγματα, τα οποία είναι εύκολο να καυτηριάζουμε και να παίρνουμε θέσεις, είναι πιο δύσκολο, όταν υπάρχει ο ανθρώπινος παράγων, να τα παραβλέψουμε. Γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι δε θα πρέπει να είμαστε τόσο απόλυτοι, όταν υπάρχει ο ανθρώπινος παράγων. Και ο ανθρώπινος παράγων πάντοτε θα υπάρχει.

Δε νομίζω ότι αυτό είναι ένα θέμα αντιπαράθεσης ούτε πιστεύω ότι οι πλευρές εκείνες οι οποίες υποστηρίζουν το νομοσχέδιο, το υποστηρίζουν για οποιοδήποτε άλλο λόγο, παρά για τους λόγους που αναφέρονται στην αιτιολογική έκθεση, δηλαδή για ανθρωπιστικούς λόγους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου κι εγώ, για να είμαι σύντομος.

Δεν είναι η πρόθεσή μου να ασχοληθώ με όσα έθιξε ο κ. Παρισινός, που έχουν σχέση με το Υπουργείο Γεωργίας, γιατί δεν είναι το θέμα που συζητούμε, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο που συζητούμε. Αλλά θέλω να σχολιάσω το επιχείρημα για τους λόγους αρχής. Και θέλω να υπενθυμίσω στους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι με δική τους πρόταση και απαίτηση είναι γνωστό ότι το 1988 αυτή η Βουλή ψήφισε τροποποίηση του Νόμου για τη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία, για να ρυθμιστεί το θέμα υπαλλήλου, που μάλιστα είχε πειθαρχικό παράπτωμα, για να μπορέσει να αντιμετωπιστεί το συγκεκριμένο πρόβλημα. Φυσικά εμείς διαφωνήσαμε, αλλά, ανεξάρτητα απ' αυτό, σημασία έχει ότι το θέμα αρχής το επικαλείται ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αν και όταν έχει κάποια σκοπιμότητα. Ακόμα θέλω να υπενθυμίσω ότι και χθες ακόμα συζητούσαμε μια πρόταση νόμου, η οποία δεν είναι άσχετη με τέτοια προσωπικά, θα

έλεγα, ζητήματα, τα οποία επιδιώκεται να ρυθμιστούν, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι κατ' ανάγκην παίρνω ή δεν παίρνω θέση πάνω σ' αυτό το θέμα.

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θέλω να εξηγήσω ότι εδώ η πρόνοια την οποία έχει ο Νόμος, εκτός από τις άλλες που ρυθμίζουν μερικά πράγματα που παραλείφθηκαν στον προηγούμενο Νόμο, δίνει την ευχέρεια στην κυβέρνηση να ρυθμίσει ορισμένα προβλήματα στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχουν και να αξιοποιήσει, κατά το δυνατό ή και τον καλύτερο τρόπο, δυνατότητες ή καταστάσεις, πρόσωπα, σκοπούς για τους οποίους ενδείκνυται να ληφθούν τέτοια μέτρα.

Γι' αυτό να μου επιτραπεί και πάλι να υπογραμμίσω ότι αυτό που επικαλούνται οι συνάδελφοι ως θέμα αρχής δεν εφαρμόζεται πάντοτε με συνέπεια από την πλευρά τους και εφαρμόζεται μόνο, αν και όταν κρίνουν σκόπιμο. Φυσικά είναι δικαίωμά τους να κρίνουν ότι δε θέλουν να ψηφίσουν το νομοσχέδιο και κανείς δεν έχει το δικαίωμα να πει να ψηφίσουν κάτι που θέλουν άλλοι. Και είναι δικαίωμά τους να ψηφίσουν και να τοποθετηθούν, όπως θέλουν. Αλλά νομίζω ότι η επίκληση σε θέμα αρχής δεν αποδεικνύει ότι τηρείται πάντοτε από την πλευρά που επικαλείται αυτό το θέμα στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα, το ΑΚΕΛ-Αριστεράς, θα ψηφίσει το νομοσχέδιο, γιατί θεωρεί ότι πρέπει να δώσει αυτή την ευκαιρία στην Εκτελεστική Εξουσία για εξαιρετικές περιπτώσεις, πέρα φυσικά από τις άλλες πρόνοιες που ρυθμίζουν μερικά πράγματα που κατά παράλειψη δεν έγιναν, όταν ψηφιζόταν ο Νόμος περί Συντάξεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που ήθελα να πω γι' αυτό το Νόμο είναι ότι ο Νόμος που ψηφίζεται αποτελεί μια οφειλόμενη υποχρέωση προς κάποιο συγκεκριμένο υπάλληλο του κράτους, ακριβώς επειδή ήταν ζηλωτής στην επιτέλεση του καθήκοντός του. Και επίσης θέλω να πω ότι αυτός ο Νόμος δεν ευνοεί τον αναφερόμενο συγκεκριμένο υπάλληλο, τον τότε Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας. Απλούστατα τον αποζημιώνει μερικώς για όσα κακά υπέστη, επειδή αποφάσισε να δράσει σ' ένα χώρο που έπρεπε να δράσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ή μάλλον που δεν έπρεπε να δράσει.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

Όσον αφορά τώρα το θέμα των προσωπικών νόμων και τα θέματα αρχής, ένα είναι αυτό το οποίο θα ήθελα να αναφέρω. Όπου υπάρχει αδικία, όπου ένας άνθρωπος υφίσταται άδικες επιπτώσεις από μια συμπεριφορά, είτε του κράτους είτε οργανισμών κρατικών, του οφείλεται και προσωπικός νόμος, αν είναι ο τρόπος αυτός ο αρμόδιος τρόπος για να αρθεί η αδικία. Και δε θα δίσταζα να ψήφιζα οποιοδήποτε προσωπικό νόμο προς την κατεύθυνση αυτή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κι αν ακόμα αυτός ο νόμος θεωρηθεί ότι έχει προσωπική χροιά, εκείνο που μέτρησε για μας είναι το ευρύτερο και το καλώς νοούμενο συμφέρον του τόπου. Και γι' αυτό θα ψηφίσουμε υπέρ του νομοσχεδίου τούτου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργιάδης.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξεως. Η πρόταση νόμου, στην οποία αναφέρθηκε ο κ. Κουρτελλάρης, δεν κατατέθηκε από το Δημοκρατικό Συναγερμό, αλλά από την ΕΔΕΚ, από τον κ. Ευσταθίου, και υποστηρίχθηκε από εμάς σίγουρα!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, πάντοτε βέβαια πρέπει να επιδιώκουμε την ακρίβεια, αλλά δεν έχει και μεγάλη σημασία σ' αυτή την περίπτωση.

Εν πάση περιπτώσει, υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί του θέματος;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 7Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν διαφωνίες στο δεύτερο άρθρο. Γι' αυτό θα το θέσω σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 21 λοιπόν ψήφους υπέρ, 7 εναντίον και καμιά αποχή, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 15 του περί Συντάξεων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1990. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται και ψηφίζεται ομόφωνα.

Και τώρα προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ομόφωνα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή λοιπόν δεν υπάρχει καμιά ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα. Επιτέλους να διαβάσει Έκθεση και κάποιος άλλος εκτός από τον κ. Κωνσταντίνου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να αλλάξει το σκηνικό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Αλέκος Μαρκίδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή

κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρίαση ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Μ. Παπαπέτρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, έτσι που να παραταθεί η προθεσμία που καθορίζει ο βασικός νόμος για τη συμπλήρωση από τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς της σειράς παιδαγωγικών μαθημάτων στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, γεγονός που αποτελεί προϋπόθεση για την πλήρωση κενών θέσεων πρώτου διορισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή του, αφού αντικατασταθεί η ημερομηνία «31 Δεκεμβρίου 1990» που προβλέπεται στο πιο πάνω νομοσχέδιο από την ημερομηνία «30 Ιουνίου 1991».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 28Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 11, που είναι «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η πιο πάνω πρόταση νόμου κατατέθηκε από τον αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ. και εξετάστηκε αρχικά από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων που υπέβαλε και την σχετική Έκθεσή της, ημερομηνίας 20/2/1990, στην ολομέλεια του Σώματος. Η ολομέλεια παρέπεμψε για περαιτέρω εξέταση την πρόταση νόμου στην Επιτροπή Νομικών που πραγματοποιήθηκε σε έξι συνεδρίες της στις 8, 14 και 22 Μαρτίου, 23 Απριλίου, 2 και 10 Μαΐου 1990. Στην πρώτη από τις συνεδρίες αυτές κλήθηκε και παρευρέθηκε και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Σκοπός της πρότασης νόμου όπως αρχικά κατατέθηκε ήταν η τροποποίηση του βασικού νόμου για την Αρχή Λιμένων Κύπρου, ώστε ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής να διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αντί από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η Επιτροπή Συγκοινωνιών διεύρυνε τους σκοπούς της πρότασης νόμου και περιέλαβε σ' αυτή θέματα διορισμού, παύσεως και πειθαρχικού ελέγχου των γενικών διευθυντών όλων των ημικρατικών οργανισμών.

Η Επιτροπή Νομικών έκρινε ορθότερο να περιοριστεί η πρόταση νόμου στο διορισμό γενικών διευθυντών μόνο και να αφεθούν τα άλλα θέματα στη συνήθη και καθορισμένη από το Σύνταγμα και τους νόμους νομική τους πορεία.

Είναι κοινή διαπίστωση ότι ισχύουν σήμερα στον ημικρατικό χώρο ποικιλόμορφα συστήματα διορισμού των γενικών διευθυντών των ημικρατικών οργανισμών. Τα συστήματα που ισχύουν σήμερα μπορεί να συνοψιστούν ως εξής:

(α) Σύστημα διορισμού Γενικού Διευθυντή μόνο από το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως ισχύει στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.

(β) Σύστημα διορισμού Γενικού Διευθυντή μόνο από το Διοικητικό Συμβούλιο του οργανισμού, όπως ισχύει στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

(γ) Σύστημα διορισμού Γενικού Διευθυντή από το Διοικητικό Συμβούλιο με την έγκριση ή τη συγκατάθεση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως ισχύει στην Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως, στην Αρχή Κρατικών Εκθέσεων, στον Κυπριακό Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης και στον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης.

(δ) Σύστημα διορισμού Γενικού Διευθυντή από το Διοικητικό Συμβούλιο με την έγκριση του αρμόδιου Υπουργού, όπως ισχύει στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού και στον Οργανισμό Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας.

(ε) Σύστημα διορισμού Γενικού Διευθυντή από το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεννόηση ή «εν διαβουλεύσει» με το Διοικητικό Συμβούλιο του ημικρατικού οργανισμού, όπως ισχύει στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και στην Αρχή Λιμένων Κύπρου.

Έχοντας υπόψη τα τόσα ανόμοια συστήματα διορισμού των γενικών διευθυντών που εφαρμόζονται σε ημικρατικούς οργανισμούς σήμερα, η Επιτροπή θεώρησε σκόπιμο να αναζητήσει ένα κοινό και ομοιόμορφο σύστημα διορισμού των γενικών διευθυντών σ' όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς. Στην αναζήτησή της αυτή η Επιτροπή Νομικών μελέτησε διάφορες υπαλλακτικές λύσεις και ομόφωνα κατέληξε στην πιο κάτω λύση:

(α) Οι γενικοί διευθυντές των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου να διορίζονται από το οικείο Διοικητικό Συμβούλιο.

(β) Η σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου να υποβάλλεται στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση· και

(γ) Αν το Υπουργικό Συμβούλιο δεν εγκρίνει τον πιο πάνω διορισμό, υποχρεούται να αιτιολογήσει ειδικά την Απόφασή του.

Το προτεινόμενο ομοιόμορφο σύστημα διορισμού των γενικών διευθυντών των ημικρατικών οργανισμών ικανοποιεί την επιθυμητή ενίσχυση του ρόλου των Διοικητικών Συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών και την έμπρακτη αναγνώριση του ρόλου του Υπουργικού Συμβουλίου στη γενική διεύθυνση και τον έλεγχο της διακυβέρνησης της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενσωμάτωσε τις πιο πάνω τροποποιήσεις σε νέα πρόταση νόμου, με τίτλο «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμος του 1990», εισηγείται ομόφωνα στη Βουλή την ψήφισή της σε Νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, σε αντικατάσταση της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου ήθελα να αναφέρω το εξής θέμα. Σαν να βλέπω κάποιο σχήμα οξύμωρο εδώ, διότι ερχόμαστε και λέμε ότι οι γενικοί διευθυντές θα διορίζονται από τα συμβούλια, θα εγκρίνονται από το Υπουργικό και σε περίπτωση άρνησής τους, θα δικαιολογούν την άρνηση εκείνη.

Εγώ έχω υπόψη μου, για παράδειγμα, την Αρχή Λιμένων, στην οποία ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής Λιμένων, ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού δε δύναται να παυθεί, ει μη τη προηγουμένη εγκρίσει του Υπουργικού Συμβουλίου. Και φυσικά φαντάζομαι κάτι παρόμοιο θα ισχύει και στους άλλους οργανισμούς, δεν ξέρω τι ακριβώς, δεν έχω υπόψη μου αυτή τη στιγμή.

Και βλέπω ότι είναι κάπως σχήμα οξύμωρο να έχεις σ' ένα authority το δικαίωμα να διορίζει, αλλά να μην έχει το δικαίωμα να παύει. Εν πάση περιπτώσει απλώς το αναφέρω τούτο, διότι πιθανόν να είναι θέμα που πρέπει να τύχει περαιτέρω μελέτης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς θέλω να υπογραμμίσω ότι η δική μας συμφωνία με αυτή την τοποθέτηση γίνεται υπό τη σαφή προϋπόθεση ότι μιλούμε μόνο για διορισμούς γενικών διευθυντών. Πιστεύω ότι το θέμα της παύσεως ρυθμίζεται νομοθετικά και όλες οι πλευρές ενσυνείδητα έκαναν αυτή την τοποθέτηση, γνωρίζοντας ότι υπάρχουν άλλες πρόνοιες αναφορικά με την παύση γενικών διευθυντών.

Και είναι σαφές -ήταν τουλάχιστον στην Επιτροπή σαφές στα μάτια όλων- ότι δεν επιχειρούμε να αγγίξουμε ή να αμφισβητήσουμε το νομικό καθεστώς αναφορικά με την απόλυση γενικών διευθυντών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήταν συνεπές προς ό,τι είπε ο κ. Παπαπέτρου να αναφερθεί ότι πώς μπορούσαμε άλλωστε να θίξουμε το θέμα των απολύσεων, όταν κάποιος είναι ήδη διορισμένος με ένα συγκεκριμένο νομικό καθεστώς το οποίο ίσχυε όταν προσελήφθη και εξακολουθεί να ισχύει και σήμερα. Δηλαδή αν τροποποιούσαμε και τον τρόπο της απολύσεως των γενικών διευθυντών, τότε θα διαπράτταμε σοβαρότατο νομικό σφάλμα θίξεως κεκτημένων δικαιωμάτων κάποιου υπαλλήλου του κράτους.

Αλλά το νομοθέτημα αυτό έχει τη σημασία του και την αξία του για το ότι από τούδε και στο εξής θα υπάρχει ομοιομορφία προσλήψεως γενικών διευθυντών σε όλους τους οργανισμούς δημόσιου δικαίου. Και ήταν καιρός πλέον να υπάρξει μια ομοιομορφία, διότι και η ταυτότητα του λόγου και η ταυτότητα της νομικής βάσεως της άσκησης των καθηκόντων των διευθυντών αυτών επέβαλλε και την ομοιομορφία στην πρόσληψή τους, από ποιο οργανισμό δηλαδή και κατόπιν ποιας προτάσεως.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, θα ήθελα να κάμω και εγώ μια μικρή παρατήρηση. Στο άρθρο 3, παράγραφος 3, λέει ότι, αν το Υπουργικό Συμβούλιο δεν εγκρίνει τον πιο πάνω διορισμό, πρέπει να δικαιολογήσει ειδικά την Απόφασή του. Πολύ ωραία! Δεν εγκρίνει και δικαιολογεί την Απόφασή του. Τι γίνεται μετά; Ποιος διορίζει το γενικό διευθυντή;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Από πλευράς Διοικητικού Δικαίου είναι καθαρό ότι, αν το Υπουργικό Συμβούλιο δεν εγκρίνει το διορισμό και αιτιολογήσει ειδικά την Απόφασή του, το θέμα πλέον παραπέμπεται στο Συμβούλιο του Οργανισμού για να αναζητήσει και να διορίσει νέο διευθυντή και να ζητήσει ξανά την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Εν πάση περιπτώσει, το προτεινόμενο σήμερα νομοθέτημα ασχολείται απλώς με το διορισμό γενικών διευθυντών και έχει δώσει ομοιόμορφο σύστημα σε όλο τον ημικρατικό χώρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είναι πολύ ορθό. Αλλά νομίζω ότι θα έπρεπε να είχε διευκρινιστεί και αυτό το θέμα. Ότι, από τη στιγμή που το Υπουργικό Συμβούλιο δικαιολογημένα δεν εγκρίνει το διορισμό, το θέμα επανέρχεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του ημικρατικού οργανισμού προς επανεξέταση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μπορεί να έχετε δίκαιο, αλλά δε χρειάζεται. Το Συμβούλιο θα κάμει διορισμό, θα τον στείλει στο Υπουργικό για την έγκριση ή την απόρριψη με ειδική αιτιολογία και θα συνεχισθεί ο μηχανισμός αυτός, μέχρι που να διορίσει το Συμβούλιο άτομο το οποίο θα εγκρίνει και το Υπουργικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν αυτή είναι η ερμηνεία, τότε είναι εντάξει.

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διορισμός Γενικών Διευθυντών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 13 και 16, που είναι «Ο περί Στεγών διά Ηλικιωμένους και Αναπήρους (Τροπο-

ποιητικός) Νόμος του 1990» και «Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Ανάπηρους Κανονισμοί του 1990». Υπάρχει κοινή Έκθεση και καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την καταθέσει στο Σώμα.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΤΕΓΩΝ ΔΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΣΤΕΓΩΝ ΓΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τον πιο πάνω Νόμο και τους Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του Νόμου για τις στέγες για ηλικιωμένους και ανάπηρους με την εισαγωγή νέων προνοιών που θα διέπουν τους «φροντιστές», δηλ. τα άτομα εκείνα που αναλαμβάνουν στο σπίτι τους τη φροντίδα μέχρι πέντε ηλικιωμένων ατόμων.

Με τους Κανονισμούς που προτείνονται σκοπείται η βελτίωση των προνοιών των Κανονισμών για τις ίδιες στέγες και αφορούν τόσο την κατάσταση των υποστατικών που χρησιμοποιούνται ως στέγες όσο και την υγεία και ευημερία των ενοίκων και παράλληλα εισάγονται και νέες πρόνοιες που αφορούν τους φροντιστές των ηλικιωμένων προσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του Νόμου και των Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές...

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού. Δε σας πρόσεξα, κύριε Στυλιανού.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Τώρα το αποφάσισε, κύριε Πρόεδρε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Δύο λόγια μονάχα, κύριε Πρόεδρε, για να τονίσω συγκεκριμένα από τη θέση μου, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως ζούμε ατυχώς σε εποχή που το όνειρο και το

όραμα των εξαγγελιών για περήφανα γηρατειά, που και εδώ και στην Ευρώπη εξαγγέλλεται, τουλάχιστον για μας στην Κύπρο καταντά όνειρο ανέφικτο και απραγματοποίητο. Και τούτο γιατί οι Κοινωνικές μας Ασφαλίσεις δε μας το επιτρέπουν.

Όμως, έντιμε κύριε Πρόεδρε, μπορούμε να εντάξουμε τις Στέγες των ηλικιωμένων μας στις σύγχρονες προδιαγραφές που προέρχονται από την Ευρώπη και που συγκεκριμένα θέλουν τις Στέγες αυτές να εντάσσονται στο κέντρο της πόλης, με τρόπο που οι υπερήλικοί μας αυτοί να συμμετέχουν στο γεγονός το πολιτιστικό, το καλλιτεχνικό και το αθλητικό, ακόμα και το πολιτικό της πόλης.

Διαφορετικά με τις γνωστές δυσχέρειες στη διακίνηση, που περισσότερο και ιδιαίτερα επιχωριάζουν στην κυπριακή πρωτεύουσα και στις άλλες πόλεις, είναι σαν να τους περιθωριοποιούμε και να τους αποστασιοποιούμε από τα πολιτιστικά γεγονότα. Γι' αυτό έχω την εντύπωση, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως μέχρι που να επιτευχθεί τουλάχιστον ο δεύτερος στόχος, γιατί τα περήφανα γηρατειά δεν μπορούμε να τα οραματιζόμαστε στο προσεχές μέλλον, τουλάχιστον μπορούμε να πάρουμε μερικά πρακτικά μέτρα που μπορούν να αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής αυτών των ανθρώπων.

Συγκεκριμένα εκείνο που εισηγούμαστε είναι, αν οι εκδότες ή αν το Γραφείο Ευημερίας αναλάμβαναν την αποστολή μιας δέσμης εφημερίδων στο πλησιέστερο περίπτερο που προσεγγίζει με τη Στέγη των ηλικιωμένων, θα μπορούσαν αυτοί οι άνθρωποι να έχουν μια ενημέρωση και μια πληροφόρηση για τα συμβαίνοντα γύρω τους. Θα μπορούσε επίσης η Μορφωτική Υπηρεσία να αποστέλλει τις εκάστοτε εκδιδόμενες λογοτεχνικές ελληνικές -ελλαδικές και κυπριακές-εκδόσεις στους οίκους αυτούς, με αποτέλεσμα την ενημέρωσή τους πάνω στις σύγχρονες εξελίξεις και την αποστασιοποίηση τους από τον περιθωριακό κύκλο στον οποίο αναγκαστικά τους εντάσσουμε.

Θα μπορούσαμε τέλος, έντιμε κύριε Πρόεδρε, να βάλουμε κάποιο υπεύθυνο για την ευημερία αυτών των ανθρώπων, το Τμήμα Ευημερίας π.χ., να αναλάβει την αποστολή κάποιων συγκροτημάτων καλλιτεχνικών/χορευτικών, κάποτε-κάποτε, έστιν ότε, όπως λέτε κάποτε και εσείς, στους ίδιους τους οίκους -γιατί η διακίνησή τους είναι απόλυτα δύσκολη- με αποτέλεσμα την ψυχαγωγία τους. Γιατί πράγματι είναι και θλιβερές και απαράδεκτες οι συνθήκες κάτω από τις οποίες διαβιούν.

Σίγουρα, αν με αυτό το πνεύμα προσεγγίσει το Υπουργείο Εργασίας αυτές τις εισηγήσεις μας, θα βοηθήσουμε στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής αυτών των συνανθρώπων μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν αμφιβάλλω, κύριε Στυλιανού, ότι με την εισήγηση τη δική μας το Υπουργείο Εργασίας θα κάνει ό,τι μπορεί προς την κατεύθυνση των θεμάτων αυτών τα οποία έχετε θίξει. Μέχρις ότου όμως κατορθώσουμε το όνειρο θερινής νυκτός, όπως είπατε, να το μεταβάλουμε σε πραγματικότητα.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Στεγών διά Ηλικιωμένους και Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Θέτω τώρα και τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 14, που είναι «Ο περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Είναι πρόταση νόμου και καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιουνίου 1990.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τον Πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας, για να μπορεί να αποκτάται η ιδιότητα του πολίτη της Δημοκρατίας και από πρόσωπα που γεννήθηκαν κατά ή μετά τη 16η Αυγούστου 1960 σε οποιαδήποτε ξένη χώρα, εφόσον κατά ή μετά το χρόνο της γέννησής τους ο πατέρας τους ήταν πολίτης της Δημοκρατίας ή είναι πρόσωπο κυπριακής καταγωγής, δηλαδή γεννήθηκε κατά ή μετά τη 16η Αυγούστου 1960 σε οποιαδήποτε ξένη χώρα και κατάγεται από αρρενογονία κατ' ευθείαν γραμμή μέχρι τρίτου βαθμού από πολίτη της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Φαίνεται, κύριε Πρόεδρε, ότι τα υλικά κατασκευής θα αποφασίζονται διά ειδικών κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης και ο κ. Παπαπέτρου.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή μιλούμε για ίσα δικαιώματα και λοιπά, διερωτώμαι κατά πόσο δε θα ήταν σκόπιμο να μελετηθεί κάποτε, διότι και η γυναίκα είναι πολίτης της Δημοκρατίας. Και διερωτώμαι γιατί περιοριζόμαστε μόνος στους εξ αρρενογονίας. Αν μια γυναίκα Κυπρία βρίσκεται στο εξωτερικό και αποκτήσει παιδί δε δικαιούται άραγε; Χρειάζεται, πιστεύω, σοβαρότερη μελέτη, αλλά ακούγοντάς το ήχησε κάπως παράξενα, ιδιαίτερα με τις νέες προσπάθειες που κάνουμε για εκσυγχρονισμό και του δικού μας δικαίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πιστεύω ότι χρήζει μελέτης, κύριε Αναστασιάδη, αυτό το θέμα.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο, για να μιλήσω επί του ιδίου θέματος το οποίο ήγειρε ο συνάδελφος κ. Αναστασιάδης. Βέβαια αντιλαμβάνομαι ότι αυτή η τροποποίηση του βασικού νόμου στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπαίνει τόσο βαθιά, ώστε να θίξει το καίριο ερώτημα ποιος αποκτά ιθαγένεια στην Κυπριακή Δημοκρατία και υπό ποιες προϋποθέσεις. Παίρνει ως δεδομένη τη διευθέτηση που υπάρχει στο βασικό νόμο σχετικά με την αρρενογονία, με την καταγωγή του πατέρα και κάνει μια επιμέρους τροποποίηση. Όμως, πιστεύω ότι αυτή η τοποθέτηση στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι το κλασικό παράδειγμα της έλλειψης συντονισμού στο χώρο της Βουλής, όταν νομοθετούμε.

Εδώ και πολύ χρόνο η Επιτροπή Νομικών ασχολείται και εργάζεται εντατικά όχι πάνω σε ένα, αλλά πάνω σε δέσμη νομοσχεδίων που κατατέθηκαν, αναφορικά με την εμπέδωση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στο χώρο των σχέσεων των οικογενειακών, της διατροφής και λοιπά και λοιπά. Μιλούμε ακόμα και για το επώνυμο του τέκνου, ότι δε θα είναι εκείνο του πατέρα, αλλά εκείνο το οποίο θα αποφασίζουν από κοινού οι γονείς. Και μπορεί να είναι και εκείνο της μητέρας και πολλά άλλα.

Και την ίδια στιγμή που κάνουμε κάποια βήματα προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας μας, την ίδια στιγμή, επαναλαμβάνω, έστω και με έμμεσο τρόπο, κάνουμε αντίθετα προς αυτή την κατεύθυνση βήματα. Πιστεύω ότι η προσπάθεια η οποία ξεκινά από τον εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου αποτελεί ένα πρώτο βήμα και επιβάλλεται, μόλις συζητηθεί στη Βουλή και ολοκληρωθεί αυτός ο εκσυγχρονισμός του οικογενειακού δικαίου που τοποθετεί πάνω σε ισότιμη βάση τον άνδρα και τη γυναίκα, να δούμε συγκεκριμένα, ως Νομοθετικό Σώμα, τον πλήρη εκσυγχρονισμό όλης της επιμέρους νομοθεσίας μας.

Διότι θα είμαστε άκρως αντιφατικοί, αν επιτρέψουμε να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση, αν θέλετε κατά παράβαση και διεθνών συμβάσεων τις οποίες έχουμε υπογράψει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω πει σε παρατήρησή μου, όταν μιλούσε ο κ. Αναστασιάδης, ότι το θέμα χρειάζεται πολλή μελέτη. Εξ όσων θυμούμαι στη νομοθεσία περί Κύπρου υπάρχει το Παράρτημα Γ', το οποίο ασχολείται με την ιθαγένεια των Κυπρίων. Και είναι ανάγκη να μελετηθεί και εκείνο, διότι αποτελεί παράρτημά του Συντάγματός μας, δηλαδή είναι συνταγματική πρόνοια.

Γι' αυτό το λόγο είπα ότι χρειάζεται πολλή μελέτη αυτό το θέμα.

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε ότι θα ήταν ανεπίτρεπτο να περάσει σήμερα μια τέτοια νομοθεσία, αν δεν υπήρχε συνταγματικό κώλυμα και αδυναμία στην προηγούμενη νομοθεσία. Θα προτείναμε αναβολή της ψήφισης, αν μπορούσε να υπερπηδηθεί τώρα αυτό το πράγμα. Αλλά πιστεύω, όπως είπατε, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν μπορεί να γίνει αυτό, γιατί «παν θέμα αναφερόμενον στην ιθαγένειαν διέπεται υπό των διατάξεων του παραρτήματος 10 της Συνθήκης Εγκαθιδρύσεως», όπως αναφέρεται στο άρθρο 198 του Συντάγματος.

Φαίνεται ότι αυτή είναι η βασική αδυναμία που είναι δύσκολο να υπερπηδηθεί. Αλλά προτείνω, όπως και εσείς, ότι πρέπει να μελετηθούν τρόποι με

τους οποίους να διευθετηθεί αυτό το ζήτημα, γιατί είναι ανεπίτρεπτο και δεν ταιριάζει με την υπόλοιπη νομοθεσία μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει όμως αυτό το νομοσχέδιο αποτελεί πρόοδο. Γι' αυτό το λόγο νομίζω ότι δεν υπάρχει λόγος να μην ψηφιστεί. Πρέπει να ψηφιστεί και πρέπει να μελετηθεί το θέμα αυτό ριζικά, σ' όλες τις πτυχές του, στην Επιτροπή Νομικών.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 15, που είναι «Οι περί Ελεύθερων Λιμενικών Περιοχών Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης
Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Οικονομικών και της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 6 της νομοθεσίας για τις ελεύθερες λιμενικές περιοχές, σκοπείται η κανονιστική ρύθμιση διάφορων θεμάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία των ελεύθερων λιμενικών περιοχών στη Δημοκρατία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, οι οποίοι είναι το άμεσο αποτέλεσμα σχετικής νομοθεσίας που ψήφισε η Βουλή, και λαμβάνοντας υπόψη τη μεγάλη σημασία τους για την εύρυθμη λειτουργία των ελεύθερων λιμενικών περιοχών ως θεσμού που αναμένεται να συμβάλει στη ραγδαία ανάπτυξη του διαμετακομιστικού εμπορίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ανδρέου.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου,, θα είμαι πολύ σύντομος.

Απλώς θα ήθελα να αναφέρω ότι έχουμε ψηφίσει το νόμο και σήμερα θα εγκρίνουμε και τους Κανονισμούς, αλλά εναπόκειται στο Υπουργικό Συμβούλιο να κηρύξει τις ελεύθερες λιμενικές περιοχές, για να μπορέσει να εφαρμοστεί τόσο ο νόμος, όσο και οι Κανονισμοί που θα εγκρίνουμε σήμερα.

Εμείς, ως Βουλευτές Λάρνακας, ανησυχούμε ιδιαίτερα για την εξέλιξη και την καθυστέρηση που υπήρξε στην κατάθεση των Κανονισμών και ευελπιστούμε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο σύντομα θα κηρύξει τις ελεύθερες λιμενικές περιοχές, ούτως ώστε να μπορέσει να ανελιχθεί το διαμετακομιστικό εμπόριο στον τόπο μας.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, όταν συζητούσαμε το θέμα για την D.S.R., το λιμάνι της Λάρνακας αντιμετωπίζει σοβαρότατους οικονομικούς κινδύνους, διότι, αν η εταιρεία D.S.R. εγκαταλείψει το λιμάνι της Λάρνακας, τότε θα χαθεί το 75% των συνολικών εργασιών του λιμανιού μας. Γι' αυτό και επειδή η εταιρεία είχε θέσει ως όρο για συνέχιση χρήσης του λιμανιού της Λάρνακας την κήρυξή του σε ελεύθερη λιμενική περιοχή, ελπίζουμε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο θα προχωρήσει τάχιστα να το πράξει, για να μπορέσει να εφαρμοστεί και ο νόμος και οι Κανονισμοί τους οποίους θα εγκρίνουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς έχουμε ψηφίσει τη δημιουργία ελεύθερων περιοχών στα λιμάνια. Πιστεύουμε ότι η δημιουργία ελεύθερων περιοχών θα εξυπηρετήσει την όλη

εργασία των λιμανιών, θα απλοποιήσει σε μεγάλο βαθμό τη διεκπεραίωση των εργασιών, αλλά πολύ περισσότερο θα κάνει τα λιμάνια μας πιο παραγωγικά.

Εκείνο το οποίο θέλω να τονίσω ιδιαίτερα είναι ότι χρειάζεται από το κράτος και από τις αρμόδιες αρχές περισσότερος έλεγχος σε αυτές τις ελεύθερες περιοχές. Δηλαδή να μη μετατραπούν πράγματι σε ελεύθερες περιοχές χωρίς control, χωρίς έλεγχο, πράγμα το οποίο θα ζημιώσει παρά πολύ τον τόπο και την οικονομία. Γι' αυτό επιβάλλεται να σταλεί το μήνυμα ότι περιμένουμε από το κράτος ότι θα γίνει ή θα γίνεται αυστηρότερος έλεγχος στις ελεύθερες περιοχές, κυρίως στη διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητριάδης.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Ουδέν καλόν αμιγές κακού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και ουδέν κακόν αμιγές καλού.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Και αντίστροφα ασφαλώς. Είναι καλό να ζητούμε αυστηρότερο έλεγχο από μέρους του κράτους στις ελεύθερες λιμενικές περιοχές. Αλλά πρέπει να διαλέξουμε τι θέλουμε. Είτε θέλουμε ελεύθερες λιμενικές περιοχές, για να αναπτύξουμε το διαμετακομιστικό εμπόριο, είτε θέλουμε αυστηρότερο έλεγχο από μέρους του κράτους. Γιατί ακριβώς είναι δύο πράγματα που δεν μπορούν να συνυπάρξουν. Και θέλω να τονίσω ότι, όταν ψηφίσαμε το νόμο, ήταν ένα θέμα που μας απασχόλησε πάρα πολύ αυτό το θέμα του ελέγχου από μέρους του κράτους των εμπορευμάτων που είναι υπό διαμετακόμιση μέσα στις ελεύθερες λιμενικές περιοχές. Και κρίθηκε κατά τη διάρκεια των συζητήσεων ενώπιον της Επιτροής ότι θα έπρεπε να δώσουμε περισσότερη φιλελευθεροποίηση, όσον αφορά τον έλεγχο στις ελεύθερες λιμενικές περιοχές.

Συμμερίζομαι τους φόβους του κ. συνάδελφου, του κ. Μανδριώτη. Ασφαλέστατα είναι φόβοι όλων των συναδέλφων. Αλλά οψόμεθα. Θα δούμε πώς θα δουλέψει το σύστημα και ασφαλέστατα θα επανέλθουμε, αν προκύψουν θέματα που θα θέτουν σε κίνδυνο είτε την ασφάλεια της Κύπρου -γιατί υπάρχουν και αυτοί οι κίνδυνοι- είτε οπωσδήποτε θέματα οικονομικών ατασθαλιών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, η Εκτελεστική Εξουσία, προχωρώντας στη δημιουργία των ελεύθερων λιμενικών περιοχών, πρέπει να έχει υπόψη της όλα αυτά τα θέματα και προπαντός το θέμα της ασφάλειας της Δημοκρατίας. Αυτό είναι το βασικότερο από όλα τα θέματα. Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των Κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 17, που είναι «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα

Πρότυπα - Αναθεώρηση Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΑ ΠΡΟΤΥΠΑ - ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΡΙΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τον πιο πάνω Κανονισμό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Με τον υπό συζήτηση Κανονισμό, που εκδίδεται με βάση τους περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμους, καθορίζεται το Κυπριακό Πρότυπο για τη σήμανση συσκευασμένων τροφίμων (CYS 33::1989) ως υποχρεωτικό και προδιαγράφονται οι απαιτήσεις για τη σήμανσή του.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, το πιο πάνω πρότυπο αποτελεί στην ουσία την ελληνική μετάφραση του Κυπριακού Προτύπου CYS 33::1978 για τη σήμανση συσκευασμένων τροφίμων το οποίο καθορίστηκε με σχετικούς κανονισμούς και ισχύει ως υποχρεωτικό από το 1978. Το πρότυπο αυτό είχε στηριχθεί στη διεθνή εμπειρία που υπήρχε μέχρι τότε, όπως αυτή περιλαμβανόταν σε κείμενο του Codex Alimentarius της FAO. Επειδή η ανάγκη για τη χρήση της ελληνικής γλώσσας στα πρότυπα που εφαρμόζονται υποχρεωτικά έχει ουσιαστικά αδρανοποιήσει το CYS 33, αφού καταγγελίες της αρμόδιας αρχής για παραβάσεις του προτύπου δεν εξετάζονται πλέον από τα δικαστήρια, η μετάφραση και έκδοσή του στα ελληνικά κρίθηκε απαραίτητη.

Η υποχρεωτική εφαρμογή του Κυπριακού Προτύπου CYS 33 κρίνεται σημαντική, γιατί παρέχει με τη σήμανση των συσκευασμένων τροφίμων βασικές πληροφορίες για τα συσκευασμένα τρόφιμα, που τις περισσότερες φορές μπορούν να έχουν άμεση σχέση με την υγεία του καταναλωτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση Κανονισμού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή του, όπως κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τον Κανονισμό ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση του Κανονισμού;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, ο Κανονισμός εγκρίνεται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 18, που είναι «Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Έκθεση του θέματος το οποίο έχετε αναφέρει μόλις έχει κυκλοφορήσει σήμερα και αντιλαμβάνεστε ότι δεν είμαστε τουλάχιστον όλοι οι Βουλευτές έτοιμοι να τοποθετηθούμε πάνω σ' αυτό το τόσο σοβαρό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν πειράζει, να...

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κυκλοφόρησε έγκαιρα, κύριε Πρόεδρε, η Έκθεση. Αν ζητείται αναβολή από οποιαδήποτε πλευρά, είναι άλλο θέμα. Αλλά οι Κανονισμοί κυκλοφόρησαν.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, εδωπέρα υπάρχει...

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Αν θέλουν συνάδελφοι να ετοιμαστούν για να μιλήσουν, κύριε Πρόεδρε, να το αναβάλουμε για την άλλη Πέμπτη. Δεν πειράζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να το αναβάλουμε, δεν έχει σημασία.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Μα λήγουν οι Κανονισμοί.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Λήγουν οι Κανονισμοί. Δε θα μπορούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν λήγουν οι Κανονισμοί, τότε το θέμα αλλάζει. Νομίζω ότι πρέπει να συνεχίσουμε σήμερα.

Ο κ. Δημητριάδης να διαβάσει την Έκθεση.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, πήραμε έγκαιρα την Έκθεση, υποστηρίζουμε να διαβαστεί.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΤΕΛΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Νεόφυτος Ηλία
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης
Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 11 Ιανουαρίου μέχρι 5 Ιουνίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά Κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών αυτών, καθώς και εκπρόσωποι της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, της ΠΟΒΕΚ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών Κύπρου οι οποίοι και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 43 της νομοθεσίας για την Υπηρεσία Τηλεπικοινωνιών, σκοπείται η αναθεώρηση των τηλεφωνικών τελών εσωτερικού με την εφαρμογή ενιαίου τέλους για κλήσεις μέσα στην ίδια ζώνη, έτσι που να μειωθεί το κόστος των κλήσεων από την ύπαιθρο προς τις πόλεις μέσα στην ίδια επαρχία. Ταυτόχρονα όμως εισάγεται και ο θεσμός της χρονομέτρησης των τοπικών κλήσεων.

Ειδικότερα με τους προτεινόμενους Κανονισμούς, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία, καταργείται η διάκριση των κλήσεων σε τοπικές και υπεραστικές μέσα στην ίδια περιφέρεια και προτείνεται ενιαίο τέλος ύψους 1.3 σεντ για κάθε 3 λεπτά συνδιάλεξης. Τα τέλη για κλήσεις μεταξύ περιφερειών παραμένουν τα ίδια, δηλαδή 21.3 σεντ για κάθε 3 λεπτά συνδιάλεξης, ενώ ισχύουν μειωμένα τέλη για τις κλήσεις αυτές κατά τις νυχτερινές ώρες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσαν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, η διάκριση των κλήσεων σε τοπικές και υπεραστικές μέσα στην ίδια περιφέρεια έχει από καιρό δημιουργήσει σοβαρές αντιδράσεις από μέρους των κατοίκων της υπαίθρου οι οποίοι επιβαρύνονται με τον τρόπο αυτό περισσότερο σε σύγκριση με τους κατοίκους των αστικών περιοχών. Οι αντιδράσεις αυτές έγιναν εντονότερες μετά τη δημιουργία αγροτικών τηλεφωνικών κέντρων, κυρίως σε περιοχές χωριών κοντά στις πόλεις, οι συνδρομητές των οποίων, ενώ ήταν συνδεδεμένοι με τα αστικά κέντρα, μεταφέρθηκαν στα τοπικά αγροτικά κέντρα, με αποτέλεσμα οι κλήσεις τους προς την πόλη να μετατραπούν σε υπεραστικές μέσα στην ίδια περιφέρεια και η χρέωση να γίνεται με βάση τη διάρκειά τους.

Γι' αυτό η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, στην προσπάθειά της να ικανοποιήσει το δικαιολογημένο αίτημα των πιο πάνω συνδρομητών για μείωση του κόστους των κλήσεων από την ύπαιθρο προς τις πόλεις μέσα στην ίδια επαρχία, είναι αναγκασμένη να επιβάλει το σύστημα της χρονομέτρησης των τοπικών κλήσεων, ώστε να μπορέσει να εξισορροπήσει τη συνεπαγόμενη από την αναθεώρηση των τελών των τηλεφωνικών κλήσεων εσωτερικού συνολική μείωση των εσόδων της, η οποία υπολογίζεται να ανέλθει σε 2.7 εκατομμύρια λίρες το χρόνο. Με την εισαγωγή της χρονομέτρησης των τοπικών κλήσεων με μια μονάδα χρέωσης για κάθε τρία λεπτά αναμένεται ότι οι απώλειες στα έσοδα της Αρχής θα περιοριστούν σε 1.2 εκατομμύρια λίρες περίπου το χρόνο.

Ταυτόχρονα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσαν οι ίδιοι πιο πάνω εκπρόσωποι στην Επιτροπή, η Αρχή, σε περίπτωση που η πρότασή της για αναθεώρηση των τελών κλήσεων εσωτερικού υιοθετηθεί όπως έχει υποβληθεί, θα προχωρήσει στην εφαρμογή πολιτικής για μείωση των τελών υπεραστικών και διεθνών κλήσεων με τον ακόλουθο περίπου τρόπο:

(1) Μείωση κατά 15% περίπου, δηλαδή από 21.3 σεντ που είναι το σημερινό κόστος μιας υπεραστικής κλήσης διάρκειας τριών λεπτών σε 18 σεντ.

(2) Μείωση των τελών για διεθνείς κλήσεις από 22% - 34% καθημερινά κατά τις νυχτερινές ώρες ανάλογα με τη χώρα ή μείωση τελών για τις ίδιες κλήσεις από 20% - 25% από Δευτέρα μέχρι Σάββατο κατά τις νυχτερινές ώρες και για ολόκληρη την Κυριακή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, θεωρεί όμως ότι η ανά τρίλεπτο χρονομέτρηση ως σύστημα χρέωσης των τοπικών συνδιαλέξεων είναι υπερβολική και εισηγείται όπως η χρονομέτρηση με μια μονάδα χρέωσης των τοπικών κλήσεων γίνεται κάθε τέσσερα λεπτά και με την προϋπόθεση ότι η πολιτική των παραχωρήσεων προς τους συνδρομητές υπό τη μορφή μείωσης των τελών για διεθνείς και υπεραστικές κλήσεις που εξαγγέλθηκε από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου θα εφαρμοστεί το συντομότερο.

Ταυτόχρονα η Επιτροπή τονίζει ότι θα παρακολουθεί στενά την όλη διαδικασία εφαρμογής του νέου συστήματος χρονομέτρησης των τοπικών κλήσεων ανά τετράλεπτο από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και δηλώνει ότι, εφόσον παρουσιαστούν και διαπιστωθούν οποιεσδήποτε περιπτώσεις εξογκωμένων λογαριασμών, θα επανέλθει χωρίς καθυστέρηση για τροποποίηση των σχετικών διατάξεων προς όφελος των συνδρομητών.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι η Έκθεση δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα και δεν είχαν το χρόνο αρκετοί από τους συνάδελφους Βουλευτές να προβληματιστούν επί του θέματος. Αν είναι δυνατό, να αποσυρθούν και να επανακατατεθούν οι

Κανονισμοί, για να υπάρξει μια σοβαρότερη μελέτη. Αντιλαμβάνομαι αυτό είναι το κοινό αίσθημα τουλάχιστον όσων έχουν δει τους Κανονισμούς τώρα, γιατί δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα η Έκθεση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μα δε γίνεται, λήγουν οι Κανονισμοί.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα απορριφθούν εν τοιαύτη περιπτώσει. Αν δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα η Έκθεση, που δεν κυκλοφόρησε, κύριοι, σημαίνει ότι θα απορριφθούν και θα ξανακατατεθούν.

Να μην αποσυρθούν, να απορριφθούν, κύριε Πρόεδρε, διότι δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα η Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, κύριε Αναστασιάδη.

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει πρόνοια στο Σύνταγμα, αλλά όσον αφορά τους νόμους, όχι τους Κανονισμούς. Εν πάση περιπτώσει σε σας αφήνω το θέμα να αποφασίσετε αν πρέπει να αποσυρθούν οι Κανονισμοί αυτοί και να επανακατατεθούν ή αν πρέπει να προχωρήσουν σήμερα και να εγκριθούν.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας η πλευρά και τα μέλη της ομάδας μας στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή μελέτησαν αυτούς τους Κανονισμούς και πιστεύουν ότι στο σύνολό τους είναι ευεργετικοί και πρέπει να εγκριθούν.

Επομένως, εφόσον ήδη έχει γίνει μελέτη από κάποια πλευρά και εφόσον λήγουν οι Κανονισμοί και δεν έχουμε καμιά άλλη εκλογή, παρά ή να τους εγκρίνουμε ή να τους απορρίψουμε, για λόγους συνέπειας εμείς θα πρέπει να τους εγκρίνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτοί οι Κανονισμοί εκκρεμούν ενώπιον της Βουλής από τον περασμένο Γενάρη. Μιλούμε για έξι περίπου μήνες. Στην αρμόδια Επιτροπή επανειλημμένα αναβάλαμε το θέμα. Πέραν του ότι κλήθηκαν όλοι οι αρμόδιοι και συζητήθηκε περισσότερο από εξαντλητικά αυτό το θέμα, επανειλημμένα το αναβάλαμε, επειδή όλοι θέλαμε δύο πράγματα.

Πρώτο να το εξαντλήσουμε και μέσα στις Κοινοβουλευτικές μας Ομάδες και δεύτερο να βρούμε μια ομόφωνη λύση για ευνόητους λόγους. Και οι δύο αυτές προϋποθέσεις έχουν ικανοποιηθεί. Και ειλικρινά διερωτώμαι αν υπάρχει πραγματικός λόγος οποιοσδήποτε από μας να ζητά αναβολή, προφασιζόμενος τεχνικό σημείο, λέγοντας ότι θέλει να μελετήσει αυτό το θέμα το οποίο επί ένα ολόκληρο εξάμηνο το μελετούμε και έχουμε ομόφωνα, επαναλαμβάνω, κάπου καταλήξει. Διότι στο τέλος θα θέσουμε και σε αμφιβολία την ίδια την εγκυρότητα και την ίδια την υπευθυνότητά μας, τόσο στις Επιτροπές όσο και στην ολομέλεια της Βουλής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ σέβομαι την επιθυμία άλλων πλευρών όπως μελετήσουν πιο επισταμένα αυτούς τους Κανονισμούς. Πλην όμως αυτοί οι Κανονισμοί, όπως λέχθηκε, βρίσκονται ενώπιον του Σώματος εδώ και αρκετούς μήνες, μελετήθηκαν, κλήθηκαν οι ενδιαφερόμενοι από όλες τις πλευρές και είπαν τις απόψεις τους. Η ανησυχία μας είναι ότι, αν αυτή τη στιγμή αναβάλουμε τη συζήτηση και απορριφθούν οι Κανονισμοί, εξ ανάγκης, αν αναβάλουμε τη συζήτησή τους, παρατείνεται κατά τη γνώμη μας μια ανωμαλία που υπάρχει στη σχέση της υπαίθρου με την πόλη σε ό,τι αφορά τα τέλη τηλεφώνων, πράγμα το οποίο θα είναι εις βάρος της Βουλής.

Κατά συνέπεια η άποψή μας, με όλο το σεβασμό προς τους συναδέλφους που θέλουν περισσότερο χρόνο, είναι να προχωρήσουμε στη συζήτηση αυτών των Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εδώ υπάρχει ένα θέμα αρχής το οποίο δυστυχώς θα πρέπει για πολλοστή φορά να το υπενθυμίσουμε σε μερικούς συναδέλφους, μάλιστα όταν αυτοί οι συνάδελφοι ξεχνούν και αναφέρονται στο ότι υποβαθμίζουμε το κύρος των εαυτών μας και των Επιτροπών.

Εδώ υπάρχει το Σύνταγμα και ο Κανονισμός της Βουλής ο οποίος προνοεί ότι οι Εκθέσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών πρέπει να κυκλοφορούν 48 ώρες νωρίτερα προς τους Βουλευτές, για να ενημερώνονται προφανώς και οι Βουλευτές οι οποίοι δε συμμετέχουν σε μια Επιτροπή. Αν τα μέλη μιας Επιτροπής, σωστά, κατόπιν σοβαρού προβληματισμού, έχουν τοποθετηθεί υπέρ μιας άποψης, δε σημαίνει ότι και τα υπόλοιπα 48 μέλη του Κοινοβουλίου θα πρέπει να ακολουθήσουν αυτή την άποψη των μελών της Επιτροπής.

Ο κάθε Βουλευτής δικαιούται να διατηρήσει τη δική του προσωπική άποψη. Επί αυτού ακριβώς του θέματος θα ήθελα να πω ότι είναι ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα το οποίο άπτεται των τηλεφωνικών και τηλεπικοινωνιακών τελών. Το τηλέφωνο είναι είδος ευρύτατης χρήσεως και πρώτης ανάγκης και υπάρχει η άποψη η σοβαρή ότι η λύση την οποία προνοούν αυτοί οι Κανονισμοί συνεπάγεται ουσιαστικά επιβάρυνση του λαού και των συνδρομητών και θα ξεσηκωθούν θυελλώδεις διαμαρτυρίες, αν αυτό το Σώμα βιαστεί να αφήσει αυτούς τους Κανονισμούς να περάσουν.

Μπορεί να κάνω λάθος. Μπορεί πράγματι, όταν και εμείς μελετήσουμε το περιεχόμενο αυτών των Κανονισμών, να συμφωνήσουμε. Από τη στιγμή όμως που υπάρχουν επιφυλάξεις, από τη στιγμή που μια μεγάλη μερίδα Βουλευτών δεν έχει ενημερωθεί και δεν έχει προβληματιστεί πάνω σ΄ αυτή τη θέση στην οποία έχει καταλήξει η Επιτροπή, νομίζω ότι είναι άδικο να γίνεται λόγος από τους συναδέλφους ότι μειώνεται το κύρος της Βουλής ή των Επιτροπών, αν δοθεί κάποιος χρόνος να μελετήσουμε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαθηκολώνη, αν επρόκειτο περί νόμου, δε θα δίσταζα να το αφήσω για την ερχόμενη Πέμπτη, διότι υπάρχει ρητή πρόνοια στο Σύνταγμα, στο άρθρο 73, παράγραφος 5. Πρόκειται όμως περί Κανονισμών. Εδωπέρα οι Κανονισμοί εκπνέουν και αν η πλειοψηφία των Βουλευτών επιθυμεί να τεθούν σε ψηφοφορία οι Κανονισμοί αυτή τη στιγμή, θα τους θέσω. Αν εσείς δεν είστε ικανοποιημένος, καταψηφίστε τους.

Νομίζω πρέπει να προχωρήσουμε στην ψήφιση των Κανονισμών, κύριοι, διότι δεν υπάρχει... Συζητούμε δηλαδή άσκοπα.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το άλλο το οποίο υπάρχει είναι το εξής: Αν το αναβάλουμε για την άλλη βδομάδα, οι Κανονισμοί θα θεωρηθούν εγκριθέντες και θα ισχύουν. Έτσι η μόνη επιλογή που έχουμε είναι είτε να ψηφίσουμε είτε να καταψηφίσουμε σ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, πόσοι ψηφίζουν υπέρ των Κανονισμών αυτών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

2 εναντίον. Λοιπόν με 25 ψήφους υπέρ και 2 εναντίον...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εγώ δεν είμαι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είμαστε εναντίον της έγκρισης των Κανονισμών, αλλά είμαστε εναντίον της πρόνοιας των Κανονισμών που περιορίζει το χρόνο των συνδιαλέξεων σε τέσσερα λεπτά. Για μόνο εκείνη την πτυχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καταγράφηκε, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Μαθηκολώνη.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Εγώ θα ήθελα να πω ότι είμαι εναντίον ολόκληρων των Κανονισμών και διερωτώμαι κατά πόσο έχουν κατατεθεί, δεν είμαι σίγουρος γι' αυτό το πράγμα,

διερωτώμαι κατά πόσο έχουν κατατεθεί και έχουν κυκλοφορήσει καν οι τροποποιημένοι Κανονισμοί. Διότι φοβούμαι ότι ούτε αυτό έχει γίνει και ίσως να είναι και αντισυνταγματική η έγκριση των Κανονισμών αυτών.

Εγώ δεν έχω πάρει τροποποιημένους Κανονισμούς, εν πάση περιπτώσει, και δέστε το για να μη γελοιοποιηθεί αυτό το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, αυτοί οι Κανονισμοί τους οποίους έχω εδώ είναι σύμφωνοι με αυτά που λέει η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για όνομα του Θεού τώρα! Θα εγελοιοποιείτο το Σώμα, όταν έχει τώρα έξι μήνες που αυτοί οι Κανονισμοί είναι υπό μελέτη, όλα τα κόμματα τους έχουν μελετήσει, έχουν πάρει κάποια απόφαση, έχουν κυκλοφορήσει έγκαιρα, και θα εγελοιοποιείτο, αν ερχόμαστε αυτή τη στιγμή, επειδή κάποιος δεν τους πήρε -και μπορεί να μην τους πήρε ο συνάδελφος- να τους απορρίψουμε. Διότι έπρεπε να τους απορρίψουμε ενσυνείδητα και να περιμένουμε να επανακατατεθούν.

Επομένως νομίζω να βάζουμε ορισμένα πράγματα στη θέση τους και να μη μιλούμε για γελοιοποίηση του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έληξε το θέμα. Κύριε Γαλανέ, έληξε το θέμα. 25 υπέρ και 2 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, 29 υπέρ, 1 κατά και 1 εναντίον μιας πρόνοιας μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, οι επόμενοι Κανονισμοί, τα θέματα 19, 20, 21, 22 και 23, που είναι «Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Γεωργικής Ασφάλισης (Συντάξεις και Χορηγήματα στους Υπαλλήλους του Οργανισμού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και «Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου Φυτεύσεως Ελαιοδένδρων και Παραγωγής Ελαιοδενδρυλλίων Κανονισμοί του 1990», αποσύρθηκαν. Και έτσι φθάνουμε στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β΄: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 1990.

4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 7) του 1990.

Και τα δυο κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Οι περί Γεωργικής Ασφάλισης (Συντάξεις και Χορηγήματα στους Υπαλλήλους του Οργανισμού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990, και

8) Οι περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1990.

Και οι δυο κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κοίλης του 1990, και

10) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί Πάφου του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία· και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

14) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών προς την Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμου του 1989 (Αρ. 84 του 1989).

15) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών προς το Ταμείο Δημόσιων Δανείων σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμου του 1990 (Αρ. 32 του 1990).

16) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 13.6.90 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1990 (Αρ. 232 του 1989), το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1990 (Αρ. 233 του 1989) και το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1990 (Αρ. 234 του 1989).

17) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 7.5.90 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1989 (Αρ. 1 του 1989), το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1989 (Αρ. 2 του 1989) και το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως

Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1989 (Αρ. 3 του 1989).

Όλα κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται όλα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

18) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Πέτρο Στυλιανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

19) Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Αντώνη Ανδρέου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20) Ο περί Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (Αίτηση για Ένταξη της Κύπρου) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τους κυρίους Α. Μαρκίδη του Δημοκρατικού Συναγερμού, Α. Γαλανό του Δημοκρατικού Κόμματος και Τ. Χατζηδημητρίου του Σ. Κ. ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21) Ο περί Κυβερνητικών Υδατικών Έργων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Επειδή αυτή η πρόταση νόμου σχετίζεται με το πολύ φλέγον πρόβλημα της περιοχής Διαρίζου, θα παρακαλούσα, αν είναι δυνατό, η αρμόδια Επιτροπή που θα εξετάσει αυτή την πρόταση νόμου να της δώσει προτεραιότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

22) Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Α. Μαθηκολώνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23) Ο περί Καταργήσεως του Νόμου 11/84 που Προνοεί περί της Επιβολής Φορολογίας επί Ορισμένων Υπηρεσιών.

Κατατέθηκε από τους Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού κυρίους Α. Παρισινό και Α. Μαθηκολώνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Έτσι φθάσαμε στο τέλος του Κεφαλαίου Β΄.

Κεφάλαιο Γ΄: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαΐου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 207, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η πνευματική ιδιοκτησία προστατεύεται βάσει του περί Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμου 59 του 1976.

Όπως μας έχει γνωστοποιηθεί, το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας μελετά τη θέσπιση νομοθεσίας για τον περιορισμό της εκμετάλλευσης βιντεοκασετών ταυτόχρονα με την προβολή κινηματογραφικών ταινιών και έχει ήδη καταθέσει σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή. Παράλληλα, το Υπουργείο Παιδείας, αντιλαμβανόμενο την ανάγκη εκσυγχρονισμού της σχετικής νομοθεσίας, έχει ζητήσει τη μετάκληση ξένου εμπειρογνώμονα, ειδικού σε θέματα προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, για μελέτη του όλου θέματος και υποβολή συγκεκριμένων εισηγήσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 362 , ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Αναφορικά με διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα και ο συνοικισμός Αλεθρικού, επιθυμώ να σας πληροφορήσω πως το αίτημα για την κατασκευή ακόμα μιας ανισόπεδης διάβασης στην περιοχή Αλεθρικού για εξυπηρέτηση των κατοίκων, που αφορά το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, θα ικανοποιηθεί.

Συγκεκριμένα θα κατασκευαστούν δυο ανισόπεδες διαβάσεις για τις αγροτικές και άλλες ανάγκες της κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 434, ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την κήρυξη ως μονόδρομης κατεύθυνσης του κύριου δρόμου της κοινότητας Αγίας Βαρβάρας προς το Λυθροδόντα και της αντίθετης κατεύθυνσης του πλαγιόδρομου από το νηπιαγωγείο της κοινότητας μέχρι το δρόμο προς τον Κοτσιάτη παραθέτω τα πιο κάτω:

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί πως το θέμα είναι άμεσης προτεραιότητας, γι'αυτό και έχουν δοθεί οδηγίες για επίσπευση της σχετικής διαδικασίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 504, ημερομηνίας 19 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το βιολογικό σταθμό Ανθούπολης σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Ο σταθμός σχεδιάστηκε και ανεγείρεται από το Συμβούλιο Αποχετεύσεως Λευκωσίας το οποίο έχει μόνιμη συνεργασία με καναδικό οίκο εμπειρογνωμόνων.

(β) Όλες οι αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες που εξέτασαν τα σχέδια συμφωνούν ότι ο ανεγειρόμενος σταθμός δεν πρόκειται να δημιουργεί ενόχληση ή επηρεασμό του περιβάλλοντος.

(γ) Το θέμα του σταθμού συζητήθηκε επανειλημμένα σε διάφορα επίπεδα και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας,στην οποία όλα τα κόμματα συμφώνησαν ότι ο σταθμός πρέπει ν' αφεθεί να συμπληρωθεί, γιατί στο στάδιο αυτό τα δεδομένα και οι διαβεβαιώσεις που έχουν δοθεί ικανοποιούν ότι δεν πρόκειται να παρουσιαστεί πρόβλημα.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Ιουνίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 538, ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα των κατοίκων Αγίου Κασσιανού να γίνεται επίσκεψη γιατρού στην ενορία τους σας πληροφορώ ότι το αίτημα αυτό δεν μπορεί να ικανοποιηθεί, γιατί οι κάτοικοι Αγίου Κασσιανού μπορούν να εξυπηρετούνται από τα εξωτερικά ιατρεία του Γενικού Νοσοκομείου που βρίσκονται σε πολύ μικρή απόσταση. Σε πολύ μικρή απόσταση από τον Άγιο Κασσιανό είναι επίσης και τα εξωτερικά ιατρεία Καϊμακλίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Μαΐου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 555, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με υδρευτικά και αρδευτικά θέματα της Ανώγυρας παραθέτω τα πιο κάτω:-

Ύδρευση:

Πολύ σύντομα θα μεταβεί στην Ανώγυρα κυβερνητικό γεωτρύπανο για ανόρυξη νέας γεώτρησης, που, αν αποδειχθεί επιτυχής, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας της κοινότητας.

Ἄρδευση:

Το ενδεχόμενο ανόρυξης γεώτρησης για αρδευτικούς σκοπούς θα εξεταστεί προσεχώς από την Επιτροπή Ερευνητικών Γεωτρήσεων σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ' 564, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με επικίνδυνη στροφή στην οδό Καλλιπόλεως παρά τη συμβολή με τη λεωφόρο Αρχαγγέλου στον Παρισινό παραθέτω τα πιο κάτω:

Η ανάγκη διαμόρφωσης της πιο πάνω στροφής και γενικότερα της παρακείμενης συμβολής έχει επισημανθεί από το Τμήμα Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και έχει αποφασιστεί να ενταχθεί στα πλαίσια της επέκτασης του δρόμου Ανθούπολης - Κοκκινοτριμιθιάς που θα καταλήξει μέχρι το Μετόχι της Μονής Κύκκου.

2. Στο μεταξύ, ως βραχυπρόθεσμο μέτρο, θα αναβαθμιστεί και θα συμπληρωθεί άμεσα η οδική σήμανση και σηματοδότηση στο σημείο αυτό.

3. Ήδη ο Δήμος Έγκωμης έχει επιστρώσει με πρέμιξ τμήμα της οδού Καλλιπόλεως παρά τη συμβολή.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 571, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι το θέμα της μετονομασίας τμημάτων της οδού Κίμωνος στο Στρόβολο και της αναρίθμησης ορισμένων κατοικιών που βρίσκονται σ' αυτή μελετάται από το Δημοτικό Συμβούλιο Στροβόλου και αναμένεται να ληφθεί σχετική απόφαση σε προσεχή συνεδρία του. Με τα μέτρα που προγραμματίζονται το πρόβλημα θα επιλυθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Ιουνίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 585, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την επίσκεψη γιατρού στα Λύμπια σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

(α) Επίσκεψη παθολόγου. Έχει διευθετηθεί η αύξηση των επισκέψεων από μια σε δυο φορές την εβδομάδα (κάθε Δευτέρα και Τετάρτη) από τις 9 Απριλίου 1990.

(β) Επίσκεψη οδοντίατρου. Έχει εξευρεθεί ο χώρος για εγκατάσταση οδοντιατρείου. Η επίσκεψη οδοντίατρου θα αρχίσει μόλις εγκατασταθούν μηχανήματα στον εξευρεθέντα χώρο.

(γ) Επίσκεψη οφθαλμίατρου. Η επίσκεψη οφθαλμίατρου δεν είναι δυνατό να διευθετηθεί, γιατί στα αγροτικά υγειονομικά κέντρα και υπόκεντρα παρέχεται μόνο πρωτοβάθμια ιατρική φροντίδα και όχι εξειδικευμένη. Εξειδικευμένη ιατρική φροντίδα παρέχεται μόνο στα επαρχιακά ή αγροτικά νοσοκομεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Μαϊου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 587, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την εκτέλεση συμπληρωματικών έργων στο Φράγμα Λυμπιών παραθέτω τα πιο κάτω:

Το Φράγμα Λυμπιών κατασκευάστηκε για λογαριασμό του τοπικού αρδευτικού τμήματος το 1978.

Παρόλο που παρήλθαν 12 και πλέον χρόνια από την κατασκευή του, η Επιτροπή του Αρδευτικού Τμήματος Λυμπιών, επικαλούμενη διάφορες αιτίες, αρνείται να παραλάβει το έργο και να αναλάβει τις ευθύνες της σχετικά με τη λειτουργία/διαχείριση του φράγματος, την αξιοποίηση του νερού που συγκεντρώνει και την αποπληρωμή του κυβερνητικού δανείου που συνήψε για την κατασκευή του.

Ενόψει των πιο πάνω, τη διαχείριση και λειτουργία του έργου ανέλαβε, πάνω σε προσωρινή βάση, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Υπό τις περιστάσεις δεν μπορούν να εκτελεστούν οποιαδήποτε νέα έργα στο προαναφερόμενο φράγμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαϊου 1990 του Υφυπουργού παρά τω Προέδρω κ. Πάτροκλου Σταύρου στην ερώτηση ΕΔ΄ 596, ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«1. Από το Γραφείο Μελετών Κυπριακού, κατά το σύντομο διάστημα της λειτουργίας του, διεξήχθηκε μεγάλος όγκος χρήσιμης και ουσιαστικής εργασίας που συμπεριλαμβάνει δυο μελέτες για την κατάσταση στην Τουρκία, μελέτες για την πολιτική κατάσταση στα κατεχόμενα και μελέτες για ομοσπονδιακά συστήματα.

Το γραφείο συνεισέφερε και στο έργο της προετοιμασίας μελετών και αναλύσεων προς υποβοήθηση της πλευράς μας κατά τη διαδικασία των συνομιλιών.

Οι μελέτες, που διεξάγονται από το Γραφείο Μελετών, υποβάλλονται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στον Υπουργό Εξωτερικών και, ανάλογα με την αναγκαιότητα και κατά την κρίση του Προέδρου της Δημοκρατίας, διαβιβάζονται στα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου και της Ομάδας Εργασίας για το Κυπριακό.

Μέρος των μελετών προήλθε από δημόσιους λειτουργούς που εργάσθηκαν επιπρόσθετα προς τα κανονικά καθήκοντά τους πέραν των κανονικών ωρών και αμισθί. Άλλο μέρος προήλθε από λειτουργούς που αποσπάσθηκαν για περίοδο μηνών στο γραφείο. Αξιοποιήθηκαν Ελλαδίτες επιστήμονες με τη διοργάνωση δυο σεμιναρίων, ένα για την Τουρκία και ένα για την Ε.Ο.Κ. Επίσης, μισθώθηκαν μελέτες από εμπειρογνώμονες.

2. Οι εργασίες και τα πορίσματα του γραφείου γίνονται με μοναδικό κριτήριο την επιστημονική εγκυρότητα, την αντικειμενικότητα και τη συμβολή τους στη διερεύνηση πτυχών του Κυπριακού.

Είναι γνωστό ότι το γραφείο έχει λειτουργήσει χωρίς θόρυβο, με αποτελεσματικότητα και αντικειμενικότητα. Τόσο οι εργασίες όσο και τα πορίσματα του γραφείου δε δημοσιεύθηκαν και έτσι οποιαδήποτε έξωθεν παρέμβαση για

εξυπηρέτηση μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων θα ήταν άσκοπη. Κριτές της αντικειμενικότητας των διεξαγομένων μελετών είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου.

3. Πρέπει να σημειωθεί ότι το Γραφείο Μελετών δε στοχεύει να είναι ακαδημαϊκό ίδρυμα, αλλά να αξιοποιήσει την επιστημονική παραγωγή στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Κατάλληλοι λειτουργοί για τη στελέχωσή του είναι άνθρωποι που συνδυάζουν ερευνητική ικανότητα, πείρα στη διαμόρφωση πολιτικής στο τεχνοκρατικό επίπεδο και υπευθυνότητα. Οι άνθρωποι που υπηρετούν τώρα στο γραφείο συγκεντρώνουν τα αναγκαία προσόντα και το ίδιο θα γίνεται και στο μέλλον.

4. Τα ποσά που προβλέπει ο Προϋπολογισμός δαπανώνται για εξυπηρέτηση των σκοπών, για τους οποίους εγκρίθηκαν από τη Βουλή.

Το γεγονός ότι οι δαπάνες για το 1989 περιορίστηκαν μόνο στο μισό περίπου του ολικού ποσού, που είχε εγκριθεί στον Προϋπολογισμό του 1989, αποτελεί ένδειξη σοβαρής και υπεύθυνης χρήσης του δημόσιου χρήματος, χωρίς να επηρεαστεί η ποιότητα του προϊόντος του γραφείου, αλλά είναι και αποτέλεσμα της ύπαρξης ορισμένων προβλημάτων για την πλήρη και επαρκή στελέχωση του γραφείου.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 632, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι η ασφαλτόστρωση του χωμάτινου δρόμου που συνδέει το χωριό Ποτάμι με το δρόμο Βυζακιάς και αποτελεί δευτερεύουσα σύνδεση του χωριού θα προωθηθεί μελλοντικά με βάση την προτεραιότητά του έναντι των άλλων οδικών έργων της επαρχίας. Σχετικά αναφέρεται ότι φέτος διαπλατύνεται και βελτιώνεται η κύρια προσπέλαση του χωριού από το δρόμο Βυζακιάς έναντι δαπάνης £25,000.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Ιουνίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ΄ 638, ημερομηνίας 9 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την επίσκεψη γιατρού στη Βυζακιά σας πληροφορώ ότι η κοινότητα αυτή δε διαθέτει κτίριο κατάλληλο για ιατρείο. Στο παρόν στάδιο προωθούνται σχέδια για την ανέγερση μόνιμου κοινοτικού ιατρείου. Αν, μέχρις ότου ανεγερθεί κοινοτικό ιατρείο, η κοινότητα μπορεί να διαθέσει οίκημα κατάλληλο για τη λειτουργία ιατρείου, οι Ιατρικές Υπηρεσίες είναι έτοιμες να επαναρχίσουν τις επισκέψεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1990 του Υπουργού Άμυνας κ. Ανδρέα Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΔ΄ 641, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα των κατοίκων Βυζακιάς για μετακίνηση του στρατοπέδου της Εθνικής Φρουράς που εδρεύει στην κοινότητά τους σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

Το Υπουργείο Άμυνας προτίθεται να μετακινήσει το εν λόγω στρατόπεδο σε άλλο χώρο, στην ίδια περιοχή, που έχει επιλεγεί για το σκοπό αυτό. Για το σκοπό αυτό έχει περιληφθεί σχετική πρόνοια στο 5ετές Πρόγραμμα Έργων Στρατωνισμού της Εθνικής Φρουράς το οποίο βρίσκεται τώρα υπό υλοποίηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 645, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λέανδρου Ζαχαριάδη.

«Σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών βιομηχανιών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

(α) Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, σε συνεργασία με το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, μετακάλεσε ομάδα εμπειρογνωμόνων η οποία ετοίμασε τις μελέτες 'Στρατηγική για τη Βιομηχανία' και 'Στρατηγική για την Τεχνολογία'.

(β) Αριθμός από τις εισηγήσεις που γίνονται στις πιο πάνω μελέτες, π.χ. επισκέψεις βιομηχάνων σε ευρωπαϊκές χώρες, ετοιμασία μελέτης για την αναβάθμιση του βιομηχανικού σχεδίου, ετοιμασία μελετών για την ίδρυση κοινοπραξίας στον κλάδο επίπλων, σύσταση Συμβουλίου Βιομηχανικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης κτλ., έχει ήδη προωθηθεί, ενώ άλλες αποτέλεσαν τη βάση για την ετοιμασία του Σχεδίου Δράσης που τιτλοφορείται 'Σχέδιο για τη Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας της Κυπριακής Βιομηχανίας'.

(γ) Για την υλοποίηση του πιο πάνω σχεδίου, που είναι διάρκειας τριών χρόνων, το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών θα διαθέσει ποσό ύψους $900,000, υπό μορφή τεχνικής βοήθειας για τη μετάκληση ειδικών εμπειρογνωμόνων.

(δ) Εκτός των πιο πάνω μέτρων, εκεί όπου διαπιστώνεται η ανάγκη, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας μετακαλεί εμπειρογνώμονες οι οποίοι, σε συνεργασία με λειτουργούς του Υπουργείου, παρέχουν συμβουλές σε συγκεκριμένους κλάδους και για επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων. Σαν παράδειγμα αναφέρονται οι περιπτώσεις των εμπειρογνωμόνων που μετακλήθηκαν για να συμβουλεύσουν πάνω σε θέματα βελτίωσης του βιομηχανικού σχεδίου για τον κλάδο ένδυσης, και βελτίωσης της λειτουργίας και οργάνωσης των μονάδων του κλάδου επίπλων.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Μαΐου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 661, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Η Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας, μέσα στα πλαίσια της δραστηριότητάς της για προβολή και διάδοση της ελληνικής λογοτεχνίας της Κύπρου, είχε εξαγγείλει το 1986 την πρόθεσή της για έκδοση έργων καταξιωμένων λογοτεχνών μας στη σειρά 'Ελληνική Λογοτεχνία της Κύπρου'.

Στη σειρά αυτή έχουν ήδη εκδοθεί τα πιο κάτω βιβλία:

1. Λουκή Ακρίτα 'Διηγήματα'

2. Τεύκρου Ανθία 'Τα σφυρίγματα του αλήτη'.

Παράλληλα βρίσκεται υπό έκδοση το βιβλίο 'Επιλογή από το ποιητικό έργο του Κ. Χρυσάνθη'. Θα ακολουθήσει έκδοση επιλογών από το έργο των Νίκου Νικολαΐδη, Γιώργου Φιλίππου Πιερίδη, Κώστα Μόντη, Θεόδωρου Μαρσέλλου, Α.Α. Γεωργιάδη-Κυπρολέοντα, Νίκου Κρανιδιώτη και έκδοση αυτοτελών έργων των Ν. Βραχίμη, Α. Ιντιάνου και Δ. Δημητριάδη (Ντόριαν).

Η έκδοση έργου της Μαρίας Ρουσιά θα μπορούσε να μελετηθεί μετά την ολοκλήρωση της ήδη εξαγγελθείσας σειράς.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 662, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Αναφορικά με τα τηλεοπτικά προγράμματα της επετείου της 25ης Μαρτίου, σας πληροφορώ ότι αυτά κάλυπταν ένα ευρύ φάσμα, τόσο από πλευράς περιεχομένου όσο και από πλευράς ηλικίας των τηλεθεατών. Παραθέτω λεπτομέρειες:

(α) Ειδικό παιδικό αφιέρωμα (30΄).

(β) Ο Κανάρης στην Κύπρο, θεατρικό για παιδιά (25΄).

(γ) Ελληνικά μοτίβα με τη ΣΜΕΦ και τη Χορωδία Λέανδρος Σίταρος (25΄).

(δ) Αφιέρωμα στο Μακρυγιάννη (το τρίτο πρόγραμμα μιας σειράς από τέσσερα ντοκυμανταίρ αφιερωμένα στο μεγάλο αγωνιστή και χρονογράφο του 21 (4Χ30΄).

(ε) Στρατιωτική παρέλαση από την Αθήνα (50΄).

(στ) Εκτενής κάλυψη των επίσημων εκδηλώσεων στην Κύπρο και στην Ελλάδα στα δελτία ειδήσεων.

Σ΄ ό,τι αφορά τις εκδηλώσεις στην Πράσινη Γραμμή, η από μέρους του Ρ.Ι.Κ. δημοσιογραφική κάλυψη στα δελτία ειδήσεων και στα λοιπά προγράμματά του ήταν, ως πιστεύεται, η ενδεδειγμένη.»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ΄ 673, ημερομηνίας 11 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με την εγκατάσταση και λειτουργία κεντρικής μονάδας επεξεργασίας αποβλήτων στη Βιομηχανική Περιοχή Λεμεσού, σας πληροφορώ ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε πρόσφατα τη διάθεση του ποσού των £7,720 για τη δοκιμαστική λειτουργία της μονάδας για περίοδο τριών μηνών και ότι το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας προβαίνει ήδη στις σχετικές διευθετήσεις. Στο μεταξύ το Υπουργείο βρίσκεται σε επαφή με το Σύμβουλο Μηχανικό για την ετοιμασία των εγγράφων που απαιτούνται για τη ζήτηση προσφορών, με στόχο την κατακύρωση της προσφοράς το ταχύτερο, ώστε να καταστεί δυνατή η λειτουργία της μονάδας πριν από τη λήξη της τρίμηνης δοκιμαστικής περιόδου.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ΄.

Πρώτα έχουμε τη συνέχιση της συζήτησης για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ».

Θέμα που ενέγραψε ο Βουλευτής κ. Αλέξης Γαλανός εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ στις 8.2.90.

Ο κ. Φάντης και ο κ. Χρίστου και ο κ. Ευσταθίου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να κάμω μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή έχει κυκλοφορήσει η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας που τιτλοφορείται «Η πρόσφατη απαράδεκτη απόφαση του Υπουργείου

Εμπορίου και Βιομηχανίας να απολύσει δέκα υπαλλήλους από την Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας» ως τελική Έκθεση, θα ήθελα να αναφέρω ότι δεν πρόκειται περί τελικής Εκθέσεως. Θα απασχολήσει το θέμα αυτό την Επιτροπή Εργασίας και ήθελα να το διευκρινίσω αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του ιδίου θέματος.

Είχαμε συμφωνήσει να προηγηθεί το θέμα της ΕΟΚ, αλλά, μια και ξεκίνησε, θα παρακαλούσα να κατατεθεί ένα ψήφισμα που λέει τα εξής ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Εδώ το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Δ΄ είναι το θέμα της ΕΟΚ. Να προχωρήσουμε και μετά, όταν τελειώσει η συζήτηση, να συνεχίσουμε με οτιδήποτε άλλο του Κεφαλαίου Δ΄.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα δεν υπάρχει καν στο Κεφάλαιο Δ΄, κύριοι.

Δεν πειράζει, ήθελε να κάμει μια διευκρίνιση ο κ. Χρίστου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν είναι η κατάλληλη ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ή θα το συζητήσουμε τώρα ή θα το αφήσουμε μετά, όπως είχαμε συμφωνήσει μαζί σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν είναι πάνω στην ημερήσια διάταξη, δε θα το συζητήσουμε καθόλου, κύριε Στυλιανού, διότι εγείρονται θέματα τάξεως, όπως αντιλαμβάνεστε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα. Όμως η παράκλησή μας είναι μετά τη συζήτηση του θέματος της ΕΟΚ να το δούμε έστω και για δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω καλύτερα να το αφήσουμε να μπει πάνω στην ημερήσια διάταξη και κατόπιν.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θέλουμε να εκφράσουμε την αντίθεσή μας στις σκέψεις για απόλυση των εργαζομένων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χρίστου, μα για όνομα του Θεού!

Εδωπέρα υπάρχει μια ημερήσια διάταξη, υπάρχουν Κανονισμοί, υπάρχει Σύνταγμα κτλ. Αλλοίμονο αν σηκωνόμαστε πάνω και λέμε ό,τι θέλουμε.

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Τη θέση του ΑΔΗΣΟΚ πάνω στο υπό συζήτηση θέμα την έχει αναπτύξει εμπεριστατωμένα και πειστικά ο Πρόεδρος του κινήματος, συνάδελφος Π. Δίγκλης, και ίσως να μη χρειαζόταν να μιλήσει και δεύτερος από το ΑΔΗΣΟΚ, για να υποστηρίξει τη θέση μας για την υποβολή αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. Προσωπικά τουλάχιστον δεν είχα τέτοια πρόθεση. Ύστερα όμως που διάβασα την περασμένη Παρασκευή στη «Χαραυγή» τις «Λενινιστικές Αλήθειες» ένοιωσα την ανάγκη και την παρόρμηση να εκφράσω και τις δικές μου απόψεις πάνω στο θέμα, ως μια συμβολή στην ορθή προσέγγισή του.

Κάμνοντας μια σύντομη ιστορική αναδρομή στο θέμα των σχέσεων Κύπρου-Ε.Ο.Κ., που δεν είναι καθόλου νέο, έρχεται στο νου μας το ότι η Κύπρος αντιμετώπισε αυτό το θέμα από το 1972-73, που έγινε για πρώτη φορά λόγος για σύνδεση της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. Από τότε, παρά τη διαφωνία του αριστερού προοδευτικού κινήματος, υπάρχει και λειτουργεί η συμφωνία σύνδεσης Κύπρου-Ε.Ο.Κ. και φέτος βρισκόμαστε ήδη στον τρίτο χρόνο του πρώτου σταδίου της συμφωνίας για τελωνειακή ένωση με την Ε.Ο.Κ., ενός σταδίου που θα διαρκέσει περίπου 15 χρόνια.

Στη συζήτηση για το θέμα της σύνδεσης της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ., όπως και αργότερα στις συζητήσεις και στη Βουλή και σε άλλα βήματα εκτός της Βουλής, αντιταχθήκαμε σθεναρά στη σύνδεση και αργότερα στην τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. και υποστηρίξαμε την υπογραφή εμπορικής συμφωνίας, αντί τη συμφωνία σύνδεσης με την Ε.Ο.Κ. ή τη συμφωνία για τελωνειακή ένωση.

Ανασκοπώντας σήμερα κριτικά τη θέση που υποστηρίξαμε στο θέμα της σύνδεσης και της τελωνειακής ένωσης, πιστεύουμε και σήμερα ότι η θέση που πήραμε τότε, με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα, τις συγκεκριμένες συνθήκες της εποχής, ήταν σωστή και από την άποψη της θέσης του παγκόσμιου κομμουνιστικού και εργατικού κινήματος και από την άποψη των ταξικών συμφερόντων των εργατών, των αγροτών και των εργαζόμενων στρωμάτων του κυπριακού λαού. Ποια ήταν τότε τα δεδομένα και οι συγκεκριμένες συνθήκες; Τι είχαμε λάβει υπόψη μας και τι βάρυνε στη σκέψη μας που διαδραμάτισε αποφασιστικό ρόλο στον καθορισμό της θέσης μας;

Το πρώτο και κύριο ήταν ο χαρακτήρας και οι σκοποί της Ε.Ο.Κ., όπως διακηρύχθηκαν από τους ιδρυτές της και ιδιαίτερα από τον Πρόεδρό της, το δρα Χάλσταϊν. Με την ιδρυτική της διακήρυξη η Ε.Ο.Κ. έκαμε καθαρό το χαρακτήρα της ως μια ανώτερη μορφή οργάνωσης του κρατικο-μονοπωλιακού καπιταλισμού, που είχε ως στόχο να ξεπεράσει, αν αυτό είναι δυνατό, τις εσωτερικές αντιθέσεις των καπιταλιστικών χωρών της Δυτικής Ευρώπης και να εξυπηρετήσει κατά κύριο λόγο τα γενικότερα συμφέροντα των πολυεθνικών μονοπωλίων. Παρόλο που η Ε.Ο.Κ. ιδρύθηκε κατά κύριο λόγο ως οικονομική ένωση για την εξυπηρέτηση κυρίως των συμφερόντων των πολυεθνικών μονοπωλίων, ωστόσο δεν απέκρυψε τους πολιτικούς της στόχους.

Σε σχέση μ' αυτό είναι γνωστή η κυνική και χωρίς περιστροφές δήλωση Χάλσταϊν, σύμφωνα με την οποία η Ε.Ο.Κ. οραματίζεται μια ενωμένη Ευρώπη από τον Ατλαντικό ως τα Ουράλια, στην οποία δε θα έχει θέση ο κομμουνισμός. Με τη δήλωση αυτή του πρώτου Προέδρου της Ε.Ο.Κ. ο αντικομμουνιστικός

χαρακτήρας, προσανατολισμός και στόχος αυτού του κεφαλαιοκρατικού συνασπισμού ήταν σαφής.

Φυσικά, αυτός ο χαρακτήρας και προσανατολισμός της Ε.Ο.Κ. δεν είναι καθόλου ανεξήγητος. Η τοποθέτηση αυτή της Ε.Ο.Κ. αντανακλούσε απλά το ψυχροπολεμικό κλίμα της εποχής των πρώτων δεκαετιών μετά το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο. Το αντικομμουνιστικό κήρυγμα του Τσιώρτσιλ με το λόγο του στο Πανεπιστήμιο Φούλτων των Η.Π.Α. το 1947, με τον οποίο καλούσε σε διεθνή σταυροφορία ενάντια στον κομμουνισμό και στις χώρες του «Σιδηρού Παραπετάσματος» -όπως αποκάλεσε τις τότε σοσιαλιστικές χώρες-δέσποζε στις σκέψεις των ηγετών των χωρών της Δυτικής Ευρώπης, όπως και των Η.Π.Α. Και αυτή η «υποθήκη» του Τσιώρτσιλ, ενισχυμένη και από την έντονη αντικομμουνιστική τοποθέτηση των κυβερνήσεων των Η.Π.Α. καθόριζε την πολιτική των ηγετικών κύκλων των χωρών της Δυτικής Ευρώπης και ειδικά των πολιτικών αρχηγών που συνέλαβαν την ιδέα, την οποία και υλοποίησαν με την ίδρυση της Ε.Ο.Κ.

Υπό αυτές τις συνθήκες και υπό τα δεδομένα του διαχωρισμού του κόσμου γενικά και της Ευρώπης ειδικά σε δύο αντίθετα πολιτικο-στρατιωτικά στρατόπεδα, που βρίσκονταν σε αντιπαράθεση, σε έντονο εξοπλιστικό ανταγωνισμό και με το δάχτυλο στην σκανδάλη, το να υποστηρίξει το παγκόσμιο κομμουνιστικό και εργατικό κίνημα ως σύνολο ή οποιοδήποτε κόμμα ή οποιαδήποτε προοδευτική πολιτική δύναμη σύνδεση και πολύ περισσότερο ένταξη στην Ε.Ο.Κ. θα ήταν σοβαρότατο λάθος. Υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες υποστήριξη από τις προοδευτικές δυνάμεις της Κύπρου της θέσης για σύνδεση ή ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. θα ισοδυναμούσε με απάρνηση της ιδεολογικής ταυτότητας, των αρχών και του πολιτικού χαρακτήρα του κινήματός μας.

Πέρα από την πολιτική χροιά του θέματος στην εναντίωσή μας στη σύνδεση, όπως και στην τελωνειακή ένωση, βάρυνε επίσης και η οικονομική πλευρά και οι σοβαρές αρνητικές συνέπειες που μια τέτοια εξέλιξη θα είχε σε βάρος της κυπριακής οικονομίας, βιομηχανικής και αγροτικής.

Συμπερασματικά, θέλω να τονίσω ότι η θέση μας ενάντια στη σύνδεση, όπως και αργότερα η εναντίωσή μας στη συμφωνία για τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ., υπό τα δεδομένα και τις συγκεκριμένες συνθήκες, ήταν ορθή.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Όπως ανέφερα στην αρχή, στη «Χαραυγή» της περασμένης Παρασκευής, 8 Ιουνίου, που δημοσίευσε την ομιλία του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΑΚΕΛ, συναδέλφου Μ. Πουμπουρή, για το υπό συζήτηση θέμα, διάβασα στην ειδική σελίδα για ιδεολογικά θέματα, στη στήλη «Λενινιστικές Αλήθειες», την ακόλουθη λενινιστική θέση: «Η ουσία, η ζωντανή ψυχή του μαρξισμού είναι η συγκεκριμένη ανάλυση της συγκεκριμένης πραγματικότητας». (Τόμος 41ος, σ. 136, Κομμουνισμός).

Πρέπει να ομολογήσω ότι αυτή η «Λενινιστική Αλήθεια» μου έδωσε και το έναυσμα, με κέντρισε στο ν΄ ασχοληθώ με το θέμα που συζητούμε. Φυσιολογικά σε μένα γεννήθηκε η εξής απορία, το εξής ερώτημα: Οι σημερινές συνθήκες μέσα στις οποίες καλούμαστε να πάρουμε θέση υπέρ ή εναντίον της υποβολής αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. είναι οι ίδιες, όπως όταν παίρναμε θέση ως κίνημα το 1972-73 ενάντια στη σύνδεση της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. και αργότερα, όταν εναντιωνόμαστε στην τελωνειακή ένωση Κύπρου -Ε.Ο.Κ.; Αν «η συγκεκριμένη

ανάλυση της συγκεκριμένης πραγματικότητας» τότε και σήμερα μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι συνθήκες και τα δεδομένα δεν έχουν αλλάξει και παραμένουν όπως ήταν τότε, ασφαλώς και η θέση του προοδευτικού κινήματος έναντι της Ε.Ο.Κ. -και στη συγκεκριμένη περίπτωση έναντι της υποβολής αίτησης για ένταξη, που είναι το συγκεκριμένο υπό συζήτηση θέμα- δεν πρέπει ν' αλλάξει. Αν τα πράγματα ήταν τα ίδια και παρέμεναν αναλλοίωτα από το 1972-73 ή αργότερα, τότε θα έπρεπε και η θέση του προοδευτικού κινήματος να έμενε αναλλοίωτη.

Έτσι όμως έχουν τα πράγματα;

Σήμερα ο κόσμος είναι μάρτυρας των πιο ριζικών, κοσμογονικών αλλαγών που συντελούνται τα τελευταία χρόνια. Η ανάδειξη του Γκορμπατσώφ στην ηγετική θέση του Γ.Γ. του Κ.Κ.Σ.Ε. και αργότερα στη θέση του Προέδρου της Ε.Σ.Σ.Δ. αποτέλεσε ορόσημο και σημείο στροφής στην παγκόσμια πολιτική. Επεξεργαζόμενος μαζί με την Κ.Ε. του Κ.Κ.Σ.Ε., εγκαινιάζοντας και εφαρμόζοντας την περεστρόικα σ' όλες τις σφαίρες της ανθρώπινης δραστηριότητας, και στον οικονομικό και στον πολιτικό τομέα και στην εσωτερική και την εξωτερική πολιτική της Σοβιετικής Ένωσης, και σε συνδυασμό με την ολοένα και πιο έντονη και δραστήρια πάλη των λαών, πέτυχε ώστε να σημειωθούν ριζικές, κυριολεκτικά κοσμογονικές αλλαγές στο σκηνικό και της ίδιας της Σοβιετικής Ένωσης και παγκόσμια.

Συγκεκριμένα, σήμερα είναι παραδεχτό από όλους ότι έχουμε περάσει από την εποχή του ψυχρού πολέμου, της αντιπαράθεσης και του εξοπλιστικού ανταγωνισμού στην εποχή της συνδιαλλαγής, της ύφεσης, του σταδιακού αφοπλισμού και της ειρηνικής συνύπαρξης. Σήμερα έχουμε περάσει από την εποχή που οι δύο στρατιωτικοί συνασπισμοί -το ΝΑΤΟ και το Σύμφωνο της Βαρσοβίας- στέκονταν ο ένας απέναντι στον άλλο με το δάχτυλο στην σκανδάλη, στην εποχή του διαλόγου και στην επίλυση των προβλημάτων στο τραπέζι των συνομιλιών και της στροφής από το στρατιωτικό χαρακτήρα αυτών των συμφώνων στη μετατροπή τους κατά κύριο λόγο σε πολιτικούς συνασπισμούς.

Επισφράγιση αυτής της τεράστιας σημασίας αλλαγής του χαρακτήρα των συνασπισμών του ΝΑΤΟ και του Συμφώνου της Βαρσοβίας αποτελεί η απόφαση της τελευταίας Σύσκεψης Κορυφής των ηγετών των χωρών του Συμφώνου της Βαρσοβίας, που έγινε μόλις πριν μια βδομάδα στη Μόσχα και στην οποία επισημοποίησαν με κοινή απόφαση και διακήρυξή τους τη μετατροπή του Συμφώνου της Βαρσοβίας σε πολιτική συμμαχία.

Σήμερα, από τη διαίρεση και την αντιπαράθεση, βρισκόμαστε στην περίοδο της προώθησης της ιδέας, που πρώτος πρόβαλε και τόσο γλαφυρά και πειστικά περιγράφει στο βιβλίο του «Περεστρόικα» ο Σοβιετικός ηγέτης Μ. Γκορμπατσώφ, για το Κοινό Ευρωπαϊκό Σπίτι, που θα στεγάσει τις χώρες και τους λαούς από τον Ατλαντικό ως τα Ουράλια. Και αυτό όχι με τον τρόπο που οραματίστηκε ο δρ. Χάλσταϊν, ως ένας αντικομμουνιστικός συνασπισμός, όπου θα κυριαρχούν τα μεγάλα μονοπώλια -οι πολυεθνικές εταιρείες- αλλά ως ένα κοινό σπίτι, όπου οι λαοί θα διαβιούν ειρηνικά και ισότιμα μεταξύ τους, αντιμετωπίζοντας με ίση ευθύνη τα οικουμενικά προβλήματα και απολαμβάνοντας τα αγαθά της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης και αγωνιζόμενοι ειρηνικά για ένα διαρκώς καλύτερο μέλλον και ανερχόμενο βιοτικό επίπεδο.

Σήμερα, χώρες του πρώην «υπαρκτού σοσιαλισμού», όπως η Ουγγαρία, η Τσεχοσλοβακία κτλ., ηγέτιδες χώρες του Κινήματος των Αδεσμεύτων, όπως η

Γιουγκοσλαβία, αγωνίζονται και βιάζονται να ενταχθούν στην Ε.Ο.Κ., ενώ η ΚΟΜΕΚΟΝ εγκαταλείπει τη θέση αντιπαράθεσης και ακολουθεί πολιτική προσέγγισης και συμφωνιών με την Ε.Ο.Κ. Όλα αυτά τα σημαντικά γεγονότα, όλη αυτή η στροφή, πριν 10 ή ακόμα και πριν 5 ή 3 χρόνια ήταν αδιανόητα.

Αυτή είναι σήμερα «η συγκεκριμένη πραγματικότητα» με βάση «τη συγκεκριμένη ανάλυσή της», όπως απαιτούν να κάμνουμε οι «Λενινιστικές Αλήθειες». Και είναι με βάση και στα πλαίσια αυτής της «συγκεκριμένης ανάλυσης της συγκεκριμένης πραγματικότητας», που θεωρείται «η ουσία και η ζωντανή ψυχή του μαρξισμού», που εμείς του ΑΔΗΣΟΚ καθορίζουμε τη θέση μας, όσον αφορά την υποβολή αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. -ένα θέμα που, επαναλαμβάνουμε, πρέπει να τεθεί σε δημοψήφισμα, για να εκφράσει τη θέση του ο ίδιος ο κυπριακός λαός.

Το να αγνοεί ένας τις ριζικές πολιτικές και άλλες αλλαγές που σημειώθηκαν στο παγκόσμιο σκηνικό και να εμμένει σε ξεπερασμένες από την ίδια τη ζωή θέσεις, μοιάζει με τον άνθρωπο που του έχουν βάλει παρωπίδες και αδυνατεί να δει προς τη μια ή την άλλη πλευρά.

Είναι πραγματικά λυπηρό να διαπιστώνει ένας ότι οι κοσμογονικές αλλαγές που σημειώνονται στις μέρες μας δεν έχουν αγγίξει τις πολιτικές κεραίες ενός πολιτικού κόμματος, που προπαγανδίζει μάλιστα τις «Λενινιστικές Αλήθειες», γιατί αυτό δείχνει πως αυτό το κόμμα δεν έχει ευαισθητοποιηθεί στο βαθμό που απαιτούν οι σημερινές ανάγκες και εξελίξεις.

Με βάση την «ανάλυση της συγκεκριμένης πραγματικότητας», που ολοφάνερα και εξόφθαλμα διαφέρει ριζικά από ό,τι ήταν το 1972-73 ή και όταν συζητούσαμε θέμα τελωνειακής ένωσης, το να μένει το κίνημα προσκολλημένο σε παλιές θέσεις, που δικαιολογούνταν με βάση άλλα δεδομένα, προδίδει αδυναμία προσαρμογής στα νέα δεδομένα, αδυναμία αντίληψης και δημιουργικής προσέγγισης και ανάλυσης της νέας πραγματικότητας. Αυτό όμως σε τελευταία ανάλυση αποτελεί κλασικό δείγμα αποστέωσης της σκέψης και δογματισμού.

Ένα δεύτερο ερώτημα που με προβλημάτισε, κύριε Πρόεδρε, διαβάζοντας τις «Λενινιστικές Αλήθειες» στη «Χαραυγή» της περασμένης Παρασκευής, είναι το εξής: Συζητώντας το θέμα της υποβολής αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ., ποιο είναι το κύριο και το προέχον στις συγκεκριμένες σημερινές συνθήκες; Η οικονομική πλευρά και οι συνέπειές της στην κυπριακή οικονομία ή η πολιτική πλευρά του θέματος; Δε χρειάζεται νομίζω πολλή σκέψη να καταλάβουμε ότι υπό τις σημερινές συνθήκες και δεδομένα το θέμα κλειδί σχετικά με την ένταξη ή όχι της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. είναι η πολιτική πτυχή και ότι η οικονομική πτυχή περνά σε δεύτερη μοίρα. Τι δικαιολογεί αυτή την εκτίμηση;

Πρώτα, το ότι, εφόσον η Κύπρος έχει δεσμευτεί με τη συμφωνία για τελωνειακή ένωση με την Ε.Ο.Κ., που εφαρμόζεται εδώ και τρία χρόνια, οι όποιες αρνητικές συνέπειες και επιπτώσεις έχουν ήδη σημειωθεί και μελλοντικά είναι αμφίβολο αν θα γίνουν χειρότερες.

Μιλώντας για τις συνέπειες στην κυπριακή οικονομία το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι τούτο: Ποια είναι η υπαλλακτική λύση για μας; Μήπως ο απομονωτισμός μας από την Ε.Ο.Κ. μπορεί να είναι η απάντηση στο ερώτημα; Σε μια εποχή που οι παγκόσμιες εξελίξεις -οικονομικές και πολιτικές- οδηγούν στη συνένωση κρατών και λαών και στην παγκοσμιότητα της οικονομίας, ο απομονωτισμός, ενώ δε θα μας λύσει τα οικονομικά μας προβλήματα, ταυτόχρονα αποτελεί και μεσαιωνικό αναχρονισμό.

Δεύτερο, είναι το νέο στοιχείο ότι τα τελευταία 2-3 χρόνια, ως αποτέλεσμα της δραστηριότητας του Προέδρου Βασιλείου, των κομμάτων και άλλων πολιτικών δυνάμεων για τη διεθνοποίηση του Κυπριακού, η Ε.Ο.Κ. δραστηριοποιείται ολοένα και πιο πολύ γύρω από το πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου και επιδείχνει αυξανόμενο ενδιαφέρον για μια ειρηνική και δίκαιη λύση του Κυπριακού. Και σ' αυτό το θέμα υπάρχουν συγκεκριμένες αποφάσεις και ενέργειες της Ε.Ο.Κ. Αυτό ακριβώς το αναβαθμισμένο ενδιαφέρον της Ε.Ο.Κ. για το πρόβλημά μας, που δεν υπήρχε πριν από μερικά χρόνια, έχουμε υποχρέωση να το αξιοποιήσουμε στον ανώτατο βαθμό. Και πιστεύουμε πως η υποβολή αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. θα αποτελέσει ένα σημαντικό παράγοντα για την προώθηση μιας τέτοιας αξιοποίησης και ένα μοχλό πίεσης για την κάμψη της αδιαλλαξίας της άλλης πλευράς.

Είναι για όλους αυτούς τους λόγους που το ΑΔΗΣΟΚ έχει καταλήξει στην κατ' αρχήν απόφαση -που υπόκειται στην έγκριση του Συνεδρίου- υπέρ της υποβολής αίτησης, θέμα το οποίο, επαναλαμβάνουμε, πρέπει να τεθεί στην κρίση του κυπριακού λαού με δημοψήφισμα.

Μπορεί να λεχθεί, κύριε Πρόεδρε, ότι με αυτά που είπαμε δίνουμε μια εξωραϊστική εικόνα για την Ε.Ο.Κ. Δεν ωραιοποιούμε καθόλου την Ε.Ο.Κ. Η Ε.Ο.Κ. είναι ο συνασπισμός που στοχεύει στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων των πολυεθνικών μονοπωλίων. Είναι συνασπισμός καπιταλιστικών χωρών. Αλλά δεν παραβλέπουμε το γεγονός ότι μέσα σ' αυτό το συνασπισμό υπάρχουν ισχυρές προοδευτικές δυνάμεις, που εκπροσωπούνται από τα σοσιαλιστικά, τα εργατικά και τα κομμουνιστικά κόμματα, οι οποίες παλεύουν δραστήρια και ολοένα και πιο συντονισμένα για την υπεράσπιση των συμφερόντων των πλατιών εργαζόμενων μαζών, για την καταπολέμηση της ανεργίας, της φτώχειας και της κοινωνικής ανασφάλειας, για καλύτερους όρους δουλειάς και ψηλότερο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων, για την ορθή αντιμετώπιση προς όφελος των λαών των οικουμενικών προβλημάτων, για ένα ειρηνικό και ευτυχισμένο μέλλον για τους λαούς.

Με αυτές τις δυνάμεις σίγουρα θα συνταχθεί και θα αγωνιστεί μαζί τους και το δικό μας κίνημα και όλες οι δημοκρατικές προοδευτικές δυνάμεις του λαού μας, για να κάμουμε πραγματικότητα το όραμα των λαών της Ευρώπης για μια νέα Ευρώπη της ειρήνης, της δουλειάς και του σοσιαλισμού.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Φάντη, ο Βουλευτής κ. Κ. Χρίστου αντικατέστησε τον Προεδρεύοντα στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ)

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Θεοδούλου.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν πρόκειται να επαναλάβω σε έκταση τις γνωστές θέσεις μας ενάντια στην ένταξή μας και υπέρ της εμπορικής συμφωνίας της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ.

Απλά υπογραμμίζω ότι μεταξύ Κύπρου-Ε.Ο.Κ. υφίστανται αντικειμενικά κάποια διαφορετικά μεγέθη, ένα σοβαρό οικονομικό και κοινωνικό χάσμα, το οποίο πιστεύουμε ότι με την ένταξή μας θα επιδεινωθεί σε βάρος του λαού μας.

Οι θετικές ιδιαιτερότητες της Κύπρου, πολιτιστικές και κοινωνικές γενικότερα, οι θετικές οικονομικές ιδιαιτερότητές μας, τις οποίες πετύχαμε με πολλές

θυσίες και προσπάθειες, θα υποταχθούν και θα συνθλιβούν κάτω από το βάρος και τις δυνάμεις της εοκίτικης κοινωνίας, της εοκίτικης οικονομίας και του πολιτισμού της.

Η σημασία του θέματος είναι πράγματι τεράστια και έγκειται στο γεγονός ότι θα δεσμεύσει το μέλλον του λαού μας μακροχρόνια και σε όλους τους τομείς.

Με τις πολιτικές όμως συνθήκες που έχουμε, οι οποίες είναι κατά πρώτο λόγο δημιούργημα του ΝΑΤΟ και των βασικών κρατών της ΕΟΚ, θεωρούμε ότι η αστική τάξη του τόπου μας και τα κόμματα που υποστηρίζουν την ένταξη διαπράττουν θελημματικά ή άθελα σοβαρό πολιτικό στρατηγικό λάθος, που θα έχει αργά ή γρήγορα τις αρνητικές συνέπειές του στον αγώνα για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Κι αυτό γιατί απλούστατα, όταν θα εξαρτιόμαστε περισσότερο ή και απόλυτα από τους εταίρους της Ε.Ο.Κ., από αυτούς που αντικρίζουν πρώτα απ' όλα το Κυπριακό με το φακό των πολιτικών και στρατηγικών τους συμφερόντων, αντί με το φακό του διεθνούς δικαίου, τότε θα είναι πιο εύκολο να μας επιβληθεί η σημερινή κατάσταση ή μια καινούργια απαράδεχτη λύση.

Γνωρίζω την αντίθετη γνώμη και άποψη που λέει ότι, όταν θα ενωθούμε με την Ε.Ο.Κ., θα την υποχρεώσουμε να σεβαστεί τις διακηρύξεις της για το διεθνές δίκαιο. Λυπούμαι όμως να παρατηρήσω ότι πρόκειται περί αυταπάτης. Η αυταπάτη διαφαίνεται και από το γεγονός ότι, ενώ για τόσα χρόνια έχουμε στενές σχέσεις με την Ε.Ο.Κ., ενώ τώρα έχουμε την τελωνειακή ένωση με την Ε.Ο.Κ., την εντονότερη σχέση μαζί της, όχι μόνο δεν έκανε τίποτε το ουσιαστικό για τη σωστή λύση του Κυπριακού, αλλά αντίθετα διατηρεί σοβαρές εμπορικές σχέσεις και υποπροξενεία με το παράνομο καθεστώς Ντενκτάς. Δηλαδή συμβάλλει στη συντήρηση της σημερινής απαράδεχτης κατάστασης στην Κύπρο.

Ακόμα η αυταπάτη αυτή διαφαίνεται από το γεγονός ότι μέσα στην ίδια την Ε.Ο.Κ. υφίστανται διάφορα χρόνια προβλήματα, όπως το Ιρλανδικό, του Γιβραλτάρ, τα προβλήματα Ελλάδας-Τουρκίας και άλλα, για τα οποία δεν έχει κάνει τίποτε για τη δίκαιη επίλυσή τους.

Θέλω σ' αυτό το σημείο να τονίσω ότι, κατά την ταπεινή μου γνώμη, τα συμφέροντα της Ε.Ο.Κ. με την Τουρκία, πάντα και κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες, θα είναι ισχυρότερα παρά με την Κύπρο. Κι αυτό ανεξάρτητα από το ποια χώρα θα είναι εντός και εκτός της Ε.Ο.Κ. ή αν θα είναι και οι δυο εντός της Ε.Ο.Κ.

Το στρατηγικό πολιτικό λάθος και η αυταπάτη των υποστηρικτών της ένταξης στην Ε.Ο.Κ. που διαπιστώνουμε γίνεται σε μια περίοδο κρίσιμη, όπου χρειάζεται η ενότητα όλου του λαού μας για να την ξεπεράσουμε. Γίνεται σε μια περίοδο που οι ιδεολογικοί και ταξικοί σκοποί πρέπει να υποτάσσονται στους εθνικούς.

Λυπούμαστε ειλικρινά και λέμε ανοικτά ότι με την επιμονή για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. οι υποστηριχτές της ένταξης είτε παραγνωρίζουν τις συνθήκες που περνούμε είτε υποτάσσουν το εθνικό μας θέμα στους ταξικούς και ιδεολογικούς τους σκοπούς.

Εμείς, το ΑΚΕΛ-Αριστερά, πιστεύουμε ότι υπό τις συνθήκες δεν έχουμε άλλη επιλογή, παρά να συνεχίσουμε την πολιτική της υποταγής των ταξικών και ιδεολογικών μας στόχων στο εθνικό συμφέρον. Γι' αυτό αγωνιζόμαστε ενάντια

στην ένταξη στην Ε.Ο.Κ., γιατί θεωρούμε ότι αυτό επιβάλλει το συμφέρον της Κύπρου και όλου του λαού της.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα προχωρήσω τώρα να σχολιάσω και μερικά επιχειρήματα των υποστηρικτών της ένταξης τα οποία λέχθηκαν πρόσφατα από αυτό το βήμα.

Οι συνάδελφοι κύριοι Γαλανός και Ιεροδιακόνου χρησιμοποίησαν στο παρελθόν, αλλά και τώρα, το επιχείρημα ότι πολιτικά ανήκουμε στην Ε.Ο.Κ. και έχουμε το ίδιο κοινωνικό-οικονομικό σύστημα. Κανένας δεν αμφισβητεί ότι έχουμε το ίδιο σύστημα, όπως και πολλές άλλες χώρες που δεν ανήκουν στην Ε.Ο.Κ. Πολιτικά όμως να μου επιτρέψουν να διαφωνήσω και να τους υποδείξω ότι η Κύπρος, παρά το σύστημά της, πολιτικά ανήκει από την ανεξαρτησία της στο Κίνημα των Αδεσμεύτων. Αυτή την επιλογή την κάναμε λόγω βασικά του εθνικού μας θέματος και είναι η εκτίμηση ίσως όλων ότι ορθά ακολουθήσαμε την αδέσμευτη πολιτική.

Ερωτώ: Εφόσον ο βασικός λόγος υφίσταται, γιατί τώρα να μπούμε στο μπλοκ της Ε.Ο.Κ. και να διακινδυνεύσουμε το αδέσμευτο της Κύπρου; Δεν αποτελεί άραγε αυτό σαφή πρόθεση -εμείς πιστεύουμε ναι- παρέκκλισης από την αδέσμευτη πολιτική;

Οι υποστηρικτές της ένταξης ξέρω ότι λένε: «Όχι, θα διατηρήσουμε το αδέσμευτό μας». Να μου επιτρέψουν όμως να παρατηρήσω πως παρασιωπούν το γεγονός ότι η Ε.Ο.Κ. είναι ένας οικονομικο-πολιτικός οργανισμός και αποτελεί την άλλη όψη του νομίσματος του ΝΑΤΟ.

Το χαρτοφυλάκιο της Ε.Ο.Κ., τις περισσότερες μετοχές της Ε.Ο.Κ., τις κρατούν βασικά μέλη του ΝΑΤΟ, όπως η Δυτική Γερμανία, η Βρετανία, η Γαλλία και η Ιταλία. Αυτή είναι τουλάχιστον μέχρι τώρα η αλήθεια και δεν είναι σωστό να αποκρύπτεται από το λαό. Ο λαός πρέπει να ξέρει ότι αυτές οι χώρες ελέγχουν όλα τα σώματα της Ε.Ο.Κ. που έχουν εκτελεστικές εξουσίες.

Στο λαό πρέπει να θυμίσουμε ότι, όταν υπήρξε η ρήξη με τη Λιβύη, η Ελλάδα, του ΠΑΣΟΚ μάλιστα, παρά τις διαφωνίες της, υποχρεώθηκε να υποστηρίξει τα μέτρα της Ε.Ο.Κ. ενάντια στη Λιβύη.

Ειλικρινά μπορώ να κατανοήσω και να δικαιολογήσω τη στάση του ΔΗ.ΣΥ., διότι στο κάτω-κάτω ποτέ δε συμπαθούσε την αδέσμευτη πολιτική. Το ΔΗ.ΚΟ. όμως και η ΕΔΕΚ που υποστηρίζουν την αδέσμευτη πολιτική, έστω και αν εκτιμούν διαφορετικά τα πράγματα, έστω και αν πιστεύουν ότι θα διατηρήσουμε το αδέσμευτό μας, γιατί δε λένε όλη την αλήθεια για την Ε.Ο.Κ. και συγκαλύπτουν τα αρνητικά της δεδομένα;

Όλοι οι υποστηριχτές μιλούν για το όραμα της ευρωπαϊκής ενότητας, τις κοσμογονικές αλλαγές στην Ανατολική Ευρώπη, χρησιμοποιούν τη νέα σκέψη, το Κοινό Ευρωπαϊκό Σπίτι και τον Γκορμπατσώφ. Αυτό είναι το καινούργιο κοστούμι των υποστηριχτών της ένταξης. Με τα εύηχα αυτά συνθήματα γίνεται, πιστεύουμε, μια προσπάθεια ωραιοποίησης της Ε.Ο.Κ. και παραπλάνησης.

Εξηγούμαι: Το όραμα της ευρωπαϊκής ενότητας υπό ποια έννοια το υποστηρίζουν; Με την έννοια που πριν πολλά χρόνια επιχειρήθηκε από διάφορους η ιμπεριαλιστική καθυπόταξη της Ευρώπης; Μήπως με την έννοια ότι όλοι θα ακολουθούν το καπιταλιστικό σύστημα; Ή με την έννοια της νέας σκέψης και του Γκορμπατσώφ, που σημαίνει να συμβιώσουν στην Ευρώπη, στο Κοινό Ευρωπαϊκό

Σπίτι, όλοι οι λαοί, με τα διαφορετικά κοινωνικά τους συστήματα, σε συνθήκες ασφάλειας και ειρήνης, σε συνθήκες ευγενικής άμιλλας και συνεργασίας για την αντιμετώπιση των κοινών οικουμενικών προβλημάτων;

Εμείς συμφωνούμε με τον Γκορμπατσώφ, με τη νέα σκέψη. Όμως οι υποστηριχτές της ένταξης οφείλουν να ξεκαθαρίσουν τη θέση τους. Η θέση της νέας σκέψης και του Γκορμπατσώφ δεν είναι η ένταξη στα υφιστάμενα στρατιωτικά και πολιτικο-οικονομικά μπλοκ, αλλά το ξήλωμα αυτών των μπλοκς και η εγκαθίδρυση καινούργιων, σύγχρονων σχέσεων.

Λυπούμαστε γιατί και οι συνάδελφοι που αποστασιοποιήθηκαν από την Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, με το πρόσχημα του ρεαλισμού και με το περίφημο «τα πάντα ρει», ταυτίστηκαν με τους υποστηριχτές της ένταξης, παρερμηνεύοντας τον Γκορμπατσώφ και τη νέα σκέψη.

Τους προκαλούμε να μας πουν: Εκτός από τις αλλαγές στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, εκτός από το πέρασμα στην εποχή της ύφεσης και του αφοπλισμού στα πλαίσια της νέας σκέψης, ποιες θεσμικές ή ουσιαστικές αλλαγές σημειώθηκαν στις χώρες της Ε.Ο.Κ., στον καπιταλιστικό κόσμο;

«Τα πάντα ρει» είπε ο συνάδελφος Δίγκλης, για να δικαιολογήσει τη στροφή τους υπέρ της ένταξης. Δε μας εξήγησε όμως στην περίπτωση που συζητούμε, αν αυτό το «τα πάντα ρει» ισχύει για την αντικειμενική πραγματικότητα ή μόνο στη σκέψη και στην αντίληψή τους. Δε μας είπε, αν η Ε.Ο.Κ. έπαυσε να είναι ένα ευρωπαϊκό ιμπεριαλιστικό κέντρο, αν άλλαξε η Ε.Ο.Κ. Παρέλειψε αυτή την καυτή ερώτηση και είπε ότι το ΑΔΗΣΟΚ θα αγωνιστεί για μια προοδευτική Ε.Ο.Κ. μαζί με τους λαούς της Ε.Ο.Κ. Έμμεσα δηλαδή, αλλά σαφώς, παραδέχεται ότι η Ε.Ο.Κ. δεν είναι προοδευτική. Αλλά θέλει να ενταχθούμε σ' αυτή!

Κατά συνέπεια, συνάδελφε Δίγκλη, εξάγεται το συμπέρασμα ότι, όταν μιλάτε για ρεαλισμό, όταν λέτε «τα πάντα ρει», αυτό ισχύει μόνο για την υποκειμενική σας σκέψη. Γι' αυτό εξάλλου σε χειροκρότησαν και τα αστικά κόμματα και πρώτος απ' όλους ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Όμως εγείρεται και ένα άλλο ερώτημα, συνάδελφε Δίγκλη, πάνω στη λογική της σκέψης σας για την ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Μήπως σύντομα με την ίδια λογική θα δεχθείτε και την ένταξή μας στο ΝΑΤΟ και θα δικαιολογηθείτε με το επιχείρημα ότι θα αγωνιστείτε μέσα απ' αυτό για προοδευτικό ΝΑΤΟ;

Για να μην αδικήσω όμως το συνάδελφο Δίγκλη και το νέο κόμμα που προσπαθούν να δημιουργήσουν, θα πρέπει να πω ότι ανέφερε ακόμα δυο επιχειρήματα. Μας είπε ότι θα έχουμε φωνή μέσα στην Ε.Ο.Κ. και ότι ο λαός θα αποκτήσει και τα κοινωνικά ωφελήματα της Ε.Ο.Κ. Έμεινε όμως μόνο ως τη συνθηματολογία και δε μας ανέλυσε αυτά τα επιχειρήματα.

Τον ερωτώ: Θεωρεί ότι πρέπει να αμβλύνουμε την πάλη μας, πρέπει να παρεκκλίνουμε από το αντι-ιμπεριαλιστικό περιεχόμενό της και να καλοπιάσουμε την Ε.Ο.Κ. ακόμα πιο πολύ; Θεωρεί ασφαλέστερο το αρνί να είναι εντός της φωλιάς των λύκων ή εκτός;

Ποια είναι τα κοινωνικά ωφελήματα στις χώρες της Ε.Ο.Κ. τα οποία δεν έχουμε και δεν μπορούμε να αποκτήσουμε στην Κύπρο; Είναι μήπως το σύστημα των κοινωνικών ασφαλίσεων ή το σύστημα της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής, που στις χώρες της Ε.Ο.Κ. κινδυνεύει να καταργηθεί, με απόφαση δεσμευτική για όλες τις χώρες-μέλη της; Είναι μήπως τα ελεύθερα ταξίδια στο Παρίσι χωρίς έλεγχο που μας προπαγάνδισε εδώ και ο συνάδελφος Ιεροδιακόνου, ο

οποίος όμως παρέλειψε να επεκταθεί στο ότι θα ισχύει και η ελεύθερη αντίστροφη διακίνηση εμπορευμάτων, κεφαλαίων και ανθρώπων; Ότι η μικρή οικονομία μας και η μικρή έκτασή μας δε θα είναι καθόλου δύσκολο να αγοραστεί από το ξένο κεφάλαιο και να κατοικηθεί από περισσότερους πολίτες της Ε.Ο.Κ. από ό,τι ο πληθυσμός μας και ότι δε θα μπορούμε να σταματήσουμε κανένα Γιαμάνι, αν μπούμε στην Ε.Ο.Κ.;

Τελειώνοντας όμως με τις απόψεις Δίγκλη και ΑΔΗΣΟΚ, οι οποίες σε πολλά σημεία γρονθοκοπιούνται μεταξύ τους, θέλω να δηλώσω ότι για μας δεν αποτελούν ούτε στροφή ούτε έκπληξη, όπως συνιστούν για τα άλλα ίσως κόμματα. Για μας συνιστούν την αληθινή αποκάλυψη Δίγκλη και μερικών άλλων, οι οποίοι για χρόνια τώρα, ακόμα και πριν τις αλλαγές στην Ανατολική Ευρώπη, είχαν αυτές τις σκέψεις και προσπαθούσαν να παρασύρουν και το ΑΚΕΛ σ' αυτή την πολιτική παρέκκλιση.

Πριν κατέλθω από το βήμα, θέλω επίσης να απαντήσω και σε ένα άλλο ερώτημα που έθεσε ο συνάδελφος Ιεροδιακόνου, ο οποίος ρώτησε αν μείνουμε έξω από την Ε.Ο.Κ., την Ε.Ο.Κ. των 320 εκατομμυρίων, πού θα πουλούμε τα γεωργικά μας προϊόντα. Εγώ θα του αντιστρέψω όμως το ερώτημα με τα εξής: Σήμερα και χθες πού πουλούσαμε τα προϊόντα μας; Γιατί να εγκλωβιστούμε στην αγορά της Ε.Ο.Κ. των 320 εκατομμυρίων, την κορεσμένη αγορά για πολλά προϊόντα μας, και να χάσουμε την παγκόσμια αγορά των δισεκατομμυρίων;

Δεν είναι άραγε καλύτερη μια εμπορική συμφωνία με την Ε.Ο.Κ., η οποία θα μας επιτρέπει και το ελεύθερο εμπόριο με όλες τις άλλες χώρες του κόσμου;

Εμείς πιστεύουμε ότι αυτό επιτάσσει το συμφέρον της Κύπρου και όχι την ένταξη στην Ε.Ο.Κ. που θα σημάνει την πολιτική, οικονομική και κοινωνική ποδηγέτηση του λαού μας. Ας μην ξεχνούμε ότι οι οικονομικοί δεσμοί, η οικονομική εξάρτηση, αναπόφευκτα θα φέρουν και την πολιτική εξάρτηση.

Τελειώνοντας θεωρώ σκόπιμο να υπογραμμίσω ότι θεωρούμε την απαίτηση για αίτηση και πολύ περισσότερο για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. αδικαιολόγητη και λανθασμένη ενέργεια, η οποία θέτει τους ταξικούς και ιδεολογικούς στόχους της αστικής τάξης μπροστά από τις συνθήκες που διανύουμε και πάνω από το το εθνικό συμφέρον του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου έχει το λόγο.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Εκείνο που πρέπει να ενδιαφέρει, ως ουσιώδες μέρος της παρούσας συζήτησης, είναι η απάντηση στο ερώτημα: Γιατί η κυβέρνηση Βασιλείου κωλυσιεργεί να υποβάλει αίτηση για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα;

Γιατί δε συμμορφώνεται με το ψήφισμα της συντριπτικής πλειοψηφίας των μελών της Βουλής, που εκφράζει σε συντριπτικό βαθμό και ποσοστό τη λαϊκή θέληση, προτιμώντας να τηρεί έτσι θέση αντιπαράθεσης προς το λαό;

Γιατί δε δέχθηκε τις προτροπές της ελληνικής κυβέρνησης για άμεση υποβολή αίτησης, όταν η Ελλάδα είχε την προεδρία της ΕΟΚ και συμβούλευε δημόσια και έντονα την υποβολή της αίτησης;

Η απάντηση δυστυχώς δεν είναι δύσκολη: Είναι απάντηση δεδομένη. Τούτο δεν το ήθελε απλούστατα, δεν το θέλει η Τουρκία. Και αυτό, μέσω της κ.

Μάργκαρετ Θάτσερ, διαβιβάστηκε στον Πρόεδρο Βασιλείου ο οποίος και υπάκουσε στη δοθείσα σ' αυτόν εντολή και με τον τρόπο αυτό που λέγω.

Έτσι και της συμβουλής της Ελλάδας και της λαϊκής θέλησης υπερίσχυσε η τουρκική επιθυμία, κατόπιν πιέσεως της συμμάχου της Τουρκίας Πρωθυπουργού της Αγγλίας. Αυτό είναι που πρέπει να μας προβληματίζει και τίποτε άλλο. Τι είναι εκείνο που κάμνει τους Τούρκους να χρησιμοποιούν όλα τα στη διάθεσή τους πιεστικά σε βάρος μας μέσα, για να μην υποβάλουμε αυτή την αίτηση; Ασφαλώς τούτο και μόνο εξυπηρετεί τα τουρκικά συμφέροντα.

Αυτό το επισημάναμε σε προηγούμενες της σημερινής συνεδριάσεις του Σώματος, όταν το σοβαρό αυτό θέμα ξανασυζητήθηκε. Τότε όμως επικρατούσε η αφελής σκέψη και η ψευδαίσθηση ότι, με την υποταγή και αυτή τη φορά στην τούρκικη επιθυμία, θα εξευμενίζετο η Τουρκία και θα συμβούλευε τον Ντενκτάς να επιδείξει διαλλακτικότητα στις προγραμματισμένες τότε συνομιλίες της Νέας Υόρκης. Επικρατούσε ακόμα η σκέψη ότι η υπακοή στην εντολή της κ. Θάτσερ θα είχε ως αποτέλεσμα ότι αυτή θα πίεζε ή έστω θα έπειθε την Τουρκία να επιδείξει διαλλακτικότητα στις συνομιλίες αυτές. Για να πάμε στη Νέα Υόρκη και όχι μόνο να μη δούμε μια κάποια μεταβολή της τούρκικης αδιαλλαξίας, αλλά αντίθετα σκλήρυνση στις θέσεις της με τη νέα αξίωσή της αυτή τη φορά για αναγνώριση ξεχωριστού δικαιώματος αυτοδιάθεσης για τους Τούρκους εποίκους και τους Τούρκους σφετεριστές των περιουσιών μας στις κατεχόμενες περιοχές της δύστυχης μας πατρίδας.

Αλλά και τι δεν κάναμε για να εξευμενίσουμε την Τουρκία, για να πετύχουν οι περίφημες και περιλάλητες αυτές συνομιλίες!

Εγκαταλείψαμε κάθε προσφυγή στους διεθνείς οργανισμούς. Στη διάσκεψη των Υπουργών Εξωτερικών των Αδεσμεύτων, που έγινε στη Λευκωσία, δεν τολμήσαμε να κατονομάσουμε την Τουρκία ως την κατοχική δύναμη των εδαφών μας. Δεχθήκαμε να υποστείλουμε ακόμα και τη σημαία της Κυπριακής Δημοκρατίας, προκειμένου να συναντηθούμε με τον Ντενκτάς. Ματαιώσαμε ακόμα και διεθνείς επισκέψεις για να μην τον δυσαρεστήσουμε.

Γιατί το υπόβαθρο της πολιτικής μας ήταν, προς Θεού, ευγένεια στον κατακτητή, μην τον θυμώσουμε και ματαιώσουμε τη λύση του κυπριακού προβλήματος!

Και συμμορφωνόμαστε προς τις συμβουλές του δρομολογίου Λονδίνου-Νέας Υόρκης, γιατί η συμμόρφωση σ' αυτές τις διαταγές θα είχε ως συνέπεια δήθεν την άσκηση πιέσεων και την επίλυση του κυπριακού προβλήματος.

Για να φθάσουμε στις περιλάλητες συνομιλίες που κατέρρευσαν σε δύο μέρες και μαζί κατέρρευσε και η εξωτερική πολιτική του Προέδρου Βασιλείου για την προώθηση του εθνικού μας θέματος. Ενώ παράλληλα θριάμβευσε για μια ακόμα φορά η τούρκικη πολιτική σε βάρος μας.

Η πολιτική ευθύνη της αποτυχίας είναι συντριπτική για την κυβέρνηση. Είναι όμως πολιτική ευθύνη που οφείλεται σε εσφαλμένες εκτιμήσεις, κακούς ή μη ορθολογιστικούς υπολογισμούς, αφέλεια, αποτυχία, που οφείλεται σε έλλειψη διορατικότητας, σε υπεραπλουστεύσεις σοβαρών θεμάτων, σε άγνοια στοιχειωδών θεμάτων διεθνούς πολιτικής και πρακτικής.

Αυτά τα δεδομένα δημιουργούν ένα, έστω ισχνό άλλοθι, για την κυβέρνηση λόγω της απειρίας της. Και θα πρέπει να την έχουν προσγειώσει στη γη των πραγματικοτήτων.

Περαιτέρω όμως συνέχιση της πορείας αυτής μετατρέπει τη βαριά πολιτική της ευθύνη σε ευθύνη έναντι του έθνους, για την οποία δε χωρεί ούτε επιείκεια ούτε οποιαδήποτε δικαιολογία. Γιατί θα πρέπει να γίνουν αντιληπτά τα εξής διαυγέστατα:

(α) Ότι καμιά πίεση δεν ασκήθηκε ούτε πρόκειται να ασκηθεί στην Τουρκία, για να μεταβάλει την πολιτική της, ούτε από τις Ηνωμένες Πολιτείες ούτε από την Αγγλία της Μάργκαρετ Θάτσερ. Χωρίς περιστροφές αυτά δηλώθηκαν στην Αμερική και τίποτε δεν έχει γίνει προς την κατεύθυνση αυτή εκ μέρους της Αγγλίας.

(β) Η υποταγή και συμμόρφωση προς τις υπαγορεύσεις του κατακτητή από το θύμα του, τον κατακτημένο, δεν αίρει, δε μεταβάλλει την κατοχή, αλλά εδραιώνει την κατοχή.

(γ) Κανένας δε σπεύδει να βοηθήσει ένα λαό ή ένα κράτος, αν ο λαός ή το κράτος έχουν εγκαταλείψει κάθε μορφής αγώνα. Συμμαχίες εκδηλώνονται εκεί που υπάρχει μάχη, έστω και πολιτική μάχη.

(δ) Αν εμείς συντηρούμε το διαχωρισμό, αν εμείς με την πολιτική μας δημιουργούμε τις προϋποθέσεις για την ανενόχλητη διχοτόμηση και κατοχή της πατρίδας μας, θα ήταν αστεία η σκέψη ότι κάποιο ή κάποια άλλα κράτη θα έλθουν να διώξουν τον κατακτητή από τα εδάφη μας.

(ε) Πρέπει όμως να γίνει σαφές και κατανοητό ότι εκείνη που συντέλεσε στη δημιουργία του κυπριακού προβλήματος ήταν η Αμερική κατά πρώτο λόγο, όπως έχει και σαφώς αποκαλυφθεί μετά τη δημοσίευση των απομνημονευμάτων του πρώην Υπουργού Εξωτερικών της Σοβιετικής Ένωσης κ. Γκρομίκο. Στην αποκαλυπτική του συνομιλία με τον Κίσιντζερ λίγο πριν το πραξικόπημα και την εισβολή, αυτός απερίφραστα δήλωνε ότι η αμερικάνικη πολιτική στο Κυπριακό ήταν η δημιουργία δύο ξεχωριστών κρατών.

Συντελεστής στη δημιουργία, αλλά και τη διατήρηση των τετελεσμένων, είναι και η Αγγλία, η εγγυήτρια δύναμη που είχε και τα μέσα και τις δυνατότητες να προστατεύσει την κυπριακή ανεξαρτησία, αλλά δεν έκαμε τίποτε.

Η μόνη ουσιαστική διέξοδός μας είναι η σαφής και με όλες τις δυνάμεις μας στροφή προς την Ευρώπη και τον πλατύ διεθνή παράγοντα, έξω από τα ασφυκτικά πλαίσια του αγγλοαμερικάνικου χώρου με το Λέτσκυ και τη Θάτσερ.

Οι ουσιαστικές μας ελπίδες για κάτι το θετικό βρίσκονται μέσα στην Ευρώπη, ιδίως μετά τις πρόσφατες κοσμογονικές εξελίξεις, γιατί η Ευρώπη είναι η ανερχόμενη υπερδύναμη. Και εμείς είμαστε αναπόσπαστο μέρος του ευρωπαϊκού πολιτιστικού, εθνολογικού, γεωγραφικού και πολιτικοοικονομικού χώρου, ενώ η Τουρκία δεν είναι και δεν πρόκειται ποτέ της να είναι μέλος αυτού του χώρου.

Ας σπεύσουμε όσο είναι καιρός να ενταχθούμε στον ευρωπαϊκό χώρο για τη δική μας προστασία εναντίον του τουρκοϊσλαμικού επεκτατισμού. Αυτή τη συμμαχία είναι που πρέπει να επιδιώξουμε και όχι τις δήθεν πιέσεις της Αμερικής. Γιατί η Αμερική έχει κάθε συμφέρον να ενισχυθεί η Τουρκία, για τη δημιουργία των αντίρροπων δυνάμεων εναντίον της ανερχόμενης ευρωπαϊκής ισχύος, και δεν πρόκειται ποτέ να πιέσει ή να δυσαρεστήσει την Τουρκία.

Η αίτηση της ένταξης και μόνο, δημιουργεί ή επεκτείνει το ευρωπαϊκό ενδιαφέρον για τις τύχες μας, ανεξάρτητα από το πότε αυτό θα επιτευχθεί. Φέρνει ουσιαστικά την Ευρώπη μέσα στο δικό μας χώρο, σε όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Φέρνει την Ευρώπη σε επαφή με το πρόβλημά μας, με την ουσία του θέματός μας, και απομακρύνει ή δυσχεραίνει την επιβουλή η οποία καιροφυλαχτεί για την πλήρη καταστροφή μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ευσταθίου ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γ. Λαδάς επέστρεψε στην αίθουσα και κατέλαβε την έδρα, ενώ ο κ. Χρίστου κατήλθε στη θέση του).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ο κ. Χριστοφίδης είναι ο επόμενος ομιλητής. Και ο κ. Παπαπέτρου ο μεθεπόμενος.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Την πορεία της Κύπρου προς την Ευρώπη την επιβάλλει και η ιστορία και η γεωγραφία. Την επιβάλλει και η λογική και η σύνεση. Και είναι χρέος της πολιτικής ηγεσίας να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα και να προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες, για να πραγματώσει το σκοπό αυτό, για να εξασφαλίσει μια θέση για την Κύπρο μέσα στην Ευρώπη, στην οποία φύσει και θέσει ανήκει.

Η πολιτική μας ηγεσία, στη συντριπτική της πλειοψηφία, έχει αξιώσει την άμεση υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, εδώ και δεκαετίες, με τη συντριπτική της πλειοψηφία, ψήφισε νόμους που οριοθέτησαν την ευρωπαϊκή μας πορεία και επανειλημμένα η Βουλή εισηγήθηκε, και με ψηφίσματά της αξίωσε, την άμεση υποβολή αίτησης ένταξής μας στην Ευρώπη. Στη σταθερή θέση της Βουλής και της συντριπτικής πλειοψηφίας του πολιτικού μας κόσμου για άμεση υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, αντιπαρατάσσεται αρνητικά η Εκτελεστική Εξουσία, η κυβέρνηση και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, με την εγκληματική τους αμέλεια να υποβάλουν αίτηση για ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το συμφέρον της Κύπρου και του λαού μας επιβάλλει άμεση υποβολή αίτησης για ένταξη. Η Κύπρος μπορεί και δικαιούται και δικαιολογείται να προσβλέπει προς την Ευρώπη για δικαιοσύνη στην Κύπρο. Υπάρχουν πληροφορίες ότι το Εθνικό μας Συμβούλιο θα συζητήσει, κατά την προσεχή του συνεδρία, το θέμα υποβολής αίτησης για ένταξη. Ο λαός μας, με αδιαμφισβήτητη πλειοψηφία, απαιτεί σεβασμό της αξίωσής του για ευρωπαϊκή πορεία. Και αν η Αγγλία μας συμβουλεύει να μην υποβάλουμε αίτηση, είναι και τούτο ένας ακόμα σοβαρός λόγος να υποβάλουμε αμέσως την αίτησή μας για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Γιατί αυτό απαιτεί το συμφέρον της Κύπρου και του λαού μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Θα μιλήσετε, κύριε Πουμπουρή, μετά τον κ. Παπαπέτρου;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Μάλιστα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Στην περασμένη συνεδρία της Βουλής εσείς, μιλώντας για την ημέρα του περιβάλλοντος, αναφέρατε ότι ο Μιχαήλ Γκορμπατσώφ κήρυξε το τέλος του ψυχρού πολέμου υπό τα χειροκροτήματα του Bush.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, το είπα, κύριε Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ειλικρινά διερωτώμαι, κύριε Πρόεδρε, πόσο ανόητος θα ένιωθε σ' αυτή την αίθουσα ο Μιχαήλ Γκορμπατσώφ, ακούοντας τον κ. Λάκη Θεοδούλου. Γιατί πραγματικά πίσω από τις λέξεις και τον ενθουσιασμό του συναδέλφου δεν αποκρύβεται τίποτε άλλο, παρά μια ωμή, στυγνή τοποθέτηση ότι σ' αυτό τον κόσμο τίποτε δεν άλλαξε. 'Οτι αυτός ο κόσμος παραμένει ταμπουρωμένος σε δυο στρατόπεδα, το ιμπεριαλιστικό και το σοσιαλιστικό. 'Οτι η μια πλευρά είναι η φωλιά των λύκων και η άλλη πλευρά είναι η κοιλάδα των αγγέλων!

Είπε ο κ. Θεοδούλου -και σ' αυτό το σημείο είμαι υποχρεωμένος, είναι το μόνο σημείο στο οποίο θα δανειστώ κάτι απ' αυτόν- είπε ότι δεν προκάλεσε έκπληξη στο ΑΚΕΛ η τοποθέτηση του συνάδελφου Δίγκλη εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ. Ομολογώ ότι θα δανειστώ αυτή τη φράση, γιατί τη βρίσκω επιτυχημένη. Διότι και για μας του ΑΔΗΣΟΚ η σημερινή τοποθέτηση του συνάδελφου Θεοδούλου δεν αποτέλεσε καμιά έκπληξη. Αποτέλεσε απλώς τα αποκαλυπτήρια για πολλοστή φορά αυτών οι οποίοι κόπτονται ότι συλλαμβάνουν τα μηνύματα του Μιχαήλ Γκορμπατσώφ. 'Οτι περπατούν στο δρόμο της περεστρόικα και της νέας σκέψης. Αυτών οι οποίοι προσπαθούν να εξαπατήσουν το λαό ότι άλλαξαν πραγματικά τοποθέτηση, ότι εκείνη η εισήγηση την οποία έκαμναν στο λαό για δεκαετίες ολόκληρες αναφορικά με το τι εισηγούμαστε, ποιο μοντέλο εισηγούμαστε στο λαό για σοσιαλισμό, άλλαξε και τώρα εισηγούνται κάτι άλλο. Εμείς επανειλημμένα είπαμε ότι πίσω απ' αυτές τις ωραίες λέξεις των εκπροσώπων του ΑΚΕΛ κρύβεται μόνο η προσπάθεια αποπροσανατολισμού του λαού και ότι οι πράξεις και οι ενέργειες και οι τοποθετήσεις της ηγεσίας αυτού του κόμματος δυστυχώς παραμένουν εγκλωβισμένες σε άλλες εποχές και ότι η ηγεσία αυτού του κόμματος αδυνατεί να συλλάβει τα μηνύματα και την κοσμογονία της σημερινής εποχής.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια ο κ. Θεοδούλου μας είπε ότι το Κοινό Ευρωπαϊκό Σπίτι, το οποίο οραματίζεται ο Γκορμπατσώφ, είναι το καινούργιο κοστούμι, για να προχωρήσει στη συνέχεια να μας υποβάλει το ερώτημα: «Ποιες αλλαγές σημειώθηκαν στην Ε.Ο.Κ.;» Πραγματικά για τον κ. Θεοδούλου τίποτε δεν έχει αλλάξει σ' αυτό τον κόσμο. Για τον κ. Θεοδούλου πατήθηκε ένα κουμπί και από την εποχή του ψυχρού πολέμου μπήκαμε στην εποχή της ύφεσης. Για τον κ. Θεοδούλου ξαφνικά, μαγικά ανεδύθη η νέα σκέψη στις διεθνείς σχέσεις. Και μέσα σ' αυτά τα πλαίσια βεβαίως ήταν εντελώς φυσιολογικό να αμφισβητήσει ο κ. Θεοδούλου ότι «τα πάντα ρει» και στην πολιτική και στην κοινωνική ανέλιξη και στην οικονομική και στην ιδεολογική. Και είναι εντελώς φυσιολογικό να ισχυρίζεται ο κ. Θεοδούλου κάτι τέτοιο! Διότι όλες του οι τοποθετήσεις

χαρακτηρίζονται από το στοιχείο της στατικότητας. Χαρακτηρίζονται από τον εγκλωβισμό στην εποχή του ψυχρού πολέμου. Και βεβαίως ο κ. Θεοδούλου προσπάθησε αυτές τις -δε θα διστάσω να το πω- δογματικές και αμετακίνητες τοποθετήσεις του, που θυμίζουν άλλες εποχές, να τις ωραιοποιήσει και με ολίγην προεκλογική προπαγάνδα! Το πρώτο είναι ότι δε γυρίζει η γλώσσα του να αναφερθεί στο ΑΔΗΣΟΚ σαν κόμμα. «Προσπαθείτε να κάμετε κόμμα». Βεβαίως σε κάποιο στάδιο μπορεί να ζητήσουμε και άδεια από τον κ. Θεοδούλου. Κι αν μας τη δώσει, θα ολοκληρώσουμε την προσπάθειά μας και θα κάνουμε κόμμα.

Όμως υπάρχει και κάτι άλλο: Προσπαθεί ο κ. Θεοδούλου να αποπροσανατολίσει το λαό και να μιλήσει για το ότι μας χειροκρότησαν τα αστικά κόμματα και ιδιαίτερα ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Πρώτα-πρώτα, εγώ από το Δημοκρατικό Συναγερμό δεν άκουσα ούτε κανένα χειροκρότημα ούτε κανένα έπαινο σ' αυτή την αίθουσα. Και διερωτώμαι πού ανακάλυψε ο κ. Θεοδούλου αυτά τα χειροκροτήματα. Ο μόνος ο οποίος πράγματι επαίνεσε τις τοποθετήσεις του ΑΔΗΣΟΚ ήταν ο κ. Πέτρος Στυλιανού. Γιατί δε μας μίλησε για τα χειροκροτήματα του ΔΗ.ΚΟ. ο κ. Θεοδούλου και μας είπε για τα χειροκροτήματα του Δημοκρατικού Συναγερμού, που δεν υπήρξαν; Χειροκροτήματα του Δημοκρατικού Κόμματος υπήρξαν, διά στόματος κ. Πέτρου Στυλιανού. Όμως, δεν είναι εδώ που τοποθετείται το θέμα. Το θέμα είναι ότι το θέμα της υποβολής αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. αποτελεί, κύριε Θεοδούλου, σχεδόν παλλαϊκό αίτημα σήμερα. Δοκιμάστε να μετρήσετε την εκλογική σας δύναμη σ' αυτό το θέμα μ' ένα δημοψήφισμα. Και όταν μιλάτε για χειροκροτήματα για την τοποθέτησή μας από τα αστικά κόμματα, γιατί δε λέτε και για τα χειροκροτήματα που ενδεχομένως θα απευθύνει προς εμάς ο κ. Βασιλείου, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο οποίος είναι ένθερμος υποστηριχτής της πολιτικής προσανατολισμού προς την Ευρώπη και υποβολής αίτησης προς την Ε.Ο.Κ. Η πολιτική ασφαλώς είναι μια τέχνη, αλλά η επιλεχτική πολιτική δε στηρίζεται σε σωστά θεμέλια και σίγουρα δεν μπορεί να σας δώσει καρπούς.

Όμως, πέρα από τις τοποθετήσεις στην Ε.Ο.Κ. επιχείρησε ο αγορητής του ΑΚΕΛ να λασπολογήσει ενάντια στο ΑΔΗΣΟΚ. Έφτασε στο σημείο να μας λέει ότι θα υποστηρίξουμε και ένταξη στο ΝΑΤΟ! Πέραν του ότι το επιχείρημα είναι αυθαίρετο, θα ήθελα να καταγγείλω και στον κυπριακό λαό ότι είναι επιχείρημα εκ του πονηρού. Η τοποθέτηση του ΑΚΕΛ πριν αρκετά χρόνια ενάντια στην υποβολή αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ., ενάντια στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό, ήταν τοποθετημένη πάνω στα δεδομένα της εποχής εκείνης. Σ' έναν κόσμο και ιδιαίτερα σε μια Ευρώπη διαχωρισμένη σε μπλοκ, με το δάκτυλο στη σκανδάλη, όπως χαρακτηριστικά είπε ο συνάδελφος Φάντης. Σήμερα υπάρχει αυτή η κατάσταση; Σήμερα η κατάσταση είναι εντελώς διαφορετική. Και πιστεύω ότι εθελοτυφλούμε, αν παραμένουμε εγκλωβισμένοι σε δεδομένα και συνθήκες άλλων εποχών.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι δεν ήταν, ούτε υπήρξε, πρόθεση του ΑΔΗΣΟΚ να αντιπαραταχθεί και να συγκρουστεί με το ΑΚΕΛ σ' αυτό το θέμα. Παρόλον ότι το εκφραστικό όργανο αυτού του κόμματος όχι μόνο επιχειρηματολόγησε εναντίον μας γι' αυτό το θέμα -και είναι απόλυτο δικαίωμά του- αλλά μας έκαμε επιθέσεις και μας λασπολόγησε γι' αυτό το θέμα και για τις τοποθετήσεις μας. Παρόλα αυτά, αποφύγαμε τη σύγκρουση και την αντιπαράθεση μέσα στη Βουλή. Αυτή την αντιπαράθεση την επέλεξε το ΑΚΕΛ. Επέλεξαν το δρόμο της κατά μέτωπον επίθεσης ενάντια στο ΑΔΗΣΟΚ. Και οι λόγοι για κάτι

τέτοιο είναι ευκρινείς και κατανοητοί στο λαό. Πλην όμως, έστω και χωρίς την άδεια του κ. Θεοδούλου, το ΑΔΗΣΟΚ είναι κόμμα και προχωρεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ουδείς φθόνος για το ΑΔΗΣΟΚ, για τις δουλειές του, για τα προβλήματά του, για τους πονοκεφάλους του. Δεν ασχολούμαστε με το ΑΔΗΣΟΚ. Ασχολούμαστε με τα προβλήματα του κυπριακού λαού, γι' αυτό είναι πολύ εκπληκτικό ότι μερικοί συνάδελφοι, σε μια προσπάθειά τους να μετατοπιστούν από προηγούμενες θέσεις τους, επιστρατεύουν κιόλας το μαρξισμό, φροντίζουν να εστιάσουν και να καλύψουν το κατρακύλισμά τους με θεωρητικές θέσεις και με ωραιολόγια.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για ποιο κατρακύλισμά μας μιλά ο κ. Πουμπουρής; Αν είναι διευκρίνιση για τοποθετήσεις που κάναμε, να είναι συγκεκριμένος. Διαφορετικά όμως δε δικαιούται να μας βρίζει και παρακαλώ την έδρα να μας προστατεύσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαπέτρου, ο κ. Πουμπουρής δε διέκοψε κανένα, όταν μιλούσε. Ο κ. Πουμπουρής βέβαια χρησιμοποίησε μια ισχυράν λέξη.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Υβριστική, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Οχι, δεν είναι υβριστική, αλλά είναι μια ισχυρά λέξη. Και πρέπει να αποφεύγονται αυτές οι ισχυρές λέξεις και προπαντός οι συζητήσεις σε προσωπικό τόνο. Αλλά οι συζητήσεις αυτές σε προσωπικό τόνο δε γίνονται μόνο από τον κ. Πουμπουρή. Γίνονται από πολλούς συνάδελφους και είναι ένα πράγμα το οποίο θα ήθελα να υποδείξω. Αν θέλουμε μάλιστα να μιλούμε με ειλικρίνεια, ο κ. Πουμπουρής είναι ο τελευταίος από εκείνους που θίγουν και μιλούν σε τόνο προσβλητικό εναντίον συναδέλφων.

Λοιπόν, παρακαλώ, κύριε Πουμπουρή, αποφύγετε περισσότερο ισχυρές λέξεις, ούτως ώστε να μη δημιουργούνται παρεξηγήσεις.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Αυτό θα έλεγα, ότι εγώ χρησιμοποιώ επιχειρήματα. Και την άποψή μου για μετατόπιση από μια θέση σε άλλη την εξέφρασα με το χαρακτηρισμό κατρακύλισμα, πράγμα που λέγεται όχι μόνο εδώ, αλλά και σε άλλα επίπεδα. Κατά συνέπεια άλλοι είναι εκείνοι που πρέπει να σκεφτούν για τους χαρακτηρισμούς τους. 'Αλλοι είναι εκείνοι που πρέπει να προσέχουν τη γλώσσα τους. Εγώ, επαναλαμβάνω, μιλώ με επιχειρήματα. Συνεχίζω λοιπόν.

Είναι λυπηρό, γιατί φροντίζουν μερικοί να συγκαλύψουν αυτή τη μετατόπισή τους με θεωρητικό περίβλημα και είναι δυο φορές λυπηρό, γιατί στην αδυναμία τους να πείσουν το λαό για τη μετατόπισή τους επιστρατεύουν τα χιλιοειπωμένα περί δογματισμού και αποστέωσης. Αυτά τα πράγματα διανθίζουν και την ομιλία του συνάδελφου Φάντη και την ομιλία του συνάδελφου Παπαπέτρου και άλλων συναδέλφων. Και λυπούμαι γι' αυτό το πράγμα.

Συνάδελφοι, εδώ υπάρχουν γεγονότα. Ναι, έχουν αλλάξει οι συνθήκες στη Σοβιετική 'Ενωση και στις άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Συντελούνται

αλλαγές. Ρωτώ όμως: Υπήρξαν ουσιαστικές αλλαγές στις χώρες του ΝΑΤΟ, στις χώρες της ΕΟΚ; Διότι μη μου πείτε ότι οι χώρες, και μιλώ για τις κυριότερες χώρες, της ΕΟΚ μαζί με τις Ηνωμένες Πολιτείες δεν είναι οι κυριότερες χώρες του ΝΑΤΟ. Είναι οι κυριότερες χώρες του ΝΑΤΟ οι κυριότερες χώρες της ΕΟΚ. Κατά συνέπεια ούτε οι χώρες του ΝΑΤΟ έχουν αλλάξει τη στάση τους πάνω στην ουσία του Κυπριακού ούτε οι χώρες της ΕΟΚ οι κυριότερες έχουν αλλάξει αυτή τη στάση. Την προηγούμενη Πέμπτη, κύριε Πρόεδρε, όταν μίλησα εδώ, ανέφερα συγκεκριμένα επιχειρήματα και στοιχεία για τη στάση των κυριότερων χωρών της ΕΟΚ απέναντι στο πολιτικό μας πρόβλημα. Εκτίμησα ότι υπάρχει μια σαφής τοποθέτηση της ΕΟΚ για το θέμα των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην Κύπρο. Αλλά υπογράμμισα ταυτόχρονα ότι πάνω στην ουσία του Κυπριακού, πάνω στο θέμα του τερματισμού της κατοχής, της αποχώρησης των κατοχικών δυνάμεων δεν παρατηρήθηκε τέτοια αλλαγή.

Κατά συνέπεια είναι σοβαρότατο λάθος αυτό που διαπράττουν οι συνάδελφοι, όταν συγχύζουν τους ευσεβείς τους πόθους και τις επιθυμίες τους, εκλαμβάνοντάς τους ως αντικειμενική πραγματικότητα. Λέχθηκε ότι εκείνο που πρέπει να μας ενδιαφέρει είναι η πολιτική πτυχή του προβλήματος και όχι η οικονομική. Η οικονομική υποτάσσεται στην πολιτική πτυχή του προβλήματος. Ποιο συμπέρασμα πρέπει να βγάλουμε απ' αυτή την τοποθέτηση που έχει κάμει ο συνάδελφος Φάντης; Το συμπέρασμα που πρέπει να βγάλουμε είναι ότι, κάνοντας την αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ και εντασσόμενοι στην ΕΟΚ, θα έχουμε αλλαγή της στάσης των κυριότερων χωρών της ΕΟΚ πάνω στο Κυπριακό. Είναι αυτό το νόημα, αυτό το συμπέρασμα που μπορεί να βγάλει ένας.

Λυπούμαι, συνάδελφοι, να παρατηρήσω -και το ανέφερα και την προηγούμενη φορά- ότι η Κύπρος για 20 σχεδόν χρόνια έχει ισχυρούς, ισχυρότατους δεσμούς με την ΕΟΚ, αλλά τέτοια αλλαγή δεν έχει παρατηρηθεί. Και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι απ' αυτό το βήμα επικρίθηκε και σήμερα η Αγγλία, που είναι ένας από τους κύριους στυλοβάτες της ΕΟΚ. Επικρίθηκε ως εχθρική προς την Κύπρο, προς την υπόθεσή της. Και άλλες φορές απ' αυτό το βήμα αναφέρθηκε ότι και οι άλλες χώρες της ΕΟΚ, οι κυριότερες χώρες, δεν είναι υποστηρικτές της ουσίας του Κυπριακού, δηλαδή της αποχώρησης των ξένων στρατευμάτων: Δυτική Γερμανία, Βέλγιο, Ολλανδία.

Ποιοι είναι λοιπόν που συναποτελούν την ΕΟΚ, έτσι που να βλέπουμε ότι, όταν θα κάνουμε την αίτηση, θα έχουμε αλλαγή προς το καλύτερο και θα κινηθούν οι μοχλοί πίεσης πάνω στην Τουρκία; Εγώ δε βλέπω τέτοιες ουσιαστικές αλλαγές. Μακάρι να τις κάνουν. Γιατί όμως δε μας ενδιαφέρει η οικονομική πτυχή του προβλήματος; Γιατί πρέπει να την παραγνωρίζουμε; Εμείς εξετάζουμε ενιαία και την πολιτική και την οικονομική πτυχή του προβλήματος και λέμε: Ποιες θα είναι οι συνέπειες από το ότι αυτή τη στιγμή στις χώρες της ΕΟΚ υπάρχει μια ανεργία του επιπέδου του 11%; Τι θα γίνει, όταν μερικές δεκάδες χιλιάδες αυτών των ανέργων κινούνται ελεύθερα, διακινούνται, εγκαθίστανται και απασχολούνται στην Κύπρο; Ποιες θα είναι οι συνέπειες για τις κατακτήσεις των εργαζομένων της Κύπρου; Είναι ερωτήματα που πρέπει να μας ενδιαφέρουν και είναι ερωτήματα που πρέπει να τα απαντήσουμε.

Είναι, επαναλαμβάνω, γι' αυτούς τους λόγους που εμείς τασσόμαστε ενάντια στην υποβολή ένταξης. Όχι για να απομονώσουμε την Κύπρο από την Ευρώπη, όπως μας κατηγορούν, αλλά για να ακολουθήσουμε μια αμοιβαία επωφελή σύνδεση και συνεργασία με την ΕΟΚ, όπως κάνουν και δεκάδες άλλες χώρες του

κόσμου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Δε θα απαντήσω σε άλλους χαρακτηρισμούς του συνάδελφου κ. Παπαπέτρου, γιατί η ίδια η ζωή δικαιώνει το ΑΚΕΛ και δεν έχει λόγους να ανησυχεί το ΑΚΕΛ ούτε από το ΑΔΗΣΟΚ ούτε από οποιαδήποτε άλλη κατάσταση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Σήμερα δε συζητούμε τη θέση της κάθε πλευράς για το αν πρέπει και αν συμφέρει στην Κύπρο να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. Αυτό το έχουμε κάμει σε προηγούμενες συνεδρίες και έχουμε πάρει ο καθένας μας μια σαφή θέση και είναι σεβαστή η θέση της κάθε πλευράς. Εκείνο που συζητούμε σήμερα είναι η συνεχιζόμενη άρνηση του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Βασιλείου να υποβάλει αίτηση για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ., παρά τα επανειλημμένα, με συντριπτική πλειοψηφία, ψηφίσματα αυτής της Βουλής και παρά τη θέληση της συντριπτικής πλειοψηφίας του κυπριακού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς αυτό είναι το θέμα, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Αυτό είναι το θέμα και όσοι τασσόμαστε υπέρ της ένταξης στην Ε.Ο.Κ. είναι προς τα εκεί που θα πρέπει να στρέψουμε τα πυρά μας, για να ασκήσουμε πίεση προς την κυβέρνηση να πράξει εκείνο που, κατά τη γνώμη μας, είναι ορθό γι΄ αυτό τον τόπο κάτω από τις συνθήκες τις οποίες περνά.

Έχουν, κύριε Πρόεδρε, προβληθεί και συζητηθεί για τη συνεχιζόμενη άρνηση του Προέδρου της Δημοκρατίας τρία επιχειρήματα. Και είναι αυτά και μόνο, κατά τη γνώμη μου, που πρέπει να εξετάσουμε, για να δώσουμε ένα μήνυμα στο προεδρικό μέγαρο. Το πρώτο προβαλλόμενο επιχείρημα είναι η άρνηση και η αντίθεση του ΑΚΕΛ και η πίεση την οποία ασκεί το ΑΚΕΛ στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Το να ασκεί ένα κόμμα πολιτική πίεση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας είναι αναφαίρετο δημοκρατικό του δικαίωμα και κανένας δεν μπορεί να μεμφθεί το ΑΚΕΛ, γιατί κάνει την πολιτική του απέναντι στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όπως εξάλλου όλα τα κόμματα τα οποία τασσόμαστε υπέρ του να ασκούμε την πίεση και την επιρροή μας προς την κατεύθυνση που εμείς θεωρούμε σωστή. Άρα ως εδώ όλα είναι θαυμάσια μέσα στα πλαίσια του δημοκρατικού πολιτεύματος και του δημοκρατικού παιχνιδιού.

Το δεύτερο επιχείρημα που προβάλλεται είναι η αντίθεση του κ. Ντενκτάς, ο οποίος μας λέγει: «Αν υποβάλετε αίτηση για ένταξη, τότε εγώ δε θα έρθω να συνομιλήσω μαζί σας». Τα ερωτήματα που αποτελούν και απαντήσεις είναι δύο. Το πρώτο. Μήπως τώρα που δεν έχουμε υποβάλει αίτηση ήρθε ο κ. Ντενκτάς και συνομίλησε έντιμα και καλόπιστα μαζί μας, για να βρούμε μια δίκαιη και ειρηνική λύση του κυπριακού προβλήματος, ώστε να έχουμε εμπιστοσύνη στο τι λέγει ο κ. Ντενκτάς; Και το δεύτερο είναι το εξής προς τον κ. Ντενκτάς. Αλίμονο, αν οι μεγάλες εξωτερικές επιλογές της Κυπριακής Δημοκρατίας εξαρτιούνταν από το δυναμιτιστή και το διαλυτή του οικοδομήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, που είναι ένας αδιάλλακτος, εξτρεμιστής σωβινιστής, όπως ο κ. Ντενκτάς. Δεν έχουμε να δώσουμε λόγο και δεν έχουμε να πάρουμε καμιά συμβουλή από τον παράνομο

σφετεριστή, τον αρχηγό του κατοχικού καθεστώτος. Αυτή πρέπει να είναι -και πιστεύω ότι είναι- η απάντηση ολόκληρου του κυπριακού λαού απέναντι στις επιθυμίες και στα αποφθέγματα του κ. Ντενκτάς.

Υπάρχει και ένα τρίτο επιχείρημα που φαίνεται ότι είναι και το βασικότερο και είναι και ο πραγματικός λόγος για τον οποίο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αρνείται να υποβάλει την αίτηση. Είναι οι πιέσεις του αγγλικού παράγοντα, της κυβέρνησης της κ. Θάτσερ. Και είναι τραγικό ότι τριάντα χρόνια μετά την αποτίναξη του αποικιακού ζυγού, ύστερα από έναν ηρωικό απελευθερωτικό αγώνα, η αποικιακή δύναμη εξακολουθεί να επιβάλλει ξεκάθαρα την πολιτική της πάνω στις μεγάλες επιλογές της εξωτερικής πολιτικής της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πριν από λίγες μέρες, κύριοι συνάδελφοι, -γιατί αυτό πλέον αποτελεί κοινό μυστικό και κανένας δεν το αρνείται και κανένας δεν το αμφισβητεί, ότι είναι η υπαγόρευση της κ. Θάτσερ η οποία ακολουθείται από τον κ. Βασιλείου- είχε λοιπόν ένα αφιέρωμα στην Κύπρο η έγκριτη βρετανική εφημερίδα GUARDIAN. Και ένα από τα κεφάλαια ήταν το άρθρο ενός διαπρεπούς Βρετανού δημοσιογράφου σχετικά με την υποβολή αίτησης της Κύπρου για ένταξη στην Ε.Ο.Κ., στο οποίο ο Βρετανός σχολιαστής έλεγε ότι είναι γνωστό διεθνώς, εντός και εκτός Ε.Ο.Κ., εντός και εκτός Κύπρου, ότι ο λόγος για τον οποίο δεν προχωρά η Κύπρος στην αίτηση είναι η ένσταση και η προβολή βέτο -αν είναι δυνατόl- από μέρους της κ. Θάτσερ. Και αυτό είναι τουλάχιστον θλιβερό, αλλά και υποτιμητικό για την αξιοπρέπεια, όχι του προεδρικού μεγάρου -αν το προεδρικό μέγαρο δεν ενδιαφέρεται για το αξίωμα το ύπατο της Κυπριακής Δημοκρατίας- αλλά για την αξιοπρέπεια της συντριπτικής πλειοψηφίας του κυπριακού λαού.

Γιατί η κ. Θάτσερ ενίσταται τόσο πολύ; Για τα βρετανικά εναπομείναντα νεοαποικιακά συμφέροντα. Αν η Κύπρος ενταχθεί ή έστω υποβάλει αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ., τότε εμπλέκεται το σύνολο που ονομάζεται Ε.Ο.Κ. στα προβλήματα της Κύπρου. Τι σημαίνει αυτό το πράγμα; Σημαίνει ότι πάει περίπατο ο επικυρίαρχος ρόλος τον οποίο θέλει να διαδραματίζει η Βρετανία ως δήθεν εγγυήτρια δύναμη, γιατί από τη στιγμή που θα διαλέγεται με την Κύπρο και με τα προβλήματά της η Ε.Ο.Κ., μέσα στο σύνολο της Ε.Ο.Κ. περιλαμβάνεται και η Αγγλία. Άρα δε θα μπορεί εκ των υστέρων να έρχεται να διαδραματίσει, να θέλει να διαδραματίσει ένα δικό της ξεχωριστό ρόλο. Αυτός είναι ο πρώτος και ο βασικός λόγος.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι υποβαθμίζονται πλέον οι σημασίες και του ρόλου της, αλλά και των βάσεών της. Μέσα στο πλέγμα των ανθρώπινων δικαιωμάτων, του σεβασμού των δικαιωμάτων των λαών που κυριαρχεί και βαίνει να επικρατήσει μέσα σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό χώρο, όχι μόνο των εθνικών, αρχίζει να αδυνατίζει το υπόλειμμα του ψυχρού πολέμου που ονομάζεται δήθεν κυρίαρχη βάση της Αγγλίας στην Κύπρο, δύο λεγόμενες κυρίαρχες βάσεις. Αυτοί είναι οι απλοί λόγοι, αλλά πολύ σαφείς, για τους οποίους η βρετανική πολιτική ενδιαφέρεται να μην υποβληθεί η αίτηση της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ. Και το ερώτημά μας είναι: Τριάντα χρόνια μετά την αποτίναξη της αποικιοκρατίας, θα εξακολουθήσουμε να ποδηγετούμαστε από την πρώην αποικιακή δύναμη, υπηρετώντας εκείνης τα συμφέροντα και όχι τα συμφέροντα του κυπριακού λαού; Είναι αυτό το ερώτημα που πρέπει να απαντήσει ο Πρόεδρος Βασιλείου και η κυβέρνησή του και κανένα άλλο.

Ακόμη θα πρέπει να πούμε και το εξής: Μας λένε ότι μελετούν το θέμα και κάνουν επαφές και διεργασίες. Αυτές οι μελέτες, αυτές οι επαφές και αυτές οι διεργασίες ούτε αρχή έχουν ούτε τέλος έχουν. Και προπαντός δεν έχουν ούτε σαφήνεια ούτε διαφάνεια. Αποτελούν μαγικό μυστικό, ένα στενό κύκλωμα ανθρώπων που χειρίζεται αυτά τα θέματα, χωρίς εμείς, οι ταπεινοί υπήκοοι της κυβέρνησης, να έχουμε το δικαίωμα να γνωρίζουμε έστω τι γίνεται. Όταν συζητούσαμε διάφορα θέματα στην Επιτροπή Εξωτερικών της Βουλής, η κυβέρνηση μας είχε πει ότι, αν το Φεβρουάριο ναυαγήσει η συνάντηση κορυφής, τότε είναι πολλά τα πράγματα που θα κάνουμε. Δε μας απέκλεισε την αίτηση ένταξης. Δε μας απέκλεισε προσφυγές για εποικισμό. Δε μας απέκλεισε προσφυγές στη Γενική Συνέλευση. Και ενώ είναι πράγματι εκτεθειμένος σε ένα βαθμό ο Ντενκτάς, έχουν περάσει τέσσερις μήνες, το θέμα πάει να ξεχαστεί διεθνώς και η κυβέρνηση δεν έχει αξιοποιήσει ούτε τη μοναδική της επιτυχία, το ότι πράγματι σε ένα βαθμό έχει εκτεθεί ο Ντενκτάς. Και στο τέλος θα ξεχαστούμε εμείς και το πρόβλημά μας, μαζί με τον Ντενκτάς και μαζί με την κυπριακή κυβέρνηση.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αυτή η Βουλή έχει συζητήσει αυτό το θέμα πρόσφατα- και τον περασμένο Ιούνιο και τον περασμένο Νοέμβριο. Τον Ιούνιο είχαμε εξαντληθεί όλοι μας σε μια θεωρητική πολιτικολογία είτε υπέρ είτε εναντίον, όπως είναι αναφαίρετο δικαίωμα του καθενός μας. Το Νοέμβριο είχαμε επαναλάβει το ίδιο σενάριο. Συζητήσαμε, θεωρητικολογήσαμε και κάναμε και ένα δεύτερο ψήφισμα περίπου το ίδιο με εκείνο του Ιουνίου. Η διαφορά ήταν ότι υπήρχε μια τελευταία παράγραφος που έλεγε: «Αν η κυβέρνηση δεν προχωρήσει αμέσως στη διαδικασία της αίτησης για ένταξη, τότε η Βουλή θα μελετήσει τη λήψη μέτρων.». Αυτή η παράγραφος η τελευταία, την τελευταία στιγμή, λίγα λεπτά πριν από την έγκριση εκείνου του ψηφίσματος, κατόπιν μιας συγκεκριμένης παρεμβάσεως, απαλείφθηκε και έτσι μείναμε και στη συζήτηση και στο ψήφισμα πάνω σε ένα καθαρά θεωρητικό επίπεδο, που δεν είχε κανένα λόγο να το ακούσει ή να αισθανθεί την πίεσή του η κυβέρνηση.

Αν έχει μόνο μια σημασία πρακτική πια η σημερινή μας συζήτηση και ένα νόημα, είναι ότι δε μένουμε στην πολιτική θεωρητικολογία, αλλά σήμερα κατατίθεται μια πρόταση νόμου η οποία πλέον δημιουργεί μια νομοθετημένη και όχι μόνο πολιτική υποχρέωση στην κυβέρνηση να ξεκινήσει τη διαδικασία προς την υποβολή αίτησης της Κύπρου για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. Και αυτό είναι το μόνο νόημα το οποίο μπορεί να έχει αυτή η συζήτηση, αλλιώς θα είναι μια ακόμα συζήτηση χωρίς κανένα περιεχόμενο, χωρίς κανένα αποτέλεσμα, αφού αυτά τα οποία λέμε τα έχουμε πει όλοι μας μερικές χιλιάδες φορές με εκατομμύρια λέξεις σ' αυτή την αίθουσα.

Είναι γι' αυτό το λόγο που το Σοσιαλιστικό Κόμμα, όπως πιστεύω και όλη η μεγάλη πλειοψηφία της Βουλής, θα υπερψηφίσουμε το νομοθέτημα αυτό. Και όχι μόνο θα το ψηφίσουμε, αλλά έχουμε υποχρέωση, ως Βουλή, να παρακολουθήσουμε πιστά και πιεστικά την εφαρμογή του. Γιατί, αν την πολιτική πίεση της συντριπτικής πλειοψηφίας της Βουλής και του λαού η κυβέρνηση δεν την έχει σεβαστεί προς το συμφέρον του τόπου μας μέχρι στιγμής, έχει πλέον συνταγματική υποχρέωση να πειθαρχήσει και να πειθαναγκαστεί στις πρόνοιες του νόμου τον οποίο σήμερα πιστεύω ότι με συντριπτική πλειοψηφία θα ψηφίσει το κοινοβούλιό μας. Είναι αυτό το μήνυμα το σκληρό, το σαφές και το κατεπείγον που με το νόμο το σημερινό που θα ψηφίσουμε πρέπει να στείλουμε κατευθείαν στο προεδρικό μέγαρο, στον Πρόεδρο, ο οποίος μπορεί να ασκεί την εξουσία σ'

αυτό τον τόπο- έχει δικαίωμα, γιατί έχει εκλεγεί- αλλά σίγουρα δεν έχει κανένα δικαίωμα να παραγνωρίζει για τόσο καιρό τόσους πολλούς, όση είναι η μεγάλη πλειοψηφία του κυπριακού λαού που έχει διατυπώσει ξεκάθαρα την απαίτηση για την ευρωπαϊκή επιλογή και την ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, αντιλαμβάνομαι ότι θα μιλήσουν άλλοι τρεις ή τέσσερις ομιλητές και θα κλείσει το θέμα ο κ. Γαλανός. Η ώρα είναι 8.30. Έχουν περάσει οι 8.30. Θέλετε να διακόψουμε μια ώρα και να επανέλθουμε, για να τελειώσει ή θέλετε να το αναβάλουμε για την ερχόμενη Πέμπτη;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα-πρώτα δεν μπορούμε το αναβάλουμε, διότι αυτή τη στιγμή εκκρεμεί η νομοθεσία η οποία έχει παραπεμφθεί σε Επιτροπή και δεν μπορούμε να συζητούμε την άλλη βδομάδα, όταν εκκρεμεί μια νομοθεσία. Το δεύτερο, πιστεύω ότι θα πρέπει να θεωρήσουμε ότι έληξε η συζήτηση και θα κλείσω το θέμα πάρα πολύ σύντομα διαβάζοντας τις πρόνοιες αυτής της νομοθεσίας, η οποία κατατίθεται εκ μέρους τριών κομμάτων. Αν πρόκειται η συζήτηση να συνεχιστεί με θεωρητικές συζητήσεις για τα διάφορα κοινωνικο-οικονομικά συστήματα και με ανταπαντήσεις, νομίζω ότι θα είμαστε εκτός θέματος. Διότι πολύ σωστά ο κ. Ηλιάδης το έθεσε. Σήμερα δε συζητούμε το θεωρητικό υπόβαθρο της αίτησης για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. ή γιατί γίνεται. Αυτά τα εξαντλήσαμε στο παρελθόν. Σήμερα συζητούμε για την ανάγκη να σταματήσει η κωλυσιεργία της κυβέρνησης και να προχωρήσει στην αίτηση. Μιλούμε δηλαδή για μάλλον διαδικαστικό θέμα, παρά για θέμα πολιτικής φύσεως. Γι' αυτό το λόγο, αν οι επόμενοι ομιλητές θα συνεχίσουν να απαντούν ο ένας στον άλλο με διάφορα επιχειρήματα, πιστεύω ότι θα είναι εκτός θέματος. Το θέμα έχει εξαντληθεί. Εισηγούμαι, αν συμφωνούν και οι υπόλοιποι συνάδελφοι, να κλείσουμε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, το θέτω στη Βουλή. Υπάρχει μια εισήγηση ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

Πόσοι νομίζουν ότι εξαντλήθηκε;

Ορίστε, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει γίνει εισήγηση ότι το θέμα έχει εξαντληθεί, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Θα πω την άποψή μου επί της εισήγησης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, πρώτα πρέπει να το θέσω σε ψηφοφορία.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Ναι. Πριν να το θέσετε, να μας επιτρέψετε να πούμε την άποψή μας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ένας από τη μια πλευρά, από εκείνους που νομίζουν ότι δεν έχει εξαντληθεί, και ένας από την πλευρά που νομίζουν ότι έχει εξαντληθεί.

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν πρόκειται να εκφραστούν ορισμένες μόνον απόψεις στα επόμενα λίγα λεπτά, να επιτρέψουμε να ολοκληρωθεί η συζήτηση,, είναι η προσωπική μου άποψη. Δε βλέπω να υπάρχουν άλλοι ομιλητές από τον κ. Δίγκλη και μια μικρή τοποθέτηση δική μου. Μια παρέμβαση. Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ο κ. Δίγκλης, ο κ. Παπαπέτρου, ο κ. ...

Δευτερολογίες, τριτολογίες, κύριοι. Το θέμα είναι το εξής, ότι δυστυχώς οι κανονισμοί δε μου επιτρέπουν να επιβάλω χρονικό όριο. Ο καθένας μιλά όση ώρα θέλει.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιμένω να θέσετε σε ψηφοφορία την εισήγησή μου ότι το θέμα εξαντλήθηκε και να το κλείσω πάρα πολύ σύντομα, απλούστατα διότι συζητούμε εκτός θέματος. Αυτή τη στιγμή, αν πρόκειται οι δευτερολογίες που θα γίνουν να γίνουν αποκλειστικά για την κωλυσιεργία της κυβέρνησης, αν υπάρχει ή όχι, τότε ναι. Αν όμως πρόκειται να γίνονται ανταπαντήσεις κατά πόσο Ε.Ο.Κ. σημαίνει ΝΑΤΟ ή κατά πόσο σήμερα το ΑΔΗΣΟΚ και το ΑΚΕΛ ακολουθούν πιο κοντά τη γραμμή Γκορμπατσώφ, τότε σίγουρα δεν είναι αυτό το θέμα το οποίο εγγράψαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μπορώ να έχω το λόγο. Πραγματικά με εκπλήσσει η τόση βιασύνη του κ. Γαλανού. Είμαστε όλοι μάρτυρες πολλών περιπτώσεων που ο κ. Γαλανός επιθυμούσε να δευτερολογήσει ή και να τριτολογήσει και επωφελείτο αυτού του δικαιώματός του. Νομίζω ότι δε δικαιολογείται ο κ. Γαλανός να στερεί άλλους δικαιώματα τα οποία ο ίδιος αξιοποιεί και εφαρμόζει. Να μας επιτρέψει ο κ. Γαλανός -αφού έχουν εκτεθεί εδώ στο Σώμα μια σειρά ζητήματα τα οποία εμείς θεωρούμε σημαντικά και ουσιαστικά- να εκφράσουμε και τις δικές μας απόψεις. Και η δική μου εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι, δεδομένου του χρόνου, εγώ θα υποστήριζα τη σκέψη σας -για να μην πω την πρότασή σας- ότι ίσως σ' αυτό το στάδιο θα ενδείκνυτο η διακοπή της συζήτησης, για να συνεχίσουμε την ερχόμενη Πέμπτη.

Όσον αφορά το επιχείρημα του κ. Γαλανού ότι υπάρχει θέμα νομοθεσίας, δε νομίζω ότι αυτή τη στιγμή το Σώμα θα ψηφίσει οποιαδήποτε νομοθεσία. Η πρόταση νόμου έχει ήδη κατατεθεί. Αν επιθυμεί, μπορεί να τη διαβάσει και ο κ. Γαλανός από το βήμα της Βουλής. Έχει κατατεθεί ήδη, επαναλαμβάνω, η πρόταση νόμου, παραπέμφθηκε στην αρμόδια Επιτροπή και τίποτε δεν εμποδίζει την αρμόδια Επιτροπή να εξετάσει τη σχετική πρόταση νόμου και τίποτε δεν

εμποδίζει αυτό το Σώμα να συνεχίσει να συζητήσει αυτό το θέμα την ερχόμενη Πέμπτη. Γι' αυτό, επαναλαμβάνω, υποστηρίζω τη σκέψη σας να διακοπεί η συζήτηση σ' αυτό το στάδιο και να συνεχίσουμε τη συζήτηση την ερχόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα συμφωνήσω με εκείνους που υποστηρίζουν την άποψη ότι όχι μόνο σήμερα, αλλά και στην προηγούμενη συνεδρίαση, στο περισσότερο μέρος, ήμασταν εκτός θέματος. Διότι το θέμα που συζητούμε δεν είναι αν είναι καλή ή κακή η Ε.Ο.Κ., αλλά αν αναλαμβάνουμε ή όχι την ευθύνη της υποβολής αίτησης για ένταξη. Αυτό είναι το θέμα που συζητούμε. Έτσι οι οποιεσδήποτε αναφορές φυσικά πρέπει να γίνονται μέσα σ' αυτό το πλαίσιο. Το δεύτερο που θέλω να πω πάνω στο επίμαχο θέμα, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι πρέπει να τελειώσει απόψε, διότι φθείρονται και τα θέματα, φθείρεται και η Βουλή. Ένα θέμα είχαμε πάρει και απόφαση να ολοκληρώνεται σε μια συνεδρίαση. Σε αυτή την περίπτωση το πήραμε σε δύο συνεδριάσεις και τώρα φτάνουμε στην τρίτη. Και εισηγούμαι μια πρακτική λύση και εγώ, αν επιτρέπεται. Από ό,τι αντιλαμβάνομαι δύο ομιλητές υπάρχουν, ο κ. Χαραλαμπίδης και ο κ. Δίγκλης. Να τους δώσουμε πέντε λεπτά του καθενός. Το πολύ πέντε λεπτά στον καθένα. Και πέντε λεπτά στον καθένα είναι αρκετά, για να διατυπώσει ο καθένας τη σκέψη του και να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οφείλω να απαντήσω στον κ. Δίγκλη, διότι ούτε επωφελήθηκα στο παρελθόν ούτε υπάρχει θέμα ποιος θα επωφεληθεί. Αλλά φαίνεται ότι ο κ. Δίγκλης σκέπτεται υπό την έννοια του ποιος επωφελείται κάτι. Εδώ πολλές φορές θεωρήθηκε ότι έληξε μια συζήτηση και έγινε ψηφοφορία. Επομένως ήταν και δικό μας δικαίωμα να θέσουμε ένα τέτοιο θέμα. Αλλά φαίνεται ότι ο κ. Δίγκλης πάντοτε έχει δίκαιο και πάντοτε μιλά από καθέδρας. Οπωσδήποτε, εγώ δεν έχω καμιά ένσταση να συνεχίσει η συζήτηση ακόμα μια ώρα, νοουμένου ότι θα είμαστε εντός θέματος και όχι για να δοθεί η ευκαιρία αυτών των ανταπαντήσεων πάνω σε ιδεολογικές διαφορές δύο πλευρών οι οποίες εγείρουν αυτό το θέμα. Αν υπάρχει θέμα μελλοντικά για τις ιδεολογικές διαφορές των δύο κομμάτων της Αριστεράς, τότε να εγγραφεί το θέμα και να το συζητούμε, όσο θέλετε. Αλλά δεν μπορεί να φθείρεται ένα θέμα που έχει σχέση με την Ε.Ο.Κ. και με την ανάγκη άμεσης αίτησης και να σταματήσει η κυβέρνηση την κωλυσιεργία, για να συζητούνται, επ' ευκαιρία αυτού του θέματος, οι διαφορές των δύο κομμάτων. Και είναι εδώ που θέλω και εισηγούμαι να σταματήσει η συζήτηση, διότι είναι εκτός θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, να τελειώνει αυτή η ιστορία. Επιτέλους έχει γίνει το ανατολικό ζήτημα. Υπάρχει μια εισήγηση εδωπέρα ότι το θέμα αυτό έχει εξαντληθεί και είμαι υποχρεωμένος να τη θέσω σε ψηφοφορία.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και η δεύτερη πρόταση για πέντε λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρώτα η πρώτη πρόταση του κ. Γαλανού.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Υπάρχει και τρίτη πρόταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποια είναι η τρίτη πρόταση, κύριε Δίγκλη;

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Η τρίτη πρόταση είναι να δοθεί το δικαίωμα σε όσους επιθυμούν να δευτερολογήσουν, χωρίς περιορισμό στο χρόνο. Είναι δικαίωμα των Βουλευτών να μιλήσουν και να πουν τις απόψεις τους. Είναι δικαίωμα που στηρίζεται και προκύπτει από τους κανονισμούς και το Σύνταγμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Εγώ θα θέσω πρώτα την εισήγηση του κ. Γαλανού.

Κύριοι, πόσοι νομίζουν ότι το θέμα έχει εξαντληθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι νομίζουν ότι το θέμα δεν έχει εξαντληθεί και πρέπει να συζητηθεί περαιτέρω;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7, κύριε Πρόεδρε.

Άρα το θέμα θεωρείται λήξαν.

Ορίστε, κύριε Γαλανέ, να κλείσεις το θέμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τίποτε, κύριε Δίγκλη. Έχει κλείσει το θέμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Οφείλω να διαμαρτυρηθώ, γιατί μέσω αυτής της ψηφοφορίας επιβλήθηκε φίμωση σε μια πλευρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν επιβλήθηκε καμιά φίμωση, κύριε Δίγκλη. Είναι απόφαση της Βουλής. Και εγώ ήθελα να μιλήσω κάποτε και όμως αποφάσισε η Βουλή και δε μίλησα. Και το θέμα για το οποίο θα μιλούσα ήταν σοβαρότατο.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος, διότι πιστεύω ότι πράγματι εξαντλήθηκε το θέμα. Το θέμα είναι ότι η κυβέρνηση Βασιλείου ακολουθεί μια παρελκυστική πολιτική και δεν υποβάλλει άμεση αίτηση για ένταξη στην ΕΟΚ, παρόλα τα ψηφίσματα της Βουλής, παρόλες τις επανειλημμένες συνεδρίες του Σώματος, παρόλο το γεγονός ότι η άμεση αίτηση υποστηρίζεται από τη συντριπτική πλειοψηφία της Βουλής και παρόλο που η αίτηση υποστηρίζεται από τη συντριπτική πλειοψηφία του κυπριακού λαού.

Φαίνεται ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι, έχουν περιγραφεί αυτοί οι λόγοι, οι εκβιασμοί Ντενκτάς π.χ. ή οι πιέσεις του ΑΚΕΛ, αλλά ο σοβαρότερος λόγος -και συμφωνούμε με το συνάδελφο κ. Ηλιάδη, το αναφέραμε και στην προηγούμενη συνεδρία- είναι βασικά οι πιέσεις της Βρετανίας, ίσως και του κ. Λέτσκυ προς τον κ. Βασιλείου. Και φαίνεται ότι ο κ. Βασιλείου είναι περισσότερο επιρρεπής στις πιέσεις της Βρετανίας και του Λέτσκυ, παρά στις πιέσεις, θα έλεγα, ολόκληρου του κυπριακού λαού, της μεγάλης πλειοψηφίας του και της μεγάλης πλειοψηφίας της Βουλής. Και είναι εδώ που ο Πρόεδρος οφείλει να σέβεται το λαό του και να μην υποκύπτει σε πιέσεις ξένων κέντρων, τα οποία ξένα κέντρα δεν έχουν κανένα δικαίωμα επικυριαρχίας πάνω στην Κύπρο. Και αν νομίζουν πως έχουν, εμείς πρέπει να έχουμε κάποια εθνική αξιοπρέπεια και να προχωρούμε εκεί που πιστεύουμε ότι είναι το εθνικό συμφέρον της Κύπρου. Και πιστεύουμε ότι το συμφέρον της Κύπρου εθνικά υπαγορεύει σήμερα να μη χάσουμε το τραίνο της ΕΟΚ. Πρέπει να γίνει αμέσως η αίτηση, διότι δεν είναι πότε θα μας δεχτεί η ΕΟΚ, αλλά είναι θέμα δημιουργίας της ευρωπαϊκής διάστασης που μας βοηθά και στην επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Αλλά, ταυτόχρονα, μας δίδεται και η σωστή σειρά, για να κινηθούμε μέσα στις κοσμογονικές εξελίξεις που συμβαίνουν σήμερα στον κόσμο.

Δε θέλω να πω περισσότερα· τα είπα στην πρωτολογία μου. Απλώς θα ήθελα να αναφέρω ότι ετοιμάσαμε μια πρόταση νόμου και μαζί με τα δυο κόμματα, το Δημοκρατικό Συναγερμό και την ΕΔΕΚ, την υποβάλλουμε. Θα διαβάσω αυτή την πρόταση νόμου, η οποία ήδη κατατέθηκε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Εξωτερικών, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

..... πιστεύοντας ότι ο Πρόεδρος αυτή τη φορά θα αντιληφθεί πως δεν μπορεί να σταθεί αντιμέτωπος σε μια νομοθετημένη απόφαση του Σώματος. Αν ο Πρόεδρος διανοηθεί, και έχει όλο το δικαίωμα, να προσβάλει αυτή τη νομοθεσία, να καταφύγει στο Ανώτατο ή να προσπαθήσει με οποιοδήποτε τρόπο να σταματήσει αυτή τη νομοθεσία, πλέον θα έχει πέσει το προσωπείο του ιδίου που λέει ότι θέλει να προχωρήσει σ' αυτή την αίτηση, αλλά είναι θέμα κάποιας παράτασης χρόνου, πράγμα το οποίο μας λέει τα τελευταία τρία χρόνια. Είναι καιρός πλέον να αντιληφθούμε αν πραγματικά ο κ. Βασιλείου πιστεύει ότι πρέπει να γίνει αυτό το βήμα ή αν προσπαθεί να παρελκύσει την κοινή γνώμη στον τόπο μας.

Διαβάζω τις πρόνοιες, είναι πολύ σύντομες, αυτής της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι αναγκαίο να τη διαβάσετε, κύριε Γαλανέ; Αφού παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Εξωτερικών.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αλλά υπάρχουν κάποιες πρόνοιες, κύριε Πρόεδρε, οι οποίες θα είναι πολύ χρήσιμες και είναι πολύ σύντομες και είναι μέρος της ουσίας αυτές οι πρόνοιες.

«Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει τα ακόλουθα:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (Αίτηση για Ένταξη της Κύπρου) Νόμος του 1990.

2.(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο μεριμνά, ώστε να γίνουν όλες οι αναγκαίες διεργασίες για την κατάθεση, μέσα σ' ένα μήνα από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, στο αρμόδιο όργανο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας της αίτησης ένταξης της Κύπρου στην Κοινότητα.

(2) Το Υπουργικό Συμβούλιο ετοιμάζει και υποβάλλει, μέσω του Υπουργού Εξωτερικών, διμηνιαία έκθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων προς ενημέρωσή της για τη σημειούμενη πρόοδο προώθησης της ειρημένης αίτησης της Κύπρου για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.».

Ας ελπίσουμε αυτή τη φορά ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα πράξει εκείνο που κατά την άποψή μας υπαγορεύει το εθνικό συμφέρον της Κύπρου και ότι δε θα θελήσει να βρεθεί αντιμέτωπος με τη μεγάλη πλειοψηφία του κυπριακού λαού. Διότι πράγματι το θέμα της Ε.Ο.Κ. είναι κάτι που θα φέρει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μετωπικά αντιμέτωπο με τη μεγάλη πλειοψηφία και της Βουλής και του κυπριακού λαού. Και θα πρέπει πλέον να αναλάβει τις ευθύνες της προεδρίας του, αν γίνει αυτή η αντιπαράθεση.

Ευχαριστώ.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Ασφαλώς δεν μπορώ να δευτερολογήσω ή να τριτολογήσω, ύστερα από την ομιλία του κ. Γαλανού. Όμως το θέμα που ήγειρε ο κ. Γαλανός, να νομοθετήσει η Βουλή για να υποχρεώσει την κυβέρνηση να εντάξει την Κύπρο στην Ε.Ο.Κ., είναι κατά τη γνώμη μου αντισυνταγματικό και θα πω αυτές τις απόψεις, αν μου επιτραπεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι απόψεις; στην Επιτροπή, κύριε Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Απλώς το διευκρινίζω ότι το θεωρώ αντισυνταγματικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία, στην Επιτροπή.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Είναι έργο της Εκτελεστικής Εξουσίας αυτό και όχι της Βουλής.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο κ. Γαλανός ανέγνωσε μια πρόταση νόμου που κατατέθηκε σήμερα, θέλω να πω μόνο δυο λόγια, ότι αυτό το Σώμα κατά καιρούς έχει νομοθετήσει και πράγματα τα οποία κρίθηκαν στο Ανώτατο Δικαστήριο αντισυνταγματικά. Αυτό το κείμενο όμως που κατατίθεται σήμερα είναι μνημείο αντισυνταγματικότητας, χωρίς προηγούμενο στην ιστορία αυτού του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαπέτρου, κάθε Βουλευτής έχει δικαίωμα να καταθέσει οποιαδήποτε πρόταση νόμου. Η πρόταση αυτή παραπέμφθηκε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Αφού τη διάβασε, έπρεπε να τα πούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Την ειδική αυτή πρόταση νόμου θα την επεξεργασθείτε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών. Εκεί θα πείτε τις απόψεις σας, όχι τώρα. Τώρα έχει λήξει το θέμα.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είμαστε από τους συνυπογράψαντες την πρόταση νόμου, έχουμε καθήκον να την υπερασπισθούμε. Κι εμείς τη θεωρούμε μνημείο συνταγματικότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συνεχίσω να πω δυο λόγια για την πρόταση νόμου, ότι υποχρεωθήκαμε να προχωρήσουμε στην πρόταση αυτή όχι ....

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ: (Κάτι λέει που δεν ακούεται καθόλου).

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι γιατί είμαι οδοντίατρος, κύριε Παπαπέτρου. Και είναι τιμή μου να έχω το επάγγελμα του οδοντίατρου ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και είμαστε σε θέση να καταλάβουμε τι γίνεται εδώ μέσα. Δεν είναι μονοπώλιο μόνο κάποιων επαϊόντων και πολύ λυπούμαι για το σχόλιό σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πραγματικά είναι κάτι πού προδίδει και υπόθεση ήθους και είμαι υποχρεωμένος να υπερασπιστώ τη θέση μου και το λόγο μου μέσα σ' αυτό το Σώμα. Έτσι έχω να πω ότι, ναι, πραγματικά είναι κάτι το ασυνήθιστο αυτό το οποίο γίνεται. Όμως είναι μέσα στα πλαίσια των δικαιοδοσιών της Βουλής να αξιοποιεί τα περιθώρια που προσφέρονται στη Βουλή από μια πράγματι απαράδεκτη κατάσταση, όπου η κυβέρνηση με τις καθυστερήσεις της οδηγεί και σε εσωτερική πολιτική κρίση και σε μια ευρύτερη κρίση σε ό,τι αφορά το εθνικό θέμα, διότι ζημιώνει το εθνικό θέμα απ' οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτά όλα να τα αναπτύξετε, κύριοι, στην Επιτροπή Εξωτερικών.

Νομίζω ότι έχει κλείσει το θέμα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Μαρκίδη.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Συγνώμη, μίλησαν όλα τα κόμματα. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι λιγομίλητος.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε. Διερωτώμαι κατά πόσο θα προχωρήσει η κάθε πλευρά να τοποθετηθεί επί της πρότασης νόμου. Είπατε ότι παραπέμφθηκε στην αρμόδια Επιτροπή και πιστεύω ότι, ό,τι έχει γίνει μέχρι τώρα σε σχέση με τοποθέτηση έναντι αυτής της πρότασης, δεν είχε τη θέση του εδώ στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως δεν είχε τη θέση του.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Και πρέπει να τοποθετηθούν αργότερα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου του κόμματος αυτού ξεκίνησε με αυτό το πράγμα, κύριε Δίγκλη. Εκτός κι αν είναι παρατήρηση για το συνάδελφό σας.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Δεν εξαίρεσα τον κ. Παπαπέτρου, κύριε Γαλανέ.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Να πω και εγώ κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να πείτε και εσείς, αφού άρχισε αυτό το κακό. Διότι περί κακού πρόκειται, αφού η έδρα παίρνει ορισμένες αποφάσεις τις οποίες κανένας μέσα σ' αυτό το Σώμα δε σέβεται δυστυχώς. Και είναι το μοναδικό Σώμα που παρουσιάζει αυτή την κατάσταση. Έχω προεδρεύσει επανειλημμένα της Γενικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης και κανένας δε βρέθηκε να διαμφισβητήσει το ruling της έδρας. Εδωπέρα δεν έκανα ποτέ μου ένα ruling και να μη σηκωθεί πάνω ένας συνάδελφος να το αμφισβητήσει. Λοιπόν, λέγε και εσύ, κύριε Μαρκίδη, να τελειώνουμε.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έσπευσαν δύο συνάδελφοι να χαρακτηρίσουν την πρόταση αντισυνταγματική. Ο μεν κ. Πουμπουρής χρησιμοποιώντας το απλό επίθετο αντισυνταγματική, ο δε κ. Παπαπέτρου χρησιμοποιώντας και τη λέξη «μνημείο». Και επειδή είμαι εκείνος που υπέγραψε αυτή την πρόταση νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, μαζί με τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΔΗ.ΚΟ. κ. Γαλανό και τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της ΕΔΕΚ κ. Χατζηδημητρίου, θα ήθελα -παρόλο που συμφωνώ μαζί σας ότι αυτά τα θέματα θα συζητηθούν και στα πλαίσια της αρμόδιας Επιτροπής- εφόσον ήδη επετράπη στους συναδέλφους να χαρακτηρίσουν την πρόταση αντισυνταγματική, απλώς να τη χαρακτηρίσω με τη σειρά μου συνταγματική και να τους παραπέμψω στο Άρθρο 50 του Συντάγματος -να το διαβάσουν καλά εκείνο το άρθρο- για να δουν ποιες είναι οι εξουσίες της Βουλής, αλλά ταυτόχρονα και ποιες είναι οι εξουσίες του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Η κατάθεση της πρότασης νόμου δεν πρέπει να δημιουργήσει οποιαδήποτε παραπλάνηση στην κοινή γνώμη. Τουλάχιστον υπογράφοντας εμείς αυτή την πρόταση δεν ισχυριζόμαστε ότι η Βουλή έχει τη νομική δύναμη να υποχρεώσει τον

Πρόεδρο της Δημοκρατίας να προχωρήσει στην υποβολή αίτησης για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ., αν η πολιτική του δεν είναι αυτή. Με άλλα λόγια η θέση μας είναι η εξής: Η Βουλή δικαιούται να νομοθετήσει, αλλά, βάσει του ίδιου του Άρθρου 50 του Συντάγματος που δίνει στη Βουλή αυτό το δικαίωμα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει δικαίωμα οριστικής αρνησικυρίας οποιουδήποτε νόμου αποστείλει προς υπογραφή η Βουλή πάνω στο θέμα αυτό. Με τη μόνη διαφορά ότι στον τόπο μας το δικαίωμα του Προέδρου για οριστική αρνησικυρία δεν έχει ασκηθεί πάνω σε θέματα εξωτερικής πολιτικής από το 1960 μέχρι σήμερα, δηλαδή για τριάντα ολόκληρα χρόνια.

Επομένως στην πραγματικότητα, αν η Βουλή τελικά ψηφίσει αυτή την πρόταση νόμου και ο Πρόεδρος ασκήσει αυτό το δικαίωμα οριστικής αρνησικυρίας, τότε αυτή η πράξη οπωσδήποτε θα συνεπάγεται μεγάλο πολιτικό κόστος για τον Πρόεδρο, επειδή απλώς και μόνο θα ασκήσει το δικαίωμα οριστικής αρνησικυρίας. Ταυτόχρονα θα φανεί και ποία είναι η πραγματική πολιτική του Προέδρου σχετικά με το θέμα της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.

Απλώς τελειώνοντας θα ήθελα να υπενθυμίσω το Σώμα ότι κατά την προηγούμενη συζήτηση του θέματος -ακριβώς έτσι είχε τεθεί το θέμα της πρότασης νόμου από πλευράς Δημοκρατικού Συναγερμού- την πρόταση νόμου την είχα αναπτύξει εγώ από το βήμα της Βουλής, λέγοντας ή προειδοποιώντας, αν θέλετε, την κυβέρνηση ότι, αν καθυστερήσει υπέρμετρα στην εκούσια υποβολή αίτησης, τότε το δικό μας το κόμμα θα σκεφτεί και το μέτρο αυτό μεταξύ των μέτρων πίεσης που θα πρέπει να ληφθούν, προκειμένου να αναγκαστεί αυτή η κυβέρνηση να υποβάλει την αίτηση. Παρήλθαν οι μήνες και κατά τη γνώμη μας επέστη η στιγμή να υποβληθεί αυτή η πρόταση, εξ ου και υποβλήθηκε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διερωτώμαι γιατί παραπέμφθηκε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών αυτή η πρόταση νόμου, αφού μπορούμε να την ψηφίσουμε και τώρα. Διότι η όλη συζήτηση έχει γίνει και έχουν ακουστεί όλες οι απόψεις.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Αφήνετε ένα αναπάντητο ερώτημα στην κοινή γνώμη, γιατί το Σύνταγμα υποχρεώνει τη Βουλή να παραπέμψει πρόταση νόμου σε Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 21 Ιουνίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990.
2) Ο περί Εγγυήσεως της Χορηγήσεως Πιστώσεως Ποσού μέχρι Έξι Εκατομμυρίων Λιρών στην Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
3) Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 1990.
4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1990.
5) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 5) του 1990.

6) Ο περί Συντάξεων (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργοί και Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

7) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988.

8) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

9) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

10) Ο περί των Επίσημων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

11) Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

12) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Φρενάρους του 1990.

13) Οι περί Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Διοίκηση) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

14) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αυγόρου του 1990.

15) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την Υδατοπρομήθειαν της Καθωρισμένης Περιοχής του Νέου Χωρίου (Πάφου) Κανονισμοί του 1990.

16) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμοί του 1990.

17) Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

18) Οι περί Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων (Σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής) Κανονισμοί του 1990.

19) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Καθορισμός Περιοχών) Κανονισμοί του 1990.

20) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Ώρες Εργασίας Βοηθών Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990.

21) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Μεταβολή Ωρών Κλεισίματος Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990.

22) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Εβδομαδιαίες Ημιαργίες) Κανονισμοί του 1990.

23) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποίηση Πινάκων) Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

1) «Η έναρξη των εργασιών εκτροπής του ποταμού Διαρίζου παρά το γεγονός ότι παραμένουν ανεκπλήρωτες οι κυβερνητικές υποσχέσεις για κατασκευή φράγματος που να καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (15.2.1990).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3.1989). (Συνέχιση της συζήτησης).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).
(2.2.1989).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.1988).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.1989).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η παρεχόμενη κρατική και ιδιωτική κτηνιατρική υπηρεσία, προκύπτοντα προβλήματα, προοπτική για βελτιώσεις και η απάμβλυνση του προβλήματος των άνεργων κτηνίατρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (26.1.89).

(β) «Οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού από την αλόγιστη χορήγηση αντιβιοτικών φαρμάκων στα ζώα χωρίς συνταγή κτηνίατρων και στη συνέχεια η ανεξέλεγκτη διάθεσή τους για κατανάλωση στην αγορά».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (16.3.89).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000 τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, ξύλα, τούβλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (12.10.89).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (16.11.89).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.89).

(β) «Τα πλεονάσματα των μανταρινιών και οι τρόποι διάθεσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.12.89).

(Το θέμα μεταφέρθηκε από την Κοιν. Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, όπου είχε αρχικά παραπεμφθεί).

(γ) «Οι κίνδυνοι καταστροφής των φυτειών εσπεριδοειδών στην ακριτική περιοχή Στροβιλιών λόγω της εξάντλησης των υδάτινων πόρων και η ανάγκη επίσπευσης του έργου για μεταφορά νερού από το Νότιο Αγωγό στην περιοχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.89).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (18.1.90).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παραβίαση από το Ρ.Ι.Κ. συνταγματικών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις λόγω παράλειψης έναρξης διαπραγματεύσεων με τη ΣΗΔΗΚΕΚ για κτήματα εργαζομένων και η ανάγκη άμεσης θεραπείας της κατάστασης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (11.5.89).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως-

(α) «Η απόρριψη των λυμάτων στην περιοχή Αγίας Ειρήνης Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην υγεία του λαού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη). (8.7.88).

(β) «Οι κίνδυνοι μόλυνσης των υδατοφρακτών Πολεμιδιών και Κούρρη, καθώς και των υδροφόρων στρωμάτων από την απόρριψη λυμάτων και μηχανελαίων στην περιοχή Βατί Αγ. Ειρήνης Λεμεσού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.2.90).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης να απαγορεύσει τη δημιουργία νέων τουριστικών μονάδων σε ορισμένες περιοχές και οι επιπτώσεις στην περαιτέρω ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Κ. Παναγίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (22.6.89).

15) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στα σχολεία της Λεμεσού από τη δράση αναρχικών και η ανάγκη λήψης πρακτικών μέτρων για την ομαλή λειτουργία τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (2.3.89).

16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η καθυστέρηση που παρατηρείται για τη δημιουργία της νέας Βιομηχανικής Περιοχής Κολοσσίου στην επαρχία Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (8.3.90).

17) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη να μελετηθεί εκ νέου η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα, συμπεριλαμβανόμενης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Γαλανού). (11.5.1989).

18) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Το ορθολογιστικό της απόφασης για την εγκατάσταση των ηλιακών συστημάτων του Νοσοκομείου Λάρνακας σε σχέση με τη ζημιά που τυχόν προκαλείται στο Δημόσιο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη). (8.12.89).

19) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι καταστροφές και οι ζημιές που προκλήθηκαν στην ακριτική Αθηαίνου από την πρόσφατη θεομηνία και τρόποι βοήθειας προς τους πληγέντες κατοίκους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη). (22.2.1990).

(β) «Η ανάγκη αποζημίωσης των παραγωγών που υπέστησαν ζημιές από θεομηνίες το Νοέμβρη και Δεκέμβρη του 1988».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (1.3.1990).

20) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η φημολογούμενη παραχώρηση νερού από το φράγμα Ασπρόκρεμμου σε επιχειρηματία για τουριστικούς σκοπούς στην περιοχή Πέτρα του Ρωμιού, τη στιγμή που δεν ικανοποιείται αίτημα παραχώρησης νερού από το ίδιο φράγμα για αρδευτικούς σκοπούς σε αριθμό κοινοτήτων της χαμηλής περιοχής Πάφου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου). (1.3.1990).

21) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Ο αναδασμός, μέτρο ανάπτυξης και προόδου, και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (23.3.1989).

22) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση (κι ο κίνδυνος ματαίωσης) του φράγματος Βυζακιάς».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.1989).

(β) «Η ανάγκη επίσπευσης της κατασκευής του διυλιστηρίου Τερσεφάνου, για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η παροχή πόσιμου νερού στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου). (14.12.1989).

23) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Το σοβαρό πρόβλημα της διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, η εξασφάλιση αμειπτικών τιμών και η ανάγκη λήψης μέτρων που να εξασφαλίζουν στους γεωργοκτηνοτρόφους την ανώτατη τιμή που καθορίζεται για τα προϊόντα τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (11.1.1990).

(β) «Η έλλειψη αμειπτικών τιμών των πατατών, τα συνεχώς αυξανόμενα κόστα παραγωγής και τα γενικότερα προβλήματα των πατατοπαραγωγών» (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Χρ. Σολωμή, Σ. Χατζηγιάννη, Ν. Μακρίδη και Α. Γεωργίου). (26.10.1989).

24) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το Σχέδιο Ενιαίας Ανάπτυξης Κρασοχωριών και η ανάγκη επίσπευσης της εφαρμογής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

25) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι διώξεις από το Υπουργείο Υγείας των μικροβιοτεχνών κατασκευαστών μουσταλευριάς (του παραδοσιακού σιουτζιούκκου) στην περιοχή Μαραθάσας».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού για αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (5.10.89).

26) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη για κάλυψη των καταθετών της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Ριζοκαρπάσου κατά τον ίδιο τρόπο που το κράτος έχει καλύψει τους καταθέτες όλων των κατεχόμενων Συνεργατικών Πιστωτικών Εταιρειών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ζ. Τουλούρα). (15.12.1988).

27) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι καθυστερήσεις που σημειώνονται στην εκκαθάριση των προβληματικών Συνεργατικών Ιδρυμάτων και η παραβίαση προνοιών της νομοθεσίας περί Συνεργατικών Εταιρειών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.1989).

28) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η έκδοση από το Υπουργείο Υγείας πιστοποιητικών σε πρόσωπα που παρακολούθησαν τριετή κύκλο στη θεωρία και την πρακτική εφαρμογή της ακτινογραφίας και πέτυχαν σε καθορισμένες εξετάσεις, ενώ υπάρχει ο ισχυρισμός ότι τα πιστοποιητικά αυτά περιέχουν αναληθή στοιχεία».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (14.5.1989).

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Τα συμπτώματα εθνικής κρίσης από τα σκάνδαλα, τη διαφθορά και την αναβίωση του εοκαβητισμού και η ανάγκη στράτευσης όλων των πολιτικών δυνάμεων για την αντιμετώπιση της απαράδεκτης κατάστασης».

Ο κ. Χατζηδημητρίου ζητά όπως το θέμα θεωρηθεί επείγον και συζητηθεί στην ολομέλεια της Βουλής πριν από την ημερήσια διάταξη της προσεχούς συνεδρίας.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι η άποψή μας ότι πρέπει να διαχωρίσουμε το ένα θέμα που γράφει ο κ. Χατζηδημητρίου, το οποίο υποστηρίζουμε, δηλαδή την αναβίωση της Ε.Ο.Κ.Α. Β' κτλ., από τα άλλα, επειδή έχουν εγγραφεί ως θέματα σε διάφορες Επιτροπές, όπως είναι οι υπερτιμολογήσεις ή η εισαγωγή σάπιων κρεάτων. Αυτά είναι θέματα που συζητήθηκαν σε Επιτροπές και δεν πρέπει να εμπλακούν σ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως θυμάστε, προχθές έγινε τέτοια ανταλλαγή απόψεων και έγινε δεκτή αυτή η πρόταση και εισηγούμαι ως τίτλο «Η αναβίωση του εοκαβητισμού, σύμπτωμα εθνικής κρίσης».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ώστε λοιπόν αυτό είναι το θέμα το οποίο εισηγείσθε να παραπεμφθεί στην προσεχή συνεδρία της Βουλής. Αλλά εισηγούμαι κι εγώ, αντί η συζήτηση να αρχίσει πριν από τη Νομοθετική Εργασία, να αρχίσει στην αρχή του Κεφαλαίου Δ΄.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε μαζί σας να αρχίσει στην αρχή του Κεφαλαίου Δ΄. Και με την ευκαιρία, επειδή το Κεφάλαιο Δ΄ πλέον θα έχει 40, 50, 60 θέματα και τελειώνει ο χρόνος, έρχεται ο Ιούλιος, γίνεται εισήγηση από πλευράς δικής μας όπως τις επόμενες δυο βδομάδες συνεδριάσει η Βουλή και την Παρασκευή, ειδικά για να καλύψουμε μέρος του Κεφαλαίου Δ΄. Δηλαδή τις επόμενες δυο βδομάδες να συνεδριάσει η Βουλή Πέμπτη και Παρασκευή, για να καλύψουμε πολλά από τα θέματα τα οποία χάνουν την επικαιρότητά τους με το να μένουν τόσο πολύ χρονικό διάστημα στο Κεφάλαιο Δ΄.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να το θέσουμε την προσεχή Πέμπτη στη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών, κύριε Γαλανέ.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η σκέψη για πρόταξη προ της ημερήσιας διάταξης ήταν για να προωθηθεί και ως επείγον, αλλά και για να μείνει σ΄ ένα επίπεδο Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων η συζήτηση. Από τη στιγμή που μπαίνει στο Κεφάλαιο Δ΄ θα αρχίσουμε μια γενικευμένη συζήτηση και αυτό θα πρέπει να το έχει υπόψη της η Βουλή, όταν αποφασίζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν υπάρχει εισήγηση, κύριε Χατζηδημητρίου, η συζήτηση να παραμείνει σε επίπεδο Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, τότε το βλέπω. Αλλά αν πρόκειται να αρχίσουμε μια συζήτηση και να μην τελειώνει ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αυτό είναι το νόημα της προ ημερήσιας διάταξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Γίνεται η εξής εισήγηση: Να δοθεί προτεραιότητα, να είναι το πρώτο θέμα που θα συζητηθεί στο Κεφάλαιο Δ΄ και να συζητηθεί σε επίπεδο Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, τότε θα επιμένω να γίνει γενική συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ΄.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γαλανέ, αν είναι σε επίπεδο ...

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οπωσδήποτε δεν έχουμε ένσταση να είναι σε επίπεδο Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και να είναι πριν από τη γενική συζήτηση και κλείει το θέμα, διότι δε νομίζω ότι είναι θέμα αντιδικίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα έχω μια διαφορετική θέση πάνω στο θέμα.

Ο τίτλος του θέματος μας λέγει ότι υπάρχει αναβίωση του εοκαβητισμού, γι' αυτό το κοινοβούλιο πρέπει να σημάνει συναγερμό και να συζητήσει το θέμα αμέσως και μάλιστα σε επίπεδο αρχηγών ή Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

Το πραξικόπημα έχει ήδη καταδικαστεί απ' όλο τον πολιτικό κόσμο και στην Κύπρο και στην Ελλάδα και μέχρι σήμερα τα περιβόητα ανοίγματα φακέλων δε μας έχουν διαφωτίσει πάνω στο θέμα. Αντίθετα οι φάκελοι ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα αρχίσουμε τη συζήτηση πάνω στο θέμα, κύριε Πρόεδρε;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος πάνω στην ένστασή μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα συζητήσουμε το θέμα δηλαδή τώρα, κύριε Χριστοφίδη;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, το κοινοβούλιο πρέπει να ξέρει την ένστασή μου, γιατί είμαι εναντίον να εγγραφεί αυτό το θέμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχετε δικαίωμα να το καταψηφίσετε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε, να εξηγήσω πρώτα, να διαφωτιστεί το Σώμα και μετά να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Θα περίμενα, κύριε Πρόεδρε, από τον εισηγητή του θέματος στη συνέχεια να διαφωτίσει το Σώμα για τα σοβαρά στοιχεία που υπάρχουν για αναβίωση του εοκαβητισμού.

Εδώ υπάρχει η εφημερίδα «Σημερινή» η οποία λέγει «φιάσκο τα περί αναβίωσης του εοκαβητισμού», διότι κάποιος ο οποίος θα γράψει ένα βιβλίο έδωσε μια ανακοίνωση στον τύπο και λέει «θέλω στοιχεία γι' αυτούς που ήταν στα βουνά την τάδε περίοδο». Ε, και; Επειδή κάποιος θα γράψει ένα βιβλίο, το κοινοβούλιο αυτής της πολιτείας θα συνεδριάσει γιατί αναβίωσε ο εοκαβητισμός; Ή μας συμφέρει να μιλούμε για εοκαβητισμό; Για όνομα του Θεού, να σοβαρευτούμε κάπως, κύριε Πρόεδρε, ως Σώμα και να δούμε πότε κινδυνεύει η δημοκρατία. Διότι, αν κινδυνεύει η δημοκρατία, είμαστε όλοι που θα σταθούμε

στις επάλξεις. Αλλά δεν έχω σοβαρά στοιχεία ενώπιόν μου για να συζητήσω αναβίωση εοκαβητισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή συγκεκριμένα, κύριε Χριστοφίδη, για τους λόγους που έχετε εκθέσει ενίστασθε στην εγγραφή αυτού του θέματος.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ενίσταμαι στην εγγραφή αυτού του θέματος, διότι αυτό το Σώμα εγγράφει θέματα σοβαρά, όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι για να εγγραφούν τα θέματα και όχι εική και ως έτυχε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εξής εισήγηση:

Πιστεύω ότι θα πήγαινε καλύτερα ο τίτλος «Προσπάθειες αναβίωσης του εοκαβητισμού», διότι αναβίωση σημαίνει μια πραγματικότητα. Αυτό που είδαμε στις εφημερίδες είναι ίσως προσπάθειες κάποιων κύκλων να δημιουργήσουν κάποια ιστορία για απομνημονεύματα ή οτιδήποτε άλλο. Και επειδή -και εδώ πρέπει να το προσέξουμε, γιατί πρέπει να είμαστε υπεύθυνοι- μπορεί η τούρκικη πλευρά να το χρησιμοποιήσει, αν δώσουμε υπερβολικό βάρος σε τέτοιο θέμα, σε βάρος μας, δεν μπορούμε εμείς να παίρνουμε κάποιες αποφάσεις, όσο έντονα και αν αισθανόμαστε- και αισθανόμαστε εντονότατα- που να θέτουν σε κίνδυνο την υπόθεση της Κύπρου σήμερα. Και έχουμε όλοι καταδικάσει τους εοκαβητατζήδες και να μην προσπαθήσουμε να ρίξουμε οποιοσδήποτε από μας στον άλλο το βάρος ότι είναι κατά κάποιο τρόπο μαλακός με τον εοκαβητισμό, διότι κανένας από μας δεν είναι. Αλλά χρειάζεται μια προσοχή, γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι θα ήταν πιο υπεύθυνο, αν ο τίτλος γινόταν «Προσπάθειες αναβίωσης του εοκαβητισμού». Και η κάθε πλευρά πλέον να χειριστεί το θέμα, όπως νομίζει.

Εισηγούμαι την τροποποίηση του τίτλου με αυτό τον τρόπο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε ένσταση για την προσθήκη αυτής της λέξης;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω ένσταση για τίτλους, γιατί εκείνο που με ενδιαφέρει είναι πώς θα προσεγγιστεί το θέμα και μάλιστα από όλες τις πλευρές.

Όμως, επειδή ο κ. Χριστοφίδης αναφέρτηκε σε «φιάσκο» γύρω από το όλο θέμα, να μας πει αν ήταν φιάσκο η έννοια της ΕΟΚΑ Β', αν ήταν φιάσκο η έννοια του πραξικοπήματος, αν ήταν φιάσκο η εθνική προδοσία, αν είναι φιάσκο το βρυκολάκιασμα των εθνικών προδοτών σ' αυτό τον τόπο και αν είναι φιάσκο αυτή η κρίση μέσα στην κοινωνία μας, να παρουσιάζονται ως εθνικοί αγωνιστές οι πρωταγωνιστές του εθνικού εγκλήματος. Και αν αφήσουμε να επικρατήσει μια τέτοια αντίληψη, πού θα οδηγηθεί αυτός ο τόπος; Να δικαιώνεται ο φασισμός; Στο τέλος θα πρέπει να διώκονται οι δημοκράτες και οι αγωνιστές των δημοκρατικών αρχών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, αυτά θα τα πούμε σε επίπεδο κοινοβουλευτικών αρχηγών την προσεχή Πέμπτη και ακριβώς αυτό είναι πολύ σπουδαίο, διότι θα

είναι μετρημένοι, θα ξέρουν τι λέγουν, ούτως ώστε ό,τι λεχθεί εδώ να μην αποβεί σε βάρος μας στο τέλος.

Ο κ. Δίγκλης.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζητήσατε το λόγο, κύριε Πουμπουρή;

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Θα πληροφορήσω το Σώμα ότι ζήτησα προηγούμενα το λόγο, αλλά παραχωρώ τη σειρά μου στον κ. Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που συζητούμε είναι συγκεκριμένο: «Οι προσπάθειες αναβίωσης του εοκαβητισμού». Αυτό είναι το συγκεκριμένο θέμα. Όλα τα κόμματα έχουν εκδώσει καταδικαστικές ανακοινώσεις. Κατά συνέπεια υπάρχει θέμα. Και το κόμμα του κ. Χριστοφίδη επίσης το έχει καταδικάσει και άλλες οργανώσεις. Κατά συνέπεια υπάρχει θέμα και με αυτό το θέμα πρέπει να ασχοληθεί η Βουλή. Με ποιο τρόπο θα ασχοληθεί είναι δουλειά της Βουλής, δουλειά των κομμάτων, αν θα είναι σε επίπεδο αρχηγών κομμάτων ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είπαμε ότι θα είναι σε επίπεδο αρχηγών κομμάτων, κύριε Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δε διαφωνώ, συμφωνώ. Επειδή όμως στην εξέταση του ζητήματος λέχθηκε ότι μπορεί να κάμουμε συνεδρίαση της Βουλής την Παρασκευή, θέλω να σας πω να μην ορίσουμε συνεδρίαση για την Παρασκευή, διότι εμείς έχουμε προκαθορισμένη άλλη δουλειά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα μπει στη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών την Πέμπτη, κύριε Πουμπουρή, αυτό το θέμα.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να δηλώσω πρώτα κατηγορηματικά ότι εμείς υποστηρίζουμε την εγγραφή θέματος με την ουσία που έχει αποδώσει ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου.

Το θέμα που εγέρθηκε είναι κατά πόσο θα εγγραφεί με τον τίτλο που προτάθηκε ή με διαφορετικό τίτλο, λαμβανομένων υπόψη των εξηγήσεων, που τις θεωρώ λογικές, που έδωσε ο κ. Γαλανός.

Προσωπικά υποστηρίζω τη διαφοροποίηση του τίτλου που έχει προτείνει ο κ. Γαλανός και θα έλεγα ότι μπορεί να δοθεί κι ένας άλλος τίτλος, αν όχι αυτός που πρότεινε ο κ. Γαλανός. Μπορούμε να μιλήσουμε για «εκδηλώσεις εοκαβητισμού», αλλά δεν απορρίπτω και την εισήγηση του κ. Γαλανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δίγκλη, μην αποδίδετε μεγάλη σημασία στις λέξεις. Έκαμε μια εισήγηση ο κ. Γαλανός, τη δέχτηκε ο κ. Χατζηδημητρίου και επομένως πρέπει να τελειώσουμε με τον τίτλο.

Ο κ. Ανδρέου ο οποίος δε μίλησε ως τώρα.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, διερωτώμαι πόσο υπεύθυνα θα συζητήσουμε ένα θέμα αυτής της μορφής, αν δε δοθεί η ευκαιρία στον Υπουργό Εσωτερικών να ενημερώσει το Σώμα πρώτα ως προς το ποια πράγματα γνωρίζει και η Εκτελεστική Εξουσία γι' αυτό το τόσο σημαντικό θέμα.

Εισηγούμαι να σταλεί το θέμα στην Επιτροπή Εσωτερικών ενδιάμεσα της εβδομάδας, να δοθεί η ευκαιρία στον Υπουργό Εσωτερικών να ενημερώσει την Επιτροπή, αν υπάρχουν οποιεσδήποτε πληροφορίες από πλευράς κυβέρνησης, για να μπορέσουν τα κόμματα να τοποθετηθούν, όταν θα γίνει συζήτηση την ερχόμενη Πέμπτη. Άλλως πως τι θα συζητήσουμε, αν δεν ξέρουμε τι ξέρει η κυβέρνηση γι' αυτό το τόσο σημαντικό θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Οφείλω μια εξήγηση πάλι, κύριε Πρόεδρε.

Εκείνο το οποίο θα συζητήσουμε είναι αν ήταν εθνικός αγώνας για ολοκλήρωση των εθνικών πόθων ο εοκαβητισμός το 1971. Και πάνω σ' αυτό το θέμα δεν έχουμε ανάγκη κανένα Υπουργό να έλθει να ενημερώσει καμιά Επιτροπή, για να καταλάβουμε περί τίνος πρόκειται. Και όταν μιλούμε για αναβίωση ή προσπάθειες ή οποιαδήποτε λέξη πριν από την έννοια του εοκαβητισμού, δεν είναι απαραίτητο να εννοούμε συνωμοτικές δραστηριότητες και ξεκίνημα παράνομης δράσης, αλλά διατήρηση ενός πνεύματος που μια άλλη φορά οδήγησε σε εθνική καταστροφή. Και θα πρέπει να δούμε αυτή τη στιγμή όλες οι πολιτικές δυνάμεις πώς αντιμετωπίζουμε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με τον κ. Χατζηδημητρίου, διότι απλούστατα μόνο και μόνο το γεγονός ότι κάποιοι νομίζουν ότι έφτασε η ώρα να γραφτεί η ιστορία της ΕΟΚΑ Β' και καλούν συναγωνιστές, για να πάρουν στοιχεία, είναι ένα είδος προσβολής στη μνήμη αυτού του λαού και πρέπει να γίνει μια τοποθέτηση.

Το θέμα, όπως θυμάστε, συζητήθηκε το πρωί στη σύσκεψη των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και για να είμαστε και πάλι δίκαιοι ο κ. Κληρίδης συμφώνησε να γίνει η συζήτηση την επόμενη Πέμπτη με τον τρόπο που εισηγείται ο κ. Χατζηδημητρίου.

Επομένως να προχωρήσουμε στη συζήτηση, διότι δεν είναι μόνο θέμα του τι εκδηλώσεις γίνονται, αλλά πρέπει να γίνει και μια τοποθέτηση για να μη δοθεί καμιά ευκαιρία πλέον αναβίωσης οποιασδήποτε τέτοιας κατάστασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, κύριε Γαλανέ.

Ορίστε, κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα επανέλθω στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφίδη, γιατί να επανέλθετε; Μπορεί να συζητούμε ως αύριο και να μην τελειώσουμε με αυτό το θέμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Θα επανέλθω, για να προσθέσω τα τελευταία λόγια τα δικά μου, μετά που μίλησαν οι άλλοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Εσείς επιμένετε ότι δεν πρέπει να εγγραφεί το θέμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Δεν πρέπει να εγγραφεί το θέμα, διότι το κέρδος το κομματικό είναι ασύγκριτα ....

Τ. ΧΑΤΖΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για όνομα του Θεού!

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

.... είναι ασύγκριτα μικρότερο από το κέρδος το εθνικό. Αντίθετα υπάρχει εθνική ζημιά στο να γράφουμε αυτά τα θέματα για τους εξής λόγους ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφίδη, δέχομαι να πείτε ό,τι θέλετε. Αλλά το να αποδίδετε τα ελατήρια τα οποία αποδίδετε στους εγγράψαντες το θέμα, ότι δηλαδή ....

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και ότι είναι εθνικό καθήκον να συγκαλύπτουμε το εθνικό έγκλημα ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, σας παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

.... ότι το κάμνουν για λόγους κομματικών κερδών, αυτό νομίζω ότι είναι απρεπές· δεν είναι σωστό.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι και σοβαρά και υπεύθυνα που μιλώ και θα δώσω τους λόγους μου.

Είμαστε σ' αυτό το Σώμα ....

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούμε να απαντήσουμε επί των λόγων που θα δώσει ο κ. Χριστοφίδης, αν δεν τον σταματήσετε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μπήκαμε στην ουσία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφίδη, δηλαδή για ποιο λόγο γίνεται αυτή η κουβέντα αυτή τη στιγμή;

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Δεν είναι κουβέντα, είναι σοβαρή τοποθέτηση ενός Βουλευτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε τοποθετηθεί ήδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Όχι, έχουν λεχθεί πολλά άλλα τα οποία παραπλανούν ή δίνουν άλλη εικόνα που δεν είναι η εικόνα που θέλουμε.

Κύριε Πρόεδρε, αν είχαμε πληροφορία, έστω και μια σοβαρή πληροφορία, ότι υπάρχει αναβίωση εοκαβιτισμού ή ότι υπάρχει αναβίωση οποιασδήποτε παράνομης δραστηριότητας που να θέτει σε κίνδυνο τη δημοκρατία, όλοι πρώτοι και από καθήκον και από συνείδηση θα ζητούσαμε την εγγραφή του θέματος αμέσως και για να συζητηθεί όχι την Πέμπτη, τώρα. Αλλά με το πρόσχημα ότι αναβιώνει τάχα ο εοκαβητισμός ζητούμε εγγραφή του θέματος. Και η μόνη πληροφορία που υπάρχει τώρα στον τόπο είναι ότι ένας πολίτης της Δημοκρατίας που θα γράψει βιβλίο ζητά πληροφορίες και το Σώμα τούτο θα συνέλθει τώρα να συζητήσει για αναβίωση εοκαβητισμού. Μα αναβίωση εοκαβητισμού σημαίνει ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα αυτά τα είπατε, κύριε Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Δεν τα είπα, κύριε Πρόεδρε. Τα λέω τώρα και λέω ότι αυτό είναι το θέμα, αυτή είναι η πληροφορία. Και θα ήθελα να ρωτήσω το συνάδελφο που ζητά την εγγραφή αυτού του θέματος αν έχει, πέρα από αυτή την πληροφορία, άλλη και ζητά να εγγραφεί το θέμα. Αν έχει, να εγγραφεί το θέμα και να το συζητήσουμε. Αλλά αν είναι μόνο αυτή η πληροφορία, νομίζω ότι ....

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Γιατί το κόμμα σας καταδίκασε αυτό το θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριοι, καταδικάζω την αναβίωση του εοκαβητισμού ως πράξη και ως γεγονός. Αν όμως το στοιχείο που έχω αυτή τη στιγμή στα χέρια μου είναι ότι ένας ζητά πληροφορίες ....

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Γιατί τοποθετηθήκατε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ. Κύριοι, το θέμα έκλεισε.

Λοιπόν, προχωρούμε παρακάτω.

Ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος και την παραπομπή του στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

«Η ανάγκη παροχής υπό μορφή χορηγίας των πρώτων £5,000 του στεγαστικού δανείου για νέα ζευγάρια των ακριτικών περιοχών».

Επίσης ο ίδιος Βουλευτής ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η ατελής εισαγωγή 'mini bus' για τους πολύτεκνους».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

Και τα δυο θέματα να εγγραφούν και να παραπεμφθούν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, λέει ο κ. Στυλιανού. Αν δεν υπάρχει ένσταση, τα εγγράφω και τα παραπέμπω.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μιχάλης Πουμπουρής ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η ανάγκη έκδοσης από μέρους του κράτους του συνολικού συγγραφικού έργου του Παύλου Λιασίδη».

Να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, που είναι η Επιτροπή Παιδείας.

Ο κ. Χρίστος Κουρτελλάρης ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας την εγγραφή των πιο κάτω θεμάτων και την παραπομπή τους στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

1) «Η ανάγκη λήψης προστατευτικών μέτρων για την ντόπια χημική βιομηχανία παραγωγής πρώτων υλών για μπογιάδες, γόμες και άλλα προϊόντα».
2) «Η ανάγκη ολοκλήρωσης των διαδικασιών για ισότιμη, αξιοκρατική και δίκαιη μεταχείριση όλων των ημερομισθίων που εκτελούν δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα».

Η πρώτη πρόταση του κ. Κουρτελλάρη πρέπει να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας και η δεύτερη στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

Ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η αξιοθρήνητη κατάσταση στην οποία έχει αφεθεί να περιέλθει το παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ. της Λάρνακας και η ανάγκη για άμεση αναδιαμόρφωση και αξιοποίησή του».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

Εγγράφεται και παραπέμπεται.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. κ. Αλέξης Γαλανός και οι Βουλευτές κ. Πέτρος Στυλιανού, κα Ρήνα Κατσελλή και Ζαχαρίας Τουλούρας ζητούν την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Οι κατά καιρούς απειλές για έξωση των εκτοπισθέντων που με δικά τους έξοδα στεγάστηκαν σε κρατική (χαλίτικη) γη».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων.

Εγγράφεται και παραπέμπεται.

Και έτσι φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

('Ωρα λήξης: 9.20 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κληρίδης Γλαύκος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1989» και 2. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1989», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Γαλανού πάνω στο θέμα, ένταξη και ψήφιση αυτών σε ενιαίο Νόμο (με αρ. 24 του 1990).

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν [Α. Χρυσοστόμου, Κ. Ερωτοκρίτου, Δ. Ηλιάδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Ν. Ηλία, Α. Γαλανός, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς)] και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Παπαπέτρου,

Μ. Πουμπουρής, Ν. Αναστασιάδης, Γ. Σαββίδης, Π. Στυλιανού, Προεδρεύων, Ρ. Κατσελλή) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 23 του 1990).

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Παρισινός, Α. Γαλανός, Χρ. Κουρτελλάρης, Ε. Ευσταθίου, Ν. Μουσιούττας, Δ. Γεωργιάδης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως Τροποποιητικός με αρ. 2 του 1990).

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

7) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», η συζήτηση που ακολούθησε (Κ. Ερωτοκρίτου, Μ. Παπαπέτρου, Ε. Ευσταθίου, Προεδρεύων, Μ. Χριστοφίδης) και ψήφιση αυτής σε Νόμο με τον τίτλο «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμος του 1990».

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Στεγών διά Ηλικιωμένους και Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και για τους Κανονισμούς «Οι περί Στεγών διά Ηλικιωμένους και Ανάπηρους Κανονισμοί του 1990», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Στυλιανού πάνω στο θέμα, ψήφιση του νομοσχεδίου σε Νόμο και έγκριση των Κανονισμών.

9) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Ν. Αναστασιάδης, Μ. Παπαπέτρου, Προεδρεύων, Γ. Σαββίδης) και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

10) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ελεύθερων Λιμενικών Περιοχών Κανονισμοί του 1990», η συζήτηση που ακολούθησε πάνω στο θέμα (Α. Ανδρέου, Στ. Μανδριώτης, Α. Δημητριάδης, Προεδρεύων) και έγκριση αυτών.

11) Έκθεση για τον Κανονισμό «Ο περί Κυπριακών προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Αναθεώρηση Τρίτης Σειράς) Κανονισμός του 1990» και έγκριση αυτού.

12) Διεξαγωγή συζήτησης (Α. Μαθηκολώνης, Α. Δημητριάδης, Προεδρεύων, Μ. Πουμπουρής, Ν. Αναστασιάδης, Α. Γαλανός, Δ. Ηλιάδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Γεωργίου) πάνω σε διαδικαστικό θέμα μετά από παρατήρηση Βουλευτών ότι δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα η Έκθεση για τους Κανονισμού περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών.

13) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

14) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

15) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Το θέμα της εκμετάλλευσης βιντεοκασετών - Προβλήματα της κοινότητας και του συνοικισμού Αλεθρικού - Η κήρυξη ως μονόδρομης κατεύθυνσης του κύριου δρόμου της κοινότητας Αγίας Βαρβάρας προς το Λυθροδόντα - Το θέμα του βιολογικού σταθμού Ανθούπολης - Το αίτημα των κατοίκων του Αγίου Κασσιανού για επίσκεψη γιατρού στην ενορία τους - Τα υδρευτικά και τα αρδευτικά έργα Ανώγυρας - Η επικίνδυνη στροφή στην οδό Καλλιπόλεως παρά τη συμβολή με τη

λεωφόρο Αρχαγγέλου στον Παρισινό - Το θέμα της μετονομασίας τμημάτων της οδού Κίμωνος στο Στρόβολο - Το θέμα της επίσκεψης γιατρού στα Λύμπια -Η εκτέλεση συμπληρωματικών έργων στο φράγμα Λυμπιών - Το θέμα της λειτουργίας του Γραφείου Μελετών για το Κυπριακό - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου που συνδέει το Ποτάμι με το δρόμο Βυζακιάς - Το θέμα της επίσκεψης γιατρού στη Βυζακιά - Το αίτημα της Βυζακιάς για μετακίνηση του στρατοπέδου της εθνικής φρουράς που εδρεύει στην κοινότητά τους - Η λήψη μέτρων για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών βιομηχανιών - Το αίτημα για έκδοση από τη Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας του λογοτεχνικού έργου της Μαρίας Ρουσιά - Τα τηλεοπτικά προγράμματα της επετείου της 25ης Μαρτίου - Η εγκατάσταση και λειτουργία κεντρικής μονάδας επεξεργασίας αποβλήτων στη Βιομηχανική Περιοχή Λεμεσού).

16) Αγορεύσεις (Α. Φάντης, Μ. Θεοδούλου, Ε. Ευσταθίου, Μ. Χριστοφίδης, Μ. Παπαπέτρου, Μ. Πουμπουρής, Δ. Ηλιάδης, Α. Γαλανός) πάνω στο θέμα «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου, παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής, να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.».

16α) Διεξαγωγή συζήτησης (Α. Γαλανός, Π. Δίγκλης, Προεδρεύων, Γ. Χαραλαμπίδης, Τ. Χατζηδημητρίου) πάνω σε διαδικαστικό θέμα μετά από παρατήρηση του κ. Γαλανού ότι το θέμα έχει εξαντληθεί και απόφαση του Σώματος, μετά από ψηφοφορία, για τερματισμό της συζήτησής του.

17) Διεξαγωγή συζήτησης (Μ. Πουμπουρής, Προεδρεύων, Μ. Παπαπέτρου, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Μαρκίδης) μετά από παρατήρηση των κ. Πουμπουρή και Παπαπέτρου ότι η πρόταση νόμου που κατατέθηκε από τους κ. Γαλανό, Μαρκίδη και Χατζηδημητρίου περί Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (Αίτηση για 'Ενταξη της Κύπρου) είναι αντισυνταγματική.

18) Εγγραφή και παραπομπή στην ολομέλεια του Σώματος μετά από συζήτηση (Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου, Προεδρεύων, Α. Γαλανός, Μ. Χριστοφίδης, Π. Δίγκλης, Α. Ανδρέου) του θέματος «Οι προσπάθειες αναβίωσης του εοκαβητισμού και η ανάγκη στράτευσης όλων των πολιτικών δυνάμεων για την αντιμετώπιση της απαράδεκτης κατάστασης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της ΕΔΕΚ κ. Τ. Χατζηδημητρίου).

19) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η ανάγκη παροχής υπό μορφή χορηγίας των πρώτων £5,000 του στεγαστικού δανείου για νέα ζευγάρια των ακριτικών περιοχών».

(β) «Η ατελής εισαγωγή 'mini bus' για τους πολύτεκνους».

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού).

(γ) «Η ανάγκη έκδοσης από μέρους του κράτους του συνολικού συγγραφικού έργου του Παύλου Λιασίδη».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μ. Πουμπουρή).

(δ) «Η ανάγκη λήψης προστατευτικών μέτρων για την ντόπια χημική βιομηχανία παραγωγής πρώτων υλών για μπογιάδες, γόμες και άλλα προϊόντα».

(ε) «Η ανάγκη ολοκλήρωσης των διαδικασιών για ισότιμη, αξιοκρατική και δίκαιη μεταχείριση όλων των ημερομισθίων που εκτελούν δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα».

(Θέματα εγγραφέντα με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς).

(στ) «Η αξιοθρήνητη κατάσταση στην οποία έχει αφεθεί να περιέλθει το παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ. της Λάρνακας και η ανάγκη για άμεση αναδιαμόρφωση και αξιοποίησή του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη).

(ζ) «Οι κατά καιρούς απειλές για έξωση των εκτοπισθέντων που με δικά τους έξοδα στεγάστηκαν σε κρατική (χαλίτικη) γη».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Γαλανού, Π. Στυλιανού, Ζ. Τουλούρα και της κας Ρήνας Κατσελλή).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 21ης Ιουνίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.17 μ.μ.)

(Αρ. 34)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, σήμερα, πριν από την τακτική ημερήσια διάταξη που βρίσκεται ενώπιόν σας, το Σώμα θα ασχοληθεί σε επίπεδο αρχηγών και εκπροσώπων κομμάτων με το θέμα «Οι προσπάθειες αναβίωσης του εοκαβητισμού και η ανάγκη στράτευσης όλων των πολιτικών δυνάμεων για την αντιμετώπιση της απαράδεκτης κατάστασης», που είναι ένα θέμα που ενέγραψαν όλα τα πολιτικά κόμματα που εκπροσωπούνται σ' αυτό το Σώμα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αυτό το θέμα είναι ύψιστης σημασίας, παρ' όλον ότι είναι πεποίθησή μου ότι αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει κίνδυνος διατάραξης της εννόμου τάξεως. Εντούτοις, λόγω κάποιας ειδοποίησης η οποία είδε το φως της δημοσιότητας στον τύπο τα κόμματα ευαισθητοποιήθηκαν και εξέδωσαν ειδικά ανακοινωθέντα.

Το Σώμα αυτό, το οποίο έχει πικράν πείραν από το πρόσφατο παρελθόν, δεν μπορούσε να παραμείνει απαθές μπροστά σ' αυτή την κατάσταση. Είναι αυτό το Σώμα ο εκπρόσωπος του κυπριακού λαού και είναι ο κατάλληλος δέκτης αλλά και ο ισχυρός πομπός της θελήσεως και των απόψεών του. Και είναι πολύ ορθό σε επίπεδο αρχηγών κομμάτων να εκφραστούν οι απόψεις αυτού του λαού πάνω σε ορισμένες εμπειρίες τις οποίες είναι πολύ δύσκολο να λησμονήσει, γιατί τα τραύματα που έχουν προκληθεί από τις εμπειρίες αυτές είναι ακόμα ανοιχτά.

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι αυτή τη στιγμή η Βουλή ασχολείται μ' ένα από τα πιο σπουδαία και τα πιο βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει αυτός ο τόπος. Δεν υπάρχει κίνδυνος αυτή τη στιγμή, όμως είμαστε ευαίσθητοι, γιατί, όπως λέει μια λαϊκή παροιμία: όποιος καεί εις το λαππά φυσά και το γιαούρτι. Γι' αυτό το λόγο είναι ανάγκη όλοι να επαγρυπνούμε, ούτως ώστε να αποτρέψουμε όχι μόνο την πράξη αλλά και οποιαδήποτε σκέψη ακόμα διατάραξης της δημόσιας τάξεως. Επί του θέματος τούτου του πολύ σπουδαίου και πολύ σημαντικού θα δώσω εκ περιτροπής το λόγο στους αρχηγούς και εκπροσώπους των πολιτικών κομμάτων με πρώτο τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκο Κληρίδη τον οποίο και καλώ στο βήμα.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω καμιά ένσταση να μιλήσω πρώτος, αλλά έχει εγγράψει το θέμα ο έντιμος συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου και είθισται ο εγγράψας το θέμα να ομιλεί πρώτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή έχω πει ότι το θέμα ενεγράφη από όλα τα κόμματα. Δεν έχω ένσταση βεβαίως να το ανοίξει ο κ. Χατζηδημητρίου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και να μην πούμε τίποτε, τα είπατε όλα εσείς. Επομένως...

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου λοιπόν.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τα φαινόμενα και τα γεγονότα που τον τελευταίο καιρό πυκνώνουν μας υποχρεώνουν σε μια αναδρομή στην πιο δύσκολη και τραγική περίοδο της κυπριακής ιστορίας, όταν η εθνική προδοσία υπέσκαπτε την Κυπριακή Δημοκρατία, για να την παραδώσει τελικά με το πραξικόπημα στην τούρκικη κατοχή και τον τούρκικο επεκτατισμό.

Είναι γνωστό ότι για το εθνικό έγκλημα δεν υπήρξε ούτε τιμωρία ούτε κάθαρση. Επικράτησε η λογική της επιείκειας και η πολιτική του κλάδου ελαίας. Η απουσία όμως τιμωρίας, με ελάχιστες μόνο εξαιρέσεις, δε σημαίνει ούτε παραγραφή του εγκλήματος ούτε δικαίωση των ενόχων.

Υπάρχει ακόμα η τάση της αποσιώπησης εκείνης της περιόδου ωσάν να είναι δυνατή η αφαίρεσή της από την κυπριακή ιστορία. Δε μας επιτρέπουν όμως να τη λησμονήσουμε τα κατεχόμενα χωριά και οι πόλεις μας, οι πρόσφυγες, τα θύματα της συμφοράς, οι οικογένειες των αγνοουμένων, οι Τούρκοι που την υπενθυμίζουν συνεχώς και οι πρωταγωνιστές της, που αναζητούν με διάφορους τρόπους επάνοδο στο προσκήνιο και δικαίωση των άνομων έργων τους.

Αν όμως είναι χρήσιμη η αναδρομή στις ένδοξες ώρες της ιστορίας μας, στις ώρες της αυτοθυσίας για ελευθερία και δημοκρατία, το ίδιο, αν όχι περισσότερο, χρήσιμη είναι η ανάμνηση των σκοτεινών πτυχών και των αποτυχιών μας, για να βλέπουμε όχι μόνο τις αρετές αλλά και τα μειονεκτήματά μας, για να εντοπίζουμε τις αδυναμίες και τα σφάλματά μας, για να φυλαγόμαστε από την επανάληψή τους.

Είναι κοινά αποδεκτό ότι οι εχθροί μας βρήκαν την ευκαιρία να μας βλάψουν πιο πολύ εξαιτίας των δικών μας σφαλμάτων και παραλείψεων παρά εξαιτίας της δικής τους ικανότητας και παλικαριάς. Η αναφορά στην επιβίωση του εοκαβητισμού -γιατί μάλλον για επιβίωση παρά για αναβίωση πρόκειται- αυτό το νόημα έχει, την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας μας, τη διδαχή της νεολαίας μας και την επισήμανση νέων διαστρεβλώσεων, για να διαφυλαχτούμε από την επανάληψη την ίδιων τραγικών καταστάσεων και λαθών. Μια σειρά συμβάντων αλλά και η επάνοδος μιας νοοτροπίας περασμένης εποχής προκαλούν ένα αίσθημα ανησυχίας στο λαό.

Τελευταίο στη σειρά ήταν η ανακοίνωση που δημοσιεύτηκε σε δυο εφημερίδες, που αναφέρει: «Το 1971 ο αρχηγός της ΕΟΚΑ Διγενής ήλθε στην Κύπρο και ανέλαβε έναν ύστατο αγώνα για την πραγμάτωση των πόθων του κυπριακού λαού. Στο προσκλητήριό του ο λαός απάντησε παρών. Το κύριο βάρος αυτού του υπέρμαχου αγώνα ανέλαβαν, όπως και το 1955-1959, οι νέοι που αναγκάστηκαν να βγουν στα βουνά, οι αντάρτες. Αυτοί όλοι καλούνται, όπου και να βρίσκονται, να επικοινωνήσουν στα τηλέφωνα ...» κτλ. κτλ.

Η ανακοίνωση αυτή δημιούργησε αισθήματα ανησυχίας και βαθύτατης πικρίας, προκάλεσε το δημόσιο αίσθημα περί δικαίου και ηθικής και ερέθισε πληγές ανθρώπων που υπέστησαν συμφορές και τραγωδίες στα χρόνια της χούντας και του εοκαβητισμού. Έφερε ακόμα στην επιφάνεια την εθνική προδοσία με ένα διαστρεβλωμένο τρόπο ωσάν να επρόκειτο για υπέρτατο εθνικό έργο και ωσάν τα εγκλήματα της ΕΟΚΑ Β να ήταν πατριωτικές πράξεις.

Αναφέρονται τα γεγονότα της εποχής του 1967-1974 με αποκορύφωμα το προδοτικό πραξικόπημα της 15ης του Ιούλη του 1974, που έδωσε και την ευκαιρία στην Τουρκία να εισβάλει, ωσάν να επρόκειτο για μια περίοδο εθνικής έξαρσης, αρετής και ηρωισμού. Αποτολμά η ανακοίνωση κάτι ακόμα χειρότερο: τοποθετεί στην ίδια μοίρα τον υπέροχο αντιαποικιακό και απελευθερωτικό αγώνα του λαού μας της περιόδου 55-59 με τις αθλιότητες της δικτατορικής περιόδου. Υπήρξε ασέβεια έναντι της ιστορίας η παραμορφωτική χρησιμοποίηση του ονόματος της ΕΟΚΑ, για να συγκαλύψει τα εγκλήματα και τις προδοτικές πράξεις μιας θλιβερής περιόδου εθνικής παρακμής και υποχώρησης.

Εμείς έχουμε καθήκον να προστατέψουμε την ιερή μνήμη των αγώνων και των θυσιών του 55-59 και θα το πετύχουμε στο βαθμό που θα μιλήσουμε καθαρά για το τι ήταν η ΕΟΚΑ Β και πόσο κακό προκάλεσε στον τόπο.

Μιλούμε για όλα αυτά τα γεγονότα σήμερα, μια εικοσαετία και πέρα αφότου συνέβησαν όλα αυτά. Όταν στην κυπριακή ζωή μπήκε μια νέα γενιά που ούτε είδε ούτε γνώρισε τη χούντα, το φασισμό, την ΕΟΚΑ Β, το πραξικόπημα. Μιλούμε γι' αυτά τα γεγονότα εμείς, η γενιά που έζησε τα τραγικά συμβάντα, με έναν τρόπο αντιφατικό και συγχυσμένο. Τι πρέπει να πούμε στους νεότερους; Ότι η χούντα ήταν πατριώτες; Ότι με την κατάληψη της εξουσίας από τη χούντα «αι συνθήκαι μετεβλήθησαν υπέρ ημών», όπως έγραφε ο Γρίβας; Υιοθετούμε σήμερα την προκήρυξη του Γρίβα με την οποία ανάγγελλε την ίδρυση της ΕΟΚΑ Β στην οποία -μεταξύ άλλων-ανέφερε: «Παρά το πλευρόν μας ίσταται η Μητέρα Πατρίδα ήτις την φοράν ταύτην -επί χούντας δηλαδή- δεν θα μας εγκαταλείψει. Από την στιγμήν ταύτην η υπόθεσις της απελευθερώσεως του κυπριακού ελληνισμού περιήλθεν εις ανθρώπους με ψυχικόν σθένος και στιβαράς χείρας, αι οποίαι δεν τρέμουν προ των εχθρών, ούτε θωπεύουν επαμφοτερίζοντας φίλους, ούτε εκλιπαρούν βοήθειαν υπό των καραδοκούντων να κατασπαράξουν την πατρίδα μας και εκατοντάκις χειροτέρων τυράννων εκ των ρωσικών στεππών».

Θα πρέπει ακόμα να εξηγήσουμε στους νεότερους αν ήταν πατριωτισμός και αν προήγαγε την ένωση η διάπραξη σωρείας εγκλημάτων εναντίον απλών ανθρώπων του λαού, όπως του Κόκου Φωτίου, του Ανδρέα Μενοίκου και του Δώρου Λοΐζου. Θα πρέπει να εξηγήσουμε πώς βοήθησε την υπόθεση της Κύπρου η δολοφονία τόσων άλλων συμπατριωτών μας, όπως του Στέλιου Αγαθοκλέους, του Κώστα Ανδρέου, του Αντώνη Ανδρονίκου και τόσων άλλων.

Η ανακοίνωση που δημοσιεύτηκε ονομάζει «υπέρμαχο αγώνα» τη διάπραξη φόνων, την ανατίναξη αστυνομικών σταθμών, την κλοπή όπλων από τα στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς, την κατάδοση στην Τουρκία της άφιξης του τσέχικου οπλισμού, την υποβολή τελεσίγραφων από τη χούντα, τη διοργάνωση αλλεπάλληλων δολοφονικών αποπείρων εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, την κατάστρωση των ανατρεπτικών σχεδίων, όπως Σφενδόνη, Απόλλων, με τελευταίο το σχέδιο Αφροδίτη του πραξικοπήματος της 15ης του Ιούλη.

Θα πρέπει να πληροφορηθεί η νεότερη γενιά ότι ο εοκαβητισμός αναπτύχθηκε μέσα στα στρατόπεδα της χούντας με κύριους πρωτεργάτες τους χουντικούς αξιωματικούς. Θα πρέπει να ξέρει ότι η χουντική ΚΥΠ καθοδηγούσε τα νήματα της συνωμοσίας και ότι ο στρατηγός Γρίβας βρέθηκε επανειλημμένα στα στρατόπεδα της χούντας και τις παραμονές του πραξικοπήματος της 14ης Φεβρουαρίου 1972 στα ίδια τα γραφεία της χουντικής ΚΥΠ. Αυτά όλα και άλλα πολλά είναι απαραίτητο να τα πληροφορηθεί η νεότερη γενιά που δεν έζησε τα γεγονότα, αλλά εξίσου σημαντικό είναι να τα θυμηθεί και η παλαιότερη γενιά.

Η αποκάλυψη την επόμενη μέρα του δημοσιεύματος που αναφέραμε ότι ο άνθρωπος της ανακοίνωσης ήταν ο γνωστός επίδοξος δολοφόνος του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, ο Αδάμος Χαρίτωνος, μας προκάλεσε ακόμα μεγαλύτερα αισθήματα ανησυχίας και απογοήτευσης. Πώς μπόρεσε ένας επίδοξος δολοφόνος του δημοκρατικά εκλελεγμένου Προέδρου της Δημοκρατίας, του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, να αυτοπροβάλλεται ως εθνικός αγωνιστής; Τι είναι αυτό που του επιτρέπει να παριστάνει την εγκληματική πράξη του, όπως και των συνεργατών του, ως υπέρμαχο αγώνα; Και τι είναι αυτό που του επέτρεψε μέσα σπό τις δομές της κυπριακής κοινωνίας να διεκδικεί το ρόλο του αγωνιστή και να έχει το θράσος και τη δυνατότητα να το διακηρύσσει; Τι βοήθησε, ώστε να επιβιώσουν τα δικτατορικά και φασιστικά αυτά ιζήματα της κοινωνίας; Πού και σε ποια άλλη εποχή και σε ποιον άλλο κόσμο επίδοξοι δολοφόνοι και συνεργάτες τους αυτοαποκαλούνται εθνικοί αγωνιστές; Ανάλογο θα ήταν να ονομαζόταν εθνικός ήρωας ο δολοφόνος του Τζων Κέννεντυ ή του Ρόμπερτ Κέννεντυ. Εθνικός ήρωας με την ίδια λογική θα έπρεπε να ονομαστεί ο επίδοξος δολοφόνος του Ελευθέριου Βενιζέλου και ο Εφιάλτης του Ξέρξη και των Θερμοπυλών σύμβολο φρόνιμης πολιτικής έναντι της βλακείας των τριακοσίων του Λεωνίδα.

Όμως όλα όσα συμβαίνουν γύρω μας δεν είναι τυχαία. Ούτε η πολιτεία ούτε η κοινωνία συνέλαβαν τους κινδύνους της χούντας στο βαθμό που έπρεπε, όταν πρωτοεμφανίστηκε. Εκδηλώθηκε ανοχή έναντι της αυθαιρεσίας των χουντικών αξιωματικών και παρουσιάστηκε ένα απαράδεκτο φαινόμενο προσαρμογής. Αργότερα τάσεις προσαρμογής εκδηλώθηκαν στις μέρες του Σαμψών και στην περίοδο του μεταπραξικοπήματος. Ο κλάδος ελαίας ήταν το επιστέγασμα μιας ανώμαλης κατάστασης. Δυστυχώς, ο κλάδος ελαίας δε λειτούργησε ούτε εκπαιδευτικά ούτε καθοδηγητικά για την κοινωνία μας. Αντί οι υπαίτιοι να επωφεληθούν της επιείκειας που η ηγεσία επέδειξε έναντί τους, να συναισθανθούν τις ατομικές τους ευθύνες και να αποσυρθούν από το προσκήνιο, επιζήτησαν μια θριαμβευτική

επάνοδο και μια δικαίωση για όσα παράνομα και συνωμοτικά έπραξαν εναντίον της Κύπρου. Επανήλθαν στο προσκήνιο οι πρωτεργάτες και οι πρωταγωνιστές της εθνικής τραγωδίας και μάλιστα ως τιμητές και διεκδικητές στεφάνων δόξας. Αν κάποιοι έδειξαν μεταμέλεια και συγκλονίστηκαν από τα συμβάντα, αυτοί ήταν οι απλοί άνθρωποι του λαού και ιδιαίτερα οι νέοι της εποχής εκείνης που πίστεψαν στα κηρύγματα της χούντας. Όλοι αυτοί γύρισαν στην ευρύτερη εθνική οικογένεια με τις πικρές εμπειρίες μέσα στην καρδιά τους έτοιμοι και διατεθειμένοι να βοηθήσουν τον τόπο τους. Όλους αυτούς, που είναι η συντριπτική πλειοψηφία των παρασυρθέντων, τους περιβάλαμε με τη φροντίδα και την αγάπη μας. Κηρύξαμε τη λαϊκή συμφιλίωση και τιμούμε τις θέσεις και τις διακηρύξεις μας. Εκεί όμως που στεκόμαστε με βαθύτατο προβληματισμό και απογοήτευση είναι στην ατιμωρησία των κύριων ενόχων της εθνικής προδοσίας. Η παρεμπόδιση της δίωξης των ενόχων της εθνικής προδοσίας του 1974 με το δικαιολογητικό ότι όλοι οι αξιωματικοί της εποχής εκείνης ήταν ένοχοι και ότι θα διαλυόταν ο στρατός, αν επιζητείτο η τιμωρία τους, δε μας ικανοποιεί. Η απουσία της τιμωρίας των ενόχων άφησε μέγα κενό στην κυπριακή και την ελληνική ιστορία.

Ο Φάκελος της Κύπρου του 1988, όπως τον διαμόρφωσε η ελληνική Βουλή, ενώ παρέχει αφθονία στοιχείων, δεν έχει δυστυχώς την ολοκλήρωση μιας δικαστικής διερεύνησης. Και μένει η απουσία της Κύπρου από την αναζήτηση ευθυνών. Ούτε η κυβέρνηση ούτε η Βουλή μπόρεσαν να συμβάλουν στη διερεύνηση του εθνικού εγκλήματος και να αποδώσουν τις ευθύνες εκεί που ταιριάζουν. Η κυπριακή Βουλή το μόνο που μέχρι τώρα προσέφερε ήταν ο νόμος που ακυρώνει όλες τις πράξεις της πραξικοπηματικής κυβέρνησης του Σαμψών και των Υπουργών του. Ο νόμος αναφέρει ότι με το πραξικόπημα της 15ης του Ιούλη του 1974 προσωρινώς ανατράπηκε η συνταγματική τάξη και συνεχίζει: «Πραξικοπηματική κυβέρνηση σημαίνει τον κατά το πραξικόπημα αναλαβόντα αντισυνταγματικώς και παρανόμως το λειτούργημα του Προέδρου της Δημοκρατίας ως και τους υπ' αυτού αντισυνταγματικώς και παρανόμως διορισθέντας Υπουργούς και τον Υφυπουργό και περιλαμβάνει παν μέλος αυτής».

Είναι οδυνηρό σύμπτωμα για τα κοινωνικά και τα πολιτικά μας ήθη η επάνοδος Υπουργών του πραξικοπήματος στη δημόσια ζωή και το πολιτικό προσκήνιο. Το φαινόμενο αυτό φορτίζει αχρείαστα την πολιτική μας ζωή σε μια ώρα που απαιτείται καλλιέργεια σημείων ενότητας και ήρεμου πολιτικού βίου. Είναι δυστυχώς εμπόδιο σ' αυτή την πορεία η παρουσία Υπουργού του Σαμψών ακόμα και μέσα στη Βουλή, ένα γεγονός που σφράγισε αρνητικά τη Βουλή του 1985. Η παρουσία στη Βουλή ανθρώπων που καταδικάστηκαν από τη Βουλή για αντισυνταγματικές και παράνομες ενέργειες είναι ένα μέγα ηθικό και πολιτικό πρόβλημα. Πώς τούτο συμβιβάζεται με τον όρκο που δίνουμε για σεβασμό στο Σύνταγμα και τους νόμους της Δημοκρατίας; Και ποιο παράδειγμα δίνουμε στο εσωτερικό μας μέτωπο; Αλλά και στο εξωτερικό πώς ερμηνεύουν τέτοια φαινόμενα; Σίγουρα όχι προς όφελός μας. Και είναι επίσης αρνητική εξέλιξη η ανάδειξη άλλου πραξικοπηματία Υπουργού σε ανώτατο πολιτικό αξίωμα.

Την εικόνα της σύγχυσης επιδεινώνουν εκδηλώσεις, όπως ανέγερση μνημείων ανθρώπων που σκοτώθηκαν κάτω από συνθήκες που δε συμπορεύονται ούτε με τον εθνικό αγώνα ούτε με τον αγώνα για τη διάσωση της δημοκρατίας. Αναπτύσσεται ακόμα κίνηση για επάνοδο στη δημόσια υπηρεσία των ελάχιστων απολυθέντων λόγω της πραξικοπηματικής και εοκαβητικής δράσης τους. Είναι και αυτό μια πρόκληση που δεν μπορεί να δεχτεί η δημοκρατική και εθνική συνείδηση της

συντριπτικής πλειοψηφίας του λαού μας. Όπως απαράδεκτη είναι και η προσπάθεια επιστροφής του Σαμψών, χωρίς να εκτίσει το υπόλοιπο της ποινής του. Τα φαινόμενα είναι πραγματικά ανησυχητικά. Περνούμε μια περίοδο κατοχής με φανερή την προσπάθεια δημιουργίας σύγχυσης στόχων και προσανατολισμών.

Καταβλήθηκε η προσπάθεια να θεωρηθεί η αναφορά στην επιβίωση του φασισμού φιάσκο. Μας είπαν ότι τα δημοσιεύματα και τα φαινόμενα που παρουσιάζουμε δε συνιστούν μαρτυρία αναβίωσης του εοκαβητισμού και της ένοπλης δράσης του. Θυμούνται οι κύκλοι αυτοί το αποκορύφωμα της δράσης της προδοτικής ΕΟΚΑ Β με τις ανατινάξεις και τους φόνους. Όμως εμείς θυμούμαστε πρόσθετα πως ξεκίνησε ο φασισμός διστακτικά, δειλά και μεμονωμένα στην αρχή, για να εξελιχτεί αργότερα στην ένοπλη βία και την τρομοκρατία. Στα τωρινά συμπτώματα της επιβίωσης των φασιστικών στοιχείων θα πρέπει να προτάξουμε σταθερή και αποφασιστική αντίδραση, πριν εξελιχτεί και πάλι σε νέα προδοσία, γιατί κοντά στα άλλα δεν έχουν απομείνει κι άλλα περιθώρια αντοχής στην Κύπρο.

Γνωρίζουμε ότι επανάληψη των φαινομένων της περιόδου 1967-1974 δεν είναι δυνατή, γιατί δεν υπάρχουν ούτε οι ίδιες συνθήκες ούτε τα ίδια δεδομένα. Αν ανησυχούμε, τούτο είναι αποτέλεσμα:

Πρώτο, της μεγάλης πρόκλησης των ενόχων που, αντί να σιωπούν, επιδιώκουν με κάθε τρόπο δικαίωση για όσα παράνομα και εγκληματικά έπραξαν εναντίον του τόπου και, δεύτερο, γιατί μ' αυτά τα φαινόμενα επιβίωσης του φασισμού αυξάνονται οι κίνδυνοι της ολικής καταστροφής της πατρίδας μας.

Τα φαινόμενα αυτά καθ' εαυτά είναι ενός -αν θέλετε-περιορισμένου αντικρίσματος, όμως αυτό δεν είναι παρηγορητικό για μας. Το επικίνδυνο είναι ότι πληθαίνουν τα συμπτώματα με την πάροδο του χρόνου και είναι άδηλο πόσο αρνητικά θα επηρεάσουν τελικά την εθνική μας υπόθεση. Οι προηγούμενες εμπειρίες διδάσκουν ότι θα πρέπει να επεμβαίνουμε στην αρχή μιας ανώμαλης κατάστασης, γιατί, αν την αφήσουμε να προχωρήσει, θα είναι ύστερα πολύ αργά για να θεραπεύσουμε τις συνέπειές της.

Να μου επιτραπεί να αναφέρω ότι υπερβολικές θεωρήθηκαν οι εκτιμήσεις μας την 21η Απριλίου 1967 ότι η χούντα θα οδηγούσε την Κύπρο σε τουρκοποίηση και ότι θα αιματοκυλούσε τον τόπο. Όμως η πραγματικότητα τελικά υπερέβαλε όλες αυτές τις προβλέψεις.

Λέγουν διάφοροι: «Γίνεται πολύ κακό για μια απλή πληρωμένη ανακοίνωση στον τύπο». Εκείνο που διερωτώμαστε είναι τι θα γινόταν, αν περνούσε απαρατήρητη η αγγελία, αν η αυτοπαρουσίαση των εοκαβητών ως εθνικών αγωνιστών ενός υπέρμαχου αγώνα δεν αντιμετώπιζε την οργή και την καταδίκη της συντριπτικής πλειοψηφίας του κυπριακού λαού. Τι άλλο θα ακολουθούσε;

Στις ευρωπαϊκές χώρες που πέρασαν τη λαίλαπα του φασισμού δεν υπάρχει κάτι ανάλογο. Όσοι βαρύνονταν με εγκλήματα ή με συμμετοχή σε φασιστικά καθεστώτα αντιμετώπισαν είτε τη δικαιοσύνη είτε την απομόνωση. Τώρα το κυριότερο πρόβλημα των ευρωπαϊκών χωρών είναι οι εκδηλώσεις, για άλλους φυσικά λόγους, φασιστικών ομάδων και κινημάτων. Δε λέγουν οι Ευρωπαίοι ότι δεν είναι δυνατή η επάνοδος του Χίτλερ ή του Μουσολίνι και γι' αυτό είναι ακίνδυνοι οι τωρινοί φασίστες. Αντίθετα, επιστρατεύουν όλες τις δυνάμεις τους, πολιτικές και πνευματικές, για να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο της αναβίωσης φασιστικών ή δικτατορικών τάσεων. Το ίδιο συμβαίνει και στην κεντρική και

ανατολική Ευρώπη. Δε λέγουν «δεν επανέρχεται ο Στάλιν, άρα δεν υπάρχει κίνδυνος». Αντίθετα, επιστρατεύουν όλες τους τις δυνάμεις, για να ξεπεράσουν τα καταπιεστικά υπολείμματα περασμένων εποχών. Αλλάζουν όχι μόνο σύστημα, μεθόδους και διαδικασίες αλλά και τους ανθρώπους σε όλες τις δημόσιες θέσεις.

Στην Ελλάδα δεν υπάρχει περίπτωση χουντικού στοιχείου που να έχει απομείνει είτε στην πολιτική ζωή είτε στα ιδρύματα της χώρας. Αντίθετα, στην Κύπρο την κατεχόμενη, που θυματοποιήθηκε από τους χουντικούς κύκλους, ελλαδικούς και κυπριακούς, παρατηρείται το φαινόμενο της επιστροφής και μάλιστα της αναζήτησης δικαίωσης εκ μέρους των ενόχων του εθνικού εγκλήματος.

Η διαφύλαξη των δημοκρατικών θεσμών έχει για μας ακόμα μεγαλύτερη σημασία, γιατί συνδέεται με την ίδια την πορεία του εθνικού μας θέματος. Μια ευνομούμενη πολιτεία μας καλοσυνιστά. Εμπνέει εμπιστοσύνη τόσο στο διεθνή παράγοντα όσο και στους Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας.

Η πολιτική σταθερότητα και οι σωστοί προσανατολισμοί έχουν τώρα ιδιαίτερη αξία, γιατί κάνουν σαφέστερη τη διαφορά μεταξύ των κατεχόμενων και των ελεύθερων περιοχών. Στα κατεχόμενα εδάφη μας κυριαρχεί ο νόμος του κατοχικού στρατού με εκφραστή τον εκλεκτό της 'Αγκυρας, Ραούφ Ντενκτάς. Οι Τουρκοκύπριοι συμπατριώτες μας υφίστανται όλο και πιο έντονα την καταπίεση από το στρατό κατοχής και τους εποίκους. Χαρακτηριστικά είναι όλα όσα συνέβησαν τον τελευταίο καιρό στις εκλογές του παράνομου κράτους. Η βία, η νοθεία και η παρέμβαση της 'Αγκυρας επέβαλαν τη δικτατορική διακυβέρνηση του Ντενκτάς. Η ύπαρξη μιας υποδειγματικής κατάστασης στα ελεύθερα εδάφη με άψογη λειτουργία των θεσμών και με σαφείς προσανατολισμούς διαφύλαξης της Κυπριακής Δημοκρατίας ενισχύει τόσο την έννοια της εμπιστοσύνης μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων όσο και τις προοπτικές λύσης.

Είναι γι' αυτό που θεωρούμε σήμερα χρήσιμη αυτή τη συζήτηση. Θα δώσει τα σωστά μηνύματα τόσο στον εσωτερικό όσο και στο διεθνή χώρο, ότι δεν υπάρχει χώρος για επιβίωση ανάμεσά μας φασιστικών στοιχείων, ότι η συμπεριφορά και η δράση τους στα χρόνια της χούντας συγκεντρώνει τη γενική καταδίκη όλων των πολιτικών δυνάμεων του τόπου και ότι οι στόχοι και οι προσανατολισμοί μας είναι η διάσωση της Κυπριακής Δημοκρατίας και η συμβίωση όλων μας μέσα σε μια ελεύθερη, ευνομούμενη και δημοκρατική πολιτεία.

Σωστά επίσης μηνύματα θα δώσει η ψήφιση της πρότασης νόμου για καθιέρωση της 15ης του Ιούλη ως μέρας τιμής για εκείνους που αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν για τη διάσωση της Κυπριακής Δημοκρατίας και την προστασία των δημοκρατικών δικαιωμάτων του λαού. Το θέμα που συζητούμε σήμερα είναι μέγα και αφορά ολόκληρο το λαό και όλες τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου. Γι' αυτό και πρέπει να αναζητήσουμε κοινή προσέγγιση και στάση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατόπιν της εναρκτήριας ομιλίας του κ. Χατζηδημητρίου έχω τη γνώμη ότι πρέπει να δώσω το λόγο στους πολιτικούς αρχηγούς κατά σειρά. Συνεπώς είναι η σειρά του κ. Κληρίδη να μιλήσει και μετ' αυτόν του κ. Γαλανού.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

'Εντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είχα την εντύπωση ότι το θέμα που ενεγράφη προς συζήτηση ήταν το εξής,

όπως το δείχνει η ημερήσια διατάξη: «Οι προσπάθειες αναβίωσης του εοκαβητισμού και η ανάγκη στράτευσης όλων των πολιτικών δυνάμεων για την αντιμετώπιση της απαράδεκτης αυτής κατάστασης».

Το θέμα, όπως ενεγράφη, περιέχει δύο βασικά σημεία που πρέπει να εξεταστούν. Το πρώτο σημείο είναι το εξής: Υπάρχει πράγματι αναβίωση του εοκαβητισμού; Και το δεύτερο: Αν υπάρχει, υπάρχει δυνατότητα συνεργασίας όλου του πολιτικού κόσμου, για να αντιμετωπίσουμε αυτό τον κίνδυνο;

Δε νομίζω ότι θα υπάρξει οποιαδήποτε δυσκολία για συνεργασία μεταξύ όλων των πολιτικών δυνάμεων του τόπου και μεταξύ της κυβέρνησης και των πολιτικών κομμάτων για αντιμετώπιση οποιασδήποτε προσπάθειας αναβίωσης της παρανομίας είτε αυτή στρέφεται κατά του κράτους είτε κατά της κυβέρνησης είτε εναντίον κομμάτων.

Πιστεύω πως δε θα υπάρξει δυσκολία για τέτοια συνεργασία, έστω κι αν η παράνομη δράση παρουσιαστεί ή εμφανιστεί υπό το μανδύα αγωνιστικής κίνησης για επίτευξη εθνικών στόχων.

Καταδικάσαμε στο παρελθόν, καταδικάζουμε στο παρόν και θα καταδικάζουμε στο διηνεκές κάθε παράνομη δράση και ενέργεια και θα είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε με όλους, κόμματα και κυβέρνηση και με το λαό, ώστε να παταχθεί οποιαδήποτε παρανομία εν τη γενέσει της, με τη χρησιμοποίηση όμως νόμιμων δυνάμεων του κράτους και νόμιμων μεθόδων. Γιατί εμείς δεν αποδεχόμαστε ούτε τη βία ούτε και την παράνομη αντιβία.

Από όσα ανέφερα προκύπτει σαφώς ότι η εισήγηση που περιλαμβάνεται στο δεύτερο σκέλος του εγγραφέντος θέματος, δηλαδή η εισήγηση για την ανάγκη συστράτευσης όλων των πολιτικών δυνάμεων για την αντιμετώπιση παράνομων οργανώσεων και παράνομης δράσης, μας βρίσκει έτοιμους και πρόθυμους, οποιαδήποτε μορφή κι αν έχει η παρανομία, υπό οποιοδήποτε μανδύα κι αν καλύπτεται και από οπουδήποτε κι αν προέρχεται.

Το ερώτημα όμως το οποίο προκύπτει είναι αν γίνεται πράγματι προσπάθεια αναβίωσης του εοκαβητισμού και, αν ναι, το ερώτημα το σοβαρό το οποίο προκύπτει είναι γιατί η κυβέρνηση δε λαμβάνει τα δέοντα μέτρα για την αντιμετώπισή της.

Αν πράγματι στοιχειοθετείται ο ισχυρισμός ότι γίνεται προσπάθεια για αναβίωση της παρανομίας, τότε πιστεύω ότι το εγγραφέν θέμα είναι πολύ σοβαρό. Αν αυτό όμως συμβαίνει, τότε η Βουλή, προτού προχωρήσει και καταλήξει σε περαιτέρω συζήτηση και συμπεράσματα, πρέπει να καλέσει τον αρμόδιο Υπουργό Εσωτερικών για να την ενημερώσει σωστά. Πρέπει να ενημερώσει δηλαδή τη Βουλή για τα στοιχεία που έχει στα χέρια της η κυβέρνηση, οι υπηρεσίες πληροφοριών, η αστυνομία, για τα μέτρα που η κυβέρνηση έλαβε ή προτίθεται να λάβει για την αντιμετώπιση της κατάστασης και τέλος να πληροφορήσει τη Βουλή αν η κυβέρνηση προτίθεται να ζητήσει έκτακτες εξουσίες από τη Βουλή, για να αντιμετωπίσει με έκτακτα μέτρα την παρανομία -αν πράγματι η παρανομία έχει αναβιώσει.

Δε νομίζω όμως ότι μπορούμε να βγάλουμε το συμπέρασμα ότι αναβιώνει η παρανομία, επειδή δημοσιεύτηκε στον τύπο -όσο κι αν ψυχικά μας ενοχλεί- κάποια διαφήμιση που αναφέρει τα τηλέφωνα του διαφημίσαντος και η οποία ζητούσε να επικοινωνήσει με πρώην μέλη της ΕΟΚΑ Β, όταν ο ίδιος άλλωστε γνωστοποιεί το όνομά του, παραδέχεται ότι ήταν μέλος της ΕΟΚΑ Β και δίνει την εξήγηση ότι γράφει βιβλίο για την περίοδο εκείνη και θέλει να συλλέξει στοιχεία και ίσως να θέλει να προπωλήσει το βιβλίο του.

'Οσον αφορά το θέμα της ενδεχόμενης αναβίωσης της παρανομίας, πιστεύω ότι πρέπει να υπάρχει άγρυπνη παρακολούθηση από την κυβέρνηση, από την αστυνομία, από τις υπηρεσίες πληροφοριών του κράτους γενικά αλλά και από τις δυνάμεις ασφαλείας ειδικά και ακόμα και από τα κόμματα. Τίποτα δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας και τίποτε δεν πρέπει να αφήνεται χωρίς να εξετάζεται, χωρίς να αναλύεται και χωρίς να αξιολογείται σωστά.

Δε νομίζω όμως ότι πρέπει να διεξάγεται δημόσια συζήτηση για το θέμα αυτό, εκτός κι αν τα υπάρχοντα στοιχεία είναι τέτοια, που μας πείθουν ότι πράγματι γίνεται προσπάθεια αναβίωσης της παρανομίας, ότι παρατηρείται ολιγωρία εκ μέρους της κυβέρνησης και ότι είναι ανάγκη να κληθεί ο λαός σε επαγρύπνηση και εγρήγορση.

Προτού εγγραφούν θέματα για αναβίωση της παρανομίας, θα ήταν ίσως πιο σωστή διαδικασία, αν προηγουμένως επιλαμβανόταν αυτών των θεμάτων η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, η οποία θα μπορούσε να καλέσει ενώπιόν της τον αρμόδιο Υπουργό, για να του δώσει στοιχεία και για να πάρει στοιχεία.

Υποβάλλω αυτή την εισήγηση, επειδή η 'Αγκυρα και η τουρκοκυπριακή ηγεσία εκμεταλλεύονται ακόμα και δημοσιεύματα του Τύπου για αναβίωση της παρανομίας και ήδη μιλούν σε διπλωμάτες στην Κύπρο και στην 'Αγκυρα για δήθεν ύπαρξη ΕΟΚΑ Γ, για να υποστηρίξουν τις θέσεις τους για την ανάγκη μη εφαρμογής των δικαιωμάτων ελεύθερης διακίνησης και εγκατάστασης στην Κύπρο για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα. Το επιχείρημα δηλαδή που χρησιμοποιούν είναι ότι οι Τουρκοκύπριοι θα διατρέξουν κινδύνους, αν επιτραπεί η ελεύθερη διακίνηση και εγκατάσταση, διότι εκκολάπτεται νέα παρανομία υπό τον τίτλο ΕΟΚΑ Γ.

Είναι γεγονός ότι μιλώντας στο Εθνικό Συμβούλιο είχα αναφέρει πως υπάρχουν ενδείξεις ότι ορισμένοι κύκλοι, αναρχικοί και άλλοι, προσπαθούσαν σε μια συγκεκριμένη περίοδο να δημιουργήσουν ένταση. Είχα αναφερθεί στην έκρηξη βόμβας σε τουρκικό τέμενος, σε πληροφορίες για σχέδια ανατίναξης του αγάλματος του Μάρκου Δράκου και σε άλλες ενέργειες κατά τη διάρκεια μαθητικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνταν εξαιτίας της παράνομης σύλληψης Ελληνοκυπρίων μαθητών από τους Τούρκους.

Εκείνες όμως οι ενέργειες στις οποίες αναφέρθηκα ουδεμία σχέση είχαν με προσπάθειες αναβίωσης του εοκαβητισμού. Εντούτοις, επειδή εκείνα που ανέφερα στο Εθνικό Συμβούλιο δημοσιεύτηκαν στον εγχώριο τύπο, το Υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας και η τουρκοκυπριακή ηγεσία προσπάθησαν να τα χρησιμοποιήσουν, για να δημιουργήσουν την εντύπωση σε ξένους διπλωμάτες και στο Συμβούλιο της Ευρώπης ότι υπάρχει αναβίωση παρανομίας στην Κύπρο και ότι δεν επιτρέπεται να δεχθούν υπό τις παρούσες συνθήκες το δικαίωμα της ελεύθερης διακίνησης και εγκατάστασης.

Τελειώνοντας επαναλαμβάνω τις θέσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα συνεχίσει να αντιτίθεται σε οποιαδήποτε μορφή παράνομης ενέργειας, υπό οποιοδήποτε μανδύα κι αν καλύπτεται, από οπουδήποτε κι αν προέρχεται. Θα είμαστε έτοιμοι να συνεργασθούμε με την κυβέρνηση και τα άλλα κόμματα για την αντιμετώπιση με νόμιμα μέσα της βίας και της παρανομίας.

Επαναλαμβάνω επίσης την εισήγησή μου να κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών, για να ενημερώσει τη Βουλή για τα υπάρχοντα στοιχεία, αν πράγματι υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν την αναβίωση της παρανομίας, και για να πληροφορήσει τη Βουλή αν υπάρχει ανάγκη να ληφθούν επιπρόσθετα μέτρα.

Εισηγούμαι ακόμα να κληθεί ο Γενικός Εισαγγελέας, για να πληροφορήσει τη Βουλή αν έχουν προκύψει οποιαδήποτε στοιχεία που να δικαιολογούν τη δικαστική δίωξη προσώπων, αν πράγματι υπάρχουν πρόσωπα που απεργάζονται την αναβίωση της παρανομίας.

Δε θα ασχοληθώ με το να απαντήσω σε εκείνα τα σημεία της αγόρευσης του έντιμου συναδέλφου που αναφέρονται σε συναδέλφους του, Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού, και σε αξιωματούχο του Δημοκρατικού Συναγερμού. Θα ήθελα όμως να του πω ότι κανένα δικαίωμα δεν έχει να αμφισβητεί την ψήφο του λαού η οποία τους ανέδειξε σ' αυτά τα αξιώματα, όταν μάλιστα το κόμμα του είναι το κόμμα του 12% και αναφέρεται σε Βουλευτές κόμματος του 34%, για να μην πω του 40%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να δηλώσω αμέσως ότι κατά την άποψή μας σίγουρα δεν υπάρχουν σήμερα συνθήκες αναβίωσης του φασισμού στην Κύπρο. Γιατί σήμερα στην Κύπρο έχουμε μια πλουραλιστική, πολυκομματική δημοκρατία. Γιατί σήμερα η Κύπρος είναι ένα κομμάτι της Ευρώπης. Γιατί σήμερα οι διεθνείς εξελίξεις, εκεί που πέφτουν τα τείχη των ιδεολογιών, εκεί που επικρατούν κεντρώες ιδεολογίες, εκεί που πνέει ο αέρας του φιλελευθερισμού, δεν επιτρέπουν με κανέναν τρόπο την αναβίωση οποιασδήποτε φασιστικής κατάστασης οπουδήποτε στην Ευρώπη αλλά ακόμα και στην Κύπρο.

Όμως το θέμα αυτό συζητείται σήμερα, γιατί πρέπει να συντηρείται ζωντανή η μνήμη του λαού μας. Μπορεί ο Μακάριος να έδωσε κλάδο ελαίας και να συγχώρεσε τους πραξικοπηματίες της ΕΟΚΑ Β, αυτούς που ύψωσαν όπλα ενάντια στο επίσημο κράτος, στο νόμιμο κράτος, και με αυτό τον τρόπο άνοιξαν την κερκόπορτα στον Τούρκο εισβολέα για να διχοτομηθεί η Κύπρος.

Επαναλαμβάνω ότι η μνήμη πρέπει να είναι ζωντανή. Η μνήμη πρέπει να συντηρείται. Μπορεί ο λαός μας με τη μεγαλοψυχία που τον διακρίνει να συγχωρεί. Όμως με κανέναν τρόπο δεν πρέπει να ξεχάσουμε τι συνέβηκε σ' αυτό τον τόπο, γιατί άνοιξαν κάποιες κερκόπορτες και πρέπει πάντοτε ένας να είναι ο όρκος μας, ένα να είναι το πιστεύω μας: Ποτέ πια δε θα περάσει ο φασισμός στα ιερά αυτά χώματα της Κύπρου, όπου γεννήθηκε η δημοκρατία, την οποία δημοκρατία γέννησε οπωσδήποτε η Ελλάδα και ο ελληνισμός πριν από τρεις χιλιάδες χρόνια.

Κάτι το οποίο σίγουρα πρέπει να καταδικάσουμε είναι η προσπάθεια κάποιων κύκλων της ΕΟΚΑ Β να γράψουν απομνημονεύματα και να ωραιοποιήσουν την προδοσία τους και τον τραυματισμό τον οποίο επέφεραν στο νόμιμο κράτος. Δεν πρέπει ορισμένα πράγματα να παρεξηγούνται σ' αυτό τον τόπο. Επαναλαμβάνουμε ότι, αν ορισμένοι σήμερα που έπρεπε να ήταν, κατά την άποψή μας, εξόριστοι απ' αυτό τον τόπο, που έπρεπε να είχαν καταδικαστεί από τα δικαστήρια και που εναντίον τους έπρεπε να είχαν ληφθεί πολύ αυστηρά μέτρα έχουν το δικαίωμα να κυκλοφορούν, αυτό δε σημαίνει ότι σε κάποιο στάδιο δύνανται να γράψουν την ιστορία της ΕΟΚΑ Β και να ωραιοποιήσουν την κατάσταση, μια κατάσταση η οποία εξευτέλισε με το μαύρο όνομα της ΕΟΚΑ Β τον ηρωϊκό εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα μας του 1955 - 59, το ηρωϊκό όνομα της πραγματικής ΕΟΚΑ.

Δε νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι μπορούμε να πούμε πολύ περισσότερα πάνω σ' αυτό το θέμα. Το ότι υπάρχει κίνδυνος αναβίωσης της δημοκρατίας ,επειδή κάποιος δημοσίευσε κάποιες πληροφορίες στις εφημερίδες και ζήτησε κάποια τηλέφωνα, σίγουρα αυτό είναι παρατραβηγμένο.

'Ομως, αν θεωρείται αυτό μια ευκαιρία να καταδικάσουμε και πάλι το έγκλημα το οποίο έγινε σε βάρος της Κύπρου, το γεγονός ότι άνοιξαν κερκόπορτες για να μπει ο Τούρκος εισβολέας, σίγουρα είναι μια ευκαιρία να γίνει αυτό το πράγμα και ταυτόχρονα να προειδοποιήσουμε ότι εμείς εδώ δεν είμαστε διατεθειμένοι να κλάψουμε νέες πατρίδες, δεν είμαστε διατεθειμένοι να ανοίξουν νέες κερκόπορτες από Εφιάλτες αυτού του τόπου, δεν είμαστε διατεθειμένοι παιδιά του λαού, τίμιοι δημοκράτες, να πληγούν πισώπλατα με τα ύπουλα βόλια του φασισμού.

Κατά την άποψή μας, αυτές οι εποχές, αυτοί οι καιροί έχουν ξεπεραστεί. 'Ομως πρέπει πάντοτε να μην εφησυχάζουμε, να είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί και να ανανεώνουμε τον όρκο μας μέρα με τη μέρα, μήνα με το μήνα, χρόνο με το χρόνο, ότι δε θα επιτρέψουμε ποτέ πια, επαναλαμβάνω, να περάσει ο φασισμός σ' αυτό τον τόπο. Και όταν μιλούμε για φασισμό και φασιστική νοοτροπία, δεν εννοούμε μόνο την υλική βία, αλλά εννοούμε οποιαδήποτε προσπάθεια από οποιαδήποτε πλευρά να επιβάλει πνευματική τρομοκρατία σε οποιονδήποτε σ' αυτό τον τόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα τον κ. Πουμπουρή, για να καταθέσει την ομιλία του.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ασφαλώς μια ανακοίνωση στον τύπο περνά απαρατήρητη. Θεωρείται μια συνηθισμένη ανακοίνωση, μια από τις καθημερινές διαφημίσεις.

'Οταν όμως από τις στήλες δυο εφημερίδων της δεξιάς παρελαύνει μια ανακοίνωση που καλεί τους λεγόμενους αγωνιστές της ΕΟΚΑ Β να επικοινωνήσουν με συγκεκριμένα τηλέφωνα, τότε αυτή ξεπερνά τα όρια μιας συνηθισμένης διαφήμισης και προσλαμβάνει ανησυχητικές πολιτικές διαστάσεις. Για μας το θέμα δεν είναι θέμα απλώς συνωμοσίας. Εδώ έχουμε μια ανοιχτή πολιτική πράξη ανθρώπων που ενεπλάκησαν προηγουμένως στη συνωμοσία.

Μια τέτοια διαφήμιση λοιπόν δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια σοβαρή πρόκληση προς τα αισθήματα του λαού μας. Μια πρόκληση που φέρνει στις μνήμες το κλίμα που επικρατούσε στον τόπο μας τις μαύρες μέρες που προηγήθηκαν του εγκληματικού πραξικοπήματος και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής.

Τα μηνύματα και οι πολιτικές προεκτάσεις αυτής της ανακοίνωσης είναι πολύ σοβαρά, γι' αυτό η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς συμφώνησε στην εγγραφή του θέματος στη Βουλή.

Κύριε Πρόεδρε,

Λέχθηκε ότι δεν πρέπει να δώσουμε υπερβολική σημασία σ' αυτό το γεγονός, διότι μας παρακολουθούν και οι Τούρκοι και δεν πρέπει να τους εξοπλίσουμε με επιχειρήματα. Ποιος όμως δίνει προσχήματα και επιχειρήματα στους εχθρούς της Κύπρου; Ασφαλώς όχι εκείνος που ξεσκεπάζει και στηλιτεύει μια άθλια κατάσταση.

Επιχειρήματα και προσχήματα στην Τουρκία και γενικότερα στους εχθρούς της Κύπρου δίνουν εκείνοι που διαλαλούν δημόσια ότι η παράνομη και εγκληματική δραστηριότητα της ΕΟΚΑ Β ήταν τάχα ένας αγώνας για το καλό του λαού και της πατρίδας. Δίνουν εκείνοι που δημόσια καλούν τους λεγόμενους αγωνιστές της ΕΟΚΑ Β σε συνεννόηση, σε επαναδραστηριοποίηση.

Κατά συνέπεια, εκείνοι που επικρίνουν αυτή την προσπάθεια αναβίωσης του εοκαβητισμού που τόσα δεινά προκάλεσε στο λαό μας κανένα πρόσχημα και κανένα επιχείρημα δε δίνουν στους εχθρούς της Κύπρου. Αντίθετα, θα λέγαμε ότι εκπληρώνουν ένα χρέος προς το λαό, προς την πατρίδα και προς την ιστορία.

Το θέμα βέβαια δεν είναι αν δίνονται ή δε δίνονται προσχήματα στους εχθρούς της Κύπρου. Το θέμα είναι το μέγεθος της πρόκλησης και η έκταση της αποχαλίνωσης. Το θέμα είναι ότι στελέχη της ΕΟΚΑ Β, που μαζί με την ελλαδική χούντα διέπραξαν το φοβερό έγκλημα κατά της πατρίδας και του λαού, παραμένουν πεισματικά αμετανόητα και επιμένουν να αυτοαποκαλούνται αγωνιστές. Επιμένουν να αποκαλούν την αντεθνική τους δράση έργο εθνικό και αγωνιστικό, που πρέπει τάχα να δικαιωθεί από την ιστορία.

Και αυτό πότε έγινε; Αυτό γίνεται τις παραμονές της 16ης επετείου της κυπριακής τραγωδίας, όταν οι μνήμες σπρώχνονται προς τα πίσω, για να καταδικάσουν και να στιγματίσουν τους αίτιους και τα αίτια, όταν συνεχίζεται το δράμα αυτού του λαού με το ένα τρίτο του πληθυσμού να ζει στην προσφυγιά και όταν παραμένει ακόμα ανεξακρίβωτη η τύχη των αγνοουμένων.

Γίνεται ακόμα μέσα σε συνθήκες αδιεξόδου και παρατεταμένης εκκρεμότητας του Κυπριακού, όταν οι συνέπειες του διπλού εγκλήματος δεν έχουν εξαλειφθεί. Αντίθετα η Τουρκία και ο Ντενκτάς, αξιοποιώντας την ανεπανάληπτη ευκαιρία που τους έδωσε το εγκληματικό πραξικόπημα, συνεχίζουν την κατοχή, γίνονται πιο αδιάλλαχτοι, πιο προκλητικοί και πιο κυνικοί.

Μέσα λοιπόν σ' αυτές τις συνθήκες προέβαλε η ανακοίνωση που εξυμνεί τη γριβική παρανομία και τρομοκρατία του 1971-74, παρουσιάζοντάς την ως «ύστατο αγώνα για την πραγμάτωση των πόθων του κυπριακού λαού» και παριστάνοντας τους ηγέτες της ως αγωνιστές για το καλό της Κύπρου.

Μας συμβουλεύουν να μη δίνουμε μεγάλη σημασία σ' αυτό το γεγονός. Αλλά, αν δε δοθεί η πρέπουσα σημασία, αν δεν καταδικαστεί και στιγματιστεί αυτή η ανακοίνωση, γιατί να μην αναβιώσει ο εοκαβητισμός; Αν αφεθεί να εμπεδωθεί στη συνείδηση ενός μέρους της νεολαίας η άποψη ότι η δημιουργία της ΕΟΚΑ Β το 1971 και η όλη αντεθνική της δράση ήταν ένας ύστατος αγώνας για το καλό της πατρίδας, γιατί να μην επαναληφθεί και τώρα αυτή η προσπάθεια; Γιατί να μη δημιουργηθούν και τώρα παράνομες ομάδες; Γιατί να μη βγουν και τώρα οι λεγόμενοι αντάρτες στα βουνά για ολοκλήρωση του λεγόμενου ύστατου αγώνα, που δεν είναι τίποτε άλλο από την ολοκληρωτική καταστροφή της Κύπρου;

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι λυπηρό γιατί έχουμε αυτά τα φαινόμενα στην πολιτική ζωή του τόπου, γιατί 16 ολόκληρα χρόνια μετά το διπλό έγκλημα γίνεται ακόμα προσπάθεια αναβίωσης του εοκαβητισμού. Είναι λυπηρό γιατί οι πρωτεργάτες του εγκληματικού πραξικοπήματος, που άνοιξε διάπλατα τις πόρτες στους Τούρκους εισβολείς, δεν έχουν διδαχτεί τίποτε από το δράμα του λαού μας. Αντίθετα δείχνουν αχαριστία και αγνωμοσύνη προς τον κυπριακό λαό που τους ανέχτηκε. Εκμεταλλεύονται τη μεγαλοψυχία του και προκαλούν τα αισθήματά του.

Σοβαρή ευθύνη γι' αυτή την εξέλιξη φέρουν εκείνες οι πολιτικές δυνάμεις που όχι μόνο επέδειξαν ζήλο και τους στέγασαν πολιτικά, αλλά ανέδειξαν κιόλας βασικά στελέχη της ΕΟΚΑ Β σε ανώτερα σκαλοπάτια της κομματικής τους ιεραρχίας.

Όταν λοιπόν ένα κόμμα προωθεί σε νευραλγικές θέσεις πρόσωπα που συμμετείχαν στην κυβέρνηση των πραξικοπηματιών, όταν αποδίδει τιμές ήρωα σε πρόσωπα που έπαιξαν ρόλο στην ΕΟΚΑ Β, τότε αυτό αποτελεί στοιχείο ενθάρρυνσης για αναβίωση του εοκαβητισμού.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο κυπριακός λαός πλήρωσε και συνεχίζει να πληρώνει με πανάκριβο τίμημα τις συνέπειες του διπλού εγκλήματος. Πλήρωσε με πανάκριβο τίμημα την τουρκική εισβολή και κατοχή. Με χιλιάδες νεκρούς και αγνοουμένους, με το ένα τρίτο του πληθυσμού ξεριζωμένο από τα σπίτια και τις περιουσίες του και με το 37% των εδαφών του υπό κατοχή. Γι' αυτό δεν μπορεί να ανεχτεί και δε θα ανεχτεί αναβίωση καταστάσεων που ευθύνονται για το έγκλημα. Δε θα ανεχτεί την ολοκληρωτική καταστροφή της πατρίδας του με οποιοδήποτε πρόσχημα.

Είμαστε υπέρ της ενότητας και της ομοψυχίας του λαού, όχι όμως με τη δικαίωση των πραξικοπηματιών. Γι' αυτό εμείς, ως Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά, καταδικάζουμε με όλη τη δύναμη της ψυχής μας την ανακοίνωση που είδε το φως της δημοσιότητας.

Καλούμε την κυβέρνηση να μην επιτρέψει αναβίωση και επαναδραστηριοποίηση στοιχείων της ΕΟΚΑ Β με οποιαδήποτε μορφή και με οποιοδήποτε πρόσχημα.

Καλούμε τα πολιτικά κόμματα με το κύρος και την επιρροή που διαθέτουν να απομονώσουν τις καταστάσεις που προσπαθούν να αναβιώσουν και να ενεργοποιήσουν δυνάμεις της ΕΟΚΑ Β.

Καλούμε τον κυπριακό λαό να επαγρυπνεί και να ματαιώσει κάθε προσπάθεια που στοχεύει στο βρυκολάκιασμα των ενόχων της κυπριακής τραγωδίας.

Ενωμένοι να αγωνιστούμε για την επανένωση της Κύπρου, για την απαλλαγή της από τα κατοχικά στρατεύματα και τους εποίκους, για μια Κύπρο που θα στεγάσει όλους τους Κυπρίους, χωρίς πρόσφυγες, χωρίς εποίκους, χωρίς ξένα στρατεύματα αλλά και χωρίς την αναβίωση του εοκαβητισμού.

Τέλος, πρέπει να πω ότι συμφωνούμε με την εισήγηση όπως ο Υπουργός Εσωτερικών κληθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, για να δώσει οποιεσδήποτε πληροφορίες έχει γύρω από τη δραστηριοποίηση αυτών των στοιχείων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα τον εκπρόσωπο του ΑΔΗΣΟΚ, κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε σήμερα είναι εξαιρετικά σοβαρό. Χωρίς υπερβολή άπτεται της ίδιας της δυνατότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας να συνεχίζει να υπάρχει ως κράτος. Άπτεται αυτής ταύτης της δυνατότητας του κυπριακού λαού να συνεχίσει αποτελεσματικά τον αγώνα του με στόχο μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Το πρόβλημα της παρανομίας στην Κύπρο δεν είναι καινούργιο. Πέρα από τις τραυματικές εμπειρίες που ο λαός αυτός έχει από τη δράση της παρανομίας, πέρα από το γεγονός ότι ακόμα και σήμερα, 16 ολόκληρα χρόνια μετά το προδοτικό πραξικόπημα, οι πληγές παραμένουν ακόμα ανοικτές, είναι, πρέπει να είναι, απόλυτα σαφές στον καθένα πως αυτός ο τόπος έχει εξαντλήσει απόλυτα όλα τα περιθώρια για νέες περιπέτειες, για νέες προδοσίες, για νέες ανευθυνότητες.

Γιατί μπορεί κάποιοι να χαρακτήρισαν τους πραξικοπηματίες άφρονες και κάποιοι να δέχτηκαν αυτό το χαρακτηρισμό. Όμως σήμερα, ιδιαίτερα μέσα στις συνθήκες που περνά ο τόπος και με τόσο έκδηλες τις συνέπειες της προδοσίας του 1974, η οποιαδήποτε προσπάθεια, όχι ενέργεια, απλώς προσπάθεια, για αναβίωση της παρανομίας αποτελεί ενσυνείδητη πράξη έσχατης προδοσίας, αποτελεί πράξη που ενσυνείδητα πλέον σκοπεί στη διάλυση και την πλήρη τουρκοποίηση της Κύπρου.

Το ΑΔΗΣΟΚ δεν υπερβάλλει τη σημασία της συγκεκριμένης ενέργειας. Ούτε ανησυχία ούτε πανικό θέλουμε να ενσπείρουμε. Όμως την ίδια στιγμή κανένας δεν μπορεί, κανένας δεν έχει το δικαίωμα να παραμείνει απαθής και να υποτιμά τέτοιες ενέργειες. Γιατί, αν και στο παρελθόν κάποιες εκδηλώσεις στα αρχικά στάδια δεν υποτιμούνταν, αν κάποιοι δεν προσπαθούσαν να εκτονώσουν την κατάσταση κατηγορώντας όσους προειδοποιούσαν για την καταστροφή που έρχεται ότι τάχα υπερβάλλουν και θέλουν να υπηρετήσουν άλλους σκοπούς, αν αυτές οι πρώτες εκδηλώσεις συντρίβονταν αποφασιστικά, σίγουρα δε θα φτάναμε εκεί που φτάσαμε σήμερα.

Η συγκεκριμένη αφορμή που επανέφερε το θέμα στην επιφάνεια αποτελεί στην ουσία προσκλητήριο για ανασύνταξη των δυνάμεων της ΕΟΚΑ Β. Μπορεί η ενέργεια να ξεκινά από ανεύθυνους. Μπορεί να ξεκινά από ανθρώπους που δε συναισθάνονται τη σημασία των πράξεών τους. Όμως αυτό δεν αποτελεί λόγο για εφησυχασμό. Φτάνει να θυμηθούμε πως και το 1974 άνθρωποι ανεύθυνοι προκάλεσαν την κυπριακή τραγωδία.

Δεν ισχυριζόμαστε πως σήμερα οι συνθήκες είναι οι ίδιες. Δεν ισχυριζόμαστε πως οι επίδοξοι της παρανομίας έχουν σήμερα τις ίδιες δυνατότητες. Ισχυριζόμαστε όμως πως σε μια χώρα υπό ημικατοχή, σε μια χώρα όπου οι προσπάθειες για λύση του προβλήματός της εξαρτώνται από πολύ λεπτούς χειρισμούς και ισορροπίες, καμιά απολύτως υποτίμηση δεν είναι νοητή.

Το ΑΔΗΣΟΚ συμφωνεί ότι οι προσπάθειες αναβίωσης του εοκαβητισμού θα πρέπει να συντριβούν στη γένεσή τους. Και συμφωνούμε ακόμα ότι η αντιμετώπιση τέτοιων προσπαθειών αποτελεί υπόθεση όλου του πολιτικού κόσμου, όλων των πολιτικών δυνάμεων, κυβέρνησης και κομμάτων, αλλά και ολόκληρου του λαού.

Καλούμε τον κυπριακό λαό σε επαγρύπνηση. Καλούμε όλες τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου σε συνεργασία. Η προάσπιση της έννομης τάξης και της πατρίδας αποτελεί το υπέρτατο καθήκον.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου να κλείσει με σύντομη ομιλία το θέμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε χρειάζεται να κλείσω το θέμα, κύριε Πρόεδρε. Έχουν εκτεθεί οι απόψεις των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων.

Το μόνο που θα ήθελα να προσθέσω είναι ότι αναφέρθηκα σε ένα πολιτικό και ηθικό πρόβλημα και ο κ. Κληρίδης μου απάντησε με ποσοστά. Εκείνο που έχω να προσθέσω εγώ είναι ότι τα ποσοστά ούτε γράφουν ούτε διαγράφουν την ιστορία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, ήταν πράγματι μια πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση η οποία περιορίστηκε στα πλαίσια μέσα στα οποία έπρεπε να περιοριστεί και πρέπει από αυτό το Σώμα οι κυβερνώντες αυτό τον τόπο να πάρουν τα μηνύματα. Οι διωκτικές αρχές της Δημοκρατίας πρέπει να επαγρυπνούν διαρκώς, ούτως ώστε να μην υπάρξει οποιαδήποτε περίπτωση, έστω και η παραμικρή, αναβίωσης τέτοιων καταστάσεων.

Θα ήθελα να πω επίσης ότι βρίσκω ορθή την εισήγηση όπως κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, για να κατατοπίσει το Σώμα ως προς την κατάσταση αυτή και ως προς τα στοιχεία τα οποία είναι ενδεχόμενο να υπάρχουν ή να μην υπάρχουν στα χέρια της κυβερνήσεως.

Κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά αυτό το Σώμα είναι άξιο συγχαρητηρίων, διότι βρίσκεται πάντοτε επί των επάλξεων και διότι οι συζητήσεις που διεξάγονται ενώπιόν του και από τα μέλη του και από τους πολιτικούς αρχηγούς του βρίσκονται πάντοτε στο επιθυμητό επίπεδο.

Προχωρούμε τώρα στην τακτική ημερήσια διάταξη, που είναι το Κεφάλαιο Α: Νομοθετική Εργασία. Και πρώτο θέμα είναι «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΙΣΦΟΡΑΣ (ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 13 Ιουνίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η επαναθέσπιση για ένα χρόνο της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά που, όπως είναι γνωστό, εξέπνευσε στις 31 Μαρτίου του φετινού χρόνου.

Οι πρόνοιες του νόμου που προτείνεται είναι οι ίδιες με τις πρόνοιες της νομοθεσίας που είχε εκπνεύσει και προβλέπουν την επιβολή έκτακτης εισφοράς πάνω σε κάθε μορφής εισοδήματα που προέρχονται από οποιεσδήποτε πηγές εκτός από μισθωτές υπηρεσίες.

Όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, παρ' όλο που έγινε εισήγηση για κατάργηση της έκτακτης εισφοράς και αυτό μέσα στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης που προβλέπει μια πλήρη διαφοροποίηση στον τρόπο φορολογίας των νομικών προσώπων, εντούτοις επειδή τα σχετικά με τη φορολογική μεταρρύθμιση νομοσχέδια δεν έχουν ψηφιστεί ακόμη από τη Βουλή, κρίνεται σκόπιμη η επαναθέσπιση της νομοθεσίας που εξέπνευσε με διάρκεια ισχύος ένα χρόνο χωρίς οποιαδήποτε διαφοροποίηση, ώστε να καταστεί δυνατή η συνέχιση της χρηματοδότησης του ΤΑΕΠ. Με βάση την ίδια Έκθεση προκύπτει ότι οι εισπράξεις από την πιο πάνω φορολογία υπολογίζεται ότι ανήλθαν στα £9, 5 εκ. το 1989 σε σύγκριση με £8,2 εκ. το 1988 και £8,5 εκ. το 1987. Επιπρόσθετα, κατά το 1989 καταβλήθηκαν £1,4 εκ. ως πρόσθετη επιβάρυνση εξαιτίας της καθυστέρησης στην πληρωμή οφειλόμενων ποσών σε σύγκριση με £1,1 εκ. το 1988 και £1,2 εκ. το 1987.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα έσοδα από τη φορολογία αυτή θα χρησιμοποιηθούν για τη συνέχιση της χρηματοδότησης των διάφορων προγραμμάτων για τους εκτοπισθέντες και παθόντες, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με διάρκεια όμως ισχύος μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής -άλλωστε η επαναφορά του νομοσχεδίου αυτού προήλθε από εισήγηση της ολομέλειας του Σώματος- προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Επιβολή εισφοράς. Πίνακας. Άρθρο 3.

Εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

Είσπραξη εισφοράς. Άρθρο 5.

Εφαρμογή ορισμένων Νόμων και απαλλαγές. Πίνακας. Άρθρο 6.

Αδικήματα. Άρθρο 7.

Έκπτωση εισφοράς από το φορολογητέο εισόδημα. Άρθρο 8.

Κανονισμοί. Άρθρο 9.

Επιφυλάξεις. Άρθρο 10.

Διάρκεια ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και του ενδέκατου συμπεριλαμβανομένου εγκριθούν και ψηφιστούν;

Τα άρθρα από 1 μέχρι 11 του νομοσχεδίου εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα, καθότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το δεύτερο θέμα που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χορηγήσεως Πιστώσεων Ποσού μέχρι 'Εξι Εκατομμυρίων Λιρών στην Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΟΣΟΥ ΜΕΧΡΙ ΕΞΙ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΛΙΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΙΤΗΡΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Αλέκος Μαρκίδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Αρχής Σιτηρών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επικύρωση από τη Βουλή της συμφωνίας για την παραχώρηση κυβερνητικής εγγύησης για την κάλυψη δανείου συνολικού ύψους £6 εκ. το οποίο έχει συναφθεί μεταξύ της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου και της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, η προβλεπόμενη στην υπό αναφορά συμφωνία χρηματοδότηση της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, που αποτελεί συνέχιση των πιστωτικών διευκολύνσεων ύψους £6,5 εκ. που έχουν ήδη χορηγηθεί σ' αυτήν από την Κεντρική Τράπεζα, αναμένεται ότι θα διευκολύνει τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα στην επίλυση του προβλήματος της πλεονάζουσας ρευστότητάς της, ενώ από την άλλη επιτυγχάνει την ικανοποίηση των αυξημένων αναγκών της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για χρηματοδότηση, που οφείλονται κυρίως στις αυξημένες εισαγωγές σιτηρών και στις σημαντικές αυξήσεις των τιμών τους στη διεθνή αγορά. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, που άρχισε την 1η Μαΐου 1990 και λήγει στις 30 Απριλίου 1991, προϋπολογίζονται πληρωμές ύψους £55,7 εκ. έναντι εσόδων ύψους £24,1 εκ., γι' αυτό και η επιχορήγηση προβλέπεται να ανέλθει στα £32,3 εκ.

Η προτεινόμενη επικύρωση από τη Βουλή της πιο πάνω συμφωνίας απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Ασκήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής Νόμων του 1985 και 1986 (Αριθμοί 98 του 1985 και 63 του 1986).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να δοθεί η ζητούμενη κυβερνητική εγγύηση, επικροτεί τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της προνοούμενης σ' αυτό συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν και ψηφιστούν;

Τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα, επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Και προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου, που θα γίνει διά της αναγνώσεως του τίτλου του νομοσχεδίου μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χορηγήσεως Πιστώσων Ποσού μέχρι 'Εξι Εκατομμυρίων Λιρών στην Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο αυτό εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο Προϋπολογισμός της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων κατατέθηκε στη Βουλή στις 17 Μαΐου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή ήταν παρόντες εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω Προϋπολογισμού η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τους γενικούς στόχους και τις επιδιώξεις της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων και ειδικότερα γύρω από τα μέτρα για περαιτέρω αναβάθμιση της ετήσιας γενικής έκθεσης και την επιδίωξη να γίνει ο χώρος της Έκθεσης για όλη τη διάρκεια του χρόνου κέντρο πολλαπλών δραστηριοτήτων.

Ο Προϋπολογισμός της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου αναλυόμενος παρουσιάζει την πιο κάτω συνοπτική εικόνα:-

Α) ΕΣΟΔΑ

Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα της Αρχής για το 1990 ανέρχονται σε £1,014,880 σε σύγκριση με £783,220 προϋπολογιζόμενα έσοδα για το 1989 και £813,846 αναθεωρημένα έσοδα για τον ίδιο χρόνο. Τα έσοδα αυτά αναλύονται περαιτέρω στα πιο κάτω επιμέρους κεφάλια:

	£
15η Διεθνής (Κρατική) Έκθεση	672,700
Διαφημιστικές πινακίδες	7,550
Καφενεία/Εστιατόριο	11,150
Λούνα Παρκ	4,100
Άλλες εκδηλώσεις	3,070
Διάφορα	1,950
Τόκοι (τραπεζών) εισπρακτέοι	5,000
Λαϊκό πανηγύρι	10
Ειδικές εκθέσεις	209,350
Κυβερνητική επιχορήγηση	100,000
Σύνολο	1,014,880

Β) ΕΞΟΔΑ

Τα προϋπολογιζόμενα έξοδα της Αρχής για το 1990 ανέρχονται σε £1,217,000 σε σύγκριση με £744,000 προϋπολογιζόμενα έξοδα για το 1989 και £1,174,459 πραγματικά έξοδα για τον ίδιο χρόνο και αναλύονται ως ακολούθως:

	£
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	
Επεκτάσεις/Προσθήκες/Βελτιώσεις κτιρίων, δρόμων, εγκαταστάσεων και λοιπού εξοπλισμού	326,580
Δαπάνες διαχείρισης	869,651
Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό	20,769
Ολικό δαπανών	1,217,000

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα συμπληρωματικά στοιχεία και όλες τις πληροφορίες που τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί στο σύνολό του τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Η Επιτροπή δεν μπορεί να αφήσει απαρατήρητο το γεγονός ότι ο υπό συζήτηση Προϋπολογισμός, παρ' όλο που είχε σταλεί από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας το Σεπτέμβριο του 1989, κατατέθηκε στο Σώμα με καθυστέρηση εφτά μηνών. Αυτό δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί περιφρόνηση της Βουλής και καταστρατήγηση των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας. Η Επιτροπή δηλώνει πως δε θα ανεχθεί στο μέλλον παρόμοια συμπεριφορά, γιατί το Σώμα υποχρεώνεται να προβαίνει στη διαδικασία ψήφισης προϋπολογισμού στα μέσα του δοσμένου οικονομικού χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων ποσού £1,217,000* για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρον 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαναπηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 μαζί με τον Πρώτο Πίνακα και 4 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα από 1 μέχρι 4 συμπεριλαμβανομένου, καθώς και ο επισυνημμένος Πρώτος Πίνακας, εγκρίνονται ομόφωνα.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 26) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Αλέκος Μαρκίδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουνίου 1990.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £1 εκατομμυρίου και η διάθεσή του για την πληρωμή τόκων σε δικαιούχα πρόσωπα με βάση τη νομοθεσία περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, η ανεπάρκεια της πρόνοιας που εγκρίθηκε στο φετινό Προϋπολογισμό ύψους £600,000 για επιστροφές τόκων σε δικαιούχους οφείλεται κυρίως στη συμπλήρωση φορολογιών που ανάγονται σε προηγούμενα χρόνια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ψηφίζουμε σήμερα £600,000 για επιστροφή τόκων σε δικαιούχους από φορολογίες προηγούμενων χρόνων. Θέλω να επισημάνω ότι εδώ γίνεται κάποια αδικία σε βάρος των δικαιούχων κατά τον υπολογισμό των τόκων. Υπολογίζεται η επιστροφή τόκων μέχρι μια συγκεκριμένη ημερομηνία, αλλά, μέχρις ότου φτάσει η επιταγή στον παραλήπτη, περνούν τέσσερις και πολλές φορές έξι μήνες. Ύστερα από παράπονα πολιτών και επικοινωνία μας με το αρμόδιο τμήμα μας λέχθηκε ότι λόγω γραφειοκρατίας δεν μπορεί να αλλάξει το σύστημα. Δηλαδή η Βουλή ψήφισε ένα νόμο, επειδή καθυστερούσε η επιστροφή των χρημάτων των φορολογιών των προηγούμενων χρόνων, και βρέθηκε ο τρόπος τούτος πάλι να καθυστερεί η πληρωμή των χρημάτων με τους τόκους. Η γραφειοκρατία με λίγα λόγια κατάντησε ο μπαμπούλας της κρατικής μηχανής. Χιλιάδες συμπολίτες μας ταλαιπωρούνται καθημερινά στα διάφορα κυβερνητικά τμήματα και σπαταλούν πολύτιμες ώρες από το χρόνο τους πολλές μέρες πολλές φορές, μέχρις ότου γίνει η δουλειά τους. Καθημερινά βλέπουμε παράπονα στον τύπο από πολίτες που ταλαιπωρούνται και υφίστανται ταλαιπωρίες στα διάφορα γραφεία λόγω της γραφειοκρατίας. Νομίζω έφτασε ο καιρός που και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πρέπει να περιορίσει κάπως τα εβδομαδιαία του ταξίδια και μαζί με το Υπουργικό του Συμβούλιο να δει και τα του οίκου του, δηλαδή να δει τα καυτά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο λαός. Και ένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο λαός είναι και η γραφειοκρατία. Πρέπει επιτέλους κάποτε η κυβέρνηση να δει το θέμα της γραφειοκρατίας και να την πατάξει. Και δεν είναι η πρώτη φορά που ήλθαμε στο βήμα όλοι μας -όλοι οι Βουλευτές- και αναφερθήκαμε στο θέμα τούτο της γραφειοκρατίας. Ας ελπίσουμε ότι δε θα επανέλθουμε επί του ίδιου θέματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £1,000,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρον 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 μετά του επισυνημμένου Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον επισυνημμένο Πίνακα εγκρίνονται και ψηφίζονται ομόφωνα.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο αυτό ομόφωνα εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο στη σειρά νομοσχέδιο είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 5) του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 5) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Τ.Α.Ε.Π. ποσού £5,425,000 και η διάθεσή του για τη συνέχιση των εργασιών εκτέλεσης έργων υποδομής σε συνοικισμούς αυτοστέγασης, για επιχορηγήσεις και δανειοδοτήσεις της αυτοστέγασης σε ιδιόκτητα και κυβερνητικά οικόπεδα και για αγορά έτοιμης κατοικίας ή διαμερίσματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, η εγκεκριμένη στο φετινό Προϋπολογισμό πρόνοια, ύψους £16,9 εκ., για τη χρηματοδότηση των διάφορων στεγαστικών σχεδίων των προσφύγων κρίνεται ανεπαρκής για να καλύψει τις σχετικές ανάγκες μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου, κυρίως λόγω της επανένταξης στα στεγαστικά σχέδια και των αρρένων προσφύγων, καθώς και λόγω της επιτάχυνσης του ρυθμού αντικατάστασης/ βελτίωσης των κατοικιών χαμηλού κόστους. Η συμπληρωματική πίστωση που ζητείται για τους πιο πάνω σκοπούς αναλύεται στις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ηλιάδης, ο κ. Χατζηγιάννης, ο κ. Στυλιανού και ο κ. Τσιέττης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Να προηγηθεί ο κ. Χατζηγιάννης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν ο κ. Χατζηγιάννης δεν έχει ένσταση ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από τη θέση σου, κύριε Χατζηγιάννη, εντάξει.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, με την ευκαιρία της ψήφισης αυτού του ποσού, το οποίο ψηφίζεται δίκαια από όλες τις πλευρές της Βουλής, να επισημάνω ότι ήρθε ο καιρός να υπάρξει διεύρυνση των εισοδηματικών κριτηρίων, ώστε και άλλες κατηγορίες προσφύγων που σήμερα αδικούνται και δεν τυγχάνουν έγκρισης να εμπίπτουν στα πλαίσια και να παίρνουν τις εγκρίσεις.

Πρέπει να πω ότι καταρχήν φαίνεται ότι έχει συμφωνηθεί η αύξηση των εισοδηματικών κριτηρίων κατά £1,000 περίπου και για άγνωστο λόγο μέχρι σήμερα, ενώ έχει καταρχήν αποφασιστεί, κρατείται στα συρτάρια, από ό,τι ξέρω, του Προέδρου της Δημοκρατίας και δεν εξαγγέλλεται στο κοινό. Με αυτό τον τρόπο οι αιτήσεις αρκετών που επηρεάζονται απορρίπτονται, διότι μπορεί να υπερβαίνουν κατά £200 ή £300 το εισόδημά τους.

Πιστεύω ότι δεν πρέπει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να αναμένει την κατάλληλη στιγμή, ίσως εκείνη που να προσφέρεται για πολιτική εκμετάλλευση, για να εξαγγείλει αυτό το μέτρο και πρέπει να εξαγγελθεί ταχύτατα, διότι αρκετός κόσμος περιμένει να στεγαστεί.

Ένα άλλο θέμα το οποίο δράττομαι της ευκαιρίας για να θίξω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι, όταν υποβάλλονταν οι αιτήσεις για κάποια έγκριση και οι υπάλληλοι της Υπηρεσίας Μερίμνης που κάνουν τις έρευνες διαπίστωναν ότι ο άνθρωπος εκείνος, ο ενδιαφερόμενος, επειγόταν να κτίσει την οικοδομή του, καθυστερούσαν την εξέταση της αίτησης, μέχρι να συμπληρωθεί η οικοδομή, και με βάση τους κανονισμούς που ισχύουν, όταν συμπληρωνόταν η οικοδομή, έστω κι αν εγκρινόταν εκ των υστέρων, κανένα ποσό δεν έπαιρνε.

Είναι νομίζω καιρός, όπως έγινε και στις περιπτώσεις εκείνων των προσφύγων που είναι οργανικές οικογένειες -δηλαδή οικογένειες που παντρεύτηκαν πριν από το 1974- στις οποίες η κυβέρνηση με απόφαση αποδίδει το μισό της βοήθειας, όταν έχει συμπληρωθεί η οικοδομή, να επεκταθεί το μέτρο, για να περιλάβει και εκείνες τις περιπτώσεις των προσφύγων που λόγω της τακτικής της εξέτασης των αιτήσεων που έπαιρνε δυο χρόνια πολλές φορές εν τω μεταξύ συμπληρωνόταν η οικοδομή. Πρέπει λοιπόν δίκαια να επεκταθεί το μέτρο και σε αυτές τις περιπτώσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός προηγείται, διότι είναι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Με πολλή συντομία, προσυπογράφοντας τα όσα είπε ο συνάδελφος κ. Χατζηγιάννης, θα ήθελα να τονίσω και να είμαι πιο συγκεκριμένος λέγοντας ότι τα κριτήρια πρέπει να επεκταθούν, για να καλύψουν τη μεσαία τάξη, διότι είναι η μεσαία τάξη η οποία αδικείται. Ίσως για κάποιους λόγους η μεσαία ταξη δε διεκδίκησε τόσο δυναμικά όσο διεκδίκησαν οι ασθενέστερες οικονομικά τάξεις.

Είναι καιρός πλέον να υπάρξει μεγαλύτερη δικαιοσύνη σ' αυτό τον τομέα και στο στεγαστικό διευρύνοντας τα κριτήρια αλλά και γενικότερα στο θέμα της αποκατάστασης της φερεγγυότητας των προσφύγων.

Υπάρχει μια σειρά διαφόρων αιτημάτων και πιστεύουμε ότι σύντομα η κυβέρνηση θα πρέπει να τα μελετήσει και μελλοντικά, όταν θα καταρτίζονται οι προϋπολογισμοί του Τ.Α.Ε.Π., να λάβει υπόψη τις σημερινές πραγματικότητες και εκείνες τις τάξεις των προσφύγων οι οποίες έχουν μείνει πίσω τόσο από πλευράς αποκατάστασης κάποιων δικαιωμάτων όσο και από πλευράς ίσης κατανομής των βαρών, διότι σήμερα φτάσαμε στο σημείο να υπάρχει άνιση κατανομή των βαρών και μεταξύ των προσφύγων.

Γι' αυτό το λόγο η κυβέρνηση θα πρέπει να επανεξετάσει πλήρως το θέμα και νομίζουμε ότι ο κ. Βασιλείου καλά κάνει να ασχοληθεί λίγο περισσότερο με τα προσφυγικά προβλήματα. Εξάλλου υπάρχουν οι προεκλογικές του εξαγγελίες και υποσχέσεις. Έτσι, αν μένουμε λίγο περισσότερο καιρό στην Κύπρο και αντιμετωπίζουμε τα προβλήματά της παρά να ταξιδεύουμε διαρκώς, δε θα κάμει καθόλου κακό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης και μετά ο κ. Στυλιανού.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς το Σοσιαλιστικό Κόμμα μαζί με όλες τις πλευρές της Βουλής θα ψηφίσει το κονδύλι των £5.5 εκ. περίπου, για να χρηματοδοτηθούν και να προωθηθούν τα στεγαστικά προγράμματα για τους πρόσφυγες. Θα 'θελα να κάμω όμως μερικές παρατηρήσεις που για μας έχουν ιδιαίτερη σημασία, κύριε Πρόεδρε.

Το σύνολο του προϋπολογισμού του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων για στεγαστικά προγράμματα ανέρχεται σε £16 εκ. Μέχρι στιγμής για στεγαστικά προγράμματα έχουν έλθει από την κυβέρνηση και έχουν ψηφιστεί, ομόφωνα βεβαίως, από αυτή τη Βουλή £3.5 εκ. συν τα £5.5 εκ. τα σημερινά μιλάμε για £9 εκ. που ήλθαν με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς και ακόμα δεν έχουμε καλύψει το πρώτο ήμισυ αυτού του έτους. Και διερωτάται κανένας ποιος είναι ο προγραμματισμός που γίνεται και πόσο σοβαρή είναι η μελέτη, πριν μας καταθέσει η κυβέρνηση τους προϋπολογισμούς, για ένα τόσο λεπτό, ευαίσθητο και σημαντικό θέμα, όπως είναι η στέγαση των προσφύγων.

Ζητούμε, κύριε Πρόεδρε, να υπάρξει μεγαλύτερη υπευθυνότητα και μεγαλύτερη σοβαρότητα από εκείνους που από κυβερνητικής πλευράς ασχολούνται με αυτά τα θέματα. Και δεν μπορούμε να δεχτούμε ότι έχουμε ψηφίσει £16 εκ. για

τον Τακτικό Προϋπολογισμό και, μέχρι να λήξει το έτος, θα ψηφίσουμε περίπου άλλα τόσο κονδύλια μέσα από συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς. Αυτό είναι μια απαράδεκτη διαχείριση που δείχνει προχειρότητα και ευκαιριακή αντιμετώπιση, όταν λείπει ο προγραμματισμός που φαίνεται ότι λείπει σ' αυτή την περίπτωση από εκείνους τους αρμοδίους που νομίζουν ότι ασχολούνται υπεύθυνα με τα προσφυγικά προβλήματα και ιδιαίτερα με το θέμα της στέγασης των προσφύγων.

Πέρα από αυτό το θέμα αρχής -γιατί, αν δεν επρόκειτο για τους πρόσφυγες, θα είχαμε μεγάλους ενδοιασμούς να ψηφίζαμε κονδύλι με τέτοιες συνθήκες ανευθυνότητας και είναι για χάρη των προσφύγων και όχι για χάρη εκείνων που φέρνουν τα κονδύλια που θα το ψηφίσουμε- θα θέλαμε και εμείς να κάνουμε κάποιες παρατηρήσεις.

Λέγεται και είναι γνωστά και τα όρια διεύρυνσης των κριτηρίων για τη στέγαση των προσφύγων. Όλοι τα ξέρουν, όλοι τα συζητούν, όλοι τα αναφέρουν, όλοι τα εξαγγέλλουν, αλλά ποτέ δεν τίθενται σε εφαρμογή. Και διερωτώμαι πού αποβλέπει αυτή η πολιτική η οποία δεν μπορούμε κι εμείς παρά να υποψιαστούμε, όπως και άλλοι συνάδελφοι, ότι θα αποτελέσει ίσως ένα μέσο για εξυπηρέτηση πολιτικών σκοπιμοτήτων από πλευράς της κυβέρνησης ασφαλώς.

Το άλλο που θέλουμε να αναφέρουμε είναι ότι στην καταβολή των ποσών για την επισκευή των κατοικιών στις αυτοστεγάσεις παρατηρούνται καθυστερήσεις οι οποίες ταλαιπωρούν αφάνταστα τους πρόσφυγες.

Το άλλο σημείο για το οποίο έχουν δοθεί υποσχέσεις ρητές από την κυβερνητική πλευρά και όμως δεν έχουμε δει να γίνεται ούτε το παραμικρό βήμα είναι η αναδόμηση των συνοικισμών χαμηλού κόστους, όπου κάθε κατοικία χτίστηκε το 1975-76 με £700 ως £800. Λέχθηκε ότι θα ξεκινήσουν από τους άθλιους συνοικισμούς του Τσιακκιλερού και των Κόκκινων αυτές οι διαδικασίες με ανέγερση δυο πολυκατοικιών σε κάθε συνοικισμό και μεταφορά κατοίκων των συνοικισμών εκεί, ούτως ώστε να εναλλάσσονται και να ξεκινήσει η ανοικοδόμηση. Έγινε αυτή η εξαγγελία πριν από μήνες αρκετούς και λέχθηκε ότι θα ξεκινούσε αμέσως η οικοδόμηση των πρώτων πολυκατοικιών. Δεν έχει γίνει τίποτε και δεν έχει ανοιχθεί ούτε ένας θεμελιός, για να ξεκινήσει αυτή η κατάσταση. Και φοβούμαστε ότι θα μας βρουν οι διακοπές του καλοκαιριού, θα έλθει ο επόμενος χειμώνας και δε θα έχει γίνει το παραμικρό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά θα βρει τους πρόσφυγες να ταλαιπωρούνται κατά τον πιο απαράδεκτο τρόπο σ' αυτές τις άθλιες κατασκευές οι οποίες αποτελούν ντροπή και για την κυβέρνηση και για την κοινωνία και για τη Βουλή μας.

Ακόμα θα πρέπει να πούμε, κύριε Πρόεδρε, ότι τα προβλήματα των προσφύγων της μεσαίας τάξης αντιμετωπίζονται ωσάν να μην υπάρχουν καθόλου από την κυβέρνηση. Και θέλουμε να κάνουμε αναφορά σε ολόκληρη τη μεσαία τάξη και ιδιαίτερα στις κατηγορίες των δημόσιων υπαλλήλων, των ημικρατικών υπαλλήλων, των εκπαιδευτικών, οι οποίοι αντιμετωπίστηκαν μέχρι σήμερα από όλες τις κυβερνήσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας ωσάν να μην είναι πρόσφυγες, ωσάν να μην έχασαν τα πάντα, ωσάν να μη βρέθηκαν και αυτοί στο δρόμο, όπως όλοι οι πρόσφυγες του τόπου μας.

Αυτά είναι ορισμένα από τα προβλήματα που αισθανόμαστε υποχρέωση να θίξουμε με αφορμή τη συζήτηση αυτού του συμπληρωματικού προϋπολογισμού με την επαναλαμβανόμενη παρατήρησή μας ότι περιμένουμε πιο υπεύθυνη και πιο

σοβαρή αντιμετώπιση των προβλημάτων των προσφύγων από την κυβέρνηση και όχι ευκαιριακές και πρόχειρες αντιμετωπίσεις οι οποίες σίγουρα δε δίνουν την καλύτερη δυνατή λύση, ανάλογα με τις δαπάνες τις οποίες επωμίζεται ο κυπριακός λαός, για να αντιμετωπιστεί το στεγαστικό πρόβλημα των προσφύγων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Κύριε Στυλιανού, επειδή θα μιλήσει ο κ. Κουρτελλάρης και ο κ. Τσιέττης, αν θέλετε, να μιλήσει ο κ. Κουρτελλάρης πρώτα, να παρεμβληθείτε εσείς και κατόπιν ο κ. Τσιέττης, για να μη μιλήσουν δυο Βουλευτές από το ίδιο κόμμα ο ένας μετά τον άλλο. Θα ήταν καλύτερα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Εγώ είμαι του ΔΗ.ΚΟ.· δεν είμαι της ΕΔΕΚ. Ο κ. Ηλιάδης ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι. Ο κ. Κουρτελλάρης και ο κ. Τσιέττης. Αν μιλήσετε τώρα, θα μιλήσουν δυο Βουλευτές του ΑΚΕΛ ο ένας μετά τον άλλο.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Επειδή έγινε από την έδρα κάποτε κάποιο λάθος παρεμφερές, λέω μήπως συμβεί το ίδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι. Εκείνο το λάθος έγινε ...

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δεν είναι λάθος, κύριε Πρόεδρε. Είστε ακριβοδίκαιος, γιατί μίλησε ο κ. Γαλανός, και είναι ακριβοδίκαια που ενεργήσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πουμπουρή.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα πάρω πολύ χρόνο κι έτσι θα δοθεί η ευκαιρία στον κ. Στυλιανού να ανέλθει στο βήμα.

Θέλω απλώς να αναφέρω ότι η αποστολή αυτού του συμπληρωματικού προϋπολογισμού είναι καρπός πολλών διαβημάτων που έχουμε κάμει και από την πλευρά της Π.Ε.Π. κι εγώ προσωπικά με την έννοια ότι όλα αυτά τα κονδύλια είναι εγκεκριμένες υποθέσεις και, αν καθυστερούσε να έλθει ο προϋπολογισμός, θα μεσολαβούσαν οι διακοπές της Βουλής και σίγουρα θα γινόταν αυτό που γίνεται συνήθως: Πάει ο κόσμος να πιάσει τα λεφτά του που του έχουν εγκρίνει και τους λένε «ξέρεις, δεν τα ψήφισε η Βουλή». Και γι' αυτό το λόγο εμείς θεωρούμε ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι καρπός διαβημάτων από την πλευρά του προσφυγικού κόσμου και θεωρούμε ότι σωστά ήλθε και πρέπει η Βουλή να δώσει τη δυνατότητα να προχωρήσουν οι υποθέσεις που καλύπτονται από αυτό τον προϋπολογισμό.

Το δεύτερο σημείο που θέλω να εξηγήσω με την ευκαιρία της συζήτησης αυτής είναι ότι σίγουρα ούτε τα £5.5 εκ. ούτε μερικές φορές αυτά αντιμετωπίζουν τα επείγοντα και πολλά και ποικίλα προσφυγικά προβλήματα και ιδιαίτερα όσον αφορά το χώρο εκτέλεσης των στεγαστικών προγραμμάτων. Και υπάρχει μια σειρά αιτημάτων, σωστά λέχθηκε, για τα οποία αναμέναμε την απάντηση της κυβέρνησης και την εξαγγελία της για τη βελτίωση των στεγαστικών προγραμμάτων.

Θέλω να αναφέρω στο Σώμα ότι στη συνάντηση που είχαμε -και ήταν παρόντες και άλλοι Βουλευτές διάφορων πλευρών- το περασμένο Σάββατο ο Πρόεδρος είπε ότι έχουν εγκριθεί εκείνα που κατ' αρχήν είχαν συζητηθεί προηγουμένως και αναμένεται ότι θα εξαγγελθούν, στα οποία περιλαμβάνεται και το θέμα της αναθεώρησης του ύψους των εισοδημάτων, για να διευρυνθεί ο χώρος των καλυπτομένων, όπως επίσης τα θέματα που σχετίζονται με τις προσφυγικές οικογένειες και ειδικά τους πρόσφυγες που έχουν παντρευτεί με μη προσφυγοπούλα και οι οποίοι τώρα με τούτο το πρόγραμμα καλύπτονται κατά ένα μέρος. Αλλά υπάρχουν πάρα πολλές αιτήσεις που εμπίπτουν στα κριτήρια και σίγουρα πρέπει να βρεθεί ο τρόπος να αντιμετωπιστούν όσο γίνεται γρηγορότερα με περισσότερα κονδύλια, για να ικανοποιηθούν ανάγκες οικογενειών που χρειάζεται να διευκολυνθούν, για να αντιμετωπίσουν τα στεγαστικά τους προβλήματα που είναι και σοβαρά και δύσκολα. Μάλιστα σε μερικές περιπτώσεις μερικών είναι δυσκολότερη η θέση τους απ' ό,τι είναι άλλων.

Το άλλο σημείο που θέλω να αναφέρω με την ευκαιρία που συζητούμε αυτό τον προϋπολογισμό είναι ότι η πλευρά που αφορά την αναδόμηση των συνοικισμών είναι ένα ζήτημα που έχει εξαγγελθεί, αλλά εμείς δεν είναι μόνο εξαγγελίες που θέλουμε, αλλά είναι υλοποίηση των εξαγγελιών. Κατανοούμε φυσικά ότι αυτή η αναδόμηση, σύμφωνα με ό,τι λέχθηκε σε συναντήσεις με την Π.Ε.Π., προϋπέθετε -τότε που το έκαμαν πριν από ενάμιση χρόνο και πέρα και κατατέθηκε και στη Βουλή- ότι θα χρειάζονταν πάνω από £35 εκ. για να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα. Έστω τμηματικά όμως πρέπει να ξεκινήσει, για να αντιμετωπιστούν αυτές οι ανάγκες, γιατί πραγματικά υπάρχουν προσφυγικές οικογένειες που ζουν σε σπίτια που ναι μεν έγιναν σε εκείνες τις συνθήκες, αλλά σήμερα δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι οι συνθήκες της διαβίωσής τους είναι ανθρώπινες. Και όσο καθυστερούμε τόσο περισσότερο θα δυσκολεύονται οι ίδιοι, αλλά και τα κόστα, για να αντιμετωπιστούν αυτά τα θέματα, θα μεγαλώνουν.

Ασφαλώς, κύριε Πρόεδρε, δε θα 'θελα να επεκταθώ, γιατί τα προσφυγικά προβλήματα και για τους μεσαίους και για την επαναδραστηριοποίηση και για άλλες πτυχές είναι πολλά και ποικίλα. Ακόμα και σήμερα κάτω, στην Επιτροπή των εκπροσώπων των κομμάτων, θίγηκε μια σειρά τέτοιων θεμάτων και μας απασχόλησαν και θα μας απασχολήσουν και στο σύντομο μέλλον, για να βρούμε για το καθένα πώς είναι δυνατό με την άσκηση των πιέσεων και τα ανάλογα διαβήματα να επισπευσθεί η καλύτερη δυνατή λύση, έτσι που να ικανοποιηθούν πολλά από τα αιτήματα που επηρεάζουν τον προσφυγικό μας κόσμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε και έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, συναινούμε απόλυτα με όλους τους προλαλήσαντες συναδέλφους, τον κ. Χατζηγιάννη, τον κ. Γαλανό, τον κ. Κουρτελλάρη και τον κ. Δημήτρη Ηλιάδη, για να υπογραμμίσουμε αυτό που με έμφαση είπε ο συνάδελφος Γαλανός, πως υπάρχει διστακτικότητα, εφεκτικότητα στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της μεσαίας τάξης. Αυτό φυσικά οφείλεται βασικά στο γεγονός ότι έλειπε η δυναμική παρουσία, η δυναμική διεκδίκηση που σε κάποιες άλλες ανάλογες περιπτώσεις υπήρξε, δηλαδή στην περίπτωση των ασθενέστερων στρωμάτων, όπου είναι αυταπόδεικτη η προέλευση και η δυναμική κατάθεσή της.

Θα 'θελα όμως να τονίσω, πέραν της καλής κατά τα άλλα ομιλίας του συναδέλφου Δημήτρη Ηλιάδη, πως πέρα από την κυβερνητική προχειρολογία όσον αφορά την εκδαπάνηση των ποσών, τη συμπερίληψη στους διάφορους προϋπολογισμούς, υπάρχει και η μη αποκρυπτόμενη σκοπιμότητα. Η σκοπιμότητα συγκεκριμένα της υπόκρυψης της ελλειμματικότητας των κρατικών προϋπολογισμών που επιχειρείται άδικα για να εξαπατήσει, κατά κάποιο τρόπο, την ολομέλεια του Σώματος, γεγονός όμως που είναι ηλίου φαεινότερον και γνωστό και αντιληπτό και στα νήπια ακόμα.

Σίγουρα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, όπως και άλλοι συνάδελφοι τόνισαν, θα επιψηφίσουμε το ποσό των £5,425,000 για τη διάθεσή του, όπως αναφέρει και το νομοσχέδιο και η εισηγητική 'Εκθεση της αρμόδιας Επιτροπής, για τη συνέχιση εργασιών εκτέλεσης έργων υποδομής σε συνοικισμούς αυτοστέγασης, για επιχορηγήσεις και δανειοδοτήσεις της αυτοστέγασης σε ιδιόκτητα και κυβερνητικά οικόπεδα, καθώς και για αγορά έτοιμης κατοικίας ή διαμερίσματος.

'Ομως προσθέτω πως παράλληλα με τα ψηφιζόμενα ποσά θα πρέπει να υπογραμμιστεί το γεγονός πως οι παραχωρούμενες σήμερα πιστώσεις καλύπτουν μονάχα το 25% των τρεχουσών -και το τονίζω τούτο- των άμεσων πραγματικών απαιτήσεων του προσφυγικού δυναμικού, δεδομένου πως η απαιτούμενη σήμερα -και το τονίζω για πολλοστή φορά- δαπάνη ανέρχεται σε τουλάχιστον £20 εκ., αν λάβουμε υπόψη τα επίσημα στοιχεία τα στατιστικά που έχουμε μπροστά μας, σύμφωνα με τα οποία και μέχρι τις 31.5.1990 εκκρεμούσαν από μέρους παλιών οργανικών οικογενειών 87 αιτήσεις για ανέγερση κατοικίας σε ιδιόκτητα οικόπεδα, 33 αιτήσεις για ανέγερση κατοικίας σε κυβερνητικά οικόπεδα, 35 αιτήσεις για αγορά διαμερίσματος και 132 αιτήσεις για έτοιμο σπίτι σε κυβερνητικούς οικισμούς, δηλαδή σύνολο κάπου 347 αιτήσεις.

Εξάλλου, μέχρι την ίδια ημερομηνία εκκρεμούσαν από μέρους νέων ζευγαριών με πρόσφυγα την αρραβωνιαστικιά ή και τους δυο 598 αιτήσεις σε ιδιόκτητα οικόπεδα 147 αιτήσεις σε κυβερνητικά οικόπεδα, 442 αιτήσεις σε διαμερίσματα κυβερνητικά και 134 αιτήσεις σε κυβερνητικούς οικισμούς, δηλ. σύνολο 1,321 αιτήσεις.

Τέλος, μέχρι την πιο πάνω ημερομηνία εκκρεμούσαν από μέρους νέων ζευγαριών με το σύζυγο ή τον αρραβωνιαστικό πρόσφυγα και τη σύζυγο μη πρόσφυγα 344 αιτήσεις σε ιδιόκτητα οικόπεδα, 22 αιτήσεις σε κυβερνητικά οικόπεδα και 193 αιτήσεις για διαμερίσματα, δηλαδή 559 αιτήσεις.

'Εχουμε έτσι ένα συνολικό ύψος 2,227 αιτήσεων, πράγμα που συνεπάγεται μια ουσιαστική δαπάνη τουλάχιστον της τάξης των £10,000,000. Αν σ'αυτά προσυπολογισθούν οι απαιτούμενες δαπάνες για ολοκλήρωση της κατασκευής των 300 περίπου κυβερνητικών κατοικιών που ήδη έχει εξαγγελθεί ότι θα κτιστούν σε κυβερνητικούς οικισμούς, σημαίνει πως με τους μετριότερους υπολογισμούς, αν προσυπολογισθούν και τα συμπαρομαρτούντα άλλα έξοδα, όπως είναι οι δρόμοι και τα άλλα συναφή έξοδα, απαιτούνται άλλα τουλάχιστον £10 εκ.

Εύκολα επομένως ο καθένας αντιλαμβάνεται τον τρομερό ετεροχρονισμό, την οπισθοδρόμηση που θα σημειωθεί όσον αφορά την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος του προσφυγικού δυναμικού μας.

Αν τώρα προσυπολογίσουμε και το συνολικό απαιτούμενο ποσό για την εξαγγελθείσα αντικατάσταση των προσφυγικών οικισμών χαμηλού κόστους, που ανέρχεται σίγουρα τουλάχιστον σε £35,000,000, όπως έχει προϋπολογισθεί, και αν λάβουμε υπόψη το εκδαπανηθέν πέρσι ποσό που ήταν £1,5 εκ., το φετινό θα

ανέλθει σε £2 εκ., που σημαίνει πως, αν καθηλώσουμε το εκχωρούμενο ποσό σε £2 εκ. το χρόνο, θα απαιτηθούν τουλάχιστον 20 χρόνια, αν λάβουμε υπόψη φυσικά και τις στοιχειωδέστερες έστω προσαυξήσεις σε δομικά υλικά και εργατικά -γεγονός που και πάλι άσφαλτα και με ακρίβεια μαθηματική, μιας και θα περάσουν 20 χρόνια από τότες, σημαίνει πως οι ενοικούντες στις κατοικίες χαμηλού κόστους θα έχουν «εκμετρήσει το ζην» και δε θα υπάρξει δυνατότητα να αντιληφθούν, να βιώσουν την αντικατάσταση των οικιών αυτών χαμηλού κόστους στις οποίες σήμερα διαμένουν.

Αυτά, έντιμε κύριε Πρόεδρε, για να μην αναφερθώ στη νύξη και την αναφορά που έκαμε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος, συνάδελφος Γαλανός, για την ανάγκη στήριξης και ενίσχυσης των μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων, της μεσαίας τάξης, όπως είναι η ανάγκη να εκδοθούν πιστοποιητικά βεβαίωσης για την περιουσία καθενός εκτοπισμένου μαζί με την αξία των εν λόγω περιουσιών η οποία θα πρέπει να είναι ανάλογη με την αύξηση της αξίας των μη κατεχόμενων περιουσιών. Δε μιλούμε για την ώρα για φερεγγυότητα, γιατί είναι ένα όνειρο που δύσκολα ίσως μπορούμε να το προσεγγίσουμε, όμως μπορούμε να επιμετρήσουμε και να προσυπολογίσουμε το ύψος των περιουσιών αυτών που έχουν απωλεστεί, έχουν κρατηθεί στον τουρκικό τομέα.

Δε θα μιλήσω επίσης για την ανάγκη ανάληψης από το φορέα των χρεών προς τους δανειστικούς οργανισμούς και τη ρύθμιση των προπολεμικών χρεών προς ιδιώτες, καθώς και για τα πολλά άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η μεσαία τάξη, όπως είναι η παραχώρηση από το φορέα φορολογικών πιστώσεων σε φυσικά πρόσωπα σε συσχετισμό με τα απωλεσθέντα εισοδήματα από τις κατεχόμενες περιουσίες, η ανάγκη απαλλαγής από φορολογία μεταβίβασης και μεταβιβαστικών τελών, η κατάργηση μεταβιβαστικών τελών για τις κατεχόμενες περιουσίες σε μέλη της ίδιας οικογένειας, η αναθεώρηση κάποιων κριτηρίων έκδοσης προσφυγικών ταυτοτήτων. Και για να μη μιλήσουμε για την ανάγκη μελέτης των εσόδων του Κεντρικού Φορέα για την Ισότιμη Κατανομή των Βαρών που πρέπει οπωσδήποτε να προέλθουν από κάποια επαύξηση του φόρου κεφαλαιουχικών δαπανών από 20% σε 30% το οποίο θα πρέπει να κατατεθεί κάποτε στο φορέα, στο ταμείο, από τα έσοδα των προσφυγικών τελών, από την εκποίηση και παραχώρηση της χαλίτικης γης, από τους διάφορους δανεισμούς που πρέπει οπωσδήποτε να δούμε με ποιο τρόπο πρέπει να τους εντάξουμε σ' αυτό το φορέα.

Τέλος θα πρέπει σοβαρά να μελετήσουμε, χωρίς να παίρνουμε θέση, τις εισηγήσεις για υπαγωγή στο φορέα των υπηρεσιών του Ταμείου Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων και Πληγέντων, της Υπηρεσίας Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων και Πληγέντων, της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και της Υπηρεσίας Επαναδραστηριοποίησης του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, χωρίς, επαναλαμβάνω, να λέμε ότι παίρνουμε απόλυτες θέσεις πάνω σ' αυτό το θέμα, αλλά θέτουμε το θέμα για εξέταση.

Μόνο με αυτούς τους τρόπους, έντιμε κύριε Πρόεδρε, που εμείς εισηγούμαστε θα πετύχουμε τους γιγαντιαίους εκείνους ανελικτικούς ρυθμούς και όχι τους νανικούς βηματισμούς για αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος των εκτοπισθέντων συμπατριωτών μας.

Αυτά, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πιστεύω πως πρέπει να μεταφερθούν κάποτε στην Εκτελεστική Εξουσία, αν θέλουμε, επανατονίζω δεύτερη φορά, να αντι-

μετωπίσουμε στην ουσία του το πρόβλημα το στεγαστικό αλλά και το γενικότερο προσφυγικό δράμα των ξεριζωμένων συμπατριωτών μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, διότι έχουν μιλήσει αρκετοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δε θα είστε μακρός ...

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Χαίρομαι που οι συνάδελφοι Βουλευτές ψηφίζουν το νόμο των μερικών εκατομμυρίων για τον προσφυγικό κόσμο. Αυτό που θα ήθελα να αναφέρω είναι η προηγούμενή μας απόφαση πριν από λίγο που θα έπρεπε να είχε ψηφιστεί πολύ πρωτύτερα, δηλ. η έκτακτη εισφορά την οποία εμείς, ως Σώμα, έχουμε καθυστερήσει, ενώ ήταν στον προϋπολογισμό του 1990. Ωστόσο όμως χαιρετίζω το ότι το Σώμα σήμερα ψηφίζει δύο νόμους για τους πρόσφυγες.

Έχει γίνει λόγος ότι είναι λίγα τα χρήματα που ψηφίζουμε. Συμφωνώ απόλυτα, διότι απαντούμε σε εκείνους που λένε ότι τα προηγούμενα χρόνια τα ποσά που ψηφίζονταν ήταν αρκετά και ότι επιλύθηκαν προβλήματα. Η απάντησή μας είναι ότι τα ποσά που ψηφίζονταν τα τελευταία δέκα χρόνια ήταν πολύ λιγότερα από ό,τι έχει ψηφιστεί τα τελευταία τρία χρόνια και χαίρομαι που τώρα ψηφίζουμε περισσότερα από τα £16 εκ. που έχουν ψηφιστεί συν τα £5 εκ., για να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της αναδόμησης των σπιτιών των Κόκκινων, του Τσιακκιλερού, της Ορμήδειας, του Φρενάρους, του Λιοπετρίου, τα οποία έχουμε χαρακτηρίσει υποστατικά πολύ υποβαθμισμένα και τα οποία άλλοτε στις ελεύθερες περιοχές, στην αγαπημένη μας Αμμόχωστο, τα χρησιμοποιούσαμε ως υποστατικά των ζώων. Είναι ανάγκη αυτά να αναδομηθούν. Είναι ανάγκη να προχωρήσει η κυβέρνηση και να αρχίσει την αναδόμηση των προσφυγικών αυτών οικισμών και, αν χρειαστεί η κυβέρνηση και άλλα χρήματα, να στείλουμε το μήνυμα από τη Βουλή ότι είμαστε έτοιμοι να βοηθήσουμε και να υποστηρίξουμε και νέες φορολογίες ακόμη για τους πρόσφυγες αλλά ταυτόχρονα και την εξεύρεση νέων ποσών για το δύσκολο προσφυγικό πρόβλημα. Υπάρχουν πολύ μεγάλες ανάγκες όχι μόνο για την αναδόμηση αλλά και για τη βελτίωση. Μόνο στην Αμμόχωστο, όπου θέλουμε εκατοντάδες σπίτια να διορθώσουμε, έχουμε ξεκινήσει σε Αμμόχωστο και Λάρνακα 200 μόνο κατοικίες. Έχουν περιοριστεί οι δυνατότητες να ενισχυθούν και άλλες οικογένειες, γι' αυτό χρειαζόμαστε πολύ περισσότερα. Πολύ περισσότερα, κύριε Πρόεδρε, ακόμα, διότι μένουν άλυτα τα προβλήματα της επαγγελματικής στέγης. Δεν έχουν διαχωριστεί οικόπεδα σε πολλούς συνοικισμούς και υπάρχουν και άλλες ανάγκες, όπως είναι των προσφύγων που πήραν μη προσφυγοπούλες, αφού μόνο εκατό έχουν εγκριθεί από τις εκατοντάδες πρόσφυγες που έτυχε να πάρουν φτωχές προσφυγοπούλες και να είναι εντός των κριτηρίων, για να τους δοθεί η κρατική βοήθεια. Έτσι λέγω ότι εμείς θέλουμε να στείλουμε ακόμα ένα μήνυμα, ότι είμαστε έτοιμοι να δώσουμε κάθε συμπαράσταση, αν η κυβέρνηση στείλει και άλλα ποσά, για να βοηθήσουμε τον προσφυγικό κόσμο που βασανίζεται να αναστηλώσει τα ερείπια και να κλείσει τις πληγές δεκαέξι ολόκληρων χρόνων.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τα στοιχεία που αναφέρθηκαν από όλους τους προηγούμενους ομιλητές και τα στοιχεία που αναφέρονται στην Έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής δείχνουν τη σοβαρότητα του προβλήματος που αντιμετωπίζουμε. Δηλαδή το ότι χρειάστηκε στα μέσα του χρόνου να σταλεί για να ψηφιστεί, όπως ελπίζω, ένας συμπληρωματικός προϋπολογισμός των £5,500,000 για την επίλυση των προσφυγικών προβλημάτων δείχνει πόσο σοβαρό παραμένει ακόμα το στεγαστικό πρόβλημα των προσφύγων. Τα στοιχεία που αναφέρθηκαν από όλους για την ανάγκη αναδόμησης των συνοικισμών χαμηλού κόστους, η ανάγκη να στεγαστούν πρόσφυγες που πήραν μη προσφυγοπούλες, η ανάγκη να ικανοποιηθούν εκείνες οι προσφυγικές οικογένειες που για τον έναν ή τον άλλο λόγο, ενώ κρατούν την έγκριση μήνες τώρα, δεν έγινε κατορθωτό να τους δώσουν ούτε σπίτι ούτε οικόπεδο, όλα αυτά υπογραμμίζουν πόσο σοβαρό είναι το προσφυγικό πρόβλημα, το στεγαστικό εννοώ. Επίσης σοβαρό είναι το πρόβλημα των μεσαίων στρωμάτων, όπως και το πρόβλημα της εξασφάλισης επαγγελματικής στέγης. Αυτά τα αναφέρω, για να γίνει γνωστό σε όλους ότι το προσφυγικό πρόβλημα εξακολουθεί να παραμένει ένα σοβαρό πρόβλημα από την άποψη της στέγασης των προσφύγων ή της αναδόμησης των συνοικισμών ή γενικότερα της επίλυσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν.

Έγινε λόγος εδώ για το φορέα ίσης κατανομής των βαρών και θέλω να πω ότι δεν μπορούμε χωρίς μελέτη να αποφανθούμε από πού θα βρει τα οικονομικά μέσα ο φορέας ίσης κατανομής των βαρών, για να επιτελέσει το έργο που του έχει ανατεθεί. Ασφαλώς πρέπει να βοηθηθεί ο φορέας ίσης κατανομής των βαρών, αλλά αυτό πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο μελέτης, κατά τη γνώμη μας, της Επιτροπής Προσφύγων και άλλων αρμόδιων Επιτροπών. Αλλά εν πάση περιπτώσει τα ποσά που προορίζονται για τη στέγαση των προσφύγων και για τις άλλες ανάγκες των προσφύγων είναι ποσά τα οποία πρέπει να διαχειρίζεται το αρμόδιο τμήμα που τα διαχειρίζεται μέχρι σήμερα. Και επαναλαμβάνω ότι αυτό πρέπει να εξεταστεί στην κατάλληλη ώρα από την αρμόδια Επιτροπή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, έγινε μια αναφορά στην ομιλία μου από προηγούμενο συνάδελφο και αμφισβητήθηκαν κατά κάποιο τρόπο κάποια στεγαστικά προγράμματα της παλιάς κυβέρνησης, θα ήθελα να τονίσω πως το στεγαστικό πρόγραμμα του Σπύρου Κυπριανού, της κυβέρνησής του, έχει χαρακτηριστεί στεγαστικό θαύμα από ντόπιους και ξένους. Το έχει επανειλημμένα εκθειάσει η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων με δεκάδες επίσημα και ανεπίσημα ανακοινωθέντα που έχουν δημοσιευθεί από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών ανάμεσα στα οποία -σίγουρα, είμαι βέβαιος-περιλαμβάνονται και οι απόψεις του συναδέλφου ο οποίος έκανε αρνητική μνεία στην προκείμενη περίπτωση. Αλλά βρίσκονται στη διάθεση και του συναδέλφου και οποιουδήποτε άλλου. Άλλωστε είχαν κοινοποιηθεί, είχαν δημοσιοποιηθεί και υπάρχουν στα επίσημα αρχεία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού, οτιδήποτε κι αν γίνει για το θέμα των προσφύγων μας, δεν είναι αρκετό. Είναι οι άνθρωποι οι οποίοι έχασαν τα πάντα. Μακάρι η Εκτελεστική Εξουσία να μπορούσε να διαθέσει μεγαλύτερα ποσά και είμαι βέβαιος ότι αυτό το Σώμα δε θα αρνείτο να τα εγκρίνει. Ελπίζουμε οι οικονομικές δυνατότητες του τόπου να το επιτρέψουν, ούτως ώστε να λυθούν επιτέλους τα προβλήματα αυτά, ούτως ώστε οι πρόσφυγές μας να ζήσουν μέσα σε συνθήκες μιας άνετης προσωρινότητας, μέχρις ότου έρθει εκείνη η ώρα που θα επιστρέψουν στα σπίτια τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, προχωρούμε στην ...

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Επειδή είναι προσωπικό θέμα, κύριε Πρόεδρε, λέγω ότι, επειδή έγινε λόγος για το ότι η σημερινή κυβέρνηση δεν ψηφίζει τα απαιτούμενα, η απάντηση είναι ότι ψηφίζονται περισσότερα από τα τελευταία δέκα χρόνια, όταν μελετούσαν από λίρα σε λίρα ότι το επίπεδο ήταν αυτό που θα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχουν σημασία αυτά τα πράγματα, κύριε Τσιέττη. Κύριοι, σας παρακαλώ. Εκείνο που έχει σημασία είναι να βολευτούν οι άνθρωποι αυτοί οι οποίοι έχουν ανάγκη.

Λοιπόν, κύριοι, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £5,425,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 5) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί και ψηφιστεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Πρόταση νόμου. Καλείται ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να διαβάσει την Έκθεση.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 28 Απριλίου, στις 5 Μαΐου και 9 Ιουνίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός της πιο πάνω πρότασης νόμου, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που τη συνοδεύει, είναι η παροχή δικαιώματος σε εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι σε εκλογικό κατάλογο χωριού με πληθυσμό λιγότερο από τριακόσιους κατοίκους να δηλώνουν, μέσα σε καθορισμένη προθεσμία, την επιθυμία τους να παραμείνουν εγγεγραμμένοι στον εκλογικό αυτό κατάλογο έστω κι αν έχουν στο μεταξύ αλλάξει διεύθυνση κατοικίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών με τη διαφωνία του Προέδρου της εισηγείται κατά πλειοψηφία στη Βουλή την καταψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου, γιατί πιστεύει ότι οποιαδήποτε διαφοροποίηση του υφιστάμενου καθεστώτος εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους θα δημιουργούσε αχρείαστη ανωμαλία και αναστάτωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επανειλημμένα στη Βουλή έγιναν ομιλίες για την ανάγκη καταπολέμησης της αστυφιλίας. Έγιναν ομιλίες για την ανάγκη παροχής κινήτρων στους κατοίκους της υπαίθρου και ιδιαίτερα των απομακρυσμένων ορεινών περιοχών, για να

παραμείνουν στις περιοχές τους, ιδιαίτερα για λόγους κοινωνικούς. Όμως κατά περίεργο τρόπο στη συγκεκριμένη αυτή περίπτωση -που το κίνητρο της πρότασης νόμου είναι ακριβώς να διατηρήσει το σύνδεσμο των κατοίκων απομακρυσμένων χωριών με τα χωριά τους- η πλειοψηφία της Βουλής έχει ταχθεί εναντίον και σήμερα, από ό,τι προβλέπεται, το Σώμα κατά πλειοψηφία θα απορρίψει τη σχετική πρόταση νόμου.

Όπως αναφέρει η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, ο σκοπός της πρότασης νόμου είναι η παροχή δικαιώματος σε εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι σε εκλογικό κατάλογο χωριού με πληθυσμό λιγότερο από τριακόσιους κατοίκους να δηλώνουν μέσα σε καθορισμένη προθεσμία την επιθυμία τους να παραμείνουν εγγεγραμμένοι στον εκλογικό αυτό κατάλογο, έστω κι αν έχουν στο μεταξύ αλλάξει διεύθυνση κατοικίας. Αυτή ήταν η αιτιολογία της πρότασης.

Αυτή η πρόταση καταψηφίζεται, γιατί, σύμφωνα με την πλειοψηφία, αν ψηφιστεί σε νόμο, θα δημιουργήσει αχρείαστη ανωμαλία και αναστάτωση στο υφιστάμενο καθεστώς. Με άλλα λόγια θα δημιουργήσει ταλαιπωρία στις δημόσιες υπηρεσίες που είναι εντεταλμένες να τηρούν και να ενημερώνουν τους εκλογικούς καταλόγους. Και για να μην υποστούν ταλαιπωρία οι δημόσιες αυτές υπηρεσίες, η πλειοψηφία αυτού του Σώματος προτιμά να καταψηφίσει την πρόταση νόμου παρά τη διακηρυγμένη πολιτική εναντίον της αστυφιλίας και παρά την πολιτική των κινήτρων, για να παραμένουν οι κάτοικοι, ιδιαίτερα των απομακρυσμένων χωριών της υπαίθρου, στα χωριά τους.

Η σημερινή απόφαση της πλειοψηφίας της Βουλής, αν υλοποιηθεί, σημαίνει ότι παραγνωρίζει τον κοινωνικό τρόπο ζωής στην Κύπρο, όπως έχει εξελιχθεί. Δηλαδή, τι συμβαίνει με τα περισσότερα χωριά των οποίων ο πληθυσμός, όχι οι εγγεγραμμένοι ψηφοφόροι, έχει κατέλθει σε λιγότερους από τριακόσιους κατοίκους; Σ' αυτά τα χωριά θεωρητικά μπορεί ο πληθυσμός να έχει κατέλθει σε λιγότερους από τριακόσιους κατοίκους, αλλά ο πληθυσμός στην πραγματικότητα κυμαίνεται, γιατί την Παρασκευή, το Σάββατο και την Κυριακή ανέρχεται σε περισσότερους από τριακόσιους κατοίκους, ενώ τη Δευτέρα, την Τρίτη, την Τετάρτη, την Πέμπτη και την Παρασκευή το πρωί κατέρχεται σε λιγότερους των τριακόσιων κατοίκων. Γιατί οι άνθρωποι αυτοί αδυνατούντες να επιβιώσουν στην ύπαιθρο έρχονται και εργάζονται στις πόλεις. Παραμένουν στις πόλεις από τη Δευτέρα μέχρι την Παρασκευή. Πηγαίνουν πίσω στα χωριά τους από την Παρασκευή μέχρι τη Δευτέρα το πρωί. Στα μάτια του νόμου αυτό λέγεται αλλαγή κατοικίας. Στα μάτια των υπευθύνων αυτό λέγεται αλλαγή κατοικίας που δικαιολογεί την ποινική δίωξη των ανθρώπων αυτών, γιατί παρέλειψαν να ζητήσουν διαγραφή από τους εκλογικούς καταλόγους του χωριού τους και να εγγραφούν στον αντίστοιχο εκλογικό κατάλογο της πόλης.

Και το ερώτημα είναι: Τι σημασία έχει; Αν πρόκειται να πάρουμε τις σοβαρές εκλογές που ενδιαφέρουν ολόκληρη την Κύπρο, αν πάρουμε τις προεδρικές εκλογές και τις βουλευτικές εκλογές, τι σημασία έχει σε ποιας περιοχής τον κατάλογο είναι εγγεγραμμένος ένας ψηφοφόρος; Ούτως ή άλλως μία ψήφο έχει και οπουδήποτε τη ρίξει, είτε στο χωριό του είτε στην πόλη, η σημασία της και το αποτέλεσμά της είναι το ίδιο. Εκεί που έχει κάποια σημασία είναι στις κοινοτικές εκλογές. Στις πόλεις δε γίνονται σε πολλές περιοχές εκλογές για κοινοτικές αρχές. Στις κοινότητες εξακολουθούν να γίνονται με τη μόνη διαφορά ότι στα χωριά με λιγότερους από εξήντα ψηφοφόρους δε γίνονται εκλογές, αλλά τους κοινοτικούς άρχοντες τους διορίζει η κυβέρνηση. Έτσι στην πραγματικότητα μιλούμε για

οριακές περιπτώσεις κοινοτήτων της υπαίθρου, όπου, αν δεν ψηφιστεί αυτή η νομοθεσία, το αποτέλεσμα θα είναι ότι το θέμα της εκλογής των κοινοτικών αρχόντων θα φύγει από τους κατοίκους ή, αν θέλετε, από τους ανθρώπους που έχουν περιουσία στο χωριό και είναι συνδεδεμένοι από γενιά σε γενιά με το χωριό και θα περιέλθει στα χέρια του Υπουργείου Εσωτερικών. Είναι αυτό που θέλει η πλειοψηφία της Βουλής;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής στο θέμα αυτό;

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω ότι το επιχείρημα του συναδέλφου, πως αυτό το μέτρο θα παρεμπόδιζε την αστυφιλία, δε μας έχει πείσει καθόλου. Εκείνο που θα εδημιουργείτο με το δικαίωμα κάποιος που κατοικεί στην πόλη να είναι εγγεγραμμένος σε χωριό της υπαίθρου θα ήταν απλώς μια απατηλή εικόνα ότι αυτό το χωριό έχει πληθυσμό. Είναι σαν να λέμε «χρειάζομαι ένα εκατομμύριο λίρες» και να πιάνω ένα μολύβι και να γράφω «ένα εκατομμύριο λίρες, έχω ένα εκατομμύριο λίρες». Δεν είναι έτσι που παρεμποδίζεται η αστυφιλία. Όσον αφορά το ότι σκεφτήκαμε τη φασαρία η οποία θα επροκαλείτο στις διάφορες υπηρεσίες, δεν είναι έτσι τα πράγματα και ξέρουμε πολύ καλά ποιες και πόσων λογιών ανωμαλίες μπορούν να δημιουργηθούν, αν η εικόνα του εκλογικού σώματος σε εκλογές για χωριτικές αρχές δεν είναι εκείνη που θα έπρεπε να ήταν. Δε θέλω να αναφερθώ σε ανωμαλίες του παρελθόντος ούτε σε πιθανότητες δημιουργίας ανωμαλίας στο μέλλον. Με λίγα λόγια δε μας έχουν πείσει ότι είναι μέτρο κατά της αστυφιλίας, γι' αυτό και καταψηφίζουμε αυτή την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχω παρακολουθήσει με πολλή προσοχή την επιχειρηματολογία του εισηγητή της πρότασης, του αγαπητού συναδέλφου κ. Μαρκίδη, για να αντιληφθώ την αιτιολογία για την υποστήριξη αυτής της πρότασης. Όμως λυπούμαι να πω ότι η επιχειρηματολογία, όσο κι αν ήταν αρκετά δικηγορική, δεν υπήρξε πειστική. Το κύριο επιχείρημα που επικαλέστηκε ο κ. Μαρκίδης είναι ότι με το να δώσουμε το δικαίωμα σε εγγεγραμμένους ψηφοφόρους σε χωριά που ο πληθυσμός τους είναι κάτω των τριακόσιων κατοίκων να παραμείνουν εγγεγραμμένοι στο χωριό καταπολεμούμε την αστυφιλία. Όμως το ερώτημα που γεννάται είναι το εξής: Ας υποθέσουμε ότι σ' ένα χωριό, όπως αυτό που προνοεί η πρόταση νόμου, με λιγότερους από τριακόσιους κατοίκους δέκα εγγεγραμμένοι ψηφοφόροι μετοικούν στην πόλη, ανεξαρτήτως του αν το Σαββατοκύριακο, όπως είπε ο κ. Μαρκίδης, πηγαίνουν πίσω στο χωριό τους ή όχι. Μετοικούν στην πόλη. Με το να είναι γραμμένοι στον κατάλογο του χωριού πώς πολεμούμε την αστυφιλία; Αυτοί θα είναι κάτοικοι της πόλης στην οποία θα έχουν μετοικήσει είτε διότι το απαιτεί η δουλειά τους είτε διότι το απαιτεί η επιχείρησή τους είτε για οποιοδήποτε άλλο λόγο. Συνεπώς το επιχείρημα ότι με αυτό τον τρόπο καταπολεμάται η αστυφιλία δεν είναι πειστικό. Είναι, αν όχι παραπλανητικό, όμως μη σοβαρό· δεν είναι πειστικό.

Το δεύτερο που μας προβληματίζει είναι το εξής: Αν κάποιος μένει εγγεγραμμένος στον κατάλογο του χωριού του και ψηφίζει, ας πούμε, κοινοτάρχη, εκλέγει κοινοτάρχη στο χωριό του και κατοικεί στη Λεμεσό ή σε κάποια άλλη πόλη και έχει ανάγκη να πάρει πιστοποιητικό από το μουχτάρη για οποιαδήποτε ανάγκη που αντιμετωπίζει ή για να πάει σε νοσοκομείο ο ίδιος ή τα παιδιά του ή έχει ανάγκη άλλων πιστοποιητικών, θα έχει να τρέξει στο μουχτάρη του χωριού του, για να βγάλει πιστοποιητικό να πάει στο νοσοκομείο, ή θα πάει στο μουχτάρη της ενορίας ή του χωριού στο οποίο έχει μετοικήσει σε κάποια δημαρχούμενη ή άλλη πόλη στην οποία έχει μετοικήσει; Ασφαλώς σε τέτοιες περιπτώσεις θα πάει στο μουχτάρη της ενορίας του για τον οποίο δεν ψηφίζει, αφού είναι εγγεγραμμένος στο χωριό του, στο Κούρδαλι ας πούμε, και κατοικεί στη Λευκωσία. Θα πάει στο μουχτάρη της ενορίας της Λευκωσίας στην οποία κατοικεί, για να πάρει χαρτί να πληρώσει, να εξυπηρετηθεί.

Νομίζω ότι η πρόταση αυτή δεν έχει να εξυπηρετήσει τίποτε. Ούτε καταπολέμηση της αστυφιλίας εξασφαλίζεται με αυτή την πρόταση νόμου ούτε κανένα άλλο συγκεκριμένο πλεονέκτημα έχει η αποδοχή αυτής της πρότασης. Γι' αυτούς τους λόγους η ομάδα μας, οι Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ, θα καταψηφίσει την πρόταση, όπως αναφέρεται και στην 'Εκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου και μετά ο κ. Πέτας. Αυτή είναι η σειρά με την οποία ζητήσατε το λόγο.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Πρόεδρε, η πρόταση νόμου δε γίνεται δεκτή, διότι αποτελεί πρώτα απ' όλα πάγια τακτική και πρακτική, όταν γίνονται εκλογές, κάποιος να ψηφίζει εκεί που είναι η κατοικία του. Και ευλόγως, διότι εκεί που βρίσκεται γνωρίζει τα προβλήματα της περιοχής του καλύτερα, είναι σε θέση να κρίνει πρόσωπα και πράγματα και να ασκήσει με τον τρόπο αυτό το δικαίωμα της ψήφου κατά τρόπο ορθότερο και ουσιαστικά δικαιολογημένο. Το να επιλέγει κάποιος για ψηφοφορία ένα χωριό το οποίο επισκέπτεται κατά προτίμηση ή διότι κατάγεται από αυτό ή διότι απέκτησε μεταγενέστερους δεσμούς με αυτό το χωριό για σκοπούς ένταξής του ως ψηφοφόρου εκεί θα ήταν άδικο και για έναν άλλο λόγο. Οι κάτοικοι δηλαδή εκείνων των απομακρυσμένων χωριών, όταν έρχεται η στιγμή που θα αποφασίσουν ποιους θα εκλέξουν, για να προωθήσουν τα δικά τους συμφέροντα, θα το αποξενώνονται και αυτό το δικαίωμα, διότι θα κατεβαίνει εκείνος που τους εγκατέλειψε και τους επισκέπτεται ενίοτε, για να αποφασίζει και ποιους θα ψηφίσουν ως κοινοτικές αρχές. Και αν εκλεγούν αυτοί οι επισκέπτες κοινοτάρχες, ποιος θα τους βρει στα χωριά εκείνα, για να τον βοηθήσουν ή να τους προαγάγει τα θέματα της ζωής τους;

Γι' αυτό το λόγο και για το λόγο επίσης ότι δεν υπάρχει πράγματι ιδιαίτερος λόγος σε μια δημοκρατία όπου από το κέντρο της η πιο απομακρυσμένη περιοχή απέχει μια ώρα και μερικά λεπτά να κάνουμε μετακίνηση ψηφοφόρων και

να αναστατώνουμε τους εκλογικούς καταλόγους με δαπάνη ίσως μισού εκατομμυρίου λιρών, και Κύριος οίδε αύριο πόσο θα στοιχίσουν αυτές οι μετακινήσεις ψηφοφόρων, ας δώσουμε αυτά τα χρήματα στα χωριά, για να αναπτυχθούν, και ας αφήσουμε τους ψηφοφόρους να βρίσκονται εκεί που βρίσκονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, παρακολουθήσαμε στην Επιτροπή Εσωτερικών την επιχειρηματολογία για το προτεινόμενο νομοθέτημα. Από το βήμα τούτο ο εισηγητής του νομοθετήματος ανέπτυξε στα Μέλη της Βουλής τους λόγους που τον ώθησαν να προετοιμάσει και να υποβάλει αυτή την πρόταση νόμου.

Θα πρέπει να πούμε ότι ύστερα από την προσεκτική εξέταση του όλου θέματος στην Επιτροπή Εσωτερικών αλλά και τις απόψεις που ακούσαμε τώρα έχουμε οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι η επιδίωξη του εισηγητή του νομοθετήματος δεν ικανοποιείται, δεν εκπληρώνεται με την πρόταση νόμου που προτείνεται. Πρώτα απ΄ όλα, για να λέμε την πραγματικότητα σε ό,τι αφορά την κατάσταση που υπάρχει, υπάρχει πράγματι μια κατάσταση στην Κύπρο η οποία πρέπει να ανησυχεί όλους: κράτος, Βουλή, κόμματα, οργανώσεις, τύπο, όλους γενικά. Μια κατάσταση που οδηγεί περιοχές της Κύπρου, ιδιαίτερα τις ορεινές, στην αποσύνθεση, στη διάλυση των κοινοτήτων. Αλλά, για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, αυτή η κατάσταση, το να φεύγουν δηλαδή οι κάτοικοι περιοχών της υπαίθρου από τις κοινότητές τους και να κατέρχονται στις πόλεις, δεν είναι καθόλου αστυφιλία. Και εκείνοι που λένε ότι είναι η αστυφιλία που οδηγεί στη διάλυση των αγροτικών κοινοτήτων δε λένε την αλήθεια. Ζητούν να αλλάξουν την πραγματική εικόνα της κατάστασης μπροστά στα μάτια των ανθρώπων ή εκείνης της μερίδας του λαού η οποία μένει παραμελημένη από το κράτος και την κοινωνία και υποχρεώνεται να φύγει από τις κοινότητες και να κατέβει στις πόλεις, όχι για να απολαύσει τα καλά της πόλης, όχι για να ζήσει καλύτερα στην πόλη απ΄ ό,τι ζούσε στην ύπαιθρο, αλλά για την επιβίωσή της. Είναι αστυφιλία αυτό; Και αν δεν καταλάβουμε αυτή την αλήθεια, αν δε δεχτούμε αυτή την αλήθεια όπως είναι, δε θα φτάσουμε ποτέ στη λήψη των αναγκαίων μέτρων, για να εξαλείψουμε τη διαφορά μεταξύ του επιπέδου της ζωής των κατοίκων αυτών των περιοχών και εκείνου της ζωής στις πόλεις.

Εξάλλου πρέπει να δούμε ότι από το βήμα τούτο έχουν γίνει ομιλίες στο Κεφάλαιο Δ΄ για πολλές περιοχές, για κοινότητες πολλών περιοχών, για μεγάλες ομάδες λαού της υπαίθρου, ιδιαίτερα της ορεινής υπαίθρου, και έχει υποβληθεί σειρά αιτημάτων, σειρά εισηγήσεων, για τη ριζική αντιμετώπιση της κατάστασης. Και αν δε σταθούμε σ΄ αυτά τα μέτρα και δε λύσουμε το ένα κατόπιν του άλλου τα προβλήματα που απασχολούν αυτές τις κοινότητες, ώστε να ανέβει το επίπεδο της ζωής τους, να είναι ανθρώπινο, να προσεγγίσει εκείνο της ζωής στις πόλεις, τότε θα θρηνήσουμε για ένα μεγάλο όχι κοινωνικό πρόβλημα μόνο αλλά πρόβλημα επιβίωσης της χώρας μας. Γιατί καμιά χώρα δεν μπορεί να ζήσει με τις πόλεις μόνο. Κάθε χώρα πρέπει να λύνει και το πρόβλημα της ζωής στην ύπαιθρο και, για να υπάρχει ζωή και ανάπτυξη στην ύπαιθρο, είναι ανάγκη να λυθούν τα προβλήματα και τα προβλήματα είναι σχεδόν κωδικοποιημένα.

Το πρώτιστο που χρειάζεται η δική μας χώρα -το έχουμε πει πολλές φορές- είναι η οδική ανάπτυξη, κανονική οδική ανάπτυξη, για να συνδέονται οι κοινότητες της υπαίθρου με τις πόλεις. Γιατί μόνο με την κανονική οδική ανάπτυξη θα είναι

δυνατό ο κόσμος να κατεβαίνει στις πόλεις για να εργάζεται και σε μισή ώρα αφότου σχολάσει να πηγαίνει στο Παλαιχώρι και στην Πλατανιστάσα ή στην Κακοπετριά και τις άλλες απομακρυσμένες περιοχές της ενδοχώρας.

Συνάδελφοι, είναι και μια σειρά τοπικών προβλημάτων, αλλά η εποχή που ζούμε τώρα δε μοιάζει με εκείνη της δεκαετίας, ας πούμε, του 1940-1950 ή του 1930-1940, όταν δεν υπήρχε ρεύμα, δεν υπήρχε άσφαλτος στα χωριά, δεν υπήρχαν σχολικά κτίρια, δεν υπήρχε νερό κτλ. Πρέπει λοιπόν να λυθούν, αν θέλουμε να λύσουμε το πρόβλημα της αστυφιλίας, που δεν είναι, επαναλαμβάνω, αστυφιλία, γιατί αστυφιλία δεν υπάρχει. Εκείνο που υπάρχει στη χώρα μας σε ανάπτυξη είναι εκείνο που υπάρχει και στην Ελλάδα, όπου οι Αθηναίοι τρέχουν στα χωριά της υπαίθρου για να ζουν, να κατοικούν, να κοιμούνται και έρχονται την ημέρα στην πόλη για να εργάζονται. Δηλαδή και εδώ έχει αρχίσει αυτό με κάποιο τρόπο. Τα οικόπεδα των εύπορων στρωμάτων της Λευκωσίας και των άλλων πόλεων θα τα δούμε πάνω σε λοφίσκους που είναι επίγειος παράδεισος κοντά στην πόλη, από το Καλό Χωριό της Κλήρου ως το Φαρμακά και από την Αλάμπρα μέχρι το Σταυροβούνι. Θα δούμε πραγματικές επαύλεις εκεί Λευκωσιατών οι οποίοι έχουν χρήματα και μπορούν να ζήσουν και δικαιολογημένα, αντί να μένουν μέσα στα καυσαέρια της πόλης, πάνε και κοιμούνται δέκα λεπτά από τη στιγμή που θα ξεκινήσουν από τη Λευκωσία στις δικές τους επαύλεις.

Το τελευταίο σημείο που θα ήθελα να αναφέρω είναι ότι εγώ, κύριοι συνάδελφοι και κύριε Μαρκίδη που υπέβαλες αυτή την εισήγηση, έζησα μέσα στο κόμμα μου όχι κυρίως στα πόστα εκείνα όπου λαμβάνονται οι αποφάσεις, αλλά στα πόστα εκείνα όπου οι αποφάσεις εφαρμόζονται στην πράξη. Και ξέρω πολύ καλά τι θα σήμαινε αυτό που εισηγείται ο κ. Μαρκίδης με την πρόταση νόμου, αν υιοθετούσαμε τη διπλή ιδιότητα του πολίτη και του κατοίκου της κοινότητας. Γιατί είδα σε εκλογές να γίνονται ορισμένες αλχημείες και δεν ξέρω πόσο ικανός πρέπει να είναι κανείς και πόσα μέτρα πρέπει να ληφθούν για να αναχαιτιστεί αυτό το κακό. Και έχουν δίκαιο εκείνοι που λένε ότι αυτό το πρόβλημα πονοκέφαλους θα μας φέρει και όχι συμβολή στην προσπάθεια για την αντιμετώπιση της ούτω καλούμενης αστυφιλίας που δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όλοι θα μιλήσετε, κύριοι.

Ο κ. Παπαπέτρου έχει το λόγο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριοι, δε θα σας απασχολήσω πέραν του ενός λεπτού. Άκουσα με προσοχή την επιχειρηματολογία του κ. Μαρκίδη και θέλω να τονίσω από την αρχή ότι δεν αμφισβητώ σε καμιά περίπτωση ούτε τις καλόπιστες προθέσεις ούτε τα καλόπιστα κίνητρα που, κατά τη γνώμη του Συναγερμού, υπαγόρευσαν την κατάθεση της πρότασης νόμου. Όμως θα θέλα να προσθέσω στην επιχειρηματολογία όσων μίλησαν εναντίον της πρότασης νόμου μόνο ένα επιχείρημα. Στον τόπο μας έχουμε έναν εκλογικό νόμο ο οποίος μέχρι σήμερα ποινικοποιεί το γεγονός ότι ένας ψηφοφόρος δε δηλώνει την αλλαγή κατοικίας του, για να μεταφερθούν και τα εκλογικά του δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του. Γιατί έγινε αυτό το πράγμα; Γιατί θέλαμε να εμπλουτίσουμε τον ποινικό μας κώδικα; Ασφαλώς όχι. Τούτο έγινε, γιατί ο νομοθέτης, εμείς οι ίδιοι, η Βουλή, θέλαμε να ανεύρουμε κάποια αντικειμενικά κριτήρια με βάση τα οποία να καθορίσουμε την κατανομή του πληθυσμού μας στα διάφορα εκλογικά κέντρα και τις διάφορες εκλογικές περιφέρειες.

Βεβαίως το πρόβλημα στη συγκεκριμένη περίπτωση των 300 κατοίκων και κάτω μπορεί εκ πρώτης όψεως να μη φαντάζει και τόσο σοβαρό. Όμως δεν είναι εδώ που βρίσκεται η ουσία του θέματος. Η ουσία του θέματος βρίσκεται στο ότι με την υπερψήφιση ενδεχομένως αυτής της πρότασης νόμου εγκαταλείπουμε την τοποθέτηση αρχής, εγκαταλείπουμε τα αντικειμενικά κριτήρια. Και «ενός κακού δοθέντος μύρια έπονται». Γι' αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μυρία.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Μύρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μυρία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Γιατί μυρία;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Μύρια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μυρία έπεται. Είναι η αττική σύνταξη, κύριε Παπαπέτρου.

(Γέλια)

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού θα λύσει τη διαφωνία μας.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έχει δίκαιο ο κύριος Πρόεδρος και για το έπεται και για το μυρία. Ευχαριστώ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δέχομαι ...

Εν πάση περιπτώσει, γι' αυτούς τους λόγους προσθέτω αυτό το επιχείρημα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Παρισινός είχε ζητήσει το λόγο προηγουμένως.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ήθελα να επισημάνω ότι οι άνθρωποι για τους οποίους μιλούν, οι αγρότες των απομακρυσμένων ιδιαίτερα ορεινών κοινοτήτων, ουδέποτε εγκατέλειψαν την κατοικία τους. Δεν πρέπει να θεωρείται ότι έχουν αλλάξει κατοικία, γιατί διατηρούν και την κατοικία τους στο χωριό, διατηρούν και τον αγροτικό τους κλήρο. Και χάρη στη μεγάλη αγάπη αυτή μοιράζουν το χρόνο και τρέχουν, χωρίς να σκεφτούν την ταλαιπωρία και τον τεράστιο κόπο που απαιτείται, για να συντηρήσουν εκείνο το μικρό αγροτικό τους κλήρο. Και χάριν σ' αυτούς τους ανθρώπους είναι που διατηρούμε ζωντανά τα χωριά μας.

Θα 'θελα να αναφερθώ στο επιχείρημα του συναδέλφου Ευσταθίου, ότι αυτή η αλλαγή θα δημιουργήσει προβλήματα στις υπηρεσίες. Μα σήμερα όλοι αυτοί οι άνθρωποι είναι εγγεγραμμένοι ως ψηφοφόροι στους καταλόγους των κοινοτήτων τους. Κάποιοι συχωριανοί τους καταφεύγουν στην επαρχική διοίκηση ζητώντας τη διαγραφή τους, γιατί έχουν αποκτήσει σπίτι στην πόλη ή έχουν ενοικιάσει σπίτι στην πόλη και τότε είναι που προκαλείται η αναταραχή, γιατί αρχίζει όλη αυτή η διαδικασία.

Και θα 'θελα ως παράδειγμα να σας αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ότι από δυο μικρά ορεινά χωριά της επαρχίας Λευκωσίας το ένα χωριό αριθμεί 81 κατ' ακρίβεια ψηφοφόρους. Σ' αυτό το χωριό η εκλελεγμένη κοινοτική αρχή αποτελείται από πέντε μέλη, δυο ή τρία από τα οποία, αν δεν απατώμαι, ανήκουν στην κατηγορία των ανθρώπων που μοιράζουν το χρόνο τους μεταξύ πόλεως και χωριού. Στη διπλανή κοινότητα, η οποία έχει πληθυσμό κάτω των 60 κατοίκων, έρχεται ο Υπουργός βάσει του δικαιώματός του και διορίζει πενταμελή κοινοτική αρχή. Από αυτή την πενταμελή κοινοτική αρχή που διόρισε τόσο ο Πρόεδρος όσο και τα τρία μέλη ανήκουν στην κατηγορία των ανθρώπων που μοιράζουν το χρόνο τους μεταξύ πόλεως και χωριού. 'Αρα υπάρχει αντινομία. Και το ίδιο Υπουργείο παίρνει τους ανθρώπους αυτούς στο δικαστήριο, γιατί αμέλησαν να δηλώσουν την αλλαγή δήθεν κατοικίας, που εμείς δε τη θεωρούμε αλλαγή, και από την άλλη έρχεται το ίδιο να διορίσει ανθρώπους που ανήκουν στην ίδια κατηγορία.

'Αρα αποκλειστικός γνώμονας της εισήγησης, πιστεύω, του κ. Μαρκίδη είναι απλώς η εξυπηρέτηση αυτών των ανθρώπων που αποδεικνύουν τη μεγάλη τους αγάπη και την προσήλωση στην πατρική τους εστία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαρές είχε ζητήσει το λόγο, αλλά ο κ. Πουμπουρής ο οποίος είναι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος δικαιούται.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Παραχωρώ τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αλλά ο κ. Πουμπουρής παραχωρεί τη θέση του.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πουμπουρή.

Κύριε Πρόεδρε, η ουσία του θέματος είναι άλλη. Βεβαίως το ένα θέμα είναι αυτό που ανέφεραν οι συνάδελφοι εδώ του Συναγερμού. Το άλλο θέμα όμως που όλοι γνωρίζουμε, αλλά κάμνουμε πως δεν το γνωρίζουμε, τουλάχιστον όσοι πηγαίνουν στα χωριά το γνωρίζουν πολύ καλά, είναι τι γίνεται εκεί. Παίρνει ο μουχτάρης τον κατάλογο και λέει: «Αυτός δε με ψήφισε, έξω από τη λίστα. Αυτός με ψήφισε, είναι δικός μου, μένει στη λίστα». 'Ετσι είναι που γίνεται, κύριε Πρόεδρε, και το γνωρίζουμε όλοι. Και έτυχε σε χωριό μπροστά μου που παρ' ολίγον να παίξουν ξύλο και μετά δυσκολίας τους συγκρατήσαμε να μην παίξουν ξύλο, μπροστά μας τουλάχιστον. Τους είπαμε: «Παίξτε ξύλο ύστερα, πίσω από μας».

(Γέλια)

Αυτή είναι η πραγματικότητα και, για να διαφυλάξουμε αυτό τον κόσμο από το να μην τσακώνεται μεταξύ του, τουλάχιστον έπρεπε να ψηφίσουμε το νόμο τούτο. Να μείνουν στα χωριά τους και όσοι θέλουν οικειοθελώς να μετεγγραφούν, άλλο θέμα. Αλλά όχι διά της βίας να τους διαγράφουμε από τους καταλόγους. Αυτό είναι ένα από τα θέματα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συμφωνώ κι εγώ ότι είναι με καλή πρόθεση που ξεκίνησε ο εισηγητής του θέματος για παρεμπόδιση της αστυφιλίας και για παροχή κινήτρων, ώστε να μένουν οι κάτοικοι στην ύπαιθρο. Όμως, όπως είναι τα πράγματα, μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα; Είναι παρεμπόδιση της αστυφιλίας απλώς και μόνο το να αφήσουμε τους κατοίκους της Λευκωσίας που κατάγονται από ένα χωριό στον εκλογικό κατάλογο; Υποδηλώνει αυτό παρεμπόδιση της αστυφιλίας; Θα 'ταν απατηλή η εικόνα, αν επιμέναμε ότι αυτό είναι παρεμπόδιση της αστυφιλίας, γιατί ολόκληρη τη βδομάδα, που είναι βδομάδα εργασίας, είναι στην πόλη και δεν είναι στο χωριό τους.

Από την άλλη η τυχόν ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου θα σημαίνει αλλοίωση της θέλησης των κατοίκων μιας κοινότητας των 300 κατοίκων. Παίρνω ως παράδειγμα ένα χωριό των 300 κατοίκων που έχει και άλλους 200 που είναι στη Λευκωσία ή σε διάφορες άλλες πόλεις. Και αυτοί οι 200 έχουν δικαίωμα να ψηφίζουν στην κοινότητά τους και να ψηφίζονται. Δεν αλλοιώνει αυτό τη σύνθεση και τη θέληση των κατοίκων της δοσμένης κοινότητας, όταν κάποιοι που δεν κατοικούν στην ίδια κοινότητα και δεν αισθάνονται τα προβλήματα της ίδιας κοινότητας έχουν το δικαίωμα να αποφασίζουν με την ψήφο τους ποια θα είναι η χωριτική τους αρχή για τη λύση των προβλημάτων τους; Είναι αυτός ένας σοβαρός παράγοντας που πρέπει να υπολογιστεί και από τους συναδέλφους που υπέβαλαν αυτή την πρόταση και από τους συναδέλφους που την υποστηρίζουν.

Λέχθηκε ότι θα υπάρξουν ταλαιπωρίες για τους υπαλλήλους της κυβέρνησης και όχι για τους ψηφοφόρους. Προς Θεού! Οι ψηφοφόροι που προέρχονται από τα Ακουρδάλια της Πάφου και τώρα έχουν μετοικήσει στην Αγία Νάπα και στο Παραλίμνι για να εργαστούν, όταν τους ενθαρρύνουμε με το νόμο ότι μπορούν να είναι ψηφοφόροι των Ακουρδαλίων, τότε αυτό δε σημαίνει ότι θα υποχρεώνονται να πηγαίνουν από την Αγία Νάπα και το Παραλίμνι στο χωριό τους για να ψηφίσουν; Να ποιοι θα ταλαιπωρούνται και όχι οι υπάλληλοι του κράτους.

Τέλος, θα ήθελα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, ότι εμείς είμαστε ταγμένοι υπέρ της ίσης μεταχείρισης όλων των ψηφοφόρων και κατά συνέπεια τασσόμαστε ενάντια στην πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, δε νομίζετε ότι έχει εξαντληθεί αυτό το μικρό θέμα;

Κύριε Μανώλη, επιμένεις να μιλήσεις; Να μιλήσεις κι εσύ, αφού επιμένεις, καίτοι πιστεύω ότι έχει εξαντληθεί. Είναι πολύ μικρό θέμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Θα το εξαντλήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εξάντλησέ το, κύριε Χριστοφίδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να μη μας εξαντλήσει εμάς μόνο, κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν είναι εξαντλητικός ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Σκοπός της πρότασης νόμου, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που τη συνοδεύει, είναι η παροχή δικαιώματος σε εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι σε

εκλογικό κατάλογο χωριού με πληθυσμό λιγότερο από 300 κατοίκους να δηλώνουν μέσα σε καθορισμένη προθεσμία την επιθυμία τους να παραμείνουν εγγεγραμμένοι στον εκλογικό αυτό κατάλογο, έστω κι αν έχουν στο μεταξύ αλλάξει διεύθυνση κατοικίας.

Αναφέρεται αυτή η πρόταση νόμου σε χωριά με πληθυσμό κάτω από 300 κατοίκους. Ποια είναι τα χωριά αυτά; Είναι τα χωριά αυτά ή είναι τα χωριά εκείνα στα οποία, όταν κάποιος τα επισκέπτεται στο μέσο της εβδομάδας, δε συναντά πολλούς κατοίκους στο πέρασμά του; Συναντά κάποιες γριές στα ξωπόρτια. Συναντά κάποιες γριές στους αγρούς και κάποιους ηλικιωμένους και μερικούς που μετριούνται στα δάχτυλα του ενός χεριού σε κάποια υπολειτουργούντα καφενεία. Αυτά είναι τα χωριά για τα οποία αυτή η πρόταση νόμου θέλει να διορθώσει κάτι που κρίθηκε επιθυμητό να διορθωθεί. Και τι θέλουμε; Θέλουμε να δώσουμε το δικαίωμα στους κατοίκους που άλλαξαν διεύθυνση κατοικίας και το επιθυμούν να μείνουν εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο του χωριού τους. Δε ζητούν δικαίωμα να εγγραφούν στον κατάλογο. Ζητούν δικαίωμα να παραμείνουν εγγεγραμμένοι στον κατάλογο του χωριού τους.

Και το πρόβλημα δημιουργήθηκε με την εξής τακτική: Άρχισαν κάποιες καταγγελίες ύστερα από εκλογικά αποτελέσματα που δεν άρεσαν σε ορισμένους. Και άρχισαν ποινικές διώξεις για το ότι «κακώς δεν έχεις ζητήσεις τη μεταγραφή σου από τον κατάλογο του χωριού στον κατάλογο της κατοικίας σου στην πόλη». Και οι ποινικές διώξεις σταμάτησαν, διότι άρχισε η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία στη Βουλή, η οποία σήμερα παίρνει το τέλος το οποίο διαγράφεται ότι θα πάρει με την τοποθέτηση των κομμάτων.

Και εδώ εγείρονται τά εξής θέματα: Αν δε δώσουμε το δικαίωμα να μείνουν εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο του χωριού τους, σημαίνει ότι θα οδηγηθούν πολλές μικρές, ορεινές, αν θέλετε, κοινότητες σε αριθμό κάτω των 60 ψηφοφόρων που σημαίνει ότι πλέον δε θα έχουμε εκλογές, αλλά θα έχουμε διοριστικό σύστημα, και ο πρόεδρος της κοινότητας και τα μέλη του συμβουλίου του θα διορίζονται από τον Υπουργό Εσωτερικών.

Έχει πει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ ότι δεν επιθυμούν αλλοίωση της θέλησης του λαού. Μα εδώ, στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν πρόκειται για αλλοίωση της θέλησης. Πρόκειται, αν εφαρμοστεί ο νόμος όπως θέλετε, για αφαίρεση της θέλησης. Διότι η αλλοίωση της θέλησης είναι το έλασσον. Οι ίδιοι οι χωριανοί θα μαζευτούν, θα ψηφίσουν τους εκλεκτούς τους, θα αναδείξουν τους άρχοντές τους. Ενώ τους λέμε: Κύριοι, δε σας επιτρέπουμε, σας αφαιρούμε το δικαίωμα να αποφασίσετε εσείς για τους αιρετούς σας άρχοντες. Δε θα είναι αιρετοί. Θα είναι διορισμένοι. Δε θα είναι με δική σας θέληση, αλλά με τη θέληση του Υπουργού Εσωτερικών. Επομένως φαίνεται ότι αυτή η θέση οδηγεί σε ένα πλήγμα της βασικής θέσης της λαϊκής κυριαρχίας. Ο λαός εκλέγει τους άρχοντές του. Ποιο θα ήταν το τίμημα, αν αφήναμε αυτούς τους ανθρώπους να μείνουν στον εκλογικό κατάλογο του χωριού τους; Λέχθηκε ότι θα τους ταλαιπωρούμε, διότι θα είναι μίλια μακριά. Μα, αν είναι μίλια μακριά και του έδωσε το δικαίωμα ο νόμος να εκλέξει πού να είναι γραμμένος και εκείνος διάλεξε να είναι γραμμένος στον κατάλογο του χωριού του, να του στερήσουμε αυτό το δικαίωμα, εφόσον εκείνος το επιθυμεί και το θέλει;

Επομένως, κύριοι συνάδελφοι, βρίσκω ότι εμείς που είμαστε το κατ' εξοχήν αιρετό Σώμα της Δημοκρατίας δημιουργούμε μια αντινομία με το να λέμε στις μικρές κοινότητες και στους ψηφοφόρους των κοινοτήτων εκείνων «εσείς, κύριοι,

στερείστε το δικαίωμα να αναδείξετε τους άρχοντές σας. Εσείς θα συνεχίσετε, όπως έναν ολόκληρο αιώνα ήταν διορισμένοι οι άρχοντές σας στα χωριά, θα εξακολουθήσετε και επί Δημοκρατίας της Κύπρου εν έτει 1990 προς 2000 να έχετε διορισμένους άρχοντες». Και πιστεύω ότι είναι αντινομία μέσα στη Δημοκρατία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, ειλικρινά πιστεύω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα. Πίστευα ότι ο κ. Χριστοφίδης θα προσέθετε οτιδήποτε, αλλά δεν έχει προσθέσει τίποτε σε ότι έχει λεχθεί. Γι' αυτό το λόγο ειλικρινά πιστεύω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί και το θέτω σε ψηφοφορία.

Υπάρχει ένσταση για το ότι το θέμα έχει εξαντληθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα θεωρείται ότι έχει εξαντληθεί.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 10 ψήφους υπέρ και 24 ψήφους εναντίον το πρώτο άρθρο απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 10 ψήφους υπέρ και 24 ψήφους εναντίον το δεύτερο άρθρο απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του τρίτου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 10 ψήφους υπέρ και 24 ψήφους εναντίον το τρίτο άρθρο απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 10 ψήφους υπέρ και 24 ψήφους εναντίον η πρόταση νόμου απορρίπτεται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Πρόταση νόμου. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Άριστος Χρυσοστόμου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Μακρίδης
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου
Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Ιουνίου 1990.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση των βασικών περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει του βασικού περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου, ώστε να μειωθούν κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις οι επιβαρύνσεις που επιβάλλει η Αρχή για την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στα εγκεκριμένα από τον ΚΟΑ στάδια.

Η εφαρμογή της πιο πάνω μείωσης στα εγκεκριμένα από τον ΚΟΑ στάδια αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης στα πλαίσια της εξέτασης των Κανονισμών περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού του 1990 που εγκρίθηκαν πρόσφατα από τη Βουλή. Για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού δόθηκαν σχετικές υποσχέσεις από τους αρμοδίους της κυβέρνησης οι οποίες όμως δεν τηρήθηκαν, γι' αυτό και κατατέθηκε το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου.

Αφού εξέτασε το όλο θέμα, η Επιτροπή συμφώνησε με τους σκοπούς της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του Πέμπτου Πίνακα των περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Κανονισμών του 1954 μέχρι 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Φρενάρους του 1990» και «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αυγόρου του 1990». Υπάρχει μια Έκθεση, αλλά τα θέματα δεν είναι συνεχή. Παρεμβάλλεται κάποιο άλλο θέμα. Εν πάση περιπτώσει δεν έχει σημασία. Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ (1) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΦΡΕΝΑΡΟΥΣ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ (2) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΥΓΟΡΟΥ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε ταυτόχρονα τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) νομοθεσίας, σκοπείται η αύξηση μέχρι £50 των τελών αποκομιδής σκυβάλων από σπίτια, καφενεία, καταστήματα και αποθήκες στα χωριά Φρέναρος και Αυγόρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα προτεινόμενα τέλη σκυβάλων ισχύουν και σε άλλες γειτονικές περιοχές, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω ενώπιον του Σώματος τους Κανονισμούς προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών του Φρενάρους;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών της Αυγόρου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Διοίκηση) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ) (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Κυριάκος Χρίστου
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, Νόμος 1 του 1990, και σκοπό έχουν τον καθορισμό των σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις του Διευθυντή Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων και του Λειτουργού Βιομηχανικών Σχέσεων, ύστερα από σχετική πρόνοια στον Κρατικό Προϋπολογισμό του 1990 για τη δημιουργία ανεξάρτητης Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τα νέα αυτά σχέδια υπηρεσίας έχουν εγκριθεί από την αρμόδια Υπεπιτροπή της ΜΕΠ για Σχέδια Υπηρεσίας.

Όπως είναι γνωστό, τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου προβλέπουν ότι τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων της δημόσιας υπηρεσίας θα καταρτίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο με κανονισμούς που θα εγκρίνει η Βουλή και μόλις εγκριθούν, θα δημοσιεύονται σε ειδικό παράρτημα της επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές για τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας και αφού τα μελέτησε, εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης του Διευθυντή Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να θεωρείται ως πείρα για τους σκοπούς της θέσης αυτής και η δεκαπενταετής άσκηση της δικηγορίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την Υδατοπρομήθειαν της Καθωρισμένης Περιοχής του Νέου Χωρίου

(Πάφου) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΝ ΤΗΣ ΚΑΘΩΡΙΣΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΝΕΟΥ ΧΩΡΙΟΥ (ΠΑΦΟΥ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 4, 4Α και 24 της νομοθεσίας για τα Κυβερνητικά Υδατικά Έργα, σκοπείται η κανονιστική ρύθμιση της λειτουργίας του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου της κοινότητας Νέου Χωρίου (Πάφου).

Ειδικότερα με βάση τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών προβλέπονται τα ακόλουθα:

(α) Εγκαθιδρύεται Επιτροπεία η οποία θα έχει τον έλεγχο και την επίβλεψη του Υδατικού Έργου.

(β) Εγκαθιδρύεται Ταμείο για το Υδατικό Έργο, το οποίο θα τελεί υπό τη διαχείριση και τον έλεγχο της Επιτροπείας.

(γ) Καθορίζονται τα δικαιώματα που θα καταβάλλονται από τους ιδιοκτήτες ή κατόχους ακίνητης ιδιοκτησίας για την παροχή δικαιώματος νερού από το Υδατικό Έργο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Αλέκος Μαρκίδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Φεβρουαρίου και στις 5 και 12 Ιουνίου 1990. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου, εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Κυπριακής Εταιρείας Επιστημών. Οι εκπρόσωποι του σωματείου «Φίλοι του Πανεπιστημίου», παρ' όλον ότι είχαν προσκληθεί, δεν προσήλθαν στις συνεδρίες της Επιτροπής και διαμήνυσαν ότι δεν έχουν οποιαδήποτε παρατήρηση για τους υπό αναφορά Κανονισμούς, αλλά ότι επιδίωξη του σωματείου τους είναι η έναρξη το ταχύτερο της λειτουργίας του Πανεπιστημίου Κύπρου. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Μ. Παπαπέτρου.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 32 και 33 του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου του 1989, σκοπείται η κανονιστική ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν τις προσλήψεις του πρώτου ακαδημαϊκού προσωπικού για τις ανάγκες του υπό ίδρυση Πανεπιστημίου.

Ειδικότερα με τους υπό αναφορά Κανονισμούς προβλέπονται και τα ακόλουθα:-

(α) Ο αριθμός, τα απαιτούμενα προσόντα για διορισμό, τα καθήκοντα και οι ευθύνες κάθε θέσης, τα οποία καθορίζονται από τη Σύγκλητο και εγκρίνονται από το Συμβούλιο.

(β) Οι θέσεις που θα πληρωθούν προκηρύσσονται και δημοσιεύονται στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, σε επιτόπιες εφημερίδες και σε έντυπα του εξωτερικού.

(γ) Μόνιμη θέση μπορεί να πληρωθεί προσωρινά με ανάθεση σε επισκέπτη καθηγητή για ένα χρόνο και με τη δυνατότητα ανανέωσης για έναν ακόμη το πολύ χρόνο.

(δ) Για να αρχίσει να λειτουργεί ένα Τμήμα του Πανεπιστημίου και για να αρχίσει να δέχεται φοιτητές, απαιτείται να υπάρχει τουλάχιστον ένας μόνιμος ή μόνιμος αναπληρωτής καθηγητής.

(ε) Τέλος καθορίζονται οι απολαβές, οι άδειες, μεταξύ των οποίων και η «σαββατική άδεια» (δηλαδή άδεια ενός εξαμήνου για κάθε τρία χρόνια δουλειάς ή ενός χρόνου για κάθε έξι χρόνια δουλειάς) και τα άλλα δικαιώματα και ωφελήματα του ακαδημαϊκού προσωπικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά, όταν ψηφίζαμε το Νόμο περί Πανεπιστημίου, όλοι αναφέραμε ότι υπάρχει μια σημαδιακή μέρα για την Κύπρο, γιατί εκείνα τα οποία λέγαμε για τόσα χρόνια γίνονται μια πραγματικότητα. Ότι δηλαδή θα ιδρύσουμε το κυπριακό πανεπιστήμιο. Δε θα επαναλάβω όσα λέχθηκαν τότε. Σήμερα όμως μπαίνει μπροστά μας το πρώτο βήμα, για να ψηφίσουμε. Το ακαδημαϊκό προσωπικό και αυτό που θα κάμει η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή θα αποτελέσουν τη βάση για ένα πανεπιστήμιο το οποίο θα είναι ανάλογο με τα όσα διακηρύχθηκαν μέχρι σήμερα. Με λίγα λόγια η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή αναλαμβάνει να φέρει εις πέρας την πιο σημαντική αποστολή της, γιατί το ακαδημαϊκό προσωπικό που θα προσληφθεί θα υλοποιήσει την ιδέα ενός πανεπιστημίου υψηλού ακαδημαϊκού κύρους και ανάλογου αναστήματος.

Η Επιτροπή Παιδείας της Βουλής με το νομοθέτημα το οποίο είχε περάσει ζητά να μην αναμειγνύεται στα θέματα του πανεπιστημίου, γιατί πιστεύει ότι πρέπει να αφεθεί ελεύθερη η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή να φέρει εις πέρας το έργο της. Αλλά ταυτόχρονα θα παρακολουθεί τουλάχιστον τα πρώτα βήματα να γίνονται σωστά και πρέπει να αρθεί η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή στο ύψος των περιστάσεων και της αποστολής της για ένα πραγματικά υψηλού επιπέδου πανεπιστήμιο στην Κύπρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να εκφράσω την ικανοποίησή μου για το γεγονός ότι με τους υπό ψήφιση Κανονισμούς σήμερα κινείται κατά τρόπο συγκεκριμένο ο μηχανισμός για υλοποίηση των προνοιών του περί Πανεπιστημίου Νόμου, έτσι που να βρισκόμαστε ένα βήμα πιο κοντά στην ίδρυση και λειτουργία του πανεπιστημίου.

Θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι η Βουλή, η Επιτροπή Παιδείας, ανταποκρίθηκε θετικά στην έκκληση της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του πανεπιστημίου να ψηφιστούν αυτοί οι Κανονισμοί το συντομότερο δυνατό και εν πάση περιπτώσει προ των θερινών διακοπών, έτσι που να προχωρήσει απρόσκοπτα ο προγραμματισμός της δουλειάς για το πανεπιστήμιο.

Με αυτή την ευκαιρία, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επαναλάβω την έγνοια του ΑΔΗΣΟΚ αναφορικά με το ενδεχόμενο να μη λειτουργήσει το πανεπιστήμιο, όπως προγραμματίστηκε, το έτος 1991. Θα πρέπει να σας υπενθυμίσω ότι το

ΑΔΗΣΟΚ έχει εγγράψει και θέμα στο Κεφάλαιο Δ' αναφορικά με αυτό το ενδεχόμενο ως αποτέλεσμα κάποιων δηλώσεων αρμοδίων που έλεγαν ότι πιθανόν το πανεπιστήμιο να μη λειτουργήσει το 1991.

Έχουμε την άποψη ότι οι οποιεσδήποτε δυσκολίες υπάρχουν και τα οποιαδήποτε εμπόδια μπορούν και επιβάλλεται να υπερπηδηθούν έγκαιρα. Ήδη η Επιτροπή Παιδείας δίδει τη συμβολή της προς αυτή την κατεύθυνση, έτσι που το πανεπιστήμιο να λειτουργήσει του χρόνου.

Έχουμε την άποψη ότι οποιαδήποτε αναβολή στο χρόνο λειτουργίας του πανεπιστημίου θα αποτελέσει καίριο πλήγμα εναντίον του θεσμού και του πανεπιστημίου ως τέτοιου, γιατί η αναβολή θα υποσκάψει το κύρος και την αξιοπιστία του υπό ίδρυση πανεπιστημίου.

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε την άποψη ότι τα πρώτα βήματα επάνδρωσης του πανεπιστημίου είναι μια πολύ σοβαρή δουλειά και πρέπει αυτά τα βήματα να είναι άψογα, αντικειμενικά, απόλυτα αξιοκρατικά και πρέπει να φαίνονται κιόλας ότι είναι. Προς αυτή την κατεύθυνση, κατά τη συνεδρία της Επιτροπής Παιδείας, είχα υποβάλει εισήγηση όπως ο Κανονισμός 3(4) στη σελίδα 3, ο οποίος αναφέρει ότι «πριν από την εκλογή το Εκλεκτορικό Σώμα δύναται να καλέσει υποψήφιο σε συνέντευξη», τροποποιηθεί και η κλήση σε συνέντευξη καταστεί επιτακτική, τουλάχιστον στα πρώτα στάδια επάνδρωσης του πανεπιστημίου.

Ο λόγος πάνω στον οποίο στήριξα αυτή την εισήγηση είναι ο εξής: Είναι δεδομένο ότι θα κληθούν καθηγητές οι οποίοι διδάσκουν στο εξωτερικό, για να διδάξουν στο κυπριακό πανεπιστήμιο. Είναι επίσης δεδομένο ότι η πλειοψηφία της Βουλής αποφάσισε ότι η γλώσσα του πανεπιστημίου είναι τα ελληνικά. Άρα είναι απόλυτα ουσιώδες, μεταξύ πολλών πολλών άλλων που αφορούν την καταλληλότητα των διορισθησομένων προσώπων, είναι αναγκαίο να κριθεί και η ικανότητά τους να διδάσκουν στην ελληνική γλώσσα. Αλλά είναι επίσης αναγκαίο να κληθούν και σε συνεντεύξεις, έστω και αν πρόκειται για κάποια πρόσωπα που κάποιοι ίσως ισχυριστούν ότι θα είναι μειωτικό να καλέσουμε σε συνέντευξη -δε νομίζω, εν παρενθέσει, ότι μόλις ιδρύσουμε το πανεπιστήμιό μας όλες οι κορυφές της παγκόσμιας επιστήμης θα σπεύσουν να διδάξουν εδώ. Θα πρέπει λοιπόν να καλούνται σε συνέντευξη όλοι οι υποψήφιοι, έτσι που να δίδεται και προς το λαό η εντύπωση ότι τα κριτήρια είναι απόλυτα αντικειμενικά. Αυτά αναφορικά με τον Κανονισμό αυτό.

Αναφέρομαι επίσης σε μια άλλη εισήγηση που έκαμα, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τον Κανονισμό 2(5) (α). Ο Κανονισμός αυτός αναφέρει: «Η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή μπορεί να αρνηθεί διορισμό σε πρόσωπα που (α) έχουν καταδικαστεί για αδίκημα που ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα».

Και το ερώτημα το οποίο υπέβαλα στην Επιτροπή υπήρξε σαφές:

Μόνο σ' αυτές τις περιπτώσεις θα αποκλείσουμε πρόσωπα από το διορισμό; Αν κάποιος έχει καταδικαστεί για ενέργειες εναντίον της εννόμου τάξεως, εναντίον της ασφάλειας του κράτους, θα μπορεί με βάση αυτό τον Κανονισμό να διοριστεί και δε θα μπορεί να διοριστεί κάποιος ο οποίος ενδεχομένως έκλεψε πέντε λίρες;

Η εισήγησή μου είναι όπως αυτός ο Κανονισμός 2(5)(α) τροποποιηθεί ως εξής: «... σε πρόσωπα που (α) έχουν καταδικαστεί σε φυλάκιση για αδίκημα σοβαρής μορφής». Αυτή είναι η δεύτερή μου εισήγηση.

Η τρίτη και τελευταία εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, αναφέρεται στους επισκέπτες καθηγητές.

Επαναλαμβάνω ότι η πλειοψηφία της Βουλής αποφάσισε ότι η γλώσσα του πανεπιστημίου θα είναι η ελληνική. Κατά συνέπεια υπάρχουν δυνατότητες προσέλκυσης επισκεπτών καθηγητών βασικά από την Ελλάδα. Και εκεί υπάρχει πληθώρα ανθρώπων οι οποίοι, κάμνοντας χρήση και της σαββατικής τους άδειας που δικαιούνται, θα προσφέρθούν να έρθουν στην Κύπρο ως επισκέπτες καθηγητές.

Εγώ δεν αμφισβητώ το θεσμό των επισκεπτών καθηγητών ως χρήσιμο. Εγώ λέω ότι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και όταν ασκείται με προσοχή και με φειδώ, μπορεί να είναι ένας σωστός θεσμός, διότι μπορεί να προσελκύσει ανθρώπους ικανούς, άξιους, οι οποίοι μπορεί να μας προσφέρονται για ένα μικρό χρονικό διάστημα, αλλά να μην είναι διατεθειμένοι να εργαστούν μόνιμα στο κυπριακό πανεπιστήμιο.

Όμως, εάν αυτός ο θεσμός των επισκεπτών καθηγητών δε χρησιμοποιηθεί με φειδώ, τότε υπάρχει ο κίνδυνος το πανεπιστήμιό μας να μετατραπεί σε κέντρο διερχομένων αμφίβολου ίσως επιστημονικού επιπέδου ή αξίας, με αποτέλεσμα να πληγεί ο ίδιος ο θεσμός του πανεπιστημίου.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που εισηγήθηκα στην Επιτροπή όπως στο σχετικό Κανονισμό, που είναι ο Κανονισμός 5(1), προστεθεί η φράση «σε εξαιρετικές περιπτώσεις».

Επαναλαμβάνω αυτές τις τρεις εισηγήσεις που έκαμα στην Επιτροπή και στην ολομέλεια για προβληματισμό των συναδέλφων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε συνάδελφε, αλλά τις τρεις εισηγήσεις δεν τις έχω. Πρέπει να τις θέσω σε ψηφοφορία.

Α. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα ψηφίσουμε τους Κανονισμούς με τις επιφυλάξεις που διατύπωσα εδώ. Δεν υποβάλαμε τροποποιήσεις, διότι θεωρούμε δεδομένο και από την τοποθέτηση των κομμάτων στην Επιτροπή ότι δε γίνονται δεκτές. Όμως με αυτή την επιφύλαξη θα ψηφίσουμε τους Κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία· ώστε θα ψηφίσετε τους Κανονισμούς ως έχουν. Αυτά τα οποία είπατε είναι οι απόψεις σας, οι οποίες όμως δεν υλοποιούνται για τροποποίηση των Κανονισμών.

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Θα είμαι πολύ σύντομος στην ομιλία μου για το θέμα αυτό, λέγοντας απλώς ότι ο νόμος για την ίδρυση του πανεπιστημίου έχει προ πολλού και με πολλούς επαίνους ψηφιστεί και μάλιστα λέχθηκε ότι επρόκειτο περί του πλέον σημαντικού νομοθετήματος που είχε γίνει επί κυβερνήσεως Βασιλείου.

Βέβαια ο Υπουργός ο οποίος έλαβε τους επαίνους εκείνους σήμερα δεν υπάρχει για λόγους που ίσως γίνουν καταληπτοί στην εξέλιξη της ομιλίας μου της μικρής που θα κάμω.

Σήμερα ψηφίζουμε και τους Κανονισμούς για την πρόσληψη του ακαδημαϊκού προσωπικού. Κατά συνέπεια όλα τα νομοθετικά υπόβαθρα είναι έτοιμα για να λειτουργήσει το πανεπιστήμιο. Το μόνο όμως που δε φαίνεται να γίνεται είναι η

δρομολόγηση εκείνων των διαδικασιών που οδηγούν στο να λειτουργήσει ένα εκπαιδευτήριο, ένα πανεπιστήμιο. Φαίνεται ότι αυτό, και λυπούμαι να το πω, δεν απασχολεί σοβαρά την κυβέρνηση. Μάλιστα εγείρονται ή ψιθυρίζονται από καιρού εις καιρόν τέρατα και σημεία τα οποία οδηγούν σε απαισιόδοξες προβλέψεις, ότι δηλαδή θα λειτουργήσει το πανεπιστήμιο τον προκαθορισμένο χρόνο, αλλά λυπούμαι να πω ίσως ότι θα λειτουργήσει και στο προβλεπτό μέλλον ή και ποτέ.

Πολύ φοβούμαι ότι η κυβέρνηση δεν επιθυμεί ή δε βιάζεται να λειτουργήσει το πανεπιστήμιο σύντομα. Άλλωστε και η απόλυση του πρώην Υπουργού Παιδείας, του κ. Ανδρέα Φιλίππου, δε φαίνεται να είναι άσχετη με τις προθέσεις της κυβέρνησης να μη λειτουργήσει σύντομα το πανεπιστήμιο. Και τίποτε δεν έχουμε δει που να δημιουργεί την αντίθετη άποψη, ότι πράγματι ενδιαφέρεται για τη λειτουργία του πανεπιστημίου. Ούτε τα κτίρια ούτε οι χώροι ούτε τα όργανα ούτε η κινητικότητα εκείνη η οποία πάντοτε συμπορεύεται με τέτοιες προθέσεις δεν υπάρχει, τουλάχιστον έκδηλη, για να μην πω τίποτε άλλο.

Ειλικρινά λυπούμαστε, διότι και ο λαός στερείται το ανώτατό του εκπαιδευτήριο αλλά και η Κύπρος μια πνευματική και πολιτιστική ασπίδα, που είναι ένα κρατικό, επίσημο πανεπιστήμιο. Και φαίνεται ότι οι υπονομευτές αυτής της ιδέας, της ματαίωσης ή της καθυστέρησης της λειτουργίας του πανεπιστημίου, είναι και ισχυροί και αποτελεσματικοί και ούτε είναι μυστικό ότι οι ποικιλώνυμοι άσπονδοι φίλοι μας που μας συμπαρίστανται δήθεν στη λύση του Κυπριακού παρουσιάζονται δήθεν προβληματισμένοι για τη σκοπιμότητα της λειτουργίας του πανεπιστημίου προτού λυθεί το Κυπριακό.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι η θέση μας ότι η λειτουργία του πανεπιστημίου είναι και αναγκαία και επιτακτική. Είναι ανάγκη που θεραπεύει και κοινωνικές αναγκαιότητες αλλά και ηθικές αναγκαιότητες. Και είναι και ένα οξύμωρο σχήμα η χώρα που παρουσιάζεται να είναι η τρίτη χώρα του κόσμου από απόψεως πανεπιστημιακών διπλωμάτων να μην έχει το δικό της πανεπιστήμιο. Είναι ένα μοναδικό φαινόμενο στην ευρωπαϊκή ιστορία.

Δε γνωρίζω καμιά χώρα στην Ευρώπη ούτε στη Μέση Ανατολή που να μην έχει το δικό της πανεπιστήμιο εκτός από την Κύπρο, τη χώρα που είναι η τρίτη στον κόσμο σε πανεπιστημιακά διπλώματα, με αποτέλεσμα να δαπανούμε εκατομμύρια λίρες από το υστέρημα του λαού για τις σπουδές των νέων μας στο εξωτερικό, ένας σημαντικός αριθμός των οποίων συνήθως και παραμένει εκεί, ούτως ώστε στο τέλος να παρουσιάζεται η Κύπρος ότι χρηματοδοτεί και την επιστημονική επένδυση της Ευρώπης, χωρίς η ίδια να επωφελείται οτιδήποτε.

Πιστεύω ότι με την ψήφιση των σημερινών Κανονισμών καμιά δικαιολογία δε θα μπορεί πλέον να προβληθεί για περαιτέρω καθυστέρηση της λειτουργίας ενός θεσμού ο οποίος τόσο συζητήθηκε και τόσης υποστήριξης τυγχάνει στον τόπο μας, ούτως ώστε να μπορεί να λεχθεί ότι είναι ομόθυμη η επιθυμία του λαού της χώρας αυτής να δει την ιδέα του πανεπιστημίου να πραγματοποιείται.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Προς το τέλος της ομιλίας του κ. Ευσταθίου ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Γ. Λαδάς αντικαθίσταται στην έδρα του από το Βουλευτή κ. Κ. Χρίστου).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:
(Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ):

Το λόγο έχει ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αξίζει έπαινος στην Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή του πανεπιστημίου που εργάστηκε με τόση ευσυνειδησία και τόσο πατριωτισμό, και αφιλοκέρδεια θα έπρεπε να πω, για τη δρομολόγηση της υλοποίησης της επιθυμίας του κράτους να ιδρύσει αυτό το πανεπιστήμιο.

Πρέπει να πούμε ότι η ψήφιση αυτών των Κανονισμών ανοίγει το δρόμο για την υλοποίηση του πανεπιστημίου. Γιατί το κύριο πράγμα είναι ο διορισμός των ανθρώπων εκείνων οι οποίοι θα διδάξουν στο πανεπιστήμιο, θα υλοποιήσουν την ιδέα του πανεπιστημίου, θα δημιουργήσουν τις σχολές του πανεπιστημίου.

Πρέπει να πούμε ότι είναι δικαιολογημένες οι ανησυχίες για την αργοπορία της λειτουργίας του πανεπιστημίου. Δεν πιστεύουμε ότι έχουν δημιουργηθεί οι συνθήκες που έπρεπε, για να λειτουργήσει το πανεπιστήμιο μέσα στο 1991, όπως προγραμματιζόταν. Αν μπορέσει να λειτουργήσει το 91, όπως προγραμματίστηκε, θα είναι μια βιαστική έναρξη των εργασιών και πιθανόν να υπάρχουν μεγάλες αδυναμίες.

Όλοι ξέρουμε ότι ακόμα δεν έχει εξασφαλιστεί ο χώρος για το κτίσιμο του πανεπιστημίου. Λέχθηκε ότι αποφάσισε το Υπουργείο στο ΒΜΗ, αλλά δεν έχει ακόμα εξασφαλιστεί η γη και γίνονται προσπάθειες για να εξασφαλιστεί. Μετά την εξασφάλιση της γης θα προκηρυχθούν διαγωνισμοί για να γίνουν τα σχέδια και κατόπιν πρέπει να κτιστούν οι αίθουσες που θα στεγάσουν το πανεπιστήμιο.

Νομίζουμε ότι η έναρξη των εργασιών του πανεπιστημίου πριν από την έναρξη του κτισίματος του πανεπιστημίου θα δημιουργήσει πολλές πολλές δυσκολίες στη λειτουργία του. Και δεν είναι μόνο βέβαια τα κτίρια· είναι και πολλά άλλα πράγματα που πρέπει να γίνουν, πιο ουσιαστικά και από το κτίριο, για να γίνει ένα πανεπιστήμιο επιπέδου.

Όσο για την ανησυχία για την αργοπορία της ίδρυσης του πανεπιστημίου, πρέπει να θυμίσω ότι εμείς εκφράσαμε αυτή την ανησυχία για την αργοπορία, για την αδικαιολόγητη αργοπορία, το 1981 από αυτό το βήμα της Βουλής και καταγγείλαμε εκείνους που καθυστερούσαν την ίδρυση του πανεπιστημίου τότε και οι οποίοι ίσως να εξακολουθούν σήμερα να την καθυστερούν, παρ' όλο που πέτυχαν πολλούς από τους στόχους που είχαν τότε, για να καθυστερήσουν το πανεπιστήμιο.

Είδαμε τα σημεία που ο κ. Παπαπέτρου έχει εγείρει στην Επιτροπή. Νομίζουμε ότι η εξαίρεση για την κλήση σε συνέντευξη καθηγητών είναι δικαιολογημένη και πρέπει να μείνει στη δικαιοδοσία του ακαδημαϊκού προσωπικού, της διεύθυνσης του πανεπιστημίου, τώρα της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, κατόπιν της Συγκλήτου του πανεπιστημίου. Γιατί;

Πρώτα απ' όλα γιατί υπάρχουν καθηγητές οι οποίοι είναι πολύ γνωστοί σε όλη την Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή ή μελλοντικά στη Σύγκλητο για το ότι είναι κορυφαίοι στον κλάδο τους. Είναι πολύ γνωστοί για την επιστημονική τους δουλειά και δε χρειάζεται να τους καλέσουν να έρθουν στην Κύπρο. Σε μερικές περιπτώσεις αυτοί οι καθηγητές είναι πολύ μακριά από την Κύπρο και δυσκολεύονται να έρθουν.

Ασφαλώς θα πρέπει να είναι εξαιρέσεις αυτές, αλλά πρέπει να το αφήσουμε στην ευθυκρισία της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, όπως πρέπει να αφήσουμε και άλλα ακαδημαϊκά θέματα, όπως για παράδειγμα το θέμα των επισκεπτών καθηγητών. Ασφαλώς δε θέλουμε οι περισσότεροι καθηγητές να είναι

επισκέπτες. Δεν μπορούμε όμως να βάλουμε ουσιαστικό περιορισμό, για παράδειγμα ποσοστιαία αναλογία για το ποια πρέπει να είναι.

Και ασφαλώς το θέμα δεν μπορεί να λυθεί από τη Βουλή. Υπάρχουν περιπτώσεις που είναι επιθυμητό να έρθουν επισκέπτες καθηγητές οι οποίοι θα δώσουν κύρος και βάρος στο πανεπιστήμιό μας. Και δεν είναι επιθυμητό, όταν υπάρχουν άλλοι που μπορούν να διοριστούν μόνιμα και είναι καλοί, να φέρουμε για ένα χρόνο προσωρινά κάποιο ο οποίος είναι ισοβάθμιός τους.

Νομίζω ότι, αν έμπαινε στο Νόμο, όπως προτάθηκε, η φράση «σε εξαιρετικές περιπτώσεις», αυτό δε θα σήμαινε τίποτε. Θα ήταν πολύ γενικό και είναι καλύτερα να το αφήσουμε στην ευθύνη και στην ευθυκρισία της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής τώρα και στο μέλλον της Συγκλήτου, η οποία έχει απόλυτη δικαιοδοσία στα εκπαιδευτικά, δηλαδή στα ακαδημαϊκά θέματα.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να τονίσω και να υπερθεματίσω γι' αυτά που πρόσθεσε ο κ. Σαββίδης αναφορικά με το θέμα των επισκεπτών καθηγητών. Δε θα τονίσω το γεγονός πως στα ελλαδικά πανεπιστήμια εργάζονται κατά δεκάδες Κύπριοι επιστήμονες με λαμπρή επιτυχία σε όλο το φάσμα του ελλαδικού χώρου, αλλά θα πω αυτό που είπε ο κ. Σαββίδης, ότι στον ελλαδικό χώρο σήμερα υπάρχουν λαμπροί Ελλαδίτες καθηγητές οι οποίοι τιμούν την έδρα, τιμούν την πανεπιστημιακή έδρα όχι μόνο στον ελλαδικό χώρο αλλά και στον ευρύτερο παγκόσμιο χώρο.

Θα ήταν επομένως πολύ παρακινδυνευμένο να καθορίζαμε ποσοστώσεις όσον αφορά την μετάκληση αυτών των καθηγητών. Σίγουρα η Επιτροπή, τόσο η Προσωρινή Διοικούσα τώρα όσο και η Σύγκλητος αργότερα όσο και οι αρχές του Υπουργείου Παιδείας σήμερα, όπως άλλωστε επεξήγησα και στο συνάδελφο, έχουν ήδη γνώση της αναφοράς του και του γεγονότος και δε θα επιτρέψουν την κατακλυσμιαία κάθοδο αυτών των καθηγητών στην Κύπρο, έτσι που να υποσκελίσουν και να φέρουν αντίθετα αποτελέσματα από τα προσβλεπόμενα.

Σίγουρα όμως, σίγουρα, επαναλαμβάνω αυτό που πολύ χαρακτηριστικά τόνισε ο κ. Σαββίδης, δεν πρέπει να δέσουμε τα χέρια τώρα της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής στην προκείμενη περίπτωση. Και συμφωνώ εξάλλου μαζί του όσον αφορά την κλήση σε συνέντευξη κάποιων καθηγητών. Σίγουρα σοφά, σωστά επέλεξε την τακτική και τη διαδικασία αυτή η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή. Γιατί υπάρχουν καθηγητές κύρους, για να μη μιλούμε με συγκεκριμένα ονόματα, που είναι κατά πολύ ανώτεροι, απέχουν παρασάγγας από εκείνους οι οποίοι θα τους καλέσουν σε εξέταση, πέρα από το γεγονός ότι οι μακρινές αποστάσεις ίσως να αποτελέσουν ανασταλτικό παράγοντα καθόδου τους σ' αυτές τις συνεντεύξεις.

Σίγουρα χαιρετίζουμε, έντιμε κύριε Πρόεδρε, αυτή την αναφορά, αυτούς τους Κανονισμούς οι οποίοι δρομολογούν την προς τα πρόσω πορεία για την ίδρυση του πανεπιστημίου, μια προσπάθεια που το Σώμα τούτο από το 1968 την έχει δρομολογήσει. Πιστεύουμε πως από της πλευράς της δικής μας θα δώσουμε όλοι.

Άλλωστε ο τρόπος με τον οποίο δούλεψε ο Πρόεδρος της Επιτροπής και τα Μέλη της δείχνει πόσο σωστά και κοντά είμαστε στην υλοποίηση του οράματος και πόσο σπαργούμε όλοι για να υλοποιήσουμε αυτό το όραμα.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Π. Στυλιανού ο Προεδρεύων κ. Γ. Λαδάς επανέρχεται στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης έχει το λόγο.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν διαβάσουμε προσεκτικά τόσο το βασικό νόμο όσο και τους Κανονισμούς τους οποίους ψηφίζουμε σήμερα, θα δούμε ότι αυτοί οι φόβοι δεν υπάρχουν, γιατί, αν δεν υπάρξει το μόνιμο ακαδημαϊκό προσωπικό, δεν υπάρχει περίπτωση να ιδρύσουμε σχολή. Άρα, εφόσον δε θα υπάρχει σχολή, δε θα υπάρχει ούτε επισκέπτης καθηγητής. Επομένως εκείνο το οποίο γίνεται αυτή τη στιγμή είναι ότι ψηφίζουμε τους Κανονισμούς, για να έχουμε το πρώτο ακαδημαϊκό προσωπικό, να γίνουν οι σχολές, και στο μέλλον, αν δούμε ότι υπάρχουν επισκέπτες καθηγητές και γίνεται κατάχρηση σ' αυτό το σημείο, τότε πάλι μπορούμε να το δούμε. Αλλά αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει λόγος συζήτησης αυτών των πραγμάτων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα προχωρήσουμε στην έγκριση των Κανονισμών.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Στην ομιλία μου αναφέρθηκα σε τρία σημεία για τα οποία υπέβαλα στην Επιτροπή διαφορετικές προτάσεις. Και αναφέρω ότι δεν έχω υποβάλει γραπτές τροπολογίες. Και ανέφερα επίσης ότι με την επιφύλαξη των όσων ανέφερα θα ψηφίσουμε τους Κανονισμούς.

Η δική μας ομάδα έχει αποφασίσει ότι σε ένα σημείο θα ζητήσουμε στην ολομέλεια τώρα να γίνει τροποποίηση, αναφορικά με τον Κανονισμό 2(5)(α). Και η εισήγησή μου είναι όπως απαλειφθεί το (α) και αντικατασταθεί με την ακόλουθη φράση: «έχουν καταδικαστεί σε φυλάκιση για αδίκημα σοβαρής μορφής».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση ότι πρέπει να προχωρήσουμε πρώτα στην ψήφιση ή όχι της τροπολογίας που έχει υποβληθεί.

Ποιοι υποστηρίζουν την τροπολογία που έχει υποβάλει ο κ. Παπαπέτρου και η ομάδα ΑΔΗΣΟΚ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατά συνέπεια καταψηφίζεται η πρόταση που έχει υποβάλει ο κ. Παπαπέτρου.

Κατά συνέπεια μπορούμε να προχωρήσουμε...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Το νόημα της εισήγησης του κ. Παπαπέτρου δε μας βρίσκει διαφωνούντες. Απλώς με βεβαιώνουν, ο Πρόεδρος ιδιαίτερα της Επιτροπής Παιδείας, ότι αυτή η περίπτωση καλύπτεται.

Δεν ξέρω. Οι νομικοί τι λένε;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δεν καλύπτεται καθόλου, κύριε Μουσιούττα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ήθελα να θέσω θέμα διαδικασίας. Η ψηφοφορία έγινε. Να προχωρήσουμε στην επικύρωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Εγώ νομίζω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε στην έγκριση των Κανονισμών και, αν υπάρξει στο μέλλον οποιαδήποτε τροπολογία, νομίζω πως δεν αποκλείεται να απασχολήσει το Σώμα της Βουλής.

Λοιπόν, θέτω τους Κανονισμούς όπως έχουν ενώπιον του Σώματος.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 17, που είναι «Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Κυριάκος Χρίστου
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και στις 14 Ιουνίου 1990. Στις πιο πάνω συνεδριάσεις της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό εξέταση Κανονισμοί εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 87 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Νόμος 1 του 1990) και βασικός τους σκοπός είναι η αναθεώρηση των σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση του Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού. Με την ευκαιρία αυτή κρίθηκε σκόπιμο να γίνει δημοσίευση όλων των σχεδίων υπηρεσίας για το Γενικό Διοικητικό Προσωπικό. Τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας έχουν εγκριθεί και από την αρμόδια Υπεπιτροπή της Μ.Ε.Π. για σχέδια υπηρεσίας.

Όπως είναι γνωστό, τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου προβλέπουν ότι τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων της δημόσιας υπηρεσίας θα καταρτίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο με Κανονισμούς που θα εγκρίνει η Βουλή και που θα δημοσιεύονται σε ειδικό παράρτημα της επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού ενημερώθηκε από τις αρμόδιες αρχές και αφού μελέτησε τα υπό εξέταση σχέδια υπηρεσίας, εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθούν ώστε:

(α) Για τη θέση του Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού να θεωρείται ευδόκιμη διοικητική πείρα και η δεκαπενταετής άσκηση της δικηγορίας.

(β) Για τη θέση του Ανώτερου Διοικητικού Λειτουργού, που είναι θέση προαγωγής, να μην αποκτάται η επιτυχία σε ορισμένες εξετάσεις οι οποίες είναι ήδη απαραίτητες για τις αμέσως κατώτερες θέσεις.

(γ) Για τις θέσεις του Διοικητικού Λειτουργού Α΄ και του Διοικητικού Λειτουργού να εξαιρούνται από τις εξετάσεις για την κυπριακή νομοθεσία ή για ορισμένους νόμους οι υπάλληλοι που έχουν πετύχει στις εξετάσεις δυνάμει του περί Δικηγόρων Νόμου.

(δ) Για το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Διοικητικού Λειτουργού προηγούμενη πείρα στη Δημόσια Υπηρεσία σχετική με τα καθήκοντα της θέσης θα αποτελεί πλεονέκτημα μεταξύ ισάξιων υποψηφίων και το παρόν σχέδιο υπηρεσίας θα ισχύει για την πλήρωση των θέσεων που θα δημοσιευτούν μετά τη δημοσίευση των υπό εξέταση Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Δεν είμαι εναντίον ή οτιδήποτε, αλλά θα ήθελα κάποιες εξηγήσεις.

Λέει ότι «για τη θέση του Πρώτου Διοικητικού Λειτουργού να θεωρείται ευδόκιμη διοικητική πείρα και η δεκαπενταετής άσκηση της δικηγορίας».

Αν ένας ασκεί το επάγγελμα του δικηγόρου, έχει διοικητική πείρα; Αν σε άλλη υπηρεσία ασκεί το επάγγελμα, τότε δε θεωρείται διοικητική πείρα; Είναι κάτι για το οποίο θα ήθελα κάποια εξήγηση, όχι τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η Επιτροπή Νομικών ασφαλώς θα είχε υπόψη της ορισμένες καταστάσεις, αλλά εν πάση περιπτώσει η δεκαπενταετής άσκηση της δικηγορίας είναι κάτι το

πολύ σοβαρό, διότι έρχεται καθημερινά ένας δικηγόρος σε επαφή με τη διοικητική υπηρεσία και γνωρίζει πάρα πολλά πράγματα. Ο κ. Χριστοφίδης θα μπορούσε να δώσει ίσως περισσότερες εξηγήσεις.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο λόγος που έχουμε προσθέσει τη δεκαπενταετή άσκηση της δικηγορίας είναι διότι μέσα στα απαιτούμενα προσόντα του σχεδίου υπηρεσίας περιλαμβάνεται και το δίπλωμα δικηγόρου, πανεπιστημιακό δίπλωμα νομικής ή και το Barrister at Law, όπως το έχει. Επομένως, αν στο ένα μέρος του σχεδίου υπηρεσίας προβλέπεται ως απαιτούμενο προσόν το πανεπιστημιακό δίπλωμα και στο επόμενο μέρος του σχεδίου υπηρεσίας που αναφέρεται σε πείρα δεν προβλέπεται η άσκηση της δικηγορίας -και εδώ είναι η δεκαπενταετής άσκηση που, όπως είπατε σωστά, είναι μια σοβαρή πείρα- τότε δε θα είχε νόημα να λέμε σε κάποιο «είσαι υποψήφιος, αν έχεις το πτυχίο της νομικής». Πρέπει να του προσθέσουμε ότι η δεκαπενταετής του πείρα είναι αρκετή για να τον κάμει υποψήφιο, διαφορετικά θα έμενε δώρο άδωρο για τους πτυχιούχους της νομικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα· ώστε υπάρχει η εξήγηση, κύριοι.

Υπάρχει κανένας ο οποίος διαφωνεί;

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών αυτών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Οι περί Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων (Σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής) Κανονισμοί του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο να διαβάσει την Έκθεση της Επιτροπής στο Σώμα.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΝΟΗΤΙΚΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ (ΣΥΣΤΑΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος

Στέλιος Μανδριώτης

Αυγερινός Παπαρές

Ρήνα Κατσελλή

Πέτρος Στυλιανού

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουνίου 1990.

Σκοπός των Κανονισμών αυτών που εκδίδονται με βάση το άρθρο 10 του περί Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων Νόμου του 1989 είναι η ίδρυση και λειτουργία Συμβουλευτικής Επιτροπής που θα απαρτίζεται από εμπειρογνώμονες, για να συμβουλεύει την Επιτροπή Προστασίας Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων που υφίσταται και λειτουργεί με βάση το άρθρο 6 του Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, επειδή πιστεύει ότι η παρουσία ειδικών εμπειρογνωμόνων θα συμβάλει στην καλύτερη

εκπλήρωση των στόχων της Επιτροπής που ασχολείται με τα προβλήματα των νοητικά καθυστερημένων ατόμων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των υπό συζήτηση Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς σε ψηφοφορία.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και με το θέμα αυτό έχουμε φτάσει στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Οι επόμενοι Κανονισμοί έχουν αποσυρθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β΄ - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Από το Υπουργείο Εσωτερικών κατατέθηκαν τα ακόλουθα:

1) Ο περί Ταμείου Θήρας Νόμος του 1990.
2) Ο περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
3) Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται και τα τρία νομοσχέδια στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1990.
5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1990.
6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1990.
7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 8) του 1990.
8) Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται και τα πέντε νομοσχέδια στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κυπερούντας του 1990.
10) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πισσουρίου του 1990.
11) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου του Χώρου Απορρίψεως και Επεξεργασίας Λυμάτων εις το ΒΑΤΙ Λεμεσού (Έλεγχος, Διαχείρισις και Χορήγησις Δικαιώματος δι΄ Απόρριψιν Λυμάτων) Κανονισμοί του 1990.

12) Οι περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων, Θνησιγονιών και Θανάτων (Καθορισμός Τύπων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

13) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Συνοικισμού Ανθουπόλεως του 1990.

14) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γαλάτας του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και οι έξι Κανονισμοί παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

15) Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

16) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Καθορισμός Περιοχών) Κανονισμοί του 1990.

17) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Ώρες Εργασίας Βοηθών Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990.

18) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Μεταβολή Ωρών Κλεισίματος Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990.

19) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Εβδομαδιαίες Ημιαργίες) Κανονισμοί του 1990.

20) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποίηση Πινάκων) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και οι έξι Κανονισμοί παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21) Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

22) Οικονομικές καταστάσεις και Έκθεση Γενικού Ελεγκτή για τους πιο κάτω οργανισμούς:

1. Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.
2. Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.
3. Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.
4. Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού.
5. Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας.
6. Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων.

Κατατέθηκαν από το γραφείο του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23) Έκθεση πάνω στις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο 1.6.89 - 31.12.89.

24) Συμβάσεις και Συστάσεις που υιοθετήθηκαν κατά την 74η (Ναυτιλιακή) Σύνοδο της Γενικής Συνδιάσκεψης Εργασίας (Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1987).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

25) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26) Έγγραφα που αφορούν τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση νόμου:

27) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους όλων των κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Περατώθηκε η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Γ' — Ερωτήσεις-Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 753 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Μαΐου 1990.

«Οι κάτοικοι Καλιανών και Τεμπριάς ζητούν όπως το παραδοσιακό γιοφύρι του σταθμού των Καλιανών διαπλατυνθεί -χωρίς να χάσει τη φυσική του

ιδιοσυστασία και την παραδοσιακή του αρχιτεχτονική- ή χτιστεί σε γειτνιάζον μέρος νέο γεφύρι, μιας κι υπάρχει άμεσος κίνδυνος να θρηνήσουμε θύματα από πιθανότατες πτώσεις λεωφορείων στον παρακείμενο ποταμό Κλάριο (και σε μεγάλο βάθος), μιας και το εν χρήσει παραδοσιακό γεφύρι του σταθμού δεν ανταποκρίνεται προς τις σημερινές κυκλοφοριακές προδιαγραφές κι απαιτήσεις.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα που και παλιότερα, απ'ό,τι γνωρίζουμε, προβλημάτισε τις αρμόδιες αρχές;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 754 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Μαΐου 1990.

«Οι κάτοικοι Τεμπριάς ζητούν -όπως και ψες μας εξέθεσαν μέσω του κοινοτάρχη τους κι άλλων παραγόντων κατά την επίσκεψή μας στην κοινότητα- την κρατική συνδρομή για ανέγερση κοινοτικού κέντρου, προκειμένου να στεγαστεί η χωριτική αρχή, το κοινοτικό ιατρείο, αίθουσα λαϊκής τέχνης, βιβλιοθήκη κ.ά. χώροι δημόσιας ωφέλειας στον προσφερόμενο χώρο του παλιού γηπέδου, καθώς και σε παρακείμενες κι επίσης προσφερόμενες θέσεις. Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα αυτής της ατυχώς φθίνουσας κοινότητας παρά την ευφορία κι ευκαρπία της γης της -οι κάτοικοί της συρρικνώθηκαν σε 1,000 από τους 1,500 που είχε το 1972- από μέρους του κράτους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 755 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Μαΐου 1990.

«'Οπως είναι γνωστό, για να εξαχθεί ένα αυτοκίνητο σε ευρωπαϊκή χώρα, πρέπει να ανταποκρίνεται σε ευρωπαϊκές προδιαγραφές ασφάλειας. Αντίθετα στην Κύπρο εισάγονται εδώ και τρία περίπου χρόνια αυτοκίνητα με απλές προδιαγραφές, τις γνωστές ως general specifications, που δεν ανταποκρίνονται σε ευρωπαϊκές προδιαγραφές ασφάλειας, με αποτέλεσμα να μετατρέπονται σε 'σκοτώστρες' στους κυπριακούς δρόμους.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 756 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Μαΐου 1990.

«Απαλλοτρίωση άγονης γης για μετατροπή της σε οικοπεδοποιήσιμη και παραχώρησή της σε άπορες και προσφυγικές οικογένειες -όπως με επιτυχία έγινε και στην περίπτωση της αξιοποίησης του 'Μερρά' στη Λινού-Φλάσου, όπου εδώ και έξι μήνες περίπου άρχισαν να κτίζονται κατοικίες και να παραχωρούνται σε φτωχές οικογένειες- ζήτησαν οι κάτοικοι της Τεμπριάς σε ψεσινή σύσκεψή μας μαζί τους (με επικεφαλής τον κοινοτάρχη, Αντρέα Στυλιανού) ύστερα από επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 757 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Μαΐου 1990.

«Οι κάτοικοι της περιοχής Σολιάς ενδιαφέρονται ζωηρά να πληροφορηθούν άμεσα:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκονται τα σχέδια αξιοποίησης από ξένους εμπειρογνώμονες των νερών του ποταμού Κλάριου (Καρκώτη) και ποιο είναι το οργανόγραμμα που στην προκείμενη περίπτωση θα εφαρμοστεί.
2. Τι διαλαμβάνει το όλο σχέδιο για καθεμιά ξεχωριστά από τις πιο

κάτω κοινότητες της Σολιάς: Κατύδατα (Σκουριώτισσα), Λινού-Φλάσου, Κοράκου, Ευρύχου, Τεμπριά, Σινά 'Ορος, Καλιάνα, Γαλάτα και Κακοπετριά.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 758 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Μαϊου 1990.

«Δεδομένου πως, όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε χτες σε επιτόπια επίσκεψή μας συνοδευόμενοι και από δημοτικούς συμβούλους Αγ. Δομετίου, η λεωφόρος Αγ. Παύλου έχει καταστραφεί -λόγω της διέλευσης αγωγού του κεντρικού αποχετευτικού συστήματος Λευκωσίας- σε πολλά σημεία της και σε σοβαρό βαθμό το ασφαλτικό της οδόστρωμα έχει επηρεαστεί, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί την άμεση επιδιόρθωση και διεύρυνση της οδού, καθώς και την κατασκευή σ' αυτή πεζοδρομίων με βάση το υφιστάμενο σχέδιο και ενόψει και του γεγονότος πως υπάρχει εγκεκριμένο από τριετίας για το σκοπό αυτό ποσό ύψους 10,000 λιρών. Εξάλλου, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν αληθεύουν οι σχετικές πληροφορίες που μας δόθηκαν πως τόσο η λεωφόρος Αγ. Παύλου όσο κι οι λεωφόροι Γρηγόρη Αυξεντίου και Κυριάκου Μάτση στον 'Αγ. Δομέτιο θα μετατραπούν σε κοινοτικούς δρόμους από υπεραστικοί που ήταν και που ως τέτοιοι λειτουργούσαν προ της εισβολής.

Τέλος, το ίδιο Υπουργείο παρακαλείται να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί να προωθήσει το παλιό αίτημα των κατοίκων Αγ. Παύλου για δημιουργία κυκλοτερούς νησίδας, καθώς και μικρής πλατείας, στον Πεντάδρομο Αγ. Παύλου για την ασφάλεια της διακίνησης πεζών κι εποχουμένων λόγω των πολλών θανατηφόρων ατυχημάτων που εκεί επισυνέβηκαν.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 759 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Μαϊου 1990.

«Πρόσφατα προήχθηκαν (και πολύ ορθά) κι αφυπηρέτησαν αξιωματικοί της Εθνικής Φρουράς που είχαν και ενεργό συμμετοχή στον αγώνα του 55-59, στην τουρκοανταρσία, καθώς και στην τουρκική εισβολή.

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα γιατί δεν ακολουθήθηκε η ίδια τακτική και στις περιπτώσεις τεσσάρων-πέντε αγωνιστών αξιωματικών -μερικοί από τους οποίους κατέστησαν στον αγώνα επίσης ανάπηροι- που αφυπηρέτησαν πρόσφατα, και συγκεκριμένα των Αντρέα Κτωρίδη που αφηπηρέτησε την 1η Σεπτ. 89, του Παναγιώτη Κατσούρη που αφυπηρέτησε την 1η Αυγ. 89, για να μην αναφερθούμε σε προηγούμενες αφυπηρετήσεις αξιωματικών, όπως των Αντρέα Ελπιδοφόρου, Φοίβου Ιακωβίδη και Αντρέα Χίππη που αφυπηρέτησαν πριν από αρκετούς τώρα μήνες».

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 760 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη στις 22 Μαϊου 1990.

«Παρακαλούνται το Υπουργείο Παιδείας και ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού να πληροφορήσουν τη Βουλή για τυχόν σχέδια που υπάρχουν για την αναμόρφωση, την αξιοποίηση και εν γένει για το μέλλον του παλιού σταδίου της Λάρνακας, Γ.Σ.Ζ., δεδομένου ότι σήμερα βρίσκεται σε πραγματικά άθλια κατάσταση με ετοιμόρροπες κερκίδες, ακατάλληλο στίβο για τις προπονήσεις των αθλητών και επικίνδυνη ηλεκτρική εγκατάσταση.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 761 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτο Ηλία στις 22 Μαΐου 1990.

«Ο δρόμος Ασγάτας - Καλαβασού στη μεγαλύτερή του έκταση, όπως διατείνονται οι κάτοικοι Ασγάτας, δεν είναι εγγεγραμμένος, παρ΄ όλο που υφίσταται και λειτουργεί 60 και πλέον χρόνια.

Η μη εγγραφή του δρόμου αποτελεί εμπόδιο στη βελτίωση και ασφαλτόστρωσή του, στην εξασφάλιση άδειας για οικοδομές σε διπλανά κτήματα και στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος και τηλεφώνου.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή γιατί καθυστερεί τόσο η εγγραφή ενός βασικού συγκοινωνιακού δρόμου, όπως είναι ο δρόμος Ασγάτας - Καλαβασού, και ποιες ενέργειες γίνονται για την εγγραφή του.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 762 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Μαΐου 1990.

«Δεκάδες κάτοικοι της οδού Αγ. Νικολάου στην Παλουριώτισσα, όπως μας ανέφεραν σε χτεσινή επιτόπια επίσκεψή μας ο πρόεδρος και άλλοι εκπρόσωποι της επιτροπής που έχουν συστήσει, φορολογήθηκαν από 2,000 μέχρι 5,000 λίρες (δες και επίσημη Εφημερίδα Κυπριακής Δημοκρατίας, 23.3.1990, σ. 391-394) για έξοδα διαπλάτυνσης, κατασκευής πεζοδρομίων και αποχετεύσεως στην πιο πάνω οδό και επειδή:

(i) Αριθμός ιδιοκτητών ακινήτων είναι χήρες και συνταξιούχοι των Κοινωνικών Ασφαλίσεων (λαμβάνοντες μηνιαία σύνταξη γύρω στις 80 λίρες), ενώ οι πλείστοι είναι χαμηλά αμειβόμενοι.

(ii) Η διεύρυνση της οδού θα επηρεάσει αποφασιστικά τους πλείστους, αν όχι όλους, κατόχους υποστατικών, δεδομένου πως από τη διαπλάτυνση θα χάσουν μέχρι και δέκα πόδια ο καθένας, χωρίς να πάρουν απολύτως καμιά αποζημίωση.

(iii) Τα πλείστα υποστατικά είναι κατοικίες χαμηλού κόστους κι η οδός δεν είναι εμπορική· διαθέτει απλώς δυο μικρομάγαζα.

(iv) Σε ανάλογες περιπτώσεις που προηγήθηκαν στην ίδια περιοχή και συγκεκριμένα στις οδούς Μάρκου Δράκου, Αγ. Ανδρέου και Σόλωνος Μιχαηλίδη δε ζητήθηκαν χρήματα από τους ιδιοκτήτες των υποστατικών.

(v) Η οδός χρήζει αντιπλημμυρικών έργων και θα μπορούσε να ενταχθεί το όλο σχέδιο διαπλάτυνσης - επιδιόρθωσής της μέσα στον όλο σχεδιασμό κατασκευής αντιπλημμυρικών έργων.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και στη συγκεκριμένη περίπτωση θα ακολουθηθεί η ίδια διαδικασία με τις τρεις πιο πάνω οδούς που μνημονεύσαμε.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 763 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 24 Μαΐου 1990.

«Στις 22 Ιουλίου πήρα την απάντηση ότι μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του 1989 προγραμματιζόταν η εγκατάσταση επτά σταθμών αναμετάδοσης τηλεόρασης με τους οποίους θα εξασφαλιζόταν ικανοποιητική λήψη σ΄ όλες τις κοινότητες της Πάφου που αντιμετωπίζουν αυτό το πρόβλημα.

Επειδή μέχρι τώρα υφίσταται το πρόβλημα, παρακαλείται το αρμόδιο

Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή γιατί δεν εγκαταστάθηκαν οι επτά σταθμοί αναμετάδοσης και πότε επιτέλους θα επιλυθεί αυτό το πρόβλημα».

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 764 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 26 Μαΐου 1990.

«Οπως είναι γνωστό, ύστερα από επανειλημμένες παραστάσεις τους και διαβήματά μας οι 17 υπάλληλοι των σχολικών εφορειών Λευκωσίας, Λάρνακας, Λεμεσού και Πάφου μονιμοποιήθηκαν στη δημόσια υπηρεσία.

Ενώ όμως οι πλείστοι απ' αυτούς είχαν 10, 15 ή και 20 χρόνια υπηρεσίας, τοποθετήθηκαν στην αρχή της κλίμακας Α1 - Α5, γεγονός που σημαίνει πως πολλοί, αν όχι οι πλείστοι, απ' αυτούς δε θα φτάσουν κατά την αφυπηρέτησή τους στην κλίμακα Α5.

Δε θα 'πρεπε γι' αυτό ύστερα από τόσο μακρά υπηρεσία να τοποθετηθούν στην αντίστοιχη εξελικτική τροχιά των κλιμάκων Α1 προς Α5;

Σημειώνουμε τέλος πως οι υπάλληλοι που εργάζονται στη σχολική εφορεία Λεμεσού (με κλίμακα Α2) τοποθετήθηκαν στην κλίμακα αυτή με προοπτική μετεξέλιξής τους στην κλίμακα Α7.

Πώς αντιμετωπίζει το όλο θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 318, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Σας πληροφορώ ότι δεν προγραμματίζεται ο διαχωρισμός νέων κτηνοτροφικών οικοπέδων στις κτηνοτροφικές περιοχές Δρομολαξιάς, ως είναι και η επιθυμία του οικείου Συμβουλίου Βελτιώσεως.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 367, ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Αστρομερίτη για αύξηση των επισκέψεων παθολόγου και την επίσκεψη οδοντίατρου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Την κοινότητα Αστρομερίτη επισκέπτεται παθολόγος από το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Ευρύχου, του οποίου το πρόγραμμα δεν επιτρέπει να επισκέπτεται την κοινότητα δυο φορές την εβδομάδα.

(β) Η δημιουργία οδοντιατρείου στον Αστρομερίτη δεν ενδείκνυται ενόψει της λειτουργίας οδοντιατρείου στο Ακάκι που βρίσκεται σε απόσταση πέντε χιλιομέτρων.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 396, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Σχετικά με τη μετεκπαίδευση κυβερνητικών γιατρών, παραθέτω τα πιο κάτω στοιχεία:

ΤΜΗΜΑ: ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Δρ. Μάριος Ονησιφόρου: 5.11.84-24.3.85, Ηνωμένο Βασίλειο.

Θέμα: Ψυχοθεραπείες.

Ο Δρ. Ονησιφόρου προϊσταται της Ψυχιατρικής Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού, όπου προσφέρεται ως μορφή θεραπείας και η ψυχο-

θεραπεία. Αξιοποιεί τις γνώσεις του πλήρως και με την προσθήκη ενός ακόμη ψυχίατρου στη Λεμεσό θα μπορεί ο Δρ. Ονησιφόρου να προσφέρει περισσότερες ώρες στην άσκηση και διδασκαλία της ψυχοθεραπείας.

2. Δρ. Ευάγγελος Αναστασίου: 30.5.86-2.8.86, Γιουγκοσλαβία.

Θέμα: Οργάνωση και διοίκηση πρωτοβάθμιας φροντίδας σε αναπτυσσόμενες χώρες.

Ο Δρ. Αναστασίου έχει δώσει αριθμό διαλέξεων πάνω στο θέμα της πρωτοβάθμιας φροντίδας.

3. Δρ. Γεώργιος Μαληκίδης: 7.9.87-2.10.87, Ηνωμένο Βασίλειο και Ολλανδία.

Θέμα: Οργάνωση και διοίκηση ψυχιατρικών υπηρεσιών.

Ο Δρ. Μαληκίδης ήταν ο Διευθυντής των Ψυχιατρικών Υπηρεσιών και πολλές από τις εμπειρίες του μετέφερε στην εφαρμογή της οργάνωσης των υπηρεσιών μας.

4. Δρ. Ανδρέας Δημητρίου: 4.9.87-16.10.87, Ηνωμένο Βασίλειο.

Θέμα: Εθισμός στο αλκοόλ και το οινόπνευμα.

Ο Δρ. Δημητρίου έχει αναπτύξει μεγάλη δραστηριότητα στον κυβερνητικό τομέα για τη διαφώτιση, πρόληψη και θεραπεία του εθισμού.

5. Δρ. Χρίστος Χαραλαμπίδης: 14.9.87-13.12.87, Θεσσαλονίκη.

Θέμα: Κοινοτική ψυχιατρική.

Ο Δρ. Χαραλαμπίδης συμμετέχει στην οργάνωση και εφαρμογή της κοινοτικής ψυχιατρικής στην Κύπρο. Έχει την εποπτεία της ομάδας των κοινοτικών νοσοκόμων και του ξενώνα.

6. Δρ. Βάσος Πύργος: 1.10.88-31.10.88, Ηνωμένες Πολιτείες.

Θέμα: Θεραπεία τοξικομανών.

Ο Δρ. Πύργος είναι υπεύθυνος για το σχεδιασμό και τη λειτουργία του Κέντρου Αποτοξίνωσης και είναι ενεργά εμπλεγμένος στη διαφώτιση, την πρόληψη και τον προγραμματισμό της κυβερνητικής πολιτικής για τα ναρκωτικά.

7. Δρ. Βάσος Πύργος: 7.4.89-6.5.89, Ηνωμένο Βασίλειο.

Θέμα: Οξέα ψυχιατρικά περιστατικά στα γενικά νοσοκομεία.

Ο Δρ. Πύργος είναι προϊστάμενος της Ψυχιατρικής Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας και εργάζεται με στόχο τη συρρίκνωση των ψυχιατρικών ιδρυμάτων και τη νοσηλεία του μέγιστου δυνατού αριθμού περιστατικών στα γενικά νοσοκομεία.

8. Δρ. Νεόφυτος Παπανεοφύτου: 6.1.89 για 18 μήνες, Ηνωμένο Βασίλειο.

Θέμα: Παιδοψυχιατρική.

Η παιδοψυχιατρική είναι τομέας της ψυχιατρικής που δεν υπάρχει στην Κύπρο. Με την επάνοδο του Δρ. Παπανεοφύτου προγραμματίζουμε την έναρξη λειτουργίας παιδοψυχιατρικού τμήματος.

Γενικά οι υποτροφίες που δόθηκαν έχουν αξιοποιηθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό, ειδικά αν ληφθεί υπόψη ο μικρός αριθμός του επιστημονικού προσωπικού των ψυχιατρικών υπηρεσιών και η ανάγκη ο καθένας να προσφέρει σε πολλούς τομείς και όχι μόνο στον τομέα της ειδικότητάς του. Παρ' όλα αυτά μέσω των υποτροφιών η υπηρεσία διαθέτει ανθρώπους με ειδικές γνώσεις και έτσι έχει την υποδομή για την ανάπτυξη εξειδικευμένων τμημάτων υποειδικοτήτων κατά σειρά προτεραιότητας, όπως παιδοψυχιατρική, κέντρο αποτοξίνωσης, κοινοτική ψυχιατρική, τμήμα θεραπείας της οικογένειας κτλ.

ΤΜΗΜΑ: ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Όνομα & ειδικ.που κατείχαν πριν την εξασφάλιση της υποτρ.	Θέμα υποτροφίας	Καθήκοντα που εκτελούσαν πριν εξασφαλίσουν την υποτρ.	Σημερινά καθήκοντα
1. Κωστάκης Ζαμπάρτας MRCP (UK) Ειδικότητα παθολογίας	Cardiac catheterization	Παθολογικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας	Καρδιολογικό Τμήμα (Καθετηριασμοί) Γενικού Νοσοκ.Λευκωσίας
2. Χαριτίνη Κωμοδίκη Diploma in Public Health Ειδικότητα υγειονολογίας	Health planning and administration	Διοικητικά καθήκοντα στα Κεντρικά Γραφεία Ιατρικών Υπηρεσιών	Διοικητικά καθήκοντα στα Κεντρικά Γραφεία Ιατρικών Υπηρεσιών
3. Νικόλαος Κετώνης Ειδικότητα ορθοπεδικής	Children orthopaedics	Ορθοπεδικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας	Ορθοπεδικό Τμήμα Νοσοκομείου Λεμεσού.
4. Λεωνίδας Πηλείδης Ειδικότητα καρδιολογίας	Digital substraction angiography	Παθολογικό Τμήμα Νοσοκομείου Λάρνακας	Καρδιολογικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας
5. Παναγιώτης Ζαρβός Ειδικότητα παιδιατρικής	Digital substraction angiography including coronary angiography	Παιδιατρικό Τμήμα Γενικού Νοσοκ. Λευκωσίας	Παιδιατρικό Τμήμα Μακάρειου Νοσοκ.Λευκωσίας
6. Παναγιώτης Πηλείδης Ειδικ. αναισθησιολογίας	Digital substraction angiography including coronary angiography	Αναισθησιολογικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας	Αναισθησιολογικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας
7. Μιχαλάκης Μηνάς Ειδικότητα παθολογίας	Cardiac catheterization and coronary angiography	Παθολογικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.	Καρδιολογικό Τμήμα (Καθετηριασμοί) Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας
8. Γρηγόριος Χριστοδουλίδης Ειδικ. χειρουργικής Ειδικ. χειρουργικής θώρακος	Cardiac surgery	Αγγειοθωρακοχειρουργικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας	Αγγειοθωρακοχειρουργικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας

ΤΜΗΜΑ: ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Όνομα & ειδικ.που κατείχαν πριν την εξασφάλιση της υποτρ.	Θέμα υποτροφίας	Καθήκοντα που εκτελούσαν πριν εξασφαλίσουν την υποτρ.	Σημερινά καθήκοντα
9. Χρυστάλλα Χ΄΄ Παναγιώτου	Public health (community medicine)	Γενική Ιατρική στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας	Γενική Ιατρική στο Γεν. Νοσοκ. Λευκωσίας
10. Λώρα Παπαντωνίου	Epidemiology	Γενική Ιατρική στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας	Γενική Ιατρική στο Γενικό Νοσοκ.Λευκωσίας
11. Ιωάννης Καλλικάς Ειδικ.γυναικολογίας & μαιευτικής	Gynaecology & Obstetrics (ultrasound)	Γυναικολογικό Τμήμα Νοσοκομείου Λεμεσού	Γυναικολογικό Τμήμα Μακάρειου Νοσοκομείου Λευκωσίας
12. Σταύρος Σταύρου Ειδικ. χειρουργικής	Intensive surgical care	Χειρουργικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας	Χειρουργικό Τμήμα Γενικού Νοσοκ. Λευκωσίας
13. Μάριος Ιωαννίδης Ειδικότητα παθολογίας	Echocardiography	Παθολογικό Τμήμα Νοσοκομείου Λεμεσού	Παθολογικό Τμήμα Νοσοκομείου Λεμεσού
14. Ανδρούλα Αγρότου	Health education (MA)	Γενική Ιατρική στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας	Διοικητικά καθήκοντα στα Κεντρικά Γραφεία των Ιατρικών Υπηρεσιών.
15. Σταυρούλα Δημητρίου	Public health (MA)	Γενική Ιατρική στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας	Υπεύθυνη Συμβουλευτικής Υπηρεσίας για το AIDS και την Ηπατίτιδα Β στο Μακάρειο Νοσοκομείο Λευκωσίας.
16. Κωνσταντίνος Αντωνιάδης Ειδικ. παθολογίας	Accident & Emergency training	Τμήμα Πρώτων Βοηθειών Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας	Τμήμα Πρώτων Βοηθειών Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.
17. Γεώργιος Κόλοκος Ειδικότ. γυναικολογίας-μαιευτικής	Wertheim operation	Γυναικολογικό Τμήμα Νοσοκομείου Λεμεσού	Γυναικολογικό Τμήμα Νοσοκομείου Λεμεσού.

Σχετικά με το αν αξιοποιούνται κατάλληλα μετά τη μετεκπαίδευσή τους οι υπό αναφορά κυβερνητικοί γιατροί, αναφέρεται ότι μόνο πολύ λίγες περιπτώσεις φαίνεται ότι δεν αξιοποιούνται με βάση τη μετεκπαίδευσή τους, αλλά το τμήμα είναι ενήμερο του γεγονότος αυτού και προβαίνει σ' όλες τις απαραίτητες διευθετήσεις, για να δοθεί η ευκαιρία να αξιοποιηθούν και οι τελευταίοι τόσο για το συμφέρον της υπηρεσίας όσο και για να δοθεί στην υπηρεσία η ευκαιρία να 'δοκιμάσει' τις ικανότητες και την απόδοσή τους στους τομείς όπου έχουν εξειδικευτεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 494, ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι το αίτημα των Κυπρίων που είναι μόνιμα εγκαταστημένοι στην Ελλάδα για απόκτηση της ελληνικής υπηκοότητας τυγχάνει προσεκτικής μελέτης από την κυβέρνηση, γιατί, παρ' όλο που φαίνεται δικαιολογημένο, δεν αποκλείεται να έχει και αρνητικές προεκτάσεις και να δημιουργήσει λανθασμένες εντυπώσεις στην Κύπρο και στην Ελλάδα.

Συναφώς αναφέρεται ότι από πλευράς κυπριακής νομοθεσίας δεν υπάρχει οποιοδήποτε νομικό κώλυμα για απόκτηση και άλλης υπηκοότητας από πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 514, ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια Φασούλας, παραθέτω τα πιο κάτω:-

Η κοινότητα Φασούλας υδροδοτείται από δυο πηγές και συμπληρώνει τις εκάστοτε επιπρόσθετες ανάγκες της από γεώτρηση. Επειδή η απόδοση της γεώτρησης μειώνεται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως ανόρυξε πρόσφατα νέα γεώτρηση για αντικατάστασή της.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 561, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με θέματα οδικού φωτισμού στην περιοχή Παρισινού (Λευκωσίας), σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Η λεωφόρος Αρχαγγέλου είναι ηλεκτροδοτημένη μέχρι την κατοικημένη περιοχή. Το υπόλοιπο τμήμα της θα ηλεκτροδοτηθεί καταλλήλως μετά την προγραμματιζόμενη διαπλάτυνση της λεωφόρου, οπότε και ο υφιστάμενος οδικός φωτισμός θα ενισχυθεί.

(β) Η οδός Καλλιπόλεως ηλεκτροδοτείται ικανοποιητικά με συνηθισμένους λαμπτήρες. Ωστόσο, μέσα στα πλαίσια του προγράμματος του Δήμου Στροβόλου για αντικατάσταση των συνηθισμένων λαμπτήρων με άλλους προηγμένης τεχνολογίας θα καλυφθεί σε μεταγενέστερο στάδιο και η οδός αυτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ' 594, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σχετικά με το Νοσοκομείο Λάρνακας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

(α) Το Υπουργείο Υγείας έχει ζητήσει μέσα στα πλαίσια των Προϋπολογισμών τη δημιουργία δυο επιπρόσθετων θέσεων διαιτολόγου, από

τις οποίες η μία προορίζεται για το Νοσοκομείο Λάρνακας και η άλλη για το Νοσοκομείο Πάφου.

(β) Τα διαιτολόγια εξακολουθούν να καταρτίζονται με το παλιό σύστημα, μέχρις ότου τοποθετηθεί διαιτολόγος, βασίζονται όμως σε κατευθυντήριες γραμμές που δίδονται περιοδικά από τη διαιτολόγο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

(γ) Το πρόβλημα της έλλειψης χειρουργικών κλινών θα αντιμετωπιστεί με τη λειτουργία νέου μεικτού χειρουργικού θαλάμου 30 κλινών κατά τον επόμενο χρόνο. Γι' αυτό έχει ζητηθεί με τον Προϋπολογισμό του 1991 η δημιουργία νέων θέσεων νοσοκόμων επί του προσωπικού και βοηθών νοσοκόμων. Τυχόν καθυστέρηση στη λειτουργία του εν λόγω θαλάμου θα οφείλεται στην έλλειψη νοσηλευτικού προσωπικού.

(δ) Το Υπουργείο Υγείας αναγνωρίζει την αναγκαιότητα της λειτουργίας της Μονάδας Αιμοδιύλισης πάνω σε 24ωρη βάση και γι' αυτό έχει ζητηθεί στον Προϋπολογισμό του 1991 η δημιουργία νέων θέσεων νοσοκόμων επί του προσωπικού. Στο παρόν στάδιο η μονάδα θα ενισχυθεί με την προσθήκη δυο νέων κρεβατιών και την τοποθέτηση νοσηλευτικού προσωπικού, ώστε να καταστεί δυνατή η εξυπηρέτηση περισσότερων ασθενών.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Μαΐου 1990 του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα στην ερώτηση ΕΔ' 622, ημερομηνίας 1ης Μαρτίου 1990, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου ΑΚΕΛ - Αριστεράς κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«Σχετικά με το θέμα των μη αδειούχων καταλυμάτων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

(α) Το πρόβλημα των μη αδειούχων καταλυμάτων απασχολεί την κυβέρνηση και τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού από το 1981. Ως γνωστό, με βάση τον περί Εγγραφής μη Αδειούχων Καταλυμάτων Νόμο του 1982 και τον Τροποποιητικό Νόμο του 1988 εντάχθηκαν στην ξενοδοχειακή βιομηχανία πέραν των 12,000 μη αδειούχων κλινών.

(β) Παρά τις προσπάθειες του ΚΟΤ και αντίθετα προς την κυβερνητική τουριστική πολιτική συνεχίστηκε η ανέγερση νέων μη αδειούχων καταλυμάτων με βάση άδεια οικοδομής για οικιστική χρήση και η αυθαίρετη μετατροπή τους στη συνέχεια σε τουριστικά καταλύματα και τούτο κυρίως γιατί η Βουλή των Αντιπροσώπων εξέφρασε την επιθυμία όπως ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού μη προχωρεί στην εφαρμογή των σχετικών προνοιών της περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων νομοθεσίας που προνοεί μεταξύ άλλων την ποινική δίωξη των ιδιοκτητών των μη αδειούχων καταλυμάτων.

(γ) Λαμβάνοντας υπόψη τη μεγάλη προσφορά κλινών και τη μεγάλη πίεση που ασκείται πάνω στην υποδομή, τους φυσικούς πόρους και το φυσικό περιβάλλον στις τουριστικές περιοχές, καθώς και την επιτακτική ανάγκη ποιοτικής αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος, δεν ευνοείται νέα νομιμοποίηση των μη αδειούχων καταλυμάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 1990 του Υφυπουργού παρά τω Προέδρω κ. Πάτροκλου Σταύρου στην ερώτηση ΕΔ΄ 628, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Αλέξη Γαλανού και του αξ. Μέλους της Βουλής εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνας Κατσελλή.

«Το Γραφείο Μελετών Κυπριακού ιδρύθηκε τον Ιούλιο του 1988 χρησιμοποιώντας την υποδομή του γραφείου του συνομιλητή με σκοπό τη συλλογή, ανάλυση και παρουσίαση στοιχείων που επηρεάζουν την πορεία και τις δυνατότητες επίλυσης του κυπριακού προβλήματος, όπως και την ανάλυση του ίδιου του προβλήματος, των συντελεστών του και των πτυχών επίλυσής του.

Οι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων μέσω των οποίων δημιουργήθηκε το γραφείο δεν προέβλεπαν μόνιμη στελέχωση του γραφείου αλλά στελέχωσή του κυρίως με αποσπάσεις δημόσιων υπαλλήλων και μέσω της συμβολής, με ανάθεση επιπρόσθετων καθηκόντων ή με άλλους τρόπους, υπηρετούντων στους διάφορους τομείς της δημόσιας υπηρεσίας δημόσιων υπαλλήλων.

Ο τρόπος αυτός της εργασίας, αν και υπήρξε αποδοτικός και οικονομικός, συνεπάγεται και ορισμένα προβλήματα για τη στελέχωση του γραφείου. Και πράγματι για ορισμένες περιόδους το γραφείο παρέμεινε χωρίς αποσπασμένα στελέχη και άλλοτε η στελέχωση δεν ήταν επαρκής.

Μελετώνται διάφοροι τρόποι για τη συνέχιση της λειτουργίας του γραφείου με επαρκή στελέχωση και ήδη έχει αποσπασθεί έμπειρος δημόσιος λειτουργός ως ερευνητής στο γραφείο.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Υγείας κ. Πανίκου Παπαγεωργίου στην ερώτηση ΕΔ΄ 658, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την αύξηση του αριθμού κλινών στο Ογκολογικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, σας πληροφορώ ότι για το θέμα αυτό έχει δοθεί απάντηση με την επιστολή μας [Αρ. Φακ. Υ.Υ.5.18.01(5)] ημερ. 12 Μαΐου 1990, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά.

Αναφορικά με την επέκταση και επάνδρωση του Ωτορινολαρυγγολογικού Τμήματος (κατά δυο κρεβάτια μόνο), αναφέρω ότι ήταν επιτακτική και αναγκαία για την περίθαλψη ασθενών με προβλήματα πλαστικής χειρουργικής εγκαυμάτων και γναθοχειρουργικής, ειδικότητες στις οποίες υστερούσαμε πολύ, ιδιαίτερα στη θεραπεία εγκαυμάτων.

Η επάνδρωση του Ιστοπαθολογικού Τμήματος για την οποία γίνεται αναφορά στην επιστολή της Προέδρου του Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων, ημερομηνίας 21ης Μαρτίου 1990, αναμένεται να συμπληρωθεί σύντομα μέσω της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε το Κεφάλαιο Δ΄.

Κύριοι, στη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων και των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων το πρωί υπό την προεδρία του Προέδρου της Βουλής αποφασίστηκε να διατεθούν δυο μέρες για το Κεφάλαιο Δ΄. Είναι οι 4 και 5 Ιουλίου, πρωί και απόγευμα, και παρακαλείσθε να κρατήσετε ανοικτές τις ημερομηνίες αυτές, διότι το Κεφάλαιο Δ΄ θα εκκαθαρισθεί μέσα στις δυο αυτές μέρες. Η ώρα 9.30 π.μ. είναι οι πρωινές συνεδρίες και η ώρα 4.00 μ.μ. οι απογευματινές.

Και με την αναγγελία αυτή φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων ...

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να εγείρω ένα σοβαρό πρόβλημα το οποίο απασχολεί την κοινή γνώμη αυτή την περίοδο. Αναφέρομαι στην, παρά την ύπαρξη διατάγματος του δικαστηρίου, παράλειψη συμμόρφωσης του εργοστασίου «Αριζέν» στη Λεμεσό, με αποτέλεσμα να υπάρχει τεράστια μόλυνση του περιβάλλοντος, εβδομήντα φορές πάνω από το κανονικό.

Γι' αυτούς τους λόγους εισηγούμαι όπως το θέμα εξετασθεί επειγόντως ως θέμα προτεραιότητας από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα έπρεπε να είχατε υποβάλει γραπτώς αυτό το θέμα σήμερα το πρωί τουλάχιστον, κύριε Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά δε νομίζω ότι αυτό είναι επαρκής λόγος, για να περιμένουμε μια βδομάδα να κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν πρόκειται να περιμένετε καμιά βδομάδα, διότι σήμερα πρόκειται να εγγραφεί το θέμα και να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δε νομίζω ότι οποιοσδήποτε θα έχει ένσταση να παραπεμφθεί και να συζητηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα δεν είναι θέμα αν έχει ένσταση κανένας, κύριε Παπαπέτρου, και ούτε έχω ένσταση προσωπικά. Αλλά παίρνουμε ορισμένες αποφάσεις και πρέπει να τις τηρούμε.

Ο κ. Χρίστου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Νομίζω ότι, όταν προχωρήσουμε παρακάτω, κύριε Πρόεδρε, στην εγγραφή των θεμάτων, θα δείτε ότι έχω καταθέσει εγώ θέμα για εγγραφή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν υπάρχει, τότε ...

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχω καταθέσει, κύριε Πρόεδρε.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Επειδή είπατε ότι φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Πρέπει να πούμε, κύριε Πρόεδρε, πως δεν έχετε διαβάσει τα θέματα προς εγγραφή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, τα θέματα για τα οποία υπάρχει αίτηση να εγγραφούν θα αναγνωσθούν μετά ένα λεπτό· επομένως δεν υπάρχει λόγος να βιαζόμαστε.

Αυτό, κύριε Παπαπέτρου, αντιλαμβάνομαι ότι είναι ένα επείγον θέμα και, όταν είναι κάτι το πολύ επείγον το οποίο σκεπτόμαστε αυτή τη στιγμή ή που έγινε πριν από λίγη ώρα για παράδειγμα, το αντιλαμβάνομαι· αλλά έχουν παρθεί ορισμένες αποφάσεις και ήσαστε παρών όταν λήφθηκαν οι αποφάσεις αυτές, ότι πρέπει τα θέματα αυτά να δίδονται γραπτώς στη Γραμματεία της Βουλής.

Νομίζω ότι πρέπει να προχωρήσουμε παρακάτω.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, λυπούμαι, αν δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι βιάζομαι. Απλώς είπατε ότι φτάσαμε στο τέλος της συνεδρίας και θεώρησα, ίσως λανθασμένα, ότι θα διαβάζατε την ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό θα κάμω, κύριε Παπαπέτρου, και θα διαβάσω τα θέματα τα οποία πρόκειται να εγγραφούν.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Το δεύτερο το οποίο θέλω να πω επί της ουσίας του θέματος είναι ότι δεν είναι η πρώτη φορά που σε περιπτώσεις κατεπείγοντος από όλες τις πλευρές και με τη δική σας συγκατάθεση θέματα τα οποία δεν μπορούν να περιμένουν να εγγραφούν παραπέμπονται στις Επιτροπές για να εξεταστούν.

Αφού υπάρχει και εγγεγραμμένο θέμα στη συγκεκριμένη περίπτωση, ακόμα καλύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον υπάρχει εγγεγραμμένο θέμα, μάλιστα. Αλλά τα θέματα τα οποία εγγράφονται δίδονται τουλάχιστον στην έδρα γραπτώς, διότι προφορικά ποτέ δεν ενέγραψα θέμα και ούτε είναι ορθό.

Λοιπόν προχωρούμε, κύριοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 28 Ιουνίου 1990, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Ραδιοφωνίας Νόμος του 1988. (Πρόταση νόμου).
2) Ο περί Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης Νόμος του 1988. (Πρόταση νόμου).
3) Ο περί Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
4) Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1989.
5) Ο περί Συντάξεων (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργοί και Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
6) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988.
7) Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτιμήσεως διά τους Σκοπούς του περί Δήμων Νόμου Νόμος του 1988.
8) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

9) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

10) Ο περί των Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

11) Ο περί Παραγραφής (Προσωριναί Διατάξεις) Νόμος του 1985.

12) Ο περί Παραγραφής (Προσωριναί Διατάξεις) Νόμος του 1990.

13) Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988. (Πρόταση νόμου).

14) Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

15) Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989.

16) Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

17) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).

18) Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

19) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1990.

20) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.17) του 1990.

21) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.23) του 1990.

22) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1990.

23) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.25) του 1990.

24) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.27) του 1990.

25) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1990.

26) Ο περί Ταμείου Θήρας Νόμος του 1990.

27) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1990.

28) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1990.

29) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1990.

30) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 6) του 1990.

31) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 8) του 1990.

32) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1990.

33) Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

34) Ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμος του 1990.

35) Ο περί της Αποφάσεως 1/88 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου-ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

36) Ο περί της Αποφάσεως 1/89 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου-ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1989.

37) Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 1990.

38) Ο περί Θερινής Μεταμεσημβρινής Αναπαύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

39) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Καθορισμός Περιοχών) Κανονισμοί του 1990.

40) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Ώρες Εργασίας Βοηθών Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990.

41) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Μεταβολή Ωρών Κλεισίματος Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990.

42) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Εβδομαδιαίες Ημιαργίες) Κανονισμοί του 1990.

43) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποίηση Πινάκων) Κανονισμοί του 1990.

44) Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Γενικοί Κανονισμοί του 1990.

45) Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων Εξουσιοδοτούσα τη Διενέργεια Δαπάνης από Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το Μήνα Ιούνιο του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

1) «Η έναρξη των εργασιών εκτροπής του ποταμού Διαρίζου παρά το γεγονός ότι παραμένουν ανεκπλήρωτες οι κυβερνητικές υποσχέσεις για κατασκευή φράγματος που να καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (15.2.1990).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3.1989). (Συνέχιση της συζήτησης).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (2.2.1989).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.1988).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.1989).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η παρεχόμενη κρατική και ιδιωτική κτηνιατρική υπηρεσία, προκύπτοντα προβλήματα, προοπτική για βελτιώσεις και η απάμβλυνση του προβλήματος των άνεργων κτηνίατρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Έ. Χρυσοστόμου). (26.1.89).

(β) «Οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού από την αλόγιστη χορήγηση αντιβιοτικών φαρμάκων στα ζώα χωρίς συνταγή κτηνίατρων και στη συνέχεια η ανεξέλεγκτη διάθεσή τους για κατανάλωση στην αγορά».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (16.3.89).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000 τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, ξύλα, τούβλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Έ. Χρυσοστόμου). (12.10.89).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Έ. Χρυσοστόμου). (16.11.89).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.89).

(β) «Τα πλεονάσματα των μανταρινιών και οι τρόποι διάθεσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.12.89).

(Το θέμα μεταφέρθηκε από την Κοιν. Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, όπου είχε αρχικά παραπεμφθεί).

(γ) «Οι κίνδυνοι καταστροφής των φυτειών εσπεριδοειδών στην ακριτική περιοχή Στροβιλιών λόγω της εξάντλησης των υδάτινων

πόρων και η ανάγκη επίσπευσης του έργου για μεταφορά νερού από το Νότιο Αγωγό στην περιοχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.89).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (18.1.90).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παραβίαση από το Ρ.Ι.Κ. συνταγματικών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις λόγω παράλειψης έναρξης διαπραγματεύσεων με τη ΣΗΔΗΚΕΚ για κτήματα εργαζομένων και η ανάγκη άμεσης θεραπείας της κατάστασης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (11.5.89).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως-

(α) «Η απόρριψη των λυμάτων στην περιοχή Αγίας Ειρήνης Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην υγεία του λαού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη). (8.7.88).

(β) «Οι κίνδυνοι μόλυνσης των υδατοφρακτών Πολεμιδιών και Κούρρη, καθώς και των υδροφόρων στρωμάτων, από την απόρριψη λυμάτων και μηχανελαίων στην περιοχή Βατί Αγ. Ειρήνης Λεμεσού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.2.90).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης να απαγορεύσει τη δημιουργία νέων τουριστικών μονάδων σε ορισμένες περιοχές και οι επιπτώσεις στην περαιτέρω ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Κ. Παναγίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (22.6.89).

15) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απαράδεκτη κατάσταση που

επικρατεί στα σχολεία της Λεμεσού από τη δράση αναρχικών και η ανάγκη λήψης πρακτικών μέτρων για την ομαλή λειτουργία τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (2.3.89).

16) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η καθυστέρηση που παρατηρείται για τη δημιουργία της νέας Βιομηχανικής Περιοχής Κολοσσίου στην επαρχία Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (8.3.90).

17) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη να μελετηθεί εκ νέου η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα, συμπεριλαμβανόμενης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Γαλανού). (11.5.1989).

18) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Το ορθολογιστικό της απόφασης για την εγκατάσταση των ηλιακών συστημάτων του Νοσοκομείου Λάρνακας σε σχέση με τη ζημιά που τυχόν προκαλείται στο Δημόσιο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη). (8.12.89).

19) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι καταστροφές και οι ζημιές που προκλήθηκαν στην ακριτική Αθηαίνου από την πρόσφατη θεομηνία και τρόποι βοήθειας προς τους πληγέντες κατοίκους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη). (22.2.1990).

(β) «Η ανάγκη αποζημίωσης των παραγωγών που υπέστησαν ζημιές από θεομηνίες το Νοέμβρη και Δεκέμβρη του 1988».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (1.3.1990).

20) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η φημολογούμενη παραχώρηση νερού από το φράγμα Ασπρόκρεμμου σε επιχειρηματία για τουριστικούς σκοπούς στην περιοχή Πέτρα του Ρωμιού, τη στιγμή που δεν ικανοποιείται αίτημα παραχώρησης νερού από το ίδιο φράγμα για αρδευτικούς σκοπούς σε αριθμό κοινοτήτων της χαμηλής περιοχής Πάφου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου). (1.3.1990).

21) 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Ο αναδασμός, μέτρο ανάπτυξης και προόδου, και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου). (23.3.1989).

22) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση (κι ο κίνδυνος ματαίωσης) του φράγματος Βυζακιάς».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.1989).

(β) «Η ανάγκη επίσπευσης της κατασκευής του διυλιστηρίου Τερσεφάνου, για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η παροχή πόσιμου νερού στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου). (14.12.1989).

23) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Το σοβαρό πρόβλημα της διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, η εξασφάλιση αμειπτικών τιμών και η ανάγκη λήψης μέτρων που να εξασφαλίζουν στους γεωργοκτηνοτρόφους την ανώτατη τιμή που καθορίζεται για τα προϊόντα τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (11.1.1990).

(β) «Η έλλειψη αμειπτικών τιμών των πατατών, τα συνεχώς αυξανόμενα κόστα παραγωγής και τα γενικότερα προβλήματα των πατατοπαραγωγών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Χρ. Σολωμή, Σ. Χατζηγιάννη, Ν. Μακρίδη και Α. Γεωργίου). (26.10.1989).

24) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το Σχέδιο Ενιαίας Ανάπτυξης Κρασοχωριών και η ανάγκη επίσπευσης της εφαρμογής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

25) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι διώξεις από το Υπουργείο Υγείας των μικροβιοτεχνών κατασκευαστών μουσταλευριάς (του παραδοσιακού σιουτζιούκκου) στην περιοχή Μαραθάσας».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού για αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (5.10.89).

26) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη για κάλυψη των καταθετών της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Ριζοκαρπάσου κατά τον ίδιο τρόπο που το κράτος έχει καλύψει τους καταθέτες όλων των κατεχόμενων συνεργατικών πιστωτικών εταιρειών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ζ. Τουλούρα). (15.12.1988).

27) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι καθυστερήσεις που σημειώνονται

στην εκκαθάριση των προβληματικών συνεργατικών ιδρυμάτων και η παραβίαση προνοιών της νομοθεσίας περί Συνεργατικών Εταιρειών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.1989).

28) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η έκδοση από το Υπουργείο Υγείας πιστοποιητικών σε πρόσωπα που παρακολούθησαν τριετή κύκλο στη θεωρία και την πρακτική εφαρμογή της ακτινογραφίας και πέτυχαν σε καθορισμένες εξετάσεις, ενώ υπάρχει ο ισχυρισμός ότι τα πιστοποιητικά αυτά περιέχουν αναληθή στοιχεία».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (14.5.1989).

29) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ποιότητα του πόσιμου νερού στην Ορούντα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

30) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δημιουργία σταθμού επεξεργασίας λυμάτων για την Ανθούπολη».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

31) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η σταδιακή υποβάθμιση, αντί της αναβάθμισης, ως έπρεπε, κι η προϊούσα αναγωγή σ' αχρησία:

(ι) των εξωτερικών ιατρείων Καϊμακλίου και

(ιι) του περιφερειακού νοσοκομείου Κυπερούντας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη). (1.12.1988).

(β) «Τα προβλήματα λειτουργίας του νοσοκομείου Κυπερούντας και ειδικότερα η μη πλήρωση της θέσης ακτινογράφου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (11.5.1989).

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η άρνηση της Διεύθυνσης του ξενοδοχείου Χίλτον να αναγνωρίσει τη ΔΕΟΚ ως συντεχνία των υπαλλήλων του και η απειλούμενη απεργία στο πιο πάνω ξενοδοχείο».

Επειδή το θέμα αφορά τον ευαίσθητο τομέα του τουρισμού, ο κ. Χατζηδημητρίου ζητά όπως το θέμα θεωρηθεί επείγον και συζητηθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας με την παράκληση να δοθεί προτεραιότητα, γιατί πραγματικά το θέμα είναι επείγον.

Οι Βουλευτές κ. Κυριάκος Χρίστου, Στέλιος Μανδριώτης και Νεόφυτος Ηλία ζητούν εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η συνεχιζόμενη ρύπανση από το εργοστάσιο ΑΡΙΖΕΝ, η βλαβερή επίδρασή

της πάνω στην υγεία των εργαζομένων και των κατοίκων της γύρω περιοχής και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης του προβλήματος».

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ προτείνει την εγγραφή του ίδιου θέματος, διότι αφορά τη Λεμεσό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Και τα υπόλοιπα κόμματα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκ μέρους όλων των κομμάτων λοιπόν. Αντιλαμβάνομαι ότι συνενώνονται όλα τα κόμματα στην εγγραφή αυτού του θέματος.

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας για μελέτη.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Μπορεί να κηρυχθεί επείγον, γιατί, από ό,τι αντιλαμβάνομαι, ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας δεν προτίθεται να συνεδριάσει ούτε την ερχόμενη Πέμπτη -έτσι μας έχει ειδοποιήσει- και θα παρακαλούσα όπως επισπευσθεί η συζήτηση αυτού του θέματος στην Επιτροπή Υγείας πριν από την ερχόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όσο είναι δυνατό.

Ο κ. Παπαπέτρου. Είναι αυτό το θέμα που θέλετε να εγγράψετε, κύριε Παπαπέτρου;

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δε θέλω να εγγράψω θέμα. Θέλω να υποστηρίξω την εισήγηση του κ. Κατσουνωτού να αποφασίσει το Σώμα να δει το θέμα η Επιτροπή Υγείας αρχές της βδομάδας και να συζητηθεί, ει δυνατόν, στην επόμενη συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Δηλαδή είναι αυτό το θέμα που είχατε υπόψη σας να εγγράψετε στην αρχή.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να θίξω διαδικαστικά το εξής. Οι συνάδελφοι κύριοι Χρίστου, Μανδριώτης και Ηλία έχουν κάμει μια πρόταση να εγγραφεί το τάδε θέμα. Το σωστό είναι να διαβαστεί ότι έγινε αυτή η πρόταση και ασφαλώς είναι σωστό να υποστηριχθεί και από τα άλλα κόμματα και ασφαλώς είναι σωστό να κληθεί η αρμόδια Επιτροπή να το εξετάσει κατεπειγόντως, διότι είναι πολύ σοβαρό πρόβλημα. Απλώς διαδικαστικά λέω ότι έπρεπε πρώτα να διαβαστεί το θέμα, να μη διακόψει κανένας συνάδελφος και να το υποστηρίξουν.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Η Επιτροπή Υγείας θα συνέλθει τη Δευτέρα και όχι την Πέμπτη και επομένως μπορεί να το δει αυτό κατεπειγόντως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι θέμα τεχνικό, κύριοι. Σπαταλούμε την ώρα μας άδικα. Αν γίνει εισήγηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας να το εξετάσει το ταχύτερο δυνατό, νομίζω ότι όλα τα άλλα είναι δική τους δουλειά να τα κανονίσουν. Δεν πρέπει να τους κρατούμε και από το χέρι.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μιχάλης Πουμπουρής ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η κατάσταση στα αθλητικά πράγματα του τόπου και η ανάγκη λήψης μέτρων για τη βελτίωσή της».

Να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και να θεωρηθεί επείγον.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Να εξηγήσω με ποια έννοια, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Η Επιτροπή Παιδείας να θεωρήσει θέμα προτεραιότητας το θέμα της βελτίωσης των πραγμάτων μας στον αθλητισμό και να το εξετάσει όσο μπορεί πιο σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουμπουρή, επειδή κάτι γνωρίζω από τα αθλητικά μας πράγματα, το θέμα είναι απέραντο και δεν μπορεί να τελειώσει ούτε αυτή τη βδομάδα ούτε την ερχόμενη ούτε τη μεθεπόμενη. Είναι ένα θέμα πολύ μεγάλο. Βεβαίως θα γίνει η σύσταση στην Επιτροπή Παιδείας να το εξετάσει όσο γίνεται πιο γρήγορα, σας λέω όμως ότι είναι θέμα ευρύτατο αυτό.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Συμφωνώ, κύριε Πρόεδρε, και, ακριβώς επειδή είναι ευρύτατο, όσο πιο γρήγορα συζητηθεί τόσο το καλύτερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Έχουμε επίσης την επιστολή του κ. Χρυσοστόμου η οποία στάλθηκε με τέλεφαξ και δυστυχώς αυτή τη στιγμή έχει φτάσει μπροστά μου, την έφερε ο ίδιος δηλαδή ο κ. Χρυσοστόμου, και είναι το θέμα:

«Η προσβολή κήπου εσπεριδοειδών από τον ιό της Tristeza (Tristeza Virus) και η επίδειξη ολιγωρίας από την κυβέρνηση στη λήψη μέτρων με σοβαρό κίνδυνο την ολοκληρωτική καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας στην Κύπρο».

Να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και να εξεταστεί όσο γίνεται πιο γρήγορα.

Κυρήσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξης: 8.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Αγορεύσεις Βουλευτών (Τ. Χατζηδημητρίου, Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Μ. Πουμπουρής, Μ. Παπαπέτρου) ύστερα από σύντομη εισαγωγή του Προεδρεύοντος κ. Γ. Λαδά για το θέμα «Οι προσπάθειες αναβίωσης του εοκαβητισμού και η ανάγκη στράτευσης όλων των πολιτικών δυνάμεων για την αντιμετώπιση της απαράδεκτης κατάστασης» το οποίο προηγήθηκε της ημερήσιας διάταξης.

2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χορηγήσεως Πιστώσεων Ποσού μέχρι Έξι Εκατομμυρίων Λιρών στην Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου (Κυρωτικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1990», η αγόρευση του κ. Α. Παπαρέ που ακολούθησε και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 25 του 1990).

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 5) του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Σ. Χατζηγιάννης, Α. Γαλανός, Δ. Ηλιάδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Π. Στυλιανού, Κ. Τσιέττης, Μ. Πουμπουρής, Προεδρεύων) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

7) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Μαρκίδης, Ν. Μουσιούττας, Α. Φάντης, Ε. Ευσταθίου, Χρ. Πέτας, Μ. Παπαπέτρου, Α. Παρισινός, Α. Παπαρές, Μ. Πουμπουρής, Μ. Χριστοφίδης) και απόρριψη αυτής.

8) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

9) Έκθεση για τους Κανονισμούς 1) «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Φρενάρους του 1990» και 2) «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Αυγόρου ου 1990» και έγκριση αυτών.

10) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Διοίκηση) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

11) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου διά την Υδατοπρομήθειαν της Καθωρισμένης Περιοχής του Χωρίου Νέου Χωριού (Πάφου) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

12) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακα-((δημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμοί του 1990», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Α. Ψυλλίδης, Μ. Παπαπέτρου, Προεδρεύων, Ε. Ευσταθίου, Γ. Σαββίδης, Π. Στυλιανού, Ν. Μουσιούττας, Ρ. Κατσελλή) και έγκριση αυτών.

13) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Γενικού Διοικητικού Προσωπικού Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990», η σύντομη συζήτηση που ακολούθησε (Α. Ψυλλίδης, Προεδρεύων, Μ. Χριστοφίδης) και έγκριση αυτών.

14) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Νοητικά Καθυστερημένων Α-Ατόμων Σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

15) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

16) Ερωτήσεις Βουλευτών (Αίτημα των κατοίκων Καλιανών και Τεμπριάς για διαπλάτυνση του παραδοσιακού γεφυριού ή για κτίσιμο νέου γεφυριού -Αίτημα της κοινότητας Τεμπριάς για ανέγερση κοινοτικού κέντρου με τη συνδρομή του κράτους - Η εισαγωγή στην Κύπρο αυτοκινήτων που δεν ανταποκρίνονται στις ευρωπαϊκές προδιαγραφές - Αίτημα της κοινότητας Τεμπριάς για παραχώρηση άγονης γης σε φτωχές και προσφυγικές οικογένειες Σχέδια σχετικά με την αξιοποίηση των νερών του ποταμού Κλάριου (Καρκώτη) και τις κοινότητες της Σολιάς - Οι λεωφόροι Αγίου Παύλου, Γρηγόρη Αυξεντίου και Κυριάκου Μάτση ετστον Άγιο Δομέτιο και αίτημα για εκτέλεση έργων στον Πεντάδρομο γίου Παύλου - Η μη προαγωγή πριν από την αφυπηρέτησή τους αγωνιστών αξιωμα-

τικών της Εθνικής Φρουράς - Η ανάγκη αναμόρφωσης και αξιοποίησης ου παλιού σταδίου της Λάρνακας Γ.Σ.Ζ. - Η μη εγγραφή του δρόμου Ασγάτας-Καλαβασού - Η επιβολή φορολογίας σε κατοίκους της οδού Αγ. Νικολάου στην Παλουριώτισσα -ογια εκτέλεση έργων σ' αυτή - Το θέμα της εγκατάστασης πτά σταθμών αναμετάδοσης για ικανοποιητική τηλεοπτική λήψη στις κοινότητες της Πάφου -Το θέμα της ανέλιξης των δεκαεπτά υπαλλήλων των σχολικών εφορειών Λευκωσίας, Λάρνακας, Λεμεσού και Πάφου που μονιμοποιήθηκαν).

17) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Ο διαχωρισμός κτηνοτροφικών ικοπέδων στις κτηνοτροφικές περιοχές Δρομολαξιάς - Αίτημα της κοινότητας Αστρομερίτη για αύξηση των επισκέψεων παθολόγου και για τη δημιουργία οδοντιατρείου - Η μετεκπαίδευση κυβερνητικών γιατρών - Το αίτημα των Κυπρίων που είναι εγκαταστημένοι στην Ελλάδα να αποκτήσουν την ελληνική υπηκοότητα - Η υδατοπρομήθεια της κοινότητας Φασούλας - Ο οδικός φωτισμός στην περιοχή Παρισινού στη Λευκωσία - Θέματα που αφορούν το Νοσοκομείο Λάρνακας - Το θέμα των μη αδειούχων καταλυμάτων Η ίδρυση και στελέχωση του Γραφείου Μελετών Κυπριακού - Θέματα που αφορούν το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας).

18) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ'και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η άρνηση της διεύθυνσης του ξενοδοχείου Χίλτον να αναγνωρίσει τη ΔΕΟΚ ως συντεχνία των υπαλλήλων του και η απειλούμενη απεργία στο πιο πάνω ξενοδοχείο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου).

(β) «Η συνεχιζόμενη ρύπανση από το εργοστάσιο ΑΡΙΖΕΝ, η βλαβερή επίδρασή της πάνω στην υγεία των εργαζομένων και των κατοίκων της γύρω περιοχής και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης του προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους όλων των κομμάτων).

(γ) «Η κατάσταση στα αθλητικά πράγματα του τόπου και η ανάγκη λήψης μέτρων για τη βελτίωσή της».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή).

(δ) «Η προσβολή κήπου εσπεριδοειδών από τον ιό της Τριστέζα (Tristeza Virus) και η επίδειξη ολιγωρίας από την κυβέρνηση στη λήψη μέτρων με σοβαρό κίνδυνο την ολοκληρωτική καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 28ης Ιουνίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 35)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για τα θέματα υπ' αριθμό 1, 2, 3 και 4 στην ημερήσια διάταξη αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει κοινή 'Εκθεση. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εσωτερικών να την καταθέσει.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988», (2) «Ο ΠΕΡΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988», ΚΑΙ (3) «Ο ΠΕΡΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπώντας τον κ. Ε. Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα πιο πάνω σχέδια νόμου σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 11ης Νοεμβρίου 1988 και 16ης Ιουνίου 1990. Στο στάδιο της εξέτασης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Συγκοινωνιών και Έργων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων, του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, της Ένωσης Συντακτών, της εταιρείας «E.C.L. RADIO SUPER LTD», του «Ράδιο Επιστροφή», του «Ράδιο Καραβάς», του Παγκύπριου Συνδέσμου Ερασιτεχνών και του «STUDIO 64». Στη διάρκεια της μελέτης των πιο πάνω θεμάτων στάληκε επίσης στην Επιτροπή μεγάλος αριθμός υπομνημάτων από όσους παρευρέθηκαν σ' αυτήν, καθώς και από άλλους ενδιαφερομένους.

Η Επιτροπή για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσής της γύρω από τα διάφορα τεχνικά θέματα που τίθενται από τα υπό συζήτηση σχέδια νόμου πραγματοποίησε στις 2 Δεκεμβρίου 1989 επίσκεψη στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, όπου είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον Πρόεδρο, το Γενικό Διευθυντή και άλλους υπηρεσιακούς παράγοντες του ιδρύματος για το θέμα των συχνοτήτων που έχει σήμερα στη διάθεσή του το ΡΙΚ, καθώς και για τις συχνότητες που μπορούν να διατεθούν για την ελεύθερη ραδιοφωνία.

Με τις υπό συζήτηση προτάσεις νόμου, που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους αξ. Βουλευτές κ. Α. Μαρκίδη, Π. Στυλιανού και Δ. Ηλιάδη αντίστοιχα εκ μέρους των κοινοβουλευτικών τους ομάδων, καθώς και με το κυβερνητικό νομοσχέδιο, ρυθμίζεται νομοθετικά η ίδρυση, εγκατάσταση και λειτουργία ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών με απώτερο στόχο τη διασφάλιση της πολυφωνίας και της άσκησης του δικαιώματος λήψης και μετάδοσης πληροφοριών και ιδεών μέσω των σύγχρονων οπτικοακουστικών μέσων μαζικής επικοινωνίας.

Σύμφωνα με τις αιτιολογικές εκθέσεις που συνοδεύουν τις υπό συζήτηση προτάσεις νόμου και το κυβερνητικό νομοσχέδιο, απώτερος στόχος των προτεινόμενων νομοθεσιών είναι ειδικότερα:-

(α) Η κατάργηση του κρατικού μονοπωλίου στη ραδιοφωνία και την τηλεόραση και η εισαγωγή της πολυφωνίας στο χώρο της ραδιοτηλεόρασης.

(β) Η μέσω της πολυφωνίας επιδίωξη της κοινωνικής, πνευματικής και πολιτιστικής ανάπτυξης του τόπου μας.

(γ) Η άσκηση των συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων των πολιτών για ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών και απόψεών τους.

(δ) Η διασφάλιση, μέσα στα πλαίσια του δημοκρατικού διαλόγου, της ποιοτικής πολυφωνίας που αποτελεί ένδειξη σωστής δημοκρατικής λειτουργίας.

Οι κυριότερες διατάξεις των υπό συζήτηση σχεδίων νόμου, όπως αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή, είναι οι εξής:-

(α) Ρυθμίζεται το θέμα της ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας τόσο των ραδιοφωνικών όσο και των τηλεοπτικών ιδιωτικών σταθμών. Η πρόταση νόμου που κατατέθηκε από τον κ. Α. Μαρκίδη δεν καλύπτει τους τηλεοπτικούς σταθμούς.

(β) Αρμόδιο όργανο για την έκδοση των σχετικών αδειών καθορίζεται το Υπουργικό Συμβούλιο. Η πρόταση νόμου που κατατέθηκε από τον κ. Δ. Ηλιάδη καθορίζει για το σκοπό αυτό μια ανεξάρτητη αρχή, το Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης.

(γ) Στο κυβερνητικό νομοσχέδιο και στην πρόταση νόμου που κατατέθηκε από τον κ. Π. Στυλιανού προβλέπεται η εγκαθίδρυση Συμβουλευτικής Επιτροπής που θα συμβουλεύει το Υπουργικό Συμβούλιο σε θέματα που σχετίζονται με τη χορήγηση ή την ανανέωση των σχετικών αδειών, καθώς και σε θέματα αναφορικά με την εφαρμογή των προνοιών της προτεινόμενης νομοθεσίας και των Κανονισμών που θα εκδοθούν δυνάμει αυτής.

(δ) Καθορίζονται τα πρόσωπα προς τα οποία θα μπορεί να παραχωρείται άδεια λειτουργίας ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, καθώς και οι προϋποθέσεις με τις οποίες αυτή θα παραχωρείται.

(ε) Προδιαγράφονται οι αρχές που θα διέπουν τη λειτουργία των εκπομπών και καθορίζεται η μορφή και η διάρκεια ισχύος της σχετικής άδειας.

(στ) Υπάρχουν πρόνοιες σχετικά με τις διαφημίσεις που θα μεταδίδονται μέσω των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών.

(ζ) Προβλέπεται η έκδοση Κανονισμών για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των διατάξεων της προτεινόμενης νομοθεσίας.

(η) Περιλαμβάνονται ειδικές διατάξεις που προβλέπουν ποινικά αδικήματα και επιβολή ποινών, καθώς και διατάξεις που αφορούν την ανάκληση της άδειας λειτουργίας ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού σε πρώτο στάδιο ολοκλήρωσε τον κύκλο των επαφών της με όλους τους ενδιαφερομένους, αποφάσισε στη συνέχεια για λόγους καθαρά πρακτικούς και για σκοπούς ταχύτερης διεκπεραίωσης της όλης εργασίας της να αναθέσει σε ειδική υπεπιτροπή την επεξεργασία των διατάξεων των τεσσάρων σχεδίων νόμου που είχε ενώπιόν της για ετοιμασία ενιαίου κειμένου υπό το φως των διάφορων απόψεων που εκφράστηκαν από όλους τους ενδιαφερομένους στο στάδιο της εξέτασης του όλου θέματος.

Η υπό αναφορά ειδική υπεπιτροπή, αποτελούμενη από τους καταθέτες των τριών υπό συζήτηση προτάσεων νόμου κ. Α. Μαρκίδη ως Πρόεδρο, Π. Στυλιανού και Δ. Ηλιάδη, καθώς και από τους Βουλευτές κ. Χρ. Πέτα και Α. Φάντη, ενεργώντας με βάση τους όρους εντολής που της δόθηκαν από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, πραγματοποίησε οκτώ συνολικά συνεδρίες μεταξύ της 21ης Απριλίου και της 11ης Ιουνίου 1990. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών η υπεπιτροπή είχε την ευκαιρία να ανταλλάξει απόψεις με τους εκπροσώπους των Υπουργείων Εσωτερικών και Συγκοινωνιών και Έργων γύρω από ορισμένα ουσιαστικά θέματα στα οποία αναφέρονται οι διατάξεις των προτεινόμενων νομοθεσιών.

Η υπεπιτροπή στα πλαίσια της μελέτης του όλου θέματος και ενόψει των διαφορών που εντόπισε σε αριθμό διατάξεων των προτεινόμενων σχεδίων νόμου, προτού προχωρήσει στην τελική νομοτεχνική τους επεξεργασία, έκρινε σκόπιμο να θέσει τα πιο κάτω θέματα αρχής τα οποία και διαβιβάστηκαν από τα Μέλη της στις αντίστοιχες κοινοβουλευτικές τους ομάδες για τελική τοποθέτηση:-

(α) Ενδείκνυται στο παρόν στάδιο να ρυθμιστεί ταυτόχρονα με την ελεύθερη ραδιοφωνία και το θέμα των τηλεοπτικών σταθμών;

(β) Ποιο θα είναι το αρμόδιο όργανο για την έκδοση των σχετικών αδειών;

(γ) Οι άδειες που θα παραχωρούνται θα αφορούν τη λειτουργία τοπικού ή παγκύπριου σταθμού ή και τις δυο περιπτώσεις και ποια θα είναι τα κριτήρια για την παραχώρηση τέτοιων αδειών;

(δ) Για τη λειτουργία των σταθμών θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν εκτός των FM και τα μεσαία κύματα;

(ε) Ποια θα είναι η μορφή και η διάρκεια ισχύος της άδειας;

(στ) Σε ποια πρόσωπα θα μπορούν να παραχωρούνται οι σχετικές άδειες και με ποιες προϋποθέσεις;

Η υπεπιτροπή, με βάση τις θέσεις των κοινοβουλευτικών ομάδων που διαβιβάστηκαν σ' αυτήν από τα Μέλη της σχετικά με όλα τα υπό αναφορά θέματα αρχής, αποφάσισε ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία τα πιο κάτω:-

(α) Ραδιόφωνο-Τηλεόραση

Η υπεπιτροπή, χωρίς να διαφωνεί με την ανάγκη για νομοθετική ρύθμιση της λειτουργίας και των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών, αφού έλαβε υπόψη ότι οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια για την παραχώρηση σχετικής άδειας θα πρέπει εκ των πραγμάτων να διαφέρουν εκείνων για την παραχώρηση άδειας για ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, αποφάσισε ομόφωνα το θέμα αυτό, που απαιτεί, από τεχνική κυρίως άποψη, πιο εξειδικευμένη μελέτη, να προωθηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο με την ετοιμασία ιδιαίτερης νομοθεσίας.

(β) Αρμόδιο όργανο για την έκδοση/ανανέωση των σχετικών αδειών

Για το θέμα αυτό η υπεπιτροπή αποφάσισε κατά πλειοψηφία, με τη διαφωνία των Μελών της-Βουλευτών των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστεράς και ΕΔΕΚ, ότι αρμόδιο όργανο για την έκδοση/ανανέωση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ιδιωτικού ραδιοφωνικού σταθμού θα είναι το Υπουργικό Συμβούλιο, επιλογή που έχει γίνει και από άλλες ευρωπαϊκές χώρες χωρίς τη δημιουργία οποιουδήποτε προβλήματος.

Τα Μέλη της υπεπιτροπής που διαφώνησαν με την πιο πάνω θέση υποστήριξαν τη δημιουργία μιας ανεξάρτητης αρχής, ώστε να διασφαλίζεται ότι η άσκηση εξουσίας στα θέματα της ραδιοφωνίας δε θα υπηρετεί τυχόν σκοπιμότητες της εκάστοτε κυβέρνησης.

(γ) Άδειες τοπικές ή παγκύπριες

Ομόφωνα αποφασίστηκε οι άδειες που θα παραχωρούνται να μπορούν να είναι είτε παγκύπριες είτε τοπικές με ορισμένους όρους και με ορισμένες προϋποθέσεις που καθορίζονται ξεχωριστά για κάθε περίπτωση.

(δ) Άδειες για μεσαία κύματα

Ομόφωνα αποφασίστηκε να παραχωρούνται άδειες και για μεσαία κύματα, εκτός των FM, με τη διευκρίνιση ότι τέτοιες άδειες θα είναι μόνο παγκύπριες.

(ε) Μορφή και διάρκεια ισχύος της άδειας

Ομόφωνα αποφασίστηκε ότι η άδεια που θα παραχωρείται θα είναι προσωποπαγής και, αν δεν ανακληθεί προηγουμένως, θα διαρκεί τρία χρόνια.

(στ) Πρόσωπα που δικαιούνται άδεια λειτουργίας ραδιοσταθμού

Η υπεπιτροπή με την επιφύλαξη δύο Μελών της αποφάσισε ότι πρόσωπα που δικαιούνται άδεια είναι:-

(i) Όλοι μαζί οι ελεύθεροι δήμοι μιας επαρχίας. Για το θέμα αυτό τα Μέλη της υπεπιτροπής κ. Χρ. Πέτας και Δ. Ηλιάδης

υποστήριξαν την παραχώρηση άδειας είτε σε κάθε δήμο ξεχωριστά είτε σε σύμπλεγμα δήμων.

(ii) Όλοι μαζί οι προσφυγοποιημένοι δήμοι σε καθεμιά από τις ελεύθερες επαρχίες.

(iii) Εταιρείες που έχουν νομική προσωπικότητα με βάση τον περί Εταιρειών Νόμο νοουμένου ότι όλοι οι μέτοχοί τους είναι πολίτες της Δημοκρατίας που διαμένουν μόνιμα στην Κύπρο.

(iv) Ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρείες που έχουν εγγραφεί με βάση την περί Συνεταιρισμών νομοθεσία με την προϋποθέση ότι όλοι οι εταίροι είναι πολίτες της Δημοκρατίας και διαμένουν μόνιμα στην Κύπρο.

(v) Φυσικά πρόσωπα, πολίτες της Δημοκρατίας, που διαμένουν μόνιμα στην Κύπρο.

Εκτός από τα πιο πάνω θέματα την υπεπιτροπή απασχόλησε επίσης ιδιαίτερα τόσο το θέμα της σύνθεσης της Συμβουλευτικής Επιτροπής που θα είναι αρμόδια να συμβουλεύει το Υπουργικό Συμβούλιο σε θέματα έκδοσης/ανανέωσης αδειών, όσο και το θέμα της νομοθετικής ρύθμισης της λειτουργίας ραδιοσταθμών στο διάστημα που θα μεσολαβήσει από την ψήφιση της προτεινόμενης νομοθεσίας μέχρι την ετοιμασία και έγκριση των Κανονισμών που θα εκδοθούν με βάση αυτή. Για τα θέματα αυτά η υπεπιτροπή αποφάσισε ομόφωνα τα πιο κάτω:-

Συμβουλευτική Επιτροπή

Θα είναι επταμελής με τριετή θητεία και θα την αποτελούν:-

(α) Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ή εκπρόσωπός του ως Πρόεδρος.

(β) Ο Διευθυντής του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών ή εκπρόσωπός του.

(γ) Ένας εκπρόσωπος της Ένωσης Δήμων.

(δ) Ένας εκπρόσωπος της Ένωσης Συντακτών.

(ε) Δύο πρόσωπα που θα διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και θα επιλέγονται μεταξύ προσώπων που έχουν ειδικές γνώσεις και αναγνωρισμένη εμπειρία στα θέματα μαζικής επικοινωνίας, αποκλειομένων δημόσιων υπαλλήλων ή υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών.

(στ) Ένα πρόσωπο που θα διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και θα επιλέγεται μεταξύ νομομαθών ανώτερου επαγγελματικού και ηθικού επιπέδου, αποκλειομένων δημόσιων υπαλλήλων ή υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών.

Κανένα πρόσωπο δε θα διορίζεται μέλος της Επιτροπής αν έχει άμεσο ή έμμεσο συμφέρον σε οποιαδήποτε επιχείρηση ραδιοφωνίας ή τηλεόρασης ή αν δεν είναι πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η προτεινόμενη σύνθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής θεωρείται ότι αποτελεί εχέγγυο αντικειμενικής λειτουργίας της.

Προσωρινές άδειες

Η υπεπιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να συμπεριληφθεί στην προτεινόμενη νομοθεσία ειδική πρόνοια με βάση την οποία θα μπορούν να εκδοθούν, με ορισμένους όρους και με ορισμένες προϋποθέσεις, προσωρινές άδειες λειτουργίας ραδιοσταθμών. Οι άδειες αυτές, που θα εκπνέουν μετά την πάροδο τριών μηνών

από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των Κανονισμών που θα εκδοθούν δυνάμει της προτεινόμενης νομοθεσίας, δε θα παρέχουν στον κάτοχό τους οποιοδήποτε δικαίωμα για προνομιακή μεταχείριση αναφορικά με την έκδοση κανονικής άδειας σύμφωνα με τις πρόνοιες της υπό έγκριση νομοθεσίας.

Με βάση τις πιο πάνω ομόφωνες ή κατά πλειοψηφία θέσεις της, η υπεπιτροπή συνέταξε νέο σχέδιο νόμου στο οποίο συμπεριέλαβε και αριθμό άλλων επιμέρους διατάξεων των υπό συζήτηση προτεινόμενων νομοθεσιών που κρίθηκαν αναγκαίες. Το νέο αυτό σχέδιο νόμου υποβλήθηκε στη συνέχεια στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθέτησε στη συνέχεια τις διατάξεις του υπό αναφορά σχεδίου νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο όπως τελικά έχει διατυπωθεί, καλώντας ταυτόχρονα την Εκτελεστική Εξουσία να καταθέσει το συντομότερο στη Βουλή τους σχετικούς Κανονισμούς που θεωρούνται αναγκαίοι για την καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας που προτείνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτού δώσω το λόγο σε οποιοδήποτε Βουλευτή θέλει να μιλήσει πάνω σε θέμα αρχής, θα ήθελα εκ μέρους όλων των πλευρών της Βουλής -από τις οποίες άλλωστε είμαι και εξουσιοδοτημένος-να εκφράσω τη λύπη μας και τη βαθιά μας συμπαράσταση στα θύματα των σεισμών στο Ιράν και να δηλώσω ότι η Βουλή είναι έτοιμη, σε συνεργασία με την κυβέρνηση, να κάνει ό,τι είναι μέσα στις κυπριακές δυνατότητες για την προσφορά οποιασδήποτε μορφής βοήθειας προς τα θύματα.

Αντιλαμβάνομαι ότι ο πρώτος ομιλητής θα είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής - ζήτησε ήδη το λόγο - οποίος έχει και το λόγο.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή μέρα είναι ιστορικής σημασίας για τη ραδιοφωνία στην Κύπρο. Εισάγεται σήμερα και νομοθετείται η ιδιωτική ραδιοφωνία, κάτι που συνάδει απόλυτα με τις σύγχρονες αντιλήψεις και σκέψεις για πολυφωνία και με την πλήρη ελευθεροποίηση των μέσων μαζικής επικοινωνίας. Μπροστά σας, κύριοι συνάδελφοι, έχετε ένα κείμενο που είναι προϊόν μακρών διεργασιών και διαβουλεύσεων. Όπως γνωρίζετε, μπροστά στην Επιτροπή είχε κατατεθεί μια πρόταση νόμου από το ΔΗ.ΣΥ. Ακολούθησε άλλη πρόταση από το ΔΗ.ΚΟ. και στη συνέχεια ακόμα μια πρόταση νόμου από την ΕΔΕΚ. Αργότερα είχαμε και το κυβερνητικό νομοσχέδιο.

Ακολουθώντας την πάγια τακτική η Επιτροπή Εσωτερικών κάλεσε όλους τους ενδιαφερομένους και άκουσε τις απόψεις τους. Έχουμε δει και ακούσει πλειάδα ενδιαφερομένων· όλους αυτούς που αναφέρονται μέσα στην Έκθεση. Ακόμα προχωρήσαμε και σε επιτόπου επίσκεψη στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, για να δούμε το θέμα των συχνοτήτων και τον τρόπο με τον οποίο μπορούσαν να κατανεμηθούν. Η διαδικασία αυτή υπήρξε χρονοβόρα και ίσως εξαιτίας αυτού να δόθηκε και αφορμή σε ορισμένους να μας κατηγορήσουν για σκόπιμη κωλυσιεργία. Αντιλαμβάνομαι βέβαια την ανυπομονησία των ενδιαφερομένων να δουν όσο το δυνατό πιο γρήγορα την ψήφιση της ιδιωτικής ραδιοφωνίας. Δεν έχω την απαίτηση να κατανοούν και εκείνοι τις μεγάλες δυσκολίες που είχε η υπεπιτροπή, για να διεκπεραιώσει το έργο αυτό. Ακριβώς

για να επισπευσθεί η όλη διαδικασία, η Επιτροπή Εσωτερικών διόρισε υπεπιτροπή από τους τρεις εισηγητές των προτάσεων νόμου και εκπροσώπους των άλλων δύο κομμάτων με πρόεδρο τον κ. Μαρκίδη και μέλη τους κ. Ηλιάδη, Στυλιανού, Πέτα και Φάντη, η οποία επιλήφθηκε του όλου έργου και σε αριθμό συνεδριών κατέληξε στο κείμενο το οποίο έχετε μπροστά σας, κείμενο το οποίο είναι ένας συγκερασμός των διάφορων απόψεων οι οποίες εκφράστηκαν και του αριθμού των κειμένων τα οποία στάληκαν στην Επιτροπή. Ένα κείμενο το οποίο έγινε μεγάλη προσπάθεια να τύχει της μεγαλύτερης δυνατής συναίνεσης. Το κείμενο αυτό τέθηκε μπροστά στην Επιτροπή Εσωτερικών η οποία με τη σειρά της το ενέκρινε και το υποβάλλει στην ολομέλεια σήμερα προς ψήφιση.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήταν παράλειψη, αν ως Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών δεν εξέφραζα τις ευχαριστίες μου στον πρόεδρο και σε ένα έκαστο από τα μέλη της υπεπιτροπής, η οποία πράγματι εργάστηκε σκληρά, για να παρουσιάσει το ενιαίο κείμενο που έχουμε μπροστά μας. Ευχαριστίες οφείλω επίσης στη Γραμματεία των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, και ας μου επιτραπεί να κάμω και ειδική αναφορά στην κ. Μιχαηλίδου η οποία βοήθησε τα μέγιστα την Επιτροπή αυτή και μάλιστα πολλές φορές σε βάρος του ελεύθερου απογεύματός της.

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνοντας θα ήθελα να αναφέρω μια μικρή λεπτομέρεια. Το νομοσχέδιο το οποίο έχουμε μπροστά μας απαγορεύει τη διαφήμιση για παιδικά παιχνίδια και για το κάπνισμα. Όμως παρατηρούμε ότι στο Νόμο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου δεν απαγορεύεται η διαφήμιση των παιδικών παιχνιδιών. Γι' αυτό προτιθέμεθα -για να μην υπάρχει αυτή η δυσμενής διάκριση- σε κάποιο στάδιο να προχωρήσουμε, ούτως ώστε η διαφήμιση των παιδικών παιχνιδιών να απαγορεύεται και στις δύο περιπτώσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης. Μετά ο κ. Φάντης, ο κ. Στυλιανού, ο κ. Πουμπουρής. Θα προηγηθεί τότε ο κ. Πουμπουρής.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το νομοθέτημα που ψηφίζουμε σήμερα, όπως ορθά έχει αναφέρει και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών, είναι ιστορικής σημασίας με την έννοια ότι κάνει μια τομή στην κοινωνία μας, ότι προσφέρει έναν καινούργιο θεσμό μέσα στον οποίο καλούμαστε να λειτουργήσουμε απελευθερώνοντας τις δημιουργικές δυνάμεις, προσφέροντας τις δυνατότητες ελεύθερου διαλόγου, πολυφωνίας, πλουραλισμού στην πολιτική, την πολιτιστική και σε όλο το φάσμα της κοινωνικής μας ζωής. Η ελεύθερη ραδιοφωνία που σήμερα αποτελεί ένα νομοθετημένο θεσμό έχει στον τόπο μας τη δική της ιστορία που θα ήταν παράλειψη, αν σήμερα που τη νομοθετούμε, που τη νομιμοποιούμε, που αναγνωρίζουμε με τον πιο επίσημο τρόπο το συνταγματικό δικαίωμα των πολιτών για ελεύθερη έκφραση και για ανεμπόδιστη διάδοση ιδεών και απόψεων, θα ήταν παράλειψη, λέω, αν δεν αναφερόμασταν στην αρχή και στον τρόπο με τον οποίο το δικό μας το κράτος αντιμετώπισε την πρώτη παρουσία της ελεύθερης ραδιοφωνίας σε αυτό τον τόπο.

Θα πρέπει για λόγους αρχής να κάνουμε μια αναδρομή στο Νοέμβρη του 1987, όταν η ομάδα του «ΡΑΔΙΟ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ» εξέπεμψε με τα ελεύθερα ραδιοκύματά της για πρώτη φορά στην επέτειο της ανακήρυξης του κατοχικού

ψευδοκράτους. Εκείνη τη μέρα πρέπει να θυμάστε ότι κινητοποιήθηκε η Μ.Μ.Α.Δ. και οι ένοπλοι αστυνομικοί μαζικά περικύκλωσαν το σπίτι της εκπομπής, όρμησαν, συνέλαβαν τους χειριστές του ραδιοσταθμού σαν να ήταν κοινοί εγκληματίες, κατέσχαν τους πομπούς τους και έδειξαν μια συμπεριφορά, να μου επιτραπεί να την πω όχι μόνο βίαιη, αλλά και βάρβαρη. Στη συνέχεια είχαμε τις εκπομπές των δήμων της Λευκωσίας και της Λεμεσού, όπου δεν υπήρξε η αντίστοιχη μεταχείριση, καμιά σύλληψη δεν έγινε, καμιά δίωξη δεν έγινε. Η δεύτερη συμπεριφορά ήταν σωστή. Η πρώτη ήταν και άνιση και λανθασμένη. Στη συνέχεια είχαμε τις ελεύθερες φωνές του «ΡΑΔΙΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ», του «ΡΑΔΙΟ ΠΕΝΤΑΔΑΚΤΥΛΟΣ», του «STUDIO 64» και του «ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΑΒΑΣ» που είχαν κύρια ένα αντικατοχικό, απελευθερωτικό μήνυμα να μεταδώσουν μέσα από τους μικρούς τους πομπούς. Σήμερα εξακολουθεί να διώκεται το «ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΑΒΑΣ» ενώπιον των κυπριακών δικαστηρίων. Όπως και στις άλλες περιπτώσεις, με καθυστέρηση αναμένουμε ότι και η κυβέρνηση θα δώσει εντολή για την αναστολή της δίωξης αυτής, γιατί αποτελεί μια άνιση και μια άδικη μεταχείριση. Δεν πρέπει επίσης στην ιστορία της ελεύθερης ραδιοφωνίας στον τόπο μας να παραλείψουμε να αναφέρουμε τη βάρβαρη περσινή επίθεση, την επιδρομή στο οδόφραγμα του αεροδρομίου Λευκωσίας ενάντια στον αντικατοχικό πομπό των παιδιών που διαδήλωναν για τη σύλληψη των ιερωμένων και των γυναικών από το κατοχικό καθεστώς του Ντενκτάς. Αυτή ήταν η ιστορία και αυτοί ήταν οι πρωτοπόροι που αφύπνισαν την κοινωνία μας, που έδωσαν το μήνυμα στη Βουλή ότι ήταν καιρός να προχωρήσει στη θέσπιση νομοθεσίας για τη διασφάλιση και την κατοχύρωση του συνταγματικού δικαιώματος των πολιτών για ελεύθερη ραδιοφωνική, αλλά και τηλεοπτική έκφραση.

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα καταργείται το μονοπώλιο του Ρ.Ι.Κ. Από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και πιο πριν ακόμα υπήρχε το μονοπώλιο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Σήμερα καταργείται. Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα της Κύπρου στην προσπάθειά του να κερδίσει ακροαματικότητα, δε θα διατηρεί το μονοπώλιο, θα έχει ανταγωνισμό. Και πιστεύουμε ότι ο ανταγωνισμός αυτός θα λειτουργήσει ευεργετικά στη λειτουργία του ίδιου του ραδιοφωνικού ιδρύματος, γιατί θα πρέπει να βελτιωθεί, να ανοίξει τις οθόνες και τα μικρόφωνά του με έναν πιο δημοκρατικό τρόπο σε όλο το πολιτικό φάσμα, σε όλες τις κοινωνικές ομάδες, σε όλες τις ποικιλόμορφες απόψεις που υπάρχουν και πρέπει να υπάρχουν σε μια δημοκρατία. Έτσι πέρα από την πολυφωνία, τον πλουραλισμό, τη διεύρυνση της δημοκρατίας, τον ελεύθερο διάλογο, θα έχουμε και αυτή την έμμεση αλλά σαφέστατη ευεργετική επίδραση πάνω στο Ρ.Ι.Κ.

Υπάρχουν μερικά θέματα που μας έχουν προβληματίσει. Θα μπουν οι επιχειρηματίες, θα μπουν τα εκδοτικά συγκροτήματα στο χώρο της ελεύθερης ραδιοφωνίας. Εμείς αυτό με τον ανταγωνισμό που θα προκληθεί δεν το θεωρούμε αρνητικό, το θεωρούμε θετικό. Αυτό σημαίνει πολυφωνία, αυτό σημαίνει πλουραλισμός. Ωστόσο η άσκηση της εξουσίας σ' αυτό τον τομέα δεν πρέπει να λειτουργήσει, έτσι ώστε το πολιτικό κατεστημένο, το οικονομικό κατεστημένο, όλα τα κόμματά μας με τον έναν ή άλλο τρόπο, απλώς να βρούμε έναν άλλο τρόπο πέρα από το μικρόφωνο της Βουλής, πέρα από τα έντυπά μας, να επαναλάβουμε τους εαυτούς μας, να ανακυκλώσουμε και να αναπαραγάγουμε το

και η πραγματική δυνατότητα, όχι μόνο η θεωρητική, στις ασθενέστερες οικονομικά και πολιτικά ομάδες και άτομα να εκφραστούν. Να απελευθερωθούν δηλαδή και να λειτουργήσουν και οι αυτόνομες εναλλακτικές μορφές έκφρασης, αυτές που κάποτε ονομάζονται αιρετικές, κάποτε περιθωριακές, κάποτε μικρής εμβέλειας που όμως πάρα πολλές φορές λένε πολλές και μεγάλες αλήθειες και που θα πρέπει να τους διασφαλίσουμε με πολλή, πολλή προσοχή και σεβασμό το δικαίωμά τους να εκφράζονται μέσα από τα ελεύθερα ραδιοκύματα. Αλλιώς αμφιβάλλω αν θα μπορούμε να μιλούμε για πραγματικά ελεύθερη ραδιοφωνία.

Το νομοθέτημα, κύριε Πρόεδρε, που ψηφίζουμε σήμερα είναι κατά τη γνώμη μας αρκετά μελετημένο, αρκετά καλό και αρκετά φιλεύθερο που δείχνει ευαισθησίες ακόμα και σε μερικά λεπτομερειακά θέματα, όπως εκείνο της απαγόρευσης της διαφήμισης παιδικών παιχνιδιών στην οποία έχει εύστοχα αναφερθεί ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών, γιατί η παιδική διαφήμιση των παιχνιδιών απευθύνεται σε ένα ακροατήριο που δεν έχει την κρίση να αποφασίσει για το διαφημιζόμενο αντικείμενο. Και πέρα απ' αυτό, πέραν του ότι μπορεί να παρασύρει το ακροατήριό του, χωρίς να υπάρχει η συγκρότηση που θα αντισταθεί στη διαφήμιση, είναι και η κοινωνική μειονεξία που δημιουργείται, όταν το παιδί εκείνου που έχει λεφτά αγοράζει το παιχνίδι και το πηγαίνει στο σχολείο, ενώ το παιδί του οικονομικά ασθενέστερου δεν μπορεί να παρουσιάσει το ίδιο παιχνίδι στην αυλή του σχολείου του. Έτσι και για λόγους αρχής, αλλά και για λόγους κοινωνικούς και ψυχολογικούς, το νομοθέτημα μπαίνει και σε τέτοια λεπτά ευαίσθητα σημεία και πολύ σωστά.

Έχουμε ωστόσο δύο -γιατί δεν πρόκειται να επαναλάβουμε όλα όσα διάβασε ο Πρόεδρος της Επιτροπής-διαφωνίες τις οποίες, τόσο η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος όσο και εκείνη του ΑΚΕΛ πρέπει να αναφέρω, έχουμε προβάλει στο περιεχόμενο του νομοθετήματος το οποίο συζητούμε. Η πρώτη διαφωνία βασικότατης αρχής είναι όσον αφορά την αρμόδια αρχή που θα εκδίδει τις άδειες ραδιοφωνίας, αύριο και τηλεόρασης. Εμείς πιστεύουμε ότι δεν πρέπει να είναι το Υπουργικό Συμβούλιο, για να μη δοθεί η δυνατότητα, ώστε οι εκάστοτε κυβερνώντες να υπηρετούν, μέσω της άσκησης αυτής της εξουσίας, τα συμφέροντά τους. Και γι' αυτό εμείς προτείνουμε μια ανεξάρτητη αρχή. Λέχθηκαν κατά τις συζητήσεις οι λόγοι και τα επιχειρήματα γιατί πρέπει να είναι το Υπουργικό Συμβούλιο και θα λεχθούν και σήμερα. Τα επιχειρήματα είναι ότι: «Ξέρετε, αντί μια διορισμένη επιτροπή να εκδίδει τις άδειες, ας αναλάβει άμεσα και επώνυμα και υπεύθυνα το Υπουργικό Συμβούλιο την ευθύνη των πράξεών του αντί μέσα από πειθήνια διορισμένη επιτροπή». Αν ήταν έτσι και αν αυτή θα ήταν η πρόταση η δική μας, σίγουρα θα συμφωνούσαμε και εμείς με το Υπουργικό Συμβούλιο. Όμως δεν είναι έτσι τα πράγματα. Όταν εισηγούμαστε μια επιτροπή η οποία ναι μεν θα διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά τα μέλη της δε θα επιλέγονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, τότε ναι, μπορούμε να μιλούμε για μια κατά τεκμήριο ανεξάρτητη επιτροπή. Γιατί, όταν λέμε εκπρόσωπο της Ένωσης Συντακτών που θα τον ορίζει η Ένωση Συντακτών, εκπρόσωπο της Ένωσης Δήμων που θα τον ορίζει η Ένωση Δήμων και ούτω καθεξής, σίγουρα δε μιλάμε για μια επιτροπή που θα είναι φερέφωνο εκείνου που τη διόρισε, αλλά για μια επιτροπή με οντότητα και με δική της ραχοκοκκαλιά, άρα και με δική της αυτοτέλεια, αυτονομία και δικαίωμα και έκφραση γνώμης.

Ακόμα πρέπει να πούμε ότι τα υπουργικά συμβούλια της Κυπριακής Δημοκρατίας όλα μηδενός εξαιρουμένου μέχρι σήμερα δε μας έπεισαν για την

αντικειμενικότητα και την αμεροληψία τους σε πολλά θέματα. Ιδιαίτερα όμως στον τομέα των ραδιοτηλεοπτικών μέσων έχουμε κλασικό παράδειγμα το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου το οποίο από ανεξάρτητο οργανισμό όλες οι κυβερνήσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας το είχαν και το έχουν μετατρέψει σε ένα φερέφωνο των εκάστοτε κυβερνώντων. Άρα η προϊστορία των Υπουργικών Συμβουλίων δε μας πείθει να τους δώσουμε και αυτή την εξουσία. Και ακόμα είναι και ένα θέμα αρχής. Οδεύουμε σε μια εποχή της αποκέντρωσης των εξουσιών. Και αποκέντρωση σημαίνει σε ανεξάρτητα σώματα να δίνουμε κάποιες αποφασιστικές και όχι διακοσμητικές εξουσίες, γιατί μια συμβουλευτική επιτροπή όσο καλή και αν είναι και ως συμβουλευτική είναι καλή αυτή που προβλέπεται από το νομοσχέδιο, δεν έχει καμιά αποφασιστική σημασία και έχει έναν περιορισμένο ρόλο να διαδραματίσει. Έτσι εμείς έχουμε καταθέσει την τροπολογία μας με την εισήγηση για την εγκαθίδρυση ανεξάρτητης επιτροπής.

Το δεύτερο σημείο στο οποίο διαφωνούμε είναι το ότι η πλειοψηφία της Επιτροπής, με τη διαφωνία του Σοσιαλιστικού Κόμματος και του ΑΚΕΛ, λέγει ότι θα μπορούν οι ελεύθεροι δήμοι να παίρνουν μια άδεια για όλους μαζί σε κάθε επαρχία. Και το επιχείρημα ποιο είναι; Ότι οι δημοτικοί άρχοντες είναι πολιτικά πρόσωπα, δε θα διαχειρίζονται δικά τους λεφτά, αλλά δημόσιο χρήμα και ότι γι' αυτούς τους λόγους τα πολιτικά αυτά πρόσωπα που είναι και εκλεγμένα δεν πρέπει να λειτουργούν ραδιοσταθμούς. Αυτό θα ήταν σωστό και θα είχε μια συνέπεια, αν εκείνοι που το πρόβαλαν ως επιχείρημα έλεγαν ότι διαφωνούν εντελώς και απορρίπτουν την ίδρυση ραδιοσταθμών από τους δήμους. Όμως δεν την απορρίπτουν, την αποδέχονται. Απλώς την περιορίζουν και στενεύουν τα περιθώρια σε δήμους να αποκτήσουν μεμονωμένα ο καθένας ένα ραδιοσταθμό. Και εδώ δε μιλάμε για ανεξέλεγκτη παραχώρηση άδειας, γιατί και σ' αυτές τις περιπτώσεις, αν οι δήμοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις, αν τίθεται σε κίνδυνο το δημόσιο χρήμα, τότε μπορεί να μη δοθεί άδεια, μπορεί να μην ανανεωθεί η άδεια, μπορεί να ανασταλεί και να σταματήσει η ισχύς της άδειας ανά πάσα στιγμή. Αυτή είναι η δεύτερη τροπολογία την οποία έχουμε καταθέσει, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε ένα θεσμό καινούργιο και αναμένουμε ότι εκείνοι οι οποίοι θα λειτουργήσουν πια με βάση το δημοκρατικό πλαίσιο του Συντάγματός μας και τη συγκεκριμένη φιλελεύθερη νομοθεσία, πλην του σημείου του σημαντικού της ανεξάρτητης αρχής για το οποίο ισχυρή είναι η διαφωνία μας, έχουμε την άποψη ότι θα πρέπει να λειτουργήσουν υπεύθυνα, αντικειμενικά, να λειτουργήσουν πλουραλιστικά, όχι μόνο γιατί θα έχουμε πολλούς ραδιοσταθμούς, αλλά γιατί και ο νόμος επιβάλλει ότι στα πλαίσια ενός σταθμού θα πρέπει να υπάρξει πολυφωνία. Θα υπάρξει και η έκδοση κανονισμών για τις τεχνικές και άλλες λεπτομέρειες στην εφαρμογή αυτού του νόμου. Οι κανονισμοί θα τύχουν της έγκρισης, της μελέτης και της επεξεργασίας της Βουλής μας, άρα δεν ανησυχούμε ιδιαίτερα, γιατί πιστεύουμε ότι η Βουλή θα τους δει και πάλι αρκετά υπεύθυνα.

Εμείς ως Σοσιαλιστικό Κόμμα πιστέψαμε και δουλέψαμε σε συνεργασία με όλες τις πλευρές της Βουλής καλόπιστα και με κατανόηση, για να γεννηθεί σήμερα και να προσφέρει η Βουλή μας αυτό το νέο, θαυμάσιο πιστεύουμε, θεσμό στην κοινωνία μας. Δεν είχαμε προηγούμενη πείρα, άρα είναι ενδεχόμενο να παρουσιαστούν αδυναμίες, παραλείψεις και λάθη. Είμαστε όλοι, πιστεύω, σε ετοιμότητα να κρίνουμε και να παρέμβουμε ως Νομοθετική Εξουσία, για να καλύψουμε τις αδυναμίες που τυχόν θα παρουσιαστούν. Είναι με αυτές τις σκέψεις που χαιρετίζουμε αυτό το σημαντικό νομοθέτημα σαν μια προσφορά και μια τομή

στην κοινωνία μας, μια κοινωνία που μέσα από τα πολλά προβλήματά της δεν μπορεί να προχωρήσει παρακάτω παρά μόνο καλλιεργώντας και διευρύνοντας τους δημοκρατικούς θεσμούς και αναπτύσσοντας την πολυφωνία και το διάλογο, όπως επιχειρούμε σήμερα να κάνουμε με τη θέσπιση της νομοθεσίας για την ελεύθερη ραδιοφωνία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο νόμος τον οποίο πρόκειται να ψηφίσουμε σε λίγο αποτελεί ένα σοβαρό βήμα προς την πορεία εμπέδωσης της πολυφωνίας στην Κύπρο, γιατί μ' αυτό τον τρόπο αποτελεί επέκταση και ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών του τόπου μας.

Για το ΑΚΕΛ αυτή η νομοθεσία δίνει τη δυνατότητα στους Κυπρίους να γίνουν και πομποί αλλά και δέκτες των απόψεων που θα εκφράζονται από τα μέσα ενημέρωσης από την ιδιωτική ραδιοφωνία. Να γίνουν δέκτες, επαναλαμβάνω, και πομποί των ποικίλων απόψεων που θα εκφράζονται απ' αυτό το σύστημα της ελεύθερης ραδιοφωνίας. Και είναι αυτό κάτι που εμπεδώνει τη δημοκρατία στον τόπο και την πολυφωνία, πράγμα που είναι πολύ χρήσιμο για την ανάπτυξη της δημοκρατίας στον τόπο. Με αυτό τον τρόπο, κ. Πρόεδρε, ενισχύεται η ανάπτυξη του τόπου γενικότερα, τόσο πολιτικά όσο οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά. Και ακριβώς στο σημείο αυτό βρίσκεται η ουσία του νόμου που ψηφίζουμε. Ότι δηλαδή συμβάλλει αυτός ο νόμος στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών, για ν' αναπτυχθεί, στον ανώτατο δυνατό βαθμό, ή στο βαθμό που είναι δυνατό, η αναγκαία δημοκρατική πολυφωνία και η ελεύθερη έκφραση απόψεων.

Πρόσθετα θα αποτελεί, κατά τη γνώμη μας, αυτή η νομοθεσία περί Ιδιωτικής Ραδιοφωνίας, και ενίσχυση του βήματος για την προβολή των θέσεων των διάφορων πλευρών πάνω στο κυπριακό πρόβλημα. Και θα 'θελα με την ευκαιρία αυτή να αναφέρω ότι η ελεύθερη ραδιοφωνία μπορεί να αποτελέσει και σοβαρό βήμα για την προβολή των θέσεων όλων των πλευρών με σκοπό την επαναπροσέγγιση και την αποκατάσταση κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Και σ' αυτό το σημείο ήθελα να υπογραμμίσω, κ. Πρόεδρε, ότι θα ήταν φρόνιμο και ωφέλιμο να προσεχθεί, ώστε η εκπομπές αυτές, ενώ θα είναι ελεύθερες, να προάγουν τους σκοπούς για τους οποίους αγωνιζόμαστε, για την επανένωση της πατρίδας μας και για τη σωστή λύση του κυπριακού προβλήματος.

Ο σημερινός νόμος αποτελεί ένα συγκερασμό των απόψεων όλων των κομμάτων της Βουλής και θα έλεγα ότι αξίζει πράγματι έπαινος, τόσο στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή όσο και στην υπεπιτροπή η οποία επεξεργάστηκε αυτό το νόμο, ο οποίος πράγματι αποτελεί ένα συγκερασμό απόψεων και αποτελεί ένα σοβαρό βήμα για την εισαγωγή στον τόπο ενός νέου θεσμού, του θεσμού της ελεύθερης ραδιοφωνίας.

Φυσικά, όπως σε κάθε νόμο, έτσι και σ' αυτό το Νόμο πιθανό να αποδειχθεί ότι υπάρχουν κενά. Και υπάρχουν κενά. Όμως, όπως κάθε νόμος επιδέχεται τροποποιήσεις και βελτιώνεται στην πορεία του με βάση τα ίδια τα γεγονότα και την πείρα, έτσι και αυτός ο Νόμος μπορεί να βελτιωθεί στην κατάλληλη στιγμή.

Και θα υπογράμμιζα κι εγώ με τη σειρά μου ότι η ελεύθερη ραδιοφωνία πρέπει ν' αποτελέσει και ένα κίνητρο για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, τόσο για να βελτιώσει τις εκπομπές του -προς το καλό του λαού και του τόπου-όσο και για να προβάλει καλύτερα τις θέσεις όλων των πλευρών πάνω στο κυπριακό πρόβλημα και γενικότερα πάνω στα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε ως λαός και ως τόπος.

Πρέπει όμως να υπογραμμίσουμε ότι θα ήταν καλύτερα αν το Συμβούλιο Έκδοσης και Επίβλεψης των Αδειών αποτελείτο από μια ανεξάρτητη επιτροπή, όπως έχουν εισηγηθεί τα δυο κόμματα ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ, αντί από το ίδιο το Υπουργικό Συμβούλιο. Και υπογραμμίζω και εγώ με τη σειρά μου ότι αυτή η πρόταση, όπως οι άδειες εκδίδονται από μια ανεξάρτητη επιτροπή, αποτελεί στην ουσία μια αποκέντρωση, βοηθά στην αποκέντρωση του όλου συστήματος διακυβέρνησης του τόπου. Είναι ένας θεσμός, τέλος πάντων, τον οποίο πρέπει να προωθούμε, για τα γενικότερα προβλήματα του λαού και του τόπου.

Θα 'θελα επίσης να υπογραμμίσω ότι δεν έχω αντιληφθεί για ποιο λόγο δίνουμε άδεια στους ιδιώτες να κάμνουν ραδιοσταθμούς, να κάμνουν ελεύθερη ραδιοφωνία, δε δίνουμε όμως άδεια σε δήμους χωριστά στον καθένα. Γιατί αυτό; Γιατί θα σπαταλούν τα χρήματα του δημοσίου; Μα αν ένας δήμος σπαταλήσει τα χρήματα που του δίνει ο λαός της δοσμένης κοινότητας, της δοσμένης πόλης, τότε οι πολίτες, οι δημότες αυτού του δήμου δεν πρέπει να ξαναψηφίσουν το ίδιο δημοτικό συμβούλιο. Άλλωστε, αυτό αν θα το κάμει ένας δήμος μεμονωμένος, γιατί να μην το κάμουν τρείς δήμοι συνενωμένοι; Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει λόγος, δε βλέπουμε λογική γιατί πρέπει να αποκλειστεί ένας δήμος από του να έχει τη δυνατότητα νά κάνει ελεύθερο ιδιωτικό ραδιοσταθμό. Μπορεί να είναι θεωρητικό αυτό, μπορεί να μην έχει κανένας μικρός δήμος τη δυνατότητα να κάμει μόνος του ελεύθερη ραδιοφωνία. Αλλά εμείς πρέπει να δείξουμε ως Βουλή ότι εκτιμούμε ισότιμα όλους τους πολίτες και όλους τους δήμους και όλους τους φορείς της κυπριακής κοινωνίας, χωρίς να αποκλείουμε κανένα από του να εξασφαλίσει αυτό το δικαίωμα να κάμει ελεύθερο ραδιοσταθμό. Εμείς, λοιπόν, θα ζητήσουμε όπως ψηφιστεί το δικαίωμα σε κάθε δήμο να κάμει ελεύθερη ραδιοφωνία.

Ψηφίζοντας αυτό το νομοθέτημα, κ. Πρόεδρε, θέλουμε να υπογραμμίσουμε ότι αυτό δεν πρέπει να αποβεί προς όφελος των μονοπωλίων, δηλαδή του μεγάλου κεφαλαίου ή των λεφτάδων, αν θέλετε, όπως συνηθίζουμε να λέμε, αλλά να αποτελέσει όφελος και να χρησιμοποιηθεί από τους Κυπρίους γενικά, για να εξυπηρετηθεί η υπόθεση του λαού μας, για να εξυπηρετηθούν οι πολιτιστικές, οικονομικές και άλλες ανάγκες του λαού γενικότερα, για να αναβαθμιστεί ο διάλογος ανάμεσα στους Κυπρίους σε όλη την έκταση. Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Πουμπουρή ο Πρόεδρος της Βουλής αποχωρεί από την αίθουσα και τη θέση του καταλαμβάνει ο κ. Γ. Λαδάς).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ακολουθεί ο κ. Φάντης. Διότι υπάρχει κατάλογος ομιλητών εδώ, τους οποίους πήρε ο κ. Πρόεδρος της Βουλής, και μόλις εξαντληθούν θα πάρετε το λόγο κ. Μαρκίδη. Θα σας προσθέσω στον κατάλογο. Εσείς είσθε γραμμένος, κ. Ευσταθίου.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Πώς εγράφησαν, κ. Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζήτησαν το λόγο και σημειώθηκαν, κ. Μαρκίδη, από τον Πρόεδρο της Βουλής.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Στην αρχή θέλω να τονίσω τη συμφωνία μου με όλους τους προηγούμενους ομιλητές, οι οποίοι εξήραν τη μεγάλη σημασία του νομοσχεδίου που πρόκειται να ψηφίσουμε σήμερα σε νόμο. Πράγματι η θέσπιση αυτού του νομοσχεδίου αποτελεί ένα σημαντικό βήμα, το οποίο ανταποκρίνεται στις σημερινές συνθήκες και τις σημερινές απαιτήσεις κάθε ευνομούμενης και πολιτισμένης χώρας.

Η θέσπιση αυτού του νομοσχεδίου που συζητούμε ανταποκρίνεται και κατοχυρώνει τα συνταγματικά δικαιώματα του πολίτη, όπως αυτά καταχωρούνται στο άρθρο 19 του Συντάγματος, σύμφωνα με το οποίο ο κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της καθ'οιονδήποτε τρόπο εκφράσεως, όπως και το δικαίωμα της λήψης και μετάδοσης πληροφοριών και ιδεών, πράγμα που σημαίνει ότι κατοχυρώνει και συνταγματικά την πολυφωνία.

Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, η Ομάδα του Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ. -οι Βουλευτές του Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ.- θα ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, με τη διαβεβαίωση ότι θα παρακολουθήσουμε, κατά τον καλύτερο τρόπο, την εφαρμογή του και αν και όταν διαπιστωθούν οποιαδήποτε κενά, ασφαλώς η Βουλή αυτή θα είναι έτοιμη να ψηφίσει συμπληρωματικούς τροποποιητικούς νόμους που να αποβλέπουν στην κάλυψη αυτών των κενών.

Ορισμένα σημεία αυτού του νομοσχεδίου που ήθελα να υπογραμμίσω ιδιαίτερα είναι πρώτο, η διαφάνεια όσον αφορά τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο θα είναι η αρμόδια αρχή σύμφωνα με το νόμο για την έκδοση και παραχώρηση άδειας ή την ανάκληση οποιασδήποτε άδειας, πρέπει να δίνει αιτιολογημένη απάντηση, να αιτιολογεί την απόφασή του κατά τρόπο αδιάβλητο, και αυτός ο τρόπος, αυτή η απόφαση της αρμόδιας αρχής πρέπει να είναι δημόσια γνωστή, ώστε να υπόκειται σε κριτική. Αυτό σημαίνει ουσιαστικά διαφάνεια.

Το δεύτερο που πρέπει να τονίσουμε είναι ότι ο νόμος αυτός κατοχυρώνει την πολυφωνία και τα νομικά πρόσωπα ή οι ιδιώτες ή οποιαδήποτε αρχή που θα εξασφαλίσουν σχετική άδεια για λειτουργία ραδιοσταθμού πρέπει, ένας από τους όρους στους οποίους πρέπει να ανταποκρίνονται και πρέπει να συμμορφώνονται, πρέπει να είναι η πολυφωνία στο δικό τους το ραδιοσταθμό. Δηλαδή δεν πρέπει να λειτουργήσουν ραδιοσταθμοί οι οποίοι θα προβάλλουν μια και μόνο γραμμή, μια και μόνο θέση. Αν πρόκειται να διευρύνουμε τα δημοκρατικά δικαιώματα του πολίτη, αν πρόκειται πράγματι να δώσουμε την ευκαιρία στον πολίτη να παίρνει πληροφορίες και να έχει ελευθερία γνώμης κατά τη λήψη πληροφοριών, πρέπει οι ραδιοσταθμοί στους οποίους θα δοθεί άδεια για λειτουργία, να είναι ραδιοσταθμοί που θα υιοθετούν την αρχή της πολυφωνίας.

Κύριε Πρόεδρε, έχει λεχθεί από το βήμα ότι θα ήταν προτιμότερο η αρμόδια αρχή να είναι μια ανεξάρτητη επιτροπή, αντί το Υπουργικό Συμβούλιο. Η δική μας η Ομάδα, έχοντας υπόψη και την αναφορά που γίνεται στην ίδια την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, ότι έχει δηλαδή αποδειχθεί θετική η εμπειρία από διάφορες άλλες ευρωπαϊκές χώρες, στις οποίες αρμόδια αρχή για την έκδοση

αδειών είναι το Υπουργικό Συμβούλιο, τάσσεται υπέρ της άποψης του νομοσχεδίου, δηλαδή ότι η αρμόδια αρχή πρέπει να είναι το Υπουργικό Συμβούλιο. Ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη ότι στο νομσχέδιο περιλαμβάνεται πρόνοια για την εγκαθίδρυση συμβουλευτικής επιτροπής, η οποία θα έχει λόγο και θα δίνει τη δική της γνώμη συμβουλευτικά στο Υπουργικό Συμβούλιο για την έκδοση της άδειας σε οποιοδήποτε αιτητή για ραδιοσταθμό, και λαμβάνοντας επίσης υπόψη τη σύνθεση της συμβουλευτικής επιτροπής, πιστεύουμε ότι αποτελεί ένα σωστό συγκερασμό το ότι η αρμόδια αρχή θα είναι μεν το Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά ταυτόχρονα αυτή η αρμόδια αρχή θα έχει να κάμει με, και να συμβουλεύεται τη συμβουλευτική επιτροπή, η οποία -επαναλαμβάνω- με τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες που της παραχωρούνται από το νόμο, μπορεί να επηρεάσει την απόφαση της αρμόδιας αρχής, δηλαδή του Υπουργικού Συμβουλίου. Γι' αυτό είμαστε υπέρ της άποψης ότι η αρμόδια αρχή πρέπει να είναι το Υπουργικό Συμβούλιο.

Όσον αφορά το δεύτερο σημείο που ηγέρθη, για το αν θα πρέπει να έχει κάθε χωριστός δήμος δικαίωμα να αποκτήσει άδεια για εγκαθίδρυση και λειτουργία ραδιοσταθμού, χωρίς να έχουμε οποιαδήποτε ένσταση από άποψη αρχής, η άποψή μας είναι ότι, όπως προνοείται στο νόμο τελικά και υποστηρίζεται από την πλειοψηφία των Μελών της Βουλής, δηλαδή των διάφορων πλευρών της Βουλής, η παραχώρηση μιας κοινής άδειας σε σύμπλεγμα δήμων, στους δήμους κάθε επαρχίας και στους προσφυγοποιημένους δήμους κάθε επαρχίας, νομίζουμε ότι εξυπηρετεί καλύτερα τα συμφέροντα των δημοτών, διότι στην αντίθετη περίπτωση η χρεωκοπία των χωριστών ραδιοσταθμών από κάθε δήμο μπορεί να προβλεφθεί ως εντελώς σίγουρη σ' αυτή την περίπτωση, όπως έδειξε και η εμπειρία στην Ελλάδα, όπου χρεωκόπησαν πάρα πολλοί σταθμοί. Οι δήμοι που θα λειτουργήσουν τους δικούς τους χωριστούς σταθμούς, όπως γίνεται εισήγηση από ορισμένες πλευρές, θα βρεθούν μπροστά στο δίλημμα ή να κλείσουν το ραδιοσταθμό -εφόσον δε θα μπορεί να συντηρείται αυτός ο ραδιοσταθμός- ή κατ' ανάγκη θα καταφύγουν στη διεκδίκηση κυβερνητικής χορηγίας, πράγμα το οποίο σημαίνει να επιβαρυνθεί ο κρατικός προϋπολογισμός με έξοδα, τα οποία δεν είναι απολύτως αναγκαία, εφόσον αυτό το αίτημα των δήμων, δηλαδή να ακούεται η φωνή τους, να μεταδίδονται τα προγράμματα που θέλουν οι δήμοι, μπορεί να εξασφαλιστεί με συμφωνία μεταξύ των ίδιων των δήμων που θα εξασφαλίσουν την άδεια λειτουργίας των ραδιοσταθμών.

Με αυτές τις πρόνοιες, με αυτές τις θέσεις τις οποίες έχουμε αναπτύξει, η Ομάδα του Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ. θα ψηφίσει το νομοσχέδιο, όπως τελικά έχει διαμορφωθεί, όπως τελικά έχει γίνει από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Και στα σημεία τα οποία έχουν εγκριθεί ομόφωνα από όλες τις πλευρές της Βουλής, και στα σημεία που κατά πλειοψηφία υποστηρίζονται από τις περισσότερες πλευρές της Βουλής.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Φάντη, ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Λυσσαρίδης επιστρέφει στην αίθουσα, ανέρχεται και καταλαμβάνει την έδρα του, ενώ ο προεδρεύων της Βουλής κ. Λαδάς κατέρχεται στη θέση του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Σίγουρα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο -που αποτελεί συγκερασμό των προτάσεων νόμου, τόσο του Δημοκρατικού Κόμματος όσο και του Δημοκρατικού Συναγερμού στο αρχικό στάδιο, της ΕΔΕΚ στη συνέχεια, καθώς και του πολύ μεταγενέστερου, πρέπει να το ομολογήσουμε, κυβερνητικού νομοσχεδίου και κατατεθέντος κατόπιν πολλών πιέσεων, από κοινοβουλευτικής και εξωκοινοβουλευτικής πλευράς- συνιστά ένα από τα σοβαρότερα, αν όχι το σοβαρότερο νομοσχέδιο της Συνόδου που διανύουμε, στο οποίο καλείται η Βουλή να πάρει θέση και να το επιψηφίσει.

Και τούτο γιατί απλούστατα πιστεύουμε πως με την επιψήφιση του νομοσχεδίου, διανοίγονται ευρύτατες προοπτικές ελεύθερης διακίνησης ιδεών, που αναβαθμίζονται σ' όλο τους το βάθος και το εύρος και σ' όλα τους τα επίπεδα.

Εξάλλου όπως χαρακτηριστικά τονίζαμε στην αιτιολογική Έκθεση της πρότασης νόμου που καταθέσαμε πρώτοι ως Δημοκρατικό Κόμμα στις 7 του Νιόβρη του 1988 -πρόταση που επακολούθησε μια σειρά από διαβήματα, που με τους Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος συνάδελφους Χρυσοστόμου και Χαραλαμπίδη εγείραμε κοινοβουλευτικά και εξωκοινοβουλευτικά- οι αρχές και τα ιδανικά της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ειρήνης, της φιλίας ανάμεσα στους λαούς αλλά και της ίδιας της εθνικής ανεξαρτησίας και αυτογνωσίας προάγονται, τονίζαμε στην Έκθεσή μας, και ανελίσσονται, με τα καθεχρονικά αναπτυσσόμενα και πολλαπλασιαζόμενα σύγχρονα μέσα μαζικής επικοινωνίας.

Προσθέταμε πως η ελεύθερη ραδιοφωνία και τηλεόραση συνιστούν θεσμό που σταθερά και ραγδαία αναπτύσσεται σ' όλες τις προοδευμένες χώρες. Η ανάπτυξη του ελεύθερου και πλουραλιστικού τόνου επικοινωνίας μέσω των κατ' εξοχήν οπτικοακουστικών μέσων μαζικής επικοινωνίας, όπως είναι η ραδιοφωνία και η τηλεόραση, συνιστούν όχι απλές ενδείξεις αλλά και ουσιαστικές αποδείξεις δημοκρατικής λειτουργίας καθώς και προϋποθέσεις θεσμικής δημοκρατικής στάσης ζωής σ' ένα τόπο.

Συνιστά πανταπόδεικτο πολιτικό αξίωμα, τονίζαμε, πως όσο ελεύθερο και δημοκρατικό είναι ένα πολίτευμα, τόσο και πιο ανεπηρέαστος και πιο αντικειμενικός λειτουργεί ο τρόπος και ο ρυθμός παροχής των προϋποθέσεων πληροφόρησης σ' ένα τόπο.

Και καταλήγαμε πως οι ελεύθερες ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές -που με βάση τόσο την αντικειμενικότητα, την πληρότητα και επικαιρότητα της πληροφόρησης, όσο και την πολυφωνία, την καλή ποιότητα των εκπομπών, την καλλιέργεια και την ποιοτική αναβάθμιση της Ελληνικής γλώσσας και τη διαφύλαξη, προαγωγή και διάδοση του πολιτισμού του τόπου- δε συνιστούν μόνο απλές φωνές προάσπισης της δημοκρατίας στον τόπο, αλλά και φορείς μιας ουσιαστικής πνευματικής, επιστημονικής και πολιτιστικής αναγέννησης της ημικατεχόμενης κι έντονα χειμαζόμενης, στον πολιτιστικό τομέα ιδιαίτερα, ιδιαίτερης πατρίδας μας.

Έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, τα προσδοκώμενα κέρδη σίγουρα είναι πολλαπλά και σύνθετα από την καθιέρωση της ελεύθερης ραδιοφωνίας. Η άμιλλα και ο συναγωνισμός θα οδηγήσει πρώτιστα, άφευκτα στη ριζική αναβάθμιση των προγραμμάτων του ΡΙΚ, έτσι που από πλευράς εμβέλειας και ποιοτικής λειτουργίας να διακινηθούν σε ανώτερα επίπεδα.

Υπάρχουν οι προοπτικές αυτές. Υπάρχουν δεδομένου πως θα ληφθούν μια σειρά από μέτρα από πλευράς Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και αυτό κατόπιν του συναγωνισμού που άφευκτα επαναλαμβάνω θα υπάρξει με τη μεταστέγαση

των υπαλλήλων από τα δωμάτια στα οποία έχουν ενταχθεί δύο και τρεις και πέντε καμιά φορά υπαλλήλοι, σε αξιοπρεπέστερα δωμάτια και χώρους στέγασης για να μπορέσουν να λειτουργήσουν σωστά και άνετα με όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις, με τη βιβλιοθήκη και τα άλλα παρεμφερή μέσα τα οποία θα τους έχουμε δώσει.

Με την αξιοποίηση και τη μεταλλαγή των τεχνικών μέσων, έτσι που η εμβέλεια του ραδιοφωνικού σταθμού μας να καταστεί ικανοποιητική και με όλα τα άλλα συναφή και τα συμπαρομαρτούντα, τα οποία αυτή τη στιγμή το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου έχει ανάγκη μεταλειτουργίας και μετασχηματισμού.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, ένα θέμα που μας απασχόλησε επισταμένα είναι το θέμα της αρμόδιας αρχής που θα εκδίδει τις άδειες της ελεύθερης ραδιοφωνίας. Έχουμε, σαν Δημοκρατικό Κόμμα, έντονα προβληματιστεί, και με τρόπο σοβαρό μάλιστα, πάνω στο νευραλγικό τούτο θέμα επικεντρώνοντας τον προβληματισμό μας, κατά πόσο θάπρεπε η εκδίδουσα τις άδειες αρχή να αποτελείται από ειδική επιτροπή, όπως διαλαμβανόταν στην πρόταση νόμου της ΕΔΕΚ ή απευθείας από το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως διαλαμβανόταν στις προτάσεις νόμου του Δημοκρατικού Κόμματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Ύστερα, επαναλαμβάνω, από έντονο προβληματισμό, γιατί ομολογουμένως και η πρόταση της ΕΔΕΚ μας απασχόλησε έντονα -γιατί είχε τη λογική της υποθεμελίωση, την υποδομή και σοβαρή επιχειρηματολογία- καταλήξαμε σε κάποιο στάδιο στο συμπέρασμα ότι έπρεπε να δώσουμε την ευκαιρία στο Υπουργικό Συμβούλιο να χειριστεί το θέμα, πιστεύοντας πως θα ακολουθηθεί αντικειμενική και άψογη διαδικασία στην αντίκριση του όλου θέματος.

Και τούτο, πέρα και παράλληλα από το γεγονός πως δε θα θέλαμε να δώσουμε την εντύπωση πως προβαίνουμε σ' ένα ακόμη εγχείρημα αποψίλωσης ή και συρρίκνωσης των εξουσιών της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Πρόσθετα η απόφαση για την έκδοση ή την ανάκληση της άδειας είναι πράξη, πιστεύαμε και πιστεύουμε τουλάχιστον ορισμένοι, ουσιαστικά πολιτική, που πρέπει να λαμβάνεται από ένα κατ' εξοχήν πολιτικό Σώμα, όπως είναι το Υπουργικό Συμβούλιο, που θα πρέπει να αναλαμβάνει την ευθύνη από τη θετική ή αρνητική απόληξη σε κάθε μια ξεχωριστή περίπτωση.

Όμως, έντιμε κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να πω πως υπάρχουν, επαναλαμβάνω για πολλοστή φορά, πολλές θετικές εισηγήσεις και θέσεις στην πρόταση της ΕΔΕΚ για το διορισμό ανεξάρτητης επιτροπής. Έτσι πιστεύω πως το Σώμα μπορεί να αποφασίσει ελεύθερα, ανεπηρέαστα, πάνω στο πρόβλημα αυτό, χωρίς καμιά οποιαδήποτε προειλημμένη απόφαση από πλευράς τουλάχιστον δικής μας. Γιατί με την προϋπόθεση πως το Σώμα το οποίο θα δημιουργηθεί θα αποτελείται από ανεξάρτητους, ανεπίληπτους και αδέκαστους, αλλά και καθορισμένα σώματα, εξειδικευμένα σώματα και όχι πρόσωπα τα οποία επιδέχονται τον επηρεασμό της Εκτελεστικής Εξουσίας, τότε σίγουρα μπορεί και η πλευρά αυτή να λειτουργήσει κατά τρόπο θετικό.

Παραταύτα όμως και ανεξάρτητα από οποιαδήποτε απόληξη του Νομοθετικού Σώματος, θα πρέπει να τονίσουμε και να καταστήσουμε απόλυτα σαφές πως το Νομοθετικό Σώμα θα παρακολουθεί με πολλή προσοχή την πορεία της όλης διαδικασίας, χωρίς να διστάσει ακαριαία να προβεί στις αναγκαίες διορθωτικές μεταβολές, αν αντιληφθεί πως η δρομολογηθείσα από τη Βουλή πορεία, για την έκδοση συγκεκριμένα των αδειών από μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου, σε κάποιο στάδιο, σε οποιαδήποτε πορεία της, χωλαίνει.

'Ο,τι προσδοκούμε από την ελεύθερη ραδιοφωνία, και το έχουμε πει επανειλημμένα, είναι το μεγάλο και ευρύ πρόβλημα της αναβάθμισης, της αναδιάταξης και ανασύνταξης των πτυχών που σχετίζονται πρώτιστα με το εθνικό μας θέμα. Η ελεύθερη ραδιοφωνία, συγκεκριμένα, μπορεί να διαδραματίσει νευραλγικό και σημαίνοντα ρόλο στην αντικειμενική πληροφόρηση του λαού πάνω στο κατ' εξοχήν θέμα που τον αφορά και που τον προβληματίζει.

Θέλουμε, με άλλα λόγια, να πιστεύουμε πως η ελεύθερη ραδιοφωνία θα αφιερώσει σημαντικό μέρος των προγραμμάτων της για την αντικειμενική λαϊκή διαφώτιση, τον αντικειμενικό προβληματισμό και την άμεση ή έμμεση λαϊκή συμμετοχή πάνω στο καίριο και νευραλγικό τούτο πρόβλημα. 'Οταν λέμε έμμεση, εννοούμε την εκπροσώπηση, την αντικειμενική παρουσία των κομμάτων, την ισόρροπη κι ισόνομη κατανομή των ωρών στην προβολή των θέσεων των κομμάτων πάνω στο εθνικό θέμα.

Θέλουμε να πιστεύουμε πως ο πλουραλισμός, η πολιτική πολυφωνία, η ισόρροπη και ισομερής εκπροσώπηση των πολιτικών κομμάτων, θα αποτελέσει βίωμα και αυτοσκοπό της ελεύθερης ραδιοφωνίας. Η ανταπόκριση άλλωστε προς την εισήγηση και έκκλησή μας αυτή από μέρους της ελεύθερης ραδιοφωνίας, δε θα οδηγήσει απλά και μόνο στην ανάλογη θετική αντίκριση του ρόλου της ελεύθερης ραδιοφωνίας από μέρους της Βουλής, αλλά και στην ευρύτερη καταξίωση, την αποδοχή και την αναβάθμιση του ίδιου του status της από μέρους του λαού μ' όλες τις θετικές επιπτώσεις που η αποδοχή αυτή θα έχει.

Και μάλιστα στα πλαίσια της θετικής αυτής αντίκρισης του ρόλου της, έντιμε κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να προσυπολογήσουμε και την προσπάθεια που θα καταβληθεί, σίγουρα, από μέρους της Βουλής για την όσο το δυνατό, όσο μπορεί να γίνει τούτο, ισότιμη μεταχείρηση της κρατικής και της ελεύθερης ραδιοφωνίας, που θα πρέπει να καλύψει -μετά από μια περίοδο θετικής λειτουργικότητας της ελεύθερης ραδιοφωνίας-ένα ευρύ πλαίσιο δραστηριοτήτων που σχετίζονται μαζί της.

Και είναι σήμα κατατεθέν αυτό που λέμε, είναι ουσιαστικό αυτό που τονίζουμε, πως πρέπει οπωσδήποτε να λειτουργήσει θετικά, σε κάποιο χρονικό διάστημα, σε ευρύ χρονικό διάστημα, η ελεύθερη ραδιοφωνία, για να τύχει της καταξίωσης από μέρους και της Βουλής αλλά και του λαού σε ένα επόμενο στάδιο.

'Ενας από τους νευραλγικούς τομείς είναι και η ατελής εισαγωγή μηχανημάτων και για την ελεύθερη ραδιοφωνία, η δυνατότητα αξιοποίησης του πύργου λήψεως του Τρόοδους και άλλων συναφών διευκολύνσεων που πρέπει οπωσδήποτε να δοθούν στην ελεύθερη ραδιοφωνία, δεδομένου πως σε καμιά απολύτως περίπτωση δε θα υπάρξει κόστος από μέρους του κράτους. 'Αλλωστε, τέτοιες διευκολύνσεις έχουμε προσφέρει και για το Γαλλικό ραδιοσταθμό Μόντε-Κάρλο, για τους Βρετανούς που εισάγουν τα τεχνικά τους μηχανήματα μέσω των βάσεων, και φυσικά και για το ΡΙΚ.

Πρόσθετα θα πρέπει να ληφθεί πρόνοια, την οποία εξέφρασε και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών καθώς και ο συνάδελφος Ηλιάδης, απαγόρευσης των διαφημίσεων των παιδικών παιχνιδιών και από το ΡΙΚ, όπως σωστά άλλωστε έχει αποφασιστεί η απαγόρευσή τους και από την ελεύθερη ραδιοφωνία για τους γνωστούς και εξόφθαλμους λόγους που κατά κόρον, άλλωστε, και μνημονεύτηκαν και δημοσιοποιήθηκαν.

Να τονίσουμε πως προβλήματα ανάλογα είχε και η ελληνική τηλεόραση και για ένα χρονικό διάστημα τα παιδικά παιγνίδια προβάλλονταν στις βραδινές ώρες, χωρίς όμως τούτο να ανακόψει την προσπάθεια της στροφής των παιδιών προς το παιδικό παιγνίδι, με αποτέλεσμα την οριστική απαγόρευση σε κάποιο στάδιο από μέρους της ελληνικής τηλεόρασης του όλου θέματος της διαφήμισης.

Όμως για να θέσουμε, όπως πολύ σωστά τόνισε ο Πρόεδρος της Επιτροπής, το θέμα πάνω σε ισομερή βάση, πρέπει από πλευράς ΡΙΚ να απαγορευθεί η διαφήμιση των παιγνιδιών αυτών. Και θα πρέπει να προωθήσουμε έγκαιρα και σύντομα, φίλε κύριε Πρόεδρε, το όλο θέμα νομοθετικά, έτσι που να ρυθμιστεί μια για πάντα.

Να ληφθεί επίσης πρόνοια, ώστε πέρα από τη σωστή διάταξη που επιβάλλει όπως τα φυσικά πρόσωπα για απόκτηση άδειας πρέπει να είναι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας και να έχουν τη μόνιμη διαμονή τους στην Κύπρο, η ίδια νομοθετική ρύθμιση να ισχύσει και στην περίπτωση των εταιρειών.

Το Δημοκρατικό Κόμμα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, είχε εισηγηθεί με την πρόταση νόμου που κατέθεσε, και τη συμπερίληψη και της ελεύθερης τηλεόρασης στις διατάξεις του υπό ψήφιση νομοσχεδίου και είχε συγκεντρώσει τη δεδηλωμένη κατάφαση -πέρα από το ΔΗ.ΚΟ.- και της ΕΔΕΚ και του ΑΔΗΣΟΚ καθώς και της κυβερνητικής πλευράς.

Όμως για να διευκολύνουμε την άποψη που εκφράστηκε από μέρους άλλων συναδέλφων και συγκεκριμένα του αγαπητού προέδρου της υπεπιτροπής, συναδέλφου Μαρκίδη, πως με τον τρόπο αυτό θα αποφευγόταν ο ετεροχρονισμός στην ψήφιση του νομοσχεδίου που συζητούμε, δεχθήκαμε την άποψη για επαναφορά του θέματος της λειτουργίας της ελεύθερης τηλεόρασης ευθύς αμέσως μετά την επιψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου και συγκεκριμένα τον ερχόμενο Οκτώβρη.

Παράλληλα όμως θα πρέπει να συσταθεί από το αρμόδιο Υπουργείο ολιγομελής επιτροπή τεχνικών και εμπειρογνωμόνων για το θέμα της ελεύθερης τηλεόρασης από τώρα, έτσι που με την έναρξη της νέας συνόδου της Βουλής, να είναι το Σώμα έτοιμο να τοποθετηθεί, αφού θα έχει μπροστά του έτοιμες τις σχετικές απόψεις.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, μιλούμε για ελεύθερη ραδιοφωνία και όχι για ιδιωτική, κατά συστοιχία ίσως και κατά αντανάκλαση προς τον όρο ελεύθερο θέατρο. Και θα πρέπει να τονίσω πως, χωρίς να είναι κανένας προφήτης, η ελεύθερη ραδιοφωνία σε κάποιο στάδιο θα τύχει της ίδιας θετικής ανταπόκρισης και συμπαράστασης από μέρους και της Βουλής και του λαού, όπως ~~και το~~ ελεύθερο θέατρο έχει τύχει.

Κανένας από μας πριν από 15 χρόνια τουλάχιστον δεν μπορούσε να διανοηθεί πως θα απαιτούσαμε από το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου να μεταβάλει τη στάση του και το ρόλο του και από θεατρική σκηνή να γίνει πραγματικός οργανισμός θεατρικής ανάπτυξης και να εκχωρήσει σημαντικά και γενναία ποσά από το ένα εκατομμύριο και πέραν που λαμβάνει ως Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου.

Έτσι πιστεύουμε πως σε κάποιο στάδιο και η ελεύθερη ραδιοφωνία, αν λειτουργήσει σωστά, γιατί είναι φράση αυτή κλειδί, όπως κάποιος συνάδελφος ανέφερε, αν λειτουργήσει επανατονίζω σωστά η ελεύθερη ραδιοφωνία, η Βουλή θα σταθεί στο πλευρό της, θα συμπαρασταθεί στο ρόλο της και θα τη βοηθήσει.

Έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, κορυφαία έκφραση της δημοκρατίας στην αρχαία

Ελληνική Δημοκρατία υπήρξε το ελεύθερο θέατρο, που λειτούργησε αμφίδρομα στην όλη αναπτυξιακή διαδρομή του αξεπέραστου κλασικού ελληνικού πολιτισμού. Κορυφαία εκδήλωση και ένδειξη της δημοκρατίας στο σύγχρονο κόσμο είναι η ελεύθερη έκφραση, η ελεύθερη διακίνηση και η ελεύθερη ροή ιδεών -σ' ένα ευρύτατο πλαίσιο του επιστητού: επιστήμης, γραμμάτων-τεχνών, κοινωνικού και πολιτικού προβληματισμού και άλλων- από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και φυσικά πρώτιστα από την ελεύθερη ραδιοφωνία.

Είναι για τούτο, για όλους αυτούς τους λόγους που επαναλαμβάνουμε πως θεωρούμε νευραλγικό και καίριο το νομοσχέδιο που επιψηφίζουμε σήμερα. Γι' αυτό και θεωρούμε τη σημερινή μέρα πραγματικά ιστορική, όπως ο αγαπητός Πρόεδρος της Επιτροπής Λέανδρος Ζαχαριάδης τόνισε, στον τομέα της δημοκρατίας και όχι της ελεύθερης μόνο ραδιοφωνίας -της καταχειμαζόμενης ιδιαίτερης πατρίδας μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απλώς θεωρώ καθήκον μου να σας πληροφορήσω ότι έχουμε τριάντα θέματα στην ημερήσια διάταξη εν ενεργεία· πέραν των τριάντα. Γι' αυτό η παράκλησή μου -δεδομένου ότι το θέμα δεν είναι καν θέμα που προκαλεί αντιθέσεις και αντιφάσεις, πέραν ορισμένων επιμέρους θεμάτων- η θερμή μου παράκληση είναι, αν είναι δυνατό, να είμαστε σύντομοι.

Δεδομένου ότι ζήτησε ο κ. Γαλανός, ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος προηγείται.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι πραγματικά πάρα πολύ σύντομος. Απλώς ήθελα να θίξω δυο-τρία σημεία τα οποία πιστεύω ότι πρέπει να αναφέρουμε.

Πρώτα-πρώτα όμως θα 'θελα να πω στον αγαπητό συνάδελφο κ. Στυλιανού ότι ελπίζουμε η ελεύθερη ραδιοφωνία να έχει καλύτερο μέλλον από τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου -εφόσον έγινε αυτή η σύγκριση- και να προχωρήσει με πιο γρήγορα και δημοκρατικά βήματα από το Θ.Ο.Κ.

Το πρώτο σημείο το οποίο θα 'θελα να αναφέρω είναι το θέμα της Αρχής Εκδόσεως Αδειών. Εμείς πιστεύουμε ότι η Αρχή Εκδόσεως Αδειών πρέπει να είναι το Υπουργικό Συμβούλιο. 'Ομως, επειδή αυτό το Υπουργικό Συμβούλιο και αυτή η κυβέρνηση μας έχει συνηθίσει σε πολλές παρατυπίες και πολλές καταχρήσεις εξουσίας, θέλουμε να προειδοποιήσουμε ότι, αν το Υπουργικό Συμβούλιο δε διαδραματίσει το ρόλο που αναμένεται, τότε, σε κάποιο στάδιο θα υποστηρίξουμε την ανεξάρτητη επιτροπή. Γιατί εμείς, τουλάχιστον επί του παρόντος, δεχόμαστε την αρχή του Υπουργικού Συμβουλίου, γιατί πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση, η υπεύθυνη κυβέρνηση ή μια κυβέρνηση που πρέπει να είναι υπεύθυνη, θα πρέπει να ρυθμίζει τα των αδειών όσον αφορά την ελεύθερη ραδιοφωνία. 'Ομως επαναλαμβάνουμε ότι η εμπειρία μας μέχρι σήμερα με αυτή την κυβέρνηση δεν είναι πολύ ευτυχής κι έτσι αν υπάρξει κατάχρηση εξουσίας, θα επανέλθουμε επί του θέματος.

Το δεύτερο σημείο που ήθελα να τονίσω είναι η ελπίδα μας πραγματικά ότι η ελεύθερη ραδιοφωνία θα βοηθήσει στην αναβάθμιση των προγραμμάτων του Ρ.Ι.Κ. Θα 'θελα να αντιστρέψω κάπως το θέμα και να αποτίσω κάποιο φόρο τιμής στο Ρ.Ι.Κ., υπό την έννοια πως αν τα προγράμματα του Ρ.Ι.Κ. ήταν

καλύτερα, αν το Ρ.Ι.Κ. εκπληρούσε το ρόλο τον οποίο όλοι αναμέναμε, ίσως να μην προχωρούσε με το γρήγορο ρυθμό που προχώρησε το θέμα της ελεύθερης ραδιοφωνίας. Επομένως ουδέν κακόν αμιγές καλού. Και το κακό σ' αυτό το σημείο είναι τα υποβαθμισμένα προγράμματα του Ρ.Ι.Κ., τα οποία δημιούργησαν το κλίμα σ' ένα πολύ σύντομο χρονικό διάστημα να δημιουργηθούν οι συνθήκες, για να περάσει αυτή η νομοθεσία.

Το τρίτο σημείο βεβαία έχει να κάμει με τον πλουραλισμό, τα δημοκρατικά ιδεώδη αυτού του τόπου και τις ελπίδες που όλοι εδώ έχουμε εκφράσει βρισκόμενοι μπροστά σ' αυτή την ιστορική στιγμή, όπως λέχθηκε, σ' αυτή την ιστορία που γράφεται στον τόπο μας για την ελεύθερη ραδιοφωνία. Θα θέλαμε να πιστεύουμε ότι η ελεύθερη ραδιοφωνία σημαίνει τόνωση του αντικατοχικού αισθήματος και θέλουμε να πιστεύουμε ότι η ελεύθερη ραδιοφωνία σημαίνει αύξηση του πολιτικού σθένους του λαού μας για αγώνα και θέλουμε να πιστεύουμε ότι η ελεύθερη ραδιοφωνία θα είναι ακόμα ένα όπλο στον αγώνα του λαού μας να ξετινάξει τον τούρκικο ζυγό. Θα θέλαμε να πιστεύουμε από την άλλη πλευρά ότι δε θα υπάρξει ασυδοσία σ' αυτό το θεσμό, ο οποίος αρχίζει τώρα τα πρώτα του βήματα. Και θα θέλαμε να πιστεύουμε ότι δε θα επικρατήσουν απόψεις ή οι τάσεις της υπερκατανάλωσης, οι τάσεις του ευδαιμονισμού, οι τάσεις του να ζούμε σ' ένα μικρό κόσμο και να νομίζουμε ότι αυτός είναι ο κόσμος μας και όχι κανένας άλλος και να μην αντιλαμβανόμαστε ότι ο τόπος μας είναι υπό ημικατοχή. Με άλλα λόγια θέλουμε να πιστεύουμε ότι η ελεύθερη ραδιοφωνία θα ενισχύσει τον αγώνα του λαού μας για ελευθερία, ανεξαρτησία και αποκατάσταση των καταπατηθέντων δικαιωμάτων μας.

Θα δώσει τα σωστά μηνύματα, που πολλές φορές δε δόθηκαν τα σωστά μηνύματα από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Θα δώσει εκείνα τα μηνύματα τα οποία για δεκαέξι χρόνια ίσως να μην έχουν φθάσει στο σημείο που έπρεπε να φθάσουν. Είναι με αυτές τις ελπίδες και με αυτές τις σκέψεις που χαιρετίζουμε αυτό το θεσμό και αυτή την πράγματι πραγματικά ιστορική νομοθεσία που περνά σήμερα η Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ο λόγος που συμμετέχω στη συζήτηση επί του θέματος τούτου είναι λόγω της σημασίας του ψηφιζόμενου νομοθετήματος. Γιατί το νομοθέτημα αποτελεί μια ουσιαστική και αποφασιστική ενίσχυση ενός από τα πιο σημαντικά ανθρώπινα δικαιώματα, του δικαιώματος της ελευθερίας της σκέψης, της ελευθερίας του λόγου, της ελευθερίας της έκφρασης, αλλά και της ελευθερίας της μετάδοσης των ιδεών, χωρίς τη λογοκρισία και την επέμβαση των τρίτων στην άσκηση αυτού του δικαιώματος. Αποτελεί ένα σοβαρό και ουσιαστικό βήμα για την εδραίωση ενός από τα απαραίτητα ουσιαστικά και συστατικά στοιχεία της έννοιας της Δημοκρατίας. Το δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης και της έκφρασης καθορίζεται στο άρθρο 19 του Συντάγματος, όπως προελέχθη από άλλους. Είναι όμως ένα άλλο θέμα η αναγνώριση ενός δικαιώματος έστω και από το Σύνταγμα και είναι ένα άλλο θέμα η άσκηση ενός τέτοιου δικαιώματος.

Είναι η θέση μας ότι το κυριότερο μέλημα του κράτους, με τις συντεταγμένες

του εξουσίες, είναι να βρει τις μεθόδους και τους τρόπους εκείνους, ούτως ώστε τα ατομικά συνταγματικά δικαιώματα των πολιτών να ασκούνται στην πράξη, άλλως πως δεν πρόκειται περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων που προστατεύονται, αλλά περί διακηρύξεως προθέσεων μέσα σε συνταγματικά κείμενα. Και η Βουλή αυτό ακριβώς κάμνει σήμερα, μέσα στα πλαίσια της δικής της συνταγματικής αποστολής, με την ετοιμασία και την παρουσίαση αυτού του τόσο σημαντικού νομοθετήματος.

Η μέχρι σήμερα, κύριοι συνάδελφοι, επικρατούσα κατάσταση ήταν η μονοπώληση της μετάδοσης ιδεών από τη ραδιοφωνία μέσω του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Οι δυνατότητες της μετάδοσης των ιδεών από τους πολίτες, τους δικαιούχους δηλαδή αυτού του δικαιώματος, ήταν εκ των πραγμάτων -και δε θέλω να είμαι άδικος με το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου- περιορισμένες και για μερικούς ίσως δυνατότητες ανύπαρκτες. Οι κώδικες και οι προϋποθέσεις για τη χρησιμοποίηση του ραδιοφωνικού πομπού του Ρ.Ι.Κ. έφθαναν μέχρι του σημείου της εκ των προτέρων γνώσης του περιεχομένου μιας ομιλίας ή ενός μηνύματος. Επισημαίνω επίσης το φαινόμενο της επιλεκτικής μετάδοσης ομιλιών σύμφωνα με την κρίση ή την απόφαση του κριτή ή την επιλεκτική μετάδοση αποσπασμάτων ομιλιών του ίδιου ομιλητή με αποτέλεσμα την αλλοίωση του μηνύματος. Αυτά τα πράγματα συνέθεταν στην πράξη τη λογοκρισία η οποία επικράτησε μέχρι σήμερα. Αν δε γνώριζαν τι ακριβώς θα λεχθεί, δεν επέτρεπαν, κατά κανόνα, τη μετάδοση από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου των μηνυμάτων. Με την πολυφωνία και την πολλαπλότητα των μέσων της μετάδοσης διανοίγονται πραγματικές δυνατότητες άσκησης του δικαιώματος της ελεύθερης μετάδοσης των ιδεών.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης των προτάσεων νόμων που οι ευπαίδευτοι συνάδελφοι παρουσίασαν στο Σώμα, κατά τη διάρκεια της συζήτησης αυτών των προνοιών, είχαμε προβληματιστεί στη δυνατότητα αποκλεισμού ή περιορισμού μερικών από τους πολίτες ή ευνοϊκής μεταχείρισης άλλων πολιτών κατά την εφαρμογή στην πράξη των προνοιών του νόμου. Τούτο δεν αποκλείεται να γίνει. Στο τέλος όμως θα ευδοκιμήσει εκείνος ο ιδιωτικός ραδιοφωνικός σταθμός ο οποίος θα τύχει της υποστήριξης του μεγάλου κοινού. Και τέτοιας προτίμησης και υποστήριξης θα τύχει ασφαλώς εκείνος ο σταθμός που θα σεβαστεί και θα συμβάλει με την πολιτική του στην προαγωγή του σημαντικού τούτου ανθρώπινου δικαιώματος. Ο νόμος αποτελεί την αφετηρία. Βελτιώσεις επιδέχεται και η διάγνωση των επιθυμητών βελτιώσεων θα κριθεί από την εφαμογή του νόμου αυτού στην πράξη.

Η Βουλή θα είναι πάντα πρόθυμη και έτοιμη να λάβει όλα εκείνα τα απαραίτητα μέτρα, ούτως ώστε να προαχθούν οι καλοί σκοποί του νόμου που έχει μια μόνο κεντρική σκέψη: την προαγωγή της ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης ως του ακρογωνιαίου λίθου της Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω ακόμα δυο ομιλητές και ελπίζω ότι κλείνει ο κύκλος των ομιλιών. Είναι ο κ. Παπαπέτρου και ο κ. Μαρκίδης.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με την ψήφιση του σημερινού νομοθετήματος μπαίνουμε πραγματικά σε μια νέα εποχή. Μπαίνουμε στην εποχή της

ιδιωτικής ραδιοφωνίας. Και την ονομάζω ενσυνείδητα ιδιωτική ραδιοφωνία, γιατί είναι πεποίθησή μου ότι το αν θα αποδειχθεί ελεύθερη είναι κάτι το οποίο θα πρέπει να αγωνιστεί για να κατακτήσει. Γιατί τέτοιοι τίτλοι, τέτοια προνόμια κατακτούνται και δε μπορούν να αποδοθούν ή να χαριστούν με την οποιαδήποτε χαριστική ορολογία.

Πιστεύω ότι ο θεσμός της ιδιωτικής ραδιοφωνίας είναι ένας πολύ σημαντικός θεσμός και έρχεται να καλύψει ένα σημαντικό κενό στην κοινωνική ζωή του τόπου. Ένα κενό το οποίο υπό ορισμένες προϋποθέσεις -και αν αυτός ο θεσμός λειτουργήσει σωστά, συνετά, αν ιδιαίτερα τα πρώτα βήματα γίνουν με προσοχή και σταθερότητα-θα μπορέσει να αποδειχθεί πολύ χρήσιμος για τον τόπο. Θα μπορέσει να αναδειχθεί σε ένα θεσμό ο οποίος θα αναβαθμίσει τους θεσμούς γενικά, τη δημοκρατία στον τόπο.

Αναφέρθηκε ότι η πολυφωνία είναι ένα στοιχείο το οποίο εισάγεται με το νέο νομοθέτημα. Συμφωνούμε ότι υπό ορισμένες προϋποθέσεις πραγματικά δημιουργούνται συνθήκες για πολυφωνία και ήταν έγνοια του Σώματος -και αναφέρεται και στο νομοθέτημα και στην Έκθεση- ότι θα πρέπει να διατηρηθεί αυτή η πολυφωνία. Είναι γι' αυτό που μπαίνουν και κάποιες ασφαλιστικές δικλίδες προς αυτή την κατεύθυνση.

Πιστεύω ότι το μεγαλύτερο θετικό που προκύπτει από την ψήφιση αυτού του νόμου είναι γιατί δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για αποδέσμευση του δημόσιου διαλόγου σ' αυτό τον τόπο, ενός θεσμού ο οποίος τόσο πολύ υπέφερε, αλλά και υποφέρει και σήμερα. Έχω την άποψη ότι σήμερα που ζούμε στην εποχή της διαφάνειας, την εποχή της ανταλλαγής απόψεων και της δημοκρατίας, θα πρέπει να σταθούμε με ιδιαίτερη προσοχή σ' αυτό το σημείο. Ιδιαίτερα σε μια χώρα όπου ο δημόσιος διάλογος υπέστη τα πάνδεινα στο παρελθόν, αλλά και σήμερα ακόμα, γιατί έχουν στηθεί μεταξύ του λαού, μεταξύ των πολιτών, πολλά εμπόδια τα οποία εμπόδισαν και εμποδίζουν αυτό το δημόσιο διάλογο. Πιστεύω ότι σε μια χώρα όπως η Κύπρος, όπου τα πάντα είναι ταμπουρωμένα, όπου ανάμεσα στο λαό έχουν υψωθεί κάποια τείχη τα οποία εμποδίζουν την επικοινωνία και την ανταλλαγή απόψεων, σε μια χώρα όπου τα καφενεία -το ξαναείπα και θα το επαναλάβω-είναι βαμμένα κόκκινα και μπλε, σε μια χώρα όπου οι ποδοσφαιρικές ομάδες είναι χρωματισμένες κόκκινες και μπλε, σε μια χώρα όπου το κονιάκ το οποίο πίνουμε και τα άλλα ποτά είναι και αυτά με το δικό τους χρώμα, έχει ιδιαίτερη σημασία η απελευθέρωση του δημόσιου διαλόγου και καλείται η ιδιωτική ραδιοφωνία να προσφέρει πολλά προς αυτή την κατεύθυνση.

Κύριε Πρόεδρε, πολλοί ομιλητές που πέρασαν από αυτό το βήμα υπογράμμισαν τα θετικά τα οποία θα προκύψουν και τα οποία αναμένουμε από την ιδιωτική ραδιοφωνία, και δεν έχω κανένα λόγο να διαφωνήσω μαζί τους. Όμως νιώθω καθήκον και υποχρέωσή μου, παρόλες τις ασφαλιστικές δικλίδες τις οποίες περιέχει το νομοσχέδιο, να υπογραμμίσω ότι η ιδιωτική ραδιοφωνία σε περίπτωση που δεν προχωρήσει σωστά, δεν κάμει σωστά εκείνα τα βήματα που περιμένουμε από αυτή, θα μπορεί δυνητικά να αποδειχθεί σε καταστρεπτικό θεσμό και να δημιουργήσει προβλήματα και να βλάψει αντί να δημιουργήσει όφελος.

Θα 'θελα να υπογραμμίσω ιδιαίτερα ότι, αν δεν εφαρμοστεί σωστά αυτός ο θεσμός και ιδιαίτερα οι ασφαλιστικές δικλίδες που περιέχονται στο νομοσχέδιο και αν κυριαρχήσει σαν στοιχείο η επιδίωξη του κέρδους ή με έντεχνους τρόπους η εξουδετέρωση των διατάξεων του νόμου για τη δημιουργία μονοπωλιακών καταστάσεων, τότε οι κίνδυνοι θα είναι και μεγάλοι και απτοί.

Με αυτή την ευκαιρία, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, θα 'θελα να πω την άποψη του Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ. αναφορικά και με την κρατική ραδιοφωνία. Είμαστε οι τελευταίοι οι οποίοι θα διακηρύξουμε ότι τα πάντα είναι ρόδινα σ' αυτόν το τομέα της δημόσιας ραδιοφωνίας. Δε συμφωνούμε με όλη την κριτική που έγινε. Υπάρχουν προβλήματα, υπάρχουν παραλείψεις, υπήρξαν και εσκεμμένα λάθη στο παρελθόν και σήμερα ίσως. 'Ομως έχουμε την άποψη ότι κάποια κριτική η οποία ασκήθηκε ενέχει το στοιχείο της υπερβολής. Ανεξάρτητα από τις αδυναμίες του Ρ.Ι.Κ., ανεξάρτητα από την ανάγκη να εκλείψουν αυτές οι αδυναμίες, θα 'θελα με αυτή την ευκαιρία να υπογραμμίσω ότι το Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ. θεωρεί πολύ σημαντική τη στήριξη από όλα τα όργανα του κράτους, της δημόσιας ραδιοφωνίας. Γιατί παράλληλα με την ιδιωτική έχει και η δημόσια ραδιοφωνία ένα σημαντικό ρόλο να παίξει, γιατί θα μπορέσει υπό ορισμένες προϋποθέσεις να αποτελέσει και την ασφαλιστική δικλίδα προς τις ενδεχόμενες αυθαιρεσίες από πλευράς ιδιωτικής ραδιοφωνίας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αναφορικά με τις προτάσεις για τροποποίηση που υπέβαλε η ΕΔΕΚ, έχουμε ακούσει με προσοχή την επιχειρηματολογία η οποία τέθηκε. Είναι πραγματικά περίεργο ότι πλευρές οι οποίες ξεκινούν από εντελώς διαφορετικές αφετηρίες σ' αυτό το συγκεκριμένο θέμα, του ποια είναι η αρμόδια αρχή, καταλήγουν σ' αυτό το συμπέρασμα. Η τοποθέτηση της ΕΔΕΚ υπήρξε σαφέστατη: «Ζητούμε να μην είναι το Υπουργικό Συμβούλιο η αρμόδια αρχή για ένα και μοναδικό λόγο, απλό λόγο: Δεν το εμπιστευόμαστε. 'Εχουμε κακές εμπειρίες και από το παρελθόν και από σήμερα». Αυτή τη θέση υποστήριξε και ο κ. Γαλανός, έστω και αν η θέση του ήταν θέση προειδοποίησης. 'Ομως ας είμαστε πρακτικοί. Αν αυτό το νομοσχέδιο ψηφιστεί σήμερα, εκείνος ο οποίος βασικά, κατά 99%, θα χορηγήσει τι άδειες είναι το σημερινό Υπουργικό Συμβούλιο. Να θεωρήσουμε την τοποθέτηση κάποιων σαν μομφή εναντίον του σημερινού Υπουργικού Συμβουλίου; Και δεν αναφέρομαι ούτε στον κ. Γαλανό ούτε στον κ. Ηλιάδη. Θα 'θελα να πω ότι το πόσο ανεξάρτητες επιτροπές μπορούν να στηθούν και να λειτουργήσουν σ' αυτό τον τόπο, είναι κάτι για το οποίο πραγματικά έχουμε εμπειρίες, τραυματικές εμπειρίες. Και διερωτώμαι, γιατί οι εμπειρίες του κ. Γαλανού -όχι του κ. Γαλανού, του ΔΗ.ΚΟ.-περιορίζονται στο παρόν Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ από τα προηγούμενα, βλέπετε, καμιά εμπειρία δεν απόκτησαν. Εκεί αποκτήσαμε εμπειρίες όλοι οι άλλοι. 'Ομως η δική μας θέση είναι ότι η απόφαση, η πολύ σοβαρή απόφαση της χορήγησης, της ανανέωσης ή της ανάκλησης αδειών είναι μια ενέργεια με πολιτικές συνέπειες και πολιτικούς αντίκτυπους και κατά συνέπεια εκείνος ο οποίος θα την πάρει πρέπει να είναι απευθείας πολιτικά υπόλογος μπροστά στον κυπριακό λαό. Είναι γι' αυτό το λόγο που έχουμε την άποψη ότι στα πλαίσια καμιάς «ανεξάρτητης» επιτροπής δεν πρέπει να χαθεί αυτό το τόσο σοβαρό θέμα, αλλά να είναι στο επίκεντρο του πολιτικού ελέγχου της Βουλής και του λαού προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

Αναφορικά με την εισήγηση της χορήγησης αδειών σε δήμους, σε κάθε δήμο ξεχωριστά, εδώ η άποψή μας είναι εντελώς διαφορετική. Θεωρούμε ότι η διατύπωση του νομοσχεδίου το οποίο δίνει τη δυνατότητα ομαδικής παραχώρησης αδειών σε όλους τους δήμους, μιας άδειας ομαδικής σε όλους τους δήμους μιας συγκεκριμένης επαρχίας, είναι κάτι το οποίο κατοχυρώνει το αίτημα. Δηλαδή η τοπική αυτοδιοίκηση να έχει φωνή. Ακόμα το νομοθέτημα προχωρά ένα βήμα παραπέρα και λέει ότι εκείνοι οι δήμοι που έχουν ιδιαιτερότητες σοβαρές, δηλαδή οι προσφυγικοί δήμοι θα πάρουν ξεχωριστή ομαδική άδεια. Και το ερώτημα είναι: Γιατί κάθε δήμος να έχει τον ξεχωριστό ραδιοσταθμό του; Ποιος είναι ο λόγος

προς αυτή την κατεύθυνση; Οι διάφοροι δήμοι μιας επαρχίας έχουν ανταγωνιστικά συμφέροντα, έχουν διαφορές μεταξύ τους αναφορικά με τα προγράμματα που θα δώσουν μέσω της ελεύθερης ραδιοφωνίας; Ή μήπως με την παραχώρηση χωριστής άδειας σε κάθε δήμο δημιουργούνται οι προϋποθέσεις, για να εξουδετερώσουμε την πρόνοια του νομοσχεδίου περί μη δυνατότητας κομματικών ραδιοσταθμών και να τους δημιουργήσουμε με έμμεσο τρόπο μέσω των διάφορων δήμων; Θεωρούμε ότι η φωνή της τοπικής αυτοδιοίκησης κατοχυρώνεται πλήρως προς αυτή την κατεύθυνση.

Με αυτές τις σκέψεις το Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ. θα ψηφίσει το νομοσχέδιο ως έχει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο τελευταίος ομιλητής, και θα θεωρήσω τον κύκλο ως εξαντληθέντα, είναι ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα αρχίσω από τα σημεία διαφωνίας για να καταλήξω στα σημεία ομοφωνίας, τα οποία και είναι καιρός να τονιστούν. Αλλά επειδή υπάρχουν δύο τουλάχιστον σημεία διαφωνίας αισθάνομαι υπόχρεος να εξηγήσω τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού πάνω στα σημεία αυτά.

Το πρώτο σημείο είναι ποιο πρέπει να είναι το όργανο που θα εκδίδει τις άδειες δημιουργίας ραδιοφωνικών σταθμών. Η απάντηση του δικού μου κόμματος υπήρξε από την αρχή, με την πρόταση νόμου που πρώτο αυτό κατέθεσε ότι, αρμόδια αρχή πρέπει να είναι το Υπουργικό Συμβούλιο. Το Υπουργικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο στα πλαίσια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Παρατηρούμε ότι τον τελευταίο καιρό έγινε πολύ της μόδας η Εκτελεστική Εξουσία να διασπάται με τη δημιουργία υπεπιτροπών, επιτροπών και φορέων, με αποτέλεσμα αυτοί που έχουν και πρέπει να έχουν την πολιτική ευθύνη της διακυβέρνησης αυτού του τόπου να μην την έχουν, ή τουλάχιστο να μην μπορεί να τους ασκηθεί κριτική.

Αντί ανεξάρτητης, εντός εισαγωγικών, επιτροπής, που εισηγήθηκε η ΕΔΕΚ, ως όργανο αποφασιστικό για την έκδοση άδειας, ομόφωνα η Επιτροπή εισηγήθηκε τουλάχιστον την ύπαρξη ανεξάρτητης συμβουλευτικής επιτροπής. Συνεδριάσαμε αρκετές φορές, για να δούμε ποια θα πρέπει να είναι η σύνθεση αυτής της ανεξάρτητης συμβουλευτικής επιτροπής και ακούστε που καταλήξαμε: Καταλήξαμε στο ότι η ανεξάρτητη αυτή συμβουλευτική επιτροπή θα αποτελείται από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, το Διευθυντή του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, ένα εκπρόσωπο της Ένωσης Δήμων, ένα εκπρόσωπο της Ένωσης Συντακτών, δύο πρόσωπα διοριζόμενα από το Υπουργικό Συμβούλιο και ένα πρόσωπο από νομομαθείς ανώτατου ηθικού επιπέδου, πράγμα που θυμίζει και λίγο την υπόθεση με το νόμο περί Τύπου.

Η δυσκολία είναι η εξής: Τα μέλη της Επιτροπής κάποιος πρέπει να τα διορίζει. Αυτός ο κάποιος υποχρεωτικά πρέπει να είναι το Υπουργικό Συμβούλιο, εκτός αν μπορεί ο Νόμος ex-officio να κατονομάσει ποια είναι τα μέλη της Επιτροπής. Αλλά πώς μπορούμε να κατονομάσουμε ex-officio μέλη της Επιτροπής, αν δεν είναι συγκεκριμένοι κυβερνητικοί υπάλληλοι;

Έτσι οποιοδήποτε σύστημα και αν ακολουθήσουμε υπάρχει η επιρροή της κυβέρνησης. Και εφόσον υπάρχει η επιρροή της κυβέρνησης, είναι καλύτερα να

γνωρίζει κατευθείαν ο κόσμος όλος, ποιον θα επικρίνει σε περίπτωση λανθασμένων αποφάσεων. Ο μόνος σκοπός που μπορεί να εξυπηρετήσει η δημιουργία της οποιασδήποτε επιτροπής είναι αποτροπή ευθύνης, απαλλαγή από την ευθύνη του Υπουργικού Συμβουλίου και της οποιασδήποτε εκάστοτε κυβέρνησης.

Η δεύτερη διαφωνία αφορά το θέμα των δήμων. Διότι δύο πλευρές της Βουλής λέγουν ότι ο κάθε δήμος πρέπει να έχει δικαίωμα να έχει και μια άδεια.

Στην πραγματικότητα ένας δήμος είναι νομικό πρόσωπο το οποίο δημιουργεί ο Νόμος για συγκεκριμένους σκοπούς. Ένας δήμος δεν μπορεί να έχει άλλες εξουσίες εκτός από τις εξουσίες που του δίνει ρητά ο Νόμος για συγκεκριμένους σκοπούς. Και εγώ πιστεύω ότι ο λαός δεν εκλέγει δημοτικούς άρχοντες για να του εκπέμπουν εκπομπές, αλλά εκλέγει δημοτικούς άρχοντες για τελείως διαφορετικούς σκοπούς και συγκεκριμένα για σκοπούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Αν σε όλους τους δήμους της Κύπρου δώσουμε από μια άδεια, και στους μη προσφυγοποιημένους και στους προσφυγοποιημένους, και δεδομένου ότι ο αριθμός των αδειών κατ' ανάγκην είναι και κάπως περιορισμένος, διερωτώμαι τι δυνατότητες πλέον θα μείνουν για τους υπόλοιπους να έχουν άδεια. Αλλά υπάρχει ακόμα μια διαφορά. Ένας ιδιώτης όταν πάρει άδεια διακινδυνεύει δικά του κεφάλαια. Ένας δήμος δεν είναι δικά του κεφάλαια και δικά του χρήματα που διακινδυνεύει, διακινδυνεύει τα χρήματα των δημοτών του. Και αν τα χάσει, πολύ σύντομα θα αρχίσουν να έρχονται απαιτήσεις προς τη Βουλή για επιδότηση ραδιοσταθμών που ζημιώνουν, για παροχή βοήθειας στους συγκεκριμένους δήμους και ούτω καθεξής· Η μέθοδος είναι αρκετά γνωστή πλέον σ' αυτό τον τόπο.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που αρχικά ο Δημοκρατικός Συναγερμός απλώς και μόνο για ηθική αναγνώριση του γεγονότος ότι στην υπόθεση της ελεύθερης ραδιοφωνίας είχε πρωτοστατήσει ο Πρόεδρος της Ένωσης Δήμων, Δήμαρχος Λευκωσίας, στη δική μας πρόταση νόμου είχαμε περιλάβει να δίνεται και μια άδεια στην Ένωση Δήμων. Η Ένωση Δήμων όμως δήλωσε ότι δεν μπορεί να έχει μια άδεια, διότι δεν είναι σε θέση οικονομικά να κάμει Παγκύπριους σταθμούς.

Έτσι καταλήξαμε στη λύση την οποία προτείνει η πρόταση νόμου που έχετε ενώπιόν σας, όλοι οι δήμοι μιας επαρχίας να μπορούν όλοι μαζί να πάρουν μια άδεια. Δηλαδή πρέπει για την επαρχία Λευκωσίας να έχει χωριστή άδεια ο Δήμος Λευκωσίας, χωριστή άδεια ο Στρόβολος, χωριστή άδεια ο Άγιος Δομέτιος, χωριστή άδεια τα Λατσιά, χωριστή άδεια η Αγλαντζιά, χωριστή άδεια η Έγκωμη;

Τι είναι εκείνο το οποίο εμποδίζει όλους αυτούς να έχουν, όσοι θέλουν να μετέχουν, μια άδεια την οποία να χειρίζονται από κοινού; Και το ίδιο συμβαίνει με τη Λεμεσό, το ίδιο συμβαίνει με την περιοχή Πάφου, το ίδιο συμβαίνει με την περιοχή Λάρνακας. Έτσι πιστεύω ότι σωστά η πλειοψηφία της Βουλής υποστηρίζει τη θέση που υποστηρίζει σήμερα.

Αλλά ας έλθουμε τώρα και στα ευχάριστα, γιατί θα πρέπει πλέον να τονίσουμε ότι σήμερα, με την εξαίρεση των δύο αυτών διαφωνιών, η Βουλή ομόφωνα θεσμοθετεί αυτό το οποίο λέγεται ελεύθερη ραδιοφωνία ή αν θέλετε αυτό το οποίο λέγεται ιδιωτική ραδιοφωνία.

Και στην πραγματικότητα αυτός ο Νόμος δεν μπορεί παρά να χαρακτηριστεί, όπως πολύ σωστά ανέφερε ο συνάδελφος Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών, σαν ιστορικός σταθμός στη νομοθετική ιστορία αυτού του

τόπου. Γιατί με το νόμο αυτό στην πραγματικότητα θεσμοθετείται και κατοχυρώνεται πολύ πιο αποτελεσματικά από ότι γινόταν μέχρι σήμερα, το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης και γνώμης που κατοχυρώνει το Σύνταγμα της Δημοκρατίας.

Ταυτόχρονα καταργείται το κρατικό μονοπώλιο καθόσον αφορά ραδιοφωνικούς σταθμούς και δημουργείται δυνατότητα πολυφωνίας και στο μαζικό μέσο επικοινωνίας που λέγεται ραδιοφωνία. Με τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, όχι μόνο κατοχυρώνεται η πολυφωνία με την ύπαρξη περισσότερων του ενός σταθμών, αλλά κατοχυρώνεται και η πολυφωνία στα πλαίσια ενός εκάστου από αυτούς τους σταθμούς, πράγμα ιδιαίτερα σημαντικό και πράγμα για το οποίο μέχρι σήμερα τουλάχιστον δεν είχε διακριθεί το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

Σκοπός, από ότι αντιλαμβάνομαι, των κομμάτων δεν είναι η υπονόμευση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Σκοπός δεν είναι η καταστροφή του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Αντίθετα πιστεύουμε ότι αν η αντίδραση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου είναι η σωστή, τότε από τη θέσπιση αυτού του Νόμου στην πραγματικότητα θα ωφεληθεί και το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, γιατί θα εξαναγκαστεί να χρησιμοποιήσει σύγχρονες μεθόδους και στις ειδήσεις και στις πολιτικές εκπομπές του και στα υπόλοιπα πολιτιστικα και άλλα προγράμματά του.

Τέλος νομίζω ότι θα ήταν παράλειψη, αν δεν τονίζαμε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, ακριβώς διότι η υλοποίηση της ελεύθερης ραδιοφωνίας δεν σηκώνει άλλη καθυστέρηση, η Βουλή ψήφισε αφ' ενός μεν νόμο πλαίσιο του οποίου η εφαρμογή εν πολλοίς εξαρτάται από κανονισμούς τους οποίους πρέπει να στείλει στη Βουλή το Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά ταυτόχρονα στη συγκεκριμένη περίπτωση θέσπισε και μια πρωτότυπη διάταξη, δηλαδή μέχρις ότου έρθουν αυτοί οι κανονισμοί στη Βουλή, το Υπουργικό Συμβούλιο, παρά την έλλειψη κανονισμών, θα μπορεί να εκδίδει άδειες.

Έτσι στην πραγματικότητα θεσπίζοντας αυτό το Νόμο σήμερα ανοίγουμε από αύριο το πρωί τη διαδικασία εκδόσεως αδειών, χωρίς να είναι ανάγκη να περιμένουμε τρείς, τέσσερις ή έξι μήνες μέχρις ότου θεσπιστούν οι τελικοί κανονισμοί.

Όμως, και το τονίζουμε από τώρα, αυτοί οι οποίοι θα πάρουν άδεια με βάση αυτή τη διάταξη δεν αποκτούν οποιοδήποτε κεκτημένο δικαίωμα. Όταν θα ψηφιστούν οι κανονικοί κανονισμοί, τότε θα πρέπει και αυτοί να συμμορφωθούν με αυτούς, προκειμένου να εξασφαλίσουν πλέον τη μόνιμη άδειά τους.

Θεσπίζουμε όλοι σήμερα αυτή τη νομοθεσία με πολύ ενθουσιασμό και πιστεύω ότι με τη συνεργασία όλων και κυρίως με την υπευθυνότητα που θα επιδείξουν αυτοί που θα πάρουν τις πρώτες άδειες, θα φανεί το όφελος στην κοινωνία μας από το νόμο αυτό πολύ σύντομα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά αν ανοίξω θέμα τώρα, φοβούμαι ότι θα μιλήσουν όλοι.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Όχι, κοιτάξτε εδώ έγινε ένας υπαινιγμός που αφορά το κόμμα μου. Μήπως η θέση κάποιας πλευράς, λέχθηκε, αναφορικά με το θέμα της ανεξάρτητης επιτροπής, σημαίνει έλλειψη εμπιστοσύνης ή τέλος πάντων μομφή ενάντια στη σημερινή κυβέρνηση;

Θέλω να διευκρινίσω ότι κάτι τέτοιο δε συμβαίνει και απορώ πώς έχει εκληφθεί έτσι η θέση του κόμματός μας, όταν είναι γνωστό ότι πολλές φορές από αυτό το βήμα υποστηρίξαμε τη θέση των ανεξάρτητων επιτροπών για σκοπούς αποκέντρωσης διάφορων φορέων διακυβέρνησης του τόπου. Κατά συνέπεια, και τώρα διευκρινίζουμε ότι ο λόγος για τον οποίο πήραμε αυτή τη θέση είναι για λόγους αποκέντρωσης και καλύτερης λειτουργίας του όλου συστήματος διακυβέρνησης του τόπου.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με όλο το σεβασμό, έχω την εντύπωση ότι όση ελαστικότητα και αν έχει αυτή η Βουλή, δεν θα αλλάξει κανένας σας γνώμη.

Γι' αυτό να μου επιτρέψετε να προχωρήσω στη δεύτερη ανάγνωση. Λοιπόν... Όμως έχω δύο χέρια.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να τονίσουμε ότι δεν υπάρχει κίνδυνος να παρεξηγήσει κανένας τη φιλοκυβερνητική υποστήριξη του ΑΚΕΛ. Είναι γνωστό τοις πάσι. Απλώς το ΑΔΗΣΟΚ προσπαθεί να συναγωνιστεί προς αυτή την κατεύθυνση και είναι γνωστό το τι συμβαίνει εδώ. Αυτή είναι η υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Απλώς εγώ θέλω να δηλώσω ότι δεν εξέλαβα τα όσα είπε ο έντιμος συνάδελφος ως μομφή κατά του ΑΚΕΛ, ότι μέμφεται τον Πρόεδρο, αλλά μπορεί να μου δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι μερικά κόμματα μπορεί να μέμφονται αυτούς που ψήφισαν τον Πρόεδρο.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ υπάρχουν ορισμένες τροπολογίες και υπάρχουν γραπτώς ενώπιον σας.

Υπάρχει η τροπολογία ότι 'αρμόδια αρχή' σημαίνει το δυνάμει του άρθρου 3 εγκαθιδρυόμενο Συμβούλιο Ραδιοφωνίας, αντί το Υπουργικό Συμβούλιο.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Το άρθρο 2 τώρα όπως έχει -είναι περιττό να το ξαναβάλω σε ψηφοφορία- είναι φανερό ότι εγκρίνεται με πλειοψηφία. Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επιτροπή Ραδιοφωνία. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εδώ υπάρχει εισήγηση όπως το άρθρο 3 αντικατασταθεί με το πιο κάτω:-

«3. (1)Εγκαθιδρύεται Συμβούλιο Ραδιοφωνίας που λειτουργεί ως ανεξάρτητη αρχή με εξουσία και καθήκον την έκδοση και ανανέωση αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικών σταθμών σύμφωνα με το Νόμο αυτό.

(2)Το Συμβούλιο Ραδιοφωνίας θα αποτελείται από ένα πρόεδρο και έξι άλλα μέλη που θα διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο για χρονική περίοδο τριών ετών ως ακολούθως:-

(α) Πρόεδρος διορίζεται νομομαθής ανώτατου επαγγελματικού και ηθικού επιπέδου. Αποκλείονται δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι ημικρατικών οργανισμών.

(β) 'Ενα μέλος θα υποδεικνύεται από την 'Ενωση Συντακτών.

(γ) 'Ενα μέλος θα υποδεικνύεται από την 'Ενωση Δήμων Κύπρου.

(δ) Δύο μέλη θα προέρχονται από το διδακτικό επιστημονικό προσωπικό των Ανώτατων και Ανώτερων Δημόσιων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Κύπρου με γνωστικό αντικείμενο ή εμπειρία σχετική με τα μέσα μαζικής επικοινωνίας.

(ε) Δύο μέλη θα διορίζονται με επιλογή από πρόσωπα που έχουν ειδικές γνώσεις και αναγνωρισμένη εμπειρία στα θέματα μαζικής επικοινωνίας· αποκλείονται δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι ημικρατικών οργανισμών.

(3) Ο Πρόεδρος και τα Μέλη του Συμβουλίου δεν μπορούν να έχουν οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο συμφέρον σε οποιαδήποτε επιχείρηση ραδιοφωνίας ή τηλεόρασης στην Κυπριακή Δημοκρατία ή στο εξωτερικό.

(4) Αποτελεί καθήκον του Προέδρου να μεριμνά όπως κάθε απόφαση του Συμβουλίου εκτελείται δεόντως.

(5) Σε περίπτωση απουσίας ή προσωρινού κωλύματος του προέδρου, καθήκοντα Προέδρου ασκεί ένα από τα μέλη του που επιλέγεται κατά πλειοψηφία από τα υπόλοιπα μέλη του Συμβουλίου.

(6) Ο Πρόεδρος ή το Μέλος του Συμβουλίου που ασκεί καθήκοντα Προέδρου και άλλα τρία μέλη αποτελούν απαρτία. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας ο Πρόεδρος της συνεδρίασης κέκτηται τη νικώσα ψήφο.

(7) Το Συμβούλιο συνέρχεται σε τακτικές συνεδρίες και ρυθμίζει το ίδιο τη διαδικασία που θα ακολουθείται στις συνεδριάσεις του.».

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πάλιν 12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Επομένως το άρθρο 3 ψηφίζεται ως έχει κατά πλειοψηφία. Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση, εγκατάσταση και λειτουργία ραδιοσταθμών. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός ίδρυσης ραδιοσταθμών. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας. Άρθρο 6.

Υπάρχει τροποποίηση του άρθρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γίνεται εισήγηση όπως η παράγραφος (α) του άρθρου 6 αντικατασταθεί με την πιο κάτω παράγραφο:

«6(α)Σε ελεύθερους Δήμους μεμονωμένα ή σε συμπλέγματα ελεύθερων Δήμων:

Νοείται ότι εάν ένας ελεύθερος Δήμος κατέχει άδεια ραδιοφωνικού σταθμού δεν θα δικαιούται να συμμετέχει σε σύμπλεγμα και αντίστροφα.».

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται. Επομένως το άρθρο 6 εγκρίνεται ως έχει.

Προχωρούμε συλλογικά πλέον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είδη αδειών. Άρθρο 7.

Αριθμός αδειών. Άρθρο 8.

Περιορισμοί στην έκδοση αδειών. Άρθρο 9.

Αίτηση για άδεια. Άρθρο 10.

Άδεια. Άρθρο 11.

Όροι ίδρυσης, εγκατάστασης, λειτουργίας και ανανέωσης άδειας λειτουργίας. Άρθρο 12.

Μορφή άδειας. Άρθρο 13.

Ανάκληση άδειας. Άρθρο 14.

Αρχές που διέπουν τις εκπομπές. Άρθρο 15.

Δυσφήμιση. Άρθρο 16.

Αντίγραφα εκπομπής. Άρθρο 17.

Διαφημίσεις. Άρθρο 18.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 19.

Οικονομικά ραδιοσταθμών. Άρθρο 20.

Κανονισμοί. Άρθρο 21.

Επιφύλαξη. Άρθρο 22.

Προσωρινές Άδειες. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από 7 έως 23 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα πιο πάνω άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών Σταθμών Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα σχέδια νόμου ψηφιστούν σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα σχέδια νόμου ψηφίζονται σε Νόμο.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας για τα επόμενα νομοσχέδια.

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν 28 Εκθέσεις. Πλείστες από αυτές είναι ομόφωνες. Εισηγούμαι, για να μπορέσουμε να καλύψουμε όλη την ημερήσια διάταξη, να θεωρηθούν αναγνωσθείσες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θεωρούνται ως αναγνωσθείσες τότε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Και προχωρώ και κάμνω ακόμα μια τολμηρή εισήγηση: Εφόσον οι Έκθέσεις είναι ομόφωνες, να μη γίνονται ομιλίες. Αλλά, αν χρειάζεται να γίνουν ομιλίες, να μιλήσει μόνο ένας για πέντε λεπτά από το κάθε κόμμα, γιατί έχουμε 28 νομοσχέδια που εκκρεμούν ενώπιον μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν η Βουλή δέχεται την είσηγηση, ο Πρόεδρος πολύ ευτυχής θα την εφαρμόσει.

Επομένως η Έκθεση για το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμό 5, που είναι «Ο περί Συντάξεων (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργοί και Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ (ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΚΑΙ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 11 και 18 Ιουνίου 1990.

Με το νόμο που προτείνεται επιφέρεται αριθμός τροποποιήσεων στη βασική νομοθεσία για τη συνταξιοδότηση ορισμένων αξιωματούχων της Δημοκρατίας.

Η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε κάθε μια από τις τροποποιήσεις που προτείνονται, συμφωνεί με τη διαφοροποίηση που προτείνεται για τον καθορισμό της συντάξιμης υπηρεσίας των Υπουργών, νοουμένου όμως ότι αυτοί θα έχουν ελάχιστη υπηρεσία 24 μηνών· δε συμφωνεί όμως με την ένταξη στο υπό τροποποίηση συνταξιοδοτικό σχέδιο και κατόχων άλλων πολιτικών θέσεων για τους οποίους μπορούν να γίνουν άλλες ρυθμίσεις.

Με την ευκαιρία του καθορισμού της νέας συντάξιμης υπηρεσίας για τους Υπουργούς, η Επιτροπή εισηγείται ανάλογες τροποποιήσεις για όσους άλλους αξιωματούχους κατά συνεπακόλουθο τρόπο επηρεάζονται και ορισμένες άλλες βελτιώσεις στα πλαίσια της περιοδικής αναθεώρησης του υπό τροποποίηση συνταξιοδοτικού σχεδίου.

Η Επιτροπή επισυνάπτει το κείμενο του νέου νομοσχεδίου, όπως έχει ετοιμαστεί, και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου. Θα κάνει μια δήλωση ως Πρόεδρος της Επιτροπής.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Θα 'θελα για το θέμα αυτό να κάμω μια δήλωση από μέρους της Επιτροπής Οικονομικών.

Η Επιτροπή Οικονομικών για το θέμα του Κυβερνητικού Εκπροσώπου, το θέμα των συντάξεων Υπουργών οι οποίοι προηγουμένως ήταν κυβερνητικοί υπάλληλοι και τα θέματα των παλαιότερων Βουλευτών, έχει αποφασίσει να τα συζητήσει ειδικά τον προσεχή Οκτώβριο. Αυτό για να μην υπάρξει οποιαδήποτε παρεξήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του μακρού τίτλου του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 1 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση και το άρθρο 6 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συντάξεων (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργοί και Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων, (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αριθμό 6 και 7, που είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988» και «Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτιμήσεως διά τους σκοπούς του περί Δήμων Νόμου, Νόμος του 1988». Υπάρχει κοινή Έκθεση η οποία θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988» ΚΑΙ (2) «Ο ΠΕΡΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ ΝΟΜΟΥ, ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε πολύ μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 11 Μαρτίου 1989 μέχρι 9 Ιουνίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση νομοσχεδίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Ένωσης Δήμων Κύπρου, οι οποίοι και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Με το πρώτο από τα προτεινόμενα νομοσχέδια σκοπείται η τροποποίηση της νομοθεσίας για τους Δήμους και ειδικότερα προνοούνται τα ακόλουθα:

(α) Η παροχή ευχέρειας στο Υπουργικό Συμβούλιο να διατάσσει τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος και σε περιοχές που έχουν λιγότερους από 5,000 κατοίκους για σκοπούς ανακήρυξής τους ή όχι σε Δήμους.

(β) Η κατάργηση της Επιτροπής Ορίων που είναι αρμόδια για τον επανακαθορισμό, τροποποίηση, επέκταση ή περιορισμό των δημοτικών ορίων δήμου και η ανάληψη των εξουσιών αυτών από το Υπουργικό Συμβούλιο.

(γ) Η απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής διαπυλίων στις περιπτώσεις προϊόντων για τα οποία έχουν καταβληθεί δικαιώματα ζύγισης σύμφωνα με τις οικείες νομοθεσίες.

(δ) Η αναθεώρηση του τρόπου επιβολής του δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας, καθώς και η επιβολή νέων τελών όπως για παράδειγμα οδικού φωτισμού, εισφοράς για κοινοτικές υπηρεσίες και τέλους ενοικίου από ιδιοκτήτες υποστατικών που ενοικιάζονται.

Σκοπός του δεύτερου από τα προτεινόμενα νομοσχέδια είναι η εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 1991 της γενικής εκτίμησης ακίνητης ιδιοκτησίας που έγινε σύμφωνα με το άρθρο 69 της νομοθεσίας για την Ακίνητη Ιδιοκτησία, για σκοπούς του Νόμου που αφορά τους Δήμους, η ψήφιση του οποίου αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση της εφαρμογής της διάταξης εκείνης που, σύμφωνα με το πρώτο από τα προτεινόμενα νομοσχέδια, προνοεί για την αναθεώρηση του τρόπου επιβολής του δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας.

Όπως είναι γνωστό για το πρώτο από τα πιο πάνω νομοσχέδια η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών είχε κυκλοφορήσει σε προηγούμενο στάδιο σχετική Έκθεση προς το Σώμα, διαφάνηκε όμως η ανάγκη επανεξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, από την οποία και προέκυψαν οι ακόλουθες εισηγήσεις της Επιτροπής προς το Σώμα:

(α) Η πλειοψηφία των μελών της Επιτροπής Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγούνται στη Βουλή την καταψήφιση της διάταξης εκείνης που προνοεί για την παροχή ευχέρειας στο Υπουργικό Συμβούλιο να διατάσσει τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος και σε περιοχές που έχουν λιγότερους από 5,000 κατοίκους για σκοπούς ανακήρυξής τους ή όχι σε δήμους.

(β) Ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την κατάργηση της Επιτροπής Ορίων ως αρμόδιου οργάνου για τον επανακαθορισμό, τροποποίηση, επέκταση ή περιορισμό των δημοτικών ορίων δήμου και την ανάληψη των εξουσιών αυτών από το Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά μόνο αφού προηγηθεί αίτηση των ενδιαφερόμενων αρχών τοπικής διοίκησης και αφού ακουστούν οι απόψεις τους πάνω στο υπό αμφισβήτηση θέμα.

(γ) Ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την επιβολή δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας σε ποσοστό 0,25 τοις χιλίοις πάνω στην αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας η οποία προέκυψε από τη γενική εκτίμηση που έγινε με βάση τις διατάξεις της νομοθεσίας για την ακίνητη ιδιοκτησία για διάστημα δυο χρόνων από την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Ομόφωνα επίσης εισηγείται στη Βουλή την καταψήφιση των

προτεινόμενων νέων τελών, όπως για παράδειγμα οδικού φωτισμού, εισφοράς για κοινοτικές υπηρεσίες και τέλους ενοικίου από ιδιοκτήτες υποστατικών που ενοικιάζονται.

(δ) Ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των προτεινόμενων τελών για διανυκτέρευση σε ξενοδοχεία από την 1η Μαρτίου 1991 καθώς και την κατάργηση της υποχρέωσης καταβολής διαπυλίων σε περιπτώσεις προϊόντων για τα οποία έχουν καταβληθεί δικαιώματα ζύγισης σύμφωνα με τις οικείες νομοθεσίες.

(ε) Τέλος ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση νέας πρόνοιας με την οποία παρέχεται στους Δήμους η εξουσιοδότηση ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικού ραδιοσταθμού.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των προτεινόμενων νομοσχεδίων, όπως αυτά έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει τροποποίηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όταν θα έλθουμε στο σχετικό άρθρο, να γίνει η πρόταση. Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 76 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 85 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ υπάρχει τροπολογία που λέει:-

«Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου.

2. Η παράγραφος (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 4 τροποποιείται με τη μετατροπή της τελείας στο τέλος αυτής σε κόμμα (δέκατη τέταρτη γραμμή) και την προσθήκη αμέσως μετά των ακόλουθων νέων φράσεων:

«ενώ σε περιοχές συμβουλίων βελτιώσεως, χωριών ή συμπλέγματος περιοχών βελτιώσεως και χωριών που έχουν πληθυσμό κάτω από 5,000

κατοίκους, μόνο αφού ικανοποιηθεί ότι η περιοχή αυτή έχει την οικονομική δυνατότητα να λειτουργεί σαν δήμος ικανοποιητικά και αποτελεσματικά:».

Ένας να υπερασπίσει την τροπολογία και ένας εναντίον και να κλείνουμε. Ορίστε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε καταθέσει αυτή την τροπολογία στον περί Δήμων Νόμο, κατ' ακρίβειαν έχουμε δεχθεί την αρχική...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε πέντε λεπτά, κύριε συνάδελφε, έχετέ το υπόψη σας.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Έχουμε δεχθεί τη διάταξη, όπως υπήρχε στο νομοσχέδιο το οποίο έχει καταθέσει η κυβέρνηση και η οποία έχει απορριφθεί από την πλειοψηφία της Βουλής.

Η δική μας η τροποποίηση επαναφέρει την αρχική διατύπωση όπως ήλθε, γιατί προβλέπει ότι σε περιοχές συμβουλίων βελτιώσεως χωριών ή περιοχών που έχουν πληθυσμό κάτω από 5,000 κατοίκους μπορεί να διεξαχθεί δημοψήφισμα, για να ανακηρυχθούν σε δήμους, δεδομένου ότι υπάρχει, κατά γενική κρίση, η οικονομική δυνατότητα να λειτουργεί σαν δήμος ικανοποιητικά και αποτελεσματικά μια παρόμοια κοινότητα.

Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ ελάχιστες παρόμοιες περιπτώσεις στην Κύπρο που όμως θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στους κατοίκους τους να αποφασίσουν αν θα ανακηρυχθούν σε δήμο. Θέλω να αναφέρω μόνο την περίπτωση της Αγίας Νάπας που είναι ένα από τα μεγαλύτερα οικονομικά τουριστικά κέντρα, όχι της Κύπρου, αλλά ολόκληρης της Μεσογείου. Εκεί λειτουργεί, για παράδειγμα, ο θεσμός του συμβουλίου βελτίωσης που έχει αποδειχθεί ανεπαρκής, ασφυκτικά εξαρτώμενος από τη διοίκηση, η δομή, η διάρθρωση και οι εξουσίες του είναι ανεπαρκέστατες για να καλύψουν τις ανάγκες μιας περιοχής η οποία αναπτύσσει τεράστια οικονομική δραστηριότητα και έχει τεράστια σημασία για τον κυπριακό τουρισμό και για την κυπριακή οικονομία στο σύνολό της.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που πιστεύουμε ότι η Βουλή θα πρέπει, έστω και την τελευταία στιγμή να επανεξετάσει τη θέση της, η πλειοψηφία, για να δώσουμε τη δυνατότητα σε περιοχές όπως είναι η Αγία Νάπα, να προχωρήσουν σε αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης ιδρύοντας/εγκαθιδρύοντας δήμους οι οποίοι θα μπορούν να υπηρετήσουν και να εξυπηρετήσουν καλύτερα και τους ντόπιους και την οργάνωση της κοινότητας, αλλά και το τεράστιο τουριστικό ρεύμα, το οποίο κατακλύζει ολόκληρο σχεδόν το χρόνο περιοχές όπως είναι η Αγία Νάπα όπου, επαναλαμβάνω, ο θεσμός του συμβουλίου βελτίωσης όχι μόνο έχει κριθεί ανεπαρκής, αλλά και έχει αποτύχει παταγωδώς.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που πιστεύουμε ότι παρόμοιες κοινότητες με τόσο σημαντικό ρόλο στην οικονομική, την κοινωνική ζωή του τόπου μας θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αναβαθμίσουν το επίπεδο της τοπικής τους αυτοδιοίκησης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κανένας που θέλει να μιλήσει εναντίον; Υπέρ; Ένα λεπτό.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, ισοτιμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένας από κάθε κόμμα. Ποιος θα μιλήσει;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Να μιλήσει ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε πρόεδρε, η κοινοβουλευτική μας ομάδα συμφωνεί με την πρόταση όπως έχει κατατεθεί από την κυβέρνηση σε περιπτώσεις δηλαδή που ο πληθυσμός μιας κωμόπολης είναι λιγότερος από 5,000 να δικαιούται με δημοψήφισμα των κατοίκων να ανακηρυχθεί σε δημοτική περιοχή. Και πράγματι είναι πολύ δημοκρατικό αυτό το δικαίωμα και τα επιχειρήματα που λέχθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή ότι πρόκειται περι φτωχών κοινοτήτων που δεν πρέπει να ενθαρρύνουμε, δεν ευσταθούν. Γιατί η περίπτωση της Αγίας Νάπας που έχει αναφερθεί από τον προηγούμενο συνάδελφο, είναι ένα καλό παράδειγμα. Και ανάπτυξη τουριστική έχει η Αγία Νάπα και οικονομική ευρωστία έχει η Αγία Νάπα, για να αποτελέσει διεθνώς και παγκύπρια το καλό παράδειγμα για τουριστική αξιοποίηση της περιοχής της. Τα ίδια επιχειρήματα λέχθηκαν και για το αεροδρόμιο της Λάρνακας, όταν διαμαρτυρόταν το Μενεού ότι έπρεπε να ονομαστεί αεροδρόμιο Μενεού. Δεν ηχεί ωραία διεθνώς, είπαμε, να λέμε αεροδρόμιο Μενεού, αλλά αεροδρόμιο Λάρνακας. Επειδή και η Αγία Νάπα είναι διεθνώς γνωστή ως τουριστικό κέντρο, για το καλό όνομα της Αγίας Νάπας και του τουρισμού θα πρέπει να συμβάλει η Βουλή και να υποστηρίξουμε και εμείς ως Βουλευτές ότι πρέπει να υιοθετηθεί η πρόταση αυτή του δημοψηφίσματος για μικρότερες κοινότητες, ώστε και η Αγία Νάπα και άλλες κοινότητες να αποτελέσουν τους μελλοντικούς δήμους για την καλύτερη ανάπτυξη του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει πρώτα κανένας που θα μιλήσει εναντίον και μετά να σας δώσω το λόγο. Ορίστε, και μετά ο κ. Φάντης.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα ψηφίσουμε εναντίον και δε δεχόμαστε το επιχείρημα ότι η Αγία Νάπα, για παράδειγμα, θα βοηθηθεί στο να αναβαθμίσει τις υπηρεσίες που προσφέρει στον τουρισμό. Τουναντίον θα λέγαμε ότι μεγάλο μέρος της γραφικότητας της Αγίας Νάπας στον τουριστικό χάρτη είναι γιατί είναι μια ωραία κωμόπολη που διατηρεί την παραδοσιακή της ομορφιά.

Επομένως, ας μην προσπαθούμε να χρησιμοποιήσουμε κάποια επιχειρήματα και να δημιουργήσουμε κάποια κριτήρια τα οποία στο τέλος θα αποβούν σε βάρος αυτού του τόπου. Έχουμε ήδη αρκετούς δήμους στην Κύπρο και ας αφήσουμε επιτέλους να υπάρξουν ακόμα κάποιες κωμοπόλεις ή κάποια χωριά στον τόπο μας, γιατί οι παραδοσιακές αξίες και οι ρίζες αυτού του τόπου είναι στην ύπαιθρο που βρίσκονται και στις κωμοπόλεις και στα χωριά μας. Γι' αυτό το λόγο είμαστε εναντίον αυτής της πρότασης και πιστεύουμε ότι τα κριτήρια τα οποία χρησιμοποιούν οι συνάδελφοι δεν είναι σωστά, είναι λανθασμένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από την αρχή που κατατέθηκε αυτό το νομοσχέδιο η ομάδα Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ. υποστήριξε το δικαίωμα που παρέχεται με το νομοσχέδιο, όπως

κοινότητες οι οποίες έχουν κάτω των 5,000 κατοίκων να μπορούν, ύστερα από δημοψήφισμα, να κηρύσσονται σε δήμους. Πιστεύουμε ότι αυτό αποτελεί αναβάθμιση του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, γιατί αν συγκρίνουμε τις πρόνοιες του Νόμου περί Συμβουλίων Βελτιώσεως με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, σίγουρα οι πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου είναι πολύ πιο δημοκρατικές από τους περιορισμούς που επιβάλλει ο Νόμος περί Συμβουλίων Βελτιώσεως. Γι' αυτό εμείς θα υποστηρίξουμε την πρόταση όπως κατατέθηκε από την κυβέρνηση και δεδομένου ότι, αν τελικά η πλειοψηφία καταψηφίσει αυτή την πρόταση και υποβληθεί η τροποποιητική πρόταση από μέρους της ΕΔΕΚ, εμείς θα υποστηρίξουμε σε δεύτερο στάδιο την τροποποιητική πρόταση της ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Απλώς εμείς διαφωνούμε και θα καταψηφίσουμε την τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ γρήγορα τους μετράς, είσαι σίγουρος;

(γέλια)

Η τροπολογία απορρίπτεται και το άρθρο 4 εγκρίνεται ως έχει κατά πλειοψηφία.

Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 103 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 122 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Πίνακα. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 8 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στην ψήφιση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εφαρμογή της Γενικής Εκτίμησης για τους σκοπούς του περί Δήμων Νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους σκοπούς του περί Δήμων Νόμου, Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη Έκθεση είναι κοινή για τα ακόλουθα τέσσερα νομοσχέδια: «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988», (Πρόταση νόμου), «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» (Πρόταση νόμου), «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989» και «Ο περι Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989», (Πρόταση νόμου).

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΚΕΡΔΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988», 2. «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΚΕΡΔΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989», 3. «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΚΕΡΔΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ 4. «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΚΕΡΔΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω σχέδια νόμου σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 6ης Μαρτίου 1989 και της 20ής Ιουνίου 1990. Στο στάδιο της εξέτασης των πιο πάνω θεμάτων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο αξιότιμος Υπουργός Οικονομικών συνοδευόμενος από ανώτερους υπηρεσιακούς λειτουργούς του Υπουργείου του, καθώς και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Αναπτύξεως Γης, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών και του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου. Στην Επιτροπή στάληκε επίσης ένας μεγάλος αριθμός υπομνημάτων από τους παρευρεθέντες ενώπιόν της και από άλλους ενδιαφερομένους.

Με τις υπό συζήτηση προτάσεις νόμου, που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους αξ. Βουλευτές κ. Σ. Χατζηγιάννη, Κ. Ερωτοκρίτου, Γ. Χαραλαμπίδη και Α. Δημητριάδη εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών τους Ομάδων, καθώς και με το κυβερνητικό νομοσχέδιο, επιφέρεται αριθμός τροπολογιών στη νομοθεσία για τη Φορολογία των Κεφαλαιουχικών Κερδών. Αυτές κρίθηκαν αναγκαίες για την καλύτερη, δικαιότερη και πιο αποδοτική εφαρμογή της νομοθεσίας, καθώς και για την πλήρωση αριθμού κενών και την άρση ορισμένων αδικιών που είχαν εντοπιστεί από την ως τώρα πρακτική εφαρμογή της.

Η Επιτροπή, αφού διεξήλθε κάθε σχέδιο νόμου ξεχωριστά και συνεκτιμώντας τα με βάση τις διάφορες απόψεις και εισηγήσεις που διατυπώθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα αποφάσισε την ένταξή τους σε ενιαίο νομοθέτημα που να στοχεύει στην απλοποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας παράλληλα με την απάλειψη απ' αυτή επαχθών διατάξεων που δε διευκόλυναν την επίτευξη της επιθυμητής φορολογικής συνείδησης που με τη σειρά της θα υποβοηθούσε στην αποτελεσματική εφαρμογή της υπό τροποποίηση νομοθεσίας.

Με το ενοποιημένο σχέδιο νόμου υιοθετείται ως βάση εκτίμησης της ιδιοκτησίας η γενική εκτίμηση του Κτηματολογίου την 1.1.1990 με εξαίρεση τις περιπτώσεις που τα ακίνητα δεν ήταν ελεύθερα κατοχής. Ταυτόχρονα δημιουργούνται οι προϋποθέσεις σύντομου, χρονικά, καθορισμού της αξίας και των ακινήτων αυτών με την αποφυγή των αμφισβητήσεων που παρουσιάζονταν στο παρελθόν και δυσχέραιναν το έργο της πρακτικής εφαρμογής του υπό τροποποίηση νόμου.

Με άλλες διατάξεις διευρύνεται ο κύκλος των εξαιρέσεων, ώστε στα πραγματοποιούμενα κεφαλαιουχικά κέρδη να μη συγκαταλέγονται πράξεις που στην ουσία δεν έχουν ως στόχο και επιδίωξή τους την πραγματοποίηση τέτοιων κερδών, όπως είναι η πώληση της κατοικίας, η ανταλλαγή ισότιμων περιουσιών κτλ.

Επίσης για την αποτελεσματική εφαρμογή του υπό τροποποίηση νόμου προνοείται όπως η καταβολή του φόρου κεφαλαιουχικών κερδών γίνεται πριν από τη μεταβίβαση της πωλούμενης ακίνητης ιδιοκτησίας.

Αντίγραφο του κειμένου του νέου νόμου επισυνάπτεται με την ομόφωνη εισήγηση για ψήφισή του σε νόμο σε αντικατάσταση και των τεσσάρων υπό αναφορά σχεδίων νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Οποιοσδήποτε θέλει να μιλήσει έχει το δικαίωμα, όπως έχετε ήδη αποφασίσει, να μιλήσει για πέντε λεπτά.

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Με την εφαρμογή στην πράξη του Νόμου περί Κεφαλαιουχικών Κερδών, διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν κενά και επιπρόσθετα δημιουργούνταν ορισμένες αδικίες από την εφαρμογή του Νόμου.

Η διαπίστωση των πιο πάνω οδήγησε τον υποφαινόμενο και το συνάδελφο κ. Α. Δημητριάδη, όπως και άλλους συναδέλφους, αλλά εμάς για λογαριασμό της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, να καταθέσουμε στις 9.2.89 πρόταση νόμου που στόχο είχε αφ' ενός να πληρώσει τα κενά που δημιουργούνταν και αφ' ετέρου να άρει τις αδικίες που δημιουργούνταν με την εφαρμογή του Νόμου.

Χαίρομαι σήμερα που έστω και αν παρήλθε αρκετός χρόνος από τότε που κατατέθηκε η πρόταση νόμου, βλέπουμε στον υπό ψήφιση νόμο να υιοθετούνται σχεδόν όλες οι προτάσεις τις οποίες έχουμε εισηγηθεί με την πρόταση νόμου που έχουμε καταθέσει.

Οι ουσιαστικότερες αλλαγές που γίνονται στο νομοσχέδιο περί Κεφαλαιουχικών Κερδών είναι η αλλαγή της ημερομηνίας που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της αξίας της ακίνητης περιουσίας, που σήμερα καθορίζεται η 1.1.80, ημερομηνία που έχει γίνει εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας. Έτσι καθορίζεται πια μια ημερομηνία για τον υπολογισμό της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας που είναι αποδεκτή από όλους τους ενδιαφερομένους.

Στη συνέχεια αυξάνονται τα ποσά τα οποία απαλλάσσονται της φορολογίας από £5,000 σε £10,000 για την οποιαδήποτε περιουσία και επιπρόσθετα η πιο

ουσιαστική αλλαγή γίνεται όσον αφορά την ιδιοκατοικία, όπου το κέρδος αυξάνεται μέχρι £50,000 για τη μεταβίβαση κατοικίας. Επιπρόσθετα υπολογίζεται στην αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας σήμερα η αξία της την 1.1.80 πλέον ο πληθωρισμός.

Πιστεύω ότι με αυτές τις τροποποιήσεις που γίνονται θα διορθωθούν οι αδικίες που υφίσταντο μέχρι σήμερα και θα γίνει πολύ λιγότερο επαχθής ο νόμος περί Κεφαλαιουχικών Κερδών, προς όφελος όλων των πολιτών.

Γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε την πρόταση, όπως τελικά διαμορφώθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, δε νομίζω ότι χρειάζεται να αναλύσουμε τι περιλαμβάνει το νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε, γιατί όλοι το έχουμε στα χέρια μας.

Εκείνο που απλώς θέλω να υπογραμμίσω είναι ότι με το νομοσχέδιο αυτό σίγουρα θα υπάρξει ουσιαστική βελτίωση του νόμου, όμως προβλήματα πάλι θα υπάρξουν, γι' αυτό και είμαστε της γνώμης ότι, ενώ ψηφίζουμε σήμερα το βελτιωμένο αυτό νομοσχέδιο, θα παρακολουθούμε την εξέλιξη και αν χρειαστεί μελλοντικά, θα ληφθούν εκείνα τα μέτρα που θα είναι όσο γίνεται περισσότερο διορθωτικά, για να αντιμετωπιστεί το θέμα.

Θέλω όμως ιδιαίτερα να επισύρω την προσοχή των αρμοδίων στο ότι η εφαρμογή του νόμου πρέπει να γίνεται πάνω στην ίδια βάση για όλους τους πολίτες και για όλα τα νομικά πρόσωπα. Διότι στο παρελθόν δεν εφαρμόζετο σωστά ο νόμος και γι' αυτό θα πρέπει στο μέλλον οι αρμόδιοι να εφαρμόζουν σωστά, ισότιμα και αξιοκρατικά τις διάφορες πρόνοιες του νόμου και η Βουλή στον κατάλληλο χρόνο, αν χρειαστεί, θα δει το θέμα πιστεύω και θα κάμει τις αναγκαίες βελτιώσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι βασικές τροποποιήσεις που επιφέρονται στον περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμο είναι δύο.

Μια σοβαρή και σημαντική τροποποίηση είναι το ότι πάνω στις αξίες που είναι εκτιμημένες από το Κτηματολόγιο την 1.1.80, ετησίως θα προστίθεται ο πληθωρισμός έτσι ώστε η αξία του κτήματος να υπολογίζεται ανάλογα με την αξία της λίρας.

Μέχρι τώρα, όπως ίσχυε η νομοθεσία, εφόσον δεν προστίθετο ο πληθωρισμός πάνω στην αρχική αξία ενός ακινήτου, υπήρχε πιθανότητα, σχεδόν βεβαιότητα, όταν γινόταν μια πώληση, ο πωλητής να μην εφορολογείτο πάνω στο πραγματοποιηθέν κέρδος αλλά να εφορολογείτο πάνω στην αρχική αξία του κτήματος. Μέχρι τώρα υπολογίζεται ότι από την 1.1.80 μέχρι σήμερα ο πληθωρισμός ανέρχεται στο 65%, κάτι το οποίο θα πρέπει να συνυπολογίζεται πάνω στην αρχική αξία της 1.1.80.

Η δεύτερη σοβαρή τροποποίηση που έχει γίνει -και μπορώ να πω ότι είναι κενοτομία για τα κυπριακά δεδομένα- είναι ότι ο Έφορος Φόρου Εισοδήματος θα

είναι υποχρεωμένος να δέχεται τη δήλωση του αγοραστή και του πωλητή για την αξία πωλήσεως για λόγους φορολογίας κεφαλαιουχικών κερδών.

Μέχρι τώρα, και υπάρχει σωρεία περιπτώσεων που εκκρεμούν, υπάρχουν ουσιαστικά τρεις αξίες: Μια την οποία δήλωνε ο αγοραστής και ο πωλητής, μια την οποία είχε το Κτηματολόγιο, και ο Έφορος Φόρου Εισοδήματος είχε δικαίωμα να εισάξει τρίτη αξία.

Επίσης είχαμε πολλές φορές το παράδοξο φαινόμενο ο Έφορος Φόρου Εισοδήματος να πείθεται ότι η αγοραπωλησία έγινε σε μια άλφα τιμή, ας πούμε £40,000, αλλά να έλεγε «Ναι, αλλά η αξία του κτήματος είναι £50,000 και θα πρέπει να φορολογηθείς σαν να το είχες πωλήσει £50,000». Αυτή ήταν μια κατάσταση απαράδεκτη.

Γνωρίζουμε ότι το να δέχεται ο Έφορος Φόρου Εισοδήματος τη δήλωση του αγοραστή και του πωλητή είναι κενοτομία, είναι ένα νέο μέτρο, όμως υπάρχει ένας βασικός λόγος: Ο αγοραστής πάντοτε θα έχει κίνητρο να δηλώνεται η πραγματική αξία της πράξης η οποία έγινε, διότι μελλοντικά αυτό το οποίο θα ωφεληθεί ο πωλητής στην πρώτη πράξη, θα το επιβαρυνθεί ο αγοραστής όταν θα προχωρήσει κι εκείνος να κάμει οποιαδήποτε πράξη με την ακίνητη ιδιοκτησία την οποία αγοράζει.

Το δεύτερο σημείο πιστεύω είναι ότι ήρθε ο καιρός ο Έφορος Φόρου Εισοδήματος και γενικά η Υπηρεσία του Φόρου Εισοδήματος να είναι πιο ανθρώπινη στην πολιτική της και πως γενικά το κράτος πρέπει να μη συμπεριφέρεται πάντοτε σαν να αστυνομεύει τους πολίτες. Είναι καιρός να δώσουμε περισσότερη εμπιστοσύνη στην τιμιότητα των πολιτών και να πείσουμε με φορολογική διαφώτιση, όχι πάντοτε επαναλαμβάνω με αστυνόμευση, να γίνονται πραγματικές δηλώσεις των εσόδων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Εφόσον δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση των σχεδίων νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Αντικατάσταση των Άρθρων 15, 16, 17, 18 και 19 του βασικού νόμου με νέο Άρθρο. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου. Άρθρο 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων από το 1 μέχρι το 15;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση των σχεδίων νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφισή τους σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα σχέδια νόμου ψηφίζονται σε Νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1989». (Πρόταση νόμου).

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ « Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 4) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Ν. Αναστασιάδη, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 20 Ιουνίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και εξέφρασε την κυβερνητική θέση πάνω στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός της πιο πάνω πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του δασμολογίου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σε αποδεδειγμένως ανάπηρα άτομα να αποκτήσουν αδασμολόγητο αυτοκίνητο μεγαλύτερης ιπποδύναμης απ' εκείνο που προβλέπεται σήμερα για σκοπούς αντιμετώπισης των αναγκών τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομοθεσία που προτείνεται εξυπηρετεί στην ουσία μια τάξη αναξιοπαθούντων πολιτών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι πρόθεσή μου να εισέλθω στην ουσία του νομοσχεδίου, για να μη διαταράξω την ομοφωνία της Επιτροπής. Όμως νιώθω τον πειρασμό να κάμω ένα σχόλιο. Πριν 15 μέρες ακούσαμε ωραιότατες διαλέξεις από την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού αναφορικά με την ψήφιση προσωπικών νόμων. Μόλις πριν 15 μέρες. Είναι η κλασικότερη μορφή το νομοθέτημα που ψηφίζουμε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα κι εγώ με τη σειρά μου να πω ότι πράγματι αυτό το νομοσχέδιο έχει αυτό το σημείο που λέχθηκε, όμως δηλώθηκε από μέρους του Υπουργείου Οικονομικών ότι γίνεται μελέτη επί του όλου θέματος και σύντομα η κυβέρνηση θα έρθει με ολοκληρωμένη νομοθεσία για τη λύση αυτών των προβλημάτων, έτσι ελπίζουμε ότι θα γίνει αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός και ο κ. Αναστασιάδης.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, λέχθηκαν προ 15 ημερών και έγιναν διαλέξεις περί προσωπικών νόμων, αλλά λέχθηκε ταυτόχρονα ότι υπάρχουν περιπτώσεις που το δίκαιο επιβάλλει -έστω και αν είναι μικρός αριθμός πολιτών, έστω ακόμα και αν είναι ένας πολίτης- να προστατεύεται από το κράτος. Τίποτε το κακό δεν υπάρχει σε τέτοιες περιπτώσεις, φθάνει να υπάρχουν σωστά κριτήρια και να προωθείται το δίκαιο. Επομένως ουδέν απόλυτον και κανένας εδώ δεν μπορεί να κάμει το δάσκαλο σε οποιοδήποτε άλλο, επαναλαμβάνω, νοουμένου ότι υπάρχουν τα σωστά κριτήρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι όλοι μπορείτε σε μένα, αλλά εγώ δεν μπορώ.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θέλω να δηλώσω, κύριε Πρόεδρε, ότι για κανένα λόγο δεν πρόκειται για προσωπικό νόμο. Πρόκειται για άρση αδικίας που παρουσιάσθηκε από συγκεκριμένη περίπτωση. Δηλαδή αν δεν υπάρξουν οπωσδήποτε κάποια δείγματα πώς εφαρμόζεται ένας νόμος, δεν είναι δυνατόν να αποκτήσουμε την πείρα πού υπάρχει το ελάττωμα. Συνεπώς τα κίνητρα από τα οποία είχα ωθηθεί, για να καταθέσω την τροποποιητική πρόταση νόμου -και δεν αφορά άνθρωπο ο οποίος ανήκει στο δικό μου κόμμα χάριν ενημέρωσης, και αυτό μπορεί να επιβεβαιωθεί από άλλη πλευρά της οποίας είναι μέλος-απλούστατα ήταν γιατί κάπου έπασχε ο νόμος. Πιστεύω πως είναι η ευκαιρία, και πάντοτε έτσι συμβαίνει, κάθε τροποποίηση να γίνεται, γιατί διαπιστώνουμε ότι ο νόμος πάσχει.

Αυτός ήταν καθαρά ο λόγος και δεν είναι θέμα προσωπικού νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου, ένα λεπτό μόνο.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά διερωτώμαι κατά πόσο ο νόμος πάσχει στα 23 άλογα και δεν πάσχει στα 25 άλογα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να απαντήσω, γιατί πάσχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εσύ ένα λεπτό μόνο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

Πάσχει ο νόμος, διότι απλούστατα συγκεκριμενοποιεί τον τύπο αυτοκινήτου αγοράς στο 2300CC. Αν ήταν 2343CC, όπως ήταν η προκείμενη περίπτωση και ήταν άλλη η μάρκα κατασκευής αλλά κατά πολύ φθηνότερη του 2300CC -για να μην αναφερόμαστε σε μάρκες αυτοκινήτων- ο ανάπηρος λόγω και της οικονομικής αναπηρίας δεν μπορούσε να το αγοράσει. Συνεπώς έχει σημασία και πάσχει. Το 2343CC ήταν κατά £7,000 φθηνότερο, ενώ το 2300CC ήταν κατά £7,000 ακριβότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω την εντύπωση ότι κάνουμε μεν Κανονισμούς, παίρνουμε αποφάσεις, αλλά δεν είμαι σε θέση να τις εφαρμόσω, αν τυχόν δεν τηρούνται από το σύνολο της Βουλής.

Ένας από τους δύο. Δεν μπορείτε να μιλήσετε δύο από το ίδιο κόμμα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω μόνο για δέκα δευτερόλεπτα.

Θα έπασχε ο νόμος αν με τα 2300CC αναγκάζαμε κάποιο να αγοράσει αυτοκίνητο μόνο από τις ανατολικές χώρες, αν είναι γι'αυτό που κοπτόμεθα. Αν όμως δώσουμε την ευκαιρία να αγοράσει από κάποιο ευρύτερο φάσμα, δεν πάσχει. Επομένως να μην έχουμε και αυτού του είδους τα κριτήρια, κύριε Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Είναι χαρακτηριστικό αυτό που λέτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των δυο αυτών άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, και τα δυο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Πέτας

Ευστάθιος Ευσταθίου

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Ιουνίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επέκταση του προβλεπόμενου χρονικού ορίου των σαράντα οκτώ μηνών, μέχρι του οποίου μπορούσε ο Υπουργός Εσωτερικών να παρέχει δωρεάν τις αναγκαίες τεχνικές υπηρεσίες στα δημοτικά συμβούλια που αδυνατούν να ιδρύουν ή να διατηρούν τέτοιες υπηρεσίες, σε εξήντα οκτώ μήνες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των δυο αυτών άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δυο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1990».

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 5) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Απριλίου, 2 και 7 Μαΐου και 6 Ιουνίου 1990. Στο στάδιο της συζήτησης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και κατέθεσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από την Επιτροπή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £550,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για τους εορτασμούς που θα πραγματοποιηθούν στα πλαίσια της 30ής επετείου της ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή και αναλύθηκαν εκτενέστερα ενώπιόν της από τους αρμοδίους, το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική απόφασή του που λήφθηκε το Φεβρουάριο του 1990 όρισε συντονιστική επιτροπή για τους εορτασμούς για τα 30χρονα της Δημοκρατίας. Με βάση τους όρους εντολής που δόθηκαν στην επιτροπή αυτή ετοιμάστηκε σχετικό πρόγραμμα εκδηλώσεων που επικεντρώνονται στο τριήμερο μεταξύ 29 και 30 Σεπτεμβρίου και 1 Οκτωβρίου 1990. Σύμφωνα με το πρόγραμμα αυτό, σημαντικό μέρος του συνολικού προϋπολογισμού δαπανών που υπολογίστηκε στις £550,000 αναμένεται να καλυφθεί από εισπράξεις από την πώληση βιβλίων, αναμνηστικών αντικειμένων, γραμματοσήμων και κερμάτων καθώς και από άλλες εισπράξεις.

Η Επιτροπή ως θέμα αρχής επικροτεί την πρόταση που γίνεται για την πραγματοποίηση αριθμού εκδηλώσεων για τα 30χρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι οποίες άλλωστε τονίζουν και ενισχύουν την κρατική οντότητα της Κύπρου, θεωρεί όμως ότι πολλές από τις εκδηλώσεις που προγραμματίζονται να γίνουν με βάση το αναλυτικό πρόγραμμα εκδηλώσεων που τέθηκε ενώπιόν της είναι αχρείαστες και συνεπάγονται υπερβολικές δαπάνες. Συναφώς η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι ορισμένες εκδηλώσεις θα μπορούσαν να αποφευχθούν χωρίς να επηρεάζεται ο γενικότερος στόχος των γιορτασμών που έχουν αποφασιστεί.

Η Επιτροπή επανεξετάζοντας το όλο θέμα στη βάση νέου αναθεωρημένου προγράμματος εκδηλώσεων που ζητήθηκε αποφάσισε κατά πλειοψηφία να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με τη μείωση

του υπό αναφορά αναθεωρημένου προϋπολογισμού δαπανών από £558,000 σε £125,000, ποσό που αναμένεται να επαρκέσει για την πραγματοποίηση των πιο σημαντικών και αναγκαίων εκδηλώσεων για τους εορτασμούς των 30χρονων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το νέο νομοσχέδιο επισυνάπτεται με την τροποποίηση του τίτλου του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1990».

Οι Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος-Μέλη της Επιτροπής κ. Αλ. Γαλανός, Θ. Μιχαηλίδης και Ν. Μουσιούττας διαφωνώντας με τη διάθεση οποιουδήποτε ποσού θεωρούν τις σκοπούμενες εκδηλώσεις, κάτω από τις σημερινές δύσκολες δημοσιονομικές συνθήκες, αχρείαστη σπατάλη δημόσιου χρήματος εκεί όπου υπάρχουν πλείστοι άλλοι τρόποι προβολής και ενίσχυσης της κρατικής μας οντότητας, δηλώνοντας ότι θα εξηγήσουν εκτενέστερα τις θέσεις τους κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον του Σώματος.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Υπάρχει διαφωνία, κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει καταψηφίσει οποιοδήποτε κονδύλι ζητείται από την κυβέρνηση για τους εορτασμούς των 30χρονων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αρχικά η κυβέρνηση μας ζήτησε £550,000 και τα κόμματα τα οποία υποστηρίζουν να δοθεί ένα κονδύλι δέχθηκαν μόνο £125,000.

Το Δημοκρατικό Κόμμα πιστεύει ότι δεν πρέπει να ψηφίσουμε ούτε μια λίρα για τέτοιους εορτασμούς, διότι κατά την άποψή μας τέτοιες νεοπλουτίστικες επιδείξεις δεν ενισχύουν την κρατική οντότητα του τόπου μας.

Αν αυτή η κυβέρνηση, η κυβέρνηση του κ. Βασιλείου, κόπτεται για την ενίσχυση της κρατικής μας οντότητας, έπρεπε να ήταν πολύ πιο προσεχτική πριν να υπέστελλε τη σημαία μας που είναι το κρατικό μας σύμβολο. Αν κοπτόμασταν για την κρατική μας οντότητα, δε θα απεμπολούσαμε το δικαίωμα της προεδρίας των Αδεσμεύτων. Αν κοπτόμασταν για την κρατική μας οντότητα, δε θα αποφεύγαμε και δε θα δεχόμασταν τους εκβιασμούς του Ντενκτάς ή οποιουδήποτε άλλου στο να προσφύγουμε στα Ηνωμένα Έθνη. Αν κοπτόμασταν για την κρατική μας οντότητα, δε θα δεχόμασταν εκβιασμούς και πιέσεις από την κυρία Θάτσιερ ή τον Ντενκτάς ή οποιοδήποτε άλλο και να αναβάλλουμε διαρκώς την αίτησή μας για πλήρη ένταξη στην ΕΟΚ.

Για μας ενίσχυση της κρατικής οντότητας είναι ορισμένες πράξεις και όχι παραλείψεις που έχουν άμεση σχέση με την ενίσχυση του κράτους και όχι λαμπηδοφορίες και εορτασμοί, για να τιμήσουμε οπωσδήποτε τα τριαντάχρονα. Εξάλλου έγιναν κάποιες τελετές, έγιναν κάποιοι εορτασμοί που τόνισαν τα 25χρονα. Θα γίνονται κάθε πέντε χρόνια; Η επειδή τυγχάνει στα 30χρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας να είναι Πρόεδρος ο κ. Βασιλείου, θα ήθελε να δει μεγάλες επιδείξεις, λαμπηδοφορίες και γενικά να δώσει μια εορταστική εικόνα που νομίζουμε ότι σήμερα τα δεδομένα της Κύπρου δεν επιτρέπουν τέτοιες εορταστικές εικόνες;

Είναι ένα πράγμα η ενίσχυση της κρατικής μας οντότητας, και αναφέραμε τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να ενισχυθεί η κρατική οντότητα, και είναι άλλο να γίνονται νεοπλουτίστικες επιδείξεις οι οποίες κανένα σκοπό δεν εξυπηρετούν.

Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα δεχθήκαμε ένα ποσό περίπου £200,000 από το αρχικό, και μάλιστα να έρθει μέσω του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών ως μέρος ενός μεγαλύτερου κονδυλίου που αφορά τη διαφώτιση, και με αυτό τον τρόπο μπορούσαμε να συνδέσουμε τα 30χρονα με τη διαφώτιση που γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Όμως το πρόγραμμα αυτών των 30χρονων πιστεύουμε ότι είναι περιττή σπατάλη και θέλουμε να τονίσουμε ακόμα μια φορά ότι ο κ. Βασιλείου, ο οποίος εκλέγηκε Πρόεδρος αυτού του τόπου με βάση κάποιες διακηρύξεις περί περιστολής της σπατάλης και λιτότητας και νοικοκυρέματος των δημόσιων οικονομικών, έχει αποδείξει ακριβώς το αντίθετο και υπάρχει μια τάση αλόγιστης σπατάλης και επίδειξης μάρκετινγκ στο κάθε τι που αφορά την πολιτική ζωή αυτού του τόπου.

Γι' αυτό το λόγο το Δημοκρατικό Κόμμα πιστεύει ότι είναι αχρείαστη οποιαδήποτε δαπάνη για τέτοιους εορτασμούς των 30χρονων. Θα μπορούσαν να γίνουν κάποιες σεμνές τελετές σίγουρα.

Όταν γιορτάστηκαν τα 25χρονα δεν χρειάσθηκαν συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί και συνεπώς πρέπει να δώσουμε κάποιο μήνυμα στην κυβέρνηση Βασιλείου ότι ουσιαστικά υπάρχουν πολλοί τρόποι να ενισχυθεί η κρατική μας οντότητα, αλλά αυτούς τους τρόπους τους βρίσκουμε στην αγωνιστικότητα του λαού μας, αυτούς τους τρόπους τους βρίσκουμε στη διαφύλαξη της αξιοπρέπειάς μας, αυτούς τους τρόπους τους βρίσκουμε με το να λαμβάνουμε υπόψη τις επιθυμίες της πλειοψηφίας και να μην ακολουθούμε δουλική πολιτική έναντι των ξένων και όχι με τέτοιου είδους επιδείξεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω το λόγο εναλλάξ στον κ. Κουρτελλάρη, στον κ. Χατζηδημητρίου και στον κ. Κωνσταντίνου.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα απασχολήσω πολύ το Σώμα, διότι είναι δικαίωμα του κ. Γαλανού και του Δημοκρατικού Κόμματος να έχει τις θέσεις του. Μόνο που αισθάνομαι την ανάγκη, επειδή μίλησε για επίδειξη και επειδή πρέπει να θυμάται ο κ. Γαλανός, διότι έγραψε ο τύπος πολλές φορές, ότι για να γίνει παρέλαση φέραμε από το εξωτερικό ελικόπτερα και άλλα απλώς για την επίδειξη, και έτσι μου θυμίζει το γνωμικό: «Τα δικά μας του γειτόνου μας».

Να το θυμάται ο κ. Γαλανός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα θα ψηφίσει όπως φαίνεται το νομοσχέδιο για την παραχώρηση των £125,000 για να εορτασθούν τα 30χρονα.

Εδώ έγινε αναφορά ότι τα 30χρονα δεν αποτελούν μια συγκεκριμένη επέτειο η οποία θα έπρεπε να εορτασθεί, και ο ίδιος ο κ. Γαλανός ανέφερε ότι όταν ο κ. Κυπριανού βρισκόταν στην εξουσία γιορτάστηκαν τα 25χρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δε νομίζω ότι τα 30χρονα είναι λιγότερης σημασίας από ότι τα 25χρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και καλώς γιορτάστηκαν τα 25χρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας και καλώς θα γιορταστούν και φέτος τα 30χρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

'Οσον αφορά τα περί σπατάλης δε νομίζω ότι ισχύει, όταν η Επιτροπή Οικονομικών έχει περικόψει αυτά τα ποσά σε £125,000 συνολικά. Δε νομίζω ότι για ένα τόσο σημαντικό θέμα, όπως είναι η κρατική μας οντότητα, το θέμα του τονισμού της κρατικής μας οντότητας, μπορεί να μετρηθεί με ένα άλφα ποσό.

Γι' αυτό εμείς δε βλέπουμε το λόγο γιατί η Βουλή αυτή να μη δώσει τη δυνατότητα στο κράτος να καλέσει και ξένους και να κάμει τους αρμόζοντες γιορτασμούς για την επέτειο αυτή των 30χρονων της Κυπριακής Δημοκρατίας, όταν αυτό το Σώμα κάθε φορά που γίνεται λόγος αναφέρει ότι θα πρέπει να διατηρήσουμε και να τονίσουμε την κρατική μας οντότητα, και αυτό πρόκειται να γίνει με τους γιορτασμούς των 30χρονων φέτος. Κατά συνέπεια δεν υπάρχει λόγος.

Βλέπω ότι από την πλευρά του Δημοκρατικού Κόμματος είναι μια πάγια πολιτική να εκμεταλλεύεται την κάθε περίπτωση, για να κάμει κριτική στον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτό είναι δικαίωμά του.

Εμείς από της δικής μας πλευράς θα υποστηρίζουμε κάθε τι το οποίο κατά την άποψή μας συμφέρει σε αυτό τον τόπο, ανεξάρτητα από το κομματικό συμφέρον, αλλά ταυτόχρονα θα κάμνουμε κριτική, και κάμνουμε κριτική, σε εκείνα τα σημεία που κατά την άποψή μας δεν εξυπηρετούν το συμφέρον του τόπου.

Αυτό είναι το κριτήριο και είναι με αυτό το κριτήριο που εμείς θα ψηφίσουμε τις £125,000 για τους γιορτασμούς των 30χρονων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου και μετά ο κ. Ζαχαριάδης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε πραγματικά ένα πολύ ευαίσθητο θέμα. Το ίδιο το πρόβλημα της ύπαρξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, του κύρους της, της υπόστασής της. Και είναι γεγονός, αν πρόκειται να κάνουμε αυτοκριτική, ότι αυτό το κύρος δε δείξαμε πολλή διάθεση στο παρελθόν να το προστατεύσουμε, ούτε δείξαμε την αναγκαία πίστη στην Κυπριακή Δημοκρατία, με αποκορύφωμα φυσικά τις συνωμοσίες και τα πραξικοπήματα που είναι πάρα πολύ γνωστά, αλλά και πέραν αυτού από τις καθημερινές παραλείψεις και τις ίδιες τις υπονομεύσεις των νόμων και των θεσμών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

'Ετσι ξεκινούμε από τη σκέψη ότι πραγματικά χρειάζεται προσπάθεια στο να στηρίξουμε την έννοια της Κυπριακής Δημοκρατίας, το κύρος του κράτους μας. Απ' εκεί εξαρτάται η επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού, απ' εκεί εξαρτάται η επιβίωση της Κύπρου με την πληθυσμιακή μορφή που έχει σήμερα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Το ερώτημα είναι πώς το επιτυγχάνουμε αυτό το πράγμα. Και θα πρέπει να ομολογήσουμε ότι η λέξη εορτασμοί μπορεί να μην ταιριάζουν απόλυτα με την επέτειο των τριάντα χρόνων. Εκδηλώσεις μάλιστα, κάποιες συναντήσεις-επίσκεψεις ναι, όλα αυτά μπορούν να συζητηθούν, αλλά σίγουρα, δυστυχώς, στα τριάντα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας μπορούμε να έχουμε συσσωρεύσει πολλά δάκρυα, πολλά πένθη, τραγικές απογοητεύσεις, χρεωκοπίες ιδανικών και αξιών που κάθε άλλο παρά στοιχεία εορτασμού αντιπροσωπεύουν. Θα μπορούσαμε αυτή την επέτειο να τη χρησιμοποιούσαμε για προβληματισμό δικό μας, για ενημέρωση των ξένων για το κυπριακό πρόβλημα, αλλά σίγουρα όχι για πυροτεχνήματα, για ακτίνες λέηζερ, για λαμπαδηφορίες και τα σχετικά που σίγουρα αποτελούν επιφανειακά πράγματα κάποιων καθεστώτων, μπορώ να πω θυμίζουν εκδηλώσεις καθεστώτων που τα συνοδεύει στο τέλος η κατάρρευση και

δεν τα διασώζει τίποτε, γιατί καμιά φαντασμαγορική εκδήλωση δεν έσωσε ποτέ κανένα καθεστώς, καμιά κατάσταση. Έτσι ενώ συμφωνούμε ότι μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την επέτειο για να φέρουμε κάποιους ξένους, όπως αξιωματούχους, ξένων κοινοβουλίων, ξένους επίσημους, άλλες ξένες προσωπικότητες, να κάνουμε την καθιερωμένη παρέλαση της 1ης Οκτωβρίου, κάτι που θα μπορούσε δηλαδή να αντιπροσωπεύει ένα ποσό γύρω στις £40,000-£50,000, όλα τα άλλα νομίζουμε ότι δεν ταιριάζουν με την επέτειο που θα έπρεπε να την είχαμε συλλάβει και να την αντιμετωπίζαμε διαφορετικά. Αλλά είναι πολύ φυσικό μια κυβερνητική επιτροπή σαν και αυτή που συνεστήθη να μην μπορεί να σκεφτεί οτιδήποτε άλλο. Τριαντάχρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν είναι μόνο τριαντάχρονα της κυβέρνησης. Είναι τριαντάχρονα της Βουλής, είναι τριαντάχρονα των θεσμών, είναι τριαντάχρονα της κοινωνικής, πνευματικής ζωής του τόπου και εδώ υπάρχουν μόνο κάποιοι κυβερνητικοί αξιωματούχοι που σίγουρα μόνο πανηγυρισμούς και εορτασμούς θα μπορούσαν να είχαν σκεφθεί και να είχαν συλλάβει, όπως για παράδειγμα η έκδοση, η πολυτελής έκδοση, όχι το τι θα έχει μέσα η έκδοση, ενώ αν πραγματικά έχουμε από κάτι ανάγκη στα τριαντάχρονα είναι μια ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας, μια ιστορία των αγώνων για τη διάσωση της Κυπριακής Δημοκρατίας, για τους ηρωισμούς ύπαρξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, κάτι που εντελώς παραγνωρίζεται, γιατί στο τέλος δεν ξέρω πόσο πραγματικά έχουμε προσχωρήσει σ' αυτή την έννοια ψηφίζοντας αυτή την πρόταση που υπάρχει σήμερα εδώ.

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι πραγματικά δεν έχουμε τίποτε για να δηλώσουμε ευτυχία, δεν μπορούμε να είμαστε πανευτυχείς στη δυστυχία μας και θα πρέπει μετρημένα, με λιτότητα να γίνονται όλες αυτές οι εκδηλώσεις και να έχουν κάποιο υπόβαθρο ποιότητας, αναζήτησης, διερεύνησης και κάποια προσπάθεια προβληματισμού για την κυπριακή ιστορία, για την ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα επιτεύγματα αλλά και τα λάθη της, και σε ό,τι αφορά τους ξένους, τους βλέπω μόνο σε μια εκδήλωση, μια επίσκεψη στη γραμμή του αίσχους, στη γραμμή αντιπαράταξης, για να καταλάβουν τι σημαίνει η μόνη διαιρεμένη πατρίδα στην Ευρώπη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί και εμείς να έχουμε ορισμένες επιφυλάξεις ως προς τη μορφή που πρέπει να πάρουν αυτοί οι εορτασμοί, αλλά δεν πιστεύουμε ότι το θέμα πρέπει να τύχει κομματικής ή άλλης εκμετάλλευσης, γι' αυτό και θα ψηφίσουμε το ποσό των £125,000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό ο κ. Γαλανός και τελειώνουμε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επηρεάστηκε από ανάλογες τελετές που έγιναν στη Γαλλία, αλλά θέλουμε να πούμε ότι η Κύπρος δεν είναι η Κύπρος του Λουδοβίκου του 14ου, του βασιλιά Ηλίου, είναι η Κύπρος με τα τραγικά δεδομένα της γραμμής αντιπαράταξης.

Λέχθηκαν όμως ορισμένα πράγματα τα οποία θα απαντήσω με μεγάλη συντομία. Σίγουρα μεγάλη η διαφορά μεταξύ των 25 και 30 ετών. Μιλούμε για

25 και 50 συνήθως. Είναι η ασημένια επέτειος στα 25 και η χρυσή επέτειος στα 50, γι' αυτό πάντοτε υπάρχουν αυτές οι ημερομηνίες. Μας λέχθηκε από τον κ. Κουρτελλάρη για τα ελικόπτερα τα οποία φέραμε για μια παρέλαση και λοιπά. 'Οχι, δεν τα φέραμε για σκοπούς επίδειξης· τα φέραμε για να ενισχύσουμε την άμυνα και να αναπτερώσουμε το ηθικό αυτού του λαού που κάποιοι άλλοι το έριξαν πολύ χαμηλά. 'Οσον αφορά το επιχείρημα της εκμετάλλευσης, φαίνεται ότι κάποιοι θέλουν να το παίζουν κυβερνών κόμμα εδώ, ενώ εμείς είμαστε πάντοτε εποικοδομητικοί. Υπήρξαν πολλές περιπτώσεις που ψηφίσαμε πολλές νομοθεσίες της κυβέρνησης, ψηφίσαμε τους προϋπολογισμούς της κυβέρνησης, αλλά κάπου που αισθανόμαστε ότι αυτή η κυβέρνηση θυσιάζει την ουσία και την πραγματικότητα χάριν των εντυπώσεων και του marketing, θα είμαστε πάντοτε πολύ σκληροί. Και αυτή είναι μια τέτοια περίπτωση που και πάλι η κυβέρνηση Βασιλείου χάνει καιρό πολύτιμο για marketing και ξεχνά την ουσία και ουσία για μας της κρατικής οντότητας είναι η μη υποστολή της κυπριακής σημαίας και όχι οι λαμπαδηφορίες στα τριαντάχρονα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

'Ενα λεπτό θα σου δώσω.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το παράδειγμα της Γαλλίας είναι χρήσιμο υπό την εξής έννοια: 'Οτι δηλαδή ο Μιτεράν, για να εορτάσει τα τριακοσάχρονα, έκτισε όπερα. 'Αφησε δηλαδή ένα μνημείο στους μελλοντικούς αιώνες. 'Ετσι έχουν σημασία οι επέτειοι, όταν τιμούνται ανάλογα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £125,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 23 ψήφους υπέρ και 6 εναντίον, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του τρίτου άρθρου και του Πρώτου Πίνακα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 23 ψήφους υπέρ και 6 εναντίον, το τρίτο άρθρο και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το τέταρτο άρθρο και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το τέταρτο άρθρο και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 26) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 23 ψήφους υπέρ και 6 εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1990» αναβάλλεται. Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 23) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος	Νίκος Μουσιούττας
Αλέξης Γαλανός	Θαλής Μιχαηλίδης
Λέανδρος Ζαχαριάδης	Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 20 Ιουνίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £541,981 και η διάθεσή του για την αναδόμηση/αναδιάρθρωση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας που κρίνεται αναγκαία για την έγκαιρη και αποτελεσματική διεκπεραίωση του μεγάλου όγκου εργασίας που έχει το Τμήμα να διεκπεραιώσει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1990».

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Ψηφίζουμε τούτο το κονδύλι για τη διεκπεραίωση του όγκου εργασίας που παρατηρείται στο Τμήμα τούτο, στο Κτηματολόγιο και τη Χωρομετρία. Πιστεύουμε στην ευσυνειδησία των υπαλλήλων του Κτηματολογίου, όμως πρέπει να παραδεχτούμε ότι παρατηρείται τεράστια καθυστέρηση και ακούονται πάρα πολλά παράπονα και μεμψιμοιρίες από πολίτες ότι καθυστερούν οι δουλειές τους στο Τμήμα τούτο μέχρι βαθμού που εκατοντάδες πολίτες να πληρώνουν για επίσπευση και να περνά ένας περίπου χρόνος ή και περισσότερο για να πάει το Κτηματολόγιο να εξετάσει τις υποθέσεις τους. Ας ελπίσουμε ότι με τις 199 θέσεις που ψηφίζουμε σήμερα θα διεκπεραιώνεται πιο εύκολα η δουλειά του Κτηματολογίου και όλες αυτές οι καθυστερήσεις θα εκλείψουν.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από κάθε κόμμα είναι ένας δυστυχώς, επομένως δεν μπορώ πια να δώσω απ' εδώ. Σε παρακαλώ ένα λεπτό.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να είμαστε δίκαιοι η υπηρεσία του Κτηματολογίου είναι μια από τις πλέον πιεσμένες σε όγκο δουλειάς, μια απ' εκείνες που βρίσκονται συνέχεια κάτω από τα αιτήματα των πολιτών. Υπάρχουν καθυστερήσεις και είναι με το νομοθέτημα που ψηφίζουμε και τις δυνατότητες που δίνουμε τώρα που ελπίζουμε ότι θα λυθούν. Έχουμε τη γνώμη ότι το Κτηματολόγιο επιτελεί πολύ σοβαρή εργασία, ότι οι υπάλληλοί του στη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι βαρυφορτωμένοι και πιεσμένοι από τον όγκο της δουλειάς, και αν έχουμε κάτι να εκφράσουμε προς αυτό τον κόσμο που εργάζεται στο Κτηματολόγιο είναι την εκτίμησή μας για το έργο που επιτελεί και ελπίζουμε ότι με τις νέες θέσεις και τις νέες δυνατότητες που τους δίνονται θα προσφέρουν πραγματικά μια άρτια εξυπηρέτηση και στην οικονομία και στους πολίτες αυτού του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής, ο κ. Στυλιανού και κλείω, γιατί είναι από κάθε κόμμα ένας.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η πλευρά η δική μας, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς δίνει μεγάλη σημασία στην ψήφιση του σχετικού συμπληρωματικού προϋπολογισμού, γιατί όπως έχει τονιστεί έχουν συσσωρευθεί πάρα πολλά προβλήματα στο Κτηματολόγιο, προβλήματα οριοθέτησης, προβλήματα διαχωρισμού, ποικίλα προβλήματα τα οποία ταλαιπωρούν εκατοντάδες οικογένειες σε όλη την Κύπρο και αναμένουν διευθέτηση. Κατά συνέπεια ψηφίζοντας το σχετικό νόμο αναμένουμε ότι το Τμήμα του Κτηματολογίου θα προχωρήσει με ταχύτατους ρυθμούς στη διεκπεραίωση των υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιόν του, έτσι που να εξυπηρετηθούν οι εκατοντάδες, αν όχι οι χιλιάδες, των κατοίκων που αναμένουν να ρυθμιστούν και να διευθετηθούν τα προβλήματά τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Και εγώ ένα λεπτό, από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να πω ότι το Κτηματολόγιο, το Τμήμα αυτό, αποτελεί μια από τις λαμπρότερες και υποδειγματικότερες υπηρεσίες που έχει να επιδείξει αυτός ο τόπος. Ακριβώς γι' αυτό το λόγο ψηφίζουμε τους 199, για να μπορέσει να διεκπεραιώσει και να φέρει σε πέρας την αποστολή του, μόλο που σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να σημειώνεται καθυστέρηση παρά την υπεράνθρωπη προσπάθεια που αυτοί οι άνθρωποι καταβάλλουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £541,981 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου, 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

'Ιδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τέσσερα άρθρα και οι δύο Πίνακες εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τέσσερα άρθρα και οι δύο Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 24) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Νίκος Μουσιούττας
Θαλής Μιχαηλίδης
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 και 20 Ιουνίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και ανέλυσαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £405,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για τη συνέχιση της διαφωτιστικής προσπάθειας μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £405,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου, 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 25) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Νίκος Μουσιούττας
Θαλής Μιχαηλίδης
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £111,911 και η διάθεσή του για τη δημιουργία αριθμού νέων θέσεων στις τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Άμυνας που κρίνονται αναγκαίες για τη συντήρηση/επιδιόρθωση του πολεμικού υλικού που έχει στη διάθεσή του το Υπουργείο αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 30) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £111,911 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου, 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τέσσερα άρθρα και οι δύο Πίνακες εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τέσσερα άρθρα και οι δύο Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 30) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 27) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Νίκος Μουσιούττας

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1990.

Με το νόμο που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £917,572 και η διάθεσή του για κατανομή σε διάφορα κεφάλαια και άρθρα του τακτικού προϋπολογισμού που κρίνονται ανεπαρκή.

Το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης θα διατεθεί για να καλύψει διάφορα έξοδα για ιατρική περίθαλψη στην Κύπρο (μεταμοσχεύσεις νεφρών, αμνιοκεντήσεις, λιθοτρυψίες, κτλ.) (£493,000) καθώς και για παραχώρηση κρατικών δανείων στις σχολικές εφορείες των πόλεων και του Αγίου Δομετίου (£301,500).

Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος στάλθηκε από το αρμόδιο Υπουργείο σχετική επιστολή με βάση την οποία ζητείται η μείωση της υπό αναφορά ζητούμενης πίστωσης για τις ιατρικές υπηρεσίες από £493,000 σε £350,000, ποσό που ύστερα από τις τελικές εκτιμήσεις που έγιναν από το Υπουργείο Υγείας αναμένεται να επαρκέσει για τον πιο πάνω σκοπό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με τη μείωση της συνολικής πρόνοιας από £917,572 σε £774,572.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού. Είπαμε, αν είναι ομόφωνα ότι θα έπρεπε να αποφεύγουμε λίγο τις ομιλίες.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Από τη θέση μου, ένα λεπτό. Θα ήθελα να τονίσω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως η αναφορά για το μεταμοσχευτικό τομέα νεφρών ύψους £493,000 είναι μια πράξη, μια κίνηση που γίνεται και είναι, θετική και πρέπει να επικροτηθεί ασφαλώς απ' όλους μας. Θα πρέπει να πούμε πως στον τομέα αυτό έχουν γίνει, και από την

προηγούμενη κυβέρνηση και από την παρούσα (για να μην υπάρξει οποιαδήποτε αναφορά από μέρους οποιουδήποτε συναδέλφου πως μόνο επικριτικά προσεγγίζουμε ορισμένες θέσεις), άλματα και ουσιαστικές πρόοδοι. Όμως θα πρέπει να τονίσουμε πως υπάρχουν αρκετά κενά που πρέπει οπωσδήποτε να προωθηθούν. Συγκεκριμένα πρέπει να ανανεωθούν οι μηχανές αιμοκάθαρσης που λόγω του εντατικού ρυθμού της λειτουργίας τους και λόγω του γεγονότος πως έχουν πρόσθετα αυτοματοποιηθεί στην Ευρώπη, πρέπει οπωσδήποτε να αλλαγούν, για να μη θρηνήσουμε και άλλες απώλειες ζωών από πλευράς νεφροπαθών.

Θα πρέπει να πούμε πως πρέπει να διοριστούν ειδικοί νεφρολόγοι γιατροί στη Λάρνακα και στην Πάφο και να επαυξηθεί ο αριθμός τους στη Λευκωσία και στη Λεμεσό. Θα πρέπει να πούμε ακόμα πως πρέπει να υπάρξουν νοσοκόμες σ' όλη την επαρχία, γιατί το νοσηλευτικό προσωπικό είναι περιορισμένο και ιδιαίτερα στη Λάρνακα και να ληφθούν μια σειρά από μέτρα, για να μην τα επαναλαμβάνω, που ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Νεφροπαθών υπέβαλε αρμόδια. Όμως να τονίσω πάλι -για οποιουσδήποτε μας κατηγορούν κατά κόρον ως εκ συστήματος επικριτές-ότι έχουν γίνει στον τομέα αυτό ουσιαστικά βήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £774,572 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου, 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 14) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος	Νίκος Μουσιούττας
Αλέξης Γαλανός	Θαλής Μιχαηλίδης
Λέανδρος Ζαχαριάδης	Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £275,500 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης για τα ημερομίσθια που απαιτούνται για τη διεξαγωγή μελετών για οδικά έργα μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £275,500 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου, 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 15) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Νίκος Μουσιούττας
Θαλής Μιχαηλίδης
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £3,803,000 και η διάθεσή του για κατανομή σε διάφορα κεφάλαια και άρθρα του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως που κρίθηκαν ανεπαρκή στη διάρκεια του τρέχοντος χρόνου. Το μεγαλύτερο μέρος της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης θα διατεθεί για την έναρξη της βελτίωσης του τμήματος του δρόμου μέσα στην Ξυλοφάγου καθώς και του δρόμου Λιοπετρίου/Φρενάρους (£300,000), για την έναρξη των εργασιών του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Ανθούπολης-Κοκκινοτριμιθιάς (£1,500,000) και για την από τα δημόσια έργα αγορά μηχανημάτων και εξοπλισμού που απαιτούνται στον τομέα των μεταφορών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε ξεχωριστά κάθε μια από τις προτεινόμενες συμπληρωματικές πιστώσεις, αποδέχεται την έγκρισή τους με εξαίρεση την πρόνοια ύψους £54,729 που απαιτείται για την ανέγερση νέου κτιρίου για τη Μηχανοκίνητη Μονάδα Αμέσου Δράσεως.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με τη μείωση της συνολικής πρόνοιας από £3,803,000 σε £3,748,271 και την τροποποίηση του τίτλου του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1990».

Με την ευκαιρία της συζήτησης του πιο πάνω θέματος η Επιτροπή διαπιστώνει ότι πολλές από τις συμπληρωματικές πιστώσεις που τίθενται ενώπιόν της κατά καιρούς για έγκριση θα μπορούσαν να προβλεφθούν στα πλαίσια της συζήτησης των ετήσιων προϋπολογισμών, γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία όπως μελλοντικά πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα προς την κατεύθυνση αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £3,748,271 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου, 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως και τα τρία άρθρα του νομοσχεδίου εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, και τα τρία άρθρα του νομοσχεδίου εγκρίνονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 13) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 6) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 6) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Νίκος Μουσιούττας
Θαλής Μιχαηλίδης
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £35,000 και η διάθεσή του:-

(α) Για την εκτέλεση εργασιών στις Στέγες Ηλικιωμένων «Άγιος Παντελεήμων» και «Μέριμνα Λεμεσού» (£20,000) και

(β) για την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας στη Μαρωνίτικη κοινότητα για την απόκτηση στη Λεμεσό γης για σκοπούς δημιουργίας κοιμητηρίου (£15,000).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £35,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου, 1990. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 6) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλουμε να χαιρετίσουμε με πολλή ικανοποίηση ότι επιτέλους άρχισε να παραχωρείται στους Μαρωνίτες εκτοπισμένους βοήθημα, όπως γίνεται εδώ, και δίδονται £15,000 για τους σκοπούς που αναφέρονται στο νόμο.

Είχαμε την ευκαιρία επανειλημμένα να παρακολουθήσουμε τις προσπάθειες του ευπαίδευτου εκπροσώπου της Μαρωνίτικης Κοινότητας κ. Μαυρίδη, στην προσπάθειά του να εξασφαλίσει κάτι το υποφερτό και για τους εκτοπισθέντες Μαρωνίτες και θέλουμε να επισημάνουμε ότι εκκρεμούν ακόμα τα σοβαρά αιτήματα για την παραχώρηση χαλίτικης γης για τη δημιουργία εκκλησίας στην περιοχή «Πλατύ» για τους εκτοπισθέντες όλης της περιοχής Λευκωσίας, ότι εκκρεμεί το αίτημα για την παραχώρηση κρατικής γης για τη δημιουργία δημοτικού σχολείου και νηπιαγωγείου στην Ανθούπολη και ότι το ίδιο αίτημα υπάρχει και για την εκκλησία της Λεμεσού.

Επίσης μια άλλη σειρά αιτημάτων που ο αγαπητός συνάδελφος κ. Μαυρίδης έχει υποβάλει επανειλημμένα, εκκρεμούν και αναμένουν επίλυση. Οι αρμόδιοι δίδουν αφειδώς υποσχέσεις αλλά μέχρι σήμερα δεν τις έχουν πραγματοποιήσει. Γι' αυτό το λόγο χαιρετίζουμε αυτή την παραχώρηση ως ένα πρώτο βήμα για την ταχεία επίλυση και των άλλων προβλημάτων που απασχολούν τη συμπαθέστατη κοινότητα των Μαρωνιτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με τη σειρά μας χαιρετίζουμε την απόφαση της κυβέρνησης να προχωρήσει στην παραχώρηση έστω και αυτού του λυμφατικού ποσού των £15,000 για το κοιμητήριο της Λεμεσού που ήταν απόρροια και πιέσεων της κοινότητας και δικών μας επερωτήσεων, που μαζί με τον εκπρόσωπο της Μαρωνίτικης κοινότητας είχαμε υποβάλει και καταθέσει στο Σώμα αυτό· και να υπογραμμίσουμε κι εμείς αυτό που ανέφερε πιο μπροστά ο συνάδελφος Ευσταθίου πως ειδικότερα η Μαρωνίτικη κοινότητα αισθάνεται πως δεν έχει τύχει της δέουσας κρατικής συμπαράστασης στον τομέα της αντιμετώπισης των πολλών και σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει από χρόνια τώρα, ιδίως μετά την προσφυγοποίηση της συντριπτικής μερίδας της.

Γι' αυτό όλα αυτά τα οποία είπε ο συνάδελφος Ευσταθίου και τα οποία υποβάλαμε και πάλι από κοινού με επερωτήσεις με το συνάδελφο Μαυρίδη στα αρμόδια Υπουργεία, πιστεύουμε πως το συντομότερο δυνατό θα υλοποιηθούν. Η

Μαρωνίτικη κοινότητα αξίζει κάθε βοήθειας και κάθε συμπαράστασης από μέρους μας, μιας και πρόσθετα είναι αναξιοπαθούσα παρά τη θέλησή της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης και ο κ. Ζαχαριάδης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε πρόεδρε, και η δική μας πλευρά θεωρεί ότι το σημερινό νομοθέτημα και η έγκριση του ποσού το οποίο υποστηρίζουμε, αντιλαμβάνομαι όλες οι πλευρές, όπως λέει και η Έκθεση, θα αποτελέσει ένα πρώτο βήμα για ικανοποίηση και άλλων αιτημάτων που έχει η Μαρωνίτικη κοινότητα. Και απ' ό,τι εγώ είμαι σε θέση να ξέρω, στην προμετωπίδα αυτών των αιτημάτων είναι η απαίτηση για κάποιο χώρο για ανέγερση της Μονής, την οποία θέλουν να επαναδραστηριοποιήσουν, για να αντιμετωπίσουν τα ανάλογα προβλήματα στα πλαίσια της οποίας δραστηριοποιείται ο κλήρος της Μαρωνίτικης κοινότητας. Γι' αυτό και θεωρούμε κι εμείς ότι αυτό το βήμα πρέπει να το ακολουθήσουν κι άλλα προς εξυπηρέτηση της κοινότητας όσο γίνεται πλατύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόλο που είναι γνωστό το ενδιαφέρον του Δημοκρατικού Συναγερμού για τη Μαρωνίτικη κοινότητα, εντούτοις θεωρώ καθήκον μου να πω κι εγώ ότι χαιρετίζουμε την έγκριση του ποσού αυτού για τη Μαρωνίτικη κοινότητα και όχι μόνο αυτό αλλά ελπίζω ότι και άλλα προβλήματα της κοινότητας αυτής θα τύχουν της ίδιας μεταχείρισης μέχρις ότου επιλυθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω πως έκλεισε το θέμα. Άλλωστε είχε ψηφιστεί, είναι εκ των υστέρων που μιλάτε, αλλά δεν πειράζει.

Τώρα πάμε στο επόμενο νομοσχέδιο που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1990».

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μα εγώ τα έχω ανάποδα. Ενώπιόν μου από πλευράς 6 είναι η αλλαγή του τίτλου των Γενικών Διευθυντών.

Εδώ αυτό μου λέει «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός)...»

Δεν ξέρω τι γίνεται, φαίνεται μου τα έβαλαν ανάποδα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εν πάση περιπτώσει, νομίζω είναι η τελευταία φορά που δεχόμεθα τέτοια εισήγηση από τον κ. Κληρίδη.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Θέτω θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, διαδικασία στη Βουλή δεν υπάρχει. Διαδικασία είναι η καθορισμένη.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Θέμα τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το ακούσουμε.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Είναι από καιρό, κύριε Πρόεδρε, που ήθελα να το πω και με αυτή τη σύγχυση να μου επιτρέψετε να το θέσω, είτε διαδικασίας λέγεται είτε τάξης.

Σε άλλες Βουλές, όταν πήγαμε, τον Πρόεδρο συνήθως τον στελεχώνουν ένας γραμματέας από τις Επιτροπές, ένας γραμματέας για τους Κανονισμούς και σε δεδομένη περίπτωση, όταν υπάρχει σύγχυση, αυτοί που τον πλαισιώνουν στη θέση του δεξιά και αριστερά είναι έτοιμοι ανά πάσα στιγμή να δώσουν τις κατάλληλες τεχνοκρατικές απαντήσεις..

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι θέμα τεχνοκρατίας.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Να μου επιτρέψετε να ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε. Εμάς τόσο οι Γραμματείς των Επιτροπών κάθονται στα πίσω καθίσματα και οι άλλοι υπεύθυνοι της Βουλής και δε βλέπω το λόγο γιατί να μη στελεχώνουν τον Πρόεδρο εκ περιτροπής, για να μας βοηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι υποχρεωμένος να διακόψω, διότι δεν είναι θέμα αυτό το πράγμα το οποίο μπορεί να συζητηθεί σ΄ αυτή τη συνεδρία της Βουλής.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Είναι θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε, διότι παρουσιάζεται συχνά σύγχυση στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καμιά σύγχυση δεν υπάρχει. Απλώς έβαλαν έναν αριθμό 6. Αντί να βάλουν το ένα νομοσχέδιο έβαλαν το άλλο. Είτε είναι εδώ οι άλλοι είτε δεν είναι, το λάθος έγινε από τη γραμματεία.

Προχωρούμε τώρα στο νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ « Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 5) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Νίκος Μουσιούττας
Θαλής Μιχαηλίδης
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του Προϋπολογισμού του 1990 για τη ρύθμιση της αντιμισθίας αριθμού Κλινικών Ψυχολόγων που υπηρετούν στις Ψυχιατρικές Υπηρεσίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Τροποποίηση του Κεφαλαίου 91Α του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο νομοσχέδιο που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 6) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες :

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Αλέκος Μαρκίδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Ιουνίου 1990.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, που κατατέθηκε στή Βουλή από τους εκπροσώπους όλων των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων, είναι η τροποποίηση του Προϋπολογισμού του 1990, ώστε να αντικατασταθεί ο αγγλικός τίτλος των

θέσεων των Γενικών Διευθυντών της Βουλής των Αντιπροσώπων και των Υπουργείων, όπου συναντάται, με τον τίτλο «Permanent Secretary».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 της πρότασης νόμου εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η πρόταση νόμου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Είναι γεγονός ότι μου λείπουν πολλά από τα νομοσχέδια εδώ σήμερα.

Τα επόμενα είναι «Ο περί της Αποφάσεως 1/88 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου-ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1989» και «Ο περί της Αποφάσεως 1/89 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου-ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1989».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΝΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ 1/88 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΚΥΠΡΟΥ — ΕΟΚ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989» ΚΑΙ (2) «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ 1/89 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΚΥΠΡΟΥ — ΕΟΚ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1989».

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Ανδρέας Ψυλλίδης
Ιωάννης Μάτσης
Μανώλης Χριστοφίδης
Μιχάλης Πουμπουρής
Γεώργιος Σαββίδης
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε τα υπό εξέταση νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 1990.

Σκοπός του πρώτου από τα δύο νομοσχέδια είναι ο καθορισμός της έννοιας «προϊόντα καταγωγής», για σκοπούς προτιμησιακής μεταχείρισης από δασμολογική άποψη, με βάση τη νέα ονοματολογία που ισχύει ήδη στην ΕΟΚ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Απόφαση αρ. 1/88 του Συμβουλίου Συνδέσεως ΕΟΚ-Κύπρου τέθηκε σ' εφαρμογή στην Κοινότητα από την 1η Ιανουαρίου 1989, μετά από τη δημοσίευσή της στην επίσημη Εφημερίδα της ΕΟΚ στις 31.12.88. Η Κύπρος δεν έχει ακόμα θέσει σ' εφαρμογή το πιο πάνω νομοσχέδιο, λόγω της μη έγκρισής του από τη Βουλή και της μη δημοσίευσής του στην επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η παρέκκλιση από τους κανόνες καταγωγής που ισχύουν για ορισμένες δασμολογικές κλάσεις κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Και στην περίπτωση αυτή η Απόφαση αρ. 1/89 του Συμβουλίου Συνδέσεως ΕΟΚ-Κύπρου τέθηκε σ' εφαρμογή στην Κοινότητα από τις 8 Αυγούστου 1989 με την έκδοση σχετικού Κανονισμού.

Και τα δύο υπό εξέταση νομοσχέδια αποτελούν απόρροια και συνέπεια του δεύτερου σταδίου της Συμφωνίας Σύνδεσης ΕΟΚ-Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, έχοντας υπόψη ότι τα νομοσχέδια αυτά αποτελούν συνέπεια της Συμφωνίας Τελωνειακής Ένωσης που υπέγραψε η Κύπρος με την ΕΟΚ και υιοθετώντας, ως θέμα αρχής, τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση νομοσχεδίων, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους με έναρξη ισχύος για το μεν πρώτο νομοσχέδιο από 1η Ιανουαρίου 1989 και με ισχύ για δύο χρόνια και για το δεύτερο νομοσχέδιο με έναρξη ισχύος από τις 20 Οκτωβρίου 1989, χωρίς αυτό να επηρεάζει τις θέσεις των κομμάτων για το γενικότερο θέμα της ένταξης της Κύπρου στην ΕΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δέκα δευτερόλεπτα μόνο, κύριε Πρόεδρε. Η Έκθεση αναφέρει ότι ορισμένες πρόνοιες της τελωνειακής ένωσης δεν έχουν τεθεί σε ισχύ, ένεκα του ότι δεν τις έχει ψηφίσει η Βουλή. Θέλουμε να πούμε ότι καμιά καθυστέρηση δεν υπάρχει, εξ όσων γνωρίζουμε, από πλευράς Κυπριακής Βουλής. Η κυβέρνηση καθυστερεί φαίνεται να αποστέλλει στη Βουλή ορισμένα νομοσχέδια που απορρέουν από την τελωνειακή ένωση.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι αυτή η καθυστέρηση δεν αντανακλά την όλη φιλοσοφία της κυβέρνησης έναντι της ένταξης της Κύπρου στην ΕΟΚ και γενικά της κάποιας αλλεργίας που φαίνεται ότι κάποιοι κυβερνητικοί κύκλοι έχουν σχετικά με το θέμα ΕΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ορίστε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Απλώς θέλω να διευκρινίσω ότι ψηφίζοντας αυτό το νομοσχέδιο δε σημαίνει ότι αλλάζουμε τη θέση μας για την ΕΟΚ. Έτσι για να καθησυχάσουμε τον κ. Γαλανό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

'Εναρξη ισχύος. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τέσσερα άρθρα του νομοσχεδίου εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αποφάσεως 1/88 του Συμβουλίου Συνδέσεως ΚΥΠΡΟΥ-ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στην ψήφιση του επόμενου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

'Εναρξη ισχύος. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τέσσερα άρθρα του νομοσχεδίου εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αποφάσεως 1/89 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου - ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Οι υπ' αρ. 37 έως 43 Κανονισμοί της ημερήσιας διάταξης αναβάλλονται.

Προχωρούμε στο υπ' αρ. 45 της ημερήσιας διάταξης που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων Εξουσιοδοτούσα τη Διενέργεια Δαπάνης από Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου για το μήνα Ιούνιο του 1990».

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαβάσει την Απόφαση της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΕΙ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΙΟΥΝΙΟ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω Απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 1990.

Με την πιο πάνω Απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση διενέργειας δαπάνης για το μήνα Ιούνιο του 1990 ποσού που δε θα υπερβαίνει εκείνο το τμήμα του ολικού ποσού που προβλέπεται στον Προϋπολογισμό του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του οποίου ο Προϋπολογισμός για το 1990 δεν έχει ακόμα εγκριθεί από τη Βουλή, και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Ιούνιο του 1989.

Με την πιο πάνω Απόφαση δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να συμπληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, μέχρις ότου εγκριθεί από τη Βουλή και πάρει την τελική του μορφή ο Προϋπολογισμός του 1990.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) νομοθεσία, οι Προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονοδιαγράμματα που υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Επειδή ο Προϋπολογισμός για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου δεν εγκρίθηκε ακόμα από τη Βουλή, είναι αναγκαία η εξουσιοδότηση διενέργειας δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω Απόφαση της Βουλής.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση Απόφασης, με την ταυτόχρονη όμως διευκρίνιση ότι η εισήγηση αυτή δεν προκαθορίζει και τις τελικές θέσεις των Μελών της Επιτροπής πάνω στον Προϋπολογισμό του Ρ.Ι.Κ. για το 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η Απόφαση εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η Απόφαση της Βουλής εγκρίνεται.

Φτάσαμε έτσι στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας και προχωρούμε στην Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1. Ο περί Συντεχνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4. Ο περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Στάληκε από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5. Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1990.
6. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 30) του 1990.
7. Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1990.

Και τα τρία νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8. Οι περί Κτήσης Ακίνητης Ιδιοκτησίας από Αλλοδαπούς (Όροι, Περιορισμοί, Προϋποθέσεις και Κριτήρια για Χορήγηση Άδειας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9. Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Πρώτου

Λειτουργού Πολεοδομίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10. Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στο Υπουργείο Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11. Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Υπηρεσία Μετάδοσης Δεδομένων σε Πακέτα) (CYTARAC) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας (Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού Πρώτης Τάξης) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) Κανονισμοί του 1990.

14. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται και τα δύο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

15. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

16. Έγγραφα που αφορούν την πρόσληψη και την παράταση έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

18. Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία· και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ.99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

19. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κ. Μιχάλη Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κ. Αλέξη Γαλανό εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Περατώθηκε η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 765 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 29 Μαΐου 1990.

«Πώς η κυβέρνηση, στα πλαίσια αντιμετώπισης του κυκλοφοριακού προβλήματος των αστικών περιοχών, μελετά την ανάγκη επαναφοράς του ποδηλάτου ως συγκοινωνιακού μέσου και ποια μέτρα υποδομής προγραμματίζει προς την κατεύθυνση αυτή;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 766 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Μαΐου 1990.

«Όπως είναι γνωστό, ύστερα από δραματικές προσπάθειες και εκκλήσεις όλων των αγροτικών οργανώσεων αλλά και της κυβέρνησης, η ΣΕΔΙΓΕΠ ανέλαβε την πρωτοβουλία για εξαγωγή του πλεονάζοντος αποθεματικού των κυπριακών κρεμμυδιών, με αποτέλεσμα ήδη από τις 23.11.89 - 10.1.90 να επιτύχει την εξαγωγή όλου του διαθέσιμου πλεονάσματος, που ανερχόταν σε 1055 τόνους από τους οποίους 550 περίπου, (552 για την ακρίβεια) προέρχονταν από την περιοχή Ακακίου, Περιστερώνας, Αστρομερίτη, Ορούντας. Και ενώ ήδη το προϊόν εξάχθηκε και πουλήθηκε από τις 23.11.89 -10.1.90, και ενώ -πρόσθετα η ΣΕΔΙΓΕΠ πλήρωσε τους παραγωγούς (£48, τον τόνο), εδώ και περισσότερους από τρεις τώρα μήνες, (από τις 20.2.90), η κυβέρνηση καθυστερεί να καταβάλει το ποσό που υποσχέθηκε (μέσω του ίδιου του Προέδρου του κράτους από τις αρχές του Νιόβρη του 89) πως θα κατέβαλλε, για συμπλήρωση της τιμής, και συγκεκριμένα τα έξοδα φόρτωσης και μεταφοράς του προϊόντος μέχρι το λιμάνι εξαγωγής.

Ερωτάται, γι΄ αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πότε θα καταβληθεί (στους παραγωγούς το ποσό που το κράτος (διά του Προέδρου) υποσχέθηκε και για το οποίο η Βουλή ψήφισε εδώ και μερικές τώρα βδομάδες το σχετικό κοντύλι.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 767 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Μαΐου 1990.

«Τα διερχόμενα από την κοινότητα Λυθροδόντα αυτοκίνητα (μας αναφέρθηκε από κατοίκους κατά την ψεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα) για σκοπούς λατόμησης, καταστρέφουν τους δρόμους της, μιας και προξενούν -ιδιαίτερα στους καινούργιους-τεράστιες σ΄ αυτούς ζημιές. Ζητούν, γι΄ αυτό, την εξεύρεση λύσης, είτε με την κατασκευή παρακαμπτήριου , είτε διαφορετικά.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το σοβαρό τούτο για τους κατοίκους θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 768 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Μαΐου 1990.

«Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόντα-Λευκάρων (με τις γνωστές θετικές επιπτώσεις που σημάνθηκαν επανειλημμένα κοινοβουλευτικά κι εξωκοινοβουλευτικά) βρίσκεται -όπως μας ανέφεραν ψες οι κάτοικοι Λυθροδόντα- σε στασιμότητα.

Γιατί;

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 769 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Μαΐου 1990.

«Η κοινότητα Λυθροδόντα ζητά εδώ κι αρκετό χρονικό διάστημα τη δημιουργία Συμβουλίου Βελτιώσεως.

Πώς εξελίσσεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 770 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Μαΐου 1990.

«Η κοινότητα Λυθροδόντα προχώρησε από μόνη της στην εξόρυξη γεώτρησης στην αυλή της εκκλησιάς του Προφήτη Ηλία, για αντιμετώπιση του υδρευτικού της προβλήματος, που -ιδιαίτερα, τώρα το καλοκαίρι-μαστίζει την κοινότητα.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα, γιατί δεν αξιοποιείται το νερό της πιο πάνω γεώτρησης;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 771 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Μαΐου 1990.

«Η γέφυρα Αναλυόντα - Λυθροδόντα, όπως είναι γνωστό, είναι στενή κι επικίνδυνη λόγω των απότομων γκρεμών, που πλάι της βρίσκονται. Στοχοθετεί - κι αν ναι, πότε - το αρμόδιο Υπουργείο να προβεί σε διαπλάτυνσή της;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 772 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Μαΐου 1990.

«Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόντα - Μαχαιρά, μήκους 5 μιλίων, θα έχει πολλαπλές και σύνθετες ευεργετικές επιπτώσεις όχι μόνο στην κοινότητα Λυθροδόντα και τις συνδεόμενες μ΄ αυτή γειτονικές κοινότητες, μα και στις επαρχίες Λάρνακας, Λεμεσού και Πάφου.

Πώς αντικρίζεται το χρόνιο αίτημα τούτο των κατοίκων Λυθροδόντα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 773 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 31 Μαΐου 1990.

«Το ετήσιο εκχωρούμενο ποσό για κατασκευή αγροτικών δρόμων σε μια αγροτική και πολύ μεγάλη κοινότητα, όπως είναι η κοινότητα Λυθροδόντα, δεν ανταποκρίνεται, όπως ισχυρίζονται οι κάτοικοι, στους ανελικτικούς ρυθμούς του αγροτικού της κλήρου, μιας και -πρόσθετα- τα μεταφορικά κι ιδιαίτερα τα καλλιεργητικά και θεριζοαλωνιστικά μέσα (που υποκατέστησαν το ρόλο των ζώων) χρειάζονται ευρύτερους και μεγαλύτερους δρόμους για διακίνησή τους.

Καλείται γι΄ αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

(i) Ποια ποσά διατέθηκαν για ανάπτυξη των αγροτικών δρόμων στα τελευταία 10 χρόνια;

(ii) Σκοπεύει την αναβάθμιση της εν προκειμένω κρατικής χορηγίας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 774 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Μιχάλη Πουμπουρή στις 31 Μαΐου 1990.

«Δεδομένης της εξαγγελίας της κυβέρνησης που έγινε στον παρελθόν ότι η Κυπριακή Δημοκρατία θα προσχωρήσει στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που, ας σημειωθεί, εγκρίθηκε πέρσι και από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο όπως ενημερώσει τη Βουλή για τις ενέργειες στις οποίες έχει προβεί η κυβέρνηση για υλοποίηση της πιο πάνω εξαγγελθείσας πρόθεσής της.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 775 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 31 Μαΐου 1990.

«Οι πρόσφυγες κάτοικοι Πεντακώμου καταγγέλλουν ότι για δέκα ολόκληρα χρόνια δεν επισκέφθηκε το χωριό επιτελείο για τη συντήρηση ή και άλλες

επιδιορθώσεις των τουρκοκυπριακών σπιτιών της κοινότητας, με αποτέλεσμα πλείστα σπίτια που κατοικούνται από πρόσφυγες να είναι σε κακά χάλια ή και ετοιμόρροπα.

Πρόσθετα από τα πιο πάνω υπάρχουν αρκετά άλλα σπίτια, καθώς και το κτίριο του τουρκοκυπριακού σχολείου που λόγω της εγκατάλειψής τους μετατράπηκαν σε εστίες μόλυνσης, σε αποχωρητήρια και σκυβαλότοπους. Σε μερικά μάλιστα εμφανίστηκαν και έχιδνες τις οποίες εξόντωσαν κάτοικοι του χωριού.

Με βάση τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο τα ακόλουθα:

1. Ευσταθούν οι καταγγελίες των κατοίκων ότι για δέκα χρόνια δεν επισκέφθηκε το χωριό επιτελείο για τη συντήρηση και επιδιόρθωση των τουρκοκυπριακών σπιτιών;

   Αν έτσι έχουν τα πράγματα, γιατί αυτή η καθυστέρηση και πότε προβλέπεται η επίσκεψη του κλιμακίου αυτού, για να αρχίσει η επιδιόρθωση και συντήρηση των σπιτιών;

2. Τι μέτρα λαμβάνονται για τα ετοιμόρροπα σπίτια που εγκαταλείφθηκαν και μετατράπηκαν ήδη σε εστίες μόλυνσης;

   Υπάρχει πρόθεση να επιδιορθωθούν ή να κατεδαφιστούν, προτού θρηνήσουμε θύματα μικρά παιδιά;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 776 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 31 Μαΐου 1990.

«Κατά τις πρόσφατες προαγωγές υπαστυνόμων σε ανώτερους υπαστυνόμους η επαρχία Πάφου αδικήθηκε κατάφωρα, αφού από τους 35 προαχθέντες μόνο ένας υπηρετεί στην επαρχία Πάφου.

Επειδή αυτή η μεταχείριση της επαρχίας Πάφου δεν είναι η εξαίρεση, αλλά ο κανόνας, αφού προηγήθηκαν οι προαγωγές λοχιών σε υπαστυνόμους στις οποίες και πάλι η Πάφος αδικήθηκε κατάφωρα, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

1. Γιατί ακολουθείται συστηματικά αυτή η άδικη μειωτική τακτική και συμπεριφορά στη μεταχείριση των αντρών που υπηρετούν στην Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου;
2. Γιατί, ενώ υπάρχουν καθ΄ όλα άξιοι, ικανοί και προσοντούχοι αστυνομικοί στην Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου, η ηγεσία της Αστυνομίας και το Υπουργείο Εσωτερικών κατ΄ εξακολούθηση τους παραγνωρίζουν και τους αγνοούν κατά τις αξιολογήσεις και κρίσεις στην Αστυνομική Δύναμη;
3. Πώς σκοπεύει το αρμόδιο Υπουργείο να άρει αυτή την προκλητική και κατάφωρη αδικία σε βάρος των αντρών υπαξιωματικών και αξιωματικών της επαρχίας Πάφου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 777 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 4 Ιουνίου 1990.

«Σ΄ επίσκεψή μας στις 2.6.90 στην Κοκκινοτριμιθιά ο κοινοτάρχης κι άλλοι κάτοικοι της κοινότητας ζήτησαν την

επιτάχυνση τόσο των διεργασιών όσο και των εργασιών για κατασκευή του νέου δρόμου Λευκωσίας-Κοκκινοτριμιθιάς, γιατί η κατάσταση στο κυκλοφοριακό σύστημα της ακριτικής περιοχής -Κοκκινοτριμιθιάς, Ακακίου, Μάμμαρι, Παλιομετόχου, Αστρομερίτη κ.ά.- αλλά και της λοιπής κεντρικής και δυτικής Κύπρου, γίνεται καθημερινά δραματικότερη.

Ερωτάται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πώς εξελίσσεται το όλο διάγραμμα κατασκευής του δρόμου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 778 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 4 Ιουνίου 1990.

«Το παλιότερο αίτημα για:

(i) Κατασκευή πεζοδρομίων και διαπλάτυνση του υπεραστικού δρόμου Γρίβα—Διγενή, που οδηγεί στον προσφυγικό οικισμό Α' και στις ακριτικές κοινότητες Μάμμαρι και Δένεια, και

(ii) Τη διαπλάτυνση του δρόμου Ελευθέριου Βενιζέλου προς τον προσφυγικό οικισμό Β',

επανέφεραν οι κάτοικοι -μέσω του κοινοτάρχή τους κ. Ιωάννη Παπαδόπουλου κ.ά. παραγόντων- Κοκκινοτριμιθιάς κατά την επίσκεψή μας (στις 2.6.90) στην κοινότητα.

Πώς αντικρίζει τα δυο τούτα αιτήματα των κατοίκων το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 779 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 4 Ιουνίου 1990.

«Την ανέγερση Β' Δημοτικού Σχολείου για τις αυξημένες ανάγκες της κοινότητας, ζήτησαν οι κάτοικοι Κοκκινοτριμιθιάς μέσω του κοινοτάρχη κ. Ιωάννη Παπαδόπουλου κ.ά. παραγόντων κατά την επίσκεψή μας στην κοινότητα, στις 2.6.90, σε περιοχή που να εξυπηρετεί και τις ανάγκες των δυο προσφυγικών (Α' και Β') οικισμών της, τονίζοντες συναφώς πως τα έξοδα της ανέγερσης πρέπει να καταβληθούν από το ΤΑΕΠ μιας κι οι εκτοπισμένοι συνιστούν το 45% του πληθυσμού της κοινότητας.

Πώς τοποθετούνται τα αρμόδια Υπουργεία στα δυο τούτα δίκαια αιτήματα των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 780 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Ιουνίου 1990.

«Η Κοινότητα Κοκκινοτριμιθιάς, που από χρόνια τώρα παραχωρεί το νερό αρκετών γεωτρήσεών της για υδροδότηση της Λευκωσίας, μ' αποτέλεσμα η ίδια η κοινότητα -πέρα από το γεγονός πως, ενώ αρχικά διαβεβαίωναν τους κατοίκους της πως σ' αντισταθμιστική πράξη θα τους παραχωρούσαν δωρεάν το νερό των γεωτρήσεων, ενώ αργότερα τους χρέωναν πολλαπλάσια το νερό που τους παρείχαν απ' όσο πίστωναν την κοινότητα για κείνο που της παίρναν- να διψά, ζητά, όπως στην τελευταία (2.6.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα τονίστηκε από τον κοινοτάρχη κ. Ιωάννη Παπαδόπουλο κι' άλλους:

(i) Την υδροδότηση της κοινότητας από γεώτρηση παρά τον ποταμό, στην τοποθεσία Νιό Χωριό, ενώ παράλληλα να παραχωρηθεί το νερό της γεώτρησης στην περιοχή 'Καυκάλλας' στην κοινότητα, και

(ii) Να αρχίσει η σταδιακή 'απελευθέρωση' γεωτρήσεων της κοινότητας, που παρέχουν νερό στη Λευκωσία, ανάλογα με το ρυθμό προώθησης της επίλυσης του υδρευτικού της πρωτεύουσας, σύμφωνα -άλλωστε- και με σαφή, επίσημη, διαβεβαίωση (απάντηση σε συναφή ερώτησή μας) του αρμόδιου Υπουργείου.

Πώς αντιμετωπίζεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 781 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Ιουνίου 1990.

«Την απομάκρυνση από την κοινότητα του χοιροστασίου -που γίνεται πρόξενο σοβαρών οχληριών σε βάρος των κατοίκων, ιδιαίτερα όταν φυσά δυτικός άνεμος (κι΄ είναι ο άνεμος που πνέει κατά 90% στην περιοχή)- ζητούν οι κάτοικοι Κοκκινοτριμιθιάς από αρκετά τώρα χρόνια και μας επαναφέρθηκε από τον κοινοτάρχη κι΄ άλλους κατοίκους και κατά την τελευταία (στις 2.6.90) επίσκεψή μας σ΄ αυτή.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα αρμόδια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 782 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Ιουνίου 1990.

«Σήμα κινδύνου εκπέμπουν οι κάτοικοι της ακριτικής κοινότητας Ομορφίτας, ζητούντες τη συμπαράσταση Βουλής και κράτους για επιβίωση και ανάπτυξη του τμήματος, τουλάχιστο, της κοινότητας που απέμεινε ελεύθερο. Αυτά μας τόνισαν σήμερα, όταν επισκεφτήκαμε την κοινότητα, ο κοινοτάρχης Ομορφίτας κ. Γιώργος Αθανασιάδης καθώς κι΄ άλλοι κάτοικοί της. Συγκεκριμένα η εγκλωβισμένη (σε σχήμα πετάλου) από έξι τούρκικα παρατηρητήρια κι άγνωστο αριθμό φυλακίων (συρρικνωμένη εδαφικά και δημογραφικά) κοινότητα, της οποίας οι κάτοικοι δεν υπερβαίνουν σήμερα τους 450, από ένα παλιότερα αυξανόμενο ραγδαία δημογραφικό πληθυσμό αρκετών χιλιάδων κατοίκων, ζητά συγκεκριμένα μέτρα ασφάλειας καθώς και πρακτικά μέτρα για αναζωογόνησή της, όπως:

(i) Να ενταχθεί η κοινότητα στο σχέδιο ενίσχυσης των ακριτικών κοινοτήτων για παροχή δανείων σε νεαρά ζευγάρια για απόκτηση στέγης.

(ii) Να συσταθεί κέντρο νεότητας.

(iii) Να γίνει μνεία της κοινότητας από επίσημους φορείς, τοποθέτηση πινακίδων που να επισημαίνουν την ύπαρξή της καθώς και ξεχωριστό εκλογικό κέντρο.

Πώς αντιμετωπίζονται τα σοβαρά προβλήματα της χειμαζόμενης κοινότητας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 783 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Ιουνίου 1990.

«Παρακαλούνται τα αρμόδια Υπουργεία να ενημερώσουν το Σώμα αν -και με βάση το αναντίρρητο γεγονός των ευμενών εντυπώσεων και, κατ΄επέκταση, των θετικών πολιτικών επιπτώσεων, που για την Τουρκία είχε η (προ τετραετίας) έκθεση στις Η.Π.Α. του Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπούς (με παράλληλες κινηματογραφικές προβολές)-προβληματίζονται για:

(i) Τη δυνατότητα ανάληψης ανάλογης εκδήλωσης στις Η.Π.Α., όπως π.χ. με τη διοργάνωση έκθεσης σπάνιων κυπριακών αρχαιοτήτων σε μεγάλες αμερικανικές πόλεις, όπως π.χ. Νέα Υόρκη, Ουάσιγκτον, Ατλάντα, Σαν Φρανσίσκο κ.ά., -που θα μπορούσε (μιας κι υπάρχει η σχετική συγκατάθεση) να τεθεί υπό την (τιμητική) αιγίδα του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης-με προβολή συναφών κινηματογραφικών ταινιών καθώς και λευκώματος, αν όχι εκτυπωτικά εφάμιλλου με το μνημειώδες (και, φυσικά, πολυδάπανο) τούρκικο λεύκωμα για το Σουλεϊμάν το Μεγαλοπρεπή, τουλάχιστον αξιόλογο, αλλά και με την ίδια εμβέλεια στον επιστημονικό και πολιτικό χώρο, και

(ii) Αν στοχοθετούν να ενθαρρύνουν τη σύσταση ομάδας πρωτοβουλίας, που να προωθεί σφαιρικά το όλο κυπριακό πρόβλημα, με στόχο τον ευμενή επηρεασμό των μελών της αμερικανικής Βουλής και Γερουσίας, για εξασφάλιση πίεσης στην αμερικανική κυβέρνηση, που (προϊόντος του χρόνου, καθίσταται σαφέστερον) συνιστά βασικότατο, αν όχι το μόνο ουσιαστικό μοχλό, που (κατάλληλα προσεγγιζόμενος) θα μπορούσε να εξασκήσει κάποιου είδους πίεση προς την τούρκικη πλευρά αναφορικά με το κυπριακό.

Πώς αντικρίζουν το σημαντικό θέμα τούτο τα αρμόδια Υπουργεία;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 784 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 6 Ιουνίου 1990.

«Το θέμα της απαλλαγής μεταβιβαστικών για απόκτηση της πρώτης στέγης (κατοικίας ή διαμερίσματος) για σκοπούς ιδιοκατοίκησης για τους εκτοπισμένους συμπατριώτες μας, συνιστά πάγιο, πολύχρονο αίτημα του προσφυγικού δυναμικού.

Πώς τοποθετείται στο δίκαιο και λογικό τούτο αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο δεδομένου, μάλιστα, πως στον Οργανισμό Αναπτύξεως Γης ακολουθείται από καιρό συναφής πολιτική σε πρόσφυγες και μη, καθώς και από Συνεργατικά Ιδρύματα παροχής στέγης στα μέλη τους όπως ΠΑΣΥΔΥ, ΟΕΛΜΕΚ, κ.ά.;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 785 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 7 Ιουνίου 1990.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει πρόθεση δημιουργίας χώρου απόρριψης λυμάτων στην Αθηαίνου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 786 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 7 Ιουνίου 1990.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα της στέγασης περιφερειακών γυμνασίων στις περιοχές Κιτίου και Κοκκινοχωριών της επαρχίας Λάρνακας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 787 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 7 Ιουνίου 1990.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει πρόθεση επαναλειτουργίας του εργοστασίου των Χημικών Βιομηχανιών στην περιοχή Βασιλικού.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 455, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με θέματα υγείας των κατοίκων Τσερίου λόγω της λειτουργίας του φούρνου εκκαμίνευσης μολύβδου του εργοστασίου DEXEL και των εκπομπών άλλων βιομηχανιών που λειτουργούν στη Ζώνη Οχληρών Βιομηχανιών Τσερίου, σας πληροφορώ τα εξής:

Σύμφωνα με μετρήσεις που έγιναν από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες, το ποσοστό μολύβδου που περιέχεται στις εκπομπές του φούρνου εκκαμίνευσης βρίσκεται εντός των καθορισμένων προδιαγραφών και συνεπώς δεν τίθεται θέμα κινδύνου της υγείας των κατοίκων.

Όσον αφορά τις εκπομπές του εργοστασίου κατασκευής πρέμιξ της CYBARCO, αναφέρεται ότι έχουν ήδη τοποθετηθεί ειδικά φίλτρα για την κατακράτηση της σκόνης.

Η λειτουργία των πιο πάνω εργοστασίων παρακολουθείται από τον κλάδο επιθεωρήσεως εργοστασίων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 606, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτου Ηλία.

«Σχετικά με το θέμα της καταπολέμησης της ποντίκας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δίνει μεγάλη σημασία στην ομαδική καταπολέμηση της ποντίκας και γι΄ αυτό έχει καταλήξει στην απόφαση το ποντικοφάρμακο να παραχωρείται δωρεάν στις περιπτώσεις που αγροτικές κοινότητες οργανώνουν με δική τους δαπάνη ομαδικές εκστρατείες καταπολέμησης της ποντίκας. Παράλληλα, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων θα εξακολουθήσει να οργανώνει συνεργεία με έκτακτους εργάτες για τοποθέτηση ποντικοφάρμακου σε περιοχές ευαίσθητες για το περιβάλλον, τα ζώα και τα πτηνά, καθώς και σε εγκαταλειμμένες περιοχές που αποτελούν εστία πολλαπλασιασμού της ποντίκας.

Αναφέρεται τέλος ότι το 1990 θα διατεθούν αυξημένες πιστώσεις για την καταπολέμηση της ποντίκας ύψους γύρω στις £160,000 με τη βοήθεια της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες. Με τη βοήθεια αυτή, καθώς και με τη συνεργασία των αγροτών και των οργανώσεών τους, αναμένεται ότι το πρόβλημα της ποντίκας θα αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 644, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια της περιοχής Ανθούπολης, σας πληροφορώ ότι από τον Απρίλιο την υδροδότηση ανέλαβε ο Δήμος Λακατάμιας, αφού η κυβέρνηση προέβη στην επίταξη του υδρευτικού δικτύου της ιδιωτικής υδατοπρομήθειας. Με τον τρόπο αυτό έχει επιλυθεί ριζικά και οριστικά το πρόβλημα που αντιμετώπιζε η περιοχή.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 650, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1990, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια Κοράκου, παραθέτω τα πιο κάτω:

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ετοίμασε σχέδιο αξιοποίησης του νερού της πηγής 'Λειβάδι του Παπαφίλιππου' προς όφελος της κοινοτικής υδατοπρομήθειας Κοράκου σε αντικατάσταση της σημερινής πηγής υδροδότησης που το νερό της παρουσιάζει αυξημένα νιτρικά άλατα.

Η δαπάνη για την εκτέλεση του έργου υπολογίζεται να ανέλθει στις £160,000 και θα προταθεί για περίληψη στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 681, ημερομηνίας 12 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Οδυσσέα Δημητρίου.

«Σχετικά με την παραχώρηση των εγκριθέντων δανείων στους δικαιούχους

των χωριών Αθηαίνου και Τρούλλοι του σχεδίου δανειοδότησης νεαρών ζευγαριών για απόκτηση στέγης, σας αναφέρω ότι από το τέλος Απριλίου 1990 έχει ήδη αρχίσει και συνεχίζεται κανονικά η παραχώρηση σ΄ αυτούς
των εν λόγω δανείων.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 684, ημερομηνίας 17 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Αναρίτας-Νατάς λειτούργησε τη σχολική χρονιά 1986-87. Κατά το παρόν σχολικό έτος στο σχολείο φοιτούν 39 παιδιά, από τα οποία τα 13 προέρχονται από τη Νατά.

Η Χωριτική Αρχή Νατάς με επιστολή της, ημερ. 17/1/90, υπέβαλε αίτημα για επαναλειτουργία του σχολείου κατά τη σχολική χρονιά 1990-91. Επειδή το Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης είχε ήδη προχωρήσει στον προγραμματισμό της επάνδρωσης και λειτουργίας των σχολείων για τη χρονιά 1990-91, απάντησε ότι το αίτημα δεν ήταν δυνατό να ικανοποιηθεί αμέσως.

Το Υπουργείο Παιδείας θα επανεξετάσει το θέμα της επαναλειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου Νατάς τη μεθεπόμενη σχολική χρονιά 1991-92.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Τετάρτη, 4 Ιουλίου, στις 10.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η έναρξη των εργασιών εκτροπής του ποταμού Διαρίζου παρά το γεγονός ότι παραμένουν ανεκπλήρωτες οι κυβερνητικές υποσχέσεις για κατασκευή φράγματος που να καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (15.2.1990).

2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3.1989).

(Συνέχιση της συζήτησης).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).

(2.2.1989).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδο-

σκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.1988).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.1989).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η παρεχόμενη κρατική και ιδιωτική κτηνιατρική υπηρεσία, προκύπτοντα προβλήματα, προοπτική για βελτιώσεις και η απάμβλυνση του προβλήματος των άνεργων κτηνίατρων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (26.1.89).

(β) «Οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού από την αλόγιστη χορήγηση αντιβιοτικών φαρμάκων στα ζώα χωρίς συνταγή κτηνίατρων και στη συνέχεια η ανεξέλεγκτη διάθεσή τους για κατανάλωση στην αγορά».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (16.3.89).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000 τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, ξύλα, τούβλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (12.10.89).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (16.11.89).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.89).

(β) «Τα πλεονάσματα των μανταρινιών και οι τρόποι διάθεσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.12.89).

(Το θέμα μεταφέρθηκε από την Κοιν. Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, όπου είχε αρχικά παραπεμφθεί).

(γ) «Οι κίνδυνοι καταστροφής των φυτειών εσπεριδοειδών στην ακριτική περιοχή Στροβιλιών λόγω της εξάντλησης των υδάτινων πόρων και η ανάγκη επίσπευσης του έργου για μεταφορά νερού από το Νότιο Αγωγό στην περιοχή».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά). (20.4.89).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (18.1.90).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παραβίαση από το Ρ.Ι.Κ. συνταγματικών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις λόγω παράλειψης έναρξης διαπραγματεύσεων με τη ΣΗΔΗΚΕΚ για κτήματα εργαζομένων και η ανάγκη άμεσης θεραπείας της κατάστασης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (11.5.89).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως-

(α) «Η απόρριψη των λυμάτων στην περιοχή Αγίας Ειρήνης Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην υγεία του λαού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη). (8.7.88).

(β) «Οι κίνδυνοι μόλυνσης των υδατοφρακτών Πολεμιδιών και Κούρρη, καθώς και των υδροφόρων στρωμάτων από την απόρριψη λυμάτων και μηχανελαίων στην περιοχή Βατί Αγ. Ειρήνης Λεμεσού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.2.90).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης να απαγορεύσει τη δημιουργία νέων τουριστικών μονάδων σε ορισμένες περιοχές και οι επιπτώσεις στην περαιτέρω ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Κ. Παναγίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (22.6.89).

15) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στα σχολεία της Λεμεσού από τη δράση αναρχικών και η ανάγκη λήψης πρακτικών μέτρων για την ομαλή λειτουργία τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (2.3.89).

16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η καθυστέρηση που παρατηρείται για τη δημιουργία της νέας Βιομηχανικής Περιοχής Κολοσσίου στην επαρχία Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (8.3.90).

17) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη να μελετηθεί εκ νέου η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα, συμπεριλαμβανόμενης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Γαλανού). (11.5.1989).

18) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Το ορθολογιστικό της απόφασης για την εγκατάσταση των ηλιακών συστημάτων του Νοσοκομείου Λάρνακας σε σχέση με τη ζημιά που τυχόν προκαλείται στο Δημόσιο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη). (8.12.89).

19) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι καταστροφές και οι ζημιές που προκλήθηκαν στην ακριτική Αθηαίνου από την πρόσφατη θεομηνία και τρόποι βοήθειας προς τους πληγέντες κατοίκους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη). (22.2.1990).

(β) «Η ανάγκη αποζημίωσης των παραγωγών που υπέστησαν ζημιές από θεομηνίες το Νοέμβρη και Δεκέμβρη του 1988».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (1.3.1990).

20) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η φημολογούμενη παραχώρηση νερού από το φράγμα Ασπρόκρεμμου σε επιχειρηματία για τουριστικούς σκοπούς στην περιοχή Πέτρα του Ρωμιού, τη στιγμή που δεν ικανοποιείται αίτημα παραχώρησης νερού από το ίδιο φράγμα για αρδευτικούς σκοπούς σε αριθμό κοινοτήτων της χαμηλής περιοχής Πάφου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου). (1.3.1990).

21) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών

Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Ο αναδασμός, μέτρο ανάπτυξης και προόδου, και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (23.3.1989).

22) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση (κι ο κίνδυνος ματαίωσης) του φράγματος Βυζακιάς».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.1989).

(β) «Η ανάγκη επίσπευσης της κατασκευής του διυλιστηρίου Τερσεφάνου, για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η παροχή πόσιμου νερού στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου). (14.12.1989).

23) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το σοβαρό πρόβλημα της διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, η εξασφάλιση αμειπτικών τιμών και η ανάγκη λήψης μέτρων που να εξασφαλίζουν στους γεωργοκτηνοτρόφους την ανώτατη τιμή που καθορίζεται για τα προϊόντα τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (11.1.1990).

24) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η έλλειψη αμειπτικών τιμών των πατατών, τα συνεχώς αυξανόμενα κόστα παραγωγής και τα γενικότερα προβλήματα των πατατοπαραγωγών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Χρ. Σολωμή, Σ. Χατζηγιάννη, Ν. Μακρίδη και Α. Γεωργίου). (26.10.1989).

25) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το Σχέδιο Ενιαίας Ανάπτυξης Κρασοχωριών και η ανάγκη επίσπευσης της εφαρμογής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

26) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι διώξεις από το Υπουργείο Υγείας των μικροβιοτεχνών κατασκευαστών μουσταλευριάς (του παραδοσιακού σιουτζιούκκου) στην περιοχή Μαραθάσας».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού για αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (5.10.89).

27) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη για κάλυψη των καταθετών της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Ριζοκαρπάσου κατά τον ίδιο τρόπο που το κράτος έχει καλύψει τους καταθέτες όλων των κατεχόμενων Συνεργατικών Πιστωτικών Εταιρειών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ζ. Τουλούρα). (15.12.1988).

28) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι καθυστερήσεις που σημειώνονται στην εκκαθάριση των προβληματικών Συνεργατικών Ιδρυμάτων και η παραβίαση προνοιών της νομοθεσίας περί Συνεργατικών Εταιρειών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.1989).

29) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η έκδοση από το Υπουργείο Υγείας πιστοποιητικών σε πρόσωπα που παρακολούθησαν τριετή κύκλο στη θεωρία και την πρακτική εφαρμογή της ακτινογραφίας και πέτυχαν σε καθορισμένες εξετάσεις, ενώ υπάρχει ο ισχυρισμός ότι τα πιστοποιητικά αυτά περιέχουν αναληθή στοιχεία».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (14.5.1989).

30) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ποιότητα του πόσιμου νερού στην Ορούντα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

31) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δημιουργία σταθμού επεξεργασίας λυμάτων για την Ανθούπολη».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

32) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

1. «Η σταδιακή υποβάθμιση, αντί της αναβάθμισης, ως έπρεπε, κι η προϊούσα αναγωγή σ' αχρησία:
   (i) των εξωτερικών ιατρείων Καϊμακλίου και
   (ii) του περιφερειακού νοσοκομείου Κυπερούντας».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη). (1.12.1988).

2. «Τα προβλήματα λειτουργίας του νοσοκομείου Κυπερούντας και ειδικότερα η μη πλήρωση της θέσης ακτινογράφου».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (11.5.1989).

33) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συμπερίληψη της περιοχής του Συμβουλίου Βελτίωσης Σωτήρας στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη ρύθμιση της τουριστικής ανάπτυξης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (19.4.1990).

34) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζομένους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (17.5.1990).

35) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

1. «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου, μέσω υποτιμολογήσεων, και η ανάγκη λήψης δραστικών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ). (17.5.1990).

2. «Τα σκάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ). (17.5.1990)· και

3. «Η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτή, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή). (17.5.1990).

36) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη δημιουργίας εθνικής επιτροπής για το συντονισμό των διάφορων υπηρεσιών του κράτους που απασχολούνται με την καταπολέμηση των ναρκωτικών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Γεωργιάδη). (23.2.1989).

37) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα που θα προκύψουν από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανέγερση γυμνασίου στο χώρο του δάσους της Παιδαγωγικής Ακαδημίας στην Αγλαντζιά, παρά τις αντίθετες απόψεις των αρμόδιων υπηρεσιών: Πολεοδομίας, Πολεοδομικού Συμβουλίου, Αστυνομίας, Υπουργείου Γεωργίας και Γραφείου Προγραμματισμού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή). (18.1.1990).

38) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (15.2.90).

39) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση του Συντάγματος και των Διεθνών Συνθηκών και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου). (10.5.90).

ίδιο μοντέλο του εαυτού μας που έχουμε παρουσιάσει όλοι μέχρι τώρα. Θα μπορούμε να μιλούμε για ελεύθερη ραδιοφωνία κατά την άποψή μας αν ασκηθεί έτσι η εξουσία από το Υπουργικό Συμβούλιο, ώστε να διασφαλιστεί το δικαίωμα

40) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα των σχολικών βοηθών που εργάζονται σε νηπιαγωγεία».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (11.1.90).

41) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τα θέματα που αναφέρονται ως:

(α) «Προβλήματα βιβλιοθηκαρίων που εργάζονται σε κρατικές βιβλιοθήκες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (11.1.90).

(β) «Η ανάγκη μονιμοποίησης των υπαλλήλων της Σεβερείου Βιβλιοθήκης, καθώς και των Βιβλιοθηκών του Γυμνασίου Παλουριώτισσας, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, της Παιδαγωγικής Ακαδημίας και του Λανιτείου Λυκείου Α' Λεμεσού και η ένταξή τους στις κατάλληλες κλίμακες».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου). (19.4.90).

42) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τα θέματα που αναφέρονται ως:

(α) «Η έλλειψη προσοντούχων δασκάλων για επάνδρωση των σχολείων μας και η άρνηση του Υπουργείου Παιδείας να επιτρέψει τη συμπλήρωση της εκπαίδευσης των αποφοίτων Παιδαγωγικών Ακαδημιών Ελλάδας με τη φοίτηση για ακόμα ένα χρόνο στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου, ώστε να καταστούν καθόλα προσοντούχοι δάσκαλοι, σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας μας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Δημητριάδη). (1.6.89).

(β) «Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι απόφοιτοι των Παιδαγωγικών Ακαδημιών Ελλάδας για μόνιμο διορισμό στη Δημοτική Εκπαίδευση».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Δημητριάδη). (15.2.90).

43) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη ρύπανση από το εργοστάσιο ARIZEN, η βλαβερή επίδρασή της πάνω στην υγεία των εργαζομένων και των κατοίκων της γύρω περιοχής και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης του προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους όλων των κομμάτων) (21.6.1990).

44) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η αδικαιολόγητη σπατάλη δημόσιου χρήματος λόγω της καθυστέρησης στη λήψη της σωστής απόφασης να κατασκευαστεί τετραπλής κατεύθυνσης ο δρόμος Λάρνακας - Κοφίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Γεωργίου και Σ. Χατζηγιάννη). (17.11.1988).

(β) Η ανάγκη άμεσης παροχής αποζημιώσεων στους κατοίκους των κοινοτήτων Αγγλισίδων και Αλεθρικού για τις ζημιές που υπέστησαν από την έναρξη της κατασκευής του δρόμου Λάρνακας - Κοφίνου με διπλή κατεύθυνση».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Γεωργίου και Σ. Χατζηγιάννη). (17.11.1988).

45) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Αγνοουμένων, Εγκλωβισμένων και Παθόντων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα σπίτια των προσφύγων αστυνομικών στο Πλατύ Αγλαντζιάς και στη Λεμεσό».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου). (6.11.1986).

46) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση της διαπλάτυνσης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου Κιτίου-Μαζωτού-Αλαμινού».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (8.7.1988).

(β) «Η αθέτηση υποσχέσεων αναφορικά με οδικά προβλήματα της κοινότητας Προδρόμου».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (19.4.1990).

(γ) «Η σχεδιαζόμενη όδευση του δρόμου Σίφυλλου σε σχέση με την καλύτερη εξυπηρέτηση των γειτονικών κοινοτήτων».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

47) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Αγνοουμένων, Εγκλωβισμένων και Παθόντων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η εκκρεμούσα αποζημίωση των προσφύγων και εγκλωβισμένων καπνοπαραγωγών του διαμερίσματος Καρπασίας για τα καπνά τύπου Βιρτζίνια που παρέδωσαν το θέρος του 1974 στο Συνεργατικό Οργανισμό Καπνοπαραγωγών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (24.11.1988).

48) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η κατασκευή του νέου δρόμου Πύργου - Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων). (10.5.1990).

49) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Αγνοουμένων, Εγκλωβισμένων και Παθόντων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η προσφυγική κοινότητα Καντού και τρόποι επίλυσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη). (23.11.1989).

(β) «Τα προβλήματα της διάθεσης μεγάλων εκτάσεων τουρκοκυπριακού (αγροτικού) κλήρου μιας κοινότητας σε εκτοπισθέντες άλλων κοινοτήτων - π.χ. Μαθιάτης, Ποταμιά, κ.ά. -όταν υπάρχουν σοβαρές αιτήσεις από μέρους εκτοπισθέντων της ίδιας κοινότητας για αξιοποίησή τους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (5.10.1989).

(γ) «Οι ανάγκες των προσφύγων για επαγγελματική στέγη».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

(δ) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερού, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη).

(ε) «Η ανάγκη παραχώρησης τουρκοκυπριακής γης στο Συγκρότημα Καλλιτεχνών Λύσης (ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ.), αίτημα που υποβλήθηκε από το 1982, για ανέγερση οικήματος στο οποίο θα στεγάζονται οι ποικίλες πολιτιστικές δραστηριότητες του συγκροτήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (8.2.1990).

50) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Αγνοουμένων, Εγκλωβισμένων και Παθόντων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη απομάκρυνσης του χοιροστασίου και άλλων κτηνοτροφικών υποστατικών που βρίσκονται δίπλα από τους προσφυγικούς συνοικισμούς Μενεού και Δρομολαξιάς ως απαραίτητο μέτρο προστασίας της υγείας των κατοίκων της περιοχής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

Εκεί όπου οι Εκθέσεις είναι ομόφωνες η παράκληση είναι να μη μιλήσει κανένας. Αν υπάρξει ανάγκη θα μιλήσει από κάθε κόμμα ένας για επτά λεπτά και

εκεί που δεν είναι ομόφωνες για 15 λεπτά. Αλλά η παράκληση είναι, όταν είναι ομόφωνες, να αρκεστούμε στην Έκθεση.

Ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Γεωργίου ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος:

«Η ανάγκη επαναλειτουργίας του αστυνομικού σταθμού Πυργών της Επαρχίας Λάρνακας».

Η εισήγηση είναι να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται.

Η Βουλευτής κα Ρήνα Κατσελλή ζητά την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η δυνατότητα πώλησης κυκλάμινων και άλλων φυτών και λουλουδιών του Ακάμα στο Τουριστικό Περίπτερο στα Λουτρά της Αφροδίτης, που θα πολλαπλασιάζονται ειδικά για τούτο το σκοπό στα φυτώρια του Τμήματος Γεωργίας, ως το μόνο ανασταλτικό μέτρο αλόγιστης εκρίζωσης της πολύτιμης χλωρίδας του Ακάμα από το κοινό».

Η κα Κατσελλή εισηγείται όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς ζητά εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

«Η επείγουσα ανάγκη εκτέλεσης αναπτυξιακών έργων στο λιμάνι Λάρνακας -επέκταση, εκβάθυνση, εκσυγχρονισμός- για να αποτραπεί ο επαπειλούμενος οικονομικός μαρασμός του, με όλες τις δυσμενείς επιπτώσεις που αυτός συνεπάγεται για τις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου καθώς και για την οικονομία του τόπου γενικότερα».

Να παραπεμφθεί για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε ξέρω αν έχει ξεχάσει το ΑΚΕΛ, αλλά το θέμα το έχουμε εγγράψει όλα τα κόμματα πριν από ένα μήνα περίπου, αυτό ακριβώς το θέμα και μάλιστα είχε διατυπωθεί από όλα τα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, τότε και αυτό λοιπόν να πάει εκεί που εξετάζεται το άλλο θέμα.

Ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Ιωαννίδης ζητά την εγγραφή του ακόλουθου θέματος και την παραπομπή τ+υ στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας για μελέτη:

«Αιμοδοσία, προβλήματα και ο ρόλος του Υπουργείου Υγείας».

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγγράφεται και παραπέμπεται.

Έτσι φτάσαμε στο τέλος των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Κηρύττω τη λήξη της συνεδρίας.

(Ώρα λήξης: 7.30 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γαλανός Αλέξης
Γεωργιάδης Δήμος
Δημητριάδης Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου Άριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

(1) Έκθεση για τις προτάσεις νόμου 1. «Ο περί Ραδιοφωνίας Νόμος του 1988», 2. «Ο περί Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης Νόμος του 1988», 3. «Ο περί Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης Νόμος του 1989» και για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις που έγιναν (Λ. Ζαχαριάδης, Δ. Ηλιάδης, Μ. Πουμπουρής, Α. Φάντης, Π. Στυλιανού, Α. Γαλανός, Ε. Ευσταθίου, Μ. Παπαπέτρου, Α. Μαρκίδης) και ψήφιση αυτών σε Νόμο.

(2) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συντάξεων (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργοί και Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», η δήλωση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

(3) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1988» και 2. «Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτιμήσεως διά τους σκοπούς του περί Δήμων Νόμου, Νόμος του 1988», οι αγορεύσεις που έγιναν (Δ. Ηλιάδης, Κ. Τσιέττης, Α. Γαλανός και Α. Φάντης) και ψήφιση αυτών σε Νόμο.

(4) Έκθεση για τις προτάσεις νόμου και το νομοσχέδιο 1. «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1988», 2. «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», 3. «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1989» και 4. «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1989», οι αγορεύσεις που έγιναν (Γ. Χαραλαμπίδης, Χρ. Κουρτελλάρης και Λ. Ιεροδιακόνου) και ψήφιση αυτών σε Νόμο.

(5) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1989», οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Μ. Παπαπέτρου, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Γαλανός και Ν. Αναστασιάδης) και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

(6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

(7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1990», οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Γαλανός, Χρ. Κουρτελλάρης, Ντ. Κωνσταντίνου, Τ. Χατζηδημητρίου και Λ. Ζαχαριάδης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 26 του 1990).

(8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 23) του 1990», οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Παπαρές, Δ. Ηλιάδης, Μ. Πουμπουρής και Π. Στυλιανού) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 28 του 1990).

(9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 24) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 29 του 1990).

(10) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 25) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 30 του 1990).

(11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 27) του 1990», η σύντομη αναφορά που έγινε από τον κ. Π. Στυλιανού και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

(12) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 7 του 1990).

(13) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 13 του 1990).

(14) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 6) του 1990», οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Ε. Ευσταθίου, Π. Στυλιανού, Χρ. Κουρτελλάρης και Λ. Ζαχαριάδης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

(15) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

(16) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

(17) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί της Αποφάσεως 1/88 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου-ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1989» και 2. Ο περί της Αποφάσεως 1/89 του Συμβουλίου Συνδέσεως Κύπρου-ΕΟΚ (Κυρωτικός) Νόμος του 1989», οι σύντομες αναφορές που έγιναν (Α. Γαλανός και Μ. Πουμπουρής) και ψήφιση αυτών σε Νόμο.

(18) Έκθεση για το θέμα «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου για το μήνα Ιούνιο του 1990» και έγκριση αυτής.

(19) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.

(20) Ερωτήσεις Βουλευτών (Το κυκλοφοριακό πρόβλημα των αστικών περιοχών - Η καταβολή από την κυβέρνηση των εξόδων φόρτωσης και μεταφοράς των κρεμμυδιών μέχρι το λιμάνι - Οι ζημιές που προκαλούνται στους δρόμους της κοινότητας Λυθροδόντα από τα διερχόμενα αυτοκίνητα για σκοπούς λατόμησης - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόντα-Λευκάρων -Το αίτημα της κοινότητας Λυθροδόντα για τη δημιουργία Συμβουλίου Βελτιώσεως -Το υδρευτικό πρόβλημα της κοινότητας Λυθροδόντα -Η διαπλάτυνση της γέφυρας Αναλυόντα-Λυθροδόντα -Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Λυθροδόντα-Μαχαιρά - Η κατασκευή αγροτικών δρόμων στο Λυθροδόντα - Η προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού -Οι επιδιορθώσεις και η συντήρηση των τουρκοκυπριακών σπιτιών στο Πεντάκωμο - Η κατάφωρη αδικία σε βάρος των αντρών που υπηρετούν στην Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου κατά τις τελευταίες προαγωγές στην αστυνομία - Η κατασκευή του νέου δρόμου Λευκωσίας-Κοκκινοτριμιθιάς - Το οδικό δίκτυο στις ακριτικές κοινότητες Δένειας και Μάμμαρι - Η ανέγερση Β' Δημοτικού Σχολείου στην Κοκκινοτριμιθιά - Το υδρευτικό πρόβλημα στην κοινότητα Κοκκινοτριμιθιάς - Το αίτημα των κατοίκων Κοκκινοτριμιθιάς για απομάκρυνση του χοιροστασίου - Το αίτημα των κατοίκων του ελεύθερου τμήματος της Ομορφίτας για μέτρα ασφάλειας και αναζωογόνησής της - Η δυνατότητα της έκθεσης κυπριακών αρχαιοτήτων στις Η.Π.Α. και ο ευμενής αντίκτυπος που θα έχει - Η απαλλαγή μεταβιβαστικών για απόκτηση της πρώτης κατοικίας για σκοπούς ιδιοκατοίκησης των προσφύγων - Η δημιουργία χώρου απόρριψης λυμάτων στην Αθηαίνου - Η στέγαση περιφερειακών γυμνασίων στις περιοχές Κιτίου και Κοκκινοχωριών -Η επαναλειτουργία του εργοστασίου των Χημικών Βιομηχανιών στην περιοχή Βασιλικού).

(21) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Τα θέματα υγείας των κατοίκων Τσερίου λόγω της λειτουργίας του φούρνου εκκαμίνευσης μολύβδου του εργοστασίου DEXEL - Η καταπολέμηση της ποντίκας - Η υδατοπρομήθεια της περιοχής Ανθούπολης - Η υδατοπρομήθεια στην Κοράκου - Η παραχώρηση των εγκριθέντων δανείων στους δικαιούχους των χωριών Αθηαίνου και Τρούλλοι για απόκτηση στέγης - Η επαναλειτουργία του Δημοτικού Σχολείου Νατάς).

(22) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και παραπομπή στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές των ακόλουθων θεμάτων:

(α) «Η ανάγκη επαναλειτουργίας του αστυνομικού σταθμού Πυργών της επαρχίας Λάρνακας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γεωργίου).

(β) «Η δυνατότητα πώλησης κυκλάμινων και άλλων φυτών και λουλουδιών του Ακάμα στο Τουριστικό Περίπτερο στα Λουτρά της Αφροδίτης, που

θα πολλαπλασιάζονται ειδικά για τούτο το σκοπό στα φυτώρια του Τμήματος Γεωργίας, ως το μόνο ανασταλτικό μέτρο αλόγιστης εκρίζωσης της πολύτιμης χλωρίδας του Ακάμα από το κοινό».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή).

(γ) «Η επείγουσα ανάγκη εκτέλεσης αναπτυξιακών έργων στο λιμάνι Λάρνακας -επέκταση, εκβάθυνση, εκσυγχρονισμός- για να αποτραπεί ο επαπειλούμενος οικονομικός μαρασμός του, με όλες τις δυσμενείς επιπτώσεις που αυτός συνεπάγεται για τις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου, καθώς και για την οικονομία του τόπου γενικότερα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς).

(δ) «Αιμοδοσία, προβλήματα και ο ρόλος του Υπουργείου Υγείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ι. Ιωαννίδη).

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 4ης Ιουλίου 1990

('Ωρα έναρξης: 10.13 π.μ.)

(Αρ. 36)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ.ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η σημερινή συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων είναι αφιερωμένη στο Κεφάλαιο Δ', γιατί έχουμε καθυστερήσει πάρα πολύ στο σημείο αυτό και είναι ανάγκη να γίνουν έκτακτες συνεδρίες, ούτως ώστε να καλυφθούν τα διάφορα θέματα.

Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη που βρίσκεται ενώπιόν σας είναι το θέμα του ποταμού Διαρίζου, αλλά κατά παράκληση θα αφεθεί για αύριο, ούτως ώστε να δοθεί η ευκαιρία στους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους να ομιλήσουν, οι οποίοι σήμερα δεν μπορούν, λόγω του ότι υπάρχει το Εθνικό Συμβούλιο.

Προχωρούμε στο δεύτερο θέμα, που είναι:

'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (16.3.1989).

(Συνέχιση της συζήτησης).

Συνεπώς θα καλέσω τον κ. Παπαρέ να το κλείσει με μια σύντομη, πεντάλεπτη ει δυνατόν, ομιλία.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έγιναν πολλές ομιλίες και ακούστηκαν ενδιαφέρουσες εισηγήσεις, όσον αφορά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κύπριοι που εργάζονται στην Ελλάδα.

Στην ομιλία του ο κ. Ζιαρτίδης αναφέρθηκε στις δυσκολίες του προβλήματος και διαφώνησε με τυχόν μεταπήδηση των Κυπρίων εργαζομένων στην Ελλάδα από το ελληνικό στο κυπριακό δημόσιο, πράγμα με το οποίο κανένας δε διαφωνεί. Επειδή η Έκθεση της Βουλής δημοσιεύτηκε και σε μερίδα του τύπου, υπήρξαν και από τους άνεργους πτυχιούχους οι ίδιες αντιδράσεις. Προς άρση κάθε παρεξήγησης η Κυπριακή Εστία Θεσσαλονίκης, με επιστολή της στον Πρόεδρο της Βουλής, τους αρχηγούς των κομμάτων και τον Υπουργό Εσωτερικών, διευκρινίζει ότι το θέμα τους δεν είναι η μεταπήδησή τους στο κυπριακό δημόσιο, αλλά, σε περίπτωση πρόσληψής τους στη δημόσια υπηρεσία διά της κανονικής οδού -είτε με εξετάσεις είτε με διορισμό από τους καταλόγους κτλ.- να μεταφέρονται και τα δικαιώματά τους. Δηλαδή τα συντάξιμά τους χρόνια, τα ταμεία προνοίας κτλ. Αυτό είναι στην ουσία το πραγματικό αίτημά τους και όχι η άμεση μεταπήδησή τους στον κρατικό μηχανισμό, πράγμα που θα έχει επιπτώσεις και στους εδώ ανέργους μας.

Το άλλο σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν είναι η απαγόρευση να έχουν στο όνομά τους άλλη περιουσία εκτός από ένα κτήμα στην πρωτεύουσα του νομού της διαμονής τους, καθώς και το δικαίωμα της ψήφου και της ιθαγένειας, που κατά κόρον συζητήθηκε από όλους τους συναδέλφους που μίλησαν πάνω στο θέμα. Τα ίδια περίπου προβλήματα αντιμετωπίζουν και οι Ελλαδίτες που εργάζονται στην Κύπρο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας πιστεύει ότι υπάρχει πράγματι πρόβλημα, γι' αυτό και καλεί την κυβέρνηση να προβεί σε κάθε ενέργεια, μη αποκλειομένης και διακρατικής συμφωνίας, και να προχωρήσει στη λήψη όλων των μέτρων που χρειάζεται να παρθούν, για να ικανοποιηθούν τα πιο πάνω αιτήματα τόσο των Κυπρίων όσο και των εδώ Ελλαδιτών.

Η Βουλή επισήμανε το πρόβλημα και έκαμε την Έκθεσή της. Παραμένει τώρα στην Εκτελεστική Εξουσία να μελετήσει το θέμα και να προχωρήσει στη λύση του, χωρίς να επικαλείται διάφορες δικαιολογίες. Έγιναν πάρα πολλά διαβήματα μέχρι τώρα από διάφορα άτομα και ομάδες προς τις αρμόδιες αρχές χωρίς αποτέλεσμα.

Θέλω να ελπίζω ότι αυτή τη φορά το όλο θέμα θα βρει τη λύση του, αφού και η Βουλή ομόφωνα ζητά από την κυβέρνηση να προχωρήσει στη λήψη όλων των μέτρων που χρειάζεται να παρθούν για εξεύρεση λύσης, για να λήξει το χρόνιο τούτο πρόβλημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε τώρα στο επόμενο θέμα, που είναι:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παρισινού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (2.2.1989).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεσή στο Σώμα.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΔΑΣΟΣ ΑΘΑΛΑΣΣΑΣ: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΑΝΑΞΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΩΣ ΒΑΣΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΟΝΑ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ».

Παρόντες:-

Γεώργιος Σαββίδης
Νεόφυτος Ηλία
Ανδρέας Παρισινός
Δήμος Γεωργιάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Ανδρέας Ψυλλίδης
Ρήνα Κατσελλή
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Νοεμβρίου 1989 και στις 19 Ιανουαρίου και 2 Φεβρουαρίου 1990. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, καθώς επίσης εκπρόσωποι των Δήμων Λευκωσίας και Αγλαντζιάς, του Συμβουλίου Βελτιώσεως Γερίου, ο κοινοτάρχης Γερίου και εκπρόσωπος των περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Α. Παρισινού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ., στις 2 Φεβρουαρίου 1989 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα, ο εισηγητής του Βουλευτής κ. Α. Παρισινός αναφέρθηκε στην τρομακτικά ραγδαία ανάπτυξη της μείζονος Λευκωσίας τα τελευταία χρόνια, που είχε ως αποτέλεσμα να μετατραπεί σε τσιμεντούπολη μ' όλα τα συνεπακόλουθά της, όπως είναι η αύξηση της μόλυνσης της ατμόσφαιρας, η αύξηση της ηχορύπανσης, κτλ. Εξαιτίας αυτής της κατάστασης έχει αναπτυχθεί μια νέα ευαισθησία στο κοινό για τους κινδύνους που απειλούν τη σωματική και πνευματική του υγεία. Μέσα σ' αυτό το πνεύμα το δάσος της Αθαλάσσας, που ομολουγουμένως αποτελεί το μοναδικό φυσικό πνεύμονα της περιοχής Λευκωσίας, αποκτά ιδιαίτερη σημασία, ώστε να επιβάλλεται περισσότερο από κάθε άλλη φορά η προστασία και η σωστή αξιοποίησή του, για να μπορεί να το απολαμβάνει ο πολίτης. Παρόλο που από τις 30 Δεκεμβρίου 1940 η περιοχή αυτή έχει κηρυχθεί κυβερνητικό δάσος, τίποτε το ουσιαστικό μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει για την αξιοποίηση αυτού του χώρου. Αντίθετα έχει παραμεληθεί, με αποτέλεσμα να αρχίσει η μόλυνσή του από απόβλητα, ενώ απειλείται γενικά το φυσικό περιβάλλον του δάσους.

Αν και έχουν εκπονηθεί από κυβερνητικά τμήματα δύο σχέδια για τη διαμόρφωση του χώρου σε εθνικό πάρκο, κανένα απ' αυτά δεν έχει υλοποιηθεί. Ενόψει της κατάστασης αυτής, επιβάλλεται η άμεση λήψη μέτρων για την

προστασία και ανάπτυξη του βασικού αυτού πνεύμονα της Λευκωσίας από την κυβέρνηση, σε συνεργασία με τους δήμους της περιοχής και την κοινότητα του Γερίου που συνορεύει με το χώρο αυτό. Το θέμα θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με πολλή σοβαρότητα και σε βάθος.

Εκθέτοντας ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων τις απόψεις του Υπουργείου του πάνω στο θέμα, αναφέρθηκε στην ιδιαίτερη σημασία του δάσους αυτού για την πρωτεύουσα και στην ανάγκη για άμεση ανάπτυξή του σε πάρκο, ανάγκη που αναγνωρίζεται τόσο από το κράτος όσο και από τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οργανωμένα σύνολα και το πλατύ κοινό. Επίσης ανέφερε ότι κοινός είναι ο σκοπός όλων να διατηρηθεί το φυσικό περιβάλλον της περιοχής στην κατάσταση που βρίσκεται και να γίνουν σ' αυτό οι ελάχιστες δυνατές επεμβάσεις, ώστε να μπορεί να εξυπηρετεί τον πολίτη. Το κρατικό δάσος της Αθαλάσσας καταλαμβάνει έκταση 6,420 σκαλών. Απ' αυτές 1,869 καλύπτονται από το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, 558 από το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών και 1,831 χρησιμοποιούνται ως χώροι στρατοπέδων. Από το πιο πάνω σύνολο παραμένουν 2,670 σκάλες καθαρές, χώρος ο οποίος έχει κηρυχθεί, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, Εθνικό Δασικό Πάρκο.

Το 1984 ετοιμάστηκε από αρμόδια κυβερνητικά τμήματα σχέδιο ανάπτυξης του δάσους, το οποίο μέχρι στιγμής δεν υλοποιήθηκε. Μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για υλοποίηση του σχεδίου, αφού πρώτα αναθεωρηθεί κατάλληλα και προσαρμοστεί στα σημερινά δεδομένα, το σχέδιο αυτό άρχισε να αναθεωρείται και βαίνει προς την ολοκλήρωσή του. 'Οταν το σχέδιο αυτό ολοκληρωθεί, θα τεθεί προς συζήτηση ενώπιον όλων των κυβερνητικών τμημάτων που εμπλέκονται σ' αυτό, ενώ σε δεύτερο στάδιο θα τεθεί ενώπιον των δημοτικών συμβουλίων και των τοπικών αρχών. Μέσα στα πλαίσια της υλοποίησης του σχεδίου για άμεση αξιοποίηση του εθνικού δασικού πάρκου εντάσσεται η ετοιμασία ενός ξεχωριστού σχεδίου για το πάρκο Αγίου Γεωργίου, το οποίο μπορεί να προωθηθεί ως ένα ξεχωριστό σχέδιο, γιατί βρίσκεται σ' αυτοτελή περιοχή, χρησιμοποιείται από το κοινό πιο πολύ από το υπόλοιπο δάσος και η αξιοποίησή του είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα και με συγκριτικά χαμηλή δαπάνη και μπορεί να θεωρηθεί η πρώτη φάση για την ανάπτυξη ολόκληρου του Εθνικού Δάσους της Αθαλάσσας.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά την υλοποίηση του σχεδίου του πάρκου Αγίου Γεωργίου, έχουν κατατεθεί ενώπιον της Επιτροπής από τους πιο πάνω εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων τα πιο κάτω στοιχεία:-

(α) Το πάρκο Αγίου Γεωργίου βρίσκεται μέσα στα δημοτικά όρια Αγλαντζιάς και αποτελεί μέρος του Εθνικού Δασικού Πάρκου Αθαλάσσας, που σύμφωνα με πρόσφατη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου θα αναπτυχθεί σε πάρκο για την αναψυχή και απόλαυση του κοινού της περιοχής Λευκωσίας. Η έκταση που προτείνεται για ανάπτυξη ανέρχεται σε 10.65 εκτάρια και βρίσκεται υπό τη διαχείριση του Τμήματος Δασών του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Η περιοχή είναι δενδροφυτεμένη κατά το πλείστο με νεαρά φυτά. Η ύπαρξη λίμνης στο χώρο του πάρκου, του προσδίδει ιδιαίτερη ελκυστικότητα. Αυτός είναι και ο κύριος λόγος για τον οποίον δέχεται σχετικά πολλούς επισκέπτες, παρά τις περιορισμένες διευκολυνσεις που παρέχονται.

(β) Ο γενικός σκοπός της διαχείρισης του πάρκου καθορίζεται ως εξής:

«Η ικανοποίηση, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, αναψυχικών αναγκών του κοινού της ευρύτερης περιοχής Λευκωσίας με τη δημιουργία και λειτουργία πάρκου ψηλής αναψυχικής και αισθητικής αξίας, μέσα στα πλαίσια του γενικότερου σχεδίου ανάπτυξης του Εθνικού Δασικού Πάρκου Αθαλάσσας».

(γ) Για την εξυπηρέτηση του γενικού σκοπού διαχείρισης καθορίζονται οι πιο κάτω ειδικοί στόχοι:

- η παροχή απαραίτητων διευκολύνσεων για την αναψυχή και άνεση των επισκεπτών· - η εντατική διαχείριση της βλάστησης για βελτίωση του πρασίνου της περιοχής, για την ικανοποίηση των αναψυχικών και αισθητικών αναγκών του κοινού· - η αισθητική βελτίωση των χώρων του πάρκου, χωρίς όμως να μετατραπεί σε τεχνητό κήπο·

- η προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και του τοπίου της λίμνης ως του πιο αξιόλογου αισθητικού στοιχείου του πάρκου.

(δ) Για την υλοποίηση των στόχων της διαχείρισης γίνονται προτάσεις που σε συντομία είναι οι πιο κάτω:

1. Δημιουργία μικρών εκδρομικών χώρων για την εξυπηρέτηση 50 περίπου επισκεπτών στους οποίους θα απαγορεύεται το άναμμα φωτιάς.
2. Δημιουργία παιδικής χαράς.
3. Λειτουργία περιπτέρου για ικανοποίηση στοιχειωδών αναγκών των επισκεπτών.
4. Δημιουργία δύο γηπέδων αντισφαίρισης και ενός γηπέδου πετόσφαιρας για χρήση από το ευρύ κοινό.
5. Ενθάρρυνση του ελεγχόμενου ψαρέματος σε προκαθορισμένους χώρους.
6. Τοποθέτηση καθισμάτων σε επιλεγμένα σημεία.
7. Κατασκευή αποχωρητηρίων.
8. Παροχή πόσιμου νερού στους επισκέπτες.
9. Διατήρηση τριών εισόδων πρόσβασης επισκεπτών και δημιουργία χώρου στάθμευσης χωρητικότητας 55 αυτοκινήτων περίπου στη βόρεια πλευρά του πάρκου. Απαγόρευση διακίνησης αυτοκινήτων, μοτοσυκλετών και ποδηλάτων μέσα στο πάρκο.
10. Αναθεώρηση του υφιστάμενου δικτύου δρόμων και μονοπατιών. Κατασκευή δύο ξύλινων γεφυριών στα άκρα της λίμνης και επίστρωση με πλάκες ορισμένων κύριων μονοπατιών.
11. Κατάλληλη διαρρύθμιση της βλάστησης για αισθητική βελτίωση του πάρκου-ευνόηση της φυσικής βλάστησης και χρησιμοποίηση κατά κύριο λόγο αυτοφυών ειδών δέντρων, θάμνων και ποών-αποφυγή καλλιέργειας του εδάφους με μηχανικά μέσα για εκρίζωση των χόρτων.
12. Εγκατάσταση αρδευτικού συστήματος για πότισμα της βλάστησης σε ορισμένους χώρους του πάρκου για γρήγορη ανάπτυξη.
13. Προστασία του τοπίου και του περιβάλλοντος της λίμνης και ιδιαίτερα του δυτικού της τμήματος με την υδροχαρή βλάστηση, που αποτελεί καταφύγιο πουλιών και ψαριών.

14. Καθαρισμός του πάρκου από υπολείμματα παλιών κατασκευών, σκουπίδια, πέτρες κτλ. - συλλογή σκουπιδιών από τα συνεργεία του Δήμου Αγλαντζιάς.
15. Κατασκευή νέας βελτιωμένης περίφραξης κοντά στην κύρια είσοδο και συντήρηση της παλιάς.
16. Λήψη προστατευτικών μέτρων για τη φωτιά, τους βανδαλισμούς και τη ρίψη σκουπιδιών.
17. Κατάλληλη σηματοδότηση των χώρων του πάρκου.
18. Λήψη ορισμένων μέτρων για χώρους γύρω από το πάρκο που το επηρεάζουν αρνητικά από αισθητικής άποψης.
19. Ανάληψη διαφωτιστικής εκστρατείας στη γύρω περιοχή για προστασία του πάρκου από τη ρύπανση και τους βανδαλισμούς.
20. Ετοιμασία πληροφοριακού φυλλαδίου με τους Κανονισμούς, τις διευκολύνσεις και με ενδιαφέροντα στοιχεία του περιβάλλοντος του πάρκου.
21. Την ευθύνη διαχείρισης του πάρκου θα έχει το Τμήμα Δασών.
22. Για την καλύτερη διαχείριση του πάρκου και την επίλυση των προβλημάτων που θα παρουσιάζονται προτείνεται η σύσταση Συμβουλευτικού Σώματος, το οποίο θα προεδρεύεται από το Τμήμα Δασών. Σ' αυτό θα συμμετέχουν και άλλες αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, τοπικές αρχές, τοπικά παραρτήματα του Φιλοδασικού Συνδέσμου και άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις. Το Συμβουλευτικό αυτό Σώμα θα είναι το ίδιο, όπως αυτό που θα προταθεί και για το υπόλοιπο Πάρκο Αθαλάσσας.
23. Ετοιμασία Κανονισμών με βάση τις πρόνοιες της Δασικής Νομοθεσίας που θα διέπουν τη λειτουργία του πάρκου. Η σύνταξη των Κανονισμών αυτών θα πρέπει να γίνει, αφού πρώτα αναθεωρηθεί το Σχέδιο Ανάπτυξης και του υπόλοιπου ΕΔΠ Αθαλάσσας.
24. Το συνολικό κόστος εκτέλεσης των έργων που προτείνονται έχει υπολογιστεί σε £90,000. Προτείνεται όπως οι σχετικές πιστώσεις των £50,000 που υπάρχουν στους προϋπολογισμούς του Τμήματος Δασών του 1989 διατεθούν για την εκτέλεση εκείνων των διευκολύνσεων που είναι εντελώς απαραίτητες, για να λειτουργήσει η περιοχή ως πάρκο. Οι υπόλοιπες διευκολύνσεις, δηλαδή το περίπτερο, τα πλακόστρωτα, ο χώρος αθλοπαιδιών και η βελτιωμένη περίφραξη, να συμπληρωθούν είτε με τη συμβολή των δήμων και άλλων φορέων είτε σε δεύτερη φάση από τους κρατικούς προϋπολογισμούς.

Από την πλευρά των εκπροσώπων των Δήμων Λευκωσίας και Αγλαντζιάς, καθώς και της κοινότητας Γερίου, τονίστηκε στην Επιτροπή η ανάγκη συμμετοχής των ενδιαφερόμενων τοπικών αρχών στο στάδιο της ετοιμασίας του σχεδίου και έκφρασης των απόψεων και εισηγήσεών τους σε έγκαιρο χρόνο, όταν είναι δυνατό αυτές να εξεταστούν και να ληφθούν υπόψη για σκοπούς διαμόρφωσης του σχεδίου. Επίσης από τους πιο πάνω εκπροσώπους των δήμων επισημάνθηκε η ανάγκη όπως, πριν από την εκπόνηση των τεχνικών σχεδίων, καθοριστούν οι κοινοί

στόχοι για το χώρο και προηγηθούν σωστές και εμπεριστατωμένες μελέτες από ειδικούς όλων των ειδικοτήτων που είναι απαραίτητο να γνωμοδοτούν για το σχεδιασμό τέτοιων έργων, όπως είναι ένα εθνικό δασικό πάρκο. Πρόσθετα, από τις πιο πάνω πλευρές έγιναν συγκεκριμένες εισηγήσεις για έργα και ενέργειες που θα πρέπει να γίνουν ή να αποφευχθούν, ώστε να γίνει η καλύτερη, κατά την άποψή τους, αξιοποίηση του χώρου. Τέλος, απ' όλες τις τοπικές αρχές τονίστηκε η ανάγκη για επίσπευση του σχεδίου αυτού.

Από τον εκπρόσωπο των περιβαλλοντικών οργανώσεων επισημάνθηκε η ανάγκη να καθοριστεί τι είναι δασικό πάρκο και να αποτραπεί η ανέγερση διάφορων κτισμάτων, τα οποία κατά καιρούς γίνονται προσπάθειες να ανεγερθούν στο χώρο αυτό, όπως π.χ. συνέβη με τον ιππόδρομο, με νοσοκομειακά συγκροτήματα και πρόσφατα με τα κτίρια του πανεπιστημίου. 'Οπως ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε, ο κίνδυνος που διατρέχει το δάσος από τέτοιες ενέργειες είναι χειροπιαστός και δυνατός, γι' αυτό και θα πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία του χώρου αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού ενημερώθηκε απ' όλες τις πλευρές αναφορικά με το υπό συζήτηση θέμα, έχει τη γνώμη ότι το δάσος της Αθαλάσσας αναμφισβήτητα αποτελεί ένα αναντικατάστατο φυσικό πνεύμονα για την περιοχή της Λευκωσίας, γι' αυτό και επιβάλλεται η προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του το ταχύτερο δυνατό. Ειδικότερα επιβάλλεται μια σωστή ανάπτυξη και αξιοποίηση του δάσους, ώστε με τη λιγότερη δυνατή επέμβαση πάνω στο περιβάλλον να καταστεί ένας φυσικός πνεύμονας που θα προσφέρεται για την αναψυχή και απόλαυση του κάθε πολίτη. Για το σκοπό αυτό η κυβέρνηση θα πρέπει να ετοιμάσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ανάπτυξης του δάσους, το οποίο να καλύπτει όλη την περιοχή του κυβερνητικού δάσους της Αθαλάσσας και όχι μόνο τις 2,670 σκάλες που έχουν κηρυχθεί εθνικό πάρκο. Το σχέδιο αυτό θα πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα σε καθορισμένο χρονοδιάγραμμα και κάτω από τις ακόλουθες βασικές προϋποθέσεις:-

(α) Για την ετοιμασία του σχεδίου κρίνεται επιβεβλημένη η συνεργασία με τους γειτονικούς δήμους και τις τοπικές αρχές, οι οποίες και θα πρέπει να γίνουν κοινωνοί των σχετικών σχεδίων και των μελετών σ' όλα τα στάδια της ετοιμασίας τους.

(β) Πριν από τη διεκπεραίωση των τεχνικών σχεδίων για την ανάπτυξη του δάσους θα πρέπει να καθοριστούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι, αφού ληφθούν υπόψη για το σκοπό αυτό οι απόψεις των τοπικών αρχών και αφού ληφθούν οι απαραίτητες γνώμες ειδικών εμπειρογνωμόνων πάνω στο θέμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος θεωρεί αναγκαίο όπως μέχρι την ετοιμασία και εφαρμογή του πιο πάνω σχεδίου ληφθούν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την αποφυγή οποιασδήποτε επέμβασης στο δάσος της Αθαλάσσας, τόσο από κυβερνητικές υπηρεσίες όσο και από ιδιώτες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, όπως έχει αποφασιστεί σε σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών - απόφαση της οποίας έχει κυκλοφορήσει προς όλα τα Μέλη της Βουλής- όταν οι Εκθέσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών είναι ομόφωνες, ο χρόνος συζήτησης του θέματος που παραχωρείται σε κάθε κόμμα είναι επτά λεπτά. 'Οταν οι Εκθέσεις δεν είναι ομόφωνες, τότε ο χρόνος που διατίθεται για το κάθε κόμμα

είναι 15 λεπτά μάξιμουμ. Με βάση λοιπόν αυτές τις αποφάσεις πάνω στο θέμα αυτό, θα ήθελα να δώσω το λόγο στον εγγράψαντα, αν θέλει να πει ορισμένα πράγματα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Λόγω του ότι η Έκθεση είναι αναλυτική, εμπεριστατωμένη και ομόφωνη, έχει αποφασιστεί στην Επιτροπή μας να μην υπάρξουν ομιλίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πράγματι είναι μια πολύ εμπεριστατωμένη και πολύ λεπτομερής Έκθεση, στην οποία αμφιβάλλω αν είναι δυνατόν ωφέλιμα να προστεθεί οτιδήποτε.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.). (1.12.1988).

Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα. Αντιλαμβάνομαι ότι ο Πρόεδρος της Επιτροπής, ο κ. Παναγίδης, απουσιάζει. Καλείται οποιοδήποτε μέλος της Επιτροπής να την αναγνώσει.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Εισηγούμαι όπως η Έκθεση αυτή θεωρηθεί αναγνωσθείσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση εκ μέρους της Βουλής, εγώ δε θα είχα καμιά ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα, κύριε Ευσταθίου.

Υπάρχει ένσταση;

Δεν υπάρχει. Η Έκθεση συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΑ ΑΠΟ ΕΠΙΤΗΔΕΙΟΥΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΣΚΕΠΤΟΝΤΑΙ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΛΕΥΚΑΡΑ ΚΑΙ ΣΚΑΡΙΝΟΥ».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 Μαρτίου, 8, 11 και 27 Ιουνίου 1989 και στις 20 Φεβρουαρίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Συγκοινωνιών και

Έργων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, ο Δήμαρχος και μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Λευκάρων, ο Κοινοτάρχης Σκαρίνου, καθώς και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ξεναγών Κύπρου και του Συνδέσμου Ανάπτυξης Σκαρίνου. Σ' όλες τις συνεδρίες της Επιτροπής παρών ήταν και ο αξ. Βουλευτής κ. Ο. Δημητρίου.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή την 1η Δεκεμβρίου 1988 με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και στη συνέχεια παραπέμφθηκε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το όλο θέμα ο εισηγητής του ανέφερε ότι το πρόβλημα της συνεχιζόμενης παράνομης κερδοσκοπίας από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου είναι πάρα πολύ σοβαρό, γιατί πλήττεται το ήθος και η αξιοπρέπεια του λαού μας από μια ομάδα σαράντα περίπου ατόμων τα οποία με διάφορους τρόπους σταματούν αυτοκίνητα «Ζ», στα οποία επιβαίνουν τουρίστες με προορισμό τα Λεύκαρα. Τα άτομα αυτά μετέρχονται παράνομους και απαράδεκτους τρόπους εκμετάλλευσης και παραπλάνησης του τουριστικού ρεύματος προς τα Λεύκαρα, με αποκλειστικό σκοπό την κερδοσκοπία. Συγκεκριμένα, τα άτομα αυτά έχουν ενοικιάσει ένα χωράφι δίπλα από το δρόμο Σκαρίνου-Λευκάρων, σταθμεύουν εκεί τα αυτοκίνητά τους και συνήθως σταματούν τα διερχόμενα αυτοκίνητα «Ζ» ζητώντας τη μεταφορά τους στα Λεύκαρα, οπότε με έντεχνο τρόπο οδηγούν τους τουρίστες σε διάφορα καταστήματα κεντημάτων και άλλων ειδών χειροτεχνίας, με σκοπό να τους υποδείξουν ή να τους πιέσουν να αγοράσουν τα διαθέσιμα είδη σε τιμές πολύ ψηλότερες από τις καθιερωμένες. Αποτέλεσμα των ενεργειών των προσώπων αυτών είναι να πλήττεται το καλό όνομα της κυπριακής φιλοξενίας και η καλή τουριστική φήμη της Κύπρου διεθνώς, αφού όχι μόνο προφορικά, αλλά και με σωρεία επιστολών προς τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού έχουν εκφραστεί παράπονα και ανησυχίες ξένων τουριστών σχετικά με την επικρατούσα ασφυχτική κατάσταση. Το γεγονός της έλλειψης οποιασδήποτε ειδικής νομοθεσίας που να αποτρέπει την επίδοση στην κερδοσκοπία αυτή, γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους διάφορους επιτήδειους με καταστρεπτικές για τον τουρισμό μας συνέπειες. Για τους πιο πάνω λόγους, όπως επίσης δήλωσε ο εισηγητής του θέματος, η όλη κατάσταση πρέπει να τύχει άμεσης αντιμετώπισης από τους αρμοδίους. Για το σκοπό αυτό ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού θα πρέπει να εξεύρει τρόπους που να προειδοποιούν τους τουρίστες για το τι ακριβώς πρόκειται να αντιμετωπίσουν καθ' οδόν προς τα Λεύκαρα, ενώ το Υπουργείο Εσωτερικών και συγκεκριμένα η αστυνομία θα πρέπει να καταγγέλλουν τα άτομα που επιδίδονται σε τέτοιες πράξεις. Στο μεταξύ η κυβέρνηση επιβάλλεται να μελετήσει τη λήψη νομοθετικών μέτρων προς αντιμετώπιση της όλης κατάστασης.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσαν ότι το θέμα θεωρείται πράγματι πολύ σοβαρό και ήδη από το 1986 έχει συζητηθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών και έγινε εισήγηση για ποινικοποίηση της «άγρας πελατών». Η εισήγηση όμως αυτή δεν έγινε αποδεκτή από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Στις 8 Ιανουαρίου 1987, μετά από σύσκεψη στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, έγιναν οι ακόλουθες εισηγήσεις προς αντιμετώπιση της όλης κατάστασης:

(α) Ποινικοποίηση της παρενόχλησης ταξιδιωτών.

(β) Δημιουργία στα Λεύκαρα από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού Γραφείου Πληροφοριών, καθώς και τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων.

(γ) Τροποποίηση της περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως νομοθεσίας, ώστε να απαγορευτεί σε ορισμένους δρόμους το σταμάτημα διερχόμενων αυτοκινήτων από πεζούς, με σκοπό τη μεταφορά τους από το σημείο όπου βρίσκονται σε άλλο (auto-stop).

Στις 23 Φεβρουαρίου 1989 σε νέα σύσκεψη στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας λήφθηκε απόφαση για προώθηση της πιο πάνω εισήγησης για τροποποίηση της περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως νομοθεσίας, παρά το γεγονός ότι έγινε αποδεκτό ότι το μέτρο αυτό δεν είναι αρκετό για την επίλυση του όλου προβλήματος.

Σχετικά με την εισήγηση για δημιουργία Γραφείου Πληροφοριών στην περιοχή Λευκάρων και για τοποθέτηση πινακίδων από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού υπήρξαν σφοδρές αντιδράσεις εκ μέρους των κατοίκων των Λευκάρων και έτσι αυτή εγκαταλείφθηκε, ενώ ούτε καταγγελίες των ατόμων που επιδίδονται στην εκμετάλλευση των τουριστών από την αστυνομία είναι δυνατό να γίνονται λόγω έλλειψης νομοθεσίας. Έτσι διενεργείται μεν αστυνόμευση τόσο στο δρόμο Σκαρίνου-Λευκάρων, όσο και στην πλατεία Λευκάρων, αλλά το πρακτικό της αποτέλεσμα είναι απλώς ο εκφοβισμός.

Οι ίδιοι κυβερνητικοί αρμόδιοι δήλωσαν ότι η Υπηρεσία Ελέγχου Τιμών του Υπουργείου έχει εντείνει τον τελευταίο καιρό τον έλεγχο στην περιοχή Λευκάρων και έχει παραπέμψει ενώπιον των Δικαστηρίων 28 περιπτώσεις πωλητών κεντημάτων που διέθεταν τα εμπορεύματά τους χωρίς να πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, δηλαδή την υποχρεωτική αναγραφή πάνω στα πωλούμενα είδη της χώρας κατασκευής, της τιμής πώλησης και της σύνθεσής τους. Διενεργείται επίσης έλεγχος σε σπίτια, όταν αυτά είναι ανοιχτά και διαπιστώνεται ότι γίνονται σ' αυτά πωλήσεις.

Επιβεβαιώνοντας τη σοβαρότητα της όλης κατάστασης και τις καταστροφικές της επιπτώσεις στον κυπριακό τουρισμό, ο Έπαρχος Λάρνακας δήλωσε χαρακτηριστικά στην Επιτροπή ότι ολόκληρα κυκλώματα διακινούνται στη γύρω περιοχή στα οποία φέρονται αναμεμειγμένοι οι ίδιοι οι Δημοτικοί Σύμβουλοι, γεγονός που επιβεβαιώθηκε από το Δήμαρχο Λευκάρων.

Ως τρόπους αντιμετώπισης της όλης κατάστασης ο Έπαρχος Λάρνακας εισηγήθηκε την ενημέρωση και διαφώτιση των τουριστών πριν από την επίσκεψή τους στην περιοχή και συγκρεκριμένα στους τόπους καταλύματός τους, όπως για παράδειγμα στα ξενοδοχεία, καθώς και την τοποθέτηση από το Υπουργείο Εσωτερικών μόνιμης αστυνομικής δύναμης στην περιοχή.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής ο Δήμαρχος και ο Σταθμάρχης Λευκάρων επισήμαναν ότι η παράνομη κερδοσκοπία σε βάρος τουριστών είναι σοβαρότερη, όταν οι τουρίστες επισκέπτονται το χωριό με ταξί. Οι οδηγοί των ταξί παίρνουν προμήθεια 30 -35%, για να οδηγήσουν τους τουρίστες σε διάφορα σπίτια, όπου οι διάφοροι επιτήδειοι τους εξαπατούν για να αγοράσουν κεντήματα. Προς αντιμετώπιση της όλης κατάστασης η αστυνομία, σε συνεργασία με την τοπική αρχή Λευκάρων και τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, εξέδωσε στον παρελθόν προειδοποιητικά φυλλάδια σε δυο γλώσσες, των οποίων όμως η διανομή απαγορεύτηκε εξαιτίας της δυσφήμησης που προκαλείτο στον τόπο και του ότι οι τουρίστες εγκατέλειπαν αμέσως το χωριό.

Ο Κοινοτάρχης Σκαρίνου και ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ανάπτυξης Σκαρίνου δήλωσαν στην Επιτροπή ότι, από το 1984 που δόθηκε στην κυκλοφορία ο νέος δρόμος προς τα Λεύκαρα, οι «πειρατές» εγκατέλειψαν τις παλιές τους θέσεις και εγκαταστάθηκαν σε σημεία, απ' όπου ελέγχουν τη διακίνηση τουριστών προς την περιοχή και εμποδίζουν την είσοδο τουριστών στη Σκαρίνου. Εμποδίζεται έτσι ολοσχερώς η ανάπτυξη της κοινότητας της Σκαρίνου, ενώ το χωριό έχει την ίδια παράδοση στα χειροποίητα κεντήματα με τα Λεύκαρα.

Στις καταθέσεις τους ενώπιον της Επιτροπής τόσο ο Υπαρχηγός της Αστυνομίας όσο και ο Βοηθός Αρχηγός της Αστυνομίας συμφώνησαν με την άποψη που εκφράστηκε στην Επιτροπή, ότι δηλαδή το όλο πρόβλημα θα επιλυθεί, μόνο εφόσον οι ίδιοι οι καταστηματάρχες και όλοι όσοι επιδίδονται στην παράνομη αυτή κερδοσκοπία συνειδητοποιήσουν το μέγεθος της ζημιάς που προκαλούν τόσο στη φήμη του χωριού τους, όσο και στην τουριστική φήμη της Κύπρου διεθνώς. Επειδή όμως κάτι τέτοιο φαίνεται να είναι πολύ δύσκολο στο παρόν στάδιο, ως προσωρινό μέτρο πάταξης της κερδοσκοπίας αυτής αποστέλλονται καθημερινά στην περιοχή άντρες της αστυνομικής δύναμης και από τη στιγμή που θα περιπέσει οτιδήποτε στην αντίληψή τους σταματούν αμέσως τον «πειρατή» και του ζητούν διάφορα στοιχεία, ώστε να δοθεί ο χρόνος στους τουρίστες να φύγουν.

Εισήγηση που εκφράστηκε στην Επιτροπή για τη χορήγηση άδειας εξάσκησης του επαγγέλματος της πώλησης κεντημάτων απορρίφθηκε από τους αρμοδίους, γιατί ένα τέτοιο μέτρο αφορά τον ίδιο το Δήμο Λευκάρων και προϋποθέτει τροποποίηση της νομοθεσίας του.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.) συμφώνησαν ότι υπάρχει πρόβλημα και τόνισαν τη σοβαρότητά του, καθώς και τις μεγάλες διαστάσεις που προσλαμβάνει ένεκα των δόλιων μέσων που μετέρχονται οι επιτήδειοι αυτοί μεσίτες, των υπερχρεώσεων και των υπερπρομηθειών που πληρώνονται. Η κατάσταση αυτή, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, έχει δυσμενέστατες επιπτώσεις πάνω στο καλό τουριστικό όνομα της Κύπρου. Στο σημείο αυτό κατατέθηκαν ογκώδεις φάκελοι με έγγραφες καταγγελίες σχετικών περιστατικών και χαρακτηριστικά αναφέρθηκε περίπτωση που ο οδηγός Υπουργού αραβικής χώρας πήρε το ποσό των £300.= ως προμήθεια από τις αγορές του Υπουργού αυτού. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι ο Οργανισμός μελετά την ίδρυση Γραφείου στα Λεύκαρα για καθοδήγηση των τουριστών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, με βάση την ενημέρωση που της έγινε πάνω στο όλο θέμα, είναι της γνώμης ότι το πρόβλημα, όπως εκτέθηκε ενώπιόν της, είναι πάρα πολύ σοβαρό, γιατί πλήττει την αξιοπρέπεια, τη φήμη και το τουριστικό όνομα της Κύπρου διεθνώς. Η Επιτροπή εκφράζει την έντονη ανησυχία της, γιατί μια μικρή ομάδα ατόμων, ασυνείδητα και επιπόλαια, ενεργεί κατά τρόπο που σπιλώνει ανεπανόρθωτα την κατά τα άλλα πολύ καλή τουριστική φήμη της Κύπρου στο εξωτερικό. Γι' αυτό καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να ενεργήσει άμεσα λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τη σωρεία επιστολών-παραπόνων ξένων τουριστών προς τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και να εξετάσει το όλο πρόβλημα με πολλή προσοχή, φροντίζοντας να εξεύρει τρόπους άμεσης και οριστικής αντιμετώπισής του. Στο μεταξύ η κυβέρνηση θα πρέπει, σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, να εξεύρει τον πλέον ανώδυνο για το καλό όνομα του τόπου τρόπο για τη διαφώτιση των ξένων

επισκεπτών της περιοχής. Παράλληλα, οι πιο πάνω αρμόδιοι θα πρέπει να αναλάβουν μια εντατική εκστρατεία για την ενημέρωση και προειδοποίηση, σε συνεργασία με το Δήμο Λευκάρων, όλων των κατοίκων του χωριού Λεύκαρα, είτε αυτοί επιδίδονται στην παράνομη κερδοσκοπία είτε όχι, ώστε να γνωρίζουν ποιες θα είναι οι συνέπειες της δραστηριότητας αυτής βραχυπρόθεσμα, αλλά και μακροπρόθεσμα, πάνω στο καλό όνομα του χωριού τους ειδικά και της Κύπρου γενικότερα. Τέλος, καλεί τις αρμόδιες αρχές να προβούν στην άμεση θέσπιση νομοθεσίας για τη ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν οποιοσδήποτε επιθυμεί να προσθέσει οτιδήποτε στην Έκθεση... Αν δεν υπάρχει οτιδήποτε το οποίο θα μπορούσε να προστεθεί -και βλέπω ότι η Έκθεση είναι πολύ εμπεριστατωμένη και πολύ λεπτομερής- τότε να προχωρήσουμε στο επόμενο θέμα.

Το πέμπτο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (5.10.1989).

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΒΡΕΤΑΝΙΚΩΝΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΑΚΑΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΓΙΑ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΜΕΣΟ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟ ΤΟΥΣ».

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Ιωάννης Μάτσης
Μανώλης Χριστοφίδης
Μιχάλης Πουμπουρής
Γεώργιος Σαββίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το υπό αναφορά θέμα σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Οκτωβρίου, 8 και 17 Νοεμβρίου 1989 και στις 15 Ιανουαρίου, 24 Φεβρουαρίου και 3 Μαρτίου 1990. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών, Εσωτερικών, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοφάγου, καθώς και άτομα ή εταιρείες που εξόρυσσαν ή εξορύσσουν υλικά από το λατομείο της Πύλας, οι οποίοι ανέλυσαν σε έκταση τις απόψεις τους, τόσο προφορικά όσο και με την υποβολή γραπτών υπομνημάτων. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν επίσης παρών ο εισηγητής του υπό εξέταση θέματος κ. Γ. Ομήρου, καθώς και τα αξ. Μέλη της Βουλής κ. Α. Φάντης και Π. Κόλοκος.

Το υπό εξέταση θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή στις 5 Οκτωβρίου 1989 ύστερα από εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών για διερεύνηση και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό εξέταση θέμα, ο εισηγητής του ανέφερε ότι αυτό έγινε περισσότερο επίκαιρο ύστερα από τις πρόσφατες πιέσεις του πολιτικού κόσμου και των περιβαλλοντικών οργανώσεων για την κήρυξη της περιοχής του Ακάμα σε εθνικό πάρκο. Σκοπός της εγγραφής του θέματος είναι να πληροφορηθεί το Σώμα για την έκταση των δικαιωμάτων των Άγγλων στην περιοχή του Ακάμα και σ' ολόκληρη την Κύπρο και για τις προθέσεις ή ενέργειες της κυβέρνησης για τον άμεσο τερματισμό των ασκήσεων των Άγγλων στον Ακάμα οι οποίες καταστρέφουν το σπάνιας ομορφιάς περιβάλλον της περιοχής.

Εκθέτοντας τις κυβερνητικές θέσεις για το υπό αναφορά θέμα, οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών, Εσωτερικών, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ανέφεραν ότι με την υπογραφή της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας δόθηκε δικαίωμα στα βρετανικά στρατεύματα να χρησιμοποιούν ορισμένη περιοχή στον Ακάμα, τόσο χερσαία όσο και θαλάσσια, ως πεδίο βολής εδάφους και ναυτικού, για να πραγματοποιούν όλων των ειδών ασκήσεις πυρών εδάφους και ασκήσεις για εκπαίδευση στη χρήση μηχανημάτων για συνολική περίοδο που δε θα ξεπερνά τις 70 μέρες το χρόνο, καθώς και για θαλάσσιους βομβαρδισμούς για συνολική περίοδο που δε θα ξεπερνά τις 10 μέρες το χρόνο.

Στη συνέχεια, το 1969, έγινε άτυπη διευθέτηση μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της αγγλικής κυβέρνησης για να παραχωρηθεί στην τελευταία το δικαίωμα να χρησιμοποιεί την ίδια περιοχή στον Ακάμα για άλλες 120 μέρες επιπλέον, δηλ. για συνολικά 200 μέρες το χρόνο. Σε αντάλλαγμα για την παραχώρηση αυτή παραχωρήθηκε στην Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας το δικαίωμα λατόμησης στο λατομείο της Πύλας που βρίσκεται μέσα στα όρια των αγγλικών βάσεων της Δεκέλειας για την κατασκευή δημόσιων έργων. Η πιο πάνω άτυπη συμφωνία επαναβεβαιώθηκε το 1982 και το 1984 και, επειδή λήγει το 1990, αναμένεται ότι θα απασχολήσει το Υπουργικό Συμβούλιο σύντομα για σκοπούς ανανέωσης.

Σε αντάλλαγμα για την εξασφάλιση αυξημένων ημερών ασκήσεων οι Άγγλοι επέτρεψαν στις αρχές της Δημοκρατίας να προμηθεύονται για 13 μέρες το μήνα, δηλαδή κατά τις μέρες που δεν πραγματοποιούν ασκήσεις στο πεδίο βολής, υλικά από το λατομείο της Πύλας το οποίο βρίσκεται στα όρια του πεδίου βολής των Άγγλων στη Δεκέλεια, περιοχή συνεπώς στην οποία το περιβάλλον ήταν ήδη καταστρεμμένο. Το προνόμιό της αυτό για εκμετάλλευση του λατομείου η Κυπριακή Δημοκρατία το παραχώρησε αρχικά στην εταιρεία «Αρχιρόδον» η οποία επεξέτεινε τότε το λιμάνι της Λάρνακας, αργότερα στην Εταιρεία Βιομηχάνων Ασβέστη η οποία με τη σειρά της το μεταβίβασε σε ιδιώτη λατόμο, ενώ αργότερα μεταβιβάστηκε στην εταιρεία Ιωάννου και Παρασκευαΐδης Λτδ. Η τελευταία το εκμεταλλεύεται μέχρι σήμερα για την κατασκευή διάφορων έργων, αλλά κυρίως για τις ανάγκες του νέου δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας, γιατί τα υλικά του θεωρούνται πολύ καλής ποιότητας.

Σύμφωνα και πάλι με τις θέσεις των κυβερνητικών αξιωματούχων, η παραχώρηση δικαιώματος πρόσθετων ημερών ασκήσεων στους Άγγλους ειδικά στην περιοχή του Ακάμα κρίθηκε τότε υπό τις περιστάσεις ορθή, γιατί το 1969 η

περιοχή αυτή δεν ήταν αρκετά γνωστή για το σπάνιο φυσικό της περιβάλλον και γιατί ήδη από το 1960 χρησιμοποιόταν για στρατιωτικές ασκήσεις. Με βάση τις πρόνοιες της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι Άγγλοι υποχρεώνονται να δίνουν προειδοποίηση και λεπτομέρειες για το είδος των ασκήσεων που πραγματοποιούν στην περιοχή, για να μπορούν να εξασφαλίζουν άδεια από τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας και την Εθνική Φρουρά. Ήδη από το 1983 το Γραφείο της Εθνικής Φρουράς προέβη σε παραστάσεις σχετικά με την αύξηση των ημερών κατά τις οποίες μπορούν να γίνονται ασκήσεις, χωρίς όμως αυτές να ληφθούν υπόψη.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσαν στην Επιτροπή ότι η προφορική και άτυπη συμφωνία που συνομολογήθηκε μεταξύ της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας και της αγγλικής κυβέρνησης είναι δεσμευτική διεθνής συμφωνία η οποία εφαρμόζεται εδώ και 20 χρόνια και η τυχόν μονομερής παραβίασή της ενέχει τον κίνδυνο να κηρυχθεί η Κύπρος παραβάτης των κανόνων του διεθνούς δικαίου. Το θέμα της έκτασης των δικαιωμάτων των Άγγλων στην περιοχή του Ακάμα απασχόλησε σύσκεψη που έγινε στις 29 Σεπτεμβρίου 1989 στο Υπουργείο Γεωργίας με την παρουσία του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Ο τελευταίος εισηγήθηκε, κατά τη σύσκεψη, να τερματιστεί σε πρώτο στάδιο η ισχύς της άτυπης συμφωνίας για τις 120 μέρες ασκήσεων ταυτόχρονα με τον τερματισμό της λειτουργίας του λατομείου Πύλας και σε μεταγενέστερο στάδιο να μελετηθεί το θέμα αν θα διαπραγματευθεί η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας με τη βρετανική κυβέρνηση το γενικότερο θέμα της εκτέλεσης ασκήσεων στον Ακάμα.

Συμπληρώνοντας τις δηλώσεις του εκπροσώπου του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών δήλωσε στην Επιτροπή ότι σκόπιμα η κυβέρνηση δεν έκανε γραπτή συμφωνία, για να μη δώσει περαιτέρω δικαιώματα στους Άγγλους, και πρόσθεσε ότι το θέμα θα απασχολήσει το Υπουργικό Συμβούλιο σύντομα με σκοπό να ληφθούν αποφάσεις.

Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν συμπληρωματικά από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, κατά τη διάρκεια των ασκήσεων των Άγγλων προκαλούνται συχνά ζημιές από πυρκαγιές και άλλες αιτίες, με αποτέλεσμα το σπάνιας ομορφιάς τοπίο της περιοχής να καταστρέφεται και μάλιστα κάποτε ανεπανόρθωτα, αφού δεν είναι σίγουρο αν θα επανέλθει στην προηγούμενη κατάστασή του, έστω κι αν περάσουν εκατό χρόνια. Ωστόσο οι Άγγλοι καταβάλλουν κάποιες αποζημιώσεις στην Κυπριακή Δημοκρατία για τις ζημιές που προκαλούν στο δάσος του Ακάμα. Συγκεκριμένα το 1984 κάηκαν 5,350 εκτάρια γης μαζί με τη βλάστησή της και καταβλήθηκαν ως αποζημιώσεις £6,311. Τα χρόνια 1985, 1986 και 1987 κάηκαν 136, 20 και 55 δένδρα και θάμνοι αντίστοιχα και δόθηκαν αποζημιώσεις £411, £140 και £526 αντίστοιχα. Το 1988 οι εκτάσεις που κάηκαν ήταν 53,515 εκτάρια γης και δόθηκαν £121,007 ως αποζημιώσεις, ενώ το 1989 κάηκαν 185 δένδρα και θάμνοι και δόθηκαν £2,644. Από τους αριθμούς αυτούς φαίνεται ότι την περίοδο 1984-89 κάηκαν συνολικά 59,665 εκτάρια γης, 1,308 δένδρα και 15,291 θάμνοι και δόθηκαν αποζημιώσεις £131,040 συνολικά. Σε συμπλήρωση των πιο πάνω ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφερε ότι τα τελευταία πέντε χρόνια προκλήθηκαν ζημιές σε ιδιωτικές περιουσίες σε τρεις περιπτώσεις και γι' αυτές δόθηκαν αποζημιώσεις £2,000.

Σύμφωνα και πάλι με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, παρόλον ότι οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται καλύπτουν τις

πραγματικές ζημιές, αυτές δεν μπορούν να επαναφέρουν το τοπίο στην αρχική του κατάσταση σε προβλεπτό χρόνο.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Μεταλλείων του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσε στην Επιτροπή ότι η Υπηρεσία Μεταλλείων είναι η αρμόδια αρχή για την παραχώρηση προνομίων λατόμησης. Γι' αυτό και στην περίπτωση του λατομείου Πύλας η Υπηρεσία, με τη συγκατάθεση των αγγλικών βάσεων, παραχώρησε αρχικά το δικαίωμα λατόμησης στην εταιρεία «Αρχιρόδον», αργότερα στην Εταιρεία Βιομηχάνων Ασβέστη η οποία το μεταβίβασε σε ιδιώτη και τελικά στην εταιρεία Ιωάννου και Παρασκευαϊδης Λτδ. έναντι ετήσιου ενοικίου που κυμαινόταν μεταξύ £30 και £486 το χρόνο. Η εταιρεία Ιωάννου και Παρασκευαϊδης Λτδ. το εκμεταλλεύεται μέχρι σήμερα με βάση τις πρόνοιες σχετικού προνομίου που λήγει στις 13 Ιουλίου 1990. Η επιλογή της συγκεκριμένης περιοχής κρίθηκε επιβεβλημένη, γιατί η ποιότητα του υλικού της είναι πολύ καλή, ενώ το περιβάλλον της περιοχής ήταν ήδη καταστρεμμένο από τις συχνές ασκήσεις των 'Αγγλων και θα ήταν εύκολη η μεταφορά των υλικών που εξορύσσονται. Σε περίπτωση που θα αποφασιστεί να μη χρησιμοποιείται πλέον το λατομείο της Πύλας για λατόμηση, μπορεί υπαλλακτικά να γίνεται λατόμηση στις περιοχές Παρεκκλησιάς και Σταυροβουνιού. Παρόλον ότι τα υλικά που εξορύσσονται από την περιοχή της Πύλας είναι ασβεστολιθικά και θεωρούνται ποιοτικά καλύτερα, τα υλικά από τα λατομεία Παρεκκλησιάς και Σταυροβουνιού μπορούν να καταστούν εφάμιλλα με την προσθήκη τσιμέντου, ώστε να αυξηθεί η ανθεκτικότητά τους.

Είναι γενική θέση της Υπηρεσίας Μεταλλείων ότι η Κύπρος διαθέτει επάρκεια λατομικού υλικού σε περίπτωση που θα αποφασιστεί η αναστολή του προνομίου λατόμησης στην περιοχή της Πύλας. Εξάλλου, στα σχετικά προνόμια λατόμησης, η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας επιφυλάσσει ρητά το δικαίωμά της να τα ακυρώνει οποτεδήποτε, ανάλογα με τις διευθετήσεις της στο θέμα της αύξησης των ημερών για εκτέλεση ασκήσεων στον Ακάμα.

Σύμφωνα με όσα κατέθεσε συμπληρωματικά στην Επιτροπή ο εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, οι ασβεστολιθικοί σχηματισμοί των επαρχιών Αμμοχώστου και Λάρνακας που βρίσκονται νότια της Ξυλοφάγου και μεταξύ Σωτήρας-Αγίας Νάπας - ακρωτηρίου Γκρέκο είναι οι πιο κατάλληλοι για να δώσουν καλής ποιότητας θραυστά σκύρα και άμμο, καθώς και για την εξόρυξη ογκόλιθων για την κατασκευή λιμενοβραχιόνων. Η επιλογή της περιοχής Ξυλοφάγου-ακρωτηρίου Πύλας βασίστηκε στους ακόλουθους λόγους: (α) το ασβεστολιθικό πέτρωμα της περιοχής είναι ιδανικό για την κατασκευή έργων στη θάλασσα, (β) η περιοχή είναι κοντά στη Λάρνακα, (γ) η περιοχή δεν προσφέρεται για ανάπτυξη, γιατί αποτελεί μέρος των βρετανικών βάσεων, (δ) οι άλλες περιοχές της ελεύθερης Αμμοχώστου και Λάρνακας όπου υπάρχουν λατομικά υλικά βρίσκονται κοντά σε οικιστικές περιοχές και γεωτρήσεις και (ε) δε θα καταστραφεί οποιαδήποτε θαμνώδης ή δενδρώδης βλάστηση στην περιοχή.

Σύμφωνα και πάλι με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, τα υλικά των ασβεστολιθικών πετρωμάτων θεωρούνται από επιστημονική άποψη κατάλληλα για την κατασκευή λιμενοβραχιόνων, καθώς και για τις ανάγκες της οικοδομικής βιομηχανίας και τη θεμελίωση δρόμων, γιατί είναι πιο ανθεκτικά. Στο παρελθόν χρησιμοποιήθηκαν για την εκτέλεση ορισμένων έργων στη θάλασσα θραυστά σκύρα και άμμος από διαβασικά πετρώματα -που

αποτελούν μέρος του Οφιολιθικού Συμπλέγματος του Τροόδους και γίνεται λατόμησή τους στις περιοχές Σταυροβουνιού, Πυργών και Μοσφιλωτής, όσον αφορά την επαρχία Λάρνακας- αλλά στην πράξη αποδείχτηκε ότι αυτά μειονεκτούν έναντι των ασβεστολιθικών πετρωμάτων και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που προορίζονται για την κατασκευή λιμενοβραχιόνων. Στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου συναντώνται επίσης ασβεστολιθικά πετρώματα στις περιοχές του Μιτσερού, του Αρμενοχωριού της Λεμεσού και της Δρούσιας-Ανδρολύκου της επαρχίας Πάφου, η μεταφορά όμως των υλικών για τις ανάγκες των έργων που εκτελούνται στην επαρχία Λάρνακας θα δημιουργήσει προβλήματα πρόσθετου κόστους εξαιτίας των μεταφορικών.

Συμπληρώνοντας τα πιο πάνω, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης ανέφερε ότι το Τμήμα, κατά τη διάρκεια των εργασιών του, εντόπισε εντυπωσιακά σπήλαια με σταλαγμίτες και σταλακτίτες στην παράκτια περιοχή της Ξυλοφάγου. Τα σπήλαια αυτά, που έχουν την ονομασία «Άγιοι Σαράντα», συνδέονται με το παρελθόν της περιοχής και περιέχουν μοναδικά στο είδος τους απολιθώματα νάνων ιπποπόταμων και ελεφάντων της Κύπρου. Τα ευρήματα αυτά θεωρούνται σπάνια στο είδος τους συγκρινόμενα με εκείνα άλλων χωρών και με άλλα παρόμοια ευρήματα της Κύπρου, αφού είναι, μαζί με τα σπήλαια της Πάφου, τα μοναδικά που απέμειναν στην ελεύθερη περιοχή της Δημοκρατίας. Φροντίδα του Τμήματος είναι η διατήρηση των σπηλαίων αυτών και γι' αυτό έχουν γίνει μετρήσεις για καταγραφή της έντασης των δονήσεων που προκαλούνται από τις εκρήξεις του λατομείου. Από τις μετρήσεις αυτές φαίνεται ότι στο παρόν στάδιο δεν επηρεάζονται τα σπήλαια, εφόσον οι εκρήξεις γίνονται σύμφωνα με τους όρους των ειδικών αδειών για εκρηκτικές ύλες.

Επιβεβαιώνοντας τις θέσεις του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, ο ιδιώτης λατόμος και ο εκπρόσωπος της εταιρείας Ιωάννου και Παρασκευαΐδης ανέφεραν ότι τα ασβεστολιθικά πετρώματα της περιοχής Ξυλοφάγου-Πύλας, παρά τις πρακτικές δυσκολίες λατόμησής τους, είναι αναντικατάστατα από άποψη ποιότητας για την κατασκευή δρόμων και για την εκτέλεση θαλάσσιων έργων. Ο εκπρόσωπος της πιο πάνω εταιρείας πρόσθεσε ότι στόχος της εταιρείας είναι η συμπλήρωση σε πρώτο στάδιο του δρόμου Λευκωσίας-Λάρνακας και σε μεταγενέστερο στάδιο άλλων έργων. Υπάρχει όμως παράλληλα και ενδιαφέρον από άλλες εταιρείες για παροχή σ' αυτές υλικών, γι' αυτό και η τυχόν μετακίνηση των εγκαταστάσεων της εταιρείας θα απαιτήσει χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών και επιπρόσθετα έξοδα.

Ολοκληρώνοντας την ενημέρωση της Επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Συμβουλίου Βελτιώσεως Ξυλοφάγου ανέφεραν ότι η κοινότητά τους αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα από τις εκρήξεις, τη σκόνη, τα βλήματα κτλ., αφού σπίτια της Ξυλοφάγου βρίσκονται σε απόσταση μόνο 1,500 μέτρων από το λατομείο. Στην περιοχή του Συμβουλίου λειτουργεί επίσης δεύτερο λατομείο που ανήκει στο Τμήμα Αναδασμού και το οποίο χρησιμοποιεί ιδιωτική εταιρεία. Λόγω των προβλημάτων που προαναφέρθηκαν και της παραχώρησης μέρους του εδάφους της κοινότητας στους Άγγλους μετά την ανεξαρτησία, η Ξυλοφάγου δεν έχει τη δυνατότητα να επεκταθεί οικιστικά ή ακόμα να αναπτυχθεί αγροτικά, τουριστικά κτλ. Για τους λόγους αυτούς οι κάτοικοι της Ξυλοφάγου απαιτούν την αναδάσωση της περιοχής τους και την παροχή σ' αυτούς άλλων κινήτρων, για να παραμείνουν σ' αυτή.

Σε απάντηση των πιο πάνω ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφερε ότι στην περιοχή Ξυλοφάγου λειτουργούν δύο λατομεία και ένας σπαστήρας. Η θέση και ο τρόπος λειτουργίας των εγκαταστάσεων αυτών δε δημιουργούν ιδιαίτερα προβλήματα στους κατοίκους της περιοχής, αλλά μόνο μικροπροβλήματα στη διακίνηση των γεωργών κατά τις μέρες που οι Άγγλοι πραγματοποιούν ασκήσεις στην περιοχή. Επίσης στη γη που συνορεύει με τα λατομεία δεν υπάρχουν μόνιμες φυτείες οι οποίες να καταστρέφονται από τη λειτουργία τους. Πρόσθεσε ακόμα ότι το προνόμιο του Τμήματος Αναδασμού λήγει στις 30 Σεπτεμβρίου 1990 και ότι τα υλικά του λατομείου αυτού χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του δρόμου Ξυλοφάγου-Ορμήδειας από το Τμήμα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τους όρους των κατά καιρούς προνομίων λατομείων με τα οποία εφοδιάστηκε η Επιτροπή και ιδιαίτερα σύμφωνα με τα τελευταία, τα οποία είναι και αρκετά λεπτομερειακά:

(α) Όσοι ανορύσσουν υλικά από το λατομείο Πύλας πρέπει να το επαναφέρουν κατά το δυνατό και μέσα σε 15 μέρες από τη λήξη της χρήσης του στην αρχική φυσική του κατάσταση.

(β) Η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας διατηρεί το δικαίωμα να επιτρέπει σε άλλα άτομα τη λατόμηση υπό όρους στην ίδια περιοχή.

(γ) Ο χρήστης του λατομείου θα λαμβάνει μέτρα για την ασφάλεια και υγεία του προσωπικού του και για τη διατήρηση των δρόμων. Θα λαμβάνει επίσης μέτρα για την παρεμπόδιση της εξάπλωσης της σκόνης που προκαλούν οι λατομικές εργασίες και η μεταφορά των υλικών.

(δ) Η Υπηρεσία Μεταλλείων έχει το δικαίωμα να επιβάλλει στους χρήστες του λατομείου την υποχρέωση καταβολής τέλους υπέρ της κοινότητας που επηρεάζεται από την οχληρία που προκαλείται.

(ε) Μετά το τέλος των λατομικών εργασιών ο χώρος του μεταλλείου θα δενδροφυτευθεί και θα περιφραχθεί κατάλληλα, σε συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές.

(στ) Ο αδειούχος δε θα έχει καμιά απαίτηση από τις αρχές των βρετανικών βάσεων για καταβολή αποζημιώσεων σε πρόσωπα που απασχολούνται στο λατομείο για τραυματισμό ή θάνατό τους ή για πρόκληση ζημιών στην περιουσία του από τη χρήση του πεδίου βολής Πύλας.

(ζ) Τέλος η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας έχει το δικαίωμα να ακυρώνει οποτεδήποτε το προνόμιο λατόμησης, σύμφωνα με τις διευθετήσεις της με τις βρετανικές στρατιωτικές αρχές σχετικά με το θέμα της αύξησης των ημερών για εκτέλεση ασκήσεων στον Ακάμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όσα διαφωτιστικά στοιχεία κατατέθηκαν ενώπιόν της:

(α) Δηλώνει ότι ο Ακάμας δεν μπορεί ούτε πρέπει να αποτελεί αντικείμενο οποιωνδήποτε διαπραγματεύσεων. Οι ζημιές που προκλήθηκαν ήδη στη χλωρίδα και στην πανίδα και γενικά στο περιβάλλον της περιοχής είναι ανυπολόγιστες από βιολογική και αισθητική άποψη και για το λόγο αυτό η Επιτροπή κρούει τον κώδωνα του κινδύνου, προτού είναι πολύ αργά.

(β) Επισημαίνει το γεγονός ότι οι αποζημιώσεις που καταβάλλει η αγγλική κυβέρνηση για τις δασικές πυρκαγιές δεν μπορούν να αναπληρώσουν τη ζημιά που προκαλείται στο βιότοπο του Ακάμα.

(γ) Τονίζει την ανάγκη συστηματικής προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος του τόπου μας.

(δ) Καλεί την κυβέρνηση να λάβει άμεσα και πρακτικά μέτρα για τη μελέτη, διατήρηση και αξιοποίηση των σπάνιων σπηλαίων της Ξυλοφάγου με το πλούσιο περιεχόμενό τους.

(ε) Τονίζει την ανάγκη σοβαρής μελέτης και προβληματισμού από πλευράς της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση του θέματος σ' όλες του τις παραμέτρους.

(στ) Τονίζει την ανάγκη η κυβέρνηση να μελετήσει τη λήψη μέτρων για τη μείωση της οχληρίας που ταλαιπωρεί τους κατοίκους της Ξυλοφάγου και την παραχώρηση άλλων κινήτρων για ανάπτυξη της κοινότητας.

(ζ) Καλεί την κυβέρνηση να μελετήσει αν η αγγλική κυβέρνηση εφάρμοσε τις πρόνοιες των Συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου και ακολούθως να προβεί στη λήψη των ανάλογων μέτρων.

(η) Τέλος καλεί την κυβέρνηση να διαπραγματευθεί με την αγγλική κυβέρνηση την ελάττωση του χρόνου εκτέλεσης ασκήσεων ή ακόμα και τον τερματισμό των ασκήσεων των Άγγλων στον Ακάμα και σ' ολόκληρη την Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, είναι μια πολύ εμπεριστατωμένη και πολύ λεπτομερής Έκθεση και παρακαλώ, αν υπάρχουν ομιλητές, να ζητήσουν το λόγο.

Ο κ. Ομήρου, ο οποίος είναι και ο εισηγητής του θέματος, ο κ. Παρισινός και μετά ο κ. Θεοδούλου.

Υπενθυμίζω ότι ο χρόνος είναι επτά λεπτά για κάθε κόμμα.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να συμφωνήσω μαζί σας ότι πράγματι η Έκθεση, την οποία έχει ετοιμάσει η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, είναι μια πλήρης, ολοκληρωμένη, σφαιρική Έκθεση και για το λόγο αυτό νομίζω ότι δίκαια απονέμεται ο έπαινος στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Κύριε Πρόεδρε,

Είμαστε σήμερα μπροστά σ' ένα θέμα που από τη φύση του συνιστά μια ωμή και βάναυση πρόκληση προς τα αισθήματα του λαού. Συζητούμε ένα πρόβλημα με διαστάσεις σοβαρές τόσο στο πολιτικό όσο και στο κοινωνικό επίπεδο. Καλούμαστε να τοποθετηθούμε απέναντι σε μια απαράδεκτη και ιστορικά καταδικασμένη νοοτροπία που εξακολουθεί δυστυχώς να υφίσταται στον τόπο μας, ως αποτέλεσμα της προσκόλλησης των Βρετανών σε αντιλήψεις και μεθόδους που ανήκουν οριστικά στο παρελθόν. Μας επιβάλλεται από τα πράγματα μια άμεση και σαφής στάση που θα μπορέσει να συμβάλει αποφασιστικά στην υπόθεση της προστασίας του φυσικού μας περιβάλλοντος, αλλά και στη διαφύλαξη της εθνικής μας αξιοπρέπειας.

Για διακόσιες συνολικά ημέρες το χρόνο οι βρετανικές στρατιωτικές δυνάμεις που σταθμεύουν στην Κύπρο χρησιμοποιούν την περιοχή του Ακάμα για τη διεξαγωγή ασκήσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν από εκπροσώπους

της κυβέρνησης στην Επιτροπή Εξωτερικών, οι Βρετανοί χρησιμοποιούν μια ορισμένη περιοχή του Ακάμα, τόσο θαλάσσια όσο και χερσαία, ως πεδίο βολής εδάφους και ναυτικού, για να πραγματοποιούν όλων των ειδών ασκήσεις πυρών εδάφους, αλλά και ασκήσεις για την εκπαίδευση στη χρήση μηχανημάτων.

Στη διάρκεια αυτών των ημερών η μοναδικής φυσικής ομορφιάς περιοχή του Ακάμα μετατρέπεται σε θέατρο πολεμικών επιχειρήσεων με όλες τις συνακόλουθες επιπτώσεις στο περιβάλλον, απλά και μόνο για να εξυπηρετηθούν τα αγγλικά συμφέροντα, που επιβάλλουν τη διατήρηση του ετοιμοπόλεμου των βρετανικών δυνάμεων που η πρώην αποικιοκρατική δύναμη διατηρεί στον τόπο μας.

Η θάλασσα βομβαρδίζεται, δέντρα και θάμνοι πυρπολούνται, το φυσικό τοπίο μεταμορφώνεται και το οικοσύστημα απειλείται. Το σπάνιας ομορφιάς περιβάλλον της περιοχής παραδίδεται στις ορέξεις του αγγλικού στρατού, για να λεηλατηθεί, να ποδοπατηθεί και να βομβαρδιστεί. Η άγρια ζωή και βλάστηση δέχονται εξουθενωτικά πλήγματα, ενώ οι ανατινάξεις και εκρήξεις έχουν σταδιακά σχηματίσει μια εικόνα σεληνιακού τοπίου.

Υπάρχει και εξακολουθεί να λειτουργεί σε σχέση με το πρόβλημα που συζητούμε μια κραυγαλέα αντινομία. Μια ασυγκάλυπτη αντίφαση. Γιατί, ενώ από τη μια συνειδητοποιούμε, ως κράτος, την ανάγκη της εφαρμογής μιας συγκροτημένης και ισορροπημένης πολιτικής σε σχέση με τον Ακάμα και εξαγγέλλουμε συγκεκριμένα μέτρα που στοχεύουν στη σωτηρία του, την ίδια ώρα στεκόμαστε άφωνοι μάρτυρες και θεατές ενός εγκλήματος χωρίς προηγούμενο, που συντελείται ενάντια στον ίδιο χώρο που θέλουμε να διαφυλάξουμε. Καταστρώνονται, μεθοδεύονται και υλοποιούνται προγράμματα προστασίας και αναπαραγωγής ειδών που κινδυνεύουν να εκλείψουν και παρακολουθούμε από την άλλη την υπόσκαψη και την ουσιαστική εξουδετέρωση κάθε παρόμοιου εγχειρήματος από την ανεξέλεγκτη και ολέθρια για τη φύση στρατιωτική δράση των Βρετανών.

Είναι δικαιολογημένη, επομένως, η αμφιβολία για την επιτυχία κάθε παρόμοιας προσπάθειας για προστασία του Ακάμα, όταν οι παράγοντες που συνιστούν τη σοβαρότερη απειλή σε βάρος του εξακολουθούν να λειτουργούν απρόσκοπτα και ανεμπόδιστα. Και θα ήταν ίσως χρήσιμο να αναφερθούμε στο σημείο αυτό σε μερικά ενδιαφέροντα στοιχεία που δόθηκαν στην Επιτροπή και που προσφέρουν μια πολύ ενδιαφέρουσα εικόνα του προβλήματος που συζητούμε.

Σύμφωνα λοιπόν με τα στοιχεία αυτά οι ζημιές από πυρκαγιές και άλλες αιτίες που προκαλούν οι Άγγλοι είναι συχνές, με αποτέλεσμα το σπάνιας ομορφιάς τοπίο της περιοχής να καταστρέφεται και μάλιστα κάποτε ανεπανόρθωτα, αφού δεν είναι σίγουρο αν θα επανέλθει στην προηγούμενη κατάστασή του, έστω κι αν περάσουν εκατό χρόνια.

Πληροφορηθήκαμε ακόμη ότι στην περίοδο 1984 - 89 κάηκαν συνολικά από τους αγγλικούς βομβαρδισμούς 59,665 εκτάρια γης, 1,308 δέντρα και 15,291 θάμνοι. Πέρα απ' αυτό, προκλήθηκαν σε τρεις τουλάχιστον περιπτώσεις τα τελευταία πέντε χρόνια ζημιές ακόμα και σε ιδιωτικές περιουσίες. Υπάρχει βέβαια και η πτυχή των λεγόμενων αποζημιώσεων, με τις οποίες επιχειρεί η Βρετανία όχι μόνο να απαλύνει τις δυσμενείς εντυπώσεις εναντίον των ενεργειών της, αλλά και να προβάλει μια απατηλή εικόνα συνέπειας στις υποχρεώσεις της και ανάληψης των ευθυνών της.

Πρόκειται για μια πραγματική απάτη σε βάρος του τόπου και του λαού. Πρόκειται για μια ευτελή και καταδικαστέα απόπειρα συσκότισης και αποπροσα-

νατολισμού που έχουμε κάθε λόγο να απορρίψουμε και να στιγματίσουμε. Γιατί, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των εκπροσώπων του Υπουργείου Γεωργίας, όπως αυτές εκφράστηκαν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών, η κάλυψη των ζημιών με αποζημιώσεις είναι ένα θέμα και η επούλωση των πληγών στο περιβάλλον ένα άλλο, εντελώς ξεχωριστό.

Γιατί τα χρήματα αυτά δεν μπορούν βέβαια να επαναφέρουν το τοπίο στην αρχική του κατάσταση σε προβλεπτό χρόνο, ενώ εκφράστηκε ακόμα και αμφιβολία για το αν το περιβάλλον θα αποκατασταθεί στο μέλλον, όσα χρόνια κι αν περάσουν. Και οι £131,000 που δόθηκαν για τις ζημιές της τελευταίας πενταετίας δε θα ξαναπρασινίσουν βέβαια τις καμένες περιοχές του Ακάμα ούτε και θα προστατέψουν τις υπόλοιπες, μια που το κακό συνεχίζεται.

Αναλύοντας το θέμα, όπως σήμερα προβάλλει, θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για τη νομική, αλλά και την πολιτική πτυχή του. Και οι νομικές καταβολές του θέματος που εξετάζουμε εντοπίζονται στη Συμφωνία Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη Συμφωνία εκείνη οι Άγγλοι εξασφάλισαν τη συμπερίληψη πρόνοιας που τους παραχωρούσε το δικαίωμα να διεξάγουν στον Ακάμα για εβδομήντα μέρες το χρόνο ασκήσεις βολής εδάφους και ναυτικού και θαλάσσιους βομβαρδισμούς για άλλες δέκα ημέρες.

Είναι γι' αυτό που προβάλλεται σήμερα η άποψη ότι το δικαίωμα των Άγγλων να χρησιμοποιούν τον Ακάμα για γυμνάσια δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να καταργηθεί, αλλά ούτε και να αμφισβητηθεί. Αισθανόμαστε την ανάγκη να κάνουμε σαφή τη θέση μας σε σχέση με την προσέγγιση αυτή και να διακηρύξουμε ότι η προσκόλληση της Βρετανίας στην πιο πάνω πρόνοια της Συμφωνίας Εγκαθίδρυσης προδίδει μια απαράδεκτη αποικιοκρατική αντίληψη σε μια εποχή που η ιστορία έχει οριστικά ενταφιάσει τον αποικισμό. Αποκαλύπτει επιπρόσθετα το αληθινό πρόσωπο της αγγλικής πολιτικής απέναντι στην Κύπρο, που φαίνεται να χαρακτηρίζεται από ευδιάκριτη αποικιοκρατική αντίληψη και αποικιοκρατικά κατάλοιπα απαράδεκτα κι ετεροχρονισμένα.

Οι Βρετανοί θα πρέπει να μάθουν πως η οχύρωσή τους πίσω από το κείμενο της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης δεν τους εξασφαλίζει διαιώνιση των προνομίων που σήμερα απολαμβάνουν στην Κύπρο, αλλά ούτε και τους παρέχει την άνεση να περιβάλλουν με μανδύα νομιμότητας τις εγκληματικές τους πράξεις σε βάρος του περιβάλλοντός μας.

Κι αυτό γιατί ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών έχει με επανειλημμένες αποφάσεις και ψηφίσματα τοποθετηθεί με σαφήνεια απέναντι σε θέματα ανάλογα μ' αυτό που εξετάζουμε, διακηρύσσοντας ότι καμιά δέσμευση πρώην αποικίας προς τον πρώην αποικιοκράτη δεν αναγνωρίζεται. Και συνιστά η θέση αυτή του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών μια πραγματικότητα που η υπεύθυνη πολιτική ηγεσία του τόπου θα πρέπει σοβαρά να μελετήσει και να αξιοποιήσει, εντάσσοντάς την μέσα στα πλαίσια του γενικότερου χειρισμού του θέματος της παραμονής ή μη των βάσεων στον τόπο μας.

Υπάρχει όμως μια ακόμη πτυχή στο πρόβλημα της κακοποίησης του Ακάμα από τον αγγλικό στρατό. Είναι οι πολιτικές ευθύνες που πρέπει δυστυχώς να κατανεμηθούν στο εσωτερικό και που απορρέουν από το λανθασμένο χειρισμό του θέματος για ένα διάστημα που ξεπερνά την εικοσαετία. Είναι γνωστό πως επιπρόσθετα προς τις ογδόντα ημέρες που οι Βρετανοί χρησιμοποιούν για ασκήσεις στον Ακάμα, υπάρχει και μια άλλη παραχώρηση εκατό είκοσι ημερών που επίσης χρησιμοποιείται. Κι αυτό γιατί το 1969 η κυβέρνηση προέβη σε

άγραφη (ad hoc) διευθέτηση με την αγγλική κυβέρνηση για την παραχώρηση δικαιώματος για ασκήσεις στον Ακάμα για άλλες 120 ημέρες. Οι 'Αγγλοι μας έδωσαν τότε ως αντάλλαγμα το δικαίωμα λατόμησης από το λατομείο της Πύλας που βρίσκεται μέσα στα όρια των αγγλικών βάσεων της Δεκέλειας για την κατασκευή δημόσιων έργων. Η άτυπη αυτή συμφωνία επαναβεβαιώθηκε το 1982 και το 1984. Αξίζει στο σημείο αυτό να παρατηρήσουμε ότι η συμφωνία του 1984 έληξε το Γενάρη του 1990 και σύμφωνα με πληροφορίες μας η σημερινή κυβέρνηση έχει ήδη προβεί στην ανανέωσή της.

Από τα πιο πάνω γίνεται φανερό πως έχουμε μπροστά μας μια περίπλοκη κατάσταση. Κι αυτό, γιατί προβάλλεται το επιχείρημα πως τυχόν άρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να ανανεώσει το δικαίωμα των 'Αγγλων για τις επιπρόσθετες 120 ημέρες των ασκήσεων στον Ακάμα θα σήμαινε πιθανόν και την άρση από μέρους των αρχών των βάσεων του προνομίου της λατόμησης από την περιοχή της Πύλας. Είμαστε επομένως μπροστά σε αδιέξοδο; Εμείς πιστεύουμε πως όχι. Γιατί υπάρχει και διέξοδος και υπαλλακτική λύση.

Αναγνωρίζουμε βέβαια τα προβλήματα που θα προκύψουν σε σχέση με τα υλικά του λατομείου Πύλας ύστερα από μια ενδεχόμενη άρνησή μας να ανανεώσουμε το προνόμιο των Βρετανών για τις 120 ημέρες. Γνωρίζουμε, ωστόσο, και αυτό το βεβαιώνει και ο εκπρόσωπος του Τμήματος Μεταλλείων του Υπουργείου Εμπορίου, ότι, σε περίπτωση που θα αποφασιστεί να σταματήσει να χρησιμοποιείται το μεταλλείο Πύλας για λατόμηση, μπορεί υπαλλακτικά να γίνεται λατόμηση από άλλες περιοχές, όπως για παράδειγμα της Παρεκκλησιάς και του Σταυροβουνιού, ως δεύτερη επιλογή. Παρόλον ότι τα υλικά που εξορύσσονται από την Πύλα είναι ασβεστολιθικά και θεωρούνται καλύτερης ποιότητας, τα υλικά από την Παρεκκλησιά και το Σταυροβούνι μπορούν να καταστούν εφάμιλλα με την προσθήκη τσιμέντου, ώστε να αυξηθεί η ανθεκτικότητά τους. 'Οπως εξάλλου αναφέρεται και στην 'Εκθεση, η Υπηρεσία Μεταλλείων διαβεβαιώνει πως η Κύπρος θα διαθέτει επάρκεια λατομικού υλικού, ακόμα και στην περίπτωση που θα αποφασιστεί η αναστολή του προνομίου λατόμησης από την περιοχή της Πύλας.

Κανένα κώλυμα λοιπόν δε φαίνεται να υπάρχει για την κυβέρνηση στην τήρηση μιας πιο αποφασιστικής στάσης στο ζήτημα αυτό. Γι' αυτό και επιβάλλεται η άμεση κίνηση των διαδικασιών για την ακύρωση του δικαιώματος που παραχωρήθηκε στους 'Αγγλους για τις 120 επιπρόσθετες ημέρες ασκήσεων και καταστροφών στον Ακάμα.

Κύριε Πρόεδρε,

Συζητούμε ένα θέμα που συνδέεται άμεσα τόσο με την πρωταρχικής σημασίας αναγκαιότητα για διαφύλαξη του φυσικού μας πλούτου, όσο και με την ίδια την εθνική μας αξιοπρέπεια. Και για την πρόκληση που είναι σήμερα μπροστά μας υπάρχουν βέβαια υπεύθυνοι. Η κυβέρνηση της Μεγάλης Βρετανίας είναι ο μέγας πρωταγωνιστής αυτής της απαράδεκτης για μας κατάστασης. Γιατί εξακολουθεί να συμπεριφέρεται με υπεροψία και αλαζονεία απέναντι σε έναν τόπο που είχε χρέος ακόμη και να προστατέψει. Γιατί εφαρμόζει στην πράξη αντιλήψεις παρωχημένες και νοοτροπίες σκουριασμένες, στις οποίες παρέμεινε δογματικά προσκολλημένη από την εποχή της αγγλικής παντοκρατορίας. Αδυνατώντας να επιδείξει την απαιτούμενη από το πνεύμα της εποχής μας πολιτική ευαισθησία, συνεχίζει προκλητικά και ανενδοίαστα να βομβαρδίζει τις ακτές μας και να πυρπολεί τα δάση μας. Η επιμονή των 'Αγγλων να διεξάγουν ολέθριες για

το περιβάλλον ασκήσεις σε μια περιοχή σπάνιας φυσικής χάρης μας πείθει δυστυχώς πως η ύφεση στις διεθνείς σχέσεις, η μείωση του εξοπλιστικού ανταγωνισμού και η νέα σκέψη είναι για την αγγλική εξωτερική πολιτική έννοιες χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο.

Θα πρέπει ακόμη να σημειώσουμε πως η συμπεριφορά αυτή των Άγγλων μας δίνει και το δικαίωμα να αμφιβάλλουμε για την ειλικρίνεια της πολιτικής που εφαρμόζουν σε σχέση με το περιβάλλον. Γιατί μια έντιμη περιβαλλοντική πολιτική δε συμβιβάζεται με το βαμβαρδισμό ακτών και την πυρπόληση δασών. Και η φροντίδα για τον Τάμεση και την υδρόβια ζωή του δε συμβαδίζει βέβαια με την καταστροφή του Ακάμα.

Η βρετανική κυβέρνηση έχει μια και μόνη επιλογή, αν θέλει πραγματικά να απαλύνει τις εντυπώσεις από την απαράδεκτη ως τώρα στάση της. Κι αυτή είναι μια μονομερής χειρονομία καλής θέλησης που θα τερματίσει τις στρατιωτικές ασκήσεις στον Ακάμα, αφήνοντας ανενόχλητη τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής. Θέλουμε να ελπίζουμε πως έστω και τώρα το έγκλημα θα σταματήσει χωρίς επιπρόσθετες επιπτώσεις.

Μιλώντας όμως για ευθύνες δεν μπορούμε να παρασιωπήσουμε και εκείνες που αφορούν τόσο τη σημερινή όσο και τις προηγούμενες κυβερνήσεις του τόπου μας. Γιατί, από το 1960 μέχρι σήμερα, οι Άγγλοι κάνουν χρήση όχι μόνο των προνομίων που τους παρέχει η Συνθήκη Εγκαθιδρύσεως, αλλά και διευκολύνσεων που από μόνοι μας τους προσφέραμε, ενώ θα μπορούσαμε και να το αποφύγουμε. Και θα πρέπει δυστυχώς να υποδείξουμε ότι η συνάρτηση του δικαιώματος των Βρετανών για ασκήσεις στον Ακάμα με το θέμα του λατομείου της Πύλας υπήρξε τουλάχιστον ατυχής. Και είναι λυπηρό το γεγονός ότι αυτή η συνάρτηση εξακολουθεί και σήμερα να λειτουργεί, χωρίς αυτό να είναι κάτι το αναπόφευκτο.

Κύριε Πρόεδρε,

Πιστεύουμε πως οι διαπιστώσεις για τη σοβαρότητα του θέματος που συζητούμε δεν αρκούν. Επιβάλλεται η χωρίς καθυστέρηση λήψη εκείνων των μέτρων που θα μπορούσαν να συμβάλουν στον τερματισμό της κατάστασης που σήμερα επικρατεί. Υιοθετώντας στο σύνολό τους τόσο τις διαπιστώσεις, όσο και τις εισηγήσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών, επιθυμούμε να τονίσουμε ότι:

Ο Ακάμας δεν αποτελεί ούτε και πρέπει να αποτελεί αντικείμενο οποιωνδήποτε διαπραγματεύσεων, τη στιγμή που το μοναδικό του οικοσύστημα απειλείται σοβαρά.

Η προσφορά αποζημιώσεων για τις καταστροφές που προκαλούνται δεν είναι λύση που μπορούμε να δεχθούμε, γιατί οι ζημιές στο περιβάλλον δεν αναπληρώνονται με μερικές χιλιάδες λίρες κάθε χρόνο.

Καλούμε την κυβέρνηση να κινηθεί έγκαιρα κι αποφασιστικά προς την κατεύθυνση της λήψης άμεσων μέτρων για την περιφρούρηση όχι μόνο του Ακάμα, αλλά του φυσικού περιβάλλοντος ολόκληρης της Κύπρου.

Ζητούμε από την κυβέρνηση να μελετήσει αν η αγγλική κυβέρνηση εφάρμοσε τις πρόνοιες των Συμφωνιών Ζυρίχης -Λονδίνου και ακολούθως να προβεί στη λήψη των ανάλογων μέτρων.

Απαιτούμε τέλος από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας να απαιτήσει με τη σειρά της από την αγγλική κυβέρνηση τον τερματισμό των ασκήσεων των Άγγλων, τόσο στον Ακάμα όσο και σε ολόκληρη την Κύπρο.

Κύριε Πρόεδρε, έχω ήδη καταθέσει ένα ψήφισμα του οποίου ζητώ την έγκριση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το έχω μπροστά μου, κύριε Ομήρου. Ο κ. Παρισινός έχει το λόγο. Παρακαλώ, κύριοι, να μην υπερβαίνουμε το χρόνο των επτά λεπτών. Ο κ. Ομήρου τον υπερέβη, αλλά είναι ο εγγράψας το θέμα και έκαμε ορισμένες εισηγήσεις οι οποίες αποκρυσταλλώνονται σε ένα ψήφισμα. Παρακαλώ οι υπόλοιποι ομιλητές να παραμείνουν μέσα στο χρόνο των επτά λεπτών.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Θα προσπαθήσω να μη χρησιμοποιήσω όλο το χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συχνότατα στον αγγλικό τύπο διαβάζουμε αναφορές σχετικά με τη συνήθεια των Κυπρίων να χαίρονται γευστικά τα αμπελοπούλια και, ούτε λίγο ούτε πολύ, αυτή τη γαστριμαργική ιδιότητα και ευχαρίστηση τη χαρακτηρίζουν βαρβαρότητα. Από την άλλη όμως πλευρά, κύριε Πρόεδρε, βλέπουμε έναν κρατικό, έναν επίσημο, ένα στρατιωτικό βιασμό εκ μέρους της Αγγλίας της περιοχής του Ακάμα, μιας περιοχής με παγκόσμια ίσως μοναδικότητα, ενός σπάνιου βιότοπου με μοναδικά φυτά και βλάστηση. Και θα έπρεπε τουλάχιστον στον τομέα αυτό να δείξουν κάποια ευαισθησία.

Το 1969, όταν παραχωρήθηκε το δικαίωμα -με τη Συνθήκη Εγκαθιδρύσεως, για να είμαστε δίκαιοι- σίγουρα οι τότε εκπρόσωποί μας είχαν παντελή άγνοια για τη σημασία του περιβάλλοντος και καμιά σκέψη ή καμιά ευθύνη δεν είχαν για τα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος. Στη συνέχεια, όταν δόθηκε η αύξηση ημερών για τις ασκήσεις, πιστεύουμε ότι τούτο το θέμα θα έπρεπε να είχε διαχωριστεί από το όλο πρόβλημα και από τα δικαιώματα που είχε επίσημα τότε η Αγγλία.

Σήμερα, κύριε Πρόεδρε, η Κυπριακή Δημοκρατία μπορεί και είναι σε θέση να κάμει μια ειδική συμφωνία και να πληρώσει κάποιο συγκεκριμένο ενοίκιο, προκειμένου να χρησιμοποιήσει τους ειδικούς χώρους για το θέμα της λατόμησης. Και σίγουρα πρέπει να το αποδεσμεύσει οριστικά και μόνιμα από το θέμα των ασκήσεων.

Έχουμε πληροφορηθεί ότι το 1983 η Εθνική Φρουρά είχε διαμαρτυρηθεί για την αύξηση των ημερών των ασκήσεων. Και σίγουρα η διαμαρτυρία της Εθνικής Φρουράς δεν έχει καμία σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος. Άλλοι ήταν οι λόγοι.

Πληροφορηθήκαμε επίσης ότι το 1984 -και αυτή την πληροφορία μας την έδωσε ο Υπουργός Εσωτερικών- εξέλειπε ο λόγος για λατόμηση και κρίθηκε τότε ότι ήταν ίσως ο καλύτερος χρόνος, για να τεθεί το θέμα. Το τότε όμως Υπουργικό Συμβούλιο και ο Γενικός Εισαγγελέας ομόφωνα είχαν τοποθετηθεί, είχαν κρίνει, ότι δεν ήταν ο κατάλληλος καιρός, για να εγείρουν το θέμα αυτό.

Αποτέλεσμα; Με τη συνέχιση των ασκήσεων είδαμε να γίνεται μια τρομακτική καταστροφή. Όταν αναφερθούμε στις χιλιάδες εκτάρια γης που έχουν κατακαεί -όταν το 1984 μόνο κάηκαν 5,350 εκτάρια γης και όταν το 1988 είχαμε τον τρομακτικό αριθμό των 53,515 εκταρίων -βλέπουμε ότι γίνεται μια ανεπανάληπτη καταστροφή, ώστε τα ψίχουλα της αποζημιώσεως που ήρθαν να μας δώσουν δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά, κύριε Πρόεδρε, κατ' ουδένα λόγο.

Επιστημονικά λέγεται ότι, αν μπορεί να γίνει επαναφορά του περιβάλλοντος στην αρχική του μορφή, αυτή δε θα γίνει ούτε μετά εκατό χρόνια. Και το ερώτημά μας είναι: Επανορθώνεται αυτή η ζημιά με λεφτά; Άρα θα πρέπει πλέον επίσημα και σοβαρά να προβούμε σε πολιτικές αποφάσεις, κυβέρνηση και Βουλή.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστηρίζει ότι όλοι, ομόφωνα, θα πρέπει να κινηθούμε προς την αγγλική κυβέρνηση, προς το αγγλικό κοινοβούλιο, προς τις περιβαλλοντικές οργανώσεις της Αγγλίας, προς τις διεθνείς περιβαλλοντικές οργανώσεις, προς το Συμβούλιο της Ευρώπης και οπουδήποτε αλλού, για να διεκδικήσουμε σήμερα αυτό το δικαίωμα να σταματήσει η καταστροφή της μοναδικής ομορφιάς του τόπου μας. Και ειδικότερα σήμερα, που παγκόσμια η ανθρωπότητα είναι τόσο ευαίσθητη στην προστασία του περιβάλλοντος, πιστεύουμε ότι θα έχουμε εξαιρετικά αποτελέσματα.

Θα ήθελα τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, να ενημερώσω το Σώμα ότι στις 5/11/1988, όταν ακόμα υπήρχε ad hoc επιτροπή της Βουλής για το περιβάλλον, με την παρουσία των κυρίων Σαββίδη, Ψυλλίδη, Ηλιάδη και του υποφαινόμενου, ως εκπροσώπων των κομμάτων, την παρουσία του Υπουργού Γεωργίας και με την έκτακτη παρουσία του Προέδρου της Βουλής, είχαμε αγγίξει το θέμα αυτό και είχαμε ενημερωθεί για ορισμένες επίσημες ενέργειες που έγιναν. Σε συγκεκριμένη ερώτησή μας, ο Πρόεδρος της Βουλής ανέφερε -και αναφέρουν τα σχετικά επίσημα πρακτικά, κύριε Πρόεδρε- τα εξής: Ότι έστειλε δύο επιστολές στον Πρόεδρο του βρετανικού κοινοβουλίου, όπου τοποθετούσε το πρόβλημα πάνω σε καθαρά περιβαλλοντική βάση. Ο Πρόεδρος του βρετανικού κοινοβουλίου απάντησε ότι ο ίδιος δεν μπορεί να θέσει το θέμα στο κοινοβούλιο, διένειμε όμως την επιστολή στους Βουλευτές. Τώρα ο μόνος τρόπος που απομένει είναι να βρεθούν Βουλευτές να θέσουν το θέμα στη Βουλή. Για το σκοπό αυτό είχε επαφές -ο κ. Λυσσαρίδης εννοείται-με τον κ. Kinock. Τόνισε επίσης ότι ταυτόχρονα το Υπουργείο Εξωτερικών πρέπει να κάμει διαβήματα πάνω σε καθαρά περιβαλλοντική βάση. Εξάλλου, σε άλλο σημείο, ο Υπουργός Γεωργίας διατύπωσε την άποψη ότι πρέπει να κινητοποιήσουμε τις διεθνείς περιβαλλοντικές οργανώσεις.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, στις 5/11/1988. Λυπούμαι γιατί δεν είναι παρών σήμερα ο Πρόεδρός μας εδώ, ο Πρόεδρος της Βουλής, που ίσως να είχε κάτι νέο να μας αναφέρει για τα διαβήματα τα οποία είχε ήδη κάμει.

Άρα υπάρχει περιθώριο και ευρύτατος τομέας δραστηριοποίησης, ομόφωνης της Κυπριακής Βουλής και της κυπριακής κυβέρνησης για να πετύχουμε επιτέλους το σταμάτημα αυτής της καταστροφής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδούλου.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς ασφαλώς επικροτεί την Έκθεση. Επικροτεί ακόμα και το ψήφισμα το οποίο έχει κατατεθεί από το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ. Θεωρούμε ότι το θέμα είναι πράγματι αρκετά σοβαρό. Είναι ένα αποικιοκρατικό κατάλοιπο το δικαίωμα που έχουν οι Βρετανοί για στρατιωτική χρήση του Ακάμα και εφάπτεται της γενικότερης παρουσίας των Βρετανών στην Κύπρο.

Με την ευκαιρία αυτή θέλω να πω ότι μας υπομιμνήσκει αυτή τη στιγμή, πρέπει να υπενθυμίζει σε όλο το λαό μας, ότι έχουμε καθήκον να αγωνιστούμε όχι μόνο για να καταργηθούν αυτά τα δικαιώματα που έχουν οι Βρετανοί στον Ακάμα, αλλά για να καταργηθούν και τα κατάλοιπα της αποικιοκρατίας γενικά στον τόπο μας. Η στρατιωτική παρουσία των Βρετανών πρέπει να καταργηθεί. Και αυτό θα το πετύχουμε μέσα από συγκεκριμένη πορεία, μέσα από τους αγώνες του λαού μας και όχι με τον εφησυχασμό και την αναμονή μόνο κάποιων διεθνών αλλαγών που μπορεί να μας βοηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Πρέπει επίσης να πω ότι είναι σωστή και η παρατήρηση που γίνεται στην 'Εκθεση ότι η ζημιά που προκαλείται, σύμφωνα μ' όσους επισκέφθηκαν τον Ακάμα, είναι τρομακτική. Πράγματι εκεί η γη παρουσιάζεται καμένη και είναι αμφίβολη η ζωή σ' αυτή τη γη, δεν ξέρω για πόσα χρόνια.

Γι' αυτό προκύπτει μπροστά μας η ανάγκη να βρούμε όσο το δυνατό πιο πρακτικά μέτρα για να βοηθήσουμε προς την κατεύθυνση του να σταματήσουν τα στρατιωτικά γυμνάσια. Εμείς βλέπουμε την ανάγκη αυτό το ψήφισμα το οποίο έχει κατατεθεί να αποσταλεί και σε άλλους διεθνείς περιβαλλοντικούς οργανισμούς. Μπορεί να σταλεί επίσης στο βρετανικό κοινοβούλιο.

Βλέπουμε ότι αυτό το πρόβλημα δεν πρέπει να παραμείνει στα χέρια μόνο της Εκτελεστικής Εξουσίας. Πρέπει αυτή η Βουλή να παίξει το δικό της αποφασιστικό ρόλο προς την κατεύθυνση αυτή. Με τις σχέσεις της, με την επικοινωνία της με τα διάφορα κοινοβούλια και με διάφορους οργανισμούς πρέπει αυτεπάγγελτα, ως Βουλή, ως εκπρόσωποι του λαού, να αγωνιστούμε, παράλληλα με τις προσπάθειες που πρέπει να καταβάλει οπωσδήποτε η κυπριακή κυβέρνηση.

Η κήρυξη του Ακάμα σε εθνικό πάρκο υπογραμμίζει διπλά την ευθύνη μας να προστατεύσουμε αυτή την περιοχή. Είναι αδιανόητο μια περιοχή που κηρύσσεται εθνικό πάρκο, λόγω του αξιόλογου περιβαλλοντικού πλούτου της, να επιτρέπεται να χρησιμοποιείται για στρατιωτικούς σκοπούς.

Στη σημερινή εποχή που έχει αναβαθμιστεί η αξία του φυσικού περιβάλλοντος, στη σημερινή εποχή της ύφεσης και του αφοπλισμού, νομίζω μας δίδεται όλη η ευχέρεια, και ως κυβέρνηση και ως Βουλή, να μελετήσουμε όλους τους δυνατούς τρόπους για να πετύχουμε το σκοπό μας. Πιστεύω ότι αξίζει τον κόπο η Επιτροπή Εξωτερικών της Βουλής να ασχοληθεί ξανά με το ποια συγκεκριμένα μέτρα μπορεί να προωθήσει προς αυτή την κατεύθυνση.

Επαναλαμβάνω ότι συμφωνούμε με το ψήφισμα και θέλω καταλήγοντας να υπογραμμίσω ότι απαιτούμε από τη σημερινή κυβέρνηση να διακόψει την άτυπη συμφωνία που έχει γίνει από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, η οποία παρέχει επιπρόσθετο χρόνο 120 ημερών το χρόνο στους Βρετανούς για στρατιωτική χρήση του Ακάμα. Θεωρούμε ότι με την ευκαιρία που λήγει αυτή η άτυπη συμφωνία από ό,τι πρόσεξα στην 'Εκθεση, φέτος, το 1990, πρέπει να ανασταλεί. Διότι η αξία του Ακάμα δεν μπορεί να παζαρεύεται με οποιαδήποτε κατά τη γνώμη μας ανταλλάγματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι το θέμα που συζητούμε αυτή τη στιγμή είναι από τα θέματα τα

οποία θα πρέπει να μας απασχολήσουν κατ' εξακολούθηση. Δεν είναι θέμα το οποίο τελειώνει με μια 'Εκθεση. Αν αυτός ήταν ο σκοπός μας, τότε έχουμε αποτύχει.

Στην 'Εκθεση αναφέρονται πολλά πράγματα. Αλλά τα λάθη του παρελθόντος δε δικαιολογούν τη συνέχισή τους σήμερα. Ούτε μπορώ να δεχθώ εκείνα τα οποία αναφέρονται για λατομεία, για καλά σκύρα και για καλά υλικά. Σήμερα υπάρχουν όλα τα δεδομένα, για να πετύχουμε καλύτερα υλικά με κάποια σύνθεση. Επομένως αυτό το πράγμα δεν μπορεί να ευσταθεί καθόλου.

Οι 'Αγγλοι χρησιμοποιούν και πάλι την πολιτική της στρουθοκαμήλου, όπως πολύ σωστά λέχθηκε προηγουμένως. Μπορεί να ωρύονται για τα αμπελοπούλια, αλλά να καίουν το δάσος του Ακάμα, το οποίο γνωρίζουν ποια αξία έχει, όχι μόνο για τους Κυπρίους, αλλά για ολόκληρη την ανθρωπότητα. Είναι μοναδικό φαινόμενο το δάσος του Ακάμα μιας σύνθεσης των τριών ηπείρων και βρίσκονται εκεί σπάνια φυτά από την Ασία, την Ευρώπη και την Αφρική, μοναδικά στο είδος τους.

Πιστεύω ότι θα πρέπει να πιέσουμε τους 'Αγγλους να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Δε δικαιολογείται σήμερα συνέχιση των στρατιωτικών γυμνασίων ούτε το γεγονός ότι μας δίνουν ψίχουλα για τις καταστροφές. Αυτό είναι μια συγγνώμη. Και το παρομοιάζω αυτό με το να κλέβει κάποιος έναν πίνακα του Βαν Γκόγκ και να τον αντικαθιστά, ας πούμε, με ένα δικό μου πίνακα, αν μπορούσα να κάμω. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Διότι αυτό σημαίνει το να καταστρέφουνε το δάσος του Ακάμα και να μας δίνουν ψίχουλα.

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι από αυτή τη στιγμή πρέπει να αναλάβουμε μια εκστρατεία προς όλα τα διεθνή βήματα, μαζί με την κυβέρνηση, αλλά και ανεξάρτητα ως Βουλή, για να θέσουμε όχι μόνο τους 'Αγγλους, αλλά και ολόκληρη την ανθρωπότητα προ των ευθυνών της. 'Οπως κάνουμε για τα άλλα μας ζητήματα, θα πρέπει να κάνουμε και γι' αυτό. Να σώσουμε το δάσος του Ακάμα, αν θέλουμε να έχουμε σωστή πολιτική στα θέματα τα οποία αντιμετωπίζουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Στυλιανού υπολείπονται δυο λεπτά από την ομιλία του κ. Ψυλλίδη.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αν μπορώ να τα χρησιμοποιήσω, κύριε Πρόεδρε, θέλω να προσθέσω στα όσα πολύ ωραία είπε ο συνάδελφός μας, ο κ. Ψυλλίδης, και τα εξής δυο λόγια, χαρακτηριστικά.

Κάποτε, είναι γνωστή η περίπτωση, οι ιθαγενείς της Αμερικής, καλούμενοι από τους νεήλυδες έποικους στις Ηνωμένες Πολιτείες να εγκαταλείψουν δασώδεις περιοχές τους με κάποια ανταλλάγματα, πολύ περισσότερα από εκείνα τα γλίσχρα τα οποία μας δίνουν οι 'Αγγλοι στον Ακάμα, απάντησαν με εκείνη την περίφημη επιστολή του αρχηγού τους που έμεινε κλασικό παράδειγμα στη διεθνή γραμματολογία, πρότυπο για τους περιβαλλοντιστές, καθώς και πρότυπο και υπόδειγμα εθνικής περηφάνειας και αξιοπρέπειας. Τόνισε συγκεκριμένα πως, όλο το χρυσάφι της αποστολής και να του παρέδιδαν οι έποικοι, όχι μόνο το δάσος που του ζητούσαν δε θα έδινε, αλλά ούτε ένα δένδρο ούτε ένα πεύκο από το δάσος της περιοχής του.

Σήμερα εμείς επιτρέπουμε έναντι κάποιων ψιχίων, έναντι κάποιων εκατοντάδων λιρών, να κατακαίουν τα δάση μας, να κατακαίουν δεκάδες χιλιάδες στρέμματα, να κατακαίουν χιλιάδες δένδρα και κλείνουμε τα μάτια.

Αυτό πιστεύω ότι είναι ανεπίτρεπτο, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει το ψήφισμα του κ. Ομήρου να αποσταλεί διεθνώς και να δώσει τα σωστά μηνύματα.

Ευχαριστώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια παρατήρηση.

Τα καίουν, χωρίς να μας πληρώνουν τίποτε.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Δίνουν μερικά ψιχία, όπως είπα, κύριε Πρόεδρε, και αυτό φαίνεται και στην Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, αυτά είναι στην Έκθεση, η οποία είναι πολύ εμπεριστατωμένη και πολύ λεπτομερής και πρέπει να επαινέσω και δημόσια την Επιτροπή η οποία συνέταξε αυτή την Έκθεση, η οποία είναι πράγματι πολύ λεπτομερής,, αρκεί να την προσέξει κανείς.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Έχετε απόλυτο δίκαιο, κύριε Πρόεδρε. Η Έκθεση είναι εμπεριστατωμένη και δεν υπάρχει λόγος να επαναλάβει κανένας τα όσα αναφέρονται σ' αυτή.

Εγώ επιγραμματικά θα ήθελα να πω μόνο ότι είμαστε μάρτυρες μιας σταδιακής καταστροφής του πιο σημαντικού οικοσυστήματος του τόπου. Μιας καταστροφής, η οποία με μαθηματική ακρίβεια οδηγεί στην ολοκληρωτική του καταστροφή. Θα ήθελα επιπρόσθετα να πω ότι σ' αυτή την περίοδο ειδικά υπάρχει μια αναβάθμιση της ευαισθησίας του λαού μας αναφορικά με θέματα περιβάλλοντος. Αποτέλεσμα αυτής της αυξημένης ευαισθησίας είναι η δημιουργία επιπρόσθετων λόγων μη ανοχής της απαράδεκτης κατάστασης που δημιουργήθηκε.

Υπάρχει μια συμφωνία. Όμως δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας ότι αυτή η συμφωνία, πίσω από την οποία κρύβονται οι Άγγλοι, είναι μια συμφωνία επιβολής πάνω στο λαό μας. Και θα πρέπει ως τέτοια να αντικρίζεται. Και η Βρετανία, έχοντας υπόψη αυτό το δεδομένο, έχοντας υπόψη το δεδομένο ότι «τα οποιαδήποτε δικαιώματά της» στην περιοχή του Ακάμα, αλλά και στην Κύπρο γενικότερα, είναι αποτέλεσμα επιβολής, θα έπρεπε να είναι ιδιαίτερα ευέλικτη και ελαστική σε ορισμένα θέματα.

Η βρετανική κυβέρνηση και η βρετανική κοινή γνώμη μιλούν τελευταία πολύ για το περιβάλλον. Δε χάνουν την ευκαιρία να οργανώσουν διεθνή συνέδρια, να καλέσουν παράγοντες, να προειδοποιήσουν για τους τεράστιους κινδύνους που διατρέχει η ανθρωπότητα από την καταστροφή του περιβάλλοντος. Προχωρούν μάλιστα να μας δώσουν και μαθήματα! Να δώσουν μαθήματα στην υπόλοιπη ανθρωπότητα προς αυτή την κατεύθυνση. Πλην όμως, όταν έλθει η συγκεκριμένη ώρα της εφαρμογής στην πράξη, και μάλιστα σε μια ξένη γη, αυτών των τόσο ωραίων διακηρύξεων, τότε οι αρχές, οι διακηρύξεις, οι κίνδυνοι παραμερίζονται μπροστά στις οποιεσδήποτε στρατιωτικές σκοπιμότητες.

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν και οι δικές μας ευθύνες. Οι δικές μας ευθύνες αναφορικά με τις επιπρόσθετες διευκολύνσεις οι οποίες έχουν δοθεί στους Βρετανούς. Και δυστυχώς θα πρέπει να τονίσουμε ότι αυτές οι επιπρόσθετες διευκολύνσεις έχουν δοθεί πίσω από την πλάτη του λαού, διότι ο κυπριακός λαός σε καμιά περίπτωση δε θα έδινε τη συγκατάθεσή του για κάτι τέτοιο. Και έχουν βγει στην επιφάνεια -τα έμαθε ο λαός μας-όταν πια ήταν τετελεσμένο γεγονός.

Πιστεύω ότι είναι άμεση ανάγκη η αναβάθμιση της κυβερνητικής αντίδρασης αναφορικά με το θέμα το οποίο συζητούμε. Και έχω την άποψη ότι οι λαϊκές αντιδράσεις, οι λαϊκές κινητοποιήσεις προς αυτή την κατεύθυνση, θα δώσουν το έρεισμα στην κυβέρνηση, για να επανατοποθετήσει το θέμα αυτό σε όλες του τις διαστάσεις.

Πιστεύω ότι οι συνθήκες δημιουργούν τις προϋποθέσεις για άσκηση πιέσεων αποτελεσματικών πάνω στη Μεγάλη Βρετανία προς αυτή την κατεύθυνση. Και το διεθνές κλίμα που επικρατεί σήμερα αναφορικά με τις βάσεις και ιδιαίτερα τις βάσεις σε ξένες χώρες, σε μια περίοδο που μεγάλος αριθμός βάσεων ξηλώνεται, ιδιαίτερα στην ευρωπαϊκή ήπειρο, σε συνδυασμό με τον αγώνα των λαών αναφορικά με το περιβάλλον και την οικολογία, δίνουν δυνατότητες στην κυπριακή κυβέρνηση να ασκήσει αποτελεσματικές πιέσεις στους Βρετανούς.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι το ΑΔΗΣΟΚ υποστηρίζει την έγκριση του ψηφίσματος που κατατέθηκε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, εκ μέρους του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ έχει κατατεθεί στο προεδρείο το ακόλουθο σχέδιο ψηφίσματος, το οποίο θέτω υπό την έγκριση του Σώματος.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας -

Εκφράζοντας σοβαρή ανησυχία για τις συνεχιζόμενες τεράστιες καταστροφές του φυσικού περιβάλλοντος στη σπάνιας ομορφιάς περιοχή του Ακάμα από τις εκεί διεξαγόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων,

Υποστηρίζοντας ότι τα δικαιώματα της Μεγάλης Βρετανίας, που πηγάζουν από τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης, για τη διεξαγωγή στρατιωτικών ασκήσεων αποτελούν κατάλοιπα αποικισμού μιας πρώην αποικιοκρατικής δύναμης σε μια πρώην αποικία και ως τέτοια έχουν θεωρηθεί από τον Ο.Η.Ε. με επανειλημμένα ψηφίσματα και αποφάσεις των οργάνων του,

Θεωρώντας ότι η συνέχιση των ασκήσεων των βρετανικών στρατευμάτων στον Ακάμα θα οδηγήσει την περιοχή σε πλήρη ερήμωση και αφανισμό της χλωρίδας και της πανίδας:

(α) Καλεί την κυβέρνηση της Μεγάλης Βρετανίας να τερματίσει τη διεξαγωγή στρατιωτικών γυμνασίων στην περιοχή του Ακάμα,

(β) Καλεί την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας να προβεί σε όλα τα αναγκαία διαβήματα, παραστάσεις και επιβαλλόμενες ενέργειες για τον ταχύτερο τερματισμό των ασκήσεων των βρετανικών στρατευμάτων στον Ακάμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του ψηφίσματος αυτού;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ομόφωνα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ομόφωνο. Και χαίρω πάρα πολύ, διότι είναι ομόφωνο. Είναι ένα ισορροπημένο ψήφισμα, το οποίο θα αποσταλεί προς την Εκτελεστική Εξουσία διά τα περαιτέρω.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Όπως έχει ήδη προταθεί και από άλλους συναδέλφους, θα ήταν καλό το ψήφισμα να αποσταλεί σε διάφορα διεθνή σώματα, κυρίως κοινοβούλια. Δηλαδή στο αγγλικό κοινοβούλιο, στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης και στο Ευρωκοινοβούλιο τουλάχιστον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από μέρους μου τουλάχιστον, δεν υπάρχει καμιά ένσταση, κύριε Ομήρου.

Ναι, κύριε Σαββίδη;

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Και στην Ουνέσκο και στη ΦΑΟ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει καμιά ένσταση από μέρους μου. Και παρακαλώ να σημειωθεί, ούτως ώστε να αποσταλούν αντίγραφα σε μετάφραση προς όλους τους διεθνείς αυτούς οργανισμούς.

Το επόμενο θέμα που βρίσκεται ενώπιόν μας είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που αναφέρεται σε δυο συγκεκριμένα θέματα: 1. «Η παρεχόμενη κρατική και ιδιωτική κτηνιατρική υπηρεσία, προκύπτοντα προβλήματα, προοπτική για βελτιώσεις και η απάμβλυνση του προβλήματος των άνεργων κτηνίατρων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (26.1.1989). Και 2. «Οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού από την αλόγιστη χορήγηση αντιβιοτικών φαρμάκων στα ζώα χωρίς συνταγή κτηνίατρων και +τη συνέχεια η ανεξέλεγκτη διάθεσή τους για κατανάλωση στην αγορά». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (16.3.1989). Για τα δυο θέματα υπάρχει κοινή Έκθεση την οποία παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ 1. «Η ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΗ ΚΡΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΠΡΟΚΥΠΤΟΝΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΑΠΑΜΒΛΥΝΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΩΝ» ΚΑΙ 2. «ΟΙ ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΟΓΙΣΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΝΤΙΒΙΟΤΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΣΤΑ ΖΩΑ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΤΑΓΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ Η ΑΝΕΞΕΛΕΓΚΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πρώτο από τα πιο πάνω θέματα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Φεβρουαρίου 1989 και στη συνέχεια και τα δύο θέματα μαζί σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Μαρτίου και 12 Δεκεμβρίου 1989 και στις 24 Απριλίου 1990. Στις πρώτες δύο συνεδριάσεις της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Υγείας, του Γραφείου Προγραμματισμού, του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου, του Παγκύπριου Συλλόγου Ιδιωτών Κτηνίατρων (ΠΑΣΙΚ), του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική. Στις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Ν. Ηλία.

Τα πιο πάνω θέματα έχουν εγγραφεί στη Βουλή από τους αξιότιμους Βουλευτές κ. Α. Χρυσοστόμου και Ο. Δημητρίου στις 26 Ιανουαρίου και 16 Μαρτίου 1989, αντιστοίχως, και παραπέμφθηκαν για εξέταση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Σύμφωνα με τον εκ των εισηγητών των υπό συζήτηση θεμάτων Βουλευτή κ. Χρυσοστόμου, ο ρόλος της κτηνοτροφίας και κατ' επέκταση της κτηνιατρικής επιστήμης και των κτηνίατρων έχει ενδυναμωθεί τα τελευταία χρόνια. Οι λόγοι για τη μεταβολή αυτή είναι, μεταξύ άλλων, οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι μετάδοσης ασθενειών ή επιδημιών από τα κατεχόμενα και το εξωτερικό, η αυξημένη ανάγκη και εγρήγορση για αυστηρότερο έλεγχο των ζωικών προϊόντων προς όφελος της υγείας των καταναλωτών και η αύξηση του αριθμού των μη παραγωγικών, οικιακών κυρίως ζώων που χρειάζονται περίθαλψη και φροντίδα. Την ευθύνη της περίθαλψης αυτής επωμίζονται οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του κράτους και οι ιδιώτες κτηνίατροι. Ο ρόλος των τελευταίων άρχισε να γίνεται πιο έντονος και ενεργός εδώ και 8 - 9 χρόνια, με αποτέλεσμα να λειτουργούν σήμερα παγκύπρια 25 ιδιωτικές κτηνιατρικές κλινικές στις πόλεις, 5 μικροί κτηνιατρικοί σταθμοί σε αγροτικά κέντρα, ενώ άλλοι κτηνίατροι είναι άνεργοι ή υποαπασχολούνται ή ετεροαπασχολούνται και ο αριθμός τους διογκώνεται με την πάροδο του χρόνου.

Ο εισηγητής του θέματος κ. Χρυσοστόμου πρόσθεσε επίσης ότι τα πιο βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο κτηνιατρικός κόσμος της Κύπρου είναι η ανεξέλεγκτη εμπορία και διάθεση των κτηνιατρικών φαρμάκων, δηλ. αντιβιοτικών, ορμονών, κτλ., χωρίς συνταγή κτηνίατρου, ο μη ικανοποιητικός έλεγχος των κτηνιατρικών φαρμάκων και των ζωικών προϊόντων που διατίθενται για κατανάλωση, η ανεργία του ιδιωτικού κτηνιατρικού τομέα, η ιδιώτευση και ο ανταγωνισμός των κυβερνητικών κτηνίατρων σε βάρος των ιδιωτών, η σε μεγάλο βαθμό ενασχόληση της Κρατικής Κτηνιατρικής Υπηρεσίας με τα μη παραγωγικά ζώα σε βάρος των παραγωγικών, κ.ά.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών, ο κ. Χρυσοστόμου πρότεινε τα ακόλουθα μέτρα:-

(α) Να εφαρμόζονται αυστηρά οι πρόνοιες της νομοθεσίας για την εμπορία και διάθεση κτηνιατρικών φαρμάκων.

(β) Να γίνεται καλύτερος ποιοτικός έλεγχος των κτηνιατρικών φαρμάκων και των ζωικών προϊόντων που διατίθενται στην αγορά.

(γ) Να εξευρεθούν τρόποι υποβοήθησης της απασχόλησης του ιδιωτικού κτηνιατρικού τομέα προς όφελος του ίδιου του τομέα και της εθνικής οικονομίας γενικότερα.

(δ) Τέλος να βρεθούν μέτρα για τη βελτίωση της παρεχόμενης κτηνιατρικής φροντίδας στο σύνολό της προς όφελος της δημόσιας υγείας και της οικονομίας του τόπου.

Από της πλευράς των εκπροσώπων του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου και του Παγκύπριου Συλλόγου Ιδιωτών Κτηνίατρων (ΠΑΣΙΚ) εκτέθηκαν οι ακόλουθες σε συντομία απόψεις, τόσο προφορικά όσο και με γραπτά υπομνήματα, για τα θέματα που συζητούνται:-

(α) Τονίστηκε η ανάγκη για αυστηρή εφαρμογή των προνοιών της ισχύουσας νομοθεσίας για τον έλεγχο της ποιότητας, της προμήθειας και των τιμών των κτηνιατρικών φαρμάκων και για την τροποποίησή της εκεί όπου χρειάζεται, ώστε να ανταποκρίνεται στις σημερινές και μελλοντικές ανάγκες του τόπου. Η μη αυστηρή εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας έχει ως αποτέλεσμα να διατίθενται πολλά φάρμακα χωρίς συνταγή κτηνίατρου και ταυτόχρονα να γίνεται κατάχρηση φαρμάκων με αποτέλεσμα αφ' ενός μεν τη σπατάλη συναλλάγματος και αφ' ετέρου το διπλό κίνδυνο να επηρεαστεί η υγεία των ζώων και στη συνέχεια η υγεία του καταναλωτικού κοινού, αφού τα υπολείμματα των φαρμάκων αυτών συσσωρεύονται στα ζωικά προϊόντα που καταναλίσκουμε. Αναφέρθηκε χαρακτηριστικά ότι ποσοστό πέραν του 90% των κτηνιατρικών φαρμάκων δίδεται στην Κύπρο χωρίς συνταγή.

(β) Έγινε εισήγηση για εκχώρηση της φροντίδας των μη παραγωγικών ζώων στους ιδιώτες κτηνίατρους, για να αναβαθμιστεί η παρεχόμενη φροντίδα και να εργοδοτηθούν.

(γ) Τονίστηκε επίσης η ανάγκη να διωχθεί η παράνομη ιδιώτευση των κυβερνητικών κτηνίατρων, όπου αποδεδειγμένα υπάρχει, και να αναθεωρηθούν οι πρόνοιες του Σχεδίου Αυτοεργοδότησης Άνεργων Κτηνίατρων για τη δημιουργία Κτηνιατρικών Κλινικών.

(δ) Διαπιστώθηκε η επιτακτική ανάγκη για άμεση προώθηση εκσυγχρονισμένης νομοθεσίας για την κατοχύρωση του κτηνιατρικού επαγγέλματος.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική τάχθηκαν υπέρ της ενίσχυσης της παρεχόμενης κτηνιατρικής υπηρεσίας από άποψη προσωπικού και προσφοράς υπηρεσίας, ώστε αυτή να λειτουργεί πάνω σε εικοσιτετράωρη βάση και σε παγκύπρια κλίμακα. Τόνισαν ακόμα την ανάγκη να γίνεται καλύτερος έλεγχος των τιμών και της ποιότητας των κτηνιατρικών φαρμάκων και τέλος τάχθηκαν υπέρ της απευθείας εισαγωγής ή επιδότησής τους από την κυβέρνηση.

Από πλευράς των εκπροσώπων του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών υπογραμμίστηκε η επιτακτική ανάγκη θέσπισης νομοθεσίας για την κατοχύρωση της χρήσης σωστής ποιότητας και ποσότητας αντιβιοτικών και ορμονών για σκοπούς πάχυνσης των ζώων, της οποίας να ελέγχεται η εφαρμογή. Ταυτόχρονα τονίστηκε η ανάγκη για καλύτερο χημικό και ιστολογικό έλεγχο των ζωικών προϊόντων για αποφυγή κατανάλωσης προϊόντων με βλαβερά υπολείμματα.

Εκθέτοντας τις κυβερνητικές θέσεις για τα υπό αναφορά θέματα, οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Υγείας και του Γραφείου Προγραμματισμού ανέφεραν ενημερωτικά ότι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων έχουν την ευθύνη της πρόληψης, του ελέγχου και της καταπολέμησης των ζωικών ασθενειών με στόχο τη διαφύλαξη της υγείας των ζώων και στη συνέχεια της δημόσιας υγείας. Τα θέματα του ελέγχου της ποιότητας, της προμήθειας και των τιμών των κτηνιατρικών φαρμάκων υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας με βάση τις πρόνοιες σχετικού νόμου που τέθηκε σε ισχύ το 1967. Επίσης εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής νομοσχέδιο για την Άσκηση της Κτηνιατρικής και την Εγγραφή Κτηνίατρων.

Σε συμπλήρωση των ανωτέρω, οι πιο πάνω κυβερνητικοί εκπρόσωποι κατέθεσαν ότι όσον αφορά το θέμα της διάθεσης των κτηνιατρικών φαρμάκων αυτό ρυθμίζεται με βάση τις πρόνοιες της περί Φαρμάκων Νομοθεσίας, σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται η εισαγωγή τέτοιων φαρμάκων και σε τέτοιες ποσότητες αποκλειστικά για τις ανάγκες κτηνοτροφικών μονάδων με την υπογραφή του υπεύθυνου γι' αυτές κτηνίατρου, αλλά στην πράξη η διάθεση των κτηνιατρικών φαρμάκων ξεφεύγει πολλές φορές του ελέγχου. Όσον αφορά τα θέματα του ελέγχου των ζωοτροφών και των ζωικών προϊόντων αυτά ρυθμίζονται από τον περί Κρεάτων Νόμο. Τα κτηνιατρικά φάρμακα εγγράφονται από το Συμβούλιο Φαρμάκων, σε συνεργασία με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και στη συνέχεια η Υπηρεσία Επιθεώρησης του Υπουργείου Υγείας και όλοι οι κυβερνητικοί κτηνίατροι ελέγχουν τη διάθεση των φαρμάκων σε φάρμες, φαρμακεία και στα γραφεία των εισαγωγέων. Επιτρέπεται μόνο η εγγραφή και χρήση σε λογικές ποσότητες των αντιβιοτικών και ορμονών που δεν είναι βλαβερές στην υγεία των ανθρώπων. Είναι δύσκολος ο έλεγχος της χρήσης των κτηνιατρικών φαρμάκων και γι' αυτό πρέπει να γίνει πιο συστηματικός και εντατικός ο έλεγχος στα ζωικά προϊόντα κατά τη σφαγή των ζώων.

Το όλο σύστημα της χρήσης των κτηνιατρικών φαρμάκων και των συνεπειών από τη χρήση τους εξετάζεται από εμπειρογνώμονα με στόχο τη βελτίωσή του.

Σε συμπλήρωση όσων προαναφέρθηκαν, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πρόσθεσε ότι τα 21 Κρατικά Κτηνιατρικά Κέντρα που λειτουργούν σήμερα παγκύπρια δεν είναι σε θέση να καλύψουν πλήρως και σε ικανοποιητικά επίπεδα τις ανάγκες σε κτηνιατρική φροντίδα λόγω του περιο-

ρισμένου προσωπικού και του ωραρίου λειτουργίας της Υπηρεσίας. Η υφιστάμενη νομοθεσία δεν καλύπτει πλήρως όλες τις σύγχρονες ανάγκες και πολλές φορές είναι δύσκολος ο έλεγχος της εφαρμογής της. Επίσης οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες δεν είναι σε θέση σήμερα να καλύψουν όλες τις ανάγκες της κυπριακής αγοράς σε κτηνιατρικά φάρμακα, αλλά περιορίζονται στην κατασκευή και προμήθεια εκείνων των φαρμάκων και εμβολίων που θεωρούνται απαραίτητα για σκοπούς πρόληψης, καταπολέμησης ζωικών ασθενειών και θεραπείας ζώων. Από τα φάρμακα αυτά διατίθενται δωρεάν μόνο εκείνα που προορίζονται για την καταπολέμηση των εκτοπαρασίτων και των εσωτερικών παρασίτων και των γνωστοποιητέων ασθενειών.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πρόσθεσε ότι όσον αφορά το θέμα της ιδιώτευσης κυβερνητικών κτηνίατρων αυτό ήδη ρυθμίζεται νομοθετικά με βάση τις πρόνοιες και τους μηχανισμούς της περί Δημόσιας Υπηρεσίας νομοθεσίας, ενώ η εισήγηση των Κτηνιατρικών Συλλόγων για μεταβίβαση της περίθαλψης των μη παραγωγικών ζώων στους ιδιώτες κτηνίατρους μελετάται.

Κλείνοντας τις κυβερνητικές θέσεις για τα υπό εξέταση θέματα, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πρόσθεσε ότι ήδη από το 1983 τέθηκε σε εφαρμογή, σε συνεργασία με το Γραφείο Προγραμματισμού, Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Άνεργων Κτηνίατρων για τη δημιουργία κτηνιατρικών κλινικών, κατ' αναλογία με παρόμοιο σχέδιο για αυτοεργοδότηση των άνεργων γεωπόνων. Στόχος του Σχεδίου αυτού ήταν η υποβοήθηση αυτοεργοδότησης άνεργων κτηνίατρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, έχοντας υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, έχει καταλήξει στις ακόλουθες διαπιστώσεις και εισηγήσεις:-

(α) Τονίζει την ανάγκη αναβάθμισης της προσφερόμενης κτηνιατρικής περίθαλψης στο σύνολό της, ενόψει του ενισχυμένου ρόλου που καλείται να επιτελέσει κάτω από τις σημερινές συνθήκες.

(β) Διαπιστώνει την ανάγκη να μελετηθούν μέτρα για αποσυμφόρηση και αναβάθμιση της κρατικής κτηνιατρικής φροντίδας.

(γ) Διαπιστώνει την ανάγκη μελέτης του όλου συστήματος εμπορίας και διάθεσης των κτηνιατρικών φαρμάκων με στόχο τη βελτίωσή του.

(δ) Τονίζει την ανάγκη αυστηρής εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας για την εγγραφή και διάθεση κτηνιατρικών φαρμάκων και της νομοθεσίας περί Δημόσιας Υπηρεσίας και την αναθεώρησή τους εκεί όπου χρειάζεται, για να συνάδουν με τις σύγχρονες τάσεις και ανάγκες.

(ε) Διαπιστώνει την ανάγκη για καλύτερο έλεγχο των κτηνιατρικών φαρμάκων και των ζωικών προϊόντων με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας.

(στ) Τονίζει την ανάγκη καλύτερης και ευρύτερης συνεργασίας του κυβερνητικού και του ιδιωτικού κτηνιατρικού τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τα θέματα που συζητούμε είναι πολύ σοβαρά, γιατί

καλύπτουν τον ευρύ τομέα της κτηνοτροφίας-πτηνοτροφίας, την αξιοποίηση ανέργων επιστημόνων (κτηνίατρων), αλλά και τον τομέα της δημόσιας υγείας. Θέλω να τονίσω αναφορικά με τα θέματα αυτά τα εξής:

Κρατική κτηνιατρική υπηρεσία:

Η κρατική κτηνιατρική υπηρεσία καλύπτει βασικά τέσσερις τομείς:

1. Την πρόληψη, τον έλεγχο και την καταπολέμηση λοιμωδών ζωικών ασθενειών και ζωονόσων, που περιλαμβάνει και την παρασκευή και διάθεση εμβολίων και φαρμάκων που θεωρούνται αναγκαία για το σκοπό αυτό.
2. Την κλινική θεραπεία των παραγωγικών ζώων και γενικά την εξυπηρέτηση και καθοδήγηση των κτηνοτρόφων.
3. Την κλινική περίθαλψη και θεραπεία μη παραγωγικών ζώων (σκύλων, γάτων, ψαριών κτλ.).
4. Την προστασία της δημόσιας υγείας.

Στον πρώτο τομέα, που αφορά την πρόληψη, τον έλεγχο και την καταπολέμηση λοιμωδών ζωικών ασθενειών και ζωονόσων, καθώς και την παρασκευή και διάθεση εμβολίων και φαρμάκων, τα επιτεύγματα του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών είναι άριστα. Αν αναλογιστούμε τις αντίξοες συνθήκες που δημιουργήθηκαν μετά την εισβολή και το μόνιμο σοβαρό κίνδυνο μετάδοσης ασθενειών από την παράνομη διοχέτευση ζώων και ζωοκομικών προϊόντων από την κατεχόμενη Κύπρο, τότε η προσφορά των κτηνιατρικών υπηρεσιών πρέπει να εκτιμηθεί ιδιαίτερα. Γι΄ αυτό εκφράζω και από το βήμα της Βουλής την ευαρέσκειά μου για το επιτελούμενο έργο.

Στον τομέα της κλινικής θεραπείας των παραγωγικών ζώων και γενικά της εξυπηρέτησης και καθοδήγησης των κτηνοτρόφων, σύμφωνα με σημείωμα του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, υπάρχουν πολλά κενά και τα 21 συνολικά κρατικά κτηνιατρικά κέντρα, με τη σημερινή τους μορφή, δεν είναι δυνατό να καλύπτουν σε ικανοποιητικά επίπεδα τις ανάγκες του κτηνοτροφικού κόσμου. Αυτό είναι το συμπέρασμα μελέτης που έγινε πριν από μερικά χρόνια και ισχύει και σήμερα.

Στον τέταρτο τομέα, που αφορά τη δημόσια υγεία, λυπούμαι να παρατηρήσω πως οι κτηνιατρικές υπηρεσίες του κράτους, παρά τις αγαθές προθέσεις και την καταβαλλόμενη προσπάθεια, είτε λόγω κενών στη νομοθεσία είτε γιατί εμπλέκονται και άλλες υπηρεσίες ή λόγω άλλων κωλυμάτων, δεν μπόρεσαν να επιτελέσουν στο άρτιο τον τόσο σοβαρό ρόλο τους, με σοβαρό κίνδυνο για την υγεία του λαού.

Για να γίνω πιο κατανοητός, θα αναφέρω σε περίληψη τι δήλωσαν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αρμόδιοι παράγοντες.

Κτηνιατρικά φάρμακα:

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ανέφεραν πως Ο περί Φαρμάκων (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) Νόμος ανάγεται στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Υγείας. Συνεπεία των κενών στην υφιστάμενη νομοθεσία, ειδικά σε ό,τι αφορά τα κτηνιατρικά φάρμακα, έχει ετοιμαστεί από το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών νομοσχέδιο τιτλοφορούμενο «Ο περί Κτηνιατρικών Φαρμάκων Νόμος» που υποβλήθηκε στη Νομική Υπηρεσία.

Το Υπουργείο Υγείας για το θέμα των φαρμάκων μετακάλεσε μέσα στο 1988 ξένο εμπειρογνώμονα, του οποίου η έκθεση και οι εισηγήσεις βρίσκονται υπό μελέτη από τις φαρμακευτικές υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας επιβεβαίωσαν ότι γίνεται μεγάλη κατάχρηση αντιβιοτικών. Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου δήλωσαν πως, παρά τις πρόνοιες του περί Φαρμάκων (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) Νόμου, ουδείς έλεγχος ασκείται στην εμπορία και χρήση των κτηνιατρικών φαρμάκων και ότι το 90% διατίθεται χωρίς κτηνιατρική συνταγή, με αποτέλεσμα η διακίνηση και χρήση τους να γίνεται κατά τρόπο απαράδεκτο. Αυτή η τακτική, τόνισαν οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου, έχει ως επακόλουθο μεγάλη κατάχρηση φαρμάκων που εξυπακούει υπερβολική εξαγωγή συναλλάγματος και κινδύνους για την υγεία των ζώων. Λόγω, τόνισαν, της κατάχρησης φαρμάκων, δημιουργούνται ανθεκτικά στελέχη μικροβίων που είναι δύσκολο ή αδύνατο να αντιμετωπιστούν, με επιπτώσεις στην υγεία του λαού, γιατί υπολείμματα τέτοιων φαρμάκων καταναλώνονται από τους ανθρώπους μέσω των ζωοκομικών προϊόντων.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας αμφισβήτησαν ότι είναι ανεξέλεγκτη η εμπορία των φαρμάκων και τόνισαν ότι όλα τα φάρμακα εγγράφονται σύμφωνα με το νόμο από το αρμόδιο συμβούλιο. Εντούτοις, οι ίδιοι εκπρόσωποι παραδέκτηκαν πως οι εισαγωγείς βρήκαν τρόπους να διαθέτουν απευθείας τα φάρμακα στους κτηνοτρόφους.

Σχετικά με φάρμακα που προκαλούν παρενέργειες ανέφεραν ότι υπάρχουν οδηγίες χρήσης στην ετικέτα. Δυστυχώς όμως, όπως τόνισαν, υπάρχουν φαρμαδόροι που δεν ακολουθούν τις οδηγίες χρήσης.

Κατά τη συζήτηση του θέματος τονίστηκε πως κτηνιατρικά φάρμακα διατίθενται προς πώληση σε μπακάλικα και φάρμες και ότι επιτρέπεται σε φάρμες να εισάγουν για δική τους χρήση αντιβιοτικά και άλλα κτηνιατρικά φάρμακα. Εντούτοις μερικοί δεν περιορίζονται στο να τα χρησιμοποιούν για τα δικά τους ζώα μόνο.

Κύριε Πρόεδρε, από την παρουσίαση των γεγονότων σχετικά με τα κτηνιατρικά φάρμακα, αβίαστα εξάγεται το συμπέρασμα ότι, ενώ η εγγραφή των κτηνιατρικών φαρμάκων δεν παρουσιάζει πρόβλημα, η εμπορία και η χρήση τους παρουσιάζει πολλά κενά, με σοβαρό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

Τα κτηνιατρικά φάρμακα ανεξάρτητα από το πόσο επικίνδυνα είναι, τόσο για τη δημόσια υγεία όσο και για την υγεία των ζώων, πωλούνται, κατά πλειονότητα, χωρίς κτηνιατρική συνταγή από εμπόρους φαρμάκων, φαρμακεία, διαφημιστές φαρμάκων και από κτηνοτρόφους. Η αναφορά σε κτηνοτρόφους προκύπτει από την παράνομη εμπορία που διεξάγουν ορισμένοι με φάρμακα που εισάγουν οι ίδιοι, για να τα χρησιμοποιήσουν στα δικά τους ζώα.

— Η σχετική νομοθεσία, ειδικά σε ό,τι αφορά τα κτηνιατρικά φάρμακα, όπως δηλώθηκε, παρουσιάζει πολλά κενά.
— Το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών ετοίμασε νομοσχέδιο το οποίο υποβλήθηκε στη Νομική Υπηρεσία.
— Το Υπουργείο Υγείας μετακάλεσε ξένο εμπειρογνώμονα του οποίου οι εισηγήσεις μελετούνται.
— Επιβεβαιώθηκε ότι γίνεται μεγάλη κατάχρηση αντιβιοτικών.
— Τονίστηκε πως υπάρχει σοβαρό πρόβλημα τιμής των κτηνιατρικών φαρμάκων.

— Αναφέρθηκε πως συνεχίζει η διάθεση απαγορευμένων φαρμάκων και μετά την απαγόρευση.

Κύριε Πρόεδρε, σε όλα αυτά το μόνο που μπορώ να προσθέσω είναι πως αρμόδιοι και αναρμόδιοι, υπεύθυνοι και ανεύθυνοι, κυριολεκτικά παίζουν με την υγεία του λαού.

Υγιεινή τροφίμων ζωικής προέλευσης:

Οι κτηνιατρικές υπηρεσίες, σύμφωνα με τον περί Υγιεινής του Κρέατος Νόμο, έχουν αρμοδιότητα ελέγχου του κρέατος, καθώς και των υγειονομικών συνθηκών των σφαγείων, πτηνοσφαγείων, κρεοπωλείων, εργαστηρίων κοπής κρέατος, αυτοκινήτων μεταφοράς και ψυκτικών χώρων.

Οι κτηνιατρικές υπηρεσίες διαθέτουν επιστημονικά καταρτισμένο προσωπικό, καθώς και τον αναγκαίο εξοπλισμό για να διεξάγουν αποτελεσματικά το έργο τους και είναι γεγονός ότι οι υγειονομικές συνθήκες στα κρεοπωλεία και τα εργαστήρια κοπής κρέατος βελτιώθηκαν σημαντικά.

Εντούτοις στα πτηνοσφαγεία -εκτός από ένα μικρό αριθμό, έξι περίπου, στα οποία έγιναν βελτιώσεις και εξασφάλισαν εγγραφή- η κατάσταση δεν είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου. Η απαίτηση που καθορίζεται από το νόμο όπως τα πτηνά σφάζονται σε εγκεκριμένα πτηνοσφαγεία δεν είναι δυνατό να ικανοποιηθεί από όλους τους πτηνοτρόφους, γιατί μόνο οι μεγάλοι παραγωγοί έχουν τη δυνατότητα να κατασκευάσουν τέτοια σφαγεία λόγω πολύ ψηλού κόστους. Έτσι, ενώ οι κτηνιατρικές υπηρεσίες έχουν αρμοδιότητα ελέγχου, δεν ασκούν πλήρως αυτή την αρμοδιότητα.

Ιδιωτική κτηνιατρική υπηρεσία:

Κτηνιατρική υπηρεσία παρέχεται και από τον ιδιωτικό τομέα. Πριν εννιά περίπου χρόνια, όταν η δημόσια υπηρεσία αδυνατούσε να απορροφήσει όλους τους κτηνίατρους, ενεργοποιήθηκε η ιδιωτική κτηνιατρική. Λειτουργούν τώρα 25 ιδιωτικές κτηνιατρικές κλινικές στις πόλεις και πέντε ιδιωτικοί σταθμοί σε αγροτικά κέντρα (Αθηαίνου, Δάλι, Δερύνεια, Ακάκι). Επίσης υπάρχουν 23 κτηνίατροι που είτε είναι άνεργοι ή υποαπασχολούνται. Οι ιδιώτες κτηνίατροι αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα που μπορεί και πρέπει να λυθούν.

Παράνομη ιδιώτευση κυβερνητικών κτηνίατρων:

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συλλόγου Ιδιωτών Κτηνίατρων διατύπωσαν έντονα παράπονα ότι επανειλημμένα κατάγγειλαν ιδιώτευση κυβερνητικών κτηνίατρων, αλλά, λόγω της πολύχρονης διαδικασίας που ακολουθείται στη διερεύνηση των καταγγελιών, παρέχεται ο χρόνος άσκησης πιέσεων στους μάρτυρες, οι οποίοι τελικά αποσύρονται.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας υποστήριξαν ότι η τωρινή διαδικασία δίωξης των παρανομούντων είναι ικανοποιητική. Εντούτοις οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΙΚ κατέθεσαν όγκο εγγράφων που αποδεικνύει το αντίθετο και τόνισαν πως ο αθέμιτος ανταγωνισμός που ασκείται από μερικούς κυβερνητικούς κτηνίατρους δεν τους επιτρέπει να επιβιώσουν και επιμένουν πως μόνο η ποινικοποίηση των πειθαρχικών αδικημάτων θα θέσει τέρμα στην ιδιώτευση των κυβερνητικών ιατρών.

Μη παραγωγικά ζώα:

Στην Κύπρο αυξήθηκε σημαντικά ο αριθμός των μη παραγωγικών ζώων (σκύλων, γάτων, αλόγων, ωδικών πτηνών κτλ.). Περίθαλψη στα μη παραγωγικά ζώα παρέχεται τόσο από το κράτος, μέσω των κτηνιατρικών υπηρεσιών, όσο και

από τον ιδιωτικό τομέα. Πάγιο αίτημα των ιδιωτών κτηνίατρων είναι όπως οι κτηνιατρικές υπηρεσίες του κράτους τερματίσουν την παροχή περίθαλψης στα μη παραγωγικά ζώα. Η εφαρμογή του μέτρου αυτού:

— θα περιορίσει σημαντικά την παράνομη ιδιώτευση κυβερνητικών κτηνίατρων·

— θα συντελέσει ώστε οι κτηνιατρικές υπηρεσίες να αφοσιωθούν στα ουσιαστικά τους καθήκοντα· και

— θα βοηθήσει να εργοδοτηθούν άνεργοι ιδιώτες κτηνίατροι και να επιβιώσει ο ιδιωτικός τομέας.

Ο Παγκύπριος Κτηνιατρικός Σύλλογος, στον οποίο υπάγονται όλοι οι κυβερνητικοί κτηνίατροι, καθώς και ιδιώτες κτηνίατροι, υποστηρίζει ένθερμα το αίτημα του Παγκύπριου Συλλόγου Ιδιωτών Κτηνίατρων. Το Υπουργείο Γεωργίας μας πληροφόρησε πως το θέμα αυτό μελετάται από ειδική ενδοτμηματική επιτροπή. Ας ελπίσουμε πως κάποτε θα συμπληρωθεί η μελέτη.

Κύριε Πρόεδρε, η ομιλία μου αποσκοπούσε στην επισήμανση των σοβαρών προβλημάτων που έχουν σχέση με τις κτηνιατρικές υπηρεσίες, αλλά και στην υποβολή εισηγήσεων, με την πεποίθηση ότι θα συμβάλω στην επίλυσή τους. Οι εισηγήσεις μου που ακολουθούν αναφέρονται ξεχωριστά στο κάθε θέμα.

Κλινική θεραπεία των παραγωγικών ζώων:

Διαπιστώθηκαν κενά στην παρεχόμενη υπηρεσία. Ετοιμάστηκε σχέδιο κτηνιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που δεν εφαρμόστηκε λόγω διαφωνιών. Εφόσον διαπιστώθηκαν κενά στο σοβαρό τούτο τομέα, θα πρέπει να συνεχιστούν οι επαφές μεταξύ του Υπουργείου και των ενδιαφερόμενων οργανώσεων στοχεύοντας στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Κτηνιατρικά φάρμακα:

α) Χωρίς άλλη καθυστέρηση η Νομική Υπηρεσία να μελετήσει το νομοσχέδιο που υποβλήθηκε από το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, ούτως ώστε να κατατεθεί στη Βουλή για ψήφιση και να εκλείψουν τα πολλά κενά που υπάρχουν στην υφιστάμενη νομοθεσία.

β) Μέχρι την ψήφιση του νέου νομοσχεδίου να τηρείται αυστηρά η υφιστάμενη νομοθεσία, έστω και με τα κενά που παρουσιάζει.

γ) Ο έλεγχος της εμπορίας να ανατεθεί σε μικρή ειδική ομάδα κτηνίατρων δημόσιων υπαλλήλων, που θα αποσπαστεί σε αυτό το καθήκον μόνο.

δ) Οι Υπουργοί Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Υγείας να αναλάβουν την ευθύνη του συντονισμού των υπηρεσιών που υπάγονται στα Υπουργεία τους, με απώτερο σκοπό την επίλυση των σοβαρών προβλημάτων σε τακτό χρονικό διάστημα.

Υγιεινή τροφίμων ζωικής προέλευσης:

Στο θέμα αυτό εμπλέκονται πολλοί νόμοι, όπως ο περί Υγιεινής του Κρέατος Νόμος, ο περί Πωλήσεως Τροφών και Φαρμάκων Νόμος, καθώς και ο περί Σφαγείων Νόμος και παράλληλα εμπλέκονται και 4 υπηρεσίες -οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες, τα Δημοτικά Σφαγεία και οι Υγειονομικές Υπηρεσίες των Δήμων- με αποτέλεσμα να προκαλείται σύγχυση και να μην ασκείται ουσιαστικός έλεγχος.

Σ' όλες τις ευρωπαϊκές χώρες ο έλεγχος των τροφίμων ζωικής προέλευσης ασκείται από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες. Οι κτηνιατρικές υπηρεσίες στην Κύπρο

διαθέτουν εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό και τον αναγκαίο εξοπλισμό για τη διεκπεραίωση του ελέγχου των τροφίμων ζωικής προέλευσης. Γι' αυτό εισηγούμαι όπως τάχιστα ενοποιηθεί και βελτιωθεί η νομοθεσία μας προς όφελος της δημόσιας υγείας.

Σε ό,τι αφορά τα πτηνοσφαγεία επιβάλλεται όπως κτιστεί μικρός αριθμός πτηνοσφαγείων που να εξυπηρετούν τους μικρομεσαίους πτηνοτρόφους, που αποτελούν και την πλειοψηφία των πτηνοτρόφων, με τη μεγαλύτερη συμβολή στην παραγωγή κρέατος του είδους αυτού. Μόνο έτσι θα καταστεί εφικτός ο αποτελεσματικός έλεγχος του κρέατος πτηνών, που σήμερα είναι ανέφικτος λόγω του μεγάλου αριθμού πτηνοσφαγείων, περίπου 200, και τότε μόνο οι κτηνιατρικές υπηρεσίες θα ασκήσουν πλήρως τα καθήκοντά τους που απορρέουν από το νόμο.

Ιδιώτευση κυβερνητικών κτηνίατρων:

Τα στοιχεία που κατέθεσε ο ΠΑΣΙΚ αποδεικνύουν σοβαρές αδυναμίες στο σύστημα δίωξης των παρανομούντων, που στην ουσία το εξουδετερώνουν. Γι' αυτό εισηγούμαι να μεθοδευθούν αποτελεσματικές διαδικασίες, ούτως ώστε να τερματιστεί η παρανομία.

Μη παραγωγικά ζώα:

Όπως είπα προηγούμενα, ορίστηκε ενδοτμηματική επιτροπή για να μελετήσει αν η περίθαλψη των μη παραγωγικών ζώων θα συνεχίσει να παρέχεται και από το κράτος ή θα αφεθεί στους ιδιώτες κτηνίατρους. Γι' αυτό εισηγούμαι όπως κληθεί η ενδοτμηματική επιτροπή να ολοκληρώσει τη μελέτη της σε τακτό χρονικό διάστημα και να υποβάλει το πόρισμά της στη Βουλή.

Κύριε Πρόεδρε, οι κτηνιατρικές υπηρεσίες τόσο του κρατικού όσο και του ιδιωτικού τομέα επιτελούν έργο σοβαρό και υπεύθυνο. Συμβάλλουν ουσιαστικά στην οικονομία του τόπου και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο θέμα της δημόσιας υγείας. Το κράτος έχει υποχρέωση να εγκύψει με στοργή στα προβλήματα που τις απασχολούν και να τα λύσει.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χρυσοστόμου ο κ. Λαδάς αποχώρησε και τη θέση του κατέλαβε ο Βουλευτής κ. Κ. Χρίστου).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ)

Μια σύσταση. Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Χρυσοστόμου υπερέβη πάρα πολύ το όριο το οποίο έχει καθοριστεί. Έχω τη γνώμη ότι πρέπει να περιοριζόμαστε και να εφαρμόζουμε την απόφαση που πήρε το Σώμα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Του παραχώρησα από το δικό μου χρόνο, κύριε Χρίστου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τα θέματα που συζητούμε είναι σοβαρά, γιατί άπτονται της υγείας του λαού και της ποιοτικής καλυτέρευσης της ζωικής παραγωγής. Είναι επίσης άμεσα συνδεδεμένα με έναν από τους συντελεστές του κόστους παραγωγής στην

κτηνοτροφία. Η αναβάθμιση της ποιότητας μαζί με τη μείωση των κόστων παραγωγής αποτελούν σημαντική προϋπόθεση για την καλύτερη συναγωνιστικότητα των κτηνοτροφικών μας προϊόντων, πράγμα που θα εξασφαλίζει τη διάθεση της παραγωγής.

Μια τέτοια εξέλιξη χωρίς αμφιβολία θα έχει θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και στην αύξηση των εισοδημάτων των κτηνοτρόφων, που στην πλειοψηφία τους δυσπραγούν. Με αυτό τον τρόπο θα υποβοηθήσουμε στην καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων της κτηνοτροφίας, η οποία θα γίνει ελκυστική και για τους νέους, πράγμα που ως ένα βαθμό και με μια σειρά άλλων διορθωτικών μέτρων θα περιορίσει την αυξανόμενη αστυφιλία που μαστίζει την κυπριακή ύπαιθρο.

Ένα πάγιο αίτημα του κτηνοτροφικού κόσμου που από χρόνια η ΕΚΑ προβάλλει και προωθεί, μαζί και με τις άλλες αγροτικές οργανώσεις, είναι η αναβάθμιση της κρατικής κτηνιατρικής υπηρεσίας, η οποία θα πρέπει να παρέχει τις υπηρεσίες της επί 24ώρου βάσης και να καλύπτει όλους τους κτηνοτρόφους. Με την αναβάθμιση των κρατικών κτηνιατρικών υπηρεσιών θα γίνει κατορθωτό να απορροφηθούν οι υπάρχοντες άνεργοι κτηνίατροι. Η αναβάθμιση της κρατικής κτηνιατρικής υπηρεσίας θα περιορίσει στο ελάχιστο τους κινδύνους μετάδοσης ασθενειών και επιδημιών και θα αυξήσει τον έλεγχο πάνω στα ζωικά προϊόντα προς όφελος της υγείας του λαού. Με την προτεινόμενη αναβάθμιση των κρατικών κτηνιατρικών υπηρεσιών το κράτος θα έρθει αρωγός προς τους κτηνοτρόφους, γιατί από τη μια θα τους εξασφαλίσει απρόσκοπτη κτηνιατρική υπηρεσία και από την άλλη θα βοηθήσει στη διατήρηση, αν όχι και στη μείωση, ενός από τους συντελεστές του κόστους παραγωγής.

Είναι γεγονός ότι σήμερα υπάρχει σε μεγάλο βαθμό ανεξέλεγκτη εμπορία και διάθεση κτηνιατρικών φαρμάκων. Πρέπει να γίνεται αυστηρός έλεγχος στις εισαγωγές και στην ποιότητα των κτηνιατρικών φαρμάκων. Πρέπει να εφαρμόζεται αυστηρός έλεγχος στις τιμές διάθεσης αυτών των φαρμάκων. Γι' αυτό συμφωνούμε πλήρως να μελετηθεί και να ρυθμιστεί ανάλογα το όλο σύστημα εμπορίας και διάθεσης κτηνιατρικών φαρμάκων, έχοντας ως κύριο στόχο μας τη διασφάλιση των συμφερόντων των κτηνοτρόφων. Αυτό όμως δεν πρέπει κατ' ουδένα λόγο να κατανοηθεί σαν ένα ισοπεδωτικό μέτρο κατά τον έλεγχο στη χορηγία κτηνιατρικών φαρμάκων, ιδιαίτερα όσον αφορά εκείνα τα αντιβιοτικά και τις ορμόνες που δεν είναι βλαβερές για την υγεία του ανθρώπου.

Συμφωνούμε για την ανάγκη καλύτερης και ευρύτερης συνεργασίας του κυβερνητικού και του ιδιωτικού κτηνιατρικού τομέα. Αλλά δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας ότι μια τέτοια συνεργασία δεν πρέπει κατ' ουδένα λόγο να συμβάλει στην αύξηση των κόστων παραγωγής με την αύξηση των εξόδων για κτηνιατρική υπηρεσία.

Γι' αυτό, προχωρώντας στη λήψη μέτρων για την επίλυση παρόμοιας φύσης ζητημάτων, πρέπει να έχουμε κατά νου και το συμφέρον τόσο του παραγωγού όσο και του καταναλωτή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Από τη θέση μου, αν γίνεται, κύριε Πρόεδρε, επειδή θα είμαι πολύ σύντομος· θα είμαι διλέπτου διαρκείας.

Πράγματι, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα που συζητούμε σήμερα είναι πολύ σημαντικό και πολύ σοβαρό, γιατί αφορά κυρίως το θέμα της προστασίας της υγείας του λαού.

Η αλόγιστη και τελείως ανεξέλεγκτη πώληση και χρήση αντιβιοτικών και άλλης φύσης φαρμάκων, η χρήση ιδίως ορμονών για την εκτροφή ζώων, την παραγωγή κρέατος και γάλακτος και των υποπροϊόντων τους, θέτει σε άμεσο κίνδυνο την υγεία του λαού.

Η ουσιαστική ευθύνη για την προστασία του λαού ανήκει στο κράτος, του οποίου οι αρμόδιες υπηρεσίες θα πρέπει να δραστηριοποιούνται για να προστατεύουν τη λαϊκή υγεία. Λυπούμαι να πω ότι, όσον αφορά το σημείο και τον τομέα αυτό, δε φαίνεται να επιδεικνύεται ιδιαίτερη επιμέλεια και ιδιαίτερος ζήλος προς την εκτέλεση του καθήκοντος αυτού. Γι' αυτό το λόγο θα ήταν ορθό, μετά το πέρας της συζήτησης αυτής, να δοθεί ένα απλό μήνυμα προς την Εκτελεστική Εξουσία, ότι το Σώμα ανησυχεί σε μεγάλο βαθμό για τα συμβαίνοντα στους τομείς της διάθεσης των τροφίμων, των προϊόντων του κρέατος στην προκείμενη περίπτωση, δηλαδή από το γεγονός ότι είναι επηρεασμένα από φάρμακα και ορμόνες που προκαλούν πράγματι και ανησυχία, αλλά και βλάβη στην υγεία.

Θα ήθελα να πω ότι θα πρέπει χωρίς καμιά καθυστέρηση οι μηχανισμοί ελέγχου να λειτουργήσουν τόσο προς την κατεύθυνση του ελέγχου της διάθεσης των φαρμάκων, αλλά και του ελέγχου πλέον της ποιότητας των κτηνοτροφικών προϊόντων, λόγω του αυξημένου αυτού κινδύνου. Και ότι οπωσδήποτε θα πρέπει να μη διαλανθάνει ποτέ της προσοχής μας πως η κυριότερη αποστολή ενός κράτους είναι η εξυπηρέτηση των συμφερόντων του λαού. Και ο τομέας της υγείας του λαού είναι από τους ζωτικότερους.

Θα ήταν όμως άδικο να μη λεχθεί και κάτι άλλο. Σήμερα οι κτηνιατρικές υπηρεσίες, που απαρτίζονται από επιστημονικό προσωπικό αφοσιωμένο, κάνουν ό,τι μπορούν για να βοηθήσουν τους γεωργοκτηνοτρόφους στο έργο τους. Γι' αυτό το λόγο μια αναφορά ευαρέσκειας προς τους κτηνίατρούς μας δε θα ήταν περιττή, για να είμαστε δίκαιοι και να έχουμε ολοκληρώσει σωστά τη συζήτηση.

Με αυτά τα λίγα θέλω ξανά να παρακαλέσω το Προεδρείο όπως διαβιβάσει την ανησυχία του Σώματος για την αλόγιστη χρήση των ορμονών και των φαρμάκων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι η άνοδος του βιοτικού επιπέδου ενός λαού και η βελτίωση του τρόπου ζωής προκαλούν ταυτόχρονα και την αναβάθμιση του ενδιαφέροντος και την αύξηση της ευθύνης για την υγεία του. Έτσι προκλήθηκε ταυτόχρονα και μια αναβάμιση της κτηνιατρικής ως εφαρμοσμένης επιστήμης.

Θα πρέπει να πω από την αρχή ότι με χαρά και ικανοποίηση διαπιστώνουμε ότι, τόσο στον τομέα τον κρατικό όσο και στον ιδιωτικό, διαθέτουμε το

κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό και όλες τις συνθήκες που βοηθούν στη σωστή άσκηση αυτής της επιστήμης. Χρειάζονται σίγουρα ορισμένες βελτιώσεις, στις οποίες θα αναφερθούμε πιο κάτω.

Όμως αυτοί οι στρατευμένοι στην κτηνιατρική επιστήμη άνθρωποι σήμερα δίδουν καθημερινά μια μάχη. Και αυτό γιατί η πατρίδα μας, ως νησί, έχει έναν περιορισμένο αριθμό ασθενειών ζώων και μεγάλη προσπάθεια πρέπει να καταβάλλεται, και καταβάλλεται, για να εμποδίσουμε την εισαγωγή και άλλων ασθενειών. Γι' αυτό αυξημένη είναι η παρουσία και η προσφορά των κρατικών κτηνίατρων όσο και των ιδιωτών στον τομέα αυτό.

Επίσης μια δεύτερη πόρτα κινδύνου είναι τα κατεχόμενα. Τα εδάφη μας στα κατεχόμενα έχουν καταντήσει ξέφραγο αμπέλι, μια καμαρόπορτα κινδύνου και θανάτου όχι μόνο από τον Αττίλα, αλλά και από τις ζωικές ασθένειες.

Τέλος τα πολλά κατοικίδια ζώα σήμερα, που περιβάλλονται με ξεχωριστή αγάπη, φροντίδα και στοργή, έχουν αναβαθμίσει την προσφορά και τη δραστηριότητα των επιστημόνων στον τομέα της κτηνιατρικής. Γιατί, κύριε Πρόεδρε, έχει περάσει η εποχή που βλέπαμε να πεθαίνουν τα κατοικίδια ζώα αβοήθητα στους δρόμους. Σήμερα υπάρχει ιδιαίτερη φροντίδα και ιδιαίτερη περιποίηση. Και αυτό αποδεικνύει το επίπεδο ευγένειας του λαού μας.

Επανέρχομαι να πω ότι κάποιες βελτιώσεις είναι απαραίτητες. Π.χ. ο ασθενής, είτε άνθρωπος είναι είτε ζώο, δεν έχει ώρες ασθένειας. Και είναι ένα σοβαρότατο θέμα που πρέπει να το προσέξουμε, για να μπορέσουμε να βρεθούμε, ως κρατικές και ιδιωτικές υπηρεσίες, δίπλα στον αγρότη μας και στον κτηνοτρόφο και να του προσφέρουμε βοήθεια, όταν τα ζώα του την έχουν ανάγκη, σε ώρες που θεωρούνται ακατάλληλες για ορισμένα ωράρια.

Όμως στο δεύτερο θέμα που μας απασχολεί σήμερα, το θέμα της υγείας του λαού από την αλόγιστη χρήση αντιβιοτικών, θέλω να παρατηρήσω, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν αντιμετωπίζουμε στην Κύπρο μεγάλο πρόβλημα, διότι ο δικός μας γεωργός, ο δικός μας κτηνοτρόφος και σοβαρός είναι και υπεύθυνος. Και να λέμε και την πραγματικότητα: Η παραγωγή ζώων αφορά το κυπριακό καταναλωτικό κοινό και έτσι έχουμε ακόμα μεγαλύτερη ευθύνη, διότι αυτά τα προϊόντα θα φθάσουν και στον οικογενειακό μας και στο φιλικό μας κύκλο. Δεν παρατηρείται το φαινόμενο ξένων μεγάλων κτηνοτρόφων, οι οποίοι βιάζονται να παράξουν σε ποιότητα και ποσότητα και ειδικά σε βάρος, για να εξάξουν ανεύθυνα, διότι κάποιος άλλος λαός θα καταναλώσει τα προϊόντα αυτά.

Γι' αυτό θέλουμε να καταλήξουμε σε ορισμένες συγκεκριμένες απόψεις και εισηγήσεις.

Για να ολοκληρώσουμε το σωστό έλεγχο και τη σωστή ποιότητα, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη φροντίδα στον έλεγχο της εγγραφής, εισαγωγής και εμπορίας των κτηνιατρικών φαρμάκων από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Σίγουρα νόμοι υπάρχουν. Σίγουρα μπορούν να εφαρμοστούν. Εδώ είναι που χωλαίνουμε. Άρα πρέπει να στρέψουμε την προσοχή μας στον τρόπο εφαρμογής του ελέγχου.

Η δεύτερη άποψη και εισήγησή μας είναι ότι πρέπει να γίνεται συνεχής και σωστή ενημέρωση και διαφώτιση του αγρότη και του κτηνοτρόφου, όσον αφορά τη χρήση ορισμένων φαρμάκων και ιδιαίτερα των αντιβιοτικών.

Τρίτο, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι έχουμε σήμερα την ευτυχία και την ευκαιρία να διαθέτουμε ένα κεντρικό σφαγείο και σε λίγο ολόκληρη η Κύπρος θα προμηθεύεται τα κρέατά της από ζώα από δυο μόνο σφαγεία, το κεντρικό της

Κοφίνου και το σφαγείο της Πάφου. Άρα μας προσφέρεται μοναδική ευκαιρία αυστηρότατου ελέγχου, για να μπορέσουμε να κατοχυρώσουμε το θέμα της υγείας του λαού όσον αφορά την προσφερόμενη ποιότητα των ζώων για κατανάλωση.

Τέλος, ένας αυστηρότερος έλεγχος πρέπει να γίνεται και στα πτηνοτροφεία, για να ολοκληρώσουμε την όλη προσπάθεια και να βεβαιώσουμε το λαό μας, το καταναλωτικό κοινό, ότι μπορεί άφοβα να καταναλίσκει τα προϊόντα που υπεύθυνα οι παραγωγοί μας παραδίδουν και υπεύθυνα οι αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχουν αναφορικά με την ποιότητά τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, γι' αυτό μπορούμε να προχωρήσουμε στο επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000 τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, ξύλα, τούβλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου στις 12.10.89. Ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει τη σχετική Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ 22,000 ΤΟΝΩΝ ΚΡΙΘΑΡΙΟΥ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΠΕΤΡΕΣ, ΤΟΥΒΛΑ, ΞΥΛΑ, ΨΗΛΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΚΟΝΗΣ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το υπό αναφορά θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Οκτωβρίου και 12 Δεκεμβρίου 1989 και στις 24 Απριλίου 1990. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ο Διευθυντής και το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, εκπρόσωποι της Κεντρικής Επιτροπής Κτηνοτρόφων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγελαδοτρόφων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κ. Ν. Μουσιούττας.

Η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου εξέθεσε τις θέσεις της για το υπό εξέταση θέμα τόσο προφορικά όσο και με αριθμό γραπτών υπομνημάτων και εγγράφων τα οποία είχαν ζητηθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή σε μια προσπάθεια καλύτερης ενημέρωσής της για το θέμα.

Το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου στις 12 Οκτωβρίου 1989 και παραπέμφθηκε από το Σώμα στην

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης.

Εισάγοντας το υπό εξέταση θέμα, ο εισηγητής του ανέφερε ότι επισκέφθηκε πρόσφατα στο λιμάνι της Λεμεσού πλοίο που εκφόρτωνε κριθάρι από την Ισπανία για την Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου και διαπίστωσε ότι το κριθάρι αυτό ήταν πολύ ακάθαρτο, αφού περιείχε πέτρες βάρους μέχρι 5 - 6 κιλά, τούβλα, σουβάδες, ξένες ουσίες, κτλ. Ο κ. Χρυσοστόμου πρόσθεσε επίσης ότι το κριθάρι αυτό περιείχε μεγάλο ποσοστό σκόνης και φωσφίνης, με αποτέλεσμα οι εργάτες που ασχολούνταν με την εκφόρτωση, χωρίς τη χρήση των αναγκαίων αναπνευστικών συσκευών, να αντιμετωπίζουν αναπνευστικά και άλλα προβλήματα. Σύμφωνα και πάλι με τον εισηγητή του θέματος, το κακής ποιότητας κριθάρι που παραλήφθηκε εγκυμονεί επίσης κινδύνους για την υγεία των ζώων που θα το καταναλώσουν. Πρόσθεσε επίσης ότι η φόρτωση του κριθαριού αυτού από κοινές αποθήκες αντί από σιλό ισοδυναμεί με παράβαση των όρων του συμβολαίου από πλευράς του προμηθευτή. Για όλους τους λόγους που προαναφέρθηκαν ο κ. Χρυσοστόμου ζήτησε την επανεξέταση ολόκληρης της διαδικασίας και των προδιαγραφών και των όρων των προσφορών για την εισαγωγή σιτηρών, ώστε να αποφεύγονται κίνδυνοι για την υγεία των ζώων και των ανθρώπων.

Σύμφωνα με όσα κατέθεσαν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, η Επιτροπή προκήρυξε στις 6 Οκτωβρίου 1989 προσφορές για την αγορά 22,000 μετρικών τόνων κτηνοτροφικού κριθαριού. Στις 12 Οκτωβρίου 1989 ανοίχτηκαν οι προσφορές αυτές και κατακυρώθηκε η προσφορά στην ισπανική εταιρεία RICHCO, επειδή κρίθηκε η πιο συμφέρουσα.

Σύμφωνα με τους γενικούς όρους προσφορών της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, τα σιτηρά που θα προσφέρονταν έπρεπε να είναι πιστοποιημένα όσον αφορά την ποιότητα και την κατάσταση, ότι δηλαδή είναι «εμπορεύσιμα, ότι ωρίμασαν με φυσικό τρόπο, διατηρούν τη φυσική τους οσμή, δεν έχουν μειονεκτήματα, δεν έχουν ζωντανές σιταρόψειρες, έχουν καθαριστεί όπως πρέπει και δεν περιέχουν ακτινοβολία που να ξεπερνά τα επίπεδα που καθόρισε η Ευρώπη και η ΕΟΚ». Στις προσφορές υπήρχε επίσης πρόνοια που ανέφερε ότι η φόρτωση θα γινόταν από κατακόρυφο σιλό και σύμφωνα με τις διαδικασίες που θα ενέκρινε η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου.

Η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου επέβλεψε με εκπρόσωπό της τόσο τη φόρτωση του κριθαριού στην Ισπανία όσο και την εκφόρτωσή του στο λιμάνι της Λεμεσού και στη συνέχεια πραγματοποίησε αριθμό δειγματοληψιών και αναλύσεων. Επιπρόσθετα, για τη φόρτωση αυτή εκδόθηκε από εταιρεία επιθεώρησης που ενεργούσε προς όφελος του προμηθευτή πιστοποιητικό ποιότητας και καλής κατάστασης.

Οι ξένες ουσίες που περιείχε το κριθάρι αυτό ήταν κατά μέσο όρο κάτω από το διεθνές αποδεκτό ποσοστό του 2%, γεγονός που εξάλλου επιβεβαιώθηκε και από τις εργαστηριακές αναλύσεις που πραγματοποίησε το Κρατικό Χημείο, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, το Τμήμα Επιθεώρησης της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου και βεβαιώθηκε από το πιστοποιητικό της εταιρείας S.G.S. Εξάλλου πολλές από τις ξένες ουσίες που περιέχονται στο κριθάρι που εισήχθη από την Ισπανία μπορούν να αφαιρεθούν με κοσκίνισμα. Η ύπαρξη κάπως αυξημένου ποσοστού ξένων ουσιών που φάνηκε σε ορισμένες αναλύσεις αποδίδεται στο γεγονός ότι η φόρτωση του κριθαριού έγινε από κοινές αποθήκες αντί από σιλό. Είναι γενικά παραδεκτή αρχή ότι η φόρτωση από σιλό κοστίζει περισσότερο

από τη φόρτωση από κοινές αποθήκες. Όσον αφορά το κάπως ψηλό ποσοστό σκόνης, αυτή αποδίδεται στην προσθήκη της αναγκαίας, αβλαβούς ποσότητας φωσφίνης -ειδικού εντομοκτόνου που τοποθετείται συχνά στα σιτηρά- και στο γεγονός ότι η ισπανική εταιρεία δεν ενημέρωσε την Επιτροπή Σιτηρών για την προσθήκη αυτή, ώστε να γίνει ο κατάλληλος εξαερισμός του κριθαριού πριν την εκφόρτωσή του. Όσον αφορά το θέμα της λήψης προστατευτικών μέτρων για την υγεία του προσωπικού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, αναφέρθηκε ότι αυτοί αρνούνται να χρησιμοποιήσουν τις προστατευτικές προσωπίδες που τους παρέχονται με τη δικαιολογία ότι είναι βαριές, γι' αυτό και γίνεται προσπάθεια να εξευρεθούν πιο κατάλληλες.

Κλείνοντας την ενημέρωση που έκαμαν προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή, οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου πρόσθεσαν ότι γενικά το ισπανικό κριθάρι ήταν και φτηνό και πολύ καλής ποιότητας και ότι η Επιτροπή ωφελήθηκε από την αγορά αυτή ένα ποσό γύρω στα 100,000 δολάρια. Για τους λόγους αυτούς η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου παράγγειλε ήδη και δεύτερη ποσότητα κριθαριού από την Ισπανία. Υπήρξε βέβαια κάποια παραβίαση των όρων των προσφορών από πλευράς της ισπανικής εταιρείας, αλλ' αυτή δεν ήταν τόσο σημαντική ή ζημιογόνα.

Ως θέμα αρχής, η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου προβληματίζεται για την όλη διαδικασία εισαγωγής των σιτηρών και ιδιαίτερα για τους όρους των προσφορών και για το σκοπό αυτό αναμένεται σύντομα εμπειρογνώμονας ο οποίος θα μελετήσει την όλη διαδικασία και θα συμβουλεύσει την Επιτροπή.

Καταθέτοντας στην Επιτροπή για το υπό συζήτηση θέμα ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας δήλωσε πως η Υπηρεσία του παρακολούθησε δειγματοληψία που έγινε από αποθήκη της Επιτροπής Σιτηρών στα Λειβάδια Λάρνακας, της οποίας η χωρητικότητα είναι 1,150 μ.τ. και τα δείγματα λήφθηκαν από μέρος που κάλυπτε όγκο 400 μ.τ. Οι αναλύσεις του πιο πάνω δείγματος έγιναν από τα πιο κάτω χημεία με τα εξής αποτελέσματα:

(α) Πιστοποιητικό Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου 8.11.89, ξένες ύλες 2.27%.

(β) Πιστοποιητικό Κυβερνητικού Χημείου 1.11.89, ξένες ύλες 1.65%.

(γ) Πιστοποιητικό Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων 27.11.89, ξένες ύλες 2.6%.

Ο Γενικός Ελεγκτής κατέθεσε επίσης πως σχετικά με την παραβίαση του όρου του συμβολαίου που προέβλεπε φόρτωση μέσω σιλό, η Επιτροπή Σιτηρών ζήτησε από τους Νομικούς της Συμβούλους να την πληροφορήσουν κατά πόσο μπορούσε να ζητήσει αποζημιώσεις από τη συμβαλλόμενη εταιρεία RICHCO, η απάντηση όμως των Νομικών της Συμβούλων δεν του έχει ακόμα κοινοποιηθεί.

Ανέφερε επίσης ότι το ποσοστό του ελλείμματος του πλοίου ήταν 1.18%, το οποίο θεωρείται πολύ ψηλό, ηλαδή πληρώθηκαν 23,095 μ.τ. και παραλήφθηκαν 22,821 μ.τ. (έλλειμμα 274 μ.τ.), ενώ μέσος όρος ελλειμμάτων των δύο τελευταίων ετών ήταν 0.5%.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Αντιπροσώπων Σιτηρών Κύπρου δήλωσαν στην Επιτροπή πως οι όροι και οι προδιαγραφές των προσφορών για την εισαγωγή του κριθαριού δεν τηρήθηκαν, αφού η προσφορά κατακυρώθηκε στην εταιρεία RICHCO με παραλαβή του κριθαριού από αποθήκες και ανοικτούς χώρους, ενώ οι όροι της προσφοράς διαλάμβαναν ότι η φόρτωση θα γινόταν από σιλό.

Η παρατυπία αυτή κατά τους ίδιους εκπροσώπους ενέχει τον κίνδυνο να παραληφθεί κριθάρι με πέτρες και άλλες ακαθαρσίες, ενώ η παραλαβή του από σιλό περιορίζει ή αποκλείει την πιθανότητα αυτή. Επιπρόσθετα εισάγει την άνιση μεταχείριση μεταξύ των προσφοροδοτών, αφού η αποθήκευση κριθαριού σε σιλό στοιχίζει δυο δολάρια τον τόνο περισότερο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων έχοντας υπόψη όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της καλεί γι' άλλη μια φορά την Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου να εντείνει, σαν πρώτη προτεραιότητα, τον έλεγχό της πάνω στα εισαγόμενα σιτηρά τόσο πριν όσο και μετά την παραλαβή τους και ταυτόχρονα τονίζει ότι είναι επιτακτική και επείγουσα η ανάγκη να μελετηθεί η όλη διαδικασία που ακολουθείται για την αγορά σιτηρών, με στόχο τόσο τη βελτίωσή της προς όφελος της εθνικής μας οικονομίας με βάση τις εμπειρίες που έχουν στο μεταξύ αποκτηθεί, όσο και την αποφυγή ζημιογόνων ενεργειών σε βάρος ζώων και ανθρώπων.

(Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της 'Εκθεσης ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Λαδάς επανήλθε και κάτέλαβε την έδρα του Προέδρου, ενώ ο κ. Χρίστου κατήλθε στη θέση του).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρόκειται για πολύ σοβαρό θέμα, γι' αυτό θεωρώ αναγκαίο να τονίσω ορισμένα σημεία.

Σχετικά με την ποιότητα δεν είναι η πρώτη φορά που διαπιστώνεται πρόβλημα ποιότητας των εισαγομένων σιτηρών. Το Μάρτιο του 1989 ασχολήθηκε με παρόμοιο θέμα η ολομέλεια της Βουλής και ως αποτέλεσμα εισπράχθηκαν κάποιες αποζημιώσεις. Στην προκείμενη περίπτωση, αρχικά λέχθηκε πως το φορτίο ανταποκρινόταν στις προδιαγραφές, εντούτοις, όταν έγινε δειγματοληψία στην παρουσία του Γενικού Ελεγκτή από αποθήκη στα Λειβάδια, βρέθηκε ψηλότερο ποσοστό ξένων ουσιών από το αποδεκτό όριο του 2% Η Επιτροπή Σιτηρών ανέφερε πως η ύπαρξη κάπως αυξημένου ποσοστού ξένων ουσιών που φάνηκε σε ορισμένες αναλύσεις αποδίδεται στο γεγονός ότι η φόρτωση έγινε από κοινές αποθήκες εδάφους και όχι από κατακόρυφο σιλό, όπως προνοούσαν οι όροι προσφοράς και τόνισε πως πολλές από τις ξένες ουσίες μπορούν να αφαιρεθούν με κοσκίνισμα.

Υγεία των λιμενεργατών κατά την εκφόρτωση:

Το φορτίο αυτό είχε ψεκαστεί με Methyl Promide 35g. κατά κυβικό μέτρο. Επιπρόσθετα όμως έγινε προσθήκη φωσφίνης. Στις προειδοποιητικές πινακίδες που ήταν αναρτημένες στα αμπάρια του πλοίου γινόταν αναφορά μόνο στη χρήση Methyl Promide. Και ο προμηθευτής επίσης δεν ειδοποίησε την Επιτροπή Σιτηρών για την προσθήκη φωσφίνης. 'Ετσι δε λήφθηκαν τα ενδεικνυόμενα μέτρα για εξαερισμό του φορτίου προ της εκφόρτωσης, με αποτέλεσμα οι εργάτες να παρουσιάσουν συμπτώματα ζαλάδας και εμετού.

'Οροι του συμβολαίου:

Ενώ οι όροι προνοούσαν για φόρτωση από κατακόρυφο σιλό, που προϋποθέτει καλύτερη ποιότητα και ασφαλώς πιο ψηλή τιμή, αυτό το φορτίο φορτώθηκε από κοινές αποθήκες εδάφους. Η Επιτροπή Σιτηρών δήλωσε πως υπήρξε κάποια

παραβίαση των όρων των προσφορών, αλλά ότι αυτή δεν ήταν τόσο σημαντική και ότι η Επιτροπή ωφελήθηκε από αυτή την αγορά. Περαιτέρω δήλωσαν πως ο Νομικός Σύμβουλος της Επιτροπής γνωμάτευσε πως δε δικαιολογείτο απαίτηση.

Πιστοποιητικό ποιότητας:

Το φορτίο συνοδευόταν από πιστοποιητικό ποιότητας από την εταιρεία S.G.S., που θεωρείται οργανισμός διεθνούς κύρους.

Ελλείμματα:

Ο Γενικός Ελεγκτής τόνισε ότι το ποσοστό ελλείμματος του φορτίου ήταν 1.18% σε σύγκριση με το μέσο όρο ελλειμμάτων των δυο τελευταίων χρόνων που ήταν 0.5%. Ο Γενικός Ελεγκτής θεωρεί πολύ ψηλό το έλλειμμα αυτό.

Κύριε Πρόεδρε, η Κύπρος εισάγει σιτηρά αξίας πολλών εκατομμυρίων λιρών κάθε χρόνο και αποτελεί καθήκον και υποχρέωση της Επιτροπής Σιτηρών να λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την παραλαβή σιτηρών σύμφωνα με τις προδιαγραφές. Η δικαιολογία ότι πολλές από τις ξένες ουσίες αφαιρούνται στο κοσκίνισμα δεν ευσταθεί, γιατί το κοσκίνισμα προϋποθέτει και επιπρόσθετη δαπάνη.

Τονίστηκε από τους εκπροσώπους της Επιτροπής Σιτηρών ότι η φωσφίνη είναι αβλαβής. Στην πραγματικότητα πρόκειται για πολύ τοξικό αέριο που καθίσταται αβλαβές, μόνο αν εξαεριστεί για κάποιο χρονικό διάστημα· διαφορετικά είναι πολύ επικίνδυνο. Χαρακτηριστικά θέλω να αναφέρω πως η φωσφίνη εχρησιμοποιείτο από τους Γερμανούς στο 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο για την εξόντωση των Εβραίων. Γι' αυτό θέλω να τονίσω με έμφαση ότι η παράλειψη του προμηθευτή να ειδοποιήσει για τη χρήση φωσφίνης είναι σοβαρή και δεν έπρεπε να περάσει απαρατήρητη από την Επιτροπή Σιτηρών.

Η αποδοχή της παραβίασης των όρων της προσφοράς αποτελεί σοβαρή παρατυπία. Εκτός του ότι, όπως δήλωσαν και οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Σιτηρών, το αυξημένο ποσοστό ξένων ουσιών οφειλόταν στην παραβίαση των όρων της προσφοράς, η παραβίαση εισάγει την άνιση μεταχείριση μεταξύ των προσφοροδοτών και κλονίζει την αξιοπιστία της Επιτροπής Σιτηρών. Αν προέκυψε κάποιο κέρδος από τη διαφορά τιμής, λόγω της παραβίασης των όρων του συμβολαίου, ποιος μας βεβαιώνει ότι το κέρδος δε θα ήταν μεγαλύτερο, αν οι όροι της προσφοράς έδιναν το δικαίωμα σε όλους τους προσφοροδότες να προσφέρουν κριθάρι με τους ίδιους όρους;

Στο σημείο αυτό θέλω να τονίσω πως ο Γενικός Ελεγκτής ζήτησε να του δοθεί η γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου χωρίς ανταπόκριση. Μήπως η Επιτροπή Σιτηρών δέχεται προφορικές γνωματεύσεις; Θεωρώ την άρνηση της Επιτροπής να ανταποκριθεί στο αίτημα του Γενικού Ελεγκτή απαράδεκτη και κατακριτέα.

Όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους των συμβολαίων, όταν συζητούσαμε το ίδιο θέμα το Μάρτιο του 1989, οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Σιτηρών δήλωσαν πως τους ξαναμελετούσαν. Όταν εγείραμε ξανά το θέμα τον Οκτώβριο του 1989 η Επιτροπή Σιτηρών μας είπε πως προβληματίζεται για την όλη διαδικασία εισαγωγής των σιτηρών και ιδιαίτερα για τους όρους των προσφορών.

Κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω πως πρόκειται για εισαγωγές πολλών εκατομμυρίων λιρών κάθε χρόνο, γι' αυτό θεωρώ ανεπίτρεπτο το γεγονός ότι η Επιτροπή Σιτηρών ακόμα βρίσκεται στο στάδιο της μελέτης.

Ένα άλλο σοβαρό σημείο είναι τα πιστοποιητικά ποιότητας που συνοδεύουν κάθε φορτίο και που εκδίδονται από οίκους διεθνούς κύρους. Κύριε Πρόεδρε, και το φορτίο που παραλάβαμε το Μάρτιο του 1989, που αποδείκτηκε πως δεν ήταν σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς, συνοδευόταν πάλι από πιστοποιητικό ποιότητας. Το ίδιο συνέβηκε και με αυτό το φορτίο. Μήπως πρόκειται για πιστοποιητικά ποιότητας παρόμοια μ' αυτά που συνοδεύουν και τα ακατάλληλα κρέατα;

Το Μάρτιο του 1989 οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Σιτηρών μάς δήλωσαν πως ξαναμελετούσαν τις σχέσεις της Επιτροπής με την εταιρεία που εκδίδει τα πιστοποιητικά ποιότητας, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των συμφερόντων της Επιτροπής. Δυστυχώς η διαπίστωση είναι πως και σε τούτο το θέμα και πάλι βρίσκονται στο στάδιο της μελέτης.

Θέλω επίσης να τονίσω πως η Επιτροπή Σιτηρών δεν έδωσε καμιά εξήγηση στην παρατήρηση του Γενικού Ελεγκτή για την αύξηση του ελλείμματος από 0.5% σε 1.18%.

Τελειώνοντας, θέλω να αναφέρω πως αναμένουμε ουσιαστικές βελτιώσεις στο σοβαρό θέμα της εισαγωγής σιτηρών και πως θα παρακολουθούμε με ιδιαίτερη προσοχή τις εξελίξεις και θα επαναφέρουμε το θέμα, αν διαπιστώσουμε ολιγωρία.

Ευχαριστώ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Θα 'θελα να υποβάλω μια έκκληση προς το Προεδρείο να διακόπτει ομιλητές που παραβιάζουν τα χρονικά όρια τα οποία ομόφωνα συμφωνήθηκαν, γιατί έχουν παραβιαστεί κατ' επανάληψη. Βεβαίως αντιλαμβάνομαι την ανεκτικότητα του Προεδρείου και τη διάθεση να μη διακόπτει συναδέλφους, αλλά ο όγκος εργασίας που έχουμε να επιτελέσουμε είναι τεράστιος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω κάμει επανειλημμένως συστάσεις, κύριε Παπαπέτρου, και πέραν αυτού δε νομίζω ότι υπάρχει οποιοδήποτε άλλο μέσο εξαναγκασμού των Βουλευτών.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Υπενθύμιση στα έξι λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είπαμε επτά λεπτά, αν είναι οκτώ ή δέκα λεπτά, κύριε Παπαπέτρου, δε νομίζω ότι χάνεται ο κόσμος.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Υπήρξαν και δεκαπέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ως γεγονός έγιναν περισσότερες παραβιάσεις του χρονικού αυτού ορίου, γιατί τα θέματα πάνω στα οποία έγιναν οι παραβιάσεις αυτές είναι γεγονός ότι ήταν πολύ ενδιαφέροντα και πολύ καυτά, όπως είναι ο Ακάμας και όπως είναι και το προηγούμενο θέμα που μιλήσαμε για τους κτηνίατρους, για τα κρέατα κτλ., κτλ.,

όπως επίσης και αυτό του κριθαριού είναι αρκετά σοβαρό θέμα, και τουλάχιστον αν ένας Βουλευτής παραβεί τα επτά λεπτά κατά 2,3,5 λεπτά, νομίζω ότι πρέπει να είμαστε ολίγον ελαστικοί.

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, για να μη χάσουμε πολύτιμο χρόνο.

Το θέμα που έχει εγγράψει ο κ. Χρυσοστόμου για την εισαγωγή κριθαριού με σκόνη και με πέτρες πράγματι μας ανησύχησε όλους. Ανεξάρτητα όμως απ' αυτό το περιστατικό, γενικά το έργο της Επιτροπής Σιτηρών στην Κύπρο, όσον αφορά την εισαγωγή και τη συγκέντρωση των σιτηρών στον τόπο μας, είναι πολύ ευεργετικό για τον αγροτικό κόσμο. Οι ποσότητες και η αξία των σιτηρών είναι πολλών εκατομμυρίων λιρών και ευτυχώς τα δύσκολα περιστατικά που παρουσιάστηκαν είναι λιγότερα απ' ό,τι θα μπορούσε να παρουσιαστούν σε άλλες χώρες ή αν δεν υπήρχε ο καλός έλεγχος τόσο από τις οργανώσεις όσο και από τη Συμβουλευτική Επιτροπή των Σιτηρών, στην οποία ήμουν μέλος για πολλά χρόνια.

Στην περίπτωση που συζητούμε έχει διαπιστωθεί ότι δεν ήταν ζημιογόνος για την Επιτροπή Σιτηρών και τον τόπο η εισαγωγή των 22,000 τόνων κριθαριού, γιατί η τιμή ήταν χαμηλότερη. Πράγματι όμως η εκτέλεση του συμβολαίου δεν έγινε όπως έπρεπε να γίνει και η συμβουλή του Ελεγκτή της Κυπριακής Δημοκρατίας ήταν ότι πρέπει να ληφθούν νομικά μέτρα. Και υποσχέθηκε η Επιτροπή Σιτηρών ότι θα πάρει τα αναγκαία μέτρα, ανεξάρτητα αν δεν έχουμε τελική έκθεση από την Επιτροπή Σιτηρών, γιατί η 'Εκθεση της Επιτροπής Γεωργίας που συζητούμε έγινε πριν από ένα χρόνο. Δεν έχουμε λεπτομέρειες ακόμα τι έγινε με τη νομική διαδικασία για τη δίωξη των υπευθύνων.

Ωστόσο είναι καλά που το Σώμα ελέγχει τους ημικρατικούς οργανισμούς, όπως και την Επιτροπή Σιτηρών, γιατί υπάρχουν περιπτώσεις που θα πρέπει να είναι τόσο σχολαστική και τόσο παρατηρητική, γιατί, ανεξάρτητα αν είναι καλή η ποιότητα του κριθαριού, έχει σημασία η περιεκτικότητά του όσον αφορά την ποσότητα σπίρτου. Μπορεί να δίνουμε στον κτηνοτρόφο ανάλογη ποσότητα κριθαριού από τη μια χώρα ή την άλλη, αλλά πολλές φορές αυτό έχει επίδραση στην υγεία του και έχουμε και απώλειες ζώων. 'Εχουμε πετύχει όμως να έχουμε ειδικούς γεωπόνους που παρακολουθούν αυτή την κατάσταση, ώστε να δίδεται είτε ανάμικτο κριθάρι είτε με προειδοποίηση προς τους κτηνοτρόφους και έτσι τα τελευταία χρόνια έχουμε καλύτερα αποτελέσματα, όσον αφορά τη χρήση και την εισαγωγή των κατάλληλων ποσοτήτων κριθαριού. Συμφωνώ όμως ότι πρέπει να παρακολουθούμε, ώστε να εξασφαλίζουμε την καλύτερη δυνατή τιμή των εισαγόμενων κριθαριών. Να προσέξουμε το θέμα των φαρμάκων που τοποθετούνται στα σιτηρά επί των πλοίων, γιατί έχουν επίδραση και στην υγεία των ζώων και στην υγεία των εργατών. Και είναι πολύ καλά που έχει τονιστεί στην Επιτροπή ότι και οι προσωπίδες που παρέχονται στους εργάτες πρέπει να είναι κατάλληλες, γιατί είναι τόσο μεγάλες -όπως λέει και η έκθεση που έγινε από τις συντεχνίες- που δε χρησιμοποιούνται. 'Ετσι υποσχέθηκε σ' αυτό το θέμα η Επιτροπή Σιτηρών ότι θα εξασφαλίσει τέτοιες προσωπίδες, ώστε να μπορούν οι εργάτες να αντιμετωπίσουν οποιοδήποτε πρόβλημα παρουσιαστεί εξαιτίας φαρμάκων. Γιατί, όπως λέχθηκε εδώ, δεν ειδοποιήθηκε η Επιτροπή Σιτηρών ότι υπήρχε φωσφίνη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με όσα ανέφερε στην ομιλία του ο εισηγητής του θέματος, για να μην επαναλαμβάνουμε τα ίδια πράγματα, καθώς και με τον κ. Τσιέττη για το ρόλο της Επιτροπής Σιτηρών. Διερωτώμαι όμως κατά πόσο η Επιτροπή θα προέβαινε σε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες, όπως έρευνες, αναλύσεις, εμπειρογνώμονες κτλ., αν δεν έρχονταν στην επιφάνεια όλες οι παρατυπίες και ατασθαλίες, μετά που ενεγράφη το θέμα στη Βουλή.

Για οποιαδήποτε εισαγωγή προϊόντων θα πρέπει να γίνεται συστηματικός έλεγχος και να επιδεικνύεται αυστηρή προσήλωση στους όρους των προσφορών. Είχε υποχρέωση η Επιτροπή έγκαιρα να ελέγξει η ίδια το εμπορεύματα που θα παραλάμβανε για τυχόν εντόπιση παρατυπιών και όχι να το πράξει κατόπιν εορτής.

Εδώ μοιάσαμε δηλαδή της παροιμίας που λέει: «Μετά που την έπαθε η Ρίκα, έβαλε ρουμανίσι». Στην προκείμενη περίπτωση, εκτός από όλα όσα αναφέρθηκαν, υπάρχει και το έλλειμμα 274 τόνων κριθαριού που δεν καλύπτεται από την ασφάλεια και που είναι καθαρή ζημιά για την Επιτροπή. Ποιος θα πληρώσει τα σπασμένα; Ζήτησε λέει η Επιτροπή νομική συμβουλή. Ποια είναι τα αποτελέσματα; Υπάρχουν εξελίξεις; Αναμένουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω μισό λεπτό μόνο, για να πω ότι η παρούσα συζήτηση δείχνει τη σπουδαιότητα που έχει ο κοινοβουλευτικός έλεγχος που ασκεί το Σώμα. Επειδή ο αγαπητός συνάδελφος κ. Χρυσοστόμου εντόπισε το θέμα και υπέβαλε τις ερωτήσεις του για να ερευνηθεί, άρχισαν να γίνονται διαδικασίες ελέγχου, για να πληροφορηθούμε και εμείς ότι δεν είναι η μόνη φορά που συνέβηκε να εισαχθεί ακατάλληλο είδος ή είδος το οποίο δε βρίσκεται σε εναρμόνιση με τις προδιαγραφές. Αλλά, έχοντας την ευκαιρία να ακούσουμε τον αγαπητό συνάδελφο κ. Χρυσοστόμου -και είπε ό,τι λέχθηκε στην Επιτροπή- θα ήταν σπατάλη χρόνου να διαθέσουμε κι άλλο, λέγοντας τα δικά μας, εκτός από το να πούμε ότι υιοθετούμε, επικροτούμε και συμφωνούμε με το περιεχόμενο των αναφορών και ότι αναμένουμε από την Επιτροπή Σιτηρών να μας αναφέρει τα αποτελέσματα του δικού της του ελέγχου, για να ολοκληρωθεί ο κοινοβουλευτικός έλεγχος επί του σημαντικού αυτού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το μόνο που θα 'θελα να πω είναι ότι θα πρέπει, πέρα από τις οποιεσδήποτε θεωρητικές τοποθετήσεις, να στείλουμε το μήνυμα προς την Εκτελεστική Εξουσία ότι θα πρέπει να προχωρήσει σε συγκεκριμένα πρακτικά μέτρα που αφορούν την αναθεώρηση της διαδικασίας των προδιαγραφών, των όρων των προσφορών για την εισαγωγή των σιτηρών, ούτως ώστε πράγματι στο μέλλον να υπάρξει ασφαλιστική δικλίδα ότι δε θα επαναληφθούν παρόμοια θέματα. Αυτά ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, είναι πράγματι ένα πολύ καυτό θέμα. Αυτή η υπόθεση κοστίζει στο φορολογούμενο λαό πέραν των £30 εκ. ετησίως και όλοι οφείλουν να είναι πολύ προσεκτικοί στη διαχείριση αυτών των θεμάτων. Το μήνυμα προς την Επιτροπή Σιτηρών θα μεταβιβαστεί, ότι πρέπει να είναι περισσότερο προσεκτική και πρέπει να εφαρμόζει όλες τις συμφωνίες τις οποίες υπογράφει και να ακολουθεί όλες τις διαδικασίες που διασφαλίζουν τη χρηστή διαχείριση των χρημάτων του λαού.

Κύριοι είναι μία παρά πέντε η ώρα. Εισηγούμαι να διακόψουμε εδώ και να επανέλθουμε λίγο νωρίτερα το απόγευμα -για παράδειγμα, αντί στις 4.00, να έλθουμε στις 3.15- έτσι που να μπορέσουμε να διακόψουμε λίγο νωρίτερα από τις 7.00 για ορισμένους λόγους που είναι γνωστοί.

Λοιπόν, η συνεδρία διακόπτεται για τις 3.15 μ.μ.

(Ώρα διακοπής: 1.00 μ.μ.)

Απογευματινή Συνεδρίαση 4ης Ιουλίου 1990.

(Ώρα έναρξης: 3.30 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε την πρωινή συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Ορίστε, κύριε Ζαχαριάδη.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα το πρωί ανακοινώθηκε η υποβολή της αίτησης της Κύπρου για πλήρη ένταξη στην ΕΟΚ. Αυτό είναι ένα ιστορικής σημασίας γεγονός και εισηγούμαι ότι πρέπει να το χαιρετίσουμε και από της έδρας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ζαχαριάδη, εξ όσων γνωρίζω έχει υποβληθεί αίτηση εκ μέρους του Υπουργού Εξωτερικών να έρθει να μιλήσει και πιστεύω ότι αύριο θα έρθει να μιλήσει ενώπιον της Βουλής. Υπάρχει μια επιστολή από το Υπουργείο Εξωτερικών με την αίτηση όπως επιτραπεί στον Υπουργό Εξωτερικών να μιλήσει, για να κατατοπίσει πλήρως τη Βουλή πάνω σ' αυτό το θέμα.

Βεβαίως είναι ένα γεγονός το οποίο πρέπει να χαιρετίσουμε ιδιαίτερα. Αποτελεί σταθμό στην ιστορία όχι μόνο της πολιτικής, αλλά και της οικονομικής και κοινωνικής εξέλιξης αυτού του τόπου η πλήρης ένταξή μας στην ΕΟΚ, γιατί η Τελωνειακή Σύνδεση μας δίδει όλα τα μειονεκτήματα τα οποία υπάρχουν με την Τελωνειακή Ένωση με την Ευρώπη, χωρίς να μας δίδει όμως κανένα πλεονέκτημα. Ενώ η ένταξη θα μας δώσει και τα πλεονεκτήματα τα οποία υπάρχουν. Δηλαδή θα αποκτήσουμε φωνή στο Συμβούλιο Υπουργών, στην Commission, στο Ευρωκοινοβούλιο, στο οποίο θα εκλέγουμε αριθμό μελών, και σ' όλους τους άλλους πιστωδοτικούς οργανισμούς τους οποίους έχουμε απόλυτη ανάγκη για την οικονομική εξέλιξη αυτού του τόπου. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία, δεν είχα ποτέ καμιά αμφιβολία ότι αυτό είναι που έπρεπε να είχε γίνει, αφού βεβαίως προπαρασκευαστεί καλά το έδαφος. Πιστεύω δε ότι έχει πράγματι προπαρασκευαστεί το έδαφος γι' αυτή την προσπάθεια.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστοί οι λόγοι και οι θέσεις του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, όσον αφορά το θέμα και της αίτησης και της ένταξης και αντιλαμβάνομαι ότι αυτό το πράγμα επίσης έγινε γνωστό σύμφωνα και με τις ανακοινώσεις που δόθηκαν μετά το Εθνικό Συμβούλιο. Συνεπώς θέλω να σημειωθεί ότι το ΑΚΕΛ-Αριστερά για τους λόγους που επανειλημμένα εξέθεσε στο Σώμα είχε και εξακολουθεί να έχει την ένστασή του γι' αυτή την πράξη, όσο και αν θεωρείται ιστορική. Μακάρι να είναι ιστορική και να μην έχει δυσμενείς επιπτώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, κύριε Κουρτελλάρη, είναι γνωστή η θέση του ΑΚΕΛ-Αριστεράς. Όλοι σεβόμαστε τις απόψεις όλων των κομμάτων, οι οποίες υπάρχουν επί των διαφόρων θεμάτων. Η ομοφωνία θα έλεγα ότι μάλλον ζημιά προκαλεί πολλές φορές, διότι με τις διαφωνίες δημιουργούνται οι αντιθέσεις εκείνες οι οποίες βάζουν κάτω από ορισμένο έλεγχο ορισμένα πράγματα. Δηλαδή δεν είναι κακό το ότι ένα κόμμα διαφωνεί με μια πολιτική την οποία ακολουθεί η κυβέρνηση ή τα άλλα κόμματα.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα χαιρετίζει την απόφαση της κυβέρνησης για υποβολή αίτησης για πλήρη ένταξη στην Κοινή Αγορά. Όπως γνωρίζετε, το Δημοκρατικό Κόμμα αγωνίστηκε, επέμενε, έθεσε επανειλημμένα το θέμα στη Βουλή και η πλειοψηφία της Βουλής οπωσδήποτε απαιτούσε από την κυβέρνηση να υποβάλει το συντομότερο δυνατό την αίτηση για πλήρη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, γιατί πιστεύουμε ότι αυτό θα εξυπηρετήσει το συμφέρον του κυπριακού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς χαιρετίζουμε την κυβερνητική απόφαση να υποβληθεί η αίτηση. Λέγουμε δε ότι αργήσαμε να το κάνουμε. Είχαμε τις ευκαιρίες της ελληνικής προεδρίας και τις άλλες συμβουλές των φίλων μας να το κάνουμε νωρίτερα. Αλλά κάλλιο αργά, παρά ποτέ. Και δεν έχουμε τίποτε άλλο να κάνουμε, παρά να ενισχύσουμε με όλα τα μέσα που έχουμε στη διάθεσή μας την κυβερνητική προσπάθεια, για να επιτύχει και να εγκριθεί η αίτησή μας το συντομότερο δυνατό επ' αγαθώ του κυπριακού λαού, για τους λόγους που κατά τρόπο ευρύτατο και εκτεταμένο είχαμε εκθέσει κατά τη συζήτηση του θέματος στην πρόσφατη συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Μια εισήγηση, κύριε Πρόεδρε. Για θέματα που θα έχει ομιλίες, εισηγούμαι όπως οι Εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες. Να ρωτάτε εκ των προτέρων αν υπάρχουν ομιλητές, να θεωρείται η Έκθεση αναγνωσθείσα, για να κόψουμε δρόμο, γιατί τα θέματά μας είναι πάρα πολλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκείνο το οποίο θα ήθελα να προσθέσω στην εισήγηση του κ. Παπαρέ, αν γίνεται αποδεκτή, είναι τούτο: 'Οτι, εφόσον υπάρχουν Εκθέσεις ομόφωνες και μάλιστα τόσο λεπτομερείς, όπως οι Εκθέσεις τις οποίες έχουμε διαβάσει το πρωί και οι οποίες θίγουν όλα τα θέματα τα οποία εγείρονται, νομίζω ότι δεν είναι ανάγκη να γίνονται ομιλίες. Διότι εκείνο το οποίο παρατήρησα είναι ότι το πλείστο μέρος των ομιλιών που γίνονται επαναλαμβάνουν πράγματα τα οποία υπάρχουν μέσα στην 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Αυτό είναι ένα πράγμα το οποίο έχω παρατηρήσει. Αν ακολουθήσουμε την εισήγησή μου, νομίζω ότι θα κερδίσουμε πάρα πολύ χρόνο. Βεβαίως εκείνο που έχει σημασία δεν είναι ο χρόνος. Εγώ δεν πιστεύω ότι βάζουμε αυτά τα θέματα απλώς και μόνο για να τα περάσουμε και να τελειώσει. 'Οχι, τα θέματα μπαίνουν εκειπέρα για να συζητούνται. Να συζητούνται όμως, όταν υπάρχει λόγος. 'Οταν δεν υπάρχει λόγος, όταν είμαστε όλοι σύμφωνοι και αναφέρονται όλα τα πράγματα μέσα στην 'Εκθεση, τότε δε νομίζω ότι είναι ανάγκη να συζητούμε.

Το επόμενο θέμα είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου στις 16.11.89.

Υπάρχουν ομιλητές πάνω σ' αυτό το θέμα;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, τότε να διαβαστεί η 'Εκθεση.

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ομιλητές υπό την έννοια της εκτεταμένης ομιλίας όχι, αλλά μια δήλωση θα μπορούσαμε να κάνουμε. Θεωρείται μια δήλωση ότι είναι ομιλία και ως εκ του λόγου τούτου περιττεύει να αναγνωστεί η 'Εκθεση; Αυτό διερωτώμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλώς όχι, κύριε Ευσταθίου, αν πρόκειται για μια δήλωση ενός ή δύο λεπτών, τότε δεν είναι πρόβλημα. Επομένως να διαβαστεί η 'Εκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΔΥΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΞΥΛΟΥΡΓΕΙΩΝ ΠΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΔΑΣΙΚΗ ΞΥΛΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

'Αριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 Δεκεμβρίου

1989 και στις 24 Απριλίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας, των Δασικών Βιομηχανιών Κύπρου, της Εταιρείας Βιομηχάνων Δασικής Ξυλείας (VIODAX) και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ και Παναγροτικός Σύνδεσμος. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν και οι αξ. Βουλευτές κ. Π. Κόλοκος και Π. Στυλιανού.

Όπως είναι γνωστό, το θέμα γράφτηκε στη Βουλή από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και υποβολή Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το όλο θέμα, ο εισηγητής του Βουλευτής κ. Χρυσοστόμου ανέφερε πως οι ιδιωτικές βιομηχανίες ξυλείας εξυπηρετούν τον αγροτικό τομέα κατασκευάζοντας κιβώτια για τη συσκευασία αγροτικών προϊόντων, καθώς και παλέττα που χρησιμοποιούνται σε όλα τα συσκευαστήρια της Κύπρου. Προσφέρουν επίσης εργασία σε μεγάλο αριθμό ατόμων και περιορίζουν την εξαγωγή συναλλάγματος που θα γινόταν, αν τα είδη που κατασκευάζουν εισάγονταν από το εξωτερικό.

Ο ίδιος Βουλευτής δήλωσε στην Επιτροπή πως η βιωσιμότητα των βιομηχανιών αυτών κινδυνεύει άμεσα λόγω έλλειψης ξυλείας, αφού η ύπαρξή τους εξαρτάται απόλυτα από την ποσότητα ξυλείας που τους παραχωρεί το Τμήμα Δασών και κάλεσε τους αρμόδιους να πληροφορήσουν τη Βουλή για τις δυνατότητες του Τμήματος Δασών να ικανοποιήσει τις ανάγκες των ιδιωτικών αυτών ξυλουργείων και των Δασικών Βιομηχανιών, χωρίς να παραγνωρίζεται και η ανάγκη προστασίας των δασών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της Επιτροπής δήλωσαν πως ο σκοπός της υλοτομίας είναι η αναγέννηση του δάσους, το δε οικονομικό όφελος που προκύπτει είναι απλώς η συνέπεια ή το αποτέλεσμα της υλοτομίας αυτής.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως κάθε χρόνο γίνεται ο υπολογισμός του λήμματος από τα δάση για τον επόμενο χρόνο και με βάση τον υπολογισμό αυτό και αφού ληφθούν υπόψη οι ανάγκες της αγοράς των Δασικών Βιομηχανιών Κύπρου (λαμβανομένης υπόψη και της απασχόλησης του προσωπικού τους) και οι ανάγκες των ιδιωτικών βιομηχανιών επεξεργασίας ξύλου, αποφασίζεται ο τρόπος και το ποσοστό κατανομής της ξυλείας.

Κατά τα έτη 1989 και 1990 δόθηκαν 25 χιλιάδες κυβικά μέτρα στις Δασικές Βιομηχανίες και 20 χιλιάδες στους ιδιώτες βιομήχανους ξυλείας.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν επίσης πως η πώληση της ξυλείας στους ιδιώτες γίνεται με προσφορές, ενώ στις Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου η ξυλεία πωλείται σε τιμή που υπολογίζεται με βάση τη μέση τιμή που επωλείτο σε ιδιώτες τον προηγούμενο χρόνο, αυξημένης κατά το ποσοστό του πληθωρισμού, κατά το κόστος εκκοπής και μεταφοράς, πλέον 50% του κόστους των εξαγωγικών δρόμων, οπότε δε γίνεται οποιαδήποτε διάκριση σε ό,τι αφορά την τιμή πωλήσεως σε βάρος των ιδιωτών, ενώ με το σύστημα των προσφορών το αποτέλεσμα θα ήταν απρόβλεπτο και θα δημιουργούνταν πολλά προβλήματα.

Οι εκπρόσωποι των βιομηχάνων επεξεργασίας δασικής ξυλείας που παρευ-

ρέθηκαν στις συνεδριάσεις της Επιτροπής κατέθεσαν γραπτό υπόμνημα, στο οποίο περιλαμβάνονται τα εξής:

1. Αντιπροσωπεύουν την εταιρεία VIODAX, στην οποία μέτοχοι είναι το 97% των βιομηχάνων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία.
2. Οι υπηρεσίες που προσφέρουν είναι ουσιωδέστερες από εκείνες που προσφέρουν οι Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου, γιατί αυτοί εξασφαλίζουν τις βασικές προϋποθέσεις για το εξαγωγικό εμπόριο των γεωργικών προϊόντων της Κύπρου, αφού κατασκευάζουν τόσο τα απαραίτητα κιβώτια για τη συσκευασία και εξαγωγή των σταφυλιών, όσο και τα αναγκαία παλέττα για την πραγματοποίηση των εξαγωγών όλων των γεωργικών προϊόντων.
3. Η ποσότητα δασικής ξυλείας που τους παραχωρείται από το Τμήμα Δασών είναι ανεπαρκής και ζητούν την αύξησή της από 20,000 κ.μ. σε 25,000 κ.μ., για να μπορέσουν να καλύψουν την εγχώρια ζήτηση σε κιβώτια και παλέττα για την εξαγωγή των γεωργικών προϊόντων, πράγμα που θα συμβάλει στην εξοικονόμηση συναλλάγματος.
4. Η ζητούμενη αύξηση της ποσότητας κατά 5,000 κ.μ. να δοθεί, αφού περιοριστεί ανάλογα η ποσότητα ξυλείας που παραχωρείται στις Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου κι οι βιομηχανίες αυτές να περιοριστούν στην παραγωγή του CHIPPORD, όπως ήταν και ο αρχικός προορισμός και σκοπός των Δασικών Βιομηχανιών Κύπρου.
5. Να μη δίνεται άδεια εισαγωγής παλέττων και κιβωτίων, εκτός στην περίπτωση που αποδειγμένα δεν είναι δυνατή η παραγωγή τους στον τόπο μας, για να αποφεύγεται η άσκοπη εξαγωγή συναλλάγματος και η πρόκληση ανεργίας.
6. Η ξυλεία που δίνεται με προσφορές να παραχωρείται μόνο σε πρόσωπα που ασκούν αποκλειστικά το επάγγελμα της επεξεργασίας ξύλου, για να μην παρουσιάζεται το φαινόμενο της δημιουργίας τεχνητής έλλειψης ξυλείας από πρόσωπα άσχετα με το επάγγελμα που την αγοράζουν με σκοπό την αύξηση της τιμής της και τη μεταπώλησή της στους επαγγελματίες σε ψηλότερη τιμή.
7. Η κυβέρνηση να συμπαρασταθεί ιδιαίτερα στις ιδιωτικές βιομηχανίες επεξεργασίας ξύλου, επειδή σημαντικό μέρος των βιομηχανιών αυτών εδρεύει στην ύπαιθρο και με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί η πλήρης απασχόληση των εργατών της περιοχής, θα αποφευχθεί η αστυφιλία και θα βοηθηθεί η οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

Οι εκπρόσωποι όλων των αγροτικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στις συνεδριάσεις της Επιτροπής υποστήριξαν τα αιτήματα των βιομηχάνων επεξεργασίας δασικής ξυλείας ως αναγκαίο μέτρο που πρέπει να ληφθεί για τη συγκράτηση των κατοίκων στην ύπαιθρο και ιδιαίτερα στην ακριτική περιοχή του Κάμπου, πράγμα που θα οδηγήσει και στην παραγωγή καλύτερων γεωργικών προϊόντων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού μελέτησε με προσοχή όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει ότι βρίσκεται ενώπιον ενός σοβαρού προβλήματος που απασχολεί μια τάξη ανθρώπων που αγωνίζονται να διατηρήσουν τις βιομηχανίες τους κάτω από δύσκολες συνθήκες, αφού οι παράγοντες που συμβάλλουν στη διατήρηση αυτή δεν

εξαρτώνται από τους ίδιους, αλλά από την απόδοση των δασών μας και από τη δίκαιη ή όχι κατανομή από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες της ξυλείας που θα παραχθεί.

Η Επιτροπή, έχοντας υπόψη τα σοβαρά αυτά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα ιδιωτικά ξυλουργεία, αλλά παράλληλα και την τεράστια συμβολή τους στην αγροτική και τη γενική οικονομία του τόπου και κυρίως στη συγκράτηση πληθυσμού στην ύπαιθρο, καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να εγκύψει με όλο το απαιτούμενο ενδιαφέρον πάνω στα προβλήματά τους, αφού ακούσει όλους τους ενδιαφερομένους και συνεκτιμήσει πως τα ξυλουργεία αυτά ήταν τα μοναδικά που επεξεργάζονταν την ντόπια ξυλεία, πριν ιδρυθούν οι Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου και πως ο ρόλος που ανατέθηκε στις Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου, κατά την ίδρυσή τους, ήταν η παραγωγή ορισμένων προϊόντων ξυλείας μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ευσταθίου μια σύντομη δήλωση.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα από τα πάγια αιτήματα των περιοχών των ακριτικών που βρίσκονται κοντά στα δάση, και ιδίως της περιοχής της Τηλλυρίας, ότι θα πρέπει το κράτος, θα πρέπει το Δασονομείο να τους διαθέτει αμέσως τουλάχιστο τα υπολείμματα από τις εκκοπές των δένδρων για τους σκοπούς του εφοδιασμού των Δασικών Βιομηχανιών, για να εφοδιάζουν τις μικροβιοτεχνίες τους παραγωγής κάρβουνου. Οι άνθρωποι παραπονούνται ότι δε διατίθενται σ' αυτούς αυτά τα υπολείμματα αμέσως, αλλά προτρέπονται να τα παίρνουν μέσω μεσαζόντων, με αποτέλεσμα η τιμή να υπερδιπλασιάζεται πολλές φορές και να δυσκολεύονται να κάνουν τη δουλειά τους. Επειδή η Τηλλυρία είναι εντελώς εγκαταλειμμένη περιοχή, είναι απομονωμένη από την υπόλοιπη Κύπρο, θα ήταν δίκαιο να διαβιβαστεί στην Εκτελεστική Εξουσία ότι αυτό το αίτημα πρέπει να ικανοποιηθεί, διότι υπάρχουν μερικές δεκάδες οικογένειες που ζουν απ' αυτή την εργασία. Εξάλλου, όπως έχει λεχθεί, και κάτοικοι άλλων κοινοτήτων που είναι κοντά στα δάση, όπως είναι η κοινότητα του Κάμπου και άλλες, χρειάζονται την πρώτη αυτή ύλη, την οποία οι ίδιοι συντηρούν στην περιοχή τους άλλωστε, αφού γειτνιάζει με την περιοχή τους. Υποβάλλουν το αίτημα να παίρνουν με τους ίδιους όρους την ξυλεία, όπως οι Δασικές Βιομηχανίες, για να μπορούν να συντηρηθούν στους χώρους όπου βρίσκονται τα χωριά τους και να παραμείνουν στις ακριτικές αυτές περιοχές οι κάτοικοι. Αυτό ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται στο παράρτημα.

Υπάρχουν ομιλητές επί των θεμάτων;

Ο κ. Παπαρές, ο κ. Ηλία και ο κ. Στυλιανού.

Άρα η Έκθεση δε θα αναγνωστεί, αλλά θα θεωρηθεί αναγνωσθείσα και θα μιλήσουν κατά σειρά οι τρεις Βουλευτές τους οποίους έχω ονομάσει, μέσα στα πλαίσια των επτά λεπτών που έχουν δοθεί από την πολιτική ηγεσία.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΟΥ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΕΤΑΙ.

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Οδυσσέας Δημητρίου
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τα υπό συζήτηση θέματα σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 Μαρτίου και 24 Απριλίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος και ενδιαφερόμενοι παραγωγοί.

Όπως είναι γνωστό, το πρώτο από τα συζητούμενα θέματα γράφτηκε στη Βουλή από το αξ. Μέλος της κ. Α. Παπαρέ στις 8 Δεκεμβρίου 1989, το δεύτερο θέμα από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού στις 14 Δεκεμβρίου 1989 και το τρίτο από τον αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς στις 20 Απριλίου 1989. Στη συνέχεια και τα τρία υπό συζήτηση θέματα παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Οι εισηγητές των δύο πρώτων υπό συζήτηση θεμάτων, Βουλευτές κ. Α. Παπαρές και Π. Στυλιανού, ανέφεραν πως το πρόβλημα της διάθεσης των εσπεριδοειδών κατάντησε χρόνιο, αφού χρονολογείται από το 1982, με αποτέλεσμα να επιφέρονται τεράστιες οικονομικές ζημιές στους παραγωγούς, και κατηγόρησαν την κυβέρνηση πως δεν έκαμε έγκαιρο προγραμματισμό διάθεσης των προϊόντων αυτών, ιδιαίτερα μετά την αύξηση της παραγωγής που παρουσιάστηκε συνεπεία των αρδευτικών έργων που κατασκευάστηκαν, με αποτέλεσμα τα έσοδα από την πώληση των προϊόντων να μην καλύπτουν ούτε τα έξοδα συγκομιδής των καρπών.

Οι ίδιοι Βουλευτές ζήτησαν να παρθούν μέτρα, ούτως ώστε οι ντόπιες εταιρείες αναψυκτικών να απορροφούν μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής, να δημιουργηθούν μικρές βιομηχανίες χυμοποίησης στους τόπους παραγωγής και να καταρτιστεί μακροπρόθεσμο σχέδιο για τη διάθεση των εσπεριδοειδών.

Ο εισηγητής του τρίτου θέματος, Βουλευτής κ. Κ. Τσιέττης, ανέφερε πως τα εσπεριδοειδή που καλλιεργούνται στην ακριτική περιοχή «Στροβίλια» κινδυνεύουν να καταστραφούν από έλλειψη νερού, πως η εν λόγω περιοχή είναι η τελευταία που, σύμφωνα με τον προγραμματισμό που υπάρχει, θα συνδεθεί με το Νότιο Αγωγό, ύστερα από δεκαοκτώ μήνες, και κάλεσε την κυβέρνηση να επισπεύσει το έργο της παροχής νερού στην περιοχή αυτή, για να περισωθούν οι καλλιέργειες των εσπεριδοειδών.

Οι αγροτικές οργανώσεις και άλλοι εκπρόσωποι των παραγωγών που πήραν μέρος στις συνεδρίες επισήμαναν επίσης τη σοβαρότητα του προβλήματος που

αντιμετωπίζουν οι εσπεριδοκαλλιεργητές κυρίως ως προς τη διάθεση της παραγωγής τους, αναφέροντας ότι τα έσοδά τους δεν καλύπτουν ούτε και τα κόστα εκκοπής του καρπού, γι' αυτό και μερικοί από αυτούς έχουν εκριζώσει δέντρα και άλλοι σκέφτονται να πράξουν το ίδιο. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος οι ίδιοι εκπρόσωποι έκαμαν τις πιο κάτω εισηγήσεις:

1) Να ληφθούν μέτρα για μείωση του κόστους παραγωγής με την παροχή φθηνών λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων και τη μείωση του κόστους των άλλων συντελεστών παραγωγής.
2) Να επιδοτηθούν οι εξαγωγές.
3) Να δημιουργηθεί ειδικός μηχανισμός για την προώθηση των εξαγωγών.
4) Να πειστούν οι χυμοποιοί να παίρνουν τα εσπεριδοειδή σε ικανοποιητικές τιμές.
5) Να αποτραπεί η εισαγωγή χυμού από το εξωτερικό.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ζήτησαν την επίσπευση της μεταφοράς νερού στην περιοχή Στροβιλιών για την αποτροπή της καταστροφής των εσπεριδοκαλλιεργειών.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν πως γίνεται συντονισμός ενεργειών και σφαιρική μελέτη από τα Υπουργεία τους που αφορά την καλλιέργεια, την παραγωγή και τη διάθεση των εσπεριδοειδών, με αποτέλεσμα να παράγονται άριστα προϊόντα, και εντόπισαν το πρόβλημα που υπάρχει στη μεγάλη προσφορά εσπεριδοειδών σε σχέση με τη ζήτηση, ένεκα του ανταγωνισμού που υπάρχει από άλλες παραγωγούς χώρες, όπως είναι η Ισπανία, η Ιταλία, η Τουρκία και το Ισραήλ.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως οι παραγωγοί απολαμβάνουν τις πραγματικές τιμές της αγοράς, μείον τα έξοδα εμπορίας, και τους κάλεσαν να προσφέρουν τα προϊόντα τους στη ΣΕΔΙΓΕΠ, αν οι τιμές των ιδιωτών εμπόρων δεν τους ικανοποιούν.

Ειδικότερα, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πληροφόρησε την Επιτροπή ότι ετοιμάζεται νομοσχέδιο για τον περιορισμό της καλλιέργειας εσπεριδοειδών, κάτι που θα συμβάλει στη συγκράτηση της προσφοράς και ότι, όσον αφορά την περιοχή Στροβιλιών, έγιναν διευθετήσεις για την απρόσκοπτη παροχή νερού για την κάλυψη των αρδευτικών αναγκών της περιοχής.

Τέλος, οι εκπρόσωποι των δυο Υπουργείων δήλωσαν πως η νέα κατάσταση πραγμάτων στις Ανατολικοευρωπαϊκές χώρες ανοίγει περιθώρια νέων αγορών, τα οποία η Κύπρος θα αξιοποιήσει, πράγμα που αναμένεται να αμβλύνει το πρόβλημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει με τη σειρά της την ύπαρξη του προβλήματος που αντιμετωπίζουν οι εσπεριδοκαλλιεργητές και εκφράζει την ανησυχία της τόσο για τη μη διάθεση της φετινής παραγωγής όσο και κυρίως για τη μελλοντική διάθεση των προϊόντων αυτών. Υπογραμμίζοντας τη σοβαρότητα των προβλημάτων αυτών η Επιτροπή καλεί όλα τα εμπλεκόμενα στο πρόβλημα μέρη να λάβουν υπόψη τις εισηγήσεις των παραγωγών και να πάρουν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την επίλυσή του. Ιδιαίτερα καλούνται τα δύο ενδιαφερόμενα Υπουργεία, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων,

να συντονίσουν τις ενέργειες και προσπάθειές τους, δίδοντας τις κατάλληλες οδηγίες και συμβουλές προς τους παραγωγούς για την προσαρμογή της ποιότητας και του είδους του προϊόντος, έτσι που να ικανοποιεί τις προτιμήσεις των καταναλωτών, είτε αυτοί είναι εντός είτε εκτός Κύπρου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(α) Τα πλεονάσματα των μανταρινιών και οι τρόποι διάθεσής τους.

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ) (8.12.1989).

(β) Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της.

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού) (14.12.1989).

(γ) Οι κίνδυνοι καταστροφής των φυτειών εσπεριδοειδών στην ακριτική περιοχή Στροβιλιών λόγω της εξάντλησης των υδάτινων πόρων και η ανάγκη επίσπευσης του έργου για μεταφορά νερού από το Νότιο Αγωγό στην περιοχή.

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Τσιέττη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.1989).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ στο δικό μου θέμα, «τα πλεονάσματα των μανταρινιών».

Το υπό συζήτηση θέμα είναι κάπως ξεπερασμένο. Επειδή όμως κατάντησε πλέον χρόνιο και πάει να μοιάσει με το αμπελουργικό, είναι πάντοτε επίκαιρο.

Όταν προ δεκαετίας περίπου άρχισαν να κατασκευάζονται τα υδατικά έργα Πιτσιλλιάς, προειδοποιήσαμε την κυβέρνηση, και μέσω της Βουλής και μέσω του τύπου, για το πρόβλημα που θα εδημιουργείτο σε λίγα χρόνια -από τότε αντιμετωπίζαμε προβλήματα στη διάθεση των πλεονασμάτων των μανταρινιών και γενικά των εσπεριδοειδών. Τονίζαμε τότε προς την κυβέρνηση την ανάγκη να μελετήσει το θέμα και να προγραμματίσει μεθόδους και τρόπους απορρόφησης αυτών των προϊόντων και να προστατέψει τις παραδοσιακές ποικιλίες.

Πέρασαν σχεδόν δέκα χρόνια και το πρόβλημα εξακολουθεί να παραμένει και να γίνεται χρόνο με το χρόνο οξύτερο. Και όχι μόνο τούτο, αλλά επιτράπηκε η παραδοσιακή ποικιλία της περιοχής Αρακαπά, που δεν μπορεί να εξαχθεί, να επεκταθεί σε ολόκληρη την Κύπρο. Έτσι φτάσαμε στο σημείο πλείστοι γεωργοί να αφήνουν τα φρούτα τους πάνω στα δέντρα να καταστρέφονται. Τα εργοστάσια δεν μπορούν να απορροφήσουν όλη την παραγωγή και λόγω των πλεονασμάτων οι τιμές είναι ασύμφορες. Έτσι εγκαταλείπονται πάνω στα δέντρα.

Με τα πρώτης ποιότητας μανταρίνια, επειδή είναι λίγη η παραγωγή, δεν υπάρχει ακόμα μεγάλο πρόβλημα. Επειδή όμως είναι ντελικάτο φρούτο, καταστρέφεται εύκολα από τις καιρικές συνθήκες και το Water Spot. Το Water Spot δεν καλύπτεται από τον ΟΓΑ και καταστρέφει μεγάλο μέρος της παραγωγής, γι' αυτό και απεγνωσμένα οι παραγωγοί ζητούν τη λήψη μέτρων.

Έγιναν αρκετά διαβήματα προς τις αρμόδιες αρχές, χωρίς να εξευρεθούν οι κατάλληλοι τρόποι απορρόφησης των πλεονασμάτων. Σε σύσκεψη που έγινε στο Προεδρικό Μέγαρο με το Σύνδεσμο Μανταρινοπαραγωγών και τους Βουλευτές αποφασίστηκε μεταξύ άλλων η χρηματοδότηση από την κυβέρνηση τεχνοοικο-

νομικής μελέτης για ίδρυση περιφερειακών χυμοποιείων, κάτι παρόμοιο με τα περιφερειακά οινοποιεία.

Επειδή πλησιάζει, όπου να 'ναι, η νέα εσοδεία, θα θέλαμε να μας πληροφορήσει η κυβέρνηση πού βρίσκεται το όλο θέμα. Έγινε η μελέτη; Θα είναι βιώσιμη η μονάδα αυτή; Οι παραγωγοί αγωνιούν να πληροφορηθούν τα αποτελέσματα. Μέχρι όμως να τελειώσουν οι μελέτες, οι παραγωγοί ζητούν για τη νέα περίοδο να γίνουν από τώρα ενέργειες για εξαγωγή μέρους της παραγωγής. Να προγραμματιστεί από τώρα η δημιουργία λαϊκών αγορών στις συνοικίες των πόλεων από τους δήμους. Να δοθεί οικονομική βοήθεια για μπόλιασμα και μετατροπή των μανταρινιών σε εξαγώγιμες ποικιλίες. Να καλυφθούν από τον ΟΓΑ όλες οι θεομηνίες και προπάντων το Water Spot.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρέμειναν δυο λεπτά για τον κ. Παπαδόπουλο.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ας συνεχίσει ο κ. Ηλία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία! Αν θέλετε να χρησιμοποιήσετε τα δυο λεπτά μετά, πολύ ευχαρίστως. Είναι ο κ. Ηλία τώρα, ο κ. Πέτρος Στυλιανού και μετά εσείς.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τα προβλήματα της εσπεριδοκαλλιέργειας που συζητούμε σήμερα είναι αρκετά σοβαρά και οξύνονται από χρόνο σε χρόνο. Γι' αυτό και η Βουλή βρίσκεται στην ανάγκη να ασχοληθεί με αυτά σήμερα και να εισηγηθεί τρόπους για την αντιμετώπισή τους.

Η εσπεριδοκαλλιέργεια αποτελεί ένα βασικό γεωργικό μας κλάδο, με παραγωγή γύρω στους 150,000 τόνους το χρόνο και προσφέρει στον τόπο περί τα £15 εκ. ξένο συνάλλαγμα. Δυστυχώς όμως οι ασύμφορες τιμές και οι δυσκολίες στη διάθεση οδηγούν τον κλάδο αυτό στην καταστροφή. Μεγάλες εκτάσεις λεμονόδεντρων έχουν εκριζωθεί και άλλες εγκαταλείπονται, γιατί το εισόδημα δεν καλύπτει το αυξημένο κόστος παραγωγής.

Οι παραγωγοί μανταρινιών της περιοχής του Αρακαπά, όπως και οι παραγωγοί κλεμεντίνων σε διάφορες περιοχές του νησιού μας, αντιμετωπίζουν κάθε χρόνο τεράστιες δυσκολίες στη διάθεση των προϊόντων τους. Οι τιμές που εξασφαλίζουν είναι εξευτελιστικές, ενώ το κόστος της παραγωγής τους αυξάνεται.

Εκτός από τα τρέχοντα καλλιεργητικά έξοδα, οι μανταρινοπαραγωγοί έχουν και τις ψηλές δόσεις για τα αναπτυξιακά έργα που έγιναν στα χωριά τους. Βρίσκονται έτσι σε πολύ δύσκολη θέση, γιατί αδυνατούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους και να συνεχίσουν τις καλλιεργητικές τους ασχολίες.

Επιπρόσθετα από τα προβλήματα της διάθεσης παρουσιάστηκε με πολλή οξύτητα φέτος το πρόβλημα της ανομβρίας που επηρέασε όλες σχεδόν τις περιοχές, από το Παραλίμνι μέχρι την Πάφο.

Όσον αφορά τη διάθεση, οι αιτίες του προβλήματος αναφέρονται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και δεν πρόκειται να τις επαναλάβω. Ειδικά στην περίπτωση των μανταρινιών μια από τις βασικές αιτίες του προβλήματος είναι η ανεπαρκής καθοδήγηση των γεωργών από τις αρμόδιες

υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, σχετικά με τις ποικιλίες που θα έπρεπε να φυτευτούν στις νέες αρδεύσιμες εκτάσεις του σχεδίου Πιτσιλλιάς. Το αποτέλεσμα ήταν να φυτευτούν από όλους οι παραδοσιακές, μη εξαγώγιμες ποικιλίες. Η παραγωγή αυξήθηκε, η προσφορά ξεπέρασε κατά πολύ τη ζήτηση στην εσωτερική αγορά και οι τιμές έπεσαν σε εξευτελιστικά επίπεδα. Ιδιαίτερα χαμηλές και ασύμφορες είναι οι τιμές των μανταρινιών και κλεμεντίνων που διατίθενται στα εργοστάσια για χυμοποίηση.

Για την αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής έχουν υποβληθεί οι ακόλουθες εισηγήσεις:

1) Να δοθεί οικονομική βοήθεια από το κράτος για το μπόλιασμα νέων φυτειών με εξαγώγιμες ποικιλίες. Δόθηκε φέτος περιορισμένη, τεχνική μόνο, βοήθεια, χωρίς καμιά οικονομική ενθάρρυνση και τα αποτελέσματα υπήρξαν πενιχρά. Επιμένουμε πως η οικονομική βοήθεια είναι αναγκαία, για να πετύχουμε τη βελτίωση των ποικιλιών μας που θα συμβάλει στην απάμβλυνση του προβλήματος. Ο γεωργός, για να μπολιάσει τα παραγωγικά του δέντρα, έχει απώλεια εισοδήματος 3 - 4 χρόνων τουλάχιστο και επιπρόσθετα άλλα έξοδα. Αβοήθητος είναι αδύνατο να προχωρήσει σε ένα τέτοιο εγχείρημα.
2) Εισηγηθήκαμε τη δημιουργία λαϊκών αγορών στις πόλεις, οι οποίες όμως δυστυχώς δεν έχουν γίνει μέχρι σήμερα.
3) Εισηγηθήκαμε τη διεξαγωγών μελέτης σκοπιμότητας για τη δημιουργία περιφερειακού χυμοποιείου προς απορρόφηση των πλεονασμάτων και γενικότερα μελέτη για την παραγωγή και την εμπορία των μανταρινιών. Τις μελέτες αυτές ανέλαβε η κυβέρνηση και αναμένουμε τα πορίσματά τους, για να αποφασιστεί τι μέτρα χρειάζεται να ληφθούν.
4) Σοβαρό πρόβλημα για τους παραγωγούς μανταρινιών είναι και οι ζημιές από το Water Spot που επιβάλλεται να καλυφθούν από τον ΟΓΑ.

Γενικότερα για την αντιμετώπιση του προβλήματος των εσπεριδοειδών επιβάλλεται, δίπλα στα άλλα που αναφέρονται στην Έκθεση, και η δημιουργία Συμβουλίου Εμπορίας που θα απαλλάξει τους παραγωγούς από τους μεσάζοντες και θα τους προσφέρει τις πραγματικές τιμές των προϊόντων τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτρος Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, όπως ήδη και ο συνάδελφος Παπαρές και ο συνάδελφος Ηλία τόνισαν, η πρώτη καλλιέργεια, η μανταρινοκαλλιέργεια έχει κτυπηθεί καίρια. Εξάλλου για το ίδιο θέμα οι Βουλευτές του ΔΗΚΟ της Λεμεσού έχουν επανειλημμένα θίξει το θέμα της ανάγκης εμπορίας και προώθησης του προϊόντος με επανειλημμένα διαβήματά τους, τονίζω, τόσο κοινοβουλευτικά όσο και εξωκοινοβουλευτικά. Πρέπει κάποτε η αρμόδια αρχή, το κράτος, να προωθήσει τις εισηγήσεις τους και τις θέσεις τους, αν θέλουμε, έστω και τη δωδεκάτη, επαναλαμβάνω, να σώσουμε το είδος.

Εξάλλου, η λεμονοκαλλιέργεια στις κατ' εξοχήν τουλάχιστο εσπεριδοκαλλιεργητικές περιοχές της Λευκωσίας, την Κοκκινοτριμιθιά, το Ακάκι, την Περιστερώνα, βρίσκεται στο τελευταίο της στάδιο, εξελισσόμενη σε είδος καθαρά

μουσειακό. Εκατοντάδες, για να μην πω χιλιάδες, στρέμματα με τα δέντρα της λεμονιάς ξεριζώθηκαν και δεκάδες στρέμματα με λεμόνια καθεχρονικά ξεριζώνονται. Εναπομένουν, για να προβάλουν το είδος, τα λεμονόδεντρα στους αυλόκηπους, για να θυμίζουν την πάλαι ποτέ ύπαρξή τους.

Τώρα, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, κτυπιέται σύρριζα η καλλιέργεια των πορτοκαλιών. Τα κυπριακά βαλέντσια, συγκεκριμένα, δίδουν ουσιαστικά τη μάχη των οπισθοφυλάκων της εσπεριδοκαλλιέργειας. Ήδη τα καλλιεργητικά έξοδα και τα έξοδα συγκομιδής υπερκαλύπτουν τα έσοδα από το προϊόν. Το ίδιο, αν όχι και χειρότερο πρόβλημα, αντιμετωπίζουν και τα κρέιπ-φρουτ και έτσι, αν θέλουμε τουλάχιστο τα τελευταία αυτά είδη να περισωθούν, καθώς και τα μανταρίνια, αλλά και το ευρύτερο πλέγμα της εσπεριδοκαλλιέργειας, επιβάλλεται να προχωρήσουμε στη λήψη μιας σειράς από μέτρα, όπως είναι -

1) Η επιδότηση των λιπασμάτων.
2) Η επιδότηση του ηλεκτρισμού των γεωτρήσεων, μιας και το προσφερόμενο νερό κινείται σε ψηλά επίπεδα. Να τονίσουμε πως η περιοχή που ζητούμε, ως Λευκωσία, πέρα και πρόσθετα από τις περιοχές των άλλων επαρχιών, να βοηθήσουμε, είναι το τρίγωνο της νεκρής ζώνης, Αυλώνα - Κοκκινοτριμιθιά -Περιστερώνα, που με κίνδυνο της ζωής τους και πολλές φορές με την αρτιμέλειά τους οι ακρίτες της περιοχής εκείνης διέσωσαν.
3) Να εντατικοποιηθεί ο ρυθμός χυμοποίησης από τις βιομηχανίες.
4) Να ενθαρρυνθεί η παροχέτευση του τυποποιημένου κυπριακού χυμού στην εσωτερική αγορά, για τον τουρισμό, για τα μαθητικά συσσίτια, την εθνική φρουρά και αλλού.
5) Να επισημάνουμε ακόμα κάποιους τρόπους -και να τους εξεύρουμε αυτούς- περιστολής και αναστολής της εκμετάλλευσης των παραγωγών από τη βιομηχανία. Και
6) Να πάψουμε να εισάγουμε από τη Βραζιλία το γνωστό παχύρρευστο, χαμηλής ποιότητας εγκυτιωμένο υγρό, που συνιστά ουσιαστικά καταστροφική πρακτική για την εσπεριδοκαλλιέργεια, πρόσθετα με τις άλλες, ουσιαστικά επικίνδυνες, χρωστικές ουσίες, που κάτω από κάποια εύηχα ονόματα χρησιμοποιούμε στην εσωτερική αγορά.

Αυτά και ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος δυο λεπτά και δυο εσείς, κύριε Τσιέττη. Αλλά πρέπει να το καθορίσουμε αυτό το πράγμα. Θα μιλούμε ή δε θα μιλούμε όλοι; Αν θα μιλούμε όλοι, να μιλούμε όλοι.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει θέμα δικό του ο κ. Τσιέττης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει θέμα δικό του, αλλά είπαμε ότι από κάθε κόμμα θα μιλά ένας και βλέπω ότι μιλούν δυο και τρεις πολλές φορές από κάθε κόμμα. Ή τηρούμε τα συμφωνηθέντα ή δεν τα τηρούμε. Δεν υπάρχει μέσος όρος. Δεν τηρήσατε τα επτά λεπτά, κύριε Νεόφυτε.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, το έχετε φάει από μένα. Να μου δώσετε ακόμα ένα, να τα κάνουμε τρία.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν έχω να διαφωνήσω σε τίποτε απολύτως μ' όσα έχουν πει οι συνάδελφοι και δεν πρόκειται να επαναλάβω τα ίδια, διότι συμφωνώ απόλυτα. Έχει παρατηρηθεί τα τελευταία χρόνια ότι μεγάλες εκτάσεις εσπεριδοειδών έχουν αρχίσει να καταστρέφονται, να εκριζώνονται και οι κήποι εκείνοι στους οποίους άνθιζαν και μοσχοβολούσαν οι τόποι έχουν καταντήσει έρημοι και εγκαταλειμμένοι. Τούτο οφείλεται κυρίως σε δύο λόγους, στην έλλειψη των αμειπτικών τιμών αφενός και αφετέρου στην έλλειψη εργατικών χειρών, οι οποίες είναι απαραίτητες όταν βρίσκεται στην αιχμή το προϊόν την εποχή που γίνεται το μάζεμα των καρπών. Επιβάλλεται επομένως για τέτοιες εποχιακές καλλιέργειες που παρουσιάζουν κρίση και έλλειψη τεράστια εργατικών χειρών να επιτραπεί η προσωρινή εισαγωγή ξένων εργατών, για να αντιμετωπιστεί αυτό το οξύτατο πρόβλημα το οποίο δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με κυπριακά χέρια. Έχει παρατηρηθεί ότι λόγω έλλειψης εργατικών χειρών, έστω και με τις μικρές τιμές που προσφέρονται για τα εσπεριδοειδή και ιδιαίτερα για τα λεμόνια, έχουν παραμείνει πάνω στα δένδρα πολλά εκατομμύρια καρπών σε συνολική παραγωγή της Κύπρου και ως εκ τούτου η ζημιά που προκαλείται απ' αυτή την παραμονή των καρπών στα δένδρα είναι τεράστια. Δημιουργούνται εξάλλου και ασθένειες οι οποίες είναι ανάγκη να αντιμετωπιστούν με φάρμακα τα οποία οι παραγωγοί είναι υποχρεωμένοι να αγοράσουν, για να καταπολεμήσουν τις αρρώστιες οι οποίες δημιουργούνται από το σάπισμα των φρούτων τούτων πάνω στα δένδρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εξέπνευσαν τα τρία λεπτά, κύριε Παπαδόπουλε. Εγώ σου έδωσα ακόμα ένα και έγιναν τέσσερα. Εσύ πάεις ακόμα.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχει εισηγηθεί η κυβέρνηση τον περιορισμό της εσπεριδοκαλλιέργειας. Αλλά περιορισμός εσπεριδοκαλλιέργειας, περιορισμός αμπελοκαλλιέργειας, τι θα γίνουν εκείνοι οι παραγωγοί, οι καλλιεργητές αυτών όλων των παραδοσιακών γεωργικών καλλιεργειών, κύριε Πρόεδρε; Γι' αυτό επιβάλλεται νομίζω να αντιμετωπιστεί πιο προγραμματισμένα και έγκαιρα τόσο η παραγωγή όσο και η διάθεση. Ως προς τη διάθεση έχω δεδομένα ότι είναι εύκολη η διάθεση, φτάνει να αποσταλούν οι κατάλληλοι άνθρωποι, για να εξεύρουν τις αγορές οι οποίες υπάρχουν.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω εγγράψει το θέμα των Στροβιλιών, ότι ήταν ανάγκη να μεταφερθεί εκεί νερό από το Νότιο Αγωγό, διότι είναι μια περιοχή εγκλωβισμένη και στις αγγλικές βάσεις και στην τούρκικη κατοχή. Δηλαδή πέντε οικογένειες με τους κήπους τους ελέγχονται από αξιωματικούς των Τούρκων. Θα ήθελα να ευχαριστήσω το Τμήμα Υδάτων, γιατί το αίτημά μας έχει δικαιωθεί, έχει μεταφερθεί νερό στην περιοχή. Δεν αρκεί μόνο να κατηγορούμε, αλλά πρέπει να αναφέρουμε ότι το Τμήμα Υδάτων έχει επιτελέσει αυτό που ζητήσαμε. Αυτό που

ζητούμε τώρα είναι να επισπευσθεί το έργο για λειτουργία των αντλιοστασίων με παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, για να λυθεί και το πρόβλημα της περιοχής των 900 σκάλων των Βρυσούλλων που ακόμα, λόγω τεχνικών δυσκολιών, δεν πήραν νερό. Όσον αφορά τα κόστα και τα προβλήματα που λέχθηκαν από άλλους συναδέλφους, η κυβέρνηση έχει στους καταλόγους της εδώ και 8 χρόνια τα εσπεριδοειδή ως προβληματικά προϊόντα και αποτάθηκε σε πολλές χώρες για ανταλλαγή ή για άλλη λύση αυτού του προβλήματος. Εφόσον είναι τα εσπεριδοειδή προβληματικά προϊόντα, πρέπει η κυβέρνηση να σκεφθεί ότι χρειάζεται να δοθεί βοήθεια προς τον παραγωγό για να συνεχίσει. Διαφορετικά θα τα εκριζώσει, διότι αντιμετωπίζουμε και τεράστιο συναγωνισμό από την Ισπανία, την Ελλάδα, την Τουρκία, το Ισραήλ και άλλες χώρες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κάποτε-κάποτε κάμνουν και μερικά καλά πράγματα, κύριε Τσιέττη, στο Τμήμα Ύδάτων. Κάποτε-κάποτε, όχι πάντα.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της».

Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου στις 18.1.90.

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές ...

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η γνώμη μου είναι ότι πρέπει να διαβαστεί η Έκθεση· είναι πολύ σύντομη. Προσωπικά ως εισηγητής του θέματος θα κάμω μια παρέμβαση 1.5 λεπτού μόνο. Αλλά, αν δε διαβαστεί η Έκθεση, δε θα γίνει κατανοητό το μήνυμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι να διαβαστεί η Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΟΙ ΤΡΟΜΑΚΤΙΚΕΣ ΖΗΜΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΕΣΕ Η ΠΟΝΤΙΚΑ ΤΟ 1989 ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Οδυσσέας Δημητρίου
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Φεβρουαρίου και 24 Απριλίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του, Βουλευτής κ. Άριστος Χρυσοστόμου, δήλωσε στην Επιτροπή πως οι ποντίκες αυξήθηκαν κατά το 1989 σε πολύ μεγάλο βαθμό με αποτέλεσμα να προκαλέσουν τεράστιες ζημιές στη δενδροκαλλιέργεια, ειδικότερα στις χαρουπιές, στην άγρια φύση, ακόμα και στα λάστιχα άρδευσης. Ο ίδιος Βουλευτής απέδωσε τον πολλαπλασιασμό της ποντίκας στη μη έγκαιρη καταπολέμησή της και συγκεκριμένα στην καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στη διάθεση του ποντικοφάρμακου από το Τμήμα Γεωργίας, στη μειωμένη ποσότητα που παραχωρείτο στους γεωργοκτηνοτρόφους και στην ολιγωρία που επέδειξε το Υπουργείο Γεωργίας κατά το 1989.

Στη συνέχεια ο κ. Χρυσοστόμου προειδοποίησε πως η πρόθεση της κυβέρνησης να διακόψει τη δωρεάν παραχώρηση ποντικοφάρμακου στους γεωργοκτηνοτρόφους θα επιφέρει ανεπανόρθωτες ζημιές στη γεωργία και κτηνοτροφία του τόπου και κάλεσε το αρμόδιο Υπουργείο να επαναδραστηριοποιήσει το σχέδιο καταπολέμησης της ποντίκας που εφαρμόζεται από το 1977, να μη διακόψει τη δωρεάν παραχώρηση ποντικοφάρμακου και να διοργανώσει εκστρατείες από ειδικά συνεργεία που να εργοδοτούνται από το Τμήμα Γεωργίας.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της Επιτροπής συμφώνησαν με τον εισηγητή του θέματος και κάλεσαν τους αρμόδιους να εφαρμόσουν πρόγραμμα καταπολέμησης της ποντίκας, διαφορετικά οι ζημιές που θα προκύψουν στην αγροτική οικονομία θα είναι ανεπανόρθωτες.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που προσήλθαν ενώπιον της Επιτροπής δήλωσαν πως το Υπουργείο τους εφάρμοσε σχέδιο καταπολέμησης της ποντίκας με πολύ καλά αποτελέσματα, κατά τα έτη όμως 1988-89 παρουσιάστηκε έξαρση του προβλήματος ένεκα της ανομβρίας, των μειωμένων διαθέσιμων κονδυλίων και της αμέλειας των χαρουποπαραγωγών.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως για το 1990 εξασφαλίστηκε από την Υπάτη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες κονδύλι 325 χιλιάδων δολαρίων το οποίο θα διατεθεί για την εφαρμογή σχεδίου για την καταπολέμηση της ποντίκας. Μέσα στα πλαίσια του σχεδίου αυτού, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, θα οργανωθούν ειδικά συνεργεία από το Τμήμα Γεωργίας τα οποία θα καλύψουν όλες τις ευαίσθητες περιοχές, περιλαμβανόμενης της νεκρής ζώνης και των χαλίτικων εκτάσεων, ενώ το ποντικοφάρμακο θα παραχωρείται χωρίς επιβάρυνση των γεωργοκτηνοτρόφων, εκτός από τις περιπτώσεις που οι ενδιαφερόμενοι Δήμοι ή τα Συμβούλια Βελτιώσεως θα οργανώσουν δικά τους συνεργεία, οπότε το φάρμακο θα πρέπει να πληρώνεται.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει και η ίδια τη μεγάλη ζημιά που προκαλεί η ποντίκα στην αγροτική οικονομία του τόπου, γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να προχωρήσει αμέσως στην εφαρμογή του σχεδίου για την καταπολέμηση της ποντίκας και να πάρει τα αναγκαία μέτρα, ώστε το φάρμακο να παραχωρηθεί δωρεάν όχι μόνο στα δικά της συνεργεία, αλλά και στους Δήμους, τα Συμβούλια Βελτιώσεως και σ' όλους τους

επηρεαζόμενους που θέλουν να βοηθήσουν στην καταπολέμηση της μάστιγας αυτής της αγροτικής μας οικονομίας.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θυμίσαμε στους αρμοδίους και το γνωμικό που λέει: «Όποιος λυπάται του κάττου το ψωμί, τρων οι ποντικοί τα ρούχα του».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί η συζήτηση του θέματος που αφορά την ποντίκα να προκαλεί γέλωτες, αλλά στα χωριά μας προκαλεί κλάμα.

Πραγματικά τα χωριά μας και οι γεωργοί ανησυχούν σοβαρά για το θέμα τούτο. Το 1989, λόγω καθυστέρησης στη χορήγηση ποντικοφάρμακου και λόγω της μειωμένης ποσότητας που παραχωρήθηκε, δόθηκε η ευκαιρία στην ευγονική ποντίκα να πολλαπλασιαστεί σε επικίνδυνο βαθμό και να προκαλέσει σοβαρές ζημιές στις χαρουπιές και γενικά στη δενδροκαλλιέργεια, καθώς και στην άγρια φύση.

Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι η ποντίκα γεννά κατά μέσο όρο έξι φορές το χρόνο, με μέσο όρο επτά απογόνους κάθε φορά και είναι έτοιμη για αναπαραγωγή σε ηλικία 3 - 4 μηνών. Από το 1977 εφαρμόστηκε με επιτυχία πρόγραμμα καταπολέμησης της ποντίκας, που προνοούσε τη δωρεάν παραχώρηση ποντικοφάρμακου και τη διοργάνωση εκστρατειών από ειδικά συνεργεία που εργοδοτούνται από το Τμήμα Γεωργίας. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, στην προσπάθειά τους να αποσείσουν τις ευθύνες τους, απέδωσαν την έξαρση του προβλήματος σε τρεις λόγους:

Πρώτο, στην ανομβρία, λες και από το 1977 μέχρι το 1989 μόνο το 1989 είχαμε ανομβρία. Όταν στα προηγούμενα χρόνια που είχαμε ανομβρία εφαρμοζόταν κανονικά το πρόγραμμα καταπολέμησης, ο αριθμός της ποντίκας ήταν υπό έλεγχο.

Δεύτερο, απέδωσαν την ευθύνη στην αμέλεια των χαρουποπαραγωγών. Λυπούμαι να παρατηρήσω, κύριε Πρόεδρε, ότι ούτε αυτό το επιχείρημα ευσταθεί, γιατί οι χαρουποπαραγωγοί καυγάδιζαν μόνιμα με τους λειτουργούς του Τμήματος Γεωργίας, επειδή δεν ικανοποιούσαν το αίτημά τους και τις ανάγκες τους σε ποντικοφάρμακο.

Και τρίτο, στη διάθεση, όπως είπαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, μειωμένων κονδυλίων. Και εδώ βρίσκεται το πρόβλημα. Ενώ το Υπουργείο γνώριζε πως η ανομβρία βοηθά στον πολλαπλασιαμό της ποντίκας, μείωσε τα κονδύλια και καθυστέρησε στη χορήγηση του ποντικοφάρμακου. Αυτή είναι η αιτία του προβλήματος και η ευθύνη βαρύνει αποκλειστικά την κυβέρνηση και πηγάζει από τη λανθασμένη πολιτική της στο θέμα αυτό.

Δυστυχώς, παρά την κατακραυγή απ' όλα τα χωριά, η κυβέρνηση αποφάσισε να πουλά το ποντικοφάρμακο προς 40 σ. το κιλό, με μόνη παραχώρηση στην περίπτωση που οι κοινότητες θα οργανώσουν ομαδικές εκστρατείες με δικά τους έξοδα τη δωρεάν παραχώρηση του ποντικοφάρμακου. Και τούτο, παρά το γεγονός ότι η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες θα διέθετε ποσό γύρω στις £160,000 για το σκοπό αυτό.

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε στις επισκέψεις μας σε κάθε χωριό είναι οι τρομακτικές ζημιές που συνεχίζει να προκαλεί η

ποντίκα και το έντονο αίτημά τους είναι η παραχώρηση του ποντικοφάρμακου δωρεάν. Γι' αυτό κάνω έκκληση και από το βήμα της Βουλής προς την κυβέρνηση να ανταποκριθεί στο δίκαιο αίτημα των γεωργών, γιατί, αν δεν αλλάξει την απόφασή της αυτή, οι ζημιές που θα προκληθούν θα είναι πολύ δυσανάλογες σε σχέση με τη φαινομενική οικονομία που θα προκύψει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα της προστασίας της αγροτικής παραγωγής από τις ζημιές της ποντίκας ίσως μερικοί να το θεωρούν ανάξιο συζήτησης. Αν συμβαίνει κάτι τέτοιο, θα είναι ασφαλώς αποτέλεσμα άγνοιας για το μέγεθος του προβλήματος αυτού. Δεν είναι καθόλου υπερβολή, αν πούμε πως η ποντίκα κατάντησε μάστιγα όχι μόνο για την αγροτική μας παραγωγή, αλλά έχει επεκταθεί πια και στις πόλεις προκαλώντας σημαντικές ζημιές σε αποθήκες, εργοστάσια και σε σπίτια.

Η εγκατάλειψη της ομαδικής καταπολέμησης της ποντίκας, που συνεχίζεται από 10 και πλέον χρόνια, συνέβαλε στην υπερβολική αύξηση του βλαβερού αυτού τρωκτικού, που χρόνο με το χρόνο οι ζημιές που προκαλεί αυξάνονται, μέχρι που φτάσαμε σε τρομακτικές πραγματικά καταστροφές των χαρουπιών και άλλων δένδρων. Απέραντες εκτάσεις χαρουπιών είναι μισοξηραμένες και παρουσιάζουν όψη δένδρων καμένων από πυρκαγιά. Η παραγωγή μειώθηκε σε μεγάλο βαθμό και η ζημιά στο φυσικό περιβάλλον είναι ανυπολόγιστη.

Στην αύξηση του αριθμού της ποντίκας συνέβαλε όχι μόνο η εγκατάλειψη της ομαδικής καταπολέμησής της από το κράτος, αλλά και η εγκατάλειψη της γης και των δένδρων από τους ίδιους τους ιδιοκτήτες τους. Η φυγή πολλών αγροτών και κυρίως των νέων προς τις πόλεις, σε συσχετισμό με τις χαμηλές τιμές των χαρουπιών, μείωσε το ενδιαφέρον κι αυτών που απέμειναν για την περιποίηση και την προστασία των δένδρων τους. Πολλοί δεν πήγαιναν ούτε και τα χαρούπια να μαζέψουν. Υπάρχουν επίσης μεγάλες εκτάσεις γης που έχουν αγοραστεί από επιχειρηματίες για σκοπούς επένδυσης, χωρίς να τους ενδιαφέρουν καθόλου οι χαρουπιές ή ο καρπός τους.

Για τους πιο πάνω λόγους η ατομική καταπολέμηση της ποντίκας για προστασία των χαρουπιών είναι εκ των πραγμάτων αδύνατη. Αν κάποιος βάλει στο χωράφι του δόλωμα για εξόντωση της ποντίκας, κανένα αποτέλεσμα δε φέρνει, γιατί στα διπλανά χωράφια καμιά μέριμνα δε λαμβάνεται.

Φέτος το Υπουργείο Γεωργίας σχημάτισε συνεργεία που ανέλαβαν, με την επίβλεψη του Γεωργικού Τμήματος, την καταπολέμηση της ποντίκας σε ορισμένες περιοχές που θεωρούνται εστίες πολλαπλασιασμού της.

Παράλληλα δίνεται επί πληρωμή δόλωμα στους γεωργούς, για να αναλάβουν και οι ίδιοι ατομικά την προστασία των δένδρων τους. Παρόλο που προβάλλεται το επιχείρημα πως η πληρωμή του φαρμάκου είναι για σκοπούς καλύτερης αξιοποίησής του από τους γεωργούς, η απόφαση αυτή του Υπουργείου, που για πρώτη φορά έχει ληφθεί, δε μας βρίσκει καθόλου σύμφωνους. Γι' αυτό ζητούμε όπως το φάρμακο δίνεται δωρεάν, όπως πάντα. Αποτελεσματική όμως προστασία των δένδρων μας μόνο με το σχηματισμό συνεργείων που να καλύψουν όλες τις εκτάσεις για ορισμένα χρόνια μπορεί να επιτευχθεί.

Η καταπολέμηση της ποντίκας εθεωρείτο ως τώρα υποχρέωση μόνο των χαρουποπαραγωγών. Γι' αυτό και τους αποκόπτεται κάθε χρόνο και ένα μέρος από την τιμή των προϊόντων τους για το σκοπό αυτό. Η αντίληψη αυτή είναι πια ξεπερασμένη. Το κακό έχει επεκταθεί και οι επηρεαζόμενοι είναι σήμερα πολύ περισσότεροι. Το κράτος να αναλάβει πάνω σε οργανωμένη καθολική βάση την καταπολέμηση της μάστιγας αυτής, για την προστασία τόσο της παραγωγής όσο και του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το πρόβλημα της ποντίκας και οι καταστροφές που προξενεί στα δέντρα και ιδιαίτερα στη χαρουπιά είναι το πρώτο θέμα που μας βάζουν τα χωριά και μας απασχόλησε και πολλές άλλες φορές.

Όμως το 1989 οι ζημιές που προκάλεσε αυτό το τρωκτικό στο φυσικό μας περιβάλλον ήταν τεράστιες. Ο καθένας από μας μπορεί να το διαπιστώσει από μόνος του, αν ρίξει μια ματιά στην πρώτη χαρουπιά που θα συναντήσει μπροστά του. Από την Πάφο μέχρι τη Λευκωσία και τη Λάρνακα όλοι μας βλέπουμε καθημερινά πόση μεγάλη ζημιά προξενήθηκε στο δέντρο τούτο από την ποντίκα. Χιλιάδες δέντρα κατάξερα και η αλλοίωση του πρασίνου σε όλο το δρόμο είναι αισθητή.

Όλοι γνωρίζουμε το μέγεθος της καταστροφής που υπέστη το δέντρο της χαρουπιάς τα τελευταία χρόνια. Χιλιάδες δέντρα καταστράφηκαν από τις ετήσιες πυρκαγιές, χιλιάδες δέντρα θυσιάστηκαν στο βωμό της προόδου λόγω των διάφορων έργων αναπτύξεως που γίνονται σ' ολόκληρο το νησί. Χιλιάδες δέντρα αφέθηκαν να καταστραφούν από την πλήρη εγκατάλειψη από τους ιδιοκτήτες τους, που άφησαν τα χωριά τους και εγκαταστάθηκαν στις πόλεις. Άλλες τόσες χιλιάδες καταστράφηκαν από τη συνεχή και συστηματική υλοτόμηση, νόμιμη και παράνομη. Δεν αρκούν όλες οι πιο πάνω καταστροφές, τεράστιες ζημιές προξενεί και η ποντίκα, που τα τελευταία χρόνια πολλαπλασιάστηκε επικίνδυνα, χωρίς κανένας από τους υπευθύνους να ενδιαφέρεται στα σοβαρά για τη συστηματική καταπολέμηση και εξόντωσή της. Τους περσινούς μάλιστα μήνες του καλοκαιριού ελάχιστες ποσότητες ποντικοφάρμακου υπήρχαν στις κυβερνητικές αποθήκες, με αποτέλεσμα πλείστα χωριά να μην το εξασφαλίσουν έγκαιρα και να μην κατορθώσουν να προστατέψουν τα δέντρα τους.

Εντύπωση μου προκάλεσε πέρσι η καταστροφή που προκάλεσε η ποντίκα στις χαρουπιές της περιοχής της Ανώγυρας, ενός παραδοσιακού χωριού για την κατασκευή παστελιού, χαρουπόμελου και άλλων παραγώγων του χαρουπιού.

Οι χιλιάδες του κόσμου, που επισκέφθηκαν το χωριό για τον καθιερωμένο χορό του παστελιού, εκπλάγηκαν από την καταστροφή που είδαν να προξενείται στο δέντρο τούτο. Φυσικά δεν είναι μόνο η Ανώγυρα. Ολόκληρη η Κύπρος αντιμετωπίζει το ίδιο πρόβλημα. Η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος είναι αισθητή.

Ο αριθμός των δέντρων αυτών μειώνεται καθημερινά και με ταχύ ρυθμό. Σε μερικές δεκαετίες ο αφανισμός της χαρουπιάς θα είναι οριστικός. Για την προστασία της χρειάζεται η λήψη δραστικών μέτρων. Δεν αρκεί ο νόμος που

ψηφίστηκε χρειάζεται να εφαρμόζεται ο νόμος. Και η κυβέρνηση δεν έδειξε κάτι τέτοιο μέχρι σήμερα. Δε μας ικανοποιεί με τα μέτρα που λαμβάνει για την προστασία της. Παράδειγμα και ο τρόπος καταπολέμησης της ποντίκας που εφαρμόζεται.

Η ποντίκα δεν προξενεί ζημιές μόνο στις χαρουπιές. Άρχισε τώρα να καταστρέφει και τα εσπεριδοειδή και τους θάμνους και ό,τι βρει μπροστά της. Γι' αυτό και τα μέτρα που θα ληφθούν για την καταπολέμησή της θα πρέπει να είναι συνεχή και δραστήρια. Μόνο με συστηματική καταπολέμησή της, όπως εγίνετο επί αγγλοκρατίας, μπορεί να υπάρξουν αποτελέσματα.

Η κυβέρνηση θα παραχωρήσει φέτος δωρεάν ποντικοφάρμακο σε κοινότητες που θα οργανώσουν με δική τους δαπάνη ομαδικές εκστρατείες κατά της ποντίκας. Θα κάμει επίσης συνεργεία με έκτακτους εργάτες για τοποθέτηση ποντικοφάρμακου σε περιοχές ευαίσθητες για το περιβάλλον, καθώς και σε εγκαταλειμμένες περιοχές, κατάλληλες για τον πολλαπλασιασμό της.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα ληφθούν όλα τα κατάλληλα μέτρα από την κυβέρνηση, για να επιτύχει το σχέδιό της. Παράλληλα όμως ζητούμε το φάρμακο να δίδεται δωρεάν σε όλες τις κοινότητες, όπως και στο παρελθόν, και να αρχίσει συστηματική διαφώτιση του λαού από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, για να γνωρίσουν και να συμβάλουν όλοι στην καταπολέμησή της, τόσο στις πόλεις όσο και στην ύπαιθρο.

Να ληφθεί υπόψη και η νεκρή ζώνη. Να γίνουν ενέργειες για συνεργασία με τους Τούρκους, για κοινή προσπάθεια καταπολέμησής της στη νεκρή ζώνη.

Μόνο με αυτούς τους τρόπους πιστεύω θα υπάρξουν αποτελέσματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα προσθέσω τίποτε περισσότερο από όσα ο έντιμος Υπουργός Γεωργίας διατύπωσε στην απάντησή του σε ερώτηση συναδέλφου και απ' όσα είπε στην περιφερειακή σύσκεψη στη Γερμασόγεια στη Λεμεσό.

Το Υπουργείο έχει καταλήξει στην απόφαση να παραχωρεί δωρεάν το ποντικοφάρμακο στις περιπτώσεις που αγροτικές κοινότητες οργανώνουν με δική τους πρωτοβουλία και δαπάνη ομαδικές εκστρατείες καταπολέμησης της ποντίκας.

Φυσικά αυτή η τοποθέτηση δεν είναι ικανοποιητική, έστω και αν το Υπουργείο θα εξακολουθήσει να οργανώνει συνεργεία με έκτακτους εργάτες.

Εμείς απαιτούμε όπως και τα συνεργεία που θα οργανώνονται από αγροτικές κοινότητες επιδοτούνται μέσω των Συνεργατικών Πιστωτικών Εταιρειών και με ευθύνη των χωριτικών επιτροπών.

Μια και στην απάντησή του το Υπουργείο Γεωργίας δηλώνει ότι έχει τη βοήθεια της Υπάτης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, ύψους £160,000, να προσθέσει το Υπουργείο τα απαραίτητα χρήματα για την ομαδική και συστηματική καταπολέμηση της ποντίκας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν επιτρέπεται, αλλά δεν πειράζει, κύριε Παπαδόπουλε. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται.

Όχι, δεν επιτρέπεται από τη θέση σας, δεν επιτρέπεται να μιλήσετε, διότι μίλησε ο κ. Παπαρές εκ μέρους του Συναγερμού, άρα κατ' εξαίρεση να μιλήσετε. Δεν πειράζει.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είναι επτά λεπτά που μιλούμε, κύριε Πρόεδρε;

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν έχω να προσθέσω τίποτε απολύτως σ' αυτά που έχουν λεχθεί προηγουμένως, αλλά θέλω να μεταφέρω πράγματι τον πόνο και την αγωνία των παραγωγών της Πάφου που έχουν τόσα πολλά προβλήματα με την ποντίκα, τη νυφίτσα που λέμε. Και πρέπει πράγματι να επισείσουμε τον κίνδυνο που διατρέχουν οι παραγωγοί και να συμβάλουμε κι εμείς το κατά δύναμη, ούτως ώστε η κυβέρνηση να καταπολεμήσει τη μάστιγα τούτη. Επίσης η κυβέρνηση πρέπει να παρακολουθεί τα συνεργεία αυτά που βάζουν το φάρμακο για την ποντίκα, διότι μπορεί να υπάρχουν συνεργεία πολλά, να υπάρχει το φάρμακο, αλλά να μην έχει το ανάλογο αποτέλεσμα. Πρέπει να ελεγχθεί το αποτέλεσμα, γιατί δεν είναι το αναμενόμενο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε στο επόμενο θέμα, αλλά επειδή απουσιάζει, ως πληροφορούμαι, ο κ. Δίγκλης και θα ήθελε να πει μερικά λόγια, θα προχωρήσουμε στο μεθεπόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η απόρριψη των λυμάτων στην περιοχή Αγίας Ειρήνης Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην υγεία του λαού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη). (8.7.1988).

(β) «Οι κίνδυνοι μόλυνσης των υδατοφρακτών Πολεμιδιών και Κούρρη, καθώς και των υδροφόρων στρωμάτων από την απόρριψη λυμάτων και μηχανελαίων στην περιοχή Βατί Αγ. Ειρήνης Λεμεσού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ). (8.2.1990).

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, τότε να διαβάσουμε την Έκθεση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος της Έκθεσης και το χρόνο παράλληλα που μας δίνετε δικαίωμα να μιλήσουμε, δεν μπορούμε καν να καλύψουμε τα κύρια σημεία της Έκθεσης. Γι' αυτό εισηγούμαι να διαβαστεί η Έκθεση, ανεξάρτητα αν υπάρχουν ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτά δεν είμαι εγώ που τα αποφάσισα, κύριε Χαραλαμπίδη. Τα αποφάσισαν άλλοι.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήταν μια εισήγηση που έγινε προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, το διάβασμα των Εκθέσεων βεβαίως εξυπηρετεί κάποιο σκοπό, όταν δεν πρόκειται να γίνουν ομιλίες. Διότι πραγματικά -και το επαναλαμβάνω και τώρα- και απόψε ό,τι λέχθηκε εδώ, είναι μέσα στις Εκθέσεις. Δε λέχθηκε τίποτε καινούργιο. Επαναλαμβάνουμε τα ίδια πράγματα, ξοδεύουμε χρόνο αδικαιολόγητα, κατά τη γνώμη μου, και παραμένουν δεκάδες, αν όχι εκατοντάδες θεμάτων, που δε θα προφτάσουμε να τα εξετάσουμε και θα διαγραφούν. Εν πάση περιπτώσει, να διαβάσουμε την Έκθεση.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Εντάξει, να μην τη διαβάσουμε.

(Η Έκθεση θεωρήθηκε αναγνωσθείσα)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Η ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΑΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ» ΚΑΙ 2. «Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΜΟΛΥΝΣΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΥΡΡΗ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΩΝ ΣΤΡΩΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΛΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΕΛΑΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ 'ΒΑΤΙ' ΑΓΙΑΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ».

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τα πιο πάνω θέματα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Απριλίου και 3 και 10 Μαΐου 1990. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Υγείας, Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ο Βοηθός Έπαρχος Λεμεσού, εκπρόσωποι του Δήμου Λεμεσού, καθώς και εκπρόσωποι των κατασκευαστών συστημάτων επεξεργασίας νερού.

Το πρώτο υπό συζήτηση θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γ. Χαραλαμπίδη στις 8 Ιουλίου 1988 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα. Για το θέμα αυτό η Επιτροπή ετοίμασε και απέστειλε στο Σώμα σχετική Έκθεση στις 3 Μαΐου 1989, η οποία τελικά και υιοθετήθηκε από την ολομέλεια στις 22 Ιουνίου 1989. Το δεύτερο υπό συζήτηση θέμα είχε εγγραφεί με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ στις 8 Φεβρουαρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Τα υπό συζήτηση θέματα έχουν προκύψει ως αποτέλεσμα του προβλήματος που έχει δημιουργηθεί στην περιοχή 'Βατί' της Αγίας Ειρήνης Λεμεσού όπου, με σχετική απόφαση που λήφθηκε το 1981, έχουν κατασκευαστεί ανοικτές δεξαμενές με δυνατότητα αποδοχής κατά μέσο όρο 200 τόνων λυμάτων την ημέρα. Το έργο αυτό αποτελεί ένα προσωρινό μέτρο μέχρι τη δημιουργία του αποχετευτικού συστήματος για την πόλη της Λεμεσού, το οποίο, αν και κρίνεται απόλυτα αναγκαίο, καθυστερεί λόγω κυρίως των κατά καιρούς αντιδράσεων των κατοίκων για το μέρος όπου θα ανεγερθεί το εργοστάσιο επεξεργασίας των λυμάτων. Τελικά, και παρά το γεγονός ότι η δυνατότητα αποδοχής λυμάτων στις πιο πάνω δεξαμενές είναι κατά μέσο όρο 200 τόνοι την ημέρα, για αρκετό χρονικό διάστημα ρίχνονταν στην πραγματικότητα κατά μέσο όρο 1,000 τόνοι λυμάτων την ημέρα, γεγονός που δημιούργησε τις πρώτες δυσάρεστες συνέπειες. Τα προβλήματα επιτάθηκαν παρά την αύξηση της χωρητικότητας του όλου έργου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, όπως πιο πάνω αναφέρεται, εξέτασε το θέμα σε σειρά συνεδριών της μέσα στο 1989 και αφού ενημερώθηκε απ' όλες τις αρμόδιες πλευρές πάνω στην κατάσταση που παρουσίαζε η απόρριψη λυμάτων στο 'Βατί' και στα μέτρα τα οποία είχε πρόθεση να λάβει η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση του όλου θέματος, ετοίμασε σχετική 'Εκθεση προς το Σώμα με την οποία κατέληγε στα ακόλουθα:-

«(α) Θεωρεί απαράδεκτη την τακτική της κυβέρνησης να λαμβάνει μέτρα για βελτίωση μιας κατάστασης, όταν αυτή έχει ήδη επιδεινωθεί, και επιθυμεί να τονίσει ότι, ως θέμα αρχής, θα πρέπει να λαμβάνονται προληπτικά μέτρα για την παρεμπόδιση επιδείνωσής της·

(β) σημειώνει με ικανοποίηση το γεγονός ότι η κυβέρνηση προτίθεται να λάβει έκτακτα μέτρα, τα οποία, όπως αναφέρθηκε από τους αρμοδίους, θα συμπληρωθούν τον ερχόμενο Αύγουστο (1989), και δηλώνει ότι θα τα παρακολουθεί στην εξελικτική τους πορεία·

(γ) απευθύνει έκκληση προς το Δήμο Λεμεσού όπως, σε συνεργασία με την κυβέρνηση, προωθήσει χωρίς χρονοτριβή την έναρξη και συμπλήρωση των εργασιών του έργου του αποχετευτικού συστήματος της πόλης της Λεμεσού το οποίο, όπως αναμένεται, θα επιλύσει ουσιαστικά το πρόβλημα που δημιουργήθηκε στην περιοχή·

(δ) τονίζει ότι το θέμα θα παραμείνει ανοικτό και θα παρακολουθείται από την Επιτροπή μέχρι την οριστική διευθέτησή του.».

Ενεργώντας η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα και υλοποιώντας τις προθέσεις της να παρακολουθεί το θέμα μέχρι την οριστική διευθέτησή του κάλεσε εκ νέου στις συνεδρίες της όλους τους αρμόδιους κυβερνητικούς παράγοντες και άλλες ενδιαφερόμενες πλευρές, για να ενημερωθεί πάνω στη σημερινή κατάσταση του θέματος και στα μέτρα που έχουν υλοποιηθεί από την κυβέρνηση για την αντιμετώπισή του.

Αναφερόμενοι οι εκπρόσωποι της κυβέρνησης πάνω στο θέμα της καθυστέρησης της εκτέλεσης των βελτιωτικών έργων, για τα οποία είχε δοθεί υπόσχεση στην Επιτροπή Υγείας ότι θα εκτελούνταν μέχρι τον Αύγουστο του 1989 και για τα οποία εγκρίθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό ποσό £200,000, έδωσαν στην Επιτροπή τις ακόλουθες διευκρινίσεις:-

(α) Με βάση τη σχετική πρόνοια του προϋπολογισμού αποφασίστηκε η εκτέλεση βελτιωτικών έργων αναβάθμισης του συστήματος επεξεργασίας λυμάτων στο 'Βατί', με στόχο την εξασφάλιση καλύτερης

ποιότητας νερού σύμφωνα με σχέδια και προδιαγραφές που ετοιμάστηκαν από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και με βάση τα οποία ζητήθηκαν προσφορές που έληγαν στις 2 Ιουνίου 1989.

(β) Ενώ η διαδικασία των προσφορών βρισκόταν στο στάδιο της αξιολόγησής τους, κλήθηκε στην Κύπρο από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων περί το τέλος Ιουλίου 1989 ειδικός σε θέματα επεξεργασίας λυμάτων, ο καθηγητής M. Pescod, προς τον οποίο ανατέθηκε να μελετήσει το σχέδιο αναβάθμισης που θα εκτελείτο στο 'Βατί' και να υποβάλει τις απόψεις και τυχόν εισηγήσεις του για βελτίωσή του.

(γ) Ο πιο πάνω καθηγητής υπέβαλε τις προκαταρκτικές του απόψεις στις 31 Ιουλίου 1989 και διαβίβασε σχετική έκθεση την 1η Σεπτεμβρίου 1989 πάνω στην οποία διατυπώθηκαν από τους αρμόδιους τεχνικούς των Τμημάτων Πολεοδομίας και Οικήσεως και Ανάπτυξης Υδάτων διάφορες παρατηρήσεις που απαντήθηκαν από τον εν λόγω καθηγητή στις 26 Οκτωβρίου 1989.

(δ) Αφού ολοκληρώθηκαν οι πιο πάνω διαδικασίες, τα νέα σχέδια και οι προδιαγραφές συμπληρώθηκαν σε 4 μήνες και μετά από έλεγχο και έγκριση του Συμβουλίου προσφορών δημοσιεύτηκαν οι προσφορές στις 12 Απριλίου. Οι προσφορές έληξαν στις 11 Μαΐου 1990 και θα απαιτηθεί χρονικό διάστημα 15 - 20 ημερών για την αξιολόγησή τους.

(ε) Αναμένεται ότι η εκτέλεση του έργου θα ολοκληρωθεί τον Αύγουστο του 1990.

Αναφορικά με την κατάσταση που επικρατεί στο 'Βατί' από πλευράς βακτηριολογικής μόλυνσης ή άλλης ρύπανσης του νερού και των κινδύνων που τυχόν διατρέχει η δημόσια υγεία δηλώθηκαν από την πλευρά των αρμοδίων τα ακόλουθα:-

(α) Σύμφωνα με τις διαβεβαιώσεις όλων των αρμόδιων κυβερνητικών τμημάτων το νερό, μετά την επεξεργασία του από τις δεξαμενές του υψιστάμενου συστήματος, είναι κατάλληλο για άρδευση φυτών που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση. Ειδικότερα από τους πιο πάνω αρμοδίους δηλώθηκε ότι υπάρχει μια ρύπανση στο νερό, αλλά σ' ό,τι αφορά την περιεκτικότητά του σε κολοβακτηρίδια εντερικής προέλευσης και σε αυγά παρασίτων, στοιχεία τα οποία είναι καθοριστικά για την καταλληλότητα του νερού από πλευράς άρδευσης, αυτά βρίσκονται σε όρια πολύ χαμηλότερα από τα επιτρεπόμενα. Εντούτοις η καταλληλότητα του νερού βρίσκεται πολύ κοντά στα επιτρεπόμενα όρια σ' ό,τι αφορά το στοιχείο του βιολογικά απαιτούμενου οξυγόνου. Για τους πιο πάνω λόγους γίνεται από τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα τακτικός έλεγχος του νερού, ώστε οποιαδήποτε στιγμή παρουσιαστεί πρόβλημα να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα.

(β) Γύρω στα μέσα Μαρτίου υπήρξε κάποια βλάβη σε έναν από τους αγωγούς του συστήματος, επακόλουθο της οποίας ήταν να αυξηθεί η παρουσία του στοιχείου της φαινόλης στο νερό, το οποίο είχε σαν συνέπεια να ψοφήσουν τα ψάρια στο φράγμα των Πολεμιδιών. 'Οπως επεξηγήθηκε, τα ψάρια είναι πολύ ευαίσθητα στη φαινόλη, ενώ η ουσία αυτή στο βαθμό τουλάχιστον που παρουσιάστηκε δεν επηρεάζει την

καταλληλότητα του νερού για άρδευση. Το γεγονός αντιμετωπίστηκε από τους αρμοδίους και στη συνέχεια αποφασίστηκε να γίνεται πιο τακτικός έλεγχος στην ποιότητα του νερού, για να μην ξανασυμβεί κάτι τέτοιο.

(γ) Με αφορμή την ανησυχία του κοινού σχετικά με την καταλληλότητα του νερού και το γεγονός ότι υπάρχει πάντοτε η πιθανότητα να συμβεί κάτι που να επηρεάσει την καταλληλότητα του νερού για άρδευση, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υπέδειξε προς τους ενδιαφερομένους να σταματήσουν την άρδευση των λαχανικών με τεχνητή βροχή, ως ένα προληπτικό μέτρο.

(δ) Εξαιτίας και πάλι της ανησυχίας του κοινού και για να καθησυχαστούν οι φόβοι του για την καταλληλότητα του νερού, έχουν διεξαχθεί παράλληλα αναλύσεις τόσο από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες όσο και από ιδιώτες χημικούς που υπέδειξαν οι επηρεαζόμενοι κάτοικοι. Τα αποτελέσματα, εκεί που ήταν συγκρίσιμα, δεν παρουσίασαν άξιες λόγου διαφορές. Ενώ η Επιτροπή ζήτησε τη διεξαγωγή και νέων κοινών αναλύσεων αναφορικά με τις ποσότητες κολοβακτηριδίων εντερικής προέλευσης στο νερό, για άγνωστο στην Επιτροπή λόγο οι ιδιώτες χημικοί δε συνεργάστηκαν.

Από τους εκπροσώπους του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών αναφέρθηκε ότι, χωρίς να αμφισβητούνται τα αποτελέσματα των αναλύσεων από τις κυβερνητικές υπηρεσίες, ο Σύνδεσμός τους έχει τη γνώμη ότι η συνεχής ροή των λυμάτων προς το φράγμα δημιουργεί κινδύνους, γι' αυτό και θα πρέπει να παρεμποδιστεί η ροή τους, γιατί ίσως να είναι πολύ αργά να επανορθωθεί μια κατάσταση, αν αναπτυχθεί κάποιο μικρόβιο και παρουσιαστεί μια επιδημία. Η κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει αμέσως στην υλοποίηση του έργου των βελτιώσεων για ένα σύστημα τριτοβάθμιας επεξεργασίας των λυμάτων.

Από τους εκπροσώπους της Ένωσης Επιστημόνων Επεξεργασίας Συστημάτων Νερού δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι η βιολογική ισορροπία του νερού έχει μετατεθεί, με αποτέλεσμα να υποβαθμιστεί το περιβάλλον της περιοχής. Για τους λόγους αυτούς επιβάλλεται να γίνει πλήρης επεξεργασία των λυμάτων και να σταματήσει αμέσως η ροή τους προς το φράγμα.

Από την πλευρά της κυβέρνησης αναφέρθηκε ότι προωθείται η λήψη σειράς μέτρων για την αντιμετώπιση του όλου θέματος τα οποία είναι άμεσα ή και μακροπρόθεσμα. Μέσα στα άμεσα μέτρα περιλαμβάνεται η βελτίωση του συστήματος επεξεργασίας των λυμάτων η οποία θα ολοκληρωθεί, όπως λέχθηκε πιο πάνω, μέχρι το τέλος Αυγούστου του 1990. Με τον τρόπο αυτό θα εξασφαλιστεί καλύτερη ποιότητα νερού για άρδευση. Επίσης προωθούνται από το αρμόδιο Υπουργείο κανονισμοί, ώστε το έργο να κηρυχθεί κυβερνητικό υδατικό έργο, για να ασκείται καλύτερος έλεγχος σ' αυτό. Στο μεταξύ γίνονται προσπάθειες για την αξιοποίηση του νερού με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, χωρίς να απειλείται η δημόσια υγεία. Για το σκοπό αυτό γίνεται πλήρης και συστηματικός έλεγχος του νερού, ενώ προληπτικά έχει υποδειχθεί στους κατοίκους να μην ποτίζουν τα λαχανικά με τεχνητή βροχή. Παράλληλα καλούνται οι κάτοικοι των γύρω περιοχών να μην αντλούν νερό για άρδευση από τις δεξαμενές ή από οποιοδήποτε σημείο πριν από την εκροή του νερού από το φράγμα των Πολεμιδιών, γιατί με τον τρόπο αυτό υπάρχει πράγματι κίνδυνος μόλυνσης και απειλής της δημόσιας υγείας. Επίσης θα πρέπει να τηρείται αυστηρά ο

διαχωρισμός των βιομηχανικών και οικιακών λυμάτων και να απορρίπτονται σε ξεχωριστές δεξαμενές.

Σαν το μοναδικό μακροπρόθεσμο μέτρο για την ουσιαστική επίλυση του προβλήματος αναφέρθηκε το προγραμματιζόμενο έργο του αποχετευτικού συστήματος της πόλης της Λεμεσού.

Σ' ό,τι αφορά ειδικότερα τις ανησυχίες για το αν κινδυνεύει το νερό του φράγματος του Κούρρη από τα λύματα της περιοχής 'Βατί', δηλώθηκε από τον εκπρόσωπο του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ότι το φράγμα του Κούρρη δε διατρέχει κανένα τέτοιο κίνδυνο μόλυνσης. Επεξηγώντας ειδικότερα ο πιο πάνω εκπρόσωπος ανέφερε ότι κάτι τέτοιο δεν μπορεί να συμβεί, γιατί μεταξύ των δύο περιοχών παρεμβάλλεται ύψωμα, τα γεωλογικά στρώματα είναι τέτοια που δεν ευνοούν την απορρόφηση του νερού προς την κατεύθυνση του Κούρρη, ενώ η κλίση του νερού είναι τέτοια που ρέει αντίθετα προς το φράγμα του Κούρρη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού μελέτησε διεξοδικά το όλο θέμα, έχει προβεί στις ακόλουθες διαπιστώσεις:-

(α) νερών στο φράγμα των Πολεμιδιών κρίνεται ακόμα, από πλευράς ποιότητας νερού, κατάλληλη για άρδευση.

(β) Ωστόσο σ' ό,τι αφορά ορισμένες ουσίες βρίσκεται σε πολύ οριακή κατάσταση, ενώ πάντοτε υφίσταται η απειλή για οποιαδήποτε αλλοίωσή του που θα το καθιστά ακατάλληλο για άρδευση και ίσως επικίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

(γ) Δεν έχει μέχρι στιγμής υλοποιηθεί κανένα από τα μέτρα τα οποία εξήγγειλε η κυβέρνηση εδώ και ένα χρόνο για τη βελτίωση της ποιότητας του νερού.

(δ) Το κοινό διατρέχει κίνδυνο από την παράνομη άντληση όταν αυτό αντλείται πριν να τύχει κάποιας επεξεργασίας, δηλαδή πριν από το σημείο της εκροής του από το φράγμα των Πολεμιδιών.

Η Επιτροπή ενόψει της πιο πάνω κατάστασης έχει τη γνώμη ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να επιταχύνει τις διαδικασίες για την άμεση υλοποίηση του έργου για τη βελτίωση της ποιότητας του νερού και θεωρεί αδικαιολόγητη την καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην εκτέλεσή του. Η ασυνέπεια αυτή από την πλευρά της κυβέρνησης σε συνδυασμό με σειρά γεγονότων που επισυνέβησαν στην περιοχή, όπως ήταν η απώλεια των ψαριών στο φράγμα των Πολεμιδιών και η υπόδειξη της κυβέρνησης προς τους κατοίκους να αποφεύγουν την άρδευση των λαχανικών με τεχνητή βροχή, ενώ από την άλλη γίνονται δηλώσεις ότι το νερό είναι κατάλληλο για άρδευση, δικαιολογημένα ενισχύουν τις ανησυχίες των κατοίκων γύρω από την όλη κατάσταση και ταυτόχρονα αδυνατίζουν την εμπιστοσύνη τους, όπως και του κοινού γενικότερα, προς οποιεσδήποτε ενέργειες ή μέτρα που λαμβάνει η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της συγκεκριμένης κατάστασης και κατ' επέκταση ανάλογων προβλημάτων που έχουν άμεση σχέση με το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία. Η Επιτροπή πιστεύει ότι το όλο θέμα και άλλα παρόμοια θέματα θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με μεγαλύτερη συνέπεια και υπευθυνότητα από την πλευρά των αρμοδίων τόσο για την ίδια την προστασία της δημόσιας υγείας όσο και για την εδραίωση σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ κυβέρνησης και κοινού, που είναι τόσο απαραίτητη και σημαντική για την εξασφάλιση της συνεργασίας του, κυρίως όταν εκτελούνται έργα του τύπου συστημάτων επεξεργασίας λυμάτων κτλ., που στην αντίληψη του κοινού είναι ακόμα αμφιλεγόμενης ασφάλειας και αποτελεσματικότητας.

Ολοκληρώνοντας η Επιτροπή στο στάδιο αυτό την εξέταση του θέματος πιστεύει ότι δε χωρεί άλλη αναβολή για την κατασκευή του βελτιωτικού έργου στο 'Βατί' για το οποίο έχει τη γνώμη ότι επιβάλλεται να είναι εκείνου του βαθμού επεξεργασίας, ώστε το νερό που θα φεύγει από το 'Βατί' προς το φράγμα των Πολεμιδιών να είναι κατάλληλης ποιότητας για άρδευση. Στο μεταξύ η Επιτροπή καλεί την κυβέρνηση να ενημερώσει το κοινό για το πώς έχει πραγματικά η κατάσταση στο 'Βατί' και να διαφωτίσει ειδικότερα τους κατοίκους της περιοχής για τους κινδύνους που διατρέχουν από την παράνομη άντληση του νερού από μη επιτρεπόμενα σημεία του συστήματος. Επίσης θα πρέπει να ενημερώσει τους υπευθύνους απόρριψης βιομηχανικών λυμάτων για τους κινδύνους που απειλούνται από την ανάμειξη των βιομηχανικών και οικιακών λυμάτων. Πρόσθετα η Επιτροπή πιστεύει ότι επιβάλλεται όπως η κυβέρνηση αυξήσει και εντατικοποιήσει τον έλεγχο και τη φύλαξη του όλου συστήματος. Για το σκοπό αυτό είναι απαραίτητη η τοποθέτηση στον τόπο του συστήματος του αναγκαίου αριθμού προσωπικού που απαιτεί η σοβαρότητα του όλου προβλήματος. Η Επιτροπή δηλώνει επίσης ότι οποιοδήποτε αίτημα της κυβέρνησης για πρόσληψη ή μετακίνηση προσωπικού για το συγκεκριμένο έργο θα τύχει της υποστήριξής της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αποδίδοντας τη δέουσα σημασία στο όλο θέμα και εφαρμόζοντας την πρόθεσή της να το παρακολουθεί μέχρι την τελική διευθέτησή του, έχει ήδη καθορίσει επανεξέτασή του για περαιτέρω ενημέρωσή της στην ημερήσια διάταξη της τελευταίας συνεδρίας της πριν από τις θερινές διακοπές του Σώματος. Τέλος η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να επανατονίσει ότι θεωρεί επιβεβλημένη τη δημιουργία του αποχετευτικού συστήματος της Λεμεσού το ταχύτερο δυνατό, έργο το οποίο αναμένεται να λύσει πολλά προβλήματα στην περιοχή της Λεμεσού και να αντιμετωπίσει ριζικά και στην ουσία του το υπό συζήτηση θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ποιοι θα μιλήσουν πάνω στην 'Εκθεση αυτή;

Ο κ. Κυριάκος Χρίστου, ο κ. Κατσουνωτός, ο κ. Χαραλαμπίδης και ο κ. Παπαρές.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το πρόβλημα Βατί, όπως έχει ονομαστεί, απασχόλησε επανειλημμένα την Επιτροπή Υγείας της Βουλής. Και δικαιολογημένα την έχει απασχολήσει, γιατί πρόκειται για μια εστία μόλυνσης του περιβάλλοντος που περικλείει σοβαρούς κινδύνους για την υγεία του λαού. Είναι γεγονός πως αυτή η δραστηριότητα της Επιτροπής Υγείας κίνησε το γενικότερο ενδιαφέρον των κυβερνητικών τμημάτων, με αποτέλεσμα να λαμβάνονται κατά καιρούς μέτρα που συνέβαλαν στο να περιοριστούν οι αρνητικές επιπτώσεις, κυρίως σε ό,τι αφορά την υγεία του λαού, και που θεωρούνται αναγκαία για τη σχετική βελτίωση της κακής κατάστασης. Οι συχνές μετρήσεις, χημικές αναλύσεις του νερού και άλλα σε ό,τι αφορά την καταλληλότητα του νερού για αρδευτικούς σκοπούς, η απαγόρευση της χρησιμοποίησης νερού για άρδευση δένδρων σε περιοχές ψηλότερα από τον υδατοφράκτη και η λήψη διάφορων μέτρων περιόρισαν στο βαθμό που ήταν δυνατό τις συνέπειες από την ανεξέλεγκτη απόρριψη λυμάτων στο Βατί.

Το κύριο καθήκον τώρα επικεντρώνεται στα έργα που έχουν αποφασιστεί να γίνουν και που στοχεύουν να συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας του νερού

που χρησιμοποιείται για αρδευτικούς σκοπούς, αλλά και σε ό,τι αφορά το περιβάλλον, δυσοσμία κτλ. Και είναι ευχάριστο να αναφέρουμε ότι το έργο αυτό έχει ήδη αρχίσει και η αποπεράτωσή του υπολογίζεται να γίνει μέχρι τον Αύγουστο. Δικαιολογημένα η Επιτροπή επικρίνει τις αρμόδιες αρχές για την καθυστέρηση του έργου. Δικαιολογητικά φυσικά υπάρχουν. Όμως η κατάσταση είναι τόσο άσχημη και οι κίνδυνοι για την υγεία του λαού τόσο πλησίον, που επιβάλλεται η αναγκαία κριτική πίεση, πριν συμβούν καταστάσεις και γεγονότα πλέον δυσάρεστα και θλιβερά. Είναι ευτύχημα που η μόλυνση περιορίζεται και η καταλληλότητα του νερού για αρδευτικούς σκοπούς εξακολουθεί να υπάρχει. Είναι ακόμα ευτύχημα που δεν επηρεάζεται η ποιότητα των νερών του Κούρρη. Όμως η επίσπευση και εκτέλεση των έργων που έχουν προγραμματιστεί πρέπει να γίνει, χωρίς οποιαδήποτε καθυστέρηση, μέσα στα πλαίσια που έχουν οριστεί. Καμιά δικαιολογία και καμιά άλλη καθυστέρηση δεν επιτρέπεται. Η Επιτροπή Υγείας πολύ δικαιολογημένα απαιτεί και την καλύτερη επάνδρωση, αλλά και την εκτέλεση των έργων που έχουν αποφασιστεί για την περιοχή Βατί, μέχρι που πραγματικά να εκτελεστεί το εργοστάστιο λυμάτων του δήμου Λεμεσού, γεγονός που θα λύσει το πρόβλημα ριζικά.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς και ειδικά οι Βουλευτές Λεμεσού θα παρακολουθούν τα γεγονότα και μαζί με όλες τις άλλες πλευρές θα εργαστούν για την προστασία της υγείας των επηρεαζομένων και του περιβάλλοντος στην περιοχή αυτή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα της απόρριψης λυμάτων στην Αγία Ειρήνη στο Βατί, καθώς και ο κίνδυνος μόλυνσης των υδατοφρακτών Πολεμιδιών και Κούρρη είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Λεμεσός. Όμως οι επιπτώσεις του επηρεάζουν ολόκληρη την Κύπρο. Δε θα επαναλάβω τα όσα περιλαμβάνει η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, γιατί θα ήταν περιττολογία. Θα τονίσω όμως πως η καθυστέρηση ενός χρόνου στην έναρξη της επέκτασης των δεξαμενών δεν μπορεί να δικαιολογηθεί με κανένα επιχείρημα.

Ήδη βρισκόμαστε πολύ κοντά στον Αύγουστο που θα πρέπει τα έργα αναβάθμισης του συστήματος επεξεργασίας των λυμάτων να τελειώσουν. Μέχρι όμως να τελειώσουν τα έργα, αλλά και όταν τελειώσουν, πρέπει να μη σταματήσουν οι αναλύσεις και η οξυγόνωση του νερού του φράγματος των Πολεμιδιών, γιατί οι κίνδυνοι είναι υπαρκτοί και δεν πρέπει ούτε να τους υποβαθμίζουμε ούτε να τους παραγνωρίζουμε. Ας μην ξεχνούμε ότι, πριν δοθούν οδηγίες να σταματήσει η άρδευση με τα σπρίνκλερς, μερικοί αγρότες που έρχονταν σε επαφή με το νερό είχαν δερματικά προβλήματα. Όσο προχωρούμε προς το καλοκαίρι, το πρόβλημα θα γίνεται οξύτερο, γι' αυτό και η αποπεράτωση του έργου είναι αναγκαία και επιβεβλημένη.

Συμφωνούμε με οποιαδήποτε κριτική που γίνεται προς τους αρμοδίους για παραλείψεις και καθυστερήσεις. Συμφωνούμε με την επισήμανση των κινδύνων και τις προειδοποιήσεις του κοινού γι' αυτούς τους κινδύνους, εκεί που πράγματι υπάρχουν. Και θα πρέπει να παίρνονται τα απαραίτητα μέτρα. Δε θα συμφωνήσουμε όμως με τους υπαινιγμούς για πιθανή μόλυνση του υδατοφράκτη του

Κούρρη, όπως δημοσιεύτηκε σε μερικές εφημερίδες, γιατί και ατεκμηρίωτοι είναι αυτοί οι υπαινιγμοί, αλλά και πολύ επικίνδυνοι. Είχαμε τουλάχιστον τη διαβεβαίωση των τεχνικών του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ότι τέτοιος κίνδυνος εισροής νερού από το Βατί στο φράκτη του Κούρρη δεν υφίσταται. Και εφόσον δεν υπάρχουν άλλες μελέτες, αναλύσεις ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, νομίζουμε πως πρέπει να σταματήσει αυτό το επικίνδυνο παιχνίδι που μπορεί να ανατινάξει στον αέρα το υδρευτικό σύστημα τεσσάρων επαρχιών και να δώσει αφορμή στους εχθρούς μας για δημιουργία πανικού και αποφυγής της Κύπρου ως τουριστικού νησιού.

Να επιμένουμε να συνεχιστούν και οι έρευνες και οι συστηματικές αναλύσεις και να παίρνονται τα απαραίτητα μέτρα, μέχρι που να λειτουργήσει το περιβόητο αποχετευτικό σύστημα της Λεμεσού. Εκεί βρίσκεται η λύση του προβλήματος. Γι' αυτό χρειάζεται επαγρύπνηση για την αποφυγή κινδύνων που πιθανό να προκύψουν από εισροή λυμάτων στο φράγμα των Πολεμιδιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας θα πρέπει να παρακολουθεί με άγρυπνο μάτι την πορεία των πραγμάτων και να είναι έτοιμη να επέμβει, αν χρειαστεί, για να αποτρέψει κινδύνους για την υγεία του λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι,

Το έργο στο Βατί κατασκευάστηκε το 1981 ως προσωρινό μέτρο, μέχρι τη δημιουργία του αποχετευτικού συστήματος της πόλης της Λεμεσού. Φαίνεται όμως ότι η ρήση «Ουδέν μονιμότερον του προσωρινού» τυγχάνει απόλυτης εφαρμογής στην περίπτωση αυτή. Εννιά χρόνια μετά, μελετούμε τη λήψη προσωρινών και πάλι μέτρων για λύση των προβλημάτων που δημιούργησε εν τω μεταξύ το πρώτο προσωρινό μέτρο. Το θέμα είχε εγγραφεί το 1988 και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας κατέληξε στο συμπέρασμα -θέση την οποία υιοθέτησε αργότερα και η ολομέλεια του Σώματος- ότι η κατάσταση στο Βατί είχε επιδεινωθεί και εγκυμονούσε κινδύνους για την υγεία του λαού. Η Επιτροπή θεώρησε απαράδεκτη την τακτική της κυβέρνησης να λαμβάνει μέτρα εκ των υστέρων, αντί μέτρα προληπτικά. Σημείωνε όμως με ικανοποίηση το γεγονός ότι η κυβέρνηση, αντιλαμβανόμενη, όπως μας άφησε να εννοηθεί, τη σοβαρότητα του προβλήματος, θα λάμβανε έκτακτα μέτρα για άμεση αντιμετώπισή του.

Αναφέρθηκε από τους αρμοδίους ότι όλα τα αναγκαία μέτρα θα είχαν συμπληρωθεί μέχρι τον Αύγουστο του 1989. Δυστυχώς φαίνεται ότι η κυβέρνηση είτε δεν αντιλήφθηκε τη σοβαρότητα του προβλήματος και δε συνειδητοποίησε τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η δημόσια υγεία είτε ολίγον την ενδιαφέρει η υγεία του λαού. Πέρασε ο Αύγουστος του 1989, πλησιάζουμε στον Αύγουστο του 1990 και κανένα έργο δεν έχει ολοκληρωθεί, κανένα πρόβλημα δεν έχει επιλυθεί. Η κατάσταση έχει επιδεινωθεί, ειδικότερα φέτος με την ανομβρία, που είχε ως αποτέλεσμα η στάθμη του νερού στο φράγμα των Πολεμιδιών να πέσει σε πολύ χαμηλά επίπεδα, σε αντίθεση με τη ροή των λυμάτων που έχει αυξηθεί, με αποτέλεσμα να έχει ανατραπεί κάποια σχετική ισορροπία και εύλογα να δημιουργείται το ερώτημα κατά πόσο το φράγμα των Πολεμιδιών είναι φράγμα λυμάτων.

Η ανησυχία του κοινού για τους κινδύνους που διατρέχει συνεχώς αυξάνεται, όπως πράγματι αυξάνονται και οι κίνδυνοι. Διάφορα έργα, που τελευταία άρχισαν

να εκτελούνται, πιστεύεται ότι δε θα λύσουν το πρόβλημα. Γι' αυτό καλούμε την κυβέρνηση να λάβει άμεσα όλα τα αναγκαία μέτρα για οριστική λύση του προβλήματος. Όχι ημίμετρα, όχι μέτρα εκ των υστέρων. Αλλά μέτρα για πρόληψη των προβλημάτων και αποτροπή των κινδύνων. Και μιλούμε για άμεσους κίνδυνους για την υγεία του λαού.

Κύριε Πρόεδρε, έχοντας υπόψη ότι τα έργα για την κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος της πόλης της Λεμεσού δεν έχουν αρχίσει και ότι με την έναρξή τους θα χρειαστούν τέσσερα με πέντε χρόνια να αποπερατωθούν, για να λύσουμε έτσι οριστικά τα προβλήματα που δημιουργεί η απόρριψη των λυμάτων στην περιοχή Βατί, και επειδή πιστεύω ότι τα μέτρα που σήμερα λαμβάνονται δε θα λύσουν το πρόβλημα, μόνη προσωρινή λύση μένει η εξεύρεση νέου χώρου για απόρριψη των λυμάτων. Ενός χώρου μακριά από κατοικημένες περιοχές, για να μη δημιουργείται οποιαδήποτε οχληρία, όπως σήμερα συμβαίνει, και για να αποτρέψουμε τους κινδύνους που άμεσα αντιμετωπίζει σήμερα η υγεία του λαού. Επιτακτική η ανάγκη η κυβέρνηση να συλλάβει το μέγεθος του προβλήματος και να λάβει έγκαιρα μέτρα, προτού προκληθούν ανεπανόρθωτες ζημιές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής, ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είναι η πρώτη φορά που μας απασχολεί αυτό το θέμα· είναι πολυσυζητημένο. Το θέσαμε για πρώτη φορά με ερώτησή μας το 1986.

Μας καταγγέλθηκε τότε από τα γύρω χωριά ότι λύματα από τις υπερχειλισμένες δεξαμενές στο Βατί κατέληγαν στο φράγμα Πολεμιδιών και ότι υπήρχαν φόβοι μόλυνσης των νερών του φράγματος.

Επειδή ήταν η αρχή του κακού, η απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου ήταν ότι παρακολουθείται η κατάσταση και ότι δεν υπήρχαν ανησυχίες για μόλυνση του φράγματος. Ακολούθησαν και προσωπικές συναντήσεις με τις αρμόδιες αρχές και ζητήσαμε τη λήψη μέτρων για προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας των κατοίκων.

Το θέμα πήρε μεγαλύτερες διαστάσεις, όταν πληροφορηθήκαμε ότι στις δεξαμενές των οικιακών λυμάτων ρίχνονταν βιομηχανικά απόβλητα και απόβλητα μηχανελαίων και ορυκτελαίων των πλοίων, που περιέχουν τοξικές και επικίνδυνες ουσίες.

Τα περιπλέον λύματα δεν υφίστανται κανένα απολύτως βακτηριολογικό καθαρισμό και έτσι ακαθάριστα και μολυσμένα, όπως είναι, καταλήγουν στο φράγμα των Πολεμιδιών που, αντί για νερό άρδευσης, περιέχει αρκετές επικίνδυνες ουσίες για την υγεία των κατοίκων της γύρω περιοχής και το περιβάλλον.

Όταν μιλούμε για περιπλέον λύματα, δεν εννοούμε ελάχιστες ποσότητες. Οι δεξαμενές κατασκευάστηκαν για 200 τόνους λυμάτων την ημέρα και σε κάποια στιγμή ρίχνονταν σ' αυτές 1,000 τόνοι λυμάτων, πράγμα που μας δημιούργησε το πελώριο πρόβλημα. Και την ευθύνη όλη φέρουν η κυβέρνηση και ο δήμος που επέτρεψαν να ρίχνονται τόσο μεγάλες ποσότητες λυμάτων σε μικρότερης χωρητικότητας δεξαμενές.

Εδώ να σημειωθεί ότι στο πλεόνασμα των λυμάτων που ρέουν προς το φράκτη περιέχονται, σύμφωνα με ειδικούς, συστατικά φωσφορικών και νιτρικών αλάτων. Αυτά τα συστατικά συντείνουν στη γρήγορη ανάπτυξη του φυτοπλαγκτού μέσα στο φράκτη και παράλληλα εμφανίζεται το φαινόμενο υπερτροφισμού. Λόγω της ανομβρίας δεν προστίθεται νερό στο φράγμα, για να αραιώνει αυτό που υπάρχει και λιγοστεύει το οξυγόνο. Έτσι όλοι οι υδρόβιοι οργανισμοί πεθαίνουν, γι' αυτό και τα νεκρά ψάρια που βρέθηκαν στο φράκτη.

Μετά την κατακραυγή του κοινού, την ενεργοποίηση διάφορων οργανώσεων και τη δημοσιότητα που έδωσε ο τύπος, η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι θα λάμβανε έκτακτα μέτρα και ότι μέχρι τον Αύγουστο του 1989 θα ολοκληρώνονταν, για να αρχίσει η επεξεργασία των λυμάτων.

Ενώ προχωρούσε η διαδικασία των προσφορών, σύμφωνα με όσα μας λέχθηκαν στη Βουλή, όταν εσυζητείτο το θέμα, κλήθηκε στην Κύπρο από το Υπουργείο Γεωργίας ειδικός σε θέματα επεξεργασίας λυμάτων. Εύλογα διερωτάται κανένας: Μα δεν υπάρχει καθόλου συντονισμός μεταξύ των διάφορων οργάνων και αρχών αυτού του κράτους; Άλλα αποφασίζει ο ένας, άλλα πράττει ο άλλος, με αποτέλεσμα τα σπασμένα να τα πληρώνει πάντα ο λαός; Θα υπάρξει καμιά φορά ο ορθός προγραμματισμός για τα διάφορα υπό εκτέλεση έργα, είτε μικρά είναι είτε μεγάλα;

Τώρα υπάρχει η διαβεβαίωση ότι το σύστημα επεξεργασίας λυμάτων στο Βατί θα συμπληρωθεί και θα λειτουργήσει μέχρι το τέλος Αυγούστου του 1990. Ας ελπίσουμε ότι αυτή τη φορά οι υπεύθυνοι θα είναι συνεπείς.

Όσον αφορά τις ανησυχίες μας για πιθανές επιπτώσεις και στο φράγμα του Κούρρη, καθώς και στα υδροφόρα στρώματα της περιοχής, παρόλο που η κυβερνητική πλευρά κατηγορηματικά μας πληροφορεί ότι τέτοιος κίνδυνος δεν υπάρχει, εμείς εξακολουθούμε να έχουμε κάποιες επιφυλάξεις.

Εν πάση περιπτώσει, θα παρακολουθούμε από κοντά το θέμα με την ελπίδα ότι δε θα χρειαστεί να επανέλθουμε. Φυσικά οριστική λύση του προβλήματος θα υπάρξει, μόνο όταν τεθεί σε λειτουργία το αποχετευτικό σύστημα που βασανίζει εδώ και δεκαετίες την πόλη της Λεμεσού.

Πιστεύω ότι αυτή τη φορά ο Δήμος Λεμεσού θα προχωρήσει στην υλοποίηση του έργου, για να εκλείψει το σοβαρό τούτο πρόβλημα που ανησυχεί όλους μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, έχουμε τελειώσει με το θέμα αυτό. Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο». Η Έκθεση έχει διαβαστεί σε προηγούμενη συνεδρία αυτού του Σώματος.

Αν δεν υπάρχουν, και φαντάζομαι ότι δε θα υπάρχουν διαφωνίες επί του θέματος αυτού, που αφορά τους εγκλωβισμένους που θέλουν να πωλούν τα εμπορεύματά τους στην ελεύθερη Κύπρο, νομίζω ότι πρέπει να υποβάλουμε τη σχετική αίτηση στην κυβέρνηση και να προχωρήσουμε στο επόμενο θέμα.

Ο κ. Μαυρίδης, αν θέλει να προσθέσει οτιδήποτε, είναι ελεύθερος.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Να προσθέσει λίγα λόγια στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, δεν τον πρόσεξα. Ζητήσατε το λόγο, κύριε Μαυρίδη;

Ι. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι Βουλευτές,

Θα ήθελα πρώτα να ευχαριστήσω τον έντιμο κύριο Πρόεδρο της Βουλής που μου έδωσε την ευκαιρία σήμερα να χρησιμοποιήσω το βήμα της Βουλής και να μιλήσω ενώπιον αυτού του Σώματος επί των διαφόρων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν επί δεκαπέντε και πλέον χρόνια οι εγκλωβισμένοι Μαρωνίτες γεωργοί, κτηνοτρόφοι και λοιποί.

Για δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια προσπαθούν να κρατήσουν με όλα τα μέσα τα χωριά τους και τις περιοχές τους. Οι Μαρωνίτες κατέχουν μια μεγάλη έκταση γης που εκτείνεται από το χωριό Πάναγρα μέχρι το Συριανοχώρι και από την ανατολική πλευρά μέχρι το χωριό Δένεια. Αυτή τη γη προσπαθούν με κάθε θυσία να κρατήσουν οι εγκλωβισμένοι Μαρωνίτες, παραμένοντας στον εγκλωβισμό, μακριά από τα παιδιά τους, τους φίλους και συγγενείς τους. Αυτούς τους ανθρώπους οφείλει η πολιτεία να τους βοηθήσει με κάθε τρόπο. Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τόσο στη διακίνησή τους όσο και γενικά στην όλη διαβίωσή τους είναι θέμα το οποίο πρέπει να ανησυχεί όλους μας, κυβέρνηση και Βουλή.

Δε θα επεκταθώ σήμερα στην όλη τραγική διαβίωση των εγκλωβισμένων μας, αλλά θα περιοριστώ στο θέμα της ημερήσιας διάταξης και θα κάνω ορισμένες εισηγήσεις προς τη Βουλή και μέσω της Βουλής προς την κυβέρνηση, όπως αντιμετωπίσουν με αποφασιστικότητα τα καυτά προβλήματά τους.

Επιχορήγηση γεωργικών προϊόντων:

Όπως είναι γνωστό, οι εγκλωβισμένοι γεωργοί και κτηνοτρόφοι καλλιεργούν τα κτήματά τους και σπέρνουν σιτάρι, κριθάρι, βίκο, κουκιά, σησάμι και άλλα συναφή γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα. Το κόστος παραγωγής των προϊόντων αυτών, δηλαδή σπορά, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, θεριστικά κτλ., είναι το ίδιο, όπως και στις ελεύθερες περιοχές, ενώ αντίθετα η τιμή πώλησης των προϊόντων αυτών στα κατεχόμενα είναι πολύ χαμηλότερη, όπως φαίνεται από το συγκριτικό πίνακα που παραθέτω:

	Κατεχόμενα	Ελεύθερες περιοχές
Σκληρός σίτος	9 σεντ η οκά	12,5 σεντ το κιλό
Κριθάρι	7,5 σεντ η οκά	11 σεντ το κιλό
Βίκος	10 σεντ η οκά	30 σεντ το κιλό
Χαρούπια	5 σεντ η οκά	11 σεντ το κιλό
Λάδι	£2 η λίτρα	£6 η λίτρα

Όπως θα προσέξατε, κύριοι Βουλευτές, από το συγκριτικό πίνακα, οι εγκλωβισμένοι γεωργοί δεν κερδίζουν τίποτε από την παραγωγή τους. Αντίθετα ζημιώνουν συνεχώς και μπορώ να πω ότι έχουν απογοητευτεί από την όλη κατάσταση και βρίσκονται σε μεγάλο δίλημμα κατά πόσο αξίζει τον κόπο να συνεχίζουν να καλλιεργούν αυτά τα κτήματα και να παραμένουν στα χωριά τους και στη γη τους.

Μπορεί κάποιος να διερωτηθεί: Εφόσον ζημιώνουν, γιατί να συνεχίζουν να καλλιεργούν και να σπέρνουν τα χωράφια τους; Η απάντηση είναι απλή. Η καλλιέργεια της γης για τους Μαρωνίτες ήταν ολόκληρη η ζωή τους και δεν είναι

εύκολο να σταματήσουν να την καλλιεργούν. Πέραν τούτου, στην περίπτωση που θα σταματήσουν να την καλλιεργούν, θα τους την πάρουν αμέσως οι Τούρκοι, χωρίς καμιά καθυστέρηση. Είναι λοιπόν επείγουσα ανάγκη όπως η κυβέρνηση αποφασίσει να επιχορηγεί την παραγωγή των υπό αναφορά προϊόντων, είτε υπό μορφή χρηματικής επιχορήγησης είτε με άλλη μορφή, όπως με λιπάσματα, σπόρους, φυτοφάρμακα κ.ά.

2. Μεταφορά και διάθεση των γεωργικών προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο:

Ένα άλλο πρόβλημα που απασχολεί επίσης τους εγκλωβισμένους γεωργούς μας είναι η διάθεση των γεωργοκτηνοτροφικών τους προϊόντων και ειδικά του βίκου, του λαδιού και των χαλλουμιών. Προηγουμένως παραχωρείτο άδεια για μεταφορά του βίκου τους στις ελεύθερες περιοχές, καθώς και του λαδιού και των χαλλουμιών σε περιορισμένες ποσότητες. Η ενέργεια αυτή ενθάρρυνε τους γεωργούς να αυξήσουν την παραγωγή του βίκου. Η κυβέρνηση όμως, χωρίς καμιά προειδοποίηση, απαγόρευσε τη μεταφορά του βίκου στις ελεύθερες περιοχές, με αποτέλεσμα ολόκληρη η παραγωγή βίκου να παραμείνει αδιάθετη στα σπίτια τους. Αργότερα αναγκάστηκαν να την πωλήσουν σε πολύ εξευτελιστικές τιμές στους Τούρκους εμπόρους, οι οποίοι, όπως ισχυρίζονται, μετέφεραν το βίκο αυτό λαθραία στις ελεύθερες περιοχές έναντι ψηλής τιμής.

Οι αρμόδιοι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ισχυρίζονται ότι υπάρχει ο κίνδυνος μεταφοράς ασθενειών στις ελεύθερες περιοχές. Αν πράγματι υπάρχει τέτοιος κίνδυνος, μπορούν να γίνουν οι απαραίτητες εξετάσεις και αναλύσεις των προϊόντων αυτών, προτού επιτραπεί η μεταφορά τους στις ελεύθερες περιοχές. Αν αποδειχθεί ότι τα προϊόντα αυτά είναι μολυσμένα, τότε να απορρίπτονται και να μην επιτρέπεται η μεταφορά τους. Ως προς τη διαπίστωση της ιδιοκτησίας των προϊόντων, που αναφέρει ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, τούτο εύκολα μπορεί να αντιμετωπιστεί με την πιστοποίηση της χωριτικής αρχής και της επιτροπής της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας.

Εμείς πιστεύουμε πως, αν δε γίνουν τέτοιες διευθετήσεις εκ μέρους της κυβέρνησης και αν δε δοθούν ευκαιρίες στους εγκλωβισμένους γεωργούς και κτηνοτρόφους να μεταφέρουν και να διαθέτουν τα προϊόντα τους στις ελεύθερες περιοχές ή αν δεν επιχορηγούνται αυτά με χρηματική χορηγία, τότε θα αναγκαστούν να εγκαταλείψουν τα χωριά τους και να φύγουν. Και αυτό, γιατί όλοι σχεδόν οι εγκλωβισμένοι ασχολούνται με τη γεωργοκτηνοτροφία. Και δεν έχουν άλλη εκλογή, διότι δεν τους δίνεται καμιά άλλη ευκολία για άλλου είδους εργασία. Η εγκατάλειψη των περιοχών μας θα ικανοποιήσει πλήρως τους Τούρκους, γιατί αναμένουν μια τέτοια εξέλιξη, καθότι πολύ ορέγονται την εύφορη γη των μαρωνίτικων περιοχών που είναι γνωστή ανά την Κύπρο. Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, τελειώνοντας τη σύντομη αυτή ομιλία μου, ποιώ θερμότατη έκκληση όπως βοηθήσετε, για να κρατηθούν οι άνθρωποι αυτοί στις εστίες τους, διαφυλάσσοντας έτσι έστω και εκείνο το κομμάτι της γης το οποίο για δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια τώρα κράτησαν κάτω από πολύ δύσκολες και αντίξοες συνθήκες.

Εν τω μεταξύ ελπίζω να μου δοθεί μια άλλη ευκαιρία και από το βήμα τούτο να κάνω μια εμπεριστατωμένη ομιλία σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα των Μαρωνιτών της Κύπρου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης, μετά ο κ. Ευσταθίου και ο κ. Στυλιανού.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε στη μη ευχάριστη θέση να συζητούμε ένα θέμα που υπό κανονικές συνθήκες θα έπρεπε να μην υπάρχει. Συζητούμε το αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο. Από μόνο του το όλο θέμα υπογραμμίζει την ύπαρξη διαχωρισμού στην Κύπρο, την ύπαρξη τειχών, το ανελεύθερο της διακίνησης σ' ολόκληρη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σε προέκταση υπογραμμίζει για μια φορά ακόμα την ύπαρξη του Αττίλα και την de facto διχοτόμηση της πατρίδας μας, που είναι το αποτέλεσμα της δράσης κάποιων επώνυμων «ακραιφνών αγωνιστών», που διέπραξαν τη μεγαλύτερη προδοσία σε βάρος της πατρίδας με το χουντο-φασιστικό πραξικόπημα του Ιούλη του 1974, που άνοιξε την κερκόπορτα για την τούρκικη εισβολή και κατοχή.

Παρεμπιπτόντως θα ήταν παράλειψη, συζητώντας ένα τέτοιο πρόβλημα, να μην αναφερθεί ότι οι δυνάμεις της μαύρης αντίδρασης και του εοκαβητισμού, που φέρουν την ευθύνη για την ύπαρξη εγκλωβισμένων μέσα στην ίδια τους την πατρίδα, σήμερα οργανώνονται, αναβιώνουν και προσπαθούν να νομιμοποιήσουν την παρουσία τους στη δημόσια πολιτική ζωή.

Η ριζική λύση του προβλήματος θα επέλθει μόνο με την επανένωση της πατρίδας και την εξάλειψη της κατοχής στη βάση μιας δίκαιης και αμοιβαία αποδεκτής λύσης στο Κυπριακό, όπου θα διασφαλίζονται όλα τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των πολιτών και ο κάθε παραγωγός θα μπορεί ελεύθερα να διακινεί και να εμπορεύεται τα προϊόντα του σε όποιο μέρος της Κύπρου επιθυμεί. Αυτό το Σώμα θα μπορούσε και πρέπει να συμβάλει στην προώθηση και τροχιοδρόμηση μιας τέτοιας λύσης, η οποία δεν μπορεί να είναι άλλη από την ομοσπονδία, που θα διασφαλίζει μεταξύ άλλων τις τρεις βασικές ελευθερίες, εγκατάστασης, απόκτησης περιουσίας και διακίνησης, περιλαμβανομένου του δικαιώματος της επιστροφής των προσφύγων στις εστίες και τις περιουσίες τους.

Μέχρι την επίτευξη όμως της τελικής λύσης, το πρόβλημα που σήμερα συζητούμε θα υπάρχει. Γι' αυτό και πρέπει να εξεταστούν τρόποι απάμβλυνσης των δυσμενών επιπτώσεων που αντιμετωπίζουν οι εγκλωβισμένοι γεωργοί όχι εξ υπαιτιότητάς τους. Αντιλαμβανόμαστε τους φόβους, τις έγνοιες και τους κινδύνους που υπάρχουν από μια πιθανή ανεξέλεγκτη μεταφορά προϊόντων από τα κατεχόμενα. Με αυτό δεν εξυπακούεται ότι υποστηρίζουμε να μείνουν οι εγκλωβισμένοι γεωργοκτηνοτρόφοι στο έλεος της τύχης τους. Τουναντίον η κυβέρνηση πρέπει να εγκύψει με προσοχή, να μελετήσει και να πάρει όλα τα απαιτούμενα δυνατά μέτρα, για να δώσει μια σχετική οικονομική ανακούφιση στους εγκλωβισμένους, οι οποίοι διαβιούν κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες και αντιμετωπίζουν πολλαπλά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα.

Η λύση του υπάρχοντος προβλήματος ούτε εύκολη είναι ούτε απλή. Χρήζει σοβαρής και εμπεριστατωμένης μελέτης, ώστε και οι εγκλωβισμένοι παραγωγοί να μπορούν να διαθέτουν τα προϊόντα τους, αλλά και τα νόμιμα συμφέροντα και δικαιώματα του κράτους και των άλλων πολιτών να διασφαλίζονται. Από δικής μας πλευράς είμαστε πάντα έτοιμοι να συζητήσουμε συγκεκριμένα μέτρα για την απάμβλυνση του όλου προβλήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε ακούσει με πολλή προσοχή και ενδιαφέρον την ομιλία του έντιμου εκπροσώπου της μαρωνιτικής κοινότητας στη Βουλή των Αντιπροσώπων και εξέχοντος μέλους της κοινότητας, κ. Ιωάννη Μαυρίδη. Επικροτούμε πλήρως τις εισηγήσεις και οτιδήποτε έχει αναφέρει στην πολύ εμπεριστατωμένη ομιλία του σε σχέση με τα ειδικά προβλήματα των Μαρωνιτών τα οποία μας ανέφερε. Θέλουμε δε να τονίσουμε ότι θα μας έχει συμπαραστάτες του σε οτιδήποτε ο ίδιος επιδιώκει προς βελτίωση της θέσης των αναξιοπαθούντων Μαρωνιτών, οι οποίοι ζουν μαζί μας και μοιράζονται και τις τύχες και τις χαρές και τις πίκρες μας για τόσους πολλούς αιώνες σήμερα. Θα τους συμπαρασταθούμε και θα τους βοηθήσουμε σε οτιδήποτε, για να εκλείψουν οι ανισότητες οι οποίες έχουν επισημανθεί.

Η μαρωνιτική κοινότητα, κύριε Πρόεδρε, αποτελεί παράδειγμα του πόσο ο λαός μας είναι έτοιμος να δεχθεί την ειρηνική συμβίωση και την κατάργηση κάθε διάκρισης, με βάση την επιθυμία του να ζούμε μαζί ως νομοταγείς πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Έχει όμως προβλήματα και ο κ. Μαυρίδης τα επισήμανε. Πρέπει τα προβλήματα αυτά να επιλυθούν το ταχύτερο δυνατό, διότι δεν είναι νοητό μια κοινότητα, που ο μισός της πληθυσμός είναι εγκλωβισμένος και ο άλλος μισός είναι πρόσφυγες, να στερείται αυτών που μας είπε ο κ. Μαυρίδης και όσων αναφέρθηκαν κατά την προηγούμενη συνεδρίαση του Σώματος, όταν δε ζητείται τίποτε άλλο, παρά μόνο η στοιχειώδης εκείνη συμπαράσταση και βοήθεια, για να αμβλυνθεί ο πόνος και η δυσκολία που αντιμετωπίζουν στην προσφυγιά είτε στον εγκλωβισμό τους.

Γι' αυτό το λόγο παρακαλώ και σήμερα να διαμηνυθεί στην Εκτελεστική Εξουσία ότι επέστη πλέον ο χρόνος τα πολύ λογικά αιτήματα τα οποία υποβάλλονται -και πρόκειται περί αιτημάτων τα οποία ικανοποιούνται με τον ευκολότερο τρόπο- να ακουστούν και να επιλυθούν το ταχύτερο δυνατό.

Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, ο αγαπητός φίλος, συνάδελφος κ. Μαυρίδης, έδωσε με την ομιλία του στη Βουλή -και πρέπει να χαιρετίσουμε την πρωτοβουλία και την απόφαση της ολομέλειας του Σώματος να παραχωρήσει το βήμα στο συνάδελφο Μαυρίδη- το στίγμα του αγώνα και της αγωνίας των εγκλωβισμένων Μαρωνιτών συμπατριωτών μας. Το ίδιο μήνυμα μας καταπέμπεται κάθε λίγο και λιγάκι από τη μαρτυρική, την αδούλωτη Καρπασία από μέρους των εγκλωβισμένων εκεί αδελφών μας. Τα προβλήματα τα οποία με ενάργεια, με σαφήνεια και παραστατικότητα εξέθεσε ο συνάδελφος κ. Μαυρίδης τα είχαμε και εμείς επισημάνει, σε συνεργασία και πάλι μαζί του -γιατί κάποτε παρακολουθεί και προβληματίζεται και ενημερώνει τις αρμόδιες Επιτροπές και τα μέλη τους ο συνάδελφος Μαυρίδης-στις 21 του Νιόμβρη του 1989 σε σχετική μακρά επερώτησή μας στην αρμόδια υπηρεσία και στους αρμόδιους φορείς.

Γι' αυτό προσγράφουμε και υποστηρίζουμε το δίκαιο της ανάγκης εξέτασης αυτών των προβλημάτων. Σίγουρα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, στην Επιτροπή Προσφύγων, έγινε μια εμπεριστατωμένη ανάλυση και μια ουσιαστική αντίκριση σφαιρικά του όλου προβλήματος. Οι αρμόδιοι παράγοντες έδωσαν τις δικές τους αποτιμήσεις, έδωσαν τους δικούς τους φόβους για το ενδεχόμενο ύπαρξης και μετάδοσης νόσων στις ελεύθερες περιοχές. Όμως, όπως σωστά τόνισε ο κ. Μαυρίδης; τα ίδια προϊόντα πάρα πολλές φορές μεταπωλούνται από τους εξουσιαστές τους στις ελεύθερες περιοχές, μέσω των κοινών τόπων αναφοράς και συναναστροφής με τους Ελληνοκυπρίους, πράγμα που κάποτε τόσο παραστατικά εξέθεσε στο Σώμα ο συνάδελφος Ηλιάδης.

Γι' αυτό πιστεύουμε πως πρέπει το θέμα να το αντιμετωπίσουμε ουσιαστικότερα και όχι επιδερμικά, όπως τώρα το βλέπουμε. Γιατί, κακά είναι τα ψέματα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, με την απάθεια που προσβλέπουμε προς τον αγώνα και την αγωνία των συμπατριωτών μας, με το γεγονός ότι τους ρίχνουμε μια μικρή επιδότηση μια φορά το μήνα, σίγουρα θα ρέψει η κοινότητα και η μαρωνιτική και γενικότερα των εγκλωβισμένων συμπατριωτών μας στην Καρπασία. Χρειάζεται ουσιαστικότερη επομένως αντίκριση του θέματος. Χρειάζεται εμβάθυνση στα θέματά τους, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε ριζικά το θέμα. Διαφορετικά να είμαστε έτοιμοι να τους δεχθούμε στις ελεύθερες περιοχές, πρόσφυγες και αυτούς, όπως τους άλλους συμπατριώτες μας.

Πολύ σωστά ο συνάδελφος Ευσταθίου τόνισε πως η μαρωνίτικη κοινότητα, με τη συμπεριφορά της, με τη στάση της, με τη συνεργασία της, που δεν την εκμεταλλεύτηκαν στο πολιτικό και το εθνικό πεδίο, έντιμε κύριε Πρόεδρε, στον εμπρέποντα βαθμό, δίνει το μήνυμα της αγαστής συνεργασίας και της δυνατότητας συμβίωσης όλων των κοινοτήτων που υπάρχουν στην Κύπρο, περιλαμβανόμενης φυσικά και της τουρκοκυπριακής, αν δεν υπήρχε η σωβινιστική έξαρση από την Άγκυρα και τους εδώ εγκάθετούς της. Και πρέπει επομένως να εκτιμήσουμε σωστά αυτή τη στάση και αυτή τη συμπεριφορά τους. Όπως η Ποταμιά, έντιμε κύριε Πρόεδρε, δίνει το στίγμα της ειρηνικής συμβίωσης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, έτσι και η μαρωνίτικη κοινότητα δίνει ένα σωστό πολιτικό μήνυμα που πρέπει να το δούμε, να το εκτιμήσουμε σωστά και, αν θέλετε, να το αξιοποιήσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργιάδης.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο κ. Μαυρίδης και η Έκθεση σχεδόν λύουν όλες τις πτυχές του προβλήματος. Δε μένει, παρά να πω ότι εμείς, ως κόμμα, θα είμαστε πάντοτε υπέρ οποιουδήποτε μέτρου η Εκτελεστική Εξουσία αποφασίσει για βοήθεια αυτής της κοινότητας, η οποία πραγματικά κάτω από δύσκολες συνθήκες εξακολουθεί να παραμένει στην περιοχή. Μιλώ κυρίως για τους Μαρωνίτες, οι πλείστοι των οποίων ουσιαστικά βρίσκονται στην επαρχία Κερύνειας.

Εκείνο το οποίο ήθελα συμπληρωματικά να προσθέσω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι, επειδή δόθηκε μεγάλη σημασία στο ότι είναι δυνατό ορισμένοι εκ των εγκλωβισμένων να εκμεταλλεύονται την κατάσταση και να μεταφέρουν προϊόντα που δεν είναι δικά τους, με σκοπό την κερδοσκοπία, αυτούς πρέπει και η

κοινότητα η ίδια να τους απομονώσει, διότι πράγματι πιθανόν αυτοί οι πολύ λίγοι, αν υπάρχουν, να δημιουργούν μεγάλη ζημιά στην υπόθεση της κοινότητας.

Όσον αφορά τα άλλα θέματα, τις ασθένειες και ό,τι αναφέρεται στην Έκθεση για την ιδιοκτησία και όλα αυτά, αυτά πράγματι είναι προβλήματα που πιστεύω αντιμετωπίζονται με τους τρόπους οι οποίοι λέχθηκαν.

Τελειώνοντας, θα ήθελα πάλι να αναφέρω ότι είμαστε υποχρεωμένοι, ως λαός, να συντηρήσουμε αυτή την κοινότητα η οποία παραμένει εκεί παρά τις δύσκολες συνθήκες που αντιμετωπίζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι όλα αυτά τα τεχνικής φύσεως προβλήματα τα οποία προβάλλονται μπορούν εύκολα να επιλυθούν. Εκείνο το οποίο χρειάζεται πραγματικά είναι να βοηθήσουμε αυτή την κοινότητα που βρίσκεται κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες, γιατί είναι Κύπριοι, είναι δικοί μας άνθρωποι, είναι μαζί μας πάντα και στις χαρές και στις λύπες, είναι φίλοι μας. Γι' αυτό το λόγο είναι ανάγκη να ληφθούν όλα τα μέτρα τα οποία χρειάζονται για τη βελτίωση της κατάστασης αυτής της κοινότητας.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης να απαγορεύσει τη δημιουργία νέων τουριστικών μονάδων σε ορισμένες περιοχές και οι επιπτώσεις στην περαιτέρω ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας».

Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Κ. Παναγίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. στις 22.6.1989.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΝΑ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Ιουλίου και 7 και 14 Νοεμβρίου 1989 και στις 13 Μαρτίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω θέματος από την Επιτροπή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Εσωτερικών,

του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, του Κ.Ε.Β.Ε., της Ο.Ε.Β., του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου και του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου.

Το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Κ. Παναγίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος στις 22 Ιουνίου 1989 και παραπέμφθηκε στη συνέχεια στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας για μελέτη και ετοιμασία σχετικής έκθεσης προς το Σώμα.

Όπως είναι γνωστό, το υπό συζήτηση θέμα δημιουργήθηκε με αφορμή την υπ' αριθμό 31.861 και ημερ. 1.6.1989 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με βάση την οποία απαγορεύεται η δημιουργία νέων τουριστικών μονάδων στις παραλιακές περιοχές της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου και των επαρχιών Λάρνακας, Λεμεσού και Πάφου. Αντίγραφο της πιο πάνω απόφασης επισυνάπτεται.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του, Βουλευτής κ. Παναγίδης, ανέφερε στην Επιτροπή ότι στόχος της εγγραφής του στη Βουλή είναι η διερεύνηση των επιπτώσεων στην ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας και γενικότερα στην οικονομία του τόπου της πιο πάνω απόφασης της κυβέρνησης για την απαγόρευση της δημιουργίας νέων τουριστικών μονάδων σε ορισμένες περιοχές της νήσου. Στόχος επίσης της εγγραφής του πιο πάνω θέματος είναι να ενημερωθεί η Επιτροπή από τους αρμόδιους της κυβέρνησης πάνω στο σκεπτικό της εν λόγω απόφασης, τα μακροπρόθεσμα σχέδιά τους και τον τρόπο με τον οποίο σκοπεύουν να εκμεταλλευτούν τον ενδιάμεσο χρόνο μέχρι τη λήξη της ισχύος της απόφασης που τοποθετείται στις 31 Μαρτίου 1990.

Ενεργώντας η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα κάλεσε όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές να την ενημερώσουν για τις απόψεις τους σχετικά με το όλο θέμα σε δύο στάδια, τόσο κατά το χρόνο αμέσως μετά τη λήψη της πιο πάνω απόφασης από το Υπουργικό Συμβούλιο όσο και δεκαπέντε μέρες πριν από τη λήξη της.

Εκθέτοντας τις απόψεις του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, η εκπρόσωπός του ανέφερε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο πήρε την πιο πάνω απόφαση, για να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος στις αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες να μελετήσουν και να πάρουν τα κατάλληλα και σωστά μέτρα ρύθμισης της τουριστικής ανάπτυξης, η οποία λόγω της αλματώδους εξέλιξής της στον τόπο μας έχει δημιουργήσει αριθμό προβλημάτων που χρήζουν αντιμετώπισης. Τα προβλήματα αυτά αφορούν ειδικότερα τους κινδύνους καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος, τη στενότητα του υπάρχοντος εργατικού δυναμικού, την περιορισμένη χωρητικότητα των παραλιών, τις αδυναμίες στο οδικό δίκτυο και στα αεροδρόμια, την ανεπάρκεια στην παροχή υδατοπρομήθειας, την ανεπάρκεια έργων τουριστικής υποδομής κ.ά.

Από την πλευρά των εκπροσώπων του Υπουργείου Εσωτερικών δηλώθηκε ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει αναλάβει στο διάστημα αυτό την ετοιμασία χωροταξικής μελέτης και λεπτομερών σχεδίων περιοχών για τις ελεγχόμενες με το διάταγμα περιοχές.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής δήλωσαν πως με τα μέτρα που λαμβάνονται με βάση την πιο πάνω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου περιορίζεται, ελέγχεται και ρυθμίζεται η τουριστική ανάπτυξη όλης της παραλιακής περιοχής της Κύπρου και ότι η

λήψη της πιο πάνω απόφασης ήταν αναγκαία, για να δοθεί κάποια ανάπαυλα στην ανάπτυξη η οποία λόγω κυρίως της μη εφαρμογής του Νόμου για την Πολεοδομία και Χωροταξία υπήρξε ανεξέλεγκτη. Ειδικότερα έγινε αναφορά στον ταχύτατο ρυθμό ανάπτυξης που παρουσίασαν οι υπό έλεγχο περιοχές, ο οποίος δημιούργησε απρόβλεπτες συνέπειες στην τουριστική βιομηχανία και ήδη έχουν παρουσιαστεί στοιχεία μη ικανοποιητικού επιπέδου των προσφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών, πράγμα που, αν συνεχιστεί, θα έχει συνέπειες στην οικονομία του τόπου γενικότερα. Στόχος είναι όπως η τουριστική ανάπτυξη τυγχάνει μελλοντικά του ενδεδειγμένου ελέγχου.

Εκθέτοντας τις απόψεις τους οι εκπρόσωποι των ενδιαφερόμενων οργανώσεων εξέφρασαν στο σύνολό τους τη συμφωνία τους με την κυβερνητική αυτή απόφαση για τον τερματισμό της ανεξέλεγκτης ανέγερσης τουριστικών καταλυμάτων και δήλωσαν την επιθυμία τους όπως ο χρόνος μέχρι τη λήξη της ισχύος της απόφασης αυτής, δηλαδή την 31η Μαρτίου 1990, χρησιμοποιηθεί σωστά για τη μελέτη και τον προγραμματισμό μιας ορθολογιστικής τουριστικής ανάπτυξης προς όφελος του τόπου. Στη συνέχεια οι πιο πάνω οργανώσεις κατέθεσαν στην Επιτροπή η καθεμιά τις δικές της απόψεις και εισηγήσεις αναφορικά με τη μορφή που θα πρέπει να πάρουν τα μέτρα για τον έλεγχο και τη ρύθμιση της τουριστικής ανάπτυξης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συνεχίζοντας την εξέταση του όλου θέματος κάλεσε εκ νέου τους εκπροσώπους των αρμόδιων Υπουργείων, του Κ.Ο.Τ. και των πιο πάνω ενδιαφερόμενων οργανώσεων σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1990 ενόψει της επικείμενης εκπνοής της πιο πάνω απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου. Ειδικότερα η Επιτροπή ζήτησε να ενημερωθεί από την κυβερνητική πλευρά αναφορικά με τη νέα πολιτική που διαμορφώθηκε για τον έλεγχο και τη ρύθμιση της τουριστικής ανάπτυξης στο διάστημα που μεσολάβησε, δηλαδή από τη λήψη της πιο πάνω απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου την 1η Ιουνίου 1989 μέχρι σήμερα.

Από την πλευρά των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών και του Κ.Ο.Τ. δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι, επειδή συνεχίζονται ακόμα οι οι μελέτες για το όλο θέμα, δεν ήταν σε θέση να καταθέσουν οποιεσδήποτε οριστικές θέσεις γύρω από το θέμα. Όπως επίσης δηλώθηκε από τους πιο πάνω αρμοδίους, αναμένεται εν πάση περιπτώσει να εκδοθούν οι σχετικές αποφάσεις της κυβέρνησης, πριν από την 31η Μαρτίου.

Οι εκπρόσωποι των ενδιαφερόμενων οργανώσεων ζήτησαν την ολοκλήρωση των σχεδίων από την πλευρά της κυβέρνησης για μια σωστή τουριστική ανάπτυξη. Αριθμός από τις πιο πάνω οργανώσεις δήλωσε ότι δε θα είχε ένσταση για μια παράταση τριών μηνών στην ισχύ της πιο πάνω απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ώστε να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος στην κυβέρνηση και τον Κ.Ο.Τ. για μελέτη των μέτρων που θα πρέπει να ληφθούν και για διαμόρφωση της μελλοντικής πολιτικής για την τουριστική ανάπτυξη. Αντίθετα, από την πλευρά των εκπροσώπων του Κ.Ε.Β.Ε. εκφράστηκε η διαμαρτυρία της οργάνωσής τους για την καθυστέρηση που σημειώθηκε στην ετοιμασία των πολεοδομικών και χωροταξικών σχεδίων των ελεγχόμενων περιοχών και ζητήθηκε ο τερματισμός της προσωρινής απαγόρευσης στην ανέγερση νέων κλινών κατά την εκπνοή της με παράλληλη θέσπιση σαφών προδιαγραφών και κριτηρίων με βάση τα οποία θα επιτρέπεται ελεγχόμενη ανέγερση νέων κλινών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού μελέτησε το όλο θέμα σε βάθος και ολοκλήρωσε την ενημέρωσή της πάνω στις απόψεις και

εισηγήσεις τόσο των εκπροσώπων της κυβερνητικής πλευράς όσο και των άλλων ενδιαφερόμενων οργανώσεων, είναι της γνώμης ότι η απόφαση της κυβέρνησης να απαγορεύσει τη δημιουργία νέων τουριστικών μονάδων σε ορισμένες περιοχές θα έπρεπε να είχε το χαρακτήρα ενός προσωρινού μέτρου, ώστε να δοθεί ο χρόνος στους αρμοδίους να μελετήσουν μια δέσμη μέτρων που θα πρέπει να ληφθούν για τον έλεγχο της ραγδαίας τουριστικής ανάπτυξης και την υιοθέτηση μιας νέας τουριστικής πολιτικής που θα οδηγεί στην ορθολογιστική τουριστική ανάπτυξη του τόπου. Η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι ο χρόνος από τη λήψη της πιο πάνω απόφασης μέχρι την εκπνοή της στις 31 Μαρτίου 1990 δεν αξιοποιήθηκε σωστά από την κυβερνητική πλευρά, γι' αυτό και με τη λήξη της η κυβέρνηση δεν ήταν σε θέση να εξαγγείλει οποιαδήποτε νέα πολιτική πάνω στο θέμα, με αποτέλεσμα να δοθεί τελικά τρίμηνη παράταση στην πιο πάνω απόφαση. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι θα πρέπει οπωσδήποτε να επισπευσθούν και ολοκληρωθούν οι μελέτες των αρμοδίων για μια ελεγχόμενη και σωστή τουριστική ανάπτυξη, ώστε να μην υπάρξει άλλη παράταση του απαγορευτικού διατάγματος η οποία πέρα από ένα σημείο αποβαίνει τελικά επιζήμια για την οικονομία του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα σχολιάσω το ορθό ή εσφαλμένο της απόφασης της κυβέρνησης να επιβάλει το moratorium. Ήδη ο χρόνος εκπνέει το τέλος του προσεχούς Οκτωβρίου και θέλω να πιστεύω ότι μέχρι τότε θα γίνουν όλες οι μελέτες και τα χωροταξικά σχέδια, ώστε να μη χρειαστεί άλλη ανανέωση, την οποία δηλώνουμε εκ των προτέρων ότι δε θα δεχθούμε.

Εκείνο όμως που θα ήθελα να σχολιάσω είναι το γεγονός ότι η απόφαση της κυβέρνησης καλύπτει και παραλιακές περιοχές με ελάχιστη ή καθόλου τουριστική ανάπτυξη. Τέτοιες περιοχές είναι το Κίτι, τα Περβόλια, ο Μαζωτός και το Ζύγι της επαρχίας Λάρνακας και η Σωτήρα και το Λιοπέτρι της επαρχίας Αμμοχώστου. Είναι φανερό ότι οι περιοχές αυτές έχουν αδικηθεί κατάφωρα από το μέτρο που επιβλήθηκε σε σχέση με άλλες περιοχές, οι οποίες είναι πράγματι τουριστικά κορεσμένες. Γι' αυτό παρακαλώ να διαβιβαστεί έκκληση προς την εκτελεστική εξουσία όπως δοθεί προτεραιότητα στις μελέτες και τα σχέδια που αφορούν τις περιοχές Κιτίου, Περβολιών, Μαζωτού, Ζυγίου, Λιοπετρίου και Σωτήρας, ώστε να επισπευσθεί κατά το δυνατό η τουριστική τους ανάπτυξη.

Μια άλλη πτυχή του θέματος που συζητούμε είναι η θλιβερή διαπίστωση ότι η προτιθέμενη απόφαση της κυβέρνησης για επιβολή του moratorium είχε, προ της εξαγγελίας της, διαρρεύσει επιλεκτικά προς ορισμένους κύκλους ορισμένων επαρχιών. Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι κατά το χρόνο λήψης της απόφασης της κυβέρνησης εκκρεμούσαν αιτήσεις για την επαρχία Αμμοχώστου για 7,219 κλίνες, για την επαρχία Λεμεσού για 1,425 κλίνες, για την επαρχία Πάφου για 7,149 κλίνες, ενώ για την επαρχία Λάρνακας μόνο για 563 κλίνες. Είναι δε αξιοσημείωτο ότι από τον Ιανουάριο μέχρι τον Ιούνιο του 1989, που λήφθηκε η απόφαση, υποβλήθηκαν αιτήσεις για 18,299 κλίνες.

Ως αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής η Λάρνακα πλήγηκε και αδικήθηκε, αφού η συμμετοχή της στο τουριστικό προϊόν μειώθηκε κατακόρυφα και θα

χρειαστούν πάρα πολλά χρόνια για να πάρει τη θέση που κατείχε προ της εξαγγελίας της απόφασης της κυβέρνησης. Για την απαράδεκτη αυτή κατάσταση επιρρίπτουμε σοβαρές ευθύνες στους υπαίτιους και ψέγουμε τη συμπεριφορά τους, η οποία συνεπάγεται νοοτροπία επικίνδυνη και ζημιογόνα για τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του τόπου γενικότερα και της επαρχίας Λάρνακας ειδικότερα.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πιστεύω ότι η κυβέρνηση δε θα αφήσει να περάσει απαρατήρητο το φαινόμενο αυτό και ότι θα λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα, ώστε η Λάρνακα να έχει τη συμμετοχή που δικαιούται και που της αξίζει στο τουριστικό μας προϊόν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φλουρέντζος.

Ν. ΦΛΟΥΡΕΝΤΖΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το υπό συζήτηση θέμα ανάγεται σ' έναν από τους τομείς της οικονομίας της χώρας μας και, σύμφωνα με τις ισχύουσες συνθήκες, τον τομέα που αποτελεί την κυριότερη πηγή εισαγωγής ξένου συναλλάγματος στον τόπο μας.

'Οπως είναι γνωστό, η τουριστική μας βιομηχανία αποτελεί την κυριότερη δραστηριότητα σ' αυτό τον τομέα που, εύθραυστος και τρωτός όπως είναι, δικαιολογημένα συγκεντρώνει το ενδιαφέρον της Βουλής. Είναι γι' αυτό που χαιρετίσαμε την απόφαση της κυβέρνησης να εξετάσει σε βάθος την πορεία της τουριστικής μας ανάπτυξης και να καθορίσει εκείνες τις επιλογές που να εξασφαλίζουν μια σταθερή άνοδο σε συνδυασμό με τη διατήρηση του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Η απόφαση για απαγόρευση ανέγερσης νέων ξενοδοχειακών μονάδων σε ορισμένες περιοχές, κύρια παραλιακές, έτυχε της ομόφωνης έγκρισης της Βουλής, με την έννοια ότι από τον Ιούνιο του 1989 μέχρι το τέλος Μαρτίου 1990 θα διδόταν καιρός στα ενδιαφερόμενα κυβερνητικά τμήματα να ετοιμάσουν τις μελέτες τους και με βάση αυτές η κυβέρνηση θα εξάγγελλε την πολιτική της με τα σχετικά μέτρα. Δυστυχώς, στη λήξη του χρονοδιαγράμματος η κυβέρνηση δεν ήταν σε θέση να ανταποκριθεί στην υπόσχεσή της, γιατί τα διάφορα τμήματα δε συμπλήρωσαν τις μελέτες τους. Ειδικά παρουσιάστηκε καθυστέρηση στο Τμήμα Πολεοδομίας για την ετοιμασία χωροταξικών σχεδίων για κάθε περιοχή ξεχωριστά και τοπικών σχεδίων ανάπτυξης. 'Ετσι είχαμε την περίπτωση παράτασης του moratorium γι' άλλους έξι μήνες, με τη ρητή υπόσχεση πως αυτή τη φορά οι υπεύθυνοι φορείς θα είναι έτοιμοι για την εξαγγελία της κυβερνητικής πολιτικής.

Είναι βέβαιο πως κανένας δεν εγκρίνει την αθέτηση υποσχέσεων ή την καθυστέρηση υλοποίησης σχεδίων που αφορούν μια συγκεκριμένη πλευρά της κυβερνητικής πολιτικής. Ωστόσο, αν η καθυστέρηση αυτή οφείλεται σε ανυπέρβλητες δυσκολίες στο να ετοιμαστεί ένα καθόλα ολοκληρωμένο σχέδιο, που να καλύπτει και σε βάθος και σε πλάτος την τουριστική μας πολιτική, η πλευρά μας δε θεωρεί ότι ζημιώνεται η τουριστική μας προσπάθεια. Πιστεύουμε πως, παρά να τηρούσε η κυβέρνηση τη χρονοδιαγραμματική της υπόσχεση με βεβιασμένα σχέδια και ρηχές μελέτες, είναι καλύτερη η καθυστέρηση, νοουμένου ότι αυτή θα συντείνει στην ετοιμασία ολοκληρωμένης και επιστημονικά ορθολογιστικής μελέτης, πάνω στην οποία θα βασιστεί η περαιτέρω πορεία της τουριστικής μας βιομηχανίας.

Τα στοιχεία που συγκροτούν την τουριστική μας βιομηχανία με τα προβλήματα που δημιουργούνται είναι θέματα σοβαρά που χρειάζονται ενδελεχή μελέτη και σωστές αποφάσεις. Το φυσικό περιβάλλον που πρέπει να διατηρηθεί ανέπαφο, η ρύπανση ειδικά των ακτών μας, η ρύπανση στις παραλιακές πόλεις και τα τουριστικά κέντρα μαζί με την ηχορύπανση, που κατάντησε πραγματική και επικίνδυνη οχληρία για ντόπιους και ξένους, η έλλειψη αποχετευτικών συστημάτων στις παραλιακές πόλεις και τα τουριστικά μας κέντρα, τα τεράστια έργα υποδομής που χρειάζεται η τουριστική μας βιομηχανία, είναι προβλήματα πάρα πολύ σοβαρά που δεν μπορούν να λυθούν από τη μια μέρα στην άλλη.

Το είπαμε και στο παρελθόν: Τουριστική ανάπτυξη δε σημαίνει απλά αύξηση των ξενοδοχειακών μας μονάδων. Η τουριστική μας ανάπτυξη είναι ο συνδυασμός πολλών παραγόντων που, με μια ισοζυγισμένη και συντονισμένη πολιτική, βελτιώνουν την ποιότητα του τουριστικού προϊόντος και σταθεροποιούν μια υγιή άνοδο, εξασφαλίζοντας την ακεραιότητα και αναβάθμιση του φυσικού μας περιβάλλοντος, τη διατήρηση και προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Με βάση αυτές τις θέσεις, ελπίζουμε πως η κυβέρνηση θα βρει το δρόμο της, εγκαινιάζοντας μια καθόλα σωστή, προοδευτική, μακροπρόθεσμη τουριστική πολιτική.

Η πλευρά μας, το ΑΚΕΛ - Αριστερά, θα χαιρετίσει μια τέτοια πολιτική.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου και μετά ο κ. Παναγίδης.

Προτιμότερο να το κλείσεις, κύριε ....

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Επειδή θα προσπαθήσω να πω κι εγώ λίγα πράγματα πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε διαφωνούμε με τη λήψη οποιωνδήποτε αναγκαίων μέτρων για την αποτροπή μιας αλόγιστης και μη ορθολογιστικής τουριστικής πολιτικής. Είναι γεγονός ότι τα τελευταία ιδιαίτερα χρόνια, ως αποτέλεσμα μιας έλλειψης προγραμματισμού και των αναγκαίων προληπτικών μέτρων, είχαμε μια τρομακτική επιβάρυνση και του περιβάλλοντος και άλλων τομέων που σχετίζονται με τον τουρισμό, με προεκτάσεις στην ποιότητα ζωής. Και δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι η λήψη περιοριστικών μέτρων επιβάλλεται, καθώς η τάση του αλόγιστου κέρδους και της με κάθε τρόπο μεγιστοποίησης των κερδών οδήγησαν σε υπερβολές, με κακόγουστες επεμβάσεις στο περιβάλλον που κινδυνεύουν να θέσουν σε κίνδυνο το συνολικό τουριστικό προϊόν.

Είναι πράγματι καιρός να διαμορφωθεί μια τέτοια τουριστική πολιτική και με τέτοιο τρόπο, ποιοτικά και ποσοτικά, που να μην αποβεί τελικά αρνητικός παράγοντας, οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και πολιτιστικά. Είναι γι' αυτό που πιστεύουμε ότι ο τουρισμός, ως φαινόμενο και ως πολιτική, θα πρέπει να επανεκτιμηθεί και να συνεκτιμηθεί μέσα στο πλέγμα των γενικότερων οικονομικών προοπτικών της Κύπρου και ότι η οποιαδήποτε περαιτέρω επιδίωξη αύξησης του τουριστικού ρεύματος πρέπει να γίνεται μέσα στα πλαίσια συγκεκριμένων ορίων και συγκεκριμένων στόχων.

Παράλληλα θα πρέπει να ληφθεί μια σειρά μέτρων για πιο άρτια τουριστική υποδομή, με πάρκα, με δρόμους, με αποχετευτικά συστήματα, μέτρα για χρονική προέκταση της τουριστικής περιόδου και για ανάπτυξη επίσης του χειμερινού τουρισμού. Ακόμα θα πρέπει να οργανωθεί η σωστή και έντονη προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και των αρχαιολογικών μας χώρων.

Βέβαια, κατά τη συζήτηση του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, δυστυχώς δεν πειστήκαμε από τους αρμοδίους ότι γίνεται μια σωστή, μελετημένη προεργασία προς την κατεύθυνση πράγματι της διαμόρφωσης μιας σωστής τουριστικής πολιτικής. Δεν πειστήκαμε ότι έχει αξιοποιηθεί πραγματικά ο χρόνος που έχει παρέλθει από την εισαγωγή του moratorium.

Και θέλουμε, με αυτή την ευκαιρία της συζήτησης σήμερα του θέματος, να καλέσουμε τους αρμοδίους της κυβέρνησης και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού να ολοκληρώσουν σύντομα μελέτες και προγράμματα για μια τέτοια τουριστική πολιτική, τα οποία μάλιστα να καταθέσουν στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, για να εκφράσει και η Βουλή τις απόψεις της. Περαιτέρω καλούμε την κυβέρνηση να προσέλθει σε ένα δημιουργικό διάλογο με όλους εκείνους τους φορείς που ασχολούνται με την τουριστική βιομηχανία, έτσι που να υπάρχει και η συναίνεση αυτών των φορέων στη διαμόρφωση της παραπέρα ορθολογιστικής τουριστικής ανάπτυξης.

Τέλος θέλω να επισημάνω κάτι που λέχθηκε και προηγούμενα, ότι θα πρέπει να υπάρξει μια ισόρροπη γεωγραφικά τουριστική ανάπτυξη που να αξιοποιεί το σύνολο των προσφερόμενων για τουριστική ανάπτυξη περιοχών του νησιού.

Ελπίζουμε πως με τη λήξη του moratorium η κυβέρνηση θα είναι έτοιμη με συγκεκριμένα προγράμματα, για να μη χρειαστεί να επανέλθουμε. Γιατί σε μια τέτοια περίπτωση η Βουλή νομίζω ότι θα έχει αρνητική θέση για την οποιαδήποτε παράταση του moratorium, παρόλο που δε χρειάζεται η δική μας νομοθετική έγκριση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι χρειαζόταν και χρειάζεται μια σφαιρική μελέτη όλων των θεμάτων που αναφέρονται στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Είναι γνωστό ότι ο τουρισμός, η τουριστική βιομηχανία είναι μια σοβαρή πτυχή της οικονομικής ζωής του τόπου μας και γι' αυτό πιστεύουμε ότι έπρεπε να γίνει κάποια σφαιρική μελέτη του θέματος. Όμως η εξαγγελία του moratorium, όπως λέγεται, την 1η Ιουνίου 1989, πιστεύουμε ότι έγινε χωρίς προετοιμασία, χωρίς καμιά ειδική προετοιμασία για το πώς θα διεξαγόταν αυτή η μελέτη και η στάθμιση όλων των δεδομένων για μια σωστή μελέτη του θέματος. Αυτό φαίνεται και από τη δήλωση του Διευθυντή Πολεοδομίας, ο οποίος κλήθηκε στην Επιτροπή και δήλωσε ότι, ενώ λήφθηκε η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου την 1η Ιουνίου 1989, το τμήμα του, που ήταν και το αρμόδιο όργανο, το αρμόδιο τμήμα να εκτελέσει ή να προβεί στη μελέτη και στα χωροταξικά σχέδια, ειδοποιήθηκε από την κυβέρνηση στις 31 Αυγούστου, δηλαδή τρεις μήνες μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Επομένως, πιστεύουμε ότι δεν υπήρξε προετοιμασία αυτής της εξαγγελίας της κυβέρνησης.

Ακόμα ένα σοβαρό στοιχείο είναι ότι αυτή η απόφαση, η μελετούμενη απόφαση της κυβέρνησης για το moratorium στην ανέγερση ξενοδοχείων, φαίνεται ότι διέρρευσε. Και απλώς θα αναφέρω τους αριθμούς, την κλιμάκωση της υποβολής αιτήσεων, για να δείτε ότι πράγματι διέρρευσε. Επομένως φαίνεται ότι κάποιοι άλλοι άνθρωποι, οι οποίοι δε γνώριζαν αυτά τα στοιχεία, έχουν εξαπατηθεί ή έχουν ζημιωθεί από το γεγονός ότι δεν υπέβαλαν έγκαιρα τις αιτήσεις τους, για να εξασφαλίσουν άδεια.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, τον Ιανουάριο του 1989 υποβλήθηκαν 1,983 αιτήσεις για ξενοδοχεία και οργανωμένα διαμερίσματα, το Φεβρουάριο 1,520, το Μάρτιο 4,806, τον Απρίλιο 4,283 και το Μάιο 5,409. Τι σημαίνει αυτό, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι; Αυτό σημαίνει -είναι πολύ καθαρό το θέμα-ότι δύο με τρεις μήνες προηγουμένως γνώριζαν κάποιοι ότι η κυβέρνηση θα εξάγγελλε αυτό το πρόγραμμα, θα έπαιρνε αυτή την απόφαση και πρόλαβαν και υπέβαλαν αιτήσεις. Όμως κάποιοι άλλοι πολίτες αυτής της Κυπριακής Δημοκρατίας δε γνώριζαν αυτά τα πράγματα ή δεν είχαν τον τρόπο να τα μάθουν και δεν υπέβαλαν αίτηση, για να εξασφαλίσουν άδεια. Επομένως αυτό το στοιχείο και μόνο θα πρέπει να προβληματίσει όλους μας και ιδιαίτερα την κρατική μηχανή. Διότι δεν μπορεί να εξαγγέλλεται μια απόφαση, να εξυπηρετούνται κάποιοι και να εξαπατούνται ή να βλάπτονται κάποιοι άλλοι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Είπα στην αρχή ότι δεν υπήρξε προετοιμασία. Και αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι στις 31 Μαρτίου ήρθε η κυβέρνηση και παρέτεινε αυτή την εξαγγελία της, αυτή την απόφαση, μέχρι τις 31 Οκτωβρίου. Δηλαδή χρειάστηκαν 17 μήνες στην ουσία, για να πάρει μέτρα ή να μελετήσει το όλο θέμα.

Επομένως η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας είναι σαφής σ' αυτό το θέμα. Πρέπει η κυβέρνηση επιτέλους να εφαρμόσει τη σωστή πολιτική, ορθολογική πολιτική, πάνω στον τουρισμό, πάνω σε όλες τις πτυχές του τουρισμού. Γιατί δεν είναι μόνο μια πτυχή, δεν είναι μόνο οι κλίνες, δεν είναι μόνο τα διαμερίσματα,, είναι πολλές οι πτυχές που εμπλέκονται σ' αυτό το θέμα του τουρισμού. Εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, πιστεύουμε ότι η τουριστική βιομηχανία πρέπει και να προστατευθεί. Αλλά από την άλλη πρέπει να προστατευθεί και το περιβάλλον και πρέπει να δημιουργηθεί υπόβαθρο για τον τουρισμό, για να μη χαθεί το καλό τουριστικό όνομα της Κύπρου.

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, θέλω να επαναλάβω και τη θέση των άλλων συναδέλφων που ανήκουν στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ότι τουλάχιστον η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας -και πιστεύω και το Σώμα- δε θα δεχθεί παράταση αυτής της απόφασης για το θέμα της εξασφάλισης αδειών των ξενοδοχείων και των οργανωμένων διαμερισμάτων. Πιστεύω ότι μέχρι τις 3 Οκτωβρίου η κυβέρνηση θα προσέλθει στη Βουλή να κατατοπίσει πρώτα την Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας για το τι αποφάσεις έχει πάρει και πώς βλέπει γενικά το θέμα του τουρισμού και την ανάπτυξη του τουρισμού στο μέλλον.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το 1986, στις αρχές του 1986, ο ΚΟΤ μας διαβεβαίωνε ότι οι τουρίστες στην Κύπρο δεν μπορούν, δεν είναι δυνατό να υπερβούν τις 500 χιλιάδες. Στις αρχές του 1987 μας έλεγαν ότι σίγουρα, με κανένα τρόπο, δεν μπορούσαν οι τουρίστες να είναι περισσότεροι από 800 χιλιάδες. Στις αρχές του 1989 έλεγαν ότι σίγουρα υπάρχει οριακό σημείο, ανελαστικό, πλήρως ανελαστικό, ότι οι τουρίστες δεν μπορεί να ξεπεράσουν το ένα εκατομμύριο. Σήμερα βρισκόμαστε στο ένα εκατομμύριο 350 χιλιάδες προϋπολογισμένο αριθμό άφιξης και ένας Θεός ξέρει πού αυτός ο αριθμός τραβά.

Αυτό το έχω πει στην αρχή, για να εξηγήσω ότι ο ρυθμός με τον οποίο η τουριστική βιομηχανία, η πρώτη βιομηχανία στον τόπο μας, κινείται είναι ρυθμός απίστευτα γρήγορος, εξωφρενικά γρήγορος, έτσι που δεν αρκεί η καταγραφή και η εξαγγελία ενός χωροταξικού ή ενός λεπτομερειακού πολεοδομικού σχεδίου, για να ρυθμίσει αυτά τα πράγματα. Αντίθετα, χρειάζεται μια μελέτη πέρα ως πέρα ολοκληρωμένη η οποία να περιλαμβάνει, να εξετάζει, να αναλύει και να καθορίζει τι αποτελεί την τουριστική βιομηχανία, τι είναι το ποθούμενο τουριστικό προϊόν, ποιοι είναι οι αριθμοί που θα μπορούσε ή Κυπριακή Δημοκρατία -υπό τη σημερινή πληθυσμιακή μορφή, υπό τη σημερινή εργατική μορφή δυναμικού- να δεχθεί και με επάρκεια να εξυπηρετήσει.

Οι δικές μας πληροφορίες λένε ότι ούτε ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού έχει κατά τρόπο ουσιαστικό εμπλακεί ούτε το Γραφείο Προγραμματισμού έχει συνεργαστεί -αυτές είναι τουλάχιστον οι δικές μας πληροφορίες- με επάρκεια και ουσιαστικά, με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Και πολύ φοβούμαστε ότι, αν ελλείπουν αυτοί οι δύο σημαντικοί φορείς του ουσιαστικού προβληματισμού, πιθανότατα μπορεί να βρισκόμαστε μπροστά από μια γραφειοκρατική, μια στενά τεχνοκρατική μελέτη και σε κάποια στιγμή, τον Οκτώβρη ίσως, θα έρθουν να μας αναγγείλουν ορισμένες ζώνες, ορισμένους ορόφους, ορισμένα τετραγωνικά μέτρα και ορισμένα άλλα τεχνικά εξειδικευμένα θέματα τα οποία ένας επίδοξος, ένας μελλοντικός ξενοδόχος θα πρέπει να έχει υπόψη του για το ξενοδοχείο το οποίο θα ανεγείρει.

Και φοβούμαι ότι ενώπιον αυτού του γεγονότος θα βρεθεί και πάλι η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας. Ενώπιον μιας μελέτης η οποία δε θα είναι ολοκληρωμένη, δε θα είναι γενική, δε θα εξετάζει τις δυνατότητες, όπως είπαμε, την ελαστικότητα, την αντοχή της κυπριακής πραγματικότητας. Πέρα από το γεγονός ότι θα πρέπει να υπάρξει ο εποικοδομητικός διάλογος, που και ο κ. Ομήρου επισήμανε πριν από λίγο, θα πρέπει η μελέτη αυτή να προχωρήσει πέρα από τα τεχνικά θέματα και να εξετάσει χίλια δυο άλλα πράγματα, για να μπορέσουμε ολοκληρωμένα να δούμε ποια είναι η τουριστική πολιτική μεσόχρονα και μακρόχρονα πλέον στην Κύπρο.

Μπορεί η Κύπρος να απορροφήσει δύο εκατομμύρια τουρίστες, τρία, τέσσερα; Αν ναι, πότε, πώς, ποιες κατηγορίες, σε ποιες κατευθύνσεις, με ποιες τιμολογιακές πολιτικές, με ποιο τουριστικό προϊόν, σε πόσους αστέρες; Θα πρέπει να είναι μια πέρα ως πέρα ολοκληρωμένη μελέτη, η οποία όμως να έχει αυστηρά πλαίσια.

Τελειώνω λέγοντας ότι, παράλληλα βέβαια και με αυτή την εξαγγελία της τουριστικής πολιτικής, θα πρέπει η κυβέρνηση να βρει τρόπους, έτσι που όλα αυτά

που ο Σύνδεσμος Ξενοδόχων, ο Σύνδεσμος Τουριστικών Πρακτόρων, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, οι λειτουργοί του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας ολοένα λένε ως ευχές -δηλαδή η δημιουργία θεαματικών πάρκων, η δημιουργία γηπέδων γκολφ, η δημιουργία πεζοδρόμων, η δημιουργία επαρκούς φωτισμού, η δημιουργία καλού οδικού δικτύου-όλα αυτά να αποτελέσουν θέματα των οποίων η ίδια η κυβέρνηση ή να βρει τρόπους υλοποίησης, τρόπους εκτέλεσης ή να βρει κίνητρα εκτέλεσής τους. Κίνητρα με τα οποία ο ιδιωτικός τομέας να μπορέσει κατά τρόπο γρήγορο και αποτελεσματικό να κινηθεί και με επάρκεια να καλύψει τους τομείς αυτούς.

Θέματα όπως είναι τα θέματα της ψυχαγωγίας, τα θέματα της ύπαρξης μουσείων, νέων μουσείων, της ύπαρξης εκδηλώσεων ψηλού πολιτιστικού επιπέδου και κυρίως τα θέματα της καθαριότητας, πέρα ως πέρα το θέμα της καθαριότητας σε όλη την Κύπρο, θα πρέπει να είναι στοιχεία με τα οποία θα πρέπει να καταπιαστεί συνάμα, παράλληλα και ταυτόχρονα η κυβέρνηση, ούτως ώστε η νέα εξαγγελία της πολιτικής για τον τουρισμό να έχει και απαντήσεις, λύσεις και ρυθμίσεις για όλα αυτά τα θέματα τα οποία περιστρέφονται γύρω από το θέμα της τουριστικής πολιτικής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ένας από τους προηγούμενους ομιλητές τελείωσε την ομιλία του λέγοντας ότι αυτό το Σώμα πρέπει να προειδοποιήσει την κυβέρνηση ότι δε θα δεχθεί νέα παράταση του moratorium. Θέλω να δηλώσω κατηγορηματικά ότι εμείς δε συντασσόμαστε με αυτή τη θέση. Δεν μπορούμε από τώρα να απαγορεύσουμε στην κυβέρνηση την επέκταση του moratorium, αν η επέκτασή του είναι απαραίτητη για μια ορθολογιστική μελέτη του προβλήματος της τουριστικής ανάπτυξης.

Όλοι εδώ οι προηγούμενοι ομιλητές είπαν ότι χρειαζόμαστε ορθολογιστική μελέτη. Και ο προηγούμενος ομιλητής περιέγραψε -και περιέγραψε σωστά- τι είδους μελέτη θέλουμε και τι σοβαρά προβλήματα πρέπει να αντιμετωπιστούν, αν θέλουμε η τουριστική ανάπτυξη να είναι ορθολογιστική και επωφελής για τον τόπο.

Πώς είναι δυνατό λοιπόν εμείς να απαγορεύσουμε την επέκταση του moratorium από τα τώρα, αν με την εκπνοή του σημερινού moratorium φανεί ότι, είτε για λόγους αντικειμενικούς είτε για λόγους υποκειμενικούς, η μελέτη δεν έχει τελειώσει;

Είναι η γνώμη μας ότι τέτοιου είδους απαγορεύσεις το Σώμα δεν μπορεί να προβάλει και να προτείνει. Εδώ όλοι συμφωνούμε ότι ο τουρισμός πρέπει να αναπτύσσεται ορθολογιστικά και ότι χρειαζόταν η μελέτη και ότι χρειάζεται η μελέτη.

Αφού όλοι συμφωνούμε, πρέπει να δώσουμε σε εκείνους που είναι υπεύθυνοι για τη διεξαγωγή της μελέτης, για την εκτέλεση της μελέτης, όλη την άνεση, όλο το χρόνο που αντικειμενικά και υποκειμενικά χρειάζονται.

Λέχθηκε, και πολύ σωστά, από έναν από τους ομιλητές ότι η τουριστική

ανάπτυξη πρέπει να είναι γεωγραφικά ισόρροπη. Και συμφωνώ απόλυτα. Ένας από τους προηγούμενους ομιλητές ανέφερε την περιοχή Κιτίου και Μαζωτού. Συμφωνώ μαζί του ότι εκείνοι που διεξάγουν τη μελέτη πρέπει να έχουν υπόψη τους την τουριστική ανάπτυξη κι αυτής της περιοχής.

Αλλά προς Θεού! Να μη μετατρέψουμε όλες τις παραλίες μας σε ό,τι διακρίνει κανείς σε μερικά άλλα τμήματα της κυπριακής παραλίας. Δε θα αναφέρω ονόματα και περιοχές, για να μην παρεξηγηθώ. Διότι είμαι βέβαιος ότι όλοι σας συμφωνείτε πως υπάρχουν περιοχές τις οποίες κατέστρεψε η ανάπτυξη του τουρισμού. Να δοθεί λοιπόν προσοχή σ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μίλησαν ανάλογα με το χρονοδιάγραμμα και με το παραπάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως μίλησαν και μάλιστα μίλησαν και δύο ομιλητές από ορισμένα κόμματα και πήραν διπλάσιο χρόνο από ό,τι πρέπει. Αλλά δυστυχώς βλέπετε ότι δεν τηρούμε τους Κανονισμούς.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με όλο το σεβασμό δεν είναι έτσι όσον αφορά τις παρατηρήσεις που έγιναν, διότι δεν είναι ομιλία που θα κάμω. Απλούστατα είναι παρέμβαση για θέματα που θίγονται. Βάζουμε κι εμείς τις θέσεις μας, για να μη μένουν αναπάντητα.

Το θέμα που ηγέρθηκε για την παράταση ή όχι του moratorium βεβαίως δεν είναι το κόμμα μας που το έθεσε. Εμείς συμφωνούμε με την αρχή που θέτει ο κ. Ζιαρτίδης. Αλλά εκείνο που προκύπτει είναι ότι δεν μπορούμε για πάντα να αναμένουμε αυτή τη μελέτη. Και δυστυχώς ούτε άρχισε ακόμα και φαίνεται ούτε θα αρχίσει. Και είναι σοβαρό το πρόβλημα. Δεν μπορεί να αναμένει άσκοπα ο λαός και οι ενδιαφερόμενοι.

Και το δεύτερο το οποίο θα θέλαμε να παρατηρήσουμε είναι ότι όταν υπάρχει εκ μέρους της κυβέρνησης το moratorium θα πρέπει να τηρείται για όλους και για όλες τις περιπτώσεις. Όχι από τη μια να το εξαγγέλλει και να το εφαρμόζει για τον απλό πολίτη αυτού του τόπου και από την άλλη να διαβουλεύεται με εταιρείες. Και θα συνέχιζε, αν δε σταματούσαμε τις συμφωνίες Γιαμάνι ή τις συμβάσεις Λανίτη.

Και αυτά θα πρέπει να έχουμε το θάρρος να τα τονίζουμε. Και η κυβέρνηση υπέχει ευθύνη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δύο λόγια, κύριε Πρόεδρε, μόνο.

Ήθελα να πω ότι, όταν κηρύχθηκε το moratorium τούτο από την κυβέρνηση,

η Πάφος είχε δείξει ιδιαίτερη αντίδραση στο moratorium τούτο, γιατί ήταν η μόνη περιοχή η οποία είχε τη μικρότερη μέχρι τότε τουριστική ανάπτυξη. Και εξηγούμαι: 150 χιλιόμετρα ακτής, από την Κισσόνεργα μέχρι τον Κάτω Πύργο, και δεν υπήρχε ούτε ένα ξενοδοχείο πάνω στην ακτή. Και πάνω σε εκείνη την τεράστια περιοχή είχαν πολλοί την απαίτηση να κτίσουν ορισμένες ξενοδοχειακές μονάδες.

Εντούτοις όμως μπήκε και όλη αυτή η περιοχή μέσα στο moratorium. Η αντιμετώπιση δεν μπορεί να είναι συνέχεια η ίδια και για περιοχές οι οποίες είναι υπανάπτυκτες ή και καθόλου αναπτυγμένες. Οι δε ξενοδόχοι, όπως τονίστηκε και από προηγούμενους ομιλητές, ή και άλλοι οι οποίοι έχουν τα σαϊνια τους εκεί που μπορούν να πάρουν τις πληροφορίες, είχαν μάθει ότι επρόκειτο να γίνει το moratorium, εξασφάλισαν τις άδειές τους και είναι εξασφαλισμένοι αυτοί.

Ένα από τα επιχειρήματα που προβάλλουν οι ξενοδόχοι είναι ότι δεν υπάρχει προσωπικό. Εντούτοις οι άδειες αυτές που έχουν εξασφαλιστεί κατά το πλείστον είναι από τους ίδιους τούτους. Επομένως δεν αντιμετωπίζουν πρόβλημα προσωπικού. Διότι, αν αντιμετώπιζαν, θα άφηναν τους άλλους, οι οποίοι δεν ξέρουν το πρόβλημα, να χτυπήσουν εκείνοι το κεφάλι τους, για να βρουν προσωπικό. Επομένως και αυτό το επιχείρημα καταπίπτει.

Εκείνο στο οποίο επιμένουμε, κύριε Πρόεδρε, και δε θα συμφωνήσω με τον κ. Ζιαρτίδη είναι ότι ναι μεν πρέπει να γίνει ορθολογιστική εξέταση του προβλήματος και λοιπά, αλλά τουλάχιστον εκεί που είναι εξόφθαλμος ο παραμερισμός και η υπανάπτυξη στην τουριστική βιομηχανία πρέπει να υπάρξει κάποια ελαστικότητα και να επιτραπεί η τουριστική ανάπτυξη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι έχει εξαντληθεί το θέμα, κύριοι. Έχουν μιλήσει οκτώ ομιλητές για μια ολόκληρη ώρα πάνω σ' αυτό το θέμα και αν μιλούμε ακόμα οκτώ ώρες, πάλι δεν πρόκειται να εξαντληθεί, γιατί είναι ένα θέμα ανεξάντλητο.

Γι' αυτό το λόγο νομίζω ότι το μήνυμα το οποίο πρέπει να σταλεί προς την κυβέρνηση είναι ότι πρέπει να επισπεύσει τις μελέτες της πάνω σ' αυτό το θέμα, ούτως ώστε να εξαγγείλει μια συγκεκριμένη πολιτική, ομοιόμορφη για όλη την Κύπρο.

Νομίζω ότι αυτό είναι το μήνυμα που πρέπει να σταλεί προς την κυβέρνηση.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Όχι ομοιόμορφη. Ισόρροπη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ισόρροπη βεβαίως. Ομοιόμορφη για όλη την Κύπρο.

Λοιπόν, επειδή ο κ. Δίγκλης τώρα είναι εδώ και επειδή αύριο δυστυχώς δε θα μπορέσει να ασχοληθεί με το υπ' αρ. 11 θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η παραβίαση από το ΡΙΚ συνταγματικών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις λόγω παράλειψης έναρξης διαπραγματεύσεων με τη ΣΗΔΗΚΕΚ για αιτήματα εργαζομένων και η ανάγκη άμεσης θεραπείας της κατάστασης», το οποίο είχα αναβάλει για αύριο το πρωί, θα το εξετάσουμε τώρα για να το τελειώσουμε. Δε γνωρίζω αν υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος αυτού και αν η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής είναι επιθυμητό να διαβαστεί ή όχι.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, πολύ ωραία, ας θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΡΙΚ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗ ΣΗΔΗΚΕΚ ΓΙΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΜΕΣΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2, 16 και 23 Ιουνίου 1989 και 2 Φεβρουαρίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Διοικητικού Συμβουλίου του ΡΙΚ, ο Γενικός Διευθυντής του ΡΙΚ και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του, Βουλευτής κ. Π. Δίγκλης, ανέφερε πως η ΣΗΔΗΚΕΚ είναι συνδικαλιστική οργάνωση που λειτουργεί, εκτός άλλων τόπων εργασίας, και στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και σαν τέτοια αναγνωρίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος. Παρά το γεγονός όμως της αναγνώρισής της και ενώ άλλες συντεχνίες που λειτουργούν και αναγνωρίζονται στο Ίδρυμα κλήθηκαν και μετείχαν σε συλλογικές διαπραγματεύσεις για προβλήματα των εργαζομένων στο Ίδρυμα, η ΣΗΔΗΚΕΚ δεν κλήθηκε να μετάσχει, παρόλο που υπέβαλε σχετικά αιτήματα, και κάλεσε το Διοικητικό Συμβούλιο του ΡΙΚ να συμμορφωθεί προς το Σύνταγμα και τις διεθνείς συμβάσεις 87 και 88 που προσυπέγραψε η Κύπρος και να δεχτεί τη ΣΗΔΗΚΕΚ σε διαπραγματεύσεις. Κάλεσε επίσης το Διοικητικό Συμβούλιο του ΡΙΚ να μεταβιβάσει στη ΣΗΔΗΚΕΚ τις συνδρομές που αποκόπτει από τα μέλη της.

Ειδικότερα ο κ. Δίγκλης επικαλέστηκε το άρθρο 21(2) του Συντάγματος το οποίο αναφέρει: «2. Έκαστος έχει το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι μετ' άλλων περιλαμβανομένου του δικαιώματος ιδρύσεως συντεχνιών και προσχωρήσεως εις ταύτας προς προστασίαν των ιδίων αυτού συμφερόντων.».

Περαιτέρω ο κ. Δίγκλης επικαλέστηκε το άρθρο (2) της Σύμβασης αρ. 87 της

Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που αναφέρει ότι: «Οι εργαζόμενοι και οι εργοδόται δικαιούνται άνευ οιασδήποτε διακρίσεως και άνευ προηγουμένης αδείας να συνιστούν οργανώσεις της εκλογής των και να καθίστανται μέλη των οργανώσεων τούτων υπό μόνον τον όρον να συμμορφούνται προς τα καταστατικά των εν λόγω οργανώσεων», καθώς επίσης και το άρθρο (4) της Σύμβασης αρ. 98 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που αναφέρει: «Δέον να λαμβάνωνται, εφόσον είναι τούτο αναγκαίον, μέτρα ανταποκρινόμενα εις τας εθνικάς συνθήκας δι' ων να ενισχύεται και να προωθήται η εις ευρυτάτην κλίμακα ανάπτυξις και χρησιμοποίησις διαδικασίας δι' ης εργοδόται και εργοδοτικαί οργανώσεις αφ' ενός και οργανώσεις εργαζομένων αφ' ετέρου να έρχωνται εκουσίως εις διαπραγματεύσεις διά την διά συλλογικών συμβάσεων ρύθμισιν των όρων απασχολήσεως.».

Βάσει των ανωτέρω ο κ. Δίγκλης κατέληξε ότι αποτελεί συνταγματικό δικαίωμα των εργαζομένων το συνδικαλίζεσθαι και ότι βάσει των εν λόγω Συμβάσεων της ΔΟΕ που επικύρωσε η Κυπριακή Δημοκρατία κατοχυρώνεται τόσο το δικαίωμα των εργαζομένων να οργανώνονται στη συντεχνία της αρεσκείας τους, αλλά και η ανάγκη αναγνώρισης της συντεχνίας τους από τον εργοδότη για σκοπούς διαπραγματεύσεων.

Ο εκπρόσωπος της ΣΗΔΗΚΕΚ που παρευρέθηκε στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δήλωσε πως η ΣΗΔΗΚΕΚ είναι μια Παγκύπρια συντεχνία που έχει στους κόλπους της 2,400 μέλη και ανήκει στην ΠΕΟ. Δήλωσε επίσης πως η συντεχνία αυτή αναγνωρίζεται από όλους τους Δήμους και από έντεκα ημικρατικούς οργανισμούς της Κύπρου, μετέχει μάλιστα και στις διαπραγματεύσεις για τη σύναψη Συλλογικών Συμβάσεων. Όσον αφορά το ΡΙΚ, δήλωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, η ΣΗΔΗΚΕΚ έχει μέχρι τώρα 21 μέλη, γι' αυτό ζήτησε όπως το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος καλεί και τη ΣΗΔΗΚΕΚ στις συλλογικές διαπραγματεύσεις και υπογράφει και μαζί της τις εργατικές συμβάσεις.

Εκφράζοντας τις απόψεις της ΣΕΚ ο εκπρόσωπός της υποστήριξε πως οι Διεθνείς Συμβάσεις κατοχυρώνουν μεν το δικαίωμα στους εργαζομένους να ανήκουν στη συντεχνία της προτίμησής τους, παράλληλα όμως προστατεύουν και την οντότητα των συντεχνιών, γεγονός που διασφάλισε και η ίδια η Βουλή με το Νόμο 64 του 1980. Ο ίδιος εκπρόσωπος υποστήριξε πως οι συλλογικές διαπραγματεύσεις πρέπει να γίνονται με τις πλέον αντιπροσωπευτικές συντεχνίες για αποφυγή της πολυδιάσπασης του εργατικού κινήματος και των συντεχνιών, όπως διαλαμβάνουν τα κριτήρια που προβλέπει ο ίδιος Νόμος. Δήλωσε επίσης πως η ΣΕΚ αναγνωρίζει σε όλους τους εργαζομένους το δικαίωμα να ανήκουν στη συντεχνία της προτίμησής τους, περιλαμβανόμενης και της ΣΗΔΗΚΕΚ, το θέμα των διαπραγματεύσεων όμως στην προκείμενη περίπτωση είναι θέμα του Διοικητικού Συμβουλίου του ΡΙΚ και η ΣΕΚ θα ενεργήσει σύμφωνα με τον Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων. Τέλος ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως η ΣΕΚ θα παύσει να αποδέχεται συνδρομές από υπαλλήλους που γραπτώς ζήτησαν τη διαγραφή τους από συντεχνία που υπάγεται σ' αυτή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Διευθυντής του ΡΙΚ εξέφρασαν τις θέσεις τους με έγγραφο που κατατέθηκε στην Επιτροπή και αποτελείται από τρία σημεία, τα εξής:

«(α) Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΡΙΚ αναγνωρίζει τη ΣΗΔΗΚΕΚ ως μια από τις συντεχνίες που λειτουργούν στο ίδρυμα.

(β) Υπό τις σημερινές συνθήκες δεν υπάρχει δυνατότητα και/ή σκοπιμότητα διεξαγωγής διαπραγματεύσεων με τη ΣΗΔΗΚΕΚ. Εντούτοις

λαμβανομένης υπόψη της γνωμάτευσης του Νομικού Συμβούλου του Ιδρύματος και παλαιότερης γνωμάτευσης του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, καθώς και των συνταγματικών και νομοθετικών διατάξεων της Δημοκρατίας της Κύπρου, των Διεθνών Συμβάσεων και της σχετικής νομολογίας του Δικαστηρίου Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, το ίδρυμα έχει υποχρέωση να ακούει οποιεσδήποτε απόψεις θα έθετε ενώπιόν του η ΣΗΔΗΚΕΚ για θέματα που αφορούν την προώθηση των μελών της.

(γ) Το Διοικητικό Συμβούλιο θα μεταβιβάζει τις αποκοπτόμενες από το προσωπικό συνδρομές στη συντεχνία που ανήκει το προσωπικό αυτό».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, επιθυμεί και με την ευκαιρία αυτή να επαναβεβαιώσει την πάγια θέση του Σώματος για την ανάγκη σεβασμού των συνδικαλιστικών ελευθεριών και του δικαιώματος των εργαζομένων να επιλέγουν τη συντεχνία της εκλογής τους, έτσι που να αποφεύγονται στο μέλλον παρόμοια συνδικαλιστικά προβλήματα που σε τελευταία ανάλυση ζημιώνουν το συνδικαλιστικό κίνημα στο σύνολό του. Μέσα σ' αυτό το πνεύμα και για να έχει πρακτικό αντίκρισμα η αναγνώριση του δικαιώματος των εργαζομένων να επιλέγουν τη συντεχνία της αρεσκείας τους, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπογραμμίζει ότι η αναγνώριση μιας οποιασδήποτε συντεχνίας πρέπει να γίνεται και για σκοπούς διαπραγματεύσεων των όρων εργασίας των εργαζομένων. Διαφορετικά η αναγνώριση μιας συντεχνίας από τον εργοδότη θα στερείται πρακτικής σημασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλω να γνωρίζω ποιοι είναι οι ομιλητές οι οποίοι θα μιλήσουν, για να μην πελαγοδρομούμε.

Είναι ο κ. Δίγκλης πρώτος, ο κ. Μαθηκολώνης, ο κ. Μανδριώτης, τέταρτος ο κ. Κατσουνωτός και πέμπτος ο κ. Στυλιανού.

Λοιπόν, εμπρός κύριε Δίγκλη, και ο Θεός βοηθός.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το υπό συζήτηση θέμα, πέραν του γεγονότος ότι αφορά συγκεκριμένη συντεχνία, τη ΣΗΔΗΚΕΚ της ΠΕΟ, και συγκεκριμένο εργοδότη, το ΡΙΚ, προσλαμβάνει ευρύτερο και γενικό χαρακτήρα. Ουσιαστικά αυτό το θέμα αφορά το βασικό συνταγματικό και αναφαίρετο δικαίωμα του συνδικαλίζεσθαι.

Το άρθρο 21, παράγραφος 2 του Συντάγματος ρητά αναφέρει πως «Έκαστος έχει το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι μετ' άλλων περιλαμβανομένου του δικαιώματος ιδρύσεως συντεχνιών και προσχωρήσεως εις ταύτας προς προστασίαν των ιδίων αυτού συμφερόντων».

Πέραν της συνταγματικής πτυχής του θέματος, προβάλλει και η υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας για συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της, όπως αυτές προκύπτουν από διεθνείς συμβάσεις που επικύρωσε. Συγκεκριμένα υπογραμμίζω πως η Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας αρ. 87 κατοχυρώνει το δικαίωμα των εργαζομένων να ιδρύουν και να γίνονται μέλη σε οργανώσεις της εκλογής τους. Επίσης η Σύμβαση αρ. 98 υπογραμμίζει την ανάγκη λήψης μέτρων για τη δημιουργία συνθηκών που θα διευκολύνουν τις διαπραγματεύσεις με σκοπό τη συνομολόγηση συλλογικών συμβάσεων που θα ρυθμίζουν τους όρους απασχόλησης των εργαζομένων.

Το άρθρο 5 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη προνοεί ότι οι χώρες που επικύρωσαν αυτό το χάρτη αναλαμβάνουν υποχρέωση νομοθετικών ρυθμίσεων, έτσι που να μην παραβλάπτεται το δικαίωμα των εργαζομένων να ιδρύουν και να γίνονται μέλη σε οργανώσεις, με σκοπό την προστασία των οικονομικών και κοινωνικών τους συμφερόντων.

Αυτές, κύριε Πρόεδρε, είναι οι συνταγματικές και νομικές παράμετροι που πρέπει να ρυθμίζουν τη συμπεριφορά του κράτους και των εργοδοτών αναφορικά με το δικαίωμα των εργαζομένων να οργανώνονται στη συντεχνία της αρεσκείας τους. Το υπό συζήτηση θέμα δεν είναι νέο. Υπάρχει μακρά παράδοση ουσιαστικής παραβίασης αυτού του δικαιώματος των εργαζομένων.

Είναι η πεποίθηση του ΑΔΗΣΟΚ ότι τα συνδικαλιστικά πράγματα στην Κύπρο εισήλθαν τα τελευταία χρόνια σε μια νέα εποχή. Στο πνεύμα αυτής της εποχής επιβάλλεται να υπάρξει σεβασμός από όλες τις συνδικαλιστικές οργανώσεις του αναφαίρετου δικαιώματος των εργαζομένων να επιλέγουν τη συντεχνία της αρεσκείας τους. Όλες οι συνδικαλιστικές οργανώσεις πρέπει να σέβονται εθελούσια και όχι καταναγκαστικά αυτό το δικαίωμα των εργαζομένων.

Συναφώς υπογραμμίζω πως ο σεβασμός αυτού του δικαιώματος πρέπει να αφορά και το δικαίωμα μιας συντεχνίας να διαπραγματεύεται και να υπογράφει συλλογικές συμβάσεις που να ρυθμίζουν τους όρους εργασίας των μελών της. Αναγνώριση μιας συντεχνίας χωρίς αναγνώριση και του δικαιώματος για διαπραγμάτευση στερείται ουσιαστικής σημασίας.

Και πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτή η αρχή θα πρέπει να είναι σεβαστή από όλους γενικά τους ημικρατικούς οργανισμούς, από όλους τους εργοδότες και στην προκείμενη περίπτωση και το ΡΙΚ. Αυτές οι αρχές, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να είναι σεβαστές όχι μόνο από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις. Πρέπει να είναι σεβαστές και από την κυβέρνηση και από τους ημικρατικούς οργανισμούς, αλλά και από τους ιδιώτες εργοδότες.

Έχω την πεποίθηση ότι ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης, που επικύρωσε η Κυπριακή Δημοκρατία, δημιουργεί την υποχρέωση για την κυπριακή κυβέρνηση να προβεί στις δέουσες νομοθετικές ρυθμίσεις που θα κατοχυρώνουν τη μη παραβίαση του αναφαίρετου δικαιώματος των εργαζομένων να οργανώνονται στη συντεχνία της εκλογής τους. Γι' αυτό το ΑΔΗΣΟΚ ζητά όπως η κυβέρνηση προωθήσει στη Βουλή σχετική νομοθεσία.

Με την ευκαιρία αυτή και για την καλύτερη και πιο εύρυθμη λειτουργία του συνδικαλιστικού κινήματος, θεωρούμε πως πρέπει να απασχολήσει το Σώμα και η επενέργεια των αναγκαίων τροποποιήσεων στο νόμο περί Συντεχνιών, ούτως ώστε η σύνθεση συνδικαλιστικών συνεδρίων και συνδιασκέψεων να αποτελείται από αντιπροσώπους που θα εκλέγονται πραγματικά από τους εργαζομένους και όχι να διορίζονται. Μια τέτοια νομοθετική ρύθμιση είναι απαραίτητη για να μη φαλκιδεύεται η θέληση των εργαζομένων.

Αυτές είναι οι θέσεις του ΑΔΗΣΟΚ για το υπό συζήτηση θέμα, κύριε Πρόεδρε, και θα παρακαλούσα όπως οι εισηγήσεις μας πάνω στα δύο τελευταία ζητήματα που αφορούν τις υποχρεώσεις της κυβέρνησης, όπως αυτές προκύπτουν από τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και όσον αφορά την τροποποίηση του νόμου περί Συντεχνιών, διαβιβαστούν στην Εκτελεστική Εξουσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Ο κ. Δίγκλης ήταν ακριβώς μέσα στα πλαίσια!

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Θα είμαι πιο σύντομος από τον κ. Δίγκλη, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε σήμερα δεν είναι η πρώτη φορά που έχει εγερθεί σ' αυτό το Σώμα και δεν είναι η πρώτη φορά που έχει ξεκαθαριστεί πλήρως πάνω σε ποιες βάσεις και πάνω σε ποιες αρχές είναι που εδράζεται. Όμως φαίνεται ότι από πλευράς του κ. Δίγκλη και του ΑΚΕΛ -είμαι σίγουρος κατ' ακολουθίαν-συνεχίζει πάντοτε να υπάρχει μια παρεξήγηση και μια σύγχυση μεταξύ δυο πραγμάτων, τα οποία και νομικά έχουν διευκρινιστεί, αλλά και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας επανειλημμένα με ειδικές γνωματεύσεις του έχει ξεκαθαρίσει.

Το πρώτο πράγμα το οποίο πρέπει να ξεκαθαριστεί είναι ότι ένα και ξεκάθαρο είναι το θέμα του δικαιώματος του συνδικαλίζεσθαι, της ελευθερίας για ίδρυση συντεχνιών της αρεσκείας του κάθε προσώπου και του κάθε πολίτη αυτού του τόπου, και εντελώς ξεχωριστό θέμα είναι η υποχρέωση του εργοδότη να παρακάθεται σε διαπραγματεύσεις με συντεχνίες και να συνάπτει συλλογικές διαπραγματεύσεις με συντεχνίες. Κανένας, μα κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα των πολιτών βάσει του άρθρου 21 παράγραφος (2), στο οποίο έχει αναφερθεί και ο κ. Δίγκλης, να δημιουργούν τις συντεχνίες της αρεσκείας τους και να ανήκουν στη συντεχνία που καθένας επιλέγει ελεύθερα. Εκείνο όμως το οποίο κανένας δεν μπορεί είναι να επιβάλει στον εργοδότη να παρακάθεται σε διαπραγματεύσεις και να συνάπτει συλλογικές συμβάσεις με συντεχνίες οι οποίες δεν έχουν αντιπροσωπευτικότητα. Το στοιχείο της αντιπροσωπευτικότητας λοιπόν δεν είναι κάτι το οποίο είναι δική μου έμπνευση, αλλά είναι έμπνευση των διεθνών συνθηκών οι οποίες αναφέρονται στο θέμα για το οποίο συζητούμε. Είναι διακηρυγμένη και ξεκάθαρη θέση του Νομικού Συμβούλου της κυβέρνησης, του Γενικού Εισαγγελέα, ότι πρέπει να υπάρχει σε μια συντεχνία το στοιχείο της αντιπροσωπευτικότητας, για να δημιουργείται από την άλλη πλευρά, του εργοδότη, η υποχρέωση να παρακάθεται σε συλλογικές διαπραγματεύσεις και να καταρτίζει και να συνάπτει συλλογικές συμβάσεις με μια συντεχνία. Και στην προκείμενη περίπτωση για την οποία μιλούμε, για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και τη ΣΗΔΗΚΕΚ: Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, ως εργοδότης, φαίνεται ότι έκρινε ότι η ΣΗΔΗΚΕΚ δεν είχε αντιπροσωπευτικότητα, διότι ο αριθμός των 21 μελών τα οποία εκπροσωπούσε η ΣΗΔΗΚΕΚ μέσα στον όλο αριθμό των μελών του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου που είχαν οι άλλες συντεχνίες δείχνει ότι η ΣΗΔΗΚΕΚ δεν είχε αντιπροσωπευτικότητα. Και επ' αυτού του σημείου πρέπει να διευκρινιστεί ότι υπάρχουν συνδικαλιστικές οργανώσεις οι οποίες πράγματι επιμένουν ότι αυτό το στοιχείο της αντιπροσωπευτικότητας είναι θεμελιακό και είναι ουσιώδες, διότι προστατεύει την ίδια τη συνδικαλιστική ελευθερία και τα συνδικαλιστικά δικαιώματα. Γιατί μ' αυτό τον τρόπο αποφεύγεται η πολυδιάσπαση του συνδικαλιστικού κινήματος. Και επίσης δεν είναι δυνατό ένας εργοδότης να υποχρεώνεται να παρακάθεται σε διαπραγματεύσεις ή να συνάπτει συλλογικές συμβάσεις με μια συντεχνία η οποία μπορεί να έχει εντελώς μηδαμινή εκπροσώπηση ή ακόμα και ανύπαρκτη εκπροσώπηση μέσα στο εργοδοτικό προσωπικό.

Γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να τελειώσω λέγοντας ότι εμείς, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρχει και πρέπει να κατοχυρώνεται και πρέπει να γίνεται σεβαστό το δικαίωμα του συνδικαλίζεσθαι, το δικαίωμα του κάθε πολίτη να ανήκει στη συντεχνία της αρεσκείας του. Από την άλλη όμως επιβάλλεται να κατοχυρωθεί και το δικαίωμα των εργοδοτών, αλλά και των εργοδοτουμένων, το οποίο υπαγορεύεται από την αναγκαιότητα ύπαρξης αντιπροσωπευτικότητας σε μια συνδικαλιστική οργάνωση, για να μπορεί αυτή η οργάνωση να αξιώνει δικαιώματα συλλογικών διαπραγματεύσεων και δικαιώματα σύναψης συλλογικών συμβάσεων με την εργοδοσία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μανδριώτης.

ΣΤ. ΜΑΝΔΡΙΩΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε, όπως τόνισε και ο προηγούμενος ομιλητής, δεν είναι η πρώτη φορά που παρουσιάστηκε μπροστά σ' αυτό το Σώμα. Το θέμα των συνδικαλιστικών ελευθεριών έχει παρουσιαστεί αρκετές φορές και το Σώμα τοποθετήθηκε κατά διάφορους τρόπους πάνω σ' αυτό το πολύ σοβαρό θέμα, που έχει σχέση με την ελευθερία οργάνωσης συντεχνιών και με το δικαίωμα των εργαζομένων να ανήκουν στη συνδικαλιστική οργάνωση της αρεσκείας τους. Πρέπει να ομολογήσουμε ότι κατά τα τελευταία χρόνια έχει παρουσιαστεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά αυτό το θέμα και πολύ περισσότερο πρόοδος όσον αφορά τη συντεχνία ΣΗΔΗΚΕΚ και την ΠΕΟ, οργανισμούς για τους οποίους υπήρχε ένα είδος απαγόρευσης μέσα στους ημικρατικούς οργανισμούς και διακρίσεων όσον αφορά τις προσλήψεις στους ημικρατικούς οργανισμούς. Ευτυχώς σε έναν πολύ μεγάλο αριθμό ημικρατικών οργανισμών αυτό το θέμα έχει λυθεί και, όπως λέει και η Έκθεση, γύρω στους 20 ημικρατικούς οργανισμούς έχουν αναγνωρίσει τη ΣΗΔΗΚΕΚ και την ΠΕΟ, διαπραγματεύονται με αυτή την οργάνωση και λύονται έτσι τα προβλήματα των υπαλλήλων. Εξαίρεση αποτελεί το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Έχουμε τη γνώμη ότι δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, έστω και αν μια οργάνωση, συνδικαλιστική οργάνωση, σε αυτό το ίδρυμα εξασκεί πίεση στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού να μην αναγνωρίσει άλλη συνδικαλιστική οργάνωση, γιατί έμαθε στο μονοπώλιο πρόσληψης υπαλλήλων σ' αυτό τον οργανισμό ή, αν θέλετε ακόμα, στο μονοπώλιο στις διαπραγματεύσεις των αιτημάτων των εργατοϋπαλλήλων.

Ο προηγούμενος ομιλητής τόνισε ότι μια συνδικαλιστική οργάνωση η οποία δεν έχει σοβαρή αντιπροσωπευτικότητα δεν πρέπει να λαμβάνει μέρος στις διαπραγματεύσεις. Πρώτα θέλω να τονίσω ότι η ΣΗΔΗΚΕΚ είναι μια οργάνωση με πολύ σημαντικό αριθμό μελών μέσα σε όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς, μέσα σε δημόσιους οργανισμούς και κατά συνέπεια μια τέτοια οργάνωση δεν μπορεί να παραγνωρίζεται από κανένα! Ακόμα πρέπει να τονίσουμε ότι η ΣΗΔΗΚΕΚ είναι μια από τις συντεχνίες που ανήκουν στην ΠΕΟ, που είναι η πιο μαζική συνδικαλιστική οργάνωση σ' αυτό τον τόπο και άρα από τη μαζικότητά της δημιουργούνται και μεγαλύτερα δικαιώματα στην αναγνώριση των συντεχνιών της μέσα στους διάφορους οργανισμούς. Γι' αυτό το λόγο πρέπει το ΡΙΚ να προχωρήσει πλέον αποφασιστικά να αναγνωρίσει τη ΣΗΔΗΚΕΚ, να διαπραγματευτεί με την οργάνωση αυτή των υπαλλήλων, έστω και αν έχει μικρότερο αριθμό

μελών. Αυτό θα εξαλείψει σε όλους πλέον τους ημικρατικούς οργανισμούς τις διακρίσεις και τους περιορισμούς που γινόντουσαν, όσον αφορά την αναγνώρισή τους και τη διαπραγμάτευση αιτημάτων από τη συνδικαλιστική οργάνωση που ανήκει στην ΠΕΟ ή και από την ίδια την ΠΕΟ.

Πρέπει επίσης να τονίσω ότι πρόοδος έχει γίνει και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, όσον αφορά το θέμα των συνδικαλιστικών ελευθεριών. Και αυτό πηγάζει ή πήγασε από τη δύναμη των ίδιων των συντεχνιακών οργανώσεων, όπως και από το γεγονός ότι αυτό το θέμα συζητήθηκε πολλές φορές σ' αυτό το Σώμα και ξεκαθάρισε αυτό το Σώμα και τη θέση του. Γι' αυτό εισηγούμαι ότι, τόσο η Επιτροπή Εργασίας όσο και αυτό το Σώμα, πρέπει να παρακολουθούν την κατάσταση των συνδικαλιστικών ελευθεριών και όπου παραβιάζονται τα δικαιώματα των εργατών, να επεμβαίνουμε με βάση τη νομοθεσία, με βάση τα καταστατικά των ίδιων των συντεχνιών, για να υπάρξει πράγματι ελευθερία οργάνωσης των εργατοϋπαλλήλων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Παρόλο που έχει περάσει ένας και πλέον χρόνος από τότε που πρωτοσυζητήθηκε το θέμα της παραβίασης από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου των συνταγματικών και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των μελών της ΣΗΔΗΚΕΚ και παρά το γεγονός ότι το ΡΙΚ αναγνώρισε την πιο πάνω συντεχνία, εντούτοις το θέμα της διαπραγμάτευσης των προβλημάτων των μελών της παραμένει άλυτο.

Έχουμε σημειώσει τα επιχειρήματα του εκπροσώπου της ΣΕΚ, εκείνα του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, καθώς και αυτά που μας επανέλαβε ο συνάδελφος κ. Μαθηκολώνης και δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με τη λογική της διαπραγμάτευσης με την πλέον αντιπροσωπευτική συντεχνία. Και επειδή δεν υπάρχουν αριθμοί σ' αυτή την περίπτωση και ίσως αυτή η αντιπροσωπευτικότητα να σημαίνει κάποτε το 50 ή το 60%, δεν είναι επιχείρημα, είναι ένας απλός και εύσχημος τρόπος, για να αποκλειστεί από τις διαπραγματεύσεις μια συντεχνία που πιθανό να εκπροσωπεί το 40, το 30% ή ακόμα έστω και το 10% των εργαζομένων. Το γεγονός και μόνο ότι αρκετοί εργαζόμενοι σε οποιοδήποτε ημικρατικό ίδρυμα, οργανισμό ή ιδιωτική επιχείρηση, αποφάσισαν ότι δε θέλουν να εκπροσωπούνται από μια συγκεκριμένη συντεχνία, αυτό σημαίνει ταυτόχρονα πως δεν εμπιστεύονται το χειρισμό των προβλημάτων τους από αυτή. Γι' αυτό εξάλλου ιδρύουν ή προσχωρούν σε μια άλλη συντεχνία.

Αυτή η νοοτροπία της μονοπώλησης του δικαιώματος διαπραγμάτευσης από τη μεγαλύτερη σε αριθμό μελών συντεχνία πρέπει να εκλείψει. Έχουμε πολύ πιο πρόσφατο παράδειγμα αυτής της νοοτροπίας με τη νεοϊδρυθείσα συντεχνία στις Κυπριακές Αερογραμμές ΑΣΥΤΤΚΑ και το βομβαρδισμό των Βουλευτών και της Βουλής γενικά με φυλλάδια της ΣΥΝΥΚΑ - ΣΕΚ - ΟΗΟ για το μεγάλο αμάρτημα αυτών των εργαζομένων να συμπήξουν δική τους συντεχνία.

Κι εδώ χρησιμοποιήθηκε κατά κόρον η έγνοια για την πολυδιάσπαση του συνδικαλιστικού κινήματος. Όταν μια συντεχνία δεν είναι υπό έλεγχο, τότε θα πρέπει να διαλύεται, κατά τη λογική κάποιων που θέλουν να μονοπωλούν το συνδικαλισμό. Κι αυτό το σημείο αφορά σε μερικές περιπτώσεις και την ΠΕΟ στον τρόπο αντιμετώπισης άλλων συντεχνιών, όπως η ΔΕΟΚ.

Μια και μου δίνεται αυτή η ευκαιρία, θα ξαναθίξω έναν απαράδεκτο θεσμό που στην οικοδομική βιομηχανία και στις εποχιακές εργασίες (μάζεμα εσπεριδοειδών - τρυγητός -συσκευασία αγροτικών προϊόντων κτλ.) έχει μπει ως όρος σε συμβάσεις που υποχρεώνει τους εργαζομένους να εγγραφούν στη μια από τις δυο συντεχνίες που διαπραγματεύτηκαν και υπέγραψαν τις συμβάσεις, δηλαδή τη ΣΕΚ και την ΠΕΟ, γιατί καμιά άλλη συντεχνία δε δέχονται στις διαπραγματεύσεις, ούτε ακόμα και τη ΔΕΟΚ. Αν λοιπόν κάποιος εργαζόμενος ή εργαζόμενη αρνηθεί να ενταχθεί στη μια από τις δυο συντεχνίες, τότε τους αποκόπτεται η συνδρομή και διαμοιράζεται στις δυο συντεχνίες εξίσου. Απ' αυτό το γεγονός βγαίνει στην επιφάνεια η αναχρονιστική, αντισυνταγματική, αντισυνδικαλιστική αντίληψη του εξαναγκασμού των εργαζομένων να παραμένουν παρά τη θέλησή τους σε συγκεκριμένη συντεχνία.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τα ανθρώπινα, συνταγματικά και συνδικαλιστικά δικαιώματα όλων των εργαζομένων δεν μπορούν να παραβιάζονται από κανένα και με κανένα πρόσχημα. Υπάρχει η γνωμάτευση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα γύρω απ' αυτό το θέμα, καθώς και η Νομολογία του Δικαστηρίου Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης που δεν επιδέχονται καμιά παρερμηνεία και καμιά πρόφαση για την υποχρεωτική ένταξη ή παραμονή σε μια και μοναδική συντεχνία για χάρη δήθεν της ενότητας των εργαζομένων.

Όσοι κόπτονται για την ενότητα των συνδικαλιστικών οργανώσεων και γενικά των εργαζομένων του τόπου, υπάρχει η πρόσκληση της ΠΕΟ, της ΔΕΟΚ, της ΠΑΣΥΔΥ και της ΠΟΑΣ για μια τέτοια ενότητα που μπορεί να γίνει πραγματικότητα, αν εγκαταλειφθεί η θεωρία της μονοπώλησης του συνδικαλισμού.

Θα επαναλάβω ακόμα μια φορά την ομόφωνη θέση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας ότι η αναγνώριση μιας οποιασδήποτε συντεχνίας πρέπει να γίνεται και για σκοπούς διαπραγματεύσεων των όρων εργασίας των μελών της, για να έχει πρακτικό αντίκρισμα αυτή η αναγνώριση.

Εμείς του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ θα σταθούμε στο πλευρό των εργαζομένων για την πλήρη κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους, αλλά και φύλακες αυτών των δικαιωμάτων από τυχόν επιβουλές εκ μέρους οποιουδήποτε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού έχει το λόγο.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Το συνδικαλιστικό κίνημα, έντιμε κύριε Πρόεδρε, στην αγωνιώδη προς τα πρόσω πορεία του, γνώρισε ατυχώς και τον αυτοχειριασμό και τη δραματική εσωτερική αντιπαράθεση. Γνωστοί και επώδυνοι οι ιστορικοί συνδικαλιστικοί αντιδιασκελισμοί που έγιναν προς την κατεύθυνση αυτή που παρέλκει, πιστεύω, να τους μνημονεύσω και να τους αναλύσω.

Ευτυχώς, βήμα το βήμα, χρόνο το χρόνο, εκλείπουν τα αρνητικά αυτά σύνδρομα του παρελθόντος και υπερβαίνουμε τις εγγενείς συνδικαλιστικές αντιπαραθέσεις. Και ελπίζουμε πως η συνάδουσα προς τις σύγχρονες ευρωπαϊκές επιταγές συναίνεση και αποδοχή του πολυφωνικού και πλουραλιστικού συνδικαλιστικού πνεύματος όχι μονάχα δε θα ανακοπεί, αλλά θα συνεχίσει την ανελικτική τροχιά της.

Θετικό και όχι αρνητικό θα είναι τούτο όχι μόνο για το συνδικαλιστικό μας κίνημα, αλλά και για το όλο κοινωνικό πλέγμα και το πολιτικό εποικοδόμημα.

Για τους εκφράζοντες τους φόβους πως μπορούμε να οδηγηθούμε στις λεγόμενες συνδικαλιστικές κονιορτοποιήσεις, τούτο λέμε μόνο: Η παγκόσμια και η κυπριακή πείρα -και τουλάχιστον όσοι ζούμε σ' αυτό τον τόπο και σ' αυτό το χώρο έχουμε αρκετή εμπειρία- απέδειξαν, και καθημερινά άλλωστε αποδεικνύουν, αβάσιμους τους φόβους τους.

Θνησιγενείς από την ιδιοσυστασία τους καταστάσεις πουθενά και ποτέ δεν επιβίωσαν. Το θέμα της πλήρους κατοχύρωσης των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, περιλαμβανομένου και του δικαιώματος της διαπραγμάτευσης στον τόπο της δουλειάς που έθιξε προηγούμενα ο συνάδελφος, δεν αφορά, έντιμε κύριε Πρόεδρε, μόνο την Εκτελεστική Εξουσία. Μπορεί και να θεσμοθετηθεί και να γίνει και από μας. Γιατί να εξαρτιόμαστε διά βίου από τις εκτελεστικές της επινεύσεις; Αν το πιστεύουμε, και σίγουρα οι πλείστοι είμαστε σίγουροι πως το πιστεύουμε, ας θεσμοθετήσουμε· ας τολμήσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε φθάσει και στο τέλος αυτού του σοβαρού θέματος, το οποίο χρόνιζε ενώπιον του Σώματος και το οποίο αφορά τη συνδικαλιστική ελευθερία και την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων τόσο από το Σύνταγμα όσο και από τη νομοθεσία της Κύπρου και τις διεθνείς συμβάσεις.

Δυστυχώς δεν έχουμε καιρό να προχωρήσουμε σε άλλα θέματα, γι' αυτό το λόγο νομίζω να κλείσουμε τη σημερινή συνεδρία.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Νομίζω το επόμενο είναι σύντομο και τελειώνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχουμε χρόνο, κύριε Ψυλλίδη. Έχουμε δέκα λεπτά τα οποία δε θα επαρκέσουν.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Μα δέκα λεπτά φθάνουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ας μείνουν αύριο.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Μα δέκα λεπτά φθάνουν, δε χρειάζεται περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, νομίζω θα πρέπει να τελειώσουμε ως εδώ και όλα τα άλλα θέματα να μείνουν για αύριο.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για αύριο το πρωί στις 10.00 με τα θέματα που εκκρεμούν στο Κεφάλαιο Δ'. Όμως μετά την πρωινή συνεδρία, θα υπάρξει και η τακτική απογευματινή συνεδρία του Σώματος η οποία θα ασχοληθεί με τη Νομοθετική Εργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η έναρξη των εργασιών

εκτροπής του ποταμού Διαρίζου, παρά το γεγονός ότι παραμένουν ανεκπλήρωτες οι κυβερνητικές υποσχέσεις για κατασκευή φράγματος που να καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου). (15.2.1990).

2) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στα σχολεία της Λεμεσού από τη δράση αναρχικών και η ανάγκη λήψης πρακτικών μέτρων για την ομαλή λειτουργία τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (2.3.89).

3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η καθυστέρηση που παρατηρείται για τη δημιουργία της νέας Βιομηχανικής Περιοχής Κολοσσίου στην επαρχία Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (8.3.90).

4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη να μελετηθεί εκ νέου η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα, συμπεριλαμβανόμενης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Γαλανού). (11.5.1989).

5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Το ορθολογιστικό της απόφασης για την εγκατάσταση των ηλιακών συστημάτων του Νοσοκομείου Λάρνακας σε σχέση με τη ζημιά που τυχόν προκαλείται στο δημόσιο».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη). (8.12.89).

6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι καταστροφές και οι ζημιές που προκλήθηκαν στην ακριτική Αθηαίνου από την πρόσφατη θεομηνία και τρόποι βοήθειας προς τους πληγέντες κατοίκους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη). (22.2.1990).

(β) «Η ανάγκη αποζημίωσης των παραγωγών που υπέστησαν ζημιές από θεομηνίες το Νοέμβρη και Δεκέμβρη του 1988».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (1.3.1990).

7) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η φημολογούμενη παραχώρηση νερού από το φράγμα Ασπρόκρεμμου σε επιχειρηματία για τουριστικούς σκοπούς στην περιοχή Πέτρα του Ρωμιού, τη στιγμή που

δεν ικανοποιείται αίτημα παραχώρησης νερού από το ίδιο φράγμα για αρδευτικούς σκοπούς σε αριθμό κοινοτήτων της χαμηλής περιοχής Πάφου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου). (1.3.1990).

8) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Ο αναδασμός, μέτρο ανάπτυξης και προόδου, και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (23.3.1989).

9) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση (κι ο κίνδυνος ματαίωσης) του φράγματος Βυζακιάς».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού). (14.12.1989).

(β) «Η ανάγκη επίσπευσης της κατασκευής του διυλιστηρίου Τερσεφάνου, για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η παροχή πόσιμου νερού στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου). (14.12.1989).

10) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το σοβαρό πρόβλημα της διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, η εξασφάλιση αμειπτικών τιμών και η ανάγκη λήψης μέτρων που να εξασφαλίζουν στους γεωργοκτηνοτρόφους την ανώτατη τιμή που καθορίζεται για τα προϊόντα τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (11.1.1990).

11) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η έλλειψη αμειπτικών τιμών των πατατών, τα συνεχώς αυξανόμενα κόστα παραγωγής και τα γενικότερα προβλήματα των πατατοπαραγωγών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Χρ. Σολωμή, Σ. Χατζηγιάννη, Ν. Μακρίδη και Α. Γεωργίου). (26.10.1989).

12) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το Σχέδιο Ενιαίας Ανάπτυξης Κρασοχωριών και η ανάγκη επίσπευσης της εφαρμογής του».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

13) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι διώξεις από το Υπουργείο Υγείας των μικροβιοτεχνών κατασκευαστών μουσταλευριάς (του παραδοσιακού σιουτζιούκκου) στην περιοχή Μαραθάσας».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού για αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (5.10.89).

14) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη για κάλυψη των καταθετών της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Ριζοκαρπάσου κατά τον ίδιο τρόπο που το κράτος έχει καλύψει τους καταθέτες όλων των κατεχόμενων Συνεργατικών Πιστωτικών Εταιρειών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ζ. Τουλούρα). (15.12.1988).

15) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι καθυστερήσεις που σημειώνονται στην εκκαθάριση των προβληματικών Συνεργατικών Ιδρυμάτων και η παραβίαση προνοιών της νομοθεσίας περί Συνεργατικών Εταιρειών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (20.4.1989).

16) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η έκδοση από το Υπουργείο Υγείας πιστοποιητικών σε πρόσωπα που παρακολούθησαν τριετή κύκλο στη θεωρία και την πρακτική εφαρμογή της ακτινογραφίας και πέτυχαν σε καθορισμένες εξετάσεις, ενώ υπάρχει ο ισχυρισμός ότι τα πιστοποιητικά αυτά περιέχουν αναληθή στοιχεία».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (14.5.1989).

17) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ποιότητα του πόσιμου νερού στην Ορούντα».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

18) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δημιουργία σταθμού επεξεργασίας λυμάτων για την Ανθούπολη».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

19) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

1. «Η σταδιακή υποβάθμιση, αντί της αναβάθμισης, ως έπρεπε, κι η προϊούσα αναγωγή σ' αχρησία:

   (i) των εξωτερικών ιατρείων Καϊμακλίου και

   (ii) του περιφερειακού νοσοκομείου Κυπερούντας».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη). (1.12.1988).

2. «Τα προβλήματα λειτουργίας του νοσοκομείου Κυπερούντας και ειδικότερα η μη πλήρωση της θέσης ακτινογράφου».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου). (11.5.1989).

20) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συμπερίληψη της περιοχής του Συμβουλίου Βελτίωσης Σωτήρας στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη ρύθμιση της τουριστικής ανάπτυξης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (19.4.1990).

21) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζομένους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη). (17.5.1990).

22) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

1. «Οι πληροφορίες για μεγάλης έκτασης ατασθαλίες σε βάρος του Τελωνείου, μέσω υποτιμολογήσεων, και η ανάγκη λήψης δραστικών μέτρων για πάταξη της φοροδιαφυγής».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ). (17.5.1990).

2. «Τα σκάνδαλα στα Τελωνεία και η απώλεια εκατομμυρίων λιρών του δημοσίου από απάτες και ψευδείς παραστάσεις».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ). (17.5.1990).

3. «Η ανακάλυψη από τις τελωνειακές αρχές μεγάλης απάτης σε βάρος του δημοσίου και του καταναλωτικού κοινού, η απαίτηση της κοινής γνώμης για αποκάλυψη και τιμωρία όσων ενέχονται σ' αυτή, καθώς και η ανάγκη θεσμοθέτησης μέτρων για παρεμπόδιση της εμφάνισης παρόμοιων φαινομένων στο μέλλον».

   (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή). (17.5.1990).

23) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη δημιουργίας εθνικής επιτροπής για το συντονισμό των διάφορων υπηρεσιών του κράτους που απασχολούνται με την καταπολέμηση των ναρκωτικών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Γεωργιάδη). (23.2.1989).

24) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα που θα προκύψουν από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανέγερση γυμνασίου στο χώρο του δάσους της Παιδαγωγικής Ακαδημίας στην Αγλαντζιά, παρά τις αντίθετες απόψεις των αρμόδιων υπηρεσιών: Πολεοδομίας, Πολεοδομικού Συμβουλίου, Αστυνομίας, Υπουργείου Γεωργίας και Γραφείου Προγραμματισμού».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή). (18.1.1990).

25) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (15.2.90).

26) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση του Συντάγματος και των Διεθνών Συνθηκών και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου). (10.5.90).

27) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα των σχολικών βοηθών που εργάζονται σε νηπιαγωγεία».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (11.1.90).

28) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τα θέματα που αναφέρονται ως:

(α) «Προβλήματα βιβλιοθηκάριων που εργάζονται σε κρατικές βιβλιοθήκες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (11.1.90).

(β) «Η ανάγκη μονιμοποίησης των υπαλλήλων της Σεβερείου Βιβλιοθήκης, καθώς και των Βιβλιοθηκών του Γυμνασίου Παλουριώτισσας, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, της Παιδαγωγικής Ακαδημίας και του Λανιτείου Λυκείου Α΄ Λεμεσού και η ένταξή τους στις κατάλληλες κλίμακες».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου). (19.4.90).

29) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τα θέματα που αναφέρονται ως:

(α) «Η έλλειψη προσοντούχων δασκάλων για επάνδρωση των σχολείων μας και η άρνηση του Υπουργείου Παιδείας να επιτρέψει τη συμπλήρωση της εκπαίδευσης των απόφοιτων Παιδαγωγικών Ακαδημιών Ελλάδας με τη φοίτηση για ακόμα ένα χρόνο στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου, ώστε να καταστούν καθόλα προσοντούχοι δάσκαλοι, σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας μας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Δημητριάδη). (1.6.89).

(β) «Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι απόφοιτοι των Παιδαγωγικών Ακαδημιών Ελλάδας για μόνιμο διορισμό στη Δημοτική (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Δημητριάδη). (15.2.90).

30) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη ρύπανση από το εργοστάσιο ARIZEN, η βλαβερή επίδρασή της πάνω στην υγεία των εργαζομένων και των κατοίκων της γύρω περιοχής και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης του προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους όλων των κομμάτων) (21.6.1990).

31) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η αδικαιολόγητη σπατάλη δημόσιου χρήματος λόγω της καθυστέρησης στη λήψη της σωστής απόφασης να κατασκευαστεί τετραπλής κατεύθυνσης ο δρόμος Λάρνακας - Κοφίνου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Γεωργίου και Σ. Χατζηγιάννη). (17.11.1988).

(β) Η ανάγκη άμεσης παροχής αποζημιώσεων στους κατοίκους των κοινοτήτων Αγγλισίδων και Αλεθρικού για τις ζημιές που υπέστησαν από την έναρξη της κατασκευής του δρόμου Λάρνακας -Κοφίνου με διπλή κατεύθυνση».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Γεωργίου και Σ. Χατζηγιάννη). (17.11.1988).

32) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Αγνοουμένων, Εγκλωβισμένων και Παθόντων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα σπίτια των προσφύγων αστυνομικών στο Πλατύ Αγλαντζιάς και στη Λεμεσό».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου). (6.11.1986).

33) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση της διαπλάτυνσης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου Κιτίου-Μαζωτού-Αλαμινού».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου). (8.7.1988).

(β) «Η αθέτηση υποσχέσεων αναφορικά με οδικά προβλήματα της κοινότητας Προδρόμου».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου). (19.4.1990).

(γ) «Η σχεδιαζόμενη όδευση του δρόμου Σίφυλλου σε σχέση με την καλύτερη εξυπηρέτηση των γειτονικών κοινοτήτων».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή).

34) Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Αγνοουμένων, Εγκλωβισμένων και Παθόντων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η εκκρεμούσα αποζημίωση των προσφύγων και εγκλωβισμένων καπνοπαραγωγών του διαμερίσματος Καρπασίας για τα καπνά τύπου Βιρτζίνια που παρέδωσαν το θέρος του 1974 στο Συνεργατικό Οργανισμό Καπνοπαραγωγών».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη). (24.11.1988).

35) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η κατασκευή του νέου δρόμου Πύργου - Λευκωσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων). (10.5.1990).

36) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Αγνοουμένων, Εγκλωβισμένων και Παθόντων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η προσφυγική κοινότητα Καντού και τρόποι επίλυσής τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη). (23.11.1989).

(β) «Τα προβλήματα της διάθεσης μεγάλων εκτάσεων τουρκοκυπριακού (αγροτικού) κλήρου μιας κοινότητας σε εκτοπισθέντες άλλων κοινοτήτων - π.χ. Μαθιάτης, Ποταμιά, κ.ά. -όταν υπάρχουν σοβαρές αιτήσεις από μέρους εκτοπισθέντων της ίδιας κοινότητας για αξιοποίησή τους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (5.10.1989).

(γ) «Οι ανάγκες των προσφύγων για επαγγελματική στέγη».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

(δ) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερού, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη).

(ε) «Η ανάγκη παραχώρησης τουρκοκυπριακής γης στο Συγκρότημα Καλλιτεχνών Λύσης (ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ.), αίτημα που υποβλήθηκε από το 1982, για ανέγερση οικήματος στο οποίο θα στεγάζονται οι ποικίλες πολιτιστικές δραστηριότητες του συγκροτήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (8.2.1990).

37) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Αγνοουμένων, Εγκλωβισμένων και Παθόντων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη απομάκρυνσης του χοιροστασίου και άλλων κτηνοτροφικών υποστατικών που βρίσκονται δίπλα από τους προσφυγικούς συνοικισμούς Μενεού και Δρομολαξιάς ως απαραίτητο μέτρο προστασίας της υγείας των κατοίκων της περιοχής».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.1989).

38) Ενδιάμεση Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα που θα προκύψουν από τη μεταστέγαση της Παιδαγωγικής Ακαδημίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή). (5.6.1990).

39) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η πρόσφατη απαράδεκτη απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας να απολύσει δέκα από τους τριάντα δύο εργατοτεχνίτες της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας και η ανάγκη ακύρωσής της».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων της Βουλής). (22.2.1990).

40) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα της αγροτικής νεολαίας και γενικά των νέων της υπαίθρου και η ανάγκη λήψης μέτρων για την αντιμετώπισή τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (8.2.1990).

41) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι σοβαρές επιπτώσεις που σημειώνονται κάθε χρόνο από το έντομο Leaf Hopper στα αμπέλια επιτραπέζιων σταφυλιών και η επείγουσα ανάγκη αντιμετώπισης αυτού του τόσο σοβαρού προβλήματος».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (8.2.1990).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

2) Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 1990.

3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1990.

4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1990.

5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1990.

6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 30) του 1990.

7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1990.

8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1990.

9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1990.

10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1990.

11) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 8) του 1990.

12) Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

13) Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

14) Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

15) Ο περί Θερινής Μεταμεσημβρινής Αναπαύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

16) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Καθορισμός Περιοχών) Κανονισμοί του 1990.

17) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Ώρες Εργασίας Βοηθών Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990.

18) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Μεταβολή Ωρών Κλεισίματος Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990.

19) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Εβδομαδιαίες Ημιαργίες) Κανονισμοί του 1990.

20) Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποίηση Πινάκων) Κανονισμοί του 1990.

21) Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Γενικοί Κανονισμοί του 1990.

22) Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

23) Οι περί Κατασκευής Αεριούχων Αναψυκτικών Ποτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

24) Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό) Κανονισμοί του 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

('Ωρα λήξης: 6.15 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παναγιώτου Ανδρέας
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου 'Αριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Αγόρευση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ πάνω στο θέμα, «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο» και λήξη αυτού.

2) Έκθεση για το θέμα «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του ως βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας» και έγκριση αυτής.

3) Έκθεση για το θέμα «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου» και έγκριση αυτής.

4) Έκθεση για το θέμα «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Γ. Ομήρου, Α. Παρισινός, Μ. Θεοδούλου, Α. Ψυλλίδης, Π. Στυλιανού, Μ. Παπαπέτρου) και έγκριση σχετικού ψηφίσματος προς τις κυβερνήσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μεγάλης Βρετανίας.

5) Έκθεση για τα θέματα 1. «Η παρεχόμενη κρατική και ιδιωτική κτηνιατρική υπηρεσία, προκύπτοντα προβλήματα, προοπτική για βελτιώσεις και η απάμβλυνση του προβλήματος των άνεργων κτηνίατρων» και 2. «Οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού από την αλόγιστη χορήγηση αντιβιοτικών φαρμάκων στα ζώα χωρίς συνταγή κτηνίατρων και στη συνέχεια η ανεξέλεγκτη διάθεσή τους για κατανάλωση στην αγορά», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Χρυσοστόμου, Χρ. Κουρτελλάρης, Ε. Ευσταθίου, Α. Παρισινός) και έγκριση αυτής.

6) Έκθεση για το θέμα «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000 τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, ξύλα, τούβλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν [Α. Χρυσοστόμου, Κ. Τσιέττης, Α. Παπαρές, Ε. Ευσταθίου, Γ. Ομήρου, Προεδρεύων (Γ. Λαδάς)] και έγκριση αυτής.

7) Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Μ. Παπαπέτρου, Προεδρεύων) πάνω σε διαδικαστικό θέμα μετά από παρατήρηση του κ. Παπαπέτρου ότι οι ομιλητές παραβιάζουν τα χρονικά όρια τα οποία ομόφωνα συμφωνήθηκαν από τους αρχηγούς των κομμάτων.

8) Χαιρετισμός (Λ. Ζαχαριάδης, Προεδρεύων, Κ. Παναγίδης, Ε. Ευσταθίου) της υποβολής της αίτησης της Κύπρου για πλήρη ένταξη στην ΕΟΚ και επανατονισμός της διαφωνίας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς από τον κ. Κουρτελλάρη.

9) Έκθεση για το θέμα «Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Ευσταθίου πάνω στο θέμα και έγκριση αυτής.

10) Έκθεση για τα ακόλουθα θέματα:

(α) «Τα πλεονάσματα των μανταρινιών και οι τρόποι διάθεσής τους».

(β) «Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της».

(γ) «Οι κίνδυνοι καταστροφής των φυτειών εσπεριδοειδών στην ακριτική περιοχή Στροβιλιών λόγω της εξάντλησης των υδάτινων πόρων και η ανάγκη επίσπευσης του έργου για μεταφορά νερού από το Νότιο Αγωγό στην περιοχή».

Οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Παπαρές, Ν. Ηλία, Π. Στυλιανού, Γ. Παπαδόπουλος, Κ. Τσιέττης) και λήξη αυτού.

11) Έκθεση για το θέμα «Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Χρυσοστόμου, Ν. Ηλία, Α. Παπαρές, Ι. Κατσουνωτός, Γ. Παπαδόπουλος) και έγκριση αυτής.

12) Έκθεση για τα ακόλουθα θέματα:

(α) «Η απόρριψη των λυμάτων στην περιοχή Αγίας Ειρήνης Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην υγεία του λαού».

(β) «Οι κίνδυνοι μόλυνσης των υδατοφρακτών Πολεμιδιών και Κούρρη, καθώς και των υδροφόρων στρωμάτων από την απόρριψη λυμάτων και μηχανελαίων στην περιοχή Βατί Αγίας Ειρήνης Λεμεσού».

Οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Κ. Χρίστου, Ι. Κατσουνωτός, Γ. Χαραλαμπίδης, Α. Παπαρές) και λήξη αυτού.

13) Αγορεύσεις (Ι. Μαυρίδης, εκπρόσωπος της μαρωνιτικής κοινότητας στη Βουλή των Αντιπροσώπων, Χρ. Κουρτελλάρης, Ε. Ευσταθίου, Π. Στυλιανού, Δ. Γεωργιάδης, Προεδρεύων) πάνω στο θέμα «Αίτημα των εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμούς μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο» και λήξη αυτού.

14) Έκθεση για το θέμα «Η απόφαση της κυβέρνησης να απαγορεύσει τη δημιουργία νέων τουριστικών μονάδων σε ορισμένες περιοχές και οι επιπτώσεις στην περαιτέρω ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Α. Γεωργίου, Ν. Φλουρέντζος, Γ. Ομήρου, Κ. Παναγίδης, Π. Κόλοκος, Α. Ζιαρτίδης, Α. Παναγιώτου, Γ. Παπαδόπουλος) και λήξη αυτού.

15) Έκθεση για το θέμα «Η παραβίαση από το ΡΙΚ συνταγματικών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις λόγω παράλειψης έναρξης διαπραγματεύσεων με τη ΣΗΔΗΚΕΚ για αιτήματα εργαζομένων και η ανάγκη άμεσης θεραπείας της κατάστασης», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Π. Δίγκλης, Α. Μαθηκολώνης, Στ. Μανδριώτης, Ι. Κατσουνωτός, Π. Στυλιανού) και έγκριση αυτής.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 5ης Ιουλίου 1990

('Ωρα έναρξης: 10.45 π.μ.)

(Αρ. 37)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η διαδικασία την οποία εισηγούμαι είναι:

Πρώτο, να μη γίνεται ανάγνωση των Εκθέσεων δεδομένου ότι έχουν κυκλοφορήσει.

Δεύτερο, για τα θέματα που είναι ομόφωνα η παράκληση είναι να μη γίνονται ομιλίες. Αν όμως πρόκειται να γίνουν, διότι δεν μπορούμε ολωσδιόλου να τις αποκλείσουμε, οι ομιλίες θα είναι εφτά λεπτά για κάθε κόμμα και με την άδειά σας θα είμαι αυστηρότατος· δε θα είναι εφτά και ένα τέταρτο του λεπτού. Για τα θέματα στα οποία υπάρχει διαφωνία το μάξιμουμ θα είναι ένα τέταρτο για κάθε κόμμα.

Εγκρίνεται η διαδικασία;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Εγκρίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η διαδικασία λοιπόν εγκρίνεται.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Με εξαίρεση το θέμα του Διαρίζου για το οποίο υπάρχει μια ειδική συμφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το Διαρίζο θέλετε μισή ώρα;

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

45 λεπτά. Τα είχαμε εγκρίνει από την περασμένη συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Μέχρι 45 λεπτά ο Διαρίζος.

Το πρώτο θέμα είναι ακριβώς το θέμα του Διαρίζου. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η έναρξη των εργασιών εκτροπής του ποταμού Διαρίζου παρά το γεγονός ότι παραμένουν ανεκπλήρωτες οι κυβερνητικές υποσχέσεις για κατασκευή φράγματος που να καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΚΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΔΙΑΡΙΖΟΥ ΠΑΡΑ ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΟΤΙ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΑΝΕΚΠΛΗΡΩΤΕΣ ΟΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΝΑ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΤΙΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Άριστος Χρυσοστόμου
Οδυσσέας Δημητρίου
Γιαννάκης Ομήρου
Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Μαΐου και 2 Ιουνίου 1990.

Κατά την πρώτη συνεδρία της Επιτροπής προήδρευσε ο έντιμος Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Βάσος Λυσσαρίδης και σ' αυτήν πήραν μέρος επίσης και οι αξ. Βουλευτές κ. Α. Δημητριάδης, Μ. Θεοδούλου, Α. Ανδρέου, Α. Γεωργίου, Α. Μαθηκολώνης και Ι. Κατσουνωτός.

Το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Ενεργώντας μέσα στα πλαίσια των οδηγιών αυτών που πήρε από το Σώμα, η Επιτροπή κάλεσε ενώπιόν της και άκουσε τις απόψεις εκπροσώπων του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, του Συνδέσμου Προστασίας Κυπριακού Περιβάλλοντος, της Οικολογικής Κίνησης και των κοινοταρχών των επηρεαζόμενων κοινοτήτων.

Ο αξ. Βουλευτής κ. Γ. Ομήρου, που εισήγαγε το θέμα ενώπιον της Επιτροπής, χαρακτήρισε την ύπαρξη του ποταμού Διαρίζου και των νερών του ως

στοιχεία που είναι άμεσα συνδεδεμένα με τη ζωή και την ύπαρξη των κατοίκων 19 κοινοτήτων της περιοχής και τόνισε ότι η εκτροπή των νερών του ποταμού αυτού θα απειλήσει οριστικά την παραμονή των κατοίκων αυτών στην περιοχή τους. Με την εγγραφή του θέματος, όπως δήλωσε ο εισηγητής του, σκοπείται η αποτροπή μιας σοβαρής αδικίας που πάει τώρα να οριστικοποιηθεί από την αδιαφορία των εκάστοτε κυβερνώντων.

Ο ίδιος Βουλευτής ανέφερε πως, ενώ οι κάτοικοι από δεκάδες τώρα χρόνια αναμένουν την κατασκευή έργων που να καλύπτουν τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής, η κυβέρνηση, αφήνοντας ανεκπλήρωτες τις σχετικές υποσχέσεις για κατασκευή φράγματος για τις ανάγκες της περιοχής, αποφάσισε την εκτροπή των νερών του ποταμού Διαρίζου κι έπειτα από έντονες διαμαρτυρίες των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων επανέρχεται και πάλι στην υπόσχεση για κατασκευή φράγματος 7 εκ. κ.μ. νερού για τις ανάγκες της περιοχής, χωρίς να συμπεριλάβει πρόνοια σε κανέναν προϋπολογισμό, ούτε τακτικό ούτε συμπληρωματικό, που να αφορά τις δαπάνες που θα απαιτηθούν. Τα γεγονότα αυτά, συνέχισε ο κ. Ομήρου, ενέχουν τον κίνδυνο να παραμείνουν και πάλι ανεκπλήρωτες οι υποσχέσεις, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να παρακολουθήσουν τη μεταφορά του μοναδικού φυσικού πλούτου της περιοχής τους εκατοντάδες μίλια μακριά, χωρίς οι ίδιοι να έχουν οποιαδήποτε ωφέλεια, χάριν της αξιοποίησης μακρινών περιοχών σε βάρος της δικής τους.

Τέλος, αφού ο κ. Ομήρου αμφισβήτησε τα στοιχεία της κυβερνητικής πλευράς για την ποσότητα των νερών του ποταμού, ζήτησε την άμεση διακοπή των εργασιών της εκτροπής μέχρι: (α) να παρατεθούν πειστικά στοιχεία σχετικά με την πρόθεση της κυβέρνησης να κατασκευαστούν έργα στην περιοχή, (β) να γίνει περιβαλλοντική και οικολογική μελέτη που να αποδεικνύει ότι η αρμονία της φύσης που διαμορφώθηκε μέσα από τους αιώνες δε θα διαταραχθεί, (γ) να ικανοποιηθούν οι υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες της περιοχής και ολόκληρης της Πάφου και, αν αποδειχθεί ότι υπάρχουν περισσεύματα, αυτά και μόνο να μεταφερθούν σε οποιαδήποτε άλλη περιοχή.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσε στην Επιτροπή πως δεν είναι μέσα στις προθέσεις της κυβέρνησης να αδικηθεί οποιαδήποτε περιοχή ή οι κάτοικοί της, αλλά να κατανεμηθεί ισομερώς ο εθνικός πλούτος του τόπου σε όλες τις περιοχές και τους κατοίκους της Κύπρου, τα δε νερά του Διαρίζου αποτελούν ένα οργανικό στοιχείο του όλου υδατικού προβλήματος του τόπου. Στη συνέχεια πληροφόρησε την Επιτροπή πως ο σχεδιασμός του έργου αυτού ανάγεται στο 1964 ύστερα από πρωτοβουλία του τότε Προέδρου της Δημοκρατίας Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και ότι έμελλε να πάρει σάρκα και οστά το 1982, για να ευεργετήσει πέραν του 76% του πληθυσμού της Κύπρου με νερό που αδιαμφισβήτητα θα έρρεε προς τη θάλασσα.

Στη συνέχεια ο ίδιος αναφέρθηκε σε στοιχεία 23 ετών του Τμήματος Υδάτων, σύμφωνα με τα οποία η ποσότητα νερού του ποταμού είναι 40 εκ. κ.μ. από τα οποία θα εκτραπούν τα 22 εκ., ποσότητα η οποία είναι πέραν των αναγκών όχι μόνο της περιοχής του Διαρίζου αλλά και ολόκληρης της Πάφου και θα περισσεύει ακόμα μια ποσότητα που θα χύνεται στη θάλασσα για διατήρηση του όλου οικοσυστήματος της περιοχής.

Όσον αφορά την αναγκαιότητα ή μη περιβαλλοντικής μελέτης, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου ανέφερε πως πράγματι δεν έχει γίνει, επειδή οι

συνέπειες που θα επέλθουν στο όλο οικοσύστημα είναι ανεπαίσθητες, δε θα είναι σε βάρος της οικολογικής μας κληρονομιάς, ο αριθμός των δέντρων που θα εκκοπούν δεν υπερβαίνει τα 600 και υπάρχει χρόνος για διορθωτικά ή άλλα πρόσθετα μέτρα που θα παρθούν σε περίπτωση που αυτό θα κριθεί αναγκαίο.

Συνεχίζοντας ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσε προς την Επιτροπή πως είναι εξουσιοδοτημένος από το Υπουργικό Συμβούλιο να μεταφέρει απόφασή του για εκτέλεση μιας σειράς από έργα για τα οποία θα προνοηθούν κονδύλια για το 1991 και από τα οποία θα ευεργετηθούν όχι μόνο τα χωριά της κοιλάδας του Διαρίζου αλλά και όλη η περιοχή της Πάφου και για τα οποία το ποσό που θα δαπανηθεί θα ανέλθει στα £7.5 εκ. Αναλυτικά τα έργα αυτά συνοψίζονται στα πιο κάτω:

1. Κατασκευή φράγματος στο σημείο Κάψαλα στον ποταμό Διαρίζο πλησίον του χωριού Κέδαρες.
2. Υπόγειο διάφραγμα στην περιοχή Κουκλιών για παρεμπόδιση της υπόγειας ροής του νερού στη θάλασσα και συγκράτησή του μέσα στο υδροφόρο στρώμα του ποταμού.
3. Σύστημα διακλάδωσης για τα ανάντι χωριά από το προτεινόμενο φράγμα Καψάλων με άντληση.
4. Σύστημα διακλάδωσης στα χαμηλά χωριά με βαρύτητα.

Τέλος, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσε πως σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να διακοπούν οι εργασίες της εκτροπής, γιατί κάθε μέρα που περνά, εκτός του ότι ζημιώνει την ύδρευση και την άρδευση αυτού του τόπου, στοιχίζει στο δημόσιο £1.000 και, αν τελικά δεν πραγματοποιηθεί το έργο αυτό, ο τόπος θα αντιμετωπίσει και πάλι σοβαρά προβλήματα ύδρευσης και άρδευσης και ούτε και οι γειτονικές κοινότητες θα έχουν την ευκαιρία να επωφεληθούν από το φυσικό πλούτο που τους προσφέρει η περιοχή τους.

Ο εκπρόσωπος της ΠΕΚ δήλωσε προς την Επιτροπή ότι τα εξαγγελθέντα από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας έργα είναι εκείνα που ο Υπουργός Γεωργίας εξήγγειλε προς τις ενδιαφερόμενες κοινότητες, οι οποίες και εξέφρασαν την ικανοποίησή τους. Ο ίδιος εκπρόσωπος τάχθηκε υπέρ της συνέχισης των εργασιών της εκτροπής του Διαρίζου υπό τον όρο ότι η κυβέρνηση θα υλοποιήσει τα έργα που έχει εξαγγείλει και ότι προς το φράγμα του Κούρρη θα μεταφέρονται μόνο τα νερά που θα περισσεύουν, αφού πρώτα ικανοποιηθούν τα έργα που εξαγγέλθηκαν για την περιοχή. Με τον τρόπο αυτό, δήλωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, δε θα χύνεται νερό στη θάλασσα και θα γίνεται ισομερής κατανομή του εθνικού υδάτινου πλούτου.

Ο εκπρόσωπος της ΕΚΑ δήλωσε πως η οργάνωσή του δε θα είχε καμιά ένσταση να συνεχιστούν τα έργα εκτροπής, εφόσον η κυβέρνηση θα δεσμευτεί για την υλοποίηση των έργων που εξήγγειλε και εφόσον στο φράγμα του Κούρρη θα μεταφέρονται μόνο τα περισσεύματα που θα προκύπτουν μετά την ικανοποίηση των αναγκών της περιοχής.

Ο εκπρόσωπος της Αγροτικής δήλωσε πως είναι εναντίον της μεταφοράς οποιασδήποτε ποσότητας νερού στο φράγμα του Κούρρη. Αν μετά την εκτέλεση και ικανοποίηση των τοπικών έργων που εξαγγέλθηκαν υπάρχει περίσσευμα νερού, αυτό να μεταφερθεί στο φράγμα του Ασπρόκρεμμου για την ικανοποίηση των αναγκών της Πάφου.

Ο εκπρόσωπος του Παναγροτικού Συνδέσμου ανέφερε πως δεν είναι εναντίον οποιασδήποτε ανάπτυξης, όμως στην προκείμενη περίπτωση πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι ανάγκες των τοπικών κοινοτήτων, και υποστήριξε τα αιτήματα των κοινοτήτων αυτών, όπως τέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Προστασίας Κυπριακού Περιβάλλοντος και της Οικολογικής Κίνησης αναφέρθηκαν σε υποσχέσεις που έδωσε, όπως είπαν, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ότι σε περίπτωση εκτέλεσης παρόμοιων έργων θα προηγούνται περιβαλλοντικές μελέτες και τα έργα θα εκτελούνται, αφού λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα των μελετών αυτών, καθώς και η γνώμη των κατοίκων της δεδομένης περιοχής, πράγμα που, όπως είπαν, δεν έγινε στην προκείμενη περίπτωση. Γι' αυτό κάλεσαν την κυβέρνηση να προβεί σε μια τέτοια μελέτη και να προχωρήσει, μόνο αν δεν επηρεάζεται σοβαρά το περιβάλλον και το οικοσύστημα της περιοχής.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Αποδήμων της περιοχής Διαρίζου δήλωσαν ότι αντιπροσωπεύουν έναν αριθμό 30,000 ανθρώπων που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την περιοχή τους λόγω αστοργίας των εκάστοτε κυβερνώντων και κάλεσαν την κυβέρνηση έστω και τώρα, όπως είπαν, να αξιοποιήσει κατάλληλα τα νερά του Διαρίζου, πράγμα που θα κρατήσει τους κατοίκους στα χωριά τους και θα βοηθήσει στην επανεγκατάσταση κατοίκων στην περιοχή. Μέσα στο πνεύμα αυτό οι ίδιοι εκπρόσωποι κάλεσαν τους αρμοδίους να ικανοποιήσουν πρώτα τις ανάγκες της περιοχής και μόνο το περίσσευμα του νερού να μεταφερθεί σε άλλες περιοχές.

Από μέρους των 19 κοινοτήτων της κοιλάδας του Διαρίζου κατατέθηκε στην Επιτροπή έγγραφο στο οποίο διαγράφονται οι θέσεις τους οι οποίες συνοψίζονται στο ότι η ζωή στις κοινότητες αυτές εξαρτάται απόλυτα από το νερό, η έλλειψη του οποίου συνέβαλε στην εγκατάλειψη των κοινοτήτων από τους κατοίκους τους. Το ίδιο έγγραφο αναφέρει ότι οι κάτοικοι υπέβαλλαν από δεκαετίες αιτήματα για κατασκευή υδρευτικών και αρδευτικών έργων και συναντούσαν την πλήρη άρνηση των αρμοδίων με τη δικαιολογία, όπως αναφέρεται, ότι δεν υπήρχε νερό. Οι 19 κοινότητες, καταθέτοντας τις απόψεις των κατοίκων τους, καταδίκασαν την απόφαση της κυβέρνησης να προβεί στην εκτέλεση του έργου, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες της περιοχής για ύδρευση και άρδευση, οι ανάγκες της γειτονικής περιοχής και της περιοχής της Πάφου και χωρίς να γίνει περιβαλλοντική μελέτη.

Με το ίδιο επίσης έγγραφο αμφισβητούνται τα στοιχεία του Υπουργείου σχετικά με την ποσότητα νερού του Διαρίζου και υποβάλλονται οι πιο κάτω εισηγήσεις:

1) Να ανασταλούν αμέσως όλες ανεξαίρετα οι εργασίες εκτροπής των νερών του Διαρίζου ποταμού.

2) Να μελετηθούν επειγόντως και μέσα σε λογικά προκαθορισμένα χρονικά πλαίσια να υλοποιηθούν υδρευτικά, αρδευτικά και άλλα έργα απαραίτητα για την επιβίωση και ανάπτυξη των κοινοτήτων Διαρίζου.

3) Να μελετηθούν οι μακροχρόνιες ανάγκες της επαρχίας Πάφου σε νερό για σκοπούς ύδρευσης και άρδευσης.

4) Να ετοιμαστεί αντικειμενική επιστημονική περιβαλλοντική μελέτη με στόχο να εξακριβωθεί αν, αφού ικανοποιηθούν οι ανάγκες των κοινοτήτων Διαρίζου και της επαρχίας Πάφου γενικότερα, είναι οικολογικά επιτρεπτό να εκτραπεί οποιαδήποτε ποσότητα νερού.

5) Αν, αφού περατωθούν τα παραπάνω, αποδειχθεί ότι μπορούν να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των κοινοτήτων Διαρίζου και της επαρχίας Πάφου γενικότερα και ότι η εκτροπή είναι οικολογικά επιτρεπτή, τότε μόνο να τεθεί θέμα επανέναρξης των εργασιών εκτροπής πιθανών περισσευμάτων νερού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού μελέτησε το όλο θέμα σε βάθος και ολοκλήρωσε την ενημέρωσή της πάνω στις απόψεις και εισηγήσεις τόσο των εκπροσώπων της κυβερνητικής πλευράς όσο και των άλλων ενδιαφερόμενων οργανώσεων και κοινοτήτων για το υπό συζήτηση θέμα και έχοντας γνώμονα των σκέψεων και ενεργειών της ότι το υδατικό είναι το πιο σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο τόπος μας μετά το εθνικό, είναι της γνώμης ότι το θέμα της αξιοποίησης και/ή της εκμετάλλευσης των νερών του Διαρίζου ποταμού πρέπει να προσεγγίζεται από τη σκοπιά της ισομερούς κατανομής του εθνικού πλούτου ενός τόπου που θα πρέπει να κατανέμεται σύμφωνα με τις γενικές ανάγκες που αντιμετωπίζει ο τόπος με μια φυσιολογική προτεραιότητα στις περιοχές που βρίσκεται ο πλούτος αυτός.

Η Επιτροπή, έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, και ιδιαίτερα το γεγονός ότι με την εκτροπή μέρους των νερών του ποταμού Διαρίζου θα ωφεληθεί το 76% περίπου του πληθυσμού της Κύπρου και κυρίως οι περιοχές εκείνες που για ολόκληρα χρόνια υποφέρουν από την έλλειψη νερού, όπως είναι η Λευκωσία και η περιοχή των Κοκκινοχωριών, υποστηρίζει την εκτροπή της ποσότητας των νερών που έχει προγραμματίσει η κυβέρνηση, νοουμένου ότι η ποσότητα αυτή θα είναι το περίσσευμα μετά την ικανοποίηση των αναγκών ύδρευσης και άρδευσης της περιοχής Διαρίζου και γενικότερα της πόλης της Πάφου και των χαμηλών χωριών της επαρχίας και νοουμένου ότι τα έργα εκτροπής θα γίνονται παράλληλα και ταυτόχρονα με τα απαραίτητα έργα που θα εξασφαλίζουν τις προαναφερθείσες ανάγκες και ότι μόνο μετά τη συμπλήρωσή τους θα φεύγει προς το νότιο αγωγό το περίσσευμα του νερού. Η Επιτροπή τονίζει επίσης την ανάγκη άμεσης διεξαγωγής περιβαλλοντικής μελέτης και λήψης όλων των αναγκαίων μέτρων για την επανόρθωση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από τυχόν επιπτώσεις που θα υπάρξουν από την εκτέλεση των υπό συζήτηση έργων.

Αναφορικά με το θέμα της διασφάλισης της αναγκαίας ποσότητας νερού για την περιοχή που αναφέρεται στην Έκθεση, καθώς και τον τρόπο που θα πρέπει να διασφαλιστεί, οι θέσεις των διάφορων πλευρών συνοψίζονται ειδικότερα στα πιο κάτω:-

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού, κ. Α. Παρισινός και Α. Παπαρές διατυπώνοντας τις θέσεις τους έκαμαν τις πιο κάτω εισηγήσεις:

(α) Να κατασκευαστεί υδατοφράκτης από τον οποίο η εκτροπή να γίνει από τέτοιο σημείο υψίμετρου, ώστε πρώτα να αποθηκεύεται η αναγκαία ποσότητα νερού για την περιοχή.

(β) Να συντμηθεί η χρονική περίοδος κατασκευής του πιο πάνω υδατοφράκτη, ούτως ώστε να συμπληρωθεί ταυτόχρονα με το έργο της εκτροπής.

(γ) Να μη γίνει καμιά εκτροπή νερού πριν από τη συμπλήρωση και λειτουργία και των δύο έργων.

(δ) Η Βουλή να προχωρήσει στη θέσπιση νομοθεσίας για τη νομική διασφάλιση των πιο πάνω, που θα δώσουν την ουσιαστική και

πραγματική προστασία των συμφερόντων της περιοχής, πράγμα που θα προστατεύσει καλύτερα τα συμφέροντα της περιοχής από μια βραχυπρόθεσμη αναβολή εκτέλεσης των έργων την οποία αφενός μεν η Βουλή δεν μπορεί να επιβάλει στην κυβέρνηση και η οποία αφετέρου δε λύει το πρόβλημα.

Παρά ταύτα, δήλωσαν οι ίδιοι Βουλευτές, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού δε θα καταψηφίσει πρόταση περί βραχυπρόθεσμης αναστολής, εμμένει όμως στην άποψη ότι ο ορθός τρόπος αντιμετώπισης είναι η διά νομοθετικής πράξης κατοχύρωση των δικαιωμάτων ύδρευσης και άρδευσης με πρόβλεψη και για τις μελλοντικές ανάγκες της ευρύτερης περιοχής από τον ποταμό Διαρίζο, όπως αναφέρεται στην Έκθεση της Επιτροπής.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Α. Χρυσοστόμου και Οδ. Δημητρίου, του Σ.Κ. ΕΔΕΚ κ. Γ. Ομήρου και του ΑΔΗΣΟΚ κ. Π. Δίγκλης εισηγήθηκαν τη βραχυπρόθεσμη αναστολή της εκτέλεσης των έργων της εκτροπής, για να δοθεί η δυνατότητα εντατικών διαβουλεύσεων μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων για τη λύση του προβλήματος το ταχύτερο δυνατό.

Το Μέλος της Επιτροπής-Βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γ. Παπαδόπουλος δήλωσε πως στη γενική αντίκριση του υδατικού προβλήματος πρέπει να ληφθεί υπόψη και η Πάφος και μάλιστα κατά προτεραιότητα, διότι από εκεί αρχίζουν οι πηγές. Ιδιαίτερα όσον αφορά τα έργα εκτροπής του ποταμού Διαρίζου, ο ίδιος Βουλευτής ζήτησε να σταματήσουν, μέχρι να αποδείξει η κυβέρνηση τα στατιστικά της δεδομένα για τις ποσότητες του ποταμού σε νερό και να υλοποιήσει τα σχέδιά της για τα έργα της Πάφου που αφορούν τον εμπλουτισμό του μεγάλου υδατικού έργου της Πάφου, ώστε να γίνει επαρκές για τις υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες της πόλης Πάφου, της τουριστικής περιοχής Πάφου και των 19 χαμηλών κοινοτήτων που υδρεύονται, ενώ ταυτόχρονα να προωθήσει την ένταξη άλλων ξηρικών περιοχών στην αρδευτική περιοχή του μεγάλου αρδευτικού έργου της Πάφου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου έχει το λόγο.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είναι η πρώτη φορά που αυτό το Σώμα ασχολείται με το θέμα της κατά προτεραιότητα ικανοποίησης των αναγκών της επαρχίας Πάφου πριν από οποιαδήποτε μεταφορά νερού σε άλλη περιοχή της Κύπρου.

Προτού αρχίσει η μελέτη των κατασκευαστικών σχεδίων για εκτροπή των νερών του ποταμού Διαρίζου, που χρονολογούνται από το 1985, και πολύ προτού επιδιωχθεί η χρηματοδότηση του έργου από τη Διεθνή Τράπεζα, πράγμα που έγινε το 1988, καλούσαμε την κυβέρνηση να ικανοποιήσει κατά προτεραιότητα τις ανάγκες της περιοχής, μιας περιοχής που είχε καταδικαστεί στην κρατική εγκατάλειψη και την αστοργία για δεκάδες χρόνια.

Με ημερομηνία 25.10.84 κατέθεσα στη Βουλή ερώτηση προς τον αρμόδιο Υπουργό Γεωργίας ζητώντας την ενημέρωση του Σώματος για το χρονοδιάγραμμα κατασκευής φράγματος που θα κάλυπτε τις ανάγκες της περιοχής των παραποτάμιων κοινοτήτων του Διαρίζου.

Σε απάντησή του ο Υπουργός Γεωργίας, ο τότε Υπουργός Γεωργίας, με ημερομηνία 13.12.84 πληροφορούσε το Σώμα τα εξής: «Η κατασκευή υδατικού έργου (φράγματος) στην τοποθεσία «Πλατύ» του χωριού Κέδαρες περιλαμβάνεται στο υπό μελέτη σχέδιο ανάπτυξης κρασοχωριών. Το φράγμα αυτό, όπως προγραμματίζεται, θα τροφοδοτεί νερό για άρδευση σε αριθμό χωριών μέσα στην κοιλάδα Διαρίζου».

Καταθέτω στη Γραμματεία της Βουλής την ερώτηση και την απάντηση.

Από τότε, κύριε Πρόεδρε, έχουν περάσει έξι χρόνια, χωρίς να υπάρξει οποιοδήποτε κυβερνητικό ενδιαφέρον για την υλοποίηση των υποσχέσεων. Αντίθετα οι εκάστοτε Υπουργοί Γεωργίας αρκούνταν σε πληθωρικές λεκτικές διαβεβαιώσεις ότι, προτού ξεκινήσουν τα έργα εκτροπής του ποταμού Διαρίζου θα ικανοποιούνταν οι αρδευτικές ανάγκες της περιοχής και οι υδρευτικές ανάγκες της πόλης της Πάφου και των λεγόμενων χαμηλών χωριών.

Φράγμα στο Πλατύ, φράγμα στο Φοινιώτη ποταμό, εκτροπή του ποταμού Διαρίζου προς το φράγμα Ασπρόκρεμμου, αυτές ήταν οι μονότονα επαναλαμβανόμενες κυβερνητικές διαβεβαιώσεις.

Όταν παρήλθε ο χρόνος, χωρίς να έχουν προωθηθεί τα έργα, επανήλθαμε και πάλι μέσω της Βουλής. Με ερωτήσεις μου με ημερομηνίες 23.7.86, 14.8.86 και 28.8.86 καλούσα την κυβέρνηση να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα εκτελούσε τα αναγκαία αρδευτικά έργα που είχε υποσχεθεί. Με νέες απαντήσεις τους με ημερομηνίες 12.9.86, 31.10.86 και 26.10.89 οι αρμόδιοι Υπουργοί διαβεβαίωναν για την πρόθεση της κυβέρνησης και πάλι να ικανοποιήσει τα αιτήματα των κοινοτήτων της κοιλάδας Διαρίζου.

Καταθέτω τις ερωτήσεις και τις απαντήσεις.

Μιλώντας μάλιστα για το θέμα της κατά προτεραιότητα ικανοποίησης των αναγκών της Πάφου σε νερό πριν από την έναρξη των εργασιών εκτροπής του Διαρίζου στη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Απρίλη του 1989, ανέφερα και τα εξής:

«Δεν πρέπει να παραβλέπεται το γεγονός ότι μεγάλος αριθμός χωριών της χαμηλής περιοχής Πάφου δεν επωφελείται από την ύπαρξη του μεγάλου υδατικού έργου Πάφου και τα αιτήματα για άρδευση προσφερόμενων εκτάσεων γης είναι επείγοντα, πιεστικά και καθημερινά.

Δεν είμαστε αντίθετοι με τη διανομή των νερών κατά τρόπο ισόρροπο και δίκαιο προς όφελος όλων των περιοχών της Κύπρου, αλλά η κάλυψη των αναγκών της επαρχίας Πάφου, μιας επαρχίας κατ'εξοχήν αγροτικής, θα πρέπει να αποτελεί προϋπόθεση για τη διάθεση των νερών της σε άλλες περιοχές».

Και συνέχισα τότε στην ομιλία μου στη Βουλή:

«Συμφωνούμε με τη διάθεση των υδάτινων πλεονασμάτων προς άλλες περιοχές, αφού όμως πρώτα καλυφθούν οι διαπιστωμένες ανάγκες της επαρχίας.

Θα ήταν προκλητικά παράλογο και άδικο να καθηλωθούν οι καλλιεργητικές, γεωργικές και τουριστικές δυνατότητες και προοπτικές της επαρχίας Πάφου, για να μεταφερθούν αυτές οι δυνατότητες σε άλλες περιοχές.

Επιπλέον η εκτροπή του Διαρίζου από πολύ ψηλά, όπως προγραμματίζεται, θα προκαλέσει τρομακτικές οικολογικές αναστατώσεις, που θα αλλοιώσουν καθοριστικά τις περιβαλλοντικές συνθήκες της περιοχής, όπως έχουν διαμορφωθεί εδώ και εκατοντάδες χρόνια.

Σύμφωνα με σχετικές μελέτες, η εκτροπή του ποταμού Διαρίζου στο ύψος που προγραμματίζεται, πέρα από το ότι θα οδηγήσει σε μαρασμό και ερήμωση μια σειρά παραποτάμιων κοινότητων, όπως είναι οι Κέδαρες, το Πραιτώρι, τα Μέσανα, η Αρμίνου, η Τραχυπέδουλα, τα Μαμώνια, ο Άγιος Γεώργιος κ.ά, θα εξαφανίσει μοναδικά είδη φυτών και πουλιών που ζουν και αναπτύσσονται για εκατοντάδες, αν όχι για χιλιάδες, χρόνια στην κοίτη και τις όχθες του ποταμού.

Η εκτροπή λοιπόν του Διαρίζου με τον τρόπο που προγραμματίζεται θα τραυματίσει βαρύτατα το περιβάλλον, θα ανατρέψει την υφιστάμενη οικολογική ισορροπία και θα καταστρέψει μια αρμονία αιώνων».

Και συνέχιζα στην ομιλία μου το 1989: «Η δική μας πρόταση είναι η εκτροπή να πραγματοποιηθεί σε χαμηλό ύψος και αφού καλυφθούν οι διαπιστωμένες υδατικές ανάγκες της περιοχής, έτσι που να διατηρηθούν και να αναπτυχθούν οι παραποτάμιες κοινότητες.

Θα ήταν άδικο να θυσιάσουμε τη ζωή και την ομορφιά μιας ολόκληρης περιοχής στο βωμό της ανάπτυξης άλλων περιοχών. Δεν είμαστε αντίθετοι στην ισόρροπη ανάπτυξη άλλων περιοχών και στην ανάλογη διάθεση των υδάτινων πόρων. Όμως αυτό θα ήταν άδικο να στηρίζεται στο μαρασμό και την εξαφάνιση της ζωής από άλλες περιοχές».

Και κατέληγε η τότε αναφορά μου ως εξής:

«Το θέμα είναι πολυσήμαντο και δεν εξαντλείται στα πλαίσια μιας τέτοιας συζήτησης. Όμως θα πρέπει να καθορίσουμε τις κατευθυντήριες γραμμές και να κρατήσουμε το θέμα ανοικτό και υπό συνεχή μελέτη με στόχο να υλοποιηθούν σωστοί σχεδιασμοί και μελετημένα προγράμματα.

Το πρώτο σημείο που προκύπτει από τη συζήτηση είναι η ανάγκη εμπλουτισμού των υδάτινων πόρων της χαμηλής περιοχής Πάφου λόγω της μείωσης της πραγματικής απόδοσης του μεγάλου υδατικού έργου και λόγω της παρατηρούμενης συνεχούς αύξησης των αναγκών σε νερό στην περιοχή.

Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη τόσο για τις καλλιεργητικές προοπτικές και ανάγκες όσο και για τις τουριστικές προοπτικές. Είναι φανερό ότι για ικανοποίηση αυτών των αναγκών θα πρέπει απαραίτητα να διοχετευθούν προς το φράγμα Ασπρόκρεμμου ποσότητες νερού από τους ποταμούς Διαρίζο και Έζουσα.

Το δεύτερο σημείο είναι η ανάγκη να διατηρηθούν στη ζωή και να ληφθούν πρόνοιες για ανάπτυξη των παραποτάμιων κοινοτήτων του ποταμού Διαρίζου.

Το τρίτο σημείο είναι η ανάγκη προστασίας και διατήρησης της οικολογικής ισορροπίας της περιοχής που κινδυνεύει άμεσα από μια εκτροπή των νερών που παραγνωρίζει αυτό το σημαντικό παράγοντα».

Και κατέληγα τότε στην ομιλία μου: «Σε κάθε περίπτωση το κριτήριο και ο κανόνας της ικανοποίησης κατά προτεραιότητα των διαπιστωμένων υδατικών αναγκών της περιοχής είναι πρώτης σημασίας».

Εξάλλου στην Έκθεσή της για το θέμα, ημερομηνίας 18.4.89, η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας αναφέρει το εξής σημαντικό και ομόφωνο πόρισμα στη σελίδα έξι:

«Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είναι της γνώμης ότι θα πρέπει να αξιοποιηθούν όσο γίνεται ορθά και δίκαια και να διατίθενται κατά προτεραιότητα στην Πάφο οι υδάτινοι πόροι της περιοχής».

Καταθέτω στη Γραμματεία την Έκθεση.

Κύριε Πρόεδρε,

Αν έκαμα αυτή την παρελθοντολογία, δεν ήταν για να κουράσω το Σώμα. 'Ηταν για να υπογραμμίσω με έμφαση το γεγονός ότι το θέμα που συζητούμε δεν είναι καινούργιο, αφού απασχολεί τη Βουλή εδώ και έξι χρόνια τουλάχιστον, και για να φανεί ότι οι παραστάσεις, οι διαμαρτυρίες και τα αιτήματα των επηρεαζόμενων κοινοτήτων χρονολογούνται από πολλού και ότι ακόμα δεν έχουμε εγείρει το θέμα ούτε όψιμα ούτε δημαγωγικά ούτε δήθεν για πολιτική εκμετάλλευση, όπως μερικοί άκριτοι θερμοί συνήγοροι της κυβερνητικής πολιτικής ισχυρίζονται, αλλά ότι το έχουμε εγείρει για λόγους συνέπειας προς τις σταθερές μας θέσεις και διακηρύξεις. Το έχουμε εγείρει, για να στηλιτεύσουμε την κυβερνητική ασυνέπεια και ανακολουθία των οποιωνδήποτε κυβερνήσεων του παρελθόντος και του παρόντος. Το έχουμε εγείρει, για να προστατεύσουμε τα καλώς νοούμενα συμφέροντα μιας παραμελημένης περιοχής που γνώρισε μόνο την κυβερνητική αστοργία και την εγκατάλειψη. Το έχουμε εγείρει, για να κατοχυρώσουμε μέσω της λαϊκής αντιπροσωπείας τη δίκαιη μεταχείριση μιας ομάδας πληθυσμού που κινδυνεύει να αποστερηθεί το μοναδικό φυσικό της πλούτο. Το έχουμε εγείρει, για να εμποδίσουμε την εξαφάνιση της ζωής από μια περιοχή η οποία άκμασε και δημιούργησε πολιτισμό για χιλιάδες χρόνια.

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα το οποίο συζητούμε είναι σοβαρότατο, αφού συνδέεται με το μέλλον και την επιβίωση 19 κοινοτήτων, των οποίων η ζωή και η ύπαρξη συνδέθηκαν με τα νερά του ποταμού Διαρίζου. Συνδέεται ακόμα με την επάρκεια πόσιμου νερού της πόλης και των χαμηλών χωριών και την ενίσχυση του φράγματος του μεγάλου υδατικού έργου, για να ανταποκριθεί στα πολλά και πιεστικά αιτήματα πολλών κοινοτήτων για άρδευση.

Θέλω ακόμα μια φορά να δηλώσω με τη μεγαλύτερη έμφαση ότι η εγγραφή του θέματος αυτού στη Βουλή δεν είχε ελατήριο οποιεσδήποτε τοπικιστικής φύσεως αντιλήψεις ούτε οποιαδήποτε τέτοια νοοτροπία, αλλά στόχευε και στοχεύει στην αποτροπή μιας άδικης μεταχείρισης σε βάρος μιας περιοχής που γνώρισε για δεκαετίες την αστοργία, την κρατική εγκατάλειψη και το φάσμα της ερήμωσης.

Ούτε υπάρχει η πρόθεση παρεμπόδισης μεταφοράς νερού σε οποιαδήποτε άλλη περιοχή, από τη στιγμή που θα διασφαλιστεί η ικανοποίηση των τοπικών αναγκών και θα διαπιστωθεί με βάση αξιόπιστα στοιχεία η ύπαρξη περισσευμάτων.

Θέλω ιδιαίτερα να το τονίσω αυτό, γιατί υπήρξαν μερικές προσπάθειες να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι στόχος μας είναι να αντιπαρατεθούμε με άλλες περιοχές της Κύπρου. Ουδέν τούτου ψευδέστερον. Και θα πρέπει να αναφέρουμε ότι σ' αυτή την απαράδεκτη προσπάθεια έχει συνεργήσει και η κυβέρνηση και με ανακοινώσεις και με πολυδάπανες και πολυτελείς εκδόσεις του Υπουργείου Γεωργίας.

Οι κάτοικοι των παραποτάμιων κοινοτήτων του Διαρίζου εδώ και δεκάδες χρόνια ζητούσαν επίμονα τη δημιουργία αρδευτικών έργων, χωρίς να βρίσκουν ανταπόκριση. Και, ενώ αυτή ήταν η μεταχείριση των επηρεαζόμενων κοινοτήτων, αποφασίστηκε η εκτροπή των νερών του Διαρίζου προς το φράγμα του Κούρρη στα πλαίσια του έργου του νότιου αγωγού.

Οι κάτοικοι της περιοχής, αναγνωρίζοντας το, συνταγματικό άλλωστε, δικαίωμα της κυβέρνησης να διαθέτει τα νερά με στόχο την ισόρροπη ανάπτυξη όλων των περιοχών της Κύπρου, δεν έφεραν ένσταση, αλλά από την αρχή ζήτησαν την υλοποίηση κάποιων προϋποθέσεων, δηλαδή τη μελέτη και την υλοποίηση συγκεκριμένων αρδευτικών έργων που θα καλύπτουν τις ανάγκες της περιοχής και την πρόβλεψη για τις υδρευτικές ανάγκες της ευρύτερης πόλης της Πάφου. Αν αυτές οι προϋποθέσεις ικανοποιούνταν και υπήρχαν περισσεύματα, τότε θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί η εκτροπή.

Οι εκάστοτε κυβερνήσεις και οι κατά καιρούς αρμόδιοι Υπουργοί Γεωργίας διαβεβαίωναν ότι τα έργα εκτροπής δε θα ξεκινούσαν, χωρίς να προϋπάρξουν αυτές οι προϋποθέσεις. Προχωρούσαν μάλιστα και κατηγορηματικά δήλωναν ότι τα έργα ικανοποίησης των αναγκών της περιοχής θα ξεκινούσαν τουλάχιστον ταυτόχρονα με τα έργα εκτροπής. Και, ενώ ματαιώθηκε η κατασκευή του φράγματος στον Πλατύ και στο Φοινιώτη ποταμό, που προορίζονταν να καλύψουν μέρος μόνο των αρδευτικών αναγκών της περιοχής, και χωρίς να υπάρξει οποιαδήποτε μελέτη για τις πραγματικές ανάγκες της περιοχής σε νερό και οποιαδήποτε μελέτη και απόφαση για κατασκευή φράγματος και εκτέλεση άλλων αρδευτικών έργων στην περιοχή, η κυβέρνηση προχώρησε κατά τρόπο μονομερή και ασυνεπή και κατά σαφή παραβίαση των ρητών υποσχέσεων των εκάστοτε κυβερνήσεων στην υπογραφή συμβολαίων με εργοληπτική εταιρεία την 1η Δεκ. 1989 για την κατασκευή φράγματος εκτροπής, σωληναγωγού και σήραγγας μήκους 14,5 χιλιομέτρων.

Οι υποσχέσεις παρέμειναν γράμμα κενό, οι δεσμεύσεις αποδείχθηκαν μη δεσμευτικές, οι λεκτικές διακηρύξεις αποδείχθηκαν στάχτη στα μάτια των κατοίκων της περιοχής, αλλά και οι κανόνες της στοιχειώδους δικαιοσύνης παραβιάστηκαν κατάφωρα με μια ωμή και πραγματικά άνιση και άδικη μεταχείριση ενός αριθμού πολιτών της Δημοκρατίας.

Τώρα όλα θα έπρεπε να γίνουν με την επιβαλλόμενη ταχύτητα. Τα έργα θα έπρεπε να ξεκινήσουν επειγόντως. Προτεραιότητα δεν είχε το μακρινό Πραιτώρι και τα ξεχασμένα χωριά της περιοχής, τα Μέσανα, η Αρμίνου και οι Κέδαρες, τα Μαμώνια και η Σαλαμιού, η Νικόκλεια και τα Κούκλια, τα Χολέτρια και η Φιλούσα, τα Κελοκέδαρα και η Τραχυπέδουλα και τα άλλα χωριά της περιοχής που βρίσκονται για αιώνες στις όχθες του ποταμού και ζουν και δημιουργούν πολιτισμό με επίκεντρο τα νερά του Διαρίζου. Η προτεραιότητα τώρα δεν ήταν έργα για τα χωριά αυτά αλλά η μεταφορά του νερού εκατοντάδες μίλια μακριά για άρδευση άλλων περιοχών. Και το μέγα θέμα πλέον δεν ήταν η ικανοποίηση των αρδευτικών αναγκών της περιοχής αλλά η επαπειλούμενη ποινική ρήτρα του εργολάβου για τυχόν καθυστέρηση στην έναρξη και εκτέλεση των έργων ή στη συνέχιση των έργων.

Είναι αυτή η συμπεριφορά δείγμα υπεύθυνης διακυβέρνησης και συνιστά αυτή η πολιτική δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των πολιτών;

Και ξαφνικά, όταν οι διαμαρτυρίες των κατοίκων δυνάμωσαν, η κυβέρνηση θυμήθηκε ότι υπάρχουν και οι ανάγκες της περιοχής και τέθηκε και πάλι σε λειτουργία η βιομηχανία των υποσχέσεων. Εξαγγέλθηκε φράγμα στην περιοχή Κεδάρων για τις ανάγκες των ορεινών κοινοτήτων και η κατασκευή ενός διαφράγματος στην παραλιακή πεδινή περιοχή. Η εξαγγελία έργων είναι καλοδεχούμενη και την καλωσορίζουμε, όμως είναι αρκετά περίεργο πώς τέτοια έργα αποφασίστηκαν μέσα σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα χωρίς οποιεσδήποτε

μελέτες και ενώ τα έργα εκτροπής είχαν ξεκινήσει και οι υποσχέσεις είχαν ξεχαστεί.

Και ακόμα είναι επίσης παράξενο το γεγονός ότι, ενώ η περιοχή Κεδάρων είχε θεωρηθεί προ δεκαετίας ακατάλληλη εδαφολογικώς για κατασκευή φράγματος ύστερα από σχετικές μελέτες, τώρα εξαγγέλλεται σε αυτή την περιοχή η κατασκευή του.

Είναι γι' αυτό που οι υποσχέσεις που δόθηκαν ξαφνικά δεν μπορούν παρά να θεωρηθούν νεφελώδεις, αόριστες και αβέβαιες. Καθώς οι εργασίες εκτροπής θα συνεχίζονται, θα ξοδεύεται ποσό £12,5 εκατομμυρίων και η εκτροπή θα είναι τετελεσμένο γεγονός.

Προκύπτουν τα ερωτήματα:

1. Έγινε οποιαδήποτε μελέτη για την κατασκευή φράγματος στην τοποθεσία αυτή; Απάντηση: όχι. Τώρα η κυβέρνηση σπεύδει να καταθέσει συμπληρωματικό προϋπολογισμό για διενέργεια μελέτης. Ενέργειες σπασμωδικές και μετέωρες, δείγμα έλλειψης προγραμματισμού.
2. Υπάρχουν εγκεκριμένα οποιαδήποτε ποσά, και είναι κατά το Σύνταγμα αρμόδια αρχή η Βουλή των Αντιπροσώπων, για την εκτέλεση οποιωνδήποτε έργων; Απάντηση: όχι.
3. Έχουν γίνει οποιεσδήποτε αξιόπιστες και επιστημονικά τεκμηριωμένες μελέτες για τις πραγματικές ανάγκες της περιοχής, για τις αρδευτικές και υδρευτικές ανάγκες της πόλης της Πάφου και των χαμηλών περιοχών;

Πώς ζητούμε από τους αγρότες της περιοχής να επαναπαυθούν σε υποσχέσεις και διακηρύξεις προθέσεων και να παραμείνουν αδιάφοροι στη διοχέτευση προς άλλες περιοχές του μοναδικού φυσικού πλούτου της περιοχής τους;

Είναι αυτό ορθή και δίκαιη αξιοποίηση των υδάτινων πόρων της επαρχίας Πάφου και είναι αυτή η πολιτική της κατά προτεραιότητα διάθεσης στην περιοχή των νερών, όπως ομόφωνα ζήτησε η Επιτροπή Γεωργίας της Βουλής στην Έκθεσή της, ημερομηνίας 18.4.89;

Και ποια θα είναι η θέση των κατοίκων της περιοχής σε περίπτωση που οι μελέτες αποδείξουν ότι η κατασκευή φράγματος στην περιοχή όπου εξαγγέλθηκε είναι μη εφικτή, ασύμφορη ή αδύνατη λόγω γεωγραφικής τοποθεσίας ή μορφολογίας του εδάφους ή ότι δε θα περισσεύει νερό για διοχέτευση προς ένα τέτοιο φράγμα;

Ποια είναι η υπεύθυνη απάντηση σε αυτά τα αγωνιώδη ερωτήματα των κατοίκων της περιοχής;

Όμως υπάρχει και το θέμα των λεγόμενων περισσευμάτων. Η εκτροπή θα αφορά 22,000,000 κυβικά μέτρα νερού σε σύνολο, σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία που δίνει η κυβέρνηση, 40,000,000 κυβικών μέτρων. Όμως τα στατιστικά στοιχεία διαψεύδουν αυτούς τους αριθμούς. Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, που γίνονται δεκτά από το Τμήμα Υδάτων, σε ό,τι αφορά τη ροή στο σημείο εκτροπής, αυτή τα τελευταία 23 χρόνια ήταν 26,000,000 κυβικά μέτρα νερού, ενώ τα τελευταία 12 χρόνια ήταν μόνο 13,9 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού.

Επιπλέον υπάρχει ένα σημαντικό στοιχείο το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη όλως ιδιαίτερως. Το 1968-69 υπήρξε μια πρωτοφανής ροή νερού στο Διαρίζο της

τάξης των 71,000,000 κυβικών μέτρων λόγω της τότε πολυομβρίας. Όμως τέτοια βροχόπτωση, όπως βεβαιώνουν οι ειδικοί, συμβαίνει μόνο μια φορά κάθε εκατό χρόνια. Αν συνεπώς αγνοηθεί η πρωτοφανής βροχόπτωση του 1968-69, τότε ο μέσος όρος ροής στο Διαρίζο στο σημείο εκτροπής τα τελευταία 23 χρόνια δεν είναι 26,000,000 κυβικά μέτρα αλλά μόνο 23,000,000 κυβικά μέτρα, που σημαίνει ότι δε θα υπάρχει σχεδόν καθόλου περίσσευμα ούτε για ροή σε φράγμα ούτε για τη διατήρηση του οικοσυστήματος του ποταμού. Το αποτέλεσμα θα είναι μια έκταση 125 τετραγωνικών χιλιομέτρων, που εκτείνεται από το σημείο εκτροπής μέχρι τη θάλασσα, να αποξηραθεί εντελώς, ενώ οι υπάρχουσες γεωτρήσεις και τα μικρά υδατικά έργα του ποταμού θα στερέψουν πλήρως.

Δε θα πρέπει ακόμα να διαφεύγει της προσοχής μας ότι αρνητικά θα επηρεαστεί και το μεγάλο υδατικό έργο Πάφου προς το οποίο ρέουν 6 μέχρι 7 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού ετησίως. Κι ας μην ξεχνούμε άλλωστε ότι τα στατιστικά δεδομένα που είχε υπόψη της η κυβέρνηση για το μεγάλο υδατικό έργο Πάφου έχουν διαψευσθεί από την ίδια την πραγματικότητα, καθώς, ενώ η αναμενόμενη απόδοση του έργου ήταν 36,000,000 κυβικά μέτρα νερού το χρόνο, η πραγματική του απόδοση είναι μόνο 14,000,000 κυβικά μέτρα νερού.

Και βέβαια δε θα πρέπει να παραβλέψουμε το γεγονός ότι μεγάλος αριθμός χωριών της επαρχίας Πάφου στη χαμηλή περιοχή, που βρίσκονται κοντά στην πόλη, δεν επωφελούνται από την ύπαρξη του μεγάλου αρδευτικού έργου στον Ασπρόκρεμμο και παρά τα συνεχή αιτήματα και τις εκκλήσεις αυτών των κοινοτήτων η κυβέρνηση αρνείται να παραχωρήσει νερό με το δικαιολογητικό ότι δεν υπάρχουν οι αναγκαίοι υδάτινοι πόροι.

Όμως στο βιβλιάριο που εξέδωσε το Τμήμα Υδάτων προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι όχι μόνο καλύπτονται οι υπάρχουσες αρδευτικές ανάγκες, αλλά μεγάλες ποσότητες νερού παραμένουν αναξιοποίητες. Αυτός όμως ο ισχυρισμός αποτελεί μια παραπληροφόρηση για την οποία κάποιοι οφείλουν να δώσουν εξηγήσεις.

Όταν εγείρουν αιτήματα για άρδευση χρόνια τώρα οι κοινότητες Αναρίτας, Κουκλιών, Κονιών, Τρεμιθούσας, Τάλας, Έμπας, Άρμου, Μαραθούντας και άλλων χωριών της χαμηλής περιοχής Πάφου, γνωρίζετε, αγαπητοί συνάδελφοι, ποια είναι η απάντηση του αρμόδιου Υπουργείου; Όχι ασφαλώς ότι υπάρχουν ποσότητες νερού αναξιοποίητες, όπως αναφέρεται στη σελίδα 7 της έκδοσης του Τμήματος Υδάτων.

Σας παραθέτω αυτούσιες τις απαντήσεις των αρμόδιων Υπουργών σε σχετικές ερωτήσεις που κατέθεσα το 1985 και 1986 στη Βουλή στις οποίες διατύπωνα τα αιτήματα αυτών των κοινοτήτων που βρίσκονται δίπλα από το μεγάλο υδατικό έργο Πάφου για παραχώρηση νερού για άρδευση.

Πρώτη απάντηση στην ερώτησή μου, ημερομηνίας 14.9.85, σχετικά με το αίτημα για άρδευση χαμηλών κοινοτήτων που βρίσκονται δίπλα από το μεγάλο υδατικό έργο Πάφου:

«Οι υδάτινοι πόροι του μεγάλου υδατικού έργου Πάφου είναι δεσμευμένοι για την άρδευση των περιοχών που καλύπτονται από το υφιστάμενο αρδευτικό δίκτυο. Επέκταση συνεπώς του αρδευτικού δικτύου για κάλυψη της κοινότητας Κονιών προϋποθέτει την εξασφάλιση πρόσθετων υδάτινων πόρων, πράγμα το οποίο στο παρόν στάδιο δεν είναι δυνατό».

Δεύτερη απάντηση του αρμόδιου Υπουργού, ημερομηνίας 9.6.87:

«Λόγω των περιορισμένων υδάτινων πόρων του μεγάλου αρδευτικού έργου Πάφου δεν είναι δυνατή η παροχή νερού σε περιοχές που δεν καλύπτονται από το έργο, καθότι κάτι τέτοιο θα επηρέαζε δυσμενώς την άρδευση των περιοχών που καλύπτονται από τα σχέδια που είχαν γίνει για το έργο.

Το θέμα της παροχής νερού για άρδευση νέων περιοχών θα εξετασθεί, όταν εξασφαλισθούν πρόσθετες ποσότητες νερού. Προς τούτο διεξάγονται σχετικές έρευνες».

(Τις καταθέτει στη Γραμματεία)

Πότε λοιπόν μας λέει η κυβέρνηση την αλήθεια; Όταν ισχυρίζεται στην έκδοση του Τμήματος Υδάτων στη σελίδα 7 ότι μεγάλες ποσότητες νερού παραμένουν αναξιοποίητες και ότι μόνο μεμονωμένες εκτάσεις χωριών στην κοιλάδα της Έζουσας και στα υψίπεδα της πόλης Χρυσοχούς δεν έχουν ακόμα καλυφθεί για άρδευση ή όταν απαντά ο Υπουργός Γεωργίας στη Βουλή το 1985 και το 1986 αναφέροντας ότι δεν υπάρχουν οι απαραίτητοι υδάτινοι πόροι, για να καλύψουν τα αιτήματα άρδευσης των κοινοτήτων που συνορεύουν με το φράγμα του Ασπρόκρεμμου; Τι είδους πληροφόρηση είναι αυτή που επιχειρείται σε βάρος του Σώματος και σε βάρος του κοινού γενικότερα; Είναι αυτό ή δεν είναι συσκότιση της πραγματικότητας;

Αλλά το βιβλιάριο του Τμήματος Υδάτων προχωρεί και μας αναφέρει ότι στην κοιλάδα Χρυσοχούς το 80% της γης που καλύφθηκε από το αρδευτικό έργο Χρυσοχούς δεν έχει ακόμα καλλιεργηθεί και οι μέχρι στιγμής ενδείξεις δεν είναι ενθαρρυντικές. Και πράγματι έτσι έχουν τα πράγματα.

Τι θέλει όμως το Τμήμα Υδάτων; Επαίνους και ένσημα τιμής για το γεγονός ότι απέτυχε να έχει τον στοιχειώδη προγραμματισμό, και υπήρχαν τότε οι προειδοποιήσεις, ώστε να προβλέψει τι δυνατότητες άρδευσης είχε εκείνη η περιοχή; Δεν ήταν άγνωστο ότι το μεγαλύτερο μέρος της κοιλάδας Χρυσοχούς ανήκε σε Τουρκοκυπρίους, ανήκε σε αποδήμους και μετανάστες.

Το γεγονός ότι απέτυχαν να προβλέψουν αυτά τα στοιχειώδη και ότι επιβάρυναν τον κρατικό προϋπολογισμό με ένα έργο το οποίο δεν αξιοποιείται κατά 80% είναι ασφαλώς κάτι για το οποίο θα αναμέναμε εξηγήσεις και όχι να χρησιμοποιείται ως επιχείρημα σε ένα εντελώς άσχετο θέμα, όπως στην παρούσα περίπτωση.

Όμως υπάρχουν και μερικά άλλα σημεία στα οποία θα ήθελα να σταθώ για παραπέρα ενημέρωση του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόνο θα παρακαλέσω τον ομιλητή να έχει υπόψη του ότι, αν πρόκειται να υπάρξει και άλλος ομιλητής από το ίδιο κόμμα ...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ολοκληρώσω την ομιλία μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ απλώς προειδοποιώ. Αυτό είναι δική σας υπόθεση, των κομμάτων.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Πρώτο, το 1982-83 ο υπεύθυνος του μεγάλου υδατικού έργου Πάφου, Γιουγκοσλάβος Branco Milinusic, με έκθεση που ετοίμασε και κατέθεσε στο Τμήμα Υδάτων προειδοποιούσε ότι η ροή του νερού προς τον Ασπρόκρεμμο δε θα

ήταν αυτή που είχε προβλεφθεί και εισηγείτο την εκτροπή μέρους των νερών του ποταμού Διαρίζου προς το φράγμα Ασπρόκρεμμου.

Ερωτούμε: Τι απέγινε αυτή η έκθεση; Πώς αξιοποιήθηκε; Πόσο λήφθηκε υπόψη; Γιατί δεν υιοθετήθηκαν οι προτάσεις του υπευθύνου κατασκευής του μεγάλου υδατικού έργου για εμπλουτισμό του από το Διαρίζο με εκτροπή μέρους των νερών του;

Δεύτερο, στη σελίδα 3 της έκδοσης του Τμήματος Υδάτων αναφέρεται: «Η εκτροπή μέρους της ροής του Διαρίζου θα γίνει με μικρό φράγμα-δήμμα που θα κατασκευαστεί σε σημείο του ποταμού που βρίσκεται στην περιοχή της Αρμίνου; κάπου 3,5 χιλιόμετρα πιο κάτω από την ένωση των δυο παραπόταμων Πλατύ και Φοινιού και περίπου 27 χιλιόμετρα από την ακτή. Στο σημείο αυτό η μέση ετήσια ροή του νερού ανέρχεται σε 26,000,000 κυβικά μέτρα νερού.

Το δήμμα, που θα έχει ύψος 6 μέτρων (μέχρι τη στάθμη του νερού 4,5 μέτρα), θα έχει στο κάτω μέρος άνοιγμα που δε θα παρεμποδίζει τη μόνιμη και βασική ροή του νερού προς την κοιλάδα. Μόνο όταν υπάρχει σημαντική ροή στον ποταμό πέραν της βασικής ροής, θα ανέρχεται η στάθμη στο δήμμα και έτσι το περίσσευμα του νερού θα διοχετεύεται στο σωληναγωγό που θα το μεταφέρει στο φράγμα Κούρρη μέσω της σήραγγας μήκους 14,5 χιλιομέτρων που θα κατασκευαστεί.

Με τις ρυθμίσεις αυτές διασφαλίζεται πλήρως η υφιστάμενη βασική ροή νερού στην κοιλάδα, ενώ παράλληλα θα αξιοποιείται το πλεόνασμα που διαφορετικά θα χανόταν στη θάλασσα».

Αυτά αναφέρονται στην έκδοση του Τμήματος Υδάτων και αυτά αναφέρθηκαν από τους αρμόδιους κυβερνητικούς λειτουργούς στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας.

Λυπούμαι, κύριε Πρόεδρε, γιατί θα πρέπει να πληροφορήσω το Σώμα ότι ο ισχυρισμός ότι θα υπάρχει μόνιμη και βασική ροή του νερού προς την κοιλάδα είναι ανυπόστατος. Και αυτό γιατί δεν υπάρχει αγωγός που θα οδηγεί το νερό προς τον ποταμό. Το άνοιγμα που προβλέπεται από τα κατασκευαστικά σχέδια και που είναι μεγάλων διαστάσεων, 1,8 Χ 1,2 μέτρα, έχει σκοπό τον καθορισμό του δήμματος και όχι τη διοχέτευση νερού προς την κοιλάδα. Και αυτό το άνοιγμα, το οποίο υπάρχει σε όλα τα φράγματα, συνήθως ανοίγει κάθε ένα, δύο ή τρία χρόνια για σκοπούς καθαρισμού του φράγματος.

Οι αδιαμφισβήτητες πληροφορίες μου, που είναι πλήρως διασταυρωμένες και που θα μπορούσαν να ελεγχθούν σε οποιαδήποτε επίσημη συνεδρία οποιασδήποτε Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, επιβεβαιώνουν ότι δεν είχε γίνει καμιά πρόβλεψη στα κατασκευαστικά σχέδια και ούτε ο εργολάβος ανέλαβε να κατασκευάσει έναν τέτοιο απαραίτητο αγωγό που θα οδηγεί τα νερά προς τον ποταμό και την κοιλάδα.

Τρίτο, δεν υπάρχει κανένας αυτοματισμός, που θα ήταν σε μια τέτοια περίπτωση απαραίτητος, για τη διανομή των νερών με μηχανισμό, όπως αναφέρεται στη σελίδα 7. Καμιά πρόβλεψη δεν υπάρχει στα σχέδια για έναν τέτοιο αυτοματισμό και καμιά πρόβλεψη δεν υπάρχει για τη δημιουργία του.

Και, ενώ το έργο του δήμματος είναι προγραμματισμένο να ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι το τέλος αυτού του χρόνου, ούτε τα σχέδια έχουν τροποποιηθεί ούτε καν μελέτες δεν έχουν γίνει για την εισαγωγή των μηχανισμών που είναι απαραίτητοι για την υλοποίηση των εξαγγελιών περί ροής του νερού προς την κοιλάδα και περί διανομής των νερών.

Πώς λοιπόν ισχυρίζεται η κυβέρνηση ότι δεν υπάρχει λόγος αναβολής των έργων, αφού, ενώ το δήμμα προοριζόταν να ολοκληρωθεί στο τέλος του χρόνου, δεν έχουν γίνει μελέτες και δεν έχουν ληφθεί πρόνοιες για τις προσθήκες που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία του δήμματος με τον τρόπο με τον οποίο ισχυρίζεται η κυβέρνηση ότι θα λειτουργεί;

Τέταρτο, στη σελίδα 8 του βιβλιάριου που εξέδωσε το Τμήμα Υδάτων αναφέρεται πως αναφορικά με την ύδρευση της πόλης της Πάφου και των χαμηλών χωριών θα χρησιμοποιούνται 7,000,000 κυβικά μέτρα νερού από τον ποταμό Έξουσα προφανώς από φράγμα που υπάρχει πρόθεση να κατασκευαστεί στην περιοχή Αγυιάς.

Και εγείρεται το ερώτημα: Πώς είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται 7,000,000 κυβικά μέτρα νερού από την Αγυιά για ύδρευση, αφού η ροή στο σημείο της Αγυιάς είναι 7,000,000 κυβικά μέτρα; Θα περισσέψει νερό για άρδευση των χωριών της κοιλάδας Κανναβιού, Ασπρογιά, Χούλου, Λεμώνα, Στρουμπί, Γιόλου και Θελέτρα, όταν μάλιστα είναι γνωστό ότι τα νερά στο σημείο κάτω από την Αγυιά ειναι θειούχα και συνεπώς ακατάλληλα; Και επίσης ποια η βεβαιότητα για τη δημιουργία φράγματος στην Αγυιά, μια που ακόμα μελέτες δεν έχουν γίνει και είναι ενδεχόμενο να προκύψουν σοβαρά προβλήματα προστασίας ενδεχομένως του περιβάλλοντος και συνεπώς και ματαίωση του έργου; Και βέβαια σε μια τέτοια περίπτωση ματαίωσης του φράγματος της Αγυιάς ξέρετε τι θα συμβεί; Θα διψάσει ολόκληρη η πόλη της Πάφου και των χαμηλών χωριών αρχές του 2000, όπως προβλέπεται σ' αυτή τη μελέτη.

Σε όλα αυτά τα ερωτήματα δεν έχουν δοθεί ικανοποιητικές απαντήσεις. Αντίθετα η κυβέρνηση αρκείται σε αόριστες διαβεβαιώσεις και διακηρύξεις προθέσεων. Λείπουν οι μελέτες, λείπουν οι δεσμεύσεις, λείπουν οι θεσμικές εγγυήσεις που θα δημιουργήσουν το κλίμα της αναγκαίας εμπιστοσύνης.

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα ήθελα να συμπληρώσω αυτή την εισήγηση, χωρίς να επισύρω την προσοχή του Σώματος και στο θέμα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Η κυβέρνηση δήλωσε ότι θα πραγματοποιήσει περιβαλλοντική μελέτη στο μέλλον. Και προκύπτει το λογικό ερώτημα: Χρειάζεται ή δε χρειάζεται μια τέτοια μελέτη; Αν δε χρειάζεται, δε θα πρέπει να γίνει. Αν όμως χρειάζεται, τότε θα πρέπει να γίνει εκ των προτέρων έστω και με ταχύτατους ρυθμούς, γιατί, αν η περιβαλλοντική μελέτη αποδείξει καταστροφικές συνέπειες στην οικολογική ισορροπία της περιοχής, αν αποδείξει ότι αρμονία αιώνων, καθώς και η χλωρίδα και η πανίδα της περιοχής, θα εξαφανιστούν και θα καταστραφούν, ποια θα είναι η χρησιμότητα της εκ των υστέρων μελέτης; Θα είναι, όπως ανέφερα και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, χρήσιμη για τη νεκροψία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προειδοποιώ ότι έχετε δέκα λεπτά για ολόκληρο το κόμμα.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ζούμε σε μια εποχή στην οποία η ευαισθησία για το περιβάλλον και την προστασία του είναι αυξημένη και στην οποία τα σχέδια ανάπτυξης απαιτείται πάντοτε να συνοδεύονται από μελέτες επιπτώσεων.

Η ΕΟΚ στην οποία χθες υποβάλαμε αίτηση ένταξης με την υπ'αριθμό 85/337 οδηγία της καθορίζει ότι «τα κράτη μέλη σε περίπτωση τέτοιων έργων

πρέπει να υποβάλλουν σε εκτίμηση τις επιπτώσεις στο περιβάλλον» και ακόμα ότι «τα κράτη μέλη δίνουν στο ενδιαφερόμενο κοινό τη δυνατότητα να εκφράσει τη γνώμη του πριν αρχίσει ένα σχέδιο».

Αλλά και οι ίδιες οι διακηρύξεις της κυβέρνησης και του Προέδρου, ότι για κάθε έργο θα προηγείται περιβαλλοντική μελέτη, πού έχουν πάει;

Κύριε Πρόεδρε,

Θα το επαναλάβω εμφαντικά για να ολοκληρώσω. Δεν είμαστε αντίθετοι με τη διανομή των νερών κατά τρόπο ισόρροπο και δίκαιο προς όφελος όλων των περιοχών της Κύπρου. Αλλά θα ήταν προκλητικά παράλογο να καταστραφεί και να ερημωθεί μια περιοχή, για να μεταφερθεί ο φυσικός της πλούτος χάριν της ανάπτυξης οποιωνδήποτε άλλων περιοχών. Η μεταφορά του νερού θα πρέπει να γίνει, μόνο αφού αξιόπιστα και φερέγγυα διαπιστωθούν και οι ανάγκες αυτής της περιοχής.

Γι' αυτούς όλους τους λόγους εισηγούμαστε, όπως γίνεται και στην 'Εκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, τη βραχυπρόθεσμη αναβολή των έργων εκτροπής, για να γίνουν τα πιο κάτω:

1. Επείγουσες και εντατικές διαβουλεύσεις της κυβέρνησης για τη δρομολόγηση και των ενδιαφερομένων διαδικασιών λύσης του προβλήματος.
2. Αξιόπιστες μελέτες για τη μέσα σε λογικά προκαθορισμένα χρονικά πλαίσια έναρξη υδρευτικών και αρδευτικών έργων απαραίτητων για την επιβίωση και την ανάπτυξη των κοινοτήτων του Διαρίζου.
3. Μελέτη των αναγκών της πόλης και χαμηλής περιοχής Πάφου σε ύδρευση και άρδευση.
4. Ταχύτατη έναρξη και υλοποίηση μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Με βάση τις πιο πάνω διαδικασίες θα αντιμετωπισθεί και θα λυθεί το πρόβλημα που έχει προκύψει, γιατί θα είναι λύση δικαιοσύνης. Σε κάθε άλλη περίπτωση θα έχουμε επιβολή αδικίας και η αδικία δεν αντιμετωπίζεται βέβαια ούτε με συλλήψεις ούτε με πράξεις κρατικής καταστολής, όπως έγινε στο παρελθόν.

Η Βουλή μπορεί και πρέπει με το κύρος της να οδηγήσει σε λύση.

Σήμερα ήρθαν από την Πάφο οι εκλελεγμένοι αντιπρόσωποι των κατοίκων της περιοχής του Διαρίζου. Προσδοκούν την ευθυκρισία της λαϊκής αντιπροσωπείας και είναι βέβαιοι πως η Βουλή και θέλει και μπορεί να περιφρουρήσει τα δικαιώματά τους. Δεν ήρθαν σαν επαίτες ούτε για να ζητήσουν κάτι που δεν τους ανήκει· ούτε ήρθαν με αισθήματα πλεονεξίας και πρόθεση παρεμπόδισης μεταφοράς τυχόν περισσευμάτων νερού προς οποιαδήποτε άλλη περιοχή. 'Ηρθαν με γενναιότητα και μεγαλοψυχία και διακατεχόμενοι από αισθήματα αλληλεγγύης προς τον πληθυσμό κάθε άλλης περιοχής της Κύπρου. 'Ομως ήρθαν και για να απαιτήσουν από αυτό το Σώμα να μην επιτρέψει την αποστέρηση από αυτούς του μοναδικού πλούτου που τους χάρισε η φύση.

Και είναι πεπεισμένοι πως το Σώμα αυτό με το κύρος και την παράδοσή του στην προάσπιση των λαϊκών δικαίων χωρίς καμιά άλλη σκοπιμότητα δε θα επιτρέψει το ξεκλήρισμα, την ερήμωση και τον αφανισμό τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, δεν επιτρέπονται οι εκδηλώσεις από το ακροατήριο ούτε υπέρ ούτε κατά.

Αντιλαμβάνομαι ότι λόγω του ότι ο κ. Ομήρου ήταν ο εισηγητής του θέματος ο κ. Δημητριάδης με πληροφορεί ότι είναι πρόθυμοι να παραχωρήσουν ένα μέρος του χρόνου τους προς την ΕΔΕΚ. Απλώς το ανακοινώνω.

Ποιος θα μιλήσει τώρα;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή άνοιξε το θέμα ο εισηγητής, θα θέλαμε να ακούσουμε και τις απόψεις της κυβέρνησης, προτού συνεχίσουμε, για να έχουμε ολοκληρωμένη ενημέρωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν μου ζητήσει το λόγο ο κύριος Υπουργός θα τον δώσω, αλλά ας μην μπούμε σε διαδικαστικά. Όποιος θέλει να μιλήσει θα μου πει ότι θέλει να μιλήσει και θα δώσω προτεραιότητα.

Λοιπόν, ποιος θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Θεοδούλου.

Και να ετοιμάζεται ο κ. Δίγκλης.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς λυπάται πραγματικά, γιατί ένα έργο καθαρά αναπτυξιακό και με τεράστια για τον τόπο κοινωνική και οικονομική σημασία, ένα έργο που προωθήθηκε από διαφορετικές κυβερνήσεις και είναι επικυρωμένο τόσο από την προηγούμενη όσο και από τη σημερινή Βουλή των Αντιπροσώπων έγινε τώρα, τη στιγμή της εκτέλεσής του, αντικείμενο μιας αδικαιολόγητης αντιδικίας.

Πιστεύουμε ειλικρινά ότι το θέμα που έχουμε μπροστά μας, εφόσον αντικριστεί με αντικειμενικότητα και υπευθυνότητα -όπως και στο παρελθόν- δε θα μπορεί, και δεν πρέπει, να αποτελεί πεδίο αντιπαράθεσης και πολύ περισσότερο πεδίο μικροπολιτικής εκμετάλλευσης. Αντιλαμβάνεστε ότι με τη γενική αυτή θέση μας εμείς θεωρούμε ότι δεν υφίσταται στην πραγματικότητα ουσιαστικό πρόβλημα αντιδικίας. Και εξηγούμαι:

Πρώτ' απ' όλα όλοι συμφωνούμε ότι τα νερά συνιστούν ένα πολύτιμο φυσικό αγαθό, το οποίο ορθά το Σύνταγμα χαρακτηρίζει εθνικό πλούτο που ανήκει σ' όλο το λαό και που κατά συνέπεια πρέπει να διανέμεται και κατά τον πιο δίκαιο τρόπο. Στα πλαίσια αυτής της αρχής όλοι υποστηρίζουμε την ορθολογιστική αξιοποίηση των νερών του Διαρίζου με την προϋπόθεση της ικανοποίησης των τοπικών υδρευτικών και αρδευτικών αναγκών. Καμιά κυβέρνηση, καμιά Βουλή, κανένα κόμμα δεν υποστήριξε -και δεν είναι δυνατό να υποστηρίξει- την άποψη να μεταφερθεί το νερό από μια περιοχή σε άλλη σε βάρος των τοπικών αναγκών των περιοχών στις οποίες βρίσκεται το νερό. Όλοι σέβονται τα δικαιώματα και αναγνωρίζουν ότι οι ανάγκες των κατοίκων των περιοχών στις οποίες βρίσκεται φυσιολογικά το νερό προέχουν έναντι οποιωνδήποτε άλλων αναγκών. Κατά συνέπεια όλοι εννοούν και υποστηρίζουν ότι μόνο το περίσσευμα και μέρος του νερού που χύνεται στη θάλασσα δύναται να μεταφερθεί στο νότιο αγωγό.

Κάτω από αυτή τη συναντίληψη και κοινή θέληση, κάτω από αυτή τη συμφωνία, ας μου επιτραπεί να την ονομάσω έτσι, όλα τα άλλα έπονται. Και το

κύριο που έπεται είναι η διασφάλιση των τοπικών υδρευτικών και αρδευτικών αναγκών. Προς αυτή τη κατεύθυνση και γι' αυτό το σκοπό η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς είναι έτοιμη να κάνει το παν μαζί με όλα τα κόμματα, με όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες. Το ΑΚΕΛ και η Αριστερά, όπως πάντοτε, έτσι και τώρα και στο μέλλον θα είναι σταθερός υπερασπιστής των δικαίων του λαού μας.

Θεωρούμε όμως ότι και αυτό το θέμα, δηλαδή της διασφάλισης των τοπικών αναγκών, έχει εξασφαλιστεί σε μεγάλο βαθμό κατά τον ακόλουθο τρόπο:

Πάνω απ' όλα είναι αυτή τούτη η ομόφωνη πρόθεση, θέληση και διαβεβαίωση των κομμάτων της Βουλής και της κυβέρνησης.

Κατά δεύτερο λόγο είναι η επίσημη εξαγγελία από το Υπουργικό Συμβούλιο των γνωστών έργων για την περιοχή, που διαλαμβάνει την κατασκευή στις Κέδαρες φράγματος των 7 εκ. τόνων νερού (αντί του μικρού φράγματος στο Πλατύ του 1,4 εκ. τόνων νερού), την κατασκευή αρδευτικού δικτύου και αντλιοστάσιου για άρδευση μέχρι 10 χιλιάδες σκάλες και την κατασκευή υπόγειου διαφράγματος στην περιοχή των Κουκλιών για συγκράτηση της υπόγειας ροής και για εμπλουτισμό των γεωτρήσεων.

Κατά τρίτο λόγο είναι η χθεσινή κατάθεση συμπληρωματικού προϋπολογισμού στη Βουλή που προνοεί την άμεση πρόσληψη ειδικευμένου προσωπικού με σκοπό την τεχνική μελέτη και την επίσπευση της εκτέλεσης των πιο πάνω έργων, παράλληλα με το έργο εκτροπής προς το νότιο αγωγό το οποίο θα διαρκέσει γύρω στα τρία χρόνια.

Κατά τέταρτο λόγο είναι οι διαβεβαιώσεις που έδωσαν στην Πάφο πρόσφατα οι Υπουργοί Γεωργίας και Εσωτερικών και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και οι οποίες διαλαμβάνουν τα εξής:

(α) Το έργο της εκτροπής θα εκτελεστεί κατά τρόπο που, μόνο όταν θα υπάρχει πολυομβρία, θα παίρνει νερό προς το νότιο αγωγό.

(β) Σε χρόνια ανομβρίας όλο το νερό θα παραμένει στον τόπο και καμιά σταγόνα νερού δε θα ρέει προς το νότιο αγωγό. Πρέπει επίσης εδώ να αναφέρω ακόμα μια επίσημη αναφορά. Λέχθηκε ότι, ακόμα και σε περίπτωση που μόνο κάθε 4-5 χρόνια θα υπάρχει πολυομβρία και θα παίρνεται νερό, οι υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες των άλλων περιοχών του τόπου επιβάλλουν τη συνέχιση και εκτέλεση του έργου της εκτροπής προς το νότιο αγωγό.

Κατά πέμπτο λόγο είναι η ανοιχτή πρόσκληση της κυβέρνησης προς τους εκπροσώπους των κοινοτήτων για συνέχιση του διαλόγου με σκοπό να εντοπιστούν τα προβλήματα και οι ανάγκες της περιοχής κατά τον πιο συγκεκριμένο τρόπο, παράλληλα με τη διαβεβαίωση ότι θα αντικριστούν θετικά όλα τα δίκαια αιτήματα.

Επαναλαμβάνω ότι όλα τα πιο πάνω εξασφαλίζουν σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής. Είμαστε όμως ταυτόχρονα έτοιμοι να υποστηρίξουμε και οποιαδήποτε άλλα λογικά μέτρα προταθούν από οποιουσδήποτε και να επαγρυπνούμε και να ελέγχουμε και να συμβάλουμε στην πλήρη και ταχεία υλοποίηση των έργων.

Παρ' όλ' αυτά υπάρχει και άλλη άποψη περί αναστολής του έργου της εκτροπής με τα δικά της επιχειρήματα στα οποία, αν και απαντώνται, πιστεύω, με όσα ανέφερα, θα επιχειρήσω χάριν ενός έντιμου διαλόγου να απαντήσω και με μερικά άλλα επιχειρήματα.

Δεκαπέντε μέρες μετά την υπογραφή του συμβολαίου εκτέλεσης του έργου της εκτροπής, και συγκεκριμένα στις 15.2.90, ενεγράφη στη Βουλή το θέμα με τον ακόλουθο τίτλο: «Η έναρξη των εργασιών εκτροπής του Διαρίζου παρά το γεγονός ότι παραμένουν ανεκπλήρωτες οι κυβερνητικές υποσχέσεις για κατασκευή φράγματος που να καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής».

Εδώ το κύριο επιχείρημα, το κύριο αίτημα είναι η κατασκευή φράγματος για άρδευση της περιοχής. Όμως όλοι γνωρίζουμε και, νομίζω, υποστηρίζουμε ότι αυτό οφείλεται στην ορθή απόφαση της κυβέρνησης να ακυρώσει για περιβαλλοντικούς λόγους την κατασκευή του φράγματος στην τοποθεσία «Πλατύ», το οποίο διαφορετικά θα ήταν είτε ολοκληρωμένο είτε αρκετά προωθημένο. Επιπρόσθετα τώρα υπάρχει μπροστά μας η επίσημη απόφαση και ο προϋπολογισμός που προβλέπουν την κατασκευή μεγαλύτερου φράγματος και σειρά άλλων έργων. Κατά συνέπεια αντιστρέφω το ερώτημα και ζητώ απάντηση στο κατά πόσο είναι λογικό αυτό το επιχείρημα και αίτημα, να ζητείται δηλ. η αναστολή ενός τόσο σημαντικού έργου, εγκεκριμένου και δανειοδοτημένου από όλα τα αρμόδια κρατικά όργανα και τους διεθνείς οργανισμούς. Αργότερα και μέχρι σήμερα προβλήθηκαν και διάφορα άλλα επιχειρήματα και αιτήματα, για να δικαιολογήσουν την απαίτηση αναστολής, πιθανόν και ακύρωσης, του έργου της εκτροπής.

Αμφισβητήθηκαν τα κρατικά στοιχεία για τη ροή του ποταμού, τα οποία παρουσίαζαν χρόνια τώρα διάφορες κυβερνήσεις. Αμφισβητήθηκε η σημερινή και μελλοντική υδρευτική κάλυψη της Πάφου παρά τις επίσημες δηλώσεις γι' αυτό. Προβάλλεται η απαίτηση να προηγηθεί περιβαλλοντική μελέτη, παρά τις επίσημες διαβεβαιώσεις ότι ούτε το κράτος μας αλλά ούτε και η Διεθνής Τράπεζα θεωρούν ότι θα υπάρξουν αισθητές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Με λίγα λόγια αμφισβητείται η αξιοπιστία του κράτους και της κυβέρνησης του τόπου.

Να μου επιτραπεί όμως με όλο το σεβασμό να απαντήσω ως εξής: Καταλαβαίνω και κατανοώ τις επιφυλάξεις των κατοίκων των χωριών της περιοχής, τα οποία χρόνια τώρα ζούσαν με πολλές υποσχέσεις ανεκπλήρωτες, με αποτέλεσμα να οδηγηθούν στο μαρασμό και στην ερήμωση. Ειλικρινά όμως δεν καταλαβαίνω από την άλλη τη λογική της αμφισβήτησης διάφορων πολιτικών παραγόντων. Γιατί, αν δεχθούμε αυτή τη λογική, δεν ξέρω πού θα φτάσουμε. Φοβούμαι ότι με αυτή τη λογική πιθανότατα θα οδηγηθούμε στην αναρχία, με αποτέλεσμα να ζημιώσει η ανάπτυξη του τόπου, να ζημιώσει ο λαός μας.

Εκτός από όλα αυτά και με τη φόρα που πήραν τα πράγματα νομίζω ότι όλοι λίγο πολύ γνωρίζουμε ότι εγείρεται από μερικούς και θέμα γοήτρου. Λυπούμαι πολλαπλά γιατί αναφέρω αυτό το ζήτημα, όμως είναι ένα γεγονός και ως τέτοιο πρέπει να μην αποκρυφθεί. Αν μερικοί δεν ξέρουν αυτό το πράγμα και με ρωτούν πού το στηρίζω, η απάντησή μου είναι: Τι άλλο σημαίνει, όταν ζητάς από δυο Υπουργούς, όταν ζητάς από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μιας βδομάδας αναστολή του έργου της εκτροπής; Δε νομίζω ότι σε μια βδομάδα θα ανέμενε κανείς έρευνες και μελέτες που θα κάλυπταν τις αρδευτικές και υδρευτικές ανάγκες και το περιβάλλον της περιοχής.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά πιστεύει ότι αυτή η Βουλή σήμερα θα χειριστεί το θέμα με την υπευθυνότητα που τη διακρίνει και θα συμβάλει από τη θέση της στην αναστολή της υφιστάμενης αδικαιολόγητης αντιδικίας.

Πρέπει επίσης να διαβεβαιώσω τους κατοίκους ότι από μέρους μας θα υποστηρίξουμε και θα παρακολουθούμε στενά την υλοποίηση των εξαγγελθέντων

έργων πριν από την εκτροπή οποιασδήποτε σταγόνας νερού. Σ' αυτά τα πλαίσια προτείνουμε να κληθεί η κυβέρνηση να περιλάβει στο νέο κρατικό προϋπολογισμό σημαντικά κονδύλια για εκτέλεση των έργων στην περιοχή.

Καταλήγοντας τονίζω ότι τα κατασκευαστικά έργα της εκτροπής δε συνιστούν την ουσία του προβλήματος, απλούστατα γιατί καμιά κυβέρνηση, καμιά Βουλή, κανένα κόμμα δεν είναι δυνατό, έστω κι αν υπάρχει το έργο, να αποδεχτεί τη συνέχιση της μεταφοράς νερού κάπου αλλού, όταν θα το έχει ανάγκη η περιοχή στην οποία βρίσκεται το νερό. Η ουσία του προβλήματος είναι η εκτέλεση το ταχύτερο δυνατό των έργων που θα διασφαλίσουν την περιοχή και γι' αυτό όλοι, πιστεύω, μπορούμε να δώσουμε τη διαβεβαίωση ότι θα πράξουμε το καθήκον μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι γνωστή η ένταση που προσέλαβε το θέμα του Διαρίζου όχι μόνο στην επαρχία Πάφου αλλά και σ' ολόκληρη την Κύπρο. Το ενδιαφέρον και οι κινητοποιήσεις του λαού της Πάφου σε σχέση με αυτό το θέμα είναι ευεξήγητα. Το ΑΔΗΣΟΚ συμμερίζεται εκείνες τις έγνοιες και ανησυχίες του παφιακού λαού που είναι καλοπροαίρετες και έχουν την αφετηρία τους στο ενδιαφέρον για την κατοχύρωση των αναγκών και συμφερόντων των κοινοτήτων του Διαρίζου και γενικότερα της επαρχίας Πάφου.

Το ΑΔΗΣΟΚ έχει την πεποίθηση πως το θέμα του Διαρίζου πρέπει να αντικριστεί αφενός ως θέμα των κοινοτήτων του Διαρίζου και της Πάφου και αφετέρου ως θέμα ολόκληρης της Κύπρου. Όλοι κατανοούμε τη σημασία του νερού στην ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη. Η συντήρηση και επέκταση της αγροτικής παραγωγής αλλά και η ανάπτυξη της βιομηχανίας, του τουρισμού και γενικά της οικονομίας είναι άρρηχτα δεμένες με την επάρκεια νερού.

Το ΑΔΗΣΟΚ υποστηρίζει πως οι υδάτινοι πόροι της Κύπρου πρέπει να αντικρίζονται ως ενιαίος εθνικός πλούτος ολόκληρης της νήσου. Αυτός ο πλούτος πρέπει να τυγχάνει της πιο ορθολογιστικής αξιοποίησης όχι μόνο για σκοπούς ύδρευσης του κυπριακού λαού αλλά και για σκοπούς άρδευσης και γενικότερης οικονομικής ανάπτυξης ολόκληρης της Κύπρου.

Πιστεύουμε πως θα ήταν λάθος στο θέμα της αξιοποίησης του υδάτινου πλούτου να αντιπαρατεθούν τα συμφέροντα μιας οποιασδήποτε περιοχής προς τα συμφέροντα μιας άλλης περιοχής ή ολόκληρης της Κύπρου. Είναι πασιφανές πως τα συμφέροντα μιας περιοχής δεν μπορούν να διαχωριστούν από τα συμφέροντα της υπόλοιπης Κύπρου και ολόκληρης της οικονομίας. Η γενικότερη οικονομική ανάπτυξη αναπόφευκτα έχει ευεργετικά αποτελέσματα και σε κάθε ξεχωριστή περιοχή της πατρίδας μας.

Υπό αυτό το ευρύτερο πρίσμα επιβάλλεται να αντικριστεί και το θέμα εκτροπής των νερών του Διαρίζου. Είναι από αυτή την άποψη χαρακτηριστικό το γεγονός ότι στις 30/5/1990 η Επιτροπή Γεωργίας, πριν ασχοληθεί με το θέμα του Διαρίζου, συζητούσε το τότε οξύτατο πρόβλημα ύδρευσης της Αθηαίνου.

Το ΑΔΗΣΟΚ επιθυμεί, πέραν αυτής της σφαιρικής αντίκρισης του θέματος των υδάτινων πόρων, να προβεί και στην ακόλουθη σημαντική διευκρίνιση: Ενώ τα συμφέροντα οποιασδήποτε περιοχής είναι αδύνατο να διαχωριστούν και να αντιπαρατεθούν στα γενικότερα συμφέροντα της οικονομικής ανάπτυξης της Κύπρου, ταυτόχρονα είναι αδιανόητο η ανάπτυξη μιας οποιασδήποτε περιοχής να

επιτυγχάνεται σε βάρος κάποιας άλλης. Πιο συγκεκριμένα θεωρούμε πως η εκτροπή των νερών του Διαρίζου για την αγροτική, βιομηχανική και τουριστική ανάπτυξη της υπόλοιπης Κύπρου σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να αποβεί σε βάρος των άμεσων και μελλοντικών αναγκών της περιοχής Διαρίζου και ευρύτερα της επαρχίας Πάφου.

Κύριε Πρόεδρε, υπό το φως των ανωτέρω παραμέτρων θα εκθέσω κατά πιο συγκεκριμένο τρόπο τις θέσεις του ΑΔΗΣΟΚ σ' αυτό το σοβαρό πρόβλημα. Είναι γνωστό πως το θέμα του Διαρίζου δεν είναι νέο. Το θέμα αυτό αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του μεγάλου έργου του νότιου αγωγού, που σχεδιάστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1980 και που άρχισε η εκτέλεσή του το 1985. Είναι επίσης γνωστό πως, σύμφωνα με αυτά τα σχέδια, ο Διαρίζος θα καλύπτει το 1/3 της δυναμικότητας του νότιου αγωγού (22 εκ. σε σύνολο 66 εκ. τόνων). Σύμφωνα με το ίδιο σχέδιο, η ύδρευση του 76.5% του πληθυσμού της Κύπρου θα εξαρτάται από το νότιο αγωγό. Αυτά είναι ορισμένα βασικά δεδομένα του προβλήματος. Βάσει αυτών των δεδομένων η κυβέρνηση άρχισε την εκτέλεση των έργων της εκτροπής. Ένα άλλο δεδομένο που λαμβάνουμε υπόψη είναι η δήλωση της κυβέρνησης πως οι υδατικές ανάγκες της Πάφου είναι εξασφαλισμένες βάσει μελετών μέχρι το 2020.

Έχοντας υπόψη τα δεδομένα αυτά, καθώς επίσης τις θέσεις και απόψεις των κοινοτήτων της περιοχής Διαρίζου και ευρύτερα της επαρχίας Πάφου, και με αφετηρία τη θέση μας πως οι υδάτινοι πόροι αποτελούν ενιαίο εθνικό πλούτο ολόκληρης της Κύπρου που πρέπει να αξιοποιείται προς το συμφέρον ολόκληρου του λαού, το ΑΔΗΣΟΚ υποστήριξε και υποστηρίζει τα ακόλουθα:

1. Με βάση τα επίσημα στοιχεία διαπιστώνονται πλεονάσματα νερού του Διαρίζου που χύνονται στη θάλασσα. Είναι προς το συμφέρον γενικά της Κύπρου να αξιοποιηθούν αυτά τα πλεονάσματα και να ικανοποιηθούν υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες του λαού μας, καθώς και η γενικότερη οικονομική αναπτυξη της Κύπρου. Παρ' όλο που ακούστηκαν απόψεις που τείνουν να αμφισβητήσουν τα επίσημα στοιχεία όσον αφορά το μέσο όρο ροής του Διαρίζου, αυτές οι απόψεις δεν τεκμηρίωσαν άλλα εναλλακτικά στοιχεία.
2. Το ΑΔΗΣΟΚ υπογραμμίζει με όλη τη δύναμή του πως πρέπει να ληφθούν όλα τα αναγκαία τεχνικά και νομοθετικά μέτρα που θα κατοχυρώνουν και θα διασφαλίζουν την κατά προτεραιότητα ικανοποίηση των αναγκών της περιοχής Διαρίζου και της χαμηλής περιοχής Πάφου πριν από οποιαδήποτε εκτροπή νερών στο φράγμα του Κούρρη. Νερό στο φράγμα αυτό πρέπει να εκτρέπεται, μόνο όταν υπάρχουν πλεονάσματα. Το ΑΔΗΣΟΚ δίνει τεράστια σημασία σ' αυτή την πτυχή του προβλήματος. Αντιτασσόμαστε κατηγορηματικά σε εκτροπή νερών του Διαρίζου πριν από την ικανοποίηση των αναγκών της περιοχής και της Πάφου. Γι' αυτό το σκοπό το ΑΔΗΣΟΚ κατέθεσε πρόταση νόμου και καλούμε τον Πρόεδρο της Επιτροπής Γεωργίας να δώσει προτεραιότητα στη συζήτηση και προώθηση αυτής της πρότασης νόμου που κατοχυρώνει ότι, πριν εκτραπούν νερά από το Διαρίζο, θα ικανοποιούνται πρώτα οι υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες και της περιοχής και ευρύτερα της Πάφου. Μιλντας για την κατά προτεραιότητα κανοποίηση των αναγκών της περιοχής, εννοούμε και τη μεταφορά νερού από το υδροφόρο στρώμα του Διαρίζου για τον εμπλουτισμό του φράγματος του Ασπρόκρεμμου.

3. Το ΑΔΗΣΟΚ διευκρινίζει πως η κατά προτεραιότητα ικανοποίηση των αναγκών της περιοχής και της Πάφου περιλαμβάνει όχι μόνο τις υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες αλλά και την εξασφάλιση της απαραίτητης ροής νερού με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση του οικοσυστήματος. Αναφορικά με το περιβάλλον, προγραμματική θέση του κινήματός μας είναι πως κανένα σημαντικό αναπτυξιακό έργο δεν πρέπει να εκτελείται, χωρίς να προηγηθεί περιβαλλοντική μελέτη. Εκφράζουμε απαρέσκεια για το γεγονός ότι αυτό το έργο σχεδιάστηκε και εκτελείται χωρίς τέτοια μελέτη. Θεωρούμε αυτή την παρέκκλιση απαράδεκτη και αδικαιολόγητη. Αυτή η παρέκκλιση πρέπει να είναι η τελευταία. Ζητούμε να διεξαχθεί έστω και τώρα και εσπευσμένα περιβαλλοντική μελέτη, τα αποτελέσματα ης οποίας πρέπει να γίνουν σεβαστά από την κυβέρνηση.
4. Για να εξασφαλιστεί η κατά προτεραιότητα ικανοποίηση των αρδευτικών αναγκών της περιοχής Διαρίζου, ζητούμε όπως προωθηθεί εκτέλεση των αναγκαίων αναπτυξιακών έργων. Η κυβέρνηση εξήγγειλε την κατασκευή φράγματος στις Κέδαρες χωρητικότητας 7 εκ. τόνων και την κατασκευή διαφράγματος για τον εμπλουτισμό του υδροφόρου στρώματος της περιοχής Διαρίζου. Εξήγγειλε επίσης την εγκατάσταση αντλιοστάσιου και αρδευτικού δικτύου για τις ανάγκες της ίδιας περιοχής. Για την ετοιμασία των μελετών γι' αυτά τα έργα κατατέθηκε ήδη συμπληρωματικός προϋπολογισμός ύψους £60,000. Παρ' όλον ότι η εξαγγελία αυτών των έργων γίνεται καθυστερημένα υπό τη μορφή που έγινε αλλά και με προφανή βιασύνη υπό την πίεση των γεγονότων, το ΑΔΗΣΟΚ εκφράζει την ικανοποίησή του για την εξαγγελία αυτών των έργων. Τονίζουμε την ανάγκη όπως η εκτέλεση των εξαγγελθέντων έργων προωθηθεί τάχιστα. Ταυτόχρονα τονίζουμε πως δεν πρέπει να εκτραπεί νερό από το Διαρίζο προς το φράγμα του Κούρρη, πριν αυτά τα έργα αποπερατωθούν. Τονίζουμε πως στον προϋπολογισμό του 1991 και των επόμενων χρόνων επιβάλλεται να περιληφθούν τα απαραίτητα κονδύλια για την εκτέλεση των έργων της περιοχής Διαρίζου.

Κύριε Πρόεδρε, αυτές είναι οι θέσεις του ΑΔΗΣΟΚ στο σοβαρό θέμα της εκτροπής των νερών του Διαρίζου. Το κίνημά μας συνειδητοποιεί πλήρως και τη σοβαρότητα του προβλήματος και τη σοβαρότητα της κατάστασης που δημιουργήθηκε. Αποτελεί πεποίθησή μας ότι υπό τις περιστάσεις ενδείκνυται βραχυπρόθεσμη αναστολή της εκτέλεσης των έργων εκτροπής στο Διαρίζο, για να δοθεί η ευκαιρία για διεξαγωγή εντατικών διαβουλεύσεων μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών για τη λύση του προβλήματος και την υπερπήδηση των δυσκολιών. Πιστεύουμε πως είναι δυνατό να εξευρεθούν διευθετήσεις αποδεκτές από όλα τα μέρη. Γι' αυτό το σκοπό επιβάλλεται να παραμεριστούν οποιοιδήποτε μικροϋπολογισμοί και μικροσυμφέροντα. Επιβάλλεται να παραμεριστούν οποιαδήποτε ζητήματα γοήτρου. Επιβάλλεται να τεθούν υπεράνω όλων τα συμφέροντα της Κύπρου, του λαού μας, η σταθερή πρόοδος της οικονομίας, η σταθερή άνοδος του βιοτικού επιπέδου γενικότερα του κυπριακού λαού και ειδικότερα της περιοχής Διαρίζου και της Πάφου.

Πιστεύουμε, κύριε Πρόεδρε, ακράδαντα ότι κανένα ζήτημα αρχής απολύτως δεν τίθεται και δεν πρέπει να υπάρχει για τη βραχυπρόθεσμη αναστολή των υπό

εκτέλεση έργων, προκειμένου να διεξαχθούν εντατικές διαβουλεύσεις για τη λύση του προβλήματος. Και είμαστε πεπεισμένοι ότι μια τέτοια βραχυπρόθεση αναστολή θα αποβεί συμφέρουσα για ολόκληρο τον κυπριακό λαό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιος θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θέλω πρώτα να διαβεβαιώσω τον κ. Θεοδούλου ότι δεν ελαυνόμαστε από πολιτικά ελατήρια και πολύ περισσότερο από μικροπολιτικά, εκτός αν κρίνει εξ ιδίων τα αλλότρια. Πολύ περισσότερο δεν ελαυνόμεθα ασφαλώς από τέτοια ελατήρια, όπως διατείνεται και το ΑΚΕΛ, ότι υποσκάπτουμε το κύρος του Υπουργού και ότι πάμε να φάμε τον Υπουργό Γεωργίας. Και ρωτώ το φίλο Υπουργό, ο οποίος βρίσκεται εδώ, αν έχει διακρίνει κάτι τέτοιο από μέρους μας, οι οποίοι αγωνιζόμαστε να παραμείνουν τα νερά του Διαρίζου στην Πάφο. Απεναντίας τα γενικά αισθήματα του λαού μας είναι ότι ο Υπουργός εργαζόταν πράγματι και εργάζεται για το καλό το γενικότερο της επαρχίας Πάφου.

Μίλησε γενικά ο κ. Θεοδούλου για τις ανάγκες της περιοχής και της περιοχής του Διαρίζου. Δεν άκουσα ούτε μια λέξη για το γενικότερο πρόβλημα της Πάφου, για το μεγάλο υδατικό έργο της Πάφου, που είναι και το μεγαλύτερο πρόβλημα για το οποίο ενδιαφέρεται η Πάφος.

Η αναστολή των έργων διερωτάται αν θα βοηθήσει. Ναι, θα ωφελήσει στο ότι η κυβέρνηση θα υποχρεωθεί να έλθει να κάμει κάποιες συνομιλίες για να καταλήξουμε κάπου μαζί, ούτως ώστε να είμαστε βέβαιοι ότι επιτέλους θα ικανοποιηθούν τα αιτήματα της επαρχίας.

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να ξεκινήσω με το διαφημιστικό φυλλάδιο που η κυβέρνηση εξέδωσε με τίτλο «Τα πραγματικά γεγονότα για το Διαρίζο». Το φυλλάδιο τούτο μου θυμίζει τα διαφημιστικά φυλλάδια του Οργανισμού Τουρισμού και τουριστικών πρακτόρων που διαφημίζουν τις τουριστικές καλλονές της Κύπρου για προσέλκυση τουριστών. Τονίζει και επανατονίζει ότι «θα γίνει εκτροπή μέρους του ποταμού Διαρίζου που χάνεται στη θάλασσα». Σάμπως υπάρχει κανένας λογικός άνθρωπος υπό τον ήλιον που θα υποστήριζε ότι πρέπει καθ' οιονδήποτε τρόπο να επιτραπεί να χύνεται το περίσσευμα του νερού στη θάλασσα; Η όλη φιλοσοφία του φυλλαδίου είναι να αντικρούσει επιχειρήματα άλλων που αντιτίθενται στη μεταφορά του νερού του ποταμού Διαρίζου.

Εμείς, κύριοι συνάδελφοι, δεν αντιτιθέμεθα στη μεταφορά νερού από το Διαρίζο. Αντιτιθέμεθα στη μεταφορά του νερού του Διαρίζου, προτού γίνουν μελέτες πειστικές που να ικανοποιούν τις ανάγκες της ευρύτερης περιοχής της Πάφου -αρδευτικές και υδρευτικές-επιπρόσθετα από τις ανάγκες της περιοχής του Διαρίζου. Γιατί και οι περιοχές που εντάσσονται στις νέες αρδευτικές και υδρευτικές περιοχές της Κύπρου δεν είναι οι παραδοσιακές, αλλά είναι και πολλές επιπρόσθετες.

Δε νομίζω να υπάρχει κανένας που να πιστεύει στο δίκαιο και να υποστηρίζει ότι, ενόσω έχει ανάγκες υδατικές η Πάφος, είναι ορθό και λογικό να μεταφερθεί οποιαδήποτε ποσότητα αλλού, προτού ικανοποιηθεί η επαρχία. Οι κοινότητες Αναρίτας, Τίμης, Γεροσκήπου, Κονιών, Τρεμιθούσας, 'Εμπας, Κοίλης, Τάλας, Πέγειας, Αρόδων, 'Ινιας, που εφάπτονται ή απέχουν μερικά χιλιόμετρα από το

μεγάλο υδατικό έργο της Πάφου -γύρω στα 6,000 στρέμματα γης-απαιτούν να τις εντάξουν μέσα στην αρδευτική περιοχή. Μόνο όσοι πιστεύουν στο δίκαιο του ισχυροτέρου μπορούν να επιμένουν σε παράλογες επιλογές. Μα, αν είναι έτσι, τότε και ο Αττίλας θα μπορούσε με αυτή τη λογική να επιβάλει το δίκαιο του ισχυροτέρου.

Θα ήταν ποτέ δυνατό να φανταστούμε εμείς οι Παφίτες ότι θα ήταν δυνατό να ζητήσουμε, αν ο ποταμός αυτός ήταν σε άλλη επαρχία ή στην περιοχή για την οποία προορίζεται, να μεταφερθεί στην Πάφο, προτού ικανοποιηθούν οι βασικές ανάγκες της περιοχής όπου θα βρισκόταν ο ποταμός τούτος; Μα, κύριοι συνάδελφοι, όταν προ τριετίας το αεροδρόμιο της Πάφου υπολειτουργούσε και απειλείτο με κλείσιμό του, ζήτησε η τότε κυβέρνηση Κυπριανού να μην επιβαρύνονται με landing fees μερικές πτήσεις (chartered flights) στο Gatwick και ξεσηκώθηκε όλη η Λάρνακα, επειδή θα επηρεαζόταν η τουριστική κίνηση της επαρχίας, αν μερικές πτήσεις μεταφέρονταν στην Πάφο, και προτιμούσαν να κλείσει το αεροδρόμιο Πάφου παρά να γίνει κάποια ειδική μεταχείριση μήπως και χαθούν μερικές εκατοντάδες τουρίστες, ενώ ακόμα και τότε και σήμερα το αεροδρόμιο Λάρνακας σφύζει από κίνηση και είναι υπερκορεσμένο. Αυτό, κύριοι συνάδελφοι, το αναφέρω, για να διαπιστώσετε ότι δεν αντιμετωπίζονται δυστυχώς όλα τα προβλήματα και όλες οι πηγές πλούτου με ανιδιοτέλεια και με δημόσιο πνεύμα για το κοινό καλό. Τις πιο πολλές φορές δυστυχώς δεν αντιμετωπίζονται με σολομώντεια σοφία.

Το θέμα Διαρίζου το έθεσα στη Βουλή το 1986 με ερώτησή μου, το 1987 ως θέμα στο Κεφάλαιο Δ' και το 1988 με ερώτησή μου και πάλι. Το 1987, στις 5 του Μάρτη, το θέμα ενεγράφη ως εξής: «α. Η επικίνδυνη πτώση του υδροφόρου στρώματος των γεωτρήσεων που τροφοδοτούν την Πάφο και τις χαμηλές κοινότητες της Πάφου. β. Η διάψευση των στατιστικών στοιχείων ως προς την ποσότητα εισροής και αποθήκευσης νερού στον υδατοφράκτη Ασπρόκρεμμου και η μελέτη τρόπων εμπλουτισμού τούτου». Η εγγραφή του θέματος με τον πιο πάνω τίτλο εξέφραζε την πραγματικότητα αλλά και την αγωνία που διακατείχε τον κόσμο της Πάφου, όταν, παρ' όλες τις ευοίωνες προβλέψεις για την υδατική επάρκεια της επαρχίας, αυτές διαψεύδονταν. Οι γεωτρήσεις που ύδρευαν τη χαμηλή περιοχή της Πάφου στέρευαν η μια μετά την άλλη και αντιμετωπίζαμε το φάσμα της λειψυδρίας. Τούτο παρατηρούμε και σήμερα, αφού άρχισαν περιορισμοί στην υδροδότηση και διακοπές του νερού ορισμένες μέρες.

Το κύριο πρόβλημα με την εκτροπή του Διαρίζου δεν είναι μόνο οι υδατικές ανάγκες της περιοχής του ποταμού, γιατί αυτές ικανοποιούνται περίπου με τα εν μια νυκτί εξαγγελθέντα μέτρα. Το πρόβλημα όμως είναι αν θα μπορέσουν ν' αποδώσουν τα έργα τούτα, ώστε να επιτευχθεί ο σκοπός για τον οποίο προορίζονται. Δεν πρέπει επίσης να παραβλέπεται η καταστροφή του οικοσυστήματος 130 τετρ. χμ. της κοίτης του ποταμού. 'Οπως προγραμματίζεται, θα γίνεται η άρδευση κυρίως με άντληση, πράγμα δαπανηρότατο που ως τώρα εθεωρείτο σε άλλες περιοχές ανεφάρμοστο. Εν πάση περιπτώσει όμως το μεγαλύτερο πρόβλημα με δραματικές προεκτάσεις δημιουργείται για το μεγάλο υδατικό έργο της Πάφου και την ύδρευση της Πάφου και των 19 χαμηλών κοινοτήτων.

Το μεγάλο υδατικό έργο, για να λειτουργήσει με επάρκεια, χρειάζεται, σύμφωνα με τα κατασκευαστικά σχέδια, 36 εκ. κ.μ. νερού σταθερής απόδοσης, τα

οποία θα προέρχονται από διάφορες πηγές· 22 εκ. κ.μ. από τον Ξερό ποταμό, 10 εκ. κ.μ. από γεωτρήσεις των ποταμών και 4 εκ. από γεωτρήσεις στην παραλιακή πεδιάδα.

Σύμφωνα όμως με τα στατιστικά δεδομένα των πρώτων 6 χρόνων λειτουργίας του φράγματος, η μέση ροή κυμαινόταν γύρω στα 15,5 εκ. κ.μ. νερού. Το παράρτημα 3 το οποίο μας έδωσε το Υπουργείο Γεωργίας το 1988, όταν συζητούσαμε το θέμα, αναφέρει ότι τα έξι πρώτα χρόνια της λειτουργίας του φράγματος είχαν μαζέψει (όλα τα χρόνια) 92,800,000, δηλαδή μέσος ετήσιος όρος 15,466,000 κ.μ. νερού.

(Το παράρτημα 3 το καταθέτει στη Γραμματεία)

Πού είναι τα 36,000,000 τα οποία έλεγαν ότι έπρεπε να ρέουν σταθερά στο φράγμα, για να γίνει επαρκές για τις περιοχές που προορίζονταν να μετατραπούν σε αρδεύσιμες; Επομένως υπολείπεται κατά πολύ των προβλεφθέντων ποσοτήτων νερού, εκτός των πολυομβριών του 1987 και 1988, και επομένως καθίσταται ανεπαρκής και προβληματική η λειτουργία του έργου τούτου. Αυτή την ανεπάρκεια την είδε ο εκτελεστικός διευθυντής του έργου, μηχανικός κ. Branco Milinusic, και έδωσε συμπληρωματική έκθεση το 1982, στο αποχαιρετιστήριό του δείπνο μάλιστα, στην οποία ζητούσε να γίνει εκτροπή μέρους των νερών του Διαρίζου με υπόγεια σήραγγα από το ύψος της Φασούλας προς τον Ασπρόκρεμμο και της Έζουσας επίσης προς το μεγάλο αρδευτικό έργο Πάφου. Και όλα αυτά θα γίνονταν με ελάχιστα έξοδα λόγω της μικρής απόστασης. Υπολογίστηκε τότε £1,200,000 για την υπόγεια σήραγγα Φασούλας-Ασπρόκρεμμου και περί τις £100,000 από την Έζουσα προς το μεγάλο αρδευτικό έργο της Πάφου, σύμφωνα με τον πρώην Υπουργό Γεωργίας, τον κ. Παπασολομώντος, που, όταν του έθιξα το ζήτημα αυτό, μου είπε: «Είναι ελάχιστα τα έξοδα αυτά. Σιώπα και ύστερα τα βλέπουμε».

Αν γίνονταν αυτά τα έργα, και εμπλουτισμός των υπόγειων στρωμάτων θα γινόταν και η λεκάνη του φράγματος θα γέμιζε καλύτερα, ώστε να έχει τις δυνατότητες να αρδεύει κι άλλες περιοχές παραπλήσιες, που απαιτούν επίμονα να ενταχθούν στις αρδευόμενες. Δε θα υπήρχε πρόβλημα, αν επαραχωρείτο κάτω από τέτοιες συνθήκες και 1 1/2 εκ. κ.μ. νερού στον κ. Λανίτη για τη δημιουργία γκολφ για υποστήριξη της τουριστικής κίνησης της Πάφου, για το οποίο μερικοί συνάδελφοι έχουν ανησυχήσει.

Αν επίσης γίνονταν τα έργα του φράκτη στο Φοινιώτη και άλλα που να επαρκούν για τις κοινότητες του Διαρίζου, παρά τη μακροχρόνια απαίτηση των κατοίκων, και φαινόταν πραγματικά ότι περισσεύει νερό, πρώτοι εμείς οι Παφίτες θα καλούσαμε την κυβέρνηση να το μεταφέρει αλλού, για να μη χύνεται στη θάλασσα.

Οι στατιστικές όμως οι δικές μου -και τις πήρα από το Τμήμα Υδάτων της Πάφου, κύριε Υπουργέ- είναι πολύ διαφορετικές από εκείνες της κυβέρνησης, γιατί διερωτηθήκατε στην τηλεόραση από πού πήρα τα στατιστικά δεδομένα. Σας είπα επανειλημμένα ότι τα πήρα από το Τμήμα Υδάτων της Πάφου, τα επανεπιβεβαίωσα προ μηνός και λέγουν ότι από τα Κούκλια η μέση ετήσια ροή νερού στο Διαρίζο από το 1967 ως το 1986, δηλ. 19 ολόκληρα χρόνια, συμπεριλαμβανομένης και της πολυομβρίας που ανέφερε ο συνάδελφος κ. Ομήρου το 1969, οπότε έρρευσαν περί τα 70 και πλέον εκ. κ.μ. νερού από τους ποταμούς και ιδιαίτερα από τον ποταμό Διαρίζο, δεκαεννέα ολόκληρα χρόνια ήταν 23 εκ. κ.μ. νερού. Και ξέρετε ότι φέτος ούτε 3-4 εκ. δεν έρρευσαν, γιατί ζήτησα τις

στατιστικές και δε μου τις έδωσαν ακόμα. Ο κύριος Υπουργός Γεωργίας και το Τμήμα Υδάτων επανειλημμένα διέψευσαν τα στοιχεία αυτά. Δεν πρόκειται να σκιαμαχούμε για το αν είναι ορθά τα στοιχεία τα δικά μου ή του Υπουργού. Εκείνο όμως που ειλικρινά με προβληματίζει και με καθιστά εύλογα δύσπιστο ως προς τους ισχυρισμούς της κυβέρνησης είναι το ότι από το 1987 τους καλώ να έλθουν να συγκρίνουμε τα στοιχεία ή να βάλουμε κάποιους εμπειρογνώμονες να τα επαληθεύσουν και αρνούνται. Προ 15 ημερών σε τηλεφωνική μου συνομιλία συμφωνήσαμε με το Τμήμα Υδάτων στη Λευκωσία ότι θα έρχονταν στην Πάφο, για να μελετήσουμε και να συγκρίνουμε τους αριθμούς. Αντί τούτου σε δυο μέρες πράγματι ήλθαν στην Πάφο και όχι μόνο δε με φώναξαν, αλλά και πληροφορήθηκα πως έδωσαν εντολές στους υπαλλήλους του τμήματος να μη δίνουν στοιχεία σε κανέναν.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, πεποίθησή μου είναι ότι οπωσδήποτε οι ποσότητες που δίνει η κυβέρνηση είναι πλασματικές εν πολλοίς, αλλά και ότι υπάρχουν περισσεύματα νερού κατά καιρούς. Αυτό είναι αναμφισβήτητο.

Ως εκ τούτου επιβάλλεται να εξακριβωθούν οι πραγματικές υδάτινες πηγές, οι πραγματικές αρδευτικές και υδρευτικές ανάγκες της Πάφου και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις και από εκεί και πέρα όλα τα περισσεύματα ως την τελευταία σταγόνα να μεταφερθούν προς το νότιο αγωγό. Επειδή όμως οι ποσότητες του νερού από χρόνο σε χρόνο παρουσιάζουν μεγάλες διακυμάνσεις, πρέπει να αποφεύγονται μόνιμες πολυδάπανες φυτείες, αφού σε καιρό ανομβρίας θα προκαλούνταν μεγάλες ζημιές σε περίπτωση αδυναμίας άρδευσής τους από το Διαρίζο.

Κύριε Πρόεδρε, από δεκαετίας περίπου παρακολουθώ από κοντά τα προβλήματα της επαρχίας μου και ήμουν πολλές φορές μάρτυρας των εκκλήσεων πολλών κοινοτήτων που ζητούσαν επίμονα νερό, για να αρδεύσουν τα κτήματά τους, ενώ μερικοί είχαν δικαίωμα άρδευσης και το στερήθηκαν. Το δικαίωμα αυτό το είχαν από τους γονείς τους, από τους προγόνους τους. Στερεότυπη απάντηση των αρμοδίων ήταν ότι δεν έχουμε περίσσευμα ή ότι θα χρειαστεί άντληση που είναι ασύμφορη και έτσι δεν επαραχωρείτο. Τώρα όμως υπάρχει περίσσευμα για να πάει 200 χμ. μακριά και είναι συμφέρον να αντλείται νερό για άρδευση των μικρών και φτωχών κοινοτήτων της παραποτάμιας περιοχής του Διαρίζου. Δεν παρατηρούνται κάποιες εξόφθαλμες παραδοξότητες, κύριε Πρόεδρε;

Αναφέρθηκε ότι οι κοινότητες φθίνουν και ερημώνονται και ότι και αυτά ακόμη τα έργα που εξαγγέλθηκαν θα πάνε χαμένα και είναι με βαριά καρδιά που τα κάνει η κυβέρνηση. Αν εξακολουθήσει όμως η περιφρονητική πολιτική της κυβέρνησης έναντι της Πάφου, όπως γινόταν μέχρι σήμερα, οπωσδήποτε θα συνεχιστεί η ερήμωση και εγκατάλειψη της υπαίθρου. Χρειάζονται αναπτυξιακά έργα που να αποτελέσουν πόλο έλξης, για να επανέλθει μέρος των ξενιτεμένων και να ξαναρχίσει η αναβίωση των αγροτικών περιοχών. Χρειάζεται να κατασκευαστούν δρόμοι που σήμερα είναι ανύπαρκτοι ή αδιάβατοι.

Η κυβέρνηση κήρυξε τον Ακάμα εθνικό πάρκο. Για να γίνει όμως εθνικό πάρκο, χρειάζεται και λίγο νερό. Στέρησε τις κοινότητες της Λαόνας από την κυριότητα της περιουσίας τους. Έπρεπε λοιπόν σε αντιστάθμισμα να μεταφέρει νερό από το Διαρίζο, που είναι 20 χμ. μακριά, για να αρδεύει μικρές περιοχές των κοινοτήτων Ίνιας, Δρούσιας και Αρόδων.

Στο δεύτερο μέρος του θέματος που είχα εγγράψει το 1987 ζητούσα να εξευρεθούν τρόποι και να γίνουν μελέτες εμπλουτισμού του υδατοφράκτη του

Ασπρόκρεμμου. Δυστυχώς μέχρι σήμερα παρά τις επίμονες προσπάθειές μου να εκμαιεύσω μια υπόσχεση από το Υπουργείο και σε επανειλημμένες ερωτήσεις μου σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας προ μηνός, που τις επανέλαβα τρεις φορές στην ίδια συνεδρία, δε δόθηκε καμιά απάντηση. Επίσης σε απόσπασμα των πρακτικών του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 7.6.90, όπου εξαγγέλλεται η εκτέλεση υδατικών έργων στην κοιλάδα Διαρίζου, καμιά μνεία δε γίνεται για τον εμπλουτισμό του μεγάλου υδατικού έργου της Πάφου και τον εμπλουτισμό των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων των γεωτρήσεων που υδροδοτούν την Πάφο και τις 19 κοινότητες της χαμηλής περιοχής. Φαντάζομαι θα έχουν φθάσει τα μηνύματα στην κυβέρνηση ότι ήδη οι γεωτρήσεις αυτές άρχισαν να στερεύουν. Γιατί η κυβέρνηση παρακάμπτει την πτυχή αυτή του υδατικού προβλήματος της Πάφου;

Κύριε Πρόεδρε, είναι ανεπίτρεπτο η κυβέρνηση να προσπαθεί να φέρει σε αντιπαράθεση την επαρχία Πάφου με τις άλλες επαρχίες, επειδή δήθεν προτιμούμε να πηγαίνει νερό στη θάλασσα παρά να επιτρέψουμε να πάει σε άλλες περιοχές. Αυτό είναι ψευδέστατο, αστήρικτο και επικίνδυνο επιχείρημα. Προσπαθεί με τον τρόπο τούτο να δημιουργήσει συμμάχους, για να υποστηρίξουν μια λανθασμένη και άδικη γραμμή και πολιτική, γιατί νιώθει αδυναμία. Είναι παραπλάνηση της κοινής γνώμης που επιχειρείται.

Μερικοί συνάδελφοι του ΑΚΕΛ και οργανώσεις που αντιτίθενται στα δίκαια αιτήματα των κατοίκων της περιοχής Διαρίζου και των άλλων περιοχών της Πάφου ιδρωκοπούν διαδίδοντας ότι εμείς που φωνάζουμε σήμερα εναντίον της εκτροπής προς το νότιο αγωγό άλλοτε ψηφίζαμε κονδύλια για να γίνει το έργο. Ναι, ψηφίζαμε κονδύλια και υπό τις ίδιες συνθήκες και αντιλήψεις, όπως μας τις παρουσίαζαν τότε, και σήμερα θα ψηφίζαμε.

Είχαμε υπόψη μας υποσχέσεις ότι θα γινόταν εκτροπή του Διαρίζου, σύμφωνα με την έκθεση Milinusic, από το ύψος της Φασούλας προς τον Ασπρόκρεμμο και της Έζουσας προς το μεγάλο αρδευτικό έργο Πάφου, ώστε να καταστεί επαρκές. Ακόμη, ότι το νερό του Διαρίζου ήταν 44 εκ. κ.μ. νερού το χρόνο και όχι 23 εκ., όπως μάθαμε εκ των υστέρων. Επομένως, αν εκτραπούν τα 22 εκ. από το ύψος της εκτροπής στην Αρμίνου, δε θα παραμείνει καθόλου νερό για να έλθει σε όλη αυτή την κοίτη του ποταμού.

Υπήρχε σχέδιο της γ' φάσης του έργου της Ευρέτου κατά το οποίο στην Αγυιά θα γινόταν φράγμα 8,000,000 κ.μ. νερού για την περιοχή Πολεμίου-Στρουμπιού, Γιόλου-Δρούσιας, Λετύμπου-Χούλου και άλλων χωριών. Τελευταία ακούεται ότι θα εγκαταλειφθεί και θα γίνουν άλλα έργα για υδροδότηση της Πάφου κτλ. Επίσης, εφόσον η μέση ροή η ετήσια του ποταμού Έζουσα ήταν 7 εκ. κ.μ. νερού από το 1967 ως το 1986 και το φράγμα θα είναι των 8 εκ., δε θα περισσεύει καθόλου νερό για να έρχεται από την Αγυιά και κάτω. Όλες αυτές οι παλινδρομήσεις, η έλλειψη μελετών, οι απρογραμμάτιστες υποσχέσεις και προπαντός το ενδεχόμενο να ανιμετωπίσουμε σύντομα, και ήδη αντιμετωπίζουμε, τον κίνδυνο λειψυδρίας μας κάνουν πολύ ευαίσθητους και δύσπιστους ως προς τις εξαγγελίες της κυβέρνησης.

Έπρεπε να προηγηθούν τα έργα εμπλουτισμού του μεγάλου υδατικού έργου της Πάφου, να ικανοποιηθούν οι ανάγκες της περιοχής του Διαρίζου και τότε να γίνει εκτροπή προς το νότιο αγωγό. Η κυβέρνηση με την ενέργειά της να ξεκινήσει πρώτα την εκτροπή προς το νότιο αγωγό κάνει το τεράστιο σφάλμα «να φορεί τα

παπούτσια κάτω από τις κάλτσες». Επειδή εμείς πιστεύαμε ότι τόσο τεράστια αδικία και τόσο τεράστιο σφάλμα δε θα γίνονταν, γι' αυτό και ψηφίζαμε τα κονδύλια, πιστώνοντάς τη με κοινή λογική και φυσική δικαιοσύνη και πιστεύοντας ότι θα ακολουθούσε το φυσικό δίκαιο που λέγει ότι πρώτα ικανοποιούνται οι περιοχές από όπου προέρχεται το νερό και μετά οι άλλες. Με αυτή τη λογική και με βάση το δίκαιο χίλιες φορές να ψηφίσουμε τη μεταφορά περισσευμάτων νερού και να εμποδίσουμε και την τελευταία σταγόνα να πάει στη θάλασσα.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, μέχρις ότου οι αρμόδιοι μας δώσουν πειστικές αποδείξεις, οφείλουν να σταματήσουν το έργο εκτροπής προς το νότιο αγωγό, για να επανέλθει η εμπιστοσύνη στο λαό της Πάφου για το ότι η κυβέρνηση συμπεριφέρεται δίκαια και μεριμνά εξίσου για όλες τις επαρχίες. Ας έλθει με συγκεκριμένες μελέτες πειστικές και με ενδείξεις και αποδείξεις ότι θα υλοποιήσει τις υποσχέσεις της για ικανοποίηση των βασικών λογικών αναγκών της Πάφου, οπότε θα συμφωνήσουμε, και ας συνεχίσει το έργο για μεταφορά των περισσευμάτων.

Κατέχω φυλλάδιο-προκήρυξη των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική, ημερομηνίας 25.9.1987, που ζητούσε «εφαρμογή σχεδίου εκτροπής του ποταμού Διαρίζου στο φράγμα Ασπρόκρεμμου για διασφάλιση της υφιστάμενης αρδευόμενης περιοχής και επέκτασή της και σε άλλες ξηρικές γόνιμες εκτάσεις γης». Φαίνεται καθαρά ότι οι οργανώσεις τούτες είχαν υπόψη τους το σχέδιο εκτροπής του Διαρίζου προς τον Απρόκρεμμο. Αυτή είναι η προκήρυξη-διακήρυξη των αγροτικών οργανώσεων του 1987, όπου ομιλούν και καλούν από τότε ως εξής: «Για να ανακόψουμε την καταστροφική πορεία στην οποία μας οδηγεί η απρογραμμάτιση αγροτική πολιτική της κυβέρνησης, καλείστε όλοι από Πέγεια, Κισσόνεργα, Έμπα, Λέμπα, Τάλα, Χλώρακα, Γεροσκήπου, Κολώνη, Αχέλεια, Αγία Μαρινούδα, Αγία Βαρβάρα, Τίμη, Αναρίτα, Μανδριά, Νικόκλεια και Κούκλια στην επαρχιακή εκδήλωση διαμαρτυρίας το Σάββατο, 3.10.87, και ώρα 9.30 π.μ.».

(Καταθέτει την προκήρυξη στη Γραμματεία)

Ζήτησα να μου δώσουν την έκθεση Milinusic, αλλά δυστυχώς κώφευσαν οι αρμόδιοι. Τους καλώ και τώρα να καταθέσουν την έκθεση τούτη στη Βουλή την οποία παραδέχονται ότι έχουν, αλλά δεν την εξέτασαν καθόλου μέχρι σήμερα. Γιατί;

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να σας βεβαιώσω ότι δε διακατεχόμαστε από κανένα αίσθημα στείρου τοπικισμού αλλά από αίσθημα αυτοσυντήρησης και δίκαιης μεταχείρισης. Προσπαθούμε να εξασφαλίσουμε τα μέσα και τους πόρους που θα επιτρέψουν στο λαό μας να παραμείνει στη γη των πατέρων του και για όσους από έλλειψη μέσων διαβίωσης ξενιτεύτηκαν να δημιουργήσουμε συνθήκες ελκυστικές, ώστε να επανέλθουν στις εστίες τους.

Πολλές φορές μας αναφέρουν μερικοί ότι στην Πάφο τα τελευταία χρόνια έγιναν πολλά αναπτυξιακά έργα σε σχέση με τις άλλες επαρχίες. Δεν έγιναν περισσότερα στην Πάφο, αλλά, επειδή επί χρόνια πολλά η επαρχία τούτη εθεωρείτο απομακρυσμένη και εγκαταλειμμένη και δε γινόταν τίποτε, τώρα, όταν γίνει κάποιο έργο, φαίνεται. Έχουμε πάθει όπως σην ιστορία του προβάτου με την κατσίκα. Ο κ. Κουρτελλάρης θα σας εξηγήσει καλύτερα την έννοια της παροιμίας.

Ο μοναδικός δρόμος Λεμεσού-Πάφου δε λέει να αρχίσει, όταν αλλού όχι ένας αλλά πολλοί δρόμοι τετραπλής κατεύθυνσης συνδέουν πόλεις με περιοχές και όχι

πόλη με πόλη. Το αεροδρόμιό μας φυτοζωεί και η προσπάθεια είναι να υποβαθμιστεί. Οι άλλες υπηρεσίες, δηλ. η Αρχή Ηλεκτρικού Κύπρου, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών, το Ταχυδρομείο και άλλες υπάγονται σε άλλες επαρχίες. Ξεκινά ένα έργο που θα έπρεπε να τελειώσει σε μερικούς μήνες και συνεχίζεται για χρόνια. Γι' αυτό, κύριοι συνάδελφοι, ας μη σας εντυπωσιάζει το ότι έχουν γίνει μερικά ξενοδοχεία στην επαρχία Πάφου εκεί που πριν από λίγα χρόνια δεν υπήρχαν. Και δεν έχουν γίνει έργα και έργα. Όσα ξενοδοχεία έγιναν σε όλη την επαρχία Πάφου έγιναν σε ένα χωριό σε άλλη επαρχία. Επομένως δεν υπερτερούμε ούτε και σε τούτο.

Ο αγροτικός πληθυσμός της Πάφου, αντί να αναβαθμίζεται, υποβαθμίζεται και ξεκληρίζεται. Παρέμεινε η μεγάλη πλειοψηφία του πληθυσμού στις αγροτικές περιοχές και ασχολείται με γεωργικές δουλειές ασύμφορες και χωρίς νέο εργατικό προσωπικό. Τώρα όμως του συστήνουν να εκριζώσει τα αμπέλια του. Τα εσπεριδοειδή εγκαταλείπονται και η κυβέρνηση συστήνει περιορισμό της καλλιέργειας των εσπεριδοειδών. Τα γεωργικά του προϊόντα τα ανταγωνίζονται εισαγόμενα. Δρόμοι στην ύπαιθρο είναι ανύπαρκτοι. Η κυβέρνηση τους καλεί να παραμείνουν στις κοινότητές τους. Πώς; Τώρα προσπαθεί με διάφορους τρόπους παραπλανητικούς να στερήσει την Πάφο από μια μεγάλη πηγή πλούτου, από το νερό του Διαρίζου. Πώς θα παραμείνουν προσκολλημένοι στα κατσάβραχα των εγκαταλειμμένων αγροτικών κοινοτήτων τους, αν η κυβέρνηση δεν τους εξασφαλίσει πιο προσοδοφόρα απασχόληση; Πώς θα δώσει κίνητρα στους ξενιτεμένους για να επανέλθουν;

Εμείς που ζούμε την κατάσταση και αντιλαμβανόμαστε το πρόβλημα πιστεύουμε ότι είναι εγκληματική ενέργεια να αποστερηθεί ο φτωχός πληθυσμός της Πάφου μια πηγή πλούτου, προτού ικανοποιηθούν οι βασικές του ανάγκες.

Καλούμε την κυβέρνηση να κάμει δεύτερες σκέψεις. Να αφήσει τη δικτατορική πολιτική του ετσιθελισμού και να μην προσπαθήσει να πείσει με φανταστικούς αριθμούς, αλλά να σκύψει πάνω στο πρόβλημα και να το δει στην πρακτική του μορφή. Να δει πώς ικανοποιεί λογικά αιτήματα με τις σημερινές πραγματικότητες. Εμείς, ως αντιπρόσωποι του λαού της Πάφου, δεν έχουμε άλλη επιλογή από του να αγωνιστούμε και να εντείνουμε ακόμη πιο πολύ τις προσπάθειές μας, για να βγάλουμε τον κόσμο μας από τη φτώχεια, τη μιζέρια και την εγκατάλειψη. Πιστεύουμε στο έργο μας τούτο να έχουμε και τη δική σας υποστήριξη, κύριοι συνάδελφοι. Άλλως πως και μόνοι μας θα συνεχίσουμε τον αγώνα, γιατί, όταν κανείς αγωνίζεται για το δίκαιο και την επιβίωση, ποτέ δεν αισθάνεται μόνος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ξέρω αν υπάρχει κάποιος από το ΔΗ.ΚΟ. που θέλει να μιλήσει τώρα.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Να ακούσουμε και την άλλη πλευρά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν ζήτησα το λόγο τώρα, λέχθηκε από το φίλο-συνάδελφο κ. Δημητριάδη ότι καλύτερα να μιλήσει και η άλλη πλευρά, για να υπάρχει εναλλαγή απόψεων. Θέλω να δηλώσω ότι δε θεωρώ ότι ανήκω σε άλλη πλευρά

και ότι όλοι οφείλουμε, και νομίζω προσπαθούμε μ' έναν εποικοδομητικό τρόπο, να προσεγγίσουμε και να λύσουμε ένα πρόβλημα, χωρίς να είμαστε πλευρές. Ταυτόχρονα θέλω να ευχαριστήσω την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ., γιατί μου παραχώρησε λίγο από το 45λεπτό της, επειδή υπάρχει μια στενότητα χρόνου 7 λεπτών και είναι φυσικό πάντοτε οι εισηγητές ενός θέματος που το έχουν μελετήσει, που έχουν ασχοληθεί μαζί του, που το έχουν ζήσει να παίρνουν μεγαλύτερο χρόνο για την ανάπτυξή του.

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θεωρώ θετική και χαιρετίζω την κινητοποίηση και την παρουσία στη Βουλή μας σήμερα, που είναι συνέχεια της προηγούμενης κινητοποίησης, και των φίλων μας από την Πάφο και των φίλων μας από τη Λάρνακα και την Αμμόχωστο, γιατί δείχνει ένα βασικό πράγμα, ότι δηλ. ο λαός μας ενδιαφέρεται για τα προβλήματά του και κινητοποιείται στην προσπάθειά του να βελτιώσει τους όρους διαβίωσης και την ποιότητα ζωής στον τόπο του. Υπήρξαν, έχω τη γνώμη, εντυπώσεις ότι άλλα είναι τα συμφέροντα της Πάφου και άλλα της Λάρνακας και της Αμμοχώστου. Είναι πολύ μικρή η ελεύθερη Κύπρος που μας έμεινε, ώστε να χωριζόμαστε ακόμα και σ' αυτά τα θέματα.

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε σ' αυτό το θέμα, όπως ίσως και σε πολλά άλλα, να σας αντιγράψω για τον εποικοδομητικό και θετικό τρόπο με τον οποίο ...

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Δ. Ηλιάδη, ο Πρόεδρος της Βουλής αντικαταστάθηκε από τον κ. Γ. Λαδά).

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, άλλαξε ο Πρόεδρος.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν έχει σημασία, κύριε Πρόεδρε, σέβομαι και τον κ. Λαδά και την Προεδρία του, πλην όμως αναφέρομαι σε συγκεκριμένο περιστατικό, όπου ο Πρόεδρος της Βουλής είδε τις αντιπροσωπείες και μίλησε και στις δύο ενδιαφερόμενες αντιπροσωπείες στην ίδια γλώσσα.

Κανένας δεν είναι ευτυχής και δεν μπορεί να είναι ευτυχής, όταν το νερό δεν το χρησιμοποιεί κανένας, ούτε οι Παφίτες ούτε οι Λαρνακιώτες και οι Αμμοχωστιανοί, και πέφτει στη θάλασσα. Ποιος μπορεί να είναι ευτυχής; Κανένας. 'Αρα το πρώτο πράγμα που πρέπει να πούμε είναι ότι ειδικά γι' αυτή τη συγκεκριμένη περιοχή της κοιλάδας του Διαρίζου υπήρξε αστοργία και εγκατάλειψη, όπως λέχθηκε με τεκμήρια, απ' όλες τις κυβερνήσεις και είναι γεγονός ότι δικαιολογημένα οι Παφίτες διαμαρτύρονται γι' αυτή την εγκατάλειψη και, αν θέλουμε να πούμε κάτι σε σχέση με τους Παφίτες, είναι ότι ενώνουμε τη φωνή μας μαζί τους και διεκδικούμε μαζί τους τα δικαιώματα που έχουν να ζήσουν στην κοιλάδα που γεννήθηκαν, να αναπτυχθούν, για να μην αποκτήσουμε ακόμα μια έρημη περιοχή στην Πάφο η οποία, ναι, πράγματι πάσχει από την αστυφιλία. Αυτό είναι ένα γεγονός και όλη η Βουλή ομόφωνα πιστεύω ότι και το ενστερνίζεται και είμαστε όλοι πρόθυμοι να δουλέψουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Υπήρξαν υποσχέσεις όλων των κυβερνήσεων και λέχθηκε με ερωτήσεις και με στοιχεία ότι δόθηκαν υποσχέσεις και δεν εκπληρώθηκαν. Και είναι καταδικαστέες και οι προηγούμενες και η σημερινή κυβέρνηση στο βαθμό που δεν εκπλήρωσαν τις υποσχέσεις τις οποίες έδωσαν.

Υπάρχει επίσης ένα νευραλγικό σημείο στο οποίο είμαστε ιδιαίτερα ευαίσθητοι. Δεν μπορεί να εξαγγέλλονται και να ξεκινούν έργα, χωρίς να γίνονται περιβαλλοντικές μελέτες. 'Εχει καταστραφεί το περιβάλλον στην Κύπρο και εμείς

οι Αμμοχωστιανοί είμαστε οι τελευταίοι που θα θέλαμε να δούμε το έγκλημα το οποίο έγινε και εξακολουθεί να γίνεται στην περιοχή της Αγίας Νάπας να μεταφέρεται και σε άλλες περιοχές είτε της ελεύθερης Αμμοχώστου, όπου έχουμε κάποιες νησίδες που πρέπει να τις σώσουμε, όπως είναι η Σωτήρα και λοιπά, είτε της Πάφου είτε πουθενά αλλού. Και αυτό είναι έγκλημα παρά τις εξαγγελίες της κυβέρνησης.

Έχει ξεκινήσει ένα έργο από τον περασμένο Φεβρουάριο και έχει φτάσει σε μια κρίσιμη φάση του. Και θέλω να συζητήσουμε αν το θέμα της αναστολής είναι σωστό. Υπάρχει καθυστέρηση στα έργα της Πάφου και πρέπει να γίνουν συγκεκριμένα έργα για τη συγκεκριμένη περιοχή που συζητούμε. Λέχθηκε από την κυβέρνηση για φράγμα στις Κέδαρες 7,500,000 m^2 και κόστους £7,500,000, αντλιοστάσια για να στέλνουν το νερό και προς τα πάνω και προς τα κάτω χωριά της κοιλάδας, κατασκευή αρδευτικού συστήματος του νερού και για τα πάνω και για τα κάτω χωριά της κοιλάδας, υπόγειο διάφραγμα κοντά στα Κούκλια, για να εξασφαλιστούν οι τοπικές αντλήσεις και να μην πηγαίνει το νερό στη θάλασσα.

Αν η Πάφος πιστεύει και αν υπάρχουν απόψεις ότι πρέπει να γίνουν και άλλα έργα τα οποία κρίνονται λογικά, όπως λέχθηκε και απ' όλους τους συναδέλφους, για την κάλυψη των αναγκών της Πάφου, να συζητηθούν. Και η κυβέρνηση να αναλάβει ευθύνη μέσα σε τακτή προθεσμία 1-2 μηνών, δεν ξέρω πόσος χρόνος είναι αναγκαίος για να γίνουν παρόμοιες μελέτες, γιατί το θέμα είναι τεχνικό και όχι θέμα επιθυμιών, να δεσμευτεί η κυβέρνηση σε συγκεκριμένο σύντομο χρονικό διάστημα να μας φέρει τις μελέτες. Να τις εγκρίνουν σε σύσκεψη και η Βουλή και οι πολιτικοί αρχηγοί, και πιστεύω ότι όλοι εξίσου διαθέτουν και κοινό νου τουλάχιστον αλλά και επιθυμία για ισόρροπη ανάπτυξη αυτού του τόπου. Και να δεσμευτεί η κυβέρνηση χωρίς καμιά καθυστέρηση να προχωρήσει στην άμεση και ταχύτατη εκτέλεση αυτών των έργων. Ήδη έκαμε μια χειρονομία καλής θέλησης η κυβέρνηση, γιατί, ενώ θα ξεκινούσαν αυτές οι μελέτες το 1991, κατέθεσε ήδη από την περασμένη Πέμπτη συμπληρωματικό προϋπολογισμό £60,000 για έναρξη των μελετών γι' αυτά τα έργα. Αυτό είναι θετικό, δεν είναι όμως αρκετό.

Όμως, πέρα από το να εκφράσουμε επιθυμία, η Βουλή αυτή έχει τον τρόπο και τα μέσα να εξαναγκάσει την κυβέρνηση να εκτελέσει αυτά τα έργα. Γιατί, αν της πούμε «αν δεν προχωρήσεις σε ταχύτατη εκτέλεση που να μας ικανοποιεί και δε δίνεις και τακτικές αναφορές στη Βουλή γι' αυτά τα θέματα, δεν πρόκειται κανένα άλλο συμπληρωματικό να σου ψηφίσουμε», τότε να δούμε αν η κυβέρνηση θέλει ή δε θέλει, έχει ή δεν έχει τη θέληση ή αν δεν προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση. Μπορούμε να την εξαναγκάσουμε.

Όμως πιστεύω ειλικρινά ότι το να λέμε ότι η αναστολή του έργου θα πιέσει προς αυτή την κατεύθυνση δεν είναι σωστή προσέγγιση. Κοντά στις άλλες καθυστερήσεις το μόνο που θα επιτύχουμε με την αναστολή θα είναι να καθυστερήσουμε ακόμα ένα έργο και σε βάρος της Πάφου και σε βάρος άλλων περιοχών, οι οποίες και εκείνες περιμένουν μέσα στα πλαίσια μιας ισόρροπης ανάπτυξης να λύσουν ως το βαθμό που είναι δυνατό το πρόβλημά τους. Άρα η αναστολή σαφώς με βρίσκει αντίθετο, γιατί δεν πιστεύω ότι είναι θέμα γοήτρου αυτό το θέμα και γιατί δεν πιστεύω ότι μπορεί να εξυπηρετήσει το πρόβλημα το οποίο συζητούμε. Αν η Βουλή μας είναι ομόφωνη, και πιστεύω όλοι είμαστε ομόφωνοι στο να εκτελεστούν τα αναγκαία έργα στην Πάφο, μπορεί να δεσμεύσει και να εξαναγκάσει την κυβέρνηση, χωρίς να χρειάζονται ενέργειες του τύπου αναστολή του έργου για 15 μέρες ή ένα μήνα, που ειλικρινά δε βλέπω αν και πώς

είναι δυνατό να προχωρήσουν να πιέσουν την κυβέρνηση προς τη σωστή κατεύθυνση.

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνοντας θέλω να πω ότι ο ρόλος μας πρέπει να είναι εποικοδομητικός, συνενωτικός και συναινετικός, γιατί, αν κάτι μας απασχολεί όλους και μας ωθεί στο βήμα αυτής της Βουλής, είναι το να συμβάλουμε στο να ξεπεράσουμε αυτό το πρόβλημα με κοινή συναίνεση χωρίς πλευρές, χωρίς αντιπαραθέσεις, για να ικανοποιηθεί η Πάφος και τα δίκαια αιτήματά της, που επαναλαμβάνω ότι είναι δίκαια, και να προχωρήσει με τη μεγαλύτερη δυνατή ταχύτητα χωρίς αναστολές και καθυστερήσεις το έργο αυτό, ώστε να πετύχουμε πράγματι μια ισόρροπη ανάπτυξη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητριάδης.

Ορίστε, κύριε Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Είχα ζητήσει το λόγο προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βλέπω εδώ ότι είναι η σειρά του κ. Δημητριάδη, εκτός αν ο κ. Δημητριάδης δέχεται να σας παραχωρήσει τη θέση του.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Απλώς ζήτησα το λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα· ώστε θα σημειωθείτε. Μετά τον κ. Δημητριάδη είναι ο κ. Πουμπουρής, ο κ. Κληρίδης και ο κ. Σολωμής.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χωρίς να θέλω να διακόψω, οι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι προηγούνται άλλων.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Πολύ ευχαρίστως θα δώσω τη σειρά μου στους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως προηγούνται. Γι' αυτό το λόγο είπα στον κ. Δημητριάδη να παραχωρήσει τη θέση του στον κ. Πουμπουρή, πριν ζητήσετε το λόγο εσείς. Τώρα βεβαίως προηγείστε, διότι είστε και ο πρώτος τη τάξει Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

Ορίστε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Και η ηλικία έχει ορισμένα προνόμια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η ηλικία έχει το θλιβερό προνόμιο να κάθεται και σ' αυτή την έδρα.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Χαίρω πράγματι, διότι σήμερα έχουμε αρκετό ακροατήριο και γιατί η ύπαρξη ακροατηρίου κάνει ασφαλώς τη συζήτηση πιο ενδιαφέρουσα. Η Βουλή αυτή

ασχολείται με ένα σοβαρό θέμα. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το θέμα που μας απασχολεί είναι σοβαρό. Αλλά το ερώτημα που τίθεται το βασικό είναι: Υπάρχει θέμα ουσίας το οποίο συζητούμε; Και θέτω αυτό το ερώτημα για τους εξής λόγους: Δεν άκουσα ομιλητή ο οποίος να ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχει πρόβλημα. Δεν άκουσα ομιλητή ο οποίος να ισχυρίζεται ότι θα πρέπει να πάρουμε το νερό από την Πάφο οπουδήποτε αλλού, προτού ικανοποιήσουμε τις ανάγκες της Πάφου. Δεν άκουσα ομιλητή ο οποίος να λέγει ή να ισχυρίζεται ότι έχουμε ακόμα ενώπιόν μας ολοκληρωμένο σχέδιο από το οποίο να προκύπτει ότι οι ανάγκες της Πάφου θα διασφαλιστούν.

Έχουμε ορισμένες αποφάσεις που λήφθηκαν μετά τη δημιουργία έντασης από το Υπουργικό Συμβούλιο και ορισμένες διαβεβαιώσεις οι οποίες δόθηκαν. Δεν πρέπει να δώσουμε την εντύπωση ότι αυτό το Σώμα συζητεί το θέμα του Διαρίζου ως να είναι θέμα διαφορετικών συμφερόντων διάφορων περιοχών. Αν αυτή η Βουλή κάνει αυτό το σφάλμα, αν οι Βουλευτές μιας επαρχίας εμφανίζονται ότι υπερασπίζουν τα συμφέροντα της επαρχίας εκείνης, τότε ας μη μιλούμε για τους Τουρκοκυπρίους που ζητούν διαφορετικά δικαιώματα. Ακόμη και σε ένα ομοσπονδιακό σύστημα η θεώρηση πρέπει να είναι τι είναι το γενικό συμφέρον, χωρίς να αγνοείται φυσικά και το τοπικό συμφέρον. Είναι γι' αυτό που θέσαμε την αρχή ότι δεν πρέπει να μεταφερθεί νερό από το Διαρίζο, αν πρώτα δεν είμαστε ικανοποιημένοι ότι διασφαλίζεται η περιοχή.

Και τίθεται το ερώτημα: Υπάρχουν πρακτικοί τρόποι; Αντί να συζητούμε ποια είναι τα σωστά στοιχεία, αντί να ισχυριζόμαστε ότι δε θα υπάρξει περίσσευμα και αντί άλλοι να ισχυρίζονται ότι θα υπάρξει πλεόνασμα, ας δούμε πρώτα ποιες είναι οι ανάγκες εκείνης της περιοχής και της ευρύτερης ακόμα, αν θέλετε, περιοχής και πώς θα διασφαλίσουμε αυτές τις ανάγκες. Εδώ έχουμε ένα σταθερό συντελεστή τον οποίο μπορούμε να βρούμε. Αν οι ανάγκες της περιοχής διασφαλίζονται με ένα φράγμα των 7 εκατομμυρίων κυβικών, -λέγω, αν δεν είμαι δογματικός, διότι δεν είναι η δουλειά μου να ξέρω αν διασφαλίζονται- τότε ασφαλώς υπάρχει πρακτικός τρόπος με τον οποίο μπορούμε να το επιτύχουμε. Να γίνει το φράγμα και η εκροή να γίνεται από σημείο, αφού τοποθετηθεί μέσα στο φράγμα η ποσότητα των 7 εκατομμυρίων κυβικών μέτρων ή οτιδήποτε άλλο.

Είναι απλούστατο το θέμα και επομένως ας εξετάσουμε ποιες είναι οι ανάγκες που πρέπει να διασφαλίσουμε σ' αυτή την περιοχή. Και, αν καταλήξουμε εκεί σ' αυτή τη συμφωνία, τότε ασφαλώς όλα τα άλλα διευθετούνται εν μια νυκτί. Επομένως κάνω εισήγηση να αναβληθεί η συζήτηση του θέματος για δεκαπέντε μόνο μέρες και εντός του δεκαπενθημέρου αυτού να διαβουλευτούν όλες οι πλευρές -αν θέλετε τη παρουσία και εκπροσώπων των κομμάτων- για να καταλήξουμε στο πρώτο βασικό θέμα, ποια είναι δηλ. η ποσότητα νερού που πρέπει να εξασφαλίσουμε στην περιοχή και, δεύτερο, αν πράγματι υπάρχει αυτή η ποσότητα. Άλλως συζητούμε και θα συνεχίσουμε να συζητούμε. Θα ακούμε επιχειρήματα και αντεπιχειρήματα και θα επεμβαίνουμε σε ένα θέμα για το οποίο δεν είμαστε αρμόδιοι, διότι ούτε καταμετρήσεις μπορούμε να κάνουμε ούτε να υπολογίσουμε εμείς ποιες είναι οι ανάγκες της περιοχής. Η Βουλή λοιπόν, παρά το ότι θα διακόψει για τις θερινές διακοπές, θα πρέπει να επανέλθει σε ειδική συνεδρία σε συμφωνημένη, τακτή ημερομηνία μετά την προθεσμία των 15 ή 20 ημερών, για να τεθούν ενώπιόν μας στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι η ποσότητα που απαιτείται για την περιοχή και για την ενίσχυση γειτονικών

περιοχών είναι αυτή και ότι μπορεί να διασφαλιστεί με ένα φράγμα το οποίο θα συγκεντρώνει τέτοια ποσότητα ύδατος. Αν προχωρήσουμε με αυτή την εισήγηση, τότε πιστεύω ότι θα μπορούμε πλέον εποικοδομητικά να συζητούμε, αντί να επαναλαμβάνουμε τους εαυτούς μας, διότι πρέπει να πω ότι σήμερα όσα άκουσα είναι επαναλήψεις, ότι δηλ. δεν πρέπει να φύγει νερό, αν δεν υπάρχει ποσότητα ικανοποιητική για τις ανάγκες, και ότι κανένας δε θέλει να κρατήσει το νερό εκεί, αν υπάρχει περίσσευμα.

Αυτό είναι το θέμα γύρω από το οποίο περιστρέφεται η συζήτηση. Το πρόβλημα είναι όμως ότι δεν έχουμε ενώπιόν μας τα πειστικά στοιχεία τα οποία μας λέγουν ότι εξασφαλίζεται η περιοχή, αν αποθηκευθεί άλφα ποσότητα νερού, ούτε και το δεύτερο, τη διαβεβαίωση δηλ. ότι, μέχρις ότου ολοκληρωθούν και τα δύο έργα, της αποθήκευσης και της εκτροπής, δε θα μεταφερθεί νερό. Και μπορούν να επισπευσθούν και τα δύο έργα, ούτως ώστε περίπου να τελειώσουν ταυτόχρονα. Να δούμε και αυτή την πτυχή του θέματος, αλλιώς το συζητούμε.

Μας λέγουν να κάνουμε μια σύντομη αναστολή. Θα αρχίσουμε τώρα μια συζήτηση για το τι είναι η σύντομη αναστολή; Δεκαπέντε μέρες, είκοσι μέρες; Διότι η αναστολή θα είναι -που ζητούμε όλοι και για την οποία γίνεται πρόταση- για την περίοδο που θα κάνουμε τις εντατικές διαβουλεύσεις. Αν οι εντατικές διαβουλεύσεις τελειώσουν σε 15 μέρες, στο τέλος των 15 ημερών θα έρθουμε πάλι να ξανασυζητήσουμε. Επομένως το θέμα της αναστολής το οποίο κάναμε κύριο θέμα δεν είναι το κύριο θέμα. Το κύριο θέμα είναι: Θα μπορέσουμε να κάνουμε εντατικές διαβουλεύσεις και μέσα σε μια τακτή προθεσμία να έχουμε τα πορίσματα πάνω στα οποία θα στηριχθούμε για να πάρουμε αποφάσεις; Αυτό για μένα είναι το θέμα.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός επομένως κάνει αυτή την εισήγηση και θα ζητήσει να μπει σε ψηφοφορία. Αν η πλειοψηφία δε δεχθεί αυτή την απόφαση, εμείς θα αφήσουμε το θέμα ανοικτό, για να ψηφίσει ο κάθε Βουλευτής κατά συνείδηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ο κ. Πουμπουρής, ο κ. Δημητριάδης, ο κ. Σολωμής και ο κ. Χατζηδημητρίου. Επειδή όμως ο κ. Χατζηδημητρίου είναι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, θα ακολουθήσει τον κ. Πουμπουρή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έκανα μια εισήγηση η οποία ζητώ να τεθεί σε ψηφοφορία σε κάποιο στάδιο. Αλλά, αν θέλετε να μιλήσουν και άλλοι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μιλήσουν όλοι οι ομιλητές που είναι γραμμένοι και η εισήγησή σας θα τεθεί σε ψηφοφορία, κύριε Κληρίδη.

Ορίστε, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν η εισήγηση του κ. Κληρίδη γίνει δεκτή, αποφεύγουμε σπατάλη χρόνου αδικαιολόγητη. Διερωτώμαι κατά πόσο αντί μιας συνεδρίας, για να καθησυχάσω όσους ανησύχησαν ότι πιθανόν να είναι μετά δεκαπέντε, αν πιέσουμε το Υπουργείο, να γίνει την ερχόμενη Πέμπτη αυτή η ειδική συνεδρία, ώστε το

ταχύτερο να έχουμε κάποια αποτελέσματα και καθησύχαση της Πάφου και καθησύχαση των Κοκκινοχωριών και την ίδια ώρα τα αποτελέσματα. Αν μπει αυτό που εισηγήθηκε ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού σε ψηφοφορία, πιθανόν να θεωρηθεί ότι δεν είναι ανάγκη να γίνει εκ νέου συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Αναστασιάδη, ότι οι διάφορες πλευρές θέλουν να μιλήσουν προηγουμένως.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να σχολιάσουμε την πρόταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η θέση του κόμματός μας, η θέση του ΑΚΕΛ, έχει εκτεθεί από τον προηγούμενο ομιλητή, το συνάδελφο Λάκη Θεοδούλου. Εμείς υποστηρίζαμε και υποστηρίζουμε πως το συντομότερο δυνατό πρέπει να αρχίσουν τα έργα για την ικανοποίηση των αρδευτικών και υδρευτικών αναγκών των κατοίκων της περιοχής Διαρίζου, διότι θεωρούμε πως οι κάτοικοι της περιοχής έχουν κάθε δικαίωμα να τύχουν προτεραιότητας στην κάλυψη των σημερινών και μελλοντικών τους αναγκών. Είμαστε ακόμη έτοιμοι να συμβάλουμε με τις άλλες πλευρές στην ψήφιση σχετικής νομοθεσίας που θα διαλαμβάνει ότι δε θα δίνεται καμιά ποσότητα νερού σε άλλες περιοχές, αν δεν ικανοποιηθούν πρώτα οι ανάγκες των κατοίκων της περιοχής. Αφού λοιπόν ικανοποιηθούν οι ανάγκες των κατοίκων της περιοχής, υποστηρίζουμε όπως το μεγαλύτερο μέρος του νερού που χύνεται στη θάλασσα διοχετεύεται στο φράγμα του Κούρρη, για να ενισχύσει τις υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες των άλλων περιοχών.

Ακούσαμε, κύριε Πρόεδρε, με πολλή προσοχή τις απόψεις άλλων πλευρών και ειλικρινά δυσκολευόμαστε να καταλάβουμε πού είναι η διαφορά, δυσκολευόμαστε να καταλάβουμε τη λογική της επιχειρηματολογίας τους. Το πρώτο επιχείρημα είναι ο ισχυρισμός ότι τα στοιχεία που δίνει το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το μέσο όρο νερού που χάνεται στη θάλασσα δεν είναι σωστά. Ας δούμε αυτό τον ισχυρισμό. Οι μελέτες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το ποιος είναι ο μέσος όρος της ποσότητας νερού που χάνεται στη θάλασσα έγιναν με επιστημονικά μέσα για 23 ολόκληρα χρόνια και έγιναν σε ανύποπτο χρόνο. Και αυτές έδειξαν ότι ο μέσος όρος της ποσότητας νερού που χάνεται κάθε χρόνο στη θάλασσα είναι κάπου 34 εκατομμύρια τόνοι. Υπήρξε όμως και η αντίθετη άποψη, ότι οι ποσότητες που κάθε χρόνο χάνονται δεν είναι 34 εκατομμύρια αλλά γύρω στα 26 εκατομμύρια. Το ερώτημα που προκύπτει είναι κατά πόσο αναγνωρίζουμε ή όχι τα αποτελέσματα μιας έρευνας που έγινε για 23 συνεχή χρόνια με επιστημονικά μέσα και επιστημονικές μεθόδους ή κατά πόσο δεχόμαστε έναν ισχυρισμό που αυτοπροβάλλεται ως επιστημονική έρευνα, πολύ περισσότερο όταν αυτός ο ισχυρισμός δεν τεκμηριώνεται με επιστημονικά δεδομένα, που είναι τα μόνα που μπορούν να αμφισβητήσουν τις μελέτες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που, επαναλαμβάνω, έγιναν σε ανύποπτο χρόνο.

Όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, για λόγους συζήτησης ας δεχθούμε τον ισχυρισμό ότι μόνο 26 εκατομμύρια τόνοι νερού χάνονται κάθε χρόνο στη θάλασσα

τα τελευταία 23 χρόνια. Γιατί λοιπόν έστω και αυτή η ποσότητα ή γιατί μέρος αυτής της ποσότητας νερού να χάνεται στη θάλασσα; Γιατί να χάνονται έστω και 10 ή 15 εκατομμύρια τόνοι νερού στη θάλασσα, όταν για χιλιάδες οικογένειες στη Λευκωσία, τη Λάρνακα και τα Κοκκινοχώρια υπάρχει ανεπάρκεια νερού; Γιατί να χάνονται έστω και 10 εκατομμύρια τόνοι νερού στη θάλασσα, όταν εκατοντάδες οικογένειες προσφύγων των συνοικισμών Λευκωσίας, Λάρνακας και άλλων περιοχών ένεκα του υψόμετρου των σπιτιών τους αναγκάζονται να περιμένουν τα μεσάνυχτα για να πάρουν νερό και όταν πολλοί αγρότες των περιοχών Βρυσούλλων, Στροβιλιών, Φρενάρους, Δερύνειας και Άχνας, που τα περισσότερα κτήματά τους κατέχονται από τους Τούρκους, ζητούν επανειλημμένα και επίμονα να τους παραχωρηθεί νερό, για να ποτίζουν, για να αρδεύουν τα λιγοστά κτήματα που τους απέμειναν; Γιατί λοιπόν να υπάρχει αυτή η κατάσταση και να χάνονται τόσες ποσότητες νερού, όταν υπάρχουν τόσες ανάγκες για τους κατοίκους της Κύπρου; Είναι αυτή καλή συμπεριφορά απέναντι σε ανθρώπους που έχασαν και τα σπίτια και τις περιουσίες τους και τα περιβόλια και τα νερά τους και τους βιότοπούς τους; Είναι αυτή, επαναλαμβάνω, υπεύθυνη συμπεριφορά απέναντι σ' αυτό τον κόσμο;

Προβάλλεται η απαίτηση να ανασταλούν τα έργα που άρχισαν στην περιοχή, για να δοθεί η δυνατότητα έντονων διαβουλεύσεων μεταξύ όλων των πλευρών. Πρώτα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι τα σχέδια για την εκτροπή μέρους του νερού του Διαρίζου, όπως και οι σχετικές δαπάνες και τα δάνεια που έχει συνάψει η κυβέρνηση για την εκτέλεση του έργου, είναι εγκεκριμένα από αυτή τη Βουλή και μάλιστα ομόφωνα από όλες τις πλευρές της Βουλής. Κατά συνέπεια δεν είναι μόνο η κυβέρνηση που αποφάσισε την εκτροπή μέρους των νερών. Η κυβέρνηση απλώς υλοποιεί αυτό που ψήφισε η Βουλή.

Ας επανέλθουμε όμως στην απαίτηση να ανασταλούν τα έργα, για να γίνουν έντονες διαβουλεύσεις, διότι είναι εδώ η ουσία του προβλήματος. Εδώ πρέπει να πούμε πως οι διαβουλεύσεις με τους κατοίκους έγιναν. Και, όπως δήλωσε ο Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων στην αρμόδια Επιτροπή, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε ήδη την εκτέλεση μιας σειράς έργων από τα οποία θα ευεργετηθούν όχι μόνο χωριά της κοιλάδας Διαρίζου αλλά και ολόκληρης της Πάφου. Και υπενθυμίζω, κύριοι συνάδελφοι, τη δήλωση του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων στη συνάντησή του με τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους, σύμφωνα με την οποία τα έργα που προγραμματίζονται θα ικανοποιούν τις υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες των κατοίκων της περιοχής όχι απλώς τις σημερινές, αλλά και όταν θα υπερδιπλασιαστεί ο πληθυσμός και οι αρδεύσιμες εκτάσεις. Σ' αυτή τη συνάντηση ο κύριος Υπουργός εξέφρασε την ετοιμότητα της κυβέρνησης για αναπροσαρμογή των έργων σε συνεννόηση με τους κατοίκους, έτσι που να εξυπηρετούνται καλύτερα. Κατά συνέπεια διερωτώμαστε σε τι θα ωφελήσει η αναστολή των έργων, όταν είναι γνωστό ότι για κάθε μέρα αναστολής ο Κύπριος φορολογούμενος θα πληρώνει πάνω από χίλιες λίρες αποζημίωση στον εργολάβο. Όταν η κυβέρνηση και όλες οι άλλες πλευρές της Βουλής υποστηρίζουν ότι θα σταθούν στο πλευρό των κατοίκων της περιοχής Διαρίζου, για να ικανοποιηθούν πρώτο και κύριο οι αρδευτικές και υδρευτικές τους ανάγκες, διερωτώμαι: υπάρχει καλύτερη εγγύηση ότι θα γίνουν τα έργα στην κοιλάδα του Διαρίζου και ότι θα ικανοποιηθούν οι ανάγκες των κατοίκων;

Υπάρχουν ορισμένα φαινόμενα μέσα στη δημόσια ζωή που όλοι πρέπει να τα σημειώσουμε, και η Βουλή και η κυβέρνηση. Υπάρχει μια ευαισθητοποίηση του κοινού έναντι έργων που αποφασίζει η κυβέρνηση, έναντι έργων που αποφασίζονται μέσα στα διάφορα Υπουργεία και τις διάφορες υπηρεσίες. Και το μήνυμα το οποίο παίρνουμε από την υπόθεση του Διαρίζου είναι ότι τίποτε δεν μπορεί να προχωρεί, χωρίς να προηγούνται διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερομένους, χωρίς να πείθονται εκ των προτέρων οι ενδιαφερόμενοι, πριν προχωρήσει ένα οποιοδήποτε έργο οπουδήποτε και να γίνεται. Αυτό είναι και ένα από τα πιο βασικά στοιχεία αυτού του προβλήματος που σήμερα αντιμετωπίζουμε. Πρόσθετα υπάρχει και το πρόβλημα του περιβάλλοντος που βαραίνει πλέον κυριαρχικά στη λήψη των διάφορων αποφάσεων και που δεν πρέπει κανένας πλέον να παραγνωρίζει, διότι δεν μπορεί να γίνεται η ανάπτυξη σε βάρος του περιβάλλοντος.

Ένα δεύτερο πρόβλημα είναι οι σχέσεις κυβέρνησης, κοινοτήτων και λαού. Εδώ υπάρχει ένα φανερό πρόβλημα δυσπιστίας των κατοίκων μιας περιοχής έναντι των υποσχέσεων της κυβέρνησης. Και φαίνεται ότι η ευθύνη δεν είναι δική τους, γιατί υπήρξαν υποσχέσεις οι οποίες δεν εκπληρώθηκαν. Σήμερα ακούνε καινούργιες υποσχέσεις και σίγουρα πιστεύουμε ακράδαντα ότι εννοεί η κυβέρνηση ότι θα τηρήσει το λόγο της. Δε δυσπιστούμε έναντι της εντιμότητας του Υπουργού Γεωργίας, ο οποίος παρακολουθεί και τη συνεδρίαση. Όμως ήδη έχει δημιουργηθεί ένα κλίμα δυσπιστίας και είναι υπόθεση της κυβέρνησης να πείσει ότι πράγματι αυτή τη φορά οι αποφάσεις οι οποίες έχουν εξαγγελθεί θα υλοποιηθούν. Άλλωστε αυτή είναι και η έννοια της πρότασης του κ. Κληρίδη - που κι εμείς την αποδεχόμαστε- να γίνουν διαβουλεύσεις για δεκαπέντε μέρες, που σίγουρα σκοπό έχουν να δώσουν όχι μόνο στοιχεία, αλλά και να δώσουν διαβεβαιώσεις και να πείσουν τους ενδιαφερομένους.

Πάνω στην ουσία του ζητήματος τοποθετείται με πολύ απλά λόγια το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ. Θέλει και την κάλυψη των αναγκών της περιοχής, επειδή έχουν ιδιαίτερη σημασία ως έργα υποδομής για την προώθηση οποιουδήποτε έργου, αλλά και σίγουρα δε θα ήθελε να βλέπει περισσεύματα νερού να χάνονται, γιατί το μεγαλύτερο πρόβλημα που θα αντιμετωπίσει η Κύπρος και το οποίο θα μεγαλώνει με την πάροδο του καιρού -και δυστυχώς όχι μόνο η Κύπρος- θα είναι το νερό. Φαίνεται ότι ένα από τα φαινόμενα, τα νέα φαινόμενα, που θα βασανίζουν τον άνθρωπο πολύ ευρύτερα θα είναι η υπόθεση του προβλήματος του νερού, που θα πρέπει να το μελετήσουμε μεθοδικά σε σχέση με τις παγκύπριες ανάγκες και την παγκύπρια διαθέσιμη ποσότητα, για να δούμε πώς θα καλύψουμε τις υδρευτικές μας ανάγκες σε συνδυασμό με την ανάπτυξη.

Όσον αφορά την πρόταση λοιπόν του κ. Κληρίδη, νομίζουμε ότι μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης και την κατάθεση και του σχετικού ψηφίσματος θα μπορεί να αναβληθεί οποιαδήποτε λήψη απόφασης της Βουλής, μέχρις ότου ολοκληρωθεί η όλη συζήτηση.

Θέλω και εγώ να δηλώσω από πλευράς Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ ότι οι Βουλευτές του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ μπορούν να προσεγγίσουν, ο καθένας από τη δική του σκοπιά, το πρόβλημα του Διαρίζου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου πήρε μόνο πέντε λεπτά.

Τώρα είναι η σειρά του κ. Δημητριάδη και βλέπω εδώ ότι το ΔΗ.ΚΟ. δεν έχει ομιλήσει ακόμα πάνω σ' αυτό το θέμα. Κύριε Δημητριάδη, να κάμετε αίτηση

Το ΑΚΕΛ, κύριε Πρόεδρε, αντικρίζει το όλο θέμα χωρίς οποιαδήποτε σκοπιμότητα, χωρίς δημαγωγία, χωρίς ανευθυνότητα. Το ΑΚΕΛ θεωρεί ότι τα νερά, υπόγεια και επιφανειακά, αποτελούν εθνικό πλούτο για όλο το λαό. Γι' αυτό υποστηρίζει την ισομερή κατανομή αυτού του υπόγειου πλούτου. Επαναλαμβάνουμε ότι δε συμφωνούμε με την αναστολή των έργων που άρχισαν ήδη, όχι μόνο γιατί θα κληθεί ο λαός να πληρώσει μεγάλα ποσά για αποζημιώσεις στον εργολάβο, αλλά γιατί φοβούμαστε ότι η αναστολή των έργων πιθανόν να ανοίξει το δρόμο για τη ματαίωση της δεύτερης φάσης του νότιου αγωγού, πράγμα που θα προκαλέσει μεγάλη ζημιά στο σύνολο του λαού. Στην ουσία θα αποστερήσει περιοχές από το πολύτιμο νερό το οποίο αυτή τη στιγμή χύνεται στη θάλασσα.

Επαναλαμβάνουμε ότι είμαστε εναντίον της αντιπαράθεσης και της όξυνσης μεταξύ των κατοίκων της Πάφου και των άλλων περιοχών. Είμαστε υπέρ της συνεννόησης και της συναίνεσης, για να αρχίσουν τα έργα που θα ικανοποιούν τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής, αλλά και για να συνεχιστούν απρόσκοπτα τα έργα εκτροπής μέρους των νερών που χύνονται αυτή τη στιγμή στη θάλασσα.

Σε ό,τι αφορά την πρόταση του κ. Κληρίδη, την αποδεχόμαστε με την εξής έννοια: Η Βουλή πρέπει να παρακολουθήσει με πολλή πολλή προσοχή τις υποσχέσεις που έχει δώσει η κυβέρνηση και, αν παραστεί ανάγκη, να ξανασυνέλθει, για να εξετάσει τυχόν καθυστερήσεις που θα δείξει η κυβέρνηση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Παναγίδη, με όλο το σέβας.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

(Λέει κάτι που δεν ακούεται)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ!

(Κτυπά τη σφύρα)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αν ο Προεδρεύων νομίζει ότι έχει καλυφθεί ο χρόνος του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ και δεν επιτρέπεται στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο να εκφράσει ορισμένες απόψεις, είμαι πρόθυμος να πειθαρχήσω στην απόφασή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε μερικά λεπτά, κ. Χατζηδημητρίου.

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατευθύνεται στο βήμα)

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δημιουργήθηκε ερώτημα κατά πόσο χρειαζόταν να γίνει αυτή η συζήτηση, αν είναι συζήτηση ουσίας ή αν γίνεται μια συζήτηση στο κενό. Δε θα αναφερθώ στις λεπτομέρειες, που έχουν καλυφθεί, υπάρχουν όμως ένα δυο σημεία που πρέπει να τα τονίσουμε.

να σας προαγάγουν σε Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο, για να δικαιούσθε να ομιλείτε και εσείς ...

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Ελπίζω στην επόμενη θητεία της Βουλής να είμαι, κύριε Πρόεδρε.

(Γέλια)

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Λείπει ο Γαλανός. Τώρα που θά΄ ρθει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι, στο θέμα μας.

(Κτυπά τη σφύρα)

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Δε θα ασχοληθώ με τα όσα ανέφεραν ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ κ. Πουμπουρής και ο συνάδελφος κ. Θεοδούλου για μικροπολιτική ή δημαγωγική τάχατες πολιτική όσων υποστηρίζουν τα αιτήματα των κατοίκων της περιοχής Διαρίζου και ιδιαίτερα το θέμα της βραχυπρόθεσμης αναστολής των εργασιών. Γιατί πραγματικά κατανοώ τη δυσκολία του ΑΚΕΛ!

(Στο σημείο αυτό της ομιλίας του κ. Δημητριάδη ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην έδρα του, ενώ ο κ. Λαδάς επιστρέφει στη θέση του).

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Ναί.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Θέμα τάξης. Εγώ δεν κατηγόρησα κανέναν ότι κάμνει δημαγωγική πολιτική ή μικροπολιτική. Εγώ απλώς είπα ότι το κόμμα μου προσεγγίζει χωρίς τούτα τα στοιχεία. Δεν κατηγόρησα ούτε το ΔΗ.ΚΟ. ούτε κανέναν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Νομίζω η ερμηνεία είναι εντάξει. Προχωρεί ο συνάδελφος.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Αναφέρατε ότι είναι το κόμμα σας χωρίς δημαγωγικούς σκοπούς, κάτι που έμμεσα αλλά σαφέστατα αφήνει να νοηθεί ότι οι υπόλοιποι στηρίζονται σ΄ αυτή την πολιτική, ενώ ο συνάδελφος κ. Θεοδούλου μίλησε ευθέως για μικροπολιτική σημασία που δίνουν οι υπόλοιποι που υποστηρίζουν.

Λ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Το θέμα δεν είναι για μικροπολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει, κατανοώ πραγματικά τη δυσκολία των συναδέλφων του ΑΚΕΛ. Είναι πράγματι πολύ δύσκολος ο ρόλος της συμπολίτευσης και η υπεράσπιση της κυβέρνησης. Αλλά είναι ακόμα πιο δύσκολος ο ρόλος του ΑΚΕΛ, όταν έχει σήμερα να υπερασπίσει την κυβέρνηση του Προέδρου Βασιλείου.

Το θέμα που συζητούμε δεν αφορά μόνο μερικές εκατοντάδες διαμαρτυρόμενων Παφιτών ούτε μια εκδήλωση αντιπολιτευτικής διάθεσης και δημαγωγικής

πολιτικής, όπως εντελώς απερίσκεπτα και αβασάνιστα έσπευσε η κυβέρνηση να το χαρακτηρίσει, αλλά αφορά άμεσα τους κατοίκους των 19 παραποτάμιων κοινοτήτων του Διαρίζου, την πόλη της Πάφου και τα χαμηλά χωριά και κατ' επέκταση ολόκληρο τον παφιακό λαό.

Δε θα ασχοληθώ, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με το θέμα στις λεπτομέρειές του, γιατί τούτο το έχει αναλύσει σε έκταση ο εισηγητής του θέματος, ο κ. Ομήρου, και συμφωνώ με όλα όσα έχει αναφέρει στην πρωτολογία του. Εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, δε θέσαμε ποτέ ούτε και σήμερα θέτουμε θέμα ματαίωσης του έργου της εκτροπής μέρους των νερών του ποταμού Διαρίζου προς το φράγμα του Κούρρη, γιατί πιστεύουμε πράγματι ότι θα ήταν άδικο αλλά και ανεπίτρεπτο να αφεθούν οποιαδήποτε περισσεύματα νερού να χύνονται στη θάλασσα και να στερείται έτσι σημαντικό μέρος του πληθυσμού της Κύπρου τη δυνατότητα εκμετάλλευσης τούτων τόσο για σκοπούς ύδρευσης όσο και για σκοπούς άρδευσης. Εκείνο όμως που πάντοτε μας ενδιέφερε και μας ενδιαφέρει είναι η εκτέλεση στην περιοχή του ποταμού Διαρίζου τέτοιων και τόσων έργων από την κυβέρνηση, ώστε να διασφαλιστούν πέραν πάσης αμφιβολίας οι σημερινές και οι μελλοντικές αρδευτικές ανάγκες των παραποτάμιων κοινοτήτων και οι υδρευτικές ανάγκες της πόλης Πάφου και των χαμηλών χωριών, οι οποίες καθημερινά αυξάνονται λόγω της ολοένα αυξανόμενης τουριστικής και οικιστικής ανάπτυξης. Τα έργα αυτά θα έπρεπε να εκτελεστούν πριν από την έναρξη της εκτέλεσης των έργων της εκτροπής, ώστε να δημιουργηθεί και το κατάλληλο κλίμα μεταξύ των κατοίκων των παραποτάμιων κοινοτήτων, οι οποίες τόσα χρόνια περίμεναν ότι κάποτε, έστω και καθυστερημένα, θα μπορούσαν να ωφεληθούν από το φυσικό πλούτο της περιοχής τους με την εκτέλεση υδατικών έργων που θα τους έδιναν την ευκαιρία για καλύτερη αγροτική ανάπτυξη των περιουσιών τους. Η κυβέρνηση Βασιλείου όμως όχι μόνο δεν προχώρησε στην εκτέλεση των προγραμματισμένων από την προηγούμενη κυβέρνηση υδατικών έργων στην περιοχή, όχι μόνο δεν προγραμμάτισε και δεν εξάγγειλε νέα έργα που να διασφαλίζουν τις ανάγκες της περιοχής, αλλά προχώρησε και στη ματαίωση των προγραμματισμένων έργων, όπως του φράγματος στο Πλατύ και αργότερα του φράγματος στον παταμό Φοινιώτη, για περιβαλλοντικούς τάχατες λόγους χωρίς υπαλλακτικές λύσεις και προτάσεις. Και, ενώ έτσι είχαν τα πράγματα προχώρησε στην υπογραφή συμβολαίου και στην έναρξη των εργασιών της εκτροπής του ποταμού προς το φράγμα του Κούρρη. Με τέτοια συμπεριφορά μήπως αυτή η κυβέρνηση ή οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση ήταν δυνατό να αναμένει διαφορετική αντίδραση από τους επηρεαζομένους αλλά και από ολόκληρο το λαό της Πάφου;

Η μετέπειτα εξαγγελία από την κυβέρνηση μερικών έργων στην περιοχή δεν ήταν δυνατό να ικανοποιήσει, γιατί η ενέργεια αυτή δεν ήταν το αποτέλεσμα εμπεριστατωμένης ή οποιασδήποτε μελέτης, αλλά μια πρόχειρη λύση που υιοθετήθηκε απλώς και μόνο για δημιουργία εντυπώσεων. Γιατί η κατασκευή φράγματος στην περιοχή των Κεδάρων είναι γνωστό ότι μελετήθηκε και πριν από αρκετά χρόνια και απορρίφθηκε λόγω ακαταλληλότητας του εδάφους. Αλλά, και αν ακόμα σήμερα με τα καλύτερα τεχνικά μέσα που διαθέτει η επιστήμη είναι δυνατό να ξεπεραστεί το εδαφικό πρόβλημα, πιστεύουμε ότι η επιλογή του χώρου δεν είναι η πιο κατάλληλη, γιατί το φράγμα πρέπει να είναι πιο ψηλά από το σημείο της εκτροπής, ώστε να διασφαλίζεται η αποθήκευση, κατά πρώτο λόγο, σ'

αυτό της αναγκαίας ποσότητας νερού και να διασφαλίζεται ότι, μόνο εφόσον υπάρχει περίσσευμα, θα μπορεί αυτό να κατευθύνεται προς το φράγμα του Κούρρη.

Η μέχρι σήμερα συμπεριφορά της κυβέρνησης δημιουργεί εύλογες υποψίες ότι θα παραμείνουν και πάλι ανεκπλήρωτες οι υποσχέσεις, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να παρακολουθήσουν τη μεταφορά του μοναδικού φυσικού πλούτου της περιοχής τους εκατοντάδες μίλια μακριά, χωρίς οι ίδιοι να μπορέσουν να έχουν οποιαδήποτε ωφέλεια από την αξιοποίηση της δικής τους περιουσίας.

Ζητήσαμε και ζητούμε από την κυβέρνηση προσωρινή αναστολή των εργασιών της εκτροπής για συζήτηση κι εξεύρεση λύσης στα διάφορα προβλήματα, αλλά η απάντηση ήταν αρνητική. Η μοναδική έγνοια της κυβερνητικής πλευράς ήταν η μονοπώληση των μέσων επικοινωνίας και η έκδοση άλλου, παραπλανητικού διαφημιστικού υλικού, ώστε να δημιουργήσει ευνοϊκό κλίμα για συνέχιση του έργου και μια αχρείαστη αντιπαράθεση μεταξύ της Πάφου και των άλλων επαρχιών.

Προβάλλει η κυβέρνηση τον κίνδυνο της ματαίωσης του έργου, για να ευαισθητοποιήσει τους κατοίκους της υπόλοιπης Κύπρου, ενώ γνωρίζει πολύ καλά ότι τέτοιο θέμα ούτε τέθηκε ποτέ ούτε και σήμερα τίθεται. Διάλεξε δυστυχώς η κυβέρνηση την αντιπαράθεση αντί τον εποικοδομητικό διάλογο. Συμπεριφέρεται εγωιστικά και ετσιθελικά στις λογικές απαιτήσεις των κατοίκων της περιοχής. Αδιαφορεί και χλευάζει τις λαϊκές κινητοποιήσεις και πιστεύει ότι με τη μέθοδο αυτή θα επιβάλει τις απόψεις της.

Καταγγέλλουμε την απαράδεκτη αυτή συμπεριφορά της κυβέρνησης και την καλούμε να εγκαταλείψει την καισαροπαπική νοοτροπία που τη χαρακτηρίζει και να αρχίσει με την Επιτροπή αγώνα για το Διαρίζο με εντατικές διαβουλεύσεις για επίλυση των προβλημάτων που έχουν δημιουργηθεί.

Ζητούμε βραχυπρόθεσμη αναστολή των έργων της εκτροπής μέχρι:

(α) Να εξαγγελθεί η εκτέλεση έργων που να ικανοποιούν τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής των παραποτάμιων κοινοτήτων και τις υδρευτικές ανάγκες της πόλης Πάφου και των χαμηλών χωριών.

(β) Να παρατεθούν στοιχεία που να πιστοποιούν την πρόθεση της κυβέρνησης να προχωρήσει στην εκτέλεση των έργων αυτών στην περιοχή.

(γ) Να γίνει περιβαλλοντική και οικολογική μελέτη για τις πιθανές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα δηλώνουμε και ενώπιον του Σώματος ότι θα συμπαρασταθούμε στο δίκαιο αίτημα των κατοίκων των παραποτάμιων κοινοτήτων του Διαρίζου και θα αντιταχθούμε στην αστοργία που επιδεικνύει η κυβέρνηση έναντι του προβλήματος που δημιουργήθηκε από δική της υπαιτιότητα.

Παράλληλα θέλουμε να διαβεβαιώσουμε και τους κατοίκους της υπόλοιπης Κύπρου ότι δεν αντιτιθέμεθα στη μεταφορά όλων των τυχόν περισσευμάτων του Διαρίζου στο φράγμα του Κούρρη για αρδευτικους και υδρευτικούς σκοπούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η Βουλή θα συνεχίσει στις 4.00 το απόγευμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει εισήγηση -αν είναι δυνατό- αντί στις 4.00 μ.μ. η συνεδρίαση να συνεχιστεί στις 3.00 το απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα είστε τόσο λίγοι, που δε θα είναι συνεδρίαση. Γι' αυτό προτιμώ να είναι 4.00 μ.μ. και να είναι όλοι.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κατά τη διάρκεια της απουσίας σας είχα κάμει μια ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είχα υπόψη μου την ...

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ε, πιστεύω ότι είναι ώρα να τεθεί σε ψηφοφορία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω, κύριε Κληρίδη, θα μας δοθεί η ευκαιρία σ' αυτό το διάστημα να κάνουμε και τις διαβουλεύσεις μας, ούτως ώστε να έλθουμε, χωρίς να χρειαστεί συζήτηση αυτή τη στιγμή.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δεν έχω ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

('Ωρα διακοπής: 1.05 μ.μ.)

Απογευματινή συνεδρίαση 5ης Ιουλίου 1990

('Ωρα έναρξης: 4.22 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Συνεχίζεται η συνεδρία.

Θα ήθελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι υπάρχει μια γενική συναντίληψη να κληθεί τόσο η κυβέρνηση όσο και όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές σε εντατικές συνομιλίες μέχρι το τέλος Ιουλίου. Αν αυτές οι συνομιλίες καταλήξουν σε θετικά, κοινώς αποδεκτά συμπεράσματα, καλώς. Αν όχι, αφού προηγηθεί η σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων, αν έστω και ένα κόμμα επιμένει στην επανασύγκληση της Βουλής, η Βουλή θα συγκληθεί αυτόματα αρχές Αυγούστου, για να επιληφθεί του θέματος.

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Ομήρου κατέθεσε ένα ψήφισμα. Δε θα τεθεί ενώπιον του Σώματος ενόψει αυτής της διαδικασίας και θα επανέλθει το ψήφισμα, αν και εφόσον δεν καταλήξουμε σε κοινά συμπεράσματα. Επίσης ο κύριος Υπουργός ήθελε να εκθέσει και τις δικές του απόψεις στο Σώμα. Ενόψει όμως αυτής της διαδικασίας ο κύριος Υπουργός επιφυλάσσεται. Αν υπάρξει συμφωνία, δε θα υπάρχει λόγος να κληθεί στο Σώμα, για να καταθέσει τις δικές του απόψεις. Αν όμως εξακολουθούν να υπάρχουν διαφωνίες, τότε θα προσέλθει, για να καταθέσει τις δικές του απόψεις.

Το βασικό συμπέρασμα το οποίο προκύπτει -και είμαι εξουσιοδοτημένος από όλες τις πλευρές να το αναφέρω- είναι ότι όλες οι πλευρές συμφωνούν ότι προτεραιότητα θα δοθεί στην ικανοποίηση των αναγκών της περιοχής. Αλλά επίσης είναι κοινή άποψη ότι, εφόσον ικανοποιηθούν αυτές οι ανάγκες, τότε τα

περισσεύματα του νερού θα διοχετευθούν στο νότιο αγωγό, για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες άλλης περιοχής. Νομίζω ότι με αυτό μπορώ να κλείσω το θέμα του Διαρίζου.

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκ μέρους της ομάδας του ΑΔΗΣΟΚ θα ήθελα να διαμαρτυρηθώ για το γεγονός ότι στη σύσκεψη η οποία κλήθηκε, για να δημιουργηθεί και να γίνει αυτή η γενική, όπως αναφέρατε, τοποθέτηση, δεν έχουμε κληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κακώς. Είχα την εντύπωση ότι είχατε κληθεί.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι κατά συνέπεια η τοποθέτηση την οποία κάνατε δεν είναι γενική τοποθέτηση αλλά σχεδόν γενική τοποθέτηση, διότι εμείς ούτε ερωτηθήκαμε ούτε εξουσιοδοτήσαμε κανέναν να διατυπώσει τη θέση μας. Κατά συνέπεια εγώ θα ήθελα να πω ότι το ΑΔΗΣΟΚ εμμένει στις θέσεις τις οποίες προέβαλε κατά την πρωινή συνεδρία και εμείς εμμένουμε όπως το ψήφισμα το οποίο κατατέθηκε τεθεί ενώπιον της Βουλής. Αν ο κ. Ομήρου ο οποίος το κατέθεσε δεν επιθυμεί να το προωθήσει, το υιοθετούμε εμείς και το θέτουμε ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Αν υπάρχει ένσταση, οπωσδήποτε θα το θέσω. Ο λόγος για τον οποίο δεν κληθήκατε είναι καθαρά τεχνικός. Είχα την εντύπωση ότι είχατε κληθεί, διότι η εντολή ήταν να κληθούν οι πάντες. Επομένως η παράλειψη οφείλεται καθαρά σε τεχνικούς λόγους.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν αποδίδω πρόθεση σε κανέναν. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, λόγω των ιδιομορφιών του θέματος πιστεύουμε ότι η θέση μας ήταν εκεί, όπως ήταν και το πρωί, όταν εσυζητείτο, όπως είναι πάντα, όταν γίνονται συσκέψεις των εκπροσώπων των κομμάτων. Βέβαια, αν δεν έγινε αντιληπτή η απουσία μας από εκεί, βεβαίως είναι κάτι το οποίο πρέπει να μας προβληματίσει, διότι φαίνεται ότι δεν κάνουμε αισθητή την παρουσία μας, όπου εμφανιστούμε. Όμως επαναλαμβάνω ότι διαμαρτυρόμαστε έντονα γι' αυτό το οποίο συνέβηκε, έστω και χωρίς πρόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπα ότι η διαμαρτυρία σας είναι δικαιολογημένη. Οι εντολές που δόθηκαν ήταν να κληθούν όλοι. Επομένως η απουσία σας δεν οφείλεται σε πολιτική απόφαση αλλά σε τεχνικό λάθος.

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αλλά είπατε δύο φορές ότι δόθηκαν εντολές να κληθούμε. Εν τοιαύτη περιπτώσει εγείρεται ζήτημα ποιος δε μας κάλεσε και παρακαλώ να ερευνηθεί, για να διαπιστωθεί πού ανήκουν οι ευθύνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, αυτό θα γίνει. Εν πάση περιπτώσει, εφόσον υπάρχει η άποψη ότι το ψήφισμα θα τεθεί ενώπιον του Σώματος, θα τεθεί ενώπιον του Σώματος.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ ακολουθήθηκε μια διαδικασία η οποία μας λέει ότι για ορισμένη χρονική περίοδο θα γίνουν εντατικές διαβουλεύσεις και, αφού γίνουν αυτές οι εντατικές διαβουλεύσεις, αν δεν ικανοποιηθεί οποιοδήποτε κόμμα, θα προχωρήσουμε στην περαιτέρω συζήτηση. Δεν μπορεί τώρα να τεθεί σε ψηφοφορία, διότι δεν έκλεισε το θέμα, ούτε και πρέπει να κλείσει, αφού θα γίνουν εντατικές διαβουλεύσεις. Πώς θα ψηφίσουμε αυτή τη στιγμή, αφού δεν έγιναν οι εντατικές διαβουλεύσεις;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον το ΑΔΗΣΟΚ εγείρει τόσο έντονα θέμα διαδικαστικό, εισηγούμαι να κάνουμε πέντε λεπτά διάλειμμα, να ξανασυσκεφθούμε όλοι μαζί, για να επαναβεβαιώσουμε την απόφασή μας, ώστε να λήξει αυτό το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν αυτό ικανοποιεί το ΑΔΗΣΟΚ, δεν υπάρχει καμιά δυσχέρεια.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας ομάδα ήταν εκείνη η οποία ήγειρε το θέμα στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για βραχυπρόθεσμη αναστολή του έργου. Κατά συνέπεια κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε σε απάλειψη αυτού του αιτήματος, που είναι αίτημα του συνόλου του λαού της Πάφου, όταν δεν κληθήκαμε να εκφράσουμε και τις απόψεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα γίνεται η πρόταση να κληθείτε και να κάνουμε μια σύσκεψη ολιγόλεπτη, για να δούμε το θέμα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Δεν έχουμε ένσταση για σύσκεψη, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν προδεσμευόμαστε αναφορικά με τη θέση την οποία θα τηρήσουμε στη σύσκεψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σύσκεψη δε σημαίνει προδέσμευση. Σύσκεψη σημαίνει ανταλλαγή απόψεων.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι πρόκειται περί κάποιας παρεξήγησης το να μην κληθούν οι συνάδελφοι ή εκπρόσωπος του ΑΔΗΣΟΚ στη σύσκεψη. Όμως από τη στιγμή που αυτό το θέμα δεν τυγχάνει συζήτησης σήμερα ή αναβάλλεται η συζήτηση του θέματος, για να γίνουν οι διαβουλεύσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων και της κυβέρνησης, δε νομίζω ότι χρειάζεται να τεθεί ενώπιον του Σώματος το ψήφισμα αυτή τη στιγμή. Δεν εγκαταλείπεται το ψήφισμα. Όμως συνεχίζονται οι διαβουλεύσεις και επομένως θα πρέπει να αναμένουμε το αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων και τότε θα μπει οπωσδήποτε το ψήφισμα, αν δεν τελεσφορήσουν αυτές οι διαπραγματεύσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν τεθεί ψήφισμα προτού κλείσει η συζήτηση, η τύχη του ψηφίσματος θα είναι αρνητική και θα είναι για εκείνους που θέλουν το ψήφισμα μάλλον

επιβαρυντικό, δεδομένου ότι συνεχίζεται η συζήτηση. Δεν πρόκειται περί κλεισίματος της συζήτησης αλλά περί αναβολής της συζήτησης επί είκοσι μέρες.

Ξέχασα να πω ότι και οι ενδιαφερόμενες κοινότητες θα έχουν δικαίωμα να φέρουν τον εμπειρογνώμονά τους, γιατί αυτό έχει ζητηθεί από τις κοινότητες, κατά τη διάρκεια των συζητήσεων, για να τους συμβουλεύει τι πρέπει να αποδεχτούν και τι δεν πρέπει να αποδεχτούν.

Δεδομένου επομένως ότι πρόκειται περί απλής αναβολής της συζήτησης για είκοσι μέρες, έχω την εντύπωση ότι θα είναι κάπως πρόωρο να τεθεί ένα ψήφισμα του οποίου η αντιμετώπιση, φοβούμαι ακόμα και από εκείνους που το υποστηρίζουν, δε θα είναι η πρέπουσα, δεδομένου ότι ακόμα η Βουλή συζητεί το θέμα. Αν αυτό ικανοποιεί, τότε να προχωρήσουμε.

Υπό αυτές τις προϋποθέσεις αναβάλλω τη συζήτηση για είκοσι μέρες. Δεν κλείνει το θέμα του Διαρίζου σήμερα.

Το επόμενο θέμα το οποίο θέτω ενώπιον του Σώματος είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η κατασκευή του νέου δρόμου Πύργου-Λευκωσίας».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΠΥΡΓΟΥ-ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 31 Μαΐου και στις 28 Ιουνίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο αξ. Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλος Σαββίδης συνοδευόμενος από εκπροσώπους του ίδιου Υπουργείου, οι κοινοτάρχες της επηρεαζόμενης περιοχής και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Αποδήμων Κάμπου. Παρόντες ήταν επίσης και οι αξ. Βουλευτές κ. Π. Κόλοκος, Τ. Χατζηδημητρίου, Γ. Ομήρου και Π. Δίγκλης.

Το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση όλων των κομμάτων στις 10 Μαΐου 1990 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Ενεργώντας η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα κάλεσε όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές από τις οποίες ζήτησε και πήρε όλα τα αναγκαία στοιχεία για καλύτερη μελέτη του όλου θέματος.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο αξ. Βουλευτής κ. Π. Κόλοκος εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος ανέφερε ότι ταξιδεύοντας κάποιος προς την περιοχή Τηλλυρίας θα φτάσει ύστερα από πάρα πολλές ώρες και μεγάλη ταλαιπωρία στον Παχύαμμο και θα χρειαστεί ακόμη κι άλλο χρόνο για να προσεγγίσει τις

υπόλοιπες κοινότητες. Η περιοχή Τηλλυρίας μαστίζεται από την αστυφιλία, με αποτέλεσμα κατά τη διάρκεια του 1988 να γίνουν στον Κάτω Πύργο 22 γάμοι, αλλά μόνο δύο οικογένειες να παραμείνουν στην περιοχή, και φυσικά αυτό δεν είναι άσχετο με το γεγονός ότι σήμερα δεν υπάρχει ένας ενιαίος δρόμος που να συνδέει τη Λευκωσία με την περιοχή του Πύργου, όπως υπήρχε πριν από την τουρκική εισβολή του 1974.

Το θέμα της κατασκευής νέου δρόμου που να συνδέει τη Λευκωσία με την περιοχή του Πύργου είχε ωριμάσει στις αρχές του 1988 και έγιναν σχετικές δηλώσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας, καθώς και διαβεβαιώσεις του πρώην Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Νάκου Πρωτοπαπά, ότι τα κατασκευαστικά σχέδια θα ήταν έτοιμα τον Ιούλιο του 1989, ότι θα γίνονταν διαβουλεύσεις για εξεύρεση χρηματικών πόρων και ότι η έναρξη κατασκευής ενός τμήματος του δρόμου θα άρχιζε στις αρχές του 1990. Τον Ιούλιο του 1989 δόθηκαν νέες υπουργικές διαβεβαιώσεις ότι το όλο έργο θα βρισκόταν σε προχωρημένη φάση το πρώτο εξάμηνο του 1990 και ότι τα σχετικά κονδύλια θα εξασφαλίζονταν με εξωτερικό δανεισμό, αλλά από τότε και μέχρι σήμερα καμιά ενέργεια δε φαίνεται να έχει γίνει που να υποδηλώνει ότι το θέμα της κατασκευής του δρόμου αυτού αποτελεί θέμα προτεραιότητας για την κυβέρνηση.

Το όλο έργο, δήλωσε ο ίδιος Βουλευτής, πρέπει να είναι ενιαίο και λόγος πρέπει να γίνεται μόνο για δρόμο Λευκωσίας-Ορκόντα-Κάμπου-Πύργου. Η έναρξη της κατασκευής του πρέπει να γίνει αμέσως, γιατί αποτελεί έργο εθνικής σημασίας για όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα και η κυβέρνηση πρέπει να το θεωρήσει έργο ύψιστης προτεραιότητας.

Μιλώντας επίσης πάνω στο όλο θέμα ο αξ. Βουλευτής κ. Γ. Παπαδόπουλος εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσε ότι το όλο θέμα δεν πρέπει να αντικριστεί από την πλευρά του πιθανού ψηλού οικονομικού κόστους κατασκευής αλλά της αδιαμφισβήτητα μεγάλης του εθνικής σημασίας.

Ο αξ. Βουλευτής κ. Στ. Μανδριώτης εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστεράς τόνισε την ομόθυμη θέση όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων για άμεση κατασκευή του δρόμου αυτού ανεξάρτητα από το οποιοδήποτε οικονομικό του κόστος.

Ο αξ. Βουλευτής κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους του Σ.Κ. ΕΔΕΚ ανέφερε ότι μετά την κατοχή του μεγαλύτερου τμήματος της Κύπρου από τους Τούρκους θα μπορούσε να πει κανείς ότι η κατοχή αυτή επεκτάθηκε ακόμη περισσότερο από το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή, με τη μη ύπαρξη ενιαίου δρόμου Λευκωσίας-Πύργου, η προσπέλαση προς πολλές περιοχές της Κύπρου είναι εντελώς αδύνατη. Αποτελεί επομένως στοιχειώδη υποχρέωση της πολιτείας να φροντίσει να παράσχει τις αναγκαίες διευκολύνσεις για καλύτερη οργάνωση και ανάπτυξη των περιοχών που μας απέμειναν. Φαίνεται, δήλωσε ο ίδιος Βουλευτής, ότι η μη έναρξη της κατασκευής του, παρά τις κατά καιρούς αντίθετες κυβερνητικές δηλώσεις, αποτελεί επιβεβαίωση πληροφοριών ότι η κυβέρνηση θεωρεί το δρόμο χαμηλής σημασίας και ασύμφορο οικονομικά και ότι δε θα προχωρήσει στην κατασκευή του.

Από την πλευρά του ο αξ. Βουλευτής κ. Π. Δίγκλης εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ επισήμανε το γεγονός ότι οι κάτοικοι της επηρεαζόμενης περιοχής υφίστανται αφάνταστη ταλαιπωρία για να πάνε στις δουλειές τους στην Πάφο. Είναι ενδεικτικό ότι ξεκινούν στις 2.30 μετά τα μεσάνυχτα, για να φτάσουν στον τόπο της εργασίας τους στις 7.00 το πρωί.

Δηλώνοντας τις θέσεις τους ενώπιον της Επιτροπής οι κοινοτάρχες της επηρεαζόμενης περιοχής αναφέρθηκαν τόσο σε προεκλογικές όσο και σε μετεκλογικές δηλώσεις κυβερνητικών αρμοδίων, καθώς και του σημερινού Προέδρου της Δημοκρατίας, ότι η πρώτη φάση του δρόμου, δηλαδή το τμήμα Πύργου-Κάμπου, θα άρχιζε το πρώτο εξάμηνο του 1990, ενώ ταυτόχρονα θα άρχιζε η ετοιμασία των κατασκευαστικών σχεδίων προς Ορκόντα. Οι κάτοικοι της περιοχής έχουν ξεσηκωθεί και απαιτούν άμεση έναρξη των σχετικών εργασιών σύμφωνα με τις κυβερνητικές δηλώσεις και υποσχέσεις που κατά καιρούς δόθηκαν. Κοινή απαίτηση είναι η υιοθέτηση της λύσης που μελετήθηκε σε σύσκεψη που έγινε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων στις 25 Ιανουαρίου 1988, σύμφωνα με την οποία η κατεύθυνση του νέου δρόμου θα εξυπηρετεί καλύτερα, αν είναι μέσω Ορκόντα-Κάμπου-Κάτω Πύργου. Είναι επιβεβλημένη ανάγκη η κατασκευή νέου δρόμου προς Ορκόντα, γιατί κανείς δεν μπορεί να παραγνωρίσει την απομόνωση που δημιούργησε η τουρκική εισβολή με την αποκοπή του δρόμου προς Ξερό-Μόρφου-Λευκωσία, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να νιώθουν εγκλωβισμένοι μέσα στην ελεύθερη Κύπρο. Η κατασκευή νέου δρόμου θα βοηθήσει την εύκολη προσπέλαση από και προς την περιοχή με όλες τις ευνοϊκές συνέπειες, θα δώσει ευκαιρία για απασχόληση και μόρφωση των νέων χωρίς ανάγκη εγκατάλειψης της περιοχής, αφού η συγκοινωνία δε θα αποτελεί πια πρόβλημα, και το κυριότερο θα δώσει ώθηση για τουριστική ανάπτυξη της περιοχής αυτής με τις πολύ πλούσιες φυσικές καλλονές.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής ο αξ. Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων κ. Π. Σαββίδης δήλωσε ότι από κανέναν δεν παραγνωρίστηκε ποτέ η ανάγκη κατασκευής νέου δρόμου Λευκωσίας-Πύργου. Από τις δηλώσεις του Υπουργού όμως ενώπιον της Επιτροπής διαφάνηκε ότι υφίσταται διαφωνία μεταξύ της κυβέρνησης από τη μια πλευρά και των κοινοβουλευτικών κομμάτων και των άμεσα επηρεαζομένων από την άλλη ως προς το πώς θα προχωρήσει η κυβέρνηση στην κατασκευή του υπό συζήτηση δρόμου.

Σύμφωνα με γραπτά και προφορικά στοιχεία που κατατέθηκαν από εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ενώπιον της Επιτροπής, η πρώτη φάση κατασκευής του υπό συζήτηση έργου θα είναι ο δρόμος Πύργου-Κάμπου, η κατασκευή του αναμένεται να διαρκέσει 24 μήνες και θα κοστίσει γύρω στα £6.5 εκ. Τα σχετικά κονδύλια θα περιληφθούν στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης του 1991. Ο δρόμος αυτός θα αρχίζει από τον Κάτω Πύργο, θα διέρχεται από περιοχή του Πάνω Πύργου ακολουθώντας δύσκολη τοπογραφία, όπου σήμερα υπάρχει στενός χωματόδρομος με πολλές στροφές, και θα καταλήγει κοντά στον Κάμπο με τον οποίο θα συνδεθεί στη φάση αυτή. Η διαδρομή από τον Κάμπο προς τη Λευκωσία θα γίνεται μέσω του υφιστάμενου οδικού δικτύου το οποίο είναι σε ικανοποιητική κατάσταση. Με την προώθηση ασφαλτόστρωσης τμήματος του δρόμου Κύκκου-Γερακιών, μήκους 3,5 χιλιομέτρων, έναντι δαπάνης £500,000 περίπου, που προωθείται μέσα στο 1991, η διαδρομή κρίνεται υπό τις παρούσες συνθήκες ικανοποιητική.

Οι προσπάθειες για χρηματοδότηση της πρώτης φάσης του έργου είναι δύσκολες, γιατί η Διεθνής Τράπεζα μετά την υιοθέτηση της πιο πάνω αναφερόμενης λύσης, η οποία κρίθηκε ως η λύση με τη μικρότερη οικονομική απόδοση, επομένως και ασύμφορη οικονομικά, δεν προτίθεται να προχωρήσει σε παραχώρηση σχετικού δανείου. Για τούτο και γίνονται επαφές με άλλους χρηματο-

δοτικούς οργανισμούς και ήδη, κατά την επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Κουβέιτ, το Ταμείο Ανάπτυξης του Κουβέιτ εκδήλωσε ενδιαφέρον για δανειοδότηση της κατασκευής του δρόμου. Για το σκοπό αυτό ζητήθηκε από τους εμπειρογνώμονες να προχωρήσουν στην τροποποίηση και στον εκσυγχρονισμό της τεχνικοοικονομικής μελέτης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ταμείου του Κουβέιτ. Αναμένεται πως όλες οι απαιτούμενες διαδικασίες για έγκριση του δανείου θα ολοκληρωθούν το Νοέμβριο του 1990 και θα ζητηθούν οι προσφορές μέχρι το τέλος του 1990.

Η σοβαρή διαφωνία που προέκυψε κατά τη συζήτηση ενώπιον της Επιτροπής αφορά το δεύτερο σκέλος κατασκευής του υπό συζήτηση έργου, δηλαδή το δρόμο Κάμπου-Ορκόντα. Το τμήμα αυτό, σύμφωνα με τη δήλωση του αξ. Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, θα περιληφθεί στο Δεκαετές Σχέδιο Οδικής Ανάπτυξης, το οποίο θα είναι έτοιμο μέσα σε τρεις μήνες, και θα του δοθεί η δέουσα προτεραιότητα. Υπολογίζεται ότι η κατασκευή του θα ανέλθει στα £5,000,000, αλλά η φάση αυτή έχει αποσυνδεθεί από την πρώτη φάση, δηλαδή το δρόμο Πύργου-Κάμπου, σε μια προσπάθεια ευνοϊκού επηρεασμού των χρηματοδοτικών οργανισμών.

Τα Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων αντέδρασαν έντονα στην πιο πάνω δήλωση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων και ομόθυμα δήλωσαν ότι η κανονική συνέχεια της πρώτης φάσης του όλου έργου πρέπει να είναι οπωσδήποτε η κατασκευή του τμήματος Κάμπου-Ορκόντα και ότι από την πλευρά της κυβέρνησης πρέπει τα διαβήματα που γίνονται τώρα για χρηματοδότηση της πρώτης φάσης να γίνουν τα ίδια και για τη χρηματοδότηση της δεύτερης φάσης του υπό αναφορά έργου. Οποιαδήποτε στοιχεία για χαμηλή αποδοτικότητα του τμήματος αυτού ή ενδείξεις ότι οι προδιαγραφές του δεύτερου αυτού έργου, δηλαδή του δρόμου Κάμπου-Ορκόντα, είναι πολύ πιο κάτω από τα όρια που θέτουν οι διεθνείς χρηματοδοτικοί οργανισμοί πρέπει να αγνοηθούν και οι προσπάθειες να συνεχιστούν αδιάκοπα προς κάθε κατεύθυνση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, με βάση την ενημέρωση που της έγινε και όλα τα στοιχεία -γραπτά και προφορικά- που τέθηκαν ενώπιόν της, δηλώνει εμφαντικά ότι θεωρεί την κατασκευή νέου δρόμου Πύργου-Λευκωσίας έργο ύψιστης σημασίας και προτεραιότητας και απαιτεί την επίσπευση όλων των αναγκαίων διαδικασιών για την άμεση έναρξη της κατασκευής του πρώτου σκέλους του όλου έργου, δηλαδή του τμήματος Πύργου-Κάμπου, μέσα στα εξαγγελθέντα χρονοδιαγράμματα, δηλαδή κατά τη διάρκεια του 1991. Ταυτόχρονα δηλώνει ότι θεωρεί το όλο έργο ενιαίο και ότι σε καμιά περίπτωση δεν πρόκειται να γίνει αποδεκτή εκ μέρους της Επιτροπής η θέση που εκφράστηκε ενώπιόν της για αποσύνδεση των δυο φάσεων του όλου έργου, δηλαδή της κατασκευής του τμήματος Κάμπου-Ορκόντα από το τμήμα Πύργου-Κάμπου, που αποτελεί την πρώτη φάση. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η κατασκευή ενός δρόμου που να συνδέει την περιοχή του Πύργου με τη Λευκωσία αποτελεί δικαιολογημένο αίτημα μιας περιοχής που πριν από την τουρκική εισβολή του 1974 άκμαζε και τώρα φθίνει από τη μάστιγα της απομόνωσης, της αστυφιλίας και της ανυπαρξίας ευκαιριών για απασχόληση, μόρφωση και κάθε είδους ανάπτυξη. Για τούτο θα παρακολουθεί στενά το όλο θέμα και θα ζητά σε τακτά χρονικά διαστήματα ενημέρωση πάνω στα διαβήματα της κυβέρνησης για

επίσπευση των σχετικών διαδικασιών έναρξης σε πρώτο στάδιο της κατασκευής του τμήματος Πύργου-Κάμπου μέσα στο 1991 και ταυτόχρονα ετοιμασίας κατασκευαστικών σχεδίων, εξασφάλισης των πόρων χρηματοδότησης και ζήτησης προσφορών για έναρξη κατασκευής σε ανάλογο χρονικό διάστημα και της δεύτερης φάσης του όλου έργου, δηλαδή του τμήματος Ορκόντα-Κάμπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επαναλαμβάνω τη διαδικασία: Αν θα υπάρξουν ομιλητές, δε θα είναι πέραν των επτά λεπτών για έναν ομιλητή από κάθε κόμμα.

Ποιος θα μιλήσει;

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς σχόλιο διαδικασίας. Επειδή για το άλλο θέμα, του Διαρίζου, το οποίο ήταν σοβαρότατο, βεβαίως είχε δοθεί πολύς χρόνος, θα παρακαλούσα ευσεβάστως, αν και εσείς το επιτρέπετε, να επεκταθεί κατά 2-3 ακόμα λεπτά αυτός ο χρόνος. Να πάμε στα 10 λεπτά, γιατί είναι εξίσου σοβαρό, αν όχι και σοβαρότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι σοβαρότατο το θέμα, αλλά είναι ομόφωνο. Ο λόγος για τον οποίο δόθηκαν μεγαλύτερα χρονικά περιθώρια για άλλα θέματα είναι διότι ήταν θέματα τα οποία δεν τύγχαναν της ομόφωνης άποψης της Βουλής. Στο θέμα της κατασκευής του νέου δρόμου Πύργου-Λευκωσίας ευτυχώς όλες οι πλευρές της Βουλής συμφωνούν, γι' αυτό άλλωστε παραμερίζω όλα τα άλλα θέματα και θέτω αυτό ως πρώτο θέμα, διότι υπάρχει η ομόφωνη άποψη της Βουλής ότι πρόκειται περί πολύ επείγοντος θέματος και επομένως νομίζω ότι, εφόσον πρόκειται περί θέματος στο οποίο υπάρχει ομοφωνία, θα μπορεί ο καθένας να εκφράσει τις απόψεις του σε αυτό το χρονικό πλαίσιο.

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι πολύ σύντομος και δε θα εξαντλήσω τα επτά λεπτά τα οποία δίνονται σε μένα και στο κόμμα μου. Όπως έχετε ήδη αναφέρει, η Έκθεση είναι ομόφωνη.

Στην πραγματικότητα συζητούμε σήμερα το θέμα της ανάγκης κατασκευής δρόμου που να ενώνει την απομονωμένη περιοχή του Πύργου με τη Λευκωσία μέσω του Κάμπου και του Ορκόντα. Το θέμα αυτό έχει ήδη καθυστερήσει υπέρμετρα. Για την περιοχή του Πύργου είναι ζήτημα επιβίωσης. Για την επαρχία Λευκωσίας είναι ζήτημα προτεραιότητας. Η άπρακτη πάροδος του χρόνου είναι εναντίον του δημόσιου συμφέροντος, γιατί καθυστέρηση σημαίνει μεγαλύτερη δαπάνη, για να γίνει ακριβώς το ίδιο έργο σε λίγα χρόνια. Ήδη γίνεται λόγος για £6,5 εκ. για ένα έργο που μόλις πριν από 3-4 χρόνια θα μπορούσε να στοιχίσει £3 και £3,5 εκ. για να τελειώσει. Ακόμα μια φορά η Βουλή με Έκθεσή της καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει αμέσως, μέσα στο έτος 1991, στην έναρξη της κατασκευής του δρόμου αυτού.

Πιστεύω ότι, όπως κάναμε και στην περίπτωση της αίτησης της Κύπρου για να γίνει μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, έτσι και τώρα αυτή η Βουλή, σε περίπτωση που η κυβέρνηση την παραγνωρίσει, πρέπει να ασκήσει τις

δικές της εξουσίες και να υποχρεώσει την κυβέρνηση να αρχίσει την κατασκευή αυτού του δρόμου. Και για να είμαι καθαρός, η δική μου η θέση είναι η εξής: Αν στο νέο προϋπολογισμό που θα έρθει δεν περιέχεται κονδύλι για το έργο αυτό, τότε αυτή η Βουλή πρέπει επιτέλους να ασκήσει το δικό της συνταγματικό δικαίωμα και να περιλάβει κονδύλι για την κατασκευή του έργου αυτού αφαιρώντας ή μειώνοντας κάποιο άλλο κονδύλι, αφού ούτως ή άλλως πολλά κονδύλια μειώνουμε κάθε χρόνο ή καταψηφίζουμε κάθε χρόνο. Έτσι με τη μέθοδο αυτή θα βρεθεί κονδύλι στον προϋπολογισμό για το δρόμο αυτό, ενώ δε θα αυξηθούν οι γενικές δαπάνες του προϋπολογισμού και επομένως κανένας δε θα μπορεί να επικαλεστεί το Σύνταγμα εναντίον της Βουλής.

Είναι καιρός πλέον η Βουλή αυτή να αρχίσει να φεύγει από τα θεωρητικά ψηφίσματα και να μπαίνει στις πρακτικές αποφάσεις, για να υλοποιεί τη θέλησή της η εκάστοτε κυβέρνηση, γιατί στο θέμα αυτό η Βουλή εκφράζει την πλειοψηφία του λαού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κόλοκος.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η απλή καταγραφή του θέματος που σήμερα συζητούμε, δηλαδή του θέματος «Η κατασκευή του νέου δρόμου Πύργου - Λευκωσίας», δεν μπορεί σίγουρα να αποδώσει ούτε το μέγεθος του προβλήματος ούτε την ανείπωτη ταλαιπωρία των κατοίκων της Τηλλυριάς ούτε την επιτακτικότητα του αιτήματος για δημιουργία μιας ταχείας και ενιαίας οδικής αρτηρίας προς την Τηλλυριά.

Το θέμα χρονολογείται από πολλού. Η Τηλλυριά, μια περιοχή γεμάτη ζωή, με δυναμικότητα και προοπτικές, μια περιοχή κατατυραννισμένη ήδη από τα χρόνια του 1963 - 1965 τόσο, που συχνά την καταγράφουμε ως Αγία Τηλλυρία, μια περιοχή κόσμημα της επαρχίας Λευκωσίας, βρέθηκε με την τούρκικη εισβολή να εγκλωβίζεται ασφυκτικά ανάμεσα σε τούρκικες κατοχικές δυνάμεις, πάνοπλα τούρκικα καντόνια και κοντά σ' όλα αυτά όχι μόνο χωρίς ταχεία, όχι μόνο χωρίς ανεκτή, αλλά χωρίς καν υποτυπώδη οδική πρόσβαση προς τη Λευκωσία, που αποτελεί το διοικητικό κέντρο της επαρχίας και ταυτόχρονα την πρωτεύουσα.

Σήμερα χρειάζονται περισσότερες από τέσσερις ώρες, για να φτάσει κανένας από τη Λευκωσία στον Πύργο. Αν το μέσο είναι λεωφορείο ή όχημα μεταφοράς φορτίου, τότε μιλούμε για έξι ως οκτώ ολόκληρες ώρες.

Οι κάτοικοι του Κάτω Πύργου, του Πάνω Πύργου, των Πηγενιών, του Μοσφιλιού, του Παχύαμμου και άμεσα και συνεπακόλουθα οι κάτοικοι του Κάμπου και της Τσακκίστρας είναι με πραγματική αυτοθυσία που μένουν, αγωνίζονται, δουλεύουν τη γη, μορφώνουν τα παιδιά τους, κρατιούνται στα χώματα των πατεράδων τους.

Η δημιουργία του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Ορκόντα-Κάμπου-Πύργου αποτελεί το πιο δυνατό μήνυμα που η ακριτική περιοχή της Τηλλυριάς εκπέμπει απο πολλού χρόνου και προς κάθε κατεύθυνση. Χωρίς τον αυτοκινητόδρομο όλες αυτές ανεξαιρέτως οι ακριτικές κοινότητες φθίνουν, τελειώνουν.

Οι κάτοικοι είναι τρομερά ανήσυχοι από το ρυθμό της αποψίλωσης του ανθρώπινού τους δυναμικού και δίκαια είναι εξοργισμένοι με τη συμπεριφορά των νυν κρατούντων.

Οι αρχές του 1988 βρίσκουν το θέμα της δημουργίας του δρόμου αυτού σε πλήρη ωριμότητα και ετοιμότητα. 'Ο,τι συμβαίνει έκτοτε αποτελεί πρωτοφανές θέμα κωλυσιεργίας από μέρους της κυβέρνησης και εμπαιγμού τόσο των κατοίκων ολάκερης της περιοχής όσο και της Βουλής των Αντιπροσώπων. Δεκάδες φορές η κυβέρνηση Βασιλείου έδωσε ρητές και συγκεκριμένες υποσχέσεις για ετοιμασία σχεδίων, για διαδικασία προσφορών, για έναρξη εργασιών, για χρόνο αποπεράτωσης κτλ., κτλ. Τίποτε, απολύτως τίποτε, δεν έγινε.

Οι Υπουργοί διαβεβαίωναν στα γραφεία τους ενώπιον Βουλευτών για την αμετάθετη δήθεν προσήλωσή τους στο έργο και την επόμενη στιγμή το θέμα εξαποστελλόταν στο μαύρο σκοτάδι των πιο αραχνιασμένων συρταριών του Υπουργείου τους, ως εάν το θέμα της ενιαίας και ταχείας σύνδεσης Τηλλυριάς-Λευκωσίας να είναι θέμα μικρό, θέμα ρουτίνας, θέμα για το οποίο δεν πρέπει να χολοσκούν και πολύ οι αρμόδιοι.

Λίγους μήνες πριν από τις προεδρικές εκλογές ο τότε υποψήφιος κ. Γιώργιος Βασιλείου υπόσχεται στο Δρυ του Κάτω Πύργου πως, αν εκλεγεί Πρόεδρος, ο δρόμος Λευκωσίας-Πύργου θα φτιαχτεί κατά ύψιστη προτεραιότητα. Το θέμα μπαίνει και μεγαλοπρεπώς στο πρόγραμμα των 100 ημερών.

Πέρασαν 1.000 μέρες, αλλά δρόμος δε γίνεται, και η απαρέσκεια των κατοίκων -για να κυριολεκτούμε, η αγανάκτηση των κατοίκων-έχει φτάσει σε σημείο εκρηκτικό. 'Ολοι οι κάτοικοι ήσαν προσωπικά μάρτυρες των ανεκπλήρωτων προεδρικών εξαγγελιών και υποσχέσεων ειδικά στο θέμα αυτό.

Ολόκληρη Οδύσσεια είναι η διαδρομή των γεγονότων γύρω από το δρόμο από το Μάρτη του 1988 μέχρι σήμερα, δηλαδή από τις 23 Μαρτίου του 1988, οπότε ο Υπουργός Συγκοινωνιών και 'Εργων υπόσχεται πως σε δέκα μέρες θα το φέρει στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Τον Ιούνιο του 1988 ο Υπουργός Συγκοινωνιών και 'Εργων λέει επί λέξει: «Τα σχέδια θα είναι έτοιμα μέσα στον Ιούλιο του 1989 και για την εκτέλεση του έργου θα αρχίσουν αμέσως διαπραγματεύσεις για την εξεύρεση πηγών χρηματοδότησής του. Αναμένεται πως οι κατασκευαστικές εργασίες για το πρώτο τμήμα, από Πύργο μέχρι Κάμπο, θα αρχίσουν εντός του πρώτου εξαμήνου του 1990». Και ο Υπουργός συνεχίζει για κατασκευαστικά έργα Κάμπου-Ορκόντα και για την ταχεία και καλύτερη προώθηση του έργου.

Στις 26 Νοεμβρίου 1988 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Συγκοινωνιών και 'Εργων ενημερώνει ότι έχει τελειώσει η σχετική μελέτη, ότι τα σχέδια αυτά έχουν τεθεί ενώπιον διεθνών χρηματοδοτικών οργανισμών και ότι το Υπουργείο θα προβεί τάχιστα σε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες για υλοποίησή τους.

Στη συνέχεια, στις 8 Φεβρουαρίου 1989 ο Υπουργός Συγκοινωνιών και 'Εργων και πάλι διαβεβαιώνει για σχέδια και χρονοδιαγράμματα, για έναρξη εκτέλεσης και εξεύρεσης χρηματοδοτικών πόρων κτλ. κτλ.

Στις 11 Ιουλίου 1989 γίνεται πλατιά περιφερειακή σύσκεψη κατοίκων με την παρουσία τριών Υπουργών και με παρόντες έξι Βουλευτές. Το υπουργικό κλιμάκιο διαβεβαιώνει πως τα κατασκευαστικά σχέδια είναι εντάξει, οι προσφορές επίσης εντάξει, το έργο θα βρίσκεται σε προχωρημένη φάση είτε μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 1990, ενώ το κόστος είναι γνωστό και αποδεκτό.

Και τελειώνει το υπουργικό κλιμάκιο ως εξής: «Η κατασκευή του δρόμου αποτελεί ειλημμένη απόφαση. Τα χρήματα θα βρεθούν είτε με εξωτερικό είτε με

εσωτερικό δανεισμό. Αποτελεί χρέος μας προς την ακριτική Τηλλυριά ο δρόμος και το 1990 ο δρόμος θα είναι μια χειροπιαστή πραγματικότητα».

Ανάμεσα σ' αυτά τα λίγα που ανέφερα, κύριοι Βουλευτές, υπήρξαν και αναρίθμητα άλλα, όπου κλιμάκια Υπουργών, επίσημα σημειώματα και επιστολές διαβεβαίωναν με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο πως το έργο θα γίνει, θα είναι ενιαίο, θα είναι ολοκληρωμένο με βάση τη διαδρομή Λευκωσία-Ορκόντας-Κάμπος-Πύργος, ότι τα κατασκευαστικά σχέδια είναι έτοιμα, ότι οι εργασίες αρχίζουν και ούτω καθ' εξής.

Πριν από ενάμιση περίπου χρόνο αρχίζει ένα καινούργιο τροπάρι. Κατ' αρχάς εμφανίζεται από τους αρμοδίους το θέμα της σταδιακής εκτέλεσης του έργου, για να γίνει το έργο κομματιαστά· το κομμάτι Κάμπου-Πύργου σε πρώτη φάση και αργότερα το άλλο.

Κύριε Πρόεδρε, σε δυο-τρία λεπτά τελειώνω, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά, αν επιτρέψω σ' έναν, είμαι υποχρεωμένος να επιτρέψω σε όλους. Δεν πρέπει να φέρνετε σε δύσκολη θέση την έδρα, διότι είναι σαν εγώ να μη θεωρώ ότι το έργο είναι ύψιστης σημασίας. Αν δεν το θεωρούσα ύψιστης σημασίας, δε θα μετέτρεπα το θέμα υπ' αρ. 35 σε θέμα πρώτο.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Έχετε απόλυτο δίκαιο, κύριε Πρόεδρε...

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει, είναι και γραπτή η ομιλία του κυρίου συναδέλφου. Μπορεί να την καταθέσει στη Γραμματεία.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Εκείνο που ζητώ, κύριε Πρόεδρε, είναι ακόμα λίγα λεπτά. Πιστεύω ότι αξίζει τον κόπο. Είναι πάρα πολύ σοβαρό θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αξίζει τον κόπο και είπα ότι με φέρνετε σε δύσκολη θέση και αυτό δεν είναι ορθό εκ μέρους των μελών του Σώματος. Ο Πρόεδρος του Σώματος θεώρησε αυτό το θέμα θέμα ύψιστης προτεραιότητας, παρέβη τους κανονισμούς και το έβαλε πρώτο στην ημερήσια διάταξη. Θα σας δώσω ακόμα ένα-ενάμισι λεπτό, αλλά σας παρακαλώ να τελειώσετε.

Π. ΚΟΛΟΚΟΣ:

Και αρχίζουν να ανακατεύονται θέματα προτεραιοτήτων, ιεράρχησης σημασίας έργων ή ολοκλήρωσης της μελέτης για δεκαετές πρόγραμμα οδικής ανάπτυξης κτλ. κτλ.

Και πάλι απροσδόκητα, άδικα, ακατανόητα, ο δρόμος αυτός, που αποτελεί ύψιστη εθνική προτεραιότητα, που συνδέει την ελεύθερη Κύπρο με την απομονωμένη ακριτική Κύπρο, ο δρόμος αυτός γίνεται ένας δρόμος ανάμεσα στους χίλιους δυο άλλους δρόμους και πρέπει να περιμένει υπομονετικά στη σειρά, μέχρι να έλθει η ώρα να τον φωνάξουν.

Και το πρόβλημα δεν τελειώνει εδώ. Η κυβέρνηση και οι αρμόδιοι Υπουργοί ανακαλύπτουν και το περίφημο θέμα της δέσμης των φορολογικών μέτρων. Λένε: «Ψηφίστε τα νομοσχέδια των φορολογιών, να φτιάξουμε κι εμείς το δρόμο». Κι

έτσι ο δρόμος Λευκωσίας-Τηλλυρίας χώρια από την απελπιστική εθνική υποβάθμισή του κατατάσσεται και στο μηχανισμό του πάρε δώσε, ψήφισε και φτιάξε κτλ. κτλ.

Ειδικότερα, λοιπόν, εδώ και ενάμιση τώρα χρόνο αυθαίρετα και ετσιθελικά οι αρμόδιοι διχοτομούν το δρόμο σε φάση α΄ δήθεν και σε φάση β΄. Η φάση α΄ σύντομα και η φάση β΄ ένας Θεός ξέρει πότε. Και με την ίδια νοοτροπία λέγουν στη Βουλή πως δρόμος ναι, αν και φορολογίες ναι!

Εμείς λέμε ότι ο Κάμπος και η Τσακκίστρα υποφέρουν. Κι εμείς λέμε ότι οι κοινότητες της Τηλλυριάς και η υπομονή των κατοίκων εξαντλούνται. Ο εμπαιγμός συνεχίζεται ακάθεκτος και ο Κάτω Πύργος και οι υπόλοιπες κοινότητες Τηλλυριάς θεωρούνται, φαίνεται, απόμακρη οχληρία. Όμως η Τηλλυριά κρατά και κρατιέται με πείσμα μόνη κι εγκαταλειμμένη αλλά και περήφανη και αξιοπρεπής. Αντέχει και συγκρατεί το δίκαιο θυμό της.

Όμως το πράγμα, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, έχει παραγίνει. Εθνικό καθήκον αποτελεί για όλους μας η άμεση προώθηση του θέματος της κατασκευής ενός ενιαίου και ολοκληρωμένου αυτοκινητόδρομου. Δε θα συμφωνήσουμε ποτέ σε ημίμετρα και ημικατασκευές. Δε θα συμφωνήσουμε ποτέ στο κομμάτιασμα του προσχεδιασμένου δρόμου. Δε θα συμφωνήσουμε ποτέ να καταταχθεί ο δρόμος αυτός στη λίστα της ρουτίνας, της ατέλειωτης αναμονής. Ούτε και μπορούμε ποτέ να καταστιχογραφήσουμε το δρόμο Λευκωσίας-Τηλλυρίας ως εξαρτώμενο προϊόν ενός πάρε δώσε κυβέρνησης-Βουλής για τους φόρους.

Γι΄ αυτό, κύριε Πρόεδρε, εμείς, το Δημοκρατικό Κόμμα, μαζί και με όλες τις δημοκρατικές δυνάμεις που νιώθουν την αναγκαιότητα και την επιτακτικότητα της κατασκευής του δρόμου αυτού θα συνεχίσουμε να μιλούμε και απ΄ αυτό το βήμα και παντού, μέχρις ότου ο ενιαίος, ολοκληρωμένος δρόμος Λευκωσίας-Ορκόντα-Κάμπου-Τηλλυριάς αποτελέσει χειροπιαστή πραγματικότητα όσο το δυνατό πιο σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πέτας, μετά ο κ. Δίγκλης και μετά ο ...

Κύριε Χατζηδημητρίου, αν θέλετε να προηγηθείτε, εντάξει.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα της κατασκευής του δρόμου Τηλλυριάς-Λευκωσίας το αντικρίζαμε πάντοτε ως ένα θέμα ύψιστης προτεραιότητας. Στην ουσία του αυτό το πρόβλημα είναι πρόβλημα που δημιούργησε η εισβολή και κατοχή. Θέμα σύνδεσης του Πύργου της Τηλλυριάς με την υπόλοιπη Κύπρο μέσω της Λευκωσίας υπήρχε πάντοτε, αλλά έγινε περισσότερο οξύ, όταν η τούρκικη εισβολή και κατοχή έθεσαν στη δύσκολη θέση του αποκλεισμού ολόκληρη αυτή την περιοχή που φτάνει από την Τηλλυριά μέχρι την Πόλη της Χρυσοχούς. Αν πριν από δέκα χρόνια, όταν επισημάναμε και θέταμε με όλη τη σοβαρότητά του το θέμα στις αρμόδιες αρχές, μας έλεγε ένας ότι θα ερχόταν η δεκαετία του 1990 και το θέμα θα ήταν άλυτο, όλοι θα απορρίπταμε με αγανάκτηση μια τέτοια αντίκριση. Να όμως που φτάσαμε στα μέσα του 1990 και ακόμα συζητούμε αυτό το πρόβλημα. Και είναι υποχρεωμένοι οι κάτοικοι της δοκιμαζόμενης αυτής κωμόπολης, της δοκιμαζόμενης αυτής περιοχής, λόγω ακριβώς της απομόνωσής της, του αποκλεισμού της, να βρίσκονται εδώ μέσα στον καύσωνα της Λευκωσίας, για να διαδηλώσουν ακόμα

μια φορά την πικρία και την απογοήτευσή τους για την περιφρόνηση που έδειξαν οι κυβερνήσεις μέχρι σήμερα όσον αφορά την ικανοποίηση αυτού του αιτήματός τους.

Είναι με μεγάλη χαρά που σημειώνουμε ότι όλες οι πλευρές της Βουλής αντικρίζουν το θέμα ορθά και με ομοφωνία. Πρέπει να είναι δηλαδή ο δρόμος σύντομος, σύγχρονος, να περνά από τον Κάμπο-Ορκόντα και να φτάνει στη Λευκωσία. Έχει μεγάλη σημασία, γιατί, αν υπάρχει ως σοβαρότατο θέμα υποδομής η οδική σύνδεση, για να επιβιώσει μια περιοχή, όπως η περιοχή της Τηλλυριάς, είναι ανάγκη η σύνδεση αυτή να γίνει με ένα δρόμο σύντομο και σύγχρονο, για να μπορούν τα μέσα οδικών μεταφορών να τον χρησιμοποιούν και για να αξιοποιείται και για τουριστικούς σκοπούς.

Από της δικής μας πλευράς υποστηρίξαμε από την αρχή ένθερμα την κατασκευή αυτού του δρόμου, γιατί αυτή η περιοχή πρέπει να επιβιώσει. Και είναι υποχρέωσή μας να το αναφέρουμε και τώρα, αυτές τις μέρες που ετοιμάζεται ο λαός μας να τιμήσει τις μαύρες επετείους και να διαδηλώσει την απόφασή του να συνεχίσει τον αγώνα για την αντιμετώπιση αυτών των συνεπειών της τουρκικής εισβολής και κατοχής, για να λυθεί και αυτό το πρόβλημα που είναι μια συνέπεια της εισβολής και κατοχής.

Από της δικής μας πλευράς ακούμε και αυτές τις υποσχέσεις που δόθηκαν τελευταία στους κατοίκους της Τηλλυριάς για την κατασκευή του δρόμου, ότι ήδη το ζήτημα μελετάται και έχει τεθεί στους προϋπολογισμούς που θα κατατεθούν τον επόμενο Οκτώβρη. Εμείς δηλώνουμε ότι θα συνεχίσουμε να παρακολουθούμε και να επαγρυπνούμε, ούτως ώστε να μην εξαπατηθεί ακόμα μια φορά ο λαός του Πύργου και της περιοχής. Με αυτή την απόφαση είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε με όλες τις πλευρές της Βουλής και να πραγματοποιήσουμε οποιεσδήποτε εκδηλώσεις χρειαστεί, για να υλοποιηθεί επιτέλους η υπόσχεση που δόθηκε στο δοκιμαζόμενο λαό της περιοχής της Τηλλυρίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αναμφισβήτητα η εκτέλεση οποιουδήποτε οδικού έργου έχει ύψιστη σημασία για την περιοχή στην οποία εκτελείται. Είμαι όμως βέβαιος ότι το έργο, η εκτέλεση του έργου που βρίσκεται υπό συζήτηση έχει όλως ιδιαίτερη σημασία, αν ληφθεί υπόψη ότι αυτός ο δρόμος θα συνδέσει την ακριτική περιοχή της Τηλλυρίας με τη Λευκωσία.

Είναι γνωστό, κύριε Πρόεδρε, ότι πριν από την τούρκικη εισβολή και κατοχή η ακριτική Τηλλυρία συνδεόταν με τη Λευκωσία και κατ' αυτό τον τρόπο εξασφάλιζε μια οδική συγκοινωνία ύψιστης σημασίας για την επιβίωσή μας. Η εισβολή και η κατοχή έχουν αποκόψει την Τηλλυρία από την πρωτεύουσα της Κύπρου με όλες τις δυσμενείς συνέπειες, οικονομικές και άλλες.

Πολλοί συνάδελφοι γνωρίζω ότι είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν, ίσως και επανειλημμένα, την ακριτική Τηλλυρία, για να γνωρίσουν τις συνθήκες κάτω από τις οποίες διαβιούν, για να γνωρίσουν ότι οι κάτοικοι του Κάτω Πύργου, για παράδειγμα, και των άλλων κοινοτήτων της περιοχής -όσοι είναι υποχρεωμένοι, για να εξασφαλίσουν τα προς το ζην, να προσφέρουν την εργασία τους καθημερινά

εκτός της περιοχής Τηλλυρίας, για παράδειγμα στο Κτήμα στην Πάφο- υποχρεώνονται κάθε μέρα να σηκώνονται η ώρα 2.30 το πρωί για να μεταβούν στην Πάφο και επιστρέφουν στην κοινότητά τους αργά το βράδυ στις εφτά με οκτώ, για να επαναληφθεί το ίδιο την επομένη. Συνεπώς αυτές οι συνθήκες, τις οποίες, είμαι βέβαιος, καμιά άλλη περιοχή της Κύπρου δεν αντιμετωπίζει, υπογραμμίζουν την τεράστια σημασία της κατασκευής του δρόμου Πύργου-Λευκωσίας.

Δεν υπάρχει αμφιβολία, κύριε Πρόεδρε, ότι έχει σημειωθεί απαράδεκτη καθυστέρηση -και υπογραμμίζω τον όρο απαράδεκτη- στην έναρξη της κατασκευής αυτού του δρόμου. Και θα διευκρινίσω ότι αυτή η απαράδεκτη καθυστέρηση σημειώθηκε όχι τόσο από την παρούσα κυβέρνηση όσο από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, οι οποίες είχαν πολύ περισσότερο χρόνο στη διάθεσή τους, για να σχεδιάσουν και να αρχίσουν την εκτέλεση αυτού του έργου. Εν πάση περιπτώσει, υπογραμμίζουμε ότι η εκτέλεση αυτού του έργου πρέπει να θεωρηθεί μια ύψιστη εθνική προτεραιότητα και ζητούμε όπως αυτό το Σώμα με ειδικό διάβημά του προς την Εκτελεστική Εξουσία ζητήσει τη λήψη επειγόντων μέτρων για την έναρξη της κατασκευής του δρόμου.

Συγκεκριμένα, κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε ότι, όταν μιλούμε για κατασκευή του δρόμου Πύργου-Λευκωσίας, εννοούμε την εκτέλεση και των δυο μερών του έργου, δηλαδή από τον Πύργο μέχρι τον Κάμπο και από τον Κάμπο μέχρι τον Ορκόντα. Και υπογραμμίζουμε ότι θα πρέπει, ναι, να αρχίσει η εκτέλεση του έργου από τον Πύργο, αλλά θα πρέπει παράλληλα να αρχίσει και η εκτέλεση του έργου μεταξύ Κάμπου και Ορκόντα. Και η δική μας πλευρά είναι αποφασισμένη, αν στους προϋπολογισμούς του επόμενου χρόνου δεν περιληφθεί η αναγκαία πρόνοια από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας, αν δεν προνοούνται τα αναγκαία κονδύλια για την έναρξη της κατασκευής αυτού του δρόμου, επαναλαμβάνω ότι και η δική μας ομάδα είναι αποφασισμένη να πάρει τα δέοντα μέτρα, ούτως ώστε να εξαναγκαστεί η Εκτελεστική Εξουσία να προχωρήσει στην κατασκευή αυτού του δρόμου.

Και τελειώνοντας θέλω να διευκρινίσω και να υπογραμμίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι η δική μας ομάδα δε συμμερίζεται ορισμένες τεχνοκρατικές προσεγγίσεις που γίνονται από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας. Διευκρινίζω ότι κατά τη συζήτηση πρόσφατα αυτού του θέματος στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή προβλήθηκε το επιχείρημα ότι από πλευράς βιωσιμότητας δε δικαιολογείται η κατασκευή του μέρους του δρόμου μεταξύ Κάμπου και Ορκόντα. Εμείς διαφωνούμε κατηγορηματικά με αυτή την προσέγγιση. Πιστεύουμε ότι η εκτέλεση όλου του έργου θα πρέπει να θεωρηθεί μια προτεραιότητα εθνική, θα πρέπει να σταθμιστεί η σπουδαιότητά της, έχοντας υπόψη ότι αφορά την επιβίωση χιλιάδων ατόμων στην περιοχή της Τηλλυρίας, και δίνοντας την αναγκαία προτεραιότητα θα πρέπει να συμβάλει και η κυβέρνηση στο να παραμείνει αυτή η ακριτική κοινότητα εκεί που βρίσκεται, εκεί που βρίσκονταν και οι γονείς και οι πρόγονοί τους για χρόνια, ώστε να συνεχίσει να διατηρείται σ' αυτή την ακριτική περιοχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Ζαχαριάδης ζήτησε το λόγο.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Απλώς μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε. Επειδή έγινε αναφορά στην καθυστέρηση που σημειώνεται στην εκτέλεση του έργου αυτού και αναφέρθηκε η χρονιά 1988, θα 'θελα να διευκρινίσω ότι η απόφαση να γίνει αυτός ο δρόμος

λήφθηκε το 1985. 'Αρα η καθυστέρηση χρονολογείται από τότε. Και βέβαια μιλούμε καθαρά για δρόμο Πύργου-Κάμπου-Ορκόντα· γι' αυτή τη γραμμή μόνο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

'Ενα λεπτό μόνο κάνω εξαίρεση λόγω του ότι σας παραχωρήθηκε χρόνος, αλλά επειδή είναι τέτοιο το θέμα.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς θα 'θελα να πω το εξής: Αρθρογραφικά, υπομνηματογραφικά, με εγγραφές του θέματος και με επανειλημμένες ερωτήσεις θίξαμε το θέμα στην ολότητά του και σφαιρικά. 'Ενα έργο εθνικό που καθυστερεί από το 1988, που είχε δρομολογηθεί τότε επί κυβέρνησης Κυπριανού η έναρξή του. Γι' αυτό η εισήγησή μας, η θέση μας ως κοινοβουλευτικής ομάδας είναι πως, αν τον Νιόβρη -και πλειοδοτούμε για την απόφαση του συναδέλφου Αλέκου Μαρκίδη την πολύ σωστή, γιατί μόνο εκείνη έχει πρακτική σημασία-δεν περιληφθεί στο νέο προϋπολογισμό, τότε εμείς θα προβούμε σε περικοπές κονδυλίων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζήδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

'Οταν μιλούμε για την περιοχή της Τηλλυριάς και του Κάμπου, μιλούμε για την ίδια την έννοια της κατοχής και της διαίρεσης της πατρίδας μας. Γι' αυτό δε χρειάζεται περαιτέρω ανάλυση το θέμα. Αλλά, αν κάτι συνδέεται απόλυτα με το ζήτημα που συζητούμε, είναι ότι η σύνδεση της περιοχής με την υπόλοιπη Κύπρο εξελίχθηκε σε μια από τις μεγαλύτερες περιπέτειες της μετακατοχικής Κύπρου.

Υπάρχει μια μακρά ιστορία στο θέμα της σύνδεσης των δρόμων της περιοχής με την υπόλοιπη Κύπρο. Κατασκευάστηκε κατ' αρχάς ο δρόμος μεταξύ Παχύαμμου και Πύργου, που είναι ένας δρόμος που θα πρέπει πραγματικά να αποτελεί το μεγαλύτερο σκάνδαλο της Κυπριακής Δημοκρατίας, που δυστυχώς ποτέ δεν ήρθε και ποτέ δε διερευνήθηκε.

Κατασκευάστηκε ένας δρόμος που στοίχισε παρά πολλά χρήματα από το 1975 - 76 και έκτοτε συντηρείται συνεχώς, διότι οι κατασκευαστές εξαπάτησαν και τους ενδιαφερομένους και το δημόσιο, χωρίς να υποστούν οποιαδήποτε συνέπεια. Μιλούμε για σκάνδαλα της ΞΕΚΤΕ, ενώ αυτό είναι πολύ μεγαλύτερο από οποιοδήποτε άλλο έχει πραγματοποιηθεί στην Κύπρο.

Ζητήσαμε και οι κάτοικοι και οι Βουλευτές άλλο δρόμο που να συνδέει την περιοχή με τη Λευκωσία, το δρόμο, όπως περιγράφηκε από τους άλλους συναδέλφους, Πύργου-Κάμπου-Ορκόντα, και έχουμε εμπλακεί σε άλλη περιπέτεια, διότι υπήρξε έντονη αντίδραση στο να κατασκευαστεί αυτός ο δρόμος και γιατί υπήρξαν διάφοροι οι οποίοι είπαν ότι δε συμφέρει να κατασκευαστεί ο δρόμος. Διαφώνησε η Διεθνής Τράπεζα και οι άλλοι χρηματοδοτικοί οργανισμοί και συνέστησαν την κατασκευή άλλου δρόμου που θα εξυπηρετούσε οποιουσδήποτε άλλους εκτός από τους Πυρκώτες και τους Καμπίτες.

Και, όταν χρειάστηκε να ασκηθεί πίεση γι' αυτό το θέμα, διαπιστώσαμε πραγματικά ότι είχε εχθρούς η κατασκευή αυτού του δρόμου. Και λέχθηκε

μάλιστα και το περίφημο ότι είναι ευκολότερο να εγκαταστήσουμε τους Πυρκώτες και τους Καμπίτες στο Χίλτον και να τους συντηρούμε παρά να τους φτιάξουμε το δρόμο. Αυτή είναι η ωμή πραγματικότητα, κύριε Πρόεδρε.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι φτάσαμε σ' αυτή την εκρηκτική κατάσταση, και έχω τη μαρτυρία και του συναδέλφου, του κ. Ιεροδιακόνου, πάνω σ' αυτό το θέμα. Το πρόβλημα είναι το εξής: Δεν είναι μόνο θέμα Πύργου και Κάμπου. Και δεν είναι θέμα βιωσιμότητας, όπως το εκτιμούν κάποιοι γραφειοκράτες. Διότι φυσικά μια αχανής περιοχή της Κύπρου, από τον Ορκόντα μέχρι τον Πύργο, μια απόσταση 65 - 70 χιλιομέτρων είναι εντελώς ακατοίκητη, κενή, απρόσιτη σε οποιοδήποτε Κύπριο. Είναι απίστευτο το ότι στην Κύπρο υπάρχουν τόσο αχανείς εκτάσεις απρόσιτες.

Με την κατασκευή αυτού του δρόμου θα μπει μια τεράστια περιοχή της Κύπρου μέσα στη ζωή, μέσα στην κοινωνία, μέσα στην οικονομία της Κύπρου, πράγμα το οποίο θα αλλάξει τα δεδομένα, και τα οικονομικά και τα κοινωνικά, και ακόμα, μπορώ να πω, και τα πληθυσμιακά, ώστε να μπορούμε να παρουσιάσουμε και μια άλλη πληθυσμιακή κατάσταση μέσα στον τόπο μας.

Αν φτάσαμε επίσης σ' αυτό το πρόβλημα σήμερα, είναι διότι υπήρξε καθυστέρηση αλλά και παλινωδία. Υπάρχει σωρεία εγγράφων με τα οποία δόθηκαν συγκεκριμένες υποσχέσεις για την κατασκευή αυτού του έργου. Και ήρθε ξαφνικά η κυβέρνηση και μας είπε: »Ξέρετε, εγώ αποσυνδέω το δρόμο. Θα κατασκευάσω το πρώτο μέρος από τον Κάμπο μέχρι τον Πύργο και θα αφήσω το τμήμα από τον Κάμπο μέχρι τον Ορκόντα για αργότερα στο δεκαετές και το αποσυνδέω από την κατασκευή αυτού του έργου, διότι οι Καμπίτες θα μπορούν να πηγαίνουν μέσω Κύκκου στη Λευκωσία».

Αυτό είναι το κρίσιμο σημείο. Και είναι αυτό που καλούμε την κυβέρνηση να αναθεωρήσει. Και είναι σ' αυτό που υπήρξε υπαναχώρηση και αλλαγή πολιτικής που δημιούργησαν εκρηκτική κατάσταση και διαλυτική στις κοινότητες, η οποία οδήγησε τους κοινοτάρχες και τις κοινοτικές αρχές σε παραίτηση και σε περαιτέρω δυσκολίες και δυσχέρειες για όλους τους κατοίκους της περιοχής.

Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσε να αναφέρει κανείς πάρα πολλά, γιατί είναι χρόνια πολλά που ζει η Βουλή το πρόβλημα αυτό και είναι πολλοί οι Βουλευτές που θα ήθελαν να μιλήσουν, αλλά δυστυχώς δεν έχουν την ευχέρεια. Μαζί με τον κ. Ευσταθίου και άλλους συναδέλφους έχουμε ασχοληθεί με όλο αυτό το θέμα.

Προηγουμένως έγιναν διαβουλεύσεις μεταξύ Βουλευτών όλων των κομμάτων και υπάρχει μια κοινή συγκατάθεση όπως εγκρίνουμε ένα ψήφισμα όλα τα κόμματα από κοινού που να λέει αυτά τα απλά πράγματα, να συνοψίζει αυτά τα απλά πράγματα που λέχθηκαν από όλους τους συναδέλφους. Το σχέδιο ψηφίσματος έχει ως εξής:

«Όλα τα κόμματα της Βουλής υποστηρίζουν την άμεση κατασκευή του δρόμου Ορκόντα - Κάμπου - Πύργου, όπως είχε αρχικά αποφασιστεί.

Η Βουλή εκφράζει την έντονη διαφωνία της για το διαχωρισμό του δρόμου σε δύο τμήματα με παραμερισμό του τμήματος Κάμπου -Ορκόντα.

Καλείται η κυβέρνηση όπως προχωρήσει στην προώθηση του όλου έργου και δίνει τρίμηνη Έκθεση στη Βουλή και αυτό φυσικά μέχρις ότου έρθουν οι προϋπολογισμοί, οπότε όλα τα κόμματα θα πάρουν τις αναγκαίες αποφάσεις».

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, το γεγονός ότι με την ομόφωνη τοποθέτηση όλων των κομμάτων το θέμα θεωρήθηκε τόσο επείγον, ώστε να παραμεριστούν και οι διαδικασίες και η σειρά των θεμάτων και να μπει πρώτο, δείχνει πόσο η Βουλή στο σύνολό της θεωρεί αυτό το θέμα επείγον.

Πρώτο, θα βάλω το ψήφισμα προς έγκριση, δεύτερο, πιστεύω πως πρέπει να εξουσιοδοτηθεί το Προεδρείο με έντονο τρόπο να θέσει προς την κυβέρνηση την ομόφωνη αυτή θέση της Βουλής και τρίτο, συμφωνώ ότι αυτή η Βουλή, αν και εφόσον αυτό το έντονο διάβημα δεν ικανοποιηθεί, όταν οι προϋπολογισμοί θα έρθουν στο Σώμα, θα κάνει ό,τι χρειάζεται να κάνει, για να τεθεί επιτέλους τέρμα σ' αυτή την ταλαιπωρία.

Αν η Βουλή συμφωνεί, ρωτώ πρώτα αν υπάρχει ένσταση για την έγκριση του ψηφίσματος.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι όλων των κομμάτων, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι όλων των κομμάτων. Ώστε, πρώτο, δεν υπάρχει ένσταση, δεύτερο, αν η Βουλή με εξουσιοδοτεί, να προχωρήσω σ' αυτό που είπα, και τρίτο, εγώ συμφωνώ με τους συναδέλφους που είπαν ότι είναι καιρός η Βουλή πέραν των ψηφισμάτων, όταν έρθουν οι προϋπολογισμοί, να δείξει με πρακτικό τρόπο ότι δεν είναι διατεθειμένη να δεχθεί οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση. Με αυτό τον τρόπο κλείνω το θέμα.

Τώρα θα μπούμε στη Νομοθετική Εργασία, διότι, όπως είπα, αυτό έγινε κατ' εξαίρεση για το θέμα του δρόμου του Πύργου.

Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να θεωρούνται αναγνωσθείσες οι Εκθέσεις, για να κερδίζουμε χρόνο. Είναι ομόφωνες οι Εκθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν γίνεται αποδεκτή η εισήγηση, θα θεωρώ τις Εκθέσεις αναγνωσθείσες.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς οι περισσότερες Εκθέσεις κυκλοφόρησαν πολύ καθυστερημένα και δεν είχαμε το χρόνο να τις διαβάσουμε. Θα συμβεί το ίδιο που

συνέβηκε και την περασμένη βδομάδα, που ψηφίζαμε κάτι που δεν ξέραμε τι ήταν. Γι' αυτό είναι αναγκαίο να διαβάζονται οι Εκθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα με την ανάγνωση δε νομίζω ότι θα κάνετε τίποτα. Αν θέλετε να τα αναβάλω, πολύ ευχαρίστως, διότι με το να διαβάζετε τις Εκθέσεις δε νομίζω ότι αλλάζει η κατάσταση.

Αν υπάρχει όμως εισήγηση για αναβολή θεμάτων, εγώ ευχαρίστως θα τη δεχθώ.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Όχι. Η εισήγηση είναι να διαβάζονται οι Εκθέσεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαρίστως. Έχετε υπόψη σας ότι η Βουλή θα συνεχίσει, μέχρις ότου εξαντλήσει την ημερήσια διάταξη του Κεφαλαίου Δ', έστω κι αν αυτό σημαίνει ότι η Βουλή θα συνεδριάζει μέχρι αύριο το πρωί.

Εντάξει. Να αναγνωστεί η Έκθεση λοιπόν.

ΝΤ. ΚΩΣΝΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΤΚΟ ΛΤΔ. (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επικύρωση από τη Βουλή της συμφωνίας για την παράταση για περίοδο επτά μηνών της κυβερνητικής εγγύησης για την κάλυψη του δανείου συνολικού ύψους μέχρι £900,000 το οποίο παραχωρήθηκε στην Εταιρεία ΕΤΚΟ Λτδ. από την Τράπεζα Κύπρου Λτδ. για την αποπληρωμή στους αμπελουργούς της αξίας των σταφυλιών της εσοδείας του 1988.

Η προτεινόμενη επικύρωση από τη Βουλή της παράτασης της πιο πάνω κυβερνητικής εγγύησης είναι αναγκαία με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για την άσκηση δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής, σύμφωνα με την οποία απαιτείται η συγκατάθεση της Βουλής για την παραχώρηση τέτοιας μορφής εγγυήσεων από την κυβέρνηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να δοθεί η ζητούμενη παράταση της υπό αναφορά κυβερνητικής εγγύησης, επικροτεί τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της προνοούμενης σ' αυτό συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της συμφωνίας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της Εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 2, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 1990».

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει εισήγηση να διαβάζονται όλες οι Εκθέσεις.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επανέρχομαι στο θέμα του αν θα διαβάζονται ή όχι οι Εκθέσεις. Σέβομαι την άποψη του συνάδελφου που λέει να διαβάζονται, πλην όμως πρέπει να εξετάσουμε και το χρόνο που έχουμε και τις συνθήκες που έχουμε. Δεν ξέρω αν

προνοείται από τον Κανονισμό, όταν ένας συνάδελφος επιμένει να διαβάζονται, να υποχρεώνονται και οι άλλοι συνάδελφοι να αποδέχονται αυτό που εισηγείται ο συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, αυτό δεν επιβάλλεται, αλλά, αν ο συνάδελφος επιμένει ότι δυνάμει του Συντάγματος δεν έχει κυκλοφορήσει η Έκθεση, τότε μπορώ να αναβάλω το θέμα.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Τότε αναβάλλεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Υπάρχει εισήγηση για αναβολή τους δεύτερου θέματος;

Αν όχι, θεωρείται αναγνωσθείσα η Έκθεση.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΙΤΗΡΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό
Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο Προϋπολογισμός της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για το 1990, που κατατέθηκε στη Βουλή στις 21 Ιουνίου 1990, εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 1990.

Ο πιο πάνω Προϋπολογισμός, που καλύπτει την περίοδο Μαΐου 1990 και Μαΐου 1991, προβλέπει έσοδα ύψους £55,413,190 και έξοδα ύψους £55,408,386 που αναλύονται ως ακολούθως:-

		£
	Έσοδα	
(α)	Πωλήσεις σιτηρών	23,157,140
(β)	Άλλα έσοδα	242,750
(γ)	Επιχορηγήσεις	31,156,000
(δ)	Δάνεια	857,300
	Σύνολο	55,413,190
	Έξοδα	
(α)	Αποδοχές προσωπικού	1,103,195
(β)	Διοικητικά έξοδα	1,132,920
(γ)	Δαπάνες σιτηρών	52,114,971
(δ)	Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό.	200,000
(ε)	Κεφαλαιουχικές δαπάνες	857,300
	Σύνολο	55,408,386

Η Επιτροπή, με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της αναφορικά με τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό, υιοθετεί τις πρόνοιές του, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ποσού £55,408,386 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 30 Απριλίου 1991. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. 'Αρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 3, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1990».

Υπάρχει αίτημα για αναβολή αυτού του θέματος;

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Δεν υπάρχει τέτοιο αίτημα, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ προσωπικά απέχω από την ψήφιση αυτών των νομοσχεδίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει· οπότε όλες οι Εκθέσεις θα θεωρούνται αναγνωσθείσες.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αυτό το νομοσχέδιο κυκλοφόρησε από την περασμένη βδομάδα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 17) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος	Νίκος Μουσιούττας
Αλέξης Γαλανός	Θαλής Μιχαηλίδης
Λέανδρος Ζαχαριάδης	Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 9 Μαΐου και 20 Ιουνίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς του νομοσχεδίου και κατέθεσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £159,313 και η διάθεσή του για τη δημιουργία αριθμού νέων θέσεων στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως που κρίνονται απαραίτητες για την πλήρη εφαρμογή της πολεοδομικής νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με την ανάγκη δημιουργίας των υπό αναφορά νέων θέσεων στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να

αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 31) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £159,313 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 31) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 4, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1990».

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στο προηγούμενο νομοσχέδιο ψήλωσα το χέρι μου, επειδή ήθελα να μιλήσω για θέμα αρχής. Δεν ξέρω γιατί δε μου δόθηκε ο λόγος. Τι γίνεται εδώ δεν μπορώ να καταλάβω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ρώτησα αν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Ψήλωσα το χέρι μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, το επαναφέρω.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, διότι δε θα είναι σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι, το επαναφέρω. Εφόσον δε σας πρόσεξα εγώ, δικαιούστε.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα είμαι πολύ σύντομος. Με αυτό το νομοσχέδιο συμπληρώνονται κάποιες θέσεις στο Τμήμα Πολεοδομίας, για να γίνει πιο σωστά η επάνδρωση αυτού του τμήματος. Εκείνο το οποίο θα ήθελα να τονίσω είναι ότι θα πρέπει το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να αναλάβει πλέον τις ευθύνες του και ορθολογιστικά να αντιμετωπίσει όλα τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει αυτός ο τόπος.

Δεν ψηφίζουμε αυτό το νόμο, απλώς για να δώσουμε θέσεις σε κάποιους. Οι θέσεις οι οποίες δίνονται είναι για τη σωστή επάνδρωση αυτού του τμήματος. Ταυτόχρονα, όμως, επειδή με την επάνδρωση αυτού του τμήματος θα πάρουν στα χέρια τους αρκετές ευθύνες, δε θα πρέπει να νομίζουν ότι το Τμήμα Πολεοδομίας έγινε υπερυπουργείο και να μην ακούν καμιά συμβουλή ή καμιά άποψη από το κοινό.

Μέχρι σήμερα έμαθε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να κάνει ό,τι θέλει ανεξέλεγκτα. Πιστεύουμε, και αυτό το Σώμα πρέπει να το τονίσει, ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως από δώ και μπρός ορθολογιστικά, επαναλαμβάνω, θα αντιμετωπίσει τα προβλήματα και θα είναι έτοιμο να δίνει όλες τις απαντήσεις προς το κοινό.

Αν αυτό δε γίνει, τότε αυτό το τμήμα θα γίνει ένας δικτατορίσκος έναντι του κυπριακού λαού. Γι' αυτό το λόγο τονίζουμε ότι θα επανέλθουμε, αν συμβεί κάτι τέτοιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ξανά, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να το επαναλάβετε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £159,313 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 31) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 4, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 28) ΤΟΥ 1990

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £450,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των αναγκών για αποζημιώσεις και έξοδα αγωγών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £450,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 5, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 29) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 1990.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £20,280 και η διάθεσή του για την κάλυψη της μισθοδοσίας 10 νηπιαγωγών από 1η Σεπτεμβρίου 1990 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1990 (£16,545), καθώς και για την επιχορήγηση της Σχολής Άγιος Ιωσήφ (£3,735), μέσα στα πλαίσια της αναπροσαρμογής της πολιτικής για την επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 33) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £20,280 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 33) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 6, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 30) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 30) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £38,067 και η διάθεσή του για την κάλυψη της μισθοδοσίας του προέδρου και των δύο δικαστών των οικογενειακών δικαστηρίων, καθώς και για την ίδρυση από την 1η Ιουλίου 1990 δύο νέων θέσεων στενογράφων δικαστηρίου που κρίνονται απαραίτητες για τη λειτουργία των δικαστηρίων αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού

τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 34) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £38,067 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 34) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 8, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 16) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £357,735 και η διάθεσή του για την κάλυψη μέρους της δαπάνης για την αναπροσαρμογή της πολιτικής για την επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης από το σχολικό έτος 1989/90.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου στάλθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών σχετική επιστολή με βάση την οποία το ζητούμενο αρχικό ποσό μειώνεται σε £324,135 ύστερα από αναθεωρημένους υπολογισμούς που έγιναν.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, αλλά με τροποποίηση του τίτλου του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £324,135 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 14) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 9, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 17) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού χρημάτων ύψους £60,000 και η διάθεσή του για την πρόσληψη συμβούλων μηχανικών για την εκπόνηση των αναγκαίων μελετών και ερευνών με σκοπό την εκτέλεση διάφορων έργων στην κοιλάδα του Διαρίζου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £60,000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 15) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 10, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 18) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £386,042 και η διάθεσή του για την εκτέλεση διάφορων εργασιών στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας (£63,042), καθώς και για την ανέγερση του νέου Νοσοκομείου Πάφου (£323,000).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £386,042 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 11, που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 8) του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £33,600 και η διάθεσή του για την επιχορήγηση 12 κοινοτικών νηπιαγωγείων που λειτουργούν σε προσφυγικούς συνοικισμούς μέσα στα πλαίσια της αναπροσαρμογής της πολιτικής για την επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης από το σχολικό έτος 1989-90.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 7) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £33,600 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 7) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 12, που είναι «Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ Η ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Άριστος Χρυσοστόμου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Μακρίδης
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Ιουνίου και 3 Ιουλίου 1990.

Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο θέμα εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ και της ΕΝΕΛΕΚ. Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Προστασίας των Καταναλωτών, παρ' όλον ότι κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση αυτή.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων Νόμου του 1990, ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική εφαρμογή του και να μειωθούν στο ελάχιστο τα προβλήματα που θα προέκυπταν

σε περίπτωση εφαρμογής του για ολόκληρο το φάσμα των εμπορευμάτων. Ειδικότερα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο:

(α) Τροποποιείται ο όρος «εμπορεύματα», ώστε η εφαρμογή του Νόμου να περιορίζεται κυρίως σε είδη που επηρεάζονται από παράγοντες όπως η εποχικότητα και η τάση για αλλαγή στη μόδα.

(β) Διευκρινίζεται ότι στις εξειδικευμένες εκθέσεις τα είδη που δικαιούται η συμμετέχουσα επιχείρηση να αναγγέλλει ότι προσφέρει σε τιμές εκπτώσεων περιορίζονται στα είδη εκείνα που καλύπτει το φάσμα της εξειδικευμένης έκθεσης.

(γ) Εισάγεται αυτοτελής ποινική ευθύνη για το ίδιο το νομικό πρόσωπο της επιχείρησης επιπρόσθετα με εκείνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή των διευθυνόντων συμβούλων.

Εκθέτοντας στην Επιτροπή τις απόψεις των οργανώσεών τους πάνω στο θέμα οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και της ΕΝΕΛΕΚ εξέφρασαν τη διαφωνία τους τόσο με το βασικό υπό τροποποίηση νόμο, όσο και με τις προτεινόμενες στο νομοσχέδιο τροποποιήσεις. Αντίθετα η ΠΟΒΕΚ υποστήριξε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ως έχει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των προνοιών της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Πίνακας. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προσθήκη Πίνακα στο βασικό νόμο. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 13, που είναι «Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Νεόφυτος Ηλία

Δημήτρης Ηλιάδης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και εκπρόσωποι της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό. Παρών επίσης ήταν και ο αξ. Βουλευτής κ. Α. Ψυλλίδης.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της νομοθεσίας για τον ηλεκτρισμό, ώστε να παρέχεται η ευχέρεια στον καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας να αποκαθιστά μόνος του, αν το επιθυμεί, την παροχή ηλεκτρισμού σε υποστατικά του σε περίπτωση διακοπής της λόγω υπερφόρτωσης, καθώς και η αποτελεσματικότερη προστασία του κοινού από τους κινδύνους που προέρχονται από ηλεκτρικές εγκαταστάσεις και άλλο ηλεκτρικό εξοπλισμό που δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της νομοθεσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, η Αρχή Ηλεκτρισμού θα προχωρήσει σταδιακά στην εγκατάσταση αυτόματου διακόπτη στα υποστατικά για τη σύνδεση ή αποσύνδεση της ηλεκτρικής εγκατάστασής τους με το δίκτυο παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και οι καταναλωτές ή οι κάτοχοι των υποστατικών αυτών θα έχουν το δικαίωμα να λειτουργούν τους διακόπτες αυτούς, αν παραστεί ανάγκη, χωρίς να χρειάζεται να κληθεί η Αρχή για το σκοπό αυτό, όπως συμβαίνει σήμερα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 67 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 69 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Για τα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αρ. 14, 15, 16, 17, 18, 19 και 20, που είναι «Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990», «Ο περί Θερινής Μεταμεσημβρινής Αναπαύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990», «Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Καθορισμός Περιοχών) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Ώρες Εργασίας Βοηθών Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Βοηθών

Καταστημάτων (Μεταβολή Ωρών Κλεισίματος Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Εβδομαδιαίες Ημιαργίες) Κανονισμοί του 1990» και «Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποίηση Πινάκων) Κανονισμοί του 1990», υπάρχει κοινή Έκθεση.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος
Στέλιος Μανδριώτης
Αυγερινός Παπαρές
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Ιάκωβος Κατσουνωτός
Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια και Κανονισμούς σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν από τις 26 Απριλίου μέχρι τις 22 Ιουνίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ και ΠΟΑΣ, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, της ΕΝΕΛΕΚ, του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Φρουταριών, της Ένωσης Δήμων και του Συνδέσμου Καταναλωτών Κύπρου.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1990 που ψήφισε πρόσφατα η Βουλή, θέματα που αφορούν το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων και τις ώρες εργασίας των υπαλλήλων καταστημάτων ρυθμίζονται με Κανονισμούς αντί με διατάγματα όπως συνέβαινε προηγουμένως.

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω τροποποίησης του Νόμου, κατατέθηκαν τα υπό συζήτηση νομοσχέδια και Κανονισμοί που προνοούν:

(α) Την τροποποίηση του περί Βοηθών Καταστημάτων Νόμου, ώστε να καθίσταται δυνατή η έκδοση Κανονισμών και να αποτελεί αδίκημα όχι μόνο η παράβαση των διαταγμάτων που είναι σε ισχύ, αλλά και των Κανονισμών που θα εκδίδονται. Έτσι θα επιτυγχάνεται αποτελεσματικότερος έλεγχος των καταστημάτων.

(β) Την τροποποίηση της περί Μεταμεσημβρινής Αναπαύσεως νομοθεσίας, ώστε η σχετική πρόνοιά της να συμφωνεί με ανάλογες πρόνοιες της περί Βοηθών Καταστημάτων Νομοθεσίας και των Κανονισμών που προτείνονται με βάση αυτή.

(γ) Την κανονιστική ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν τις περιοχές όπου θα εφαρμόζονται οι σχετικοί Νόμοι και Κανονισμοί, τις ώρες εργασίας των βοηθών καταστημάτων, τη μεταβολή των ωρών κλεισίματος των καταστημάτων, τις εβδομαδιαίες ημιαργίες και την τροποποίηση υφιστάμενων πινάκων που προβλέπονται με σκοπό να συνάδουν με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έχοντας υπόψη το γεγονός πως τα υπό συζήτηση νομοσχέδια και Κανονισμοί αφορούν σοβαρές και θεσμικές αλλαγές στην όλη λειτουργία της κυπριακής αγοράς και θα προκαλέσουν διατάραξη στην όλη κοινωνική και οικογενειακή τάξη που σήμερα επικρατεί στον τόπο μας, προσέγγισε το ζήτημα με όλη τη δέουσα σοβαρότητα, αφού έλαβε υπόψη τα επικρατούντα στον τόπο μας οικονομικά, κοινωνικά και οικογενειακά θέσμια και γενικότερα τον υφιστάμενο τρόπο ζωής του λαού μας.

Με γνώμονα τα πιο πάνω και αφού άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, η Επιτροπή έκρινε πως τα οικονομικά και κυρίως τα κοινωνικά δεδομένα που επικρατούν σήμερα στον τόπο μας δεν επιτρέπουν ακόμα τις απότομες αλλαγές που προβλέπονται στα υπό συζήτηση νομοσχέδια και Κανονισμούς, ενώ η κοινωνία μας δεν είναι ακόμα σε θέση να αντιμετωπίσει τις συνέπειες που θα προκύψουν.

Η Επιτροπή μελέτησε τα κείμενα άρθρο προς άρθρο και κανονισμό προς κανονισμό και κατέληξε σε ομόφωνες εισηγήσεις που στην ουσία τους αντικατοπτρίζουν τόσο τις πιο πάνω γενικές αρχές που τέθηκαν όσο και τις απόψεις της συντριπτικής πλειοψηφίας των εκπροσώπων των οργανώσεων που παρευρέθηκαν ενώπιόν της. Με τις προτάσεις αυτές διατηρούνται βασικά οι ρυθμίσεις που ισχύουν σήμερα αναφορικά με το ωράριο των καταστημάτων και τις ώρες εργασίας του προσωπικού τους, χωρίς να ανατρέπουν το σημερινό ισοζύγιο και χωρίς να δημιουργούν ετεροβαρείς υποχρεώσεις σε βάρος των εργαζομένων, ενώ λήφθηκε υπόψη και η εξυπηρέτηση του καταναλωτικού κοινού με βάση τις κυπριακές πραγματικότητες.

Κατά συνακόλουθο τρόπο η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την απόρριψη του περί Θερινής Μεταμεσημβρινής Αναπαύσεως (Τροποποιητικού) Νόμου του 1990 και την ψήφιση του περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 1990, καθώς και την έγκριση των Κανονισμών που εμφαίνονται στο παράρτημα, όπως τελικά τροποποιήθηκαν.

Με την ευκαιρία της μελέτης των πιο πάνω θεμάτων η Επιτροπή έχει μορφώσει τη γνώμη ότι η πρακτική εφαρμογή των διαταγμάτων για το ωράριο και τώρα των Κανονισμών χωλαίνει λόγω της έλλειψης του αναγκαίου προσωπικού. Γι' αυτό και για την αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής η Επιτροπή προτείνει τη διεύρυνση της κατηγορίας των προσώπων που ασκούν έλεγχο για την τήρηση των προνοιών της νομοθεσίας με την παροχή εξουσιοδότησης ελέγχου και στους απλούς αστυνομικούς που ως τώρα, λόγω της ειδικής πρόνοιας του Νόμου, αποκλείονται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.
2. Ο περί Θερινής Μεταμεσημβρινής Αναπαύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
3. Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Καθορισμός Περιοχών) Κανονισμοί του 1990.
4. Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Ώρες Εργασίας Βοηθών Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990.
5. Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Μεταβολή Ωρών Κλεισίματος Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990.
6. Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Εβδομαδιαίες Ημιαργίες) Κανονισμοί του 1990.

7. Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποίηση Πινάκων) Κανονισμοί του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής πάνω στο νομοσχέδιο που τροποποιεί τον περί Βοηθών Καταστημάτων Νόμο;

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Δε θα μιλήσω, κύριε Πρόεδρε. Απλούστατα θα ήθελα να δηλώσω ότι θα καταψηφίσω όλους τα σχετικά νομοσχέδια και τους σχετικούς Κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ώστε θα το βάζω σε ψηφοφορία, για να φαίνεται.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Νομίζω ότι είχε μια τροπολογία πάνω στο θέμα ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Δεν την ετοιμάσαμε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τότε εμείς θα τηρήσουμε αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα, πριν ψηφίσουμε, εκείνοι που εισηγούνται τροπολογία να μας δικαιολογήσουν κάτι, για να ξέρουμε και τι ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα δεν έχω τροπολογία. Μπροστά μου δεν έχω καμιά τροπολογία. Έχω απλώς νομοσχέδιο.

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ.

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 26 ψήφους υπέρ, μία εναντίον και πέντε αποχές τα άρθρα 1 -4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 26 ψήφους υπέρ, μία εναντίον και πέντε αποχές το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής πάνω στον περί Θερινής Μεταμεσημβρινής Αναπαύσεως (Τροποποιητικό) Νόμο του 1990;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 26 ψήφους υπέρ, μία εναντίον και πέντε αποχές τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Θερινής Μεταμεσημβρινής Αναπαύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 26 ψήφους υπέρ, μία εναντίον και πέντε αποχές το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής πάνω στους περί Βοηθών Καταστημάτων (Καθορισμός Περιοχών) Κανονισμούς του 1990;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 26 ψήφους υπέρ, μία εναντίον και πέντε αποχές οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής πάνω στους περί Βοηθών Καταστημάτων (Ώρες Εργασίας Βοηθών Καταστημάτων) Κανονισμούς του 1990;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 26 ψήφους υπέρ, μία εναντίον και πέντε αποχές οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής πάνω στους περί Βοηθών Καταστημάτων (Μεταβολή Ωρών Κλεισίματος Καταστημάτων) Κανονισμούς του 1990;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 26 ψήφους υπέρ, μία εναντίον και πέντε αποχές οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής πάνω στους περί Βοηθών Καταστημάτων (Εβδομαδιαίες Ημιαργίες) Κανονισμούς του 1990;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 26 ψήφους υπέρ, μία εναντίον και πέντε αποχές οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής πάνω στους περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποίηση Πινάκων) Κανονισμούς του 1990;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

26 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 26 ψήφους υπέρ, μία εναντίον και πέντε αποχές οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 21, που είναι «Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Γενικοί Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 2) ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»..

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Νεόφυτος Ηλία
Στέλιος Μανδριώτης
Δημήτρης Ηλιάδης
Ανδρέας Ζιαρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 19 Ιουνίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης των πιο πάνω Κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΕΠΟΕΤ και ΣΗΔΗΚΕΚ.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 43 της νομοθεσίας για την Υπηρεσία Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, σκοπείται η τροποποίηση της διαδικασίας διενέργειας προαγωγών των μελών του προσωπικού της Αρχής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσαν ενώπιον της Επιτροπής οι εκπρόσωποι της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διενέργειας προαγωγών παρατηρείται πολύ μεγάλη ταλαιπωρία και καθυστέρηση στην πλήρωση των θέσεων προαγωγής και τούτο εξαιτίας του εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υποψηφίων για προαγωγή που, σύμφωνα με τους ισχύοντες Κανονισμούς, πρέπει οπωσδήποτε να παρουσιάζονται ενώπιον των μελών της Αρχής για τη μόρφωση προσωπικής αντίληψης σχετικά με αυτούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, διαφωνεί όμως με την προτεινόμενη τροποποίηση, όπως αυτή κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία, σύμφωνα με την οποία η Αρχή θα έχει την ευχέρεια να καλεί ενώπιόν της για μόρφωση προσωπικής αντίληψης, σε περίπτωση που το επιθυμεί, ορισμένους μόνο από τους υποψηφίους, ενώ άλλους δε θα καλεί. Εξαιτίας αυτού, κατά πλειοψηφία των Μελών της-Βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, εισηγείται στη Βουλή την τροποποίηση των βασικών κανονισμών για τις προαγωγές κατά τέτοιο τρόπο, ώστε κατά την όλη διαδικασία πλήρωσης θέσεων προαγωγής στην Αρχή είτε να καλούνται όλοι οι προς προαγωγή υποψήφιοι για το σχηματισμό προσωπικής αντίληψης είτε να μην καλείται κανένας.

Οι διαφωνούντες με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας της Επιτροπής-Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς τάχθηκαν υπέρ της άποψης που εξέφρασε ενώπιον της Επιτροπής η συνδικαλιστική Οργάνωση ΣΗΔΗΚΕΚ, σύμφωνα με την οποία, επειδή αναμένεται σύντομα ο εκσυγχρονισμός των Κανονισμών που αφορούν το προσωπικό της Αρχής Τηλεπικοινωνικών Κύπρου, μπορεί να παραμείνει προς το παρόν η υφιστάμενη πρόνοια, σύμφωνα με την οποία καλούνται σε προσωπική συνέντευξη όλοι οι υποψήφιοι προς προαγωγή.

Με την ευκαιρία της συζήτησης των Κανονισμών αυτών το Μέλος της Επιτροπής Βουλευτής του ΑΔΗΣΟΚ κ. Α. Ζιαρτίδης εξέφρασε τη διαφωνία του, γιατί από την όλη διαδικασία διενέργειας προαγωγών στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου αποκλείεται η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΗΔΗΚΕΚ, η οποία δε συμπληρώνει το προβλεπόμενο από τους βασικούς κανονισμούς ποσοστό μελών του προσωπικού και για τούτο δε μετέχει στο Συμβούλιο Προσωπικού, που σύμφωνα με τους ισχύοντες Κανονισμούς, συμβουλεύει πριν από κάθε προαγωγή την Αρχή πάνω σε θέματα προαγωγής υπαλλήλων.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως τελικά έχουν διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα 22 και 23 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και «Οι περί Κατασκευής Αεριούχων Αναψυκτικών Ποτών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», αποσύρθηκαν.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 24, που είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Αλέκος Μαρκίδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους υπό εξέταση Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 26 Ιουνίου 1990. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Μ. Παπαπέτρου.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 24 και 32 του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου του 1989, σκοπείται η κανονιστική ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν τις διαδικασίες πρόσληψης, παραίτησης, αφυπηρέτησης, τα ωφελήματα και τα καθήκοντα και άλλα θέματα που αφορούν το διοικητικό προσωπικό του υπό ίδρυση Πανεπιστημίου.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών, οι πιο πάνω Κανονισμοί, ενώ έχουν ως βάση τους τις πρόνοιες του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, έχουν αναπροσαρμοστεί προς τις ιδιαιτερότητες του Πανεπιστημίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β'. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαν να μην έχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχουμε; Δεν υπάρχει κατάθεση; Φαίνεται ότι δεν υπάρχει. Δεν έχω καθόλου κατάθεση μπροστά μου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν καταθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα μου τις δώσετε τώρα τις καταθέσεις εδώ. Θα έπρεπε να τις έχω στην ημερήσια διάταξη. Δεν μπορώ να δεχθώ, ενώ βρίσκομαι στην έδρα, καταθέσεις εγγράφων.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Έγινε κατάθεση μιας πρότασης νόμου από το πρωί διά της κανονικής οδού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχω τίποτα μπροστά μου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και από δικής μας πλευράς έγινε κατάθεση πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχουν καταθέσεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα πού είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θα μας τις δώσουν σε ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να μην ξανασυμβεί όμως αυτό το πράγμα. Θέλω να έχω μπροστά μου τον κατάλογο των νομοσχεδίων και εγγράφων που κατατίθενται. Δεν μπορώ να αποδέχομαι τη στιγμή που βρίσκομαι στην έδρα.

Παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 9) του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4) Έγγραφα που αφορούν:

(α) την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία και

(β) τη σκοπούμενη πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Ρ.Ι.Κ. σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Ρ.Ι.Κ. Νόμου του 1988 (Αρ. 97 του 1988).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις Νόμου:

6) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τους πολύτεκνους Βουλευτές κ. Λ. Ζαχαριάδη, Ν. Μακρίδη, Α. Ψυλλίδη, Χρ. Κουρτελλάρη και Ι. Κατσουνωτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών μαζί με τις ευχές της Βουλής για τους πολύτεκνους Βουλευτές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Ο περί της 2ης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε εκ μέρους του ΔΗ.ΣΥ. από τους κ. Μ. Χριστοφίδη, Ν. Αναστασιάδη, Α. Γεωργίου και εκ μέρους του ΔΗ.ΚΟ από τον κ. Α. Γαλανό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Ο περί Πραξικοπήματος (Ειδικαί Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. Κατατέθηκε από τον κ. Τ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

Και έτσι φτάσαμε στο τέλος του Κεφαλαίου Β΄.

Κεφάλαιο Γ΄ Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 788 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 7 Ιουνίου 1990.

«Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα της μετατροπής της λίμνης της Ορόκλινης σε πάρκο ενεργού ψυχαγωγίας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 789 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Ιουνίου 1990.

«Την επίσκεψη γιατρού στον οικισμό Αγίου Γεωργίου Παλουριώτισσας, που μπορεί ν' αξιοποιεί το οίκημα του Κέντρου Νεότητας του οικισμού και που θα εξυπηρετεί ιδιαίτερα τους (πολλούς) ηλικιωμένους κατοίκους και των δυο γειτονικών οικισμών (Αγίου Νικολάου και Αγίας Βαρβάρας), ζητούν οι κάτοικοι των τριών οικισμών.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν και πότε στοχοθετεί τη θετική αντίκριση του αιτήματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 790 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Ιουνίου 1990.

«Επειδή ένα από τα πάγια και πολύχρονα αιτήματα των κατοίκων των οικισμών Αγίου Γεωργίου, Αγίας Βαρβάρας και Αγίου Νικολάου Παλουριώτισσας, που και ψες μας τέθηκε με πολύ έντονο τρόπο κατά την επίσκεψή μας στον οικισμό Αγίου Γεωργίου, ήταν και εξακολουθεί να είναι η βοήθεια για ανέγερση εκκλησιάς σε προσφερόμενο χώρο που ικανοποιεί τις ανάγκες και των τριών οικισμών και επειδή το θέμα πάντα αναβαλλόταν λόγω της έλλειψης ιερέα -μιας κι επανειλημμένα το αρμόδιο Υπουργείο παρέσχε τη διαβεβαίωση, και παρουσία μας, στους κατοίκους ότι ήταν έτοιμο να χωρήσει στην ανέγερση εκκλησιάς, μόλις το θέμα της εξεύρεσης ιερέα επιλυόταν- κι επειδή το πρόβλημα τούτο μπορεί τώρα να αντιμετωπιστεί, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα προχωρήσει στην υλοποίηση των διαβεβαιώσεών του για ανέγερση της εκκλησιάς.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 791 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 7 Ιουνίου 1990.

«Από δυόμισι περίπου χρόνια έχουν γίνει τα κατασκευαστικά έργα για ένωση του οικισμού Αγ. Γεωργίου Παλουριώτισσας με το κεντρικό αποχετευτικό Λευκωσίας. Μόλες όμως τις σχετικές προεργασίες, η σύνδεση ως τα τώρα δεν πραγματοποιήθηκε, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να ταλαιπωρούνται αφάνταστα από την έλλειψη απορροφητικότητας του υπεδάφους της περιοχής και τις συνεχείς εκχειλίσεις των σηπτικών τους λάκκων.

Πότε το πρόβλημα θα επιλυθεί ριζικά;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 792 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 7 Ιουνίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να ενισχύσει τον αριθμό των μελών της αστυνομικής δύναμης του αεροδρομίου

Πάφου που εργάζονται στον έλεγχο διαβατηρίων, νοουμένου ότι είναι εξαιρετικά ανεπαρκείς και εργάζονται κάτω από απάνθρωπες για εργαζομένους συνθήκες, για να ανταποκριθούν στον υπερβολικό φόρτο εργασίας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 793 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου στις 7 Ιουνίου 1990.

«Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει επειγόντως το Σώμα πού βρίσκεται το χρονοδιάγραμμα προώθησης του έργου κατασκευής του νέου, σύγχρονου αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου και κατά πόσο ισχύει η ρητή δέσμευση του προηγούμενου Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων ότι το έργο θα ξεκινήσει οριστικά την άνοιξη του 1991.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 794 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ - Αριστεράς κ. Μιχάλη Πουμπουρή στις 7 Ιουνίου 1990.

«Δεδομένου ότι τις ίδιες μέρες που οι ηγέτες των ΗΠΑ και της Σοβιετικής Ένωσης συμφώνησαν για μείωση της στρατιωτικής αντιπαράθεσης και τις ίδιες μέρες που η ανθρωπότητα τιμούσε τη διεθνή μέρα προστασίας του περιβάλλοντος οι αρχές των βρετανικών βάσεων προέβαιναν σε διεύρυνση του περιφραγμένου χώρου της στρατιωτικής τους ζώνης στο Κάβο Γκρέκο, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποια διαβήματα προέβη η κυπριακή κυβέρνηση, για ν΄ αποτρέψει αυτή την προκλητική ενέργεια σε βάρος του λαού μας.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 795 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 8 Ιουνίου 1990.

«Τα αιτήματα για:

1. Τοποθέτηση περσιανοθυρών.
2. Τοποθέτηση θερμοσιφώνων υγραερίου ή ηλιακών.
3. Εξεύρεση χώρου στάθμευσης και
4. Άμεση επέκταση της αυλής του δημοτικού για δημιουργία παιδότοπου μας επανυποβλήθηκαν κατά την ψεσινή επίσκεψή μας στον οικισμό Τακτ ελ Καλέ από την πρόεδρο της Τοπικής Επιτροπής Προσφύγων Γιούλικα Κωστέκογλου και το Γραμματέα της Νίκο Νικολαΐδη.

Πώς αντιμετωπίζονται αρμόδια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 796 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Ιουνίου 1990.

«Τη διαγραφή των οφειλόμενων τα τελευταία 16 χρόνια τελών προς το ΡΙΚ αξιώνει η κοινότητα Λαγουδερών, όπως ψες σε επιτόπια επίσκεψή μας στην κοινότητα μας αναφέρθηκε μέσω του κοινοτάρχη κι άλλων κατοίκων, μιας κι η δυνατότητα λήψης όλα αυτά τα χρόνια για τους γνωστούς λόγους ήταν σχεδόν μηδενική.

Τώρα, υπογραμμίζουν, που αποκαταστάθηκε η λήψη, είναι έτοιμοι να επαναρχίσουν την κανονική εξόφληση των τελών τους.

Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 797 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Ιουνίου 1990.

«Οι κάτοικοι Λαγουδερών επαναφέρουν το αίτημα όπως ο αγροτικός δρόμος -που είναι ήδη ευθυγραμμισμένος- από το Ξυλιάτο μέχρι το δρόμο Κανναβιών -

Βυζακιάς, μήκους δυο περίπου χιλιομέτρων, ασφαλτοστρωθεί, δεδομένου πως θα ενώνει τα δυο αξιολογότατα βυζαντινά μοναστήρια της Παναγιάς της Ασίνου και της Παναγιάς του 'Αρακα, υποβοηθώντας έτσι αποφασιστικά το καθεχρονικά και σταθερά αυξανόμενο ρεύμα επισκεπτών -κι ιδιαίτερα των ξένων- προς τις δυο τούτες ιστορικές μονές.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 798 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Ιουνίου 1990.

«Την επίσπευση της εκτέλεσης του παρακαμπτήριου δρόμου Αγιάς Μαρίνας -Ξυλιάτου ζητούν οι κάτοικοι Λαγουδερών.

Πώς εξελίσσεται η εκτέλεση του έργου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 799 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Ιουνίου 1990.

«Πρόσθετα και παράλληλα από τη συναφή (και με τις ενδείξεις ΕΔ' 711 και ημερομηνία 25.4.90) ερώτησή μας, υποβάλλουμε πως στον κατάλογο των επιστημόνων που επιβάλλεται να τιμηθούν από την Κυπριακή Δημοκρατία με την ευκαιρία των τριαντάχρονων από της ανακήρυξής της θα πρέπει οπωσδήποτε να συμπεριληφθεί και μια ομάδα καθηγητών του Πανεπιστημίου Αθηνών -από την οποία εκκεντρώνεται μια συνεχής κι αδιάλειπτη ροή δραστηριοτήτων κι εκδηλώσεων για την Κύπρο- και συγκεκριμένα ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών Μιχάλης Σταθόπουλος, ο Αντιπρύτανης Αντώνης Δανασσής Αφεντάκης, ο Κοσμήτορας της Φιλοσοφικής Σχολής του ίδιου Πανεπιστημίου Ιωάννης Παρασκευόπουλος, καθώς κι οι καθηγητές της Φιλοσοφικής Σχολής του Παναγιώτης Κοντός, Φώτης Δημητρακόπουλος, Αντρέας Βοσκός και 'Ελενα Μαντζουράνη, που με τα καθεχρονικά διοργανούμενα τριήμερα (τέχνης, λόγου κι επιστήμης) για την Κύπρο, τις εκδόσεις με τον τίτλο 'Κυπριακά' του Πανεπιστημίου (και με βάση τις εργασίες των τριήμερων) που άρχισαν ήδη να εκδίδονται -ο πρώτος τόμος που κυκλοφόρησε πριν από λίγα μόλις 24ωρα καλύπτει τα δυο πρώτα τριήμερα, ενώ δρομολογείται η έκδοση του δεύτερου τόμου που θα καλύψει το τρίτο τριήμερο- τα σεμινάρια κυπριακής λογοτεχνίας που το Τμήμα Νεοελληνικών Σπουδών Αθηνών διοργανώνει καθεχρονικά με στόχο την κριτική προσέγγιση και την αναβάθμιση της κυπριακής λογοτεχνίας, καθώς και το Κυπριακό Κέντρο Σπουδών που στοχοθετεί τη σύστασή του η Φιλοσοφική Αθηνών, κι ακόμα τα σεμινάρια αρχαίας κυπριακής γραμματείας που το Τμήμα Κλασικής Φιλολογίας δρομολογεί, όπως χτες με πληροφόρησε καθηγητής του Τμήματος, και τέλος με τις εκδρομές των φοιτητών -φοιτητριών της Φιλοσοφικής στην Κύπρο επαναφέρουν τις σχέσεις Κύπρου- Ελλάδας στα κατά τη διάρκεια του απελευθερωτικού αγώνα ιδεατά τους πρότυπα και προσκτούν τεράστια σημασία εθνική, πέρα και παράλληλα από τα αυταπόδειχτα πολιτιστικά κι επιστημονικά τους κέρδη.

Πώς τοποθετείται στο θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 800 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Ιουνίου 1990.

«Οι κάτοικοι Λαγουδερών έντονα υποστηρίζουν μέσω του κοινοτάρχη τους κι άλλων πολλών παραγόντων -όπως μας αναφέρθηκε σ' επιτόπια επίσκεψή μας στις 8.6.90- πως διεξάγεται καταχρηστική εκκοπή πεύκων κι υλοτόμηση γενικότερα

για εκβιομηχάνισή τους, με αποτέλεσμα την αποψίλωση των δασών και την καταστροφή της χλωρίδας και της πανίδας.

Καλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα, μιας και το θέμα προσκτά γενικότερα ενδιαφέρον:

1. Πόση εκκοπή δασικής ξυλείας διενεργήθηκε στα τρία τελευταία χρόνια από το κράτος;
2. Ποιος ο μελλοντικός πάνω στο θέμα τούτο προγραμματισμός;
3. Πόσο βάσιμοι μπορούν οι φόβοι των κατοίκων να αποδειχτούν;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 801 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Ιουνίου 1990.

«Το οξύτατο αρδευτικό πρόβλημα που φέτος αντιμετωπίζει η κοινότητα Πολύστυπου μας υπογράμμισαν κατά την τελευταία (8.6.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα ο κοινοτάρχης Αντρέας Αναξαγόρα κι άλλοι κάτοικοι, δεδομένου πως οι πηγές αποξηράθηκαν κι οι κάτοικοι ποτίζουν με βυτιοφόρα.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το σοβαρό τούτο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 802 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Ιουνίου 1990.

«Πέρα από τα ακατάλληλα κρέατα ο τύπος (βλ. π.χ. κύρια είδηση, 'Σημερινή', 10.6.90) μιλά και για αλλεπάλληλες εισαγωγές δεκάδων τόνων ακατάλληλων κατεψυγμένων ψαριών με παράσιτα και πυώδη αποστήματα.

Επειδή επανειλημμένα στο παρελθόν σημειώθηκαν ανάλογα κρούσματα κι επειδή ομολογουμένως νοσεί τόσο η υφιστάμενη νομοθεσία όσο κι η δραστικότητα κι η αποτελεσματικότητα του κρατικού ελέγχου, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πάνω στα στοχοθετούμενα βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα για το τόσο σοβαρό και νευραλγικό για την υγεία του λαού θέμα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 803 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Ιουνίου 1990.

«Την κατασκευή μικρού (τριτοβάθμιου όμως) βιολογικού σταθμού ζητούν οι κάτοικοι Λαγουδερών -που να εξυπηρετεί και το γειτονικό Σαράντι- μιας κι αντιμετωπίζουν οξύτατα προβλήματα από τη μειωμένη απορροφητικότητα του υπεδάφους και τις εκχειλίσεις των οικιακών σηπτικών συστημάτων και συγκεκριμένα προβλήματα οικονομικά, περιβαλλοντικά (κάποιες πηγές άρχισαν ήδη να επιμολύνονται) κ.ά.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 804 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Ιουνίου 1990.

«Δραματική κι αφόρητη κατάσταση δημιουργούν εδώ και έναν περίπου μήνα οι Τούρκοι στρατιώτες στην οδό Γρανικού στη Λευκωσία, όπως οι περίοικοι μας ανέφεραν σήμερα.

Συγκεκριμένα, οι Τούρκοι στρατιώτες μπήκαν σε ακατοίκητο σπίτι της οδού σε απόσταση 10 - 15 μ. από φυλάκιο της Εθνοφρουράς και το μετέτρεψαν σε παρατηρητήριο (σκοπιά) με ένοπλο Τούρκο στρατιώτη σκοπό.

Πρόσθετα και κάθε βράδυ οι Τούρκοι στρατιώτες συστηματικά (εδώ και πάνω από ένα μήνα) πετροβολούν το παρακείμενο φυλάκιο της Εθνικής Φρουράς

από τη μία μετά τα μεσάνυκτα ως τις τέσσερις το πρωί με ρίψεις αντικειμένων (μπουκάλια και πέτρες).

Το σπίτι που κατέλαβαν οι Τούρκοι στρατιώτες, που βρίσκεται για χρόνια τώρα στην ουδέτερη ζώνη, μετατρέπεται σταδιακά σε σημείο εξόρμησης των Τούρκων στρατιωτών, που έκλεισαν και κάρφωσαν την κύρια είσοδο και τα παράθυρα.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια η νέα τούρκικη πρόκληση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 805 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Ιουνίου 1990.

«Το αίτημα για ασφαλτόστρωση του δρόμου Πολύστυπου -Λειβαδιών - Αληθινού - Μύλου, μήκους 4,5 περίπου χιλιομέτρων, επανέφεραν μέσω του κοινοτάρχη τους οι κάτοικοι Πολύστυπου κατά την τελευταία (8.6.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Συναφώς ανέφεραν πως υπάρχει υπόσχεση του Υπουργού Εσωτερικών (κατά τη σύσκεψη που έγινε στις 27.6.88) για προώθηση του θέματος.

Πού βρίσκεται το όλο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄806 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 11 Ιουνίου 1990.

«Τη μείωση της κοινοτικής συνεισφοράς (ειδικά για τα τέλη άρδευσης) από το 1/3 στο 1/5 ζητά η δημογραφικά φθίνουσα και με άγονη γη κοινότητα Λαγουδερών.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 262, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Σχετικά με την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας του χωριού Χολέτρια και το διαχωρισμό νέων οικοπέδων για νεαρά ζευγάρια, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Υδατοπρομήθεια

Το χωριό υδροδοτείται από τις πηγές 'Μερσίνα' και 'Πάνω Βρύση', που η απόδοσή τους είναι 20 κ.μ. την ημέρα, και από το νερό της γεώτρησης αρ. 27/69 που ανήκει στο αρδευτικό τμήμα. Το θέμα που έχει εγερθεί είναι ο διαχωρισμός της υδατοπρομήθειας από το αρδευτικό τμήμα με τη χρησιμοποίηση της γεώτρησης αρ. 18/69. 'Εχει παρακληθεί το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων να ετοιμάσει σχέδιο το οποίο θα τεθεί ενώπιον της Χωριτικής Αρχής για έγκριση.

(β) Διαχωρισμός νέων οικοπέδων

Το Γραφείο Επάρχου Πάφου σε συνεργασία με τα αρμόδια Τμήματα προχωρεί στην επιλογή κατάλληλων χώρων και ετοιμασία σχεδίων και εκτιμήσεων για τη δημιουργία 10-12 τουλάχιστον οικοπέδων. Μετά τη συμπλήρωση των μελετών και σχεδίων θα αρχίσουν οι εργασίες διαχωρισμού των οικοπέδων. Τούτο υπολογίζεται να γίνει περί το τέλος του τρέχοντος ή αρχές του επόμενου έτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 303, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Υπουργείο Παιδείας έχει περιλάβει στο κτιριακό του πρόγραμμα του 1991 την ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου στον Ασώματο Λεμεσού.

Το υφιστάμενο σχολικό κτίριο χρειάζεται γενική συντήρηση και έχει σοβαρές ελλείψεις, η εκτίμηση όμως πως τούτο είναι επικίνδυνο δεν είναι σωστή.

Μετά την ανέγερση του νέου κτιρίου στο υφιστάμενο θα γίνουν οι απαιραίτητες εργασίες για συντήρησή του, ώστε να χρησιμοποιηθεί για άλλο κοινωφελή σκοπό.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 331, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι η αρχική διευθέτηση που συμφωνήθηκε με την ΠΕΠ και εφαρμόστηκε από 3/6/84 συνίστατο στο ότι στις περιπτώσεις που οι πρόσφυγες αυτοστεγάστηκαν σε ιδιόκτητα ή κυβερνητικά οικόπεδα δε θα λαμβάνεται υπόψη το μέγεθος της κατοικίας που έκτισαν, αλλά, όταν τα παιδιά τους υποβάλλουν αίτηση για αυτοστέγαση, θα εγκρίνονται οι αιτήσεις τους και θα τους παραχωρείται οικονομική βοήθεια για κατοικία ενός υπνοδωματίου μόνο. Στις 19.1.88 η πιο πάνω διευθέτηση διαφοροποιήθηκε σε συνεννόηση με την ΠΕΠ και αποφασίστηκε όπως 'η βοήθεια για αυτοστέγαση στα παιδιά των προσφύγων είναι ανάλογη με το μέγεθος της οικογένειάς τους και όχι να εγκρίνονται για οικονομική βοήθεια για ανέγερση κατοικίας ενός υπνοδωματίου μόνο'. Η απόφαση αυτή, όπως συμφωνήθηκε με την ΠΕΠ, καλύπτει μόνο τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν μετά τις 13.1.88. Υπό τις περιστάσεις δεν ενδείκνυται αναδρομική εφαρμογή της νέας διευθέτησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Νίκου Παπαϊωάννου στις ερωτήσεις ΕΔ΄ 345, ΕΔ΄ 347 και ΕΔ΄ 348, ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Με τις εν γένει συνθήκες που επικρατούν στις κατεχόμενες περιοχές δεν ενδείκνυται τόσο για ουσιαστικούς όσο και για πρακτικούς λόγους η λειτουργία συστήματος επιδότησης της παραγωγής. Επίσης κρίνεται ότι η μεταφορά μεγάλων ποσοτήτων γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων από τις κατεχόμενες στις ελεύθερες περιοχές εγκυμονεί κινδύνους μετάδοσης σοβαρών φυτικών και ζωικών ασθενειών.

Για την απάμβλυνση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι εγκλωβισμένοι συνεπεία της τουρκικής κατοχής η κυβέρνηση εφαρμόζει ευρύ πρόγραμμα ανθρωπιστικής βοήθειας προς αυτούς, το οποίο ανάμεσα σε άλλα περιλαμβάνει τη χορήγηση χρηματικών επιδομάτων και την αποστολή τροφίμων και άλλων ειδών οικιακής χρήσεως, καθώς και την επιδότηση των εξαρτωμένων τους που φοιτούν σε σχολές στις ελεύθερες περιοχές. Επίσης διευκολύνονται να μεταφέρουν, κάθε φορά που έρχονται στις ελεύθερες περιοχές, μικρές ποσότητες προϊόντων δικής τους παραγωγής για οικογενειακή κατανάλωση.

Το Υπουργικό Συμβούλιο εξάλλου με την απόφασή του αρ. 33.048, ημερ. 8.2.1990, ενέκρινε την παραχώρηση ποσού £15,000 ως βοήθεια προς τους εγκλωβισμένους γεωργοκτηνοτρόφους.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες στα πλαίσια της κυβερνητικής πολιτικής για υποβοήθηση των εγκλωβισμένων παραγωγών θα προβούν σύντομα σε επανεξέταση των υφιστάμενων διαδικασιών και επανεκτίμηση των παρεχόμενων διευκολύνσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ' 448, ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Το θέμα ως προς ποια επιδόματα/ωφελήματα/αποζημιώσεις/αμοιβή κτλ. καταβάλλονται σε μισθωτούς κατά την αποχώρησή τους από την υπηρεσία του εργοδότη τους και αποτελούν εισόδημα από την εργασία τους και συνεπώς υπόκεινται στο φόρο εισοδήματος εξετάστηκε επανειλημμένα από το δικαστήριο και τονίστηκε ότι το θέμα δεν είναι απαλλαγμένο αμφιβολιών και ότι είναι δύσκολο να αποφασιστεί.

Στις αρχές του 1989 το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάσισε στην υπόθεση Αριστοτέλη Στυλιανίδη εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω του Εφόρου Φόρου Εισοδήματος ότι η αμοιβή που απονεμήθηκε στον κ. Στυλιανίδη, τέως Γενικό Διευθυντή της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, από την Αρχή για 'διακεκριμένην υπηρεσίαν σχετικήν με το υπό της Αρχής εκτελούμενον έργον επί τη αφυπηρετήσει του' υπόκειται σε φορολογία.

Κατά τον ίδιο χρόνο ο Γενικός Εισαγγελέας, ύστερα από ερώτημα του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, γνωμάτευσε ότι το εφάπαξ φιλοδώρημα που καταβάλλεται σε περίπτωση εθελοντικής παραίτησης δημόσιων υπαλλήλων πριν από τη συμπλήρωση του 45ου έτους της ηλικίας τους:

(i) Αποτελεί αναβληθέν όφελος από την εργασία των υπαλλήλων και επομένως αυτό υπόκειται σε φορολογία με βάση το άρθρο 5 (1) (β) του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου.

(ii) Δεν απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος με βάση το άρθρο 8 (ζ) του ίδιου Νόμου, διότι η φράση 'υπό τύπον φιλοδωρήματος επί αφυπηρετήσει' στο προαναφερθέν άρθρο ερμηνεύθηκε ότι σημαίνει φιλοδώρημα που καταβάλλεται στην αφυπηρέτηση λόγω ορίου ηλικίας ή άλλης αιτίας που τερματίζει την εργάσιμη ζωή ενός προσώπου και όχι φιλοδώρημα όταν γίνεται αλλαγή μιας εργοδότησης ύστερα από ορισμένα χρόνια.

Υπό το φως των πιο πάνω το ΤΑΕΠ αποφάσισε ότι η τακτική που ακολουθείτο από το τμήμα αυτό μέχρι πρόσφατα, σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των ποσών που καταβάλλονται σε δικαιούχους υπαλλήλους της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου υπό μορφή αποζημίωσης για ευδόκιμη υπηρεσία, ενδείκνυται όπως διαφοροποιηθεί. Αναφέρεται συναφώς ότι με βάση την εν λόγω τακτική, η οποία συνάδει με την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου στην υπόθεση Πέτρος Δημητρίου και άλλος εναντίον Εφόρου Φόρου Εισοδήματος, η αποζημίωση για ευδόκιμη υπηρεσία σε υπαλλήλους της Αρχής Τηλεπικοινωνιών δεν εφορολογείτο.

Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος της υπό αναφορά ερώτησης του αξιότιμου Βουλευτή Λευκωσίας κ. Π. Στυλιανού, θα θέλαμε να τον πληροφορήσουμε ότι το Υπουργείο μας, αφού μελέτησε με τη δέουσα προσοχή όλα τα στοιχεία και δεδομένα που αφορούν το θέμα της αποζημίωσης για ευδόκιμη υπηρεσία σε υπαλλήλους της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, κατέληξε ότι δικαιολογείται η απαλλαγή της αποζημίωσης αυτής από τη φορολογία. Κατά συνέπεια και με σκοπό την ικανοποιητική ρύθμιση του όλου θέματος αποφάσισε να ετοιμάσει και να προωθήσει το συντομότερο σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο με το οποίο να επιφέρονται οι απαραίτητες αλλαγές στις σχετικές πρόνοιες της περί Φορολογίας του Εισοδήματος νομοθεσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 468, ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με αριθμό αγωγών που κινήθηκαν εναντίον εκτοπισθέντων και πληγέντων επιχειρηματιών από διάφορους πιστωτές τους για χρέη που δημιούργησαν μετά την τουρκική εισβολή, σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Εσωτερικών αδυνατεί να παρέμβει καθ΄ οιονδήποτε τρόπο στο έργο των δικαστηρίων.

Συναφώς αναφέρεται ότι η κυβέρνηση, στην προσπάθειά της για ανακούφιση και επαναδραστηριοποίηση των εκτοπισθέντων και πληγέντων επιχειρηματιών, παγοποίησε τα χρέη τους για τις επενδύσεις τους στις κατεχόμενες περιοχές, ενώ παράλληλα υιοθέτησε σχέδιο δανειοδότησής τους για το οποίο αρμοδιότητα έχει το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 488, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1990, του Μέλους της Βουλής εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνας Κατσελλή.

«Σχετικά με την παροχή ελεύθερης εισόδου κατά τα Σαββατοκύριακα σ΄ όλους τους Έλληνες που επισκέπτονται τα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους της Κύπρου, σας πληροφορώ πως το θέμα αυτό βρίσκεται υπό μελέτη.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 500, ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σας πληροφορώ ότι οι πρόσφατες προαγωγές στην αστυνομία έγιναν σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις πρόνοιες των νέων περί Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμών με την εφαρμογή αυστηρά αξιοκρατικών κριτηρίων, λαμβανομένων υπόψη της αξίας και των προσόντων των υποψηφίων.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 532, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το γεφύρι στο χωματόδρομο Αγίου Μάμαντος -Πελενδρίου στην τοποθεσία 'Ποταμούδκια', σας πληροφορώ ότι για επιδιόρθωση του γεφυριού απαιτείται δαπάνη £3,500. Λόγω άλλων προτεραιοτήτων σε έργα στην ίδια περιοχή η εκτέλεση του έργου θα εξεταστεί μέσα στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης 1991.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Παύλου Σαββίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 548, ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Οι επιπρόσθετοι προφυλακτήρες που τοποθετούνται σε ορισμένους τύπους αυτοκινήτων φαίνεται ότι δεν είναι επικίνδυνοι και συνεπώς δεν ενδείκνυται η απαγόρευση της τοποθέτησής τους.

Εν πάση, όμως, περιπτώσει, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προτίθεται να διερευνήσει περαιτέρω το θέμα με άλλες αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες, αλλά και να εξετάσει συγκεκριμένες περιπτώσεις ατυχημάτων/συγκρούσεων αυτοκινήτων με τέτοιους προφυλακτήρες.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 569, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλετή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το διαχωρισμό οικοπέδων για τις ανάγκες άπορων οικογενειών στη Σωτήρα Λεμεσού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Το σχέδιο που ετοιμάστηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προβλέπει το διαχωρισμό 16 οικοπέδων. Για ικανοποίηση των άμεσων αναγκών προωθείται σε πρώτο στάδιο ο διαχωρισμός έξι οικοπέδων. Κάποια καθυστέρηση που προέκυψε στο διαχωρισμό των οικοπέδων οφειλόταν σε σοβαρές τεχνικές δυσκολίες στην οροθέτηση του χώρου και την τοποθέτηση του δρόμου των οικοπέδων. Οι δυσκολίες αυτές έχουν τώρα ξεπεραστεί και φέτος προγραμματίζεται η συμπλήρωση των χωματουργικών εργασιών και η υδροδότηση των οικοπέδων έναντι υπολογιζόμενης δαπάνης £6,350 (£4,150 χωματουργικά και £2,200 υδροδότηση).

(β) Η παραχώρηση των οικοπέδων σε δικαιούχες οικογένειες αναμένεται να αρχίσει μέσα στον τρέχοντα χρόνο αμέσως μετά την υδροδότηση των οικοπέδων.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 574, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νεόφυτου Ηλία.

«Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε πρόσφατα, ύστερα από σχετική εισήγηση του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, την αναθεώρηση των κριτηρίων δανειοδότησης των αιγοπροβατοτρόφων.

Τα νέα κριτήρια προνοούν την παροχή αυξημένου δανείου με ανώτατο ποσό τις £4,000 για ανέγερση νέων υποστατικών σε κτηνοτροφικές περιοχές ή ζώνες. Επιπρόσθετα οι κτηνοτρόφοι δικαιούνται δάνεια για άλλους σκοπούς, όπως η αγορά αρμεκτικής μηχανής (μέχρι £1,000), η αντικατάσταση σκάρτων ζώων (μέχρι £900) και η αγορά/κατασκευή βελτιωμένης ταϊστρας (μέχρι £600).

Ήδη οι πρώτες αιτήσεις των αιγοπροβατοτρόφων για διανειοδότηση με βάση τα αναθεωρημένα βελτιωμένα κριτήρια θα εξεταστούν μέσα στον τρέχοντα μήνα.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 589, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το ενδεχόμενο ανόρυξης γεωτρήσεων και καλλιέργειας πηγών στο Μαθιάτη προς όφελος της κοινότητας Λυμπιών, παραθέτω τα πιο κάτω:

α) Ανόρυξη γεωτρήσεων

Τα τελευταία δέκα χρόνια ανορύχθηκαν επτά δοκιμαστικές γεωτρήσεις στη χωριτική περιοχή Λυμπιών, χωρίς δυστυχώς θετικά αποτελέσματα. Με βάση τις μέχρι τώρα αρνητικές διαπιστώσεις η ανόρυξη νέων γεωτρήσεων στα Λύμπια δεν αναμένεται να εξυπηρετήσει τον επιδιωκόμενο σκοπό.

β) Καλλιέργεια πηγών στο Μαθιάτη

Το νερό των πηγών Μαθιάτη (πηγές 'Σαββοϊα' και 'Τριμίθια') δε χρησιμοποιείται πλέον για την υδατοπρομήθεια Λυμπιών λόγω ποιοτικής ακαταλληλότητας και, δεδομένου ότι η κοινότητα Λυμπιών συμπληρώνει τις ανάγκες της σε πόσιμο νερό από τον αγωγό Διπόταμου-Λευκωσίας, δεν προκύπτει θέμα καλλιέργειας των δυο πηγών.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 590, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το θέμα της δωρεάν παραχώρησης φαρμάκου για την καταπολέμηση της ποντίκας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το ποντικοφάρμακο στο παρελθόν επαραχωρείτο δωρεάν με αποτέλεσμα να γίνεται κακή και αλόγιστη χρήση του. Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ύστερα από σοβαρό προβληματισμό και αφού συζήτησε το θέμα με όλους τους ενδιαφερομένους, κατέληξε το ποντικοφάρμακο να πωλείται από την 1η Ιανουαρίου 1990 σε όλους τους ενδιαφερομένους μέσω των συνεργατικών ιδρυμάτων.

Παράλληλα το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων θα εξακολουθήσει να οργανώνει συνεργεία για τοποθέτηση ποντικοφάρμακου σε περιοχές ευαίσθητες για το περιβάλλον, τα ζώα και τα πτηνά, καθώς και σε εγκαταλειμμένες περιοχές που αποτελούν εστία πολλαπλασιασμού της ποντίκας.

Αναφέρεται τέλος ότι το 1990 θα διατεθούν αυξημένες πιστώσεις για την καταπολέμηση της ποντίκας ύψους γύρω στις £160,000 με τη βοήθεια της Υπάτης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Με τη βοήθεια αυτή, καθώς και με τη συνεργασία των αγροτών και των οργανώσεών τους, αναμένεται ότι το πρόβλημα της ποντίκας θα αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερωτηση ΕΔ΄ 595, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με πληροφορίες για ενδεχόμενη διάλυση ή υποβιβασμό του Αστυνομικού Σταθμού Κάτω Πύργου, σας πληροφορώ ότι επί του παρόντος δεν υπάρχει τέτοια πρόθεση.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 605, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το φράγμα Τριμίκλινης, παραθέτω τα πιο κάτω:

Έγινε ήδη το καθάρισμα της λεκάνης του φράγματος Τριμίκλινης και η συντήρηση των μεταλλικών του κατασκευών. Το εν λόγω φράγμα κλείστηκε έγκαιρα και από τις 25.4.1990 υπερεκχειλίζει.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 611, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υποβολή παραπόνων από τους ειδικούς αστυφύλακες του Τμήματος Αρχαιοτήτων και της Κεντρικής Τράπεζας ότι η απόφαση για μονιμοποίηση των ειδικών αστυφυλάκων δεν τους καλύπτει, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Είναι γεγονός ότι γίνονται σκέψεις για μονιμοποίηση των ειδικών αστυφυλάκων που υπηρετούν στην αστυνομική δύναμη, πλείστοι από τους οποίους έχουν συμπληρώσει μακροχρόνια υπηρεσία, ώστε να καταστεί δυνατή κατά την αφυπηρέτησή τους η χορήγηση σ΄ αυτούς συνταξιοδοτικών ωφελημάτων. Στην κατηγορία αυτή των ειδικών αστυφυλάκων δεν εμπίπτουν όσοι εργάζονται στην Κεντρική Τράπεζα, στο Τμήμα Αρχαιοτήτων και άλλους οργανισμούς για τους εξής λόγους:

(α) Αυτοί που υπηρετούν κανονικά στην αστυνομική δύναμη πληρώνονται από τον προϋπολογισμό της αστυνομίας και ασκούν καθήκοντα όπως και τα κανονικά μέλη της αστυνομίας.

(β) Οι ειδικοί αστυφύλακες που υπηρετούν σε άλλα κυβερνητικά τμήματα ή οργανισμούς εγγράφονται μεν βάσει της ίδιας νομοθεσίας, αλλά η χρήση της νομοθεσίας αυτής είναι εντελώς τυπική και αποσκοπεί απλώς και μόνο στη νομική κάλυψή τους για οπλοφορία, ώστε να εξυπηρετούν καλύτερα τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κυβερνητικών τμημάτων ή οργανισμών στους οποίους εργάζονται και από τους οποίους πληρώνονται. Επομένως η μονιμοποίησή τους ή όχι είναι θέμα το οποίο θα πρέπει να μελετηθεί από τους πραγματικούς εργοδότες τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 614, ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την οδική σύνδεση των κοινοτήτων Αγίου Παύλου, Αγίου Θεοδώρου και Αγίου Κωνσταντίνου, σας πληροφορώ ότι τα χωριά αυτά συνδέονται με υφιστάμενο ασφαλτοστρωμένο δρόμο μέσω Καλού Χωριού, μήκους 19 χμ. περίπου, ο οποίος τα εξυπηρετεί ικανοποιητικά. Για να διανοιχθεί και ασφαλτοστρωθεί νέος δρόμος, τμήμα του οποίου έχει ήδη διανοιχθεί ως αγροτικός χωματόδρομος, απαιτείται δαπάνη της τάξεως των £625,000, η οποία δε δικαιολογείται στο παρόν τουλάχιστον στάδιο, έστω και αν ο δρόμος θα είναι συντομότερος.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 627, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

«Σχετικά με το θέμα της αντιμετώπισης της υδαρούς κηλίδας που παρουσιάζεται στην παραγωγή μανταρινιών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το πρόβλημα της υδαρούς κηλίδας απασχολεί από καιρό το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, χωρίς μέχρι της στιγμής να εξαχθούν οριστικά και συγκεκριμένα συμπεράσματα όσον αφορά τον τρόπο αποτελεσματικής αντιμετώπισής της.

Από τις μέχρι τώρα παρατηρήσεις και από τη βιβλιογραφία φαίνεται ότι οι ψεκασμοί με ειδικές φυτικές ορμόνες (γιβερελλίνη και 2, 4 D) είναι δυνατό να καθυστερήσουν την ωρίμανση των φρούτων και έτσι να απαμβλύνουν σε κάποιο βαθμό τα προβλήματα που προκαλεί η υδαρής κηλίδα (υποβάθμιση ποιότητας και καρπόπτωση). Οι παρατηρήσεις και οι έρευνες του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών θα συνεχιστούν, προκειμένου να εξαχθούν τελικά συμπεράσματα.

Τέλος, αναφορικά με το ερώτημα για την πιθανότητα ασφαλιστικής κάλυψης της υδαρούς κηλίδας, αναφέρω ότι τούτο θα μελετηθεί σε κατοπινό στάδιο, αφού ολοκληρωθεί η έρευνα που διεξάγει το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, για να φανεί κατά πόσο η υδαρής κηλίδα οφείλεται σε αναπόφευκτη φυσική αιτία.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 635, ημερομηνίας 9 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια Βυζακιάς, παραθέτω τα πιο κάτω:

Η κοινότητα Βυζακιάς υδροδοτείται από γεώτρηση από την οποία υδροδοτείται και η γειτονική κοινότητα Ποταμίου. Τόσο η απόδοση της εν λόγω γεώτρησης, που είναι διπλάσια των αναγκών των δυο κοινοτήτων, όσο και το κόστος άντλησης του νερού της, που κυμαίνεται γύρω στα 8 σεντ ανά κυβικό μέτρο, θεωρούνται πολύ ικανοποιητικά. Γι΄ αυτό δε συντρέχει λόγος ανόρυξης νέας γεώτρησης για τη Βυζακιά, αφού άλλωστε με βάση τα γεωλογικά δεδομένα της περιοχής οι προοπτικές να αποβεί επιτυχής είναι πολύ περιορισμένες.

Ο μέσος όρος της τιμής του νερού που η Επιτροπή Υδατοπρομήθειας Βυζακιάς παρέχει στο στρατόπεδο της περιοχής κυμαίνεται γύρω στα £0.20 σεντ ανά κ. μ. Η τιμή αυτή είναι υπερδιπλάσια του κόστους εξασφάλισης του νερού και κατά συνέπεια δε δικαιολογείται η αύξηση της τιμής πωλήσεώς του.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 637, ημερομηνίας 9 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την παροχή νερού από το φράγμα Ξυλιάτου για άρδευση γης στη Βυζακιά, παραθέτω τα πιο κάτω:

Το νερό του υδατοφράκτη Ξυλιάτου είναι δεσμευμένο για την άρδευση των περιοχών που βρίσκονται μέσα στα όρια του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου

Ξυλιάτου και γι' αυτό δεν υπάρχει ευχέρεια να δοθεί νερό για άρδευση γης στη Βυζακιά που βρίσκεται έξω από το έργο.

Ακόμα και στην περίπτωση που θα υπήρχε πλεόνασμα νερού, θα ήταν δύσκολο να βοηθηθεί η Βυζακιά, γιατί ελλείψει αγωγών το νερό θα έπρεπε να μεταφέρεται σε σχετικά μεγάλη απόσταση (9 χιλιομέτρων περίπου) μέσω της κοίτης του ποταμού, με αποτέλεσμα η μεγαλύτερη ποσότητα του νερού να μη φτάνει στον προορισμό της και έτσι να σπαταλάται.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χρ. Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 642, ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«i) Σύμφωνα με τους περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμους, οι υποψήφιοι για διορισμό στη μέση εκπαίδευση λαμβάνουν 1/2 μονάδα για κάθε έτος αναγνωρισμένης εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας. Οι ίδιοι νόμοι προβλέπουν ότι 'προϋπηρεσία σε φροντιστήρια και ινστιτούτα ξένων γλωσσών δε θεωρείται εκπαιδευτική προϋπηρεσία'.

Το θέμα της σύνταξης των πινάκων διοριστέων και της πίστωσης μονάδων μπορεί να συζητηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο, αν το ζητήσουν και οι ενδιαφερόμενες εκπαιδευτικές οργανώσεις.

ii) α) Η πολιτική που εφαρμόζεται για χρόνια στα Κ.Ι.Ε. είναι να επαναδιορίζονται, όπου είναι δυνατό και εφόσον ο αριθμός των μαθητών το επιτρέπει, όλοι οι εκπαιδευτικοί των οποίων η εργασία έχει κριθεί ικανοποιητική. Καταβάλλεται προσπάθεια να προσφέρονται περισσότερα τμήματα, σε πολλές όμως περιπτώσεις το υπάρχον προσωπικό δεν μπορεί ν' ανταποκριθεί λόγω δυσκολιών στο ωράριο (τα περισσότερα τμήματα λειτουργούν ταυτόχρονα) και για άλλους προσωπικούς τους λόγους.

β) Είναι γι' αυτές τις ιδιάζουσες συνθήκες που θα υπάρχει η ανάγκη διορισμού νέων καθηγητών και κάθε προσπάθεια νομοθετικής ρύθμισης θα δυσκόλευε την ομαλή επάνδρωση των Κ.Ι.Ε.

iii) Οι εργαζόμενοι στα Κ.Ι.Ε. αμείβονται πάνω σε ωριαία βάση και, όπως όλοι οι ωρομίσθιοι υπάλληλοι, δεν αμείβονται για την περίοδο των διακοπών, αργιών ή απουσιών. Στους δικαιούχους, ανάλογα με τις εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αδειών, καταβάλλεται σχετικό επίδομα.

iv) Η αντιμισθία των απασχολουμένων στα Κ.Ι.Ε. είναι πολύ μεγαλύτερη από εκείνη που προσφέρει ο ιδιωτικός τομέας. Εντούτοις κατά καιρούς αναθεωρείται με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Η τελευταία αναθεώρηση έγινε το 1989. Επίσης, επειδή η αντιμισθία στα Κ.Ι.Ε. είναι συνδεδεδεμένη με τον τιμαριθμικό δείκτη, αναθεωρείται κάθε εξάμηνο.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Οικονομικών κ. Γεώργιου Συρίμη στην ερώτηση ΕΔ' 649, ημερομηνίας 19 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«1. Παλιότερα υπήρξαν παράπονα σχετικά με τη διαδικασία ανοίγματος των προσφορών σιτηρών. Οι παραπονούμενοι προσέφυγαν στο Ανώτατο Δικαστήριο,

το οποίο αποφάσισε ότι ορθά η Επιτροπή Σιτηρών δέκτηκε την προσφορά του επιτυχόντος προσφοροδότη (Προσφυγές αρ. 690 & 691 - Απόφαση ημερ. 17 Δεκεμβρίου 1987).

2. Η Επιτροπή Σιτηρών πιστεύει ότι τηρούνται πλήρως οι νενομισμένες διαδικασίες τόσο στο άνοιγμα όσο και στην αξιολόγηση των προσφορών.

3. Οι φετινές προσφορές για τη μεταφορά σιτηρών ανοίχτηκαν στις 23 Μαρτίου 1990 με την παρουσία των ακολούθων:

Κ. Πασχάλης,	Πρόεδρος	του	Διοικητικού	Συμβουλίου
Στ. Κληριώτης,	Μέλος	»	»	»
Τ. Ασσιώτης,	»	»	»	»
Κ. Ιωσηφίδης,	»	»	»	»
Α. Θεοχαρίδης,	Παρατηρητής	ΔΗΣΥ		
Ι. Χαμπής,	»	ΑΚΕΛ		

Ήταν επίσης παρόντες και εκπρόσωποι της εταιρείας «ΕΦΑ Ο Ανανεωτής». Η εταιρεία αυτή πρόσφερε τις χαμηλότερες τιμές και της κατακυρώθηκε η προσφορά.

4. Μέχρι σήμερα η Επιτροπή Σιτηρών δεν έχει πάρει οποιοδήποτε παράπονο σχετικά με τη διαδικασία ή με άλλο θέμα που σχετίζεται με τις προσφορές μεταφοράς σιτηρών.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 652, ημερομηνίας 21 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τον υπολογισμό της στρεμματικής απόδοσης των εκτάσεων που καλλιεργούνται με δημητριακά στις περιοχές των χωριών Βυζακιά, Νικητάρι, Ποτάμι, Κουτραφάς και Σινά Όρος για σκοπούς αποζημίωσης από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:-

Η μέση παραγωγή σιτηρών κάθε περιοχής καθορίζεται με βάση δειγματολειπτικές μετρήσεις που γίνονται από τον Ο.Γ.Α. κάθε χρόνο σε κάθε κοινότητα τα τελευταία δέκα χρόνια. Με βάση τα δεδομένα αυτά ο μέσος όρος παραγωγής κριθαριού για το 1990 στα πιο πάνω χωριά καθορίστηκε σε 165 κιλά κατά δεκάριο. Η απόδοση αυτή είναι κατά 12% περίπου πιο ψηλή από την απόδοση που λήφθηκε υπόψη για την ανομβρία του 1987.

Σημειώνεται επίσης πως, σύμφωνα με τα μετεωρολογικά δεδομένα, οι πιο πάνω περιοχές έχουν το πιο χαμηλό ύψος ετήσιας βροχόπτωσης και ότι κατά την τελευταία 10ετία έχουν κηρυχθεί ανομβριόπληκτες πέντε φορές.

Με βάση όσα αναφέρονται πιο πάνω δεν είναι δυνατό να τροποποιηθεί ο τρόπος υπολογισμού της στρεμματικής απόδοσης των πιο πάνω εκτάσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 653, ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1990, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με ισχυρισμούς κατοίκων της κοινότητας Λαγουδερών για αλόγιστη εκκοπή πεύκων στην περιοχή του δάσους 'Αδελφοί' που γειτνιάζει με την κοινότητά τους, παραθέτω τα πιο κάτω:

Η δασική περιοχή που είναι γύρω από την κοινότητα Λαγουδερών κατατάχθηκε στις προστατευόμενες και δεν έχουν γίνει υλοτομίες τα τελευταία χρόνια.

Η πλησιέστερη περιοχή προς την κοινότητα αυτή όπου γίνονται υλοτομίες είναι η τοποθεσία 'Γεφύρι' κοντά στο φράκτη Ξυλιάτου. Οι υλοτομίες άρχισαν περί το τέλος του 1987 και είναι ορατές μόνο από ένα-δυο σημεία κατά μήκος του δρόμου Λαγουδερών-Φράκτη Ξυλιάτου και σε απόσταση 2-2,5 χμ. από την κοινότητα.

Η υλοτομία στα δάση είναι αναγκαία για τη διατήρηση, βελτίωση και μεγαλύτερη προσφορά αγαθών από το δάσος και η επιλογή των δένδρων που υλοτομούνται γίνεται με βάση καθιερωμένα επιστημονικά κριτήρια.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 692, ημερομηνίας 18 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το νερό της πηγής 'Βιλλούρκα', σας πληροφορώ ότι το έργο για την αντικατάσταση των αγωγών των πηγών 'Βιλλούρκα' και Delik Dash που προμηθεύουν με πόσιμο νερό το χωριό Κοτσιάτης περιλήφθηκε στις προτάσεις του Υπουργείου Εσωτερικών για τον Προϋπολογισμό ΤΑΕΠ 1991. Η ολική δαπάνη του έργου ανέρχεται στις £20,000.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 705, ημερομηνίας 24 Απριλίου 1990, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, δεν μπορεί με κανέναν τρόπο να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η Κύπρος χρησιμοποιείται ως διαμετακομιστικός σταθμός για εγκατάσταση Σοβιετικών πολιτών εβραϊκής καταγωγής στα κατεχόμενα από το Ισραήλ εδάφη. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 1990 ο αριθμός των ατόμων που διήλθαν μέσω Λάρνακας προς Μόσχα ήταν μεγαλύτερος από εκείνο των ατόμων που μετέβησαν από τη Μόσχα στο Ισραήλ μέσω Λάρνακας (σχετική δήλωση έκαμε στις 26.5.90 ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται).

Το θέμα της εγκατάστασης Σοβιετικών πολιτών εβραϊκής καταγωγής στα κατεχόμενα από το Ισραήλ αραβικά εδάφη παρακολουθείται στενά από τις αρμόδιες κρατικές αρχές και η κυβέρνηση δε θα διστάσει να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα, αν προκύψει ανάγκη, προκειμένου να διασφαλιστούν οι αρχές που διέπουν την τοποθέτηση της Κύπρου έναντι του εποικισμού των κατεχόμενων αραβικών εδαφών και τις φιλικές μας σχέσεις με τις αραβικές χώρες.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 708, ημερομηνίας 25 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Αναφορικά με εισήγηση για κατασκευή τοίχων αντιστήριξης στα οικόπεδα των κατοικιών με αρ. 10, 11, 12 και 14 του συνοικισμού αυτοστέγασης Γερίου (Περιοχή Η), σας πληροφορώ ότι το αίτημα εξετάστηκε και στο παρελθόν και απορρίφθηκε για το λόγο ότι αυτό ουσιαστικά δεν αφορά ανέγερση τοίχου για προστασία των οικοπέδων, αλλά περίφραξη των κατοικιών που δεν μπορεί να καλυφθεί με έξοδα του δημοσίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 712, ημερομηνίας 26 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

«Για ενημέρωσή σας δεν τίθεται θέμα μετάθεσης του Επάρχου Αμμοχώστου.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα στο Κεφάλαιο Δ' είναι η Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στα σχολεία της Λεμεσού από τη δράση αναρχικών και η ανάγκη λήψης πρακτικών μέτρων για την ομαλή λειτουργία τους». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Άριστου Χρυσοστόμου.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΛΗΨΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΛΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΣ»

Παρόντες:-

Ρήνα Κατσελλή, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Δήμος Γεωργιάδης
Χρίστος Πέτας, εκπροσωπώντας τον κ. Γ. Σαββίδη
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε και πάλι το υπό εξέταση θέμα, ύστερα από εισήγηση του Βουλευτή που το ενέγραψε, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Μαρτίου και 24 Απριλίου 1990. Στην πρώτη από τις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο Βοηθός Αρχηγός Αστυνομίας, ο Αστυνομικός Διευθυντής Λεμεσού, ο Επαρχιακός Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης Λεμεσού και ο Γραμματέας της Σχολικής Εφορείας Λεμεσού. Στην πιο πάνω συνεδρίαση της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και ο εισηγητής του υπό εξέταση θέματος κ. Α. Χρυσοστόμου και τα αξιότιμα Μέλη της Βουλής κ. Ν. Μουσιούττας και Π. Στυλιανού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το υπό εξέταση θέμα είχε απασχολήσει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και την ολομέλεια του Σώματος τον Ιούνη του 1989. Στην Έκθεσή της προς την ολομέλεια της Βουλής η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας είχε εισηγηθεί την άμεση και χωρίς χαλαρώσεις υλοποίηση των μέτρων που πρότεινε η αστυνομία για τον έλεγχο της δράσης των αντικοινωνικών ατόμων. Στην ίδια Έκθεση η Επιτροπή τόνιζε επίσης την ανάγκη μεγαλύτερης και ενεργότερης εμπλοκής όλων των φορέων στην προσπάθεια καταστολής της αντικοινωνικής συμπεριφοράς στα σχολεία της Λεμεσού.

Σύμφωνα με τον εισηγητή του υπό αναφορά θέματος, η επανεξέτασή του κρίθηκε αναγκαία, γιατί και κατά το φετινό χρόνο παρατηρήθηκαν σοβαρά φαινόμενα καταστροφής περιουσίας, αναγραφής αισχρολογιών, απειθαρχίας και γενικά δημιουργήθηκαν προβλήματα στην ομαλή λειτουργία των σχολείων της Λεμεσού. Ο εισηγητής του θέματος πρόσθεσε ακόμα ότι τα φαινόμενα που παρατηρήθηκαν φέτος οφείλονται στη χαλάρωση των μέτρων της αστυνομίας και γι' αυτό απαιτείται η επαναδραστηριοποίηση όλων των ενδιαφερόμενων φορέων για τη μόνιμη λύση του προβλήματος.

Σύμφωνα με όσα κατατέθηκαν στην Επιτροπή, είναι κοινή διαπίστωση τόσο του Υπουργείου Παιδείας όσο και της αστυνομίας ότι δεν παρατηρείται φέτος

έξαρση κρουσμάτων αντικοινωνικής συμπεριφοράς, παρ'όλο που παρατηρήθηκαν κάποια παρόμοια, αλλά μεμονωμένα περιστατικά.

Σε συμπλήρωση των πιο πάνω, οι εκπρόσωποι της αστυνομίας ανέφεραν ότι δεν έχουν χαλαρώσει φέτος τα προληπτικά μέτρα που λήφθηκαν ήδη από τον περσινό χρόνο, αλλά πρόσθεσαν ότι είναι έτοιμοι να αυξήσουν τις περιπολίες, αν χρειαστεί, αφού τελικά δεν επιτεύχθηκε ο στόχος της προστασίας των σχολικών κτιρίων.

Από πλευράς όλων των ενδιαφερόμενων φορέων τονίστηκε η άμεση ανάγκη αυξημένων περιπολιών και φρούρησης, ιδιαίτερα των σχολείων που χρησιμοποιούνται τα απογεύματα για εξωσχολικές δραστηριότητες, ενώ ο στόχος πρέπει μακροπρόθεσμα να είναι η δημιουργική απασχόληση των νέων, αντί η αστυνόμευση και τιμωρία τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, έχοντας υπόψη τα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, καλεί όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να αυξήσουν τα μέτρα προφύλαξης και προστασίας των σχολείων μας χάριν της ομαλής λειτουργίας τους και ταυτόχρονα τονίζει την ανάγκη δημιουργίας χώρων και επινόησης τρόπων δημιουργικής απασχόλησης των νέων μας, ώστε να μην καταφεύγουν σε πράξεις βίας και δολιοφθοράς, αλλά ως άτομα να ολοκληρώνονται ψυχοκοινωνικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η 'Εκθεση είναι ομόφωνη. Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, θα θεωρήσω την 'Εκθεση εγκριθείσα από τη Βουλή.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η καθυστέρηση που παρατηρείται για τη δημιουργία της νέας βιομηχανικής περιοχής Κολοσσίου στην επαρχία Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κώστα Ερωτοκρίτου.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΟΛΟΣΣΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 29 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας, Οικονομικών, του Γραφείου Προγραμματισμού, καθώς και εκπρόσωποι της Ο.Ε.Β., του Κ.Ε.Β.Ε. και του Ε.Β.Ε. Λεμεσού.

Το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κώστα Ερωτοκρίτου στις 8 Μαρτίου 1990 και στη συνέχεια

παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας για ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο Βουλευτής κ. Κ. Ερωτοκρίτου που το ενέγραψε ανέφερε ότι οι δύο βιομηχανικές περιοχές που υφίστανται τώρα στη Λεμεσό είναι ήδη υπερπλήρεις, με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις ανάγκες ενδιαφερόμενων βιομηχανιών για τη δημιουργία νέων μονάδων ή την επέκταση των υφισταμένων. Όπως είναι γνωστό, το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική απόφασή του ημερομηνίας 3 Απριλίου 1986 και με γνωστοποίηση απαλλοτρίωσης που δημοσιεύτηκε στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 9 Μαΐου 1986 απαλλοτρίωσε έκταση 552 σκαλών στο Μερρά Κολοσσίου για τη δημιουργία τρίτης βιομηχανικής περιοχής στη Λεμεσό. Όπως επίσης ανέφερε ο πιο πάνω εισηγητής του θέματος, σύμφωνα με πληροφορίες που του έχουν δοθεί, τα έργα υποδομής για την εν λόγω βιομηχανική περιοχή καθυστέρησαν να αρχίσουν, γιατί η κυβέρνηση έχει συνδέσει την έναρξή τους με την προϋπόθεση ότι η Βουλή θα ψηφίσει τη νέα φορολογική μεταρρύθμιση. Για το λόγο αυτό δεν περιλήφθηκε στους φετινούς προϋπολογισμούς το ποσό που προοριζόταν για τα έργα αυτά. Στόχος ακριβώς της εγγραφής του θέματος είναι να διευκρινιστεί αν ευσταθούν οι πιο πάνω πληροφορίες για τη στάση της κυβέρνησης και να ζητηθεί η έγκριση των απαιτούμενων ποσών για την έναρξη και την προώθηση του έργου της νέας βιομηχανικής περιοχής Κολοσσίου, ανεξάρτητα από τη νέα φορολογική μεταρρύθμιση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, προκύπτει ότι για τους σκοπούς της δημιουργίας της νέας βιομηχανικής περιοχής στη Λεμεσό έχει απαλλοτριωθεί γη ολικής έκτασης 552 σκαλών. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας είχε επίσης ζητήσει την εκπόνηση χωροταξικού σχεδίου της περιοχής, το οποίο τελικά υιοθετήθηκε στις 6 Απριλίου 1988. Το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Απρίλη του 1988 το πιο πάνω Υπουργείο ζήτησε επίσης την εκπόνηση κατασκευαστικών σχεδίων, σχεδίων για τα δίκτυα υποδομής και για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας με βάση καθορισμένο χρονοδιάγραμμα. Τα κατασκευαστικά σχέδια σε ό,τι αφορά τους δρόμους, πεζοδρόμια, οχετούς συμπληρώθηκαν στις 11 Απριλίου 1990. Τα σχέδια για τα δίκτυα ηλεκτροδότησης, οδικού φωτισμού, παροχής νερού και τηλεφώνου συμπληρώθηκαν παλαιότερα.

Όπως επίσης προκύπτει από τα πιο πάνω στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, το 1990 προτάθηκαν για το έργο αυτό από το ίδιο Υπουργείο πιστώσεις ύψους £1,016,817 που τελικά περικόπηκαν και δεν περιλήφθηκαν στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ο λόγος για την περικοπή αυτή ήταν ότι το έργο της νέας βιομηχανικής περιοχής Λεμεσού συμπεριλήφθηκε μέσα σε εκείνο τον κατάλογο των έργων που η κυβέρνηση έχει συνδέσει με τη φορολογική μεταρρύθμιση. Για το 1991 προτείνονται από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας πιστώσεις ύψους £500,000 νοουμένου ότι και κατά το τρέχον έτος θα εξασφαλιστούν πιστώσεις για την έναρξη των εργασιών.

Για τη βιομηχανική περιοχή Κολοσσίου έχουν υποβληθεί μέχρι τώρα 59 αιτήσεις για βιομηχανικά οικόπεδα.

Από την πλευρά των εκπροσώπων του Γραφείου Προγραμματισμού αναφέρθηκε ότι, παρ' όλο που το πιο πάνω έργο κρίνεται από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ως έργο προτεραιότητας, εντούτοις το 1990 είχε

συνδεθεί με την ψήφιση της φορολογικής μεταρρύθμισης, γι' αυτό και δεν προωθήθηκε. Κατά την ετοιμασία των Προϋπολογισμών του 1991 το θέμα θα ξανασυζητηθεί, θα γίνει εκ νέου αξιολόγησή του και ίσως αυτή τη φορά να μη συνδεθεί με τη φορολογική μεταρρύθμιση.

Από την πλευρά των εκπροσώπων του ΚΕΒΕ, του Ε.Β.Ε. Λεμεσού και της Ο.Ε.Β. τονίστηκε στην Επιτροπή η σοβαρή αντίθεσή τους με την απόφαση της κυβέρνησης να συνδέσει την έναρξη των έργων για τη νέα βιομηχανική περιοχή Λεμεσού με την ψήφιση από τη Βουλή της νέας φορολογικής μεταρρύθμισης και ζητήθηκε όπως χωρίς καμιά καθυστέρηση εγκριθούν τα απαιτούμενα κονδύλια για την έναρξη των έργων υποδομής της νέας αυτής βιομηχανικής περιοχής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού μελέτησε το όλο θέμα και άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, έχει τη γνώμη ότι η δημιουργία της νέας βιομηχανικής περιοχής Λεμεσού αποτελεί μια παραδεκτή από όλους αναγκαιότητα την οποία επιβεβαιώνουν και οι 59 αιτήσεις που εκκρεμούν για βιομηχανικά οικόπεδα στη νέα αυτή βιομηχανική περιοχή. Κατά τη γνώμη της Επιτροπής οποιαδήποτε καθυστέρηση στην έναρξη των έργων υποδομής στην περιοχή -τα οποία ας σημειωθεί θα χρειαστούν 2 1/2 χρόνια για να ολοκληρωθούν- είναι αδικαιολόγητη και επιζήμια για την οικονομία. Υπό το φως όλων των πιο πάνω η Επιτροπή θεωρεί απαράδεκτη τη σύνδεση ενός τόσο αναγκαίου έργου, όπως είναι η νέα βιομηχανική περιοχή Λεμεσού, με την ψήφιση από τη Βουλή της νέας φορολογικής μεταρρύθμισης και ζητά τη χωρίς χρονοτριβή έγκριση των απαιτούμενων πιστώσεων για την άμεση έναρξη των έργων υποδομής, ώστε να υλοποιηθεί το ταχύτερο η απόφαση για δημιουργία της βιομηχανικής περιοχής Κολοσσίου για το καλό της οικονομικής ανάπτυξης του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, θα τη θεωρήσω εγκριθείσα.

Εγκρίνεται.

Το επόμενο θέμα είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη να μελετηθεί εκ νέου η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα, συμπεριλαμβανομένης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗ.ΚΟ. κ. Α. Γαλανού.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΝΑ ΜΕΛΕΤΗΘΕΙ ΕΚ ΝΕΟΥ Η ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΘΑΝΑΤΙΚΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΑΠΕΧΘΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝ ΨΥΧΡΩ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Μιχάλης Παπαπέτρου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το υπό εξέταση θέμα, που είχε εγγραφεί στις 11 Μαΐου 1989 με εισήγηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΔΗΚΟ κ. Α. Γαλανού, σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Ιανουαρίου, την 1η Φεβρουαρίου και στις 12 Μαρτίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω θέματος η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, εκπροσώπων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, μεταξύ των οποίων και του Διευθυντή των Κεντρικών Φυλακών, και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Η Επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να μελετήσει και αριθμό άλλων μνημονίων και εγγράφων που κατατέθηκαν ενώπιόν της.

Σύμφωνα με τον εισηγητή του θέματος, η εγγραφή του θέματος αυτού κρίθηκε αναγκαία, γιατί την περίοδο εκείνη είχαν σημειωθεί φόνοι εκ προμελέτης ιδιαίτερα εναντίον γυναικών, που η στυγερότητά τους ήταν τέτοια, που έφερνε ξανά στην επικαιρότητα τον προβληματισμό για επαναφορά της θανατικής ποινής για ορισμένα ειδεχθή εγκλήματα για σκοπούς αποτροπής της διάπραξης παρόμοιων εγκλημάτων στο μέλλον. Όπως εξήγησε ο εισηγητής, επιβάλλεται η μελέτη και αξιολόγηση της όλης κατάστασης βάσει των τοπικών και διεθνών εκτιμήσεων και η αναζήτηση των κατάλληλων τρόπων αποτροπής και αντιμετώπισης τέτοιων αποτρόπαιων και ανησυχητικών φαινομένων.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η θανατική ποινή μπορεί να προβλεφθεί με νόμο μόνο στις περιπτώσεις φόνου εκ προμελέτης, εσχάτης προδοσίας, πειρατείας κατά το διεθνές δίκαιο και αδικημάτων του στρατιωτικού ποινικού νόμου. Ο Ποινικός Κώδικας προέβλεπε τη δυνατότητα επιβολής της θανατικής ποινής στις περιπτώσεις φόνου εκ προμελέτης, εσχάτης προδοσίας, υποκίνησης εισβολής και πειρατείας στα άρθρα 203, 36, 37 και 69 του Ποινικού Κώδικα αντίστοιχα. Το 1962 τροποποιήθηκε ο Ποινικός Κώδικας και περιορίστηκε η επιβολή της θανατικής ποινής μόνο στις περιπτώσεις φόνου εκ προμελέτης. Αξίζει να σημειωθεί ότι από το 1960 και μέχρι το 1983 καταδικάστηκαν σε θάνατο 36 άτομα, αλλά εκτελέστηκαν μόνο τρία το 1962. Η εκτέλεση γινόταν με την αγχόνη και δεν επιβαλλόταν σε πρόσωπα κάτω των 18 ετών ή σε έγκυες γυναίκες.

Το 1983 με σχετική πρόταση νόμου που κατέθεσε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών και ψήφισε η ολομέλεια της Βουλής τροποποιήθηκε ο Ποινικός Κώδικας, καταργήθηκε η θανατική ποινή στην περίπτωση του φόνου εκ προμελέτης και προβλέφθηκε η ποινή φυλάκισης διά βίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών στην αιτιολογική της έκθεση και στην Έκθεσή της προς την ολομέλεια του Σώματος σχετικά με την πιο πάνω πρόταση νόμου τόνιζε και τα εξής:

« ... Οι υπέρμαχοι της κατάργησης της θανατικής ποινής φρονούν ότι η τελευταία δεν είναι αναγκαία για την περιστολή των τελούμενων εγκλημάτων και ότι, ενώ δεν έχει δύναμη εκφοβητική, αντίκειται στη γενική αρχή του σωφρονισμού του εγκληματήσαντος και θεωρείται ποινή ανεπανόρθωτη στην περίπτωση δικαστικής πλάνης. Ήδη πλείστες όσες χώρες στο εξωτερικό την έχουν καταργήσει.

... όσο αυξάνεται ο πολιτισμός η ποινή του θανάτου καθίσταται σπανιότερη και τείνει να καταργηθεί από την άποψη του κοινού ποινικού δικαίου.

... Η Επιτροπή πρόσθετα πιστεύει ότι η έννομη τάξη προστατεύεται αρκούντως με τα υπόλοιπα προσφερόμενα μέσα και δεν υπάρχει κανένας άλλος

αποχρών λόγος που να επιβάλλει τη διατήρηση της θανατικής ποινής, τουλάχιστον για τα αδικήματα για το φόνο εκ προμελέτης. Γι' αυτό και ομόφωνα συντάσσεται με την κατάργηση της θανατικής ποινής και την αντικατάστασή της με την ποινή φυλακίσεως διά βίου.»

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, την εικοσαετία 1965-1984 διαπράχθηκαν στην Κύπρο συνολικά 258 φόνοι, από τους οποίους 30 δεν εξιχνιάστηκαν και 101 θεωρήθηκαν ότι είχαν πολιτικά ελατήρια.

Την πρώτη δεκαετία 1965-1974 διαπράχθηκαν συνολικά 189 φόνοι, από τους οποίους τριάντα είναι ανεξιχνίαστοι και άλλοι 100 είχαν πολιτικά ελατήρια. Το 1974, λόγω του πραξικοπήματος και της εισβολής, ήταν η χρονιά με τους περισσότερους φόνους για πολιτικούς λόγους. Έγιναν τότε 52 φόνοι ή 28% περίπου του συνόλου της δεκαετίας 1964-1974. Οι υπόλοιποι φόνοι που διαπράχθηκαν κατά τη δεκαετία αυτή είχαν οικογενειακούς, υπηρεσιακούς, εκδικητικούς, ψυχολογικούς, σεξουαλικούς ή άλλους λόγους. Στη δεκαετία που προαναφέρθηκε από τους 60 φόνους που εξιχνιάστηκαν οι 38 είχαν θύματα άντρες (ποσοστό 63% περίπου) και οι 22 είχαν θύματα γυναίκες (ποσοστό 37% περίπου).

Τη δεύτερη δεκαετία, από το 1975-1984, έγιναν 69 συνολικά φόνοι, από τους οποίους οι 30 ακόμα δεν εξιχνιάστηκαν και ένας είχε πολιτικά ελατήρια. Από τους φόνους που εξιχνιάστηκαν οι 25 είχαν θύματα άντρες (ποσοστό 66%) και οι 13 είχαν θύματα γυναίκες (ποσοστό 34%.)

Σύγκριση των δύο δεκαετιών οδηγεί στο συμπέρασμα ότι παρατηρήθηκε γενική μείωση του συνολικού αριθμού των φόνων που διαπράχθηκαν τη δεύτερη δεκαετία, μείωση του αριθμού των φόνων με θύματα γυναίκες και κάποια μετατόπιση στους λόγους που οδήγησαν στη διάπραξη φόνων ενόψει και των αλλαγών που επήλθαν στην κοινωνικοοικονομική ζωή της Κύπρου.

Από της καταργήσεως της θανατικής ποινής στην Κύπρο για το φόνο εκ προμελέτης μέχρι σήμερα τα στατιστικά στοιχεία παρουσιάζουν την ακόλουθη εικόνα:

	Φόνοι που διαπράχθηκαν	Ανεξιχνίαστοι φόνοι
1983	4	2
1984	8	3
1985	5	3
1986	8	3
1987	4	—
1988	8	—
1989	6	—

Ποσοστό 74% των θυμάτων των φόνων από της καταργήσεως της θανατικής ποινής ήταν άνδρες (37) και 26% γυναίκες (13).

Τα κυπριακά στατιστικά στοιχεία από της καταργήσεως της θανατικής ποινής επιβεβαιώνουν τον κανόνα που δημιούργησαν τα παραδείγματα και η εμπειρία πολλών άλλων χωρών που κατάργησαν τη θανατική ποινή, ότι δηλαδή η ποινή του θανάτου, είτε ισχύει είτε όχι είτε συχνά επιβάλλεται είτε όχι, τόσο στις πολιτείες όπου εξακολουθεί να ισχύει όσο και σε εκείνες όπου καταργήθηκε δεν ασκεί επιρροή πάνω στην εγκληματικότητα.

Αναφέρονται χαρακτηριστικά τα συμπεράσματα διάφορων χωρών που κατάργησαν τη θανατική ποινή, όπως επίσημα τα υπέβαλαν σε επιτροπές ειδημόνων που συγκρότησε παλαιότερα η αγγλική κυβέρνηση:

(α) Σουηδία: (Τελευταία θανατική εκτέλεση: 1910. Κατάργηση θανατικής ποινής: 1921)

«... η άποψη ότι το κράτος δεν έχει ανάγκη της ποινής του θανάτου για να εξασφαλίσει τη δική του προστασία (άποψη που υπήρξε ο κυριότερος λόγος κατάργησης της ποινής του θανάτου στη Σουηδία) δε διαψεύστηκε από την πρακτική πείρα».

« Η πλέον κρατούσα γνώμη είναι ότι η κατάργηση της ποινής του θανάτου δεν προκάλεσε καμιά αύξηση του αριθμού των κακουργημάτων».

(β) Νορβηγία: (Τελευταία θανατική εκτέλεση: 1875. Κατάργηση θανατικής ποινής: 1905)

«Το πείραμα στέφθηκε με επιτυχία. Επιβεβαιώθηκε η εκδοχή ότι η κατάργηση της ποινής του θανάτου δεν προκαλεί καμιά αύξηση του αριθμού των φόνων».

«Δεν υπάρχει τίποτε που να δείχνει ότι η κατάργηση της ποινής του θανάτου οδήγησε σε οποιαδήποτε αύξηση του αριθμού των ανθρωποκτονιών ή γενικά των κακουργημάτων βιαιότητας».

(γ) Βέλγιο: (Η ποινή του θανάτου έπαυσε να ισχύει από το έτος 1863)

« Μάθαμε ότι το καλύτερο μέσο διδαχής του σεβασμού της ανθρώπινης ζωής συνίσταται στην άρνηση θανατώσεως εν ονόματι του νόμου».

(δ) Ολλανδία: (Τελευταία θανατική εκτέλεση: 1850. Κατάργηση της ποινής του θανάτου 1870)

«Έχει οριστικά αποδειχθεί ότι η κατάργηση της ποινής του θανάτου στον κοινό Ποινικό Κώδικα δεν έχει ως αποτέλεσμα οποιαδήποτε αύξηση ή εκτράχυνση της εγκληματικότητας».

(ε) Δανία: (Τελευταία θανατική εκτέλεση: 1892. Κατάργηση της ποινής του θανάτου: 1930)

«Η εγκληματικότητα συνεχώς μειώνεται από τότε που η ποινή του θανάτου έπαυσε να εφαρμόζεται».

Παραστατικά είναι και τα παραδείγματα των ακόλουθων χωρών που κατάργησαν τη θανατική ποινή:

(α) Αγγλία: (Θανατική ποινή καταργήθηκε από το 1969. Τελευταία θανατική εκτέλεση το 1964)

Η αγγλική Royal Commission 1948-1953 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εφαρμογή της ποινής του θανάτου δεν εμφανίζει καμιά επίδραση πάνω στην εγκληματικότητα.

Στις 19 Ιουνίου 1979 η βρετανική Βουλή κλήθηκε να αποφασίσει για την επαναφορά ή όχι της θανατικής ποινής και με ψήφους 362 κατά και 243 υπέρ αποφάσισε εναντίον της επαναφοράς της θανατικής ποινής.

Το ίδιο αποτέλεσμα είχε και η ψηφοφορία που έγινε το Δεκέμβριο του 1975 για την επαναφορά ή όχι της θανατικής ποινής.

(β) Ιταλία και Δυτική Γερμανία: (Η Ιταλία αποτόλμησε την κατάργηση της θανατικής ποινής το 1944 και η Δυτική Γερμανία το 1949)

Η κατάργηση της ποινής του θανάτου στις χώρες αυτές δεν ανέστειλε ούτε επιβράδυνε τον ετήσιο μέσο όρο της πτώσεως της εγκληματικότητάς τους που ήταν ο ίδιος ακριβώς με εκείνο που παρουσίαζαν χώρες που διατηρούσαν την ποινή του θανάτου.

(γ) Πορτογαλία: Η Πορτογαλία κατάργησε την ποινή του θανάτου το 1852 για τα πολιτικά εγκλήματα και το 1867 για τα εγκλήματα του κοινού Ποινικού Δικαίου. Το 1911 την κατάργησε και για τα στρατιωτικά αδικήματα με ελάχιστες εξαιρέσεις. Η τελευταία θανατική εκτέλεση στην Πορτογαλία ανατρέχει στο 1846.

(δ) Ελβετία: Στην Ελβετία καταργήθηκε το 1874, επαναφέρθηκε όμως ύστερα από δημοψήφισμα το 1879, αλλά το 1973 ψηφίστηκε η οριστική κατάργηση της ποινής του θανάτου με εξαίρεση για τους φόνους που διαπράττονται σε περίοδο πολέμου.

(ε) Αυστρία: Στην Αυστρία έπαυσε να ισχύει το 1787, επαναφέρθηκε όμως το 1795. Το 1919 επανακαταργήθηκε για να επαναφερθεί το 1934. Το 1968 καταργήθηκε οριστικά για όλες τις περιπτώσεις.

(στ) Στην Ισλανδία καταργήθηκε το 1928, στη Φινλανδία το 1949, στη Γροιλανδία και το Ισραήλ το 1954, στη Μάλτα το 1971 και στο Λουξεμβούργο το 1979.

(ζ) Η θανατική ποινή καταργήθηκε από τον περασμένο αιώνα στη Βενεζουέλα το 1863, στη Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου το 1865, στην Κόστα Ρίκα το 1882, στη Βραζιλία το 1889. Στην Ουραγουάη καταργήθηκε το 1907, στην Αργεντινή το 1922, στη Νέα Ζηλανδία το 1961 και στον Καναδά το 1966.

(η) Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής: Στις 29 Ιουνίου 1972 το Ανώτατο Δικαστήριο των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής έκρινε σχετικά με την υπόθεση William Henry Furman ότι η επιβολή και η εκτέλεση της θανατικής ποινής είναι αντίθετη με το Σύνταγμα, γιατί παραβιάζει τη συνταγματική διάταξη που απαγορεύει την επιβολή ποινής «απανθρώπου και ασυνήθους». Σχολιάζοντας την ιστορική απόφαση ο Γερουσιαστής Edward Kennedy δήλωσε: «Το δικαστήριο αποφάνθηκε υπέρ της ζωής και έδωσε έτσι νέα ζωή στη δημοκρατία μας και στη δικαιοσύνη μας».

Στις Η.Π.Α. άλλες πολιτείες κατάργησαν την ποινή του θανάτου και άλλες τη διατηρούν.

Επιπλέον θα μπορούσαμε να πούμε ότι η ιστορική μελέτη μας δίνει χρήσιμα διαφωτιστικά στοιχεία για την αχρηστία του θανάτου ως ποινής. Στην Ιαπωνία στους πρώτους μ.Χ. αιώνες και για 347 χρόνια δεν εκδόθηκε θανατική ποινή. Στην Αίγυπτο «επί των χιλίων ετών του παλαιού κράτους» δεν υπάρχει θανατική ποινή και στη μεσαιωνική και νεότερη Δανία δεν υπάρχει η ποινή αυτή για την ανθρωποκτονία και τη βαριά σωματική βλάβη (Movel and Totschlag). Η ιστορία μάλιστα της προόδου και του πολιτισμού είναι η αντίστροφη πορεία της συνεχώς περιοριζόμενης χρήσεως της θανατικής ποινής.

Το 1967 η Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της COIMBRA της Πορτογαλίας, που είναι ένα από τα αρχαιότερα και πιο ονομαστά πανεπιστήμια της Ευρώπης,διοργάνωσε διεθνές συνέδριο με συμμετοχή των πιο επιφανών επιστημόνων ποινικολόγων της Ευρώπης και της Αμερικής, υποστηρικτών και μη

υποστηρικτών της θανατικής ποινής, με θέμα το πρόβλημα της ποινής του θανάτου, για να τιμήσει την εκατονταετηρίδα της κατάργησης της ποινής του θανάτου στην Πορτογαλία. Το επιστημονικό αυτό συνέδριο στην τελική του συνεδρίαση ψήφισε ομόφωνα τα ακόλουθα:

«Οι σύνεδροι που έλαβαν μέρος στο αναμνηστικό συνέδριο της εκατονταετηρίδας της καταργήσεως της ποινής του θανάτου στην Πορτογαλία, διαπιστώνοντας ότι το θαρραλέο πείραμα που για έναν τώρα αιώνα εφαρμόζεται στην Πορτογαλία αποδεικνύει ολοφάνερα ότι η ποινή του θανάτου δεν είναι απαραίτητη σε μια πολιτισμένη χώρα,

πιστεύοντας:

1.- ότι η εκφοβιστική λειτουργία που αποδίδεται στην ποινή του θανάτου, που όμως ποτέ δεν αποδείχθηκε, μπορεί σε κάθε περίπτωση να επιτευχθεί με διαφορετικής φύσεως ποινές,

2.- ότι η ίδια η έννοια της ανταποδοτικής δικαιοσύνης δεν επιβάλλει την τιμωρία με κεφαλική ποινή οποιουδήποτε εγκλήματος,

3.- ότι η διατήρηση της ποινής του θανάτου στο κοινό Ποινικό Δίκαιο εγκυμονεί κινδύνους συχνότερης εφαρμογής της και καταχρηστικής επέκτασής της σε διαφορετικές περιοχές (π.χ. πολιτικές και οικονομικές), γεγονός που τη μεταβάλλει σε καθαρό όργανο καταπίεσης, όπως συνέβηκε άλλωστε πολλές φορές,

4.- ότι η ποινή του θανάτου οπωσδήποτε είναι επιβλητέα στον πλήρως υπεύθυνο εγκληματία. Η ύπαρξη όμως πλήρους ευθύνης είναι αμφίβολη. Εξάλλου στην αμφιβολία ως προς την ύπαρξη αυτής της πλήρους ευθύνης προστίθεται και το ενδεχόμενο δικαστικής πλάνης τόσο επί της αντικειμενικής άποψης της ενοχής, όσο και επί της υποκειμενικής επαλήθευσης της ευθύνης,

5.- ότι η ποινή του θανάτου καθιστά αδύνατη κάθε επανακοινωνικοποίηση του κατάδικου,

6.- ότι η άρνηση προσφυγής σε μεθόδους βίας και καταστροφής στη σφαίρα των μεταξύ των λαών σχέσεων προϋποθέτει τη μη χρησιμοποίηση της βίας και της καταστροφής και στη σφαίρα των σχέσεων μεταξύ κοινωνίας και ατόμων,

7.- ότι η ποινή αυτή σε κάθε περίπτωση αντιβαίνει στη σύγχρονη αντίληψη περί δικαιοσύνης και στον οφειλόμενο σεβασμό προς το ανθρώπινο πρόσωπο,

συνιστούν:

1.- την κατάργηση της ποινής του θανάτου παγκόσμια και οριστικά για όλα τα εγκλήματα,

2.- την αντικατάσταση ή τη μετατροπή της θανατικής καταδίκης σε άλλες καταδίκες που επισύρουν διαφορετικές ποινές,

3.- την άμεση αναστολή της εφαρμογής της από όλα τα κράτη που διατηρούν την ποινή αυτή, μέχρις ότου καταστεί δυνατή η οριστική κατάργησή της στην περίπτωση που αποδέχονται τη δεύτερη απόφαση».

Η απόφαση αυτή αποτελεί την πιο κατηγορηματική ομόφωνη διακήρυξη του επιστημονικού πνεύματος και την πιο πανηγυρική ολοκληρωτική επιβεβαίωση της πρακτικής πείρας στο πρόβλημα της θανατικής ποινής.

Μελέτη για την ποινή του θανάτου που έγινε σε διεθνές πεδίο με απόφαση του Ο.Η.Ε. και εκδόθηκε το 1968 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ποινή του θανάτου δεν επιδρά καθόλου στην αύξηση, τη μείωση και τη σταθερότητα των κακουργημάτων για τα οποία προβλέπεται.

Η 'Εβδομη Διάσκεψη του Ο.Η.Ε. για την Πρόληψη του Εγκλήματος και τη Μεταχείριση των Παραβατών, που έγινε το 1985 στο Μιλάνο με τη συμμετοχή 122 χωρών, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η μεγάλη πιθανότητα σύλληψης και η ταχύτητα ανίχνευσης διαδραματίζουν πιο σημαντικό ρόλο από το μέγεθος των ποινών.

Η Διεθνής Αμνηστία το 1979 με την ευκαιρία της δημοσίευσης της έκθεσής της για την ποινή του θανάτου έκανε έκκληση στις κυβερνήσεις όλων των χωρών να προχωρήσουν στην άμεση και πλήρη κατάργησή της.

Στην έκθεση αναφέρεται ότι στην τελευταία 10ετία τουλάχιστον 7,500 άνθρωποι έχουν καταδικασθεί σε θάνατο σ' όλο τον κόσμο, από τους οποίους 5,000 έχουν εκτελεσθεί. Επίσης, περισσότερα από 500,000 άτομα έπεσαν θύματα πολιτικών δολοφονιών.

Περισσότερες από 2,000 δικαστικές θανατικές ποινές, που αναφέρονται στην έκθεση, επιβλήθηκαν σε πολιτικές υποθέσεις.

Η Διεθνής Αμνηστία είναι αντίθετη στην ποινή του θανάτου για όλες τις περιπτώσεις. Υποστηρίζει ότι η επιβολή της θανατικής ποινής παραβιάζει τους διεθνείς κανόνες για το δικαίωμα στη ζωή και για να μην υπόκεινται οι άνθρωποι σε κάποια σκληρή, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση.

Η Διεθνής Αμνηστία επισημαίνει ότι είναι δυνατό, κι έχει συμβεί, να επιβληθεί η θανατική ποινή σε αθώους.

Στην έκθεση αναφέρεται ακόμη ότι η ποινή αυτή μπορεί να οδηγήσει στην εφαρμογή κυβερνητικής πολιτικής από τα δικαστήρια, ώστε να εξαλειφθεί κάθε δραστηριότητα που δε συμπλέει με την πολιτική της κυβερνήσεως.

Δεν υπάρχουν πειστικές αποδείξεις, αναφέρεται στη συνέχεια στην έκθεση, ότι η θανατική ποινή αποτρέπει εγκληματίες ή υποψήφιους τρομοκράτες.

Στην ανακοίνωση τέλος η οποία συνοδεύει την έκθεση η Διεθνής Αμνηστία τονίζει:

«Δεν είναι μόνο αντιφατικό, αλλά είναι απειλή για τις ανθρώπινες αξίες οποιασδήποτε κοινωνίας να διακηρύσσει ότι η αφαίρεση της ανθρώπινης ζωής είναι το πιο φρικτό έγκλημα και συγχρόνως να υποστηρίζεται οποιοδήποτε είδος εκτέλεσης ως πράξη ανταπόδοσης επ' ονόματι της ίδιας αυτής κοινωνίας».

Το 'Εκτο Πρωτόκολλο στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών, λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξέλιξη παρουσιάζει και εκφράζει την τάση για κατάργηση της θανατικής ποινής, καθορίζει με το πρώτο του άρθρο πως η θανατική ποινή πρέπει να καταργηθεί και πως κανένας δεν πρέπει να καταδικάζεται σε θάνατο ή να εκτελείται.

«Η πραγματική πολεμική κατά της ποινής του θανάτου δεν προέκυψεν ούτε από ευθηνήν συναισθηματολογίαν, ούτε από γλυκεράν ηθικολογίαν, ούτε από μεταφυσικήν ιδεοληψίαν, ούτε από ανεδαφικόν ανθρωπισμόν, ούτε από ουτοπικήν διάθεσιν, ούτε από συρμόν ψευδοπροοδευτικότητος. Με τοιαύτας θέσεις δεν ήτο δυνατόν να καταπολεμηθή και να κλονισθή ο αρχαιότερος και πλέον βαθύτερον ερριζωμένος θεσμός του Ποινικού Δικαίου. Προέκυψεν αντιθέτως από ρεαλιστικήν,

απροκατάληπτον, επισταμένην, ψυχράν και πεζήν μελέτην και εκτίμησιν της αντεγκληματικής της χρησιμότητος και από πραγματικόν ενδιαφέρον διά την προσφορωτέραν λειτουργίαν της ποινικής δικαιοσύνης. Είναι συνεπώς εσφαλμένη η κρατούσα επιδερμική γνώμη ότι κυρίως ευαίσθητοι διανοούμενοι, ανεύθυνοι ηθικολόγοι, απροσγείωτοι ιδεολόγοι και ανόητοι σνομπ είναι οι αντίπαλοι της θανατικής ποινής».

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας τάχθηκε ανεπιφύλαχτα εναντίον της επαναφοράς της θανατικής ποινής τόσο για λόγους αρχής όσο και για λόγους ουσίας, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τη διεθνή τάση και τις αντιλήψεις διεθνώς για το θέμα αυτό,καθώς επίσης τις πρόνοιες του Έκτου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και των Βασικών Ελευθεριών.

Ανεπιφύλακτα εναντίον της θανατικής ποινής τάχθηκε και η Εκτελεστική Εξουσία.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ανέφερε ότι το δικηγορικό σώμα τάσσεται υπέρ της κατάργησης της θανατικής ποινής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών τονίζει και πάλι την ανάγκη επανεξέτασης και αναθεώρησης των ποινών που προβλέπονται στο Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθούν τρεις ακόμα απόψεις, η άποψη του διάσημου Beccaria, θεμελιωτή της ποινικής επιστήμης και πρωτοπόρου στον αγώνα για κατάργηση της θανατικής ποινής, του ακαδημαϊκού Γ. Α. Μαγκάκη και του Albert Camus.

Ο Beccaria πολύ επιγραμματικά έγραψε μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα πριν από δυόμισι περίπου αιώνες:

«Η ποινή του θανάτου δεν είναι ωφέλιμη εξαιτίας του παραδείγματος της απανθρωπιάς που προσφέρει στους ανθρώπους. Αν τα πάθη ή η ανάγκη του πολέμου μας μαθαίνουν να χύνουμε ανθρώπινο αίμα, οι νόμοι, οι οποίοι πρέπει να κομίζουν τη μετριοπάθεια στην ανθρώπινη συμπεριφορά, οφείλουν να μην πολλαπλασιάζουν το παράδειγμα αυτό της αγριότητας, δεδομένου μάλιστα ότι το παράδειγμα αυτό είναι πολύ πιο ολέθριο από οποιοδήποτε άλλο, διότι ο νόμιμος θάνατος επιβάλλεται εσκεμμένα και πανηγυρικά. Παράλογο μου φαίνεται οι νόμοι, που είναι έκφραση της γενικής θέλησης και που αποστρέφονται και τιμωρούν την ανθρωποκτονία, να διαπράττουν οι ίδιοι ανθρωποκτονία και ακόμα να επιτάσσουν οι ίδιοι δημόσιο φόνο για ν' αποτρέψουν τους πολίτες από το φόνο».

Ο ακαδημαϊκός Γ. Α. Μαγκάκης γράφει για τη θανατική ποινή στο Ποινικό Δίκαιο, τεύχος πρώτο, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1979, σελίδες 54 και 55, και τα εξής:

«... η θανάτωση ενός ανθρώπου δεν μπορεί λογικά και ουσιαστικά να συνιστά ποινή στο πλαίσιο ενός Ποινικού Δικαίου που με τις κυρώσεις του επιδιώκει την πραγμάτωση αποκλειστικά κοινωνικών σκοπών και ειδικά την ειδική πρόληψη. Και τούτο γιατί η ποινική μεταχείριση στο πλαίσιο ενός τέτοιου Ποινικού Δικαίου αποτελεί κοινωνική και γι' αυτό εγκόσμια υπόθεση, που αποβλέπει στο να επιδράσει πάνω στην προσωπικότητα του δράστη, για να εξουδετερώσει στο βαθμό που του είναι δυνατό τις αιτίες της εγκληματικότητας. Έτσι κάθε ποινική

κύρωση προϋποθέτει τη φυσική ύπαρξη του δράστη. Μια ποινή που την καταστρέφει παύει επομένως να είναι κοινωνικό μέτρο και συνιστά ανεπίτρεπτη για το Δίκαιο ανάμειξή του σε ξένο απ' αυτό χώρο, δηλαδή ανεπίτρεπτη «μετάβαση σε άλλο είδος», συγκεκριμένα εμπλοκή του στο χώρο του μεταφυσικού ερωτήματος για το νόημα της ζωής και του θανάτου, με τρόπο που αποτελεί μια από τις πιο βάρβαρες εκδηλώσεις αυθαιρεσίας της ανθρώπινης κοινωνίας. Ειδικά μάλιστα για ένα Ποινικό Δίκαιο που με τις ποινές του επιδιώκει πρωταρχικά την ειδική πρόληψη με την άσκηση συγκρατητικής επίδρασης πάνω στον ήδη δράστη η θανατική ποινή αποτελεί επιπλέον και παραλογισμό. Γιατί η άσκηση αυτής της επίδρασης προϋποθέτει βέβαια τη φυσική ύπαρξη του ανθρώπου, που η θανατική ποινή καταστρέφει. Αλλά και η γενικοπροληπτική αποτελεσματικότητα της θανατικής ποινής έχει αποδειχθεί και στατιστικά ότι είναι μηδαμινή. Γιατί δράστης που τελεί εγκλήματα για τα οποία προβλέπεται η θανατική ποινή είτε τα διαπράττει κάτω από καταστάσεις ακραίας συναισθηματικής υπερδιέγερσης, οπόταν δεν είναι σε θέση να λάβει υπόψη του ψύχραιμα τις συνέπειες, είτε τα διαπράττει με μεγάλη ψυχρότητα, «επαγγελματικά», και τότε εκείνο που σταθμίζει είναι τις πρακτικές πιθανότητες διαφυγής του και όχι το είδος της ποινής που προβλέπεται από το νόμο για την πράξη του. Αντίθετα η ύπαρξη της θανατικής ποινής έχει διαπιστωθεί ότι όχι μόνο δεν ενισχύει το γενικό πνεύμα σεβασμού προς την ανθρώπινη ζωή, αλλά απεναντίας το υποσκάπτει, γιατί καλλιεργεί στην κοινή γνώμη με το παράδειγμα της Πολιτείας μια νοοτροπία που σχετικοποιεί την ηθική της αξία. Για όλους αυτούς τους λόγους η θανατική ποινή δεν έχει θέση στο Ποινικό μας Δίκαιο και σωστό είναι να καταργηθεί».

Ο Albert Camus, που τιμήθηκε με το βραβείο Νόμπελ στην ηλικία των 45 χρόνων, στέλνει το μήνυμα:

«...Ούτε στην καρδιά των ανθρώπων ούτε στα ήθη των κοινωνιών θα υπάρξει διαρκής ειρήνη, εφόσον ο θάνατος δεν τεθεί εκτός νόμου».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών με όλα αυτά τα δοσμένα στοιχεία παραμένει αταλάντευτη στη θέση της για κατάργηση της ποινής του θανάτου και τοποθέτησή της στο μουσείο της ιστορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η Έκθεση είναι ομόφωνη.

Υπάρχουν ομιλητές; Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, η Έκθεση εγκρίνεται.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Το ορθολογιστικό της απόφασης για την εγκατάσταση των ηλιακών συστημάτων του Νοσοκομείου Λάρνακας σε σχέση με τη ζημιά που τυχόν προκαλείται στο δημόσιο». Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΤΟ ΟΡΘΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΗΛΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗ ΖΗΜΙΑ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΡΟΚΑΛΕΙΤΑΙ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ»

Παρόντες:-

Ιωάννης Μάτσης, Πρόεδρος — Άριστος Χρυσοστόμου
Νίκος Αναστασιάδης — Γιαννάκης Ομήρου
Ανδρέας Παρισινός, εκπροσωπώντας τον κ. Λ. Ιεροδιακόνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Ιανουαρίου και 31 Μαΐου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Υγείας, εκπρόσωποι του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και εκπρόσωποι κατασκευαστών και εισαγωγέων ηλιακών συστημάτων.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη στις 8 Δεκεμβρίου 1989 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το όλο θέμα, ο εγγράψας αυτό Βουλευτής κ. Σ. Χατζηγιάννης ανέφερε πως το υπό συζήτηση θέμα εντοπίζεται στο πρόβλημα και τις επιπτώσεις στην οικονομία γενικά του τόπου από την ολοσχερή καταστροφή των ηλιακών συστημάτων του Νοσοκομείου Λάρνακας, παρ'όλο που ο χρόνος λειτουργίας τους είναι μόνο πέντε χρόνια. Ειδικότερα ο κ. Χατζηγιάννης ανέφερε πως από την καταστροφή αυτή προέκυψε ζημιά στο δημόσιο που ανέρχεται στο ποσό των σαράντα χιλιάδων λιρών και κάλεσε τους αρμοδίους να εξηγήσουν στην Επιτροπή πώς και ποιοι ευθύνονται για τη ζημιά αυτή και ζήτησε τη λήψη μέτρων, ώστε να μην παρουσιαστούν ξανά παρόμοια προβλήματα.

Καταθέτοντας για το όλο θέμα ενώπιον της Επιτροπής, ο Υπουργός Υγείας δήλωσε πως η ανέγερση του Νοσοκομείου Λάρνακας έγινε με αμερικανική βοήθεια και η σχεδίαση και επίβλεψη των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανόμενης της εγκατάστασης των ηλιακών συστημάτων, έγιναν από ξένη εταιρεία, επειδή οι υπηρεσίες του κράτους δεν είχαν έμπειρο προσωπικό που να μπορεί να εκτελέσει το έργο αυτό.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων δήλωσαν ενώπιον της Επιτροπής πως πράγματι η σημερινή κατάσταση του ηλιακού συστήματος του Νοσοκομείου Λάρνακας δεν είναι ικανοποιητική λόγω της φθοράς των πλαισίων και πως για την αντικατάστασή τους θ' απαιτηθεί ποσό £40,000 περίπου. Οι εκπρόσωποι του ίδιου τμήματος απέδωσαν τη φθορά στη χρησιμοποίηση ανομοιογενών μετάλλων που είχε ως αποτέλεσμα την ηλεκτρόλυση.

Κατά τη γνώμη των ίδιων εκπροσώπων, τα πλαίσια που χρησιμοποιήθηκαν ήταν νέας τεχνολογίας και θα μπορούσε να λειτουργήσει ικανοποιητικά το σύστημα, αν δε γινόταν λανθασμένος συνδυασμός υλικών.

Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι διευκρίνισαν ότι η σχεδίαση των νέων νοσοκομείων, που περιλαμβάνει και τις ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες, όπως επίσης και η επίβλεψη της εκτέλεσης των έργων γίνονται από ιδιωτικούς αρχιτεκτονικούς οίκους που επιλέγονται κατόπιν διαγωνισμού και ότι πέραν αυτού οι τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ασκούν έλεγχο με σκοπό τη μείωση των προβλημάτων στο ελάχιστο.

Ο εκπρόσωπος των εισαγωγέων ηλιακών συστημάτων που παρευρέθηκε στη συνεδρία της Επιτροπής δήλωσε πως επισκέφτηκε αρμόδιους κυβερνητικούς λειτουργούς τους οποίους ενημέρωσε για εισαγόμενα ηλιακά συστήματα. Πρόσφερε μάλιστα το εισαγόμενο από τον ίδιο σύστημα για δωρεάν δοκιμή, οι

λειτουργοί όμως αυτοί δεν του έδωσαν καμιά σημασία· του έδωσαν μάλιστα και γραπτή απάντηση πως δεν υπάρχει ενδιαφέρον για το σύστημά του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δε λήφθηκαν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση των καλύτερων ηλιακών συστημάτων. Η δικαιολογία μάλιστα που δόθηκε πως η κυβέρνηση έπεσε θύμα κακών συμβούλων δε μειώνει την ευθύνη της, αφού η ευθύνη για την εξασφάλιση των καλύτερων συμβούλων βαρύνει την ίδια. Το γεγονός επίσης πως η κυβέρνηση δεν αξιοποίησε στοιχεία που της έδωσαν Κύπριοι εισαγωγείς, καθώς και το γεγονός ότι δεν ενδιαφέρθηκε για τα ηλιακά συστήματα επιτόπιας παραγωγής που είναι διεθνώς αναγνωρισμένα, επιτείνουν τις εικασίες ότι η απόφασή της για την εγκατάσταση των ηλιακών συστημάτων δεν είχε βασιστεί πάνω σε ορθολογιστικά κριτήρια, με αποτέλεσμα να ζημιωθεί το δημόσιο ένα ποσό £40,000.

Η Επιτροπή επισημαίνει ιδιαίτερα τη δήλωση των αρμοδίων ότι η σχεδίαση των νέων νοσοκομείων, που περιλαμβάνει και τις ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες και την επίβλεψη της εκτέλεσης των έργων, γίνεται από ιδιωτικούς αρχιτεκτονικούς οίκους που επιλέγονται κατόπιν διαγωνισμού και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να εφαρμόζει πιστά την αρχή αυτή, ούτως ώστε όχι μόνο να ενεργεί, αλλά και να φαίνεται ότι ενεργεί δημοκρατικά και να αποφεύγονται ζημιές στο δημόσιο, όπως συνέβηκε στην παρούσα περίπτωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνη και πάλι αντιλαμβάνομαι η Έκθεση. Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, θα τη θεωρήσω εγκριθείσα.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) «Οι καταστροφές και οι ζημιές που προκλήθηκαν στην ακριτική Αθηαίνου από την πρόσφατη θεομηνία και τρόποι βοήθειας προς τους πληγέντες κατοίκους». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη.

(β) «Η ανάγκη αποζημίωσης των παραγωγών που υπέστησαν ζημιές από θεομηνίες το Νοέμβρη και Δεκέμβρη του 1988».

Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ: (1) «ΟΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΖΗΜΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΛΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΑΚΡΙΤΙΚΗ ΑΘΗΑΙΝΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΘΕΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΛΗΓΕΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ» ΚΑΙ (2) «Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΤΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΣΤΗΣΑΝ ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΘΕΟΜΗΝΙΕΣ ΤΟ ΝΟΕΜΒΡΗ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΗ ΤΟΥ 1988»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Οδυσσέας Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τα πιο πάνω θέματα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Μαΐου και την 1η Ιουνίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, καθώς και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Όπως είναι γνωστό, τα πιο πάνω θέματα γράφτηκαν στη Βουλή με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Α. Μαθηκολώνη και Δ. Ηλιάδη αντίστοιχα και στη συνέχεια παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το πρώτο θέμα ο εισηγητής του Βουλευτής κ. Α. Μαθηκολώνης ανέφερε πως ύστερα από θεομηνία που ενέσκηψε στις 18 Φεβρουαρίου 1990 η περιοχή της Αθηαίνου υπέστη σοβαρές ζημιές και κάλεσε τους αρμοδίους να πάρουν μέτρα αποζημίωσης των πληγέντων.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που παρευρέθηκε στις συνεδρίες της Επιτροπής κατέθεσε πως από τη θεομηνία αυτή πλήγηκαν έξι άτομα στην περιοχή της Αθηαίνου και ότι το ποσοστό ζημιάς κυμαίνεται μεταξύ 2% και 6%, ενώ η μεγαλύτερη χρηματική ζημιά εκτιμήθηκε στο ποσό των £825 κατ' άτομο.

Σύμφωνα με την πολιτική της κυβέρνησης, όπως αυτή αναλύθηκε από τον ίδιο εκπρόσωπο, τότε μόνο οι πληγέντες αποζημιώνονται, όταν οι ζημιές υπερβαίνουν το 80%. Για ζημιά μεγαλύτερη από το 50% και μέχρι 79% παρέχεται στους πληγέντες δάνειο που δεν υπερβαίνει το ύψος της ζημιάς. Η κυβέρνηση στην περίπτωση της Αθηαίνου εφάρμοσε τα κριτήρια αυτά για τα οποία καμιά ένσταση δεν υποβλήθηκε από τους ενδιαφερομένους, γι' αυτό και θεωρεί ότι το θέμα έληξε.

Με τις πιο πάνω θέσεις και αποφάσεις του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων συμφώνησαν και οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων.

Εισάγοντας το δεύτερο υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του, Βουλευτής κ. Δ. Ηλιάδης, ανέφερε πως η ένταξη των πατατοπαραγωγών στο σχέδιο ασφαλίσεως του ΟΓΑ έγινε την 1η Ιανουαρίου 1989, ενώ οι παραγωγοί αυτοί υπέστησαν ζημιές από θεομηνίες που ενέσκηψαν κατά τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 1988. Στη συνέχεια όσοι παραγωγοί υπέστησαν ζημιές πάνω από 80% αποζημιώθηκαν και όσοι υπέστησαν ζημιές πάνω από 50% και μέχρι 79% δανειοδοτήθηκαν. Ο ίδιος Βουλευτής ανέφερε πως 266 πατατοπαραγωγοί δεν αποζημιώθηκαν.

Τέλος, ο κ. Ηλιάδης κάλεσε την κυβέρνηση να έρθει αρωγός των παραγωγών αυτών και να τους αποζημιώσει όπως αν ήταν ασφαλισμένοι στο ταμείο του ΟΓΑ.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού συμφώνησαν με τα στοιχεία που κατέθεσε ο εισηγητής του θέματος, επανέλαβαν και πάλι την πολιτική της κυβέρνησης στο θέμα της παροχής βοήθειας, όπως αυτή αναλύθηκε προηγουμένως, και δήλωσαν ότι η πολιτική αυτή εφαρμόστηκε και στην περίπτωση των πληγέντων πατατοπαραγωγών. Η καταβολή αποζημίωσης από το ταμείο του ΟΓΑ, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, δεν μπορεί να γίνει, γιατί προσκρούει στο νόμο ένεκα του ότι οι παραγωγοί δεν καλύπτονταν από το σχέδιο ασφάλισης του ΟΓΑ κατά το χρόνο των θεομηνιών.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων, που ήταν παρόντες στις συνεδριάσεις της Επιτροπής, ζήτησαν να αποζημιωθούν οι πατατοπαραγωγοί με την κατά χάρη παραχώρηση ενός ποσού από το πάγιο ταμείο της Δημοκρατίας, μια και αυτό δε θα επαναληφθεί, αφού οι παραγωγοί αυτοί έχουν πλέον ενταχθεί οριστικά στο ασφαλιστικό ταμείο του ΟΓΑ από την 1η Ιανουαρίου 1989.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού άκουσε όλες τις απόψεις που εκφράστηκαν ενώπιόν της και για τα δύο υπό συζήτηση θέματα, εκφράζει την ικανοποίησή της για τη ρύθμιση που έγινε για το πρώτο θέμα.

Όσον αφορά το δεύτερο υπό συζήτηση θέμα, η Επιτροπή εκφράζει τη συμπάθειά της προς τους πληγέντες πατατοπαραγωγούς και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να επανεξετάσει τη θέση της για παροχή βοήθειας στους πληγέντες που δεν καλύπτονται από τον ΟΓΑ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η Έκθεση και πάλι είναι ομόφωνη.

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Μαθηκολώνης. Έχετε επτά λεπτά, κύριε συνάδελφε.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Απλώς με πολλή συντομία θα ήθελα να πω ότι με το νόμο ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή τον Ιανουάριο του 1989 οι πατατοπαραγωγοί έχουν ενταχθεί στον ΟΓΑ κι έτσι αποζημιώνονται για τις ζημιές που υφίστανται. Εντούτοις, λόγω κάποιου λάθους ή κάποιας αβλεψίας αριθμός πατατοπαραγωγών της επαρχίας Λάρνακας οι οποίοι υπέστησαν ζημιές από την κακοκαιρία το Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 1988 δυστυχώς δεν καλύφθηκαν από τη σχετική νομοθεσία και μάλιστα παρά το γεγονός ότι οι άνθρωποι αυτοί είχαν καταβάλει ασφάλιστρα και πίστευαν ότι θα αποζημιώνονταν.

Ειδικά θα ήθελα να καταθέσω μια επιστολή, ημερομηνίας 30 Δεκεμβρίου 1988, την οποία απηύθυνε ο Γενικός Διευθυντής του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, κ. Σαββίδης, προς το Διευθυντή του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης στην οποία φαίνεται πολύ καθαρά ότι οι πατατοπαραγωγοί κατέβαλαν ασφάλιστρα και για τη φυτεία του 1988 και έπρεπε να καλυφθούν για τη ζημιά την οποία υπέστησαν.

Επειδή οι πατατοπαραγωγοί αυτοί, οι οποίοι υπέστησαν ζημιά το Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 1988, είναι οι τελευταίοι καλλιεργητές-πατατοπαραγωγοί οι οποίοι ζημιώνουν χωρίς να έχουν τη θεραπεία της αποζημίωσης, πιστεύω θα πρέπει αυτό το Σώμα να απευθύνει μια έντονη παράκληση προς την κυβέρνηση να εξετάσει με πολύ ενδιαφέρον και θετικά το αίτημά τους να αποζημιωθούν κατά κάποιο τρόπο, διότι, όπως έχω πει, είναι οι τελευταίοι οι οποίοι πρόκειται να αποζημιωθούν, αφού από τον Ιανουάριο του 1989 οι πατατοπαραγωγοί έχουν ενταχθεί στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης κι έτσι ουσιαστικά δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως έχει λεχθεί από τον προηγούμενο συνάδελφο, η επανένταξη των πατατοπαραγωγών στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης έγινε και ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 1989. Όσοι παραγωγοί υπέστησαν ζημιές μετά την πιο πάνω ημερομηνία δεν αντιμετώπισαν και δεν πρόκειται να αντιμετωπίσουν πρόβλημα αποζημίωσης.

Είναι γεγονός όμως ότι υπήρξε το Δεκέμβρη και το Νιόβρη του 1988 μια μερίδα παραγωγών από τα Κοκκινοχώρια και ιδιαίτερα από τη Ξυλοφάγου η οποία πλήγηκε από θεομηνία. Είναι η τελευταία εκκρεμότητα που υπάρχει όσον αφορά τους πατατοπαραγωγούς. Οι επηρεαζόμενοι ανέρχονται περίπου στους 266 και πραγματικά έχουμε τη γνώμη ότι αυτή η τελευταία εκκρεμότητα αξίζει να λήξει και η κυβέρνηση να επιδείξει κατανόηση και να έλθει αρωγός των παραγωγών μας σ' αυτό τους το πρόβλημα.

Θα ήθελα να αναφέρω ότι παρά τα επανειλημμένα διαβήματά τους, παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή Γεωργίας άκουσε το πρόβλημά τους και στην Έκθεσή της κάμνει μια έκκληση για μια, έστω κατά χάρη, από κατανόηση θα έλεγα εγώ, αντιμετώπιση του προβλήματός τους, εδώ και πολλούς μήνες εκκρεμεί μια συνάντησή τους με τον Υπουργό ή τέλος πάντων με τους αρμοδίους του Υπουργείου Γεωργίας οι οποίοι ακόμα δεν ευδόκησαν να δεχτούν να συναντήσουν τους επηρεαζόμενους παραγωγούς.

Με αυτά τα δεδομένα και κυρίως λόγω του ότι είναι η τελευταία εκκρεμότητα που υπάρχει στο κεφάλαιο των προβλημάτων των παραγωγών μας από θεομηνίες πιστεύουμε ότι αξίζει τον κόπο να κλείσουμε με μια σωστή αντιμετώπιση και αυτού του προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, για να μη χάσουμε περισσότερο χρόνο.

Η Έκθεση της Επιτροπής Γεωργίας για παροχή βοήθειας προς τους πληγέντες κατοίκους Αθηαίνου και τους πατατοπαραγωγούς ήταν ομόφωνη. Πράγματι ύστερα από τα διαβήματά μας η κυβέρνηση έχει φέρει μια άλλη πρόταση για αποζημιώσεις και δάνεια για όσους δεν είναι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ. Στην περίπτωση της Αθηαίνου έχουν καλυφθεί με αυτό το ταμείο των δανείων και της βοήθειας κι έτσι δεν υπάρχει πρόβλημα. Από τους πατατοπαραγωγούς μια ομάδα έχει πάρει βοήθεια και μια ομάδα έχει πάρει δάνειο. Όμως πάνω από 200 πατατοπαραγωγοί που η ζημιά τους ήταν κάτω από 50% δεν έχουν πάρει βοήθεια.

Κύριε Πρόεδρε, τότε όλο το Σώμα, όλη η Βουλή, η κυβέρνηση, υποσχεθήκαμε ότι θα πείσουμε τους πατατοπαραγωγούς να ασφαλιστούν στον ΟΓΑ, για να τύχουν της ασφάλειας και της εγγύησης ότι θα παίρνουν κάποια βοήθεια. Υπήρξε αντίδραση. Τους παροτρύναμε να ασφαλιστούν το συντομότερο, για να καλύψουν τις θεομηνίες που μπορούσε να προκύψουν το Δεκέμβρη και το Νιόβρη. Δυστυχώς όμως για τεχνικούς λόγους ο νόμος εγκρίθηκε στις αρχές του Γενάρη του 1989 κι έτσι αυτοί οι γεωργοί έχουν στερηθεί αυτό το βοήθημα.

Γι' αυτό συμφωνούμε με τις απόψεις και των άλλων συναδέλφων, ότι η κυβέρνηση θα πρέπει στη μοναδική αυτή περίπτωση που παρουσιάστηκε όσον αφορά τους ασφαλισμένους γεωργούς κατά χάρη να παραχωρήσει κάποια βοήθεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η φημολογούμενη παραχώρηση νερού από το φράγμα Ασπρόκρεμμου σε μεγαλοεπιχειρηματία για τουριστικούς σκοπούς στην περιοχή 'Πέτρα του Ρωμιού', τη στιγμή που δεν ικανοποιείται αίτημα παραχώρησης νερού από το ίδιο φράγμα για αρδευτικούς σκοπούς σε αριθμό κοινοτήτων της χαμηλής περιοχής Πάφου». Είναι θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΦΗΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΦΡΑΓΜΑ ΑΣΠΡΟΚΡΕΜΜΟΥ ΣΕ ΜΕΓΑΛΟΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ 'ΠΕΤΡΑ ΤΟΥ ΡΩΜΙΟΥ', ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΑΙΤΗΜΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΙΔΙΟ ΦΡΑΓΜΑ ΓΙΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΧΑΜΗΛΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΦΟΥ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
'Αριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Μαρτίου και 1η Ιουνίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εσωτερικών και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

'Οπως είναι γνωστό το πιο πάνω θέμα γράφτηκε με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Θεοδούλου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ- Αριστεράς την 1η Μαρτίου 1990 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και υποβολή σχετικής έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του ανέφερε στην Επιτροπή πως πληροφορήθηκε από τον τύπο ότι η κυβέρνηση αποφάσισε την παραχώρηση 1,4 εκ. κ.μ. νερού από το φράγμα Ασπρόκρεμμου στην εταιρεία Λανίτη για τουριστικούς σκοπούς και συγκεκριμένα για τουριστική αξιοποίηση μιας περιοχής κοντά στην «Πέτρα του Ρωμιού».

Ο ίδιος Βουλευτής δήλωσε πως η απόφαση αυτή της κυβέρνησης του προκάλεσε έκπληξη έχοντας υπόψη πως το φράγμα αυτό κατασκευάστηκε για γεωργικούς σκοπούς που δεν εκπληρώθηκαν ακόμα, αφού μια σειρά από χωριά ζητούν νερό για γεωργική αξιοποίηση και βελτίωση του εισοδήματός τους και δεν τους παραχωρείται με τη δικαιολογία ότι δεν υπάρχει περίσσευμα. Από την άλλη

η απόφαση λαμβάνεται σε μια περίοδο που η κυβέρνηση εφάρμοσε μορατόριουμ αναφορικά με την τουριστική ανάπτυξη και της περιοχής Πάφου.

Τέλος, ο κ. Θεοδούλου, αφού μετέφερε την αγανάκτηση, όπως είπε, των κατοίκων της περιοχής που χρειάζονται νερό για γεωργικούς σκοπούς, καθώς και εκείνων που ανησυχούν για το περιβάλλον, ζήτησε τη θέση της κυβέρνησης πάνω στο θέμα αυτό.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών που προσήλθε στις συνεδρίες της Επιτροπής δήλωσε πως η όλη υπόθεση χρονολογείται από το 1982, έτος κατά το οποίο η εταιρεία κτημάτων Ε. Κ. Λανίτης Λτδ. υπέβαλε αίτηση για δημιουργία τουριστικού χωριού που θα περιλάμβανε ξενοδοχεία 500 κλινών, πάρκα κτλ. Μάλιστα η αίτησή της εξετάστηκε και εγκρίθηκε το 1985, χωρίς να δοθεί οποιαδήποτε χαλάρωση πολεοδομικών ζωνών και με υπόδειξη ύδρευσης από ιδιωτικές διατρήσεις.

Σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, το 1989 η εταιρεία υπέβαλε επιπρόσθετα σχέδια για δημιουργία γκολφ στην περιοχή και για το σκοπό αυτό ζήτησε να της παραχωρηθεί νερό από το φράγμα του Ασπρόκρεμμου. Για την αίτηση αυτή υπάρχει κατ' αρχήν έγκριση. Το σκεπτικό της απόφασης ήταν ότι η δημιουργία γκολφ συμβάλλει στην άνοδο της ποιότητας του τουρισμού. Η τιμή του νερού που προτάθηκε στην εταιρεία είναι έξι σεντ ανά κ.μ. με μέγιστη ποσότητα 1,383 εκ. κ.μ. σε εποχή που το έργο θα είναι σε πλήρη απόδοση μέσα σε πενήντα χρόνια με όρους που θα αποφασιστούν από τους Υπουργούς Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Εσωτερικών. Τέλος, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφερε ότι ακόμα γίνονται διαπραγματεύσεις, επειδή η εταιρεία δεν αποδέχτηκε την τιμή των έξι σεντ ανά κ.μ.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν πως πράγματι το έργο του Ασπρόκρεμμου έγινε για αρδευτικούς σκοπούς, όμως αυτό δε σημαίνει ότι, αν οι ανάγκες του τόπου διαφοροποιηθούν, δε θα μπορούν να διαφοροποιηθούν και οι στόχοι του έργου αυτού. Από τώρα μάλιστα είναι βέβαιο ότι θα χρησιμοποιηθεί και για υδρευτικούς και για τουριστικούς σκοπούς.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι υπάρχει περίσσευμα νερού στο φράγμα αυτό, επειδή δεν αξιοποιείται πλήρως, και συνεπώς πρέπει να μεταβληθούν τα σχέδια για την πλήρη αξιοποίησή του. Στην περίπτωση αυτή θα ληφθούν υπόψη και οι νέες αιτήσεις γεωργών, οι οποίες και θα ικανοποιηθούν, αν αποδειχθεί ότι η χρήση του νερού θα είναι παραγωγική.

Σε κοινό υπόμνημά τους οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος εκφράζουν τη διαμαρτυρία τους για την παραχώρηση νερού από τον Ασπρόκρεμμο για μη γεωργικούς σκοπούς, τη στιγμή μάλιστα που ζητείται η παραχώρηση νερού για γεωργικούς σκοπούς και δεν παραχωρείται.

Οι εκπρόσωποι των οργανώσεων αυτών ζήτησαν επίσης όπως δίνεται προτεραιότητα στους κατοίκους των χωριών που ζητούν νερό για γεωργικούς σκοπούς και, αν υπάρχουν πλεονάσματα, τότε μόνο να εξεταστούν περιπτώσεις παραχώρησης νερού και για άλλους σκοπούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού άκουσε όλες τις πλευρές και αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, στάθηκε ιδιαίτερα στο γεγονός ότι το φράγμα του Ασπρόκρεμμου κατασκευάστηκε για καθαρά αρδευτικούς-γεωργικούς σκοπούς και γι' αυτό δεν πρέπει να γίνονται σκέψεις χρησιμοποίησής του για άλλους σκοπούς, πριν ολοκληρωθούν οι

κατ' αρχήν στόχοι για τους οποίους προγραμματίστηκε και καλυφθούν στη συνέχεια απρόβλεπτες ανάγκες που εντάσσονται μέσα στους στόχους για τους οποίους κατασκευάστηκε.

Η Επιτροπή δεν επιθυμεί να θέσει εμπόδια στα αναπτυξιακά προγράμματα της κυβέρνησης ούτε και έχει ιδιαίτερο λόγο να αντιστρατεύεται τα τουριστικά αναπτυξιακά προγράμματα οποιουδήποτε. Θεωρεί όμως απαράδεκτη την πιθανότητα μετατροπής των αγροτών σε τουριστικούς εργάτες που θα εγκαταλείψουν τη γη και τα χωριά τους. Καλείται γι' αυτό η Εκτελεστική Εξουσία όπως διασφαλίσει τις ανάγκες των αγροτών στο μέτρο του δυνατού που προσφέρει το φράγμα του Ασπρόκρεμμου και, αν περισσέψει νερό, ας το παραχωρήσει μετά για οποιουσδήποτε σκοπούς που θα συμβάλουν στη γενικότερη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χρυσόστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα αναφέρεται σε φημολογούμενη παραχώρηση νερού. Στην πραγματικότητα όμως συζητούμε για παραχώρηση νερού, γιατί, όπως δηλώθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, υπάρχει κατ' αρχήν συμφωνία. Το θέμα έχει δύο πτυχές: την τουριστική ανάπτυξη μιας νέας περιοχής και την παροχή νερού από τον Ασπρόκρεμμο.

Τουριστική ανάπτυξη.

Χθες στην ολομέλεια της Βουλής συζητούσαμε τους περιορισμούς που έθεσε η κυβέρνηση στην τουριστική ανάπτυξη με το σχετικό moratorium που εφάρμοσε και ακούσαμε την έντονη κριτική των συναδέλφων για την έλλειψη ολοκληρωμένου προγράμματος τουριστικής ανάπτυξης, καθώς και για την απαράδεκτη εκμετάλλευση που έγινε από αρκετούς που είχαν το μέσο να πληροφορηθούν εκ των προτέρων τις προθέσεις της κυβέρνησης και έτσι έσπευσαν να υποβάλουν αιτήσεις για άδειες οικοδομής σε βάρος άλλων που δεν είχαν το ίδιο μέσο.

Στην ουσία το moratorium για χάρη της πολυδιαφημιζόμενη αξιοκρατίας εξυπηρέτησε μόνο εκείνους που είχαν τον τρόπο τους και όχι το σκοπό για τον οποίο εξαγγέλθηκε. Και, ενώ το moratorium βρίσκεται σε ισχύ και εμποδίζει άλλους να αναπτύξουν την περιουσία τους, η κυβέρνηση κατ' αρχήν ενέκρινε και συζητά τους όρους για τουριστική ανάπτυξη άλλης περιοχής.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας παρουσίασα το σχέδιο συμφωνίας που υπέβαλε ο ενδιαφερόμενος οίκος το οποίο, όπως μας δήλωσε ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας, δεν υπογράφτηκε ακόμα, αλλά πρόκειται για νέους όρους που υποβλήθηκαν και μελετώνται από υπουργική επιτροπή. Πρόκειται για προσχέδιο ετεροβαρούς συμφωνίας σε βάρος του δημοσίου.

Ζητείται μεγαλύτερη ποσότητα νερού. Ενώ πριν από λίγο συζητούσαμε το θέμα του Διαρίζου και τα προβλήματα της περιοχής Πάφου, τώρα ζητείται μεγαλύτερη ποσότητα από εκείνη που αρχικά ζητήθηκε. Ζητείται μείωση της τιμής του νερού, ζητούνται πολεοδομικές χαλαρώσεις, οικοπεδοποιήσεις, απόλυτα δικαιώματα και άλλα. Δεν είμαστε εναντίον της τουριστικής ανάπτυξης, αλλά, όπως τονίστηκε και χθες από το συνάδελφο Παναγίδη και υποστηρίχτηκε από όλες τις πλευρές, είμαστε υπέρ της ισομερούς τουριστικής ανάπτυξης της Κύπρου.

Η δεύτερη πτυχή του θέματος είναι η παροχή νερού από τον Ασπρόκρεμμο. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας δήλωσαν πως το έργο του Ασπρόκρεμμου έγινε για αρδευτικούς σκοπούς, αλλά, αν οι ανάγκες αλλάξουν, θα διαφοροποιηθούν οι στόχοι του έργου, και δήλωσαν πως είναι βέβαιο από τώρα ότι θα χρησιμοποιηθεί και για υδρευτικούς και για τουριστικούς σκοπούς.

Περαιτέρω δήλωσαν πως υπάρχει περίσσευμα νερού στο φράγμα που δεν αξιοποιείται πλήρως, γι' αυτό πρέπει να μεταβληθούν τα σχέδια για πλήρη αξιοποίησή του. Επίσης τόνισαν πως θα ληφθούν υπόψη νέες αιτήσεις γεωργών, οι οποίες θα ικανοποιηθούν, αν αποδειχθεί πως η χρήση του νερού θα είναι παραγωγική.

Οι αγροτικές οργανώσεις δήλωσαν πως πρέπει να ικανοποιούνται κατά προτεραιότητα οι ανάγκες των γεωργών και, αν υπάρχουν πλεονάσματα, τότε μόνο να εξεταστούν περιπτώσεις παραχώρησης νερού για άλλους σκοπούς. Το πρόβλημα που βρίσκεται μπροστά μας είναι αν ικανοποιήθηκαν οι τωρινές και αν μπορούν να ικανοποιηθούν οι μελλοντικές ανάγκες των γεωργών, καθώς και αν υπάρχει πλεόνασμα νερού. Στο θέμα αυτό δε δόθηκαν στοιχεία που να μας πείθουν ότι έγινε ολοκληρωμένη μελέτη. Έτσι διατηρούμε τις επιφυλάξεις μας.

Περαιτέρω θέλω να τονίσω ένα άλλο νέο στοιχείο που εισήγαγε για πρώτη φορά το Υπουργείο Γεωργίας και καταδεικνύει την αντιαγροτική πολιτική της κυβέρνησης. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας δήλωσαν πως τότε μόνο θα ικανοποιηθούν οι αιτήσεις των γεωργών, αν αποδειχθεί πως η χρήση του νερού θα είναι παραγωγική. Και αποδεικνύεται ακόμα μια φορά πως ό,τι εξαγγέλεται από την κυβέρνηση της αλλαγής για πρώτη φορά θα πρέπει ο λαός να το ακούει με αυξημένη προσοχή.

Σίγουρα η τουριστική βιομηχανία είναι πιο προσοδοφόρα από τη γεωργία,, άρα, σύμφωνα με την ούτω καλούμενη φιλοαγροτική πολιτική της κυβέρνησης, από τώρα και στο εξής για την παραχώρηση νερού για γεωργικούς σκοπούς θα ισχύουν για πρώτη φορά νέες προϋποθέσεις.

Δικαιολογημένα, κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας καταλήγει στην Έκθεσή της πως θεωρεί απαράδεκτη την πιθανότητα μετατροπής των αγροτών σε τουριστικούς εργάτες, αφού θα υποχρεωθούν να εγκαταλείψουν τη γη και τα χωριά τους.

Κύριε Πρόεδρε, μελετώντας την αγροτική πολιτική της κυβέρνησης επιβεβαιώνεται ακόμα μια φορά η άποψη πως στόχος της κυβέρνησης είναι η συρρίκνωση της υπαίθρου, μια και η γεωργία είναι ασύμφορη -πολλά προβλήματα, επιδοτήσεις και άλλα-για να ενισχυθεί ο τουρισμός, η βιομηχανία που είναι προσοδοφόρα.

Κύριε Πρόεδρε, δηλώνουμε απερίφραστα πως το Δημοκρατικό Κόμμα διαφωνεί ριζικά με αυτή την πολιτική της κυβέρνησης, που δειλά και συγκεκαλυμμένα οδηγεί στη συρρίκνωση της υπαίθρου, και πως θα στηρίξουμε με κάθε μέσο το γεωργικό κόσμο, ώστε να παραμείνει στη γη του και να βελτιώσει την ποιότητα της ζωής του. Σε ό,τι αφορά την παραχώρηση νερού από τον Ασπρόκρεμμο για τουριστικούς σκοπούς, το Δημοκρατικό Κόμμα δίνει προτεραιότητα, μόνο όταν πρόκειται για υδρευτικούς σκοπούς. Διαφορετικά το νερό πρέπει να χρησιμοποιείται για τις ανάγκες της γεωργίας και, αν υπάρξει πλεόνασμα, και αυτό θα είναι το αποτέλεσμα ολοκληρωμένης μελέτης, τότε μόνο να διατεθεί αυτό το πλεόνασμα για τουριστικούς ή άλλους σκοπούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδούλου.

Μ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχω εγγράψει αυτό το θέμα και θέλω να επαναλάβω -και λυπούμαι που δεν είναι εδώ ο κ. Γαλανός για να ακούσει- τη διαφωνία μας με την πρόθεση της κυβέρνησης -μιλώ για πρόθεση, γιατί διαπραγματεύεται ακόμα- να παραχωρήσει από το φράγμα του Ασπρόκρεμμου σε μεγαλοεπιχειρηματία για σκοπούς τουριστικής ανάπτυξης στην Πέτρα του Ρωμιού σημαντική ποσότητα νερού -ένα εκατομμύριο τριακόσιες χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού- τη στιγμή που ορισμένες κοινότητες της χαμηλής περιοχής Πάφου για τις οποίες έγινε μνεία και σήμερα, κατά τη συζήτηση του προηγούμενου θέματος, του Διαρίζου, επιζητούν νερό για αρδευτικούς σκοπούς.

Οι κοινότητες αυτές δεν είναι μέσα στο σχέδιο άρδευσης από τον Ασπρόκρεμμο των 38 χιλιάδων σκαλών που προβλέπονται εξαρχής, αλλά ζούμε με κάποιες εξαιρέσεις -βγαίνουν σήμερα τα αμπέλια-και τα χωριά αυτά δικαιολογημένα ζητούν, εφόσον υπάρχει νερό, να τους παραχωρηθεί, για να επιδοθούν σε αρδεύσιμες καλλιέργειες.

Νομίζουμε, και είμαστε σίγουροι ότι και όλες οι πλευρές συμφωνούν, ότι το αίτημα των κοινοτήτων είναι απόλυτα δικαιολογημένο και πρέπει η κυβέρνηση να ικανοποιήσει πρώτιστα αυτές τις ανάγκες, να συμβάλει δηλαδή στην ενίσχυση του εισοδήματος των κατοίκων αυτών των κοινοτήτων, και, αν πράγματι υπάρχει περίσσευμα, δεν είμαστε ενάντια στην τουριστική ανάπτυξη.

Το φράγμα αυτό έγινε για αρδευτικούς σκοπούς. Η κυβέρνηση λέει ότι έχουν διαμορφωθεί οι συνθήκες που επιτρέπουν πλέον τη χρήση αυτού του νερού και για άλλους σκοπούς. Δε διαφωνούμε με αυτή τη γενική θέση, όμως πρέπει πρώτα να ικανοποιηθούν αυτές οι ανάγκες, και ο λόγος για τον οποίο πρέπει να ικανοποιηθούν αυτές οι ανάγκες είναι πάνω απ' όλα κοινωνικός. Πρέπει να βοηθήσουμε αυτούς τους κατοίκους των χωριών, διότι δεν έχουν άλλους πόρους για να ζήσουν. Δεν είναι δυνατό σε αυτές τις κοινότητες να λειτουργήσουν βιομηχανίες, δεν είναι δυνατό να γίνουν οποιαδήποτε άλλα σημαντικά έργα.

Αυτό που προσφέρεται είναι το νερό για αρδεύσιμες καλλιέργειες, για αρδευτική αξιοποίηση, για βελτίωση του εισοδήματος αυτών των κοινοτήτων. Και αυτό πιστεύω προέχει. Γι' αυτό επαναλαμβάνουμε ότι είναι καθήκον της κυβέρνησης να ικανοποιήσει πρώτα αυτές τις ανάγκες και μετά, αν υπάρχει περίσσευμα, να προσφερθεί για την τουριστική ανάπτυξη του τόπου.

Αυτά ήθελα να επαναλάβω και θέλω να πιστεύω ότι η κυβέρνηση θα ανταποκριθεί σ' αυτή την ομόφωνη απαίτηση όλων των πλευρών της Βουλής, γιατί το κοινωνικό πρόβλημα που υπάρχει είναι μεγαλύτερης σημασίας, πιστεύω, από την τουριστική ανάπτυξη στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συμφωνούμε απόλυτα με τη φιλοσοφία την οποία ανέλυσε ο συνάδελφος κ. Θεοδούλου, ότι πρέπει να παραχωρείται κατά προτεραιότητα το νερό του

μεγάλου αρδευτικού έργου της Πάφου για γεωργικούς σκοπούς. Κι έχει γίνει το φράγμα τούτο και το έργο τούτο κυρίως για γεωργικούς σκοπούς. Δεν έπεται όμως ότι, αν έχουν διαμορφωθεί οι συνθήκες με τέτοιο τρόπο, που να μπορεί να δοθεί νερό και σε άλλους τομείς, δε θα πρέπει να δοθεί.

Υπάρχει εδώ, σ' αυτό το θέμα που έχει βάλει ο συνάδελφος, μια αντίθεση με την πολιτική την οποία υποστήριξαν το πρωί σχετικά με την υπόθεση της εκτροπής του Διαρίζου προς άλλες περιοχές. Κι εμείς είπαμε ότι το μεγάλο αρδευτικό έργο της Πάφου είναι ανεπαρκές και δε φτάνει για να ικανοποιήσει τις ανάγκες για τις οποίες έχει γίνει. Αλλά έχει γίνει όχι μόνο για γεωργικούς σκοπούς, αλλά για να αναπτύξει γενικότερα την επαρχία Πάφου. Και αυτό το έργο το οποίο ο μεγαλοεπιχειρηματίας τούτος θα κάνει, και δεν είναι μόνο ο μεγαλοεπιχειρηματίας τούτος, ο Λανίτης, είναι και άλλοι μεγαλοεπιχειρηματίες, Άραβες και άλλοι, οι οποίοι έρχονται και αναπτύσσουν τις επιχειρήσεις τους στην Κύπρο και στην Πάφο, η επιχείρηση αυτή λοιπόν θα γίνει στην Πάφο και, εφόσον πρόκειται να γίνει στην Πάφο, δε νομίζω ότι είναι ορθό να του στερήσουμε τα μέσα με τα οποία θα αναπτύξει το σκοπό για τον οποίο τα θέλει. Και στην περίπτωση αυτή δεν πρόκειται να γίνει, για να αναπτυχθούν οι 1,700 σκάλες του μεγαλοεπιχειρηματία, όπως αναφέρεται, διότι, για να αναπτυχθούν τουριστικά εκείνες οι εκτάσεις, έχει και διαθέτει δικό του νερό. Εκείνο που πρόκειται να γίνει είναι να κάμει ένα γήπεδο γκολφ. Και όλοι, η κυβέρνηση και οι άλλοι παράγοντες, λέγουν ότι, για να μπορέσει να σταθεί η τουριστική βιομηχανία στο ύψος της, χρειάζεται και το γκολφ τούτο και ορισμένα άλλα έργα. Και για την Πάφο κρίθηκε ότι, για να διατηρήσει το standard της η τουριστική βιομηχανία της Πάφου και στο ψηλό επίπεδο που βρίσκεται σήμερα, χρειάζεται να γίνει όχι ένα γκολφ αλλά δύο και τρία.

Το νερό το οποίο θα εκτραπεί από το Διαρίζο για να πάει σε άλλες περιοχές με εκείνο το νερό, ναι, είναι ο πόνος μας, κύριοι, διότι θα αναπτυχθούν και εκεί άλλοι τουριστικοί τομείς και άλλα γκολφ θα γίνουν εκεί πάλι από το νερό της Πάφου. Εφόσον μεταφερόμενο το νερό αλλού θα γίνουν αυτά τα έργα, αυτά τα έργα δεν μπορούν να γίνουν και στην Πάφο πάλι με το νερό της Πάφου; Γιατί να μεταφέρουμε αλλού αυτές της πηγές πλούτου μόνο και να μην αφήσουμε και κάτι για την Πάφο;

Επομένως, εδώ είναι που πρέπει να μας συμπαρασταθεί και ο συνάδελφος, ο κ. Θεοδούλου, ώστε να αφήσουμε περισσότερο νερό στην Πάφο και να ενισχύσουμε το μεγάλο αρδευτικό έργο της Πάφου, για να μπορούμε να ικανοποιήσουμε σήμερα όχι μόνο αποκλειστικά γεωργικούς σκοπούς αλλά και τουριστικούς. Διότι, αν παραμείνουμε με τις σημερινές τουριστικές εγκαταστάσεις, η τουριστική βιομηχανία της Πάφου δε θα μπορέσει να διατηρήσει το ύψος και το standard στο οποίο βρίσκεται και είμαστε περήφανοι διότι ο τουρισμός της Πάφου βρίσκεται σε κάποιο ψηλότερο επίπεδο από άλλες περιοχές της Κύπρου.

Γι' αυτό το λόγο νομίζω ότι πρέπει να δούμε σφαιρικά το όλο ζήτημα και όχι μόνο επειδή κάποιος μεγαλοεπιχειρηματίας κάνει κάτι γι' αυτό το λόγο να τον χτυπούμε. Δεν υπερασπίζομαι οποιοδήποτε μεγαλοεπιχειρηματία ή μη, αλλά δυστυχώς αυτά τα έργα είναι από μεγαλοεπιχειρηματίες που γίνονται, είτε ντόπιους είτε ξένους, και επομένως, αν θέλουμε πράγματι να διατηρήσουμε το τουριστικό επίπεδο ψηλά, πρέπει να βοηθήσουμε να γίνουν και τα έργα υποδομής, για να διατηρηθεί αυτό το επίπεδο.

Ευχαριστώ.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει ζητήσει ο κ. Δίγκλης και μετά.

Έχει μιλήσει από το κόμμα σας ο κ. Θεοδούλου.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Ναι, αλλά ως Πρόεδρος της Επιτροπής, κύριε Πρόεδρε, θέλω να διευκρινίσω κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού είναι διευκρίνιση, ευχαρίστως.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που τώρα συζητούμε πασιφανώς είναι άρρηκτα δεμένο με το θέμα που εσυζητείτο σήμερα το πρωί, το θέμα του Διαρίζου. Και όσοι ασχολήθηκαν σε μεγαλύτερο βάθος με το θέμα του Διαρίζου γνωρίζουν ότι για τη μη ύδρευση από το φράγμα του Ασπρόκρεμμου αντλούνται από υδροφόρο στρώμα που δημιουργεί ο Διαρίζος περίπου έξι με επτά εκατομμύρια τόνοι ετησίως.

Συνεπώς, έχοντας υπόψη και αυτό το στοιχείο, επαναλαμβάνω ότι είναι πασιφανές ότι το υπό συζήτηση θέμα είναι μέρος του ευρύτερου προβλήματος της ικανοποίησης των αρδευτικών και υδρευτικών αναγκών και της περιοχής Διαρίζου αλλά και ευρύτερα της επαρχίας Πάφου και δη της χαμηλής Πάφου, όπως ονομάζεται.

Έχει διεξαχθεί έντονη συζήτηση το πρωί και η θέση όλων των πλευρών είναι ότι θα πρέπει κατά προτεραιότητα να ικανοποιούνται οι ανάγκες της περιοχής και της επαρχίας.

Συνεπώς πιστεύω ότι αυτή πρέπει να είναι η αφετηρία και κατά τη συζήτηση του θέματος της χρησιμοποίησης νερών του φράγματος του Ασπρόκρεμμου για οποιαδήποτε τουριστική ανάπτυξη.

Και η δική μας η θέση, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι θα πρέπει απαραίτητα πρώτα να ικανοποιηθούν οι ευρύτερες αρδευτικές ανάγκες και της περιοχής Διαρίζου αλλά και της επαρχίας Πάφου και αναμφίβολα, αν υπάρχουν πλεονάσματα, μόνο τότε θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για οποιουσδήποτε άλλους σκοπούς και στην προκείμενη περίπτωση και για την τουριστική ανάπτυξη στην περιοχή για την οποία γίνεται λόγος, παρ'όλο που έχω τη γνώμη ότι η θέση που ανέπτυξε ο προηγούμενος ομιλητής, ότι, αν υπάρχουν πλεονάσματα πέραν εκείνων των ποσοτήτων που είναι απαραίτητες για αρδευτικούς σκοπούς, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη και στην ίδια την Πάφο, είναι μια ορθή προσέγγιση.

Εν πάση περιπτώσει, υπογραμμίζω ότι, αφού διασφαλισθούν οι ανάγκες ανάπτυξης της περιοχής και της επαρχίας, η δική μας η πλευρά δε θα έχει αντίρρηση να χρησιμοποιηθούν τυχόν πλεονάσματα για ευρύτερη τουριστική ανάπτυξη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Κουρτελλάρης ως Πρόεδρος της Επιτροπής θέλει να κάμει μια δήλωση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Απλώς θέλω να υποδείξω ότι η Επιτροπή ήταν ομόφωνη στα συμπεράσματά της και διαβάζω επί λέξει το συμπέρασμα:

«Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού άκουσε όλες τις πλευρές και αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, στάθηκε ιδιαίτερα στο γεγονός ότι το φράγμα του Ασπρόκρεμμου κατασκευάστηκε για καθαρά αρδευτικούς-γεωργικούς σκοπούς και γι' αυτό δεν πρέπει να γίνονται σκέψεις χρησιμοποίησής του για άλλους σκοπούς, πριν ολοκληρωθούν οι κατ' αρχήν στόχοι για τους οποίους προγραμματίστηκε και καλυφθούν στη συνέχεια απρόβλεπτες ανάγκες που εντάσσονται μέσα στους στόχους για τους οποίους κατασκευάστηκε.

Η Επιτροπή δεν επιθυμεί να θέσει εμπόδια στα αναπτυξιακά προγράμματα της κυβέρνησης ούτε και έχει ιδιαίτερο λόγο να αντιστρατεύεται τα τουριστικά αναπτυξιακά προγράμματα οποιουδήποτε. Θεωρεί όμως απαράδεχτη την πιθανότητα μετατροπής των αγροτών σε τουριστικούς εργάτες που θα εγκαταλείψουν τη γη και τα χωριά τους. Καλείται γι' αυτό η Εκτελεστική Εξουσία όπως διασφαλίσει τις ανάγκες των αγροτών στο μέτρο του δυνατού που προσφέρει το φράγμα του Ασπρόκρεμμου και, αν περισσέψει νερό, ας το παραχωρήσει μετά για οποιουσδήποτε σκοπούς που θα συμβάλουν στη γενικότερη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη του τόπου».

Δηλαδή, κύριε Πρόεδρε, απλώς υπογραμμίζω ότι η Επιτροπή ήταν ομόφωνη σ' αυτά τα συμπεράσματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεδομένου ότι πρόκειται περί ενός θέματος το οποίο σχετίζεται με τις προθέσεις της κυβέρνησης, αντιλαμβάνομαι ότι βρίσκομαι μέσα στο κλίμα και της Έκθεσης και της συζήτησης που έγινε στη Βουλή, αν διαβιβάσω προς την κυβέρνηση την επιθυμία της Βουλής να μην προχωρήσει σε οποιαδήποτε δέσμευση προς αυτή την κατεύθυνση, πριν ικανοποιηθεί η Βουλή ότι πράγματι οι λόγοι για τους οποίους το φράγμα έχει γίνει ικανοποιούνται.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Αυτό είναι το θέμα που θέλουμε να στείλουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτό θα παρακαλέσω και τη Γραμματεία να ετοιμάσει επιστολή προς την κυβέρνηση -το λέω για να γραφτεί στα πρακτικά-ούτως ώστε να πληροφορηθεί η κυβέρνηση και εγγράφως τις προθέσεις της Βουλής.

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στο επόμενο θέμα, το οποίο είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Ο αναδασμός, μέτρο ανάπτυξης και προόδου, και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΑΝΑΔΑΣΜΟΣ, ΜΕΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΥ, ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΟΥ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Οδυσσέας Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 Μαρτίου και την 1η Ιουνίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, της Αρχής Αναδασμού και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Το υπό συζήτηση θέμα γράφτηκε στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου στις 23 Μαρτίου 1989 και παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του δήλωσε πως η ανάγκη του αναδασμού προέκυψε από τον πολυτεμαχισμό της γης, το μικρό μέγεθος της αγροτικής ιδιοκτησίας και τη συνεχή σμίκρυνση των κλήρων λόγω διανομής της ιδιοκτησίας στους κληρονόμους, γεγονότα που αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα στη γεωργική ανάπτυξη και που συμβάλλουν στη μείωση της παραγωγικότητας και στην αύξηση του κόστους παραγωγής.

Ειδικότερα ο εισηγητής του θέματος ανέφερε πως το μοναδικό σχέδιο που μπορεί να επιλύσει τα πιο πάνω προβλήματα είναι εκείνο του αναδασμού, γιατί δημιουργεί κατάλληλες συνθήκες για ποιοτική ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας, συγκεντρώνει την ιδιοκτησία, αυξάνει το μέσο γεωργικό κλήρο, διευκολύνει την προσπέλαση στα κτήματα λόγω δημιουργίας κατάλληλου οδικού δικτύου, ευκολύνει τη χρησιμοποίηση μηχανημάτων και μεταφορικών μέσων, αυξάνει την παραγωγικότητα της αγροτικής οικονομίας, μειώνει τα κόστα παραγωγής, εξωραϊζει το τοπίο, προστατεύει το περιβάλλον και εναρμονίζει την κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων και τέλος δημιουργεί απαραίτητη υποδομή και ασφαλές υπόβαθρο για ποιοτική και ουσιαστική ανάπτυξη της γεωργοκτηνοτροφίας.

Ενόψει όλων αυτών των πλεονεκτημάτων που προσφέρει ο αναδασμός, υποστήριξε τέλος ο εισηγητής του θέματος, θα πρέπει η κυβέρνηση να ενισχύσει το Τμήμα Αναδασμού στην εκτέλεση των προγραμμάτων του, ενώ από την άλλη θα πρέπει να βοηθήσει τους μετέχοντες στο σχέδιο αναδασμού μειώνοντας το μερίδιο συνεισφοράς τους στην κατασκευή του οδικού δικτύου που σήμερα ανέρχεται στο 50%, να συνεχίσει την πολιτική της παραχώρησης της κυβερνητικής γης σε περιοχές αναδασμού στους γεωργούς και όχι εκλεκτικά και να επιδιώκει έγκαιρα το συντονισμό όλων των κυβερνητικών τμημάτων, ώστε να αποφεύγονται διπλά έξοδα.

Ο Διευθυντής του Τμήματος Αναδασμού που παρευρέθηκε στη συνεδρία δήλωσε πως ο αναδασμός, που άρχισε να εφαρμόζεται στην Κύπρο από το 1970, είναι ένα ουσιαστικής σημασίας σχέδιο, γιατί επιλύει τα πολλαπλά και πιεστικά προβλήματα της αγροτικής κτημοσύνης και έχει ως σκοπό του τη δημιουργία οικονομικά βιώσιμων γεωργικών κτημάτων, καθώς και τη δημιουργία μικρών συμπαγών γεωργικών μονάδων που το εισόδημά τους να ενισχύεται από εξωγεωργική απασχόληση του ιδιοκτήτη. Στα πλαίσια των σχετικών προγραμμάτων συμπληρώθηκαν τριάντα σχέδια αναδασμού συνολικής έκτασης 7,180 περίπου εκταρίων, ενώ άλλα τριάντα σχέδια, συνολικής έκτασης 11,770 περίπου εκταρίων, βρίσκονται σε διάφορα στάδια εξέλιξης.

Στη συνέχεια ο Διευθυντής του Τμήματος Αναδασμού, αφού επισήμανε τα κυριότερα επιτεύγματα που προέκυψαν από τη μέχρι τώρα εικοσαετή εφαρμογή του σχεδίου, ανέφερε πως, για να μπορέσουν τα οφέλη από τον αναδασμό να τύχουν πλήρους αξιοποίησης, το σχέδιο θα πρέπει να ενισχυθεί με πρόσθετα θεσμικά μέτρα στον ευρύ αγροτικό τομέα. Επίσης θα πρέπει να επεκταθούν και να διαφοροποιηθούν οι ευκαιρίες για μη γεωργική απασχόληση στην ύπαιθρο και να επιταχυνθεί ο ρυθμός προώθησης του αναδασμού για την ικανοποίηση των αιτημάτων για αναδασμό από τις κοινότητες που ενδιαφέρονται. Για την εφαρμογή του αναδασμού σ' ολόκληρη την Κύπρο, δηλώθηκε από τον ίδιο, θα απαιτηθεί χρονική περίοδος 40 χρόνων και περίοδος 20 χρόνων για την ελεύθερη Κύπρο και με τη συνεχή απασχόληση 40 τριμελών συνεργείων, ενώ τώρα υπάρχουν μόνο 12 συνεργεία.

Τέλος, ο Διευθυντής του Τμήματος απαριθμώντας τα διάφορα προβλήματα του αναδασμού τόνισε ως τέτοια την έλλειψη προσωπικού, την ανάγκη για εξεύρεση επιπρόσθετης γης, όπως είναι η χαλίτικη, που να περιληφθεί στον αναδασμό για αύξηση του κλήρου, την ανάγκη για συντονισμό των εργασιών με άλλα τμήματα, κυρίως με το Κτηματολόγιο και τη Χωρομετρία, και το ύψος της επιχορήγησης για την κατασκευή δρόμων σε περιοχές αναδασμού, που ανέρχεται τώρα στο 50% της δαπάνης της κατασκευαστικής εργασίας.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου Προγραμματισμού δήλωσε πως το θέμα της μείωσης της συνεισφοράς των ενδιαφερομένων στο σχέδιο αναδασμού έχει μελετηθεί, αυτό όμως δεν μπορεί να γίνει, γιατί το σχέδιο δεν είναι επί κοινοτικής αλλά επί ιδιωτικής βάσης. Για την παραχώρηση της χαλίτικης γης στους μετέχοντες του σχεδίου οι εκπρόσωποι του ίδιου Γραφείου δήλωσαν πως πρόθεση της κυβέρνησης είναι η ενοικίαση της γης αυτής και όχι η πώλησή της, γιατί για λόγους ασφάλειας μεγέθους-έκτασης της κυβερνητικής γενικά γης αυτή δε θα πωλείται.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων, αναγνωρίζοντας τα ευεργετικά αποτελέσματα του αναδασμού, υποστήριξαν την ανάγκη ενίσχυσης σε προσωπικό της αρμόδιας υπηρεσίας για επίσπευση των διαδικασιών, την παραχώρηση της χαλίτικης γης που εμπίπτει στα σχέδια αναδασμού στους ενδιαφερόμενους γεωργούς, την αύξηση των συνεργείων που ασχολούνται με τον αναδασμό και τέλος τη σύσταση οργανισμού-φορέα που να αγοράζει την υπό αναδασμό γη και να την πουλεί στους πραγματικούς γεωργούς που ενδιαφέρονται.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αναγνωρίζοντας το σοβαρό ρόλο που έχει να διαδραματίσει γενικά ο αναδασμός και ειδικότερα το Τμήμα Αναδασμού στη γεωργική αλλά και στη γενικότερη οικονομία του τόπου, καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να συμβάλει ουσιαστικά

στην ανάπτυξη του θεσμού αυτού, διαφωτίζοντας κατάλληλα τους γεωργούς για τα πλεονεκτήματά του και παρέχοντας στο Τμήμα το απαιτούμενο προσωπικό που με τον αναγκαίο συντονισμό όλων των υπηρεσιών που εμπλέκονται στον αναδασμό θα συμβάλει ουσιαστικά στην απλούστευση και επίσπευση της όλης διαδικασίας του αναδασμού.

Παράλληλα η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για πιο οργανωμένη και συντονισμένη εργασία για παραγωγή συναγωνίσιμων προϊόντων, πιστεύει ότι αυτό δε θα κατορθωθεί με το διασκορπισμένο και κατατεμαχισμένο κλήρο ούτε και με τη φυγή των κατοίκων από την ύπαιθρο, αλλά με την ενίσχυση των κατοίκων αυτών για την παραγωγή καλύτερης ποιότητας και περισσότερης ποσότητας γεωργικών προϊόντων. Για την επίτευξη των στόχων αυτών θα πρέπει, κατά την άποψη της Επιτροπής, το κράτος να μετέχει με μεγαλύτερο μερίδιο απ' αυτό του 50% με το οποίο μετέχει σήμερα στα έργα αναδασμού, όπως γίνεται με όλα τα κοινοτικά αναπτυξιακά έργα, και τα χαλίτικα που εμπίπτουν μέσα στα σχέδια αναδασμού να παραχωρούνται στους πραγματικούς γεωργούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η Έκθεση είναι ομόφωνη.

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Παπαρές. Σας υπενθυμίζω τα χρονικά περιθώρια, για να μην αναγκάζομαι να τα υπενθυμίζω συνεχώς.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Η ελαττωματική δομή του συστήματος διακατοχής της γης στην Κύπρο, ο πολυτεμαχισμός και ο μικροτεμαχισμός, η δυαδική ή η εξ αδιαιρέτου ιδιοκτησία, η έλλειψη οδικού δικτύου για την εξυπηρέτηση των τεμαχίων, το μικρό μέγεθος του κλήρου και άλλα πολλά αποτελούν τα σοβαρά μειονεκτήματα για την ανάπτυξη και πρόοδο του ευρύτερου αγροτικού τομέα και της υπαίθρου γενικά.

Βασικό μέτρο για την εξάλειψη όλων αυτών των μειονεκτημάτων και τη δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου μας αποτελεί ο αγροτικός αναδασμός. Ο αναδασμός είναι ένα σχέδιο ουσιαστικής σημασίας, γιατί επιλύει τα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζει η ύπαιθρος και δημιουργεί τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την ορθολογιστική ανάπτυξη τόσο του γεωργικού τομέα όσο ακόμα και του ευρύτερου αγροτικού τομέα. Γιατί είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι οι προκλήσεις της εποχής μας για την αγροτική ανάπτυξη είναι πολύ μεγάλες και εκείνο που χρειάζεται είναι η άμεση αντιμετώπισή τους με ένα ολοκληρωμένο και περιεκτικό σχέδιο που να μην περιορίζεται απλώς στο γεωργικό τομέα, αλλά να αγκαλιάζει όλες τις μορφές της αγροτικής ανάπτυξης.

Πιστεύουμε ότι με την εφαρμογή του αναδασμού μπορούμε να ανταποκριθούμε πλήρως στις προκλήσεις της εποχής μας για την αγροτική ανάπτυξη, όχι βέβαια με την περιορισμένη εφαρμογή που έχει σήμερα, αλλά ενισχύοντας και διευρύνοντας το ρόλο του ως πραγματικού μέτρου αγροτικής ανάπτυξης.

Ως τέτοια μέτρα ενίσχυσης και διεύρυνσης του ρόλου του αναδασμού μπορούμε να αναφέρουμε τα ακόλουθα:

1. Παραχώρηση όλης της χαλίτικης γης που εμπίπτει στις περιοχές αναδασμού σε τιμές χαμηλές, ώστε να διανέμεται στους πραγματικούς γεωργούς για την αύξηση του γεωργικού τους κλήρου.

2. Αύξηση των επιχορηγήσεων για τα έργα του αναδασμού. Σήμερα η κυβερνητική χορηγία ανέρχεται σε 50%. Στην πραγματικότητα όμως οι γεωργοί πληρώνουν όχι το 50% αλλά πολύ περισσότερα, γιατί συνεισφέρουν και τη γη που απαιτείται για την κατασκευή των διάφορων έργων, όπως π.χ. των δρόμων. Και πολλές φορές συμβαίνει η γη που συνεισφέρουν οι γεωργοί να είναι της ίδιας ή μεγαλύτερης αξίας από το κόστος της κατασκευής των δρόμων. Έτσι φαίνεται καθαρά ότι η συνεισφορά των γεωργών δεν είναι 50% αλλά πολύ μεγαλύτερη.
3. Αύξηση του προσωπικού του Τμήματος, ώστε να επισπευσθεί η εφαρμογή και συμπλήρωση του αναδασμού σε περισσότερα χωριά κάθε χρόνο.
4. Ίδρυση οργανισμού-φορέα για την αγορά και πώληση γης στους πραγματικούς γεωργούς.
5. Εκείνο που κατά τη γνώμη μας απαιτείται είναι η ψήφιση θεσμικών μέτρων, ώστε ο αναδασμός να καταστεί πραγματικό μέτρο αγροτικής ανάπτυξης και να ξεφύγει από τα στενά πλαίσια της απλής γεωργικής ανάπτυξης, γιατί, κατά την άποψή μας, η πραγματική γεωργική ανάπτυξη μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την παράλληλη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη όλων των τομέων μιας περιεκτικής αγροτικής ανάπτυξης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα αφήσω τον εισηγητή τελευταίο.

Νομίζω πως είχε κάποιος άλλος ζητήσει το λόγο. Ο κ. Ηλία. Ορίστε.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε είναι ζωτικό, γιατί άπτεται του κυριότερου μέσου παραγωγής της αγροτικής οικονομίας, της γης. Το πρόβλημα της αγροτικής γης, δηλαδή η κατοχή και η χρήση της, αποτελούσε πάντοτε για μας αντικείμενο αγώνων, γιατί όλοι θα συμφωνείτε ότι η γη ως βασικός συντελεστής της αγροτικής παραγωγής διαδραμάτισε και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην κοινωνική εξέλιξη.

Η πίεση που υπάρχει σήμερα πάνω στη γη αυξάνεται συνεχώς, ιδιαίτερα μετά την αποστέρηση του 37% του κυπριακού εδάφους μετά την τουρκική εισβολή και κατοχή που ακολούθησαν το χουντοφασιστικό πραξικόπημα του Ιούλη του 1974. Το θέμα οξύνεται ακόμα περισσότερο, αν λάβουμε υπόψη την τάση που παρατηρείται από πλευράς εμπόρων της γης για αγορά μεγάλων εκτάσεων γεωργικής γης για μη γεωργική χρήση.

Παράλληλα το μέγεθος του αγροτικού κλήρου συνεχώς μειώνεται. Έτσι, ενώ το 1960 ήταν 6.2 εκτάρια, το 1977 μειώθηκε σε 4.6 εκτάρια, ενώ το 1985 έπεσε στα 3.8 εκτάρια, την ίδια στιγμή που από το 1960 μέχρι το 1985 υπερδιπλασιάστηκε το ποσοστό των κλήρων κάτω από 0.6 εκτάρια, δηλαδή από 11.7% σε 24.11%.

Παρατηρούμε λοιπόν μια συνεχή συρρίκνωση και νανοποίηση του μεγέθους του γωργικού κλήρου. Αν σ' αυτό το πρόβλημα προστεθούν και τα προβλήματα

μικροτεμαχισμού και πολυτεμαχισμού του κλήρου, καθώς και η έλλειψη επαρκών αγροτικών δρόμων, τότε γίνεται εύκολα κατανοητό ότι το υπόβαθρο της αγροτικής οικονομίας είναι από μόνο του αρκετά προβληματικό. Ο πολυτεμαχισμός και διασκορπισμός σε μεγάλες αποστάσεις του γεωργικού κλήρου συμβάλλει αποφασιστικά, μαζί και με μια σειρά άλλους παράγοντες, στην αύξηση του κόστους παραγωγής των αγροτικών μας προϊόντων, πράγμα που μειώνει την ανταγωνιστικότητά τους και ως ένα μεγάλο βαθμό καταντά προβληματική τη διάθεσή τους και μειώνει τα αγροτικά εισοδήματα.

Το πρόβλημα της γης έχει αλυσιδωτές αρνητικές επιπτώσεις στον Κύπριο παραγωγό και κατ' επέκταση στην εθνική οικονομία του τόπου. Ως εκ τούτου η ριζική λύση του είναι κάτι περισσότερο από αναγκαία.

Ο αναδασμός είναι ένα από τα πολλά μέτρα που συμβάλλουν στην απάμβλυνση του προβλήματος της γης. Ο αναδασμός βοηθά στην εξάλειψη του πολυτεμαχισμού και στην ενοποίηση του κλήρου, πράγμα που μειώνει ως ένα βαθμό το κόστος παραγωγής.

Η κυβέρνηση πρέπει να συμβάλει αποφασιστικά στην ανάπτυξη του θεσμού και να εμπλακεί ενεργότερα στην υλοποίησή του. Γι' αυτό μας βρίσκει σύμφωνους, ως ΑΚΕΛ-Αριστερά, η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που καλεί την Εκτελεστική Εξουσία «να συμβάλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη του θεσμού αυτού, διαφωτίζοντας κατάλληλα τους γεωργούς για τα πλεονεκτήματά του και παρέχοντας στο Τμήμα το απαιτούμενο προσωπικό που με τον αναγκαίο συντονισμό όλων των υπηρεσιών που εμπλέκονται στον αναδασμό θα συμβάλει ουσιαστικά στην απλούστευση και επίσπευση της όλης διαδικασίας του αναδασμού».

Από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς δηλώνουμε ότι συμφωνούμε με τη θέση ότι η κυβέρνηση πρέπει να μετέχει στα έργα αναδασμού με μερίδιο άνω του 50%, γιατί η πραγματοποίηση του αναδασμού αποτελεί κυρίως κοινωνικό έργο που συμβάλλει στη διατήρηση και ανάπτυξη της κυπριακής υπαίθρου και του πρωτογενούς τομέα της εθνικής οικονομίας του τόπου. Γι' αυτό και πρέπει τα χαλίτικα και η εκκλησιαστική γη που βρίσκονται μέσα στα σχέδια αναδασμού να παραχωρούνται στους καλλιεργητές.

'Ενα σοβαρό θέμα που σχετίζεται με τον αναδασμό και χρήζει σοβαρής μελέτης και ρύθμισης είναι το φαινόμενο της ακαλλιέργητης γης. Πρέπει, κατά την άποψή μας, να γίνεται πλήρης εκμετάλλευση και αξιοποίηση όλης της καλλιεργήσιμης γης.

Βοηθώντας στην επιτάχυνση των ρυθμών εφαρμογής του αναδασμού, τόσο με την επίσπευση του χρόνου εφαρμογής του όσο και με την ενίσχυση του Τμήματος Αναδασμού με νέο προσωπικό και σύγχρονη τεχνολογία, συμβάλλουμε στην απάμβλυνση των διαρθρωτικών προβλημάτων της αγροτικής οικονομίας που σχετίζονται με τη γη, στη μείωση των κόστων παραγωγής και στην αναβάθμιση των καλλιεργειών. Συμβάλλουμε επίσης στην αύξηση του αγροτικού εισοδήματος, περιορίζουμε την αστυφιλία και αναβαθμίζουμε γενικά την κυπριακή ύπαιθρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Από το κόμμα σας έχει ήδη μιλήσει κάποιος.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δεν καλύφθηκε η ώρα. Είναι μόνο για μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν κάμω μια εξαίρεση, θα πρέπει να την κάμω για όλους. Ξέρω ότι είναι σκληρή απόφαση, αλλά τι να κάμω; Πρέπει να κρατήσω κάποιο μέτρο.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Μόνο για μια δήλωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι δήλωση, μόνο ένα λεπτό.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι το βασικό αίτημα που πρέπει να διαβιβαστεί προς την Εκτελεστική Εξουσία είναι ότι τα έργα του αναδασμού και ιδιαίτερα οι δρόμοι πρέπει να θεωρούνται αναπτυξιακά έργα και να επιχορηγούνται από την κυβέρνηση, όπως επιχορηγούνται και τα άλλα αναπτυξιακά έργα στις κοινότητες όπου διενεργείται αναδασμός, ώστε να ανακουφιστεί ο αγροτικός μας κόσμος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, θα καλέσω τον κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Ο πολυτεμαχισμός της γης, το μικρό μέγεθος της αγροτικής ιδιοκτησίας και η συνεχής σμίκρυνση των κλήρων αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα για τη γεωργική ανάπτυξη, στοιχεία που μειώνουν την παραγωγικότητα, ανεβάζουν το κόστος παραγωγής, καθιστούν ασύμφορο το επάγγελμα του γεωργού και εξαναγκάζουν σε εγκατάλειψη της υπαίθρου.

Ο αναδασμός είναι το μοναδικό σχέδιο που μπορεί να επιλύσει τα προβλήματα που ανέφερα και να δημιουργήσει κατάλληλες συνθήκες για ποιοτική ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας.

Αβίαστα μπορεί να λεχθεί ότι ο αναδασμός είναι ένα ολοκληρωμένο σχέδιο περιφερειακής ανάπτυξης, γιατί, ταυτόχρονα με τη λύση των προβλημάτων ιδιοκτησίας και την αύξηση του γεωργικού κλήρου, εξωραϊζει το τοπίο, προστατεύει το περιβάλλον, εναρμονίζει την κατασκευή των αρδευτικών, αποχετευτικών, εγγειοβελτιωτικών και οδικών έργων και δημιουργεί την απαραίτητη υποδομή και το ασφαλές υπόβαθρο για ποιοτική και ουσιαστική ανάπτυξη της γεωργοκτηνοτροφίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο αναδασμός αποτελεί μέτρο σωτήριο για την αγροτική οικονομία. Μπορεί όμως να αποδώσει ουσιαστικότερα:

1) Αν ικανοποιηθούν λογικά αιτήματα των γεωργών που συμμετέχουν στα σχέδια αναδασμού.
2) Αν αποφασιστεί πλήρης αναδιάρθρωση του Τμήματος Αναδασμού με ουσιαστική ενίσχυσή του με προσωπικό για τη δημιουργία περισσότερων συνεργείων.
3) Αν ενισχυθεί με πρόσθετα θεσμικά μέτρα που να καλύπτουν τον ευρύτερο αγροτικό τομέα.

Δίκαια και λογικά αιτήματα.

Πάγιο αίτημα των γεωργών είναι όπως για την κατασκευή οδικού δικτύου στα πλαίσια αναδασμού επιβαρύνονται με το ίδιο ποσοστό που ισχύει για κοινοτικά αναπτυξιακά έργα. Όπως είναι γνωστό, η γη που χρησιμοποιείται για την κατασκευή των δρόμων προσφέρεται από τους ιδιοκτήτες χωρίς αποζημίωση, οι δρόμοι που κατασκευάζονται εγγράφονται ως δημόσιοι και εξυπηρετούν το ευρύτερο κοινό και θα πρέπει να ληφθεί επίσης υπόψη ότι, αν το οδικό δίκτυο δεν κατασκευαζόταν στα πλαίσια του σχεδίου αναδιανομής, θα ήταν απαραίτητο να κατασκευαστεί σταδιακά με αυξημένη συνεισφορά του κράτους.

Αυτό το δίκαιο αίτημα των γεωργών αντικρίστηκε με μυωπική πολιτική από μέρους της κυβέρνησης και απορρίφθηκε.

Άλλο λογικό και δίκαιο αίτημα των γεωργών είναι όπως η κυβερνητική (χαλίτικη) γη που βρίσκεται σε περιοχές αναδασμού παραχωρείται στους γεωργούς. Και αυτό το αίτημα η κυβέρνηση το απέρριψε, δηλώνοντας πως πρόθεσή της είναι η ενοικίαση και όχι η πώληση κυβερνητικής γης.

Το Δημοκρατικό Κόμμα υποστηρίζει σθεναρά τα αιτήματα των γεωργών και θα επιμένει όπως η κυβέρνηση αλλάξει την πολιτική της στα θέματα αυτά. Σε ό,τι αφορά τη χαλίτικη γη, η κυβέρνηση μπορεί να διατηρήσει την πολιτική της ενοικίασης στις πόλεις και σε τουριστικές και βιομηχανικές περιοχές όχι όμως στις αγροτικές περιοχές και ιδιαίτερα στις περιοχές που γίνονται στα πλαίσια του αναδασμού. Αν η ίδια η κυβέρνηση δεν αλλάξει την πολιτική της στο θέμα αυτό, τότε θα καταθέσουμε σχετική πρόταση νόμου και είμαι βέβαιος ότι θα υποστηριχθεί από όλα τα κόμματα.

Αναδιάρθρωση και ουσιαστική ενίσχυση του Τμήματος Αναδασμού:

Για την εφαρμογή του αναδασμού, σύμφωνα με το Διευθυντή του Τμήματος, θα απαιτηθεί χρονική περίοδος 40 χρόνων και περίοδος 20 χρόνων για την ελεύθερη Κύπρο με την προϋπόθεση ότι θα απασχολούνται 40 τριμελή συνεργεία, ενώ τώρα απασχολούνται μόνο 12 συνεργεία. Με τέτοιο ρυθμό ούτε ύστερα από 100 χρόνια δε θα εφαρμοστεί ο αναδασμός σ' ολόκληρη την Κύπρο.

Εφόσον πιστεύουμε ότι ο αναδασμός είναι το σημαντικότερο μέτρο για ποιοτική ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας, οφείλει η κυβέρνηση να ενισχύσει ουσιαστικά το Τμήμα Αναδασμού.

Πρόσθετα θεσμικά μέτρα:

Ο αναδασμός πρέπει να στοχεύει στην αύξηση του εισοδήματος της αγροτικής οικογένειας σε επίπεδα που να συγκρατούν το γεωργό στη γη του. Για να επιτύχει αυτό το στόχο, επιβάλλεται να ενισχυθεί με πρόσθετα θεσμικά μέτρα που να καλύπτουν τον ευρύτερο αγροτικό τομέα, μερικά από τα οποία είναι:

- Θεσμική ρύθμιση για την εγκαταλειμμένη γη.
- Θέσπιση νομοθεσίας για μακροχρόνια ενοικίαση γης.
- Δημιουργία οργανισμού αγοράς και πώλησης γης για γεωργικούς σκοπούς.
- Καθοδήγηση και/ή θεσμοθέτηση για ομαδικές καλλιέργειες στα πλαίσια του αναδασμού.
- Λύση προβλημάτων διακατοχής νερού.
- Θεσμοποίηση μειονεκτικών (προβληματικών) περιοχών και άλλα.

Κύριε Πρόεδρε,

Η κυβέρνηση εξάγγειλε διάφορα σχέδια για τη συγκράτηση των νέων στην ύπαιθρο, για τους γεωπόνους, τους κτηνίατρους κτλ.

Λυπούμαι να παρατηρήσω πως κανένα σχέδιο δε θα πετύχει, αν προηγουμένως δε δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες με τα ενδεικνυόμενα έργα υποδομής.

Αν μιλούμε για φιλοαγροτική πολιτική κι εννοούμε ό,τι λέμε, αν πραγματικά νοιαζόμαστε να ανακόψουμε την αστυφιλία, αν στοχεύουμε στην αναδόμηση και στην ποιοτική ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας, αν κοπτόμεθα για ουσιαστική βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του αγρότη, αν δεν είναι σχήμα λόγου το ενδιαφέρον για τον αγρότη, τότε η κυβέρνηση οφείλει να εγκύψει με ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα του αναδασμού, να το αντικρίσει ως μέτρο ανάπτυξης και προόδου και να προβεί στην ουσιαστική ενίσχυσή του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επαναλαμβάνω: Συμφωνώ ότι ο αναδασμός θα πάρει 40 χρόνια με το ρυθμό που πάει, αλλά και η Βουλή θα χρειαστεί περίπου 22 ώρες για να κλείσει την ημερήσια διάταξη, αν πάμε με το ρυθμό που πάμε.

Ήταν η παράκλησή μου για τις Εκθέσεις που είναι ομόφωνες, δεδομένου ότι ούτε άλλη δημοσιότητα δίδεται σ' αυτή τη συζήτηση, και είναι φυσικό, πέραν της δημοσιότητας που ένας Βουλευτής μπορεί να δώσει με το δικό του τρόπο και δεδομένου ότι οι απόψεις είναι μέσα στις Εκθέσεις -και μακάρι να μπορούσαμε να δούμε αυτές τις Εκθέσεις να δημοσιεύονται, για να δοθεί μια δημοσιότητα στα θέματα- η παράκλησή μου είναι εκεί που τα θέματα είναι ομόφωνα, αν είναι δυνατό, να αποφευχθούν οι περαιτέρω ομιλίες, διαφορετικά, δεδομένου ότι η πρόθεση της Βουλής είναι να τελειώσει την ημερήσια διάταξη, δεν ξέρω πόσοι από σας θα βρίσκεστε συνέχεια εδώ μέχρι τις έξι αύριο το απόγευμα.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τα θέματα που αναφέρονται ως -

(α) η καθυστέρηση (και ο κίνδυνος ματαίωσης) του φράγματος Βυζακιάς». Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού.

(β) «Η ανάγκη επίσπευσης της κατασκευής του διυλιστηρίου Τερσεφάνου, για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η παροχή πόσιμου νερού στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου».

Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου.

Εκείνο που επίσης παρακαλώ είναι ιδιαίτερα τους εγγράψαντες το θέμα, δεδομένου ότι οι Εκθέσεις εκφράζουν κυρίως εκείνους που ενέγραψαν το θέμα, διότι, αν καθένας που ενέγραψε θέμα θεωρεί σκόπιμο και να το αναλύσει, ειλικρινά σας λέω ότι θα πάμε είκοσι ώρες. Έχω κάμει το λογαριασμό.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ (ΚΙ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΜΑΤΑΙΩΣΗΣ) ΤΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΒΥΖΑΚΙΑΣ» ΚΑΙ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΙΣΠΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΔΙ·Υ·ΛΙΣΤΗΡΙΟΥ ΤΕΡΣΕΦΑΝΟΥ, ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΤΕΙ ΑΠΡΟΣΚΟΠΤΑ Η ΠΑΡΟΧΗ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τα πιο πάνω θέματα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου και 1η Ιουνίου 1990. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος και των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων.

Τα πιο πάνω θέματα γράφτηκαν στις 14 Δεκεμβρίου 1989, το πρώτο από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού και το δεύτερο με εισήγηση των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το πρώτο θέμα ο εισηγητής του, κ. Π. Στυλιανού, ανέφερε πως τα κατασκευαστικά έργα του φράγματος Βυζακιάς προγραμματιζόταν να αρχίσουν την άνοιξη του 1989 και να τελειώσουν το 1991, επικαλέστηκε δε προς τούτο τις κατά καιρούς υποσχέσεις τριών αρμόδιων Υπουργών, δηλ. του τότε Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και των τωρινών Υπουργών Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εσωτερικών, σύμφωνα με τις οποίες το νερό θα πότιζε χωράφια των γειτονικών κοινοτήτων κατά το 1991. Παρ' όλα αυτά, δήλωσε ο κ. Στυλιανού, τα κατασκευαστικά έργα του φράγματος δεν έχουν αρχίσει μέχρι τώρα, με κίνδυνο ματαίωσης του έργου και με αποτέλεσμα να μένουν τεράστιες εκτάσεις φυτειών χωρίς άρδευση με κίνδυνο να καταστραφούν.

Εισάγοντας το δεύτερο υπό συζήτηση θέμα από μέρους των Βουλευτών όλων των κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, ο κ. Κ. Τσιέττης ανέφερε πως η επίσπευση της κατασκευής του διυλιστηρίου Τερσεφάνου είναι ύψιστης σημασίας και σπουδαιότητας για την περιοχή Αμμοχώστου, γιατί σ' αυτή παρουσιάζονται συνεχή προβλήματα ύδρευσης με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να πίνουν αλμυρό νερό με επικίνδυνες επιπτώσεις στην υγεία τους και με δυσμενείς επιπτώσεις πάνω στον τουρισμό της περιοχής. Ο ίδιος Βουλευτής επισήμανε ακόμη πως από το διυλιστήριο αυτό θα εξυπηρετούνται και περιοχές της Λευκωσίας και της Λάρνακας και συνεπώς η επίσπευση των εργασιών γίνεται ακόμα πιο επιτακτική.

Καταθέτοντας για το πρώτο υπό συζήτηση θέμα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ανέφεραν ότι η καθυστέρηση στην εκτέλεση του έργου οφειλόταν κατ' αρχήν στην μη οριστικοποίηση του σχεδιάσματός του ένεκα διαφωνιών των κατοίκων της περιοχής ως προς τις περιοχές που έπρεπε να αρδευτούν από το φράγμα καθώς και στη δυσκολία εξεύρεσης των αναγκαίων πόρων που απαιτούνταν για την κατασκευή του έργου. Ως προς το πρώτο σκέλος, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, το πρόβλημα ξεπεράστηκε και ο σχεδιασμός του έργου έχει τελειώσει, η έναρξη δε των κατασκευαστικών έργων θα αρχίσει μόλις εξευρεθούν οι απαιτούμενοι οικονομικοί πόροι. Εν πάση όμως περιπτώσει για την κυβέρνηση δεν υπάρχει θέμα ματαίωσης του έργου αυτού, αλλά είναι πάντα στις προτεραιότητές της και θα το κατασκευάσει μόλις το επιτρέψουν τα οικονομικά του κράτους.

Όσον αφορά το δεύτερο θέμα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν ότι αυτό εντάσσεται στα ευρύτερα πλαίσια του σχεδίου του Νότιου Αγωγού και ότι το διυλιστήριο Τερσεφάνου προορίζεται για τις ανάγκες των περιοχών Λευκωσίας, Αμμοχώστου και Λάρνακας μέχρι την τελική λύση που θα επιφέρουν τα ολοκληρωμένα σχέδια του Νότιου Αγωγού. Όσον

αφορά το σημείο στο οποίο βρίσκεται η κατασκευή του διυλιστηρίου Τερσεφάνου, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι βρίσκεται στο στάδιο των προσφορών, περιλήφθηκε στις προτεραιότητες Α και η έναρξή του θα γίνει μόλις τα δημοσιονομικά του κράτους το επιτρέψουν. Αυτό αναμένεται να γίνει κατορθωτό μέσα στο 1991, δεν προβλέπεται όμως το όλο έργο να τελειώσει πριν από την πάροδο τεσσάρων ετών από την έναρξή του και όχι το 1992, όπως αρχικά είχε προγραμματιστεί. Για το θέμα της ποιότητας του νερού που τώρα παραχωρείται στην περιοχή Αμμοχώστου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καθησύχασαν την Επιτροπή πως λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα και κανένας κίνδυνος δεν υπάρχει για την υγεία του κοινού.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στη συνεδρία της Επιτροπής συμφώνησαν απόλυτα με τις θέσεις των εισηγητών των δυο υπό συζήτηση θεμάτων και ζήτησαν την επίσπευση της κατασκευής των έργων που αναφέρονται σ' αυτά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει ότι παρατηρήθηκε μεγάλη καθυστέρηση στην εκτέλεση των έργων που αναφέρονται στα υπό συζήτηση θέματα και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία όπως επιδείξει συνέπεια στις υποσχέσεις, τις εξαγγελίες και τους προγραμματισμούς της, έτσι που να αποφεύγονται τα διάφορα προβλήματα που προκύπτουν από τις καθυστερήσεις στην εκτέλεση των έργων αυτών. Ειδικότερα η Επιτροπή καλεί την κυβέρνηση όπως επισπεύσει άμεσα την εκτέλεση του φράγματος Βυζακιάς, ώστε να αποτραπούν οι κίνδυνοι καταστροφής μεγάλων εκτάσεων από φυτείες, καθώς και την κατασκευή του διϋλιστηρίου Τερσεφάνου, η καθυστέρηση της οποίας έχει επιπτώσεις στην ποιότητα του νερού με συνέπειες στην υγεία του λαού, καθώς και δυσμενείς επιπτώσεις στο τουριστικό ρεύμα, κυρίως της περιοχής Αμμοχώστου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Θα 'θελα να είμαι σύντομος, έντιμε κύριε Πρόεδρε, για να τονίσω πως υπάρχει συστοιχία ανάμεσα στην περίπτωση του Πύργου και στην περίπτωση του τριγώνου Βυζακιά-Νικητάρι-Ποτάμι.

Θα τονίσω συγκεκριμένα πως υπάρχει η άρνηση της υπεσχημένης κυβερνητικής πολιτικής να προωθήσει τα έργα τα οποία έχει εξαγγείλει. Θέλω επίσης να τονίσω πως υπάρχει έντονη απογοήτευση ανάμεσα στους κατοίκους της περιοχής από το γεγονός πως δεν άρχισε η κατασκευή του φράγματος παρά τις επανειλημμένες επίσημες διαβεβαιώσεις, μια από τις οποίες δόθηκε από τον Υπουργό Γεωργίας, τον κ. Παπασολομώντος, που παρακάλεσε τον ομιλητή το θέρος του 1987 να διαβιβάσει σε σύσκεψη τη διαβεβαίωσή του, συγκεκριμένα, πως τα κατασκευαστικά έργα θα άρχιζαν το αργότερο νωρίς την άνοιξη του 1989.

Στον Πύργο είχε δοθεί υπόσχεση πως θα άρχιζαν τα έργα νωρίς το 1988· εδώ νωρίς το 1989.

Η τελευταία δόθηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών στην επίσημη επίσκεψη που έκαμε στη Βυζακιά το Σεπτέμβρη του 1988, πως το έργο θα άρχιζε οπωσδήποτε το 1989 και θα αποπερατωνόταν το 1991, τονίζοντας μάλιστα χαρακτηριστικά πως το 1991 οι κοινότητες θα πότιζαν. Μάλιστα ο ίδιος ο Υπουργός Γεωργίας προσδιόρισε με ακρίβεια την ημερομηνία του ποτίσματος

(1.3.1991) και έδωσε εντολή για άμεση έναρξη των κατασκευαστικών έργων για δημιουργία φράγματος στη Βυζακιά, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι, όπως είπα, σήμερα να απογοητεύονται, να υποβάλλουν ομαδικά τις παραιτήσεις τους και να υπάρχει πρόβλημα αντιμετώπισης και εκτέλεσης πρακτικά των έργων των τριών αυτών κοινοτήτων.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, για να μη χρονοτριβούμε άλλο, πιστεύω πως και στην προκείμενη περίπτωση, όπως και στην περίπτωση του Πύργου, πρέπει η Βουλή να ασκήσει τα συνταγματικά της δικαιώματα τα οποία επικαλέσθηκε πριν από λίγο ο συνάδελφος Αλέκος Μαρκίδης, αν θέλουμε να προχωρήσουμε σωστά και να δώσουμε έγκαιρα από τώρα τα σωστά μηνύματα στην Εκτελεστική Εξουσία, πως επιβάλλεται επιτέλους να σεβαστεί τις υποσχέσεις της, έτσι που οι κάτοικοι της υπαίθρου να μπορέσουν να παραμείνουν στις περιοχές τους.

Ένα άλλο μήνυμα συναφές έδωσε άλλωστε, όπως είναι γνωστό, και ο συνάδελφος Χατζηδημητρίου κατά την ψήφιση του περσινού προϋπολογισμού. Αν ομαδικά δώσουμε αυτά τα μηνύματα κι εμείς από τώρα στην Εκτελεστική Εξουσία, σίγουρα θα πάρει έγκαιρα το μήνυμα σχετικά με τις διαθέσεις της Νομοθετικής Εξουσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου και μετά ο κ. Τσιέττης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πρακτικά το θέμα του φράγματος της Βυζακιάς είναι μια χαρακτηριστική περίπτωση απουσίας έργων στην επαρχία Λευκωσίας σε ό,τι αφορά ιδιαίτερα την αντιμετώπιση του προβλήματος της άρδευσης.

Ήταν περίπου το μόνο έργο που προγραμματιζόταν στην επαρχία Λευκωσίας και όμως αφαιρέθηκε από τους προϋπολογισμούς με τη γνωστή δικαιολογία, ότι δηλ. θα μπορέσει να προωθηθεί, αν περάσουν τα φορολογικά μέτρα.

Έχω κι εγώ να εκφράσω από της δικής μας πλευράς την έντονη διαφωνία μας γι' αυτή την τακτική και να τονίσω την υποχρέωση της κυβέρνησης όπως προχωρήσει το ταχύτερο δυνατό στην κατασκευή αυτού του έργου, του τόσο αναγκαίου σε μια περιοχή που έχει κι αυτή θυματοποιηθεί από την κατοχή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι δύο τα θέματα που συζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, θα μπω στο δεύτερο μετά. Το άφησα, επειδή είναι δυο χωριστά. Αν είναι για την Τερσεφάνου που θα μιλήσετε, θα σας δώσω αργότερα το λόγο.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Είναι η ίδια Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι η ίδια Έκθεση, αλλά είναι δυο θέματα.

Όπως θέλετε. Αν θέλετε να μιλήσετε, ορίστε.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Συμφωνούμε με την Έκθεση για το αναγκαίο έργο της Βυζακιάς, όμως θα ήθελα να αναφερθώ και στην αναγκαιότητα της κατασκευής του διυλιστηρίου Τερσεφάνου.

Κύριε Πρόεδρε, δε μας ικανοποίησαν οι πληροφορίες των αρμοδίων, διότι, ενώ το 1986 επιμέναμε να μπει σε προτεραιότητα το διυλιστήριο της Λεμεσού και της Τερσεφάνου, ξεκίνησε εκείνο της Λεμεσού, αλλά της Τερσεφάνου το διυλιστήριο, που θα καλύπτει μεγάλες ανάγκες σε πόσιμο νερό της Λάρνακας, της Λευκωσίας, της Αθηαίνου, της Αμμοχώστου, της Αγίας Νάπας, του Παραλιμνιού, δυστυχώς καθυστερεί και οι πληροφορίες που μας έδωσαν είναι ότι μόλις τώρα θα ζητήσουν προσφορές και ότι δεν έχει τα αναγκαία οικονομικά μέσα το κράτος. Μας είπαν ότι το 1992 θα είναι τελειωμένο το διυλιστήριο Τερσεφάνου· ωστόσο λένε ότι θα ζητήσουν προσφορές το 1991, αλλά δεν είναι βέβαιο αν θα τελειώσει σε τέσσερα χρόνια.

Κύριε Πρόεδρε, οι εκθέσεις των εμπειρογνωμόνων έλεγαν για την αναγκαιότητα αυτού του έργου, για την αναγκαιότητα για πόσιμο νερό, διότι μέχρι το 2000 οι ανάγκες σε πόσιμο νερό σε όλη την Κύπρο, που θα καλύπτει αυτό το διυλιστήριο κατά το 80% του πληθυσμού -οι εκθέσεις μιλούν για το 76%, αλλά εμείς λέμε από τα στοιχεία που έχουμε το κατά 80%- θα διπλασιαστούν, θα πολλαπλασιαστούν. Ένας ειδικός μας είπε ότι τα έργα που έχουν γίνει για το Διαρίζο και τα νερά που πήραμε από την Άλασσα δε θα αρκούν για πόσιμο νερό.

Κύριε Πρόεδρε, η έκκλησή μας είναι -διότι ομόφωνα όλοι οι Βουλευτές της Αμμοχώστου έχουν θέσει αυτό το ζήτημα- να πιεσθεί η κυβέρνηση με το μήνυμα από τη Βουλή ότι πρέπει το έργο αυτό να επισπευσθεί και να θεωρηθεί ύψιστης σπουδαιότητας. Έχουμε εμπειρίες από τα προηγούμενα έργα, όταν πιέζαμε για άλλους αγωγούς και άλλα θέματα πόσιμου νερού που η κυβέρνηση τα κατανόησε, και γι' αυτό πρέπει να κατανοήσει την αναγκαιότητα της λύσης και αυτού του προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το φράγμα της Βυζακιάς θα πάρει το περίσσευμα του ποταμού της Ελιάς, για να εξυπηρετήσει τη χαμηλή κοιλάδα την τόσο εύφορη και παραγωγική του Κουτραφά.

Χρόνια τώρα συνοδεύουμε τους κατοίκους των χωριών Βυζακιά, Νικητάρι, Ποτάμι, Κουτραφάς στα διάφορα Υπουργεία, ακούμε τις υποσχέσεις και σίγουρα μας παραξενεύει αυτή η αδικαιολόγητη καθυστέρηση που υπάρχει στο θέμα.

Μπροστά μου έχω πρακτικό επίσκεψης στις 17.6.88 με την παρουσία τεσσάρων Βουλευτών από όλα τα τότε κόμματα και σημειώνεται υπόσχεση εκεί του αρμόδιου Υπουργείου ότι θα άρχιζε τον Απρίλιο του 1989 και τώρα το Σεπτέμβριο του 1990 η λειτουργία του φράγματος, ενώ μέχρι σήμερα δεν έχουν καν δοθεί προσφορές.

Λυπούμαι να παρατηρήσω, κύριε Πρόεδρε, ότι στο θέμα τούτο παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις δεν είδαμε καμιά πρόοδο και οι δικαιολογίες «θα το συνδέσουμε με τη δέσμη των φορολογικών μέτρων» δε μας βρίσκουν σύμφωνους και μας παραξενεύουν ακόμα περισσότερο, όπως και το ότι, αν υπεισέλθουμε και στο θέμα του διυλιστηρίου Τερσεφάνου, εκείνο ανήκει στο γενικότερο έργο του

νότιου αγωγού. Μα τα λεφτά τα έχουμε ήδη εγκεκριμένα, τα δάνεια τα έχουμε πάρει από τις διεθνείς τράπεζες και τα διεθνή ταμεία και για μας δεν υπάρχει λογική εξήγηση στη δικαιολογία της κυβέρνησης που να συνδέει αυτά τα έργα με τα δημοσιονομικά του κράτους.

Ιδιαίτερα για το θέμα της Τερσεφάνου θα 'θελα να παρατηρήσω ότι με την καθυστέρησή του σταματούμε ουσιαστικά την τουριστική ανάπτυξη της Αμμοχώστου και πρέπει να τονίσουμε ότι η περιοχή εκείνη καλύπτει πέραν του 60 ή 70% του τεράστιου εισοδήματος που έχουμε από τον ξένο τουρισμό.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να τονίσω ότι εμείς ζητούμε την άμεση προώθηση και των δυο αυτών έργων που είναι αναπτυξιακά, παραγωγικά και σίγουρα θα βοηθήσουν και τους αγρότες και τη γενικότερη οικονομία του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα κλείσω το θέμα.

Δε χρειάζεται να πω ότι, και το λέω πάλι για τα πρακτικά, θα πρέπει να σταλεί από μέρους μου επιστολή προς την κυβέρνηση και για το φράγμα Βυζακιάς και για το διυλιστήριο Τερσεφάνου.

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή η συνεδρία σήμερα άρχισε από το πρωί και επειδή υπάρχει σωρεία θεμάτων, δε νομίζω ότι με τον τρόπο που προχωρούμε διαπραγματευόμαστε τα θέματα όπως πρέπει να τα διαπραγματευόμαστε και γι' αυτό το λόγο εμείς ζητούμε να σταματήσουμε εδώ στη σημερινή συνεδρία και τα υπόλοιπα θέματα του Κεφαλαίου Δ' να γίνουν αντικείμενο συζήτησης στην επόμενη έκτακτη συνεδρία της Βουλής την προσεχή Τετάρτη, πρωί και απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μπορούν την προσεχή Τετάρτη. Έγινε αυτή η συζητήση. Αν γίνει, θα γίνει πλέον μετά τις 15 Ιουλίου και, αν η Βουλή είναι πρόθυμη να εργαστεί και τις 20 Ιουλίου και την παρακάτω βδομάδα, εγώ είμαι πρόθυμος.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Την Παρασκευή ή Πέμπτη πρωί πάλι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέμπτη πρωί θα έχουμε ούτως ή άλλως και είναι πρόβλημα αν για τα θέματα που έχω στην ήδη υπάρχουσα ημερήσια διάταξη θα είναι ικανοποιητική η Πέμπτη και πρωί και απόγευμα.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Υπάρχει μια σωρεία θεμάτων αυτή τη στιγμή. Με τον τρόπο που τα διαπραγματευόμαστε στην ουσία είναι σαν να μην τα διαπραγματευόμαστε και βομβαρδίζουμε και την κοινή γνώμη με θέματα τελείως διαφορετικής φύσης, με πληθώρα θεμάτων και κανένας δεν μπορεί να παρακολουθήσει τις εργασίες της Βουλής.

Γι' αυτό το λόγο εγώ πιστεύω ότι έχουμε διεξέλθει σήμερα αρκετά θέματα και ζητούμε να σταματήσουμε εδώ και να συνεχίσουμε και πάλι σε έκτακτη συνεδρίαση με σκοπό να τελειώνουμε με τα θέματα προ των θερινών διακοπών. Αλλά πρέπει να έχουμε μια χωριστή μέρα, για να μπορέσουμε να τα διεξέλθουμε με την άνεσή μας και να πούμε αυτά τα οποία πρέπει να λεχθούν για ορισμένα από τα θέματα αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν δώσω το λόγο, απλώς επειδή έλειπε ο κ. Μαρκίδης, προειδοποιώ ότι με το ρυθμό που πάμε θα είναι 20 ώρες. Αν θα τα διαπραγματευθούμε πιο διεξοδικά, χρειαζόμαστε περίπου 40 ώρες. Αν η Βουλή είναι διατεθειμένη να κάνει μια βδομάδα συνέχεια συνεδρίες, εγώ ευχαρίστως δεν έχω καμιά δυσχέρεια να το υιοθετήσω. Πρώτα ο κ. Παναγίδης και μετά ο κ. Παπαπέτρου.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βέβαια είναι γεγονός ότι τα θέματα είναι πολλά και θέλουμε πολλές ώρες. Η γνώμη μας είναι να πάμε μέχρι τις εννιά απόψε, να δούμε τι θέματα θα εξαντλήσουμε και να ορίσουμε μια άλλη μέρα για συνεδρία ή μέχρι η ώρα δέκα τουλάχιστον. Να μη φύγουμε από τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο βομβαρδισμός της κοινής γνώμης αρχίζει με την εγγραφή των θεμάτων. Και από τη στιγμή που εγγράφονται τα θέματα, πρέπει κάποτε να συζητούνται.

Η εισήγησή μου συμπίπτει με εκείνη του κ. Παναγίδη. Να συνεχίσουμε ως τις εννιά και να βάλουμε και έκτακτες συνεδρίες την άλλη βδομάδα, διότι κάποτε πρέπει να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα επίσης να πω στη Βουλή ότι πλείστα από αυτά τα θέματα είναι θέματα ευρύτερης πολιτικής για τα οποία το κάθε κόμμα έχει τη δική του πολιτική και επομένως η συζήτηση καταντά λίγο ακαδημαϊκή και μερικά πρέπει να πω ότι είναι πολύ επιμέρους θέματα που μπορούν να λυθούν με ένα τηλεφώνημα.

Αν τώρα έχουμε ορισμένα θέματα, όπως ήταν το θέμα του Διαρίζου, το θέμα του Πύργου, που πράγματι έχουμε λόγο να συζητούμε, τότε μπορούμε να τα δούμε.

Λοιπόν, αρχίζουμε, για να μη χάνουμε περισσότερη ώρα.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το σοβαρό πρόβλημα της διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, η εξασφάλιση αμειπτικών τιμών και η ανάγκη λήψης μέτρων που να εξασφαλίζουν στους γεωργοκτηνοτρόφους την ανώτατη τιμή που καθορίζεται για τα προϊόντα τους». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου στις 11.1.90.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΟ ΣΟΒΑΡΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ, Η ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΜΕΙΠΤΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΥΣ ΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΤΙΜΗ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΟΥΣ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος	Αυγερινός Παπαρές
Κυριάκος Τσιέττης	Άριστος Χρυσοστόμου
Ανδρέας Παρισινός	Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλετική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 27 Φεβρουαρίου και την 1η Ιουνίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του θέματος αυτού κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Συμβουλίου Εμπορίας Πατατών και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Το πιο πάνω θέμα γράφτηκε με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Χρυσοστόμου στις 11.1.1990 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα, ο εισηγητής του κ. Α. Χρυσοστόμου δήλωσε πως αυτό αφορά τρεις τομείς και ειδικότερα τη διάθεση και εμπορία των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, την εξασφάλιση αμειπτικών τιμών και την είσπραξη από τον παραγωγό της ανώτατης τιμής που καθορίζεται για τα προϊόντα αυτά. Αναλύοντας στη συνέχεια ο κ. Χρυσοστόμου καθένα από τους τομείς αυτούς, ανέφερε τα πιο κάτω:-

(α) Θεωρείται αδιανόητο και καταστροφικό να φυτεύονται δέντρα και, όταν αυτά αρχίζουν ύστερα από χρόνια κόπων και εξόδων να καρποφορούν, να αντιμετωπίζεται πρόβλημα διάθεσης της παραγωγής και σε αρκετές περιπτώσεις να αποφασίζεται η εκρίζωσή τους, είτε γιατί δεν υπάρχει ζήτηση είτε ακόμα γιατί δεν εξασφαλίστηκαν οι αναγκαίοι αεροπορικοί χώροι για την εξαγωγή της παραγωγής. Την ευθύνη για τον προγραμματισμό και συντονισμό της παραγωγής φέρει ουσιαστικά η κυβέρνηση που αντιμετωπίζει τα εκάστοτε παρουσιαζόμενα προβλήματα περιστασιακά.

(β) Για την εξασφάλιση αμειπτικών τιμών είναι αναγκαίος ο συντονισμός παραγωγής-εμπορίας που αποτελεί ευθύνη του κράτους, μια και οι αγρότες δεν έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν τις αγορές των χωρών στις οποίες εξάγονται τα προϊόντα μας ούτε και να επηρεάζουν την ντόπια αγορά. Από τη στιγμή μάλιστα που ο συντονισμός αυτός δε λειτουργεί αποτελεσματικά, το κράτος πρέπει να βοηθά τους αγρότες με επιδοτήσεις.

(γ) Το γεγονός ότι κάποιοι μηχανισμοί επενεργούν μεθοδικά και δημιουργούν τέτοιες συνθήκες που υποχρεώνουν τους αγρότες να δέχονται κατώτερη τιμή από εκείνη που καθορίζεται από την κυβέρνηση είναι απαράδεκτο, γι'αυτό θα πρέπει να ληφθούν μέτρα που να εξασφαλίζουν στους παραγωγούς την ανώτατη τιμή που καθορίζεται για τα προϊόντα τους.

Εκ μέρους των εκπροσώπων των αγροτικών οργανώσεων τονίστηκε πως οι γεωργοκτηνοτρόφοι διέρχονται μια δύσκολη περίοδο με πολλά και σοβαρά οικονομικά και άλλα προβλήματα, αποτέλεσμα των οποίων είναι μεγάλος αριθμός τους να εγκαταλείπει το επάγγελμα αναζητώντας κάτι πιο άνετο και πιο προσοδοφόρο. Για την επίλυση των προβλημάτων αυτών, υποστήριξαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, θα πρέπει να ληφθεί μια σειρά από μέτρα, όπως είναι η επιδότηση των συντελεστών της παραγωγής και των ίδιων των προϊόντων, η διασφάλιση των τιμών, ο συντονισμός παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων, η εξεύρεση αγορών

στο εσωτερικό και το εξωτερικό και η λήψη νομοθετικών και άλλων μέτρων που να αφορούν τη δημιουργία φορέων ή συμβουλίων εμπορίας προϊόντων και την κατοχύρωση του επαγγέλματος του πραγματικού γεωργοκτηνοτρόφου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ανέφεραν στην Επιτροπή πως τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη διάθεση των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, αλλά και εκείνα που αφορούν τους γεωργοκτηνοτρόφους γενικότερα, τελούν υπό τη συνεχή μέριμνα των υπηρεσιών του κράτους και μέσα στα πλαίσια αυτά έχουν συσταθεί ειδικές επιτροπές, όπως είναι η Μόνιμη Διυπουργική Συμβουλευτική Επιτροπή για τις Εισαγωγές Γεωργοκτηνοτροφικών Προϊόντων, ο Μηχανισμός Πρόβλεψης Γεωργοκτηνοτροφικής Παραγωγής, η Μόνιμη Επιτροπή για Συντονισμό της Παραγωγής και Εμπορίας και τα διάφορα συμβούλια εμπορίας που λειτουργούν με βάση τις οικείες νομοθεσίες.

Συμπληρώνοντας οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι με το καθεστώς ελεύθερης οικονομίας είναι δύσκολο να γίνει προγραμματισμός της παραγωγής, ώστε να βρίσκεται στα επίπεδα της ζήτησης, και μόνο με θεσμικά μέτρα, όπως είναι τα Συμβούλια, θα μπορούσε να ελεγχθεί η παραγωγή με βάση νομοθεσία, παρ'όλο που και στις περιπτώσεις αυτές υπάρχουν αντικειμενικές δυσκολίες, που πηγάζουν τόσο από πρακτικά προβλήματα εφαρμογής του νόμου, όσο κι από τις μεταβαλλόμενες συνθήκες της ντόπιας και ξένης αγοράς, που δύσκολα μπορούν να προβλεφθούν. Παράλληλα υπάρχουν και άλλοι αστάθμητοι παράγοντες, όπως είναι οι καιρικές συνθήκες, που άλλοτε είναι αρνητικές και επιδρούν δυσμενώς στην παραγωγή είτε ποιοτικά είτε ποσοτικά και άλλοτε είναι θετικές και συμβάλλουν στην υπερπαραγωγή.

Τέλος οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πληροφόρησαν την Επιτροπή πως από την οικονομική βοήθεια των £33 εκατομμυρίων, η οποία προβλέπεται με βάση το Τρίτο Χρηματοδοτικό Πρωτόκολλο Κύπρου-ΕΟΚ 1989-1993, έχει ληφθεί κατ' αρχήν απόφαση της κυβέρνησης όπως το 19% διοχετευθεί στη γεωργία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει ότι υπάρχει πράγματι σοβαρό πρόβλημα διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων και εξασφάλισης αμειπτικών τιμών, γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να χρησιμοποιήσει όλους τους μηχανισμούς, την πείρα και τις διαδικασίες που έχει στη διάθεσή της για τον καλύτερο συντονισμό της παραγωγής και της διάθεσης των προϊόντων αυτών.

Οι περιπτώσεις που αναφέρθηκαν στην Επιτροπή σχετικά με το ξερίζωμα δέντρων που μόλις είχαν φτάσει στο μέγιστο σημείο της παραγωγής τους, καθώς και για τα προϊόντα για τα οποία δεν υπάρχει τιμή ασφάλειας με αποτέλεσμα οι τιμές να είναι ασύμφορες, είναι θέματα που πρέπει να απασχολήσουν επισταμένως την Εκτελεστική Εξουσία που, με το συντονισμό των αρμόδιων υπηρεσιών και σε συνεργασία με τους ίδιους τους παραγωγούς, θα πρέπει να εξεύρει τρόπους αντιμετώπισής τους, ώστε να αποτραπεί περαιτέρω πλήγμα κατά της γεωργοκτηνοτροφίας.

Η Επιτροπή, σημειώνοντας την ίδρυση και τη λειτουργία των διάφορων ειδικών υπηρεσιακών επιτροπών για τη μελέτη των προβλημάτων των γεωργοκτηνοτρόφων, καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να τις δραστηριοποιήσει ενεργότερα και αποτελεσματικότερα με τη συμμετοχή σ' αυτές και αντιπροσώπων των

παραγωγών. Τέλος η Επιτροπή καλεί την κυβέρνηση όπως χρησιμοποιήσει την οικονομική βοήθεια της ΕΟΚ για την κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων και έργων υποδομής για τον καλύτερο προγραμματισμό της γεωργοκτηνοτροφίας, πράγμα που αναμένεται να αποφέρει και αμειπτικές τιμές για τα γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θέμα διαδικασίας.

Κύριε Πρόεδρε, επειδή μέχρι και χθες για τα θέματα με αριθμό 10 και 11 υπήρχε κοινή Έκθεση της Επιτροπής Γεωργίας και επειδή μόνο σήμερα έχουν διαχωρισθεί, αρκετοί ομιλητές φαντάζομαι ότι θα έχουν ετοιμάσει κοινή ομιλία και για το θέμα με αριθμό 10 και για το θέμα με αριθμό 11.

Η παράκλησή μου είναι να ληφθούν μαζί και τα δυο θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, τότε να πάρουμε και τα δυο θέματα, το 10 και το 11, μαζί.

Το υπ' αριθμό 11 θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η έλλειψη αμειπτικών τιμών των πατατών, τα συνεχώς αυξανόμενα κόστα παραγωγής και τα γενικότερα προβλήματα των πατατοπαραγωγών». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξιότιμων Βουλευτών κ. Χρ. Σολωμή, Σ. Χατζηγιάννη, Ν. Μακρίδη και Α. Γεωργίου στις 26.10.89.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΑΜΕΙΠΤΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΩΝ ΠΑΤΑΤΩΝ, ΤΑ ΣΥΝΕΧΩΣ ΑΥΞΑΝΟΜΕΝΑ ΚΟΣΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΤΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 και 27 Φεβρουαρίου και την 1η Ιουνίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης των θεμάτων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Συμβουλίου Εμπορίας Πατατών και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στις 26.10.1989 με εισήγηση των αξ. Βουλευτών κ. Κ. Χρίστου, Χρ. Σολωμή, Σ. Χατζηγιάννη , Ν. Μακρίδη και Α. Γεωργίου και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και υποβολή σχετικής έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο Βουλευτής κ. Σ. Χατζηγιάννης, από τους εισηγητές του θέματος, ανέφερε πως, αν και τα κόστα παραγωγής των πατατών αυξάνονται κατακόρυφα κατά τα τελευταία χρόνια, εντούτοις οι τιμές των πατατών παραμένουν στα ίδια επίπεδα από το 1965. Μάλιστα παρουσιάζεται το παράδοξο φαινόμενο να εξασφαλίζονται ψηλές τιμές εξαγωγής και οι παραγωγοί να εισπράττουν χαμηλές τιμές, γι' αυτό και θα πρέπει η κυβέρνηση να πάρει τα αναγκαία μέτρα για τη μείωση του κόστους παραγωγής, καθώς και για την κάλυψη της συναλλαγματικής διαφοράς που προκύπτει από τις εξαγωγές και που αυτή τη στιγμή βαρύνει εξ ολοκλήρου τους παραγωγούς.

Εκ μέρους των εκπροσώπων των αγροτικών οργανώσεων τονίστηκε πως οι πατατοπαραγωγοί διέρχονται μια δύσκολη περίοδο με πολλά και σοβαρά οικονομικά και άλλα προβλήματα με αποτέλεσμα πολλοί από αυτούς να εγκαταλείπουν το επάγγελμα αναζητώντας άλλο πιο άνετο και πιο προσοδοφόρο. Για την επίλυση των προβλημάτων αυτών, υποστήριξαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα, όπως είναι η επιδότηση των συντελεστών της παραγωγής, η διασφάλιση των τιμών, ο καλύτερος συντονισμός παραγωγής και διάθεσης και η εξεύρεση νέων αγορών τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ανέφεραν στην Επιτροπή πως τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη διάθεση των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων γενικά, αλλά και εκείνα που αφορούν τους πατατοπαραγωγούς ειδικά, αποτελούν αντικείμενο συνεχούς μέριμνας των υπηρεσιών του κράτους και μέσα στα πλαίσια αυτά έχουν συσταθεί ειδικές επιτροπές, όπως είναι η Μόνιμη Διυπουργική Συμβουλευτική Επιτροπή για τις Εισαγωγές Γεωργοκτηνοτροφικών Προϊόντων, ο Μηχανισμός Πρόβλεψης Γεωργοκτηνοτροφικής Παραγωγής, η Μόνιμη Επιτροπή για Συντονισμό της Παραγωγής και Εμπορίας και τα διάφορα συμβούλια εμπορίας που λειτουργούν με βάση τις οικείες νομοθεσίες.

Καταλήγοντας οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι σε καθεστώς ελεύθερης οικονομίας είναι δύσκολο να γίνει προγραμματισμός της παραγωγής, ώστε να βρίσκεται στα επίπεδα της ζήτησης, και μόνο με θεσμικά μέτρα, όπως είναι τα συμβούλια, θα μπορούσε να ελεγχθεί η παραγωγή με βάση σχετική νομοθεσία, παρ' όλο που και στις περιπτώσεις αυτές υπάρχουν αντικειμενικές δυσκολίες, που πηγάζουν τόσο από πρακτικά προβλήματα εφαρμογής του νόμου όσο κι από τις μεταβαλλόμενες συνθήκες της ντόπιας και ξένης αγοράς και οι οποίες δύσκολα μπορούν να προβλεφθούν. Παράλληλα υπάρχουν και άλλοι αστάθμητοι παράγοντες, όπως είναι οι καιρικές συνθήκες, που άλλοτε είναι αρνητικές και επιδρούν δυσμενώς στην παραγωγή είτε ποιοτικά είτε ποσοτικά και άλλοτε είναι θετικές και συμβάλλουν στην υπερπαραγωγή.

Σχολιάζοντας το θέμα των αμειπτικών τιμών των πατατών, οι εκπρόσωποι του Συμβουλίου Εμπορίας Πατατών δήλωσαν ότι καταβλήθηκαν και καταβάλλονται προσπάθειες προς κάθε κατεύθυνση για την εξασφάλιση των καλύτερων δυνατών τιμών και μάλιστα έχουν ήδη εξασφαλιστεί ψηλότερες τιμές από εκείνες που έχουν εξασφαλίσει όλοι οι άλλοι ανταγωνιστές μας. Όσον αφορά τις τιμές της ντόπιας αγοράς, έγινε εισήγηση προς το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας για αύξηση της τιμής και καθορισμό διατίμησης για τις πατάτες.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας δήλωσαν στην Επιτροπή ότι το θέμα της αναθεώρησης της τιμής των πατατών μελετήθηκε στα πλαίσια της Επιτροπής Τιμών κι ότι το αποτέλεσμα αναμένεται να ανακοινωθεί σύντομα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει ότι υπάρχει πράγματι σοβαρό πρόβλημα διάθεσης των πατατών σε αμειπτικές τιμές, γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να χρησιμοποιήσει όλους τους μηχανισμούς, την πείρα και τις διαδικασίες που έχει στη διάθεσή της για τον καλύτερο συντονισμό της παραγωγής και της διάθεσης του προϊόντος αυτού.

Στην Επιτροπή αναφέρθηκε ότι, ενώ το Συμβούλιο Πατατών δηλώνει πως εξασφαλίστηκαν οι πιο αμειπτικές τιμές από όλους τους ανταγωνιστές μας, οι παραγωγοί παραπονούνται πως δεν καλύπτουν ούτε και τα κόστα παραγωγής με αποτέλεσμα οι τιμές να είναι ασύμφορες. Αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει να απασχολήσει επισταμένως την Εκτελεστική Εξουσία που με το συντονισμό των αρμόδιων υπηρεσιών και σε συνεργασία με τους ίδιους τους παραγωγούς θα πρέπει να εξεύρει τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος, ώστε να αποτραπεί περαιτέρω πλήγμα στην πατατοκαλλιέργεια.

Η Επιτροπή, σημειώνοντας την ίδρυση και τη λειτουργία των διάφορων ειδικών υπηρεσιακών επιτροπών για τη μελέτη των προβλημάτων των γεωργοκτηνοτρόφων γενικά, καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να τις δραστηριοποιήσει ενεργότερα και αποτελεσματικότερα με τη συμμετοχή σ' αυτές και αντιπροσώπων των παραγωγών, πράγμα που θα βοηθήσει στην έγκαιρη αντιμετώπιση των προβλημάτων των γεωργοκτηνοτρόφων και κατά συνέπεια και των πατατοπαραγωγών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το θέμα που συζητούμε αφορά τρεις τομείς:

1. Τη διάθεση και εμπορία των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων.
2. Την εξασφάλιση αμειπτικών τιμών.
3. Την είσπραξη από τον παραγωγό της τιμής που καθορίζεται για τα γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα.

Διάθεση και εμπορία των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων.

Είναι αδιανόητο και καταστροφικό να φυτεύονται δέντρα και, όταν σε 6-7 χρόνια αρχίσουν να καρποφορούν, να αντιμετωπίζεται πρόβλημα διάθεσης της παραγωγής και σε αρκετές περιπτώσεις να αποφασίζεται η εκρίζωση των δέντρων, όπως για παράδειγμα η εκρίζωση ή ο εμβολιασμός μεγάλων εκτάσεων λεμονόδεντρων. Είναι επίσης απαράδεκτο εποχιακές καλλιέργειες να αντιμετωπίζουν πρόβλημα διάθεσης, είτε γιατί δεν υπάρχει ζήτηση είτε γιατί δεν εξασφαλίστηκαν οι αναγκαίοι αεροπορικοί χώροι για εξαγωγή της παραγωγής.

Οι αγρότες μας δεν έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν τις εξελίξεις στις ανταγωνίστριες χώρες και τις αντιδράσεις της αγοράς στις χώρες όπου εξάγουμε τα προϊόντα μας.

Με αυτά τα δεδομένα η ευθύνη για τον προγραμματισμό και το συντονισμό της παραγωγής και της εμπορίας των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων βαρύνει ουσιαστικά την κυβέρνηση. Σε κάθε ευκαιρία το πρώτο θέμα που υπερτονίζεται

από τους Υπουργούς είναι ότι εγκαινιάστηκε για πρώτη φορά συνεργασία μεταξύ των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας για τον προγραμματισμό και συντονισμό της παραγωγής και της εμπορίας των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων. Εντούτοις τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα αποδεικνύουν ότι η εγκαινιασθείσα συνεργασία δεν απέδωσε.

Λειτουργεί η Μόνιμη Διυπουργική Συμβουλευτική Επιτροπή για τις Εισαγωγές Γεωργοκτηνοτροφικών Προϊόντων, ο Μηχανισμός Πρόβλεψης Γεωργοκτηνοτροφικής Παραγωγής, η Μόνιμη Επιτροπή για Συντονισμό της Παραγωγής και Εμπορίας.

Λειτουργούν πάρα πολλές επιτροπές και εντούτοις πλείστα γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα, εσπεριδοειδή, σταφύλια, καρπούζια, κρέας, γάλα, αντιμετωπίζουν κάθε χρόνο πρόβλημα διάθεσης και το 1989 είχαμε πλεόνασμα και κρεμμυδιών. Εισάγουμε προϊόντα την ίδια περίοδο που δικά μας προϊόντα παρουσιάζουν πρόβλημα διάθεσης. Κάθε φορά που ακούονται φωνές απόγνωσης από τους αγρότες, η κυβέρνηση παρουσιάζεται ανέτοιμη και αντιμετωπίζει τα προβλήματα περιστασιακά.

Εξασφάλιση αμειπτικών τιμών.

Όταν η προσφορά είναι μεγαλύτερη από τη ζήτηση, μέρος της παραγωγής καταστρέφεται, ενώ το υπόλοιπο διατίθεται στην αγορά σε εξευτελιστικές τιμές. Επίσης, όταν οι συνθήκες στην αγορά είναι ευνοϊκές, και πάλι οι αγρότες δεν εξασφαλίζουν την ανώτατη δυνατή τιμή.

Επειδή οι αγρότες μας δεν έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν τις αγορές των χωρών στις οποίες εξάγουμε τα προϊόντα μας ούτε και να επηρεάζουν την επιτόπια αγορά, ο συντονισμός παραγωγής - εμπορίας αποδεικνύεται απαραίτητος και η ευθύνη και πάλι βαρύνει την κυβέρνηση. Στις περιπτώσεις δε που οποιεσδήποτε ενέργειες δεν αποδώσουν, το κράτος οφείλει να βοηθήσει τους αγρότες με επιδοτήσεις. Σίγουρα θα ακουστούν αντίθετες απόψεις και θα λεχθεί πως οι επιδοτήσεις δημιουργούν άλλα προβλήματα. Εντούτοις είναι γνωστό πως η γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή σε μεγάλο αριθμό κρατών επιδοτείται και πως το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της ΕΟΚ χρησιμοποείται για την επιδότηση της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής.

Είσπραξη από τον παραγωγό της τιμής που καθορίζεται για τα γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα.

Ενώ η ανώτατη τιμή για αριθμό προϊόντων καθορίζεται από το κράτος, εντούτοις οι παραγωγοί δεν απολαμβάνουν αυτή την τιμή. Έχω την άποψη πως κάποιοι μηχανισμοί ενεργούν μεθοδικά και δημιουργούν τέτοιες συνθήκες, που υποχρεώνουν τους αγρότες να δέχονται κατώτερη τιμή από εκείνη που καθορίζεται από την κυβέρνηση.

Αδικημένοι και θύματα εκμετάλλευσης παραμένουν οι αγρότες, γι' αυτό επιβάλλεται να εξευρεθούν τρόποι και να ληφθούν μέτρα που να εξασφαλίζουν στους παραγωγούς την τιμή που καθορίζεται για τα προϊόντα τους.

Κύριε Πρόεδρε, έχω την άποψη πως είναι καιρός επιτέλους τα λόγια να μετατραπούν σε έργα και οι υποσχέσεις που δίδονται αφειδώς να τηρούνται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως κατ'επανάληψη λέχθηκε, η γεωργοκτηνοτροφία αποτελεί την κατ' εξοχήν βάση της οικονομίας μας και θα πρέπει να προστατευθεί, για να μπορέσει ο αγροτικός πληθυσμός να παραμείνει κοντά στη γη του, ώστε να εξυπηρετηθούν και ευρύτεροι σκοποί, εθνικοί, πολιτικοί και κοινωνικοί.

Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια ένεκα οικονομικών κυρίως προβλημάτων που αντιμετωπίζει το επάγγελμα του γεωργοκτηνοτρόφου μεγάλος αριθμός επιζητεί άλλα πιο άνετα και πιο προσοδοφόρα επαγγέλματα, με αποτέλεσμα να εγκαταλείπεται η γεωργική γη και να ερημώνει η ύπαιθρος.

Έχουμε κατ'επανάληψη προειδοποιήσει και το τονίζουμε και σήμερα πως, αν η κατάσταση αυτή αφεθεί να συνεχιστεί και μάλιστα με τους σημερινούς ρυθμούς, σύντομα θα είμαστε όλοι πλήρως εξαρτώμενοι από εξωγενείς και αστάθμητους παράγοντες με προφανείς για τον τόπο μας κινδύνους.

Γι' αυτό και καλούμε την κυβέρνηση να εγκύψει με στοργή και κατανόηση στα προβλήματα του κλάδου τούτου, και μάλιστα πολύ σύντομα, και να τα επιλύσει οριστικά. Θα πρέπει σύντομα να ληφθεί μια σειρά μέτρων, όπως είναι η επιδότηση των συντελεστών της παραγωγής και των ίδιων των προϊόντων, η διασφάλιση αμειπτικών τιμών, ο συντονισμός παραγωγής και διάθεσης προϊόντων, η εξεύρεση αγορών στο εσωτερικό και το εξωτερικό και η λήψη νομοθετικών μέτρων για τη νομική κατοχύρωση του επαγγέλματος του πραγματικού γεωργοκτηνοτρόφου.

Ειδικότερα για την τάξη των πατατοκαλλιεργητών δέον να τονισθεί ότι διέρχονται σήμερα δύσκολη περίοδο και τα χρέη που έχουν συσσωρεύσει ανέρχονται σε πολλά εκατομμύρια λίρες. Γι' αυτό, πέραν των γενικών μέτρων που έχω ήδη αναφέρει, επιβάλλεται να επιδιωχθεί η μείωση του κόστους παραγωγής και το Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών να ελέγξει την υπερπαραγωγή, αν υπάρχει, και να συντονίσει την παραγωγή, ώστε να διαθέτουμε πατάτες την κατάλληλη περίοδο, για να περιοριστούν οι επιπτώσεις από τον ξένο ανταγωνισμό. Πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια, για να εξασφαλιστούν οι καλύτερες δυνατές τιμές. Όσον αφορά τις τιμές της ντόπιας αγοράς, η επιδότηση πρέπει να γίνεται από την κυβέρνηση και όχι από τους παραγωγούς, γι' αυτό και επιβάλλεται η αναθεώρηση της τιμής των πατατών από την Επιτροπή Τιμών. Τα έξοδα ψύκτικής διατήρησης των πατατών είναι δίκαιο να μη βαραίνουν τους παραγωγούς.

Αναφορικά με το κόστος παραγωγής θα ήθελα ειδικότερα να τονίσω πως αυτό είναι αρκετά ψηλό. Γι' αυτό επιβάλλεται να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

1) Να μειωθεί η τιμή του νερού που χρησιμοποιείται για άρδευση από το νότιο αγωγό στο επίπεδο των 4 σεντ τον τόνο.
2) Να μειωθούν οι τιμές των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων μειώνοντας τα υπερκέρδη.
3) Να εξασφαλισθούν πιο φτηνά εργατικά χέρια.
4) Το πετρέλαιο και το ρεύμα που χρησιμοποιούνται για άντληση και μεταφορά νερού να επιδοτούνται.

Τέλος, προς το σκοπό εξασφάλισης κάποιου λογικού κέρδους για τους παραγωγούς μας, θα πρέπει επιτέλους η κυβέρνηση να καλύψει τη συναλ-

λαγματική διαφορά που προκύπτει από τις εξαγωγές και που αυτή, όπως είναι σήμερα τα πράγματα, βαραίνει αποκλειστικά τους παραγωγούς μας.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χατζηγιάννη, ο κ. Πουμπουρής αντικατέστησε τον Πρόεδρο της Βουλής στην έδρα του.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ)

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Επειδή επανειλημμένα η Βουλή συμφώνησε με την ανάγκη να εγκύψει η κυβέρνηση σε ορισμένα έργα, θα σας παρακαλούσα, επειδή μεταδίδεται από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, άπαξ και διά παντός να δώσετε ένα στίγμα, ότι εγκύπτουμε και δεν ενσκήπτουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα κάνω μια σύντομη μέσα στα πλαίσια αναφορά στα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν οι πατατοπαραγωγοί, γιατί είναι γνωστό ότι οι πατάτες αποτελούν το κύριο εξαγωγικό προϊόν από τα αγροτικά μας προϊόντα και σε καλοχρονιές το συνάλλαγμα που φέρνουν ξεπερνά τα £25 εκατομμύρια. Αντίθετα, με τη δυναμική συμβολή των παραγωγών στη διαμόρφωση του αγροτικού και του συνολικού εθνικού εισοδήματος οι πατατοπαραγωγοί και οι αγρότες ευρύτερα αποτελούν μια τάξη που φθίνει με αποτέλεσμα τη σταδιακή περιθωριοποίησή της.

Χαρακτηριστικά προβλήματα, ιδιαίτερα των πατατοπαραγωγών, είναι:

- Υπέρογκα αγροτικά χρέη που ξεπερνούν τα £20 εκατομμύρια ως αποτέλεσμα μιας μονόδρομης οικονομικής πολιτικής ταγμένης στην υπηρεσία του μεγάλου κεφαλαίου.
- Ο επικρεμάμενος κίνδυνος έκδοσης ενταλμάτων και φυλακιστηρίων από τις κοινωνικές ασφαλίσεις και το φόρο εισοδήματος.
- Μεγάλη μερίδα των παραγωγών έχει εξαντλήσει τα πιστωτικά της περιθώρια, για να μπορέσει να συνεχίσει το αγροτικό επάγγελμα, και αυτό είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό.
- Τελικά οδυνηρή θα είναι η παρατηρούμενη σταδιακή εγκατάλειψη της αγροτικής παραγωγής που παίρνει μεγάλες διαστάσεις, ιδιαίτερα σε μερικές περιοχές όπως η ελεύθερη Αμμόχωστος, με κατεύθυνση τον τουρισμό.
- Είναι χαρακτηριστικό ότι τα τελευταία χρόνια οι πατατοπαραγωγοί από 5,000 έμειναν 3,000 με πτωτική τάση περιορισμού τους κι αυτό παρά τις τεράστιες επενδύσεις υποδομής που έχουν γίνει από το κράτος μας, όπως ο νότιος αγωγός.
- Είναι επίσης πολύ ψηλές οι τιμές του νερού και οι τιμές των καυσίμων.

Κάποιες βασικές εισηγήσεις στις οποίες προχωρούμε και οι οποίες μόνες τους δίνουν απάντηση ταυτόχρονα και για τους λόγους της έλλειψης των αμειπτικών τιμών:

- Οι τιμές ασφάλειας δεν υπάρχουν και είναι μια αναγκαιότητα. Δεν μπορεί ένας να παράγει, χωρίς να γνωρίζει εκ των προτέρων και να έχει εξασφαλισμένο ένα μίνιμουμ τιμής.

- Μετατροπή των αγροτικών χρεών σε μακροπρόθεσμα και χαμηλότοκα είναι αναγκαιότητα, γιατί έχουν ήδη εξαντληθεί πολλών παραγωγών τα πιστωτικά περιθώρια.

- Ακόμα θα πρέπει να επιδειχθεί μια ιδιαίτερη κατανόηση στην έκδοση ενταλμάτων και φυλακιστηρίων, γιατί πάρα πολλές φορές η μη πληρωμή δεν οφείλεται σε άρνηση ή σε δυνατότητα και μη ανταπόκριση των παραγωγών αλλά σε μια γνήσια αδυναμία, η οποία οφείλεται στο γεγονός ότι απλούστατα η παραγωγή τους δεν πήγε καλά μια συγκεκριμένα χρονιά. Και είναι σ΄ αυτές τις περιπτώσεις που ζητούμε και πρέπει να υπάρχει μια κατανόηση.

- Ακόμα οι όροι ασφάλισης των πατατοπαραγωγών στον ΟΓΑ θα πρέπει να βελτιωθούν, ώστε με τους όρους να στηρίζονται οι πατατοπαραγωγοί και να αυξηθεί η δημοτικότητα του οργανισμού ανάμεσα στους παραγωγούς μας, οι οποίοι δικαιολογημένα τον αντιμετωπίζουν με κάποια καχυποψία και επιφυλακτικότητα.

- Και ακόμα δεν είναι παράλογη και πρέπει να εξετασθεί η άποψη ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να συνεισφέρει εξίσου με τους παραγωγούς στον ΟΓΑ. Και θα πρέπει επίσης να εξετασθεί η δυνατότητα, έστω η σταδιακή, για καταβολή των διοικητικών εξόδων του ΟΓΑ από την κυβέρνηση.

- Η άμεση ανάληψη της εισαγωγής και της διάθεσης του πατατόσπορου από το Συμβούλιο Πατατών θα πρέπει να γίνει γεγονός, ώστε να εξαλειφθεί η συγκαλυμμένη αφαίμαξη των παραγωγών.

- Τα φυτοφάρμακα και τα εξαρτήματα θα πρέπει να αποτελέσουν επίσης ένα πρόβλημα και θα πρέπει να περιορισθεί το υπερκέρδος προς όφελος των παραγωγών.

- Τα ψηλά κόστα παραγωγής είναι φυσικό ότι αποτελούν το βασικότερο παράγοντα χαμηλής ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας και στο εξωτερικό και στο εσωτερικό και αποτελούν βέβαια τον αρνητικό παράγοντα για το χαμηλό βιοτικό επίπεδο των αγροτών μας.

Χαρακτηριστικά πρέπει να αναφέρουμε ότι, αν το εισόδημα του μέσου αγρότη είναι το μισό του εισοδήματος του μέσου μισθωτού, αξίζει να σκεφθούμε και να διερωτηθούμε πόσες φορές είναι πιο χαμηλό από το εισόδημα των οικονομικά ευπορότερων και των οικονομικά προνομιούχων της κυπριακής κοινωνίας.

Χρειάζεται, κύριε Πρόεδρε, ένας έλεγχος και ένας περιορισμός των κόστων παραγωγής, γιατί διαφορετικά, με τη συνέχιση της σημερινής κατάστασης και της σημερινής πολιτικής που ακολουθείτο ανέκαθεν, οδηγούμαστε σε σταδιακό αφανισμό της αγροτικής παραγωγής και των αγροτών μας, που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της κυπριακής κοινωνίας και της κυπριακής οικονομίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η αγροτική οικονομία αποτελεί έναν από τους βασικούς συντελεστές της εθνικής μας οικονομίας. Κύριος στόχος της παραμένει η κάλυψη των αναγκών της ντόπιας αγοράς και του αυξανόμενου τουρισμού με γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα. Μια σειρά προϊόντων έχουν καθαρά εξαγωγικό χαρακτήρα. Η υλοποίηση του κύριου στόχου της αγροτικής οικονομίας μειώνει τις εισαγωγές αγροτικών

προϊόντων -άρα και την εξαγωγή χρήσιμου για την εθνική οικονομία ξένου συναλλάγματος- ενώ η αύξηση των εξαγωγών μας σε γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα αποτελεί σημαντική μορφή εισροής πολύτιμου ξένου συναλλάγματος. Δεν πρέπει επίσης να ξεχνούμε ότι στην αγροτική οικονομία απασχολείται περίπου το 14% του επικερδώς απασχολούμενου πληθυσμού της χώρας. Δεν πρέπει επίσης να διαφεύγει της προσοχής μας ότι τα αγροτικά εισοδήματα είναι από τα πιο χαμηλά στην Κύπρο.

Το θέμα που συζητούμε σήμερα άπτεται σοβαρών πτυχών της αγροτικής οικονομίας και κατ' επέκταση της εθνικής οικονομίας. Από τις λύσεις που θα δοθούν στο υπό συζήτηση πρόβλημα θα εξαρτηθεί η βιωσιμότητα της γεωργοκτηνοτροφίας, κατά πόσο θα διατηρηθούν οι γεωργοκτηνοτρόφοι στο επάγγελμα, το οποίο θα πρέπει να γίνει ελκυστικό και για τη νεολαία, πράγμα που θα μειώσει κατά πολύ το ρεύμα της αστυφιλίας με την πλατύτερη έννοια που δίνεται στον όρο αυτό.

Γίνεται από όλους αποδεκτό ότι ένα από τα βασικά προβλήματα που μαστίζουν τον παραγωγό είναι το πρόβλημα της διάθεσης των προϊόντων του και της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών με βάση το πραγματικό κόστος για τα προϊόντα του. Η λύση αυτού του προβλήματος θα επηρεάσει άμεσα τα εισοδήματα του παραγωγού.

Στόχος μας πρέπει να είναι η πραγματική αύξηση των εισοδημάτων των γεωργοκτηνοτρόφων και η διασφάλιση ενός ψηλού βιοτικού επιπέδου. Για να μη μένουν όμως οι εξαγγελίες κενά συνθήματα, οφείλουμε να κάνουμε θεαματικές αλλαγές και βαθιές τομές στην επικρατούσα κατάσταση, που θα κινήσουν τα λιμνάζοντα ύδατα και θα ανυψώσουν τον παραγωγό πάνω από το βάλτο της αβεβαιότητας και της εκκρεμότητας.

Εμείς, ως Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστεράς, πιστεύουμε ότι οι λύσεις πρέπει να είναι ριζικές, αν θέλουμε να βοηθήσουμε πραγματικά τον αγρότη. Τα διάφορα ημίμετρα απλώς διαιωνίζουν και επιδεινώνουν την υπάρχουσα κατάσταση. Γι' αυτό και ως θέμα αρχής υποστηρίζουμε την άμεση ίδρυση συμβουλίου εμπορίας με νομοθετική ρύθμιση. Μόνο ο θεσμός των συμβουλίων μπορεί να απαλλάξει τον παραγωγό από το βραχνά των μεσιτέμπορων, των μεγαλέμπορων, των μεγαλοεξαγωγέων, οι οποίοι κερδοσκοπούν σε βάρος και του παραγωγού και του καταναλωτή. Μόνο με την άμεση σύνδεση παραγωγού και καταναλωτή χωρίς μια σειρά ενδιάμεσων κρίκων είναι δυνατό και ο παραγωγός να αμειφθεί καλύτερα και ο καταναλωτής να αγοράσει πιο φτηνά.

Μόνο το συμβούλιο εμπορίας μπορεί να προγραμματίσει την παραγωγή σύμφωνα με τη ζήτηση της αγοράς, ενώ ταυτόχρονα το συμβούλιο έχει τη δυνατότητα να προωθήσει οργανωμένα τις εξαγωγές και να εξασφαλίσει αγορές του εξωτερικού, όπου η διάθεση της παραγωγής θα γίνεται χωρίς τον αθέμιτο ανταγωνισμό μεταξύ των μεγαλοεξαγωγέων, οι οποίοι πλουτίζουν με το αζημίωτο, ενώ οι παραγωγοί βουλιάζουν όλο και πιο βαθιά στα χρέη.

Είναι άμεση ανάγκη να μπει φραγμός και να γίνεται έλεγχος στη συνεχή αύξηση των τιμών μιας σειράς εισαγόμενων προϊόντων που επηρεάζουν το κόστος παραγωγής, όπως γεωργικά και κτηνοτροφικά μηχανήματα, φυτοφάρμακα, λιπάσματα κ.ά. Πρέπει να τερματισθούν οι αυθαιρεσίες των μεγαλοεισαγωγέων και αυτό μπορεί να το εξασφαλίσει μόνο το συμβούλιο εμπορίας.

Όλοι μιλούν για την ανάγκη λήψης μέτρων που να εξασφαλίζουν στους γεωργοκτηνοτρόφους την ανώτατη τιμή που καθορίζεται για τα προϊόντα τους.

Πώς θα εξασφαλισθεί όμως χωρίς προγραμματισμό; Πώς θα εξασφαλίζεται, όταν παραμένει αδιάθετη η παραγωγή και όταν ο παραγωγός, για να περισώσει ό,τι είναι δυνατό, πουλά όσα όσα; Μόνο με την ίδρυση συμβουλίου εμπορίας που θα προγραμματίζει την παραγωγή και τις εξαγωγές. Μόνο το συμβούλιο εμπορίας μπορεί να ελέγχει τις εισαγωγές αγροτικών προϊόντων που πρέπει να συμπληρώνουν την ντόπια παραγωγή και όχι να αποτελούν αθέμιτο ανταγωνιστή της.

Το κράτος οφείλει λόγω της σπουδαιότητας που έχει η γεωργοκτηνοτροφία για την εθνική οικονομία να έρθει αρωγός. Αυτό μπορεί να γίνει με τις επιδοτήσεις των διάφορων συντελεστών της παραγωγής, καθώς και των ίδιων των προϊόντων, ιδιαίτερα των εξαγώγιμων.

Κλείνοντας την παρέμβασή μου σ' αυτό το σημαντικό θέμα που συζητούμε, καλώ το Σώμα να εγκύψει με όλη τη δέουσα προσοχή στο ζήτημα που λέγεται ίδρυση συμβουλίων εμπορίας για βασικά εξαγώγιμα προϊόντα και χωρίς χρονοβόρες διαδικασίες και καθυστερήσεις να προχωρήσει στην άμεση νομοθετική ρύθμιση αυτού του παναγροτικού αιτήματος.

Με αυτό τον τρόπο θα διασφαλίσουμε τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των παραγωγών, θα αυξήσουμε τα εισοδήματά τους, θα βοηθήσουμε στην αναβάθμιση της γεωργοκτηνοτροφίας για το καλό της αγροτικής και γενικότερα της εθνικής οικονομίας του τόπου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι είναι ομόφωνη η απαίτηση και η άποψη των μελών του Σώματος να αποσταλούν τα πορίσματα αυτής της συζήτησης στην Εκτελεστική Εξουσία για προώθηση.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Το Σχέδιο Ενιαίας Ανάπτυξης Κρασοχωριών και η ανάγκη επίσπευσης της εφαρμογής του». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΑΣΟΧΩΡΙΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΙΣΠΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Κυριάκος Τσιέττης
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Άριστος Χρυσοστόμου
Οδυσσέας Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 Μαρτίου και την 1η Ιουνίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, του Γραφείου Προγραμματισμού και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Το υπό συζήτηση θέμα γράφτηκε με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς στις 13 Απριλίου 1989 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του ανέφερε πως η μελέτη του Ενοποιημένου Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών Λεμεσού/Πάφου, που άρχισε από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 χωρίς ακόμη να έχει συμπληρωθεί, περιλαμβάνει 70 ορεινά χωριά των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου με συνολικό πληθυσμό που υπολογίστηκε τότε γύρω στις 15 χιλιάδες. Τώρα ο πληθυσμός αυτός μειώνεται ραγδαία και, αν δε ληφθούν έγκαιρα αποτελεσματικά μέτρα, η ερήμωση πολλών από τα ορεινά αυτά χωριά θα καταστεί ολοκληρωτική.

Βασική αιτία που συνέβαλε στην καθυστέρηση της συμπλήρωσης και εφαρμογής του Σχεδίου Κρασοχωριών, κατά τον εισηγητή, ήταν η λανθασμένη αρχικά προσέγγιση του θέματος που έθετε ως βασικό κριτήριο την οικονομική βιωσιμότητα του έργου, χωρίς να λαμβάνει υπόψη και τον κοινωνικό παράγοντα, πράγμα που στη συνέχεια έγινε προσπάθεια να διορθωθεί με τη μείωση της συνεισφοράς των κατοίκων των φτωχών ορεινών χωριών. Όμως αυτό και πάλι δε λύνει το πρόβλημα, εκτός αν ολοκληρωθεί το Σχέδιο και τεθεί σε εφαρμογή χωρίς άλλη καθυστέρηση. Διαφορετικά δε θα υπάρχουν πλέον νέοι για να εργαστούν και να εκμεταλλευτούν τα έργα που προορίζονται να γίνουν και το ρεύμα της φυγής των κατοίκων θα φέρει την τελειωτική καταστροφή.

Τέλος, ο εισηγητής, τονίζοντας την επιτακτική ανάγκη της άμεσης εφαρμογής του υπό αναφορά Σχεδίου, υποστήριξε ότι αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει την εκτέλεση βασικών αναπτυξιακών έργων, όπως είναι η αξιοποίηση των υδάτινων πόρων της περιοχής, η κατασκευή υδατοφράκτη στον Ξυλούρικο ποταμό και φράκτη στο Χα-Ποτάμι, ώστε τα νερά να μη χύνονται στη θάλασσα, αλλά να αξιοποιούνται για την άρδευση των χωριών Πάχνα, Πραστειό (Αυδήμου), Ανόγυρα και Πισσούρι και την άρδευση από τον ποταμό Διαρίζο μιας σειράς από χωριά της Λεμεσού και της Πάφου. Επίσης, υποστηρίχτηκε από τον εισηγητή, θα πρέπει να μπει σε εφαρμογή το σχέδιο σταδιακής ριζικής λύσης του αμπελουργικού προβλήματος, να ληφθούν μέτρα για τη διάθεση της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής σε αμειπτικές τιμές, να βελτιωθεί το συγκοινωνιακό δίκτυο, να τεθεί σε εφαρμογή σχέδιο για στέγαση νεαρών ζευγαριών και να ληφθούν μέτρα για ανάπτυξη τοΰ αγροτουρισμού, ίδρυση περιφερειακών βιομηχανικών μονάδων και γενικά εκτέλεση έργων υποδομής για την πολιτιστική ανάπτυξη των χωριών της περιοχής αυτής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που κατατέθηκαν στην Επιτροπή και αναλύθηκαν εκτενέστερα από τους εκπροσώπους του, το Σχέδιο Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών άρχισε να μελετάται ύστερα από απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Προγραμματισμού τον Αύγουστο του 1983 και η ετοιμασία του άρχισε σε συνεργασία με το Κέντρο Επενδύσεων της FAO/IBRD, γιατί η Διεθνής Τράπεζα επροτίθετο να μελετήσει τη δανειοδότηση του όλου Σχεδίου. Στα πλαίσια της ετοιμασίας του Σχεδίου αυτού συστάθηκε Κεντρική Επιτροπή Καταρτισμού στην οποία συμμετείχαν όλα τα αρμόδια Υπουργεία και υπηρεσίες και το συντονιστικό ρόλο ανέλαβε το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Έκτοτε, σύμφωνα πάντοτε με τα στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, το Σχέδιο διήλθε χρονικά από τα πιο κάτω στάδια:

(α) Το Κέντρο Επενδύσεων της FAO/IBRD υπέβαλε τον Απρίλη του 1984, ύστερα από αποστολή του στην Κύπρο, λεπτομερή έκθεση Καθορισμού του Σχεδίου, σύμφωνα με την οποία το κόστος του Σχεδίου ανερχόταν σε £27 εκ. και τα αποτελέσματα της προκαταρκτικής οικονομικής αξιολόγησης του έργου ήταν ικανοποιητικά. Η έκθεση αυτή αξιολογήθηκε από τα διάφορα Υπουργεία και ιδιαίτερα από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

(β) Τον Οκτώβρη-Νιόβρη του 1984 η FAO πραγματοποίησε δεύτερη αποστολή, για να αξιολογήσει τη μέχρι τότε επιτελεσθείσα εργασία, οπότε υπέβαλε έκθεση στην οποία διατυπώνονταν για πρώτη φορά τα σοβαρά προβλήματα του Σχεδίου, όπως το οριακό οικονομικό αποτέλεσμα του Σχεδίου λόγω των ψηλών επενδύσεων που απαιτούνταν, η αντιοικονομικότητα ή οριακή οικονομικότητα όλων σχεδόν των προτεινόμενων αρδευτικών έργων, η πολύ ψηλή τιμή νερού για άρδευση, η ψηλή περιεκτικότητα των εδαφών σε ανθρακικό ασβέστιο, η ύπαρξη πολλών αμπελιών που οι κάτοικοι δεν ήταν διατεθειμένοι να ξεριζώσουν στις περιοχές που προτείνονταν για άρδευση κτλ. Στην έκθεση αυτή η FAO εισηγείτο περαιτέρω επεξεργασία του Σχεδίου.

(γ) Το Μάρτιο του 1985 υποβλήθηκε πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο που αποφάσισε τη συνέχιση της επεξεργασίας του Σχεδίου μέχρι και τη συμπλήρωση των τεχνικοοικονομικών μελετών για να διαπιστωθεί η βιωσιμότητά του και την ανάθεση της μελέτης της τεχνικής δυνατότητας των φραγμάτων που θα γίνονταν σε συμβούλους μηχανικούς.

(δ) Τον Ιούνιο του 1985 η Διεθνής Τράπεζα πληροφόρησε το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ότι, λόγω των μη ενθαρρυντικών οικονομικών αποτελεσμάτων του Σχεδίου, αυτό αφαιρέθηκε από το δανειοδοτικό πρόγραμμά της. Παράλληλα το Κέντρο Επενδύσεων της FAO/IBRD πληροφόρησε το ίδιο Υπουργείο ότι δε θα λαμβάνει πλέον μέρος στην ετοιμασία/αξιολόγηση του Σχεδίου.

(ε) Έκτοτε αποφασίστηκε όπως η συμπλήρωση των μελετών του Σχεδίου αναληφθεί από τα διάφορα Υπουργεία και τον Απρίλη του 1986 συμπληρώθηκε η οικονομική αξιολόγηση όλων των αρδευτικών έργων η οποία απέδειξε ότι όλα, εκτός από εκείνο των Μαμωνιών—Φασούλας, είχαν αντιοικονομικά αποτελέσματα. Το Μάιο του 1986 υποβλήθηκε επίσης η μελέτη για τα φράγματα.

(στ) Τον Ιούλιο του 1987 η Κεντρική Επιτροπή Καταρτισμού του Σχεδίου αποφάσισε όπως συμπληρωθούν όλες οι τεχνικοοικονομικές μελέτες με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Με την απόφαση αυτή διαφώνησε το Υπουργείο Οικονομικών που υποστήριξε τη διακοπή των μελετών, αφού λόγω των δημοσιονομικών προβλημάτων το Σχέδιο δε θα μπορούσε να εφαρμοστεί.

Σύμφωνα με κατάσταση που κατατέθηκε στην Επιτροπή από την Κεντρική Επιτροπή Προγραμματισμού στην οποία αναφέρονται αναλυτικά τα διάφορα έργα που προωθήθηκαν στα πλαίσια του Ενοποιημένου Σχεδίου Ανάπτυξης Κρασο-

χωριών Λεμεσού/Πάφου, έχουν συμπεριληφθεί στους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως από το 1986 τα ακόλουθα ποσά:

1986: £187,600.

1987: £561,400.

1988: £1,041,636.

1989: £959,000.

Προβλεπόμενη δαπάνη για το 1990: £1,005,304.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου Προγραμματισμού δήλωσε ότι το Σχέδιο Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών δεν έχει παραμεληθεί από την κυβέρνηση, αλλά αντίθετα προωθείται στα πλαίσια των εκάστοτε κρατικών Προϋπολογισμών Αναπτύξεως.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων χαρακτήρισαν το Σχέδιο Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών «σχέδιο φάντασμα» που πιθανόν να μην υπάρχει ούτε καν στα χαρτιά και ανέφεραν ότι με το ρυθμό που προχωρεί η κυβέρνηση στα σχετικά προγράμματά της δε θα υπάρχει κανένας κάτοικος στην περιοχή που να επωφεληθεί των σχεδίων που υποτίθεται ότι προγραμματίζονται. Γι' αυτό και ζήτησαν την επίσπευση εκτέλεσης των διάφορων έργων έστω και εκτός του υποτιθέμενου, κατ' αυτούς, σχεδίου, όπως είναι οι οδικές συγκοινωνίες, η κατασκευή φραγμάτων, η δημιουργία τοπικών βιομηχανιών και βιοτεχνιών και η ανάπτυξη του αγροτουρισμού, ώστε να δημιουργηθούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για να παραμείνουν οι κάτοικοι στα χωριά τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων με βάση όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της διαπιστώνει πως οι κάτοικοι μιας σειράς από χωριά της περιοχής των Κρασοχωριών, περιμένοντας χωρίς ανταπόκριση για δεκαετίες να φτάσει κοντά τους κάποια κρατική μέριμνα που θα μπορούσε να τους κρατήσει στα σπίτια και τις περιουσίες τους, αναγκάζονται να παίρνουν το δρόμο της φυγής προς τα αστικά κέντρα μην μπορώντας να περιμένουν άλλο, γιατί πλέον η γη τους δεν μπορεί να τους συντηρήσει. Είναι λυπηρό, κατά την άποψη της Επιτροπής, ότι αρμόδιες υπηρεσίες της κρατικής μηχανής επεξεργάζονται για μια ολόκληρη δεκαετία το λεγόμενο Σχέδιο Ενιαίας Ανάπτυξης Κρασοχωριών και βρίσκονται ακόμα στο στάδιο της τεχνικοοικονομικής μελέτης, χωρίς να μπορούν καν να συντονιστούν. Το γεγονός ότι από το 1986 μέχρι το 1990 ξοδεύτηκαν περίπου £3 εκ. για την περιοχή των Κρασοχωριών, που περιλαμβάνει 70 χωριά, δεν αποτελεί ουσιαστική βοήθεια προς την περιοχή αυτή, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ότι τα έργα που προβλέπονταν στο ολοκληρωμένο Σχέδιο, που θα συνέβαλλε στη συγκράτηση του πληθυσμού στις περιοχές του, συνεπάγονται δαπάνες £30 εκατομμυρίων περίπου.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή καλεί την Εκτελεστική Εξουσία, αν πράγματι αυτή έχει στους στόχους της την εκτέλεση αυτού του Σχεδίου, έστω και τώρα να επισπεύσει τις διαδικασίες και τα σχέδιά της, ίσως προλάβει και σώσει την περιοχή αυτή από την ολοκληρωτική ερήμωση που την απειλεί.

(Ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην έδρα του, ενώ ο κ. Πουμπουρής επιστρέφει στη θέση του).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Αν δεν έχει άλλους, να μιλήσω. Αν έχει άλλους, επειδή είμαι ο εισηγητής, να μείνω τελευταίος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παράλληλα με το Ενοποιημένο Σχέδιο Ανάπτυξης Πιτσιλλιάς η τότε κυβέρνηση εξήγγειλε και το Ενοποιημένο Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών. Παρ'όλες τις ατέλειες και τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει, το Σχέδιο Πιτσιλλιάς συμπληρώθηκε, τέθηκε σε εφαρμογή και άρχισε ήδη να αποδίδει.

Αντίθετα, για το Σχέδιο Κρασοχωριών, αφού διαπιστώθηκε ύστερα από μελέτες το αντιοικονομικό και η μη βιωσιμότητα του όλου έργου, τόσο η FAO όσο και η Διεθνής Τράπεζα έπαψαν να ενδιαφέρονται και ουσιαστικά το θέμα ατόνησε.

Η κυβέρνηση, παρ'όλο που το Υπουργείο Οικονομικών υποστήριξε τη διακοπή κάθε μελέτης και κάθε σχεδίου ως αντιοικονομικών και ανεφάρμοστων, επιμένει ότι το σχέδιο εξακολουθεί να υφίσταται και ότι προωθείται σταδιακά μέσω των ετήσιων Προϋπολογισμών Ανάπτυξης.

Δεν πιστεύω να υπάρχει κανένας που να μη γνωρίζει τα καυτά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα κρασοχώρια Λεμεσού και Πάφου.

Οι τρομακτικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι αμπελουργοί στην καλλιέργεια της αμπέλου και οι ταλαιπωρίες που υφίστανται την εποχή του τρύγου και της παράδοσης των σταφυλιών, η έλλειψη αμειπτικών τιμών και το κακό οδικό δίκτυο ανάγκασαν το ήμισυ σχεδόν των αμπελουργών να εγκαταλείψουν τα χωριά και να εξασφαλίσουν κάποια δουλειά στην πόλη, για να μπορέσουν να ζήσουν πιο άνετα. Έτσι αρκετά χωριά μετατράπηκαν σε πραγματικά γηροκομεία και πολύ φοβούμαι ότι πολύ δύσκολα θα κατορθωθεί να δοθεί μελλοντικά κάποια ζωντάνια στα χωριά αυτά.

Εν πάση περιπτώσει, η προσπάθεια όλων μας, ιδιαίτερα της Εκτελεστικής Εξουσίας, πρέπει να είναι συνεχής και συστηματική για αναβίωση της υπαίθρου μας.

Η κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει στη συμπλήρωση του σχεδίου για ριζική λύση του αμπελουργικού προβλήματος, σύμφωνα με τις εξαγγελίες της. Μέχρι να ετοιμασθεί το σχέδιο, πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για ομαλότερη παράδοση των σταφυλιών στα εργοστάσια, να ρυθμιστεί το θέμα των μετοχών, του πωμέ, του κόστους παραγωγής, των τιμών και των λοιπών αιτημάτων που οι αμπελουργοί επισήμαναν στο πρόσφατο αμπελουργικό τους συνέδριο.

Να γίνουν έργα υποδομής περιφερειακά και τοπικά, όπου είναι δυνατό να γίνουν, όπως βιοτεχνίες, μικρές βιομηχανίες, περιφερειακά οινοποιεία κτλ., για να εργοδοτηθούν οι αγρότες και να μην εγκαταλείπουν τα χωριά τους. Να προωθηθεί ο αγροτουρισμός πάντοτε με την οικονομική βοήθεια και καθοδήγηση της κυβέρνησης. Υπάρχουν κρασοχώρια πάρα πολύ όμορφα τα οποία πρέπει να κηρυχθούν -αν δεν έχει γίνει ακόμα- διατηρητέα, όπως η Λόφου, το Βουνί, το Όμοδος κ.ά., καθώς και ορισμένα της επαρχίας Πάφου. Η κυβέρνηση να αναλάβει

την επιδιόρθωση των παραδοσιακών σπιτιών, σύμφωνα με το περιβάλλον και την αρχιτεκτονική μας κληρονομιά. Να απαγορευθεί η μπουλντόζα και το τσιμέντο, για να διατηρηθεί η παραδοσιακή ομορφιά του τοπίου.

Υπάρχουν πολλά σπίτια, ίσως τα περισσότερα, που χτίζονταν με κρασί αντί με νερό και δεν πρέπει να καταστραφούν, αλλά να συντηρηθούν και να διαφυλαχθούν. Οι ξένοι αρέσκονται σ' αυτά και η τουριστική αξιοποίησή τους θα συμβάλει αποφασιστικά στην πάταξη της αστυφιλίας.

Υπάρχουν πάρα πολλά άλλα που μπορούν να γίνουν για το ξαναζωντάνεμα και την επιβίωση των κρασοχωριών και γενικά της υπαίθρου μας.

Σέβομαι όμως τη συμφωνία για το κότα του χρόνου και δε θα προχωρήσω περισσότερο. Άλλωστε πολλά λέχθηκαν και στο παρελθόν από όλα τα κόμματα και η κυβέρνηση έχει τις εισηγήσεις μας. Πιστεύω ότι δε λέγονται όλα αυτά σε ώτα μη ακουόντων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα προσθέσω τίποτε περισσότερο σε όσα περιλαμβάνει η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, γιατί είναι τόσο παραστατική για το τι συμβαίνει με το περιβόητο Ενοποιημένο Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών, που θα ήταν περιττή κάθε επανάληψη. Είναι εξάλλου γνωστή η τακτική που ακολούθησε τα τελευταία δύο χρόνια η κυβέρνηση, συνδέοντας τα έργα ανάπτυξης με την ψήφιση των φορολογικών μέτρων.

Θα επαναλάβω όμως αυτά που είπα στο 3ο Παγκύπριο Συνέδριο της Ομοσπονδίας Κοινοτήτων, που έγινε την περασμένη βδομάδα στη Λεμεσό, για τη σύσταση και λειτουργία περιφερειακών αιρετών συμβουλίων που σε συνεργασία με την Εκτελεστική Εξουσία θα αποφασίζουν κάθε φορά σε ποια περιφέρεια θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα. Αφού αποφασιστεί αυτό, τότε στην εν λόγω περιφέρεια θα διατεθούν όλα τα απαραίτητα κονδύλια, έτσι που σε σύντομο χρονικό διάστημα να γίνουν όλα τα αναγκαία έργα για την πραγματική ανάπτυξη της περιφέρειας. Και όλοι ξέρουμε πως στις αγροτικές μας κοινότητες χρειάζονται φαρδιοί, ευθυγραμμισμένοι και ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι που να συντομεύουν το χρόνο μετάβασης στην πόλη σε λιγότερο από μισή ώρα, γιατί πραγματικά και τα πιο απομακρυσμένα χωριά μας δεν απέχουν παρά μέχρι μια ώρα με τα σημερινά δεδομένα. Χρειάζεται πλήρες δίκτυο καλοδιατηρημένων αγροτικών δρόμων, καθώς και υδρευτικό και αρδευτικό δίκτυο, που να μη χρειάζεται επέκταση για 20 τουλάχιστον χρόνια. Πρέπει να λειτουργήσουν περιφερειακές βιομηχανικές μονάδες, βιοτεχνικές μονάδες και να ενθαρρυνθεί η δημιουργία οινοποιείων στις αμπελουργικές περιοχές. Αυτά και πολλά άλλα θα μπορούσαν να γίνουν σε μια ευρεία περιφέρεια, έτσι που πραγματικά να μη χρειάζεται, εκτός από συντήρηση, για μια εικοσαετία τουλάχιστον κανένα επιπρόσθετο κονδύλι.

Τα ίδια τα συμβούλια θα αποφασίζουν στη συνέχεια σε ποια άλλη περιφέρεια θα δοθεί προτεραιότητα και έτσι σε λίγα χρόνια η αγροτική ανάπτυξη θα είναι πραγματικότητα και θα ξαναζωντανέψουν όχι μόνο τα κρασοχώρια μας αλλά και ολόκληρη η ύπαιθρος.

Το Σ.Κ. ΕΔΕΚ κυκλοφόρησε μια τέτοια πρόταση μέσα στα πλαίσια του κυβερνητικού προγράμματος για τις προεδρικές εκλογές του 1983 και είναι στη

διάθεση όποιου ενδιαφέρεται και με κάθε λεπτομέρεια μάλιστα. Έτσι βλέπουμε εμείς την ανάπτυξη των κρασοχωριών μας αλλά και της υπαίθρου μας γενικά, αντί της ανώφελης σπατάλης χρήματος και ανθρώπινου δυναμικού σε μικρομπαλώματα που διαρκούν ένα ή το πολύ δύο χρόνια.

Αξίζει πράγματι να μελετήσει η κυβέρνηση την εισήγηση του Σ.Κ. ΕΔΕΚ για ευρεία περιφερειακή ανάπτυξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές, πριν δώσω το λόγο στον κ. Ηλία;

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Ένας από το ΔΗ.ΚΟ. θα μιλήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε. Ο κ. Ηλία θέλει να μείνει τελευταίος, επειδή είναι ο εισηγητής.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε.

Η Βουλή εξετάζει ένα θέμα για μια περιοχή πολύ σημαντική για την επαρχία της Λεμεσού. Εμείς πιστεύουμε ότι θα πρέπει να γίνει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ανάπτυξης των κρασοχωριών. Είναι γεγονός ότι παραχωρούνται κάθε χρόνο ορισμένα κονδύλια, αλλά αυτά πιστεύουμε ότι δεν αρκούν για τη σωστή ανάπτυξη της υπαίθρου και ίσως καμιά φορά και να σπαταλώνται. Όμως θα πρέπει, εφόσον υπάρχει, και υπάρχει και στις εξαγγελίες της κυβέρνησης εξάλλου, να γίνει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο όσον αφορά υδατοπρομήθειες, όσον αφορά οδικό δίκτυο και πολύ ορθά ανέφερε ο συνάδελφος Κατσουνωτός και όσον αφορά ίδρυση μικρών βιομηχανιών, γιατί έχει ανάγκη ο τόπος οι κάτοικοι των χωριών να παραμείνουν στα χωριά τους. Τα κρασοχώρια είναι μια περιοχή όπου δυστυχώς το εισόδημα των κατοίκων δεν αρκεί για την επιβίωσή τους, τη σωστή διαβίωσή τους και επομένως χρειάζονται άλλα μέτρα, κυβερνητικά μέτρα, που να μπορούν τουλάχιστον να κρατήσουν τους αμπελουργούς μας στα χωριά τους.

Τίποτε άλλο με την παράκληση, και πιστεύω αυτό το Σώμα θα πρέπει να το καταστήσει σαφές στην κυβέρνηση, το συντομότερο δυνατό και στους νέους προϋπολογισμούς να περιληφθεί κονδύλι για ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ανάπτυξης των κρασοχωριών -όχι κατ' αποκοπή ένα κονδύλι σε ένα χωριό και ένα κονδύλι σ' άλλο χωριό- όπως ήταν εξάλλου και οι εξαγγελίες της σημερινής κυβέρνησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλία.

Ν. ΗΛΙΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το Ενοποιημένο Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης Κρασοχωριών που συζητούμε σήμερα από δεκαετίας το ακούμε όλοι. Όμως οι κάτοικοι των εβδομήντα ορεινών χωριών που διαλαμβάνονται σ' αυτό μόνο σαν φάντασμα το βλέπουν. Κανένα τέτοιο σχέδιο δεν έχει εφαρμοσθεί μέχρι σήμερα. Πριν από δέκα περίπου χρόνια ετοιμάστηκε ένα σχέδιο για τα κρασοχώρια, το οποίο όμως απορρίφθηκε ως μη βιώσιμο. Λήφθηκε δυστυχώς τότε υπόψη η οικονομική μόνο πλευρά του σχεδίου και παραγνωρίστηκε εντελώς ο κοινωνικός του χαρακτήρας. Η λανθασμένη αυτή άποψη επικράτησε αρκετά χρόνια κατά την άσκηση της κυβερνητικής πολιτικής,

με αποτέλεσμα την παραμέληση του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα και την εγκατάλειψη των χωριών μας, ιδιαίτερα των ορεινών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 1982, από το σύνολο των χωριών των δυο επαρχιών Λεμεσού και Πάφου, που είναι 207, τα 104 είχαν πληθυσμό το 1982 από 1 - 200 κατοίκους. Από το 1982 μέχρι σήμερα η κατάσταση χειροτέρεψε κατά πολύ και πολλά από τα ορεινά μας χωριά παρουσιάζουν όψη ανοικτών γηροκομείων. Από προσωπικές επισκέψεις και έρευνες στα ορεινά μας χωριά διαπιστώνουμε πως στα περισσότερα από αυτά το 80-90% των κατοίκων είναι συνταξιούχοι.

Αν δε ληφθούν άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα για την ανακοπή του ρεύματος της φυγής και την αναζωογόνηση των χωριών μας γενικά και ιδιαίτερα της περιοχής των κρασοχωριών, οι συνέπειες θα είναι βαριές όχι μόνο για την αγροτική αλλά γενικότερα για την εθνική μας οικονομία.

Ο γεωργοκτηνοτροφικός τομέας είναι ζωτικής σημασίας για τον τόπο μας και χρειάζεται να προσεχθεί ιδιαίτερα. Παρά την παραμέλησή του εξακολουθεί να συμβάλλει σημαντικά στις εξαγωγές μας, αποτελεί πηγή πρώτων υλών για τις κυπριακές βιομηχανίες, απασχολεί σημαντικό αριθμό εργαζομένων για την εμπορία των γεωργικών προϊόντων, τροφοδοτεί τον πληθυσμό μας και ικανοποιεί τις αυξανόμενες ανάγκες του τουρισμού μας.

Η παραμέληση της υπαίθρου θα πρέπει να σταματήσει. Επιβάλλεται να ληφθούν αποφασιστικά μέτρα, προτού είναι πολύ αργά. Να γίνει επιτέλους η ολοκλήρωση και να αρχίσει η εκτέλεση του Σχεδίου Κρασοχωριών, όπως και της Μαραθάσας και άλλων ορεινών περιοχών.

Η κυβέρνηση Βασιλείου έχει εξαγγείλει σχέδια για τη συγκράτηση της νεολαίας στην ύπαιθρο. Αυξάνει επίσης τη συνεισφορά του κράτους για τα αναπτυξιακά έργα στις ορεινές περιοχές και προχωρεί στην αντιμετώπιση προβλημάτων των διάφορων γεωργικών κλάδων.

Ενώ εκτιμούμε αυτά που γίνονται, θεωρούμε αναγκαίο να τονίσουμε από το βήμα της Βουλής τη διαπίστωσή μας ότι τα μέτρα που λήφθηκαν μέχρι σήμερα είναι πολύ ανεπαρκή.

Για τα εβδομήντα χωριά που διαλαμβάνονται στο Σχέδιο Κρασοχωριών έχουν ξοδευτεί συνολικά τα τελευταία τρία χρόνια, 1988, 1989 και 1990, κατά τις προβλέψεις, μόνο £2,099,347, ενώ για τις ανάγκες σε έργα των χωριών αυτών, που είναι από τα πιο φτωχά ορεινά χωριά των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου, απαιτούνται 30 εκ. λίρες, σύμφωνα με τους ίδιους τους κυβερνητικούς υπολογισμούς.

Οι μελέτες που συνεχίζονται δέκα χρόνια τώρα θα πρέπει να τελειώσουν χωρίς καμιά άλλη καθυστέρηση και το Σχέδιο Κρασοχωριών να μπει σε εφαρμογή τον ερχόμενο χρόνο.

Η εφαρμογή του Σχεδίου Κρασοχωριών καθίσταται περισσότερο αναγκαία σήμερα ύστερα από το σχέδιο εκρίζωσης των αμπελιών και την αναστολή του σχεδίου αναμπέλωσης. Περισσότερες εκτάσεις γης στα αμπελοχώρια παραμένουν σήμερα χέρσες, ανεκμετάλλευτες και το εισόδημα των αμπελουργών αναπόφευκτα μειώνεται.

Με το Σχέδιο Ενοποιημένης Ανάπτυξης Κρασοχωριών πρώτιστα θα πρέπει να λυθεί και το αμπελουργικό πρόβλημα για το οποίο συνεχίζεται να ετοιμάζεται

σχέδιο ριζικής αντιμετώπισής του, ενώ πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην κατασκευή φραγμάτων για την αξιοποίηση της γης που αδρανεί.

Κύριε Πρόεδρε, η σήραγγα που θα μεταφέρει το νερό του νότιου αγωγού από το Διαρίζο στον Κούρρη περνά μέσα από τα χωριά που διαλαμβάνονται στο Σχέδιο των Κρασοχωριών. Υπάρχουν βάσιμοι φόβοι αυτών των χωριών ότι η σήραγγα αυτή θα επηρεάσει τα υπόγεια νερά τους. Γι' αυτό είναι ανάγκη να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα, έτσι που, αν τυχόν επηρεασθούν αυτά τα υπόγεια νερά, να εμπλουτισθούν, και να ληφθεί επίσης μέριμνα για την εξεύρεση νερού με υδατοδεξαμενές ή με οποιουσδήποτε άλλους τρόπους για την ικανοποίηση των αναγκών των χωριών αυτών τα οποία, ας σημειωθεί, χρόνια τώρα απαιτούν να τους δοθεί νερό από τη σήραγγα η οποία θα μεταφέρει το νερό του Διαρίζου στον Κούρρη.

Θα πρέπει να βελτιωθούν επίσης οι οδικές συγκοινωνίες, να λυθεί το πρόβλημα της διάθεσης της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής σε αμειπτικές τιμές με τη δημιουργία συμβουλίου εμπορίας, να επεκταθεί ο αναδασμός και να δοθεί επιπρόσθετη βοήθεια στους αγρότες για την απόκτηση βιώσιμου κλήρου. Πρέπει να δοθούν μακρόχρονες χαμηλότοκες πιστώσεις για τον εκσυγχρονισμό των μέσων παραγωγής και να δοθεί περισσότερη ενίσχυση στο συνεργατικό κίνημα. Πρέπει να επεκταθεί και να βελτιωθεί η γεωργική ασφάλιση, έτσι που να καλύπτει όλες τις καλλιέργειες από όλες τις θεομηνίες. Πρέπει να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για μείωση του κόστους της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής και να ενθαρρυνθεί με διάφορα κίνητρα η δημιουργία βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων στην ύπαιθρο. Πρέπει να ενθαρρυνθεί επίσης ο αγροτουρισμός.

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, τελειώνω.

Το πρόβλημα της στέγασης των νεαρών ζευγαριών στην ύπαιθρο θα πρέπει να αντιμετωπισθεί με την παραχώρηση ουσιαστικών, ενθαρρυντικών κινήτρων. Να δοθεί και στα νεαρά ζευγάρια της υπαίθρου που επιθυμούν να εγκατασταθούν στα χωριά τους οικονομική βοήθεια για την απόκτηση στέγης, όπως δίνεται στα ζευγάρια προσφύγων. Παράλληλα θα πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα κοινωνικά μέτρα στην ύπαιθρο για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των αγροτών.

Μόνο με την εφαρμογή τέτοιων ενοποιημένων σχεδίων αγροτικής ανάπτυξης θα μπορέσουμε να σταματήσουμε την αστυφιλία και να αναζωογονήσουμε τα χωριά μας. Το μήνυμα που θα πρέπει να πάει από τη Βουλή στην Εκτελεστική Εξουσία με την ευκαιρία της συζήτησης του θέματος του Σχεδίου Κρασοχωριών είναι η απαίτηση για άμεση εφαρμογή αυτού του σχεδίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι διώξεις από το Υπουργείο Υγείας των μικροβιοτεχνών κατασκευαστών μουσταλευριάς (του παραδοσιακού σιουτζιούκκου) στην περιοχή Μαραθάσας». Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού για αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή στις 5.10.89.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να γίνει διευκρίνιση. Η μουσταλευριά που γράφει εκεί δεν είναι ο σιουτζιούκκος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, είναι λάθος· γι' αυτό είπα σιουτζιούκκος.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΔΙΩΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ ΜΟΥΣΤΑΛΕΥΡΙΑΣ (ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΣΙΟΥΤΖΙΟΥΚΚΟΥ) ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΡΑΘΑΣΑΣ»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 31 Μαΐου και 7 Ιουνίου 1990. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο θέμα εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, των αγροτικών οργανώσεων ΕΚΑ και Αγροτική και εκπρόσωποι των παραγωγών σιουτζιούκκου.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Πέτρο Στυλιανού στις 5 Οκτωβρίου 1990 για αυτεπάγγελτη εξέταση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο Βουλευτής κ. Πέτρος Στυλιανού ανέφερε ότι το όλο θέμα προέκυψε μετά τις διώξεις από το Υπουργείο Υγείας των μικροβιοτεχνών παραγωγών σιουτζιούκκου, με στόχο την αναβάθμιση των μέσων και υποστατικών κατασκευής του παραδοσιακού σιουτζιούκκου. Το μέτρο αυτό, όπως ανέφερε ο πιο πάνω Βουλευτής, κρίνεται πολύ αυστηρό για τους κατασκευαστές του σιουτζιούκκου, οι οποίοι ανήκουν σε χαμηλή εισοδηματική τάξη. Από την άλλη με τα μέτρα αυτά του Υπουργείου πλήττεται αυτή η ίδια η παραγωγή ενός μοναδικού παραδοσιακού προϊόντος μας που κατασκευάζεται εποχιακά σε περιορισμένες ποσότητες από την τάξη αυτή των κατοίκων των ορεινών περιοχών. Ενόψει της κατάστασης αυτής καλείται το Υπουργείο Υγείας να επανεξετάσει τους όρους που προτίθεται να επιβάλει στους κατασκευαστές σιουτζιούκκου και να περιοριστεί στα απόλυτα αναγκαία για σκοπούς υγιεινής μέτρα.

Ενημερώνοντας την Επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας για το πώς έχει η κατάσταση αναφορικά με το υπό συζήτηση θέμα δήλωσαν ότι το Υπουργείο τους έχει προσπαθήσει επανειλημμένα να επιβάλει τους στοιχειώδεις κανόνες υγιεινής ως όρους για την κατασκευή του παραδοσιακού σιουτζιούκκου στους κατασκευαστές του. Πρόσθετα ανέφεραν ότι, σύμφωνα με τους Κανόνες περί Υγιεινής Τροφίμων του 1970, οι κατασκευαστές τροφίμων είναι υποχρεωμένοι να εγγράφονται στο Επιστημονικό Συμβούλιο Τροφίμων το οποίο τους εκδίδει σχετική άδεια για να δικαιούνται να κατασκευάζουν τα προϊόντα τους. Επειδή οι κατασκευαστές του σιουτζιούκκου δε συμμορφώθηκαν με καμιά από τις πιο πάνω υποχρεώσεις τους, έγιναν από το Υπουργείο στις χρονιές 88 και 89 διώξεις, με στόχο να συμμορφωθούν οι παραγωγοί του σιουτζιούκκου.

Επειδή στη συνέχεια έγιναν προσπάθειες να βρεθεί μια συμβιβαστική λύση αναφορικά με τους όρους υγιεινής που θα έπρεπε να τηρούν οι κατασκευαστές, αλλά και επειδή παρήλθε η εποχή παραγωγής του σιουτζιούκκου, το Υπουργείο δεν προχώρησε σε άλλες διώξεις ή στη λήψη οποιωνδήποτε άλλων μέτρων.

Από την πλευρά των κατασκευαστών του σιουτζιούκκου και των αγροτικών οργανώσεων που παρέστησαν στη συνεδρία υποστηρίχτηκε η άποψη ότι οι όροι που έχουν τεθεί προς τους παραγωγούς είναι απαράδεκτοι και προϋποθέτουν τεράστια έξοδα τα οποία οι ίδιοι δε θα μπορούν να καλύψουν από την πώληση του προϊόντος τους. Πρόσθετα υποστήριξαν ότι η κατασκευή του πιο πάνω προϊόντος είναι εποχιακή και γίνεται από τους ίδιους πάνω σε ερασιτεχνική βάση. Με τους όρους που προτείνει η κυβέρνηση θα πληγεί, και ίσως εξαλειφθεί πλήρως, μια παραδοσιακή απασχόληση.

Τέλος η πιο πάνω πλευρά δήλωσε ότι έχει αποδεχθεί όλους τους όρους που προτείνει το Υπουργείο Υγείας για την καθαριότητα στην κατασκευή του σιουτζιούκκου και έχει απορρίψει μόνο ορισμένους όρους οι οποίοι είναι εντελώς αντιοικονομικοί και πρακτικά απραγματοποίητοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, θεωρώντας ότι η κατασκευή του σιουτζιούκκου αποτελεί πράγματι μια παραδοσιακή τέχνη η οποία απειλείται με εξαφάνιση, πιστεύει ότι το Υπουργείο Υγείας δε θα πρέπει να προχωρήσει σε διώξεις ή οποιαδήποτε άλλα μέτρα σε βάρος των κατασκευαστών σιουτζιούκκου, μέχρι να διευθετηθεί το θέμα της εξεύρεσης της συμβιβαστικής λύσης, η οποία φαίνεται ότι είναι και δυνατή και επιθυμητή. Η Επιτροπή τονίζει πως στ' όλο θέμα η στάση των παραγωγών ήταν εποικοδομητική, γι' αυτό και καλεί την κυβέρνηση να λάβει σοβαρά υπόψη τις απόψεις που εκφράστηκαν. Με τον τρόπο αυτό θα εξασφαλιστεί η τήρηση των βασικών όρων υγιεινής στην κατασκευή του παραδοσιακού αυτού προϊόντος μας, ενώ παράλληλα θα προστατευτούν τα συμφέροντα των κατασκευαστών του, οι οποίοι πράγματι ανήκουν σε αγροτική και χαμηλή εισοδηματική τάξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω πως σίγουρα είναι ομόφωνη, σαφής η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και η μόνη προσθήκη την οποία θα ήθελα να αναφέρω είναι πως δυστυχώς ένα μήνυμα που πρέπει να πάει στην κυβέρνηση είναι πως φθίνει σταθερά η παραδοσιακή αυτή τάξη και επομένως ας τους αφήσει με τα κοινά αποδεκτά μέτρα τα οποία εισηγείται η Επιτροπή να ολοκληρώσουν την προσφορά τους στον τόπο. Τίποτε άλλο και να επανατάξουμε τον τίτλο, όπως ακριβώς είπατε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη για κάλυψη των καταθετών της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Ριζοκαρπάσου κατά τον ίδιο τρόπο που το κράτος έχει καλύψει τους καταθέτες όλων των κατεχόμενων συνεργατικών πιστωτικών εταιρειών». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ζ. Τουλούρα στις 15.12.1988.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΘΕΤΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΡΙΖΟΚΑΡΠΑΣΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΔΙΟ ΤΡΟΠΟ ΠΟΥ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΕΧΕΙ ΚΑΛΥΨΕΙ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΘΕΤΕΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου
Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Φεβρουαρίου 1989 και στις 29 Μαΐου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών, ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Αναπτύξεως και εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας.

Όπως είναι γνωστό, το θέμα γράφτηκε στη Βουλή από τον αξ. Βουλευτή κ. Ζαχαρία Τουλούρα στις 15 Δεκεμβρίου 1988 και παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Μέσα στα πλαίσια της πιο πάνω εντολής της η Επιτροπή μελέτησε το θέμα και, αφού άκουσε όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, υπέβαλε στις 24 Μαρτίου 1989 Έκθεση προς το Σώμα.

Όπως αναφέρεται και στην πιο πάνω Έκθεση, η Επιτροπή υιοθέτησε εισήγηση των αρμοδίων για τη σύνθεση ειδικής επιτροπής για την εξέταση της γενικής κατάστασης της εταιρείας και την ετοιμασία Έκθεσης μέχρι την 1η Ιουνίου 1989 με υποχρέωση να ενημερώνει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την πορεία του θέματος.

Η ειδική αυτή Επιτροπή συστάθηκε πράγματι το Μάιο του 1989 και αποτελείτο από εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Τμήματος Συνεργατικής Αναπτύξεως.

Σύμφωνα με έγγραφο που έστειλε στη Βουλή ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Αναπτύξεως ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1990, η ειδική επιτροπή είχε αλλεπάλληλες συναντήσεις και, αφού μελέτησε επισταμένως το θέμα του ύψους των κεφαλαίων τα οποία είναι αναγκαία για την αποπληρωμή των καταθέσεων της υπό αναφορά εταιρείας, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το έργο της είναι πιο δύσκολο λόγω του ότι η εταιρεία από την τούρκικη εισβολή μέχρι σήμερα συναλλάσσεται με τους καταθέτες και τα μέλη της τόσο σε κυπριακές όσο και σε τούρκικες λίρες.

Στο ίδιο έγγραφο αναφέρεται επίσης πως η ομάδα εργασίας που συστάθηκε ζήτησε από το Γραμματέα της εταιρείας να προμηθεύσει σ' αυτήν καταλόγους

καταθετών μέχρι τις 12 Ιανουαρίου 1990. Ο Γραμματέας ετοίμασε και έστειλε τους καταλόγους που ζητήθηκαν, σύμφωνα με τους οποίους το ύψος των καταθέσεων ανέρχεται στις £775,000. Οι κατάλογοι υπογράφονται από το Γραμματέα της εταιρείας, το Γραμματέα του Συνεργατικού Παντοπωλείου, από ένα μέλος της Επιτροπείας και από τον ιερέα της κοινότητας Ριζοκαρπάσου.

Σύμφωνα και πάλι με το ίδιο έγγραφο, η ομάδα εργασίας θεώρησε το ύψος των καταθέσεων της 12ης Ιανουαρίου 1990 υπερβολικά ψηλό σε σχέση με εκείνο που κατά την κρίση της έπρεπε να υπάρχει, γι' αυτό και ζήτησε από το Γραμματέα να συλλέξει επιπρόσθετα στοιχεία που θα τη βοηθήσουν στο έργο της.

Τέλος, το έγγραφο του Εφόρου Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Αναπτύξεως αναφέρει τα εξής: «Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, το όλο θέμα της αποπληρωμής των προσφυγικών καταθέσεων της Σ.Π.Ε. Ριζοκαρπάσου βρίσκεται τώρα στα χέρια της ειδικής επιτροπής, η οποία αναμένεται ότι θα υποβάλει συγκεκριμένες εισηγήσεις για λύση του όλου θέματος, μόλις κατορθώσει να εξακριβώσει το ακριβές ποσό των αναγκαίων κεφαλαίων που απαιτούνται για το σκοπό αυτό».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού μελέτησε όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, αναγνωρίζει το γεγονός ότι η Σ.Π.Ε. Ριζοκαρπάσου που είναι κατεχόμενη αλλά όχι εκτοπισθείσα αποτελεί ιδιάζουσα περίπτωση, δεν παραβλέπει όμως και το γεγονός ότι το σύνολο σχεδόν των μελών ή και των συναλλασσόμενων με αυτήν προσώπων είναι εκτοπισθέντες που δεν έχουν δυνατότητα επαφής με την εταιρεία τους, γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να προβεί, σε συνεννόηση με όλα τα αρμόδια όργανα, στη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων, για να καλυφθούν οι καταθέτες και να μπορέσουν να εισπράξουν τις καταθέσεις τους, όπως έγινε με όλες τις κατεχόμενες συνεργατικές πιστωτικές εταιρείες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Τουλούρας.

Εκείνο που προσέχω είναι πάντοτε ομιλητές να είναι οι εισηγητές, ενώ είχα κάμει αυτή την παρατήρηση, αλλά δε γίνεται δυστυχώς ...

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα είναι απλό και καθαρό από τον ίδιο τον τίτλο του. Ως θέμα αρχής έχει εκτεταμένα συζητηθεί στο παρελθόν και έχει εξαντληθεί και ομόφωνα Βουλή και κυβέρνηση συμφώνησαν στην κάλυψη όλων των καταθετών των εκτοπισμένων συνεργατικών πιστωτικών εταιρειών. Ήδη η κυβέρνηση Κυπριανού κάλυψε όλες τις εκτοπισμένες συνεργατικές εταιρείες, και εκείνες που επαναδραστηριοποιήθηκαν και εκείνες που δεν επαναδραστηριοποιήθηκαν, και διέθεσε πολλά εκατομμύρια λίρες από το δημόσιο χρήμα για το σκοπό αυτό. Παρέμεινε μία: η κατεχόμενη Συνεργατική του Ριζοκαρπάσου.

Το θέμα ήρθε στην επιφάνεια στις αρχές του 1988, όταν πια τα αποθέματα είχαν εξαντληθεί και η Συνεργατική δεν είχε πια τη δυνατότητα να καλύψει τους υπόλοιπους καταθέτες της. Η σημερινή κυβέρνηση, χωρίς να αρνείται κατ' αρχήν την υποχρέωσή της, ζήτησε πίστωση χρόνου για να διερευνήσει το θέμα. Το διερευνά όμως εδώ και δυόμισι χρόνια και πολύ φοβούμαι πως, αν δεν υπάρξει αποτελεσματική πίεση από τη Βουλή, θα συνεχίσει να το διερευνά ως τη λήξη της

θητείας της. Το θέμα, όπως είπα στην αρχή, είναι απλό και καθαρό: να καλύψει η κυβέρνηση τους Ριζοκαρπασίτες καταθέτες κατά τον ίδιο τρόπο κατά τον οποίο καλύφθηκαν και οι καταθέτες όλων των άλλων συνεργατικών εταιρειών που εκτοπίστηκαν. Ίση μεταχείριση για μια κοινότητα που υπέφερε και υποφέρει τα πάνδεινα από τον εγκλωβισμό και την κακομεταχείριση του Αττίλα. Βάσιμοι λόγοι για την αναποφασιστικότητα της κυβέρνησης δεν υπάρχουν. Υπάρχουν μόνο προφάσεις και προσπάθεια για αναβολή από μια κυβέρνηση που φαίνεται να προσπαθεί να αποφύγει τις ευθύνες της. Το θέμα θα παραμείνει ανοικτό και η Βουλή θα πρέπει να επανέλθει, πιστεύω πιο αποφασιστικά και πιο δραστήρια, για να πειθαναγκάσει, αν χρειαστεί, την κυβέρνηση να εκπληρώσει αυτή της την υποχρέωση, για να έχουμε δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση όλων των πολιτών της Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης και ο κ. Τσιέττης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα αυτό γεννήθηκε το 1974 μαζί με την εισβολή. Έτσι, εμείς θέλουμε να πούμε ότι είναι υπεύθυνες όλες οι κυβερνήσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας από το 1974 μέχρι και σήμερα, γιατί αυτό το πρόβλημα δεν έχει λυθεί. Επιβάλλεται η κάλυψη της Συνεργατικής Πιστωτικής του Ριζοκαρπάσου, όπως έγινε και με όλες τις άλλες συνεργατικές εταιρείες των κατεχόμενων κοινοτήτων.

Αντιλαμβανόμαστε ότι εδώ βέβαια δημιουργούνται κάποιες περιπλοκές, δεδομένου ότι η Σ.Π.Ε. Ριζοκαρπάσου παρέμεινε εγκλωβισμένη και όχι λειτουργούσα αλλά υπολειτουργούσα υπό κατοχή με τα γνωστά προβλήματα, όπως η ανάγκη να συναλλάσσεται ακόμα και σε τούρκικες λίρες. Είναι ιδιαίτερα λεπτά προβλήματα, αλλά πιστεύουμε ότι, παρά τα προβλήματα που υπάρχουν για την εξακρίβωση των στοιχείων τα οποία απαιτούνται για να εξευρεθεί το ύψος των καταθέσεων οι οποίες υπήρχαν, για να μπορέσουν και να αποπληρωθούν άλλωστε, πιστεύουμε λοιπόν ότι παρά τα προβλήματα αυτά ύστερα από 16 χρόνια είναι εντελώς απαράδεκτο το πρόβλημα αυτό να εξακολουθεί να υπάρχει. Και είναι απαράδεκτο δυο φορές, γιατί αφορά ανθρώπους οι οποίοι είτε ήταν είτε εξακολουθούν να παραμένουν εγκλωβισμένοι. Και είναι μια αστοργία των κυπριακών κυβερνήσεων προς τους ανθρώπους οι οποίοι όντας εγκλωβισμένοι υποφέρουν περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο τα δεινά της κατοχής, ζώντας κάτω από την μπότα του Τούρκου κατακτητή όχι στο ελεύθερο αλλά στο κατεχόμενο μέρος της Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε, έχει οριστεί μια επιτροπή η οποία θα μελετούσε και θα έβρισκε τα στοιχεία, για να εξακριβώσει το ύψος των καταθέσεων. Αυτά τα πράγματα δεν μπορούν να μας πείσουν ότι δεν τελειώνουν ούτε ότι βάζουν επιτροπές το 1989. Οι κυβερνήσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας με τόσες εκατοντάδες επιτροπές γιατί δεν έκαναν αυτή τη δουλειά 16 ολόκληρα χρόνια; Καμιά κυβέρνηση δεν μπορεί να μας πείσει ότι αυτά τα πράγματα πρέπει να περιμένουν για τους εγκλωβισμένους ειδικά τόσο πολλά χρόνια. Υπάρχει πρόβλημα ρευστότητας και σήμερα τρομερό πρόβλημα στη Σ.Π.Ε. Ριζοκαρπάσου. Σήμερα, σύμφωνα με έγκυρες σημερινές πληροφορίες μας, η ρευστότητα της Σ.Π.Ε. Ριζοκαρπάσου στα κατεχόμενα ανέρχεται σε 16 λίρες Κύπρου. Άρα η

Πιστωτική Εταιρεία Ριζοκαρπάσου αδυνατεί λόγω έλλειψης ρευστότητας να ανταποκριθεί στις ανάγκες των εγκλωβισμένων και για κατάθεση και για ανάληψη των λεφτών τους. Έτσι δεν τη χρησιμοποιούν. Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Είναι οι δολοφονίες. Έμμεση αλλά σαφέστατη συνέπεια, γιατί κρατούν τα λεφτά τους, τις συντάξεις τους και τα λοιπά σε κομποδέματα,, τα εγκληματικά στοιχεία των εποίκων το γνωρίζουν αυτό και δεν είναι τυχαίο ότι έχουμε επανειλημμένες επιθέσεις και ληστείες και δολοφονίες ηλικιωμένων Ριζοκαρπασιτών στο Ριζοκάρπασο, για να τους κλέψουν αυτά τα λίγα λεφτά τα οποία είναι υποχρεωμένοι να φυλάγουν μέσα στο σπίτι τους.

Έτσι, κύριε Πρόεδρε, το θέμα, να μου επιτραπεί να πω, δημιουργεί μια ιδιαίτερη εθνική ευαισθησία, γιατί μιλούμε για τους σκλαβωμένους Έλληνες του Ριζοκαρπάσου. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι η Βουλή δε θα περιοριστεί σε μια πλατωνική διαμαρτυρία ή σε ένα απλό πέρασμα του μηνύματος ότι αυτό το πρόβλημα πρέπει να λυθεί. Πρέπει να πούμε ότι η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι απαράδεκτη, αφού δεν το έχει λύσει, και ότι είναι ανάγκη και σαφής απαίτηση ολόκληρης της Βουλής να ξεμπερδεύουμε μ' αυτά τα πράγματα, τα οποία μας προσβάλλουν και μας εκθέτουν ως κράτος, ως κυβέρνηση, ως Βουλή απέναντι σ' αυτούς τους λίγους εγκλωβισμένους, που κρατούν ζωντανό τον ελληνισμό κάτω από τις συνθήκες που όλοι γνωρίζουμε στα κατεχόμενα εδάφη μας. Στόχος μας είναι να τους δώσουμε το μήνυμα ότι εκείνοι ζουν για να περιμένουν να επιστρέψουμε εμείς και όχι ότι εμείς ζούμε για να τους περιμένουμε να επιστρέψουν, να έρθουν και αυτοί στις ελεύθερες περιοχές ως πρόσφυγες. Αυτό είναι το μήνυμα που πρέπει να περάσουμε στην κυβέρνηση, στην όποια κυβέρνηση η οποία συμπεριφέρεται μ' αυτό τον ανάλγητο τρόπο στους εγκλωβισμένους στις κατεχόμενες περιοχές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Μετά την εισβολή και την κατοχή σωρεία προβλημάτων είχε παρουσιαστεί στους εγκλωβισμένους της Καρπασίας. Και εμείς οι πρόσφυγες, οι συμπαρχιώτες τους, τους δώσαμε κάθε συμπαράσταση, όταν διασπάστηκαν οι οικογένειές τους, όταν ζήτησαν προστασία των βιασμένων οικογενειών τους, των παιδιών τους, για τη μόρφωσή τους, για τη στέγασή τους, ενώ, όταν έφευγαν οι κτηνοτρόφοι μας και πουλούσαν τα πρόβατά τους σε ασήμαντες τιμές, βοηθήσαμε στο να αποζημιωθούν από το κράτος, για να αναπτύξουν ξανά την κτηνοτροφία. Το θέμα των καταθέσεων στις συνεργατικές εταιρείες που σ' όλα τα χωριά έχει λυθεί δεν έχει λυθεί στο Ριζοκάρπασο. Παρουσιάζονται δυσκολίες και προβλήματα, γιατί λειτουργούν, όμως έχουμε καλούς υπαλλήλους, όπως είναι ο Ττανής και ο Παφίτης, οι οποίοι προσέφεραν και προσφέρουν πολύ θετικές υπηρεσίες ως τίμιοι συνεργατιστές και ο μισθός τους αποστέλλεται από τις ελεύθερες περιοχές λόγω των καλών τους υπηρεσιών. Πιστεύω ότι η καθυστέρηση είναι αδικαιολόγητη, αλλά ελπίζουμε ότι με τέτοιους καλούς συνεργάτες-συνεργατιστές που υπάρχουν στο Ριζοκάρπασο το Γραφείο Συνεργατισμού πρέπει να επισπεύσει τη μελέτη, ούτως ώστε να λύσουμε ακριβώς αυτό το σοβαρό άλυτο πρόβλημα των καταθετών της κατεχόμενης Συνεργατικής του Ριζοκαρπάσου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λυπούμαι, αλλά από κάθε κόμμα ένας. Αν κάθε φορά γίνεται και μια παρέμβαση ..

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έχετε δίκαιο απόλυτο, αλλά ο συνάδελφος Τουλούρας μίλησε τρία μόνο λεπτά και έχω μόνο μισό λεπτό, για να πω απλώς το εξής: Έγινε κάποιο λάθος από προηγούμενο ομιλητή. Έγινε αναφορά στο ότι κατ' επανάληψη και στο παρελθόν και σε πολύ μεγάλο χρονικό βάθος δεν πληρώνονταν. Ο συνάδελφος Τουλούρας, ο οποίος είναι ο εισηγητής του θέματος, με πληροφορεί, κύριε Πρόεδρε, ότι μέχρι το τέλος του 1987 υπήρχαν αποθέματα στη Σ.Π.Ε. και πληρώνονταν κανονικά όσοι πιστωτές ήθελαν να πάρουν το λαβείν τους πίσω. Μέχρι το τέλος του 1987, γι' αυτό και το 1988 ενεγράφη το θέμα από το συνάδελφο Τουλούρα.

Ευχαριστώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν υπήρχαν όμως επαρκή αποθέματα, κύριε Πρόεδρε. Υπήρχαν μέχρις ενός σημείου. Γι' αυτό δημιουργήθηκε και το πρόβλημα ή μάλλον φάνηκε πιο έντονα το πρόβλημα. Υπήρχαν κάποια όχι για πλήρη κάλυψη όλων των πληγέντων, όλων των εγκλωβισμένων που ήταν καταθέτες.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αναλάμβαναν όσοι ήθελαν, κύριε Πρόεδρε. Έτσι μας πληροφορούν.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν είχε κανέναν που δεν ήθελε να τα αναλάβει, κύριε Πρόεδρε, εν πάση περιπτώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η συμβουλή, αν θέλετε, είναι όλα αυτά τα θέματα με πολλές μικρές εξαιρέσεις να τα χειρίζονται οι Επιτροπές, ο δε Πρόεδρος της Επιτροπής να έρχεται σε επαφή με το αρμόδιο Υπουργείο και, όταν δε λύνονται και όταν χρειάζεται επέμβαση του Σώματος, το Σώμα να εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρο να κάμει διάβημα και να είναι σοβαρό το διάβημα, για να ξέρει η κυβέρνηση ότι, αφ' ής στιγμής αυτή η Βουλή εξάντλησε όλες τις άλλες δυνατότητες με τις επαφές του Προέδρου της Επιτροπής με την Εκτελεστική Εξουσία και απέτυχε, τότε το συζητά στη Βουλή και τότε το αναθέτει στον Πρόεδρο της Βουλής, οπότε ο Πρόεδρος της Βουλής πλέον θα έχει και αρκετά αυστηρότερο ύφος για να απαιτήσει αυτά τα πράγματα. Αυτή είναι η συμβουλή μου, διότι και εσείς πρέπει να παραδεχτείτε, και ειλικρινά πολύ φοβούμαι, ότι, αν εξετάζουμε 40 θέματα και λέμε ότι η κυβέρνηση δεν έκαμε το άλφα ή το βήτα και περιμένουμε ότι μ' αυτό τον τρόπο η φωνή της Βουλής θα ακουστεί κατά τρόπο αποτελεσματικό, είμαστε εκτός πραγματικότητας.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι καθυστερήσεις που σημειώνονται στην εκκαθάριση των προβληματικών συνεργατικών ιδρυμάτων και η παραβίαση προνοιών της νομοθεσίας περί Συνεργατικών Εταιρειών». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά στις 20.4.1989.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΟΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΠΡΟΝΟΙΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Γιαννάκης Ομήρου
Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Μαΐου, 14 και 21 Νοεμβρίου 1989 και στις 29 Μαΐου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών, ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Αναπτύξεως και εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας.

Όπως είναι γνωστό, το υπό συζήτηση θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 13 Απριλίου 1989 με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας για μελέτη και υποβολή Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το όλο θέμα ο εισηγητής του ανέφερε πως το θέμα των προβληματικών συνεργατικών ιδρυμάτων αποτελεί από δέκα και πλέον χρόνια μια ανοικτή πληγή, που μαζί με τις οικονομικές και άλλες επιπτώσεις της τουρκικής εισβολής και κατοχής, που συνεχίζονται για δεκαπέντε χρόνια, δημιούργησαν πολλά και αλυσιδωτά προβλήματα στο σύνολο του συνεργατικού κινήματος.

Συνεχίζοντας ο ίδιος Βουλευτής δήλωσε πως η αναβλητικότητα και η κωλυσιεργία της κυβερνητικής πολιτικής έναντι του συνεργατικού κινήματος, καθώς και οι καθυστερήσεις στην εκκαθάριση των προβληματικών εταιρειών που συνεχίζονται από το 1980 προκάλεσαν και συνεχίζουν να προκαλούν όχι μόνο τρομακτικές οικονομικές συνέπειες στην Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα, αλλά υποσκάπτουν επιπρόσθετα το κύρος και την υπόσταση του συνεργατισμού.

Ο κ. Κουρτελλάρης ανέφερε ακόμα πως ως αποτέλεσμα αυτών των καταστάσεων και καθυστερήσεων το συσσωρευμένο κεφαλαιουχικό έλλειμμα στην Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα έφθασε το ποσό των £62,547,343 λιρών το 1986 έναντι £57,375,417 λιρών το 1985, με μια σίγουρη τάση να αυξάνεται με πιθανότητα να έχει φθάσει και ξεπεράσει σήμερα τα £70,000,000 λίρες.

Τελειώνοντας ο κ. Κουρτελλάρης αναφέρθηκε και σε παραβάσεις ή παραλείψεις εφαρμογής νόμων, κανονισμών ή αποφάσεων της Βουλής, με αποτέλεσμα

πέρα από τις οικονομικές επιπτώσεις να παρουσιάζεται και σωρεία άλλων προβλημάτων, το δε συνεργατικό κίνημα να μένει εκτεθειμένο σε άπειρους κινδύνους και εχθρούς του συνεργατισμού που καραδοκούν και εκμεταλλεύονται κάθε πρόβλημα, αδυναμία ή ακόμα και την πιο ασήμαντη νομοτυπική παρατυπία, για να πλήξουν και να αχρηστέψουν όσο μπορούν το θεσμό του συνεργατισμού.

Σχετικά με την πρόοδο των εκκαθαρίσεων των διάφορων προβληματικών συνεργατικών εταιρειών, ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Αναπτύξεως ανέλαβε να ενημερώνει περιοδικά την Επιτροπή με εκθέσεις που θα αποστέλλει στην Επιτροπή, η τελευταία από τις οποίες επισυνάπτεται στην Έκθεση αυτή ως παράρτημα.

Ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών δήλωσε επίσης πως το πρόβλημα θα λυθεί οριστικά με την αναμενόμενη ψήφιση του Νόμου περί Δανειοδότησης της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, πράγμα το οποίο θα επιτρέψει στην τράπεζα αυτή να αναλάβει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των υπό εκκαθάριση εταιρειών, οπότε θα απλοποιηθεί και θα επισπευσθεί η όλη διαδικασία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, διαπίστωσε το σοβαρό πρόβλημα που υπάρχει στην όλη διαδικασία της εκκαθάρισης των προβληματικών συνεργατικών εταιρειών και, αφού έλαβε υπόψη την πρόσφατη ψήφιση από τη Βουλή του περί Δανειοδότησης της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Νόμου με τον οποίο παρέχεται δάνειο ύψους £67.1 εκατομμυρίων λιρών, καλεί τις αρμόδιες αρχές να ενεργήσουν αμέσως, για να κλείσει διά παντός το πρόβλημα της εκκαθάρισης των προβληματικών συνεργατικών εταιρειών.

Η Επιτροπή καλεί επίσης την Εκτελεστική Εξουσία να προβεί, εφαρμόζοντας τους νόμους και τους κανονισμούς, στις αναγκαίες έρευνες και όπου υπάρχει ευθύνη για παράβασή τους να τιμωρεί ανάλογα τους παραβάτες κάθε βαθμίδας. Θα πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια, για να μην επαναληφθεί στο μέλλον η τραγική αυτή κατάσταση στο συνεργατικό κίνημα, που είχε ως αποτέλεσμα τη χρεοκοπία πολλών συνεργατικών ιδρυμάτων και την απώλεια εκατομμυρίων λιρών, πράγμα που παρ' ολίγο να οδηγήσει το συνεργατικό οικοδόμημα σε κατάρρευση και σε βαθμό που να μην μπορεί να εκπληρώσει τους σκοπούς για τους οποίους υπάρχει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας δηλώνει ακόμα πως συμπαρίσταται στις εκατοντάδες χιλιάδες των μελών του συνεργατικού κινήματος και πως θα αντιδράσει σε κάθε απόφαση ή ενέργεια που αποβλέπει στον περιορισμό των δραστηριοτήτων του, για να μπορέσει έτσι το κίνημα να συνεχίσει το σημαντικό ρόλο και τη μεγάλη προσφορά του για την καλύτερη εξυπηρέτηση των μελών του και την επέκταση της συμβολής του στην περαιτέρω ανάπτυξη της αγροτικής και γενικότερα της εθνικής μας οικονομίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, η Έκθεση θεωρείται εγκριθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η έκδοση από το Υπουργείο Υγείας πιστοποιητικών σε πρόσωπα που παρακολούθησαν τριετή κύκλο στη θεωρία και την πρακτική εφαρμογή της ακτινογραφίας και πέτυχαν σε καθορισμένες εξετάσεις,

ενώ υπάρχει ο ισχυρισμός ότι τα πιστοποιητικά αυτά περιέχουν αναληθή στοιχεία». Έγινε αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ ΤΡΙΕΤΗ ΚΥΚΛΟ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΤΥΧΑΝ ΣΕ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΝΩ ΥΠΑΡΧΕΙ Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΟΤΙ ΤΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΑΥΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΑΝΑΛΗΘΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ»

Παρόντες:

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Παρισινός

Ιωάννης Ιωαννίδης

Μιχαήλ Θεοδούλου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Μαΐου 1990. Στη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκε και εξέφρασε τις απόψεις της πάνω στο θέμα εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας.

Το πιο πάνω θέμα εξετάστηκε αυτεπάγγελτα από την Επιτροπή με αφορμή σχετική επιστολή που απέστειλε στον Πρόεδρο της Βουλής ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκος Κληρίδης, ημερομηνίας 14/6/1989, με την οποία εζητείτο η διερεύνηση του θέματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού απέστειλε στις 6/10/1989 σχετική επιστολή της προς το Υπουργείο Υγείας με την οποία ζητούσε τη διερεύνηση του ζητήματος και την κατάθεση στη Βουλή σχετικής Έκθεσης. Από της πλευράς του Υπουργείου αυτού δεν υπήρξε οποιαδήποτε απάντηση στο διάβημα της Επιτροπής. Στη συνέχεια η Επιτροπή κάλεσε σε ειδική συνεδρία της εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας από την οποία και ζήτησε να ενημερωθεί γύρω από το όλο θέμα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από την εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας προκύπτει ότι το θέμα αναφέρεται στην έκδοση των υπό αναφορά πιστοποιητικών πριν από 15 χρόνια, θέμα για το οποίο εγέρθηκε ήδη από ενδιαφερόμενο πρόσωπο προσφυγή (Αρ. 1074/87) στο δικαστήριο. Η εν λόγω προσφυγή απορρίφθηκε, αλλά ο αιτητής φαίνεται ότι καταχώρησε έφεση εναντίον της απορριπτικής αυτής απόφασης για την οποία δεν έχει ακόμα εκδοθεί οποιαδήποτε απόφαση.

Ενόψει των πιο πάνω στοιχείων που έχουν κατατεθεί η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας είναι της γνώμης ότι, εφόσον το θέμα αυτό παραμένει επίδικο, δε θα πρέπει η ίδια να αποφασίσει σχετικά, αλλά ενδείκνυται η αναβολή της εξέτασής του σε ό,τι αφορά ειδικά την πτυχή που καθάπτεται των πολιτικών ευθυνών, ώστε να μην επηρεαστεί η δικαιοσύνη στο έργο της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ιωαννίδης.

Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι, επειδή το θέμα βρίσκεται στο δικαστήριο, δε θα 'πρεπε να πάρουμε οποιαδήποτε θέση. Θα πρέπει να περιμένουμε την απόφαση του δικαστηρίου και μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ούτως ή άλλως η 'Εκθεση έχει κυκλοφορήσει και είναι πλέον τεκμήριο.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Αυτά λέει και η 'Εκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Το επόμενο θέμα είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ποιότητα του πόσιμου νερού στην Ορούντα». Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΟΡΟΥΝΤΑ»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 31 Μαΐου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Υγείας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, καθώς και ο κοινοτάρχης της Ορούντας, εκπρόσωποι της Χωριτικής Αρχής και ομάδα πρωτοβουλίας των κατοίκων της κοινότητας.

Το πιο πάνω θέμα εξετάζεται από την Επιτροπή Υγείας αυτεπάγγελτα με αφορμή πληροφορίες που της δόθηκαν σχετικά με την ποιότητα του πόσιμου νερού στην Ορούντα. Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο Πρόεδρος της Επιτροπής Υγείας δήλωσε στην Επιτροπή ότι έχει δημιουργηθεί θέμα που αφορά την ποιότητα του πόσιμου νερού στην περιοχή Ορούντας. 'Οπως πληροφόρησαν την Επιτροπή οι κάτοικοι της περιοχής, έχουν γίνει υποδείξεις προς τον κοινοτάρχη να μη χρησιμοποιείται το νερό της υδατοπρομήθειας της κοινότητας για βρέφη.

Ενημερώνοντας την Επιτροπή οι εκπρόσωποι των αρμόδιων υπηρεσιών έδωσαν τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) Η περιεκτικότητα του νερού της Ορούντας σε νιτρικά άλατα παρουσίασε από τον περασμένο Ιούνιο κάποια απόκλιση από τα κανονικά επίπεδα. Για το λόγο αυτό το νερό ελεγχόταν συνεχώς και μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 1990 διαπιστώθηκε ότι, ενώ οι αποκλίσεις μέχρι τότε ήταν ασήμαντες, την περίοδο αυτή η περιεκτικότητά του σε νιτρικά άλατα ξεπέρασε κάποια αποδεκτά όρια. 'Οπως αναφέρθηκε, η ψηλή περιεκτικότητα του νερού σε νιτρικά άλατα δε θεωρείται στο βαθμό που διαπιστώθηκε επικίνδυνη.

(β) Αμέσως μετά τη διαπίστωση αυτή ειδοποιήθηκε ο έπαρχος και λήφθηκαν τα κατάλληλα μέτρα. Ως άμεσο μέτρο αποφασίστηκε να αναμειγνύεται το νερό της γεώτρησης που διαπιστώθηκε ότι περιέχει ποσότητα νιτρικών αλάτων μεγαλύτερη από την κανονική με μεγαλύτερες ποσότητες νερού από τις άλλες δύο γεωτρήσεις οι οποίες δεν παρουσίασαν κανένα πρόβλημα, ώστε το νερό που τελικά καταναλώνεται να μην παρουσιάζει ψηλά επίπεδα νιτρικών αλάτων. Ως μακροπρόθεσμη λύση θεωρήθηκε ορθό να εξευρεθεί άλλη πηγή υδατοπρομήθειας η οποία θα πρέπει να αντικαταστήσει τη γεώτρηση που παρουσιάζει το πρόβλημα της ψηλής περιεκτικότητας σε νιτρικά άλατα.

(γ) Ως ένα καθαρά προληπτικό μέτρο θεωρήθηκε σκόπιμο να υποδειχθεί προς τους κατοίκους να μη χρησιμοποιούν το νερό της υδατοπρομήθειας για βρέφη, παρ' όλο που το νερό που τελικά καταναλώνεται από τους κατοίκους μετά την πρόσμειξή του δεν περιέχει νιτρικά άλατα σε επίπεδα ανησυχητικά.

(δ) Η ύπαρξη μεγάλης ποσότητας νιτρικών αλάτων, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις και διαβεβαιώσεις του Γενικού Χημείου του Κράτους, δε φαίνεται να οφείλεται σε οργανική μόλυνση, γιατί στην περίπτωση αυτή θα έπρεπε να

συντρέχουν και άλλα ευρήματα που να δικαιολογούν ρύπανση του νερού από λύματα ή άλλες οργανικές μολύνσεις. Το ψηλό επίπεδο νιτρικών αλάτων, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Γενικού Χημείου, πολύ πιθανόν να οφείλεται στη χρήση λιπασμάτων σε συνδυασμό με τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για την άρδευση της γης στην περιοχή.

Από την πλευρά των εκπροσώπων της κοινότητας εκφράστηκαν έντονες ανησυχίες για την ποιότητα του νερού, καθώς και αμφιβολία για την εκτίμηση ότι τα νιτρικά άλατα που βρέθηκαν δεν οφείλονται, όπως υποστηρίζει το Υπουργείο Υγείας, σε οργανική μόλυνση. Οι ίδιοι πιστεύουν ότι το πρόβλημα οφείλεται στα λύματα των χοιροστασίων τα οποία διοχετεύονται, ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες, από τις δεξαμενές όπου φυλάσσονται στο έδαφος που τα απορροφά. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ζήτησαν να γίνει διεξοδικός έλεγχος όλων των γεωτρήσεων της περιοχής τους, για να διαπιστωθεί με βεβαιότητα η κατάστασή τους από πλευράς ρύπανσης και να εξευρεθούν τα αίτιά της, σε περίπτωση που διαπιστωθεί τέτοια ρύπανση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού άκουσε όλες τις απόψεις που εκφράστηκαν σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα, κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα:

(1) Η έκφραση της έντονης ανησυχίας των κατοίκων της κοινότητας είναι φαινόμενο πολιτικής υγείας. Όχι μόνο δεν πρέπει να ενοχλεί αυτούς που κυβερνούν, αλλά αντίθετα πρέπει να θεωρείται από αυτούς σημαντικός παράγοντας που οδηγεί σε καλή, χρηστή και αποτελεσματική διοίκηση.

(2) Στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορεί να αμφισβητηθεί το ενδιαφέρον που επιδείχθηκε από τους αρμόδιους διοικητικούς παράγοντες, προκειμένου να εντοπισθεί το πραγματικό μέγεθος του προβλήματος. Η δυσπιστία όμως που εκδηλώθηκε από τους εκπροσώπους και τους

κατοίκους της κοινότητας πρέπει να τους προβληματίσει. Ο λαός δε δέχεται πια αβασάνιστα τις διαβεβαιώσεις των διοικούντων. Είναι φανερό πως οι τελευταίοι πρέπει και είναι υπόχρεοι να προσαρμοστούν στη νέα αυτή λαϊκή νοοτροπία και όσο πιο γρήγορα το πετύχουν, τόσο το καλύτερο.

(3) Το όλο θέμα είναι σοβαρό και χρειάζεται παρακολούθηση αλλά και εκτεταμένες έρευνες. Οι σχετικές ενέργειες πρέπει να προσανατολιστούν προς τους ακόλουθους στόχους:

(α) Να γίνονται τακτικές αναλύσεις τόσο στις γεωτρήσεις που χρησιμοποιούνται για την υδατοπρομήθεια όσο και στο νερό που καταναλώνουν τελικά οι κάτοικοι μετά την πρόσμειξη, ώστε η κατάσταση να ελέγχεται συνεχώς. Έτσι θα ικανοποιηθούν οι κάτοικοι της Ορούντας και θα πεισθούν ότι το νερό που τελικά καταναλώνουν είναι απαλλαγμένο από ψηλά επίπεδα νιτρικών αλάτων.

(β) Να διαπιστωθεί αν παράλληλα με το πρόβλημα του ψηλού επιπέδου νιτρικών αλάτων υπάρχει πρόβλημα ή απειλή οργανικής μόλυνσης οποιασδήποτε γεώτρησης της κοινότητας εξαιτίας των λυμάτων των χοιροστασίων της περιοχής.

(γ) Να διαπιστωθούν με βεβαιότητα οι λόγοι που προκάλεσαν τις ψηλές ποσότητες νιτρικών αλάτων στη συγκεκριμένη γεώτρηση και να διερευνηθεί αν υπάρχει το ενδεχόμενο να επαναληφθεί το ίδιο φαινόμενο και σε άλλες γεωτρήσεις, σε περίπτωση που δεν εκλείψουν οι λόγοι που το προκάλεσαν στην πρώτη περίπτωση.

Η Επιτροπή εκφράζει από τη δική της πλευρά την πρόθεση να επανεξετάσει το όλο θέμα ή οποιαδήποτε πτυχή του, αν παραστεί ανάγκη, γι' αυτό και επιθυμία της είναι να ενημερώνεται από τους αρμοδίους γύρω από την εξέλιξή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φαίνεται πως είναι ομόφωνο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μια παρατήρηση συμπληρωματική της Έκθεσης. Αναφέρεται εδώ ότι βελτιώθηκε η ποιότητα του νερού, γιατί προστίθεται άλλο νερό από άλλη πηγή. Το άλλο νερό το οποίο προστίθεται είναι από μια ιδιωτική πηγή και αυτό γίνεται χάρη στην καλοσύνη κάποιου ιδιώτη. Και θα πρέπει η κυβέρνηση να φροντίσει να αυξήσει πραγματικά την ποσότητα του νερού που χρειάζεται, για να αποκατασταθεί κάπως η ποιότητα του νερού της Ορούντας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός και μετά ο κ. Στυλιανού.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Χθες, κύριε Πρόεδρε, είχαμε παράπονο από τους κατοίκους της Ορούντας, επειδή ύστερα από πρόσφατη, προχθεσινή ανάλυση ιδιωτικού χημείου δυστυχώς και πάλι είχαμε τα ίδια προβληματικά αποτελέσματα. Γι' αυτό θα καλέσουμε αμέσως το Κρατικό Χημείο να επανέλθει με μια ανάλυση τώρα, για να δούμε αν συμφωνεί με την ιδιωτική ανάλυση και να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να τονίσω πως επιβάλλεται να τεθεί κάποιο χρονοδιάγραμμα αναφορικά με την ανάληψη αυτής της σχετικής πρωτοβουλίας από μέρους του Χημείου που οι προλαλήσαντες συνάδελφοι ανέφεραν, καθώς και η 'Εκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής τονίζει. Και επίσης πρέπει να διαπιστώσουμε κατά πόσο είναι εμπλουτισμένο με νιτρικά άλατα το νερό που προέρχεται από τα χοιροστάσια και για το οποίο για χρόνια διαμαρτύρονται οι κάτοικοι. 'Ομως πρέπει να τεθεί κάποιο διάγραμμα χρονικό, έτσι που να μη χρονίσει αυτή η διαδικασία, γιατί πράγματι περιήλθε σε κίνδυνο η υγεία των κατοίκων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είναι καθήκον της Επιτροπής Υγείας να το επισπεύσει.

Το επόμενο θέμα είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η δημιουργία σταθμού επεξεργασίας λυμάτων για την Ανθούπολη». Πάλι με αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΤΑΘΜΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΘΟΥΠΟΛΗ»

Παρόντες:

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Αντώνης Ανδρέου
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Θαλής Μιχαηλίδης
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 10 Μαΐου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Υγείας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας, ο Δήμαρχος Λακατάμιας και εκπρόσωποι του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λακατάμιας και του Συνδέσμου Κατασκευαστών Συστημάτων Επεξεργασίας Λυμάτων.

Εισάγοντας το θέμα ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Α. Μαρκίδης ανέφερε ότι αυτό εξετάζεται αυτεπάγγελτα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας με αφορμή επιστολή που της στάληκε από τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους. Πριν από την αποστολή της επιστολής αυτής στις αρχές Απριλίου 1990 μια ομάδα Βουλευτών Λευκωσίας, απαρτιζόμενη από τους Α. Μαρκίδη, Τ. Χατζηδημητρίου, Χρ. Πέτα, Π. Στυλιανού και Ε. Ευσταθίου, είχε την ευκαιρία να μελετήσει το όλο θέμα και να ενημερωθεί πάνω σ' αυτό σε συνεδρίαση που έγινε στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας, που έχει αναλάβει την εκτέλεση του Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων της Ανθούπολης.

Μιλώντας εκ μέρους του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας, ο Δήμαρχος Λευκωσίας δήλωσε στην Επιτροπή ότι το Συμβούλιο είναι έτοιμο και μπορεί να προχωρήσει στην εκτέλεση του έργου, όπως έχει προγραμματιστεί. Εντούτοις, ο Δήμος Λακατάμιας διαφωνεί και δε δίνει άδεια για την ανέγερση του αντλιοστασίου του σταθμού μέσα στα δημοτικά όρια της Λακατάμιας και για το λόγο αυτό το όλο θέμα βρίσκεται σε εκκρεμότητα. Σε περίπτωση που τελικά ο Δήμος Λακατάμιας δεν πεισθεί να δώσει την πιο πάνω άδεια για την ανέγερση του αντλιοστασίου, αυτό θα ανεγερθεί σε άλλη περιοχή, με αποτέλεσμα η Λακατάμια να μην εξυπηρετείται από το σταθμό λυμάτων που θα γίνει και αυτός να καλύπτει μόνο τις ανάγκες της Ανθούπολης.

'Οσον αφορά διάφορες ανησυχίες που έχουν εκφραστεί για το ότι ίσως ο σταθμός τελικά να παρουσιάζει οποιαδήποτε προβλήματα, ο Δήμαρχος Λευκωσίας εισηγήθηκε όπως υπάρξει μια δημόσια συζήτηση με την παρουσία του ειδικού εμπειρογνώμονα που έχει μετακαλέσει το Αποχετευτικό Συμβούλιο Λευκωσίας για το θέμα αυτό. Εκεί θα τεθούν όλες οι ανησυχίες των ενδιαφερομένων και θα δοθούν οι κατάλληλες απαντήσεις από το πλέον κατάλληλο πρόσωπο. Επίσης, ο Πρόεδρος του Αποχετευτικού Συμβουλίου Λευκωσίας ανέφερε ότι το Συμβούλιο είναι πεπεισμένο ότι το σύστημα που έχει αποφασίσει να χρησιμοποιήσει είναι το πιο ενδεδειγμένο και δεν προτίθεται να το αλλάξει, αλλά είναι πρόθυμο -και για το σκοπό αυτό υπάρχει και ο χρόνος και η διάθεση- να δεχθεί οποιεσδήποτε εισηγήσεις για επιπλέον βελτίωση στο σύστημα αυτό.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών, Υγείας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν στην Επιτροπή ότι, σύμφωνα με τις εξηγήσεις και τα στοιχεία που τους έχουν δοθεί από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας, με το οποίο υπάρχει απόλυτη συνεργασία, το σύστημα που έχει επιλεγεί φαίνεται να είναι από τα πιο αποδεκτά συστήματα και πιστεύεται ότι δε θα δημιουργήσει κανένα πρόβλημα.

Επειδή τέθηκε το ερώτημα αν υπάρχει πιθανότητα να δημιουργηθεί πρόβλημα πλεονάσματος νερού κατά τους χειμερινούς μήνες, δηλώθηκε από όλες τις πιο πάνω αρμόδιες υπηρεσίες και επιβεβαιώθηκε από τον εμπειρογνώμονα του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας, ο οποίος παρέστη στη συνεδρία της Επιτροπής, ότι πρόβλημα πλεονάσματος νερού στο πρώτο στάδιο λειτουργίας του σταθμού δε θα υπάρξει. Πρόβλημα πλεονάσματος ίσως υπάρξει στο δεύτερο στάδιο λειτουργίας του σταθμού, το οποίο όμως μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη λήψη κατάλληλων μέτρων. Συγκεκριμένα λέχθηκε ότι το νερό αυτό θα είναι κατεργασμένο νερό και όχι λύματα και θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για καλλιέργεια δεντροφυτειών και γρασιδιού.

Από την πλευρά του Δήμου Λακατάμιας εκφράστηκαν οι ανησυχίες της κοινότητας για τα προβλήματα που μπορεί να δημιουργηθούν με τη δημιουργία

του αντλιοστασίου στην περιοχή τους και ιδιαίτερα οι φόβοι τους για τη μυρωδιά που πιστεύουν ότι θα είναι έντονη, ιδιαίτερα όταν φυσά, καθώς και για το πλεόνασμα νερού που μπορεί να υπάρξει, με αποτέλεσμα να δημιουργείται πρόβλημα κουνουπιών και εντόμων γενικά. Η πιο πάνω κοινότητα ζήτησε όπως γίνουν κοινές συσκέψεις με την παρουσία ειδικών εμπειρογνωμόνων τόσο του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας όσο και του Δήμου Λακατάμιας, για να υιοθετηθεί τελικά η λύση που θα αποδειχθεί ότι είναι η καλύτερη.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Κατασκευαστών Συστημάτων Επεξεργασίας Λυμάτων δήλωσαν στην Επιτροπή ότι οι εμπειρίες από τους άλλους σταθμούς που έχουν γίνει μέχρι σήμερα οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η κυβέρνηση υιοθετεί συστήματα που αποδεδειγμένα έχουν αποτύχει. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι ο Σύνδεσμός τους έχει να εισηγηθεί έναν άλλο τύπο επεξεργασίας των λυμάτων που, όπως ο ίδιος πιστεύει, δεν είναι πολύ δαπανηρός.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού άκουσε τις απόψεις των ενδιαφερομένων, κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα:

(α) Η χρησιμότητα του έργου δεν αμφισβητήθηκε. Εκείνο που αμφισβητείται είναι ο τόπος και ο τύπος του έργου.

(β) Η ευθύνη για την επιλογή του τόπου και του τύπου του έργου βαρύνει την Εκτελεστική Εξουσία. Η Βουλή βαρύνεται με τον έλεγχο των σχετικών αποφάσεων της Εκτελεστικής Εξουσίας. Όπως έχει παρατηρηθεί και στο παρελθόν, εκτελώντας το καθήκον αυτό, η Βουλή δεν έχει δυνατότητα να βασίζεται πάνω σε μελέτες δικών της υπηρεσιών και δικών της εμπειρογνωμόνων. Από τη διαπίστωση αυτή προκύπτει και η βασική δυσκολία στην έκδοση πορίσματος από τη Βουλή, όταν ενώπιόν της έχει εξειδικευμένο τεχνικό θέμα πάνω στο οποίο εκφράζονται διιστάμενες απόψεις.

(γ) Με βάση τις σκέψεις της παραγράφου (β) πιο πάνω είναι φανερό ότι, αν πρόκειται να αντιμετωπίσουμε το θέμα υπεύθυνα, οπωσδήποτε δεν μπορούμε να απαγορεύσουμε ή να αναστείλουμε την εκτέλεση του έργου.

(δ) Η πείρα από ορισμένα έργα επεξεργασίας λυμάτων στην Κύπρο δεν είναι ευχάριστη. Τα έργα στο Βατί και στην Ποταμιά μιλούν από μόνα τους. Όμως πρέπει να σημειωθεί ότι την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου έχει αναλάβει το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας, που δε βαρύνεται με οποιαδήποτε αποτυχία στον τομέα αυτό.

(ε) Όλοι εύχονται να επαληθευτούν στην πράξη οι διαβεβαιώσεις του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας και των εμπειρογνωμόνων του, ότι από τη λειτουργία του έργου δε θα προκύψει οχληρία σ' οποιαδήποτε κατοικημένη περιοχή. Σε περίπτωση όμως που θα αποδειχθεί -κι αυτό πια δε θα είναι θέμα γνώμης αλλά θέμα πραγματικού γεγονότος, που εύκολα και αντικειμενικά θα μπορεί να διαπιστωθεί απ' όλους μας- ότι οι διαβεβαιώσεις ήταν λανθασμένες και από τη λειτουργία του έργου θα προκαλείται οχληρία, τότε η Βουλή χωρίς δισταγμό θα πρέπει να παρέμβει αμέσως και να απαγορεύσει με νόμο τη λειτουργία του έργου.

(στ) Θα ήταν παράλειψη, αν δεν τονίζονταν οι τεράστιες ευθύνες αυτών που πήραν την απόφαση εκτελέσεως του συγκεκριμένου έργου. Είχαν την

ευκαιρία να συζητήσουν το όλο θέμα με εμπειρογνώμονες. Είχαν ενώπιόν τους όλα τα δεδομένα κι όλες τις απόψεις. Έκριναν ότι έπρεπε να πάρουν την απόφαση που έχουν πάρει. Σε περίπτωση επιτυχίας του έργου, ο έπαινος θα ανήκει δίκαια σ' αυτούς. Εξίσου δίκαια θα τους βαρύνει και η ευθύνη, αν το έργο αποτύχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, η Έκθεση θεωρείται εγκεκριμένη.

Το επόμενο θέμα είναι πάλι από την Επιτροπή Υγείας και υπάρχει Έκθεση για τα θέματα που αναφέρονται ως -

1. «Η σταδιακή υποβάθμιση αντί της αναβάθμισης, ως έπρεπε, κι η προϊούσα αναγωγή σε αχρησία:
   (ι) των εξωτερικών ιατρείων Καϊμακλίου και
   (ιι) του περιφερειακού Νοσοκομείου Κυπερούντας».
   Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξιότιμων Βουλευτών κ. Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη.
2. «Τα προβλήματα λειτουργίας του Νοσοκομείου Κυπερούντας και ειδικότερα η μη πλήρωση της θέσης ακτινογράφου».
   Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ (1) «Η ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΑΝΤΙ ΤΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ, ΩΣ ΕΠΡΕΠΕ, ΚΑΙ Η ΠΡΟΙΟΥΣΑ ΑΝΑΓΩΓΗ ΣΕ ΑΧΡΗΣΙΑ: ι) ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΙΑΤΡΕΙΩΝ ΚΑΙΜΑΚΛΙΟΥ ΚΑΙ ιι) ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑΣ» ΚΑΙ (2) «ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ Η ΜΗ ΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΟΥ»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Οδυσσέας Δημητρίου
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τα πιο πάνω θέματα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Μαΐου, 15 Ιουνίου και 14 Δεκεμβρίου 1989. Στην πρώτη από τις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Συμβουλίου Κοινοτικής Ευημερίας Καϊμακλίου, του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού του Αγροτικού Νοσοκομείου Κυπερούντας, του Κλάδου Γιατρών και Γενικού Νοσηλευτικού Προσωπικού της ΠΑΣΥΔΥ και κοινοτάρχες της περιοχής. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι εισηγητές των πιο πάνω θεμάτων,

Βουλευτές κ. Κ. Ερωτοκρίτου, Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδης.

Όπως είναι γνωστό, το πρώτο θέμα γράφτηκε στη Βουλή από τους αξιότιμους Βουλευτές κ. Π. Στυλιανού, Α. Χρυσοστόμου και Γ. Χαραλαμπίδη την 1η Δεκεμβρίου 1988 και το δεύτερο από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Κ. Ερωτοκρίτου στις 11 Μαΐου 1989 και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας για παράλληλη εξέταση και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Σύμφωνα με τους εισηγητές των υπό συζήτηση θεμάτων, τα εξωτερικά ιατρεία Καϊμακλίου και το περιφερειακό Νοσοκομείο Κυπερούντας φθίνουν και περιπίπτουν σταδιακά σε αχρησία, αντί να αναβαθμίζονται για να ανταποκριθούν πληρέστερα στο ρόλο τους.

Ειδικότερα, για τα εξωτερικά ιατρεία Καϊμακλίου αναφέρθηκε ότι υπολειτουργούν, ενώ θα έπρεπε να αναζωογονηθούν, για να συμβάλουν στην αποκέντρωση και αποσυμφόρηση του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Όσον αφορά το αγροτικό περιφερειακό Νοσοκομείο Κυπερούντας, αναφέρθηκε ότι αυτό υποβαθμίζεται και υπολειτουργεί λόγω έλλειψης προσωπικού και εξοπλισμού και έτσι δεν είναι σε θέση να ικανοποιήσει τις ανάγκες για ιατρική φροντίδα των κατοίκων της γύρω περιοχής και των επισκεπτών, που υπολογίζονται γύρω στις 40,000 συνολικά το καλοκαίρι, καθώς και των παιδιών από τη Λαοκρατική Δημοκρατία της Γερμανίας που φιλοξενούνται σ' αυτό.

Σύμφωνα και πάλι με τους εισηγητές των υπό συζήτηση θεμάτων, οι σημερινές ανάγκες του Νοσοκομείου Κυπερούντας επικεντρώνονται κυρίως σε θέματα ενίσχυσής του με προσωπικό - υπάρχει π.χ. ανάγκη για ακτινογράφο, ακτινολόγο, αναισθησιολόγο, οδοντίατρο, γυναικολόγο, νοσηλευτικό προσωπικό κτλ.- και με εξοπλισμό, αφού χρειάζεται ένα σκοτεινό θάλαμο για οφθαλμολογικές εξετάσεις, ασθενοφόρο όχημα, αυτοκίνητο για μεταφορά υλικών, υπόστεγο κτλ. Τονίστηκε επίσης η ανάγκη να λειτουργήσουν πλήρως και σε 24ωρη βάση οι πρώτες βοήθειες, το χημείο και το παθολογικό τμήμα, πράγμα που είναι σήμερα αδύνατο, αφού υπάρχει μόνο ένας γιατρός και για τους εξωτερικούς ασθενείς και για περιοδείες στην περιοχή. Επίσης γίνονται σκέψεις για απομάκρυνση από το Νοσοκομείο Κυπερούντας του χειρουργού που απασχολείται τώρα εκεί. Κλείνοντας την εισήγησή τους, οι εισηγητές των υπό αναφορά θεμάτων ζήτησαν την αναβάθμιση του Αγροτικού Νοσοκομείου Κυπερούντας, γεγονός για το οποίο δόθηκαν πολλές φορές υποσχέσεις από τις αρμόδιες κυβερνητικές αρχές, ώστε να ανταποκρίνεται στον πολλαπλό του ρόλο, αφού ληφθούν ιδιαίτερα υπόψη η έλλειψη ιδιωτών γιατρών και φαρμακείων στην περιοχή και οι δυσκολίες που παρατηρούνται στην επικοινωνία και συγκοινωνία στην περιοχή.

Οι εκπρόσωποι του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού του Νοσοκομείου Κυπερούντας και του Κλάδου Γιατρών και Γενικού Νοσηλευτικού Προσωπικού της ΠΑΣΥΔΥ εισηγήθηκαν να μελετηθούν σοβαρά οι ανάγκες του νοσοκομείου σε προσωπικό, ώστε να αναβαθμιστεί η ιατρική φροντίδα που παρέχεται σ' αυτό, να λειτουργούν οι πρώτες βοήθειες όλο το εικοσιτετράωρο και γενικά να ανταποκρίνεται το νοσοκομείο στις πολλαπλές ανάγκες της περιοχής. Επειδή όμως η εξεύρεση και αναπλήρωση ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού είναι δύσκολη, οι πιο πάνω εκπρόσωποι ζήτησαν την παροχή κινήτρων, έτσι που το ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό του νοσοκομείου να εγκατασταθεί μόνιμα στην περιοχή.

Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβέρνησης για τα υπό εξέταση θέματα, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας ανέφερε ότι τα εξωτερικά ιατρεία Καϊμακλίου δεν παρουσιάζουν οποιαδήποτε λειτουργικά προβλήματα παρά μόνο σποραδικά, όταν απουσιάζει το προσωπικό που εργοδοτείται εκεί. Τα εξωτερικά ιατρεία Καϊμακλίου έχουν σταθερό αριθμό μόνιμου προσωπικού και τα επισκέπτονται γιατροί διάφορων ειδικοτήτων. Με τις σημερινές δυνατότητές τους τα εξωτερικά αυτά ιατρεία είναι σε θέση να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της περιοχής και τις ανάγκες ορισμένων γηροκομείων τα οποία σήμερα εξυπηρετούν.

Όσον αφορά το Αγροτικό Νοσοκομείο Κυπερούντας, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας ανέφερε ότι αυτό λειτουργούσε στο παρελθόν αποκλειστικά ως σανατόριο, ενώ από το 1978 διατηρεί μόνο 12 από τις 48 κλίνες του για φυματικούς, παρέχοντας παράλληλα φιλοξενία σε παιδιά από τη Λαοκρατική Δημοκρατία της Γερμανίας. Στο Νοσοκομείο Κυπερούντας υπηρετούν σήμερα 2 γενικοί γιατροί, 1 παιδίατρος, 1 χειρουργός, 1 οδοντίατρος και αριθμός ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού, αλλά το επισκέπτονται και ειδικοί γιατροί.

Σύμφωνα και πάλι με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας, λόγω των λειτουργικών προβλημάτων του νοσοκομείου κρίνεται αναγκαίο να αναβαθμιστούν, τουλάχιστον σε πρώτο στάδιο, το Τμήμα Πρώτων Βοηθειών, τα εξωτερικά ιατρεία και οι παθολογικοί θάλαμοι. Τα προβλήματα του Αγροτικού Νοσοκομείου Κυπερούντας μαζί με εκείνα των νοσοκομείων του Παραλιμνίου και της Πόλεως Χρυσοχούς απασχόλησαν το Υπουργείο Υγείας και το Υπουργικό Συμβούλιο. Με πρόσφατη Απόφασή του το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την πρόσληψη 5 επιπλέον γιατρών, 6 νοσοκόμων και ενός ακτινογράφου για τις ανάγκες του Νοσοκομείου Κυπερούντας. Όσον αφορά το γενικό χειρουργό που εργοδοτείται στο Νοσοκομείο Κυπερούντας, γίνεται εισήγηση να μετακινηθεί σε άλλο νοσοκομείο, αφού σήμερα υποαπασχολείται, και τα χειρουργικά περιστατικά της περιοχής μπορούν να αποστέλλονται στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας ή στο Νοσοκομείο Λεμεσού. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε επίσης την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων στο κτίριο του Νοσοκομείου Κυπερούντας, για να βελτιωθεί η λειτουργικότητά του, και, αφού μελετηθούν και κοστολογηθούν από το Τμήμα Δημόσιων Έργων, θα πρέπει να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες πιστώσεις από το Υπουργείο Οικονομικών για να υλοποιηθούν. Ήδη έχει κινηθεί η διαδικασία για την πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού σε έκτακτη βάση. Το Τμήμα Πρώτων Βοηθειών χρειάζεται βελτιώσεις. Επίσης είναι επιβεβλημένη η λειτουργία του χημείου και κατά τις απογευματινές ώρες. Το Νοσοκομείο Κυπερούντας διαθέτει σήμερα ένα ασθενοφόρο όχημα και υπάρχει ανάγκη για δεύτερο, ενώ θα αγοραστεί και διπλοκάμπινο αυτοκίνητο για βοηθητικές υπηρεσίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας διαπίστωσε ότι προς το παρόν τουλάχιστον τα προβλήματα λειτουργίας των εξωτερικών ιατρείων Καϊμακλίου δεν είναι τόσο σοβαρά, ώστε να παρεμποδίζουν την ομαλή λειτουργία τους. Η κυβέρνηση οφείλει να παρακολουθεί το θέμα και να επιδιώξει θεραπεία των αδυναμιών που παρουσιάζονται.

Τα προβλήματα του Νοσοκομείου Κυπερούντας είναι οπωσδήποτε σοβαρότερης μορφής. Η εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του αλλά και η παροχή βελτιωμένων ιατρικών υπηρεσιών σε όσο το δυνατό περισσότερους τομείς είναι θέματα που συνδέονται άμεσα με τη γενικότερη κοινωνική πολιτική του

κράτους και το γενικότερο στόχο για καταπολέμηση της αστυφιλίας. Η Επιτροπή Υγείας της Βουλής καλεί την κυβέρνηση να μελετήσει με τη δέουσα σοβαρότητα το όλο θέμα και να καθορίσει με σαφήνεια τους μακροπρόθεσμους και βραχυπρόθεσμους στόχους της. Ακολούθως να εξαγγείλει την τακτική που θα ακολουθήσει, προκειμένου να τους εκπληρώσει. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί το θέμα και θα κρίνει με αντικειμενικότητα τις κυβερνητικές ενέργειες, αλλά στο μεταξύ θέλει να τονίσει ότι στόχος πρέπει να είναι η σταδιακή αναβάθμιση του Νοσοκομείου Κυπερούντας. Οι κάτοικοι της ευρείας αγροτικής περιοχής που εξυπηρετούνται το απαιτούν, προπαντός όμως το δικαιούνται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ιωαννίδης.

Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Πραγματικά στο Νοσοκομείο Κυπερούντας υπάρχει σοβαρό πρόβλημα και θέλω να τονίσω ότι χρειάζεται οπωσδήποτε αναβάθμιση του νοσοκομείου, ενώ και οι υπηρεσίες που προσφέρονται στην αγροτική περιοχή -και εξυπηρετούνται εκεί αρκετά χωριά- θα πρέπει να αναβαθμιστούν. Θα πρέπει οπωσδήποτε να δημιουργηθεί στο Νοσοκομείο Κυπερούντας εργαστήριο όπου να μπορούν να γίνονται τουλάχιστον μερικές απαραίτητες αναλύσεις και επίσης θα πρέπει να διοριστεί εκεί, αν όχι ακτινολόγος, τουλάχιστον ακτινογράφος, για να μπορούν να ικανοποιούνται οι ανάγκες των κατοίκων σε ακτινογραφίες οι οποίες είναι επείγουσας φύσεως.

Θα πρέπει, νομίζω, κατά τη γνώμη μου, να αναβαθμιστούν κυρίως οι πρώτες βοήθειες, ώστε οι κάτοικοι της περιοχής εκεί να τυγχάνουν των πρώτων βοηθειών και να μπορούν μετά να μεταφέρονται, αν χρειάζεται, στο Νοσοκομείο ή της Λευκωσίας ή της Λεμεσού. Θέλω να τονίσω, επαναλαμβάνω, πως οπωσδήποτε πρέπει να γίνει αναβάθμιση των υπηρεσιών του Νοσοκομείου Κυπερούντας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κάθε φορά που συμβαίνει, κύριε Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε. Αν μου επιτρέπατε μισό λεπτό, θα 'λεγα πως παρά τις διαβεβαιώσεις τις επίσημες τα εξωτερικά ιατρεία Καϊμακλίου φθίνουν. Αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, σίγουρα η υγεία του λαού είναι ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα που πρέπει να προσέξουμε. Είναι η εντύπωσή μου ότι στο παρελθόν υπήρξε σοβαρή καθυστέρηση σ' αυτό τον τομέα και η Βουλή

ασχολήθηκε με αγροτικά κυρίως ιατρεία, όπως του Παραλιμνίου, της Κυπερούντας και της Πόλης της Χρυσοχούς. Πρέπει να αναφέρω εδώ ότι η κατάσταση έχει βελτιωθεί σημαντικά σ' αυτά τα νοσοκομεία και μεγάλη βελτίωση έχει παρατηρηθεί επίσης και στο Νοσοκομείο Κυπερούντας.

Η Επιτροπή Υγείας μαζί με τον Υπουργό επισκέφθηκε την περιοχή Κυπερούντας και Αγρού και έχει δει προσωπικά τα προβλήματα που υπάρχουν. Έχει διαπιστωθεί σημαντική βελτίωση και πραγματικά είναι σε πίστη της κυβέρνησης, της Επιτροπής Υγείας και των ενδιαφερομένων το ότι συνέβαλαν στο να σημειωθεί αυτή η βελτίωση.

Έχει αναφερθεί εδώ ότι τα προβλήματα που υπάρχουν είναι του ακτινογράφου ή ενός χημικού εργαστηρίου κτλ. Έχω πληροφορηθεί ότι υπάρχουν δυο ακτινογράφοι, υπάρχει χημικό εργαστήριο και γενικά υπάρχει βελτίωση σε ό,τι αφορά τους παθολόγους γιατρούς και τις άλλες ειδικότητες. Μάλιστα έχει λεχθεί, τουλάχιστον από το Υπουργείο Υγείας, ότι υπάρχουν δυο ακτινογράφοι εκεί και ο ένας τώρα πρόκειται να μετατεθεί. Εν πάση περιπτώσει, υπάρχει ένας ακτινογράφος.

Γι' αυτό θα ήθελα να αναφέρω ότι έχει σημειωθεί αισθητή βελτίωση. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν υπάρχουν κενά ή ότι δεν υπάρχουν ακόμα μεγαλύτερα περιθώρια βελτίωσης της κατάστασης. Σίγουρα υπάρχουν και εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς διαβεβαιώνουμε τους κατοίκους αυτής της περιοχής ότι το ενδιαφέρον μας, και πιστεύω και της Επιτροπής Υγείας, θα εξακολουθήσει να υπάρχει, έτσι που πραγματικά να βελτιωθεί η κατάσταση όσο το δυνατό περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα, μιλώντας στην ολομέλεια του Σώματος ενημερωτικά, να αναφέρω ότι η Επιτροπή Υγείας επισκέφθηκε το Νοσοκομείο Κυπερούντας, το Νοσοκομείο Αγρού και το Νοσοκομείο Ευρύχου με την παρουσία του Υπουργού και των αρμόδιων υπηρεσιακών παραγόντων του Υπουργείου, με σκοπό να διαπιστώσει επιτόπου την υλοποίηση των διάφορων υποσχέσεων που είχαν δοθεί στο παρελθόν. Και πράγματι η διαπίστωση είναι ότι έγιναν αρκετά έργα και υπήρξε μια βελτίωση. Όμως ταυτόχονα διαπιστώθηκε ότι και πολλά από όσα υποσχέθηκαν οι αρμόδιοι δεν έχουν ακόμα πραγματοποιηθεί. Γι' αυτό η αρμόδια Επιτροπή, η Επιτροπή Υγείας, ειδοποίησε το Υπουργείο ότι τακτικότατα θα παρακολουθεί και ότι ανά τρίμηνο ή τετράμηνο θα θέλει να έχει μια έκθεση επί της προόδου του εξοπλισμού και των άλλων δραστηριοτήτων που αφορούν την αναβάθμιση και εύρυθμη λειτουργία των ιατρικών αυτών κέντρων.

Αναφορικά με τα εξωτερικά ιατρεία Καϊμακλίου, θα 'θελα, κύριε Πρόεδρε, να σταθώ και να πω ότι στην περιοχή Καϊμακλίου, ιδιαίτερα στο Βόρειο Πόλο, έχει εγκατασταθεί ένας μεγάλος αριθμός προσφύγων και ιδιαίτερα περιβάλλεται η περιοχή και από τους προσφυγικούς συνοικισμούς της Παλουριώτισσας. Σήμερα διαπιστώνουμε ότι η ομάδα αυτή των συνανθρώπων μας έχει ένα μεγάλο αριθμό ηλικιωμένων που πραγματικά διευκολύνονται και εξυπηρετούνται χάρη στη σωστή λειτουργία των εξωτερικών αυτών ιατρείων του Καϊμακλίου. Όμως το Υπουργείο, και ιδιαίτερα ο Υπουργός Υγείας, μας έχει ενημερώσει πάνω στη γενικότερη κυβερνητική πολιτική και μας πληροφόρησε ότι στοχεύει η κυβέρνηση

να καταλήξει στα μεγάλα κεντρικά νοσοκομεία που θα παρέχουν όλες τις σύγχρονες διευκολύνσεις και θα έχουν όλες τις σύγχρονες τεχνικές εγκαταστάσεις και όλες τις ειδικότητες των γιατρών και αυτή, όπως μας διαβεβαίωσαν, σύμφωνα με έρευνες και επιστημονικές γνώμες είναι η παγκόσμια επιλογή σήμερα. Όμως, μέχρι να καταλήξει εκεί και να δώσει τη σωστή, σημερινή διάσταση στην ιατρική περίθαλψη, πιστεύουμε ότι θα πρέπει η κυβέρνηση να φροντίζει για τη σωστή λειτουργία των εξωτερικών ιατρείων Καϊμακλίου που τόσο βοηθούν την περιοχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συμπερίληψη της περιοχής του Συμβουλίου Βελτίωσης Σωτήρας στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη ρύθμιση της τουριστικής ανάπτυξης». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΣΩΤΗΡΑΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Άριστος Χρυσοστόμου
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Μαΐου και 26 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σωτήρας. Στην πρώτη συνεδρίαση ήταν επίσης παρών και ο αξ. Βουλευτής κ. Δ. Ηλιάδης.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 19 Απριλίου 1990 με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα ο εισηγητής του, Βουλευτής κ. Ηλιάδης, ανέφερε ότι κατά την άποψή του η συμπερίληψη της Σωτήρας στο διάταγμα για την απαγόρευση της τουριστικής ανάπτυξης, το οποίο ως γνωστό ισχύει μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 1990, είναι αδικαιολόγητη, γιατί η περιοχή της Σωτήρας αποτελεί κατά τρόπο μοναδικό μια εντελώς παρθένα περιοχή η οποία μέχρι στιγμής δεν έχει παρουσιάσει καμιά ανάπτυξη.

Ενόψει αυτής της κατάστασης και δεδομένου ότι η κοινότητα της Σωτήρας έχει ήδη εξασφαλίσει δάνειο για να χρηματοδοτήσει την τουριστική ανάπτυξη της

περιοχής, πράγμα που δεν μπορεί λόγω του διαταγμάτος να πραγματοποιηθεί, ζητείται από το αρμόδιο Υπουργείο και τον ΚΟΤ να μελετήσουν τη δυνατότητα εξαίρεσης της Σωτήρας από το απαγορευτικό αυτό διάταγμα.

Όπως ανέφερε στην Επιτροπή η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, το Υπουργείο δεν προτίθεται μέχρι στιγμής να εξαιρέσει από τις πρόνοιες του διατάγματος την περιοχή της Σωτήρας, ενώ αναμένεται ότι με τη λήξη της ισχύος του διατάγματος αυτού και την εφαρμογή της νέας τουριστικής πολιτικής η Σωτήρα θα μπορέσει να επιδιώξει την τουριστική ανάπτυξη που δικαιούται.

Από την εκπρόσωπο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι το θέμα της τουριστικής ανάπτυξης αντιμετωπίζεται από τον οργανισμό ως ένα γενικότερο θέμα και μελετάται η λήψη σειράς μέτρων με στόχο τον καθορισμό μιας νέας τουριστικής πολιτικής. Όσον αφορά τη Σωτήρα, αυτή δεν αποτελεί τη μόνη παρθένα περιοχή, ενώ από την άλλη θα πρέπει να αναπτυχθεί σωστά με βάση εκείνα τα μέτρα που θα καθοριστούν για τον έλεγχο της τουριστικής ανάπτυξης. Ένας σωστός έλεγχος μετά την πλήρη εφαρμογή του νόμου για την πολεοδομία και τη χωροταξία θα βοηθήσει οπωσδήποτε και τη Σωτήρα, ώστε να μπορέσει να αναπτυχθεί ορθολογικά. Η ίδια εκπρόσωπος του ΚΟΤ ανέφερε ότι πράγματι σε περιοχές πολύ αναπτυγμένες, όπως η Αγία Νάπα, εκτελούνται έργα τουριστικά για το λόγο ότι εξασφαλίστηκαν οι διάφορες άδειες στο παρελθόν, γι΄ αυτό και κανένα νόμιμο μέτρο δεν μπορεί να ληφθεί για τη διακοπή τους.

Οι εκπρόσωποι του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σωτήρας, εκθέτοντας στην Επιτροπή το πρόβλημα της κοινότητάς τους, ανέφεραν ότι αποτελεί απαράδεκτη αδικία σε βάρος της η στέρηση της δυνατότητας να αναπτυχθεί τουριστικά τη στιγμή που δε σημειώνεται καμιά άλλη τουριστική ανάπτυξη στην περιοχή και η εξομοίωσή της, όσον αφορά τα απαγορευτικά μέτρα, με άλλες περιοχές που σφύζουν λόγω της τουριστικής ανάπτυξης που σημειώνεται κατά τρόπο ανεξέλεγκτο. Οι πιο πάνω εκπρόσωποι ανέφεραν πρόσθετα ότι το Συμβούλιο Βελτιώσεως συνεργάστηκε με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών και κατέληξαν σε συμφωνία για το χωροταξικό σχέδιο της περιοχής το οποίο είναι έτοιμο. Επίσης ανέφεραν ότι για σκοπούς τουριστικής ανάπτυξης εξασφάλισαν δάνειο, αλλά συναντούν τεράστιες δυσκολίες στην αποπληρωμή του, επειδή στερούνται τα έσοδα από την τουριστική ανάπτυξη που ανέμεναν ότι θα είχαν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού μελέτησε το όλο θέμα και άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, έχει τη γνώμη ότι το θέμα που θίγει η κοινότητα της Σωτήρας είναι απόρροια της συνεχιζόμενης παράτασης της ισχύος του διατάγματος της κυβέρνησης για την απαγόρευση της δημιουργίας νέων τουριστικών μονάδων και του γεγονότος ότι η κυβέρνηση δεν έχει πάρει οποιαδήποτε μέτρα που να καθορίζουν τη νέα τουριστική της πολιτική. Το αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής είναι να συνεχίζεται η εκκρεμότητα που δημιουργεί το απαγορευτικό διάταγμα, το οποίο λόγω της γενικότητάς του περιλαμβάνει και περιοχές όπως η Σωτήρα και ίσως και άλλες περιοχές που στην πραγματικότητα δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερο πρόβλημα τουριστικής ανάπτυξης. Η Επιτροπή, αντιμετωπίζοντας με κατανόηση το αίτημα της κοινότητας της Σωτήρας, καλεί την κυβέρνηση να επιληφθεί αμέσως τόσο του θέματος της Σωτήρας όσο και άλλων παρόμοιων περιπτώσεων και να ενημερώσει σχετικά την Επιτροπή το συντομότερο δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο εισηγητής, ως συνήθως, και μετά ο κ. Τσιέττης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κάνουμε σαφές ότι η επιβολή ενός μορατόριουμ τον Ιούνιο του 1989 για δέκα μήνες, ώστε να μπορέσουν να γίνουν τα κατάλληλα πολεοδομικά και χωροταξικά σχέδια, για να γίνεται μια σωστή ανάπτυξη από πλευράς πολεοδομικής και από πλευράς περιβαλλοντικής, μας βρήκε σύμφωνους και ήταν μια σωστή ενέργεια. Η διαφωνία μας βρίσκεται στο ότι σ' αυτό το διάταγμα περιλήφθηκαν περιοχές οι οποίες δεν είχαν καμιά ανάπτυξη,, άρα δεν ήλθε να προστατέψει τίποτε το οποίο δεν υπήρχε το διάταγμα αυτό.

Ιδιαίτερα, αναφερομένοι στην περίπτωση της περιοχής του Συμβουλίου Βελτιώσεως της Σωτήρας Αμμοχώστου, πιστεύουμε ότι ήταν μια άδικη συμπερίληψη για δυο βασικούς λόγους:

Ο πρώτος είναι ότι δεν έχει καθόλου ανάπτυξη, είναι εντελώς παρθένα η παραλιακή περιοχή της Σωτήρας. 'Αρα δεν υπήρχε μια ανάπτυξη η οποία θα 'πρεπε να ανασχεθεί, ώστε να γίνουν τα κατάλληλα σχέδια. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι τα σχέδια για την ανάπτυξη της περιοχής Σωτήρας έχουν γίνει από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες σε συμφωνία με το Συμβούλιο Βελτίωσης της Σωτήρας και τις άλλες τοπικές αρχές. 'Αρα και το σχέδιο ανάπτυξης της περιοχής είναι έτοιμο και κοινά αποδεκτό από την επίσημη πλευρά και από τις τοπικές αρχές.

Πέρα από αυτό η κοινότητα Σωτήρας έχει κάνει δάνεια πέραν των £200,000 και έχει δημιουργήσει όλα τα έργα υποδομής, έχει φέρει νερό, έχει σχεδιάσει το οδικό δίκτυο, τους χώρους πρασίνου και είναι όλα έτοιμα. Και, πιστεύοντας οι άνθρωποι ότι θα είχαν τα εισοδήματα από τη δραστηριότητα αυτή, έκαναν και το δάνειο. Και φθάσαμε στο σημείο όπου η κοινότητα υποχρεώνεται να συνάπτει δάνεια, για να πληρώνει τις δόσεις των δανείων που έκαμε, γιατί έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα και δεν έχει εισοδήματα για να μπορέσει να εξυπηρετήσει τα δάνειά της.

Είναι μια κατάσταση, κατά τη γνώμη μας, εντελώς απαράδεκτη, πολύ περισσότερο που παρατηρείται το εξής οξύμωρο φαινόμενο: Στην Αγία Νάπα, όπου έχει καταστραφεί με τον πιο βάρβαρο, παράνομο και εγκληματικό τρόπο το περιβάλλον μας, εξακολουθούν να κτίζονται τουριστικές μονάδες με βάση άδειες που είχαν εκδοθεί πριν από την επιβολή του μορατόριουμ. Δηλαδή συνεχίζεται η βαρβαρότητα, ενώ εκεί όπου μιλούμε για στοιχειώδη ανάπτυξη αυτή εξακολουθεί να απαγορεύεται.

Μας λένε ότι αυτά έπρεπε να γίνουν για λόγους σεβασμού του περιβάλλοντος. Εμείς λέμε το εξής: Στην περιοχή της Αγίας Νάπας και αυτή τη στιγμή που μιλούμε κτίζονται παράνομα υποστατικά τουριστικά, εντελώς παράνομα, και όμως δε διώκονται και καλύπτονται ακόμα και από τις τοπικές αρχές. Και έρχονται να εμποδίσουν την ανάπτυξη εκεί όπου δεν υπάρχει και εκεί όπου υπάρχουν κοινώς αποδεκτά σχέδια, ώστε να γίνει λελογισμένα και με έναν τρόπο που να σέβεται το περιβάλλον, που αποτελεί πρωταρχική έγνοια μας όχι ένεκα της τουριστικής μόνο αλλά ένεκα κάθε μορφής ανάπτυξης σ' αυτό τον τόπο.

Η Επιτροπή Εμπορίου με την 'Εκθεσή της υποδεικνύει στην κυβέρνηση να επανεξετάσει και να δει το θέμα της Σωτήρας και ενδεχομένως και άλλων περιοχών που δεν έχουν καθόλου τουριστική ανάπτυξη υπό την προϋπόθεση,

προσθέτω, ότι θα υπάρξει σχέδιο, για να γίνει μια λελογισμένη ανάπτυξη τουριστική. Όμως εμείς θα προσθέταμε και το εξής: Δεν έχουμε εμείς την αφέλεια να πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση στους τρεις μήνες που μας έμειναν μέχρι τον Οκτώβρη θα έλθει να εξαιρέσει τη Σωτήρα. Γιατί όμως επιμένουμε ότι πρέπει να μιλήσουμε γι' αυτό το θέμα; Γιατί τη νέα παράταση του μορατόριουμ, που εξαντλείται στο τέλος του Οκτώβρη -επειδή η κυβέρνηση ούτε τις προηγούμενες παρατάσεις αξιοποίησε, για να ετοιμάσει σχέδια, για να συνεχιστεί κανονικά η διαδικασία-φοβούμαστε ότι είναι ενδεχόμενο η κυβέρνηση να μην την αξιοποιήσει όπως υποσχέθηκε. Και προειδοποιούμε ότι τόσο η κοινότητα της Σωτήρας όσο και εμείς δε θα ανεχθούμε τυχόν παράταση η οποία θα οφείλεται αποκλειστικά σε αθέτηση των κυβερνητικών υποσχέσεων, να συμπεριληφθεί η περιοχή της Σωτήρας σ' αυτό το μορατόριουμ, γιατί καταδικάζεται μια κοινότητα χωρίς να έχει ευθύνη, ενώ υπάρχουν όλες οι προϋποθέσεις για μια σωστή ανάπτυξη μέσα στα πλαίσια του σεβασμού του περιβάλλοντος, για να μπορέσει να υπάρξει μια ισόρροπη ανάπτυξη.

Είναι αυτές οι απόψεις μας, κύριε Πρόεδρε, και θα θέλαμε η κυβέρνηση να λάβει πολύ σοβαρά υπόψη της την άνιση και άδικη μεταχείριση που γίνεται σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως είναι σ' αυτή την περίπτωση η κοινότητα της Σωτήρας, και το ότι ο κόσμος των επηρεαζόμενων κοινοτήτων δεν μπορεί επ' αόριστον να παραμένει θεατής αυτών των απαράδεκτων και αμελέτητων ενεργειών οι οποίες επηρεάζουν δυσμενώς την ανάπτυξή του, το βιοτικό του επίπεδο και τη ζωή του.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης και μετά ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Σωτήρα Αμμοχώστου είναι μια μεγάλη κωμόπολη στην ακριτική Αμμόχωστο με 3,5 χιλιάδες πληθυσμό. Είναι δίπλα από το Παραλίμνι και την Αγία Νάπα, τις μεγαλύτερες τουριστικές περιοχές. Το κλίμα της, η παραθαλάσσια περιοχή της, τα αρχαία της μνημεία, οι φιλόξενοί της κάτοικοι δημιουργούν όλες τις προϋποθέσεις, για να αναπτυχθεί τουριστικά αυτή η περιοχή. Δυστυχώς όμως η προηγούμενη κυβέρνηση δεν άκουσε την κραυγαλέα φωνή των κατοίκων της Σωτήρας, όταν αναπτυσσόταν η περιοχή του Παραλιμνίου και της Αγίας Νάπας που είναι δίπλα από αυτό το χωριό, ώστε να βοηθήσει να αναπτυχθεί τουριστικά αυτή η περιοχή. Μετά την εκλογή της κυβέρνησης Βασιλείου βοηθήσαμε να αναλάβουν οι ίδιοι οι κάτοικοι να τους εγγυηθεί η κυβέρνηση να εξασφαλίσουν δάνειο για την παροχή νερού και τη χάραξη δρόμου-άξονα, όπως τον λένε, για να αναπτύξουν τουριστικά την περιοχή. Όμως ήλθε η απόφαση για τον περιορισμό της ανάπτυξης του τουρισμού και αυτή η κοινότητα έχει καταδικαστεί, όπως βέβαια και άλλες περιοχές αλλά πολύ περισσότερο η κοινότητα της Σωτήρας που έμεινε με μεγάλα χρέη, όσον αφορά την τουριστική ανάπτυξη.

Τελευταία είχαμε ασκήσει πίεση προς το Υπουργείο Εσωτερικών για το ότι πρέπει επιτέλους να κλείσει αυτή την προθεσμία των Οκτώβριο -αλλά να εξεταστούν με πολύ προσεκτικό τρόπο, ιδιαίτερα τα χωριά, όπως είναι η Σωτήρα και τα Περβόλια της Λάρνακας, που έχουν υδροδοτήσει τις τουριστικές περιοχές, ώστε να αποτελέσουν μια ειδική εξαίρεση όσον αφορά τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου- και πήραμε κάποια υπόσχεση. Και πιστεύω ότι και η

Βουλή θα πρέπει να βοηθήσει να λυθεί αυτό το πρόβλημα του σχεδιασμού της τουριστικής ανάπτυξης, ιδιαίτερα σ' αυτά τα χωριά όπου έχει ξεκινήσει.

'Οσον αφορά την άποψη του συμπαθέστατου συναδέλφου κ. Δημήτρη Ηλιάδη ότι η περιοχή της Αγίας Νάπας έχει καταστραφεί, λυπούμαι να παρατηρήσω ότι ναι, υπάρχουν παρανομίες, ναι, στην οικιστική περιοχή έγιναν λάθη, αλλά ο ευρύτερος χώρος της τουριστικής ανάπτυξης της Αγίας Νάπας στηρίζεται σε θαυμάσιο πολεοδομικό και τουριστικό σχέδιο που προκαλεί το θαυμασμό όλου του κόσμου και των ξένων επιχειρηματιών, που προτρέπουν τους πελάτες τους να επισκέπτονται την περιοχή της Αγίας Νάπας ως το μεγαλύτερο και το πιο όμορφο τουριστικό κέντρο της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα της Σωτήρας η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας το αντίκρισε πράγματι με πολλή σοβαρότητα και συμπάθεια. Είναι γεγονός ότι η Σωτήρα ανέλαβε κάποιες οικονομικές δεσμεύσεις με μια προοπτική για την ανάπτυξή της. Αυτό συνέπεσε με την εξαγγελία από την κυβέρνηση του μορατόριουμ, την 1η Ιουνίου 1989 και δυστυχώς δεν μπορεί να προχωρήσει καμιά προσπάθεια ανάπτυξης της Σωτήρας, όπως συμβαίνει και σε άλλες περιοχές που δεν έχουν σοβαρή τουριστική ανάπτυξη.

Θα πρέπει να τονίσω, όπως τόνισα και χθες, κύριε Πρόεδρε, που συζητούσαμε το θέμα της τουριστικής ανάπτυξης για το μορατόριουμ ειδικότερα ότι αυτή η Βουλή - βέβαια υπήρξε κάποια διαφωνία από τον κ. Ζιαρτίδη- δε θα δεχθεί παράταση αυτού του μορατόριουμ πέρα από την 31η Οκτωβρίου. Γιατί πιστεύουμε ότι η κυβέρνηση έχει πάρει 17 μήνες, έχει ζητήσει να ισχύσει αυτό το μορατόριουμ 17 μήνες -οι 10 μήνες ήταν η πρώτη εξαγγελία- και ζήτησε παράταση άλλους 7 μήνες, οπότε είναι πολύ μεγάλος ο χρόνος, για να μελετήσει εκ βάθρων όλη την τουριστική πολιτική του τόπου μας. 'Ομως είμαι υποχρεωμένος, κύριε Πρόεδρε, να διαβάσω το τελευταίο μέρος της 'Εκθεσης της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, για να μπουν τα πράγματα στη θέση τους:

«Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού μελέτησε το όλο θέμα και άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, έχει τη γνώμη ότι το θέμα που θίγει η κοινότητα της Σωτήρας είναι απόρροια της συνεχιζόμενης παράτασης της ισχύος του διατάγματος της κυβέρνησης για την απαγόρευση της δημιουργίας νέων τουριστικών μονάδων και του γεγονότος ότι η κυβέρνηση δεν έχει πάρει οποιαδήποτε μέτρα που να καθορίζουν τη νέα τουριστική της πολιτική. Το αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής είναι να συνεχίζεται η εκκρεμότητα που δημιουργεί το απαγορευτικό διάταγμα, το οποίο λόγω της γενικότητάς του περιλαμβάνει και περιοχές όπως η Σωτήρα και ίσως και άλλες περιοχές που στην πραγματικότητα δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερο πρόβλημα τουριστικής ανάπτυξης. Η Επιτροπή, αντιμετωπίζοντας με κατανόηση το αίτημα της κοινότητας της Σωτήρας, καλεί την κυβέρνηση να επιληφθεί αμέσως τόσο του θέματος της Σωτήρας όσο και άλλων παρόμοιων περιπτώσεων και να ενημερώσει σχετικά την Επιτροπή το συντομότερο δυνατό».

Κύριε Πρόεδρε, το κάμνω αυτό το πράγμα, γιατί ορισμένοι συνάδελφοι που ήθελαν να μιλήσουν -από άλλα κόμματα- γι' αυτό το θέμα δεν είναι τώρα στην αίθουσα της Βουλής και πιστεύω ότι η ανάγνωση αυτού του μέρους της 'Εκθεσης

καλύπτει τη θέση της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα της Σωτήρας. Επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, ότι σ' αυτές τις περιοχές στις οποίες δεν έχει δοθεί η ευκαιρία ανάπτυξης -όχι μόνο στη Σωτήρα αλλά και σ' άλλες παρόμοιες περιοχές- η κυβέρνηση θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα και, αφού κάνει μελέτες, να δώσει ελευθερία ανάπτυξης σ' αυτές τις περιοχές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα 'θελα να επικεντρώσουμε την προσοχή μας στο γεγονός ότι η ισχύς του διατάγματος της κυβέρνησης λήγει πάρα πολύ σύντομα. Και αυτό το διάταγμα είναι που έχει προκαλέσει τις ανησυχίες και τα παράπονα συγκεκριμένων περιοχών. Εμείς αναμένουμε, θέλουμε να πιστεύουμε, ελπίζουμε και προσδοκούμε ότι με τη λήξη της ισχύος του διατάγματος η κυβέρνηση θα έλθει με μια σωστή και σε βάθος μελέτη, υπεύθυνη, ισοζυγισμένη, να βοηθήσει πραγματικά στην ακριβοδίκαιη και παραγωγική ανάπτυξη της τουριστικής μας βιομηχανίας, ρίχνοντας ιδιαίτερα το βάρος σε ορισμένες περιοχές που έχουν όλα τα πλεονεκτήματα και όλες τις προϋποθέσεις για να αποτελέσουν πραγματικά τουριστικά κέντρα που θα βελτιώσουν και την ποιότητα και θα βοηθήσουν στην ακόμα μεγαλύτερη αύξηση του τουρισμού και την εισροή ξένου συναλλάγματος στην πατρίδα μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η απόφαση της κυβέρνησης για το λεγόμενο πάντρεμα τιμών των τυριών, οι επιπτώσεις στους εργαζομένους και η ανάγκη εξεύρεσης άλλων μεθόδων για τη διάθεση του παραγόμενου γάλακτος» που γράφτηκε από τον κ. Παύλο Δίγκλη.

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο κ. Δίγκλης απουσιάζει, με εξουσιοδότησε να σας παρακαλέσω όπως, αν είναι δυνατό, αναβληθεί η συζήτηση αυτού του θέματος, πολύ περισσότερο γιατί η 'Εκθεση δεν είναι, όπως θα προσέξατε, ομόφωνη. Την ίδια παράκληση, αν μου επιτρέπετε, έχω εκ μέρους του κ. Παπαπέτρου ο οποίος είναι ο εισηγητής του αμέσως επόμενου θέματος.

Και, επειδή μου δώσατε το λόγο, κύριε Πρόεδρε, και η ώρα είναι οκτώ σχεδόν, θα 'θελα να υπενθυμίσω την παράκληση του κ. Μαρκίδη όπως διακόψουμε τη συνεδρία. 'Εχουμε ήδη διεκπεραιώσει αρκετή εργασία και, αν ταλαιπωρηθούμε περισσότερο χρόνο, νομίζω ότι δε θα είμαστε αποδοτικοί. 'Αλλωστε, αν προσέξατε, αρκετά από τα Μέλη της Βουλής έχουν γλιστρήσει προς τα έξω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

'Εχετε μεν δίκαιο, αλλά δε θα υπάρξει άλλη περίπτωση για το Κεφάλαιο Δ', γι' αυτό προσπαθώ. Εκείνα τα θέματα που θα αναβληθούν, καλώς. Και, εφόσον υπάρχει η εισήγηση του ίδιου του εισηγητή, δεν μπορεί παρά να ληφθεί υπόψη τόσο για το θέμα 21 όσο και για το 22. Επομένως αυτά αναβάλλονται ούτως ή άλλως.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη δημιουργίας εθνικής επιτροπής για το συντονισμό των διάφορων υπηρεσιών του κράτους που απασχολούνται με την καταπολέμηση των ναρκωτικών». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Δήμου Γεωργιάδη.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Παρισινός
Ιωάννης Ιωαννίδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός
Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς, του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου και της Ψυχιατρικής Εταιρείας Κύπρου. Στη συνεδρία της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Π. Δίγκλης.

Το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 23 Φεβρουαρίου 1989 με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Δ. Γεωργιάδη και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα ο Βουλευτής που το ενέγραψε, κ. Δ. Γεωργιάδης, ανέφερε ότι έχει διαπιστωθεί με ικανοποίηση ότι η εθνική επιτροπή για την καταπολέμηση των ναρκωτικών στη δημιουργία της οποίας αποσκοπούσε η εγγραφή του πιο πάνω θέματος έχει τελικά συσταθεί. Στη συνέχεια ο πιο πάνω Βουλευτής ζήτησε από τους αρμοδίους να ενημερώσουν την Επιτροπή Υγείας σχετικά με όλα τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία, τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της νεοσυσταθείσας αυτής επιτροπής.

Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς -η οποία, σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ασκεί καθήκοντα γραμματείας της Εθνικής Επιτροπής για την Πρόληψη της Διακίνησης και Χρήσης Ναρκωτικών- ενημέρωσε διεξοδικά την Επιτροπή για το σχέδιο λειτουργίας της επιτροπής, τη σύνθεσή της, τους σκοπούς και τις αρμοδιότητές της. Ειδικότερα, ο εκπρόσωπος αυτός

απαρίθμησε τις κρατικές υπηρεσίες που συμμετέχουν στην επιτροπή, που είναι ο Κεντρικός Φορέας Νεολαίας, το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα, το Αρχηγείο Αστυνομίας, ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, ο Κεντρικός Φορέας για τα Δικαιώματα της Γυναίκας και τα Υπουργεία Υγείας, Δικαιοσύνης, Παιδείας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εσωτερικών, Άμυνας και Οικονομικών. Συμμετέχουν επίσης όλες οι οργανώσεις που σχετίζονται με νέους, άλλες ενδιαφερόμενες οργανώσεις, καθώς και επαγγελματικές ομάδες.

Βασικοί σκοποί της εθνικής επιτροπής είναι οι ακόλουθοι:

(α) Η βελτίωση της νομοθεσίας.

(β) Η εξασφάλιση της ενεργού συμμετοχής του κοινωνικού συνόλου στην καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών για την προστασία των νέων.

(γ) Η επεξεργασία τρόπων συντονισμού της συνεργασίας ανάμεσα στον ιδιωτικό τομέα και τις κρατικές υπηρεσίες για την καταπολέμηση των ναρκωτικών.

(δ) Η υποβοήθηση του έργου της κυβέρνησης στον τομέα των ναρκωτικών.

Η γραμματεία της εθνικής επιτροπής θα έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα για τη διαμόρφωση της κρατικής πολιτικής κατά των ναρκωτικών και την εφαρμογή των αναγκαίων κρατικών και άλλων προγραμμάτων διαφώτισης, πρόληψης και θεραπείας. Επίσης, η εθνική επιτροπή θα έχει συντονιστικό και οργανωτικό ρόλο για μη κρατικές δραστηριότητες για την πρόληψη και καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών.

Τόσο ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας όσο και ο εκπρόσωπος της γραμματείας της εθνικής επιτροπής τόνισαν στην Επιτροπή τη σημασία που έχει για τον τόπο μας η διαμόρφωση μιας γενικής και ολοκληρωμένης πολιτικής για την πρόληψη και αντιμετώπιση της διάδοσης των ναρκωτικών στην κοινωνία μας. Όπως ειδικότερα τονίστηκε στην Επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους, παρ' όλο που η χώρα μας δεν παρουσιάζει οξύ πρόβλημα χρήσης ναρκωτικών, εντούτοις συγκεντρώνει όλες τις προϋποθέσεις, λόγω της θέσης και των ιδιαιτεροτήτων της, για ανάπτυξη ενός τέτοιου προβλήματος. Για το λόγο αυτό ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στον τομέα της πρόληψης της εξάπλωσής του.

Όπως τέλος δηλώθηκε στην Επιτροπή Υγείας, η εθνική επιτροπή έχει μέχρι στιγμής συνέλθει δυο φορές και έχει ορίσει πέντε υπεπιτροπές, καθεμιά από τις οποίες θα ασχολείται με μια πτυχή του θέματος.

Από την πλευρά της Ψυχιατρικής Εταιρείας και του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου εκφράστηκε η ικανοποίηση και η υποστήριξη των συνδέσμων τους στο θέμα της σύστασης της Εθνικής Επιτροπής για την Πρόληψη της Διακίνησης και Χρήσης Ναρκωτικών και δόθηκαν στη συνέχεια οι απόψεις τους για το έργο που η επιτροπή αυτή καλείται να επιτελέσει. Και από τις δύο οργανώσεις υποστηρίχτηκε η άποψη ότι θα πρέπει το πεδίο δράσης της εθνικής επιτροπής να διευρυνθεί, ώστε να καλύπτει όχι μόνο τα απαγορευμένα ναρκωτικά αλλά και όλες τις εξαρτησιογόνες ουσίες, έστω και αν είναι νόμιμες. Αυτός, κατά την άποψή τους, είναι ο πιο ενδεδειγμένος επιστημονικά τρόπος για την αποτελεσματική πρόληψη του προβλήματος αυτού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή, αφού ενημερώθηκε πάνω στο υπό συζήτηση θέμα, εκφράζει την ικανοποίησή της για τη σύσταση της Εθνικής Επιτροπής για την Πρόληψη της Διακίνησης και Χρήσης Ναρκωτικών, που ήταν και ο στόχος του Βουλευτή που ενέγραψε το θέμα αυτό στη Βουλή, και εκφράζει την πρόθεσή της να παρακολουθεί και να ενημερώνεται γύρω από τις εξελίξεις στο όλο θέμα. Στόχος της Επιτροπής είναι να καλεί σε τακτά χρονικά διαστήματα εκπροσώπους της εθνικής επιτροπής για την καταπολέμηση των ναρκωτικών, για να ενημερώνεται γύρω από τις δραστηριότητες και τα προγράμματα δράσης της, υποβάλλοντας και η ίδια θέματα που κατά την άποψή της θα πρέπει να εξεταστούν ή να προωθηθούν από την εθνική επιτροπή. Ανάμεσα στα θέματα αυτά περιλαμβάνεται, κατά την άποψη της επιτροπής, και το θέμα των επιπτώσεων και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Κύπρος από τη χρησιμοποίησή της ως διαμετακομιστικού κέντρου ναρκωτικών προς άλλες χώρες και οι τρόποι αποφυγής τους. Άλλο επίσης σημαντικό θέμα που θα πρέπει να προωθηθεί αμέσως από την εθνική επιτροπή είναι η κυπριακή νομοθεσία για την πρόληψη και καταπολέμηση της διακίνησης και χρήσης ναρκωτικών και η ανάγκη για εκσυγχρονισμό και εναρμόνισή της με τη διεθνή νομοθεσία. Η Επιτροπή στο σημείο αυτό σημειώνει με ικανοποίηση τη δήλωση των εκπροσώπων της κυβέρνησης ότι υπάρχει πρόθεση αμέσως μετά τις θερινές διακοπές της Βουλής να κατατεθεί στο Σώμα η σχετική εκσυγχρονισμένη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι ομόφωνη και αν δεν υπάρχουν ομιλητές, να τη θεωρήσω εγκεκριμένη.

Ο κ. Γεωργιάδης.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς από τη θέση μου θα ήθελα να πω ότι ο λόγος για τον οποίο γράφτηκε το θέμα αυτό ήταν ακριβώς για τη δημιουργία φορέα - η Έκθεση αναφέρει ότι έχει συσταθεί ο φορέας-και, εφόσον η Επιτροπή συνεχίζει να το παρακολουθεί, θα περιμένουμε να δούμε τα αποτελέσματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά.

Το επόμενο είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα που θα προκύψουν από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανέγερση γυμνασίου στο χώρο του δάσους της Παιδαγωγικής Ακαδημίας στην Αγλαντζιά παρά τις αντίθετες απόψεις των αρμόδιων υπηρεσιών: Πολεοδομίας, Πολεοδομικού Συμβουλίου, Αστυνομίας, Υπουργείου Γεωργίας και Γραφείου Προγραμματισμού».Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Μέλους της Βουλής κ. Ρήνας Κατσελλή.

Υπάρχουν ομιλητές;

Επειδή υπάρχουν ομιλητές, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΚΥΨΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑ ΠΑΡΑ ΤΙΣ ΑΝΤΙΘΕΤΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ: ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ»

Παρόντες:-

Γεώργιος Σαββίδης, Πρόεδρος
Νεόφυτος Ηλία
Ανδρέας Παρισινός
Δήμος Γεωργιάδης
Ανδρέας Ψυλλίδης
Ρήνα Κατσελλή
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 2 Φεβρουαρίου 1990 και 11 Μαΐου 1990.

Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Εσωτερικών (Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως), οι Δήμαρχοι Αγλαντζιάς και Λευκωσίας, ο Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας και εκπρόσωποι του Φιλοδασικού Συνδέσμου Αγλαντζιάς.

Το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 18 Ιανουαρίου 1990 με εισήγηση του αξ. Μέλους της κ. Ρήνας Κατσελλή και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα η Βουλευτής που το ενέγραψε ανέφερε ότι είναι πραγματικά δυσάρεστη η απόφαση της κυβέρνησης να κτίσει γυμνάσιο στο χώρο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας, γιατί ο χώρος αυτός αποτελεί έναν από τους ελάχιστους χώρους πρασίνου που έχουν απομείνει στη Λευκωσία ο οποίος με την πράξη αυτή οπωσδήποτε θα καταστραφεί. Σκοπός της εγγραφής του θέματος αυτού είναι να πληροφορηθεί η Βουλή ποια κίνητρα οδήγησαν στη λήψη της πιο πάνω απόφασης και να αναθεωρηθεί η απόφαση, για να αποφευχθεί η καταστροφή του δασύλλιου της Παιδαγωγικής Ακαδημίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, για να σχηματίσει δική της αντίληψη γύρω από το όλο θέμα, επισκέφθηκε το χώρο στον οποίο προγραμματίζεται να ανεγερθεί το πιο πάνω γυμνάσιο με τη συνοδεία λειτουργών των αρμόδιων υπηρεσιών. Επίσης η Επιτροπή κάλεσε στις συνεδρίες της όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, για να σχηματίσει μια ολοκληρωμένη εικόνα του όλου προβλήματος.

Με βάση τις δηλώσεις των προσώπων που κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής και αφού μελέτησε τα γραπτά υπομνήματα,

τις επιστολές και τα άλλα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της στα πλαίσια της πιο πάνω διαδικασίας, η Επιτροπή κατέληξε στις ακόλουθες διαπιστώσεις σχετικά με το όλο θέμα:

(α) Το Υπουργείο Παιδείας υποστηρίζει ότι είναι απαραίτητη η ανέγερση γυμνασίου στο χώρο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας για τη στέγαση του Γυμνασίου Αγλαντζιάς, το οποίο σήμερα δε διαθέτει δικό του κτίριο και γι' αυτό στεγάζεται από το 1974 σε λυόμενες αίθουσες που βρίσκονται στο χώρο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας. Το γυμνάσιο αυτό στεγάζει σήμερα 235 μαθητές και αναμένεται ότι με την ανέγερση του νέου κτιρίου στο χώρο αυτό θα μπορέσει να εξυπηρετήσει και μαθητές που φοιτούν στο Γυμνάσιο Διανέλλου και Θεοδότου, καθώς και μαθητές του Ε' Αγλαντζιάς που φοιτούν στο Γυμνάσιο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας υποστήριξαν την άποψη ότι με την ανέγερση του νέου γυμνασίου στο χώρο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου και ειδικότερα στο χώρο των ερειπίων του παλιού οικοτροφείου και με τη χρησιμοποίηση του υφιστάμενου γηπέδου δε θα επηρεαστεί καθόλου το δάσος το οποίο θα παραμείνει ανέπαφο. Ήδη έχουν γίνει τα σχέδια για την ανέγερση του σχολικού κτιρίου, έχει εγκριθεί σχετικό κονδύλι στον προϋπολογισμό και αναμένεται ότι το όλο έργο θα ολοκληρωθεί σύντομα για το καλό των ίδιων των παιδιών.

Από την πλευρά του Υπουργείου Παιδείας απορρίπτονται όλες οι άλλες εναλλακτικές λύσεις που προτάθηκαν από διάφορες πλευρές είτε για το λόγο ότι δεν είναι εφικτές είτε γιατί δεν εξυπηρετούν τις ίδιες περιοχές προέλευσης μαθητών για τις οποίες και υπάρχει ανάγκη κάλυψης και τέλος γιατί, κατά την άποψη του Υπουργείου Παιδείας, οι λύσεις αυτές δε θεωρούνται υπαλλακτικές, αφού οι χώροι για τους οποίους γίνεται λόγος οπωσδήποτε θα χρησιμοποιηθούν στο μέλλον για ανέγερση πρόσθετων σχολικών κτιρίων.

(β) Την πιο πάνω θέση υποστηρίζει και ο Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας ο οποίος ανέφερε στην Επιτροπή ότι το λυόμενο κτίριο στο οποίο στεγάζονται σήμερα οι μαθητές δεν εξυπηρετεί τις ανάγκες τους και είναι σε πολύ κακή κατάσταση, έτσι που να κρίνεται ακατάλληλο για τη στέγαση μαθητών. Ο Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας υποστήριξε έντονα την απόφαση για ανέγερση γυμνασίου στο χώρο της Π.Α.Κ., γιατί κατά την άποψή του δε θα καταστραφεί το δάσος, και ισχυρίστηκε ότι η άποψη αυτή εκφράζει και την πλειοψηφία των ενδιαφερόμενων πλευρών, που είναι η κυβέρνηση, οι σύνδεσμοι γονέων, η Σχολική Εφορεία, ο Δήμος Αγλαντζιάς και τα μαθητικά συμβούλια.

(γ) Ο Δήμαρχος Λευκωσίας έχει την άποψη ότι αποτελεί εγκληματική ενέργεια η καταστροφή του πρασίνου στη Λευκωσία και είπε ότι τέτοια θέματα αποτελούν θέματα πολεοδομικής τάξης και ως τέτοια πρέπει να αντιμετωπίζονται. Ειδικότερα ο Δήμαρχος Λευκωσίας ανέφερε ότι στην προκείμενη περίπτωση υπάρχει το Τοπικό Σχέδιο Αγλαντζιάς που καθορίζει δύο ή τρεις υπαλλακτικούς χώρους στους οποίους μπορεί να ανεγερθεί το σχολείο και στους οποίους δεν περιλαμβάνεται ο χώρος για τον οποίο γίνεται η συζήτηση. Κατά την άποψη του Δημάρχου Λευκωσίας το όλο θέμα θα πρέπει να λυθεί με την εφαρμογή του σχετικού τοπικού σχεδίου.

(δ) Ο Δήμαρχος Αγλαντζιάς καταθέτοντας τις δικές του απόψεις γύρω από το θέμα ανέφερε ότι η οικοδόμηση του γυμνασίου αποτελεί αναγκαιότητα και ότι κανένας δε διαφωνεί στο κτίσιμό του. Από την άλλη η προστασία του πρασίνου της περιοχής αποτελεί επίσης αναγκαιότητα, γι' αυτό και θα πρέπει να επιλεγεί κάποιος άλλος χώρος για την ανέγερση του γυμνασίου. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να εξεταστούν και υιοθετηθούν οι λύσεις που προτείνει το Τμήμα Πολεοδομίας. Όπως επίσης δήλωσε ο Δήμαρχος Αγλαντζιάς, το Δημοτικό Συμβούλιο Αγλαντζιάς έχει διχαστεί σχετικά με το θέμα αυτό και πήρε απόφαση υπέρ της ανέγερσης του γυμνασίου στο χώρο της Π.Α.Κ. με αναλογία 7 προς 6. Αντίθετα το Πολεοδομικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το Δήμαρχο, έχει ταχθεί εναντίον της ανέγερσης του γυμνασίου αυτού στο χώρο της Π.Α.Κ. και προτείνει ως υπαλλακτικές λύσεις την ανέγερση του γυμνασίου στο χώρο του Διανέλλου ή στην περιοχή του Δορυφόρου.

(ε) Οι εκπρόσωποι του Φιλοδασικού Συνδέσμου Αγλαντζιάς δήλωσαν στην Επιτροπή ότι η ανέγερση του Γυμνασίου Αγλαντζιάς στο χώρο της Π.Α.Κ. αποτελεί επέμβαση στο μοναδικό χώρο πρασίνου που έχει απομείνει στην περιοχή. Η επέμβαση αυτή, οι συνέπειες της οποίας θα είναι ανεπανόρθωτες, θα αλλοιώσει το χώρο και θα αποτελέσει την απαρχή για άλλες επεμβάσεις στο δάσος. Από τη στιγμή που υπάρχουν άλλοι κατάλληλοι χώροι για την ανέγερση του γυμνασίου αυτού, δεν πρέπει το Υπουργείο Παιδείας να έχει σοβαρούς λόγους να εμμείνει στην απόφασή του αυτή.

(στ) Από την πλευρά του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι έχουν δοθεί κατά καιρούς στο Υπουργείο Παιδείας οι απόψεις του Τμήματος σχετικά με το ποιος χώρος είναι κατάλληλος για την ανέγερση του γυμνασίου. Στις προτάσεις της Πολεοδομίας περιλαμβάνεται η εισήγηση να χρησιμοποιηθεί ο χώρος του Διανέλλου, όπου στεγάζεται σήμερα το Γυμνάσιο Διανέλλου και Θεοδότου, για την απόκτηση του οποίου θα πρέπει να γίνουν διαπραγματεύσεις με την Αρχιεπισκοπή η οποία δε φαίνεται να είναι διατεθειμένη να παραχωρήσει το χώρο αυτό. Επίσης η Πολεοδομία έχει εισηγηθεί να χρησιμοποιηθεί ο χώρος του παλιού ασύλου φρενοπαθών και να μεταφερθεί η Τεχνική Σχολή σε άλλο χώρο, για να χρησιμοποιηθούν τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις της. Οι εκπρόσωποι του Τμήματος εξέφρασαν κατά καιρούς την άποψη ότι δεν πρέπει να ανεγερθεί το γυμνάσιο στο χώρο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου, αν δεν εξαντληθεί η μελέτη για την εξεύρεση άλλου, πιο κατάλληλου χώρου. Εντούτοις από το ίδιο Τμήμα δηλώθηκε ότι, αν καμιά από τις πιο πάνω προτάσεις δεν είναι δυνατό να υλοποιηθεί, το Τμήμα δε θα έχει ένσταση να ανεγερθεί το γυμνάσιο στο χώρο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας, αλλά όχι στο χώρο που υπέδειξε το Υπουργείο Παιδείας, που δε φαίνεται να είναι και ο καταλληλότερος.

(ζ) Από την πλευρά της Αστυνομίας έχουν γίνει σχετικές παραστάσεις προς το Υπουργείο Παιδείας και έχει σταλεί και σχετική επιστολή σ' αυτό στην οποία αναλύονται οι λόγοι για τους οποίους το Τμήμα Τροχαίας δε θεωρεί κατάλληλο από πλευράς οδικής ασφάλειας το χώρο της Π.Α.Κ. για την ανέγερση του Γυμνασίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού ενημερώθηκε πάνω σε όλες τις απόψεις γύρω από το υπό συζήτηση θέμα, έχει κατά πλειοψηφία τη γνώμη ότι δεν ενδείκνυται, στο παρόν τουλάχιστον στάδιο, να ανεγερθεί γυμνάσιο μέσα στο χώρο της Π.Α.Κ., γιατί αυτή τη στιγμή υπάρχουν και προτείνονται από τους αρμοδίους και τους ενδιαφερομένους άλλες υπαλλακτικές λύσεις που δε θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον της Λευκωσίας. Μια τέτοια λύση είναι και η χρησιμοποίηση της περιοχής Δορυφόρου η οποία συστήνεται και από το Πολεοδομικό Συμβούλιο. Ενόψει των υπαλλακτικών λύσεων που προτείνονται η Επιτροπή θεωρεί άδικο να καταστραφεί ο πνεύμονας αυτός της Λευκωσίας, ο οποίος αντίθετα θα πρέπει να προστατευθεί και φυτευτεί κατάλληλα. Στο μέλλον, όταν οι ανάγκες θα είναι επιτακτικότερες και δε θα υπάρχουν άλλες εναλλακτικές λύσεις, το θέμα της ανέγερσης σχολείου στο χώρο της Π.Α.Κ. θα πρέπει να ξαναμελετηθεί και να αξιολογηθεί ανάλογα με τις περιστάσεις.

Η Επιτροπή, εκφράζοντας την περιβαλλοντική της άποψη πάνω στο θέμα, έχει τη γνώμη ότι με τη θέση της αυτή συνηγορεί και το γεγονός, που η ίδια έχει διαπιστώσει από πληροφορίες που της δόθηκαν, ότι οι αρμόδιοι δεν έχουν στην πραγματικότητα καταλήξει πάνω στους σκοπούς για τους οποίους θα χρησιμοποιηθεί η Π.Α.Κ. από εκπαιδευτικής πλευράς.

Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΔΗ.ΣΥ. κ. Α. Παρισινός και Δ. Γεωργιάδης δήλωσαν ότι έχουν περιέλθει σε γνώση τους στοιχεία σύμφωνα με τα οποία το κτίριο που προγραμματίζεται να ανεγερθεί στο χώρο της Π.Α.Κ. δεν προορίζεται στην πραγματικότητα να χρησιμοποιηθεί ως γυμνάσιο, αλλά θα χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση αναγκών του πανεπιστημίου. Ενόψει των στοιχείων αυτών για τα οποία δεν έχει γίνει καμιά αναφορά στην Επιτροπή Περιβάλλοντος οι πιο πάνω Βουλευτές είναι της γνώμης ότι δε θα ήταν ορθό ή σκόπιμο να ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με την ανέγερση ή μη του κτιρίου στο χώρο της Π.Α.Κ., προτού οι αρμόδιοι είναι σε θέση να δώσουν στην Επιτροπή σαφή στοιχεία για τους σκοπούς για τους οποίους αυτό πρόκειται να χρησιμοποιηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχω εγγράψει το θέμα, γιατί πρόσεξα πως οι απόψεις των κατοίκων της περιοχής είναι διχασμένες και γιατί πρόκειται για το μοναδικό πνεύμονα που έχει απομείνει ουσιαστικά στη Λευκωσία. Και αυτό γιατί το πράσινο του Πεδιαίου δεν μπορεί πια να χαρακτηριστεί πνεύμονας έτσι όπως τον έχουν εγκλωβίσει τα τσιμέντα. Εκείνο που μου έκανε αρχικά εντύπωση ήταν το γεγονός πως στην περιοχή, σε έκταση 1km^2, υπάρχουν χώροι υπαλλακτικοί τους οποίους μάλιστα σύστηνε και συστήνει ακόμα το Ενιαίο Πολεοδομικό Σχέδιο της Μείζονος Λευκωσίας.

Για το χώρο στο δάσος της Παιδαγωγικής Ακαδημίας είχαν επιπρόσθετα ένσταση όλα τα αρμόδια τμήματα που μελετούν σε βάθος και τεχνοκρατικά το θέμα, όπως γράφει και ο τίτλος, δηλαδή η Πολεοδομία, το Πολεοδομικό Συμβούλιο, η Αστυνομία, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και το Γραφείο Προγραμματισμού. Όταν επισκεφθήκαμε την περιοχή, όλη η Επιτροπή Παιδείας, διαπιστώσαμε πως πραγματικά υπάρχουν υπαλλακτικοί χώροι πολύ

κοντά και πέραν του ενός. Και διερωτώμαστε, κύριε Πρόεδρε, γιατί τόση επιμονή να κτιστεί σχολείο εντός του δάσους σ' ένα μέρος που μόνο λόγω ειδικών συνθηκών και τυχαία δεν περιλήφθηκε εξαρχής στο δάσος της Παιδαγωγικής Ακαδημίας. Δεν αρνούμαστε ότι στο παρελθόν πραγματικά αποφασίστηκε η ανέγερση γυμνασίου στο χώρο αυτό. 'Ομως τα δεδομένα σήμερα έχουν αλλάξει. Η πρωτεύουσα χρειάζεται αυτό το μοναδικό πνεύμονα πρασίνου και είναι γεγονός ότι αυτό δε θα παρεμποδίσει την ανέγερση γυμνασίου το οποίο έχει ανάγκη η περιοχή, γιατί, όπως ανέφερα πιο πάνω, υπάρχουν πολλοί υπαλλακτικοί τόποι και πολλά χαλίτικα στην περιοχή. Οι διάφορες εκδοχές που ακούμε για τη μελλοντική χρήση της Ακαδημίας ενισχύουν τη θέση μας να μην κτιστεί γυμνάσιο στο δάσος, γιατί επιτέλους η κυβέρνηση πρέπει πρώτα να λάβει υπόψη το Πολεοδομικό Σχέδιο και να καταλάβει τη σημασία της διατήρησης του δάσους της Ακαδημίας ως πνεύμονα πρασίνου στην περιοχή, που με το κτίσιμο του Συνεδριακού Κέντρου γίνεται ακόμα πιο επιτακτική ανάγκη. Για τούτο οποιεσδήποτε αποφάσεις για κτίσιμο γυμνασίου μέσα στο δάσος της Ακαδημίας πρέπει να ακυρωθούν και να μη φέρονται ως λόγοι υλοποίησης έργων που θα υποβαθμίσουν ανεπανόρθωτα την ποιότητα της ζωής στη μείζονα Λευκωσία. Αν το κάμει αυτό η κυβέρνηση, θα αποδείξει την ανευθυνότητά της, εκτός του ότι θα αγνοήσει τις συστάσεις της Βουλής, των τεχνοκρατών και των πολιτών της περιοχής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης και ο κ. Σαββίδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε. Συμφωνούμε βασικά με την κ. Κατσελλή, αλλά για μας είναι περίεργο και ολίγον ακατανόητο το εξής φαινόμενο: Οι αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες του κράτους οι οποίες συμβουλεύουν τους πολίτες και τους ιδιώτες -και θα πρέπει να πειθαρχούμε στη γνώμη τους, γιατί ξέρουν να κάνουν τη δουλειά τους, υποτίθεται-συμβούλευσαν το κράτος μας ότι για πολλούς και διάφορους λόγους δεν ενδείκνυται η ανέγερση γυμνασίου στο χώρο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας. Και η κυβέρνηση εξακολουθεί να επιμένει ότι θα κτίσει εκεί γυμνάσιο. Οι περιβαλλοντολόγοι έχουν μια ειδική ευαισθησία που είναι κατανοητή, γιατί υπάρχει πράσινο και θα καταστραφεί. Ο Δήμος Λευκωσίας το χαρακτηρίζει έγκλημα. Ο Δήμος Αγλαντζιάς το χαρακτηρίζει έγκλημα και οι πολεοδομικές μας υπηρεσίες τους λένε όχι και τους υποδεικνύουν και άλλους χώρους στους οποίους είναι δυνατό να ανεγερθεί το νέο οίκημα ενός γυμνασίου. Και η κυβέρνηση -για μας είναι εντελώς ακατανόητο-πώς επιμένει να θέλει ύστερα από τις συμβουλές των αρμόδιων δικών της υπηρεσιών να καταστρέψει το χώρο, να καταστρέψει το πράσινο και το περιβάλλον, για να κτίσει μπετόν σε εκείνο το χώρο, ο οποίος αποτελεί εξάλλου και έναν από τους ελάχιστους πνεύμονες πρασίνου της πρωτεύουσας;

Αντί τοποθέτησης, εμείς απλώς υποβάλλουμε αυτή την ειλικρινή απορία στην οποία δεν έχουμε πάρει απάντηση από τους αρμοδίους, οι οποίοι μας είπαν πάρα πολλά, αλλά δε μας έχουν λύσει το μοναδικό ερώτημα που έχουμε εκφράσει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι η απόφαση των δύο κυβερνήσεων να κτίσουν γυμνάσιο στο χώρο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας είναι λανθασμένη. Σ' αυτό μας πείθει το ότι η Λευκωσία δεν έχει τους απαραίτητους χώρους πρασίνου, τους απαραίτητους πνεύμονες, για να μην καταστραφεί στο μέλλον από τα καυσαέρια κυρίως των πολλών αυτοκινήτων που συγκεντρώνονται σε αυτές τις περιοχές. Η δημιουργία πανεπιστημίου σε γειτονικό χώρο ασφαλώς θα κάνει ακόμη μεγαλύτερο κέντρο την Αγλαντζιά και την Παλουριώτισσα, εφόσον έχει επιλεγεί το Β.Μ.Η. για οικοδόμηση του πανεπιστημίου, και θα δημιουργήσει ακόμα μεγαλύτερη ανάγκη για πράσινο σ' αυτή την περιοχή. Πρόκειται για ένα χώρο που είναι τόσο μοναδικός, ώστε ήταν από τους πρώτους που κηρύχθηκαν εθνικό πάρκο στην Κύπρο. Παρ' όλο που πρόκειται για ένα μικρό πάρκο μέσα στην πόλη, θεωρήθηκε αναγκαίο από τις κυβερνήσεις να κηρυχθεί εθνικό πάρκο. Η γνώμη μας είναι ότι αυτό το κομματάκι, που είναι σημαντικό για την έκταση του όλου πάρκου, θα πρέπει να περιληφθεί και να κηρυχθεί και αυτό εθνικό πάρκο και να κάνουν, όπως συστήνει και η Επιτροπή, την επιλογή οι επόμενες γενιές για το τι θα γίνει. Σήμερα δεν υπάρχει κανένας απολύτως λόγος να καταστραφεί αυτός ο χώρος, αυτός ο πνεύμονας πρασίνου.

Υπάρχει καλύτερος χώρος για να κτιστεί γυμνάσιο και υποδεικνύεται από την Πολεοδομία και το Ενιαίο Πολεοδομικό Σχέδιο της Μείζονος Λευκωσίας που κατά πρώτο λόγο τοποθετούν το νέο γυμνάσιο στο Δορυφόρο, όπου υπάρχουν τριάντα σκάλες χαλίτικης γης η οποία είναι γυμνή και αναξιοποίητη. Κατά δεύτερο λόγο λένε ότι, αν πρόκειται να κτιστεί μέσα στο χώρο της Ακαδημίας, για λόγους συγκοινωνίας, για λόγους ασφάλειας των μαθητών, για λόγους εθνικού πάρκου θα πρέπει να κτιστεί σε άλλο χώρο, εκεί που είναι το σημερινό γυμνάσιο ή τέλος πάντων κοντά στα κτίρια της σημερινής Ακαδημίας, γιατί υπάρχουν όλες οι προϋποθέσεις εκεί για φοίτηση πολλών παιδιών, και κυρίως για συγκοινωνιακούς λόγους.

Ώστε δεν υπάρχει κανένας λόγος να προκληθεί αυτή η ανεπανόρθωτη καταστροφή του μοναδικού αυτού πάρκου μέσα στη Λευκωσία, γιατί υπάρχει άλλος χώρος. Εξάλλου δεν ξέρουμε αν θα χρειαστεί εκεί να κτιστεί άλλο γυμνάσιο, μια και έχουμε ήδη καθορισμένο το χώρο του Δορυφόρου με τις τριάντα σκάλες, για να κτιστεί ένα γυμνάσιο. Γιατί; Διότι πρόκειται σύντομα να κτιστεί γυμνάσιο χωρητικότητας περίπου 600-700 μαθητών στα Λατσιά που θα καλύψει τους μαθητές του Γερίου και των Λατσιών και έτσι αυτοί οι μαθητές θα παύσουν να έρχονται σε αυτές τις περιοχές της Λευκωσίας. Η Ακαδημία θα αδειάσει, γιατί θα κτιστεί πανεπιστήμιο, και πιθανόν να αποφασιστεί μελλοντικά και το τμήμα το εκπαιδευτικό του πανεπιστημίου να πάει στα καινούργια κτίρια στο Β.Μ.Η., όπου έχει ήδη εξασφαλιστεί γη 1,000 σκαλών. Επομένως μπορεί να μείνει ένα κτίριο εδώ άδειο, ενώ το Παγκύπριο Γυμνάσιο έμεινε με τους μισούς κιόλας μαθητές και ένας αριθμός μαθητών που κατεβαίνουν τώρα θα πάνε και στο νέο γυμνάσιο του Δορυφόρου. Επομένως οι μαθητές του Αγίου Αντωνίου και του Λυκαβηττού για τους οποίους λένε ότι θα κτίσουν αυτό το γυμνάσιο μπορούν να πάνε στο Παγκύπριο Γυμνάσιο το οποίο ασφαλώς δεν πρέπει να υποβαθμιστεί. Έχει αρκετό χώρο έτοιμο, άδειο, λόγω του ότι κτίστηκαν τα γυμνάσια στο Ακάκι, στο Δάλι, στην Αθηαίνου και αλλού. Επομένως σχεδιάστηκε μια καταστροφή ενός μοναδικού πνεύμονα της Λευκωσίας, ενός κομματιού που ανήκει στο πρώτο εθνικό πάρκο που δημιουργήθηκε, χωρίς κανένα λόγο και χωρίς να υπάρχει καμιά επείγουσα ανάγκη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως φαίνεται και από την Έκθεση, εμείς, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, έχουμε κάποια άλλη άποψη και βλέπουμε το θέμα από κάποια άλλη σκοπιά. Πράγματι, κατά τη διάρκεια της συζήτησης στις Επιτροπές -και δε θα αναφερθώ στις θέσεις των διάφορων πλευρών, διότι αναφέρονται στην Έκθεση- αφού άρχισε να συντάσσεται η Έκθεση, εμφανίστηκε ο Υπουργός Παιδείας σε άλλη Επιτροπή, την Επιτροπή Παιδείας, και εν σχέσει με αυτό το θέμα παρουσιάστηκε ότι το Υπουργείο Παιδείας είχε εμφανίσει το θέμα από εντελώς διαφορετική σκοπιά. Και φαίνεται ότι κάτι είχε αποκρυβεί ή, για να μη χρησιμοποιήσω αυτή τη λέξη, κάτι δεν είχε διασαφηνιστεί στην Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Οι δικές μας πληροφορίες -και βγαίνει και από τα λεχθέντα του Υπουργού- είναι ότι αυτό το κτίριο δε θα χρησιμοποιηθεί, τουλάχιστον τα πρώτα πέντε χρόνια, από σήμερα επτά χρόνια, ως σχολείο, αλλά φαίνεται ότι θα χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες του πανεπιστημίου. Γνωρίζουμε ότι έχει επιλεγεί ο χώρος του Β.Μ.Η. για το πανεπιστήμιο και φαίνεται ότι ο χώρος από τα κτίρια μέχρι και το Β.Μ.Η. θα είναι ενιαίος χώρος για το πανεπιστήμιο. Και υπάρχει η άποψη ότι χωρίς αυτό το γυμνάσιο -μάλλον, όχι γυμνάσιο, διότι δεν μπορώ να το θεωρήσω γυμνάσιο- χωρίς αυτό το κτίριο δε θα μπορεί να λειτουργήσει το πανεπιστήμιο. Και η θέση η δική μας είναι ότι, προτού ενημερωθούμε πλήρως από το αρμόδιο Υπουργείο για τους πραγματικούς σκοπούς για τους οποίους θέλουν αυτό το κτίριο, δεν είμαστε σε θέση να αποφασίσουμε και να δηλώσουμε ότι πρέπει να γίνει ή να μη γίνει αυτό το κτίριο. Και αυτές οι πληροφορίες είναι θετικότατες και μάλιστα, όπως ανέφερα, βγαίνουν και από κάτι το οποίο μπορεί να μην ήταν σαφές, αλλά από ορισμένες αναφορές του Υπουργού στην Επιτροπή Παιδείας φαίνεται ότι αυτός είναι ο σκοπός. Γι' αυτό θα θέλαμε να ενημερωθούμε πλήρως, προτού πάρουμε οποιαδήποτε απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η μόνη παρατήρηση που έχω να κάνω είναι ότι η κυβέρνηση πρέπει να κάμει σαφείς τις αντιλήψεις της γι' αυτό το θέμα. Και, αν δεν είναι σαφής, πολύ φοβούμαι ότι η ευθύνη είναι δική της. Δηλαδή εδώ φαίνεται ότι υπήρξε αυτή η πληροφορία, για να ασχοληθεί η Επιτροπή Παιδείας με αυτό το θέμα. Αν η κυβέρνηση είχε άλλες απόψεις, όφειλε επίσημα και όχι με υπονοούμενα να τις καταθέσει ενώπιον της Επιτροπής Παιδείας. Γι' αυτό ας ασχοληθεί η Επιτροπή Παιδείας περαιτέρω με αυτό το θέμα, για να το έχει υπό συζήτηση.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό για σένα, ένα λεπτό για τον κ. Παρισινό και κλείνω.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έχει ορισμένους οι οποίοι όλη τη μέρα δε μιλούν και εδώ δεν είναι για να μιλήσω που το κάνω. Ακριβώς το θέμα αυτό είναι ενώπιον της Επιτροπής Παιδείας. Έγινε ένα σχέδιο το οποίο επρόκειτο να έρθει και τους είπα ότι δε μας ικανοποιεί, για να μην κυκλοφορήσει. Αν θέλουμε να έχουμε ορθολογιστικά σχέδια, θα πρέπει αυτή τη στιγμή να πει η Βουλή στην

κυβέρνηση «σταματήστε, μη ζητήσετε προσφορές», μέχρις ότου έρθει το Υπουργείο Παιδείας και μας πει «περιμένετε, ήρθα να σας ενημερώσω, για να μη δείτε στις εφημερίδες ότι ζητούμε προσφορές». Αλλά αυτό δε σημαίνει τίποτε. Πιθανόν να ζήτησαν προσφορές. Δεν ξέρουμε. Εκείνο το οποίο χρειάζεται αυτή τη στιγμή είναι, αν η Βουλή θελήσει ή αποφασίσει, να πούμε ότι δεν είναι ευχολόγιο αυτή η Έκθεση, αλλά θα πρέπει να ανασταλούν όλες οι εργασίες, μέχρις ότου δούμε ποια είναι τα πραγματικά σχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσείς έχετε και το κρέας και το μαχαίρι. Αν η κυβέρνηση άλλα σας είπε και άλλα θα κάνει, εσείς είστε εδώ, ως Βουλή, για να μην τα εγκρίνετε· δηλαδή θα έρθει κάποτε ο προϋπολογισμός.

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η αγωνία και το ενδιαφέρον μας για την προστασία του περιβάλλοντος μας υποχρέωσαν να ασχοληθούμε πάρα πολύ με το θέμα. Τώρα αισθάνομαι την ανάγκη με απόλυτη ειλικρίνεια και εντιμότητα να πω ορισμένα πράγματα προς την ολομέλεια της Βουλής.

Συγκεκριμένα αναφέρθηκε ότι το Δημαρχείο Αγλαντζιάς πήρε απόφαση εναντίον της ανέγερσης στο χώρο αυτό. Θέλω ξεκάθαρα να πω ότι ο Δήμαρχος Αγλαντζιάς μόνο ψήφισε υπέρ της απόφασης αυτής. Μας το είπε και στην Επιτροπή Περιβάλλοντος, μας το είπε και στο χώρο εκείνο.

Δεύτερο, μας είχε λεχθεί ότι θα καταστραφούν δεκάδες πεύκα, ότι θα καταστραφεί το περιβάλλον στην Παιδαγωγική Ακαδημία και ότι θα κτιστεί πολυώροφη πολυκατοικία, για να στεγάσει το σχολείο. Αυτές οι πληροφορίες μας ανησύχησαν και μας υποχρέωσαν να επισκεφθούμε τον τόπο. Και θα ήθελα ξεκάθαρα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι επιτόπου διαπιστώσαμε όλοι ότι θα αποκοπούν μόνο τέσσερις αυτοφυείς ακακίες για την ανέγερση του γυμνασίου και τίποτε άλλο. Επίσης θα ήθελα να παρατηρήσω ότι στο χώρο εκείνο υπάρχει ένα μισογκρεμισμένο ερείπιο από άλλη οικοδομή.

Τρίτο, θα ήθελα να παρατηρήσω ότι παραπλεύρως υπάρχει μεγάλο στρατόπεδο και καμιά φωνή δεν ακούσαμε από τις διάφορες οργανώσεις για τη μετακίνηση αυτού του στρατοπέδου που, κατά την άποψή μου, προκαλεί σίγουρα μεγαλύτερη καταστροφή και αποτελεί μεγαλύτερο κίνδυνο για το περιβάλλον.

Τέταρτο, θα ήθελα να πω ότι για το δεύτερο χώρο που μας υποδείχθηκε, ένα σεληνιακό τοπίο πλάι στην περιοχή, τη λεγόμενη περιοχή Δορυφόρου, η γνώμη περιβαλλοντολόγων -και, όταν μιλώ για περιβαλλοντολόγους, εννοώ επιστήμονες περιβαλλοντολόγους- είναι ότι ο χώρος εκείνος αποτελεί περιβαλλοντικό χώρο, ίσως μοναδικό, που η χρησιμοποίησή του για ανέγερση σχολείου, οπότε θα μπουν οι μπουλντόζες και θα τον ξηλώσουν, θα αποτελέσει επίσης μια μεγάλη καταστροφή του περιβάλλοντος. Όλα αυτά τα λέγω, για να καταλήξω στο ότι αυτά τα στοιχεία μας έκαναν να είμαστε επιφυλακτικοί στην διατύπωση τελικής άποψης.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν σας δώσω το λόγο, αυτό που θέλω να διασαφηνιστεί είναι ότι πρέπει να γίνει πρώτα σαφής η πρόθεση της κυβέρνησης, διότι άλλο είναι γυμνάσιο, άλλο

είναι επέκταση πανεπιστημίου. Χωρίς να γίνει σαφής αυτή η πρόθεση, δεν είναι δυνατό αυτή η Βουλή να δώσει την έγκρισή της. Γι' αυτό νομίζω ότι πρέπει, όπως ανέφερε ο κ. Ψυλλίδης ο οποίος είναι και Πρόεδρος της Επιτροπής, να διασαφηνίσει η κυβέρνηση τις προθέσεις της και η Βουλή να τοποθετηθεί.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Δόθηκε όμως με τους προϋπολογισμούς το κονδύλι και οι προϋπολογισμοί εγκρίθηκαν· επομένως η κυβέρνηση είναι ελεύθερη να το κάνει. Γι' αυτό είπα ότι, αν θέλουμε να αντιμετωπιστεί σωστά το όλο πρόβλημα, πρέπει να στείλουμε μήνυμα και να τους πούμε: «Κύριοι, μην προχωρήσετε προς αυτή την κατεύθυνση, μέχρις ότου έχετε τα σχέδιά σας».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κατσελλή. Ένα λεπτό μόνο σας παρακαλώ.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, μερικές διευκρινίσεις. Στο δημοτικό συμβούλιο ψήφισαν έξι να μην κτιστεί και επτά να κτιστεί. Αλλά μερικοί από τους συμβούλους αναθεώρησαν άρδην τις απόψεις τους. Ο προϋπολογισμός έχει εγκριθεί και το σήμα της Βουλής είναι να κτιστεί γυμνάσιο, αλλά να μην κτιστεί εντός του δάσους της Ακαδημίας. Το τρίτο είναι ότι οπωσδήποτε δεν υπάρχουν δέντρα, γιατί είναι ένα ξέφωτο εκεί. Αλλά αλίμονο, αν σε κάθε ξέφωτο του δάσους κτίζαμε και κάτι. Τότε θα χαλούσε και το δάσος το οποίο είναι κτισμένο. Όσο για το στρατόπεδο μας δόθηκαν διαβεβαιώσεις ότι θα μεταφερθεί. Επίσης ο Δορυφόρος από την Πολεοδομία κρίνεται ο καταλληλότερος και είναι καυκάλλα. Δεν ξέρω πώς οι ειδικοί, όπως λέει ο κ. Παρισινός, τον βρήκαν περισσότερο ενδιαφέροντα από το δάσος της Ακαδημίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε νομίζω ότι η Βουλή μπορεί με τη συζήτηση αυτή να καθορίσει πακριβώς, διότι φοβούμαι πολύ ότι η συζήτηση μετατρέπεται σε τεχνική. Να αναθέσουμε στον Πρόεδρο της Επιτροπής να ασχοληθεί με αυτό το θέμα μαζί με την κυβέρνηση και να μας φέρει τα τελικά συμπεράσματα. Διότι εδώ υπάρχουν ακόμη και στις πληροφορίες και η Βουλή φαίνεται δεν μπορεί να είναι σαφής.

Ναι, ένα δευτερόλεπτο, αν θα μιλήσετε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Έχω να υποβάλω και μια δεύτερη ερώτηση. Ο κ. Παρισινός έχει πει ότι επιστήμονες περιβαλλοντολόγοι είπαν να μη γίνει στο Δορυφόρο. Το ερώτημα είναι: Είπαν ότι πρέπει να γίνει στην Ακαδημία; Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, νομίζω ότι η πιο λογική τοποθέτηση είναι να ανατεθεί στον Πρόεδρο της Επιτροπής να ασχοληθεί μαζί με την Εκτελεστική Εξουσία, για να μας φέρει περισσότερες πληροφορίες. Όπως αντιλαμβάνομαι από την πλειοψηφία, η απαίτηση είναι ότι δεν πρέπει να προχωρήσει η κυβέρνηση, προτού δώσει ακόμη περισσότερα στοιχεία τα οποία να ικανοποιούν τη Βουλή.

Τα επόμενα θέματα, που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης»

(θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη στις 15.2.90) και η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το θέμα που θέλουν
αναφέρεται ως «Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους κατά παράβαση του Συντάγματος και των διεθνών συνθηκών και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο» (θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου στις 10.5.90), αναβάλλονται.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Προβλήματα των σχολικών βοηθών που εργάζονται σε νηπιαγωγεία». Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή. 11.1.90.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΟΗΘΩΝ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος — Δήμος Γεωργιάδης
Ρήνα Κατσελλή — Γεώργιος Σαββίδης
Αλέκος Μαρκίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε αυτεπάγγελτα το υπό εξέταση θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 Ιανουαρίου, 13 Φεβρουαρίου, 17 Απριλίου και 26 Ιουνίου 1990. Στα πλαίσια της μελέτης του θέματος αυτού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συντεχνιών ΣΕΚ και ΠΕΟ και αντιπροσωπεία σχολικών βοηθών.

Εκθέτοντας τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος των σχολικών βοηθών που εργάζονται σε νηπιαγωγεία, οι εκπρόσωποί τους ανέφεραν ενδεικτικά τη χαμηλή μισθοδοσία (£131 ακαθάριστος βασικός μηνιαίος μισθός), την έλλειψη μονιμότητας και τη συνεχή απειλή απόλυσης, την απουσία επαγγελματικής κατοχύρωσης, την ανυπαρξία κοινού φορέα και κοινών δεσμευτικών όρων εργοδότησης, την απροθυμία των συνδέσμων γονέων να εφαρμόσουν τις οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας για τους όρους πρόσληψης και αμοιβής τους, τη μη αναγνώριση από το Υπουργείο Παιδείας της επιμόρφωσης που πήραν μέσω της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης κ.ά.

Εκ μέρους των εκπροσώπων των συντεχνιών ΣΕΚ και ΠΕΟ υποστηρίχθηκε η ανάγκη σύστασης φορέα για την εργοδότηση της τάξης αυτής των εργαζομένων, η ανάγκη κατοχύρωσης ενός ελάχιστου επιπέδου αμοιβής, πράγμα που στην πράξη δεν είναι εύκολο ιδιαίτερα στα μικρά και φτωχά κοινοτικά νηπιαγωγεία, καθώς και η ανάγκη για νομική κατοχύρωση των συνδέσμων γονέων, ώστε οι αποφάσεις που λαμβάνονται να είναι δεσμευτικές.

Εκθέτοντας τις θέσεις της κυβέρνησης πάνω στο πιο πάνω θέμα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας ανέφεραν ότι από το 1984 δίδεται προτίμηση σε αποφοίτους γυμνασίου για να ασκούν τα καθήκοντα των σχολικών βοηθών, ενώ γίνονται σκέψεις για τη διοργάνωση από το Υπουργείο σειράς επιμορφωτικών μαθημάτων. Ήδη από το 1984 το Υπουργείο Παιδείας απέστειλε προς τους συνδέσμους γονέων των δημόσιων νηπιαγωγείων πλαίσιο καθοδήγησης σχετικά με τα κριτήρια επιλογής και τα καθήκοντα των σχολικών βοηθών. Το πλαίσιο αυτό ίσχυσε μέχρι τις αρχές του φετινού χρόνου, οπότε στάλθηκαν νέες οδηγίες που καλύπτουν και τις σχολικές βοηθούς σε κοινοτικά νηπιαγωγεία.

Στόχος του Υπουργείου Παιδείας είναι η δοκιμαστική εφαρμογή του πλαισίου οδηγιών σε πρώτο στάδιο και σε δεύτερο στάδιο η σύνταξη σχετικών κανονισμών. Τα καθήκοντα της σχολικής βοηθού είναι βασικά η τήρηση της καθαριότητας του νηπιαγωγείου, η επιτήρηση και ασφαλής φύλαξη των παιδιών, όταν χρειαστεί, και οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα της ανατίθενται από την υπεύθυνη νηπιαγωγό. Οι σχολικοί βοηθοί εργοδοτούνται από τον οικείο σύνδεσμο γονέων και προσλαμβάνονται από την Επιτροπή Εργοδότησης Σχολικών Βοηθών. Η Επιτροπή αυτή απαρτίζεται από τον Πρόεδρο της Σχολικής Επιτροπής ή της κοινότητας, το διευθυντή του πιο κοντινού δημοτικού σχολείου, τη διευθύντρια του οικείου νηπιαγωγείου και τον Πρόεδρο του Συνδέσμου Γονέων. Ο τερματισμός των υπηρεσιών της σχολικής βοηθού γίνεται στις περιπτώσεις που το προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία, τα σχέδια υπηρεσίας και το πλαίσιο οδηγιών.

Συμπληρώνοντας την ενημέρωσή τους, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας ανέφεραν ότι πράγματι πολλοί σύνδεσμοι γονέων δεν εφαρμόζουν το υπό αναφορά πλαίσιο οδηγιών, γιατί νομικά δεν είναι υποχρεωμένοι να δεσμευτούν από αυτό, πρόβλημα που αναμένεται να αντιμετωπιστεί στα πλαίσια νομοθετικής ρύθμισης του θεσμού των συνδέσμων γονέων.

Αναφερόμενος στη νομική φύση του θέματος, ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε ότι εργοδότης των σχολικών βοηθών είναι οι σύνδεσμοι γονέων, οι οποίοι δεν είναι υποχρεωμένοι από νομικής άποψης να εφαρμόζουν τις οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας. Η σχέση αυτή της εργοδότησης μεταξύ σχολικών βοηθών και συνδέσμων γονέων, ανέφερε περαιτέρω, είναι σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, έχοντας υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, διαπιστώνει πως: α) Επιβάλλεται οι σχολικοί βοηθοί που εργάζονται σε δημόσια νηπιαγωγεία να μονιμοποιηθούν στη δημόσια υπηρεσία, όπως συμβαίνει και με τις νηπιαγωγούς· β) πρέπει να καθοριστούν το συντομότερο δυνατό κοινοί όροι εργοδότησης των σχολικών βοηθών που εργάζονται σε κοινοτικά νηπιαγωγεία και γ) υπάρχει ανάγκη επιτάχυνσης της διαδικασίας για τη νομοθετική ρύθμιση του θεσμού των συνδέσμων γονέων και των σχολικών εφορειών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε. Είναι πολύ σοβαρό θέμα, διότι αυτοί οι βοηθοί, παρ' όλο που μπορεί να εργάζονται αρκετά χρόνια, μια καλή πρωία μπορεί να βρεθούν στο δρόμο. Εργοδοτούνται από ανθρώπους οι οποίοι δεν έχουν καμιά νομική κατοχύρωση, όπως δεν έχουν ούτε οι σύνδεσμοι γονέων οι οποίοι τους λένε: «Μα εμείς δεν μπορούμε να αναλάβουμε ευθύνες· δε μας δεσμεύει τίποτε». Και κάνουν και ουσιαστική δουλειά, γιατί πολλές φορές, όταν η νηπιαγωγός λείπει από το σχολείο, αυτή η βοηθός κάνει τη δουλειά της νηπιαγωγού.

Γι' αυτό το λόγο πιστεύουμε ως πρώτο βήμα ότι στα κρατικά νηπιαγωγεία οι βοηθοί θα πρέπει να είναι κρατικοί υπάλληλοι. Δεν μπορεί να είναι υπάλληλος οποιουδήποτε άλλου και να εργάζεται σε κρατικό νηπιαγωγείο. Και να γίνει και η κατοχύρωση αυτών των βοηθών που εργάζονται στα κοινοτικά, και ίσως και στα ιδιωτικά, νηπιαγωγεία με διαφορετικό τρόπο, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, για να μη γίνεται εκμετάλλευση αυτών των ανθρώπων οι οποίοι εργάζονται ως βοηθοί στα νηπιαγωγεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι αυτή είναι και είναι ομόφωνη. Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι μιλούμε για ανθρώπους εντελώς εκτεθειμένους στον οποιοδήποτε εργοδότη είτε κάποιας επιτροπής γονέων είτε ακόμα και του ιδιωτικού, πέραν του δημόσιου, τομέα. Και υπάρχει πραγματικά ένα μεγάλο κενό, διότι μιλούμε για φτηνά εργατικά χέρια που τυγχάνουν μιας πολύ μεγάλης εκμετάλλευσης και στα οποία ανατίθενται πραγματικά καθήκοντα πολύ πέραν αυτών που περιγράφονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω η Βουλή να προχωρήσει σε νομοθετικό έργο επί αυτού του θέματος, διότι στο χέρι σας είναι να καθίσετε να συζητήσετε ακόμα και επί νομοθετικής βάσης.

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε απόλυτα με τα συμπεράσματα της Επιτροπής και με τους κυρίους Βουλευτές οι οποίοι μίλησαν πριν από μας. Υπάρχει μια ανεπίτρεπτη μεταχείριση αυτών των υπαλλήλων. Πρώτ' απ' όλα ένα μέρος αυτών είναι υπάλληλοι σε δημόσια νηπιαγωγεία. Και έχει προκληθεί μεγάλη σύγχυση εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο μεταχειρίζεται το Υπουργείο Παιδείας αυτούς τους υπαλλήλους. Αντί να αναθέσει εξουσίες στα μοναδικά νόμιμα όργανα που είναι υπό τον έλεγχο του Υπουργείου Παιδείας, δηλαδή στις σχολικές εφορείες, έχει αναθέσει καθήκοντα σε συνδέσμους γονέων που με τον τρόπο αυτό χρησιμοποιούν χρήματα του κράτος, του προϋπολογισμού, για να επιχορηγούν τα δημόσια νηπιαγωγεία και τα κοινοτικά νηπιαγωγεία διαφορετικά το κάθε νηπιαγωγείο, ανάλογα με τη βούληση και με τις αντιλήψεις των διαφορετικών συνδέσμων γονέων.

Πρέπει να υπάρξει μια ενοποίηση. Πρέπει να υπάρξει μια φροντίδα γι' αυτές τις κοπέλες, οι οποίες συχνά εκτελούν τα χρέη της νηπιαγωγού επάξια, γιατί είναι όλες απόφοιτες γυμνασίου και έχουν μακροχρόνια πείρα. Μερικές από αυτές που διορίζονται τώρα έχουν και προσόντα τριετών σπουδών και πρέπει όλα τα νηπιαγωγεία, δημόσια και κοινοτικά, που συντηρούνται με χρήματα του κράτους ή επιχορηγούνται με χρήματα του προϋπολογισμού να έχουν ενιαίο μισθολόγιο, ενιαία μεταχείριση και προπαντός να βρίσκονται μέσα στα πλαίσια του νόμου, δηλαδή να λειτουργούν μέσω των σχολικών εφορειών, που είναι τα μοναδικά νόμιμα όργανα τα οποία βρίσκονται υπό τον έλεγχο του Υπουργείου Παιδείας. Οι σύνδεσμοι γονέων ακόμα δεν είναι νόμιμοι, δεν είναι εγγεγραμμένοι ούτε ως clubs με βάση τον παλιό νόμο, τον αποικιακό. Υπάρχει βέβαια μπροστά στην Επιτροπή Παιδείας τώρα ένα σχέδιο νόμου με το οποίο πιστεύω ότι θα ρυθμιστούν ομοιόμορφα, θα καθοριστούν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους και προπαντός θα λειτουργήσουν υπό τον έλεγχο του Υπουργείου Παιδείας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η εισήγησή μου είναι το θέμα να πάει στην Επιτροπή Νομικών, για να δούμε αν εμείς οι ίδιοι μπορούμε νομοθετικά να τις κατοχυρώσουμε, για να μη συζητούμε.

Ναι, ορίστε.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα και εγώ να πω ότι συμφωνούμε με όλα και θα ήθελα να παρατηρήσω και το εξής παράξενο: Οι καθαρίστριες των νηπιαγωγείων αυτών είναι δημόσιοι υπάλληλοι και μόνιμοι και οι σχολικοί βοηθοί δεν είναι. Είναι κάτι το οποίο πραγματικά δεν μπορεί να συνεχιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αν συμφωνείτε, θα το στείλω στην Επιτροπή Νομικών, για να μας συμβουλεύσει κατά πόσο μπορούμε νομικά να κατοχυρώσουμε το θέμα.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τα θέματα που αναφέρονται ως -

«(α) Προβλήματα βιβλιοθηκάριων που εργάζονται σε κρατικές βιβλιοθήκες. Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή. 11.1.90.

(β) Η ανάγκη μονιμοποίησης των υπαλλήλων της Σεβερείου Βιβλιοθήκης, καθώς και των βιβλιοθηκών του Γυμνασίου Παλουριώτισσας, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, της Παιδαγωγικής Ακαδημίας και του Λανίτειου Λυκείου Α΄ Λεμεσού, και η ένταξή τους στις κατάλληλες κλίμακες».

Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ 1. «ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΡΙΩΝ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ» ΚΑΙ 2. «Η ΑΝΑΓΚΗ ΜΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΣΕΒΕΡΕΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΠΑΛΟΥΡΙΩΤΙΣΣΑΣ, ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ, ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΑΝΙΤΕΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ Α΄ ΛΕΜΕΣΟΥ, ΚΑΙ Η ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Αλέκος Μαρκίδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τα υπό αναφορά θέματα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 Ιανουαρίου, στις 24 Απριλίου, στις 22 Μαΐου και στις 26 Ιουνίου 1990. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και των ενδιαφερόμενων βιβλιοθηκάριων. Οι Πρόεδροι των Σχολικών Εφορειών Λευκωσίας και Λεμεσού, παρ΄ όλον ότι είχαν προσκληθεί, δεν προσήλθαν στην πιο πάνω συνεδρίαση της Επιτροπής.

Το πρώτο από τα πιο πάνω θέματα απασχόλησε την Επιτροπή αυτεπάγγελτα, ενώ το δεύτερο είχε εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου στις 19 Απριλίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εκθέτοντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, οι επηρεαζόμενοι βιβλιοθηκάριοι ανέφεραν ότι προσλήφθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και τις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας και Λεμεσού το Νοέμβρη του 1987 ως έκτακτοι υπάλληλοι βιβλιοθήκης με εξάμηνο συμβόλαιο και τοποθετήθηκαν για την εκτέλεση βιβλιοθηκονομικών και άλλων καθηκόντων στη Σεβέρειο Βιβλιοθήκη και στις βιβλιοθήκες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου, των Γυμνασίων Παλουριώτισσας και Φανερωμένης και του Λανίτειου Λυκείου Α' Λεμεσού. Ανέφεραν επίσης ότι, παρ' όλον ότι είναι πτυχιούχοι πανεπιστημιακών ή άλλων σχολών στη βιβλιοθηκονομία και εργάζονται με πλήρη απασχόληση, ο πάγιος ακάθαρτος μισθός τους ανέρχεται στις £220 το μήνα μόνο και δεν έχει διαφοροποιηθεί καθόλου από την ημερομηνία της πρόσληψής τους. Εκτός από το χαμηλό αυτό μισθό δεν έχουν οποιεσδήποτε προοπτικές ανέλιξης και δεν τους παρέχονται οποιαδήποτε άλλα ωφελήματα που παρέχονται σε άλλους εργαζομένους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, όπως ετήσιες προσαυξήσεις, τιμαριθμικό επίδομα, άδεια ασθένειας και τοκετού, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κτλ. Βασικό αίτημά τους, δήλωσαν, είναι η μονιμοποίηση και η αξιολόγησή τους για σκοπούς ένταξής τους σε κλίμακα που να ανταποκρίνεται προς τα καθήκοντα και τα προσόντα τους, όπως έγινε και στο παρελθόν με το γραφειακό προσωπικό που εργοδοτούν οι σχολικές εφορείες.

Εκθέτοντας τις κυβερνητικές θέσεις για το υπό αναφορά θέμα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας ανέφεραν ότι το πρόβλημα επικεντρώνεται σήμερα σε 8 βιβλιοθηκάριους οι οποίοι προσλήφθηκαν το 1987 στα πλαίσια ενός δοκιμαστικού σχεδίου το οποίο αναμένεται να αξιολογηθεί σύντομα. Επειδή η μισθοδοσία των βιβλιοθηκάριων αυτών είναι η ίδια από το 1987, το Υπουργείο Παιδείας είναι διατεθειμένο να διαπραγματευτεί μια μικρή αναπροσαρμογή της, αλλά το θέμα της μονιμοποίησής τους δεν μπορεί να ρυθμιστεί αμέσως.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν επίσης ότι σήμερα εργοδοτούνται από τα σχολεία ή τις σχολικές εφορείες μόνιμοι βιβλιοθηκάριοι, οι επιμελητές, οι οποίοι δεν έχουν τα τυπικά προσόντα βιβλιοθηκονομίας αλλά μακρά πείρα και επιμόρφωση.

Κλείνοντας την ενημέρωσή τους, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας δήλωσαν ότι η κυβέρνηση προβληματίζεται για την αλλαγή των σχεδίων υπηρεσίας των βιβλιοθηκάριων, ώστε να διορίζονται μόνο απόφοιτοι πανεπιστημίου ή σχολής οι οποίοι θα πρέπει να γνωρίζουν και τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, έχοντας υπόψη τα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, καλεί την κυβέρνηση να προβεί στην επάνδρωση όλων των κρατικών βιβλιοθηκών με μόνιμο και εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο να διαθέτει όλα τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα. Παράλληλα η Επιτροπή τονίζει την επιτακτική ανάγκη αναβάθμισης σε έμψυχο και άψυχο υλικό των βιβλιοθηκών μας με βάση και τις σύγχρονες ραγδαίες τεχνολογικές αλλαγές και απαιτήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Χατζηδημητρίου, ο κ. Στυλιανού και ο κ. Ψυλλίδης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η Έκθεση είναι πολύ σαφής και συγκεκριμένη. Αφήνει όμως στα συμπεράσματά της ένα κενό και ήταν φυσικό να μείνει το κενό, διότι υπάρχει κενό στην κυβερνητική πολιτική. Ενώ αναγνωρίζεται το δίκαιο του αιτήματος των ανθρώπων που εργοδοτούνται με πολύ χαμηλό μισθό για μεγάλο χρονικό διάστημα και με πανεπιστημιακά προσόντα, ενώ αναγνωρίζεται αυτό, δε διαγράφεται προοπτική αντιμετώπισής του από πλευράς κυβέρνησης πέραν του σημείου που λέει ότι είναι πρόθυμη να κάνει μια μικρή αναπροσαρμογή του μισθού. Και πραγματικά δεν ξέρω τι πρέπει να προτείνουμε πλέον στην κυβέρνηση για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος. Φυσικά συνδέεται με το ερώτημα αν θέλουμε βιβλιοθήκες, αν θέλουμε προσοντούχους, αν τους προσοντούχους που προσλαμβάνουμε τους θέλουμε να είναι ευτυχείς στη δουλειά τους ή αν πάμε προς μια περισταστιακή αντιμετώπιση των βιβλιοθηκών, κάτι που εντάσσεται μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της πολιτικής της κυβέρνησης για τις βιβλιοθήκες και που είναι απόλυτα αναγκαίο, από τη στιγμή προπαντός που πάμε για ίδρυση πανεπιστημίου. Έτσι θα πρέπει να σταλεί μήνυμα έντονο προς την κυβέρνηση πάλι διά μέσου σας, κύριε Πρόεδρε, για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτών των ανθρώπων αλλά και του όλου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η μόνη μέθοδος που έχετε ως Βουλή -και θα την επαναλάβω για πολλοστή φορά- είναι, αν πράγματι η Βουλή αισθάνεται τόσο έντονα, όταν θα έρθουν οι προϋπολογισμοί, από το κεφάλαιο για το Υπουργείο Παιδείας να αποκόψετε ειδικά κονδύλια και να πείτε ότι τότε μόνο θα προχωρήσετε, αν τυχόν ικανοποιηθούν οι άλφα ή οι βήτα προϋποθέσεις. Διαφορετικά θα είναι ευχολόγια.

Ποιος θα μιλήσει από το ΔΗ.ΚΟ.; Η απόφαση ήταν ένας από κάθε κόμμα επτά λεπτά.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Αλλά δεν τηρήθηκε, κύριε Πρόεδρε. Και από ένα λεπτό θα μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν τηρήθηκε από εσάς ειδικά και αναγκάστηκα επανειλημμένα να την εγκαταλείψω. Κανένα άλλο κόμμα δεν το έκαμε.

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα, όπως είπε και ο κ. Χατζηδημητρίου, είναι απογοητευτικός ο τρόπος λειτουργίας των πλείστων κρατικών βιβλιοθηκών μας. Έχουν καταντήσει, κύριε Πρόεδρε, ουσιαστικά αποθήκες βιβλίων από τις οποίες δεν μπορεί κανένας να εξέλθει και να είναι βέβαιος πως θα βρει ένα βιβλίο που θα αναζητήσει.

Απόρροια της κατάστασης αυτής είναι και το γεγονός της έλλειψης κάποιων προοπτικών ανέλιξης και μόνιμου διορισμού αυτών των ανθρώπων που λειτουργούν εκεί κάτω. Η θέση μας είναι να γίνει ταχύρρυθμη εκπαίδευση, να μην απολυθούν αυτοί οι άνθρωποι και μελλοντικά να κατατεθεί η νομοθεσία, έτσι που να μπορέσουμε να επανδρώσουμε με το κατάλληλο προσωπικό τις κρατικές βιβλιοθήκες.

Να παρατηρήσουμε, κύριε Πρόεδρε, πως στο εξωτερικό η μηχανογράφηση βρίσκεται σε ψηλό επίπεδο, πράγμα που έχει δημιουργήσει τρομακτικό χάσμα μεταξύ του δικού μας status και του status των βιβλιοθηκών του εξωτερικού. Να πούμε τέλος πως επιβάλλεται, πως πρέπει να ιδρυθεί επιτέλους η κρατική

βιβλιοθήκη, που για κρατική βιβλιοθήκη ακούμε για δεκαπέντε χρόνια τώρα με επίταση τα τελευταία τρία, χωρίς να βλέπουμε κρατική βιβλιοθήκη να λειτουργεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό για την κ. Κατσελλή.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα και εγώ να τονίσω ότι το κακό είναι πιο βαθύ. Η Βουλή θέσπισε νόμο πριν από τρία χρόνια περίπου για την ίδρυση κρατικής βιβλιοθήκης και από τότε η κυβέρνηση δεν κινήθηκε για να κάνει τίποτε. Οι βιβλιοθήκες μας είναι υποβαθμισμένες, ενώ από την άλλη ολοένα πληθαίνουν οι απόφοιτοι πανεπιστημίων που έχουν ειδίκευση στη βιβλιοθηκονομία. Και αυτοί αυτή τη στιγμή προσλαμβάνονται και παίρνουν μισθούς κατώτερους από εκείνους των ανειδίκευτων. Είναι καλό να γίνουν κλίμακες, να διασφαλιστούν με μεταβατικές διατάξεις οι ίδιοι οι υπάλληλοι που εργάζονται και επιτέλους να προχωρήσει το σχέδιο της κρατικής βιβλιοθήκης, διότι δε νοείται κράτος χωρίς μια κρατική βιβλιοθήκη. Είναι ένα πράγμα το οποίο προσβάλλει ακόμα και την υπόσταση αυτού του κράτους, διότι έρχονται μελετητές να μελετήσουν το Κυπριακό και άλλα διάφορα κυπρολογικά θέματα και βρίσκουν ότι ο μόνος τόπος όπου δεν μπορούν να τα μελετήσουν αυτά είναι η Κύπρος, επειδή δεν υπάρχουν οι κατάλληλοι μηχανισμοί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε και εμείς ότι η ρίζα του κακού βρίσκεται στην υποτίμηση αυτού του σημαντικού πολιτιστικού θέματος. Γενικότερα υπάρχει υποτίμηση και καθυστέρηση σε πολλά άλλα θέματα του πολιτιστικού τομέα. Εδώ όμως είναι επιτακτική ανάγκη σήμερα η ανάπτυξη των βιβλιοθηκών εξαιτίας της βελτίωσης του πολιτιστικού και μορφωτικού επιπέδου του λαού και ιδιαίτερα εξαιτίας της αύξησης του επιστημονικού δυναμικού της Κύπρου και της γρήγορης αύξησης των επιστημονικών γνώσεων και των επιστημονικών ανακαλύψεων, αφού πρέπει να τροφοδοτούνται με αυτές οι επιστήμονες της Κύπρου, οι οποίοι κάπως απομονώνονται, όταν έρχονται να εργαστούν στην Κύπρο. Με τη δημιουργία του πανεπιστημίου γίνεται ακόμα πιο επιτακτική η ανάγκη για έγκαιρη δημιουργία της κρατικής βιβλιοθήκης, για ενοποίηση των βιβλιοθηκών μας και για χρησιμοποίηση των σύγχρονων μεθόδων με τις οποίες θα μπορούν οι επιστήμονες να κατατοπίζονται οποιαδήποτε στιγμή πάνω σε οποιοδήποτε θέμα με βάση τα παγκόσμια δεδομένα.

Νομίζω ότι μέσα σε αυτό το κλίμα της στασιμότητας στο θέμα των βιβλιοθηκών τοποθετείται και η παραμέληση αυτής της τάξης των ανθρώπων που έχουν τα προσόντα και αφοσιώθηκαν σε αυτή τη δουλειά. Δεν είναι μόνο οι μισθοί που χρειάζεται να κανονιστούν, ώστε να δοθούν δίκαιοι μισθοί σε αυτούς τους ανθρώπους οι οποίοι έχουν πολλά προσόντα, αλλά είναι και τα courses με τα οποία θα πρέπει αυτοί οι άνθρωποι να εκσυγχρονίσουν τις γνώσεις τους και να ετοιμαστούν για αναβάθμιση του έργου των βιβλιοθηκών της Κύπρου και

ιδιαίτερα της κρατικής βιβλιοθήκης. Αυτοί οι άνθρωποι έχουν πολλή πείρα και όλα τα προσόντα για να μετεκπαιδευτούν για το καινούργιο έργο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργιάδης.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με όλα όσα ανέφεραν οι προηγούμενοι. Εκείνο στο οποίο θα ήθελα απλώς να αναφερθώ είναι το ότι το Υπουργείο Παιδείας προσέλαβε αυτά τα άτομα το 1987 στα πλαίσια ενός δοκιμαστικού σχεδίου. Πιστεύουμε ότι πρέπει να έχει καταλήξει, και σίγουρα πρέπει να καταλήξει, η κυβέρνηση στο ότι πρέπει να προχωρήσει στη μονιμοποίησή τους και ως εκ τούτου δεν μπορεί ένα σχέδιο να είναι τρία χρόνια δοκιμαστικό και να μην προχωρεί στην απόφαση αν θα διατηρηθεί ή όχι. Ως εκ τούτου πρέπει το Υπουργείο αμέσως να αποφασίσει, πιστεύουμε.

Δεύτερο, οι ίδιοι εκπρόσωποι αναφέρουν ότι προβληματίζονται για την αλλαγή των σχεδίων και όλα αυτά, ώστε να αναβαθμιστεί η θέση των βιβλιοθηκάριων. Σίγουρα είμαστε σύμφωνοι και ζητούμε από το Υπουργείο αυτός ο προβληματισμός να προχωρήσει σε υλοποίηση και να προχωρήσει αμέσως στην αναβάθμισή τους και με την αλλαγή των σχεδίων υπηρεσίας και με την πρόσληψη προσοντούχων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τα θέματα που αναφέρονται ως (α) «Η έλλειψη προσοντούχων δασκάλων για επάνδρωση των σχολείων μας και η άρνηση του Υπουργείου Παιδείας να επιτρέψει τη συμπλήρωση της εκπαίδευσης των αποφοίτων παιδαγωγικών ακαδημιών Ελλάδας με τη φοίτηση για ακόμα ένα χρόνο στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου, ώστε να καταστούν καθ' όλα προσοντούχοι δάσκαλοι σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας μας» και (β) «Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι απόφοιτοι των παιδαγωγικών ακαδημιών Ελλάδας για μόνιμο διορισμό στη δημοτική εκπαίδευση». Και τα δυο θέματα γράφτηκαν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Δημητριάδη.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή απουσιάζει ο εισηγητής, παρακαλώ να αναβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να αναβληθεί; Να αναβληθεί.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα αυτό δεν μπορεί να αναβληθεί, γιατί είναι λυμένο. Τι να αναβληθεί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ξέρω. Εγώ δέχθηκα την άποψη νομίζοντας ότι προέρχεται από το κόμμα σας. Αν η άποψη είναι να συζητηθεί, ευχαρίστως και να εγκριθεί.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Αυτό το θέμα τακτοποιήθηκε με την παρέμβαση της Επιτροπής Παιδείας και μας δόθηκαν διαβεβαιώσεις, μας δόθηκε το σχέδιο και τακτοποιείται το όλο ζήτημα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ 1. «Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΡΟΣΟΝΤΟΥΧΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΓΙΑ ΕΠΑΝΔΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ Η ΑΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΝΑ ΕΠΙΤΡΕΨΕΙ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΑΚΑΔΗΜΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΤΗ ΦΟΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΑΚΟΜΑ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΥΠΡΟΥ, ΩΣΤΕ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΟΥΝ ΚΑΘ' ΟΛΑ ΠΡΟΣΟΝΤΟΥΧΟΙ ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΑΣ» ΚΑΙ 2. «ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΤΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΑΚΑΔΗΜΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ ΓΙΑ ΜΟΝΙΜΟ ΔΙΟΡΙΣΜΟ ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

Παρόντες:-

Ανδρέας Ψυλλίδης, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Ρήνα Κατσελλή
Πέτρος Στυλιανού
Αλέκος Μαρκίδης
Δήμος Γεωργιάδης
Γεώργιος Σαββίδης
Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε διεξοδικά τα πιο πάνω θέματα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 6 Μαρτίου, 24 Απριλίου, 15 Μαΐου και 5 Ιουνίου 1990. Στα πλαίσια της ενημέρωσής της για τα υπό εξέταση θέματα, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις εκπροσώπων του Υπουργείου Παιδείας, του Διευθυντή της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου, της ΠΟΕΔ και των ενδιαφερόμενων δασκάλων. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και το αξιότιμο Μέλος της Βουλής κ. Μ. Παπαπέτρου.

Τα υπό αναφορά θέματα γράφτηκαν στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Δημητριάδη την 1η Ιουνίου 1989 και τη 15η Φεβρουαρίου 1990 αντίστοιχα και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής 'Εκθεσης προς την ολομέλεια του Σώματος.

Σύμφωνα με τον εισηγητή των πιο πάνω θεμάτων, η εγγραφή τους κρίθηκε αναγκαία, για να σταματήσει η εκκρεμότητα όσον αφορά τη μόνιμη εργοδότηση κάποιων αποφοίτων της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Ελλάδας. Συγκεκριμένα, ο κ. Δημητριάδης ανέφερε ότι υπηρετούν με σύμβαση εδώ και τρία χρόνια επτά δάσκαλοι με πτυχίο διετούς φοίτησης της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Ελλάδας, ενώ άλλοι είναι απόφοιτοι ανώτατων σχολών και με προϋπηρεσία στη δημοτική εκπαίδευση της Ελλάδας χωρίς τη δυνατότητα μονιμοποίησής τους στη δημοτική εκπαίδευση, παρ' όλον ότι υπάρχουν ελλείψεις στην επάνδρωση των σχολείων μας. Ο εισηγητής των υπό εξέταση θεμάτων πρόσθεσε ακόμα ότι η έλλειψη μονιμότητας δημιουργεί προβλήματα στους εκπαιδευτικούς αυτούς τόσο στον οικογενειακό όσο και στον επαγγελματικό τομέα.

Ο κ. Δημητριάδης πρότεινε την ακόλουθη δέσμη μέτρων για την υπερπήδηση του προβλήματος:

(α) Παρακολούθηση από τους ενδιαφερομένους επιμορφωτικών σεμιναρίων μαζί με τους μόνιμους δασκάλους, για να καλυφθεί το τρίτο έτος σπουδών ή

(β) παρακολούθηση ειδικών εντατικών σεμιναρίων κατά τους καλοκαιρινούς μήνες ή

(γ) συμμετοχή σε εξετάσεις χωρίς υποχρεωτική φοίτηση σε ορισμένα θέματα του τρίτου έτους της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου ή

(δ) ανάληψη υποχρέωσης για ολοκλήρωση σε τακτό χρονικό διάστημα ειδικών μελετών-εργασιών που θα τους αναθέσουν οι καθηγητές της Π.Α.Κ.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας ανέφεραν ότι πράγματι υπάρχει έλλειψη δασκάλων και για το λόγο αυτό για τη νέα σχολική χρονιά θα γίνουν δεκτοί περισσότεροι φοιτητές στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου και ορισμένος αριθμός θα σταλεί στην Ελλάδα για φοίτηση. Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ακόμα ότι φέτος είναι η τελευταία χρονιά που λειτουργεί η Π.Α.Κ. και ότι από τον ερχόμενο χρόνο το πρόγραμμα σπουδών θα γίνει τετραετές και θα ενταχθεί στον πανεπιστημιακό κορμό. Πρόσθεσαν όμως ότι συνεχής προσπάθεια του Υπουργείου Παιδείας είναι αφενός μεν η διατήρηση του σημερινού ψηλού επιπέδου των δασκάλων και η ανύψωσή του, γεγονός που επιτυγχάνεται με τον έντονο συναγωνισμό για τις θέσεις των δασκάλων, και αφετέρου η διατήρηση ενιαίας υπηρεσίας. Το σχέδιο υπηρεσίας των δασκάλων στην Κύπρο απαιτεί πτυχίο τριετούς φοίτησης και αυτός είναι ένας επιπρόσθετος λόγος για τον οποίο οι ενδιαφερόμενοι δάσκαλοι δεν μπορούν να μονιμοποιηθούν, χωρίς να τροποποιηθεί το σχέδιο υπηρεσίας. Πρόσθεσαν ακόμα ότι η Παιδαγωγική Ακαδημία δέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις φοιτητές για να συμπληρώσουν το τρίτο έτος των σπουδών τους, όταν υπάρχει χώρος και οι δυνατότητες για ειδικές διευθετήσεις ύστερα από σχετική πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

Οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ακόμα ότι οι ενδοιασμοί του Υπουργείου για την εφαρμογή ειδικών διευθετήσεων για την περίπτωση των συγκεκριμένων συμβασιούχων δασκάλων βασίζονται μεταξύ άλλων και στο γεγονός ότι δεν είναι εξακριβωμένος ο αριθμός των αποφοίτων διετούς φοίτησης που εργοδοτούνται στο εξωτερικό και θα ήθελαν να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα.

Καταλήγοντας οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας ανέφεραν ότι η εισήγηση του Υπουργείου τους, η οποία θα εφαρμοστεί για τελευταία φορά και κατ' εξαίρεση στην περίπτωση των δασκάλων που ήδη υπηρετούν στη δημοτική εκπαίδευση, είναι η παρακολούθηση από τους επηρεαζομένους ειδικού προγράμματος από καθηγητές της Π.Α.Κ. για 3 εξάμηνα με έναρξη ισχύος από τον ερχόμενο Σεπτέμβρη, υπό την προϋπόθεση ότι το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργικό Συμβούλιο και η Βουλή θα εγκρίνουν τη δαπάνη των £12,000-£13,000 περίπου που θα απαιτηθεί για υλοποίηση του σχεδίου. Πρόσθεσαν ακόμα ότι οι ενδιαφερόμενοι δάσκαλοι δε θα επιβαρυνθούν οικονομικά και ταυτόχρονα θα γίνουν διευθετήσεις κατά την τοποθέτησή τους, ώστε να διευκολυνθούν να παρακολουθήσουν το ειδικό πρόγραμμα.

Κλείνοντας την ενημέρωσή τους, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας ανέφεραν ότι η διευθέτηση αυτή θα εφαρμοστεί μόνο για τους επηρεαζόμενους δασκάλους και για τελευταία φορά και ότι μόνιμος στόχος του Υπουργείου Παιδείας είναι η συνεχής αναβάθμιση της εκπαίδευσης και της προσφοράς των λειτουργών της.

Συμπληρώνοντας τις θέσεις των εκπροσώπων του Υπουργείου Παιδείας, ο Διευθυντής της Παιδαγωγικής Ακαδημίας ανέφερε ότι η Ακαδημία έχει σήμερα τις δυνατότητες να προσφέρει το ειδικό πρόγραμμα για περιορισμένο αριθμό αποφοίτων διετούς φοίτησης, χωρίς να επιβαρυνθούν οι ίδιοι. Πρόσθεσε ακόμα ότι μέχρι σήμερα έχουν παρακολουθήσει το τρίτο έτος σπουδών στην Π.Α.Κ. 133 δάσκαλοι, οι οποίοι παρακολουθούν μαθήματα για 32 βδομάδες το χρόνο, την περίοδο Σεπτέμβρη - Ιούνη, και καλύπτουν 22-24 ώρες τη βδομάδα για εκπαίδευση και πρακτική εξάσκηση. Στην περίπτωση των επηρεαζόμενων δασκάλων το πρόγραμμα σπουδών έχει προσαρμοστεί στις δυνατότητες των ιδίων και στις ανάγκες του κλάδου.

Από την πλευρά των εκπροσώπων της ΠΟΕΔ δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι η οργάνωση κατ' εξαίρεση υποστηρίζει το αίτημα των επηρεαζόμενων δασκάλων, οι οποίοι ήδη υπηρετούν στη δημοτική εκπαίδευση στην Κύπρο, δηλαδή να τύχουν ειδικής επιμόρφωσης στην Π.Α.Κ., για να μπορέσουν να μονιμοποιηθούν, αλλά ότι άλλες τυχόν περιπτώσεις δασκάλων θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με την παρακολούθηση του τρίτου έτους σπουδών της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, παρ' όλον ότι ως θέμα αρχής προσβλέπει στη συνεχή αναβάθμιση της εκπαίδευσης και των λειτουργών της και στην ύπαρξη ενιαίας υπηρεσίας, επικροτεί την εισήγηση του Υπουργείου Παιδείας για τη διοργάνωση ειδικού προγράμματος επιμόρφωσης των επηρεαζόμενων δασκάλων, έχοντας υπόψη ότι αυτοί εργάζονται ήδη ως συμβασιούχοι, είναι οικογενειάρχες και αποτελούν τάξη που άρχισε να εκλείπει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, η 'Εκθεση θεωρείται εγκεκριμένη.

Το επόμενο θέμα είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Η συνεχιζόμενη ρύπανση από το εργοστάσιο ARIZEN, η βλαβερή επίδρασή της πάνω στην υγεία των εργαζομένων και των κατοίκων της γύρω περιοχής και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης του προβλήματος». Θέμα εγγραφέν εκ μέρους όλων των κομμάτων.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΡΥΠΑΝΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ARIZEN, Η ΒΛΑΒΕΡΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΓΥΡΩ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος	Θαλής Μιχαηλίδης
Γεώργιος Παπαδόπουλος	Κυριάκος Χρίστου
Ανδρέας Παρισινός	Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιωάννης Ιωαννίδης	Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και

Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας, εκπρόσωποι του Δημοτικού Συμβουλίου Λεμεσού, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ, της ΟΕΒ και της διεύθυνσης της εταιρείας Zenios Closures Ltd. Στη συνεδρία της Επιτροπής ήταν επίσης παρών και ο αξ. Βουλευτής κ. Π. Δίγκλης.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή απ' όλα τα κόμματα στις 21 Ιουνίου 1990 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε με απόφαση του Σώματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο εκ των εισηγητών του Βουλευτής του ΑΚΕΛ-Αριστεράς κ. Κ. Χρίστου δήλωσε ότι η εγγραφή του θέματος ήταν αναγκαία ενόψει του γεγονότος ότι παρά τα μέχρι σήμερα διατάγματα του Δήμου Λεμεσού και τις έντονες διαμαρτυρίες των κατοίκων της περιοχής δεν έχουν ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα από τη διεύθυνση της πιο πάνω εταιρείας για την προστασία της υγείας των επηρεαζόμενων κατοίκων της περιοχής αλλά και των εργατών του εργοστασίου.

Ειδικότερα ο πιο πάνω Βουλευτής, αναφερόμενος στο ιστορικό του θέματος και στα στοιχεία που έχει συγκεντρώσει γύρω από αυτό, κατέθεσε στην Επιτροπή τα ακόλουθα:

(α) Το Υπουργείο Εργασίας με επιστολή του ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1989, η οποία απευθυνόταν προς τη διεύθυνση της εταιρείας Zenios Closures Ltd, ενημέρωσε την εταιρεία ότι μετρήσεις εκπομπής με ειδικό μηχάνημα στο φουγάρο του φούρνου ξήρανσης, που διεξήγαγε εμπειρογνώμονας από την Ομόσπονδη Δημοκρατία της Γερμανίας για λογαριασμό του Υπουργείου Εργασίας, έδειξαν ότι οι εκπεμπόμενοι υδρογονάνθρακες ήταν πολύ πιο ψηλοί από την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή. Αναφέρεται συναφώς στην εν λόγω επιστολή ότι, ενώ η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή είναι 50 mgC/m^3, οι εκπομπές από το εργοστάσιο κυμαίνονται από 3,200 mgC/m^3 μέχρι 3,300 mgC/m^3. Ενόψει της πιο πάνω κατάστασης το Υπουργείο εισηγήθηκε όπως ληφθούν το συντομότερο δυνατό τα αναγκαία μέτρα για μείωση της συγκέντρωσης των εκπεμπόμενων υδρογονανθράκων κάτω από το επίπεδο των 50mgC/m^3. με την εγκατάσταση κατάλληλου συστήματος καθαρισμού.

(β) Υπάρχει απόφαση του δικαστηρίου με ημερομηνία 28 Σεπτεμβρίου 1989, σύμφωνα με την οποία το δικαστήριο βρήκε την πιο πάνω κατηγορούμενη εταιρεία ένοχη, επειδή κατά την περίοδο Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 1988 προκαλούσε οχληρία στην οδό Γαλιλαίου. Το δικαστήριο είχε εκδώσει τότε σχετικό διάταγμα με το οποίο η κατηγορούμενη εταιρεία διαταζόταν να άρει την οχληρία και να εκτελέσει οποιαδήποτε έργα απαιτούνταν για το σκοπό αυτό μέσα σε περίοδο 6 μηνών από την ημέρα της επιβολής της ποινής. Εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα από τη διεύθυνση του εργοστασίου και η ρύπανση εξακολουθεί να υπάρχει και να προκαλεί οχληρία και προβλήματα στην υγεία των κατοίκων της περιοχής.

(γ) Οι αντιδράσεις των κατοίκων της περιοχής ήταν πάντοτε έντονες. Πρόσφατα αναγκάστηκαν να επιβάλουν προσωρινά κλείσιμο του εργοστασίου. Επίσης οι εργαζόμενοι στην εργοληπτική εταιρεία Ζαχαριάδη που βρίσκεται κοντά στο εργοστάσιο Arizen και οι οποίοι επηρεάζονται από τη λειτουργία του κατήλθαν σε απεργία απαιτώντας τερματισμό της απαράδεκτης αυτής κατάστασης, πράγμα που σήμαινε γι' αυτούς απώλεια 3 ημερομισθίων.

Ενόψει όλων αυτών των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της η Επιτροπή κλήθηκε να συμβάλει στον τερματισμό της απαράδεκτης κατάστασης που δημιουργήθηκε σε βάρος των κατοίκων της περιοχής αυτής, αφού ύψιστο καθήκον της είναι η προστασία της υγείας του λαού.

Οι εκπρόσωποι των αρμόδιων υπηρεσιών της κυβέρνησης που παρέστησαν στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμφώνησαν με την ιστορική αναδρομή και τα στοιχεία που κατέθεσε ενώπιον της Επιτροπής ο Βουλευτής κ. Χρίστου, τα οποία και επιβεβαίωσαν. Οι ίδιοι εκπρόσωποι κατέθεσαν πρόσθετα στην Επιτροπή τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) Οι εκπρόσωποι της πιο πάνω εταιρείας πληροφόρησαν το αρμόδιο Υπουργείο ότι η διεύθυνση της εταιρείας ανέθεσε σε γραφείο μελετών τη διεξαγωγή μελέτης για καταστολή των αναθυμιάσεων των φουγάρων του εργοστασίου. Η πρώτη φάση της μελέτης έχει τελειώσει. Επειδή η εταιρεία που μελέτησε το σύστημα εισηγήθηκε ότι θα πρέπει αυτό να δοκιμαστεί, ώστε να αξιολογηθούν καλύτερα τα αποτελέσματά του, υπήρξε κάποια καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της λήψης των αναμενόμενων μέτρων.

(β) Σύμφωνα πάντοτε με τα στοιχεία που δόθηκαν από την πιο πάνω εταιρεία στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το εν λόγω σύστημα τελικά λειτούργησε και τα δοκιμαστικά αποτελέσματα του φιλτραρίσματος αναθυμιάσεων υπήρξαν ικανοποιητικά. Έτσι η εταιρεία προχώρησε στην ανάθεση της κατασκευής του τελικού συστήματος φιλτραρίσματος, το οποίο θα είναι έτοιμο να λειτουργήσει σε δύο μήνες, οπότε και αναμένεται να εκλείψει το όλο πρόβλημα.

(γ) Έχει προσδιοριστεί με βάση ανάλυση που έγινε από το Γενικό Χημείο του Κράτους ότι στους εκπεμπόμενους υδρογονάνθρακες περιέχεται 73% περίπου ισοφορόνη. Για την ουσία αυτή αναφέρονται τα ακόλουθα στοιχεία τοξικότητας: Οι ατμοί της επιδρούν στο αναπνευστικό σύστημα προκαλώντας ερεθισμό. Επίσης είναι ερεθιστική στα μάτια. Η ισοφορόνη, όταν έρθει σε άμεση επαφή με τον άνθρωπο, δυνατό να προκαλέσει καταστροφή του κερατοειδούς χιτώνα των ματιών, καθώς και ερεθισμό του δέρματος ένεκα της απολιπαντικής της δράσης. Όταν επίσης λαμβάνεται διά μέσου του πεπτικού συστήματος, δρα τοξικά.

Σύμφωνα με τη δήλωση του ιατρικού λειτουργού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι εργάτες του παρακείμενου εργοστασίου της εταιρείας Ζαχαριάδη που εξετάστηκαν σε ώρα λειτουργίας του Arizen έχουν εμφανίσει συμπτώματα πονοκέφαλου, ζάλης και εμετών.

Οι εκπρόσωποι της εταιρείας Zenios Closures Ltd διαβεβαίωσαν από τη δική τους πλευρά ότι το σύστημα φιλτραρίσματος των αναθυμιάσεων του εργοστασίου θα ολοκληρωθεί σίγουρα σε δύο μήνες και θα μπορέσει να μπει σε λειτουργία. Οι πιο πάνω εκπρόσωποι της εταιρείας δήλωσαν ότι η εταιρεία τους ειδοποιήθηκε κατά το τέλος του 1988 από το Δήμο Λεμεσού, επειδή προκαλούσε οχληρία. Στο στάδιο εκείνο η εταιρεία συμβουλεύτηκε το αρμόδιο Υπουργείο το οποίο δεν είχε μετρήσεις και δεν ήταν σε θέση να προτείνει συγκεκριμένα μέτρα που θα μπορούσε να πάρει η εταιρεία για να άρει την οχληρία. Μετά τις συγκεκριμένες υποδείξεις προς το εργοστάσιο από την Υπηρεσία Επιθεωρήσεως Εργοστασίων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναφορικά με τις συγκεντρώσεις υδρογονανθράκων που μετρήθηκαν να εκπέμπονται από το φουγάρο του εργοστασίου και την εισήγησή της για λήψη των αναγκαίων μέτρων για μείωσή τους η

διεύθυνση της εν λόγω εταιρείας προέβη στις αναγκαίες ενέργειες, για να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ και ΠΕΟ ζήτησαν όπως ληφθούν αμέσως τα ενδεικνυόμενα μέτρα από την εταιρεία για τη λύση του προβλήματος, το οποίο, όπως λέχθηκε, επηρεάζει ακόμα και τους εργάτες που εργάζονται στη γειτονική εταιρεία Ζαχαριάδη. Όπως αναφέρθηκε από τους ιδίους, το πρόβλημα υπάρχει για χρόνια, αλλά παρ' όλα αυτά η εταιρεία δεν έχει συμμορφωθεί μέχρι στιγμής προς οποιεσδήποτε υποδείξεις της έχουν γίνει.

Ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ δήλωσε στην Επιτροπή ότι η ομοσπονδία του βρίσκεται σε επαφή με την εταιρεία και ενημερώνεται πάνω στις εξελίξεις του θέματος. Η γενικότερη άποψη της ΟΕΒ είναι ότι η οικονομική και βιομηχανική ανάπτυξη και το περιβάλλον μπορούν να συνυπάρχουν, όταν λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα. Η πιο πάνω εταιρεία έχει καταβάλει ικανοποιητικές προσπάθειες μέχρι σήμερα για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, πράγμα για το οποίο όμως χρειάζεται κάποιος χρόνος μιας και δεν υπάρχουν έτοιμες λύσεις γι' αυτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού μελέτησε το όλο θέμα και ενημερώθηκε πάνω στις διάφορες απόψεις που υπάρχουν γύρω απ' αυτό, έχει προβεί στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

(α) Το εργοστάσιο Arizen προκαλούσε και προκαλεί ρύπανση εργαζομένους και οχληρία σ' αυτό και στους κατοίκους και εργαζομένους στη γύρω περιοχή. Το γεγονός αυτό απαιτεί άμεση και σοβαρή αντιμετώπιση. Παρ' όλο που το πιο πάνω πρόβλημα υπάρχει από καιρό, δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα για αντιμετώπισή του ούτε από την κυβέρνηση ούτε από την ίδια την εταιρεία παρά μόνο περί τα τέλη του 1989. Το γεγονός αυτό οφείλεται στη φανερή αδυναμία των αρμόδιων υπηρεσιών σε ό,τι αφορά τεχνικά μέσα, ανθρώπινο δυναμικό και υπάρχουσα νομοθεσία που θα συνέβαλλαν στην εξασφάλιση των αναγκαίων μηχανισμών για τον εντοπισμό και την άρση αυτών και άλλων παρόμοιων καταστάσεων. Από την άλλη η Επιτροπή θεωρεί απαράδεκτη την από μέρους της ίδιας της εταιρείας ανοχή για όλο αυτό το διάστημα της κατάστασης που η ίδια έχει δημιουργήσει. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η εν λόγω εταιρεία αναμφίβολα θα μπορούσε και θα έπρεπε να είχε από μόνη της προβεί στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για τον περιορισμό του προβλήματος και της οχληρίας που προκαλούσε και προκαλεί στους εργαζομένους και στους κατοίκους της περιοχής.

(β) Η Επιτροπή διαπιστώνει με την ευκαιρία της μελέτης του θέματος αυτού ότι πολλά προβλήματα ρύπανσης και προσβολής της δημόσιας υγείας που προκαλούνται από τη λειτουργία εργοστασίων, παρ' όλον ότι γίνονται αισθητά ή υπάρχουν από πολλού χρόνου, δεν τυγχάνουν έγκαιρης αντιμετώπισης από τους αρμοδίους και οι λόγοι είναι αυτοί που προαναφέρθηκαν. Έτσι αφήνονται να οξύνονται με αποτέλεσμα να δημιουργούνται αισθήματα έντονης αγανάκτησης στους επηρεαζομένους σε σημείο που, όταν πια αποφασίζεται η λήψη μέτρων για τον περιορισμό ή τερματισμό τους, οι ενδιαφερόμενοι δικαιολογημένα να μην είναι σε θέση να επιδείξουν θετικό πνεύμα συνεργασίας.

(γ) Αναφορικά με το σχόλιο που έγινε εκ μέρους της ΟΕΒ, πως δηλαδή η οικονομική και βιομηχανική ανάπτυξη και το περιβάλλον μπορούν να συνυπάρχουν, εφόσον λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, η Επιτροπή επιθυμεί να δηλώσει ότι η ίδια δε διαφωνεί με τη θέση αυτή δεδομένου πως λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα από τους υπευθύνους. Εκεί

όμως που τα συμφέροντα της οικονομικής και βιομηχανικής ανάπτυξης συγκρούονται και δε συμβαδίζουν με το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, τότε, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, και στο σημείο αυτό η Επιτροπή αισθάνεται έντονα, δε χωρεί κανένας συμβιβασμός σε βάρος της υγείας του λαού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, θα θεωρήσω το θέμα εγκεκριμένο.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για τα θέματα που αναφέρονται ως (α) «Η αδικαιολόγητη σπατάλη δημόσιου χρήματος λόγω της καθυστέρησης στη λήψη της σωστής απόφασης να κατασκευαστεί τετραπλής κατεύθυνσης ο δρόμος Λάρνακας-Κοφίνου» και (β) «Η ανάγκη άμεσης παροχής αποζημιώσεων στους κατοίκους των κοινοτήτων Αγγλισίδων και Αλεθρικού για τις ζημιές που υπέστησαν από την έναρξη της κατασκευής του δρόμου Λάρνακας-Κοφίνου με διπλή κατεύθυνση». Και τα δυο θέματα γράφτηκαν από τους αξιότιμους Βουλευτές κ. Α. Γεωργίου και Σ. Χατζηγιάννη.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ 1. «Η ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΗ ΣΠΑΤΑΛΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΤΗΣ ΣΩΣΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΝΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕΙ ΤΕΤΡΑΠΛΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Ο ΔΡΟΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ-ΚΟΦΙΝΟΥ» ΚΑΙ 2. «Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΜΕΣΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΑΓΓΛΙΣΙΔΩΝ ΚΑΙ ΑΛΕΘΡΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΖΗΜΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΕΣΤΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ-ΚΟΦΙΝΟΥ ΜΕ ΔΙΠΛΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ»

Παρόντες:-

Ιωάννης Μάτσης, Πρόεδρος

Αυγερινός Παπαρές

Ανδρέας Γεωργίου, εκπροσωπώντας τον κ. Λ. Ιεροδιακόνου

Ανδρέας Ψυλλίδης

Άριστος Χρυσοστόμου

Χρίστος Πέτας

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπώντας τον κ. Γ. Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε τα πιο πάνω θέματα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 28 Ιουνίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω θεμάτων από την Επιτροπή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος και των Χωριτικών Αρχών Αλεθρικού και Αγγλισίδων.

Τα πιο πάνω θέματα γράφτηκαν στη Βουλή από τους αξιότιμους Βουλευτές κ. Α. Γεωργίου και Σ. Χατζηγιάννη στις 17 Νοεμβρίου 1988 και παραπέμφθηκαν στη συνέχεια στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας τα υπό συζήτηση θέματα ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Α. Γεωργίου, εκ μέρους και του αξιότιμου Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη, δήλωσε ότι το θέμα προέκυψε από την αρχική απόφαση της κυβέρνησης να κατασκευάσει το δρόμο Λάρνακας-Κοφίνου με δύο λωρίδες αντί με τέσσερις και τούτο παρά τις διαμαρτυρίες και παραστάσεις που έγιναν. Αποτέλεσμα της απόφασης αυτής ήταν η παράνομη επέμβαση σε χωράφια των Αγγλισίδων και του Αλεθρικού, η εκρίζωση δένδρων και η πρόκληση άλλων ζημιών, χωρίς να γίνει η νενομισμένη απαλλοτρίωση και χωρίς να προσφερθεί οποιαδήποτε αποζημίωση στους ιδιοκτήτες. Συνεχίζοντας ο ίδιος Βουλευτής ανέφερε ότι η κυβέρνηση, έπειτα από διαμαρτυρίες των ενδιαφερομένων και αφού γράφτηκε το θέμα στη Βουλή για συζήτηση, αποδέχτηκε το αίτημα όπως ο δρόμος κατασκευαστεί με τέσσερις λωρίδες, πράγμα που είχε ως αποτέλεσμα να μετατοπιστεί η όδευση του δρόμου περί τα 100 μέτρα βορειότερα, γεγονός όμως που δε συνεπάγεται και αποκατάσταση των ζημιών που είχαν προκληθεί στα χωράφια. Στη συνέχεια έγινε νέα χάραξη και χωρομέτρηση, άρχισαν εξαρχής οι εργασίες και έγιναν νέες παράνομες επεμβάσεις σε άλλα χωράφια και πάλι χωρίς απαλλοτρίωση και χωρίς να προσφερθεί μέχρι σήμερα οποιαδήποτε αποζημίωση. Αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής, δήλωσε ο ίδιος Βουλευτής, είναι όλες σχεδόν οι εργασίες και τα έργα που έγιναν με βάση τις δύο λωρίδες να είναι άχρηστα και οι ιδιοκτήτες της γης για τρία χρόνια να ζημιώνουν, αφού δεν μπορούν να καλλιεργήσουν τα χωράφια τους. Τέλος, σύμφωνα πάντα με τον εισηγητή του θέματος, προκλήθηκαν ζημιές και σπατάλη δημόσιου χρήματος ύψους δεκάδων χιλιάδων λιρών από τη λανθασμένη αρχική απόφαση της κυβέρνησης και την εμμονή της να κατασκευαστεί ο δρόμος με δύο λωρίδες. Πέραν τούτου προκλήθηκαν ζημιές και ταλαιπωρίες στους κατοίκους των Αγγλισίδων και του Αλεθρικού και μέχρι στιγμής καμιά αποζημίωση δεν έχει καταβληθεί. Επιπλέον δεν έχει προγραμματιστεί να γίνουν οι αναγκαίες προσβάσεις προς τις δύο κοινότητες.

Συμφωνώντας με τον εισηγητή του θέματος οι κοινοτάρχες Αλεθρικού και Αγγλισίδων ανέφεραν προς την Επιτροπή πως οι κάτοικοι των δύο κοινοτήτων υπέστησαν σοβαρές ζημιές από τις αλλοπρόσαλλες αυτές ενέργειες και αποφάσεις της κυβέρνησης, αφού ξεριζώθηκαν πολλά δένδρα και τα κτήματά τους παρέμειναν ανεκμετάλλευτα για τρία χρόνια. Πέραν τούτου οι ίδιοι κοινοτάρχες δήλωσαν πως για τις ζημιές αυτές καμιά αποζημίωση δεν έχει καταβληθεί στους ιδιοκτήτες των κτημάτων και κάλεσαν την κυβέρνηση να επισπεύσει τις διαδικασίες για την άμεση πληρωμή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους.

Από την πλευρά τους οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ και Παναγροτικός Σύνδεσμος δήλωσαν στην Επιτροπή πως πράγματι οι κάτοικοι των δύο κοινοτήτων υπέστησαν τεράστιες ζημιές από την κατασκευή του δρόμου και κάλεσαν με τη σειρά τους την κυβέρνηση να μην καθυστερήσει άλλο την αποπληρωμή των αποζημιώσεων προς τους δικαιούχους.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων που προσήλθαν ενώπιον της Επιτροπής δήλωσαν πως η μελέτη για την κατασκευή του δρόμου Λάρνακας-Κοφίνου άρχισε από το 1985 μέσα στα πλαίσια και σε συσχετισμό με τη γενικότερη μελέτη που αφορούσε το δρόμο Λευκωσίας-Λάρνακας.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, το Δεκέμβριο του 1985 αποφασίστηκε οριστικά όπως ο δρόμος Λευκωσίας-Λάρνακας κατασκευαστεί μέσω Λυμπιών και συγχρόνως αποφασίστηκε όπως ο δρόμος Λάρνακας-Κοφίνου κατασκευαστεί με πλάτος 7 μέτρων και με δύο λωρίδες, αφού ενδυναμωθεί το οδόστρωμά του. Το Φεβρουάριο του 1988 μετά την εισαγωγή νέων γεωμετρικών προτύπων, σύμφωνα με τα οποία τότε μόνο θα επεβάλλετο η κατασκευή δρόμων με τέσσερις λωρίδες,

εφόσον αυτοί θα είχαν συχνότητα χρήσης μέχρι 9,000 αυτοκίνητα την ημέρα και επειδή τα πρότυπα αυτά ο δρόμος Λάρνακας-Κοφίνου δεν τα πληρούσε, αποφασίστηκε και άρχισε η κατασκευή του δρόμου με διπλή κατεύθυνση στις 10 Φεβρουαρίου 1988.

Σύμφωνα και πάλι με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, η νέα κυβέρνηση αποφάσισε όπως οι δρόμοι που συνδέουν τις πόλεις μεταξύ τους κατασκευάζονται με τέσσερις λωρίδες και, επειδή ο δρόμος Λάρνακας-Κοφίνου είναι η προέκταση της σύνδεσης των πόλεων Λάρνακας και Λεμεσού, αποφασίστηκε τον Ιούνιο του 1988 η διαπραγμάτευση με τον εργολάβο για αλλαγή των σχεδίων και μετατροπή του δρόμου αυτού σε δρόμο με τέσσερις λωρίδες. Οι ζημιές που προκλήθηκαν από την αλλαγή των σχεδίων αυτών υπολογίζονται γύρω στις δέκα με είκοσι χιλιάδες λίρες.

Το θέμα των αποζημιώσεων προς τους ιδιοκτήτες γης των οποίων τα κτήματα απαλλοτριώθηκαν για την κατασκευή του δρόμου, όπως δηλώθηκε από τους ίδιους εκπροσώπους, βρίσκεται από τις 10 Μαΐου 1990 ενώπιον του Κτηματολογίου για εκτιμήσεις των αποζημιώσεων που πρέπει να δοθούν. Υπολογίζεται ότι η όλη διαδικασία και η πληρωμή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους θα περατωθούν σε διάστημα τριών μηνών. Επίσης διαβεβαίωσαν ότι θα ικανοποιήσουν το αίτημα των κοινοτήτων για την κατασκευή των αναγκαίων προσβάσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, είναι της γνώμης ότι η αρχική απόφαση της κυβέρνησης να κατασκευάσει το δρόμο Λάρνακας-Κοφίνου με δύο αντί με τέσσερις λωρίδες έχει επιβαρύνει το δημόσιο με επιπρόσθετες δαπάνες. Επιπλέον θεωρεί απαράδεκτη την επέμβαση σε ιδιωτικά κτήματα χωρίς επίταξη και απαλλοτρίωση, όπως συνέβη στην περίπτωση του Αλεθρικού και των Αγγλισίδων. Από την άλλη, η καθυστέρηση στην αποπληρωμή των αποζημιώσεων προς τους δικαιούχους των οποίων τα κτήματα απαλλοτριώθηκαν δυσκολεύει την ομαλή συνέχιση του επαγγέλματός τους, που είναι η ενασχόληση με τη γεωργία, και γι' αυτό καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να επισπεύσει την αποπληρωμή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους και στο μέλλον, όταν προβαίνει στο σχεδιασμό παρόμοιων έργων, να λαμβάνει υπόψη έγκαιρα όλους τους παράγοντες που τα επηρεάζουν, για να προλαμβάνονται ζημιές, είτε αυτές αφορούν το δημόσιο είτε τον ιδιωτικό τομέα. Επίσης η Επιτροπή καλεί την κυβέρνηση όπως ικανοποιήσει το αίτημα των κοινοτήτων για κατασκευή των αναγκαίων προσβάσεων, όπως έχει υποσχεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επόμενο θέμα είναι η Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Αγνοουμένων, Εγκλωβισμένων και Παθόντων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα σπίτια των προσφύγων αστυνομικών στο Πλατύ Αγλαντζιάς και στη Λεμεσό». Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ (ΑΡ. 2) ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ, ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΤΥ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Πέτρος Στυλιανού
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων επανεξέτασε το πιο πάνω θέμα σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 18 Οκτωβρίου 1988 μέχρι 28 Ιουνίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου, της Ειδικής Ερευνητικής Επιτροπής για τις κατοικίες των προσφύγων αστυνομικών που κτίστηκαν στο Πλατύ Αγλαντζιάς και στη Λεμεσό, του Συνεργατικού Ταμιευτηρίου Αστυνομίας Κύπρου και των επηρεαζόμενων αστυνομικών.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 6 Νοεμβρίου 1986 από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Τ. Χατζηδημητρίου και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα. Ενεργώντας η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα εξέτασε το όλο θέμα και, αφού ενημερώθηκε, ετοίμασε σχετική Έκθεση η οποία εγκρίθηκε ομόφωνα από την ολομέλεια της Βουλής στις 5 Μαρτίου 1987, καθώς επίσης και Συμπληρωματική Έκθεση πάνω στο ίδιο θέμα που εγκρίθηκε ομόφωνα από το Σώμα στις 12 Ιουλίου 1987.

Όπως είναι γνωστό, ο Σύνδεσμος Αστυνομίας Κύπρου, μέσα στα πλαίσια του Στεγαστικού Σχεδίου των Κρατικών Υπαλλήλων, ανέλαβε να κτίσει χαμηλού κόστους κατοικίες για τα εκτοπισθέντα μέλη του που αδυνατούν να δανειοδοτηθούν και να κτίσουν από μόνα τους κατοικίες. Για το σκοπό αυτό η κυβέρνηση παραχώρησε στο Σύνδεσμο Αστυνομίας Κύπρου και στο Στεγαστικό Ταμιευτήριο Αστυνομίας Κύπρου μακροπρόθεσμο δάνειο με επιτόκιο προς 3%, το οποίο αντιστοιχεί σε £10,000 για κάθε δικαιούχο, για την παραχώρηση ποσού £10,000 σε κάθε δικαιούχο με επιτόκιο προς 3 1/2%. Παραχωρήθηκε επίσης έκταση κυβερνητικής γης στο Πλατύ Αγλαντζιάς και στα Πολεμίδια Λεμεσού για τη στέγαση προσφύγων αστυνομικών, μελών του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου.

Ύστερα από την υποβολή παραπόνων εκ μέρους των ενδιαφερόμενων αστυνομικών για πολλαπλές ελλείψεις, ατασθαλίες, κακοτεχνίες και σοβαρές ατέλειες, καθώς και καθυστέρηση στην αποπεράτωση και παραλαβή του όλου έργου τόσο στο Πλατύ Αγλαντζιάς όσο και στη Λεμεσό, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων περιέλαβε εισήγηση στη σχετική της Έκθεση, που η Βουλή ενέκρινε ομόφωνα στις 5 Μαρτίου 1987, για τη σύσταση από την κυβέρνηση Ειδικής Ερευνητικής Επιτροπής, της οποίας οι όροι εντολής ήταν οι ακόλουθοι:

(α) Διεξαγωγή ολοκληρωμένης έρευνας σε σχέση με τις κατοικίες των προσφύγων αστυνομικών στο Πλατύ Αγλαντζιάς και στη Λεμεσό που να περιλαμβάνει λεπτομερή οικονομικό, τεχνικό και ποιοτικό έλεγχο

του όλου έργου για τη διαπίστωση οποιασδήποτε φύσης λαθών και προβλημάτων που προέκυψαν κατά τον προγραμματισμό και την εκτέλεση των έργων τόσο στο Πλατύ Αγλαντζιάς όσο και στη Λεμεσό και με στόχο την πλήρη επανόρθωση των λαθών και την απόδοση ευθυνών σε εκείνους που ευθύνονται για την κατάσταση που δημιουργήθηκε.

(β) Διευθέτηση της νομικής κατοχύρωσης των δικαιούχων αστυνομικών, ώστε να διασφαλιστεί ότι μετά την αποπληρωμή των χρεών τους θα τους δοθούν τίτλοι ιδιοκτησίας για τις κατοικίες.

Η Ειδική Ερευνητική Επιτροπή συστάθηκε πράγματι και, σύμφωνα με τους όρους εντολής της, εξέτασε σε πρώτο στάδιο το θέμα των αστυνομικών κατοικιών στο Πλατύ Αγλαντζιάς (την Α' φάση υλοποίησης του σχεδίου) και σε δεύτερο στάδιο το θέμα των κατοικιών των προσφύγων αστυνομικών που κτίστηκαν στα Πολεμίδια Λεμεσού. Οι σχετικές εκθέσεις της Ερευνητικής Επιτροπής κατατέθηκαν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων και έτυχαν διεξοδικής μελέτης από αυτή, με σκοπό να διαπιστωθεί αν πράγματι οι επηρεαζόμενοι αστυνομικοί έπεσαν θύματα κάποιας κατάστασης εξαιτίας της οποίας θα κληθούν να πληρώσουν οι ίδιοι για παραλείψεις και κακοτεχνίες στις κατοικίες τους.

Η πρώτη υπό αναφορά έκθεση αναφέρεται σε 33 αστυνομικές κατοικίες που κτίστηκαν στο Πλατύ Αγλαντζιάς. Οι 33 αυτές κατοικίες αποτελούν την Α' φάση υλοποίησης του σχεδίου και ανεγέρθηκαν σε 12 από τα 30 οικόπεδα στην περιοχή Ρ.Ι.Κ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής από τους επηρεαζόμενους αστυνομικούς, η εκτέλεση των σχετικών εργασιών εκ μέρους του εργολάβου δεν εναρμονίζεται με τους όρους του συμβολαίου και σε πολλές περιπτώσεις υπήρξε άρνηση εκ μέρους του να εκτελέσει εργασίες που ήταν υποχρεωμένος να κάμει.

Τα κυριότερα παράπονα που εκφράζονται από τους κατόχους των κατοικιών αυτών είναι τα ακόλουθα:

(α) Οι δρόμοι είναι ιδιωτικοί χωρίς ηλεκτρικό φωτισμό και πολύ στενοί.

(β) Οι κλίσεις ορισμένων δρόμων είναι λανθασμένες και δεν αποχετεύονται κανονικά τα νερά της βροχής.

(γ) Το ύψος των αυλών είναι χαμηλότερο από το ύψος των δρόμων, με αποτέλεσμα να λιμνάζουν νερά μέσα στις αυλές.

(δ) Πολλοί χώροι στάθμευσης που βρίσκονται στις αυλές των κατοικιών είναι προβληματικοί λόγω στενότητας χώρου.

(ε) Μερικές κατοικίες έχουν ανεπαρκή φυσικό φωτισμό και κακό προσανατολισμό.

(στ) Τα οικόπεδα και οι κατοικίες είναι πολύ μικρού εμβαδού.

(ζ) Οι κατοικίες δεν επιδέχονται προσθήκη ορόφου για μελλοντική στέγαση των παιδιών τους.

(η) Τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν είναι φθηνά και η ποιότητα των εργασιών, καθώς και η όλη επίβλεψη, πολύ κακές.

(θ) Η χωρητικότητα των ντεποζίτων νερού είναι ανεπαρκής.

Από την όλη μελέτη της υπό αναφορά έκθεσης από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων και τα συμπεράσματα της Ειδικής Ερευνητικής Επιτροπής που παρατίθενται σ' αυτή προκύπτουν τα ακόλουθα:

Πολλά από τα παράπονα που έχουν εκφραστεί πράγματι ευσταθούν, όπως

για παράδειγμα η στενότητα των δρόμων ή οι στενοί χώροι στάθμευσης. Δεν μπορούσε όμως να γίνει διαφορετικά, γιατί, αν οι δρόμοι για παράδειγμα ήταν πλατύτεροι, το εμβαδό των οικοπέδων και κατά συνέπεια των κατοικιών θα ήταν μικρότερο, θα κτίζονταν λιγότερες κατοικίες στον ίδιο χώρο και γενικά το κόστος τους θα ήταν ψηλότερο. Οι κατοικίες αυτές κτίστηκαν με σκοπό να διατεθούν σε λογικές τιμές και σε όσο το δυνατό περισσότερους πρόσφυγες αστυνομικούς που είχαν άμεση ανάγκη να στεγαστούν. Τόσο οι κατοικίες όσο και τα οικόπεδα θα μπορούσαν να ήταν μεγαλύτερα με ανάλογη αύξηση των κόστων, αλλά τότε δε θα επρόκειτο για κατοικίες χαμηλού κόστους.

Άλλα πάλι από τα εκφρασθέντα παράπονα, όπως για παράδειγμα η χαμηλή ποιότητα των ξυλουργικών εργασιών, η κακή τοποθέτηση των μωσαϊκών πατωμάτων, οι παρατηρούμενες ρωγμές, η υγρασία και η μικρή χωρητικότητα των ντεποζίτων νερού, φαίνεται να αποτελούν πραγματικότητα για μερικά ή για όλα τα σπίτια ανάλογα με τη φύση του παραπόνου. Στις περιπτώσεις αυτές η Ειδική Ερευνητική Επιτροπή προβαίνει ανάλογα στις αναγκαίες συστάσεις προς το Σύνδεσμο Αστυνομίας Κύπρου, είτε για να αναλάβει ο ίδιος τις σχετικές επιδιορθώσεις με δικά του έξοδα είτε για να συνεισφέρει για την αποκατάσταση των ατελειών είτε για να προσφέρει χρηματικές αποζημιώσεις είτε για να καταβάλει αμέσως τις απαιτούμενες δαπάνες για την επιδιόρθωση κατοικιών που κρίθηκε ότι πρέπει αμέσως να επιδιορθωθούν.

Σε γενικές γραμμές τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν είναι αποδεκτής ποιότητας αλλά όχι πολυτελείας και τούτο για λόγους οικονομίας. Η επίβλεψη των σχετικών εργασιών είναι ικανοποιητική, αν και θα μπορούσε να ήταν αυστηρότερη, ώστε να αποφευχθούν μερικά από τα παράπονα που εξέφρασαν οι αστυνομικοί.

Πάντως σε καμιά περίπτωση δε φαίνεται να υπήρξε πρόθεση για κακή διαχείριση του σχεδίου από το Σύνδεσμο Αστυνομίας Κύπρου και η Ειδική Ερευνητική Επιτροπή έχει την άποψη ότι οι 33 αστυνομικοί δεν έχουν αδικηθεί, αφού το ποσό που χρεώθηκαν αντιπροσωπεύει την αξία των κατοικιών που αγόρασαν. Επειδή όμως ο Σύνδεσμος Αστυνομίας ανέλαβε την υποχρέωση να ανεγείρει χαμηλού κόστους κατοικίες για τα μέλη του, η Ερευνητική Επιτροπή πιστεύει ότι τα πρόσθετα έξοδα για τις επιδιορθώσεις που πρέπει να γίνουν πρέπει να αναληφθούν κυρίως από το Σύνδεσμο Αστυνομίας.

Παράπονα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων κατέθεσαν οι επηρεαζόμενοι αστυνομικοί και σχετικά με την υλοποίηση της Β΄ φάσης του υπό συζήτηση σχεδίου που περιλάμβανε την ανέγερση στο Πλατύ Αγλαντζιάς 45 κατοικιών πάνω σε 12 οικόπεδα που, όπως αργότερα διαπιστώθηκε, δεν ικανοποιούσαν τις ανάγκες των αστυνομικών, με αποτέλεσμα να εκπονηθούν νέα σχέδια για 12 κατοικίες πάνω σε 8 οικόπεδα.

Τα σχετικά παράπονα αναφέρουν ότι το συμβόλαιο μεταξύ του Συνδέσμου Αστυνομίας και του εργολάβου υπογράφτηκε το Δεκέμβριο του 1986 και στις 20 Φεβρουαρίου 1989 οι κατοικίες δεν είχαν ακόμη παραδοθεί στους δικαιούχους τους. Συγκεκριμένα οι λόγοι που συντείνουν στην καθυστέρηση παράδοσης του έργου οφείλονται στο ότι ο εργολάβος δεν έχει στην υπηρεσία του ικανοποιητικό αριθμό τεχνικών και εργατών, δεν έχει επιστάτη και πολιτικό μηχανικό και δεν πληρώνει τους υπεργολάβους για εργασίες που εκτελέστηκαν, με αποτέλεσμα αυτοί να αρνούνται να συνεχίσουν, μέχρι να πληρωθούν.

Σχετικά με τους πιο πάνω ισχυρισμούς ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου δήλωσε στην Επιτροπή ότι πράγματι υπήρξε καθυστέρηση στην εκτέλεση του όλου έργου, αλλά, σύμφωνα με τη διαβεβαίωση της αρχιτέκτονος, αυτή ήταν δικαιολογημένη. Για την έλλειψη τεχνικών και εργατών και

την πληρωμή των υπεργολάβων δεν ευθύνεται ο Σύνδεσμος, του οποίου η ευθύνη είναι να παρακολουθεί τις οδηγίες της αρχιτέκτονος και να ακούει τα παράπονα των ενδιαφερομένων. Εξάλλου ο Σύνδεσμος Αστυνομίας αναλαμβάνει τα δικηγορικά έξοδα, ώστε οι ενδιαφερόμενοι αστυνομικοί να διεκδικήσουν τα δίκαιά τους σε περίπτωση που τελικά δε θα μείνουν ικανοποιημένοι από το αποτέλεσμα.

Η δεύτερη από τις υπό αναφορά εκθέσεις, που κατατέθηκε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων και έτυχε μελέτης από αυτή, αναφέρεται στις κατοικίες των προσφύγων αστυνομικών που κτίστηκαν στα Πολεμίδια Λεμεσού. Η Ειδική Ερευνητική Επιτροπή που συστάθηκε για να ερευνήσει το θέμα της ανέγερσης των κατοικιών στο Πλατύ Αγλαντζιάς ερεύνησε σε δεύτερο στάδιο και το θέμα των κατοικιών που κτίστηκαν στη Λεμεσό με τους ίδιους όρους εντολής που αναφέρονται στην περίπτωση των αστυνομικών κατοικιών στο Πλατύ Αγλαντζιάς. Το σχέδιο ανέγερσης αστυνομικών κατοικιών στη Λεμεσό περιλάμβανε την ανέγερση 28 κατοικιών πάνω σε 14 οικόπεδα στα Πολεμίδια Λεμεσού, σε μεταγενέστερο όμως στάδιο ο αριθμός των οικοπέδων μειώθηκε κατά δύο με επακόλουθο ο αριθμός των κατοικιών να μειωθεί σε 24.

Από τη μελέτη της σχετικής έκθεσης της Ειδικής Ερευνητικής Επιτροπής και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων προκύπτουν τα ακόλουθα:

Η διεξαγωγή της όλης έρευνας στη Λεμεσό έγινε κατά τρόπο διαφορετικό από τον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας στο Πλατύ Αγλαντζιάς και περιστράφηκε μεταξύ άλλων γύρω από τα δικαιώματα του αρχιτέκτονα.

Ο Πρόεδρος της Ειδικής Ερευνητικής Επιτροπής δήλωσε στην Επιτροπή Προσφύγων ότι οι κατοικίες συμπληρώθηκαν και ότι ο αρχιτέκτονας του έργου ισχυρίζεται ότι δεν έχουν καταβληθεί όλα τα οφειλόμενα σ' αυτόν ποσά, ισχυρισμός που, σύμφωνα με την Ερευνητική Επιτροπή, ευσταθεί ως προς ορισμένα από τα ποσά που αυτός διεκδικεί, παρά το γεγονός ότι ο Σύνδεσμος Αστυνομίας δηλώνει πως δεν οφείλει τίποτε περισσότερο από τα ποσά που έχει ήδη καταβάλει στον αρχιτέκτονα. Συγκεκριμένα ο αρχιτέκτονας ισχυρίζεται ότι ανέλαβε το συντονισμό της συμπλήρωσης των εργασιών μετά την καταγγελία του συμβολαίου με τον εργολάβο. Για το θέμα όμως αυτό δεν υπάρχει γραπτή συμφωνία μεταξύ του Συνδέσμου και του αρχιτέκτονα.

Οι επηρεαζόμενοι αστυνομικοί κατέθεσαν στην Επιτροπή Προσφύγων ότι το κόστος των κατοικιών τους ανέβηκε κατά πολύ και ότι σ' αυτό προστέθηκαν τόκοι και επιπρόσθετα έξοδα που έγιναν από τους ιδίους. Επιπλέον, παρά την κατάσχεση της εγγύησης του εργολάβου για μη πιστή εφαρμογή των όρων του συμβολαίου, το όλο έργο παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις, ατέλειες και κακοτεχνίες.

Στην κατάθεσή τους ενώπιον της Επιτροπής οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου δήλωσαν ότι συμφωνούν με τα πορίσματα της έκθεσης της Ειδικής Ερευνητικής Επιτροπής, τα οποία σε γενικές γραμμές συνοψίζονται στα εξής:

(α) Το γεγονός ότι ο εργολάβος του έργου αντιμετώπισε κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών σοβαρά οικονομικά προβλήματα, με επακόλουθο η εταιρεία του να βρίσκεται σε κατάσταση διάλυσης, επηρέασε το ρυθμό των εργασιών με συνεπακόλουθο την κατάσχεση του συμβολαίου. Οι τελικές δαπάνες όμως για τη συμπλήρωση των κατοικιών σε σχέση με τους αστυνομικούς δεν ξεπέρασαν το ποσό που θα πληρωνόταν στον εργολάβο και έτσι από πλευράς δαπανών οι αστυνομικοί δεν αδικήθηκαν.

(β) Το χαμηλό κόστος των κατοικιών δε δικαιολογεί τα σφοδρά παράπονα που εκφράζονται από τους επηρεαζόμενους αστυνομικούς σχετικά με την ποιότητα των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν και των εργασιών που εκτελέστηκαν.

(γ) Ο Σύνδεσμος Αστυνομίας Κύπρου υπολόγισε το κόστος ανά κατοικία ύστερα από διαίρεση του ολικού κόστους διά του αριθμού των κατοικιών. Ενόψει του γεγονότος ότι οι κατοικίες είναι του ίδιου περίπου εμβαδού και του γεγονότος ότι η κατανομή έγινε με κλήρο, η Ερευνητική Επιτροπή πιστεύει ότι ορθά ο Σύνδεσμος Αστυνομίας κατένειμε το κόστος ανά κατοικία. Πρέπει να σημειωθεί ότι με τον τερματισμό του συμβολαίου και τη συμπλήρωση των εργασιών από τον αρχιτέκτονα, οι 24 αστυνομικοί δεν αδικήθηκαν, διότι τα πρόσθετα ποσά που δαπανήθηκαν καλύφθηκαν από τις εγγυητικές του εργολάβου.

(δ) Τα τεχνικά προβλήματα που παρουσιάστηκαν στις κατοικίες δεν είναι σημαντικά και δε δικαιολογούν την άρνηση των αστυνομικών να υπογράψουν τα σχετικά συμβόλαια με το Σύνδεσμο Αστυνομίας και να καταβάλουν τις απαιτούμενες δόσεις. Όπου η Ερευνητική Επιτροπή διαπίστωσε φανερές κακοτεχνίες ή άλλες παραλείψεις, εισηγείται την άμεση επιδιόρθωσή τους ή τη μείωση του οφειλόμενου χρέους και, όπου εκτελέστηκαν από τους ίδιους τους αστυνομικούς εργασίες που αποτελούσαν υποχρέωση του εργολάβου, εισηγείται μείωση του οφειλόμενου χρέους έναντι των εξόδων που έγιναν για τις εργασίες που δεν εκτελέστηκαν, υπό την προϋπόθεση ότι οι ενδιαφερόμενοι αστυνομικοί θα υπογράψουν το σχετικό συμβόλαιο.

(ε) Δεν υπήρξε πρόθεση για κακή διαχείριση του σχεδίου από το Σύνδεσμο Αστυνομίας Κύπρου. Αποτελούσε όμως υποχρέωση του Συνδέσμου να μην επιτρέψει να κατοικηθούν οι κατοικίες, προτού υπογραφούν τα σχετικά συμβόλαια με τους αγοραστές. Η μεγαλύτερη όμως παράλειψη του Συνδέσμου ήταν η ανάθεση της συμπλήρωσης των κατοικιών μετά τον τερματισμό του συμβολαίου με τον εργολάβο στον αρχιτέκτονα χωρίς οποιαδήποτε γραπτή συμφωνία σχετικά με το ρόλο του αρχιτέκτονα και τις συνυποχρεώσεις των μερών, παρ' όλο που επρόκειτο για δαπάνη ύψους £130,000. Επιπλέον κατά τη διάρκεια των πληρωμών ο Σύνδεσμος Αστυνομίας θα έπρεπε να ζητήσει από τον αρχιτέκτονα τεκμηριωμένα στοιχεία για τον τρόπο με τον οποίο ξοδεύονται τα χρήματα, παρά το γεγονός ότι οι κατοικίες συμπληρώθηκαν τελικά χωρίς επιπλέον επιβάρυνση των αστυνομικών.

(στ) Επειδή μέχρι πρόσφατα δεν έγιναν οποιαδήποτε διαβήματα για την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας, η Ερευνητική Επιτροπή συστήνει να δοθούν αμέσως οδηγίες από το Σύνδεσμο Αστυνομίας προς τον αρχιτέκτονα για εξασφάλιση καλυπτικής άδειας οικοδομής, πιστοποιητικού τελικής έγκρισης και άδειας διαχωρισμού, για να γίνει δυνατή η έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας, αφού εν τω μεταξύ γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για τακτοποίηση του θέματος της γης που εκκρεμεί με την κυβέρνηση.

Με βάση όλα τα πιο πάνω ο Σύνδεσμος Αστυνομίας Κύπρου έχει υιοθετήσει τα πορίσματα της έκθεσης της Ειδικής Ερευνητικής Επιτροπής σχετικά με τις 24 κατοικίες που κτίστηκαν στη Λεμεσό, γι' αυτό και στις περιπτώσεις δυο κατοικιών που παρουσιάζουν διαρροή νερού έχει προβεί σε μείωση του οφειλόμενου από τους αστυνομικούς ποσού κατά £500 και στις άλλες 22 περιπτώσεις σε μείωση του οφειλόμενου ποσού κατά £150.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων με βάση την ενημέρωση που της έγινε πάνω στο όλο θέμα, καθώς και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, δηλώνει τα ακόλουθα:

Δεν εμπίπτει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της η λεπτομερειακή εξέταση τεχνικής φύσης θεμάτων που εγέρθηκαν σχετικά με την εκτέλεση των υπό συζήτηση έργων. Η Επιτροπή δεν είναι αρμόδια να αποφανθεί πάνω στους ισχυρισμούς για ελλείψεις και κακοτεχνίες στην εκτέλεση των σχεδίων ανέγερσης αστυνομικών προσφυγικών κατοικιών ούτε στο Πλατύ Αγλαντζιάς ούτε στη Λεμεσό. Από την άλλη πλευρά η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων δεν αποτελεί δικαστικό σώμα για τον καταλογισμό ευθυνών και την απαίτηση για αποκατάσταση λαθών ή παραλείψεων στην περίπτωση που πράγματι έχουν επισυμβεί στην εκτέλεση των υπό αναφορά έργων.

Έχοντας ενώπιόν της τις δυο εκθέσεις που αναφέρονται στα υπό συζήτηση σχέδια ανέγερσης κατοικιών τόσο στη Λευκωσία όσο και στη Λεμεσό, διαπιστώνει με ικανοποίησή της ότι η Ειδική Ερευνητική Επιτροπή προβαίνει, όπου αυτή κρίνει αναγκαίο, στις ανάλογες συστάσεις για άμεση αποκατάσταση κακοτεχνιών ή παραλείψεων στις κατοικίες αυτές ή για μείωση των οφειλόμενων από τους αστυνομικούς χρεών ή για καταβολή χρηματικών αποζημιώσεων, όπου διαπιστώνονται πράγματι καταστάσεις που δικαιολογούν ολικά ή μερικά τα υποβληθέντα εκ μέρους των επηρεαζόμενων αστυνομικών παράπονα, και χαιρετίζει τις διευθετήσεις που έγιναν μεταξύ του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου και των ενδιαφερόμενων αστυνομικών σχετικά με τις κατοικίες στη Λεμεσό.

Με βάση όλα τα πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων δηλώνει ότι δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να αφεθεί να αισθάνονται αδικημένοι οι πρόσφυγες αστυνομικοί, γι' αυτό καλεί την Εκτελεστική Εξουσία, αφού αναλάβει το ρόλο της ως εποπτεύουσα αρχή, καθώς επίσης το Σύνδεσμο Αστυνομίας Κύπρου και τα μέλη του-επηρεαζόμενους πρόσφυγες αστυνομικούς, από κοινού και μέσα σε χρονοδιάγραμμα που καθορίζεται ως το τέλος Ιουλίου 1990, αφού προβούν σε αξιολόγηση των πορισμάτων που υποβλήθηκαν από την Ειδική Ερευνητική Επιτροπή, με πνεύμα καλής πίστης, συνεννόησης και συνδιαλλαγής να εντοπίσουν τις διαφορές τους και να υποβάλουν εισηγήσεις για υπερπήδηση των σχετικών προβλημάτων και ικανοποίηση των παραπόνων, όπου αυτά είναι εύλογα, και στην περίπτωση των κατοικιών που κτίστηκαν στο Πλατύ Αγλαντζιάς. Τούτο πρέπει να γίνει κατά τρόπο που να αποδεικνύει ότι τόσο η κυβέρνηση όσο και ο Σύνδεσμος Αστυνομίας Κύπρου αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους, όπου αυτές υπάρχουν, αλλά και οι επηρεαζόμενοι αστυνομικοί πρέπει να αντιληφθούν, κάτω από τις προδιαγραφές του έργου, τι ακριβώς θεωρείται κακοτεχνία, λάθος ή παράλειψη και τι όχι.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν έχω να προσθέσω τίποτε στην Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει κανένας να μιλήσει, τότε θα θεωρήσω το θέμα εγκεκριμένο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Είναι Συμπληρωματική Έκθεση αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Το επόμενο θέμα είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων για τα θέματα που αναφέρονται ως

(α) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση της διαπλάτυνσης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου Κιτίου-Μαζωτού-Αλαμινού». Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου.

(β) «Η αθέτηση υποσχέσεων αναφορικά με οδικά προβλήματα της κοινότητας Προδρόμου». Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου.

(γ) «Η σχεδιαζόμενη όδευση του δρόμου Σίφυλλου σε σχέση με την καλύτερη εξυπηρέτηση των γειτονικών κοινοτήτων». Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ (1) «Η ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΤΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΚΙΤΙΟΥ-ΜΑΖΩΤΟΥ-ΑΛΑΜΙΝΟΥ», (2) «Η ΑΘΕΤΗΣΗ ΥΠΟΣΧΕΣΕΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΟΔΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ» ΚΑΙ (3) «Η ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΗ ΟΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΣΙΦΥΛΛΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΓΕΙΤΟΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ»

Παρόντες:-

Ανδρέας Δημητριάδης, Πρόεδρος

Γεώργιος Χαραλαμπίδης

Αλέκος Μαρκίδης

Στέλιος Μανδριώτης

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων εξέτασε τα πιο πάνω θέματα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Μαϊου και 28 Ιουνίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και 'Εργων και Εσωτερικών, καθώς και των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων.

Το πρώτο θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 8 Ιουλίου 1988 από τον αξ. Βουλευτή κ. Ο. Δημητρίου, το δεύτερο στις 19 Απριλίου 1990 από τον αξ. Βουλευτή κ. 'Α. Χρυσοστόμου και το τρίτο εξετάστηκε αυτεπάγγελτα στις 14 Μαρτίου 1990 ύστερα από απόφαση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων. Στη συνέχεια παραπέμφθηκαν και τα τρία στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και 'Εργων για μελέτη και υποβολή σχετικής 'Εκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το πρώτο θέμα ο εισηγητής του, Βουλευτής κ. Ο. Δημητρίου, δήλωσε πώς η διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Κιτίου-Μαζωτού έχει τελειώσει και εξέφρασε την ικανοποίησή του για το γεγονός αυτό, αλλά, όπως είπε, ο δρόμος Μαζωτού-Αλαμινού εξακολουθεί να είναι αδιάβατος παρά τις προσπάθειες της Επαρχιακής Διοίκησης Λάρνακας να εξασφαλιστούν τα σχετικά κονδύλια.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Συγκοινωνιών και 'Εργων επιβεβαίωσαν το γεγονός ότι ο δρόμος Κιτίου-Μαζωτού έχει τελειώσει, αλλά δεν

είχαν τίποτε να αναφέρουν για το δρόμο Μαζωτού-Αλαμινού για τον οποίο δεν έγιναν οποιαδήποτε σχέδια. Δήλωσαν όμως ότι θα διατεθεί κάποιο ποσό για την επιδιόρθωσή του.

Εισάγοντας το δεύτερο υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του, Βουλευτής κ. Α. Χρυσοστόμου, απαρίθμησε τα οδικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Προδρόμου και αναφέρθηκε σε υποσχέσεις που δόθηκαν από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων και άλλους υπηρεσιακούς παράγοντες, οι οποίες όμως δεν τηρήθηκαν.

Ειδικότερα, ο κ. Χρυσοστόμου αναφέρθηκε στους δρόμους Τροόδους-Προδρόμου, Πλατρών-Προδρόμου, Πάινγουτ-Κακοπετριάς, στο γεφύρι του δρόμου Προδρόμου-Πλατρών και στην κεντρική πλατεία-κυκλική νησίδα στον Πρόδρομο και δήλωσε πως ή μη εκτέλεση των έργων αυτών απομονώνει τον Πρόδρομο και εμποδίζει την ανάπτυξή του με τελικό αποτέλεσμα τη φυγή των κατοίκων προς τα αστικά κέντρα και την εγκατάλειψη γενικά του χωριού.

Οι εκπρόσωποι του Συμβουλίου Βελτιώσεως, της Χωριτικής Αρχής και του Ομίλου Προδρομιτών και Φίλων του Προδρόμου επιβεβαίωσαν τα προβλήματα όπως τα παρουσίασε ο εισηγητής του θέματος και ζήτησαν την άμεση επίσπευση της αντιμετώπισής τους, γιατί, όπως δήλωσαν, αν η κατάσταση αυτή συνεχιστεί μερικά ακόμα χρόνια, δε θα υπάρχει πια Πρόδρομος. Οι ίδιοι εκπρόσωποι αναφέρθηκαν επίσης σε επίσημες υποσχέσεις οι οποίες δεν πραγματοποιήθηκαν.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων επιβεβαίωσαν το γεγονός ότι δόθηκαν υποσχέσεις, γιατί υπήρχαν και σχετικά προγράμματα, τα οποία όμως για αντικειμενικούς λόγους δεν κατέστη δυνατό να υλοποιηθούν, δήλωσαν όμως ότι δε θα ματαιωθούν και δε θα εγκαταλειφθούν, γιατί αναγνωρίζεται η σημασία του Προδρόμου ως τουριστικού θερέτρου.

Ειδικότερα οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν στην Επιτροπή πως ο δρόμος Πάινγουτ-Κακοπετριάς θα αρχίσει το 1991, ενώ λίγο αργότερα θα αρχίσει ο δρόμος Πλατρών-Προδρόμου. Επίσης ανέφεραν ότι μέσα στο 1990 θα γίνει η πλατεία-νησίδα στο χωριό. Για τα άλλα έργα δήλωσαν ότι δεν μπορούσαν να ορίσουν κάποιο χρονοδιάγραμμα, διευκρίνισαν όμως ότι περιλαμβάνονται στις προτεραιότητες και η εκτέλεσή τους θα αρχίσει μόλις εξευρεθούν οι αναγκαίες πιστώσεις.

Εισάγοντας το τρίτο υπό συζήτηση θέμα εκ μέρους των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων, Βουλευτής κ. Α. Δημητριάδης, ανέφερε ότι η κατασκευή του δρόμου Σίφυλλου σκοπό έχει να εξυπηρετήσει τις κοινότητες Άλωνας, Πολύστυπου, Πλατανιστάσας, Αληθινούς και Λειβαδιών, ενώ παράλληλα θα ενωθεί με το Τρόοδος και θα δώσει διέξοδο προς αυτό. Η όλη διαδικασία βρίσκεται στο στάδιο της υποβολής προσφορών. Επειδή όμως οι κοινότητες Σαράντι, Λαγουδερών, Ξυλιάτου, Αγ. Μαρίνας και Κάτω Μονής υποστηρίζουν ότι με μια μικρή αλλαγή της όδευσης θα εξυπηρετούνταν και αυτές, αφού θα συνδέονταν με το δρόμο Λευκωσίας-Παλαιχωρίου, η Επιτροπή αποφάσισε την εξέταση του θέματος με σκοπό να συμβάλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση όλων των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων βεβαίωσαν ότι πράγματι η διαδικασία βρίσκεται στο στάδιο της υποβολής προσφορών, οι οποίες αναμένεται να κατακυρωθούν σε διάστημα μιας ή δύο εβδομάδων. Στη συνέχεια δήλωσαν ότι ο σχεδιασμός της όδευσης έγινε, αφού προηγήθηκε περιβαλλοντική μελέτη και λήφθηκαν υπόψη τα συμφέροντα όλων των γειτονικών κοινοτήτων αλλά και του τόπου γενικότερα.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών που παρευρέθηκε στις συνεδρίες της Επιτροπής δήλωσε πως δεν είναι αναγκαία η αλλαγή της σχεδιαζόμενης όδευσης του δρόμου Σίφυλλου, επειδή άρχισε η κατασκευή ενός άλλου παρακαμπτήριου δρόμου, εκείνου του Αχερά, που προσφέρει και τη ζητούμενη από τις διαμαρτυρόμενες κοινότητες σύνδεση.

Με τη δήλωση αυτή του εκπροσώπου του Υπουργείου Εσωτερικών συμφώνησε και ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και δήλωσε πως το Υπουργείο του θα συμβάλει στην επίσπευση και αυτού του έργου.

Με την πιο πάνω διευθέτηση συμφώνησαν και οι εκπρόσωποι όλων των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων και ζήτησαν την επίσπευση της όλης διαδικασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού μελέτησε με προσοχή όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που εκφράστηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω αποφάσεις σχετικά και με τα τρία υπό συζήτηση θέματα:

1. Εκφράζει την ικανοποίησή της για την αποπεράτωση της διαπλάτυνσης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου Κιτίου-Μαζωτού και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να επισπεύσει τη συνέχιση του έργου αυτού μέχρι την Αλαμινό, ενώ μέχρι την αποπεράτωσή του την καλεί να προβεί σε άμεσες αλλά προσωρινές επισκευές και επιδιορθώσεις στο δρόμο Μαζωτού-Αλαμινού, για να είναι δυνατή η άνετη χρησιμοποίηση του δρόμου αυτού.
2. Σχετικά με τα οδικά προβλήματα Προδρόμου, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι καθυστερεί η εκτέλεση των σχετικών έργων παρά τις υποσχέσεις του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων και άλλων αρμόδιων παραγόντων και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να την επισπεύσει, αφού λάβει υπόψη ότι τα έργα αυτά θα συμβάλουν στην παραμονή των κατοίκων στην κοινότητα και στην ανάπτυξη της κοινότητας ως τουριστικού θερέτρου, που θα συμβάλει κατ' επέκταση στην ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού.
3. Για το τελευταίο υπό συζήτηση θέμα η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η πρόταση των εκπροσώπων των Υπουργείων Εσωτερικών και Συγκοινωνιών και Έργων για την κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου Αχερά είναι η πιο σωστή λύση, αφού εξυπηρετεί όλες τις ενδιαφερόμενες κοινότητες, γι' αυτό και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να προχωρήσει στην άμεση εκτέλεση του δρόμου Σίφυλλου, όπως αυτός έχει σχεδιαστεί, και παράλληλα να επισπεύσει την κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου Αχερά, πράγμα που θα ικανοποιήσει όλες τις οδικές ανάγκες των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κανένας που θέλει να προσθέσει τίποτε στην Έκθεση;

Ο κ. Χρυσοστόμου.

Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Θα θελα να αναφέρω ότι στις 25.11.1988 συνόδευσα αντιπροσωπεία παραγόντων της κοινότητας Προδρόμου στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων. Θέσαμε στον Υπουργό τα οδικά προβλήματα του Προδρόμου που αφορούν τους δρόμους Τροόδους-Προδρόμου, Προδρόμου-Πλατρών, Πάινγουτ-Κακοπετριάς, το πρόβλημα της κυκλικής νησίδας κ.ά.

Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων υποστήριξε πως η κυβέρνηση της αλλαγής κάνει συμπληρωμένα έργα και όχι κομμάτι-κομμάτι και έδωσε οδηγίες στους τμηματάρχες να καθορίσουν, και καθόρισαν, χρονοδιάγραμμα για το σχεδιασμό και/ή την έναρξη των εργασιών για όλα τα έργα. Όταν εξέπνευσαν όλα τα χρονοδιαγράμματα, υπέβαλα ερώτηση μέσω της Βουλής και ρωτούσα για την τύχη των έργων.

Στην απάντησή του ο Υπουργός καθόρισε νέο χρονοδιάγραμμα. Όταν και αυτό το χρονοδιάγραμμα έληξε, έθεσα το θέμα ενώπιον της Βουλής. Κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων επιβεβαίωσαν ότι πράγματι δόθηκαν οι υποσχέσεις, γιατί υπήρχαν και τα σχετικά προγράμματα, αλλά για αντικειμενικούς λόγους αυτά δεν κατέστη δυνατό να πραγματοποιηθούν, όμως δε θα ματαιωθούν, γιατί αναγνωρίζεται η σημασία του Προδρόμου ως τουριστικού θερέτρου.

Έτσι η κυβέρνηση της αλλαγής αθέτησε δυο φορές τις υποσχέσεις που έδωσε και ούτε κομμάτι κομμάτι είδαμε να εκτελούνται τα έργα ούτε καν έναρξη των εργασιών έγινε ούτε συνέχιση των υπό κατασκευή έργων προχώρησε. Έτσι, διατηρώ το δικαίωμα να αποκαλώ την κυβέρνηση της αλλαγής κυβέρνηση των ανεκπλήρωτων υποσχέσεων.

Στο σημείο αυτό, κύριε Πρόεδρε, θέλω να τονίσω πως τώρα άρχισα να είμαι αισιόδοξος ότι θα εκτελεστούν τα έργα και με γρήγορο ρυθμό μάλιστα, γιατί δε θα είναι για χατίρι των κατοίκων της Μαραθάσας, αλλά γιατί το επιβάλλουν το συμφέροντα υπεράκτιων εταιρειών και άλλων παραγόντων της κυβέρνησης.

Εμείς έστω κι έτσι θα επικροτήσουμε την εκτέλεση των έργων που είναι τόσο αναγκαία για τη δυσπραγούσα περιοχή της Μαραθάσας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Η Έκθεση τότε θεωρείται εγκεκριμένη.

Το επόμενο θέμα είναι η Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων Αγνοουμένων, Εγκλωβισμένων και Παθόντων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η εκκρεμούσα αποζημίωση των προσφύγων και εγκλωβισμένων καπνοπαραγωγών του διαμερίσματος Καρπασίας για τα καπνά τύπου Βιρτζίνια που παρέδωσαν το θέρος του 1974 στο Συνεργατικό Οργανισμό Καπνοπαραγωγών». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη στις 24.11.1988.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΕΚΚΡΕΜΟΥΣΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΚΑΡΠΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΠΝΑ ΤΥΠΟΥ ΒΙΡΤΖΙΝΙΑ ΠΟΥ ΠΑΡΕΔΩΣΑΝ ΤΟ ΘΕΡΟΣ ΤΟΥ 1974 ΣΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Πέτρος Στυλιανού
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων συνήλθε σε δύο συνεδρίες στις 12 Μαρτίου, 24 Μαΐου και 2 Ιουλίου 1990 και επανεξέτασε το πιο πάνω θέμα. Στο στάδιο της επανεξέτασης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Το υπό συζήτηση θέμα γράφτηκε στη Βουλή στις 24 Νοεμβρίου 1988 με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων η οποία το εξέτασε και υπέβαλε σχετική Έκθεση προς το Σώμα την 1η Ιουνίου 1989, καλώντας την κυβέρνηση και το Συνεργατικό Οργανισμό Καπνοπαραγωγών να εξεύρουν από κοινού τρόπους ικανοποίησης του αιτήματος αποζημίωσης των καπνοπαραγωγών τύπου Βιρτζίνια εσοδείας 1974 και επίλυσης του όλου προβλήματος κατά το δικαιότερο τρόπο.

Επειδή στο διάστημα που μεσολάβησε από την εισήγηση της Επιτροπής προς την Εκτελεστική Εξουσία και το Συνεργατικό Οργανισμό Καπνοπαραγωγών μέχρι σήμερα καμιά ενέργεια δεν έγινε για την ικανοποίηση των παραγωγών αυτών, με αποτέλεσμα να παραμένει ανικανοποίητη μια τάξη προσφύγων-παραγωγών για τους οποίους υπάρχει ονομαστικός κατάλογος που αναφέρει τις ποσότητες καπνού που παρέδωσαν το καλοκαίρι του 1974 και να πλήττεται κατάφωρα η αρχή της φυσικής δικαιοσύνης, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων θεώρησε επιβεβλημένο να επανεξετάσει το όλο θέμα και να μελετήσει πιθανούς τρόπους σύντομης διευθέτησης του δικαιολογημένου αυτού αιτήματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσαν και πάλι στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας, αποτελεί θέμα αρχής για την κυβέρνηση να μην καταβάλει αποζημιώσεις στους καπνοπαραγωγούς τύπου Βιρτζίνια οι οποίοι παρέδωσαν τα καπνά τους το καλοκαίρι του 1974 στο Συνεργατικό Οργανισμό Καπνοπαραγωγών, γιατί σε τέτοια περίπτωση θα υποβάλουν οπωσδήποτε αιτήματα αποζημίωσης και άλλοι παραγωγοί οι οποίοι παρέδωσαν προϊόντα τους το καλοκαίρι του 1974, αιτήματα που η κυβέρνηση αδυνατεί να ικανοποιήσει.

Από την άλλη πλευρά, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, ο Συνεργατικός Οργανισμός Καπνοπαραγωγών θεωρείται πλήγεισα εταιρεία και έτσι αδυνατεί να καταβάλει τα χρέη της στους παραγωγούς αυτούς.

Ύστερα από εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων όπως το όλο ζήτημα απασχολήσει ξανά τους κυβερνητικούς αρμοδίους, το Υπουργείο Οικονομικών πληροφόρησε γραπτώς την Επιτροπή ότι το υπό αναφορά θέμα εξετάστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του που έγινε στις 12 Απριλίου 1990 και η απόφασή του ήταν να μην αποδεχθεί το αίτημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων υπό το φως των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της εμμένει στη θέση της, ότι οι καπνοπαραγωγοί τύπου Βιρτζίνια που παρέδωσαν τα προϊόντα τους το καλοκαίρι του 1974 αποτελούν μια αδικημένη και δυσπραγούσα μερίδα προσφύγων-παραγωγών, πολλοί από τους οποίους είναι αυτή τη στιγμή εγκλωβισμένοι, ενώ το ποσό που πρέπει να καταβληθεί σ' αυτούς είναι στην πραγματικότητα ασήμαντο, γι' αυτό καλεί και πάλι την κυβέρνηση να επανεξετάσει τη θέση της, να διαπραγματευτεί με το Συνεργατικό Οργανισμό Καπνοπαραγωγών πιθανούς τρόπους ικανοποίησης του δίκαιου αυτού αιτήματος και να καταλήξει σε απόφαση το συντομότερο δυνατό, ενημερώνοντας τη Βουλή εάν και πώς προτίθεται να ενεργήσει για την επίλυση του όλου προβλήματος κατά το δικαιότερο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα δεν είναι καινούργιο. Πέρσι τον Ιούνιο απασχόλησε την Επιτροπή Προσφύγων της Βουλής και την ολομέλειά μας η οποία έκανε δύο πράγματα: Πρώτο, έκανε έντονη έκκληση προς την κυβέρνηση να επιλύσει αυτό το πρόβλημα και, δεύτερο, ανέθεσε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων να παρακολουθεί το θέμα και να επανέλθει, αν δεν επιλυθεί. Πρόκειται για τους καπνοπαραγωγούς της Καρπασίας οι οποίοι τον Αύγουστο ή μέχρι τον Αύγουστο του 1974 είχαν παραδώσει τα καπνά τους στο Συνεργατικό Οργανισμό Καπνοπαραγωγών. Πρόκειται για 200 περίπου παραγωγούς οι οποίοι είτε ήταν είτε εξακολουθούν να παραμένουν εγκλωβισμένοι. Από τότε μέχρι σήμερα και παρά την ύπαρξη ονομαστικού καταλόγου των επηρεαζόμενων καπνοπαραγωγών και τις αποδείξεις και τα στοιχεία που υπάρχουν για το ότι παρέδωσε συγκεκριμένη ποσότητα ο καθένας και παρά τα επανειλημμένα διαβήματα και τις υποσχέσεις που δόθηκαν κατά καιρούς καμιά αποζημίωση δεν έχει καταβληθεί.

Και το σημαντικό είναι ότι όλοι μαζί διεκδικούν ένα συνολικό ποσό £25,000 μόνο. Η κυβέρνηση του Προέδρου Μακαρίου και ο ίδιος ο Πρόεδρος Μακάριος έδωσαν υπόσχεση, χωρίς να την τηρήσουν. Το Μάρτη του 1981 από την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων τέθηκε το θέμα στην κυβέρνηση Κυπριανού η οποία υποσχέθηκε ότι θα το επιλύσει και δεν το επέλυσε. Στη συνέχεια η κυβέρνηση Βασιλείου το αντιμετώπισε και αυτή με πάρα πάρα πολλή συμπάθεια, είναι αλήθεια, αλλά μείναμε στη συμπάθεια, χωρίς να λύσουμε το πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε.

Προσωπικά μαζί με τους ενδιαφερομένους είδαμε τον Έφορο Συνεργατικής Ανάπτυξης, τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας, τον Υπουργό Οικονομικών και πραγματικά ήταν συγκινητική η συμπάθεια την οποία έδειξαν όλοι τους, για να μη λύσουν το πρόβλημα στο τέλος. Έτσι οι £25,000 αυτές που κανενός δε λύνουν κανένα πρόβλημα, και είναι γύρω στις £120 που αναλογούν κατά μέσο όρο στον καθένα, δεν έχουν δοθεί και εξακολουθούμε να επιμένουμε σε αυτό το θέμα όχι για την οικονομική του σημασία, αλλά γιατί πρόκειται για μια πράξη στοιχειώδους δικαιοσύνης και γιατί έχει μια ιδιαίτερη ηθική σημασία, απλώς και μόνο γιατί αυτοί οι άνθρωποι έχουν δίκαιο. Κανένας δεν αμφισβητεί ότι παρέδωσαν, κανένας δεν αμφισβητεί τις ποσότητες και όμως δεν ανταποκρίνονται σε αυτό το αποδεδειγμένο αίτημα για το οποίο εν πάση περιπτώσει κανένας δεν έχει αμφιβολία.

Κάτι παρόμοιο αντιμετώπιζαν και οι σιτοπαραγωγοί και έχουν αποζημιωθεί. Η κυβέρνηση λέει: «Δεν παραλάβαμε εμείς». Ναι δεν παρέλαβε, αλλά τους σιτοπαραγωγούς τους αποζημίωσε. Ο Συνεργατικός Οργανισμός Καπνοπαραγωγών λέει: «Είμαι πληγείς και δεν έχω υποχρέωση και εξάλλου η επαναδραστηριοποίησή μου γίνεται με νέους μετόχους στην Πάφο». Και εμείς λέμε στο κράτος: «Δεν ήταν δυνατό για παράδειγμα να δώσει στο Σ.Ο.Κ., αν κωλύεται ο Σ.Ο.Κ., £25,000 με ένα άτοκο μακροπρόθεσμο δάνειο, για να μπορέσει να τελειώσει αυτό το πρόβλημα;» Και δεν έφταναν αυτά, όταν η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων εξέτασε το θέμα πρόσφατα, κάναμε μια τελευταία έκκληση στην κυβέρνηση να επανεξετάσει το θέμα. Και η σεβαστή κυβέρνηση στις 12 Απριλίου 1990 έρχεται με το Υπουργικό Συμβούλιο να απορρίψει το θέμα, διότι δεν έχει καμιά ευθύνη. Μα με την ίδια λογική δεν έχει νομική ευθύνη ούτε και

έναντι των προσφύγων ούτε και απέναντι σε τόσες άλλες κατηγορίες πολιτών! Και όμως έχει τεράστια ηθική και κοινωνική ευθύνη αλληλεγγύης και πρέπει να έρθει αρωγός σε ένα δικαιότατο αίτημα για το οποίο οι άνθρωποι καμιά ευθύνη δε φέρουν, ενώ αποδεδειγμένα έχουν παραδώσει σε κάποιες υπηρεσίες του συνεργατισμού τα προϊόντα τους από τον Αύγουστο του 1974.

Κύριε Πρόεδρε, η παράκλησή μου είναι η εξής: Να γίνει μια έκκληση στην κυβέρνηση να βρει κάποια φόρμουλα, κάποιο τρόπο σε συνεργασία με το συνεργατισμό, για να λυθεί αυτό το πρόβλημα, και προσωπικά κάνω έκκληση να παραμείνει αυτό το θέμα υπό την επίβλεψη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, γιατί εγώ δεν πρόκειται ποτέ να πάψω να λέω ότι αυτή είναι μια αδικία και είναι ένα ηθικό καθήκον και όχι ένα οικονομικό θέμα, το οποίο δεν μπορούμε με κανέναν τρόπο και για κανένα λόγο να εγκαταλείψουμε.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης και μετά ο κ. Στυλιανού.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, για να είμαστε και πρακτικοί και σύντομοι. Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, είναι Συμπληρωματική η Έκθεση, διότι η Επιτροπή δεν είναι η πρώτη φορά που είδε το θέμα. Και έχω καθήκον να πω ότι, ενώ αισθανόμαστε συμπάθεια για το αίτημα αυτών των πληγέντων παραγωγών και συμπαθούμε και όλους τους άλλους που έχουν πληγεί -και πολύ θα θέλαμε να μην είχαν πληγεί, αλλά και πολύ θα θέλαμε οι πληγέντες να βοηθηθούν- όμως υπάρχουν μερικά θέματα αρχής τα οποία μας εξήγησε την άλλη φορά η κυβέρνηση και για τα οποία δόθηκε Έκθεση εδώ στο Σώμα. Θέλω να υποδείξω ότι στην Έκθεσή της η Επιτροπή, καταλαβαίνοντας και κατανοώντας και επιθυμώντας να βοηθήσει να βρεθεί λύση στο πρόβλημα, καταλήγει στην εξής παράγραφο: «Επειδή στο διάστημα που μεσολάβησε από την εισήγηση της Επιτροπής προς την Εκτελεστική Εξουσία και το Συνεργατικό Οργανισμό Καπνοπαραγωγών μέχρι σήμερα καμιά ενέργεια δεν έγινε για την ικανοποίηση των παραγωγών αυτών, με αποτέλεσμα να παραμένει ανικανοποίητη μια τάξη προσφύγων-παραγωγών για τους οποίους υπάρχει ονομαστικός κατάλογος που αναφέρει τις ποσότητες καπνού που παρέδωσαν το καλοκαίρι του 74 και να πλήττεται κατάφωρα η αρχή της φυσικής δικαιοσύνης, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων θεώρησε επιβεβλημένο να επανεξετάσει το όλο θέμα και να μελετήσει πιθανούς τρόπους σύντομης διευθέτησης του δικαιολογημένου αυτού αιτήματος».

Οφείλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι η μόνη δυνατή αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος με την πείρα που έχω και τις γνώσεις που έχω σε ό,τι αφορά το πρόβλημα, επειδή πράγματι ο Σ.Ο.Κ. είναι οργανισμός πληγείς ο οποίος σήμερα κινείται σε άλλους χώρους ίσως με άλλα μέλη, με άλλους παραγωγούς και σίγουρα δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, ο μόνος τρόπος, πιστεύω, ή μάλλον ο πιο πιθανός και ίσως αποδοτικός τρόπος είναι το κράτος να έρθει αρωγός δανειοδοτώντας το Σ.Ο.Κ., για να μπορέσει να αντιμετωπίσει αυτό το θέμα και να μη δημιουργούνται άλλα προβλήματα, γιατί είναι εντελώς διαφορετικό το θέμα από ό,τι ήταν το θέμα των σιτηρών ή άλλα παρόμοια προβλήματα.

Γι' αυτό να συγκεκριμενοποιήσουμε το αίτημά μας ως Σώμα: Η κυβέρνηση πρέπει να επανεξετάσει τη δυνατότητα δανειοδότησης του Σ.Ο.Κ. με τέτοιους

όρους, που να μπορεί να γίνει δεκτή φυσικά η δανειοδότηση, για να αντιμετωπιστεί αυτό το αίτημα. Είναι πιστεύω η μόνη δυνατή αντιμετώπιση που μπορεί να γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φαίνεται πως η Βουλή είναι Σιντερέλα στις προτεραιότητες και από πλευράς air-condition, γιατί αντιλαμβάνομαι ότι δε λειτουργεί. Φαίνεται ότι η Βουλή δεν έχει ανάγκη από ...

Ορίστε. Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε και εμείς απόλυτα πως, όπως τέθηκε το θέμα από το συνάδελφο Ηλιάδη, δεν υπάρχει καμιά προοπτική, καμιά αμφιβολία όσον αφορά τα κατατεθέντα στοιχεία. Μπορεί σε κάποιες άλλες περιπτώσεις που μας εισηγήθηκαν καπνοπαραγωγοί να υπήρχαν αυτά τα δεδομένα για τα οποία υπήρχε το ενδεχόμενο παρουσίασης ψευδών στοιχείων. Όμως ειδικά, όταν εξειδίκευσε το θέμα η Επιτροπή, κατέληξε πως αυτή ακριβώς η περίπτωση για την οποία μιλά ο συνάδελφος Ηλιάδης δεν επιδεχόταν ούτε κατά ένα γιώτα αμφισβήτηση. Για να μην επαναλαμβάνω τα ίδια, πρέπει νομίζω για λόγους αρχής, για λόγους τάξης, δεδομένου ότι υπάρχουν απόλυτα στοιχεία μπροστά τους, μπροστά στην Εκτελεστική Εξουσία, να προχωρήσει η διαδικασία για την οποία μίλησε και ο προηγούμενος συνάδελφος, ο κ. Κουρτελλάρης, αλλά και ο εισηγητής του θέματος, συνάδελφος Δημήτρης Ηλιάδης, να δώσουμε δηλ. την εξουσιοδότηση να γίνει έκκληση στην Εκτελεστική Εξουσία να ενισχύσει το Συνεργατικό Οργανισμό Καπνοπαραγωγών για την επιδότησή τους.

Δεν αποτελεί επιχείρημα για τη νυν κυβέρνηση το γεγονός ότι η προηγούμενη κυβέρνηση δεν μπόρεσε μέσα στα πολλά εκατομμύρια που εκδαπάνησε να ικανοποιήσει και αυτό το αίτημα που έπρεπε να το ικανοποιήσει με τις £25,000 αυτές. Πιστεύουμε επομένως πως είναι δυνατό με τα δεδομένα τα υπάρχοντα να ικανοποιήσουμε αυτή την τάξη των συνανθρώπων μας, δεδομένου πως και δίκαιο είναι και σωστό και έχει συναφείς και εγγενείς σχέσεις με τις άλλες επιδοτήσεις τις οποίες έχουμε κάνει. Θέμα ηθικής τάξης, όπως σωστά τόνισε ο συνάδελφος Δημήτρης Ηλιάδης, υπάρχει. Σε καμιά απολύτως περίπτωση δεν είχαμε τη νομική υποχρέωση να βοηθήσουμε κανένα στεγαστικό πρόγραμμα ή άλλα συναφή προγράμματα των προσφύγων, των ξεριζωμένων συμπατριωτών μας. Έτσι και στην προκείμενη περίπτωση επείγει να κάνουμε αυτό το οποίο ο εισηγητής του θέματος με σαφήνεια διέγραψε.

Ευχαριστώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Θέλω να παρακαλέσω το Προεδρείο η εισήγηση του κ. Κουρτελλάρη με την οποία συμφωνούμε και η οποία υιοθετείται, αντιλαμβάνομαι, από όλους μας να διαβιβαστεί στην κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπήρξε δεύτερη άποψη.

Η επόμενη Έκθεση αναφέρεται σε μια σειρά θεμάτων.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ, ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Σοφοκλής Χατζηγιάννης
Νίκος Μακρίδης
Πέτρος Στυλιανού
Ζαχαρίας Τουλούρας
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων μελέτησε τα θέματα που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Φεβρουαρίου, 12 Μαρτίου και 28 Ιουνίου 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω θεμάτων κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Εσωτερικών συνοδευόμενος από αρμόδιους λειτουργούς του Υπουργείου του, εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας, της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, της Επαρχιακής Επιτροπής Προσφύγων Αμμοχώστου-Λάρνακας και του Συγκροτήματος Καλλιτεχνών Λύσης.

Όπως είναι γνωστό, το πρώτο από τα υπό αναφορά θέματα γράφτηκε στη Βουλή στις 23 Νοεμβρίου 1989 με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη, το τρίτο και το πέμπτο θέμα γράφτηκαν στις 13 Απριλίου 1989 και στις 8 Φεβρουαρίου 1990 αντίστοιχα με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή και το τέταρτο θέμα γράφτηκε στις 28 Μαΐου 1987 με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Δ. Ηλιάδη. Όλα τα θέματα παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων για μελέτη και υποβολή σχετικών Εκθέσεων προς το Σώμα. Ειδικότερα, για το τέταρτο θέμα έχει ήδη κατατεθεί στο Σώμα σχετική Έκθεση της Επιτροπής Προσφύγων η οποία υιοθετήθηκε από την ολομέλεια στις 25 Ιανουαρίου 1990. Όσον αφορά το δεύτερο υπό συζήτηση θέμα, αυτό εξετάστηκε αυτεπάγγελτα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων με αφορμή σχετική επιστολή του αξιότιμου Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 1989.

Εισάγοντας το πρώτο υπό συζήτηση θέμα ο Βουλευτής που το ενέγραψε, κ. Σ. Χατζηγιάννης, αναφέρθηκε σε σειρά προβλημάτων που αντιμετωπίζει η προσφυγική κοινότητα Καντού, την επίλυση των οποίων θα πρέπει να αναζητήσει το αρμόδιο Υπουργείο με διάφορους τρόπους. Εκθέτοντας τα πιο πάνω προβλήματα ο εισηγητής του θέματος ανέφερε ότι τα κυριότερα είναι τα εξής:

(α) Η ανάγκη διαχωρισμού νέων οικοπέδων βορειοδυτικά του χωριού.

(β) Το σοβαρό συγκοινωνιακό πρόβλημα, η επίλυση του οποίου είναι δυνατή, μόνο αν γίνει αστική περιοχή ή αν υπάρξει σχετική συνεργασία με την Επισκοπή.

(γ) Οι ταράτσες των τουρκοκυπριακών σπιτιών στα οποία διαμένουν πρόσφυγες πρέπει να επιδιόρθωθούν, διότι το χειμώνα τα σπίτια πλημμυρίζουν.

(δ) Η ανάγκη παροχής ρεύματος στην κτηνοτροφική περιοχή, πράγμα που θα αποτελέσει κίνητρο για τη μετακίνηση των κτηνοτρόφων.

(ε) Η ανάγκη διαχωρισμού οικοπέδων σε χαλίτικη γη για φτωχές οικογένειες.

Συμπληρώνοντας ο Πρόεδρος της Επιτροπής ανέφερε ότι οι κάτοικοι του χωριού Καντού ζητούν επιπλέον τη δημιουργία σχολείου στην κοινότητά τους, καθώς και την επιδιόρθωση του δρόμου του χωριού.

Από την πλευρά των εκπροσώπων του Υπουργείου Εσωτερικών δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι ύστερα από επίσκεψη του ίδιου του Υπουργού στην προσφυγική κοινότητα Καντού ο ίδιος εξήγγειλε σειρά μέτρων που στοχεύουν ακριβώς στην επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η κοινότητα αυτή. Όπως ειδικότερα αναφέρθηκε από τους πιο πάνω εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, τα μέτρα αυτά είναι τα πιο κάτω:

(α) Το συγκοινωνιακό πρόβλημα της κοινότητας αντιμετωπίζεται θετικά και αναμένεται να επιλυθεί, όταν εξαχθούν τα σχετικά συμπεράσματα ύστερα από μελέτη του θέματος.

(β) Προγραμματίζεται να αξιοποιηθούν οι κενοί χώροι της περιοχής για τη διάνοιξη οικοπέδων. Πρόσθετα αποφασίστηκε να παραχωρείται ως κίνητρο στους νέους που θα έρχονται να κατοικήσουν στο χωριό Καντού οικονομική βοήθεια ύψους £500.

(γ) Όσον αφορά το πρόβλημα των ταρατσών των τουρκοκυπριακών σπιτιών στα οποία διαμένουν πρόσφυγες, δηλώθηκε ότι μετά το χειμώνα θα γίνουν σ' αυτές οι κατάλληλες μονώσεις. Επίσης δηλώθηκε ότι σε όσους ενδιαφέρονται για επιδιόρθωση των σπιτιών τους παραχωρείται αυξημένη βοήθεια από την αρμόδια υπηρεσία.

(δ) Η ικανοποίηση του αιτήματος για δημιουργία σχολείου στην περιοχή προωθείται από το αρμόδιο Υπουργείο.

(ε) Εγκρίθηκε κονδύλι το οποίο ανάμεσα σ' άλλα θα διατεθεί για τον οδικό φωτισμό, για την εκτέλεση εργασιών για το πάρκο του χωριού και για τη δημιουργία γηπέδου.

Όσον αφορά το αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων σε χαλίτικη γη για φτωχές οικογένειες, δηλώθηκε από τους πιο πάνω εκπροσώπους του Υπουργείου ότι αυτό δεν έχει γίνει αποδεκτό από τον Υπουργό, γιατί κατά τη γνώμη του δεν είναι ορθό να επέμβει το Υπουργείο στη χαλίτικη γη, ενόσω υπάρχουν άλλοι χώροι που μπορούν να διαχωριστούν σε οικόπεδα. Επίσης, όσον αφορά το πρόβλημα της μετακίνησης των κτηνοτρόφων, λέχθηκε στην Επιτροπή ότι αυτό αποτελεί ξεχωριστό θέμα που δε σχετίζεται με την παροχή ρεύματος στην κτηνοτροφική περιοχή. Τέλος αναφέρθηκε ότι το Τμήμα Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων έχει αναλάβει τη διόρθωση του δρόμου του χωριού, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο 1990.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων επικροτεί τα μέτρα που έχει εξαγγείλει ο Υπουργός για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η προσφυγική κοινότητα Καντού και ζητά την όσο το δυνατό ταχύτερη υλοποίησή τους. Πρόσθετα η Επιτροπή θεωρεί ορθό να αντιμετωπιστεί θετικά από την κυβέρνηση και το θέμα της παροχής ρεύματος στην κτηνοτροφική περιοχή, πράγμα που θα αποτελέσει κίνητρο για τη μετακίνηση των δύο κτηνοτρόφων, που είναι και επιθυμία της κοινότητας.

Εισάγοντας το δεύτερο υπό συζήτηση θέμα ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Π. Στυλιανού ανέφερε ότι οι εκτοπισθέντες κάτοικοι κοινοτήτων όπως ο Μαθιάτης, η

Ποταμιά κ.ά. προβάλλουν το δίκαιο κατά την άποψή του αίτημα να παραχωρούνται στους ίδιους εκτάσεις τουρκοκυπριακού αγροτικού κλήρου για την αξιοποίησή του, αντί να παραχωρούνται σε εκτοπισθέντες άλλων κοινοτήτων.

Αναφερόμενος στο θέμα αυτό ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε στην Επιτροπή ότι για σκοπούς διάθεσης εκτάσεων τουρκοκυπριακού αγροτικού κλήρου τα χωριά κατανέμονται σε συμπλέγματα σε παγκύπρια βάση και με αντικειμενικά κριτήρια ικανοποιούνται οι ανάγκες του ίδιου του χωριού. Ειδικότερα, όσον αφορά τη διάθεση τουρκοκυπριακών κλήρων στα χωριά Μαθιάτης και Ποταμιά, δόθηκαν στην Επιτροπή τα ακόλουθα στοιχεία:-

(α) Μαθιάτης

Στο χωριό Μαθιάτης έχουν παραχωρηθεί 91 γεωργικοί κλήροι συνολικής έκτασης 438 εκταρίων περίπου (3,273 σκάλες). Από τις 91 οικογένειες που ευεργετήθηκαν οι 71 είναι οικογένειες προσφύγων και οι 20 μη προσφύγων που κατοικούν στο Μαθιάτη στις οποίες παραχωρήθηκε μικρή έκταση τουρκοκυπριακής γης η οποία είναι περίκλειστη από τις ιδιοκτησίες μη προσφύγων και γι' αυτό δεν μπορούσε να αξιοποιηθεί ως αρδεύσιμη περιοχή από τους πρόσφυγες αλλά μόνο από τους ιδιοκτήτες της ελληνοκυπριακής γης στους οποίους παραχωρήθηκε. Από τους 71 πρόσφυγες που κατέχουν κλήρους οι 34 διαμένουν στο χωριό και οι υπόλοιποι σε άλλα γειτονικά χωριά ή σε κυβερνητικούς συνοικισμούς αυτοστέγασης στη Λευκωσία, όπου δεν υπάρχει διαθέσιμη τουρκοκυριακή γη.

(β) Ποταμιά

Στο χωριό Ποταμιά έχουν παραχωρηθεί 40 κλήροι συνολικής έκτασης 223 εκταρίων περίπου (1673 σκάλες). Από τις 40 οικογένειες που ευεργετήθηκαν 27 διαμένουν στο χωριό Ποταμιά, 2 στο Δάλι, ενώ οι υπόλοιπες 11 διαμένουν σε γειτονικούς συνοικισμούς αυτοστέγασης ή σε κυβερνητικούς οικισμούς στη Λευκωσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων θεωρεί σκόπιμο η Κεντρική Επιτροπή Διαχείρισης των Τουρκοκυπριακών Περιουσιών να μελετήσει και να προβληματιστεί γύρω από το θέμα του τρόπου διάθεσης των τουρκοκυπριακών αγροτικών κλήρων και για το σκοπό αυτό θεωρεί χρήσιμο να θεσπιστούν κριτήρια ύστερα από το σχετικό προβληματισμό.

Εκθέτοντας τις απόψεις του γύρω από το τρίτο υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του, Βουλευτής κ. Μ. Πουμπουρής, ανέφερε ότι το θέμα των αναγκών των προσφύγων για επαγγελματική στέγη είναι πολύ παλιό και πρέπει να τύχει άμεσης και σωστής αντιμετώπισης από τους αρμοδίους. Παρ' όλο που έχουν δοθεί υποσχέσεις, έχουν ληφθεί αποφάσεις και έχουν ετοιμαστεί κατάλογοι με τα ονόματα των προσώπων που ζητούν επαγγελματική στέγη, δεν έχει υλοποιηθεί κανένα σχέδιο όσον αφορά τη Λάρνακα αλλά και ολόκληρο γενικά το νησί. Ενόψει της κατάστασης αυτής ζητείται από τους αρμοδίους να προωθήσουν το όλο θέμα για τη στέγαση των ανθρώπων αυτών που έχουν αναδημιουργηθεί μετά την καταστροφή του 1974 και οι οποίοι σε πολλές περιπτώσεις αναγκάζονται να παρανομήσουν για να εξασφαλίσουν κάποια επαγγελματική στέγη. Από την πλευρά της η Βουλή, όπως ο ίδιος ο εισηγητής δήλωσε, θα πρέπει να επισπεύσει την προώθηση του νομοσχεδίου για τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών, γεγονός που θα συμβάλει στην επίλυση του προβλήματος. Από τα μέλη της

Επιτροπής υποδείχθηκε επίσης στους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου ότι πρόβλημα επαγγελματικής στέγης αντιμετωπίζουν και οι πρόσφυγες που κατοικούν στη Λευκωσία και τη Λεμεσό.

Όπως δήλωσε ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών, καταβάλλονται πολλές προσπάθειες από την πλευρά της κυβέρνησης για την εξασφάλιση επαγγελματικής στέγης σε πρόσφυγες. Ειδικότερα, όπως ανέφερε, προωθούνται σχέδια που θα εξασφαλίζουν επαγγελματική στέγη σε δικαιούχους πρόσφυγες στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα και Πάφο. Πάντως προβλήματα παρουσιάζονται και κυρίως στις πόλεις, όπου οι διαθέσιμοι χώροι είναι περιορισμένοι. Για παράδειγμα αναφέρθηκε ότι στη Λευκωσία ο μόνος χώρος που προσφέρεται είναι η Λακατάμια, όπου όμως υπάρχει πρόβλημα με τις τοπικές αρχές λόγω του θέματος των βιομηχανικών ζωνών. Επίσης, λόγω του μεγάλου αριθμού των ενδιαφερομένων δεν είναι δυνατό να ικανοποιηθούν όλοι ταυτοχρόνως. Αναφορικά με τον τρόπο με τον οποίο θα παραχωρείται η επαγγελματική στέγη στους ενδιαφερομένους, η κυβέρνηση έχει καταλήξει ότι ορθότερο είναι να κτίζει η ίδια τις οικοδομές με τη μέθοδο της συνεχόμενης δόμησης, έτσι που να εναρμονίζονται με το περιβάλλον, και στη συνέχεια να τις ενοικιάζει στους πρόσφυγες. Η αντιμετώπιση του όλου θέματος θα εξαρτηθεί και από την έκβαση του νόμου για τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών.

Όπως πρόσθετα δηλώθηκε στην Επιτροπή από τους αρμοδίους, ακόμη δεν έχουν μελετηθεί οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων, αλλά απλώς το αρμόδιο Υπουργείο για σκοπούς εξακρίβωσης των αναγκών που υπάρχουν για δημιουργία βιοτεχνικών στεγών έχει πάρει ενδεικτικά στοιχεία από αυτούς. Ειδικότερα έγινε λόγος για δημιουργία βιοτεχνικών στεγών σε τουρκοκυπριακή γη στην περιοχή των Πολεμιδιών, όπου διαχωρίστηκαν για το σκοπό αυτό 22 οικόπεδα, και λέχθηκε από τους πιο πάνω εκπροσώπους ότι το θέμα δεν προωθείται προς το παρόν και ότι οι ενδιαφερόμενοι αντιμετωπίζουν πράγματι πρόβλημα για την ανέγερση των οικοτεχνιών τους, γιατί το Υπουργικό Συμβούλιο έκρινε ότι δε θα ήταν ορθό στο παρόν στάδιο να απαλλοτριωθεί η τουρκοκυπριακή γη και να τους παραχωρηθεί, αλλά ότι θα ήταν ορθότερο οι οικοτεχνίες αυτές να κτιστούν από την ίδια την κυβέρνηση και να τους παραχωρηθούν με ενοίκιο. Το όλο θέμα σχετίζεται και πάλι με το νόμο για τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών, γι' αυτό και δεν έχει μέχρι στιγμής αντιμετωπιστεί οριστικά.

Εισάγοντας το τέταρτο υπό συζήτηση θέμα ο Βουλευτής που το ενέγραψε, κ. Δ. Ηλιάδης, ανέφερε ότι, όταν αυτό συζητήθηκε το 1988, είχε λεχθεί στην Επιτροπή ότι το έργο της μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου θα ήταν αρκετά δαπανηρό (θα κόστιζε γύρω στα £28-£30 εκ.) και ότι θα άρχιζε σταδιακά να υλοποιείται με τη διάθεση για το σκοπό αυτό πιστώσεων ύψους £4-£5 εκ. το χρόνο. Η ίδια πρόβλεψη επαναλήφθηκε και τις χρονιές 1989 και 1990, χωρίς όμως στην πραγματικότητα να υπάρξει καμιά πρόοδος στο θέμα της αντικατάστασης των προβληματικών αυτών κυβερνητικών οικισμών.

Αναφερόμενος ο Υπουργός Εσωτερικών στις συνθήκες που επικρατούν στις κατοικίες των κυβερνητικών οικισμών της πρώτης φάσης του 1976 δήλωσε ότι πραγματικά αυτές είναι πολύ άσχημες, γιατί τα σπίτια κατασκευάστηκαν κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες, όταν η κυβέρνηση έπρεπε να στεγάσει μέσα σε μια δεκαετία το 1/3 του πληθυσμού της Κύπρου. Για το λόγο αυτό δεν μπορούσαν να

εξασφαλιστούν σε εκείνο το στάδιο καλύτερες συνθήκες διαβίωσης για τους πρόσφυγες, ενώ από την άλλη ήταν και πολιτικό το θέμα, αν θα γίνονταν δηλαδή μόνιμες οι κατοικίες για τους πρόσφυγες. Η κυβέρνηση, εκτός από τη δημιουργία κυβερνητικών οικισμών, εφάρμοζε ταυτόχρονα και το πρόγραμμα της αυτοστέγασης. Λόγω των τότε συνθηκών παρουσιάζεται σήμερα το πρόβλημα 2,500 περίπου κατοικίες αυτοστέγασης να χρειάζονται βελτίωση ή αντικατάσταση. Επίσης, 1,310 κατοικίες σε κυβερνητικούς οικισμούς είναι πολύ προβληματικές και χρειάζονται άμεση αντικατάσταση, αλλά, όπως ο ίδιος ο Υπουργός δήλωσε, είναι ακόμα αμφίβολο αν θα αρκέσουν τα £35 εκ. που έχει αρχικά υπολογιστεί ότι απαιτούνται για την αντικατάστασή τους. Όσον αφορά το 1990 έχουν διατεθεί πιστώσεις πέραν των £2 εκατομμυρίων για την αντικατάσταση προβληματικών κατοικιών σε κυβερνητικούς οικισμούς και ελπίζεται ότι η υλοποίηση του έργου θα επισπευσθεί. Στόχος του Υπουργείου είναι να ολοκληρωθεί μέσα στα επόμενα επτά χρόνια η αντικατάσταση των προβληματικών κατοικιών και υπάρχει έντονο ενδιαφέρον από πλευράς κυβέρνησης για την επίτευξη αυτού του στόχου. Ο λόγος για τον οποίο σημειώθηκε καθυστέρηση στην υλοποίηση του έργου είναι οι δυσκολίες που κυρίως συναντώνται στη μετακίνηση και στέγαση σε νέες πολυκατοικίες των προσφύγων που κατοικούν στις πιο πάνω προβληματικές κατοικίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, χωρίς να αμφιβάλλει ότι η κυβέρνηση έχει να επιτελέσει τεράστιο έργο για την αντικατάσταση των προβληματικών αυτών κατοικιών και χωρίς να υποτιμά το πραγματικά μεγάλο ύψος της δαπάνης που θα απαιτηθεί για το σκοπό αυτό, ζητά την επίσπευση όλων των διαδικασιών, ώστε να μπορέσουν να πραγματοποιηθούν οι στόχοι που έχει θέσει η κυβέρνηση για την υλοποίηση του έργου αυτού μέσα στα επόμενα επτά χρόνια.

Εκθέτοντας τις απόψεις του γύρω από το πέμπτο υπό συζήτηση θέμα ο Βουλευτής που το ενέγραψε, κ. Μ. Πουμπουρής, αναφέρθηκε στο δίκαιο κατά την άποψή του αίτημα του συγκροτήματος ΣΥΚΑΛΥ για παραχώρηση σ' αυτό τουρκοκυπριακού χώρου που βρίσκεται στη λεωφόρο Αρτέμιδος για τις στεγαστικές του ανάγκες. Όπως ανέφερε στην Επιτροπή ο εισηγητής του θέματος, οι προσπάθειες του συγκροτήματος για στέγασή του χρονολογούνται από το 1982 χωρίς κανένα αποτέλεσμα μέχρι της στιγμής. Πρόσθετα, ο πιο πάνω εισηγητής του θέματος αναφέρθηκε στο πολιτιστικό έργο που έχει επιτελέσει το συγκρότημα μέχρι σήμερα και ιδιαίτερα μετά το 1974, όταν το ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ. βρέθηκε στην προσφυγιά έχοντας χάσει όλη την πολύτιμη περιουσία του που την αποτελούσε αυθεντικό λαογραφικό υλικό, οπότε με τις υπεράνθρωπες προσπάθειες των μελών του μπόρεσε να ξαναδημιουργηθεί, ώστε δίκαια να μπορεί να επαινεθεί για τη σημαντική συμβολή του στον αγώνα μας για τη διατήρηση της λαϊκής μας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ο Υπουργός Εσωτερικών ανέφερε ότι το Υπουργείο του είναι πρόθυμο να βοηθήσει το πιο πάνω συγκρότημα να αποκτήσει τη στέγη για την οποία ενδιαφέρεται και αυτό θα μπορέσει να υλοποιηθεί μόλις ολοκληρωθεί η ψήφιση του νόμου για τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών. Παράλληλα, ο Υπουργός ανέφερε ότι θα εισηγηθεί να ανεγείρει η ίδια η κυβέρνηση το μνημείο για τον Παύλο Λιασίδη που έχει αναλάβει να ανεγείρει το πιο πάνω συγκρότημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, αφού ολοκλήρωσε τη μελέτη όλων των υπό συζήτηση θεμάτων, θεωρεί σκόπιμο να επανέλθουν ενώπιόν της το δεύτερο, τρίτο και πέμπτο θέμα για περαιτέρω ενημέρωση και επανεξέταση, όταν θα έχει ψηφιστεί και τεθεί σε εφαρμογή ο νόμος για τη διαχείριση των

τουρκοκυπριακών περιουσιών, γιατί κατά τη συζήτηση των θεμάτων αυτών συνδέθηκαν πολλές πτυχές τους με το νόμο αυτό σε βαθμό που από την πλευρά της κυβέρνησης η εξέλιξή τους έχει ταυτιστεί με την έκβασή του. Μετά την πιο πάνω διαπίστωση η Επιτροπή δηλώνει ότι θα συνεχίσει την εξέτασή τους σε μεταγενέστερο στάδιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(1) «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η προσφυγική κοινότητα Καντού και τρόποι επίλυσής τους.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Σ. Χατζηγιάννη). (23.11.89).

(2) «Τα προβλήματα της διάθεσης μεγάλων εκτάσεων τουρκοκυπριακού (αγροτικού) κλήρου μιας κοινότητας σε εκτοπισθέντες άλλων κοινοτήτων - π.χ. Μαθιάτη, Ποταμιάς κ.ά. - όταν υπάρχουν σοβαρές αιτήσεις από μέρους εκτοπισθέντων της ίδιας κοινότητας για αξιοποίησή τους.»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση από την Επιτροπή) (5.10.1989).

(3) «Οι ανάγκες των προσφύγων για επαγγελματική στέγη.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (13.4.89).

(4) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερού, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη).

(5) «Η ανάγκη παραχώρησης τουρκοκυπριακής γης στο Συγκρότημα Καλλιτεχνών Λύσης (ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ.), αίτημα που υποβλήθηκε από το 1982, για ανέγερση οικήματος στο οποίο θα στεγάζονται οι ποικίλες πολιτιστικές δραστηριότητες του συγκροτήματος.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς). (8.2.90).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα μιλήσω για δύο θέματα ή, αν θέλετε, να μιλήσω για ένα θέμα. Το πρώτο θέμα για το οποίο θέλω να μιλήσω είναι το θέμα της επαγγελματικής στέγης των προσφύγων. Το θέμα της επαγγελματικής στέγης των προσφύγων έχει μια προϊστορία. Είναι ένα θέμα που εκκρεμεί εδώ και 8-10 χρόνια. Συγκεκριμένα το Φεβρουάριο του 1982 σε σύσκεψη στο Δημαρχείο της Λάρνακας στην οποία παρευρέθηκαν υφυπουργοί και υπεύθυνοι της Πολεοδομίας συμφωνήθηκε όπως καταστρωθεί σχέδιο, για να παραχωρηθεί επαγγελματική στέγη στους πρόσφυγες. Πέρασαν 8-10 χρόνια και, αντί να δοθεί επαγγελματική στέγη στους πρόσφυγες επαγγελματίες, μεσαίους βιοτέχνες, μικροεπιχειρηματίες, αυτό που τους δίνεται κατά καιρούς είναι η κατηγορία ότι έχουν κτίσει παράνομα ένα υποστατικό, για να ασκούν το επάγγελμά τους.

Βρισκόμαστε λοιπόν στο σωτήριο έτος 1990 και το πρόβλημα αυτό δεν έχει επιλυθεί. Τα τελευταία δύο χρόνια το πρόβλημα αυτό συνδέθηκε με το νομοσχέδιο για τον κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών και στάλωσε σε αυτό το νομοσχέδιο. Και επειδή στάλωσε σε αυτό το νομοσχέδιο, δεν έχει επιλυθεί. Να λοιπόν που στάλωσε και το ίδιο το νομοσχέδιο για τον κηδεμόνα των τουρκοκυπριακών περιουσιών και σε μια τελευταία συνεδρία της Επιτροπής Νομικών αποφασίστηκε κατά πλειοψηφία με τη δική μας διαφωνία ότι το πρόβλημα αυτό θα συζητηθεί τον ερχόμενο Οκτώβρη.

Θέλω να εκφράσω την έντονη διαφωνία μας γι' αυτή την εξέλιξη και να υπογραμμίσω ότι το θέμα αυτό, της εξασφάλισης επαγγελματικής στέγης, πρέπει να λυθεί σίγουρα, γιατί είναι πολλές οι ταλαιπωρίες και οι διώξεις που υφίστανται οι πρόσφυγες επαγγελματίες, μεσαίοι βιοτέχνες κ.ά. Δε χωρεί, κύριε Πρόεδρε, άλλη καθυστέρηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ηλιάδης και ο κ. Στυλιανού.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στο θέμα της επαγγελματικής στέγης θα ήθελα να συμφωνήσω με τον κ. Πουμπουρή στο ότι υπάρχει καθυστέρηση και ότι πλέον είναι συνυπεύθυνη και η Βουλή για την επίλυση του προβλήματος, διότι, ενώ εκκρεμεί ενώπιόν μας για μακρό χρονικό διάστημα το νομοσχέδιο για τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών, δεν έχουμε καταλήξει ακόμα, και γι' αυτό ευθυνόμαστε και εμείς για την παράταση του προβλήματος, για να είμαστε και δίκαιοι απέναντι στην κυβέρνηση.

Θα ήθελα να κάμω μια σύντομη αναφορά στο θέμα της παραχώρησης γης για την κάλυψη των αναγκών του καλλιτεχνικού συγκροτήματος ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ. της Λύσης, το οποίο είναι ένα εξαιρετικό πολιτιστικό συγκρότημα το οποίο και προπολεμικά και μεταπολεμικά διατηρείται με τις θυσίες και με τις προσπάθειες των μελών και των πρωτεργατών του και τιμά τον τόπο μας και στο εξωτερικό και στο εσωτερικό. Είναι ιδιαίτερη η σημασία που δίνουμε, γιατί διατηρεί την πολιτιστική μας κληρονομιά και την αναπτύσσει ακόμα και μέσα στις συνθήκες της προσφυγιάς.

Η κυβέρνηση ανταποκρίθηκε και είπε ότι θα ικανοποιήσει το αίτημα, μόλις βέβαια γίνει δυνατή η ψήφιση του νόμου για τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών. Και σ' αυτό το σημείο η κυβέρνηση διά του Υπουργού Εσωτερικών έδωσε μία υπόσχεση: Το το μνημείο για τον αείμνηστο λαϊκό μας ποιητή, το Λιασίδη, το οποίο ανακοίνωσε ότι θα ανεγείρει το ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ., θα το αναλάβει η κυβέρνηση. Ελπίζουμε η κυβέρνηση, σωστά τιμώντας ένα μεγάλο λαϊκό βάρδο, όπως ήταν ο Λιασίδης, να προχωρήσει στην υλοποίηση της υπόσχεσής της.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, επίσης να αναφερθώ στο πρόβλημα το οποίο εκκρεμεί για την ανοικοδόμηση των πρώτων συνοικισμών που κτίστηκαν το 1976, δηλαδή του Τσιακκιλερού, των Κόκκινων, της Ορμήδειας, του Φρενάρους, του Λιοπετρίου, της Σωτήρας και των Βρυσούλλων. Η κυβέρνηση υποσχέθηκε την αναδόμησή τους το 1988 για το 1989 και δεν ξεκίνησε, το 1989 για το 1990 και δεν ξεκίνησε, ενώ ύστερα από κινητοποίηση των κατοίκων στις αρχές αυτού του χρόνου υποσχέθηκε η κυβέρνηση να ανεγείρει δυο πολυκατοικίες στο Τσιακκιλερό

και δυο στις Κόκκινες, ώστε να μεταστεγάζει πρόσφυγες, να χαλά τα παλιά σπίτια που δεν επιδέχονται πλέον καμιά διόρθωση και έτσι να αρχίσει μια ανακύκληση και μια σταδιακή αναδόμηση αυτών των συνοικισμών. Έπρεπε ήδη να είχαν ξεκινήσει την ανέγερση των δυο πολυκατοικιών στο Τσιακκιλερό και στις Κόκκινες, που είναι οι αθλιότεροι συνοικισμοί που υπάρχουν στην Κύπρο. Μας λένε τώρα ότι για τον ένα συνοικισμό, εκείνο του Τσιακκιλερού, ζήτησαν προσφορές και θα ξεκινήσουν σε 2-3 μήνες. Ελπίζουμε και το καταγράφουμε. Για τις Κόκκινες υπάρχουν κάποιες τεχνικές δυσκολίες και δεν έχουν προχωρήσει καθόλου. Φοβούμαστε ότι θα έλθει και ο επόμενος χειμώνας και θα έχουμε την ίδια θλιβερή κατάσταση η οποία παρατηρείται όλα αυτά τα τελευταία χρόνια. Οι πρόσφυγες στους συνοικισμούς αυτούς με όλο τους το δίκαιο περιμένουν ταχύτατη εκπλήρωση των υποσχέσεων και εκτέλεση των έργων. Οι άνθρωποι είναι αγανακτισμένοι. Συμμεριζόμαστε την ανησυχία τους και θέλουμε να ελπίζουμε ότι η κυβέρνηση θα φανεί συνεπής. Αλλιώς οι πρόσφυγες θα κινητοποιηθούν και εμείς θα είμαστε μαζί τους, γιατί είναι απαράδεκτο στη σημερινή εποχή με τις συνθήκες που υπάρχουν στην Κύπρο να ζουν άνθρωποι πρόσφυγες σε μια τέτοια στεγαστική αθλιότητα, που εμείς δεν μπορούμε να ανεχτούμε όχι για τους ανθρώπους αλλά ούτε καν για τα ζώα, γιατί το χειμώνα είναι επικίνδυνο αυτά τα άθλια κατασκευάσματα με την πρώτη νεροποντή να πέσουν και να πλακώσουν τους ανθρώπους, ενώ το καλοκαίρι είναι αβίωτοι φούρνοι πολύ χειρότεροι ακόμα και από τη Βουλή μας, όπως είναι απόψε.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Σίγουρα και τα δυο θέματα που έθιξαν οι συνάδελφοι, τόσο της επαγγελματικής στέγης όσο και της αναδόμησης των προσφυγικών οικισμών που έχει μνημονεύσει ο συνάδελφος Ηλιάδης, μας βρίσκουν απόλυτα σύμφωνους.

Το θέμα που θα ήθελα να θίξω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, μιας και το είχαμε εγγράψει, όπως τεκμαίρεται άλλωστε τούτο και από την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, είναι τα προβλήματα της άμεσης και έμμεσης διάθεσης μεγάλων εκτάσεων τουρκοκυπριακού αγροτικού κλήρου ορισμένων κοινοτήτων σε εκτοπισθέντες και μη που διαβιούν σε άλλες κοινότητες. Και μνημονεύσαμε στην αναφορά μας στην αρμόδια Επιτροπή δειγματοληπτικά το Μαθιάτη, την Ποταμιά κι ορισμένα άλλα αγροτικά κέντρα στα οποία παρατηρείται το φαινόμενο.

Η Έκθεση, έντιμε κύριε Πρόεδρε, της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής μνημονεύει και στις δυο περιπτώσεις χαρακτηριστικά παραδείγματα. Στην περίπτωση της Ποταμιάς, συγκεκριμένα, που είναι το κατεξοχήν χωριό με μεικτό πληθυσμό και με την εξαίρετη συμβίωση Ελλήνων και Τούρκων, υπάρχει ένα ποσοστό τουλάχιστον 50% από τις κάπου 3,273 σκάλες -που παραχωρούνται σε εκτοπισμένους που διαμένουν στην κοινότητα- ένα ποσοστό 50%, επαναλαμβάνω, που έχει δοθεί σε εκτοπισθέντες αλλά και σε μη εκτοπισθέντες που δεν κατοικούν στην Ποταμιά. Κι αυτό είναι το πολύχρονο αίτημα των κατοίκων αυτής της υπέροχης κοινότητας με την αγαστή, επαναλαμβάνω, συνεργασία Ελλήνων και Τούρκων. Το ίδιο πρόβλημα ανακύπτει, όπως φαίνεται και από τα ίδια τα κυβερνητικά στοιχεία τα οποία κατέθεσαν οι αρμόδιες υπηρεσίες -και τα οποία περιλαμβάνονται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής- και στην

περίπτωση του Μαθιάτη, του σύγχρονου αυτού Κιλελέρ της Κύπρου, όπως χαρακτηριστικά το αποκαλέσαμε, όπου συναντούμε το φαινόμενο δεκάδες χιλιάδες στρέμματα να ανήκουν στο κράτος, σε Τουρκοκυπρίους (που εγκατέλειψαν την κοινότητα) και να παραχωρούνται σε μη κατοίκους της. Θεωρούμε επομένως σωστό το αίτημα των κατοίκων των κοινοτήτων αυτών και θα πρέπει να τονίσουμε πως δεν είναι ακριβής η προσέγγιση που γίνεται από κυβερνητικής πλευράς, όταν ισχυρίζεται πως ο τουρκοκυπριακός κλήρος παραχωρείται σε εκτοπισθέντα άτομα που κατοικούν σε γειτνιάζουσες κοινότητες, και για το γεγονός πως οι ετεροδημότες αυτοί κατοικούν σε μακρινές αποστάσεις, όπως π.χ. στη Λευκωσία, αλλά και για τον απλούστατο λόγο πως σ' όλες σχεδόν τις περιπτώσεις οι ετεροδημότες νοικιαστές των τουρκοκυπριακών αυτών κλήρων τους υπενοικιάζουν σ' άλλους και μάλιστα μη πρόσφυγες. Επομένως είναι διπλό το αίτημα των κατοίκων. Γιατί και κάτοικοι δεν είναι και δε διαμένουν στις κοινότητες κι έτσι δεν πληρώνουν τις γνωστές φορολογίες (αγροφυλακής, σχολικών, φόρους υγείας, διάφορα χρεολύσια προς τις κοινότητες αυτές), ενώ από την άλλη υπενοικιάζουν αυτό τον τεράστιο, επαναλαμβάνω, κλήρο που καλύπτει χιλιάδες στρέμματα τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας σε μη εκτοπισθέντες. Γι' αυτό τα δειγματοληπτικά αυτά στοιχεία που δώσαμε για τις δυο αυτές κοινότητες καλύπτουν ένα γενικότερο θέμα και προβάλλουν ένα ευρύτερο πρόβλημα. Γι' αυτό πιστεύω πως πρέπει κάποτες να εγκύψουμε με τη δέουσα σοβαρότητα και φροντίδα πάνω στο καυτό τούτο θέμα. Όχι βέβαια να ενσκήψουμε, όπως έγινε του συρμού η φράση αυτή στο Σώμα τούτο. Γιατί, αν ενσκήψουμε κι εμείς, ζήτω που καήκαμε!

Γι' αυτό πιστεύω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως το θέμα αυτό θα πρέπει να απασχολήσει σοβαρά και το φορέα -που πρέπει να δραστηριοποιηθεί επιτέλους- το φορέα ίσης κατανομής βαρών, για να δούμε κάποτες πάνω σε ποια κριτήρια τοποθετείται το όλο θέμα και να προσδιορίσουμε τα αντικειμενικά κριτήρια για την ανάθεση του τεράστιου αυτού κλήρου στους εκτοπισμένους συμπατριώτες μας· και πρέπει να γίνει αυτό σύντομα. Για να επιτευχθεί όμως τούτο, πρέπει να αναβαθμίσουμε το φορέα, που επιβάλλεται να πάρει τη μοίρα των εκτοπισμένων συμπατριωτών μας στα δικά του χέρια έξω από κομματικά κριτήρια, έξω από πολιτικές και κομματικές σκοπιμότητες, κείνες ακριβώς τις σκοπιμότητες που δυστυχώς οδήγησαν και στην αναστολή της ψήφισης του Νόμου περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών. Είναι γνωστά άλλωστε τα γεγονότα και δε θα θέλαμε να αναξέσουμε σήμερα άσκοπα πληγές.

Άλλωστε εμείς ήμασταν που καταθέσαμε -η προηγούμενη κυβέρνηση, η κυβέρνηση Κυπριανού- το σχετικό νομοσχέδιο και εμείς ήμασταν που πρώτοι επαναφέραμε στην παρούσα Βουλή το ίδιο νομοσχέδιο με πρόταση νόμου. Όμως κείνες οι αναστολές κι οι επιφυλάξεις, κείνες οι δυσκολίες που προκάλεσαν με τις ενέργειές τους κάποιοι πολιτικοί ηγέτες και φορείς μας έκαμαν να είμαστε διστακτικοί και επιφυλακτικοί επί ζημία δυστυχώς των ίδιων των συμφερόντων των προσφύγων αδελφών μας. Να γιατί ζητούμε να προωθηθεί ένας μη πολιτικός φορέας ίσης κατανομής βαρών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργιάδης.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα ήθελα να θίξω μια άλλη πτυχή, την οποία φαίνεται ότι είναι καιρός να συζητήσουμε σοβαρά σ' αυτό το Σώμα. Θα ήθελα να

διαφωνήσω με τον αγαπητό φίλο Ηλιάδη, ότι δηλαδή έχουμε ευθύνη όσον αφορά τη μη επίλυση προβλημάτων λόγω της μη ψήφισης του Νόμου περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών. Έχει διαφανεί κατά τη μελέτη αυτού του νόμου ότι θα είχαμε ευθύνη, αν ψηφίζαμε αυτό το νόμο, όπως ήμασταν έτοιμοι να τον ψηφίσουμε. Έχουν διαφανεί τόσες δυσκολίες και τόσα προβλήματα αναφορικά με αυτό το νόμο, που εγώ ειλικρινά αμφιβάλλω αν μπορεί να ψηφιστεί τέτοιος νόμος. Στην τελευταία Επιτροπή και κάθε φορά που συζητείται εμφανίζονται και νέα προβλήματα, μέχρι και συνταγματικά, και πραγματικά υπάρχει πρόβλημα. Στην Έκθεση αυτή αναφέρεται ότι τα τρία τουλάχιστον εκ των πέντε θεμάτων πρέπει να επανεξεταστούν, διότι η κυβέρνηση, λέει, η κυβερνητική πλευρά έχει ταυτίσει την έκβασή τους με την έκβαση αυτού του νόμου. Πιστεύω ότι είναι καιρός η κυβέρνηση να παύσει, όταν υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα, να μας φορτώνει ότι «αν δεν ψηφίσετε το νόμο, δεν μπορεί να προχωρήσει». Επί δεκατέσσερα χρόνια προχωρούσε η κυβέρνηση και έλυνε προβλήματα, διένεμε τον κλήρο, διένεμε και την τουρκοκυπριακή περιουσία. Γι' αυτό η Επιτροπή, όταν έπαιρνε αυτή τη θέση, ήταν σίγουρη ότι εντός των προσεχών ημερών θα ψηφιζόταν εκείνος ο νόμος.

Ενόψει αυτών των γεγονότων, εγώ θα ήθελα να αποσυνδέσω την επίλυση των προβλημάτων από το νόμο. Και η κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει και να δώσει στο ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ. τουρκοκυπριακή περιουσία, διότι δικαιούται να τη δώσει, όπως την έδινε μέχρι τώρα, και τον τουρκοκυπριακό κλήρο να αναδιανείμει και επίσης ό,τι έχει σχέση και εν πάση περιπτώσει ό,τι ισχυρίζεται ότι πρέπει να λυθεί με την ψήφιση του νόμου να προχωρήσει στην επίλυση όλων αυτών των προβλημάτων άσχετα από το νόμο και να προχωρήσει με τον τρόπο που εκινείτο μέχρι τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι ο κ. Παναγιώτου θέλει να κάμει μια δήλωση.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Με κάλυψε ο κ. Γεωργιάδης, κύριε Πρόεδρε, κι έτσι δεν υπάρχει λόγος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Νομίζω ότι είχα δηλώσει ότι θα μιλήσω για δύο θέματα. Δεν είχα αντιληφθεί ότι θα τα συζητούσαμε ενιαία. Άλλωστε δεν έχω χρησιμοποιήσει όλο το χρόνο μου, νομίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Το θέμα του ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ. είναι ένα θέμα που έχει σχέση με την παραχώρηση τουρκοκυπριακής γης, δηλαδή με τον κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών, αλλά εμείς το προσεγγίζουμε γενικότερα ως ευρύτερο θέμα. Διότι, αν δεν υπάρχει τουρκοκυπριακή γη και αν δε διευκολύνεται το κράτος να παραχωρήσει τέτοια γη, είναι σωστό το κράτος να παραμένει ασυγκίνητο για ένα συγκρότημα που τίμησε την Κύπρο στο διεθνές πεδίο και γενικότερα για ένα συγκρότημα που έχει κρατήσει σε πολύ ψηλά επίπεδα το λαϊκό μας πολιτισμό και τον έχει προβάλει και τον έχει αναπτύξει;

Νομίζω ότι οι ευθύνες του κράτους ξεπερνούν αυτά τα όρια τα περιορισμένα, του αν υπάρχει τουρκοκυπριακή γη ή όχι. Οι ευθύνες του κράτους είναι να

αντιμετωπίσει το πρόβλημα της παροχής στέγης στο Συγκρότημα Καλλιτεχνών Λύσης, ανεξάρτητα από το αν υπάρχει ή δεν υπάρχει τουρκοκυπριακή γη, γιατί, επαναλαμβάνω, επιτέλεσε έναν εξαίρετο ρόλο, έναν αξιέπαινο ρόλο το Συγκρότημα Καλλιτεχνών Λύσης στην προβολή του κυπριακού πολιτισμού και γενικότερα, αν θέλετε, των παραδόσεων του τόπου και πρέπει να τύχει τέτοιας βοήθειας και πρέπει να τύχει τέτοιας στοργής.

Άλλωστε υπάρχουν και οι υποσχέσεις της κυβέρνησης ότι θα βοηθούσε αυτό το συγκρότημα. Γι' αυτό υπογραμμίζουμε το χρέος του κράτους, ανεξάρτητα από την τουρκοκυπριακή γη, να δει το πρόβλημα αυτό με όλη την κατανόηση και να βοηθήσει όσο το δυνατό γρηγορότερα, διότι το συγκρότημα έχει επαναδραστηριοποιηθεί στην προσφυγιά, αντιμετωπίζει τρομερές δυσκολίες σχετικά με το θέμα του χώρου όπου συγκεντρώνει τους καλλιτέχνες του, τα μέλη του, και γενικότερα προβάλλει, επαναλαμβάνω, τον πολιτισμό της Κύπρου κατά αξιέπαινο τρόπο.

Όσον αφορά το άλλο θέμα που έχει θιγεί, δηλαδή το κατά πόσο αποτελεί εμπόδιο το νομοσχέδιο ή όχι, επιφυλασσόμαστε να πούμε τις απόψεις μας, όταν θα συζητείται. Η άποψή μας είναι ότι μπορεί να ψηφιστεί, αλλά δεν το ανάγουμε αυτή τη στιγμή σε θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ θα παρακαλέσω το θέμα του νομοσχεδίου να μη μας απασχολήσει· να το συζητήσουμε, όταν θα έχουμε το νομοσχέδιο.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει ζητήσει το λόγο ο κ. Ηλιάδης αλλά για ένα λεπτό μόνο.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Είπε ο κ. Γεωργιάδης ότι δεν ευθύνεται η Βουλή. Κάποτε πρέπει να αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας. Θα ήταν λάθος, και συμφωνώ με τον κ. Γεωργιάδη, αν το ψηφίζαμε όπως μας το έφερε η κυβέρνηση. Βεβαίως θα ήταν λάθος. Και σ' αυτό το σημείο έκαμε σωστή υπόδειξη ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Μας έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου και το δεχθήκαμε όλοι και αναβάλαμε την ψήφισή του, μάλιστα.

Αλλά αυτό το πράγμα εκκρεμεί ενώπιόν μας ένα χρόνο. Δε λέμε να το ψηφίσουμε όπως μας το έφεραν· να το ψηφίσουμε όπως θέλουμε εμείς. Αλλά δεν καθίσαμε εντατικά να το δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοιτάξτε, είναι καθιερωμένη τακτική της Βουλής να μη συζητούμε νομοσχέδια που είναι προς συζήτηση, όταν έχουμε άλλα θέματα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Σύμφωνοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επί του νομοσχεδίου δε θα επιτρέψω περαιτέρω συζήτηση.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Απλώς θέλω να πώ ότι κάποτε πρέπει να αναλαμβάνουμε και εμείς τις ευθύνες μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Απλώς μια δήλωση θέλω να κάμω με την άδεια του Προέδρου της Επιτροπής. Σε ό,τι αφορά το θέμα των τουρκοκυπριακών περιουσιών, όχι το νόμο αλλά το πού χρησιμοποιούνται, υπάρχει μια γενική θέση και νομίζω ότι είναι γενική η θέση της Βουλής -δεν ξέρω αν κάνω λάθος- ότι αυτές οι περιουσίες αντιπροσωπεύουν μικρό ποσοστό σε σύγκριση με τις περιουσίες των προσφύγων που κατακρατούνται από τους Τούρκους και δε νομίζω ότι δικαιούμαστε εμείς να λέμε ότι θα δίνονται και σε πληγέντες. Οι περιουσίες αυτές πρέπει να χρησιμοποιούνται για τους πρόσφυγες που οι περιουσίες τους είναι κατεχόμενες. Και νομίζω ότι το μήνυμα που πρέπει να φύγει από εδώ -τουλάχιστον αυτή είναι η θέση της Επιτροπής και, αν έχω λάθος, να διορθωθώ- είναι ότι με όσο γίνεται πιο σωστά κριτήρια και με τον καλύτερο τρόπο πρέπει αυτές οι περιουσίες, που αποτελούν πολύ μικρότερο ποσοστό από ό,τι οι κατεχόμενες περιουσίες, να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη των προσφυγικών αναγκών που είναι τεράστιες.

Και θέλω αυτό το πράγμα να γίνει καθαρό, για να μην πηγαίνουμε σε ένα χωριό, όταν μας πιέζουν, και να λέμε «μάλιστα, δικαιούστε και εσείς» και την επόμενη να πηγαίνουμε σε άλλο και να λέμε «είναι ανεπίτρεπτο να παίρνετε εσείς». Εδώ έχουμε καθήκον να συμπεριφερόμαστε όσο πρέπει και όπως πρέπει και στο βαθμό που πρέπει σωστά, με βάση γενικές θέσεις που έχουμε.

Γι' αυτό, αν υπάρχει διαφορετική προσέγγιση, είναι καλό να την ξέρουμε, για να τη δεί και η Επιτροπή ξανά και να ξεκαθαρίσει τη θέση της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού το συζητήσατε στην Επιτροπή και πήρατε τη θέση σας.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Τότε προχωρούμε στο επόμενο θέμα το οποίο είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Αγνοουμένων, Εγκλωβισμένων και Παθόντων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη απομάκρυνσης του χοιροστασίου και άλλων κτηνοτροφικών υποστατικών που βρίσκονται δίπλα από τους προσφυγικούς συνοικισμούς Μενεού και Δρομολαξιάς ως απαραίτητο μέτρο προστασίας της υγείας των κατοίκων της περιοχής». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ, ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗΣ ΤΟΥ ΧΟΙΡΟΣΤΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΔΙΠΛΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΜΕΝΕΟΥ ΚΑΙ ΔΡΟΜΟΛΑΞΙΑΣ ΩΣ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΜΕΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Μιχάλης Πουμπουρής
Δήμος Γεωργιάδης
Πέτρος Στυλιανού
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαΐου και 28 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, οι κοινοτάρχες Μενεού και Δρομολαξιάς και εκπρόσωποι της Επαρχιακής Επιτροπής Προσφύγων. Παρόντες ήταν επίσης οι αξ. Βουλευτές κ. Α. Μαθηκολώνης, Α. Ανδρέου και Κ. Τσιέττης.

Το πιο πάνω θέμα είχε εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή στις 13 Απριλίου 1989 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων για μελέτη και ετοιμασία σχετικής έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του ανέφερε ότι από πολύ παλιά ανακινήθηκε το ζήτημα της μετακίνησης των κτηνοτροφικών υποστατικών που βρίσκονται δίπλα από τους προσφυγικούς συνοικισμούς Μενεού και Δρομολαξιάς, γιατί η συνέχιση της παραμονής τους ενέχει σοβαρούς κινδύνους για την υγεία των κατοίκων της περιοχής, ιδιαίτερα μετά την επέκταση των προσφυγικών αυτών συνοικισμών που είχε ως αποτέλεσμα δίπλα ακριβώς από τα κτηνοτροφικά υποστατικά να βρίσκονται αυτή τη στιγμή προσφυγικά σπίτια.

Σχολιάζοντας την όλη κατάσταση οι κοινοτάρχες της επηρεαζόμενης περιοχής δήλωσαν ότι όλα τα κτηνοτροφικά υποστατικά της περιοχής είναι παράνομα εκτός από το χοιροστάσιο που είναι αδειούχο. Η κατάσταση περιγράφεται ως δυσβάστακτη από τη δυσωδία και τα σμήνη από μύγες. Σχετική δικαστική απόφαση με αίτημα την απομάκρυνση του χοιροστασίου αναφέρει ότι αυτό είναι αδειούχο, ενώ από κυβερνητικής πλευράς έγιναν διάφορες προτάσεις προς τον ιδιοκτήτη του χοιροστασίου, είτε για να του παραχωρηθεί χαλίτικη γη είτε για να μετακινηθεί στην κτηνοτροφική περιοχή Αραδίππου,ο ιδιοκτήτης όμως αρνείται επίμονα απαιτώντας αποζημίωση £75,000 για τυχόν μετακίνησή του.

Το χοιροστάσιο αυτό κτίστηκε στην περιοχή Μενεού και Δρομολαξιάς σε ιδιόκτητη γη ύστερα από εισήγηση του αρμόδιου Υπουργείου που έγινε μέσα στα πλαίσια επαναδραστηριοποίησης των επιχειρήσεων που χάθηκαν κατά την τουρκική εισβολή του 1974.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν στην Επιτροπή ότι είναι απόλυτα δικαιολογημένο το αίτημα των κοινοτήτων Μενεού και Δρομολαξιάς για μετακίνηση όλων των κτηνοτροφικών υποστατικών που βρίσκονται δίπλα από τους προσφυγικούς συνοικισμούς, όμως αποτελεί θέμα αρχής για την κυβέρνηση σε τέτοιες περιπτώσεις να μην προχωρεί στην παραχώρηση αποζημιώσεων, αλλά να φροντίζει ώστε να διευθετείται η λύση των προβλημάτων αυτών με άλλους τρόπους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια για επιτάχυνση των σχετικών ενεργειών διευθέτησης του όλου θέματος.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δήλωσαν ότι έχει επιλεγεί χώρος στην περιοχή Αραδίππου για μεταφορά των χοιροστασίων της Αραδίππου, των Λειβαδιών και των Μενεού στον οποίο θα παρέχονται όλες οι αναγκαίες διευκολύνσεις και ήδη η κυβέρνηση έχει παραχωρήσει ποσό £1,250 σε κάθε μονάδα για τη μετακίνησή της, ποσό το οποίο θα επιστραφεί υπό τη μορφή συνεισφοράς για κατασκευή δεξαμενής λυμάτων.

Σχετικά με το πτηνοτροφείο που βρίσκεται στην περιοχή, οι ίδιοι πιο πάνω εκπρόσωποι δήλωσαν πως, επειδή τα πτηνοτροφεία δεν εγκαθίστανται σε κτηνοτροφικές περιοχές, πρέπει να γίνει εκμίσθωση χαλίτικης γης ή να μετακινηθεί τούτο σε ιδιόκτητο χώρο. Για το βουστάσιο που βρίσκεται στην ίδια περιοχή γίνεται εισήγηση για μετακίνησή του στη νέα υπό δημιουργία κτηνοτροφική περιοχή μεταξύ Τερσεφάνου και Σοφτάδων.

Από της πλευράς τους οι εκπρόσωποι της Επαρχιακής Επιτροπής Προσφύγων υπογράμμισαν την ανάγκη άμεσης μετακίνησης των υπό αναφορά κτηνοτροφικών υποστατικών και δήλωσαν ότι μέχρι τη διευθέτηση του όλου θέματος και την εξεύρεση τελικής λύσης πρέπει να γίνεται πιο τακτικός έλεγχος από το υγειονομείο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, με βάση την ενημέρωση που της έγινε πάνω στο όλο θέμα και θέτοντας πάνω απ' όλα την προστασία της υγείας των κατοίκων της επηρεαζόμενης περιοχής, δηλώνει ότι θεωρεί αναγκαία την άμεση μετακίνηση των κτηνοτροφικών υποστατικών που βρίσκονται δίπλα από τους προσφυγικούς συνοικισμούς Μενεού και Δρομολοξιάς. Οι όροι και οι τοποθεσίες για τη μετακίνηση αυτή δεν αποτελούν αρμοδιότητα της Επιτροπής, αλλά αφορούν την κυβέρνηση και τους ιδιοκτήτες των υποστατικών αυτών. Γι' αυτό καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να προβεί χωρίς καθυστέρηση στις αναγκαίες ενέργειες για διευθέτηση του όλου θέματος, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους που δημιουργούνται για την υγεία, καθώς και την ταλαιπωρία που υφίστανται καθημερινά οι κάτοικοι της επηρεαζόμενης περιοχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η Έκθεση είναι ομόφωνη.

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πω δυο λόγια. Το πρόβλημα αυτό είναι εξαιρετικά σοβαρό από την εξής άποψη: Όταν κτίστηκαν, όταν δημιουργήθηκαν αυτά τα κτηνο-

τροφικά και πτηνοτροφικά υποστατικά σ' αυτή την περιοχή, δεν υπήρχαν προσφυγικοί συνοικισμοί. Κατόπιν με τη συρροή χιλιάδων προσφύγων στις δύο κοινότητες της Δρομολαξιάς και των Μενεού δημιουργήθηκε στην ουσία μια μικρή πόλη των 5,500 - 6,000 κατοίκων και τα χοιροστάσια είναι, όπως λέμε, κολλητά με τα σπίτια και τα καφενεία, αν θέλετε, και κυρίως με το ανεγειρόμενο κτίριο του συμβουλίου βελτιώσεως των δύο κοινοτήτων, δηλαδή το δημαρχείο.

Είναι απαράδεκτη η συνέχιση αυτής της κατάστασης, όταν οι συνοικισμοί γεμίζουν μύγες και σκνίπες και έντομα και η βρώμα είναι ανυπόφορη. Η κυβέρνηση άρχισε να προβληματίζεται με τον εξής τρόπο: «Να τα απομακρύνουμε, αλλά να μη θέλει αποζημίωση ο ιδιοκτήτης, διότι τα οικόπεδά του που θα απελευθερωθούν θα κάνουν εκατονταπλάσια αξία από ό,τι είναι η σημερινή». Είναι ένα επιχείρημα της κυβέρνησης και είναι δικαίωμά της να προβάλλει αυτό το επιχείρημα. Ο ιδιοκτήτης όμως λέει: «Όχι, εγώ θέλω αποζημίωση».

Εμάς δεν είναι ο ρόλος μας να πούμε αν θα πρέπει να δώσει ή να μη δώσει αποζημίωση. Χρέος της κυβέρνησης είναι να βρει τρόπους να απομακρύνει αυτά τα υποστατικά από τους δύο προσφυγικούς συνοικισμούς, γιατί, επαναλαμβάνω, διακυβεύεται η υγεία των κατοίκων και δεν μπορεί η Βουλή να μείνει ασυγκίνητη μπροστά σ' αυτό το δράμα που αντιμετωπίζουν οι 5,500 - 6,000 κάτοικοι αυτών των δύο συνοικισμών και των δύο κοινοτήτων που βρίσκονται εκεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα πράγματα είναι ακριβώς όπως τα έχει διατυπώσει ο κ. Πουμπουρής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν συμφωνούμε, τότε να προχωρήσουμε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Συμφωνούμε απολύτως και πράγματι πρέπει η κυβέρνηση να λύσει αυτό το πρόβλημα, γιατί σχετίζεται με την υγεία των ανθρώπων και με μια αφόρητη δυσοσμία η οποία καλύπτει αυτούς τους πυκνοκατοικημένους χώρους.

Δε θα επαναλάβω τίποτε. Απλώς επαναλαμβάνω ότι συμφωνώ με τον κ. Πουμπουρή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Το υπ' αρ. 38 θέμα, που είναι η Ενδιάμεση Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα που θα προκύψουν από τη μεταστέγαση της Παιδαγωγικής Ακαδημίας», δεν είναι έτοιμο· επομένως αναβάλλεται.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η πρόσφατη απαράδεκτη απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας να απολύσει δέκα από τους τριάντα δύο εργατοτεχνίτες της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας και η ανάγκη ακύρωσής της». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κομμάτων της Βουλής στις 22.2.1990.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Η ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΝΑ ΑΠΟΛΥΣΕΙ ΔΕΚΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΡΙΑΝΤΑ ΔΥΟ ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΕΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΚΥΡΩΣΗΣ ΤΗΣ»

Παρόντες:-

Κυριάκος Χρίστου, Πρόεδρος	Ρήνα Κατσελλή
Στέλιος Μανδριώτης	Πέτρος Στυλιανού
Ανδρέας Μαθηκολώνης	Ιάκωβος Κατσουνωτός
Σοφοκλής Χατζηγιάννης	Ανδρέας Ζιαρτίδης
Αυγερινός Παπαρές	Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2 Μαρτίου, 11 Μαΐου, 1η Ιουνίου και 15 Ιουνίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του θέματος αυτού κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ και εκπρόσωποι των υπό απόλυση εργατοτεχνιτών.

Το πιο πάνω θέμα γράφτηκε στη Βουλή από όλα τα κόμματα στις 22 Φεβρουαρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για εξέταση και υποβολή σχετικής έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το όλο θέμα ο Βουλευτής κ. Δίγκλης, που προήδρευσε στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής, δήλωσε πως υπάρχουν πληροφορίες για απόλυση δέκα εργατοτεχνιτών της Υπηρεσίας Κυπριακής Οικοτεχνίας-Χειροτεχνίας και ζήτησε από τους αρμοδίους να πληροφορήσουν την Επιτροπή αν οι πληροφορίες αυτές αληθεύουν και, αν ναι, πώς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα σε σχέση και με το ρόλο που η υπηρεσία αυτή αναμένεται να διαδραματίζει στον πολιτιστικό και τουριστικό τομέα.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, στο οποίο υπάγεται η Υπηρεσία Κυπριακής Οικοτεχνίας-Χειροτεχνίας, επιβεβαίωσε ότι υπάρχει πράγματι πρόθεση για απόλυση αριθμού εργατοτεχνιτών της υπηρεσίας αυτής ύστερα από σχετική μελέτη που έγινε και που απέδειξε ότι η απόλυση μέχρι και δέκα εργατοτεχνιτών δε θα επηρεάσει την παραγωγή και τους στόχους της υπηρεσίας, αλλά απεναντίας, και σε συνδυασμό με το προγραμματιζόμενο άνοιγμα νέων κέντρων στις άλλες πόλεις, η παραγωγικότητα, τα αναπτυξιακά προγράμματα, η τουριστική προσφορά, καθώς και η συμβολή στην εμπέδωση της πολιτιστικής κληρονομιάς, θα αυξηθούν σε μεγαλύτερο βαθμό.

Αναφερόμενος στους λόγους που επιβάλλουν την απόλυση αριθμού εργατοτεχνιτών, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε πως η παραγωγή της υπηρεσίας είναι πολύ μικρή και εντελώς ασύμφορη, αφού σε απόλυτους αριθμούς αντιπροσωπεύει το ένα όγδοο των κόστων παραγωγής, ενώ η εξοικονόμηση που θα προέλθει από την απόλυση δέκα ατόμων θα ανέλθει στις £40,000 ετησίως, χωρίς να μειωθεί η παραγωγή η οποία θα ανατεθεί σε ιδιώτες που θα πληρώνονται «με το κομμάτι». Οι επικείμενες απολύσεις, δηλώθηκε από τον ίδιο εκπρόσωπο, θα γίνουν με κριτήρια τα καθιερωμένα εργατικά θέσμια και σε συνεργασία με την Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Τέλος, δηλώθηκε, από τους ίδιους εκπροσώπους ότι ζητήθηκε αρμοδίως σε βάθος μελέτη για το αν η υπηρεσία αυτή θα πρέπει να εργάζεται μόνο στον αναπτυξιακό τομέα ή αν θα πρέπει να ασχολείται και με την εμπορία των ειδών που σήμερα παράγει, παρ' όλο που, όπως πιστεύει το Υπουργείο, ο ρόλος της πρέπει να περιορίζεται μόνο στον αναπτυξιακό τομέα. Ανεξάρτητα όμως από τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής, οι απολύσεις που προγραμματίζονται κρίνονται αναγκαίες, αφού υπάρχει ήδη απόφαση να δοθεί μεγάλο μέρος της παραγωγής στον ιδιωτικό τομέα.

Εκ μέρους του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας δηλώθηκε στην Επιτροπή πως η παραγωγή στα εργαστήρια της Υπηρεσίας Οικοτεχνίας-Χειροτεχνίας είναι εντελώς ασύμφορη, γι' αυτό και εισηγήθηκε τα ποσά που διατίθενται για την παραγωγή να διατεθούν εκτός της υπηρεσίας για σκοπούς ανάπτυξης, εκπαίδευσης προσωπικού ή σε οποιοδήποτε άλλο τομέα που εμπίπτει στα αναπτυξιακά προγράμματα της υπηρεσίας. Ταυτόχρονα επισήμανε την ανάγκη ολοκληρωμένης μελέτης ως προς το ποιοι είναι και ποιοι πρέπει να είναι οι σκοποί της υπηρεσίας αυτής.

Με βάση τους λογαριασμούς της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας για το 1988 που κατατέθηκαν από το Γενικό Ελεγκτή και τη σύγκρισή τους με τα δύο προηγούμενα χρόνια εμφαίνεται μια προοδευτική ζημιά που αρχίζει από το ποσό των £95,092 το 1986, συνεχίζεται με το ποσό των £111,818 το 1987 και καταλήγει στο ποσό των £116,394 το 1988. Στα ποσά αυτά πρέπει να προστεθούν και τα έξοδα διοίκησης και εμπορίας τα οποία, προστιθέμενα στη μεικτή ζημιά, ανεβάζουν τη δαπάνη λειτουργίας στις £201,419 για το 1986, στις £223,092 για το 1987 και στις £241,430 για το 1988. Σε σχόλιό του που συνοδεύει τους λογαριασμούς αυτούς ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας αναφέρει ότι η οικονομική κατάσταση της υπηρεσίας δεν προβλέπεται να βελτιωθεί, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται το πρόβλημα του ψηλού κόστους παραγωγής των προϊόντων που κατασκευάζονται στα εργαστήρια της υπηρεσίας.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ δήλωσαν στην Επιτροπή πως η επικείμενη απόλυση δέκα εργατοτεχνιτών της Υπηρεσίας Οικοτεχνίας-Χειροτεχνίας πρέπει να ανησυχεί όλους, γιατί από τη μια αντίκειται στις γενικές υποχρεώσεις του κράτους για την κατοχύρωση του δικαιώματος εργασίας των εργαζομένων, ενώ από την άλλη δεν ανταποκρίνεται στους ειδικούς στόχους της Υπηρεσίας Χειροτεχνίας που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και τη συμβολή της στην πολιτιστική, τουριστική και οικονομική ανάπτυξη του τόπου και η οποία στην προκείμενη περίπτωση πρέπει να εκδηλώνεται με την κατάλληλη αξιοποίηση των ατόμων αυτών και όχι με την απόλυσή τους. Η Υπηρεσία Οικοτεχνίας-Χειροτεχνίας, υποστηρίχθηκε από τους ίδιους εκπροσώπους, είναι ανάγκη να διατηρηθεί σαν ένα ζωντανό μουσείο της λαϊκής μας τέχνης. Η προγραμματιζόμενη κατάργηση δύο τομέων, της υφαντικής και της κεντητικής, θα συρρικνώσει την υπηρεσία και με την προβλεπόμενη ιδιωτικοποίηση της παραγωγής, εκτός του ότι θα γίνεται εκμετάλλευση των ατόμων που θα δουλεύουν «με το κομμάτι», θα καταστραφεί η λαϊκή μας τέχνη και θα ενθαρρυνθεί η παραοικονομία.

Οι εκπρόσωποι των εργατοτεχνιτών της Υπηρεσίας Χειροτεχνίας απέρριψαν τον ισχυρισμό των εκπροσώπων του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας ότι υπάρχει πλεονάζον προσωπικό στην υπηρεσία αυτή και ζήτησαν την εγκατάλειψη της απόφασης για απολύσεις προσωπικού που θα έχει ως αποτέλεσμα να οδηγηθούν στην ανεργία άνθρωποι οικογενειάρχες με πολυετή υπηρεσία. Πρόσθετα οι εκπρόσωποι αυτοί ανέφεραν ότι τα υπό ίδρυση κέντρα σ' όλες τις πόλεις δε θα

ανταποκρίνονται στους σκοπούς και τους στόχους της υπηρεσίας. Η ζωντανή παρουσίαση της δημιουργίας της λαϊκής τέχνης, αν πραγματοποιηθεί, θα απορροφήσει αριθμό ατόμων και σε συνδυασμό με μια καλύτερη οργάνωση και διάρθρωση της όλης υπηρεσίας θα επιτρέψει τη συνέχιση της εργοδότησης όλων των υπηρετούντων εργατοτεχνιτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, πιστεύει ότι η Υπηρεσία Οικοτεχνίας-Χειροτεχνίας ως πολιτιστική υπηρεσία δεν πρέπει ούτε μπορεί να αποτελεί κερδοσκοπική επιχείρηση. Παρ' όλο που για λόγους χρηστής διοίκησης θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποδοτική λειτουργία κάθε υπηρεσίας, η Υπηρεσία Οικοτεχνίας-Χειροτεχνίας δεδομένου του ευρύτερου ρόλου και σκοπού της δεν πρέπει να κρίνεται και να αξιολογείται με καθαρά οικονομικά κριτήρια. Στην προκείμενη περίπτωση η Επιτροπή δε θεωρεί πρώτιστη αναγκαιότητα την απόλυση του εν λόγω προσωπικού, γιατί από τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της δεν έχει πειστικά διαφανεί ότι έχουν ληφθεί όλα τα άλλα αναγκαία μέτρα για τη σωστή λειτουργία της υπηρεσίας αυτής και γιατί κατά τις αξιολογήσεις των αρμοδίων επικράτησαν απλώς και μόνο αριθμητικά κριτήρια που, σε συνδυασμό με το γενικότερο ρόλο και σκοπό της υπηρεσίας αυτής, μπαίνουν εκ των πραγμάτων σε δευτερεύουσα θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι ομόφωνο, να το περάσουμε.

Υπάρχουν ομιλητές;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Το θεωρώ εγκεκριμένο.

Το επόμενο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Τα προβλήματα της αγροτικής νεολαίας και γενικά των νέων της υπαίθρου και η ανάγκη λήψης μέτρων για την αντιμετώπισή τους». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ- Αριστερά στις 8.2.1990.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥΣ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Κυριάκος Τσιέττης

Ανδρέας Παρισινός

Αυγερινός Παπαρές

Άριστος Χρυσοστόμου

Οδυσσέας Δημητρίου

Δημήτρης Ηλιάδης, εκπροσωπώντας τον κ. Γ. Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Απριλίου, 15 Μαΐου και 3 Ιουνίου 1990. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος και των οργανώσεων νεολαίας ΝΕΔΗΣΥ, ΝΕΔΗΚ, ΕΔΟΝ και Σ. Ν. ΕΔΕΝ.

Όπως είναι γνωστό, το θέμα γράφτηκε στη Βουλή με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Κουρτελλάρη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς στις 8 Φεβρουαρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το υπό συζήτηση θέμα ο εισηγητής του, Βουλευτής κ. Χρ. Κουρτελλάρης, το χαρακτήρισε πολύ σοβαρό. Πρόκειται για ένα πρόβλημα που απασχολεί όχι μόνο τους νέους που ασχολούνται με αγροτικά θέματα, αλλά όλους τους νέους που κατοικούν στα χωριά και που διαρκώς ο αριθμός τους μειώνεται.

Καταθέτοντας στοιχεία ο κ. Κουρτελλάρης σχετικά με τον πληθυσμό της υπαίθρου ανέφερε πως, ενώ αυτός αποτελούσε το 1946 το 74% του συνόλου του πληθυσμού της Κύπρου, με μια ραγδαία καθοδική μείωση κατέληξε στο 35% το 1988, αφού διήλθε από τα στάδια του 57% το 1973 και του 36,5% το 1982. Εξάλλου το 70% αυτών που μετακινούνται αντιπροσωπεύει νέους ηλικίας από 14 μέχρι 34 χρόνων.

Αιτίες της εγκατάλειψης της υπαίθρου από τους νέους μας ο κ. Κουρτελλάρης ανέφερε πολλές, στάθηκε όμως ιδιαίτερα στα θέματα που συνθέτουν τις συνθήκες διαβίωσης των αγροτών γενικά αλλά και ειδικά των νέων της υπαίθρου και σ' εκείνα που αφορούν τα άλυτα γεωργοκτηνοτροφικά προβλήματα. Σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης αναφέρθηκε στην περιορισμένη προσφορά υπηρεσιών για ιατρική περίθαλψη, παιδικούς σταθμούς, ψυχαγωγία, μόρφωση, πολιτιστική ανάπτυξη, έργα υποδομής, δυνατότητες απασχόλησης για συμπλήρωση του περιορισμένου γεωργοκτηνοτροφικού εισοδήματος, στην ανεργία πτυχιούχων του αγροτικού τομέα, στη στέγαση και περιορισμένη τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη, στα φορολογικά βάρη και πολλά άλλα. Ως αιτίες που προκαλούν τα άλυτα γεωργοκτηνοτροφικά προβλήματα αναφέρθηκαν τα ψηλά κόστα παραγωγής γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, η απρογραμμάτιστη εμπορία και οι τεράστιες δυσκολίες στη διάθεσή τους και η μη εξασφάλιση αμειπτικών τιμών στηριγμένων στα πραγματικά κόστα.

Ως σαφή ένδειξη των δυσμενών επιπτώσεων από τις πιο πάνω ελλείψεις ο κ. Κουρτελλάρης ανέφερε την περίπτωση των αγροτικών χρεών που υπολογίζονται, όπως είπε, σε πάνω από £300 εκ.

Στη συνέχεια ο κ. Κουρτελλάρης χαιρέτισε την εξαγγελία από την κυβέρνηση μιας σειράς θεραπευτικών μέτρων που αφορούν την ανάπτυξη της υπαίθρου και ειδικότερα τα σχέδια ενθάρρυνσης των νέων για παραμονή στην ύπαιθρο, όπως είναι οι δανειοδοτήσεις, η επέκταση του Σποροπαραγωγικού Κέντρου και άλλα αναπτυξιακά προγράμματα, ταυτόχρονα όμως επισήμανε τους κινδύνους που θα προκύψουν από τυχόν καθυστερήσεις στην εφαρμογή τους και κάλεσε τους αρμοδίους να συμβάλουν όλοι, ανάλογα με τις δικαιοδοσίες τους, για συγκράτηση του πληθυσμού της υπαίθρου και ειδικά της αγροτικής νεολαίας στα χωριά για το καλό του τόπου και του λαού μας.

'Ολες οι οργανώσεις που κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής αναφέρθηκαν κατ' αρχήν στα γενικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο αγροτικός τομέας και η ύπαιθρος γενικότερα και στη συνέχεια υποστήριξαν ότι τα προβλήματα αυτά έχουν άμεσες επιπτώσεις στην αγροτική νεολαία που αφορούν τη μόρφωση, την τεχνική και γενική κατάρτιση, τις συνθήκες διαβίωσης, την κοινωνική και επαγγελματική αποκατάσταση, την οικονομική ανεξαρτησία, τη στέγαση και την ψυχαγωγία. 'Ολ' αυτά, κατά την άποψή τους, πηγάζουν από το γεγονός ότι η κυβέρνηση παρουσιάζεται διστακτική κι αναποφάσιστη στην εφαρμογή μιας συμπληρωμένης αγροτικής πολιτικής.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών οι εκπρόσωποι των ίδιων οργανώσεων εισηγήθηκαν μεταξύ των άλλων τη λήψη και των πιο κάτω μέτρων για ανακοπή της αστυφιλίας και συγκράτηση των νέων στην ύπαιθρο:

1. Προγραμματισμός παραγωγής και διάθεσης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων.
2. 'Ιδρυση αγροτικής σχολής και ινστιτούτου επιμόρφωσης για γενική και τεχνική επιμόρφωση.
3. Θεσμική ρύθμιση της διάθεσης των αγροτικών προϊόντων.
4. Παραχώρηση φθηνών οικοπέδων και χαμηλότοκων δανείων στα νεαρά ζευγάρια για κτίσιμο κατοικίας.
5. 'Ιδρυση παιδοκομικών και νηπιοκομικών σταθμών στην ύπαιθρο.
6. Ενίσχυση και επέκταση της ιατρικής περίθαλψης στην ύπαιθρο.
7. Παραχώρηση στις αγρότισσες ειδικών επιδομάτων μητρότητας, ασθένειας και ανάπαυσης.
8. Βελτίωση και εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου στην ύπαιθρο.
9. Ανάπτυξη της οικοτεχνίας και βιοτεχνίας στην ύπαιθρο, καθώς και του αγροτουρισμού, και ειδικά στις ορεινές περιοχές.
10. Λήψη γενικών μέτρων για την εξασφάλιση στους νέους της υπαίθρου ικανοποιητικών εισοδημάτων που να κάνουν ελκυστική την απασχόληση στη γεωργία και κτηνοτροφία, καθώς και τη συμμετοχή τους γενικά στην κοινωνική, πολιτική και πολιτιστική ζωή του τόπου.

Ο Γενικός Γραμματέας της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς ανέφερε προς την Επιτροπή πως εκείνο που χρειάζεται για να επιλυθούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι της υπαίθρου είναι μια συντονισμένη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου με πρόγραμμα που να περιλαμβάνει έργα αγροτικής υποδομής που να αποφέρουν ικανοποιητικό εισόδημα, δανειοδότηση των νέων που θέλουν να δραστηριοποιηθούν και να παραμείνουν στην ύπαιθρο και δημιουργία πολιτιστικών και αθλητικών κέντρων στα οποία να περνούν τον ελεύθερο χρόνο τους.

Τέλος, ο Γενικός Γραμματέας της Υπηρεσίας Νέας Γενιάς ανέφερε πως η υπηρεσία του βρίσκεται σε επαφή με διάφορες επιτροπές με τις οποίες συζητά και επεξεργάζεται προγράμματα τα οποία θα υποβληθούν στους αρμοδίους και θα περιληφθούν στον προϋπολογισμό που θα καταρτιστεί και θα υποβληθεί. Δήλωσε όμως πως η υπηρεσία από μόνη της δεν μπορεί να καταρτίσει δικά της παραγωγικά προγράμματα, αλλά θα αξιοποιεί τα κυβερνητικά στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της.

Από την πλευρά των εκπροσώπων του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δηλώθηκε πως πολιτική του Υπουργείου τους είναι η προσφορά κινήτρων

για παραμονή και απασχόληση των νέων στην ύπαιθρο και μέσα στα πλαίσια αυτά καταρτίστηκε ειδικό σχέδιο, του οποίου η εφαρμογή άρχισε το 1989. Το σχέδιο αυτό προσβλέπει στη σταδιακή αναδόμηση της γεωργίας που θα επιτρέπει πιο ορθολογιστική αξιοποίηση των περιορισμένων φυσικών πόρων και του εργατικού δυναμικού, όπως και την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των διάφορων έργων αγροτικής ανάπτυξης, την αναζωογόνηση της υπαίθρου και την ανύψωση του επιπέδου διαβίωσης, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των αγροτικών περιοχών. Οι σκοποί του σχεδίου, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, θα επιτευχθούν με τη συγκράτηση όσο το δυνατό περισσότερων νέων και νεανίδων στην ύπαιθρο και την ενασχόλησή τους με τη γεωργία, καθώς και με την παροχή σ' αυτούς των απαραίτητων γνώσεων, για να επιδοθούν στο επάγγελμα του γεωργοκτηνοτρόφου με οικονομικό όφελος.

Το σχέδιο, όπως αναλύθηκε στην Επιτροπή, προνοεί την παροχή δανείων σε νεαρά άτομα για δημιουργία βιώσιμων μονάδων για πλήρη απασχόληση στη γεωργία και την εκπαίδευση των ατόμων αυτών που θα μετάσχουν στο σχέδιο. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης θα παρέχεται και σχετικό επίδομα. Αναλυτικότερα το σχέδιο περιλαμβάνει την παροχή δανείων ύψους £7,000 ανά άτομο για τη δημιουργία βιώσιμων μονάδων και επιπρόσθετο ποσό £5,000 σε περίπτωση που ο αιτητής δεν έχει γεωργική γη και επιθυμεί να αγοράσει, καθώς και την καταβολή εκπαιδευτικού επιδόματος μέχρι £300 ανά άτομο για περίοδο 3 μηνών (£100 το μήνα), όσο διαρκεί δηλαδή η εκπαίδευσή τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού μελέτησε το όλο θέμα σε βάθος και ολοκλήρωσε την ενημέρωσή της πάνω στις απόψεις και εισηγήσεις τόσο των εκπροσώπων της κυβερνητικής πλευράς όσο και των άλλων ενδιαφερόμενων οργανώσεων και αφού έλαβε σοβαρά υπόψη τα συγκλονιστικά στοιχεία που αφορούν την πληθυσμιακή αναλογία της υπαίθρου σε σχέση με τα αστικά κέντρα, διαπιστώνει πως βρίσκεται ενώπιον μιας κατάστασης που αγγίζει τα όρια της τραγικότητας, βλέποντας τους κατοίκους της υπαίθρου και κυρίως τους νέους να εγκαταλείπουν την ύπαιθρο αναζητώντας καλύτερη διαβίωση στα αστικά κέντρα.

Η Επιτροπή χαιρετίζει τα μέτρα που παίρνει η κυβέρνηση με την εξαγγελία σχεδίου ενθάρρυνσης των νέων για παραμονή στην ύπαιθρο, έστω κι αν παίρνονται με πολλή καθυστέρηση. Πιστεύει όμως πως αυτά δεν είναι αρκετά για να συγκρατήσουν τους νέους και πολύ περισσότερο για να ενθαρρύνουν άλλους να επιτρέψουν στην ύπαιθρο. Γι' αυτό καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να συντονίσει όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες της και σε συνεργασία με τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις των νέων να καταρτίσει πρόγραμμα που να προσφέρει σοβαρά και ασφαλή κίνητρα για παραμονή και επιστροφή στην ύπαιθρο, πράγμα που θα συμβάλει στην ορθολογιστική ανάπτυξη όλης της Κύπρου ως ενιαίου συνόλου, θα έχει ευμενείς επιπτώσεις στη γενικότερη οικονομία της χώρας μας και θα συμβάλει στην άμβλυνση όλων των κοινωνικών προβλημάτων, που αποτελούν τη συνέπεια της συγκέντρωσης μεγάλου αριθμού ανθρώπων στα αστικά κέντρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Είναι ομόφωνο. Το θεωρώ εγκεκριμένο.

Και το τελευταίο θέμα για σήμερα είναι η Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι σοβαρές επιπτώσεις που σημειώνονται κάθε χρόνο από το έντομο leaf hopper στα

αμπέλια επιτραπέζιων σταφυλιών και η επείγουσα ανάγκη αντιμετώπισης αυτού του τόσο σοβαρού προβλήματος». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστεράς στις 8.2.1990.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΣΟΒΑΡΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΙ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΕΝΤΟΜΟ LEAF HOPPER ΣΤΑ ΑΜΠΕΛΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΣΤΑΦΥΛΙΩΝ ΚΑΙ Η ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΤΟΣΟ ΣΟΒΑΡΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ»

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος
Ανδρέας Παρισινός
Αυγερινός Παπαρές
Οδυσσέας Δημητρίου
Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Μαΐου και 3 Ιουλίου 1990. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα γράφτηκε με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ν. Ηλία εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστεράς στις 8 Φεβρουαρίου 1990 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για εξέταση και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Εισάγοντας το θέμα από μέρους του εισηγητή ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Κουρτελλάρης ανέφερε πως το έντομο leaf hopper παρουσιάστηκε στον τόπο μας τα τελευταία τρία χρόνια και προσβάλλει τα οινοποιήσιμα και επιτραπέζια σταφύλια, κυρίως στην περιοχή Λεμεσού, με αποτέλεσμα οι αμπελοκαλλιεργητές να υφίστανται σοβαρές ζημιές, γι' αυτό κάλεσε τους αρμοδίους να πάρουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την καταπολέμηση του βλαβερού αυτού εντόμου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων που ήταν παρόντες στη συνεδρία της Επιτροπής επιβεβαίωσαν την παρουσία του εντόμου αυτού και δήλωσαν πως το πρόβλημα που δημιουργήθηκε αντιμετωπίζεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν πως καταρτίστηκε πρόγραμμα για τη ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος και στα πλαίσια αυτά επισημάνθηκαν τα κατάλληλα φάρμακα με τα οποία έγινε και η σχετική δοκιμή. Σύντομα αναμένονται τα αποτελέσματα τα οποία θα γνωστοποιηθούν στους ενδιαφερόμενους αμπελουργούς, για να πάρουν τα αναγκαία μέτρα μετά τη συγκομιδή, οπότε και υπολογίζεται να γίνουν τρεις δοκιμαστικοί ψεκασμοί που θα καλύψουν έκταση 1,500 σκαλών. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων επισήμαναν ορισμένους κινδύνους που ενδέχεται να δημιουργηθούν για τη φύση και το περιβάλλον εξαιτίας των φαρμάκων. Συγκεκριμένα δημιουργείται ο κίνδυνος να παρουσιαστούν άλλα έντομα, γι' αυτό και η τακτική που ακολουθείται σήμερα, όπως είπαν, είναι να επιδεικνύεται ανοχή σε περιπτώσεις άλλων παρόμοιων ενοχλήσεων, για να αποφεύγονται απρόβλεπτες και ίσως χειρότερες καταστάσεις.

Οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος επισήμαναν με τη σειρά τους τους κινδύνους που δημιουργεί η παρουσία του εντόμου leaf hopper και κάλεσαν την κυβέρνηση να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για την υπεύθυνη αντιμετώπιση του προβλήματος. Ιδιαίτερα εισηγήθηκαν να γίνει διαφώτιση στους ενδιαφερόμενους παραγωγούς, να γίνουν ομαδικές προσπάθειες για την καταπολέμηση του εντόμου και να δοθούν όλες οι αναγκαίες ποσότητες φαρμάκων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού μελέτησε όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που εκφράστηκαν ενώπιόν της, επισημαίνει τους κινδύνους που δημιουργεί η παρουσία του εντόμου leaf hopper και καλεί την Εκτελεστική Εξουσία να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για την καταπολέμησή του με σκοπό να αποφευχθεί η καταστροφή της αμπελοκαλλιέργειας. Ιδιαίτερα καλεί την κυβέρνηση να συστήσει αρμόδια αρχή που θα είναι υπεύθυνη για τη σωστή χρήση των φυτοφαρμάκων και για την έγκαιρη διαφώτιση των αμπελοκαλλιεργητών, ώστε να αποφευχθούν οποιεσδήποτε επιπτώσεις στην αμπελοκαλλιέργεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας συγχαίρω όλους...

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...τους εναπομείναντες για την υπομονή σας, αλλά επίσης απολογούμαι αν σε ορισμένες στιγμές δεν ήμουν τόσο ευγενής όσο όφειλα να είμαι, αλλά ίσως ήταν ο μόνος τρόπος για να σας απαλλάξω από μια ακόμα ημέρα μέσα στον Ιούλιο. Έτσι, αν υπήρξα σε κάποια στιγμή ολίγον απαιτητικός ή μη ευγενής, απολογούμαι.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Μια γενική δήλωση θα ήθελα να κάμω, κύριε Πρόεδρε, και αισθάνομαι την ανάγκη προσωπικά να την κάμω ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, αν δεν είναι μέσα στην ημερήσια διάταξη, πώς θα το επιτρέψω;

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Είναι σχετικά ακριβώς με τις διαδικασίες, όπως τις ζήσαμε αυτές τις δυο μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Θέματα διαδικασίας πρέπει να μπαίνουν στην έναρξη μιας συνεδρίας. Την επόμενη φορά μπορείτε να θέσετε θέμα διαδικασίας.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για τις 12 Ιουλίου 1990, στις δέκα το πρωί, με πρώτο θέμα: «Οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τούρκικης εισβολής».

Θα ακολουθήσει μικρό διάλειμμα και θα συνεχίσουμε ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1) Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1990.
2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990.
3) Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1990.
4) Ο περί Ταμείου Θήρας Νόμος του 1990.
5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1990.
6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 9) του 1990.
7) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
8) Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
9) Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
10) Ο περί Προστασίας της Εμπορικής Εκμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών Νόμος του 1990.
11) Ο περί της Δεύτερης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
12) Ο περί Πολιτικών Δικαιωμάτων των Υπαλλήλων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 1988.
(Πρόταση νόμου).
13) Ο περί Αναγνώρισης και Καθιέρωσης της 15ης Ιουλίου ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής προς 'Οσους 'Επεσαν ή Αγωνίστηκαν Προασπιζόμενοι τη Δημοκρατία Εναντίον του Προδοτικού Πραξικοπήματος της 15ης του Ιούλη 1974 Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
14) Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμος του 1990.
15) Ο περί Κοινοκτημοσύνης της Περιουσίας των Συζύγων Νόμος του 1989. (Πρόταση νόμου).
16) Ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμος του 1990.
17) Ο περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) Νόμος του 1990.
18) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).
19) Ο περί των Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.
20) Ο περί Παραγραφής (Προσωριναί Διατάξεις) Νόμος του 1985.
21) Ο περί Παραγραφής (Προσωριναί Διατάξεις) Νόμος του 1990.
22) Ο περί της Οικουμενικής Σύμβασης για το Δικαίωμα Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.
23) Ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας και Κατηγορίες Θέσεων) Νόμος του 1990.

24) Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

25) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κοίλης του 1990.

26) Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί Πάφου του 1990.

27) Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και 'Οροι Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

28) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κυπερούντας του 1990.

29) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πισσουρίου του 1990.

30) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Συνοικισμού Ανθουπόλεως του 1990.

31) Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γαλάτας του 1990.

32) Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) Κανονισμοί του 1990.

33) Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

34) Οι περί Ιδιωτικών Νοσοκομείων Κανονισμοί του 1990.

35) Οι περί Αλιείας Κανονισμοί του 1990.

36) Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί του 1990.

37) Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού 'Εργου του Χώρου Απορρίψεως και Επεξεργασίας Λυμάτων εις το ΒΑΤΙ Λεμεσού ('Ελεγχος, Διαχείρισις και Χορήγησις Δικαιώματος δι' Απόρριψιν Λυμάτων) Κανονισμοί του 1990.

38) Οι περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων, Θνησιγονιών και Θανάτων (Καθορισμός Τύπων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

39) Οι περί Επαγγελματικής 'Αδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1990.

40) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

41) Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

42) Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Κανονισμοί του 1990.

43) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1990.

44) Οι περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Ταμείον διά Πλεονάζον Προσωπικόν) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

45) Οι περί Γεωργικής Ασφάλισης (Συντάξεις και Χορηγήματα στους Υπαλλήλους του Οργανισμού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

46) Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

47) Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990.

48) Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

49) Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990.

50) Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Υπηρεσία Μετάδοσης Δεδομένων σε Πακέτα) (CYTAPAC) Κανονισμοί του 1990.

51) Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας (Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού Πρώτης Τάξης) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990.

Δε θα υπάρξει Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, εκτός αν είναι κάτι το πολύ επείγον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

Και δε θα υπάρξει Κεφάλαιο Δ'. Γι' αυτό τα θέματα τα οποία εισηγούνται οι συνάδελφοι για το Κεφάλαιο Δ' τους παρακαλώ να τα καταθέσουν στις Επιτροπές τους, να τα συζητήσουν και, αν μέχρι το Σεπτέμβριο δεν ικανοποιηθούν, τότε μπορούν να τα επαναφέρουν.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

('Ωρα λήξης: 9.11 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Ευστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μακρίδης Νίκος
Μανδριώτης Στέλιος
Μαρκίδης Αλέκος
Μιχαηλίδης Θαλής
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Χρυσοστόμου 'Αριστος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Έκθεση για το θέμα «Η έναρξη των εργασιών εκτροπής του ποταμού Διαρίζου παρά το γεγονός ότι παραμένουν ανεκπλήρωτες οι κυβερνητικές υποσχέσεις για κατασκευή φράγματος που να καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Γ. Ομήρου, Μ. Θεοδούλου, Π. Δίγκλης, Γ. Παπαδόπουλος, Δ. Ηλιάδης, Γλ. Κληρίδης, Ν. Αναστασιάδης, Μ. Πουμπουρής, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Δημητριάδης, Λ. Θεοδούλου, Πρόεδρος) και λήψη απόφασης για μη λήξη του θέματος, ώστε να γίνουν διαβουλεύσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων και της κυβέρνησης για την εξεύρεση λύσης.

1α) Διεξαγωγή συζήτησης (Μ. Παπαπέτρου, Πρόεδρος, Π. Δίγκλης, Γλ. Κληρίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Κ. Παναγίδης) ύστερα από διαμαρτυρία του κ. Μ. Παπαπέτρου για το γεγονός ότι το ΑΔΗΣΟΚ δεν κλήθηκε στην καθιερωμένη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων.

2) Έκθεση για το θέμα «Η κατασκευή του νέου δρόμου Πύργου-Λευκωσίας», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Α. Μαρκίδης, Π. Κόλοκος, Χρ. Πέτας, Π. Δίγκλης, Λ. Ζαχαριάδης, Π. Στυλιανού, Τ. Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος) και ομόφωνη έγκριση σχετικού ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων προς την κυβέρνηση.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παράτασης της Εγγύησης της Χρηματοδότησης της εταιρείας ΕΤΚΟ Λτδ. (Κυρωτικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1990», η αγόρευση του κ. Α. Ψυλλίδη που ακολούθησε και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 31 του 1990).

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 28) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 32 του 1990).

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 29) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 33 του 1990).

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 30) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 34 του 1990).

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 16) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 14 του 1990).

10) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 17) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 15 του 1990).

11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 18) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 16 του 1990).

12) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 8) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (με αρ. 7 του 1990).

13) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφήμισης ή Αναγγελίας Πώλησης Εμπορευμάτων σε Τιμές Εκπτώσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

14) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

15) Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990» και «Ο περί Θερινής Μεταμεσημβρινής Αναπαύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» και για τους Κανονισμούς «Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Καθορισμός Περιοχών) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Ώρες Εργασίας Βοηθών Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Μεταβολή Ωρών Κλεισίματος Καταστημάτων) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Εβδομαδιαίες Ημιαργίες) Κανονισμοί του 1990» και «Οι περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποίηση Πινάκων) Κανονισμοί του 1990», ψήφιση των νομοσχεδίων σε Νόμους και έγκριση των Κανονισμών.

16) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Γενικοί Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

17) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

18) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

19) Ερωτήσεις Βουλευτών (Το θέμα της μετατροπής της λίμνης της Ορόκλινης σε πάρκο - Αίτημα να επισκέπτεται γιατρός τον οικισμό Αγίου Γεωργίου Παλουριώτισσας - Αίτημα των οικισμών Αγίου Γεωργίου, Αγίας Βαρβάρας και Αγίου Νικολάου για ανέγερση εκκλησίας - Η σύνδεση του οικισμού Αγίου Γεωργίου Παλουριώτισσας με το αποχετευτικό σύστημα της Λευκωσίας -Η ανάγκη αύξησης των μελών της αστυνομικής δύναμης του αεροδρομίου Πάφου -Η κατασκευή του νέου αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου - Η διεύρυνση της στρατιωτικής ζώνης στο Κάβο Γκρέκο από τις αρχές των βρετανικών βάσεων - Αιτήματα του οικισμού Τακτ ελ Καλέ - Αίτημα της κοινότητας Λαγουδερών να διαγραφούν τα τέλη των τελευταίων 16 χρόνων που οφείλει στο ΡΙΚ - Αίτημα της κοινότητας Λαγουδερών να ασφαλτοστρωθεί ο δρόμος από τον Ξυλιάτο μέχρι το δρόμο Κανναβιών-Βυζακιάς - Η κατασκευή του παρακαμπτήριου δρόμου Αγίας Μαρίνας-Ξυλιάτου -Πρόταση να τιμηθεί ομάδα καθηγητών του Πανεπιστημίου Αθηνών με την ευκαιρία των τριαντάχρονων της ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας - Το πρόβλημα της αλόγιστης εκκοπής πεύκων στην κοινότητα Λαγουδερών - Το οξύ αρδευτικό πρόβλημα της κοινότητας Πολύστυπου - Το θέμα της εισαγωγής ακατάλληλων για κατανάλωση κρεάτων και ψαριών - Αίτημα της κοινότητας Λαγουδερών για κατασκευή βιολογικού σταθμού - Οι προκλητικές ενέργειες των Τούρκων στην οδό Γρανικού στη Λευκωσία - Αίτημα της κοινότητας Πολύστυπου για ασφαλτόστρωση του δρόμου Πολύστυπου-Λειβαδιών-Αληθινού-Μύλου - Αίτημα της κοινότητας Λαγουδερών για μείωση της κοινοτικής της συνεισφοράς).

20) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η ενίσχυση της υδατοπρομήθειας Χολετριών και ο διαχωρισμός νέων οικοπέδων -Η ανέγερση νέου

σχολικού κτιρίου στον Ασώματο και η συντήρηση του παλαιού - Το θέμα της επιχορήγησης παιδιών εκτοπισθέντων για ανέγερση κατοικίας πέραν του ενός υπνοδωματίου - Οι τρόποι με τους οποίους η κυβέρνηση προσπαθεί να απαμβλύνει τα προβλήματα των εγκλωβισμένων - Η φορολογία των ποσών που καταβάλλονται σε αποχωρούντες από την υπηρεσία τους υπαλλήλους - Η κατάθεση αγωγών για χρέη εκτοπισθέντων και πληγέντων επιχειρηματιών - Το δικαίωμα ελεύθερης εισόδου στα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους - Οι προαγωγές στην αστυνομία βάσει αξιοκρατικών κριτηρίων -Το γεφύρι στο χωματόδρομο Αγίου Μάμαντος-Πελενδρίου - Το θέμα των επικίνδυνων προφυλακτήρων ορισμένων αυτοκινήτων - Ο διαχωρισμός οικοπέδων για άπορες οικογένειες στη Σωτήρα Λεμεσού - Η αναθεώρηση των κριτηρίων δανειοδότησης των αιγοπροβατοτρόφων -Η ανόρυξη γεωτρήσεων και η καλλιέργεια πηγών στο Μαθιάτη - Η καταπολέμηση της ποντίκας και ο τρόπος διάθεσης του ποντικοφάρμακου - Πληροφορίες για διάλυση ή υποβιβασμό του Αστυνομικού Σταθμού Κάτω Πύργου - Το φράγμα Τριμίκλινης - Το θέμα της μονιμοποίησης των ειδικών αστυφυλάκων του Τμήματος Αρχαιοτήτων και της Κεντρικής Τράπεζας - Η οδική σύνδεση των κοινοτήτων Αγίου Παύλου, Αγίου Θεοδώρου και Αγίου Κωνσταντίνου - Η αντιμετώπιση της υδαρούς κηλίδας που παρουσιάζεται στα μανταρίνια - Η υδατοπρομήθεια Βυζακιάς - Η άρδευση γης στη Βυζακιά με νερό από τον υδατοφράκτη Ξυλιάτου - Θέματα σχετικά με τους εκπαιδευτικούς που εργάζονται στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης - Το θέμα των προσφορών μεταφοράς σιτηρών - Ο τρόπος υπολογισμού της μέσης παραγωγής σιτηρών στα χωριά Βυζακιά, Νικητάρι, Ποτάμι, Κουτραφάς και Σινά Όρος - Η εκκοπή πεύκων σε περιοχές κοντα στην κοινότητα Λαγουδερών -Η αντικατάσταση των αγωγών των πηγών «Βιλλούρκα» και Delik Dashi - Η εγκατάσταση Σοβιετικών πολιτών εβραϊκής καταγωγής στα κατεχόμενα από το Ισραήλ αραβικά εδάφη -Η κατασκευή τοίχων αντιστήριξης σε οικόπεδα του συνοικισμού αυτοστέγασης Γερίου - Η μετάθεση του Επάρχου Αμμοχώστου).

21) Συμληρωματική Έκθεση για το θέμα «Η απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στα σχολεία της Λεμεσού από τη δράση αναρχικών και η ανάγκη λήψης πρακτικών μέτρων για την ομαλή λειτουργία τους» και ομόφωνη έγ..ριση αυτής.

22) Έκθεση για το θέμα «Η καθυστέρηση που παρατηρείται για τη δημιουργία της νέας βιομηχανικής περιοχής Κολοσσίου στην επαρχία Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

23) Έκθεση για το θέμα «Η ανάγκη να μελετηθεί εκ νέου η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα, συμπεριλαμβανομένης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

24) Έκθεση για το θέμα «Το ορθολογιστικό της απόφασης για την εγκατάσταση των ηλιακών συστημάτων του Νοσοκομείου Λάρνακας σε σχέση με τη ζημιά που τυχόν προκαλείται στο δημόσιο» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

25) Έκθεση για τα θέματα (1) «Οι καταστροφές και οι ζημιές που προκλήθηκαν στην ακριτική Αθηαίνου από την πρόσφατη θεομηνία και τρόποι βοήθειας προς τους πληγέντες κατοίκους» και (2) «Η ανάγκη αποζημίωσης των πατατοπαραγωγών που υπέστησαν ζημιές από θεομηνίες το Νοέμβρη και Δεκέμβρη του 1988», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Α. Μαθηκολώνης, Δ. Ηλιάδης, Κ. Τσιέττης) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

26) Έκθεση για το θέμα «Η φημολογούμενη παραχώρηση νερού από το φράγμα Ασπρόκρεμμου σε μεγαλοεπιχειρηματία για τουριστικούς σκοπούς στην

περιοχή 'Πέτρα του Ρωμιού', τη στιγμή που δεν ικανοποιείται αίτημα παραχώρησης νερού από το ίδιο φράγμα για αρδευτικούς σκοπούς σε αριθμό κοινοτήτων της χαμηλής περιοχής Πάφου», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν ('Α. Χρυσοστόμου, Μ. Θεοδούλου, Γ. Παπαδόπουλος, Π. Δίγκλης, Χρ. Κουρτελλάρης) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

27) 'Εκθεση για το θέμα «Ο αναδασμός, μέτρο ανάπτυξης και προόδου, και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Α. Παπαρές, Ν. Ηλία, Α. Γεωργίου, 'Α. Χρυσοστόμου) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

28) 'Εκθεση για τα θέματα (1) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση (κι ο κίνδυνος ματαίωσης) του φράγματος Βυζακιάς» και (2) «Η ανάγκη επίσπευσης της κατασκευής του διυλιστηρίου Τερσεφάνου, για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η παροχή πόσιμου νερού στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου», οι σύντομες αγορεύσεις που ακολούθησαν (Π. Στυλιανού, Τ. Χατζηδημητρίου, Κ. Τσιέττης, Α. Παρισινός) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

29) 'Εκθεση για το θέμα «Το σοβαρό πρόβλημα της διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, η εξασφάλιση αμειπτικών τιμών και η ανάγκη λήψης μέτρων που να εξασφαλίζουν στους γεωργοκτηνοτρόφους την ανώτατη τιμή που καθορίζεται για τα προϊόντα τους» και 'Εκθεση για το θέμα «Η έλλειψη αμειπτικών τιμών των πατατών, τα συνεχώς αυξανόμενα κόστα παραγωγής και τα γενικότερα προβλήματα των πατατοπαραγωγών», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν ('Α. Χρυσοστόμου, Σ. Χατζηγιάννης, Π. Στυλιανού, Δ. Ηλιάδης, Χρ. Κουρτελλάρης) και ομόφωνη έγκριση αυτών.

30) 'Εκθεση για το θέμα «Το Σχέδιο Ενιαίας Ανάπτυξης Κρασοχωριών και η ανάγκη επίσπευσης της εφαρμογής του», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Α. Παπαρές, Ι. Κατσουνωτός, Κ. Παναγίδης, Ν. Ηλία) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

31) 'Εκθεση για το θέμα «Οι διώξεις από το Υπουργείο Υγείας των μικροβιοτεχνών κατασκευαστών μουσταλευριάς (του παραδοσιακού σιουτζιούκκου) στην περιοχή Μαραθάσας», οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Π. Στυλιανού που ακολούθησαν και ομόφωνη έγκριση αυτής.

32) 'Εκθεση για το θέμα «Η ανάγκη για κάλυψη των καταθετών της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Ριζοκαρπάσου κατά τον ίδιο τρόπο που το κράτος έχει καλύψει τους καταθέτες όλων των κατεχόμενων συνεργατικών πιστωτικών εταιρειών», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Ζ. Τουλούρας, Δ. Ηλιάδης, Κ. Τσιέττης, Π. Στυλιανού) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

33) Σύσταση του Προέδρου της Βουλής αναφορικά με την τακτική που πρέπει να ακολουθείται όσον αφορά τα διάφορα θέματα που εξετάζουν οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, ώστε η εξέταση αυτή να αποβαίνει αποτελεσματική.

34) 'Εκθεση για το θέμα «Οι καθυστερήσεις που σημειώνονται στην εκκαθάριση των προβληματικών συνεργατικών ιδρυμάτων και η παραβίαση προνοιών της νομοθεσίας περί Συνεργατικών Εταιρειών» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

35) 'Εκθεση για το θέμα «Η έκδοση από το Υπουργείο Υγείας πιστοποιητικών σε πρόσωπα που παρακαλούθησαν τριετή κύκλο στη θεωρία και την πρακτική εφαρμογή της ακτινογραφίας και πέτυχαν σε καθορισμένες εξετάσεις,

ενώ υπάρχει ο ισχυρισμός ότι τα πιστοποιητικά αυτά περιέχουν αναληθή στοιχεία» και αναβολή της εξέτασής του λόγω του ότι εκκρεμεί σχετική υπόθεση στο δικαστήριο.

36) Έκθεση για το θέμα «Η ποιότητα του πόσιμου νερού στην Ορούντα», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Παρισινός, Π. Στυλιανού) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

37) Έκθεση για το θέμα «Η δημιουργία σταθμού επεξεργασίας λυμάτων για την Ανθούπολη» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

38) Έκθεση για τα θέματα (1) «Η σταδιακή υποβάθμιση αντί της αναβάθμισης, ως έπρεπε, κι η προϊούσα αναγωγή σε αχρησία: α) των εξωτερικών ιατρείων Καϊμακλίου και β) του περιφερειακού Νοσοκομείου Κυπερούντας» και (2) «Τα προβλήματα λειτουργίας του Νοσοκομείου Κυπερούντας και ειδικότερα η μη πλήρωση της θέσης ακτινογράφου», οι σύντομες αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Ι. Ιωαννίδης, Π. Στυλιανού, Κ. Χρίστου, Α. Παρισινός) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

39) Έκθεση για το θέμα «Η συμπερίληψη της περιοχής του Συμβουλίου Βελτιώσεως Σωτήρας στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη ρύθμιση της τουριστικής ανάπτυξης», οι αγορεύσεις και οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Δ. Ηλιάδης, Κ. Τσιέττης, Κ. Παναγίδης, Α. Παρισινός) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

40) Έκθεση για το θέμα «Η ανάγκη δημιουργίας εθνικής επιτροπής για το συντονισμό των διάφορων υπηρεσιών του κράτους που απασχολούνται με την καταπολέμηση των ναρκωτικών», η σύντομη δήλωση του κ. Δ. Γεωργιάδη που ακολούθησε και ομόφωνη έγκριση αυτής.

41) Έκθεση για το θέμα «Τα προβλήματα που θα προκύψουν από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανέγερση γυμνασίου στο χώρο του δάσους της Παιδαγωγικής Ακαδημίας στην Αγλαντζιά παρά τις αντίθετες απόψεις των αρμόδιων υπηρεσιών: Πολεοδομίας, Πολεοδομικού Συμβουλίου, Αστυνομίας, Υπουργείου Γεωργίας και Γραφείου Προγραμματισμού», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Ρ. Κατσελλή, Δ. Ηλιάδης, Γ. Σαββίδης, Δ. Γεωργιάδης, Πρόεδρος, Α. Ψυλλίδης, Α. Παρισινός) και έγκριση αυτής με παράλληλη εξουσιοδότηση του Προέδρου της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να ερευνήσει το θέμα μαζί με την κυβέρνηση για να αποσαφηνιστούν οι προθέσεις της τελευταίας.

42) Έκθεση για το θέμα «Προβλήματα των σχολικών βοηθών που εργάζονται σε νηπιαγωγεία», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Α. Ψυλλίδης, Πρόεδρος, Τ. Χατζηδημητρίου, Γ. Σαββίδης, Δ. Γεωργιάδης) και ομόφωνη έγκριση αυτής με παραπομπή παράλληλα του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών για περαιτέρω εξέταση.

43) Έκθεση για τα θέματα (1) «Προβλήματα βιβλιοθηκάριων που εργάζονται σε κρατικές βιβλιοθήκες» και (2) «Η ανάγκη μονιμοποίησης των υπαλλήλων της Σεβερείου Βιβλιοθήκης, καθώς και των βιβλιοθηκών του Γυμνασίου Παλουριώτισσας, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, της Παιδαγωγικής Ακαδημίας και του Λανίτειου Λυκείου Α' Λεμεσού, και η ένταξή τους στις κατάλληλες κλίμακες», οι παρατηρήσεις που ακολούθησαν (Τ. Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος, Π. Στυλιανού, Ρ. Κατσελλή, Γ. Σαββίδης, Δ. Γεωργιάδης) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

44) Έκθεση για τα θέματα (1) «Η έλλειψη προσοντούχων δασκάλων για επάνδρωση των σχολείων μας και η άρνηση του Υπουργείου Παιδείας να επιτρέψει τη συμπλήρωη της εκπαίδευσης των αποφοίτων παιδαγωγικών ακαδημιών Ελλάδας με τη φοίτηση για ακόμα ένα χρόνο στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου, ώστε να καταστούν καθ' όλα προσοντούχοι δάσκαλοι σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας μας» και (2) «Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι απόφοιτοι των παιδαγωγικών ακαδημιών Ελλάδας για μόνιμο διορισμό στη δημοτική εκπαίδευση» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

45) Έκθεση για το θέμα «Η συνεχιζόμενη ρύπανση από το εργοστάσιο ARIZEN, η βλαβερή επίδρασή της πάνω στην υγεία των εργαζομένων και των κατοίκων της γύρω περιοχής και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης του προβλήματος» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

46) Έκθεση για τα θέματα (1) «Η αδικαιολόγητη σπατάλη δημόσιου χρήματος λόγω της καθυστέρησης στη λήψη της σωστής απόφασης να κατασκευαστεί τετραπλής κατεύθυνσης ο δρόμος Λάρνακας-Κοφίνου» και (2) «Η ανάγκη άμεσης παροχής αποζημιώσεων στους κατοίκους των κοινοτήτων Αγγλισίδων και Αλεθρικού για τις ζημιές που υπέστησαν από την έναρξη της κατασκευής του δρόμου Λάρνακας-Κοφίνου με διπλή κατεύθυνση» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

47) Συμπληρωματική Έκθεση για το θέμα «Τα σπίτια των προσφύγων αστυνομικών στο Πλατύ Αγλαντζιάς και στη Λεμεσό» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

48) Έκθεση για τα θέματα (1) «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση της διαπλάτυνσης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου Κιτίου-Μαζωτού-Αλαμινού», (2) «Η αθέτηση υποσχέσεων αναφορικά με οδικά προβλήματα της κοινότητας Προδρόμου» και (3) «Η σχεδιαζόμενη όδευση του δρόμου Σίφυλλου σε σχέση με την καλύτερη εξυπηρέτηση των γειτονικών κοινοτήτων», η σύντομη αγόρευση του κ. Α. Χρυσοστόμου που ακολούθησε και ομόφωνη έγκριση αυτής.

49) Συμπληρωματική Έκθεση για το θέμα «Η εκκρεμούσα αποζημίωση των προσφύγων και εγκλωβισμένων καπνοπαραγωγών του διαμερίσματος Καρπασίας για τα καπνά τύπου Βιρτζίνια που παρέδωσαν το θέρος του 1974 στο Συνεργατικό Οργανισμό Καπνοπαραγωγών», οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Δ. Ηλιάδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Π. Στυλιανού) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

50) Έκθεση για τα θέματα (1) «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η προσφυγική κοινότητα Καντού και τρόποι επίλυσής τους», (2) «Τα προβλήματα της διάθεσης μεγάλων εκτάσεων τουρκοκυπριακού (αγροτικού) κλήρου μιας κοινότητας σε εκτοπισθέντες άλλων κοινοτήτων - π.χ. Μαθιάτη, Ποταμιάς κ.ά - όταν υπάρχουν σοβαρές αιτήσεις από μέρους εκτοπισθέντων της ίδιας κοινότητας για αξιοποίησή τους», (3) «Οι ανάγκες των προσφύγων για επαγγελματική στέγη», (4) «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερού, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων» και (5) «Η ανάγκη παραχώρησης τουρκοκυπριακής γης στο Συγκρότημα Καλλιτεχνών Λύσης (ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ.), αίτημα που υποβλήθηκε από το 1982, για ανέγερση οικήματος στο οποίο θα στεγάζονται οι ποικίλες πολιτιστικές δραστηριότητες του συγκροτήματος», οι αγορεύσεις και η συζήτηση που ακολούθησαν (Μ. Πουμπουρής, Δ. Ηλιάδης, Π. Στυλιανού, Δ. Γεωργιάδης, Α. Παναγιώτου, Χρ. Κουρτελλάρης) και ομόφωνη έγκριση αυτής.

51) Έκθεση για το θέμα «Η ανάγκη απομάκρυνσης του χοιροστασίου και άλλων κτηνοτροφικών υποστατικών που βρίσκονται δίπλα από τους προσφυγικούς συνοικισμούς Μενεού και Δρομολαξιάς ως απαραίτητο μέτρο προστασίας της υγείας των κατοίκων της περιοχής», οι παρατηρήσεις των κ. Μ. Πουμπουρή και Δ. Ηλιάδη που ακολούθησαν και ομόφωνη έγκριση αυτής.

52) Έκθεση για το θέμα «Η πρόσφατη απαράδεκτη απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας να απολύσει δέκα από τους τριάντα δύο εργατοτεχνίτες της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας και η ανάγκη ακύρωσής της» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

53) Έκθεση για το θέμα «Τα προβλήματα της αγροτικής νεολαίας και γενικά των νέων της υπαίθρου και η ανάγκη λήψης μέτρων για την αντιμετώπισή τους» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

54) Έκθεση για το θέμα «Οι σοβαρές επιπτώσεις που σημειώνονται κάθε χρόνο από το έντομο leaf hopper στα αμπέλια επιτραπέζιων σταφυλιών και η επείγουσα ανάγκη αντιμετώπισης αυτού του τόσο σοβαρού προβλήματος» και ομόφωνη έγκριση αυτής.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Συνεδρίαση 12ης Ιουλίου 1990

('Ωρα έναρξης: 10.45 π.μ.)

(Αρ. 38)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
(Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η σημερινή συνεδρία της Βουλής συμπίπτει με τις μαύρες επετείους. Θα επαναλάβω ότι θα ήταν τραγικό και αντιπαραγωγικό οι θλιβερές επέτειοι να μετατραπούν σε μια τυπική εκδήλωση, που, αντί να κεντρίζει τη μνήμη και την αγωνιστικότητα του λαού μας, θα οδηγεί σε επανάπαυση με τη συναίσθηση της εκπλήρωσης ενός οφειλόμενου χρέους.

Στόχος θα πρέπει να είναι η ενδυνάμωση του αγωνιστικού φρονήματος και η στροφή προς πρακτικές κατευθύνσεις, που θα τείνουν να ανατρέψουν τα σημερινά διχοτομικά, κατοχικά δεδομένα.

Η γενιά μας που μαρτύρησε την προδοσία και την τραγωδία, έχει χρέος να εμπλακεί με κάθε τρόπο στον αγώνα για τερματισμό της κατοχής, για αποκατάσταση της ενότητας της πατρίδας μας και των δικαιωμάτων του λαού μας.

Μέσα στο νέο κλίμα της κατάργησης συνόρων και κατάρρευσης διαχωριστικών τειχών, η τουρκική κατοχή και το διαχωριστικό συρματόμπλεγμα αποτελούν αναχρονισμό.

Είμαι βέβαιος ότι είναι καθολική απόφαση όλων μας να αγωνιστούμε για δικαίωση και για λευτεριά.

Καλώ τον κ. Μάτση εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού να καταθέσει τη δική του ομιλία για το θέμα.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Μνημονεύουμε κατά τη σημερινή συνεδρία της Βουλής, κύριε Πρόεδρε, τους νεκρούς μαχητές και τα θύματα της περιόδου του Ιούλη του 1974. Είναι η πιο θλιβερή και μαύρη πτυχή της σύγχρονης ιστορίας μας, όταν αδίστακτοι στρατιωτικοί εγκέφαλοι των Αθηνών διέταξαν χέρια ελληνικά να χύσουν αδελφικό αίμα στην Κύπρο.

Φέρουμε σήμερα στη μνήμη μας τα βάσανα, τις ταλαιπωρίες και τον εξευτελισμό που υπέστησαν οι χιλιάδες των εκτοπισθέντων αδελφών μας, οι εγκλωβισμένοι και ολόκληρος ο λαός. Και θυμούμαστε με αγάπη τους συγγενείς και τις οικογένειες των αγνοουμένων μας και στρέφουμε όλως ιδιαίτερα τη σκέψη μας προς τους 1,619 αγνοούμενούς μας, μνημονεύοντες όσους ο Αττίλας θανάτωσε και αναλογιζόμενοι με ανατριχίλα όσους, ίσως ζωντανοί ακόμη, υπάρχουν στα υπόγεια των τουρκικών φυλακών στα βάθη της Ανατολίας. Είναι το αβάστακτο τίμημα που πληρώνουμε για την προδοσία του 1974.

Δεκαέξι χρόνια μετά, κύριοι συνάδελφοι, δε νομίζουμε ότι αποφεύγουμε ευθύνες, επαναλαμβάνοντες μόνο λόγους και συνθήματα ξεθωριασμένα εν πολλοίς από τη χρήση και κατάχρηση και από το χρόνο. Μόνο με έγκαιρη και αποτελεσματική αναμέτρηση με την πρόκληση που μας δημιούργησε η τουρκική εισβολή και με την ανατροπή των τετελεσμένων που επέφερε είναι που θα δικαιωθούμε.

Αυτό είναι το ασήκωτο φορτίο που βαραίνει τους ώμους όλων μας και ιδιαίτερα της πολιτικής ηγεσίας του τόπου. Είναι σε κριτική και αυτοκριτική που πρέπει ενσυνείδητα να υποβάλουμε όλοι τις ενέργειες και τις πράξεις μας από της ανεξαρτησίας μέχρι σήμερα, για να επιφέρουμε κατά τον Αριστοτέλη «την των τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν» της τραγωδίας μας.

Η ευαίσθητη πολιτική διευθέτηση του Κυπριακού μετά τον αντιαποικιακό/απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ και μετά την υπογραφή των Συμφωνιών της Ζυρίχης και του Λονδίνου δεν παρείχε σε κανένα μας το δικαίωμα να πράττει αμελέτητα και να ενεργεί επικίνδυνα για το μέλλον του Κυπριακού Ελληνισμού και της Κύπρου ολόκληρης.

Γεγονότα όπως οι συγκρούσεις του 1963, η φυγή της Ελληνικής Μεραρχίας το 1967 και πολλά άλλα, που σημάδευαν και τροχιοδρομούσαν πορεία κάθε άλλο παρά ελπιδοφόρα, δεν μπορούσε και δεν έπρεπε να αποτελούν εύκολη εποχιακή συνθηματολογική φιλολογία, αλλά βάση και αφετηρία υπεύθυνου προβληματισμού και ανάλυσης από υπεύθυνη πολιτική ηγεσία.

Αν κάνουμε αδρή αναφορά στο προ του 1974 παρελθόν, είναι απλώς και μόνο για να προσδώσουμε περιεχόμενο και στόχους σε επετείους όπως οι σημερινές και για τη σωστή πορεία όλων μας στο μέλλον. Μιας πορείας βασισμένης μόνο στην ενότητα και στον κοινό αγώνα όλου του λαού, για απαλλαγή μας από την ξένη κατοχή και έξω από προσωπικές, κομματικές ή ιδεολογικές προτιμήσεις και συμφέροντα.

Και είναι γιατί, κύριοι συνάδελφοι, ακόμα και μετά την τουρκική εισβολή και κατοχή δεν απελευθερωθήκαμε από συμπλέγματα, εξαρτήσεις και αντιπαρατάξεις, ξένες και άσχετες προς το γνήσιο, εθνικό και ιστορικό συμφέρον του συνόλου. Και πρυτάνευσαν τα στενότερα προσωπικά, κομματικά και άλλα συμφέροντα της στιγμής.

Η αξιοκρατία ταλαιπωρήθηκε, οι θεσμοί και οι αξίες δε λειτούργησαν όσο έπρεπε, ο εύκολος στιγματισμός και ο παράλληλος κομματισμός αναπτύχθηκαν πολύ επιζήμια και η αποφασιστικότητα για έγκαιρη λήψη των επιβαλλόμενων πολιτικών αποφάσεων αναλόγως των εξελίξεων δεν υπήρξε.

Ο ρόλος της Ευρώπης και η σημασία της έγκαιρης αίτησής μας προς ένταξη στην ΕΟΚ, που έπρεπε να είχε υποβληθεί προ ετών και που οφθαλμοφανώς αποτελούσε τη σωτήρια πορεία της Κύπρου μετά το 1974 για την αποκατάσταση

της ενότητας της Δημοκρατίας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων που παραβιάστηκαν από την τουρκική εισβολή, δεν εξετιμήθη έγκαιρα για τους ίδιους λόγους.

Η σημασία και ο ρόλος των Τουρκοκυπρίων δεν αξιολογήθηκε όσο έπρεπε και ο χρόνος αφέθηκε να διαρρέει επικίνδυνα εις βάρος μας. Κατά την αρνητική για μας διαρροή του χρόνου, η Τουρκία προγραμματισμένα διαφοροποιεί τη φυσιογνωμία των κατεχομένων εδαφών μας από πάσης απόψεως και ο εποικισμός αποτελεί το σοβαρότατο κίνδυνο για το μέλλον όλων μας.

Ενθυμούμενοι τις μαύρες επετείους, κύριε Πρόεδρε, και κάμνοντες αναφορά στο παρελθόν και τα λάθη που διαπράχθηκαν, το πράττουμε μόνο σαν υπόμνηση των ευθυνών μας για γνήσια ενότητα και ορθούς χειρισμούς, στο παρόν και το μέλλον, εκ μέρους όλων μας.

Δεν υπάρχει άλλη πορεία για αποκατάσταση της δικαιοσύνης στην πατρίδα μας και δικαίωσή μας έναντι της ιστορίας και του μέλλοντος της Κύπρου ολόκληρης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι εκδηλώσεις για τις μαύρες επετείους του προδοτικού πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής δεν πρέπει να έχουν ως αυτοσκοπό τη φραστική μόνο καταδίκη του φασισμού και το άκαρπο μοιρολόϊ για το κακό που μας βρήκε. Σε τέτοιες επετείους, αν είμαστε αποφασισμένοι σαν Ελληνισμός της Κύπρου να επιβιώσουμε, πρέπει να βρούμε τρόπους να μεταπλάσουμε το πένθος μας και την οργή μας σε δράση δημιουργική, σε αγώνα αποφασιστικό και ανένδοτο. Πρέπει ακόμη να αναλύσουμε το παρελθόν για να σχεδιάσουμε το μέλλον και με βαθιά ενδοσκόπηση, με κριτική και με αυτοκριτική, να εξάξουμε τα σωστά πορίσματα που θα μας βοηθήσουν να χαράξουμε τη στρατηγική μιας νέας σωστικής πορείας.

Μόνο έτσι θα έχουν νόημα αυτές οι επέτειοι. Και η γενιά μας δεν έχει το δικαίωμα να αφήνει ανεκμετάλλευτη οποιαδήποτε ευκαιρία που θα συνέβαλλε έστω και κατ' ελάχιστον στην έξοδό μας από τα δεινά, τα δεινά που μαστίζουν για 16 τώρα χρόνια την αγαπημένη μικρή πατρίδα.

Δεκαπέντε του Ιούλη του 1974. Η ώρα μηδέν έχει φτάσει. Ένα κεφάλαιο της ιστορίας του τόπου μας κλείνει. Η ελευθερία ενός λαού σταυρώνεται. Ποιος θα μπορούσε να το πιστέψει πως χέρια ελληνικά θα κάρφωναν το μαχαίρι στην καρδιά της Κύπρου; Μα να που έγινε κι αυτό! Οι «Εφιάλτες» δυστυχώς δε χάθηκαν μέσα στους αιώνες. Σ' όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης λαθροβιούν, μα δε χάθηκαν.

Τα όσα φριχτά διαδραματίστηκαν τις μέρες που ακολούθησαν, δεν πρέπει ποτέ να τα ξεχνούμε. Πρέπει να τα θυμούμαστε και να τα ξαναθυμίζουμε, όσο κι αν μας πονά και να μας καίει, γιατί έχουμε χρέος να μην αφήσουμε να ξαναγίνει το κακό, γιατί έχουμε χρέος να μην επιτρέψουμε να ξαναπεράσει ο φασισμός.

Στις 20 του Ιούλη η θάλασσα της Κερύνειας βλέπει με φρίκη να ανοίγουν τις πύλες της, για να περάσει η Τουρκία. Είδε να τις ανοίγουν εκείνοι, εκείνοι ακριβώς που τάχτηκαν για να τις φυλάνε.

Τα παρακάτω τα ξέρουμε, τα ζούμε, τα νιώθουμε και τα βαρυαναπνέουμε. Κι από τότε για 16 τώρα χρόνια σε τέτοιες αποφράδες μέρες, λυπητερές καμπάνες αχολογούν τις μαύρες θύμησες και συγκλονίζουν τις καρδιές του απανταχού της γης Ελληνισμού.

Κτυπούν καμπάνες για τα θύματα της ΕΟΚΑ Β΄, της εκτρωματικής αυτής παραφυάδας της Χούντας. Κτυπούν καμπάνες γι΄ αυτούς που έπεσαν στην αντίσταση ενάντια στο προδοτικό πραξικόπημα και έσβυσε η ζωή τους κάτω από τις ατσάλινες ερπύστριες του φασισμού. Κτυπούν καμπάνες για κείνους που σαν πρόβατα επί σφαγήν, προδομένοι μα αποφασισμένοι, ρίχτηκαν στην αντάρα του πολέμου και σκόρπισαν στον Πενταδάχτυλο τα κόκκαλά τους, σε μια ύστατη και απελπισμένη πάλη, να μην τουρκοπατηθεί ο τόπος μας. Κτυπούν καμπάνες για όλους όσους χάσαμε, μα σημαίνουν ταυτόχρονα και προειδοποιητικά. Σημαίνουν την αγωνία του έθνους για τον κίνδυνο του αφανισμού που επικρέμμαται.

Γιατί κοντά στα τόσα άλλα, εδώ που φτάσαμε τι άλλο από μακάβριο προειδοποιητικό σήμα μπορεί να είναι το περίγραμμα που χαλκεύτηκε από το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, το περίγραμμα του αίσχους που μας θέλει να προσφέρουμε κυριολεκτικά γην και ύδωρ στον εισβολέα, με την πρόνοιά του για πλειοψηφία ιδιοκτησίας γης στην υπό τουρκική διοίκηση περιοχή; Τι άλλο μπορεί να σημαίνει παρά παγίωση της τουρκοποίησης των κατεχομένων και διευκόλυνση για κατάληψη ολόκληρης της Κύπρου;

Και πώς εξηγούμε το γεγονός πως το περίγραμμα δεν αναφέρεται στο θέμα των εποίκων; Για να διευκολυνθούν μήπως αργότερα οι Τούρκοι να επαναλάβουν το εγχείρημα της Αλεξανδρέττας; Πώς εκτιμούμε το θράσος της Έκθεσης Μπους, τη λυκοφιλία της Θάτσερ, τις δολοπλοκίες του Λέτσκυ;

Αλλά και τι να πούμε όμως και για τα κατ΄ εμάς; Αν ήταν τρόπος να προσωποποιήσουμε την εσωτερική εικόνα πραγμάτων και να διαγνώσουμε με ιατρική ορολογία την πολιτικο-παθολογική μας κατάσταση, θα έπρεπε να αποφανθούμε για ακρομεγαλία, σε ό,τι αφορά τον ευδαιμονισμό και τον καταναλωτισμό, και για γνωστή ακράτεια σε ό,τι αφορά το φρόνημα το αγωνιστικό.

Μπροστά σ΄ αυτά τα δεδομένα, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, θα άξιζε με ύψιστη συναίσθηση ευθύνης να μνησθούμε πως λίγα μόνο χρόνια πιο πριν, το 1955 - 1959, στο Δίκωμο, στο Μαχαιρά και στο Λιοπέτρι πάλαιψε η λεβεντιά με το χάροντα, και θυσιάστηκε συνειδητά, και θυσιάστηκε για να έχουμε εμείς και τα παιδιά μας πατρίδα λεύτερη, πατρίδα ειρηνική.

Το 1974 ο χάρος βγήκε παγανιά, θερίζοντας τα νιάτα που πρόβαλαν αντίσταση στο φασισμό και πάλαιψαν για διατήρηση της λευτεριάς μας και για την ύπαρξη του κράτους μας. Από το 1974 ίσαμε σήμερα, κάποιοι γονιοί, σκιές του παλιού εαυτού τους, με μια φωτογραφία στο τρεμάμενο χέρι και πετρωμένο το δάκρυ στο ρυτιδωμένο μάγουλο, συνεχίζουν να ρωτούν για το σπλάχνο τους, για να πάρουν όμως τη στερεότυπη, όπως και τότε, απάντηση: «Δεν τον έχω δει κυρούλα το μονάκριβό σου γυιό».

Μόνιμα λαβωμένη η προσφυγιά, πίνει θολό νερό και πικροψωμοτρώει, αγναντεύοντας με πόνο την τόσο κοντινή μα ταυτόχρονα και την τόσο απόμακρη γενέθλια γη.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τούτες οι εκατόμβες των θυσιών, που προσφέρθηκαν για λευτεριά και για δημοκρατία, ο τόσος πόνος, το τόσο αίμα που χύθηκε και το τόσο δάκρυ, δεν είναι

δυνατό να χαραμίστηκαν για να τουρκέψει ο τόπος. Έχουμε χρέος, και η ζωή όλων μας είναι υποθηκευμένη σ' αυτό το αξόφλητο χρέος, που είναι δικό μας, κατάδικό μας. Γιατί, για μας πολέμησαν, για μας τους επιζήσαντες αγωνίστηκαν.

Είναι καιρός να ξαναθυμηθούμε όλοι μας πως τούτος ο τόπος δεν είναι χτήμα του δεξιού, του αριστερού ή του κεντρώου. Ανήκει σε όλους μας, είναι κοινή η μοίρα και ο αγώνας για σωτηρία και για δικαίωση, είναι αγώνας ολονών μας.

Επέστη ο χρόνος, λαός και ηγεσία, ενωμένοι σαν ένας άνθρωπος, είτε μόνοι είτε μετά πολλών, να δοθούμε στον υπέρ πάντων αγώνα. Δε χαρίζεται η λευτεριά.

Οι καμπάνες των αποφράδων επετείων ας μας ξυπνήσουν όσο ακόμα είναι καιρός, για να δικαιούμαστε χωρίς τύψεις να κοιτάζουμε το παρελθόν και να μπορούμε με αισιοδοξία να ατενίζουμε περήφανοι το ελπιδοφόρο μέλλον.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής εκ μέρους του ΑΚΕΛ Αριστεράς.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η πιο μελανή και τραγική σελίδα στη μακρόχρονη ιστορία του κυπριακού λαού γράφτηκε στις 15 και 20 Ιουλίου του 1974. Γράφτηκε από την ελλαδική χούντα που επέβαλε στον ελληνικό λαό την εφτάχρονη στυγνή δικτατορία της και από την ΕΟΚΑ Β', που για τέσσερα ολόκληρα χρόνια μάτωνε το σώμα της Κύπρου με τις παράνομες εγκληματικές της πράξεις, προετοιμάζοντας το μεγάλο κακό.

Γράφτηκε με την τουρκική εισβολή και με τη συνεχιζόμενη κατοχή μεγάλου μέρους της πατρίδας μας. Έτσι το εγκληματικό πραξικόπημα που ενθαρρύνθηκε από τις πιο αντιδραστικές δυνάμεις του ΝΑΤΟ, έδωσε την ευκαιρία στην Τουρκία να εισβάλει στην Κύπρο, να σκοτώσει χιλιάδες συμπατριώτες μας, να ξεριζώσει από τα σπίτια και τις περιουσίες τους το ένα τρίτο του πληθυσμού, να προκαλέσει ανείπωτα δεινά, δάκρυα και πόνο σε χιλιάδες οικογένειες.

Το ΑΚΕΛ που πλήρωσε με ακριβό τίμημα την προσήλωσή του στα ιδανικά της δημοκρατικής τάξης και νομιμότητας, για άλλη μια φορά καταδικάζει και στιγματίζει τους ενόχους, τους αίτιους και πρωταίτιους της κυπριακής τραγωδίας. Για άλλη μια φορά αποτίει ύψιστο φόρο τιμής προς όσους αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν ενάντια στο πραξικόπημα και την τούρκικη εισβολή, υπερασπιζόμενοι τη δημοκρατία, την ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας.

Εκφράζουμε αισθήματα σεβασμού προς όσους έχασαν τα αγαπημένα τους πρόσωπα, προς τους συγγενείς των αγνοουμένων και αδηλώτων αιχμαλώτων και διαδηλώνουμε τη συμπαράστασή μας προς τους εγκλωβισμένους που συμβολίζουν τη θέληση του λαού μας να επιστρέψει στα χωριά και τις πόλεις του.

Κύριε Πρόεδρε,

Η 16η επέτειος της κυπριακής τραγωδίας βρίσκει τον κυπριακό λαό να αγωνίζεται για την εξάλειψη των συνεπειών του διπλού εγκλήματος, για την επανένωση της πατρίδας του και για την αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων και των εποίκων.

Πρόκειται για ένα δύσκολο αγώνα που τον κάνει δυσκολότερο η αδιαλλαξία της Άγκυρας. Αδιαλλαξία που ενισχύεται από εκείνους που εξισώνουν το θύτη με το θύμα, που αποφεύγουν να πιέσουν τον εισβολέα να αποσύρει τα στρατεύματά του.

Το ΑΚΕΛ θεωρεί σαν πρώτιστο χρέος του τον αγώνα για να καμφθεί η τούρκικη αδιαλλαξία, για να αναιρεθούν οι απαράδεκτοι και προκλητικοί όροι του Ντενκτάς. Για να δοθούν τα απαραίτητα εχέγγυα από την Τουρκία έτσι που να ανοίξει ο δρόμος για ένα εποικοδομητικό και ουσιαστικό διάλογο με σκοπό την εξεύρεση λύσης που θα επανενώσει την Κύπρο πάνω σε ομοσπονδιακή βάση.

Αυτή η λύση, στηριζόμενη στις Συμφωνίες Κορυφής και στις αποφάσεις του ΟΗΕ, πρέπει να διαλαμβάνει την αποχώρηση των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, την κατοχύρωση των τριών ελευθεριών και τη διασφάλιση του δικαιώματος επιστροφής και περιουσίας για κάθε πρόσφυγα. Για να είναι σταθερή και βιώσιμη η λύση πρέπει να συνοδεύεται με αξιόπιστες διεθνείς εγγυήσεις, χωρίς μονομερή επεμβατικά δικαιώματα.

Θεωρούμε σαν θετικό βήμα το γεγονός πως το Κυπριακό συζητήθηκε στην πρόσφατη συνάντηση των ηγετών των Ηνωμένων Πολιτειών και της Σοβιετικής Ένωσης και αναμένουμε ότι οι δυο υπερδυνάμεις θα εντατικοποιήσουν τις προσπάθειές τους, έτσι που να βοηθήσουν στην εξεύρεση λύσης στηριγμένης στις αποφάσεις του ΟΗΕ και εναρμονισμένης προς το νέο διεθνές κλίμα.

Το ΑΚΕΛ ήταν και παραμένει ο σημαιοφόρος της ενότητας του λαού, την οποία θεωρεί σαν απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία του αντικατοχικού αγώνα που διεξάγουμε. Αυτή η ενότητα δεν πρέπει να παραχαράσσει την ιστορία, δεν πρέπει να διαστρεβλώνει και να παραποιά τα γεγονότα. Πολύ περισσότερο δεν πρέπει να δικαιώνει τους ενόχους.

Για να είναι σταθερή και αποδοτική η ενότητα πρέπει να στηρίζεται στη διαφάνεια, την αλήθεια τη σωστή και την αντικειμενική πληροφόρηση. Είμαστε έτοιμοι για ενότητα με όσους δε δικαιώνουν και δε συγκαλύπτουν τους ενόχους. Λέμε ναι στη λαϊκή συμφιλίωση και απαντούμε απερίφραστα όχι στη δικαίωση των πραξικοπηματιών.

Το μήνυμα που αποστέλλουμε σήμερα στον κυπριακό λαό είναι μήνυμα αυτοπεποίθησης, αγωνιστικής διάθεσης, επαγρύπνησης και ετοιμότητας.

Ο κυπριακός λαός, ενώ θα συνεχίσει τον αγώνα ενάντια στην τουρκική κατοχή για την επανένωση και τη σωτηρία της πατρίδας του, δε θα επιτρέψει αναβίωση κι επαναδραστηριοποίηση του Εοκαβητισμού με οποιαδήποτε μορφή. Δε θα επιτρέψει τη διάπραξη νέου εγκλήματος, ούτε νέας προδοσίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου εκ μέρους το Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεκαέξι χρόνια χωρίς Κερύνεια, Μόρφου και Βαρώσι είναι πολλά. Δύσκολο να τ'αντέξει η ψυχή του λαού μας. Στέκει μπροστά στους κλειστούς δρόμους και απορεί πόσο θα συνεχιστεί ακόμα ο απολογισμός. Βλέπει από μακρυά τον Πενταδάκτυλο και ανηφορίζει η σκέψη νοερά δρόμους θλίψης αλλά και λευτεριάς.

Θυμάται ο λαός μας τους αίτιους της τραγωδίας και η ανάμνησή τους είναι μια καταδίκη μέσα στην ψυχή του. Η κατάρα της ιστορίας θα τους συνοδεύει στους αιώνες των αιώνων. Και η οργή ενός ξυπνημένου έθνους για το κακό που έφεραν θα μείνει πάντα μετέωρη πάνω από τα κεφάλια τους. Όπου λείπει η μνήμη, όπου υπάρχει η ανοχή, εκεί υπάρχει και το ξεστράτισμα, ο παραλογισμός.

Σήμερα που όλοι στρεφόμαστε προς την Ευρώπη, θα πρέπει να θυμούμαστε ότι η Ενωμένη Ευρώπη στηρίχτηκε πάνω στην καταδίκη του χιτλερισμού και του φασισμού, πάνω στη δίκη της Νυρεμβέργης, πάνω στην τιμωρία των Κουίσλιγκς. Εκείνη η εμπειρία κρατά και σήμερα την Ευρώπη σε θέση συναγερμού ενάντια στις φασιστικές αναβιώσεις.

Η ανάμνηση της συμφοράς δεν είναι αρκετή, για να αντιμετωπίσει τις συνέπειες της προδοσίας και της εισβολής. Και το μέτρημα του χρόνου δεν μπορεί να 'ναι ο μόνος σκοπός των επετείων. Άλλωστε τα μηνύματα των καιρών είναι τόσο δυνατά, που δε μας αφήνουν να λησμονήσουμε το μέλλον. Η γραμμή Αττίλα, η διαχωριστική γραμμή της Λευκωσίας, το τείχος της οδού Λήδρας, είναι μια παραφωνία μέσα στον κόσμο και μέσα στην Ευρώπη. Και η Κύπρος μαζί με τους άλλους τόπους μπορεί να έχει ένα καλύτερο μέλλον. Και η Κύπρος μπορεί να δει τα δικά της τείχη να πέφτουν. Και ο λαός της Κύπρου, Έλληνες και Τούρκοι, μπορούν να ζήσουν σε μια κοινή πατρίδα με ειρήνη, ασφάλεια και δημοκρατία.

Η αίτηση για ένταξη δίνει μια προοπτική. Ο λαός μας ένιωσε ότι πήρε μια σωστή απόφαση η πολιτική ηγεσία. Και είναι αυτό μια απάντηση στην κατοχή και τη διαίρεση. Το έργο φυσικά δεν είναι εύκολο, γιατί και το έγκλημα εναντίον της Κύπρου ήταν μέγα. Χρειάζεται μεθόδευση μέτρων. Χρειάζεται τώρα η Ευρωπαϊκή μας πολιτική σκληρή δουλειά για να την οικοδομήσουμε, να τη στηρίξουμε, να αντιμετωπίσουμε δυσκολίες, υπονομευτές ή αρνητές της. Απαιτεί ακόμα νέους τρόπους σκέψης, νέους προσανατολισμούς και προσαρμογή στις κοσμογονικές εξελίξεις που γίνονται γύρω μας. Η κάθε μέρα που περνά θα είναι κρίσιμη και θα πρέπει να την αξιοποιούμε σωστά στον τομέα της οικονομίας, των νομικών πλαισίων της πολιτικής και της διπλωματίας.

Όμως, ούτε η κατάργηση της γραμμής Αττίλα, ούτε η δίκαιη λύση είναι υπόθεση μόνο ενός ευρωπαϊκού προσανατολισμού. Χρειάζεται η Κύπρος κινητοποίηση και αξιοποίηση όλου του δυναμικού της. Χρειάζεται ένα τίμιο κράτος ψηλά στη συνείδηση των πολιτών χωρίς σκάνδαλα στα τελωνεία, στα λαχεία, στις αποχετεύσεις, στο εμπόριο, στο φόρο εισοδήματος, στις υπηρεσίες. Χρειαζόμαστε μια άλλη κοινωνία χωρίς σάπια κρέατα, βρώμικα ψάρια, διαφθορά, χωρίς απάτες και δόλο με τις εθνικές και τις δημοκρατικές αξίες, ψηλά στη συνείδηση όλων μας. Χρειαζόμαστε ένα λαό με πίστη στον τόπο και στο μέλλον του. Χρειαζόμαστε μια ηγεσία που να εμπνέει και να παραδειγματίζει το λαό. Με αιχμή του ξίφους την άμυνά μας θα πρέπει να δώσουμε συγκεκριμένο ρόλο στον κάθε Κύπριο πατριώτη. Να δημιουργήσουμε αγωνιστικό φρόνημα και να εμπνεύσουμε την αυτοπεποίθηση στο στρατιώτη.

Σήμερα, στην επέτειο της προδοσίας και της εισβολής, θα υπηρετήσουμε σωστά τον τόπο αν, πέρα από την καταδίκη της προδοσίας και των προδοτών, επισημάνουμε τις ευρύτερες αδυναμίες που έχει το εσωτερικό μας μέτωπο και φροντίσουμε να τις αντιμετωπίσουμε με αποφασιστικά μέτρα και αποφάσεις, αν δώσουμε ένα νέο όραμα και νέες προοπτικές που θα στηρίζουν το λαό μας στο δύσκολο αντικατοχικό του αγώνα.

Η τύχη μας τελικά είναι στα χέρια μας. Με πίστη στο μέλλον του τόπου και με συστηματική καθημερινή δουλειά και κύρια με οδηγό τη δημοκρατία, τους θεσμούς και τις αξίες της, θα μπορέσουμε να ανοίξουμε τους δρόμους του μέλλοντος πάνω από την προδοσία και τα συρματοπλέγματα του διαχωρισμού.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου, εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Συμπληρώνονται αυτές τις μέρες 16 ολόκληρα χρόνια από εκείνο το μαύρο Ιούλη της προδοσίας και της καταστροφής. Δεκαέξι ολόκληρα χρόνια και όμως οι πληγές παραμένουν ανοιχτές. Ο χρόνος, που συνήθως θεραπεύει τις τραυματικές εμπειρίες, στη συγκεκριμένη περίπτωση έδρασε αντίστροφα. Όχι μόνο δεν επούλωσε τις πληγές, αλλά αντίθετα δυνάμωσε το πείσμα και την αποφασιστικότητα του λαού μας να μη συμβιβαστεί με τα τετελεσμένα. Να μη δεχτεί ως νόμιμο αυτό που ο μαύρος Ιούλης τους 1974 δημιούργησε. Ο χρόνος επιβεβαίωσε κατά τρόπο οριστικό την αμετάκλητη απόφασή μας να μην προσυπογράψουμε τη ντε φάκτο διχοτόμηση, αλλά να πετύχουμε μια λύση δίκαιη και βιώσιμη που θα ενώνει ολόκληρο τον κυπριακό λαό, τους Ελληνοκυπρίους και τους Τουρκοκυπρίους, τους Αρμένηδες, τους Μαρωνίτες, τους Λατίνους, κάτω από μια ομοσπονδιακή ομπρέλλα. Την απόφασή μας να αγωνιστούμε για μια λύση που θα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για ειρηνική συμβίωση όλου του λαού και που θα εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις για συνεργασία και κοινή ανέλιξη και πρόοδο.

Πέρασαν, κύριε Πρόεδρε, 16 ολόκληρα χρόνια αφότου η ελληνική χούντα και τα όργανά της στην Κύπρο, η προδοτική ΕΟΚΑ Β΄, ανέτρεψαν τη νόμιμη κυβέρνηση του Μακάριου και έδωσαν την αφορμή αλλά και τη δυνατότητα στον Τούρκο εισβολέα να πατήσει το νησί μας. Κάποιοι ονόμασαν το πραξικόπημα «άφρον». Εμείς το λέμε με τ΄ όνομά του. Προδοτικό, εγκληματικό. Και τούτο γιατί, εκτός του γεγονότος ότι η κατάλυση της δημοκρατίας είναι πράξη κατάπτυστη και απαράδεκτη, στη συγκεκριμένη περίπτωση ήταν τόσο πασιφανείς οι συνέπειες ενός τέτοιου εγχειρήματος, ήταν τόσο καθαρές οι συνέπειες που θ΄ ακολουθούσαν, που εμείς κανένα, μα κανένα ελαφρυντικό δεν μπορούμε να αναγνωρίσουμε στους πρωταίτιους της καταστροφής.

Δεν κάνουμε αυτές τις τοποθετήσεις με μισαλλοδοξία. Ούτε ζητούμε εκδίκηση από κανένα. Όμως, σε μια χώρα όπου η ξένη κατοχή συνεχίζεται, σε μια χώρα όπου ο λαός της αγωνίζεται γι΄ αυτή τούτη την ύπαρξή του, σε μια χώρα όπου η επιτυχία αυτού του αγώνα εξαρτάται από λεπτούς χειρισμούς και ισορροπίες, τα λέμε αυτά για να υπογραμμίσουμε με τον πιο εμφαντικό τρόπο την ανάγκη για επαγρύπνηση. Η Κύπρος του 1990 δεν μπορεί να έχει την πολυτέλεια για νέες περιπέτειες. Δεν αντέχει μια νέα παρανομία. Τα περιθώρια προς αυτή την κατεύθυνση έχουν εξαντληθεί οριστικά.

Αυτές τις μέρες ο λαός μας θυμάται τα θύματα της προδοσίας, θυμάται τους συγγενείς των αγνοουμένων με οδύνη. Δεν πονούν με τη σκέψη μόνο οι συγγενείς των νεκρών μας. Πονεί ολόκληρη η Κύπρος, γιατί έχασε ένα κομμάτι του εαυτού της. Γιατί στο πρόσωπο των νεκρών μας και των αγνοουμένων μας χάσαμε ένα μέρος του καλύτερού μας εαυτού. Γι΄ αυτό πονούμε και γι΄ αυτό δεν ξεχνούμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Όταν μια χώρα ζει υπό ημικατοχή για 16 χρόνια, όταν το 1/3 του λαού της είναι πρόσφυγες στην ίδιά τους την πατρίδα, όταν οι κίνδυνοι για ολοκληρωτική τουρκοποίηση δεν έχουν εκλείψει, όταν ακόμα ο χρόνος μονιμοποιεί το διαχωρισμό, οι προσπάθειες και ο τρόπος επιδίωξης μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης πρέπει να διακρίνονται από τα στοιχεία της σύνεσης και της σοβαρότητας. Στόχος μας -και αυτό δεν πρέπει να διαφεύγει ποτέ της προσοχής μας- είναι η επίτευξη

αυτής της λύσης μέσω ουσιαστικών συνομιλιών υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ. Η διεθνοποίηση και η εμπλοκή των υπερδυνάμεων, η επαναπροσέγγιση, ακόμα και η αμυντική θωράκιση, είναι μέτρα που ουσιαστικά στοχεύουν στη διευκόλυνση αυτής της διαδικασίας. Δεν αποτελούν από μόνα τους αυτοσκοπό, δεν μπορούν να οδηγήσουν από μόνα τους σε λύση. Μπορούν μόνο να βοηθήσουν στη δημιουργία εκείνων των συνθηκών που θα εξαναγκάσουν την άλλη πλευρά να συνομιλήσει με σοβαρότητα μαζί μας. Είναι γι' αυτό που τονίζουμε την ανάγκη για σοβαρότητα και σύνεση. Και σίγουρα αυτός είναι ο δύσκολος, αλλά συνάμα ο υπεύθυνος και πατριωτικός τρόπος προσέγγισης. Ο άλλος δρόμος, ο δρόμος της πλήρους άρνησης, ο δρόμος που οδηγεί όχι στον εξαναγκασμό της τουρκικής πλευράς να συνομιλήσει σοβαρά μαζί μας, αλλά στην κλιμάκωση της αντιπαράθεσης και της όξυνσης με μεγάλα και παχιά λόγια που στερούνται αντικρίσματος, είναι ο εύκολος δρόμος που οδηγεί όμως στη διαιώνιση της κατοχής και των τετελεσμένων που αυτή δημιούργησε.

Με αυτή την ευκαιρία εκφράζουμε την ευαρέσκειά μας για την πρόσφατη απόφαση των ηγετών της ΕΟΚ στο Λονδίνο. Εκφράζουμε ακόμα την εκτίμησή μας για την κατηγορηματική επιβεβαίωση της θέσης της Σοβιετικής Ένωσης για την Κύπρο, όπως αυτή εκφράστηκε με πρόσφατες δηλώσεις τόσο του πρεσβευτή κ. Γιούρι Φόκιν όσο και του υφυπουργού Εξωτερικών κ. Γιούρι Βοροντσώφ.

Κύριε Πρόεδρε,

Το ΑΔΗΣΟΚ καλεί όλες τις πολιτικές δυνάμεις, με εξαίρεση τους αμετανόητους πραξικοπηματίες, σε συστράτευση για τη λευτεριά της Κύπρου. Μπορούμε να συστρατευτούμε. Ο κυπριακός λαός το απαιτεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ τη Βουλή σε μονόλεπτη σιγή για τα θύματα.

(Ακολουθεί μονόλεπτη σιγή)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τώρα μπαίνουμε στις κανονικές εργασίες της Βουλής.

Προτού προχωρήσουμε στην Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων θα ήθελα να δηλώσω ότι είμαι εξουσιοδοτημένος από όλες τις πλευρές της Βουλής να δηλώσω ότι τα κόμματα όλα έχουν αναλάβει την υποχρέωση να συζητήσουν και να συμπληρώσουν ό,τι αφορά το θέμα του Τεχνικού Επιμελητηρίου στην πρώτη συνεδρίαση μετά από τη σημερινή της Βουλής. Αυτή είναι επίσημη ανάληψη ευθύνης από όλες τις κομματικές πλευρές.

Παρακαλώ τώρα να γίνει η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

1) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2) Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3) Ο περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τα κάτωθι δυο νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 31) του 1990.

5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται και τα δυο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

6) Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Ετήσια Έκθεση της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το έτος 1989.

Κατατέθηκε από την Αρχή Λιμένων Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Από το Υπουργείο Οικονομικών κατατέθηκαν τα κάτωθι δυο νομοσχέδια:

8) Γνωστοποίηση προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων των οδηγιών του Υπουργού Οικονομικών προς τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας (Ειδικό Δάνειο) Νόμων του 1988 και 1990.

9) Έγγραφο που αφορά:

Την παράταση των υπηρεσιών έκτακτου υπαλλήλου στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του Άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985. (Αρ. 99 του 1985).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση Νόμου.

10) Ο περί Αναγνώρισης και Καθιέρωσης της 20ής Ιουλίου ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν προασπίζοντας τη Δημοκρατία της Κύπρου Νόμος του 1990.

Κατατέθηκε από τον κ. Μ. Χριστοφίδη εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει εισήγηση να θεωρηθεί το θέμα αυτό ως επείγον

και να συζητηθεί στη σημερινή συνεδρία, γι' αυτό θα παρακαλέσω την Επιτροπή να είναι έτοιμη να καταθέσει την 'Εκθεσή της.

Μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Α, Νομοθετική Εργασία.

Το πρώτο θέμα στο κεφάλαιο αυτό για σήμερα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1990». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την 'Εκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο Προϋπολογισμός του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για το 1990 κατατέθηκε στη Βουλή την 1η Φεβρουαρίου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής 'Εκθεσης προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Φεβρουαρίου, 2 Μαΐου και 2 Ιουλίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Γενικός Διευθυντής και άλλοι ανώτεροι λειτουργοί του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

Ο πιο πάνω Προϋπολογισμός, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει έσοδα £10,330,000 και έξοδα £15,076,792.

Η Επιτροπή με βάση όλα τα συμπληρωματικά στοιχεία και τις πληροφορίες που τέθηκαν ενώπιόν της αναφορικά με τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό προχώρησε στη μελέτη των επιμέρους κονδυλίων που περιέχονται σ' αυτό.

Ως αποτέλεσμα της μελέτης αυτής η Επιτροπή αποφάσισε την περικοπή αριθμού νέων θέσεων οι οποίες, σύμφωνα με σχετική επιστολή που στάληκε στη Βουλή από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, δεν έγιναν αποδεκτές από το Υπουργικό Συμβούλιο στο στάδιο της έγκρισης του υπό αναφορά Προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή με την ευκαιρία της συζήτησης του όλου θέματος διαπιστώνει την ανάγκη ποιοτικής αναβάθμισης των προγραμμάτων του Ιδρύματος, της ορθολογιστικής ιεράρχησης των προτεραιοτήτων του και της ισότιμης κάλυψης και προβολής των δραστηριοτήτων των διάφορων οργάνων του Κράτους. Ειδικότερα η Επιτροπή δεν μπορεί να αφήσει απαρατήρητο το γεγονός ότι το 'Ιδρυμα, παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις που έχουν γίνει κατά καιρούς προς τους αρμοδίους, εξακολουθεί να εφαρμόζει την τακτική της επουσιώδους κάλυψης ή και της πλήρους παραγνώρισης των δραστηριοτήτων του Προέδρου και των Μελών της

Βουλής σε αντίθεση με την παρατηρούμενη εμφανή υπερπροβολή των δραστηριοτήτων του Πρόεδρου και των άλλων οργάνων της Εκτελεστικής Εξουσίας. Αναμένοντας τη λήψη των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο, σε πρώτο στάδιο, να συμπεριλάβει στις πρόνοιες του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού σχετική διάταξη σύμφωνα με την οποία από το σύνολο του ποσού που θα εγκριθεί τελικά να μπορούν να διατεθούν μόνο τα δέκα δωδέκατα και το υπόλοιπο ποσό να διατεθεί με σχετική εξουσιοδότηση της Βουλής και σε συνάρτηση με την αναμενόμενη ποιοτική βελτίωση και αναβάθμιση των προγραμμάτων του Ρ.Ι.Κ. στη βάση της ισότιμης μεταχείρισης όλων των κρατικών εξουσιών.

Με βάση τις πιο πάνω γενικές θέσεις και παρατηρήσεις η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, με την επιφύλαξη του δικαιώματος κάθε Μέλους της, αν το επιθυμεί, να επεκταθεί περισσότερο στα ζητήματα αρχής που προκύπτουν με την ευκαιρία της συζήτησης του Προϋπολογισμού του Ρ.Ι.Κ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Πουμπουρής έχει το λόγο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ψηφίσουμε το σχετικό νομοθέτημα και δε θα είχαμε ένσταση αν ψηφιζόταν ολόκληρο το ποσό, δηλαδή για ολόκληρο το χρόνο. Για μας η ουσία του προβλήματος είναι πώς να εξασκηθεί κατά το δυνατό πιο αυστηρός και πιο συστηματικός έλεγχος στην Εκτελεστική Εξουσία και πιο συγκεκριμένα στη διεύθυνση του Ρ.Ι.Κ., έτσι που να εφαρμόζει σωστά τον Κώδικα του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και να μην κάνει διακρίσεις σε βάρος της Νομοθετικής Εξουσίας. Διότι για μας το θέμα των διακρίσεων ή της υποβάθμισης της προβολής του Προέδρου της Βουλής ή των Βουλευτών ως συνόλου δεν είναι απλώς θέμα που αφορά τον Πρόεδρο ή τους Βουλευτές. Είναι θέμα που αφορά το θεσμό και ως τέτοιο θα επιμένουμε ότι πρέπει να προβάλλεται ο θεσμός της Βουλής, ο θεσμός του Προέδρου της Βουλής.

Συμφωνούμε ακόμα ότι πρέπει να τερματιστεί η υποτίμηση που υπάρχει και η διάκριση που υπάρχει και ότι πρέπει να εφαρμόζεται ακριβοδίκαια ο Κώδικας του Ρ.Ι.Κ., όχι μόνο μεταξύ των οργάνων του κράτους, αλλά και των κομμάτων. Και θεωρώ χρέος με την ευκαιρία αυτή να αναφέρω ότι το Ρ.Ι.Κ. δεν ανταποκρίθηκε σε πρόσκληση που έχει πάρει από τις λαϊκές οργανώσεις της Ανθούπολης να καλύψει την τελετή εγκαινίων, την τελετή αποκάλυψης μνημείου ανθρώπων που έπεσαν στο πραξικόπημα και στην εισβολή. Μια εκδήλωση της οποίας την αποκάλυψη είχε κάμει ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ κ. Δημήτρης Χριστόφιας και, ενώ την ίδια μέρα πολύ ορθά το Ρ.Ι.Κ. κάλυψε άλλη παρόμοια εκδήλωση, δεν είχε καλύψει αυτή την εκδήλωση στην οποία παρέστη ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ.

Επαναλαμβάνουμε λοιπόν ότι είναι χρέος του Ρ.Ι.Κ. να ερμηνεύει σωστά και αντικειμενικά τον Κώδικα και να συμπεριφέρεται δίκαια προς όλες τις πλευρές και να καλύπτει τις δραστηριότητες όλων των πλευρών κατά ακριβοδίκαιο τρόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου και μετά ο κ. Ηλιάδης.

Κ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς οπωσδήποτε θα ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο. Εκείνο όμως το οποίο ήθελα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι υπάρχει παραγνώριση τόσο της Βουλής όσο και του Προέδρου της Βουλής, κατά την ταπεινή μου γνώμη, τόσο στις διάφορες εκδηλώσεις όσο και στις διάφορες επισκέψεις που γίνονται κατά καιρούς για μελέτη των διάφορων προβλημάτων.

Ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ σε δύο συγκεκριμένες περιπτώσεις. Η μια ήταν η επίσκεψή σας στην Ερήμη μαζί με κλιμάκιο Βουλευτών, η οποία δεν είχε αναφερθεί καθόλου αυτή η επίσκεψη από το Ρ.Ι.Κ., αλλά περαιτέρω δεν είχε παρουσιαστεί ούτε και ένας κυβερνητικός υπάλληλος, ούτως ώστε εκείνα τα προβλήματα τα οποία είχαν θέσει εκεί οι διάφορες κοινότητες να μπορούσαν να τύχουν κάποιας απάντησης, αν υπήρχε απάντηση! Πέραν τούτου, κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ και στην πρόσφατη επίσκεψή μας πάλι στο Πισσούρι όπου συνέβηκε το ίδιο. Και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι από τις πληροφορίες που έχω είχαν οδηγίες οι διάφοροι αρμόδιοι υπάλληλοι να μην παρευρεθούν σε αυτή την επίσκεψη, την οποία είχαμε στο Πισσούρι. Για μένα αυτό είναι αδιανόητο καθότι, όταν η Βουλή κινείται για μελέτη διάφορων προβλημάτων και άλλων δραστηριοτήτων, όχι μόνον το Ρ.Ι.Κ., αλλά πιστεύουμε και η κυβέρνηση πρέπει να δίνει τις ανάλογες οδηγίες, ούτως ώστε κυβερνητικοί παράγοντες να παρευρίσκονται σε αυτές τις συγκεντρώσεις που γίνονται.

Ήθελα επίσης, κύριε Πρόεδρε, να αναφέρω ότι παρευρέθηκα και χθες σε μια άλλη περιφερειακή σύσκεψη που έγινε στην Ανόγυρα όπου παρευρέθηκε ο Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Γαβριηλίδης και κυκλοφόρησε μνημόνιο για τα προβλήματα τα οποία θα μελετούνταν. Όταν ζήτησα να μου δοθεί αντίγραφο, μου αναφέρθηκε ότι είχαν οδηγίες να μη δώσουν στους Βουλευτές αυτά τα αντίγραφα, ενώ τα κρατούσαν οι δημοσιογράφοι! Αυτή η στάση έναντι της Βουλής είναι κατά τη γνώμη μου απαράδεκτη και είναι καιρός αυτό το Σώμα να σκεφτεί σοβαρά τι μέτρα πρέπει να πάρει, όχι μόνον εναντίον του Ρ.Ι.Κ., αλλά και τι μέτρα πρέπει να πάρει προς την κυβερνητική πλευρά, ούτως ώστε να υπάρχει ο κατάλληλος σεβασμός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης και μετά ο κ. Παναγίδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο και συμφωνούμε με την πρόνοιά του ότι θα διατεθούν τα 10/12, ενώ τα 2/12 δε θα δοθούν ενόψει της υπόσχεσης για βελτίωση των προγραμμάτων του Ρ.Ι.Κ. Είναι το πρόβλημα του Ρ.Ι.Κ. η πολλοστή φορά που το συζητούμε και πραγματικά, αν και αυτή τη φορά -που θέλουμε να πιστεύουμε είναι η τελευταία- δεν υπάρξει ουσιαστική βελτίωση στην πολυφωνία, τον πλουραλισμό και την αξιοπρεπή παρουσίαση των δραστηριοτήτων του Προέδρου και των Μελών αυτού του Σώματος, ειλικρινά πιστεύουμε ότι η Βουλή πρέπει να αναθεωρήσει ριζικά τη θέση της απέναντι στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

Το έργο της Βουλής είναι σαφέστατα υποβαθμισμένο. Δεν υπάρχει έστω ένα εβδομαδιαίο σύντομο τηλεοπτικό ρεπορτάζ για τις εργασίες της Βουλής, κάτι που υπάρχει στα τηλεοπτικά δίκτυα και των πλέον υπανάπτυκτων χωρών. Το Ρ.Ι.Κ.

όπως ανέκαθεν και επί αυτής της κυβέρνησης εξακολουθεί να είναι το φερέφωνο της υπέρ-προβολής των προεδρικών και κυβερνητικών δραστηριοτήτων. Παραδείγματα είναι άφθονα και αναφέρω μόνον την περίπτωση της Ε.Ο.Κ., όπου με την αφορμή της υποβολής της αίτησης, δόθηκε η εντύπωση ότι επρόκειτο για ένα μέγα κατόρθωμα του Προέδρου και της κυβέρνησής του χωρίς να γίνει σωστά ή καθόλου αναφορά στο γεγονός ότι αυτό το Σώμα εδώ και χρόνια απαιτούσε ο Πρόεδρος να προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση και αντιμετώπιζε την πεισματική άρνηση, αλλά και την άρνηση ενημέρωσης αυτού του Σώματος και των ηγετών της Βουλής μας και του Προέδρου της όσον αφορούσε τις διεργασίες, τις επαφές και τις πρωτοβουλίες τις οποίες ήταν ενδεχόμενο να αναλάμβανε ο Πρόεδρος και η κυβέρνησή του.

Θα κάνω και άλλη μια αναφορά. Πριν από δύο βδομάδες αυτό το Σώμα έκανε τομή στην κοινωνία μας εισάγοντας το θεσμό της ελεύθερης ραδιοφωνίας. Και οι ιδιωτικοί ραδιοσταθμοί προς τιμή τους, όπως το «ΡΑΔΙΟ ΠΡΩΤΟ» είχαν την ευαισθησία και έκαναν την τιμή στο Σώμα μας να καλέσουν τους Βουλευτές όλων των κομμάτων οι οποίοι πρωτοστάτησαν στη θέσπιση αυτού του νομοθετήματος σε μια ελεύθερη συζήτηση. Αυτό το πράγμα το Ρ.Ι.Κ. δεν το έκανε και διερωτούμαστε, αν παρόμοιοι θεσμοί και η σημασία της εισαγωγής τους στην κοινωνία μας δεν ενδιαφέρουν ή δεν αφορούν το Ρ.Ι.Κ., όπως αφορούν τους ιδιωτικούς ραδιοσταθμούς.

Πρέπει κάποτε η κυβέρνηση, οι κυβερνήσεις αυτού του τόπου να καταλάβουν ότι κρατική εξουσία δεν ασκούν μόνον εκείνοι που έχουν το εκτελεστικό της τμήμα αλλά και εκείνοι που ασκούν τη Νομοθετική Εξουσία. Και θα πρέπει νομίζω κάποτε και οι ασκούντες τη Νομοθετική Εξουσία να είναι πιο αποφασιστικοί στη διεκδίκηση της αξιοπρεπούς παρουσίας προς τα έξω, της προβολής του φορέα αυτού του Σώματος, του Προέδρου και των Μελών του.

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι να αναφέρω ότι το Ρ.Ι.Κ. δεν αντιλαμβάνεται ότι το μονοπώλιό του ανήκει πλέον στο παρελθόν. Άρχισε ήδη η λειτουργία των ιδιωτικών ραδιοσταθμών και εμείς τη χαιρετίζουμε και διερωτούμαστε αν αυτό δε σημαίνει τίποτε για το κρατικό μας ραδιόφωνο και για την κρατική μας τηλεόραση. Αν νομίζουν ότι θα συντηρούνται μόνιμα με τα λεφτά του Κύπριου φορολογούμενου, με την υποβαθμισμένη ποιότητα των προγραμμάτων τους, κάνουν λάθος δεδομένου ότι από αύριο που θα αρχίσει η πλήρης λειτουργία των ιδιωτικών ραδιοσταθμών δε θα είναι αφελείς οι Κύπριοι διαφημίζοντες, ώστε να δίνουν στο πρώην μονοπώλιο του Ρ.Ι.Κ. τις διαφημίσεις τους χωρίς να έχουν την ανταπόκριση την οποία θα έχουν από πλευράς ακροαματικότητας.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που για μια ακόμα φορά εκφράζουμε την απαρέσκειά μας και την αποδοκιμασία μας για τον ευτελή ρόλο της προβολής των εκάστοτε κυβερνώντων που εξακολουθεί να διαδραματίζει το Ρ.Ι.Κ. και πιστεύουμε ότι η Βουλή έχει και τη θέληση αλλά και το καθήκον να σταματήσει μια για πάντα αυτό τον απαράδεκτο ρόλο και την υποβάθμιση, όχι μόνον απέναντι στο Σώμα αλλά και απέναντι στον πλουραλιστικό και στον πολυφωνικό τρόπο παρουσίασης του τι συμβαίνει στον τόπο μας και στο εξωτερικό.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που το Σοσιαλιστικό Κόμμα με πολλή επιφύλαξη και για τελευταία φορά πιστεύω ότι βρίσκεται ενώπιον του Σώματος, για να ψηφίσει παρόμοιο νομοθέτημα.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης και μετά ο κ. Παπαπέτρου.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Έκθεση της Επιτροπής όσον αφορά τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ είναι σαφής. Είναι προειδοποιητική. Σ' αυτή την Έκθεση πρώτα από όλα η Επιτροπή αποφάσισε ότι θα πρέπει να ψηφίσει τα 10/12. Και υπάρχουν λόγοι, υπάρχουν σοβαροί λόγοι, γιατί ψηφίζει αυτά τα 10/12 και όχι ολόκληρο τον προϋπολογισμό. Γιατί το ΡΙΚ θα πρέπει οπωσδήποτε να αναβαθμίσει ποιοτικά τα προγράμματά του. Και δεύτερον, γιατί το ΡΙΚ πρέπει να μεταχειρίζεται ισότιμα όλα τα όργανα του κράτους. Και, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι φανερό, είναι γνωστό, ότι σήμερα υπάρχει μια υπερπροβολή της εκτελεστικής εξουσίας, όλων των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου, του προέδρου του κράτους, ενώ υποβαθμίζεται πάντοτε η προβολή του Προέδρου αυτού του Σώματος, των Βουλευτών και των κομμάτων. Και αυτό πρέπει να το δούμε. Τα κόμματα, είναι τα κόμματα που αποτελούν την πολιτική ηγεσία αυτού του τόπου και δυστυχώς το ΡΙΚ δεν κάμνει αυτό που πρέπει να κάμει και να τα προβάλλει ισότιμα στα προγράμματά του.

Πιστεύω, και συμφωνώ με τους προηγούμενους ομιλητές, τους συναδέλφους, ότι το ΡΙΚ υποβαθμίζει πάντοτε και προσπαθεί να υποβαθμίζει το ρόλο αυτού του Σώματος και δεν προβάλλει κατά το σωστό τρόπο τις εργασίες αυτής της Βουλής και επίσης θέλω να τονίσω και από μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος την απαρέσκειά μας, γιατί πολλές φορές προσπαθεί να παραμερίσει ή να αγνοήσει εκδηλώσεις του Δημοκρατικού Κόμματος, του Προέδρου του κόμματός μας, του κ. Σπύρου Κυπριανού.

Θέλω, κ. Πρόεδρε, να επισημάνω αυτό που επισήμανε ο συνάδελφος κ. Ηλιάδης. Το θέμα της ΕΟΚ . Εδώ έγινε πάλη από τρία κόμματα, το Δημοκρατικό Συναγερμό, το Δημοκρατικό Κόμμα και την ΕΔΕΚ για να έλθει η κυβέρνηση να υποβάλει έγκαιρα την αίτηση για πλήρη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Όμως τι έγινε; Παρουσιάστηκε η κυβέρνηση, χωρίς να αναφερθεί καν η επιμονή αυτού του κόμματος, η επιμονή τριών κομμάτων να φέρουν σε συζήτηση αυτό το θέμα της Κοινής Αγοράς στη Βουλή τρεις φορές. Το Δημοκρατικό Κόμμα έφτασε να υποβάλει πρόταση νόμου, για να υποχρεώσει την κυβέρνηση να υποβάλει την αίτηση για πλήρη ένταξη, και όμως, όταν αποφάσισε η κυβέρνηση να υποβάλει την αίτηση, καμιά αναφορά δεν έγινε στα κόμματα.

Επίσης μια σοβαρή πιστεύω παράλειψη: Εκείνος που έβαλε τα θεμέλια αυτής της προσπάθειας για να υποβάλει σήμερα η κυβέρνηση του κ. Βασιλείου την αίτηση, είναι ο τέως Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Σπύρος Κυπριανού, ο οποίος πραγματοποίησε την τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Κοινή Αγορά. Όμως, κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, καμιά αναφορά. Είναι ηθική υποχρέωση, κατά τη γνώμη μου, έργα, πράξεις οποιασδήποτε κυβέρνησης, να τιμούνται και να θυμίζονται στο λαό. Αυτό το πράγμα δεν έγινε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πρέπει να αντιληφθεί το ΡΙΚ ότι εδώ σ' αυτό τον τόπο υπάρχει δημοκρατία, υπάρχουν κόμματα που λειτουργούν σύμφωνα με τα καταστατικά τους, και έχει υποχρέωση αυτό το ΡΙΚ να σέβεται αυτά τα κόμματα και να προβάλλει κατά ισότιμο τρόπο τις δραστηριότητες των κομμάτων και να τιμά τουλάχιστον ορισμένες πράξεις τις οποίες σήμερα ενστερνίζεται η κυβέρνηση του Προέδρου Βασιλείου.

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι γιατί αναγκάζομαι να αναφέρω αυτά τα πράγματα, αλλά πρέπει το ΡΙΚ να αντιληφθεί επιτέλους ότι πρέπει να μεταχειρίζεται κατά ισότιμο τρόπο και την εκτελεστική εξουσία, και τα κόμματα, και τον Πρόεδρο της Βουλής και τους Βουλευτές στις δραστηριότητές τους, και αυτή τη Βουλή την ίδια.

Βεβαίως ψηφίζουμε αυτό τον προϋπολογισμό με τις προϋποθέσεις που έθεσε η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, και πολύ σωστά. Γιατί αυτή η Επιτροπή -η Επιτροπή Οικονομικών-όταν μιλά για 10/12 προειδοποιεί. Και εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, ψηφίζουμε σήμερα, αλλά δηλώνουμε ότι αν δε συμμορφωθεί το ΡΙΚ προς αυτά που λέμε σήμερα, λέμε ότι θα σκεφτούμε πολύ σοβαρά να ξαναψηφίσουμε προϋπολογισμό του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου και μετά ο κ. Στυλιανού.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το ΑΔΗΣΟΚ υποστηρίζει την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου για έγκριση των 10/12 του Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου υπό την έννοια της αναγνώρισης ότι υπάρχουν προβλήματα. Θ' αναφερθώ στη συνέχεια σ' αυτά τα προβλήματα, στην έκταση και στο βάρος το οποίο τους δίνουμε. Θα ήθελα όμως εξ υπαρχής να διευκρινήσω ότι αυτό είναι το νόημα της δικής μας συμφωνίας και να υπογραμμίσω ότι η δική μας πλευρά, όπως τόνισα άλλωστε, δε θα είχε ένσταση να ψηφίσει και ολόκληρο τον προϋπολογισμό, αν δημιουργούνταν οι προϋποθέσεις για ξεπέρασμα αυτών των προβλημάτων.

Υπάρχουν λοιπόν τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Υπάρχουν αδυναμίες και κενά στον τρόπο κάλυψης, από μέρους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, των δραστηριοτήτων της Βουλής. Όμως, από αυτό το σημείο μέχρι την ισοπέδωση, μέχρι την παρουσίαση του θέματος του ΡΙΚ ότι δηλαδή συνιστά ένα τεράστιο σκάνδαλο ο τρόπος που παρουσιάζει τις δραστηριότητες της Βουλής ή τις κατανέμει ανάμεσα στις διάφορες εξουσίες, υπάρχει μεγάλη, μα πολύ μεγάλη -κατά την άποψή μας-απόσταση. Μπαίνει το θέμα της υπερπροβολής του Προέδρου, μπαίνει το θέμα της υπερπροβολής των Υπουργών σε βάρος της προβολής των Μελών της Βουλής. Πάνω σ' αυτό έχουμε να πούμε το εξής: Υπάρχει πρόβλημα. Όμως θα θέλαμε να τονίσουμε κατά τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι κατά τη δική μας άποψη η κατάσταση αναφορικά μ' αυτά τα θέματα έχει βελτιωθεί σημαντικά σε σχέση με το τι συνέβαινε στο παρελθόν. Και εμείς υποστηρίζουμε την ισότιμη μεταχείριση και της Εκτελεστικής και της Νομοθετικής Εξουσίας και των δραστηριοτήτων του Προέδρου και των Βουλευτών, αλλά την ίδια στιγμή δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε το γεγονός ότι πριν όχι πολύ καιρό, στο πρόσφατο παρελθόν, η κατάσταση που επικρατούσε αναφορικά με τον τρόπο προβολής του τότε Προέδρου της Δημοκρατίας και της κυβέρνησής του, σε συνάρτηση και πάλι με τη Βουλή ήταν όχι απλώς λανθασμένος, όχι απλώς μονομερής, αλλά σκανδαλώδης. Και αναφέρθηκαν εδώ συγκεκριμένα παραδείγματα.

Αναφέρθηκε από τον κ. Παναγίδη το θέμα της ΕΟΚ. Επαναλαμβάνω ότι δεν μπορούμε να ισοπεδώνουμε τα πράγματα. Εκεί που έχει ευθύνες το ΡΙΚ -και υπάρχουν θέματα που έχει ευθύνες-θα πρέπει να του τις καταλογίσουμε. Αλλά στο

θέμα της ΕΟΚ, όταν κατατέθηκε η πρόταση νόμου από τα τρία κόμματα, δεν υπήρξε πλήρης κάλυψη από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, και από το ραδιόφωνο και από την τηλεόραση; Εκτός αν πίσω από τα λόγια του κ. Παναγίδη ανακύπτει το θέμα ποιος θα αναλάβει την πίστωση γι' αυτή την αίτηση την οποία υπέβαλε η κυπριακή κυβέρνηση. Ένα θέμα το οποίο σίγουρα -η υποβολή της αίτησης-αποτελεί προνόμιο και δικαίωμα της εκτελεστικής εξουσίας.

Συνεπώς, κατά την άποψή μας, χρειάζεται η ισότιμη μεταχείριση, αλλά χρειάζεται και περισσότερη προσοχή από κάποιους οι οποίοι μένουν σε γυάλινο σπίτι.

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα γενικό θέμα. Και το γενικό θέμα είναι η ανάγκη από μέρους του ΡΙΚ να αναβαθμιστεί η σημασία που δίνει στη Βουλή. Και το κύριο σημείο αυτού του κεφαλαίου για μας δεν είναι τόσο η κάλυψη της μιας άλφα ή βήτα εκδήλωσης που πρέπει να καλύπτονται -και σωστά διαμαρτυρόμαστε-αλλά το κύριο είναι η ενημέρωση του λαού αναφορικά με τον τρόπο που λειτουργεί, εργάζεται και δραστηριοποιείται αυτή η Βουλή.

Υπάρχει εισήγηση μπροστά στο ΡΙΚ, το οποίο ανέλαβε να τη μελετήσει και να φέρει απάντηση το Σεπτέμβριο, αναφορικά με την τηλεοπτική κάλυψη των συνδριάσεων της Βουλής, υπό την έννοια ότι μπορεί να υπάρχει ένα ωριαίο πρόγραμμα κάθε εβδομάδα, το οποίο να δείχνει μαγνητοσκοπημένα στιγμιότυπα από τις εργασίες της Βουλής, όπως γίνεται στις πλείστες χώρες του κόσμου. Και το ΡΙΚ ανέλαβε να το μελετήσει. Πιστεύω ότι, αν λυθεί αυτό το θέμα, θα έχουμε κάμει ένα σημαντικό βήμα προς τα εμπρός. Αλλά, για να είμαστε και δίκαιοι, στο παρελθόν πάνω σ' αυτό το ζήτημα έχει ευθύνες και η Βουλή, για το ότι δεν προχωρήσαμε σε μια τέτοια κάλυψη. Διότι, όταν το ΡΙΚ εκδήλωσε την πρόθεσή του είτε ραδιοφωνικά είτε και τηλεοπτικά να καλύπτει συνεδρίες της Βουλής, ακούστηκαν από κάποιους ενστάσεις, διότι δήθεν κατ' αυτό τον τρόπο θα προαγόταν η δημαγωγία και θα δυσκολευόταν η λειτουργία της Βουλής. Επιχειρήματα τα οποία για μας είνα εντελώς απαράδεκτα! Η Βουλή λειτουργεί και εργάζεται κατ' εξουσιοδότηση του λαού. Και δεν μπορεί να λειτουργεί και να εργάζεται πίσω από τις πλάτες του λαού. Ο λαός θα πρέπει επιτέλους να μαθαίνει τι γίνεται εδώ μέσα. Και εμείς διαπιστώνουμε ότι ο τρόπος που ενημερώνεται ο κυπριακός λαός για τις εργασίες της Βουλής είναι πολύ-πολύ μειονεκτικός.

Με αυτές τις τοποθετήσεις, κύριε Πρόεδρε, αντικρίζουμε το θέμα, και επαναλαμβάνω την προσήλωσή μας να εργαστούμε και για ενίσχυση της προβολής των θέσεων και των δραστηριοτήτων της Βουλής από το ΡΙΚ, αλλά κύρια για να καταστεί ο λαός μέσω του ΡΙΚ κοινωνός των τοποθετήσεων και των σκέψεων στη Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να τονίσω αρχικά πως στο ένα σκέλος της προσπάθειας τοποθέτησης του θέματος στην ορθή του βάση, με έχει ήδη καλύψει πολύ καλά ο συνάδελφος κ. Παναγίδης. Να τονίσω συγκεκριμένα πως η πολιτικοποίηση και η παρεμβατικότητα στο Ρ.Ι.Κ. έχει φθάσει στον ύψιστο βαθμό της παρουσίας της, με αποτέλεσμα μέλη του διοικητικού συμβουλίου επανειλημμένα να εκφράζουν την

απογοήτευσή τους για τη στάση και τη συμπεριφορά μελών της Εκτελεστικής Εξουσίας και των αρμόδιων φορέων του Προεδρικού Μεγάρου, αλλά και ο ίδιος ο Διευθυντής του Ρ.Ι.Κ. να αναγκάζεται πολλές φορές να υποβάλλει και να αποσύρει τις παραιτήσεις του. Να τονίσω πως η επιμήκυνση της παρουσίας του λόγου της προβολής του Προέδρου έχει αυξηθεί. Είναι τούτο αυτονόητο σε όλους, έχει γίνει αισθητό σε όλους, με αποτέλεσμα -όπως εύστοχα τόνισε κι ο συνάδελφος Γαλανός άλλοτε- τη μετεξέλιξη του Ρ.Ι.Κ. σε ΡΙΒΑ, σε Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Βασιλείου που εκφράζει και τοποθετεί το στίγμα των πεποιθήσεων του κυπριακού λαού πάνω στο νευραλγικό και ουσιώδες αυτό θέμα.

Όμως, έντιμε κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να τονίσω και εγώ πως, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι ήμασταν κάποτε Εκτελεστική Εξουσία, πρέπει να πω πως και τότε ακόμα -και δε διστάζουμε να το πούμε εμείς έντιμα και να το διακηρύξουμε- η προβολή που γινόταν προς την πλευρά του Προέδρου της Βουλής και των Μελών της, ήταν μειωμένη, ήταν λυμφατική. Είχαμε περιπτώσεις εξορμήσεων του Προέδρου της Βουλής και των Μελών του Σώματος αυτού σε επανειλημμένες περιφερειακές συσκέψεις και η κάλυψη ήταν, επαναλαμβάνω, λυμφατική και δε διστάζουμε και δεν ντρεπόμαστε να το διακηρύξουμε. Είναι έτσι που προσεγγίζουμε εμείς το θέμα και έτσι πιστεύουμε πως θα βοηθήσουμε στην αναβάθμιση και την ποιοτική μετεξέλιξη του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

Όμως πρόσθετα θα ήθελα να πω και μερικά προβλήματα που αφορούν την οργανωτική δομή του Ρ.Ι.Κ. Να τονίσω συγκεκριμένα πως υπάρχει ανεπάρκεια για στούντιο παραγωγής. Και το στούντιο του Ρ.Ι.Κ. αναγκάζεται να στεγαστεί σε μια μπαράγκα η οποία επιβοηθείται και συνεπικουρείται από ένα βαν, 3 Χ 2 τετραγωνικά μέτρα, έξι συνολικά τετραγωνικά μέτρα με ένα σωρό υπαλλήλους να εμπλέκονται -και εδώ είναι που έχει σημασία η λέξη της εμπλοκής-μέσα σε αυτό το συρρικνωμένο βαν, με αποτέλεσμα και παραγωγοί και ηχολήπτες και υπεύθυνοι της εναλλαγής εικόνας και υπεύθυνοι των βίντεο και υπεύθυνοι του χειριστή των τεχνικών συσκευών να συσκευάζονται αυτοί οι 8, 10 άνθρωποι σε αυτά τα έξι τετραγωνικά μέτρα. Να μιλήσω πως οι κτιριακές εγκαταστάσεις του Ρ.Ι.Κ. είναι πανάθλιες με αποτέλεσμα 4 και 5 καμιά φορά υπάλληλοι να στεγάζονται στο ίδιο γραφείο; Πολλά προγράμματά του, όπως είναι το «Welcome to Cyprus», να έχει σταματήσει με τις αρνητικές επιπτώσεις του πάνω στην τουριστική μας ανέλιξη. Είναι γνωστά θέματα. Να τονίσω πως ακόμα η κυβέρνηση απαγόρευσε την εκποίηση του κτήματός τους στον κόλπο των Κοραλλίων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν εκείνο το £1,400,000, για να αγοράσουν ισχυρότερους πομπούς, γιατί είναι λυμφατική και δύσκολη η δυνατότητα μετάδοσης κάποιων μηνυμάτων και επομένως θα εκτεθούν ανεπανόρθωτα απέναντι αυτών των εισαγωγέων των πομπών είναι θέματα που πρέπει οπωσδήποτε η Βουλή κάποτε να διερευνήσει.

Η βιβλιοθήκη του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, έντιμε κύριε Πρόεδρε, στεγάζεται και εκείνη σε μια μπαράγκα -και φοριέται πρέπει να πω πολύ η μπαράγκα στο Ρ.Ι.Κ. Το αρχείο είναι διάσπαρτο και καταστρέφεται σταδιακά με αποτέλεσμα σημαντικό εθνικό υλικό να έχει χαθεί οριστικά και ανεπανόρθωτα. Κάποιες προσπάθειες γίνονται φυσικά τώρα, αλλά το πρόβλημα δε λύεται και πρέπει να αντιμετωπιστεί στην ορθή του και την ουσιαστική του βάση.

Να πω ξανά, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως η Νομοθετική Εξουσία πρέπει να διαφυλαχθεί και να προβληθεί, γιατί αποτελεί τη μόνη ίσως ορθή εξουσία που πρέπει να προβληθεί στον τόπο τούτο μέσα σε ένα προεδρικό σύστημα με γιγαντισμό λειτουργούντα με απαράδεκτες εξουσίες, με υπερεξουσίες είναι θέμα

που δεν πρέπει να το τονίσουμε σήμερα, γιατί ίσως να μη συνάπτεται με το όλο θέμα. Όμως για πολλοστή φορά θα πρέπει να πούμε αυτά που διακήρυξε και ο συνάδελφος κ. Παναγίδης, ότι πολλές φορές αποφάσεις και θέσεις της Νομοθετικής Εξουσίας έχουν συρρικνωθεί -αν δεν έχουν εντελώς μηδενιστεί- όπως το θέμα της Ε.Ο.Κ. που τόνισε πάρα πολύ σωστά ο συνάδελφος Παναγίδης που φάνηκε πως όλα τα άλλα κόμματα συμφώνησαν με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, όταν ήταν έτοιμη να ψηφιστεί η σχετική νομοθεσία από μέρους του ΔΗ.ΚΟ. και του ΔΗ.ΣΥ. Να πω πως στο θέμα της ελεύθερης ραδιοφωνίας που τόνισε ο συνάδελφος Ηλιάδης παρουσιάστηκε λίγο πολύ ότι μόνον η κυβερνητική πλευρά έφερε σχετικό νομοσχέδιο και παραγνωρίστηκαν οι προσπάθειες της Βουλής με ερωτήσεις, με καταθέσεις νομοσχεδίων. Είναι γνωστά πράγματα και δεν πρέπει να τα υπερβάλλουμε. Όμως είναι μια πραγματικότητα και πρέπει η Βουλή, η Νομοθετική Εξουσία, να πάρει επιτέλους τη δική της μοίρα στα χέρια της μιας και η Εκτελεστική Εξουσία συμπεριφέρεται με τον απαράδεκτο τρόπο που συμπεριφέρεται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όταν Πρόεδρος της Δημοκρατίας ήταν ο κ. Σπύρος Κυπριανού τα αρχικά του Ρ.Ι.Κ. τα αποδίδαμε ως «Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κυπριανού» και είχαμε δίκαιο, γιατί ήταν πρόδηλη η κατάχρηση που γινόταν στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου για προβολή του κ. Κυπριανού και του κόμματός του. Τώρα που Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ο κ. Βασιλείου ακούουμε τους Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. να ονομάζουν το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα ως «Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Βασιλείου», ως «ΡΙΒΑ».

Κύριοι συνάδελφοι, το Ρ.Ι.Κ. ούτε του Κυπριανού είναι ούτε του Βασιλείου είναι. Το Ρ.Ι.Κ. είναι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα της Κύπρου και του λαού της. Και έχουμε χρέος ως Νομοθετικό Σώμα να κάνουμε ότι εξαρτάται από μας για να είναι πράγματι το Ρ.Ι.Κ. το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα της Κύπρου. Είχαμε και άλλοτε παράπονο. Και είναι συγκεκριμένα τα παράπονα για τη μη ακριβοδίκαιη μεταχείριση των κομμάτων ή των υποψηφίων σε πολιτικές εκλογές. Και όμως με την εμμονή μας, με σωστή αντιμετώπιση του θέματος πιστεύω ότι έχουμε καθιερώσει ένα ακριβοδίκαιο σύστημα μεταχείρισης των κομμάτων από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα σε προεκλογικές περιόδους.

Κάθε φορά που έχουμε να συζητήσουμε προϋπολογισμό του Ρ.Ι.Κ. αρχίζουμε στη Βουλή παράπονα ομαδικά για το Ρ.Ι.Κ. Πιστεύω ότι δε μας τιμά αυτή η τακτική. Όλοι εμείς να παραπονιόμαστε στο Ρ.Ι.Κ., εμείς που έχουμε δημιουργήσει το Ρ.Ι.Κ. με νόμο -γιατί το Ρ.Ι.Κ. είναι τέκνο και παιδί νόμου-να ερχόμαστε εμείς μπροστά του να κλαίμε, να παραπονιόμαστε ότι δε μας μεταχειρίζεται καλά. Ποιός; Το παιδί του νόμου. Αφού από μας εξαρτάται το πώς θα λειτουργεί το Ρ.Ι.Κ. Από μας εξαρτάται το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθούν αυτοί που λειτουργούν το Ρ.Ι.Κ. -και έχουμε όλα τα μέσα στη διάθεσή μας και με το νόμο και με έλεγχο των Κανονισμών και με κοινοβουλευτικό έλεγχο- πώς λειτουργούν εκείνοι που είναι στο Ρ.Ι.Κ., το Ρ.Ι.Κ.

Πιστεύω ότι πρέπει να αναλάβουμε, κύριοι συνάδελφοι, τις ευθύνες μας, να παρακολουθήσουμε το Ρ.Ι.Κ. στενά, να εντοπίσουμε τις ατέλειες, να εντοπίσουμε

τις προκλήσεις και να είμαστε αποφασιστικοί με τα όπλα που έχουμε στα χέρια μας -και είναι αποτελεσματικά- να δώσουμε τέρμα σ' αυτή την κατάσταση. Με αυτή την τακτική πιστεύω ότι θα προσφέρουμε και στον τόπο και στο λαό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Αν όχι, θα 'θελα από την έδρα -και νομίζω ότι σκοπίμως λέω από την έδρα- να δηλώσω ότι πράγματι δεν είναι αρκετές οι προειδοποιήσεις και ότι αν αυτή η Βουλή θέλει να προστατέψει το κύρος της ή πρέπει να σιωπά ή πρέπει να δρα. Γιατί, ενώ κλήθηκαν οι υπεύθυνοι του Ρ.Ι.Κ. και παραδέχθηκαν ότι υπήρξε λάθος το γεγονός ότι δεν καλύφθηκε μια ευρεία διακοινοβουλευτική επίσκεψη σε προηγούμενη περίπτωση και ενώ αναγνωρίστηκε το λάθος, σε επόμενη, η οποία συνέβηκε μετά τη συνάντηση με τους υπεύθυνους του Ρ.Ι.Κ., η στάση ήταν ακριβώς η ίδια που σημαίνει ότι φαίνεται ότι αντιλαμβάνονται ότι οι απειλές της Βουλής είναι εντελώς φραστικές.

Γι' αυτό ή η Βουλή αυτή είναι προτιμότερο να σιωπά ή, αν και εφόσον πράγματι αισθάνεται ότι πρέπει να εξαναγκάσει ορισμένους ημικρατικούς οργανισμούς να πάρουν τη σωστή πορεία, πρέπει να πάρει πρακτικά μέτρα. Το ίδιο ισχύει για τις σχέσεις με τον κρατικό μηχανισμό. Ρόλος του Προέδρου της Βουλής είναι να κάνει ότι μπορεί, για να υπάρξουν αγαθές και σωστές σχέσεις μεταξύ της Εκτελεστικής, της Νομοθετικής Εξουσίας και των ημικρατικών οργανισμών. Αυτός πρέπει να είναι ο ρόλος του Προέδρου της Βουλής, του πυροσβέστη αν θέλετε. 'Ομως είναι δύσκολο όταν δίνονται εντολές σε κρατικούς υπαλλήλους να μην παρακολουθούν και να μη διευκολύνουν το έργο της Βουλής, γιατί το έργο της Βουλής δεν είναι μόνο νομοθετικό, όπως όλοι ξέρουμε, αλλά είναι κυρίως ελεγκτικό. 'Η η Βουλή αυτή θα πάρει μέτρα εναντίον των οποιωνδήποτε εκείνων δίνουν αυτής της μορφής τις εντολές, ειδάλλως και πάλιν είναι προτιμότερο σιγή να έχουμε.

'Εχουμε Νόμο που λέει ότι οι υπάλληλοι, όταν καλούνται σε Επιτροπές και δεν έρχονται, αποτελεί παράπτωμα. Το ίδιο ισχύει -η αν δεν ισχύει πρέπει να ισχύει- για τον ελεγκτικό ρόλο της Βουλής που είναι και ο μεγαλύτερος. Γι' αυτό η θερμή μου παράκληση προς όλες τις πλευρές του Σώματος είναι να είναι η τελευταία φορά που ασχολούμαστε απλώς με λόγους επί αυτών των θεμάτων και ότι απ' εδώ και μπρος, αν και εφόσον δεν ικανοποιηθούν οι λογικές απόψεις της Βουλής -και βλέπω ότι συμπίπτουν, μπορεί να υπάρχουν κάποιες διαφορές σε ορισμένα θέματα- υπάρχει η γενική διαπίστωση ότι πρέπει αυτή η Βουλή να αναβαθμιστεί, γιατί αυτή η Βουλή διαδραματίζει το βασικό ρόλο στη ζωή αυτού του τόπου.

Με αυτά προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής και διάθεση από το Ταμείο του Ρ.Ι.Κ. ποσού £15,049,859 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ίδρυση και Κατάργηση Θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αναθεώρηση Κλιμάκων. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί Ενασκούντες έλεγχον επί των κονδυλίων. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1990.

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα της ημερήσιας διάταξης, το υπ' αρ. 2, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου

Νόμος (Αρ. 1) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού £1,365,000 και η διάθεσή του για την -

(α)	αντικατάσταση μέρους της σιδηροτροχιάς στο λιμάνι Λεμεσού	£65,000
(β)	επιδιόρθωση σιδηροτροχιών γερανογέφυρων στο λιμάνι Λεμεσού	£40,000
(γ)	επιδιόρθωση γερανών στο λιμάνι Λάρνακας	£60,000
(δ)	πληρωμή μέρους του ποσού που απαιτείται για αγορά μιας γερανογέφυρας για το λιμάνι της Λάρνακας	£700,000
(ε)	κάλυψη των εξόδων εγκατάστασης σιδηροτροχιάς για τη νέα γερανογέφυρα	£500,000
	Σύνολο	£1,365,000

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Μαθηκολώνης και ο κ. Ηλιάδης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα θέλα να πω ότι επιφυλάσσουμε το δικαίωμά μας να μιλήσουμε επί του θέματος αυτού, όταν θα συζητείται σε λίγο το θέμα του

συμπληρωματικού προϋπολογισμού των £3 εκ. για την εκβάθυνση του λιμανιού της Λάρνακας, για να μη λέμε τα ίδια πράγματα δυο φορές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε ας το κάνουμε για όλους, εφόσον θα υπάρξει θέμα ανάλογο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού £1,365,000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ενασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 και το Συμπλήρωμα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ.1) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 3, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την 'Εκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ « Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Νίκος Μουσιούττας

Πολύβιος Κόλοκος, εκπροσωπώντας τον κ. Α. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ο Προϋπολογισμός του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας για το 1990 κατατέθηκε στη Βουλή στις 17 Μαΐου 1990 και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την Ολομέλεια του Σώματος.

Η Επιτροπή μελέτησε τον Προϋπολογισμό αυτό σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Ιουνίου και 2 Ιουλίου 1990. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και ανέλυσαν τις επί μέρους πρόνοιες του Προϋπολογισμού εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας.

Ο πιο πάνω Προϋπολογισμός που καλύπτει περίοδο έξι μηνών, δηλαδή από την 1η Ιουλίου 1990 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1990, προβλέπει έξοδα ύψους £552,575 τα οποία θα καλυφθούν από ισόποση κρατική χορηγία, αφού σύμφωνα με τη σχετική διάταξη της νομοθεσίας που διέπει τον Κεντρικό Φορέα Νεολαίας (Νόμος 154 του 1989). «όλα τα αναγκαία για τη λειτουργία του Κεντρικού Φορέα έξοδα θα καταβάλλονται από τη Δημοκρατία». Τα υπό αναφορά έξοδα αναλύονται ειδικότερα στα ακόλουθα:-

(α)	Διαχειριστικά έξοδα	£78,575
(β)	Υπηρεσίες προς τη Νεολαία	£464,000
(γ)	Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό	£10,000
	Σύνολο	£552,575

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής προκύπτουν τα πιο κάτω:-

(α) Για την κρατική χορηγία που θα καλύψει τα προβλεπόμενα μέχρι το τέλος του 1990 έξοδα του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας, αναμένεται να κατατεθεί σύντομα στη Βουλή σχετικό νομοσχέδιο συμπληρωματικής πίστωσης.

(β) Ο υπό συζήτηση Προϋπολογισμός δεν περιλαμβάνει έξοδα για αποδοχές προσωπικού λόγω της ύπαρξης αριθμού διαδικαστικών προβλημάτων μέχρι την επίλυση των οποίων η Υπηρεσία θα λειτουργεί με αποσπάσεις υπαλλήλων από συναφείς υπηρεσίες.

(γ) Επειδή στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για το 1990 έχει εγκριθεί, κάτω από το Κεφάλαιο Νεολαία, ποσό £175,643, οποιοδήποτε μέρος

του ποσού αυτού παραμείνει αδαπάνητο κατά την 1η Ιουλίου 1990, θα παγοποιηθεί από την ίδια ημερομηνία.

(δ) Από το προβλεπόμενο ποσό των £100,000 για τις επιχορηγήσεις στις οργανώσεις νεολαίας, ποσό ύψους £75,000 θα διατεθεί στις οργανώσεις μέλη της πολιτικής επιτροπής που αποτελούν τις νεολαίες των εκπροσωπούμενων στη Βουλή κομμάτων, ενώ το υπόλοιπο ποσό ύψους £25,000 θα παραχωρηθεί ως πάγια ετήσια χορηγία στις σπουδαστικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Στο στάδιο της συζήτησης του όλου θέματος το Υπουργείο Δικαιοσύνης με σχετική επιστολή του εισηγήθηκε αριθμό επιμέρους λεκτικών τροπολογιών στον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό οι οποίες, αφού υιοθετήθηκαν από την Επιτροπή, έχουν περιληφθεί στις διατάξεις του Προϋπολογισμού. Παράλληλα η Επιτροπή συμπεριέλαβε στις πρόνοιες του Προϋπολογισμού το διακανονισμό της επιχορήγησης προς τις οργανώσεις νεολαίας, όπως συμφωνήθηκε από τις νεολαίες των εκπροσωπούμενων στη Βουλή κομμάτων

Η Επιτροπή με βάση όλα τα συμπληρωματικά στοιχεία και τις πληροφορίες του τέθηκαν ενώπιόν της αναφορικά με τον υπό συζήτηση Προϋπολογισμό υιοθετεί τις πρόνοιές του, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση τις υπό αναφορά επιμέρους τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κάποτε πέραν της κριτικής πρέπει να αποδεικνύουμε ότι δεν είμαστε και προκατειλημμένοι, όταν βλέπουμε κάτι το οποίο φαίνεται ότι παίρνει μια σωστή κατεύθυνση. Ο Φορέας της Νεολαίας έχει αρχίσει κάποιες δραστηριότητες προς τη σωστή κατεύθύνση. Ήδη η εκστρατεία την οποία αναπτύσσει για την καταπολέμηση των ναρκωτικών είναι μια πολύ σωστή πρωτοβουλία την οποία επικροτούμε και θέλουμε να ελπίζουμε ότι προς αυτή την κατεύθυνση είναι που θα κινηθεί ο Φορέας με τη συνεργασία όλων των πολιτικών νεολαιών του τόπου μας. Ταυτόχρονα επισημαίνουμε και μια καινοτομία η οποία εμάς μας βρίσκει πολύ σύμφωνους. Είναι ο τομέας της χρηματοδότησης των πολιτικών νεολαιών του τόπου μας. Αυτό σημαίνει (α) ότι ανεξαρτητοποιούνται οι κομματικές νεολαίες και (β) ότι το κράτος ενισχύει τη λειτουργία των πολιτικών νεολαιών και ενθαρρύνει τους νέους να πολιτικοποιούνται, να τοποθετούνται πάνω στα μεγάλα πολιτικά, κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα και τα εθνικά προβλήματα που αντιμετωπίζει αυτός ο λαός, τη στιγμή μάλιστα που όλοι βλέπουμε ότι υπάρχουν ποικίλες δραστηριότητες που κάθε άλλο παρά προάγουν την ορθή ανάπτυξη της νεολαίας μας.

Σ' αυτό το σημείο θα πρέπει να πούμε ότι η κυβέρνηση αρνήθηκε παρόμοια χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και δε βλέπουμε τη δικαιολογία πλέον που μπορεί να υπάρχει, όταν το ίδιο κράτος χρηματοδοτεί τις νεολαίες των κομμάτων να αρνείται τη χρηματοδότηση των μητρικών οργανισμών, που είναι τα πολιτικά κόμματα τα οποία αποτελούν τα σημαντικότερα κύτταρα της λειτουργίας του δημοκρατικού μας πολιτεύματος. Είναι με αυτό το πνεύμα που εμείς ψηφίζουμε με ιδιαίτερη ικανοποίηση, ενόψει των σημείων τα οποία έχω αναφέρει, τον Προϋπολογισμό του Φορέα Νεολαίας και ελπίζουμε ότι τόσο η ηγεσία η

κυβερνητική του Φορέα όσο και οι πολιτικές νοελαίες με συνεργασία θα προωθήσουν σε υγιείς κατευθύνσεις τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει στο σύνολό της η νεολαία της Κύπρου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε. Επειδή μιλούμε για τη νεολαία και είμαστε οι γονείς της νεολαίας, ήθελα να χαιρετίσω και από την πλευρά του ΑΚΕΛ-Αριστεράς τα βήματα που γίνονται προς την κατεύθυνση της νεολαίας και να δηλώσω ότι, χωρίς να παραβλέπουμε τις δυσκολίες και τα προβλήματα, σίγουρα όλοι μας πρέπει να σταθούμε όσο γίνεται δίπλα στις προσπάθειες αυτού του φορέα, για να οδηγήσει προς την κατεύθυνση της σωστής λύσης των προβλημάτων της νεολαίας όλες τις πλευρές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Συμφωνούμε με τον πατέρα μας, κύριε Πρόεδρε.

(γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς με τη σειρά μας θα εκφράσουμε την ευαρέσκειά μας για τη χρηματοδότηση των πολιτικών νεολαιών εκφράζοντας ταυτόχρονα την ελπίδα ότι θα είναι το προοίμιο για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων, η οποία χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων θα λύσει όχι προβλήματα των ίδιων των κομμάτων μόνο, αλλά θα βοηθήσει στην καλύτερη διεξαγωγή του έργου των κομμάτων το οποίο όλοι αναγνωρίζουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά την επιχορήγηση της νεολαίας νομίζω η θέση μας είναι δοσμένη. Αλλά επειδή έχει γίνει λόγος και για το θέμα της επιχορήγησης των κομμάτων, και εμείς θα 'θελα να τονίσω ότι τασσόμαστε υπέρ της επιχορήγησης των κομμάτων, αλλά αντιλαμβάνομαι ότι οι συνάδελφοι, όταν το τονίζουν αυτό, εννοούν συνάμα και την κατάργηση της νομοθεσίας που αυτή η Βουλή έχει ψηφίσει αναφορικά με τις εισφορές προς τα κόμματα, γιατί και τα δυο δεν είναι δυνατό να γίνουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να τονίσω εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος ότι αν η κυβέρνηση στείλει νομοσχέδιο στη Βουλή για επιχορήγηση των κομμάτων βεβαίως θα αποσυρθεί η νομοθεσία που ψηφίσαμε γι' αυτό το θέμα. Βεβαίως αυτή είναι η θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Είναι αυτονόητο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ίδιο. 'Αλλωστε εγώ θέλω ακόμα επίσημα να προειδοποιήσω ότι τα κόμματα τα είχαν ήδη πει αυτά και σε σύσκεψη ότι δηλαδή ο στόχος των κομμάτων είναι η άμεση επιχορήγηση.

Ορίστε, ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δοθέντος του θέματος, εφόσον επεκτείνεται, θέλω να πω ότι και η δική μας θέση, του Συναγερμού, είναι πως επιβάλλεται, και χαίρομαι να πω ότι αυτό το πρώτο βήμα που γίνεται με τη νεολαία πρέπει ως δεύτερο -που θα 'πρεπε να ήταν πρώτο- να είναι η επιχορήγηση των κομμάτων. Εξυπακούεται ότι από την ώρα που το κράτος έρχεται αρωγό στις προσπάθειες της πολιτικοποιημένης μερίδας του λαού, που είναι το σύνολο, δε θα έχει λόγο ύπαρξης η νομοθεσία την οποία εξ ανάγκης έχουμε θεσμοθετήσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε. Και η θέση του ΑΚΕΛ είναι ότι πρέπει να επιχορηγούνται τα κόμματα από τον κρατικό προϋπολογισμό και για μας είναι ολίγον ακατανόητο τώρα που επιχορηγούνται οι κομματικές νεολαίες να επιμένει η Εκτελεστική Εξουσία στην άρνησή της να επιχορηγεί και να βοηθά τα κόμματα τα οποία -δε ξέρω τουλάχιστον από της δικής μας πλευράς-αντιμετωπίζουμε πολλές δυσκολίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας ποσού £552,575 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. 'Αρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 και το Συμπλήρωμα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 4, που είναι «Ο περί Ταμείου Θήρας Νόμος του 1990».

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΑΜΕΙΟΥ ΘΗΡΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, καθώς και εκπρόσωποι της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Κύπρου οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό. Παρευρέθηκε επίσης εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εσαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, είναι η ίδρυση και η ρύθμιση της λειτουργίας Ειδικού Ταμείου Θήρας, του οποίου οι πόροι θα διατίθενται για έργα προστασίας και ανάπτυξης του κυνηγιού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, στο Ταμείο Θήρας θα κατατίθενται τα τέλη που καταβάλλονται για απόκτηση ή ανανέωση άδειας κυνηγιού και άδειας κατοχής κυνηγετικών όπλων, καθώς και δωρεές, εισφορές και άλλα χρηματικά ποσά που προορίζονται αποκλειστικά για την προστασία και ανάπτυξη του κυνηγιού. Το Ταμείο αυτό, που θα είναι ανεξάρτητο από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, θα χρηματοδοτεί τα διάφορα φιλοθηραματικά έργα και θα καλύπτει τους μισθούς των θηροφυλάκων, η πρόσληψη και οι όροι υπηρεσίας των οποίων θα καθορίζονται από την εγκαθιδρυόμενη Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τη σύμφωνη πάνω στο νομοσχέδιο άποψη της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Κύπρου, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει διαμορφωθεί με την εναρμόνιση των εξουσιών των θηροφυλάκων προς τις αντίστοιχες διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας για την ανάπτυξη θηραμάτων και άγριων πτηνών. Ταυτόχρονα με την πιο πάνω εισήγησή της η Επιτροπή δηλώνει ότι αναμένει από την Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου να ασκεί πιο αποτελεσματικό έλεγχο στα υπάρχοντα και στα υπό δημιουργία εκτροφεία θηραμάτων, κυβερνητικά και ιδιωτικά, σχετικά με τον τρόπο διάθεσης των εκτρεφόμενων σ' αυτά θηραμάτων και των υπό εκκόλαψη αυγών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε. Το ταμείο που ψηφίζουμε είναι αποκλειστικά, λέει, για την προστασία και ανάπτυξη του κυνηγίου.

(Ακούεται κάποιος θόρυβος)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα τι γίνεται απ' έξω; Είναι διαδήλωση;

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Εδώ θα 'θελα να κάμω μια εισήγηση προς την κυβέρνηση· επειδή γίνονται αρκετές ζημιές από το θήραμα σε γεωργικές περιουσίες, θα 'ταν σκόπιμο αν από το ταμείο τούτο δίδονταν ορισμένες αποζημιώσεις στους γεωργούς για τις ζημιές που υφίστανται από το θήραμα, για να γλυτώσει το θήραμα από το φάρμακο που βάζουν οι γεωργοί και εξοντώνεται. Απλώς είναι μια εισήγηση, γιατί επανειλημμένως αποταθήκαμε προς την κυβέρνηση και λέει ότι δεν υπάρχει τέτοιο κονδύλι, παρ' όλο που οι κυνηγετικές οργανώσεις είπαν να βοηθήσουν στη μερική αποζημίωση. Μέχρι σήμερα όμως δεν έγινε τίποτε και κάμνω αυτή την εισήγηση, ίσως πετύχουμε κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τσιέττης:

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Είναι ένα μεγάλο κίνημα οι κυνηγοί στην Κύπρο και η ανάγκη της προστασίας του κυνηγίου είναι επιβεβλημένη, για να

ικανοποιήσουμε και να ενθαρρύνουμε την ανάπτυξη του κυνηγίου. Εκτός των δασών που προστατεύουν και εκεί συντηρούνται όλα τα είδη κυνηγίου, είναι και η γεωργική γη. Και πολλές φορές οι κυνηγοί χωρίς να το θέλουν, αλλά και το θήραμα ακόμα, δημιουργούν ζημιές στις γεωργικές περιουσίες.

Ενώ το ταμείο αυτό που ιδρύουμε, όπως λέει η Έκθεση, είναι για την ανάπτυξη του κυνηγίου, ωστόσο στο Νόμο υπάρχει ένα κεφάλαιο που μιλά για αποζημιώσεις. Θα θελα να αναφέρω ότι η αρμόδια αυτή αρχή που θα χειρίζεται το ταμείο θα πρέπει να προσέξει την κραυγαλέα φωνή του αγροτικού κόσμου που πολλές φορές υφίσταται ζημιά και δε λαμβάνεται υπόψη για να παρθούν μέτρα ώστε και σε περιπτώσεις ζημιών των γεωργών να καλύπτονται οι ζημιές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να προσθέσω σ' αυτά τα οποία έχει πει ο κ. Παπαρές ότι έχει παρατηρηθεί ότι τα αγρινά, τα οποία είναι προστατευόμενο ζώο και θεωρείται το εθνικό ζώο της Κύπρου, κάνουν τόσες μεγάλες ζημιές σε αμπέλια, σε καλλιέργειες, σε σπορές και ούτω καθ' εξής που έχουν αποταθεί τόσο οι Βουλευτές της επαρχίας Πάφου όσο και οι παραγωγοί και οι ιδιοκτήτες στην κυβέρνηση επανειλημμένα και δε βρίσκουν ταμείο από όπου να αποζημιώνονται οι ζημιωμένοι ιδιοκτήτες.

Και θα παρακαλέσω κι εγώ επίσης να παρακληθεί η κυβέρνηση ή να απαιτηθεί από την κυβέρνηση, από το ταμείο τούτο, να καταβάλλονται οι αποζημιώσεις τούτες, γιατί είναι τεράστιες πράγματι οι ζημιές. Έχω δει αμπέλια, καλλιέργειες βίκων, ψυχανθών κτλ. που έχουν καταστραφεί τελείως και επί χρόνια ολόκληρα, επί 10-15 χρόνια υφίστανται αυτές τις ζημιές και δε βρίσκεται κανένας τρόπος να αποζημιωθούν. Είναι ανάγκη λοιπόν τώρα που δημιουργείται ένα ταμείο να υπάρξει τρόπος αποζημίωσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέου και μετά ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου μια μόνο παρατήρηση. Πιστεύω ότι ως συνεπακόλουθο της δημιουργίας του ταμείου θήρας θα πρέπει επίσης να δούμε και την τροποποίηση του βασικού Νόμου, ούτως ώστε μέσα στους πόρους του ταμείου να συμπεριληφθούν και τα πρόστιμα τα οποία επιβάλλονται από τα δικαστήρια σε ότι αφορά θέματα λαθροθηρίας ή παραβάσεων γενικά που αφορούν το Νόμο περί Κυνηγίου. Νομίζω ότι θα ήταν λογικό αυτά τα πρόστιμα να αποτελέσουν ακόμα ένα πόρο στο ταμείο θήρας το οποίο ψηφίζουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαριάδης και μετά ο κ. Παπαπέτρου.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Επιτροπή κατά τη μελέτη του νομοθετήματος αυτού πράγματι ασχολήθηκε με το θέμα των αποζημιώσεων σε περίπτωση καταστροφής φυτειών ή άλλων γεωργικών περιουσιών. Όμως υπήρξε πάντοτε ο φόβος ότι αν γινόταν ειδική πρόνοια μέσα στο νομοσχέδιο αυτό, οι πόροι του ταμείου αυτού θα

εξαντλούντο και συνεπώς ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε αυτό το ταμείο δε θα εξυπηρετείτο. Όμως μένουμε ικανοποιημένοι με το γεγονός ότι υπάρχει κάποια πρόνοια στο Νόμο στην παράγραφο (θ) που λέει ότι μπορούν να πληρωθούν ποσά από το ταμείο αυτό για οποιαδήποτε άλλη φιλοθηραματική δαπάνη ήθελε εγκρίνει η Επιτροπή. Άρα υπάρχει κάποια πρόνοια που, αν πράγματι δε θέτει σε κίνδυνο το ταμείο αυτό, να μπορεί η Επιτροπή να εγκρίνει μερικά ποσά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ.Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα μόνο σημείο αναφορικά με την εισήγηση που έγινε, για να πηγαίνουν στο ταμείο τα πρόστιμα που επιβάλλονται για παράβαση της νομοθεσίας. Θα θέλα να εκφράσω τη διαφωνία μας γι' αυτό το θέμα για μια σειρά λόγους: Δημιουργείται ένα επικίνδυνο προηγούμενο. Και εξάλλου το ταμείο του οποιουδήποτε τομέα κοινωνικής δραστηριότητας δεν πρέπει με κανένα τρόπο, κατά την άποψή μας να χρησιμοποιείται για οτιδήποτε, αφού, εκτός από τα γραφειοκρατικά προβλήματα που θα δημιουργούνται, θα δημιουργούνται και ποινικές υποθέσεις. Γι' αυτό πιστεύω ότι δε θα πρέπει να υπάρξει οποιοσδήποτε συσχετισμός ή συνάρτηση των δυο θεμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μελετώντας κανείς τους σκοπούς του ταμείου αυτού βλέπει να εντοπίζεται βελτίωση βιοτόπων, καταπολέμηση επιβλαβών ζώων και πτηνών, λειτουργία και δημιουργία εκτροφείων κτλ. Πηγαίνοντας πιο κάτω, όσον αφορά την επιτροπή διαχείρισης του ταμείου, βλέπουμε να μετέχουν ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Διευθυντής του Γραφείου Προγραμματισμού και ο Γενικός Λογιστής. Θα θέλα εδώ να παρατηρήσω ότι βασικά και ουσιαστικά λείπει ένας σημαντικός παράγοντας, το Υπουργείο Γεωργίας με το Τμήμα Δασών. Όλα αυτά που αναφέρονται στους σκοπούς έχουν άμεση σχέση και ίσως να είναι το πιο κατάλληλο Υπουργείο, το Υπουργείο Γεωργίας, να αναλάβει έχοντας όλες τις υπηρεσίες και τις αρμοδιότητες και τις εγκαταστάσεις που θα βοηθούσε αφάνταστα. Πιστεύω πραγματικά ότι η συμμετοχή εκπροσώπου ή εκπροσώπων του Υπουργείου και των υπηρεσιών αυτών θα συμβάλει αφάνταστα στην ομαλή λειτουργία του ταμείου αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης:

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω και εγώ να συμπληρώσω τους προηγούμενους ομιλητές· βέβαια δε θα το λύσει τώρα η Βουλή το πρόβλημα δεδομένου ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια Έκθεση που μελετήθηκε και πάνω σ' αυτή θα αποφασίσει ή θα ψηφίσει η Βουλή, συμφωνώ ότι πρέπει να μελετηθεί περαιτέρω το θέμα λαμβάνοντας υπόψη ότι -για να φέρω ένα μόνο παράδειγμα που απασχόλησε την Επιτροπή Γεωργίας- τα αγρινά έχουν προκαλέσει τεράστιες καταστροφές σε ορισμένες περιοχές που γειτνιάζουν με την περιοχή τους και όμως οι παραγωγοί μένουν εκτεθειμένοι και υπάρχει πρόβλημα.

Τώρα αν αυτό το πρόβλημα μπορεί να λυθεί από αυτό το ταμείο που σκοπός του είναι να προαγάγει το θήραμα ή αν θα είναι άλλος ή πώς αυτό το πράγμα χρειάζεται να γίνει, σίγουρα θέλει μελέτη και γι' αυτό η εισήγηση είναι τόσο το θέμα της εκπροσώπησης και της αρμοδιότητας του Υπουργείου Γεωργίας που είναι μέσα στον κύκλο του προβλήματος, όσο και τα άλλα θέματα να αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω μελέτης για τη σωστότερη και κάθε δυνατή πρακτική αντιμετώπιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σέβομαι όλες τις απόψεις των συναδέλφων, αλλά θέλω να σας προειδοποιήσω ότι τότε μόνο μπορώ να προβώ σε οποιαδήποτε πρόταση, αν έχω συγκεκριμένη τροπολογία μπροστά μου. Αν δεν έχω τροπολογία, βεβαίως οι αγορεύσεις είναι αγορεύσεις, οι απόψεις εκτίθενται, αλλά δεν μπορώ να προβώ σε οποιαδήποτε περαιτέρω πρακτική ενέργεια.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Ιδρυση Ταμείου. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επιτροπή Διαχείρισης. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διορισμός, όροι υπηρεσίας, εξουσίες και καθήκοντα θηροφυλάκων και άλλου προσωπικού. 'Αρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Φύλαξη και λογαριασμοί του Ταμείου. 'Αρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 6 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επενδύσεις. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 7 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προϋπολογισμός του Ταμείου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 8 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δραστηριότητες της Επιτροπής. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 9 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έλεγχος του Ταμείου. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 10 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Διάλυση του Ταμείου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 11 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ταμείου Θήρας Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση, όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα της ημερήσιας διάταξης, το υπ' αρ. 5, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1990».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Αλέκος Μαρκίδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης
Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουλίου 1990.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού ύψους £3,000,000 και η διάθεσή του για την εκβάθυνση του λιμανιού της Λάρνακας στα 12 μέτρα.

Η Κοινοβουλευτικη Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Μαθηκολώνης.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Χαιρετίζουμε την ψήφιση των δυο συμπληρωματικών προϋπολογισμών της Αρχής Λιμένων Κύπρου.

Με τον ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό ψηφίζουμε ένα ποσό £1,260,000 που θα χρησιμοποιηθεί για την εγκατάσταση μιας νέας γερανογέφυρας και για την επιδιόρθωση και τη συντήρηση παλιών γερανών που υπάρχουν στο λιμάνι Λάρνακας.

Με το δεύτερο συμπληρωματικό προϋπολογισμό ψηφίζουμε το ποσό των £3,000,000 για την εκβάθυνση του λιμανιού της Λάρνακας, για να μπορέσει έτσι να αντεπεξέλθει στις σύγχρονες υποχρεώσεις του αλλά και τις μελλοντικές του προοπτικές.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πράγματι πολύ θετικό και ευχάριστο για τη Λάρνακα το γεγονός της ψήφισης των δυο αυτών συμπληρωματικών προϋπολογισμών και πρέπει να εκφράσουμε την ικανοποίηση και την ευαρέσκειά μας.

Παράλληλα όμως, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να τονίσουμε και τα πιο κάτω:

Πρώτο, με μόνη την ψήφιση των δυο αυτών συμπληρωματικών προϋπολογισμών, δηλαδή μόνο με την εγκατάσταση της νέας γερανογέφυρας και την εκβάθυνση δε λύονται τα προβλήματα του λιμανιού της Λάρνακας.

Δεύτερο, το λιμάνι της Λάρνακας πράγματι χρειάζεται εξοπλισμό, και τον κατάλληλο εξοπλισμό, και την κατάλληλη εκβάθυνση, αλλά κατά κύριο λόγο χρειάζεται την κατάλληλη επέκταση.

Πιστεύουμε ότι μόνο έτσι θα αντιμετωπιστεί το πρόβλημα του περιορισμένου κύκλου στροφής του που αποτελεί περιοριστικό, αν όχι απαγορευτικό παράγοντα, για την παραπέρα ανάπτυξή του για το καλό της οικονομίας της Λάρνακας αλλά και ολόκληρης της Κύπρου.

Πιστεύουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν είναι δυνατή και δεν μπορεί να μιλούμε για πολιτική αναβάθμιση του λιμανιού της Λάρνακας χωρίς την επέκτασή του. Δεν μπορεί το λιμάνι της Λάρνακας να αντιμετωπίσει τις σύγχρονες ναυτιλιακές και εμπορικές ανάγκες χωρίς την επέκτασή του. Το λιμάνι της πόλης μας στην κατάσταση που βρίσκεται σήμερα, χωρίς να επεκταθεί, δε θα είναι σε θέση να εξυπηρετήσει τα υπό κατασκευή νέα πλοία των ναυτιλιακών γραμμών που εκτελούν το λεγόμενο world wide service και που έχουν μήκος 290 μέτρα και βύθισμα πέραν των 12 μέτρων.

Γι' αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ζητούμε όπως η κυβέρνηση το συντομότερο δυνατό υλοποιήσει την υπόσχεσή της για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό του λιμανιού της Λάρνακας με βάση το σχέδιο αριθμός έξι (6), όπως είναι γνωστό στην κυβέρνηση, και που θα κοστίσει £40,000,000.

Είναι γνωστό, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ότι δυστυχώς το λιμάνι της Λάρνακας, και πρέπει να κάμω αυτή τη διαπίστωση, σήμερα ουσιαστικά εξαρτάται από μια ναυτιλιακή εταιρεία, τη γνωστή εταιρεία D.S.R., η οποία διακινεί το 85% περίπου των εμπορευματοκιβωτίων που διακινούνται στο λιμάνι της Λάρνακας.

Αν δε γίνει η επέκταση που ζητούμε, τότε είναι βέβαιο ότι η ναυτιλιακή αυτή εταιρεία, όπως μας το έχει ήδη διακηρύξει εδώ και αρκετό χρόνο, θα εγκαταλείψει το λιμάνι της Λάρνακας.

Σε μια τέτοια περίπτωση, που απευχόμεθα να συμβεί, το λιμάνι μας ουσιαστικά θα μείνει χωρίς εργασία και θα περιπέσει σε πλήρη αχρησία. Και δεν είμαστε πραγματικά διατεθειμένοι να δούμε το λιμάνι της Λάρνακας να χρησιμοποιείται μόνο για τη διακίνηση πατατών.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η κυβέρνηση διακήρυξε ότι έχει ως στόχο της την παραπέρα ανάπτυξη των λιμανιών Λάρνακας και Λεμεσού, για να τα καταστήσει κέντρα διεθνούς εμπορίου και διεθνούς ναυτιλίας.

Είναι πεποίθησή μας ότι με το λιμάνι της Λάρνακας δεν μπορεί να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, παρά μόνο αν το λιμάνι αυτό εξοπλισθεί πλήρως, αν εκβαθυνθεί κατάλληλα αλλά κατά κύριο λόγο, αν επεκταθεί. Μόνο έτσι το λιμάνι αυτό θα αναβαθμιστεί.

Γι' αυτό καλούμε τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας να κρατήσει την υπόσχεση που εδώ και αρκετό χρόνο έχει δώσει στη Λάρνακα δημόσια και να

υλοποιήσει το σχέδιο για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό του λιμανιού της Λάρνακας με την επένδυση των £40,000,000.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν ο κ. Πουμπουρής το επιθυμεί, μπορεί να έχει το λόγο.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ψηφίζουμε σήμερα δυο νομοθετήματα που αφορούν τα λιμάνια Λάρνακας και Λεμεσού.

Το πρώτο είναι το νομοσχέδιο που ψηφίσαμε πριν λίγο, που αφορά την αγορά γερανογέφυρας για το λιμάνι της Λάρνακας και σιδηροτροχιών για τα λιμάνια Λάρνακας και Λεμεσού.

Τώρα θα ψηφίσουμε το δεύτερο νομοσχέδιο που προνοεί £3,000,000 για την εκβάθυνση του λιμανιού της Λάρνακας.

Πρέπει και εγώ να τονίσω ότι θεωρούμε πολύ θετικό στοιχείο την ψήφιση αυτών των δυο νομοθετημάτων και επίσης να υπογραμμίσω ότι τα θεωρούμε ως το πρώτο βήμα για τη βελτίωση της κατάστασης που επικρατεί και στο λιμάνι της Λεμεσού αλλά ιδιαίτερα στο λιμάνι της Λάρνακας που έχει τις περισσότερες ατέλειες.

Τα νομοθετήματα αυτά φυσικά δε λύουν το πρόβλημα, αποτελούν το πρώτο βήμα επαναλαμβάνω, αλλά δε λύουν το μεγάλο πρόβλημα που υπάρχει, ιδιαίτερα το πρόβλημα στο λιμάνι της Λάρνακας. Αυτό που χρειάζεται είναι να προγραμματιστεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για τα λιμάνια του τόπου και να εφαρμοστεί έτσι που να αντιμετωπιστούν μακροχρόνια οι ανάγκες του τόπου. Λυπούμαι όμως να παρατηρήσω ότι κάποια κυκλώματα, κάποιες δυνάμεις σε ό,τι αφορά το λιμάνι της Λάρνακας, παρεμβάλλουν εμπόδια και διαισθάνομαι ότι υπάρχουν εμπόδια στο να προωθηθεί το κύριο σχέδιο που υπάρχει για την ολοκληρωμένη εκβάθυνση και εκσυγχρονισμό και επέκταση του λιμανιού της Λάρνακας.

Αν θέλουμε λοιπόν να συγκρατήσουμε τις εταιρείες που προσεγγίζουν τα λιμάνια μας, αν θέλουμε να προσελκύσουμε νέες εταιρείες και πολύ περισσότερο αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε τον οξύτατο συναγωνισμό που υπάρχει στα λιμάνια της περιοχής, οφείλουμε χωρίς καθυστέρηση, ιδιαίτερα η Εκτελεστική Εξουσία, να υιοθετήσουμε, να εγκρίνουμε το σχέδιο που προνοεί για την επέκταση, την εκβάθυνση και το ριζικό εκσυγχρονισμό του λιμανιού της Λάρνακας. Χωρίς αυτή την πολιτική απόφαση, το λιμάνι της Λάρνακας θα παραμείνει με τα προβλήματά του, πράγμα που θα στοιχίσει σοβαρά στην οικονομία του τόπου και ιδιαίτερα σε όσους εργάζονται σε αυτό το λιμάνι και πολύ περισσότερο στις δυο επαρχίες της Λάρνακας και της Λεμεσού.

Επειδή παρόμοια προβλήματα αντιμετωπίζει και το λιμάνι της Λεμεσού, το λιμάνι που έχει επίσης πρόβλημα βελτίωσης του συστήματος εμπορίου φορτοεκφόρτωσης και γενικότερα του όλου συστήματος, είναι επίσης η θέση μας ότι πρέπει και γι' αυτή την περίπτωση η Εκτελεστική Εξουσία να δει με ποιο τρόπο προγραμματίζει τις αναγκαίες βελτιώσεις στο λιμάνι της Λεμεσού, έτσι που να συνεχίσει να προσφέρει τις υπηρεσίες που προσφέρει στην οικονομία του τόπου και στο λαό γενικότερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης και ο κ. Χαραλαμπίδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ψηφίσει και τους δυο συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς για τα έργα και τον εξοπλισμό των λιμανιών της Λεμεσού και της Λάρνακας.

Τα λιμάνια μας, πέραν της μεγάλης σημασίας που έχουν για την ανάπτυξη των οικονομικών και των εμπορικών δραστηριοτήτων της Κύπρου ή για τη διαμετακίνηση εμπορευμάτων μέσω της Κύπρου και άρα αποτελούν ένα σημαντικό πνεύμονα της οικονομίας μας, εξακολουθούν να είναι ένας χώρος με πολλά προβλήματα.

Το λιμάνι της Λεμεσού επηρεάζεται πολύ από τα προβλήματα τα οποία εξακολουθούν να υπάρχουν και από τα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα τα οποία επιθυμούν να επιβάλουν τους δικούς τους όρους σε δημόσιους οργανισμούς.

Στη Λεμεσό εκκρεμεί το θέμα του εξοπλισμού του λιμανιού με τα μηχανήματα transtainers για τη διαμετακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων μέσα στο χώρο του λιμανιού. Και αυτό σύμφωνα με την συμβουλή όλων των εμπειρογνωμόνων της κυβέρνησης, της Αρχής Λιμένων και της Διεθνούς Τράπεζας που χρηματοδοτεί το έργο.

Το κονδύλι αυτό αφαιρέθηκε από τον Τακτικό Προϋπολογισμό της Αρχής Λιμένων και παραπέμφθηκε ως ξεχωριστό θέμα στην Επιτροπή Οικονομικών. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι πολύ σύντομα η Επιτροπή Οικονομικών θα αποφασίσει επιτέλους για να προχωρήσουμε σε αυτό το σημαντικό τομέα του εξοπλισμού που είναι αναγκαίος για την ομαλή λειτουργία του λιμανιού της Λεμεσού.

Όσον αφορά το λιμάνι της Λάρνακας, εμείς θέλουμε να αναφερθούμε πρώτα στην τελευταία κινητοποίηση των Λαρνακέων, όλων των Λαρνακέων, την οποία θεωρούμε και δικαιολογημένη και επιβεβλημένη, ώστε να μη θρηνήσουμε εκ των υστέρων το ουσιαστικό κλείσιμο του λιμανιού της Λάρνακας, λόγω της έλλειψης εκσυγχρονισμού, λόγω της καθυστέρησης της επέκτασης και της εκβάθυνσής του.

Είναι γεγονός ότι σήμερα το λιμάνι της Λάρνακας δουλεύει με ένα αποκλειστικό πελάτη, μια μεγάλη ξένη εταιρεία, η οποία όμως κρούει τον κώδωνα του κινδύνου ότι θα φύγει, γιατί δεν μπορεί χωρίς εκσυγχρονισμό του λιμανιού να λειτουργεί και να ικανοποιεί τις δικές της ανάγκες.

Είναι γι' αυτό το λόγο που πιστεύουμε ότι θα πρέπει να ληφθούν γενναίες αποφάσεις, έστω και αν συνεπάγεται δαπάνη για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό του λιμανιού της Λάρνακας, απλούστατα γιατί αυτό είναι αναγκαίο και γιατί αυτή η δαπάνη αποτελεί μια σημαντική επένδυση η οποία θα αποφέρει πολλαπλάσια κέρδη και πολλαπλάσια ουσιαστική εξυπηρέτηση σε πολλούς τομείς της κυπριακής οικονομίας.

Είναι γι' αυτό το λόγο που ψηφίζοντας αυτούς τους δυο συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, δεν μπορούμε παρά να τονίσουμε ότι τους θεωρούμε ανεπαρκείς στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού των λιμανιών μας, για να υπηρετήσουν τις σύγχρονες ανάγκες τις οποίες έχουν η Κύπρος και το διαμετακοσμιστικό μας εμπόριο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, την τεράστια σημασία και συμβολή των λιμανιών μας στην όλη οικονομία του τόπου κανείς πιστεύω δεν την αμφισβητεί. Δυστυχώς όμως πολλά βασικά προβλήματα που αφορούν τη λειτουργία των κυπριακών λιμανιών παραμένουν άλυτα με αποτέλεσμα να επηρεάζεται σοβαρά η ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία των κυπριακών λιμανιών. Τέτοια σοβαρά προβλήματα είναι η στέρηση των λιμανιών μας από αναγκαία έργα υποδομής και σύγχρονου εξοπλισμού, τα αυξημένα κόστα και οι πολύπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες, όπως επίσης τα εργατικά προβλήματα και οι εργατικές προστριβές. Τα πιο πάνω προβλήματα έχουν ήδη οδηγήσει ναυτιλιακές γραμμές να εγκαταλείψουν τα λιμάνια μας. Το λιμάνι της Λεμεσού έχει από τον περασμένο μήνα εγκαταλειφθεί από τη ναυτιλιακή εταιρεία Scandutch, μια εταιρεία που διενεργούσε μεγάλο μέρος του διαμετακομιστικού μας εμπορίου. Εγκαταλείφθηκε επίσης το λιμάνι της Λεμεσού ή δε χρησιμοποιήθηκε από άλλες ναυτιλιακές εταιρείες όπως η NYK LINE, η OCEAN LINE, η NORASIA LINE και άλλες εξαιτίας της έλλειψης ικανοποιητικού κρηπιδώματος. Εγκαταλείφθηκε επειδή επίσης δεν μπορούσε το λιμάνι της Λεμεσού να δεχθεί, λόγω του βυθίσματός του, πλοία της νέας γενιάς, της τρίτης και τέταρτης γενιάς, όπως ονομάζονται.

Τα προβλήματα των λιμανιών έχουν επίσης επιδεινωθεί, γιατί δεν υπάρχει ρυθμιστικό σχέδιο που να διέπει την όλη ανάπτυξή τους μέσα σε σωστά πλαίσια. Για τούτο εμείς υποστηρίζουμε ότι είναι αναγκαίο να εκπονηθεί και ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατό ρυθμιστικό σχέδιο (Master Plan) που να διέπει την όλη λειτουργία και ανάπτυξη των λιμανιών μας.

Κύριε Πρόεδρε, δε θα αναφερθώ σε άλλα προβλήματα και στις λεπτομέρειές τους που αντιμετωπίζουν τα λιμάνια της Κύπρου, γιατί το όλο θέμα μελετά η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων και δεν επιθυμώ σ' αυτό το στάδιο να προκαταλάβω τη θέση της. Επιφυλάσσομε όμως να επανέλθω, όταν η Επιτροπή ολοκληρώσει το έργο της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Οδυσσέας Δημητρίου.

Ο. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα αυτό που είναι ενώπιόν μας σήμερα, έχει ξανασυζητηθεί στο παρελθόν από τη Βουλή και έχουν σταλεί τα ανάλογα μηνύματα στην Εκτελεστική Εξουσία. Ζητούμε από την κυβέρνηση να υλοποιήσει τις υποσχέσεις της και μάλιστα σε σύντομο χρόνο, γιατί τυχόν καθυστέρηση θα έχει αρνητικά αποτελέσματα και ιδιαίτερα στο λιμάνι της Λάρνακας. Η λύση που ζητούμε να εφαρμοστεί, η αναβάθμιση του λιμανιού μας, θα πρέπει απαραιτήτως να είναι η λύση έξι (6) που έχει προταθεί από τους αρμόδιους και προνοεί δαπάνη ποσού £40 εκ. Και τούτο για να μπορεί το λιμάνι της Λάρνακας να δέχεται κάθε είδους πλοίο, όχι όπως σήμερα δυστυχώς που έχει πολύ περιορισμένες δυνατότητες. Ο σημερινός τρόπος λειτουργίας του λιμανιού Λάρνακας είναι πολύ περιοριστικός και επαπειλούνται σοβαροί κίνδυνοι από τυχόν εγκατάλειψη του λιμανιού μας από την D.S.R. Τασσόμαστε λοιπόν υπέρ της

έγκρισης και των δυο προϋπολογισμών που αφορούν το λιμάνι Λεμεσού και Λάρνακας και αναμένουμε από την κυβέρνηση να υλοποιήσει τις υποσχέσεις της το συντομότερο δυνατό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέου.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορούμε παρά να χαιρετίσουμε την απόφαση της Αρχής Λιμένων να καταθέσει το συμπληρωματικό προϋπολογισμό τόσο για το πρώτο θέμα που αφορά τη γερανογέφυρα όσο και για το δεύτερο θέμα που αφορά τα £3 εκ. που έχουν σχέση με την εκβάθυνση του λιμανιού της Λάρνακας.

Εκείνο όμως το οποίο εγώ θα 'θελα να αναφέρω είναι η ανησυχία μας ως προς τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται οι αποφάσεις για ένα τόσο σημαντικό θέμα όπως είναι τα λιμάνια μας, ένας σημαντικός παράγοντας της οικονομίας μας. Ακριβώς σήμερα μας έχει δοθεί η 'Εκθεση της Αρχής Λιμένων Κύπρου όπου βλέπουμε πως πρόθεση της κυβέρνησης είναι να καταστήσει την Κύπρο περιφερειακό κέντρο εμπορίου και κατ' επέκταση οι επενδύσεις στα λιμάνια μας εντάσσονται μέσα στα πλαίσια της ευρύτερης αυτής πολιτικής της κυβέρνησης. Και διερωτώμαι γιατί η Αρχή Λιμένων και κατ' επέκταση η κυβέρνηση έμειναν μέχρι το σημείο που έπρεπε να τους είχε δοθεί τελεσιγραφικά προειδοποίηση από την D.S.R. για να αποφασίσουν την εκβάθυνση του λιμανιού της Λάρνακας, μια απόφαση την οποία θα μπορούσαν άνετα να την είχαν πάρει προ πολλών μηνών; Και κατ' επέκταση, εφόσον η απόφαση λήφθηκε με τόσο μεγάλη σπουδή, αναπόφευκτο αποτέλεσμα ήταν να προσφύγουν και στην ανάθεση της εργασίας χωρίς προσφορές σε εργοληπτικό οίκο.

Σε ότι αφορά συγκεκριμένα το λιμάνι της Λάρνακας, απλώς θα 'θελα να υπενθυμίσω ότι το φθινόπωρο πέρυσι ο τότε Υπουργός των Συγκοινωνιών μας είχε διαβεβαιώσει ότι λήφθηκε η πολιτική απόφαση για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό του λιμανιού μας. Μάλιστα μας βεβαίωσε ότι η απόφαση ήταν να χρησιμοποιηθεί η λύση έξι (6), όπως την έχουμε ονομάσει, η οποία κατοχυρώνει τη λειτουργικότητα του λιμανιού μας μέχρι το έτος 2010 περίπου. Την ίδια διαβεβαίωση μας έδωσε και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όταν ήλθε στη Λάρνακα ότι δηλαδή η πολιτική απόφαση λήφθηκε και η λύση έξι (6) θα είναι η βάση με την οποία θα προχωρήσει η κυβέρνηση και η Αρχή Λιμένων για την επέκταση και εκσυγχρονισμό του λιμανιού της Λάρνακας. Δυστυχώς όμως τελευταία είδαμε στον τύπο μερικές δηλώσεις του Υπουργού Συγκοινωνιών και 'Εργων οι οποίες δε μιλούν για επέκταση και εκσυγχρονισμό του λιμανιού της Λάρνακας, αλλά αναφέρονται μόνο στην εκβάθυνση του λιμανιού της Λάρνακας. Αυτό μας ανησυχεί ιδιαίτερα.

Αύριο στη Λάρνακα θα έχουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ακριβώς για να μας πληροφορήσει ποια είναι επιτέλους η κυβερνητική απόφαση σχετικά με το λιμάνι της Λάρνακας. Ελπίζουμε ότι θα μας φέρει καλά νέα στη Λάρνακα και θα καθησυχάσει αυτές τις ανησυχίες και τους φόβους μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται, και άνευ χειρογράφου, θα ήθελα να πω λίγα λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή μου κάνατε αυτή την παρατήρηση, θέλω κι εγώ να πω το εξής: Εγώ από εδώ δεν είμαι σε θέση να παρακολουθώ. Αν οποιοδήποτε μέλος της Βουλής θέλει να επισύρει την προσοχή μου, ευχαρίστως θα εφαρμόσω τον Κανονισμό.

Εντάξει, κύριε Ζιαρτίδη.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Δε θα ήθελα να διακόψω τους ομιλητές, κύριε Πρόεδρε.

Είναι πολύς καιρός τώρα που όλοι οι παράγοντες και φορείς, οικονομικοί και κοινωνικοί της Λάρνακας, θέτουν μπροστά στην κυβέρνηση και την Αρχή Λιμένων Κύπρου τόσο το ζήτημα της εκβάθυνσης όσο και το ζήτημα της επέκταση του λιμανιού. Αυτά τα δυο αιτήματα, ιδιαίτερα το πρώτο, τίθενται σε συσχετισμό με τη συνέχιση των προσεγγίσεων των πλοίων της γερμανικής εταιρείας D.S.R. η οποία φέρνει στο λιμάνι της Λάρνακας ένα μεγάλο όγκο διαμετακομιστικού εμπορίου και που αν οι προσεγγίσεις αυτές σταματήσουν, ο κίνδυνος να νεκρωθεί το λιμάνι είναι πράγματι απειλητικός.

Γι' αυτό χαιρετίζουμε την απόφαση της κυβέρνησης να προτείνει τη δαπάνη αυτή για την εκβάθυνση του λιμανιού και υπενθυμίζουμε ότι παραμένει το αίτημα της επέκτασης και της παρακολούθησης του εκσυγχρονισμού του μηχανικού εξοπλισμού του λιμανιού.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Τσιέττης.

Κ. ΤΣΙΕΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που συζητούμε το παρακολουθεί σχεδόν όλη η Κύπρος. Συμφωνώ με την κυβέρνηση ότι το θέμα της βελτίωσης των λιμανιών της Κύπρου είναι αναγκαίο, διότι ο προγραμματισμός της επέκτασης του εμπορίου στην Κύπρο έχει καλές προοπτικές, όμως υπάρχει καθυστέρηση και ανησυχία έστω και αν πάρθηκε ή προτείνεται η έγκριση αυτών των κονδυλίων.

Συμμετέχω σε μια ενιαία επιτροπή στη Λάρνακα και εκφράζεται μεγάλη πικρία εκ μέρους των εργαζομένων της περιοχής, διότι το λιμάνι της Λάρνακας ζει μόνο με την εξαγωγή των πατατών και τώρα απειλεί η D.S.R. ότι θα φύγει από τη Λάρνακα και θα χάσουν το ψωμί τους εκατοντάδες εργαζόμενοι και κύρια εδώ σε αυτό το κέντρο που έχει καταφύγει ο μεγαλύτερος αριθμός των προσφύγων της επαρχίας Αμμοχώστου και άλλων επαρχιών.

Γι' αυτό θα ήθελα, επειδή τίθεται τόσο έντονα από τους εργαζόμενους της Λάρνακας, που τονίζουν ότι και στη Λεμεσό χρειάζεται να βελτιωθεί το λιμάνι, αλλά επειδή υπάρχουν κίνδυνοι να φύγει η D.S.R., θα θέλαμε όλο το Σώμα και εσείς, κύριε Πρόεδρε, να υποβάλετε εκ μέρους όλων των Βουλευτών, εφόσον συμφωνούμε και υπάρχουν και προηγούμενες αποφάσεις, ότι πρέπει να επισπευσθούν οι επενδύσεις για τα λιμάνια, να προσεχθεί ιδιαίτερα η απειλή της D.S.R. και να βελτιωθεί με το σχέδιο που έχει εξαγγελθεί των £40 ή £30,000,000 το λιμάνι της Λάρνακας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι πολλές φορές πρέπει να φωνάξουμε, ορισμένα πράγματα για να πραγματοποιηθούν. Το σημερινό είναι ένα γεγονός. Οι Λαρνακείς φώναξαν και η κυβέρνηση αναγκάστηκε να πει: «Ξέρετε μετά από εκείνα τα οποία λέγαμε στο παρελθόν ότι δεν μπορούν να γίνουν, μπορούν να γίνουν, και μπορούμε να κάνουμε εκβάθυνση του λιμανιού της Λάρνακας».

Μπροστά σε δυο Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, όταν συζητούσαμε το θέμα του λιμανιού της Λάρνακας, μας έλεγαν ότι είναι πολύ δύσκολη η εκβάθυνση, διότι θα γίνει εκθεμελίωση. Σήμερα έρχεται και μας λέει ότι μπορεί να γίνει και θα πάει στα 12 μέτρα χωρίς εκθεμελίωση, διότι υπάρχει ο τρόπος κατασκευής του.

Βέβαια συμφωνούμε να γίνει και να προχωρήσει και μάλιστα να προχωρήσουν και άλλα έργα τα οποία πρέπει να επεκτείνουν τη λειτουργικότητα του λιμανιού της Λάρνακας. Πλην όμως δεν μπορώ να μην καυτηριάσω σήμερα το γεγονός ότι ο τρόπος με τον οποίο σκέφθηκαν να κάνουν την εκβάθυνση είναι με το να μας πουν: «Ξέρετε, μη φέρετε ένσταση για το γεγονός ότι δε θα ζητήσουμε προσφορες, διότι θα καθυστερήσει. Μια και ήρθαμε εδώ, δεχθείτε όπως-όπως να δώσουμε σε μια εταιρεία και να τελειώνει».

Αυτό είναι απαράδεκτο και ενάντια στις αποφάσεις αυτής της Βουλής η οποία δε δέχεται αυτού του είδους της αποφάσεις. Βέβαια δε θα φέρω ένσταση, διότι θέλω να γίνει η επέκταση αυτή του λιμανιού και να δημιουργηθούν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη λειτουργικότητά του, αλλά πρέπει αυτή η Βουλή να καυτηριάσει τον τρόπο με τον οποίο ενεργεί η κυβέρνηση.

Μιλήσαμε για τη Λάρνακα. Ας πάμε και στη Λεμεσό.

Μιλούμε για το φόβο να φύγει η D.S.R.. Μα στη Λεμεσό έφυγε η Scan Dutch. Και ακόμα όταν συζητούσαμε αυτά τα πράγματα, λένε ότι θα κάνουν master plan. Μα πόσα χρόνια χρειάζεται εκείνο το master plan για να γίνει στη Λεμεσό;

Ακόμα προχθές ήταν οι ναυτιλιακοί πράκτορες και μας είπαν ότι, αν δεν προχωρήσουμε στην επέκταση του λιμανιού της Λεμεσού και ακόμα και στην εκβάθυνσή του, τότε δε θα υπάρχει λειτουργικότητα και για το λιμάνι της Λεμεσού. Επομένως πότε προγραμματίζουμε να κάνουμε αυτά τα πράγματα; Όταν φθάσουμε στο τέρμα και τρέχουμε την τελευταία στιγμή να σωθούμε;

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι πρέπει να στείλουμε μήνυμα ότι τα λιμάνια δεν είναι παιγνίδι, είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα και θα πρέπει να γίνουν άμεσες μελέτες, αν δεν είχαν γίνει χθες, και να προχωρήσουμε τάχιστα στη βελτίωσή τους, διαφορετικά χάνουμε το παιγνίδι των λιμανιών μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όσον αφορά αυτό είναι καθολική απαίτηση και επομένως είναι εύλογο να διαβιβασθεί. Αντιλαμβάνομαι όμως ότι επίσης μπορεί να θεωρηθεί ως καθολική η άποψη ότι ανεξάρτητα από το ότι γίνεται αυτή τη στιγμή μια καταστρατήγηση της συνήθους διαδικασίας, αυτό δε βρίσκει καθόλου τη Βουλή σύμφωνη και δεν είναι δυνατό να γίνονται οποιαδήποτε έργα χωρίς να περνούν μέσα από την κανονική διαδικασία των προσφορών.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού £3,000,000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1990. Άρθρον 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Η Βουλή θα συνεχίσει τις εργασίες της στις 3.30 το απόγευμα.

(Ώρα διακοπής 1.00 μ.μ.)

Απογευματινή Συνεδρίαση 12ης Ιουλίου 1990.

(Ώρα έναρξης: 3.50 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζεται η συνεδρίαση. Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 9) του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 9) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου
Τάκης Χατζηδημητρίου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Θαλής Μιχαηλίδης
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Κουρτελλάρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Ιουλίου 1990.

Με το νόμο που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £38,320 και η διάθεσή του για την κάλυψη της μισθοδοσίας και των άλλων εξόδων λειτουργίας της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων μέχρι το τέλος του 1990.

Όπως είναι γνωστό, η ζητούμενη στο φετινό προϋπολογισμό πρόνοια για τους πιο πάνω σκοπούς μειώθηκε από τη Βουλή από £76,865 που αρχικά ζητήθηκε, σε £13,000 με απώτερο σκοπό να καλύψει τα έξοδα της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων για τους δυο πρώτους μήνες του 1990, περίοδος που κρίθηκε αναγκαία για να ολοκληρωθεί η μελέτη της σχετικής νομοθεσίας και να τεθεί πάνω σε θεσμοθετημένη βάση η λειτουργία της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων. Μεταγενέστερα η Βουλή ενέκρινε νομοσχέδιο συμπληρωματικής πίστωσης ύψους £25,545 για την κάλυψη των εξόδων λειτουργίας της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων μέχρι το τέλος Ιουνίου του 1990.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την έγκριση ποσού που θα καλύψει τα έξοδα της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων μέχρι το τέλος του τρέχοντος Οκτωβρίου, αφού ως τότε αναμένεται να ολοκληρωθεί η ψήφιση της σχετικής νομοθεσίας για την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων.

Η Επιτροπή έχει διαφοροποιήσει ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και εισηγείται την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 8) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Εκ παραδρομής φαίνεται από την Έκθεση, κύριε Πρόεδρε, ότι ομόφωνα η Επιτροπή αποφάσισε την έγκριση του υπό συζήτηση συμπληρωματικού νομοσχεδίου. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός συνεπής στις μέχρι τώρα θέσεις και διακηρύξεις του αναφορικά με την ΠΕΠ θα καταψηφίσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο εκφράζοντας ταυτόχρονα την ελπίδα, τη βεβαιότητά, την πίστη αν θέλετε, ότι με την έναρξη των εργασιών της Βουλής μετά το θέρος οριστικά τα νομοθετήματα τα οποία εκκρεμούν για την εκδημοκρατικοποίηση της ΠΕΠ θα είναι τέτοια, ώστε να μη βρεθεί στη δυσάρεστη και πάλι θέση ο Δημοκρατικός Συναγερμός να καταψηφίσει οποιοδήποτε κονδύλι που αφορά τη συντήρηση, τη λειτουργία της Παγκύπριας Οργάνωσης Προσφύγων ή με οποιοδήποτε άλλο όνομα Παγκύπριας Προσφυγικής Οργάνωσης, αφού ευελπιστούμε ότι σύντομα και με την έναρξη των εργασιών της Βουλής θα δούμε το νέο νομοθέτημα οριστικά να ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για λόγους αρχής όπως μέχρι σήμερα, λόγω της διάρθρωσης της ΠΕΠ θα καταψηφίσουμε όπως και προηγουμένως το νομοσχέδιο για το συμπληρωματικό προϋπολογισμό για την ΠΕΠ. Ωστόσο επειδή στο θέμα αυτό υπάρχουν ορισμένες εξελίξεις, θα ήθελα να αναφέρω ότι οι προτάσεις οι οποίες

έχουν κατατεθεί από το ΑΚΕΛ σχετικά με το θέμα της αναδιάρθρωσης και της εκδημοκρατικοποίησης της ΠΕΠ θεωρούμε ότι αποτελούν πολύ εποικοδομητική και θετική προσέγγιση και μαζί με τις προτάσεις οι οποίες ήδη έχουν κατατεθεί μπορούν να αποτελέσουν τη βάση, για να καταλήξουμε από κοινού σε μια ομόφωνη επίλυση αυτού του προβλήματος και πιστεύω ότι αυτή τη φορά πραγματικά υπάρχουν οι προϋποθέσεις, ώστε ένα από τα πρώτα νομοθετήματα τα οποία θα δει η Βουλή μας, όταν θα επανέλθει να είναι και αυτό που αφορά το προσφυγικό μας κίνημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για λόγους τάξης θέλω να αναφέρω ότι η δική μας θέση ήταν ότι έπρεπε να ψηφιστεί το κονδύλι ολόκληρο για ολόκληρο το χρόνο. Δεδομένου όμως ότι οι άλλες πλευρές έχουν τις επιφυλάξεις που έχουν, συμφωνήσαμε να ψηφιστεί μέχρι τέλος του Οκτωβρίου και επαναλαμβάνουμε την πρόθεσή μας και την καλή μας θέληση να συμβάλουμε μ' όλες τις πλευρές, ώστε να ρυθμιστούν είτε με νόμο είτε με άτυπη συμφωνία τα ζητήματα αυτά, γιατί δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στην εκλογή των οργάνων της ΠΕΠ με μυστική ψηφοφορία απευθείας από τους πρόσφυγες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τις θέσεις μας απέναντι της ΠΕΠ τις έχουμε εκθέσει κατ' επανάληψη μέσω και του Κοινοβουλευτικού μας εκπροσώπου και των Μελών στην Επιτροπή Προσφύγων. Τώρα το θέμα βρίσκεται στο στάδιο της ολοκληρωτικής επίλυσής του και όπως είπε και ο συνάδελφος Ηλιάδης απομένουν λίγες βδομάδες για οριστική τοποθέτηση και επίλυση αυτού του ακανθώδους, αν θέλετε, προβλήματος.

Τώρα πώς θα εκλέγονται τα Μέλη της Επιτροπής της ΠΕΠ είναι θέμα το οποίο θα αποφασιστεί αργότερα με το σχετικό νομοσχέδιο που βρίσκεται, όπως λέχθηκε, στο τελικό στάδιο της επεξεργασίας του. Αυτά και για μια ακόμα φορά λέμε πως θα επιψηφίσουμε τη σχετική πρόνοια της νομοθεσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς υποστηρίζουμε την ψήφιση της νομοθεσίας, όπως τελικά την έχει διαμορφώσει η Επιτροπή Οικονομικών. Επίσης είναι γνωστό ότι υποστηρίζουμε την ψήφιση σχετικής νομοθεσίας η οποία να ρυθμίζει τα θέματα που αφορούν την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων. Όμως θα ήθελα να παρατηρήσω ότι αν μέχρι σήμερα δεν έχει ψηφιστεί η σχετική νομοθεσία που θα διέπει τη λειτουργία της ΠΕΠ, αυτό με κανένα τρόπο δε βαρύνει τους εργαζομένους στην Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων. Αυτοί καθόλου δε φταίνε. Και έχω τη γνώμη ότι η Βουλή δεν μπορεί να αφήσει αυτούς τους ανθρώπους μέχρι της

ψήφισης νομοθεσίας χωρίς να πληρώνονται. Γι' αυτό νομίζω ότι θα πρέπει η Βουλή σήμερα ομόφωνα να εγκρίνει τη νομοθεσία αυτή, διότι αυτό αφορά απλώς και μόνο τη μισθοδοσία των υπαλλήλων που εργάζονται εκεί και είναι στα χέρια της Βουλής να επισπεύσει την ψήφιση αυτής της νομοθεσίας πριν τον Οκτώβριο για να μη χρειαστεί η Βουλή αυτή να ψηφίσει και πρόσθετο συμπληρωματικό προϋπολογισμό για την κάλυψη των μισθών τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται ομόφωνα

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £25,545 για τη χρήση τους έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του δεύτερου άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 17 ψήφους υπέρ και 9 εναντίον, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του τρίτου άρθρου και του Πίνακα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 17 ψήφους υπέρ και 9 εναντίον, το τρίτο άρθρο και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 8) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

17 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 17 ψήφους υπέρ και 9 εναντίον, το νομοσχέδιο ε[illegible]εται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτούς.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κατοχύρωση της εγγραφής στο χωριστό εκλογικό κατάλογο, ο οποίος τηρείται για τους εκλογείς που διαμένουν σε κάθε εκλογική περιφέρεια και οι οποίοι πριν από την ημερομηνία της τούρκικης εισβολής είχαν τη συνήθη τους διαμονή σε εκλογική περιφέρεια η οποία είναι σήμερα κατεχόμενη, και των προσώπων εκείνων τα οποία αποκτούν στο μεταξύ τα υπό του εκλογικού νόμου απαιτούμενα προσόντα και των οποίων ο πατέρας είναι εκτοπισμένος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ως Δημοκρατικός Συναγερμός ιδιαίτερα θα θέλαμε να χαιρετίσουμε την ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου, γιατί επιτέλους δίνει τη διαβεβαίωση σ' ολόκληρο τον Κυπριακό Ελληνισμό αλλά ειδικότερα στον προσφυγοποιημένο κόσμο ότι όχι μόνο δημογραφικά αλλά και ουσιαστικά δεν έχει απωλέσει οποιοδήποτε βασικό κεκτημένο δικαίωμά του, όπως πρωταρχικά είναι το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στην επαρχία, στην εκλογική περιφέρεια του τόπου της καταγωγής αλλά και της κατοικίας, αφού μ' αυτό θα ήθελα να υπενθυμίσω προς τους συναδέλφους ότι μέχρι σήμερα όλα τα παιδιά τα οποία έχουν γεννηθεί μετά τον Ιούνιο του 1974 και είναι από εκτοπισθείσες περιοχές εγγράφονται ουσιαστικά στους εκλογικούς καταλόγους του τόπου της διαμονής τους με αποτέλεσμα, μετά το 1992 για σκοπούς δημοτικών εκλογών ή μετά το 1994 για σκοπούς βουλευτικών και προεδρικών εκλογών, να μην έχουμε ψηφοφόρους από τις εκτοπισθείσες μετά από τον Αύγουστο του 1974 περιοχές. Γι' αυτό έστω και καθυστερημένα ως Δημοκρατικός Συναγερμός χαιρετίζουμε την ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου υπενθυμίζοντας ότι ήταν αυτή η πάγια θέση μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Φυσικά και εμείς με τη σειρά μας, έντιμε κύριε Πρόεδρε, χαιρετίζουμε την ψήφιση του νομοσχεδίου, γιατί το θεωρούμε ως ένα αποφασιστικό βήμα στην προσπάθεια που κάνουμε για εμπέδωση της ιστορικής μνήμης και της ιστορικής συνείδησης των κατεχόμενων εδαφών και της συντήρησης του δημογραφικού στάτους των εκτοπισμένων συμπατριωτών μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και από την πλευρά του ΑΚΕΛ-Αριστεράς υποστηρίζουμε και χαιρετίζουμε το νομοσχέδιο. Θέλω όμως με την ευκαιρία που συζητούμε αυτό το θέμα να υπογραμμίσω ένα άλλο πρόβλημα που σχετίζεται μ' αυτό και είναι το πρόβλημα των γυναικών προσφύγων που έχουν παντρευτεί με μη πρόσφυγες, οι οποίοι δεν ήταν απ' εκεί. Και υπάρχει αυτό το θέμα και είναι η παράκλησή μου προς την αρμόδια Επιτροπή, όχι τώρα να το λύσει αλλά με μια ευκαιρία να το θέσει μπροστά της, για να αντιμετωπιστεί, διότι αυτό το θέμα, πέραν των εκλογικών δικαιωμάτων, ενέχει και άλλα προβλήματα και δικαιώματα που επηρεάζουν αυτές τις οικογένειες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς, το κόμμα μας, υποστηρίζει το υπό επιψήφιση νομοθέτημα, διότι είναι η πάγια αρχή μας ότι δεν υπάρχουν χαμένες πατρίδες και ότι ουδέποτε θα δεχτούμε ότι ο Κύπριος που με τη δύναμη των όπλων έχει εκτοπιστεί, έχει χάσει έστω και κατ' ελάχιστον οποιοδήποτε δικαίωμα απ' εκείνο το δικαίωμα το οποίο και η πολιτεία και η ανεξαρτησία του έχει δώσει μετά το 1960.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια παρατήρηση είχα να κάμω. Απ' ό,τι έχω προσέξει από την αιτιολογική Έκθεση, φαίνεται ότι αυτό είναι δικαίωμα που έχει κάποιος εκτοπισθείς να εγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο. Δεν ξέρω κατά πόσο απασχόλησε την Επιτροπή αν θα έπρεπε να ήταν υποχρέωση εγγραφής σ' αυτό τον εκλογικό κατάλογο. Και επειδή τώρα έχω δει την Έκθεση, διερωτώμαι κατά πόσο μπορούσε να το δει η Επιτροπή αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει πάντως εισήγηση για τροπολογία.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν έχω κάμει μια τέτοια εισήγηση. Απλώς είναι ένα θέμα το οποίο μπορούσαμε να το δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον όμως δεν είναι για τροπολογία, ας το δει η Επιτροπή σ' ένα μελλοντικό στάδιο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το πρώτο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το πρώτο άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 2

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το δεύτερο άρθρο εγκριθεί;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το δεύτερο άρθρο εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990». (Πρόταση νόμου). Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΛΟΓΗΣ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 28 Μαΐου μέχρι 30 Ιουνίου 1990. Στην πρώτη από τις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οι οποίοι εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτή. Σε ορισμένες από τις συνεδρίες της Επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης οι Βουλευτές κ. Π. Στυλιανού και Μ. Παπαπέτρου.

Σκοπός της πιο πάνω πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον αξ. Βουλευτή κ. Μ. Παπαπέτρου εκ μέρους του Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ., είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου εκλογικού συστήματος με την εισαγωγή του συστήματος της απλής αναλογικής.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, το σύστημα της απλής αναλογικής ανταποκρίνεται περισσότερο στις σημερινές συνθήκες και στην ανάγκη εκσυγχρονισμού και αναδόμησης των δημοκρατικών θεσμών με βάση την πολιτική πολυφωνία.

Κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της Επιτροπής οι Βουλευτές κ. Α. Φάντης και Μ. Παπαπέτρου υποστήριξαν εκ μέρους του Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ. ότι σήμερα σε όλες τις χώρες του κόσμου αναβαθμίζεται το εκλογικό σύστημα κατά τρόπο που να κατοχυρώνεται το δικαίωμα της πολιτικής πολυφωνίας και να διασφαλίζεται ότι, εφόσον ένα κόμμα συγκεντρώσει το εκλογικό μέτρο, θα μπαίνει στη Βουλή. Οι λόγοι που επιβάλλουν μια τέτοια ρύθμιση είναι λόγοι αρχής. Σε μια χώρα, όπως η Κύπρος, όπου το πολίτευμα είναι Προεδρικό, η απλή αναλογική συνάδει περισσότερο με την πολιτική πραγματικότητα και επομένως δεν μπορεί να θεωρηθεί δίκαιη η σημερινή ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία για τη δεύτερη κατανομή εδρών απαιτείται για τα αυτοτελή κόμματα ποσοστό οχτώ τοις εκατόν (8%) παγκύπρια και μια έδρα από την πρώτη κατανομή ή ποσοστό δέκα τοις εκατόν (10%) παγκύπρια.

Η Επιτροπή Εσωτερικών, με εξαίρεση τον κ. Α. Φάντη, τάχθηκε ενάντια στην ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου για καθαρά λόγους αρχής που

σχετίζονται με την προώθηση της σκοπούμενης τροπολογίας σε χρόνο που απέχει πολύ λίγο από τις επικείμενες βουλευτικές εκλογές του 1991.

Υπό το φως της πιο πάνω θέσης της Επιτροπής Εσωτερικών το Α.ΔΗ.ΣΟ.Κ. κατέθεσε νέα εισήγηση-τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας με την οποία υιοθετείται, ως ελάχιστο ποσοστό, για σκοπούς συμμετοχής στη δεύτερη κατανομή των εδρών το τέσσερα τοις εκατόν (4%) παγκύπρια και μια έδρα από την πρώτη κατανομή ή το έξι τοις εκατόν (6%) παγκύπρια, την οποία και πάλι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών δεν αποδέχθηκε για τους ίδιους λόγους αρχής.

Με βάση τα πιο πάνω η Επιτροπή Εσωτερικών, με τη διαφωνία του Μέλους της κ. Α. Φάντη, εισηγείται στη Βουλή την απόρριψη της υπό αναφορά πρότασης νόμου και επαφίεται στη νέα Βουλή, αν το επιθυμεί, να επιληφθεί του θέματος της τροποποίησης του εκλογικού συστήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το ΑΔΗΣΟΚ από τον περασμένο Μάιο, εδώ και μερικούς μήνες, κατέθεσε τη συζητούμενη πρόταση νόμου. Κατέθεσε την πρόταση νόμου με βάση την οποία καταργούνται οι περιορισμοί για συμμετοχή ενός κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων στη δεύτερη κατανομή και προτείνεται κατάργηση του σχετικού ποσοστού το οποίο προβλέπει η νομοθεσία, δηλαδή του 8% συν μία έδρα από την πρώτη κατανομή ή 10% από την πρώτη κατανομή. Καταθέσαμε αυτή την πρόταση νόμου για λόγους αρχής, γιατί θεωρούσαμε και θεωρούμε ότι το σύστημα της απλής αναλογικής είναι το πιο δίκαιο και το πιο σωστό εκλογικό σύστημα. Καταθέσαμε αυτή την πρόταση νόμου, γιατί θεωρούσαμε και θεωρούμε ότι το εκλογικό σύστημα μιας χώρας δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένας μηχανισμός για την πιο γνήσια και σωστή αντανάκλαση της επιθυμίας του εκλογικού Σώματος στη σύνθεση της Βουλής. Καταθέσαμε αυτή την πρόταση νόμου, γιατί θεωρούμε ότι όλα τα επιχειρήματα τα οποία θα μπορούσαν να προβληθούν εναντίον της απλής αναλογικής και τα οποία εμείς δε συμμεριζόμαστε, ότι δηλαδή δε βοηθά στη δημιουργία ισχυρών πλειοψηφιών μέσα στη Βουλή, στην περίπτωση της Κύπρου, μιας χώρας με προεδρικό σύστημα, δεν μπορούν να τύχουν καμιάς εφαρμογής για τον απλούστατο λόγο ότι η κυβέρνηση (δεν έχουμε κοινοβουλευτικό σύστημα) δε στηρίζεται στην εμπιστοσύνη του λαού, αλλά ο Πρόεδρος ελεύθερα διορίζει και παύει τους Υπουργούς και ο ίδιος εκλέγεται απευθείας από το λαό. Καταθέσαμε λοιπόν αυτή την πρόταση νόμου και θεωρήσουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι αυτή η πρόταση θα τύχει ευμενούς ανταπόκρισης από τη Βουλή και θα ψηφιστεί σε νόμο.

Και θεωρήσαμε και πιστεύαμε έτσι πέραν του ότι η απλή αναλογική είναι το πιο δίκαιο εκλογικό σύστημα, με όσα ανέφερα προηγούμενα, αλλά και διότι είναι ένα σύστημα που αποκλείει την κλοπή των ψήφων, που αποκλείει τη νόθευση της επιθυμίας του εκλογικού Σώματος, που αποκλείει την υπόσκαψη της Δημοκρατίας. Και θα ήθελα να σταθώ με προσοχή σ' αυτές τις λέξεις τις οποίες χρησιμοποιώ, αγαπητοί συνάδελφοι. Κλοπή των ψήφων, νόθευση της θέλησης του εκλογικού Σώματος, υπόσκαψη της Δημοκρατίας. Έχουν σημασία οι λέξεις, διότι

αυτές τις τοποθετήσεις δεν τις ανακάλυψα εγώ στη σημερινή μου αγόρευση, δεν τις ανακάλυψε το ΑΔΗΣΟΚ, αλλά όπως θα δείτε στη συνέχεια είναι τοποθετήσεις άλλων πλευρών στη Βουλή σε χρόνο ανύποπτο.

Νομίζαμε λοιπόν, στηριγμένοι στις προηγούμενες τοποθετήσεις διάφορων πλευρών της Βουλής, ότι αυτή η νομοθεσία θα περάσει. Και νομίζαμε επίσης ότι θα περάσει, γιατί για πολλούς το θέμα της απλής αναλογικής, σε αντιπαράθεση με την ενισχυμένη αναλογική που έχουμε σήμερα, δεν αντικριζόταν ως θέμα πολιτικής επιλογής της συγκεκριμένης στιγμής. Αρκετές πλευρές αυτής της Βουλής τοποθετήθηκαν πάνω στο θέμα της απλής αναλογικής ως θέματος αρχής και νομίζαμε ότι σε θέματα αρχής δεν υπάρχουν παζάρια και δεν πρέπει να υπάρχουν παζάρια. Επειδή θεωρήσαμε ότι τα θέματα αρχής είναι στερεά και αμετάβλητα, εφόσον αμετάβλητες παραμένουν οι συνθήκες και δεν είναι κάτι το εύπλαστο, για να λαστιχάρει ανάλογα με τα συμφέροντα της στιγμής. Θεωρήσαμε λοιπόν ότι η πρόταση νόμου την οποία καταθέσαμε στη Βουλή θα τύχει ευμενούς υποδοχής από τις άλλες πλευρές.

Όμως ξαφνικά καμιά, μα καμιά απολύτως από τις άλλες πλευρές της Βουλής, δεν υποστηρίζει αυτή την πρόταση νόμου. Και τι προβάλλουν; Προβάλλουν, αγαπητοί συνάδελφοι, πάλι λόγους αρχής. Και μπαίνει το επιχείρημα ότι λόγοι αρχής επιβάλλουν να μην τροποποιείται το εκλογικό σύστημα για τις επόμενες εκλογές, αλλά είναι έτοιμες οι άλλες πλευρές να το συζητήσουν για τις μεθεπόμενες εκλογές.

Το πρώτο ερώτημα το οποίο μπαίνει είναι το εξής: Όταν αυτή η Βουλή το 1979, στις 16 Ιουλίου του 1979 προχώρησε να τροποποιήσει το εκλογικό σύστημα της Κύπρου, ήταν για τις επόμενες ή για τις μεθεπόμενες εκλογές; Και μάλιστα τότε δε μιλούσαμε για την όποια επιμέρους αλλαγή του ίδιου εκλογικού συστήματος. Μιλούσαμε για ριζική αλλαγή. Μιλούσαμε για τροποποίηση του πλειοψηφικού σε αναλογικό σύστημα, σε σύστημα ενισχυμένης αναλογικής και έγινε αυτή η ψήφιση περίπου 20 μήνες πριν τις εκλογές που ακολούθησαν.

Το ΑΔΗΣΟΚ κατέθεσε την πρόταση νόμου του 16 μήνες πριν τις επόμενες εκλογές, πριν την εκπνοή της θητείας αυτής της Βουλής. Και το ερώτημα είναι: Πού ανακαλύψαμε ξαφνικά αυτά τα νέα θέματα αρχής που θα πρέπει να εξουδετερώσουν τις παλιές αρχές, τις οποίες εμείς οι ίδιοι επικαλούμαστε; Και ακόμα όταν το 1985 γίνονταν τροποποιήσεις του εκλογικού νόμου παραμονές, εντελώς παραμονές, των βουλευτικών εκλογών του 1985 του ίδιου χρόνου, δεν ακούσαμε κανένα από καμιά πλευρά να επικαλεστεί τέτοιους λόγους αρχής και να μας πεί ότι «ξέρετε, τροποποιήσεις να γίνουν, αλλά για τις μεθεπόμενες εκλογές». Και διερωτώμαστε. Ποιό είναι τελικά το θέμα αρχής; Είναι η κλοπή των ψήφων από τα άλλα κόμματα; Είναι η νόθευση της θέλησης του εκλογικού Σώματος; Είναι η υπόσκαψη της Δημοκρατίας το θέμα αρχής, και πότε ανακαλύφθηκε αυτό το θέμα αρχής, το για τις μεθεπόμενες εκλογές; Επιτέλους πέστε μάς το να μάθουμε. Το ανακαλύψατε το 1979, το 1980, το 1985, το 1988 ή το ανακαλύψατε μόνον, όταν δημιουργήθηκε το ΑΔΗΣΟΚ;

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι πρόθεσή μου να κουράσω το Σώμα της Βουλής, όμως εμείς θεωρούμε αυτό το θέμα πολύ σημαντικό, γι' αυτό θεωρούμε αναγκαία μια αναδρομή, για να φρεσκάρουμε στη μνήμη και του Σώματος αλλά και του Κυπριακού λαού στο τι λεγόταν από τις διάφορες πλευρές, όταν ψηφιζόταν η εκλογική νομοθεσία στις 16 του Ιουλίου του 1979.

Διαβάζω από τη σελίδα 1924 των πρακτικών, όπου αναφέρεται στην Έκθεση, ένα μικρό απόσπασμα:

«Όπως είναι γνωστό οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες ΑΚΕΛ-Αριστεράς και της ΕΔΕΚ κατέθεσαν στη Βουλή από τις 5 Νοεμβρίου 1976 σχετική πρόταση νόμου, σκοπός της οποίας ήταν η αλλαγή του ισχύοντος εκλογικού νόμου. Η πρόταση αυτή έφερε τον τίτλο: Ο περί Εκλογής των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1976» και ήταν πρόταση νόμου που πρόβλεπε για την καθιέρωση της απλής αναλογικής.

Επίσης στη σελίδα 1926 των πρακτικών, πάλι από την Έκθεση, γίνονται οι τοποθετήσεις των κομμάτων:

«Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Φάντης και Κουρτελλάρης, οι εκπρόσωποι του ΑΚΕΛ, τάχθηκαν υπέρ της απλής αναλογικής και εναντίον της ενισχυμένης, γιατί όπως παρατήρησαν δεν εγείρεται θέμα εξασφάλισης ισχυρής κυβέρνησης από μια βουλευτική εκλογή στην Κύπρο, δεδομένου του προεδρικού συστήματος το οποίο ισχύει».

Και στη σελίδα 1927 αναφέρεται, πάλι από την Έκθεση, ότι «με τις πιο πάνω θέσεις συμφώνησε ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Δώρος Θεοδώρου». Είναι ο εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ.

Ας δούμε όμως και τις τοποθετήσεις των κομμάτων κατά τη συζήτηση. Διαβάζω από τις σελίδες 1934 και 1935 τις τοποθετήσεις του ΑΚΕΛ τις οποίες ανέπτυξε ο συνάδελφος Φάντης τότε:

«Η πιο γνήσια μορφή αναλογικής είναι αναμφισβήτητα η απλή αναλογική. Από την πείρα της εφαρμογής της σε χώρες με κοινοβουλευτικό σύστημα στο οποίο η κυβέρνηση εκλέγεται από τη Βουλή και είναι υπόλογη σ' αυτή, φάνηκε ότι σε περιπτώσεις που κανένα κόμμα δεν κερδίζει αισθητή υπεροχή ή πλειοψηφία, δεν κατορθώνει να σχηματίσει βιώσιμη κυβέρνηση. Το αποτέλεσμα είναι να δημιουργείται κυβερνητική κρίση και κατ' επέκταση πολιτική αστάθεια. Η κύρια επιδίωξη της ενισχυμένης αναλογικής κατά τους υποστηρικτές της είναι να εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις για σταθερή κυβέρνηση υπόλογη στη Βουλή. Στο προεδρικό σύστημα στο οποίο οι Υπουργοί διορίζονται από τον Πρόεδρο και την κυβέρνηση, η κυβέρνηση δεν είναι υπόλογη στη Βουλή και τέτοιο είναι το δικό μας σύστημα και δε συντρέχει αντικειμενικά κανένας λόγος για την επιβολή της ενισχυμένης αναλογικής. Αλλά δεν είναι μόνο γι' αυτό το λόγο που είμαστε ενάντια στην ενισχυμένη αναλογική. Είμαστε εναντίον αυτού του συστήματος και για λόγους ουσίας. Πρέπει να γίνει παραδεκτό ότι το επιχείρημα σύμφωνα με το οποίο η απλή αναλογική δεν προσφέρει πάντα σταθερή πλειοψηφία χρησιμοποιήθηκε για την εφαρμογή πολλές φορές τέτοιων συστημάτων που ουσιαστικά αλλοιώνουν τη θέληση των ψηφοφόρων και την ορθή και δίκαιη αντιπροσώπευση των κομμάτων στη Βουλή». Και συνεχίζει: «Γι' αυτό η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς διαφωνεί με το σχετικό άρθρο του νόμου που εισάγει την ενισχυμένη αναλογική, παρ' όλο που το ποσοστό που καθορίζεται για όριο, για να δικαιούται να συμμετάσχει ένα κόμμα στη δεύτερη κατανομή δεν είναι παράλογο».

Επίσης αναφορικά με τη θέση του ΑΚΕΛ θα ήθελα να πω ότι στη σελίδα 1961 των πρακτικών ο συνάδελφος Κουρτελλάρης είπε:

«Το θέμα αρχής είναι κατανοητό απ' όλους. Η απλή ή ενισχυμένη αναλογική οποιουδήποτε βαθμού και εμείς είμαστε υπέρ της απλής αναλογικής».

Άρα η τοποθέτηση του ΑΚΕΛ υπήρξε σαφής.

Έρχομαι τώρα στην τοποθέτηση της ΕΔΕΚ. Θα διαβάσω, κύριε Πρόεδρε, αποσπάσματα από τη δική σας ομιλία, όταν μιλούσατε σε εκείνη τη συνεδρία ως εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ:

«Ευθύς, εξ' υπ' αρχής, η ΕΔΕΚ τάχθηκε υπέρ της αλλαγής του εκλογικού νόμου και επανειλημμένα τόνισε ότι ήταν απόλυτη δημοκρατική ανάγκη το σύστημα να μετατραπεί σε σύστημα απλής αναλογικής και ετοίμασε νομοσχέδιο το οποίο κατατέθηκε σ' αυτή τη Βουλή για το σύστημα της απλής αναλογικής ουσιαστικά πριν τις προηγούμενες εκλογές. Ύστερα από διαβουλεύσεις και ύστερα από τους κινδύνους ότι τυχόν εμμονή στην ψήφιση της απλής αναλογικής πριν από τις προηγούμενες εκλογές θα ήταν δυνατό να οδηγήσει σε αναβολή ή και ματαίωση των εκλογών, βρεθήκαμε υποχρεωμένοι να δεχτούμε κατόπιν κοινής συμφωνίας να διεξαχθούν οι εκλογές με το υπάρχον σύστημα, αλλά υπάρχει εκ των προτέρων δέσμευση ότι η επόμενη Βουλή, τουλάχιστον τα τρία κόμματα τα οποία είχαν συμφωνήσει και τα οποία φαίνονταν σαφώς ότι θα αποτελούσαν τη σύνθεση της νέας Βουλής θα χωρούσε στην ψήφιση της απλής αναλογικής».

Δηλαδή ο λόγος που δεν ψηφίστηκε αυτό το σύστημα τότε στις παραμονές εκλογών δεν ήταν διότι ο οποιοσδήποτε πρόβαλε το οποιοδήποτε θέμα αρχής, αλλά γιατί υπήρχε κίνδυνος αναβολής ή ματαίωσης των εκλογών. Και συνεχίζει ο κ. Λυσσαρίδης:

«Εμείς το θεωρήσαμε ότι αυτό θα ήταν εκ των ων ουκ άνευ και ότι δε θα τίθετο καν συζήτηση ότι το σύστημα το οποίο θα τίθετο μπροστά στη Βουλή και θα συζητείτο θα ήταν το σύστημα το οποίο υπήρχε μέσα στο νομοσχέδιο το οποίο 100% θα είχε περάσει από την προηγούμενη Βουλή και επομένως αυτή τη στιγμή θα αποτελούσε το ισχύον σύστημα για τις επόμενες εκλογές». (Μιλούμε για το σύστημα της απλής αναλογικής).

«Είναι γι' αυτό που πιστεύω ότι οποιαδήποτε παρέκβαση από το σύστημα της απλής αναλογικής ως ένα βαθμό αποτελεί παραβίαση κάποιας συμφωνίας η οποία προϋπήρχε. Δεν αρνούμαστε ότι ακόμα και το νομοσχέδιο το οποίο βρίσκεται τώρα μπροστά στο Σώμα αποτελεί ένα βήμα προς τα μπρος. Όμως αυτό δεν είναι δικαιολογία γι' αυτή τη Βουλή, γιατί και το νομοσχέδιο το οποίο αυτή τη στιγμή είναι μπροστά στο Σώμα, όχι μονάχα δεν θα εξυπηρετήσει τις δημοκρατικές διαδικασίες, όχι μονάχα δε θα επιτρέψει στο λαό να εκφραστεί σωστά και να εκφράζεται σωστά μέσα από το Κοινοβούλιο, αλλά πολύ φοβούμαι ότι με τις πρόνοιες οι οποίες προτείνονται θα απετέλει μια συνεχή πηγή κακοδαιμονίας, ανωμαλίας και παραβίασης των δημοκρατικών διαδικασιών η οποία δε θα είναι ούτε προς όφελος του λαού ούτε προς όφελος του Σώματος αυτού, το οποίο δε θα εκπροσωπεί σωστά τη λαϊκή γνώμη και θα έχει κιόλας παραβιάσει τη λαϊκή θέληση. Είναι γι' αυτό που πιστεύω (συνεχίζει ο κ. Λυσσαρίδης) ότι αν οι συνάδελφοι μελετήσουν με μεγαλύτερη προσοχή το τι εισηγούνται, ότι αν με μεγαλύτερη προσοχή άκουαν αυτό που εισηγείται η ΕΔΕΚ, θα έχουν δεύτερες σκέψεις, γιατί δεν είναι δυνατό να πιστέψω ότι υπάρχει οποιοσδήποτε εκπρόσωπος του λαού που δεν ήθελε η γνώμη του λαού να εκφράζεται σωστά μέσα στο Κοινοβούλιο στο οποίο ο ίδιος είναι μέλος. Λέχθηκε ότι ίσως ο στόχος (λέει ο κ. Λυσσαρίδης) είναι ότι σε ένα προεδρικό σύστημα θα πρέπει να υπάρχει κόμμα και αναφέρει την επιχειρηματολογία για τη δημιουργία ισχυρών πλειοψηφιών».

Στη σελίδα 1938 αναφέρει επίσης ο κ. Λυσσαρίδης:

«Είναι γι' αυτό που πιστεύω ότι οποιαδήποτε παρέκβαση από την απλή

αναλογική αποτελεί παραβίαση των δημοκρατικών διαδικασιών και ακόμα παραβίαση απ' αυτά τα οποία ανέμενε ο λαός μετά την κοινή συμφωνία που έγινε αναφορικά με το εκλογικό σύστημα».

Και συνεχίζει:

«Άρα και εδώ γίνεται μια κλοπή όχι καν εις βάρος των μικρότερων κομμάτων αλλά και εις βάρος ισάξιου κόμματος. Παραβίαση των δημοκρατικών διαδικασιών που είμαι βέβαιος ότι αν τη μελετήσει σωστά η Βουλή, αν οι συνάδελφοι εγκύψουν στο πρόβλημα και αν δεν προχειρολογούμε απ' αυτό το βήμα, θα αντιληφθούμε ότι ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η δεύτερη κατανομή είναι εντελώς αντιδημοκρατικός και όπως είπα δεν προσθέτει τίποτε σ' εκείνους που πιστεύουν ότι μ' αυτό τον τρόπο θα είναι δυνατό να δημιουργήσουν προϋποθέσεις πλειοψηφούντος κόμματος».

Και ένα τελευταίο απόσπασμα από τον κ. Λυσσαρίδη:

«Εμείς βλέπουμε (είπε ο κ. Λυσσαρίδης) ότι αν αυτές οι προϋποθέσεις δεν τηρηθούν, ουσιαστικά και το νέο εκλογικό σύστημα (μιλούμε γι' αυτό που έχουμε τώρα) αποτελεί βιασμό της λαϊκής θέλησης και θα είναι αδύνατο για μας να ψηφίσουμε ένα τέτοιο εκλογικό σύστημα. Θα λεχθεί, μα είναι πρόοδος. Αν κάποιος τιμωρείται άδικα με 10 χρόνια φυλάκιση και κάποιοι λεν η ποινή του να γίνει 9, δε θα ψηφίσω τα 9 γιατί είναι πρόοδος να ψηφίσει κανείς τα 9 αντί τα 10. Θα επιμένω ότι είναι αθώος. Αν λοιπόν εμείς θέλουμε, αυτή τη στιγμή, να εφαρμοστούν σωστές δημοκρατικές διαδικασίες δε θα αρκεστώ με το να λέω αποτελεί πρόοδο πράγματι αυτό το νομοσχέδιο σε σύγκριση με το προηγούμενο, αλλά θα εμμένουμε στην εφαρμογή της σωστής υπόσχεσης προς το λαό, της υπόσχεσης της υιοθέτησης της απλής αναλογικής και προσέξετε, κύριοι συνάδελφοι, εμείς ποτέ δε θα εγκαταλείψουμε αυτό τον αγώνα ωσότου πειστεί αυτή η Βουλή ότι το σωστό σύστημα είναι το σύστημα της απλής αναλογικής».

Και στη σελίδα 1958 λέει ο κ. Λυσσαρίδης:

«Κύριε Πρόεδρε, θα επαναλάβω ότι το σύστημα της απλής αναλογικής ήταν, είναι και πρέπει ουσιαστικά να είναι ο στόχος αυτής της Βουλής, γιατί ήταν και η υπόσχεση προς τον Κυπριακό λαό και εμείς θα επιμένουμε μέχρις ότου αυτή η Βουλή εξαργυρώσει αυτή την υπόσχεση και πουθενά ασφαλώς δεν αναφέρεται ότι αυτό θα ισχύσει για τις μεθεπόμενες εκλογές».

Και αναφορικά με τις μεθεπόμενες εκλογές, στη σελίδα 1964, λέει ο κ. Λυσσαρίδης (είναι το τελευταίο απόσπασμα που θα διαβάσω από την ομιλία του) τα εξής πολύ χαρακτηριστικά:

«Κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν αναφέρθηκα στο θέμα της διαλύσεως της Βουλής, εν πρώτοις λαμβάνω πολύ υπόψη μου αυτά τα οποία είπε τώρα ο εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ, ότι δε θεωρεί ότι το θέμα του εκλογικού νόμου έχει κλείσει. Ότι θεωρεί ότι η συζήτηση θα συνεχιστεί. Χαίρομαι, γιατί αυτό σημαίνει ότι ορισμένες από τις απόψεις οι οποίες λέχθηκαν έχουν ακουστεί και θέλω να ελπίζω ότι θα αποτελέσουν θέμα για συζήτηση, διότι είμαι βέβαιος ότι αυτή η Βουλή, όταν εξετάσει σε βάθος αυτά που έχουν λεχθεί και όχι με το συναισθηματισμό και με την προχειρότητα που έγινε σήμερα, θα κάμει αλλαγές. Εμείς θα συνεχίσουμε τον αγώνα για τις αλλαγές. Αυτό σημαίνει ότι δεν έχουμε καν ένα ολοκληρωμένο νομοσχέδιο αυτή τη στιγμή στα χέρια μας». Αυτά την ημέρα που ψήφισε τον εκλογικό νόμο η Βουλή. «Πως είναι δυνατό να μιλούμε για διάλυση της Βουλής όταν ακόμα δεν έχουμε ένα νομοσχέδιο, δεν έχουμε εσωτερικούς κανονισμούς, δεν έχουμε τον τρόπο διεξαγωγής των εκλογών; Όσο να γίνουν αυτά είμαι βέβαιος

ότι θα περάσει αρκετό χρονικό διάστημα, αν δε μετά απ' αυτό ορίσουμε και το χρονικό διάστημα που λογικά πρέπει να πει μια Βουλή ότι διαλύεται, 5 ή 6 μήνες, αυτό θα σημαίνει ότι θα είμαστε στα πρόθυρα των επόμενων εκλογών. Να γιατί πιστεύω ότι δεν τίθεται, αυτή τη στιγμή, θέμα διαλύσεως της Βουλής».

Δηλαδή είναι φανερό ότι η ΕΔΕΚ σ' εκείνο το στάδιο μιλούσε για αλλαγή του εκλογικού νόμου 5 ή 6 μόλις μήνες πριν τις επόμενες εκλογές και εκεί δεν υπήρχε πουθενά θέμα αρχής. Και ο κ. Θεοδώρου της ΕΔΕΚ στη σελίδα 1950 έλεγε:

«Το σύστημα που έχουμε σήμερα μπροστά μας είναι ένα σύστημα που θα μπορούσα να το χαρακτηρίσω και το χαρακτηρίζω ως σύστημα υπερενισχυμένης αναλογικής. Θέλω να αναφέρω τα στοιχεία εκείνα που κατά τη γνώμη μου το καθιστούν σύστημα υπερενισχυμένης αναλογικής».

Κύριε Πρόεδρε, για να μην αφήσω παραπονεμένο τον κ. Μαρκίδη έστω και εξ' ανταναακλάσεως θα αναφέρω τα όσα είπε ο κ. Λεόντιος Ιεροδιακόνου σε εκείνη τη συνεδρία. Είναι θέμα και για τον ίδιο και για το Δημοκρατικό Συναγερμό και για τον Κυπριακό λαό να κρίνει. Στη σελίδα 1954 των πρακτικών έλεγε ο κ. Λεόντιος Ιεροδιακόνου:

«Όμως όσον αφορά την πρόταση νόμου (μιλούμε για την πρόταση νόμου για απλή αναλογική που έχουμε σήμερα μπροστά μας, όπως είχε τελικά διαμορφωθεί από την Επιτροπή) έχω να παρατηρήσω ότι σε διάφορα σημεία η αναλογική και το πνεύμα της νοθεύονται σημαντικά, έτσι αντί απλή αναλογική έχουμε μια μορφή αρκετά νοθευμένου αναλογικού συστήματος».

Και συνεχίζει ο κ. Ιεροδιακόνου:

«Αργότερα, κατά τη διάρκεια που το νομοσχέδιο θα τεθεί σε ψηφοφορία, θα υποστηρίξω όλες τις σχετικές τροποποιήσεις οι οποίες έχουν υποβληθεί και που τείνουν να ενισχύσουν το πνεύμα της απλής αναλογικής και τούτο διότι στο πολιτικό μας σύστημα δεν υπάρχει κανένα σοβαρό επιχείρημα που να δικαιολογεί την εισαγωγή της ενισχυμένης αναλογικής».

Αυτά ανέφερε ο κ. Ιεροδιακόνου.

Κύριε Πρόεδρε, αυτές ήταν οι τοποθετήσεις των άλλων πλευρών το 1979. Υπάρχουν πολλά στα πρακτικά. Δεν θα σας κουράσω άλλο. Μετά την αρνητική θέση όλων των πλευρών της Βουλής στο θέμα της απλής αναλογικής, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, επανήλθε το ΑΔΗΣΟΚ και έκαμε μια άλλη πρόταση. Έκαμε πρόταση όπως το ποσοστό 8% και 10% αντίστοιχα για συμμετοχή στη δεύτερη κατανομή μειωθεί σε 4% και 6% αντίστοιχα. Και ο λόγος ο οποίος κάναμε αυτή την εισήγηση είναι καθαρός. Το 8% για συμμετοχή στη δεύτερη κατανομή η Βουλή, όταν νομοθετούσε το 1979, δεν το βρήκε ξαφνικά μπροστά της διότι έπεσε από τον ουρανό· δεν ήταν ένας μαγικός και ανεξήγητος αριθμός. Απλώς η Βουλή πήρε το μικρότερο εκλογικό μέτρο απ' όλες τις επαρχίες της Κύπρου για εκλογή στην πρώτη κατανομή που ήταν στη Λευκωσία με αριθμό 35 Βουλευτών περίπου 8% και τοποθέτησε το 8%.

Σήμερα με την ίδια λογική ερωτούμε. Με τους 56 Ελληνοκύπριους Βουλευτές, με την ίδια λογική, το μικρότερο εκλογικό μέτρο που πάλι είναι στη Λευκωσία είναι τέσσερα κόμμα κάτι (4, +). Εμείς εισηγηθήκαμε ως λόγους στοιχειώδους συνέπειας σ' εκείνα τα οποία αυτή η Βουλή ψήφισε το 1979 και τροποποίησε και το 1985, σε κάποια σημεία το ποσοστό του 8% να γίνει 4%. Αλλά και πάλι συνοπτικά αντικρίσαμε την ίδια άρνηση απ' όλες τις πλευρές της Βουλής.

Κύριε Πρόεδρε, είναι φανερές οι σκοπιμότητες που κρύβονται πίσω απ' αυτές τις θέσεις. Όμως αυτές οι σκοπιμότητες, τουλάχιστον για μερικούς μέσα σ' αυτό το Σώμα μπορεί να αποβούν μοιραίες στις επόμενες εκλογές. Και δε μιλώ για το ΑΔΗΣΟΚ. Το ΑΔΗΣΟΚ τώρα δημιουργείται. Όχι μόνο γιατί υποσκάπτουν την αξιοπιστία τους στο λαό σε σχέση με το τι έλεγαν και πως τοποθετούνταν προηγούμενα, αλλά και γιατί αυτός ο νόμος σήμερα που στηρίζουν μέσα από τη νόθευση της θέλησης του εκλογικού Σώματος μπορεί να οδηγήσει κάποιες πλευρές σε περιπέτειες αναφορικά με τη δεύτερη κατανομή.

Το ΑΔΗΣΟΚ, κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορεί να εξουδετερωθεί με διοικητικές μεθόδους, γιατί αυτό το οποίο επιχειρείται σήμερα εναντίον του ΑΔΗΣΟΚ από τις άλλες πλευρές της Βουλής είναι μια προσπάθεια εξουθένωσης εκλογικής του ΑΔΗΣΟΚ μέσα από διοικητικές μεθόδους. Όμως οι διοικητικές μέθοδοι στην πολιτική και την κοινωνική δραστηριότητα (ο συνάδελφος κ. Πουμπουρής πρέπει να το ξέρει καλύτερα απ' όλους) όπου εφαρμόστηκαν κατέρρευσαν και οδήγησαν σε αδιέξοδα και σε ερείπια.

Το ΑΔΗΣΟΚ, κύριοι συνάδελφοι, θα δώσει τη μάχη των επόμενων βουλευτικών εκλογών με το όποιο αντιδημοκρατικό σύστημα του επιβάλουν τα άλλα κόμματα σ' αυτή τη Βουλή. Και θα βρίσκεται πιστεύουμε στη νέα Βουλή μέσα και από την πρώτη και από τη δεύτερη κατανομή. Εκείνο όμως το οποίο κρίνεται με αυτή τη συζήτηση και με τις τοποθετήσεις πάνω σ' αυτή την πρόταση νόμου δεν είναι η εκλογική τύχη του ΑΔΗΣΟΚ, το αν θα εξουδετερωθεί ή όχι το ΑΔΗΣΟΚ. Εκείνο το οποίο κρίνεται είναι οι αρχές και η προσήλωσή τους σ' αυτές. Και σε θέματα αρχών ο Κυπριακός λαός είναι πολύ αυστηρός κριτής, κύριοι συνάδελφοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι ανήκει στο Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ το τιμητικό προνόμιο του αγώνα για την αλλαγή του εκλογικού συστήματος από το σύστημα του πλειοψηφικού σε ευρύτατη περιφέρεια με το αναλογικό σύστημα. Και βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή σε μια φάση δοκιμασίας του εκλογικού συστήματος, το οποίο λειτούργησε σε δυο τουλάχιστο αλληλοδιάδοχες εκλογές και μπορώ να πω κατά κάποιο τρόπο δικαίωσε την αλλαγή του εκλογικού συστήματος και περίπου λειτούργησε ως σύστημα απλής αναλογικής.

Υπάρχει μια γνήσια αντιπροσώπευση του λαϊκού φρονήματος και δεν υπάρχει καμιά παραμόρφωση. Και μέσα σ' αυτή ακριβώς εδώ τη Βουλή, τα ποσοστά που πήρε το κάθε κόμμα μέσα στο λαό καθρεφτίζονται στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Έτσι μπορούμε να πούμε ότι είναι δικαιωμένη η αλλαγή του εκλογικού συστήματος, έστω και αν δεν ακολουθήθηκε το σύστημα της απλής αναλογικής, όπως υποστήριξε το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ.

Μπήκαν θέματα αρχής. Και οι αρχές που το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ αναγνωρίζει, τοποθετεί και οριοθετεί είναι πρώτα η ύπαρξη εκλογικού συστήματος, η ύπαρξη δημοκρατίας, και δεύτερο είναι η ύπαρξη ενός εκλογικού

συστήματος που να έχει κάποια λειτουργικότητα. Και όταν τότε συζητούσαμε και επιχειρηματολογούσαμε ήταν ακριβώς για να προωθηθεί αυτή η έννοια.

Αλλά δεν ήταν μόνο αυτό το σημείο. Οι διαφορές και οι συζητήσεις που γίνονταν δεν ήταν μόνο υπόθεση ποσοστών και δεν ήταν μόνο υπόθεση απλής ή ενισχυμένης αναλογικής. Υπήρχαν και πολλά άλλα σημεία τα οποία συζητήθηκαν, τα οποία δεν αναφέρθηκαν από τον ομιλητή, και τα οποία παραμένουν σε εκκρεμότητα και είναι δυνατό από την εφαρμογή του εκλογικού συστήματος να υπάρχουν και άλλα προβλήματα τα οποία θα πρέπει να συζητηθούν. Και σίγουρα το εκλογικό σύστημα μπορεί να τροποποιείται, όμως είναι ένα ευαίσθητο όργανο και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ έχει πλήρη συνείδηση του τι σημαίνει εκλογικό σύστημα, διότι αν το εκλογικό σύστημα μεταβληθεί σε όργανο εξυπηρέτησης οποιωνδήποτε σκοπών οποιουδήποτε, τότε ναι, είναι δυνατό να οδηγήσει σε ανωμαλία. Και έχουμε την εμπειρία των ελληνικών τουλάχιστο πραγμάτων, όπου κάθε κυβέρνηση αλλάζει και το εκλογικό σύστημα και έχουμε τα γνωστά αποτελέσματα που οδήγησαν και σε πολιτική εκκρεμότητα και αυτή τη στιγμή στην ύπαρξη μιας κυβέρνησης που στηρίζεται σε μια ψήφο και μπορώ να πω ότι είναι παράγοντας ανωμαλίας για την ίδια τη χώρα.

Έτσι, αν δούμε πώς εφαρμόζεται το εκλογικό σύστημα, το οποιοδήποτε εκλογικό σύστημα στις χώρες με μακρά ιστορία και πολιτική παράδοση, θα δούμε ότι δεν είναι εργαλείο το οποίο μεταβάλλεται κάθε χρόνο ή σε κάθε εκλογή αλλά μόνο μετά από πάροδο πολλών ετών και είναι μόνιμο το εκλογικό σύστημα.

Σε ό,τι αφορά την αναλογική η κάθε χώρα έχει το δικό της εκλογικό σύστημα, τη δική της αναλογική, και είναι προσαρμοσμένο μέσα στην ιστορία και την παράδοση της κάθε χώρας.

Αλλά υπάρχουν και ορισμένα άλλα πράγματα που θα πρέπει να τοποθετηθούν. Μπορεί σε λεπτομέρειες πράγματι να χρειάζεται το εκλογικό σύστημα συζήτηση, αλλά σίγουρα μέσα σε συνθήκες που δε δημιουργούν την έννοια της εξυπηρέτησης οποιωνδήποτε σκοπιμοτήτων. Και αυτό παραμένει, γι' αυτό υπάρχει και η πρόταση να συζητηθεί στο σύνολό του, αν χρειάζεται, μετά τις προσεχείς εκλογές, ώστε να μη παρεξηγηθεί και να θεωρηθεί ότι γίνεται οποιαδήποτε αλλαγή του εκλογικού συστήματος για οποιοδήποτε άλλο σκοπό.

Όμως το εκλογικό σύστημα έχει μεταβληθεί αυτόματα από μόνο του σε πολύ πιο αναλογικό, που περιορίζει ακόμα και τα ποσοστά που αναφέρθηκαν των 8% ή των 10% η αύξηση του αριθμού των Βουλευτών. Οποιοδήποτε κόμμα σε οποιαδήποτε περιφέρεια πάρει 5% των ψήφων εκλέγει αυτόματα Βουλευτή. Αν δεν μπορεί να εκλέξει και δεύτερο Βουλευτή, ή πλησιάσει στο να εκλέξει και δεύτερο Βουλευτή, πολύ εύκολα μπορεί να προσεγγίσει, μπορεί να πει κανείς, και ψηλότερα ποσοστά με δικαίωμα συμμετοχής στη δεύτερη κατανομή.

Έτσι, ακόμα και το εκλογικό σύστημα όπως είναι σήμερα δεν έχει τη δραματικότητα που είχε το πρόβλημα, όταν εσυζητείτο το 1979 με ύπαρξη 35 μόνο Βουλευτών έναντι των 56 που σήμερα συζητούμε.

Ακριβώς επειδή εμείς δεν το θεωρούμε θέμα αρχής, γιατί δε βλέπουμε να πλήττεται ούτε η έννοια της δημοκρατίας ούτε η έννοια της κανονικής πολιτικής ζωής, αντίθετα, επειδή ακριβώς θεωρούμε ότι η τροποποίηση σήμερα ήταν δυνατό να θεωρηθεί ως μια υπόθεση που έχει άλλες σκοπιμότητες, πιστεύουμε ότι μαζί με οποιεσδήποτε άλλες παρατηρήσεις πιθανό να είναι θέμα που να μπορούμε να το εξετάσουμε με κλίμα νηφαλιότητας μετά τις Βουλευτικές εκλογές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η θέση του κόμματός μας είναι αυτή που εξετέθηκε από τον εκπρόσωπό μας στην Επιτροπή Εσωτερικών. Είμαστε, για λόγους αρχής, υπέρ της απλής αναλογικής και θεωρούμε ότι όσο πιο απλό και αναλογικό είναι το εκλογικό σύστημα, τόσο καλύτερα εκφράζεται η λαϊκή θέληση. Υπάρχει όμως μια άλλη αρχή, την οποία επίσης εξέθεσε ο αντιπρόσωπός μας εκεί, ότι παραμονές των εκλογών δεν μπορούμε να κάνουμε τροποποίηση του εκλογικού νόμου. Δεν είναι σωστό να την κάνουμε.

Μπορεί στο παρελθόν να έγιναν απόπειρες να γίνουν τροποποιήσεις, αλλά με την πάροδο του χρόνου πρέπει να έχουμε συνειδητοποιήσει ότι τις παραμονές των εκλογών, αν επιχειρήσουμε να κάνουμε τροποποίηση του εκλογικού νόμου, δε βοηθούμε να ακολουθούνται οι σωστές διαδικασίες στο εκλογικό μας σύστημα και στα πράγματα της Βουλής.

Εδώ έγινε λόγος ότι οι συνάδελφοι του ΑΔΗΣΟΚ έκαναν την πρότασή τους κατά τον ίδιο τρόπο και χρόνο που έκαναν και την πρότασή τους τα κόμματα του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ το 1979. Δηλαδή όση απόσταση υπήρχε τότε μέχρι το διάστημα των εκλογών, τόση απόσταση μας χωρίζει και τώρα, ή είναι μια παραπλήσια τέλος πάντων προσέγγιση.

Κοντομάκρυνε τα χρονικά διαστήματα ο συνάδελφος Παπαπέτρου ανάλογα με τις πολιτικές του επιδιώξεις. Ποια είναι η αλήθεια; Όταν τον Ιούλιο του 1979 γίνονταν οι προτάσεις από τα δύο κόμματα, μεσολαβούσε ένα χρονικό διάστημα μέχρι τις εκλογές 26 μηνών και όχι 20 μηνών. Διότι οι εκλογές γίνονταν το Σεπτέμβριο και όχι το Μάιο. Οι εκλογές προγραμματίζονταν για το Σεπτέμβριο, όπως έγιναν και το 1976, το Σεπτέμβριο.

Κατά συνέπεια, το να παραλληλίζουμε και να λέμε ότι και τότε ήταν παραμονές των εκλογών και τώρα είναι παραμονές των εκλογών, αυτό είναι μια προσπάθεια όχι σωστής πληροφόρησης και ενημέρωσης του Σώματος και του λαού γενικότερα. Τώρα μας χωρίζει ένας χρόνος ή λιγότερο από ένας χρόνος από τις εκλογές και επαναλαμβάνω ότι δεν είναι σωστό τις παραμονές των εκλογών να γίνονται τροποποιήσεις του εκλογικού νόμου, όταν αυτός ο νόμος λειτούργησε ήδη για δύο εκλογικές περιόδους.

Μας κατηγόρησαν για πολιτική σκοπιμότητα. Εγώ θα αντιστρέψω τα πράγματα, συνάδελφοι. Οι συνάδελφοι, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, ανήκαν στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ μέχρι τον περασμένο Μάρτιο. Και αφού γνοιάζονταν για το εκλογικό σύστημα, είχαν την ευκαιρία να κάνουν πέρυσι ή να κάνουν τον περασμένο Γενάρη προτάσεις για να τροποποιήσουμε τον εκλογικό νόμο. Δέν έκαμαν όμως τέτοιες προτάσεις.

Τι υποδηλεί αυτό; Αυτό υποδηλεί ότι η δική τους πρόταση έχει πολιτική σκοπιμότητα και όχι η θέση αρχών που παίρνει το κόμμα μας ή και οι άλλοι συνάδελφοι, ότι δηλαδή παραμονές των εκλογών δεν κάνουμε τροποποιήσεις του εκλογικού συστήματος.

Λέχθηκαν ακόμα μερικά άλλα πράγματα, κύριοι συνάδελφοι, και σας παρακαλώ να τα προσέξετε. Λέχθηκε ότι αυτό το εκλογικό σύστημα σημαίνει υποκλοπή ψήφων. Πράγματι έγινε υποκλοπή ψήφων σε αυτή τη Βουλή και έγινε

από τους πέντε συναδέλφους που αποσχίστηκαν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ και, χωρίς να έχουν το ίδιο εκτόπισμα μέσα στο λαό, κατακράτησαν τις έδρες τους. Να ποιοι έχουν κατακλέψει τις ψήφους του ΑΚΕΛ και γενικότερα τις ψήφους του εκλογικού Σώματος.

Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι υπάρχουν λόγοι αρχής, αλλά αυτοί οι λόγοι αρχής πρέπει να τηρούνται από όλους και πρέπει να γίνονται σεβαστές οι απαιτήσεις του λαού και όχι να κόβονται και να ράβονται στα μέτρα κάποιων οι αρχές για κάποιες πολιτικές σκοπιμότητες.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα λοιπόν επιμένει ότι αν υπάρχει -και υπάρχει- θέμα τροποποίησης του εκλογικού νόμου, αυτό πρέπει να το εξετάσει η νέα Βουλή, όταν θα εκλεγεί από τις επόμενες εκλογές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Διέκοψα αστεϊζόμενος το συνάδελφο Παπαπέτρου για να τον ρωτήσω αν είχε να πει και τίποτε για το Δημοκρατικό Συναγερμό, όντας σίγουρος ότι δεν είχε τίποτε να πει για ανακολουθία του Δημοκρατικού Συναγερμού σχετικά με το θέμα αυτό. Επιχείρησε να μου απαντήσει όχι αστεϊζόμενος, αλλά σοβαρευόμενος, αλλά αναφέρθηκε σε ομιλία του Βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού Λεόντιου Ιεροδιακόνου που είχε γίνει το 1979, σε εποχή κατά την οποία δεν ήταν Βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού και συνεπώς τα όσα λέχθηκαν την εποχή εκείνη, δεν μπορεί να λεχθεί ότι αφορούν ή ότι δεσμεύουν το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Δεν υπάρχει οποιοδήποτε θέμα αρχής που να λέγει ότι επειδή επίκεινται εκλογές δεν μπορούμε να ψηφίσουμε εκλογική νομοθεσία. Αν η οποιαδήποτε τροποποίηση της εκλογικής νομοθεσίας είναι αντικειμενικά ορθή και δε γίνεται με σκοπό την εξυπηρέτηση συμφερόντων περιστασιακών πλειοψηφιών στη Βουλή, ή αυτών που τις ψηφίζουν, δεν μπορεί να λεχθεί ότι υπάρχει οποιοδήποτε θέμα αρχής που να παρεμποδίζει την τροποποίηση της εκλογικής νομοθεσίας, διότι πλησιάζουν οι επόμενες εκλογές.

Σημασία έχει αν η προτεινόμενη τροποίηση είναι σωστή ή δεν είναι σωστή. Το πότε θα γίνουν εκλογές με βάση την προτεινόμενη τροποποίηση, δεν έχει και πολύ μεγάλη σημασία.

Ο συνάδελφος Παπαπέτρου κατόρθωσε κατά τη γνώμη μου να αποδείξει ανακολουθία των δύο κομμάτων ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ. Γιατί είναι φανερό πως με τα όσα είπε, τόσο για το ΑΚΕΛ όσο και για την ΕΔΕΚ, το θέμα της απλής αναλογικής ήταν θέμα δημοκρατικής αρχής, ενώ από ό,τι φαίνεται σήμερα, η εφαρμογή αυτής της δημοκρατικής αρχής, εξαρτάται και από το πόσο κοντά είναι ή δεν είναι οι επόμενες εκλογές.

Αλλά καθόσον αφορά τα δύο αυτά κόμματα, δεν είναι η πρώτη φορά κατά την οποία επέδειξαν κάποια ανακολουθία. Ανακολουθία επεδείχθηκε και από το ΑΚΕΛ το 1976, όταν οι πέντε Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ ήταν και τότε μέλη του ΑΚΕΛ. Διότι παρά τα όσα λέγονται για την εποχή εκείνη, από τότε είναι που ο

Δημοκρατικός Συναγερμός ζήτησε την εφαρμογή αναλογικού εκλογικού συστήματος, αλλά απορρίφθηκε το αίτημα. Και απορρίφθηκε με μοναδική αιτιολογία ότι η ψήφιση οποιουδήποτε νέου εκλογικού συστήματος θα συνεπαγόταν αναβολή των εκλογών του 1976. Και βλέπετε την εποχή εκείνη οι εκλογές της 5ης Σεπτεμβρίου 1976 επρόκειτο να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένο πολιτικό σκοπό τριών παρατάξεων -και του ΔΗ.ΚΟ. και της ΕΔΕΚ και του ΑΚΕΛ- τον αποκλεισμό του Δημοκρατικού Συναγερμού από τη Βουλή, με το γνωστό αντιδημοκρατικό σύστημα του 1 - 2 - 4 και στη Λευκωσία του 1 - 2 - 4 - 6.

Βραχυχρόνια ο πολιτικός εκείνος σκοπός επιτεύχθηκε με πλήρη αποκλεισμό του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο οποίος είχε πάρει τότε περίπου το 26% των ψήφων, από τη Βουλή για μια ολόκληρη πενταετία. Και ουδείς συγκινήθηκε την εποχή εκείνη, ουδείς έθεσε θέμα δημοκρατικής αρχής, ουδείς έθεσε θέμα ότι ένα τεράστιο πραγματικά ποσοστό του λαού παρέμεινε εκτός Βουλής, όχι μόνο λόγω αντιδημοκρατικού συστήματος, αλλά λόγω και κυρίως αντιδημοκρατικής συμπαιγνίας τριών ανομοιογενών κομμάτων την εποχή εκείνη.

Πλην όμως ο μακροχρόνιος στόχος της συμπαιγνίας εκείνης δεν επιτεύχθηκε, διότι ο στόχος ήταν η διάλυση του Δημοκρατικού Συναγερμού, ενώ το αποτέλεσμα της συμπαιγνίας ήταν η πολιτική ενδυνάμωση του Δημοκρατικού Συναγερμού για να εισέλθει στη Βουλή δεύτερο κόμμα, με πολύ μικρή διαφορά από το πρώτο κόμμα, με τις εκλογές του 1981. Και για να πάρει την πρωτοκαθεδρία μεταξύ των κομμάτων από τις εκλογές του 1983 και μετά. Οι Προεδρικές εκλογές του 1983 απόδειξαν ότι ως ποσοστό είμαστε το πρώτο κόμμα. Στις Βουλευτικές εκλογές του 1985, επιβεβαιώθηκε.

Επομένως για το Δημοκρατικό Συναγερμό, καθόσον αφορά το εκλογικό σύστημα, τίθεται θέμα αρχής να υπάρχει σύστημα το οποίο να εξασφαλίζει την πολυφωνία, να υπάρχει σύστημα το οποίο να εξασφαλίζει εύλογη αντιπροσώπευση στη Βουλή όλων των πολιτικών δυνάμεων του τόπου αυτού.

Αλλά κάνει λάθος ο συνάδελφος Παπαπέτρου να επικαλείται το εκλογικό μέτρο της Λευκωσίας του 8% και να το συγχέει με το μέτρο το οποίο πρέπει κάποιος να πάρει παγκύπρια, προκειμένου να εισέλθει στη δεύτερη κατανομή. Διότι, χωρίς να έχω μελετήσει ειδικά το θέμα για τη σημερινή συζήτηση, δεν έχω φρεσκάρει τη μνήμη μου καθόσον αφορά την ισχύουσα εκλογική νομοθεσία, νομίζω ότι χρειάζεται ένας Βουλευτής συν 8% παγκύπρια, προκειμένου να δοθεί δικαίωμα σε ένα κόμμα να εισέλθει στη δεύτερη κατανομή, ή αν δεν κατορθώσει να εκλέξει ένα Βουλευτή, χρειάζεται 10% παγκύπρια.

Η μόνη διαφορά η πολιτική που υπάρχει μεταξύ του σήμερα και του 1979 είναι ότι το 1979, για να εκλέξει κάποιος Βουλευτή χρειαζόταν περίπου το 8 1/3% των ψήφων στην επαρχία Λευκωσίας ειδικά, ενώ τώρα μπορεί να το επιτύχει με ένα ποσοστό 4.8% περίπου των ψήφων στην επαρχία Λευκωσίας και πάλι ειδικά, λόγω του αριθμού των Βουλευτών που εκλέγει η επαρχία. Αλλά το 8% το οποίο καθόρισε η εκλογική εκείνη νομοθεσία ή το 10% δεν έχει σχέση με το μέτρο της Λευκωσίας, διότι ο εκλογικός νόμος μιλά για παγκύπριο ποσοστό.

Ένα πολύ ευφυές επιχείρημα τέθηκε από πλευράς του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της ΕΔΕΚ. Ήδη ο εκλογικός αυτός νόμος λειτούργησε κατά τρόπο που να ισοδυναμεί με απλή αναλογική. Μάλιστα. Στις εκλογές του 1985, τις οποίες διεκδίκησαν μόνο τέσσερα κόμματα, τα οποία όλα παρευρίσκονται αυτή τη στιγμή μέσα στη Βουλή και τα οποία όλα κατόρθωσαν να περάσουν το εμπόδιο του 8% και 10% και να εισέλθουν στη δεύτερη κατανομή, ο εκλογικός αυτός νόμος

που έχουμε λειτούργησε ως νόμος απλής αναλογικής. Οι εκλογές του 1985, παρά το ότι έγιναν με σύστημα ενισχυμένης αναλογικής, λειτούργησαν ως απλή αναλογική λόγω της πολιτικής δυνάμεως, της χωριστής, αν θέλετε, πολιτικής δύναμης των κομμάτων που διεκδίκησαν εκείνες τις εκλογές.

Όμως στις εκλογές του 1981 που έγιναν με ακριβώς το ίδιο εκλογικό σύστημα, όπως έγιναν και οι εκλογές του 1985, στις εκλογές εκείνες το σύστημα δε λειτούργησε ως σύστημα απλής αναλογικής, αλλά λειτούργησε ως σύστημα ενισχυμένης αναλογικής, γιατί αποκλείστηκαν από τη δεύτερη κατανομή η ΝΕΔΗΠΑ, η Ένωση Κέντρου και το ΠΑΜΕ, τρία κόμματα τα οποία μεταξύ τους είχαν πάρει τότε περίπου το 7 1/2% των ψήφων.

Στις προσεχείς εκλογές είναι φανερό ότι το ίδιο σύστημα θα λειτουργήσει ως σύστημα ενισχυμένης αναλογικής, αν αυτά που βλέπουμε σήμερα εξακολουθήσουν να ισχύουν την ημέρα των εκλογών, με άλλα λόγια με το ΑΔΗΣΟΚ και το Κόμμα των Φιλελευθέρων, που είναι τώρα εκτός Βουλής, να διεκδικούν αυτές τις εκλογές χωριστά από όλα τα άλλα κόμματα.

Επομένως είναι φανερό ότι στις επόμενες εκλογές, το ίδιο εκλογικό σύστημα θα λειτουργήσει ως σύστημα ενισχυμένης αναλογικής και περί αυτού νομίζω ότι δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αμφιβολία.

Αλλά τώρα θα πρέπει να πούμε και κάτι άλλο. Δεν υπήρξε, δεν υπάρχει και δεν πρόκειται να υπάρξει, ενόσω υπάρχει πολιτική ζωή, πλήρως δίκαιο ή πλήρως άψογο πολιτικό σύστημα, πολιτικό εκλογικό σύστημα. Το κάθε εκλογικό σύστημα έχει τα πλεονεκτήματά του, έχει και τα μειονεκτήματά του. Έτσι είναι καιρός, σε ορισμένα θέματα που αφορούν τροποποιήσεις εκλογικών συστημάτων, να αποφεύγουμε να μιλούμε περί αρχών. Διότι στην πραγματικότητα δεν τίθεται καν θέμα δημοκρατικής αρχής, αλλά τίθεται θέμα εξεύρεσης της σωστής ισορροπίας που απαιτεί η εκάστοτε εσωτερική κατάσταση μιας συγκεκριμένης χώρας.

Το πλήρες σύστημα της απλής αναλογικής οδηγεί σε αδυναμία διακυβέρνησης ενός τόπου. Το πλειοψηφικό σύστημα τείνει στη δημιουργία ισχυρότατων κυβερνήσεων, αλλά ταυτόχρονα στον αποκλεισμό μεγάλου ποσοστού του λαού από αντιπροσώπευση στη Βουλή. Η ενισχυμένη αναλογική, κατά τρόπο μάλιστα αρκετά ελαφρό, είναι σύστημα ισορροπίας, είναι μέσο σύστημα μεταξύ του συστήματος της απλής αναλογικής και του πλειοψηφικού συστήματος. Το σύστημα της ενισχυμένης αναλογικής δεν έπρεπε να ενοχλεί κανένα. Αρκεί να είναι τέτοιο, ώστε αφ' ενός μεν να εξασφαλίζει πολυφωνία, αλλά αφ' εταίρου να εξασφαλίζει και τη δυνατότητα διακυβέρνησης ενός τόπου.

Και έρχομαι και πάλι στο γνωστό επιχείρημα που μόλις λέχθηκε από πλευράς ΑΚΕΛ και λέχθηκε και εκ μέρους του ΑΔΗΣΟΚ ότι: «Μα έχουμε προεδρικό σύστημα και αυτά δεν έχουν σημασία. Στα προεδρικά συστήματα πρέπει να υπάρχει απλή αναλογική, διότι άλλος κυβερνά και άλλος νομοθετεί. Κατά τη γνώμη μου είναι τελείως λανθασμένη τοποθέτηση και τα αποτελέσματα της υπάρξεως κυβερνήσεως που δεν έχει πόδι μέσα στη Βουλή ή δεν έχει ισχυρή δική της εκπροσώπηση ή υποστήριξη από Βουλή τα βλέπουμε καθημερινώς τα τελευταία 2 1/2 χρόνια.

Βλέπουμε να γίνονται προεδρικές εκλογές και τους υποψηφίους να εξαγγέλλουν προγράμματα εκατό ημερών, τριών μηνών, δεκαπέντε μηνών, εξήντα μηνών. Και εκ των προτέρων οι πάντες επιτέλους πρέπει να γνωρίζουν ότι ούτε τα προγράμματα των εκατό ημερών, ούτε τα προγράμματα των δώδεκα μηνών, ούτε

τα προγράμματα των εξήντα μηνών μπορεί να εφαρμοστούν αν δε βρεθεί και για το τελευταίο (ι) του προγράμματος πλειοψηφία μέσα σ' αυτή τη Βουλή.

Και το αποτέλεσμα ποιο είναι; Το αποτέλεσμα είναι ότι αν καθιερώσουμε σύστημα απλής αναλογικής -πράγμα που ενισχύει περαιτέρω διασπορά πολιτικών δυνάμεων, όχι για λόγους ιδεολογίας πλέον αλλά πιθανότατα για λόγους καθαρά προσωπικών διαφορών- το σύστημα το οποίο έχουμε θα οδηγηθεί προς το χειρότερο. Γιατί στην πραγματικότητα, ενώ το σύστημα τουλάχιστο της ενισχυμένης αναλογικής παρέχει κάποια ελπίδα ότι μακροχρόνια αυτή η κατάσταση, να κατολισθαίνουμε δηλαδή διαρκώς προς ακυβερνησία, θα αναστραφεί, για να έρθουμε προς το σωστό σύστημα να υπάρχει η πολιτική δυνατότητα αρμονίας κυβέρνησης και Βουλής ή πλειοψηφίας της Βουλής ή μεγάλου μέρους της Βουλής. Το άλλο σύστημα το οποίο εισηγούνται οι συνάδελφοι απ' εκεί θα εμποδίσει την πραγματοποίηση αυτού του στόχου, με αποτέλεσμα να πηγαίνουμε ως χώρα από το κακό στο χειρότερο.

Με άλλα λόγια εκείνο το οποίο λέγω είναι ότι ως Δημοκρατικός Συναγερμός τασσόμαστε υπέρ συστήματος το οποίο εξασφαλίζει τη δυνατότητα πολυφωνίας. Ταυτόχρονα τασσόμαστε και υπέρ συστήματος το οποίο εξασφαλίζει δυνατότητα διακυβέρνησης αυτού του τόπου ή θα την εξασφαλίσει μέσα στο προσεχές προβλεπτό μέλλον.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια, το πού ενισχύεις το σύστημα και πού δεν το ενισχύεις το σύστημα είναι θέμα τρόπου ενισχύσεως· και τρόπους ενισχύσεως εμείς τους συζητούμε. Αλλά δεν μπορούμε να ψηφίσουμε τη σημερινή πρόταση νόμου που προέρχεται από το ΑΔΗΣΟΚ, γιατί στην πραγματικότητα η σημερινή πρόταση νόμου καταργεί τελείως το σύστημα της ενισχυμένης αναλογικής. Καθιερώνει απλή αναλογική, με όλα τα μειονεκτήματα τα οποία έχω αναφέρει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Παρ'όλον ότι δε θέλω να μπω στην ουσία του θέματος κατά πόσο είναι σωστή ή όχι η απλή αναλογική, θέλω να πω ότι το αναλογικό σύστημα εκλογής των Βουλευτών που έχουμε έχει λειτουργήσει σε δυο εκλογές ικανοποιητικότατα και πρέπει να αναφέρω ότι αυτή η νομοθεσία στάληκε, όταν ήταν Προέδρος της Δημοκρατίας ο κ. Σπύρος Κυπριανού και θεσπίστηκε από αυτό το Σώμα.

Επειδή δεν πρόκειται να συζητήσουμε το σύστημα σήμερα και επειδή στην 'Εκθεση της Επιτροπής η θέση των τριών τουλάχιστο κομμάτων είναι ότι για λόγους αρχής δεν είναι δυνατό να ψηφίσουμε την πρόταση των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ, γιατί κι εμείς πιστεύουμε ακράδαντα ότι δεν είναι σωστό λίγο χρόνο πριν τις Βουλευτικές εκλογές να τροποποιούμε το εκλογικό σύστημα. Και υπάρχουν πάρα πολλά παραδείγματα και ιδιαίτερα στον ελλαδικό χώρο που κάθε κυβέρνηση, έχοντας την πλειοψηφία προ των εκλογών, τροποποιούσε το σύστημα με δυσμενή επακόλουθα για την ίδια τη χώρα.

Πιστεύουμε ότι αυτή την πρόταση του ΑΔΗΣΟΚ θα πρέπει, όταν θα εκλεγεί η νέα Βουλή, να τη συζητήσει και να τοποθετηθούν τα κόμματα πάνω στο θέμα της απλής ή όχι αναλογικής.

Εκείνο που διερωτώμαστε όμως, οι κύριοι συνάδελφοι του ΑΔΗΣΟΚ βρίσκονταν στο ΑΚΕΛ και θα μπορούσαν την επαύριο των Βουλευτικών εκλογών, αν ένιωθαν ότι το σύστημα που είχαμε τότε και που λειτουργεί και σήμερα δε λειτουργούσε σωστά ή δεν ικανοποιούσε το λαϊκό αίσθημα, θα μπορούσαν από τότε και νωρίς μάλιστα να υποβάλουν πρόταση νόμου στη Βουλή για να εξεταστεί.

Επίσης θέλω κατηγορηματικά να απορρίψω εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος όλους τους υπαινιγμούς του κ. Παπαπέτρου ότι υπάρχουν άλλα ελατήρια από τα θέματα αρχής. Τουλάχιστο ως Δημοκρατικό Κόμμα πιστεύουμε ότι δεν ανέγνωσε καμιά παράγραφο από τις ομιλίες τότε που ψηφιζόταν η νομοθεσία για το εκλογικό σύστημα, δεν ανέφερε καθόλου τις θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος, που σημαίνει ότι το Δημοκρατικό Κόμμα παραμένει συνεπές στις θέσεις που υποστήριξε και τότε.

Επομένως θα πρέπει να απορρίψουμε τουλάχιστο για την πλευρά μας οποιουσδήποτε υπαινιγμούς έχει κάμει ο συνάδελφος κ. Παπαπέτρου για άλλους στόχους, άλλους σκοπούς, παρά για θέματα αρχής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου και μετά ο κ. Δίγκλης.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Θα είμαι πολύ σύντομος και μάλλον θα απαντήσω σε ορισμένα απο τα επιχειρήματα τα οποία έχουν παρατεθεί στη συζήτηση του προτεινόμενου νομοθετήματος.

Ο εκπρόσωπος του ΑΔΗΣΟΚ μας κάλεσε να ψηφίσουμε το προτεινόμενο νομοθέτημα και επιχειρηματολόγησε σε έκταση εξηγώντας τα αγαθά της απλής αναλογικής. Αλλά στην πραγματικότητα δεν έχουμε ενώπιόν μας πρόταση απλής αναλογικής αλλά πρόταση ενισχυμένης αναλογικής την οποία προτείνει το ΑΔΗΣΟΚ με τροποποίηση μόνο των ποσοστών. Αντί, λέει, να είναι 10% να είναι 6% και αντί 8% να είναι 4%. Δηλαδή πάλι προτείνεται η ενισχυμένη αναλογική και κατά συνέπεια όλη η επιχειρηματολογία υπέρ της απλής αναλογικής δεν έχει απολύτως τη θέση της εδώ, διότι αποσκοπείται τροποποίηση ποσοστών προς επίτευξη συγκεκριμένων στόχων και προσδοκώμενου εκλογικού αποτελέσματος.

Ώστε καλό είναι, όταν επιχειρηματολογούμε με τόση σφοδρότητα και κάμνουμε επιλογές, όπως έγιναν αυτές οι επιλογές με επιχειρηματολογία, να είμαστε προσεκτικότεροι, διότι και ενισχυμένη αναλογική έχουμε και ενισχυμένη αναλογική καλούμαστε να ψηφίσουμε κατόπιν της πρότασης του 6% και του 4% με μια έδρα που έκαμε το ΑΔΗΣΟΚ.

Θα ήθελα επίσης να απαντήσω και στον κ. Μαρκίδη, ο οποίος μίλησε για την ενισχυμένη αναλογική, λέγοντας ότι ενισχύει την εδραίωση της σταθερότητας στη διακυβέρνηση ενός τόπου το σύστημα αυτό, ενώ η απλή αναλογική οδηγεί στην ακυβερνησία. Αυτά βεβαίως ισχύουν στα κοινοβουλευτικά συστήματα και όχι στο δικό μας σύστημα, διότι η Βουλή δεν κυβερνά, η Βουλή αποτελεί το Νομοθετικό Σώμα.

Εκείνο που θα μπορούσε να πει είναι ότι οδηγεί στον ανεπίτρεπτο κατακερματισμό των πολιτικών δυνάμεων που έχει δυσμενή αποτελέσματα σίγουρα και η δυσμένεια εκδηλώνεται με πολλούς τρόπους αλλά όχι με την ακυβερνησία.

Επίσης καλό θα ήταν να ελέγετο ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός και ο πρόδρομός του το Ενιαίο Κόμμα υπήρξαν οι μεγάλοι θιασώτες του πλειοψηφικού συστήματος και τότε μόνο το εγκατέλειψαν όταν πλήρωσαν τις συνέπειες εκείνης της επιμονής με το να μην πάρουν καμιά έδρα στη Βουλή, διότι νόμιζαν τότε πως ήταν τόσο ισχυροί, ώστε να εξασφαλίζουν την πλειοψηφία, όπως το έκαμναν πριν, με τα ίδια δηλαδή ποσοστά του 25% να έχουν πλειοψηφία εδρών. Αλλά όταν συνασπίστηκαν τα άλλα τρία κόμματα, είδαν ότι το πλειοψηφικό σύστημα ήταν πραγματικά ολέθριο και αντιδημοκρατικό και τότε προσχώρησαν προς την παράταξη εκείνων οι οποίοι πολέμησαν το πλειοψηφικό ως αντιδημοκρατικό, και είναι αντιδημοκρατικό σύστημα.

Η ενισχυμένη αναλογική, όπως λειτούργησε σήμερα, ικανοποιεί πλήρως. Απόδειξη αυτού είναι ότι η σημερινή σύνθεση του Σώματος είναι ακριβώς στα μέτρα της απλής αναλογικής. Βεβαίως απέτυχαν ορισμένοι ανεξάρτητοι με ψήφους όμως της τάξης των 500, των 300 ψήφων, οι οποίοι δεν ανέμενε κανένας ότι θα μπορούσαν να μπούν στη Βουλή.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Την τεκμηρίωση των θέσεων του ΑΔΗΣΟΚ την έχει πραγματοποιήσει με πολλή επιτυχία ο συνάδελφος Παπαπέτρου και δεν πρόκειται να επαναλάβω όσα λέχθηκαν από του βήματος από το συνάδελφο Παπαπέτρου.

Θα σχολιάσω ορισμένες απόψεις οι οποίες εκφράστηκαν από άλλους ομιλητές, ορισμένη συλλογιστική και ορισμένα επιχειρήματα τα οποία επικαλέστηκαν, για να στηρίξουν τη δική τους θέση έναντι της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

Πριν όμως προχωρήσω θα ήθελα να υποδείξω στο συνάδελφο κ. Ευσταθίου -δυστυχώς έχει εξέλθει της αίθουσας- ότι η πρόταση νόμου την οποία κατέθεσε το ΑΔΗΣΟΚ και η οποία πρόταση νόμου βρίσκεται σε ισχύ, είναι η πρόταση για την απλή αναλογική. Η υπαλλακτική θέση η οποία υποβλήθηκε στη διάρκεια των εργασιών των συζητήσεων της Επιτροπής αναφορικά με αυτή την πρόταση νόμου απλώς ήταν μια υπαλλακτική θέση με σκοπό και να διευκολύνει τις άλλες πλευρές αλλά, αν θέλετε, και για να αποκαλύψει ακόμα ισχυρότερα την ασυνέπεια των άλλων πλευρών.

Αν ο συνάδελφος κ. Ευσταθίου ή γενικά οι συνάδελφοι της ΕΔΕΚ επιθυμούν να υποστηρίξουν την πρόταση νόμου, εμείς δηλώνουμε ξεκάθαρα ότι αυτή η πρόταση νόμου η οποία επιδιώκει την καθιέρωση της απλής αναλογικής είναι η επίσημη πρότασή μας και εμείς είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε και να υποστηρίξουμε αυτή την πρόταση.

Θα ήθελα, περαιτέρω, κύριε Πρόεδρε, να επισύρω την προσοχή του Σώματος στο ότι όλοι ή σχεδόν όλοι όσοι πέρασαν σήμερα από αυτό το βήμα διακήρυξαν και υπογράμμισαν την προσήλωση των κομμάτων τους στην αρχή της απλής αναλογικής. Αλλά όλως περιέργως και ανεξήγητα δήλωσαν ταυτόχρονα ότι δυστυχώς στην προκείμενη περίπτωση η αρχή της απλής αναλογικής δεν είναι δυνατό να υποστηριχθεί από τα κόμματά τους, γιατί δήθεν βρισκόμαστε στις παραμονές εκλογών.

Θα ήθελα να υπενθυμίσω σ' αυτούς τους συναδέλφους ορισμένα γεγονότα και θα επιθυμούσα και θα παρακαλούσα αυτούς τους συναδέλφους να μην τα αντιπαρέλθουν αυτά τα γεγονότα. Και προκαλώ από του βήματος της Βουλής να δώσουν απάντηση αυτοί οι συνάδελφοι στα γεγονότα που θα επικαλεσθώ. Και υπενθυμίζω ειδικά τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ. Το 1970 διεξήχθησαν βουλευτικές εκλογές. Την ίδια τη μέρα που επρόκειτο να διαλυθεί η Βουλή, πριν από τη διεξαγωγή των βουλευτικών εκλογών, ο συνάδελφος κ. Στυλιανού είχε κατατεθειμένη πρόταση νόμου υπέρ της απλής αναλογικής και τέθηκε για συζήτηση και ψηφοφορία σ' εκείνη την τελευταία συνεδρία του Σώματος πριν τη διάλυσή του και τη διεξαγωγή βουλευτικών εκλογών.

Και αν επιθυμείτε, ποιοι ψήφισαν υπέρ της πρότασης νόμου του συναδέλφου κ. Στυλιανού; Κανένας άλλος από τους Βουλευτές του ΑΚΕΛ. Και ερωτώ τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ. Πόσοι είναι η συνέπεια, όταν στην τελευταία συνεδρία της Βουλής ψηφίζουν υπέρ πρότασης νόμου για την καθιέρωση της απλής αναλογικής με βάση την οποία θα διεξάγονταν οι βουλευτικές εκλογές όχι ύστερα από χρόνια αλλά ύστερα από ενάμιση μήνα. Πόση είναι η συνέπεια, όταν τότε ψήφιζαν υπέρ αυτής της πρότασης νόμου, ενώ τώρα, περισσότερο από ένα χρόνο πριν από τη διεξαγωγή ή πριν από τη λήξη της θητείας αυτής της Βουλής, όταν κατατίθεται η ίδια πρόταση νόμου, οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ την καταψηφίζουν; Αλλά θα υποδείξω στους συναδέλφους και γενικότερα στο Σώμα ακόμα ένα δυο γεγονότα.

Αναφέρθηκε από το συνάδελφο Παπαπέτρου ότι το Νιόβρη του 1976 κατατέθηκε κοινή πρόταση νόμου ΑΚΕΛ και ΕΔΕΚ υπέρ της απλής αναλογικής όχι για τις εκλογές που επρόκειτο να διεξαχθούν το 1985 ή το 1986 αλλά για τις βουλευτικές εκλογές που ακολουθούσαν. Ναι, κατατέθηκε για μακρότερο χρονικό διάστημα από ότι κατατέθηκε η υπό συζήτηση σήμερα πρόταση νόμου.

Συνεπώς αν τότε κατατίθετο πρόταση νόμου για τις βουλευτικές εκλογές που ακολουθούσαν, γιατί δεν είναι δυνατό σήμερα, δεκαέξι περίπου μήνες πριν από τη λήξη της θητείας, να υποστηριχθεί η πρόταση νόμου για την καθιέρωση της απλής αναλογικής;

Αλλά υπάρχει ακόμα ένα κραυγαλέο γεγονός στο οποίο θα επισύρω και πάλι την προσοχή του Σώματος και ειδικά των συναδέλφων του ΑΚΕΛ.

Υπενθυμίζω στους συναδέλφους ότι στο πρώτο εξάμηνο του 1976, Απρίλιο ή Μάιο του 1976, δηλαδή τέσσερις ή πέντε μήνες πριν τη διεξαγωγή των βουλευτικών εκλογών το Σεπτέμβρη του 1976, έγινε σύσκεψη όλων των Βουλευτών υπό την προεδρία του τότε Προέδρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και υπενθυμίζω στους συναδέλφους του ΑΚΕΛ ότι ο τότε Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ μ. Παπαϊωάννου εισηγήθηκε όπως οι βουλευτικές εκλογές που επρόκειτο να ακολουθήσουν σε ελάχιστους μήνες διεξάγονταν με το σύστημα της απλής αναλογικής.

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ερωτώ, πόση ισχύ και πόση πειστικότητα έχει το επιχείρημα που επικαλούνται σήμερα και οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ αλλά και άλλες πλευρές της Βουλής ότι δεν είναι δυνατό να τροποποιηθεί το σύστημα στις παραμονές των βουλευτικών εκλογών; Πόση ισχύ έχει αυτό το επιχείρημα και πώς μπορούν να πείσουν το λαό, ο οποίος μας ακούει αυτή τη στιγμή, ότι το επιχείρημά τους ευσταθεί και ότι είναι ισχυρό επιχείρημα, για να μην υποστηρίξουν τουλάχιστον εκείνες οι πλευρές που υποστήριζαν την απλή αναλογική, ότι δικαιολογείται η αντίθεσή τους στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου;

Είναι φανερό για μας, κύριε Πρόεδρε, ότι υπάρχει μια κραυγαλέα και πλήρης ασυνέπεια μεταξύ της δήλωσης όλων σχεδόν των πλευρών που έγινε σήμερα από αυτό το βήμα, της δήλωσης ότι τάσσονται σαν θέμα αρχής υπέρ της απλής αναλογικής και της θέσης την οποία παίρνουν έναντι της υπό συζήτηση πρότασης νόμου. Υπάρχει μια κραυγαλέα αντίφαση και ασυνέπεια μεταξύ δηλώσεων και διακηρύξεων, δηλώσεων και διακηρύξεων περί προσήλωσης στην αρχή της απλής αναλογικής, και μεταξύ έργων, μεταξύ της συγκεκριμένης αντίθεσης και καταψήφισης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

Έχει προβληθεί απ' αυτό το βήμα το επιχείρημα ότι το εκλογικό μας σύστημα, παρόλο που είναι σύστημα ενισχυμένης αναλογικής εντούτοις εκφράζει γνήσια τη βούληση του λαού. Είναι γεγονός ότι σε ορισμένες εκλογές και συγκεκριμένα στις εκλογές από τις οποίες αναδείχθηκε η παρούσα Βουλή, περίπου η βούληση του λαού εκφράστηκε με την κατανομή των εδρών μεταξύ των διάφορων κομμάτων. Αλλά προκαλώ κι' εγώ και υπενθυμίζω τις εκλογές του 1981. Εκφράστηκε τότε πραγματικά στην πράξη η βούληση του λαού, όταν τρία κόμματα μικρά, τα οποία συνολικά περίπου πήραν το 7% των ψήφων, έμειναν έξω από τη Βουλή; Και είναι αυτό το γεγονός γνήσια δημοκρατία; Είναι συνεπής εφαρμογή της δημοκρατίας;

Αλλά πέραν τούτου θα επικαλεσθώ ένα υποθετικό παράδειγμα. Αν υποθέσουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι στις επόμενες βουλευτικές εκλογές δύο κόμματα πάρουν 7,5%, θα λειτουργήσει αυτό το σύστημα κατά τον πλέον δημοκρατικό τρόπο και θα αποτελεί η επόμενη Βουλή που τυχόν θα αναδειχθεί μέσα από τέτοιες εκλογές πραγματική και γνήσια δημοκρατική έκφραση της βούλησης του λαού;

Συνεπώς εμείς είμαστε πεπεισμένοι ότι το ισχύον εκλογικό σύστημα είναι δημοκρατικό, είναι αναλογικό αλλά ούτε το δημοκρατικότερο είναι ούτε πραγματικά εκφράζει κατά τον πλέον καλό τρόπο τη βούληση του λαού.

Είναι γι' αυτό το λόγο που το ΑΔΗΣΟΚ κατέθεσε την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, για να εκφράζεται γνήσια και χωρίς οποιαδήποτε παραβίαση πραγματικά η θέληση του λαού και για να μη συντελείται, όπως λέχθηκε το 1979, όταν εσυζητείτο η εισαγωγή αυτού του συστήματος, για να μη συντελείται, λέω, ούτε βιασμός της θέλησης του λαού αλλά ούτε υποκλοπή των ψήφων του λαού.

Βέβαια ο συνάδελφος Πουμπουρής υπέβαλε το ερώτημα το οποίο επανέλαβε και ο συνάδελφος Παναγίδης. Γιατί οι πέντε Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ δεν κατέθεσαν πρόταση νόμου περί της απλής αναλογικής πριν αποχωρήσουν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς;

Εκ πρώτης όψεως είναι ισχυρό το επιχείρημα. Εγώ θα αντιστρέψω το ερώτημα. Γιατί το ίδιο το ΑΚΕΛ και η Κοινοβουλευτική του Ομάδα δεν κατέθεσαν νωρίτερα πρόταση νόμου για την καθιέρωση της απλής αναλογικής; Ή, αν θέλετε, γιατί και άλλα κόμματα αρκετά προηγούμενα δεν κατέθεσαν πρόταση νόμου για καθιέρωση της απλής αναλογικής;

Συνεπως το ερώτημα δεν απευθύνεται μόνο στους Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ. Αυτό το ερώτημα απευθύνεται σε ολόκληρο το Σώμα και είναι ολόκληρο το Σώμα που θα πρέπει να απαντήσει. Εν πάση περιπτώσει η ομάδα του ΑΔΗΣΟΚ έστω και καθυστερημένα έχει καταθέσει την πρόταση νόμου γ'α την απλή αναλογική και είναι εδώ που δοκιμάζεται η θέση και η συνέπεια των διάφορων κομμάτων όσον αφορά τη διακήρυξη περί προσήλωσης σε αρχές.

Έχει προβληθεί για πολλοστή φορά ο ισχυρισμός ότι υποκλοπή των ψήφων του λαού γίνεται όχι με τη διατήρηση και εφαρμογή του συστήματος της ενισχυμένης αναλογικής αλλά υποκλοπή έγινε από τους πέντε βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ οι οποίοι διατήρησαν τις έδρες τους μετά την αποχώρησή τους από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς.

Είναι προσφιλές το επιχείρημα για τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ. Δε θα δώσω λεπτομερή απάντηση, γιατί απάντηση δόθηκε πλειστάκις, όταν ευθύς εξαρχής ηγέρθη το θέμα ενώπιον του Σώματος. Θα διαβεβαιώσω μόνο το συνάδελφο Πουμπουρή και γενικά την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ ότι εμείς είμαστε πεπεισμένοι ότι καμιά υποκλοπή των ψήφων του λαού δεν έχουμε επιτελέσει. Αυτή την απάντηση την έδωσαν και εκατοντάδες άνθρωποι οι οποίοι πήραν μέρος σε συγκεντρώσεις που οργάνωσε το ΑΔΗΣΟΚ και είμαστε σίγουροι και πεπεισμένοι ότι αυτή η απάντησή μας θα επιβεβαιωθεί κατά τις επόμενες βουλευτικές εκλογές.

Συνεπώς ας αναμένουν οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ τις επόμενες βουλευτικές ελογές, για να δουν έμπρακτα τη βούληση και τη θέληση του λαού.

Θέλω να υπογραμμίσω ολοκληρώνοντας, κύριε Πρόεδρε, ότι το ΑΔΗΣΟΚ και αυτή τη στιγμή και σταθερά και απαρέγκλιτα θα υποστηρίξει την καθιέρωση της αρχής της απλής αναλογικής. Δε θα παρεκκλίνουμε απ' αυτή την αρχή και δε θα επιδείξουμε ασυνέπεια. Και θλιβόμαστε πραγματικά, γιατί από ορισμένες πλευρές επιδεικνύεται σήμερα ασυνέπεια προς αρχές οι οποίες επανειλημμένα και στεντόρια διακηρύχθηκαν στο παρελθόν. Και δεν έχουμε την παραμικρή αμφιβολία ότι αυτή η ασυνέπεια δεν οφείλεται πουθενά αλλού παρά σε μικρόψυχες κομματικές σκοπιμότητες.

Θέλω να δηλώσω, πριν κατέλθω από το βήμα της Βουλής, ότι το ΑΔΗΣΟΚ δεν ανησυχεί ποσώς όσον αφορά τα αποτελέσματα των επόμενων βουλευτικών εκλογών και δεν είναι για λόγους ανησυχίας που καταθέσαμε την υπό συζήτηση πρόταση νόμου. Εμείς είμαστε σίγουροι ότι το ΑΔΗΣΟΚ θα βρίσκεται στην επόμενη Βουλή και θα βρίσκεται επάξια στην επόμενη Βουλή και θα αποδείξει με τη συμμετοχή του στην επόμενη Βουλή ότι ούτε έχει σφετεριστεί ούτε έχει υποκλέψει τις ψήφους του λαού, όπως προβάλλεται ισχυρισμός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόνο που θα παρακαλέσω..., θεωρώ ότι η συζήτηση έχει πάει μακρυά. Θα παρακαλούσα πολύ, πολύ σύντομες επεμβάσεις.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν ήταν η πρόθεσή μου να μιλήσω, διότι τις θέσεις μας για το υπό συζήτηση νομοσχέδιο τις έχει αναπτύξει ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, ο συνάδελφος Πουμπουρής. Ζήτησα όμως να μιλήσω έτσι πολύ σύντομα, πρώτο για να διορθώσω μερικά πράγματα για λόγους τάξης και μνήμης. Για όσους ήταν τότε στη Βουλή και το ξέρουν, το 1976 έγινε πρόταση να γίνουν οι εκλογές, όταν αποφάσισε ο τότε Πρόεδρος, αείμνηστος αρχιεπίσκοπος Μακάριος ότι θα προχωρήσουμε για εκλογές. Τότε ρώτησε με ποιο εκλογικό σύστημα και διά στόματος Τάσου Παπαδόπουλου, υπαρχηγού τότε του κόμματος του κ. Κληρίδη, δηλώθηκε το πλειοψηφικό και όχι το αναλογικό. Ήταν και ο κ. Λέανδρος Ζαχαριάδης παρών στη σύσκεψη αυτή και παρακαλώ αν θέλει, ας με διαψεύσει,

αλλά φαίνεται από τα πρακτικά τα οποία υπήρχαν και από όσους ήταν τότε στη σύσκεψη. Και ήταν, όταν θα καθοριζόταν ότι θα πάμε για εκλογές, αυτό το θέμα. Συνεπώς πρέπει με την ευκαιρία να πω ότι είναι προς πίστη εκείνων που αποτελούσαν τότε τη Βουλή ότι συνεπείς προς τη θέση τους προχώρησαν να κάνουν το νόμο που έκαναν ανεξάρτητα πόσους και ποιους ικανοποιούσε και πώς και με ποιο τρόπο ο καθένας και πότε εκφράζει τη μια ή την άλλη κρίση ή άποψη γύρω από αυτό το θέμα.

Το δεύτερο σημείο που ήθελα να σχολιάσω, κύριε Πρόεδρε, είναι αυτά που λέχθηκαν από την πλευρά των εισηγητών του νομοσχεδίου. Ένα σημείο μόνο θέλω να υπογραμμίσω και να πω ότι συμφωνώ μαζί τους, ότι ο λαός μας ακούει και ότι ο λαός έχει κρίση και ότι ο λαός μπορεί να μας κρίνει όλους. Και νομίζω ότι τα περί συνέπειας και ασυνέπειας, τα περί κλοπής και βιασμού της θέλησης του λαού ο λαός και τα σημειώνει και στην κατάλληλη ώρα θα τα απαντήσει. Με αναγκάζουν οι συνάδελφοι, όταν μιλούν οι ίδιοι για ασυνέπεια και για τους άλλους ότι κάνουν υποκλοπή ή βιασμό της θέσης του λαού, να τους θυμίσω εκείνο το γνωμικό που ξαναείπα, ότι δηλαδή εφαρμόζουν το γνωμικό που λέγει: «Η θκιά μας η Καλλού φκάλλει τα πουπάνω της τζιαι βάλλει τα αλλού» Αυτό εφαρμόζουν οι συνάδελφοι.

Κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζετε ότι βγήκατε με τη σημαία του ΑΚΕΛ. Και γνωρίζετε ότι αυτός ο νόμος υπήρξε προϊόν μιας συζήτησης πολύμηνης, θα έλεγα πολύχρονης, διότι κατατέθηκε ο νόμος το 1976 και ψηφίστηκε το 1979. Συνεπώς αυτό το αποτέλεσμα στο οποίο η Βουλή κατέληξε και στο οποίο συνέβαλε όσο ήταν δυνατό να συμβάλει το ΑΚΕΛ και άλλες δυνάμεις που ήταν μέσα στη Βουλή, ήταν το αποτέλεσμα που κατέληξε. Αν αυτό το θέμα ήταν πρωταρχικής σημασίας, γιατί οι συνάδελφοι όσο καιρό ήταν στο ΑΚΕΛ δεν ήγειραν θέμα και να ζητήσουν να το βάλουν; Λένε, γιατί δεν το έβαλε το ΑΚΕΛ; Μα, το ΑΚΕΛ το έβαλε, συζητήθηκε και αυτό ήταν το αποτέλεσμα που βγήκε. Άρα, αν οι συνάδελφοι έβλεπαν αυτή την ανάγκη, γιατί δεν το έβαλαν τότε στο ΑΚΕΛ που ήταν μέσα και να ζητήσουν από το ΑΚΕΛ να φέρει τέτοιο νομοσχέδιο; Και έπειτα μιλούμε για σκοπιμότητες και υπολογισμούς. Θυμήθηκαν, όταν αντιλήφθηκαν ότι δεν τους ευνοεί σήμερα το εκλογικό σύστημα όπως είναι. Και αυτό το ήγειραν, όπως λέχθηκε και από άλλους, λίγους μήνες μόνο πριν από τις εκλογές και δεν είναι η πρώτη φορά που έχουμε πει σε αυτό το Σώμα, από αυτό το βήμα, ότι ενόψει των εκλογών δεν ενδείκνυται τροποποίηση του εκλογικού συστήματος.

Έπειτα ιδιαίτερα θα έλεγα και κάπως έτσι να μου επιτραπεί η λέξη «προκλητικά» για μας ο συνάδελφος ο Δίγκλης λέγει: «Μα το ΑΔΗΣΟΚ έτσι και αλλιώς θα βγεί από το λαό». Αφού θα βγει, τι είναι εκείνο που τους ενοχλεί; Γιατί δεν περιμένουν να ακούσουν την ετυμηγορία του λαού και τότε, όταν η νέα Βουλή θα βγει, να έρθουν εδώ να το βάλουν, για να συζητήσουμε αυτό το θέμα; Εδώ νομίζω ότι είτε το θέλουν οι συνάδελφοι είτε δεν το θέλουν και με τις αγορεύσεις τους και με τις ενέργειές τους και με τη συμπεριφορά τους δίνουν το μέτρο με το οποίο εκφράζεται η ανησυχία τους. Και εφόσον, αν θέλουν να αυτοπαρηγορούνται με τα συνθήματα ότι το ΑΔΗΣΟΚ θα έχει μεγάλο εκτόπισμα στη Βουλή, ας το να τους το δώσει ο λαός και εδώ είμαστε και να εκτιμήσουμε και να κρίνουμε και να πάρουμε ανάλογες αποφάσεις.

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι η συζήτηση που κάνουμε τώρα πιθανό να μη χρειαζόταν, αν οι συνάδελφοι αντιμετώπιζαν τα θέματα με το μέτρο της αντικειμενικότητας και με τη βάση του σεβασμού των αποφάσεων που παίρνει

κατά καιρούς το Σώμα, ανεξάρτητα πόσο μας αρέσουν ή δε μας αρέσουν. Εμείς, επαναλαμβάνω ξανά, είμαστε πάντοτε υπέρ του εκλογικού αναλογικού συστήματος. Και πάντοτε, όταν ηγέρθη θέμα, πάντοτε υποστηρίξαμε αυτή τη θέση. Και κάναμε από κοινού με την ΕΔΕΚ, όπως λέχθηκε, πρόταση νόμου που εσυζητείτο για πολύ καιρό. Στείλαμε εκπρόσωπό μας στην Ελλάδα. Πήγε, έκαμε μελέτη, μας έφερε την πείρα άλλων χωρών και καταλήξαμε σε αυτό το σύστημα το οποίο εφαρμόστηκε για δύο εκλογικές περιόδους. Συνεπώς αν τώρα, μετά τις εκλογές, κριθεί από οποιουσδήποτε, από τη Βουλή που θα έρθει -και κριθεί έγκαιρα όχι τους τελευταίους μήνες των άλλων εκλογών-εδώ είναι το Σώμα να το συζητήσει και να αποφασίσει. Και όσον αφορά την αυτοπαρηγορία των συναδέλφων ότι: «Ξέρετε, εμείς δεν ανησυχούμε, είμαστε εντάξει», ας τους να τους το πει ο λαός αυτό το okey, να τους δώσει το εισιτήριο και εδώ είμαστε να το κρίνουμε και να το εκτιμήσουμε.

Γι΄ αυτό, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω ότι η θέση μας είναι αυτή που είπε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, ότι οι λόγοι που τασσόμαστε ενάντια στο νομοσχέδιο είναι όπως έχουν εκτεθεί και αναφέρονται και στην Έκθεση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης, ο κ. Στυλιανού και ο κ. Παπαπέτρου.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Για μνήμη μίλησε, κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος Κουρτελλάρης, αλλά η μνήμη δεν πρέπει να σταματά σε συγκεκριμένη ημερομηνία·

πρέπει να αρχίζει από την αρχή των γεγονότων. Γιατί το πλειοψηφικό σύστημα στην Κύπρο καθόσον αφορά τις βουλευτικές εκλογές δεν ψηφίστηκε από οποιαδήποτε Βουλή, αλλά καθιερώθηκε με πρωτοβουλία ή με συγκατάθεση του πρώτου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αρχιεπισκόπου Μακαρίου για τις βουλευτικές εκλογές του 1960. Και είναι ακριβώς αυτό το εκλογικό σύστημα που από την αρχή εμπόδισε τη δημιουργία σωστού πολιτικού βίου σε αυτό τον τόπο. Γιατί ένα από τα πρώτα αποτελέσματα αυτού του εκλογικού συστήματος ήταν ότι το ΑΚΕΛ, το οποίο στις προεδρικές εκλογές δεν είχε ψηφίσει Μακάριο αλλά είχε ψηφίσει Ιωάννη Κληρίδη, αναγκάστηκε να συμβιβαστεί, για να πάρει δώρο πέντε Βουλευτές μέσα στους 35, για να μην αποκλειστεί τελείως από τη Βουλή της εποχής εκείνης του 1960. Και πιθανότατα να είναι και ο ίδιος ο λόγος που ο νυν Πρόεδρος της Βουλής βρέθηκε με τους υπολοίπους του τότε Πατριωτικού Μετώπου να μετέχει, για να εισέλθει και αυτός στη Βουλή, διότι ασφαλέστατα με έτσι σύστημα μόνος του και με κόμμα δικό του την εποχή εκείνη ούτε κατά διάνοια θα μπορούσε να εισέλθει στη Βουλή.

Επομένως, όταν επικαλούμαστε μια εποχή κατά την οποία στην πραγματικότητα δεν υπήρχε σωστός πολιτικός βίος, δεν μπορούμε να την επικαλούμαστε, για να αποδείξουμε οτιδήποτε ο ένας εναντίον του άλλου. Μιλούν για το Ενιαίο Κόμμα. Μα το Ενιαίο Κόμμα δεν ήταν το πρώτο κόμμα του τόπου. Κατήλθε σε εκλογές, ήρθε δεύτερο κόμμα και απέκτησε δεκαπέντε Βουλευτές. Ενώ το ΑΚΕΛ το οποίο ήταν το τότε πρώτο κόμμα με 15% διαφορά από το Ενιαίο Κόμμα εξέλεξε μόνον εννιά Βουλευτές. Γιατί; Γιατί ήταν φρόνιμοι. Γιατί, ενώ μπορούσαν με το εκλογικό σύστημα της εποχής εκείνης και τον κατακερματισμό των άλλων δυνάμεων να διεκδικήσουν 35 θέσεις και να εκλέξουν 35 Βουλευτές, έβαλαν μόνον εννιά υποψηφίους σε όλη την Κύπρο και εξέλεξαν και τους εννιά. Και αυτό

λέγεται πολιτική ζωή. Και το Ενιαίο Κόμμα το οποίο πήρε 25% εξέλεξε 15 μόνο Βουλευτές. Διότι, όπως είναι γνωστό, δεν έπρεπε την εποχή εκείνη να υπάρχει κόμμα που να έχει απόλυτη πλειοψηφία στη Βουλή. Άρα το τι γινόταν την εποχή εκείνη, δεν μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα του τι γίνεται σήμερα. Και αν τότε το Ενιαίο Κόμμα τάχθηκε υπέρ του πλειοψηφικού συστήματος, πολύ κακά έκαμε και πολύ κακά έκαμνε.

Αλλά τώρα ακούω, κύριε Κουρτελλάρη, ότι είναι ο Μακάριος που αποφάσισε τις βουλευτικές εκλογές του 1976. Εγώ ως τώρα γνώριζα ότι η Βουλή αυτοδιαλύεται και ότι είναι η Βουλή που αποφασίζει πότε θα κάμει τις επόμενες εκλογές. Τώρα εγώ ακούω ότι ο Μακάριος αποφάσισε να κάμει νέα Βουλή. Δηλαδή αυτοδιάλυσε την τότε Βουλή και έγιναν αυτόματα εκλογές. Και πήγε ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος 15-20 μέρες πριν να γίνει ο Δημοκρατικός Συναγερμός και υποστήριξε πλειοψηφικό σύστημα έχοντας υπόψη του ότι θα είναι ο υπαρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού; Ή μήπως έχοντας υπόψη του ότι θα είναι μέλος της πολιτικής συμμαχίας, συμπαιγνίας του 1, 2, 4 και 6; Και το τι έκαμνε ο Τάσος Παπαδόπουλος ως υπαρχηγός του Ενιαίου Κόμματος του 1976 20 μέρες, 15 μέρες, 7 μέρες πριν να γίνει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ουδόλως ενδιαφέρει το Δημοκρατικό Συναγερμό. Και εκείνοι που έχουν τώρα στις τάξεις τους τον κ. Τάσο Παπαδόπουλο, ας εξηγηθούν μαζί του.

Εμείς δε δεσμευόμαστε από αυτά τα οποία έλεγε τότε ως υπαρχηγός του Ενιαίου, όπως λέγετε, ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος. Εκείνο όμως το οποίο γνωρίζω από προσωπική γνώση είναι ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός ζήτησε εφαρμογή αναλογικής για τις εκλογές του 1976, μετά την ίδρυσή του και ασφαλέστατα προ των εκλογών του Σεπτεμβρίου 1976. Και επί αυτού δε σηκώνει οποιαδήποτε διάψευση, διότι το είχαμε ζητήσει. Και αυτό το γνωρίζω. Και η απάντηση ήταν απλή. Την έδωσε ήδη ο κ. Κουρτελλάρης. Έπρεπε να γίνουν εκλογές και η τυχόν θέσπιση νέου εκλογικού συστήματος θα συνεπαγόταν δύο μήνες, από ό,τι μας είπαν τότε, αναβολή των εκλογών, πράγμα αδιανόητο, πράγμα πολιτικά φρικτό, πράγμα πολιτικά απαράδεκτο. Πώς είναι δυνατό να γίνει οποιαδήποτε ενέργεια που να συνεπαγόταν αναβολή των εκλογών της 5ης Σεπτεμβρίου του 1976; Αλλά και τον Αύγουστο του 1976 επιχειρήθηκε επανάληψη του ίδιου φαινόμενου που είχε γίνει το 1960. Δηλαδή όπως το 1960 είχαν προτείνει στο καημένο το ΑΚΕΛ την εποχή εκείνη «πάρτε πέντε Βουλευτές να είστε μέσα και δεν έχουν σημασία τα ποσοστά σας, αλλά θα τους βγάλετε, διότι θέλουμε να σας επιτρέψουμε να τους βγάλετε», έτσι μας είπαν και τον Αύγουστο του 1976, «κύριε Πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού, δε δέχεσαι να εκλεγείς εσύ ο ίδιος και ακόμα πέντε που θα συμφωνήσουμε και να αφήσεις τις εκλογές; Διότι στις εκλογές δε θα βγεις». Και είναι ακριβώς προς τιμή του Γλαύκου Κληρίδη και προς τιμή του Δημοκρατικού Συναγερμού που είπαν όχι στην πρόταση εκείνη. Πρόταση που προήλθε από τον τότε Πρόεδρο, αείμνηστο Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Και αν λοιπόν συνεπώς θέλουμε να μιλούμε για μνήμη, θα τα λέγουμε πλέον όλα από την αρχή μέχρι το τέλος.

Πιστεύω, κύριοι συνάδελφοι της ΕΔΕΚ, ότι δεν έχετε μελετήσει καλά τα πολιτικά δεδομένα της σημερινής εποχής. Και πιθανώς θα είστε οι πρώτοι που θα μετανοήσετε για την άρνησή σας να συζητήσετε ποσοστά δεύτερης κατανομής. Για το τι θα συμβεί στην άλλη Βουλή, να μη σας φταίξουμε εμείς. Εμείς τα ποσοστά τα συζητούσαμε, διότι, όπως είπα, συζητούμε τρόπους ενίσχυσης. Δε συζητούμε την πλήρη απλή αναλογική, αλλά διαφορετικούς τρόπους ενίσχυσης

συζητούμε. Γιατί κατά την άποψη τη δική μας θα είναι αδιανόητο να βρεθεί στο μέλλον κόμμα που να πάρει 44 και 45% των ψήφων και να μην πάρει την απόλυτη πλειοψηφία σε αυτή τη Βουλή, για να μπορεί να υλοποιήσει τις προεκλογικές υποσχέσεις του προς το λαό ασκώντας συγκεκριμένη νομοθετική πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου δυο λόγια μόνο θα 'θελα να πω. Δια λόγου -συνωδά των όσων είπε και ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Ζιαρτίδης- και δι' ομιλίας μη οζούσης λυχνίας, κατά τον Λυσία. 'Ομως θα 'θελα να τονίσω, κ. Πρόεδρε, πως όταν στα 1976, το Σεπτέμβριο, το Δημοκρατικό Κόμμα μπήκε στη Βουλή αυτή, μπήκε με θεσμοθετημένες εκλογικές διατάξεις τις οποίες άλλοι είχαν θεσμοθετήσει και άλλοι είχαν θεσπίσει. Και παρά το γεγονός, όπως σωστά τόνισε και ο συνάδελφος κ. Παναγίδης, πως είχαμε όχι σχετική αλλά και απόλυτη πλειοψηφία, είμαστε από τα πρώτα δημοκρατικά κόμματα που λειτουργήσαμε σωστά, έτσι που να δρομολογηθεί η σχεδόν απλή ή έστω ενισχυμένη αναλογική που διέπει το εκλογικό σύστημα που υπάρχει σήμερα. 'Ομως για λόγους ιστορικούς, θα πρέπει να τονίσουμε πως, όταν το Μάιο του 1970, λίγα εικοσιτετράωρα πριν να διαλυθεί η Βουλή του 1960-1970, αγωνιωδώς κάναμε τροποποιητικές προτάσεις για να φέρουμε σ' αυτό το Σώμα το σύστημα το οποίο υπάρχει σήμερα, τότε σίγουρα -όπως ορθά λέχθηκε από το συνάδελφο Δίγκλη- μόνο μια ομάδα μάς υπεράσπισε, η ομάδα του ΑΚΕΛ. Εσείς λείπατε, κ. Πρόεδρε, παρά το γεγονός ότι δυο μέρες προηγουμένως ήσασταν παρών και δίνατε κι εσείς τη μάχη με αγορεύσεις και συζητήσεις στην όλη διαδικασία επί του θέματος. Να τονίσουμε όμως, έντιμε κ. Πρόεδρε, πως για κείνο το αντιδημοκρατικό, το πλειοψηφικό σύστημα, υπέρμαχος τότες ήταν ο αρχηγός του Ενιαίου Κόμματος, ο κ. Γλαύκος Κληρίδης, που έδωσε μάχες και μέσα στο Κοινοβούλιο αλλά και έξω από το Κοινοβούλιο για θεσμοθέτησή του -όχι μόνο ο Μακάριος, και ο Μακάριος ασφαλώς-αλλά πρώτιστο, επανατονίζω, όργανο για να θεσμοθετηθεί ο νόμος, κι υπάρχουν τα πρακτικά, έντιμε κ. Πρόεδρε, πολυσέλιδα, δεκάδες σελίδες τότε, όταν συζητούσαμε και όταν αντιπαρατασσόμασταν σ' αυτό το αντιδημοκρατικό εκλογικό σύστημα με κύριο πρωτεργάτη και πρώτο εισηγητή της θεσμοθέτησης του εκλογιμού νόμου με το πλειοψηφικό σύστημα των εκλογών του 1970, που τότες ήξερε πως θα επικρατήσει ασφαλώς το Ενιαίο, τον αρχηγό του τότε Ενιαίου, τον κ. Γλαύκο Κληρίδη. Επομένως τα περί «προς τιμήν του» και ούτω καθ' εξής λεγόμενα σήμερα, δεν ευσταθούν και λυπούμαι που δεν είναι παρών κι ο ίδιος για να το ανθομολογήσει.

Να πω και κάποιες αστειότητες -φαίνονται μέσα στα πρακτικά-τις οποίες εξετόξευσεν τότε ο κ. Κληρίδης,όταν διακηρύσσαμε από τούτο δω το βήμα ότι είναι ενδεχόμενο ένα κόμμα, το οποίο πλειοψηφεί σε ψήφους, να πάρει λιγότερες έδρες και ένα που μειοψηφεί να πάρει όχι απλή πλειοψηφία εδρών αλλά απόλυτη, και έκανε εκείνα όλα τα λογοπαίγνια που καταχωρίζονται μέσα στα πρακτικά της Βουλής -δε θα τα επαναλάβω σήμερα-περί ευφυίας και I.Q., καθώς και άλλα συναφή. Αλλά ήταν και στο προεδρικό -όταν έγινε μια σύσκεψη τότε με το Μακάριο- και ήταν υπέρμαχος της θεσμοθέτησης του απόλυτου, του πλειοψηφικού, του αντιδημοκρατικού, του αντιλαϊκού εκλογικού συστήματος. Και φυσικά στις εκλογές του 1970, έντιμε κ. Πρόεδρε, παρ'όλο που πήραμε 20,000 ψήφους εμείς προσωπικά και 18,000 ο κ. Χατζηδημητρίου, χάσαμε. Αλλά με το

ίδιο νόμισμα πληρώθηκε και ο αρχηγός του Ενιαίου στις εκλογές του Σεπτέμβρη του 1976, όταν ούτε ο ίδιος δεν κατάφερε να βγει Βουλευτής, με εκλογικό σύστημα που ο ίδιος πρωταγωνίστησε να θεσμοθετηθεί! Αυτή είναι η πραγματικότητα, έντιμε κ. Πρόεδρε, που πρέπει να λέγεται· και πρέπει να διακηρύσσουμε και την ωμή αλήθεια και την πραγματικότητα. Αυτή είναι, φίλτατοι του Συναγερμού, η πικρή αλήθεια. Και φίλοι μεν ο κ. Μαρκίδης και οι άλλοι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, φιλτάτη δε η αλήθεια!

(Γέλια)

Τα περαιτέρω τα οποία ανέφερε ο κ. Χατζηδημητρίου, πρέπει να ευσταθήσουν, έντιμε κ. Πρόεδρε, στις πιο πολλές τοποθετήσεις τους. Ότι δηλαδή πρέπει να εγκαθιδρυθεί μια παράδοση εκλογική που πρέπει να διέπει το εκλογικό σύστημα, για να μην καταντήσουμε όπως στον ελλαδικό χώρο που κάθε λίγο και λιγάκι, σκαμπανευάζονται και μεταλλάζονται τα εκλογικά συστήματα ανάλογα με τις εκάστοτε κρατούσες καταστάσεις και τις επικρατούσες κυβερνήσεις.

Και να πούμε τέλος ακόμα ότι η προσπάθειά μας τότε, κ. Πρόεδρε, γίνηκε για να διασπαστεί το αντιδημοκρατικό, αντιλαϊκό σύστημα του απόλυτου και του με ευρύτατη περιφέρεια πλειοψηφικού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά είναι θέμα αποκατάστασης της πολιτικής και ιστορικής αλήθειας που μπαίνει μπροστά μας και μπαίνει και η ουσία του ίδιου του εκλογικού συστήματος και της ιστορίας του εκλογικού συστήματος. Διότι αναφέρθηκα προηγουμένως ότι υπάρχει μια τεράστια επαναστατική αλλαγή στο εκλογικό σύστημα. Είναι η αλλαγή η οποία έγινε από το πλειοψηφικό στο αναλογικό, έστω υπό την ενισχυμένη του μορφή, και είναι προς τιμήν εκείνων οι οποίοι πρωτοστάτησαν και έγιναν τελικά οι συντελεστές της αλλαγής του εκλογικού συστήματος. Διαφοροποιήσεις μελλοντικές κτλ. ναί, αλλά μόνο μέσα σε πνεύμα σοβαρότητας και μιας συνολικής αντιμετώπισης του εκλογικού συστήματος, σύμφωνα με τις εμπειρίες που είναι δυνατό να αποκτήσουμε, χωρίς να υπάρχει το ενδεχόμενο να κατηγορείται οποιαδήποτε πλευρά ότι το χρησιμοποιεί για δικούς της σκοπούς. Και σίγουρα θα έχουμε στο μέλλον περισσότερες ακόμα εμπειρίες. Αλλά σε ό,τι αφορά το Δημοκρατικό Συναγερμό, το Ενιαίο Κόμμα, ο κ. Γλαύκος Κληρίδης ήταν ο σταθερός και μόνιμος υποστηρικτής του πλειοψηφικού με το επιχείρημα ότι δια μέσου του πλειοψηφικού θα υπάρχει η πλειοψηφία μέσα στη Βουλή και δια μέσου της πλειοψηφίας στη Βουλή η ίδια η κυβέρνηση του τόπου. Και ήταν αντίθετος προς οποιαδήποτε νέα τοποθέτηση σε ό,τι αφορά το αναλογικό σύστημα. Όλοι θυμούμαστε εκείνες τις περιπτώσεις. Άλλωστε καταψηφίστηκε η πρόταση που αναφέρθηκε προηγουμένως, που ήταν πρόταση του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, και την οποία είχε καταθέσει και ο κ. Στυλιανού, ο οποίος την εποχή εκείνη ήταν ανεξάρτητος Βουλευτής του Πατριωτικού Μετώπου συνεργαζόμενος μαζί σας, και καταψηφίστηκε από το Ενιαίο και τον κ. Κληρίδη. Και φτάσαμε στις εκλογές του 1976 με ένα χρόνο καθυστέρηση, λόγω ακριβώς του πραξικοπήματος και της εισβολής. Διότι οι εκλογές έπρεπε να γίνουν το 1975 και έπρεπε να γίνουν βουλευτικές εκλογές. Και έπρεπε να γίνουν μέσα στο πολιτικό κλίμα της σύγχυσης και του κλονισμού της

εμπιστοσύνης μεταξύ του τότε Προέδρου της Βουλής και του Προέδρου της Δημοκρατίας λόγω της μυστικής συνάντησης Ντενκτάς και κ. Κληρίδη, που είχε δημιουργήσει χάος πολιτικό μέσα στον τόπο και έπρεπε οπωσδήποτε να πάμε σε εκλογές, για να ξεκαθαριστεί κάπως η κατάσταση, και έδωσε ο λαός ορισμένες απαντήσεις. Υπέστησαν τις συνέπειες του εκλογικού συστήματος, αλλά από δική τους ευθύνη.

Τώρα έρχεται ο κ. Μαρκίδης και λέει: «Ξέρετε, άλλο Ενιαίο, άλλο Δημοκρατικός Συναγερμός! Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι λέμε η λίμνη της Σιλωάμ! Όσοι μπήκαμε μέσα είμαστε αθώοι και δεν έχουμε καμιά ευθύνη»! Όμως η πραγματικότητα είναι αυτή η οποία λέχθηκε προηγουμένως. Και νομίζω αυτή η επιβεβαίωση των πραγμάτων, όπως τα συζητούμε αυτή τη στιγμή, αποδεικνύουν ότι θα πρέπει με σοβαρότητα να αντιμετωπίζουμε το εκλογικό σύστημα, για να δημιουργούμε θεσμούς που να στηρίζουν τη δημοκρατία και όχι να την κλονίζουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος.

Το πρώτο το οποίο θέλω να πω αναφέρεται στο σφετερισμό των εδρών. Δε θα απαντήσω επί της ουσίας των όσων είπε ο κ. Κουρτελλάρης. Ο συνάδελφος Δίγκλης έδωσε την απάντηση. Θέλω όμως να υπογραμμίσω κάτι. Κάτι το οποίο διαπιστώσαμε σε πολλές περιπτώσεις. Ο δήθεν σφετερισμός των βουλευτικών εδρών από τους πέντε Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ έχει γίνει το καταφύγιο του ΑΚΕΛ. Όταν λείψουν τα επιχειρήματα, όταν βρεθούμε αντιμέτωποι με αυτά που εμείς οι ίδιοι λέγαμε προχθές και δε δουλεύει το πράγμα, και πώς θα ανατρέψουμε τους ίδιους τους εαυτούς μας, όταν δεν μπορούμε να απαντήσουμε στην επιχειρηματολογία των άλλων, ε! τότε υπάρχει η μαγική φόρμουλα. «Σφετεριστήκατε τις έδρες»! Αν είναι αυτός ο τρόπος με τον οποίο διεξάγεται πολιτικός διάλογος σ' αυτό τον τόπο, εμείς τέτοιο πολιτικό διάλογο δεν τον θέλουμε. Εμείς θέλουμε έναν πολιτικό διάλογο που να στέκει σε άλλο ύψος. Που να στέκει στο ύψος της αντιπαράθεσης με βάση επιχειρήματα και όχι αφορισμούς.

Είπε ο κ. Κουρτελλάρης: «Αφού είναι αισιόδοξοι ότι θα είναι και στη νέα Βουλή, γιατί δεν περιμένουν»; Βλέπετε το έγκλημά μας είναι ότι δεν περιμένουμε να ζητήσουμε την αλλαγή ενός νόμου που αυτοί οι ίδιοι αποκάλεσαν ότι είναι νόθευση της θέλησης του λαού, ότι είναι υποκλοπή της ψήφου του λαού και ότι υποσκάπτει την ίδια τη δημοκρατία. Και είναι το έγκλημά μας ότι δεν περιμένουμε και θέλουμε να αλλάξει τώρα ένα τέτοιο εκλογικό σύστημα!

Όμως υπάρχει και κάτι άλλο. Αν οι τοποθετήσεις σας είναι «αν μας βολεύκει», κ. Κουρτελλάρη, «περιμένουμε», και «αν δε μας βολεύκει δεν περιμένουμε», τότε είναι διαφορετικές οι δικές μας αντικρίσεις. Εμείς τοποθετούμαστε με βάση θέματα αρχής, πράγματα τα οποία εσείς οι ίδιοι τοποθετήσατε ως θέματα αρχής και όχι θέματα απλώς μιας πολιτικής επιλογής.

Είπε ο κ. Κουρτελλάρης ότι «πάντα εμείς είμαστε υπέρ της απλής αναλογικής». Ξέχασε ένα νουρούδι όμως. «Εκτός από τώρα». Τώρα, που είναι η ώρα της κρίσης, για να τοποθετηθεί στην πράξη αυτό το οποίο έλεγαν προηγούμενα, τώρα δεν είναι υπέρ της απλής αναλογικής. Και αφού το μόνο κώλυμα των συναδέλφων του ΑΚΕΛ είναι ότι θέλουν το νέο σύστημα για τις μεθεπόμενες

εκλογές, θα ήθελα να ελπίζω ότι στην επόμενη Βουλή δε θα σκαρφιστούν οτιδήποτε άλλο, επειδή δε θα συμφέρει πάλι τότε, για να τορπιλλίσουν και πάλι την απλή αναλογική, όπως κάνουν σήμερα.

Αναφέρθηκε από το συνάδελφο Τάκη Χατζηδημητρίου το παράδειγμα της Ελλάδας και προβλήθηκε ως επιχείρημα, για να μην αλλάσσουμε το εκλογικό σύστημα όπως κάμνουν στην Ελλάδα όπου κάθε κυβέρνηση κάμνει και το δικό της σύστημα. Μα τι σχέση, κύριοι συνάδελφοι, μπορεί να έχουν τα κατασκευάσματα των κομματικών μαγειρείων της Ελλάδας που βγάζουν κάποια εξαμβλώματα τα οποία η ίδια η νομική επιστήμη δεν μπορεί να καταλάβει, με μια εισήγηση για εφαρμογή ενός εκλογικού συστήματος απλής αναλογικής, το οποίο χαρακτηρίστηκε και από την ίδια την ΕΔΕΚ ως θέμα αρχής; Τι σχέση μπορεί να έχουν τα δυο;

Και τελειώνοντας, ο κ. Μαρκίδης απαρνήθηκε τον κ. Λεόντιο Ιεροδιακόνου. Νόμισα ότι θα σταματήσει ως εκεί. Στη συνέχεια απαρνήθηκε και τον τότε αντιπρόεδρο του Ενιαίου, τον κ. Τάσο Παπαδόπουλο. Ελπίζω να σταματήσει ως εδώ. Όμως ο κ. Μαρκίδης κάμνει τη δουλειά του. Είπε καθαρά ο Συναγερμός δια στόματος Μαρκίδη τι επιδιώκει μέσω της ενισχυμένης αναλογικής. Επιδιώκουν την απόλυτη πλειοψηφία της Βουλής έστω και αν δε θα έχουν την απόλυτη πλειοψηφία του εκλογικού σώματος. Αν κάποιοι θέλουν να ενισχύσουν αυτή τους την προσπάθεια, άξιος ο μισθός τους! Από την πλευρά μας ουδείς φθόνος.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς κατανοούμε το πόσο δύσκολη είναι η θέση και του Μιχάλη Παπαπέτρου και των άλλων συναδέλφων του ΑΔΗΣΟΚ στο να απαντήσουν στο ερώτημα ότι σφετερίστηκαν τις ψήφους του ΑΚΕΛ. Κατανοούμε πολύ τη δύσκολη θέση στην οποία βρίσκονται και δείχνουμε, επαναλαμβάνω, κατανόηση. Αλλά το ότι σφετερίστηκαν τις ψήφους του λαού, τις ψήφους του ΑΚΕΛ βγαίνει από το ότι ανησυχούν. Άλλο τι λένε εδώ. Ανησυχούν για το τι θα γίνει στις μελλοντικές εκλογές, γι' αυτό θέλουν να είναι μέσα. Θέλουν να υποβιβάσουμε το εκλογικό μέτρο σε επίπεδο που να τους καλύπτει. Αν λοιπόν είσαστε βέβαιοι ότι έχετε τόσο μεγάλη επιρροή, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, τότε δεν έπρεπε να ανησυχείτε για το εκλογικό μέτρο. Τότε έπρεπε να πείτε: «Είναι εντάξει, θα εκλεγούμε και θα είμαστε εδώ στη Βουλή». Γιατί λοιπόν τόση ανησυχία και γιατί τόσος κόπος να μας πείσετε ότι ακολουθούμε λανθασμένη κατεύθυνση;.

Έρχομαι τώρα σε κάτι άλλο που έχει λεχθεί εδώ. Ο συνάδελφος Δίγκλης έχει αναφέρει με πολύ, πολύ τόνο τη θέση του ΑΚΕΛ το 1970 που υποστήριξε την πρόταση του Πέτρου Στυλιανού για την απλή αναλογική και τη θέση του ΑΚΕΛ το 1976 που υποστήριξε επίσης την απλή αναλογική. Ξεχνά ο συνάδελφος δύο πράγματα. Ότι τότε λειτουργούσε το πλειοψηφικό σύστημα και δεν μπορούσε να ισχύει ο παράγοντας «παραμονές εκλογών». Ίσχυε το εκλογικό πλειοψηφικό σύστημα που ήταν το πιο αντιδραστικό και έπρεπε να καταπολεμηθεί με οποιοδήποτε τρόπο και να αλλάξει έστω και μέσα στο σύντομο χρονικό διάστημα την παρομονή των εκλογών. Όμως είναι καλά που ανέφερε αυτά τα επιχειρήματα ο συνάδελφος Δίγκλης, διότι απάντησε και στον κ. Μαρκίδη που

ξέχασε ότι το 1970, 1976, 1974 και 1973 ο αρχηγός του σημερινού και του τοτινού κόμματός του υποστήριζε με πάθος το πλειοψηφικό. Κατά συνέπεια δεν πρέπει να απαρνείστε, κύριοι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, την πατρότητα του κόμματός σας. Διαδεχθήκατε το Ενιαίο Κόμμα με τον αρχηγό του και με τα στελέχη του. Αυτή είναι η ουσία του προβλήματος και, όταν μιλούμε γι' αυτά τα πράγματα, πρέπει να κάνουμε σωστές εκτιμήσεις. Είναι καλά που αναφέρθηκε εδώ. Πολύ καλά. Από το ΑΚΕΛ υποκλέπτετε ψήφους ως δεξιά για είκοσι συνεχή χρόνια. Και αν θέλετε, αρνηθείτε το. Τώρα μόλις το παραδέχθηκε ο κ. Μαρκίδης. Για είκοσι συνεχή χρόνια με το πλειοψηφικό σύστημα η δεξιά αφαιρούσε από το ΑΚΕΛ μέρος της δύναμής του, γιατί λειτουργούσε το πλειοψηφικό σύστημα. Και δεν είναι δώρο που κάνατε στο ΑΚΕΛ το 1970, το 1960. Δώρο γίνεται, όταν δε δικαιούται ένας. Το κόμμα μας εδικαιούτο να έχει πολύ μεγαλύτερη δύναμη, πολύ μεγαλύτερη αντιπροσώπευση στη Βουλή, από το 1960, όταν πήρε το 33% των ψήφων στις προεδρικές εκλογές. Εδικαιούτο να έχει το 1/3 των Βουλευτών σύμφωνα με τη λογική και σύμφωνα με την αριθμητική.

Όμως το εκλογικό σύστημα που επέλεξε και εφάρμοσε η δεξιά της Κύπρου μαζί με τους Εγγλέζους, μαζί με άλλους, ήταν τέτοιο που αφαίρεσε από το ΑΚΕΛ μέρος της εκλογικής του δύναμης. Ευτυχώς που επανορθώθηκε το όλο πρόβλημα το 1979-80 και επανήλθαμε όλοι σε ένα εκλογικό σύστημα το οποίο εκφράζει κατά την άποψή μας σε πολύ μεγάλο βαθμό τη λαϊκή θέληση. Αν χρειαστεί, αυτό το εκλογικό σύστημα πρέπει να το βελτιώσουμε να είναι κατά το δυνατό απλή αναλογική, για να μπορεί να εκφράζεται κάθε κοινωνική και πολιτική ομάδα του τόπου μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, και εγώ θα ήθελα. Μάλιστα μπορώ να πω ότι ίσως η μαρτυρία μου να ήταν πολύ χρήσιμη στη Βουλή δεδομένου ότι σε όλη αυτή την περίοδο θα μπορούσα με αυτά που θα πω να διορθώσω μερικά πράγματα τα οποία έχουν λεχθεί. Όπως επίσης και έγινε αναφορά στο όνομά μου και δε θεωρώ σκόπιμο ποτέ μου να εγκαταλείψω αυτή την έδρα, για να απαντήσω. Έχω την εντύπωση ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

Αν είναι μόνο για ένα λεπτό, κύριε Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω πρόθεση να απασχολήσω για μακρό το Σώμα σε θέματα ουσίας. Αλλά νιώθω την ανάγκη να μιλήσω μετά από αυτά που έχει επαναλάβει ο κ. Πουμπουρής στη συνέχεια κάποιων θέσεων και δηλώσεων του κ. Χατζηδημητρίου. Αντιλαμβανόμαστε το πρόβλημα των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ. Να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας. Υπάρχει ουσιαστικό πρόβλημα επανεκλογής. Αντιλαμβανόμαστε το πρόβλημα το οποίο έχει το ΑΚΕΛ. Βεβαίως τάσσεται σήμερα εναντίον οποιασδήποτε θέσης και αρχής είχε υποστηρίξει στο παρελθόν. Το ίδιο φαίνεται και η ΕΔΕΚ. Εμείς δεν αρνηθήκαμε την τοποθέτησή μας· την εξήγησε πολύ σαφώς ο κ. Αλέκος Μαρκίδης. Και δεν απαρνούμαστε τις προθέσεις μας. Αλλά, όταν κάπου τα γεγονότα και η πολιτική αλήθεια μας στριμώχνει, ας μην παραπλανούμε τα γεγονότα. Έχει κατακεραυνωθεί η πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού σήμερα ότι είναι το κατακάθι ή το κατάλοιπο ή το υπόλοιπο ή η συνέχεια του Ενιαίου. Ουδέν αναληθέστερον. Ανεξάρτητα αν υπάρχουν φίλοι, οπαδοί του τότε Ενιαίου σήμερα με το Δημοκρατικό Συναγερμό. Για να μην αναφερθώ σε κομματικά συνονθυλεύματα, διότι

τουλάχιστον από ό,τι εγώ βλέπω και γνωρίζω, πέραν του κ. Λέανδρου Ζαχαριάδη σε αυτό το χώρο δεν υπάρχει άλλος του Ενιαίου.

Γέλια

Αλλά συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, και στην τελευταία δήλωση του κ. Πουμπουρή ήθελα να αναφερθώ, όπου αναμίχθηκε και η αγγλοκρατία σε συνεργασία με τη δεξιά το 1960, για να κατακεραυνώσει το 33% του ΑΚΕΛ που είχε συνεργαστεί τότε με την ακροδεξιά, την αντιμακαριακή κατάσταση. Είναι αυτό που δεν καταλαβαίνω. Και τουλάχιστον να είμαστε λίγο προσεκτικοί. Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χαραλαμπίδης.

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το κάθε εκλογικό σύστημα έχει τα πλεονεκτήματά του και τα μειονεκτήματά του.

Οι πρώτες βουλευτικές εκλογές στον τόπο μας είχαν γίνει με το πλειοψηφικό σύστημα. Στην πολιτική πορεία του τόπου διαπιστώθηκε ότι δεν ήταν το πιο ορθό υπό τις περιστάσεις, γιατί μια μεγάλη μερίδα του λαού παρέμενε εκτός Βουλής. Έτσι, κατόπιν σοβαρής μελέτης και συζήτησης, κατέληξεν η Βουλή στην ψήφιση του ισχύοντος εκλογικού συστήματος. Εκλογικό σύστημα το οποίο ψήφισε το Δημοκρατικό Κόμμα το 1976, που είχε και την απόλυτη πλειοψηφία στη Βουλή -και είναι προς τιμήν του πιστεύω. Το εκλογικό σύστημα τούτο εφαρμόστηκε σε δυο εκλογικές αναμετρήσεις με ικανοποιητικά αποτελέσματα. Κατοχύρωσε την πολιτική πολυφωνία και έδωσε την ευκαιρία να εκφράζονται όλες οι ιδεολογίες που εκφράζονται στην Κύπρο. Τόσο οι συντηρητικοί όσο και οι κεντρώοι, τόσο οι σοσιαλιστές όσοι και οι κουμμουνιστές. Το ερώτημα που τίθεται σήμερα είναι: Ποια ανάγκη μας οδηγεί στην αλλαγή του εκλογικού συστήματος; Και δε μας δόθηκε καμιά ουσιαστική απάντηση στο ερώτημα τούτο από τους προτείνοντες τη διαφοροποίηση του εκλογικού συστήματος.

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα επίσης να κάμω μια παρατήρηση στην επιχειρηματολογία του κ. Μαρκίδη. Ο κ. Μαρκίδης αρχίζει πάντοτε από το 1976. Δεν υπάρχει προϊστορία. Δεν υπάρχει καμιά σύνδεση με το παρελθόν. Δεν υπάρχει ούτε 1960, ούτε 1964, ούτε 1970 ούτε 1974. Αρχίζει το 1976 η πολιτική ιστορία σ' αυτό τον τόπο. Το 1976 παρουσιάστηκαν πρόσωπα από άλλους πλανήτες, χωρίς κανένα προηγούμενο, χωρίς καμιά ρίζα...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εξωγήινοι!

Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ:

Μάλιστα εξωγήινοι...

(Γέλια)

και ίδρυσαν το Δημοκρατικό Συναγερμό. Λευκοί άνθρωποι! Το γιατί ξεκινούν μόνο από το 1976 και απαρνούνται το παρελθόν και τις ρίζες τους, οι ίδιοι το ξέρουν και όλος ο κόσμος πιστεύω το γνωρίζει, και οι ίδιοι πρέπει να δώσουν απαντήσεις σ' αυτό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Ένας - ένας. Δε νομίζω πως θα λήξει το θέμα όπως πάτε, εκτός αν απειλήσω ότι θα έλθω και εγώ στο Βήμα και να μιλήσω. Οπότε ίσως να λήξει το θέμα.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι αναφορικά με τους Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ δεν μπορεί να προβληθεί ο ισχυρισμός ή να διανοηθεί ο οποιοσδήποτε ότι πρόκειται περί εξωγήινων. Νομίζω όλοι θα αναγνωρίζουν ότι είμαστε και γήινοι και πολύ Κύπριοι!

Αναφορικά με την αναγκαιότητα υποβολής της πρότασης νόμου για την απλή αναλογική, νομίζω ότι επιχειρηματολογήσαμε αρκούντως και είναι θέμα του κάθε παριστάμενου Βουλευτή να συνειδητοποιήσει ή όχι αυτή την αναγκαιότητα.

Βεβαίως από το συνάδελφο Πουμπουρή προβλήθηκε το επιχείρημα το «ακαταμάχητο» (σε εισαγωγικά) ότι: «Ναί, το 1976 προτείναμε το σύστημα της απλής αναλογικής στη σύσκεψη του προεδρικού. Τότε δεν έγινε δεκτό από τον κ. Γλαύκο Κληρίδη και τον κ. Τάσο Παπαδόπουλο, αλλά τότε επρόκειτο περί μιας ριζοσπαστικής αλλαγής του εκλογικού συστήματος». Ενώ τώρα που δεν πρόκειται περί ριζοσπαστικής αλλαγής, τώρα που πρόκειται να γίνει περισσότερο δημοκρατικό το εκλογικό μας σύστημα, κατά το συνάδελφο κ. Πουμπουρή, δε συντρέχει λόγος να φανεί συνεπής η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ με τις διακηρύξεις για προσήλωση σε αρχές και συγκεκριμένα στην αρχή της απλής αναλογικής. Την ισχύ και το ανεδαφικό ή το ορθό αυτού του επιχειρήματος το αφήνω να το κρίνει ο ίδιος ο λαός.

Μιλώντας ο συνάδελφος κ. Σολωμής είπε ότι καταλαβαίνει το πρόβλημα των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ. Θέλω να διαβεβαιώσω το συνάδελφο κ. Σολωμή ότι δεν κατανοεί και δεν καταλαβαίνει το πρόβλημα των Βουλευτών του ΑΔΗΣΟΚ. Γιατί θέμα επανεκλογής για εκείνους τους Βουλευτές του ΑΔΗΣΟΚ που θα επαναθέσουν υποψηφιότητα δεν τίθεται, και είμαστε σίγουροι ότι, εκτός των παρόντων Βουλευτών που θα επαναθέσουν υποψηφιότητα, και άλλοι υποψήφιοι του ΑΔΗΣΟΚ, θα εκλεγούν Βουλευτές σ' αυτή τη Βουλή.

Αλλά όλως συμπτωματικά, την ίδια κατανόηση για τις δυσκολίες του ΑΔΗΣΟΚ εξέφρασε και ο συνάδελφος κ. Πουμπουρής. Είπε ότι κατανοεί τις δυσκολίες μας. Βεβαίως ευγνωμονούμε το συνάδελφο Πουμπουρή για τη γενναιοψυχία του να κατανοεί τις δυσκολίες μας, αλλά ήθελα να υποδείξω κάτι στο συνάδελφο Πουμπουρή και γενικά στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ. Ότι δεν κατανοεί τις δυσκολίες στις οποίες το ίδιο το ΑΚΕΛ βρίσκεται, και μου φαίνεται ότι θα κατανοήσει αυτές τις δυσκολίες την επομένη των βουλευτικών εκλογών, όταν θα υποχρεωθεί να προσγειωθεί!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ, επειδή κατανοώ τις δυσκολίες όλων σας, ...

(Γέλια)

να μου επιτρέψετε να θέσω θέμα ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5 υπέρ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

39, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο άρθρο απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

39.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

39.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Προστασίας της Εμπορικής Εκμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών Νόμος του 1990».

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάμω μια εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εκεί όπου υπάρχουν ομόφωνες Εκθέσεις πάνω σε νομοσχέδια, και πιθανό να μην υπάρχουν ούτε και ομιλητές σε θέματα αρχής, να θεωρούνται ως αναγνωσθείσες και να προχωρούμε στη διαδικασία, για να επισπευσθεί ο χρόνος της Βουλής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Υποστηρίζουμε την πρόταση του έντιμου συναδέλφου, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν υποστηρίζετε, εγώ δεν έχω κανένα λόγο να μην την υποστηρίζω.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 28 Απριλίου, 2 Ιουνίου και 9 Ιουλίου 1990. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην Επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου και κατέθεσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που εγείρονται από τις διατάξεις του. Στις συνεδρίες παρέστησαν επίσης εκπρόσωποι των Συνδέσμων Video Clubs Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας, των Εισαγωγέων Κινηματογραφικών Ταινιών, του Συνδέσμου Αναπαραγωγής Βιντεοταινιών Κύπρου (ΣΑΒΙΚ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Κινηματογραφιστών, των Βιντεοπαραγωγών Κύπρου και των Κυπριακών Εταιρειών Εισαγωγής και Διανομής Ταινιών. Στην Επιτροπή στάλθηκε επίσης μεγάλος αριθμός υπομνημάτων από τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις που παρευρέθηκαν στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η επαγγελματική κατοχύρωση των εισαγωγέων ή διανομέων κινηματογραφικών ταινιών και κατ' επέκταση των ιδιοκτητών ή κατόχων αιθουσών κινηματογράφων οι οποίοι, λόγω του ανταγωνισμού τους με εισαγωγείς/διανομείς βιντεοταινιών ή βιντεοδίσκων, αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα επιβίωσης.

Με το νομοσχέδιο αυτό προβλέπονται ειδικότερα τα πιο κάτω:-

(α) Απαγορεύεται η εμπορική εκμετάλλευση κινηματογραφικών έργων υπό τη μορφή μαγνητοταινιών ή μαγνητοδίσκων κάτω από ορισμένους όρους και για τη χρονική περίοδο που καθορίζεται στις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

(β) Οι κινηματογραφικές ταινίες που θα προστατεύονται θα συμπεριλαμβάνονται σε σχετικό κατάλογο που θα καταρτίζεται από τον Υπουργό Εσωτερικών κάθε χρόνο, με βάση σχετική αίτηση των ενδιαφερομένων που εξασφαλίζουν το δικαίωμα της εμπορικής εκμετάλλευσης στη Δημοκρατία του συγκεκριμένου κινηματογραφικού έργου. Ο κατάλογος αυτός θα είναι ετήσιος και θα καταρτίζεται τον Οκτώβριο κάθε χρόνου.

(γ) Η προστασία των υπό αναφορά κινηματογραφικών ταινιών θα παρέχεται για χρονική περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης του σχετικού καταλόγου στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(δ) Προβλέπεται αριθμός ποινικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου, που θα είναι ειδικότερα χρηματική ποινή μέχρι £500 ή χρηματική ποινή μέχρι £1,000 σε περίπτωση δεύτερης ή μεταγενέστερης καταδίκης, με επιπρόσθετο δικαίωμα του δικαστηρίου να διατάζει την κατάσχεση των αντιτύπων που σχετίζονται με το αδίκημα ή και δικαίωμά του να εκδίδει δικαστικό απαγορευτικό διάταγμα, για να καθίσταται έτσι πιο αποτελεσματική η παρεχόμενη προστασία.

(ε) Τέλος γίνεται πρόνοια ότι οι διατάξεις του προτεινόμενου νόμου δε θα επηρεάζουν τα δικαιώματα και μέσα θεραπείας που διαλαμβάνονται στη νομοθεσία περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη τις διάφορες απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της και αναγνωρίζοντας την ανάγκη προστασίας του κινηματογράφου που κατά τα τελευταία χρόνια φθίνει, υιοθετεί, ως θέμα αρχής, τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Με τη γενική αυτή τοποθέτηση η Επιτροπή προχώρησε στη μελέτη των επιμέρους διατάξεών του από την οποία και προκύπτει η ανάγκη για τις πιο κάτω τροπολογίες:-

(α) Στον ετήσιο κατάλογο που θα καταρτίζεται από τον Υπουργό Εσωτερικών με βάση τις υποβαλλόμενες αιτήσεις και τα αποδεικτικά στοιχεία των ενδιαφερόμενων εισαγωγέων ή διανομέων κινηματογραφικών ταινιών δε θα μπορούν να συμπεριλαμβάνονται πέραν των 80 ταινιών.

(β) Συμπεριλαμβάνεται σχετική πρόνοια με βάση την οποία οι τύποι των διάφορων αιτήσεων, η διαδικασία υποβολής τους, ο καθορισμός των αποδεικτικών στοιχείων κτλ., θα καθορίζονται με σχετικούς Κανονισμούς που θα εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και θα κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί. Παράλληλα η Επιτροπή καλεί τους αρμοδίους όπως προβούν στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αυστηρή εφαρμογή της νομοθεσίας που διέπει την κατοχύρωση της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Το Μέλος της Επιτροπής κ. Ε. Ευσταθίου-Μέλος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ δήλωσε ότι η Κοινοβουλευτική του Ομάδα θα εκφράσει τις θέσεις της πάνω στο νομοσχέδιο αυτό κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Απαγόρευση εκμετάλλευσης κινηματογραφικών έργων με ορισμένες μορφές. Άρθρο 3.

Κατάρτιση και έκδοση ετήσιου καταλόγου. Άρθρο 4.

Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 5.

Ποινική ευθύνη αξιωματούχων νομικών προσώπων. Άρθρο 6.

Κανονισμοί. Άρθρο 7.

Διαφύλαξη δικαιωμάτων. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 και 8 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Εμπορικής Εκμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Νομίζω πως έχετε μπροστά σας ένα νομοσχέδιο (το οποίο κατατέθηκε σήμερα), που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1990».

Η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 32) ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Νίκος Μουσιούττας

Χρίστος Κουρτελλάρης

Νίκος Φλουρέντζος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε σημερινή της συνεδρία.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων ύψους £53,627 και η διάθεσή τους για την κάλυψη της δαπάνης δημιουργίας 17 νέων θέσεων Γραμματειακού Λειτουργού στα πλαίσια δημιουργίας ικανοποιητικής ανέλιξης των πρώην χειριστριών μηχανών Γραφέων Καταγραφής που εντάχθηκαν στο Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό, στα πλαίσια της γενικής αναδιάρθρωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε ν' αναφέρεται ως «ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 35) του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £53,627 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1990. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

'Ιδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 35) του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Πολιτικών Δικαιωμάτων των Υπαλλήλων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμος του 1988».

(Πρόταση νόμου).

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1988».

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου,
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Κυριάκος Χρίστου
Ευστάθιος Ευσταθίου
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου σε αριθμό συνεδριάσεών της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από το Γενάρη του 1989 μέχρι και τον Ιούλιο του 1990.

Στα πλαίσια της ενημέρωσής της για την πιο πάνω πρόταση νόμου, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις των εκπροσώπων του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης καθώς και εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου, της Διεύθυνσης και των συντεχνιών του προσωπικού των ημικρατικών οργανισμών.

Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν επίσης εκπρόσωποι των συντεχνιών (Ο.Η.Ο) ΣΕΚ, (ΣΗΔΗΚΕΚ) ΠΕΟ και ΠΑΣΥΔΥ. Η Επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να μελετήσει και γραπτά υπομνήματα που κατατέθηκαν ενώπιόν της από πολλούς ημικρατικούς οργανισμούς.

Όπως είναι γνωστό, η υπό εξέταση πρόταση νόμου είχε κατατεθεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Α. Γαλανό, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗΚΟ το 1988 διαρκούσης της επεξεργασίας του νομοσχεδίου για τη δημόσια υπηρεσία και σκοπό έχει την κατοχύρωση των πολιτικών δικαιωμάτων των υπαλλήλων των ημικρατικών οργανισμών.

Στο μεταξύ ψηφίστηκε ο νέος για τη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος Νόμος 1 του 1990 που επέφερε ριζικές αλλαγές στα θέματα αξιολόγησης υπαλλήλων, ελευθερίας έκφρασης γνώμης και πολιτικών δικαιωμάτων.

Καταθέτοντας ενώπιον της Επιτροπής, τόσο προφορικά όσο και με γραπτά υπομνήματά τους, οι εκπρόσωποι της διοίκησης και των συντεχνιών του προσωπικού των Ημικρατικών Οργανισμών τάχθηκαν στην πλειοψηφία τους υπέρ της υιοθέτησης ορισμένων άρθρων του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου, και ιδιαίτερα των άρθρων 50 (υπηρεσιακές εκθέσεις) 62 (ελευθερία έκφρασης γνώμης) και 71 (πολιτικά δικαιώματα), σε πρώτο στάδιο. Ταυτόχρονα πολλοί από τους Οργανισμούς αυτούς ζήτησαν κάποια πίστωση χρόνου για την έναρξη εφαρμογής των άρθρων αυτών, ώστε να αναπροσαρμόσουν ανάλογα το νομικό καθεστώς που ισχύει σ' αυτούς και τους σχετικούς μηχανισμούς τους, ενώ άλλοι ζήτησαν να διαφυλαχθούν οι ιδιαίτερες συνθήκες που ισχύουν σ' αυτούς.

Οι εκπρόσωποι της συντεχνίας Ο.Η.Ο. - ΣΕΚ ανάφεραν στην Επιτροπή ότι παρόλο ότι συμφωνούν με την αρχή της υιοθέτησης των προνοιών των άρθρων 50, 62, και 71 του Ν. 1/90 και για τους ημικρατικούς οργανισμούς, εντούτοις διαφωνούν με τη διαδικασία υλοποίησης του στόχου αυτού. Πρόσθεσαν ακόμα ότι εμμένουν στις διαδικασίες των συλλογικών συμβάσεων και στον Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων, για το λόγο ότι δε συμμετείχαν κατά τη διαδικασία προώθησης του νομοσχεδίου για τη Δημόσια Υπηρεσία για να ξέρουν τον προβληματισμό πίσω από κάθε άρθρο.

Ο εκπρόσωπος της συντεχνίας ΣΗΔΗΚΕΚ - ΠΕΟ ανάφερε ότι η οργάνωσή του συμφωνεί με την υιοθέτηση των άρθρων 50 και 71, τηρουμένων των ιδιαιτεροτήτων των Ημικρατικών Οργανισμών και αφού διαφυλαχθεί ό,τι ήδη εφαρμόζεται σ' αυτούς.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ σε διάφορους ημικρατικούς οργανισμούς τάχθηκαν ανεπιφύλακτα υπέρ της υιοθέτησης των προνοιών του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου και στον ημικρατικό χώρο.

Στο στάδιο της μελέτης της πιο πάνω πρότασης νόμου, η Επιτροπή είχε επίσης της ευκαιρία να μελετήσει προκαταρκτικά και την πρόταση νόμου που

κατατέθηκε από τον αξ. Βουλευτή κ. Ε. Ευσταθίου, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της ΕΔΕΚ, στις 31 Μαΐου 1990 με την οποία προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 71 του Ν. 1/90 έτσι ώστε να μην υπάρχουν οποιοιδήποτε περιορισμοί, λόγω μισθοδοτικής κλίμακας, στην άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων των δημοσίων υπαλλήλων, για σκοπούς ισότιμης μεταχείρισης των πολιτών σύμφωνα με το άρθρο 28 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Επιτροπή θεώρησε ότι θα ήταν καλύτερα να αναβάλει την τελική εξέταση του θέματος αυτού, σημείωσε όμως την έντονη προδιάθεση των μελών της για υιοθέτηση της προτεινόμενης τροποποίησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών δε συμμερίζεται τους φόβους ότι η υιοθέτηση των διατάξεων για πολιτικά δικαιώματα θα οδηγήσει σε κομματικοποίηση του ημικρατικού χώρου. Η Δημοκρατία της Κύπρου είναι πολυκομματική δημοκρατία και οι πολίτες της έχουν το αναφαίρετο δικαίωμα εκλογής πολιτικού κόμματος στο οποίο να εντάσσονται και να ανήκουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, έχοντας υπόψη όλα τα δοσμένα στοιχεία κρίνει λογικό να επεκτείνει χωρίς άλλη καθυστέρηση και στον ημικρατικό χώρο τις φιλελεύθερες και δημοκρατικές διατάξεις των άρθρων 50, 62 και 71 της νέας νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία σχετικά με τις υπηρεσιακές εκθέσεις, την ελευθερία έκφρασης γνώμης και τα πολιτικά δικαιώματα και εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό εξέταση πρότασης νόμου, όπως έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα των Υπαλλήλων) Νόμος του 1990».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Αρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αξιολόγηση υπαλλήλων. Άρθρο 3.

Ελευθερία έκφρασης γνώμης. Άρθρο 4.

Πολιτικά δικαιώματα. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από 1 μέχρι και 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει καμιά ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4 και 5 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Αξιολόγηση, Ελευθερία Έκφρασης Γνώμης και Πολιτικά Δικαιώματα Υπαλλήλων) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει καμιά ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Για τα επόμενα δυο θέματα υπάρχει κοινή Έκθεση:

1. «Ο περί Αναγνώρισης και Καθιέρωσης της 15ης Ιουλίου ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν προασπιζόμενοι τη Δημοκρατία εναντίον του προδοτικού πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου 1974, Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου)».

2. «Ο περί Αναγνώρισης και Καθιέρωσης της 20ής Ιουλίου ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν προασπίζοντας τη Δημοκρατία της Κύπρου, Νόμος του 1990». (Πρόταση νόμου).

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Να διαβαστεί η Έκθεση, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε;

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Εισηγούμαι να διαβαστεί η Έκθεση. Είναι σημαντικό το νομοθέτημα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλετε να διαβαστεί η Έκθεση, ευχαρίστως να διαβαστεί. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Νομικών να την καταθέσει στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ 15ΗΣ ΙΟΥΛΙΟΥ ΩΣ ΗΜΕΡΑΣ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣ ΟΣΟΥΣ ΕΠΕΣΑΝ Ή ΑΓΩΝΙΣΤΗΚΑΝ ΠΡΟΑΣΠΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΠΡΟΔΟΤΙΚΟΥ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ 15ΗΣ ΙΟΥΛΙΟΥ 1974, ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990» 2. «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ 20ΗΣ ΙΟΥΛΙΟΥ ΩΣ ΗΜΕΡΑΣ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΙΜΗΣ ΠΡΟΣ ΟΣΟΥΣ ΕΠΕΣΑΝ Ή ΑΓΩΝΙΣΤΗΚΑΝ ΠΡΟΑΣΠΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Χρίστος Πέτας
Κυριάκος Χρίστου
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε στις 28 Ιουνίου και 2 Ιουλίου την πρώτη από τις πιο πάνω προτάσεις νόμου που παραπέμφθηκε σε αυτή από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών για περαιτέρω μελέτη.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής ήταν επίσης παρόντες και οι αξιότιμοι Βουλευτές κ.κ. Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και Δ. Γεωργιάδης.

Την πρώτη πρόταση νόμου την κατάθεσε η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ και καθορίζει ως σκοπό της την έμπρακτη απόδοση από την Κυπριακή πολιτεία τιμής προς τους πολεμιστές, αγωνιστές και τα θύματα της αντίστασης εναντίον του προδοτικού πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου 1974.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών λαμβάνοντας υπόψη ότι το πραξικόπημα και η τούρκικη εισβολή αποτελούν δίδυμο έγκλημα θεώρησε πως είναι ιστορικά και νομοθετικά επιβεβλημένη η ταυτόχρονη καθιέρωσή ημέρας μνήμης και τιμής και για τους μαχητές της αντίστασης και για τους μαχητές της δημοκρατίας. Γι' αυτό υιοθετήθηκε εισήγηση για διακομματική κατάθεση πρότασης νόμου από την Κοινοβουλευτική επιτροπή Νομικών για καθιέρωση ημέρας μνήμης και τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν υπερασπίζοντας τη Δημοκρατία της Κύπρου.

Η Δημοκρατία της Κύπρου είχε την ιστορική ατυχία να υποστεί και τα πλήγματα των αφρόνων που επιβουλεύτηκαν το δημοκρατικό της πολίτευμα και τη λαίλαπα του Αττίλα εναντίον της ανεξαρτησίας, της κυριαρχίας και της εδαφικής της ακεραιότητας.

Η 15η Ιουλίου και η 20η Ιουλίου σημαδεύουν αντίστοιχα το πραξικόπημα και την εισβολή και κρίθηκε ως η καλύτερη ιστορικά επιλογή, η επιλογή της 15ης Ιουλίου ως ημέρας μνήμης και τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν προασπίζοντας τη δημοκρατία εναντίον του προδοτικού πραξικοπήματος και της 20ης Ιουλίου ως ημέρας μνήμης και τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν προασπίζοντας τη Δημοκρατία της Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών θεωρεί την καθιέρωση ημέρας μνήμης και τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν προασπίζοντας τη δημοκρατία και τη Δημοκρατία της Κύπρου, την απονομή σε αυτούς ηθικών αμοιβών και την ανέγερση μνημείων αντάξιων των αγώνων και των θυσιών τους ελάχιστο χρέος της Δημοκρατίας της Κύπρου στην εκπλήρωση του οποίου συμβάλλει η ψήφιση αυτών των προτάσεων νόμου σε Νόμους, την οποία ομόφωνα η Επιτροπή εισηγείται προς την ολομέλεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή επέτειος της 15ης Ιουλίου είναι μέρα συμφοράς και ολέθρου. Έλληνες Κύπριοι υποκινούμενοι από τη στρατιωτική χούντα και με επικεφαλής τα στελέχη της που βρίσκονταν επικεφαλής του στρατεύματος στην Κύπρο κατέλυσαν τη δημοκρατική έννομη τάξη και σφετερίστηκαν την εξουσία από τους αντιπροσώπους του λαού.

Επανειλημμένα το πραξικόπημα και οι πραξικοπηματίες χαρακτηρίστηκαν από αυτό το Σώμα, και δίκαια, ως το μεγαλύτερο έγκλημα και οι μεγαλύτεροι εκγληματίες όλων των εποχών έναντι της ίδιας της πατρίδας τους. Οι τραγικές συνέπειες δικαιολογούν πλήρως τη μεγάλη αυτή αλήθεια.

Το θέμα της σημερινής συζήτησης αφορά το υπό επιψήφιση νομοθέτημα να τιμηθούν όλοι εκείνοι που αντιστάθηκαν έμπρακτα εναντίον του φασισμού υπερασπιζόμενοι τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη λαϊκή κυριαρχία.

Αυτός είναι ο προορισμός του νόμου. Να αποτίσουμε φόρο τιμής, σεβασμού, θαυμασμού και ευγνωμοσύνης προς τους τιμημένους νεκρούς, τους μαχητές, τους αγωνιστές της δημοκρατίας, προς όσους αντέταξαν τα στήθη τους εναντίον της ωμής φασιστικής βίας.

Να αποτίσουμε φόρο τιμής προς όσους υπερασπίστηκαν τις μεγάλες ανθρώπινες αξίες και τα αγαθά που εξασφαλίζει στον άνθρωπο η δημοκρατία και το δημοκρατικό πολίτευμα. Είναι γι' αυτούς τους αγωνιστές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας αφιερωμένο το υπό επιψήφιση νομοθέτημα.

Κλείνουμε ευλαβικά τα γονατά μας μπροστά στους τάφους των ηρωϊκών νεκρών της δημοκρατίας, για να εναποθέσουμε εκτός από τα άνθη της ευγνωμοσύνης μας και την ανέκκλητη υπόσχεσή μας ότι ποτέ δε θα επιτρέψουμε τη διάβρωση των δημοκρατικών μας θεσμών στο μέλλον, και ότι ποτέ δε θα επιτρέψουμε κανενός είδους εκτροπή από τη δημοκρατική πορεία της κοινωνίας με υπόβαθρο τη λαϊκή κυριαρχία για την προάσπιση της οποίας αγωνίστηκαν και έπεσαν.

Τιμούμε όλους εκείνους που αντιτάχθηκαν στο φασισμό και υπερασπίστηκαν το λαό. Τις χιλιάδες τους πολίτες που συλλήφθηκαν παράνομα, φυλακίστηκαν, βασανίστηκαν και καταπιέστηκαν από τους πραξικοπηματίες και το πραξικόπημα. Τιμούμε τέλος ολόκληρο τον Κυπριακό λαό που στη συντριπτική του πλειοψηφία απέρριψε το πραξικόπημα.

Αυτός είναι ο σκοπός του νόμου που προτείνεται σήμερα για ψήφιση. Να καταστεί η αποφράδα μέρα της 15ης Ιουλίου μέρα μνήμης και τιμής. Τιμής για τους αγωνιστές της αντίστασης, προπαντός όμως μέρα μνήμης και υπόσχεσης ότι ο φασισμός, ο απολυταρχισμός των λίγων, δε θα περάσει ποτέ πια στην Κύπρο ή στην Ελλάδα.

Ένα άλλο όμως οφειλόμενο χρέος του Σώματος, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι και το δεύτερο νομοθέτημα, η καθιέρωση της μέρας μνήμης και τιμής της 20ης Ιουλίου για όσους έχασαν τη ζωή τους υπεραμυνόμενοι της πατρίδας μας εναντίον της τουρκικής εισβολής. Υπερασπιζόμενοι το ευγενικότερο και το πολυτιμότερο ανθρώπινο αγαθό, το αγαθό της ελευθερίας.

Οι ηρωϊκοί νεκροί των αγώνων της ελευθερίας τιμώνται και κατέχουν την εξέχουσα θέση στη συνείδηση του ελληνικού έθνους. Η ελληνική ιστορία, η ενδοξότερη ιστορία του ανθρώπινου γένους, έχει ταυτιστεί με τους αγώνες των Ελλήνων υπέρ της ελευθερίας.

Δεν είναι υπερβολικό να λεχθεί ότι η ελληνική ιστορία είναι συνώνυμη με τους αγώνες της ελευθερίας και ότι ο ελληνικός πολιτισμός, η ελληνική σκέψη και φιλοσοφία έχουν ως βασικό υπόβαθρο την ελευθερία. Η συναίσθηση του υπέρτατου καθήκοντος, ως καθήκοντος προς υπεράσπιση της ελευθερίας της πατρίδας, δέσποσε από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα και ήταν ο κύριος στυλοβάτης της εθνικής μας επιβίωσης.

Οι ιαχές των Σαλαμινομάχων με το «Ίτε παίδες Ελλήνων ελευθερούτε πατρίδα» όχι μόνο λάμπρυναν τον πολιτισμό μας, αλλά αποτέλεσαν την ακαταμάχητη δύναμη, για να ανακοπεί η ουσαστική επέκταση των Ασιατών στην Ευρώπη από τον 5ο αιώνα π.Χ.

Δε θα επεκταθώ άλλο στην ιστορική αναδρομή των αγώνων του έθνους υπέρ της ελευθερίας, γιατί για να το κάμει κάποιος θα χρειαζόταν να μιλά για ώρες και μέρες.

Θα σταθώ όμως σε μια παρόμοια ομιλία ενός δημοκρατικού ηγέτη που απέτισε φόρο τιμής στους νεκρούς που έπεσαν προασπιζόμενοι την αθηναϊκή δημοκρατία, για να θυμίσω επαναλαμβάνοντας τα λόγια του ότι: «Θεμέλιο της ανθρώπινης ευτυχίας είναι η ελευθερία και θεμέλιο της ελευθερίας είναι η ευψυχία. Το εύδαιμον το ελέυθερον, το δε ελεύθερον το εύψυχον».

Τιμούμε όπως και τότε και εμείς σήμερα τους ηρωϊκούς νεκρούς και υποκλινόμαστε με σεβασμό μπροστά τους, όχι μπροστά στους τάφους τους, διότι η βαρβαρότητα του εισβολέα δεν επέτρεψε να έχουμε τους τάφους όλων των νεκρών μας για να τους πούμε ότι μνήμονες και ευγνώμονες εκτιμητές της θυσίας τους θα συνεχίσουμε τον αγώνα μας μέχρι την τελική δικαίωση, ώστε η ελευθερία, το θεμέλιο της ανθρώπινης ευτυχίας, να γίνει κτήμα και αγαθό ολόκληρου του κυπριακού λαού για μια ελεύθερη και δημοκρατική Κύπρο.

Σήμερα οι δυο αυτές μέρες, οι οποίες καθιερώνονται ως μέρες μνήμης και τιμής, αποτελούν το ελάχιστο δείγμα του σεβασμού της Βουλής των Αντιπροσώπων του λαού, προς τους ηρωϊκούς νεκρούς, τα θύματα, τους αγωνιστές και τους οικείους όλων εκείνων οι οποίοι έδωσαν τη ζωή τους και αντέταξαν τα στήθη τους στους ευγενικότερους αγώνες του ελληνικού έθνους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτου και μετά ο κ. Θεοδούλου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Κανονικά δε θα έπρεπε να καταφεύγουμε σε νομοθετική καθιέρωση και ρύθμιση τέτοιων τιμητικών και ηθικής αξίας και σημασίας νομοθετημάτων, που δεν έχουν οπωσδήποτε πρακτικό αντίκρισμα, αλλά μόνο ηθική, όπως ανέφερα, σημασία.

Και τούτο γιατί αυτά τα θέματα θα έπρεπε να ήταν περισσότερο θέματα συνείδησης ενός ολόκληρου λαού, θέματα συνείδησης του κάθε πολίτη αυτής της χώρας. Θα έπρεπε να ήταν θέματα στοιχειώδους χρέους και καθήκοντος αυτής της πολιτείας απέναντι σε αυτά τα ιστορικά και μνημειακά γεγονότα και σε αυτούς που υπήρξαν θύματα αυτών των καταστάσεων.

Όμως από τη στιγμή που τέθηκε τέτοιο θέμα η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θεώρησε χρέος και καθήκον της να τα υποστηρίξει, γιατί συμφωνεί με τη νομοθετική καθιέρωση αυτών των τιμητικών επετείων.

Και τούτο για τους ακόλουθους λόγους:

Γιατί έστω και αν γίνεται καθυστερημένα μέσα στις παρούσες ακόμα συνθήκες, θεωρείται αυτό αναγκαίο και επιβεβλημένο.

Γιατί αποκαθιστά τη μεγάλη ιστορική αλήθεια για το τι συμβαίνει σ'αυτό τον τόπο. Την οποία επιβεβαιώνει ακόμα μια φορά επίσημα η Βουλή και μάλιστα με νομοθεσία.

Γιατί ακόμα επιβεβαιώνει την επίσημη θέση της η Βουλή γι' αυτά τα ιστορικά γεγονότα, γι' αυτούς που θυσιάστηκαν, γι' αυτούς που υπήρξαν τα θύματά τους, σε απάντηση μιας σύγχυσης και μιας απαράδεκτης προσπάθειας που κάποιοι κύκλοι καλλιεργούν σ' αυτόν τον τόπο. Να παραποιηθεί δηλαδή η ιστορική αλήθεια, να ξεχαστεί και να διαγραφεί η ιστορική μνήμη.

Και παρ' ολίγο να φθάναμε στο σημείο να δίδεται η εντύπωση ότι φταίνε τα θύματα και όχι οι δημιουργοί εκείνων των καταστάσεων που τα δημιουργήσαν.

Ακόμα λίγο οι υπαίτιοι αυτής της μεγάλης συμφοράς και της τραγωδίας θα μας ζητούν από πάνω και τα ρέστα και δυστυχώς είναι και αρκετοί εκείνοι που τους δικαιολογούν και τους υπερασπίζονται, χωρίς να συναισθάνονται τη σημασία της συμπεριφοράς τους.

Και γι' αυτό επαναλαμβάνουμε ότι θεωρούμε σημαντική, έστω και καθυστερημένα, χωρίς να ήταν απαραίτητη, τη νομοθετική καθιέρωση αυτών των τιμών γι' αυτές τις επετείους. Για να αποτελούν ιστορικό μνημείο για οποιοδήποτε ο οποίος θα πρέπει να ανατρέχει στην ιστορική αλήθεια την οποία όλοι ζήσαμε και όλοι παρακολουθήσαμε. Για να διαπιστώνει ποια υπήρξαν τα αίτια και τα αιτιατά και ποια υπήρξαν τα σημαντικά εκείνα γεγονότα που δημιούργησαν όλη αυτή την εθνική συμφορά και το ανθρώπινο δράμα σε αυτό τον τόπο.

Η μισή πατρίδα υπόδουλη, ο μισός πληθυσμός πρόσφυγες, το κάθε σπίτι μαυροφορεμένο για να κλαίει ακόμα τον νεκρό του, να αναζητά τον αγνοούμενο και να ανησυχεί για τον εγκλωβισμένο. Και το χειρότερο, η επιβίωσή μας, για πρώτη ίσως φορά στη μακρόχρονη ιστορία μας, να μπαίνει κάτω από σοβαρή αμφισβήτηση και ο κίνδυνος του ολοκληρωτικού αφανισμού να πλανάται καθημερινά στις σκέψεις μας και τα βλέμματα των παιδιών μας.

Τονίζουμε ότι αυτό το κάνουμε χωρίς καμιά διάθεση είτε εκδίκησης, είτε αντιδικίας με οποιοδήποτε. Γιατί θα πρέπει να υπενθυμίσω ότι αυτός ο λαός επέδειξε μια αξιοθαύμαστη ανωτερότητα και ανοχή απέναντι στους υπαίτιους της καταστροφής του. Επέδειξε μια απέραντη κατανόηση σε καταστάσεις και πρόσωπα που σχετίζονται για διάφορους λόγους και με διάφορους τρόπους με τις θλιβερές εκείνες μέρες του Ιουλίου του 1974 που δημιούργησαν όλη αυτή την εθνική τραγωδία.

Και ακόμα πρόσφερε μεγαλόψυχα την ατιμωρησία με τον κλάδο ελαίας και ήταν γι' αυτό το λόγο εξάλλου και για λόγους σκοπιμότητας υπό τις παρούσες συνθήκες αυτής της επικαλούμενης και πολλές φορές παρεξηγημένης ενότητας, που δεν επιβλήθηκαν και οι ανάλογες νομικές κυρώσεις και οι ποινικές τιμωρίες και φυλακίσεις.

Όμως θα πρέπει από την άλλη να τονίσουμε ότι αυτό δε σημαίνει διαγραφή και δε σημαίνει παραγραφή της ιστορικής αλήθειας, γιατί αυτό θα ήταν μεγάλο σφάλμα. Και ακόμα θα θέλαμε να επαναλάβουμε ότι από τότε μέχρι και σήμερα με δικαιολογημένο παράπονο και πικρία δεν είδαμε να υπάρχει ανάλογη ανταπόκριση και ανταπόδωση από εκείνους που υπήρξαν υπαίτιοι αυτής της συμφοράς. Δεν είδαμε έστω και από ένα πρόσωπο να επιδεικνύει έμπρακτα τη μεταμέλειά του και να απευθύνει δημόσια, θαραλλέα και ευθέως τη δημόσια συγγνώμη και απολογία του.

Είναι δικαιολογημένο μας παράπονο. Και όχι μόνο τούτο αλλά καταβάλλεται από μερικούς κύκλους εκάστοτε συντονισμένη προσπάθεια να απαλειθφεί η ιστορική αλήθεια. Καταβάλλεται προσπάθεια ηθικής, πολιτικής και ιστορικής δικαίωσης αυτών των σοβαρών εθνικών εγκλημάτων και αυτό είναι απαράδεκτο. Αποτελεί προσβολή σε βάρος αυτού του λαού και των συνεπειών του, αποτελεί προσβολή απέναντι στην ιστορία. Και είναι με αυτή τη συναίσθηση ευθύνης που εμείς θα υποστηρίξουμε αυτά τα σημαντικά νομοθετήματα, έστω και αν έχουν μόνο ηθική σημασία.

Θα πρέπει να δηλώσουμε ακόμα ότι όταν τέθηκε η πρόταση νόμου για την τιμητική της 15ης Ιουλίου εκείνου του προδοτικού πραξικοπήματος, συμβάλαμε

ως Δημοκρατικό Κόμμα να μην περιορισθεί για εκείνη ειδικά τη μέρα και για εκείνο ειδικά το γεγονός, αλλά να καλύψει και την προπραξικοπηματική περίοδο. Γεγονός το οποίο με ικανοποίηση τονίζουμε ότι έγινε από όλες τις πλευρές αποδεκτό, γιατί αυτή η μέρα ήταν το αποκορύφωμα και το αποτέλεσμα.

Υπήρξε μια ολόκληρη περίοδος που προηγήθηκε κατά την οποία αγωνιστές της αντίστασης και της δημοκρατίας, είχαμε θύματα της δημοκρατίας. Μια ολόκληρη εφταετία της δικτατορίας των Αθηνών η οποία μεταφέρθηκε και εδώ και δοκιμάστηκε αυτός ο τόπος και αυτός ο λαός σε εκείνη όλη την περίοδο. Και είχαμε τη διαρκή συνομωσία, τη ξενοκίνητη συνομωσία, που είχε και πάλιν τα θύματα και τους αγωνιστές της αντίστασης, για να φθάσουμε τελικά στην κατάληξη και το αποτέλεσμα του πραξικοπήματος.

Και αυτό για μας έχει ιδιαίτερη σημασία, διότι βασικά η αντίστροφη μέτρηση για την Κύπρο δεν άρχισε από τη μέρα του πραξικοπήματος, αλλά από την 21η Απριλίου του 1967, όταν ανατρεπόταν η δημοκρατία στην Ελλάδα. Εκείνη η στιγμή ήταν θλιβερή για την Κύπρο και σημάδευε το μέλλον της. Είναι προς τιμή μας, έστω και εκείνων των λίγων που πάλαιψαν, το ότι χρειάστηκαν εφτά ολόκληρα χρόνια ή καθυστέρησαν αυτή τη συμφορά.

Και αυτή η περίοδος καλά είναι να μας απασχολεί έκτοτε, γιατί δεν αποτέλεσε ακόμα αντικείμενο κάποιας εκτίμησης και κάποιας αυτοκριτικής μας. Και ήταν μεγάλη περίοδος, ήταν ολόκληρη ιστορική περίοδος που δυστυχώς άλλαξε τη μοίρα και τα δεδομένα αυτού του δύσμοιρου τόπου και αυτού του λαού.

Έστω προς παράδειγμα και υπόμνηση όλων μας οι σημερινές νομοθεσίες που ψηφίζουμε με την ελπίδα ότι το μήνυμα το οποίο στέλλει ακόμα μια φορά επίσημα και δημόσια η Βουλή των Αντιπροσώπων αυτού του τόπου, θα φθάσει στα αυτιά εκείνων των υπαιτίων που είτε ως πρωταίτιοι είτε ως συνεργοί είτε ως παρασυρόμενοι, συνέβαλαν στην καταστροφή αυτού του τόπου.

Να αντιληφθούν την κατανόηση που αυτός ο λαός επέδειξε και επιδεικνύει και να συβάλουν και εκείνοι στο μέτρο του δυνατού στη μη συνέχιση αυτής της πρόκλησης της μεγάλης για την παραποίηση της ιστορικής αλήθειας που επέφερε αυτή την καταστροφή, για να επικρατήσει πράγματι εκείνο το πνεύμα της κατανόησης και της ενότητας που όλοι επικαλούμαστε, για να προχωρήσουμε όλοι μαζί στην αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν την πατρίδα.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Παναγιώτου, ο Πρόεδρος της Βουλής κατέρχεται από την έδρα του και τον αντικαθιστά ο κ. Πουμπουρής)

(Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ)

Ποιοι άλλοι έχουν ζητήσει το λόγο;

Ο κ. Λάκης Θεοδούλου.

Λ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Διερχόμαστε χαλεπούς καιρούς. Δεκαέξι χρόνια μετά το προδοτικό πραξικόπημα και την τούρκικη εισβολή δυστυχώς κάποιοι σ' αυτό τον τόπο προσπαθούν, με εγχειρίδια και βιβλία, προσπαθούν με ενέργειες, να παραποιήσουν την ιστορική αλήθεια αυτών των δυο σημαντικών επετείων. Η μνήμη ασφαλώς με την πάροδο του χρόνου συνάμα αδυνατίζει. Και κάποιοι προσπαθούν να εκμεταλλευτούν αυτή την εξέλιξη, αυτό το αδυνάτισμα της μνήμης, τον ερχομό καινούργιων γενιών που δεν έζησαν αυτές τις μέρες.

Και οι δυο προτάσεις νόμου που έχουμε μπροστά μας προβάλλουν ως μια αδήριτη ανάγκη να καθιερωθούν, μάλιστα μέσα από αυτό το Σώμα, το Νομοθετικό Σώμα του κράτους μας, κατά τον πιο επίσημο τρόπο αυτές οι ημερομηνίες ως ημερομηνίες μνήμης και τιμής προς τα θύματα που έπεσαν, είτε μαχόμενα για τη δημοκρατία σ' αυτό τον τόπο, είτε μαχόμενα για την ανεξαρτησία και τη λευτεριά της πατρίδας μας. Είναι ένα ελάχιστο επαναλαμβάνω χρέος αυτής της Βουλής προς αυτά τα θύματα του τόπου μας.

Οι δυο αυτές ημερομηνίες, η 15η και η 20ή του Ιούλη, έχουν χαραχθεί ανεξίτηλα στη συνείδησή μας αλλά πολύ περισσότερο στην ιστορία αυτού του τόπου. Είναι δυο όψεις του ίδιου νομίσματος ενός τρομερού εγκλήματος, του οποίου οι συνέπειες ακόμα δεν έχουν ανασταλεί. Ο τόπος μας είναι μοιρασμένος και απειλείται διαιώνιση αυτής της κατάστασης με την άρνηση που παρατηρείται από αυτούς που συντέλεσαν σ' αυτό το έγκλημα να ανανήψουν, να συμβάλουν τέλος πάντων στην επούλωση αυτής της πληγής.

Η πρώτη ημερομηνία, της 15ης Ιουλίου, συμβολίζει τη δική μας προδοσία. Την προδοσία κάποιων δυνάμεων, εννοώ του ελλαδικού και του κυπριακού χώρου, οι οποίοι, ντυμένοι με υπερπατριωτικά και σωβινιστικά ενδύματα, μας οδήγησαν σ' αυτή τη συμφορά. Άνοιξαν τις κερκόπορτες για να εισέλθει ο Τούρκος εισβολέας, ο οποίος καραδοκούσε.

Η άλλη ημερομηνία που αποτελεί τη δεύτερη όψη του νομίσματος, η 20ή του Ιούλη, έχει καταγραφεί στην ιστορία ότι αποτελεί μια πράξη, η οποία ήταν αρκετά προγραμματισμένη από καιρό, για την κατάλυση της κυπριακής ανεξαρτησίας. Έχει καταγραφεί ότι αυτή η ενέργεια δεν ήταν μια ενέργεια της Τουρκίας και μόνο. Η ιστορία έχει καταγράψει ότι πίσω από την Τουρκία ήταν ο αμερικανονατοϊκός ιμπεριαλισμός και ούτε αυτό πρέπει να ξεφύγει από τη μνήμη μας. Γιατί ζούμε, επαναλαμβάνω, αυτές τις συνέπειες και διεξάγουμε αγώνα για να καταργήσουμε αυτές τις συνέπειες. Και αλίμονο στους λαούς που ξεχνούν! Αλίμονο στους λαούς που χάνουν τη συνείδησή τους σε συνθήκες ακόμα που δεν έχουν ξεπεράσει τις συνέπειες αυτού του εγκλήματος.

Η μεγάλη σημασία ακριβώς αυτής της καθιέρωσης που πραγματοποιεί σήμερα η Βουλή είναι ακριβώς πρώτα από όλα η κατά τον πιο επίσημο τρόπο τιμή προς τους νεκρούς και τα θύματά μας, αλλά, και κατά δεύτερο λόγο, για να θυμούμαστε και να μην ξεχνούμε ότι κάποιες δυνάμεις συνομωτούν σε βάρος αυτού του τόπου, σε βάρος αυτού του λαού. Για να θυμούμαστε κι εμείς και οι μελλοντικές γενιές ότι προς τιμήν των θυμάτων αυτού του αγώνα πρέπει να συνεχίσουμε με συνέπεια και αποφασιστικότητα τον αγώνα για τη λευτεριά της πατρίδας μας, για την ολοκλήρωση της κυπριακής ανεξαρτησίας, για να φύγουν όλοι οι ξένοι στρατοί, όλες οι ξένες δυνάμεις απ' αυτό τον τόπο. Να ζήσουμε ελεύθεροι και νοικοκύρηδες σ'αυτό τον τόπο όλοι οι κάτοικοι: Έλληνες, Τούρκοι, Αρμένιοι και Μαρωνίτες. Αυτό είναι το μήνυμα που διακρίνουμε μέσα απ' αυτή τη θεσμοθέτηση σήμερα και το οποίο εμείς, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστεράς, απευθύνει και προς τον κυπριακό λαό. Μήνυμα μνήμης και συνείδησης στις ιστορικές αυτές αλήθειες και στον προορισμό μας. Μήνυμα μνήμης και τιμής προς τα θύματα αυτού του αγώνα. Μήνυμα ότι επιβάλλεται να συνεχιστεί σταθερά και απαρέγκλιτα ο αγώνας μας για να σώσουμε και να λευτερώσουμε αυτό τον τόπο.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Σ' αυτούς που έδωσαν απλόχερα τη ζωή τους και αγωνίστηκαν για την ελευθερία, τη δημοκρατία και τη δημοκρατία της Κύπρου, αξίζει κάθε τιμή και αιώνια μνήμη.

Η καθιέρωση ημέρας μνήμης και τιμής για τους μαχητές της ελευθερίας και της δημοκρατίας στη Δημοκρατία της Κύπρου αποτελεί εκπλήρωση ελάχιστου χρέους της πολιτείας προς τους προστάτες της, εθελοντές θυσίας και προσφοράς.

Το χρέος μας προς τους αγωνιστές της δημοκρατίας και της ελευθερίας δεν εξαντλείται με την ψήφιση αυτών των νόμων. Με έργα πρέπει να ξοφλήσουμε το χρέος μας. Και η καλύτερη εξοφλητική απόδειξη του χρέους θα πρέπει να γράφει: «Πήραμε από τους αγωνιστές της ελευθερίας και της δημοκρατίας τη ζωή, το αίμα και τη θυσία τους, για να 'χουμε στην Κύπρο ελευθερία και δημοκρατία». 'Εχουμε ελευθερία και δημοκρατία; Πότε θα είμαστε, κ. συνάδελφοι, σε θέση να δώσουμε αυτή την εξοφλητική απόδειξη;

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος για να μην επαναλάβω τα όσα είπαν οι προηγούμενοι ομιλητές.

Θα ήθελα να πω ότι σήμερα η Βουλή, έστω και με καθυστέρηση, εκπληρώνει ένα οφειλόμενο χρέος προς τους νεκρούς της δημοκρατίας, προς τους νεκρούς που έπεσαν υπερασπιζόμενοι την πατρίδα. Εκπληρώνουμε ένα χρέος και παράλληλα αποδίδουμε μια οφειλόμενη τιμή σε εκείνους τους πρωτοπόρους οι οποίοι κάτω από άνισες συνθήκες, γνωρίζοντας ότι ο αγώνας για τη δημοκρατία, για αντιμετώπιση του πραξικοπήματος, κάτω από τις συνθήκες που αυτό εκδηλώθηκε αλλά και ο αγώνας για αντιμετώπιση της τουρκικής εισβολής αποτελούσε ένα άνισο αγώνα. Εντούτοις οι νεκροί μας, οι ήρωές μας, δε δίστασαν να προτάξουν τα στήθη τους και να βγουν στην πρώτη γραμμή αυτού του αγώνα, για να υπερασπιστούν και τη δημοκρατία και τους θεσμούς και την εδαφική ακεραιότητα αυτού του τόπου.

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν προτίθεμαι να επαναλάβω όσα ανέφερα κατά την ομιλία μου το πρωί μιλώντας για τις μαύρες επετείους.

Θα ήθελα μόνο να προσθέσω τούτο: Κατά την άποψή μας το πραξικόπημα και η εισβολή αποτελούσαν αναπόσπαστη ενέργεια του ίδιου σχεδίου. Αποτελούσαν τις δυο όψεις του ίδιου νομίσματος. Και ήταν τόσο πασιφανές στα μάτια ολόκληρου του λαού, στα μάτια κάθε καλόπιστου παρατηρητή, ότι το εγχείρημα του πραξικοπήματος δεν οδηγούσε σε εκείνα τα ωραία και μεγαλόστομα που διακήρυξαν οι εμπνευστές και οι εκτελεστές του, αλλά στην προδοσία και στο άνοιγμα των πορτών της Κύπρου στον Τούρκο εισβολέα, και έτσι δεν υπάρχει κανένα περιθώριο για χορήγηση ελαφρυντικών.

Επαναλαμβάνω τη θέση μου. Είναι θέση ομόνοιας και ομοψυχίας του Κυπριακού λαού. Και είναι πεποίθησή μας ότι αυτή η ομόνοια και αυτή η

ομοψυχία η καθολική περνά, όπως πολύ σωστά ανέφερε ο κ. Παναγιώτου, μέσα από την αντιμετώπιση εκείνων των λίγων αμετανόητων προς τη μεγαλοψυχία που έδειξε ο Κυπριακός λαός. Μεγαλοψυχία η οποία άρχισε από τον κλάδο ελαίας του Μακάριου, που κατακρίθηκε σε μεγάλο βαθμό από το δημοκρατικό λαό της Κύπρου, μεγαλοψυχία η οποία συνεχίστηκε και συνεχίζεται μέχρι σήμερα.

Θέλω να εκφράσω την ελπίδα ότι έστω και με καθυστέρηση 16 χρόνων, αυτοί οι κύκλοι, αυτές οι ομάδες των ανθρώπων, πολλοί από τους οποίους δεν αποκλείουμε να έπεσαν θύματα της ανοησίας τους και της παραπλάνησης στην οποία τους οδήγησαν άλλοι, να εκμεταλλευθούν αυτή την ευκαιρία έστω και τώρα. Θα προσφέρουν υπηρεσία προς τον Κυπριακό λαό, διότι θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για καθολική ενότητα.

Επαναλαμβάνω, τελειώνωτας, κύριε Πρόεδρε, τη θέση μας. Και τα δυο νομοθετήματα τα οποία ψηφίζουμε σήμερα αποτελούν εκδήλωση χρέους το οποίο θα έπρεπε να είχε γίνει από πολλού. Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας, γιατί έστω και με αυτή την καθυστέρηση η Βουλή των Αντιπροσώπων κάμνει το καθήκον της.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοθετήματος.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Λυσσαρίδης επανέρχεται και καταλαμβάνει την έδρα και ο κ. Πουμπουρής επιστρέφει στη θέση του).

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αναγνώριση και καθιέρωση της 15ης Ιουλίου ως επετείου της Δημοκρατίας. Άρθρο 3.

Τιμητική εκδήλωση της Πολιτείας προς τιμή της 15ης Ιουλίου. Άρθρο 4.

Απονομή ηθικών αμοιβών. Άρθρο 5.

Σημασία αγώνα για Δημοκρατία και αντίσταση. Άρθρο 6.

Κανονισμοί. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναγνώρισης και Καθιέρωσης της 15ης Ιουλίου ως Ημέρας της Δημοκρατίας και Ημέρας Μνήμης και Τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν προασπίζοντας τη Δημοκρατία και εναντίον του προδοτικού πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου 1974, Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφισή του σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αναγνώριση και καθιέρωση της 20ης Ιουλίου ως ημέρας μνήμης και τιμής. Άρθρο 3.

Τιμητική εκδήλωση της Πολιτείας προς τιμή της 20ης Ιουλίου. Άρθρο 4.

Απονομή ηθικών αμοιβών. Άρθρο 5.

Επετειακός εορτασμός στα σχολεία. Άρθρο 6.

Μνημεία πεσόντων μαχητών. Άρθρο 7.

Κανονισμοί. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, όλα τα άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναγνώρισης και Καθιέρωσης της 20ης Ιουλίου ως Ημέρας Μνήμης και Τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν προασπίζοντας τη Δημοκρατία της Κύπρου, Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, δυο λόγια.

Επειδή εμείς έχουμε μια εκδήλωση απόψε, ακριβώς για να καταδικάσουμε αυτά τα εγκλήματα που έγιναν σε βάρος της Κύπρου και για να αποτίσουμε φόρο τιμής προς τα θύματα, θα παρακαλούσα αν είναι δυνατό, στο βαθμό που είναι δυνατό, χωρίς να αποστερήσουμε κανένα συνάδελφο, να συντομεύσουμε τη διαδικασία των υπόλοιπων θεμάτων.

Είναι μια παράκληση, χωρίς να παραβιάζουμε το δικαίωμα κανενός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεδομένου ότι υπάρχει ήδη απόφαση να μη διαβάζονται οι Εκθέσεις, νομίζω ότι αυτό θα συντομεύσει την υπόθεση.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990. (Πρόταση νόμου).

Αν δεν υπάρχει ένσταση, η Έκθεση να θεωρηθεί ότι έχει αναγνωσθεί.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή η Έκθεση έχει κυκλοφορήσει μόλις σήμερα και επειδή υπάρχουν, από ότι αντιλαμβάνομαι, διάφορα προβλήματα όσον αφορά τόσο το περιεχόμενο της Έκθεσης όσο ακόμα και ότι αφορά το ίδιο το νομοσχέδιο, θα παρακαλούσα να αναβληθεί η ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού για επόμενη συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον υπάρχει ένσταση και εφόσον δεν έχουν τηρηθεί οι διαδικασίες που προβλέπονται και εφόσον δεν έχει κηρυχθεί ως επείγον, είμαι υποχρεωμένος να το αναβάλω, εφόσον έστω και ένα μέλος της Βουλής ζητά την αναβολή του.

Το επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί των Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Δεν κυκλοφόρησε η Έκθεση έγκαιρα. Σήμερα την πήραμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση ...

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, πότε θα γίνει άλλη συνεδρία της Βουλής;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τέλη Σεπτεμβρίου.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Διαμαρτύρομαι εντονότατα και ζητώ έκτακτη συνεδρία εντός της εβδομάδος για τα νομοσχέδια αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καμιά ένσταση.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Και θέλω να εξηγήσω τη θέση μου.

Υπάρχει κίνδυνος η Κύπρος να μην έχει νομοθεσία από τις 16 Αυγούστου 1990 και εντεύθεν. Είναι πολύ ανεύθυνο να αφήσω την Κύπρο χωρίς νόμο περί συμβάσεων, χωρίς νόμο περί εταιρειών, χωρίς νόμο περί αδικημάτων, χωρίς ποινικούς νόμους, χωρίς ποινική δικονομία, χωρίς πολιτική δικονομία, διότι κάποιοι κύριοι που ήταν υπεύθυνοι να μεταφράσουν δεν μετέφρασαν τη βασική νομοθεσία του κράτους που ισχύει από το 1959.

Η θεραπεία, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι να αφήσω όλη αυτή τη νομοθεσία να εκπνεύσει. Να δημιουργήσω χάος στις συναλλαγές, να μην μπορώ να τιμωρήσω εγκληματίες, να μην μπορώ να κάμω δίκες, διότι κάποιοι κύριοι οι οποίοι είχαν ευθύνη να μεταφράσουν τους νόμους δεν τους έχουν μεταφράσει.

Αν θέλουμε να ελέγξουμε και να αποδώσουμε ευθύνες είναι άλλο θέμα. Αλλά είναι ανεύθυνο να μην ψηφίσουμε πριν από τις 16 Αυγούστου 1990 τη νομοθεσία αυτή. Η τουλάχιστο να τη συζητήσουμε και αν θέλει η πλειοψηφία του Σώματος να την καταψηφίσει και να πάρει την ευθύνη του χάους, δικαίωμά της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πράγματι πρόκειται για ένα πολύ μεγάλο θέμα.

Πριν από αρκετά χρόνια ακόμα ψηφίσαμε σε αυτή τη Βουλή την καθιέρωση της ελληνικής γλώσσας ως επίσημης γλώσσας της Δημοκρατίας και την αναγκαιότητα της μετάφρασης των Νόμων και της διεξαγωγής του κυβερνητικού έργου με τη χρησιμοποίηση της ελληνικής γλώσσας.

Αυτός ο Νόμος δεν εφαρμόστηκε. Πέρσι, όταν ο κ. Μαρκίδης είπε τα ίδια επιχειρήματα, ομολογώ ότι είχα συγχυσθεί κι εγώ. Πώς γίνεται να μείνει η Δημοκρατία χωρίς νόμους, αφού δεν προλάβαμε να μεταφράσουμε τους νόμους, και δώσαμε ένα χρόνο παράταση. Μπορώ να πω ότι παρουσιάστηκε και λίγο διασπασμένη η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα πέρσι πάνω σε αυτό το θέμα.

Όμως επανερχόμαστε φέτος με την ίδια επιχειρηματολογία να ψηφίσουμε παράταση των νόμων, διότι δεν έγινε η μετάφραση. Εκείνο που διερωτώμαι είναι το εξής: Αν η κυβέρνηση γνωρίζει ότι κάθε χρόνο θα παίρνει αυτή την αναβολή, γιατί να μεταφράσει τους νόμους;

Ας αφήσουμε το γεγονός ότι υπάρχει σωρεία εγγράφων και σωρεία κυβερνητικού έργου που διεξάγεται αυτή τη στιγμή με εφαρμογή της αγγλικής γλώσσας ακόμα και σε θέματα στοιχειωδών σχέσεων του κράτους με τον πολίτη. Είμαστε μπροστά σε ένα φαινόμενο παραγνώρισης των νόμων και της Βουλής και παραγνώρισης από πλευράς κυβέρνησης των ευθυνών της.

Φυσικά παραμένει να υπάρχει το πρόβλημα που είπε ο κ. Μαρκίδης. Ομολογώ ότι δε ξέρω τι πρέπει να γίνει, όμως κάποιο μήνυμα πρέπει να πάει προς την κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συμφωνώ με τους προλαλήσαντες ότι το θέμα δε δημιουργήθηκε σήμερα ούτε χθες, και ότι πέρσι βρεθήκαμε αντιμέτωποι με την ίδια κατάσταση. Πρέπει όμως, για να συμπληρώσουμε την εικόνα, να πούμε ότι στην Επιτροπή Νομικών της Βουλής, κατά τη διάρκεια αυτού του έτους, έγινε περιοδικός έλεγχος και διαπιστώθηκε μερικές φορές ότι η εργασία δεν άρχισε και θεωρείτο σχεδόν βέβαιο ότι σήμερα δε θα ήταν συμπληρωμένη.

Κατά συνέπεια, αν θα έπρεπε να δώσουμε τελεσίγραφο και προειδοποίηση προς την Εκτελεστική Εξουσία, και εγώ δεν έχω ένσταση να δώσουμε αυτά τα τελεσίγραφα, θα έπρεπε να δοθούν πιο έγκαιρα και όχι σήμερα, διότι σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σε ένα δίλημμα σκληρό, όπως το έθεσε ο κ. Μαρκίδης. Ή θα δημιουργήσουμε χάος στις 16 Αυγούστου 1990 ή θα δώσουμε τελευταία ευκαιρία στην Εκτελεστική Εξουσία, για να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Νόμου.

Βεβαίως εγώ σέβομαι τη θέση των συναδέλφων της ΕΔΕΚ, ότι δηλαδή κυκλοφόρησε σήμερα η Έκθεση και δεν μπορούν να συζητήσουν.

Η εισήγηση η δική μας είναι ότι μπορούμε να μικράνουμε τις διακοπές μας κατά κάτι, μπορούμε να ορίσουμε ακόμα μια συνεδρία της Βουλής όπου και αυτό το θέμα και μερικά άλλα θέματα όπως το προηγούμενο και κάποια θέματα από το Κεφάλαιο Δ τα οποία δε συζητήθηκαν στην περασμένη συνεδρία, να συζητηθούν και να αξιοποιούμε και το χρόνο μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας άποψη είναι ότι είναι πολύ δύσκολο να ορίσουμε συνεδρία μέσα στον Αύγουστο. Η άποψή μας είναι ότι αν δεν αποτελεί σοβαρό

κώλυμα, και μιλώ για το δεύτερο νομοσχέδιο, να αρχίσει η συζήτηση σήμερα και να ψηφίσουμε σήμερα από τη στιγμή που όλες οι πλευρές είναι σύμφωνες. Διότι είναι πολύ ριψοκίνδυνο να πούμε ότι θα κάνουμε συνεδρία τον Αύγουστο. Για να είμαστε δίκαιοι.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αποσύρω την ένσταση και να συζητηθεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, εφόσον αποσύρεται η ένσταση.

Χρειάζεται να αναγνωσθεί η Έκθεση;

(ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ)

Όχι.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Χρειάζεται να αναγνωσθεί, διότι εβάλετε ένα κανόνα, όταν υπάρχει διαφωνία να διαβάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν υπάρχει διαφωνία να αναγνωσθεί.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι η ίδια Έκθεση η περσινή, κύριε Πρόεδρε.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή δεν έχω εμπιστοσύνη στη μνήμη σας, προτιμώ να αναγνωσθεί.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Δεν έχει καμιά σχέση με την Έκθεση την περσινή.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης
Αντώνης Ανδρέου
Ανδρέας Γεωργίου
Ανδρέας Παναγιώτου
Ζαχαρίας Τουλούρας
Γεώργιος Χαραλαμπίδης
Χρίστος Πέτας
Κυριάκος Χρήστου
Ευστάθιος Ευσταθίου
Μιχάλης Παπαπέτρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάν νομοσχέδιο σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από το Φεβρουάριο μέχρι και τον Ιούνιο του 1990. Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις του

Υπουργού Δικαιοσύνης και εκπροσώπων του Υπουργείου του, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Προέδρου και εκπροσώπων του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του βασικού νόμου για τις Επίσημες Γλώσσες της Δημοκρατίας έτσι που οποιαδήποτε τεκμήρια παρουσιάζονται ενώπιον δικαστηρίου της Δημοκρατίας να γίνονται δεκτά ως μαρτυρία, εφόσον είναι συνταγμένα σε γλώσσα που χρησιμοποιείτο στα δικαστήρια της Δημοκρατίας μέχρι τις 26 Μαΐου 1988. Το δικαστήριο όμως μπορεί να δίδει οδηγίες για μετάφραση των εγγράφων αυτών σε μια από τις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας, εφόσον αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον της δικαιοσύνης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού άκουσε με προσοχή τις απόψεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Προέδρου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου και σημείωσε τις ποικίλες πρακτικές δυσκολίες που δημιουργήθηκαν και παρουσιάζονται στις δικαστικές διαδικασίες, έχει ριζικά τροποποιήσει το υπό εξέταση νομοσχέδιο έτσι που:-

(α) να παραταθεί μέχρι την 16 Αυγούστου 1991 η ισχύς του περί Νόμων και Δικαστηρίων (Κείμενο και Διαδικασία) Νόμου του 1965 (Νόμος 51 του 1965), ώστε να παρασχεθεί ο κατάλληλος χρόνος για να συμπληρωθούν οι αναγκαίες τεχνικές διεργασίες για την πρακτική εφαρμογή της βασικής νομοθεσίας για τις Επίσημες Γλώσσες της Δημοκρατίας·

(β) ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας να ενημερώνει τη Βουλή, με Έκθεσή του κάθε τετράμηνο, για την πρόοδο της μετάφρασης στις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας του κειμένου των νόμων που παρέμειναν στην αγγλική γλώσσα·

(γ) να γίνονται αποδεκτά ως αποδεικτικά μέσα ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου και έγγραφα που είναι συνταγμένα σε ξένες γλώσσες·

(δ) στις περιπτώσεις εγγράφων συνταγμένων σε ξένες γλώσσες το δικαστήριο να μπορεί, όταν το συμφέρον της δικαιοσύνης το επιβάλλει, να διατάξει τη μετάφραση ολόκληρου ή μέρους τέτοιου εγγράφου στις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας ή σε οποιαδήποτε απ' αυτές· και

(ε) να μην απαιτείται η μετάφραση εγγράφου, το οποίο συντάχθηκε στην αγγλική γλώσσα μέχρι την 15ην Αυγούστου 1989 και τούτο διότι οι πολίτες της Δημοκρατίας γενικά και οι διάδικοι ειδικά γνώριζαν ότι η αγγλική γλώσσα χρησιμοποιείτο σε κάθε διαδικασία ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου της Δημοκρατίας μέχρι την 15η Αυγούστου 1989.

Η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι δεν είναι ικανοποιημένη από το ρυθμό μετάφρασης στις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας των νόμων που παρέμειναν στην αγγλική γλώσσα. Πέρασαν τριάντα χρόνια από της ανακηρύξεως της Δημοκρατίας της Κύπρου και σωρεία νόμων εξακολουθεί να παραμένει στην αγγλική γλώσσα. Ο συντακτικός νομοθέτης καθόρισε περίοδο πέντε χρόνων από της ημερομηνίας ενάρξεως της ισχύος του Συντάγματος και μόνο σ' αυτή την περίοδο επέτρεψε να παραμείνουν νόμοι στην αγγλική γλώσσα. Ο σεβασμός προς το Σύνταγμα και τους νόμους επιβάλλει έστω και τώρα κάθε δυνατή επιτάχυνση στη μετάφραση στις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας των νόμων που ισχύουν στη Δημοκρατία και εξακολουθούν να είναι στην αγγλική γλώσσα.

Το Μέλος της Επιτροπής κ. Ε. Ευσταθίου δήλωσε στην Επιτροπή ότι ενίσταται σφόδρα στην ψήφιση του υπό εξέταση νομοσχεδίου, γιατί αφενός μεν υπονομεύει ένα από τα κυριότερα δικαιώματα του λαού να αντιλαμβάνεται τις δικαστικές διαδικασίες στη γλώσσα που μιλά και αφετέρου γιατί το Κράτος παρουσιάζεται να μη χρησιμοποιεί τις επίσημες γλώσσες στις διαδικασίες του ενώπιον των δικαστηρίων της Δημοκρατίας. Για τους πιο πάνω λόγους αρχής και ουσίας υποστηρίζει τη θέση ότι σε όλες τις περιπτώσεις προσαγωγής εγγράφων σε ξένη γλώσσα ως αποδεικτικών μέσων στα δικαστήρια πρέπει απαραίτητα να συνυποβάλλεται και μετάφραση του εγγράφου αυτού σε επίσημη γλώσσα της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή τη ψήφιση του νομοσχεδίου σε Νόμο όπως το έχει τελικά και ριζικά τροποποιήσει και διαμορφώσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ευσταθίου.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, στην Κύπρο υπήρχε και εξακολουθεί να υπάρχει γλωσσικό πρόβλημα. Το πρόβλημα έγκειται στο ότι εσκεμμένα και εκ προθέσεως και επί σειρά πολλών χρόνων καταβλήθηκε συστηματική προσπάθεια για να κτυπηθεί καίρια το κύριο συστατικό στοιχείο της εθνικής μας ταυτότητας, η γλώσσα μας. Με συγκεκριμένο ορατό σκοπό να κτυπηθεί και να καταστραφεί το αίσθημα της εθνικής μας αυτοβεβαίωσης, η εθνική μας οντότητα, η ύπαρξη μας ως μέρους του ελληνικού έθνους. Τα σχέδια αυτά εκπονήθηκαν και εφαρμόστηκαν από την αγγλική αποικιακή κατοχική δύναμη και ασφαλώς εκπονήθηκαν από το κέντρο, από το Λονδίνο. Ως αποτέλεσμα τούτου ήταν να καθιερωθεί ως η μόνη επίσημη γλώσσα της κυπριακής κυβέρνησης η αγγλική η γλώσσα, η οποία δεν είχε καμιά απολύτως σχέση με τη γλώσσα του λαού και ομιλείτο μόνο από μια μικρή μειοψηφία επί τοις χιλίοις των Άγγλων υπαλλήλων του στέμματος, οι οποίοι εδώ ήρθαν και επιτηρούσαν την κατοχή.

Πότε έγινε αυτό; Τούτο έγινε, κύριοι συνάδελφοι, όχι το 1878 που ήρθαν οι Άγγλοι στην Κύπρο. Έγινε, όταν μετά την εξέγερση του 1931 έγινε αντιληπτό ότι υπήρχε γνήσιο εθνικό αίσθημα, αγάπη και αφοσίωση του λαού προς τη Μητρόπολη του Έθνους την Ελλάδα, ότι υπήρχε εθνική ενότητα, εθνική ομοψυχία των Ελλήνων-Κυπρίων με την Ελλάδα και με το εθνικό μας κέντρο. Είναι τότε που επινοήθηκε η καθιέρωση ως μόνης επίσημης γλώσσας της αγγλικής. Και κατορθώθηκε μέσα σε 30 χρόνια ακριβώς εκείνο που επιδιώκετο μέχρι την Κυπριακή ανεξαρτησία δηλαδή να επιβληθεί η αγγλική γλώσσα ως η γλώσσα της άρχουσας τάξης, η γλώσσα της δημόσιας υπηρεσίας ως μέσο ανέλιξης, ως στοιχείο κοινωνικής διάκρισης. Ταυτόχρονα και παράλληλα υποβαθμίστηκε μέχρι εκμηδενισμού από το χώρο της άσκησης της δημόσιας εξουσίας η εθνική μας ελληνική γλώσσα, υποτιμήθηκε όμως και στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο ως γλώσσα υποδεέστερης ποιότητας έναντι της αγγλικής.

Αυτό βέβαια έγινε όχι για λόγους φιλολογικούς ή για λόγους δευτερεύοντες. Έγινε με τον αποκλειστικό σκοπό τη διάβρωση και την αλλοίωση της συνείδησης και της εθνικής μας οντότητας και είχε δυστυχώς κάκιστα αποτελέσματα σε βάρος του τμήματος του ελληνικού έθνους που διαβιεί στην Κύπρο.

Τα αποτελέσματα αυτά ήταν περίπου τα ακόλουθα: Πρώτο, αποδυναμώθηκε η συνείδηση της εθνικής μας ταυτότητας, ότι δηλαδή εμείς οι Κύπριοι αποτελούμε

ένα δευτερεύον και όχι αναπόσπαστο μέρος του ελληνικού έθνους. Τούτο διότι το κύριο χαρακτηριστικό στοιχείο της έννοιας ενός έθνους είναι πρώτιστα η κοινή γλώσσα που συνδέει τα μέλη της εθνότητας. Είναι βεβαίως και η κοινή θρησκεία και η κοινή παράδοση. Η γλώσσα όμως είναι το κυριότερο συνεκτικό στοιχείο, όπως η αδιαφιλονίκητη ιστορική αλήθεια μαρτυρεί. Οι εθνότητες χάθηκαν, όταν έχασαν τη γλώσσα τους. Και στο σημείο αυτό δε θα ήταν άσκοπο να μην υπομνήσουμε το γεωπολιτικό γαλλικό χάρτη του 1810, ο οποίος τοποθετούσε ως το κύριο εθνολογικό στοιχείο της Βαλκανικής, από του Δουνάβεως και προς το Νότο, το ελληνικό στοιχείο, για να καταλήξουμε σήμερα να μην υπάρχουν ίχνη των ελληνικών κοινοτήτων που δέσποζαν, γιατί ακριβώς εκεί η κοινή θρησκεία είχε ως αποτέλεσμα την απορρόφηση ολόκληρων μαζών ελληνικών κοινοτήτων από τις χώρες της Βαλκανικής, Ρουμανία, Βουλγαρία, Σερβία και άλλες. Ως συνέπεια αυτής της παράξενης, αυτής της εσκεμμένης και κακόβουλης ενέργειας ήταν η γλωσσική μας εξάρτηση από την αγγλική γλώσσα. Αυτούσιες παραλλαγμένες, μεταφρασμένες αγγλικές λέξεις, σμήνη τέτοιων λέξεων, έχουν εισχωρήσει μέσα στη δική μας γλώσσα με αποτέλεσμα τη διάβρωση και την ποιοτική υποτίμηση της γλώσσας μας. Άλλη συνέπεια ήταν να υπονομευθεί καίρια η πολιτιστική μας κληρονομιά. Γιατί η γλώσσα μας είναι μνημείο πολιτισμού ανεπανάληπτου μεγαλείου και αντικείμενο θαυμασμού των λογοτεχνών και των φιλολόγων του κόσμου. Μέρος της ίδιας της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης. Αποκορύφωμα όμως όλων αυτών των αρνητικών καταστάσεων και σημείων είναι η μειωμένη γλωσσική αντίσταση του λαού προς τα τεκταινόμενα και η επίτευξη στο τέλος, μερικώς έστω, του επιδιωχθέντος σκοπού. Η κατάσταση συνεχίστηκε και μετά την ανεξαρτησία, ακριβώς γιατί μειώθηκε η γλωσσική μας αντίσταση έναντι της επιβουλής.

Έτσι ο Κύπριος πολίτης, ο γεωργός, ο εργάτης, ο μέσος πολίτης, χωρίς αντίσταση δέχτηκε και δέχεται σήμερα να αγοράζει τα γεωργικά του φάρμακα και να παίρνει τις οδηγίες της χρήσης τους στην αγγλική γλώσσα. Ο άρρωστος να παίρνει τα φάρμακα από το φαρμακείο, που πολλές φορές είναι δηλητηριώδη, στην αγγλική γλώσσα, χωρίς να διαμαρτύρεται. Ο διάδικος στο δικαστήριο να είναι ο απαθής θεατής στην εκδίκαση της δικής του υπόθεσης, αφού η διαδικασία διεξαγόταν στην εξεζητημένη αγγλική γλώσσα. Να δέχεται τα έγγραφα, τα γραπτά κείμενα σε γλώσσα που δε γνώριζε, μέχρι του σημείου που να φτάνουμε σε γελοιότητες, σε ακρότητες, σε γελοιοποίηση της ίδιας της έννοιας της δικαιοσύνης, γιατί ο διάδικος ο οποίος δεν γνώριζε καν το τι λεγόταν για την υπόθεσή του και όταν ακόμα τύγχανε δυσμενούς κριτικής και όταν ακόμα ο δικηγόρος του συμφωνούσε με το δικαστή που δίκαζε ότι ήταν ανόητος ο διάδικος εκείνος, εκείνος νόμιζε ότι επειδή ακούονταν τα αγγλικά ότι μιλούσαν υπέρ του και επικροτούσε και προτιμούσε το δικηγόρο ή το δικαστή από τον οποίο άκουε το ακαταλαβίστικο εκείνο που του έλεγε. Και θυμούμαι την καταγγελία ή τη μαρτυρία του συνάδελφου Πέτρου Στυλιανού που μας ανέφερε ότι κάποιος έχασε τη δίκη του και επειδή η απόφαση που του κοινοποιήθηκε ήταν συνταγμένη σε κακά αγγλικά νόμισε πως την κέρδισε, έκαμε διασκεδάσεις και διεξιώσεις για να του πουν, μα αυτό που λέει εδώ είναι ότι έχασες τη δίκη σου, δεν την κέρδισες. Μέχρις εκείνου του σημείου είχαμε φτάσει. Απαθής θεατές, αγαπητοί συνάδελφοι, υπήρξαμε όλοι μας μπροστά στο φαινόμενο της διεξαγόμενης αυτής απαράδεκτης κατάστασης που στόχευε στην υπονόμευση της δικής μας εθνικής συνείδησης.

Μέχρι που η Βουλή επιτέλους ομόφωνα αποφάσισε να ενεργοποιήσει τη συνταγματική διάταξη, γιατί ήταν και καθήκον της Βουλής να εφαρμόζεται το

Σύνταγμα και ψηφίσαμε το νόμο τον οποίο σήμερα θέλουμε να τροποποιήσουμε. Έκτοτε ούτε μεταφράσεις των νόμων έγιναν και ούτε μεταφράσεις των νόμων πρόκειται να δούμε. Κάθε χρόνο θα ακούουμε τον αγαπητό συνάδελφο κ. Μαρκίδη να μας κρούει τον κώδωνα του κινδύνου ότι δεν υπάρχει νομοθεσία και ότι θα μείνουμε χωρίς δίκαιο των συμβάσεων και οτιδήποτε άλλο, μέχρις ότου επιτέλους το Συμβούλιο πλέον, το Δικαστήριο των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων της Ευρώπης, δικαιώσει τον Κύπριο εκείνο διάδικο που θα παραπονεθεί εύλογα ότι δεν μπορεί να συμμορφώνεται σε νόμο που είναι συνταγμένος σε ξένη γλώσσα, γλώσσα την οποία ο ίδιος δεν κατανοεί. Διότι θα φτάσουμε μέχρις εκεί. Και είμαι βέβαιος ότι κάποιος θα παραπονεθεί ότι δεν μπορεί να καταδικαστεί για παραβίαση νόμου του οποίου δε γνωρίζει το περιεχόμενο, αφού δε γνωρίζει τη γλώσσα στην οποία είναι συνταγμένος. Και θα το κάμει αυτό παραπονούμενος και υποβάλλοντας την προσφυγή του στην ελληνική γλώσσα την οποία η Ευρώπη αναγνωρίζει. Ακούονται βέβαια από καθέδρας και μεμψιμοιρίες, γιατί τάχατες η ελληνική γλώσσα δυσχεραίνει τις διαδικασίες. Όταν, επαναλαμβάνω, η ατομική προσφυγή γίνεται στο Συμβούλιο, στο Δικαστήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, στην ελληνική γλώσσα!

Κύριοι συνάδελφοι, σήμερα καλούμαστε να ανανεώσουμε την παράταση που χορηγούμε στην κυβέρνηση για τη μετάφραση των νόμων. Θα το κάνουμε, θα τους ανανεώσουμε ακόμα ένα χρόνο αυτό το αίτημα που υπέβαλαν. Τι λόγος όμως υπάρχει να ενθαρρύνουμε και πάλι τη συντήρηση της αγγλικής γλώσσας με το να λέγουμε ότι θα επιτρέπουμε την καταχώρηση εγγράφων που συντάσσονται σήμερα, αυτή τη στιγμή, μετά την εισαγωγή του νόμου, χωρίς μετάφραση; Θα μας πουν «μα αυτό εξαρτάται· αν το δικαστήριο το εγκρίνει ή αν το δικαστήριο το θελήσει, θα γίνει η μετάφραση». Μα δεν είναι αυτό το θέμα. Το θέμα είναι ότι ενθαρρύνουμε εκείνους που συντάσσουν έγγραφα σήμερα να τα συντάσσουν στην ξένη γλώσσα ακριβώς για να μπορούν να τα παρουσιάσουν με την άδεια του δικαστηρίου στις διαδικασίες. Συντηρούμε δηλαδή αυτή την υπονόμευση η οποία υπάρχει. Γι' αυτό το λόγο δε θα ψηφίσουμε το μέρος αυτό του νόμου που αφορά τα έγγραφα που συντάσσονται σήμερα. Έγγραφα που συντάσσονται στο εξωτερικό και έρχονται στην Κύπρο, ας κατατεθούν στη γλώσσα που συντάχθηκαν. Έγγραφα που συντάχθηκαν πριν από την εισαγωγή του νόμου ας παρουσιαστούν και ας καταχωριστούν στις διαδικασίες στη γλώσσα που συντάχτηκαν, την ξένη. Γιατί όμως έγγραφα που συντάσσονται σήμερα να μπορούν να κατατίθενται στην ξένη τη γλώσσα; Γι' αυτό το λόγο δε θα ψηφίσουμε, και ως μόνο λόγο για τη στάση μας αυτή επικαλούμαστε λόγους τιμής και αξιοπρέπειας, εθνικής αξιοπρέπειας, σεβασμού και αγάπης προς το πολύπαθο μεν αλλά μεγαλειώδες ελληνικό έθνος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρκίδης.

Α. ΜΑΡΚΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να χρησιμοποιήσω τη φρασεολογία που έχει μόλις χρησιμοποιηθεί από το συνάδελφο Ευσταθίου, γιατί δεν έχω το σχετικό ρητορικό ταλέντο.

Εκείνο το οποίο γνωρίζω είναι ότι η ελληνική γλώσσα είναι γλώσσα ισχυρότατη και δεν έχει να ζηλέψει τίποτε από καμιά άλλη γλώσσα. Όχι μόνο αυτό, αλλά είναι η γλώσσα που έχει δεχτεί ίσως τη λιγότερη ξένη επιρροή, σε

αντίθεση με σωρεία ευρωπαϊκών γλωσσών, μεταξύ των οποίων βρίσκεται και η αγγλική γλώσσα η οποία έχει υιοθετήσει και χρησιμοποιεί σχεδόν καθημερινά εκατοντάδες αν όχι και χιλιάδες λέξεις της αρχαίας ελληνικής γλώσσας. Αλλά το ζήτημα στη σημερινή συζήτηση δεν έχει καμιά σχέση με τη γλώσσα και τη γλωσσική μας κληρονομιά, έχει σχέση με την απονομή της δικαιοσύνης στην Κύπρο και με το σωστό τρόπο απονομής της δικαιοσύνης στην Κύπρο.

Η Κύπρος ήταν αποικία. Απέκτησε ανεξαρτησία το 1960. Όλη η νομοθεσία της ήταν γραμμένη αγγλικά, όχι διότι το θέλαμε εμείς, αλλά διότι έτσι ήθελε η αποικιοκρατική κυβέρνηση. Τέθηκε συνεπώς αμέσως πρόβλημα τι κάνουμε. Το θέμα προσπάθησε να το ρυθμίσει ο συνταγματικός νομοθέτης δίνοντας μια προθεσμία πέντε ετών να μεταφραστεί η βασική νομοθεσία της Κύπρου. Η τότε Εκτελεστική Εξουσία ουδέν έκαμε για να μεταφράσει τη νομοθεσία της Κύπρου. Η τότε Βουλή ομόφωνα το 1965 θεώρησε ότι το δίκαιο της ανάγκης δικαιολογούσε παράταση της προθεσμίας μετάφρασης και κατόπιν αυτού η τότε Βουλή ομόφωνα παρέτεινε την περίοδο μετάφρασης επ' αόριστον, με αποτέλεσμα το σύστημα αυτό να ισχύει για 24 ολόκληρα χρόνια μέχρι το 1989, όταν προς τιμή της αυτή η Βουλή έθεσε τέρμα στην όλη υπόθεση βάζοντας αφ' ενός μεν μια προθεσμία μετάφρασης και αφ' ετέρου καθιερώνοντας το υποχρεωτικό της ελληνικής γλώσσας στα δικαστήρια, στη διαδικασία, στις αγορεύσεις, στις εξετάσεις μαρτύρων, στις αντεξετάσεις μαρτύρων και προπαντός και στις δικαστικές αποφάσεις. Έτσι από το 1989 στον τομέα της απονομής της δικαιοσύνης υπήρξε μια βασικότατη ριζική αλλαγή. Εκεί που όλες σχεδόν οι αποφάσεις, όλες οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου εκδίδονταν αγγλικά, πλέον δεν μπορούν να εκδοθούν αγγλικά και εκδίδονται στην ελληνική γλώσσα. Και εκεί που ένα μεγάλο μέρος των αποφάσεων των κατώτερων δικαστηρίων εκδίδονταν αγγλικά, δεν μπορούν πλέον να εκδοθούν αγγλικά και εκδίδονται ελληνικά. Καθόσον αφορά τη διαδικασία δεν επήλθε και μεγάλη διαφορά, διότι ούτως ή άλλως η ελληνική γλώσσα ήταν στην ημερήσια διάταξη στα δικαστήρια της Κύπρου, τουλάχιστον ενώπιον των πρωτόδικων δικαστηρίων και πριν από την ψήφιση αυτού του νόμου. Και ήρθε αυτός ο νόμος και έταξε εκ νέου μια προθεσμία ενός έτους για μετάφραση. Κακώς έταξε την προθεσμία του ενός έτους, διότι ήταν φανερό από την αρχή ότι αυτού του είδους η νομοθεσία που περιλαμβάνεται σε έξι ολόκληρους τόμους και ίσως καταλαμβάνει έκταση 7,000 -8,000 σελίδων δεν μπορεί να μεταφραστεί σε διάστημα 12 μηνών. Το ότι η παρούσα Εκτελεστική Εξουσία, από το καλοκαίρι του 1988 μέχρι σήμερα, ουδέν έκαμε για να προωθήσει τη μετάφραση των νόμων δεν μπορεί να αμφισβητηθεί. Αλλά θα τιμωρήσουμε ποιους, όταν αφήσουμε εμείς αυτή τη νομοθεσία να εκπνεύσει στις 16 Αυγούστου 1990. Πέρσι όταν δώσαμε παράταση για τη 16η Αυγούστου 1990 κατόπιν παρέμβασης δικής μου, είχαμε διαμαρτυρίες και είχαμε λάβει και επιστολές, και θα ήθελα να σας πω και δε διστάζω να το πω ότι τις επιστολές τις υπόγραφαν οπαδοί του Δημοκρατικού Συναγερμού, γνωστοί οπαδοί του Δημοκρατικού Συναγερμού και διαμαρτύρονταν προς όλους μας, γιατί να παρατείνουμε την ισχύ και τη δυνατότητα μετάφρασης της νομοθεσίας αυτής.

Αλλά για να τα βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους, ποιες είναι οι συνέπειες της μη ψήφισης αυτής της πρότασης νόμου που έχουμε σήμερα; Και για να καταλαβαίνουμε τι λέγουμε να μου επιτρέψετε να χρησιμοποιήσω απλή γλώσσα. Δεκαεπτά Αυγούστου γίνεται φόνος. Θα παραμείνει ατιμώρητος ο φονιάς, διότι ο νόμος είναι γραμμένος αγγλικά; Δεκαεπτά Αυγούστου μέσα στις

διακοπές διαπράττονται 17 ληστείες. Θα παραμείνουν ατιμώρητες οι 17 ληστείες, διότι ο νόμος ο ποινικός είναι γραμμένος αγγλικά; Δεκαεπτά Αυγούστου διαπράττονται κλοπές. Θα παραμείνουν ατιμώρητες οι κλοπές, διότι ο νόμος ο ποινικός είναι γραμμένος αγγλικά; Διαπράττεται βιασμός, θα παραμείνει ο βιασμός ατιμώρητος, διότι ο νόμος είναι γραμμένος αγγλικά; Φεύγω από το ποινικό δίκαιο.

Τι θα γίνει με τις εταιρείες; Δεν θα μπορεί να εγγραφεί πλέον εταιρεία στην Κύπρο, διότι ο περί Εταιρειών Νόμος είναι γραμμένος αγγλικά; Και πόσο καιρό θα μας περιμένουν εμάς οι ξένοι να εγγράψουμε μια εταιρεία στην Κύπρο; Αν πρόκειται περί υπεράκτιας εταιρείας θα λέγουμε προς αυτούς τους ανθρώπους ότι δεν έχουμε νομοθεσία τη σήμερον ημέρα, στον 21ο αιώνα σχεδόν, να εγγράφουμε εταιρεία στην Κύπρο, διότι η νομοθεσία μας είναι αγγλικά και μέσα στη μεγαλοφυία μας την αφήσαμε να εκπνεύσει;

Τι θα κάναμε με τα αστικά αδικήματα; Δηλαδή αν αύριο έχουμε 17 Αυγούστου ένα τροχαίο ατύχημα και κάποιος χάσει το πόδι του ή κοπεί το χέρι του ή τραυματιστεί ή πάθει τετραπληγία ή οτιδήποτε άλλο, δε θα αποζημιωθεί ο άνθρωπος, διότι ο νόμος που μιλά για την αμέλεια και για τις αποζημιώσεις είναι γραμμένος αγγλικά;

Τι θα γίνει αν αύριο γραφτεί ένα λιβελογράφημα του χείριστου είδους; Θα αφήσουμε, να πούμε, τον άνθρωπο χωρίς έλεος, χωρίς θεραπεία, διότι ο νόμος είναι γραμμένος αγγλικά; Όχι, δεν ξέρω πόσο το καταλάβαμε, αλλά έτσι γλώσσα πρέπει να χρησιμοποιούμε νομίζω για να καταλαβαίνουμε.

Τι γίνεται με τις συμβάσεις; Δηλαδή αν γίνει μια συμφωνία αύριο πώλησης οικοπέδου 17 Αυγούστου, δεν ισχύει διότι ο νόμος περί συμβάσεως είναι γραμμένος αγγλικά; Τι γίνεται με το δικαίωμα κυριότητας; Και αν κάποιος εισέλθει στο διαμέρισμά σας και καταλάβει την κατοχή με το έτσι θέλω, δε θα μπορείτε να του κινήσετε αγωγή να τον βγάλετε έξω από το διαμέρισμά σας, διότι ο νόμος περί ακινήτου ιδιοκτησίας είναι γραμμένος αγγλικά;

Δε θα συνεχίσω, κύριε Παναγίδη. Ζητώ συγγνώμη. Άρα η θεραπεία προς όσους ψήφισαν τη συγκεκριμένη Εκτελεστική Εξουσία είναι να απευθυνθούν προς την Εκτελεστική Εξουσία και να ζητήσουν ευθύνες και να προσέχουν τι ψηφίζουν άλλη φορά. Άμα θέλετε να το βάλουμε έτσι απλά πολιτικά. Αλλά η θεραπεία δεν είναι να αφήσουμε τους νόμους να εκπνεύσουν. Η θεραπεία είναι να βρούμε τις διαδικασίες να έρθει το σωστό αποτέλεσμα στο ταχύτερο χρονικό διάστημα. Απ' ό,τι πρόσεξα η πρόταση νόμου αναφέρει ότι η Επιτροπή Νομικών θα παρακολουθεί την πρόοδο της μετάφρασης ανά τετράμηνο. Και θα μου πείτε και τι θα γίνει αν μετά το πρώτο τετράμηνο αποδειχθεί ότι και πάλι οι αρμόδιοι ουδεμία διάθεση επιδεικνύουν να μεταφράσουν τη νομοθεσία; Παράταση 100%, κύριε Ευσταθίου, διότι προκειμένου να μείνει ο λαός χωρίς νόμους είναι προτιμότερο να δώσω παράταση. Με τη μόνη διαφορά ότι μπορεί να αποκόψω κονδύλια, μπορεί να αποκόψω τα κονδύλια του Τμήματος Μετάφρασης, μπορεί να αποκόψω τα κονδύλια του Τμήματος του Γενικού Εισαγγελέα, μπορεί να αποκόψω τα κονδύλια του Τμήματος Δικαιοσύνης, μπορεί να κάμω ένα σωρό πράγματα με τους προϋπολογισμούς, αν έχω την πολιτική διάθεση να τα κάμω. Και το να αφήσω να εκπνεύσουν οι νόμοι ξαφνικά στις 16 Αυγούστου δε νομίζω ότι είναι ο σωστός τρόπος θεραπείας. Ο σωστός τρόπος θεραπείας είναι να έρθει αυτή η Βουλή και να ασκήσει πλέον τις δικές της εξουσίες. Όχι μόνο να βάλει κονδύλια στον προϋπολογισμό, που δικαιούται να τα βάλει, όταν ψηφίζει τον προϋπολογισμό,

αλλά να κάμει και αυτό που κάμνει το κογκρέσσο των Ηνωμένων Πολιτειών, όταν θέλει. Το κονδύλι να μην είναι απλή εξουσιοδότηση προς την κυβέρνηση να το χρησιμοποιήσει αν θέλει, αλλά να προσδεθεί το κονδύλι ως υποχρέωση στην κυβέρνηση, θέλει δε θέλει να το δαπανήσει, διότι αυτή τη μέθοδο είδα στην Αμερική. Έχουν το ίδιο περίπου Σύνταγμα μαζί μας, προεδρικό, και δεν υπάρχει κανένας λόγος να μην αρχίσουμε και εμείς, όταν πρέπει, να εφαρμόζουμε αυτού του είδους τις μεθόδους μέσα στα πλαίσια του δικού μας Συντάγματος. Και υπάρχει και η πολιτική τιμωρία του λαού στις εκλογές. Τι άλλο μπορούμε να θέλουμε δηλαδή;

Τώρα εκτός από το θέμα της μετάφρασης το οποίο, κατά τη γνώμη μου, δεν έπρεπε να ήταν αντικείμενο συζήτησης, υπάρχει το θέμα των τεκμηρίων. Το θέμα των τεκμηρίων που προέρχεται η πρόταση νόμου από πείρα την οποία έχουμε αποκτήσει κατόπιν της εφαρμογής της νέας νομοθεσίας κατά τον τελευταίο χρόνο. Και η άποψή μου εμένα έχει ως εξής: Όταν τη γλώσσα του συγκεκριμένου εγγράφου τη γνωρίζουν οι συγκεκριμένοι δικαστές, όλοι οι δικηγόροι και όλοι οι διάδικοι, όταν πρόκειται για έγγραφα τα οποία οι ίδιοι οι διάδικοι τα έχουν συντάξει σε συγκεκριμένη γλώσσα σε ανύποπτο χρόνο, όταν προπαντός το ζήτημα ενώπιον του δικαστηρίου είναι να ερμηνεύσει και να προσδώσει νομική ισχύ στο πρωτότυπο έγγραφο και όχι σε οποιαδήποτε μετάφραση, όταν η πείρα του τελευταίου χρόνου δείχνει ότι δεκάδες υποθέσεις αναβλήθηκαν λόγω έλλειψης μετάφρασης και πολλές φορές η παράλειψη μετάφρασης ήταν εσκεμμένη για να επιτευχθεί αναβολή της υπόθεσης, όταν η αυστηρή νομική διαδικασία δεν επιτρέπει κατάθεση ενόρκου δηλώσεως προς επιβεβαίωση της ορθότητας της μετάφρασης, αλλά απαιτεί ζωντανή μετάφραση από διερμηνέα ενώπιον του δικαστηρίου, όταν η ίδια η μετάφραση ή η χρήση διερμηνέα είναι και δυσχερής και πολυέξοδη, όταν η Κύπρος μεταβάλλεται σταδιακά, και το θέλουμε, σε διεθνές κέντρο παροχής υπηρεσιών για τη Μέση Ανατολή, το συμπέρασμα δεν μπορεί να είναι παρά ότι η ψήφιση αυτού του νόμου εξυπηρετεί το καλώς νοούμενο δημόσιο συμφέρον. Και αν μπορεί να λεχθεί οτιδήποτε είναι ότι τα όσα, λέγω, μειονεκτήματα στα οποία έχω αναφερθεί έχουν προκύψει από τον πρώτο μήνα εφαρμογής της νέας νομοθεσίας, η πρόταση αυτή του νόμου καθόσον αφορά τα τεκμήρια ήρθε μάλλον καθυστερημένα ενώπιον της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βέβαια θα δώσω σ' όλους το λόγο, αλλά επειδή ο χρόνος είναι περιορισμένος, η παράκλησή μου είναι να σταθούμε στις πραγματικές διαφωνίες, διότι όπως αντιλαμβάνομαι δύο είναι τα θέματα που συζητούμε. Με ποια μέτρα μπορούμε να εξαναγκάσουμε την κυβέρνηση να επιταχύνει τις μεταφράσεις και φαίνεται ότι ούτως ή άλλως όλοι συμφωνείτε ότι μια αναβολή είναι απαραίτητη και το δεύτερο που έθεσε αντιλαμβάνομαι ο κ. Ευσταθίου κατά πόσο τα νέα έγγραφα που θα γίνονται απ' εδώ και μπρος θα πρέπει να είναι στην ελληνική ή όχι. Αυτά είναι τα θέματα.

Ε. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ή να συνοδεύονται από μετάφραση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όλοι οι νόμοι της Κύπρου ως αποικίας, με μερικές εξαιρέσεις, ορίστηκε από

το άρθρο 188 του Συντάγματος να εξακολουθήσουν να ισχύουν και στη Δημοκρατία της Κύπρου εφόσον δεν ήταν σε αντίθεση με το Σύνταγμα της Δημοκρατίας. Το άρθρο 189 του Συντάγματος καθόρισε ότι όλοι αυτοί οι νόμοι της αποικίας της Κύπρου που θα εξακολουθούσαν να ισχύουν και στη Δημοκρατία της Κύπρου θα μπορούσαν να παραμείνουν στην αγγλική γλώσσα για χρονική περίοδο πέντε χρόνων. Και έτσι συνταγματική αδεία έμειναν στην αγγλική σωρεία νόμων που ισχύουν σήμερα στη Δημοκρατία. Η άδεια όμως ήταν για πέντε μόνο χρόνια. Τόσα χρόνια έκρινε ο συντακτικός νομοθέτης ότι χρειαζόντουσαν για να μεταφραστούν οι νόμοι από τα αγγλικά και στις δύο επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας.

Πέρασαν όμως από τότε όχι πέντε χρόνια αλλά πέντε στο τετράγωνο συν πέντε και ακόμα σωρεία νόμων που ισχύουν στη Δημοκρατία εξακολουθούν να είναι στα αγγλικά. Γιατί; Τη συνταγματική άδεια την ακολούθησε μια άλλη νομοθετική άδεια για να παραμείνουν οι νόμοι στα αγγλικά. Η ευθύνη για μετάφραση των νόμων στις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας αφέθηκε όλα αυτά τα χρόνια στην Εκτελεστική Εξουσία. Και είναι τεράστια η ευθύνη της Εκτελεστικής Εξουσίας για την απαράδεκτη αυτή κατάσταση πραγμάτων είτε είχε για αρχηγό της τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο είτε είχε για αρχηγό της το Σπύρο Κυπριανού είτε έχει για αρχηγό της σήμερα το Γιώργο Βασιλείου. Είναι εύκολο όμως να αποδίδουμε ευθύνες στους άλλους. Πρέπει, αν κάνουμε αυτοκριτική, να πούμε ότι έχουμε και εμείς η νομοθετική εξουσία τις δικές μας ευθύνες. Παρακολουθούσαμε ότι όλα αυτά τα χρόνια ουδεμία θετική πρόοδος παρατηρήθηκε στο θέμα των μεταφράσεων και όχι μόνο το ανεκτήκαμε αλλά το ευλογήσαμε με νόμους δικούς μας.

Τώρα τίθεται το ερώτημα, πώς θα επισπεύσουμε τη μετάφραση των νόμων. Με τις διατάξεις που προτείνονται απόψε εισάγεται ο θεσμός της τετράμηνης Έκθεσης προς τη Βουλή για την πρόοδο του μεταφραστικού έργου. Θα παρακολουθήσουμε στενά την εξέλιξη ως προς τη μετάφραση των νόμων, γιατί είναι χρέος και καθήκον μας. Πρέπει να ξέρουμε επίσης ότι ό,τι κονδύλια χρειαστούν πρέπει να τα εγκρίνουμε, γιατί αυτό είναι συνέπεια της θέσης ότι οι νόμοι πρέπει να μεταφραστούν.

Και προχωρώ, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, σε ένα τελευταίο βήμα, το εξής: Αν η νομοθετική εξουσία δεν ικανοποιηθεί από την πρόοδο της μετάφρασης των νόμων στις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας, οφείλει η ίδια να οργανώσει υπηρεσία μεταφράσεων στη Βουλή και να αναλάβει το έργο της μετάφρασης των νόμων. Εξάλλου οι νόμοι είναι της Βουλής και είμαστε θέσει και φύσει ίσως οι πιο υπεύθυνοι, για να δώσουμε στο λαό νόμους στη γλώσσα τη δική του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω πως η πρόταση του κ. Χριστοφίδη σαν να μας δίδει μια διέξοδο. Είχα υπόψη μου να την κάμω.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Διαφωνώ εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, μπορείτε να διαφωνείτε. Θα σας δώσω το λόγο, δεν είπα ότι δε δικαιούστε να διαφωνείτε. Απλώς αυτό που υπενθυμίζω τη Βουλή είναι ότι δυνάμει του Συντάγματος η Βουλή κανονίζει τα του οίκου της και αν η Βουλή

θεωρεί ότι τα του οίκου της είναι ολόκληρο το νομοθετικό έργο, είναι τα του οίκου της. Άλλες Βουλές έχουν όχι μόνο αυτό το πράγμα αλλά δικά τους τυπογραφεία, για να εκδίδουν οι ίδιες όλο τους το έργο, διότι δε θέλουν να εξαρτώνται από άλλη εξουσία. Επομένως ας ληφθεί και αυτό υπόψη.

Ο κ. Παναγιώτου.

Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, διότι δε θα επαναλάβω τι λέχθηκε, θα είμαι πολύ σύντομος.

Είτε το θέλουμε είτε όχι είμαστε αναγκασμένοι να παρατείνουμε την ισχύ της βασικής νομοθεσίας έστω και αν είναι στα αγγλικά. Δεν υπάρχει άλλη λύση. Αυτό είναι γνωστό τοις πάσι και οποιαδήποτε επιχειρήματα υπάρχουν περί του αντιθέτου οπωσδήποτε δεν μπορεί να ευσταθήσουν.

Η Επιτροπή Νομικών επισήμανε την καθυστέρηση που οπωσδήποτε υπάρχει και η οποία πήρε ένα πρώτο μέτρο, το οποίο παίρνει για πρώτη φορά. Κάθε τέσσερις μήνες ζητά ενημέρωση για την εξέλιξη αυτού του έργου. Ποιο είναι το σκεπτικό, για να μπορεί να πληροφορήσει το Σώμα κατά πόσο από τώρα και στο μέλλον εξελίσσεται κανονικά αυτή η προσπάθεια. Άλλως θα πρέπει να μελετήσει άλλους τρόπους και να τους εισηγηθεί στο Σώμα. Διαφωνώ με την εισήγηση του συναδέλφου, και το τονίζω, ότι η λύση θα είναι να κάνουμε εμείς υπηρεσία για να μεταφράσουμε εμείς τους νόμους, διότι αυτό μπορεί να είναι το ίδιο με την περιπέτεια την κυβερνητική. Υπάρχει μια άλλη απλή πολύ πιο απλή εισήγηση. Να καταργήσουμε αυτή την υπηρεσία· δε θα την πληρώνουμε και θα εγκρίνουμε κονδύλια να τα δώσουμε για συμβάσεις σε ιδιώτες με συγκεκριμένη προθεσμία, σε πόσο καιρό, σε τρεις μήνες να μας το παραδώσει, σε έξι μήνες να μας το παραδώσει, αν θέλουμε να κάνουμε δουλειά. Υπάρχουν τρόποι, αλλά δε βρισκόμαστε ακόμα σ' αυτό το στάδιο.

Όσον αφορά το άλλο θέμα των τεκμηρίων να μην το συγχύζουμε με το γενικότερο θέμα της γλώσσας και να μην είμαστε τόσο ευαίσθητοι και να νομίζουμε ότι επηρεάζει σε τόσο βαθμό την όλη κατάσταση της γλώσσας. Η επίσημη γλώσσα έχει καθιερωθεί και χρησιμοποιείται σ' όλα τα επίπεδα τουλάχιστον της δικαιοσύνης. Το πρόβλημα είναι άλλο. Ότι εγείρονται κάποιες πρακτικές διαδικαστικές δυσκολίες, διότι υπάρχουν κάποια έγγραφα τα ευλογημένα, είτε το θέλουμε είτε όχι, εφόσον δεν είμαστε μόνοι μας, αυτό το νησί, μέσα σε ολόκληρο τον κόσμο και δεν είμαστε ο ομφαλός της γης, υπάρχουν ορισμένα έγγραφα τα οποία εκ των πραγμάτων θα συντάσσονται σε ξένη γλώσσα. Μιλούμε γι' αυτά και μόνο. Εκείνοι που τα συντάσσουν τα κατανοούν, εκείνοι που θα τα χρησιμοποιήσουν τα κατανοούν, αν είναι τουλάχιστον στη γλώσσα την κατανοητή, όπως είναι τα αγγλικά. Και εγείρεται το πρόβλημα για εκείνα τα έγγραφα, όταν θα παρουσιαστούν. Θα τους πούμε πηγαίνετε μεταφράστε τα; Τι σημαίνει αυτό το πράγμα, κύριε Πρόεδρε, και να μην είμαστε τόσο ευαίσθητοι. Υπηρεσία επίσημης μετάφρασης δεν έχουμε. Θα πρέπει να αναφέρω ότι η Ελλάδα που έχει αυτό το σύστημα αμέσως σχεδόν μετά από την ανεξαρτησία της που καθιέρωσε στο Υπουργείο Εξωτερικών την επίσημη υπηρεσία μετάφρασης, αυτή τη στιγμή έχει περίπου 200 μόνιμους υπαλλήλους μ' όλα τα μέσα στη διάθεσή τους και ακόμα δεν προλαμβάνει. Μπορεί να περιμένεις έξι μήνες για να σου μεταφράσουν ένα έγγραφο και να σου το πιστοποιήσουν. Εμείς δεν έχουμε αυτή την υπηρεσία. Καταλήγουμε στην ιδιωτική πρωτοβουλία, στις υπηρεσίες των δικηγόρων και λοιπά. Επιβεβαίωσε αν είναι αυτή. Μια ένσταση αν η μετάφραση αυτή είναι

σωστή ή όχι, ξέρετε πόση διαδικασία δικαστική θα σπαταληθεί για να διευκρινιστεί αυτό και μόνο το ζήτημα; Και διερωτάται ένας προς τι, αυτό το απλώς πρακτικό και διαδικαστικό θέμα να το αναγάγουμε σε επίπεδο διακινδύνευσης της γλώσσας ή όχι.

Είναι πολύ πιο απλούστερο το θέμα, γι' αυτό εμείς ως ΔΗΚΟ, βλέποντας τη σκοπιμότητα και τη διευκόλυνση που γίνεται, τις δυσκολίες που υπάρχουν, θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου, όπως έχει κατατεθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαπέτρου, όχι όμως για ευλογημένα νομικά έγγραφα, γιατί η Βουλή δε δέχεται ευλογημένα νομικά έγγραφα.

Μ. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα από τη θέση μου. Συζητούμε ένα θέμα στο οποίο δώσαμε έκταση την οποία δεν έπρεπε να δώσουμε για τον απλούστατο λόγο ότι δεν εμφανίστηκε ξαφνικά μπροστά μας το γεγονός ότι δε μεταφράζονται οι νόμοι. Επαναλαμβάνω αυτό που είπα προηγούμενα. Ήταν κάτι το οποίο βρισκόταν μπροστά στην Επιτροπή και η Επιτροπή ή τουλάχιστον η πλειοψηφία της Επιτροπής σιωπηρά ή έμμεσα ανέκτηκε. Και θα ήταν σοβαρό λάθος αυτή τη στιγμή να θεωρούμε ότι ψηφίζοντας το νομοσχέδιο και παρατείνοντας την προθεσμία για ένα χρόνο θα μεταφραστεί η κυπριακή νομοθεσία. Ο Γενικός Εισαγγελέας υπήρξε σαφής μπροστά στην Επιτροπή Νομικών. Χρειάζονται πολλά χρόνια για να ολοκληρωθεί αυτή η εργασία η οποία είναι σκληρή, περίπλοκη και πολύ δύσκολη. Κατά συνέπεια εκείνο το οποίο επιδιώκεται με αυτή την παράταση είναι να ξεκινήσει αυτή η διαδικασία και διερωτώμαι πώς από τη στιγμή που έμμεσα ανεκτήκαμε αυτή την κατάσταση, από τη στιγμή που δεν τρίξαμε τα δόντια στην Εκτελεστική Εξουσία ή στο Γενικό Εισαγγελέα προς αυτή την κατεύθυνση, ερχόμαστε σήμερα να αναγάγουμε το θέμα σε θέμα τελεσιγράφων, σε θέμα μέτρων, σε θέμα εξοστρακισμού και αφορισμού αυτών οι οποίοι δε συμπλήρωσαν αυτή την εργασία; Και είναι πολύ παρήγορο το γεγονός ότι ο αγαπητός φίλος κ. Μαρκίδης περιορίστηκε να κάμει παρατηρήσεις στο ποιοι ψήφισαν ή δεν ψήφισαν αυτή την κυβέρνηση. Και πάλι καλά που δε ζήτησε και την παραίτησή της, γιατί δε συμπληρώθηκε η μετάφραση των νόμων!

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο το οποίο προέχει σαν πρώτο βήμα είναι να δώσουμε ένα αυστηρό μήνυμα προς την Εκτελεστική Εξουσία ότι εννοούμε ότι πρέπει να αρχίσει η μετάφραση των νόμων, κάτι το οποίο δεν κάναμε μέχρι σήμερα και αφού εξαντληθούν αυτά τα βήματα και αφού δεν υπάρξει ανταπόκριση σ' αυτό το βήμα, τότε είναι που θα πρέπει να αρχίσουμε να μιλούμε για μέτρα δικά μας και για τελεσίγραφα.

Όσον αφορά το θέμα των τεκμηρίων με έχει καλύψει σε μεγάλο βαθμό ο κ. Παναγιώτου. Θα ήθελα να πω ότι με τη χρησιμοποίηση τεκμηρίων τα οποία έχουν διατυπωθεί στην αγγλική γλώσσα σε μια διαδικασία στο δικαστήριο τη στιγμή που ο βασικός κανόνας ότι η διαδικασία θα διεξάγεται στα ελληνικά δεν είναι αμάρτημα καθοσιώσεως ούτε θέτει σε μεγάλο κίνδυνο ή σε οποιοδήποτε κίνδυνο τη γλώσσα μας.

Βασικό στοιχείο και της μετάφρασης των νόμων και της διαδικασίας στα ελληνικά μπροστά στα δικαστήρια δεν είναι για να δείξουμε την υπεροχή της ελληνικής γλώσσας, την οποία δεν αμφισβητώ, απέναντι στην οποιαδήποτε άλλη

γλώσσα, αλλά για να γίνεται η διαδικασία κατανοητή στον Κυπριακό λαό. Και δεν πρέπει να φύγουμε απ' αυτή τη βασική αρχή. Κατά συνέπεια φρονώ ότι ακόμα και με την πρόταση νόμου για τα τεκμήρια εμφανιζόμαστε λίγο πιο αυστηροί, ολίγον βασιλικότεροι του βασιλέως, φτάνει να υπομνήσουμε ότι όλοι μας με άλλες νομοθεσίες που ψηφίσαμε επιδιώκουμε τη μετατροπή αυτής της χώρας σε κέντρο επιχειρηματικής δραστηριότητας, σε κέντρο υπεράκτιων εταιρειών, σε κέντρο ναυτιλιακών εταιρειών, σε κέντρο διεθνούς επιχειρηματικής δραστηριότητας, και πιστεύω ότι υπάρχει μια κάποια αντίφαση αν εμφανιζόμαστε τόσο απόλυτοι σε μερικά θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπετε,, θα είμαι σύντομος.

Έχω ζητήσει το λόγο, κύριε Πρόεδρε, γιατί θα διαφωνήσω με την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού αναφορικά με την τροποποίηση η οποία αναφέρεται στα τεκμήρια. Πιστεύω ότι τα τεκμήρια πρέπει να γίνονται στην καταληπτή γλώσσα του λαού μας, γιατί η δίκη διεξάγεται δημόσια και πρέπει, για να κατοχυρωθεί η δημοσιότητα της δίκης, να είναι κατανοητή όλη η διαδικασία όχι μόνο από τους διάδικους και τους δικηγόρους και τους δικαστές, αλλά και από τον κόσμο ο οποίος ενίοτε παρακολουθεί αυτές τις δίκες.

Διερωτώμαι τι θα καταλαβαίνει οποιοσδήποτε παρακολουθεί τη δίκη αν ένα τεκμήριο εκφωνείται στην αγγλική γλώσσα ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα. Διερωτώμαι, με το επιχείρημα του κ. Παναγιώτου και του συνάδελφου του ΑΔΗΣΟΚ του κ. Παπαπέτρου, αν, για να ξεπεράσουμε κάποιες πρακτικές δυσκολίες, ήταν επιβεβλημένη αυτή η τροποποίηση.

Σίγουρα σ' όλο τον κόσμο που υπάρχουν δικαστήρια υπάρχουν ανάλογες δυσκολίες. Και όμως τα τεκμήρια παρουσιάζονται στη γλώσσα εκείνη που υπάρχει σε κάθε χώρα και εν μεταφράσει. Στην παρούσα περίπτωση σε τίποτε δε θα μπορούσε να βλάπτει, αν μαζί με την παρουσίαση του τεκμηρίου στην αγγλική γλώσσα ενχειρίζεται στην άλλη πλευρά και η μετάφραση. Γι' αυτό θα ψηφίσω εναντίον της τροποποίησης που αναφέρεται στο 5.

Αναφορικά τώρα με την παράταση της ισχύος της νομοθεσίας φρονώ ότι είναι επιβεβλημένη η παράταση, για να μην προκύψει το χάος και υπάρχουν σίγουρα άλλα πρακτικά μέτρα τα οποία αν το Σώμα αυτό υιοθετήσει στο μέλλον θα εξαναγκάσει αυτούς οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με τη μετάφραση να το πράξουν το συντομότερο δυνατό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ανδρέου.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Έχω πάρει το λόγο για να διορθώσω μια παρανόηση η οποία υπάρχει σε σχέση με τα τεκμήρια. Στην Κύπρο ισχύει το Αγγλοσαξωνικό Δίκαιο. Και επομένως δεν μπορούμε να το συγκρίνουμε με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο. Και όταν μιλούμε στο Αγγλοσαξωνικό Δίκαιο για τεκμήρια, εννοούμε τα αυτούσια έγγραφα τα οποία συντάσσονται από τους ενδιαφερόμενους ή τους συμβαλλόμενους. Όταν εμείς ζητούμε μετάφραση αυτών των τεκμηρίων, η μετάφραση δεν αποτελεί τεκμήριο στο δικαστήριο. Όταν λέμε τεκμήριο εννοούμε

το περιεχόμενο ενός εγγράφου. Και είναι το περιεχόμενο του εγγράφου που είναι τεκμήριο ενώπιον του δικαστηρίου, όπως το είχαν συντάξει οι συμβαλλόμενοι ή οι ενδιαφερόμενοι.

Γι' αυτό είναι που υπήρξε χάος στα δικαστήριά μας, εδώ και ένα χρόνο, λόγω του νόμου τον οποίο ψηφίσαμε. Διότι τα έγγραφα τα οποία ήταν τα τεκμήρια και ήταν στην αγγλική δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ως τεκμήρια, έστω και με μετάφραση. Επομένως είναι παρανόηση να λέμε ότι μπορούμε να καταθέσουμε το τεκμήριο στο δικαστήριο με μετάφραση. Η μετάφραση δεν είναι τίποτε. Η μετάφραση μπορεί να είναι χρήσιμη για να καταλάβει ένας περίπου τι λέει το έγγραφο, αλλά ουδέποτε θα αποτελέσει μαρτυρία στο δικαστήριο, όταν εξετάζει το δικαστήριο αυτό το συγκεκριμένο τεκμήριο.

Είναι γι' αυτό το λόγο που επιβάλλεται η τροποποίηση του νόμου όπως τον έχουμε διατυπώσει στην Επιτροπή Νομικών. Διότι μόνο έτσι θα μπορέσουμε να λύσουμε τα σοβαρότατα προβλήματα που δημιουργήσαμε στα δικαστήρια. Και είναι γνωστό σε όλους μας, και στον κ. Ευσταθίου και σε μας και στον κ. Χατζηγιάννη και στους πάντες ότι πολλές υποθέσεις δεν μπορούν να δικαστούν, διότι υπάρχει αυτό το νομικό κώλυμα το οποίο εμείς δημιουργήσαμε. Και είναι ευχής έργο που ερχόμαστε σήμερα να το λύσουμε, για να μπορέσουν οι διαδικασίες οι οποίες έχουν σταματήσει, να μπορέσουν να προχωρήσουν και οι διάδικοι να βρουν λύση στα διάφορα προβλήματά τους.

Θα ήθελα επίσης να αναφέρω ότι μέσα στη δική μας νομοθεσία υπάρχει Κυρωτικός Νόμος, ο «Νόμος περί Έκδοσης Φυγοδίκων» που μας επιβάλλει τα έγγραφα τα οποία θα κατατεθούν στο δικαστήριο να είναι στην αγγλική. Και αυτό το πρόβλημα παρουσιάστηκε σε δίκη η οποία έγινε στη Λεμεσό. Και υπάρχει υποχρέωσή μας να σεβαστούμε τον Κυρωτικό Νόμο που υπογράψαμε. Με το νόμο όπως ήταν δεν μπορούσε να γίνει διαδικασία για την έκδοση φυγοδίκου. Διότι η χώρα που υπέβαλλε την αίτηση ήταν υποχρεωμένη να παρουσιάσει τα έγγραφα, είτε στη γλώσσα τη δική της, είτε στην αγγλική γλώσσα. Αυτό λέει ο νόμος που εμείς κυρώσαμε σαν Βουλή.

Περιττό να πω ότι σήμερα στην Κύπρο έχουμε χιλιάδες υπεράκτιες εταιρείες οι οποίες συμβάλλονται στα αγγλικά. Έχουμε χιλιάδες ξένους οι οποίοι μένουν στον τόπο μας και συμβάλλονται μεταξύ τους στα αγγλικά. Τα τεκμήρια ενώπιον των δικαστηρίων είναι οι συμβάσεις, οι πρωτότυπες συμβάσεις που υπογράφουν.

Επομένως γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι θα πρέπει να πάψουμε να μιλούμε περί μεταφράσεων και διάβρωσης εθνικών μας συνειδήσεων, όταν οι διαδικασίες οι ίδιες τις οποίες έχουμε στα δικαστήριά μας, δε μας επιτρέπουν παρά να δεχθούμε την τροποποίηση, όπως την έχουμε εμείς προτείνει σαν Επιτροπή Νομικών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή δεν είμαι νομικός, θα ήθελα μια ερώτηση μόνο. Αν εμείς θέλουμε ένα φυγόδικο από άλλη χώρα, μπορούμε αυτό να το στείλουμε στα ελληνικά;

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Όχι, θα πρέπει να είναι στα αγγλικά, είτε στη γλώσσα τη δική μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού λέτε στη γλώσσα της χώρας που τον ζητά, ή στα αγγλικά.

Α. ΑΝΔΡΕΟΥ:

Ή στη γλώσσα τη δική μας, ή σε μια από τις επίσημες γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πρέπει να είναι σε επίσημη γλώσσα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η ελληνική είναι του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι του Συμβουλίου της Ευρώπης, κύριε Πρόεδρε, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, και πρέπει να είναι του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Λοιπόν, υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Μουσιούττας.

Θα μπείτε στα νομικά;

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε,, για ποικιλία ακριβώς, για να μη μιλούν μόνο οι δικηγόροι, γιατί βλέπουμε τι σημαίνει να μπλέξει κανένας μαζί τους.

Ήταν ενδιαφέρουσα η συζήτηση. Δεν αντιλήφθηκα να υπάρχει πολεμική από καμιά πλευρά εναντίον της γλώσσας μας. Θα είμαστε πιο ακριβείς, αν για τα περιθώρια μετράφρασης μιλούσαμε για τρία τέρμινα και εισηγούμαι ότι το θέμα είναι λήξαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Άρχισαν οι μη δικηγόροι τώρα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και αλίμονό σας!

Κύριε Πρόεδρε, πάντως εγώ θέλω να διατυπώσω μια έγνοια. Έγινε επανειλημμένα αναφορά ότι γίναμε κέντρο υπεράκτιων εταιρειών, ότι έχουμε γίνει κέντρο προσφοράς υπηρεσιών, γι' αυτό θα πρέπει να χρησιμοποιούμε την αγγλική και να μη δίνουμε τόση μεγάλη σημασία στην ελληνική γλώσσα. Τουλάχιστον αυτό έχω καταλάβει.

Πάντως εκείνο που θα πρέπει να σημειώσουμε είναι ότι για να έχει και μια σημασία αυτό το πράγμα, η μετατροπή μας ή τέλως πάντων η χρησιμοποίηση της Κύπρου από υπεράκτιες εταιρείες χρειάζεται κάποια ισχυρή βάση με βάση τα πολιτιστικά μας στοιχεία και τη γλώσσα του τόπου, πέρα από οτιδήποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

31 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 31 ψήφους υπέρ και 3 εναντίον, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

31 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 31 ψήφους υπέρ και 3 εναντίον, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

31 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 31 ψήφους υπέρ και 3 εναντίον, και το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προσθήκη νέου άρθρου 5 στο βασικό νόμο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

30 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 30 ψήφους υπέρ και 4 εναντίον, και το άρθρο 4 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί των Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

31 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με 31 ψήφους υπέρ και 3 εναντίον, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 22, που είναι «Ο περί της Οικουμενικής Σύμβασης για το Δικαίωμα Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Άριστος Χρυσοστόμου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η κύρωση της Σύμβασης για το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, όπως αναθεωρήθηκε στο Παρίσι στις 24 Ιουλίου 1971 στην οποία η Κύπρος αποφάσισε να προσχωρήσει σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου υπ' αριθμό 33.076 και ημερομηνία 15 Φεβρουαρίου 1990.

Με την πιο πάνω Οικουμενική Σύμβαση σκοπείται η δημιουργία ενός οικουμενικού συστήματος για την προστασία του δικαιώματος της πνευματικής ιδιοκτησίας των φιλολογικών, καλλιτεχνικών και επιστημονικών έργων.

Ειδικότερα η Σύμβαση αυτή περιλαμβάνει πρόνοιες, ώστε οι εργασίες των δημιουργών στη μια χώρα-μέλος να έχουν την ίδια μεταχείριση και προστασία στις άλλες χώρες-μέλη σύμφωνα με τη νομοθεσία της κάθε χώρας.

Όπως ανέφεραν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του αρμόδιου Υπουργείου, την πιο πάνω Σύμβαση έχουν προσυπογράψει ενενήντα περίπου χώρες ανάμεσα στις οποίες περιλαμβάνονται όλες οι χώρες της Ε.Ο.Κ. καθώς επίσης η Αυστρία και η Μάλτα που ενδιαφέρονται να ενταχθούν στην Ε.Ο.Κ. Επίσης δηλώθηκε στην Επιτροπή ότι οι πρόνοιες της Σύμβασης αυτής εναρμονίζονται με την εσωτερική μας νομοθεσία και είναι ανάλογες με τις πρόνοιες της Σύμβασης της Βέρνης στην οποία η Κύπρος έχει ήδη προσχωρήσει από το 1964.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πω μόνο μια λέξη, μια πρόταση μόνο από τη θέση μου, έντιμε κύριε Πρόεδρε, για να τονίσω απλούστατα πως δεν είναι αυτοσκοπός η επιψήφιση των Διεθνών Συμβάσεων. Και φυσικά κάναμε ένα βήμα παρακάτω με την επιψήφιση της Συνθήκης της Βέρνης. Αλλά να τονίσω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, πως η αρμόδια υπηρεσία, η αρμόδια επιτροπή η οποία ανέλαβε να χειριστεί το όλο θέμα, δεν είχε ούτε ένα υπάλληλο, για να θέσει σε εφαρμογή αυτή τη νομοθεσία. Παράκληση και εισήγησή μας είναι, αν θέλουμε αυτός ο Νόμος να μπει σε εφαρμογή, τουλάχιστον ένα μέχρι δύο άτομα να αναλάβουν να βοηθήσουν και να παρακολουθούν την όλη διαδικασία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Πίνακας. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση Σύμβασης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Οικουμενικής Σύμβασης για το Δικαίωμα Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 23, που είναι «Ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας και Κατηγορίες Θέσεων) Νόμος του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΘΕΣΕΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
ΕΝΑριστος Χρυσοστόμου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κώστας Ερωτοκρίτου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Απριλίου, 15 και 22 Μαΐου και στις 26 Ιουνίου 1990. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και των συντεχνιών του προσωπικού της Αρχής.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπείται, από τη μια, η νομοθετική κύρωση των σχεδίων υπηρεσίας που καταρτίστηκαν από την Α.Η.Κ. και η πρόβλεψη, από την άλλη, κανονιστικής διαδικασίας για τον καθορισμό της κατηγορίας μιας θέσης σε περίπτωση που δεν επέρχεται συμφωνία μεταξύ Αρχής και συντεχνιών.

Εκφράζοντας τις απόψεις τους πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο οι εκπρόσωποι του αρμόδιου Υπουργείου και της Α.Η.Κ. ανέφεραν ότι οι προτεινόμενες πρόνοιες είναι αναγκαίες και στοχεύουν στην εύρυθμη λειτουργία της Αρχής. Ειδικότερα αναφέρθηκε ότι με τις τροποποιήσεις αυτές σκοπείται να δοθεί η απαραίτητη νομική υπόσταση στα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων της Αρχής τα οποία νομοτυπικά πάσχουν, με αποτέλεσμα να ακυρώνονται οι προαγωγές τους στο Δικαστήριο. Επίσης, εισάγεται διαδικασία ώστε, σε περίπτωση που δεν υπάρχει συμφωνία μεταξύ συντεχνιών και Αρχής ως προς τον καθορισμό της κατηγορίας μιας θέσης, αυτή να ρυθμίζεται με κανονισμούς που θα εγκρίνονται τελικά από τη Βουλή. Με τον τρόπο αυτό αναμένεται να ξεπεραστεί το αδιέξοδο στο οποίο συχνά βρίσκεται η Αρχή, όταν δεν επιτυγχάνεται συμφωνία με τις συντεχνίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας κάλεσε στις συνεδρίες της εκπροσώπους και των πέντε συνδικαλιστικών οργανώσεων του προσωπικού της Αρχής, για να ενημερωθεί πάνω στις απόψεις τους σχετικά με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Μετά τη διαπίστωση της διαφωνίας των οργανώσεων αυτών κυρίως σε ό,τι αφορά τη δεύτερη πτυχή του νομοσχεδίου και ενόψει της εισήγησης από την πλευρά της συντεχνίας ΣΗΔΗΚΕΚ να δοθεί κάποιος χρόνος, ώστε να γίνουν διαβουλεύσεις μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων για διευθέτηση του επίμαχου θέματος, η Επιτροπή δεν προχώρησε στην προώθηση του νομοσχεδίου για κάποιο χρονικό διάστημα αναμένοντας τα αποτελέσματα των πιο πάνω διαβουλεύσεων.

Μετά την ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων αυτών, η Επιτροπή κάλεσε εκ νέου όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές από τις οποίες και ζήτησε να ενημερωθεί πάνω σε οποιεσδήποτε εξελίξεις για άρση της μεταξύ τους διαφοράς. Όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους των συντεχνιών ΣΥΒΑΗΚ, ΣΗΔΗΚΕΚ και ΕΠΟΠΑΗ, οι συντεχνίες τους συμφώνησαν τελικά στην προώθηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία και μάλιστα ζήτησαν την προώθησή του το ταχύτερο δυνατό, ώστε να μπορέσουν να προχωρήσουν οι διαδικασίες για την πλήρωση των θέσεων στην Α.Η.Κ. Από την άλλη, οι συντεχνίες ΕΔΑΗΚ και ΣΕΠΑΗΚ επανέλαβαν την πλήρη διαφωνία τους με το προτεινόμενο νομοσχέδιο το οποίο κατά την άποψή τους παραβιάζει την υφιστάμενη συμφωνημένη διαδικασία που δίδει το δικαίωμα σε μια συντεχνία να διαπραγματεύεται με την Αρχή για τον ορισμό κάθε θέσης. Η διαδικασία αυτή έχει θεσμοθετηθεί με τους σχετικούς Κανονισμούς του 1986 μετά από αγώνες της συνδικαλιστικής πλευράς, γι' αυτό και θεωρείται κατά την ίδια άποψη κεκτημένο δικαίωμα.

Από την πλευρά των εκπροσώπων της Αρχής τονίστηκε και πάλι το επείγον της προώθησης του νομοσχεδίου για την εύρυθμη λειτουργία της και επαναλήφθηκε η υπόσχεσή τους ότι, προτού η Αρχή καταφεύγει στην κανονιστική ρύθμιση της κατηγορίας μιας θέσης, θα εξαντλεί όλα τα περιθώρια της συνεννόησης με τις συντεχνίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της Α.Η.Κ. και της πλειοψηφίας των συντεχνιών του προσωπικού της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σχέδια Υπηρεσίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατηγορίες θέσεων για σκοπούς διορισμού ή προαγωγής. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επιφύλαξη. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας και Κατηγορίες Θέσεων) Νόμος του 1990.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 24, που είναι «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Πολύβιος Κόλοκος

ΕΝΑριστος Χρυσοστόμου

Κώστας Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Γεωργίου

Νίκος Φλουρέντζος

Νεόφυτος Ηλία

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5, 12 και 26 Ιουνίου και στις 3 Ιουλίου 1990. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω Κανονισμών είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας και εκπροσώπων της Υπηρεσίας Μεταλλείων του υπουργείου του, καθώς και τις απόψεις αρκετών επηρεαζόμενων κοινοτήτων, του Συνδέσμου Βιομηχάνων Θραυστών Σκύρων και Άμμου, της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας και άλλων προσώπων ή εκπροσώπων εταιρειών που ασχολούνται με τη λατόμηση και εξόρυξη υλικών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 47 του βασικού περί Ρυθμίσεως Μεταλλείων και Λατομείων Νόμου, σκοπείται η αναθεώρηση ενοικίων, τελών και δικαιωμάτων που προβλέπονται σ' αυτούς.

Όπως δηλώθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, η πιο πάνω αναθεώρηση κρίνεται αναγκαία, ώστε τα προβλεπόμενα στους Κανονισμούς ενοίκια και τέλη να προσαρμοστούν στα σημερινά δεδομένα. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς των αρμοδίων του Υπουργείου, τα ετήσια έσοδα μετά την προτεινόμενη αύξηση των ενοικίων και τελών αναμένεται να αυξηθούν από £164,000 που ήταν το 1989 σε £250,000.

Στους πιο πάνω Κανονισμούς θεσπίζεται επίσης για πρώτη φορά η επιβολή τέλους 10 σεντ για κάθε τόνο λατομικών υλικών που ανορύσσονται και διατίθενται επιτόπια. Σύμφωνα με τις δηλώσεις των αρμοδίων, υπάρχει πρόθεση όπως μέρος του ποσού που θα εισπράττεται και που υπολογίζεται να είναι £600,000 περίπου επιστρέφεται στις επηρεαζόμενες κοινότητες για τη χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων. Όπως ειδικότερα δήλωσε στην Επιτροπή ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας, υπάρχει πρόθεση να επιστρέφεται στις κοινότητες ποσοστό 50% από τα επιβαλλόμενα τέλη. Το υπόλοιπο 50% η κυβέρνηση προγραμματίζει να το διαθέτει για τη βελτίωση και αποκατάσταση του περιβάλλοντος, όταν σ' αυτό προκαλούνται ζημιές εξαιτίας της λειτουργίας μεταλλείων και λατομείων που δεν μπορούν να καλυφθούν με άλλο τρόπο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη τις απόψεις όλων των επηρεαζόμενων πλευρών και αφού υιοθέτησε ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, προχώρησε στην εξέταση των επιμέρους διατάξεών τους. Μετά τη μελέτη αυτή η Επιτροπή διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις/εισηγήσεις:-

(α) Η Επιτροπή θεώρησε ικανοποιητικές τις πρόνοιες των Κανονισμών που αναφέρονται στα ποσά τα οποία υποχρεώνονται να δαπανούν για έρευνες οι κάτοχοι ερευνητικής άδειας.

(β) Η Επιτροπή εκεί όπου έχει διαπιστώσει υπέρμετρη αύξηση στα προτεινόμενα τέλη ή ενοίκια εισηγείται τον περιορισμό τους σε λογικά πλαίσια.

(γ) Όσον αφορά την επιβολή του νέου τέλους των 10 σεντ για κάθε τόνο λατομικών υλικών που ανορύσσονται και διατίθενται επιτόπια, η Επιτροπή θεωρεί ορθό να καθοριστεί ρητά στους υπό συζήτηση Κανανονισμούς ποιο ποσοστό των τελών αυτών θα επιστρέφεται στις κοινότητες και ποιο θα κατακρατείται από την κυβέρνηση. Ειδικότερα η Επιτροπή έκρινε ορθό να καθορίσει ότι ποσοστό 75% θα επιστρέφεται στις κοινότητες και ποσοστό 25% θα κατακρατείται από την

κυβέρνηση. Πρόσθετα θεωρεί σκόπιμο να ορίσει ρητά στους Κανονισμούς ότι το ποσοστό του 75% το οποίο θα επιστρέφεται στις επηρεαζόμενες κοινότητες θα χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων ύστερα από διαβουλεύσεις με τον οικείο έπαρχο. 'Οσον αφορά το ποσοστό που θα παίρνει η κυβέρνηση, κρίθηκε ορθότερο να καθοριστεί στους Κανονισμούς ότι αυτό θα χρησιμοποιείται για τη βελτίωση και αποκατάσταση του περιβάλλοντος, όταν προκαλούνται σ' αυτό ζημιές εξαιτίας της λειτουργίας μεταλλείων ή λατομείων οι οποίες δεν μπορούν να καλυφθούν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού τροποποίησε τους πιο πάνω Κανονισμούς με βάση τις πιο πάνω θέσεις της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 25, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κοίλης του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΟΙΛΗΣ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) νομοθεσίας, σκοπείται η αύξηση των δικαιωμάτων άσκησης επαγγέλματος ή επιχείρησης στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Κοίλης της επαρχίας Πάφου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, θεωρεί όμως αναγκαία την εναρμόνιση των δικαιωμάτων αυτών με τα δικαιώματα που ισχύουν σε άλλα γειτονικά

Συμβούλια Βελτιώσεως, γι' αυτό και έχει κάμει τις αναγκαίες τροποποιήσεις στο ύψος των προτεινόμενων δικαιωμάτων και με βάση αυτές ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 26, που είναι «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί Πάφου του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 2) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΑΦΟΥ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
Νίκος Μουσιούττας
Χρίστος Πέτας
Ευστάθιος Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 87 της νομοθεσίας για τους Δήμους, σκοπείται η αναθεώρηση των δικαιωμάτων σφαγείου που ισχύουν στο Δήμο Πάφου και η θέσπιση πρόνοιας σύμφωνα με την οποία τα δικαιώματα αυτά θα καταβάλλονται κατά το χρόνο της εισαγωγής των ζώων στο χώρο του σφαγείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα νέα δικαιώματα που προτείνονται εξισώνονται με τα δικαιώματα που ισχύουν στο Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, αφού υιοθετηθούν σ' όλες τις περιπτώσεις τα ίδια δικαιώματα που ισχύουν για το κεντρικό σφαγείο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 27, που είναι «Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και 'Οροι Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ ΕΙΔΗΣΕΩΝ (ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 20 της νομοθεσίας για το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων που ψηφίστηκε πρόσφατα από τη Βουλή, σκοπείται η ρύθμιση της διάρθρωσης των υπηρεσιών, καθώς και όλων των άλλων θεμάτων που αφορούν την πρόσληψη και τους όρους υπηρεσίας του προσωπικό στο Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προβλεπόμενοι όροι πρόσληψης και υπηρεσίας των υπαλλήλων του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων είναι στα περισσότερα σημεία εναρμονισμένοι με τα όσα ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία της Δημοκρατίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Ο κ. Στυλιανού.

Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Δε θα σας καθυστερήσω, έντιμε κύριε Πρόεδρε, για να πω και πάλι πως στην περίπτωση του τουρκοκυπριακού πρακτορείου ειδήσεων, το οποίο διοχετεύει μέσω της Άγκυρας προς όλα τα διεθνή πρακτορεία τις θέσεις του, αυτό λειτουργεί με 35 υπαλλήλους. Στην περίπτωση τη δική μας, λειτουργούμε μόνο δύο, και αυτοί πάνω σε προσωρινή βάση. Πάλι το ίδιο θέμα επαναλαμβάνεται. Να στελεχωθεί αυτή η υπηρεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Επειδή δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 28, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κυπερούντας του 1990»

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) νομοθεσίας, σκοπείται η αύξηση των τελών αποκομιδής σκυβάλων που καταβάλλονται στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Κυπερούντας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη ότι με τις προτεινόμενες αυξήσεις θα καλυφθεί η δημιουργία νέου σκυβαλότοπου και η αγορά σκυβαλοφόρου οχήματος από το Συμβούλιο Βελτιώσεως Κυπερούντας που θα εξυπηρετεί επιπρόσθετα και τις κοινότητες Ποταμίτισσας και Δυμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 29, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πισσουρίου του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΙΣΣΟΥΡΙΟΥ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) νομοθεσίας, σκοπείται η αύξηση των ετήσιων δικαιωμάτων άσκησης επιστημονικού ή άλλου επαγγέλματος ή τέχνης ή διεξαγωγής εμπορικής εργασίας που καταβάλλονται στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Πισσουρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ίδια δικαιώματα καταβάλλονται και σε άλλα γειτονικά Συμβούλια Βελτιώσεως, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ΄ αρ. 30, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Συνοικισμού Ανθουπόλεως του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΝΘΟΥΠΟΛΕΩΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης

Νίκος Μουσιούττας

Κυριάκος Τσιέττης

Χρίστος Πέτας

Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 1990. Στη

συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 της περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) νομοθεσίας, σκοπείται η αύξηση των καταβλητέων δικαιωμάτων για παροχή οικιακού νερού στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Συνοικισμού Ανθούπολης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τα νέα δικαιώματα που προτείνονται, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη το υπ' αρ. 31, που είναι «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γαλάτας του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΓΑΛΑΤΑΣ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του περί Χωρίων (Διοίκησις και Βελτίωσις) Νόμου, σκοπείται η ρύθμιση της καταβολής δικαιωμάτων για την προμήθεια πόσιμου νερού από την υδατοπρομήθεια του Συμβουλίου Βελτιώσεως Γαλάτας για χρησιμοποίησή του μέσα και έξω από την περιοχή υδατοπρομήθειας ως πηγής ύδρευσης για σκοπούς αξιοποίησης γης ή διαχωρισμού γης σε οικόπεδα ή για μεταφορά του σε ανεγειρόμενη οικοδομή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, θεωρεί όμως τα προτεινόμενα δικαιώματα υπερβολικά, γι' αυτό και τα έχει εναρμονίσει με τα δικαιώματα που

καταβάλλονται σε άλλα Συμβούλια Βελτιώσεως σε παρόμοιες περιπτώσεις αξιοποίησης ή διαχωρισμού γης σε οικόπεδα. Υπό το φως των πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη τα υπ' αρ. 32 και 33, που είναι «Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) Κανονισμοί του 1990» και «Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και για τα οποία υπάρχει κοινή Έκθεση.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΔΙΑΘΕΣΗ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990» ΚΑΙ (2) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΜΙΣΘΩΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΜΕΣΑ ΣΕ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Πολύβιος Κόλοκος
ΕΝΑριστος Χρυστοστόμου
Ανδρέας Γεωργίου
Νίκος Φλουρέντζος
Νεόφυτος Ηλία
Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Εσωτερικών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που και οι δυο εκδίδονται με βάση το άρθρο 18 της βασικής νομοθεσίας για την Ακίνητη Ιδιοκτησία (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση), σκοπείται η ρύθμιση αριθμού θεμάτων που αφορούν την ανακατανομή ή τον καθορισμό αρμοδιοτήτων σε σχέση με τις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές και τις Ελεύθερες Ζώνες.

Ειδικότερα:

(α) Με τους πρώτους πιο πάνω Κανονισμούς εξαιρούνται οι Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές και οι Ελεύθερες Ζώνες από τις διατάξεις των περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) Κανονισμών του 1989· και

(β) με τους δεύτερους υπό συζήτηση Κανονισμούς καθορίζονται η διαδικασία, τα κριτήρια και οι όροι μίσθωσης της ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας που βρίσκεται μέσα στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές.

Σύμφωνα με τις δηλώσεις των εκπροσώπων των πιο πάνω Υπουργείων οι υπό συζήτηση Κανονισμοί ετοιμάστηκαν μετά από διαβουλεύσεις και με την πλήρη συνεργασία των δυο πιο πάνω Υπουργείων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη τα υπ' αρ. 34, 35 και 36, που είναι «Οι περί Ιδιωτικών Νοσοκομείων Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Αλιείας Κανονισμοί του 1990» και «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί του 1990» αποσύρθηκαν.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη τα υπ' αρ. 37, που είναι «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου του Χώρου Απορρίψεως και Επεξεργασίας Λυμάτων εις το «ΒΑΤΙ» Λεμεσού (Έλεγχος, Διαχείρισις και Χορήγησις Δικαιώματος δι' Απόρριψιν Λυμάτων) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΟ «ΒΑΤΙ» ΛΕΜΕΣΟΥ (ΕΛΕΓΧΟΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΛΥΜΑΤΩΝ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990».

Παρόντες:-

Λέανδρος Ζαχαριάδης, Πρόεδρος
Μανώλης Χριστοφίδης
Νίκος Μουσιούττας
Κυριάκος Τσιέττης
Χρίστος Πέτας
Ανδρέας Φάντης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 1990. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 44 και 24 της νομοθεσίας για τα Κυβερνητικά Υδατικά Έργα, σκοπείται η ρύθμιση της λειτουργίας του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου του Χώρου Απόρριψης και Επεξεργασίας Λυμάτων στο «Βατί» Λεμεσού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη τα υπ' αρ. 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 και 48, που είναι «Οι περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων, Θνησιγονιών και Θανάτων (Καθορισμός Τύπων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης (Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Ταμείον διά Πλεονάζον Προσωπικόν) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Γεωργικής Ασφάλισης (Συντάξεις και Χορηγήματα στους Υπαλλήλους του Οργανισμού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Λιμενεργατών (Ρύθμιση Απασχόλησης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χρόνος Εργασίας) Κανονισμοί του 1990», «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990», αποσύρθηκαν.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη, το υπ' αρ. 49, που είναι «Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990».

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΑΤΡΩΝ (ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1990»

Παρόντες:-

Αλέκος Μαρκίδης, Πρόεδρος
Γεώργιος Παπαδόπουλος,
Ανδρέας Παρισινός
Αντώνης Ανδρέου
Ιωάννης Ιωαννίδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Κυριάκος Χρίστου
Μιχαήλ Θεοδούλου
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 4 Ιουλίου 1990.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 23 της βασικής νομοθεσίας για την Εγγραφή Ιατρών, σκοπείται η τροποποίηση του Πίνακα που παριλαμβάνει τους βασικούς κανονισμούς για τους Ιατρούς (Ειδικά Προσόντα).

Ειδικότερα με τους πιο πάνω Κανονισμούς προβλέπεται-

(α) Ο διαχωρισμός της ειδικότητας της Χειρουργικής Αγγείων-Καρδιάς σε δυο χωριστές ειδικότητες της Χειρουργικής Αγγείων και της Χειρουργικής Καρδιάς· και

(β) Η προσθήκη της νέας ειδικότητας της Παιδοκαρδιολογίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη τις διαβεβαιώσεις των εκπροσώπων του Υπουργείου Υγείας ότι οι πιο πάνω τροποποιήσεις συμβαδίζουν με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις στο χώρο της ΕΟΚ και ότι οι άμεσα ενδιαφερόμενοι συμφωνούν με αυτές, υιοθετεί τις πρόνοιες των πιο πάνω Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία. ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής;

Επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές σε θέμα αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιον του Σώματος προς έγκριση.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη τα υπ' αρ. 50 και 51 που είναι, «Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Υπηρεσία Μετάδοσης Δεδομένων σε Πακέτα) (CYTARAC) Κανονισμοί του 1990» και «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας (Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού Πρώτης Τάξης) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» αποσύρθηκαν.

Και έτσι φτάσαμε στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας.

Κεφάλαιο Γ'. Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 807 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Ιουνίου 1990.

«Τη διεύρυνση κι ευθυγράμμιση του δρόμου από το Σταυρίν (περιοχή Χατζηγαβρίλη), μέχρι τον Πολύστυπο, μήκους 4 χιλιομέτρων, που θα εξυπηρετεί την κοινότητα και τα χωριά της περιοχής (Λειβάδια, Αληθινού, 'Αλωνα, Πλατανιστάσα), μέχρι και τα Χανδριά και το Τρόοδος, ζητούν από καιρό οι κάτοικοι της δημογραφικά συρρικνούμενης κοινότητας του Πολύστυπου.

Πώς αντιμετωπίζει το αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 808 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Ιουνίου 1990.

«Μολονότι το Συμβούλιο Εμπορίας πατατών έχει τη νομική ευθύνη κι υποχρέωση να συσκευάζει και να εμπορεύεται τις πατάτες και ενώ αλλού έχει συστήσει και λειτουργεί συσκευαστήρια πατατών, όπως στην επαρχία Λάρνακας (που έχει συστήσει τουλάχιστο 5 συσκευαστήρια, που λειτουργούν υπό την εποπτεία του), εντούτοις στην περιοχή Αστρομερίτη - Ακακίου - Περιστερώνας - Ορούντας, που είναι τα κατ' εξοχήν πατατοχώρια της επαρχίας Λευκωσίας, έχει απεκδυθεί της ευθύνης για σύσταση ανάλογων συσκευαστήριων, με αποτέλεσμα να εξαναγκάζονται οι τοπικές ΣΠΕ να λειτουργούν με δική τους πρωτοβουλία (και δικά τους έξοδα) τέτοια συσκευαστήρια, γεγονός που στην τελευταία προέκταση μεταφράζεται σε ζημιές για τις πιο πάνω ΣΠΕ και τους πατατοπαραγωγούς.

Τονίζεται, μάλιστα, πως το πρόβλημα γίνεται οξύτερο στην περίπτωση της ΣΠΕ Αστρομερίτη, που εδώ και μερικά χρόνια καθεχρονικά αντιμετωπίζει ελλείμματα.

Γιατί να μην αναληφθεί από το Συμβούλιο Εμπορίας πατατών ανάλογη πρωτοβουλία για σύσταση περιφερειακού συσκευαστήριου και για τις τέσσερις πιο πάνω γειτνιάζουσες κοινότητες.»

Ερώτηση με αρ ΕΔ΄ 809 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Ιουνίου 1990.

«Ο δρόμος Πολύστυπου - Βασιλικής - Μαδαρής - Σπηλιών (που υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας) ζητείται από καιρό από τον κοινοτάρχη του Πολύστυπου, (Ανδρέα Αναξαγόρα) και τους κατοίκους της κοινότητας - και το αίτημά μας επανυποβλήθηκε κατά την τελευταία, στις 8.6.90, επίσκεψή μας στην κοινότητα-να διαπλατυνθεί και να ευθυγραμμιστεί, δεδομένου πως θα ενώσει τη Σολιά με την Πιτσιλιά και πρόσθετα, θα προσφερθεί για σημαντική τουριστική του αξιοποίηση.

Πώς αντιμετωπίζει το όλο θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 810 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Ιουνίου 1990.

«Την καταπολέμηση της γυφτοκάμπης και βρωμούσας -μ΄έγκαιρους και συστηματικούς ψεκασμούς- που σαρωτικά καταστρέφουν τα δάση και τα οπωροφόρα (μηλιές, φουντουκιές, κερασιές κ.ά.) κι αμπέλια-ζητούν ο κοινοτάρχης Λαγουδερών, Σπύρος Γεωργίου, κι άλλοι κάτοικοι της κοινότητας όπως μας τονίστηκε κατά την τελευταία στις (8.6.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα. Πώς αντιμετωπίζεται το σοβαρότατο τούτο θέμα:

i) τοπικά και

ii) παγκύπρια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 811 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 12 Ιουνίου 1990.

«Την ανάληψη κρατικής πρωτοβουλίας για ενημέρωση κι ενθάρρυνση των κατοίκων Πολύστυπου και περιοχής (Πλατανιστάσας, Άλωνας, Λειβαδιών, Αληθινού) για σύμπηξη εταιρείας λεωφορειούχων ζητούν οι κάτοικοι Πολύστυπου. Πρόσθετα οι κάτοικοι Πολύστυπου ζητούν ανάληψη διαφωτιστικής πρωτοβουλίας για το θέμα του αποφασισθέντος αναδασμού στην κοινότητά τους.

Ποια η σχετική πρωτοβουλία των αρμόδιων Υπουργείων στα προκείμενα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 812 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 13 Ιουνίου 1990.

«Παρακαλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να μας πληροφορήσει πώς δικαιολογεί την κατάθεση στεφάνων από σχολείο σε προτομή μέλους της Εοκαβήτα και ποια μέτρα λήφθηκαν εναντίον του επιθεωρητή που δημόσια υποστήριξε την ενέργεια.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 813 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Ιουνίου 1990.

«Την εξ ολοκλήρου από το κράτος κάλυψη των σχετικών δαπανών για:

i) ανέγερση κοινοτικού ιατρείου (που θ΄ανέλθει σε £15,000) και

ii) τη στεγανοποίηση του αργακιού (με δαπάνη £36,000), που διασχίζει την κοινότητα κι ιδιαίτερα το κεντρικό σημείο της-δυσχεραίνοντας έτσι, βασικά το χειμώνα που χείμαρρος κατέρχεται ορμητικός, την προσπέλαση από το ένα σημείο της κοινότητας στο άλλο - ζητούν οι κάτοικοι της ακριτικής κοινότητας Μάμμαρι, χωρίς να καταβάλουν οι ίδιοι το επιζητούμενο από την επαρχιακή διοίκηση ποσό.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 814 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Ιουνίου 1990.

«Καθυστέρηση στην έκδοση τίτλων για τα οικόπεδα που το κράτος παραχώρησε στις ακριτικές οικογένειες στο Μάμμαρι -μ΄αναπόδραστο συνεπακόλουθο την καθυστέρηση στην έγκριση της παροχής των στεγαστικών δανείων- επισήμανε η χωριτική αρχή της ακριτικής κοινότητας κατά την ψεσινή σ΄ αυτή επίσκεψή μας.

Πότε θα υπερκεραστούν οι διαδικαστικές δυσχέρειες στην έκδοση των τίτλων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 815 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Ιουνίου 1990.

«Τη διαπλάτυνση του δρόμου Κοκκινοτριμιθιάς - Μάμμαρι, μήκους τριών περίπου χιλιομέτρων, ζήτησε κατά την ψεσινή (12.6.90) επίσκεψή μας στην ακριτική κοινότητα Μάμμαρι ο κοινοτάρχης Ευαγόρας Προκοπίου, τα μέλη της χωριτικής αρχής Κωστάκης Μυλωνάς, Σπύρος Ελευθερίου κι άλλοι κάτοικοι.

Πώς αντιμετωπίζεται το από πενταετίας χρονολογούμενο τούτο αίτημα των κατοίκων από το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 816 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Ιουνίου 1990.

«Δεδομένου πως -όπως άλλωστε κι από το βήμα της Βουλής επανειλημμένα σημάναμε κι αρθρογραφικά υπογραμμίσαμε-η συστηματική βιβλιογραφική κι επιστημονική ενημέρωση όλων των ερευνητών κι ιδιαίτερα των ερευνητών του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών συνιστά στοιχείο εκ των ων ουκ άνευ για την άρτια επιτέλεση του έργου τους, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχοθετεί:

i. Να εμπλουτίζεται και να λειτουργεί κατά τρόπο άψογο όχι μόνο η βιβλιοθήκη του Κέντρου, αλλά και να συσταθεί μικρή βιβλιοθήκη στο γραφείο κάθε ερευνητή, όπως -με ικανοποίηση διαπιστώσαμε-ανάλογες βιβλιοθήκες λειτουργούν σε μερικά κρατικά γραφεία.

ii. Τη συστηματική συμμετοχή των ερευνητών του Κ.Ε.Ε. σ΄ επιστημονικά συνέδρια του εξωτερικού της ειδικότητάς τους, δεδομένου πως ως τα τώρα τέτοια συμμετοχή κρίνεται πλημμελής.

iii. Την εξ ολοκλήρου ανάληψη από το κράτος των εξόδων συμμετοχής σε επιστημονικά συνέδρια των Κυπρίων ερευνητών.

iv. Την παραχώρηση του δικαιώματος μετάβασης μια τουλάχιστο φορά το χρόνο στο εξωτερικό (στην Ευρώπη βασικά) σ΄ όσους ερευνητές του Κ.Ε.Ε. ασχολούνται με τη μελέτη εγγράφων από αρχειακές πηγές που δεν υπάρχουν στην Κύπρο, καθώς και με τη μελέτη της ελλείπουσας από την Κύπρο βιβλιογραφίας, μέχρις ότου τουλάχιστο η Κύπρος αποκτήσει σε μικροφίλμς όλο το αθησαύριστο για την ιδιαίτερη πατρίδα μας υλικό, που βρίσκεται διάσπαρτο στον ευρωπαϊκό χώρο.

v. Τη δημοσίευση των δραστηριοτήτων των ερευνητών (όπως γίνεται με τις ανάλογες δραστηριότητες πανεπιστημιακών δασκάλων στις οικείες επετηρίδες των Σχολών τους) στην επετηρίδα του Κ.Ε.Ε., τόσο για καταξίωση του οποιουδήποτε νέου επιστημονικού τους έργου, όσο και για ενημέρωση των ενδιαφερομένων.

Πώς αντιμετωπίζει τα θέματα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 817 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 14 Ιουνίου 1990.

«Πληροφορούμαστε πως το Υπουργείο Οικονομικών δεν εγκρίνει την επιδότηση ειδικού μικρού λεωφορείου για τη μεταφορά 5 παιδιών με ειδικά προβλήματα από το Μουτουλλά, την Κακοπετριά, την Κοράκου, τα Κατύδατα και την Κοκκινοτριμιθιά στη σχολή 'Ευαγγελισμός' Λευκωσίας, με αποτέλεσμα την παντελή αποστέρηση της δυνατότητας βελτίωσης της κατάστασής τους.

Γιατί;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 818 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 13 Ιουνίου 1990.

«Δεδομένου πως οι προοπτικές ανέλιξης των επιστημόνων του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών είναι περιορισμένες, αν όχι ουσιαστικά μηδενικές, και δεδομένου πως οι κλίμακες διορισμού τους σε Α8-Α10 είναι οι κλίμακες απλών καθηγητών και από του χρόνου και απλών δασκάλων, δε νομίζει το αρμόδιο Υπουργείο πως επιβάλλεται η επαναστάθμιση του όλου θέματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 819 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Ιουνίου 1990.

«Την καθυστέρηση στη σύνδεση της νέας γεώτρησης, που ανορύχθηκε στην περιοχή μεταξύ Κοκκινοτριμιθιάς - Δένειας, με το υδρευτικό σύστημα Μάμμαρι, επισήμαναν κατά την ψεσινή επίσκεψή μας στην ακριτική κοινότητα Μάμμαρι ο κοινοτάρχης, άλλα μέλη της χωριτικής αρχής κι άλλοι κάτοικοι.

Πότε θα επιλυθεί το πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 820 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 15 Ιουνίου 1990.

«Τη δημιουργία (όπως και με σχετική του αναφορά από τον περασμένο Σεπτέμβρη υπέβαλε ο κοινοτάρχης) κοινοτικού γηπέδου στο (κατεστραμμένο σήμερα) παλιό κοινοτικό δάσος ζητούν -όπως τούτο μας αναπτύχθηκε σε ψεσινή επίσκεψή μας και σύσκεψη που ακολούθησε στα κοινοτικά γραφεία, από τον κοινοτάρχη, μέλη της κοινοτικής αρχής κι άλλους παράγοντες-οι κάτοικοι Αγίων Τριμιθιάς για τις δυο (συμμετέχουσες με πολύ καλές επιδόσεις στο πρωτάθλημα της ΕΠΟΠΛ) ποδοσφαιρικές ομάδες της κοινότητας, τονίζοντας (πρόσθετα) πώς, παράλληλα με την αξιοποίηση τμήματος του παλιού -και κατεστραμμένου, επανατονίζεται σήμερα- δάσους ως γηπέδου, μπορούσαν να δεντροφυτεύσουν το υπόλοιπο τμήμα του.

Πώς αντιμετωπίζεται το αξιόλογο τούτο αίτημα των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 821 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Ιουνίου 1990.

«Πρόσφατα απολύθηκε (κι έφτασε στις ελεύθερες περιοχές) ο Μαρωνίτης δάσκαλος Ιωσήφ Τουμάζου, που κρατήθηκε από το ψευδοκράτος για έναν περίπου χρόνο, κατηγορούμενος για κατασκοπεία.

Δε θα μπορούσε να αξιοποιηθεί στην υπηρεσία ανθρωπιστικών θεμάτων ή σε παρεμφερές τμήμα της δημόσιας υπηρεσίας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 822 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Ιουνίου 1990.

«Εδώ κι ένα σχεδόν χρόνο η Βουλή ομόφωνα ψήφισε, τον Ιούλη του 1989, στην τελευταία συνεδρία της νόμο για ίση κατανομή των βαρών (ανάμεσα σε εκτοπισθέντες και μη) που -μεταξύ άλλων-διαλάμβανε τη σύσταση φορέα για προώθηση κι υλοποίηση της αρχής που ψηφίστηκε.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

i. Ποιο κύκλο διέγραψε μέχρι τώρα ο αρμόδιος φορέας;

ii. Ποιος ο μελλοντικός προβληματισμός κι οι στοχοθετήσεις του φορέα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 823 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 16 Ιουνίου 1990.

«1. Πρόσφατα δημοσιεύτηκε στον τουρκοκυπριακό τύπο πως οι Τούρκοι εισβολείς, προσπαθώντας να υδροδοτήσουν την τουρκοκυπριακή κοινότητα Αμπελικού, προξένησαν τεράστιες ζημιές τόσο στον αρχαιολογικό χώρο της πόλης των Σόλων, όσο και στο νεκροταφείο της. Δικαιολογούμενος ο 'περιφερειακός αρχαιολογικός υπεύθυνος' του ψευδοκράτους, επικαλέστηκε το επιχείρημα πως σ' ορισμένες περιπτώσεις επιβάλλεται η καταβολή τιμήματος για την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων. 'Ομως οι καταστροφές που έχουν επενεχθεί τόσο στον αρχαίο χώρο της πόλης, όσο και στο νεκροταφείο της είναι σημαντικές.

2. Σημαντική πολιτιστική καταστροφή θα είναι επίσης η απόφαση των τουρκικών κατοχικών αρχών να καταστρέψουν τη Χρυσοκάβα, που εμπεριέχει ένα από τα σημαντικότερα νεκροταφεία των πρωτοχριστιανικών χρόνων και μικρό εκκλησάκι, λαξευτό σε βράχους, με τοιχογραφίες, προκειμένου να μετατρέψουν την περιοχή της Χρυσοκάβας σε ναυπηγείο.

3. Τέλος, επισημαίνεται η απόφαση του ψευδοκράτους να συστήσει και να λειτουργήσει μουσείο βυζαντινών εικόνων στην εκκλησιά του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Κερύνεια, πράξη που ουσιαστικά συνιστά προσπάθεια εξαπάτησης της διεθνούς κοινής γνώμης, μιας κι είναι γνωστό πως έχουν εκποιήσει σχεδόν όλο ανεξαίρετα το θησαυρό των φορητών βυζαντινών και μεταβυζαντινών εικόνων, ενώ όσες εκθέτουν είναι πολύ νεότερες και ήσσονος σημασίας, ενώ παράλληλα είναι γνωστό πως είχαν συγκεντρώσει όλο τον πλούτο των εικονοστασίων (τέμπλων) των κατεχόμενων εκκλησιών μας σε οίκημα στη Λευκωσία, για να τα διασφαλίσουν τάχατες, ενώ τα έκαψαν, επικαλούμενοι το δήθεν τυχαίο της πυρκαγιάς, στοχοθετούντες την παντελή καταστροφή και εξάλειψη της ελληνοχριστιανικής παράδοσης στα κατεχόμενα. Ενόψει του πιο πάνω παρακαλούνται τα αρμόδια Υπουργεία (Εξωτερικών και Συγκοινωνιών) να πληροφορήσουν το Σώμα σε ποια διαβήματα προέβησαν ή στοχοθετούν να προβούν για καταγγελία του οργίου των καταστροφών τόσο προς την ΟΥΝΕΣΚΟ, όσο και προς τα τμήματά της (Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων, Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων κ.ά.), το Συμβούλιο της Ευρώπης, τα Ηνωμένα 'Εθνη και άλλους διεθνείς οργανισμούς».

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 824 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Ιουνίου 1990.

«Αύξηση της καθορισθείσας κρατικής συνεισφοράς από 50% στα 2/3 για έργα κοινοτικής ανάπτυξης ζητούν οι κάτοικοι Αγίων Τριμιθιάς, όπως τούτο τονίστηκε κατά την ψεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα από τον κοινοτάρχη, μέλη της Χωριτικής Αρχής κι άλλους κατοίκους. Και τούτο γιατί, όπως συναφώς υποστηρίζουν κι όπως κωδικοποίησε τις εν προκειμένω θέσεις της κι η Ένωση Κοινοτήτων -υποστηρίζοντας το ανάλογο ύψος της κυβερνητικής χορηγίας για κοινότητες με ψηλές δημογραφικές προσφυγικές ποσοστώσεις και με την ύπαρξη σ΄ αυτές στρατοπέδων της Εθνικής Φρουράς -το 75% του πληθυσμού της κοινότητας είναι πρόσφυγες, ενώ πρόσθετα λειτουργεί στην κοινότητα στρατόπεδο της Εθνικής Φρουράς- που (πέρα από τις γνωστές διευκολύνσεις νερού, χρήσης δρόμων κ.ά.) κρατεί περισσότερα από εκατό στρέμματα καλλιεργήσιμης κι εύφορης γης (που περιλαμβάνει εκατοντάδες δέντρα, όπως -βασικά-ελιές κ.ά.) καταβάλλοντας συμβολικό (από 50 σεντ το στρέμμα ετήσια) τίμημα.

Πώς αντιμετωπίζεται το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 825 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 18 Ιουνίου 1990.

«Τη διαπλάτυνση, ευθυγράμμιση κι επίστρωση με πρέμιξ -πέρα κι ανεξάρτητα από τη διάνοιξη του νέου δρόμου προς Κοκκινοτριμιθιά-του δρόμου Ανθούπολης - Αγίων Τριμιθιάς ζητούν οι κάτοικοι Αγίων Τριμιθιάς, όπως σε ψεσινή επίσκεψή μας στην κοινότητα ανέφεραν. Ήδη, όπως υπογραμμίστηκε, ένα μέρος του δρόμου από Αγίους Τριμιθιάς προς Κοκκινοτριμιθιά έγινε με πρέμιξ, καθώς κι ένα τμήμα του προς Ανθούπολη. Και παρά το γεγονός πως η επίστρωση γίνηκε αποσπασματικά (κατά τμήματα), εντούτοις είναι αισθητή η όλη βελτίωση του δρόμου, ενώ από μια τέτοια προσπάθεια θα υποβοηθηθούν άμεσα κι οι κοινότητες Λακατάμιας, Δευτεράς, Ανθούπολης, Ανάγυιας, Εργατών κ.ά.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 826 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Ιουνίου 1990.

«Ν΄ ασφαλτοστρωθεί ο δρόμος Αγίων Τριμιθιάς - Αγίου Ιωάννη Μαλούντας, μήκους πέντε χιλιομέτρων -που θα εξυπηρετήσει αποφασιστικά τις κοινότητες Τριμιθιάς, Μάμμαρι, Δένειας, Ακακίου, Περιστερώνας, Παλιομέτοχου, Αγιών και τη βιομηχανική περιοχή Εργατών, ενθαρρύνοντας και διευκολύνοντας τη μετάβαση του εργατικού δυναμικού στη βιομηχανική περιοχή Εργατών, κι εξυπηρετώντας μεγάλο τμήμα της Πιτσιλιάς- ζητούν οι κάτοικοι Αγίων Τριμιθιάς.

Πώς προσεγγίζει το αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 827 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Ιουνίου 1990.

«Τη διεξαγωγή έρευνας από τον αρμόδιο φορέα για τη δυνατότητα δημιουργίας περιφερειακού γηροκομείου -που θα εξυπηρετήσει τις κοινότητες: Κοκκινοτριμιθιά, Ακάκι, Μάμμαρι, Δένεια, Αγιούς, Παλιομέτοχο, Κάτω Μονή, Μένοικο κ.ά.-ζήτησαν ο πρόεδρος και τά μέλη της Χωριτικής Αρχής Αγίων Τριμιθιάς κατά την τελευταία (στις 13.6.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζεται αρμόδια το αίτημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 828 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 19 Ιουνίου 1990.

«Την επίσπευση της μεταγραφής (από μονοπάτια) των δημιουργηθέντων στην κοινότητα Αγίων Τριμιθιάς αγροτικών δρόμων ζήτησαν ο πρόεδρος, Γιώργος Ιακώβου, κι άλλα μέλη της χωριτικής αρχής Αγιών κατά την πρόσφατη επίσκεψή μας στην κοινότητα, μιας και -όπως επίσης τονίστηκε- η κοινότητα δυσχεραίνεται (χωρίς την εγγραφή των χωριτικών δρόμων) στην οικιστική της ανάπτυξη.

Πώς αντιμετωπίζεται η υπέρβαση του σοβαρού τούτου προβλήματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 829 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Ιουνίου 1990.

«Την επίστρωση με πρέμιξ κι επιδιόρθωση των παγκέττων του δρόμου Κοκκινοτριμιθιάς - Δένειας, μήκους 3 1/2 περίπου χιλιομέτρων, που βρίσκεται - όπως και προσωπικά διαπιστώσαμε σε επανειλημμένες επισκέψεις μας στην κοινότητα Δένειας, καθώς και κατά την τελευταία, στις 12.6.90- σε πολύ κακή κατάσταση ζητούν οι κάτοικοι της ακριτικής κοινότητας. Εξάλλου οι ίδιοι κάτοικοι ζητούν την ευθυγράμμιση απότομης κι επικίνδυνης στροφής στο μέσο της πιο πάνω διαδρομής (στην τοποθεσία 'Τσιάππα'), όπου έχουν συμβεί αρκετά ως τα τώρα ατυχήματα.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 830 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 20 Ιουνίου 1990.

«'Οπως είναι γνωστό, αριθμός εκτοπισθέντων (και μάλιστα οργανικές οικογένειες) συμπατριωτών μας γύρω στους 50 (51 συγκεκριμένα) έχουν στεγαστεί με δικά τους έξοδα -πράγμα που οδήγησε στην εξοικονόμηση από το κράτος εκατοντάδων χιλιάδων λιρών- σε κρατική γη με την ανοχή ή και την προφορική έγκριση των αρμοδιότερων (Προέδρων, Υπουργών, κτλ.) κρατικών φορέων με την επίσημη εγκατάσταση σ' αυτή νερού, ηλεκτρισμού και τηλεφώνων.

'Υστερα από 15 τώρα χρόνια το αρμόδιο Υπουργείο -με συστημένες επιστολές του που δείγματά τους επισυνάπτονται-ζητά από τους ενοίκους τους να τα εγκαταλείψουν και μάλιστα σε διάστημα λίγων ημερών.

Δεδομένου πως οι συμπατριώτες μας αυτοί έχουν στεγαστεί κι οργανωθεί μετά την προσφυγοποίησή τους -με τα παιδιά τους να έχουν εγκλιματιστεί στο καινούργιο περιβάλλον- είναι λογικό και επιτρεπτό να οδηγούνται, από μας μάλιστα, για δεύτερη φορά στην προσφυγοποίηση, όταν ξέρουμε πόσο ευαίσθητος είναι ο προσφυγικός κόσμος σε τέτοιου είδους μεταστεγάσεις και μετοικεσίες κι ιδιαίτερα όταν είχαν σαφείς και κατηγορηματικές διαβεβαιώσεις από τον αείμνηστο Εθνάρχη Μακάριο πως τότε μόνο θα μετακινούνταν, όταν το Κυπριακό θα επιλυνόταν και θα επέστρεφαν στα σπίτια τους;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 831 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Ιουνίου 1990.

«Τη διάθεση περισσότερων κρατικών οικοπέδων για επανεγκατάσταση κατοίκων της Δένειας που θέλουν να επιστρέψουν στην κοινότητά τους ή προσφύγων που θέλουν να εγκατασταθούν σ' αυτή ζητούν οι κάτοικοι της πληγείσας, ακριτικής και σταθερά αποψιλούμενης δημογραφικά κοινότητας Δένειας, μαζί με την εισήγηση για παραχώρηση (από το στεγαστικό δάνειο ύψους 15 χιλιάδων λιρών για στέγαση νεαρών ζευγαριών σ' ακριτικές κοινότητες) των πρώτων 5 χιλιάδων λιρών από το δάνειο ως κρατικής συνεισφοράς αντί ως δανείου.

Πώς αντιμετωπίζονται τα λογικά αυτά αιτήματα των κατοίκων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 832 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 21 Ιουνίου 1990.

«Την επίσπευση της διαδικασίας εγκατάστασης τηλεφώνων στην ακριτική κοινότητα της Δένειας ζητούν οι κάτοικοί της, όπως τούτο στις 12.6.90, κατά την επιτόπια σ΄ αυτή επίσκεψή μας, μας αναφέρθηκε.

Πού βρίσκεται το σχετικό θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 833 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή στις 21 Ιουνίου 1990.

«Οι αρχές των βρετανικών βάσεων στις αρχές Ιουνίου ενεργώντας προκλητικά και αυθαίρετα επεξέτειναν τη στρατιωτική ζώνη των εγκαταστάσεων ραντάρ στο Κάβο Γκρέκο, μετακινώντας τους πασσάλους και τα συρματοπλέγματα σε απόσταση μέχρι και σαράντα μέτρων πιο πέρα.

Το γεγονός αποκάλυψε με δημοσίευμά της η εφημερίδα 'Χαραυγή' στις 4 Ιουνίου. Ακολούθησε διάβημα του Υπουργείου Εξωτερικών προς τη Βρετανική ΕΝΥπατη Αρμοστεία η οποία στις 8 Ιουνίου απολογήθηκε στην κυπριακή κυβέρνηση αποδίδοντας την ενέργεια σε 'λάθος', ενώ διαβεβαίωσε ότι θα επαναφέρει το περίφραγμα στην αρχική του θέση.

Καταγγέλλουμε ότι μέχρι σήμερα οι Βρετανοί συνεχίζουν την αυθαίρετη ενέργειά τους, περιφρονώντας στην πράξη τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας και προκαλώντας τα αισθήματα των κατοίκων της περιοχής.

Γι΄ αυτό καλείται ο αρμόδιος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί, για να αντιμετωπίσει τη συνεχιζόμενη θρασεία πρόκληση των Βρετανών και να επιβάλει το σεβασμό στο αποτέλεσμα του διαβήματος της κυπριακής κυβέρνησης.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 834 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 24 Ιουνίου 1990.

«Σημαντικά προβλήματα από τη διακοπή, λόγω εγγενών-υψομετρικών διαφορών-παραγόντων, της παροχέτευσης πόσιμου νερού στις οδούς Καυκάσου - Υμηττού - Χαλκίδας -Καππαδοκίας (και άλλες) αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι των πιο πάνω οδών της Παλουριώτισσας.

Πώς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 835 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 22 Ιουνίου 1990.

«Υπάρχει σοβαρό πρόβλημα για την ύδρευση των προσφυγικών συνοικισμών Κόκκινες και Τσιακκιλερής στη Λάρνακα . Η κυβέρνηση προγραμματίζει τη βελτίωση της υδατοπρομήθειας το 1992.

'Ομως το πρόβλημα εξακολουθεί να υπάρχει. Δεν παρέχεται νερό στους συνοικισμούς τους καλοκαιρινούς μήνες.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

α) Μπορεί το νέο έργο για την υδατοπρομήθεια να επισπευσθεί;

β) Ποια μέτρα παίρνονται για να παρέχεται νερό στους πιο πάνω συνοικισμούς;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 836 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιουνίου 1990.

«Την ανέγερση υδατοφράκτη στην τοποθεσία 'Νιο Χωριό' ζητούν οι κάτοικοι της πλησιέστερης κι ακριτικής Δένειας - που, σημειώνουμε, είναι από τις κατ' εξοχήν αγροτικές κοινότητες κι οι κάτοικοί της επιδεικνύουν μεγάλη έφεση στην

αγροτοκαλλιέργεια: Με ελάχιστο αρδεύσιμο νερό καλλιεργούν και μάλιστα στην ίδια τη νεκρή ζώνη, διάφορα οπωροκηπευτικά (πατάτες, καρπούζια, ντομάτες κ.ά.) - όπως μας αναφέρθηκε κατά την τελευταία (στις 12.6.90) επίσκεψή μας στην κοινότητα.

Πώς αντιμετωπίζει το όλο θέμα το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 837 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 22 Ιουνίου 1990.

«Τη δημιουργία από το κράτος βρεφοκομικού σταθμού και νηπιαγωγείου, μαζί με την κάλυψη από το κράτος των εξόδων λειτουργίας τους, ζητούν οι κάτοικοι της Δένειας, τονίζοντες πως για στέγασή τους προσφέρονται εγκαταλειμμένα σπίτια της κοινότητας.

Πώς αντιμετωπίζει το αίτημα τούτο των κατοίκων το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 838 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 23 Ιουνίου 1990.

«Ελαττωματικό φωτισμό έχει η οδός Υμηττού (από την αρχή της) μέχρι την οδό Χαλκίδας και συγκεκριμένα μέχρι τη διασταύρωση των πιο πάνω οδών (Χαλκίδας και Υμηττού), της Παλουριώτισσας.

Εξάλλου αλλαγή του παλιού τύπου λαμπτήρων με σύγχρονους ζητούν οι κάτοικοι της οδού Καυκάσου (Παλουριώτισσας) μέχρι το οικοτροφείο Φρειδερίκου.

Πώς αντιμετωπίζονται τα αιτήματα που -ιδιαίτερα η ύπαρξη του πρώτου- εγκυμονούν άμεσους κι αναπόδραστους κίνδυνους πρόκλησης σοβαρών οδικών ατυχημάτων;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 839 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 23 Ιουνίου 1990.

«Πρόσφατα ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων απέστειλε στη Βουλή επιστολή στην οποία αναφέρονται η εταιρεία και τα πρόσωπα που σχετίζονται με υποτιμολογήσεις εισαγόμενων αυτοκινήτων.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

α) Μπορεί να δοθεί διαβεβαίωση ότι μόνο σ΄ αυτές τις περιπτώσεις υπήρξε υποτιμολόγηση;

β) Η υποτιμολόγηση συνεπάγεται οπωσδήποτε πληρωμή μεγαλύτερου ποσού στο εξωτερικό απ΄ ότι φαίνεται στα τιμολόγια; Έγινε ή θα γίνει έρευνα για παράνομη εξαγωγή συναλλάγματος στο εξωτερικό, στις περιπτώσεις αυτές;

γ) Τι μέτρα ή κυρώσεις λήφθηκαν ή θα ληφθούν εναντίον των εργοστασίων ή των εταιρειών του εξωτερικού που συνήργησαν σ΄ αυτή την κατάσταση;»

δ) Τα υποτιμολογημένα τιμολόγια έχουν εκδοθεί από τους κατασκευαστές ή από εταιρείες 'φάντασμα'; Η τελευταία περίπτωση συνεπάγεται επανάληψη της ίδιας κατάστασης επί χρόνια; Σκοπείται οποιαδήποτε έρευνα στην περίπτωση αυτή;

ε) Οι υποτιμολογήσεις απέφεραν κέρδη £125,000. και πλέον. Γιατί ενώ υπάρχει εξουσία επιβολής προστίμου μέχρι το τριπλάσιο, και η εξουσία αυτή ασκείται πάντοτε όταν πρόκειται για τους απλούς πολίτες, στην περίπτωση αυτή επεβλήθη το ανεπίτρεπτο επιεικές και χαμηλό ποσό των £25,000;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 840 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 25 Ιουνίου 1990.

«Η κοινότητα Αβδελλερού φθίνει συνεχώς, αφού έχουν απομείνει σ΄ αυτή μόνο 65 κάτοικοι. Επιπλέον είναι ακριτική περιοχή και χρειάζεται κατά προτεραιότητα καλύτερη μεταχείριση.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

α) Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα του διαχωρισμού οικοπέδων για άπορες οικογένειες.

β) Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το θέμα της ασφαλτόστρωσης του δρόμου προς την Αθηαίνου.

γ) Αν η κυβέρνηση προτίθεται να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα για ένταξη του Αβδελλερού στο σχέδιο βοήθειας των κατοίκων των κοινοτήτων που βρίσκονται στη νεκρή ζώνη.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 841 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ στις 27 Ιουνίου 1990.

«Για πολλοστή φορά η κοινότητα Πύργου ζητεί την ευθυγράμμιση, διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση του κύριου δρόμου Πύργου - Λεμεσού, μήκους μερικών μόνο χιλιομέτρων.

Επειδή ο Πύργος ανακηρύχθηκε ήδη συμβούλιο βελτιώσεως και επειδή βρίσκεται μέσα στην τουριστική περιοχή της Λεμεσού, όπου βρίσκονται και τα μεγάλα ξενοδοχεία, καλείται και πάλι το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε επιτέλους προγραμματίζει την εκτέλεση και συμπλήρωση του έργου.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 842 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 27 Ιουνίου 1990.

«Πάγιο αίτημα της κοινότητας Αγίου Τύχωνα είναι η κατασκευή κυματοθραυστών για προστασία της παραλίας από τη διάβρωση.

Ο πρώην Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων υποσχέθηκε στους κατοίκους του χωριού ότι το 1988 θα επροωθείτο η κατασκευή δύο κυματοθραυστών στην περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντος με συνεισφορά της κυβέρνησης κατά το 1/2 της δαπάνης.

Επειδή μέχρι της στιγμής δεν υπήρξε καμιά εξέλιξη, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προβλέπεται η κατασκευή των δύο κυματοθραυστών.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 843 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ στις 27 Ιουνίου 1990.

«Η κοινότητα Μονής παλιά διέθετε κοινοτικό γήπεδο το οποίο καταστράφηκε λόγω της κατασκευής του νέου δρόμου.

Υποδείχθηκε από τους κατοίκους νέος χώρος για την κατασκευή νέου γηπέδου, αλλά, παρ΄ όλες τις υποσχέσεις των αρμοδίων, δεν έγινε τίποτε μέχρι σήμερα.

Επειδή πέρασε αρκετός χρόνος από τότε που καταστράφηκε το γήπεδο του χωριού, χωρίς να γίνουν ενέργειες εκ μέρους του κράτους για την αντικατάστασή του, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν υπάρχουν σχέδια για κατασκευή νέου γηπέδου και πότε προβλέπεται η υλοποίησή τους.»

Ερώτηση με αρ. 844 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ στις 27 Ιουνίου 1990.

«Η Παρεκκλησιά ζητεί να παραχωρούνται στην κοινότητα τα πρόσθετα τέλη που καταβάλλονται λόγω της λειτουργίας των λατομείων της περιοχής ως μερική αποζημίωση για τις ζημιές που προκαλούν στις περιουσίες των κατοίκων οι σκόνες και τα άλλα κατάλοιπα που δημιουργούν τα πιο πάνω λατομεία.

Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 845 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ στις 27 Ιουνίου 1990.

«Όπως μας πληροφορούν οι κάτοικοι του Μοναγρουλλίου, κατασκευάστηκε πρόσφατα εργοστάσιο πρέμιξ στην τοποθεσία 'Κούτρουπας' χωρίς την εξασφάλιση της σχετικής άδειας.

Από τη λειτουργία του πιο πάνω εργοστασίου προκαλούνται δυσοσμία και καπνός και κατ' επέκταση καταστροφές. Καταστροφές στις φυτείες προκαλούνται επίσης και από τις σκόνες που δημιουργούνται στην περιοχή από τη λειτουργία των λατομείων.

Επειδή οι κάτοικοι ανησυχούν πραγματικά και επειδή πιστεύουν ότι υπάρχει ρύπανση στην ατμόσφαιρα, καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

(α) Έγιναν καθόλου μελέτες από εμπειρογνώμονες για τη ρύπανση της ατμόσφαιρας;

(β) Τι μέτρα λαμβάνονται για περιορισμό της σκόνης των λατομείων και του καπνού που δημιουργείται από το κατράμι του εργοστασίου;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 846 που υποβλήθηκε από τους Βουλευτές εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ στις 27 Ιουνίου 1990.

«Οι κοινότητες Αγ. Τύχωνα, Παρεκκλησιάς, Πύργου και Πεντάκωμου ανακηρύχθηκαν προ πολλού συμβούλια βελτιώσεως.

Παρόλον ότι πέρασε αρκετός χρόνος από την ανακήρυξή τους σε συμβούλια, μέχρι της στιγμής δεν τους έχουν εκχωρηθεί οι σχετικές εξουσίες σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Χωρίων, Οδών και Οικοδομών Νόμου.

Γιατί καθυστερεί η εκχώρηση των εξουσιών προς τα πιο πάνω συμβούλια; Τι λέει το αρμόδιο Υπουργείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 847 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 27 Ιουνίου 1990.

«Στην Κύπρο παρουσιάζονται πολύ συχνά νέα έντομα, ιοί, μέχρι και νέα ζιζάνια που η καταπολέμησή τους προϋποθέτει δαπάνη τεράστιων ποσών κάθε χρόνο. Τέτοια είναι το βακτηριακό κάψιμο, Αλευρώδεις, Leaf Hopper, πρόσφατα η Tristeza Virus και η Lyriomiza και πολύ πρόσφατα ο νέος τύπος θρήπας, γνωστής ως Φραγκνινιέλλα, που ήδη άρχισε να προκαλεί ζημιές στην ανθοκομία και στους καρδινάλιους.

Οι ζημιές στην αγροτική οικονομία είναι ανυπολόγιστες, τα κόστα παραγωγής αυξάνουν σημαντικά και οι εκτεταμένοι ψεκασμοί με ισχυρά εντομοκτόνα και ζιζανιοκτόνα θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του λαού και επηρεάζουν το ισοζύγιο της φύσης με σοβαρές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.

Ευθύνη για την εισαγωγή των νέων για την Κύπρο εντόμων, ιών, και ζιζανίων αποδίδεται:-

Στον πλημμελή ή ανύπαρκτο φυτοϋγειονομικό έλεγχο στα λιμάνια και αεροδρόμια.

Στην αδυναμία των υπηρεσιών να επισημαίνουν έγκαιρα την παρουσία νέων ασθενειών που προήλθαν από παράνομη εισαγωγή φυτών, εμβολίων και σπόρων.

Στην εισαγωγή καλλωπιστικών φυτών.

Στην άγνοια ή αφέλεια των πολιτών που μεταφέρουν από άλλες χώρες φρούτα, εμβόλια, λουλούδια και άλλα φυτικά υλικά.

Στην εισαγωγή από χώρες που υποφέρουν από επικίνδυνες ασθένειες φυτών ή εμβολίων και άλλων, έστω και αν συνοδεύονται από πιστοποιητικά υγείας.

Δεδομένου ότι οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου, στη δημόσια υγεία και στο φυσικό περιβάλλον είναι πολύ σοβαρές, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

1. Αν προτίθεται να απαγορεύσει την εισαγωγή καλλωπιστικών φυτών.
2. Αν προτίθεται να αρχίσει εντατική διαφωτιστική εκστρατεία, για να αποκτήσουν οι πολίτες συνείδηση του σοβαρού κινδύνου που περικλείει η παράνομη μεταφορά σπόρων, φυτών, εμβολίων και άλλου φυτικού υλικού.
3. Αν προτίθεται να εντείνει τα μέτρα φυτοϋγειονομικού ελέγχου στα λιμάνια και αεροδρόμια.
4. Ποια άλλα μέτρα προτίθεται να εφαρμόσει για την παρεμπόδιση εισόδου στην Κύπρο νέων εντόμων, ιών και άλλων φυτικών ασθενειών;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 848 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Άριστο Χρυσοστόμου στις 27 Ιουνίου 1990.

«Η μεγάλη αποβάθρα του παλιού τελωνείου είναι συνδεδεμένη με τη γραφικότητα και την ιστορία της παλιάς Λεμεσού.

Σύμφωνα με το Δημοτικό Μηχανικό της Λεμεσού κ. Λόη Χαράκη η κατάσταση αυτής της αποβάθρας κρίνεται απαράδεκτη. Συγκεκριμένα έχει ήδη υποστεί σημαντική φθορά και ζημιά κυρίως η υποδομή της (σιδηρές στηρίξεις). Αριθμός εγκάρσιων συνδέσμων έχει αποκοπεί ή βρίσκεται σε στάδιο αποκοπής. Επίσης μεγάλο τμήμα του ξύλινου καταστρώματος σάπισε και χρήζει άμεσης αντικατάστασης.

Από απάντηση που δόθηκε από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας προς το συνάδελφο Οδυσσέα Δημητρίου σχετικά με τη διατήρηση και συντήρηση της αποβάθρας της Λάρνακας, πληροφορηθήκαμε ότι η παλιά ξύλινη αποβάθρα στη Μαρίνα Λάρνακας κηρύχθηκε με βάση τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο διατηρητέα, επιδιορθώθηκε/συντηρήθηκε από τον Κ.Ο.Τ. το 1985, 1987 και 1989, καθώς και ότι ζητήθηκε από το Τμήμα Δημόσιων Έργων να ετοιμάσει ολοκληρωμένη μελέτη για την παραπέρα συντήρηση και διατήρηση τόσο της αποβάθρας όσο και του μεταλλικού σκελετού της. Επίσης η αποβάθρα Ζυγίου συντηρείται κανονικά από την Αρχή Λιμένων.

Νοουμένου ότι η αποβάθρα της Λεμεσού, από τότε που περιήλθε στη δικαιοδοσία της Αρχής Λιμένων, δεν έτυχε καθόλου συντήρησης και διατρέχει κίνδυνο να υποστεί ανεπανόρθωτες ζημιές, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:-

1. Αν προτίθεται να την κηρύξει διατηρητέα βάσει του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.

2. Αν προτίθεται να ζητήσει από το Τμήμα Δημόσιων Έργων να ετοιμάσει, σε σύντομο χρονικό διάστημα, ολοκληρωμένη μελέτη για την επιδιόρθωση και συντήρησή της.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 849 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Ιουνίου 1990.

«Σύμφωνα με πληροφορίες που έχουμε, η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει αναθέσει στον Ιταλό κ. VERLUCCA την έκδοση βιβλίου με τον τίτλο 'Κύπρος 360'.

Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, το βιβλίο -που θα κυκλοφορήσει με την ευκαιρία των εκδηλώσεων/εορτασμών για τα 30χρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας την 1η Οκτωβρίου- θα στοιχίσει στο κράτος (για 10.000 αντίτυπα) 495 εκατομμύρια ιταλικές λιρέτες (δηλαδή κάπου £190,000), πρόσθετα με τ' άλλα έξοδα (αεροπορικά εισιτήρια, ξενοδοχεία, γεύματα, διακίνηση του συγγραφικού επιτελείου) για την έκδοση.

Καλείται γι' αυτό το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα:

1. Αληθεύουν οι σχετικές πληροφορίες και μέχρι ποιου ακριβώς σημείου;
2. Ανατέθηκε και σ' άλλους ξένους συγγραφείς παρόμοια συγγραφική πρωτοβουλία και, αν ναι, σε ποιους και έναντι ποιου συνολικά τιμήματος;
3. Ποιο το περιεχόμενο της τόσο σημαντικής (σε εκδαπάνηση) αυτής έκδοσης;
4. Πιστεύει πως -αν το ύψος της δαπάνης μας δόθηκε σωστά-δικαιούται να κατασπαταλά μ' αυτό τον τρόπο τα χρήματα του κυπριακού λαού, που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και επενδυθούν σε ένα σωρό αναπτυξιακά και κατ' εξοχήν πολιτιστικά-επιστημονικά προγράμματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 850 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Ιουνίου 1990.

«Το θέμα της σύστασης κρατικής βιβλιοθήκης απασχολεί μόνιμα για δεκαετίες τώρα τον κυπριακό λαό, που πιστεύει πως η σύστασή της συνιστά στοιχείο SINE QUA NON για την ορθολογιστική πνευματική, φιλολογική, λογοτεχνική κι επιστημονική ανέλιξη της πατρίδας μας.

Μπορεί το αρμόδιο Υπουργείο, που από αρκετούς τώρα μήνες μας είχε δώσει τη διαβεβαίωση πως το θέμα επροωθείτο, να ενημερώσει το Σώμα ποιες εξελίξεις στην προκείμενη περίπτωση σημειώθηκαν στο νευραλγικό τούτο θέμα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 851 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Ιουνίου 1990.

«Από πολλές πλευρές -από λειτουργούς της Μορφωτικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας, τον εκδοτικό οίκο Μ.Α.Μ. και άλλους -εκφράζεται η πολύ καλή άποψη (με τις εξόφθαλμα θετικές της επιπτώσεις στον πολιτιστικό, λογοτεχνικό, πολιτικό, εθνικό και άλλους τομείς) για σύγκληση του Α' Διεθνούς Συνεδρίου νεοελληνιστών στην Κύπρο, με στόχο τη θεσμοθέτηση της προσπάθειας.

Πώς αντικρίζεται η πολύ θετική για την Κύπρο αυτή εισήγηση;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 852 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 25 Ιουνίου 1990.

«'Οπως μας αναφέρθηκε από τον κοινοτάρχη κ. Γιάννη Χατζηγιάννη και άλλους κατοίκους κατά την τελευταία (στις 23/6/90) επίσκεψή μας στο Ακάκι, οι εκχωρούμενες από τον ΟΓΑ στρεμματικές αποζημιώσεις για τις ανομβριόπληκτες

περιοχές με σιτηρά (και που ανέρχονται σε £12 το στρέμμα, βασιζόμενες σε καθορισθείσες τιμές πριν από 10 και περισσότερα χρόνια) επιβάλλεται ν' αναθεωρηθούν και να καθορισθούν σε £20 τουλάχιστον το στρέμμα, έτσι που ν' ανταποκρίνονται προς τα σημερινά στοιχειώδη καλλιεργητικά έξοδα: £10 εργατικά και £10 έξοδα αγοράς σπόρου και λιπάσματος, κατά στρέμμα.

Πώς αντιμετωπίζεται το δίκαιο τούτο αίτημα αρμόδια;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 853 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Ιουνίου 1990.

«Πρόσθετη αίθουσα στο νηπιαγωγείο της στην Ακρόπολη ζητά η μαρωνιτική κοινότητα για αντιμετώπιση επειγουσών εκπαιδευτικών αναγκών της, ζητώντας παράλληλα την κρατική βοήθεια, δεδομένου πως τα παιδιά είναι προσφυγόπουλα από τις κατειλημμένες (Κορμακίτη, Ασώματο, Αγιά Μαρίνα, Καρπάσια) κοινότητές της.

Πώς αντιμετωπίζει το αίτημα το αρμόδιο Υπουργείο μαζί με το παράλληλο και συναφές αίτημα για δρομολόγηση μικρού λεωφορείου για μεταφορά των μαθητών από το συνοικισμό της Ανθούπολης (όπου βασικά διαβιούν) μέχρι το οικοτροφείο;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 854 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Ιουνίου 1990.

«Το οξύτατο αρδευτικό -παράλληλα με το υδρευτικό-πρόβλημα που μαστίζει την περιοχή Ακακιού, Περιστερώνας, Αστρομερίτη, Κοκκινοτριμιθιάς, Μενοίκου, Δένειας, Μάμμαρι κινδυνεύει να μεταβάλει τον καταπράσινο κάμπο της σε έρημο, με την αναπόδραστη καταστροφή μιας από τις καλύτερες και από πλευράς αγροτικού κλήρου περιοχές, αν ο ρυθμός πτωτικής φοράς των αρδευτικών αποθεμάτων της συνεχιστεί για ακόμη λίγα χρόνια.

1. Πώς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα -που με πολύ ζωηρά χρώματα οι κάτοικοι της περιοχής περιέγραψαν κατά την τελευταία, στις 23/6/90, σ' αυτή επίσκεψή μας- και ποιο το κρατικό σχέδιο για αντίκρισή του, τόσο τοπικά όσο και περιφερειακά;
2. Πώς εξελίσσεται το σχέδιο του βόρειου αγωγού αναφορικά με τις πιο πάνω κοινότητες;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 855 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Ιουνίου 1990.

«Το τεράστιο κοινωνικό κι ηθικό πρόβλημα, που συγκλόνισε την κυπριακή κοινή γνώμη με τη γνωστή περίπτωση ανήλικης κορασίδας που οι γονείς της δεν επέτρεπαν τη μετάγγιση αίματος, για λόγους καθαρά θρησκευτικούς, μ' αποτέλεσμα τη για μέρες έκθεση σ' άμεσο κίνδυνο της ζωής της, προβλημάτισε ζωηρά τον κυπριακό λαό, που ζητά να πληροφορηθεί αρμόδια πώς η υπάρχουσα νομοθεσία θ' αξιοποιηθεί άμεσα, αυτοδίκαια κι αυτεπάγγελτα στο μέλλον, για αποτροπή συναφών σοβαρών κινδύνων σε βάρος ανήλικων παιδιών από γονείς που ανήκουν σε παρόμοια θρησκευτικά δόγματα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 856 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 28 Ιουνίου 1990.

«Πρόσφατα (πριν από μερικές τώρα βδομάδες) τα Ηνωμένα Έθνη απέκοψαν με κάγκελα, που τα στερέωσαν με αλυσίδες και κλειδαριές -εγκαθιστώντας σε μια τους άκρια (στη συμβολή των οδών Αξιοθέας κι Αγίου Γεωργίου) πρόσθετο φυλάκιο- το τετράγωνο που περικλείεται βόρεια από την οδό Αναστασίας Τουφεξή (πρώην Αγαμέμνονος) μέχρι την οδό Αγίου Γεωργίου.

Αντίθετα, προς την πλευρά της τουρκοκρατούμενης περιοχής τα Ηνωμένα Έθνη δεν εγκατέστησαν καμιά διαχωριστική γραμμή, επιτρέποντες σ' ένοπλους Τούρκους να φτάνουν μέχρι τα κάγκελα της αυλής των σχολείων του Αγίου Κασσιανού.

Εξάλλου, λίγες μέρες μετά την τελευταία εκδήλωση των γυναικών στον Άγιο Κασσιανό κάρφωσαν τα 'φυλλαράκια' των παραθυριών της κατοικίας της οδού Αγίου Γεωργίου 14 με θέα την αυλή του σχολείου του Αγίου Κασσιανού.

Έγιναν παραστάσεις και, αν ναι, πώς δικαιολόγησαν τη δυσμενή αυτή μεταχείριση προς την πλευρά της νόμιμης κυβέρνησης και του κράτους τα Ηνωμένα Έθνη;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 857 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 27 Ιουνίου 1990.

«Σε πλείστα καίρια σημεία της πρωτεύουσας κι άλλων πόλεών μας υφίστανται ακόμη και αξιοποιούνται λειτουργικά τ' αποικιοκρατικά σιδερένια ταχυδρομικά κιβώτια με τ' αποικιοκρατικά σύμβολα Γ.Ρ. (=GEORGE REX), γεγονός που μας εκθέτει στα μάτια των ξένων επισκεπτών ως συντηρούντων και χρησιμοποιούντων τ' αποικιοκρατικά κατάλοιπα της εποχής του Βρετανού βασιλιά Γεωργίου ΣΤ'.

Θα'ταν μεγάλη η εκδαπάνηση, αν υποκαθιστούσαμε τα κιβώτια αυτά με άλλα σύγχρονα, που να φέρουν τα σύμβολα της Κυπριακής Δημοκρατίας, διατηρούντες ένα-δυο από τα κιβώτια αυτά ως μουσειακά εκθέματα;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 858 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Δήμο Γεωργιάδη στις 28 Ιουνίου 1990.

«Πληροφορούμαι ότι από την ίδρυση της Μαρίνας Λάρνακας το 1973 και βάσει του Νόμου 4/77 και των σχετικών Κανονισμών προνοείται θέση Διευθυντή Μαρίνας για τη διεύθυνση και διεκπεραίωση του δύσκολου και εξειδικευμένου έργου της λειτουργίας μαρίνων.

Απ' ό,τι γνωρίζω μέχρι σήμερα δεν έχει προκηρυχθεί η θέση με αποτέλεσμα να μην υπάρχει διεύθυνση με νομική κάλυψη και γι' αυτό είναι δυνατό να δημιουργούνται προβλήματα στην ομαλή λειτουργία της μαρίνας.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να με πληροφορήσει αν προτίθεται να προκηρύξει τη θέση και πότε και, αν όχι, για ποιους λόγους δεν την προκηρύττει.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 859 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 29 Ιουνίου 1990.

«Δεδομένου πως πρόσφατα στην Ελλάδα και για αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος αποφασίστηκε η θεσμοθέτηση γενναίου χρηματικού επιδόματος για όσους αποκτούν τρίτο παιδί για μια τριετία, με την παράλληλη παραχώρηση στις μητέρες ειδικού μηνιαίου επιδόματος για όσο χρονικό διάστημα τα παιδιά τους είναι προστατευόμενα, δηλαδή άγαμα κι ηλικίας μέχρι 25 χρόνων, και εφ' όρου ζωής αργότερα με ισόβια σύνταξη, ενώ εξάλλου το επίδομα για την πολύτεκνη μητέρα είναι ανάλογο με τον αριθμό των προστατευόμενων παιδιών της και υπολογίζεται σε ενάμισι ημερομίσθιο ανά προστατευόμενο παιδί, που δεν μπορεί ποτέ να είναι κατώτερο της ισόβιας σύνταξης, που υπολογίζεται σε 4 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, ανάλογα με το εκάστοτε ισχύον ύψος, και επειδή και στην Κύπρο υπάρχει όχι μονάχα ανάλογο, αλλά συγκλονιστικότερο δημογραφικό πρόβλημα -και μάλιστα δημογραφικής αντιπαράθεσης με τους Τούρκους εισβολείς, που εποικίζουν με φοβερό ρυθμό την κατεχόμενη πατρίδα μας-παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα αν στοχεύει να συμπεριλάβει και τον κοινό οικογενειάρχη με τρίτο παιδί στις τάξεις των πολύτεκνων.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 860 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Ιουνίου 1990.

«Όπως έχει δημοσιευθεί, η σχολή της Κεντρικής Τράπεζας που στοχοθετείται να λειτουργήσει στο Κ.Ε.Μ.Α περιλαμβάνει 12μελές ακαδημαϊκό συμβούλιο στο οποίο δεν εκπροσωπείται ούτε ένας Κύπριος και του οποίου συμβουλίου μάλιστα θα προεδρεύει ο ίδιος ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Μπορεί να φανταστεί το αρμόδιο Υπουργείο ανάλογο εγχείρημα στη Μεγάλη Βρετανία, όπου να προεδρεύει η Βρετανή Πρωθυπουργός κ. Θάτσερ σ΄ ένα αντίστοιχο ακαδημαϊκό συμβούλιο με π.χ. Πακιστανούς, Κυπρίους, Ολλανδούς, Ιταλούς κι άλλους χωρίς την παρουσία ούτε ενός Βρετανού;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 861 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 30 Ιουνίου 1990.

«Τα διπλώματα που η στοχοθετούμενη να συσταθεί και να λειτουργήσει στο Κ.Ε.Μ.Α σχολή της Τράπεζας Αναπτύξεως θα εκδίδει θα τιτλοφορούνται MASTER IN BUSINESS ADMINISTRATION.

Μπορεί όμως ένας οργανισμός και ιδίως μια τράπεζα ή ένα κέντρο να έχει το νομικό υπόβαθρο να εκδώσει MASTERS DEGREES;

Το MBA είναι μεταπτυχιακό δίπλωμα, είναι δηλαδή πανεπιστημιακό πτυχίο και τα πανεπιστήμια στη Βρετανία έχουν το λεγόμενο 'CHARTER' τους που τους παραχωρεί η Βουλή των Λόρδων και τους δίνει το δικαίωμα να εκδίδουν πτυχία. Γι' αυτό και στη Βρετανία τα διπλώματα των πολυτεχνείων τα εκδίδει το COUNCIL OF NATIONAL ACADEMIC AWARDS που υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας.

Έτσι, το πτυχίο της σχολής της Τράπεζας Αναπτύξεως σίγουρα δε θα'χει καμιά διεθνή αναγνώριση. Θα πληρώνει δηλαδή ο φοιτητής £9,000 - £10,000 και θα πηγαίνει στην Αυστραλία, στον Καναδά ή αλλού και το πτυχίο του δε θα τυγχάνει αναγνώρισης.

Προς τι;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 862 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκο Τσιέττη στις 5 Ιουλίου 1990.

«Στην προσφυγική κοινότητα Κοφίνου η παροχή νερού για την κτηνοτροφική περιοχή εξασφαλίζεται από τοπική διάτρηση.

Το Κυβερνητικό Χημείο εξέτασε την ποιότητα του νερού και αποφάνθηκε ότι αυτό είναι μολυσμένο και ακατάλληλο.

Καλούμε το αρμόδιο Υπουργείο να κατατοπίσει το Σώμα:

α) Ποια είναι τα αίτια της μόλυνσης του νερού;

β) Ποια μέτρα λαμβάνονται για την αντιμετώπιση του προβλήματος;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 863 που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 9 Ιουλίου 1990.

«Σε παλαιότερο διάβημα μαζί με την ΑΓΡΟΤΙΚΗ για την ακαταλληλότητα του νερού της Ορούντας υπήρξε κυβερνητική απάντηση που διέψευδε τις καταγγελίες για το νερό. Αργότερα τούτο επιβεβαιώθηκε από τις κυβερνητικές υπηρεσίες.

Πληροφορούμε την κυβέρνηση ότι στην ίδια περιοχή που υπάρχουν οι διατρήσεις της Ορούντας με το ακατάλληλο νερό, υπάρχουν και διατρήσεις που στέλλουν νερό στη Λευκωσία. Έχουν γίνει αναλύσεις του νερού αυτού και ποια τα αποτελέσματα;

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος παρακαλώ όπως έχω γρήγορη απάντηση και όχι, όπως συνήθως γίνεται, καθυστερημένα.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 864 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 10 Ιουλίου 1990.

«Από πολλούς τώρα μήνες η κυβέρνηση, μέσω των αρμόδιων φορέων της, έχει εξαγγείλει πρόθεσή της να προβεί σε αναθεώρηση και διεύρυνση των κριτηρίων παροχής βοήθειας για τα νεαρά προσφυγικά ζευγάρια.

Επειδή πέρασαν αρκετοί τώρα μήνες από τις σχετικές διαβεβαιώσεις που μας δόθηκαν, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει το Σώμα πότε προτίθεται να εξαγγείλει τη διεύρυνση, δεδομένου πως -με τις υφιστάμενες πληθωριστικές πιέσεις- η στέγαση των νεαρών προσφυγικών ζευγαριών (χωρίς την κρατική βοήθεια) καθίσταται προβληματική όχι μόνο για ζευγάρια με χαμηλά εισοδήματα, αλλά και με μεσαία.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 865 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρο Στυλιανού στις 9 Ιουλίου 1990.

«Ανησυχητικά κι επιτεινόμενα τα μηνύματα που καταφτάνουν από παντού διαμηνύοντα κι υπογραμμίζοντα πως ανενόχλητοι δρουν στις ελεύθερες περιοχές οι κατάσκοποι του Αττίλα.

Πρόσφατα η αστυνομία συνέλαβε κλιμάκιο τέτοιων κατασκόπων στην περιοχή Λυκαβηττού, ενώ παλιότερα επισημάνθηκαν ανάλογες περιπτώσεις και συνελήφθηκαν άλλες ομάδες κατασκόπων.

Ακόμα πιο πριν, στις αρχές του 1980, είχαμε και προσωπική αυτοψία από επίσκεψή μας στα κτίρια του δημοτικού σχολείου Λεμεσού, όπου στεγάζονταν Τουρκοκύπριοι, αλλά και Τούρκοι αυτόμολοι κάτω από τις γνωστές συνθήκες. (Η παρουσία Τούρκου 'αυτόμολου' αξιωματικού του τουρκικού στρατού, που κατέβηκε στην Κύπρο από την ηπειρωτική Τουρκία, 'αυτομόλησε' σε μας, δήλωσε επάγγελμα φωτογράφος, πήρε μια μοτοσυκλέτα και φωτογράφιζε 24 ώρες το 24ωρο σ' όλα τα μέρη της ελεύθερης Κύπρου, είναι χαρακτηριστική).

Τίθεται επομένως το ερώτημα:

Θα οργανωθεί κάποιος πυρήνας, κάποιος μηχανισμός (από την Εθνική Φρουρά ή/και την αστυνομία) για παρακολούθηση των κατασκόπων του Αττίλα ή θα παραμείνουμε για πάντα ξέφραγη και ελεύθερη Κέρκυρα, σ' ώρες μάλιστα που δοκιμάζεται η ίδια η αυθυπαρξία μας στη γη μας;»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ' 866 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 11 Ιουλίου 1990.

«Στην περιοχή της προσφυγικής κοινότητας Γιαλιάς Πάφου φυτείες λεμονόδεντρων και άλλων δέντρων διατρέχουν άμεσο κίνδυνο καταστροφής λόγω της ανομβρίας.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν σκοπεύει είτε με γεωτρήσεις είτε με σύνδεσή τους με το αρδευτικό δίκτυο της περιοχής είτε με άλλους τρόπους να βοηθήσει στην άμεση αντιμετώπιση αυτού του σοβαρού προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. ΕΔ΄ 867 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Μιχαήλ Θεοδούλου στις 11 Ιουλίου 1990.

«Το 1985 είχε διενεργηθεί ο δεύτερος αναδασμός σε περιοχή της κοινότητας Κισσόνεργας.

Όσοι ιδιοκτήτες γης όφειλαν προς την Αρχή Αναδασμού χρήματα, είτε για δρόμους είτε λόγω διαφοράς της αξίας της γης, κλήθηκαν και πλήρωσαν, μάλιστα με τόκο 7%. Όσοι όμως είχαν να παίρνουν χρήματα από την Αρχή Αναδασμού, μέχρι σήμερα δεν έχουν πληρωθεί.

Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων: Πρώτο, γιατί παρατηρείται αυτή η καθυστέρηση, δεύτερο, πότε θα καταστεί δυνατό να αποζημιωθούν όσοι δικαιούνται και τρίτο, αν η αποζημίωση που θα πάρουν θα περιλαμβάνει και τόκους λόγω της μεγάλης καθυστέρησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 226, ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με διάφορα αιτήματα των εκτοπισθέντων κατοίκων Μουτταγιάκας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Κατασκευή γηπέδου:

Η χωριτική αρχή Μουτταγιάκας υπέβαλε στο Επαρχιακό Κτηματολόγιο Λεμεσού, αίτηση για παραχώρηση μέρους του κυβερνητικού τεμαχίου με αρ. 409 Φ/Σχ. 54/36 για το σκοπό αυτό, η οποία και εξετάζεται.

(β) Διασταύρωση υπεραστικού δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού:

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων που έχει μελετήσει το θέμα ετοίμασε σχέδιο, σύμφωνα με το οποίο δεν προβλέπεται να γίνουν υπόγειες ή υπέργειες διαβάσεις ούτε και θα τοποθετηθούν φώτα τροχαίας επί του παρόντος, αλλά το χωριό θα εξυπηρετείται με αριστερόστροφες προσβάσεις σε συνδυασμό με την ανισόπεδη διάβαση Αμαθούντας/Αγίου Τύχωνα.

(γ) Πρόβλημα νερού:

Σύμφωνα με σχετική έκθεση του Επάρχου Λεμεσού δε φαίνεται να υπάρχει πρόβλημα νερού στη Μουτταγιάκα. Εξάλλου το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων αναφέρει ότι επί του παρόντος δεν υπάρχει πρόβλημα, διότι και το χωριό και οι συνοικισμοί καλύπτονται από το υφιστάμενο ντεπόζιτο. Συναφώς αναφέρεται ότι το 1989 δαπανήθηκε ποσό £15,000 για την απρόσκοπτη υδροδότηση όλων των κατοικιών του χωριού.

(δ) Παραχώρηση βοήθειας στους κτηνοτρόφους για να μεταφερθούν στην Κτηνοτροφική Περιοχή:

Η Κτηνοτροφική Περιοχή Μουτταγιάκας περιλαμβάνει 18 οικόπεδα, δώδεκα από τα οποία έχουν παραχωρηθεί σε ισάριθμους κτηνοτρόφους του χωριού. Πέντε κτηνοτρόφοι έχουν ήδη μεταφέρει τα υποστατικά τους με δικά τους έξοδα στην κτηνοτροφική περιοχή, ενώ οι άλλοι αρνούνται να μετακινηθούν και ζητούν οικονομική βοήθεια, για να αντιμετωπίσουν τη δαπάνη της μετακίνησης. Το αίτημά τους δεν μπορεί δυστυχώς να ικανοποιηθεί, γιατί εκτός του ότι, σύμφωνα με την καθιερωμένη πολιτική δεν παραχωρείται βοήθεια για τέτοιους σκοπούς, θα βρεθούν σε μειονεκτική θέση όσοι από τους κτηνοτρόφους μετακινήθηκαν ήδη με δικά τους έξοδα.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 379, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σ΄ ό,τι αφορά τη μετακίνηση του χοιροστασίου S. D. Farm από το χωριό Κοκκινοτριμιθιά, σας πληροφορώ ότι:

(α) Τα υποστατικά του χοιροστασίου βρίσκονται στα τεμάχια 56, 57, 58/1, 58/2, 59/1, 59/2, 60-61, Φ/Σχ.ΧΧ.64 στην Κοκκινοτριμιθιά και κτίστηκαν πριν από 20 περίπου χρόνια. Αυτά καλύπτονται με άδεια οικοδομής και πιστοποιητικό εγκρίσεως.

(β) Τα υποστατικά βρίσκονται σε απόσταση 1000 πόδια περίπου από τον υπεραστικό δρόμο Λευκωσίας-Τροόδους, 2,600 πόδια από το συνοικισμό αυτοστεγάσεως Κοκκινοτριμιθιάς 'Α' και 150 πόδια περίπου από την πλησιέστερη κατοικία, η οποία κτίστηκε πριν από 4 χρόνια.

(γ) Παρά το γεγονός ότι η θέση του χοιροστασίου και η περιοχή που βρίσκεται αναπόφευκτα δημιουργεί οχληρία, η απομάκρυνσή του δεν είναι δυνατή, γιατί αυτό καλύπτεται με άδεια οικοδομής και πιστοποιητικό εγκρίσεως.

(δ) 'Οσον αφορά τις υγειονομικές συνθήκες, αυτές ελέγχονται από το Υγειονομείο και, όταν παρατηρείται παράβαση των υγειονομικών όρων, λαμβάνονται δικαστικά μέτρα εναντίον των ιδιοκτητών του χοιροστασίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 388, ημερομηνίας 1η Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι του συνοικισμού Λειβαδιών Λάρνακας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα σ΄ ότι αφορά τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών:

(α) Βελτίωση/συντήρηση του δρόμου Λειβαδιών/Κόκκινων:

Ο δρόμος αυτός μήκους 850 μέτρων ασφαλτοστρώθηκε το 1985 με πλάτος οδοστρώματος 12 ποδιών και διαμόρφωση παγκέττων. Για τη διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωσή του σε πλάτος 7 μέτρων ασφάλτου και 2.5 μ.χωμάτινων παγκέττων σε κάθε πλευρά απαιτείται δαπάνη £40,000. Το έργο προγραμματίζεται να προωθηθεί μέσα στο 1991, από πιστώσεις του προϋπολογισμού του ΤΑΕΠ.

(β) Τέλη Υδατοπρομήθειας:

Τα υφιστάμενα τέλη παροχής νερού τέθηκαν σε ισχύ από την 1η Μαρτίου 1986 σε όλη την περιοχή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Λειβαδιών και είναι παρόμοια με τα τέλη υδατοπρομήθειας των γειτονικών Συμβουλίων Βελτιώσεως. Αυτά είναι τα ακόλουθα:

(α)	Μέχρι	10 τόνους	καταναλωθέντες	ή όχι		£2.50
(β)	Από	10 »	μέχρι	30 τόνους		£0.30 τον τόνο
(γ)	Από	31 »	»	40 »		£0.35 » »
(δ)	Από	41 »	»	50 »		£0.40 » »
(ε)	Από	51 τόνους	μέχρι	60 τόνους		£0.50 τον τόνο
(στ)	Από	61 »	και	πάνω		£0.60 » »

Τα ανωτέρω τέλη είναι αναγκαία για να μπορεί το Συμβούλιο να καλύπτει τόσο τα κεφαλαιουχικά όσον και τα έξοδα αγοράς νερού που αυξήθηκε από £0.21 7/10 σε £0.27 σ τον τόνο από την 1η Ιανουαρίου 1990, καθώς και τα έξοδα

συντήρησης του συστήματος υδατοπρομήθειας του χωριού. Σημειώνεται ότι από τους 1,000 καταναλωτές έχει παρατηρηθεί ότι μόνο μερικοί κάτοικοι του χωριού παρουσιάζουν ψηλούς λογαριασμούς κατανάλωσης πόσιμου νερού και τούτο οφείλεται στην υπερβολική κατανάλωση νερού λόγω κτηνοτροφικών και άλλων δραστηριοτήτων τους. Η τριμηνιαία καταγραφή της κατανάλωσης ακολουθείται σε όλα τα Συμβούλια Βελτιώσεως της επαρχίας Λάρνακας και τούτο γιατί κρίνεται σαν πιο οικονομικό μέτρο. Αν η καταγραφή γινόταν κάθε διμηνία θα χρειαζόταν πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού με ενδεχόμενο περαιτέρω επιβάρυνση των καταναλωτών.

(γ) Καθαρισμός αυλακιών και αξιοποίηση χώρων πρασίνου

Το καθάρισμα των αυλακιών μπροστά από τις κατοικίες είναι ευθύνη των ίδιων των προσφύγων.

Για μερική αξιοποίηση του χώρου πρασίνου του συνοικισμού σε πάρκο δαπανήθηκε το 1989 ποσό £2,000 (£1,000 κυβερνητική χορηγία και £1,000 συνεισφορά Συμβουλίου Βελτιώσεως Λειβαδιών). Επειδή πρόκειται για συνεχιζόμενο έργο θα παραχωρηθούν για τον ίδιο σκοπό πρόσθετες πιστώσεις ανάλογα με την ευχέρεια που θα υπάρξει μέσα στα πλαίσια του Προϋπολογισμού του ΤΑΕΠ.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 442, ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1989, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Πέτα.

«Σ΄ ό,τι αφορά την οχληρία που προκαλείται από την καύση των ψόφιων και των κατάλοιπων των χοιροστασίων στο χωριό Ορούντα, σας πληροφορώ ότι το Γραφείο Επάρχου Λευκωσίας έδωσε πρόσφατα οδηγίες στους χοιροτρόφους του χωριού να μην προβαίνουν σε καταστροφή των ψόφιων ζώων με τη μέθοδο της καύσης τους με άχρηστα λάστιχα αυτοκινήτων, αλλά να θάβονται κατάλληλα. Η κατάσταση παρακολουθείται και σε περίπτωση που θα υπάρξουν χοιροτρόφοι που δε θα συμμορφωθούν, θα λαμβάνονται δικαστικά μέτρα εναντίον τους».

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 483, ημερομηνίας 11 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Σχετικά με τα προβλήματα των εκτοπισθέντων που διαμένουν στο συνοικισμό αυτοστέγασης στην Αθηαίνου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Επιδιόρθωση προσφυγικών κατοικιών

Ο συνοικισμός αυτοστέγασης εκτοπισθέντων Αθηαίνου αριθμεί συνολικά 40 κατοικίες (38 της Α΄ Φάσης και 2 της Β΄ Φάσης). Απ΄ αυτές οι 9 κρίθηκαν προβληματικές που χρήζουν ριζικών επιδιορθώσεων, γιατί κτίστηκαν με χαμηλό κόστος μέχρι £1,500. Μέχρι σήμερα δεν έχει παραχωρηθεί οικονομική βοήθεια για επιδιόρθωση των κατοικιών αυτών, γιατί το σχετικό σχέδιο προωθείται σύμφωνα με τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί σε συνεργασία με τις επαρχιακές επιτροπές των προσφύγων. Για τις υπόλοιπες κατοικίες παραχωρείται οικονομική βοήθεια για επιδιόρθωση μόνο των ρωγμών που οφείλονται σε προβλήματα υπεδάφους, για μόνωση ταρατσών και κατασκευή καρκανιών ύστερα από αίτηση των ενδιαφερόμενων προσφύγων και ετοιμασία της σχετικής εκτίμησης δαπάνης από τον οικείο επαρχιακό μηχανικό δημόσιων έργων.

Συναφώς αναφέρεται ότι περί το τέλος του 1988 δαπανήθηκαν £33,566 για ριζική επιδιόρθωση των 38 κατοικιών της Α΄ Φάσης του πιο πάνω συνοικισμού (οι 2 κατοικίες της Β΄ Φάσης συμπληρώθηκαν πρόσφατα), σύμφωνα με οδηγίες του Προέδρου της Δημοκρατίας που επισκέφθηκε το συνοικισμό Αθηαίνου στις 12 Ιουλίου 1988.

(β) Ηλιακοί θερμοσίφωνες

Σύμφωνα με την υφιστάμενη πολιτική, παραχωρείται οικονομική βοήθεια για τοποθέτηση θερμοσιφώνων μόνο σε κατοικίες υπερηλίκων. Παρά ταύτα στις ριζικές επιδιορθώσεις που έγιναν το 1988 σε όλες τις κατοικίες του συνοικισμού Αθηαίνου περιλαμβανόταν και η επιδιόρθωση/αντικατάσταση των ηλιακών θερμοσιφώνων, ανάλογα με τις συστάσεις του επαρχιακού μηχανικού του Τμήματος Δημόσιων Έργων Λάρνακας.

(γ) Κάλυψη του αντιπλημμυρικού οχετού του συνοικισμού

Η κάλυψη του οχετού στην οδό Φ. Πίττα συμπληρώθηκε το τέλος του 1989 έναντι συνολικής δαπάνης £3,050.

(δ) Περίφραξη οικοπέδων

Σύμφωνα με την υφιστάμενη πολιτική, δεν παραχωρείται οικονομική βοήθεια για περίφραξη των οικοπέδων των συνοικισμών αυτοστέγασης.

(ε) Αίτημα για αύξηση του μεριδίου από την ομαδική καλλιέργεια της τουρκοκυπριακής γης της περιοχής

Σύμφωνα με το σχέδιο ομαδικής καλλιέργειας, όλη η τουρκοκυπριακή γη που βρίσκεται στην Αθηαίνου (340 σκ.), στο Πετροφάνι (1,600 σκ.) και στο ελεύθερο μέρος της Λουρουτζίνας (3,500 σκ.) ενοικιάζεται στη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αθηαίνου για λογαριασμό και προς όφελος των εκτοπισθέντων και παθόντων γεωργοκτηνοτρόφων της κοινότητας.

Το μερίδιο των δικαιούχων καλλιεργητών της ομαδικής καλλιέργειας (Αθηαίνου-Πετροφάνι-Λουρουτζίνα) καθορίζεται από τη διαχειριστική επιτροπή του χωριού Αθηαίνου σύμφωνα με τα υφιστάμενα κριτήρια και στη συνέχεια εγκρίνεται από την Επαρχιακή Επιτροπή Προστασίας και Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Λάρνακας. Το αίτημα της αύξησης του μεριδίου των δικαιούχων καλλιεργητών θα εξεταστεί από την επαρχιακή επιτροπή κατά τη νέα καλλιεργητική περίοδο.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 531, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την ασφαλτόστρωση του δρόμου Μονιάτη-Πέρα Πεδιού, σας πληροφορώ ότι τμήμα του δρόμου αυτού μέχρι το κοιμητήριο της κοινότητας Μονιάτη βελτιώθηκε και ασφαλτοστρώθηκε έναντι δαπάνης £12,500. Η ασφαλτόστρωση του υπόλοιπου τμήματος του δρόμου, που απαιτεί δαπάνη £80,000 περίπου, αντιμετωπίζεται μέσα στα γενικότερα πλαίσια της ανάπτυξης του οδικού δικτύου με βάση την προτεραιότητά του έναντι άλλων έργων. Σχετικά σημειώνεται ότι η κοινότητα διαθέτει ασφαλτοστρωμένη προσπέλαση προς τον υπεραστικό δρόμο Λεμεσού-Πλατρών και συνδέεται με το Πέρα Πεδί μέσω του νέου δρόμου Σαϊττά -Πέρα Πεδιού - Μανδριών.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 533, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το διαχωρισμό οικοπέδων στο χωριό Άγιος Γεώργιος (Συλίκου) για παραχώρησή τους σε πτωχές οικογένειες του χωριού, σας πληροφορώ ότι από σχετική έρευνα του Επάρχου Λεμεσού προέκυψε ότι δεν υπάρχουν νεαρά ζευγάρια στο χωριό που να πληρούν τα σχετικά κριτήρια και να ενδιαφέρονται για εξασφάλιση οικοπέδου. Αν βέβαια μελλοντικά διαφοροποιηθεί η κατάσταση και διαπιστωθεί ότι υπάρχουν πρόσωπα που ενδιαφέρονται και ικανοποιούν τα σχετικά κριτήρια, τότε το θέμα θα επανεξεταστεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Άμυνας κ. Α. Αλωνεύτη στην ερώτηση ΕΔ΄ 640, ημερομηνίας 12 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τα παράπονα των κατοίκων Βυζακιάς για ύπαρξη μη εκραγέντων βλημάτων από ασκήσεις της Ε.Φ., σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Άμυνας εξέτασε επανειλημμένα στο παρελθόν ύστερα από σχετικά αιτήματα της κοινότητας Βυζακιάς τη δυνατότητα μετακίνησης του υφιστάμενου πεδίου βολής και ασκήσεων της Ε.Φ. από την περιοχή Βυζακιάς, πλην όμως τούτο αποδείχτηκε για στρατιωτικούς λόγους αδύνατο.

Εντούτοις πρόσφατα το Υπουργείο Άμυνας αποφάσισε όπως Επιτροπή από αρμοδίους του ΓΕΕΦ και του Υπουργείου Άμυνας επανεξετάσει το θέμα επιτόπου και υποβάλει στο Υπουργείο Άμυνας συγκεκριμένες εισηγήσεις.

Αναφορικά με το θέμα των μη εκραγέντων βλημάτων, λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για ανεύρεση και καταστροφή τους από ειδικευμένο προσωπικό.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ΄ 651, ημερομηνίας 21 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με τα ντεπόζιτα νερού στον κυβερνητικό οικισμό Αγίου Γεωργίου Παλουριώτισσας, σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προβαίνει στην αντικατάσταση των ντεπόζιτων νερού των οικιστικών μονάδων που παρουσιάζουν διαρροές. Ο καθαρισμός των ντεπόζιτων αποτελεί ευθύνη των ενοίκων των κατοικιών. Όπως και προφορικά επεξηγήθηκε στον κ. Στυλιανού από αρμόδιο Λειτουργό του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως κατά τη διάρκεια πρόσφατης επίσκεψής του στον οικισμό, η παροχή νερού στις κατοικίες γίνεται απευθείας από το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και τα κεντρικά ντεπόζιτα που υπάρχουν έχουν παύσει να χρησιμοποιούνται προ πολλού.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ΄ 665, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

«Η Ελένη Παπαμιχαήλ καταχώρισε προσφυγή με τα στοιχεία Υπόθεση αρ. 898/87΄ εναντίον της απόφασης του Υπουργείου Παιδείας να μην εγκρίνει τη

φοίτησή της στο Γ' έτος σπουδών της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου, για συμπλήρωση σπουδών, ώστε αυτή να μπορεί να διοριστεί ως μόνιμη στη θέση δασκάλου.

Το πρωτόδικο δικαστήριο έχει εκδώσει απόφαση στις 19.5.1990 σύμφωνα με την οποία 'η προσφυγή επιτυγχάνει'. Η Εισαγγελία όμως έχει εφεσιβάλει την πιο πάνω απόφαση του πρωτόδικου δικαστηρίου.

Ενόσω εκκρεμεί η απόφαση πάνω στην έφεση που καταχώρισε η Εισαγγελία, το Υπουργείο Παιδείας δεν μπορεί να εγκρίνει το αίτημα της Ελένης Παπαμιχαήλ.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 698, ημερομηνίας 23 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με την υδατοπρομήθεια των συνοικισμών αυτοστεγάσεως στο Γέρι, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Η υδατοπρομήθεια των συνοικισμών θεωρείται πολύ ικανοποιητική και μόνο όταν υπάρξει τεχνική βλάβη είναι ενδεχόμενο να δημιουργούνται κάποια προβλήματα.

(β) Μέχρι το τέλος Αυγούστου του τρέχοντος έτους συμπληρώνεται η ανέγερση νέου ντεπόζιτου νερού, οπότε θα αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της μη συνεχούς παροχής νερού σε περιοχές με ψηλό υψόμετρο και όταν ακόμη υπάρχει βλάβη σε κάποια τουρπίνα.

(γ) Η κυβερνητική γεώτρηση με αρ. 33/82 είναι εφεδρική για τις ανάγκες του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας. Παρά ταύτα το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων παρέχει νερό από τη γεώτρηση αυτή στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Γερίου για κάλυψη των αναγκών του.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 1990 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χρ. Βενιαμίν στην ερώτηση ΕΔ' 702, ημερομηνίας 24 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Σχετικά με το διαχωρισμό οικοπέδων στο Γέρι για τις ανάγκες φτωχών προσφύγων που εγκαταστάθηκαν στο χωριό, σας πληροφορώ ότι, σύμφωνα με σχετική έρευνα του Επάρχου Λευκωσίας, δε φαίνεται να υπάρχει τέτοια ανάγκη, γιατί οι ανάγκες των προσφύγων καλύπτονται από διαχωρισμό οικοπέδων σε συνοικισμούς αυτοστέγασης του χωριού (επί του παρόντος βρίσκονται υπό διαχωρισμό 40 τέτοια οικόπεδα).»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Παιδείας κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη στην ερώτηση ΕΔ' 711, ημερομηνίας 25 Απριλίου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Πέτρου Στυλιανού.

«Όπως είναι γνωστό, με την κυπριακή γραμματεία και με την έρευνα γύρω από διάφορα κυπρολογικά θέματα (αρχαιολογικά, ιστορικά κτλ.) έχουν ασχοληθεί πολλές δεκάδες επιστήμονες, από διάφορες χώρες του κόσμου, οι οποίοι έχουν προσφέρει πάρα πολλά στην Κύπρο. Ακριβώς, όμως, ο μεγάλος τους αριθμός

καθιστά ιδιαίτερα δύσκολη μια επιβράβευσή τους από το κυπριακό κράτος. Οι απόψεις και εισηγήσεις του έντιμου Βουλευτή έχουν σημειωθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 717, ημερομηνίας 3 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σχετικά με τα αρδευτικά προβλήματα της κοινότητας Στατός-'Αγιος Φώτιος, σας παραθέτω τα πιο κάτω:

Στην περιοχή της κοινότητας υφίσταται το αρδευτικό τμήμα 'Κάτω Πηγάδι' που αρδεύει περί τα 80 δεκάρια γης (60 περίπου σκάλες). Το νερό του αρδευτικού τμήματος προέρχεται από την ομώνυμη πηγή, της οποίας η απόδοση ποικίλλει, ανάλογα με την εκάστοτε βροχόπτωση, γεγονός που γνώριζαν οι καλλιεργητές, μέλη του αρδευτικού τμήματος, όταν προέβαιναν στη γεωργική ανάπτυξη της γης τους και στη φύτευση μεγαλύτερου αριθμού δένδρων από εκείνο που μπορούσε να αρδευθεί.

Σε μια προσπάθεια να βοηθηθεί το αρδευτικό τμήμα να αξιοποιήσει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους υφιστάμενους υδάτινους πόρους, κατασκευάστηκε, μέσα στο 1988, νέα υδατοδεξαμενή για συγκέντρωση του νερού της νυκτερινής ροής της πηγής και εγκαταστάθηκε σωληναγωγός για διακλάδωση του νερού στα αγροτεμάχια, έναντι δαπάνης £15,800.

Σε ότι αφορά τη δυνατότητα μεταφοράς νερού από την περιοχή 'Λαζάρηδες', αναφέρεται ότι η περιοχή αυτή βρίσκεται αρκετά χιλιόμετρα από την περιοχή του αρδευτικού τμήματος και σε χαμηλότερο υψόμετρο. Συνεπώς η μεταφορά του νερού θα απαιτούσε την κατασκευή έργων έναντι πολύ ψηλής δαπάνης που θα την καθιστούσε οικονομικά ανέφικτη και ασύμφορη για τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους γεωργούς.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιουνίου 1990 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κ. Ανδρέα Γαβριηλίδη στην ερώτηση ΕΔ' 726, ημερομηνίας 10 Μαΐου 1990, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κυριάκου Χρίστου.

«Σχετικά με την υδατοδεξαμενή στη Λάνια για καλοκαιρινές αρδεύσεις παραθέτω τα πιο κάτω:-

Επειδή, όπως αναφέρει και στην ερώτησή του ο αξ. Βουλευτής, για τη Λάνια μόλις εκτελέστηκε υδατικό έργο, έναντι σημαντικής δαπάνης, (£340,000) για να αρδεύονται 775 σκάλες από αμπέλια (από το ίδιο έργο θα αρδεύονται και 258 σκάλες με αμπέλια της γειτονικής κοινότητας Δωρού), η εκτέλεση και δεύτερου υδατικού έργου για καλοκαιρινές αρδεύσεις στη Λάνια θα εξεταστεί σε μεταγενέστερο στάδιο στα πλαίσια του καταρτισμού του ετήσιου Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι εξουσιοδοτημένος από όλα τα Κόμματα της Βουλής να δηλώσω ότι όλα αντιτίθενται στην απόφαση της κυβέρνησης να εγκαθιδρύσει το εργοστάσιο RAINBOW στην περιοχή στην οποία προτίθεται να το εγκαταστήσει και να ειδοποιήσω την κυβέρνηση ότι πρέπει να αναστείλει οποιεσδήποτε τέτοιες σκέψεις

ως ότου έρθει σε επαφή με τη Βουλή και γενικά να δοθεί μια άλλη λύση, από τη λύση η οποία τώρα φαίνεται ότι υπάρχει σκέψη να εγκριθεί από την κυβέρνηση.

Λοιπόν, με αυτά φτάσαμε στο τέλος. Σας εύχομαι, όσους θα έχετε την ευκαιρία, καλές διακοπές.

Η επόμενη συνεδρία θα είναι περί το τέλος Σεπτεμβρίου. Θα σας ανακοινωθεί και η ημερήσια διάταξη και ο ακριβής χρόνος της ημερομηνίας.

Και πάλι καλές διακοπές.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξης: 8.00)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:-

Αναστασιάδης Νίκος
Ανδρέου Αντώνης
Γεωργιάδης Δήμος
Γεωργίου Ανδρέας
Δημητριάδης Ανδρέας
Δημητρίου Οδυσσέας
Δίγκλης Παύλος
Ερωτοκρίτου Κώστας
Ευσταθίου Εύστάθιος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ηλία Νεόφυτος
Ηλιάδης Δημήτρης
Θεοδούλου Μιχαήλ
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Ιωαννίδης Ιωάννης
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κόλοκος Πολύβιος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λαδάς Γεώργιος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μαρκίδης Αλέκος
Μάτσης Ιωάννης
Μουσιούττας Νίκος
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παναγιώτου Ανδρέας
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαπέτρου Μιχάλης
Παπαρές Αυγερινός
Παρισινός Ανδρέας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Στυλιανού Πέτρος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Τσιέττης Κυριάκος
Φάντης Ανδρέας
Φλουρέντζος Νίκος
Χαραλαμπίδης Γεώργιος
Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Χατζηδημητρίου Τάκης
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Μαυρίδης Ιωάννης
Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΒΟΥΛΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ε' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ—ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

Ι. Α. Νομοθετική Εργασία και Κοινοβουλευτικός Έλεγχος.

Η Δ' Σύνοδος της Ε' Βουλευτικής Περιόδου άρχισε στις 5 Οκτωβρίου 1989 και έληξε στις 12 Ιουλίου 1990.

Το Σώμα συνήλθε σε 38 συνεδριάσεις, οι δε Κοινοβουλευτικές Επιτροπές σε 468 συνεδρίες. Τηρήθηκαν πρακτικά των συνεδριάσεων της Βουλής από 6,500 περίπου δακτυλογραφημένες σελίδες.

Ο μέσος όρος του αριθμού των Βουλευτών που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες είναι 49, δηλαδή ποσοστό πέραν του 87% του συνολικού αριθμού των Βουλευτών. Αν ληφθούν υπόψη και οι δικαιολογημένες απουσίες Βουλευτών στο εξωτερικό για θέματα της Βουλής, τότε το ποσοστό αυτό αυξάνεται ακόμα περισσότερο.

Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο κατατέθηκαν στη Βουλή 263 νομοσχέδια και 168 Κανονισμοί. Επίσης Βουλευτές ή/και Κοινοβουλευτικές Επιτροπές κατέθεσαν 65 προτάσεις νόμου.

Την ίδια περίοδο εγκρίθηκαν 129 Κανονισμοί και ψηφίστηκαν σε Νόμους 33 προτάσεις νόμου και 236 νομοσχέδια, στα οποία περιλαμβάνονται 32 νομοσχέδια και 11 προτάσεις νόμου που εκκρεμούσαν από προηγούμενες Συνόδους. Είκοσι ένα (21) νομοσχέδια αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία, από τα οποία τα 14 εκκρεμούσαν από την προηγούμενη Σύνοδο. Ένα (1) νομοσχέδιο και τρεις (3) προτάσεις νόμου έχουν καταψηφιστεί από τη Βουλή, ενώ τριάντα τέσσερις (34) Κανονισμοί αποσύρθηκαν.

Ενώπιον της Βουλής εκκρεμούν 51 νομοσχέδια, 40 προτάσεις νόμου και 5 Κανονισμοί.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ασκώντας το δικαίωμα αναπομπής, έστειλε πίσω στη Βουλή για επανεξέταση 4 νόμους και έκαμε και 3 αναφορές στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Η Εκτελεστική Εξουσία κατέθεσε επίσης 280 Αιτιολογικά Σημειώματα για την πρόσληψη ή την παράταση υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία και 58 Σημειώματα για την πρόσληψη ή παράταση υπηρεσιών έκτακτου προσωπικού σε Ημικρατικούς Οργανισμούς.

Κατά την ίδια Σύνοδο Βουλευτές υπέβαλαν στα διάφορα Υπουργεία 867 Ερωτήσεις και λήφθηκαν 746 Απαντήσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται 204 Απαντήσεις σε Ερωτήσεις που υποβλήθηκαν από προηγούμενες Συνόδους.

Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο ο Πρόεδρος της Βουλής και οι Αρχηγοί ή εκπρόσωποι κομμάτων έκαμαν 36 συσκέψεις στο Γραφείο του Προέδρου της Βουλής και επιλήφθηκαν διάφορων θεμάτων.

Β. Η Βουλή ως Σώμα εκτός από τα Νομοσχέδια και τους Κανονισμούς ασχολήθηκε και με τα ακόλουθα θέματα:

1. «Οι απολύσεις δεσμοφυλάκων και τα απεργιακά μέτρα που λήφθηκαν».
   Στις 5/10/89 διαβάστηκε Έκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

2. «Οι καταστροφές των αμπελιών από την ευδεμίδα,η εκμετάλλευση και ο μη αποτελεσματικός έλεγχος των φαρμάκων, η ανάγκη αεροψεκασμών στα αμπέλια και όπου αλλού είναι δυνατό».

   Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

3. «Η ανάγκη δημιουργίας αίθουσας εκθεμάτων στην ακριτική περιοχή Δερύνειας, με τη μακέτα της πόλης της Αμμοχώστου, τα αξιοθέατά της, τους αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής, ζωγραφικούς πίνακες και άλλα, με σκοπό την προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού τουριστών και ξένων αντιπροσωπειών, έτσι που να ενισχυθεί η διεθνής διαφώτιση προς όφελος του αγώνα του λαού μας.»

   Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εξωτερικών. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

4. «Η καλλιεργήσιμη χαλίτικη γη, η διαχείρισή της και η ανάγκη παραχώρησής της στους αγρότες».

   Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

5. «Η οικονομική συντήρηση και χρήση των κυβερνητικών εκσκαφέων και η ανάγκη αύξησης του αριθμού τους.»

   Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

6. «Οι πριν από την τούρκικη εισβολή πρόσφυγες, εκτοπισθέντες και παθόντες και η ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής, έτσι που να καλύπτει και τούτους, όλων των προσφυγικών προγραμμάτων βοήθειας και ανακουφίσεως χάριν ίσης μεταχείρισης των πριν και μετά την τούρκικη εισβολή προσφύγων, εκτοπισθέντων και παθόντων».

   Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Προσφύγων. Στις 25/1/90 το θέμα συζητήθηκε και έληξε.

7. «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου, και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

   Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Προσφύγων. Στις 25/1/90 το θέμα συζητήθηκε και έληξε.

8. «Η ανάγκη θετικής αντίκρισης των στεγαστικών προβλημάτων των προσφύγων σε σχέση με την κάλυψη της δαπάνης για τρίτο υπνοδωμάτιο».

   Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Προσφύγων. Στις 25/1/90 το θέμα συζητήθηκε και έληξε.

9. «Τα προβλήματα των προσφυγικών οικογενειών που κατοικούν σε ακατάλληλα τουρκοκυπριακά σπίτια και σε μπαράγκες και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων.»

   Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Προσφύγων. Στις 25/1/90 το θέμα συζητήθηκε και έληξε.

10. «Οι τεράστιες ζημιές και ταλαιπωρίες που υφίστανται οι κάτοικοι της περιοχής NAAFI Τσιρείου της πόλης της Λεμεσού από τις συχνές πλήμμυρες που προκαλούνται από τις βροχές λόγω έλλειψης αποχετευτικού συστήματος και άλλων αιτίων και τρόποι αντιμετώπισης της κατάστασης».

Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εσωτερικών. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

11. «Η οξεία έλλειψη προσωπικού στην τουριστική βιομηχανία της ελεύθερης Αμμοχώστου, οι άμεσοι και σοβαροί κίνδυνοι που προκύπτουν και η ανάγκη για έγκαιρη αντιμετώπιση του προβλήματος από τους αρμοδίους».

Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και έληξε χωρίς συζήτηση.

12. «Χορήγηση άδειας λειτουργίας πρατηρίου πετρελαιοειδών σε εκτοπισμένους που ασκούσαν το επάγγελμα αυτό πριν από την τουρκική εισβολή».

Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Προσφύγων και έληξε χωρίς συζήτηση.

13. «Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εγκλωβισμένοι από την καταπίεση των τούρκικων δυνάμεων κατοχής και του ψευδοκράτους Ντενκτάς».

Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Προσφύγων και έληξε χωρίς συζήτηση.

14. «Το οξύτατο πρόβλημα της διάθεσης της φετινής παραγωγής πορτοκαλιών τύπου Βαλέντσια».

Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας και έληξε χωρίς συζήτηση.

15. «Το πρόβλημα της διάθεσης των καρπουζιών».

Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας και έληξε χωρίς συζήτηση.

16. «Η αδυναμία του Κυπριακού Οργανισμού Προτύπων να εφαρμόζει τα πρότυπα λόγω νομικών κωλυμάτων ή να καλύψει και άλλα προϊόντα με πρότυπα, με σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία του λαού και στην οικονομία του τόπου».

Στις 5/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας. Ακολούθησε συζήτηση και το θέμα παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας για επανεξέταση.

17. «Η άμεση ανάγκη μελέτης και κατασκευής ουσιαστικών έργων για αξιοποίηση των υδατικών πόρων στην επαρχία Λευκωσίας».

Στις 12/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα συζητήθηκε και έληξε.

18. «Η ανάγκη παροχής αποζημιώσεων στους αμπελουργούς των περιοχών Μαζωτού, Κάθηκα και άλλων περιοχών για τις ζημιές που υπέστησαν λόγω της πρόσφατης προσβολής των σταφυλιών τους από περονόσπορο και στάκτη».

Στις 12/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

19. «Τα πολύχρονα αιτήματα των κατοίκων Παλαιχωρίου για την ανέγερση υδατοφράκτη στην τοποθεσία 'Μυλούρι', η ανάγκη ικανοποίησης του αιτήματος και η επίσπευση της ανέγερσής του».

Στις 12/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

20. «Το πρόχειρο φράγμα 'Λούματα των Αετών' στον Αμίαντο και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν τους κατοίκους της περιοχής καθώς και η αξιοποίησή του για αρδευτικούς σκοπούς».

Στις 26/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

21. «Θέματα Νηπιαγωγών».

Στις 26/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Παιδείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

22. «Συμβασιούχοι εκπαιδευτικοί Μέσης Εκπαίδευσης».

Στις 26/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Παιδείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

23. «Η απόφαση της D.S.R. να παύσει να χρησιμοποιεί το λιμάνι της Λάρνακας για το διαμετακομιστικό της εμπόριο, οι ευθύνες της κυβέρνησης και η επείγουσα εξέταση της δυνατότητας ανάκλησης της απόφασης της εν λόγω εταιρείας».

Στις 26/10/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών και στις 24/1/90 το θέμα συζητήθηκε και έληξε.

24. «Η πλήρης έλλειψη ανταπόκρισης εκ μέρους της κυβέρνησης όσον αφορά το ψήφισμα της Βουλής για αίτηση της Κύπρου να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. μέσα στο 1989».

Στις 2/11/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εξωτερικών. Ακολούθησε συζήτηση η οποία συνεχίστηκε στις 9/11/89 και στις 23/11/89 και το θέμα έληξε.

25. «Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου να εισηγηθεί αύξηση της τιμής των κτηνοτροφικών σιτηρών μέχρι £10 το τόνο και οι επιπτώσεις στην κτηνοτροφία».

Στις 9/11/89 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

26. 1) «Τα αρδευτικά τμήματα να μην επιβαρύνονται με τόκους τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας των αρδευτικών έργων».

2) «Η συνεισφορά των αρδευτικών τμημάτων να μειωθεί στο ίδιο ποσοστό όπως μειώθηκε η συνεισφορά των χωριών στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων».

Στις 24/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

27. «Τα προβλήματα των αγροτισσών και η ανάγκη λήψης μέτρων ξεπεράσματός τους».

Στις 24/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

28. «Τα προβλήματα που ανακύπτουν για τους επηρεαζόμενους γεωργοκτηνοτρόφους ύστερα από την απόφαση της αρμόδιας αρχής για ακύρωση των αδειών εγγραφής και κυκλοφορίας των χειροκίνητων γεωργικών ελκυστήρων».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα συζητήθηκε και έληξε.

29. «Οι αεροπορικοί χώροι και τα ναύλα για εξαγωγή φθαρτών».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων. Το θέμα συζητήθηκε και έληξε.

30. «Η έλλειψη χώρου στους υπάρχοντες αερομεταφορείς για ικανοποίηση των αναγκών των εξαγωγέων για τη μεταφορά γεωργικών προϊόντων ειδικότερα στο Λονδίνο».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων. Το θέμα συζητήθηκε και έληξε.

31. «Η οργανική ανάγκη συμπερίληψης και της ακριτικής κοινότητας Λυμπιών ανάμεσα στις πληγείσες κοινότητες».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εσωτερικών. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

32. «Ο άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης του καθεδρικού ναού της Αγίας Σοφίας και τα επιβαλλόμενα άμεσα διορθωτικά μέτρα».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Παιδείας, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

33. «Το τεράστιο πρόβλημα που δημιουργείται λόγω του μεγάλου πλεονάσματος σταφυλιών και οι τρόποι αντιμετώπισής του».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

34 «Η ανάγκη παροχής βοήθειας στα προσφυγικά αθλητικά και άλλα σωματεία και ιδιαίτερα σ' αυτά που λειτουργούσαν πριν την εισβολή».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Προσφύγων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

35. «Η ανάγκη επέκτασης του λιμανιού της Λάρνακας και αναβάθμισης του οικονομικού του ρόλου».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

36. «Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου για υποχρέωση προσφύγων εκπαιδευτικών, δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων Ημικρατικών Οργανισμών να αρχίσουν την καταβολή δόσεων για κρατικά στεγαστικά δάνεια που έχουν παγοποιηθεί μέχρις επίλυσης του Κυπριακού».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Προσφύγων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

37. «Το πρόβλημα της έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού-νοσοκόμων και τρόποι αντιμετώπισής του».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Υγείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

38. «Οι ανησυχητικές επιπτώσεις από την έλλειψη νοσηλευτικού και λοιπού παραϊατρικού προσωπικού στον κρατικό και ιδιωτικό τομέα».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Υγείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

39. «Το πρόβλημα της διάθεσης των πλεονασμάτων κρεμμυδιών».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

40. «Τα προβλήματα του ιδιωτικού ιατρικού τομέα και ο ρόλος της κυβέρνησης».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Υγείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

41. «Η ανάγκη αξιολόγησης και αναβάθμισης της ομάδας των Πρωτοκολλητών».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Νομικών. Το θέμα συζητήθηκε και έληξε.

42. «Η ανάγκη δημιουργίας ανεξάρτητου παιδοχειρουργικού τμήματος στη Λευκωσία».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Υγείας.

Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

43. «Τα προβλήματα της παιδιατρικής καρδιολογίας στην Κύπρο». Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Υγείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

44. «Η ανάγκη άμεσης βοήθειας των πληγέντων γεωργών των χωριών Μαρώνι, Ψεματισμένος και 'Αγιος Θεόδωρος από τον πρόσφατο παγετό».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

45. «Οι σοβαρές ζημιές που προκλήθηκαν από ανεμοστρόβιλο στις 10.4.89 στα θερμοκήπια της περιοχής Τόχνης-Ζυγίου και η ανάγκη παροχής άμεσης αρωγής στους πληγέντες παραγωγούς».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

46. «Οι ζημιές που υπέστησαν οι μέχρι τις 31.12.88 εκτός σχεδίου γεωργικής ασφάλισης πατατοπαραγωγοί Ακακίου κι άλλων κοινοτήτων από τους παγετούς του περασμένου χειμώνα κι η αντίκριση του θέματος, όπως ακριβώς έγινε και με άλλες περιπτώσεις.»

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

47. «Οι πρόσφατες ζημιές από ανεμοστρόβιλο, χαλάζι και καταρρακτώδεις βροχές στις 9.11.89 και η ανάγκη παροχής άμεσης βοήθειας στους πληγέντες».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

48. «Πρακτικά και συγκεκριμένα μέτρα για την ίση κατανομή βαρών μεταξύ προσφύγων και μη».

Στις 25/1/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Προσφύγων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

49. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δυο φύλων».

Στις 15/2/90 το θέμα συζητήθηκε μαζί με τα νομοσχέδια περί γάμου και έληξε.

50. «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος».

Στις 22/2/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Περιβάλλοντος, ακολούθησε συζήτηση η οποία συνεχίστηκε στις 19/4/90 και στις 7/6/90 και το θέμα έληξε.

51. «Ο κυβερνητικός μηχανισμός και οι πολιτικές δραστηριότητες μέλους ή μελών της κυβέρνησης».

Το θέμα συζητήθηκε στις 22.2.90.

52. «Οι καταγγελίες που έχουν δημοσιευτεί στον τύπο και αφορούν τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Τάκη Νέμιτσα για χρησιμοποίηση της θέσης του για προώθηση των συμφερόντων της βιομηχανίας Νέμιτσα στην οποία έχει ο ίδιος οικονομικό ή άλλο συμφέρον».

Στις 8/3/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας. Ακολούθησε συζήτηση η οποία συνεχίστηκε στις 15/3/90 και το θέμα έληξε.

53. «Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η μελισσοκομία και τρόποι επίλυσής τους».

Στις 14/3/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

54. «Η χθεσινή ματαίωση δημόσιας ομιλίας Βουλευτών στη Λάρνακα ως παραβίαση των συνταγματικών και διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρώπινων και δημοκρατικών δικαιωμάτων». Συζητήθηκε στις 15/3/90 και έληξε.

55. «Αγορά εξοπλισμού στοιβασίας από την Αρχή Λιμένων Κύπρου».

Στις 15/3/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

56. «Τα άδικα κριτήρια για απολύσεις και επαναπροσλήψεις στη ΣΕΔΙΓΕΠ».

Στις 15/3/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

57. «Οι ανωμαλίες που παρουσιάζονται στη λειτουργία του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου και η ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων πάνω στους καταναλωτές και στο κοινό γενικότερα».

Στις 15/3/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

58. «Η διαμάχη και ο σάλος που παρατηρείται τελευταία ανάμεσα στις φρουταρίες και τα παντοπωλεία ως προς τον τρόπο και το ωράριο λειτουργίας τους και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του θέματος».

Στις 15/3/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

59. «Αίτημα εγκλωβισμένων γεωργών για τη χωρίς περιορισμό μεταφορά και διάθεση των προϊόντων τους στην ελεύθερη Κύπρο».

Στις 15/3/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

60. «Η ανάγκη όπως αναλάβει η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου την εισαγωγή σόγιας που χρησιμοποιείται από τους κτηνοτρόφους σαν βασικό μέσο διατροφής των ζώων τους».

Στις 15/3/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

61. «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία, προβλήματα και προοπτικές».

Στις 15/3/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

62. «Η κυπριακή εμπορική ναυτιλία, ως επιμέρους τομέας της κυπριακής οικονομίας-ιστορία, ανάγκες και προοπτικές».

Στις 15/3/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

63. «Θέμα Μάριου Μαξιούτη».

Το θέμα έληξε ύστερα από συζήτηση στις 19/4/90.

64. «Η ανάγκη επίλυσης κατά προτεραιότητα του προβλήματος του οδικού δικτύου και των άλλων προβλημάτων της περιοχής Ορεινής της επαρχίας Λάρνακας προς αποφυγή μεγαλύτερου μαρασμού της περιοχής αυτής».

Στις 19/4/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εσωτερικών. Το θέμα έληξε ύστερα από συζήτηση στις 17/5/90.

65. «Προβλήματα που απασχολούν τους Κυπρίους εργαζομένους στην Ελλάδα που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο.»

Στις 17/5/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ακολούθησε συζήτηση, η οποία συνεχίστηκε στις 7/6/90 και 4/7/90 και το θέμα έληξε.

66. «Η ανάγκη προστασίας της περιοχής του ΑΚΑΜΑ και η κήρυξή του σε εθνικό πάρκο».

Στις 17/5/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος. Το θέμα έληξε με δήλωση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

67. «Η συνεχιζόμενη κωλυσιεργία της κυβέρνησης Βασιλείου παρά τα επανειλημμένα ψηφίσματα της Βουλής να προχωρήσει στην άμεση αίτηση για ένταξη στην Ε.Ο.Κ.».

Στις 31/5/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και ακολούθησε συζήτηση. Στις 7/6/90 και 14/6/90 συνεχίστηκε η συζήτηση και το θέμα έληξε.

68. «Δάσος Αθαλάσσας: Προστασία, ανάπτυξη και αξιοποίησή του σαν βασικού πνεύμονα της Λευκωσίας».

Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

69. «Η συνεχιζόμενη παράνομη κερδοσκοπία από επιτήδειους σε βάρος τουριστών που επισκέπτονται τα χωριά Λεύκαρα και Σκαρίνου».

Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

70. «Οι συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα και το καθήκον της κυβέρνησης για λήψη μέτρων για τον άμεσο τερματισμό τους». Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εξωτερικών. Το θέμα έληξε με έγκριση ψηφίσματος.

71. «Η παρεχόμενη κρατική και ιδιωτική κτηνιατρική υπηρεσία, προκύπτοντα προβλήματα, προοπτική για βελτιώσεις και η απάμβλυνση του προβλήματος των άνεργων κτηνιάτρων».

Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

72. «Οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού από την αλόγιστη χορήγηση αντιβιοτικών φαρμάκων στά ζώα χωρίς συνταγή κτηνιάτρων και στη συνέχεια η ανεξελέγκτη διάθεσή τους για κατανάλωση στην αγορά».

Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση ν της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

73. «Η πρόσφατη εισαγωγή 22,000 τόνων κριθαριού που περιέχει πέτρες, τούβλα, ξύλα, ψηλό ποσοστό σκόνης και η παράβαση των όρων του συμβολαίου από τον προμηθευτή».

Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε αγόρευση ενός Βουλευτή και το θέμα έληξε.

74. «Η δυσμενής διάκριση σε βάρος των ιδιωτικών ξυλουργείων που επεξεργάζονται δασική ξυλεία και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

75. «Η ραγδαία καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας και η ανάγκη λήψης άμεσων και ριζικών μέτρων για διάσωσή της».

Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

76. «Τα πλεονάσματα των μανταρινιών και τρόποι διάθεσής τους».

Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

77. «Οι κίνδυνοι καταστροφής των φυτειών εσπεριδοειδών στην ακριτική περιοχή Στροβιλιών λόγω της εξάντλησης των υδάτινων πόρων και η

ανάγκη επίσπευσης του έργου για μεταφορά νερού από το Νότιο Αγωγό στην περιοχή».

Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

78. «Οι τρομακτικές ζημιές που προκάλεσε η ποντίκα το 1989 στην αγροτική οικονομία και η ανάγκη ανάληψης εντατικής και οργανωμένης εκστρατείας για την καταπολέμησή της».

Τις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

79. «Η παραβίαση από το Ρ.Ι.Κ. συνταγματικών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις λόγω παράλειψης έναρξης διαπραγματεύσεων με τη ΣΗΔΗΚΕΚ για αιτήματα εργαζομένων και η ανάγκη άμεσης θεραπείας της κατάστασης».

Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

80. «Η απόρριψη των λυμάτων στην περιοχή Αγίας Ειρήνης Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην υγεία του λαού».

Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

81. «Ο κίνδυνος μόλυνσης των υδατοφρακτών Πολεμιδιών και Κούρρη καθώς και των υδροφόρων στρωμάτων από την απόρριψη λυμάτων και μηχανελαίων στην περιοχή 'Βατί' Αγ. Ειρήνης Λεμεσού».

Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

82. «Η απόφαση της κυβέρνησης να απαγορεύσει τη δημιουργία νέων τουριστικών μονάδων σε ορισμένες περιοχές και οι επιπτώσεις στην περαιτέρω ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας».

Στις 4/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

83. «Η έναρξη των εργασιών εκτροπής του ποταμού Διαρίζου παρά το γεγονός ότι παραμένουν ανεκπλήρωτες οι κυβερνητικές υποσχέσεις για κατασκευή φράγματος που να καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες της περιοχής».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και ακολούθησε συζήτηση.

84. «Η απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί σε σχολεία της Λεμεσού από τη δράση αναρχικών και η ανάγκη λήψης πρακτικών μέτρων για την ομαλή λειτουργία τους».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Συμπληρωματική 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

85. «Η καθυστέρηση που παρατηρείται για τη δημιουργία της νέας Βιομηχανικής Περιοχής Κολοσσίου στην επαρχία Λεμεσού και οι επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

86. «Η ανάγκη να μελετηθεί εκ νέου η επαναφορά της θανατικής ποινής όσον αφορά ορισμένα απεχθή εγκλήματα, συμπεριλαμβανόμενης και της εν ψυχρώ δολοφονίας γυναικών».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

87. «Το ορθολογιστικό της απόφασης για την εγκατάσταση των ηλιακών συστημάτων του νοσοκομείου Λάρνακας σε σχέση με τη ζημιά που τυχόν προκαλείται στο δημόσιο».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

88. «Οι καταστροφές και ζημιές που προκλήθηκαν στην ακριτική Αθηαίνου από την πρόσφατη θεομηνία και τρόποι βοήθειας προς τους πληγέντες κατοίκους».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε αγόρευση ενός Βουλευτή και το θέμα έληξε.

89. «Η ανάγκη αποζημίωσης των πατατοπαραγωγών που υπέστησαν ζημιές από θεομηνίες το Νοέμβρη και Δεκέμβρη του 1988».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε αγόρευση ενός Βουλευτή και το θέμα έληξε.

90. «Η φημολογούμενη παραχώρηση νερού από το φράγμα του Ασπρόκρεμμου σε μεγαλοεπιχειρηματία για τουριστικούς σκοπούς στην περιοχή Πέτρα του Ρωμιού, τη στιγμή που δεν ικανοποιείται αίτημα παραχώρησης νερού από το ίδιο φράγμα για αρδευτικούς σκοπούς σε αριθμό κοινοτήτων της χαμηλής περιοχής Πάφου».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

91. «Ο αναδασμός, μέτρο ανάπτυξης και προόδου, και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

92. «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση (κι ο κίνδυνος ματαίωσης) του φράγματος Βυζακιάς».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

93. «Η ανάγκη επίσπευσης της κατασκευής του διυλιστηρίου Τερσεφάνου, για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η παροχή πόσιμου νερού στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

94. «Το σοβαρό πρόβλημα της διάθεσης των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, η εξασφάλιση αμειπτικών τιμών και η ανάγκη λήψης μέτρων που να εξασφαλίζουν στους γεωργοκτηνοτρόφους την ανώτατη τιμή που καθορίζεται για τα προϊόντα τους».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

95. «Η έλλειψη αμειπτικών τιμών των πατατών, τα συνεχώς αυξανόμενα κόστα παραγωγής και τα γενικότερα προβλήματα των πατατοπαραγωγών».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

96. «Το Σχέδιο Ενιαίας Ανάπτυξης Κρασοχωριών και η ανάγκη επίσπευσης της εφαρμογής του».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

97. «Οι διώξεις από το Υπουργείο Υγείας των μικροβιοτεχνών κατασκευαστών μουσταλευριάς (του παραδοσιακού σιουτζιούκκου) στην περιοχή Μαραθάσας».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

98. «Η ανάγκη για κάλυψη των καταθετών της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Ριζοκαρπάσου κατά τον ίδιο τρόπο που το κράτος έχει καλύψει τους καταθέτες όλων των κατεχόμενων Συνεργατικών Πιστωτικών Εταιρειών».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

99. «Οι καθυστερήσεις που σημειώνονται στην εκκαθάριση των προβληματικών Συνεργατικών Ιδρυμάτων και η παραβίαση προνοιών της νομοθεσίας περί Συνεργατικών Εταιρειών».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

100. «Η έκδοση από το Υπουργείο Υγείας πιστοποιητικών σε πρόσωπα που παρακολούθησαν τριετή κύκλο στη θεωρία και την πρακτική εφαρμογή της ακτινογραφίας και πέτυχαν σε καθορισμένες εξετάσεις, ενώ υπάρχει ο ισχυρισμός ότι τα πιστοποιητικά αυτά περιέχουν αναληθή στοιχεία».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

101. «Η ποιότητα του πόσιμου νερού στην Ορούντα».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

102. «Η δημιουργία σταθμού επεξεργασίας λυμάτων για την Ανθούπολη».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

103. «Η σταδιακή υποβάθμιση αντί της αναβάθμισης, ως έπρεπε, κι η προϊούσα αναγωγή σε αχρησία:

ι. των εξωτερικών ιατρείων Καϊμακλίου και

ιι. του περιφερειακού νοσοκομείου Κυπερούντας».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

104. «Τα προβλήματα λειτουργίας του νοσοκομείου Κυπερούντας και ειδικότερα η μη πλήρωση της θέσης ακτινογράφου».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

105. «Η συμπερίληψη της περιοχής του Συμβουλίου Βελτίωσης Σωτήρας στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη ρύθμιση της τουριστικής ανάπτυξης».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

106. «Η ανάγκη δημιουργίας εθνικής επιτροπής για το συντονισμό των διάφορων υπηρεσιών του κράτους που απασχολούνται με την καταπολέμηση των ναρκωτικών».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

107. «Τα προβλήματα που θα προκύψουν από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανέγερση Γυμνασίου στο χώρο του δάσους της Παιδαγωγικής Ακαδημίας στην Αγλαντζιά, παρά τις αντίθετες απόψεις των αρμόδιων υπηρεσιών: Πολεοδομίας, Πολεοδομικού Συμβουλίου, Αστυνομίας, Υπουργείου Γεωργίας και Γραφείου Προγραμματισμού».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοιν. Επιτροπής Περιβάλλοντος, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

108. «Προβλήματα των Σχολικών Βοηθών που εργάζονται σε νηπιαγωγεία».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

109. «Προβλήματα Βιβλιοθηκαρίων που εργάζονται σε κρατικές βιβλιοθήκες».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

110. «Η ανάγκη μονιμοποίησης των υπαλλήλων της Σεβερείου Βιβλιοθήκης, καθώς και των Βιβλιοθηκών του Γυμνασίου Παλουριώτισσας, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου της Παιδαγωγικής Ακαδημίας και του Λανιτείου Λυκείου Α' Λεμεσού και η ένταξή τους στις κατάλληλες κλίμακες».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, συζητήθηκε και έληξε.

111. «Η έλλειψη προσοντούχων δασκάλων για επάνδρωση των σχολείων μας και η άρνηση του Υπουργείου Παιδείας να επιτρέψει τη συμπλήρωση της εκπαίδευσης των αποφοίτων Παιδαγωγικής Ακαδημίας Ελλάδας

με τη φοίτηση για ακόμα ένα χρόνο στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου, ώστε να καταστούν καθόλα προσοντούχοι δάσκαλοι, σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας μας». Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

112. «Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι απόφοιτοι των Παιδαγωγικών Ακαδημιών Ελλάδας για μόνιμο διορισμό στη Δημοτική Εκπαίδευση».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

113. «Η συνεχιζόμενη ρύπανση από το εργοστάσιο APIZEN, η βλαβερή επίδρασή της πάνω στην υγεία των εργαζομένων και των κατοίκων της γύρω περιοχής και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης του προβλήματος».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

114. «Η αδικαιολόγητη σπατάλη δημόσιου χρήματος λόγω της καθυστέρησης στη λήψη της σωστής απόφασης να κατασκευαστεί τετραπλής κατεύθυνσης ο δρόμος Λάρνακας-Κοφίνου».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

115. «Η ανάγκη άμεσης παροχής αποζημιώσεων στους κατοίκους των κοινοτήτων Αγγλισίδων και Αλεθρικού για τις ζημιές που υπέστησαν από την έναρξη της κατασκευής του δρόμου Λάρνακας-Κοφίνου με διπλή κατεύθυνση».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

116. «Τα σπίτια των προσφύγων αστυνομικών στο Πλατύ Αγλαντζιάς και στη Λεμεσό».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Συμπληρωματική 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

117. «Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση της διαπλάτυνσης και ασφαλτόστρωσης του δρόμου Κιτίου-Μαζωτού-Αλαμινού». Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων, ακολούθησε αγόρευση ενός Βουλευτή και το θέμα έληξε.

118. «Η αθέτηση υποσχέσεων αναφορικά με οδικά προβλήματα της κοινότητας Προδρόμου». Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

119. «Η σχεδιαζόμενη όδευση του δρόμου Σίφυλλου σε σχέση με την καλύτερη εξυπηρέτηση των γειτονικών κοινοτήτων».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και 'Εργων, ακολούθησε αγόρευση ενός Βουλευτή και το θέμα έληξε.

120. «Η εκκρεμούσα αποζημίωση των προσφύγων και εγκλωβισμένων καπνοπαραγωγών του διαμερίσματος Καρπασίας για τα καπνά τύπου Βιρτζίνια

που παρέδωσαν το θέρος του 1974 στο Συνεργατικό Οργανισμό Καπνοπαραγωγών».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

121. «Η κατασκευή του νέου δρόμου Πύργου-Λευκωσίας».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε με έγκριση ψηφίσματος.

122. «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η προσφυγική κοινότητα Καντού και τρόποι επίλυσής τους».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

123. «Τα προβλήματα της διάθεσης μεγάλων εκτάσεων τουρκοκυπριακού (αγροτικού) κλήρου μιας κοινότητας σε εκτοπισθέντες άλλων κοινοτήτων π.χ.-Μαθιάτης, Ποταμιά, κ.ά.-όταν υπάρχουν σοβαρές αιτήσεις από μέρους εκτοπισθέντων της ίδιας κοινότητας για αξιοποίησή τους».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

124. «Οι ανάγκες των προσφύγων για επαγγελματική στέγη».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

125. «Η ανάγκη μεταστέγασης των προσφύγων που διαμένουν στους κυβερνητικούς οικισμούς που κατασκευάστηκαν πρόχειρα το 1976 στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου, και συγκεκριμένα στους οικισμούς Τσιακκιλερής, Κόκκινων, Ορμήδειας, Φρενάρους, Λιοπετρίου, Σωτήρας και Βρυσούλλων».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

126. «Η ανάγκη παραχώρησης τουρκοκυπριακής γης στο Συγκρότημα Καλλιτεχνών Λύσης (ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ.), αίτημα που υποβλήθηκε από το 1982, για ανέγερση οικήματος στο οποίο θα στεγάζονται οι ποικίλες πολιτιστικές δραστηριότητες του συγκροτήματος».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, ακολούθησε συζήτηση και το θέμα έληξε.

127. «Η ανάγκη απομάκρυνσης του χοιροστασίου και άλλων κτηνοτροφικών υποστατικών που βρίσκονται δίπλα από τους προσφυγικούς συνοικισμούς Μενεού και Δρομολαξιάς σαν απαραίτητο μέτρο προστασίας της υγείας των κατοίκων της περιοχής».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, ακολούθησε ομιλία ενός Βουλευτή και το θέμα έληξε.

128. «Η πρόσφατη απαράδεκτη απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας να απολύσει δέκα από τους τριάντα δυο εργατοτεχνίτες της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας και η ανάγκη ακύρωσής της».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

129. «Τα προβλήματα της αγροτικής νεολαίας και γενικά των νέων της υπαίθρου και η ανάγκη λήψης μέτρων για την αντιμετώπισή τους».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

130. « Οι σοβαρές καταστροφές που σημειώνονται κάθε χρόνο από το έντομο Leaf Hopper στα αμπέλια επιτραπέζιων σταφυλιών και η επείγουσα ανάγκη αντιμετώπισης αυτού του τόσο σοβαρού προβλήματος».

Στις 5/7/90 διαβάστηκε 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Το θέμα έληξε χωρίς συζήτηση.

Γ. Η Βουλή επίσης ενέκρινε τα πιο κάτω Ψηφίσματα:

1) Ψήφισμα για υποβολή αίτησης της Κύπρου για ένταξη στην Ε.Ο.Κ. (23.11.89).
2) Ψήφισμα για την 75η επέτειο της γενοκτονίας των Αρμενίων. (19.4.90).
3) Ψήφισμα της Βουλής για την απαράδεκτη ενέργεια της στρατιωτικής ηγεσίας του ΝΑΤΟ να περιλάβει σε άσκηση πάνω σε χάρτη το παράνομο αεροδρόμιο Λευκονοίκου. (17.5.90).
4) Ψήφισμα αναφορικά με την έξαρση της βίας από μέρους των ισραηλινών κατοχικών στρατευμάτων σε βάρος των νόμιμων κατοίκων των κατεχόμενων αραβικών εδαφών. (24.5.90).
5) Ψήφισμα σχετικά με τις συνεχιζόμενες ασκήσεις των βρετανικών στρατευμάτων στην περιοχή του Ακάμα. (4.7.90).
6) Ψήφισμα σχετικά με την κατασκευή του δρόμου Ορκόντα-Κάμπου-Πύργου. (5.7.90).

Δ. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ:

α) Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, εκτός από τα νομοσχέδια και τους Κανονισμούς, ασχολήθηκαν και με 129 θέματα (από τα 130 που αναφέρονται πιο πάνω και που απασχόλησαν την ολομέλεια του Σώματος) και ετοίμασαν σχετικές Εκθέσεις για την ολομέλεια της Βουλής.

β) Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές πρόσθετα ασχολήθηκαν και με τα ακόλουθα θέματα, είτε αυτεπάγγελτα είτε ύστερα από παραπομπή τους από την ολομέλεια του Σώματος:

1) Η ανάγκη αυξημένης διαφώτισης κάτω από τις σημερινές συνθήκες.
2) Η μεταφορά και εγκατάσταση στην κατεχόμενη Κύπρο Βουλγαρομουσουλμάνων, η μεθόδευσή της από την Τουρκία και το καθεστώς Ντενκτάς και η κυβερνητική αντιμετώπιση της νέας τροπής του εποικισμού.
3) Το νομικό πλαίσιο της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.
4) Τελικό 'Εγγραφο της Διάσκεψης της Βιέννης για την Ασφάλεια και Συνεργασία στην Ευρώπη.
5) Οι σχέσεις με τα κατεχόμενα του διεθνούς απατεώνα Ασίλ Ναδίρ και οι δυσμενείς για την Κύπρο επιπτώσεις από τις δραστηριότητές του στο διεθνή χώρο και στο εσωτερικό μας μέτωπο και τα μέτρα που προτίθεται να πάρει η κυβέρνηση.

6) Οι απαράδεκτες ενέργειες του Στρατηγού Μίλνερ σε βάρος της κρατικής μας οντότητας και η χλιαρή αντίδραση της κυβέρνησης.

7) Η Ειρηνευτική Δύναμη, οι αρμοδιότητες και οι όροι εντολής της, ιδιαίτερα σ' ό,τι αφορά τη λεγόμενη νεκρή ζώνη.

8) Οι πληροφορίες για ραγδαία αύξηση των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο και μαζική παραχώρηση της ψευδοϊθαγένειας του κατοχικού καθεστώτος και η κυβερνητική αντιμετώπιση της εξέλιξης.

9) Η μεγάλη καθυστέρηση στο θέμα της μονιμοποίησης των 82 ωρομίσθιων υπαλλήλων που αποδεδειγμένα εκτελούν δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα.

10) Αναδόμηση της Σχολής Τυφλών και μετατροπή της σε ΚΕΑΤ (Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών) με στόχο την εξυπηρέτηση όλων των τυφλών της Κύπρου ανεξάρτητα από ηλικία.

11) Το παράπονο λιμενεργατών Παραλιμνίου και άλλων περιοχών για μη συμπερίληψή τους, παρά τις ισχυριζόμενες ως δοθείσες διαβεβαιώσεις, στη συμφωνία του 1988 περί παροχής και σ' αυτούς αποζημίωσης για ανικανότητα.

12) Οι εγκριθέντες περί Ωραρίου Οδηγών Κανονισμοί και προβλήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή τους.

13) Οι απολυθέντες μεταλλωρύχοι και η κάλυψή τους από το Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού.

14) Προβλήματα στέγασης των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία της περιοχής Αγίας Νάπας και η ανάγκη επίλυσής τους.

15) Ενημέρωση για την Εφαρμογή του 'Αρθρου 72 του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990.

(Εφαρμογή της πενθήμερης εβδομάδας εργασίας στη δημόσια υπηρεσία)

16) Οι φορείς τους οποίους ίδρυσε η κυβέρνηση Βασιλείου.

17) Η παράλειψη της κυβέρνησης Βασιλείου να υλοποιήσει υποσχέσεις της για επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι αγοραστές ακίνητης περιουσίας από τη διαλυθείσα εταιρεία Α. Πιερής Εστέιτς Λτδ.

18) Τα κριτήρια για την παραχώρηση αδειών «Ζ».

19) Οι Ανώτερες Στενογράφοι Δικαστηρίου που επηρεάστηκαν από την εφαρμογή του Νόμου 67/88.

(Περί των Επίσημων Γλωσσών της Δημοκρατίας).

20) Αναγκαίες προπαρασκευαστικές ενέργειες για την εφαρμογή του περί της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989.

21) Οι πρόσφατες απολύσεις αριθμού στελεχών της ΠΕΟ για πολιτικούς λόγους, κατά παράβαση του Συντάγματος και των Διεθνών Συνθηκών και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στην Κύπρο.

22) Διερεύνηση της δυνατότητας τροποποίησης ορισμένων άρθρων του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα.

23) Διερεύνηση της δυνατότητας υιοθέτησης ορισμένων προνοιών του νέου περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου στις νομοθεσίες για το Στρατό και την Αστυνομία.

24) Αξιολόγηση πτυχίων νομικής για σκοπούς προαγωγής στη δημοτική εκπαίδευση.

25) Η ανάγκη εξεύρεσης τρόπων αναγραφής και στα ελληνικά των τίτλων καταστημάτων και διαφημίσεων στους δημόσιους χώρους.

26) Ανησυχητικά φαινόμενα μεταξύ της νεολαίας, σήμανση και παροχή μέτρων και κινήτρων υγιούς απασχόλησής της.

27) Η ανάγκη για μελέτη και ριζική αναθεώρηση στις προσεγγίσεις, μεθόδους, διαδικασίες και προγραμματισμό του αθλητισμού στην Κύπρο.

28) Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των Σχολικών Εφορειών, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους σχετικούς νόμους.

29) Η νεανική παραβατικότητα, οι ευθύνες του κοινωνικού συνόλου και η ανάγκη δημιουργίας μηχανισμών πρόληψης.

30) Θέματα νηπιαγωγών/Προδημοτική Εκπαίδευση.

31) Γυμνάσιο Σολέας.

32) Η ενέργεια του Προέδρου Βασιλείου να προχωρήσει με την Τράπεζα Αναπτύξεως, στη δημιουργία αγγλόφωνης Πανεπιστημιακής και Μεταπανεπιστημιακής Σχολής στο ΚΕΜΑ και τα απορρέοντα από την ενέργεια τεράστια ηθικά και πολιτικά προβλήματα.

33) Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου (δομή, αρμοδιότητες, προοπτικές).

34) Αξιολόγηση πτυχίων για σκοπούς προαγωγής.

35) Προγραμματισμός επιδιορθώσεων στο Τσίρειο Στάδιο Λεμεσού.

36) Τα προβλήματα που θα προκύψουν από τη μεταστέγαση της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου.

37) Η όλη πολιτική της κυβέρνησης στην εφαρμογή του Νόμου περί Απαλλοτριώσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στην εξαγγελθείσα πρόσφατα απαλλοτρίωση της περιοχής της οδού Κινύρα στη Λευκωσία για την ανέγερση κυβερνητικών γραφείων.

38) Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των πρόσφατων απαλλοτριώσεων για κυβερνητικά γραφεία στις οδούς Κινύρα και Χαράλαμπου Μούσκου.

39) Αποζημιώσεις των κατοίκων της περιοχής της ισραηλίτικης πρεσβείας.

40) Η υποκλοπή τηλεφωνημάτων στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας.

41) Εργατοτεχνίτες Υπουργείου Άμυνας.

42) Ενημέρωση για την κατάταξη γυναικών και τους λόχους κατοικημένων περιοχών.

43) Διακίνηση Τουρκοκυπρίων στις ελεύθερες περιοχές και τα θέματα ασφάλειας που εγείρονται.

44) Προϋπολογισμός του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης για το 1990.

45) Διοχέτευση ακατάλληλων τροφίμων στην Εθνική Φρουρά.

46) Οι δύο φάσεις της κατασκευής του Νότιου Αγωγού, η πρόοδος του έργου και η αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που δημιουργούνται.

47) Η ανάγκη νομικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων του γεωργού και του κτηνοτρόφου.

48) Αναστολή αποπληρωμής των δανείων που έχουν δοθεί σε πρόσφυγες γεωργοκτηνοτρόφους για την επαναδραστηριοποίησή τους.

49) Η άμεση ανάγκη για επίσπευση της δανειοδότησης των κατοίκων Κοκκινοχωριών από τις Συνεργατικές Εταιρείες για να προλάβουν οι γεωργοί τη νέα φυτεία των πατατών.

50) Οι επιπτώσεις από τη συνεχιζόμενη ανομβρία και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπισή τους.

51) Οι ενέργειες της κυβέρνησης για την έναρξη των εργασιών κατασκευής του φράγματος Ξυλούρικου που θεωρείται έργο ύψιστης προτεραιότητας για την περιοχή.

52) Η σημαντική προσφορά του Κλάδου Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στην αγροτική ανάπτυξη και η ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσής του.

53) (α) Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Παραμάλι - Αυδήμου με αποτέλεσμα το νερό να ρέει στη θάλασσα και οι αμπελώνες να μην αρδεύονται.

(β) Η καθυστέρηση στη συμπλήρωση του αρδευτικού έργου Λάνιας -Δωρού με δυσμενείς επιπτώσεις στις δυο κοινότητες.

54) Οι προθέσεις της κυβέρνησης για απαλλοτρίωση 1,200 στρεμμάτων αγροτικής γης για επέκταση του αεροδρομίου Λάρνακας και οι δυσμενείς επιπτώσεις στους ιδιοκτήτες και τους κατοίκους των γύρω χωριών.

55) Οι ζημιές που προκλήθηκαν από τις πρόσφατες χαλαζοθύελλες που έπληξαν χωριά της επαρχίας Λευκωσίας και η ανάγκη επιτάχυνσης της διαδικασίας εκτίμησης των ζημιών για γρήγορη αποζημίωση των πληγέντων παραγωγών.

56) Οι τεράστιες ζημιές σε οπωροφόρα δέντρα, δημητριακά και άλλες καλλιέργειες στις κοινότητες Κλήρου, Καλό Χωριό Κλήρου, Πέρα Ορεινής, Ψημολόφου, Γούρρι, Πολιτικό, Παλαιχώρι, Σπήλια, Κακοπετριά, κ.ά. και η ανάγκη επιτάχυνσης της εκτίμησης των ζημιών για αποζημίωση των πληγέντων.

57) Η παράνομη εισαγωγή 146 τόνων βοδινού κρέατος ακατάλληλου για ανθρώπινη κατανάλωση, οι δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του λαού και την ντόπια κτηνοτροφία και η ανάγκη απονομής ευθυνών.

58) Η ανεπίτρεπτη πολιτική του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας να κατακρατεί το πλεόνασμα γάλακτος σε μη αμειπτικές τιμές από τους παραγωγούς αγελαδινού γάλακτος και στη συνέχεια να το πετά στους βόθρους.

59) Η προσβολή κήπου εσπεριδοειδών από τον ιό της Τριστέζα (Tristeza Virus) και η επίδειξη ολιγωρίας από την κυβέρνηση στη λήψη μέτρων με σοβαρό κίνδυνο την ολοκληρωτική καταστροφή της εσπεριδοκαλλιέργειας στην Κύπρο.

60) Οι διώξεις πατατοπαραγωγών στην περιοχή Δεκέλειας από τις αρχές των εκεί Βρετανικών Βάσεων, οι κίνδυνοι που δημιουργούνται και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπιση του προβλήματος.

61) Η καθυστέρηση που παρατηρείται στην εκτέλεση του έργου του Νότιου Αγωγού στην περιοχή Αχερίτου και Βρυσούλλων και η ανάγκη ταχείας συμπλήρωσης του έργου.

62) Τα προβλήματα των παραγωγών αγελαδινού γάλακτος.

63) Τα προβλήματα 26 επιθεωρητών γεωργικών προϊόντων του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας σε σχέση με τον περί Εγγραφής Γεωπόνων Νόμο.

64) Το οξύ πρόβλημα της διάθεσης του ντόπιου χοιρινού κρέατος, λόγω εισαγωγής φτηνών κρεάτων.

65) Η ανάγκη δημιουργίας μαρίνας και ψαρολίμανου στη Λεμεσό.

66) Η μελετούμενη από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου κατάργηση του τμήματος πληροφοριών (του αρ. 192) στη Λεμεσό και οι επιπτώσεις και δυσκολίες που θα προκύψουν για τους συνδρομητές της πόλης και επαρχίας Λεμεσού.

67) Η ανάγκη επανεξέτασης από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του συστήματος διανομής κατ' οίκον τηλεγραφημάτων και η επαναφορά του συστήματος τούτου.

68) Τα σοβαρά προβλήματα του λιμανιού Λεμεσού, τα αίτια που τα προκαλούν και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου.

69) Η οξεία έλλειψη λιμενικών χώρων, αλιευτικών καταφυγίων κτλ. στο παλιό λιμάνι της Λεμεσού αιτία πολλαπλών προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ψαράδες και λοιποί ιδιοκτήτες σκαφών και η εξεύρεση τρόπων επίλυσης του προβλήματος.

70) Οι ανεπάρκειες και ελλείψεις του λιμανιού Λεμεσού και οι επιπτώσεις τους στην οικονομία του τόπου.

71) Το Σχέδιο Υπηρεσίας του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων ως παράγοντας καλύτερης λειτουργίας και προσφοράς του Τμήματος.

72) Οι κίνδυνοι που παρουσιάζονται για εγκατάλειψη του λιμανιού της Λεμεσού από την εταιρεία SKANDASH και άλλες εταιρείες που έχουν σχέση με το διαμετακομιστικό εμπόριο και τα επείγοντα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν για την αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος.

73) Η ασφάλεια των ορρών που χρησιμοποιούνται από τις κρατικές υπηρεσίες.

74) Η αύξηση του αριθμού των πασχόντων από λευχαιμία ή καρκίνο και η πιθανή επίδραση του μολύβδου και των ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων που προέρχονται από πυλώνες υψηλής τάσεως ρεύματος.

75) Οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν στον τόπο εργασίας τους οι εργάτες και το υπόλοιπο προσωπικό της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου από την εισπνοή καρκινογόνων ινών αμιάντου.

76) Η ανησυχητική εξάπλωση της σοβαρής ασθένειας του καρκίνου στην Κύπρο και η άμεση ανάγκη προληπτικής διάγνωσης και δυνατής θεραπείας.

77) Τα προβλήματα των Κυπρίων καρκινοπαθών και η ανάγκη λήψης μέτρων για αντιμετώπισή τους.

78) Η επίδραση των λυμάτων στην υγεία των κατοίκων του χωριού Κελλιά της επαρχίας Λάρνακας, καθώς και στο φυσικό περιβάλλον γενικά και η ανάγκη λήψης των κατάλληλων θεραπευτικών μέτρων.

79) Οι λόγοι που δεν έχει εφαρμοστεί ακόμα στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας από τους αρμόδιους γιατρούς η μέθοδος της εξωσωματικής γονιμοποίησης.

80) Οι πιθανοί κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία από τη λειτουργία εργοτάξιου υπεράκτιας εταιρείας στο λιμάνι Λάρνακας.

81) Οι πρόσφατες αποκαλύψεις σχετικά με την εισαγωγή μολυσμένων και ακατάλληλων κρεάτων και ψαριών, η υφιστάμενη νομοθεσία, οι δυνατότητες ελέγχου που δίδει και οι προοπτικές για τροποποίησή της.

82) Η χρησιμοποίηση υλικών για την κατασκευή του νέου δρόμου Λευκωσίας - Λάρνακας που δε συνάδουν με τις προδιαγραφές για το συγκεκριμένο έργο και η μελετούμενη τροποποίηση των προδιαγραφών ή των προτύπων, ούτως ώστε να συνάδουν με τα χρησιμοποιούμενα υλικά.

83) Η ανέγερση του νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας και οι διαδικασίες ανάθεσης της αρχιτεκτονικής μελέτης του έργου.

84) Η παράνομη πληρωμή από τον Προϋπολογισμό του κράτους Συμβούλων του Προέδρου της Δημοκρατίας διορισθέντων κατά παράβαση του Νόμου.

85) Οι αποκαλύψεις για την ελαττωματική λειτουργία των μηχανών κλήρωσης του κρατικού λαχείου, οι συνέπειες και οι ευθύνες που προκύπτουν.

86) Η ανάγκη πλήρους διερεύνησης από τη Βουλή των πρόσφατων αγορών αεροπλάνων, ελικοπτέρων και ακάτων από το Υπουργείο Εσωτερικών και της πρόθεσης του ίδιου Υπουργείου να αγοράσει ραντάρ και άλλο εξοπλισμό για την Αστυνομία.

87) Η πρόσφατη προμήθεια υλικού τεχνολογίας πληροφορικής από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών.

88) Ο κίνδυνος μόλυνσης των υδροφόρων στρωμάτων κοντά στο χωριό Ακάκι από τα λύματα του εργοστασίου χρωμάτων.

89) Ο κίνδυνος καταστροφής του βιότοπου στο λιβάδι και την αλυκή Ακρωτηρίου και του οικοσυστήματος της περιοχής και η ανάγκη λήψης μέτρων προστασίας τους.

90) Η ανάγκη εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας για τον έλεγχο και περιορισμό των καυσαερίων από τα αυτοκίνητα και η θέσπιση νέας νομοθεσίας, εκεί όπου θεωρείται αναγκαίο.

91) Η φημολογούμενη πρόθεση της κυβέρνησης να επιτρέψει τη μεταφορά του Βαφείου Rainbow στην περιοχή Κόρνου - Κοφίνου και η δικαιολογημένη αντίδραση των κατοίκων της περιοχής.

92) Ανάληψη εκστρατείας διάσωσης της Αρχιγραμματείας και των κτιρίων που βρίσκονται γύρω από αυτή.

93) Η ανάγκη διατήρησης και αναπαλαίωσης των γραφείων της Αρχιγραμματείας η οποία στέγασε το 1882 το πρώτο σύγχρονο Κυπριακό Νομοθετικό Σώμα για σκοπούς ιστορικούς, πολιτιστικούς και περιβαλλοντικούς.

94) Η τεράστιων διαστάσεων ρύπανση της θάλασσας και της παράκτιας περιοχής Βασιλικού από τη διαρροή πετρελαίου που σημειώθηκε στις 29.4.1990, οι ευθύνες για τη διαρροή και οι τρόποι αντιμετώπισης της ρύπανσης και της οικολογικής καταστροφής που προκλήθηκε, ως και η ανάγκη λήψης προστατευτικών μέτρων για αποφυγή επανάληψης παρόμοιων καταστάσεων.

95) Η ανάγκη περιβαλλοντικής εξέτασης της απόφασης για νέα κυβερνητικά κτίρια στην Αρχιγραμματεία.

γ) Οι πιο κάτω αναφερόμενες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους πραγματοποίησαν τις ακόλουθες επισκέψεις:

1. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
   α) Επίσκεψη στην Παιδαγωγική Ακαδημία.
   β) Μαζί με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διήμερη επίσκεψη στο Σταυρό της Ψώκας.
2. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
   Επίσκεψη στο Ιατρικό Αγροτικό Κέντρο Αγρού, στο Νοσοκομείο Κυπερούντας και στο Ιατρικό Αγροτικό Κέντρο Ευρύχου.
3. Ad Hoc Επιτροπή για την Πράσινη Γραμμή
   Επίσκεψη σε κατοίκους και καταστηματάρχες που γειτνιάζουν με την πράσινη γραμμή.
4. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
   α) Μαζί με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος διήμερη επίσκεψη στο Σταυρό της Ψώκας.
   β) Επίσκεψη στο ΣΕΚΕΠ και στο Βιολογικό Σταθμό Επεξεργασίας Λυμάτων της Carlsberg.
5. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
   Επίσκεψη στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.
6. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων
   Επίσκεψη στο Λιμάνι Λεμεσού.

7. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας

Επίσκεψη στην Α΄ Τεχνική Σχολή και στην Ξενοδοχειακή Σχολή Λεμεσού.

8. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας

α) Επισκέψεις στο εξωτερικό.

β) Επίσκεψη στο ΓΕΕΦ.

γ) Επίσκεψη σε φυλάκια της Λεύκας.

9. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου

Επισκέψεις στα Γραφεία του Γενικού Ελεγκτή, του Γενικού Λογιστή και του Γραφείου του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών και στο Υπουργείο Εσωτερικών.

δ) Ειδικές συναντήσεις/συσκέψεις Κοινοβουλευτικών Επιτροπών.

1. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας

Συνάντηση με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Καρκινοπαθών και Φίλων (ΠΑΣΥΚΑΦ).

2. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος

α) Συνάντηση με εμπειρογνώμονα της κυβέρνησης πάνω σε θέματα που αφορούν τη νομοθεσία για την περιβαλλοντική ρύπανση.

β) Συνάντηση με εμπειρογνώμονα για θέματα ηλεκτροπαραγωγών σταθμών άνθρακα.

γ) Σύσκεψη κάτω από την Προεδρία του Προέδρου της Βουλής για το θέμα του Τοπικού Σχεδίου Ακάμα.

3. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας

α) Συνάντηση με εκπροσώπους της ΠΟΕΔ για θέματα προδημοτικής εκπαίδευσης.

β) Συνάντηση γνωριμίας με το νέο Υπουργό Παιδείας κ. Χρ. Χριστοφίδη.

γ) Συνάντηση με την Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή για το Πανεπιστήμιο.

δ) Συνάντηση με εκπροσώπους της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Κύπρου.

ε) Συνάντηση με τον Υπουργό Παιδείας για ενημέρωση για το θέμα της Παιδαγωγικής Ακαδημίας και της προδημοτικής.

4. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Συνάντηση με το νέο Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ι. Αριστείδου.

5. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών

Συνάντηση με τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο.

6. Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων

Συνάντηση με το νέο Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων κ. Π. Σαββίδη.

Ε. Περιφερειακές Συσκέψεις Διακομματικών Κοινοβουλευτικών Αντιπροσωπειών.

Στα πλαίσια του ελεγκτικού έργου της Βουλής, αναφορικά με τις κυβερνητικές δραστηριότητες, πραγματοποιήθηκαν τρεις περιφερειακές συσκέψεις και πολλές επισκέψεις σε διάφορες κοινότητες.

Ο Πρόεδρος του Σώματος και διακομματικές κοινοβουλευτικές αντιπροσωπείες επισκέφθηκαν τις περιφέρειες Κόρνου, Ερήμης και Πισσουρίου, άκουσαν και μελέτησαν τοπικά και περιφερειακά προβλήματα και σε πολλά από αυτά δόθηκαν λύσεις επί τόπου (πρόκειται για εκκρεμούντα στη Βουλή θέματα). Για τα υπόλοιπα προβλήματα που τέθηκαν κατά τις επισκέψεις έγιναν διαβήματα με υποβολή υπομνημάτων προς τα αρμόδια Υπουργεία. Οι απαντήσεις στα υπομνήματα διαβιβάστηκαν στη συνέχεια στις ενδιαφερόμενες κοινότητες.

Πρόσθετα ο Πρόεδρος της Βουλής σε περιοδεία του στην επαρχία Πάφου επισκέφθηκε δέκα κοινότητες και συζήτησε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοί τους. Και εδώ ακολουθήθηκε η διαδικασία της υποβολής υπομνημάτων και ακολούθως αποστολής των σχετικών απαντήσεων στις κοινότητες.

Οι περιφερειακές συσκέψεις έχουν καθιερωθεί ως θεσμικό μέσο με το οποίο η Βουλή μπορεί να έρχεται σε άμεση επικοινωνία με τους εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τους κατοίκους της υπαίθρου. Οι συσκέψεις αυτές αποτελούν, όπως απέδειξε η πείρα που αποκτήθηκε, σημαντικό εργαλείο στην άσκηση του ελέγχου από τη Βουλή του κυβερνητικού έργου.

Η άμεση πληροφόρηση και η λεπτομερής γνώση των τοπικών και περιφερειακών προβλημάτων βοηθά επίσης κατά τη συζήτηση των θεμάτων που απασχολούν τη Βουλή, είτε αυτά συζητούνται ως αυτοτελή προβλήματα είτε υπό τη μορφή δαπανών που κατατίθενται για έγκριση.

ΙΙ. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

1. Διακοινοβουλευτική Ένωση

Η πραγματοποίηση της 83ης Διακοινοβουλευτικής Διάσκεψης στη Λευκωσία από τις 2 ως τις 7 Απριλίου 1990 ήταν αναμφίβολα από τις πιο σημαντικές δραστηριότητες της Κυπριακής Βουλής στον τομέα των διεθνών σχέσεων μέχρι τώρα. Στη Διάσκεψη πήραν μέρος αντιπροσωπείες από 90 Κοινοβούλια-μέλη της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, καθώς επίσης και πολλοί διεθνείς κοινοβουλευτικοί και άλλοι οργανισμοί ως παρατηρητές.

Τα αποτελέσματα της Διάσκεψης κρίνονται απόλυτα επιτυχή, τόσο στο πολιτικό επίπεδο όσο και στον τομέα της διοργάνωσης. Όσον αφορά την πολιτική πτυχή, η Κυπριακή Βουλή πέτυχε να εγγράψει ως επιπρόσθετο θέμα στην ημερήσια διάταξη την «προώθηση της ειρήνης και ασφάλειας στην περιοχή της Μεσογείου, υπό το φως των εξελίξεων στην Ευρώπη και του νέου κλίματος που επικρατεί διεθνώς». Η κυπριακή πρόταση εγκρίθηκε από τη Διάσκεψη με μεγάλη πλειοψηφία, παρά την ύπαρξη πολλών υποψήφιων θεμάτων.

Το ψήφισμα που υιοθέτησε η Διάσκεψη της Λευκωσίας είναι το πρώτο από Διάσκεψη της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης που περιέχει παραγράφους για το Κυπριακό. Το ψήφισμα καταδικάζει τη συνεχιζόμενη τουρκική κατοχή και παρουσία εποίκων στην Κύπρο, καλεί την Τουρκία να αποσύρει αμέσως τα κατοχικά στρατεύματά της και να σεβαστεί τα ανθρώπινα δικαιώματα των Κυπρίων και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Περιλαμβάνεται επίσης εισήγηση για σύσταση ειδικής επιτροπής της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης για παρακολούθηση της κατάστασης στην Κύπρο και την υποβολή σχετικών εκθέσεων.

Η 83η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη έδωσε επίσης την ευκαιρία ενημέρωσης εκατοντάδων αντιπροσώπων για την κατάσταση στην Κύπρο, ενώ ταυτόχρονα οδήγησε στην απομόνωση και καταδίκη της Τουρκίας για την άρνησή της να πάρει μέρος στη Διάσκεψη και την προσπάθειά της να προσελκύσει συνέδρους στα κατεχόμενα. Η προσπάθεια αυτή απέτυχε.

Στον οργανωτικό τομέα, παρά το γεγονός ότι η Διάσκεψη ήταν η μεγαλύτερη που έγινε ποτέ στην Κύπρο, η διοργάνωσή της χαρακτηρίστηκε άριστη από τους συνέδρους και τη Γραμματεία της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης. Στη διοργάνωση συμμετείχαν πολλές κυβερνητικές υπηρεσίες, ενώ ο συντονισμός των εργασιών έγινε από τη Βουλή.

Μια άλλη σημαντική εξέλιξη στην υπό επισκόπηση περίοδο αφορά την απόφαση της Ομάδας των Δυτικοευρωπαϊκών χωρών-μελών της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης («Twelve Plus») για σύσταση τριμελούς επιτροπής για παρακολούθηση της κατάστασης στην Κύπρο και υποβολή σχετικής έκθεσης στην Ομάδα. Η απόφαση αυτή πάρθηκε ύστερα από εισήγηση των Κυπρίων Αντιπροσώπων. Η επιτροπή για το Κυπριακό είχε κατά τη διάρκεια της 83ης Διακοινοβουλευτικής Διάσκεψης επαφές στην Κύπρο, ενώ η Βουλή υπέβαλε και σχετικό έγγραφο για το Κυπριακό. Η έκθεση που ετοίμασε η επιτροπή κρίνεται αρκετά θετική. Μεταξύ άλλων η Επιτροπή αναφέρει ότι η κατάσταση που επικρατεί στην Κύπρο είναι απαράδεκτη και πως, σε μια εποχή που το τείχος του Βερολίνου έχει καταρρεύσει, είναι παράδοξο η Κύπρος να παραμένει διαιρεμένη. Η Επιτροπή τάσσεται υπέρ της ενότητας, κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κύπρου, της αποστρατικοποίησής της και της ύπαρξης διεθνών εγγυήσεων. Στη σύσταση της τριμελούς επιτροπής για το Κυπριακό είχε αντιδράσει έντονα η τουρκική αντιπροσωπεία.

Στην περίοδο Ιουλίου 1989-Ιουλίου 1990 Διακομματικές Αντιπροσωπείες της Βουλής πήραν μέρος σε τρία άλλα συνέδρια της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης. Στην 82η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη, που έγινε στο Λονδίνο και συνέπεσε με την εκατονταετηρίδα της Ένωσης, ο Πρόεδρος της Βουλής σε ομιλίες του αναφέρθηκε στο Κυπριακό, ενώ τα μέλη της κυπριακής αντιπροσωπείας είχαν επίσης την ευκαιρία να ενημερώσουν ξένους συναδέλφους τους για την κατάσταση στην Κύπρο. Η κυπριακή αντιπροσωπεία κυκλοφόρησε επίσης υπομνήματα και προσχέδια ψηφισμάτων για τα θέματα της Διάσκεψης. Η αντιπροσωπεία έδωσε επίσης δημοσιογραφική διάσκεψη στην οποία παρευρέθηκαν αρκετοί ανταποκριτές του βρετανικού τύπου.

Στη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη του Λονδίνου σημαντική θεωρείται επίσης και η επιτυχία του Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων να αναδειχθεί ύστερα από εκλογές Πρόεδρος του Συνδέσμου των Γενικών Διευθυντών των Κοινοβουλίων, ενός συμβουλευτικού οργανισμού της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, ιδιαίτερα όταν ληφθεί υπόψη ότι ανθυποψήφιός του ήταν Γενικός Διευθυντής Βουλής μεγάλης Δυτικοευρωπαϊκής χώρας.

Διακομματική αντιπροσωπεία της Βουλής πήρε επίσης μέρος στο Διακοινοβουλευτικό Συνέδριο για τον Αφοπλισμό που πραγματοποιήθηκε στη Βόννη από τις 20 ως τις 25 Μαΐου 1990. Οι Κύπριοι Βουλευτές στις ομιλίες τους αναφέρθηκαν μεταξύ άλλων στην ανάγκη αποχώρησης των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων από την Κύπρο και στην πρόταση για αποστρατικοποίηση της Κύπρου. Ενημέρωσαν επίσης ξένους Βουλευτές για το Κυπριακό.

Η Κυπριακή Βουλή εκπροσωπήθηκε και στο Διακοινοβουλευτικό Συμπόσιο για τη Συμμετοχή των Γυναικών στην Πολιτική και Κοινοβουλευτική Διαδικασία

Λήψης Αποφάσεων, που πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη από τις 20 ως τις 24 Νοεμβρίου 1989.

2. Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης (Κ.Σ.Σ.Ε.)

Στην περίοδο Ιουλίου 1989-Ιουλίου 1990 η κυπριακή αντιπροσωπεία στην ΚΣΣΕ, καθώς και η διακομματική αποστολή που μεταβαίνει στην έδρα της Συνέλευσης στο Στρασβούργο για να ενισχύσει το έργο της πρώτης, δραστηριοποιήθηκαν έντονα προωθώντας την προβολή του Κυπριακού προβλήματος. Η κυπριακή αντιπροσωπεία συμμετείχε επίσης στις συζητήσεις και άλλων θεμάτων που απασχολούν τη Συνέλευση στα πλαίσια της ολομέλειας και των ειδικών Επιτροπών.

Τα διαπιστευτήρια της κυπριακής αντιπροσωπείας επικυρώθηκαν κανονικά κατά το Πρώτο Μέρος της 42ης Συνόδου της ΚΣΣΕ τον περασμένο Μάιο. Σημειώνεται ότι τα κυπριακά διαπιστευτήρια είτε αμφισβητούνταν είτε γίνονταν αντικείμενο αρνητικών σχολίων σε προηγούμενες Συνόδους από Τούρκους ή φιλότουρκους Βουλευτές.

Επιτυχία μεγάλης σημασίας μπορεί να θεωρηθεί η εκλογή του Προέδρου του Ανώτατου Δικαστηρίου της Κύπρου από τη Συνέλευση στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) τον περασμένο Ιανουάριο. Παρά το δικαίωμα και τη συμβατική υποχρέωση που είχε η Κύπρος για συμμετοχή στο ΕΔΑΔ, το θέμα είχε αναβληθεί επανειλημμένα από το Προεδρείο της Συνέλευσης λόγω πίεσης από το Τουρκικό lobby, γεγονός που ανέτρεψε, δραστηριοποιούμενη προς όλες τις κατευθύνσεις, η κυπριακή κοινοβουλευτική αντιπροσωπεία σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών. Κατά την ίδια Σύνοδο του Ιανουαρίου του 1990 προσφώνησε τη Συνέλευση ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Η αντιπροσωπεία της Κυπριακής Βουλής συνέτεινε στην επιτυχία της επίσκεψής του, έχοντας επαφές στα πλαίσια της Συνέλευσης και ενημερώνοντας τα μέλη της σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις του Κυπριακού.

Το Σεπτέμβριο 1989 προσφώνησε τη Συνέλευση ο Τούρκος τέως Πρωθυπουργός κος Οζάλ. Με την ευκαιρία αυτή, ο Πρόεδρος της Βουλής έθεσε με ερώτησή του την Τουρκία προ των ευθυνών της στο Κυπριακό, αναφερόμενος στην εισβολή και κατοχή και καταπάτηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην Κύπρο.

Σε συνέχεια της Σύστασης 1056 (1987) της Συνέλευσης που αναφέρεται στους πρόσφυγες και αγνοουμένους της Κύπρου, η κυπριακή αντιπροσωπεία κατάγγειλε τον απειλούμενο εποικισμό της Κύπρου με μουσουλμάνους της Βουλγαρίας, επιτυγχάνοντας συμπερίληψη σχετικής πρόνοιας στο Ψήφισμα 927 (Σεπτέμβριος 1989) που υιοθέτησε η Συνέλευση στα πλαίσια της συζήτησης του θέματος της μετάβασης Βουλγαρομουσουλμάνων στην Τουρκία. Η Αντιπροσωπεία προώθησε ακολούθως πρόταση ψηφίσματος για τη συντελούμενη αλλοίωση του δημογραφικού χαρακτήρα της Κύπρου. Η πρόταση παραπέμφθηκε από το Προεδρείο της Συνέλευσης στην Επιτροπή Μετανάστευσης, Προσφύγων και Δημογραφίας και αναμένεται να συζητηθούν οι περαιτέρω ενέργειες κατά την επόμενη Σύνοδο της ΚΣΣΕ τον ερχόμενο Σεπτέμβριο.

Το θέμα της καταστροφής της πολιτιστικής κληρονομιάς στα κατεχόμενα παρακολουθείται συνεχώς από την κυπριακή αντιπροσωπεία και καταβάλλονται προσπάθειες στα πλαίσια της Υπεπιτροπής Αρχιτεκτονικής και Καλλιτεχνικής Κληρονομιάς να δοθεί έμπρακτη συνέχεια στη γνωστή έκθεση van der Werff με την εμπλοκή και άλλων διεθνών οργανισμών.

Η Κύπρος επαινέθηκε στην ολομέλεια της Συνέλευσης για τη σημαντική βοήθεια που πρόσφερε και συνεχίζει να προσφέρει στους Λιβάνιους που φεύγουν από τη χώρα τους λόγω των εχθροπραξιών. Το γεγονός αυτό έτυχε ιδιαίτερης αναφοράς με την ευκαιρία συζήτησης σχετικής έκθεσης τον περασμένο Σεπτέμβριο.

Στην ολομέλεια της Συνέλευσης τ. Σεπτέμβριο 1989 συζητήθηκε επίσης έκθεση της Οικονομικής Επιτροπής για τις σχέσεις Κύπρου, Μάλτας, Τουρκίας και Γιουγκοσλαβίας με τον ευρύτερο ευρωπαϊκό οικονομικό χώρο, γνωστή ως έκθεση Pinto. Η κυπριακή αντιπροσωπεία είχε δώσει στον εισηγητή της έκθεσης οικονομικά στοιχεία για την Κύπρο.

Η κυπριακή αντιπροσωπεία συνέδραμε εξάλλου και σε άλλα θέματα που αφορούσαν τη Συνέλευση με τη συμμετοχή του ενός ή και των δυο μελών της σε αποστολές, όπως εκείνη στην Τουρκία, όπου εξετάστηκαν οι συνθήκες υποδοχής και εγκατάστασης προσφύγων στη χώρα (Μάρτιος 1990) και εκείνη στη Βουλγαρία, όπου η Ad Hoc Επιτροπή της Συνέλευσης παρακολούθησε τη διεξαγωγή των εκλογών (Ιούνιος 1990). Η Αντιπροσωπεία της Κυπριακής Βουλής επισκέφθηκε τέλος το Βερολίνο, Ανατολικό και Δυτικό, τον περασμένο Μάιο, μετά από σχετική πρόσκληση της αντίστοιχης γερμανικής αντιπροσωπείας προς όλες τις εθνικές αντιπροσωπείες στην ΚΣΣΕ.

3. Κοινοπολιτεία - Κοινοπολιτειακός Κοινοβουλευτικός Σύνδεσμος

Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο συνεχίστηκε η δραστήρια συμμετοχή της Βουλής των Αντιπροσώπων στα διάφορα συνέδρια του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου.

i. Συνέδριο Προέδρων Κοινοβουλίων Κοινοπολιτείας: Μέσα στα πλαίσια αυτά, ο Πρόεδρος της Βουλής, Δρ. Βάσος Λυσσαρίδης, συμμετέσχε στο δέκατο Συνέδριο των Προέδρων Κοινοβουλίων της Κοινοπολιτείας που έγινε στη Zimbabwe από τις 8 μέχρι τις 12 Ιανουαρίου 1990. Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου ο Πρόεδρος της Βουλής συναντήθηκε με τον Πρόεδρο της Zimbabwe, κ. R. Mugabe, με Υπουργούς της Zimbabwe και επίσης με αρκετούς Προέδρους Κοινοβουλίων που πήραν μέρος στο Συνέδριο και συζήτησε μαζί τους το Κυπριακό και άλλα θέματα διεθνούς ενδιαφέροντος.

Ο Πρόεδρος της Βουλής παρέστη επίσης και μίλησε σε εκδήλωση που οργάνωσε η κυπριακή παροικία της Zimbabwe.

ii. Παγκόσμιο Κοινοπολιτειακό Κοινοβουλευτικό Συνέδριο:

Αντιπροσωπεία της Βουλής συμμετέσχε στο 35ο Κοινοπολιτειακό Κοινοβουλευτικό Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στο Barbados από τις 6 μέχρι τις 15 Οκτωβρίου 1989. Στο Συνέδριο αυτό ο Αντιπρόσωπος της Κυπριακής Βουλής εξελέγη μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Συνδέσμου και επίσης Πρόεδρος της Υπεπιτροπής του Καταστατικού Χάρτη και Εκδόσεων του Συνδέσμου.

Οι Κύπριοι Βουλευτές μίλησαν στα διάφορα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης του Συνεδρίου και ενημέρωσαν τους συνέδρους πάνω στις τελευταίες εξελίξεις του Κυπριακού. Σε όλους τους συνέδρους διανεμήθηκε ενημερωτικό υλικό για το Κυπριακό, όπως επίσης και ειδικό φυλλάδιο, στο οποίο γινόταν αναφορά στις τελευταίες εξελίξεις του Κυπριακού, την αδιαλλαξία του Ντενκτάς και την επεκτατική πολιτική της Τουρκίας.

Η αντιπροσωπεία είχε επίσης συναντήσεις με Προέδρους ξένων Κοινοβουλίων, Υπουργούς και Βουλευτές που συμμετείχαν στο Συνέδριο και αντάλλαξε απόψεις για το Κυπριακό και άλλα διεθνή θέματα.

iii. Περιφερειακό Συνέδριο Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου: Διακομματική κοινοβουλευτική αντιπροσωπεία πήρε επίσης μέρος στο 21ο Περιφερειακό Συνέδριο του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου, που έγινε στη Μάλτα από τις 15 μέχρι τις 22 Μαΐου 1990. Στο Συνέδριο αυτό συμμετέχουν χώρες της Κοινοπολιτείας που βρίσκονται στην Ευρώπη.

Και στο Συνέδριο αυτό οι Κύπριοι Βουλευτές μίλησαν στα διάφορα θέματα της ημερήσιας διάταξης και έκαμαν σχετική αναφορά στις διάφορες πτυχές του Κυπριακού.

iv. Κοινοπολιτειακά Σεμινάρια - Επισκέψεις: Κύπριοι Βουλευτές πήραν μέρος σε διάφορα εξειδικευμένα Σεμινάρια που οργάνωσαν διάφορες χώρες της Κοινοπολιτείας και στα οποία συζητήθηκαν και μελετήθηκαν οι κοινοβουλευτικές διαδικασίες και θεσμοί, η συνταγματική διάρθρωση των κρατών, τα διάφορα συστήματα διακυβέρνησης, η νομοθετική ρύθμιση και λειτουργία των κομμάτων, θέματα νομοθεσίας και άλλα.

Τέτοια Σεμινάρια/Επισκέψεις ήταν:

α) Το Τρίτο Κοινοπολιτειακό Συνέδριο για θέματα δευτερογενούς νομοθεσίας, που έγινε στο Λονδίνο από τις 20 μέχρι τις 23 Νοεμβρίου 1989.

β) Κοινοπολιτειακή Κοινοβουλευτική Επίσκεψη, Λονδίνο, 9 - 25 Μαΐου 1990.

γ) Δεύτερο Κοινοπολιτειακό Κοινοβουλευτικό Σεμινάριο, Καναδάς, 15 Μαΐου - 3 Ιουνίου 1990.

Στα πιο πάνω Σεμινάρια οι Κύπριοι Βουλευτές ανέλυσαν τις σχετικές με τα υπό συζήτηση θέματα συνταγματικές και νομοθετικές διατάξεις και Κανονισμούς που ισχύουν στην Κύπρο. Δόθηκε όμως και η ευκαιρία για επαφές και ενημέρωση των ξένων Βουλευτών πάνω στις τελευταίες εξελίξεις του Κυπριακού προβλήματος.

v. Άλλα Συνέδρια: Ο αντιπρόσωπος της Κυπριακής Βουλής συμμετέσχε στη Συνεδρία της Εκτελεστικής Επιτροπής του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου, που έγινε στην Botswana από τις 3 μέχρι τις 10 Απριλίου 1990.

Ως μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής ο Κύπριος αντιπρόσωπος συμμετέσχε επίσης στο Συνέδριο: «Η Κοινοπολιτεία των λαών στη δεκαετία του 1990», που έγινε στο Windsor της Βρετανίας από τις 6 μέχρι τις 8 Ιουλίου 1990. Στο Συνέδριο αυτό συμμετέχουν προσωπικότητες από διάφορες χώρες της Κοινοπολιτείας που συζητούν θέματα και αναταλλάσουν απόψεις πάνω σε διάφορα προβλήματα που απασχολούν βασικά την Κοινοπολιτεία, αλλά και γενικότερα ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Και στα δύο αυτά συνέδρια ο αντιπρόσωπος της Κυπριακής Βουλής αντάλλαξε απόψεις με τους συνέδρους πάνω στο Κυπριακό και άλλα θέματα γενικού ενδιαφέροντος.

4. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η θετική απήχηση που βρίσκουν οι κυπριακές θέσεις στους κόλπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συνεχίστηκε και μετά τις εκλογές για ανάδειξη των νέων μελών του, που έγιναν τον Ιούνιο του 1989, και εκφράστηκε με τρόπο ουσιαστικό με την έγκριση από το Κοινοβούλιο ψηφίσματος σχετικά με «το αδιέξοδο στις διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό» στις 15 Μαρτίου 1990.

Κυπριακή κοινοβουλευτική αντιπροσωπεία είχε μεταβεί στο Στρασβούργο για επαφές με μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με στόχο την προώθηση του θέματος της απελευθέρωσης των Κυπρίων μαθητών που απήγαγαν τα τουρκικά κατοχικά στρατεύματα και που κρατούνταν στις φυλακές του καθεστώτος Ντενκτάς. Μέσα στα πλαίσια της αποστολής της, η κυπριακή αντιπροσωπεία έκανε συντονισμένες ενέργειες για την υιοθέτηση του ψηφίσματος, το οποίο καταδικάζει την απαγωγή των μαθητών και απαιτεί την απελευθέρωσή τους, ενώ επίσης καταδικάζει τις ενέργειες του κ. Ντενκτάς για αλλαγή των όρων εντολής του Γενικού Γραμματέα που οδήγησαν στην κατάρρευση της πρωτοβουλίας Κουεγιάρ στις 28 Φεβρουαρίου. Η ανταπόκριση που βρήκε η κυπριακή κοινοβουλευτική αντιπροσωπεία ήταν πολύ θετική, όπως απέδειξε και η συζήτηση που έγινε στην ολομέλεια του Κοινοβουλίου πριν από την έγκριση του ψηφίσματος. Στη συζήτηση αυτή θίγηκαν όλες οι πτυχές του Κυπριακού προβλήματος και καταδικάστηκε ιδιαίτερα ο εποικισμός των κατεχομένων.

Κυπριακή Κοινοβουλευτική Αντιπροσωπεία είχε επίσης μεταβεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Ιούλιο του 1989 με σκοπό τη διενέργεια επαφών, με στόχο την απελευθέρωση των Κυπρίων γυναικών, κληρικών και πολιτών που είχαν απαχθεί από τα τουρκικά κατοχικά στρατεύματα κατά τη διάρκεια αντικατοχικής εκδήλωσης.

Η κοινοβουλευτική αντιπροσωπεία βρήκε πολύ θετική ανταπόκριση κατά τη διάρκεια των επαφών της, που συμπεριλάμβαναν συναντήσεις με το νέο Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κ. Baron Crespo, με τους Προέδρους των Πολιτικών Ομάδων, καθώς και με μέλη της Αντιπροσωπείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις Σχέσεις με την Κύπρο.

Η Αντιπροσωπεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις Σχέσεις με την Κύπρο ανασυστάθηκε μετά τις εκλογές και εκτέλεσε επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο τον Ιούνιο του 1990, ύστερα από πρόσκληση της Βουλής των Αντιπροσώπων, μέσα στα πλαίσια των ετήσιων επαφών της με την αντίστοιχη Αντιπροσωπεία της Κυπριακής Βουλής για τις Σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η Αντιπροσωπεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις Σχέσεις με την Κύπρο, της οποίας ηγήθηκε ο Πρόεδρός της Sir James Scott-Hopkins, κατά την επίσκεψή της είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί πάνω στις τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό και να συζητήσει όλο το φάσμα των σχέσεων Κύπρου-Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Κατά τις επαφές δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ευρωπαϊκή διάσταση του Κυπριακού προβλήματος και συζητήθηκε σε βάθος η προοπτική της υποβολής αίτησης ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Η αντιπροσωπεία ανέφερε ότι θα υποστηρίξει την κυπριακή αίτηση μέσα στους κόλπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ταυτόχρονα η αντιπροσωπεία εξέφρασε την υποστήριξή της στις προσπάθειες για εξεύρεση λύσης του Κυπριακού προβλήματος μέσα στα πλαίσια των αποφάσεων των ευρωπαϊκών σωμάτων και του Ο.Η.Ε. και τόνισε ότι θα συνεχίσει να εργάζεται προς αυτή την κατεύθυνση μέσα στους κόλπους του Ευρωκοινοβουλίου.

Το ενδιαφέρον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παρουσιάζεται και φέτος αναβαθμισμένο, ενώ η στάση του απέναντι στο Κυπριακό είναι θετική για την πλευρά μας. Μπορεί να λεχθεί ότι υπάρχει μια εντονότερη δραστηριοποίηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πάνω σε θέματα που άπτονται του Κυπριακού, η οποία είναι αποτέλεσμα τόσο των πρωτοβουλιών της Κυπριακής Βουλής όσο και των ενεργειών δραστήριων μελών της Αντιπροσωπείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

για τις Σχέσεις με την Κύπρο. Η δραστηριοποίηση αυτή φαίνεται και από τις συχνότερες επισκέψεις Ευρωβουλευτών στην Κύπρο. Κατά την υπό ανασκόπηση περίοδο δυο μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επισκέφτηκαν την Κύπρο ύστερα από πρόσκληση της Βουλής, ενώ αριθμός Ευρωβουλευτών είχε επαφές με μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων κατά τη διάρκεια ιδιωτικών επισκέψεων.Το αναβαθμισμένο ενδιαφέρον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκφράζεται επίσης και από το μεγάλο αριθμό ερωτήσεων που υποβάλλονται στο Συμβούλιο Υπουργών μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, πάνω σε θέματα που άπτονται όλων των πτυχών του Κυπριακού προβλήματος, όπως η καταστροφή της ελληνικής και χριστιανικής πολιτιστικής κληρονομιάς στα κατεχόμενα, ο εποικισμός των κατεχομένων και άλλα.

Εξάλλου στη σύνοδό του τον Ιούλιο 1990, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε ομόφωνα ψήφισμα στο οποίο εκφράζει την ανησυχία του για τις ενέργειες του παράνομου τουρκοκυπριακού καθεστώτος και καταδικάζει τη συνεχιζόμενη κατάφωρη παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην Κύπρο. Το ψήφισμα ζητεί επίσης την άμεση απελευθέρωση του νέου που κρατείται παράνομα από τις τουρκικές δυνάμεις κατοχής, ενώ επικροτεί την απόφαση της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Κορυφής του Δουβλίνου, στις 25 και 26 Ιουνίου 1990.

5. Διμερείς Σχέσεις

Παρά την εντατική εργασία για τη διοργάνωση της 83ης Διακοινοβουλευτικής Διάσκεψης η Βουλή συνέχισε τις δραστηριότητές της στον τομέα των διμερών σχέσεων. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η ίδια η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη έδωσε σημαντική προώθηση στην ανάπτυξη των σχέσεων της Κυπριακής Βουλής με μεγάλο αριθμό άλλων Κοινοβουλίων.

Στην περίοδο Ιουλίου 1989 - Ιουλίου 1990 ο Πρόεδρος και Διακομματικές Αντιπροσωπείες της Βουλής επισκέφθηκαν τις ακόλουθες χώρες:

Γαλλλία 19—26 Νοεμβρίου 1989 (πρόσκληση της Ομάδας Φιλίας Γαλλίας—Κύπρου στη Γαλλική Γερουσία).

Ιρλανδία 20—27 Μαΐου 1990 (πρόσκληση του Ιρλανδικού Κοινοβουλίου)

Ηνωμένες Πολιτείες 22—27 Ιανουαρίου 1990.

Κύριο θέμα των επαφών κατά τις επισκέψεις αυτές ήταν το Κυπριακό πρόβλημα, ενώ συζητήθηκαν επίσης και θέματα διμερών σχέσεων. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η επίσκεψη στην Ουάσιγκτων -που ήταν η πρώτη- διακομματικής αντιπροσωπείας της Βουλής. Η επίσκεψη αυτή έδωσε την ευκαιρία συζήτησης του Κυπριακού με σημαντικές προσωπικότητες του Αμερικανικού Κογκρέσου και ανώτερα στελέχη του Αμερικανικού Υπουργείου Εξωτερικών, συμπεριλαμβανομένου του Ειδικού Συντονιστή για το Κυπριακό.

Στην υπό επισκόπηση περίοδο επισκέφθηκαν την Κύπρο ύστερα από πρόσκληση της Βουλής κοινοβουλευτικές αντιπροσωπείες από την Αυστραλία (13 - 17 Οκτωβρίου 1989) και τη Σοβιετική Ένωση (8 - 11 Απριλίου 1990). Από τις 17 ως τις 20 Σεπτεμβρίου 1989 επισκέφθηκε επίσης την Κύπρο ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου της Ρουμανίας. Η κατάσταση στην Κύπρο ήταν το κύριο θέμα που συζητήθηκε.

Η προώθηση των δραστηριοτήτων στον τομέα των διμερών σχέσεων είχε επίσης ως αποτέλεσμα τη σύσταση Κοινοβουλευτικών Ομάδων Φιλίας με την Αυστραλία και την Ιαπωνία.

6. Άλλες δραστηριότητες

Ο Πρόεδρος της Βουλής πήρε μέρος στη Διάσκεψη Προέδρων Ευρωπαϊκών Κοινοβουλίων που έγινε στις Βρυξέλλες στις 8 και 9 Ιουνίου 1990. Η Διάσκεψη έδωσε την ευκαιρία προβολής του Κυπριακού, τόσο στην ομιλία όσο και στις επαφές του Προέδρου της Βουλής.

«Το Κυπριακό από το 1974 μέχρι σήμερα» ήταν το θέμα συμπόσιου που οργανώθηκε από την Πρεσβεία της Κύπρου στο Παρίσι και τις Ομάδες Φιλίας Γαλλίας-Κύπρου στη Γαλλική Γερουσία και Εθνοσυνέλευση. Στο συμπόσιο, το οποίο προσφώνησε ο Πρόεδρος της Βουλής, παρευρέθηκαν Γάλλοι Βουλευτές, εκπρόσωποι του Γαλλικού Υπουργείου Εξωτερικών, της Διεθνούς Αμνηστείας και άλλων οργανώσεων.

Ο Πρόεδρος της Βουλής πήρε επίσης μέρος σε διεθνή συνάντηση που έγινε στη Μόσχα στις 21 και 22 Οκτωβρίου 1989 με θέμα «Οι αναπτυσσόμενες χώρες στο σύγχρονο κόσμο». Και αυτή η συνάντηση έδωσε την ευκαιρία προβολής του Κυπριακού.

Ο Πρόεδρος και η διακομματική αντιπροσωπεία της Βουλής που επισκέφθηκαν τις Ηνωμένες Πολιτείες τον Ιανουάριο 1990 συζήτησαν το Κυπριακό με το Γ.Γ. των Ηνωμένων Εθνών κ. de Cuellar. Η αντιπροσωπεία συναντήθηκε επίσης στη Νέα Υόρκη με τους αντιπροσώπους των Ηνωμένων Πολιτειών και της Σοβιετικής Ένωσης στα Ηνωμένα Έθνη. Οι επαφές αυτές κρίνονται ιδιαίτερα σημαντικές.

Οι διεθνείς κοινοβουλευτικοί οργανισμοί των οποίων η Βουλή είναι μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά Κοινοβούλια ενημερώθηκαν για το Κυπριακό και με την αποστολή εκθέσεων/υπομνημάτων για διάφορες πτυχές του προβλήματος, διαφωτιστικού υλικού και ψηφισμάτων που υιοθέτησε η Κυπριακή Βουλή. Τέτοια ψηφίσματα αφορούσαν την απαγωγή πολιτών και ιερωμένων από τα τουρκικά κατοχικά στρατεύματα τον Ιούλιο του 1989 και την περίληψη του παράνομου αεροδρομίου του Λευκονοίκου σε άσκηση επί χάρτου του ΝΑΤΟ.

Στάληκε επίσης μήνυμα του Προέδρου της Βουλής για την εγκατάσταση μουσουλμάνων της Βουλγαρίας στα κατεχόμενα.

Τέλος η Βουλή απέστειλε σε διεθνείς κοινοβουλευτικούς οργανισμούς και περιβαλλοντικές οργανώσεις το ψήφισμα που υιοθέτησε για τον τερματισμό των βρετανικών στρατιωτικών γυμνασίων στον Ακάμα, που έχουν ως αποτέλεσμα την ερήμωση και τον αφανισμό της χλωρίδας και πανίδας της περιοχής.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1) Ομιλίες από τον Πρόεδρο της Βουλής Ι. Μάτση, Ν. Μουσιούττα, Μ. Πουμπουρή, Τ. Χατζηδημητρίου και Μ. Παπαπέτρου πάνω στο θέμα «Οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής» και τήρηση μονόλεπτης σιγής.

2) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

3) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 1990» οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Μ. Πουμπουρής, Κ. Ερωτοκρίτου, Δ. Ηλιάδης, Κ. Παναγίδης, Μ. Παπαπέτρου, Π. Στυλιανού, Μ. Χριστοφίδης και Πρόεδρος) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

4) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

5) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Νεολαίας Νόμος του 1990» οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Δ. Ηλιάδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Γ. Χαραλαμπίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Κ. Παναγίδης, Πρόεδρος, Ν. Αναστασιάδης και Μ. Πουμπουρής) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

6) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ταμείου Θήρας Νόμος του 1990» οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Παπαρές, Κ. Τσιέττης, Γ. Παπαδόπουλος, Α. Ανδρέου, Λ. Ζαχαριάδης, Μ. Παπαπέτρου, Α. Παρισινός και Χρ. Κουρτελλάρης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

7) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 1990» οι αγορεύσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Α. Μαθηκολώνης, Μ. Πουμπουρής, Δ. Ηλιάδης, Γ. Χαραλαμπίδης, Ο. Δημητρίου, Α. Ανδρέου, Α. Ζιαρτίδης, Κ. Τσιέττης και Α. Ψυλλίδης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

8) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 9) του 1990» οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Χρ. Σολωμής, Δ. Ηλιάδης, Μ. Πουμπουρής, Π. Στυλιανού και Ντ. Κωνσταντίνου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

9) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» οι σύντομες αναφορές που έγιναν πάνω στο θέμα (Χρ. Σολωμής, Π. Στυλιανού, Χρ. Κουρτελλάρης, Ε. Ευσταθίου και Σ. Χατζηγιάννης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

10) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» οι αγορεύσεις και η συζήτηση που έγιναν πάνω στο θέμα (Μ. Παπαπέτρου, Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Πουμπουρής, Α. Μαρκίδης, Κ. Παναγίδης, Ε. Ευσταθίου, Χρ. Κουρτελλάρης, Π. Στυλιανού, Χρ. Σολωμής, Γ. Χαραλαμπίδης και Π. Δίγκλης) και απόρριψη αυτής.

11) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Εμπορικής Εκμετάλλευσης Κινηματογραφικών Ταινιών Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

12) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 32) του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

13) Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πολιτικών Δικαιωμάτων των Υπαλλήλων των Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου Νόμος του 1988» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.

14) Έκθεση για τις προτάσεις νόμου 1. «Ο περί της Αναγνώρισης και Καθιέρωσης της 15ης Ιουλίου ως ημέρας μνήμης και τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν προασπίζοντας τη Δημοκρατία και εναντίον του προδοτικού πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου 1974, Νόμος του 1990» και 2. «Ο περί της Αναγνώρισης και Καθιέρωσης της 20ής Ιουλίου ως ημέρας μνήμης και τιμής προς όσους έπεσαν ή αγωνίστηκαν προασπίζοντας τη Δημοκρατία της Κύπρου, Νόμος του 1990» οι αγορεύσεις που έγιναν (Ε. Ευσταθίου, Α. Παναγιώτου, Λ. Θεοδούλου, Μ. Χριστοφίδης και Μ. Παπαπέτρου) και ψήφιση αυτών σε Νόμους.

15) Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί των Επισήμων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990» οι αγορεύσεις και η συζήτηση

που έγιναν πάνω στο θέμα (Ε. Ευσταθίου, Α. Μαρκίδης, Μ. Χριστοφίδης, Α. Παναγιώτου, Μ. Παπαπέτρου, Σ. Χατζηγιάννης, Α. Ανδρέου, Ν. Αναστασιάδης, Ν. Μουσιούττας και Τ. Χατζηδημητρίου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

16) 'Εκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Οικουμενικής Σύμβασης για το Δικαίωμα Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1990» η σύντομη αναφορά του Βουλευτή Π. Στυλιανού πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

17) 'Εκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας και Κατηγορίες Θέσεων) Νόμος του 1990» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

18) 'Εκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

19) 'Εκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κοίλης του 1990» και έγκριση αυτών.

20) 'Εκθεση για τους Κανονισμούς «Οι Δημοτικοί (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί Πάφου του 1990» και έγκριση αυτών.

21) 'Εκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και 'Οροι Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1990» η σύντομη παρατήρηση του Βουλευτή κ. Π. Στυλιανού και έγκριση αυτών.

22) 'Εκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Κυπερούντας του 1990» και έγκριση αυτών.

23) 'Εκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Πισσουρίου του 1990» και έγκριση αυτών.

24) 'Εκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου Βελτιώσεως Συνοικισμού Ανθουπόλεως του 1990» και έγκριση αυτών.

25) 'Εκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί Γαλάτας του 1990» και έγκριση αυτών.

26) 'Εκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και 2. «Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Περιοχές) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

27) 'Εκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού 'Εργου του Χώρου Απόρριψης και Επεξεργασίας Λυμάτων στο 'ΒΑΤΙ' Λεμεσού ('Ελεγχος, Διαχείριση και Χορήγηση Δικαιώματος για Απόρριψη Λυμάτων) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

28) 'Εκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1990» και έγκριση αυτών.

29) Ερωτήσεις Βουλευτών (Η διεύρυνση και ευθυγράμμιση του δρόμου από το Σταυρίν (περιοχή Χατζηγαβρίλη) μέχρι τον Πολύστυπο -Η σύσταση και λειτουργία συσκευαστηρίου πατατών στην περιοχή Αστρομερίτη - Η διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση του δρόμου Πολύστυπου-Βασιλικής-Μαδαρής-Σπηλιών - Η καταπολέμηση της γυφτοκάμπτης και βρωμούσας στην κοινότητα Λαγουδερών - Το αίτημα των κατοίκων Πολύστυπου για σύμπηξη εταιρείας λεωφορειούχων και ανάληψη διαφωτιστικής πρωτοβουλίας για το θέμα του αναδασμού -Η κατάθεση στεφάνων από σχολεία σε προτομή μέλους της Εοκαβήτα -Η κάλυψη από το

κράτος όλων των δαπανών για τα διάφορα έργα που θα εκτελεστούν στην κοινότητα Μάμμαρι - Η έκδοση τίτλων για τα οικόπεδα που το κράτος παραχώρησε στις ακριτικές οικογένειες στο Μάμμαρι - Η διαπλάτυνση του δρόμου Κοκκινοτριμιθιάς-Μάμμαρι -Η επιδότηση ειδικού μικρού λεωφορείου για τη μεταφορά παιδιών με ειδικά προβλήματα - Οι προοπτικές ανέλιξης των επιστημόνων του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών - Το υδρευτικό πρόβλημα στο Μάμμαρι - Αίτημα των κατοίκων Αγίων Τριμιθιάς για δημιουργία κοινοτικού γηπέδου - Η τοποθέτηση του προσφάτως απολυθέντα από τους Τούρκους δασκάλου Ιωσήφ Τουμάζου στην Υπηρεσία Ανθρωπιστικών Θεμάτων - Η σύσταση και η λειτουργία του φορέα για την ίση κατανομή των βαρών - Οι ζημιές που προκλήθηκαν από τους Τούρκους εισβολείς στον αρχαιολογικό χώρο των Σόλων και η λειτουργία μουσείου βυζαντινών εικόνων στην εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Κερύνεια - Η αύξηση της κρατικής συνεισφοράς από 50% στα 2/3 για έργα κοινοτικής ανάπτυξης στους Αγίους Τριμιθιάς - Η διαπλάτυνση, ευθυγράμμιση και επίστρωση με πρέμιξ του δρόμου Ανθούπολης-Αγίων Τριμιθιάς - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Αγίων Τριμιθιάς-Αγίου Ιωάννη Μαλούντας -Η δημιουργία περιφερειακού γηροκομείου για τις ανάγκες των κατοίκων Κοκκινοτριμιθιάς, Ακακίου, Μάμμαρι, Δένειας, Αγίων Τριμιθιάς, Παλιομετόχου, Κάτω Μονής, Μένοικου κ.ά. - Η επίσπευση της καταγραφής (από μονοπάτια) των δημιουργηθέντων στην κοινότητα Αγίων Τριμιθιάς αγροτικών δρόμων -Η επιδιόρθωση των παγκέττων του δρόμου Κοκκινοτριμιθιάς-Δένειας -Η διάθεση περισσότερων κρατικών οικοπέδων για τους κατοίκους Δένειας - Η εγκατάσταση τηλεφώνων στη Δένεια - Η επέκταση της στρατιωτικής ζώνης των βρετανικών εγκαταστάσεων ραντάρ στο Κάβο Γκρέκο - Η παροχέτευση πόσιμου νερού στις οδούς Καυκάσου, Υμηττού, Χαλκίδας και Καππαδοκίας στην Παλουριώτισσα -Το πρόβλημα της ύδρευσης των προσφυγικών συνοικισμών Κόκκινες και Τσιακκιλερή στη Λάρνακα -Η ανέγερση υδατοφράκτη στη Δένεια -Η δημιουργία κρατικού βρεφοκομικού σταθμού και νηπιαγωγείου στη Δένεια - Ο οδικός φωτισμός στις οδούς Υμηττού, Χαλκίδας και Καυκάσου - Οι υποτιμολογήσεις εισαγόμενων αυτοκινήτων - Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Αβδελερού - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Πύργου-Λεμεσού -Το αίτημα της κοινότητας Αγίου Τυχώνα για την κατασκευή κυματοθραυστών για προστασία της παραλίας από τη διάβρωση - Η κατασκευή νέου κοινοτικού γηπέδου στη Μονή -Το αίτημα της κοινότητας Παρεκκλησιάς για παραχώρηση των τελών που καταβάλλονται λόγω της λειτουργίας των λατομείων της περιοχής ως μερικής αποζημίωσης για τις ζημιές που προκαλούνται στις περιουσίες της - Η δυσοσμία και οι καταστροφές που προκαλούνται από το εργοστάσιο πρέμιξ που κατασκευάστηκε στο Μοναγρούλλι -Η εκχώρηση εξουσιών στα Συμβούλια Βελτιώσεως Αγ. Τύχωνα, Παρεκκλησιάς, Πύργου και Πεντάκωμου - Η απαγόρευση εισαγωγής καλλωπιστικών φυτών - Η συντήρηση της αποβάθρας του λιμανιού Λεμεσού - Η ανάθεση στον Ιταλό κ. VERLUCCA της έκδοσης βιβλίου με τίτλο 'Κύπρος 360' -Η σύσταση κρατικής βιβλιοθήκης - Η σύγκληση του Α' Διεθνούς Συνεδρίου νεοελληνιστών στην Κύπρο - Η αναθεώρηση των στρεμματικών αποζημιώσεων για τους ανομβριόπληκτους κατοίκους Ακακίου - Η ανέγερση πρόσθετης αίθουσας νηπιαγωγείου στην Ακρόπολη για τις ανάγκες της μαρωνίτικης κοινότητας - Το αρδευτικό και υδρευτικό πρόβλημα των περιοχών Ακακίου, Περιστερώνας, Αστρομερίτη, Κοκκινοτριμιθιάς, Μενοίκου, Δένειας και Μάμμαρι -Η γνωστή περίπτωση ανήλικης κορασίδας που οι γονείς της δεν επέτρεπαν τη μετάγγιση αίματος -Η

αντικατάσταση των σιδερένιων ταχυδρομικών κιβωτίων με άλλα σύγχρονα που να φέρουν το σύμβολο της Κυπριακής Δημοκρατίας - Η προκήρυξη της θέσης Διευθυντή Μαρίνας Λάρνακας -Η συμπερίληψη ατόμων με τρίτο παιδί στις τάξεις των πολυτέκνων -Η λειτουργία σχολής από την Κεντρική Τράπεζα στο ΚΕΜΑ -Η έκδοση διπλωμάτων από τη σχολή που θα λειτουργήσει στο ΚΕΜΑ - Η ακαταλληλότητα του νερού στην Κοφίνου -Η ακαταλληλότητα του νερού στην Ορούντα -Η αναθεώρηση και διεύρυνση των κριτηρίων παροχής βοήθειας για τα νεαρά προσφυγικά ζευγάρια - Η παρακολούθηση των κατασκόπων του Αττίλα στις ελεύθερες περιοχές -Το σοβαρό αρδευτικό πρόβλημα Γιαλιάς Πάφου -Η καθυστέρηση πληρωμής αποζημιώσεων από την Αρχή Αναδασμού στους κατοίκους Κισσόνεργας -Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκτοπισθέντες κάτοικοι Μουτταγιάκας.

30) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η μετακίνηση του χοιροστασίου S.D. Farm από το χωριό Κοκκινοτριμιθιά - Τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι του συνοικισμού Λειβαδιών Λάρνακας - Η οχληρία που προκαλείται από την καύση των ψόφιων των χοιροστασίων στο χωριό Ορούντα - Τα διάφορα προβλήματα των εκτοπισθέντων στην Αθηαίνου - Η ασφαλτόστρωση του δρόμου Μονιάτη-Πέρα Πεδιού - Ο διαχωρισμός οικοπέδων στον Άγιο Γεώργιο (Συλίκου) - Τα παράπονα των κατοίκων Βυζακιάς για ύπαρξη μη εκραγέντων βλημάτων από ασκήσεις της Εθνικής Φρουράς - Η αντικατάσταση των ντεπόζιτων νερού στον οικισμό Αγίου Γεωργίου Παλουριώτισσας - Η καταχώρηση προσφυγής από την Ελένη Παπαμιχαήλ εναντίον του Υπουργείου Παιδείας που δεν είχε εγκρίνει τη φοίτησή της στο Γ' έτος σπουδών της Παιδαγωγικής Ακαδημίας - Η υδατοπρομήθεια των συνοικισμών αυτοστέγασης στο Γέρι - Ο διαχωρισμός οικοπέδων στο Γέρι για τις ανάγκες φτωχών προσφύγων -Τα αρδευτικά προβλήματα της κοινότητας Στατός-Άγιος Φώτιος -Η εκτέλεση και δεύτερου υδατικού έργου για καλοκαιρινές αρδεύσεις στη Λάνια.

31) Δήλωση του Προέδρου της Βουλής, ύστερα από εξουσιοδότηση από όλα τα κόμματα, για την αντίθεσή τους στην απόφαση της κυβέρνησης να εγκαταστήσει το εργοστάσιο RAINBOW σε καθορισμένη περιοχή και την ανάγκη αναστολής οποιωνδήποτε ενεργειών της, μέχρις ότου έρθει σε επαφή με τη Βουλή για να εξευρεθεί μια άλλη λύση.

32) Ετήσιος Απολογισμός των εργασιών του Σώματος.

Τιμή: 50σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.